

उत्पत्ति

⇒○x○⇒

१ प्रारंभी देवाने आकाश व पृथ्वी हीं उत्पन्न
 २ तेव्हां पृथ्वी आकाशवरहित व शृण्य
 होती, जलनिश्चया पृष्ठभागवर अंधकार होता
 आणि देवाचा आत्मा जलावर तप्पत राहिला होता.
 ३ तेव्हां देव बोलला, प्रकाश होवो, आणि प्रकाश
 आला. ४ देवाने प्रकाश पाहिला कीं तो चांगला आहे;
 आणि देवाने प्रकाश व अंधकार हे वंगवेगले केले.
 ५ देवाने प्रकाशाला दिवस व अंधकाराला रात्र
 महटले; आणि सायंकाळ झाला व प्रातःकाळ झाला;
 हा पहिला दिवस.

६ मग देव बोलला, जलांच्या मध्यभागी अंत-
 राळ होवो, व तें जळास दुभागणारे होवो. ७ असे
 देवाने अंतराळ केले आणि अंतराळाखालच्या व
 वरच्या जलांस दुभागिले; आणि तसे झाले. ८ देवाने
 अंतराळास आकाश महटले; आणि सायंकाळ झाला
 व प्रातःकाळ झाला; हा दुसरा दिवस.

९ मग देव बोलला, आकाशाखालीं जलांचा एके
 स्थळी संचय होवो, व कोरडी जमीन दृश्य पडो;
 आणि तसे झाले. १० देवाने कोरड्या जमिनीस
 भूमि महटले व जलांच्या संचयास असुद्द महटले;
 देवाने पाहिले कीं हे चांगले आहे. ११ तेव्हां देव
 बोलला, हिरवळ, बीज देणारी बनस्पति आणि आप-
 आपत्यापरी सबीज फळे देणारी फळझाडे भूमि
 आपल्यावर उपजवो; आणि तसे झाले. १२ हिरवळ,
 आपआपत्यापरी बीज देणारी बनस्पति व आपआपत्या-
 परी सबीज फळे देणारी फळझाडे भूमिने उपजविली;
 देवाने पाहिले कीं हे चांगले आहे. १३ सायंकाळ
 झाला व प्रातःकाळ झाला; हा तिसरा दिवस.

१४ मग देव बोलला, दिवस व रात्र हीं भिन्न
 करण्यासाठी आकाशमंडळात ज्योति होवोत; त्या
 खिन्हे, कृतु, दिवस व वर्षे दात्तविणाच्या होवोत;

१५ पृथ्वीला प्रकाश देण्यासाठी आकाशमंडळात त्या
 दीप होवोत; आणि तसे झाले. १६ देवाने दोन
 मोळ्या ज्योति केल्या, दिवसावर प्रभुत्व चालविष्यासाठी
 मोठी ज्योति आणि रात्रीवर प्रभुत्व चालविष्यासाठी
 लहान ज्योति; आणि त्याने ताराहि केले. १७-१८ पृथ्वीवर
 प्रकाश पाडावा, दिवस व रात्र यांवर प्रभुत्व चालवावे
 आणि प्रकाश व अंधकार यांस भिन्न करावे, महणून
 देवाने आकाशमंडळात त्या ज्योति ठेविल्या; देवाने
 पाहिले कीं हे चांगले आहे. १९ सायंकाळ झाला
 व प्रातःकाळ झाला; हा चौथा दिवस.

२० मग देव बोलला, जीवजंतूच्या थव्यांनी जले
 भक्त जावोत आणि पृथ्वीवरून अंतराळात पक्षी
 उडाण करोत. २१ राक्षसी जलचर, जलांत गजबद्ध-
 णारे व संचार करणारे प्रत्येक जातीचे सर्वे जीव
 आणि प्रत्येक जातीचे सपक्ष प्राणी देवाने निर्माण
 केले; देवाने पाहिले कीं हे चांगले आहे. २२ देवाने
 त्यास आशीर्वाद दिला: सफल व्हा, श्रद्ध पावा,
 सामरांतील जले व्यापून टाका; आणि पृथ्वीवर पक्षी
 बहुगुणित होवोत. २३ सायंकाळ झाला व प्रातःकाळ
 झाला; हा पांचवा दिवस

२४ मग देव बोलला; प्रत्येक जातीचे ग्रामपऱ्या,
 रंगणारे प्राणी व वनपशु असे प्राणवारी जीव पृथ्वी
 उपजवो; आणि तसे झाले. २५ असे प्रत्येक जातीचे
 वनपशु, ग्रामपशु व जमिनीवर रंगणारे जीव देवाने
 केले; देवाने पाहिले कीं हे चांगले आहे. २६ मग
 देव बोलला, आपल्या प्रतिरूपाचा व आपल्याशी
 सदा असा मानव आपण करू; समुद्रांतील भृत्य,
 आकाशांतील पक्षी, पशु, अवधीं पृथ्वी आणि पृथ्वीवर
 संचार करणारे सर्वे जीव यांवर ते सत्ता चालवितील.
 २७ देवाने आपल्या प्रतिरूपाचा मनुष्य निर्माण केला;
 देवाचे प्रतिरूप असा तो निर्माण केला; नर व

नारी अशीं ती निर्माण केली. २८ देवानें त्यांस आशी-र्वांद दिला; देव त्यांस महणाला, फलद्रूप व्हा, वहु-गुणित व्हा, पृथ्वी व्यापून टाका व ती सर्तेत आणा; समुद्रांतील मस्त्य, आकाशांतील पक्षी व पृथ्वीवर संचार करणारे सर्व प्राणीसाठे यांवर सत्ता करा. २९ देव बोलला, पाहा, अवध्या भूतलावरील बीज देणारी हरएक वनस्पति व सर्वांज. फले देणारा प्रत्येक वृक्ष मी तुम्हास देतो; ही तुम्हांचे अन्न होतील; ३० त्याचप्रमाणे पृथ्वीवरील सर्व पश्च, आकाशांतील सर्व पक्षी व पृथ्वीवर संचार करणारे सर्व जीवांशी यांस अवधी हिरवळ खावयासाठी देतो; आणि तरसे झाले. ३१ आपण निर्माण केलेले सर्व बहुत चांगले आहे असे देवानें पाहिले. सायंकाळ शस्त्रमध्ये व प्रातःकाळ झाला: हा सहावा दिवस.

१ याप्रमाणे आकाश व पृथ्वी आणि तेथील
२ सर्व वस्तुगण ही सिद्ध झाली. २ देवानें खालविलेले
आपले काम सातव्या दिवशी समाप्त केले, खाल-विलेल्या सर्व कामपात्रानु तो सातव्या दिवशी विश्राम पावला. ३ देवानें सातवा दिवस आकाशीर्वांद देऊन पवित्र घटविला; कारण सूर्य निर्माण करण्याचे काम संपूर्ण तो त्या दिवशी विश्राम पावला.

४ अकाश व पृथ्वी यांची उत्पत्ति झाली, महणजे परमेश्वर^१ देवानें आकाश व पृथ्वी ही केली त्या काळचा उत्पत्तिकम हा होय. ५ शेतांतले कोणतेहि उद्धिद्वज अद्यापि पृथ्वीवर नव्हते: शेतांतीली कोणतीहि वनस्पति अद्यापि उगवली नव्हतो: कारण परमेश्वर देवानें अजून पृथ्वीवर पाऊस पाडिला नव्हता, आणि जमिनीच्या मध्यागान करण्यास कोणी मनुष्य नव्हता; ६ मात्र जमिनीवस्तु धुके वर जात असे व त्यानें भूमीच्या सर्व पृष्ठभागांचे सिंचन होत असे. ७ मग परमेश्वर देवानें जमिनींतील मातीचा मनुष्य घडिला व त्याच्या नाकपुऱ्यांत प्राणवायु फुंकिला; तेव्हां मनुष्य जीवांशी प्राणी झाला. ८ परमेश्वर देवानें पूर्वेस एदेनांत बाग लाविली आणि तीत आपण

घडिलेला मनुष्य ठेविला. ९ परमेश्वर देवानें दिसप्पांत सुंदर व स्वादिष्ट फले देणारी अशीं सर्व जातीची झाडी, बांगेच्या मध्यभागीं जीवनदृक्ष आणि बन्यावाईटांचे ज्ञान करून देणारा शुक्ष हीं जमिनीतून उगविली. १० बांगेला पाणी देण्यासाठी एदेनांत एक नदी उगम पावली; तेथून ती निघून तिचे फाटे कुदून चार प्रचंड नद्या झाल्या. ११ पहिलीचे नाव पीशीन: ही समाळ्या हवीला देशास वेढिले; त्या देशांत सोने सांपडते; १२ त्या देशांचे सोने उत्तम अमूल येथे मोर्चे व गोमेद हीं सांपडतात. १३ दुसरीचं नाव गीहोन; संसूर्ण कूळा देशास वेढणारी ती हीच नदी. १४ तिसरीचं नाव हिंदेल; अशूरच्या पूर्वेस वाहते ती हीच. चौथीचं नाव करात. १५ परमेश्वर देवानें मनुष्यास एदेन बांगेत नेऊन त्याची मशापत व रास्तण करण्यास ठेविले. १६ तेव्हां परमेश्वर देवानें आदमाला अशी आळा दिली की बांगेतील वाटेल त्या झाडांचे फल यथेच्छ खा; १७ पण बन्यावाईटांचे ज्ञान करून देणार्या झाडांचे फल खाऊन नको; कारण या दिवशी त्याचे फल तूं खाशील त्या दिवशी तूं खास मरकील.

१८ मग परमेश्वर देव महणाला, मनुष्य एकटा असावा हे वरें नाही; तर त्याला अनुरूपसा सहकारी मी निर्माण करीन. १९ परमेश्वर देवानें सर्व वनपशु आणि आकाशांतील सर्व पक्षी हे मातीचे घडिल्यावर आदाय त्यांस कोणतीनी नावें देतो हे पाहावें महणून त्याजकडे ते त्यांने नेले; तेव्हां आदामानें प्रत्येक सजीव प्राण्याला जे नाव दिलं तेच त्याचे नाव पडले. २० आदामानें सर्व ग्रामपशु, आकाशांतील पक्षी व सर्व वनपशु, यांस नार्दे दिली; पण त्यांमध्ये त्याला अनुरूपसा कोणी सहकारी मिळाला नाही. २१ मग परमेश्वर देवानें आदमावर गाढ निजी आणिली; आणि तो निजला तेव्हां त्यांने त्यांची एक फासळी काढून घेतली, तिची जागा मांसाने भरून आली; २२ परमेश्वर देवानें आदमाची फासळी काढून तिची ही बनविली आणि तिला आदमाकडे नेले. २३ तेव्हां

आदाम महणाला, आतां ही मात्र माझ्या हाडांतले हाड व मांसांतलं मांस आहे; हिला नारी महणावें कारण ही नरपासून बनविली आहे. ३४ यात्तव पुरुष आपल्या आईबापास सोडून अझल्या लीळी जडून राहील; ती दोघे शकदेह होतील. २५ आदाम व त्याची ली ही दोघे नम होती; तरी त्यास संकोच बाटत नसे.

१ परमेश्वर देवानं उत्पत्ति केलेल्या सर्वे वन-
३ चरात सर्प फार धूर्त होता. तो लीला महणाला,
 तुम्ही बागेतल्या कोणत्याहि ज्ञाडांचं फल स्वांतं नये
 असे देवानं तुम्हास सांगितले हे खरे काय? २ लीनं
 सर्पांम मटले, बागेतल्या ज्ञाडांची फले खाण्याची
 आहांला मोकळीक आहे; ३ पण बांगळ्या मध्यभागी
 असलेल्या ज्ञाडांच्या फलाविषयी देवानं सांगितले
 आहे की ते स्वांतं नका; त्याला सर्वाहि करू नका,
 कराल तर मराल. ४ सर्प लीला महणाला, तुम्ही
 स्वरोवर मरणार नाही; ५ देवाला हे ठाऊक
 आहे की तुम्ही त्याचे फल खाल त्याच दिवशी तुमचे
 डोळ उपडांनाल, आणि तुम्हास बरेवाईट करू लागून
 तुम्ही देवासमान न्हाल. ६ त्या ज्ञाडांचं फल स्वाप्यास
 चांगलं, दिसप्पांत मनोहर आणि शहणपणाच्या प्रासीस
 इट आहे असे त्या लीला दिसून आलं; तेव्हां तिनें
 त्याचे फल काढून खाले व आपल्याबरोवर आपल्या
 पर्तीसहि ते दिले, व त्यानं ते खाले. ७ तेव्हां त्या
 उभयतांचे डोळे उपडले आणि आण नम आहो असे
 त्यांम कळून आरे; तेव्हां त्यानीं अंजिराची पाने शिवून
 आपणांसाठी कटिवेणून केली.

८ यानंतर शिळोऽयाचा वारा सुटला असतां परमेश्वर
 देव बागेत फिरत होता, त्याचा शब्द त्यास ऐकू आला,
 तेव्हां परमेश्वर देवाच्या दृष्टीस पदूं नये महणून आदाम व
 त्याची ली ही बागेतील ज्ञाडांच्याआड लपली. ९ परमेश्वर
 देवाने आदामास हाक मारून मटले, तु कोठे आहेस? १० तो
 महणाला, मी बागेत तुशा शब्द ऐकला,
 तेव्हां मी नम आहे महणून भिजून लपलो. ११ देवानं
 मटले, तु नम आहेस हे तुला कोणी सांगितले? ज्या
 ज्ञाडांचं फल तु खाऊ नको अशी मी तुला आज्ञा

केली होती त्याचे फल तु सांते काय? १२ आदाम
 महणाला, जी ली तुं मला सोबतीस दिली तिनें त्या
 ज्ञाडांचं फल मला दिले आणि ते मी सांते. १३ पर-
 मेश्वर देव त्या लीला महणाला, हे तुं काय केले? ली
 महणाली, सर्पांने मला भुरळ घाटली महणून मी ते
 खाले. १४ तेव्हां परमेश्वर देव सर्पांस महणाला, ते
 हे केले महणून सर्वे ग्रामपशु व वनचर गळून तुं
 शापप्रस्त हो; तूं पोटानं चालवील आणि जन्मभर
 माती लालीला; १५ आणि तुं व ली, तुम्ही संतति व
 तिची संतति यांमध्ये मी परम्परवै त्याचीन; ती तुम्हे
 डोके कोडील, व तु निची टांच कोडिशील. १६ तो
 लीला महणाला, तुला बहुत दुख होईल व
 गर्भधारणेचे छेश होतील; तुं केशानं लंकरे
 प्रस्वरशील; तरी तुम्हा ओढा नवन्याकडे राहील आणि
 तो तुजवर स्वामित्व चालवील. १७ आदामास तो
 महणाला, तुं आपल्या लीलांचे एकले आणि ज्या
 ज्ञाडांचं फल स्वांतं नको महणून मी तुला आज्ञा केली
 होती त्याचे फल तुं सांते; महणून तुम्हासुळे भूमीला
 शाप आला आहे; तुं जन्मभर कष्ट करून तिचा
 उपज खालील; १८ ती तुला कोटे व कुसळे देहेल;
 तुं शेतांतलं पीक खालील; १९ तुं आपल्या निवळाच्या
 घामाने भाकर मिळवून खालील व अंतीं पुनः मातीला
 जाऊन मिळशील; कारण तींतल तुम्ही उत्पत्ति आहे; तं
 माती आहेस आणि मातीला पतल जाऊन मिळशील.
 २० आदामाने आपल्या बायकोचे नांव हव्वा डेविले;
 कारण ती अवध्या जीवधारी जनांची माता होय.
 २१ परमेश्वर देवानं आदाम व त्याची ली यांसाठी
 चर्मवले करून त्यास लेविली.

२२ मग परमेश्वर देव महणाला, पाहा, मानवाला
 बरेवाईट करू लागून तो आमच्यांतल्या एकासमान
 ज्ञाला आहे; तर तो आपला हात जीवनवृक्षाला लावून
 त्याचेहि फल काढून कदाचित् खाईल व सर्वकाळ
 जीवंत राहील; २३ यात्तव ज्या भूमीतून त्यास
 निर्माण केले होतें, तिची लागवड कराली महणून पर-
 मेश्वर देवानं त्यास एदेन बासेतल बाहेर काढून

लाविलं. २४ देवाने मानवास बाहेर धार्लाविले आणि जीवनवृक्षाकडे जाप्याच्या मार्गांची राशण करप्यासाठी एद्देन बागेच्या पूर्वभागी कसव व गरगर फिरणी ज्वालाहृप तरवार ठेविली.

१ आदामाने आपली खी हव्या हिला जाणिले; ४ ती गर्भवती होऊन तिने काहनास जन्म दिला; ती

म्हणाला, परमेश्वराच्या साहाय्याने मला पुरुषसंतान लाभलं आहे. २ नंतर तिने त्याचा भाऊ हाबेल यास जन्म दिला; हाबेल मेंदपाळ झाला, आणि काहन शेतकरी झाला. ३ कांही काळ लेड्यावर असें झाले की काहनाने परमेश्वराला शेताच्या उत्पत्तीपैकी कांही अर्पण करावयास आणिलं. ४ हाबेलानेहि आपल्या कल्पांतील प्रथम जन्मलेल्या पुष्ट मेंदरपैकी कांही अर्पण करावयास आणिली. परमेश्वराने हाबेल व त्याचे अर्पण यांचा आदर केला; '१ पण काहन व त्याचे अर्पण यांचा त्याने आदर केला नाही. हे पाहून काहन संतापला व त्याचे तोड उतरले. ६ तेव्हा परमेश्वर काहनास म्हणाला; तुं को संतापलास? तुम्हे तोड को उतरले? ७ तुं बरे केले तर तुम्ही मुद्दा प्रसन्न होणार नाही काय? पण तुं बरे केले नाही तर दारांची पाप टप्पनच आहे; त्याचा रोख तुजवर आहे, करीतां तुं त्यास दावात ठेव. ८ मग काहनाचे त्याचा भाऊ हाबेल याची बोलणे झाले; आणि असे झाले की ते दोषे देतांत असतां काहनाने आपला भाऊ हाबेल याजवर चाळून जाऊन न्यास ठार केले. ९ मग परमेश्वराने काहनास विचारिले, तुम्हा भाऊ हाबेल कोठे आहे? तो म्हणाला, मला ठाऊक नाही; मी काय माझ्या भावाचा राघवणदार आहे? १० तो म्हणाला; तुं हे काय केले? गेक: तुम्हा भावाचे रक्त भूरीतून मजकडे ओरड करीत आहे. ११ तर आतां तुम्हा हातून तुम्हा भावाचे पडलेले रक्त प्राशन करप्यास भूरीने तोड उघडिले आहे; तिचा तुला शाप आहे; १२ तुं शेत करीकाल तेव्हां ती यापुढे तुला आपले सत्त्व देणर नाही; तुं पूर्वीवर परांगदा व भटकणारा होशील. १३ तेव्हा

काहन परमेश्वरास म्हणाला, हा माझा दंड मला सोसवणार नाही इतका भारी आहे. १४ पाहा, भूरीवरून तू मला आज हातून दिले आहे; मला तुम्हा दृष्टीआड लपेणे भाग आहे, मी पूर्वीवर परांगदा व भटकणारा होणार; आणि ज्या कोणाला मी संपांडेन तो मला ठार करील असें होणार. १५ परमेश्वर त्यास म्हणाला, तर मग जो कोणी काहनास जिवे भारील त्याचा सातपट सूड घेण्यांत येईल. तेव्हां काहन कोणाच्या हातीं लगात्यास त्याने त्याचा वध करू नये म्हणून त्याला परमेश्वराने खण करून ठेविली.

१६ काहन परमेश्वरासमोरून निघाला आणि एदेनाच्या पूर्वेस नोद दंशात वस्ती करून राहिला. १७ काहनाने आपल्या बायकोस जाणिलं, आणि ती गर्भवती होऊन तिला हनोख साला; काहनाने एक नगर बांधिले, त्याचे नंब त्याने आपल्या पुत्राच्या नावाचरून हनोख असे ठेविले. १८ हनोखाला इराद झाला; इरादला महूयाएल झाला; महूयाएलास मधु-शाएल झाला आणि मधुशाएलास लामेख साला. १९ लामेखाने दोन बायकां केल्या, एकीचे नंब आदा व दुसरीचे नंब सिल्ला. २० आदा हिला यावाल झाला; तो पाल देऊन राहणारे व गुरेंदोरे पाळणारे यांचा मूळपुरुष झाला. २१ त्याच्या भावाचे नंब युवाल असे होते; तो तंतुवाचे व बायुवाचे बाजविणाच्या सर्वांचा मूळपुरुष झाला. २२ सिल्ला हिलाहि तुबल-काहन झाला; तो पितळेची व लोखंडाची धारेची सर्व हव्यारे घडणारा झाला; आणि तुबल-काहनास नामा म्हणून बहीण होती. २३ लामेख आपल्या बायकांस म्हणाला;

आदे व सिल्ले, तुम्ही माझा शब्द ऐका;
लामेखाच्या बायकांनो, माझ्या भावणाकडे
कान द्या;

कोण पुरुषाने मला बाय केल्यास,
केणा तस्माने मला प्रहर केल्यास,
मी त्याला निश्चये जिवे भारीन;
२४ काहनाबदल सातपट सूड घावयाचा

तर लमेखावहल सत्याहतरपठ घेर्यांत येईल.

२५ आदामाने आपल्या बायकोस पुनः जाणिले, आणि तिल मुत्र झाला: त्यांने नांव तिने शेष ठेविले; ती म्हणाली, कझानीं हाबेलाचा धात केला म्हणून देवाने त्याच्या जारी मला दुसरे अपत्य दिले आहे. २६ शेष याला पुत्र झाला त्यांचे नांव त्यांने अनोश अमे ठेविले: त्या काळपासून लोक परमेश्वराच्या नामाने प्रार्थना करू लगले.

१ आदामान्या वंशावलीची नोंद येणेप्रमाणे :

१ देवाने मानव निमोण केला त्या वेळी त्यांने तो आपत्या प्रतिस्थापनाचा केला; २ त्यांने त्यास नर व नारी अर्गी उत्पन्न केली व त्यांस आशीवाद दिल: आणि त्यांस उत्पन्न केले त्या वेळी त्यांस आदाम हैं नांव दिले. ३ आदाम एकजेंगांन वर्षाचा झाल्यावर त्याला त्याच्या प्रतिस्थापनाचा, त्याच्या प्रतिमेचा पुत्र झाला, त्यांचे नांव त्यांने शेष ठेविले: ४ शेष झाल्यावर आदाम आठोवे वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या. ५ आदाम एकदर नववेशेतीस वर्षे जंगला; मग तो मरण पावला.

६ शेष एकजेंपांच वर्षाचा झाल्यावर त्यास अनोश झाला; ७ अनोश झाल्यावर शेष आठशेसात वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; ८ शेषांचे एकदर आयुष्य नववेशेवारा वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

९ अनोश नव्वद वर्षाचा झाल्यावर त्यास केनान झाला; १० केनान झाल्यावर अनोश आठशेसंधरा वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; ११ अनोशांचे एकदर आयुष्य नववेशेपांच वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

१२ केनान सत्तर वर्षाचा झाल्यावर त्यास महललेल झाली: १३ महललेल झाल्यावर केनान आठशेसातीस वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; १४ केनानांचे एकदर आयुष्य नववेशेद्वा वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

१५ महललेल पासष्ट वर्षाचा झाल्यावर त्यास यारेद झाला; १६ यारेद झाल्यावर महललेल आठशे-

तीस वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; १७ महललेल यांचे एकदर आयुष्य आठशेसंधाचाच वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

१८ यारेद एकजेंवासष्ट वर्षाचा झाल्यावर त्यास हनोख झाला; १९ हनोख झाल्यावर यारेद आठशेसंधांचे वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; २० यारेदांचे एकदर आयुष्य नववेशेवासष्ट वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

२१ हनोख पासष्ट वर्षाचा झाल्यावर त्याला मथुशलह झाला; २२ मथुशलह झाल्यावर हनोख तीनशेसंधांचे वर्षे देवाच्या समागमे राहिला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; २३ हनोखांचे एकदर आयुष्य तीनशेसंधांचे वर्षांचे झाले; २४ हनोख देवाच्या समागमे राहत अमे; देवाने त्याला नेले आणि तो दिसेनासा झाला.

२५ मथुशलह एकजेंसत्यायशी वर्षाचा झाल्यावर त्यास लामेख झाला; २६ लामेख झाल्यावर मथुशलह सातवेशेव्यायशी वर्षे जगला, व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; २७ मथुशलहांचे एकदर आयुष्य नववेशेकुणसत्तर वर्षांचे झाले, मग तो मरण पावला.

२८ लामेख एकजेंव्यायशी वर्षाचा झाल्यावर त्यास पुत्र झाला; २९ त्यांचे नांव त्यांने नोहा असे ठेविले; तो म्हणाला, जी भ्रूमि परमेश्वरांने शापिली दिन्यासुंधांचे आमचंदे काम व आमच्या हातचे कष्ट योविविधी हा आमहंस आराम देईल. ३० नोहा झाल्यावर लामेख पांचजेंपंचाणव वर्षे जगला; व त्यास आणखी पुत्र व कन्या झाल्या; ३१ लामेखांचे एकदर आयुष्य सातवेशेसत्याहतर वर्षांचे झाले; मग तो मरण पावला.

३२ नोहा पांचजें वर्षाचा झाला तेज्हां त्याला शेम, हाम व याफेथे हे झाले!

१ नंतर भूतलावर मानवांची वाढ होके लागली आणि त्यास कन्या झाल्या; २ तेज्हां मानवकन्या सुंदर आहेत असे देवपुत्रांनी पाहिले, व ज्या त्यांना पसंत वाटल्या त्या त्यांनी बायका केल्या. ३ तेज्हा परमेश्वर

महणाला, माझ्या आपल्याची मानवाच्या ठारी सर्वकाळ मस्ता राहणार नाही; तो अंत ज्ञात्यामुळे देहरूप ठरला आहे; तथापि त्याला एकजैसीस वर्षाचा काळ दिला आहे. ४ त्या काळी भूतलावर नेफिलिम (महाकाय) होते; पुढे देवपुत्र मानवकन्यांपाशी गेले तेव्हां त्यांस पुन झाले, ते प्राचीन काळचे महावीर असून नामांकित पुरुष होऊन गेले.

५ पृथ्वीवर मानवांची दुश्टी फार आहे, त्याच्या मनांत येणारे सर्व विचारतरंग केवळ एकसारखे बाईट असतात असें परमेश्वराने पाहिले; ६ महून मानव पृथ्वीवर उत्पन्न केल्याचा परमेश्वरात्म पस्तावा झाला आणि त्याच्या विताला खेद झाला. ७ तेव्हां परमेश्वर महणाला, मी उत्पन्न केलेल्या मानवास भूतलावरून नष्ट करीन; मानव, पशु, रंगणारे प्राणी, आकाशांतील पक्षी हे सारे नाहीतसे करीन; कारण त्यांस उत्पन्न केल्याचा मला पस्तावा झाला आहे; ८ परंतु नोहावर परमेश्वराची कृपादृष्टि होती.

९ नोहाला दृतांत येऊप्रमाणे: नोहा हा आपल्या काळच्या लोकांमध्ये धार्मिक व सात्त्विक मनुष्य होता; नोहा देवाच्या समाप्तीमध्ये राहत असे. १० नोहाला शेष, हाम व याफेथ असे तीन पुन झाले. ११ त्या काळी देवाच्या दृष्टीने पृथ्वी अष्ट झाली असून ती पोर कमीमध्ये भरली होती. १२ देवाने पृथ्वीकडे अबलोकन केले तो त्याला ती अष्ट आहे अशी दिसली; कारण पृथ्वीवरील सर्व प्राण्यांनी आपली चालूचलण्यक विघडविली होती.

१३ मग देव नोहाला महणाला, सर्व प्राण्यांच्या अंत करण्याचे माझ्या मनांत आले आहे, कारण त्यांच्यामुळे पृथ्वीवर अनेक भाजल्य आहे, पाहा, मी पृथ्वीसह त्यांचा नाश करीन. १४ तू आपल्यासाठी गोफेर लाकडाचे ताळं कर; त्या तारवांत कोठच्या कर आणि त्यास आंदून व बाहेरून डमर लाव. १५ ताळं करावयाचे ते असे: त्याची लंबी तीनदो हात, रुंदी, प्रभास हात व उंची तीस हात असावी. १६ तारवास उजडासाठी खिळकी कर; तिचा गाया वरपासून एक हात

असेल अशी ती कर; तारवाच्या एका बाजूस दार ठेव; त्याला खालवा, दुसरा व तिसरा असे भजले कर. १७ पाहा, ज्या देहधार्याच्या ठारी प्राण आहे ते सर्व आकाशाखाल्यान नाहीतसे करावे महून मी पृथ्वीवर जलावा प्रलय आणितो; पृथ्वीवर जे कांही आहे ते नष्ट होईल; १८ तरी तुजशी मी आपला करार स्थापित करितो; तू आपले पुन, आपली ती व आपल्या सुना यांस बेळन तारवांत जा. १९ सर्व प्राण्यांच्या प्रत्येक जातीतून नर व मादी अशी दोन-दोन जीवंत राखल्यांती आपल्यावरोवर तारवांत ने. २० पक्षांच्या प्रत्येक जातीतून, पशुंच्या प्रत्येक जातीतून आणि भूमीवर रांगणांन्या प्राण्यांच्या प्रत्येक जातीतून दोनदोन प्राणरक्षणार्थ तुजकडे येतील. २१ खास्यांत येते ते सर्व प्रकारचे अभ आपल्या-पाशी आपून त्याचा सांदा कर; ते तुला व त्यांना सावयास मिळेल. २२ नोहानें तसें केले; देवाने त्याला जे कांही सांगितले ते त्यांने केले.

१ मग परमेश्वराने नोहाला सांगितले, तू आपल्या ९ सगळ्या कुँदुंबासह तारवांत चल; कारण या पिढीत तूच भजली घरमाने वर्तणारा असा मला दिसला आहेस. २ सर्व शुद्ध पशूपैकी नरमाया सातसात आणि अशुद्ध पशूपैकी नरमाया दोनदोन, ३ आणि आकाशांतील पक्षांपैकी नरमाया सातसात अशी वरोवर ये; अशाने भूतलावर त्यांचे बीज राहील. ४ अजून सात दिवसांचा अवकाश आहे; मग मी चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पृथ्वीवर दर्जन्य पाढणार, आणि उत्पन्न केलेले सर्व कांही मी भूतलावरून नाहीतें करणार. ५ तेव्हां नोहानें परमेश्वराच्या आहेप्रमाणे सर्व कांही केले.

६ पृथ्वीवर जलप्रलय झाल त्या वेळी नोहा सहारो वर्षांचा होता. ७ हा जलप्रलय येऊन टेपला महून नोहा आपले पुन, बायको व सुना यांस बेळन तारवांत गेला. ८ शुद्ध व अशुद्ध पशुपक्षी व भूमीवर रांगणारे सर्व प्राणी यांतून ९ नर व मादी अशी जोडी-जोडीने, देवाने नोहाला आज्ञा केल्याप्रमाणे, तारवांत

त्याजकडे गेलीं। १० सात दिवसांनंतर प्रलयाचे जल पृथ्वी-वर आले, ११ नोहाच्या वयाच्या सहाशाच्या वर्षी दुसऱ्या महिन्याच्या सतराच्या दिवशी महाजलशयाचे सर्व झरे कुटले आणि आकाशकपाटे उधडलीं, १२ चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पृथ्वीवर पावसाने झोड लाविले.

१३ याच दिवशी नोहा, आणि त्याचे पुत्र शेम, हाम व याकेथ, आणि त्याच्यावरोबर नोहाची बायको व त्याच्या तिथी खुना हीं तारवांत गेलीं;

१४ हीं आणि प्रत्येक जातीचे बनपशु, प्रत्येक जातीचे प्रामपशु, प्रत्येक जातीचे रांगणारे आणि प्रत्येक जातीचे उडणारे प्राणी आणि सर्व जातीचे पक्षी हीं तारवांत गेलीं। १५ सर्व देहधारी प्राण्यांपैकी एकाएक जोडी नेहाकडे तारवांत गेलीं। १६ देवाने नोहाला अज्ञा केल्याप्रमाणे सर्व देहधारी प्राण्यांपैकी एकाएक नरमादी आंत गेलीं; मग परमेश्वराने त्याला आंत कोंडिलं.

१७ पृथ्वीवर जलप्रलय चाळीस दिवस चालला, आणि पाणी वाढायासुले ताळं जमीन सोडून पाण्यावर तरंगत राहिलं, १८ प्रलय होऊन पृथ्वीवर जल कार वाढलं आणि ताळं पाण्याच्या पृष्ठभागावर तरंगत चाललं,

१९ पृथ्वीवर पाणी अतिशयित प्रबल होऊन त्याने समग्र आकाशाखालचे सर्व उंच पर्वत बुदविले,

२० पाणी त्याच्यावर पंथरा हात चढले; त्याप्रमाणे सर्व डोंगर झांकून गेले, २१ तेव्हां पृथ्वीवर संचार करणारे सर्व प्राणी म्हणजे पक्षी, प्रामपशु, बनपशु, पृथ्वीवर गंजबजून राहिलेले सर्व जीवंजतु व मर्व मानव हे भरण पावले; २२ ज्याच्या म्हणून नाकपुढ्यांत प्राण होता ते कोरड्या जमिनावरले झाडून मारं भेले,

२३ पृथ्वीच्या पाठीवर असणारे सर्व कांहीं म्हणजे मानव, पशु, रांगणारे प्राणी व आकाशांतील पक्षी या सर्वांचा नाश देवाने केला; ती पृथ्वीवरून नाहीतरीं झालीं; नोहा व त्याजवरोबर तारवांत होते तेवढे मात्र वांचले, २४ दीर्घे दिवसपर्यंत पाणी पृथ्वी व्यापून होते.

१ मग देवाने नोहा व तारवांत त्याच्यावरोबर असलेले बनपशु आणि प्रामपशु, या सर्वांची आढवण केली; देवाने पृथ्वीवर वारा वाहविला तेव्हां पाणी

ओसरले; २ जलाशयाचे झरे व आकाशकपाटे खालीं, आणि आकाशांतून पावसाची झोड होते होती ती थांबली, ३ पृथ्वीवरचे पाणी एकसारखे हटत गेले; दीड़ों दिवस संपल्यावर पाणी ओसरं लागले, ४ सातच्या महिन्याच्या सतराच्या दिवशी अरारत येथील एका पर्वतावर ताळं टेकले, ५ दहाच्या महिन्यापर्यंत पाणी एकसारखे ओसरत होते; व दहाच्या महिन्याच्या प्रतिपदेस डोंगरांचे माथे दिसू लागले.

६ याला चाळीस दिवस लोटल्यावर तारवास विडकी केली होती ती नोहाने उघडिली, ७ आणि एक कावळा बाहेर सोडिला; तो पृथ्वीवरले पाणी ओसरेरपैत इकडे-तिकडे फिरत राहिला, ८ पाणी भूषुषावरून ओसरले किंवा नाहीं हें समजप्यासाठी त्याने एक कुबुतर बाहेर सोडिले; ९ त्या कुबुतराल पाय टेकण्यास कोठे आधार न मिळाल्यासुले तें तारवाकडे परत आले; कारण सगळ्या पृथ्वीच्या पाठीवर अद्यापि पाणी होतें; तेव्हां नोहाने हात बाहेर काढून त्याला भरून आपल्याकडे तारवांत घेतले, १० त्याने आणखी सात दिवस वाट पाहून तारवांतून त्या कुबुतराला पुनः बाहेर सोडिले, ११ सायंकाळी तें कुबुतर त्याजकडे आले, तो त्याच्या चोंचीत जैतुन क्षाडाचे नुकतेच खुडलेले पान आहे असे त्याला दिसले; नोहा त्यावरून समजला कीं आतां पृथ्वीवरचे पाणी ओसरले आहे.

१२ त्याने आणखी सात दिवस थंडून त्या कुबुतराला पुनः सोडिले, तें त्याजकडे पुनरपि परत आले नाही, १३ सहादेंकाच्या वर्षाच्या पहिन्या महिन्याच्या प्रतिपदेस पृथ्वीवरचे पाणी सुकून गेले तेव्हां नोहाने तारवाची छावणी काढून पाहिले तों पृथ्वीवा पृष्ठभाग वाळला आहे असे त्याला दिसले, १४ दुसऱ्या महिन्याच्या सत्ताविसाच्या दिवशी जमीन खडक्सडीत वाळली.

१५ मग देव नोहाला म्हणाला, १६ तं आपली बायको, पुत्र व सुना यांस घेऊन तारवांतून बाहेर नीघ. १७ पक्षी, पशु व भूमीवर रांगणाही सर्व जंतु

१ त्या क्षाडाला इंग्रजीत ऑलिव्ह म्हणतात.

यांची जे प्राणी तुजबरोबर आहेत त्या सर्वास आण, म्हणजे पृथ्वीवर त्यांची संतति विपुल होईल, ते फलवान् होतन त्यांचा पृथ्वीवर विस्तार होईल. १८ तेव्हा नोहा आपले पुत्र, बायको व सुना यांस घेऊन बाहेर निघाला; १९ प्रत्येक पश्च, प्रत्येक रांगणारा प्राणी, प्रत्येक पक्षी असे पृथ्वीवर संचार करणारे प्राणी जातवारींन तारवातून बाहेर निघाले.

२० नंतर नोहाने परमेश्वराप्रात्यर्थ वेदी बांधिले आण सर्व जातींचे शुद्ध पशु व शुद्ध पक्षी यांतले कांही घेऊन त्या वेदीवर त्यांचे हवन केले. २१ परमेश्वर त्याचा सुवास घेऊन आपल्या मनांत म्हणाला, मानवासुले भी इत्यपर भूमीला कर्हीहि शाप देणार नाही; कारण मानवाच्या मनांतत्या भावना बाल्यणापासून दुष्ट असतात; तर भी आतांच्याप्रमाणे पुनः अखिल जिवांचा कर्हीहि संहार करणार नाही. २२ पृथ्वी गाहील तोवार पेरणी व कापणी, खंडी व ऊन, उन्हाळा व हिंवाळा, रात्र व दिवस हीं ब्रह्मवाची राहणार नाहीत.

१ मग देवांने नोहास व त्याच्या २ पुत्रांन आक्षीर्वाद देऊन म्हटले, फलवान् व्हा, बहुगुणित व्हा आणि पृथ्वी भरा. २ पृथ्वीवरील सर्व पशु, आकाशांतील सर्व पक्षी, भूमीवर रांगणारे सर्व जीवजंतु व समुद्रांतील सर्व मस्त्य यांना तुमच्यांने भय व धाक राहील; ती तुमच्या स्वाधीन केली आहेत. ३ सर्व संचार करणारे प्राणी तुमचे अन्न होतील; वनस्पति ज्याप्रमाणे तुम्हास दिली होती त्याप्रमाणे सर्व कांही आतां तुम्हास देतो. ४ तथापि मांसांचे जीवन रक्त आहे म्हणून रक्ताम्बर मांस खाऊन का. ५ भी तुमच्या रक्ताबद्दल म्हणजे तुमच्या जिवाबद्दल झाडा घेईन; हरएक पश्चाचा व मनुष्याचा झाडा घेईन; प्रत्येक मनुष्याचा त्याच्या भावाच्या जिवाबद्दल झाडा घेईन. ६ जो कोणी मनुष्याचा रक्तपात कील त्याचा रक्तपात मनुष्याकडून होईल; कारण देवांने मनुष्य आपल्या प्रतिरूपाचा उत्पन्न केल्य आहे. ७ तुम्ही फलवान् व्हा, बहुगुणित व्हा, पृथ्वीवर विपुल वंशावृद्धि करा, तीवर

बहुगुणित व्हा.

८ देव नोहास व त्याजबरोबर त्याच्या पुत्रांम म्हणाला, ९ पाहा, भी तुम्हांशी व तुमच्यामांगे तुमच्या संततीशीं करार करून ठेवितो: १० त्याप्रमाणेच तुम्हांबरोबर असलेले सर्व जिवंत प्राणी, म्हणजे तुम्हांबरोबर तारवातून बाहेर अलेले पशु, पक्षी व पृथ्वीवरील इतर सर्व प्राणी यांशीहि भी करार करून ठेवितो. ११ तुम्हांशी हा करार करून ठेवितो की पुनः जलप्रलयाने प्राणिमात्र नष्ट होणार नाहीत, आणि पृथ्वीनाहा करणारा जलप्रलय पुनः कर्ही ब्रह्मवाचा नाही. १२ दंव म्हणाला, माझ्यामध्ये व तुमच्यामध्ये, त्याप्रमाणेच तुम्हांबरोबर असणाऱ्या सर्व सजीव प्राण्यांमध्ये पिंडाचानपिंडाचा, युगानुयुग राहणारा जो करार भी करीत आहें त्यांचे चिन्ह हें; १३ मी मेघांत धनुष्य ठेविले आहे, तें पृथ्वीच्या व माझ्यामध्ये दृश्याचे चिन्ह समजावें. १४ भी पृथ्वीच्यावर मेघ पसरीन व त्यात धनुष्य दिसेले, १५ तेव्हां माझ्यामध्ये आणि तुम्ही व सर्व सजीव प्राणी यांच्यामध्ये झालेला करार मी स्परेन, आणि यापुढे सर्व देहाच्यांचा नाश करील असा जलप्रलय होणार नाही. १६ धनुष्य मेघांत दिसेल तें पाहून माझ्यामध्ये आणि पृथ्वीवरील सर्व सजीव प्राण्यांमध्ये आलेल्या युगानुयुग राहणाऱ्या कराराचे मला स्मरण होईल. १७ देव नोहाला म्हणाला, माझ्यामध्ये व पृथ्वीवरील सर्व प्राणी यांच्यामध्ये जो करार भी करून ठेविल आहे न्यांचे हे चिन्ह होय.

१८ नोहाचे पुत्र तारवाचाहेर निघाले त्यांची नांवे शेम, हाम व याकेथ अशी होती; हाम हा कनानाचा बाप. १९ हे नोहाचे तीन पुत्र; यांच्या पासून जगभर लोकविस्तार झाला.

२० नोहा शेतकरी होता, त्यांने द्राक्षांचा मला लाविला; २१ तो द्राक्षारस पिऊन मस्त झाला आणि आपल्या डेव्यांत उघडालागडा पडला. २२ तेव्हां कनानाचा बाप हाम यांने आपल्या बापांची नम्रावस्था पाहून आपले दोधे भाऊ बाहेर होते त्यांस हैं कळविलं.

२३ तेल्हां शेम व याकेथ यांनी वज्र घेऊन आपल्या
खांचांवर टेकिलं व पाठमोरे होऊन आपल्या बापाची
नम्रता झाकिली; त्यांची तोडे पाठमोरी होती म्हणून
त्यांस आपल्या बापाची नम्रता दिसली नाही. २४ दाळ
उतरून सावध झाल्यावर आपल्या धाकव्या पुत्राने
काय केलं तें नोळला समजले. २५ तो म्हणाला:

कनान शापग्रस्त होईल,

तो आपल्या शांथवांचा गसऱ्युदास होईल.

२६ तो म्हणाला,

शेमाचा देव परमेश्वर धन्य!

कनान त्याचा दास होईल.

२७ दंब याफेथाचा विस्तार करील;

तो शेमाच्या डेंगात राहील;

आणि कनान त्याचा दास होईल.

२८ नोहा जलप्रलयानंतर तीनशेपलास वर्षे
जगला. २९ नोहा एकंदर नवशेपलास वर्षे जगला,
मग तो मरण पावला.

१ नोहाचे पुत्र शेम, हाम व याकेथ यांची
१० वंशावळः जलप्रलयानंतर त्यांस पुत्र झाले.

याफेथाचे पुत्रः गोमर, माणोग, मादय,
यावान, तुवाळ, मेशेख व तीरास. ३ गोमारचे पुत्रः
आष्टकानां, रीपाथ व तोगामो. ४ यावानांचे पुत्रः
अलीशा, तार्णीश, किनीम व दोदानीम. ५ यांनी
समुद्रतीरीचे निरनिराळे दंडा वसविले; भाषा, कुळ व
राष्ट्र यांपरत्वे ते भिन्नभिन्न झाले.

६ हामांचे पुत्रः कूळ, मिसाईम, पूट व कनान.

७ कुशाचे पुत्रः सवा, हवीला, साज्वा, रामा व
साव्याकः आणि रामाचे पुत्रः शबा व ददान.

८ कुशाला निप्रोद झाला; तो पृथ्वीवर महावीर निप-
जला. ९ तो परमेश्वराच्या दृश्याने बलवान् पराधी
झाला, म्हणून निप्रोदासारखा परमेश्वराच्या दृश्याने

बलवान् पराधी असें म्हणप्याचा प्रघात आहे.

१० शिनार देशांत बाबेल, एरक, अक्काद, व कालने ही
त्यांच्या राज्याचा आरंभ होत. ११ त्या देशांत तो
पुढे अशुरास गेला व त्यानें निनवे, रहोवोथ-ईर व

कालह ही वसविली; १२ तसेच निनवे व कालह
यांच्या दरम्यान रेसन शहर त्याने वसविले; हेच तें
मोठे शहर होय. १३ मिसाईम याला लूदीम, अना-
नीम, लहावीम, नातुहीम, १४ पानुसीम, कास्त्याईम
(यांजपासून पलिई झाले) व कफतोरीम हे झाले.

१५ कनान याला सीदेन (हा त्याचा ज्येष्ठ पुत्र)
आणि हेथ, १६ यशूसी, अमोरी, गिर्गाजी, १७ हिल्वी,
आर्की, शीनी, १८ अवर्दी, समारी व हमारी हे झाले;
पुढे कनानी कुळांचा विस्तार झाला. १९ कनान्यांची
सीमा सीदोनाहून गरारास जाप्याच्या वाटेवर गउजेपर्यंत
आणि सदोम, गमोरा, आदमा व सबोर्हीम याकडे
जाप्याच्या वाटेवर लेशापर्यंत होती. २० कुळ, भाषा, देश
व राष्ट्र यांपरत्वे वर संचितलेली हामाची संतति होय.

२१ शेम हा सर्व एवर वंशाचा पूर्वज व याफेथाचा
वडील बंधु, यालाहि संतति झाली. २२ शेमाचे
पुत्रः ग्लाम, अश्वर, अर्पक्षद, लूद व अरम.
२३ अरामाचे पुत्रः ऊस, हूल, गेतेर व मश.
२४ अर्पक्षदास शेलह झाला, व शेलहास एवर झाला.
२५ एवरास दोन पुत्र झाले, एकाचे नाव पेलेण होते,
कारण त्याच्या वेळी पृथ्वीची बांटणी झाली; त्याच्या
भावाचे नाव यकान होते. २६ यकानास अलमोदाद,
शेलेफ, हसर्माविथ, येरह, २७ हदोराम, ऊजाल, दिङ्गा,
२८ ओवाल, अबीमाएल, शबा, २९ ओकीर, हवीला
व योबाब असे पुत्र झाले; हे सगळे यकानाचे पुत्र.
३० त्यांची वस्ती मेशापासून पूर्वेकडील डोंगर सफार
यांकडे जाप्याच्या वाटेवर होती. ३१ कुळ, भाषा,
देश व राष्ट्र यांपरत्वे ही शेमाची संतति होय.

३२ पिंड्या व राष्ट्र यांपरत्वे ही नोहाच्या
वंशजांची कुळे सांगितली आहेत; जलप्रलयानंतर
त्यांची पृथ्वीवर भिन्नभिन्न राष्ट्रे झाली.

३३ सर्व पृथ्वीची एकच भाषा, एकच बोली
होती. ३४ पुढे असे झाले की पूर्वेकडे जातो जातो
त्या लोकांस शिनार देशांत एक मैदान लागणे,
तेथें त्यांनी वस्ती केली. ३ ते एकमेकांस म्हणाले, चला,
आपण विटा करून पक्षा भाजूं. त्यांनी दगडाएवजी

विटा आणि चुन्याएवजी डमर वापरले ४ मध्य ते महणाले, चला, आपणांसाठी एक नगर निर्माण करून गगनसुंबित शिखराचा एक बुरुज बांधू; ह्या रीतीने आपले नांव करू, महणजे आपली पृथ्वीवर पांगापांग होणार नाही. ५ तेव्हा मानवपुत्र नगर वा बुरुज बांधीत होते ती पाहण्यास परमेश्वर उत्तरला. ६ परमेश्वर महणाला, पाहा, हे लोक एक आहेत, ह्या सर्वांची भाषावाह एकच आहे, आणि हा यांच्या करणीचा केवळ आरंभ आहे; तर हे जे काही करण्याचे योजितील तें करण्यास खाला कशानेहि अटकाव होणार नाही. ७ तर चला, आपण खाली जाऊन यांच्या भाषेचा घोटाळा करू, महणजे यांस एकमेकांचा बोली समजावयाची नाही. ८ नंतर परमेश्वरानं तेथून त्यांस सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर पांगविले; ह्याप्रमाणे त्यांचे नगर बांधावयाचे राहिले. ९ महणून त्या नगराचे नांव बाबेल असे पडले, कारण त्या ठिकाणी परमेश्वराने सगळ्या जगान्या भाषेचा घोटाळा करून तेथून त्यांस सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर पांगविले.

१० शेमाची वेशावळ येणेप्रमाणे: शेम शंभर वर्षांचा झाल्यावर जलप्रलयानंतर दोन वर्षांनी त्याला अर्पणक्षद झाला; ११ अर्पणक्षद झाल्यावर शेम पांचव्यावर वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

१२ अर्पणक्षद पस्तीस वर्षांचा असतां त्याला शेलह झाला; १३ शेलह झाल्यावर अर्पणक्षद चारशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

१४ शेलह तीस वर्षांचा असतां त्याला एवर झाला. १५ एवर झाल्यावर शेलह चारशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

१६ एवर चौतीस वर्षांचा असतां त्याला पेलेमा झाला; १७ पेलेमा झाल्यावर एवर चारशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

१८ पेलेमा तीस वर्षांचा भसतां त्याला रुड झाला, १९ रुड झाल्यावर पेलेमा दोनशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

२० रुड बत्तीस वर्षांचा असतां त्याला सहग झाला;

२१ सहग झाल्यावर रुड दोनशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

२२ सहग तीस वर्षांचा असतां त्याला नाहोर झाला; २३ नाहोर झाल्यावर सहग दोनशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

२४ नाहोर एकुणतीस वर्षांचा असतां त्याला तेरह झाला; २५ तेरह झाल्यावर नाहोर एकशेवीन वर्षे जगला, आणि त्याला पुत्र व कन्या झाल्या.

२६ तेरह मन्तर वर्षांचा असतां त्याला अब्राम, नाहोर व हारान हे झाले.

२७ तेरहाची वंशावळ येणेप्रमाणे: तेरहाला अब्राम, नाहोर व हारान हे झाले, व हारानास लोट झाला.

२८ हारान आपला बाप तेरह यांच्यादेखत आपली जन्मभूमी खास्याचे ऊर येथे मरण पावला. २९ अब्राम व नाहोर यांनी बायका केल्या; अब्रामाच्या बायकोचे नांव साराय आणि नाहोराच्या बायकोचे नांव मिळ्का; मिळ्का ही हारानाची कन्या; हा हारान मिळ्का व इस्का यांचा बाप. ३० साराय बांझ होणी, तिला मूलबाळ नव्हते. ३१ मग० तेरह आपला पुत्र अब्राम, आपला नातू महणजे हारानाचा पुत्र लोट आणि आपली सूत महणजे आपला पुत्र अब्राम याची बायको साराय, यांस बरोबर घेऊन खास्याच्या ऊर गांवांतत कलान देशास जाप्यास निवाला; आणि ती हारान येथे जाऊ राहिली. ३२ तेरहाचे वय दोनशेवीन वर्षांचे होऊन तो हारान येथे मरण पावला.

१ परमेश्वरानं अब्रामास सांगितलं, तू आपला

१२ देशा, आपले गणगोत्र व आपले पितृशृह सोहऱ्या मी दारवानी त्या देशांत जा; २ मी तुजपासून मोठे राश निर्माण करीन; तुझे मी कल्याण करीन, तुझे नांव मोठे करीन; तू कल्याणमूलक हो; ३ तुझे जे अभीष्ट चित्तितील त्यांचे मी अभोष करीन; तुझ्या द्वारे पृथ्वी-वरील सर्व मानव कल्याण पावतील. ४ परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे अब्राम निघून गेला, व त्याजबरोबर लोट गेला; हारान येथून निघतवेळी अब्रामाचे वय पंचाहनर

वर्षाचं होते ५ आपली बायको साराय, आपला पुत्रप्पा लोट, त्यांनी मिळविलेली सर्व मालमत्ता आणि दारान येथे त्यांनी संपादन केलेली माणसे ही घेऊन अब्राम कनान देशांत जावयास निघाला; व कनान देशांत ती जाऊन पोहंचली ६ अब्राम त्या देशांतून शखेमान्या ठिकाणी एलोन-गोरेपाणी गेला. त्या काळी त्या देशांत कनानी लोक राहत होते ७ परमेश्वर अब्रामास दर्शन देऊन म्हणाला, हा देश मी तुझ्या संतानाला दंणार; परमेश्वराने त्याला दर्शन दिले म्हणून त्यांने तेथें परमेश्वराची एक वेदी वांधिली ८ मग तो तेथून निघाला आणि बेथेलन्या पूर्वेकडे डोंगर होता तेथें जाऊन त्यांने डेरा दिला; त्याच्या पथिनेम बेथेल होते व पूर्वेस आय होते; तेथे त्यांने परमेश्वराची वेदी वांधिली आणि परमेश्वराच्या नामाने प्रार्थना केली ९ तेथून निघून अब्राम प्रवास करीन दक्षिण प्रांताकडे गेला.

१० उंडे देशांत दुक्काळ पडला; तेव्हां काही दिवस मिसरांत जाऊन राहावे म्हणून अब्राम तिकडे चालाला झाला, कारण त्या देशांतला दुक्काळ फार नीव होता. ११ तो मिसरांत प्रवेश करणार तो तो आपली बायको साराय हिला म्हणाला, अगे, पाहा, तू दिसावयाला सुंदर खी आहेस हे मला ठाऊक आहे; १२ तुला मिसरी लोक पाहतील तेव्हां ही याची बायको आहे असे म्हणतील; आणि मला मास्तून टाकून तुला जीवंत ठेवितील. १३ तर मी याची बहीण आहे असेच तू सांग वरे, म्हणजे तुझ्यामुळे माझे वरे होईल, आणि तुझ्यायेगे माझा जीव वाचिल. १४ मग अब्राम मिसर देशांत जाऊन पोहंचला; तेव्हां ती खी फार सुंदर आहे असे मिसरांनी पाहिले. १५ फारेच्या सरदारांनी तिला पाहून त्याच्यापाणी तिची प्रशंसा केली आणि तिला त्याच्या घरी नेतून ठेविले. १६ तिच्यामुळे त्यांने अब्रामाचं वरे केले, आणि त्याला मैंडरे, बैल, गाढव, दास, दासी, गाढवी व उंट मिळाले. १७ तरी अब्रामाची खी साराय हिल्या पाणी परमेश्वराने कारो व त्याचं घराणे यांस भारी पीडा भोगवयास लाविले.

१८ तेव्हां फारोने अब्रामास बोलावून म्हटले, तू मला हे काय केले? ही माझी बायको आहे असे तू मला का नाहीं सांगितले? १९ ती माझी बहीण आहे असे तू मला का सांगितले? मी तिला आपली बायको करप्पा-साठी मजकडे ठेविले होते; तर आतां ही पाहा तुझी बायको; हिला घेऊ जा. २० तेव्हां फारोने आपल्या दासाना त्याच्यासुंबंधाने तुकूम केला; आणि त्यांनी त्याची बायको व त्याचं जे काही होते त्यासह त्याला वाटेस लाविले.

१ अब्राम आपली बायको, आपांने मर्वेस्व १३ आणि लोट यांस घेऊन मिसर देश सोडून कनानाच्या दक्षिण प्रांती गेला. २ तो कल्प, हे व सोरेने यांहीकडून संपन्न होता. ३ मग मजला करीत करीत तो दक्षिण प्रांताकडून बेथेलपर्यंत गेला; बेथेल व आय यांच्या दरम्यान त्यांने आरंभी डेरा दिला होता त्या ठिकाणी तो आला; ४ त्यांने प्रथम वेदी वांधिली होती त्या स्थळी तो आला; तेथें त्यांने परमेश्वराच्या नामाने प्रार्थना केली. ५ अब्रामावरोदर लोट चालला होता त्याचीहि मैंडरे, गुरुंडोरे व पाले होती. ६ त्यांस एकवा राहप्पास तो प्रदंश पुरेना; त्यांची मालमत्ता एवढी झाली की त्यांस एका स्थळी राहतां येणी. ७ शिवाय अब्रामाच्या व लोटाच्या गुरास्थाची भांडणे होऊने लागली; त्या काळी त्या देशांत कनानी व परिजी याची वस्ती होती. ८ अब्राम लोटास म्हणाला, हे पाहा, माझ्यातुकूमार्यां, माझे गुरास्ती व तुझे गुरास्ती यांच्यामध्ये तंटा नसावा, कारण आपण भाऊंबद आहो. ९ सर्व देश तुला भोकला नाही काय? तर मजपासून विभक हो; तू डावीकडे गेलास तर मी उजवीकडे जाईन; तू उजवीकडे गेलास तर मी डावीकडे जाईन. १० तेव्हां लोटाने आपली दृष्टी केकून यांदेनेची सर्व तब्बट पाहिली तो तीत सर्वत्र महामूर पाणी आहे असे त्याला दिसून आठे; परमेश्वराने सदोम व गमोरा यांचा नाश केला त्यापूर्वी सोअरापर्यंतचा सर्व प्रदेश परमेश्वराच्या बागेसारखा, मिसर देशासारखा होता. ११ ही यांदेनेची सर्व तब्बट लोटाने पसंत केली व

तो पूर्वेकडे प्रवास करू लागला; ते ह्याप्रमाणे एकमेक्कांपासून विभक्त झाले. १२ अब्राम कलान देशांत राहिला, व लेटाने याईल प्रांतील नगरांतून मुकाम करीत करीत आपल डेश-सदोम नगरापांची दिला. १३ ह्या सदोमांतील रहिवासी दुष्ट असून परमेश्वराचे महापराधी होते.

१४ लोट अब्रामापासून विभक्त झाल्यावर परमेश्वर अब्रामाला घेणाऱ्या, तू आहेस तेथून उत्तरेकडे, दक्षिणेकडे, पूर्वेकडे व पश्चिमेकडे दृष्ट लावून पाहा; १५ जो हा सर्व देश तुला दिसत आहे त्वे तुला व तुळा संतानाल मी कायमचा देईल. १६ मी तुझी संतती पृथ्वीच्या रजःकणासारखी करीन; कोणाला पृथ्वीच्या रजःकणांची गणना करीता येईल तर तुझ्या संततीचीहि गणनां होईल. १७ ठू, या देशांनी लोंदी-संदी फिरून पाहा; कारण तो मी तुला वेश्वार. १८ मग अब्राम मुकाम करीत करीत हेचोनाखवळ मध्येच्या एलोन राहित येऊन राहिला; तेच्ये त्याने परमेश्वराची वेदी वांचिली.

१९ शिनाराचा राजा अमरफेल, एकासाराचा १४ राजा अयोंक, एलामाचा राजा कदालंगोमर आणि गोशीमाचा राजा तिदाल यांच्या वेळी असे शाळे, की २. त्यांनी सदोमाचा राजा बेरा, गमोराचा राजा विशां, अदमाचा राजा शिनाब, सबोधिमाचा राजा ज्ञेमर आणि बेला म्हणजे सोअर अनाचा राजा यांची युद्ध केले. ३ हे सर्व जूट करून सिंहीम खो-न्यांत जमून गेले, हे खोरे म्हणजेच क्षारसमुद्र. ४ से कदालंगोमर यांचे वारा वर्षे अंकित होते, पण तेराव्या वर्षी ते त्याजवर उडले. ५ जौदाव्या वर्षी कदालंगोमर व त्याच्या पक्षाचे राजे यांनी येऊन अष्टोरेच-कर्षीम येथे रेकाई लोकांस, हम्म येथे जूझी लोकांस, किंयाशाईमच्या मैदानांत एसी लोकांस ६ आणि होरी लोकांस त्याच्या सेंद्र डोंगरांत भार देऊन एल-पारान-च्या हडीवर अरप्प होते तेथर्यर्थ पिटाळून लाविले. ७ मग मार्ग परतून एन-मिशिपात म्हणजे कादेश येथे ते आले व त्यांनी अमालेकी लोकांचा सगळा देश जिंकिला व हस्सोन-तामार येथे राहणाच्या अमोरी

लोकांसहि भार दिला. ८ इकडे सदोमाचा राजा, गमोराचा राजा, अदमाचा सजा, सदोमिमाचा राजा आणि बेला म्हणजे सोअर अनाचा राजा हे त्यांजीं युद्ध करावयास निधाले आणि सिंहीम खो-न्यांत त्यांनी आपल्या सैन्याची व्यूहरचना केली; ९ एलामाचा राजा कदालंगोमर, गोशीमाचा राजा तिदाल, शिनाराचा राजा अमरफेल आणि एकासाराचा राजा अयोंक यांशी ते लडले; चार राजांनी पांच राजांशी सामना केला. १० सिंहीम खो-न्यांत डमरान्या खाणी पुळकळ होत्या, त्यांत सदोम व गमोरा यांचे राजे पळत असता पडले व बाकीचे डोंगरांत पळाले. ११ तेव्हां सदोम व गमोरा येचील मालमत्ता व सगळी अब्रामासुप्री शत्रु उडून घेऊन गेले. १२ अब्रामाचा पुतॄप्या लोट हा सदोम येथे राहत होता; त्याला त्यांनी धरून नेले आणि त्याची धनदौलतहि नेली.

१३ तेथून पळून आलेल्या एका मनुष्याने जाऊन अब्राम इडी याल हें वर्तमान सांगितले; त्या वेळी तो अज्ञोल व आनेर यांचा भाऊ अमोरी मध्ये याच्या एलोन राहित राहत होता; हे अब्रामाच्या जुरीत होते. १४ आपल्या आसास पाडाव करून नेले हे अब्रामाने एकले तेव्हां आपल्या धरी जन्मलेले व लढाईच्या कामांत कसलेले तीनशेअठरा दास येऊन त्यांने दानापर्यंत शवूचा पाठलाग केला. १५ त्यांने आपल्या दासांच्या टोळ्या करून त्यांजवर रात्रीची चाल केली. आणि त्यांस मार देऊन दिमिकाच्या उत्तरेस होवा शहर आहे तेथवर त्यांचा पाठलाग केला. १६ त्यांने सगळी मालमत्ता माधारी आणिली; त्याप्रमाणेच आसाला आस लोट, त्याची मालमत्ता, खिया व लोक माधारे आणिले.

१७ कदालंगोमरचे आणि त्याच्याबरोबरचे राजे यांस मारून तो माशारी येत असता द्याला भेटावयास सदोमाचा राजा शावेस्किंड म्हणजे राजिंडिं एथवर सामोरा गेला; १८ आणि शालेमाचा राजा मलकीसदेक भाकर व द्राक्षारस येऊन त्यास सामोरा आला; हा परात्पर देवाचा याजक होता. १९ त्यांने त्याला येणे-प्रमाणे आशीर्वाद दिला: आकाशाचा व पृथ्वीचा स्वामी

जो परात्पर देव तो अब्रामाचं लक्षण करो; २० ज्या परात्पर देवाने तुझे शशु तुझ्या स्वाभीन केले तो बच्य! तेव्हां अब्रामाचं ल्याला अवयाचा दहावा भाग दिला. २१ मग सदोमाचा राजा अब्रामास म्हणाला, माणसे मला दे आणि धन तू देव. २२ पण अब्राम सदोमाच्या राजाला म्हणाला, परमेश्वर परात्पर देव, आकाशाचा व पृथ्वीचा स्वामी याजसमोर मी वाहु उभाळून सांगतो ची, २३ तुझा एक सुतलीचा तोडा किंवा वहणेचा बंद मी घेणार नाही; मी अब्रामास संपत्त केले असे म्हणावयास तुला न सांपडो; २४ हा तरुण माणसांनी अन्न खाले तेव्हां पुरे: मजबोरवर आलेले आनेर, अज्ञोल व मन्त्रे यांस वांटा मिळाला म्हणजे पुरे: त्यांना आपला वांटा घेऊ दे.

१ या गोष्टी घडव्यावर अब्रामास दृष्टी-
१५ रूपाने परमेश्वराचे वचन प्राप्त झाले ते असे:

अब्रामा, भिक्कु नको; मी तुझी डाळ आहे; मीच तुझे परम पारितोषिक आहे. २ अब्राम म्हणाला, हे परमेश्वरा, हे प्रभू, तू मला काय देणार? मी नर असेनान गत होणार; माझ्या घरादाराचा मालक दिसिली अलियेजर हा होणार. ३ अब्राम आणवी म्हणाला, पाहा, तू मला कांही संतान दिले नाही तर माझ्या घरचा एक माणस माझा वारस होणार. ४ तेव्हा परमेश्वराचे वचन त्याला प्राप्त झाले की हा मनुष्य तुझा वारस होणार नाही, तर तुझ्या पोटी येणारच तुझा वारस होईल. ५ मग त्याने त्याला बाहेर आणन म्हटले, आकाशाकडे दृष्ट लाव; तुला हे तारे मोजवतील तर मोज; इतकी तुझी संतति होईल असे त्याने त्याला सांगितले. ६ अब्रामाने परमेश्वरावर विश्वास ठेविला आणि अब्रामाचा हा विश्वास परमेश्वराने त्याची नीतिभूत असा गणिला. ७ तो त्याला म्हणाला, मी परमेश्वर आहे; तुला या देशाचे वतन घावे म्हणून साहाय्या ऊ गांवांतून ज्याने तुला आणिले तो मीच परमेश्वर आहे. ८ तो म्हणाला, प्रभू देवा, मला हे वतन मिळेल हे कशावरून? ९ देवाने त्याला सांगितले, तीन वर्षांची एक काळजड, तीन वर्षांची एक शेळी, तीन

वर्षांची एक एडका, एक होला आणि पासव्याचे एक चिंग अंशी घे. १० त्याने ती सर्वे घेतलीच यांचे विश्वास त्यांचे दोनदोन तुकडे केले आणि प्रत्येकाचे तुकडे समोरासमोर ठेविले; पक्षी आग्र त्याने विश्वास नाहीत. ११ त्या शवांवर हिंख पश्यांनी झाडप घातली, त्यांस अब्रामाने हाकून दिले.

१२ सूर्योस्तान्या सुमारास अब्रामास गढ झोप लागली तों घोर भीतीने, निविड अंधकाराने त्याला व्यापिले. १३ परमेश्वर अब्रामास म्हणाला, हे निश्वयें जाण की तुझे संतान स्वतांना नव्हे अशा देशात उपरी होऊन राहील व तथेत्या लोकांचे दास्य करील, आणि ते लोक चारखे वर्षे त्याला छाळितील; १४ मग ज्या राष्ट्राचे दास्य ते करितील त्यांचे मी पारिपत्य करीन; त्यानंतर ते बहुत धन घेऊन तेथून निघील. १५ तू तर शांतीने आपल्या पितरांकडे जाशील; चांगला म्हातारा झाल्यावर तुला मृतमाती देतील. १६ तुझ्या चौथ्या पिंडीचे लोक इकडे माघारे येतील, कारण अमोरी लोकांच्या पापाचा घडा अचापि भरला नाही. १७ नंतर सूर्य मावळला व निविड अंधकार पडला तेव्हा असे झाले की खुमसती आमटी व आगीचा जाळ हा त्या त्यांच्या तुकड्यांमधून जालांना दिसला. १८ त्या दिवशी परमेश्वराने अब्रामाशी करार करून सांगितले, मिसराच्या नदीपासून ते महानद फरात येथेवरचा मुलुख मी तुक्या संततीस देतो; १९ केळी, कणिजी, कदमोनी, २० हिती, परिज्जी, रफाईम, २१ अमोरी, कलानी, गिराशी व यवूसी या लोकांचा मुलुख मी तुला देतो.

१ अब्रामाची बायको साराय हिजपासून
१६ त्याला कांही मूलबाळ झाले नाही; तिची एक मिसरी दासी होती, तिचे नांव हागार असे होते. २ साराय अब्रामाला म्हणाली, पाहा, - परमेश्वराने माझी कूस बंद ठेविली आहे; तर माझ्या दासीपासी जा; कदाचित् तिजकडून माझे घर नांदते होईल. तेव्हा अब्रामाने साराय हिचा शब्द माझ्य केला. ३ अब्रामाला कनान देशात राहून दहा वर्षे झाल्यावर त्याची बायको साराय हिने आपली मिसरी दासी हागार हिला

आपला नवरा अब्राम यांचे बायको करावी. म्हणून त्याला नेऊन दिली. ४ तो हागरेपाशी गेला व ती गर्भवती झाली; आपण गर्भवती झाली हैं पाहून तिला आपली धनीण तुच्छ वाढू लागली. ५ तेव्हां साराय अब्रामाला म्हणाली, माझ्या अपमानाचा दोष आपल्या मार्थी; मी आपली दासी नुम्हाला अंगीकारावयास दिली, पण आपण गर्भवती आहों असे पाहून ती मला तुच्छ लेलू, लागली आहे, परमेश्वर आपणां दोघांचा न्याय करो. ६ अब्राम सारायेला म्हणाला, पाहा, तुझी दासी तुझ्या हातीं आहे, तुला वरे दिसेल तें तिचे कर. मग साराय तिला जाव करू लागली, तेव्हां ती तिला शोडून पकून गेली.

७ रानांन शूच्या वाटेवर एक झारा लागतो, त्या अन्यापाशी परमेश्वराच्या दृश्याला ती आढळली. ८ तो म्हणाला, अगे सारायेचे दासी हागारे, तू आलीस कोटुन व जातेस कोठें? ती म्हणाली, माझी धनीण साराय हिला सोडून मी पद्धून जान आहे. ९ परमेश्वराचा दृश्य तिला म्हणाला, तू आपल्या धनीणीकडे परत जा आणि तिच्या हाताखालीं तिचे सोतीत राहा. १० परमेश्वराचा दृश्य तिला म्हणाला, तुझी संतती मी वाढवीनच वाढवीन, एवढी कीं तिची गणती करतां येणार नाही. ११ परमेश्वराचा दृश्य तिला आणखी म्हणाला, पाहा, तू गर्भवती आहेस; तुला उत्र होईल त्यांचे नांव इस्माएल ठेव, कारण परमेश्वरांने तुझ्या शोकवाणीला कान दिला आहे. १२ तो रानगांधावासारखा मनुष्य होईल, त्याचा हाल सर्वावर चालेल व सर्वांचा हात त्याजवर चालेल; तो आपल्या सर्व भाज्बदंच्या देस्त घेवेस वस्ती कील. १३ तिजशीं बोलणाऱ्या परमेश्वरांचे नांव तिनं आता-एल-रोई (तू पाहणारा देव) असे ठेविले; ती म्हणाली, मला पाहणाराला मी अशा ठिकाणीहि मागून पाहिले काय? १४ खावरून त्या विहीरींचे नांव वैर-लहाय-रोई (मला पाहणाऱ्या जीवंत देवाची विहीर) असे पडले; काढेला व बेरेद यांच्या दरम्यान ही विहीर आहे.

१५ हागरेला अब्रामापासून पुन झाला; हागरेपासून

झालेल्या आपल्या पुत्रांचे नांव अब्रामाने इस्माएल ठेविले. १६ हागरेला अब्रामापासून इस्माएल झाला तेव्हां अब्राम शायरीं वर्षांचा होता.

१ अब्राम नव्याण्यव वर्षांचा झाला तेव्हां पर-
१७ मेश्वर त्याला दर्शन देऊन म्हणाला, मी सर्वसमर्थ देव आहे; तू माझ्यासमोर आहेस हैं मनांत वागून चाल व सातिक राहा. २ तुझ्यामायामध्ये मी आपला करार स्थापितो; तुझा मी अपरिमित विस्तार करीन. ३ तेव्हां अब्रामाने दंडवत घाटलें, आणि देव त्याजशीं बोलला; तो म्हणाला: ४ पाहा, मी तर तुजशीं करार केलाच आहे; तू राष्ट्रसमूहाचा जनक होणार. ५ यापुढे तुझे अब्राम हैं नांव घेणर नाहीत, तुझे नांव अब्राहाम असे घेतील, कारण मी तुला राष्ट्रसमूहाचा जनक केले आहे. ६ मी तुला अस्त्यंत फलंपंथ करीन; तुजपासून मी राहें निर्माण करीन; तुजपासून राजे उत्पन्न होतील. ७ मी तुझा व तुझ्यामांगे तुझ्या संतानाचा देव राहीन, असा निरंतरवा करार मी तुजशीं आणि तुझ्या पश्चात् तुझ्या संतानाशीं पिढ्यानपिढ्या करितो. ८ झा कानान देशात तू उपरी आहेस; हा सगळा देश मी तुला व तुझ्या पश्चात् तुझ्या संतानाला कायमन्वा वतन म्हणून देईन आणि मी त्याचा देव राहीन. ९ देव अब्राहामास अणखी म्हणाला, आता तू आणि तुझ्या पश्चात् तुझ्या संततींने पिढ्यानपिढ्या माझा करार पालव्या. १० माझ्यामध्ये आणि तू व तुझ्या पश्चात् तुझी संतति यांच्यामध्ये स्थापिले माझा करार जो तुम्ही पालावयाचा तो हाव कीं तुमच्यांतील प्रत्येक पुरुषाची सुंता व्हावी. ११ तुम्ही आपली सुंता करावी; ही माझ्या व तुमच्यामध्ये झालेल्या कराराची खण होईल. १२ पिढ्यानपिढ्या प्रत्येक पुरुष आठ दिवसांचा झाल की त्याची सुंता व्हावी, मग तो तुमच्या घरी जन्मेत्रेया असो अथवा परक्यापासून पैका देऊन घेतलेला असो: १३ तुझ्या घरी जन्म पावलेल्याची व तू पैका देऊन घेतलेल्याची सुंता अवश्य व्हावी, झणजे याची खण तुमच्या देहांत केलेली आहे तो माझा करार सर्वकळ

राहिल. १४ कोणी बेसुंती राहिला, म्हणजे कोणा पुरुषाची सुंता झाली नाही, तर त्याचा स्वजनांठून उच्छेद व्हावा; त्याने माझा करार भोडिला असे होईल.

१५ मग देवाने अब्राहामास सांगितले, तुझी बायको साराय हिला शापुढे साराय म्हणावयाचे नाही, तर तिचे नांव सारा (रणी) होईल. १६ मी तिळा धन्य करीन, एवढेंच नव्हे तर तिच्या पोटी तुला एक पुत्र देईल; मी तिळा धन्य करीन, तिच्यापासून राणे उद्घवतील, तिच्यापासून राणांचे राजे निपजतील. १७ अब्राहामाने डंडवत धाटले व हसून मनांतत्या मनांत महटले, शंभर वर्षांच्या वयांत मला मूळ होईल? नव्वद वर्षांची सारा पुत्रवती होईल? १८ अब्राहाम देवाला म्हणाला, इस्माएल तुझ्यासमोर नांदो म्हणजे पुरे. १९ मग देव म्हणाला, नाही, नाही; तुझी बायको सारा हिच्याव पोटी तुला पुत्र होईल; तू त्याचे नांव इस्हाहक ठेव; त्याच्या प्रश्नात त्याच्या संतती-शी शर्वकाळ राहावा असा करार मी त्याच्यांची करीन. २० इस्माएलविषयी म्हणजील तर मी तुझी विनवणी ऐकली आहे; पाहा, मी त्याचे कल्याण करीन; त्याला सफल व बहुगुणित करीन; त्याच्या पोटीं बारा सरदार निपजतील; मी त्याचे मोठे राश झरीज. २१ पण पुढल्या वर्षी याच्यांची तुला सारेच्या पोटी इस्हाहक होईल; त्याच्यांचीन मी आपला करार स्थापीन. २२ मग बोलणे संपल्यावर देव अब्राहामाला शोडून वर गेला.

२३ तेव्हां अब्राहामाने आपला पुत्र इस्माएल, आपल्या घरी जन्मलेले व विकात घेतलेले अपले सर्व दास यांम म्हणजे आपल्या घरच्या सर्व पुरुषांस आणून देवाने त्यास सांगितले होतें त्याप्रमाणे त्याच दिवशी त्यांची संता केली. २४ अब्राहामाची सुंता झाली तेव्हां तो नव्याणव वर्षांचा होता. २५ त्याचा पुत्र इस्माएल याची सुंता झाली तेव्हां तो तेरा वर्षांचा होता. २६ अब्राहाम आणि त्याचा पुत्र इस्माएल बांधी ऐकाव दिवशी सुंता झाली. २७ आणि त्याच्या घरी जन्मलेले व परक्यापासून विकात घेतलेले असे त्याच्या घरचे

समर्थक पुरुष यांचीहि त्याच्याबोवर सुंता झाली.

१ तो दुपारच्या उनाच्या वेळी डेच्याच्या १८ दारादी बसला असतां परमेश्वराने मंग्रेच्या एलोन राईत त्याला दर्शन दिले; २ त्याने आपली दृष्टि वर कहन पाहिले की, आपल्यासमोर तीन पुरुष उभे आहेत; त्यांस पाहून त्यांने आपल्या डेच्याच्या दागापासून धावत मारोरे जाऊन जमीनीपर्यंत लवून त्यांस नमज केले; ३ तो म्हणाला, हे प्रभ, मजवर तुझी कृपादृष्टि असेल तर ये; तुझ्या दासापासून पुढे जाऊ नको; ४ थोडे पाणी आणू या; तुम्ही आपले पाय धुजून या झाडाखाली टेका; ५ मी थोडी भाकर आणिलो तिचा आपल्या जीवास आधार करा, मग पुढे जा; यासाठीच तुमचे या आपल्या दासाकडे येणे झाले असावे. ते म्हणाले, तू म्हणतोस ते कर. ६ तेव्हां अब्राहाम त्वरेन तंबूत सारेकडे जाऊन म्हणाला, तीन मार्ये सप्तीठ लौकर तयार कर व ते मधून त्याच्या भाकी कर. ७ अब्राहामासने गुरांकडे धावत जाऊ एक चांगले कोवळे वास्हन निवडून चाकराकडे दिले, त्याने ते त्वरेन रांधिले. ८ नंतर अब्राहामाने लोणी, दूध व ते राशलेले वास्हन ही आणत त्याच्यापुढे ठेविली, आणि ते जेवीत असतां ती त्याच्याजवळ झाडाखाली उभा राहिल. ९ मग ते त्याला म्हणाले, तुझी बायको सारा कोठे आहे! तो म्हणाला, तो पाहा तंबूत आहे. १० मग तो म्हणाला, पुढल्या वसंतकृतून मी तुजुकडे परत येईनच येईन; पाहा, त्या समर्यी तुझी बायको मारा पुत्रवती होईल. त्याच्यामार्ये डेच्याच्या दर्शी मारा हें गेकल होती. ११ अब्राहाम व मारा हीं म्हातारी, वयातीत होतीं आणि त्याच्यांच्या रीतीप्रमाणे सारेला पाळी येण्याचे बंद झाले होते. १२ तेव्हां सारा हसून मनांतत्या मनांत म्हणाली, मी जरठ झाले आहे व माझा धनीहि उद्ध झाला आहे, तर मला आतां हा मुख्यानुभव घडेल काय? १३ परमेश्वर अब्राहामास म्हणाला, सारा कां हसूली? मी आतो असी उद्ध झाले असतां मला स्वेच्छर पुत्र होणार काय असे ती कां म्हणाली? १४ परमेश्वराला कांहीं असाऱ्य आहे

काय ? बसंतकृतु पुनरपि आत्म महणजे भी नेसिकेण्या समर्थी परत येहेन तेज्ज्वां सारा पुत्रवती होईल. १५ तेज्ज्वां सारा नाकबूल कहन महणाली, भी हसले नाही; करण ती भयभीत झाली होती; तो महणाला, नाही, तु हसलीसच.

१६ नंतर ते पुरुष तेथून उदून सदोम नगराकडे तोडे कहन चालले आणि अब्राहाम त्यांस बोलवीत गेला. १७ परमेश्वर महणाला, भी जे करणार तें अब्राहामामासून लपवूऱ काय ? १८ करण त्यांचे मोठे व ममर्थ राष्ट्र निश्चये होणार, आणि त्याच्या द्वारे पृथ्वी-बरील सर्व राष्ट्र धन्य होणार. १९ भी त्याच्याशी परिचय केला आहे तो अशासाठी की त्याने आपल्या लेंकरांस, व आपल्या पश्चात् आपल्या घराण्यास परमेश्वराच्या मार्गाला लावून न्यायनीतीचे आचरण करावयाची आझा याची, आणि परमेश्वर अब्राहामाविषयी जे बोलला तें त्यास प्राप्त करून यावे. २० मग परमेश्वर महणाला, सदोम व गोमोरा यांचा बोभाटा फार झाला आहे व त्यांचे पाप फार भारी आहे, २१ महणून त्याच्या पातकांचा बोभाटा भास्या कानी आला आहे, तशीच त्यांची करणी आहे की काय हे पाहावयास मी खाली जालो; तसें नवेल तर मला कहून येईल.

२२ तेथून ते पुरुष वकून सदोमाकडे चालते झाले, पण अब्राहाम तसाच परमेश्वरासमोर उभय होता. २३ अब्राहाम जवळ जाऊन महणाला, तु दुर्जनावरोवर धार्मिकाचाहि संहार खराव करणार काय ? २४ त्या नगरांत पशास धार्मिक असले तर त्याचा तु सास संहार करणार काय ? त्याच्यातल्या पशास धार्मिकासाठी त्या नगराची तु गय करणार नाही काय ? २५ या प्रकारची कृते तुजपासून दूर राहो. धार्मिकाची आणि उश्चाची सारखीच गति होई असा दुर्जनावरोवर सज्जनाचा वध करणे तुजपासून दूर राहो; सर्व जगाचा नियंता न्याय करणार नाही काय ? २६ परमेश्वर महणाला, मला सदोम नगरांत पशास धार्मिक आडलले तर त्याच्याकरणे भी त्या सगळ्या स्थलाची गम करीन. २७ अब्राहाम महणाला, पाहा, भी केवळ धूळ

व राख असून प्रभूळी बोलप्पाचा हिंद्या करीत आहे; २८ कदाचित् पश्चाताला पाच उणे धार्मिक असले तर पांच उणे महणून तु सर्व नगराचा नाश करिशील काय ? तेज्ज्वां तो महणाला, मला तेथे पंचेचालीस आडलले तर भी त्याचा नाश करणार नाही. २९ त्याने आपला आप्रह पुढे चालबूल पुनः महटले, तेथे कदाचित् चालीसच आडलले तर ! तो महणाला, चालीस आडलले तर त्या चाचिसांकरितां तसें करणार नाही. ३० मग तो महणाला, भी बोलतो याचा प्रभूला रण न याचा, तेथे कदाचित् तीसच आडलले तर ? तो महणाला, मला तीसच आडलले तर भी तसें करणार नाही. ३१ मग तो महणाला, पाहा, भी प्रभूळी बोलप्पाचा हिंद्या करीत आहे; तेथे बीसच आडलले तर ? तो महणाला, यीस आडलले तर त्या विसांकरितां भी त्याचा नाश करणार नाही. ३२ तो महणाला, प्रभूला रण न याचा, भी आणखी एकदा बोलतो; तेथे दहाच आडलले तर ? तो महणाला, दहा आडलले तर भी त्या दहांकरितां त्याचा नाश करणार नाही. ३३ मग अब्राहामाशीं संभाषण समाप्त होताच परमेश्वर निघून गेला, आणि अब्राहाम आपल्या स्थानी परत आला.

१ मग संचाकाळी ते दोधे दूत सदोमास १९ आले, तेज्ज्वा लोट सदोमाच्या वेळीत बसल्य होता; त्यांस पाढून लोट उदून सामोरा गेला, आणि भूमीपर्यंत लवून त्याने त्यांस प्रणाम केला; २ तो त्यांस महणाला, पाहा, महाराज, आपल्या दासाच्या घरी येण्याची कृपा करा; आजची रात्र रहा पाय खुवा व सकलीं उदून मार्गीत्य झा; पण ते महणाले, नाही, आहारी रात्रभर रस्त्यातच मुक्काम करू; ३ पण त्याने त्यांस फारच आप्रह केल्यावरून ते त्याच्यावरोवर त्याच्या घरी गेले; त्याने त्याच्यासाठी भोजन तयार केले; त्याने बेलमीस पोळ्या केल्या आणि ते जेवले. ४ ते निजावयास जाप्यापूर्वीच त्या सदोम नगरांतल्या लोकांनी, आबालहूदांनी चोहोर्कहून येतज तें घर वेडिले. ५ ते लोटास हाक मास्तू महणाले, आज रात्री तुजकडे आलेले पुरुष कोठे

आहेत ? त्यांना बाहेर आण, म्हणजे आम्ही त्यांशी समागम करू. ६ तेव्हां लोट दाराची त्यांकडे गेला व त्यांने आपल्यामागून कवाढ लावून घेतले. ७ तो म्हणाला, बांधवही, असेले दुष्कर्मे करू नका. ८ पाहा, माझ्या दोन मुळी आहेत, त्यांनी अद्यापि पुरुष पाहिलेला नाही; मी त्यांना तुम्हांकडे आणु काय ? तुमच्या नजरेस येईल तसें त्यांशी वर्तन करा, पण शा पुरुषांस कांहीं करू नका, कां तर त्यांस आसारा व्हावा म्हणूनच ते माझ्या छपराचाली आले आहेत. ९ तेव्हां ते म्हणाले, वाजूल सर. हा येथे थोडे दिवस राहिवयास आला तो आतां मोठा न्यायाचीश बनला आहे ! तर त्यांच्यापेक्षां तुझीच अधिक स्वर घेतले. असे म्हणून ते लोटास जोराने ठकळं लागले व कवाढ फोडावयास नेले, १० तो त्या पुरुषांनी बाहेर हात काढून लोटास आत ओहन कवाढ लावून घेतले, ११ आणि घराच्या दाराशी जीं लहानप्रेर मनुष्ये जमली होती त्यांस त्यांनी आंधळे करून सोडिले; मग ती दार शोधून शोधून थकली.

१२ ते पुल्य लोटास म्हणाले, तुझी आणखी येथे कोणी आहेत काय ? तुझा जांबऱ्य, तुझे पुत्र, तुझ्या कन्या आणि तुझे दुसरें कोणी या नगरांत असेल त्यांस या स्थानांतून बाहेर काढ. १३ कारण आम्ही या स्थानाचा नाश करणार आहो. या लोकांचा परमेश्वर-पुढे फर बोभाटा झाला आहे आणि या नगराचा नाश करण्यास परमेश्वराने आहांस पाठविले आहे. १४ तेव्हां लोट बाहेर जाऊन आपल्या कन्यांशी विवाह केलेल्या आपल्या जांबऱ्यांस म्हणाला, उठा, या स्थानांतून बाहेर पडा, कारण परमेश्वर या नगराचा नाश करणार आहे; परंतु त्याच्या जांबऱ्यांस तो केवळ विनोद करीत आहेसे भासले. १५ पहाड होतांच दूरांनी लोटाला द्याई करून मटले, उठ, तुझी बायको व येथे असेलेल्या तुझ्या दोन मुळी यांस घेऊन नीघ, नाहीं तर या नगराच्या पातकात तूं भस्म होशील; १६ पण तो दिरंगाई करू लागला, तेज्हां परमेश्वराची करण्या याजवर होती म्हणून त्या पुरुषांनी त्याचा, त्याच्या बायकोचा आणि त्याच्या दोबी कन्यांचा हात

धरून त्यांस ओहन बाहेर काढिले आणि नगराचाहेर आणून सोडिले. १७ त्यांस बाहेर आणिल्यावर दूऱ त्यांस म्हणाला, आपला जीव घेऊन पळ; मागे पाहू नको व तळवीत कोठे यांबू नको; डोंगरकडे पळ काढ, नाहीं तर तूं भस्म होशील. १८ तेव्हां लोट त्यांस म्हणाला, हे प्रभू, नको ! नको ! १९ पाहा, शा तुझ्या दासावर तुझी कृपादृष्टी झाली आहे; माझा जीव वांचविला ही तुझी मजवार अपार दया झाली आहे; मला डोंगरकडे पळून जाववणार नाहीं; न जाणो, मजवार हे अरिष घेऊन मी मरून जाईन. २० तर पाहा, पळून जाप्यास हे नगर जवळ असून लहान आहे; तें किंती लहान आहे पाहा; तिकडे मला पळून जाऊ दे, म्हणजे माझा जीव वांचेल. २१ तेव्हां तो त्याला म्हणाला, पाहा, तुझ्या याहि गोरीला मी मान्य आहें; तूं म्हणतोस त्या नगराचा मी नाश करणार नाहीं. २२ त्वरा कर, तिकडे पळून जा; कारण तूं तेथें जाऊन पोहचेपर्यंत मला कांहीं करितां येत नाहीं. यावरून त्या नगराच्यांने नांव सोअर (लहान) असे पडले.

२३ लोट सोअरांत जाऊन पोहचतो तो पृथ्वीवर सूर्योदय झाला. २४ तेव्हां परमेश्वराने सदोम व गमोरा यांवर गंधक व अग्नि यांचा वर्णव आकाशांतून केला; २५ आणि ती नगरे आणि ती सर्व तळवट, त्या नगरांतले सर्व रहिवासी आणि तेथे जगिनीत उगवलेले सर्व कांहीं यांचा त्यांने विच्वास केला; २६ पण लोटाची बायको त्याच्यामागून चालली होती ती मागे पाहत राहिली तों ती भिठाचा खांब झाली. २७ इकडे अब्राहाम मोठ्या पहाटेस उठून, परमेश्वरांपुढे तो उभा राहिला होता त्या ठिकाणी गेला. २८ त्यांने सदोम व गमोरा आणि अवधा तळवटीचा प्रदेश यांजकडे नजर केकिली तों पाहा ! त्या प्रदेशांतून अव्याच्या धुरासारखा भूर दर चालला होता.

२९ या प्रकारै देवाने त्या तळवटीतील नगराचा नाश केला त्या वेळी देवाने अब्राहामाची आठवण केली, आणि लोट राहत होता तेथल्या नगराचा विच्वास करितेवेळी लोटाला त्या प्रलयांतून बाहेर काढिले.

३० नंतर लोट आपल्या दोघी कन्यांसहवर्तमान सोअरांतून निष्ठुन दोग्रावर जाऊन राहिला; त्याला सोअरांत राहण्यास भीती वाटली, आणि तो आपल्या दोघी कन्यांसहवर्तमान एका गुहेत राहिला. ३१ एके दिवशी वडील कन्या धाकटीस म्हणाली, आपाचा बाप म्हातारा आहे, आणि जगाच्या रीतीप्रमाणे आपल्याशी येण्यास कोणी पुरुष पृथ्वीवर नाही; ३२ तर चल, आपण आपल्या बापास द्राक्षारस पाऊ. आणि त्याजपाशी निजूऱ; अशा प्रकारं आपल्या बापाचा वंश चालवूऱ. ३३ त्यांनी त्या रात्री आपल्या बापास द्राक्षारस पाजिला आणि वडील कन्या त्याजपाशी जाऊन निजली; पण ती केवळ निजली व केवळ उठली है त्याला कळले नाही. ३४ मग दुसऱ्या दिवशी वडील धाकटीस म्हणाली, पाहा, काल रात्री मी बापापाशी निजले: तर आज रात्रीहि आपण त्याला द्राक्षारस पाऊ. आणि तू त्याजपाशी जाऊन नीज; अशा रीतीने आपण आपल्या बापाचा वंश चालवूऱ. ३५ त्या रात्रीहि त्यांनी बापास द्राक्षारस पाजिला आणि धाकटी उढून जाऊन त्याजपाशी निजली; पण ती केवळ निजली व केवळ उठली है त्याला कळले नाही. ३६ या प्रकारे लोण्याच्या दोघी कन्या बापापासून गर्भवती झाल्या. ३७ वडील कन्येस पुत्र झाला, त्याचें नांव भवाव असे टेविले: आजमितीला जे भवावी म्हणून आहेत त्यांचा हा मूळपुरुष. ३८ धाकटीसहि पुत्र झाला, त्याचें नांव चैवांभी असे टेविले: आजमितीला जे अम्मोनी म्हणून आहेत त्यांचा हा मूळपुरुष.

१ अद्वाहामासांने तेथून दक्षिण प्रांतकडे प्रवास
 २० कर्ल काढग व शर यांच्या दरम्यान मुकाब केला. आणि कोही दंदवस गरार येथें वस्ती केली.
 २१ आवश्यक वायको नारा ही आपली वहीण आहे असे अद्वाहाम यांगू लोणला तेवळा गराचा राजा अबी-मलेख यांने माणसे पाठवून सारेला आणविले. २२ देव रात्री स्वप्रांत येऊन अबीमलेखाला म्हणाला, तू ही जी छ्यी हरण केली आहेस तिजमुळे तुझा अंत झालाच म्हणून समज, कारंण ती नवाचाची वायको आहे.

४ अबीमलेख कोही तिजपाशी गेल्य नव्हता, म्हणून तो म्हणाला, प्रभू, तू धार्मिक लोकांचाहि संहार करणार काय? ५ ती माझी बहीण आहे असे तो मल्य म्हणाल्य नाही काय? तसेच तो माझा भाऊ आहे असे तीहि म्हणाली नाही काय? मी सात्त्विक मनाने व निर्भक हातांनी है केले आहे. ६ देवानें त्याला स्वप्रांत म्हटले, तू सात्त्विक मनाने है केले है मल्याहि घरजक आहे, आणि मजविल्दू तुजकहून पाप घाई नये म्हणून मी तुला आवरिलेहि; यास्तव मी तुला तिला सर्वी करू दिला नाही. ७ आतां त्या मलुव्याची वायको त्याला परत दे, कां कीं तो संदेशा आहे; तो तुजसाठी प्राप्यना करील आणि तू वांचशील; पण जर तू तिला परत दिले नाही, तर तू व तुझे सर्वत्र यांचा खास अंत होईल है जाण.

८ मग अबीमलेखाने मोक्षा पहाडेस उडून आपल्या सर्व सेवकांस बोलावून या सर्व गोष्टी त्यांना ऐकविल्या; तेव्हां ती माणसे फार धावरली. ९ अबीमलेखाने अब्राहामास बोलावून आणून म्हटले, तू आम्हाला है काय केले? मी तुझा असा कोणता अपराध केला की तू मजवर व माझ्या राज्यावर असे महापातक आणिले? करू नये असे वर्तन तू मजशी केले. १० अबीमलेख अब्राहामास आणव्या म्हणाला, तू काय पाहून ही गोष्ट केले? ११ अब्राहाम म्हणाला, या ठिकाणी देवांचे भय अगदी नाही, म्हणून हे लोक माझ्या वायकोसाठी माझा धात करीतील असे मला वाटले. १२ शिवाय ती स्वरोवर माझी बहीण लागते, म्हणजे ती माझ्या बापाची कन्या; पण माझ्या आईची ती कन्या नव्हे म्हणून ती माझी वायको झाली. १३ देवानें मला माझ्या बापाचे घर सोहून भ्रमण करावयास लाविले तेव्हां मी तिला म्हणालो, मजवर एवढी कृषा कर ऊं आपण जिकडे जाऊ तिकडे हा माझा भाऊ आहे असे सांग. १४ मग अबीमलेखाने मेंढरे, बैल, दास व दासी ही आणून अब्राहामास दिली आणि त्याची वायको साराहि त्याची त्याला प्रत दिली. १५ अबीमलेख म्हणाला, पाहा, माझा देस तुला मोक्षा आहे; तुला बाटेल तेथें

राहा. १६ तो सारेला महणाला, पाहा, मी तुम्हा भावास स्थान्या हजार मुद्रा देत आहे; त्याच्या बोलें तुम्हारोबरूच्या सगळ्या लोकांनी डोळेशाक होईल. या प्रकारे सर्वसंभाग तुम्हा उजल मावा झाला आहे. १७ मग अब्राहामाने देवाची प्रार्थना केली, तेव्हां देवाने अबीमलेल, त्याची बायको व त्याच्या दासी यांस बरें केले, आणि त्यांस मुळे होंड लागली. १८ कारण अब्राहामाची बायको सारा हिज्मुळे परमेश्वराने अबीमलेलाच्या धरण्यांतल्या सर्व लिंगांचे गर्भांशय अगदी बंद केले होते.

१ यात्रानंतर परमेश्वराने आपल्या महणप्पा-प्रमाणे सारेवर अनुग्रह केला. आणि तिला दिलेलं वचन पुरें केले. २ सारा गर्भवती झाली; देवाने सांगितलेल्या समर्थी अब्राहामाला महातारपणी तिजपासून पुत्र झाला. ३ अब्राहामाला सारेपासून पुत्र झाला त्यांचे नांव त्याने इसहाक ठेविले. ४ अब्राहामानं आपला पुत्र इसहाक आठ दिवसांचा झाला तेव्हां देवाच्या आज्ञेप्रमाणे त्याची खुंता केली. ५ इसहाक झाला तेव्हां अब्राहाम शंभर वर्षांचा होता. ६ सारा महणाली, देवाने मला हसविले आहे; जो कोणी हे ऐकेल तो माझ्याबाबर हसेल. ७ ती आपांची महणाली, सारा मुलांस स्तन पाजील असे. अब्राहामास कोण महणाला असता? पाहा, त्याच्या महातारपणी मजिपासून त्याला पुत्र झाला आहे!

८ तो बाळ मोठा झाला तेव्हां त्याची यानमोड केली; इसहाकाची थानमोड झाली तेव्हां अब्राहामाने मोठी मेजबानी दिली. ९ हागार मिसरिनीस अब्राहाम-पासून झालेल्या पुत्राला खिंदवळांना सारेने पाहिले. १० तेव्हां ती अब्राहामास महणाली, या दासीस व हिच्या पुत्रास घालवून या; माझा पुत्र इसहाक याज्बरेवर या दासीचा पुत्र वारस नसावा. ११ अब्राहामास आपल्या पुत्रास्तव ही गोष्ट कार वाईट वाटली. १२ तेव्हां देव अब्राहामास महणाला, तुम्हा पुत्र व तुम्ही दासी यांकरितां तुला ही गोष्ट वाईट न वाढावी; सारा तुला जै कोही सांगते तें सगळे ऐक; कारण

तुम्हा वंशांचे नांव इसहाकच चालविणार. १३ या दरवीच्या पुत्रापासूनहि मी एक राष्ट्र निर्माण करील; कारण तो तुम्हें बीज आहे. १४ नंतर अब्राहामाने मोठ्या पहाटेस उद्धृत भाकरी व पाप्याची मस्तक आणून हागारेच्या खांद्यावर ठेविली आणि तिचा मुळांचा तिच्या हवालीं करून तिला रवाना केले; ती निष्ठू बैर-क्षेत्राच्या अरण्यात भटकत राहिली. १५ मस्तक-तील पाणी संपत्त्यावर तिने तें मूळ एका झुण्डपांखाली टाकिले, १६ आणि ती बाणाच्या टप्प्यालकी दूर जाऊन त्याच्याकडे तोड करून बसली; ती भांत महणाली, मी आपल्या मुलाचा भृत्य डोळ्यानी पाहू नवे; आणि ती त्याच्याकडे तोड करून बसून हंडवडा फोडून रही लागली. १७ देवाने मुलाची दीन वाणी ऐकली व देवाच्या दूतांने आकाशांतर इक्क मासून हागारेच्या महात्त्वाले, हागारे, तूं कठी कां? भिक्क नको, कारण मूळ आहे तेथून देवाने त्याची दीन वाणी ऐकली आहे. १८ ऊऱ, मुलास उच्छृंखल आपल्या हाती घट घट; त्याच्यापासून मोठे राष्ट्र निर्माण होईल असे भी करीन. १९ मग देवाने तिचे डोळे उघडिले व पाप्याचा झारा तिच्या दृष्टीस पडला; तेव्हां तिने जाऊन मस्तकेत पाणी भरिले व मुलास पाजिले. २० देव त्या मुलाचा पाठिराखा झाला व तो रानांत लहानाचा मोठ होऊन तिरंदाज झाला. २१ तो पारानाच्या अरण्यात वस्ती करून राहिला, आणि त्याच्या आईंनं त्याला मिसर देशांतली बायको केली.

२२ त्या मुलास असे झाले की अबीमलेल व त्याचा सेनापति पीकोल हे अब्राहामास म्हणाले, जै कोही तूं करितोस त्यांत देव तुम्हारोबर आहे. २३ तर तूं मला आता येथे देवाच्या शपथेवर असे सांग की मी तुजशी, तुम्हा पुत्रपौत्रांशी कपट करणार नाही, आणि जशी तूं मजवार कृपा केली तशी मी तुजवार व ज्या देशांत मी उपरी होऊन राहिलो आहे त्या झाला देशावर कृपा करीन. २४ अब्राहाम महणाला, बरै, अज्ञी शपथ मी वाहतो. २५ मग, अबी-मलेलाच्या चाकरानीं पाप्याची एक विहीर झुलमाने

हस्तगत केली होती त्यावहाल अब्राहामाने अशी-मलेकाळा दोष लाभिला. २६ अशीमलेल महणाला, हे कोणी केले हे मला ठरुक नाही; तु मला हे कवीं सांगितले नव्हते; आणि मीहि हे ऐकले नव्हते, आजच ऐकले. २७ मग अब्राहामाने मेंदूरे व बैल आपला अभीमस्तेसास दिले आणि त्या दोघांनी परस्परांशी करार केला. २८ अब्राहामाने कल्पयली सात कोकरे वेगळी काढून ठेविली. २९ तेव्हां अशीमलेल अब्राहामास महणाला, तु ही सात कोकरे वेगळी काढून ठेविली ती कधाळा? ३० तो महणाला, तु ही सात कोकरे जाण्या हातून प्याऱी, महणजे ही चिह्नीर भी सांगितली आहे असे माझ्या तर्फेचे प्रमाण होईल. ३१ त्यावहाल त्या स्थलाचे नंब त्याने बैर-सेवा (शपथेची विहीर) असे ठेविले; कारण तेथेचे त्या दोघांनी शपथपूर्वक करार केला. ३२ बैर-सेवा वेशे त्या दोघांचा करार आपले वराचावर अभीमलेल व त्याचा सेनापती पीकोल हे निघून पलिछुकांच्या वेशीं परत घेले. ३३ मग अब्राहामाने बैर-सेवा वेशे शाऊ नांवाचा षुक्ष स्वाविला. आणि तेथे सनातन देव परमेश्वर यांच्या नामाने प्रार्थना केली. ३४ अब्राहाम ता पलिछुकांच्या वेशात बुतु काळ उपरी महणू राहिला.

१ या गोष्टी बदल्यावर असे जाले की
२२ देवाने अब्राहामास कसोटीस लाविके; त्याने अब्राहामा, अशी हाळ मारिली, तेव्हां अब्राहाम महणाला, काय आळा? २ देव महणाला, तुका पुत्र, तुका एकुक्ता एक प्रिय पुत्र इसहाक यास घेऊन मोरिया देखांत जा आणि मी तुल सागेन त्या डोंगरावर त्याचे होमार्पण कर. ३ तेव्हां अब्राहामाने मोरया पहाटेस उदून आपल्या याढवावर खोपीर घाटले, आपल्यावरोवर दोषे सेवक व आपला पुत्र इसहाक यास घेतले, आणि होमार्पणासाठी लाकडे फोडून घेतली. ४ तिसरे दिवशी अब्राहामाने डोळे वर करून ती जागा दुरून पाहिली. ५ अब्राहाम आपल्या चाकरांस महणाला, वेशे गाढवापांची राहा, मुलगा व भी

पांसीकडे जातों आणि देवाची उपासना करून परत घेतों. ६ तेव्हां अब्राहामाने होमाची लाकडे घेऊन आपला पुत्र इसहाक याच्या पाठीवर ठेविली आणि आपल्या हातीं विस्तव व सुरा घेतला, आणि ते दोषे बरोबर चालले. ७ तेव्हां इसहाकाने आपला यास अब्राहाम यास महटले, बाबा! आणि तो महणाला, काय महणतोस बाबा? त्याने महटले, पाहा, विस्तव व लाकडे आहेत पण होमवलीसाठी कोकर कोठे आहे? ८ त्यास अब्राहाम महणाला, बाबा, देव स्वतः होमवलीसाठी कोकरं पाहून दैविल; आणि ते दोषे बरोबर चालले.

९ देवाने त्याला सांगितलेल्या जाणीं ते आले तेव्हां अब्राहामाने तेथे वेदी उभारिली, तिजवर लाकडे रचिली आणि आपला पुत्र इसहाक यास बांधून वेदीवरच्या लाकडावर ठेविले. १० मग अब्राहामाने आपला पुत्र बघण्यासाठी हात पुढे करून सुरा घेतला. ११ तेव्हा परमेश्वरच्या दूलाने त्यास आकाशातल हाळ मारून महटले, अब्राहामा! अब्राहामा! तो महणाला, काय आळा? १२ मग तो बोलला, तु मुलावर आपला हात चालवू नको, त्याला काहीं करू नको; कारण तु आपल्या पुत्रास, आपल्या एकुलच्या एका पुत्रासहि मला अर्पिष्यास मांगेपुढे पाहिले नाही, यावहाल तु देवाला भिजून चालणारा आहेस हे मला दिसून आले. १३ तेव्हां अब्राहामाने डोळे वर करून पाहिले तो आपल्यामांगे छुडपांत तिंगे गुंतलेला एक एडका त्यास दिसला; मग अब्राहामाने तो घेऊन आपल्या पुत्राच्या ऐवजी अरोण केला. १४ आणि अब्राहामाने त्या स्थावाचे नंब याव्हे-यिरे (परमेश्वर पाहून दैविल) असे ठेविले; त्यावहाल परमेश्वराच्या शिरीवर पाहून देखांत वेईल असे आजवर बोलतात.

१५ परमेश्वराच्या दूलाने आकाशातल अब्राहामाला दुसऱ्यांने हाळ मारून महटले, १६ परमेश्वर महणतो, मी आपली शपथ बाहून सांगतो की तू हे कृत्य केले; आपल्या पुत्रास, आपल्या एकुलच्या एका पुत्रास मला अर्पिष्यास तु मांगेपुढे पाहिले नाही; १७ यास्तव मी तुझे कन्याण करीनच

करीन व उद्दिष्ट इदि कल्प तुम्ही संतति आकाशसंतील रात्यांहातकी, समुद्रतीरीच्या बाल्कलकी होईल असे करीन; तुम्ही संतति आपल्या शशूळी नंगरे हस्तगत करील; १८ तं माझा शब्द ऐकला म्हणून पृथ्वीवरची सर्व राणे तुझ्या संततीच्याद्वारे अभीष्ट पवतील. १९ मग अब्राहाम आपल्या चाकरांकडे परत आला, आणि ते उटून त्याजवरोबर वैर-क्षेत्र येथे गेले; आणि अब्राहाम वैर-क्षेत्र येथे राहिल.

२० या गोटी घडल्यानंतर कोणी येऊन अब्राहामास सांवितले, पाहा, तुम्हा भाऊ नाहोर यास मिळेच्या पोटी पुनरुत्तरति शाळी आहे. २१ ऊस हा खात्रा ज्येष्ठ पुढ, त्याचा भाऊ शूज व अरामाचा पूर्वज कमुवेल, २२ आणि केसद, हजो, पिलादा, यिद्याप व कमुवेल. २३ वधुवेलास रिकवा आली; अब्राहामाचा भाऊ नाहोर याला मिळेच्या पोटी हे आठ पुत्र आले; २४ आणि त्यांनी उपपत्नी रेत्तमा हिल तेवाह, यहाम, तहशा व माका ही मुळे जाली.

१ सारा एकशेसत्तावीस वर्ष जाली; एवढेच २३ तिचे आयुष्य होते. २ सारा ही कनान देशांतील किंवार्थ-आरवा (तेच हेब्रोन) येथे मृत्यु पावली, आणि अब्राहाम तिजसाठी शोक व विलाप करण्यास येथे आला. ३ अब्राहाम आपल्या मयताजवळून उटून हेणीस म्हणाला, ४ मी तुमच्यामध्ये उपरी व घरेसी आहें; माझ्या मालझीचे कवरस्तान तुमच्या-मध्ये असाऱ्ये म्हणून मला जागा द्या, म्हणजे मी आपल्या मयतास दृष्टीआड करीन. ५ तेव्हां हेथी अब्राहामास म्हणाले, ६ स्वामी, आमच्ये ऐका; आमच्यामध्ये आपण देवाचे एक सरदार आहां; आपण आमच्या बाटेल स्था बडग्यांत आपल्या मयतास मूळमाती द्या; आपल्या मयतास मूळमाती देण्यासाठी आपले खासगांचे थडगे हेण्यांत आमच्यांतला कोणीहि अनमान करणार नाही. ७ तेव्हां अब्राहामाने उटून त्या देशाच्या लोकांस म्हणजे हेणीस नमन केले. ८ तो त्यांस म्हणाला, मी आपल्या मयतास दृष्टीआड करावें असी तुमची इच्छा आपल्यास माझे म्हणाये ऐका: एफोम विन सोहर याज-

पाणी. रुदकदली करा की ९ त्याच्या शेताच्या सीमेच्या आंत असलेली त्यांची मळेला नांवाची गुहा आहे, ती त्यांने तुमच्यामध्ये माझ्या मालझीचे कवरस्तान व्हावें म्हणून तुरी किंमत घेऊन मला याची. १० एफोम हिती हा हेणीच्ये बसलेला होता, तो हेणीच्या तुम्हाला त्याच्या गोवच्या वेशीतून जाणांच्यायेणाच्या सर्वांसम्म, अब्राहामास म्हणाला, ११ स्वामी, नाही, यांने ऐका: तैं शेत आणि त्यांत असलेली गुहा ही माल्हा भाऊनंदांसम्म भी धापणाला देलो, तेथे आपल्या मयतास याती द्या. १२ तेव्हां अब्राहामाने त्या देशाच्या लोकांसम्म तो एफोनास म्हणाला, मझे एवढे अवश्य ऐका: मी शेताचा पैका देलो तो मजकून घे म्हणजे मी आपल्या मयतास तेथे मूळमाती देईन. १४ एफोनाने अब्राहामास उत्तर केले, १५ स्वामी, माझे ऐका: ही अवशी चारहों शेकेल रुप्ये किंमतीची जगीन, तिचे काय मोरें? आपण आपल्या मयतास मूळमाती द्या. १६ अब्राहामाने एफोनाचे म्हणैले कनूल कल्पन हेणीच्या देशत सांगितला होता तेवढा पैका म्हणजे चलनी चारहों शेकेल रुप्ये त्यास तोलून दिले.

१७ याप्रमाणे एफोनाचे शेत जे मध्येचासमोर मळेलांत होते ते व त्यांतील गुहा; आणि शेतांतील आणि चतुर्सीमातील सर्व प्रांडेञ्चुदे १८ हेणीसमक्ष, वेशीतून जाणांच्यायेणाच्या सर्वांसमक्ष, अब्राहामाच्या कवरांत पूर्ण-पूर्णे आली. १९ नंतर अब्राहामाने आपली बायको सारा हिला कनान देशांतील मध्ये (तेच हेब्रोन) यासमोर मळेलाच्या शेतांतील गुहेत पुरिले; २० आणि ते शेत गुहेसहित वंशपरंपरा कवरस्तान व्हावें म्हणून हेणीकून अब्राहामास प्राप्त झाले.

१ अब्राहाम आतो वयोवृद्ध होऊन अगदी २४ जराप्रस्त झाला; परमेश्वराने अब्राहामाचे सर्व बाबतीं अभीष्ट केले होते. २ अब्राहामाच्या सर्वस्वाचा कारभार पाहणारा एक म्हातारा सेवक होता, त्याला त्यांने म्हटले, तं आपला हात माझ्या मांडीखाली ठेव. ३ मी तुला परमेश्वराची, आकाश व पृथ्वी यांच्या

देवाच्ची क्षम्य खालन सांगतों की ज्ञा क्नानी लोकांत मी राहत आहे त्याच्या कन्यातली कोणी माझ्या पुत्रास नवरी पाहू नको. ४ तर माझ्या देशी माझ्या आसांकडे जा आणि तेथून माझा पुत्र इतहाक याच्यासाठी नवरी पाहून आण. ५ त्याचा सेवक त्याला महणाला, यदा-कदाचित् बधू मजबूरोवर या देशांत येण्यास कबूल झाली नाही तर ज्ञा देशांत दू आलास त्यांत परत तुझ्या पुत्रास मी घेऊन जावे काय? ६ तेव्हा अब्राहाम त्यास महणाला, स्वरदार, माझ्या पुत्रास तिकडे न्यायाच्यें नाही. ७ स्वर्णच्या ज्ञा परमेश्वर देवानें मला माझ्या बापाच्या वरातल, माझ्या जन्मभूतीतल आणिले आणि मल्य शपथपूर्वक सांगितले की हा देश मी तुझ्या संततीला देईन, तो देव आपला दूत पाठील, तो तुझ्या अप्रभागी चलेल, आणि दू तेथूनच माझ्या पुत्रासाठी नवरी आण. ८ पण ती बधू तुज्बरोवर येण्यास कबूल झाली नाही तर दू या माझ्या शपथेतल मोकळा होशील; मात्र माझ्या पुत्रास पुनरपि तिकडे नेंके नको. ९ तेव्हा त्या सेवकानें आपला धनी अब्राहाम याच्या मांडीखालीं हात ठेवून त्याप्रमाणे शपथ वाहिली. १० मग तो सेवक आपल्या धन्याच्या उंटापैकी दहा उंट घेऊन निघाला; त्याच्या धन्याची सर्व मालमत्ता त्याच्या हातीं होती; तो अरम-नहराईम (मेसोपोटेम्या) यांतील नाहेर नगरांत गेला. ११ संध्याकाळी किंवा पाणी भरण्यास बाहेर निघातत त्या सुमारास त्यानें नगराबाहेरील विहिरीजवळ आपले उंट बसविले, १२ आणि तो बोलला, हे परमेश्वर, माझा धनी अब्राहाम याच्या देवा, दू आज कृपा करून माझी कार्यसिद्ध कर; माझा धनी अब्राहाम याजवर प्रसाद कर. १३ पाहा, मी या पाण्याच्या विहिरीपाही उभा आहे, आणि नगर-वासी कन्या पाणी भरावयास बाहेर येत आहेत. १४ तर असे घडून येऊ दे की ज्ञा मुलीस मी म्हणेल, मला पाणी पाण्यासाठी आपली घासर उत्तर, आणि ती मला म्हणेल, दू पी आणि तुझ्या उंटांसही मी पाजितें, तोच तुझा सेवक इतहाक याच्यासाठी दू नेमिलेली असो; यावरून मला कलेल की दू माझ्या धन्यावर प्रसाद केला आहे.

१५ त्याचे बोलणे संपर्ले नाही तोच अब्राहामाचा बंधु नाहेर याची बायको मिळका हिचा पुत्र बधुवेळ यास झालेली रिबका खांदावर घासर घेऊन 'पुढे आली. १६ ही मुली दिसावयाला फार सुंदर होती; ती कुमारी होती; तिने पुरुष पाहिला नव्हता; ती विहिरीत उतरली व घासर भस्त्र वर आली. १७ तेव्हां तो सेवक घावत जाऊन तिला गांठन महणाला, तुझ्या घागरीतले थोडे पाणी मला पाज. १८ ती महणाली, पी, बाबा; आणि तिने तावडतोव आपल्या हातावर घासर उतरून त्याला पाणी पाजिले. १९ त्याला पुरे इतके पाणी पाजित्यावर ती महणाली मी तुझ्या उंटांसाठी पाणी आणून त्यांस पुरे इतके पाजितें. २० मग तिने त्वरा करून घासर डोणीत रिचिली व पुनः पाणी आणावयास ती विहिरीकडे घावत गेली; असे तिने सर्व उंटांस पुरे इतके पाणी पाजिले. २१ तेव्हां तो मनुष्य अचंदा करून तिजकडे पाहत राहिला; परमेश्वराने आपला प्रवास सफल केला किंवा कसे याचा विचार करीत तो स्तव्य राहिला. २२ उंटांचे पाणी पिणे झाल्यावर त्या मनुष्यानें अर्धी शेकेल भार सोन्याची एक नथ व तिच्या हातीत घालप्पासाठी दहा शेकेल भार सोन्याच्या दोन बांगड्या काढित्या, २३ आणि तो महणाला, तुं कोणाची कन्या आहेस हें मला सांग; तुझ्या बापाच्या धरी अम्हास उतरावयाला जागा आहे काय? २४ ती त्यास महणाली, मिळकेच्या पोटी नाहोरास झालेल्या बधुवेलाची मी कन्या. २५ ती आणखी त्यास महणाली, आमच्या येण्ये पेंडा व वैरेण ही तितकी आहे, आणि उतरावयास जागाहि आहे. २६ तेव्हां त्या मनुष्यानें नमून परमेश्वरांवै स्वतन केले. २७ तो महणाला, माझा धनी अब्राहाम याच्या देव परमेश्वर धन्य आहे; त्याने माझ्या धन्यावर दया करण्याचें व त्याजशी सत्यतेन वर्तप्पाचें सोडिले नाही; परमेश्वराने मला नीट वाट दासवून माझ्या धन्याच्या भावाच्या धरी पोंचविले आहे. २८ तेव्हां त्या मुलीने घावत जाऊन आपल्या आईच्या घरच्यांस ही हकीकत कळविली. २९ रिबकेला एक

मन्द होता, त्यांचे नंब लाचान असेहोते; तो विहीरी-पाणी स्था मनुष्याकडे धावत गेला. ३० त्यांने नव व आपल्या बिहीरीन्या हातांतल्या कांगळा पाहिल्या आणि, मला तो मनुष्य असेहोते महणाला, हे रिवकेळ्या तोंडचे शब्द ऐकले, तेज्हां तो त्या मनुष्याकडे आला आणि पाहून तो उंटांपाणी विहीरीजवळ तो उभा आहे. ३१ तेज्हां त्यांने म्हटले, परमेश्वराचा प्रसाद पावलेल्या, आंत ये; बाहेर कां उभा आहेस? मी तुझ्यासाठी घर व तुझ्या उंटांसाठी जागा तयार केली आहे. ३२ मग तो मनुष्य घरात आला; आणि लाचानाने उंटांन्या कंठाली सोहळन त्यांस पेंडवैरेण दिली, आणि त्यास व त्याच्या बरोबरच्यांस पाय खुप्पास पाणी दिले.

३३ त्याच्यापुढे अग्र बांधिले तेज्हां तो महणाला, मी आपले येण्याचे प्रयोजन सांगण्याच्या आधी जेवणार नाही. तेज्हां त्यांने म्हटले, सांग. ३४ तो महणाला, मी अब्राहामाचा सेवक आहे. ३५ परमेश्वरांने माझ्या धन्याचे कार कल्याण केले आहे; तो शेर जास्त आहे; त्यांने त्याला गुरु, मेंद्र, सौन, रुपे, दासदासी, उंट व गाढवें ही दिली आहेत. ३६ माझ्या धन्याची बायको सारा हिला इश्वरपकाळी त्याजपासून पुणे जाला, त्याला त्यांने आपले सर्वस्व दिले आहे. ३७ आणि माझ्या धन्यांने मला शपथ घालून सांगितले आहे की ज्या कलान्यांच्या देशांत मी राहत आहे त्यांच्या कल्यांतरी कोणी माझ्या पुत्रास नवरी करू नको; ३८ तर माझ्या बायाच्या वरी माझ्या आसांकडे जा आणि तेथून माझ्या पुत्रास नवरी पाहून आण. ३९ तेज्हां मी आपल्या धन्यास म्हटले, वधु मजबूरोवर कदमित घेणार नाही. ४० तेज्हां तो मला महणाल, परमेश्वर भजसमोर आहे असेहो समजून मी काळजी आहे; तो आपल्या इत्यास तुजव्यावर पाठ्यून तुझा प्रवास सफल करील, आणि तु माझ्या आसांकडे, माझ्या पित्याच्या बराष्यांतून माझ्या पुत्रास करूही आण; ४१ तु माझ्या आसांकडे गेल्यास म्हणजे माझ्या शपथेतून मोकळा होशील; मुलगी देण्यास ते कलून न शाळे तर तु माझ्या शपथेतून मोकळा होशील-

४२ मी आज विहीरीपाणी आले लेण्या बोलले: माझा धनी अब्राहाम याच्या देव वरमेश्वरा, मी जो प्रवास केला आहे तो सफल करणार असलाय तर ४३ पाहा, मी या पाण्याच्या विहीरीपाणी उभा आहेह; तर असेहो चून येवो की पाणी भरण्यास जी मुलगी येईल तिळा सी म्हणेल, तुझ्या यांगरीतेल थोडे पाणी मला पाज; ४४ आणि ती मला म्हणेल, तुं पी व मी तुझ्या उंटीसहि पाणी आजिंते; तीच ली परमेश्वरांने माझा धन्याच्या पुत्रांसाठी नेमिलेली आहे असे ठरो. ४५ माझ्या मनांतल्या मनांत हें बोलणे संपर्क नाही तोच रिवक्ष खांगावर घासर घेऊन तेथेआली आणि तिने विहीरीत उत्तरून पाणी भरिले; मग मी तिला म्हणालो, मला थोडे पाणी पाज. ४६ तिने लागीच आपल्या हातावर घासर उत्तरून म्हटले, तुं पी व तुझ्या उंटांसहि मी पाजिंते. तेज्हां मी पाणी प्यालों व तिने उंटांसहि पाणी पाजिले. ४७ मग मी तिला विचारिले, तु कोणाची कन्या! ती म्हणाली, नाहोरपासून मिलेक्स शासेलेल्या बखुवेलाची मी कन्या; तेज्हा मी तिच्या नाकांत नव व हातांत कांगळा घातांतल्या. ४८ मी मस्तक लघवून परमेश्वरास नमन केले आणि माझ्या धन्याच्या भावाची कन्या त्याच्या पुत्रांसाठी न्यावी म्हणून मला धनी अब्राहाम याचा देव परमेश्वर यांने मला नीट वाट दाखविली म्हणून मी त्यांचे स्तवन केले. ४९ तर आलां माझ्या धन्यासी ल्लेहाचा व सत्याचा व्यक्तिहार करणार असल्यां तर तरें संगमा, नसल्यास तरें संगमा; म्हणजे मी उजवीलाची वाट घरीन.

५० यावर लाचान त बखुवेल यांनी उत्तर केले, ही गोष्ट परमेश्वरांनुवाली आली आहे; तुला आमच्यांने बरैवाहिंड कोंधी बोलून नाही. ५१ पाहा, रिवक्ष दुलापुढे आहे; सिल्य घेऊन त्या परमेश्वराच्या सांगप्प्यांप्रवाणी तुझ्या धन्याच्या पुत्राची काळजी होऊन दिले.

५२ अब्राहामाच्या सेवकांने त्यांचे हे उत्तर ऐक्ये देशांत संगमे भूमीर्ष्यांत लघवून परमेश्वरास नमन केले. ५३ मग त्या सेवकांने सोन्या रुप्याचे देण्याने व वडे

काहुन रिवकेला दिली आणि तिचा भाऊ व तिची आई यांस बहुमोल चिजा दिल्या. ५४ मग त्यांने व त्यांच्या वरोबारच्या मनुव्यांनी स्खाणपिंगे करून ती रात्र तेथें घालविली; सकाळी उठत्यावर तो म्हणाला, माझ्या धन्याकडे जावयाला मला निरोप द्या. ५५ हें ऐकून तिचा भाऊ व आई हीं म्हणालीं, मुलीला आमच्याजवळ थोडे दिवस, निवान दहा दिवस, राहू द्या; मग ती येईल; ५६ पण तो त्यांना म्हणाला, परमेश्वरांनें माझा प्रवास सफळ केला आहे, तर मला ठेवून घेऊ नका; मला निरोप द्या, मला आपल्या धन्याकडे जाऊ द्या. ५७ तेव्हांने तो म्हणाले, आम्ही मुलीस बोलावून ती काय म्हणते तें विचारू. ५८ त्यांनी रिवकेस बोलावून विचारिले, तूं या मनुव्यावरोबर जातेस कय? ती म्हणाली, जातें. ५९ मग त्यांनी आपली बहीण रिवका, तिची दारू, अब्राहामाचा सेवक व त्यांनी माणतें याची रवानगी केली. ६० त्यांनी रिवकेला आशीर्वाद देऊन झटले, बाईगे, तूं सहजावधींची, लक्षावधींची जननी हो, व तुझी संतति आपल्या वैच्यांच्या नगराची मना पावो. ६१ मग रिवका व तिच्या सख्या उठत्या आणे उंटावर बसून त्या मनुव्याच्या भागून गेल्या; याप्रमाणे तो रिवकेस घेऊन गेला.

६२ इकडे इसहाक लहाय-रोई विहिरीकून आला होता; तो दक्षिण प्रांती राहत असे. ६३ इसहाक हा संघाकाळच्या वेळी चालू करवयास रानोंत गेला असलां स्थाने नजर वर करून पोहिले तों त्याला उंट येतांना दिसले. ६४ रिवकेने डोके वर कसलू इसहाकाळा पाहिले तेव्हांनी ती उंटवरून उतरली. ६५ तिनें त्या सेवकास विचारिले, हा रानोंत आपणास सामोरा येत आहे तो कोण? सेवक म्हणाल, हा माझा धनी; तेव्हांनी तुरखा घेऊन आपले अंग झाकिले. ६६ मग आपण काळ कळय केले तें सर्व त्या सेवकाने इसहाकास सांगितले. इ७ नव्हे इसहाकाने तिला आपली आई सारा हिच्या डेव्यांत आणिले; त्यांने रिवकेचा अंगीकार केला व ती त्याची पली झाली, आणि तिच्यावर त्यांचे प्रेम होते; आणि आपल्या आईच्या पथात इसहाक सांतवन पावला.

१ अब्राहामांने दुसरी बायको केली, तिच्ये २५ नंवर कद्रा. २ त्याला तिच्या पोटी जिमान, यक्षान, मदान, मिद्यान, इवाक व शुह हे पुत्र झाले. ३ यक्षानास शबा व ददान हे झाले; आणि ददानाचे पुत्र अश्वरी, लद्दाजी व लज्जाई हे होते. ४ मिद्यानाचे पुत्र एफा, एफर, हनोख, अबीदा व एल्दा हे होते. हा सर्व कद्रेचा वंश. ५ अब्राहामांने आपले सर्वस्व इसहाकाळ दिले. ६ आणि अब्राहामाच्या उपपत्नी होत्या त्यांच्या पुत्रांस त्यांने देणम्या देऊन आपल्या हयातीतच आपला पुत्र इसहाक याजपासून वेगळे करून पूर्वेकडे पूर्व देढी लावून दिले. ७ अब्राहामाच्या आयुष्याचीं वर्षे एकशेंपचाहतर होतीं. ८ अब्राहाम पुन्या बयाचा चांगला महातारा होऊन मरण पावला व आपल्या पितरांस जाऊन मिळाला. ९ मग त्याचे पुत्र इसहाक व इस्माएल यांनी त्यास एफोन बिन सोहर हत्ती याच्या मझेसमोरील शेतोतत्या मक्केलाच्या गुहेत पुरिले. १० हे शेत अब्राहामांने हेशीपासून विकत घेतले होते, आणि तेथेच अब्राहाम व त्याची बायको सारा यांस पुरिले. ११ अब्राहामाच्या मृत्यूनंतर देवाने त्याचा पुत्र इसहाक याचे अभीष्ट केले; इसहाक हा त्या वेळी लहाय-रोई विहिरीजवळ राहत असे.

१२ सारेची दासी मिसरीण हागार हिजपासून अब्राहामाला इस्माएल नंवाचा पुत्र झाला, त्याची वंशावळ ही: १३ इस्माएलच्या पुत्रांची नावे त्यांच्या वंशांप्रमाणे हीं होते: नवायोथ हा इस्माएलाचा ज्येष्ठ पुत्र आणि केदार, अदबील, मिबासाम, १४ मिस्मा, दुमा, मस्सा, १५ हृदद, तेमा, यत्रू, नापीशा व केदमा १६ हे इस्माएलाचे पुत्र; त्यांच्या गोवांवहून व त्यांच्या गोटांवहून त्यांस पडलेली नावे हीं; हे आपणापल्या वंशाचे बारा संखदार होत. १७ इस्माएलच्या आयुष्याचीं वर्षे एकशेंपद्धतीस झाल्यावर तो मरण पावला व आपल्या पितरांस जाऊन मिळाला. १८ त्याचे वंशज हवीलापासून शर देशापर्यंत वस्ती करून राहिले; हा देश मिसरासमोर असून अद्याराकडे जातांना लाभाचो; खाप्रमाणे तो आपल्या भाऊबंदाच्या देशत पूर्वेस जाऊन राहिल.

१९ अब्राहामाचा पुत्र इसहाक याची वंशावळ ही : अब्राहामाने इसहाकास जन्म दिला. २० इसहाक चाळीस वर्षांचा झाला तेव्हां त्यांने अरमाणी लावान याची बहीण पदन-अरामांतील अरमाणी बधुवेल याची कन्या रिबका ही चायको केली. २१ इसहाकाने आपल्या चायकोसाठी परमेश्वराची विनवणी केली, कारण ती वांग होती; परमेश्वराने त्याची विनवणी एकली आणि त्याची खी रिबका गर्भवती झाली. २२ तिच्या उदरांत मुले एकमेकांशी झगडू लागली तेव्हां ती म्हणाली, असें चालले तर मीं जगावें तरी कजाला ? हे काय असेल तें परमेश्वराला विचारप्प्यास ती गेली. २३ परमेश्वर तिला म्हणाला :—

तुझ्या गर्भाक्षांत दोन राणे आहेत,
तुझ्या उदरांत दोन राणे भिन्न होऊन निपतील;
एक राणे दुसऱ्याहून प्रबल होईल;
आणि वडील धाकव्याचा अंकित होईल.

२४ तिचे दिवस भरून प्रसूतिसमय आला, तेव्हां पाह, तिच्या उदरांत जुळी मुळे होती. २५ पहिले तांबूस वर्णाचे असून त्याचे सर्व अंग केशवृक्षासारखे होतें; त्याचे नांव एसाव असे ठेविले. २६ त्यानंतर त्याचा भाऊ बाहेर आल; त्याचा हात एसावाच्या टांचेल होता म्हणून त्याचे नांव याकोब असे ठेविले. तिने त्यांस जन्म दिला तेव्हां इसहाक साठ वर्षांचा होता.

२७ ते मुलो बाहून मोठे झाले; एसाव हा मनांत संचार करणारा हुशार पारवी झाला; व याकोब हा साधा मनुष्य असून तंबूत राहत असे. २८ एसाव मृगांसांस आणी तें इसहाक खाई म्हणून तो त्याचा आवडता होता, आणि याकोब रिबकेचा आवडता होता. २९ एकदा याकोब बरज विजवीत असतां एसाव रानांतून यकूनभागून आला. ३० तेव्हां तो याकोबास म्हणून, तें तांबूं दिसरेना, त्यांतले झांही मला चटकल खाऊ घाल, मी अगदी गळून गेलो आहें; यावरून त्याचे नांव अदोम (तांबू) पडले. ३१ याकोब त्यास म्हणाला, पहिल्याने तुझा ज्येष्ठत्वाचा हक मला मोबदला दे. ३२ एसाव म्हणाला,

हे पाहा, मी मरणोन्मुख झालो आहे; मला आपल्या ज्येष्ठत्वाच्या हकाचा काय उपयोग ? ३३ याकोब म्हणाला, तर आतांच्या आतां मजरीची शपथ कर, तेव्हां त्यांने शपथ करून आपल्या ज्येष्ठत्वाचा हक याकोबास मोबदला दिला. ३४ तेव्हां याकोबाने एसावाला भाकर व मसुरीचं वरण दिले; तो खालन-पिजन उठला व चालता झाला; त्याप्रमाणे एसावाने आपले ज्येष्ठत्व तुच्छ लेखिले.

१ पूर्वी अब्राहामाच्या वेळी उज्जाळ पडला २६ होता तसा दुक्काळ आतां देशांत पडला, तेव्हां इसहाक हा पलिष्ठांच्या राजा अवीमलेल्या याजकडे गरार येथे गेला. २ तेव्हां परमेश्वराने त्यास दर्शन देऊन म्हटले, खाली मिसरांत जाऊ नको; मी सांगेन त्या देशांत राहा. ३ त्या देशांत उपरी असा राहा; मी तुझबरोबर असेन, तुझे अभीष्ट करीन; हे सर्व देश मी तुला व तुझ्या संततीला देईन आणि मी तुझा बाप अब्राहाम याशी केलेली शपथ खरी करीन. ४ मी आकाशांतील तांचांहतीकी तुझी संतति बाढवीन, हे सर्व देश तुझ्या संततीला देईन, आणि पृथ्वीबांतील सर्वे राणे तुझ्या संततीच्या द्वारे अभीष्ट पावतील; ५ कारण अब्राहामाने माझा शब्द मानिला, माझे सांगें ऐकले, माझ्या आहा, माझे नियम व माझे कायदे पाळिले. ६ तेव्हां इसहाक गरारांत वस्ती करून राहिला. ७ तेव्युत्या लोकांनी त्याच्या चायकोसंबंधाने त्याजकडे चौकक्षी केली; तेव्हां तो म्हणाला, ही माझी बहीण, कारण ही माझी चायको आहे असे म्हणण्याची त्याका भीती बाढली; तो मनांत म्हणाला, रिबका देखणी आहे; तेव्हा येथेले लोक तिजसांती मला जिवे मारावयाचे. ८ तो तेथें बराब झाल राहिल्यावर एके दिवशी पलिष्ठांच्या राजा अवीमलेल यांने खिडकीतून पाहिले तो इसहाक आपली चायको रिबका हिजशी वडा-मस्की करितांना त्याच्या दृशीस पडला. ९ तेव्हां अवीमलेलाने त्यास बोलावून झटले, खचीत ही तुझी झी आहे, तर ही माझी आही आहे असे ते करून सांगितले ? इसहाक त्यास म्हणाला, मी विचार केला की तिच्यासुले

माह्या जिवास अपाय व्यावयाचा. १० अवीमलेख महणाला, तु आमच्याशी असें कां केले? वरें झाले, नाही तर हा लोकांनै कोणी तुळ्या बायकोपाची सहज गेल असता आणि तु आम्हारब दोष आणिला असतास. ११ मग अवीमलेखानें लोकांस ताकीद दिली की जो कोणी या भनुव्यास किंवा याच्या बायकोस हात लावील त्याला देहांत शासन होईल.

१२ इसहाकानें त्या देशांत धान्याची पेरणी केली आणि त्याला त्याच वर्षी शंभरपट पीक मिळाले, आणि परमेश्वरानें त्याचे कल्याण केले; १३ तो थोर झाला आणि उंचरो-तर उकर्त पावून मोठा संपन्न झाला. १४ तो कल्प, खिळारे व दासशासी यांचा धनी झाला; तेव्हां पालिई लोक त्याचा हेवा करू लागले. १५ त्याचा बाप अब्राहाम याच्या हयातीत त्याच्या चाकरीनी उया विहीरी खणिल्या होत्या त्या सर्व पलिष्ठांनी मारीने भस्त्र काढिल्या. १६ अवीमलेख इसहाकास महणाला, तु आमच्यांतून निघूर जा, कारण तु आमच्याहून फारच सामर्थ्यवान झाला आहेस. १७ तेव्हां इसहाक तेथून निघाला आणि गराव खो-न्यात डेरा देऊन तेथे राहिला.

१८ आणि त्याचा बाप अब्राहाम याच्या हयातीत ज्या विहीरी खणिल्या होत्या व ज्या त्याच्या मुख्य-नंतर पलिष्ठांनी बुजवून टाकिल्या होत्या, त्या त्याने पुनः उकरिल्या, आणि त्याच्या बापाने जी नंतरे दिली होती तीच त्याने त्यास पुनः दिली. १९ इसहाकाचे चाकर त्या खो-न्यात खणीत असतां तेथे त्यास जिवंत प्राण्याचा झार लागला. २० तेव्हां गराव येथले गुराली इसहाकाच्या गुरुस्थांशी कलह कस्तूर महणाले की हे पाणी आमचे आहे; त्याच्यास त्याने त्या विहीरीचे नांव एसेक (कलह) ठेविले; कारण त्यानी त्याजदीं कलह केला. २१ मग त्यानी दुसरी विहीर खणिली, तिजवल्लनहि त्यानी कलह केला महणून त्याने तिचे नांव सितना (वैर) ठेविले. २२ तो तेथून पुढे गेला, आणि तेथे त्याने आणखी एक विहीर खणिली; तेव्हा तिजवल्लन ते भांडले नाहीत, महणून त्याने तिचे नांव रहेवोथ (विहीरी)

असें ठेविले, आणि तो महणाला, परमेश्वराने आमच्या भूमीचा विस्तार केला आहे, आतां हा देशात आमची वाढ होईल.

२३ तेथून पुढे तो वर्ती वैर-शेवा येथे गेला. २४ त्याच रात्रीं परमेश्वराने त्यास दर्शन देऊन म्हटले, तुझा बाप अब्राहाम याचा देव मी आहें; मिंन नको, कारण मी तुजवरीबर आहें; मी आपला सेवक अब्राहाम याच्या-श्रीत्यर्थ तुझे कल्याण करीन व तुझी संतति बहुगुणित करीन. २५ यावर त्याने तेथे एक वेदी बांधून परमेश्वराने नम घेऊन प्रार्थना केली; व तेथे आपला डेरा दिला; तेथे इसहाकाच्या चाकरांनी एक विहीर खणिली.

२६ त्यानंतर अवीमलेख आपला मित्र अहुज्ञाथ व आपला सेनापति पीकोल यांस बगेबर घेऊन गराराहून त्याजकडे गेला. २७ तेव्हा इसहाक त्यास महणाला, तुम्ही तर माझा द्रेष करितां, आणि मला तुम्ही आपल्यामधून घालवून दिले; असे असता मजकुरे आली का आलं? २८ त्यांनी छटले, परमेश्वर तुजवरीबर आहे हे अम्हांस स्पष्ट दिसून आले आहे; महणून आम्ही विचार केला की तुळ्याआमच्यामधै आणभाक व्याही आणि आम्ही तुझाशी करारे करावा. २९ आम्ही तुज्या कांही उपद्रव केला नाही, आम्ही केवळ तुम्हे वरें केले व तुला सुखाने रवाना केले, महणून तु आमचे कांही वाईट करू नये; आतां तुजवर परमेश्वराचा प्रसाद झाला आहे. ३० तेव्हा त्याने त्याने मेजवानी दिली आणि त्याचे खालेपिणी झाले. ३१ त्यांनी पहाटेस उद्दून एकमेकांशी आणभाक केली; मग इसहाकाने त्यास बोलविले, आणि ते त्याजपाशनुसाराने गेले. ३२ त्याच दिवशी असे झाले की त्याचे चाकर जी विहीर खणीत होते तिजविशी त्यांनी वर्तमान आणिले की विहीरीस पाणी लागले. ३३ त्याने तिचे नांव शेवा ठेविले, तिजवल्लन त्या नगराचे नांव वैर-शेवा पदवले.

३४ एसाव चालीस वर्षांचा झाला तेव्हा त्याने वैरी हिती याची कन्या यहूदीथ आणि एलोन हिती याची कन्या बासमय ह्या बायका केल्या; ३५ त्या इसहाक व रिवका यांच्या मनास टोचणीसारख्या झाल्या.

१ इसहाक हृद झाला व त्याची दृष्टि मंद
२७ होऊन त्यास दिसेनाऱ्ये झाले, तेव्हां त्यांने एके

दिक्षिणी आपला बडील पुत्र एसाव यास बोला-
मूळ महाले, बाळा; तो महाला, काय आझा? २ तो
त्यास महाला, पाहा, मी आतां महातारा झाले
आहे, आणि मला शत्रु केव्हा घेईल नकळे. ३ तर
आपली शब्दे, आपले धनुष्य व भाता ही घेऊन वनांत
जा आणि पारध करून मजसाठी मृगमांस आण,
४ आणि माझ्या आवडीचे असे रुचकर पकात्र तयार
करून आण; मी तें खाईन आणि मग मरण्यापूर्वी माझा
जीव तुला आशीर्वाद घेईल.

५ इसहाक आपला पुत्र एसाव याची बोलत असतां
दिक्षिण ऐकत होती. मग एसाव मृगाची पारध करण्यास
वनांत गेला. ६ इकडे दिक्षिण आपला पुत्र माकोब यास
महाली, पाहा, मी तुल्या बापास तुला भाऊ एसाव याची
असे बोलतांना ऐकले की ७ मृगाची पारध करून रुचकर
पकात्र तयार करून आण, महणजे मी तें खाऊन मरण्या-
पूर्वी परमेश्वरसमक्ष तुला आशीर्वाद घेईल. ८ तर माझ्या
बाळा, आतां मी सांगते तें ऐक : माझ्या सांगप्याप्रमाणे
कर. ९ आतांच्या आतां कळपांत जाऊन त्यांतीली
दोन चांगली करून घेऊन ये; महणजे मी त्यांचे
तुल्या बापाच्या आवडीचे पकात्र तयार करीन;
१० मग तें तुल्या बापाकडे घेऊन जा, महणजे तो तें
खाऊन तुला मरण्यापूर्वी आशीर्वाद घेईल. ११ यावर
याकोब आपली आई दिक्षिण हिला महाला,
पाहा, माझा भाऊ एसाव केसाळ माणूस आहे, आणि
मी तर केसरहित माणूस आहे. १२ माझा बाप मला
कदाचित चाचपून पाहिल आणि मी त्याला कळवीत
आहे असे त्याला दिसून येईल, मग आशीर्वादाएवजी शाप
मात्र मी गिळवील. १३ त्याची आई त्याला महाली,
माझ्या बाळा, तुला शाप मिळाल्यास तो मला लागो;
माझे एवढे महणजे ऐक व करून घेऊन ये; १४ तेव्हा
त्यांने जाऊन ती आईकडे आणिली, आणि तिने त्याच्या
त्याच्या अवडीचे पकात्र तयार केले. १५ मग
दिक्षिणे आपला बडील पुत्र एसाव याची भरत

असलेली आपल्याजवळीची उंची वडे घेऊन आपला
धाकडा पुत्र याकोब याला लेव्हिली; १६ तिने त्याच्या
हातांस व मानेच्या गुळमुळीत भागांस करडांची कातडी
लपेटिली, १७ आणि आपण तयार केलेले रुचकर
पकात्र व भाकर हीं आपला पुत्र याकोब याच्या हाती दिली.

१८ तो आपल्या बापाकडे जाऊन महाला,
बाबा; तेव्हां तो महाला, काय आहे? माझ्या
बाळा, तू कोण? १९ तेव्हां याकोब आपल्या बापास
महाला, मी एसाव, आपला बडील पुत्र आहे; आपल्या
सांगप्याप्रमाणे मी केले आहे; तर उठून बसा
आणि मी मृगमांस आणिले आहे एवढे ला;
आणि आपला जीव मला आशीर्वाद देवो. २० तेव्हां
इसहाक आपल्या पुत्रास महाला, माझ्या बाळा, तुला
तें इतक्या लौकर कसे मिळाले? तो महाला, आपला
देव परमेश्वर मला अनुकूल झाला. २१ मग इसहाक
याकोबास महाला, माझ्या बाळा, अमळ जवळ ये; तू
माझा पुत्र एसावच आहेस की काय हे मला चाचपून
पाहू दे. २२ हे ऐकून याकोब आपला बाप इसहाक
याच्याजवळ गेला; तो त्यास चाचपून महाला, बाणी
तर याकोबाची पण हात एसावाचे आहेत. २३ त्याचे हात
त्याचा भाऊ एसाव याच्या हातांसाठीखे केसाळ होते
महणून त्यांने त्याला ओळखिले नाहीं आणि त्याला
आशीर्वाद दिला. २४ तो त्यास महाला, तू माझा
पुत्र एसावच आहेस काय? तो महाला, होय, मीच
तो. २५ तो महाला, तें मजकडे आण, मग माझ्या पुत्राने
महणजे तूं आणिलेले मृगमांस खाऊन माझा जीव
तुला आशीर्वाद घेईल. याकोबाने तें त्याजकडे
आणिले, व त्यांने तें खाले; मग त्यांने त्यास द्राक्षारस
आण्यात दिला तो तो प्याला. २६ मग त्याचा बाप
इसहाक त्यास महाला, माझ्या मुला, अमळ जवळ
घेऊन माझे चुंबन घेणे. २७ त्यांने जवळ जाऊन त्याचे
चुंबन घेलेले; तेव्हा त्यांने त्याच्या लक्षांचा बास घेऊन
आशीर्वाद दिला तो आहा:—

पाहा, परमेश्वराने आशीर्वाद दिलेल्या
केताप्रमाणे.

माझ्या तुंजाचा सुगंध येत आहे;
२८ देव तुला आकाशाचे दहिवर,
पृथीवीरील मुचीक जमिनी आणि विषुल धान्य व
द्राक्षारस देवो;

२९ लोक तुझी सेवा करोत;
राणे तुला नयेत;
तू आपल्या भाऊबंदांचा स्वामी हो;

तुला सहोदर तुला नमोत;
तुला शापाचारे सगळे शापप्रस्त होवोत;

तुला आशीर्वाद देण्यारे सगळे आशीर्वाद पावोत.
३० इसहाकाने याकोबास आशीर्वाद देण्याचे पुरे
केले; आणि याकोब आपला बाप इसहाक याच्याजवळून
जातो न जातो तौच त्याचा भाऊ एसाव जिकारीहीन
आला.

३१ त्यानेही रुखकर पंखात्र त्यार करून
आपल्या बापकडे आणिले व त्यास महट्टें, माझ्या
बावांनी उठून आपल्या पुत्राने अगीलेले मृगमांस
खावें, आणि आपल्या जिवाने मला आशीर्वाद द्यावा.

३२ हे ऐकून त्याचा बाप इसहाक त्यास महणाला, तू
कोण! त्याने महट्टें, मी आपला पुत्र, आपला येथे पुत्र
एसाव. ३३ तेव्हां इसहाक अतिशयित कंपायमान
होउन महणाला, तर मृगमांस घेऊन मजकडे जो
आला, आणि तू येप्यापूर्वी मी तें खाऊन ज्यास आशी-
र्वाद दिला तो कोण? तो आशीर्वादित होणारच.

३४ एसावाने आपल्या बापाचे हे शब्द ऐकले तेव्हां
तो अति दुःखान हंवरडा फोडून आपल्या बापास
महणाला, वाबा, मलाहि आशीर्वाद द्या. ३५ तो
महणाला, तुझा भाऊ कपटाने येऊन तुला मिळावयाचा
आशीर्वाद घेऊन गेला. ३६ तेव्हां तो महणाला, त्याला
याकोब हे नंव यथार्थन ठेविले नाही काय? कारण

त्याने यासकट दोनदा मला दगा केला; त्याने माझा
ज्येष्ठत्वाचा हक्क घेतला तो घेतला व आतां माझ्या
आशीर्वादाचाहि त्याने अपहार केला; तर आपण मजसाठीहि
कांही आशीर्वाद राखून ठेविला नाही काय? ३७ तेव्हां
इसहाकाने उत्तर दिले, पाहा, मी त्याला तुझा स्वामी
करून ठेविले आहे, त्याचे सर्व भाऊबंद त्याचे अंकित

केले आहेत आणि धान्य व द्राक्षारस त्यांच्यायोगे त्याला
मी परिपुष्ट केले आहे; तर माझ्या पुत्रा, आतां तुलसाठी
मी काय करूं? ३८ एसाव बापास महणाला, वाबा,
आपलापाशी एकच आशीर्वाद आहे काय? वाबा, मलाहि
आशीर्वाद द्या: असे बोलून एसाव हेल काढून रडला.

३९ तेव्हां त्याचा बाप इसहाक त्यास महणाला,
पाहा, पृथीवीरील मुचीक जमिनीवर,

वरून आकाशांतील दंब पडते तेयें तुझी
वस्ती होईल;

४० तू आपल्या तरवारीने आपले उपजीवन करिशील
व आपल्या भावाचे दास्य करिशील,
तरी असे घडून येईल की तू अनावर होशील,
तेव्हां तू आपल्या खांदावरचे त्याचे जू उडवून
देशील.

४१ याकोबास आपल्या बापाने आशीर्वाद दिला
त्यामुळे एसावाने त्याच्याशी वैर धरिले; एसावाने
आपल्या मनाशी महट्टें, माझ्या बापाचे सुतक
धरण्याचे दिवस जवळ आले आहेत; त्यांतर मी
आपला भाऊ याकोब यास जिवै मारीन. ४२ आपला
वडील पुत्र एसाव याचे हे म्हणणे रिकेला कोणी
कल्याणे तेव्हां तिने आपला धाकटा पुत्र याकोब
यास बोलावून महट्टें, पाहा, तुला जिवै मारण्याचा
बेत करून तुझा भाऊ एसाव आपल्या जिवाचे समा-
धान करून घेत आहे. ४३ तर माझ्या बाबा, आतां
माझे ऐक: उठ, हारान येणे माझा भाऊ लावान आहे
त्याजकडे पकून जा: ४४ आणि तुस्या भावाचा तुज-
वरचा राग जाईपर्यंत थोडे दिवस त्याजपाशी राहा:

४५ तुजवरचा तुस्या भावाचा राग जाऊन तू त्याला
जे केले त्याचा त्याल विसर पडेपर्यंत तेयें राहा;
मग मी तुला तेथून बोलावणे पाठवून झासीन; एकच
दिवशी तुम्ही दोषे मला कों अंतराचे?

४६ तेव्हां रिको इसहाकास महणाली, या हेठीच्या
कन्यामुळे माझा जीव मला नकोसा शाला आहे;
यांच्यासारखी, हेठीच्या कल्यांतली, या देशच्या
कन्यातली एसादी याकोबाने वरिली तर मला जगून

काय लाभ ? १ तेज्ज्वला इसहाकाने याकोबास अभियूक्त आशीर्वाद दिला आणि बजावून संग्रहितले की कनानी कन्यापैकी कोणी नवरी करू नको; २ तर उठ, पदन-अराम येणे तुम्हा आईचा वाप बथुवेल शांत्या घरी आ आणि तुम्हा मामा लावान याच्या कन्यापैकी नवरी कर. ३ सर्वसमर्थ देव तुला आशीर्वाद देवो, तुला फलदूष कस्तु तुम्ही बंशाकृद असी करो की तुजपासून राहस्याकृदय उड्डवो; ४ तो तुला व तुजबरोबर तुम्हा संततीला अब्राहामास दिलेला आशीर्वाद देवो, जहाजे देवाने अब्राहामास दिलेला देवा, अंत तू हीवी मुशाफर आहेस, तो तुम्हे बतन होईल. ५ असी इसहाकाने याकोबाची रचानी केली, आणि याकोब पदन-अराम येणे याकोब व एसाव याची आई रिकवा हिचा भाऊ लावान, जो अरामी बथुवेलाचा पुत्र, त्याजकडे गेला.

६ एसावाने पाहिले की इसहाकाने याकोबास आशीर्वाद देऊन पदन-अराम येणील नवरी करण्यासाठी तिकडे पाठविले आहे; आणि आशीर्वाद देतेवेळी त्याने त्यास बजाविले आहे की कनानी कन्यापैकी नवरी करू नको; ७ आणि याकोब आपल्या आईचापाची आज्ञा मानल पदन-अरामास गेला आहे. ८ कनानी कन्या आपला वाप इसहाक यास पसंत नाहीत हैं जाणून. ९ एसाव इसमाएलकडे गेला आणि त्याने इस्पाएल बिन अब्राहाम याची कन्या व नवायोधाची बहीण महाल्य हिच्याशी विवाह करून तिला आपल्या बायकात सामील केले.

१० इकडे यांने वैर-शेवाचून हारानास जावयास नियाला. ११ तो एके जागी पोहंचला असतां सूर्य मावळा म्हणून तेयें रात्र घालवाणी या विचाराने तेथला एक धोंडा उशास घेऊन तो त्या ठिकाणी निजता. १२ तेज्ज्वला त्यास स्वप्न पडले त्यांत त्याने असे पाहिले की एक शिरी पृथ्वीवर उमी केली असून तिचा झोंडा आकाशाश लागला आहे; आणि तीवरून देवदूष चढत-उतरत आहेत. १३ आणि पाहा, परमेश्वर त्याच्या पाणी उभा राहून त्यास म्हणाला, भी परमेश्वर तुम्हा पिता अब्राहाम याचा देव व इसहाकाचा देव आहें;

२८ अभ्युक्त आहेस ती मी तुला व तुम्हा संततील देईन; १४ तुम्ही संतती संस्थेने पृथ्वीच्या राजांद्वाराकी होईल, पूर्व व पश्चिम, उत्तर व दक्षिण अज्ञा चारी दिशांस तुम्हा होईल आणि तुम्हा व तुम्हा संततीच्या द्वारे पृथ्वीवरील अवरीं इलंगे अभीष्ट पावतील. १५ पाहा, मी तुजबरोबर आहें; आणि जिकडेजिकडे तू जाशील त्या सर्वे ठिकाणीं मी तुम्हे संरक्षण करील आणि तुला या देशात परत आणीन; तुला सांगितले तें करीपर्यंत मी तुला अंतर देणार नाही. १६ मग याकोब झोपेत्तु जासा होल्य म्हणाला, खरेवेल या ठिकाणी परमेश्वराचे बास्तव्य आहे. पण हे मला कठले नव्हते. १७ तो भवयभीत होऊन म्हणाला, हे किती भयप्रद स्थल आहे! हे प्रत्यक्ष देवांचे भुवन, स्वर्णांचे द्वार आहे।

१८ याकोब पहाटेस उठला आणि जो धोंडा त्याने उशास घेतला होतो त्याचा त्याने स्मारकस्तंभ उभारून त्यास तेल्या अस्यंग केला. १९ आणि त्या स्पलांचे नांव बेयेल (देवांचे घर) असे ठेविले. तेल्या नगरांचे पहिले नांव लूज असे होते. २० याकोबाने असा नवस केला की देव मजबरोबर राहून ज्या बाटेने मी जात आहें तीत माझे संरक्षण करील आणि मला खावयास अप्र व त्यावयास बख देईल, २१ आणि मी आपल्या पितृशृंही मुखरूप परत येईन, तर परमेश्वर माझा देव खरा; २२ आणि हा जो धोंडा मी स्मारकस्तंभ म्हणून उभा केला आहे त्यांचे देवमंदिर होईल; आणि जे अवघे तू मला देशील त्याचा दशमांश मी तुला अवश्य देईन.

१ मग याकोब भर्गास्थ होऊन पूर्वेकडील २९ लोकांच्या मुलज्वांन जाऊन पोहंचला. २ तेयें त्याने पाहिले तो एका शेतांत एक विहीर त्याच्या दृष्टीस पडली; तिच्या आसपास मेंदरांचे तीन कल्प वसलेले होते; काढणा त्या विहीरीने पाणी काढल कल्पांस पाजीत असत; त्या विहीरीच्या तोडाची प्रोत्य होता तो मोठ होता. ३ सर्व कल्प तेयें जम्बुवर्ण विहीरीच्या तोडाकरून धोंडा लेद्दन मेंदोला पाणी पाजीत आणि मग तो परत जागच्याजागी विहीरीच्या

तोडावर ठेवात ४ याकोब त्यांस महणाला, माझी बांधवांनो, तुम्ही कोठे ! ते महणाले, आम्ही हारवानंतले. ५ मग त्यांने त्यांस विचारिले, नाहोराचा पुत्र लावान याला तुम्ही ओळखावां काय ? ते महणाले, ओळखिलो. ६ तेव्हां त्यांने महटले, तो बरा आहे काय ? ते महणाले, बरा आहे, आणि ती पाहा, त्याची कन्या राहेल मेंदरे घेऊन इकडेच येत आहे. ७ ते महणाला, पाहा, अजून दिवस बराच आहे, जनावरे एकवट कराऱ्याची वेळ झाली नाही, तर मेंदरांस पाणी पाजा आणि चारावयास घेऊन जा. ८ ते महणाले, तसें करितां येत नाही; सर्व कल्प एकवट क्षात्यावर विहिरीच्या तोंडां धोंडा लेटितात आणि मग आम्ही मेंदरांस पाणी पाजीत असतो. ९ तो त्यांच्यांची बोलत आहे इत्यांत राहेल बापाची मेंदरे घेऊन आली; नीच त्यांस चारीत असे. १० याकोबांने आपला मामा लावान याची कन्या राहेल आणि आपला मामा लावान याची मेंदरे पाहिली तेव्हां त्यांने जबल जाऊन विहिरीच्या तोंडावरच्या धोंडा लोटून आपला मामा लावान याच्या मेंदरांस पाणी पाजिले. ११ मग याकोब राहेलीचे उंबन घेऊन मोळांने रडला. १२ याकोबांने राहेलीस सांगितले, मी तुझ्या वापाचा आस, रिकेचा पुत्र, आहें; तेव्हां तिनें धावत जाऊन अपल्या बापास हे कळविले.

१३ लावानांने आपला भाचा याकोब आत्याचे वर्तमान गेकले तेव्हां तो धावून त्यास सामोरा गेला आणि त्यास आलिंगन देऊन त्याचे त्यांने उंबन घेतले; आणि त्यांने त्याला आपल्या धरी नेणे. मग त्यांने लावानास सर्व बृत्तांत कथन केला. १४ तेव्हां लावान त्यास महणाला, होय, तू खारेवर माझ्या हडामांसाचा आहेस. याकोब त्याजपाची एक महिना राहिला. १५ त्यांनंतर लावान त्यास महणाला, तू माझा आस महणून माझी चाकरी फुकट करावी की काय ? तुझे वेतन काय तें मला सांग. १६ लावानास दोन कन्या होत्या; वडील कन्येचे नंबव लेआ व धाकटाचे नंबव राहेल. १७ लेआ डोळ्यांनी अघू-

होती, पण राहेल बाप्पांने सुरेख व दिसावयात मुश्त द्योती. १८ याकोबाची राहेलवर प्रीति बदली होती महणाला, आपली धाकटी कन्या राहेल हिजसाठी मी सात वर्षे आपली चाकरी करीन. १९ यावर लावान महणाला, ती दुसऱ्याला याची त्यापेक्षा तुला याची हैं वर्षे; तूं मजपाशी राहा. २० तेव्हां याकोबांने राहेलीसाठी सात वर्षे चाकरी केली; तिजवर त्याची प्रीति असत्यासुळे ती वर्षे त्याला केवळ थोड्या दिवसांसारखी भासली.

२१ नंतर याकोब लावानास महणाला, आली माझी मुदत भरली आहे, माझी बायको मल्य वा महणजे मी तिजपाची जाईन. २२ मग लावानांने तेथेत्या सर्वे लोकांस बोलावून मेजवानी दिली. २३ संध्याकाळी असें झालें की त्यांने आपली कन्या लेआ हिला हाती घरजून त्याजकडे आणिले, तेव्हां तो तिजपाची गेला. २४ आणि लावानांने आपली दासी जिला ही आपली कन्या लेआ हिची दासी व्हाची महणून तिला दिली. २५ सकाळ झाली तेव्हां पाहतो तें ती लेआ; मग तो लावानास महणाला, आणण मजबी हैं काय केले ? मी राहेलीसाठी आपली चाकरी केली ना ? मल मां फसविले ? २६ त्यास लावान महणाला, वडील मुलीच्यापूर्वी धाकटीला यावें अशी आमच्याकडे चाल नाही. २७ हिचे सप्तक पुरे होऊं दे, महणजे आणखी सात वर्षे तूं माझी चाकरी केल्याबद्दल आम्ही तीहि तुला देऊ. २८ याकोबांने तसें केले; आणि तिचे सप्तक पुरे केल्यावर त्यांने त्याला आपली कन्या राहेल बायको कस्तू दिली. २९ लावानांने आपली दासी व्हाची महणून तिला दिली. ३० तो राहेलीपाचीहि गेला; लेआपेक्षा राहेलवर त्याची प्रीति अधिक होती महणून त्यांने आणखी सात वर्षे त्याजपाची राहून त्याची चाकरी केली.

३१ परमेश्वरांने पाहिले की लेआ नावडती आहे; महणून त्यांने तिची कूस वाहती केली आणि राहेल वास राहिली. ३२ लेआ गर्भवती होऊन तिला पुत्र माला, त्याचे नंबव तिनें रुज्जवे ठेविले; ती महणाली,

परमेश्वराने माझ्या दुखाकडे पाहिले आहे, कारण आता माझा नवरा मजबूर प्रीति कीठी. २३ ती पुनः गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा, तेव्हां ती म्हणाली, मी नावडती आहे हे देवाने एकलं म्हणून त्याने मला इच्छा दिला; यास्तव तिने त्याचे नाव शिमोन ठेविले. २४ ती पुनः गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा; तेव्हां ती म्हणाली, मला आता तीन पुत्र शाळे, आता बारीक माझा नवरा मजशी मिळून राहील; म्हणून तिने त्याचे नाव लेवी ठेविले. २५ ती पुनः गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा तेव्हां ती म्हणाली, आता मी परमेश्वराचे स्तवन कीरीन; यावरून तिने त्याचे नाव यदूदा ठेविले; पुढे तिचे जनन थांबले.

१ याकोबास आपल्यापासून कांही मूळबाळ
२० होत नाही असे पाहून राहेल आफल्या बहिणीचा

मत्सर करू लागली आणि याकोबास म्हणाली, आपण मला अपत्यवती करा, नाही तर माझा प्राण चालता. २ तेव्हां याकोब राहेलीवर रागावून म्हणाली, मी काय दिवांच्या ठिकाऱ्या आहे? त्यानेच तुस्या पोटी फलं निपजं दिले नाही. ३ मग ती म्हणाली, पाहा, ही माझी दासी बिल्हा आहे, हिजपालीं जा म्हणजे ही माझ्या मांजीवर प्रसूत होऊन हिच्या योर्मे मल्य मुले प्राप्त होतील. ४ तेव्हां तिने आपली दासी बिल्हा त्याल बायको कस्तूर दिली आणि याकोब तिजपालीं गेला. ५ बिल्हा याकोबापासून गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा. ६ मग राहेल म्हणाली, देवाने माझा न्याय केला आहे आणि माझें गाळांणे ऐकून मला पुत्र दिला आहे; म्हणून तिने त्याचे नाव दान ठेविले. ७ मग राहेलीची दासी बिल्हा याकोबापासून पुनः गर्भवती होऊन तिला दुसरा पुत्र शाळा. ८ तेव्हां राहेल म्हणाली, मी आपल्या बहिणीची प्रवंड स्रोती कस्तूर यश मिळविले आहे; यास्तव तिने त्याचे नाव नफताली ठेविले.

९ आपले जनन थांबले असे लेआ हिने पाहून आपली दासी जिल्या याकोबाला बायको कस्तूर दिली. १० याकोबापासून लेआ हिची दासी जिल्या हिला पुत्र शाळा; ११ तेव्हा लेआ म्हणाली, मी केवडी भास्याची! आणि तिने

त्याचे नाव गाद ठेविले. १२ लेआ हिची दासी जिल्या हिला याकोबापासून दुसरा पुत्र शाळा. १३ तेव्हां लेआ म्हणाली, मी मोटी घन्य आहे! इतर जिल्या मला घन्य म्हणतील; म्हणून तिने त्याचे नाव आशीर ठेविले.

१४ गाळांच्या हंगामात रुक्केन शेतांत गेला असलां त्यास पुत्रदात्रीची कळे मिळाली, ती त्यांने आपली आहे लेआ हिला नेऊन दिली; तेव्हा राहेल लेआ हिला म्हणाली, पुत्रदात्रीची कळे तुस्या पुत्राने आणिली आहेत त्यांतीली कांही मला दे. १५ तेव्हा ती तिला म्हणाली, माझा नवरा तरु घेतला हे काय थोडे ज्ञाले म्हणून तु माझ्या पुत्राने आणलेली कळेहि घेऊ पाहतेस? राहेल म्हणाली, तुझ्या पुत्राने आणिलेल्या पुत्रदात्रीच्या फलंच्या मोबदला नवरा आज रात्री तुजपाली निजेल. १६ संचाकारी याकोब शेतांतून घरी अला तेव्हा लेआ त्यास सामोरी जाऊन म्हणाली, आपण मजपालीया; माझ्या मुलाने आणिलेली पुत्रदात्रीची कळे देऊन मी जाखणला खरोखर भाष्याने घेतले आहे. तेव्हा त्या रात्री तो तिजपाली निजेला. १७ देवाने लेआ हिचे गाळांणे ऐकून, आणि ती गर्भवती होऊन याकोबापासून तिला पांचवा पुत्र शाळा. १८ तेव्हा लेआ म्हणाली, मी आपली दासी माझ्या नव्यास दिली म्हणून देवाने मला हा मोबदल दिला आहे; आणि तिने त्याचे नाव इस्साखार ठेविले. १९ याकोबापासून लेआ पुनः गर्भवती होऊन तिला सहावा पुत्र शाळा. २० तेव्हा लेआ म्हणाली, देवाने मला चांगले आंदण दिले आहे; या खेपेस माझा नवरा माझ्याची मिळून राहील, कारण त्याल माझ्या पोटीं सहा पुत्र शाळे आहेत, म्हणून तिने त्याचे नाव जळुदून ठेविले. २१ त्यांतर तिला एक कन्या झाली तिच्ये नाव तिने दीना ठेविले.

२२ मग देवाने राहेलीची आव्याप्त केली; आणि त्याने तिचे माळांणे ऐकून तिची कूस वाहली केली. २३ ती गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा; ती म्हणाली, देवाने माझी अत्रतिष्ठा दूर केली आहे. २४ म्हणून तिने त्याचे नाव योसेक ठेवून म्हटले, परमेश्वर मला पुत्राची आणली जोड देवो.

२५ राहेलीस योसेफ माझा तेव्हां याकोब लाबानास महणता, माझी रवानगी करा मणजे मी स्वदेशी आपल्या ठिकाणी जाईन. २६ मी ऊंच्यासाठी आपली चाकडी केली त्या माझ्या खिया व मुळे मला या मणजे मी जातो; आपली चाकडी मी काय काय केली ती आपणाला ठांक आहे. २७ तेव्हां लाबान त्यास महणाला, तुझी मजबवर कृपादृष्ट असल्यास राहा-वयाचे कर; तुझेमुळे परमेश्वराने माझे अभीष्ट केले आहे हे मला शकुन पाहून कळले आहे. २८ तो आणखी महणाला, तुझा मुशाहिरा काय तो मला सांग, तो मी तुला देईन. २९ तो त्यास महणाला, मी आपली सेवा करी केली आणि आपली गुरुदोरे माझ्या निगेखाली करी होती हे आपणाला विदितच आहे. ३० मी येप्पायापूर्वी आपणापांची घोडे होते, तें आतां बहुतपट चाढले आहे; जेथे माझा पाय लागला तें परमेश्वराने आपले कल्याण केले आहे; तर आतां मी त्यतज्ञ्या घर-साराचे केळां पाहू? ३१ लाबान महणाला, मी तुज्या काय देऊ? याकोब महणाला, मला कांही देऊ नक; माझी केवळ एक गोष्ट क्षबूल कराल तर मी पूर्ववत आपले कल्य चारीत व संमाळीत रहीन. ३२ आज मी आपल्या सर्व कल्यांत फिल्हा त्यांतील मेंदरापैकी ठिपकेदार, कबन्धा आणि काळ्या रंगाची मेंदरे, तसेच बकऱ्यापैकी ठिपकेदार व कबन्धा रंगाची बकरी वेगळी कलाईन; हाच मासा मुशाहिरा. ३३ उद्या आपण माझ्या मुशाहिन्याचा हिशोब पाहण्यास आत्यं तर माझ्या प्रामाणिकपणाची आपणालाहि साक्ष पटेल; मणजे बकऱ्यापैकी जी काळी नाहीत अशी कांही मजपाशी निघाली तर ती चोरीची समजा. ३४ तेव्हां लाबान महणाला, ठीक, तुझ्या महण्याप्रमाणे का होईना. ३५ तेव्हां त्याच दिवशी बांडे व ठिपकेदार एडके, घोडावहुत पांढरा रंग असलेल्या सर्व ठिपकेदार व कबन्धा शेळ्या, आणि मेंदरापैकी सगळी काळी मेंदरे ही केळी कलून लाबानानें आपल्या पुत्रांच्या हवाली केली. ३६ त्याने आपणामध्ये व याकोबामध्ये तीन

मजलांचे अंतर ठेविले; आणि याकोब लाबानाचे बाकी उरलेले कल्प चारीत राहिला. ३७ मग याकोबाने हिवर, बदाय आणि अर्मोन ला शाळांच्या हिरव्या व कोंबळ्या छळ्या काढिल्या व त्या सोलेल पांडव्या पट्ट्या काढिल्या आणि त्यांच्या अंतरसालीचे पांढरे अंग उघडे केले. ३८ त्या सोलेलेल्या छळ्या खाने त्या शेळ्यामेंद्रांसमोर त्यांच्या पाणी पिण्याच्या पन्हव्यांत व कुळ्यांत ठेविल्या; त्या पाणी विष्यास बेत तेव्हां कळत. ३९ त्या छळ्यांसमोर शेळ्यामेंद्रांचा फळत आणि त्यांस बांडी, ठिपकेदार आणि कबरी अशी पोरे होत. ४० मग याकोबाने कोकरे वेगळी केली आणि लाबानाच्या कल्यांत असलेल्या बांड्या व काळ्या मेंद्रांचाडे कल्पांची तोडे केली; त्याने आपले कल्प वेगळे केले, लाबानाच्या कल्यांत ठेविले नाहीत. ४१ बष्टपृष्ठ मेंद्रांचा फळत तेव्हां त्यांच्या दृश्यांसमोर पन्हव्यांत त्या तो छळ्या ठेवी, यासाची की त्यांनी त्या छळ्यांच्या दरम्यान फळावे. ४२ मेंद्रांचा निर्बळ असल्या मणजे त्या छळ्या त्यांच्यापुढे तो ठेवीत नसे; या प्रकारे दुबल्या त्या लाबानाच्या व बष्टपृष्ठ त्या याकोबाच्या ज्ञात्या. ४३ अशा रीतीने तो मनुष्य फर संपत्र झाला आणि बहुत मेंद्रे, दस्त, दासी, उंट व गाढव ही त्याने संपादन केली.

१ अंतर याकोबाच्या कालावर लाबानाच्या ३९ पुढीचे असें महणें आलें की आपल्या बापांचे होते नव्हते तें सर्व याकोबाने लुबाडिले आहे, आणि आपल्या बापांच्या वित्तांदून त्याने ही सर्व दौलत मिळविली आहे. २ लाबानाची खण्डी पूर्वी-प्रमाणे आपणावर प्रसन्न नाही असें याकोबाने ताडिले. ३ परमेश्वराने याकोबास सांशितले की तू आपल्या वडिलांच्या देशी, आपल्या गोतांत परत जा, मी तुजबरोवर असेन. ४ तेव्हां याकोबाने राहेल व लेआ यांस निरोप पाठ्यवू शेतांत आपल्या कल्यांकडे बोलविले. ५ त्या आल्यावर तो त्यांस महणाला, तुमच्या बापाच्या चर्येवरून मी ताडिले की ती पूर्वी-प्रमाणे भजबवर प्रसन्न नाही, तथापि माझ्या वाड-वडिलांचा देव मजबरोवर आहे. ६ मी सर्व बळ

स्वर्ण तुमच्या बापाची चाकी केली हैं तुम्हांस ठळक आहे; ७ तरी तुमच्या बापानें मला फसदून दहादा माझ्या मुशाहिन्यांत केरवडल केला; पण देवाने स्याला मारी कांही हानि करू दिली नाही. ८ त्याने जेव्हां मट्टले की ठिपकेदार शेळ्या तुला मुशाहिन्या-दाखल मिक्टील तेव्हां सर्व कल्पांस ठिपकेदार पोरे होऊं लागली; त्याने जेव्हां मट्टले की चांच्या बकऱ्या तुक्ष्या, तेव्हां सर्व कल्पांस बांडी पोरे होऊं लागली. ९ या प्रकारे देवाने तुमच्या बापाची जनावरे हिरावून मला दिली आहेत. १० कल्प फक्तवयाच्या अदृत मी आपली दृष्टि वर कहून स्वप्रांत पाहिले तो मेंढांवर उडणारे एडके बांडे, ठिपकेदार व करडे होते. ११ तेव्हां स्वप्रांत देवदूतानें मला हाक मारिली, गळेचा; मी म्हणालो, काय आडा आहे? १२ तो म्हणाला, आपली दृष्टि वर कहून पाहा; मेंढांवर उडणारे सर्व एडके बांडे, ठिपकेदार व करडे आहेत; लाबान तुजशी कसा वर्तत आहे तें मी पाहिले आहे. १३ बेयेल येण्ये तूं एका स्तंभास अभ्यंग कहून मला नवस केला तेथला मी देव आहे; आता या देशातून निघून तूं आपल्या जनम्भूमीस परत जा. १४ तेव्हां राहेल व लेजा त्यास म्हणाल्या, आता आमच्या बापाच्या घरी आणखी कांही वेगांचा बांटा किंवा बतन आम्हांसाठी घोडेच ठेविले आहे? १५ त्याच्या दृष्टीने आही परकाच की नाही? त्याने तर आम्हास विकून टाकिले आहे, आणि आमची कमाईहि खाऊन टाकिली आहे. १६ यात्तर देवाने आमच्या बापापासून जे सर्व धन हिरावून घेतले आहे तें आमचे व आमच्या मुलांबाब्बेचे आहे; तर आता देवाने आपणाला सांगितले आहे तसेच करा.

१७ मग याकोबाने उठून आपले पुत्र व बायका यांस उटांवर बसविले; १८ आणि आपली सर्व जनावरे, संपादन केलेले सर्व धन व पदन-अरमांत मिळविलेली गुरुरडोरे घेऊन तो आपला बाप इसहाक याजकडे कनान देशी जावयास निघाला. १९ लाबान या समयी आपली मेंढरे भादरावयस गेला होता; इकडे राहेलीने आपल्या बापाच्या तेराकीम (कुलदेवता) चोरित्या. २० याप्रमाणे याको-

बाने अरामी लाबानास फसविले; आपण पदून जात आहो हैं त्याने त्यास कझे दिले नाही. २१ मग तो आपले सर्व कांही घेऊन पदून गेला; तो उठून फरत नदापली-कडे गेल्यावर गिलात पर्वताच्या दिशेवरूप मार्गस्थ झाला.

२२ याकोब पदून गेला हैं तिसच्या दिवशी कोणी लाबानास सांगितले. २३ तेव्हां त्याने आपले भाऊबंद बरोबर घेऊन त्याचा पाठलाग सात मजलापर्यंत केला आणि त्याला गिलाद डोगरांत गाठिले. २४ देवाने अरामी लाबानास रात्री स्वप्रांत घेऊन सांगितले की संभाळ, याकोबास बरेवाईट कांही बोलूं नको. २५ लाबानाने याकोबास गाठिले तेव्हां याकोबाने डोगरांत आपला डेरा दिला होता; लाबानानेहि आपल्या भाऊबंदांसह गिलाद डोगरांत डेरा दिला. २६ मग लाबान याकोबास म्हणाला, तूं हें काय केले? मलो फसदून माझ्या कन्या युद्धात पाढाव केल्या-प्रमाणे घेऊन आलास. २७ तूं चोरून पठालास, मल्या फसविले, कांही कळूं दिले नाही. असें कांह केले? तूं मला कविले असते तर मी आलंदाने गाणेजावणे कहून, डफ, चंग वौरे वाये लाबून तुला रवाना केले असते. २८ तूं मला आपल्या मुलाबाळांचे तुंबन घेण्याचीहि सबड दिली नाही; हा सर्व तूं मूर्खपणा केला. २९ तुला आपाय करण्याचे सामर्थ्य मला आहे, पण काळ रात्री तुम्हा वडिलाच्या देवाने मला सांगितले की संभाळ, याकोबास बरेवाईट कांही बोलूं नको. ३० बरें, तुला आपल्या बापाच्या बाली ओढ लागून तूं आलास तर आलास, पण माझ्या देवता की चोरून आणिल्या? ३१ तेव्हां याकोबाने लाबानास उत्तर दिले, मला भीति बाटली; मी म्हणालो, कोण जाणे, आपण मजकूरुन आपल्या कन्या हिरावून घ्याल. ३२ आपल्या देवता ज्याच्यापाशी सांपडील तो जिवंत राहुवयाचा नाही; आपण आपल्या भाऊबंदांसह भासा झाडा घेऊन आपले कांही सांसेवेळ तर ओढवून खुशाळ घ्या. करंण राहेलीने देवता चोरून आणिल्या होत्या हैं याकोबास भाहीत नव्हते.

३३ तेव्हां लाबान याकोबाच्या डेप्यात, लेंगाच्या डेंग्यात आणि त्या दोन दासींच्या डेंग्यात गेला, परंतु

स्थाला कांही सांपडलं नाही; मग तो लेआच्या डेंच्यांतून राहेलीच्या डेंच्यांत गेला. ३४ राहेल त्या कुलंठवतांच्या मूर्ति बेऊन व उंटाच्या कंठाळीत ठेवून त्यावर वसर्वा होती. लाबानांने सर्व डेरा शोधून पाहिला पण त्याम कांही सांपडले नाही. ३५ ती बापास महणालो, स्वासी, मला आपल्यापुढे उटून उमे राहवत नाही म्हणून रागावृत्त नका, कारण मला खोर्खर्म प्राप्त जाला आहे. असा त्याने सर्व शोध केला पण त्याम त्या कुल-देखता सांपडल्या नाहीत.

३६ तेळ्हा याकोबास कोथ येऊन तो त्याच्याची तकार कळून लागला; याकोबांने लाबानास म्हटलं की आपण माझ्या पाठीस लागावे असा कोणता अपराध, कोणते पातक मी केले! ३७ आपण माझ्या सर्व मानानाचा ज्ञान घेतला त्यात आपल्या घरवत्या कांही बस्तु मांपडल्या काय? सांपडल्या अमल्यास न्या या माझ्या व आपल्या भाऊंबंदां-समोर डेवा: स्पौन आपणा दोषाचा निवाढा करू शा. ३८ आज कीम वर्षे मी आपल्यापांडी राहिले; इलक्या काळांन आपल्या शेळ्यांनेंडया गंभटल्या नाहीत व आपल्या कल्पांतले इडके मी खाले नाहीत. ३९, बनगांडी यी फाहून लाकी ती नवीक आपल्याकडे म आणिला मी त्याच्यागोऱ्यां दुसरी असलीस हिली; दिवसारात्री घोरीम गेलेली आपण माझ्या हातून भरला घेणली. ४० दिवसा उन्हाचा नाप व राती गारवा यांनी मी जर्जर होइ; माझ्या डोळ्यांची झोप उडे, असी माझी दडा डोरी. ४१ गेली कीम वर्षे मी आपल्या घरी काहिली: खांडा वर्षे आपल्या दोन्ही कल्यांचांडी आणि महा वर्षे आपल्या शेळ्यांनेंडया-साठी मी आणेकी वाकी करून आणि छडावू आपण माझ्या मुजाहिज्यांन केलेवडल केला. ४२ माझ्या बडिलाच्या देव, अब्राहामाचा देव, इवहाकाम पूज्य देव, माझा पांडिराच्या नमना तर आपण मला रिस्तेहातले याहून दिले असले. मासे दुःख व माझ्या हातांनी केलेले दृष्ट देवाने पाहून काल रात्री आपणाला खमकाविले.

४३ यावरे लाबान याकोबास महणाला, त्या मुली माझ्या मुली भाहेत, आणि ही मुले लाकी मुले भाहेत; हे कल्प आणि जी कांही दुसरा रात्रीमोर दिले

आहे तें अवधें माङ्गें आहे; आतां ह्या माझ्या मुली व त्याच्या पोटनी मुले यांस मी काय कळै? ४४ तर चल, तू आणि मी आपलांत करार कळै; तो तुझ्या-माझ्यामध्ये साक्षी होवो. ४५ तेळ्हां याकोबांने एक धोडा घेऊन त्याचा स्तंभ उभारिला. ४६ मग याकोब आपल्या भाऊंबंदांम महणाला, घोडे जमा करा; हे ऐकून त्यांनी धोडे गोला करून त्याची रास केली आणि त्या रात्रीजवळ ते जेवले. ४७ लाबानांने त्या रात्रीस यगर-सहृदया (माझीची गम) म्हटलं व याकोबांने तिला गलेद म्हटलं. ४८ लाबानांने याकोबास म्हटलं, आता ही रास तुझ्यामाझ्यामध्ये साक्षीला आहे म्हणून हिचे नाव गलेद (माझीची रास) ठेविले. ४९ तसेच मिस्ता हेहि नाव तिला दिलं; कारण तो महणालो, आपण परस्पराच्या हट्टी-आड ज्ञालो म्हणजे परमेश्वर तुझ्यामाझ्या साक्षी असो. ५० तू माझ्या कन्याम दुःख दिलं; किंवा त्यावेतीज अन्य जिवा केल्या तर संभाव; तुझ्यामाझ्यामध्ये कोणी मानव नव्हे तर प्रत्यक्ष देव साक्षी आहे. ५१ लाबान याकोबास आणखी म्हणाला, पाहा, तुझ्यामाझ्यामध्ये ही रास, हा स्तंभ, मी उभा केला आहे. ५२ ही रास हा स्तंभ साक्षी: अनेक करण्याच्या हेतूंने मी ही रास ओलाहून तुजफडे येणार नाही व तीहि ही रास, हा स्तंभ ओलाहून मजकडे येऊ नवे. ५३ अब्राहामाचा देव, नाहोराचा देव, त्याच्या बडिलोंचे देव आपणा दोषाचा न्याय करोल. मग याकोबांने आपला बाप इसहाक याम पूज्य जी देव त्याची शारथ बाहिली. ५४ नेतर याकोबांने डोंगरावर यडा केला व आपल्या भाऊंबंदांस भोजनास घोलविले; त्यांनी भोजन करून त्या डोंगरावर गऱ्य घालविली. ५५ मकाळीचे लाबान उठला, न्यांने आपल्या कन्यामुत्रांचे चूबून घेऊन त्यास आकाशींद दिला. मग लाबान निश्चन त्यास्यांनी परत गेला. १ इकडे याकोब आपल्या काठेने जात अनन्या नेवदून त्यास मंटले. २ त्यास पाहून याकोब महणाला, हे देवांचे मैत्र्य आहे, म्हणून

३२ ३ अथवा: बडिलाचा देव.
४ अनन्या नेवदून त्यास मंटले. २ त्यास पाहून याकोब महणाला, हे देवांचे मैत्र्य आहे, म्हणून

त्या ठिकाणचे नांव त्यांने महनाइम (दोन सैन्यां) ठेविले.

३ मग याकोबाने सेहर दंडांत म्हणजे अदोम प्रातीन आपला भाऊ एसाब याजवळे जास्तर आगाड पाठविले. ४ त्यांस न्यांने आज्ञा दिली की माझा स्वामी एसाब यांस जाऊन सांगा की आपला सेवक याकोब म्हणतो, मी आजवर लाभानापासी जाऊन राहिलो होतो. ५ आतां माझी गुरुं, गाढवे, शेंडां-मेंढरांचे कल्प, दास व दासी आहेत: माझ्या स्वामींची कृपादृष्टि मजवर व्हार्ही म्हणून हा विरोध मी पाठवात आहे. ६ जास्तूलीं परत येऊन याकोबास सांगिले, आम्ही आपला भाऊ एसाब यास जाऊन भेटलो; तो शारीं मुख्ये बोरव घेऊन आपणाला भेटावायास येत आहे. ७ हे ऐकून याकोब कार भ्याला व विरोध पडला: आणि आपण्याबोर असकेल लोक, शर्टेंमेडरे, गुरुं व उठ याच्या त्यांने दांन टोळया केल्या. ८ नं म्हणाला, एसाबाने येऊन एका टोळावर दाळा केला तर दुसरी टोळी पक्कू निमावळ. ९ मग याकोब म्हणाला, हे परमंभरा, माझे बडील अवाहाम व इसहाळ याच्या दंडा, तूं मला सांगिलें की तूं आपल्या ठेंडी, आपल्या गोतान परत आ; मी तुझे कस्याण करील. १० तूं कलण व संस्थां शावकून आपल्या हानालाई जे काही केंद्र आहे यात्रा मी पाश नाही: मो आपली कफ एक काटा येऊन ही यादेन उत्तरन गेलो होतो, आणि आता माझ्या दांन टोळया झाल्या आहेत. ११ मला माझा भाऊ एसाब याच्या हानालून मोर्डावः: मला त्याची भीती बाढत; न जाणो तो यंत्रन माझ्या बायकां-मुलाना व मला मालव टाकावयाचा. १२ तूं मला वथन देले आहे की मी तुझे नंबर्यं बरै करान, आणि संसुद्धाच्या अगणित रेसीम्याऱ्या तुरी संतुती करावा. १३ त्या रात्री तो नंबर्यं राहिला: आणि आपण्याबोर जे होते न्यांतुन न्यांने आपला भाऊ एसाब याजमाई भेट नवार केली: १४ दोनां शल्या व रीत बोड, दोनां भेड्या व दोस एडके १५ नीम तुझ्या

संखणी व त्याचीं पोरे, नाळीस गाई व दहा खोड, वीच गाहडवी व दहा शिंगरे, १६ या एव्हल्यांचे त्यांने विगवेषके कल्प केले आणि एके कापल्या चाकलांव्या स्वाभीन कक्षन स्पौस सांगिलें, तुझी कल्पाकल्पांत अतर ठेवून माझ्यापुढे चालू लागा. १७ त्यांने मर्वाच्या पुढ्याचा चाकरास सांगिलें की माझा भाऊ एसाब तुला भेटेल व विकारील की तूं कोणाचा! कोंठ चाललाम! आणि ही हाकून नेत आहेत ती कोणाची? १८ नंदनां त्याला सांग की आपला सेवक याकोब गार्वी ही आहेत: ही त्यांने आपला स्वामी एसाब यांस भेट म्हणून पाठावली आहेत: पाहा, नोहि मागाहून येत आहे. १९ आणि उपन्यास, रिमन्यास आणि इतर मर्य कल्प हाकून नेणाच्यांन अशीच आज्ञा कक्षन त्यांने म्हटावें की नुस्खा एसाब भेटला तर अनेच बोला, २० आणि सांग, पाहा, तुझा दास याकोब हाहि मागाहून येत आहे. याकोबाला बाटांस की पुढे भेट पाठवून त्यास शील केले व मागाहून त्याचें द्रावन घेण्यं तर तो आपला अंगीकार करील. २१ त्याप्रमाणे त्याची ती भेट पुढे रेली व तो त्या रात्री नकार राहिला.

२२ मग नो रात्रीचाच उद्दू आपल्या दोन बायका, दोन दासी आणि आपली अकडा मुळे यांस चेतल याकोब नंदीच्या उत्तरांन पोर गेला. २३ त्यांने न्यास नवापासीकरूं उत्तरन लावले, आणि आपले जे काही होतें लेहिं पाठवावें. २४ याकोब एकावर मार्गे गाहला, नंदा कोणा पुकारांन त्याच्याऱ्या पहाड होइपर्यंत झोर्या केली. २५ याकोबाबर आपली मरक्षा होत नाही हे गाहन त्यांने याच्या जांधेन स्वप्न केला नो याकोब त्याच्याऱ्या झोर्या करील असली ती उच्छ्वसी. २६ मग नो म्हणाला, पहाड होत आहे, मला जाऊ दे, नो म्हणाला, तूं मला आशीचांद रिमन्याचोचून मी तुला जाऊ याकोब याच्या नाही. २७ त्यांने मग न्यास विलासिले, तुम्हे लंब काय! नो म्हणाला, याकोब, २८ याकर नो न्यास म्हणाला, यापुढे तुला याकोब म्हणालाग नाहील, तर उत्तमांद म्हणलील, कारण तूं उत्तमी व मनुष्यांनी नेटांने

झणून जय पावला आहेस. २९ मग याकोबाने विचारिले, तुम्हे नंव काय तें सांग. तो म्हणाला, माझे नंव कां पुसतोस? असे म्हणून त्याने त्यास आशीर्वाद दिला. ३० मग याकोबाने त्या ठिकाणचे नंव पनीएल (देवाचे मुख) असे ठेविले, कारण तो म्हणाला, मी देवाचे मुख प्रत्यक्ष पाहूनहि माझा प्राण बांचला. ३१ तो पनीएल सोडून चालला असता सूर्योदय झाला; आणि तो आपल्या मांडीमुळे लंगडत चालला; ३२ म्हणून इथाएल लोक जनावरांच्या जांभेचा स्नानु आजवर खात नाहीत; याच्ये कारण हेच की त्याने बाकोबाच्या जांभेच्या झाषूला स्पर्श केला.

१ यानंतर याकोबाने दृष्टि कर करून पाहिले ३३ तो एसाव चालरांने माणसे बरोबर घेऊन येत आहे असे त्याला दिसले; तेव्हांने लेआ व राहेल आणि त्या दोन दासी यांच्या हवाली मुळे केली. २ त्याने दासी व त्यांची मुळे सर्वापुढे, त्यांच्यामागून लेआ व तिची मुळे आणि सर्वामागून राहेल व योसेफ यांना चालविले. ३ तो स्वतः त्या सर्वांच्या पुढे चालू गेला, आणि भावाजबल जाऊन पोहे चेपवेत त्याने सात वेळं भूमीपर्यंत लऱ्यून नमन केले. ४ सेच्छां एसावाने धावत जाऊन त्यास आलिंगन दिले; त्याने त्यांच्या मानेबर मान ठेवून त्याचे चुंचन बेतले, आणि ते उभयतां रडले. ५ एसावाने दृष्टि वर करून बायकामुळे पाहिली तेव्हांना तो म्हणाला, तुजबोबर ही कोण? तो म्हणाला, देवाने आपल्या त्या दासावर कृपा करून दिलेली ही मुळे होत. ६ तेव्हां त्या दासीनी मुलंसह जबळ येऊन त्यास नमन केले. ७ मग लेआ व तिची मुळे यांनीहि जबळ येऊन त्याला नमन केले, आणि त्यांच्यामागून योसेफ व राहेल यांनी जबळ येऊन त्यास नमन केले. ८ मग त्याने म्हटले, मला तुझी ही भेडली भेटली बाबा अर्थ काय? तो म्हणाला, माझ्या स्वामीची कृपादृष्टि नव्हाली म्हणून. ९ एसाव म्हणाला, माझ्या पांडी विपुल आहे, माझ्या बधी, तुम्हे तुलाच राहू दै. १० याकोब म्हणाला, नाही, नाही; आपला

मजवर प्रसाद झाला असेल तर माझ्या हातची एवढी भेट घ्याच, कारण आपले दर्शन मला झाले हैं जणो देवाच्या दर्शनासारखे आहे आणि आपण मजवर प्रसन्न झालां आहां. ११ तर आपल्यासाठी आणलेली ही माझी भेट घ्याच; कारण देवाने मजवर प्रसाद केल्यासुले मला सर्व कांही भरपूर मिळाले आहे; असे म्हणून त्याला फार आग्रह केल्यावर त्याने ती भेट घेतली. १२ मग एसाव त्याला म्हणाला, चला, आपण वाटेस लागून पुढे जाऊ, मी तुम्हापुढे चालतो. १३ याकोब त्यास म्हणाला, माझ्या स्वामीला ठारक आहे की ही मुळे सुकुमार आहेत; आणि वत्सांस दूध पाजणाच्या शेळ्यामेंद्राव व गाई यांचे मला पाहिले पाहिजे; त्यांची एक दिवस काजील दौड केली तर अवधा कल्प मऱ्यून जाईल. १४ तर स्वामी, आपण आपल्या दासास सोडून पुढे जा, आणि माझी गुरे, मेंदरे व मुळे यांच्याने चालवेल तसा मी हक्कहक्क चालून सेईर येये माझ्या स्वामीकडे येईल. १५ मग एसाव म्हणाला, माझ्या लोकापैकी कांही तुंजवरोबर देत्रूं काय? तो म्हणाला, कशाला? माझ्या स्वामीची कृपादृष्टि मजवर असली म्हणजे पुरे. १६ हैं ऐकून एसाव त्याच दिवशी सेईरास परत जावयास निघाला. १७ याकोब मजला करीत सुकोथास गेला; तेथें त्याने आपणासाठी घर बांधिले व आपल्या गुरुरांडोरांसाठी खोपव्या केल्या, म्हणून त्या ठिकाणाने नंव सुकोथो (खोपव्या) पडले.

१८ मग याकोब पदन-अरामाहून निघाला तो कनान देशांतील शखेम नामक नगरास सुखरूप पोंचला, आणि नगराबाबूर तल देऊन राहिला. १९ जेथें त्याने डेरा दिला हांता तेशील कांही जमीन त्याने शखेमाचा बाप हमेर यांच्या वंशजांकडून शंभर कसीती देऊन विकत घेतली; २० आणि तेथें त्याने एक वेदी बांधून तिचे नंव एल-एलोहे-इथाएल (देव, इसाएलचा देव) असे ठेविले.

१. एक विशिष्ट वजनाचे स्थाने नाणे.

१ एके दिवदीया याकोबापासून लेआ हिला
३४ शखेमी कन्या दीना त्या देशांतील खिंयांस मंटा-

हमोर नार्ने हिंवी याचा पुत्र शखेम यांनी नजर
तिजवर गेली. २ तेब्हां त्या देशाचा अधिपति
हमोर नार्ने हिंवी याचा पुत्र शखेम यांनी नजर
निजून त्यांने तिला घ्रष्ट केले. ३ याकोबाची कन्या
दीना हिंवर त्याचे मन बसले; त्याचे त्या मुलीवर
प्रेम जडले आणि त्यांने तिच्या मनास धीर दिला.
४ मग शखेम हमोरास महणाला, मला ही मुलगी
बायको करून दे. ५ त्यांने आपली कन्या दीना हीस
घ्रष्ट केले हैं वर्तमान याकोबाच्या कानावस्था-आले तेब्हा
त्याचे पुत्र रानांत शुरुंबरोबर होते ते परत येत
तोंवर याकोब गण्य राहिला. ६ इकडे शखेमाचा बाप
हमोर बोलणे करावयासाठी याकोबाकडे आला. ७ ते
वर्तमान ऐकून याकोबाचे पुत्र रानांतून घरी आले;
शखेमाने करून नये तें केले म्हणजे याकोबाच्या कन्येपाशी
निजून त्यांने इखाएलाची घ्रष्टचार केला. म्हणून त्यांस
मनस्ती दुख होऊन ते फार संतापले. ८ हमोरांने त्यांज-
शी असें बोलणे लाविले की माझा पुत्र शखेम याचा जीव
तुमच्या कन्येकडे लागला आहे तर ती त्याला बायको करून
दाच. ९ तुम्ही आसांशी सोयरसंबंध करा; तुमच्या
कन्या आमहंस या व आमच्या कन्या तुम्ही करा.
१० आमच्यांत वस्ती करून राहा; हा देश तुम्हास
चुला आहे; त्यांत राहा, व्यापार करा व वतने संपादा.
११ शखेम दीनेच्या बापास व भावांस म्हणाला, मजवर
एवढी कृपादृष्टि करा म्हणजे तुम्ही मागाल तें मी देईन.
१२ वाटेल तो भोवदला व आंदण मजपाशी मागा,
तुम्ही मागाल तें मी देईन; तेवढी मुलगी मला बायको
करून द्या. १३ आपली बहीण दीना शखेमाने घ्रष्ट
केली म्हणून याकोबाच्या पुत्रांनी मनांत डाव धरून
त्यास व त्याचा बाप हमोर यांस उत्तर दिले; १४ ते
त्यांस म्हणाले, बेसुनत मनुष्यास आमची बहीण देणे
हैं आमच्या हातून होणार नाही, आमहंस बद्धा लोगेल;
१५ तुमच्या सर्व पुरुषांची खुंता करून तुम्ही आमहं-
सारखें व्हावें; याच अटीवर आस्ही तुमचे म्हणणे

मान्य करू, १६ असें ज्ञात्यास आम्ही आमच्या कन्या
तुम्हास देऊ, तुमच्या कन्या आम्ही करू, आणि
आमची वस्ती तुमच्याबरोबर होऊन आपण एक राष्ट्र
बनू; १७ पण सुंता करण्याच्या बाबतीत तुम्ही आमचे
न ऐकाल तर आम्ही आमच्या कन्येस घेऊन जाऊ.

१८ त्यांचे हैं म्हणणे हमोर व त्याचा पुत्र शखेम यांस
मान्य ज्ञाले. १९ त्या तरुणांने तसें करण्यास विळेला
लाविला नाहीं, कारण याकोबाच्या कन्येवर त्यांचे
मन बसले होतें; त्याचा मान त्याच्या बापाच्या
घराण्यांतल्या सर्वाहून मोठ दोहा. २० त्यावर
हमोर व त्याचा पुत्र शखेम यांनी आपल्या
नगराच्या वेशीपाशी जाऊन नगरवासी लोकांशी असें
बोलणे लाविले की, २१ हीं माणांने आपल्याबरोबर
सलोवाणांने राहणारी आहेत, तर यांस देशांत
राहून व्यापारउदीम करू या; पाहा, त्यांस वस्ती
करून राहण्यास पुरे इतका हा देश विस्तीर्ण आहे;
आपण त्याच्या मुली बायका करू आणि आपल्या
मुली त्यांस देऊ. २२ आपल्यांत राहून एक राष्ट्र
होण्यास ते ज्या अटीवर मान्य आहेत ती हीच की त्यांची
खुंता ज्ञाली आहे तशी आपल्यांतल्या सर्व पुरुषांची
खुंता व्हावी. २३ हैं केत्यास त्यांचे कल्प, मालमता
आणि त्यांची सगळी जनावरे हीं आपली नाहीत का
होणार? एवढे त्यांचे म्हणणे मान्य करू या, म्हणजे ते
आपल्यांत वस्ती करून राहतील. २४ हमोर व त्याचा
पुत्र शखेम यांचे म्हणणे वेशीतून येणाच्याजाणाच्या
सर्वांनी ऐकले; मग त्या नगराच्या वेशीतून येणाच्या-
जाणाच्या सर्व पुरुषांची खुंता ज्ञाली. २५ आणखी
असें ज्ञाले की तिसाच्या दिवशी ते बेजर असां याकोबाच्या
दोन पुत्र म्हणजे दीनेचे भाऊ शिमोन व लेली
यांनी आपआपली तरवार हाती घेऊन त्या शहरावर
अवनित छापा घाटला. आणि तेथल्या सर्व पुरुषांची
कल्प केलो. २६ हमोर व त्याचा पुत्र शखेम यांचाहि
तरवारीनं वध करून ते दीनेस शखेमाच्या घरांतूल
काहून घेऊन गेले. २७ हा असा वध केल्यावरहि
याकोबाच्या पुत्रांनी त्या वध केलेल्यावरून जाऊन तें

शहर लुटिले, कारण त्यांनी त्यांची बहीण दीना हिला प्रय केले होते. २८ न्यांची शेरडमेंडर, गाईवैल, गांवावे आणि न्या शहरांतले व शेतांतले होतेनव्हतं तें सारं तं घेऊन गेले. २९ त्यांचं अवधे धन, न्यांची सर्व मुनेखाऱ्यं व खेळ्या आणि न्यांच्या वरांत जे कांदी सापडलं तें सगऱ्यं हस्तगत करून त्यांनी छुटले. ३० तव्हां शिमोन व लेशी यांम् याकोब म्हणाला, या दंशाचे राहवारी कलाना व परिज्ञा यांम् माझा बीट येईल असे तुझी करून मला संकटांत धानले आहे; माझे लोक मूळभर आहेत, म्हणून ते मतवर येऊन माझी करूल कारेतोल आणि माझा व माझ्या वरापाणाचा फडशा उडवीतील. ३१ ने म्हणाले, त्यांनी आमच्या चरिंणीशी वेळेप्रमाणे अवहार करावा की काय?

३२ मग देवाने याकोबाला सांगितलं कीं
उठ, वर जाऊन बेथेल येणे राहा; आणि तूं
आपला भाऊ एसाव याच्यापुढून पकून चालूला
असतांना ज्या दंवाने तुला दंवान दिले होते
च्याजप्रीत्यर्थ तेथे वंदा वांछ. ३ मग याकोब आपल्या
वरच्या मंडळींन य आपल्यावरोबरच्या मगल्या
माणसांस म्हणाल, नुमन्यापाणीं जे अन्य देव आहेत
ते सर्व फेकून या व शुचिभूत होऊन अंगली
वर्षे बदला. ४ आपण येथून वर बेथेलास जाऊ;
तेथं मी दंवाप्रीत्यर्थ वंदा वांछान; त्याने माझ्या

संकटसमर्थी माझे एकले; आणि ज्या वारेने मी प्रवास करीन होतो तीत तो मजबोरोबर होता. ५ तव्हां त्यांनी अवल्यायांची असलेले अन्य देव आणि आपल्या कानात असलेली कुडले याकोबाच्या हवांतीं केली; आणि याकोबाने शखेमाजवळ असलेल्या एला चृक्षास्तलीं नी पुरुळ टाकिले. ६ मग त्यांनी कूच केले; आणि आसपासच्या नगरातलच्या लोकांच्या मनांन द्वावाने अजी दहशत उन्पन्ह केली की ने याकोब-पुत्राच्या पाठीस लागले नाहीत. ७ ह्या प्रकारे याकोब आपल्यावरोबरच्या सर्व लोकांसह कलान देशात लज म्हणून शहर आहे (हेच बेथेल) तेथे येऊन पोंहचला.

७ तेथे त्याने एक वेदी बांधिली व त्या स्थलास एल-बेथेल (बेथेलचा देव) हें नांव दिले; कारण तो आपल्या भावापासून पडून चालूला असतां येणेच देव त्याला अगट झाला होता. ८ तेथे रिबकेचां दाई दबोरा ही मरण पावली व तिला बेथेलच्या म्हालच्या बाजूस अलोन बृक्षासाठी पुरिले; त्या बृक्षाला अशोन-बाकूथ (स्टनवृक्ष) असे नाव ठेविले.

९ याकोब पदन-अरामाहून परत आन्यावर देवाने त्याला पुन: दर्शन डूळन वर दिला. १० डंव त्याला म्हणाला, तुझे नांव याकोब आहे; पण इतःपर तुल्य याकोब म्हणणार नाहीत, तर तुला इत्याएल हें नांव प्राप्त होईल; आणि डंवाने त्याला इत्याएल हें नांव दिले. ११ देव त्याला आणख्या म्हणाला, मी सर्वसमर्थ देव आहे; तूं फलदूप होऊन बुगुणित हो; तुजपासून एक राष्ट्र काय, तर राष्ट्रमूळ उत्पन्न होईल; आणि तुल्या पोटां राजे निर्माण होतांल. १२ आणि जो देश मीं अब्राहाम व इसहाक यास दिला तो तुला देईन आणि तुइयामांगे तुइया संततीसहि तो देईन. १३ मग दंवाने तेथे याकोबाचीं भाषण केले होते तेथूनच आरोहण केले; १४ आणि जेथे दंवाने याकोबाचीं भाषण केले होते तेथे त्याने एक पापाणस्तंभ उभा केला आणि त्यावर पेण्यापण करून त्यास तैलाव्यंग केला. १५ जेथे दंवाने याकोबाचीं भाषण केले होते त्या स्थलांने नांव याकोबाने बेथेल ठेविले.

१६ मग त्याने बेथेलाहून कूच केले आणि एफाथ गांव कांदीसा दूर असतां राहेलीस असत्य प्रसूतिवेदना होऊं लागल्या. १७ अशा प्रसूति-वेदना होत असतां सुडिण तिला म्हणाली, भिजूनको, कारण हाहि पुत्रच आहे. १८ ती तर मरण पावली. तिचा प्राण जातांजातां तिने मुलाचे नांव बेन-ओनीं (माझ्या दुःखाचा पुत्र) ठेविले; तथापि त्याच्या बापाने त्यांचे नांव बन्यामीन (माझ्या उजव्या हाताचा पुत्र) असे ठेविले. १९ शाप्रमाणे राहिल मरण पावलो आणि एफाथ (हेच बेथेलहेम) गांवाच्या वाटेवर तिला पुरिले. २० मग याकोबाने

तिच्या कवरेवर एक संभ उभारल; तो राहेलांच्या कवरेवरचा संभ आजवर कायम आहे.

२१ नंतर इस्माएलानें कूच कल्ल एंद्रे कोटान्या पलांकडे आपला डेरा दिला. २२ इस्माएल त्या प्रदेशात राहत असता रुझेन हा आपल्या बापाची उपर्यन्ती विल्हा हिजपाशी गेला, हें इस्माएलांच्या कानाकर गेले.

याकोबास बारा पुत्र हांत; २३ लेआ हिचे पुत्र: याकोबाचा ज्येष्ठ पुत्र रुझेन आणि शिमोन, लेबो, यहूदा, इस्मायार व जबुलून; २४ राहेलीचे पुत्र: योसेफ व बन्यामोन: २५ राहेलीची दासी विल्हा हिचे पुत्र: दान व नफताणी; २६ आणि लेआची दासी जिल्या हिचे पुत्र: गाद व आशोर; हे याकोबाच पुत्र त्याला पदन-अरामात झाले. २७ मग किंयाथ अरबा म्हणजे हेब्रोन येथील मध्ये नामक राहत याकोब आपला खिंवा इस्माहाक याजकडं गेला; तेंथेच अद्वाहाम व इस्माहाक हे पूर्वी वस्तीस होते.

२८ इस्माहाकाचे वय एक्टोरेची वर्षांचे हांडून २९ त्याचे प्राणीत्क्रम आले: नो यश्व व पुन्या बयाचा हांडून मृत्यु पावला आणि स्वजनांस जाऊन खिल्लाल; न्याचे पुत्र एसाव आणि याकोब यांनी त्यास मूल्याती दिली.

१ एसाव म्हणजे अदोम याची विशावळ:—
३६ २ एसावानें कनानी कन्यातून बायक केल्या.

एलोन हिन्ना याचा कन्या आदा, खिलोन हिव्हा याची नात म्हणजे अनाची कन्या अहलीबाबा, ३ आणि इस्माएलाची कन्या, नवायोथाची वर्हाण बासमाथ त्या बायका त्यानें केल्या. ४ एसावापासून आदेला अलीपाज व बासमाथेला रुखेल हे पुत्र झाले; ५ आणि अहलीबाबेस यऊश, यालाम व कोरह हे झाले. हे एसावाचे पुत्र: हे त्यास कनान देशात झाले, ६ मग एसाव आपल्या लिंग, पुत्र, कन्या, आपल्या घरांमधी सर्व माणसं, आपल्ये गुरुंदौरे व झार जनवाहै, आणि कनान देशात संपादिलेलं धन हीं सर्व घेऊन याकोब राहत होता तेथून दूर देशी निघून गेला. ७ कारण त्यांची संपत्ति एवढी बाढली की त्यास एवढी राहण्याची सोयव नव्हती; तसेच त्यांची गुरेडोरे फार

वाढल्यामुळे ज्या देशात ते उपरी होते तेंथे तेवळयाचा समावेश होइला. ८ म्हणून एसाव सेईर नामक पहाडी प्रदेशात वसली कल्ल राहिला. एसाव हाच अदोम.

९ सेईर नामक पहाडी प्रदेशात राहण्याच्या अदोमी लोकांचा मूळपुरुष एसाव याची विशावळ:—

१० एसावाच्या पुत्रांची नांवं हे: एसावाची बायको आदा हिचा पुत्र अलीपाज आणि एसावाची बायको बासमाथ हिचा पुत्र रुखेल. ११ अलीपाज याचे पुत्र नेमान, ओमार, सपो, गाताम आणि कनाज हे होते. १२ एसावाचा पुत्र अलीपाज याची तिश्व म्हणून एक उपर्यन्ती होरी, तिश्वा पोटी त्याला अमालेक झाला. एगावाची बायको आदा हिचा हा वंश. १३ रुखेलाचे पुत्र नहाथ, जेरह, शाम्मा व मिज्जा हे होते: एगावाची बायको बासमाथ हिचा हा वंश. १४ सिवोनाची कन्या अना, हिची कन्या अहर्विचामा ही जी एगावाची बायको तिच्यापासून एगावाला येत्या, यालाम व कोरह हे पुत्र झाले.

१५ एसाववंशातले सरदार झाले ते हे: एसावाचा वडोल पुत्र अलीपाज, याचे पुत्र मरदार नेमान, सरदार ओमार, मरदार सपो, सरदार कनाज. १६ सरदार कोरह, मरदार गानाम व सरदार अमालेक; अदोम देशात अलीपाज याच्या पोटी हे मरदार झाले. हे आदेचे पुत्र. १७ एसावाचा पुत्र रुखेल याचे पुत्र हे: सरदार नहाथ, सरदार जेरह, सरदार शाम्मा व मरदार मिज्जा, हे सरदार रुखेलास अदोम द्वारी झाले; एगावाची बायको बासमाथ हिचे हे पुत्र. १८ एसावाची बायको अहलीहासा, हिचे पुत्र हे: सरदार येत्या, सरदार यालाम, व सरदार कोरह हे: सरदार एसावाची बायको अहर्विचामा, अनाची, कन्या, हिल्म झाले. १९ अदोम-म्हणजे एसाव याचा हा वंश, न्यांतके सरकार हे होते.

२० सेईर होरी याचे जे पुत्र त्या देशी राहत होते हे हे एक्टोन, शोकल, शिशेप, व जाना. २१ दिशोन, एक्टोन, दीशान्दू हे अदोम देशात सेईराचे होते विशावळातले सरदार होते. २२ लोदानाचे पुत्र होरी व

हेमाम हे होत; लोटानाची वहीण तिन्हा ही होती. २३ शोबालाचे पुत्र अलबान, मानहाथ, एबाल, शपो व ओनाम हे होते. २४ सिवोनाचे पुत्र अग्या व अना हे होते. आपला बाप सिबोन याचीं गाढवें राखीत असता ज्याला रानांत उण्योदकाचे झारे सांपडले तोच हा अना. २५ अनोना पुत्र दिशोन व कन्या अहलीबामा. २६ दीशानाचे पुत्र हेमदान, एश्वान, यित्रान व करोन हे होत. २७ एसराचे पुत्र बिल्हान, जावान व अकान हे होत. २८ दीशानाचे पुत्र ऊस व अरान हे होत. २९ हो-यांगीं जे सरदार झाले ते हे: सरदार लोटान, सरदार शोबाल, सरदार सिबोन, सरदार अना, ३० सरदार दीशोन, सरदार एसर, सरदार दीशान; सेईर देशांतील हो-यांचे सरदार हे होत.

३१ इखाएल लोकांवर कोणी राजाने राज्य करप्या-पूर्वी अदोम देशावर ज्या राजांनी राज्य केले ते हे: ३२ बौराचा पुत्र बेला यांने अदोमांत राज्य केले; त्याची राजथानी दिन्हाचा हैं नगर होते. ३३ बेला मेल्यावर बस्ता येथल जेराहाचा पुत्र योबाब त्याच्या गादीवर बसला. ३४ योबाब मेल्यावर तेमानी यांच्या देशाचा दुशाम त्याच्या गादीवर बसला. ३५ दुशाम मेल्यावर बदाद याचा पुत्र हदाद त्याच्या गादीवर बसला; यांनेच मवाव मैदानांत मियान्यांचा मोड केला; त्याची राजथानी अधीत शहर होते. ३६ हदाद मेल्यावर मासेका येथील साम्ला त्याच्या गादीवर बसला. ३७ साम्ला मेल्यावर फरात नदाच्या तीरी रहोबोथ नामक नगर होते तेथल चौल त्याच्या गादीवर बसला. ३८ चौल मेल्यावर अकबोराचा पुत्र बाल-हानान त्याच्या गादीवर बसला. ३९ अकबोराचा पुत्र बाल-हानान हा मेल्यावर हदार त्याच्या गादीवर बसला; त्याची राजथानी पाऊ होती. त्याच्या बापकोर्चे नंबर महेटाबेल; ही मे-जाहाबाची कन्या जी मात्रे तिची कन्या होती.

४० एसावंशांतील सरदारांची कुळे व स्थाने यांवरून जीं नंवे मिळाली ती ही होत: सरदार तिन्हा, सरदार आल्वा, सरदार यतेथ, ४१ सरदार अहलीबामा, सरदार

एला, सरदार पीनोन, ४२ सरदार कलाज, सरदार तेमान: सरदार मिज्तार, ४३ सरदार माझीएल व सरदार ईराम; अदोम वंशांतल्यांनी जो देश वतन करून घेतला, त्यांतल्या त्यांच्या वस्तीप्रमाणे त्यांचे हे सरदार होत. अदोमी लोकांचा मूळपुरुष एसाव याचा हा वृत्तांत.

१ याकोब कनान देशांत वस्ती करून ३५ राहिला; तेथेच त्याचा बापहि उपरी म्हणून राहिला होता. २ याकोबवंशाचे वृत हें: योसेफ सतरा वर्षांचा असतां आपल्या भावांबोरवर कल्प चारीत असे; तो मुलगा आपल्या पित्याच्या किंवा बिल्हा व जिल्या यांच्या पुत्रांबोरवर असे; तेव्हां त्यांने त्यांच्या दुर्वर्तनाविशेषीची खबर आपल्या बापास दिली. ३ इखाएल आपल्या सर्व पुत्रांहन योसेफावर फार प्रीति करीत असे, कारण तो त्याचा वृद्धाप-काळचा पुत्र होता; त्यांने त्याजसाठी पायथोळ झगा केला होता. ४ आपला बाप आपल्या इतर सर्व भावांहन त्याजवर अधिक प्रीति करीतो हें पाहून ते त्याचा द्रेष करून लागले, व त्याच्याशी सलोस्याचे भाषण करीनातसे झाले.

५ योसेफाल एक स्वप्र पडले, तें त्यांने त्यांस सांगितले तेव्हां तर ते त्याचा अधिकच द्रेष करून लागले. ६ तो त्यांस म्हणाला, मला पडलेले स्वप्र ऐका: ७ पाहा, आपण शेतांत पेंढ्या बांधीत होतों तों माझी पेंढी उदून उभी राहिली; तेव्हां तुमच्या पेंढ्या माझ्या पेंढीसभोवती उम्या राहिल्या व त्यांनी तिला वंदन केले. ८ हें ऐकून त्याचे भाऊ त्यास म्हणाले, काय, तूं आम्हांबर राज्य करणार? तूं आम्हांबर सत्ता करणार? आणि त्याच्या स्वप्रामुळे व भाषणामुळे तर ते त्याचा अधिकच द्रेष करून लागले. ९ युद्धे त्याला आणखी एक स्वप्र पडले, तेहि त्यांने आपल्या भावांस सांगितले; तो म्हणाला, पाहा, मला आणखी एक स्वप्र पडले, तें असे कीं, मूर्य, चंद्र व अकरा नक्षत्रे यांनी मला वंदन केले. १० त्यांने हें आपल्या बापास व भावांस सांगितले; तेव्हां त्याचा बाप त्याचा निषेध करून म्हणाला, हें कसले स्वप्र तुला पडले? काय, मी, तुझी आई व तुझे बंधु हे भूसीपर्यंत रवून दुख:

वंदन करण्यास तुजपुढे येणार ? ११ त्याचे भाऊ त्याचा हेवादेवा करू लागले, पण त्याचें महणें योसेफास मनाने मनानं ठेविले. १२ यानंतर त्याचे भाऊ कल्प चारावयास शखेमास गेले. १३ मग इस्माएल योसेफास महणाला, तुझे भाऊ शखेमास कल्प चारीत आहेत ना ? तर चल, मी तुला त्यांजकडे पाठविलो. तो महणाला, हा मी तयार आहें; १४ आणि त्यांने त्यास संगितले, जा, तुझे भाऊ आणि कल्प कसे काय आहेत याचा समाचार घेऊन मला बातमी आण. याप्रमाणे त्यांने त्यास हेव्रोन खिंडीतून रवाना केले व तो शखेमास जाऊन पोहंचला. १५ तो तेथें इकडे तिकडे भटकत असतां एका मनुष्यास आढळला, तेव्हां त्यांने त्यास विचारिले, तू काय शोधीत आहेस ? १६ तो महणाला, मी आपल्या भावांचा शोधीत आहें; ते कोठे कल्प चारीत आहेत तेवढे मला सांग. १७ तो मनुष्य महणाला, ते येथून निघून गेले आहेत; आपण दोयानास जाऊ असें त्यांस बोलतांना मी एकले. मग योसेफ आपल्या भावांचा शोध काढीत गेला व ते त्यास दोथान येथे संपढले.

१८ त्यास दुरून येतांना त्यांनी पाहिले तेव्हां तो त्यांच्याजवळ येऊन पोहंचण्यापूर्वी त्याला कपटानं मारून टाकण्याचा त्यांनी बेत केला. १९ ते एकमेकास महणाले, पाहा, तो स्वमदर्शी येत आहे; २० तर चला, आपण त्वक्षा यर करून एका खाड्यांत टाकून देऊ, आणि ममा सांगूं की कोणा हिंख श्वापदानें त्याला खाऊन टाकिले; मग पाहूं त्याच्या स्वप्राचें काय होते तें. २१ हें रुद्देवन याच्या कानी आले; तेव्हां त्यांने त्यांच्या हातांतून त्यास सोडविले; तो त्यांस महणाला, आपण त्याचा प्राण घेऊ नये. २२ रुद्देवन त्यांस महणाला, रक्षपत करू नका, वा रानांतल्या खाड्यांत, त्याला टाका, पण त्याजवर हात घारूं नका. त्यांच्या हातांतून सोडवून त्यास बापाकडे परत पाठवून याचें महणून तो असें महणाला. २३ योसेफ आपल्या भावांचांपी पोहंचला, तेव्हां त्याच्या अंगांत पायोल झगा हेता तो त्यांनी काढून घेतला, २४ आणि त्याला धरून खाड्यांत

टाकून दिले; तो खाडा कोरडा होता, त्यांत पाणी नव्हते.

२५ मग ते शिदोरी खावयास बसले असतां, त्यांनी वर नजर करून पाहिले तों इस्माएली लोकांचा एक काकला उंटांवर मसाला, उंद व गंधरस लाढून गिलादहून मिसरास जात आहे असें त्यांस दिसले. २६ तेव्हां यदूदा आपल्या बंधूंस महणाला, आपण आपल्या भावास ठार मारून त्याचा खून छपविला तर लाभ काय ? २७ चला, आपण त्यास या इस्माएली लोकांस विकून टाकूं; आपला हात त्याजवर पहंच नये; कर्ते झाले तरी तो आपला बंधु, आपल्या हाडामांसाचा आहे. हें त्याच्या बंधूंस पसंत वाटले. २८ ते मिद्यानी व्यापारी जवळून चालले तेव्हां त्यांनी योसेफास त्या खाड्यांतून ओहून बाहेर काढिले आणि त्या इस्माएली लोकांस वीस रुपयांस विकून टाकिले. ते योसेफास मिसर देशांत घेऊन गेले.

२९ रुद्देवन खाड्यांकडे परत येऊन पाहतो तें योसेफ खाड्यांत नाही, महणून त्यांने आपली वडे काढिली. ३० तो आपल्या बंधूंकडे परत येऊन महणाला, मुलगा तर नाही; आसां मी कोठे जाऊ ? ३१ मग त्यांनी योसेफाचा झगा घेतला व एक बकरा मारून तो झगा त्याच्या रक्कांत भिजविला; ३२ मग त्यांनी तो पायोल झगा पाठवून दिला; तो त्यांनी आपल्या बापाकडे आणून मटुडले की हा आम्हांस संघडला; हा आपल्या पुत्राचा झगा आहे की काय तें ओळखा. ३३ त्यांने तो ओळखून मटुडले, हा माझ्या मुलाचाचा झगा न हिंख श्वापदानें त्यास खाले, योसेफाचा काढून टाकिले यात्रा संशय नाही. ३४ तेव्हां याकोबाने आपली वडे काढून कंबरेस गोणताट गुंडाकिले आणि आपल्या पुत्रासाठी पुक्कल दिवस शोक केला. ३५ त्याचे पुत्र व कन्या ही सर्व त्याचे सांतवन करावयास त्याच्या जवळ गेली, पण तो काही केल्या समाधान न पावतां महणाला, मी शोक करीत करीत अवेलोकी आपल्या पुत्राकडे जाईल. असा त्याच्या बापांने त्यांची शोक केला.

३६ मिद्यानी लोकांनी योसेफास मिस्ररांत नेऊन पोटीफर नामक फारोचा एक अंमलदार, गारदांचा सरदार होता, त्यास विकून टाकिले.

१ या सुमारास यहूदा आपल्या भावांम ३८ सोहून खालच्या प्रदेशी गेला आणि अदुलाम-

कर हीरा नामक भगुष्याच्या घरीं जाऊन राहिला. २ तेथे शवा नांवाच्या एक कनाली मनुष्याची कन्या त्याच्या दृश्यास पडली; त्यांने तिळा भायको कहन तो तिजपाशी गेला. ३ ती गर्भवती होऊन तिळा पुत्र झाला, त्यांने त्याचे नांव ओनान ठेविले; ५ पुनः तिळा एक पुत्र झाला त्याचे नांव तिळे झेल ठेविले, तो झाला तेव्हांचा यहूदा कर्जीब येथे राहत होता. ६ मग यहूदानें आपला ज्येष्ठ पुत्र एर याला वायकरे कहन दिली, तिचे नांव तामार असें होते; ७ ८ पण यहूदाचा ज्येष्ठ पुत्र एर हा परमेश्वराच्या दृश्याने दुष्ट होता म्हणून परमेश्वराने त्याला मास्फून टाकिले. ९ मग यहूदा ओनान यास म्हणाला, आपल्या भावजयीपाशी जा आणि दिव्याच्या धर्मास अनुसरून भावाचा वंश आलीला; १० पाण ओनान यास ठाऊक होतें की संतती झाली तर ती आपली होसार, नाही, म्हणून तो आपल्या भावजयीपाशी जाई तेव्हांचा आपले तीर्ती जमिनीवर पाई; देहु हाच की, आपल्या झावाळा आपलेनं जीज देऊ, नये. ११ हे त्याचे कृत्य परवेशभरून दुष्ट वाटेंस्यावरून त्यालाह त्यांने मास्फून टाकिले. १२ यहूदा आपली सून नामार हिला म्हणाला, माझा पुत्र शेल वाचात येवर्यात असपल्या बघाच्या घरी वैधव्यदरेत राहा; त्याला वाटर्ले की शेलाह आपल्या भावांप्रामाणे मरावयाचा. मग तामार आपल्या बघाच्या घरीं जाऊन राहिली.

१३ बराच काळ लोटल्यावर यहूदाची भायको जी शखाची कन्या ती मरण पावली; तिच्यासाठी शोक कातरणाचे संपल्यावर यहूदा आपला मित्र अदुलामकर हीरा याजवरोवर तिळा येथे आपल्या मेंद्रांची लोंकर कातरणांचांकडे वर गेला. १४ तेव्हांचा तामार हिला

कोणी सांगितले की तुझा सामरा आपल्या मेंद्रांची लोंकर कातरणासाठी तिळा येथे जात आहे. १४ तेव्हांचा तिळे आपली वैधव्यवछे उतरली व तुरखा लेऊन आपले शरीर लपेटून घतले आणि तिळाच्या सडकेवरील एनाईम गांवाच्या वेशीपाशी ती जाऊन बसली; जेळा प्रैढ झाला असूनहि अजून आपल्या त्याची बायको केळे नाही असे तिळा दिमूळ आले होते. १५ यहूदाने तिळा पाहिले तो त्याला वाटर्ले, ही कोणी वेश्या असावी, कारण तिळे आपले नोंड आकाळे होते. १६ तेव्हांची ही आपली सून आहे हे न कहून तो वाटेवरून तिजकडे वलून म्हणाला, चल, मला तुजपाशी येऊ दे. तेव्हांची ती म्हणाली, माज्यापाशी आलास तर मला काय दंशील! १७ तो म्हणाला, मी आपल्या कळपांतले एक करूऱ तुला पाठवून देईन; ती म्हणाली, तें पाठवीपर्यंत काय हडप ठेवशील? १८ तो म्हणाला, तुला काय हडप देऊ? ती म्हणाली, नुझी मुद्रिका, गोफ व हातांतील काढी दे. ही तिळा देऊन तो तिच्यापाशी गेल तेव्हांचा तिळा त्याजवपासून गर्भे राहिला. १९ तेथून ती निघून गेली आणि आपला तुरखा काळून आपली वैधव्यवछे पुन्हांच्याली. २० मग त्या छीपासून आपले हडप आण्यासाठी आपला मित्र अदुलामकर याच्या हाली यहूदाने एक करूऱ पाठविले; पण त्याला ती कोठे सांपडली नाही. २१ मग त्यांने तेथ्याला लोकांस विचारिले, एनाईम गांवापाशी वाटेवरे. २२ एक वेश्या होर्नी ती कुठे आहे? ते म्हणाले, येथे कोणी वेश्या नव्हानी. २३ मग तो यहूदाकडे परत जाऊन म्हणाला, मला काही ती सांपडली नाही; तेथ्ये लोकहि म्हणाले की येथे कोणी वेश्या नव्हती. २४ तेव्हांचा यहूदा म्हणाला, तें हडप तिजपाशीच राहू दे, नाहींतर तेथे लोक आपली छीथू करितोल; मी तर करूऱ पाठविले, पण तुला ती सांपडली नाही. २५ या गोषीस सुमारे तीन महिने झाले तेव्हांकोणी यहूदास सांगितले की तुझी सून तामार हिंने वेश्या-

कर्म केले व त्या शिंदकीमुळे तिला गर्भहि राहिला आहे. तेव्हां यहूदा महाला, तिला बाहेर काढून जाळून टाका. २५ तिला बाहेर काढिले तेव्हां तिने आपल्या सासन्यास निरोप पाठविला की या वस्तु ज्या पुश्याच्या आहेत त्याजपासून मला गर्भ राहिला आहे; आणली ती महणाली, नीट डोके उधऱ्हन पाहा; ही मुदिका, हा गोफ व ही कठी कुणाची आहे ती. २६ यहूदाने त्या ओळखून मट्टले, माझ्यापेक्षां ती अधिक क्षमापात्र आहे; कारण मी आपला पुत्र शेला तिला नवरा करून दिला नाही; यापुढे त्याने कठीं तिजर्णी संबंध केला नाही. २७ तिच्या प्रभूतिसमर्थी तिच्या पोटां जुळी आहेत अमे दिसून आले. २८ तिला वेणा होत असतां, एका वाळकाचा हात बाहेर आला तेव्हा मुडीने त्याच्या हाताला लाल सूत बाखून मट्टले, पहिला हा बाहेर पडला. २९ त्याने आपला हात आखऱ्हन घेतला तेव्हां त्याचा भाऊ बाहेर पडला; तेव्हा सुर्ईण महणालो, तू आपल्या-साठी कशी वाट फोडिलास! महणून त्याचे नाव पेरेस अमे पडले. ३० मग ज्याच्या हातास लाल सूत बांधिले होते तो त्याचा भाऊ बाहेर पडला आणि त्याचे नाव जेह ठेविले.

३१ इडकडे योसेफास मिसरात नेलं तेव्हां ज्या इमाण्ली लोकांनी त्यास तेथे नेलं होते त्याज-पासून त्यास पोटीफर नवाच्या एका मिसन्यास विकल घेतले; तो फारोचा एक अंमलदार अमून गारधाचा सरदार होता. ३ परमेश्वर योसेफावर असल्याकारणाने तो भाग्यवान पुरुष ज्ञाला; तो आपल्या मिसरी धन्याच्या धरी अमे. ३ परमेश्वर त्याजवर असल्याकारणाने जे काहीं तो हाती धांतो त्यास परमेश्वर यश देने असे त्याच्या धन्यास राहिले. ४ योसेफावर तो प्रसन्न ज्ञाला; योसेफ त्याला हुज्ज्ञा, ज्ञाला; पुढे त्यांने त्याला आपल्या धरता करून भाऊ नेमून आपले सर्व कांही त्याच्या ताव्यांक दिले. ५ आणि त्यांने त्याच्या स्वार्थान आपले धरदार व सर्व कांही केले, तेव्हांपासून योसेफाप्रीत्यर्थ परमेश्वराने त्या मिस-

न्याच्या धरादारांचे कल्याण केले; आणि त्यांने धरदार, शेतपोन या सर्वांस परमेश्वराने वरकत दिला. ६ त्यांने आपले सर्व कांही योसेफाच्या हवाली केले होते, महणून तो अन्न खाई त्यापलीकडे आपलं काय आहे याचे न्याला भान नसे योगंक हा वारेस्मूद व डंबणा होता.

७ यानंतर अमे ज्ञाले की योसेफाच्या धन्याची त्या न्याजवर नजर ठेवून त्यास महणाली, मजपाडी नोज, ८ पण तो राजी झाला नाही. तो आपल्या धन्याच्या त्यांस महणाला, हे पाहा, धरांन माझ्या ताव्यांन काय आहे याचे माझ्या धन्यास भानमुद्दो नाही; आपलं सर्व कांही त्यांने माझ्या हातीं दिले आहे. ९ या धरांन मजहून तो मोठा नाही आणि तू त्याची पनी आहेस महणून तुझ्याखरीज माझ्या असत्यारावाहेरवर्च अमे कांहीची नाही, अमे अमतो एवढे धोर करून मी द्वाचा अपराधी कसा होऊ! १० तरी तो रुहरेमा योसेफाचे मन वजा करावयास पाहू लागला, पण निजपाशी निजावयास किंवा तिजपाडीं जावयास तो कांहीं राजी होइना. ११ एक दिवडीं अमे ज्ञाले की तो आपलं कांही कामकाज करावयास धरांन गेला, त्या वेळी धरांतले कोणीहि मनुष्य तेथे नव्हते. १२ तेव्हां तिने त्याचे वज्र धरून मट्टले, मजपाडी नोज; पण तो आपलं वज्र तिच्या हातीं भोडून बाहेर पक्का गेला. १३ तो वज्र आपल्या हातीं सोडून पक्का गेला अमे तिने पाहिले, १४ तेव्हां तिने धरन्या माणसांमध्यांतालावून मांगिले, पाहा, आमची अबू घेण्यासाठी त्यांनी हा ड्रीं मनुष्य धरात आणिला आहे; तो मजपाशी निजपाच्या हेतूले माझ्याजवळ आला तेव्हां मी मांगावाने अंगडले. १५ मी मांगावाने अंगडले हे पाहून तो आपलं वज्र मजजवळ टाकून पक्का गेला. १६ त्याचा धरी घरी येहीपर्यंत तिने तेव्हा वज्र आपल्या-जवळ राखून ठेविले. १७ तो आत्याचर तिने त्याला अमे सापिलंक की जो ड्रीं दास आण्या धरी ठेविला आहे तो माझी अबू घेण्यास मजकडे आला होता. १८ मी मोठ्यांने ओरडले तेव्हां तो आपलं वज्र माझ्याजवळ टाकून पक्का गेला.

૧૯ આપણા ગુલમારે મજશી અસે વર્તન કેલે, હેં આપણા બાયકોચે બૌલળે જેણ્હાં ત્યાચ્યા ઘન્યાને એકલે સેવ્હાં ત્યાચા રોગ ભડકલા. ૨૦ યોસેફસ ત્યાચ્યા ઘન્યાને ઘરિલે, આણિ સજાંચે બંદિવાન હોતે ત્યા બંદિશાંકેત ત્યાસ ટાકિલે; તો ત્યા બંદિશાંકેત રાહિલા. ૨૧ તથાપિ પરમેશ્વર યોસેફાબરોબર અસુન ત્યાને તાજવાર દ્વારા કેલી, આણિ ત્યા બંદિશાંકેચ્યા અધિકાચાંચા ત્યાજવાર કૃપાદિષ્ટ હોઈલ અસે કેલે. ૨૨ બંદિશાંકેચ્યા અધિકાચાંચાને ત્યા બંદિશાંચાંત અસલેલે સર્વ બંદિવાન યોસેફાચ્યા સ્વાધીન કેલે; આણિ તેથે જે કાંઈ ત્યાંસ કરાવયાંચે અસે તેંબે કરવિણારા તો અસે. ૨૩ બંદિશાંકેચ્યા અધિકાચાંચા સ્વાધીન જે કાંઈ હોતેં ત્યાકડે ત્યાલ સ્વતાંત્ર પાહોવે લગત નસે, કારણ પરમેશ્વર યોસેફાબરોબર અસાચ્યામુલે જે કાંઈ તો હાર્તી બેઈ તેંબે પરમેશ્વર સિદ્ધીસ નેઈ.

૧ યાનંતર અરેં ઝાલેં કોં મિસરાચ્યા રાજાચા

૨૪૦ પ્યાલેબરદાર વં આચારી યા દોધાંની આપણા સ્વામીચા કોંઈ અપરાધ કેલા. ૨ પ્યાલેબર-દારાંચા નાયક વં આચાંચાંચા નાયક હણ ત્યાચ્યા દોધાં સરદારાંબર ફારોચી હૃતરાજી ક્ષાલી. ૩ તેચ્છાં ત્યાને ત્યાંસ ગરદાંચ્યા નાયકાચ્યા બાંધાંત કૈદેત ઠેચિલે; તેથેચ યોસેફહિ અટકેત હોતા. ૪ ગરદાંચ્યા નાયકાને યોસેફસ ત્યાંચા તૈનાતીસ દિલે; વં ત્યાને ત્યાંચી બરદાસ્ત ઠેચિલી; તેથે તે કાંઈ કાઢ અટકેત રાહિલે. ૫ બંદિત પદહલે મિસરી રાજાંચે પ્યાલેબરદાર વં આચારી યા ઉમયતાંસ એકાચ રાત્રી ત્યાંલ લાગુ પડેલ અશા અર્થાંની સ્વને પડલી. ૬ સકાળી યોસેફ ત્યાંચાકડે જાઉન પાહોવો તો ત્યાંચી સુદ્રા ખિંમ દિસલી. ૭ તેચ્છાં આપણા ઘન્યાચ્યા કારણઘાંત આપણાબરોબર અસલેલ્યા ત્યા ફારોચ્યા સરદારાંસ ત્યાને વિચારિલે, આજ તુમ્હીં તોડે કાં ઉત્તરલેલી દિસતાત ? ૮ તે ત્યાસ મહણાલે, આમ્હાં દોધાંની સ્વન્ધે પડલી આહેત, વં ત્યાચા અર્થ સાંગણાર કોણી નાહીં. યોસેફ ત્યાંસ મહણાલ, અર્થ સાગળે દેવાકડે આહે ના ? આપણાપણે સ્વપ્ર મળ સંગા.

૯ પ્યાલેબરદારાંચ્યા નાયકાને યોસેફાલ આપણે સ્વપ્ર સાંગિતલે તૈં અરેં: સ્વપ્રાંત માઝસામોર એક દ્રાક્ષવેલ હોતો; ૧૦ ત્યા દ્રાક્ષવેલસ તીન ફાટે હોતે, ત્યાલ કલ્યા ફુસ્તન બહર આલા વં ત્યાચ્યા ગુંઢાંસ દ્રાક્ષે યેઠન પિકલી; ૧૧ આણિ ફારોચા પ્યાલ માઝયા હતાત હોતા; મીં ત્યા પ્યાલ્યાંત દ્રાક્ષે પિકલીં વ તો ફારોચ્યા હતીં દિલા. ૧૨ યોસેફ ત્યાસ મહણાલ, યાચા અર્થ અસા : તે તીન ફાટે મહણજે તીન દિવસ; ૧૩ તીન દિવસાંચ્યા આંત ફારો તુંબે શીર વર કરુણ તુલ તુલ્યા દુદ્ધાબર પૂર્વવત નેમીલ આણિ તું પૂર્વિપ્રમાળે ફારોચા પ્યાલેબરદાર હોઉન ત્યાચ્યા હતીં પ્યાલ દેસીલ. ૧૪ માત્ર તુંબે બરેં ઝાલે મહણજે માઝે સ્મરણ અવશ્ય ઠેબ, આણિ મજવાર કૃપા કરુણ ફારોપાંચી માઝી ગોષ કાઢુન યા ધરાંતું માઝી સુટકા કર. ૧૫ કારણ ઇન્દ્રાંચ્યા દેશાહુન મળ ચોસું આણિલે અસુન, યેથે યા બંદિખાંયાંત ટાકાપ્યાજોગે મી કાંઈએક કેલે નાહીં.

૧૬ સ્વપ્રાચ અર્થ ચંગલા આહે હેં પાહુન આચાંચાંચા નાયક યોસેફસ મહણાલ, મળાહી અસે સ્વપ્ર પડલે કોંપાંચા રોટ્યાંચ્યા તીન ટોપલ્યા માઝયા ડોકીવર હોત્યા, ૧૭ આણિ વરચ્યા ટોપલીંત ફારોસારીં સર્વ પ્રકારચીં પકાને અસુન પદ્ધી માઝયા ડોકીવરલ્યા ત્યા ટોપલીંતલે પદાર્થ ખાત હોતે. ૧૮ યોસેફ મહણાલ, યાચા અર્થ અસા : ત્યા તીન ટોપલ્યા મહણજે તીન દિવસ; ૧૯ ફારો તીન દિવસાંચ્યા આંત તુંબે શીર વર કરુણ ઉડગીલ, તુલ જ્ઞાદાર ટાંગીલ આણિ પદ્ધી તુંબે માંસ તોહુન ખાતીલ.

૨૦ તિસરે દિવચીં ફારોચા વાઢદિવસ આલા, તેચ્છાં ત્યાને આપણા સર્વ ચાકરાંસ જેવણ દિલે, આણિ ત્યાને આપણા પ્યાલેબરદારાંચા નાયક વં આચાંચાંચા નાયક યાંચી શિરેં ત્યા ચાકરાંપુંદે વર કેલી. ૨૧ ત્યાને પ્યાલેબરદારાંચ્યા નાયકાસ ત્યાચ્યા દુદ્ધાબર પૂર્વવત નેમીલે, આણિ તો ફારોચ્યા હતીં પ્યાલ દેખાવેં કામ કરુણ લાગલા; ૨૨ પણ ત્યાને આચાંચાંચા નાયકાસ ફાસાદર ચઢવિલે, યોસેફાને ત્યાંચા સ્વપ્રાંચા અર્થ સાંગિતલ્યા-પ્રમાણી ઘડલે. ૨૩ તથાપિ પ્યાલેબરદારાંચ્યા નાયકાને યોસેફાંચે સ્મરણ ઠેવિલે નાહીં; તો ત્યાલ વિસરલા.

१ पुरी दोन वर्षे लोटल्यावर फारोस स्वप्न
४१ पडलें कीं आपण नील नदीच्या तीरीं उमे

असतांना ३ सात सुंदर व धष्टपुष्ट गाई
नदीतल बाहेर निघून लळहाळ्यांत चर्ण लागल्या.
३ पुढे पाहतो तों त्यांच्यामागून कुरुप व दुबळ्या अशा
आणली सात गाई नदीतल निघाल्या आणि त्या
पहिल्या गाईजवळ नदीतीरी उभ्या राहिल्या. ४ तेव्हां
कुरुप व दुबळ्या गाईनी त्या सुंदर व धष्टपुष्ट गाईस
खाऊन टाकिलें तदनंतर फारो जागा झाल्या. ५ मग
तो पुनः झोपीं गेला असतां त्याला दुसऱ्यांदा स्वप्न
पडलें कीं एकच ताटाला सात चांगलीं भरदार
कणसे आली; ६ आणि पाहा, त्यांमागून लुंगींतुंगी
व पूर्ववायूने करपलेली अशीं सात कणसे निघालीं.
७ त्या लुंगयांतुंग्या कणसांनी तीं सात चांगलीं भरदार
कणसे खाऊन टाकिली. मग फारो जागा झाला आणि
हे स्वप्न आहे असे त्याने पाहिले. ८ सकाळी फारोवै
चित्र व्यग झाले, आणि त्याने मिसर देशांतील अवधे
ज्योतिषी व पंडित हांता बोलविले; फारोने आपली
स्वप्ने त्यांस सांगितलीं पण त्यांचा अर्थ कोणाला
सांगता येईना.

९ तेव्हां प्यालेबदरारांचा नायक फारोस म्हणाला,
माझ्या अपराधांची आज मला आठवण होत आहे. १०
फारोनी आपल्या सेवकांवर इतराजी झाली तेव्हां त्याने
मला व आचाच्यांच्या नायकाला गारायांच्यां नायकाच्या
घरी बंदीत टाकिले होते. ११ तेव्हां एकाच रात्रीं आम्हां
दोघांस, आम्हां प्रत्येकास लागू पंडेल अशा अर्थांची स्वप्ने
पडली; १२ तेथें त्या गारायांच्या नायकाचा दास कोणी
इती तस्या पुरुष आम्हांहरोवर होता, त्याला आम्हीं आपलीं
स्वप्ने सांगितलीं व त्याने त्याचा अर्थ सांगितला; त्याने
प्रत्येकाच्या स्वप्नासार अर्थ सांगितला. १३ त्याने
आम्हांस अर्थ सांगितला तरीवै घडून आले; मला
आपल्या हुधपावर पूर्ववत् रुजू केले आणि त्यास
फाशी दिले.

१४ मग फारोने योसेफास बोलवणे पाठविले, तेव्हां
त्याला तत्काळीं बंदिखायांनन बाहेर आणिले; आणि तो

आपले मुडल करून व वर्षे बदलून फारोपुढे जाजल उम्हा
राहिला. १५ फारो योसेफास म्हणाला, मी एक स्वप्न
पाहिले, त्याचा अर्थ कोणास सांगतां येत नाही; मी तुजविष्यां
ऐकले कीं तू स्वप्न ऐकातांच त्याचा अर्थ सांगतोसे. १६
योसेफ फारोस म्हणाला, मी कोण सांगणारा? फारोल
मंगलदायक उत्तर देवन देईल. १७ नंतर फारोने योसेफ
कास सांगितले, मी स्वप्नात नीलालीं उमा होतों,

१८ तेव्हां पाहा, सात सुंदर व पुष्ट गाई नदीतल बाहेर
निघून लळहाळ्यांत चर्ण लागल्या; १९ आणि त्यांच्या
मागून दुबळ्या, कुरुप व रोड अशा दुसऱ्या सात
गाई निघाल्या; त्यांच्यासारख्या बेढ गाई सान्या
मिसर देशांत मी कधीं पाहिल्या नाहीत; २० त्या
दुबळ्या व कुरुप गाईलीं त्या पहिल्या सात पुष्ट गाईना
खाऊन टाकिले. २१ त्यांनी त्यांना खाऊन टाकिले
तेव्हां त्या त्यांच्या पोटांत गेल्या असे मुळीच दिसेना;

पूर्वप्रामाणेच त्या कुरुप राहिल्या. मग मी जापा
झालो. २२ पुनः मी स्वप्नात पहिले कीं जांगलीं
भरदार सात कणसे एकच ताटाला आली, २३ आणि त्यांच्यामागून सुकलेली, लुंगींतुंगी व पूर्व-
वायूने करपलेली अशीं सात कणसे निघालीं; २४
आणि त्या सात लुंगयांसुग्या कणसांनी तीं सात चांगलीं
कणसे खाऊन टाकिली. मी हे ज्योतिष्यांस
सांगितले, पण त्यांतल्या कोणासहि ते मला उल्लङ्घन
सांगता येईना.

२५ योसेफ फारोस म्हणाला, फारोला पडलेले स्वप्न
एकच आहे; आपण काय करणार हे देवाने फारोस
कळविले आहे. २६ त्या सात सुंदर गाई सात वर्षे

होत, अणि सात चांगलीं कणसे हीं सात वर्षे होत; स्वप्न
एकच आहे. २७ मागाहून वर आलेल्या सात
रोड व कुरुप गाई आणि सुकलेली व पूर्ववायूने

करपलेली सात कणसे हीं दुष्काळाचीं सात वर्षे होत. २८ मीं
फारोस कळविलेच आहे कीं आपण काय

करणार हे देवाने फारोस दर्शविले आहे. २९ पाहा,
अवध्या मिसर देशांत दुष्काळाचीं सात वर्षे येत आहेत;

३० आणि त्यांनंतर दुष्काळाचीं सात वर्षे येतील;

तेव्हां मिसर देशाला सुवसेचा विसर पडेल, आणि दुष्काळ देशाची हलाखी करील. ३१ पुढे जो दुष्काळ पठणार त्यामुळे पूर्वी सुकाळ होता की नव्हता याचे स्मरणी राहणार नाही, एवढा भारी तो होणार. ३२ हे स्वप्न फारोस दोनदा पडले याचे कारण हेच की अमे देवाने मुक्र केले आहे व ते देव लक्षकच सिद्धीस नेणार. ३३ तर आर्ता फारोने कोणी एकादा बहुर व शाहाणा पुरुष पाहून त्यास मिसर देशावर नेणावे: ३४ आणि फारोने हे कस्तू देशावर अधिकारी नेसावे आणि सुवसेच्या सात वर्षांत मिसर देशांतील उत्पत्ताचा पंचमांश घ्यावा. ३५ या येणाऱ्या सुवसेच्या वर्षांत सर्व प्रकारची अभ्यासामधी गोळा कराऱी आणि नगरेनगरी अभ्यास्या पुरबव्यासाठी धान्याचा साठा, फारोच्या दाव्यांत ठेवावा. ३६ मिसर देशावर दुष्काळाची जी सात वर्षे येणार त्यांसाठी ही अभ्यास बेगमी होईल. म्हणजे दुष्काळाने देशाचा नाश होणार नाही:

३७ हे फारोला व त्याच्या सर्व सेवकांना अगदी पटले. ३८ तेव्हा फारो आपल्या सेवकांस म्हणाला, ज्याच्या घरी देवाका आत्मा आहे असा या पुरुपसारस्या आपलांना तुसरा कोणी आढळेल काय? ३९ आणि फारो योसेफास म्हणाला, देवाने तुला या सर्व गोषीच्ये ज्ञान दिले आहे त्या अर्थी तुजसारस्या बहुर व शाहाणा तुसरा कोणी नाही. ४० तर तू माझा घराका अधिकारी हो: तुम्हाया आहेप्रमाणे माझी सर्व प्रजा आलेल, गाईपुरताच काय तो मी तुझपेक्षा ओढा. ४१ फारो योसेफास अणली म्हणाला, पाहा, हुला भी अवघ्या मिसर देशावर नेणितो. ४२ मग फारोने आपल्या बोटांतील मुद्रिका काढून योसेफाच्या बोटात घातली, त्याला सणाची शुद्ध वस्त्रे लेविली आणि त्याच्या गव्यांत सोन्याची कंठी घातली: ४३ मग त्याला आपल्या मागच्या रथांत वसविले, आणि मुजरा करा अद्ये चोपदार त्याच्यापुढे लक्षकारत बालके, या प्रकारे त्याने त्याला अवघ्या मिसर देशावर नेणिले. ४४ फारो योसेफास म्हणाला, मी फारो खरा,

यण तुम्हा हुकमाशिवाय अवध्या मिसर देशांत कोणी हात किंवा पाय हालविणार नाही. ४५ फारोने योसेफाचे नंब तापनाथ-पनेह असे टेविले: आणि ओन येथील याजक पोटीफरा याची कन्या आसनथ ही त्याला बायको कस्तू दिली. मग योसेफ मिसर देशांत दौरा करू लागला.

४६ मिसरी रंजा फारो याचपुढे योसेफ जाऊन उभा राहिला तेव्हा तो तीस वर्षांचा होता. मग योसेफ फारोजवदून निघून सर्व देशांत दौरा करू लागला. ४७ त्या सुकाळाच्या सात वर्षांत जमिनीस भरवूटी पीक आले. ४८ त्याने या सात वर्षांत मिसर देशांतील सर्व अभ्यासामधी गोळा कस्तू नगरो-नगरीं सांठवून ठेविली; एको नगराच्या आसपासन्ये पीक त्याने त्या त्या नगरांतच सांठवून ठेविले. ४९ योसेफाने समुद्राच्या बालूसारखा धान्याचा महामूर घंटव्य करून ठेविला; त्याने तें गणावयान्ये सोडिले, कारण तें अगणित होते. ५० दुष्काळ पठायापूर्वी ओन येथील याजक पोटीफरा याची कन्या आसनथ हिचे पोटी योसेफास दोन पुत्र झाले. ५१ योसेफांने आपल्या ज्येष्ठ पुत्राचे नंब भनवै ठेविले, तो म्हणाला, देवाने माझ्या सर्व क्षेशांचा व माझ्या पितृ-गृहाचा मला यिसर पाढिला आहे. ५२ त्याने तुम्हाच्यांने नंब एकाईम ठेविले; तो म्हणाला, माझ्या विपलीच्या देशांत देवाने मला फलदूष केले आहे. ५३ मिसर देशात्पां सुकाळाची सात वर्षे संपली. ५४ मग योसेफाने सांचितत्याप्रमाणे दुष्काळाची सात वर्षे सुरु झाली, तेव्हा सर्व देशांत दुष्काळ पठला, तथापि मिसर देशांत सर्वत्र अन्न होते. ५५ अवघ्या मिसर देशाची उपासमार होऊन लोक फारोपाची अब्रभ्र करू लागले, तेव्हां कारो सर्व मिसरी लोकांस म्हणाला, योसेफाकडे जा: तो तुम्हांस यागेल तें करा. ५६ दुष्काळाने भूतल व्यापिले, आणि मिसरांत तो भारी कडक झाला, तेव्हां योसेफ सर्वे कोठारे उघडून मिसरी लोकांस धान्य विकू लागला. ५७ तेव्हा देशादेवाचे लोक धान्य विकत येण्यासाठी

मिसरांत योगेकडे गेले, कारण मात्या पृथ्वीभर भारी कडक दुष्काळ पडला होता.

१ याकोवाने ऐकले की मिसर देशांत ४२ बान्य आहे; तेहों तो आपल्या पुत्रांस महणाला, तुम्ही एकमेकांच्या तोंडांकडे का पडहत राहिलं आहां २ तो महणाला, पाहा, मिसरांत धान्य आहे असे मी ऐकतो: तुम्ही तेथें जाऊन आपणांसाठी धान्य विकत आणा, महणजे आपण जगू, भरणार नाही. ३ मग योगेकांचे दहा भाऊ धान्य खरेदी करण्यासाठी मिसर देशांत गेले. ४ तथापि योगेकांचा भाऊ बन्यामीन यास याकोवाने त्याच्या भावांचरोबर पाठविले नाही: न जाणो त्याला एकदा अपाय व्हावयाचा असे त्याला बाटले. ५ त्याप्रमाणे इच्छाएलाचे पुत्र इतर लोकांबोधर धान्य खरेदी करण्यास आले; कारण कनान देशांत दुष्काळ पडला होता. ६ योगेक त्या देशाचा अधिकारी होता, आणि देशांतल्या सर्व लोकांस तोच धान्य विकीत असे, योगेकांच्या भावांनी येऊन जिविनीपर्यंत लवृत त्यास मुजरा केला. ७ योगेकाने आपल्या भावांस पाहताच ओळखिले, तथापि त्यांची अलोक्यासारखे बागून त्याने कठोरपणाने स्पास विचारिले की तुम्ही कोटून आला? त्यांनी महूदले, कनान देशांतून धान्य खरेदी करण्यास आम्ही भालो आहो. ८ योगेकाने आपल्या भावांस ओळखिले, पण त्यांनी त्याका ओळखिले नाही. ९ मग त्यांच्याविषयी जी स्वप्ने पडली होती त्याचें योगेकांस स्परण होऊन तो त्यास महणाला, तुम्ही हेर आहां. देशांची मर्मस्थाने पाहण्यासाठी तुम्ही आला आहां. १० ते महणाले, स्वामी, नाही, नाही: आपले दास अभ्यासामधी खरेदी करण्यास आले आहेत. ११ आम्ही सर्व एकाच पुत्र असून साव्यंदू मरुष्ये आहो, आपले दास हेर नव्हत. १२ तो त्यास महणाला, नाही, नाही: तुम्ही देशांची मर्मस्थाने पाहण्यास आला आहां. १३ ते महणाले, आम्ही आपले दास बारा भाऊ असून, कनान देशांतल्या एका पुत्राचे पुत्र आहो: सर्वांन धाकटा आजमितीस बापापाई आहे व एक

नाहींसा शाळा. १४ मग योगेक त्यांस महणाला, तर मग मी तुहांस महूदले तेच खरे आहे, तुम्ही हेरच आहां. १५ आता तुमची कसोटी पाहतो: कारोन्या जीविताची शपथ, तुमचा धाकटा भाऊ येथें आल्या-शिकाय तुमची येथें सुटला, व्हावयाची नाही. १६ आपल्यार्पेकी एकास त्या भावाला आणावयास पाढवा: तुम्ही येथें अटकेत राहा. महणजे तुम्ही महणांत त्याप्रमाणे तुम्ही साव्यंदू आहां किंवा नाही याची परीक्षा होईल, नाही तर कारोन्या जीविताची शपथ, तुम्ही हेर द्याल. १७ मग त्याने त्यास तीन दिवस अटकेत ठेविले.

१८ योगेक त्यांस तिसऱ्या दिवशी महणाला, मी देवाचं भय बाळगणारा आहे, यासव एवढे करा महणजे तुमचा जीव बोचेल; १९ तुम्ही साव्यंदू पुरुष असला तर तुम्ही भावांतल्या एकास त्या बंदिश्याहून राहू या आणि तुमच्या घरयाची उपासमार निवारण्यासाठी तुम्ही धान्य येडून जा. २० आणि आपल्या धाकट्या भावास मजकडे पेढला या, महणजे तुमचे महणां खरे ठेल व तुमचे मरण ठेल, त्यांनो तसे केले. २१ मग ते एकमेकांस महणाले, आपण आपल्या भावांच्या बाबतीत केलेला अपराध आपणास भोवत आहे, त्याने आपली काककूस केली असून व आपण त्याचे हुऱ्ह पाहिले असून त्याचे ऐकले नाही महणत हैं संकट आपणावर ओढवले अहे. २२ रुज्जवे त्यांस महणाला, सुकास काही अपाय करू नका असे मी तुम्हाला सांगितले नव्हते काय? पण तुम्ही मासै ऐकले नाही: पाहा, आता त्याच्या रक्काचा बदला याचा लागत आहे. २३ योगेकांचे व त्यांचे भाषण तुभायाच्या द्वारे चालके होते महणत आपण बोललो तें तो समजला असेल असे त्यास बाटले नाही. २४ तो त्यांस सोहून एका बाजूस जाऊन रुडवा: मग परत येऊन तो त्यांच्यांची बोलू लागला: त्याने त्यांच्यांतल शिमोनास काहून व्यांच्या-देशत बांधिल. २५ मग योगेकाने आज्ञा दिली की, त्यांच्या गोप्यात धान्य भरा: प्रस्तेकाचा पैका ज्याच्या त्यांच्या

गोणींत टाका, वाटेसाठी शिथा या; आणि त्याप्रमाणे त्यांची व्यवस्था लाविली.

२६ ते गाढवांबर त्यांची लाहू मार्गीस्य झाले. २७ त्यांतल्या एकानें वाटेंत उत्तरशाळेत आपल्या गाढवाला वैरण देप्पसाठी आपली गोणी उघडिली, तेव्हां आपला पैका गोणीच्या तोडाशी असलिला त्यांने पाहिला; २८ आणि तो आपल्या भावांस म्हणाला, माझा पैका परत दिला आहे; पाहा, हा माझ्या गोणीत आहे. तेव्हां त्यांच्या काळजांने ठव सोडिला. ते थरथर कांपत एकमेकांकडे वळून म्हणाले, देशांने आपणांस हे काय केले? २९ मग ते कनान देशी आपला बाप याकोब याजपाशी जाऊन पोहंचले आणि आपला सर्व वृत्तांत त्यांनी त्यास सांगितला तो असा: ३० त्या देशाचा अधिष्ठित आमदांशी फार क्रोरपणांने बोलला व त्यांने आमहांस देश हेरणारे घरविले. ३१ आम्ही त्यास म्हणालो, आम्ही सांव्यसूद मनुष्ये आहो, आम्ही हेर नाही, ३२ आम्ही बारा यंत्रु एका बापाचे पुत्र आहो, एक नाहीसा शाला आणि सर्वांत धाकटा कनान देशांत आमच्या पित्यापाशी आहे. ३३ यावर तो देशाधिष्ठित आमहांस म्हणाला, तुम्ही सांव्यसूद मनुष्ये आहा अशी माझी खात्री होण्यास एवढे करा की तुम्हा भावांतल्या एकास मजपाशी राहू या, आणि आपल्या घरच्यांची उपासमार निवारण्यासाठी तुम्ही खांच घेऊन परत जा. ३४ तुम्ही आपल्या धाकट्या भावास घेऊन या म्हणजे मला खात्री पटेल की तुम्ही हेर नाही, तर सांव्यसूद मनुष्ये आहां; मग तुमचा भाऊ मी तुम्हांस परत देईन आणि तुम्हास या देशांत देवघेव करितां येहील.

३५ ते आपल्या गोण्या रिकम्मा करीत असतां प्रत्येकाची रुपयांची थेली ज्याच्यात्याच्या गोणींत आढळली, त्यांनी व त्यांच्या बापांने त्या रुपयांच्या थेल्या पाहिल्या तेव्हां ते फार घावरले. ३६ त्यांचा बाप याकोब त्यास म्हणाला, तुम्ही मला अपत्यहिन केले आहे; योसेफ नाहीसा शाला, शिमोन नाही, आणि तुम्ही बन्यासिनालाहि घेऊन जाऊ पाहतां; मजबर ही सर्व अरिणे आली आहेत. ३७ मग

रुक्केन आपल्या बापास म्हणाला, मी जर त्यास तुमच्याकडे घेऊन न आलों तर माझे दोन पुत्र मालून टाका; त्याला माझ्या हवालीं करा, मी त्यास परत आपल्याकडे आणीन. ३८ तो म्हणाला, माझ्या मुलास मी तुम्हांबरोबर पाठविणार नाहीं, कारण त्याचा भाऊ मेला आहे आणि तो एकटाच राहिला आहे; ज्या माझांने तुम्ही जात आहां त्यांत त्याच्यावर कांहीं अरिण आलें तर तुम्ही मला शोकमम करून हे माझे फिकलेले केस लवकरन्व अघोलेलेंकी उत्तरावयास कारण व्हाल.

१ देशांत दुखाळ फार कडक शाला.
४३ २ त्यांनी मिसराहून आपलिले धान्य खाऊन संपविले तेव्हां त्यांचा बाप त्यांस म्हणाला, पुन: जाऊन आपल्यासाठी थोरी अभ्रसामधी खरेदी करा. ३ तेव्हां यहूदा त्यास म्हणाला, त्या मनुष्यांने आमहांस अगदी निझून सांगितले आहे की तुमच्या भावास तुम्ही आपल्याबरोबर आपलिले नाहीं तर माझे तोड तुमच्या दृश्यस पडवायांने नाही. ४ तुम्ही आपल्या भावास आम्हांबरोबर पाठवाल तर आम्ही जाऊन तुम्हांसाठी अभ्रसामधी विकल आणू, ५ पण जर तुम्ही त्याला पाठविणार नसलां, तर आम्ही जाणार नाही; कारण त्या मनुष्यांने आमहांस सांगितले आहे की तुमचा भाऊ तुम्हीं बरोबर आपलिला नाहीं तर माझे तोड तुमच्या नजरेस पडणार नाही. ६ मग इस्त-एल म्हणाला, आणली एक भाऊ आहे हे त्या मनुष्याला सांगून माझ्यावर हे अरिण कां आणिले? ७ तेव्हां ते म्हणाले, त्यांने आम्हांविषयी व आपल्या घराण्याविषयी बारकाईने विचारिले; तो म्हणाला, तुमचा बाप अजून जिवंत आहे काय? तुम्हांला आणली एकादा भाऊ आहे काय? त्याच्या प्रश्नांची उत्तरे आमहांस थावीं लागली. तुम्ही आपल्या भावास घेऊन या असे आमहांस तो सांगेल हे आम्हांला आणी कसे काळवे? ८ यहूदा आपला बाप इस्त-एल यास म्हणाला, मुलास मजबरोबर पाठवा, म्हणजे आम्ही उठून मार्गीस्य होऊ; अशांने आम्ही, तुम्ही आणि आमची मुलेशाळे वांचतील, मरणार नाहीत. ९ मी

त्याचा जास्तीन होतो, त्याचा जिम्मा मजकडे लगाला; मी त्याला परत आणून आपल्या स्वाधीन केले नाही तर आपला मी निरंतरचा शुहेगार ठरेन. १० आम्ही विसंब्र केला नसता तर आता आमची दुसरी खेप झाली असती. ११ मग त्यांचा बाप इश्वाएल त्यांस महणाला, असेच असेल तर मग एवढे करा: या देशांत उत्पन्न होणारे मोलवान पदार्थ त्या मनुष्यास भेट महणून आपल्या गोर्णीत घालून न्या; थोडा डिक, थोडा मध, मसाला व बोल, आणि कांही फिस्ते व बंदाम घेऊन जा; १२ दुप्पट पैसा बरोबर न्या; तुमच्या गोर्णीच्या तोंडी जो पैसा परत आला तोहि घेऊन जा, कदाचित कांही चूक झाली असेल. १३ तर आता आपल्या भावास बरोबर घेऊन त्या मनुष्याकडे जावयास निघा. १४ त्या मनुष्यापुढे तुम्ही गेला म्हणजे, सर्वसमर्थ देवाला तुमचा कल्याण येवो, आणि दुसरा भाऊ व बन्यामीन यांस तो मनुष्य परत तुमच्या हवाली करो आणि यावर मी आपलून मुलंना मुकळो तर भुकळो.

१५ ती भेट, दुप्पट पैसा आणि बन्यामीन ही बरोबर घेऊन ती मनुष्ये मिसर देशास निघून गेली व योसेफापुढे जाजन उभी राहिली; १६ योसेफाने त्यांच्यावरोबर बन्यामीनास पाहिले तेव्हां तो धरच्या कारभान्यास महणाला, या मनुष्यांस धरात ने, पशु माऱलून भोजन तयार कर, आज दोन प्रहरी हीं मनुष्ये मजबूरोबर जेवावयाची आहेत. १७ योसेफाच्या सांगण्याप्राप्तीं त्या मनुष्यांन केले, आणि मग तो त्यांस योसेफाच्या धरी घेऊन गेला. १८ आपणांस योसेफाच्या धरी नेले हें पहुन ते धावरले व म्हणाले, पूर्वीच्या खेपेस आपल्या गोर्णीतून पैसा परत गेला म्हणून आपणांस आंत नेत आहेत; याचा विचार असा दिसतो की कांही तरी निमित्त काढून आपणांवर तुडून पडवीं, आपणांस गुलाम करावीं आणि आपली गाढवेहि बळकाकारीं. १९ मग ते धरच्या दाराचबल योसेफाच्या धरचा करभारी होता त्याजकडे जाजन म्हणाले, २० महाराज, पहिल्या खेपेस धाच्य विक्र घेष्यास आम्ही येणे आलो होतो. २१ आम्ही

उत्तराशाळेत जाऊन पोहंचले आणि आपल्या गोरी उठइन पाहतो तो प्रत्येकाचा पैसा होता तेवढा प्रत्येकच्या गोरीच्या तोंडी सांपडला, तो आमच्या बरोबर आम्ही परत आणिल आहे. २२ अन्यायामधी विक्र घेष्यासाठी आणली अलाहिहा पैसा आपिलेच्या आहे; आमच्या गोरीत पैसा कोणी ठेविला हे आम्हांस ठाऊक नाही. २३ तो म्हणाला, तुमच्ये कुशल असो, भिठे नका; तुमच्या व तुमच्या बदिलच्या देवाने तुमच्या गोरीत धन घातले असेल; मला तुमचा पैसा पोहंचला. मग त्यांने शिमोनास त्यांजकडे आणिल. २४ नंतर त्यांने त्या मनुष्यांस योसेफाच्या धरात नेतून पाणी दिले आणि त्यांनी आपले पाय खुतले; व त्यांने त्यांच्या गाढवांस वैरणीहि दिली. २५ तुमारी योसेफ येणार त्या वेळी त्याला यावयाच्या भेटीची तयारी त्यांनी करून ठेविली; आपणांस येणे भोजन करावयाचं आहे हे त्यांस कळले होते.

२६ योसेफ धरी आला तेव्हा त्यांनी आपल्यावरोबर भेट आणिली होतो ती धरात आणून त्यांच्यापुढे ठेविली आणि त्याला जमीनीपर्यंत लवून मुजरा केला. २७ मग योसेफाने त्यास क्षेमकुडल विचारिले, त्यांने म्हटले, तुम्ही आपल्या महात्म्या वापाविषयी मार्गे सांगितले होते, तो मुख्यप आहे ना? तो अजून जीवंत आहे ना? २८ ते म्हणाले, आपला दास आधवा पिता मुख्यप आहे, अजून जीवंत आहे असे म्हणून त्यांनी त्यास लवून मुजरा केल्या. २९ आपला भाऊ म्हणजे आपला सहोदर बन्यामीन याजकडे नजर करून तो म्हणाला, तुम्ही म्हणत होतां तोच का हा तुमचा धाकटा भाऊ! तो त्यास म्हणाला, माझ्या बाला, देवाचा तुजवर प्रसाद होवो. ३० आपल्या भावाविषयी योसेफाची आंतडी तुडं लगली, व कोठे तरी जाजन रडविसे त्यास झाले म्हणून तो त्वरेन आंतल्या खोलीत जाजन रडला. ३१ मग तो आपले तोंड धुउल बाहेर आला आणि आपला गहिवर आवरून म्हणाला, जेवण वढा. ३२ त्यांनी त्यांचे पाच वेगळे मांडिले, त्यांच्या भावांची पांत्रे वेगळी मांडिली

आणि त्याजबरोबर भोजन करणाऱ्या मिसन्यांची वेगांची मांडिली; कारण मिसरी इव्यांच्या पंक्तीस बसून जेवीत नसत; मिसरी लोकांन स या गोषीच्या टिटकारा वाटे. ३३ त्यांस पंक्तीने योसेफा-समार बसविले तेव्हां ज्येष्ठ पुत्राच्या हक्काप्रमाणे ज्येष्ठास प्रथम बसविले, आणि बाबीच्यांस त्यांच्या बयाच्या मानांने बसविले; तेव्हां ते चकित होऊन एकमेकांकडे पाहू लगले. ३४ मग योसेफापुढीची पकाळें त्यांना नेऊन बाढिली; पण बन्यामिनास इतरांच्या पांचपट वाढिले; आणि ते त्याच्याबरोबर भनमुराद याले.

१ मग त्यांने आपल्या घरकारभाच्यास ४४ आज्ञा केली की या मनुष्याच्या गोणीत जितकरी अन्नसामग्री भरतां येईल तितकी भर आणि प्रत्येकाचा पैसा ज्याच्याचाच्या गोणीच्या तोंडांशी ठेव. २ आणि धाकच्याच्या गोणीच्या तोंडांशी धान्याच्या पैशाबरोबर माझा प्याला, माझा चांदीचा प्याला ठेव. योसेफाच्या सांगप्प्याप्रमाणे त्यांने केले. ३ सकाळी उजाडतांच त्या माणसांची त्यांच्या गाढांसह खालीनी झाली. ४ ते शहर सोहून थोडे दूर गेले नाहीत तोंच योसेफ आपल्या कारभाच्यास म्हणाला, चल, त्या माणसांच्या पाटोपाठ जा. आणि त्यास गांठल्यावर म्हण, तुम्ही भत्याची केड वाईटानें कां केली? ५ ज्या प्याल्याने माझा धनी पितो व ज्याने शकनहि पाहतो तोच हा प्याल नव्हे काय? तुम्ही हें केले तें फार वाईट केले. ६ तो त्यांस गांठून ह्याप्रमाणे बोलला. ७ ते त्यास म्हणाले, स्वामीच्या तोंडून असे शब्द कां निघाले? असली गोष्ट आपल्या दासांकडून कर्ती न घडो. ८ पाहा, जो पैसा आमच्या गोणीच्या तोंडी मांपडला तो देखील कनानाहून परत अणून आपल्या दिला, तर आपल्या स्वामीच्या घरांतले सोनेनेहमें आम्ही चोरणार कसे? ९ अ म्हण्या दासांपैकी ज्या कोणापाशी तो सांपडेल त्याला भासून टाकावै, आणि आम्हीहि त्या आमच्या स्वामीचे गुलाम होऊ. १० तो त्यांस म्हणाला, तुम्हाच्या म्हणप्प्याप्रमाणेच होऊ-

या; ज्याच्यापाशी तो प्याला सांपडेल तो माझा गुलाम होईल व बाकीचे तुम्ही निरपराध घाल. ११ तेव्हां त्यांनी त्वरा करून आपआपली गोण उत्तरून जमिनीवर ठेविली आणि सोडिली. १२ त्यांने झाडा घेतला, बढिला-पासून आरंभ करून धाकच्यापर्यंत त्यांच्या सर्व गोणी तपासल्या तों तो प्याला बन्यामिनाच्या गोणीत सांपडला. १३ तें पाहून त्यांनी आपली वळें काढिली आणि आपली गाढवें लादून ते सगळे नगरांत परत आले.

१४ मग यहूदा व त्याचे भाऊ योसेफाच्या घरी गेले; तो अजून तेथेच होता, आणि स्वामीं त्याजपुढे लोटांगण घातले. १५ योसेफ त्यांस म्हणाला, हें कसले कृत्य तुम्ही केले? मला शकून पाहतां येतो हें तुम्हांस घऱक नाही काय? १६ यहूदा म्हणाला, आम्ही स्वामीं पुढे काय बोलणार? आम्ही काय सांगून आमच्यावरचा हा आरोप दूर करावा? आपल्या दासांचा देशांने गुच्छा पकडला आहे; तर आतां आम्ही आणि ज्याच्यापाशीं प्याला सांपडला तो असे सर्व स्वामींच दास झाले आहो. १७ तो म्हणाला, माझ्या हातून असें न घडो; ज्याच्यापाशीं हा प्याला सांपडला तोच माझा गुलाम होईल, तुम्ही आपल्या बापाकडे सुखरूपणे चालते व्हा.

१८ मग यहूदा जवळ जाऊन म्हणाला, स्वामी, मला आपल्या कानांत एक शब्द सांगप्पाची आज्ञा घ्यावी; आपला राग आपल्या दासावर न भडको; आपण तर फारोसमार आहां. १९ स्वामींनी आपल्या दासांस विचारिले होते की तुम्हांस बाप किंवा भाऊ आहे काय? २० तेव्हां आम्ही स्वामींसांचीले की आमचा म्हातारा बाप आहे, आणि त्याला म्हातारपणीं झालेले एक मूल आहे; त्याचा भाऊ मरून गेला आहे, त्याच्या आईचा तो तेवढाच राहिला आहे, आणि त्याच्या बापांचे त्याजवर फार प्रेम आहे. २१ आपण आपल्या दासांस म्हणालां, त्यास मजकुरे घेऊन या म्हणजे त्याला मी आपल्या डोल्यांनी पाहीन. २२ आम्हीं स्वामींस उत्तर केले की त्या मुलाला आपल्या पित्यास सोहून येणार नाहीं, कारण त्यांने

आपत्या पित्यास सोडिलं तर पिता खास मरेल.
 २३ आपण आपत्या दासांस महणाला, तुमचा धाकटा भाऊ तुमच्याबोरवर न आला तर माझे तोड पाहावयास तुम्हांस मिळवयाचे नाही. २४ आपला दास आमचा वाप याजकडे जाऊन आम्ही पोहंबलो तेव्हा स्वामींनी संगितलं तें आम्ही त्यास कळविले. २५ पुढे आमच्या बापाने म्हटलं, पुन: जाऊन आपल्यासाठी काही अवसामधी विकत घेऊन या. २६ तेव्हा आम्ही म्हटलं, आम्हांस जातांच येत नाही; आमचा धाकटा भाऊ आम्हांबोरवर असेल तरच आम्ही जाऊ, कारण तो आमच्याबोरवर नसला तर त्या मनुष्याचे तोड दंखाल आम्हांस पाहावयास मिळवयाचे नाही. २७ आपला दास आमचा पिता आम्हांस महणाला, तुम्हांस ठाऊक आहे की माझ्या ल्हीस दोन पुत्र झाले; २८ त्यांतल्या एकाला मी अंतरल्ये तेव्हा मी म्हणालो की रोखर त्याला बनपशूने काढून टाकिलं असावें; आजवर तो माझ्या दृश्य पडला नाही. २९ आतां तुम्ही यालाहि माझ्याजवळून नेलं आणि यास कांहीं अपाय झाला तर मला दुःख होऊन हे माझे पिकलेले केस अथोलोकीं उत्तरवयास तुम्ही कारण व्हाल.

३० तर आपला दास माझा वाप याजकडे मी गेलो आणि मुलांग मजवरोवर नाहीं असे त्याने पाहिले तर, या मुलांग जीव त्याच्या जिवाशी अस्यांत जडलेला असल्याकारणाने ३१ मुलांग नाही हें पाहून तो तक्काल प्राण सोडील; अशाने आपल्या या दासांच्या पाशीं आपला दास आमचा पिता याला दुःख होऊन त्याचे पिकलेले केस आम्हींच अथोलोकीं उत्तरिले असे होईल. ३२ वापापाशी या मुलावळूल मी जास्तीन झाले आहे, मी आपल्या बापास अशी खात्री दिली आहे की मी यास आपणाकडे परत न आणिले तर आपला निरंतरचा युन्हेगार होईल; ३३ तर आतां या मुलांबजीं या आपल्या दासास स्वामींनी गुलाम ठेवावें आणि या मुलास त्याच्या भावांबोरवर जाऊ यावें. ३४ कारण हा मुलांग मजवरोवर नसला तर मी आपल्या बापाकडे कसा जाऊ? नाहीं, नाहीं, बापास दुःख होईल तें मला पाहवणार नाहीं.

१ तेव्हां योसेफाभोवती लोक उमे होते त्या २५ सर्वांसमोर त्यास गहिवर आवरेना; त्यांने मोळ्याने म्हटलं कीं सर्व लोकांस बाहेर घालवा. योसेफाने आपल्या भावास ओळख दिली तेव्हां त्याच्याजवळ दुसरे कोणी नव्हते. २ तो मोळ्योळ्याने इं लगाला; तें मिसरी लोकांनी ऐकलं, आणि कारोन्या धराम्याच्याहि कांही तें गेले. ३ योसेफ आपल्या भावांस महणाला, मी योसेफ आहे: माझा पिता अजून जीवंत आहे काय? त्याच्या भावांच्या तोळून कांही उत्तर निघेना; कारण ते सर्व त्याजपुढे धावस्ते. ४ योसेफ आपल्या भावांस महणाला, अमल जवळ या; तेव्हां ते जवळ गेले. तो पुन: महणाला, तुमचा भाऊ योसेफ, ज्याला तुम्ही मिसर देशांत विकून टाकिले तो भीच. ५ आतां कांही पस्तावा करू नका; तुम्ही मला या देशांत विकून टाकिले याबद्दल संताप करू घेऊ नका; कारण तुमचे प्राण वांचवावे म्हणून देवाने मला तुमच्यापुढे पाठविले. ६ या देशांत आज दोन वर्षे दुःखाळ आहे; आणखी पांच वर्षे अशी येपार आहेत की त्यात नांगरणीकापणी कांही व्हावयाची नाही. ७ देवाने मला तुमच्यापुढे यासाठी पाठविले की तुमचा पृथीवर बचाव होऊन तुम्ही शेष राहावें आणि तुम्हांस जीवंत राखून तुमची वंशावृद्धि होऊं यावी. ८ तर आतां तुम्ही नव्हें तर देवाने मला येथे पाठविले; मला त्याने कारोन्या बापाच्या ठिकाणी करून त्याच्या सर्व धरादाराचा स्वामी व सर्व मिसर देशाचा शास्ता करून ठेविलं आहे.

९ तुम्ही त्वार करून माझ्या बापाकडे जा आणि त्याला सांगा, तुमचा पुत्र योसेफ म्हणतो की देवाने मला अवध्या मिसर देशावा स्वामी केलं आहे तर मजकडे निघून या, विलंब करू नका; १० तुम्ही गोशेन प्रांतात वस्ती कहून राहावें; तुम्ही, तुमचे पुत्रपौत्र, शेरडेंमेंद्रे, गुरेंदोरे व तुमचे सर्व कांहीं घेऊन माझ्यासामी पराहावें; ११ कारण पांच वर्षे दुःखाळ पडवयाचा आहे, तर येथे मी तुमचे संगोपन करील; अशाने तुम्ही, तुमच्या धरचे लोक व तुमचा सर्व परिवार मिकेस लगाणार नाहीं. १२ मी योसेफ

तुम्हांशी प्रत्यक्ष बोलत आहे हे तुमच्या डोळ्यांना आणि माझा भाऊ बन्यामीन याच्या डोळ्यांना दिसतच आहे. १३ मिसरांतले माझें सर्व वैभव आणि तुम्हीं डोळ्यांनी प्राहिलेले सगळे माझ्या बापास जाऊन सांगा, आणि त्वरा कला माझ्या बापास इकडे घेऊन या. १४ तो आपला भाऊ बन्यामीन याच्या गळ्यां पहून रडला, आणि बन्यामीनहि त्याच्या गळ्यां पहून रडला. १५ आणि सर्व भावांचे मुके घेऊन त्याच्या गळ्यां पहून तो रडला; यानंतर त्याचे भाऊ त्याजवळी वालत वसले.

१६ योसेफाचे भाऊ आहेत आशी बातमी फारोन्या बाढ्यांत पोहचली, ती ऐकून फारोस व त्याच्या चाकरांत आसेंद आला. १७ फारो योसेफास म्हणाला, तू आपल्या भावांस सांग, एवढे करा की आपली जनावरे लाईवून कनान देशास जा, १८ आणि आपला बाप व आपली मुलेखांसे होास घेऊन मजकडे या, म्हणजे मिसर देशात जे कांही उक्कुष्ठ म्हणून आहे तें मी तुम्हांस देईन व या देशांतले उत्तम पदार्थ तुम्हांस खावयास मिळील. १९ आता तुला माझी आझा आहे की त्यांस सांग: एवढे करा, आपली मुलेखांले व द्विया यांसाठी मिसर देशांतून गाढ्या घेऊन जा, आणि आपल्या भावासाहि घेऊन या. २० आपल्या मालंमतेविशीर्णी हळूळू नका, मिसर देशात जे कांही उक्कुष्ठ आहे तें थ्या, तें तुमचेच आहे.

२१ इसाएलुत्रांनी तरें केळे; आणि फारोन्या हुक्माप्रमाणे योसेफाने त्यांस गळ्या व वाटेची शिवासामग्री दिली. २२ त्यांने प्रत्येकास एक एक नवा पोषाख दिला आणि बन्यामिनास तीनरों रुप्ये आणि पांच नवे पोषाख दिले. २३ त्याप्रमाणेच त्यांने आपल्या बापासाठी मिसरांतील उत्तम पदार्थ लादलेले दहा गाढब आणि धान्य, भाकरी व वाटेसाठी इतर अन्नसामग्री यांनी लादलेल्या दहा गाढबी रवाना केल्या. २४ या प्रकारे त्यांने आपल्या भावांची रवानगी केल्यावर ते मार्गस्थ शाळे; जातांना तो त्यांस म्हणाला, संभाल, वाटेने आंदू नका. २५ ते मिसरांतून निघून वर कनान देशी-

आपला पिता याकोब याजकडे जाऊन पोहचले. २६ योसेफ अजून जीवंत आहे आणि अवध्या मिसर देशावर त्यांनी सक्ता आहे असे त्यांनी त्यास सांगितले. तेव्हां त्यांचे मन बेभान झाले, कारण त्याला त्यांचा किंशस वेईना. २७ मग योसेफाने त्यांस सांगितले होते तें सर्व त्यांनी निवेदन केले; आणि त्यांचा बाप याकोब यांने त्याला नेष्यासाठी योसेफाने पाठविलेल्या गाढ्या पाहिल्या तेव्हां त्याच्या जिवंत जीव आला. २८ आणि इसाएल म्हणाला, पुरे झाले, माझा उत्र योसेफ अद्यापि जीवंत आहे, मी त्याला मरण्यापूर्वी जाऊन पाहीन.

१ यानंतर इसाएल आपल्या सर्वांसह **४६** निघून वैरशेवास आला; तेथें त्यांने आपला बाप इसहाक याच्या देवास यळ केले. २ तेव्हां रात्री दृष्टांतं देव इसाएलास बोलला, याकोबा, याकोबा; तो म्हणाला, काय आझा? ३ तो म्हणाला, मी देव, तुझ्या पित्याचा देव आहे; तू मिसरांत जाप्यास मिळे नको; तेथें तुम्हे मी एक मोठे राष्ट्र करीन; ४ मी तुजबरोवर मिसरांत येईन, तेथून मी तुला खात्रीने परत आणीन, आणि योसेफ आपल्या हाताने तुझे डोके झाकील. ५ मग याकोब वैरशेवाहून निघाला, आणि त्याला नेष्यासाठी फारोने पाठविलेल्या गाढ्यांत इसाएलुत्रांनी आपला बाप याकोब, आपली मुलेखांले आणि द्विया बसवून नेल्या. ६ ते आपली मुरुंदोरे आणि कनान देशांत संपादिलेले धन घेऊन मिसर देशांत आले; याप्रमाणे याकोब व त्याची सर्व संतति मिसर देशास आली; ७ त्यांने आपल्याबरोबर-आपले मुलो व नात, कन्या व नाती कौरे आपली सर्व संतति मिसरास आणिली.

८ इसाएलाची संतति म्हणजे अर्थात् याकोब व त्याचे पुत्रपौत्र मिसरांत गेले त्यांनी नावे ही— याकोबाचा ज्येष्ठ पुत्र रुद्रेन. ९ रुद्रेनाचे पुत्र हनोक, पालू, हेसोन व कार्मी. १० शिमोनाचे पुत्र मसुलेल, यामीन, ओहाद, याकीन, सोहार आणि कनानी ल्हीपास्सून झालेला पुत्र शौल. ११ लेवीचे पुत्र:

वेदोन, कल्याण व मरती। १२ यहूदाचे पुत्रः एर, ओनान, योवा, पेरेस व जेरह; योपीकी एर व ओनान हे कल्याण वेदी यस्यु पालते होते. पेरेसाचे पुत्र हेशोन व हामूल. १३ इस्सासाराचे पुत्रः तोला, युवा, योव व लिंगोन. १४ अज्ञातुनाचे पुत्रः सेरेद, एलोन व याहेल. १५ हे सर्वे लेखाचे पुत्र व तिची कल्या दीना: ही तिला याकोवायपासून पद्म-अरमानत प्राणी; त्याचे पुत्र व कल्या निकून तेहतीस होती. १६ गादाचे पुत्रः रिफ्योन, इक्सी, शाली, एस्वोन, एरी, रोशी व अरेली. १७ आशीर्वाचे पुत्रः इशा, इशा, इशी व बरीगा; आणि त्यांची बहीण सेरेह; बरीयाचे पुत्रः हेवेर व माल्कोटीएल. १८ लक्षणानें आपली कल्या लेता हिला दिलेख्या जिस्पेचे हे पुत्र, तिला हे सोव्य जण याकोवायपासून प्राणे. १९ याकोवाया वात्को राहेल दिले पुत्रः योसेफ व बव्यामीन. २० निसर देशात ओवत्ता याजक पोटीफरा यांची कल्या आसनथ हिच्या पोटी योसेफास मनळ्ये व एफ्रेम हे शाळे. २१ बन्यामिनाचे पुत्रः बेल, बेकेर, आशबेल, गेरा, नामान, एरी, रोष, मुप्पीम, हुप्पीम आणि आर्दे. २२ हे पुत्र याकोवायपासून राहेलीस शाळे; ते सर्वे चौदा जण होते. २३ दानाचा पुत्र दुशीम. २४ नफातालीचे पुत्रः वासहेल, गूली, बेसर आणि चिलेम. २५ लक्षणानें आपली कल्या राहेल हिला दिलेख्या विलेपासून याकोवास हे पुत्र शाळे, ते एफ्रेम सात जण होते. २६ याकोवाया वेशांतरी जी मुख्यांचे निशांतर गेली ती याकोवाया पुत्राच्या जिवा लेतीज कल्न सहासष्ठ जण होती. २७ वोसेफास निसर देशात शाळेले दोन पुत्र, हे आणखी दोषे जण निकून एकदर याकोवाया बराण्यातले निसर देशात सातर जण होते.

* २८ वोसेफाले गोशेन प्रांताची वाट दावताची म्हणून याकोवायांने याहूदास आपल्यापुढे त्याजकडे पाठ्यविलें; याप्रमाणे ते गोशेन प्रांतात आले. २९ योसेफ आपला रथ सिद्ध कल्न आपला वाप इक्साएल यास भेदावयास गोशेन प्रांती गेला; त्यास भेदून त्याच्या

गळ्यास त्याने भिटी मारिली आणि त्याच्या माजेवर मान ठाकूल तो फार वेळ रखला. ३० तेव्हां हिक्काएल योसेफास म्हणाला, तूं अजून जीवंत असून तुम्हें मुख भी पाहिले, आता मला खुशाल मरण येवो. ३१ योत्तेक आपल्या वंशांस आणि आपल्या फिल्याच्या बरच्यांस म्हणाला, मी जाऊन फारोला खबर देतो की कलान देशात असलेले माझे भाऊ व मात्रा पितृन्याच्या व्यक्तींची माणसे मजकूर आली आहेत; ३२ हे मेहूरे पाळ्यारे, गुरुंदोरे पाळ्यारे आहेत म्हणून ते आपली शेरदेंडेंदरे, गुरुंदोरे व आपले सर्वस्व घेऊन आले आहेत. ३३ फारो तुम्हास बोलावून विचारील की तुमचा घंदा काय? ३४ तेव्हां तुम्ही सांगा की बाल-पणापासून आजवर आम्ही आपले दास गुरुंदोरे बाळांन आहो; आमचा व आमच्या विडिलंचाहि हाच घंदा आहे; अशाने तुम्हांस गोशेन प्रांतात राहावयास सोपदेल; काऱ्य जेवढा म्हणून मेहूराळ आहे तेवड्याची निसरी लोकांस किळ्स वाटते.

१ यं योसेफाले फारोकडे जाऊन त्यास
४७ सांगितले, माझा वाप व माझे भाऊ आपली शेरदेंडेंदरे, गुरुंदोरे आणि आपले सर्वस्व घेऊन कलान देशांतून निघून आले आहेत; हाली ते गोठेन प्रांतात आहेत. २ त्याने आपल्या भावापैकी पांच जणांस फारोपुढे नेतून उमे केले. ३ फारोने योसेफाच्या भावांस विचारिले, तुमचा घंदा काय? ते फारोव्य म्हणावे, आपल्या दासांचा व त्याच्या विडिलंचा घंदा मेहूरे पाळ्याचा आहे. ४ ते फारोस आपली म्हणावे, आम्ही या देशांत कोणी दिवस राहावयास आवडे आहो; कलान देशात जवर तुम्हाळ पडल्यासुढे आपल्या दासांचा शेरदेंडेंदरास वारा राहिला नाही, तर कृष्ण कल्न आपल्या दासांस गोशेन प्रांतात राहू यावे. ५ फारो योसेफास म्हणाला, तुम्हा वाप व तुम्हे भाऊ तुम्हाकडे आले आहेत; ६ अबद्या निसर देश तुम्हापुढे आहे; आ देशांतल्या उत्तम भावी आपल्या वापास व भावांस वर्ती करू देई; त्यास गोशेन प्रांतात राहू देई; त्याच्यापैकी जी कोणी तुशार माणसे तुला ठाक

अमरील त्यास माझ्या गुरुव्याचे नायक कर. ७ योसेफाने आपला बाप याकोब यास आणून फारोपुढे हुजर केले, तेव्हां याकोबाने फारोस आशी-वोद दिला. ८ फारोने याकोबास विचारिलं की तुझे वय किंवा वर्षाचे आहे? ९ याकोब फारोस म्हणाला, माझी जीवितयात्रा एकजोतीस वर्षाची झाली आहे; माझ्या असुव्याचे दिवस अत्य असून दुखाचे गेले, आणि ते माझ्या वडिलांच्या जीवितयात्रेच्या असुव्याचे मर्यादेस जाऊन पोंछले नाहीत. १० याकोब फारोस आशीर्वद देऊन त्याच्यापूर्व निघून गेला. ११ नंतर योसेफाने आपला बाप व भाऊ यांच्या राहप्पाची व्यवस्था केली; त्याने फारोच्या अंजीनुसार मिसर देशाच्या उत्तम भागी म्हणजे रामनेस प्रांतात त्यांस वतन करून दिले. १२ योसेफाने आपला बाप, आपले भाऊ आणि आपल्या बापान्या वरची माणसे यांस त्यांच्या मुलाबाकांच्या संस्थेप्रमाणे अन्नसामग्री पुरवून त्यांचे संगोपन केले.

१३ त्या समर्थी सर्व देशांत खावयास अन्न म्हणून राहिलं नाही; दुष्काळ एवढा तीव्र होता की, त्यामुळे मिसर देश व कनान देश हैरण झाले. १४ मिसर देशांतील व कनान देशांतील लोकांनी विकत घेतलेल्या धान्याच्या भोवदला जेवढा पैसा मिळाला तेवढा पैसा जमा करून योसेफाने फारोच्या थरी पोंचता केला. १५ मिसर देशांत व कनान देशांत कांहीं पैसा उरला नाही, तेव्हां सर्व मिसरी लोक योसेफकडे येऊन म्हणाले, आम्हांस अन्न द्या. आपल्यादेखत आम्ही कां उपारीं मरावे? आमचा पैका सर्व संपला. १६ योसेफ म्हणाला, तुमचा पैसा संपला तर तुमचीं गुरुं द्या म्हणजे त्यांच्या भोवदला तुम्हांस अन्न देईन. १७ तेव्हां त्यांनी आपली गुरुं योसेफकडे आणिली; त्यांचे घोडे, शेरडे-मेंदरे, गुरेंडोरे व गाढवे घेऊन त्यांच्या भोवदला त्यांस तो अन्न पुरवू लागला; वर्षभर त्यांची सगळी गुरुं घेऊन त्यांस अन्न देऊन त्यांचे पोषण केले. १८ तें वर्ष संपले तेव्हां पुढील वर्षी ते त्याजकडे येऊन म्हणाले, आमचा पैका सर्व संपला, हे आम्ही स्वार्थी-

पामून चोरीत नाही; आमच्या गुरांदोरांचे कल्प स्वार्थीचे झाले आहेत, आतां स्वार्थीसमोर सादर करण्यास आमची शरीरे व आमच्या जमिनी यांखेती आमच्या-पार्ही कांहीएक राहिलं नाही; १९ आपल्यादेखत आम्ही कां मरावे आणि आमचा व आमच्या शेतांचा नाश कां व्हावा? आम्ही व आमच्या जमिनी यांस विकत घेऊन आम्हांस अन्न द्या, आम्ही व आमच्या जमिनी यांजवर फारोची मालकी होवो; आम्हांस बियांणे द्या म्हणजे आम्ही जगू, मरावयाचे नाही आणि आमच्या जमिनी उजाड पडवयाच्या नाहीत.

२० या प्रकारे योसेफाने मिसरांतील सारी शेतजमीन फारोच्या नांवे विकत घेतली; दुष्काळ भारी पडल्यामुळे प्रत्येक मिसन्यांने अन्नासाठी आपलीं शेते विकिलीं; सर्व भूमि फारोची झाली. २१ त्याने देशाच्या द्या टोकापासून त्या टोकापर्यंतच्या सर्व लोकांस दास केले. २२ मात्र याजकांची जमीन त्याने घेतली नाही, कारण याजकांस फारोकडून नेमणूक होती आणि फारोने दिलेल्या नेमणुकीत ते निर्वाह करीत; म्हणून त्यांनी ती विकली नाही. २३ मग योसेफ लोकांस म्हणाला, आज मी तुमच्या जमिनीसह तुम्हांस फारोच्या नांवे विकत घेतले आहे; हे बियांणे द्या व जमिनी पेरा. २४ तुम्ही हंगामाच्या वेळी उत्पत्ताचा पांचवा हिस्सा फारोस द्यावा; बाकीचे चार हिस्से तुमच्या मालकीचे होतील; ते शेताच्या बियाप्पासाठी आणि तुम्हांस, तुमच्या धरच्यांस आणि तुमच्या मुलांबालांस स्वाण्यासाठी ठेवा. २५ ते म्हणाले, आपण आमचे प्राण वांचविले, स्वार्थीची आम्हांवर कृपादृष्ट राहे, आम्ही फारोचे दास होऊन राहू. २६ फारोस उत्पत्ताचा पांचवा भाग द्यावा हा नियम योसेफाने मिसर देशाच्या जमिनीस लावू दिला तो आजवर चालत आहें; मात्र याजकांच्या जमिनी फारोच्या झाल्या नाहीत. २७ इसाएल लोक मिसर देशांतल्या गोशेन प्रांतात वस्ती करून राहिले; तेथे त्यांनी वतने केली; ते फलदूप होऊन बहुगुणित झाले.

२८ याकोब मिसर देशांत सतरा वर्षे जगला; याप्रमाणे याकोबाचे सगळे वय एकजोसेतेचाळीस

वर्षाच्यें ज्ञाले. २९ इश्वाएलाचा अंतकाळ समीप आला तेव्हां त्यांने आपला पुत्र योसेफ यास बोलावून आणून महूले, तुझी मजबूर कृपादृष्ट असेल तर मजशी तुं ममतेने व सत्पतेने वागून मला मिसर देशांत पुराणार नाहीस अशी शपथ माझ्या मांडीखाली हात ठेवून वाहा; ३० मी आपल्या वडिलांवरोबर निद्रा वेष्यास गेलें म्हणजे मला मिसर देशाबाबूरे घेऊन जा आणि माझ्या वडिलांच्या कबरस्तानांत ठेव. तो म्हणाला, आपल्या सांगप्याप्रमाणे भी करीन. ३१ तो म्हणाला, मजपारी शपथ वाहा; तेव्हां त्यांने शपथ वाहिली; आणि इश्वाएलाने पलंगाच्या उडावर आपले शीर लववून नमन केले.

१ या गोष्टी घटव्यानंतर कोणी योसेफास
४८ सांगितले, पाहा, आपला बाप आजारी आहे;

तेव्हां तो आपले दोन पुत्र मनदरे व एफाईम यांस बरोबर घेऊन त्याजकडे गेला. २ आपला पुत्र योसेफ आपल्याकडे येत आहे असे कोणी याकोबास कळविले तेव्हां इश्वाएल सावरून खाटेवर बसला; ३ याकोब योसेफास म्हणाला, सर्वसमर्थ देवांने कनान देशांतल्या लज नगरापारी मला दर्शन देऊन आशीर्वाद दिला तो असा: ४ ऐक, मी तुला फलदूप करून बहुयुगित करीन, तुजप्रसून राष्ट्रसुदाय उत्तम करीन आणि तुश्यामांगे तुश्या संततीस हा देश निरंतरचे वतन करून र्वेंडन. ५ मी मिसरांत तुजकडे येण्यापूर्वी, तुला जे दोन पुत्र मिसरांत ज्ञाले ते माझेच आहेत; जसे रुठेन व त्रिमोन तसेच एफाईम व मनदो हेहि मासेच होते. ६ त्यांच्यामाणून जे पुत्र तुला होतील ते तुझे; त्यांचे वतन त्यांच्या भावांच्या नांवांने चालेल. ७ मी पदन येथून येत असता एफाथ गांव कांहीसा दूर राहिला तों कनान देशी रस्त्यांतच राहेलीच्या मरणांने मला दुःख झाले; एफाथ म्हणजे बेथलहेम याच्या वाटेवर तिजा पुरिले.

८ इश्वाएलाच्या दृशीस योसेफाचे पुत्र पडले तेव्हां तो म्हणाला, हे कोण? ९ योसेफ आपल्या बापास म्हणाला, हे माझे पुत्र, देवांने मला हे या देशी दिले. तेव्हां तो म्हणाला, त्यांस माझ्या-

जबल आण म्हणजे मी त्यांस आशीर्वाद देवैन. १० इश्वाएलाची दृष्ट व्याच्या मानांने मंद झाली होती, म्हणून त्याला बरोबर दिसत नव्हते. योसेफाने त्यांस त्यांच्याजवळ नेले, तेव्हां त्यांने त्यांचे चुंबन घेऊन त्यांस आलिंगान दिले. ११ इश्वाएल योसेफास म्हणाला, तुझे तोड पुनरपि माझ्या दृशीस पडेल याची मला कल्पना नव्हती, पण आतां तर देवांने मला तुझी संततिहि पाहू दिली आहे. १२ मग योसेफाने त्यांस आपल्या गुडघ्यांच्या मधून काढिले आणि भ्रूमी-पर्यंत लवून नमन केले. १३ मग त्या दोघांस, एफाई-मास आपल्या उजव्या हाती म्हणजे इश्वाएलाच्या डावीस आणि मनश्वासास आपल्या डाव्या हाती म्हणजे इश्वाएलाच्या उजवीस असे धरून त्यांच्याजवळ नेले. १४ इश्वाएलाने आपला उजवा हात पुढीं करून एफाई-माच्या म्हणजे धारकव्याच्या मस्तकी ठेविला आणि आपला डावा हात मनश्वाच्या मस्तकी ठेविला; त्यांने आपले हात उजवेदावे केले; मनश्वे तर बडील होता. १५ त्यांने योसेफास आशीर्वाद देऊन म्हटले, ज्या देवासनसुख माझे बडील अब्राहाम व इहसाह कालले, माझ्या जन्मापासून आजवर ज्या देवांने माझे पालन केले, १६ ज्या दूतांने मला सर्व आपांतून रक्षिले तो या सुधांचे अभीष्ट करो; माझे नांव व माझे पूर्वज अब्राहाम व इहसाह क यांचे नांव हे चालवोत आणि पृथीवीर यांचा समुदाय बाढो. १७ आपल्या बापाने उजवा हात एफाईमाच्या मस्तकी ठेविला हे योसेफाने पाहिले तेव्हां त्यास वाईट वाटले आणि एफाईमाच्या मस्तकाबील बापाचा हात काहन मनश्वाच्या मस्तकी ठेवावा म्हणून त्यांने तो धरिला. १८ योसेफ आपल्या बापास म्हणाला, बाबा, असे नाही, माझा ज्येष्ठ पुत्र हा आहे, आपला उजवा हात याच्या मस्तकी ठेवा. १९ त्यांचे सांगणे न मानून त्याचा बाप म्हणाला, मुला, हे मला ठाऊक आहे, मला ठाऊक आहे; त्यांचीह एक राष्ट्र बनून तो महान् होईल, तथापि त्याचा धाकटा भाऊ त्याजहून महान् होईल आणि त्याच्या वंशाचा राष्ट्रसमुदाय बनेल. २० त्या दिवशी

त्यांने त्यांस हा आशीर्वाद दिला : इश्वाएल लोक तुझे नांव वेऊन आशीर्वाद देतोना महणतील की एफाईम व मनस्से यांच्याप्रमाणे देव तुझे कल्याण करो; येणेप्रमाणे त्यांने एफाईमस मनस्साहून वरचढ केले.

२१ इश्वाएल योसेफास महणाऱ्या, पाहा, मी तर आता भरणार, तथापि देव तुम्हांवरोबर राहील आणि तुम्हांस तुमच्या पूर्वजांच्या देशी परत जेईल, २२ मी तुला तुम्हा भावांच्याहून जमिनीचा एक अधिक विभाग देतो, तो मी माझ्या तरवारीच्या व घनुभाऊच्या जोरावर अपोरी लोकापासून वेलता.

१ यग याकोबाने आपल्या पुत्रांस नोलावून ४९ महटले, तुम्ही सर्व जमा व्हा महणजे पुढील काळी तुमचे कायकाव होईल हे मी तुम्हांस सांगतो.

२ याकोबपुत्राहो, एकत्र होऊन ऐका;

तुमचा पिता इश्वाएल याजकडे कळ था.

३ रक्केना, तू माझा ज्येष्ठ, माझे वड, माझ्या पौखांचे प्रथम फक आहेस;

प्रतिष्ठेचे श्रेष्ठत्व आणि समर्थ्यांचे श्रेष्ठत्व प्रत्यक्ष तुंच.

४ तथापि तुला पाण्यासारखा उत असत्यासूळे तुला श्रेष्ठत्व मिळावयाचे नाही;

कारण तू आपल्या पित्यांच्या खाटेवर चढलास; तू ती ब्रष्ट केली; तो माझ्या शव्येवर चढला.

५ शिमोन व लेली हे सख्ते भाऊ आहेत;

त्यांच्या तरवारी प्रत्यक्ष वलास्काराची हस्तांते होत.

६ माझ्या जिवा, त्यांच्या कारस्थानांत शिरं नको; माझ्या शीला, त्यांच्या मंडळांत सामील होऊ नको; कारण रागांच्या भरांत त्यांनी मनुष्यात केला; त्यांनी उन्मत्तपणांने वैलंच्या पायांच्या शिरा नोडिल्या.

७ त्यांच्या कोपाला धिकार असो, तो अतिदाराण होय; त्यांच्या रोपाला धिकार असो, तो फार निष्ठुर होय;

मी त्यांची याकोबांत फांकाफांक करीन,

इश्वाएलांत त्यांस विसरीन.

८ हे यहूदा, तुझे वंछु तुझा धन्यवाद करितील; तुम्हा हत तुम्हा शत्रूंची मानगुटी घरील;

तुम्हा बापाचे पुत्र तुजपुढे नमतील.

९ यहूदा सिंहाचा पेटा आहे;

माझ्या पुत्रा, तू शिकार करू डोंगरांत गेला आहेस; तो सिंहासारखा, सिंहणीसारखा दचा घरू बसला आहे,

त्याला कोण छेडणार ?

१० यहूदाकडचे राजवेत्र ज्यांचे आहे तो येईतोवर तें त्याजकहून जाणार नाही,

शासनदंड त्यांच्या पायांमधून ढळ्यार नाही;

राहुं त्यांची आज्ञांकित होतील.

११ तो आपले तश्च गाळब द्राक्षलतेला, आपल्या गाळबीचे शिंगरू उत्तम द्राक्षलतेला बांधून ठेवील;

तो आपले बद्ध द्राक्षरसांत, आपला पेहराव द्राक्षांच्या रक्कांत भुईल;

१२ त्यांचे नेत्र द्राक्षरसांने आरफ होतील;

त्यांचे दांत दुधांने शुभ्र होतील.

१३ जवुद्धन सावरतीरी वस्ती करील;

तो जहजांचे बंदरच होऊन राहील;

त्यांची सरहद सीदोनापर्यंत जाईल.

१४ इस्सासारा हा मजबूत गर्दभ आहे;

तो मेंदवाळांच्या दरम्यान दवळून बसतो;

१५ विश्रांतीला हे चांगले स्थेल आहे,

हा देश मनोहर आहे असे पाहून भार वाहाप्यास त्यांने खांदा दिला;

तो बिगारकाम करणारा दास बनला.

१६ दान इश्वाएलाचा एक वंश असून आपल्या लोकांचा कैवार येईल.

१ अथवा : यहूदा शिलोस येईतोवर त्यांच्याकहून राजवेत्र जाणार नाही

अथवा : शिलो येईतोवर यहूदाकहून राजवेत्र जाणार नाही

- १७ दान हा मार्गांतला संपर्क,
बाटेवरचा नाग होईल,
हा घोड्याच्या टांचेस दंश करितो
तेळ्हां त्यावरला द्वार उलथून मारे पडतो.
- १८ हे परमेश्वरा, मी तुकडून उद्धार होण्याची प्रतीक्षा
करीत आहे.
- १९ गद याजवर एक लडाऊ टोकी गर्दी करील;
तथापि तो त्यांच्या पिढ्याडीवर छाप घालील.
- २० आशेर आपले पौष्टिक अभ निपजवील,
तो राजास योग्य अशी मिथांमें पुरविल.
- २१ नफताली मोकळी सुटलेली हरिणीच होय,
तो सुंदर भाषणे करणारा होईल.
- २२ योसेफ हा फलवती लतेची एक शाखाच आहे,
निर्झरपाणीं लावकेल्या फलझाडांची शाखा आहे.
त्याच्या डाहळ्या भिंतीवर चढून पसरल्या आहेत.
- २३ तिरंदाजांनी त्यास त्रस्त केले,
त्यास बाण मारिले, त्याचा पिढ्या पुरविल;
- २४ तथापि त्यांचे धुनुच्य मजबूत राहिले;
याकोबाचा समर्थ देव, इश्वाएलचा मेंदपाळ, इश्वा-
एलचा दुर्ग
याच्या द्वारे त्याचे भुज सुखण पावले.
- २५ तुम्हे साहाय्य करणारा तुझ्या पित्याचा देव,
तुल वरदान देणारा सर्वसमर्थ देव याजकहून
हे होईल,
- वस्त्र आकाशाची व सात्रुन जलशयाची वरदाने
तुल तो देईल,
- दुधाची व संततीची वरदाने तो तुला देईल.
- २६ तुझ्या पित्याने कथिलेली वरदाने
प्राचीन पर्वतांच्या वरदानाहून श्रेष्ठ आहेत,
सनातन डोंगरपासून प्राप्त होणाऱ्या इष्ट वस्तुहून
श्रेष्ठ आहेत;
- हे आशीर्वाद योसेफाच्या मस्तकीं,
आपल्या भाऊबंदांत जो प्रमुख त्याच्या शिरी येवेत.
- ७ वन्यांनी हा फाळून डाकणारा अंडगा आहे;
सकाळीं तो शिकार भक्षील,

- सायंकाळीं लुटीचे वांटे करील.
- २८ हे इश्वाएलचे बारा वंश होत. त्यांचा पिता
त्यांस आशीर्वाद देतांना वचने बोलला ती हीच;
एकेकास त्यांच्यात्यांच्यापारी त्यांने आशीर्वाद दिला.
- २९ मग त्यांने त्यांस आळा केली की मी लवकरच
स्वजनांस जाऊन मिळणार, तर मला नेऊन एकोच
हिती याच्या शेतांतल्या गुहेत माझ्या बडिलेपाणी
पुरा. ३० कलान देशांतील मध्येसमोरील मकपेला नामक
शेतांतील गुहा, जी अब्राहामाने शेतासुदां एफोन हिती
याजपासून आपल्या संसरें कवरस्तान व्हावें म्हणून
विक्रात घेतली होती तीच ही. ३१ तेथेच अब्राहाम
व त्याची ली सारा यांस पुरिले; हसहाक व त्याची
ली रिबका यांसाहि तेथे पुरिले; तेथेच मी लेआसाहि
पुरिले. ३२ तें शेत व त्यांतील गुहा ही हेठीपासून
खरेदी केली आहेत. ३३ आपल्या पुत्रांस आळा
करण्यांचे संपवित्यावर याकोबांने अंथरायावर आपले
पाय आखडून प्राण सोडिल्या, आणि तो स्वजनांस जाऊन
मिळाला. १ मग योसेफ आपल्या बापाच्या
५० तोडाशी तोड लावून रडला आणि त्यांने त्यांचे चुंबन
घेतले. २ योसेफाने आपल्या पदद्वच्या वैयांस
आपल्या बापाच्या प्रेतांत मसाला भरावा म्हणून आळा
केली; त्याप्रमाणे त्या वैयांनी इश्वाएलच्या प्रेतांत मसाला
भरिला. ३ या कार्यास चाळीस दिवस लागले; प्रेतांत
मसाला भरण्यास इतके दिवस लागत असत; आणि
मिसरी लोकांनी सन्त्र दिवस त्यांच्यासाठी शोक केला.
- ४ शोकाचे दिवस संपत्यावर योसेफ फारोच्या
वराप्रांतल्या लोकांस म्हणाला, तुमची कृपाहाटि
मजबूर असेल तर फारोच्या कानावर एवढे घाला कीं,
५ माझ्या बापांने मजकहून आणभाक घेऊन म्हटले
कीं पाहा, मी आतां मरणार; तर कलान देशांत जी
कवर मी आपल्यासाठी खोदविली आहे तीत मला
नेऊन मूळमाती दे. मला तिकडे जाऊन माझ्या
बापास पुरण्याची आळा याची. मी परत येईल. ६ फारो
म्हणाला, जा, तुझ्या बापांने तुकडून आणभाक
घेतल्याप्रमाणे त्याला मूळमाती दे. ७ मग योसेफ

आपल्या बापास मूळमाती देश्यास निघून गेला, आणि फारोचे सेवक म्हणजे त्याच्या धराण्यातले खडील जन व मिसर देशांतले सर्व वडील जन त्याज्ञवोबर गेले; ८ योसेफाच्या धरचे सर्व लोक, त्याचे भाऊ आणि त्याच्या बापाच्या प्रज्ञे सर्व लोक गेले; आपली मुख्यांतरे, शेरडेसेडरे, मुरंदोरे ही माझ त्यांनी योसेफ प्राप्तांतरं माझे ठेविले. ९ त्याज्ञवोबर रथ व स्वर गेले; अशी त्याची मोठी स्वारी निघाली. १० योवेने पलीकडे अटादाच्या खल्यापाणी ते आले तेळ्हा त्यांनी तेथे मोठा विलाप केला; योसेफाने तेथे आपल्या बापासाठी सात दिवस शोक करावयाचे ठविले. ११ अटादाच्या खल्यांत कनानी लोकानी तो विलाप पाहिला तेळ्हां ते म्हणाले, हा मिसरी लोकांचा महाशोक आहे; त्यावरून त्या ठिकाणाचे नोंब अबेल-मिशाइम पडले, तें यादेनेपलीकडे आहे. १२ इसाएलने आपल्या पुत्रांस आज्ञा केली होती त्याप्रकारे त्यांनी केले; १३ त्यांनी त्यास कनान देशी भेजल मध्रे-समोरील मकेला ज्ञेताच्या गुहेत मूळमाती दिली; अब्राहामाने एफेन हिती याजपासून आपल्या मालाकीचे कबरस्तान ढावून म्हणून जेतासकट विक्रा घेतली होती तीव्र ही गुहा. १४ योसेफाने आपल्या बापास मूळमाती दिल्यावर तो, त्याचे भाऊ व त्याच्या बापाच्या मूळमातीसाठी त्याच्यावोबर नेले होते ते सर्व मिसर देशी परत गेले.

१५ आपला बाप भेला हे मनांत आणून योसेफाचे भाऊ म्हणून लागले, आतां योसेफ आमचे वैर करील व आपण त्याचे जे वाईट केले त्याचे तो पुरे उसने फेडील. १६ त्यांनी योसेफास सांगून पाठविले की आपल्या पित्याने भरापूरी आम्हांस आज्ञा

केली ती अशी: १७ तुम्ही योसेफास मांगा, तुझ्या भावांनी तुम्हे वाईट केले हा त्यांचा गुहा व पातक यांची क्षमा कर; आतां आपल्या पित्याच्या देवाचे जे आम्ही दास त्या आमचा अपाराख क्षमा करा अशी आम्ही विनंती करितो. हे भाषण ऐकून योसेफास रहू आले. १८ त्याचे भाऊ स्वतः त्याज्ञकडे जाऊन त्याच्या पायांशी लांगले व म्हणाले, प्राहा, आम्ही आपले दास आहो. १९ योसेफ त्यांस म्हणाला, भिंडे नका, मी का देवाच्या ठिकाणी आहे? २० तुम्ही माझे वाईट येजिल, पण देवाची योजना बन्यासाठीच होती की तेपेकूल बहुत लोकांचे प्राण वांचावे; हे तुम्ही आज पाहतच आहा. २१ तर आतां भिंडे नका; मी तुमचे व तुमच्या मुलांबाब्यांचे संगोपन करीन. या प्रकारे त्यांने त्यांचे सांत्वन करून त्यांच्या मनास धीर दिला.

२२ योसेफ आपल्या बापाच्या धरच्या माणसांसह मिसर देशांत राहिला. तो एकजोदहा वर्षे जगला. २३ योसेफाने एफाईमाच्या तिसऱ्या पिठोंवी मुले पाहिलीं; तसेच मनशक्त्या पुत्र माल्वीर याची मुले त्यांने आपल्या मांडीवर खेळविली. २४ नंतर योसेफ आपल्या भावांस म्हणाला, मी आतां मरणार; देव खरोबर तुमची भेट घेईल व जो देश अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांस त्यांने प्रतिज्ञापूर्वक देऊ केला आहे त्यांत या देशांतून घेऊन जाईल. २५ मग देव खात्रीने तुमची भेट घेईल, असे योसेफाने इसाएलपुत्रांस सांगून आपल्या अस्थि तेथून घेऊन जाप्याविष्यी त्याच्याकडून आणभाक करविली. २६ योसेफ एकजोदहा वर्षांचा होऊन मृत्यु पावला; त्यांनी त्याच्या भ्रेतांत मसाला भरून तें एका पेटीत घालून मिसर देशांत ठेविले.

निर्गम

→ ०० ←

१ याकोवासह जे इसाएलपुत्र सहकुटुंब मिसर
 २ देशांत गेले त्यांची नावें हीः ३ रठबेन, शिमान,
 लेडी व यहूदा; ४ इस्साखार, जबुलून व बन्यामीन;
 ५ दान व नफताली, गाद व आशर. ६ याकोवापासून झालेले एकंदर सत्तर जण होते; योसेफ हा
 मिसरांत होताच. ७ नंतर योसेफ व त्याचे सर्व बंधु
 आणि त्या पिढीचे सर्व जण युजरले. ८ इसाएलपुत्र
 फलदूप झाले व अतिशयित उद्दिप पावून बहुगुणित
 झाले; ते महाप्रबल होउन त्यांनी देश भरलन गेला.

९ पुढे योसेफाची ज्यास माहिती नव्हती असा एक
 नवीन राजा मिसर देशावर आला. १० तो आपल्या
 लोकांस म्हणाला, पाहा, या इसाएल वंशाचे लोक
 आपल्यापेक्षा संख्येन व बलानें अधिक झाले आहेत;
 ११ तर चला, आपण त्यांच्याशी धरूपणाने वांग या;
 नाहींतर ते संख्येने कार वाढील आणि एकादा युद्धाचा
 प्रसंग आला म्हणजे ते आपल्या शत्रूंला सामील होउन
 आपल्याशी कदाचित् लढील व या देशांत निघून
 जातील. १२ त्यांनी त्यांजवर कामाचा बोजा लादून त्यांस
 जेरीस आणावें, या हेतूने त्यांजपासून विगर खेणारे
 मुकादम नेमिळे. तेव्हांने त्यांनी फारोसाठी पिथोम व
 रामसेस ही कोठारांची नगरें बांधिली; १३ पण जो जो
 त्यांनी त्यांस, पीडिले तो तो ते वाहून बहुगुणित झाले
 व त्यांचा चोहोंकडे विस्तीर झाला. त्यांस इसाएल-
 वंशजांची किल्स वाढ लागली; १४ म्हणून मिसरी लोक
 इसाएलवंशजांपासून सक्तीने काम घेऊ लागले; १५
 त्यांजकहून मातीचा गारा व विटा करवीत आणि त्यांस
 शेतांत हरतचेची कामे करावयास लावीत; असल्या
 विकट कामाने त्यांस जीव नकोसा झाला; त्यांजकहून
 रवीत ती सर्व कामे मोर्या सरीची असत.

१५ दोन इत्री सुझी होत्या; एकीचे नांव शिफाव

दुसरीचे नांव पुवा; त्यांस मिसरच्या राजाने आला
 केली की, १६ तुम्ही इत्री बियांचे बालंतपण करीत
 असतां, प्रसूत होण्यान्न्या जागी त्या बसल्या म्हणजे
 नीट पाहा, आणि मुलगा असला तर त्यास जिवे मारा;
 पण मुलगी असली तर तिला जिवंत ठेवा. १७ त्या
 सुझी देवांचे भय बालगाणाचा होत्या, म्हणून त्यांनी
 मिसरी राजाच्या हुक्माप्रमाणे न करितां नरबालकांसहि
 जीवंत राहू दिले. १८ तेव्हांने मिसरी राजाने त्या सुझीस
 बोलादून विचारले, तुम्ही हें काय करितां? नरबालकांस
 कों जीवंत राहू देतां? १९ त्या सुझी फारोस म्हणाल्या,
 इत्री बायका कांही मिसरी बायकांप्रमाणे नाहीत; त्या
 फार जोपदार आहेत, आणि सुईंग जाळन पोक्यापूर्वीच
 त्या प्रसूत होतात. २० यावहूल देवांने त्या
 सुझीचे कल्याण केले; इसाएल लोक तर बहुतपट वाहून
 फार प्रबल झाले. २१ त्या सुझी देवांचे भय बालगाणाचा
 होत्या म्हणून त्यांने त्यांची धरणी वसविली.
 २२ तेव्हा फारोने आपल्या सर्व लोकांस आज्ञा केली
 की इत्यांना होतील तेवढे सगळे मुलगे नदीत टाका
 आणि होतील तेवढ्या सगळ्या मुली जिवंत ठेवा.

१ लेडी वंशांतल्या एका पुरुषाने जाळन लेडीची
 २ कल्या बायको केली. ३ ती छी गर्भवती होउन
 तिला मुलगा झाला; तो बालक सुंदर आहे हें पाहून
 तिने त्याला तीन महिने छपवून ठेविले. ४ पुढे त्याला
 छपवून ठेवितां येईना म्हणून तिने लव्हाल्यांचा एक
 पेटारा कळून त्याला डामर व राळ चोपडली; त्या पेटारा
 तिने त्या बाल्कास घालून नदीतीराच्या लव्हाल्यांत
 नेऊन ठेविले; ५ आणि त्यांचे काय होईल* तें पाहाव-
 यास त्यांची बहीण दूर उभी राहिली. ६ मग फारोची
 कल्या नदीवर स्थान करावयास आली; तिच्या
 दासी नदीच्या कडेने चालल्या असतां लव्हाल्यांच्ये

तो पेटारा तिच्या नजरेस पडला; तो आणवयास तिने आपल्या एका दासीस सांगितले. ६ तो उघडून पाहती तिच्या हीस तें बालक पडले; तें रुठ दीते. तिला त्याचा कळवला आला व ती महणाली हें कोणतरी इच्याचे बालक आहे. ७ तेव्हां त्या बालकाची बहिण फारोच्या कळवेस महणाली, आपणाकरितां झुक्यास दृष्ट पाखवयासाठी इती जियांतून एकाली दाई बोलावून काय? ८ फारोच्या कळवेस तिला झटले, जा बोलाव. सेव्हां ती मुलगी जाऊला त्या बालकाच्या आहेस खेळत आली. ९ फारोच्या कळवेस तिला झटले, या मुखास खेळत जा, आणि मजकुरिती यास दृष्ट पाज, झणजे मी तुला वेतन देईल. मग ती श्री त्याला खेळत जाऊन घूर पांजूलगाली. १० तें मूल बालन भोठें आलं तेव्हां ती त्यास खेळत फारोच्या कळवेकडे गेणी, आणि तो तिचा पुश्र आला. तिने त्याचे नांव मोशे ठेविले, कारण ती महणाली, मी त्याला पाण्यांतून काढिले.

११ कोही दिवसांनी असे शाळे की मोहे मोठा झाल्यावर त्यांने आपल्या भाऊबंदांकडे जाऊन त्याचे कळवडकडे पाहिले, त्या प्रसंगी आपल्या भाऊबंदांपैकी एका इच्छाला कोणी मिसरी भारीत असतांना त्यांने पाहिले. १२ तेव्हां त्यांने इक्केतिकडे सभोवावर नजर फेकली व कोणी नाही असे पाहून त्या मिसन्यासास घर करून त्याला बांधून घारद केले. १३ तो पुढ्यां दुसऱ्या दिवशी बाहेर मेला तो दोसो इती मनुच्यास एकमेकंशी मासमारी करताना त्यांने पाहिले; तेव्हां ज्याची आगामीक होती त्यास महणाला, तं आपल्या बांधवाला की भारीत आहेस? १४ तो त्यास महणाला, मुला असहीवर अस्थिकर्ती व न्यायावीक कोणी नेशिले? हूं त्या मिसन्यास जिवै मारिले तसे मल्याहि मासांन्यास पाहतोस काय? तेव्हां मोशाला भीति पडली; तो महणाला, खरोखर ती गोळे फुटली असाली. १५ फारोच्या कळवी ती मोठे गेली तेव्हां मोशाला माळन टांक्याचे त्यांने योविले, गण मोशे फारोपुढून पक्कून मियान देशात जाऊन पोहऱ्याला आणि तेथे एक विहीरीपांशी कसला.

१६ तेथील मियानी याजकाला सात कन्या होत्या; त्या खेळन पाणी काढून आपल्या बापाच्या शेरांमेंद्रांस पाजप्प्याकरीत तें डोणीत भरीत होत्या. १७ इतक्यांत घनगरांनी खेळ त्यांस हाकूल लाविले; तेव्हां मोशाने उदून त्या मुलीस मदत करून त्यांच्या कळ्यास पाणी पाजिले. १८ त्या आपला बाप रुग्वेल याजकडे आल्या तेव्हां तो महणाला, आज तुम्ही लवकर कशा आलं? १९ त्या महणाल्या, घनगरांन्या हातून एका मिसरी मतुज्यांनें आपली सुटका केली, आणि आम्हासाठी पाणी देवील काढून कळ्यास पाजिले. २० तो आपल्या कन्यांस महणाला, तो कोठें-आहे? त्याला तेथे सोहून तुम्ही कं आलं? त्याला जेवावयास बोलावूल आणा. २१ मोशे त्या मतुज्यापांशी राहण्यास कळूल झाला; त्यांने मोशाला आपली कन्या सिपोरा दिली. २२ तिला उत्त्र आला, त्यांने त्याचे नांव गेषोंम ठेविले; तो महणाला, कारण मी वरदेशांत वस्ती करून आहें.

२३ बराच काळ लोटल्यावर मिसराचा राजा मृत्यु पावला; इकडे इस्ताएलवंशज विकट दास्यामुळे उसासे टाकून आक्रंत करीत, आणि त्या दास्यामुळे त्यांनी केलेला आक्रंत वर देवापर्यंत जाऊन पोहऱ्याला. २४ देवांने त्याचा आक्रंत ऐकला तेव्हां अब्राहाम, इसहक व याकोब यांच्याशी केलेल्या कराराचे त्यास त्यरण झाले, २५ महणून देवांने इस्ताएलवंशजांकडे दृष्टि दिली; देवांने त्यांच्याकडे लक्ष पुरविले.

२६ मोशे आपला सासरा मियानी याजक इथो
२७ याची शेरदेंमेंद्रे चारीत असे; एके दिवशी तो आपला कळ्या रानाच्या पिचाईस देवाचा डोंगर होरेव येथवर खेळून गेला. २ तेव्हां परमेश्वराच्या दूदाने एका झुडपांतून अभिज्ञालेन्या द्वारे त्यास दर्शन दिले; त्यांने हृषि लाविली तो झुडप अमीरी जळत असून तें भस्म झाले नाही असे त्यास दिसले. ३ तेव्हां मोशे महणाला, मी आतां तिकडे जाऊन हा काय चमत्कार आहे, तें झुडप कं भस्म होते नाही, तें पाहतो. ४ तें पाहण्यास मोशे तिकडे बळ्या असे परमेश्वराने पाहिले; आणि झुडपांतून देवांने त्यास

हक मास्त्र महाले, मोशे, मोशे. तेव्हा तो महाला, काय आहा? ५ देव त्यास महाला, इकडे जवळ येंनको; तु आपल्या पायातले जोडे कळ, करण ज्या जाणी तु उभा आहेस ती भूमि पवित्र आहे. ६ तो आणखी महाला, मी तुमच्या पित्याचा देव, अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव, याकोबाचा देव आहे. तेव्हा मोशाने यापले मुख शाकिले; करण देवाकडे दृष्टि करण्यास तो धजल नाही. ७ परमेश्वर महाला, मिसर देशांत असलेल्या माझ्या लोकांची विपत्ति मी खरोखर पाहिली आहे; त्यांचासूत विगतकाम घेणाऱ्या मुकुदमांच्या त्रासामुळे त्यांनी केलेल्या आकांत मीं ऐकला आहे; त्यांचे क्लेश मी जाणून आहे; ८ त्यांस मिसन्चांच्या हातांतून सोडवावे, आणि चांगल्या विस्तृत देशांत, दुधामधाचे प्रवाह ज्यात वाहत आहेत अशा देशांत, म्हणजे कलानी, हिंती, अमोरी, परिज्जी, हिंबी व यवूसी यांच्या देशांत त्यास घेऊन जावे म्हणत मी उतरलो आहे. ९ पाहा, इस्त्राएलवंशजांचा आकांत मजपर्यंत आला आहे; मिसरी लोक त्यांजवर कसा जावजुलूम करीत आहेत हैंहि मी प्रत्यक्ष पाहिले आहे. १० तर आतां चल, तु मिसर देशांतून माझे लोक इस्त्राएल-वंशज यांस बाहेर काढावे म्हणून मी तुला फारोकडे पाठविलो. ११ तेव्हां मोशे देवाला महाला, फारोकडे जाऊन इस्त्राएल लोकांस मिसरांतून काढून आणणारा असा मी कोण? १२ देव महाला, निःसंशय मी तुजवरोद्द असेन; मी तुला पाठविले यांनी तुला हीच खूण ची तु लोकांस मिसरांतून काढून आणिल्यावर याच डोंगरातर तुम्ही देवाली उपासना कराल.

१३ तेव्हां मोशे देवाला महाला, पाहा, मला तुमच्या पूर्वजांच्या देवाने तुम्हांकडे पाठविले आहे, असे मी इस्त्राएल लोकांकडे जाऊन त्यास सांगितले असतां त्याचे नाम काय असे मला ते विचारातील तेव्हां मी काय सांगू? १४ देव मोशाला महाला, मीं जो असाव-

याचा तोच असणार; तु इस्त्राएल लोकांस सांग 'मी असणार' याने मला तुम्हांकडे पाठविले आहे. १५ आजखी देवाने मोशाला सांगितले, तु इस्त्राएल लोकांस सांग, तुमच्या पूर्वजांचा देव, अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव परमेश्वर याने मला तुम्हांकडे पाठविले आहे; हेच माझे सनातन नाम आहे व याच नामाने पिठालानपिठाया माझे स्वरूप होईल. १६ तुं जा आणि इस्त्राएलच्या बडील जनास जमवून सांग: तुमच्या पूर्वजांचा देव, अब्राहामाचा, इसहाकाचा व याकोबाचा देव परमेश्वर याने मला दरशन देऊन म्हटले की माझे तुम्हांकडे खरोखर लक्ष गेले आहे व मिसर देशांत तुमच्ये काय होत आहे हैं, मला कळले आहे; १७ मिसर देशांतल्या विपत्तीतूळ मी तुमची सोडवणूक कळून कलानी, हिंबी, अमोरी, परिज्जी, हिंबी व यवूसी यांच्या देशांत, ज्यातूल दुधामधाचे प्रवाह वाहत आहेत त्या देशांत, तुम्हांस घेऊन जाईल असे मी सांगितले आहे म्हणून कळीव. १८ तुझे सांगें ते ऐकील; मग तुं आणि इस्त्राएलचे बडील जन मिसर देशांच्या राजाकडे जा व त्यास सांगा, इव्याचा देव परमेश्वर अमाहास भेटा आहे; तर अम्भाचा देव परमेश्वर याला होमविल अर्पणे म्हणून आम्हास तीन दिवसांच्या वाटेवर रानांत जाऊ यावे असा अम्भाचा अर्ज आहे; १९ पण मला ठाळक आहे की मिसर देशाचा राजा तुम्हांस जाऊ देणार नाहीं, त्यास भुजप्रताप दाखविला तरी तो जाऊ देणार नाहीं. २० मग मी आपला हात दाखवून मिसर देशांत ज्या सर्व अद्भुत कृति करणार त्याचा मारा मी त्याजवर करीन; मग तो तुम्हांस जाऊ दर्हील; २१ आणि आ लोकांवर मिसरी लोकांची कृपादृष्टि होईल असे मी करीन; म्हणून तुम्ही निवाल तेव्हा रिक्हाते निवापार नाही; २२ तर तुम्हांची प्रत्येक जी आपल्या शेजारी-पासून व आपल्या घरंत चिन्हांह कळून राहणाऱ्या खीपासून सोन्याश्याने अलंकार व पोशाल माणून घेईल; ते तुम्ही आपले पुत्र व कन्या यांस

१ अथवा : मी जो आहे तोच आहे.

वालाल, या प्रकारे तुम्ही मिसरी लोकांस छुट्टल.

१ तेव्हां मोशाने उत्तर केले, पण ते माझा
४ विश्वास धरणार नाहीत व माझे महणे ऐकागर

नाहीत; ते म्हणातील, परमेश्वराने तुला दर्शन दिलेच
नाही. २ तेव्हां मोशावर त्याला म्हणाला, तुझ्या हाती
ते काय आहे? तो म्हणाला, काढी आहे. ३ त्याने
म्हटले, ती जमिनीवर टाक, ती त्याने टाकितांच तिचा
साप झाला; त्यास पाहून मोशे पत्त्वला. ४ परमेश्वराने
मोशास सांगितले, आपला हात पुढे कल्पन त्याचे शेषण
घर; (त्याने हात पुढे कल्पन ते घरिले, तो त्या
सापाची त्याच्या हातांत काढी झाली;) ५ म्हणजे
त्याच्या पूर्वजांचा देव, अब्राहामाचा देव, इहसूसचा
देव व याकेबाबा देव परमेश्वर याचे तुला दर्शन झाले
हे यावरून त्यांस पटेल. ६ परमेश्वराने त्यास आणखी
सांगितले, आतां आपला हात आपल्या उरावर ठेव.
त्यांने हात उरावर ठेवून काढिला तों तो कोडाने
बर्फासारखा पांढरा झाला. ७ मग त्याने त्यास
सांगितले, पुनः आपला हात उरावर ठेव. (तेव्हां
त्यांने पुनः उरावर हात ठेविला; आणि उरावरून
काढिला तों त्याच्या शरीराच्या इतर भावांप्रमाणे तो
पूर्ववर झाला.) ८ ते तुक्षा विश्वास न घरून पहिल्या
चिन्हाची सूचना मानणार नाहीत तर ते या दुसऱ्या
चिन्हाची सूचना खरी मानितील; ९ पण जर ते या
दोन्ही चिन्हांस मानणार नाहीत व तुझे ऐकागर
नाहीत, तर तुं नदीचे पाणी घेऊन कोरच्या जमिनीवर
ओत, म्हणजे तुं नदीतून घेतलेल्या पाण्याचे कोरच्या
भूमीवर रक्त होईल.

१० तेव्हां मोशे परमेश्वरास म्हणाला, हे प्रभू, मी
वक्ता नव्हे; पूर्वीहि नव्हतो, व तुं आपल्या दासापाची
बोलाला. तेव्हापासूनहि नाही; मी तर मुखाचा जड व
जिब्बेचाहि जड आहे. ११ तेव्हां परमेश्वर त्यास म्हणाला,
मनुष्याचे तोंड कोणी केले आहे? मनुष्यास मुका, बहिरा,
दोळस किंवा आंचल्या कोण करिलो? मी परमेश्वरच्या कीं
नाही? १२ तर आतां जा, मी तुझ्या मुखास साहाय्य
होईल आणि तुं काय बोलावे ते तुला शिकवीन. १३ तेव्हां

तो म्हणाला, हे प्रभू, तुम्हा मर्जीस येईल त्याच्या हस्ते
त्यांस संदेश पाठीव. १४ मग मोशावर परमेश्वराचा
राग भडकला, व तो त्यास म्हणाला, सेवी अहोरोन हा
तुक्षा भाऊ नव्हे काय? त्याला चांगले बोलावे येते हे
मला ठज्जक आहे. तो पाहा, तुला भेटावयास येत
आहे; तुला पाहून तो आपल्या मनांत संतोष पावेल.
१५ तुं त्याची बोलन त्याच्या मुखांत शब्द घाल; मी
त्याच्या व तुझ्या मुखांस साहाय्य होईल, आणि तुम्ही
काय करावे हे तुम्हांस शिकवीन. १६ तो तुझ्या तफे
लोकांशी बोलेल; तो तुझे मुख होईल आणि तुं त्याला
देवाच्या ठिकाणी होशील. १७ तुं आपल्या हातीं ही
काढी घे; हिने तुं चिन्हे दासविशील.

१८ मग मोशे तेथून निघून आपला सासरा इओ
याज्जवले गेला व त्याला म्हणाला, मला मिसरांतत्या
माझ्या भाऊबंदंकडे परत जाऊ यावें; ते अजून
जिवतं आहेत किंवा नाहीत ते मला पाहू यावें. तेव्हां
इओ मोशाला म्हणाला, मुखाने जा. १९ मिद्यान
प्रांतांत परमेश्वर मोशाला म्हणाला, चल, मिसर देशांत
परत जा; तुक्षा जीव घेऊ पाहणारे सगळे मृत्यु पावले
आहेत. २० मग मोशे आपली बायको व पुत्र यांस
गाढवावर बसवून मिसर देशास माघारीं जावयास
निघाला. तो देवाची काढी आपल्या हातीं घेऊन
चालला; २१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, तुं मिसरास
परत गेलास म्हणजे ज्या अद्भूत कृति तुझ्या हातीं
ठेविल्या आहेत त्या सर्व कारोपुढे कल्पन दाखीव वरें; तरी
मी त्याचे मन कठीण करीन आणि तो माझ्या लोकांस
जाऊ देणार नाही. २२ तुं जाऊन कारोस सांग,
परमेश्वर म्हणतो, इहाएल हा माझा पुत्र, माझा ज्येष्ठ
पुत्र आहे; २३ मीं तुला सांगितले कीं माझ्या पुत्रास
माझी उपासना करण्यास जाऊ दे; पण तुं त्यास जाऊ
देण्याचे नाकारिले; तर पाहा, मी तुक्षा पुत्र, तुक्षा ज्येष्ठ
पुत्र जिवं मारीन. २४ मग प्रवास करीत असतां
उतारशाळेत असे झाले कीं परमेश्वराने त्याला गांदूल
जिवं मारावयास पाहिले. २५ तों सिप्पोरा हिने एक
धारेची गरगोटी घेऊन आपल्या पुत्राची अग्रत्वाचा

कापिली आणि ती मोशान्च्या पायांपाशी टेवून ती महणाली, तं रक्कानें मिळविलेला माझा नवरा आहेस. २६ तेव्हां परमेश्वरानें मोशाला पीडण्याचे सोडिले. रक्कानें मिळविलेला नवरा असें तिनें सुतेला अनुलक्ष्यत घटले.

२७ मग परमेश्वर अहरोनास महणाला, मोशाला भेटावयास तं रानांत जा. तो गेला आणि देवान्या डोंगरावर त्याला भेटून त्यांने त्याचे चुंबन घेतले. २८ मग परमेश्वरानें त्याला ज्या आळा डेऊन पाठविले व जी चिन्हंदे दाखविण्याची आळा केली ती सर्व मोशानें अहरोनास सांगितली. २९ नंतर मोशे व अहरोन यांनी जाऊन इस्लाएलवंशाचे सर्व वडील जन जमविले; ३० आणि परमेश्वरानें मोशास जें कांही सांगितले होतें तें सर्व अहरोनाने लोकांस कळविले आणि त्यांस चिन्हंदे करून दाखविली. ३१ तेव्हां लोकांना विश्वास आला; परमेश्वरानें इस्लाएल घराण्याची भेट घेऊन त्यांच्या विपत्तीकडे लक्ष पुरविले हैं त्यांनी एकले तेव्हां त्यांनी नमन करून त्यांनी आराधना केली.

१ नंतर मोशे व अहरोन फारोकडे जाऊन **५** म्हणाले, इस्लाएलाचा देव परमेश्वर सांगत आहे की माझ्या लोकांनी माझ्याप्रीत्यर्थ रानांत उत्सव करावा म्हणून त्यांस जाऊ दे. २ तेव्हां फारो म्हणाला, हा कोण परमेश्वर की ज्याचे ऐकून मीं इस्लाएलास जाऊ यावे? मी त्या परमेश्वराला जाणत नाहीं, आणि इस्लाएलास कांही जाऊ देणार नाहीं. ३ ते म्हणाले, इस्लांच्या देवानें आम्हांस भेट दिली; तर आतां आम्हास तीन दिवसांच्या वाटेवर रानांत जाऊ यावे आणि आमचा देव परमेश्वर यास यळवालि अर्पू यावा असा आमचा अर्ज आहे; असें न केल्यास तो कदाचित पटकीने अथवा तर-वारीनें आमचा समाचार घेईल. ४ मिसराचा राजा त्यास म्हणाला; हे मोशे, हे अहरोन, तुम्ही लोकांस

काम सोडून जावयास कां लावितां? तुम्ही आपल्या विगराकामावर चालते व्हा. ५ फारो आणली म्हणाला, पाहा, हे बिघारी लोक देशांत बहुत आहेत, आणि तुम्ही त्यांना काम सोडून जावयास लावणार. ६ त्याच दिवशी फारोनें त्या लोकांचे मुकादम व त्यांचे नायक त्यांस आळा केली कीं. ७ विटा करण्यासाठी तुम्ही या लोकांस आजवर गवत देत आलां तसें आता देंक नका; त्यांनी स्वतः जाऊन गवत मिळविले. ८ तरी जेवढचा विटा त्यांस कराव्या लागतात तेवढ्या त्यांजकून करवा, कांही कमी करू नका; ते आळशी बनले आहेत, म्हणून ते ओरड करीत आहेत की आम्हांस जाऊ या, आपल्या देवास यळवालि अर्पू या. ९ या लोकांवर अधिक काम लादा, म्हणजे त्यांजवर कामाचा बोजा पहून ते या सोव्या बोलण्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत.

१० मग लोकांचे मुकादम व नायक बाहेर जाऊन त्यांस म्हणाले, फारो म्हणतो, मी तुम्हांस गवत पुरविणार नाहीं. ११ तुम्हीच जा आणि मिळेल तेथून गवत आणा; तुमचें काम कांही कमी होणार नाहीं. १२ तेव्हां ते लोक गवताच्या ऐवजी धान्याचे सड जमा करण्यास सर्व मिसर देशभर पांगले. १३ त्यांच्यामार्गे मुकादमांचा असा तगादा असे की तुम्हांस गवत पुरविण्यांत येत होतें तेव्हांच्या इतके तुमचे रोजचे काम पुरै करा. १४ इस्लाएल लोकांवर त्यांच्यापैकीं जे नायक नेमले होते त्यांस फारोच्या मुकादमांनी मार देऊन विचारिले कीं तुम्ही नेहमीं विटा करितां तेवढी संस्था अलीकडे कां पुरी करीत नाही? १५ तेव्हां इस्लाएल लोकांचे नायक फारोकडे जाऊन ओरड करून म्हणाले, आपण आपल्या दासांची असें कां वरेता? १६ आपल्या दासांस गवत देत नाहीत तरी ते आम्हांस म्हणतात, विटा करा; पाहा, आपल्या दासांस मार मिळत आहे; पण दोष सारा आपल्या लोकांचा आहे. १७ तो म्हणाला, तुम्ही आळशी आहा आळशी; म्हणून तुम्ही म्हणतां, आम्हांला जाऊ यावे, आमच्या परमेश्वर-प्रीत्यर्थ आम्हांला याह करू यावा. १८ निषा येथून,

आणि आपले काम करा; तुम्हांस गवत कांही मिळावयाचे नाही, आणि विटा तर नेहीच्या इतन्याच करून दिल्या पाहिजेत; १९ विटा व रोजचे काम यांत तुम्ही कांही करीता कामा नये; हे असे इशाएलच्या नायकांस बजाविषयात आले तेव्हा आपण फारे करून घेवांत आहो असे त्याच्या लक्षात आले; २० फारोक्कून निघात्यावर त्यांस वाढें मोशे व अहरोन भेटले; २१ तेव्हांनं ते त्यांस म्हणाले, परमेश्वर तुम्हांला पाहून घेवो, फारोच्या व त्याच्या चाकाच्या दृष्टीने तुम्ही आम्हास किळूसवाणे केले आहे; आम्हांस मारून टाक्क्यासाठी तुम्ही त्याच्या हातांत जसी काय तरवाऱ्य दिली आहे. २२ मग मोशे परमेश्वराकडे परत जाऊन म्हणाला, प्रभू, तू या लोकांस को पीडीले आहे? मध्य तू त्यांजकडे पाठविले तें काय म्हणून? २३ मी तुझ्या नामाने बोलप्पासाठी फारोकडे आले तेव्हांपासून तो या लोकांस पीडीत आहे; तू आपल्या लोकांची सोडवणक तर मुळीच केली नाही.

१ मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, मी आतां
६ फारोला काय करितो तें तू पाहशील; मी त्याला
मुजप्रताप दाखविल म्हणजे तो या लोकांस जांल
देईल, माझा भुजप्रताप त्याला दाखविल म्हणजे तो
यांस आपल्या देशांतर बाहेर घालवून देईल.

२ देव मोशाला म्हणाला, मी परमेश्वर आहे. ३ मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांस सैर्वसमर्थ देव म्हणून प्रगट क्षालों तथापि परमेश्वर या माझ्या नामाने मी त्यांस झात नव्हतो. ४ ज्या कलान देशांत ते उपरी होते तो परदेश त्यांस बतन देष्याविषयीचा करार मी त्यांजशी केला आहे; ५ चिवाय ज्या इशाएल लोकांस मिसन्यांनी दास करून घेविले आहे, त्यांचा आकोश ऐकून मी आपल्या कराराचे स्परण केले आहे. ६ म्हणून इशाएल लोकांस सांग, मी परमेश्वर आहे; मी तुम्हांस मिसन्यांच्या विगारीतून काढील,

त्यांच्या दास्यांतून तुम्हांस मुक्त करीन आणि बाहु लंब करून व भारी शासन देऊन तुमचा उडार कीन; ७ मी तुम्हांस आपली प्रजा करून घेईन आणि मी तुमचा देव होईन; म्हणजे तुम्हांस मिसन्यांच्या विगारीतून काढणारा मी तुमचा देव परमेश्वर आहे हे तुम्हांस कलेल. ८ आणि जो देव अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांस देष्याची शपथ बाहु उभे करून मी वाहिली होती त्यांत मी तुम्हांस नेर्हेन आणि तो तुम्हांस बतन करून देईन; मी परमेश्वर आहे. ९ मोशाने हे सारे इशाएल लोकांस सांगितले; पण ते आपल्या मनाच्या संतापामुळे आणि बिकट दास्यामुळे मोशाने ऐकेनान.

१० मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, ११ तू जाऊन मिसन्याचा राजा फारो याला सांग की इशाएल लोकांस तुझ्या देशांतून निघून जाऊ दे. १२ तेव्हांन मोशे परमेश्वरासमोर म्हणाला, पाहा, इशाएल लोकांनी माझे एकले नाही, तर फारो माझें कसे ऐकेल? माझे मुख तर बेसुनत (संकरविहित) आहे. १३ या प्रकारे परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांस मिसर देशांतून इशाएल लोकांस बाहेर नेष्याविषयी आळा देऊन इशाएल लोकांकडे आणि मिसरी राजा फारो याजकडे पाठविले.

१४ मोशे व अहरोन यांच्या पूर्वजांपैकी प्रमुख पुरुष हे: इशाएलाचा ज्येष्ठ पुत्र रुद्रबेन याचे पुत्र हानोव, पल्लू, हेलोन व कर्मी; ही रुद्रबेनाची कुळे. १५ शिमोनाचे पुत्र: यमुवेल, यामीन, ओहद, यासीन, जोहर व कलानी ख्लीपासून झालेला शौल; ही शिमोनाची कुळे. १६ लेवीच्या वंशावलीप्रमाणे त्यांच्या पुत्रांची नावे ही: गेरोन, कहाय व मरारी; लेवीच्या आयुष्याची वर्षसंख्या एकदोसदीतीस होती. १७ गेरोनाच्या कुळाप्रमाणे त्याचे पुत्र: लिङ्गी व विमी. १८ कहायाचे पुत्र: अब्राम, इसहार, हेब्रोन, उजियेल, कहायाच्या आयुष्याची वर्षसंख्या एकदोसदीतीस होती. १९ मरारीचे पुत्र: महली व मूर्सी. लेवीच्या वंशावलीप्रमाणे ही त्यांची कुळे. २० अब्रामाने आपली आत योखवेद ही यायको केली;

१ मुळांत: एल-शाहाय. २ मुळांत: याव्हे.

तिच्यापासून त्याला अहरोन व मोशे झाले; अप्रामान्या आयुष्याची वर्षसंख्या एकशेसदतीस होती. २१ इस-हाराचे पुत्रः कोह, नेफेग व जिली. २२ उजियेलाचे पुत्रः विशाएल, एलमाफान व सिंधी. २३ अहरोनाने अम्मीनादावाची कन्या नहशोनार्ची वहीण अलीवेवा वायको केली; तिच्यापासून त्याला नादाव, अवीहा, एलाजार व इथामार हे झाले. २४ कोरहाच्यं पुत्रः अस्सीर, एलकाना व अबीयामाफः ही कोरहाची कुळे. २५ अहरोनाचा पुत्र एलाजार यांने पुटियेलान्या कन्यांपैकी एक वायको केली; तिच्यापासून त्याला फिनहास झाला. त्याच्या त्यांच्या भारायांप्रमाणे लेवाच्या पितृकुळांतील प्रसुत पुरुष हेच. २६ इश्वाएल लोकांनी दृढं करून मिसर देशांतून बाहेर घेऊन जा अडी परमेश्वरानं ज्यांम आझा केली तेच हे अहरोन व मोशे. २७ इश्वाएल लोकांस मिसरांतून आम्ही घेऊन जाणार असें मिसरी राजा फारो याजगारी जे वोलले तेच हे मोशे व अहरोन.

२८ मग मिसर देवी परमेश्वरानं मोशावरोवर भाषण केले, त्या दिवारी २९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, मी परमेश्वर आहें, मी तुला गांगतो ते मर्य मिसरी राजा फारो याला सांग. ३० तेव्हा मोशे परमेश्वराम म्हणाला, पाहा, मी बेसुनत (संकारविरहित) मुखाचा आहे, तर फारो माझे करै ऐकणार! १ त्या समर्थी परमेश्वरानं मोशाला म्हटले, ७ पाहा, तुला मी फारोचा देवच करितोः आणि

तुक्का भाऊ अहरोन हा तुक्का संदेश होईल. २ जी कांठी आझा मी तुला करीन ती अहरोनास कबीर व स्यांने फारोस सांगावे की तूं इश्वाएल लोकांस तुश्या देशांतून निघून जाऊ दे. ३ मी फारोचे मन कठोर करीन आणि मिसर देशांत माझी चिन्हे व अकुंचे विपुल दाखील. ४ तरी फारो तुमचे कांठी ऐकणार नाही, मग मी मिसरावर आपला हात चालील आणि त्यास मोटी शासनं करून आपली सेना इश्वाएल लोक यांस मिसर देशांतून घेऊन जाईल. ५ आणि मिसरावर मी हात उगासून त्यांच्यांतून

इश्वाएल लोकांस घेऊन जाईल तेव्हा मिस-स्यास फैली की मी परमेश्वर आहे. ६ मोशे व अहरोन यांनी तसें केले; परमेश्वरानं त्यास आझा केली त्यांसाठी त्यांनी केले. ७ मोशे व अहरोन यांनी फारोची ही बोलणे केले तेव्हा मोशे ऐशी वर्पाचा व अहरोन आपेशी वर्पाचा होता.

८ नंतर परमेश्वर मोशे व अहरोन यांस म्हणाल, ९ तुम्ही स्वतः कांही अद्भुत कृति दाखवा असे फारो तुम्हां म्हणेल तेव्हा तूं अहरोनास सांग, आपली काठी घेऊन फारोपूळे टाक म्हणजे तिचा सर्प होईल. १० मग मोशे व अहरोन यांनी फारोजवळ जाईल परमेश्वराच्या आहेप्रमाणे केले; अहरोनाने आपली काठी फारो व त्याचे सेवक यांच्यापूळे टाकिली तेव्हा तिचा सर्प झाला. ११ हे पाहून फारोने जाणते व मांत्रिक शास बोलाविले; त्या मिसरी जागुगिरातीसुख्दा आपल्या मंत्रतंत्रांच्यांयोगे तसाच प्रकार केला. १२ त्यांनीहि आपआपन्या काठ्या सार्वी टाकिलांच त्याचे सर्प झाले; पण अहरोनाच्या काठीने त्यांच्या काठ्या गिळून टाकिल्या. १३ तथापि फारोचे मन कठोर झाले, आणि परमेश्वरानं म्हटले होतें त्याप्रमाणे तो मोशे व अहरोन यांचे म्हूळणे ऐकेना.

१४ तेव्हां परमेश्वरानं मोशास म्हटले फारोचे मन कठीण आहे, तो या लोकांस जाऊं देत नाही. १५ सकाळी फारोकडे जा; पाहा, तो नदीकडे जाईल तेव्हा ज्या काठीचा सर्प बनला होता ती हाती घेऊन नील नदीच्या तीरी त्याच्या भेटीस उभा राहा. १६ त्यास असे सांग की इव्यांचा देव परमेश्वर यांने माझ्या हाती तुला हा निरोप सांगितला आहे की माझ्या लोकांस जाऊं दे म्हणजे ते राहात माती उपासना करितील; पण तूं अजून ऐकत नाहीस. १७ परमेश्वर म्हणतो की, मी परमेश्वर आहे हे तुला यावरून कलेल; पाहा, मी आपल्या हातांतीली काठी नदीच्या पाण्यावर मारीन तेव्हा त्या पाण्याचे रक्फ होईल. १८ नदीतील मासे मरतील आणि तिला घाण सुटेल; आणि तिचे पाणी पिण्याची मिसरी

લોકાંસ વિલ્ફલ વાટેલ. ૧૯ મળ પરમેશ્વરાને
મોશાલા મહઠલે, તું અહોનાસ સાંગ કી આપણી કાઠી
બેઝન મિસર દેશાત જિતકે પાણી મહણું ખાંદ
મહણજે ત્યાતન્યા નદ્યા, નાલે, તલાવ વ ર્હેંડ યા
ગર્વાંવર આપલા હાત ઉગાર મહણજે ત્યા સર્વાંચે રસ
બનલે; આણ મિસરાંતીલ કાષ્પાયાણાંચ્યા સર્વ પાત્રાંતન
રસચ રસ હોઈલ.

૨૦ તેથાં મોશે વ અહોન યાંની પરમેશ્વરાચ્યા
આહેશ્રમાણે કેલે; ત્યાને કાઠી ઉચ્છુલ્ફ ફારોચ્યા વ
ત્યાંચા સેવકાંચ્યા સમક્ષ પાણ્યાવર મારિલી તેથાં નર્દીનીન
સર્વ પાણ્યાંચે રસ બનલે. ૨૧ નર્દીની માસે મેલે, નૈતન
ઘણ સુટ્ટલી આણ મિસરી લોકાંસ નર્દીની પણ પિવ-
વેના; સાંચા મિસર દેશાત રસચ રસ જાંલે. ૨૨ રંગા
મિસરી જાદુગિરાંની આપલ્યા મંત્રાંત્રાને તસાવ પ્રકાર
કેલા, તેથાં ફારોચે મન કઠીણ જ્ઞાલે આણ ન્યાને
મોશે વ અહોન યાંચે એકલે નાહીં; પરમેશ્વરાને
મોશાલા અંશે સંગિતલંચ હોતેં. ૨૩ ફારો સેશ્યુન માંં
ફિસ્લન આપલ્યા ઘરી ચાલ્યા સાલ્ય; હેં સુદાં ત્યાને
લક્ષ્યાંત ઘેતલે નાહીં. ૨૪ સર્વ મિસરી લોકાંની
પિણ્યાંચ્યા પાણ્યાસાંઠી નર્દીચ્યા આસપાસ કિરે ખણિલે;
કારણ નર્દીંચે પાણી ત્યાંસ પિવવેના. ૨૫ પરમેશ્વરાને
નર્દીસ તાડળ કેલ્યાસ સાત દિવસ લોટલે.

૧ નંતર પરમેશ્વર મોશાલા, ફારોકડે
જાઉન ત્યાંસ સાંગ, પરમેશ્વર અંશે મહણો કી
માઝા લોકાંની માઝી ઉપાસના કરાલી મહણું
ત્યાંસ જાં દે. ૨ તું ત્યાંસ જાં દેણાર નાહીસ તર
પાહા, મી બેડકાંની તુસ્યા અવસ્થા દેશાલા પીડીના;
૩ નીલ નર્દીન બેડકાંચા સુલુલુલા હોઈલ આણિ
તુસ્યા મંદિરાં, તુસ્યા શાયાળૃંહાં, તુસ્યા બંગરુણા-
ચર, તુસ્યા ચાકરનીકરાંચ્યા ચરાં, તુસ્યા પ્રજાજાનાં-
ચર, તુસ્યા ભટ્ટથાત આણિ કાથચરીંત બેદુકચ બેદુક
હોતીલા; ૪ તુસ્યા વ તુસ્યા લોકાંચ્યા, આણિ તુસ્યા
સર્વ સેવકાંચ્યા અંગાવર બેદુક ચઢતીલ. ૫ પરમેશ્વર
મોશાલા મહણાલા, અહોનાલા સાંગ કી આપલી કાઠી
હાતી બેઝન નદ્યા, નાલે વ તલાવ યાવર આપલા

હાત ઉગાર આણિ બેદુક મિસર દેશાવર ચહુન યેતીલ
અંશે કર. ૬ અહોનાને મિસરાંતીલ જલાદમાંચર
આપલા હાત ઉગારિલ તેથાં બેદુક બાહેર નિશાલે,
આણિ ત્યાંની મિસર દેશ વ્યાપૂન ટાકિલા.
૭ જાદુગિરાંનીંહિ આપલ્યા મંત્રાંત્રાને તસેચ કેલે,
ન્યાંની મિસર દેશાવર બેદુક આણિલે.

૮ મળ ફારોને મોશે વ અહોન યાંસ બોલાબુન આણત
મહઠલે, પરમેશ્વરાચાર્ણી વિનંતિ કરા કી માઝાપાસૂન વ
માઝા પ્રજેપાસૂન ત્યાને હેં બેદુક દૂર કરાવે, મહણજે પર-
મેશ્વરાચીયર્થ યદ્ધ કરાવયાસાંઠી મી તુમ્યા લોકાંસ જાંકે
દંડન. ૯ મોશે ફારોસ મહણાલા, તુસ્યાપાસૂન વ તુસ્યા
ઘરાંતું બેદુક નાહીંતસે કરુન નર્દીત માત્ર રાંદું યાવે
મહણ મી તુજસાંઠી, તુસ્યા સેવકાંસાંઠી આણિ તુસ્યા
પ્રજેસાઠી કોણત્યા સમર્થી આરાધના કરાલી હેં સાંગ-
પ્રાચ માન માઝાયારેદર્જી તુલા અસો. ૧૦ તો
મહણાલા, ઉદ્યાં; તેથાં ત્યાને મહઠલે, તુસ્યા આહેશ્રમાં
હોઈલ; મહણજે તુલા કલેલ કી આમચા દેવ પરમેશ્વર
યાસારાંસ અન્ય કોણી નાહીં. ૧૧ બેદુક તુલાપાસૂન,
તુસ્યા ઘરાંતું, તુસ્યા સેવકાંપાસૂન, તુસ્યા પ્રજેપાસૂન
દૂર હોતીલ; તે ફક્ત નર્દીત રાહીલ. ૧૨ મોશે
આણિ અહોન હે ફારોપાસૂન નિશાલે; આણિ પરમેશ્વરાને
કારાવર બેદુક આણિલે હોતે ત્યાંસંબંધાને મોશાને
પરમેશ્વરાચી આરાધના કેલો. ૧૩ પરમેશ્વરાને મોશાંચ્યા
વિનંતીપ્રામાણે કેલે, ઘરીદર્શી, અંગણાં, વ શેતાંત
બેદુક હોતે તે સર્વ મહણ ગેલે. ૧૪ લોકાંની
તે ગોલા કરુન ત્યાંચે ઢીગ કેલે, તેથાં સર્વ
જમિનીવર ઘણ સુટ્ટલી. ૧૫ હા અસા દમ ઘેણ્યાસ
અવકાશ મિલાલા હેં પાહૂન ફારોને આપલે મન
કઠીણ કેલે આણિ ત્યાંચે એકલે નાહીં; પરમેશ્વરાને
અંશે સાંગિતલંચ હોતેં.

૧૬ મળ પરમેશ્વરાને મોશાલા મહઠલે, અહોનાલા
સાંગ કી આપલી કાઠી ઉગરુન જમિનીચ્યા ખુલીવર
માર મહણજે મિસર દેશાભર ત્યા ખુલીચ્યા ઉવા બનતીલ.
૧૭ ત્યાંની તસે કેલે; અહોનાને આપલ્યા હાતાંતલી
કાઠી ઉગરુન જમિનીચ્યા ખુલીવર ગારિલી તેથાં

मनुष्य व पशु यांना उवा झाल्या; जमिनीवरल्या झुक्कीच्या सर्व मिसर देशभर उवाच उवा बनल्या. १८ उवा उत्तम करण्यासाठी जाहुगिरांनी आपले मंत्र बोलून तसाच प्रकार केला, पण त्यांना तें साधेना; मनुष्य व पशु उवांनी भरून गेले. १९ तेहां जाहुगिरां फारोस म्हणाले, यांत देवाचा हात आहे; तरी फारोचं मन कठीण होऊन त्यांने त्यांचे ऐकलं नाही; परमेश्वरानं असें सांगितलें होते.

२० नंतर परमेश्वरानं मोशाला सांगितलें की पहाटेस ऊ आणि जाऊन फारोुडुं उभा राहा; तो त्या वेळी नदीवर येईल; तं त्याला सांग, परमेश्वर म्हणून, माझ्या लोकांनी माझी उपासना करावी म्हणून दूं त्यांस जाऊं दे. २१ त्यांस जाऊं देणार नाहीस तर पाहा, तुजवर, तुझ्या सेवकांवर, तुझ्या प्रजेवर, आणि तुझ्या घरांत मी गोमाश्यांचे थवे पाठवीन; मिसरी लोकांची घरें व ते राहतात तो सर्व प्रदेश गोमाश्यांच्या व्यापून टाकीन. २२ तथापि गोशेन प्रांतांत मासे लोक राहत आहेत, तो मी त्या दिवशी अला करीन; गोमाश्यांचे थवे तेथें जाणार नाहीत; यावरून पृथ्वीवर मीच परमेश्वर आहे हें तुला कळेल. २३ माझ्या प्रजेमध्ये व तुझ्या प्रजेमध्ये मी भेद राखीन; उद्यां हा चमत्कार होईल. २४ त्याप्रमाणे परमेश्वरानं केले; फारोच्या मंदिरात, त्याच्या सेवकांच्या घरांत व अवध्या मिसर देशांत गोमाश्यांचे व्यापांचे थवे आले; गोमाश्यांच्या एा व्यापांनी मिसर देशाची स्वरावी झाली.

२५ मग फारोने मोशे व अहरोन यांस बोलावून आणून म्हटले, तुम्ही जा, याच देशात आपल्या देवाला यश करा. २६ मोशे म्हणाला, असें करणे उक्ति नाही, कारण आम्ही जो यश ओमचा देव परमेश्वर यास करणार आहो त्याची मिसरी लोकांस किल्ल्य येईल; मिसरी लोकांच्या दृष्टींनें किल्ल्यवाणा असा यश आम्ही केल्यास ते आम्हांस दगडमार करावाचे नाहीत काय? २७ आम्ही रानात तीन दिवसांच्या बाटेवर जाऊ आणि परमेश्वर

आमचा देव आम्हांस सागेल त्याप्रमाणे त्यांस यश करूं २८ फारो बोलला, तुम्ही रानात जाऊन परमेश्वर तुमचा देव यास यश करावा यासाठी मी तुझांसी जाऊं देतो; मात्र फारो दूर जाऊं नका; भाइयासाठी विनंति करा. २९ मोशे म्हणाला, पाहा, मी तुझ पासून जातो आणि परमेश्वराला विनंति करितो की फारो व त्याचे सेवक आणि त्याची प्रजा योजवीरी गोमाश्यांचे थवे उद्यां निघून जावोत; मात्र परमेश्वर-प्रीत्यर्थ यश करण्यासाठी लोकांस जाऊं न देण्यासंबंधांने फारोने पुनरपि वंचना करूं नये. ३० मग मोशाने फारोसमोरून निघून जाऊन परमेश्वराची विनवणी केली. ३१ परमेश्वरानं मोशाच्या विनंतीप्रमाणे केले; फारो, त्याचे सेवक आणि त्याची प्रजा यांजवर आलेल्या गोमाश्यांचे थवे त्यांने दूर केले; एकहि गोमाची राहिली नाही. ३२ तथापि फारोने या खेपेसहि आपले मन कठीण केले आणि लोकांस जाऊं दिले नाही.

१ मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, फारोला
१ जाऊन सांग, इत्याचा देव परमेश्वर असें सांगतो की माझ्या लोकांनी माझी उपासना करावी म्हणून त्यांस जाऊं दे. २ तं त्यांस जाऊं देणार नाहीस आणि त्यांस अजूनहि अडवूच टेविसील, ३ तर पाहा; घोडे, गाढवे, उंट, शुरुंदोरे, शेरंदेंदरे हे जे तुम्हे पशु रानात आहेत त्याचर परमेश्वराचा हात पडेल; भयंकर मीड उडवूच. ४ इत्याएल लोकांची गुरेंदोरे आणि मिसरी लोकांची गुरेंदोरे यांच्यामध्ये परमेश्वर भेद राखील; इत्याएल लोकांचा एकहि पशु मरावयाचा नाही. ५ मग परमेश्वराने वेळ दृवित्या आणि म्हटले की उद्यां मी परमेश्वर या देशात ही गोष्ट करणार. ६ दुसरे दिवशी परमेश्वराने ही गोष्ट केली आणि मिसर देशांतील सर्व गुरुं मेली; तथापि इत्याएल लोकांच्या गुरांगीं एकहि दगावले नाही. ७ फारोने माणसे पाठवून पाहिले तो इत्याएल लोकांच्या गुरांगीं एकहि मेले नव्हते. तथापि फारोचं मन कठीणच राहिले, त्यांने लोकांस जाऊं दिले नाही.

८ नंतर परमेश्वराने मोशे व अहोन यास सागितरां की आव्यांतील पसामर राख घेऊन मोशाने फारोच्या समक्ष आकाशाकडे उधव्याची; ९ महणजे त्या शुल्काचे बारीक कण मिसर देशभर पसरतील आणि सगळ्या देशांतील मनुष्य व पशु यांस त्यामुळे गळवे व फोड येतील. १० ते आव्यांतील राख घेऊन फारोमुळे उमे राहिले; मोशाने ती आकाशाकडे उधव्याची तेज्हां तिच्या योर्ने मनुष्य व पशु यास गळवे व फोड आले. ११ गळबंगमुळे जागुणीरच्याने मोशामुळे उमे राहवेना, कारण जादुगीर व सर्व मिसरी लोक यांस गळवे आली होती. १२ तथापि परमेश्वराने फारोचं मन कठीण केले आणि त्याने त्यांचे ऐकले नाही; परमेश्वराने मोशाला असे सागितरांचे होते.

१३ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, पहाटेस उदून फारोमुळे उमा राहा आणि त्याला सांग, इव्यांचा देव परमेश्वर असे म्हणतो की माझ्या लोकांनी माझी उपासना करावी म्हणून त्यांस जाऊ दे. १४ नाही तर त्या खेपेस मी सर्व प्रकारच्या पीडा तुक्ष्या हृदयावर, तुक्ष्या सेवकांवर व तुक्ष्या प्रजेवर पाठवितो, म्हणजे असिल पृथ्वीवर मजसासखा अन्य कोणी नाही हें तुला यावरून कळेल. १५ मी आपला हात उगासून तुक्ष्यावर व तुक्ष्या प्रजेवर मरीचा प्रहार केला असता आणि पृथ्वीसून तुक्षा उच्छेद साला असता, १६ तथापि मी तुला आपले सामर्थ्य दास्तवावें आणि माझें नाम साच्या पृथ्वीवर विस्थाय व्यावें यासांची भी तुला राखिले आहे. १७ तू अद्यापि माझ्या लोकांशी बदेलपणाने वर्तुल त्यांस जाऊ देत नाहीस काय? १८ पाहा, उद्या या वेळेस मी गारांची अशी भयंकर शृष्टि करीन की मिसरी राश्ट्राची व्यापना ज्ञात्यापासून आजवर तशी वृष्टि आली नाही. १९ तर आतां माणसे पाठवून रानांतून तुक्षीं गुरे व दुसरे जे कांहीं रानांत असेल ते आण; जी माणसे व पशु धर्ती अडीशास न आणिल्यामुळे रानांत सोपर्णाल न्यांजवर गारांची झोड पडून ती मरतील.

२० फारोच्या सेवकांपैकी ज्यांस परमेश्वरच्या सांगव्याची भीति वाटली त्यांनी आपले दास व गुरे पक्कवून घरी आणिली; २१ आणि ज्यांनी परमेश्वरच्या सांगव्याची परवा केली नाही त्यांनी आपले दास व गुरे रानांत राहू दिली.

२२ मग परमेश्वर मोशास म्हणाला, तू आपला हात आकाशाकडे उभार म्हणजे सर्व मिसर देशावर गारांची वृष्टि होईल; मिसर देशांतील मनुष्यावर, पशंवर व शेतांतील हरएक बनस्पतीवर ती होईल.

२३ मोशाने आपली काठी आकाशाकडे उभारिली तेज्हा परमेश्वराने मेंदगर्जना व गारांची वृष्टि केली आणि अमीचा लोक जमिनीपर्यंत येऊ लागला; या प्रकारे परमेश्वराने मिसर देशावर गारांचा वर्षाव केला.

२४ हायप्रमाणे गारा पडत असतां मधूनमधून अमीचा लोक दिसत होता; ही गारांची वृष्टि एवढी भारी होती की मिसरी राश्ट्राची स्थापना ज्ञात्यापासून त्यांत कोर्टेहि तसी कीवी झाली नव्हती. २५ सर्व मिसर देशांत, मनुष्ये, गुरेंदोरे वगैरे जे कांहीं वनांत होतें त्या सर्वावर, गारांचा मारा झाला; शेतांतील सर्व बनस्पतीवर मारा झाल आणि बनांतील सर्व कृक्ष मोहून गेले. २६ मात्र गोशेन प्रांतांत इस्याएल लोक राहत होते तेथे मुळीच गारा पडल्या नाहीत.

२७ तेज्हां कारोने मोशे व अहोन यांस बोलावून अणून म्हटले, मी या खेपेस पाप केले आहे, परमेश्वर न्यायी आहे आणि मी व माझी प्रजा अपराधी आहो. २८ तुम्ही परमेश्वराची विनवणी करा; ही प्रवंड गर्जना व गारांची वृष्टि झाली आहे तेव्हां पुरे, मी तुम्हांस जाऊ देतो; तुम्हांला इतःपर राहावयाला नको. २९ मोशे त्यांस म्हणाला, मी नगरावाहेर गेलों की परमेश्वराकडे आपले हात पसरीन तेज्हां मेंदगर्जना वंद होईल व गारा पडावयाच्या नाहीत; यावरून तुला कळेल की पृथ्वी परमेश्वराची आहे. ३० तथापि हें मला ठाउक आहे की अजूनहि तू आणि तुसे सेवक परमेश्वर देव याल भीत नाहीत. ३१ त्या समर्थी जवस व सातू यांचा नाश झाला; कां कीं सातू निसवले होते आणि

अवसाला बोडे आली होती; ३२ पण गहूं व काळ्या-
गहूं याचा नाश क्षाला नाही; कारण ते अद्याप फरसे
बाहुले नव्हते. ३३ मोशे फारोजवकून निघून नगरा-
वाहेर गेला आणि परमेश्वराकडे त्यानें आपले हात
पसरले तेव्हां मेघर्जना व गारा बंद क्षात्या व
कृतीवर पर्जन्यवृत्ति होस्याची थांबली. ३४ पाऊस,
गारा व गर्जना ही बंद क्षाली असे पाहून फारोने व
त्याच्या सेवकांनी आपले मन कठीण करून पुनः पाप
केले. ३५ फारोने भूम कठीण क्षाले व त्याने इक्षाएल
लोकांस जाऊ दिले नाही; परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे
असे सांगितलेले होते.

१ नंतर परमेश्वर मोशाला महणाला, फारो-
१० समोर जा; भीच त्याचे व त्याच्या सेवकांचे मन
कठीण केले आहे तें अशासाठी की त्यांच्या-

मर्ये मी ही आपली चिन्हे प्रगट करावी; २ मी
मिसर देशाची कशी कफिती केली आणि त्यांच्यामर्ये
कायकाय चिन्हे प्रगट केली तें तुश्या पुत्रपौत्रांच्या
कानी जाऊ दे; म्हणजे मी परमेश्वर आहें हें तुम्हास
कठेल. ३ मोशे व अहोन फारोसमोर जाऊन त्याला
महणाले, इच्छाचा देव परमेश्वर असे महणतो, तुं
मजसमोर कोठवर नमावयाचा नाहीस? माझ्या
लोकांस माझी उपासना करावयास जाऊ दे. ४ तुं
माझ्या लोकांस जाऊ देणार नाहीस तर पाहा, मी
उद्यां तुश्या भुलखांत टोळ आणीन; ५ ते भ्रातू
एवढे क्षाकून टाकितील की जमीन दिसेनाशी होईल;
गरांच्या कृषीपासून निभावून जे काहीं शेष उरले
असेल त्याचा ते फजा उडवितील; वनांत तुमचे
जितके वृक्ष लगालेले आहेत त्याचाहि ते फजा
उडवितील; ६ तुझीं घरे, तुश्या सर्व सेवकांची घरे
आणि सान्या मिसन्यांची घरे ते व्यापून टाकितील;
इतके टोळ तुश्या बापदांनी किंवा त्यांच्या वाढ-
वडिलांनी आजवर कधीं जन्मांत पाहिले नव्हते. मग
मोशे मार्ये फिल्हन फारोपासून निघून गेला. ७ फारोने
सेवक त्याला महणाले, आम्ही असे या मनुष्याच्या
पाशांत कोठवर राहणार? त्यांचा देव जो परमेश्वर

त्याची उपासना करावयासाठी या लोकांस जाऊ या;
मिसर देश विवर्षत क्षाला आहे, हें आपांताला अजून
कळत नाही काय? ८ मग मोशे आणि अहोन यांस मुवः
फारोकडे बोलावून आणिले आणि तो त्यांस महणाला,
तुम्ही जाऊन आपला देव परमेश्वर म्हणी उपासता
करा; पण जाणार कोणकोण? ९ मोशाने म्हटले,
आमचे आवालृष्ट, आमचे पुत्र व कन्या, आमची
झेरडेंगेडे व गुरुंदेंगे या सर्वांस घेऊन आम्ही
जाणार; कारण परमेश्वराप्रीत्यर्थ आम्हास उत्सव
करावयाचा आहे. १० तो त्यांस महणाला, मी तुम्हास
तुमच्या मुलांबाळासह जाऊ दिले तर परमेश्वराची
शपथ; संभाला, मनसुवा वाईट आहे; ११ असे होणे
नाही; तुमच्यातील पुरुषांनी जाऊन परमेश्वराची
उपासना करावी; तुम्ही तरी हेच मागत आहां. मग
त्यांस फारोपुढून घालवून दिले.

१२ परमेश्वर मोशाला महणाला, मिसर देशावर
आपला हात उगार म्हणजे त्यावर टोळ येऊन
गारांच्या सपाठ्यातूल जी बनसपति वांकून राहिली
आहे त्या सगळीचा ते फजा उडवितील. १३ मोशाने
मिसर देशावर आपली काठी उगारीली, तेव्हां
परमेश्वराने दिवसभर व रात्रभर देशावर पूर्वेचा वारा
वाहिकिला; आणि सकाळ क्षाली तेव्हां पूर्वेच्या वाच्या-
बोरोवर टोळ आले. १४ सर्व मिसर देशावर
टोळांनी घाड घातली आणि ते त्यांच्यावर सर्व भासी
उतरले; ते असंख्य होते; याची एवढे टोळ कधीं आले
नव्हते व यापुढेहि कधीं येणार नाहीत. १५ त्यांनी
सर्व पृथीचा शुष्ठभाग क्षाकून टाकित्यासुळे सर्व
भूमीवर अंधार पडला आणि त्यांनी भूमीवरील सर्व
बनसपति आणि गारांच्या कृषीतूल बचावून राहिलेली
सर्व फले खाऊन टाकिली; सर्व मिसर देशांत
वृक्षांपैकी अथवा शेतांतील बनसपतीपैकी हिरवें महणून
काहीं राहिले नाही. १६ मग फारोने मोशे व अह-
रोन यांस त्वरेने बोलावून आणून म्हटले की मी
तुमचा देव परमेश्वर याचा व तुमचा गुणेगार आहें.
१७ तर आता एक वेळ माझ्या अपराधाची क्षमा

करा आणि त्या एवंदून मृत्युपास्त्रू माझे निवारण करावें म्हणून तुम्ही आपला देव परमेश्वर याजपांची विनंति करा. १८ मोशानं फारोजवद्वन निघून जाऊन परमेश्वरापांची विनंति केली. १९ तेव्हां परमेश्वरानं पश्चिम दिशेचा प्रवांड वारा वाहविला; त्यानें त्या टोळांस उडवून नांवज्या समुद्रांत लोटिले; मिसर देशाच्या सर्व हृदीत एकही टोळ राहिला नाही. २० तथापि परमेश्वरानं फारोचं मन कठीण केले, आणि त्याने इस्ताऱ्याल लोकांम जाऊं दिले नाही.

२१ मग परमेश्वरानं मोशाला सांगितले, आकाशाकडे आपला हात उभार म्हणजे मिसर देशावर अंधकार पडेल, इका कीं तो हाताला लागेल. २२ तेव्हां मोशानं आपला हात आकाशाकडे उभारिला, आणि तीन दिवस सर्व मिसर देशभर निबिड अंधकार आला; २३ तीन दिवस कोणी कोणास दिसेला कीं कोणी आपलं ठिकाण सोहून हालेला; पण इस्ताएल लोकांच्या सगळ्या वस्तीत उजेड होता. २४ मग फारो मोशाला बोलावून म्हणाला, तुम्ही जाऊन परमेश्वराची उपासना करा; तुमची शेरडेंभेदेर व गुरुंदोरे मात्र येथेच राहिली पाहिजेत; आपल्या मुलांवायास घेऊन जा. २५ मोशे म्हणाला, अमच्या देव परमेश्वर यान्यांप्रत्यं यज्ञ करण्यासाठी यज्ञपशु व होमवलि तूं आमच्या हवाली केले पाहिजेत; २६ आमचे पद्रहि आमच्यावरोबर गेले पाहिजेत, एक खराहि मागे राहनां कामा नये; कारण यांत्रनच आमचा देव परमेश्वर यान्या उपासनेसाठी यज्ञपशु यांव लागतील; आणि परमेश्वराच्या उपासनेस काय लागेल तं आम्हांस नेंद्रे जाऊन पोहंचेपर्यंत कल्याणाचं नाही. २७ तथापि परमेश्वरानं फारोचं मन कठीण केले, आणि त्यानें त्यास जाऊं दिले नाही. २८ फारो त्यास म्हणाला, माझ्यापुढीन चालता हो आणि संभाळ, पुढीं मला आपले तोड दाखवूं नको; तं आपले तोड मला दाखविशील त्या दिवशी प्राणास मुक्तील. २९ मोशे म्हणाला, तं ठीक वात्सल्यास; मी पुन: तुझे तोड कधी पाहावयाचा नाही.

१ नंतर परमेश्वर मोशाला म्हणाला, मी ११ फारोवर व मिसर देशावर आणखी एक पीडा पाठवितो; त्यानंतर तो तुम्हांस येथून जाऊं देईल; आणि तो जाऊं देईल तेव्हां तो तुम्हांस येथून अजीबात हात्वून देईल. २ तू लोकांन्या कानांन सांगून ठेव की प्रत्येक पुरुषाने आपल्या शेजाच्या पासून व प्रत्येक खांने आपल्या शेजारांपासून सोन्याचांदीचे दागिंन मागून घ्यावे. ३ मिसरी जोकांची इस्ताएल लोकांवर कृपादृष्टि होईसं परमेश्वरानं केलं. तशांत मिसर देशात फारोचं भेवक आणि सामान्य लोक यांच्या द्वारीने मोशे हा पुरुष अति थोर होता.

४ मग मोशे म्हणाला, परमेश्वर असे म्हणतो की आज मध्यरात्रीच्या सुमारास मी मिसर देशामध्ये फिरेन; ५ तेव्हा मिसराच्या भिंहासनावर आलू असलेल्या फारोपासून तों जात्यावर बसण्यांना दासी-पर्यंत सर्वांचे ज्येष्ठ पुत्र व गुरांचेहि प्रथम वत्स मरतील. ६ मिसर देशभर मोशे हाहाकार होईल; पूर्वी कधी क्षाला नव्हता आणि पुढे कधी ब्हावयाचा नाही असा. ७ तथापि इस्ताएल लोकांपैकी कोणावर, फार काय त्यांच्या पश्चिमांतरहि, कुत्रा देसील भुक्तील नाही; यावस्त मिसरी लोकांत व इस्ताएल लोकांत भी परमेश्वर कसा भेद ठेवितो हैं तुम्हांस कळेल. ८ तेव्हां हे तुम्हे सर्व सेवक मजपांची येऊन मला नमून म्हणतील कीं आपल्या परिवारासह आण निघून जावे, तेव्हां भी निघून जाईल. यावर मोशे रागाने संतस होऊन फारोजवद्वन निघून गेला.

९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला होता कीं फारो तुमचे एकावयाचा नाही, कारण मिसर देशात माझी बहुत अदृते घडाली अशी माझी इच्छा आहे. १० मोशे व अहरोन यांनी फारोसमोर हीं सर्व अदृते केली तरी परमेश्वरानं फारोचं मन कठीण केले, आणि त्यांने इस्ताएल लोकांस आपल्या देशांतून जाऊं दिले नाही.

१ मग परमेश्वरानं मिसर देशात मोशे व १२ अहरोन यांस सांगितले कीं, २ हा महिना तुम्हांस आरंभीचा महिना ज्वावा; तुमचा ह्य

वर्षाचा बहिला महिना व्हावा. ३ इस्साएलाच्या सर्वे मंडळीस सांग की शा महिन्याच्या दशमीस तुम्ही आपआपल्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे एकाएक घराण्यामार्गे एकेक कोकरू प्यावें; ४ आणि एक कोकरू खपावयाचे नाही इतकी योडकी माणसे कोणाच्या घराण्यांत असली तर त्यांने व त्याच्या घराजवलाच्या शेजान्यांने आपल्या घराण्यांतील संख्येप्रमाणे कोकरू प्यावें; प्रत्येकाच्या आहाराच्या मानांने एक कोकरू केली माणसांस पुरेल याचा हिंसोब कराशा. ५ कोकरू प्यावयाचे तें निंदोष असून सो एक वर्षीचा नर असावा; हा नर मेंदांतला किंवा बोकडांतल, तुम्हांस बाटेल तो प्यावा; ६ या महिन्याच्या चरुदशी-पर्यंत तें राखल ठेवावें; आणि संध्याकाळी इस्साएल मंडळीतील लोकांनी तें वधावें; ७ त्यावें रक्ख घेऊन ज्या घरांत त्या कोकराचे मांस खाणार त्याच्या दोन्ही दारवाहांता व चैकटीच्या कपाळ्यांतील लाकावें. ८ आणि त्यांनी त्याच रात्री त्यांने मांस विस्तवावर भाजून तें बेस्थीर भाकरीबोर खावें; कहु भाजी-बोरव तें खावें. ९ भास करू खालं नये आणि पाण्यांत फिल्हालून खाऊ नये, तर तें विस्तवावर भाजून खावें; त्याची मुंडी, पाय व आंतर्डी यांमुळ्यां तें खावें. १० त्यांतील सकाळपर्यंत कांही राहू देऊ नये आणि सकाळपर्यंत कांही राहिलेल तर तें आलीत टाकून जाळावें. ११ तें तुम्ही या रीतीने खावें: तुमच्या कमरा कसून, पायांत जोडे घालून आणि हातांत काढी घेऊन तें घाईघाईने खावें; हा परमेश्वराचा बहुंडण सज्ज होय. १२ कारण शा रात्री मिसर देशात फिलू त्यातील मुऱ्य व पश्च या सरांचे प्रथम जन्मलेले भी माझन टाकीन आणि मिसरांतील सर्व देवांचे शासन कर्हीन; भी परमेश्वर आहे. १३ आणि ज्या घरांत तुम्ही असणार त्यावर तें रक्ख तुम्हांप्रीत्यर्थ खण होईल. भी जेव्हां रक्ख पाहीन तेव्हां तुम्हांस ओलंडून जाईन, मिसर देशाच्या लोकांस भी मारीन तेव्हां तुम्हांवर अनर्थ येणार नाही, तुमचा नाश घराण्याचा नाही. १४ हा दिवस तुम्हांस सारका-

दास्तल होईल, शा दिवशी तुम्ही परमेश्वराचीत्यर्थ भेदा भरवून सेण पाळावा; पिठळानपिठळा अगदी कायमचा विधि समजून हा सण तुम्ही पाळावा.

१५ सात दिवस तुम्ही बेस्थीर भाकरी खाली; पहिल्याच दिवशी तुमच्या घरांतील सर्व खालीर छाकून टाकवें; पहिल्या दिवसापासून सातव्या दिवसापर्यंत जो कोणी खमिराची भाकरी खाईल त्याचा इस्साएलांतून उच्छेद व्हावा. १६ पहिल्या दिवशी तुमचा पवित्र भेद्य भरवावा, तसाच सातव्या दिवशीहि पवित्र भेद्य भरवावा; या दोन्ही दिवशी कांही काळे करू नये; मात्र प्रत्येक मनुष्याच्या खाण्यापिण्यासंबंधाने जे काही करावयाचे असेल तें करावें. १७ या प्रकारे तुम्ही बेस्थीर भाकरीचा सण पाळावा; कारबं याच दिवशी भी तुमच्या सेना मिसर देशातूल बाहेर आणिल्या आहेत; यास्तव हा दिवस फिल्हानपिठळा कायमचा विधि महाल पाळावा. १८ पहिल्या महिन्याच्या चरुदशीच्या संध्याकाळ-पासून तों त्या महिन्याच्या एकविसाच्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत तुम्ही बेस्थीर भाकरी खाव्या. १९ सात दिवसापर्यंत तुमच्या घरांत मुळीच खमिर नसावें; करण जो कोणी एकादी खमिराची बस्तु खाईल, तो परदेशीम असो की खदेशीय थरो, त्याचा इस्साएलाच्या मंडळीतूल उच्छेद कराशा. २० तुम्ही कसलाहि खमिराचा पदार्थ खाऊ नये; तुम्ही घरोपर बेस्थीर भाकरी खाव्या.

२१ भय मोराने इस्साएलाच्या सर्व वडील जनांस बोल्हावून महालें, तुम्ही आपआपल्या घराण्याप्रमाणे एकाएक कोकरू निवळून प्यावे आणि वल्हांडणाचा यज्ञपणु वधावा; २२ नंतर एजोब झांडाची एक लुटी घेऊन ती पात्रातील रक्खांत तुचकळवी आणि तिचे त्यांतील रक्ख दरवाहाच्या कपाळ्यांतील व दोन्ही बालांना लाखावें; आणि सकाळपर्यंत कोणीहि घराच्या दरवाहाहेर आऊं नये. २३ कारण परमेश्वर मिसन्यांचा वय कपाळ्यासाठी देशात फिलार आहे; ज्या ज्या घराण्याचा कपाळ्यांतीवर व दोन्ही बालांवर रक्ख लाविलेले

परमेश्वर पाहील ते तें दर शो ओलंडून बाईल आणि वध करणाऱ्यास तुमचा वध करण्यासाठी तुमच्या घरांत जाऊ देणार नाही. २६ हा विधि तुम्हाला व तुमच्या पुण्यप्राप्ती निरंतरचा आहे असे समजून तो पाळवा. २७ वचनदत देश परमेश्वर तुम्हांस देईल, त्यात तुम्ही जाळ सेव्हां हा उपासनेचा प्रकार तुम्ही पाळवा. २८ तुमची मुलंबाळं तुम्हांस विचारितील की या उपासनेचा अर्थ काढ २७ तेव्हां तुम्ही सांगा की हा परमेश्वराच्या वस्तृहठाचा यश आहे; त्याने मिसरी लोकांस मारिले व आपल्या घरांचा वचव केला त्या समर्थी तो मिसरांतील इश्वाएलंवांची घरं ओलंडून गेला. हे ऐकून लोकांनी मस्तके लव्हून दंडवत घाटले. २९ इश्वाएल लोकांनी जाऊन तरे केले; परमेश्वरांने मोशे व अहरोन यांस आळा दिली त्याप्रमाणे त्यांनी केले.

३० मध्यरात्री असे झाले की मिसर देशांतील सिंहासनावर आस्त असलेल्या फारोन्या ज्येष्ठ पुण्यासून बंदिशांत पडलेल्या कैराण्या ज्येष्ठ चुक्रपर्यंत सर्व, आणि गुरांडोरापैकी सर्व प्रथम वत्स परमेश्वरांने माळून टाकिले. ३० रात्रीच्या समर्थी फरो, त्याचे सर्व सेवक आणि सगळे मिसरी लोक जागे झाले; आणि मिसर देशात मोठा हाहाकार उडाला, कारण ज्यात कोणी मेळा नाही असे एकहि घर राहिले नाही. ३१ तेव्हां फरोरांने रातोरात मोशे व अहरोन यांस बोलावून सांगितले, तुम्ही व सगळे इश्वाएल लोक माझ्या लोकांवून निघून जा; तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे जाऊन परमेश्वराची उपासना करा. ३२ तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे आपली शेर्डेमेंदरे व गुरेंडोरे घेऊन चालते व्हा; आणि मलाहि आवारीवाद या. ३३ इश्वाएल लोकांनी देशांतून तात्काळ निघून जावे म्हणून मिसरी लोकांनी त्याच्यामाणे तगदा व्यक्ती; ते म्हणाले, आम्ही सर्व मेलोंच आहो. ३४ इश्वाएल लोकांनी माळिलेली कर्णीक स्तमीर न घास्तां तशीच कथवटीसहित कपव्यांत वांधून त्याचावर घेतली ३५ मोशाच्या सांगण्याप्रमाणे

इश्वाएल लोकांनी केले; त्यांनी मिसरी लोकांपासून सोन्याहृष्याचे दागिने व वज्रेप्रावरणे मागून घेतली; ३६ मिसरी लोकांची कृपादृष्ट इश्वाएल लोकांवर होईमे परमेश्वरांने केले, म्हणून त्यांनी जे जे मागितले तें तें त्यांनी त्यांस दिले; अशा प्रकारे त्यांनी मिसरी लोकांस लुटिले.

३७ मग इश्वाएल लोक रामसेस येथून कूच कस्तु मुझेथ येणे गेले; जे पुरुष पायी गेले ते मुलंबाळं खेरीजकरून मुमारे सहा लाख होते. ३८ त्यांच्यावरोबर लोकांचा मोठा मिश्र समुदाय गेला; तशीच शेर्डेमेंदरे, गुरेंडोरे वगैरे पुष्कळ जनावरे गेली. ३९ त्यांनी आपल्यावरोबर मिसर देशांतून माळिलेली कर्णीक आणिली होती, तिच्या बेसमीर भाकरी भाजिल्या, तिच्यांत कांही स्तमीर नव्हते; मिसर देशांतून त्यांस जबरीने बाहेर काढिले होते, यास्तव त्यांना थांचावयास अवकाश मिळवला नाही; त्यांस स्वाप्यासाठी कांही तयार कस्तु घेता आले नाही. ४० इश्वाएल लोक मिसर देशांतून येळन राहिल्यास चारशेंतीस वर्षे लोटली होती. ४१ चारशेंतीस वर्षाच्या अखेरीस बरोबर त्याच दिवशी परमेश्वराच्या सर्व सेना मिसर देशांतून बाहेर निघाल्या. ४२ परमेश्वरांने त्यांस मिसर देशांतून बाहेर काढिले त्याकरिता ही परमेश्वराप्रीत्यर्थ जागरणाची रात्र म्हणून अवश्य पाळावी; इश्वाएल लोकांनी पिंडवानपिण्डा ही रात्र परमेश्वराप्रीत्यर्थ जागरणाची म्हणून अवश्य पाळावी.

४३ परमेश्वर मोशे व अहरोन यांस म्हणाला, वल्हांडण सणाचा विधि असा: कोणी विदेश्यांने त्यांतलं कांहीं स्वार्ं नये; ४४ तथापि कोणी पैका देऊन एकादा दास विकत घेतलेला असल्यास त्याची मुंता त्याच्यावर त्यांने त्यांतलं स्वार्ं. ४५ उपरी अथवा मोलकरी यांपैकी कोणी तें खाऊ नये. ४६ हे भोजन एकाच घरांत झाले पाहिजे; त्या मासांतील कांहीएक घराच्या बाहेर नेऊ नये आणि यज्ञपश्यांचे एक हाडहि तोहू नये. ४७ इश्वाएलाच्या समस्त मंडळीने हा विधि पाळवा. ४८ कोणी परदेशीय तुम्हांवरोबर राहत असून परमेश्वराप्रीत्यर्थ

बल्हाडण सण पावूँ इच्छील तर त्याच्या घरच्या सर्व पुरुषांची सुता व्हावी; मग त्याल जवळ देऊन सण पावूँ यावा आणि देशी मनुष्याप्रमाणे त्यास गणावें; पण बेसुनत पुरुषांने त्यांतलं कांही सातां कामा नये. ४९ स्वदेशीय व तुमन्यामध्ये राहणारा या दोघांस एकच नियम असावा. ५० या प्रकारे सर्व इश्वाएल लोकांनी केले, परमेश्वरांने मोशे व अहरोन यांस आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी केले. ५१ त्याच दिवशी परमेश्वरांने इश्वाएल लोकांच्या सेना टोलीटोलीने मिसर देशांतल बाहेर आणिल्या.

१३ १ मग परमेश्वरांने मोशाल सांगितले की
२ इश्वाएल लोकांमध्ये मनुष्य व पशु या
दोहोंचे जे प्रथम जन्मरेले उदरांतल बाहेर
येतात त्यांस माझ्याप्रीत्यर्थ पवित्र म्हणून वेगळे ठेव;
ते माझे आहेत.

३ मोशे लोकांस म्हणाला, या दिवसांचे स्मरण ठेवा; त्याच दिवशी तुम्ही मिसरांतून, दास्यगृहांतून बाहेर नियालां; परमेश्वरांने आपल्या भुजबलांने तुम्हांस या स्वलंतून बाहेर काढिले, म्हणून या दिवशी स्वमिराची भाकर सावयाची नाही. ४ तुम्ही अबीच महिन्याच्या रात्रा दिवशी नियालां आहं. ५ कलानी, हिती, अमोरी, हित्यां आणि यवूसी यांच्या देशांत, तुश्या पूर्वजांस परमेश्वरांने प्रतिज्ञापूर्वक देऊ केलेल्या दुधामधाचे प्रवाह चालले आहेत अशा देशांत त्यांने तुला आणिल्यावर या महिन्यांत तं हा सण पाव्यावा. ६ सात दिवस बेसमीर भाकरी खाव्या आणि सातव्या दिवशी परमेश्वराप्रीत्यर्थ सण करावा. ७ या सात दिवसांत बेसमीर भाकर सावी; स्वमिराची भाकर तुश्यापाईंनी नजरेस पडू नये, तुश्या देशभर स्वमिरांने दर्शनसुद्धां होऊ नये. ८ पुढील काळी तं आपल्या पुश्यास कल्यावें की मी मिसर देशांतून नियालों तेव्हां परमेश्वरांने मजसाठीं जे कांही केले त्यासुले मी हा पाळीत आहं. ९ हे चिन्ह तुश्या हातावर, तुश्या दोन्ही डोल्यांच्यामध्ये स्मारक असें असावें, परमेश्वराचा नियम तुश्या मुखी असावा; कारण

की परमेश्वरांने बल्हान् भुजाने तुला मिसर देशांतूल बाहेर काढिले; १० म्हणून तं वर्षानुवर्षे नेमलेल्या समर्थी हा विधि पाव्यावा.

११ परमेश्वरांने तुला व तुश्या पूर्वजांला कलान्यांचा जो देश प्रतिज्ञापूर्वक देऊ केला त्यांत तो तुला नेतून तो तुश्या हाती दईल, १२ तेव्हां उदरांतूल नियालेला प्रथम पुरुष आणि जनावराच्या पोटचा प्रथम वत्स यांस परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेगळे करावें; सर्वे नर परमेश्वराचे होत. १३ गाढवाचा प्रथम इत्स एक कोकलं देऊन सोडवून घ्यावा; त्याच्या मोबदला कांही न दिल्यास त्याची मान मुरगाची तुश्या वंशजांतले प्रथम नर मोबदला देऊन सोडवून घ्यावे. १४ पुढील काळी तुश्या पुत्र तुला विचारील की हे काय? तेव्हा त्यास सांग, मिसर देशांतूल, दास्यगृहांतूल परमेश्वरांने आम्हांस आपल्या भुजबलांने बाहेर काढिले; १५ आणि फारो आम्हांस जाऊ दईना, तेव्हा परमेश्वरांने मिसर देशांत मनुष्य व पशु यांचे सर्व प्रथम नर मास्न टाकिले; म्हणून उदरांतूल नियालेल्या सर्व प्रथम नरांचा मी परमेश्वरास बाल अर्पितो; पण माझे सर्व ज्येष्ठ पुत्र मोबदला देऊन सोडवून घेतो. १६ तुश्या हातावर आणि तुश्या दोहो डोल्यांच्या मध्यभागी हे स्मारक चिन्ह व्हावें; कारण परमेश्वरांने आपल्या भुजबलांने आम्हांस मिसर देशांतूल बाहेर आणिले.

१७ फारोने लोकांस जाऊ दिले तेव्हा पलिष्ठी लोकांच्या देशांनी वाट जवळची असूनहि देवांने त्यांस त्या वाटेने जाऊ दिले नाही; युद्धप्रसंग पाहून हे लोक माधार घेऊन मिसरास परत जावयाचे असें देवास वाटले; १८ म्हणून केरा घेऊन रानाच्या वाटेने त्यांने त्यांस तांबऱ्या समुद्राकडे नेले; इश्वाएल लोक मिसर देशांतूल सशळ होऊन बाहेर नियाले. १९ मोशांने आपल्याबरोबर योसेफाच्या अस्थि घेतल्या, कारण योसेफाने इश्वाएल लोकांकडून आणभाक करवून त्यांस सांगितले होतें की देव खात्रीने तुम्हांस भेट दईल तेव्हा तुम्ही आपल्याबरा-

बर मास्या अस्ति वेदन जा: २० मग ते सुक्कोष येथून रवाना क्षाले आणि रानाच्या हळीवर एकमात्र त्यांनी तळ दिला. २१ त्यांनी रात्रिदिवस चालावें म्हणून परमेश्वर दिवसा त्यांस मार्गे दाखविष्यासाठी येवरीतीभाव्या डायी आणि रात्री त्यांस प्रकाळ देवासाठी येविस्तीभाव्या डायी त्यांच्या पुढे चालत असे; २२ दिवसा येवस्तंभ व रात्री अगिस्तील लोकांपूळून करीं दृढ होत नसत.

१ परमेश्वराने योशाल म्हटले, २ इसाएल १४ लोकांस असे संग की तुम्ही फिस्ल मिसदोल आणि समुद्र यांच्यामध्ये पी-हळीरोयासुढे बाल-सफोनासमोर तळ याचा, त्यासमोर समुद्रांचवळ आपले ढेरे उभारावे. ३ मग कारो इसाएल लोकांसंवळाने म्हजेल की ते देशात गोधळ्ये आहेत, त्यांचा रानात योद्यमारा याचा आहे. ४ मी फारोचे मन कठीच करीन आणि तो त्यांच्या पाठीस लगेल; या प्रकारे फारो व त्यांनी सर्व सेना यांचा पराभव केल्याने माझा प्रतीप प्रगट होईल आणि मी बसेश्वर आहे है मिसरी लोकांस कळेल. त्यांच्यामध्ये इसाएलंनी केले. ५ इसाएल लोकांनी पलायन केले हैं वर्तमान मिसराच्या राजास कळले तेव्हा फारोचे व त्यांच्या सेवकांचे मन त्या लोकांसंवळाने बदलले, व ते म्हणून उमाते की इसाएल लोकांस यापल्या दास्यांदून भुदून आंख दिले हैं आम्ही काय केले? ६ तेव्हा त्यांने आपला रथ रिद रस्त आपले लोक आपल्यावरोवर बेतके; ७ त्यांने सहाऱ्ये निवडक रथ व मिसरांतके सर्व रथ त्यांवारील सरदारांसह वरोवर बेतले. ८ परमेश्वराने मिसराच्या राजा फारो यांचे मन कठीच केले आणि तो इसाएल लोकांच्या पाठीस लगाला; इसाएल लोक तर मोठ्या अवसानाने चालले होते. ९ मग फारोचे सर्व घोडे, रथ व स्वार यांसह मिसरी सैन्यांने त्यांचा पाठलाग कस्त पी-हळीरोयानजीक व बाल-सफोनासमोर समुद्रांतीरी त्यांनी तळ दिल्य होता तेचे त्यांस गाठिले. १० फारो नजीक वेळन ठेपला; इसाएल लोकांनी टेहळून पाहिले तो मिसरी लोक आपल्या पाठोपाठ वेत आहेत असे त्यांस दिसून,

तेव्हां त्यांस घडकी भरली व ते परमेश्वराचा धावा करू लागले. ११ ते योशाला म्हणाले, मिसरांत काय कवरा नम्हत्या म्हणून तू आम्हांस येथे रानात मरावयास आणिले? आम्हास तू मिसरांदून वाहूर काढिले तें काय म्हणून? १२ आम्ही तुल मिसरांत नव्हतों का म्हणत की आम्ही आहों ते टीक आहों, आम्हांस आपले मिसरी लोकांचे दास्य करीत राहू दे; येथे रानात मस्त जावे त्यापेक्षां मिसन्यांचे दास्य पतकरले. १३ योसे लोकांस म्हणाला, भिंत नका, स्थिर उमे राहा आणि परमेश्वर आज तुमच्ये तारण करील तें पाहा, कारण जे मिसरी लोक तुम्ही आज पाहत आहों ते पुन: कळवाहि तुमच्या नजरेस पडावयाचे नाहीत. १४ परमेश्वर तुम्हांसाठी लडेल, तुम्ही उगे राहा.

१५ मग परमेश्वर योशाल म्हणाला, माझा धावा करीत काय बसलास? इसाएल लोकांस संग की पुढे वळा. १६ तू आपली काढी उभार आणि आपला हात समुद्रावर उगाल्या तो उभाग, म्हणजे इसाएल लोक भरसमुद्रांत कोरच्या भूमीवर चालतील; १७ आणि पाहा, मी स्वतः मिसन्यांची मने कठीच करीन आणि तो त्यांच्या पाठीस लगातील; आणि फारो, त्यांची सर्व सेना, त्याचे रथ व त्यांचे स्वार यांचा पराभव केल्याने माझा महिला प्रगट होईल. १८ फारो, त्याचे रथ व त्याचे स्वार यांचा पराभव केल्याने माझा महिला प्रगट यात्र्या म्हणजे मी परमेश्वर आहे है मिसरी लोकांस कळेल. १९ तेव्हा देवाचा दृढ इसाएली सेनेच्या पुढे चालत असे तो निघून सेनेच्या मांगे गेला, आणि येवस्तंभ त्यांच्या आचांडीदून निघून त्यांच्या फिकांडीस उमा राहिला; २० तो मिसन्यांची सेना आणि इसाएलंनी सेना यांच्यामध्ये राहिला; मेव व अंधकार होता तरी तो रात्रीचा प्रक्षेप देत होता; रात्रभर एक पक्षाला तुस्याचा पक्षाकडे जावले नाही.

२१ योशाने आपला हात समुद्रावर उगारिला तेव्हां परमेश्वराने रात्रभर पूर्व दिसेचा जोराचा वारा वाहून समुद्र मांगे इटविला, असा की पाणी उभाग होल्यांनी घेरली

जमीन जाली; २३ इशाएल लोक भरसमुद्रांत कोरच्चा जमिनीवहन चालणे आणि त्यांना उजवीकडे व डावीकडे पाणी भिस्तीसारखे जाले; २४ तेव्हां मिसन्यांनी त्यांचा पाठलगा केला आणि फारोचे सर्व बोडे, रथ व स्वार त्यांच्या पाठोपाठ समुद्रामध्ये गेले; २५ तेव्हां रात्रीच्या शेवटल्या प्राही परमेश्वराने अभीच्या व मेवळच्या स्तंभांतून मिसरी सेनेकडे पाहून त्यांची बेघा उगमिली. २६ त्यांने त्यांच्या रथांची चके काढून ते चालविले कठीण केले; तेव्हां मिसरी लोक म्हणून लगाले, आणण इशाएलांपासून पहून जाळे, कारण परमेश्वर त्यांच्या बाजूने मिसन्यांवी लडत आहे.

२७ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, आपला हात समुद्रावर उगार म्हणजे पाणी पूर्ववत् जमून मिसन्यांवर, त्यांच्या रथांवर व स्वारावर वेईल. २८ मोशाने समुद्रावर आपला दूर उगारिला तेव्हां दिवस उजाडल्यावर समुद्र परतल त्याचा लोट पूर्ववत् वाहू लागाला; त्यापुढे मिसरी लोक पर्ह लागाले, पण परमेश्वराने त्यांस समुद्रामध्ये उलझून पाहिले. २९ पाणी पूर्वस्थली परत आले आणि रथ, बोडे आणि फारोची सर्व सेना जी त्यांच्या पाठीस लगून समुद्रामध्ये गेली होती ती सर्व त्यांत गडप जाली; त्यांतला एकही वांचल नाही; ३० पण इशाएल लोक भरसमुद्रांत कोरच्चा जमिनीवहन चालून गेले; त्यांना उजवीकडे व डावीकडे पाणी भिस्तीप्रमाणे जाले. ३१ या प्रकारे परमेश्वराने त्या दिवशी इशाएल लोकांस मिसन्यांच्या हातांतून सोडविले आणि मिसरी लोक समुद्रांतीरी मरून पडलेले इशाएलांनी डोळ्यांनी पाहिले. ३२ परमेश्वराने मिसन्यांना आपला प्रबल हात दाखविला तो इशाएलांनी पाहिला, तेव्हां त्यांनी परमेश्वरावरूपे भय छुरिले आणि परमेश्वरावर आणि त्यांचा सेवक मोडे याच्यावर त्यांनी मिशास टेकिला.

१ तेव्हां मोसे आणि इशाएल लोक
१५ यांनी परमेश्वराचा है गीत गाहिले; ते
म्हणाले:-

- मी परमेश्वराचा गीत गाहि, कारण तो विकल्पे
उद्भव जाला आहे;
घोडा व राजत स्थाने समुद्रांत उलझून टाकिल आहे.
२ परमेश्वर माझे बल, माझा स्तोत्रविषय आहे,
तो माझा उद्धारक जाला आहे;
माझा देव हात्य, याचे मी स्तोत्र गाहिल;
हात्य माझ्या पितृत्वा देव, मी याचा महिमा गाहिल.
३ परमेश्वर रणीत आहे;
याल्हे है त्यांने नाम.
४ कारोचे रथ व त्यांची सेना ही त्यांने समुद्रांत
उलझून टाकिली आहेत;
त्यांचे निवडक सरदार तांबच्चा समुद्रांत दुडाळे
आहेत.
५ गहिन्या जलाने त्यांस गडप केले आहे;
ते शिळेप्रमाणे जलाशयाच्या तळी गेले आहेत.
६ हे परमेश्वरा, तुझा उजवा हस्त बळेकस्तु प्रतापी
जाला आहे;
हे परमेश्वरा, तुझा उजवा हात शत्रूचा भुगा
करिलो.
७ आपलांशी सामना करणाऱ्यास तु आपल्या महा-
प्रतापाने उलझून टाकिलो;
तु आपला संताप भडकविलोस, तो त्यांस भूसा-
प्रमाणे भस्म करिलो.
८ तुझा नाकुचुड्यांच्या फुकराने जलाच्या राशि
वनव्या;
जलप्रवाह रासीप्रमाणे उभे राहिले,
जलव्यय सामाराच्या उदरी चिजून गेले.
९ शत्रु म्हणाला,
मी पाठ्यालग करीन, मी गाठीन, मी खट बादल बेईन;
त्यांनी माझा जीव तुम होईल;
मी तरवार उपसून आपल्या हातांने त्यांचा
विर्बंध करीन.
१० तु आपल्या फुकराचा बाजू सोडिल तेव्हा
समुद्रांने त्यांस गडप केले;
ते विशाप्रमाणे महाजलाशयांत दुहून गेले.

११ हे परमेश्वरा, देवामच्ये तुजसारखा कोण आहे? पाविष्यामुळे भैभवी, स्तवकानीय कृत्यांनी भयानक, अद्भुते करणारा असा जो तू त्या तुजसारखा कोण आहे?

१२ तू आपला उजवा हात उगारिला, आणि पृथ्वीने त्यांस गिळून टाकिले.

१३ आपला उद्देश्येस्था आपल्या लोकांस तू स्वकरुणे नेले आहे; आपल्या बलाने तू त्यांस आपल्या पवित्र निवासाकडे घेऊन गेला आहेस.

१४ हे रेकून राहूऱ्ये कंपाकमान झाली आहेत; पलेशोयनिवासी भयाकुल झाले आहेत.

१५ तेजव्हां अद्वेषाचे अधिपति हैराण झाले; मवाचाचे नायक थरथरां कोपत आहेत; सर्व कनानविवासी मरित झाले आहेत.

१६ भीति व दहशत त्यांस थेरितील; तुम्हारा बाहुप्रतापामुळे ते पाषाणाप्रमाणे स्तब्ध होतील;

हे परमेश्वरा, तुझे लोक पार निघून जात तोंवर, तू खेरेदी केली प्रजा पार निघून जाई तोंवर असे होइल.

१७ तू त्यांस नेतील आणि आपल्या वतनाच्या निरीवर आणून लाविसील;

हे परमेश्वरा, तू आपल्यासाठी केलेले निवासस्थान हेच आहे;

हे प्रभू, तुम्हा हातांनी स्थापिलेले तुझे पवित्र स्थान हेच.

१८ परमेश्वर युगानुगुण राज्य करील.

१९ फारोचे घोडे, रथ व स्वार, समुद्राच्या पोटी जाळन पहले आणि परमेश्वराने समुद्रांने पाणी त्यांचवर बांधिले, पण इस्ताएल लोक भरसमुद्रामध्ये कोरच्या जगिनीवस्तु चालू गेले, म्हणून त्यांनी हे गाईले; २० मग अहोनाची बहीण मिर्याम संदेशी हिने हाती डफ घेतला आणि सर्व जिया डफ घेऊन तिच्याभागून गृह्य करीत चालत्या. २१ आणि मिर्यामेने त्यांच्या गांध्यास्त्र श्रुपद घरिले:

परमेश्वराला गीत गा, कारण तो विजयाने उभत साला आहे; घोडा व राठेत त्यांने समुद्रांत उल्थल टाकिला आहे.

२२ नंतर मोशाने इस्ताएल लोकांस तांबव्या समुद्रामसून पुढे नेले आणि ते शर नावाच्या वैराण प्रदेशांत जाळन पोहचले; त्यातून तीन दिवस कूच करीत असतां त्यांस पाणी कोठे मिळेला. २३ मग मारा नामक एका स्थळी ते आले, तेथेले पाणी फार सारे असल्यामुळे त्यांस तें पिववेळा, म्हणून त्या स्थळाचं नांव मारा असे पडले. २४ तेजव्हां आम्ही काय प्याचें असे म्हणून त्यांनी मोशाजवळ कुरकुर केली. २५ त्यांने परमेश्वराचा धावा केला तेजव्हां त्यांने त्यास एक वनस्पति दाळविली, ती त्यांने पाण्यांत टाकिल्यावर तें गोड झाले. तेथें त्यांने त्यांच्यासाठी एक विधि व नियम लावून दिला, त्यांस कस्टोटीस लाविले आणि म्हरले, २६ तू आपल्या देव परमेश्वर याचे वचन मनःपूर्वक ऐकशील आणि त्याच्या दृष्टीने जें नीट तें करिशील, त्याच्या आङ्गांकडे काळ देशील आणि त्याचे सर्व विधि पाळशील तर मिसरी लोकांवर ज्या व्याधि मी पाठविल्या त्यांपैकी एकीहे तुजवर पाठविणार नाही; कारण मी तुला व्याधिमुक्त करणारा परमेश्वर आहे.

२७ मग ते एलीम येणे आले; त्या ठिकाणी पाण्याचे बारा झारे आणि सतत खजुरीची झाडे होती; तेथें पाण्याजवळ त्यांनी तळ दिला.

१ मग एलीम येथून कूच करून इस्ताएल १६ लोकांचा सर्व समुद्राय मिसर देशांतून निवाल्यावर दुसऱ्या महिन्यांच्या पंधराव्या दिवशी एलीम आणि सीनाय यांच्यामध्येत्या सीन रानांत येऊन पोहंचला. २ त्या रानांत इस्ताएल लोकांच्या सर्व मंडळीने मोशे व अहोन यांच्यासंबंधाने कुरकुर केली; ३ इस्ताएल लोक त्यांस द्वर्ण लागले की आम्ही मिसर देशांत मांसाच्या पांत्रांवर बसून येण्ये भोजन

करीत होतों तेव्हा आम्हांस परमेश्वराच्या हातून मरण आले असते तर पुरवले असते, पण या सर्व समुदायास उपासाने मारावै म्हणून तुम्ही आम्हांस त्या रानांत आपिले आहे.

४ तेव्हा परमेश्वराने मोशाला म्हणले, पाहा, मी आकाशांदून तुम्हांसाठी अब्रविष्ट करीन आणि त्या लोकांनी बाहेर जाऊन एकएक दिवसाला पुरेल इतके जमा करावै; यावरून ते माझ्या नियमाप्रमाणे चालतात किंवा नाही याविष्यांमी त्यांची परीक्षा पाहीन. ५ सहाच्या दिवंवीजे कांही ते जमा करून शिजवितील ते इतर दिवंवीजे जमा करतील त्याच्या दुष्ट प्रसादे. ६ मोशे आणि अहरोन सर्व इस्माएल लोकांस म्हणाले की परमेश्वरानेच तुम्हांस मिसर देशांतून काढले हें तुम्हांस संघाकाळी कळून घेईल, ७ आणि सकाळी परमेश्वराच्ये तेज तुमच्या दृष्टीस पडेल, कारण परमेश्वराविश्वरु तुम्ही कुरुकर करीत आहो ती त्याने ऐकली आहे; आम्ही कोण की तुम्ही आम्हांविश्वरु कुरुकर करावी? ८ मोशे म्हणाला, परमेश्वर तुम्हांस संघाकाळी मांस खावयास देईल व सकाळी पोटभर भाकी देईल तेव्हा पाहाल; कारण तुम्ही परमेश्वराविश्वरु जी कुरुकर करितां ती त्याने ऐकली आहे; आम्ही कोण आहों? तुमचे कुरुकुरो आम्हांविश्वरु नव्हे तर परमेश्वराविश्वरु आहे. ९ मोशे अहरोनास म्हणाला, इस्माएल लोकांच्या सर्व मंडळीस सांग की तुम्ही परमेश्वरासन्मुख ग, कारण त्याने तुमची कुरुकुर ऐकली आहे. १० अहरोन इस्माएलाच्या सर्व मंडळीरी बोलत असतां त्यांनी रानाकडे नजर फिरविली, तो मेंधांत परमेश्वराच्ये तेज दृष्टीस पडले. ११ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १२ इस्माएल लोकांनी कुरुकुर मी ऐकली आहे, त्यांस सांग की संघाकाळी तुम्ही मांस खाल आणि सकाळी बोटभर भाकी खाल, म्हणजे मी तुमचा देव परमेश्वर आहें हें तुम्हांस कळेल.

१३ संघाकाळी असे ज्ञाले की लावे येऊन सर्व छावणीभर पसरले आणि सकाळी छावणीच्या चोहों बांज्स दंव पडले. १४ हें पडलेले दंव सुकून गेले तेव्हा त्या रानांतील सर्व भूमीवर खवल्यांसारखे

हिसकाणाएवढे सूझ रज पसरलेले नजरेस पडले १५ इस्माएल लोक ते पाहून एकमेकांस म्हणाले, हे काय? तें काय होते तें त्यांस माहीत नव्हते. मोशे त्यांस म्हणाला, परमेश्वराने तुम्हांस खावयास दिले आहे तें हेच. १६ परमेश्वराने आज्ञा केली आहे ती ही की प्रत्येकांने आपआपल्या आहाराप्रमाणे हें गोळ करावै; ज्याच्या त्याच्या डेन्यात जेवढी माणसे असतील तेवढांसाठी आपआपल्या माणसांच्या संख्येप्रमाणे प्रत्येकी एकएक ओमर जमा करावै. १७ इस्माएल लोकांनी तसें केले; कोणी कमी, कोणी जास्त गोळा केले. १८ त्यांनी ओमरच्या माणाने तें मापून पाहिले तेव्हा ज्याने फार गोळा केले होते त्याचे अधिक भरले नाही; तसेच ज्याने थोडे गोळा केले होते त्याचे कांही कमी भरले नाही; प्रत्येकांने आपआपल्या आहाराच्या माणाने तें गोळा केले होते. १९ मोशाने त्यांस सांगितले की कोणीहि यापैकी कांहीएक सकाळ्यर्थत ठेवू नये. २० तथापि त्यांच्यापैकी किंत्यांनी मोशांचे न ऐकता त्यांतले कांही सकाळ्यर्थत ठेविले तेव्हा त्यांत किंडे पहिन त्याची धाण येऊ लागली; त्यावरून मोशे त्यांच्यावर रागावला.

२१ या प्रकारे ते निय सकाळी आपआपल्या आहारप्रमाणे तें गोळा करीत; आणि उनाचा ताप वाढला म्हणजे तें वितक्ले. २२ सहाच्या दिवंवीजी त्यांनी दुष्ट प्रस्तु तुम्हजे प्रत्येक माणशी दोन ओमर गोळा केले: तेव्हा त्या मंडळीच्या सर्व सरदारांनी मोशाकडे येऊन त्यास हें कळविले. २३ तो त्यांस म्हणाला, परमेश्वराच्ये संघांने असे आहे की उथां विश्रामवार, परमेश्वराचा पनित्र शब्दाथ आहे; तुम्हांला भाजावयाच्ये तें भाजा आणि शिजवावयाच्ये तें शिजवा आणि जे कांही उरेल तें आपल्यांसाठी सकाळ्यर्थत ठेवा. २४ मोशाने त्यांस सांगितल्याप्रमाणे त्यांनी तें सकाळ्यर्थत ठेविंगी; पण त्याची धाण सुदूरली नाही किंवा त्यांत किंडे पडले नाहीत. २५ मग मोशे म्हणाला, तें आज खा, कारण आज परमेश्वराचा

१ अथवाः मात्रा आहे; मुळांतः मानहू.

कामाच आहे, आज रानांत तें तुम्हांस मिळवयाचे नाही. २६ सहा दिवस तुम्ही तें गोळा करावें; सातवा दिवस कामाच आहे, त्या दिवशी कांहीएक नसणार. २७ तरी सातव्या दिवशी तें गोळा कराव्यासाठी कांही लोक बाहेर गेले पण त्यांस कांही मिळले नाही. २८ तेव्हा परमेश्वराने मोशाला मट्टलं, माझ्या आजा व माझे नियम पाठ्यवयास तुम्ही कोरवर अझांच्य दोणार? २९ पाहा, परमेश्वराने तुम्हांस कामाच आहे म्हणून सहाव्या दिवशी तो तुम्हांस दोन दिवसांचे अन्न देतो; सातव्या दिवशी प्रत्येकाने आपआपल्या स्थानी स्वत्य असावें, आपले स्थान सोडून कोणीही बाहेर जाऊ नये. ३० याप्रमाणे लोकांनी सातव्या दिवशी विसावा घेतला.

३१ इसाएल लोकांनी त्या अभावांचे नंब माझी ठेविले, तें घण्यासारखे पांढरे असून त्याची चव मध्य घालून केलेल्या पोलीसारसी होती. ३२ मोशे म्हणाला, परमेश्वराने असी अझा दिली आहे की सातांदे एक ओमरभर पुढल्या पिढ्यांच्या लोकांसाठी ठेवा; मी तुम्हांस मिसर देशांतून काढून आणून रानांत कोणत्या प्रकारांचे अन्न दिले हें त्यास यावरून कळून येईल. ३३ तेव्हा मोशाने अहोरोनास सांगितले की एक पात्र घेऊन त्यांत एक ओमरभर माझा घाल; तें तुमच्या पुढील पिढ्यांसाठी परमेश्वरासमोर राखून ठेवावयाचे आहे. ३४ परमेश्वराने मोशाला आज्ञा केल्याप्रमाणे ते जतन करावें म्हणून आज्ञापटासमोर अहोरोनाने ठेविले. ३५ इसाएल लोक वस्ती असलेल्या देशांत जाऊन पोहंचत तोंपर्यंत चाळीस वर्षे माझा खात होते; काळान देशाच्या सरहदीपर्यंत जाऊन पोहंचत तोंपर्यंत ते माझा खात होते. ३६ ओमर हा एकत्रा दहावा भांग आहे.

१ मग इसाएल लोकांचा सर्व समुदाय
१७ सीन रानांतून निघाला; परमेश्वरान्या आहे-
 प्रमाणे घजल करून रफीदीम येथे त्यांने तळ दिला; तेथे लोकांस प्यावयास पाणी मिळेना;

२ म्हणून लोक मोशाली भांडू लागले व म्हणाले, आम्हांस प्यावयास पाणी दे, तेव्हा मोशे त्यांस म्हणाला, तुम्ही मजशी कां भांडता? परमेश्वराची परीक्षा कां पाहतां? ३ लोकांस पाण्याचा शोष लागला तेव्हा ते कुरकुर करून मोशाला म्हणाले, आम्हांस, आमच्या मुठांस व आमच्या गुरुंदोरास तहानेने माळून टाकायास तं आदांस मिसर देशांतून बाहेर कां काढिले? ४ मोशाने परमेश्वराचा धावा करून मट्टलं, या लोकांस मी काय कले? हे तर मला बहुतेक दगडमार करावयास तयार झाले आहेत. ५ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, इसाएलांतील कांही बडील माणसे बरोबर घेऊन व तं नील नदीवर आपटलीस ती आपली काढी हाती घेऊन लोकांच्या पुढे बाल. ६ पाहा, होरेब गिरीवीरील एका खडकावर मी तुजुपुढे उभा राहीन; तं त्या खडकावर काढी आपट; त्यांतून पाणी निघेल म्हणजे तें हे लोक पितील. मोशाने इसाएलांच्या बढिलांदेखत तसे केले. ७ मोशाने त्या ठिकाणांचे नंब मस्ता (परीक्षा) आणि मरीबा (कळज) असे ठेविले, कारण इसाएल लोकांनी तेथे कळज केला आणि परमेश्वर आमच्यामये आहे किंवा नाही असे म्हणून परमेश्वराची परीक्षा पाहिली.

८ मग अमालेक घेऊन रफीदीम येथे इसाएल लोकांशी लहू लागला. ९ तेव्हा मोशाने योहोशवास सांगितले, अपल्यातले कांही पुलुष निवळून काढ आणि जाऊन अमालेकाशी युद्ध कर; उद्यां मी देवाची काढी हाती घेऊन डोंगराच्या माध्यावर उभा राहीन. १० मोशाच्या सांगायाप्रमाणे योशावाने केले व तो अमालेकाशी लहू लागला; मोशे, अहोरोन आणि हूर हे डोंगराच्या माध्यावर गेले. ११ त्या समयी असे जाले की मोशे आपले हात वर करी तेव्हा इसाएलाची सरकी होई व तो आपले हात खाली करी तेव्हा अमालेकाची सरकी होई. १२ मोशाचे हात भरून आले तेव्हा त्यांनी एक धोंडा घेऊन मोशाच्या खाली ठेविला व तो त्यावर बसला आणि अहोरोन व हूर यांनी दोहो बांजकळून त्याच्या हातांस टेका दिला;

मण्डल सूर्य मावळेपर्यंत त्याचे हात स्थिर राहिले. १३ मग यहोशवानें आपल्या तरवारीच्या धारेनें अमालेकाचा व त्याच्या लोकांचा मोड केला. १४ मग परमेश्वरानें मोशाला मृटले की याचे सरण राहावें म्हणाला ही गोष्ट एका ग्रंथात लिहून ठेव आणि यहोशवाच्या कानीं घाल; मी परमेश्वर अमालेकाची नांवनिशाची आकाशाखालुन नाहीशी करणार. १५ तेथे मोशानें एक वेदी बांधून तिचे नांव याव्हे-निस्ती (परमेश्वर माझा अज) असें ठेविले; १६ आणि तो म्हणाला, परमेश्वराच्या सिंहासनावर हात उचलिल्या-मुळे परमेश्वराचे अमालेकाची पिण्डालपिण्डा युद्ध होणार.

१ देवाने मोशे व आपली प्रजा इक्षाएल १८ यांच्यासाठी काय काय केले, परमेश्वराने

इक्षाएलांस मिसर देशांतून कर्ते बाहेर काढिले हें मोशाचा सासरा मिथाची याजक इथो यांने ऐकले. २ मोशानें आपली खी सिपोरा पूर्वी परत पाठविली होती, तिला आणि तिच्या दोन पुत्रांना घेऊन मोशाचा सासरा इथो आला; ३ त्यापैकी एकमवें नांव मोशानें गेवेंम असे ठेविले होते, कारण तो म्हणाला, मी परकथा देशांत प्रवासी आहें; ४ आणि दुसऱ्याचे नांव त्यानें एलियेजर असे ठेविले होते, कारण तो म्हणाला, माझ्या पित्याच्या देवानें माझें साहाय्य करून मला फारोच्या तरवारीपासून बचाविले आहे. ५ रानांत देवाच्या पर्वतापाची मोशाचा तब होता तेचें त्याचा सासरा इथो त्याच्या खीस व मुलांस घेऊन मोशाकडे आला; ६ आणि त्यानें मोशाला सांगून पाठविले की मी तुझा सासरा इथो तुझी बायको व तिचे दोन पुत्र घेऊन तुजकडे आले आहें. ७ तेव्हां मोशे आपल्या सासन्यास सामोरा गेला आणि त्याला दंडवत धालून त्यानें त्याचे तुंबन घेतले; एकमेकाचे क्षेमकुशल विचारत्यावर ते डेण्यात घेले. ८ परमेश्वराने इक्षाएलांसाठी कारोबे व मिसरी लोकांचे काय केले, वाटेने त्यांस काय कष्ट भोगावे लागले, आणि परमेश्वराने त्यांची सोडवणक कशी केली हा सर्व कृतांत मोशानें आपल्या सासन्यास

निवेदन केला. ९ परमेश्वराने इक्षाएलांस मिसरी लोकांच्या हातांतून सोडविले यांत त्यांने त्यांचे कर्से वर्ते केले तें ऐकून इथो परम संतोष पावला. १० इथो म्हणाला, ज्याने तुम्हास मिसन्यांच्या व कारोबा इतांतून सोडविले, ज्याने आपल्या प्रजेस मिसन्यांच्या तावडीतून मुक्त केले, तो परमेश्वर धन्य होय. ११ आतां मला कूदून आले आहे की सर्व देवांहुन परमेश्वर श्रेष्ठ आहे. ज्या गोष्टीसंबंधानें ते मिसरी लोक इक्षाएलांशी ताव्याने बागले तिच्यासंबंधानेहि तो श्रेष्ठ आहे. १२ मग मोशाचा सासरा इथो यांने देवाप्रीत्यर्थ होमवलि अपिले व यज्ञ केले; आणि अहोरेन इक्षाएलांच्या सर्व वडिलांसह मोशाचा सासरा इथो याजबरोबर देवासमोर भोजन करावयास आला.

१३ दुसरे दिवशी मोशे लोकांचा न्यायइनसाफ करावयास बसला; आणि सकाळ्यासून संध्याकाळपर्यंत लोक मोशाभोवती उमे होते. १४ मोशे लोकांसाठी कायकाय करितो हें त्याच्या सासन्याने पाहिलं तेव्हा तो म्हणाला, तं लोकांसाठी हें काय करितोस? तं एकटाच बसतोस आणि सकाळ्यासून संध्याकाळपर्यंत सर्व लोक तुश्याभोवती उमे राहतात तें कां? १५ मोशे आपल्या सासन्यास म्हणाला, लोक देवाला प्रश्न विचारावयास मजकडे घेतात; १६ त्याचे कांही प्रकरण असले म्हणजे ते मजकवळ येतात, तेव्हा मी त्याचा आपसांत निवाडा करितो आणि देवाचे विधि व नियम त्यांस विदित करितो. १७ मोशाचा सासरा त्याला म्हणाला, तं करितोस तें कांही ठीक नाही. १८ तं व तुश्याजवळचे लोक हे तुम्ही अशाने शीण पावाल; हें काम तुला फार भारी आहे, तुला एकव्याला हें आटपावयाचे नाही. १९ तर आतां माझे एक, मी तुला सज्जा देतो, आणि देव तुला साहाय्य असो; या लोकांचा देवापाशी तं मध्यस्थ हो आणि त्यांची प्रकरणे देवापाची ने; २० विधि व नियम त्यांस शिकीव, आणि त्यांनी कोणत्या मार्गानें चालावे व कोणते काम करावें हें त्यांस दाखवीत जा. २१ तं या सर्व लोकांतून गुणवान, देवाचे भय धरणारे,

सत्यप्रिय, अपहराचा बीट मानणारे असे पुरुष निवृहन घे आणि त्यांस हजार हजार, शंभर शंभर, पश्चास पश्चास, दहा दहा लोकांवर नायक नेमून ठेव; २२ त्यांनी लोकांचा नित्य न्यायइनसाफ करावा; त्यांनी सर्व भोटी प्रकरणे तुजकडे आणावी आणि लहानसहान प्रकरणांचा त्यांनीच निकाल करावा; अशांने तुम्हें काम हलके होईल व ते तुझ्या भाराचे वाटेकरी होतील. २३ तू असें करितील आणि देवाची तुला अशी अनुज्ञा होईल तर तुक्षा या कामी टिकाव लागेल, आणि हे सर्व लोक स्वस्थानी सुखाने जातील. २४ मोशाने आपल्या सासन्याचे शब्द ऐकून त्यांच्या सांगप्प्याप्रमाणे सर्व कांही केले. २५ त्यांने इस्वाएलांतून गुणवान् पुरुष निवृहन त्यांस हजार हजार, शंभर शंभर, पश्चास पश्चास, दहा दहा लोकांवर नायक नेमिले. २६ ते लोकांचा नित्य न्यायइनसाफ करू लागेल; एकादं प्रकरण कठीण असलेले तर ते तें मोशाकडे आणीत, पण लहानसहान प्रकरणाचा ते निकाल करीत. २७ मग मोशाने आपल्या सासन्याची बोक्खण केली आणि तो आपल्या देशी रवाना झाल.

१ इस्वाएल लोक मिसर देशांतून निघात्यास १९ तीन महिने झाले त्याच दिवशी ते सीनायच्या रानांत येऊन पोहंचले: २ रक्कीदीन येथून निघात्यावर इस्वाएल लोक कूच करीत सीनायच्या रानांत आले; तेथें त्यांनी डेरे दिले, पर्वतासमोर त्यांनी तळ दिला. ३ तेव्हां मोशे पर्वत चढून देवाकडे गेला; परमेश्वरांने त्याला पर्वतासरून हाक माझून सांगितले की याकोबवशास हैं सांग, इस्वाएल लोकांस हैं विदित कर: ४ मिसन्याचे भी काय केले ते व तुम्हांस जसे काय गळाढाच्या पंसावर बसवून भी आपणाकडे करू आणिले आहे हैं तुम्ही पाहिले आहे; ५ महणून आता तुम्ही खरेसर माझी वाली ऐकाल आणि माझा करार पाळल तर सर्व लोकांमध्ये माझा खास निधि व्हाल; सर्व पूर्वी माझी आहे; ६ पण तुम्ही मला याजकराज्य, पवित्र राष्ट्र व्हाल. तुला इस्वाएल लोकांस सांगावयाचे ते हैंच.

७ मोशाने येऊन लोकांच्या वडिलांस बोलाविले आणि परमेश्वरांने जी वचने त्यांस निवेदन करण्याची अज्ञा केली होती ती सर्व त्यांने त्यांच्याउढे मांडिली. ८ तेव्हां सर्व लोक मिकून म्हणाले, परमेश्वरांने सांगितले आहे तें सर्व आम्ही करू. मोशाने लोकांचा हा जबाब परमेश्वराला सादर केला. ९ मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, पाहा, भी धनमेघांत तुजजवळ येतो, म्हणजे भी तुजगी बोलेन तें लोकांच्या कार्णी पडेल आणि मग त्यांचा सर्वदा तुजवरहि विश्वास बमेल. मोशाने लोकांचे म्हणणे परमेश्वराला विदित केले. १० परमेश्वर मोशाला म्हणाला, तू लोकांकडे जा आणि त्यांस आज आणि उदां पवित्र कर, आणि त्यांना आपली वचे धुवावयास सांग; ११ तिसरा दिवस येई तोंवर त्यांनी तयार राहवें, कारण तिसन्या दिवशी सर्व लोकांदेसत परमेश्वर सीनाय पर्वतावर उतरेल. १२ तू लोकांसाठी सभोवतालीं मर्यादा आंखून लोकांस सांग, संभाला, पर्वतावर चढू नका, त्याच्या सीमेला शिवू देखील नका, जो कोणी पर्वतास स्पृश करील तो खास आपल्या जिवास मुकेल; १३ कोणी आपला हात त्यास लाई नये, लाविल तर त्याला दगडमार करावा किंवा बाणांनी विधावै: तो पशु असो किंवा मनुष्य असो, त्याला जीवंत ठेवू नये; शिंगाचा दीर्घ नाद होईल तेव्हां लोकांनी पर्वतापांशी यावें. १४ मोशे पर्वतावरून उतरून लोकांकडे खाली आला; त्यांने लोकांम पवित्र केले आणि त्यांनी आपली वचे धुतली. १५ त्यांने लोकांस सांगितले की तिसरा दिवस येई तोंवर तयार असा, खीस्पैश करू नका:

१६ तिसरा दिवस उजाडांच मेघराजना झाला व किंवा चमळू लागल्या, पर्वतावर घडमेघ आले व प्रचंड किंगाचा नाद होऊ लागला तेव्हां छावणीतले सर्व लोक अरथरा कांपू लागेल. १७ मोशाने लोकांस देवाच्या दर्शनासाठी छावणीतून बाहेर आणिले, आणि ते पर्वताच्या तलाजवळ उमे राहिले. १८ परमेश्वर अग्रीच्या ठारी सीनाय पर्वतावर उतरला म्हणून तो सर्व धूममय झाला,

भाईच्या भुरासारला त्याचा धूर वर चढला व सर्व पर्वत गरथंड लगला. १९ रणविंशीना शब्द अधिक अधिक होत गेला, तेव्हां मोशे बोलू लगला आणि देव त्याला आपल्या वाणीने उत्तर देत गेला. २० परमेश्वरानें पर्वताच्या शिखरावर उत्तरल मोशाला सीनाय पर्वताच्या शिखरावर बोलाविले, तेव्हां तो वर गेला. २१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, खाली जाऊन लोकांस नाकीद दे, नाही तर ते मर्यादा ओलाझून काय आहे तें पाहावयास परमेश्वर आहे तिकडे यावयाचे व त्यांच्यापैकी बहुतेक मरावयाचे. २२ तर्मेच परमेश्वरासमोर वावरणाच्या याजकांनीहि पवित्र व्हावें, नाहीतर परमेश्वर त्यांस ताडण करील. २३ मोशे परमेश्वरास म्हणाला, लोकांना सीनाय पर्वतावर येवणार नाही, कारण तंच अप्हांस लाकीद दिली व मला सांगितले की पर्वताभोवती मर्यादा घाल व तो अधिक पवित्र कर. २४ तेव्हां परमेश्वर त्याला म्हणाला, तुं उत्तरल खाली जा, नंतर तुं व तुझ्याबोवर अहरोगाने वर यावें: याजकांनी व लोकांनी मर्यादा उलंघून परमेश्वर आहे तिकडे येतां कामा नये; आले तर त्यांस परमेश्वर ताडण करील. २५ मग मोशानें खाली जाऊन लोकांल हें सांगितले.

१ देवानें हीं सर्व वर्चने सांगितलीं :

२० २ ज्यानें तुला मिसर देशांतून, दास्यग्रहांतून काढिलें तो मी परमेश्वर तुझा देव आहें.

३ माझ्यासमोर तुला अन्य देव नसावे.

४ आपल्यासाठी कोरीव मूर्ति करू नको; वर आकाशांतील, खालीं पृथ्वीवरील व पृथ्वीखालच्या जलांतील कशाचीहि प्रतिमा करू नको. ५ त्यांच्या पायां पूळ नको किंवा त्यांची पूजा करू नको; कारण मी परमेश्वर तुझा देव ईश्वरावान् देव आहें; जे मजशी विरोध करितात त्यांच्या मुलांस तिसऱ्या चौथ्या पिढीपर्यंत वडिलांच्या अन्यायावहल वासन करितो; ६ आणि जे मजवर प्रेम करितात व भाष्या आहा

पाक्षितात अशांच्या हजारों जणांवरे मी दया करितो.

७ तुझा देव परमेश्वर याचे नाम व्यर्थ घेऊ नको, कारण जो परमेश्वराचे नाम व्यर्थ घेईल त्याची तो गय करणार नाही.

८ शब्दाथ दिवसाची आठवण ठेवून तो पवित्रपदे पाळ. ९ सहा दिवस श्रम करून आपले सर्व कामकाज कर; १० पण सातवा दिवस तुझा देव परमेश्वर याचा शब्दाथ आहे; त्या दिवशी कोणतेहि कामकाज करू नको; तुं, तुझा पुत्र, तुझी कन्या, तुझा दास, तुझी दासी, तुझे पशु, किंवा तुझ्या बेंशीच्या आंत असलेला विदेशी यांनेहि करू नये; ११ कारण सहा दिवसांत परमेश्वराने आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील सर्व कांहीं निर्माण केले आणि सातव्या दिवशी विप्रांति घेटली; म्हणून परमेश्वराने शब्दाथ दिवस आकीर्वाद देऊन पवित्र असा घटविला.

१२ आपला बाप व आपली आई यांचा मान राख, म्हणजे जो देश तुझा देव परमेश्वर तुम देत आहे त्यांत तूं चिरकाळ राहज्ञील.

१३ खून करू नको.

१४ व्याभिचार करू नको.

१५ चोरी करू नको.

१६ आपल्या शेजांच्याविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नको.

१७ आपल्या शेजांच्याच्या घराना अभिलाष करू नको, आपल्या शेजांच्याचा लीचा अभिलाष करू नको, आपल्या शेजांच्याचा दास, दासी, बैल, गाढव, अथवा त्याची कोणतीहि वस्तु यांचा अभिलाष करू नको.

१८ मेघगर्जना होत आहे, विजा चमकत आहेत, करण्याचा शब्द होत आहे आणि पर्वतांतून भूर चदत आहे असे सर्व लोकांच्या दृश्येस पडले, हें पाहून त्यांचा थरकांप झाल्या व ते दूर उधे राहिले. १९ ते मोशाला म्हणून लगले, आमहांशी तंच बोल, आणि आमही ऐकूऱ्ये देव आमहांशी न बोली, तो बोलला तर आमही मंडळ.

२० मोशानें लोकांस सांगितले, भिंडे नका, कारण तुमची परीक्षा करावी आणि त्याचे भय तुमच्या

१ अथवा : पिढीचांवर (अनु. ७ : ९ पाहा.)

डोळांपुढे राहून तुम्ही पाप करू नये यासाठी देव आल आहे. २१ लोक दूर उमे राहिले पण देव निविड अंधकारात होता तिकडे मोशे गेला.

२२ तेल्हां परमेश्वर मोशाल महणाला, तू इत्याएल लोकांस असें सांग, मी तुम्हारी आकाशांतून भाषण केले तें तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहे. २३ तुम्ही माझ्या बरोबरील दुसरे देव करू नका; आपल्यासाठी सोयाच्याचे देव करू नका. २४ माझ्यासाठी एक मातीची वेदी करा आणि तिजवर शेरडमेंदरांचे व गुरांडोरांचे होम आणि शांत्यर्पणे करा; जेथेजेथे माझे नामस्मरण व्हावे असें मी करीन तेथेतेथे मी येऊन तुम्हास आशीर्वाद देईल. २५ तुम्ही माझ्यासाठी दगडांची वेदी बांधाल तर ती घडलेल्या नियांची नसाची, करण तुम्ही आपलं हत्यार दगडाला लाविल्यास तो ब्रह्म होईल. २६ तुम्ही शरीराची नम्रता माझ्या वेदीवर दिसून थेंडे नये महणून तू पायऱ्यांनी चढती कामा नये.

१ आतां जे नियम तू न्यास लावून
२१ यावे ते हे :—

२ तू एकादा इवीं गुलाम विकत घेनला तर त्यांने सहा करू काम करावे आणि सातच्या वर्षी त्याच्याबद्दल कांही खंड न घेतां त्यास जाऊ यावे. ३ तो सडाच आल्य असला तर त्यांने संडेच मुक्त होऊन जावे, तो खोसहित आला असला तर त्याच्या खीनेन्ही त्याच्याबरोबर मुक्त होऊन जावे. ४ त्याच्या धन्यांने त्यास बायको करून दिली असली व तिला पुरु व कन्या ज्ञाल्या अगल्या नर ती व तिची मुळे धन्याची; त्यांने एकत्राचे जावे. ५ पण जर तो दास निकून म्हणून लागला की माझ्या धन्यावर व माझ्या बायकोमुलांवर माझे प्रेम आहे, मला मुक्त होऊन जाण्याची इच्छा नाही, ६ तर त्याच्या धन्यांने त्यास देवासमोर आगून दारापांजी किंवा दाराच्या चौकटी-गाढी उमें करावे व अरीने त्याचा कान टोचावा महणजे तो त्यांने निरंतर दास्य करील.

१ अथवा : न्यायाधीशांसमोर.

७ कोणी आपली कन्या दासी म्हणून विकिली तर ती दासाप्रमाणे मुक्त होऊन जातां कामा नये. ८ तिचा धनी तिला आपली ची करून वेणार असून पुढे तिच्यावस्तु त्याची मर्जी उडाली तर त्यांने खंड घेऊन तिची सुटका करावी; तिजदी त्यांने कपट केल्यामुळे परक्या लोकांस तिला विकून टाकण्याचा त्याला अधिकार नाही. ९ तिला आपल्या पुत्रासाठी ठेवाव-याची असल्यास त्यांने तिला कन्येप्रमाणे वागवारै १० त्यांने दुसरी बायको केली तरी अभवत व व्यवहार यांत तिला कांही कमी पळू देऊ नये. ११ या तिन्ही गोर्झी तो करीन नसल्यास कांही खंड न देतो तिने मुक्त होऊन जावे.

१२ कोणी एकादाम ताडण केले व त्यांने तो मेला तर त्याला मरणदंड झालाच पाहिजे. १३ एकादाच धान करण्याच्या इशावांने कोणी टप्पून बमला नमून देवांने त्याला त्याच्या हाती दिले नर त्याला पक्कन जाण्यासाठी मी तुला एक स्थान नेमून देतो; १४ पण जर कोणी बुद्ध्या कोणावर चालून जाऊन त्याचा कपटांने घात केला तर त्याचा वध करण्यासाठी माझ्या वेदीजवद्दल दंडवील त्याला घेऊन जावे.

१५ कोणी आपल्या पित्यास अगर मातेस ताडण केले तर त्यास अवश्य जिवें मारावे.

१६ एकादा मनुष्यास बोहून घेऊन त्याचा विकट कोणी करील किंवा त्याच्यापाशी तो सांपडेल तर त्यास अवश्य जिवें मारावे.

१७ कोणी आपल्या पित्यास किंवा मातेस शिव्याशाप दिले तर त्यास अवश्य जिवें मारावे.

१८ दोन माझांने झगडत असतां एकांने दुसऱ्यास धोंडा मारिला किंवा बुका मारिला व त्यामुळे तो मेला नाही, पण केवळ त्यास अंधकूण धरावें लागले, १९ आणि तो उद्दा, काठी धरून हिंदूफुलं लागला नर मारण्याच्यास सोहून द्यावे, मात्र तो धीरी बसत्याबद्दल त्यांचे झालेले नुकसान त्यांने भरून द्यावे आणि त्याला त्यांने अगदी साफ वरै करवावे.

२० कोणी आपल्या दासास अगर दासीस काठीने

मारिले व मारतामारता तो भरण पावला तर त्याला अथवा चिक्षा व्हावी; २१ पण तो एकदोन दिवस जिवंत राहिला तर धन्यास ढंड करूँ नये; कारण तो त्याचेच धन होय.

२२ कोणी आपसांत मारामारी करीत असतां एकाद्या गर्भवती झीला धक्का लागून तिचा गर्भेपात झाला, पण तिला दुसरी कांही इजा पोंचली नाही तर त्या झीचा पति सांगेल तो ढंड त्याला करावा, आणि न्यायाशीशांच्या अनुमतानं त्याने तो भरावा; २३ पण दुसरी कांही इजा झाल्यास जिवाबद्दल जीव, २४ डोल्याबद्दल डोळा, दांताबद्दल दांत, हाताबद्दल हात, पायाबद्दल पाय, २५ डागप्पाबद्दल डागणे, जखमेबद्दल जखम, फटक्याबद्दल फटका, असा बदला घ्यावा.

२६ जर कोणी प्रहार करून आपल्या दासाच्या अथवा दासीचा डोळा फोडिला तर तो डोळा गेल्यासुले त्यानं त्याला दास्यमुक्त करावे; २७ आणि जर कोणी प्रहार करून आपल्या दासाचा अथवा दासीचा दांत पाहून टाकिला तरं तो दांत गेल्यासुले त्यानं त्याला दास्यमुक्त करावे.

२८ एकाद्या बैलाने कोणा पुरुषास अथवा झीस हुंदहून जिवंते मारिले तर त्या बैलास दगडमार करून जिवंते मारावे, व त्याचे मांस कोणी खाऊँ नये; गुणाच्या धन्याला मांत्र सोहून घावे. २९ तथापि त्या बैलाला हुंदप्पाची संवयच असली आणि त्याच्या धन्याला त्याबद्दल सूचना केली असूनहि त्याने त्याला वांधून ठेविले नाही, आणि तदनंतर त्या बैलाने कोणा पुरुषास अथवा झीस मारून टाकिले तर त्यास दगडमार करावा आणि त्याच्या धन्यास जिवंत मारावे. ३० त्याच्या जिवाबद्दल खंड माशितत्यास त्याने आपला प्राण बचाविण्यासाठी जो कांही खंड माशितला असेल तो घाला. ३१ बैलाने एकाद्या उपत्राला किंवा कन्येला हुंदहून मारिले तरीहि हाच न्याय त्याला लागू करावा. ३२ जर बैलाने कोणाच्या दासाला किंवा दासीला हुंदहून मारिले तर त्या बैलाच्या धन्यानं त्यांच्या धन्याला तीस शेकेल हरे घावे आणि त्या बैलास दगडमार करावा.

३३ कोणा मनुष्यानं बुजलेला खाडा उकारिला किंवा नवा खाडा खणिला आणि त्यावर झांकण न घातत्या-मुळे त्यांत कोणाचा बैल अथवा गाढव पडला, ३४ तर खाड्याच्या मालकानं झालेली हानि भरून घावी, जनावराच्या धन्यास त्याचे भोल घावे आणि भेलेले जनावर खाड्याच्या मालकाचे घावे.

३५ एकाद्याच्या बैलाने दुसर्याच्या बैलास दुखापत करून मारून टाकिले तर जिवंत राहिलेला बैल विकूल त्याचा पैका दोघां मालकांनी सारखा वांदून घ्यावा; भेलेला बैलहि वांदून घ्यावा; ३६ पण बैल पूर्वीपासून मालका आहे हें ठाऊक असून धन्यानं त्यास वांधून ठेविले नाही तर त्याने बैलाबद्दल बैल घावा आणि भेलेला बैल त्याचा घ्यावा.

१ एकाद्या मनुष्यानं बैल अथवा मेंढूळे २२ चोरून तें कापिले किंवा विकूल टाकिले तर त्याने बैलाबद्दल पांच बैल आणि मेंदराबद्दल चार मेंदरे घावी. २ चोर घर ५ ठोंत असतां सापडला व तो ठार मरेल असा त्याला मार बसला तर त्याच्या खुनाचा गुन्हा कोणास लागावायाचा नाही; ३ पण तो चोरी करीत अमाना मूर्योदय झाला तर मारणाच्याला खुनाचा दोष लागेल: चोराने नुकसान भरून घावे; तो कंगाल असल्यास चोरीच्या भरपाई-साठी त्याची विकी करावी. ४ चोरलेला बैल, गाढव, मेंढूळ, बैरैरे चोराच्या हातीं जिवंत सांपडले तर त्याने एकेबाबद्दल दोन दोन घावे.

५ कोणी दुसर्याचे शेत अथवा द्राक्षमळ्या खादविला, मृणजे आपले जनावर मोकळे सोडिले, आणि त्याने दुसर्याचे शेत खाले तर आपल्या शेतांतील आणि आपल्या द्राक्षमळ्यांतील उत्सोतम उपज देता त्याचे नुकसान त्याने भरून घावे.

६ आग भडकून कांटेकुटे पेटले आणि त्यामुळे धान्याच्या सुच्छा, उभे पीक अथवा शेत जळून गेले तर त्याने आग पेटविली असेल त्याने नुकसान भरून दिलेच पाहिजे.

७ कोणी शेजाच्यापाशी पैका किंवा कांही जिजस

દેવાલ્યાસ દિલા આપિ ત્યાચ્યા ધરુન તો ચોરીસ ગેલા, તર ચોર સાંપદલ્યાસ ત્યાચ્યા દુષ્પટ બદલ ચોરને થાવા; ૮ પણ ચોર ન સાંપદલ તર ધરાચ્યા માલકાસ દેવાસમોરે ધેઊન જાવે, મહણજે ત્યાને આપલ્યા શેજાન્યાચ્યા માલમતેસ સ્વત: હાત લાવિલ કિંબા નાહી થાવા નિર્ણય હોડેલ. ૯ કારણ કોળન્યાહિ પ્રકારની આગલીક ઘડલી, મગ તી બૈલ, ગાડવ, મેઢં, વખ, થબા કોળનીહિ ગમાવલેલી વસ્તુ હિચ્છાસંબંધાચી અસ્તો, તર તી માઝી આહે અસ્તી કોળી તફાર કેલ્યાસ દોધાંવેં પ્રકારણ દેવાસમોરે શરેં વ જ્યાસ દેવે દોધી ઠરવીલ ત્યાને આપલ્યા શેજાન્યાસ તિચ્છાબદુન દુષ્પટ બદલ થાવા.

૧૦ કોળી દુસ્ન્યાપાચી ગાડવ, બૈલ, મેઢં અથવા દુમરે કોળનોહિ જનાવર રાહાંસ ટેંબિલે આપિ જર તે મેઢે અથવા ત્યાસ કાંઈ હેજા જ્ઞાલી કિંબા કોળી તે જોગચ્યા દૃષ્ટિસ ન પડતાં હાંકુન નેંલે, ૧૧ તર ત્યા દોધાંચ્યા દરમ્યાન પરમેશ્વરાચી આપણાક હોડુન આપણ દુસ્ન્યાચ્યા વસ્તુસ હાત લાવિલા નાહી અસે રાહણાંચાને મહાલ્યાસ ત્યા વસ્તુચ્યા માલકાને તેં ખરે માનાવેં; મગ ત્યાલા ભરપાઈ કરુન થાવી લગણાર નાહી. ૧૨ ત્યાજપસૂન તેં વાસ્તવિક ચોરીસ મેઢે અસલેં તર ત્યાને માલકાચી ભરપાઈ કરાવી. ૧૩ તે જનાવર જર કોળી ફાંન ટાકિલે અસલેં તર ત્યાને તેં પુરાણાદસ્તલ આપાવેં; ત્યાલા ભરપાઈ કરુન થાવી લગણાર નાહી.

૧૪ કોળી આપલ્યા શેજાન્યાપાસુન કોળનોહિ જનાવર માગુન ધેતલે અસ્તુ ત્યાચા ધની બરોબર નસતાં ત્યાસ દુસ્તાપત જ્ઞાલી અથવા તેં મહુન ગેલે તર ત્યાને ત્યા બન્યાલા ત્યાચી ભરપાઈ અવસ્થા કરુન દિલી પાહિજે; ૧૫ પણ ત્યાચા ધની બરોબર અસલા તર ત્યાચી ભરપાઈ માઝાચી ધેતલે અસલેં તર ત્યાચેં નુકસાન ભાખ્યાંત્ર આલેલે અસતેં.

૧૬ બાંદાન જ્ઞાલેં નાહી અંશ કુમારીસ ફુસલુન

૧ અથવા : ન્યાયાધીશાંસમોર, ૨ અથવા : ન્યાયાધીશાંસ.

કોણ પુલશાને તિજશી ગમન કેલે તર ત્યાને દેઝ દેઊન તિજશી વિવાહ કરાવા; ૧૭ પણ તિચા બાપ તિલા દેષ્યાસ મુલીંચ રાજી નસલા તર કુમારીબદ્લ દેઝ દેષ્યાચ્યા વહિવાટીપ્રમાણે ત્યા પુલશાને પૈસા તોસુન થાવા.

૧૮ ચેટકિંણીસ જિવંત ટેંબુ નયે.

૧૯ પણગમન કળણાચ્યાસ અવસ્થ જિવે મારાવે.

૨૦ જો કોળી પરમેશ્વરાસ સોઝુન ઇતર કોળન્યાહિ દેવતાસ બલિ અર્પાંલ ત્યાચા અગર્દી સંહાર કરાવા.

૨૧ કોળા ઉપન્યાસ છદ્ધં નકો કિંબા ત્યાજવર જીલુમ કરું નકો, કારણ મિસર દેશાંત તુમ્હીનિ ઉપરી હોતા. ૨૨ કોળા વિધવેસ કિંબા પોરકયાસ ગાંઝું નકો.

૨૩ તુમ્હીનિ ત્યાંસ કોળન્યાહિ પ્રકારે ગાંજિલે આપિ ત્યાંની મજકડે શિલ્ષા કેલ્ય તર મી ત્યાંવે ગાંઘણે એકેનચ એકેન; ૨૪ આપિ મગ માઝા રાગ ભડકુન મી તરવારીને તુમુચા સંહાર કરીન; તુમન્યા લિયા નિશ્ચા વ તુમની બાલકે પોરકીની હોતીલ.

૨૫ તુશ્યાજવળ રાહણાંચા માઝાયા લોકાંકૈંકી કોળી કંગાલ અસલા વ તું ત્યાસ પૈસે ઉસને દિલે તર તું ત્યાજશી સાવકારાપ્રમાણે વાંઝું નકો વ ત્યાજપાસુન વ્યાજ ધેંલ નકો. ૨૬ તું આપલ્યા શેજાન્યાચેં પાંઘરણ ગહણ ઠેણું ધેતલે તર સૂર્યાસ્ત હોણાયુર્વી ત્યાંચે ત્યાલા પરત દે; ૨૭ કારણ ત્યાંચેં તેં એકચ પાંઘરણ અસુન ત્યાંચેં અગ જ્ઞાંકયાસ તેવઢેંચ અસાણાર; તર તો કાય પાંઘરણ નિજેલે ત્યાને મજકડે ગાંઘણે કેલે તર મી ત્યાંચેં એકેન, કારણ મી કરણામય આહે.

૨૮ તું દેવાસ દૂષણ દેંક નકો વ આપલ્યા લોક-નિયંત્રાલા શિવ્યાશાપ દેંક નકો. ૨૯ આપલ્યા શેતાચા ઉપજ વ આપલ્યા ફલ્યંચે રસ યાંત્રન કંઈ મળ અર્પિણ્ણાચી હૃદયગય કરું નકો. તું આપલ્યા પુત્રા-પૈકીની પ્રથમ જન્મલેલી મળ થાવા. ૩૦ તસેંચ બૈલ વ મેઢાંદેંચ યાંચેહિ પ્રથમબત્સ મળ થાવેં; સાત દિવસપર્યત ત્યા વત્તાને આપલ્યા આઈબરોબર અસાવેં; આઠબા દિવશી તું તો મળ થાવા. ૩૧ તુમ્હી માહે પવિત્ર લોંગ આહી

૧ અથવા : ન્યાયાધીશાંસ.

महणून रानांत फाळून टाकिलेच्या पद्धत्ये मांस तुम्ही खाऊ नये; तें कुश्यांस घालावे.

१ खोटी अफवा उठवून नको; अपराध्याच्या
२३ हातांत हात घालून दोही साळी होऊन नको.

२ दुष्कर्म करण्यास प्रवृत्त होणाऱ्या बहुजन-समाजास अनुसूलं नको आणि बहुजनसमाजास अनुसूलं एकाचा मुकदम्यांत विपरीत न्याय न्यायवाचासाठी साळी देऊ नको; ३ गरिबाचा दावा असला तरी त्याचा पक्ष घेऊ नको.

४ आपल्या शत्रुचा बैल अथवा गाढव मोकार फिरताना तूं पाहिला तर त्यास अवश्य बळवून त्याजकडे पौंचवा करू. ५ तूं आपल्या वैचाचा गाढव बोजाऱ्या भारताचाली दबलेला पाहिला तर त्याला उठविण्याचे त्या एकव्यावर टाळून जाऊ नको, तर त्याला साहाय्य करून त्याची अवश्य सुटका कर.

६ तुम्हा लोकांपैकी जो कंगाल असेल त्याच्या मुकदम्याचा निवाडा विपरीत करून नको. ७ खोट्या मुकदम्यापासून दूर राहा; निरपराधी व धार्मिक यांचा वध करून नको, कारण तुष्टास मी निर्दोष घटविणार नाहीं. ८ लांच घेऊ नको, कारण लांच डोक्यांसांस अंव बनविते आणि धार्मिकाच्या महण्याचा विपर्यास करिते. ९ कोणा उपचावर जुळम करून नको, कारण त्याची मनोभावाना कशी असते हा तुम्हास अनुभव आहे; कारण तुम्हीहि मिसर देशांत उपरी होतां.

१० सहा वर्षे आपली भूमी पेर आणि तिचे उत्पन्न साठीच; ११ पण सातव्या वर्षी तिला विसावा मिळून ती पढीत राहून दे, म्हणजे तुम्हा लोकांपैकी कंगाल असतील ते तीत उगवलेले खातील व त्यांनी साऊन जे उरेल तें वनपशु खातील. तुम्हे शाक्षमले व जैतलवने यांविषयाहि तसेच करू. १२ सहा दिवस तूं आपला उद्योग कर व सातव्या दिवारी विश्रांति घे, म्हणजे तुम्हे बैल आणि गाढव यांस विसावा मिळेल आणि तुम्हा दासीची संतत आणि विदेशी यांचा जीव ताजातवाना होईल, १३ मी जें कांही तुम्हास सांगितले आहे त्या सगळ्याविषयी सावध राहा; इतर

वेळावर्षे नांव देलील घेऊ नका, त्याचा नामोकारहि तुम्हाचा मुखांतून ऐकून न याचा.

१४ वर्षांतून तीनदा तूं मज़बीत्यर्थे मेळा भरवून सेण करू. १५ बेलमीर भाकीचा सज पाळ; त्या सजांत माझ्या आझेप्रमाणे अवीच महिन्यांतील नेमिलेच्या समवी सात दिवस तूं बेलमीर भाकी खा, कारण त्याच महिन्यात तूं मिसर देशांतून बाहेर निवालास; कोणी रिक्हत्ये माझ्या दर्शनास येऊ नये; १६ शेतांत पेरिलेच्या घान्याचे पहिले पीक तयार होईल तेळ्हा तूं कापणीचा सज पाळ आणि वर्षांतेर तूं आपल्या शेतांतील श्रमफलाचा संप्रह करिशील तेळ्हा संप्रहाचा सज पाळ. १७ वर्षांतून तीनदा तुम्हांतल्या सर्वे पुरुषांनी परमेश्वर देवावर्षे दर्शन घ्यावे.

१८ माझ्या यशपत्रून्हे रक्क खंतिराच्या भाकीवेलर अर्पू नये; आणि मज़बीत्यर्थे केलेच्या उत्सवांतील वर्षा सकाळ्यर्थत राहू देऊ नये. १९ आपल्या भूमीच्या प्रथम उत्सवांतील पहिला भाग आपला देव परमेश्वर याच्या मंदिरांत तूं आणावा. कोकळे त्याच्या आईच्या दुवांत घिंगवू नये.

२० पाहा, मी एक दूत तुम्हापुढे पाठवीत आहे, तो वाटेने तुम्हे संरक्षण करील आणि जें स्थान मी तयार केले आहे तेथे तुला पौंचवील. २१ त्याच्या समोर तुम्ही सावधनिरीने राहून त्याचे सांगणे माना; त्याची अवज्ञा करून नका; कारण तो तुमचा अपराध माफ करणार नाही; त्याच्या ठारी माझे नाम आहे. २२ तथापि तूं स्वरेवर त्याचे मृणणे ऐकडील व भी सांगतो तें सगळे करिशील तर मी तुम्हा शत्रुंचा शत्रु, तुम्हा विरोध्यांचा विरोधी होईल. २३ माझा दूत तुम्हापुढे चालून तुला अमोरी, हिंती, परिजी, कनानी, हिंबी व यवूसी लोकांकडे नेईल आणि मी त्याचा उच्छेद करीन. २४ त्याच्या देवांस तूं नमन करू नये, त्यांची उपासना करू नये आणि त्यांच्या सारखी कमें करू नये, तर त्यांचा अगदी विवरंस करावा आणि त्यांच्या स्तंभांचे तुकडे तुकडे करावे.

१ निर्मम ५:१ पाहा.

२ म्हणजे मेद किंवा चरबी.

२५ तूं आपला देव परमेश्वर याची उपासना करावी म्हणजे तो तुझ्या अप्रपाण्यास बरकत देईल आणि तुझ्यातली रेगराई दूर करील. २६ तुझ्या देशांत कोणाचा गर्भापात होणार नाही किंवा कोणी वांश असणार नाही आणि मी तुला पुरें आयुष्य देईल. २७ ज्या ज्या लोकांत तूं जासाठील त्यांस मी आधीच आपली दहशत बाळून घावरे करीन आणि तुम्हे सर्व वाचु तुला पाठ दाखविलील असे करील. २८ मी तुझ्यापुढे गोधील-माशा पाठवीन; त्या हिंबी, कनानी, आणि हिंसी यांस तुझ्यापुढून पळावयास लावितील. २९ मी त्या सर्वांस एका वर्षांच्या अवयवीतच घालवून देणार नाही; तसेच केल्यास देश उजाड होईल आणि वनपशु फर होऊन तुला उपद्रव देणील. ३० तुझी वृद्धि होऊन तूं देशाचा ताचा घेई नोंवर मी हवलहरु तुझ्यापुढून त्यांस घालवीन. ३१ तांबऱ्या समुद्रापासून ते पलिष्ठांच्या समुद्रापर्यंत आणि रानापासून ते करात नदापर्यंत तुझ्या देशाची मी सरहद करीन; त्या देशांतील लोक तुझ्या काबून आणीन व तूं त्यांस आपस्या-पुढून हाकून दंसील ३२ तूं त्यांच्याची किंवा त्यांच्या देवांची कांहीं करार करू नको. ३३ ते तुझ्या देशांत राहतांच्या नयेत; राहिल्यास ते तुला मजाखिरुद्ध पाप करावयास लाविलील; कारण तूं त्यांच्या देवांची उपासना करिशील व ते तुला खात्रीने पाशासारखे होतील.

२४ नादाब, अबोहू आणि इस्लाएलांच्या बडिलं-

पैकी सन्तर जण असे मिळून परमेश्वराकडे वर चढून येऊन त्याला दुरून दंडवत घाला; २ एकव्या मोशाने मात्र परमेश्वरासमीप याचे; बाकीच्यांनी समीप येऊ नये. दूसर लोकांनी तर त्यांच्यावरोबर चढून वर येऊहि नये. ३ मग मोशाने लोकांपाशी जाऊन परमेश्वराची सर्व वचने आणि सर्व नियम त्यांस सांगितले, तेहांन सर्व लोक एकस्वराने म्हणाले कीं जी वचने परमेश्वराने सांगितली त्या सगळ्यां-प्रमाणे आम्ही वरू. ४ मोशाने परमेश्वराची सर्व वचने लिहून खाढिली आणि अगदी पहाटेस उदून पर्वताच्या

तलाशी एक वेदी आणि इस्लाएलाच्या बारा वंशांप्रमाणे बारा संभ उभारिले. ५ त्यांने इस्लाएल लोकांपैकी कांहीं तलांना पाठविले, त्यांनी परमेश्वराला होमवालि आणि बैलांची शांतिर्यांगे अर्पिली. ६ मोशाने अर्धे रक्त घेऊन कटोन्यात ठेविले आणि अर्धे वेदीवर शिपडिले. ७ मग त्यांने कराराचे पुस्तक घेऊन लोकांस वाचून दाखविले; तें पेकून ते म्हणाले, जे कांहीं परमेश्वराने सांगितले आहे तें सर्व आम्ही करू आणि त्याच्या आज्ञेत राहू. ८ मोशाने रक्त घेऊन लोकावर शिपडिले आणि म्हटले कीं पाहा, परमेश्वराने त्या सर्व आज्ञांच्या शर्तीवर तुम्हांची जो करार केला आहे त्याचे हे रक्त होव. ९ मग मोशे, अहरोन, नादाब, अबोहू आणि इस्लाएलापैकी सन्तर बडील वर चढून गेले; १० त्यांनी इस्लाएलाच्या देवाचे दर्शन घेतले; त्याच्या चरणतली नीलम्बांच्या चबूत-न्यासारखे कांहीं आहेते दिसले, आणि तें आकाशांप्रमाणे स्वच्छ होते. ११ इस्लाएल लोकांच्या सरदारांवर त्यांने हात उगारिला नाही; त्यांनी परमेश्वराचे दर्शन घेतले आणि साप्तापिण्याचा समारंभ केला.

१२ मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, पर्वतावर चढून माझ्यापाशी ये व तेथे राहा; मी तुला दरडी पाव्या आणि लोकशिक्षणार्थ स्वालिखित नियम व आक्षा देतो. १३ मोशे व त्याचा सेवक यहोश्या हे देवाच्या पर्वतावर चढून गेले. १४ मोशे वडिलांस म्हणाला, आम्ही तुम्हांकडे परत येईपर्यंत तुम्ही येबे आमची बाट पाहत राहा; पाहा, अहरोन व हूर हे तुम्हांवरोबर आहेत; कोणाचे कांहीं प्रकरण असले तर तें त्यांने त्यांकडे न्यावे. १५ मोशे पर्वतावर चढून गेला आणि मेघांने पर्वत व्यापून टाकिला. १६ परमेश्वराचे तेज सीनाय पर्वतावर राहिले आणि मेघांने सहा दिवस ते शाकून टाकिला आणि सातव्या दिवशी मेघांतल परमेश्वराने मोशाला हाक मारिली. १७ परमेश्वराचे तेज निरिशिलरी धगधगणाच्या अमीप्रमाणे इस्लाएल लोकांच्या दृश्यास पडले. १८ या प्रकारे मोशे, मेघांत प्रवेश करून पर्वतावर

खड़ा; मोक्षे पर्वतावर चालीस दिवस व चालीस रात्री होता.

१ परमेश्वर मोशाल महाला : २ इक्षाएल
२५ लोकसंस असे सोने की त्यांनी मजप्रीत्यर्थ अर्पण

आणावें; जे कोणी मनापासून अर्पण करूँ
इच्छितील त्या सर्वांचे अर्पण स्वीकारावें। ३ ज्या
वस्तुंची अर्पणे त्यांच्यापासून स्वीकारावाची त्या हा :-
सोने, चांदी, पितळ; ४ निल्या, जांबळ्या आणि
किसिली रंगांचे सूत व तलम सणांचे कपड, बक्कांचे
केस; ५ लाल रंगविलेली मेंढांची काटडी, तहजांची
काटडी; बामलींचे लाहू; ६ दिव्यांचे तेल, अभिन-
वेक्षकाच्या तेलासाठी आणि सुगंधी धुपासाठी मसाले;
७ एकोदं व उरपट यांत खचप्पासाठी गोयेद मणी
आणि इतर रत्ने। ८ माझा त्यांच्यामध्ये निवास व्हावा
महाल त्यांनी माझ्यासाठी एक पवित्रस्थान करावे।
९ निवासमंडपाचा व त्यांतील सगळ्या साहित्याचा नमुना
तुला दाखवितो त्या समग्रामाणे तुम्ही तें करावे।

१० बामलीच्या लाकडाचा एक कोश बनवावा;
त्याची लंबी अडीच हात, रुंदी दीड हात व उंची दीड
हात असावी। ११ तो आंतुनबाहेहून शुद्ध सोन्याने
मठवाचा आणि कोशावर सभोवती सोन्याचा कंगोरा
करावा। १२ आणि त्यांच्या चारी पायांस लावण्यासाठी
सोन्याच्या चार कड्या ओतून एका बाजूस दोन व
दसऱ्या बाजस दोन अंशा लावाव्या। १३ आणि
बामलीच्या लाकडाचे दांडे करून तेहि सोन्याने
मठवावे। १४ तो कोडा उचलवयासाठी हे दांडे
त्यांच्या दोहों बाजूच्या कड्यांत घालावे। १५ हे दांडे
काशाच्या कड्यांत राहावे; त्यांनु ते काढू नवेत.
१६ आणि जो आझापट मी तुला देईन तोहि त्या
कोशांत ठावावा। १७ आणि शुद्ध सोन्यांचे एक दो-
सन बनवावे; त्याची लंबी अडीच हात व रुंदी दीड
हात असावी। १८ आणि सोने घडवून दोन करूँ

१ एक जातीचे जनावर। २ एक प्रकारची
खालपटी। ३ मुळांत : कपोरेश : प्रायविष्टांचे पाय-
वासन फ्रेग्यांचे स्थान।

फः दयासनाच्या दोन्ही बाजूस ते कर। १९ एक
करूँ एका बाजूस व दुसरा करूँ दुसऱ्या बाजस
करावा; हे करूँ दयासनालाई असंड ठेवून दोहों
बाजूस करावे। २० त्या करूँचे पंख असे पसरलेले
असावे की त्यांनी तें दयासन जांकावे आणि त्यांनी
मुळे सभोरासमोर असून त्यांची दृष्ट दयासनाकडे
लागलेली असावी। २१ दयासन कोशावर लावावे
आणि जो आझापट मी तुला देईन तो त्या कोशांत
ठेवावा। २२ तेंव्यु तुला मी भेट देत जाईन; आणि
इक्षाएल लोकांसाठी ज्या कोही गोषीवंचांने मी तुला
आहा देणार आहे त्या सर्वांविषयी मी दयासनावरून
आणि त्या आझापटाच्या कोशावर असलेल्या दोन्ही
करूँमधून तुजशी बोलत जाईन।

२३ तेंव्यु बामलीच्या लाकडांचे एक मेज बनीव;
त्याची लंबी दोन हात, रुंदी एक हात व उंची
दीड हात असावी। २४ तें शुद्ध सोन्याने मठवून
त्यांच्या सभोवार सोन्याचा कंगोरा करावा, २५ आणि
त्यांच्यासाठी चार बोटे रुंदीची एक पाळ करून तिच्या-
सभोवार सोन्याचा कंगोरा करावा। २६ सोन्याच्या
चार कड्या करून त्यांच्या चारी पायांवरल्या चार
कोपचांला लावाव्या। २७ हा कड्या पाळीच्या लात
असाव्या; मेज उचलवयाचे दांडे बामलीच्या लाकडाचे
करून सोन्याने मठवावे; २८ आणि त्यावरची तबके,
धुपाटणी, मुरया आणि पेयारंगाचे याले ही सर्वे शुद्ध
सोन्यांची करावी; २९ आणि मेजावर माझ्यापुढे
समर्पित केलेली भाऊ नित्य ठेवावी।

३१ आणि शुद्ध सोन्याचा एक दीपदृक्ष बनवावा,
हा दीपदृक्ष, त्याची बैठक, त्याचा दांडा, त्यांच्या बाब्या,
त्याची बोंडे व त्याची फुले ही सर्वे सोन्याच्या एकाच
असंड तुकड्यांची घडवावी; ३२ हा दीपदृक्षाच्या सहा
शाळा असाव्या; त्यांच्या एका बाजूस तीन शाळा व
दुसऱ्या बाजूस तीन शाळा असाव्या; ३३ एका बाजूच्या
प्रत्येक शाळेला बदामाच्या पुल्केसरस्या तीनतीन
बाब्या बोंडांमुळांसह असाव्या; आणि दुसऱ्या बाजूच्या

યાચ્યા જોડીચ્યા પ્રત્યેક શાખેલાહિ બદામાચ્યા ફુલં-
પારલ્યા તીનતીન વાચ્યા બોંડાફુલાંસહ અસાચ્યા; દીપવૃક્ષાંતુસ નિઘાલેલ્યા સહા શાસાંચ્યી રચના અશીચ
અસાવી; ૩૪ આણિ દીપવૃક્ષાંતુસ નિઘાલેલ્યા સહા શાસાંસ દોન-
દીન શાસાંચ્યા ખાલી એકએ બોંડ અસૂન તીં સ્થાંચી
અખંડ જોડાવીં. ૩૬ ત્યાંચી બોંડ વ ત્યાચ્યા શાખા હીં
સર્વ ત્યાંચી અખંડ જોડાવીં; તો સર્વં દીપવૃક્ષ શુદ્ધ
સોન્યાચા એકચ તુકડા ઠોકૂન ઘડવાવા. ૩૭ આણિ
યાચ્યાસાઠી સાત દિવે કલણ ત્યાચ્યાવર ટેવાવે મહણજે
દીપવૃક્ષાંચ્યા પુઢળ્યા બાજૂસ ત્યાંચા પ્રકાશ પડેલ.
૩૮ ત્યાચે ચિમટે આણિ ગુલદાંને હીં સર્વ શુદ્ધ
સોન્યાચીં કરાવીં. ૩૯ યા સર્વ ઉપકરણંસહિત
હા દીપવૃક્ષ એક કિકાર્સ શુદ્ધ સોન્યાચા કરાવા;
૪૦ આણિ પર્વતાવર તુલા દાદવિલેલ્યા નમુંચાપ્રમાણે
ણા સર્વ વસ્તુ બનવિષ્ણાવી તું સાવધણિરી ઠેવે.

૧ નિવાસમંડપાસાઠી દ્વા પડદે કરાવે; તે
૨૬ કાતલેલ્યા તલ્મ સણાંચ્યા કાપડાચે આણિ

નિલ્યા, જાંભળ્યા વ કિરમિંગી સંગાંચ્યા સુતાચે
તયાર કરાવે વ ત્યાત મોક્યા ચતુર કારાંગિરાક્હન
કહ્લ્ય કાડવાવે. ૨ એકેકા પડદાની લંબી અંગારીસ
હાત આણિ રુંદી ચાર હાત અસાવી; તે સર્વ પડદે
એકાચ માપાચે અસાવે. ૩ ત્યાતલે પાંચ પડદે એક
મેકાંચી જોડિલેલે અસાવે વ દુસરે પાંચ પડદે એક
મેકાંચી જોડિલેલે અસાવે. ૪ જેથે એક પડદા ઝોડિલા
જાઈલ તેથે કિનારીવર નિલ્યા સુતાંચી વિરદી કર,
તસેચ દુસ્ન્યા પડદાવરીલ કિનારીવરાહ તશીચ
વિરદી કર. ૫ એકા પડદાલા પન્ના વિરદી કર
આણિ દુસ્ન્યા પડદાંચ્યા કિનારીલ પન્ના વિરદી
કર. હી વિરદી સમોરાસમેર અસાવી. ૬ તસેચ
સોન્યાચે પન્નાસ આંકડે બનવાવે આણિ યા આંકખ્યાંની
પડદે અશા પ્રકારે જોડાવે કી સવે મિદ્દન નિવાસમંડપ
અખંડ દિસેલ.

૧ સુમારે શંભર રસ્તુ.

૭ નિવાસમંડપાવર તંબુ અસાવા મહણું બકચ્યાં
કેસાંચે પડદે કરાવે; હે પડદે અકરા અસાવે. ૮ એકેકા
પડદાંચી લંબી તીસ હાત વ રંદી ચાર હાત અસાવી; હે
અકરા પડદે એકાચ માપાચે અસાવે. ૯ પાંચ પડદે વેગાંચ
આણિ સહા પડદે વેગાં જોડાવે; સહાવા પડદા તંબુચ્યા
પુઢળ્યા બાજૂસ દુમડાવા. ૧૦ જોડુન કેલેલ્યા એકા
કનાતોંચ્યા બાહેરીલ શેવઠંચ્યા પડદાંચ્યા કિનારીવર
પન્નાસ વિરદી કરાવીં; તશીચ કનાતોંચ્યા દુસ્ન્યા
પડદાંચ્યા કિનારીવરાહ પન્નાસ વિરદી કરાવીં ૧૧ આણિ
પિતલેચ પન્નાસ આંકડે કરાવે, આણિ તે
વિરદ્ધાંત ઘાલુન તંબુ અસા જોડાવા કી તો સર્વ
અખંડ દિસેલ. ૧૨ તંબુચ્યા પડદાંચા લોંબત રાહિલેલા
ભાગ મહણજે ઉર્લેલા અર્ધા પડદા નિવાસમંડપાંચ્યા
માગળ્યા બાજૂસ લોંબતા સોડાવા; ૧૩ આણિ તંબુચ્યે
પડદે લંબીકહુન હાતભર ણા બાજૂસ વ હાતભર ણા
બાજૂસ અસે નિવાસમંડપ ઝાંકણાસાઠી ત્યાચ્યા દોહો
બાજૂસ લોંબતે ટેવાવે. ૧૪ તંબુસાઠી તાંબડા રંગ
દિલેલ્યા મેંઢાંચ્યા કાતલ્યાંચે એક આચ્છાદન આણિ
ત્યાવર તહશાંચ્યા કાતલ્યાંચે એક આચ્છાદન કરાવે.

૧૫ મગ નિવાસમંડપાસ ઉન્યા લાબળ્યાસાઠી
બામ્લીંચ્યા લાકડાંચ્યા ફલ્યા કરાવ્યા. ૧૬ પ્રત્યેક
ફલીંચી લંબી દ્વા હાત વ રંદી દીડ હાત અસાવી. ૧૭
પ્રત્યેક ફળી દુસ્રીઝીં જોડાવી મહણું તિલ દોનદોન
કુસે અસાવીં; નિવાસમંડપાંચ્યા સર્વ ફલ્યા અશાચ કરાવ્યા. ૧૮
નિવાસમંડપાસાઠી જ્યા ફલ્યા તું કરિશીલ
ત્યાંપૈંકી વીસ ફલ્યા દાસ્થિણ બાજૂસાઠી અસાવ્યા. ૧૯ યા
વીસ ફલ્યાંચ્યા ખાલી લાબળ્યાસાઠી ચાંદીંચ્યા ચાંદીસ
ખુરલ્યા બનવાચ્યા મહણજે એકેકા ફલીંચ્યા ખાલી કુસાં-
સાઠી દોનદોન ખુરચ્યા; ૨૦ ત્યાપ્રમાણે નિવાસમંડપાંચ્યા
મહણજે ઉત્તર બાજૂસાઠી વીસ ફલ્યા કરાવ્યા;
૨૧ ત્યાંસાઠી ચાંદીંચ્યા ચાંદીસ ખુરચ્યા બનવાચ્યા
મહણજે એકેકા ફલીંચ્યા ખાલી દોન દોન ખુરચ્યા.
૨૨ નિવાસમંડપાંચ્યા માગળ્યા મહણજે પથિમ બાજૂસાઠી
સહા ફલ્યા કરાવ્યા; ૨૩ આણિ માગળ્યા બાજૂસ
નિવાસમંડપાંચ્યા કોપન્યાસાઠી દોન ફલ્યા કરાવ્યા.

२४ त्या फल्या खाल्यासून दोनदोन असून त्या दोन्ही वरंच्या भारी एकेका कडीने जुळवाव्या, व दोन्ही फल्या अशाच असाव्या; दोन्ही कोपन्यासाठी अशा फल्या असाव्या. २५ आठ फल्या व त्यांना चांदीच्या सोळा खुरच्या असाव्या, अर्थात् एकेका फल्याच्या खाली दोनदोन खुरच्या असाव्या; २६ आणि बाभलीच्या लाकडाचे अडसर तयार करावे; निवासमंडपाच्या एका वाजूच्या फल्यांसाठी पांच, २७ आणि दुसऱ्या बाजूच्या फल्यांसाठी पांच आणि त्याच्या पश्चिमेस म्हणजे मागल्या बाजूसाठी पांच अडसर बनवावे. २८ आणि फल्यांच्या मध्यभारी लाववावाचा भवला अडसर तंबूच्या एका शेवटापासून दुसऱ्या शेवटापर्यंत पोंचेल असा असावा. २९ त्या फल्या सोन्यानें मढवाव्या आणि अडसर लावापाच्या कड्या सोन्याच्या बनवाव्या, आणि अडसरहि सोन्यानें मढवावे. ३० भी तुल पर्वतावर दाखविल्याप्रमाणे निवासमंडप उभारावा.

३१ तसेच निल्या, जांभळ्या आणि किरमिजी रंगाच्या व कातलेल्या तलम सणाच्या सुताचा एक अंतरपट बनवावा व त्यावर तुरुर कारागिराकडून करूब काढावावे; ३२ हा पट सोन्यानें मढविलेल्या बाभलीच्या लाकडाच्या चार खांबांवर लटकवाचा, त्याच्या आंकड्या सोन्याच्या असाव्या व ते खांब चांदीच्या चार खुरच्यांत उभे करावे. ३३ अंतरपट आंकड्यांखाली लटकवून त्याच्याआड आंतल्या बाजूस आळापटाचा कोश ठेवावा; हा अंतरपट पवित्रस्थान व परमपवित्रस्थान हीं तुळां-करितां अलग करील. ३४ मग परमपवित्रस्थानांत आळापटाच्या कोशावर दयासन ठेवावे. ३५ आणि त्या अंतरपटाच्या बाहेर निवासमंडपाच्या उत्तर बाजूस मेज ठेवावे व दक्षिण बाजूस मेजासमोर दीपवृक्ष ठेवावा; ३६ आणि तंबूच्या द्वारासाठी निल्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या व कातलेल्या तलम सणाच्या सुताचा वेळबुटीदार पडदा बनवावा. ३७ या पडद्यासाठीं बाभलीच्या लाकडाचे पांच खांब करावे आणि ते सोन्यानें मढवावे; त्यांचे आंकडे सोन्याचे असावे आणि त्यांसाठी पितळेच्या पांच खुरच्या बोताव्या.

१ बाभलीच्या लाकडाची पांच हात लंब २७ व पांच हात रुंद अशी एक वेदी कर; ती चौरस असून तिची उंची तीळ हात असावी. २ तिच्या चारी कोपन्यांस वार शैऱ्यें बनवावी; ही शैऱ्यें तिच्या अंतर्वर्च असावी; ही वेदी पितळेने मढवावी. ३ तिच्यांतील राख उचलून नेण्यासाठीं पांत्रे, त्याप्रमाणेच तिच्यासाठीं पावडी, कटोरे, कांटे आणि अग्रिप्रांत्रे बनवावी; तिचीं सर्व पांत्रे पितळेची असावी. ४ तिच्यासाठीं पितळेच्या जाळीची एक चाळण बनवावी व तिळा चारी कोपन्यांस पितळेच्या चार कड्या लावाव्या. ५ ही चाळण वेदीच्या सभोवार कंगोन्याच्या खालीं अशी लावावी कीं ती वेदीच्या अर्थां उंची-इतकी यावी. ६ वेदीसाठीं बाभलीच्या लाकडाचे दांडे कर व ते पितळेने मठीव. ७ ते दांडे कड्यांत घालवे म्हणजे जेव्हांजेव्हां वेदी उचलून जाईल तेव्हांतेव्हां तिच्या दोहों बाजूस ते असतील. ८ वेदी मध्ये पोकळ ठेवून व बाजूस फल्या लावून बनवावी; पर्वतावर तुला दाखविल्याप्रमाणे ती करावी.

९ निवासमंडपाला अंगण कर; त्याच्या दक्षिण बाजूला कातलेल्या तलम सणाचे विणलेले पडदे मिळून त्यांची लांबी एका बाजूला शंभर हात असावी; १० त्यांना वीस खांब करावे आणि त्या खांबांना पितळेच्या वीस खुरच्या कराव्या; खांबांचे आंकडे आणि त्यांचीं बंधने चांदीचीं करावी. ११ त्याप्रमाणेच अंगणाच्या उत्तर बाजूसहि शंभर हात लंबाचे पडदे असावे; त्यांसहि वीस खांब असून त्यांस पितळेच्या वीस खुरच्या असाव्या आणि त्या खांबांचे आंकडे व बंधने चांदीचीं असावी. १२ अंगणाच्या रंदीकडील भागी म्हणजे पश्चिमेकडे पश्चास हात पडदे असावे; त्यांचे खांब दहा व खुरच्याहि दहा असाव्या; १३ पैरेच्या बाजूस अंगणाची संदी पश्चास हात असावी; १४ आणि अंगणाच्या द्वाराच्या एका बाजूस पंधरा हात पडदे असावे; त्यांचे खांब तीन व खुरच्या तीन असाव्या. १५ आणि द्वाराच्या दुसऱ्या बाजूस पंधरा हात पडदे असून त्यांसहि तीन खांब व तीन खुरच्या

असाव्या. १६ अंगणाच्या द्वारासाठी एक पडदा बनवावा; तो निळ्या, जांभळ्या आणि किरमिजी रंगाच्या व कातलेल्या तलम सणाच्या सुताचा वेल-बुद्धीदार असावा; तो वीस हात असून त्याला चार सांब व चार खुरच्या असाव्या. १७ अंगणाच्या सभोवतालचे सर्व सांब चांदीच्या बंधनानी जोडिलेले असावे; त्याचे आंकडे चांदीचे आणि खुरच्या पिण्ठेच्या असाव्या. १८ अंगणाची लांबी शंभर हात व रुंदी सारखी पश्चास हात आणि त्याच्या कलातीची उंची पांच हात असावी; त्याची कलात कातलेल्या तलम सणाच्या सुताची असून त्याच्या खांबाच्या खुरच्या पिण्ठेच्या असाव्या. १९ निवासमंडपांतील सगळे उपकरणासहित, त्याच्या सर्व मेला, आणि अंगणाच्या सर्व मेला पिण्ठेच्या असाव्या.

२० तू इशाएल लोकांस अशी आज्ञा कर की दीप नित्य जवळ राहावा म्हणून त्यांनी दीपशृक्षसाठी जैनुवाचं कृष्ण काढिलेले निर्मल तेल घेऊन यावे. २१ आज्ञापटासमोर असणाऱ्या अंतरपटाकाहेर दीन-मंडपांन अहोरेन व त्याचे पुत्र यांनी तो दीपशृक्ष मांजपासून सकाळपर्यंत परमेश्वरासमोर उजल्याची व्याप्त्या ठेवावी; हा इशाएल लोकांसाठी पिण्ठानपिण्ठान निरंतरचा विनियोग.

२२ तुझा भाऊ अहोरेन यांने याजकाच्या नात्यांने माझी सेवा करावी म्हणून त्यास व त्याच्यावेवर त्याचे पुत्र नादाव, अबाहु, एलाजार व इशामार यांम इशाएल लोकंतून आपल्या-जवळ आण; २ आणि गौरव व शोभा व्यावयासाठी तू आपला भाऊ अहोरेन याच्याकरीतं पवित्र वळे कर; ३ आणि जे बुद्धिसंत आहेत व ज्यांच्याठाची मी कुद्दीची पूर्ण प्रेरणा केली आहे त्या सर्वोत्तम तू अहोरेनाची वळे तथार करण्याची आज्ञा दे; तेणेकरून तो माझ्याप्रोत्यर्थ याजकांचे काम चालविष्यासाठी पवित्र होईल. ४ त्यांनी तयार करावयाची वळे ही: उरपट, एफोद, ग्राग, बुद्धीदार अंगरखा, मंदाल व कमरबंद; ही पवित्र वळे तुझा भाऊ अहोरेन व त्याचे पुत्र यांस

करावी, अशासाठी की त्यांने याजकाच्या नात्यांने माझी सेवा करावी. ५ त्यांनी सोन्याचा जर आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांचे सूत व तलम सणांचे कापड घ्यावे.

६ एफोद सोन्याच्या जराचे आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुतांचे व तलम सणाच्या कापडाचे चतुर कारणिराकडून तयार करवावे; ७ त्याच्या दोन खांदपट्टा जोडिलेल्या असाव्या, व त्याची दोन शेवटे जोडावी; ८ एफोद बांधवायासाठी त्याजवर कुशलतेन विपिणिली पटी असते तिची बनावट त्याच्यासारखीच असून ती असून असावी; सोन्याच्या जराची व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताची आणि तलम सणाच्या कापडाची ती असावी. ९ मग दोन गोमेद रत्ने घेऊन त्यांवर इशाएलाच्या पुत्रांची नांवे कोरावी; १० त्यांच्या नांवांपैकी सहा एका रत्नावर व बाकीची सहा दुसऱ्या रत्नावर त्यांच्या जन्माच्या क्रमांने कोरावावी. ११ रत्नावर खोदकाम करण्याच्या कसवाने मुद्रा खोदिली जाते त्याप्रमाणे त्या दोन्ही रत्नांवर इशाएलाच्या पुत्रांची नांवे खोदवावी आणि ती सोन्याच्या जाळीदार कोंदणीत बसवावी. १२ ती दोन्ही रत्ने एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्टांवर लावावी; ती इशाएलपुत्रांची स्मारकरत्ने होत, म्हणजे अहोरेन त्यांची नांवे परमेश्वरासमोर आपल्या दोन्ही खांदावर स्मरणार्थ बागवील.

१३ त्याप्रमाणेच सोन्याची जाळीदार कोंदणे करावी; १४ पीळ घातलेल्या दोरीसारख्या दोन सांस्कृत्या शुद्ध सोन्याच्या कराया आणि त्या पीळ घातलेल्या त्या कोंदणात बसवाव्या. १५ न्यायाचा उरपटाहि मोठ्या चतुर कारणिराकडून तयार करवावा; एफोदप्रमाणे तो सोन्याच्या जराचा व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा करावा. १६ तो चैसर व दुहेरी असावा आणि त्याची लांबी व रुंदी एकाएक बीत असावी. १७ त्यांत रत्ने खचावी,

त्यांत रत्नाच्या बार राणा असाव्या; पहिल्या रांगेत लाल पुक्कराज व माणिक; १८ इुसच्या रांगेन पाच, नीलमणि व हिरा; १९ तिसऱ्या रांगेत तृणमणि, सूर्योक्तं व पद्मराग; २० आणि चौथ्या रांगेत लसणा, गोमेह व यशस्के; ही सर्व रत्ने सोन्याच्या कोंदणांत स्वचारी. २१ इत्याएलपुत्राच्या नांवाच्या संख्येषु एवढी ही रन्ने असावी; त्याच्या संख्येप्रमाणे बागा नांवे असावी; मुद्रा जशी खोदितात तसें भारा वंशांपकी एकेकाचें नांव एकेका रत्नावर खोदावे २२ दोरी-सारखा पीळ घाटलेल्या शुद्ध सोन्याच्या सांखल्या उरपटावर लावाव्या. २३ उरपटावर दोन सोन्याच्या कड्या कराव्या; त्या दोन्ही कड्या उरपटाच्या दोन्ही शेवटांस लावाव्या. २४ उरपटाच्या शेवटांस लाविलेल्या त्या दोन कब्जांत पीळ घाटलेल्या सोन्याच्या सांखल्या घालव्या. २५ पीळ घाटलेल्या दोन्ही सांखल्यांनी दुसरी शेवटे दोन्ही कोंदणांत जहून त्या एफोदाच्या दोन्ही सांदपट्टांवर पुढल्या भारी लावाव्या. २६ सोन्याचे आणवी दोन कोयंडे करून उरपटाच्या दोन्ही शेवटांवर म्हणजे एफोदाच्या आंतल्या बाजूस असलेल्या कोरीवर लावावे. २७ यालेरीज सोन्याचे आणवी दोन कोयंडे करून एफोदाच्या दोन्ही सांदपट्टांवर खालच्या बाजूस त्याच्यासमोर त्याच्या सांध्याजवळ विणिलेल्या बुट्ठीदार पट्टीवर लावावे. २८ त्या उरपटाचे कोयंडे एफोदाच्या कोयंडांना निळ्या फितीने बांधावे; याप्रमाणे तो एफोदाच्या बुट्ठीदार पट्टीवर राहील, आणि त्यापासून अलग व्हावयाचा नाही. २९ अह-रोन पवित्रस्थानीं प्रवेश करील तेढ्हां न्यायाच्या उरपटावर, आपल्या हृदयावर, इत्याएलाची नांवे वागवोल, त्यायेंगे परमेश्वरासमोर त्याचें स्मरण नित्य राहील. ३० तू न्यायाच्या उरपटांत उरीम व थुम्मीम ठेवे आणि अहरोन परमेश्वरासमोर येईल तेढ्हां ते त्याच्या हृदयावर असावे; या प्रकारे अहरोन इत्याएल लोकांचा न्याय आपल्या हृदयावर परमेश्वरासमोर नित्य वागवावा.

३१ एफोदावरोवर त्यावयाचा झगा संबंध निळ्या

रंगाचा करावा. ३२ त्याच्या मध्यभारीं डोके घालच्या-साठीं एक भोक असावे आणि त्याच्या सभोवार विलक्षनाच्या भोकाळा असतो तसा विणिलेला गोट असावा म्हणजे झगा फाटावयाचा नाही. ३३ त्याच्या खालच्या घेरात सभोवार निळ्या. जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या मुताची डाळिंवे काढावीं आणि त्याच्या दरम्यान सभोवार सोन्याची बुंगरे लावावी. ३४ म्हणजे एक गोन्याचे बुंगरे व एक डाळिंव, पुनः एक गोन्याचे बुंगरे व एक डाळिंव असीं झग्याच्या खालच्या घेरात सभोवार असावी. ३५ सेवा करण्याच्या ममरी तो झगा अहरोनानें धारण करावा; जेव्हां जेव्हां तो पवित्रस्थानाच्या आंत परमेश्वरासमोर जाईल किंवा बाहेर निघेल तेव्हां तेव्हां त्या बुंगराचा आवाज व्हावा, नाही तर तो मरेल.

३६ शुद्ध सोन्याची एक पहिका बनवावी आणि जशी मुद्रा कोरितात तशी तीवर हीं अक्षरं कोरावी: परमेश्वराप्रीत्यर्थं पवित्रः; ३७ आणि ती निळ्या फितील अडकवून भंदिलाच्या पुढल्या भारी लविलेली असावी. ३८ ती अहरोनाच्या कागळाला असावी, यामार्ठी कीं इत्याएल लोक जे कोहां पवित्र करितील म्हणजे जिलक्या पवित्र भेटी ते आणिंल त्यासंबंधाचा दोष अहरोनानें वाहावा; ती नित्य त्याच्या कपाळाला असावी; अशानें परमेश्वर लोकांवर प्रसन्न राहील. ३९ अंगरखा तल्म सणाचा नक्तशीदार विणावा; तसेच एक मंदीलाहि तल्म सणाचा करावा आणि कशिदा काढिलेला एक कमरवंद करावा.

४० अहरोनाच्या पुत्रांसाठीहि अंगरखे, कमरबंद व केटे करावे; हीं वळें गौवव व शोभा यांसाठीं करावीं. ४१ तुक्षा भाऊ अहरोन यास व त्याच्यावरोवर त्याच्या पुत्रांस हीं वळें लेव्वून अभिषेक व संस्कार करावा, आणि त्यांस पवित्र करावे म्हणजे ते माझी सेवा याजकाच्या नात्यानें करितील. ४२ त्यांच्यासाठीं सणाचे चोळ्ये करावे, त्यांनी त्यांचे अंग झांकलेले राहील; ते कमरेपासून मांडीपर्यंत असावे; ४३ आणि अहरोन अथवा त्याचे पुत्र रक्षनमंहणांत प्रवेश करितील व

पवित्रस्थानांत सेवा करण्यासाठी वेदीपार्शी जातील तेज्ज्वां त्यांनी हे चोलणे घातलेले असावे, नाहीतर त्यांना दोष लागू ते मरतील; अहोनाल व त्याच्या पश्चात् त्याच्या वंशाता हा नियम निरंतरचा होय.

१ त्यांनी याजकाच्या नात्याने माझी सेवा

२९ करावी म्हणून त्यांस पवित्र करण्यासाठी जेतुला कलावगावें तें हें: एक गोन्हा आणि दोन निर्दोष मेंडे यावे, २ आणि बेसमीर भाकरी, तेलांत मळ्येल्या बेसमीर पोळ्या आणि तेल लावलेल्या बेसमीर चपात्या च्याच्या; हा सर्व गव्हाच्या सपिठाच्या असाच्या. ३ हा सर्व एका टोफलीत घाल आणि तो गोन्हा व ते दोन मेंडे शाश्वत हीत ती टोफली घेऊन ये. ४ मग अहोनेन व त्याचे पुत्र यांस दर्शन-मंडवाच्या द्वारासमोर आणून खाल घाल; ५ आणि ती वर्षे घेऊन अहोनाला त्याचा अंगरखा व एकोदाचा झगा घाल, त्यास एकोद व उरपट बांध आणि एकोदाचा बुटीदार पटा त्याच्या कमरेस बांध; ६ त्याच्या डोकीला मंदील घाल आणि मंदिलास पवित्र मुकुट घाल. ७ नंतर अभिषेकावें तेल त्याच्या डोईवर ओतून त्याला अभिषेक कर. ८ मग त्याच्या पुत्रांस समीप आणून त्याच्या अंगात अंगरखे घाल; ९ आणि अहोनास व त्याच्या पुत्रांस कमरवंद बांध, त्याच्या डोकीला फेटे बांध; या प्रकारे ह्या निरंतरच्या विधीने त्यांस याजकपद प्राप्त झावें आणि अहोनेन व त्याचे पुत्र यांचा संस्कार करावा.

१० तो गोन्हा दर्शनमंडपासमोर आणावा आणि अहोनेन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात त्याच्या शिरावर ठेवावे. ११ मग परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपाच्या द्वारी तो गोन्हा वधावा. १२ गोन्हाचे कांही रक्त घेऊन तूं आपल्या अंगुलीने तें वेदीच्या गुणांस लावावें व बाकीचे समाळे रक्त वेदोन्या पायथ्यांनी ओतावें. १३ त्याच्या आतऱ्यावर असलेली सगाळी वपा, काळजावरील पडदा, दोन्ही गुर्दे व त्यांवरील वपा ही सर्व घेऊन त्यांचा वेदीवर होम करावा; १४ पण गोन्हाच्ये यांस, त्याचे कांडे व विश्वा ही छावणीबाहेर नेऊन आणीत जाव्याची; करण द्या पापार्णिमाचा खलि होय.

१५ एक मेंडा घेऊन त्याच्या शिरावर अहोनेन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात ठेवावे; १६ आणि तो मेंडा बधून त्याचे रक्त वेदीवर सभोवार शिंपडावें; १७ मग तो मेंडा कापून त्याचे तुकडे करावे आणि त्यांची आंतडी व पाय धुउन ती त्याचे तुकडे व ढोके यांवरोवर ठेवावी. १८ मग त्या सर्व मेंड्याचा वेदीवर होम करावा; तो परमेश्वरांतर्यांत होमबलि होय. तो परमेश्वरांतर्यांत हमुर मुगंध हव्य होय.

१९ नंतर दुसरा मेंडा घेऊन त्याच्या शिरावर अहोनेन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात ठेवावे; २० मग तो मेंडा बधावा आणि त्याचे कांही रक्त घेऊन अहोनेन व त्याचे पुत्र याच्या उजव्या कानाच्या शेंड्याला आणि त्याच्या उजव्या हाताच्या व उजव्या पायाच्या अंगांवाल लावावें आणि बाकीचे वेदीवर सभोवार शिंपडावें. २१ वेदीवरील रक्त आणि अभियेकाचे तेल यांतले कांही घेऊन अहोनावर व त्याच्या बखांवर, तसेच त्याच्यावरोवर त्याच्या पुत्रांवर व त्याच्या बखांवरहि शिंपडावें; अजानें तो व त्यांची वर्षे आणि त्याच्यावरोवर त्याचे पुत्र व त्यांची वर्षे पवित्र होतील. २२ तो मेंडा संस्काराचा आहे म्हणून त्याची वपा, त्याचे चर्वदार शेपृट, त्याच्या अंतऱ्यांवरील वपा व काळजावरील पडदा, दोन्ही गुर्दे व त्यांवर असलेली वपा आणि उजवा फरा ही घे; २३ त्याच्यांचे परमेश्वरासमोर ठेविलेल्या बेसमीर भाकरीच्या टोफलीतून एक भाकर, तेलात मळ्येल्या सपिठाची एक पोळी आणि एक चपाती घे; २४ आणि हें सर्व अहोनेन व त्याचे पुत्र यांच्या हातांवर ठेव आणि हें ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळ. २५ मग त्या वस्तु त्याच्या हातून घेऊन वेदीवरील होमबलीवर होम करावा; हा परमेश्वरासमोर मधुर मुगंध होय; हें परमेश्वराला आपिलेले हव्य होय.

२६ मग अहोनाच्या संस्कारार्थ बघिलेल्या मेंड्याचे ऊर घेऊन ओवाळणी गुणांस परमेश्वरासमोर ओवाळ; तो तुझा हिस्सा होय; २७ आणि अहोनेन व त्याचे पुत्र यांच्या संस्कारासाठी बघिलेल्या मेंड्याचे ओवाळ्येले ऊर आणि समापिलेल्या फरा ही तूं पवित्र

करावी; २८ इश्वाएळ लोकांकडून मिळाला अहरोनाचा व त्याच्या पुत्रांचा हा निरंतरता हळ होय, कारण हा समर्पित केलेला अंश होय; हा त्यांच्याकडून इश्वाएळांच्या शांत्यर्पणाच्या यशापैकी परमेश्वरप्रीत्यर्थ समर्पित केलेला अंश होय.

२९ अहरोनाची पवित्र वर्खे त्याच्या पश्चात त्याच्या पुत्रांसाठी असावी, हा वर्खांनीशी त्यांचा अभिषेक व संस्कार क्वावा. ३० त्या पुत्रांपैकी जो त्याच्या जागी याजक होईल त्यांने पवित्रत्यानांतली सेवा करण्यासाठी दर्शनमंडपात दाखल होतांना ही वर्खे सात दिवस परिघान घेण्यी पाहिजेत.

३१ संस्कारासाठी बधिलेला मेंदा घेऊन त्याचे मांस एकूण पवित्र जागी शिजीव. ३२ मग अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी त्या मेंद्याचे मांस आणि टोपलीतील भाकर दर्शनमंडपाच्या द्वारी भक्षण करावी; ३३ त्यांचा संस्कार व पवित्रीकरण यांसाठी ज्या पदार्थानी प्रायविष्टविषि करण्यात येईल ते पदार्थ त्यांनी खावे; पण अन्य कुलांतल्या कोणी ते खाऊ नयेत, कारण ते पदार्थ पवित्र होत. ३४ समर्पण केलेले काही मांस किंवा भाकर सकाळवर्यत राहिली तर तो शेष अमीत जाळून टाकावा; तो खाऊ नये, कारण तो पवित्र आहे.

३५ मीं तुला आज्ञापिलेल्या सर्व गोशीप्रमाणे अहरोन व त्याचे पुत्र यांचे कर, आणि सात दिवसपर्यंत त्यांचा संस्कार कर. ३६ प्रायविष्टतासाठी पापबलि महणून एक गोऱ्हा प्रतिदिनी बलि दे आणि वेदीसाठी प्रायविष्ट करून ती शुद्ध करावी आणि ती पवित्र करण्यासाठी तिला अभिषेक करावा. ३७ सात दिवस वेदीसाठी प्रायविष्ट करून ती पवित्र कर महणजे वेदी परम पवित्र होईल; ज्याचा वेदीला स्वर्ण होईल ते पवित्र होईल.

३८ वेदीवर नित्य होम करावाचा तो असा: ग्रतिदिनी एकएक वर्षाच्या दोन कोकडांचा होम करावा. ३९ एक कोकडाचा होम सकाळी आणि दुसऱ्या कोकडाचा होम सायंकाळी करावा; ४० कुदून क्षयाडिलेल्या पाव हिन तेलेत, एक दशमांश

माप सरीठ मिळून तें एका कोकडावरोबर अर्पावें, आणि पाव हिनभर द्राक्षारसाचे पेयारपण करावें. ४१ दुसरे कोकडून सायंकाळी अर्पावें व त्यावरोबरहि सकाळच्या प्रणाली अव्यारपण व पेयारपण करावें; हे परमेश्वराप्रीत्यर्थ मधुर सुंगंध हव्य होय. ४२ तुमच्या फिळानपिळाचा दर्शनमंडपाच्या द्वारांशी परमेश्वरासमोर असाच होम-बलि नित्य अर्पावा: हा स्थळीं तुमच्याशी गोलण्यासाठी मी तुद्दांस भेटेन. ४३ या स्थळीं मी इश्वाएळ लोकांस भेट देईन आणि माझ्या तेजांने तें पवित्र होईल. ४४ दर्शनमंडप व वेदी मी पवित्र करोन; अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी याजकाच्या नातांने माझी सेवा करावी महणून त्यांसाहि मी पवित्र करीन. ४५ आणि मी इश्वाएळ लोकांमध्ये माझा निवास करीन आणि त्यांचा देव होईन. ४६ त्यांच्यामध्ये वस्ती करण्यासाठी ज्यांने त्यांस बिसर देशांतून बाहेर काढिले तो मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे असे त्यांस कळेल; मी त्यांचा देव परमेश्वर आहे.

१ धूप जालण्यासाठी एक वेदी कर; ती ३० बाबमीच्या लाकडाची असावी. २ तिची लंबी एक हात व रुंदी एक हात अशी ती बैरेस असावी; आणि तिची उंची दोन हात असून तिची शृंगे अंगाचीन असावी. ३ त्या वेदीचा वरत्य भाग व तिच्या चारी बाजू आणि तिची शृंगे अशी ती सगळी शुद्ध सोन्याने मढवावी; व तिला सभोवार सोन्याचा कंगोरा करावा. ४ सोन्याच्या कड्या करून त्या तिच्या कंगोन्याखाली तिच्या दोन्ही अंगच्या दोन कोनांस दोन दोन लावाव्या; हा कड्यांत वेदी उचलून नेण्याचे दाढे घालत्या येतील. ५ दाढे बाबमीच्या लाकडाचे करून सोन्याने मढवावे. ६ आज्ञापटाच्या कोशाजवळ असलेल्या पडव्यासमोर, अर्यादू आज्ञापटावरील ज्या दयासनी मी तुला दर्शन देत जाईन त्यासमोर ही वेदी टेवावी. ७ हा वेदीवर अहरोनाने सुंगंधी दृश्युक धूप जावावा; रोज सकाळी तो तेलवात कील तेल्हा हा धूप त्यांने जावावा; ८ तसाच संचाकाळी तो दिवे लवाल तेल्हा त्यांने नित्य धूप जावावा; हा धूप

तुम्ही पिठानपिठाना निरंतर परमेश्वरसमोर जावीत अ. ९ तिजवर अजाक्रोक धूप, होमवलि, अब्रवलि, अब्रवा कोणत्याहि प्रकारचे पेयापेण अर्पणाचे नाही. १० अहोरोनांने वर्षातल एकदा तिच्या शुगावर

प्रायश्चिन करावें; पिठानपिठाना वर्षातल एकदा प्रायश्चिनासाठी अपलिल्या पापबलीच्या रक्कांने तिजासाठी त्यांने प्रायश्चिन करावें; ही वेळी परमेश्वराशीत्यर्थ परमप्रसिद्ध होय.

११ मग परमेश्वर मोशाल्य म्हणाल्य, १२ तू इस्त्र एक लोकांच्या संख्येप्रमाणे त्याची पौजदाद करीकील देशांमध्ये गणानामध्यी त्यांच्यावर काढी मी घेऊ नवे म्हणून त्यांतल्या प्रत्येकांने आपल्या जिवावहूल परमेश्वराला त्या वेळी संड यावा. १३ जितक्या लोकांनी मोजदाद होईल तिन्हाच्यांनी पवित्रत्यानांतील शेकलाच्या बल्लाप्रमाणे अंगी शकेल याचा (शेकेल म्हणजे वीस गोरे), हा अंगी होईल परमेश्वराशीत्यर्थ समर्पित फेलेल अंग होय. १४ दोन वर्षांच्या व त्यातल अधिक बगाच्या लोकांमध्ये ज्यांनी गणना होईल त्यांतील प्रत्येकांने परमेश्वराशीत्यर्थ हा अंक समर्पावा. १५ तुम्हा आपल्या जिवावहूल प्रायश्चिन म्हणून परमेश्वराशीत्यर्थ हा अंक समर्पित कराल तेव्हा श्रीमंत लोकांनी अंगी शेकलाच्यावर देऊ नवे किंवा गरीब लोकांनी न्याहून कमी देऊ नवे. १६ इस्त्र एक लोकांपासून प्रायश्चिनाचा पैकी घेऊन दर्शनमंडलाच्या कामाल लावावा; हा पैकी इस्त्र एक लोकांच्या जिवावहूल प्रायश्चिन दिन्याचे स्मारक म्हणून त्यांच्याशीत्यर्थ परमेश्वरसमोर राहील.

१७ मग परमेश्वरांने मोशाल्य नाशिले, १८ तू खुप्पासाठी पितळेचं एक गंगाळ बनवावें; त्यात्र पितळेची घैठक करावी: तें दर्शनमंडप आणि वेदी योन्या दरम्बान ठेवून त्यांत पाणी भरावें. १९ अहोरोन आणि त्याचे पुत्र यांनी आपले हातपाय त्यांत तुवावें; २० दर्शनमंडपात प्रवेश करूनपूर्वी आणि वेदीपाणी सेवा करूनपूर्वी परमेश्वराशीत्यर्थ हव्य जावावा जातेकी त्यांनी आपले हातपाय पाण्यांने तुवावे,

नाही तर ते मरतील; २१ या प्रकारे त्यांनी हातपाय तुवावे, नाही तर ते मरतील; अहोरोन आणि त्याचे वंशज यांच्यासाठी पिठानपिठाना हा निरंतरचा विविध व्यावा.

२२ मग परमेश्वरांने मोशाल्य सांगितले की २३ तू मुख्यसुख्य मसाले थे, म्हणजे पवित्रत्यानांतल्या बल्लाप्रमाणे पांचवो शेकेल निर्भेळ गंधरस, त्यांच्या निस्मे म्हणजे अडीचवो शेकेल सुंगांधी दाल-किणी, अडीचवो शेकेल मुंगांधी बच, २४ पांचवो शेकेल तज, आणि एक हिनभर जैतुनाचे तेल ही घेऊन, २५ त्याचे अभिषेकाचे पवित्र तेल म्हणजे गंधाच्या रीतीप्रमाणे सिंध केलेले मुंगांधी तेल नयार कर: हे अभिषेकाचे पवित्र तेल होय. २६ या तेलांने दर्शनमंडप व आकाशपटाचा कोश, २७ भेज व त्यावरील संबंधान, दीपशक्त, व त्याची उपकरणे, धूपवेदी, २८ होमवेदी व तिचे सर्व सामान व घैठको-सह गंगाळ यांस अभिषेक करावा. २९ त्यास पवित्र करावें म्हणजे नी परमपवित्र ठरतील; ज्याता सर्व त्यांना होईल तें पवित्र होईल. ३० आणि याजकाच्या नात्यांने माझी सेवा करून्यासाठी अहोरोन व त्याचे पुत्र यांस अभिषेक करून पवित्र कर. ३१ इस्त्र एक लोकांस माझी ही अनुद्गा सांग की पिठानपिठाना तुम्हास मजबीत्यर्थ पवित्र अभिषेकाचे तेल हंच असणार. ३२ हे हे तेल कोणाहि मुख्याच्या अंगाला लावावयाचे नाही व या प्रकारचे सिंध कोणी करावयाचे नाही: हे पवित्र आहे; आणि तुम्ही त्याल वर्षवत्रच लेखावें. ३३ जो कोणी त्यासारखे विश्रण तयार करील किंवा कोणा परक्रयास तें लावील त्याचा त्वर्जनांतरुन उच्छेद व्यावा.

३४ मग परमेश्वर मोशाल्य म्हणाला, तू मुंगांधी मसाले म्हणजे उत्तम गंधरस, जटामांडी, गंधाविरुद्धा, व निर्भेळ उद हीं प्यावी; हीं सर्व समभाग घ्यावी; ३५ आणि गंधाच्या रीतीप्रमाणे लोण मिसकून निर्भेळ, तुद आणि पवित्र असे धूपदब्ब. तयार करावे; ३६ त्यांतले कांही तुद्दम त्याची तुकडी करावी आणि

ती योडीसी घेऊन दर्शनमंडपांतील ज्या कोशापुढे मी तुला दर्शन वेत जाईन त्यांत ठेवावी; ती तुम्ही परम-पवित्र लेखावी. ३७ जे धूपदूष्य तू तयार करिसील त्यासारखे मिश्रण तुम्ही कोणी आपल्या स्वतंसाठी तयार करू नये; हे परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र लेखावे. ३८ कोणी वास घेण्याकरितां असले कोही तयार करील तर त्याचा स्वजनांतूल उच्छेद घ्यावा.

१ मग परमेश्वराने भोशाला म्हणूले, ३९ २ पाहा, मी यदूदावंशांतील उरीचा पुत्र व हुरचा नातू बसालेल याला नांव घेऊन बोलाविले आहे; ३ देवाच्या आनंदाने मी त्यास परिपूर्ण कल्पन अकल, बुद्धि, ज्ञान आणि सर्व तन्हाचे कल्पन ही दिली आहेत; ४ तो कलगुसरीची कामे करील, सोने, रुपे व पितळ यांची कामे करील, ५ जडावासाठी रत्नांस पैलू पाडील, लाकडाचे नक्काशीकाम करील आणि अशा सर्व प्रकारची कारागीची कामे करील; ६ आणि पाहा, त्याच्या योडीस मी दानवंशांतील अहिसामालाचा पुत्र अहलियाचा यास नेमिले आहे; एवढेच नव्हे तर जितके म्हणून बुद्धिमान आहेत त्या सर्वांच्या हृदयात मी बुद्धि टेकिली आहे, ती यासाठी की ज्या ज्या गोषीसंबंधाने मी तुला आज्ञा केली आहे त्या त्या सर्व त्यांनी क्राव्या; ७ म्हणजे दर्शनमंडप, आज्ञापट आणि त्यावरील दयासन आणि तंबूचे सर्व सामान, ८ मेज व त्यावरील सर्व सामान, शुद्ध दीपवृक्ष व त्याची सर्व उपकरणे, धूपवेदी, ९ होमवेदी व तिचे सर्व सामान आणि गंगाळ व त्याची वैद्यक, १० सेवेसाठी विजिलेंटी तलम वर्ळे आणि बाजाराचे काम चालविष्यासाठी अहरोन याजकाची पवित्र वर्ळे, त्याच्या पुत्रांची वर्ळे, ११ अभिवेकाचे देल व पवित्रस्थानासाठी सुरुंधी द्रव्यांचा धूप या सर्वांच्या संबंधाने मी तुला आज्ञा दिली आहे त्याप्रमाणे से करिनील.

१२ मग परमेश्वर भोशाला म्हणाला, १३ तू इसाएल लोकांस आणली असे सांग की, तुम्ही माझे शब्दाय अवश्य पाव्यावे, कारण तुमच्या फिदानपिढिए

माझ्यातुमच्यामध्ये ही एक खण ठरली आहे; यावरून हेत कलावे की तुम्हास पवित्र करणार ती परमेश्वर आहे, १४ म्हणून तुम्ही शब्दाय पाव्यावा; तो तुम्हांकिंतां पवित्र आहे; जो कोणी तो अष्ट करील त्याला अवश्य मारून टाकावे; जो कोणी त्या दिवशी काही क्षम करील त्याचा स्वजनांतूल अवश्य उच्छेद घ्यावा. १५ सहा दिवस काम करावे, पण सातवा दिवस, तुम्हाला परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र दिवस, परमविश्रामाचा शब्दाय होय; कोणी शब्दाय दिवशी काही काम करील तर त्याला अवश्य ठार मारावे. १६ इसाएल लोकांनी शब्दाय पाव्यावा; हा निरंतरत्वा करार समजून तो फिदानपिढिया पाव्यावा. १७ माझ्यामध्ये व इसाएल लोकांमध्ये ही निरंतरत्वी खण होय; कारण परमेश्वराने सहा दिवसांत आकाश व पृथ्वी उत्पन्न करून सातव्या दिवशी विश्रांति घेतली आणि श्रमप्रद्याहार केल्या.

१८ परमेश्वराने भोशालरोकर सीनाय पर्वतावर हें सर्व भाषण केल्यानंतर आपल्या बोटाने लिहिलेले पाणाणाचे दोन आळापट त्याला दिले.

१ भोशाल पर्वतावरून उत्तरप्यास विलंब ३० लागला असे लोकांनी पाहिले तेव्हा ते अहरोनासमोकांनी जपून त्यास म्हणाले, उठ, आमच्या पुढे चालूली असे वेळ आहालासाठी बनीव, कारण आहासं मिसर देशातून बाहेर आणणारा मनुष्य मोशे याचे काय झाले हे आहास कल्पन नाही. २ तेव्हा अहरोनाने त्यांस तांत्रिकांले की तुमच्या शिंया, पुत्र व कन्या यांच्या कानांत सोन्नाची कुडळे आहेत ती काहून यजकडे घेऊन आ. ३ मग सर्व लोकांनी आपल्या कानांतील सोन्नाची कुडळे काहून अहरोनाकडे आणिली. ४ त्याने ती त्यांच्या हातात घेऊन त्यांचे एक वास्तव ओढून त्यास कोरलीने कोरिले; तेव्हा ते म्हणून लागले की, हे इसाएल, त्या देवांनी तुला मिसर देशातून सोडवून आणिले आहे वेळ हे तुझे वेळ. ५ हे पाहून अहरोनाने त्याच्यापुढे एक वेळी बांधिली आणि जाहीर केले की उया परमेश्वराप्रीत्यर्थ

उत्तम करावाचा आहे. ६ महणून तुसरे दिवशी लोकांनी पहाटेस उद्धून होमवालि अपिंठे आणि शैतपर्यंते आविर्भै; मग ते सापलापायात्र बसले आणि उद्धून खेळून अगले.

७ तेव्हां परमेश्वर मोशाला महणाला, कल, खाली उत्तर, कारण या तुश्या लोकांस तूं मिसर देशांतून आणिले ते विघडले आहेत; ८ या मार्गानंते त्यांनी जावें दृष्टून मी त्यांस आऱ्हपिले होतें तो मार्गे लवकरच सोडून ते बढून गेले आहेत; त्यांनी एक ओतीव वासंस करून त्याची पूजाअर्ची केली व त्यास बाले अर्पण केले आणि, हे इश्वाएल, त्यांनी तुला मिसर देशांतून सोडवून आणिले आहे तेच हे तुम्हे देव असे ते दृष्टूं लगले आहेत. ९ मग परमेश्वरानंते मोशाला घटले, मी या लोकांस पाहून तुकळे आहे, हे केवळ ताठ मानेच लोक आहेत; १० तर आती मल्य आड येऊन नको: मी आपल्या कोप त्याजवर भडकवून त्यांस भस्म करितो आणि तुम्हेच एक मोठे राष्ट्र करितो. ११ तेव्हां मोशे आपल्या देव परमेश्वर याची काकळत करून महणाला, हे परमेश्वरा, तूं आपल्या लोकांस महत्त्वामध्यांने व भुजवल्यानंते मिसर देशांतून सोडवून बाहेर आणिले त्याजवर तुक्षा कोप कां भडकला? १२ त्यांस पहाडांमध्ये मास्तू टाकावें आणि धरित्रीवस्तू त्यांस नष्ट करावें महणून त्यांस मिसर देशांतून परमेश्वरानंते बाहेर काढिले असे मिसरी लोकांनी कां बोलावें? आपल्या तीव कोणपासून निष्ठू हो, आणि आपल्या लोकांवर अरिष्टे आणप्पावें तूं योजिले आहे त्यापासून पराहृत हो. १३ तुम्हे दारी अक्राहाम, इसहाक व इश्वाएल यांची आठवण कर: तूं त्यांस स्वतंत्री शपथ वाहून सांगितले होतें की भी तुमची स्वतंत्री आकाशांतील ताच्यांसारखी बहुगुणित करीन, आणि ज्या त्यां देशाविषयीं मी तुम्हास सांगितले तो अवृत्ता तुमच्या संततीस देईन आणि ती त्याची निरंतरची वतनदार होईल. १४ तेव्हां मी आपल्या लोकांचे अनिष्ट करीन असें जे परमेश्वर महणाला होता त्यापासून तो पराहृत झाला.

१५ मग मोशे मार्गे फिस्त आपल्या हाती आळा-

पठाच्या त्या दोन पात्र्या केळन डोंगरावस्तू खाली उत्तराला; त्या पात्र्यावर पुढल्या व मागल्या आशा दोहों बाजूंस लिहिले होतें. १६ त्या पात्र्या देवकृत हात्या आणि त्यावर खोदलेला लेख देवानंते लिहिलेला होता. १७ महोश्वरानंते लोकांचा गलबला ऐकला तेव्हां तो मोशास महणाला, छावणीत रणशब्द ऐकूं येत आहे. १८ तो महणाला, हा शब्द होत आहे तो विजय पावलेस्यांचा नव्हे अथवा पराभव पावलेस्यांचाहि नव्हे, तर माझ्या कानी पडत आहे तो गणांयांचा जाणि आहे. १९ मोशे छावणीजवळ येऊन पोहं-क्षत्यावर तें वासंस व नाचानारे लोक त्याच्या दृश्यां पढले, तेव्हां त्याचा राग भडकला आणि त्यानं आपल्या हातांतत्या पात्र्या पर्वताच्या त्याची फेकून फोडून टाकिल्या. २० तसेच त्यांनी बनविलेले तें वासंस वेऊन त्यांने अभीत टाकिले व त्याचा कुदून तुरा केला; तो त्यांने पात्र्यावर टाकिल व तें पाणी त्यांने इश्वाएल लोकांस पावलेस लाविले.

२१ तेव्हां मोशे अहोनास महणाला, तूं या लोकांस एकड्या पातकांत बातांले असे यांनी तुम्हे काय केले होतें? २२ अहोने महणाला, माझ्या त्यामीचा कोप मजवर न व्हावा; या लोकांची प्रश्नाति पापाकडे आहे, हे आपल्या ठऱ्यकऱ्य आहे. २३ त्यांनी मल्य सांगितले की आपल्या पुढे चालतील असे देव आपहासाठी बनीव; कारण आहोनास मिसर देशांतूल बाहेर आणणारा मनुष्य मोशे यावें काय झाले तें आमार्हास कळव नाही. २४ मी त्यांस सांगितले, या कोणजवळ सोनें असेल त्यांने तें कुदून मल्य यावें; त्याप्रमाणे त्यांनी तें मल्य दिले; तें मी अभीत टाकिले तो त्यांदून हे वासंस बाहेर आले.

२५ मोशानंते पाहिले की हे लोक बेलगामी झाले आहेत; अहोनानंते त्यांस बेलगामी होऊ दिले याबुळे ते शऱ्यूंच्या उपहासास पात्र झाले. २६ तेव्हां तो छावणीच्या प्रवेशस्थानानी उभा राहून महणाला, परमेश्वराच्या पक्षाचा जो कोणी असेल त्यांने मजकडे यावें. तेव्हां लेवी वंशांतले सर्व लोक त्याच्या-

जबल जमा क्षाले, २७ तो त्यांस म्हणाला, इस्ताएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो की तुझी प्रत्यक्ष आपल्या कमरेस तरवार लक्टकवा आणि छावणीच्या हा प्रवेशद्वारापासून त्या प्रवेशद्वारापर्यंत सर्वत्र फिरूल आपले बंधु, सोबती, शेजारी, या सर्व माणसांचा वध करा. २८ मोशाच्या आळेप्रमाणे लेवी वंशाच्या लोकांनी केले भाणि त्या दिवशी अजमासे तीन हजार लोक पडले. २९ मग मोशे म्हणाला, परमेश्वरांतीलयं आपणाला समर्पण करून हरएक पुरुषाने आपला पुत्र असो किंवा बंधु असो, त्याजवर चालून आवें म्हणजे परमेश्वर आज रोजी तुम्हांस वदान देईल.

३० दुसरे दिवशी मोशे लोकांस म्हणाला की तुझी हे घोर पातक केले आहे, तरी मी आतां परमेश्वराकडे जातो; मला तुमच्या पापाचं कदाचित् प्रायश्चित्त करितां येईल. ३१ मोशे परमेश्वराकडे परत जाऊन म्हणाला, हाय! हाय! या लोकांनी घोर पातक केले, यांनी आपल्यासाठी सोन्याचे देव बनविले. ३२ तरी आतां तूं त्यांच्या पातकाची क्षमा करिशील तर-; न करिशील तर तूं लिहिलेल्या वर्हीतून मला काढून टाक. ३३ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, ज्या कोणी मजविल्द पातक केले आहे त्यालाच मी आपल्या वर्हीतून काढून टाकणार. ३४ आतां तूं जा, ज्या स्थलाविषयी मी तुझ सांगितले आहे तिकडे त्यांस घेऊन जा; पाहा, माझा दूत तुझ्यापुढे चालेल, तरी ज्या दिवशी मी झडती घेईन त्या दिवशी त्यांच्या पापावद्वळ त्यांचा समाचार घेईल. ३५ अहोरोनांने बनविलेले वासरूं लोकांनीच खनविले होते, म्हणून परमेश्वराने त्यांस ताळण केले.

१ मग परमेश्वराने मोशास सांगितले, तूं
३.३ आणि जे लोक तूं मिसर देशांतून आणिले आहेत ते, येथून निघून मार्गस्थ व्हा; व जो देश तुझ्या संततीस देईन असे अबाहाम, इसद्वाक व याकोव यांस मी शपथपूर्वक सांगितले होते, त्या देशाप्रत जा; २ मी तुझ्यापुढे एक दूत पाढ वीन आणि कनानी, अमोरी, हिती, परिज्जी, हिल्डी

आणि यबूसी यांस मी घालवून देईन; ३ दुधामधाचे प्रवाह वाहत आहेत त्या देशाप्रत तूं जा; तथापि तुझी ताठ मानेचे लोक असल्यासुळे मी तुम्हांबरोबर जाणार नाही; गेले तर मार्गात मी तुम्हांला भस्म करीन. ४ लोकांनी हे वाईट वर्तमान ऐकले तेव्हा ते विलाप कळू लागले; व कोणीहि आपले अलंकार व भूषणे त्याला नाही. ५ परमेश्वर मोशास म्हणाला, तूं इस्ताएल लोकांस सांग की तुझी ताठ मानेचे लोक आहां; मी एक पळभर तुम्हांबरोबर असलों तर मी तुम्हां भस्म करीन; म्हणून तुझी आपली भूषणे आपण्या अंशावस्तू उत्तरून ठेवा, म्हणजे तुमचे काढ करावें तें मी पाहीन. ६ शायुष्ये होरेब पर्वतापासून पुढे इस्ताएल लोक भूषणविरहित राहिले.

७ मोशे छावणीकाहेर बन्याच अंतरावर तंत्र नेव्हन उभा करी; व त्यास तो दर्शनमंडप म्हणे. कोणाला परमेश्वरापांगी काही विचारावयाचे असलें म्हणजे तो छावणी-बाहेहील त्या दर्शनमंडपाकडे जाई. ८ असे होई की जेव्हां मोशे त्या मंडपाकडे जाई तेव्हा तर्व लोक उठून आप आपल्या तंत्रबूच्या दारांत उभे राहत आणि तो मंड पांत प्रवेश करीपर्यंत त्याजकडे नजर लावीत ९ मोशे मंडपांत प्रवेश करी तेव्हा मेधस्तंभ उत्तरून मंडपाच्या दारीं उभा राही, आणि परमेश्वर मोशाशी भाषण करी. १० त्या मंडपाच्या दाराशी मेधस्तंभ उभा आहे असे सर्व लोक पाहत तेव्हां ते सगळे उठून आपआपल्या तंत्रबूच्या दाराशी दंडवत धालीत ११ कोणी आपल्या मिश्राशी भाषण करावें तस परमेश्वर मोशाशी सोयोरासमोर भाषण करी. मोशे छावणीकडे पक्षत येत असे, तरी त्याचा सेवक नूनाच पुन योशवा हा तसेच मुख्य मंडप सोहून बाहेर वेत नसे. १२ मोशे परमेश्वरास म्हणाला, हे पाहा, तूं मला म्हणतोस की-या लोकांस ठेवून जा; पण तूं मजबरेकड कोणतप पालक्किलार हे मला तूं अबूल कलविले नाही; तरी तूं म्हटले आहे की तुम्हे नाहें मला परिचित आहे; आणि तुम्हार महारी कृष्णाद्वाहिआहे. १३ आळरितां मजबर तुझी कृष्णाद्वाहिअसली तर मला तुझ मार्ग

दासीव, महणजे तुझी मला ओळख बडेल आणि सामुळे तुझी कृपाहाटि मजबूर होईल; पाहा, हें राष्ट्र तुझी प्रजा आहे. १४ परमेश्वर महाला, मी प्रत्यक्ष येईन आणि तुल्य विश्राति देईन. १५ तो त्वास महाला, तुं प्रत्यक्ष येत नसलास तर आहास येणून पुढे नेऊ नको. १६ तुझी कृपाहाटि मजबूर व तुझी प्रजेवर ज्ञाली आहे हें समजावै कशावरून? तुं आहावरेवर आल्याने मी व तुझे प्रजाजन पृथ्वीचील इतर सर्व लोकांहून वेगळे ज्ञाली आहो यावरून ते समजावयाच्यांने ना?

१७ परमेश्वर मोशाला महाला, तुझ्या महाल्याप्रायांये देहि मी करीन; कारण माझी कृपाहाटि तुजवर ज्ञाली आहे आणि तुझे नांव मला परित्यत आहे. १८ तो महाला, कृपा करून मध्य तुझे तेज दासीव. १९ तो महाला, माझे सर्व सौदर्य तुझ्यापुढे चालवीन; तुझ्या-सन्मुख परमेश्वराच्या नामाची मी घोषणा करीन; ज्यावर कृपा करावीसे वाटेल त्याजवर मी कृपा करीन आणि ज्यावर दया करावीसे वाटेल त्याजवर दया करीन. २० आणखी तो महाला की तुं माझें मुख पाहून शक्काजार नाहीस, कारण माझें मुख पाहून कोणी मनुष्य जंतवं रहावयाचा नाही. २१ परमेश्वर महाला, मजजवळ एक जागा आहे; येथे या खडकवर उमा राहा; २२ असे घडेल की, माझें तेज जवळून चालले असतां मी तुला सडकाच्या भेंटे ठेवीन; मी निघून जाईपर्यंत आपल्या दातारें तुला ज्ञाकीन; २३ मग मी आपल्या हात काहून घेईन आणि तुल्य पाठ्योरा दिसेन; पण माझें मुख दिसावयाच्यांने नाही.

१ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, कृहित्या
३४ पाव्यासारख्या दोन दगडी पाव्या बहून त्यावर कर महणजे तुं कोहून टाकिलेल्या पृहित्या पाव्यावर जी बचने होती ती मी त्यावर स्किनीन. २ तुं पहाटेस त्यावर होउन सीनाव पर्वतावर चहून ये आणि पर्वताच्यास्तरावर माझ्यासमोर दासल हो. ३ तुझ्यावरेवर कोणी चहून वेंड नये, सगळ्या पर्वतावर कोणी मनुष्य दिसता कळामा नये, तसेच

शेरडेंमेहरे व गुरेदोरे यांस डोंगराच्या कडेल चर्ह देऊ नये. ४ तेव्हा मोशाने पृहित्या पाव्यासारख्या दोन दगडी पाव्या बहित्या आणि सकाळीच उद्दून त्या हाती बेळन परमेश्वराच्या आहेत्यांने तो हीनाय पर्वतावर चहून गेला. ५ तेव्हा परमेश्वर मेघाद्वारे उत्तराख व तेथे त्याजपाशी उमा राहिल्या, आणि त्याने परमेश्वरानामाची घोषणा केली. ६ परमेश्वर त्याच्या समोळन अशी घोषणा करीत गेला: परमेश्वर, परमेश्वर, दद्याकू व कनवाकू देव, मंदकोघ, दद्येचा व सत्याचा सागर, ७ हजारों जणावरै दया कराणारा, अघमे, अपराध व पाप यांची क्षमा करणारा, मुळीच गय न करणारा, असा तो बडिलीच्या अधर्मावृत्त पुत्रपौत्राचा तिसऱ्या व चौथ्या पिणीपर्यंतहि समाचार देतो. ८ तेव्हा मोशाने त्वारा करून भूमीपर्यंत लवून नमन केले; ९ आणि तो महाला, हे प्रभू, तुझी मजबूर आता कृपाहाटि ज्ञाली असेल तर प्रभूने आहावरेवर चालावै; हे लोक तर ताठ मानेचे आहेत; त्यापि आपला अर्थमे व पाप यांची क्षमा कर व आहास आपली मिरास समजून आमचा अंगीकार कर.

१० देव महाला, पाहा, मी एक करार करितो; तुझ्या सर्व लोकांदेखत मी अशी अद्भुत कृत्ये करीन की तदी शर्व पृथ्वीभर कोणत्याहि राष्ट्रांत ज्ञाली नाहीत; ज्या लोकांमध्ये तुं राहशील से सगळे परमेश्वराची कृति पाहतील, कारण जे मी तुझ्यासाठी करणार आहें ते भयावह आहे. ११ जी आहा मी आज तुला देत आहे ती तुला अवश्य पाळिली पाहिजे; पाहा, मी तुझ्यास्तोळन अमोरी, कळाली, हिती, परिज्ञी, हिंजी आणि यवूसी या सोकंस वालवितो. १२ तुं सावध ऐस; ज्या देशी तुं जात आहेस तेजल्या रहिवास्यांची कोही करारमहार रुं नको, केलास तर तो तुला पाश होईल; १३ त्याच्या वेदा पाहून टाका, त्याचे स्तंभ फोहून टाका, त्याच्या अशेता मूर्तीचा भंग करा; १४ कारण तुला तुझ्या कोणत्याहि देवाची भक्ति करावाची नाही, को की ज्ञानें नाही

१ अशेता : पिणीपर्यंत.

ईर्ष्यावान् असे आहे, तो परमेश्वर ईर्ष्यावान् देव होय; १५ संभाल, देशांतील रहिवाश्यार्थी तुला करारमदार करितां कामा नये; नाहीतर ते व्यभिचारी मतीने आपल्या देवांच्यामध्ये लगून त्यांस बळिदान करितील, आणि त्यांतल्या कोणी तुला बोलविले असतां तु त्यांच्या बळिदानातले कांही खाक्षील, १६ त्यांच्या कन्यांपांकी कोणी तु आपल्या पुत्रांकरितां बायका करिशील, आणि त्यांच्या कन्या व्यभिचारी मतीने आपल्या देवांमध्ये जातील आणि तुल्या पुत्रांस व्यभिचारी बुझीने त्यांच्या नारी लावितील. १७ तु आपल्यासाठी ओरींव देव करू नको.

१८ बेखमीर भाकरीचा सणे पाळ. माझ्या आहेस अनुसरून अबीब महिन्याच्या नियमित सभीं सात दिवसपर्यंत तु बेखमीर भाकरी खावी, कारण अबीब महिन्यांत तु मिसर देशांतूल बाहेर निघालास. १९ प्रथम प्रथम जन्मलेला मासा आहे; तुल्या गुरुंदेवांपांकीं बैलचे व मेंद्राचे प्रथम नरवत्स मासे आहेत. २० गातवाच्या प्रथम वत्साबद्दल कोकळे देलन तो सोडवावा; तु तो सोडविणार नसलास तर त्याची मान मोडावी. आपल्या सर्व प्रथम जन्मलेल्या पुत्रांबद्दल संड भरावा. कोणी रिकाहर्ते माझ्या दर्हनास येऊ नये.

२१ सहा दिवस तु आपले कामकाज कर व सातव्या दिवशी विसावा घें; नांगरणीच्या व हंगामाच्या समर्थीहि विसावा घे. २२ तु सप्ताहांचा सण म्हणजे गळवाच्या हंगामाच्या प्रथम पिकाचा सण पाळवा. २३ वर्षातूल तीन वेळा तुल्यांतल्या सर्व पुरुषांनी इस्ताएलाचा देव प्रभु परमेश्वर याचे दशन प्यावे. २४ मी तर पराराष्ट्रांस तुल्यापुढून घालवून देईन व तुम्ही सरहद वाढवीन आणि वर्षातूल तीन वेळा तु आपल्या देव परमेश्वर याचे दरशन घेण्यास जाशील तेज्ज्वां कोणी तुल्या भूमीचा अभिज्ञाप करणार नाही.

२५ माझ्या यळबळीचे रक्त स्वमिराच्या भाकरी-सह-अर्पू नये आणि वल्हांडण सणातल्या यळबळीतले कांहीएक सकाळपर्यंत राहू देऊ नये. २६ आपल्या १ मूळ शब्दाचा अर्थ हाज किंवा यात्रा.

जमिनीतील पहिल्या पिकाचा पहिला हिस्सा आपला देव परमेश्वर याच्या मंदिरी आणावा. करडास त्याच्या आईच्या दुधांत शिजवू नको.

२७ मग परमेश्वरानं मोशाल सांगितले की ही बचते लिहून ठेव, कारण याच वचनांस अनुसरून मी तुल्यार्थी व इस्ताएल लोकांशी करार केला आहे. २८ मोशे तेथे परमेश्वरासमीप चाळीस दिवस व चाळीस रात्री होता, तेवढ्या अवघीत त्यांने अशोदकाचे सेवन केले नाही, आणि त्या पाव्यांवर त्यांने कराराची बचते म्हणजे दहा आज्ञा लिहून काढिल्या.

२९ मोशे आज्ञापटाच्या दोन्ही पाढ्या हाती, घेऊन सीनाय पर्वतावहून उत्तरून येत असतां त्याच्या चेहऱ्यांतून, परमेश्वरांशी भाषण केल्यामुळे, तेजाचे किरण निघत होते, याचे त्याला भान नव्हते. ३० मोशाच्या चेहऱ्यांतून तेजाचे किरण निघत आहेत असे अहरोनांने व सर्व इस्ताएल लोकांनी पाहिले तेज्ज्वां ते स्यांच्याजवळ जावयास भ्याले. ३१ मग मोशाने अहरोन व मंडळीचे प्रमुख यांना बोलविले तेज्ज्वां ते सर्व त्याजकडे परत आले आणि मोशे त्यांजवी भाषण करू लागला. ३२ नंतर सर्व इस्ताएल लोक जवळ आले आणि जे कांही सीनाय फर्वतावर परमेश्वरानं त्यास सांगितले होतें तें सगळं त्यांनं त्यांस आज्ञापिले. ३३ मोशाने त्यांजवी बोलणे संभविल्यावर आपल्या तोंडावर आच्छादन घातले; ३४ पण मोशे परमेश्वरांशी भाषण करण्यास त्याजसमोर आंत जाई तेज्ज्वां तो बाहेर येईपर्यंत आपल्या तोंडावरले आच्छादन काढीत असे; आणि बाहेर येऊन जी कांही आज्ञा त्याला होई ती तो इस्ताएल लोकांस संगत असे. ३५ इस्ताएल लोक मोशाच्या तोंडाकडे पाहत तों त्याच्या त्वचेतून तेजाचे किरण निघताना दिसत; परमेश्वरांशी संभाषण करण्यास मोशे आंत जाईपर्यंत तो आपल्या तोंडावर आच्छादन घालीत असे.

१ मोशाने इस्ताएल लोकांची समर्थी मंडळी ३६ जवळमूळे त्यास मंडळे, ज्या गोषी करण्याविषयी परमेश्वरानं आज्ञा कैली आहे त्या ज्या: २ सहा

दिवस काम करावे, पण सातवा दिवस तुम्हारा पवित्र दिवस, परमेश्वराप्रीत्यर्थ परमविभ्रामाचा दिवस शब्दाय होय; त्या दिवशी जो कोणी काम करील त्यास जिवं मारावे. ३ शब्दाय दिवशी तुम्ही आपल्या खीं वितव घेटवू नये.

४ मोशे इस्लाएल लोकांच्या सर्व मंडळीस महणाऱ्या, परमेश्वराने आज्ञा दिली ती ही: ५ तुम्ही आपल्या कडव्ये अर्पण परमेश्वराप्रीत्यर्थ आलावे; ज्ञानी मनापासून इच्छा असेल त्याने परमेश्वरासाठी अर्पण आणावे; सोने, रुपे, पितळ; ६ निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांचे सूत व तल्य सणांचे कापड, बकळ्यांचे केस; ७ मेंढळाची खड रंग विळेली कातडी, तहशाची कातडी, बाभळींचे लळकूट, ८ दिवांचे तेल, अभिषेकच्या तेलासाठी आणि खुण्डी खुपासाठी मसाळे, ९ एकोद व उरपट यांत खच्यासाठी गोभेदमणी आणि इतर रस्ते आणाऱ्या; १० आणि तुमच्या पैकों जे कोणी सुखुद इदवाचे असतील त्या सर्वांनी येऊन ज्या ज्या वस्तु कराण्याची आज्ञा परमेश्वराने दिली आहे त्या सर्व तयार कराण्या, त्या इथा: ११ निवासमंडप, त्याचा तंडू व त्यावरील आच्छादन, त्याचे आंकडे, कफ्या, अडसर, खांब व खुरच्या; १२ कोश व त्याचे दांडे, इवासन व अंतरपट; १३ भेज व त्याचे दांडे, त्यावरील सर्व पात्रे व सलर्पित केलेली भाकर; १४ प्रकाशासाठी दीपइक्ष व त्याची उपकरणे, दिवे आणि दिव्यांचे तेल; १५ धूपवेदी, तिचे दांडे, अभिषेकांचे तेल, खुण्डी धूप, निवासमंडपाच्या द्वारासाठी इतरपट; १६ होमवेदी व तिची पितळेची जाळी, दांडे व तिचे इतर साहित्य, गोणक व त्याची ईडक; १७ अंगांचे पटदे, त्यांचे खांब व खुरच्या व अंगाच्या प्रवेशद्वारासाठी पटदे; १८ निवासमंडप व अंगांचे यांसाठी मेला व तणावे; १९ पवित्रस्थानांत सेवा कराण्यासाठी उरप विभिन्नें वर्षे व याजकांचे काम कराण्यासाठी अहरोन याजपद्धती पवित्र वर्षे आणि त्याच्या उपचारी वर्षे.

२० मग मोशे इस्लाएल लोकांची सर्व मंडळी मोशासमोहन निष्ठून गेली. २१ ज्याच्या अंतःकरणात स्फूर्ति

ज्ञाली व ज्या कोणाची मनःपूर्वक इच्छा ज्ञाली त्याने दर्शनमंडपांचे काम, त्यांतोल सगळी सेवा आणि पवित्र वर्षे यांगीत्यर्थ परमेश्वराला अर्पण आणिले. २२ ज्यांना ज्यांना मनापासून इच्छा ज्ञाली ते सगळे खीपुरुष आहे, त्यांनी नवा, कुरुक्ले, मुद्रिका, कंकणे असे सोन्यांचे सर्व प्रकारचे दागिने आणिले; परमेश्वराला सुवर्णार्पण करण्यारा प्रत्येक मनुष्याहि आला. २३ निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांचे सूत व तल्य सणांचे कापड, बकळ्यांचे केस, तांबडा रंग विळेली मेंढळाची कातडी व तहशाची कातडी ज्या प्रत्येक पुरुषापाशी होती ती ते येऊन आहे. २४ चांदी व पितळ यांचे अर्पण कराण्याचा प्रस्तेकांने परमेश्वराप्रीत्यर्थ अर्पणे आणिली आणि सेवेच्या कामासाठी उपगोंगी पदावायाजोंगे बाबळीचे लळकूट ज्या प्रत्येक पुरुषापाशी होतें तें तो येऊन आला. २५ ज्या लिळा सुदुर इदवाच्या होत्या त्या सर्वांनी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांचे सूत आणि तल्य सणांचे कापड आपल्या हातांनी विभिन्ने होतें तें आणिले; २६ आणि ज्या लियांच्या इदवाला स्फूर्ति होऊन त्यांस बुद्ध ज्ञाली त्या सर्वांनी बकळ्यांचे केस विजिले. २७ सरदारमंडळीनं एकोद व उरपट यांत खच्यासाठी गोभेदमणी व इतर रस्ते. २८ आणि दिव्यासाठी, अभिषेकासाठी. व सुंगांधी खुपासाठी मसाला व तेल आणिले. २९ जे करण्याविषयी परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे आज्ञा दिली होती त्या सर्वांसाठी इस्लाएल लोकांनी स्वरंतरोशाने परमेश्वराप्रीत्यर्थ अर्पणे आणिली, ज्या ज्या खीपुरुषांच्या अंतःकरणात स्फूर्ति ज्ञाली त्यांनी त्यांनी ही अर्पणे आणिली.

३० मग मोशे इस्लाएल लोकांस महणाऱ्या, पाहा, भद्रदांबांतील उरीचा पुत्र व हूरचा नातु बसालेल यास परमेश्वराने नांव येऊन बोलाविलें आहे; ३१ आणि त्यांने त्यास देवाच्या आस्थ्याने परिपूर्ण कस्त अहल, बुद्धि, इश्वर व सर्व तन्हेचे कस्त ही दिली आहेत; ३२ तो कलाकुसरीची कामे करील; सोने, रुपे व पितळ यांची कामे करील; ३३ जडावासाठी रसांस पैदू पाठील; लळवाचे नक्काशीकाम करील आणि अशा सर्व प्रस्तरी

तिनारीची कामे करील. ३४ परमेश्वराने त्याच्या आणि दानवंशातील अहिसामाकाचा पुत्र अहलिया याच्या दायी शिक्षण देण्याचे सामर्थ्य ठेविले आहे. कोरीव काम करणारे चतुर करणीर, निळ्या, भज्या व किरमिजी रंगाच्या व तलम सणाच्या ट्हावर काढिदा काढणारे, वीणकम्ब उडणारे, सर्व हृचे कसबी काम करणारे व चारुआच्या कमाची जना करणारे अशांती सर्व कारागिरीची कामे व्यासाठी त्या दोघांचे हृदय अक्लेने परिपूर्ण केले आहे.

१ परमेश्वराच्या सर्व आळाप्रमाणे पवित्र-
६ स्थानाच्या सेवेसाठी सर्व तहाचे काम करते करावे तें समजावें म्हणून बसालेल, अहलियाव या प्रत्येक सुखद मनुष्य यांच्या दायी परमेश्वराने हृद व समज घाटली आहे; त्यांनी हैं काम करावे.

२ नंतर बसालेल व अहलियाव यांस आणि यजा हृद मनुष्याच्या हृदयात परमेश्वराने बुद्धि घाटली ती व यांस हैं कार्य येऊन करण्याची सूर्यी झाली ती त्यांस मोशाने बोलविले, ३ इशाएल लोकांनी वेत्रस्थानाच्या सेवेसाठी व तें बांधप्यासाठी जे एकंदर पैण आणिले होतें तें त्यांनी मोशाच्या पुढून घेतले. कांनी रोज सकाळी आपली स्वर्स्तोषाची अरेणे खापाशी आणप्याचा कम चालू ठेविला. ४ जे बुद्धिन् पुरुष पवित्रस्थानाचे सगळे काम करीत होते ते नी आपआपले काम सोडून मोशाकडे आले; ५ ते खाल म्हणाले, परमेश्वराने जे काम करण्याची आळा ली आहे ते करण्यास जी सामग्री लागते तीपेक्षा कळ अधिक लोक आपीत आहेत. ६ तेव्हां इत्याने सर्व छावणीभर असा हुक्म फर्मविला की ज्ञा पुरुषाने किंवा लोंगांने पवित्रस्थानाश्रीत्यर्थ आणवी स्थावे घौरे काम करून आणू नये. याप्रमाणे आणवी पैणे आणप्यास प्रतिबंध झाला. ७ त्यांच्या हाती जी समग्री होती ती तें सर्व काम करण्यास पुरुष उरेसी होती.

८ त्यांतले जे चतुर पुरुष काम करीत होते त्या वांनी दहा पद्याच्या निवासमंडप केला; हे पडदे हाती कातलेस्या तलम सणाच्या कापडावे आणि निळ्या,

जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचे त्यार केले व त्यांत चतुर कारागिरीकून कस्य काढविले. ९ एकेक पद्याची लंबी अळावीस हात, व रुदी चार हात होती; ते सर्व पडदे एकत्र मापाचे होते. १० त्यांने त्यांतले पांच पडदे एकमेकांशी जोडिले, व दुसरे पांच पडदे एक-मेकांशी जोडिले. ११ त्यांने जेंये एक पडदा जोडिल होता तेये पद्याच्या किनारीवर निळ्या सुताची विरटी लाविली, तरेच दुसऱ्या पद्याच्या किनारीवरहि तरीच विरटी लाविली. १२ एका पद्याला त्यांने पशास विरटी केली व दुसऱ्या पद्याच्या किनारीवरहि पशास विरटी केली; ही विरटी समोरासमोर होती. १३ तरीच त्यांने सोयाचे पशास आंकडे बनविले; त्या आंकड्यांनी त्यांने पडदे अशा प्रकारे जोडिले की सर्व मिळून निवासमंडप अखंड झाला. १४ निवासमंडपावर तंदू असावा म्हणून बक्कन्याच्या केसांचे अकरा पडदे त्यांने बनविले. १५ एकेक पद्याची लंबी तीस हात व रुदी चार हात होती; हे अकरा पडदे एकाच मापाचे होते. १६ त्यांने पांच पडदे बोले जोडिले व सहा पडदे वेगळे जोडिले. १७ जोडून केलेल्या एका शेवटस्या पद्याच्या किनारीवर त्यांने पशास विरटी केली, तरीच दुसऱ्या कनातीच्या शेवटस्या पद्याच्या किनारीवरहि त्यांने पशास विरटी केली. १८ हा तंदू जोडून एक करण्यासाठी त्यांने पितळेचे पशास आंकडे बनविले. १९ या तबूसाठी तांबडा रंग दिलेल्या मेंडळाच्या कातल्याचे एक आच्छादन व त्यावर तहशाच्या कातल्याचे एक आच्छादन केले.

२० मग निवासमंडपास उभ्या लावण्यासाठी त्यांने बाभळीच्या लकडाच्या फल्या केल्या. २१ प्रत्येक फली दहा दहा लंब व दीड हात रुद होती. २२ प्रत्येक फली दुसऱ्या फलीशी जोडण्यासाठी त्यांने तिला दोन दोन कुसें केली; त्यांने निवासमंडपाच्या सर्व फल्या अशास केल्या. २३ निवासमंडपासाठी ज्या फल्या त्यांने केल्या त्यांपैकी तीस दक्षिण बाजूस लाविल्या; २४ त्या तीस फल्याच्या खाली लावण्यासाठी चारीच्या चारीस चुरूच्या केल्या; एकेक

फलीच्या साळीं तिच्या दोन कुसांसाठी त्याने दोन दोन खुरच्या केल्या; २५ त्याप्रमाणेच निवासमंडपाच्या दुसऱ्या म्हणजे उत्तर बाजूसाठी त्याने वाईस फल्या केल्या; २६ त्याने त्यांसाठी चांदीच्या चालीस खुरच्या केल्या म्हणजे एकेका कवळीच्या खाली दोन दोन खुरच्या. २७ निवासमंडपाच्या मागल्या म्हणजे पश्चिम बाजूसाठी त्याने सहा फल्या केल्या, २८ आणि मागल्या बाजूस निवासमंडपाच्या कोपन्यांसाठी त्याने दोन फल्या केल्या. २९ हा फल्या खालपासून दोन दोन असून त्या दोन्ही वरच्या भागी एकेका कडीने त्याने जुळविल्या; दोन्ही कोपन्यांसाठी त्याने अशा दोन फल्या केल्या. ३० या प्रकारे आठ फल्या व त्यांना चांदीच्या सोबत खुरच्या झाल्या, अर्थात् एकेका फलीखाली दोन दोन खुरच्या होत्या. ३१ त्याने बाभलीच्या लाकडाचे अडसर तयार केले, निवासमंडपाच्या एका बाजूच्या फल्यांसाठी पांच, ३२ दुसऱ्या बाजूसाठी पांच आणि निवासमंडपाच्या पश्चिमेच्या म्हणजे मागल्या बाजूसाठी पांच; ३३ आणि त्याने फल्यांच्या मध्यभागी लावावयाचा मधला अडसर तंबूच्या एका शेवटापासून दुसऱ्या शेवटार्पयत पोहचे असा केला. ३४ त्या फल्या त्याने सोन्याने मढविल्या, अडसर लावाच्याच्या कड्या सोन्याच्या बनविल्या आणि अडसरहि सोन्याने मढविले.

३५ मग त्याने निळ्या, जांभळ्या आणि किरमिजी रंगांच्या सुताचा आणि तलम सणाच्या कापडाचा एक अंतरपट बनविला व त्यांत चतुर कारागिरीकहन करूब काढविले; ३६ आणि त्यासाठी त्याने बाभलीच्या लाकडाचे चार खांब केले व ते सोन्याने मढविले; त्यांच्या आंकड्या सोन्याच्या केल्या आणि त्यांच्यासाठी चार चांदीच्या खुरच्या ओतिल्या. ३७ त्याने तंबूच्या दारासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताचा व काटलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वेळुटीदार पडदा बनविला; ३८ व त्याने त्याचे पांच खांब व आंकडे बनविले; त्यांचे शिरोभाग व त्यांची बंधने सोन्याने मढविली; आणि त्यांच्या पांच

खुरच्या पितळेच्या बनविल्या.

१ मग बसालेल याने बाभलीच्या लाकडाचा हात, रुंदी दीड हात आणि उंची दीड हात होती; २ त्याने तो आंतून व बाहेरून शुद्ध सोन्याने मढविला; त्यास सभोवती सोन्याचा कंगोरा केला. ३ त्याच्या चारी पायांस लावाच्यासाठी त्याने सोन्याच्या चार कड्या ओतून एका बाजूस दोन व दुसऱ्या बाजूस दोन लाविल्या. ४ त्याने बाभलीच्या लाकडाचे दांडे करून तेही सोन्याने मढविले. ५ कोश उचलावयासाठी ते दांडे त्याने त्याच्या दोहों बाजूच्या कड्यांत घातले. ६ त्याने शुद्ध सोन्याचे दयासन बनविले; त्याची लांबी अडीच हात व रुंदी दीड हात होती. ७ त्याने सोनें घडवून दोन करूब केले; ते दयासनाच्या दोन्ही बाजूस केले; ८ एक करूब एका बाजूस व दुसरा करूब दुसऱ्या बाजूस केला; करूब व दयासन अखंड असून ते त्याने दोहों बाजूस केले. ९ त्या करूबांचे पेस्त असे पसरले होते की त्यांनी तें दयासन झाकले होतें; त्यांची मुखे समोरासमोर असून त्यांची दृष्ट दयासनाकडे लागलेली होती.

१० त्याने बाभलीच्या लाकडाचं मेज बनविले, त्याची लांबी दोन हात, रुंदी एक हात व उंची दीड हात होती; ११ त्याने तें शुद्ध सोन्याने मढविले व त्याच्या सभोवार सोन्याचा कंगोरा केला; १२ आणि त्याने त्याच्यासाठी चार बोटे रुंदीची एक पाळ केली व त्या पाळीस सभोवार सोन्याचा कंगोरा केला. १३ त्याच्यासाठी सोन्याच्या चार कड्या ओतून तयार केल्या व त्याच्या चारी पायांवरल्या चार कोपन्यांस त्या लाविल्या. १४ हा कड्या त्या पाळीच्या लगत होत्या; मेज उचलावयासाठी त्यांत दांडे घातले. १५ मेज उचलावयासाठी बाभलीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते सोन्याने मढविले; १६ आणि त्याने मेजावरली पात्रे म्हणजे तबके, धुपाटणी, सुरया, व पेयार्पणाचे प्याले हीं सर्व शुद्ध सोन्याची केली.

१७ त्याने शुद्ध सोन्याचा दीपवृक्ष बनविला, व हा

सीपइस, त्याची बैठक, त्याचा दांडा, त्याच्या वाढ्या, त्याची बोँडे व त्याची कुले ही सर्व एकच अखंड मुकुट्याची घडविली; १८ त्या दीपवृक्षाला सहा शासा होत्या; एक बाजूस तीन व उसच्या बाजूस नीन; १९ प्रत्येक शाखेला बदामाच्या फुलांसारस्या नीन तीन वाढ्या बोँडाफुलांसह केल्या आणि दुसऱ्या बाजूच्या त्याच्या जोडीच्या प्रत्येक शाखेलाहि बदामाच्या फुलांसारस्या तीन तीन वाढ्या बोँडाफुलांसह केल्या; दीपवृक्षांतून निघालेल्या सहा शासांची रचना अशीच होती. २० दीपवृक्षाच्या दांडीला बदामाच्या फुलांसारस्या बोँडाफुलांसह नार वाढ्या होत्या; २१ दीपवृक्षांतून निघालेल्या सहा शासांस दोन दोन शासांच्या खाली एक एक बोँडे असून ती अखंड अशी होती. २२ बोँडे व शासा ही सर्व अखंड असून तो सर्वध दीपवृक्ष शुद्ध सोन्याचा एकच तुकडा ठोकून घडिला. २३ त्यानें त्या दीपवृक्षाचे सात दिवे, त्याचे चिमटे व गुलदाने शुद्ध सोन्याची केली. २४ त्यानें तो दीपवृक्ष व त्याचे सर्व उपकरणसाहित्य एक किक्कार शुद्ध सोन्याचे केले.

२५ मग त्याने बाभलीच्या लाकडाची धूपवेदी केली; तिची लांबी एक हात व रुंदी एक हात अशी ती चौस छोटी; तिची उंची दोन हात होती व तिची शुंगे अंगाचीच होती. २६ त्याने त्या वेदीना वरचा भाग, तिच्या चापी बाजू व तिची शुंगे शुद्ध सोन्यानें मढविली व तिला सभोवार सोन्याचा कंगोरा केला. २७ त्याने सोन्याच्या कच्चा करून तिच्या कंगोच्याच्या खाली तिच्या दोन्ही भागांस, दोन कोनांस वेदी उचलून नेष्याचे दांडे घालण्यासाठी दोन दोन लाविल्या. २८ त्याने बाभलीच्या लाकडाचे दांडे करून ते सोन्यानें मढविले. २९ त्याने पवित्र अभिवेकाचे तेल आणि सुगंधी द्रव्यांचा शुद्ध धूप गंधी बनवितात तसा बनविला.

३० १ त्याने होमवेदी बाभलीच्या लाकडाची केली; तिची लांबी पांच हात व रुंदी पांच हात अशी ती चौस असून तिची उंची तीन हात होती. ३ त्याचे तिच्या चारी कोपन्यांस चार शुंगे

बनविली; ती तिच्या अंगाचीच होती, त्याचे ही वेदी पितळेने मढविली; ३ आणि त्याने वेदीची सर्व पात्र म्हणजे हंड्या, पावडी, कटोरे, काटे, अमिपांचे ही सर्व पितळेची बनविली. ४ वेदीला त्याने सभोवार कंगोच्याच्या खाली पितळेच्या जाळीची एक चाळीची केली, ती वेदीच्या खालून तिच्या अर्था उंचीपर्यंत होती. ५ त्याने पितळेच्या जाळीच्या चारी कोपन्यांना दांडे घालण्यासाठी चार कच्चा ओतून तयार केल्या ६ त्याने बाभलीच्या लाकडाचे दांडे करून ते पितळेने मढविले. ७ वेदी उचलण्यासाठी तिच्या बाजूच्या कच्चांत त्याने दांडे घाले; मर्यें पोकळ ठेवून बाजूस कल्या बसविलेली वेदी बनविली.

८ त्याने गंगाळ व त्याची बैठक पितळेची बनविली, दर्शनमंडपाच्या दाराची ज्या लिंग सेवा करीत त्याच्या आरांची ही पितळ होती.

९ त्याने अंगण तयार केले; त्याच्या दक्षिण बाजूव्य कातलेल्या तलम सणाचे विगिलेले पडदे एकंदर शंभर हात होते; १० त्याना वीस खांब होते व त्या खांबाना पितळेच्या वीस खुरच्या होत्या; खांबाचे आंकडे व त्यांची बंधने चांदीची होती. ११ त्याच्या उत्तर बाजूसह शंभर हात लांबीचे पडदं होते; त्यासह वीस खांब असून त्यांस पितळेच्या वीस खुरच्या होत्या; खांबाचे आंकडे व त्यांची बंधने चांदीची होती; १२ आणि पवित्र बाजूस पशास हात लांब पडदे होते; त्यांस दहा खांब व दहा खुरच्याहि होत्या; त्या खांबाचे आंकडे व बंधने चांदीची होती. १३ पूर्वीकील बाजू पशास हात ठेवली. १४ अंगणाच्या द्वाराच्या एका बाजूला पंथरा हात लांबीचे पडदे होते, त्याना खांब तीन व खुरच्याहि तीन होत्या, १५ आणि अंगणाच्या द्वाराची दुसरी बाजूहि तशीच होती; अंगणाच्या द्वाराच्या त्या बाजूस व त्या बाजूस पंथरा पंथरा हात पडदे होते, त्याना खांब तीन व त्यांच्या खुरच्याहि तीन तीन होत्या. १६ अंगणाच्या सभोवातालचे सर्व पडदे कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचे होते. १७ खांबांच्या खुरच्या पितळेच्या

आणि त्याचे आकडे व त्याचीं बंधने चांदीची होती; त्याचे मथळे चांदीने मठविले होते आणि अंगाणाचे सर्व खांब चांदीच्या बंधनांनी जोडिले होते. १८ अंगाणाच्या द्वाराना पडदा वेळवुटीदार असून निळ्या, जंभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताचा आणि काटलेल्या तल्लम सणाच्या कापडाचा होता; त्याची लंबी वीस हात व त्याची लंडीकडील उंची अंगाणाच्या कलातीहतकी पांच हात होती. १९ त्याचे खांब चार आणि त्यांना पितळेच्या खुरच्या चार होत्या; त्याचे आकडे चांदीचे असून त्याचे मथळे चांदीने मठविले होते व त्याचीं बंधने चांदीची होती. २० निवास-मंडपाच्या आणि अंगाणाच्या सभोवार असलेल्या सर्व मेला पितळेच्या होता.

२१ निवासमंडपाचे म्हणजे आशापटाच्या निवास-मंडपाचे जे सामान लेव्यांच्या सेवेकरितां केले त्याची यादी मोशाळ्या सांगण्यावस्तु अहोरेन याजकाचा पुत्र इशामार यांने केली ती हीच. २२ ज्या ज्या वस्तु करण्यापिकी परमेश्वराने मोशाळ्य आशा दिली होती त्या यढूदा वंशातील हुराचा नातू व उरीचा पुत्र बसालेल यांने बनविल्या. २३ त्याच्या जोडील्या दानवंशातील अहिसामाकाचा पुत्र अहलियाचा हा कोरीव काम करणारा चतुर घरगुरीर असून निळ्या, जंभळ्या व किरमिजी रंगांच्या व तल्लम सणाच्या कापडाचावर कधिदा काढणारा होता.

२४ पवित्रस्थानाच्या सर्व कामासाठी लागलेले लोकांनी अर्पण केलेले सगळे सोनें एकोणतीस किझीर होते, आणि पवित्रस्थानांतील शेकेलच्या चलनाप्रमाणे सातशे तीस शेकेल होते. २५ मंडळीपैकी ज्यांची नोंद करण्यात आली होती त्यांनी जी चांदी अर्पिली ती शंभर किझार भरली, आणि पवित्रस्थानांतील शेकेलच्या चलनाप्रमाणे सरतारांचे पंचाहत्तर शेकेल भरली; २६ म्हणजे जितके वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वर्षांचे होते त्यांची गणती झाली तेव्हां, ते सहा लाख साडेतीन हजार पश्चात भरले. त्यांतल्या एकेकामांगे पवित्रस्थानांतील शेकेलच्या चलनाप्रमाणे एकएक

बेळा म्हणजे अधी शेकेल मिळाला. २७ ती शंभर किझार चांदी पवित्रस्थानांतील खुरच्या व पडदाच्या खुरच्या ओतप्पास लागली; एकेका खुरचीला एक एक किझार अशा शंभर किझारांच्या शंभर खुरच्या केल्या. २८ आणि बाकीच्या सतरांचे पंचाहत्तर शेकेल खांबीचे खांबांसाठी आंकडे केले; खांबांच्या मथल्यांवर मठवणी केली व त्यासाठी बंधने बनविली. २९ अर्पण केलेली पितळ सत्र किझार व दोन हजार चारांचे शेकेल होती. ३० ती पितळ घेऊन दर्शनमंडपाच्या द्वाराच्या खुरच्या, पितळी वेदी, पितळी चालणी आणि वेदीचे सर्व सामान, ३१ व अंगाणाच्या चारी बाजूंच्या खुरच्या, त्याच्या दाराच्या खुरच्या आणि निवासमंडप व अंगण यांच्या चोहों बाजूंच्या भेखा बनविल्या.

१ त्यांनी पवित्रस्थानांतील सेवेसाठी निळ्या,
३१ जंभळ्या व किरमिजी रंगांचे सूत विळू वर्ले केली, आणि अहोनासाठी पवित्र वर्ले केली; परमेश्वराने मोशाळा सांगितले होते त्याप्रमाणे हें केले.

२ त्यांनी एफोद सोन्याच्या जराचे आणि निळ्या, जंभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुतांचे व तल्लम सणाच्या कापडांचे तयार केले. ३ त्यांनी सोनें ठोकून त्याचे पातळ पत्रे केले आणि ते पत्रे कापून त्याची तार केली आणि ती चतुर कारागिराकळून निळ्या, जंभळ्या व किरमिजी रंगांच्या व तल्लम सणाच्या कापडांत भरली. ४ त्यांनी एफोदाला खांबपट्ट्या जोडिल्या; त्याची दोन्ही शेवटे जोडिली. ५ एफोद बांधावयासाठी त्याजवर जी कुशलतेने विणिलेली पटी असते तिची बनावट त्याच्यासारखीच असून ती अखंड तुकड्याची केली; ती सोन्याच्या जराची आणि निळ्या, जंभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताची आणि काटलेल्या तल्लम सणाच्या कापडाची केली; परमेश्वराने मोशाळा सांगितले होते त्याप्रमाणे हें केले.

६ मुदेवर छाप कोरितात तशी त्यांनी गोमेद मध्यांवर इशाएलच्या पुत्रांची नावें कोरिली; ते मणी सोन्याच्या जाळीदार कोरणात बसविले, ७ इशाएल-

पुत्रांनी स्मरकरत्ने व्याची महणू ती एफोदाच्या खालंदपट्टावर लाविली; परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते त्याप्रमाणे हे केले.

६ त्याने एफोदाप्रमाणेच कातलेल्या सोन्याच्या जराचा आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कपडाचा उरपट कहुर कारणिरकहून बनविला. ७ तो चैरस होता; हा उरपट त्यांनी दुहेरी केला; तो दुहेरी असून एक दीत लांब व एक वीत रुंद होता. ८० त्यांत रत्नांच्या चार रंगा बसविल्या; पहिल्या रंगेत लाल, पुऱ्यराज व मार्णीक; ११ दुसऱ्या रंगेत पांच, नीलमणि व हिरा; १२ तिसऱ्या रंगेत तृणमणि, सूर्यकांत व पद्मराग; १३ आणि नौथ्या रंगेत लसणा, गोमेद व यास्फे; ही रत्ने सोन्याच्या जाळीदार कोंदणात सचिली. १४ इसाएल्युत्रांच्या नांवांच्या संख्येएवढी ही रत्ने होती; त्यांच्या संख्येप्रमाणे बारा नांवे होती. मुशा जसी खोदिलात तसेच बारा वंशांपैकी एकेकाचे नांव एकेका रत्नावर त्यांनी खोदिले. १५ दोरीसारखा पीळ घातलेल्या शुद्ध सोन्याच्या सांखल्या कहून उरपटाल लाविल्या. १६ सोन्यांनी दोन जाळीदार कोंदणे आणि दोन कव्या करून उरपटाच्या दोहों शेवटांस लाविल्या. १७ उरपटाच्या शेवटांस लाविलेल्या दोन्ही कव्यांत सोन्याच्या पीळ घातलेल्या सांखल्या घातल्या. १८ पीळ घातलेल्या दोन्ही सांखल्यांनी दुसरी दोन शेवटें दोन्ही जाळीदार कोंदणात जहून त्या एफोदाच्या दोन्ही खालंदपट्टावर युढल्या भागी लाविली. १९ सोन्याचे आणखी दोन कोयडे करून उरपटाच्या दोन्ही शेवटांवर महणजे एफोदाच्या आंतल्या बाजूस असलेल्या कोरीवर लापिले. २० सोन्याचे आणखी दोन कोयडे करून एफोदाच्या दोन्ही खालंदपट्टावर खालून त्याच्यासमोर त्याच्या सोन्याजवळ विणिलेल्या बुडीदार पट्टीवर लाविले. २१ त्यांनी त्या उरपटाचे कोयडे एफोदाच्या कोयच्याना निळ्या फितीने असे बाधिले की एफोदाच्या बुडीदार पट्टीवर तो राहावा आणि त्यापासून तो अलग होक नये;

परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते त्याप्रमाणे हे केले. २२ त्याने एफोदावरोवर त्याच्यात्ता झाला विणून सर्वं विळ्या रंगाचा केला; २३ मध्यभांगी चिसलक्षताच्या प्रमाणे एक भोक ठेविले, आणि तो फारूद नये महणू त्या भोकाच्या किनारीला समोवार गोट घातला. २४ त्यांनी त्या ज्ञान्याच्या खालच्या घेरांत समोवार निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांच्या कातलेल्या सुतांची डाळिंबे काढिली; २५ शुद्ध सोन्यांची बुंगरे केली आणि ज्ञान्याच्या खालच्या घेरांत समोवार दोन दोन डाळिंबांच्या दरम्यान एकएक अशी ती लाविली; २६ महणजे ज्ञान्याच्या खालच्या घेरांत समोवार एक सोन्याचे बुंगरे व एक डाळिंब, पुन्हां एक सोन्याचे बुंगरे व एक डाळिंब अशी ती लाविली; हा ज्ञान सेवा करण्याच्या समयी घालीत; परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते त्याप्रमाणे हे केले.

२७ अहोरोन व त्याचे पुत्र यांच्यासाठी तलम सणाच्या विणिलेल्या कापडाचे अंगरेजे, २८ आणि तलम सणाचा मंदील, तलम सणाचे सुंदर फेटे, कातलेल्या तलम सणाचे चोप्ले, २९ कातलेल्या तलम सणाचा आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगांचा कविदार कातलेला कमजोंद दी बनविली; परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते त्याप्रमाणे हे केले.

३० त्यांनी पवित्र मुकुटाची पटिका शुद्ध सोन्यांची केली व मुदा कोरितात तरी तिच्यावर ही अहरे कोरिली: परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र. ३१ ती मंदिलावर वांधितो याची महणू तिला त्यांनी निळ्या रंगांची फीत लाविली; परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते त्याप्रमाणे त्यांनी हे केले.

३२ या प्रकारे दर्शनमंडपाच्या निवासमंडपाचे सर्व काम समाप्त झाले; परमेश्वराने मोशाला आळा दिली होती तिच्यावरुकूम इसाएल लोकांनी सर्व कांही केले.

३३ त्यांनी मग तो निवासमंडप मोशालांके आणिल; तंशु व त्यांचे सर्व सामान महणजे त्याचे आंकडे, त्याच्या फळया, त्याचे अडवर, त्याचे संबंध व त्याच्या चुरच्या; ३४ आणि मेंडांची लाल रंगविलेली कातडी व तहसांची

કાતરી આપિ અંતરપટ; ૩૫ આજાપટાચા કોશ વિશ્વાચે દાઢે આપિ દયાસન; ૩૬ મેજ, ત્યાવરીલ સર્વ સામાન વિશ્વાચે સમર્પિત કેલેલી ભાકર; ૩૭ શુદ્ધ દીપદૂષણ, ત્યાચે દિવે મહણજે રાગેનેં લાવાબયાચે દિવે, ત્યાચી સર્વ ઉપકરણે આપિ દિવ્યાસાઈ તેલ; ૩૮ સોન્યાચી વેરી, અભિષેકાચે તેલ, સુગંધી ધૂપ આપિ તંબુચ્યા દારાસાઈ પડદા; ૩૯ પિતલી વેરી આપિ તિંચી પિતલેચી જાણી, તિંચે દાઢે વિશ્વાચે સર્વ પાર્ણ, ગંગાળ વિશ્વાચી બૈઠક; ૪૦ અંગળાચે પઢદે, ખાંચ વિશ્વાચ્યા, અંગળાચ્યા દારાચા પડદા, તણાચે, મેખા આપિ નિવાસમંડળપાચ્યા વિશ્વાનંદપાચ્યા સેવેસાઈ લાગળારે સર્વ સાહિત્ય; ૪૧ પવિત્રસ્થાનાંત સેવા કરણાસાઈ વિશ્વિલેલી તલમ વલે, અહોને યાજકાચી પવિત્ર વલે આપિ યાજકાચે કમ ચાલવિષ્યાસાઈ ત્યાચા પુનાંચી વલે હી સર્વ ત્યાંની આપિણી. ૪૨ પરમેશ્વરાને મોશાલ આજા દિલી હોતી તિચ્યાબરહુકૂમ ઇસાએલ લોકાંની સગળે કામ કેલે. ૪૩ મોશાને હેં સર્વ કામ પાહૃલે; તે ત્યાંની પરમેશ્વરાચ્યા આઙેપ્રમારો કેલે આહે જાણે ત્યાચા નજરેસ આલ્યાવર ત્યાને ત્યાંત આશીર્વાદ દિલા.

૧ ઘર્મેશ્ર મોશાલ મુણાલા, ૨ પહીલા
૪૦ મહિન્યાચ્યા પ્રતિપેદેસ દર્શનમંડળપાચ્યા નિવાસ-મંડળ ઉસ કર. ૩ ત્યામણે આજાપટાચા કોશ ટેબ આપિ તો અંતરપટાને જ્ઞાન. ૪ મેજ આંત નેઝલ ત્યાબરલે સામાન વ્યવસ્થાને ટેબ આપિ દીપદૂષ આંત નેઝલ ત્યાચે દિવે લાબ. ૫ આજાપટાચ્યા કોશાંડુંદે સોન્યાચી ધૂપવેરી ટેબ આપિ નિવાસમંડળપાચ્યા દારાચા પડદા લાબ. ૬ દર્શનમંડળપાચ્યા નિવાસમંડળપાચ્યા દારાંડુંદે હોમવેરી ટેબ. ૭ દર્શનમંડળ આપિ વેરી યાંચ્યામણે ગંગાલ ટેબુન ત્યાંત પાર્ણ ભર. ૮ સમોવતી અંગળ કર વિશ્વાચા દારાસ પડદા લાબ. ૯ અભિ-પેકાચે તેલ ઘેઝલ નિવાસમંડળપાસ આપિ ત્યાંતલા સગળાયા બસ્ટસ અભંગ કર આપિ તો મંદળ વિશ્વાચે સર્વ સામાન હી પવિત્ર કર, યા ફ્રકારે તો પવિત્ર હોઇલ. ૧૦ હોમવેરી વિશ્વાચે સર્વ સામાન યાંસ અભયંગ કરણ પવિત્ર કર, મહણજે તી પરમ પવિત્ર હોઇલ. ૧૧ ગંગાલ

વિશ્વાચી બૈઠક યાંસ અભંગ કરણ પવિત્ર કર, ૧૨ અહોને આપિ ત્યાચે પુત્ર યાંસ દર્શનમંડળપાચ્યા દારાંડી નેઝલ જલસ્નાન ઘાલ. ૧૩ અહોનેસ પવિત્ર વલે લેવીન વિશ્વાચા અભિષેક કરુણ પવિત્ર કર, મહણજે તો યાજકાચ્યા નાત્યાને માઝી સેવા કરીલ. ૧૪ ત્યાચ્યા પુત્રાંસ આણન ત્યાંચ્યા અંગાંત અંગસ્યે ઘાલ, ૧૫ તૂં ત્યાંચ્યા પિત્યાસ જસા અભિષેક કરિશીલ તસાચ ત્યાંસ કર, મહણજે તે યાજકાચ્યા નાત્યાને માઝી સેવા કરિશીલ; ૧૬ ત્યાંચ્યા અભિષેક પિંડાનિફિંડા નિરંતરચ્યા યાજકપદાચા દર્શક હોઇલ. ૧૭ મોશાને અસે કેલે; પરમેશ્વરાને આજા દિલ્યાપ્રમારો ત્યાને સર્વ કાંઈ કેલે.

૧૮ આપિ તુસન્યા વર્ષાતીલ પહીલા મહિન્યાચ્યા પ્રતિપેદેસ નિવાસમંડળપાચી ઉભારણી જાણી. ૧૯ મોશાને નિવાસમંડળ ઉભા કેલા; ત્યાને ત્યાચ્યા ખુરચ્યા બસવુન ફળ્યા લાંબિલ્યા, અભસર લાંબિલે વિશ્વાચે ખાંચ ઉમે કેલે; ૨૦ આપિ ત્યાને નિવાસમંડળપાવસુન તેચુ તાણિલા વિશ્વાચે આચ્છાદન ત્યાવર ઘાટલે; પરમેશ્વરાને આજા દિલ્યાપ્રમારો મોશાને હેં કેલે. ૨૧ ત્યાને આજાપટ ઘેઝલ કોશાત ટેવિલા વિશ્વાચા દાઢે લાંબુન ત્યાવર દયાસન ટેવિલે; ૨૧ ત્યાને તો કોશ નિવાસ-મંડળપાંત નેઝલ આપિ અંતરપટ લાંબુન આજાપટાચા કોશ જ્ઞાંકિલા; પરમેશ્વરાને મોશાલ આજા કેલ્યાપ્રમારો હેં જાણી. ૨૨ ત્યાને નિવાસમંડળપાચ્યા ઉસ બાજૂસ દર્શન-મંડળપાંત અંતરપટાચા બાહેર મેજ ટેવિલે; ૨૩ આપિ ત્યાવર પરમેશ્વરાસમોર સમર્પિત કેલેલી ભાકર માંડિલી; પરમેશ્વરાને મોશાલ આજા કેલ્યાપ્રમારો હેં જાણી. ૨૪ ત્યાને નિવાસમંડળપાચ્યા દાંસિં બાજૂસ દર્શનમંડળપાંત મેજાસમોર દીપદૂષ ટેવિલા ૨૫ આપિ પરમેશ્વરાસમોર દિવે લાંબિલે; પરમેશ્વરાને મોશાલ આજા કેલ્યાપ્રમારો હેં જાણી. ૨૬ ત્યાને દર્શનમંડળપાંત અંતરપટાસમોર સોન્યાચી વેરી ટેવિલી; ૨૭ તિચ્યાવર ત્યાને સુગંધી દ્રવ્યાચા ધૂપ જાંબિલ્યા; પરમેશ્વરાને મોશાલ આજા કેલ્યાપ્રમારો હેં જાણી. ૨૮ ત્યાને નિવાસમંડળપાચ્યા દારાલ પડદા લાંબિલા ૨૯ આપિ દર્શનમંડળપાચ્યા નિવાસમંડળપાચ્યા દારાપાંની

होमवेदी ठेवून तिजवर होमबलि व अशबलि अपिले; परमेश्वराने मोशाला आज्ञा केल्याप्रमाणे हें शाळे. ३० दर्शनमंडप आणि वेदी यांच्यामध्ये त्याने गंगाळ ठेवून खुण्यासाठी त्यांत पाणी भरिले. ३१ मोशे आणि अहोन व त्याचे पुत्र त्यांत आपआपले हात-पाय धूत; ३२ ते दर्शनमंडपांत किंवा वेदीपाशी जात तेव्हां ते आपले हातपाय तेथे धूत; परमेश्वराने मोशाला आज्ञा केल्याप्रमाणे हें शाळे. ३३ त्याने निवासमंडपासभोवती आणि वेदीच्या आसपास अंगाणाची कलात उभी केली आणि त्याच्या दाराचा पडदा अविला. या प्रकारे मोशाने सर्व काम संपविले.

३४ मग दर्शनमंडपावर मेघाने छाचा केली व निवासमंडप परमेश्वराच्या तेजाने भरू गेला. ३५ दर्शनमंडपावर मेघ स्थिर झाला आणि परमेश्वराच्या तेजाने निवासमंडप भरू गेला. ३६ इत्याएल लोकांच्या एकंदर प्रवासांत निवासमंडपावरील मेघ वर जाई तेव्हां ते कूच करीत; ३७ आणि तो मेघ तेथून वर न गेला तर ते कूच करीत नसत; तो वर जाईपर्यंत ते तेचेच थांबत. ३८ परमेश्वराचा मेघ दिवसां निवासमंडपावर राही आणि रात्री त्यांत अमि असे; हें असे एकंदर प्रवासांत सर्व इत्याएल घराण्याच्या दृश्यास पडत असे.

लेवीय

—::—

१ परमेश्वराने दर्शनमंडपांतून मोशाला हाक १ मारून म्हटले, २ इत्याएल लोकांस असे सांग की तुमच्यापैकी कोणी मनुष्य परमेश्वराला पशुबलि अपाल तेव्हां त्याने तो युरेंढोरे व शेरडेंमेडहे यांतला अर्पावा.

३ युरांदोरांतल्य होमबलि अर्पावयाचा असत्यास त्यांने निर्दोष असा नर अर्पावा; तो त्यांने दर्शन-मंडपाच्या दाराशी अर्पावा, म्हणजे परमेश्वरासमोर तो मान्य होईल. ४ यज्ञपश्चया मस्तकावर त्याने हात ठेवावा म्हणजे तो पशु त्याच्या प्रायश्चित्तादाखल मान्य होईल. ५ त्यांने त्या गोळ्याचा परमेश्वरासमोर वध करावा, आणि अहोनाचे पुत्र जे याजक त्यांनी त्यांचे रक्त अर्पून दर्शनमंडपाच्या दाराशी असलेल्या वेदीवर सभोवती शिंपडावे. ६ मग त्या यज्ञपश्चयांचे काटडे काढून त्याचे तुकडे करावे. ७ नंतर अहोन याज-

काच्या पुत्रांनी वेदीवर विस्तव ठेवावा आणि त्यावर लाकडे रचावी; ८ आणि अहोनाचे पुत्र जे याजक त्यांनी वेदीवराच्या विस्तवावरील लाकडांवर तुकडे, शीर व वपा हीं रचावी; ९ त्यांनी आंतर्दी आणि पाय त्यांने पाण्याने खुवावे; मग याजकाने त्या सगळ्याचा वेदीवर होम करून तें अर्पावे; तें परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य होईल.

१० शेरडांमेंद्रांपैकी होमबलि अर्पावयाचा असत्यास तो निर्दोष नर असावा. ११ त्यांने त्याचा परमेश्वरासमोर वेदीच्या उत्तर बाजूस वध करावा, आणि अहोनाचे पुत्र जे याजक त्यांनी त्यांचे रक्त वेदीवर सभोवती शिंपडावे. १२ त्यांने त्याचे कापून तुकडे करावे आणि त्यांचे शीर व वपा हीं अलग करावी; आणि याजकाने हें सगळे वेदीवराच्या विस्तवावरील लाकडांवर रचावे; १३ त्यांनी आंतर्दी

व पाय ही पाश्याने चुवार्वी आणि याजकाने त्या सग-
ल्याचा वेदीवर होम करून तें अपर्णवें; हा होमबलि
परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य होईल.

१४ परमेश्वराप्रीत्यर्थं त्याचा पश्याचा होमबलि
अर्पणवाचा असला तर होले किंवा पारव्यांची
पिले त्याने अर्पणी; १५ याजकाने तो पक्षी वेदीजवळ
नेऊन त्याचे मुऱ्डके मुरगाळून काढावें आणि वेदीवर
त्याचा होम करावा आणि त्याचे रुक्म वेदीच्या बाजूवर
निवळून टाकावें; १६ त्याचा चुनाळ व पिसे कळून
वेदीच्या पूर्वेस राख टाकाच्या ठिकाणी फेळून घावीं;
१७ त्याने तो प्रंगनाच्या मधोमध काढावा, पण ते भाग
अलग करू नयेत; मग याजकाने वेदीवरत्या विस्तवा-
वरील लकडांवर त्याचा होम करावा; हा होमबलि
परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य होय.

१ कोणाला परमेश्वरास अन्नार्पण करावयाचे
२ असल्यास त्याने सपीठ अपर्णवें; त्यावर त्याने तेल
ओतावें आणि वरती धूप टेवावा; ३ मग त्याने तें
अहरोनाचे पुत्र जे याजक त्यांच्याकडे आणावें; त्यांतल
मृत्युर सपीठ, तेल व सगळा धूप घेऊन याजकाने
स्मारकभाग म्हणून त्याचा वेदीवर होम करावा,
म्हणजे तें परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य होईल;
४ अन्नार्पणातला जो कांही शेष राहील तो अहरोनाचा
व त्यांच्या पुत्रांचा; हा शेष परमेश्वराला अर्पणवाची
मी हव्यं त्यांतला परम पवित्र होय.

५ भट्टीत भाजलेले अन्नार्पण करावयाचे असल्यास
तें तेलांत मळजेल्या सपिठाच्या बेलमीर भाकरी
अचावा तेल चोपडलेल्या बेलमीर पापड्या यांचे
असावें. ६ तव्यावर भाजलेले अन्नार्पण करावयाचे
असल्यास तें तेलांने मळजेल्या बेलमीर सपि-
ठाचे असावें. ७ त्याचे तुकडे करून त्यांवर तेल
ओतावें; हे अन्नार्पण होय. ८ कढीइत तव्यालेले अन्ना-
र्पण करावयाचे असल्यास तेंहि तेलांत मळजेल्या
सपिठाचे असावें. ९ अशा प्रकारचे अन्नार्पण तूं
आणिशील तें परमेश्वरासमोर न्यावें; तें याजकाकडे
आकूल यावें; व त्याने तें वेदीपार्शी न्यावें. १० याजकाने

अन्नार्पणापैकी स्मारकभाग कळून त्याचा वेदीवर होय
करावा, म्हणजे तो परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य
होईल. १० अन्नार्पणापैकी जो कांही शेष राहील
तो अहरोनाचा व त्यांचा पुत्रांचा; हा शेष परमेश्वराला
अर्पणवाची जी हव्यं त्यांतला परम पवित्र होय.

११ परमेश्वरास अपिलेल्या कोणत्याहि अन्नार्पणात
समीर नसावें; खमीर किंवा मध शाचा अभीत होम
करून तो परमेश्वराला अर्पू नये. १२ प्रथमफल म्हणून
त्याचे अपर्ण परमेश्वराला करावें; पण ती सुवासिक हव्य
म्हणून वेदीवर अर्पू नयेत. १३ तूं करिशील तें सर्व अन्ना-
र्पण मिठाने रुक्कर कर; तूं आपल्या देवांशी केलेल्या
कराराचे मीठ आपल्या अन्नार्पणात घालावयास तुरूळ नको;
उश्या सर्व अर्पणांत मीठ असावें.

१४ परमेश्वराप्रीत्यर्थं तूं अन्नार्पण म्हणून प्रथम
उपज अर्पिशील तर विस्तवावर भाजलेल्या हिरव्या
कणसांतला दाणा, म्हणजे हिरव्या कणसांच्या चोकून
काढलेल्या ओऱ्या प्रथम उपजाचे अन्नार्पण म्हणून
आण. १५ त्यावर तेल ओत व धूप टेव; हे अन्नार्पण
होय. १६ चोकून काढिलेले दाणे व तेल यांपैकी कांही
व सर्व धूप स्मारकभाग म्हणून याजकाने जाव्यावा; हा
परमेश्वराप्रीत्यर्थं हव्य होय.

१ कोणाला शांत्यर्पणाचा यज्ञ करावयाचा असेल
३ व तो गुरुदोरांचा करावयाचा असेल तर यज्ञपूजा नर
असो किंवा मादी असो, तो निर्देश पाहून परमे-
श्वराप्रीत्यर्थं अर्पणा. २ त्याने आपल्या बलेच्या
डोक्यावर हात टेवावा व तो दर्शनमंडवाच्या दारी
वधावा; आणि अहरोनाचे पुत्र जे याजक त्यांनी त्याचे
रुक्म वेदीवर सभोवती शिंपडावें. ३ शांत्यर्पणाच्या
यज्ञपूज्याच्या ज्या भागाचा परमेश्वराप्रीत्यर्थं होम करावा तो
हा: आंतळ्यांवर पसरलेली वपा व त्यांस लागून असलेली
सर्वे वपा, ४ दोन्ही गुदें, त्यांवराची कमरेजवलची वैणा
व गुरुपूर्यंतचा काळजावरला पडदा ही त्याने वेगळी
करावी. ५ हे सर्व घेऊन अहरोनाच्या पुत्रांनी वेदीवर,
विस्तवावर रुक्मेल्या लकडांवरील होमबलीवर त्याचा
होम करावा; हे परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य होय.

६ परमेश्वरात्रीत्यर्थं शांत्यरणात्या यज्ञासाठी शेरदा-
मेश्वरपैकी स्थान बळि आपावयाचा असल्यास, तो नर
असो किंवा मारी असो, त्यानें तो निर्दोष पाहून
आणावा. ७ कोकरावा कस्ति त्यास अर्पावयाचा अस-
ल्यास तो त्यानें परमेश्वरासमोर अर्पावा; ८ त्यानें त्या
वर्णीत्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व तो दर्शन-
मंडपासमोर वधावा, आणि अहरोनात्या पुत्रांनी त्याचे
रक्क वेदीवर सभोवती शिष्यावें. ९ शांत्यरणात्या
यज्ञात्याच्या ज्या भागाचा परमेश्वरात्रीत्यर्थं होम करावा
तो हा: त्याची वपा व पाठीत्या कम्यांतून करपून
करलेले चरवीदार शेपूट, आतळावर परसरलेली
वपा व त्यांस लागून असलेली सर्व वपा, १० दोन्ही
गुरुं, त्यांवरली कमरेजवळी वपा व गुरुंपर्यंतचा
काळजावरला पडदा ही केंगळी काहून घ्यावी; ११ हाचा
याजकाने वेदीवर होम करावा; हें परमेश्वरात्रीत्यर्थं
हव्याप्त होय.

१२ बक्क्याचा बळि असल्यास त्यानें तो परमेश्वरा-
समोर अर्पावा; १३ त्यानें त्याच्या डोक्यावर आपला
हात ठेवावा व दर्शनमंडपासमोर तो वधावा; आणि
अहरोनात्या पुत्रांनी त्याचे रक्क वेदीवर सभोवती
शिष्यावें. १४ हा बक्क्या जो भाग परमेश्वराला हव्य
महून अर्पावयाचा तो हा: आतळावर परसरलेली
वपा, त्यांस लागून असलेली सर्व वपा, १५ दोन्ही
गुरुं, त्यांवरली कमरेजवळी वपा, आणि गुरुं-
पर्यंतचा काळजावरील पडदा ही केंगळी काहून घ्यावी;
१६ त्यांचा याजकाने वेदीवर होम करावा. हें सुवासिक
हव्याप्त होय; कारण वपा महून जेवढी असेल तेवढी
परमेश्वराची. १७ तुम्हीं वपा व रक्क सेवन करू नये,
हा तुम्हांस व तुमच्या सर्व घराण्यांस पिढ्यानपिढ्या
निरंतरचा निर्बंध होय.

१ मग परमेश्वर मोशाया महाणावा, २ इत्याएल
३ लोकांस असे सांग: परमेश्वराने निषेचिलेल्या

कृत्यापैकी एकादैं कृत्य मुहून केल्याने कोलाहून
पाप घडले; ३ अबवा लोकांस पातक लोगेल अशा
प्रकारचे काही पाप अभिविष्ट याजकाने केले तंत्र त्याने

असल्या पातकास्तव पापार्पण महून एक विद्वांश गोन्हा
परमेश्वराला अर्पावा. ४ तो गोन्हा परमेश्वरासमोर
दर्शनमंडपाच्या दर्ती त्याने आणावा व त्याच्या
डोक्यावर आपला हात ठेवून परमेश्वरासमोर तो वधावा.
५ अभिविष्ट याजकाने गोन्हाचे काही रक्क घेऊन दर्शन-
मंडपात न्यावें; ६ याजकांने आपले बोट त्या रक्कात
मुदवून परमेश्वरासमोर, पणित्याच्यानात्या अंतरपटा-
समोर, तें सात वेळ्यं शिपडावें. ७ आणि याजकांने
त्यांतले काही रक्क घेऊन दर्शनमंडपात परमेश्वरासमोर
असलेल्या भूपवेदीत्या शुंगांस लावावें; मग त्या
गोन्हाचे याकीचे सगळे रक्क दर्शनमंडपाच्या दर्ती
असलेल्या होमवेदीत्या पायाव्यावर ओतावें. ८ नेहर
पापबलीत्या गोन्हाची सर्व वपा कठावी, महूने
आतळावर परसरलेली वपा, त्यांस लागून असलेली
सर्व वपा, ९ दोन्ही गुरुं, त्यांवरली कमरेजवळी
वपा आणि गुरुंपर्यंतचा काळजावरला पडदा ही
केंगळी काहून घ्यावी; १० हे सर्व भाग शांत्यरणात्या
यज्ञांत बैलाचे काहून घेतात त्याप्राप्तांने वेळाळे काहून
घ्यावे व याजकाने ते होमवेदीवर अर्पावे. ११ गोन्हाचे
कातरें, मांस, डोके, पाय, आंतर्दी, शेण १२ असा
सगळ गोन्हा त्याने छावणीत्या बाहेर रास टाकाव्याच्या
शुद्धस्थानांनी न्यावा आणि लाकडांवर ठेवून अभीने
जावावा; रास टाकीत असतात तेथें तो जावावा.

१३ इत्याएलाच्या सर्व मंडळीने चुक्क्ल काही पाप
केले व तें एकंदर मंडळीला कळले नाही, आणि परमे-
श्वराने निषेचिलेले एकादैं कृत्य करून ते दोषी शाळे;
१४ आणि मग त्यांनी केलेले पाप उघडकीस आले,
तर सर्व मंडळीने गोन्हाचा पापबलि अर्पावा आणि
तो दर्शनमंडपासमोर आणावा. १५ मंडळीत्या वडील
लोकांनी परमेश्वरासमोर त्या गोन्हात्या डोक्यावर
आपले हात ठेवावे आणि तो परमेश्वरासमोर वधावा.
१६ अभिविष्ट याजकाने त्या गोन्हाचे काही रक्क
घेऊन दर्शनमंडपात आणावें. १७ याजकाने त्या रक्कांस
आपले बोट मुदवून परमेश्वरासमोर महूजे अंतरपटा-
पुढे तें सात वेळ्यं शिपडावें. १८ मग दर्शनमंडपातत्त्वी

परमेश्वरासमोरची जी वेदी तिच्या शृंगांस काही रक्त लावावे आणि बाकीचे सर्व रक्त घेऊन दर्शनमंडवाच्या दरारी असलेल्या होमवेदीच्या पायध्यावर ओतावें.

१९ त्या गो-न्हाची सर्व वपा काहून तिचा वेदीवर होम करावा. २० पापार्पणाच्या गो-त्साचे जसे करावावें तरसेच मावेहि करावें; या प्रकारे याजकाने इक्षाएल लोकांप्रीत्यर्थ प्रायश्चित्त करावे म्हणजे त्वाळा क्षमा होईल. २१ पूर्वोक्त गो-न्हा जावायाचा तसाच हाहि गो-न्हा छावणीच्या बाहेर नेऊन जावावा; हे मंडळीप्रीत्यर्थ पापार्पण होय.

२२ आपल्य देव परमेश्वर याने निषेधिलेले कोणतोहि कृत्य चुकून झाल्याने पाप घृन कोणी अधिपति दोषी झाला, २३ आणि त्याने केलेले पाप त्यास कूल आले, तर त्याने एही निर्देश बकरा बलि देण्यासाठी आणावा; २४ त्याने त्या बकर्नाच्या ढोक्यावर हात ठेवावा आणि परमेश्वरासमोर जेंवें यशपशु विधितात तेंवे तो वधावा; हे पापार्पण होय. २५ मग याजकाने आपल्या बोटाने त्या पापकलीने काही रक्त घेऊन होमवेदीच्या शृंगांस लावावे आणि बाकी सर्व रक्त होमवेदीच्या पायध्यावर ओतावें. २६ शांत्यर्पणाच्या यशपशुच्या वपेप्रमाणे याच्याहि सर्व वपेचा त्याने वेदीवर होम करावा; या प्रकारे त्याच्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित्त करावे म्हणजे त्याला क्षमा होईल.

२७ साधारण लोकांपैकी कोणी चुकून पाप केले म्हणजे अर्थात् परमेश्वराने निषेधिलेले एकादें कृत्य चुकून केल्याने पाप घृन तो दोषी झाला, २८ आणि त्याने केलेले पाप त्याला कूल आले, तर त्याने त्या पापाबद्दल अर्पिण्यासाठी एक निर्देश बकरी आणावा. २९ त्याने हा पापबलीच्या ढोक्यावर हात ठेवावा आणि होमबलि विधितात त्या ठिकाणी तो वधावा. ३० मग याजकाने त्याचे काही रक्त बोटाने घेऊन होमवेदीच्या शृंगांस लावावे आणि बाकीचे सर्व रक्त वेदीच्या पायध्यावर ओतावें; ३१ आणि शांत्यर्पणाच्या यशपशुच्या वपेप्रमाणे याचीहि सर्व वपा वेगळी काहून ध्यावी व याजकाने ती परमेश्वराप्रीत्यर्थ मुवासिक हव्य

ध्यावी म्हणजे तिचा वेदीवर होम करावा; याजकाने त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे त्याला क्षमा होईल.

३२ त्याने पापार्पणासाठी कोकळे आणिले तर तें निर्देश असून ती मारी असावी. ३३ त्याने पापबलीच्या ढोक्यावर आपला हात ठेवावा, व जेंवे होमबलि विधितात तेंवे तो पापार्पणासाठी वधावा.

३४ याजकाने आपल्या बोटाने पापबलीचे काही रक्त घेऊन होमवेदीच्या शृंगांस लावावे आणि बाकीचे रक्त वेदीच्या पायध्यावर ओतावें; ३५ आणि शांत्यर्पणाच्या कोकराच्या वपेप्रमाणे त्याची सर्व वपा वेगळी काहून ध्यावी आणि परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेदीवर असलेल्या हव्यावर तिचा होम करावा; याप्रमाणे त्याने केलेल्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित्त करावे म्हणजे त्याला क्षमा होईल.

१८. काही पाहिले किंवा ऐकलं काय, असे कोणास साक्षीदार या नात्याने प्रतिज्ञेवर विचारिले असतो तो काही संगत नाही, हे पातक त्याच्याकडून घडले तर त्याच्या दुक्कमोर्चे त्याला फळ भिठ्ठल; २. कोणी अशुद्ध वस्तूल नकळत शिवून अशुद्ध झाला तर तो दोषी होईल, मग ते अशुद्ध वनपशुचे अगर अशुद्ध ग्रामपशुचे शव असो, अथवा रांगणाच्या अशुद्ध प्राणाच्ये शब असो; ३. त्याप्रमाणेच कोणी मनुष्य काही अशुद्ध वस्तूल नकळत शिवला असून ते त्याला कूल आले म्हणजे तो दोषी समजावा, मग ती अशुद्ध करणारी वस्तु कोणत्याहि प्रकारची का असेना. ४. कोणा मनुष्याने एकादी बरीबाईट गोष्ट करप्याविषयी अविचाराने प्रतिज्ञा केली, मग ती अविचाराने प्रतिज्ञा केलेली गोष्ट कोणतीहि असो, व ती त्याने अझानाने केली, आणि ती त्याला कूल आली तर अज्ञा प्रत्येक गोष्टीसंबंधाने तो दोषी समजावा; ५. तो अशा कोणत्याहि गोष्टीविषयी दोषी झाला तर ज्या बाबतीत त्याने पाप केले ती त्याने कूल उत्ती; ६. त्याने केलेल्या पापाबद्दल परमेश्वराप्रीत्यर्थ दोषार्पण आणावें; त्याने कृष्णांतली एक मारी म्हणजे कोकळे किंवा करह पापार्पण करप्यासाठी आणावें; आणि याजकाने त्याच्या पापासंबंधाने त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावें.

७ कोहरे देष्टाने सामर्थ्य त्याला नसेल तर त्याने आपन्ही पापमालू दोन होले अथवा पारब्याची दोन पिले दोषांगणासाठी परमेश्वरापाणी आणावी; त्यापैकी एक पापार्पण व दुसरे होमार्पण करावें। ८ त्याने ती याजकपाणी आणावी; मग याजकने पापबलि पहिल्याने अर्पावा; त्याची सुंदी त्याने मुरगालू भोडावी पण अलग करू नये; ९ पापबलीचे कांही रक्क वेदीच्या बाजूवर शिपाडावें व बाकीचे रक्क वेदीच्या पापम्बावर निचूळ घावें; हें पापार्पण होय। १० दुसऱ्या पक्षाचा त्याने विधिपूर्वक होम करावा; त्याने केलेल्या पापांसंबंधाने त्याच्यासाठी याजकाने प्रायवित्त करावें, म्हणजे त्याला क्षमा होईल.

११ दोन होले अथवा पारब्याची दोन पिले देलील देष्टाची शक्ति त्याला नसेल तर त्याने आपल्या पापबलू एक दशमांश एफा सपीठ पापार्पण म्हणून आणावें; त्यावर त्याने तेल घालू नये किंवा धूप ठेवू नये, कारण हें पापार्पण होय। १२ त्याने ती याजककडे आणावें आणि याजकाने त्यातले मूऱ्यावर घेऊन स्वारकभाग म्हणून वेदीवरील परमेश्वराप्रीतीर्थ्य केलेल्या हृष्यावर त्याचा होम करावा; हें पापार्पण होय। १३ सदरील कोणत्याहि गोटीसंबंधाने कोणी पाप करील तर याजकाने त्याच्यासाठी प्रायवित्त करावें, म्हणजे त्याला क्षमा होईल; अपार्पणाप्रमाणे पापार्पणाचा शेष याजकाचा समजावा.

१४ परमेश्वर मोशाला म्हणाला: १५ कोणी परमेश्वराच्या पवित्र केलेल्या एकाचा वस्तुसंबंधाने चुक्कून अतिक्रमण करून पापी झाला तर त्याने परमेश्वराम दोषार्पण कराच्यासाठी कल्पांतला एक निर्दोष मेंदा घेऊन घावें; तं उविशील तितक्या चांदीच्या शेफेलीचा तो असावा, हे शेफेल पवित्रस्थानातल्या चलनाप्रमाणे असावे; हें दोषार्पण होय। १६ ज्या पवित्र वस्तूच्यासंबंधाने त्यांके पाप केले असेल तिची भरपाई करावी, आणि तीत तिच्या मोलाचा आणखी पाचवा हिस्ता घालून ती याजकास घावी; याजकाने हा दोषार्पणाचा मेंदा अर्पून त्याच्यासाठी प्रायवित्त करावें, म्हणजे त्याला क्षमा होईल.

१७ परमेश्वराने निषेधिलेले कांही कृत्य केल्याचे

पातक कोणाकडून छडले, मग तें त्याला नकळत का घडेना, तर तो दोषी ठेरेल व त्याच्या दुष्कर्मांचे त्याला कल निशेल. १८ त्याने कल्पांतला एक निर्दोष मेंदा दोषार्पणासाठी याजकपाणी आणावा; तं उविशील तेवढया किंमतीच्या तो असावा; त्याने अज्ञानाने जी चूक केली असेल तीच्याल याजकाने प्रायवित्त करावें, म्हणजे त्याला क्षमा होईल. १९ हें दोषार्पण होय; परमेश्वरासंगोर तो मनुष्य निःसंशय दोषी आहे.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला: २० कोणी पाप करून परमेश्वराचा अपराधी क्षाल, म्हणजे ठेव, गहाण किंवा लट यांसंबंधाने आपल्या वेजाच्यासाठी त्याने दगा केला किंवा त्याजवर जुळूम केला, ३ किंवा कोणाची हरवलेली वस्तु हाती लागली असती तिच्यासंबंधाने त्याने लवाढी करून सोटी शपथ वाहिली अशा ज्या गोटी करून लोक पापांत पडतात, त्यापैकी कांही करून कोणी अपराधी क्षाल, ४ म्हणजे असेल पाप करून दोषी क्षाल तर त्याने लट करून, किंवा जुळूम करून कांही घेतले असेल तें, किंवा आपल्याजवळीची कोणाची ठेव उडविली असेल ती, किंवा कोणाची हरवलेली वस्तु त्याल सांपडली असून त्याने दिली नसेल ती, ५ किंवा ज्या एकाचा वस्तूसंबंधाने त्याने खोटी शपथ वाहिली असेल ती, पुरी भरून घावी; ज्या दिवशी तो दोषी उद्विष्टांत येईल त्याच दिवशी ज्याचा त्याने अपहार केला असेल त्याची पुरी भरपाई करून देलन वर आणखी एक पंचमांश घावा. ६ त्याने परमेश्वराप्रीतीर्थ्य आपले दोषार्पणहि आणावें; तं उविशील तेवढया किंमतीचा कल्पांतला एक निर्दोष मेंदा दोषार्पणासाठी याजककडे न्यावा; ७ याजकाने तो घेऊन परमेश्वरासंगोर त्याच्यासाठी प्रायवित्त करावें, म्हणजे जें कांही कृत्य करून तो दोषी क्षाल असेल त्याची त्याला क्षमा होईल.

८ परमेश्वर मोशाला म्हणाला: ९ अहरोन व त्याचे पुत्र यांस आळा कर की होमवलीचा विधि असा करा: होमबलि वेदीवरील इंधवावर रात्रभर ठेवून तो सकळ-

पर्वत असुं याचा, आणि वेदीवरील अग्नि जल्त ठेवाचा. १० मग याजकाने आपल्य सचाचा काग घालून व सचाच्या चोळायाने आपले शरीर काळून होमबलि अग्नीने भस्म झाल्यावर त्याची जी राख वेदीवर रुहील ती काळून वेदीजवळ ठेणावी. ११ मग त्याने आपली वडे उत्तरून दुसरी वडे घालेली आणि ती राख छाऱणीवाहेर एडाचा शुद्ध स्थळी घेऊन जावै. १२ वेदीवरला अग्नि वेदीवरच जल्त ठेवाचा, तो विष्ट देतां कामा नये; याजकाने त्यावर नित्य सकाळी इच्छेने घालून तो घेटाठ ठेवाचा आणि त्यावर होमबलि रक्षून त्यावर शांतर्पणाच्या वयेचा होम कराचा. १३ वेदीवर अग्नि सतत जल्त ठेवाचा, तो विष्ट देतां कामा नये.

१४ अशार्पणाचा विधि असा: अहोरोनाच्या पुत्रांनी परमेश्वरासमोर वेदीपालीं तें अग्न अपर्वै; १५ त्या अशार्पणांपैकी मूळभर सपीठ, कांही तेल व त्यावरला नगद्य भूप घेऊन तो अशार्पणाच्या स्मारकभागाचा परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य व्हाचा महणून त्याचा वेदीवर होम कराचा. १६ त्यांनुसारे शेव राहील तें अहोरोनाने व त्याच्या पुत्रांनी खावै, तें त्यांनी पवित्र स्थळी दर्शनवेळाच्या अंगणांत स्वर्मिरावाचून खावै. १७ तें याजकांना त्यांत स्वर्मीर घालूं नये; तें भी आपल्या हव्यांतल त्यांचा भाग महणून त्यांस दिले आहे; पापार्पण अथवा दोषार्पण जसे परम पवित्र आहे तरसेच हेहि आहे; १८ अहोरोनाच्या संततीपैकी सर्व पुश्यांस तें खाण्याचा हक आहे; परमेश्वराच्या हव्यांपैकी हा त्यांचा हक पिण्डानपिण्डा निरंतर चालू राहाचा, या हव्यांस जो कोणी स्वर्णी करील तो पवित्र होईल.

१९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २० अहोरोनाला अभिवेक होईल त्या दिवशीं त्याने आपल्या उत्तरांसह परमेश्वरास जें अर्पण करावयावै तें हें: एक दशमांश एका सपीठ नित्याचें अशार्पण महणून यावै व त्यापैकी अधे सकाळीं व अर्धे संध्याकाळीं अपर्वै. २१ तें त्यावर तेलांत परतावै, त्यांत तेल चांगले मुरल्यावर तें घेऊन यावै व त्या भाजलेल्या अशार्पणाचे भाग करून ते परमेश्वरप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य महणून अपर्वै. २२ त्याच्या

पुत्रांपैकी जो त्याच्या पर्ही अभिविष्ट होईल त्यानेहि असेच अर्पण करावै; निरंतरच्या विविहाप्राप्ते परमेश्वरप्रीत्यर्थ त्याचा विःक्षेप होम कराचा. २३ याजकांच्या सर्व अशार्पणांचा विःक्षेप होम कराचा, ती साठे नवेस.

२४ परमेश्वर मोशाला म्हणाला: २५ अहोरोन व त्याचे उत्तर यांस सांग की पापार्पणाचा विधि असा; या स्थानीं होमपश्च विचित्रतात सेवेच परमेश्वरासमोर पापबलिहि व्हाचाचा; तो परम पवित्र होय. २६ जो याजक पापबलि अर्पाल त्याने तो महणून कराचा; दशोनमंडपाच्या अंगणांत पवित्र स्थळीं तो खाचा. २७ त्याच्या माणसाचा स्पर्श उत्तरां दोहिल तो पवित्र; आणि त्याच्या रक्काचे कांही येव व्हाचावर उडाले तर तें येव उडालेले वज्र एकाचा पवित्र स्थळीं खावावै. २८ तो पापबलि मठक्यांत शिजविला असत्यास तें मडके कोहून टाकावै; पण पितळेच्या पात्रांत तो शिजविला तर तें पात्र घासून पाण्याने खुवावै. २९ तो बलि खाण्याचा हक याजकवर्गांतील सर्व पुश्यांस आहे; तो परम पवित्र होय; ३० पण या पापबलविच कांही रक्क दर्शनमंडपांत पवित्रस्थानीं प्रायवित्तसाठी आणितील त्याचे मांस खाऊं नये, तो अग्रीत जावाचा.

१ दोषार्पणाचा विधि असा: हें अर्पण परम
७ पवित्र होय. २ या स्थानीं होमबलि व्हाचावराच्या त्या स्थानीं दोषार्पणाचा बलि व्हाचाचा आणि त्यांने रक्क याजकाने वेदीवर समोवतीं शिपडावै. ३ त्याची सर्व वपा त्याने अर्पावै; त्यांचे चर्वीदार शेपट, आंतम्बावर पसरलेली वपा, ४ दोन्ही गुर्दे, त्यांवरील कमरेजवळीची वपा व गुर्दापर्यंतचा काळजावरचा पडदा हीं केवळी काळून घ्यावी; ५ त्यांचा याजकाने वेदीवर परमेश्वरप्रीत्यर्थ हव्य महणून होम कराचा; हें दोषार्पण होय. ६ हा बलि खाण्याचा हक याजकवर्गांतल्या सर्व पुश्यांस आहे; तो पवित्र स्थळीं खाचा; तो परम पवित्र होय. ७ पापार्पणासारखाच दोषार्पणाचा विधि होय; दोहोंत्रा विधि एकच; जो याजक त्याच्या द्वारे प्रायवित्त करील त्याचा त्यावर हक आहे. ८ जो याजक एकाचा माणसासाठी होमबलि अर्पाल त्याचा हक त्या

હોમબલીચ્યા કાતચાવર આહे. ૯ ભડીત, કહુંદીત કિંબા તપ્યાવર ભાજલી જાગારી સર્વ અર્પણે યહ કરણાન્યા ગાજકારી હોત. ૧૦ પ્રત્યેક અન્નબાળ, મગ તી તેલાને શિશ્યિત અસો અથવા કોરડા અસો, તો અહરોનાચ્યા સર્વ બેશજાંચા હોય: ત્યા સર્વાંચા ત્યાવર સેમાન હઙ્ક આહे.

૧૧ પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ કોણાસ શાંત્યર્પણ કરાવયાંચે અસંચાસ ત્યાચા વિધિ હા: ૧૨ ત્યાલ તૈં ઉપકાર-સ્મરણાસ્તવ કરાવયાંચે અસેલ તર તેલાંત મલ્લટેલ્યા બેસલીર ભાકી, તેલ લાબલેલ્યા બેસલીર પાપબ્ધા આણિ તેલાંત મલ્લટેલ્યા સપિઠાન્યા તલ્લેલ્યા પુન્યા ઉપકારસુલીન્યા અર્પણસહ અર્પણાચા; ૧૩ આણ હ્યા ઉપકારસ્મરણાન્યા શાંત્યર્પણસહ ખસીર ઘાતલેલ્યા આકૃતિ અર્પણાચા. ૧૪ હ્યા પ્રત્યેક અર્પણાંતુલ ત્યાંને એક એક ભાકર પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ સમર્પિત કેલેકા અંશ મહ્ણન અર્પાવીં, શાંત્યર્પણાંચે રક શિપડળાન્યા ગાજકાચા તિચ્યાવર હઙ્ક આહे.

૧૫ ઉપકારસ્મરણાસ્તવ કેલેલ્યા શાંત્યર્પણાન્યા યહુ-બલીંચે માસ અર્પણબાળાચા દિવશીંચ ખાવેં; સકાલપર્યંત સ્વાતંત્રં કાંઈ રાહું દેંક નયે; ૧૬ પણ યહુબલીંચે અર્પણ નવસાંચે અથવા સ્વસંનોનાંચે અસંલં તર જ્યા દિવશી તૈં તૌ અર્પાંલ ત્યા દિવશી તૈં ખાવેં; આપિ જે કાંઈ સ્વાતંત્રં રાહીલ તૈં દુસંચા દિવશીંહ ખાવેં; ૧૭ ત્યા યહુબલીંચે કાંઈ માસ તિસરે દિવશી રાહીલં તર તૈં અર્પીત જાઠાવેં. ૧૮ ત્યાન્યા શાંત્યર્પણાન્યા યહુબલીન્યા માંસાપૈકી કાંઈ તિસરે દિવશી ખાખ્યાંત આલે તર તૈં માન્ય હોણાર નાહીં; તૈં અર્પણ કરણાચાન્યા હિશોવીં ગળિંતે જાવયાંચં નાહીં. તૈં અમણળ ઠરેલ, આણ જો કોણી તૈં ખાઈલ ત્યાલ સ્વાન્યા હ્યા દુષ્કર્માંચે ફળ મિલેલ.

૧૯ જ્યા માંસાલા એકાદા અશુદ્ધ વસ્તૂચા સ્રષ્ટી હોઈલ તે ખાડી નયે, તર તૈં અર્પીત જાદ્રૂન ટાકાવેં. જો કોણી ડુર્દી અસેલ ત્યાંનેચે યહુબલીંચે માસ ખાવેં; ૨૦ પણ એકાશાન્યા ઠરીં અશુદ્ધતા અસૂન તો પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ કેલેલ્યા શાંત્યર્પણાન્યા યહુબલીંચે માસ ખાઈલ તર ત્યાચા સ્વજનાંતુન ઉચ્છેદ વધા. ૨૧ કોણ મનુષ્યાચા એકાદા અશુદ્ધ વસ્તૂલ સ્પર્શ ક્ષાળા, મગ તી અશુદ્ધતા મનુષ્યાચી અસો, પશ્ચાચી

અસો કિંબા દુસંચા કોણટ્યા અમણળ પદ્ધતીંચી અસો, ત્યાંને પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ કેલેલ્યા શાંત્યર્પણાન્યા યહુબલીંચે માંસ ખાડી તર ત્યાચા સ્વજનાંતુન ઉચ્છેદ વધા.

૨૨ પરમેશ્વર મોગાલ મહણાલ, ૨૩ ઇસ્લાએલ લોકાંસ અસે સંગ: તુમ્હીં બૈલાચી, મેઢાચી અથવા બદ્ધાચી વપા ખાડી નયે. ૨૪ આપોઆપ મેલેલ્યા જનાવરાની કિંબા ઇલ્લ પશ્ચાંની ફાઇન ટાકિલેણ્યા જનાવરાની વપા ઇલ કાંઈ કોમાળ પાહિજે તર લાકાચી, પણ તી મુલીંચ ખાડી નયે. ૨૫ પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ હૃદ મહ્ણન જો યહુબલિ અર્પીત હોમ કરુન અર્પિતાંત ત્યાચી વપા કોણ ખાઈલ તર ત્યાચા સ્વજનાંતુન ઉચ્છેદ વધા. ૨૬ તુમ્હીં આપાપાલ્યા ધરી પશ્ચાંચે, જનાવરાંચે વગેરે કસલેંહિ રક સેવન કરું નયે. ૨૭ જો કોણી રક સેવન કરીલ ત્યાચા સ્વજનાંતુન ઉચ્છેદ વધા.

૨૮ પરમેશ્વર મોગાલ મહણાલ, ૨૯ ઇસ્લાએલ લોકાંસ સંગ: જો કોણી પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ શાંત્યર્પણાચા યહુબલિ અર્પાંલ ત્યાંને ત્યા શાંત્યર્પણાચા કાંઈ ભાગ પરમેશ્વરાસમોર આણાવા: ૩૦ ત્યાંને આપાલ્યા હાતાને પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ હૃદ આણાવે; યહુબલીંચા ઊર પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ ઓવાલ્યામાર્દી વરેસહિન આણાવા. ૩૧ યાજકાંને ત્યા વાંચા વદીંવર હોમ કરાવા: પણ બલીંચા ઊર અહરોન વ ત્યાચે વંશજ યાંચા. ૩૨ તુમ્હીં આપાલ્યા શાંત્યર્પણાન્યા યહુબલીંચા ઉજવા ફરા સમર્પિત અખલેંગ અંશ મહ્ણને યાજકાકડ દાવા. ૩૩ અહરોનાન્યા વંશજાં-પૈકી જો કોણી શાંત્યર્પણાન્યા યહુબલીંચે રક અથવા વપા અર્પાંલ ત્યાચા હઙ્ક ત્યા ઉજવા ફંચાવર અસાવા. ૩૪ કારણ ઇસ્લાએલ લોકાંન્યા શાંત્યર્પણાંપર્યાંઝી ઓવાલ્યાંચા ઊર આપિ સમર્પણાચા ફરા હે મી અહરોન યાજક વ ત્યાંચે વંશજ યાંસ દેત આહે; હે દીન્હીં ઇસ્લાએલ લોકાંકંડન મિલણારે ન્યાંચે નિરંતરચે હઙ્ક હોન.

૩૫ યાજક યા નાલાંને પરમેશ્વરાની સેવા કરણ્યાંઝી અહરોન વ ત્યાચે વંશજ સાદર કર્યાંન આલે ત્યા દિવશી, પરમેશ્વરાત્રીત્યર્થ આણાવયાન્યા હંચાંપર્યાંઝી હા ત્યાચા વ ત્યાન્યા પુત્રાંચા અભિષેકભાગ ઠરલ આહે; ૩૬ જ્યા દિવશી પરમેશ્વરાને ત્યાચા અભિપેક

केल्य त्या दिवारीं त्यांने त्यांस इवाएल लोकांकडून हा आण मिळवा असी आज्ञा केली महणून पिण्डानपिण्डाचा त्यांचा हा निरंतरचा हुक ठरल आहे.

३७ होमवर्लि, अभवलि, लापवर्लि, दोषवर्लि, वाजवर्लिच्या समर्पणसमर्थीचा बलि आणि शोंतर्वर्षाचाचा बलि यांचा विविध हा; ३८ तीवाच रुग्णांत इवाएल लोकांनी परमेश्वरास काय काय अर्पणे कराऱी याविवर्षी त्यांस आज्ञा दिली त्या समर्थी त्यांने मोशाला याप्रमाणे सीनाय डोऱवावर हा विविध लक्ष्यवून शिल.

१ परमेश्वर मोशाला महणाला, २ तू अहरोन व त्याजवरोवर त्याचे पुत्र यांस आणि त्यांची बले,

अभिषेकाचे तेल, पापबलीसाठीं गोन्हा, दोन एडके आणि बेल्मोर भाकरीची टोपली ही घेऊन ३ दर्शन-मंडपाच्या दारांची ये आणि तेचे सर्व मंडवीस जमा कर. ४ परमेश्वराच्या आणेप्रमाणे मोशाने केले; आणि मंडळी दर्शनमंडपाच्या दारांची जमा झाली. ५ मोशाने मंडळीस सांगितले, परमेश्वरांने जें कांही करावाचाची आज्ञा दिली आहे तें हे:

६ मोशाने अहरोन व त्याचे पुत्र यांस आणुन जलस्तान घातले. ७ मग त्यांने त्यांस अंगरखा घातला, त्याच्या कमरेस कमरबंद करावल, झगा पेहणविल, त्यावर एकोद घातले आणि बुटीदार पटी एफोदावरून खालविली. ८ मग त्यांने त्यावर उरपट बांधिला व त्यांत उरीम व शुभ्मीम ठेविले; ९ मग त्याच्या डोक्यांत मंदील घातला आणि मंदिलाच्या पुकल्या भागी खुवर्णपटिका महणजे पवित्र मुकुल लाविला; परमेश्वरांने मोशाला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे झाले.

१० मग मोशाने अभिषेकाचे तेल घेऊन निवासमंडपास व त्यांत असलेल्या सगळ्या वस्तुंस अभ्यंग करून पवित्र केले. ११ त्यांतले कांही तेल घेऊन त्यांने वेदीवर सत वेळ्य शिपडिले आणि वेदी, तिचे सर्व उपकरणसाहित्य, गंगाळ व त्याची बैठक यांस अभ्यंग करून पवित्र केले. १२ त्यांने अभिषेकाचे कांही तेल घेऊन अहरोनाच्या मस्तकावर ओतिले; येणेप्रमाणे अभिषेक करून त्याला पवित्र केले.

१३ मग मोशाने अहरोनाच्या पुत्रांस आणिले, त्यांस अंगरेले घातले, कमरेस कमरबंद करून आणि त्यांस फेटे बधिले; परमेश्वरांने मोशास आज्ञा केली होती तसें हे झाले.

१४ मग त्यांने पापार्णणाचा गोन्हा आणिला आणि अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात त्या पापार्णणाच्या गोन्हाच्या डोक्यावर ठेविले. १५ तो बधिल्यावर मोशाने त्यांने रक्ख घेऊन आपल्या बोटांने वेदीच्या शृंगांस सभोवार लावून ती शुद्ध केली आणि तें रक्ख वेदीच्या पापार्णणावर ओतिले, व तिच्यासाठी प्रायवित्त कहून ती पवित्र केली. १६ मोशाने आंतर्ज्ञांवरील सर्व वपा, काळजावरला पढदा आणि वपेसहित होन्ही गुर्दे हीं घेऊन त्यांचा वेदीवर होम केला. १७ गोन्हा, त्यांचे बलडे, त्यांचे मांस व त्यांची विष्णा हीं सर्व त्याचाहीर नेऊन अभीने जाळून टाकिली; परमेश्वरांने मोशाला आज्ञा केली होती तसें हे झाले.

१८ मग त्यांने होमवलीचा मेंडा समीप आणिला लेज्हां अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात मेंडवाच्या डोक्यावर ठेविले. १९ तो बधिल्यावर मोशाने त्यांचे रक्ख वेदीवर सभोवार शिपडिले. २० मग त्या मेंडवाचे संदं केले आणि मोशाने त्यांने डोके, त्याचे मांससंदं आणि वपा खाला होम केसा. २१ आंतर्दी व पाय पाण्यांने खुलून मोशाने संपूर्ण मेंडवाचा वेदीवर होम केला, तो सुवासिक होमवली झाला; तो परमेश्वराचीत्यर्थ हव्य झाला; परमेश्वरांने मोशाला आज्ञा केली होती तसें हे झाले. २२ मग त्यांने दुसरा मेंडा म्हणजे संस्कारविधीचा मेंडा समीप आणिला, आणि अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी आपले हात त्या मेंडवाच्या डोक्यावर ठेविले. २३ तो बधिल्यावर त्याचे कांही रक्ख मोशाने घेऊन अहरोनाच्या उजव्या काळाच्या शेंखाला, उजव्या हाताच्या अंगव्याला व उजव्या पायाच्या अंगव्याला लाविले. २४ मग मोशाने अहरोनाच्या पुत्रांस जबळ आणून त्याच्या उजव्या काळांच्या शेंखाला, उजव्या हाताच्या अंगव्याला व उजव्या पायाच्या अंगव्याला रक्ख लाविले; मग मोशाने वेदीवर सभोवार तें रक्ख शिपडिले. २५ त्यांने वपा, चरवीदार शेपूट, आंतर्ज्ञांवर

असलेली सर्व वपा, काळजावरला पडदा, दोन्ही गुरुं, स्वाक्षरली वपा व उजवा फरा हीं काळू वेतली; २६ आणि परमेश्वरासमोर ठेविलेत्या बेलमीर माझीच्या टोपलीतून एक भाकर, तेल लाविलेली एक थोळी व एक पापडी वेतल त्या वयेवर व उजव्या कन्यावर ठेविल्या; २७ हीं सर्व त्यानें अहोनाच्या व स्याच्या पुत्राच्या हातावर ठेविली आणि परमेश्वरासमोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून तीं ओवाळिली. २८ मग मोशाने तीं त्याच्या हातातून वेतल त्याचा वेदीवरल्या होमबलीवर होम केला, हे सुवासिक संस्कारापण झालं; हे परमेश्वराचीत्यर्थ हव्य झाले. २९ मग मोशाने उर वेतल वरमेश्वरासमोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ओवाळिली; संस्काराच्या मेंद्याचा हा भाग मोशाचा होता; परमेश्वराने मोशाला आळा केली होती तसें हे झाले. ३० मग मोशाने अभिषेकात्मे तेल व वेदी-बदले रक्त थोडेसे वेतल अहोरेन व त्याची बळे, त्याचे पुत्र व त्यांची बळे यांवर शिपडिले आणि अहोरेन व त्यांची बळे आणि त्यांचे पुत्र व त्यांची बळे पवित्र केली.

३१ मोशाने अहोरेन व त्याचे पुत्र यांस सांगितले की हे मांस दर्शनमंडपाच्या दारापाई शिजवा आणि तेथे संस्काराच्या टोपलीतत्वा भाकरीवरोवर तें खा; अहोरेन व त्याचे पुत्र यांनी तें खावें अशी आळा मी दिलीच आहे. ३२ मांस व भाकरी यांपैकी कोही शेष राहिल्यास तीं अभीत जाळावीं; ३३ आणि तुमच्या संस्कारविधीचे दिवस पुरे होत तोंवर म्हणजे सात दिवस तुझी दर्शनमंडपाच्या दाराचाहेर जाऊ नये, कारण सात दिवसपर्यंत तुमचा संस्कारविधि होणार. ३४ तुम्हांत्रीत्यर्थ प्रायश्चित व्हावें म्हणून आज केलं त्याप्रमाणे करण्याची आळा परमेश्वराने दिली आहे. ३५ या प्रकारे तुझी दर्शनमंडपाच्या दाराशी सात दिवस अहोरात्र राहून परमेश्वराच्या आळेप्रमाणे वर्ता, नाही तर तुम्ही मराल; कारण मला अशी आळा आहे. ३६ परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे ज्या गोष्टीविषयी आळा केली होती त्या सर्व अहोरेन व त्याचे पुत्र यांनी केल्या.

१ अराठव्या दिवशी मोशाने अहोरेन व त्याचे १० पुत्र आणि इत्याएलांचे बडील यांस बोलविले; २ त्याने अहोरेनास सांगितले, पापार्पणासाठी एक निर्दोष गोन्हा व होमार्पणासाठी एक निर्दोष मेंडा घेऊन परमेश्वरासमोर अर्पण कर; ३ आणि इत्याएल लोकांस असें सांग की तुम्ही पापार्पणासाठी एक बकरा आणा, आणि होमार्पणासाठी एक गोन्हा व एक कोकरु आणा, हीं दोन्ही एक वर्षाची व निर्दोष असावी; ४ आणि परमेश्वरासमोर शांत्यर्पणे करण्यासाठी एक बैल, एक मेंडा आणि तैलमिश्रित अशार्पण आणा, कारण आज परमेश्वर तुम्हास दर्शन देणार आहे. ५ मग मोशाने आळा दिव्याप्रमाणे त्यांनी तें सर्व दर्शनमंडपाच्या दारांवी आणिले आणि सर्व मंडळी समीप जाऊन परमेश्वरासमोर उभी राहिली. ६ तेहां मोशे म्हणला, तुझी जें कांही करावे म्हणून परमेश्वराने आळा दिली तें हें; मग परमेश्वराचे तेज तुमच्या दृश्यम पडेल. ७ मोशाने अहोरेनास सांगितले, वेदीजबल जाऊन आपला पापबलि व होमबली यांचे अर्पण कर आणि स्वतंसाठी व सर्व लोकांसाठी प्रायश्चित कर; आणि लोकांकडचे बलहिं अर्पण करून त्यांच्यासाठी प्रायश्चित कर; परमेश्वराने आळा केल्याप्रमाणे हें कर.

८ तेहां अहोरेनाने वेदीममीप जाऊन आपल्या पापार्पणाचा गोन्हा अर्पण केला. ९ अहोरेनाचे पुत्र त्याजपाई रक्त वेतल गेले, तेहां त्याने आपले बोट त्यांत बुडवून तें वेदीच्या शंगांस लाविले आणि तें वेदीच्या पायथ्याशी ओतिले; १० पापबलीची वपा, गुरुं व काळजावरला पडदा त्यांचा त्याने वेदीवर होम केला; परमेश्वराने मोशाला आळा केली होती तसें झाले. ११ मांस व काटडे त्यांने छावणीच्या बाहेर नेऊन अभीत जाळिले. १२ मग त्याने होमबलीचा पशु वधिला, तेहां अहोरेनाच्या पुत्रांनी त्याचे रक्त त्याजपाई दिले; त्याने तें वेतल वेदीवर समोवार शिपडिले. १३ मग त्यांनी त्या होमबलीचे तुकडे करून एक एक तुकडा व मस्तक हीं त्याजपाई दिलीं त्यांचा त्याने वेदीवर होम केला; १४ आणि त्याने आंतडी व पाय खुऱ्याने त्यांचा

वेदीवरील होमबलीवर होम केला. १५ मग त्याने लोकांकडचे अर्पण समीप नेऊन त्यांच्यासाठी आणिलेला पापापणाचा बक्राव बघिला आणि घहिल्याप्रमाणे तोहि पापवालि म्हणून अर्पिला; १६ आणि त्याने होमबलिहि समीप नेऊन विधिपूर्वक अर्पिला. १७ मग त्याने अन्नार्पण समीप नेऊन व त्यांतर्कं मूऱभर घेऊन त्याचा वेदीवर होम केला; प्रातःमंबलीखेतीज हैं अर्पिष्यत आले. १८ बैल आणि मेंदा जे लोकांसाठी शांत्वर्यण म्हणून असे होते तेहि त्याने बघिले आणि अहरोनाच्या पुत्रांनी त्यांचे रक्त त्याजपासी दिले, तें त्याने वेदीवर सभोवार शिंषिडिले, १९ आणि त्यांनी बेलाची व मेंदाची वपा व मेंदाची चर्वाचीदार दोपूट, आंतज्ञावरील वपा, गुंदे आणि काळजावरला पडदा हीं त्याजपासी दिली; २० आणि त्यांनी वपा त्या बेलीच्या उरावर ठेवल्यावर त्याने तिचा वेदीवर होम केला; २१ नथार्प उर आणि उजवा करा हैं मोउच्या आज्ञेप्रमाणे अहरोनाने परमेश्वरासमोर ओवाढणीचं अर्पण म्हणून ओवाचिले.

२२ मग अहरोनाने लोकांकडे वकून हात उभाळून त्यांम आशीर्वाद दिला आणि जेथे त्याने पापार्पणबालि, होमार्पणबर्ल व शांत्वर्यणबर्ल याचे अर्पण केले होते तेथूत उनक्के तो खाली आला. २३ मग मेशो व अहरोन दर्जीनमंडपांत गेले व बाहेर येऊन त्यांनी लोकांस आशीर्वाद दिला, तेव्हांन परमेश्वराचं तेज सर्व लोकांच्या दृष्टांश पडलं; २४ आणि परमेश्वरापासून अग्नि निघाला व त्यांने वेदीवरील होमबलि व वपा हीं भस्म केली; हैं पाहून सर्व लोकांनी जयजयकार केला व सांशांग नमस्कार घानला.

१ मग अहरोनाचे पुत्र नादाब व अबीहू

१० यांनी आपआपली खुपाटणी घेऊन त्यांत अग्नि घातला आणि त्यांवर धूप घालून तो अशाळोक अग्नि परमेश्वरासमोर नेला; असा अग्नि नेण्याविषयी परमेश्वराबी आज्ञा नव्हती. २ तेव्हां परमेश्वरापासून अग्नि निघाला व त्यांने त्यांस भस्म केल आणि ते परमेश्वरासमोर मुऱ्यु पावले. ३ मग मेशो अहरोनास म्हणाला, परमेश्वराने सांगितले तें हैं: जे

माझ्यासमीप येतील त्यांनी मला पवित्र मानावे आणि सर्व लोकांसमक्ष माझा महिमा व्हावा. तेव्हां अहरोन चूऱ राहिला. ४ मग अहरोनाचा चुल्ला उज्जिएल याचे पुत्र भिशाएल व एलसाफान यांस मोशांने बोलावून मांगितले की तुम्ही इकडे या, तुमच्या बांधवांस पवित्रस्थानासमोरून उचलून छावणीबाहेर घेऊन जा. ५ मोशांच्या आज्ञेप्रमाणे ते आले आणि त्यांच्या अगरखांसुद्दा त्यांस उचलून छावणीबाहेर घेऊन गेले. ६ मोशांने अहरोन आणि त्याचे पुत्र एलाजार व इथामार यांस सांगितले की तुम्ही आपल्या डोक्याचे केस मोकळे सोडू नका आणि आपली वज्रे काढू नका; तसेच कराल तर तुम्ही मराल आणि सर्व मंडठीवर परमेश्वराचा कोप भडकेल; परमेश्वराने जो हा अग्नि पेटविला त्याबद्दल तरी तुमच्या भाऊंवंदांनी म्हणजे सगळ्या इस्लाएल धराण्याने विलाप करावा. ७ तुम्ही दर्जीनमंडपाच्या दाराबाहेर जाऊ नये; गेलं तर मराल: कारण परमेश्वराने विहित केलेल्या अग्निकांच्या तेलाने तुमचा अभ्यंग झाला आहे. त्यांनी मोशांच्या मांगप्याप्रमाणे केले.

८ आणखी परमेश्वराने अहरोनास सांगितले: ९ जेव्हां जेव्हां तुम्ही म्हणजे तूं व तुझे पुत्र दर्जीनमंडपांत जाल तेव्हां तुम्हांपैकी कोणी द्राक्षारस अथवा कोणत्याहि प्रकारचं मद्य पिऊ नये, प्याल तर मराल: हा तुमच्यासाठी पिड्यानपिड्या निरंतरचा विधि होय: १० या प्रकारे तुम्ही पवित्र व अपवित्र, शुद्ध व अशुद्ध यांमधला भेद पाला: ११ आणि परमेश्वराने मोशांच्याद्वारे कर्त्तव्याले सर्व विधि तुम्ही इस्लाएल लोकास शिकवावे.

१२ मग मोशांने अहरोनास व त्याचे बाकी राहिलेले पुत्र म्हणजे एलाजार व इथामार यांस सांगितले की परमेश्वराच्या हव्यापैकी जे अग्रीण शेष राहील तें घेऊन वेदीपाशी खमिरावांचून खा, कारण तें परम पवित्र आहे; १३ तें तुम्ही पवित्र स्थळी खावै, परमेश्वराच्या हव्यापैकी तो तुझा व तुझ्या वंशजांचा हक्क आहे; मला अशीच आज्ञा झाली आहे. १४ ओवा-

किलेला ऊर आणि समपिलेला फरा हे तुम्ही आपले पुत्र व कन्या यांसह एकदा शुद्ध स्थळी बसून खा; कारण इश्वाएल लोकांनी केलिया शांत्यर्पणापैकी तुला व तुश्या मुलांबालांस ती हक म्हणून दिली आहेत. १५ समर्पवयाचा फरा व ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर आणावे; हा तुशा व तुश्या वंशजांचा विरंतरचा हक आहे, अशी परमेश्वराची आज्ञा आहे.

१६ मोशानें पापबलीच्या बकऱ्याचा लक्षपूरक शोध केला, तेव्हां त्याला आढळलं की तो जाळून टाकिला आहे, हे पाहून अहरोनाचे बाकी राहिलेले पुत्र एलाजार व इथामार यांजवर रणावून तो म्हणाला, १७ तुम्ही पापबलि पवित्र स्थळी कां खाला नाही? तो परम पवित्र होय व मंडळीच्या दुर्कर्मांचा भार बाहून त्यांच्यासाठी परमेश्वरासमोर प्रायवित्त करावें याकरितां तो तुम्हांस दिला आहे. १८ पाहा, त्यांचे रुक पवित्रस्थानाच्या आंत आणिले नाही; तुम्ही माझ्या आहेप्रमाणे त्यांचे मांस पवित्र स्थळी अवश्य खावायाचे होते. १९ यांचे उत्तर अहरोनानें मोशाला असे दिले की पाहा, आज त्यांनी पापबलि व होमबलि हे परमेश्वरापुढे अर्पण केले म्हणून मजवर अशा आपत्ति ओढवल्या आहेत; तेव्हां आज मी पापबलि भक्षण केला असता तर परमेश्वराला बरे वाटले असतें काय? २० हे एकले तेव्हां मोशाचे समाधान झाले.

१ परमेश्वर मोशे व अहरोन यांस म्हणाला: ११ २ इश्वाएल लोकांस सांगा की पृथ्वीवरील सर्व पश्यापैकी ज्यांचे मांस तुम्ही खावें ते हे: ३ जनावरापैकी ज्यांचे खर चिरलेले किंवा दुभागलेले आहेत, व जे रवंथ करितात ते सर्व तुम्ही खावे; ४ पण जे नुसते रवंथ कराणारे किंवा ज्यांचे नुसते खर चिरलेले आहेत वे पशु खाऊ नयेत; ५ उंट हा रवंथ करितो पण त्याचा खर चिरलेला नाही, म्हणून तो तुम्हांस निषिद्ध आहे. ५ शाफान रवंथ करितो पण त्याचा खर चिरलेला नाही, म्हणून तो तुम्हांस निषिद्ध आहे. ६ ससा रवंथ करितो पण त्याचा खर चिरलेला

नाही, म्हणून तोहे तुम्हांस निषिद्ध आहे. ७ दुकराच; खर चिरून दुभागलेला आहे पण तो रवंथ त्यांतीत नाही, म्हणून तो तुम्हांस निषिद्ध आहे. ८ त्यांचे मांस खाऊ नये, त्यांच्या शवांस शिंवू नये; तुम्हांस हे सर्व निषिद्ध होत.

९ जलचरांपैकी तुम्ही खावे ते हे: समुद्रांन व नद्यांत संचार करणाऱ्या ज्या प्राण्यांस पंख व खवले आहेत ते तुम्ही खावे. १० जलचरांपैकी ज्या प्राण्यांस पंख अथवा खवले नाहीत असे समुद्रांन व नद्यांत संचार करणारे सर्व जलचर तुम्हांम अमंगल होत; ११ तुम्ही त्यांस अमंगल समजावे; त्यांचे मांस खाऊ नये व त्यांची शवे अमंगल समजावी. १२ जलशायांत्र्या ज्या प्राण्यांस पंख नाहीत, व खवलेहि नाहीत ते सर्व अमंगल समजावे.

१३ पश्यापैकी जे अमंगल समजून खाऊ नयेत ते हे: गरुड, लोक्यारा गीध, कुरर, १४ घार, निरनिराळ्या जातीचे ससाणे, १५ प्रत्येक जातीचे कावळे, १६ शहामुग, गवल्ल, कोकिल, निरनिराळ्या जातीचे बहिरीसाणे, १७ पिंगळा, करडोक, मोठा घुबड, १८ राजहंस, पाणकोळी, गिघाड, १९ बगळा, निरनिराळ्या जातीचे करकोचे, टिंटवी आणि वाघूळ.

२० जितके सपक्ष प्राणी चार पायांवर चालतात ते तुम्ही अमंगल समजावे. २१ पण चार पायांवर चालाण्या सपक्ष प्राण्यापैकी ज्यांना जमिनीवर उड्या मारप्पास पायांच्या वर तंगव्या असतात ते खावे; २२ त्यापैकी तुम्ही खावे ते हे: निरनिराळ्या जातीचे टोळ, निरनिराळ्या जातीचे नक्कोडे, निरनिराळ्या जातीचे खरपुडे, निरनिराळ्या जातीचे गवत्तेडोळ हे खावे. २३ तथापि जमिनीवर रांगणारे चार पायांचे सपक्ष प्राणी तुम्ही अमंगल समजावे.

२४ त्यांच्यासुळे तुम्ही अशुद्ध व्हाळ; ज्या कोणास त्यांच्या शवांचा स्पर्श होईल तो संघाकाळ्यर्थत अशुद्धि राहावा; २५ त्यांच्या शवांचा एकादा भाग कोणी उंचलिलेच तर त्यांने आपली कब्जे खुलास संधाकाळ पर्यंत अशुद्धि राहावे. २६ ज्या पश्यूचे खर चिरलेले

असून दुभागस्ते नाहीत व जो रवंथ करीत नाही तो तुम्हांसा निषिद्ध होय; त्याचा उपास स्पर्श होईल तो अशुचि राहावे. २७ चार पायांवर चालणाऱ्या सर्व पश्चैकी जे आपन्या पंजांवर चालतात ते तुम्हांस निषिद्ध होत; त्यांच्या शवांस जो कोणी स्पर्श करील त्यांने संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे. २८ जो कोणी त्यांची शवे उचलील त्यांने आपली वळे धुळन संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे, कारण ते तुम्हांस निषिद्ध होत.

२९ जमिनीवर रांगणाऱ्या जिवापैकी तुम्हांस निषिद्ध ते हे: मुंगूस, उंदीर, निरनिराळ्या जातींचे सरडे, ३० चौपैझ, घोरपड, पाल, सांदा व गुहिण्या सरडे. ३१ जमिनीवर रांगणाऱ्यापैकी ही सर्व तुम्हांस निषिद्ध होत; जो कोणी यांच्या शवांस स्पर्श करील त्यांने संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे. ३२ त्यांच्यापैकी कोणी मस्तून एकाचा वस्तूवर पडले तर तीही अशुचि समजावी; काष्ठपात्र, वळ, काटडे, तरट, किंवा कोणत्याहि कामाचे हस्तार असो तें पायांत टाकाचें व संध्याकाळपर्यंत अशुचि असावें; मग त्यास स्पर्श करावा. ३३ यापैकी एकांदे मातीच्या पात्रांत पडले तर त्या पात्रांत जे कांही असेल तें अशुचि होईल व तें पात्र फोडून टाकावें; ३४ जो खावयास योग्य असून ज्यांत पाणी पडल असते असा त्यांतला पदार्थ अशुचि समजावा आणि असल्या पात्रांत कांही येय असले तर तेंही अशुचि समजावें; ३५ आणि त्यांच्या शवांचा एकादा भाग भट्टीवर किंवा तुमीवर पडला तर ती अशुचि समजून मोडून टाकावी; कारण त्यांने ती अशुचि होते, व तुम्ही ती अशुचि समजावी. ३६ क्षार किंवा विहीर जीत पायाचा सुचय असतो ती शुद्ध राहते; तरी तीतल्या शवासम ज्याचा स्पर्श होईल तें अशुचि समजावें. ३७ त्यांच्या शवांचा कांही भाग पेराप्याच्या विचाप्यावर पडला तरी तें वियांगे शुद्ध समजावें. ३८ तथापि त्या वियाप्यावर पाणी शिंपडिले असून त्यावर त्या प्राण्यांची शवे पढली तर तें तुम्हांस अशुचि होय.

३९ खाण्याच्या पश्चैकी एकादा भेळा तर त्यांच्या शवास विवाच्याने संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे. ४० त्यांच्या शवाचा कांही भाग त्यांने खाला तर त्यांने आपली वळे धुळन संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे; त्यांचे शब उचलणाऱ्यानेहि आपली वळे धुळन संध्याकाळपर्यंत अशुचि राहावे.

४१ जमिनीवर रांगत चालणारे सर्व प्राणी अमंगळ आहेत; ते खाऊ नयेत. ४२ जमिनीवर रांगणाऱ्यापैकी जे पोटावर चालतात अथवा चार पायांवर चालतात व ज्यांस पुळक पाय आहेत ते कांही तुम्ही खाऊ नयेत; ते अमंगळ होत. ४३ तुम्ही कोणत्याहि जातीच्या रांगत चालणाऱ्या प्राण्यामुळे अमंगळ होऊन नये, अथवा त्यांच्या द्वारे अशुचि होउन विटाळ पाढू नये. ४४ मी परमेश्वर तुमचा देव आहें म्हणून आपणांस पवित्र करून पवित्र राहा; कारण मी पवित्र आहें, म्हणून तुम्ही जमिनीवर रांगत चालणाऱ्या कोणत्याहि जातीच्या प्राण्यामुळे आपणांस विटाळवून नका. ४५ कारण तुमचा देव न्हावे म्हणून ज्या परमेश्वराने तुम्हांस मिसर देशांतून इकडे आणिले तोच मी आहें; मी पवित्र आहें, म्हणून तुम्हीहि पवित्र न्हा.

४६ पशु, पक्षी, सर्व जलवर व जमिनीवर रांगणारे सर्व प्राणी यांच्यासंबंधांने ४७ अशुद्ध व शुद्ध, भक्ष्य व अभक्ष्य प्राणी यांतला भेद पाहण्याचा हा नियम होय.

१ परमेश्वर मोशालम म्हणाल्य, २ इश्वाएल
१२ लोकास सांग: द्वी गर्भवती होउन तिला मुलगा शास्यावर तिने सात दिवस अशुचि राहावे; शतुकाळीं जशी ती दृ वसते तशीच ती अशुचि समजावी. ३ आठम्या दिवशी त्या मुलगीं झुंता करावी. ४ नंतर त्या जीने आपल्या रक्षावापासून शुद्ध होण्यासाठी तेहीस दिवस घालवावे; तिची द्वाद्र होण्याची मुदत पुरी होईपर्यंत तिने कोणत्याहि पवित्र वास्तूला स्पर्श करू नये व पवित्रस्थानांत जाऊ नये. ५ तिला मुलगी शास्ती तर शतुकाळीं ती दृ वसते त्याप्रमाणे तिने चौदा दिवस अशुचि राहावे,

કાર્ય આપલ્યા રક્ષણવાપાસુન શુદ્ધ હોયાસાઈ સહાસણ દિવસ ઘાલવાંને.

૬ તિલા સુલગ્ના કિંબા સુલગ્ની હોઇન શુદ્ધ હોયાની મુદત પુરી જાણી મહનજે તિને હોમબલીસાઈ એક વર્ષાચા મેંડા આપિ પાપબલીસાઈ પારવ્યાને પિલું કિંબા હોકા દર્વાનમંદશાચ્યા દારાપાણી યાજકાકઢે ઘેઝન જાવે; ૭ મગ યાજકાને તે પરમેશ્વરપુરું અર્પેન તિન્યાસાઈ પ્રાયથિત કરાવે, મહનજે તી આપલ્યા રક્ષણવાપાસુન શુદ્ધ હોઇલ; જ્યા છીલા સુલગ્ના કિંબા સુલગ્ની હોઇલ તિજવિષ્ણીચા નિયમ હા; ૮ તિલા મેંડા અર્પિયાચી શાંક નસલી તર તિને દેન હોલે અથવા પારવ્યાચી દેન પિલે, એક હોમબલીસાઈ વ દુસરે પાપબલીસાઈની, આળાંની, આપિ યાજકાને તિજસાઈ પ્રાયથિત કરાવે મહનજે તી શુદ્ધ હોઇલ.

૧ એરમેશ્વરાને મોશે વ અહોરેન ત્યાં
૧૩ સંગિતલેં: ૨ કોણ મનુષ્યાચ્યા કાતડીસ સૂર્ય,
ખવંદ અથવા પાંદરા જાગ અસલા વ તો મહા-

રોગાચા ચદ્દા આહે અસે દિસલે તર ત્યાસ અહોરેન યાજકાકઢે કિંબા ત્યાચે પુત્ર જે યાજક ત્યાતલ્યા એકાકઢે ન્યાવેં; ૩ મગ યાજકાને અંતાચ્યા ચામડી-વરલા તો ચદ્દા તપાસાવા આપિ ત્યાંત અસલેલે કેસ પાંદરે જાણે અસલ્યાસ, આપિ તો ચામડીનું ખોલ ગેલેલા દિસલ્યાસ, તો મહારોગાચા ચદ્દા સમજાવા; ત્યા મનુષ્યાચી યાજકાને અશી તપાસણી કફલ ત્યાસ અશુદ્ધ ઠરવાવેં; ૪ ત્યાચ્યા અંગાચ્યા ચામડી-વરલા ડાગ પાંદરા અસલા પણ ત્યાચ્યા ચામડીપેક્ષા તો ખોલ ગેલા નસલા વ ત્યાવરચે કેસ પાંદરે જાણે નસલે, તર યાજકાને ચદ્દા પડલેલ્યા ત્યા માણસાસ સતત દિવસ કોછન ઠેવાવેં; ૫ સાતવ્યા દિવશી યાજકાને પુન: ત્યાચી તપાસણી કરાવી આપિ તો ચદ્દા જરશ્વા તસાવ અસુન ચામડીંત આણલી પસરલા નાહી અસે ત્યાસ દિસુન આંલ તર યાજકાને ત્યાલા આણલી સાત દિવસ કોછન ઠેવાવેં; ૬ સાતવે દિવશી યાજકાને પુન: ત્યાસ તપાસાવે આપિ ચદ્દા બુજત ચલ્યા આહે વ ચામડીંત તો પસરલા નાહી અસે ત્યાલા દિસુન આંલે તર યાજકાને ત્યાસ શુદ્ધ

ઘરવાં; કારણ તે સાધરણ ખવંદ હોય; ત્યાંને આણી બંધે ખુલ્લન શુદ્ધ હોયને. ૭ તરી પણ આપણ શુદ્ધ ખવંદ મહણું યાજકાલા દાખવિલ્યાનંતર ચામડીચા વી ડાગ ફરાર પસરત ગેલા તર ત્યા મનુષ્યાને પુન: તો યાજકાલા દાખવાવા; ૮ યાજકાને તપાસણી કરાવી આપિ તો ડાગ ચામડીંત પસરલા આહે અંચે ત્યાલ દિસુન આસ્ટ્યાસ ત્યાંને ત્યાસ અશુદ્ધ ઠરવાવેં; તો મહારોગ હોય.

૯ કોણ મનુષ્યાચ્યા અંગાસ મહારોગાચા ચદ્દા અસલ્યાસ ત્યાલા યાજકાકઢે ઘેઝન જાવેં; ૧૦ યાજકાને તપાસણી કરાવી આપિ જર ત્યાચ્યા ચામડીંત પાંદરી સૂજ આણી અસલી વ ત્યામુલે તેથળે કેમ પાંદરે જાણે અસલે વ તેથળે માંસ સુડદાર જાણે અસલે, ૧૧ તર ત્યાચ્યા ચામડીંતલા તો જુના મહારોગ હોય; યાજકાને ત્યાસ અશુદ્ધ ઠરવાવેં; ત્યાલ ત્યાંને કોછન ઠેવું નયે; તો અશુદ્ધચ હોય. ૧૨ એકાચાચ્યા ચામડીસ મહારોગ ફુલન તો નસ્તિશ્વાંત સર્વ અંગભર પસરલા આહે અસે યાજકાસ દિસુન આંલે, ૧૩ તર ત્યાંને તથાસણી કરાવી આપિ ત્યાચ્યા સર્વાંગાસ મહારોગ જાણ્યા અસલ્યાસ ત્યાંને ત્યા ચદ્દા પડલેલ્યા મનુષ્યાનું શુદ્ધ ખરવાં; ત્યાંને સર્વાંગ શુદ્ધ જાણે મહણું તો શુદ્ધ હોય. ૧૪ ત્યાચ્યા અંગાવરચે કાંઈ માંસ સુડદાર વિસુન આંલે તર તો અશુદ્ધ સમજાવા. ૧૫ યાજકાને સુડદાર માંસ પાહૂન ત્યાલા અશુદ્ધ ઠરવાવેં; કારણ અસલે માંસ અશુદ્ધચ અસરેં; તો મહારોગ હોય. ૧૬ પણ તેં સુડદાર માંસ પાલદ્ધન પાંદરે જાણે તર ત્યાંને પુનઃાં યાજકાકઢે જાવેં; ૧૭ યાજકાને ત્યાલા તપાસાવેં, આપિ જર ત્યાચા ચદ્દા પાલદ્ધન પાંદરા જાણ્યા અસલા તર ત્યાંને ત્યા ચદ્દા પડલેલ્યા માણસાસ શુદ્ધ ઠરવાવેં, તો શુદ્ધ હોય.

૧૮ કોણાચ્યા ચામડીસ ફોડ યેઝન તો બરા જાણ્યા, ૧૯ વ ફોડાચ્યા જાણી પાંદરી સૂજ આણી અથવા લાલસર પાંદરા ડાગ પડલા તર ત્યાંને તો યાજકાસ દાખવાવા; ૨૦ યાજકાને તપાસણી કરાવી આપિ જર ચામડીપેક્ષાં તી જાગા ખોલ ગેલેલી દિસલી વ ત્યાવરલે

केस पांढरे आले असले तर त्यास अशुद्ध ठवावें; हा कोडांतून बाहेर कुटलेला महारोगाचा चदा होय; २१ त्यावरचे केस पांढरे नाहीत व ती जागा चामडीपेक्षां खोल गेली नाही व ती बुजत चालली आहे असे तपासांतीं याजकास दिसून आले तर त्यांने त्या मनुष्यास सात दिवस कोऱ्हन ठेवावें; २२ तेवढाचा मुदतीत तो चामडीवर तसरला आहे असे दिसले तर याजकाने त्या मनुष्यास अशुद्ध ठवावें व तो महारोगाचा चदा समजावा. २३ तो पांढरा डाग जेवढाचा तेवढा राहून पसरला नाही तर तो फोडांचा वण आहे असे समजून याजकाने त्या मनुष्यास शुद्ध ठवावें.

२४ कोणाच्या चामडीत जळव्याचा वण असेल व त्या वणाच्या मुडदार भासांत लालसर पांढरा किंवा नुसता पांढरा डाग दिसून येईल; २५ आणि याजकास तपासांती असे दिसून येईल की त्या पांढन्या जागेवरचे केस पांढरे आले आहेत व चामडीपेक्षां ती जागा खोल गेली आहे, तर त्या जळव्येला भासी महारोग फुटला आहे असे समजावें; याजकाने त्यास अशुद्ध ठवावें, कारण तो महारोगाचा चदा होय. २६ तरी पण याजकास असे दिसून येईल की त्या पांढन्या जागेवर कोही पांढरे केस नाहीत व चामडीहून ती खोल गेलेली नाही, बुजत चालली आहे, तर त्यांने त्यास सात दिवस कोऱ्हन ठेवावें; २७ सातव्या दिवशी त्यांने त्यास तपासून पाहावें; चामडीवर तो रोग पसरला आहे असे दिसल्यास त्यांने त्यास अशुद्ध ठवावें, तो महारोगाचा चदा होय. २८ पण पांढरा डाग जेवढाचा तेवढाच आहे, चामडीवर पसरला नाही व तो बुजन जात आहे, तर ती जळव्येला जागेची सूज समजावी व याजकाने त्यास शुद्ध ठवावें; तो केवळ त्या जळव्येला जागेवरला वण होय.

२९ कोणा पुरुषाच्या किंवा लौच्या अंगावर पांढरे तकलकीत डाग असले तर ३० याजकाने त्याची तपासणी करावी आणि ती जागा चामडीपेक्षां खोल

दिसली व तिच्यावर कोही पिंगट बारीक केस असले तर त्यांने त्या मनुष्यास अशुद्ध ठवावें; ही चाई डोक्याचा अथवा हनवटीचा महारोग होय. ३१ याजकाने हा चाईचा चदा तपासून पाहावा व तो चामडीहून खोल नसला व त्यावर काळे केस नसले तर चाईचा चदा असलेल्या त्या मनुष्यास त्यांने सात दिवस कोऱ्हन ठेवावें; ३२ सातव्या दिवशी त्यांने पुन्हा ल्या चढव्याची तपासणी करावी; ती चाई पसरली नाही, त्यावर कोही पिंगट केस नाहीत व चाईची जागा चामडीहून खोलवट झालेली नाही असे त्याला दिसून आले, ३३ तर त्या मनुष्याच्यांमुळे करवावें; पण चाईकरले केस काढून नयेत; याजकाने त्या चाई लागेलेल्या मनुष्यास आणखी सात दिवस कोऱ्हन ठेवावें. ३४ सातव्या दिवशी याजकाने ती चाई पुनर्तपासून पाहावी, आणि त्यास असे दिसून आले की चाई चामडीवर पसरली नाही व चामडीपेक्षां ती खोल गेली नाही नर त्यांने त्यास शुद्ध ठवावें; त्या मनुष्यांने आपली वडें खुवाची व शुद्ध व्यावें. ३५ तरी पण तो शुद्ध ठव्यानंतर ती चाई पसरत गेली तर ३६ याजकाने त्याला तपासावें व ती चाई चामडीवर पसरली आहे असे दिसून आले तर ती चाई बरी झाली असून तो शुद्ध होय; याजकाने गाळा शुद्ध ठवावें.

३८ कोणा पुरुषाच्या किंवा लौच्या अंगावर पांढरे तकलकीत डाग असले तर ३९ याजकाने ते तपासावे व त्याच्या अंगाच्या चामडीतले ते डाग भुरे असले तर ती चामडीवर फुटलेली दाद समजावी; तो मनुष्य शुद्ध होय.

४० कोणा मनुष्याच्या डोक्याचे केस झाडून त्याला टक्कल पडले तरी तो शुद्ध समजावा. ४१ त्याच्या कपाळाच्या पुढल्या भागाचे केस झाडून त्याला टक्कल पडले असले तरी त्यास शुद्ध समजावें. ४२ तथापि त्या टक्कल पडलेल्या डोक्यावरच्या किंवा कपाळावरच्या

बाजूस कांहींसा लालसर पांढरा चदा पडला तर असे समजावे कीं त्या टक्कल पडलेल्या डोक्यावर किंवा कणाव्यावर महारोग फुटून निघत आहे. ४३ मग याजकाने त्यास तपासून पाहावे, आणि त्याच्या डोक्याच्या टक्कलांत अथवा कपाळाच्या बरल्या भागी अण्याच्या चामडीवर महारोगासारखा तांबूस पांढरा चदा आहे. असे त्यास दिसून आले, ४४ तर तो मुख्य महारोगी असून अशुद्ध होय; याजकाने त्याला अवश्य अशुद्ध ठरवावे; त्याच्या डोक्याला झालेला तो महारोगाचा चदा होय.

४५ ज्या महारोगाच्या अंगावर हा चदा असेल त्याची वळे फाडिलेली असावी, त्याच्या डोक्याचे केस सोडलेले असावे, त्याने आपला बरला ओढ झांकून ठेवावा आणि अशुद्ध अशुद्ध असे ओरडत राहावे. ४६ जितके दिवस हा चदा त्याच्या अंगावर राहील तितके दिवस त्याने अशुद्ध राहावे; तो अशुद्ध होय, त्याने एकटे राहावे, छावणीवाहेर त्याची वस्ती असावी.

४७ एकादा वळाला, मग तें वळ लोकरीचे असो की सणाचे असो, महारोगाचा चदा पडला, ४८ अथवा तो सणाच्या किंवा लोकरीच्या ताप्याला किंवा बाप्याला, चामड्याला किंवा चामड्याच्या बनविलेल्या एकादा वस्तूला पडला, ४९ आणि त्या वळास, चामड्यास, ताप्यास किंवा बाप्यास अथवा चामड्याच्या वस्तूस पडलेला तो चदा हिरवट अथवा तांबूस असला तर तो महारोगाचा चदा समजावा, आणि याजकाला तो दाखवावा; ५० याजकाने तो तपासावा; चदा पडलेली वस्तु सात दिवस त्याने बंद करून ठेवावी; ५१ त्याने सातच्या दिवरीं तो चदा तपासून पाहावा आणि वळाच्या ताप्यावर किंवा बाप्यावर, चामड्यावर किंवा चामड्याच्या कोणत्याहि वस्तूवर तो चदा पसरला आहे असे दिसले तर तें चरत जाणारे कुछ समजावे; ती वस्तु अशुद्ध होय.

५२ तें वळ लोकरीचे असो अथवा सणाचे असो, त्याच्या ताप्यांत व बाप्यांत, तसेच चामड्यांत व चामड्याच्या एकादा वस्तूत तो चदा असला तर

तें चरत जाणारे कुछ असल्यामुळे ती वस्तु अभींने जाळून टाकिली पाहिजे.

५३ तपासणींती जर याजकास दिसून आले की वळाच्या ताप्यांत अथवा बाप्यांत किंवा चामड्याच्या केलेल्या एकादा वस्तूत तो चदा पसरत नाही, ५४ तर चदा असलेली वस्तु खुलून टाकाप्याची आझा याजकाने करावी आणि आणावी सात दिवस ती बंद करून ठेवावी; ५५ ती वस्तु खुल्यावर याजकाने पाहावी, आणि त्या बळाचाचा रंग बदलला नसून तो डाग पसरला नसला तरी तो अशुद्ध समजावा; ती वस्तु अभींत जाळावी; तो चदा अंतत्या बाजूस असो, तो चरत जाणारा चदा समजावा.

५६ खुल्यानें त्या डागमचा तक्तकीतपणा कमी झाला आहे असे याजकाच्या नजरेस आले तर त्याने त्या वळाच्या ताप्याचा किंवा बाप्याचा किंवा चामड्याच्या वस्तूचा तेवढाच भाग फाहन काढावा; ५७ इतके करूनहि जर वळाच्या ताप्यांत अथवा बाप्यांत अथवा चामड्याच्या वस्तूत तो चदा पुनः फुटून निघाला तर ती चदा फुटलेली वस्तु अभींने जाळून टाकावी. ५८ वळाचा ताणा अथवा बाण किंवा चामड्याची कोणतीहि वस्तु खुल्यावर त्याचा तो डाग नाहींसा झाला तर ती वस्तु पुनः एकदा खुवावी म्हणजे ती शुद्ध होईल.

५९ लोकरीच्या किंवा सणाच्या वळाच्या ताप्यांत अथवा बाप्यांत अथवा चामड्याच्या एकादा वस्तूतून महारोगाचा डाग दिसून आला तर तें शुद्ध किंवा अशुद्ध ठरविष्याचा हा नियम होय.

१ दामेश्वरानें मोशाला सांगितले, २. महारोगाचा शुद्ध ठरविष्याच्या वेळचा नियम हा: त्याला याजकाकडे आणावे; ३. याजकाने छावणीवाहेर जाऊन त्या महारोगास तपासून पाहावे, व त्याच्या अंगावरचा महारोगाचा चदा बरा झाला आहे असे त्यास दिसून आले तर ४ त्याने आझा करावी कीं ज्यास शुद्ध करावावे आहे त्याजसाठी दोन जीवत शुद्ध पक्षी, गंधसरूचे लाकूड, किरमिजी रंगावे

कापड व एजोबे ही सर्व बेडन यावें; ५ मग याजकाने आक्षा करावी की बाहत्या पाण्यावर मातौच्या पात्रांत त्यांतले एक पक्षी भारावा; ६ आणि राहिलेच जीवत पक्षी, गंधसहवे लकूड, निरमिजी रेगावे कापड आणि एजोबे ही सर्व घेडन बाहत्या पाण्यावर भारतेल्या पक्षाच्या रुक्तांत त्याने बुडवावी; ७ आणि तें महारोगापासून शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्यावर सात वेळं शिपडावे; मग तो शुद्ध झाला आहे असे सोगृन त्या जीवत पक्षास रुक्तांत सोहन यावें; ८ आणि शुद्ध होणाऱ्या मनुष्यानें आपले कपडे उवावे, आपले सर्व केस मुंडवावे आणि पाण्याने स्तान करावें, भग तो शुद्ध ठरेल; त्यानंतर त्याने छावणीत यावें; तरी त्याने सात दिवस आपल्या तेवूबाहेर राहावें. ९ सतव्या दिवशी त्याने आपले ढोके, दाढी, भुवया ही म्हणजे अर्थांत अंगावरले एकंदर सर्व केस मुंडावे; आपली वळे भुवावी व पाण्याने स्तान करावें, म्हणजे तो शुद्ध ठरेल.

१० आठव्या दिवशी दोन निरोष कोकरे, एका वर्षाची निरोष मेंटी, अन्नार्पणासाठी तेलांत मळलेले तीन दशांश एका सपीठ व एक लोगभर तेल ही सर्व आणारी; ११ आणि शुद्ध करणाऱ्या याकाने शुद्ध करावयाच्या मनुष्यास हा सर्व वर्टुसइ परमेश्वरास्मोर दर्शनमंडणाच्या दारापाशी उर्से करावें. १२ मग याजकाने दोषार्पणासाठी एक कोकरे आणि एक लोगभर तेल अशी अर्पार्वी आणि तीने परमेश्वरास्मोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ओवाळावीं; १३ आणि पवित्रस्तावात जेंये पापबलि व होमबलि वथितात तेंये तें कोकरं मारावें; कारण पापबलिप्रमाणेच दोषवलिवरहि याजकाचा हक आहे; हें अर्पण परम पवित्र होय; १४ मग याजकाने दोषबलीचे कांही रक्ख घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या शेंड्याला, उजव्या हाताच्या अंगाव्याला आणि उजव्या पाण्याच्या अंगाव्याला लावावें; १५ याजकाने लोगभर तेलांतले थोडेसे तेल आपल्या डाव्या हाताच्या तळव्यावर ओतावें;

१ अथवा : जुफा.

१६ त्याने आपल्या हाताच्ये बोट आपल्या डाव्या हातावरल्या तेलांत बुडवून त्यांतले कांही परमेश्वरास्मोर सात वेळं बोटाने शिपडावे; १७ त्याच्या तळहातावर जें तेल शिळक राहिल त्यांतले कांही बेडन याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या शेंड्याला व उजव्या हाताच्या व उजव्या पाण्याच्या अंगाव्याला दोपेबलीच्या रक्कावर लावावें; १८ तळहातावर शिळक राहिलेले तेल त्याने शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या मस्तकास्तम लावावें आणि त्याच्यासाठी त्याने परमेश्वरास्मोर प्रायश्चित्त करावें. १९ मग याजकाने पापबलि अर्पावा आणि अशुद्धेतपासून शुद्ध ठरवावयाच्या त्या मनुष्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावें; मग त्याने होमबलि वचावा. २० याजकाने होमबलि व अन्नबलि वेदीवर अर्पावे आणि त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावें, म्हणजे तो शुद्ध ठरेल.

२१ तो गरीब असून एवढे आण्यावें त्याला सामर्थ्य नसले तर त्याने आपल्या प्रायश्चित्तासाठी ओवाळणीचे एक कोकरू दोषार्पणे म्हणून आणावें, आणि अन्नार्पणासाठी तेलांत मळलेले एक दशांश एफ्स सपीठ आणि लोगभर तेल आणावें; २२ आणि त्याला मिळ्यालील तसे दोन होळे अथवा पारव्याची दोन पिले आणावी; त्यांतला एक पापबलि व दुसरा होमबलि वचावा. २३ आठव्या दिवशी आपल्या शुद्धीकरणासाठी त्याने हें सर्व बेडन दर्शनमंडपाच्या दाराशी याजकाकडे परमेश्वरास्मोर जावें. २४ मग याजकाने तें दोषार्पणाचे कोकरू व लोगभर तेल बेडन ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरास्मोर ओवाळावें; २५ मग दोषार्पणाचे कोकरू मारावें आणि याजकाने त्यांचे थोडेसे रक्ख घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या शेंड्याला आणि उजव्या हाताच्या आणि उजव्या पाण्याच्या अंगाव्याला लावावें. २६ याजकाने त्या तेलांतले कांही आपल्या डाव्या हाताच्या तळव्यावर ओतावें, २७ आणि आपल्या उजव्या हाताच्ये बोट आपल्या डाव्या हाताच्या तळव्यावरल्या तेलांत

बुड्डून त्वांतले काही परमेश्वरसमोर सात बेळं विषपडवे. २८ मग याजकानें आपत्या तक्ष्यावरले काही तेल घेऊन ज्यास शुद्ध ठवावाचावे त्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या हेण्याला आणि उजव्या हाताच्या व उजव्या पायाच्या अगम्यांत्या दोषबलीच्या रक्कावर घावावे; २९ याजकाच्या हातावर तेल राहील तें शुद्ध ठवावाच्या मनुष्याच्या मर्त्तकावर परमेश्वरसमोर त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त महालू आतावे. ३० मग त्याला खिळाले असतील ते होळे अथवा पारव्याची पिले यांपेकी एकाचे त्याने अर्पण करावे; ३१ त्याला जे पक्षी खिळाले असतील त्यांपेकी एकाचे पापार्पण करावे व उत्सवाचे अशार्पण-सहित होमार्पण करावे; या प्रकारे याजकाने शुद्ध ठवावाच्या मनुष्यासाठी परमेश्वरसमोर प्रायश्चित्त करावे. ३२ अंगावर महारोगाचा चढा असलेल्या या मनुष्यास शुद्धीकरणाची सामग्री खिळविष्याचे सामर्थ्य नसेल त्याच्यासंवंधाचा हा नियम होय.

३३ परमेश्वरानें भोजे व अहोन यांस संगितले: ३४ जो कलान देश मी तुम्हांस बतन कस्तू देत आहे त्यांत तुम्ही जाऊन पोहंचाल तेव्हां तुमच्या बतनी देशांतल्या एकाद्या घराला मी महारोगाचा चढा उमटविला, ३५ तर ज्याचे तें घर असेल त्याने याजकास जाऊन सांगावे की माहाया घराला महारोगाच्या बहुधासारखे काही दिसते. ३६ मग याजकाने आझा करावी की मी जाऊन घर पाहीन त्याचूंती तें रिकामे करावे; नाहीतर एकाद्या वेळी घरांतल्या सर्व बस्तु अशुद्ध ठवावाच्या. नंतर याजकाने आंत जाऊन घर तपासावे; ३७ तो चढा त्याने पाहावा आणि घराच्या भिंतीवर हिरवट अथवा लाल्हर रंगाच्या खोल रेशा पडल्या असल्या आणि त्या भिंतीत खोल गेल्या असल्या तर ३८ याजकाने घरांतल दारुबाहेर जावे आणि सात दिवस तें घर बंद कळू ठेवावे; ३९ सातव्या दिवशी याजकाने तें घर पुनः जाऊन पाहावे आणि जर तो चढा घराच्या भिंतीवर पसरला आहे असे दिसते तर ४० याजकाने अशी आझा करावी की डाग असलेले घोडे काढून नासा-

घारेर एकाद्या अशुद्ध स्थळी फेळून यावे; ४१ आणि घर आंतून चोहोकून खरवडावें आणि खरवडून काढलेला चुना त्यांनी नगरावाहेर अशुद्ध स्थळी टाळून यावा. ४२ मग त्या दग्धांच्या ऐवजी उसरे घरके घरवावे आणि त्या घरास नव्या चुन्हाचा निश्चल करावा.

४३ दग्ध काहिल्यावर आणि घर खरवडून खाली गिलावा केल्यावर जर पुनः तो चढा उद्भवला, ४४ तर याजकाने घेऊन तो पाहावा आणि घरांत तो पसरला आहे असे त्याला दिसले तर तो घावाचे घरत जाणारे कुठ आहे असे त्यांने घरावे; तें अशुद्ध होय. ४५ मग त्याने तें घर खण्णून पाढवे; त्याचे दग्ध, लाकूड व सगव्य चुना त्याने तेथून काढून न रिवावाहेर एकाद्या अशुद्ध स्थळी फेळून यावा. ४६ घर बंद असतांना जर कोणी त्यांत जाऊन राहिला तर तो संचाकाळ्यपर्यंत अशुचि राहावा; ४७ आणि कोणी त्या घरांत निजला तर त्याने आपलीं वजे धुवावीं; त्याप्रमाणेच त्या घरांत कोणी अम खाईल तर त्यांनेहि आपलीं वजे धुवावीं. ४८ याजकाने आंत जाऊन पाहिल्यावर त्याला जर दिसून आंले की घराला गिलावा केल्यावर काहीं चढा उद्भवला नाही, तर त्याचा तो चढा दूर काल्याकारणाने त्याने तें शुद्ध ठवावे. ४९ त्या घराच्या शुद्धीकरणासाठी दोन पक्षी, गंधसरळचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड आणि एजोब हीं त्यांने आणावीं; ५० त्याने एक पक्षी बाहेया पाण्यावर मातीच्या पांत्रांत मारावा; ५१ मग त्याने गंधसरळचे लाकूड, एजोब, किरमिजी रंगाचे कापड व तो जीवंत पक्षी हीं घेऊन त्या मारिलेल्या पक्षाच्या रक्कांत आणि बाहेया पाण्यांत बुड्डून त्या घराचे सात बेळं सिंचन करावे; ५२ त्या पक्षाचे रक्क, बाहते पाणी, तो जीवंत पक्षी, गंधसरळचे लाकूड, एजोब आणि किरमिजी रंगाचे कापड यांच्या योगे त्याने तें घर शुद्ध करावे. ५३ मग त्याने तो जीवंत पक्षी नगरावाहेर मैदानांत सोडून यावा; या प्रकारे त्याने घराचे प्रायश्चित्त केले घणजे तें शुद्ध ठरेल.

५४ सर्व प्रकारचा महारोग, चाई, ५५ वस्त्र-वस्त्र अथवा घोड़ाचा महारोग, ५६ सूज, खंबंद, पांडिरा डाग या सर्वसंबंधाचा हा नियम; ५७ ही मुद्र केला वा अमुद्र केला हे दृविष्यासंबंधाचा हा नियम हा महारोगाविशेषीचा नियम होय.

१ परमेश्वर मोशे व अहरान यांनी १६ महारात, २२ इश्वाएळ लोकांस सागा: ज्या

कोण पुरुषाच्या देहांतू साव होईल तो अशुद्ध समजावा. ३ हा साव होत असो किंवा बद पडो, ती त्याची अशुद्धताच होय. ४ साव होणारा मनुष्य ज्या कोण्या विघ्नान्यावर निजेल तो अशुद्ध समजावा आणि ज्या कोण्याहि वस्तूवर तो बेसेल ती अशुद्ध समजावी. ५ जो कोणी त्याच्या विघ्नान्यास शिवेल त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. ६ साव होणारा मनुष्य ज्या वस्तूवर बसतो तिजवर कोणी बसता तर त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. ७ साव होणारा मनुष्य अंगाला कोणी शिवला तर त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. ८ साव होणारा मनुष्य कोणा शुद्र मनुष्यावर शुक्ल तर त्या मनुष्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. ९ साव होणारा मनुष्य ज्या वाहनाचा उपयोग करील तें अशुद्ध समजावे. १० त्याच्या अंगाखाल्या एकादा वस्तूला कोणी शिवला तर त्यांने संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे, व त्या बस्तु जो कोणी उचलील त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. ११ साव होणारा मनुष्य पाण्यांने हात धुतत्यावंतू कोणा मनुष्यास शिवला तर त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. १२ साव होणारा मनुष्य एकादा मातीच्या पात्रास शिवला तर तें पात्र कोहळून टाकावे; तो शिवला तें पात्र लाकडांचे असत्यास पाण्यांने धुवावे.

१३ साव होणारा मनुष्य आपल्या सावापासून बरा जाल तर आपल्या मुद्रीकरणासाठी त्यांने सात दिवस गणावे आणि मग आपली वळे खुल्ल वाहत्या पाण्यांत स्नान करावे, म्हणजे तो शुद्ध ठरेल. १४ आठव्या दिवशी त्यांने दोन होळे अथवा पारव्याची दोन पिळे खेळन दर्शनमंडवाच्या दारी परमेश्वरासमोर जाऊन याजकाकडे ती याची; १५ मग याजकांने सांतत्या एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे आणि त्याच्या सावासंताव परमेश्वरासमोर त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे.

१६ कोण पुरुषाचा रेतपात ज्ञाल तर त्यांने आपले सर्व अंग पाण्यांने धुत्तन संचाकाळ्यर्थत अशुद्ध राहावे. १७ ज्या वस्त्रावर अंगाचा चामच्यावर रेतपात ज्ञाल असेल तेहि पाण्यांने धुत्तन संचाकाळ्यर्थत अशुचि समजावे. १८ पुरुषांने लीशी संग केला असतां त्या देवांनी पाण्यांने स्नान करून संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे.

१९ कोणी ली क्षुतुमसी झाली तर तिने सात दिवस अशुचि राहावें; जो कोणी तिला स्पर्श करील त्यांने संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावें; २० ती अशुचि असेल तोवर ज्या वस्तूवर ती निजेल किंवा बेसेल त्या सर्व अशुचि समजाव्या. २१ जो कोणी तिच्या विघ्नान्यास स्पर्श करील त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. २२ ती बसलेल्या कोणत्याहि वस्तूस कोणी शिवला तर त्यांने आपली वळे धुवावी, पाण्यांने स्नान करावे आणि संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. २३ तिच्या विघ्नान्याल अथवा ज्या वस्तूवर ती बसली असेल तिला स्पर्श करणाऱ्यांने संचाकाळ्यर्थत अशुचि राहावे. २४ कोणी पुरुषांने तिजशी संग केला व तिचे रक्त त्यास लागले तर त्यांने सात दिवस अशुचि राहावे व ज्या विघ्नान्यावर तो निजेल तोहि अशुद्ध समजावा.

२५ जर कोण लीचा क्षुतुकाळ्यपेक्षां अधिक दिवस रुधिरसाव होत असला अथवा मुद्रीच्या बाहेर

ती अक्तुमती राहिली तर तितके सर्व दिवस ती अशुचि समजावी. २६ ती अक्तुमती असेल तितके सगळे दिवस ती ज्या चिढान्यावर निजेल तो तिच्या विटाळाचा चिढाना समजावा; त्याप्रमाणेच ती ज्या वस्तव्हर वसेल ती तिच्या अक्तुकाळाच्या विटाळप्रमाणे अशुद्ध समजावी. २७ जो कोणी त्या वस्तूना स्पष्टी करील तो अशुचि समजावा व त्याने आपली वजे धुवावी, पाण्याने स्नान करावे आणि संचाकाळपर्यंत अशुचि राहावे. २८ त्या ळीने आपल्या अक्तुकालावापासून शुद्ध ज्ञात्यावर आणखी पुढे सात दिवस गणावे; त्यानंतर ती शुद्ध ठरेल. २९ अठाव्या दिवशी तिने दोन होळे अथवा पारब्याची दोन पिंडे घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी याजकाकडे जावे. ३० मग याजकाने एकाचे पापार्णण व दुसऱ्याचे होमार्णण करावे आणि तिच्या विटाळाच्या अशुद्दतेमुळे तिच्या-साठी परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे.

३१ या प्रकारे तुम्ही इखाएल लोकांस त्यांच्या अशुद्दतेपासून दूर टेवा म्हणजे त्यांच्या ठारीं असलेले माझे निवासस्थान ते ब्रष्ट करणार नाहीत, आणि आपल्या अशुद्दतेन संपूर्ण मरावयाचे नाहीन.

३२ साव होऊन किंवा रेतपात होऊन जो पुरुष अशुद्ध होतो, ३३ अथवा जी ळी अक्तुमति होते आणि ज्या पुरुषास अथवा ळीस स्वाव होनो, आणि जो कोणी पुरुष रजस्त्वलेशी संग करितो, त्यांच्या-संबंधाचा नियम हा.

१ अहरोनाचे दोन पुत्र परमेश्वरासमीप
१६ गेल्यामुळे मृत्यु पावत्यावर परमेश्वराने मोशाला

मांगितले तें हें : २ परमेश्वर मोशाला म्हणाला : तुक्षा भाऊ अहरोन यास सांग, कोशावर असलेल्या दयासनमुळे अंतरपटाच्या आंत असलेल्या पवित्र-स्थानात तूं भलत्या वेळी जाऊ नये, गेलास तर मरशील, कारण दयासनावरील मेधात मी दर्शन देत जाणार. ३ अहरोन पवित्रस्थानात प्रवेश करील तेव्हां त्याने पापार्णणसाठी एक गोळा व होमार्णणसाठी एक मेंदा घेऊन यावे. ४ त्याने सणाच्या कपडाचा

पवित्र अंगरखा घालावा; सणाच्या कापडाच्या बोलप्पाने आपले अंग घालावे; सणाच्या कमरबंदाने आपली कमर कसावी आणि सणाचा मंदील घालावा; हीं सर्व पवित्र वजे होत. त्यांने पाण्याने स्नान करून हीं वजे परिधान करून यावे. ५ मग त्यांने इखाएलाच्या मंडळीरुहून पापार्णणसाठी दोन बकरे व होमार्णणसाठी एक मेंदा आणावा.

६ अहरोनाने आपल्यासाठी आणिलेला पापार्णणाचा गोळा अर्पून स्वतांसाठी व स्वतांच्या घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ७ मग त्यांने ते दोन बकरे घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर ठेवावे.

८ अहरोनाने त्या दोन बकन्यावर चिढ्या टाकाळ्या; एक चिढी परमेश्वरासाठी व दुसरी पाप वाहून नेण्यासाठी. ९ ज्या बकन्यावर परमेश्वराच्या नावाची चिढी निघेल तो अहरोनाने पापार्णणदाखल बळी यावा.

१० ज्या बकन्यावर पाप वाहून नेण्यासंबंधाची चिढी निघेल त्यास परमेश्वरासमोर जीवंत उर्मे करावे व त्याच्याद्वारे प्रायश्चित्त व्हावे, आणि तो बकरा पाप वाहून नेण्यासाठी रानांत सोहून यावा.

११ मग स्वतांसाठी पापार्णण करावयाचा गोळा अहरोनाने जवळ आणावा आणि तो वधून अपल्यासाठी व आपल्या घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे;

१२ आणि परमेश्वरासमोर असलेल्या वेदीवृहून जवळे निवारे भरलेले छुपाटीं यावे आणि कुटून बारीक केलेला ओंजळभर शुरंगी धूप अंतरपटाच्या आंत आणावा; १३ तो धूप परमेश्वरासमोर अभीवर असा घालावा की त्याच्या धुराने आळापटावरल्या दयासनास व्यापून टाकावे, म्हणजे तो मरावयाचा नाही; १४ मग त्यांने गोळ्याचे कांहीं रक्क दयासनाच्या पूवेंडल्या बांद्रस बोटाने शिपडावे; व तें रक्क बोटाने त्या दयासनासमोर सात वेळं तिंपडावे.

१५ मग त्यांने लोकांसाठी आणिलेला पापार्णणाचा बकरा वधावा; त्याचे रक्क अंतरपटाच्या आंत घेऊन जावे आणि जसें त्यांने गोळ्याच्या रक्काचे करावयाचे तसेच बकन्याच्या रक्काचे करावे, म्हणजे अर्थात् तें दयासनावर

व इकासनाच्या पुढे शिपडावे. १६ आणखी त्याने इकाएल लोकांची अशुद्धता व अपराध यांबहूल म्हणजे अर्धत त्याच्या एकंदर पातकांबहूल पवित्रस्थानासाठी प्रायश्चित करावे; लोकांच्या अशुद्धतेने व्यास हेऊन त्याच्याच्ये वसत असलेल्या दर्शनमंडपासाठी तसेच करावे. १७ अहोरोन प्रायश्चित करप्पासाठी पवित्रस्थानात प्रवेश कळील तेव्हापासून तो आपल्यासाठी, आपल्या घराण्यासाठी आणि इकाएलाच्या सर्व मंडळीसाठी प्रायश्चित करून बाहेर येईपर्यंत त्या दर्शनमंडपात अन्य कोणीहि मनुष्य नसावा. १८ मग त्याने तेऊन निघून परमेश्वराच्या समोरत्या वेदीपाशी जाऊन तिच्यासाठी प्रायश्चित करावे; गो-न्त्याचे आणि बक्क्याचे कांही रक्त येऊन त्या वेदीच्या चारी बाजूच्या शृंगास लावावे, १९ आणि कांही रक्त येऊन आपल्या बोटाने सात वेळं तिजवर शिपडून ती इकाएलाच्या अशुद्धतेपासून मुक्त करून शुद्ध व पवित्र करावी.

२० मग पवित्रस्थान, दर्शनमंडप आणि वेदी यांच्यासाठी प्रायश्चित करप्पाच्ये संपवित्यावर तो जीवंत बकरा जवळ आणावा. २१ अहोरोनाने आपले दोन्ही हात त्या जीवंत बक्क्याच्या मस्तकावर ठेवून इकाएल लोकांची सर्व दुर्घें व अपराध यांचा म्हणजे अर्थात् त्यांच्या सर्व पातकांचा अंगीकार करावा; व ती सर्व त्या बक्क्याच्या शिरी ठेवून त्यास नेमिलेल्या मनुष्याच्या हाताने रानांत पाठवून यावे. २२ तो बकरा त्यांच्या सर्व दुर्घेंचा भार आपल्यावर घेऊन निर्जन ब्रंदंशांत जाईल; त्या मनुष्याने त्या बक्क्यास रानांत सोहऱ्यान यावे.

२३ मग अहोरोनाने दर्शनमंडपात येऊन पवित्रस्थानात प्रवेश करप्पापूर्वी परिधान केलेली सणाची वड्हे उत्तरून तेथें ठेवावी. २४ मग त्याने एकाचा पवित्र स्थळी पाप्याने स्नान करावे व आपली वड्हे घालून बाहेर जाऊन स्वतंत्रासाठी व लोकांसाठी होमार्पण करून स्वतंत्रासाठी व लोकांसाठी प्रायश्चित करावे. २५ पापार्पणाच्या वपेचा त्याने वेदीवर होम करावा. २६ पाप यादून नेष्यासंबंधाचा बकरा ज्या मनुष्याने सोहून दिला असेल त्याने आपली वड्हे भुवारी, पाप्याने स्नान करावे

व मग छावणीत यावे. २७ पापार्पणाच्या ज्या गो-न्त्याच्ये व पापार्पणाच्या ज्या बक्क्याच्ये रक्त पवित्रस्थानात प्रायश्चित करप्पासाठी नेप्पांत येईल, ते दोन्ही तळाबाहेर न्यावे आणि त्यांचे कातडे, मांस व केज ही आपली जाळून टाकावले. २८ ती जाळून टाकणाच्याने आपली वड्हे भुवारी, पाप्याने स्नान करावे व मग छावणीत यावे. २९ तुम्हांस निरंतरचा असा हा एक विधि असावा: सातव्या महिन्याच्या दशमीस तुम्ही आपल्या जिवास क्लेश यावा; त्या दिवशी कोणीहि काम करून नये, मग ते स्वदेशीय असोत निवा तुम्हाच्यांत वस्ती कळून राहिलेले कोणी परदेशीय असोत; ३० कारण त्या दिवशी तुम्हांस शुद्ध करावे म्हणून तुम्हाच्यासाठी प्रायश्चित करप्पांत येईल; परमेश्वरासमोर तुम्ही आपल्या सर्व पातकांपासून शुद्ध ठाल. ३१ तुम्हांस हा परम विश्रामाचा शब्दाय होय; यां दिवशी तुम्ही आपल्या जिवास क्लेश यावा; हा निरंतरचा विधि होय. ३२ ज्याला आपल्या पित्याच्या जागी याजक होप्पासाठी अभिषेक व संस्कार होईल त्याने प्रायश्चित करावे; म्हणजे सणाची पवित्र वड्हे लेऊन ३३ पवित्रस्थान, दर्शनमंडप व वेदी यांच्यासाठी त्याने प्रायश्चित करावे आणि याजक व मंडळीतले इतर सर्व लोक यांच्यासाठीहि प्रायश्चित करावे. ३४ इकाएल लोकांसाठी वर्षांतून एकदा त्यांच्या सर्व पातकांचे प्रायश्चित करप्पांत यावे, म्हणून हा तुम्हांस निरंतरचा विधि होय. परमेश्वराने मोशाला आज्ञा दिली त्याप्रमाणे अहोरोनाने केले,

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ अहोरोन, १७ त्याचे पुत्र आणि सर्व इकाएल लोक यांस सांग की परमेश्वराने असी आज्ञा दिली आहे: ३ इकाएल घराण्यापैकी कोणी बैल, कोकरू अथवा बकरा छावणीच्या आंत अथवा बाहेर मारील, ४ दर्शन-मंडपाच्या दरारीची परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोर परमेश्वराला अर्पण करावयास तो आणाऱ्यान नाही, तर त्या मनुष्यास हस्त्या केल्याचा दोष लागेल; त्याने रक्षात केला म्हणून त्याचा स्वजनांतून उच्छेद व्यावा; ५ याचा हेतु असा की इकाएल लोक आपले यशपशु खूल्या

मैदानांत मारीत असत, ते त्यानीं दर्शनमंडपाच्या दाराशी याजकाकडे परमेश्वरासमोर आणून परमेश्वराशीत्यर्थ शांत्यपण महणून अर्पणे. ६ याजकानें त्यानें रक्त दर्शनमंडपाच्या दाराशी परमेश्वराच्या वेदीवर शिष्पदावे आणि त्यांच्या वपेचा परमेश्वराला सुवासिक हव्य महणून होम करावा. ७ जे व्यभिचारी मतीने बोकड-देवाच्या मार्गे लागून त्यांस आपले यशपणु अर्पितात त्यानीं यापुढे त्यांस यश करू नयेत; हा तुम्हांस पिण्डानपिण्डाचा निरंतरता विधि समजावा.

८ तू त्यांस सांग की इस्त्राएल घराप्पापैकी, अथवा त्यांत राहणाच्या उपरी लोकापैकी कोणी होमपण अथवा शांत्यपण करील, ९ आणि तें दर्शनमंडपाच्या दाराशी परमेश्वराला अर्पिष्यासाठी आणणार नाही, तर त्याचा स्वजनातून उच्छेद करप्पांत यावा.

१० इस्त्राएल लोकापैकी अथवा त्यांच्यांत राहणाच्या उपरी लोकापैकी कोणी कोणत्याहि प्रकाराचे रक्त सेवन केलें तर त्या मनुष्याला भी विसुल होऊन त्याचा स्वजनातून उच्छेद करील. ११ कारण शरीराचे जीवन रक्तांत असतें, आणि तुमच्या जिवाबद्दल प्रायश्चित्त व्हावे महणून तें तुम्हांस वेदीवर दिले आहे; कारण जिवाबद्दल प्रायश्चित्त रक्तांचे होतें. १२ शाकरिता भी इस्त्राएल लोकांस आळा केली आहे की तुमच्यांतील कोणी रक्तांचे सेवन करू नये; तुमच्यांत राहणाच्या उपचारांतीहि करू नये.

१३ यास्तव इस्त्राएल लोकापैकी कोणी अथवा त्यांच्यामध्ये राहणाच्या उपचारापैकी कोणी साप्तालायक पश्चली अगर पश्याची विकार केली तर त्यानें त्यांचे रक्त काढून तें मातीने सांकावे. १४ कारण प्राणिमात्रांच्या जीवनाविषयी महणाल तर त्यांचे रक्त हेच त्यांचे जीवन होय; यास्तव इस्त्राएल लोकांस मी आळा दिली आहे की कोणत्याहि प्राण्याचे रक्त सेवन करू नये. कारण सर्वे प्राण्यांचे जीवन हेच रक्त होय; तें जो कोणी सेवन करील त्याचा उच्छेद व्हावा. १५ कोणीहि मनुष्य, मग तो स्वदेशीय असो अथवा परदेशीय असो, आपोआप भेलेत्या अथवा फाहून मारिलेत्या पश्चांते

मांस खाईल तर त्याने आपली वडे झुठल याप्त्यांने स्वान करावे व संज्ञाकाळार्थत अशुचि राहावे मुळजे तो शुद्ध होईल. १६ त्याने आपली वडे झुतली नाहीत व स्वान केले नाही तर त्याच्या तुक्कमार्ये त्याला कल मिळेल.

१७ १ परमेश्वर मोशाला महाला, २ इस्त्राएल लोकांस सांग की मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

३ तुम्ही मिसर देशांत राहत होतां तेथल्या चालीरितीचे अनुकरण करू नका; तरसें ज्या कनान देशांत मी तुम्हांस वेळन जात आहे, तेथल्या चालीरितीचे अनुकरण करू नका व तेथल्या विरीप्रमाणे चालू नका. ४ माझेच नियम पाळा, आणि माझेच विधि मान्य करून त्यांप्रमाणे वाणा; मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. ५ तुम्ही माझे विधि व माझे नियम पाळावे; ते जो वाढील तो त्यांच्यायोगे जीवंत राहील; मी परमेश्वर आहे.

६ तुम्हापैकी कोणी आपल्या जवळच्या आसानी काया उघडी करावायास त्याजपाशी जाऊ नये; भी परमेश्वर आहे. ७ तू आपल्या पित्याची काया महणजे अर्थात् आपल्या मातेची काया उघडी करू नको. ती तुझी माता आहे महणून तू तिची काया उघडी करू नको. ८ आपल्या सावत्र आईची कायाहि उघडी करू नको; ती तुझ्या पित्याचीच काया आहे. ९ आपली बहीण मग ती सख्ली असो अगर सावत्र असो; ती धरी जन्मलेली असो किंवा बाहेर जन्मलेली असो, तिची काया उघडी करू नको. १० आपली नात, मग ती मुलीची कन्या असो अगर मुलीची कन्या असो, तिची काया उघडी करू नको; तिची काया ती तुझीच आहे. ११ पित्याला शाळेली तुझ्या पित्याच्या बायकोची कन्या ती तुझी बहीणच आहे महणून तिची काया उघडी करू नको. १२ आपल्या आतेची काया उघडी करू नको. ती तुझ्या पित्याची जवळची आस आहे. १३ आपल्या मावळीची काया उघडी करू नको; कारण ती तुझ्या मातेची जवळची आस आहे. १४ आपल्या तुलत्याची काया उघडी करू नको, महणजे

अर्थात् त्याच्या लीशी गमन करू नको; ती तुझी तुलती होय. १५ आपल्या बुलेची काया उघडी करू नको; ती तुम्हा मुलाची बायको होय; म्हणून तिची काया उघडी करू नको. १६ आपल्या भावजयीची काया होय. १७ कोणा लीची आणि तिच्या कन्येची अशा दोषीचीहि काया उघडी करू नको; ती तुम्हा भावाचीच काया होय. १८ ती कोणा लीची आणि तिच्या कन्येची असो, तिला आपली ली कसल तिची काया उघडी करू नको; त्या जवळच्या आस होत; असे करणे मोठे पातक होय. १९ तू आपल्या लीचीचा बहिणीस आपली ली कसल तिला सबत करू नको; ती जीवंत असतां तिच्या बहिणीची काया उघडी करू नको.

२० ली कृतुमती शास्त्रानें अशुद्धि असते तोवर तिची काया उघडी करण्यासाठी तिच्यापाई जाऊ नको. २० तू आपल्या शेजान्याच्या लीशी कुकर्म कसल अशुद्ध होऊ नको. २१ आपल्या संतानारैकीं दोणाचा मोलहाती-प्रीत्यर्थ अभींत होम करू नको; तुम्हा देव परमेश्वर याच्या पवित्र नामास बद्धा लावू नको; मी परमेश्वर आहे. २२ लीगमनाच्या रीतीप्रमाणे पुरुषगमन करू नको. हे अमंगल कृत्य होय. २३ कोणत्याहि पश्चातीं गमन कसल अशुद्ध होऊ नको; लीने पश्चाती कुकर्म करवयास त्याच्या-समोर उमे राहू नये; हे विपरीत करू होय.

२४ असल्या प्रकारचं कोणतेहि कर्म कसल अष्ट होऊ नको; कारण जी राष्ट्रे मी तुम्हासमोलन घार्लविणार आहे ती असल्याच सर्व कर्मांनी अष्ट झाली आहेत; २५ त्यांचा देशाहि अष्ट झाला आहे, म्हणून त्यांच्या अधराबद्दल त्यांचा भी समाचार घेत आहेत व तो देश आपल्या रहिवाशांम ओकून टाकीत आहे. २६ ह्याकरिता तुम्ही माझे विष व नियम पालावे आणि त्वंदशीय अथवा तुम्हाच्यांनले विदेशीय उपरी यापैकी कोणीहि असले अमंगल कर्म करू नये; २७ कारण तुम्हापाईची या देशांत राहणाऱ्या लोकांनी असली सर्व अमंगल करू केल्यासुले हा देश अष्ट झाला आहे. २८ तुम्हाची

१ विदेशी लोकांचे एक दैवत.

पूर्वी जे लोक या देशांत राहत होते त्यास जरें या देशांते ओकून टाकिले, तरे तुम्ही देश अष्ट केल्यास तुम्हासहि त्याने ओकून टाकू नये. २९ जे कोणी असले अमंगल कर्म करितील त्या सर्वांचा स्वजनांतून उच्छेद व्हावा. ३० ही जी आज्ञा मी तुम्हास दिली आहे ती तुम्ही पालावी; तुम्हाच्यापूर्वी प्रचलित अस-लेल्या अमंगल रिवाजांप्रमाणे तुम्ही चालू नये व त्यासुले प्रष्ट होऊ नये; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ इसा-
१९ एलाच्या सर्व मंडळीस सांग: तुम्ही पवित्र असावे, कारण मी परमेश्वर तुमचा देव पवित्र आहे. ३ तुम्ही आपली आई व आपला बाप यांचे भय बालगावे आणि माझे शब्दाथ पालावे; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. ४ तुम्ही मूर्तीकडे वर्ळं नये आणि आपल्यासाठी ओतीव देव करू नयेत; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

५ तुम्ही परमेश्वराप्रीत्यर्थी शांतर्पणाचा यश कराल तेहां मी तुम्हास प्रसन्न होइलेन असा तो करा ६ त्या अंगणाचे मांस यज्ञाच्या दिवशी व दुसऱ्या दिवशी खावें, पण तिसऱ्या दिवशी कांही शेष राहिन्यास तें अप्रींने जाळून टाकावें. ७ नियम्या दिवशी तें खाणे अमंगल होय; तें मान्य व्हावयाचे नाही. ८ जो कोणी त्यांतूं कांही खाईल त्याला त्यांचा दुकांमांचे फल मिळेल, कारण त्याने परमेश्वराची पवित्र वस्तु अष्ट केली अर्थे होईल, त्या मनुष्याचा स्वजनांतून उच्छेद व्हावा.

९ तुम्ही आपल्या देशांत्या पिकाची कापांनी कराल तेहां तू आपल्या जेताच्या कांनाकोपन्यांनं पीक झाडून सारे कापू नको. आणि पीक काहन घेतन्यावर त्यांनला मरवा वेचू नको. १० आपला द्राक्षमलाहि झाडून मारा खुदू नको. तशीच द्राक्ष-मल्यांनील पडज्ञांड गोळा करू नको; गरीब व उंपरी यांच्यासाठी ती राहू यावी; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

११ तुम्ही चोरी करू नये, एकमेकींशी कपट करू नये व खोडे बोलू नये. १२ माझ्या नामाची सोटी शपथ वाहून आपल्या देवाच्या नामाला बद्धा

लाहू नये; मी परमेश्वर आहे. १३ आपल्या शेजान्यावर तुम्हा करू नको व त्याला उंट नको; मजुराची नमुनी रत्रभर आपल्याजवळ ठेवू नको. १४ बहिन्यास सिव्याक्षाप देऊ नको; ठेकर लागेल असी वस्तु अंधव्यापुऱ्ये ठेवू नको; तू आपल्या देवाचं भय धर; मी परमेश्वर आहे. १५ न्याय करितांना गैरहनसाफ करू नको; दरिद्रान्या दारिद्र्यावर नजर देऊ नको; अथवा समर्थाचे तोड पाहून निकाल देऊ नको; तर आपल्या शेजान्याचा न्याय धराविणे कर. १६ आपल्या लोकांत इकडेतिकडे चहाऱ्या करीत फिलू नको; आपल्या शेजान्याच्या जिवावर उढू नको; मी परमेश्वर आहे. १७ आपल्या मनातहि आपल्या भावाचा देष करू नको; आपल्या शेजान्याचा निवेद अवश्य करावा, न केला तर त्यान्यामुळे तुम्हा मारी पाप येईल. १८ सूड उगवू नको; आपल्या भाऊबंदपैकी कोणाचा दावा धरू नको, तर तू आपल्या शेजान्यावर स्वतं-प्रमाणे प्रेम ठेव; मी परमेश्वर आहे.

१९ मासे विधि पाळ. आपल्या पशंचा भिन्न जातीच्या पशंचांशी संग होऊ देऊ नको; आपल्या शेतां दोन जातीचं वी मिसकून पेसं नको; दोन प्रकारचं सूत मिसकून विगिलेलं कापड अंगावर घेऊ नको. २० जी खी दासी असून एकाचा पुरुषांशी वांगदत्त झाली असेल, पण खंड भस्तु मुक्त झाली नसेल, तिच्याशी कोणी कुरुमे केलें तर त्या दोघांस शिक्षा व्हावी; तथापि तिची मुक्ताना झाली नसल्यामुळे त्यास देहांत शासन होऊ नये. २१ त्या पुरुषांने दर्शनमंडपान्या दारांशी परमेश्वरासमोर दोषापणासाठी एक मंदा आणावा; २२ आणि त्यांने केलेल्या पापाबद्दल दोषापणान्या मेंद्यान्याद्वारे त्यान्यामार्टी याजकांने परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे, म्हणजे त्यांने केलेल्या पापाची न्याला क्षमा होईल.

२३ तुम्हां त्या दंगांन जाऊन पोहंचन्यावर त्याण्यामार्टी हरतहेचीं कफळाडे लावाल तंच्हां तीन वर्षेपर्यंत त्यांचीं फारंग निशिद्दे मस्मजार्वी, तीन खाऊ नयेन. २४ चौथ्या वर्षी त्यांचीं सर्व फारंग परमेश्वरान्या उपकारस्मरणाप्रोत्यर्थ

? मुलांत : ब्रेमनत

पवित्र समजार्वी. २५ मग पांचव्या वर्षी तुम्ही त्यांची करू खार्वी म्हणजे त्यांपासून तुम्हांस विपुल करू खार्वील; मी परमेश्वर तुम्हां देव आहे. २६ तुम्ही कोणतोहि मासं रकासह खाऊ नका; तुम्ही कोही भेद-तंत्र करू नका व शकुनमुहूर्त पाहू नका. २७ आपल्या डोक्याला घेरा राखू नका; आपल्या दाढीचे कोपरे छाढत बेल्य करू नका. २८ कोणी मयन आल्यामुळे आपल्या अंगावर धाय करू नका, आपले अंग गार्दू नका; मी परमेश्वर आहे.

२९ आपल्या कन्येस ब्रष्ट करवून वेशा होऊ देऊ नका; वेशांगमानामुळे देश महापातकाने व्यापून जाईल असें करू नका. ३० माझे शब्दाय पाळा आणि माझ्या पवित्रस्थानाविषयी पूज्याबुद्धि बाळ्या; मी परमेश्वर आहे. ३१ पंचाक्षरान्याचा निवा चेटक्यान्याचा नादी लागू नका; त्यांच्या पाठीस लागून ब्रष्ट होऊ नका; मी परमेश्वर तुम्हां देव आहे. ३२ पिकलेल्या केसांसमोर उठून उमे राहा; बृद्धास मान या; आपल्या देवाचं भय बाळ्या; मी परमेश्वर आहे. ३३ कोणी विदेशी तुमच्या देशांत तुमच्यावरोबर राहत असला तर त्यास उपद्रव देऊ नका. ३४ तुमच्यावरोबर राहणान्या परदेशीय मनुष्यास तुम्ही स्वदेशीय मनुष्यासारखेच लेवा; अणि त्याजवर आपल्या-सारखीच प्राप्ति करा; कारण तुम्हीहि मिसर देशांत पर-देशीय होतां; मी परमेश्वर तुम्हां देव आहे.

३५ न्याय करण्यांत, मोजणी करण्यांत, तोलण्यांत अथवा मापण्यांत कांही अधर्म करू नका. ३६ खरी तागडी, खरी वजने, खरा एका व खरा हिन ही तुमच्या-पाशी असावी; ज्यांने तुम्हांस मिसर देशांतून बाहेर आणिले तो मी परमेश्वर तुम्हां देव आहे; ३७ म्हणजे तुम्ही मासे सर्व विधि आणि सर्व नियम मान्य करू वाल्यावे; मी परमेश्वर आहे.

१ परमेश्वर मोजाला म्हणाल, २ इश्वाएल
२० लोकांस तू आणली असे सांग: इश्वाएल लोकांत राहणान्या उपन्यापैकी कोणी आपले अपल्य मोलखास अपिले तर त्यास अवश्य जिवै मारावै; देशान्या लोकांनी

त्यास दगडमार करावा. ३ मी त्याला विमुख होऊन त्याचा स्वजनांतून उच्छेद करीन; कारण त्याने आपले अपत्य मोलखास देऊन माझे पवित्रत्याकृत भ्रष्ट केले आहे आणि माझीं पवित्र नामास बदा लावल आहे. ४ मोलखास आपले अपत्य अपिण्णन्याकडे देशांचे लोक ढोळेकाक केलून त्यास जिवें मारणार नाहीत. ५ तर मी त्या भनुत्याला व त्याच्या कुटुंबाला विमुख होऊन त्याचा व जे कोणी त्यास अनुसरून व्यभिचारी मतीने मोलखाची कास धरिताल, त्या सर्वांचा स्वजनांतून उच्छेद करीन.

६ जो माणूस व्यभिचारी मतीने पंचाक्षरी व चेटकी यांच्या नारीं लागतो त्याला मी विमुख होऊन त्याचा स्वजनांतून उच्छेद करीन; ७ म्हणून तुम्ही स्वतंत्र पावन करून पवित्र व्हा; कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. ८ तुम्ही माझे विधि मान्य करून पाला; तुम्हांस पावन करणारा मीच परमेश्वर आहे. ९ आपल्या पित्यास अथवा मातेस जो शिव्याशाप देईल त्यास अवश्य जिवें मारावें; जो आपल्या पित्यास अथवा मातेम शिव्याशाप देईल त्याचा रक्तपात त्यांच्याच माथी राहील.

१० कोणी पर्खीगमन करील तर आपल्या शेजांच्याचा ल्हाशी व्यभिचार करणारा तो जार व ती जारिणी या दोघोसहि अवश्य जिवें मारावें. ११ जो आपल्या पित्यांन्या ल्हाशी गमन करतो तो आपल्या पित्याची काया उधडी करीतो; त्या दोघासहि अवश्य जिवें माराके; त्यांचा रक्तपात त्यांच्याच माथी राहील. १२ कोणी आपल्या सुनेशी गमन केले तर त्या दोघासहि अवश्य जिवें मारावें; त्यांचे तं कर्म विपरीत होय: त्यांचा रक्तपात त्यांच्याच माथी राहील. १३ कोणी ल्हाशीगमनाप्रमाणे पुरुषगमन केले तर त्या दोघांचे हैं, अमंगल कृत्य होय: त्यास अवश्य जिवें मारावें; त्याचा रक्तपात त्यांच्याच माथी राहील. १४ एकार्की ल्हां व तिची आई या दोघीस कोणी ठाविले तर तं महापाप होय; तो पुरुष व त्या दोन्ही ब्रिया यांन असीत जाळवें: तुमन्यामध्ये असले दुष्कर्म राहू नये. १५ कोणी पुरुषांने पशुगमन

केले तर त्याला अवश्य जिवें मारावें; तो पशुहि मासून टाकावा, १६ कोणी ल्ही दुर्कर्म करावयास एकादा पश्यकडे जाईल तर त्या ल्हाला व त्या पश्यला मासून टाकावें; त्यांचा अवश्य वध करावा; त्यांचा रक्तपात त्यांच्याच माथी राहील.

१७ कोणी आपल्या बहिर्णीला, मग ती त्यांच्या पित्याची कन्या असो अगर त्यांच्या मांतेची कन्या असो, आपली ल्ही करून तो तिची काया पाहील व ती त्याची काया पाहील तर हा निव्य प्रकार होय; त्या दोघांचा त्यांच्या भाऊबंदांच्या देखत उच्छेद करावा. त्यांने आपल्या बहिर्णीचा काया उधडी केली असे होईल; त्यांने आपल्या दुष्कर्माचा भार वाहिला पाहिजे. १८ ल्ही कृतुमती असतां तिच्याचीं कोणी गमन करील व तिची काया उधडी करील तर त्यांने तिच्या रक्ताचा झरा उधडा केला व तिनेहि आपल्या रक्ताचा झरा उधडा केला असे होईल; त्या दोघांचाहि स्वजनांतून उच्छेद व्हावा. १९ आपली मावशी अथवा आपली आत यांची काया उधडी करू नये; जो तमें क्रीती त्यांने आपल्या जवलक्ष्या आसारी काया उधडी केली असे होईल; त्यांनी आपल्या दुष्कर्माचा भार वाहिला पाहिजे. २० कोणी आपल्या चुल्लीशीं गमन केले तर त्यांने आपल्या चुल्लाचीं काया उधडी केली असे होईल; ती आपल्या पापाचा भार वाहुन निरपत्य मर्णील. २१ कोणी आपल्या भावजर्यीस ठेवील तर ती घ्रष्टा होय; तशांने त्यांने आपल्या भावाचीच काया उधडी केली असे होईल; ती निरपत्य राहणार.

२२ शाकरितां तुम्हीं माझे सर्व विधि व माझे सर्व नियम मान्य करून पालावे म्हणजे ज्या देशीं मी तुम्हांस घेऊन जात आहे तो तुम्हांस ओकून टाकाणार नाही. २३ ज्या गुशांस मी तुम्हांपुढून घालवून ठेणार आहे त्यांच्या चालीरितांचे तुम्ही अनुकरण करू नका: त्यांनी असला ब्रश्याचार केला म्हणून नला त्यांचा तिटकागा आला: २४ पण मी तुम्हांम संगितांचे आहे की त्यांचा देश तुमचे वतन होईल, मी तो तुमन्या स्वार्थीन करीन, ज्यांत दुधामधारांच प्रवाह

वाहत आहेत असा देश तुमच्या ताब्यात देईन; तुम्हांस इतर राष्ट्रांपासून वेगळे करणारा मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. २५ यास्तव तुम्ही शुद्ध व अशुद्ध पशु आणि शुद्ध व अशुद्ध पक्षी यांमध्या भेद पालावा, आणि जो कोणताहि पशु, पक्षी अथवा जगिनीवर रांगणारा प्राणी भी तुम्हांसाठी अशुद्ध घटवून तिचेथिला आहे, त्याच्या योगे तुम्ही आपणांस अमंगल करू नका. २६ तुम्ही माझ्याप्रीत्यर्थ पवित्र व्हावें; कारण मी परमेश्वर पवित्र आहे; तुम्ही माझेच असावे म्हणून मी तुम्हांस इतर राष्ट्रांपासून वेगळे केले आहे.

२७ कोणी पंचाक्षरी अथवा चंटकी असला, मग तो पुरुष असो किंवा ली असो, त्यास अवश्य जिवे मारावे. त्यांस दगडमार करावा; त्यांचा रक्षपात त्यांच्या मार्थी राहील.

२१ पुत्र जे याजक त्यांस असे सांग: त्यांच्या कुळापैकीं कोणी मयन झाले तर त्यांचे कोणीहि सुतक धरू नये; २ आपले जवळचे आप म्हणजे आपली माना, पिता, पुत्र, कन्या, वंशु ३ आणि आपल्याजवळ असलेली अविवाहित भगिनी यांचे मात्र मुतक धरावे; ४ पण याजक आपल्या लोकांमध्ये प्रमुख असल्यामुळे त्यांने सुतक धरून स्वतांला अपवित्र करू नये. ५ त्यांनी आपले डोके मुऱ्हं नये: आपल्या दावीच्या कोणांचे केस काढू नयेत; आपल्या शरीरास घाय करू नयेत. ६ त्यांनी आपल्या देवाप्रीत्यर्थ पवित्र राहावे आणि आपल्या देवावं नाम अपवित्र करू नये; कारण ते परमेश्वराप्रीत्यर्थ हव्य म्हणजे देवाप्रीत्यर्थ अन्न अपीत असतात; म्हणून त्यांनी पवित्र राहावे. ७ त्यांनी वेश्या किंवा प्रश्न ली आपली बायको करू नये. सोडलेल्या लीशीं लग्न करू नये. कारण याजक आपल्या देवाप्रीत्यर्थ पवित्र आहे. ८ शाकारितां तू त्यास पवित्र मानावें; तो तुक्ष्या देवास अन्न अपीतो म्हणून त्यास तू पवित्र लेखावें; कारण तुम्हांस पावन करणारा मी परमेश्वर पवित्र आहे. ९ कोणा याजकाची कन्या वेश्याकर्म करून प्रष्ट झाली तर तिने

आपल्या पित्यासहि प्रष्ट केले असे होईल; तिला अभीनं जाळून टाकावे.

१० जो आपल्या बांधवांमध्ये मुख्य याजक आहे, ज्याच्या मस्तकाचा अभिषेकाच्या तेलाने अन्यांग झाला आहे, पवित्र वले धारण करण्यास ज्याचा संस्कार झाला आहे, त्याने आपल्या डोक्याचे केस सोडू नयेत; आपली वले काहूऱ्ह नयेत; ११ त्याने कोणाच्या प्रेताजवळ जाऊ नये; आपल्या बापावं किंवा मात्रेव सुतक धरू नये; १२ त्याने पवित्रस्थानाबाहेर जाऊ नये; आपल्या देवावं पवित्रस्थान प्रष्ट करू नये; कारण त्यांच्या देवाच्या तेलाभिषेकाने त्याचा संस्कार झाला आहे; मी परमेश्वर आहे. १३ त्याने कुमारीशीच विवाह करावा. १४ विवाहा, सोडलेली ली, भ्रेट ली अथवा वेश्या यांपैकी कोणी त्यांने बायको करू नये. तर त्यांने आपल्या भाऊबंदांतल्या एकाचा कुमारीशी लग्न करावे. १५ त्यांने स्वजनांमध्ये आपली संतति प्रष्ट होऊं देऊ नये; कारण त्याला पावन करणारा मी परमेश्वर आहे.

१६ आणखी परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १७ अहरोनास सांग: तुक्ष्या वंशांत पिध्यानपिद्या ज्या कोणास कोहीं व्यंग असेल त्यांने देवास अन्न अपिष्यासाठीं जवळ जाऊ नये. १८ त्यास कोणतोहि व्यंग असलेले तर त्यांने समीप येऊ नये; मग तो अंधका, लंगडा, चपड्या नाकाचा, अधिक अंग असलेला असो, १९ अथवा हातपाय तुटलेला असो, २० कुबडा, खुजा, नेत्रदोषी असो, किंवा चाई, गजकर्ण वगैरे झालेला अथवा भग्नांड असो; २१ अहरोन याजकाच्या वंशापैकीं कोणास असे एकादें व्यंग असलेले तर त्यांने परमेश्वराला हव्य अपिष्यासाठीं जवळ जाऊ नये; त्यांच्या शरीरांत व्यंग असल्यामुळे त्यांने आपल्या देवास अन्न अपीत्यास समीप येऊ नये. २२ त्यांने आपल्या देवास अपिष्लेले परमपवित्र अन्न व पवित्र अन्न खावें; २३ पण त्याला व्यंग असल्यामुळे त्यांने अन्नपद्याच्या अंत आणि वेदीपाशी जाऊ नये; त्यांने माझीं पवित्रस्थाने प्रष्ट करू नयेत; कारण त्यांस पावन

करणारा भी परमेश्वर आहे. २४ मोशाने अहरोन, त्याचे पुत्र व सगळे इस्लाएल लोक यांस हें सागिनले.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ अहरोन
२२ व त्याचे पुत्र यांस सांग की इस्लाएल लोकांच्या

ज्या पवित्र वस्तु ते मला समर्पितात त्यासंबंधाने त्यांनी जपावें आणि माझे पवित्र नाम ब्रष्ट करू नये; मी परमेश्वर आहे. ३ तू त्यांस सांग, पिठाचानपिठ्या उमच्या सर्व वंशांत जो कोणी अशुद्धावस्थेत असून इस्लाएल लोकांनी परमेश्वराला समर्पित केलेल्या पवित्र वस्तूसू स्पर्श करील त्याचा माझ्यासमोर उच्छ्वेद व्यावा; मी परमेश्वर आहे. ४ अहरोनाच्या वंशापैकी कोणी महारोगी अथवा स्वावी असला तर त्यानें शुद्ध होईपर्यंत पवित्र केलेल्या वस्तु खाऊ नयेत. मयतासुले अशुद्ध शालेल्या भगुत्यास किंवा रेनस्वलन शालेल्या पुरुषास जो स्पर्श करील, ५ ज्याच्या स्पर्शाने लोक अशुद्ध होतात अशा रांगाच्या जंतूला अथवा कोणत्याहि प्रकारची अशुद्धता असलेल्या एकादा भगुत्यास जो स्पर्श करील, ६ जो भगुत्य यांवेकी कोणासहि स्पर्श करील, त्याने संश्याकाव्यर्थं अशुचि गहावें व जलस्नान करीपर्यंत पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत. ७ मूर्यासू शाल्यावर तो शुद्ध ठोरेल, त्याने नंतर पवित्र पदार्थ मेवन करावे, कारण ते त्याचें अब्रव द्वारा होत. ८ आपोआप मेलेले अथवा शापदानी काढिलेले असे कांही खाऊल त्याने ब्रष्ट होऊ नये; मी परमेश्वर आहे. ९ मी पवित्र वस्तू-विषर्णी जी आज्ञा केली आहे ती, याजकांनी पालावी; ती न मानून त्या वस्तु ब्रष्ट केल्यास त्यांस त्याबद्दल पातकाचा भार वाहावा लांडल, व त्यासुले ते मर्तील; त्यांस पावन करणारा मी परमेश्वर आहे.

१० कोणा परंक्याने पवित्र पदार्थ खाऊ नये; तो याजकाच्या घरचा पाहुणा किंवा मज्जर असला तरी त्यानेहि पवित्र पदार्थ खाऊ नये. ११ पण याजकांने भोल देऊल कोणी भगुत्य विकल घेणला असला तर त्यांने तो खावा. तरेच याजकाच्या घरी जन्मले असलील त्यांनीहि तो खावा. १२ याजकाची कन्या कोणा परव्याला दिली असली तर तिने ममपंण केलेले पवित्र पदार्थ खाऊ

नयेत. १३ याजकाची कन्या विधवा असली अथवा नवव्याने तिचा त्याग केला असला, आणि ती अनपत्य असून तश्चाणी होती तशीच आपल्या पित्याच्या घरी परत येऊन राहत असली तर तिने आपल्या पित्याच्या अशांचे सेवन करावें; पण कोणी परव्यांनी तें खाऊ नये. १४ कोणी मनुव्याने चुकून पवित्र पदार्थ खाले तर त्यांने त्या पदार्थाच्या पांचव्या हिस्ताहितकी त्यात भर घालून याजकास मोबदला थावा. १५ इस्लाएल लोक ज्या पवित्र वस्तु परमेश्वराला अर्पितात त्या त्यांनी ब्रष्ट करू नयेत; १६ पवित्र पदार्थ खाल्याने उद्भवणारा त्यांचा दोषजनक अर्धमेभार वाहण्यास याजकांनी कारण होऊ नये; कारण त्यांस पावन करणारा भी परमेश्वर आहे

१७ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १८ अहरोन, त्याचे पुत्र व सर्व इस्लाएल लोक यांस सांग: इस्लाएल लोकांपैकी अथवा इस्लाएल लोकांत राहणाच्या उपरी लोकांपैकी कोणी आपल्या नवव्याच्या अथवा स्वसंतोषाच्या बलीचा परमेश्वराप्रीत्यर्थ होम करील १९ तर तुमच्या स्वीकार करण्यात यावा म्हणून गुरे, मेंढारै अथवा बकरी यांतला निंदोष नर अर्पण करावा. २० दोष असलेला कोणताहि प्राणी अर्पू नये; कारण तो तुमच्याप्रीत्यर्थ स्वीकारिला जाणार नाही. २१ आपला नवस पुरा करण्यासाठी अथवा स्वसंतोषाच्या अर्पणासाठी कोणी परमेश्वराप्रीत्यर्थ गुरांडोरांतून किंवा शेरडां-मेंढारांतून शास्त्रपूर्ण करील तर तें मान्य व्यावयासाठी निंदोष असावें, त्यांत कांही दोष नसावा. २२ अंधवा, अववय भग शालेला, लुच अथवा अंगावर मस, नायटे अथवा खरूज असलेला असा कोणताहि प्राणी परमेश्वराला अर्पू नये किंवा त्याचा वेदीवर हव्य म्हणून परमेश्वराप्रीत्यर्थ होम करू नये. २३ बैल, मेंढा अथवा बकरा याचा एकादा अववय अधिकड्या असला तर तो स्वसंतोषाच्या अर्पणास चालेल, पण नवस फेडावयाच्या कामी त्याचा अंगीकार होणार नाही. २४ ज्याचे अंड दबरेले, बडविलेले, फुट्टलेले अथवा कापिलेले असलील असा कोणताहि प्राणी परमेश्वरास

अपेण कर्त्तव्य नये; तु आपल्या देंडीं असला काहीं प्रकार कर्त्तव्य नये; २५ यातले कोणतेहि प्राणी परव्याच्या हातात घेऊन आपल्या दिवाम अश महून अपेण कर्त्तव्य नयेत; काणण त्याच्यांत व्यंग आहे, त्याच्यांत दोष आहे, महून ते तुम्हांप्रीत्यर्थ स्वीकारप्पांत यावयाच नाहीन

२६ परमेश्वराने मोशाला सांगिनं: २७ वास्तव, कोकर्त्तव्य कर्त्तव्य जन्मल्यावर सात दिवस आपल्या आईखाली असले पाहिजे: आठव्या दिवसापासून पुढे तें परमेश्वराला हव्यरूपाने अपेण करप्यासाठी स्वीकारप्पांत योग्य ठरेल. २८ गाईचा अथवा मेंटीचा व तिच्या बत्याचा एकाच दिवशी बालि देऊ नये. २९ तुम्ही परमेश्वराप्रीत्यर्थ शांत्यपणाच्या बलीचा यज्ञ कराल तेव्हां तुमचा अंगीकार होईल अशा प्रकारे नो करावा. ३० त्याच दिवशी तो खाण्यांत याचा खाण्यांतला काहीं सकाळपर्यंत देवू नये: मी परमेश्वर आहे. ३१ तुम्ही माझ्या आज्ञा मान्य करून त्या पाळाच्या: मी परमेश्वर आहे. ३२ माझ्या पवित्र नामाम तुम्ही बद्ध लावू नये: इस्ताएल लोकांमध्ये मला पवित्र मानिने जावो; तुम्हांस पावन करणारा मी परमेश्वर आहे. ३३ तुमचा देव व्यावेष्णून मी तुम्हांस मिसर देशातून बाहेर आणिने; मी परमेश्वर आहे.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ इवाएल
२३ लोकांस सांग: पवित्र मेंढे भरविष्यासाठी परमेश्वराच्या ज्या पर्वकाळांचा तुम्ही प्रसिद्ध करावयाचा ते मासे पर्वकाळ हे: ३ सहा दिवस मर्व कामकाज करावे, एण सानवा दिवस परम विश्रामदिन व पवित्र मळ्याचा दिवस तोय: या दिवशी तुम्ही कोणतेहि काम करू नये: तुमच्या सर्व घरांवरांतून हा परमेश्वराचा शब्दाचा असावा.

४ परमेश्वराचे जे पर्वकाळ झण्डे पवित्र मेल्याचे दिवस तुम्ही नियमित समर्थी प्रसिद्ध करावे ते हे: ५ पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस सायंकाळी परमेश्वराचा बैलांडण सण येतो. ६ त्याच महिन्याच्या पंधराच्या

१ मुल्यांत: पेसास्त.

दिवशी परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेत्तमीर भाकरीचा सण सुरु होतो: त्यात तुम्ही सात दिवस बेस्मीर भाकर खाली. ७ त्यापैकी पहिल्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेला भरवावा; त्या दिवशी अंगमेहनतीचे काहीं काम करू नये. ८ सात दिवस तुम्ही परमेश्वरास हव्य अर्पोवै. सातव्या दिवशी पवित्र मेला भरवावा: त्या दिवशी अंगमेहनतीचे काहीं काम करू नये.

९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १० इवाएल लोकांस सांग: जो देश मी तुम्हांस देत आहे त्यात तुम्ही जाऊन पोहंचाल व त्यांनं पोक कापाळ तेव्हां आपल्या पिकाच्या पहिल्या उपजाची पैंडी याजकाकडे आणावी; ११ ती तुम्हांप्रीत्यर्थ स्वीकारप्पांत याची महून ती त्याने परमेश्वरामधेर ओवाळावी: शब्दाच्या दुसऱ्या दिवशी याजकानं ती ओवाळावी. १२ पैंडीची ओवाळार्ही कराल त्या दिवशी एक वर्षांच्या एक निर्दोष मेंद्याचा परमेश्वराप्रीत्यर्थ होम करावा. १३ त्यावरोबरचा अश-बलि दोन दशमांश एका तैलमिश्रित सपिठाचा असावा; हे परमेश्वराला मुवासिक हव्य होईल: आणि त्यावरोबर एक चतुर्थांश हिंन द्राक्षारस अपांवा. १४ हे सर्व अर्पिष्यासाठी तुम्ही आपल्या देवासमोर घेऊन जाल त्या दिवसापर्यंत नव्या पिकाची भाकर खाऊ नये. तसेच तुरुडा किंवा हिरवें धान्य खाऊ नये; तुमच्या सर्व घरीं हा पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विषय होय.

१५ शब्दाच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्ही ओवाळांची पैंडी आणाल तेव्हापासून पुरे सात शब्दाच्या मोजावे: १६ सातव्या शब्दाच्या दुसरे दिवशी पिजासावा दिवस मोजून त्या दिवशी परमेश्वराप्रीत्यर्थ नवे अशापण करावे. १७ तुम्ही आपल्या घरांतून दोन दशमांश एकाभर सपिठाच्या दोन भाकरी ओवाळांसाठी आणाव्या: त्या खमार घारून भाजाव्या; परमेश्वराप्रीत्यर्थ हे प्रथम उपजावे अर्पण होय.

१८ वर्षावर्षांची सात निर्दोष कोकरे, एक गोन्हा आणि दोन मेंढे भाकीवरोबर अर्पोवै; त्यांवरोबरचे अशापण व पेयापण यांसह त्यांचा परमेश्वराप्रीत्यर्थ होम

करावा; हे परमेश्वराप्रीत्यर्थं सुवासिक हव्य होय. १९ मग पापार्पणासाठी एक बकरा व शांत्यर्पणाच्या यशासाठी एकएक वर्षाचे दोन मेंडे अर्पावे. २० याजकानें ती प्रथम उपजाच्या भाकीबरोबर त्या मेंड्यांसह परमेश्वरास्थोर ओवाळवी; हीं परमेश्वराप्रीत्यर्थं पवित्र असून याजकाचा भाग व्हावी. २१ तुम्हीं त्याच दिवदीं हे जाहीर करावे कीं या दिवदीं आपला एक पवित्र मेळा भरणार, म्हणून कोणीहि या दिवदीं अंगमेहनीचं काम करू नये; तुमच्या सर्व घरीं तुम्हांम हा पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधि होय.

२२ तुम्हीं आपल्या देशांतील पीक कापाल तंब्हा कोनाकोपन्याची शाहून मारी कापणी करू नका, आणि आपल्या पिकाचा सरवा वेंचुं नका; गरीब व विदेशी यांच्यालाठी तो रात्यून ठेवा; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

२३ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २४ इस्लाएल लोकांस सांग: सातव्या महिन्याची प्रतिपदा तुम्हास परमविश्वासाची असावी; स्मरण देण्यालाठी त्या दिवदीं रणशिंगे फुंकावीं व पवित्र मेळा भरवावा. २५ त्या दिवदीं तुम्हीं अंगमेहनीचं कांहीं काम करू नये, तर परमेश्वराला हव्य अर्पावे.

२६ परमेश्वराने मोशाला सांगितले: २७ त्याच सातव्या महिन्याच्या दसमीस प्रायश्चित्ताचा दिवस गाळावा; त्या दिवदीं तुमचा पवित्र मेळा भरावा; त्या दिवदीं तुम्हीं आपल्या जिवांस क्लेश यावा आणि परमेश्वराला हव्य अर्पावे. २८ त्या दिवदीं तुम्हीं कोणतेहि काम करू नये; कारण हा प्रायश्चित्ताचा दिवस होय; त्या दिवदीं तुमचा देव परमेश्वर याजमारे तुम्हांसाठी प्रायश्चित्त करण्यांत यावे. २९ त्या दिवदीं जो मनुष्य आपल्या जिवाला क्लेश देत नाहीं त्याचो स्वजनांतून उच्छेद व्हावा. ३० कोणी मनुष्य त्या दिवदीं कोणतेहि काम करील तर त्याचा मी स्वजनांतून उच्छेद करील. ३१ तुम्हीं कोणतेहि काम करू नये; तुमच्या सर्व घरीं तुम्हांस तो पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधि होय. ३२ तो दिवस तुम्हांम परम विधामदायक व्हावा व

तुम्हीं आपल्या जिवांस क्लेश यावा; आणि त्या महिन्याच्या नवव्या दिवदीं एका सायंकाळ्यासून दुसून्या सायंकाळ्यर्थत तुम्हीं शब्दावध पालावा.

३३ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, ३४ इस्लाएल लोकांस सांग: त्याच मानव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसायासून सात दिवसपर्यंत परमेश्वराप्रीत्यर्थं मांडवांचा सण पालावा. ३५ पहिल्या दिवदीं पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवदीं अंगमेहनीचं कांहीं काम करू नये. ३६ सात दिवस परमेश्वराला हव्य अर्पावे व आठव्या दिवदीं आपला पवित्र मेळा भरवून परमेश्वराला हव्य अर्पावे; हा महामेळ्याचा समारोपदिन होय: त्या दिवदीं कोणतेहि अंगमेहनीचं काम करू नये.

३७ परमेश्वराचे पर्वकाळ हे होत; त्यांत हव्य म्हणजे होमवलि; अश्रवलि, शांत्यर्पण व पैत्रार्पण त्या त्या दिवसानुसार परमेश्वरास अर्पावे म्हणून पवित्र मेळे भरावे असे तुम्हीं प्रसिद्ध करावे; ३८ त्यांशिवाय आणव्यांची पालवव्याचे सण म्हणजे परमेश्वराचे शब्दावध पाल्यां, भेटी अर्पिणे, सर्व नवस केडणे आणि परमेश्वरास स्वसंतोषाचीं मर्द अर्पणे करणे हे आहेत.

३९ देशांतील उत्तम गोळा केळ्यावर त्याच सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसायासून सात दिवसपर्यंत परमेश्वराप्रीत्यर्थं सण पालावा; पहिला दिवस व आठवा दिवस हे परम विधामदिन होत. ४० पहिल्या दिवदीं तुम्हीं चांगल्या चांगल्या शक्तांचीं फळे, खजुरीच्या झावल्या, दाट पालवीच्या इक्कांच्या डाळ्या, ओहळ्याजवळ्याचे वाळूंज हीं आणून परमेश्वर तुमचा देव याजसमोर सात दिवस उत्सव करावा. ४१ वर्षानुवर्ष सात दिवसपर्यंत परमेश्वराप्रीत्यर्थं हा सण पालावा; तुमचा हा पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा विधि होय: सातव्या महिन्यांत हा सण पालावा. ४२ तुम्हीं सात दिवस मांडवांत गाहावे; जिनके जन्मतः इस्लाएल आहेत त्यांनी मांडवांत राहावे; ४३ म्हणजे तुमच्या पुढत्या पिढ्यांस कलंठ कीं मीं इस्लाएल लोकांस मिसर देशांतून बाहेर काढिले तेव्हां त्यांची मांडवांत

વહી કરવિલી; મી પરમેશ્વર તુમચા દેવ આહે. ૪૪ યાત્રામણે મોશાને ઇસાએલ લોકાંસ પરમેશ્વરને પર્વતકળ સાંગિતલે.

૧ પરમેશ્વર મોશાલા હજણાલા, ૨ ઇસાએલ
૨૪ લોકાંસ હી આજા કર: દીપ સતત પેટાં
 રાહન ઉંડેં વહાવા હજણન જૈતુનાંચે કુદ્દન
 કાઢલેલે નિરે તેલ ત્યાંની તુજકડે પેઠન યારેં;
 ૩ અહરોનાન ઉચાત ડ્રાંત આજાપાદાચ્ચા અંતરપટા-
 બાહેર પરમેશ્વરાસમોર નિસ્ય સંચાકાળઘાસૂન સકાળ-
 પર્વત ત્યાંચે વ્યવસ્થા ટેવાચી; હા તુમચા પિદ્ધાન-
 પિદ્ધા નિરંતરચા વિધિ હોય. ૪ ત્યાંને હે દિવે
 શુદ્ધ દીપકૃષ્ણાવર પરમેશ્વરાસમોર નિરંતર ટેવધ્યાચી
 વ્યવસ્થા કરવી.

૫ તું સપીઠ ધેઊન ત્યાંચા બાદ પોલ્યા. ભાજ;
 એકેક પોલી દોન દશમાંશ એફાબર સપિઠાચી કરાવી.
 ૬ ત્યાંચા દોન રંગ કરુન એકેક રંગસ સહામહા
 પોલ્યા શુદ્ધ મેજાવર પરમેશ્વરાસમોર ટેવધ્યા.
 ૭ એકેક રંગબર શુદ્ધ ધૂપ ટેવ હજણજે તો ત્યા
 પોલીંચે પરમેશ્વરાલા સ્મરણ દેણારે હવ્ય અમા હોઇલ.
 ૮ પ્રત્યેક શિવ્યાથવારી ત્યાંને પરમેશ્વરાસમોર ત્યા સતત
 માંડાવ્યા; ઇસાએલ લોકાંચા વાતીચા હા નિરંતરચા
 કરા હોય. ૯ હી પોલી અહરોન વ ત્યાચે પુત્ર યાંચા
 બાંટા હોય; ત્યાંની તી પવિત્ર સ્વર્ણી સાથી; કારણ
 નિરંતરચા વિધીપ્રમાણે પરમેશ્વરાલ અપિલેલ્યા હવ્યાએકી
 તી ત્યાલ પરમ પવિત્ર હોય.

૧૦ ત્યા કાંઈ કોણ ઇસાએલ સીચા મિસરી
 શાપાચ્ચા પોટચા એક પુત્ર હોતા, તો ઇસાએલ
 લોકામણે ગેલા; તેબ્બો તો આળ એક ઇસાએલ માણ્સ
 છાલાંત ભાઇં લાગેલે. ૧૧ તો ઇસાએલ સીચા પુત્ર
 પરમેશ્વરાચ્ચા નામાચી. નિદા કરુન ત્યાલ શિવ્યાચાપ
 દેહેં લગણાલ: તેબ્બો ત્યાસ મોશાકડે આળિંદે. ત્યાંચા
 આઈંચે નંબ શલોમીથ અસે અમૂન તી દાન બંશાંતીલ દિવી
 યાચી કન્યા હોતી. ૧૨ ત્યાંચાંતંચાને
 પરમેશ્વર કાય સંગતો તેં કલ્યાંવે હજણન ત્યાંની
 ત્યાસ અસ્ફેલ ઠેવિલે.

૧૩ મગ પરમેશ્વરાને મોશાલા સાંગિતલે, ૧૪ તુંદી
 ત્યા શિવ્યાચાપ દેણાચાસ છાવળીચા બાહેર ખેઊન જા;
 જિતકયાંની તી નિદા એકલી હિતકયાંની આપણે હુત
 ત્યાંચા મસ્તકબાર ટેવાંદે; નંતર સર્વ મંડલીને ત્યાલ
 દગડમાર કરાવા. ૧૫ તું ઇસાએલ લોકાંસ સાંગ કી
 જો કોણી આપણ્યા દેવાસ શિવ્યાચાપ દેહેં ત્યાંચા
 દુષ્કળીંચે ત્યાલ ફળ મિલેલ. ૧૬ પરમેશ્વરાચ્ચા નામાચી
 નિદા કરણાચાસ અવશ્ય જિવેં મારાવેં; સર્વ મંડલીને
 ત્યાસ અવશ્ય દગડમાર કરાવા; તો પરદેશીય અસો
 અગર સ્વદેશીય અસો, ત્યાને પરમેશ્વરાચ્ચા નામાચી નિદા
 કેલી તર ત્યાસ જિવેં મારાવેં. ૧૭ જો કોણી મનુષ્ય-
 હત્યા કરીલ ત્યાસ અવશ્ય જિવેં મારાવેં; ૧૮ જો
 કોણી એકાશા પ્રામણસૂ જિવેં મારીલ ત્યાને પ્રાયા-
 બહલ પ્રાણી દેઊન ભરપાઈ કરાવી. ૧૯ કોણી આપણ્યા
 શેજાચાચા દેહ વ્યંગ કરીલ તર ત્યાંને જસે કેલે
 અસેલ તસેંચ ત્યાલ કરાવેં; ૨૦ અવયવભંગબહલ
 અવયવભંગ, ડોલ્યાબહલ ડોલા, દાનાબહલ દાન,
 યાપ્રમાણે ત્યાંને જસા અપકાર કેલા અસેલ તસાચ
 ત્યાલ કરાવા. ૨૧ પણ મારણાચાને ત્યાચી ભરપાઈ
 કરાવી, પણ મનુષ્યહત્યા કરણાચાસ માસુન ટાકાવેં.
 ૨૨ તુંદી સ્વદેશીય અસા કિંચા પરદેશીય અસા,
 તુમ્હાન સર્વાના એકચ નિયમ આહે, કારણ મી પરમેશ્વર
 તુમચા દેવ આહે. ૨૩ મોશાને ઇસાએલ લોકાંસ
 યાપ્રમાણે સાંગિતલે તેબ્બો ત્યાંની ત્યા શિવ્યાચાપ
 દેણાચાસ છાવળીબાહેર ધેઊન જાઉન દગડમાર કેલા.
 પરમેશ્વરાને મોશાલા આજા કેલી ત્યાપ્રમાણે ઇસાએલ
 લોકાંની કેલે.

૨૫ ૧ પરમેશ્વર સીનાય પર્વતાપાશી મોશાલા
 હજણાલા, ૨ ઇસાએલ લોકાંસ અસે સાંગ: જો
 દેશ મી તુંદુંસ દેત આહે ત્યાંત તુંદી જાઉન
 પોંછચલાં હજણજે પરમેશ્વરાચીસ્થય દેણાસ વિશ્રામ મિલ્યાબા.
 ૩ સહા વર્ણે આપલી શેતી કરાવી આળ સહા વર્ણે
 દ્રાક્ષમલા ખબી કરુન ત્યાંવે ઉત્પન્ન જમા કરાવેં;
 ૪ પણ યાત્રાં વર્ણી ભૂસિસ પરમવિધામાચા શાલાં

परमेश्वराशीत्यं असादा; त्या वर्षी क्षेत्रे पेहं नवेत अथवा भडे स्वच्छी कर्ण नवेत, ५ आपोआप उगवलेले धन्यं कापू नये; स्वच्छी न केलेत्या द्राक्षवेलीची फळे नोहू नवेत; भूमीच्या परमविश्रामाचें तें वर्षी असादे. ६ भूमीच्या विश्रामकालाच्या उपजावर तुमचा, तुमच्या दामदासीचा, तुमच्या मजुरांचा व तुमच्याबोर राहणाऱ्या परदेशीयाचा निर्वाह देईल; ७ तुमचे पशु व देशांतील जनावरे यांस भूमीचं सर्व उत्पन्न सावधान लिलेल.

८ सात विश्रामवर्षे झणजे मात गुणिले सात एवढी वर्षे मोजा; या सात विश्रामवर्षाचा काळ एकूणप्राप्त वर्षे होय. ९ मग भानव्या महिन्याच्या दशमीस म्हणजे प्रायविश्रामाच्या दिवशी महानदाचें जिंग देशभर सर्वत्र कुंकुंदावै. १० त्या प्रश्नासाम्या वर्षास पवित्र मानावे आणि देशांतल्या सर्व रहिवाशास मुक्ततंत्री घोषणा करावी; या वर्षांस तुम्ही योबेल म्हणावें: या वर्षी तुम्ही आप-आपल्या बतलात व आपापाप्न्या तरी परत जावै. ११ हें पश्चात्यावै वर्ष तुमचे योबेल वर्ष होय: या वर्षी तुम्ही कांही ऐके नये, आपोआप उगवलेले कापू नये, आणि स्वच्छी न केलेत्या द्राक्षवेलीची फळेहि खुहू नवेत; १२ कारण हें योबेल वर्ष होय: हें तुम्हांला पवित्र असावें; या वर्षी तुम्ही क्षेत्रात सांपडेल तो उपज सादा.

१३ या योबेल वर्षी तुम्ही सर्वांनी आपापल्या बतलांत परत जावै. १४ तुम्ही आपल्या भाऊबंदांला कांही विकाल विवा त्यांच्या हातून कांही विकल घाल तेळां एकमेकांचा अन्याय करू नका. १५ योबेल वर्षांतर जितकी वर्षे साली असतील त्यांच्या संस्थे-प्रमाणे आपल्या भाऊबंदांपासून मोल प्यावै, व तितक्या वर्षांच्या उत्पन्नानुसार त्यांनी विकी करावी. १६ त्या वर्षांची संस्का अधिक असली तर त्या मानाने मोल कमी करावै; कारण जितकी पिंके आली असतील त्यांच्या हिसोबाने त्यांनी ती विकी करावी. १७ तुम्ही एकमेकांचा अन्याय करू नये: तर

आपल्या देवांने भय बालगावें; कारण ती परमेश्वर तुमचा देव आहे.

१८ शाकारिता तुम्ही माझे विधि मानावे आणि माझ्या नियमांकडे घ्याल देऊन ते पाळावें: असे केल्याने तुम्ही देऊन निर्भय वस्ती कराल; १९ भूमे आपल्य उपज दंडल, व तुम्ही पोटभर स्ताल; व तीत निर्भय वस्ती कराल. २० तुम्ही कदाचित् म्हणाल, आपांनी सानव्या वर्षी काय खावें? कारण त्या वर्षी आम्हांस पेरावयाचें नाहीं व खेतावें उत्पन्न जमा करावयाचें नाहीं, २१ तर मी सहाय्या वर्षी तुम्हांम असी वरकल देईल की, जरीन तुम्हांस तीन वर्षांचे उत्पन्न देईल. २२ मग आठव्या वर्षी तुम्ही पेराल आणि जुना सांठा खात राहाल: नवव्या वर्षांचे पांक हाती येईपर्यंत त्या वर्षी तुम्ही जुना सांठा स्ताल राहाल.

२३ जरीन विकावयाची ती कायमची विकून टाकून काका: कारण जरीन माझी आहे व तुम्ही माझ्या आप्यायम परदेशीय व उपरी असे राहणार; २४ म्हणून तुमच्या बतनाच्या सगळ्या व्यवहारात जरीन सोडवून घेण्यासंबंधाने तुम्ही तरतूल करावी. २५ तुमा कोणी भाऊबंद कंगाल होऊन त्याने आपल्या बतनाचा कांही भाग विकल्प तर त्याच्या जवळच्या आसानें पुढे होउल आपल्या भाऊबंदांने विकलेला विभाग सोडवून घेणारा कोणी नसला, व आपला बतनभाग त्याला स्वतंत्रा सोडवून घेता येईल एवढी त्याची ऐपत वाढली, २७ तर त्याने तें बतन विकून टाकिलं असेल त्या वर्षांपासून हिसोब कसल बाकीच्या वर्षांचे उत्पन्न विकल घेणाऱ्यास यावै, आणि आपल्या बतनावर परत जावै; २८ पण तें बतन परत मिळाविष्याम त्याला ऐपत नसली तर आपली विकलेली जरीन विकल घेणाऱ्याच्या ताम्यांन योबेल वर्षांपर्यंत राहू यावी; योबेल वर्षी ती सुदेल तेव्हा त्याने आपल्या बतनावर परत जावै.

२९ कोणी मनुष्यांने लटबंदीच्या नगरांन असलेले आपले घर विकिंगे तर तें विकल्यावर एक वर्षांच्या आत पैमे देऊन त्याला तें सोडवितां येईल: ईसे देऊन

सोडविण्याचा हक त्याला पुरे एक वर्ष राहील. ३० एका पुऱ्या वर्षांच्या आंत तें सोडविलं नाही तर तटबंदीच्या नगरांन असलेले तें घर विकल घेणाऱ्यांने होउन पिठानापिठाता त्यांच्या बंशांत कायमचं राहील; योबेल वर्षी तें सुटार नाही; ३१ पण तटबंदी नसलेल्या लेव्यांतून जी घरे असतील तो देशांतील शेतांसमान लेशांवी; ती सोडवितां येतील आणि योबेल वर्षी त्यांची सुटका होईल. ३२ लेव्यांच्या वतनी नगरांत बांधिलेली घरे लेव्यास पाहिजे तेव्हां सोडवितां येतील. ३३ एकाचा लेव्याचं घर दुसऱ्या कोणी सोडविलं तर त्यांच्या वतनी नगरांमध्ये असलेलं त्याचं तें विकिलेले घर योबेल वर्षी सुटेले; कारण इक्कालंमध्ये लेव्याचं वतन महूलं म्हणजे त्यांच्या नगरांनी घरेंच होत. ३४ त्यांच्या नगरांच्या शिवारांची जगीन विकाबवाची नाही; तें त्यांचं निरंतरचं वतन होय.

३५ तुझा कोणी भाऊबंद कंगाल झाला आणि त्याचा हात चालेना असे तुला दिसले तर तूं त्याम आधार द्यावा. परदेशीयप्रमाणे अथवा उपन्याप्रमाणे तो तुइयाजवळ राहील. ३६ त्याजपासून व्याज अथवा वर्तांचा घेऊ नको; आपल्या देवाचं भय धरून आपल्या-पाणी आपल्या भाऊबंदांम राहू दे. ३७ तूं आपला पैसा त्याला व्याजांने देऊ नको, किंवा आपला दाणा-गोटा त्याला वाढादिठीने देऊ नको. ३८ मी परमेश्वर तुमचा देव आहे: तुम्हांस कनान देश द्यावा व तुमचा देव व्हावें म्हणून मीं तुम्हांस मिसर देशांतून बाहेर आणिले.

३९ तुझा कोणी भाऊबंद तुइयासमोर कंगाल झाला व त्यांने स्वतंत्र तुला विकलं तर त्याजपासून दास्य करून घेऊ नको; ४० मजुराप्रमाणे किंवा उपन्याप्रमाणे तो तुइयापांगी राहावा: योबेल वर्षापर्यंत तो तुझी मेत्राचाकी करील; ४१ त्या वर्षी आपल्या मुलंबालांसहित त्यांने तुइयापासून निघून आपल्या कुंदंबात व आपल्या वाडविलंच्या वतनांत परत जावे. ४२ कारण मिसर देशांतून ज्यांना मीं बाहेर काढिलं ते माझे दाम होत. दासांप्रमाणे त्यांची विकां

करावयाची नाही. ४३ कठोरपणाने त्याजवर अधिकार खालवूं नको: आपल्या देवाचं भय भर. ४४ तुम्हांस दास व दासी टेवावयाच्या असतील तर त्या तुम्ही अन्य राष्ट्रांतून व्याया: दाम व दासी हीं त्यांच्यांतूलच खरेदी करावी. ४५ तुम्नामध्ये येऊन राहिलेले जे उपरी लोक आणि त्यांच्या पोटीं जी घराणी तुमच्या देशांत पैदा झाली असतील त्यांपैकी दास व दासी तुम्हांस खरेदी करितां येतील, ती तुमची भालमत्ता होव. ४६ तुम्हीं आपल्यामार्गे आपल्या पुत्रांस त्यांचा तावा द्यावा, व ती त्यांचा वतनभाग रठनील; त्या लोकांपैकी तुम्हांस कायमचं दास करितां येतील, पण तुमच्या इक्काल भाऊबंदांनी परस्परांवर आपला अधिकार कठोरतेने चालवूं नये.

४७ तुझ्या गांवीं असलेला कोणी परदेशीय अथवा उपरी धनवान झाला असेल, व त्यांच्याजवळ असलेला तुझा एकदा वंधु कंगाल हांऊन न्यांने आपल्यास त्या परदेशीयास अथवा त्या उपरी मनुष्याम किंवा त्याच्या बंशांतल्या कोणास विकलं असेल, ४८ तर त्याचा विकल झाल्यावर त्याला मोडवून घेना येईल. त्यांच्या भाऊबंदांपैकी कोणासहि त्याला मोडविनां येईल; ४९ आपला चुलता, आपला चुलतभाऊ अथवा आपल्या कुळांपैकी कोणी जवळचा आम यास त्याला मोडवितां येईल अथवा तो स्वतंत्र धनवान झाला तर त्याला आपली सुटका करून घेना येईल. ५० ज्यांने त्यास विकल घेनलं असेल त्याजपांगी त्यांने आपल्या विकीच्या वर्षापासून योबेल वर्षापर्यंत हिसेब करावा: वर्षांच्या संख्येप्रमाणे विकीचा दाम उत्तरावा: मजुराच्या रेजाप्रमाणे दाम आकारण्यांन यावा. ५१ योबेल वर्षांपैकी वर्षे असली तर जिनक्या रकमेस त्यांची विकी झाली असेल तिच्यापैकीं आपल्या खंडाचा दाम त्या वर्षांच्या संख्येप्रमाणे त्याला परत यावा. ५२ योबेलास थोडीं वर्षे असली तरी त्यांने आपल्या यन्याचा हिसेब करून आपल्या खंडाचा दाम तेवढाचा वर्षाचा त्याला परत यावा. ५३ त्यांने आपल्या धन्यावर तालदाराप्रमाणे राहावें, त्यांच्या धन्याव-

तुम्हासमोर त्याच्यावर कठोरतें अधिकार चालून नये: १४ त्या प्रकारे त्याची मुटका न झाली तर योबेल वर्षी नो आपल्या मुलांबाळंसह मुटन जावा. ५५ कारण इश्वाएल लोक माझेच दास आहेत; मिसर देशांतून काढिलेले हे माझे दास आहेत; मी परमेश्वर तुमचा देव आहे.

१ तुम्ही आणणांसाठी मूर्ति करू नयेत; त्या-
२६ प्रमाणेच कोरीव मूर्ति अथवा स्तंभ उभालू नयेत
अथवा आकृति कोरिलेला पाशाण पुजण्यासाठी
आपल्या देशांत स्थापन करू नये: मी परमेश्वर
तुमचा देव आहे. २ तुम्ही माझे शज्जाथ पालव्ये
आणि माझ्या पवित्रस्थानाविषयी पूज्यवुद्दिद वाळ्याची:
मी परमेश्वर आहे.

३ तुम्ही माझ्या विरीप्रमाणे चालला आणि माझ्या
आज्ञा पाळून न्यांप्रमाणे वरलां, ४ तर योग्य काळी
तुम्हांकरितां मी परज्ञवृत्ती करीन, जर्मीन आपला उपज
देईल व मळगांतील कृष्ण आपापली कफळे देतील.
५ द्राक्षांच्या हंगामापर्यंत तुम्ही धान्याची मळणी करीत
गाहाल आणि पेरणीच्या वेळेपर्यंत द्राक्षांची खुडणी
करीन गाहाल: तुम्ही मनमुराद अन्न खाल व आपल्या
दंडांत निर्भय वस्ती कराल. ६ मी तुमच्या देशाम
जातात दंडीन, व तुम्ही निजाल तेलां तुम्हांस कोणा-
गम्भू भय प्राप्त होणार नाही: मी दंडांतून दुष्ट पशु
नाहीतांमे करीन, आणि तुमच्या देशांत तरवार
चालणार नाही. ७ तुम्ही आपल्या शत्रूस पळवून
लावाल: ते तुमच्यापुढे तरवारीने पडतील. ८ तुमच्यांतले
पांच असार्मी शंभराला, शेवर असार्मी दहा हजारांता
पळवून लाविनील आणि तुमचे जन्म तुमच्यापुढे
तरवारीने पडतील. ९ मी तुम्हांवर कृपादृष्ट करून
तुम्हांस फलदृष्ट व बहुगुणित करीन व तुमच्याऽमी केलेला
माझा करार पृष्ठे करीन. १० तुम्ही बहुत दिवस
संघटून दंडिलेले धान्य खाल, व नवं धान्य आपल्यावरहि
मुने वाहर काढाल. ११ मी तुमच्यामध्ये आपला
निवास करीन: माझ्या जिवाया तुमचा कंठाला वाटणार
नाही. १२ तुमच्यावरगेवर माझा ममागम होईल:

मी तुमचा दंड होईव, व तुम्ही माझो प्रजा व्हाल.
१३ मी परमेश्वर तुमचा देव आहे; तुम्ही मिस-स्याचे
दास राहू नये म्हणूनच मी तुम्हांस मिसर देशांतून
काढान आणिलें; मी तुमची जोखडे मोहून तुम्हांस
नाठ चालविलें आहे.

१४ यावर तुम्ही माझें ऐकलं नाही, या मर्व
आज्ञा पाळून्या नाहीन, १५ माझ्या विरीचा अव्हेर
केला, तुमच्या जिवांने माझे निर्बंध तुच्छ मानिले,
आणि माझ्या सर्व आहा अमान्य करून माझा
करार मोडिला, १६ तर मी तुमचे काय करीन
तें ऐका: मी तुम्हांस घावरे करीन, क्षग्ररोग व
ज्वर यांनी तुम्हांस पीडीन; त्यामुळे तुमचे डोके धीण
होतील व तुमचा जीव खुरणीस लागेल; तुम्ही वियांणे
पेराल तें व्यथी जाईल, कारण त्याचे उत्पन्न तुमचे शव्यु
खाऊन टाकितील. १७ मी तुम्हांस विमुख होईन; तुमच्या
शत्रूपुढे तुमचा संहार होईल; तुमचे वैरी तुम्हांवर अधि-
कार चालवितील व कोणी पाठीस लागला नसूहि तुम्ही
पक्का. १८ इतकं केल्यावरहि तुम्ही माझें ऐकलं नाही
तर तुमच्या पापास्तव मी तुम्हांस सानपट शिक्षा
करीन. १९ तुमच्या बलाचा गर्व भम करीन व तुम्हांस
आकाश लोखंडासारख्यें व भ्रमी पित्लेसारखी करीन;
२० तुमच्या शक्तीचा व्यय व्यथी होईल, कारण
तुमची भूमि कांही उपज यावयाची नाही व देशांतील
कृष्ण कफळे देणार नाहीत.

२१ माझ्याविस्तृद्ध तुम्ही चालाल व माझें
ऐकाणार नाही तर तुमच्या पापांप्रमाणे तुम्हांवर सानपट
अनर्थ आणीन. २२ मी तुम्हांवर वनपशु सोडीन, ते
तुम्हांस अपत्यहान करितील, तुमच्या खुरांदोरांचा
सम्या उडवितील, तुमची संस्या अव्य करितील आणि
त्यामुळे तुमचे रस्ते ओस पडतील.

२३ एवढ्या गोरी करूनहि तुम्ही मुथाळून मजकडे
वळलां नाही आणि माझ्याविस्तृद्ध चालालां तर २४ मीहि
तुमच्या अगरी विस्तृद्ध जाईन आणि मीच तुमच्या पापांस्तव
तुम्हांला सानपट ताडण करीन. २५ मी तुम्हांवर तरवार
आणीन, ती करार मोडिल्याचा बदला घेईल; तुम्ही

आपल्या नगरात जमा व्हाल तेव्हा मी तुम्हांवर मरी पाठीन; मी तुम्हांस तुमच्या शबूच्या स्वापीन करीन. २६ मी तुमच्या अशाचा आवार तोडीन तेव्हा दहा खिळा एकाच भर्तीत तुमची भाकर भाजितील आणि ती तुम्हांस तोळन देतील; ती खाऊन तुमची नृसि व्हावयाची नाही.

२७ एवढे सर्व कहूनहि माझे तुम्ही ऐकले नाही व माझाविस्तु चालणां नर २८ मी संतप्त तुम्हाविस्तु चालेन आणि तुमच्या पापांवहू भी तुम्हांस संतप्त शिक्षा करीन. २९ आपले पुत्र व कल्या यांचे मास खाण्याची तुम्हांस पाली येईल, ३० तुमच्या पूजेची उच्चस्थाने मी उच्चस्त करीन, तुमच्या सूर्यमूर्ती फोडून टाकीन आणि तुमच्या मूर्तीच्या मढयांवर तुमची मठी केळून देईल; माझ्या जिवास तुमची किळ्स येईल. ३१ मी तुमची नगरे उजाड करीन, तुमची पवित्र स्थळे ओसाड करीन, तुमच्या सुगंधी द्व्यांचा सुवास मी घेणार नाही. ३२ मी देशाची नासाडी करीन: देशात वसाणारे तुमचे शऱ्हु हें पाहून वकित होतील. ३३ परराष्ट्रांमध्ये मी तुमची पांगापांग करीन; मी नरवार उपसून तुमच्या पाठीस लागेन; तुमचा देश उच्चस्त होईल आणि तुमची नगरे ओसाड होतील.

३४ जितके दिवस देश ओस पडून तुम्ही आपल्या शबूच्या देशी राहाल तितके दिवस देश शब्दाथ भोगीत राहील; तेव्हां देशास विसावा मिळून तो आपले शब्दाथ भोगीत राहील. ३५ देश ओस पडैल तोंवर त्याला विश्राम मिळेल; तुम्ही त्यांत राहत असतां तुमच्या शब्दांचीं मिळाला नाही असा विसावा त्यास मिळेल. ३६ तुमच्यांतील जे शेष राहतील त्यांच्या मनाला शबूच्या देशात मी अशी दहशात घालीन की झाडांचे पान वाजले की ते पद्धन जातील; तरवार पाठीस लागली असतां जसा कोणी पवर्ती तसे ते पवर्तील; कोणी पाठीस लागले नमूनहि ते पडतील. ३७ कोणी पाठीस लागले नसताहि ते एकमेवावर अडखलून पडतील; जशी काय तरवारच त्यांच्या पाठीस लागली आहे; तुमच्या

शबूचीं समना करज्यास तुम्हात त्राय उरशार नाही. ३८ तुम्ही राश्ट्रांतरुन पांगून नाश पावाल; तुमच्या शबूच्या देश तुम्हांस आमून टाकील. ३९ तुमच्यांतले जे शेष राहतील ते आपल्या शबूच्या देशी आपल्या अधर्मासुळे क्षीण होतील, आणि ते आपल्या वाढवडिलांच्या अधर्मासुळे त्यांच्याचप्रमाणे क्षीण होतील.

४० त्यांनी मजशी बेडमानी केली, हा त्यांचा व त्यांच्या वाढवडिलांचा अधर्म होय, असे ते कबूल करितील; त्याप्रमाणेच ते माझाविस्तु चालले ४१ या कारणासुळे मीहि त्यांच्याविस्तु होऊन त्यांस शबूच्या देशात आणिले आहे असे ते कबूल करितील; आणि त्यांचे बेसुनत (संस्कारविहित) हृदय लीन होऊन ते आपल्या अधर्माचा दंड मान्य करितील नर ४२ जो करार मीं याकोवाणी केला तो मी स्परेन; त्याप्रमाणेच इसहाक व अब्राहाम यांजशी माझा झालेला करार मी स्परेन व तो देशाहि मी स्परेन. ४३ देशांतून त्यांचा नायनाट होईल आणि जोपर्यंत तो त्यांच्याविहित ओस गाहील तोपर्यंत तो शब्दाथ भोगीत राहील; त्यांनी माझ्या निर्बांचा अव्हेर केला व माझे विधि तुक्क मानिले म्हणून त्यांच्या अधर्मावहू केलेला देड ते मान्य करितील. ४४ इतके आणें तरी ते आपल्या शबूच्या देशी असतां त्यांचा समूळ नाश करावा व त्यांशी केलेला करार अगदी मोहून टाकावा, एवढा त्यांचा मी अव्हेर करणार नाही अथवा त्यांचा मी यिकार करणार नाही; कारण मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे; ४५ मी त्यांच्या करितां त्यांच्या वाढवडिलांची केलेला करार स्परेन, मी त्यांचा देव व्हावें म्हणून मी सर्व राष्ट्रांदेशत त्यांन मिसर देशांतून बाहेर आणिले; मी परमेश्वर आहेह.

४६ जे विधि, निर्बां व नियम परमेश्वरांने आपल्या व इवाएल लोकांच्या मध्ये सीनाय पर्वताजबल मोळांच्या हस्ते ठाविले ते हेच होत.

१ परमेश्वर मोळाला म्हणाला, २ इवाएल
२७ लोकांस सांग: कोणा मनुष्यांने अघटिन नवस केला तर त्या माणसांचे मोल तू ठाविले ते

परमेश्वराला मान्य होइल. ३ तो बीस वर्षायासून साठ वर्षाच्या आंतला पुरुष असला तर पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे त्याचे मोल पश्चास शेकेल स्पैं असावे. ४ ती झी असली तर तिचे मोल तीस शेकेल असावे. ५ मुलगा पांच वर्षाहून मोठा व बीस वर्षाहून लहान असला तर त्याचे मोल बीस शेकेल व मुलीचे दहा शेकेल अमोऱे; ६ आणि मुलगा एक महिन्याहून मोठा व पांच वर्षाहून लहान असला तर त्याचे मोल पांच शेकेल व मुलगी असरी तर तीन शेकेल असावे; ७ पुरुष साठ वर्षाहून अधिक याजाचा असला तर त्याचे मोल पंथरा शेकेल व झी असल्यास दहा शेकेल असावे; ८ पण कोणी इतका कंगाल असला की तू घरविलेले दाम त्यास देतो अले नाहीत तर त्यांने याजकापुढे उमे राहावे, आणि याजकांने त्याचे दाम ठरावावे; नवम करणाऱ्याची शक्ति असेल त्याप्रमाणे याजकांने मोल ठरावावे.

९ लोक परमेश्वराला जे पशु अर्पण करीत असलात त्यापैकी एकदा पश्चात् नवस केला तर परमेश्वरास अर्पणयाचा तो पशु पवित्र समजावा, १० त्यांने तो खिलदूल बदलून नये, म्हणजे बाहटाबदूल वरा किंवा बन्याबदूल वाईट असा बदल त्यांने करू नये, त्यांने एका पश्चात् दुसरा दिलाच तर तो व त्याच्याबदूल दिलेला हे दोन्ही पवित्र समजावे. ११ लोक परमेश्वराला अपीत नाहीत असल्या अमुद पश्यपैकी तो असला तर तो याजकापुढे उमा करावा; १२ त्या पश्चूचे गुणावणुण पाहून त्याचे मोल याजकांने ठरावावे; तू घरविशील तितके त्याचे मोल समजावे. १३ नवस करणारा कांही मोल देऊन तो सोडवील तर याजकांने घरविलेल्या मोलांत आणखी एक पंचमांश भर घालून तें त्यांने यावे.

१४ कोणी आपले घर पवित्र कस्तु परमेश्वराला वाहिले तर याजकांने त्या घराचे गुणावणुण पाहून त्याचे मोल ठरावावे; याजक ठरवील तेवढे त्याचे मोल समजावे. १५ घर पवित्र कस्तु वाहणारा मोल देऊन तें सोडवूं पाहील तर तू घरविलेला

मोलांत एक पंचमांश भर घालून त्यांने तें याचे म्हणजे घर त्याचे होईल.

१६ आपल्या बतनाच्या जमिनीचा कांही भग जर कोणी पवित्र कस्तु परमेश्वराला वाहील, तर त्यांत वियांने पडेल त्या मानांने तू त्याचे मोल ठरवावे; एक होमरभर जवांची पेरणी त्यांत होत असली तर त्या शेताचे मोल पश्चास शेकेल ठरवावे. १७ योबेल वर्षी तें पवित्र ठेवायांत आंलं तरीह तू घरविशील त्याप्रमाणे त्याचे मोल व्हावे, १८ योबेल आस्त्यावर जर कोणी आपले शेत पवित्र करूं पाहील तर दुसऱ्या योबेल वर्षाला जितकी वर्षे असरील त्या मानांने याजकांने त्याचे तेवढे पैमे ठरवावे; तुळ्या अंदाजांतून तेवढे पैसे कमी करावे. १९ शेत पवित्र कस्तु ठेवणारा आपले शेत सोडवूं पाहील तर तू घरविलेल्या मोलांत आणखी एक पंचमांश भर घालून त्यांने तें याचे म्हणजे शेत त्याचे ठरेल. २० त्यांने तें शेत सोडविले नाही किंवा दुसऱ्या कोणास विकिले असेल तर भग तें यापुढे सोडवूं घेतो यावायाचे नाही; २१ तर योबेल वर्षी तें शेत सुटेल तेवढा पौणीये समर्पित केलेल्या शेताप्रमाणे परमेश्वराप्रीत्यर्थ तें पवित्र ठरेल अर्थात् तें याजकांचे वतन होईल. २२ दुसऱ्या कहून खरेदी केलेले व स्वतांच्या बतनांतून नसलेले असे शेत कोणी परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र करूं हस्तील २३ तर याजक योबेल वर्षापैकी त्याचा हिंगाव करील आणि जितके मोल तू घरविशील तितके परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र समजून त्याच दिवशी त्यांने देऊन टाकावे. २४ ज्याच्यापासून तें आरेभी खरेदी केले असेल, म्हणजे ज्याच्या बतनापैकी तें असेल त्याच्या ताच्यांत तें योबेल वर्षी पुनः जावे. २५ ज्याचे मोल तू घरविशील तें पवित्रस्थानातून्या चलनाप्रमाणे घरविलेला शेकेल म्हणजे बीस गेता.

२६ आमपश्यपैकी प्रवय वत्स परमेश्वराला घरविले आहे; त्यास कोणी पवित्र कस्तु वाहूं नवे; तो शुराडोरा-पैकी असो किंवा शेरडामेंद्रपैकी असो, तो परमेश्वराच्या आहे. २७ तो वत्स अमुद पश्चा असला तर त्यांने

तुम्ह्या द्वावाप्रमाणे जें मोल होईल त्यांत एक पंचमांश भर घाळून पाहिजे तर तो सोडवावा; पण तो सोडवीत नमला तर तुं द्विविलेल्या विंमतीस तो विकून टाकावा.

३८ नथापि कोणी आपल्या सर्वस्वार्थांकी जे कांही परमेश्वराला वाहिले असेल, मग तो मनुष्य असो, पण असो किंवा त्याच्या बलनांतील शेन असो, तें विकूं नये किंवा सोडवू नये; जे कांही वाहिले असेल तें परमेश्वराप्रायर्थ परमपवित्र समजावं. २९ एकाचा मनुष्यास वाहिले असलेले तर त्याला सोडवून घेतां येणार नाही; त्याचा वधन्च केला पाहिजे.

३० भूमीच्या उत्पन्नाचा दशमांश परमेश्वराचा आहे. मग तें जस्तीनांचे धान्य असो अथवा झाडांची

फळे असोत; तें परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र होय. ३१ आपल्या दिलेल्या दशमांशापैकी कांही त्यास दाम देऊन सोडविष्याची इच्छा असत्यास त्यांत त्यांने एक पंचमांशाची भर घाळून तें सोडवावं. ३२ गुरुंदोरे अथवा शेरडेंभेडरे यापैकी ज्यांची गणना काढीखालून चालून होते अशा प्रत्येक दहापैकी एकाएक पण परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र असावा. ३३ कोणी त्याचे गुणाव-गुण पाहूं नयेत किंवा त्यास बदलूं नये; कोणी त्यास बदलिलेलं तर तो व त्याचा बदला हे दोन्ही पवित्र समजावे; खंड देऊन ते सोडविनां यावयाचे नाहीत.

३४ ज्या आज्ञा परमेश्वरानं इस्ताएल लोकांसाठी सीनाय पर्वतापार्शी मोशाला दिल्या त्या शाच होत.

गणना

~*~*~*~

- १ इस्ताएल लोक मिसर देशांतून निघात्यावर
 २ दुम्यावा वर्यांच्या दुम्यावा महिन्याच्या प्रतिपदेस
 परमेश्वरानं सीनायच्या रानांत दर्शनमंडपांत
 मोशाला सांगिनले तें असें: २ इस्ताएल लोकांच्या
 मगच्या मंडळीची गणती कर: त्यांची कुळं आणि
 त्यांच्या वडिलांची घराणी यांस अनुसूसन प्रत्येक पुरुष
 नांवाप्रमाणे मोजून त्यांची शिरगणती कर: ३ जितके
 इस्ताएल वीस वर्षांचे किंवा त्यांहून अथिक वयाच्य
 युद्धास लायक असलील त्या सर्वांची त्यांच्या दवाप्रमाणे
 तुं आणि अहोन मिळून गणती करा. ४ प्रत्येक
 वंशांका एकाएक पुरुष म्हणजे जो आपल्या पूर्वजांच्या
 घराण्यांतला प्रमुख असेल त्यास आपल्यावरोबर प्या.
 ५ तुम्ह्यावरोबर जे अमावायाचं त्यांची नावं हीं:
 रुद्रवेण वंशांतला ग्रंथयुवाचा पुत्र अलीसूर;
 ६ शिमोनाच्या वंशांतला मुर्राशार्दैचा पुत्र शलभीयेल;
- ७ यहूदा वंशांतला आम्हीनाशवाचा पुत्र नहशोन;
 ८ इस्माखार वंशांतला मुवाराचा पुत्र नथनेल;
 ९ जबुद्धन वंशांतला हेलोनाचा पुत्र अलीयाव;
 १० योसेफुंत्राच्या वंशांत म्हणजे एफडॅम्याच्या
 वंशांतला आम्हीहूदाचा पुत्र अलीशामा, आणि मन-
 स्ताच्या वंशांतला पदाहमुराचा पुत्र गमर्येल;
 ११ बन्यामीन वंशांतला गिदेनोचा पुत्र अबीदान;
 १२ दान वंशांतला आम्हीशाईचा पुत्र अहीएजर;
 १३ आशेर वंशांतला आकानाचा पुत्र पामीयेल;
 १४ गाद वंशांतला दग्धवेलचा पुत्र एन्योसाप;
 १५ नफ्ताली वंशांतला एनानाचा पुत्र अहीरा;
 १६ मंडर्लीतून जे पुरुष निवडिले तें हे; ते आपआपल्या
 पूर्वजांच्या वंशांचे सरदार असून हजारहजार
 इस्ताएलांच्या पथकांचे प्रमुख होते. १७ ज्यांची नावं
 वर नमृद केलीं त्यांस मोशे व अहोन यांनी बगोवर

घेऊन १८ तुसन्या महिन्याच्या प्रतिपदेस सर्व मंडळी जमविली; तेव्हां इस्थाएल लोकांनी आपआपले कुळ व आपआपल्या पूर्वजांचे घराणे यांस अनुसरून दीस वर्षाचे व त्याहून अधिक वयाचे जे होते त्यांची शिरणगटी करून आपल्या नांवांच्या अनुकमाने आपली वंशावठ मांगितली. १९. परमेश्वराने मोक्षाला आक्षा दिली होती त्याप्रमाणे त्याने सीनाय रानांत त्यांची गणना केली.

२०. इस्थाएलाचा ज्येष्ठ पुत्र जो रुज्बेन त्यांच्या वंशाचे लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या अनुकमाने त्यांने केली; २१. रुज्बेन वंशांतील लोकांची जी मोजदाद केली ती अंताळीम हजार पांचशे भरली.

२२. शिमोनांच्या वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने करण्यात आली; २३. शिमोन वंशांतल्या लोकांची मोजदाद केली ती एकुणसाठ हजार तीनशे भरली.

२४. गाद वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने करण्यात आली; २५. गाद वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती पंचाळीस हजार सहाशे पन्नास भरली.

२६. यहुदा वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; २७. यहुदा वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती चौन्याहत्तर हजार सहाशे भरली.

२८. इस्साखार वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; २९. इस्साखार वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती चौपाई हजार चारशे भरली.

३०. जबुलून वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; ३१. जबुलून वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती सत्तावत्र हजार चारशे भरली.

३२. योसेपान्या पुत्रांपैकी एफाइमान्या वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; ३३. एफाइमान्या वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती चालीस हजार पांचशे भरली.

३४. मनशाच्या वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; ३५. मनशाच्या वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती बत्तीस हजार दोनशे भरली.

३६. बन्यामीन वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांच्या नांवांच्या अनुकमाने केली; ३७. बन्यामीन वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती पस्तीस हजार चारशे भरली.

३८. दान वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या बडिलांची घराणी यांस अनुसरून जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्ध

करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांन्या नांवांच्या अनुक्रमाने केली: ३९ दान वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती बासृष्ट हजार सातशे भरली.

४० आशेर वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांन्या वडिलांची घराणी यांस अनुसूल जितके पुरुष वीम वर्षांचे व त्यांहून अधिक वयाचे असून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांन्या नांवांच्या अनुक्रमाने केली: ४१ आशेर वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती एकचाळीस हजार पांचशे भरली.

४२ नफताली वंशांतील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांन्या वडिलांची घराणी यांस अनुसूल जितके पुरुष वीम वर्षांचे व त्यांहून अधिक वयाचे अमून युद्ध करण्यास लायक होते त्या सर्वांची नोंद त्यांन्या नांवांच्या अनुक्रमाने केली: ४३ नफताली वंशांतील लोकांची मोजदाद केली ती त्रेपत्र हजार चारशे भरली.

४४ मोशे आणि अहरोन आणि इस्माएलचे बारा समदार जे आपआपत्या वडिलांच्या घराण्याचे प्रमुख होते न्यांनी गणती केली ती इतकी भरली, ४५ या प्रकारे इस्माएल लोकांपैकी त्यांन्या वडिलांच्या घराण्यांप्रमाणे यांम वर्षांचे व त्यांहून अधिक वयाचे युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद झाली, ४६ ती एकदर महा लक्ष तीन हजार पांचशे पत्रास भरली.

४७ लेख्यांची हठगांबरोपर त्यांच्या वडिलांच्या वंशांप्रमाणे नोंद करण्यात आली नाही. ४८ कारण परमेश्वराने मोशाला सांगितले होतें की ४९ इस्माएल लोकांपैकी कफ्ट लेवी वंशाची गणती करू नये: इस्माएल लोकांच्या गणतीने त्यांचा समावेश करू नये; ५० तर आज्ञापटाच्या निवासमंडपावर, त्यांतील सर्व सामानावर व त्यासंबंधाने जे काही असेल त्यावर लेख्यांस अधिकारी नेमून उक: निवासमंडप आणि त्यांनें सर्व सामान हे त्यांनो वाहून त्यांने, त्यांतच त्यांनी सेवा करावी व आपले डंडे निवासमंडपासभोवार यांवै.

५१ निवासमंडप पुढे न्यावाचा असेल तंब्हां लेख्यांनीच तो मोडता: आणि तो उभा करावयाचा

असेल तंब्हां लेख्यांनीच तो उभा करावा; क्लोणी परका जबल आला तर त्यास जिवे मारावै. ५२ इस्माएल लोकांनी आपआपले डेरे आपआपत्या दलानुसार आपआपत्या छावणीत आपत्या निशाणांपांशी ठोकावै; ५३ पण लेख्यांनी आपले डेरे आज्ञापटाच्या निवासमंडपासभोवती ठोकावे म्हणजे इस्माएल लोकांच्या मंडळीवर कोण ब्वावयाचा नाही, आणि लेख्यांनी आज्ञापटाच्या निवासमंडपाचे रक्षण करावै. ५४ इस्माएल लोकांनी याप्रमाणे केले: परमेश्वराने मोशाला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी सर्व काही केले.

१ एकसेवराने मोशे व अहरोन यांस सांगितले: २ २ दर्शनमंडपाजबल सभोवार आपआपत्या निशाणांजवळ व आपआपत्या पूर्वजांच्या घराण्यांच्या व्यजेजवळ इस्माएल लोकांनी आपले डेरे यांवै. ३ पूर्वेस उगवतीकडे ज्यांच्या दलांप्रमाणे डेरे यावयाचे ते यहूदाच्या छावणीनील निशाणाचे लोक असावे: त्यांचा सरदार आम्मीनादावाचा पुत्र नहूळोन हा असावा. ४ त्यांच्या दलाची मोजदाद केली ती चौच्याहत्तर हजार सहाशे होती. ५ त्यांच्या शेजारी ज्यांनी डेरे यावयाचे ते इस्साखार वंशांतले असावे: इस्साखार वंशाचा सरदार सुवाराचा पुत्र नथनेल हा असावा; ६ त्यांच्या दलाची मोजदाद केली ती चौपत्र हजार चारशे होती; ७ त्यांच्यापुढे जबुल्हन वंशांतील लोकांनी राहावै: जबुल्हन वंशाचा सरदार हेलोनाचा पुत्र अलियाब हा असावा; ८ त्यांच्या दलाची मोजदाद केली ती सत्तावडे हजार चारशे होती. ९ या प्रकारे यहूदा वंशाच्या छावणीत त्यांच्या त्यांच्या दलांप्रमाणे त्यांची मोजदाद केली, तीप्रमाणे ते एक लक्ष शायदीं हजार चारशे होते. कूच करताना यांनीच अग्रभागी चालावै.

१० दक्षिण वाजूस रुडबेन वंशाच्या छावणीचे निशाण लावावै; या वंशांतील लोकांनी आपआपत्या दलांप्रमाणे राहावै; रुडबेन वंशाचा सरदार शंदूराचा पुत्र अलीमूर हा असावा. ११ त्यांच्या दलाची मोजदाद केली ती शेचाळीस हजार पांचशे होती. १२ त्यांच्या-

शेजारी विमोनाच्या वंशजांचे डेरे थावे, आणि विमोन वंशाचा सरदार सुरुशादैचा पुत्र शलुगीयेल हा असावा; १३ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती एकुणसाठ हजार तीनशे होती. १४ त्याच्या शेजारी गाढ वंशाच्या लोकांनी राहावें, आणि गाढ वंशाचा सरदार खुवेलाचा पुत्र एल्यासाप हा असावा; १५ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती पंचेचाळीस हजार सहावे पशास होती. १६ या प्रकारे रुडबेन वंशाच्या छावणीत त्यांच्यात्यांच्या दलांप्रमाणे त्यांची मोजदाद केली ती एक लक्ष एकावश हजार चारशे पशास होती. कूच करितांना त्यांची रंग दुसरी असावी.

१७ कूच करितांना त्यांच्यामाणे आणि सर्व छावण्यांच्या मध्यभागी लेव्याची छावणी आणि दर्शन-मंडप असावा; ज्या क्रमानं ते डेरे देतील त्याच क्रमानं त्यांनी आपआपल्या जागी आपआपल्या निशाणांचवळ राहून कूच करावे.

१८ पश्चिम बाजूस एफ्राइमाच्या छावणीचे निशाण लावावें आणि आम्हीहुदाचा पुत्र अलीशामा हा एफ्राइमाच्या वंशाचा सरदार असावा. १९ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती चाळीस हजार पांचशे होती. २० त्याच्या शेजारी मनशान्या वंशजांनी डेरे थावं आणि मनशान्या वंशाचा सरदार पदामुराचा पुत्र गमलीयेल हा असावा; २१ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती बत्तीस हजार दोनशे होती; २२ त्याच्या शेजारी बन्यामीन वंशानंतर्या लोकांनी राहावें, व बन्यामीन वंशाचा सरदार गिदेनीचा पुत्र अबीदान हा असावा; २३ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती पस्तीस हजार चारशे होती. २४ या प्रकारे एफ्राइम वंशाच्या छावणीत त्यांच्या त्यांच्या दलांप्रमाणे त्यांची मोजदाद केली ती एक लक्ष आठ हजार शंभर भरली. कूच करितांना त्यांची रंग तिसरी असावी.

२५ उत्तर बाजूस दान वंशाच्या छावणीचे निशाण लावावें आणि आम्हीशांदैचा पुत्र अहीयेजर हा दान वंशाचा सरदार असावा. २६ त्याच्या दलाची मोजदाद

केली ती बासष्ट हजार सालशे होती. २७ त्याच्या शेजारी आशेरन्या वंशजांनी डेरे थावे, आणि आशेर वंशाचा सरदार आकानाचा पुत्र पाणीयेल हा असावा. २८ त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती एकेचाळीस हजार पांचशे होती; २९ त्याच्या शेजारी नफताली वंशानंतर्या लोकांनी राहावें आणि नफताली वंशाचा सरदार एनानाचा पुत्र अहीरा हा असावा; ३० त्याच्या दलाची मोजदाद केली ती त्रेपन्ह हजार चारशे होती; ३१ या प्रकारे दान वंशाच्या छावणीत त्यांच्या त्यांच्या दलांप्रमाणे त्यांची मोजदाद केली ती एक लक्ष सप्तावश हजार सहावे होती. यांनी आपली निशाणे घेऊन सर्वांच्या पिछाडीस चालावें.

३२ इस्लाएल वंशानंतर्या ज्या लोकांची त्यांच्या त्यांच्या धराण्याप्रमाणे मोजदाद झाली ती ही: त्याच्या छावण्यांतील त्यांच्या दलांप्रमाणे ज्या सर्वांची मोजदाद करण्यात आली त्यांची संख्या एकंदर सहा लक्ष तीन हजार पांचशे पशास होती; ३३ या परमेश्वरानं मोशाल आळा दर्ली होती तीप्रमाणे लेवी वंशाची इस्लाएल लोकांबरोबर गणती केली नाही. ३४ त्याप्रमाणे इस्लाएल लोकांनी केलं: परमेश्वरानं मोशाला आळा केल्याप्रमाणे इस्लाएल लोक आपआपली कुळं व आप-आपल्या बडिलांनी घराणी यांच्या अनुक्रमाने आप-आपल्या निशाणापांती डेरे देन आणि कूच करीत.

१ परमेश्वर सीनाय पर्वताजवळ मोशाशी बोलला
३ त्या काळची अहरोन व मोहो यांची वंशावळ ही:

२ अहरोनाच्या पुत्रांची नांवे येणेप्रमाणे: ज्येष्ठ पुत्र नादाब, अबीहू, एलजार व इथामार. ३ अहरोनाचे पुत्र अभिषिक याजक होते व याजकाच्या नात्याने सेवा करण्यासाठी त्यांने त्यांस दीक्षा दिली होतां: त्यांची नांवे हीच होत. ४ नादाब व अबीहू यांनी सीनाय राहानं परमेश्वरासमोर अंशाकोक अग्रि अर्धिल्यावरून ते परमेश्वरासमोर मृत्यु पावले; त्यांस कांही संतति नव्ही, म्हणून एलजार व इथामार हे आपला बाप अहरोन याजकबरोबर याजकपण करीत असत.

५ परमेश्वरानं मोशाला मांगिनांन. ६ लेवी वंशानंतर्ल

लोकांस समीप आणुन् अहरोन याजकासमोर उमे कर; त्यांनी तेयाजबरोबर सेवा करावी. ७ अहरोन व सर्व मंडळी त्यांस जें कांहीं काम निवासमंडपाच्या सेवे-संवंधाने सोपितील तें त्यांनी दर्शनमंडपासमोर करावे. ८ दर्शनमंडपांतील सर्व सामानाचे आणि निवास-मंडपाच्या सेवे-संवंधाने जें कांहीं इखाएल लोक त्यांच्या स्वाधीन करितील त्यांने त्यांनी रक्षण करावे. ९ तू लेवी वंशांतील लोकांस अहरोन व त्याचे पुत्र यांच्या हवाली कर; इखाएल लोकांच्या तफें ते अहरोनास पूर्णपैणे समर्पण केले आहेत. १० अहरोन व त्याचे पुत्र यांची नेमणूक कर म्हणजे ते आपले याजकपण संभाळतील; कोणी परका मनुष्य त्यांच्याजवळ आला तर त्यास जिवे माशारे.

११ परमेश्वरानें मोशाला सांगितले की १२ पाहा, इखाएलाच्या पोटी प्रथम जन्मलेल्याच्या ऐवजी मी इखाएल लोकांतून लेवी वंशास घेतले आहे; हे लेवी वंशांतील लोक माझे होत; १३ सर्व प्रथम जन्मलेले आप्पे, कारण या दिवशी मिसर देशांतील सर्व प्रथम जन्मलेले मी मारून टाकिले त्याच दिवशी इखाएल लोकांतील मनुष्य अगर पशु यांचे सर्व प्रथम जन्मलेले मी आपणासाठी पवित्र घरविले, त्या अर्थी ते माझेच होत; मी परमेश्वर आहे.

१४ परमेश्वरानें स्थाय रानात मोशाला सांगितले की १५ लेवी वंशांतले जितके पुरुष एका महिन्याचे अथवा त्याहून अधिक वयाचे असतील त्यांची त्याची पितृ-कुळे व त्यांची घराणे यांस अनुसस्त गणती कर. १६ परमेश्वरानें मोशाला ही अशी आझा केली तीप्रमाणे त्यांने त्यांची गणती केली. १७ लेवीच्या पुत्रांची नांवे ही: गेरोन, कहाथ व मरारी. १८ गेरोनाच्या पुत्रांची नांवे त्यांच्या कुळांप्रमाणे ही: लिल्ली व शिमी. १९ कहाथाच्या कुळांप्रमाणे त्याचे पुत्र: अचाम, इसहार, हेबोन व उजीयेल. २० मरारीच्या कुळांप्रमाणे त्याचे पुत्र: माहली व भूरी. लेव्यांची त्यांच्या पितृ-कुळांप्रमाणे ही घराणी होत.

२१ गेरोनापासून लिल्ली व शिमी ही कुळे चालू

जाली; गेरोन वंशाची कुळे ही. २२ त्यांच्यापैकी जितके पुरुष एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे होते त्या सर्वांची संख्या सात हजार पांचदो भरली. २३ गेरोन कुळातल्या लोकांनी निवासमंडपाच्या मार्गे पवित्रमेस आपले डेरे यावे. २४ गेरोन वंशांच्या पितृ-कुळाचा सरदार लायेलचा पुत्र एल्यासाप हा असावा. २५ दर्शनमंडपांतील या वस्तु गेरोन कुळातल्या मनुष्याच्या हवाली केल्या जाव्या त्या या: निवासमंडप, तंबू, त्यावरील आनंदादन व दर्शन-मंडपाच्या दाराचा पडदा, २६ निवासमंडप आणि वेदी यांच्या सभोवार असलेल्या अंगणाचे पडदे, अंगणाच्या दाराचा पडदा आणि त्यांतील सर्व सामानास लागणाच्या दोन्या.

२७ कहाथापासून अचाम, इसहार, हेबोन व उजीएल ही कुळे चालू जाली; कहाथ वंशाची कुळे हीच. २८ त्यांच्यापैकी जे पुरुष एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे होते ते आठ हजार सहाव्ये भरले; पवित्रस्थानाचे रक्षण करावयाचे काम त्यांच्याकडे असे. २९ कहाथी कुळाच्या लोकांनी आपले डेरे निवासमंडपाच्या दक्षिण दिशेस यावे. ३० कहाथी वंशाच्या पितृ-कुळांचा सरदार उजीयेलाचा पुत्र अलीसापान हा असावा. ३१ कोशे, भेज, दीपकृष्ण, वेदी आणि पवित्रस्थानात सेवेसाठी असलेली पांते व पडदा ही त्यांच्या स्वाधीन करावी व त्यांच्या लिंगांचे काम त्यांकडे सोपावे. ३२ लेव्यांच्या सरदारांचा सरदार अहरोनाचा पुत्र एलाजार हा असावा; पवित्रस्थानाच्या वस्तूंचे रक्षण करण्याचे काम ज्याकडे सोपाले आहे त्यांजवर त्याची देखरेख असावी.

३३ मरारीपासून माहली व मूरी ही कुळे चालू जाली; मरारीची कुळे ही. ३४ त्यांच्यातले जे पुरुष एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे होते ते सहा हजार दोनशे भरले. ३५ मरारी वंशांच्या पितृ-कुळांचा सरदार अबीहाईलाचा पुत्र सूरीएल हा असावा; या कुळातल्या लोकांनी निवासमंडपाच्या उत्तरेस आपले डेरे यावे. ३६ त्यांच्या स्वाधीन या

वस्तु कावयाच्या त्वा त्वा: निवासमंडपाच्या फल्या व त्याचे अडसर, खांब, खुरच्या व त्यांचे सर्व उपकरण-साहित्य हीं त्यांच्या स्वाधीन करावीं व त्यांच्या निगेचे काम त्याकडे सोपावें; ३७ आणखी सभोवतालच्या अंगणाचे खांब आणि त्यांच्या खुरच्या, खुंख्या आणि दो-या हीं त्यांच्या स्वाधीन करावीं. ३८ निवास-मंडपाच्या समोर म्हणजे उगवतीस जे डेरे यावयाचे ते मोशे आणि अहरोन व त्यांचे पुत्र याचे असावे; पवित्रस्थानाचे रक्षण करण्याचे जें काम इस्त्राएल लोकांकडे सोपले होते तें त्यांनी करावें; परका कोणी समीप आला तर त्याला माळू टाकावें. ३९ परमेश्वराच्या आङ्गेप्रमाणे लेवी वंशातील प्रत्येक कुळाची जी गणती मोशे व अहरोन यांनी केली तीप्रमाणे एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुरुष बाबीस हजार भरले.

४० मग परमेश्वर मोशाला म्हणाल, इस्त्राएल लोकांपैकी जितके प्रथम जन्मलेले एका महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुरुष असलील त्यांच्या नांवांची गणती कर. ४१ इस्त्राएल लोकांच्या सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी लेवी वंश मजितीत्यर्थ घे; मी परमेश्वर आहें; आणि इस्त्राएल लोकांच्या पश्चंच्या सर्व प्रथम वत्सांच्या ऐवजी लेव्यांचे पशु घे. ४२ परमेश्वराच्या आङ्गेप्रमाणे मोशाने इस्त्राएलाच्या सर्व प्रथम जन्मलेल्यांची गणती केली. ४३ सर्व प्रथम जन्मलेले पुरुष जे एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे होते त्यांच्या नांवांची संख्या बाबीस हजार दोनशे आयाहत भरली.

४४ परमेश्वरानं मोशाला सांगितले, ४५ इस्त्राएलाच्या सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी लेवी, आणि त्यांच्या पश्चंच्या ऐवजी लेव्यांचे पशु घे; लेवी हे माझे होते; मी परमेश्वर आहें. ४६ इस्त्राएलाचे प्रथम जन्मलेले पुरुष लेव्यांच्या संख्येहून दोनशे आयाहत अधिक आहेत त्यांस खांड देऊन सोडावें म्हणून ४७ पुरुष-माणे पांच शेकेल संद यावा; पवित्रस्थानांतरत्या वस्त्राप्रमाणे ते घावे (शेकेल म्हणजे वीस गेरा); ४८ शा

अधिक असलेल्या प्रथम जन्मलेल्यांच्या खांडाचे जे रुपये येतील ते अहरोन व त्याचे पुत्र यांस यावे ४९ लेव्यांच्या योगे इस्त्राएलांचे प्रथम जन्मलेले सुटले त्यांखेरीज राहिलेल्यापासून मोशाने खांडाचे रुपये घेतले; ५० त्यांच्यापासून जी रकम घेतीली ती पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एक हजार तीनशे पासष्ठ शेकेल होती; ५१ परमेश्वरानं मोशाला आहा दिली होती तिच्याप्रमाणे त्यांने हे खांडाचे पैसे अहरोन व त्याचे पुत्र यांस दिले.

१ परमेश्वरानं मोशे व अहरोन यांस सांगितले,
 २ लेव्यांच्या पुत्रांपैकी कहायवंशजांची, त्यांची धराणी
 व त्यांची पितृकुळे यांस अनुसूल, गणती कर;
 ३ तीस वर्षांच्या वयापासून पत्रास वर्षांपर्यंतचे जे
 पुरुष दर्शनमंडपाच्या सेवेत दाखल होतात त्यांची
 गणती कर. ४ दर्शनमंडपांतील परमपवित्र वस्तूसंबंधाने
 कहायवंशजांनी सेवा करावयाची ती ही: ५ छावणीचे
 कूच होईल तेळ्हा अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी आंत
 जाऊन अंतरपट खालीं काढावा व त्यांने आङ्गपाताचा
 कोश झाकावा; ६ मग त्यांनी त्यावर तहशीच्या
 कातव्याच्यांवै आच्छादन घालावें; त्या सर्वंकर त्यांनी निळ्या
 रंगांचे कापड पसरावें; आणि कोशास त्यांच्या काळ्या
 बसवाव्या. ७ समर्पित केलेल्या भाकीच्या मेजावर त्यांनी
 निळ्या रंगांचे कापड पसरून त्यावर तबके, धुपाटणीं,
 कटोरे व पेयारणांची पात्रे ठेवावी; सततची भाकरहि
 त्यावर ठेवावी; ८ मग त्यांनी त्यावर किरमिजी रंगांचे
 कापड पसरून त्यावर तहशीच्या कातव्याच्यांवै आच्छादन
 घालावें आणि मेजाला काळ्या बसवाव्या; ९ आणि
 त्यांनी निळ्या रंगांचे कापड घेऊन दीपवृक्ष, त्यावरले
 दिवे, चिमटे, गुलदाने आणि सेवेच्या कामी पडणारी
 तेलांची सर्व पात्रे हीं झाकावी; १० दीपवृक्ष व त्यांचे
 सगळे साहित्य यांवर तहशीच्या कातव्याच्यांवै आच्छादन
 घालून ती सर्व नवघणाला बांधावी. ११ मग सोन्याच्या
 वेदीवर त्यांनी निळ्या रंगांचे वज्र पसरून वर तहशीच्या
 कातव्याच्यांवै आच्छादन घालावे आणि तिच्या काळ्या तिला

१ एका जातीचे जनावर.

बस्तवाच्चा; १२ पवित्रस्थानांतील सर्वे सेवासाहित्य निष्पाद्य रंगाच्चा कापडांत मुँडाळून त्यावर तहशाच्चा कातळाचें आच्छादन घालावें व तें सर्वे नववचनाळा बांधावें. १३ मग त्यांनी वेदीवरील सर्वे राख काळून तिच्यावर जांभळ्या रंगाचें कापड पसरावें; १४ आणि वेदीच्या सेवेची उपकरणे म्हणजे खुपाटणी, आंकडे, पावडी, कटोरे आदिकल्प वेदीचं सर्वे सामान तिजवर ठेवावें आणि वस्तू तहशाच्चा कातळाचें आच्छादन घालावें आणि तिच्या काळ्या बस्वाच्चा. १५ छावणीचं कूच होईल त्या वेळी अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी पवित्रस्थान व त्यांतील सर्वे सामान यांत आच्छादन घालाश्चाचें संपरित्यावर कहाणी यांनी तें सर्वे उचलून न्यावयास यावें, तथापि त्यांनी कोणत्याही पवित्र बस्तूला स्पर्श करू नये, केळा तर ते मरतील. मंडपांतीली ही ओळी कहाण्यांनी, बाहावयाच्ची. १६ अहरोन याजकाचा पुत्र एल्जार यास जें काम सोपून यावयाचें तें हें: दिव्याचें तेल, मुगंधी धूप, विरतरचा अन्नबळ, अभिषेकचें तेल, निवास-मंडप व त्यांतील सर्वे सामान आणि पवित्रस्थान व त्यांतील सर्वे सामान यांचे रक्षण त्यांने करावें.

१७ परमेश्वराने भेदें व अहरोन यास सांगितलें, १८ कहाणी वंशांतत्या कुळांचा लेण्यांतून उच्छेद होऊं देऊ नये; १९ त्यांचे असे करावें की जेव्हा ते परम-पवित्र बस्तूसमीप थेऊल तेव्हां त्यांनी मरू नये, तर जगावै म्हणून अहरोन व त्याचे पुत्र यांनी आंत येऊन त्यांतत्या एकेकाळ त्याचेत्याचें काम व ओळें नेमून यावें; २० पण पवित्र बस्तू पाहण्यासाठी त्यांनी क्षणभरही आंत जाऊ नये, ते गेले तर मरतील.

२१ परमेश्वराने मोशाला सांगितलें, २२ गेषेंन वंशजांचीही गणती त्यांची घराणी व त्यांची पितृकुळे यांसे अनुसरून करावी; २३ म्हणजे तीस वर्षापासून पश्चास वर्षांपर्यंतचे जे पुल्य दर्शनमंडपाच्या सेवेत दाखल होतात त्यांची गणती करावी. २४ सेवा करणें व ओळी बाहें यांसंबंधांनें गेषेंन्यांचें काम येणेप्रमाणें: २५ निवासमंडपाचे पडदे, दर्शनमंडप व त्यांचे

आच्छादन, त्यावर असलेले तहशाच्चा कातळाचें आच्छादन, दर्शनमंडपाच्या दाराचा पडदा, २६ निवास-मंडप आणि वेदी यांच्यासमोरती असलेल्या अंगणाचे पडदे, अंगणाच्या दाराचे पडदे व दोन्या आणि त्यांच्या सेवेस लागणारी उपकरणे हें सर्वे सामान त्यांनी उचलावें; आणि या वस्तूंसंबंधांनें जें कांही काम पडेल तें सर्वे त्यांनी करावें. २७ गेषेंन वंशांतत्या पुश्यांनी आपली सर्वे कामगिरी अहरोन व त्याचे पुत्र यांच्या आहेप्रमाणे करावी म्हणजे त्यांस जें कांही वाहून न्यावयाचें व जी कांही सेवा करावयाची त्या सगळ्याचा भार तुम्ही त्यांजवरच सोपवाचा. २८ दर्शनमंडपात गेषेंन कुळांतत्या पुश्यांची सेवा ही; त्यांनी अहरोन याजकाचा पुत्र इथामार यांच्या हातांखाली असावें.

२९ मरारीपुत्रांचीही, त्यांची घराणी व त्यांची पितृकुळे यांस अनुसरून, गणती करावी; ३० म्हणजे तीस वर्षांच्या वयापासून पश्चास वर्षांपर्यंतचे जे पुल्य दर्शनमंडपाच्या सेवेत दाखल होतात त्यांची गणती करावी. ३१ दर्शनमंडपांतत्या ज्या वस्तु वाहून निष्पाची कामगिरी त्यांस करावी लागेल ती ही: निवासमंडपाच्या कळ्या, अडसर, सांब आणि चुरूच्या, ३२ आणि समेवार असलेल्या अंगणांचे खाच, त्यांच्या चुरूच्या, भेदा, दोन्या आणि त्यांच्या सेवेस लागणारी इतर सर्वे उपकरणे त्यांनी धाळून न्यावी व त्यांची निगा राखावी; ही जी सगळ्या सामग्री त्यांना वाहून न्यावयाची तीतील दरएक वस्तु नांब येऊन त्यांच्या स्वाधीन करावी. ३३ मरारीच्या कुळांतत्या पुश्यांस जी सेवा दर्शनमंडपासंबंधांनें करावी लागेल ती हीच; त्यांनी अहरोन याजकाचा पुत्र इथामार यांच्या हातांखाली असावें.

३४ या प्रकारे मोरो आणि अहरोन आणि मंडळीचे सरदार त्यांनी क्षायपुत्रांची, त्यांची घराणी व त्यांची पितृकुळे यांस अनुसरून, ३५ म्हणजे तीस वर्षांच्या वयापासून पश्चास वर्षांपर्यंतचे जे पुल्य दर्शन-मंडपाच्या सेवेस दाखल काले त्यांनी गणती केली. ३६ ज्या पुश्यांची त्यांच्या कुळांप्रमाणे मोजदाद केली

ते दोन हजार सातशे पचास होते. ३७ कदाच कुलपैकी जे पुल्ह दर्शनमंडपांत सेवा करीत त्यांची गणती केली ती इतकी भरली, परमेश्वराने मोशान्याद्यारे आझा दिली होती तीप्रमाणे मोशे आणि अहरोन यांनी त्यांची मोजदाढ केली.

३८ गेषोंनी वंशांतत्या पुरुषांची गणती त्यांची घराणी आणि पितृकुले यांस अनुसस्त करण्यात आली, ३९ म्हणजे तीस वर्षांच्या वयापासून प्रातास वर्षांपैरंतच जे पुरुष दशेनमंडपात सेवा करीत त्यांची गणती केली; ४० ज्या पुरुषांची त्यांच्या घराण्याप्रमाणे, त्यांच्या पितृकुलांप्रमाणे मोजदाद केली ते दोन हजार सहारो तीस होते. ४१ गेषोंनकुकाठले जे पुरुष दशेनमंडपात सेवा करीत त्यांची मोजदाद केली ती इतकी भरली; परमेश्वरानं मोशाच्याद्वारे आळा दिली होती तीडमाणे मोहे आणि अहोरोन यांनी त्यांची मोजदाद केली.

४२ मरारी वंशांतस्या ज्या पुरुषांची गणती त्यांची वरारी
वरारी व पितुकुळ यांस अनुसरूप करण्यात आली,
४३ म्हणजे तीस वर्षांच्या बयापत्सून पंत्रास वर्षापर्यंतचे
जे पुरुष देशनमंडपात सेवा करण्यास जात त्यांची
मोजदाद केली; ४४ त्यांच्या कुळाप्रभाणे त्यांची संख्या
तीन हजार दोनशे होती. ४५ मरारीच्या कुळापैकी ज्यांचा
पुश्यांची गणती मोजो व अहोरोन यांनी परमेश्वरानें
मोगांच्याद्वारे दिलेल्या अजैप्रभाणे केली, ते हा के भरले.

४६ मोश, अहरोन आणि इसाएल्याचे सरदार यांनी लेव्यांची गणती त्यांची घराणी व पितृ कुळ यांस अनुसरून केली, ४७ म्हणजे तीस वर्षांन्या वयापासून पश्चास वर्षांन्या वयापर्यंतचे पुरुष दंगनंवंडाच्या सेवेत दाखल होऊन ओऱ्यां वाहाप्पांचे काम करीत, ४८ त्या सर्वोची संख्या आठ हजार पांचव्या ऐडी भरला. ४९ त्यांची सेवा आणि कामाचा भर यांस अनुसरून परमेश्वराच्या सांगव्यावरून मोशानुसार द्वारे त्यांची गणती करण्यात आली; परमेश्वरानं मोशाला आहा दिली होती नीप्रमाणे त्यांची गणती करण्यात आली.

१ एरमेश्वर मोशाला झणाळा, २ इशाएल
 ३ लोकांस अशी आळा कर : प्रत्येक महारोगी, प्रत्येक
 शावी आणि मयतामुळे अशुचि जालेता प्रत्येक
 जण यांस तुझी छावणीचाहेर घालवून थावें; ३ मग
 तो पुरुष असो अगर जी असो; त्या सर्वांस
 छावणीच्या बाहेर काढून लावावें; त्यांच्यामुळे तुमची
 छापणी अद्भुद होती कामा नये, कारण तेची माझा
 निवास आहे. ४ इशाएल लोकांनी त्याप्रमाणे केले;
 त्यांनी असल्या लोकांस छावणीच्याचाहेर लवून
 दिले; परमेश्वरांने मोशाला सांगितले त्याप्रमाणे
 इशाएल लोकांनी केले.

५ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, ६ इस्लाएल लोकांस
 असें संग: कोणा पुरुषानें अथवा लीने मानवाच्या
 हातून वडणारे एकादें पाप कूऱ्या परमेश्वरांनी बेझानी
 केली व तो अथवा ती दोषी ठरी, ७ तर
 त्यांनी स्वतः केलेले पाप पदरी घावें; ज्याचा
 त्यांनी अपराध केला असेल त्यास आपल्या अपराधा-
 बद्दल पुरा संद देतला त्यात आणखी त्याचा पांचवा
 हिस्सा भर घालावी; ८ पण अपराधाचा बदला
 घ्यावयास त्या मनुष्याचा कोणी वारस नसल्या तर त्या
 अपराधाबद्दल परमेश्वराला घ्यावयाचा संद याजकाचा
 व्हावा; जो प्रायश्चित्ताचा मेंदा त्याच्या प्रायश्चित्ताप्रीत्यर्थ
 अरिण्यांत येईल त्याशिवाय आणखी हा संद वेगळा.
 ९ इस्लाएल लोक ज्या पवित्र वस्तु समर्पित केलेला अंश
 म्हणून याजकापांडी आणितात त्या त्याच्याच होते.
 १० प्रत्येक मनुष्यानें पवित्र केलेल्या वस्तु याजका-
 च्याच होत; याजकास जे कांही कोणी देईल
 ते सर्व याजकांचे होय.

११ परमेश्वर मोशाल महणाला, १२ इस्ताएल
लोकोस सांगः जर कोणा पुरुषाच्या झार्चे पाऊल
वाकिंडे पढून तिने त्याजरी बेइमानी केली, १३ आणे
कोणा पुरुषाने तिजरी झुकर्मे केले, आणि ही गोष्ट
तिच्या पतीपासून छपली जाऊन प्रगट झाली नाही,
आणि ती अश झाली तरी तिच्याविसद्द कोणी सादी
नसला अथवा झुकर्मे करिनांना तिळा पकडिले नाही.

૧૪ આજિ તિચ્યા પતીચ્યા મનાંત પરપ્રેમશક્તિ ઉદ્ભવલી આજિ આપલ્યા જીચ્યા પાતિવ્રતિવિષયી ત્યાસ સંશેય આલ્ય અસૂન તી જર ખરોલા બ્રષ્ટ જાલી અસલી અથવા તિચ્યા પતીચ્યા મનાંત પરપ્રેમશક્તિ ઉદ્ભવન આપલ્યા જીચ્યા પાતિવ્રતિબહિલ ત્યાલ સંશેય આલ્ય આજિ તી વાસ્તવિક બ્રષ્ટ જાલી નસલી, ૧૫ તરફ ત્યા પુલાંને આપલી જી યાજકાકડે ન્યાબી આજિ તિચ્યાપ્રીત્યર્થ એક દશમાંસ એક જલ અર્પાચે, ત્યાંને ત્યાવર તેલ થાર્દું નયે આજિ ખૂએ ટેંદું નયે; કરણ પરપ્રેમશક્તિમુંઢે કેલેલેં મ્હણજે અધર્માંચે સ્મરણ દેણારે હે અભાર્પણ હોય. ૧૬ મળ યાજકાનેં ત્યા જીસ પુંઢે નેઝન પરમેશ્વરાપુંઢે ઉમેં કરાવેં; ૧૭ આજિ યાજકાનેં માતીચ્યા પાત્રાંત પવિત્ર જલ ઘ્યાવેં આજિ નિવાસમંડપચન્યા ભૂમીવરલી થોડી ધૂલ ધેઝન ત્યાંત ટાકાવીં; ૧૮ મળ યાજકાનેં ત્યા જીસ પરપ્રેમશક્તિમુંઢે ઉમેં કરુણ તિચ્યા ડોકાચે કેસ સોડાવે આજિ પરપ્રેમશક્તિંચે સ્મરણ દેણારે અભાર્પણ તિચ્યા હાતાવર ટેવાવેં આજિ શાપજનક કટુ જલ યાજકાનેં આપલ્યા હતીં ઘ્યાવેં; ૧૯ મળ યાજકાનેં ત્યા જીલા શાપથ ઘાલુન મ્હણાવેં, કોણ પુલાંને તુજગીં કુકમે કેલે નસલેં આજિ તું આપલ્યા પતીસ સોઝુન દુસ્યાકડે જાઉન બ્રષ્ટ જાલી નસલીસ તર તું શા શાપજનક કટુ જલચન્દ્યા પરિણામાપાસૂન મુક્ત રાણા; ૨૦ પણ તું આપલ્યા પતીસ સોઝુન દુસ્યાકડે રાહુન બ્રષ્ટ જાલી અસલીસ આજિ તુલ્યા પતીશિવાય પરપુલાંને તુજગીં સંબંધ કેલા અસલા તર-૨૧ મળ યાજકાનેં શાપજનક શાપથ તિલા ઘ્યાવયાસ લાવાવી આજિ મ્હણાવેં, પરમેશ્વર તુલી માંડી સડવું વ તુલેં પોટ ફુગવુન તુલા લોકાંચન્યા શાપાસ વ તિરસ્કારાસ પાત્ર કરો; ૨૨ મ્હણજે હે શાપજનક જલ તુલ્યા આંતચ્છાંત શિસુન ત્યાંને તુલેં પોટ ફુગેલ વ તુલી માંડી સડેલ; યાવર ત્યા જીનેં આમેન, આમેન, અસે મ્હણાવેં. ૨૩ મળ યાજકાનેં હે શાપજાંદ પુસ્તકાંત લિહુન ત્યા કદુ જરૂરાંત ખુલન ઘાવે; ૨૪ આજિ તેં શાપજનક કદુ જરૂર ત્યા જીસ પાજાવેં; તેં ત્યા જીચ્યા પોટાંત જાઉન

કદુલ ઉત્પન્ન કરીલ; ૨૫ આજિ યાજકાનેં હેં પરપ્રેમશક્તિંચે અભાર્પણ જીન્યા હાતુન ધેઝન પરમેશ્વરાપુંઢે ઓવાલાવેં આજિ વેદીપાણી વેઝન જાવેં; ૨૬ મળ યાજકાનેં ત્યા અભાર્પણાંથી સ્લારક મ્હણુન મુઠમર ધેઝન ત્યાવા વેદીવર હોમ કરાવા આજિ ત્યાનંતર જીલો તેં પાણી પાજાવેં. ૨૭ ત્યાંને તેં પાણી તિલા પાજિલે મ્હણજે અસે હોઇલ કી જર તી બ્રષ્ટ જાલી અસલી આજિ તિને આપલ્યા નવચાણી વેદ્માની કેલી અસલી તર હે શાપજનક જલ તિચ્યા ઠાર્યી શિસુન કદુલ ઉત્પન્ન કરીલ, તિંચે પોટ ફુગેલ, તિંચી માંડી સડેલ વ તિચ્યા લોકાંત તિંચે નાંબ શાપરશક હોઇલ; ૨૮ એણ તી જી બ્રષ્ટ જાલી નસૂન શુદ્ધ અસલી તર તી મુક્ત હોઇલ વ ગર્ભધારણાસ પાત્ર હોઇલ. ૨૯ જી આપલ્યા પતીસ સોઝુન પરપુલાંદી જાઉન અશુદ્ધ હોઇલ તેવાં પરપ્રેમશક્તિંચા હાચ નિયમ હોય; ૩૦ કોણ પુલાંસ પરપ્રેમશક્તિંચા ઉત્પન્ન હોઝન આપલ્યા જીવિષયી ત્યાંચે મન શૈક્ષિક જાલેં તર ત્યાંને ત્યા જીસ પરમેશ્વરસમોર ન્યાવેં આજિ બરીલ નિયમાપ્રમાણે યાજકાનેં તિચ્યાં સંબંધાંને સર્વ કાંઈ કરાવેં. ૩૧ મળ તો પુલાં અધર્માપાસૂન મુક્ત હોઇલ આજિ ત્યા જીચ્યા દુષ્કર્માંચે ફલ તિલા મિન્દેલ.

૧ પરમેશ્વર મોશાલ મ્હણાલા, ૨ ઇસ્થાએલ
૬. લોકાંત સંાગ: કોણી પુલાં અથવા જી નાર્જિરાચા મ્હણજે આપણાસ પરમેશ્વરાપ્રીત્યર્થ વાહુન ધેણ્યાચા વિશેષ નવસ કરીલ, ૩ તર ત્યાંને દ્રાક્ષારસ વ મદ્ય હી કર્યે કરાવીં, દ્રાક્ષારસાચા કિંચા મદ્યાચા ચિરકાહિ પિંક નયે, દ્રાક્ષાંચા કસલાહિ રસ પિંક નયે, એવંદેચ નહે તર તાર્જી નિયા સુકવિલેલી દ્રાક્ષસુદ્ધાં ખાંડ નયેટ. ૪ જિતકે દિવસ તો આપણાસ વાહુન હોઇલ તિતકે દિવસ ત્યાંને વિયાપાસૂન સાલપટાપર્યત દ્રાક્ષવેલાંચે કાંઈએક ખાંડ નયે. ૫ જિતકે દિવસ ત્યાંને વાહુન ધેણ્યાચા નવસ કેલા અસેલ, તિતકે દિવસ ત્યાંને આપલ્યા ડોકાવાર વસ્તરા ફિરંબ નયે; પરમેશ્વરાપ્રીત્યર્થ આપણાસ વાહુન ધેણ્યાચા સંગ્રહ કાળ ત્યાંને પવિત્ર અસાવેં આજિ આપલે કેસ વાર્હ વાવે. ૬ જિતકે દિવસ તો

परमेश्वरात्रीत्यर्थ आपणास वाहून घेईल तितके दिवस त्यानें कोणत्याहि प्रेताजवळ जाऊन नये. ७ त्याचा बाप, आई, भाऊ, बहीण यांपैकी कोणी मेले तरी त्यानें सुतक धरून नये, कारण देवासाठी वाहून घेतल्याचे चिन्ह त्याच्या डोक्यावर असते. ८ आपले वाहून घेण्याचे सर्व दिवस त्यानें परमेश्वरात्रीत्यर्थ पवित्र राहावे. ९ जर कोणी अक्षम्यात त्याच्याजवळ मरण पावला आणि त्यामुळे वाहून घेतल्याचे चिन्ह असलेले त्याचे डोके विटाळळे तर त्यानें शुद्ध होण्याच्या दिवशी म्हणजे सातव्या दिवशी आपले डोके मुंडावे. १० आठव्या दिवशी त्याने दोन होले किंवा पारब्याची दोन पिले दर्शनमंडपाच्या दाराशी याजकाकडे घेऊन जावी; ११ याजकाने एकाचा पापवलि व दुसऱ्याचा होमवलि अर्पण त्याच्यासाठी प्रायवित्त करावे; कारण त्या प्रेतमुळे त्याला दोष लागला म्हणून याजकाने त्याच दिवशी त्याचे डोके पुन: पवित्र करावे. १२ मग त्याने परमेश्वराला वाहून घेण्याच्या दिवसांचा नवस पुनरपि आवरावा; त्याने एक वर्षाचा मेंडा दोपारणासाठी आणावा; त्याचे पूर्वीचे दिवस हिंसोबांत धरून नयेत, कारण त्याचा वाहून घेण्याचा नवस ऋष शास्त्र.

१३ नाजीराचे वाहून घेण्याचे दिवस पुरे शाळे म्हणजे हा नियम पाळा: त्यास दर्शनमंडपाच्या दाराशी आणावे; १४ आणि त्याने परमेश्वरात्रीत्यर्थ अर्पण करावे; त्यानें एक वर्षाचा निर्देश मेंडा होमवलि म्हणून वर्षाचा, एक वर्षाची निर्देश मेंडा पापारण म्हणून अर्पणवी आणि शांत्यर्पणासाठी एक निर्देश मेंडा वर्षाचा; १५ वाणि एक टोपलीभर बेलमीर भाकडी म्हणजे तेलांत मळलेल्या सपिदाच्या पोळ्या आणि तेल चोपडलेल्या बेलमीर पापव्या आणि त्यांसोबतची अज्ञापेणे आणि पेशारपेणे अर्पिण्यास आणावी. १६ हें सर्व याजकाने परमेश्वरासमोर सादर कळून त्याचे पापवलि आणि होमवलि अपावै; १७ आणि टोपलीभर बेलमीर भाकडीसहित मेंडवाचे परमेश्वरात्रीत्यर्थ शांत्यर्पण करावे, आणि त्याचोवरचे अध्यापण आणि पेशारपेण ही याजकाने अर्पणवी. १८ मग नाजीराने वाहून घेतल्याचे चिन्ह असलेले

आपले डोके दर्शनमंडपाच्या दाराशी मुंडावें आणि आपले केस शांत्यर्पणाच्या खाली असलेल्या अभीकर टाकावे. १९ नाजीराने आपले वाहून घेण्याचे चिन्ह असलेले आपले डोके मुंडिल्यावर याजकाने मेळथाचा शिजविलेला फरा व टोपलीतील एक बेलमीर भाकर व एक बेलमीर पापडी हीं घेऊन नाजीराच्या हातांवर ठेवावी; २० याजकाने ती ओवाळ्याची म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळ्यावी; ओवाळ्येले उर आणि फरा हे याजकासाठी पवित्र समजावे; यानंतर नाजीरास द्राक्षरस विष्णाची मोकळीक आहे. २१ नाजीरास नवस, आणि आपणास परमेश्वरात्रीत्यर्थ अर्पण अर्पण-वाचे त्याविषयीचा नियम हा; यालेरीज त्याने शत्यनुसार वाटेल तें द्यावे; केलेल्या नवसाप्रमाणे त्याने वाहून घेण्याच्या नियमास अनुसृत वाणावें.

२२ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २३ अहरोन व त्याचे पुत्र यांस असे सांग: तुझी इस्लाएल लोकांस आशीर्वाद देतांना येणेप्रमाणे म्हणा:—

२४ परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो व तुम्हे संरक्षण करो;

२५ परमेश्वर आपला मुखप्रकाश तुजवर पाढो व तुजवर कृपा करो;

२६ परमेश्वर तुजकडे प्रसन्नमुख करो आणि तुला शांति देवो.

२७ हा रीतीने त्यांनी इस्लाएल लोकांवर माझे नाम मुद्रित करावे म्हणजे भी त्यांस आशीर्वाद देईन.

१ मग मोशाने नियमसंदर्भ उभा करण्याचे

७ संपविले आणि तो व त्यांतील सर्व सामान ही तैलाभ्यंग कळून पवित्र केली आणि वेदी व तिवी सर्व पात्रे हीहि तैलाभ्यंग कळून पवित्र केली. २ तेल्हां असे शाळे की इस्लाएलचे सरदार जे आपापल्या पितृकुलाचे मुख्य पुस्त होते त्यांनी अपावै आणिली; हे निरनिराळ्या वंशांचे सरदार असून त्यांची खालेसुमारी केलेल्या लोकांवर देसरेख होती; ३ त्यांनी परमेश्वराला अर्पण आणिले तें हें: वस्त्र जाकलेल्या सहा गाळ्या आणि बारा बैल म्हणजे दोन

दोन सरदारांमार्गे एक एक गाडी आणि एक एक सरदारामार्गे एक एक बैल; त्यांनी ती निवासमंडपासमोर नेऊन सादर केली. ४ मग परमेश्वर मोशाला मृणाला, ५ ती खीकर मृणजे दर्शनमंडपाच्या सेवेकडे त्यांचा उपयोग होईल आणि ती लेव्यांला प्रत्येकाच्या सेवेप्रमाणे वांदून दे. ६ तेव्हां मोशालांन्हे त्या गाढ्या व बैल घेऊन लेव्यांस दिले. ७ गेव्होनवंशजांस त्यांच्या सेवेप्रमाणे दोन गाढ्या आणि चार बैल दिले. ८ मरारीवंशजांस त्यांच्या सेवेप्रमाणे चार गाढ्या व आठ बैल दिले; हे सर्व अहरोन याजकाचा पुत्र इश्यामार याच्या हाताखाली होते; ९ पण कहाथ-वंशजांस कांहीं दिले नाही, कारण पवित्रस्थानांतील वस्तु आपल्या खांदावर वाहप्पाची सेवा त्यांस नेमून दिली होती. १० वेदीचा तैलाभ्यंग झाला त्या दिवशीं सरदारांनी तिच्या संस्काराची अर्पणे आणून वेदीपुढे सादर केली. ११ तेव्हां परमेश्वरानें मोशाला सांगितले की वेदीच्या संस्कारासाठी सरदारांनी आपआपले अर्पण आपआपल्या नेमिलेल्या दिवशी घेऊन यावे.

१२ पहिल्या दिवशीं ज्याने अर्पण आणिले तो यहूदा वंशांतील आम्मीनादाबाचा पुत्र नहशोन होता. १३ त्याचे अर्पण हे होते: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकडे तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अभ्यार्पणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरली होती; १४ धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, १५ होमार्पणासाठी एक गो-न्हा, एक मेंडा व एक वर्षाचे कोकरू. १६ पापार्पणासाठी एक बकरा, १७ शांत्वर्पणांसाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरै, हे सर्व अर्पण आम्मीनादाबाचा पुत्र नहशोन यावे आणिले.

१८ दुसऱ्या दिवशीं इसासावर वंशांतील सरदार सूदाराचा पुत्र नथनेल यावे अर्पण आणिले; १९ ती हे: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकडे तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अभ्यार्पणासाठी तेलांत मळलेल्या

सपिठाने भरली होती; २० धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, २१ होमार्पणासाठी एक गो-न्हा, एक मेंडा व एक वर्षाचे कोकरू, २२ पापार्पणासाठी एक बकरा, २३ शांत्वर्पणांसाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरै, हे सर्व अर्पण सूदाराचा पुत्र नथनेल यावे आणिले.

२४ तिसऱ्या दिवशीं जबुलुन वंशाचा अधिकारी हेलोनाचा पुत्र अलीयाब यावे अर्पण आणिले; २५ ती हे: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकडे तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अभ्यार्पणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरली होती; २६ धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, २७ होमार्पणासाठी एक गो-न्हा, एक मेंडा व एक वर्षाचे कोकरू; २८ पापार्पणासाठी एक बकरा, २९ शांत्वर्पणांसाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरै, हे सर्व अर्पण हेलोनाचा पुत्र अलीयाब यावे आणिले.

३० चौथ्या दिवशीं रुद्रबेनाच्या वंशाचा सरदार शेद्युराचा पुत्र अलीसूर यावे अर्पण आणिले; ३१ ती हे: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकडे तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अभ्यार्पणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरली होती; ३२ धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, ३३ होमार्पणासाठी एक गो-न्हा, एक मेंडा व एक वर्षाचे कोकरू, ३४ पापार्पणासाठी एक बकरा, ३५ शांत्वर्पणांसाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरै, हे सर्व अर्पण शेद्युराचा पुत्र अलीसूर यावे आणिले.

३६ पांचव्या दिवशीं शिमोन वंशाचा सरदार सुरीशादेवा पुत्र शळमीयेल यावे अर्पण आणिले; ३७ ती हे: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकडे तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अभ्यार्पणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरली होती; ३८ धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, ३९ होमार्पणासाठी

एक गो-हा, एक मेंढा व एक वर्षाचे कोकरू, ४० पाप-
र्णासाठी एक बकरा, ४१ शांत्यर्णासाठी दोन बैल,
पांच मेंढे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरू; हे
सर्व अर्पण सुरीशहूनच पत्र शालुविषय याने आणिले.

४२ सहाव्या दिवशी गाद वंशाचा सरदार दगुवलाचा पुत्र एल्यासाप यांने अपेण आणिले; ४३ तें हे: पवित्र-स्थानांतील चलाप्रमाणे एकजो तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोन्ही अपार्यणासाठी तेलंत मळलेल्या सपिदाने भरली होती; ४४ धुपाने भरलेलं दहा शेकेल सोन्याचे एक धुपाटणे, ४५ होपार्यणासाठी एक गोहा, एक मेंठा व एक वर्षाची कोकडू, ४६ पापार्यणासाठी एक बकरा, ४७ शात्वर्यणांसाठी दोन बैल, पांच मेंठे, पांच बकरे, आणि एक वर्षाची पांच कोकरे; हे सर्व अर्पण दगुवलाचा पुत्र एल्यासाप यांने आणिले.

४८ सतत्या दिवसी एफाईम वंशाचा सरदार अम्भोदाना पुत्र अलीशामा याने अपेण आणिल; ४९. तें हें: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एक्षो तीस शेकेल चांदीचं एक ताट आणि सत्स शेकेल चांदीचा एक कट्टोरा, हीं दोन्ही अवारपणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिणांने भरली होतीं; ५० धुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचं एक धुपाटणे, ५१ होमारपणासाठी एक गोहा, एक मेंदा व एक वर्षाचं कोकरू, ५२ पावारपणासाठी एक बकरा, ५३ शांत्यरपणासाठी दोन बैल, पांच मेंदे पांच बकरे आणि एक वर्षांची पांच कोकरू; हे सर्व अपेण आम्भोदाना पुत्र अलीशामा याने आणिल.

५४ आठव्या दिवशी मनस्तेवंशाचा सरदार पदाह-
सुराचा पुत्र गमलीयेल याने अर्पण आणिले; ५५ ते हे:
पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकजो तास शेकेल चांदीचे
एक टाट आणि सतत शेकेल चांदीचा एक कटोरा,
हीं दोन्ही अभायणासाठी तेलांत मळवेल्या सपिठाने
भरली होती; ५६ धुपाने भरलेलं दहा शेकेल सोन्याचे
एक धुपाटणे, ५७ होमायणासाठी एक गोदा, एक
मेंडा व एक वार्षाचे कोकडू, ५८ पापार्षणासाठी एक
बकरा, ५९ शांतर्पणासाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच

बकरे, आणि एक वर्षाची पांच कोकरें; हे सर्व अर्पण पदाहसुराचा पुत्र गमलीयेल याने आणिले.

६० नवव्या दिवसी बन्यामीन वंशाचा सरदार गिदेनोंचा पुत्र अबीदान यांने अपेण आणिले; ६१ ते हे: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकजो तीस शेकेळ चांदीचे एक ताट आणि सत्र शेकेळ चांदीचा एक कटोरा; ही दोही अप्राप्यासाठी तेलांत मळक्ळेल्या सपिठाने भरली होती; ६२ धुपांने भरलेले दहा शेकेळ सोन्याचे एक धुपाटणे, ६३ होमार्पणासाठी एक गो-हा, एक मेंदा व एक वर्षाचे कोकळ, ६४ पापार्पणासाठी एक बकरा, ६५ शांत्यर्पणांसाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकळे; हे सर्व अर्पण गिदेनोंचा पत्र अबीदान यांने आणिले.

६६ दहाव्या दिवारी दानवंशाचा सरदार आम्ही-
शाईचा पुत्र अहीएजर यांने अर्पण आणिले; ६७ तें हें:
पवित्रस्थानांतील चलाप्रमाणे एकदृश्ये तीस शेकेल चांदीचं
एक टाट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कटोरा,
ही दोन्ही अशार्याणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने
भरली होती; ६८ धुपाने भरलेलं दहा शेकेल सोन्याचं
एक धुपाणी, ६९ होमार्पणासाठी एक गोळा, एक
मेंडा व एक वर्षाचं कोरऱ, ७० पार्पणासाठी एक
बकरा, ७१ शांत्यर्पणासाठी दोन वैल, पांच मेंडे,
पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोरऱे, हें सर्वे
अर्पण आम्हीडाईचा पुत्र अहीएजर यांने आणिले.

७२ अक्रान्तव्या दिवशीं आशेर वंशाचा सरदार आक्रान्ताचा पुत्र पगीयेल यांने अर्पण आणिले; ७३ ते हें: पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकशें तीस शेकेल चांदीचं एक ताट आणि सत्तर शेकेल चांदीचा एक कडोरा, हीं दोन्ही अभारपणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरलेली होती; ७४ खुपाने भरलेलं दहा शेकेल सोन्याचं एक खुपाटणे, ७५ होमरपणासाठी एक गोळा, एक मेठा व एक वर्षांचे कोकऱ्य, ७६ पापापणासाठी एक बकरा, ७७ शांत्यपणासाठी द्वोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षांची पांच कोकऱ्य; हें सर्व अर्पण आक्रान्ताचा पुत्र पगीयेल यांने आणिले.

७८ बाराव्या दिवशी, नफताली बंशाचा सरदार एनानाचा पुत्र अहीरा याने अर्पण आणिले; ७९ तें हे : पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे एकदोने तीस शेकेल चांदीचे एक ताट आणि सत्र शेकेल चांदीचा एक कटोरा, ही दोनही अभारपणासाठी तेलांत मळलेल्या सपिठाने भरली होती; ८० खुपाने भरलेले दहा शेकेल सोन्याचे एक खुपाटणे, ८१ होमारपणासाठी एक गोन्हा, एक मेंडा व एक वर्षाचे कोकरू, ८२ पापारपणासाठी एक बकरा, ८३ शांत्यरपणासाठी दोन बैल, पांच मेंडे, पांच बकरे आणि एक वर्षाची पांच कोकरे; हे सर्व अर्पण एनानाचा पुत्र अहीरा याने आणिले.

८४ वेदीस तैलाभ्यंग झाला तेव्हां इस्ताएल लोकांच्या सरदारांकहन तिच्या संस्काराचे अर्पण हे होते; महणजे चांदीची बारा ताटे, चांदीचे बारा कटोरे व सोन्याची बारा खुपाटणी; ८५ एकेक चांदीचे ताट एकदोने तीस शेकेलांचे व एकेक चांदीचा कटोरा सत्र शेकेलांचा अशी एकंदर सर्व चांदीची पांच पवित्रस्थानांतील चलनाप्रमाणे दोन हजार चारांचे शेकेलांची होती; ८६ खुपाने भरलेली सोन्याची बारा खुपाटणी पवित्रस्थानाच्या चलनाप्रमाणे दहा दहा शेकेलांची होती; एकंदर सर्व खुपाटणी एकदोने बीस शेकेलांची होती. ८७ याचियाय होमारपणासाठी सर्व मिळून बारा गोन्हे, बारा मेंडे, वर्षावर्षाची बारा कोकरे हीं सर्व त्यांबोरवरच्या अभारपणासह होती; तसेच पापारपणासाठी बारा बकरे होते; ८८ आणि शांत्यरपणासाठी सर्व मिळून चोबीस बैल, साठ मेंडे, साठ बकरे आणि वर्षावर्षाची साठ कोकरे होती. वेदीचा तैलाभ्यंग झाल्यावर तिळा संस्कार करण्यासाठी हीं अर्पणे होती. ८९ मोशे परमेश्वरांशी बोलण्यास दर्शनमंडपात गेला. तेव्हा आज्ञापटाच्या कोशावर असलेल्या दोनही कर्लांगमध्यत्या दयासतवरून त्याने वाणी होताना ऐकीली; तो त्याजशी बोलता.

१ परमेश्वर मोशाल मृणाल, २ अहोनाला चांग की तुं दिवे लवक्षील तेव्हां दीपक्षासमोर साताहि दिव्यांचा प्रकाश पडावा. ३ अहोनाले

तमे केले; परमेश्वराने मोशाल आज्ञा दिली होती त्याप्रमाणे दीपक्षासमोर प्रकाश पडावा मृणून त्याने दिवे उजव्ले. ४ दीपक्षाच्ये सर्व काम बडीव सोन्याचे होते; तव्यासून नक्कीच्या फुलंपर्हत वर्दीव काम होते; परमेश्वराने मोशाल नमुना दाखविला होता त्याप्रमाणे त्याने तो दीपक्षु केला.

५ परमेश्वराने मोशाल सांचितले, ६ इस्ताएल लोकांमधून लेव्यांस वेगळे करून शुद्ध कर. ७ तुं त्यांच्या शुद्धीकरणासाठी येणेप्रमाणे करः पापक्षालनाच्या जलाचे त्यांजवर सिंचन कर, व त्यांनी आपल्या सगळ्या अंगावर वर्त्तरा फिरवावा, वजे खुपाची आणि शुद्ध व्यावे. ८ मग त्यांनी एक गोन्हा व तेलांत मळलेल्या सपिठाचे अभारपण वेळन यावे आणि पापारपणासाठी आलची एक गोन्हा आणाला. ९ मग तुं लेव्यांस दर्शनमंडपासमोर सादर करावे, आणि इस्ताएल लोकांची सर्व मंडळी तेथे जमवावी; १० मग तुं लेव्यांस परमेश्वरासमोर सादर करावे आणि इस्ताएल लोकांनी आपले हात त्यांजवर ठेवावे; ११ लेवी परमेश्वराची सेवा करणारे व्यावे यासाठी इस्ताएल लोकांच्या तरफे अहोनाने त्यांस ओवाळणी मृणून परमेश्वरासमोर सादर करावे. १२ लेव्यांनी आपले हात गोलांच्या डोकांवर ठेवावे; आणि तुं लेव्यांत्रीयथं प्रायविष्ट करण्यासाठी एक गोन्हा पापारपण व दुसरा होमारपण मृणून परमेश्वराला अर्पावा. १३ मग लेव्यांस अहोने व त्याचे पुत्र यांच्यासमोर उमे करून परमेश्वराला ओवाळणी मृणून अपोव्हं. १४ या प्रकारे तुं लेव्यांस इतर इस्ताएल लोकांपासून वेगळे करावे; लेवी हे माझे होणार. १५ यानंतर लेव्यांनी सेवा करण्यास दर्शनमंडपात जावे; तुं लेव्यांस शुद्ध केल्यावर ओवाळणी मृणून त्यांस अर्पावे. १६ कारण इस्ताएल लोकांतून ते मला सर्वस्ती वाहिलेले आहेत; इस्ताएल लोकांच्या पोटच्या सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐकजी भी त्यांस आपडे करून वेतले आहेत. १७ कारण इस्ताएल लोकांपैकी अवशा त्यांच्या पहारीकी सर्व प्रथम जन्मलेले माझेच आहेत, मग ते पुढी असोत की पण असोत;

मिसर देशांतील सर्व प्रथम जन्मलेले मी मारिले त्या दिवशी मी त्यांस आपल्यासाठी पवित्र केले. १८ इस्ताएल लोकांतील सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी मी लेव्यांस घेतले. १९ दर्शनमंडपांत इस्ताएल लोकांसाठी सेवा करावी व प्रायशित करावे म्हणून मी त्यांस इस्ताएलांतून वेजल अहरोन व त्याचे पुत्र यांस दान म्हणून दिले आहे, यासाठी की इस्ताएल लोक पवित्र-स्थानाच्या सत्रिध आले असतां त्यांजवर अनर्थ गुदरून नये. २० मोशे, अहरोन आणि इस्ताएल लोकांची सर्व मंडळी यांनी या प्रकारे लेव्यांचे केले, परमेश्वराने लेव्यांचिष्ठी मोशाला आज्ञा केली होती तीप्रमाणे इस्ताएल लोकांनी त्यांचे केले. २१ लेवी आपल्या पापाचे क्षालन करून पावत झाले; त्यांनी आपली बळे खुती आणि अहरोनाने त्यांस परमेश्वरासमोर ओवाल्यापी म्हणून अपिले; आणि त्यांच्या पापक्षाल्यार्थ अहरोनाने त्यांच्यासाठी प्रायशित केले. २२ त्यांनंतर अहरोन व त्याचे पुत्र यांसमोर दर्शनमंडपांत आपापली नेमिलेली सेवा करायासाठी लेवी गेले, आणि लेव्यां-संबंधाने यी आज्ञा परमेश्वराने मोशाला केली होती तीप्रमाणे त्यांचे त्यांनी केले.

२३ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, २४ लेव्यां-विषयीचा हा नियम: पंचविसाब्या वर्षांच्या बगापासून त्यांनी दर्शनमंडपासंबंधाची सेवा आचाराची; २५ ते पश्चास वर्षाचे शाल्यावर त्यांनी आपल्या या सेवाधर्मापासून मुक्त व्हावे, यांनंतर पुढे त्यांनी ही सेवा करू नये; २६ पण त्यांनी आपल्या भाऊवंदासह दर्शनमंडपांत रक्खकांचे काम करावे, दुसरी काहीं सेवा करू नये. लेव्यांस सोपलेल्या कामासंबंधाने तू त्यांचे असे करावे.

१ इस्ताएल लोक मिसर देशांतून निघाल्यावर २ दुसन्या वर्षांच्या पहिल्या महिन्यांत परमेश्वराने तीनाय रानांत मोशाला सांगितले, २ इस्ताएल लोकांनी वल्हांडण सण नेमिलेल्या काळीं पाळावा. ३ या महिन्याच्या चतुर्दशीस संध्याकाळी त्यांच्यासंबंधाचे सर्व विषय व नियम यांस अनुसरून तुम्ही तो नेमिलेल्या काळीं पाळावा. ४ मग मोशालाने इस्ताएल लोकांस वल्हांडण

सण पाळावयास सांगितले. ५ त्याप्रमाणे त्यांनी पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस सायंकाळी तीनाय रानांत वल्हांडण सण पाळिला; परमेश्वराने मोशाला आज्ञा दिली होती त्याप्रमाणे इस्ताएल लोकांनी केले. ६ एका मनुष्याच्या प्रेतामुळे अशुचि झालेले कांही लोक होते, त्यांस त्या दिवशी वल्हांडण सण पाळ्यांयेना, म्हणून ते त्या दिवशी मोशे व अहरोन यांजपाशी येऊन ७ मोशास म्हणाले, एका मनुष्याच्या प्रेतामुळे आप्ही अशुचि झाले आहो; तर इस्ताएल लोकांबरोबर नेमिलेल्या काळीं परमेश्वराला अर्पण आणण्याची आम्हांस का मनाई असावी? ८ मोशे त्यांस म्हणाला, जरा थांवा, म्हणजे परमेश्वर तुमच्या संवंधाने काय आज्ञा देईल ती मी ऐकलो.

९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १० इस्ताएल लोकांस सांग: तुमच्यांतला किंवा तुमच्या वंशजांतला कोणी प्रेतामुळे अशुचि झाल किंवा दूर प्रवासांत असल्या तरी त्यांने परमेश्वराप्रातीत्यर्थ वल्हांडण सण पाळावा. ११ दुसन्या महिन्याच्या चतुर्दशीस संध्याकाळी त्यांनी सण पाळावा आणि वल्हांडणाचा यशपणु वेळमीर भाकर आणि कडू भाजी यांबरोबर खावा; १२ त्यांने त्यांतून सकाळपर्यंत कांहीं राखून ठेवू नये व त्यांवे हाड मोहे नये; वल्हांडणाच्या सर्व विषीप्रमाणे त्यांनी हा सण पाळावा. १३ एकादा मनुष्य शुभिर्भूत आहे व प्रवासांत नाही, असे असूनहि त्यांने वल्हांडण सण पालण्याची हयग्रथ केली तर त्या व्यक्तीचा त्यजनांतून उच्छेद व्हावा; नेमिलेल्या काळीं त्यांने परमेश्वरास अर्पण आणिले नाही म्हणून त्यांच्या दुःखमांचे फल त्याला मिळेल. १४ तुमच्यांमध्ये राहणाऱ्या कोणा परदेशीयाला परमेश्वराप्रातीत्यर्थ वल्हांडण सण पालण्याची इच्छा असली तर त्यांने या सणाचे विषय व नियम यांस अनुसरून तो पाळावा. देशीय व परदेशीय या दोघासहि एकच नियम.

१५ ज्या दिवशी निवासमंडप म्हणजे आज्ञापटाचा डेरा उभा केला, त्या दिवशी मेघांने त्यावर छाया केली; संध्याकाळी तो निवासमंडपावर अप्रीसारखा भासल्य आणि सकाळपर्यंत राहिला. १६ असे नियम होत असे;

दिवसो मेघ त्यावर आन्द्रादन थाली, व रात्री तो अभी-सरखा भासे। १७ जेव्हां जेव्हां त्या देन्यावरून मेघ वर चढे तेव्हां तेव्हां इश्वाएल लोक कूच करीत आणि तो मेघ जेथें थांबे तेथें आपला तळ देत। १८ परमेश्वरान्या आहेने इश्वाएल लोक कूच करीत व त्यान्याच आहेने तळ देत; निवासमंडपावर जितके दिवस मेघ राही तितके दिवस ते तळ देऊन राहत। १९ मेघ निवासमंडपावर छाया कूलन बरेच दिवस तसाच राहिला तरी इश्वाएल लोक परमेश्वराचा निर्विध पाकूल कूच करीत नसत। २० कधीकधी मेघ थोडेच दिवस निवासमंडपावर छाया कूलन असे तेव्हां परमेश्वरान्या सांगप्राप्तमाणे ते तसेच तळ देऊन राहत आणि पुनः त्याची आज्ञा आली म्हणजे कूच करीत २१ कधीकधी मेघ केवळ संध्याकाळासून सकाळ्यर्थत राहत असे आणि सकाळी तो हालस्या म्हणजे ते कूच करीत: दिवसां किंवा रात्री मेघ वरतीं गेला की ते कूच करीत। २२ तो मेघ निवासमंडपावर छाया कूलन दोन दिवस राहिला, एक महिना राहिला किंवा एक वर्ष राहिला तरी ते कूच करीत नसत; तो वर चढला म्हणजे ते कूच करीत। २३ परमेश्वरान्या आहेने ते तळ देत व त्यान्या आहेने ते तळ हालीत; परमेश्वराने मोशान्या द्वारे त्यांस आज्ञा केली तीप्रमाणे त्यांनी परमेश्वराचा निर्विध पाळिला:

१ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, २ तुं

१० रुप्याचा पत्रा ठोकून दोन करणे बनीव; मंडळीस बोलावण्याचे असले आणि तळ उठवावयाचा असल म्हणजे त्यांचा उपयोग करावा। ३ हे दोन्ही करणे वाजविले म्हणजे सर्व मंडळी दग्नमंडपान्या दाराशी तुजपाशी जमा व्हावी। ४ एकच करणा वाजविला म्हणजे इश्वाल्लांच्या हजारांचे नायक म्हणजे सरदार यांनी तुजपाशी जमा व्हावै। ५ करण्याचा मोठा गजर केला म्हणजे पूर्व दिशेन्या गोटांनी कूच करावै। ६ असाच दुसऱ्यांदा मोठा गजर केला म्हणजे दक्षिण बाजूस असलेल्या गोटांनी कूच करावै; कूच करावयाचे असले म्हणजे करण्याचा एक मोठा गजर

करावा। ७ मंडळी एकच बोलावण्याची असल्यास करणा वाजवावा, पण मोठा गजर कळू नये। ८ अहरोनाचे पुत्र ते याजक त्यांनी हे करणे वाजवावे; हा तुम्हांस पितृयानपिड्या निरंतरत्वा विधि होय। ९ तुम्हांचा देशांत तुम्हांस त्रस्त करणाऱ्या जावूशी शुंजवयास निघाल तेव्हां तुम्ही करण्यांचा मोठा गजर करा; म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर यास तुमची आठवण होऊन शवूपसून तुमचा बचाव होईल। १० आपल्या आनंदान्या दिवशी, नेमिलेल्या सणान्या दिवशी आणि प्रत्येक महिन्यान्या आरभी आपले होमवति व शांतर्पणाचे बलि अर्पण करीत असतांना हे करणे वाजवा; ते तुम्हांचा देवास तुमची आठवण देतील; मी परमेश्वर तुमचा देव आहें।

११ दुसऱ्या वर्षी दुसऱ्या महिन्यान्या विसाव्या दिवशी आज्ञापाटान्या निवासमंडपावरील मेघ वर चढल्या। १२ तेव्हां इश्वाएल लोकांनी सीनाय रानांतूल कूच केले; नंतर मेघ पारानान्या रानांत स्थिर झाला। १३ परमेश्वराने मोशान्या द्वारे आज्ञा केली होती तिला अनुसरून त्यांनी पहिले कूच केले। १४ पहिल्याने यहूदा वंशान्या लक्ष्मणाचा टोल्याटोल्या होऊन त्यांचा झेंडा निघाला; त्यांचा सेनानायक आम्मीनाहावाचा पुत्र नहरोन हा होता। १५ इस्साखार वंशांतील लोकांचा सेनानायक सुवाराचा पुत्र नथनेल हा होता। १६ जुळून वंशांतील लोकांचा सेनानायक हेलोनाचा पुत्र अलीयाब हा होता। १७ मग निवासमंडप उत्तरल्या आणि गेंगोनपुत्रांनी व मरारीपुत्रांनी निवासमंडप उत्तरल्या कूच केल. १८ मग रुड्बेन वंशान्या लक्ष्मणाचा टोल्याटोल्या होऊन त्यांचा झेंडा निघाला; त्यांचा सेनानायक शंदेशुराचा पुत्र अलीसूर हा होता। १९ शिमोन वंशांतील लोकांचा सेनानायक सुरी-शाहैचा पुत्र शलभीयेल हा होता। २० गाद वंशांतील लोकांचा सेनानायक दग्धवेलाचा पुत्र एत्यासाप हा होता। २१ मग कहाण्यांनी पवित्रस्थानांतले साहित्य उचलून कूच केले; ते जाऊन पोहंचत तोंपर्यंत अगोदरन्यांनी निवासमंडप उभारून ठेविला। २२ एफर्डेम

वंशान्वया लक्षणस्या टोल्याटोल्या होऊन त्यांचा मोळा निघाला; त्यांचा सेनानायक आम्हीहुदाचा पुत्र अली-कामा हा होता. २३ मनश्शे वंशांतील लोकांचा सेनानायक पदाध्युताचा पुत्र गमलीयेल हा होता. २४ बन्यामीन वंशांतील लोकांचा सेनानायक गिदोनीचा पुत्र अवी-दान हा होता, २५ मग सर्व गोटांच्या मार्गे असलेल्या दान वंशान्वया लक्षणस्या टोल्याटोल्या होऊन त्यांचा मोळा निघाला; त्यांचा सेनानायक आम्हीशाहीचा पुत्र अहीएजर हा होता. २६ आजेव वंशांतील लोकांचा सेनानायक आकानाचा पुत्र पाणीयेल हा होता. २७ नफताली वंशांतील लोकांचा सेनानायक एनानाचा पुत्र अहीरा हा होता. २८ या प्रकारे इस्माएल लोक आपआपल्या सेनांच्या अनुकंपे प्रवासात कूऱ करीत.

२९ मोशाने आपला सासरा सिद्धांती रुखुवेल याचा पुत्र होवाव यास महट्ठे की परमेश्वराने आम्हांत्या देतो महणून संगितलेल्या प्रदंशाकडे आही जात आहो, तर तू आम्हांबोरव चल महणजे आही तुझे कल्याण करू; कारण इस्माएलांचे कल्याण करीन असे परमेश्वर बोलस्ता आहे. ३० होवाव त्यास महणात्या, मी नाही यावयाचा; मी आपला देश व आपले आपास यांजकडे जाईल. ३१ तेव्हा मोशे त्यास महणात्या, आम्हांस सोळून जाल नको; कारण या जंगलांत कोळेकोठे तळ यावयाचा ही तुला माहिती आहे; तू आम्हांस नेत्रांच्या ठिकाणी हो. ३२ तू आम्हांबोरव आल्यास परमेश्वर आमचे जे काही बरे करील त्याप्रमाणे आही तुझेहि अवश्य बरे करू.

३३ इस्माएल लोक परमेश्वराच्या पर्वतापासून मार्गस्थ होऊन तोन दिवसांची वाट चालून गेले; त्यांच्यासाठी मुकामाची जाग हेरम्याकरितां आज्ञापटाचा कोश त्यांच्यापुढे तीन दिवसांच्या वाटेवर गेला. ३४ ते तळ हालत्रून मार्गस्थ होत तेव्हा परमेश्वराचा मेघ दिवागां न्यांजवर ढाया करी.

३५ कोश पुढे जाप्यास निवाल्या महणजे मोशे महणत असे, हे परमेश्वरा, उठ, तुझ्या शर्वांची दाणदाण होवो, आणि तुझे द्वेषे तुजपुढे पलायन करीत. ३६ कोश

मोशम महणजे तो महणत असे, हे परमेश्वरा, इस्माएलच्या सहस्रावधि लोकांकडे परत ये.

१ मग लोक अरिष प्राप्त शान्त्यासारखे ११ परमेश्वराच्या कानाशी कुरुकुरू लागले; ते ऐकून परमेश्वराचा कोप भडकल्य आणि त्याच्या अमीने त्यांजमध्ये पेट वेऊ छावणीच्या हीवर असलेले लोक भस्म केले. २ तेव्हां लोकांनी मोशापांशी ओरड केली, आणि मोशाने परमेश्वराची प्रार्थना केली तेव्हां अमी शमल. ३ यावरून त्या स्थळावर्चे नाष्ट तबेरा (दहन) असे पडले, कारण परमेश्वराच्या अमीने त्यांजमध्ये पेट खेतला होता.

४ त्यांच्यामध्ये जो मिश्र समुदाय होता त्यांने सोस खेतला; आणि इस्माएल लोकहि पुन: रुदगांणे चालवून महणाले, आम्हांस खावयास मांस कोण देईल? ५ मिसर देशांत आम्हांस मासे अगदी फुकट स्वावयाला मिळत त्याची आटवण आम्हांस होते; त्याप्रमाणेच काकच्या, सरबुजे, शाकभाजी, कांदे, ल्यूज यांचीहि आम्हांस आठवण होते; ६ आमचा जीव मुकून गेला आहे; येथे कांहीच नाही; येथे पाहावे तो ला मानाखेरीज कांहीएक शृंगीस पडत नाही. ७ हा माना धर्मासारखा असून त्याचा रंग मोतांच्या रंगासारखा होता. ८ लोक चोहोंकडे फिळन तो जमा करीत व जात्यांत दलीत किंवा उखांत कुटीत आणि मग भांच्यांत झिजवून त्याच्या भाकी करीत; तेलांत तळलेल्या पुरीसारखी त्याची चव असे. ९ रात्री तळवर दंब पडले महणजे त्यावरोवर माना पडत असे. १० सर्व कुंदुबांतील लोक आपआपल्या तंदूळ्या दारांशी येऊन रुठत आहेत व त्यांच्यावर परमेश्वराचा कोप कार भडकला आहे, हे मोशाने ऐकून तेव्हां त्याला कार वाईट वाटले. ११ मोशे परमेश्वराम महणात्या तू आपल्या दासाला दुःख कां देत आहेत? तू या सर्व लोकांचा ० भार मजवर घालीत आहेस, यावरून तुझी मजवर कृपादृष्टि नाहीशी दिसतें; असे कां? १२ तू मला सांगतोस की जसा पिता ताण्या बाळास वाहून नेतो तसे तू, यांस, यांच्या पर्वजासे काशपूर्वक देऊ केलेलेच्या देशापात

आपत्त्या उराही धरन घेऊन जा; तर मी या सर्व लोकांचे गर्भेवारन केले आहे काय? त्या सर्वांस मी प्रसवले आहे काय? १३ या सर्व लोकांस पुरेल एवढे मांस मी कोदून आणू? ते मजकडे रडगांचे करीत आहेत की आम्हास खालवास मांस दे. १४ माझ्या एकव्याच्याने या सर्व लोकांचा भार साहबत नाहीं, तो मला असिशयित जड जात आहे. १५ मजकडी असेच वर्दम ठेवण्याची तुझी इच्छा असली तर मजवर तुझी कृपादृष्ट असल्यास मला एकदाचा माझ्या टाक; माझी दुर्दशा मला पाहू देऊ नको.

१६ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, तुझ्या माहिती-तले इशाएल लोकांचे जे वडील व सरदार आहेत त्यांतहू सत्तर जण निवृत्त त्यास दर्शनमंडपाच्या दारी घेऊन थे, व तेथे त्यांनी तुजबोरव, उमे राहावे. १७ मग मी उत्तरून तेथे तुजशी भाषण करीन, आणि तुझ्या ठारी जो दैवी सूर्ति आहे तीतली कांही त्यांच्या ठारी चालीन म्हणजे तुज्याबोरव, तेहि लोकांचा भार उचलिस्तील, मग तो तुला एकव्याचार वाहावा लगावार नाही. १८ तू या लोकांस सांग की उल्लं तुम्ही शुद्ध रहा म्हणजे तुम्हांस मांस खालवास मिळेल. आम्हांला खालवास मांस कोण देईल? आम्ही आपले मिस्रांत वरै होतो; हे तुमने रडगांचे परमेश्वराच्या काळी गेले आहे, तर परमेश्वर तुम्हांस मांस देणार आणि तुम्ही तें खाल. १९ तुम्ही तें केवळ एक दिवस, दोन दिवस, पांच दिवस, दहा दिवस, वीस दिवस खाल, २० एवढं नव्हे तर तुमच्या नाकांतू तें निघून तुम्हांस वीट येईपर्यंत तें तुम्ही महिनाभर खात राहाल; कारण तुमच्या ठारी वसत असलेल्या परमेश्वराचा तुम्ही त्यांच कल्प त्यांच्यासमोर असे रडगांचे गळूले की आम्ही मिस्र देशांतून निघाले कशाल? २१ मोशे म्हणाला, ज्या शिक्षणयें मी आहे त्यांचे पायदलच सहा लाल आहे आणि तू म्हणतोस की ते महिनाभर खात राहील एवढे मांस मी त्यास देईल. २२ त्यांस पुरे पाढ्यासाठी सर्व तुरेठोरे व शेरठेंमधेरे याचा वध करावा काय? अशवा त्यांस पुरे पाढ्यासाठी समुद्र-

तील सर्व भासे त्यांच्यासाठी धरन आणावे काय?

२३ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, परमेश्वराचा हात तोकडा काळा आहे काय? माझें म्हणाऱे तुम्हास प्रसवास येतें की नाही हे तू आतां पाहीली. २४ मोशाले बाहेर जाऊन लोकांस परमेश्वराचे म्हणाऱे कळविले, मग त्यांने लोकांतल्या बढिलापैकी सतर जण निवृत्त घेऊन तंबूभावती उमे केले. २५ मग परमेश्वराचे मेघाच्या ठारी उत्तरून मोशाली भाषण केले आणि त्यांच्या ठारीच्या दैवी सूर्तीनीली कांही घेऊन त्या सतर बढिलांच्या ठारी घातली; तेव्हां त्यांजवर आम्हा उत्तरतोच ते संदेश सांगू लागले; त्यानंतर उन्हा त्यांनी संदेश सांगितला नाही. २६ त्या वेळी दोन पुरुष छावणीतच राहिले होते, त्यांतील एकांचे नांव एलदाद व दुसऱ्यांचे नांव भेदाद असे होते; त्यांच्याबाबूहि आम्हा उत्तरला, ज्याची नोंद ज्ञाली होती त्यापैकी ते होते, पण ते तंबूकडे गेले नव्हते; ते छावणीतच संदेश सांगू लागले. २७ तेव्हा एक तला मनुष्यांने धावत जाऊन मोशाला कळविले की एलदाद व भेदाद हे छावणीत संदेश सांगत आहेत. २८ तेव्हा मोशाला सेवक नूनाचा पुत्र यदोशावा जो त्यांच्याजवळ तस्म-पणापासून होता तो त्याला म्हणाला, मोशे, माझ्या स्वामी, त्यांला मनाई कर. २९ मोशे त्यास म्हणाला, माझ्याकरितां तू त्यांचा हेचा करतोस काय? परमेश्वराचे सर्वच लोक संश्लेषे असते आणि परमेश्वराने आपल्य आत्मा त्या सर्वांच्या ठारी चालत्य असता तर तिली वरै होणे! ३० मग मोशे इशाएलाच्या बडीलजनासह छावणीत गेला. ३१ नंतर परमेश्वरपासून वायु सुटल्य व त्यांने समुद्रतळन लावे आणिले; ते छावणीवर व तिच्यासोभावी इके आणे की छावणीच्या अलीकडे पलीकडे एक दिवसाच्या मजलेपर्यंत जमिनीच्या पृथग्भागाबरला दोन हात उंच प्रदंश त्यांनी व्यापिल. ३२ तो सगळ्या दिवस, सगळी रात्र, दुसराहि सगळ्या दिवस लोकांनी उदून ते लावे गोळ केले; ज्यांने सर्वत कमी गोळ केले ते दहा होमर भाले; आणि त्यांनी ते सगळ्या छावणीच्या चोहीं बाजूस

परस्पर ठेविले. ३३ लाभ्याचे मास त्यांच्या दाढांखाली असून ते आसां ते चाचणार तो परमेश्वराचा कोष त्यांजवर भडकला व त्यांने तीव्र पटकी पाठळून त्यांचा संहार केला. ३४ त्या स्थलाचे नांव किंजोय-हक्काचा (सोस घेणा-त्यांच्या कबरा) असे पडले, कारण या लोकांनी सोस घेतला त्यांची प्रेते त्या ठिकाणी पुरली होती. ३५ किंजोय-हक्काचा येथून कूच कल्प हसेरोय येये जाऊन ते राहिले.

१ मोशाने कुशी लोकांती एक छी बायको
१२ केली होती म्हणून मिर्याम व अहरोन ही त्यांची

निदा करू लागली. २ ती म्हाणाली, परमेश्वर केवळ मोशालीचं बोलला आहे काय? आम्हांशी नाही का बोलला? हे त्यांचे बोलणे परमेश्वराने ऐकले. ३ मोशो हा पुल्य तर भूतलावरील सर्व मनुष्यांनून नव्ह होता. ४ परमेश्वराने मोशो, अहरोन व मिर्याम मास एकाएकी सांगितले की तुझी तिवे दर्शनमंडण्याकडे या. तेव्हां ती तिवे तिकडे गेली. ५ परमेश्वर येवत्संभांत उत्तरून तंबूच्या दाराशी उमा राहिल व त्यांने अहरोन व मिर्याम यांस बोलाविले तेव्हां ती पुढे गेली. ६ परमेश्वर त्यांस म्हणाला, माझे शब्द ऐका, तुमच्यामध्ये कोणी संदेश असत्यास भी त्यास दृष्टितात प्रगट होतो आणि स्वप्नात भी त्यार्ही भाषण करितो; ७ पण माझा सेवक मोशो तसा नाही, माझ्या सर्व वरायांत तो विधासू आहे. ८ भी त्यांजी प्रत्यक्ष स्पष्टपणे बोलत असतो, गृह असांने बोलत नसतो; परमेश्वरानंव स्वप्न्य माझा सेवक मोशो याच्या दृष्टीस पडत असता त्यांची निदा करवयास तुम्हास भीती कशी नाही बाटली? ९ मग परमेश्वराचा कोष त्यांजवर भडकला व त्यांने तेव्हून गमन केले. १० तंबूच्यास येवत्संभ निघून गेला तो इकडे मिर्याम कोडांने वर्फ-सारखी पांढरी झाली; अहरोनांने मिर्यामेकडे पाहिले तो ती कोडी बनली आहे असे त्यास दिसले. ११ मग अहरोन मोशाल्य म्हणाला, माझ्या प्रभू, आम्ही दोघांनी मूळपणांने यांगून पातक केले, त्याचा दोष आग्नेयवर ठेवून नको. १२ शरीर अंदे गलित झालं आहे असा कोणी

मनुष्य आईच्या पोनांतून निघतो त्याप्रमाणे ही मिर्याम मृतवत राहू देंदे नको. १३ तेव्हा मोशाने परमेश्वराचा धावा केला की, हे देवा, दया कल्प हिला वरे कर. १४ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, तिचा बाप तिच्या तोंडावर केवळ युकला असता तर तिला निदान सात दिवस लाज बाटली नसती काय? म्हणून सात दिवस तिला छावणीबाहेर बोहून ठेव, नंतर तिला छावणीत येऊ दे. १५ त्याप्रमाणे मिर्याम हिला सात दिवस छावणीबाहेर बोहून ठेविले; मिर्याम पुन्हा छावणीत येईपर्यंत लोकांनी आपला तळ हालविला नाही. १६ यानंतर हसेरोय येथून कूच कल्प त्यांनी पारान नांवाच्या रानांत डेरे दिले.

१ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, २ भी १३ इस्साएल लोकांस कलान देश देत आहे, तो हेरप्पासाठी मनुष्ये पाढीव; प्रत्येक वंशामध्ये एक एक सरदार पाढीव. ३ परमेश्वराची मोशाल्य आज्ञा झाली त्याप्रमाणे त्यांने पारान रानांतून लोक पाठविले; ते सगळे इस्साएल लोकांचे सरदार होते. ४ त्यांची नांवे ही: रुद्रेन वंशांतला जावुकुराचा पुत्र राम्युवा, ५ शिरोनांच्या वंशांतला होरीचा पुत्र शाफाट, ६ यहूदाच्या वंशांतला युकुब्रेचा पुत्र कालेब, ७ इस्साखाराच्या वंशांतला योसेफाचा पुत्र इगाल, ८ एफळ्हमाच्या वंशांतला नूनाचा पुत्र होशा, ९ बन्यामीन वंशांतला रापूचा पुत्र पाल्ली, १० जबुल्दन वंशांतला सोदीचा पुत्र गाहीयेल, ११ योसेफ वंशांतल्या मनदशे कुळांतला खुसीचा पुत्र गाही, १२ दान वंशांतला गमालीचा पुत्र आम्हीयेल, १३ आशीर वंशांतला मिकाएलाचा पुत्र सतुर, १४ नफताली वंशांतला वाप्सीचा पुत्र नाहव्यी, १५ आणि गादाच्या वंशांतला माझीचा पुत्र गळजेल, १६ देश हेरप्पास मोशाने पुल्य पाठविले त्यांची नांवे ही होती. नूनाचा पुत्र होशा यांचे मोशाने यहोवाचा असे नांव ठेविले. १७ मोशाने त्यांस कलान देश हेराव्यास पाठविले. तज्द! त्यांने त्यांस लांगितले की येथून दक्षिण देशावरून पहाडी प्रांतांत जा; १८ आणि देश केसा आहे,

देशांतील रहिवासी बळकट आहेत की दुर्बल आहेत, ते थोडे आहेत की कार आहेत, १९ ते लोक रहातात तो देश बरा आहे की बाईंट आहे, आणि त्याची वस्तीची नगरे उघडी आहेत की तटबंदीची आहेत, २० तसेच तेचील भूमि सुपीक आहे की नाहीत हे पाखून या. हिंमत घरा, व त्या देशाची कांही फळे घेऊन या. ते दिवस द्राक्षांच्या पहिल्या बहाराचे होते. २१ मग त्यांनी जाऊन सीन रानापासून हमायाच्या बाटेवर रहेवापर्यंत सर्व देश हेरिला. २२ ते दक्षिण प्रांतांतू हेवोनास गेले, तेचे अहीमन, शेवट आणि तत्त्वमय हे अनाकाचे वंशज राहत होते; हे हेवोन क्षहर मिसरांतील सोअन शहरावी सतत वर्षे वसले होते. २३ मध्य ते अचोल नाल्यापांची आले; तेचे त्यांनी द्राक्षांच्या घोसासहित एक काढी तोहन बेतली व ती दोन मनुष्यांनी कावडीवर घालून बाहिली; तसाच त्यांनी डाळिंवे व अंजीर यांचाहि कांही मासला घेतला. २४ इस्लाएल लोक त्या ठिकाणाहून द्राक्षांच्या घोस तोहन घेऊन आले; यावून त्या स्थलाचे नंब अचोल (घोस) नाला असे पडले. २५ देश हेरून ते चाळीस दिवसांनी परत आले. २६ ते हेर पाराम रानांतील कोदेश येथे मोशे, अहोरेन व इस्लाएलची सर्व मंडळी यांजपाशी येऊन दाखल कराले आणि त्यांनी त्या मंडळीस सर्व दूलंत सांगितला व त्या देशाची फळे त्यांस दाखविली. २७ त्यांनी मोशाला सांगितले: ज्या देशी नं आम्हांस पाठविले तो देश आम्ही पाहिला; त्यांत खरोसरच दुधामधाचे प्रवाह वाहत आहेत; तेपली ही फळे पाहा. २८ मात्र त्या देशाचे रहिवासी महाबलवान आहेत आणि तेथीली नगरे तटबंदीची असून फार मोठी आहेत; तेचे अनाकाचे वंशजाहि आम्ही पाहिले. २९ दक्षिण प्रांतात अमालेकाची वस्ती आहे; पाहाडी प्रदेशांत हिती, यवूसी आणि अमोरी हे राहतात; आणि समुद्रकिणीच्यावर व यांदेनंतीरी कलानी लोकांची वस्ती आहे. ३० तेचांनी मोशाच्या समोर आखेल्या लोकांस शांत करून कालेच महणाला, आण

त्या देशावर आतांच्या आसा चढाई करून जाऊन तो बेंड; तो जिंकाण्यास आपल्याला ताकद आहे; ३१ पण जे पुरुष त्याजवरोवर गेले होते ते महणाले, त्या लोकांवर स्फारी करण्यास आपल्याला ताकद नाही, कारण ते आपल्याहून बलाढ आहेत. ३२ त्याप्रमाणेच, जो देश हेरून ते आखे त्याविचयी इस्लाएल लोकांस त्यांनी अशी अनिष्ट वातमी दिली की भूमि तेचील रहिवाशास प्रासून टाकणारी आहे; तेचील लोक आम्ही पाहिले ते मोठे खिपाड आहेत. ३३ तेचे नफिलीम राक्षस महणे नफिली वराण्यातील अनाकाचे वंशज आम्ही पाहिले; तेच्या स्वतंत्र्या व त्यांच्या दृष्टीने आम्ही टोळ्यासरखे भासले.

१ तेचांन सर्व मंडळीने हेल करून विलाप १४ केला आणि द्योक रात्रभर रडले. २ सर्व इस्लाएल लोक मोशे आणि अहोरेन यांच्याविलळ कुरुकुर करू लावले; ती सर्व मंडळी त्यांस महणाली: आम्ही मिसर देशांत मेलो असतो किंवा याच रानात मेलो असतो तर वरै जाले असते. ३ परमेश्वरने आम्हांस या देशांत कां आणिले? तरवारीने आमचा निःपत व्यावा मूल्याने काय? आमच्या खिळा व मुळेवाळे यांनी खट होणार; मिसर देशी परत जावे हे वरै नव्हे काय? ४ ते एकमेकांस महणाले, आणण कोणास तरी नव्यक करून मिसर देशी यांचारी जाळे वला. ५ तेच्या मोशे आणि अहोरेन इस्लाएलच्या सर्व मंडळीसमोर उपडे पडले, ६ आणि देश हेरून आखेल्यापैकी नूतनाचा पुत्र यदोश्वाचा व यसुनेचा पुत्र कालेच यांनी आपली वर्षे फाडिली; ७ आणि ते इस्लाएल लोकांच्या सर्व मंडळीस महणाले, जो देश हेरीत आम्ही चोहोकडे फिरली तो अतिशयित उत्तम आहे. ८ परमेश्वर आम्हांवर प्रसन्न हाला तर तो त्या दुधामधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशांत आम्हांस नेऊ तो देहेल. ९ तुम्ही परमेश्वराविलळ बंड मात्र करू नका, अधवा त्या देशांच्या लोकांची भीति घरू नका, ते आमच्ये भव्य होणार, त्यांचा आधार तुटला आहे, आम्हांबोवर परमेश्वर आहे; त्यांची भीति घरू नका; १० पण सर्व मंडळी

महणून लगाली की यांत्रा दगडमार करा. तेव्हा दर्शन-मंडपात परमेश्वराचे तेज सर्व इसाएल लोकांच्या दृष्टीस पडले.

११ मग परमेश्वर मोशाला महणाला, हे लोक कोठवर माझा तिरस्कार करणार? आणि यांच्यामध्ये मी दाखलिलेली सगळी चिन्हे पाहूनहि दृष्टी असेही आणि यांनी तिरस्कार केला ते कोणीहि तो देश पाहणार नाहीत; १२ मी त्यांस मरीने मास्तु दाकितो व त्यांच्या वतनावरून त्यांचा वारसा काहून टाकून तुझेच त्यांच्याहून मोठे व प्रबल राष्ट्र करितो. १३ मोरो परमेश्वरास महणाला, तु आपले समर्थ्य दाखवून या लोकांस मिसरी लोकांतून काहून आणिले आहे, हे त्यांनी ऐकले आहे एवढेच नव्हे तर १४ हे त्यांनी या देशाच्या लोकांसह कलविले आहे; त्यांनी तर ऐकलें असेल की तुं परमेश्वर या लोकांच्या घरी वसत असून त्यांस प्रत्यक्ष दर्शन देतोस, तुझा मेव त्यांजवर राहतो आणि दिवसां मेवस्तंभांत व रात्री अभिसंभांत राहून तुं त्यांच्यायुद्धे चालत असतोस. १५ आतां तु या लोकांस समूल मास्तु दाकिले तर या राष्ट्रांनी तुझी कीर्ति ऐकली आहे ते म्हणतील, १६ जो देश परमेश्वराने या लोकांस प्रतिभेदे देऊ केला तेथे त्यांस त्याच्याने घेऊन जाववले नाही म्हणून रानांतर त्यांस त्यांने मास्तु दाकिले. १७ तर आतां हे परमेश्वरा, तुझ्या महणाच्या-प्रमाणे तुझा महिमा दाखीव; तुं म्हटले आहे की १८ परमेश्वर मंडकोच, दयेचा सगर, अधर्म व अपराध यांची क्षमा करणारा, जे दोषी असतील त्यांच्या दोषांवर झाकण न घालणारा असा आहे; तो बदिलांच्या अधर्मावृद्धल पुत्रपोत्रांच्या तिसन्या व चौप्या फिटीपर्यंत समाचार घेतो. १९ तुझ्या थोर दयेकुसार मिसर देशापासून येथपर्यंत जडी तूं या लोकांस अधर्माची क्षमा कर. २० परमेश्वर महणाला, तुझ्या महणाच्या-प्रमाणे मी करितो; २१ पण माझ्या जीविताची शपथ, अखिल पृथ्वी भूस्तु टाकणाऱ्या परमेश्वराच्या महिम्याची शपथ; २२ या सर्व लोकांनी माझा महिमा आणि मिसर

देशांत व रानांत मी दाखविलेली चिन्हे पाहूनहि दृष्टी असेही परीक्षा पाहिली आणि माझे सांगणे ऐकले नाही; २३ म्हणून जो देश मी त्यांच्या पूर्वजांस शपथपूर्वक देऊ केला आहे तो स्वरोखर त्यांच्या दृष्टीस पडावयाचा नाही; माझा यांनी तिरस्कार केला ते कोणीहि तो देश पाहणार नाहीत; २४ माझा दास कालेव यांची श्रुति निराळी आहे व तो पूर्णपणे मला अनुसरल आहे म्हणून या देशांत तो गेला होता त्या देशांत मी त्यास मात्र नेईन व त्याचा वंश तेथे वतन पावेल. २५ अमालेकी व कनानी यांची तव्यटींत वस्ती आहे म्हणून उद्यां वक्सा घेऊन कूच करा आणि तांच्या सुमुद्राच्या मार्गांने रानांत जा.

२६ परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांस सांगितले, २७ ही जी दुष्ट मंडळी मजविल्दु कुरकुरत आहे तिचे मी कोठवर सोटू? हे जे इसाएल लोक मजविल्दु कुरकुरत आहेत त्यांच्या कुरकुरी माझ्या कानावर आल्या आहेत; २८ म्हणून तुं त्यांस साग, परमेश्वर म्हणतो: माझ्या जीविताची शपथ, तुमचे म्हणणे माझ्या कानी आले आहे तदनुसूत मी तुमचे कीन; २९ तुमचीं प्रेते या रानांत पडतील, आणि गणती-प्रमाणे तुमच्या सर्वांगीकी वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे मजविल्दु कुरकुर करणारे असे ३० तुम्ही कोणीहि या देशात तुम्हांस वसवीन अशी मी शपथ वाहिली आहे त्यात जाणार नाही; युक्तेचा पुत्र कालेव व नूलाचा पुत्र यहोशवा हे मात्र जातील. ३१ या तुमच्या मुलांबालांविषयी तुम्ही म्हणालां की यांची लृट दोईल त्यांस मी त्या देशी पोंचवीन, आणि जो देश तुम्हीं तुच्छ मानिला आहे तो देश ते भेगितील; ३२ पण तुमचीं स्वतंत्रीं प्रेते या रानांत पडतील. ३३ तुमचीं प्रेते या रानांत पूळन नष्ट होत तोपर्यंत चालीस वर्षे तुमचीं मुलेंबाळे तुमच्या व्यभिचाराचे फळ भोगीत रानांत भटकत राहतील. ३४ देश हेरावयाल जे चालीस दिवस लगले त्यांतून प्रत्येक दिवसाला एक वर्ष अशीं चालीस वर्षे तुम्ही आपल्या दुक्कमांचा भार वाहाल, आणि तुम्हांस माझ्या ग्रातिकूळ

तेचा अनुभव घडेल. ३५ मी परमेश्वर हैं बोलतों आहें, जी तुष्ट मंडळी मजविलद्द जमली आहे तिन्हे मी असे खरोखर करीन; तिचा या रानांत विचिंत होईल, ती मर्झ जाईल. ३६ नंतर मोशान्हे देता हेरव्यास पाठविलेल्या ज्या पुरुषांनी परत येऊन देशाविषयी अनिष्ट बातमी सांगितली होती आणि सर्व मंडळीस परमेश्वराविलद्द कुरकुर करण्यास विचिंत होतें, ३७ ते देशाची अनिष्ट बातमी देणारे पुरुष भरीने परमेश्वरासमोर मृत्यु पावले. ३८ तथापि देश हेरव्यास गेलेल्या पुरुषांपैकी नुनाचा पुत्र गहोराचा आणि युकुलेचा पुत्र कालेल हे जीवंत राहिले. ३९ मोशान्हे इच्छाएल लोकांस हैं सांगितलें तेव्हां त्यांनी कार विलाप केला. ४० मा ते मोठ्या पहाटेस उठले आणि पर्वताच्या शिखरावर चढून महणाले, आमच्या कढून अपराध घडला पण आम्ही आतां तयार आहो; परमेश्वरानें बचव दिलेल्या स्थानी आम्ही जाऊ. ४१ तेव्हां मोशे महणाल, परमेश्वराच्या आहेचे उल्लंघन कां करितां? यांत तुम्हांस यश यावाच्ये नाही. ४२ परमेश्वर तुमच्यासम्यें नाही म्हणून चढाई करून नका, कराल तर शबूद्धन तुमचा संहार होईल. ४३ पाहा, तुमच्यापुढे अमालेकी व कलानी लोक आहेत म्हणून तुम्ही तरवारीगै पडाल; तुम्ही परमेश्वराच्ये अनुसरण करण्याचं मोडून माझे फिरला आहा म्हणून परमेश्वर तुम्हांवरोबर राहाव्याचा नाही. ४४ पण ते खिटाई फूल वर्षताच्या शिखरावर चढले; तरी परमेश्वराच्या कराराचा कोळा आणि मोशे हे छावणीतुल हालसे नाहीत. ४५ तेव्हां त्या पर्वतावर राहणारे अमालेकी व कलानी यांनी खाली उत्तरान त्यास मार देत हमार्यावैत पिटाकून लाविले.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ इच्छाएल
१५ लोकांस सोऽगः मी तुम्हांस तुमच्या वस्तीसाठी
 देऊ केलेल्या देशी तुम्ही जाऊन पोहचाल;
 ३ आणि परमेश्वराचीत्यर्थ युरुंडोरे किंवा शेरवेंमेहदे यांचे
 मुवासिक हस्य करूनै म्हणून परमेश्वराचीत्यर्थ हवन कराल,

मग तें होमबलीचं असो किंवा तो नवस फेड्यासंबंधाचा, खुशीने दिलेल्या बलीसंबंधाचा किंवा तुमच्या नेविलेल्या सणांतला यज्ञ असो, ४ तेव्हां यज्ञ करण्याचांने प्रत्येक कोक्रबरोबर परमेश्वराचीत्यर्थ एक चतुर्थीश हिनभर तेलांत मळ्येल्या एक दशांचा एका सपिठाचं अभ्रार्पण करावे, ५ आणि चतुर्थीश हिन द्राक्षारसाचं पेयार्पण करावे. ६ दर मेढ्यामार्हे एक तृतीयांश हिन तेलांत मळ्येल्या दोन दशामांश एका सपिठाचं अभ्रार्पण करावे, ७ परमेश्वरास मुवासिक हस्य म्हणून एक तृतीयांश हिन द्राक्षारसाचं पेयार्पण करावे. ८ तुम्ही परमेश्वराचीत्यर्थ होमबलि अथवा नवस फेड्यासाठी बळि किंवा शांत्यर्पणाचा बळि म्हणून गोळा अपाळ तेव्हां ९ गोळाचं अर्पण करण्याचांने त्याजबरोबर अर्था हिन तेलांत मळ्येल्या तीन दशामांश एका सपिठाचं अभ्रार्पण करावे. १० परमेश्वराचीत्यर्थ मुवासिक हस्य म्हणून अर्था हिन द्राक्षारसाचं पेयार्पण करावे. ११ प्रत्येक गोळा, प्रत्येक मेंडा, प्रत्येक कोकळे व प्रत्येक करूळ यांसह वर सांगिताल्याप्रमाणे अर्पण करावे. १२ तुमच्या यज्ञपूज्यासंख्येप्रमाणे प्रत्येकामह याप्रमाणे अर्पण करावे. १३ देशांन जन्मलेले कोणा परमेश्वराचीत्यर्थ मुवासिक हस्य अर्पितील त्या समयी त्यांनी असेच करावे. १४ तुमच्यावरोबर राहत अमलेल्या अथवा पितॄशानपिण्या तुमच्यासम्यें वस्ती करून राहिलेल्या कोणा परदेशीवाला हे मुवासिक हस्य अर्पवयाची इच्छा शाली तर तुमच्याप्रमाणेच त्यानंहि करावे. १५ एकदर सर्व मंडळीसाठी म्हणजे तुम्हांसाठी व तुम्हांवरोबर राहणाच्या परदेशीवालांची एकच विधि: तुमच्या पितॄशानपिण्या तुम्हांम हा निरतरका विधि होय; परमेश्वराला जसे तुम्ही तसाच परदेशीवाली होय. १६ तुम्हांसाठी व तुमच्यावरोबर राहणाच्या परदेशीवालांचा एकच नियम व एकच विधि असाला.

१७ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १८ इच्छाएल लोकांस सोऽगः ज्या देशांत मी तुम्हांने नेत आहें तें १९ त्या देशांतहैं अज खाल तेव्हां तुम्ही त्यांतहैं काही परमेश्वराचीत्यर्थ समर्पित अंश म्हणून अपावै. २० प्रथम

मळ्येल्या कणिकेनी एक पापांडी परमेश्वराप्रीत्यर्थ समर्पित अंश महणून अर्पावी; तुम्ही आपल्या स्वल्पांतला समर्पित अंश दृष्टून अर्पितां त्याप्रयाणे ही अर्पावी. २१ तुम्ही पिण्डानपिण्डा आपल्या प्रथम मळ्येल्या कणिकेचा कांही भाग समर्पित अंश महणून परमेश्वराला अर्पावा.

२२ परमेश्वरानें मोशास दिलेल्या या सगळ्या आळांपांकीं कोणीहि जर तुम्ही कोणी उक्कून मोडाल, २३ महणजे अर्थांत मोशाच्या द्वारे परमेश्वर आळा देऊ लागला त्या दिवसापासून पुढे तुमच्या एकंदर पिण्डानपिण्डा परमेश्वराकून मिळालेल्या ज्या सगळ्या आळा त्यापैकी एकादी उक्कून मोडाल, २४ आणि मंडळीस नकळत ही चूक घडली असली, तर सर्व मंडळीने परमेश्वरास सुवासिक हव्य मूळून एडा गोळाळाना होमवस्ति याचा व त्यावरोबर निमग्नातुसार त्याचे अन्नार्पण व येवार्पण यावें आणि पापार्पणासाठी एक बक्करा याचा. २५ मग याजकानें इशाएल लोकांच्या सर्व मंडळीसाठी प्रायशित करावें, महणजे त्यांस क्षमा होईल; करण त्याचे पाप केवळ उक्कून झाले असून त्यांनी आपल्या ह्या उक्कीबळ आपले अर्पण महणजे परमेश्वराप्रीत्यर्थ हव्य आणि आपला पापवलि त्याजसमोर अर्पिला आहे. २६ त्याचप्रमाणे इशाएल लोकांच्या सर्व मंडळीच्यें व त्यांच्यामध्ये वस्ती करणाऱ्या परदेशीयांचेहि पाप क्षमा करायात येईल; करण या सर्व लोकांसुंवधानें ही चूक नकळत झालेली आहे. २७ कोणी एकादा मनुष्य उक्कीने पाप करील तर त्याने एक वर्षाची बक्करी पापवलि महणून अर्पावी. २८ याजकानें त्या उक्कून पाप करणाऱ्यासाठी परमेश्वरासमोर प्रायशित करावें. २९ उक्कून कांही कृत्य करणारा, मग तो इशाएल लोकांत जन्म पावलेला स्वदेशीय असो किंवा तुमच्यात राहणारा परदेशीय असो, त्या सर्वविषयीं तुम्हांस एकच नियम. ३० जाणूनबुजून कांही कृत्य करणारा पुरुष, मग तो स्वदेशीय असो कीं परदेशीय असो, परमेश्वराची निवा करणारा होय; त्या मनुष्याचा स्वजनांतुल उच्छेद व्या. ३१ जो परमेश्वराचे वक्तन तुम्ही समजतो व त्याच्या आळा मोडितो त्याचा सर्वस्तो

उच्छेद व्यावा; त्याच्या दुःखांतीचे त्याला फळ मिळेल.

३२ इशाएल लोक रानांत राहत होते तेव्हां एका जग्यायवारीं एक मनुष्य लाकडे गोव्य करितांना आढळला. ३३ ज्यांस तो मनुष्य लाकडे गोवा करितांना आढळला ते त्यास मोशे, अहरोन व सर्व मंडळी यांज-कडे घेऊन गेले. ३४ त्यांनी त्यास अटकेत टेविले, कारण असल्या मनुष्यांचे काय करावें याविषयीं कांही स्थां सांगितले नव्हते. ३५ तेव्हां परमेश्वरानें मोशाला सांगितले, ह्या मनुष्याला अवश्य जिवे मारावें; मंडळीच्या सर्व लोकांनी छावणीबाहेर त्यास दगडमार करावा. ३६ तेव्हां सर्व मंडळीनें त्यास छावणीबाहेर नेऊन दगडमार केला आणि तो भेला; परमेश्वरानें मोशाला आळा दिली तसें त्यांनी केले.

३७ परमेश्वर मोशाला महणाला, ३८ इशाएल लोकांस आळा कर की त्यांनी पिण्डानपिण्डा आपल्या वज्रांच्या काठांस गोडे लावावे, आणि प्रत्येक काठांच्या गोळ्यांवर निळ्या रंगाची फीत लावावी; ३९ ह्या गोळ्यांना उद्देश असा कीं ते तुमच्या नजरेस पहन परमेश्वराच्या सगळ्या आळांचे तुम्हांस स्मरण व्यावें, व तुम्ही त्याच्या आळा पाळव्या; आपल्या मनास येईल तसा व आपल्या नजरेस येईल तसा तुम्ही व्यभिचार कीत आलां तसा करू नये; ४० तर तुम्ही परमेश्वराच्या सर्व आळांची आठवण कूळन त्या पाळव्या व आपल्या देवाप्रीत्यर्थ पवित्र व्यावें. ४१ तुमचा देव व्याव महणून ज्याने तुम्हांस मिसर देशांतून बाहेर आणिले तो भी परमेश्वर तुमचा देव आहें.

१ कोरह विन इसहार विन कहाय विन
१६ लेवी, आणि रुद्धवेन वंशांतील अलीयाचाचे पुत्र दायान व अवीराम आणि ओन विन पेलेथ २ हे इशाएल मंडळीतले कांही लोक महणे मंडळीचे अडीचीचे सरदार बरोबर घेऊन मोशावर उठले; हे सरदार लोकांतिनिधि असून अबूदार पुरुष होते; ३ ते मोशे व अहरोन यांजविस्त उढून त्यास महणाले, तुम्ही फारच आढळता मिरवितां. ४ मंडळींतील प्रत्येक

मनुष्य पवित्र आहे आणि परमेश्वर त्याच्यां ठारी आहे, तर तुम्ही परमेश्वराच्या मंडळीवर वर्चस्व कां चालवितो ? हे ऐकून मोशे उपडा पडला, ५ तो कोरह व त्याचे सापीदार यांस म्हणाला, परमेश्वराचे कोण व पवित्र कोण हे परमेश्वर उद्यां सकाळी दाखवील व त्यांस आपल्यासमीप येऊ देईल; ज्यांस तो निवडील त्यांस तो आपल्यासमीप येऊ देईल. ६ तर आतां, हे कोरह, तू आणि तुम्हे सर्व सोबती खुपाटणी घ्या; ७ आणि उद्यां त्यांत अग्र ठेवून परमेश्वराला धूप दाखवा; मग परमेश्वर ज्यास निवडून घेईल तोच पवित्र ठेरेल; लेव्याचे वंशजहो, तुम्हीच आठवता मिरविणारे आहां; ८ मग मोशे कोरहास म्हणाला, लेव्याचे वंशजहो, ऐका : ९ तुम्ही परमेश्वराच्या निवासमंडलाची सेवा करावी आणि मंडळीची सेवा करण्यासाठी त्याजसमोर उभे राहावें म्हणून परमेश्वराने तुम्हांस आपल्यासमीप येऊ दिले; या कार्यासाठी परमेश्वराने तुम्हांस इशाएल लोकांच्या मंडळीतूल वेगळे केले हे योडे झाले काय ? १० तुला व तुश्या सर्व लेव्यी भाऊबंदांस परमेश्वराने आपल्यासमीप घेतले असून याजकाचे पदाहि तुम्ही मिळवू पाहतो काय ? ११ यासाठीच तू आणि तुश्यावरोहनी सर्व मंडळी परमेश्वरावर उठली आहे; अहरोन तो काय की तुम्ही त्याजविष्ट कुरुकर करीत आहां ? १२ मोशानें अलीयाबाबे पुत्र दाथान व अबीराम यांस बोलावये पाठविले, पण त्यांनी म्हटले, आप्ही येत नाही; १३ तू आम्हांस या रानांत मास्तु टाकऱ्यासाठी दुखमधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशांतून काढून आणिले हे योडे झाले म्हणून आमच्यावर आधिपत्य चालवितोस ? १४ शिवाय, दुधामधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशांत तू आम्हांस मुळीच आणिले नाही अथवा शेते व द्राक्षमळे यांचे बतन आम्हांस दिले नाही; या लोकांचे ढोके अंधके करितोस काय ? आप्ही येत नाही. १५ तेज्हां मोशाचा कोप भडकल्या व तो परमेश्वरास म्हणाला, त्यांच्या अंपणाकडे पाहून देखील नको; मी त्यांतल्या कोणाचे एक गाढवाहि घेतले नाही, कोणाची काहीएक हानि केली नाही. १६ मग मोशे कोरहास

म्हणाला, तू उद्या आपल्या सर्व मंडळीसह अहरोन-बरोबर परमेश्वरासमोर हजर हो; १७ तुम्ही सर्व आपापलीं खुपाटणी घेऊन त्यांत धूप घाला; प्रत्येकाने आपांले खुपाटणे शाळामाणे दोनदो पत्तास खुपाटणी परमेश्वरासमोर आणावी; तू आणि अहरोन यांनीहि आपापांले खुपाटणे आणावे. १८ तेज्हां त्यांनी आपापांले खुपाटणे घेऊन त्यांत विस्तव ठेविला व त्यावर धूप घालता आणि मोशे व अहोन यांजबरोबर ते दर्शनमंडपाच्या दारावी उभे राहिले. १९ कोरहाने त्यांच्याविष्ट असलेली सगळी मंडळी दर्शनमंडपाच्या दारावी जमविली, तेज्हां परमेश्वराचे तेज सर्व मंडळीस दिसले.

२० परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांस सामीतले, २१ तुम्ही या मंडळीतूल निराळे व्हा म्हणजे एक क्षणांत मी त्यांस भस्म करितो. २२ तेज्हां ते उपडे पहून म्हणाले, हे देवा, सर्व जीवास्यांच्या देवा, एका मनुष्याने पाप केले म्हणून सर्व मंडळीवर क्षोभ करितोस काय ? २३ मग परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २४ मंडळीस सांग की तुम्ही कोरह, दाथान व अबीराम यांच्या हेच्यांपासून दूर निघून जा. २५ तेज्हां मोशे उडून दाथान व अबीराम यांजकडे गेला आणि इशाएल लोकांचे वडील त्यांच्या पाठोपाठ गेले. २६ तो मंडळीस म्हणाला, तुम्ही या दुष्ट मनुष्यांच्या हेच्यांपासून दूर व्हा, त्यांच्या कोणत्याहि वस्तूला शिवू देखील नको; चिवलां तर तुम्ही सर्व त्यांच्या पापांत संपहून भस्म व्हाल. २७ मग ते कोरह, दाथान व अबीराम यांच्या हेच्यांभोवतालून निघून गेले; आणि दाथान व अबीराम बाहेर निघून आपल्या बायकांमुलांसह आपल्या हेच्यांच्या दारी उभे राहिले. २८ तेज्हां मोशे म्हणाला, मी ही सर्व कामे आपल्याच मनाने केली नाहीत; तर ही करावयास परमेश्वराने मला पाठविले आहे हे यावरून तुम्हास दिसून येईल; २९ ईर मनुष्यांच्या मृत्युझामाणे यांस मृत्यु प्राप्त झाला निवा इतर सर्व लोकांप्राणेच यांचे पारिपत्य झाले तर परमेश्वराने मला पाठविले नाही असे समजा; ३० पण

परमेश्वरानं कोही अद्भुत गोष्ठ घडविली आणि पृथ्वीने आपले तोड उघडून यांस व यांच्या सर्वस्वास प्रामूळ टाकिले आणि हे अधोलोकी जीवंत जाऊन पडले, तर असे समजा की या लोकांनी परमेश्वराला तुच्छ मानिले आहे. ३१ हे न्यांचे सगळे शब्द बोलून संपत्तात तोंच त्या लोकांच्या पायांसालर्ची भूमि दुभंग झाली, ३२ आणि पृथ्वीने नोड पसळून ते, न्यांची कुन्हांचे, कोरहाची सगळी याणमें व न्यांची सर्व मालमत्ता प्रामूळ दाकिली. ३३ ते व न्यांची मगांची माणमें जिवंत अधोलोकी जाऊन पडली आणि पृथ्वीने न्यांस गडप केले आणि मंडळीतून ती नष्ट झाली. ३४ न्यांच्या मध्येवरीनी अमलेले मर्व इस्ताएल लोक यांचा आक्रोश ऐकून पक्का गेले. पृथ्वी आमहासहि निकून टाकावयाची असें ते महाशाले. ३५ मग परमेश्वराशासून अग्नि निघाला. त्यांने ते धूप जाळणारे दोनंदो प्राप्त धूम भस्म केले.

३६ परमेश्वर मोशाला महाशाला, ३७ अहरोन याजकाना पुत्र गळाजार याम भांग की खुपाणी अझीतून काढ व तो अग्नि विवरून टाक, कारण ती पवित्र आहेत; ३८ पाप करून आपल्या जिवाम भुक्ते न्यांची नी खुपाणी येऊन न्यांचे पये टोकून वंदी मढीव, कारण न्यांती नी परमेश्वराला ममरणं केल्यासुन्हे पवित्र आहेत. इस्ताएल लोकांमधी चिन्हाशालं होतील. ३९ जी पितळची खुपाणी अझीने भस्म आलेल्या त्या पुलांनी अर्पिली होती नी घेऊन गळाजार याजकाने न्यांचे पये टोकून व वंदी मढविली; ४० याचा हेतु अमा की अहरोन वंशाना नव्हे अशा कोणी परक्काने परमेश्वराम्होर धूप जाळण्याम जाऊ नवे यांचे स्मरण इस्ताएल लोकांस राहावें; आणि परमेश्वरानं मोशाच्या द्वारे मांगितल्याप्रमाणे कोरहाची व न्यांच्या मोक्षाची गति झाली तसी कोणाची होऊन नय.

४१ तुमरे दिवडी इस्ताएल लोकांची मर्व मंडळी मोक्ष आणि अहरोन याजकर उल्लून त्यांस महाशाली, तुम्ही परमेश्वराच्या लोकांस माळून टाकिले आहे. ४२ मंडळीतील लोक मोशी आणि अहरोन याजकरद

जमा झाल्यावर दर्शनमंडपाकडे त्यांनी हाति केली तों त्यावर मेधाने छाया केली आहे आणि परमेश्वराचं तेज प्रगट झाले आहे असे न्यांस दिसून आले. ४३ मग मोशी आणि अहरोन दर्शनमंडपासमोर गेले, ४४ तेव्हां परमेश्वरानं मोशास सांगितले, ४५ तुम्ही हा मंडळीतून एकीकडे झा, म्हणजे एका क्षणात मी त्यांस भस्म करितो; तेव्हां ते उपडे पडले. ४६ मग मोशाने अहरोनास सांगितले, खुपाणी घेऊन त्यांत वेदीवरला अग्नि थाळ व त्यावर धूप ठेवून त्वरेने तो मंडळीकडे नेऊन त्यांच्यासाठी प्रायश्चित्त कर, कारण परमेश्वराचा कोप भडकला आहे व मरी मुरु झाली आहे. ४७ मोशाच्या आज्ञेप्रमाणे अहरोन खुपाणी घेऊन धावत मंडळीकडे गेला, आणि लोकांत मरी पसरत आहे हे पाहून त्यांने धूप धालून लोकांसाठी प्रायश्चित्त केले. ४८ मृत आणि जीवंत यांच्यामध्ये तो उभा राहिला तेव्हां मरी झाली. ४९ कोरहाच्या प्रकरणात जे मेले त्यांसेरीज मरीने चौदा हजार सातशे लोक मेले. ५० तेव्हां मरी थांबली, आणि अहरोन दर्शनमंडपाच्या दारांनी मोशाकडे परत गेला.

१ परमेश्वर मोशाला महाशाला, २ इस्ताएल १७ लोकांशी बोल आणि न्यांच्या पूर्वांच्या वराण्याप्रमाणे न्यांच्या सर्व सरदारांची प्रत्येकाची एक एक अशा बारा काढ्या वे आणि न्यांच्या न्यांच्या काढीवर त्या प्रत्येकाचे नांब लिही; ३ लेख्याच्या काढीवर अहरोनाचे नांब लिही; कारण इस्ताएलांच्या पिनूकुलातील प्रत्येक सरदारांचा एक एक काढी प्याव-याची, ४ आणि दर्शनमंडपांतील आशापटासमोर जेथे मी तुम्हांस दर्शन देत असलो तेथें त्या काढ्या ठेव. ५ या पुरुशास मी परंतु कठीन त्याच्या काढीस अंकुर कुळदील; इस्ताएल लोक तुम्हांविद्ध करकरत आहेत, तें न्यांचे कुरकुरांगे मी वंदे करीन. ६ मोशाने इस्ताएल लोकांमधी गोष्ठ सांगितली व न्यांच्या सर्व सरदारांनी आपआपल्या पिनूकुलाप्रमाणे प्रत्येकामाणे एक एक काढी अशा एकंदर बारा काढ्या दिल्या; या काढ्यांन

अहरोनाची काठी होती. ७ या काळ्या मोशाने आळा-पटाच्या तंबूत परमेश्वरापुढे ठेविल्या. ८ दुसरे दिवशी सकाळी मोशो आळापटाच्या तंबूत गेला आणि पाहतो तो लेवी घराण्यांतील अहरोनाच्या काठीस अंडुर मुट्ठले पिकले आहेत. ९ तेज्हां मोशाने त्या सर्व काळ्या परमेश्वरासमोरून काढून इस्ताएल लोकांकडे नेत्या; व यांनी आपआपली काठी पाहून घेतली. १० मग परमेश्वराने मोशाला सांगितले: अहरोनाची काठी आळापटासमोर परत ठेवून दे; या बंडखोरांस ती चिन्ह म्हणून ठेवावी: अशाने ते मजाविस्तृद्ध जी कुरुकुर करीत आहेत ती तूं बंद करिसील, म्हणजे ते मरायच्यांने नाहीत. ११ मोशाने तसे केलं, परमेश्वरानं त्यास आळा केली होती तसे त्याने केलं.

१२ मग इस्ताएल लोक मोशास म्हणून लागले, पाहा, आमचा प्राण चालला आहे, आमचा नाश क्षाला आहे, आम्हा सर्वच नष्ट क्षाले आहो. १३ जो कोणी परमेश्वराच्या निवासमंडपाजवळ जातो त्यास मृत्यु प्राप्त होतो: आम्हां सर्वांचा आतां अंत होणार की काय!

१ परमेश्वरानं अहरोनास सांगितले, पवित्र-

१८ स्थानासंवंधाने कांही अधर्म क्षाला तर त्याचा दोष तुजवर व तुसे पुत्र आणि पितृकूळ यांजवर; त्याप्रभाषेच याजकशणासंबंधाने कांही अधर्म आला तर त्याचा दोष तुजवर व तुश्या पुत्रांवर. २ लेवीचे कुळ म्हणजे तुश्या मूलूरुषाच्या कुळातले जे तुसे बोधव आहेत त्यांनी तुजशी सिक्कून तुझी मेवा करावी; म्हणून त्यासहि आपल्यासमीप घेउन ये: पण आळापटाच्या तंबूपुढे तं व तुसे पुत्र यांनीच राहावै. ३ तुला जे कांही सोपले आहे त्याचे व सगळ्या तंबूचे रक्षण त्यांनी करावै, पण पवित्रस्थानाच्या पाताशीची व वेदीशीची त्यांनी येऊ नये, आले तर ते व तुम्हीहि मराल. ४ त्यांनी तुजशी सिक्कून दर्शनमंडपांतील सर्व सेवेच्या वस्तूंची राखण करावी, पण परक्याने तुम्हांजवळ येऊ नये. ५ पवित्रस्थान व वेदी यांची राखण तुम्हीच

करावी म्हणजे इस्ताएल लोकांवर पुन्हा कोय व्यावायाचा नाही. ६ मींच स्वतः तुमच्या लेवी बांधवांम इस्ताएल लोकांतून निवडून घेतले आहे आणि दर्शनमंडपाची सेवा करावायासाठी परमेश्वरास ते बाहिलेले असून मीं तुम्हांस ते दाल म्हणून दिले आहेत; ७ पण वेदीच्या अथवा अंतरपटाच्या आंत जे कांही आहे त्याच्याप्रीत्यर्थ तूं आणि तुसे पुत्र यांनी आपला याजकपणा संभालावा; तुम्हीं सेवा करावी, कारण मीं याजकपणा हा तुम्हांस सेवादान म्हणून दिला आहे; कोणा परका जवळ आला तर त्यास जिवे मारावे.

८ परमेश्वरानं अहरोनाला सांगितले, पाहा: मला केलेल्या सर्वपणांतून जो अंश काढून ठेविलात तो म्हणजे अर्थात् इस्ताएल लोकांच्या पवित्र केलेल्या सर्व वस्तु तुला व तुश्या वंशजांना वांटा म्हणून दिल्या आहेत, तो तुमचा निरंतरचा हक्क होय. ९ ज्या परमपवित्र वस्तुंचा अप्रीत होम करावायाचा नाहीं न्यांतून तुश्या या इस्ताएल लोकांच्या अपणांपैकी सर्व अदारांगे, सर्व पापार्थंगे आणि सर्व दोषार्थंगे जी ते मला अपिंतील तीं तुश्या व तुश्या पुत्रांतीत्यर्थ परमपवित्र होन. १० त्या वस्तु पवित्र समजून खाल्या; तुम्हांच्यात्य ग्रथेक पुस्तकांने त्या खाल्या; त्या तुला पवित्र होन. ११ त्याप्रभाषेच पुर्वील वस्तुहि तुश्याच: इस्ताएल लोकांच्या अपणांतेले जे समपिलेले व ओवाळून अपिंतेल अंश ते सगळे तुला, तुश्या पुत्रांला व तुश्या कन्याला निरंतरचा हक्क म्हणून देणो: तुश्या घराण्यांतले जे कोणी शुचि असतील त्यांनी ते खावे: १२ उनम निरै तेल, उनम नवा द्राक्षारस आणि गंडूंयांचा जो प्रथम उपज लोक परमेश्वरास अपिंतील तो मीं तुम्हांस दिला आहे. १३ ते आपल्या देवांतील हरतन्हेचा प्रथम उपज परमेश्वराप्रीत्यर्थ अपिंतील तो तुश्या होय: तुश्या घराण्यांत जे कोणी शुद्ध असतील त्यांनी तो खावा. १४ इस्ताएल लोकांनी देवाला बाहिलेली प्रत्येक वस्तु तुश्यीच होय. १५ मातेच्या पोटी प्रथम जन्मलेले सर्व प्राणी, मग ते मनुष्य असोत कीं पशु असोत, परमे-

श्राता अपांवयाचे ते सर्व तुझे होत; पण प्रथम जन्मलेले मनुष्य आणि प्रथम जन्मलेले अशुद्ध पशु खंड घेऊन सोडून यावे. १६ यांना खंड घेऊन सोडावयाचे ते एक महिन्याचे काळे म्हणजे त्यांच्याबद्दल ठरविलेले मोल पवित्रस्थानांतील शेकेलाच्या वलनाप्रमाणे पांच शेकेल म्हणजे बीस गोरा घेऊन त्यांना सोडून यावे; १७ पण गाईला, मेंटीचा अथवा बकरीचा प्रथम वत्स सोडून देऊ नये, तो पवित्र आहे म्हणून त्यांवे रक्त वेदीवर शिपडावे आणि त्यांच्या वयेचा परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य म्हणून होम करावा. १८ त्यांचे मांस तुझे होय; ओवाल्फीचा ऊर व उजवा फरा जसा तुझा तसे हेंहि तुझेच होय. १९ या प्रकारे पवित्र वस्त्रंहून जितका समर्पित अंश म्हणून इस्त्राएल लोक परमेश्वराला अर्पितील तितक्या सर्वांवर तुझा, तुझ्या पुत्रांचा व तुझ्या कन्यांचा निरंतरचा हक्क आहे असे मी नेमून देतो; हा तुजरीचा व तुझ्या वंशजांची परमेश्वराने मिठाचा करार निरंतरचा केला आहे. २० परमेश्वराने अहरोनास सांगितले, इस्त्राएल लोकांच्या जमिनीचे कांही वतन तुला मिळावयाचे नाही; इस्त्राएल लोकांत भीक तुझा वांटा व वतन आहे.

२१ दर्शनमंडपाची सेवा लेवीचे वंशज करितात तीबद्दल इस्त्राएल लोकांचे जे दशमांश येतात तेव वतन म्हणून त्यांस मी नेमून दिले आहेत. २२ इस्त्राएल लोकांनी यापुढे दर्शनमंडपाजवळ येऊ नये, आठे तर त्यांस पाप लागून ते मरतील. २३ तर लेव्यांनी दर्शन-मंडपाची सेवा करावी; लोकांच्या अधर्माचा दोष त्यांजवर; हा तुमचा विद्यानपित्या निरंतरचा विधि होय; लेव्यांस इस्त्राएल लोकांत कांही वतन नसावे. २४ कारण इस्त्राएल लोक जे दशमांश समर्पित अंश म्हणून परमेश्वराला अर्पितात, ते लेव्यांचे भाग म्हणून मी त्यांस नेमून दिले आहेत; म्हणूनच मी त्यांस सांगितले आहे की इस्त्राएल लोकांमध्ये तुम्हांस वतन मिळावयाचे नाही

२५ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २६ तं लेव्यांस सांग की मी इस्त्रालांचे दशमांश तुमचे वतन म्हणून

तुम्हांस देतो, ते तुमच्या हाती आले म्हणजे तुम्ही त्या दशमांशाचा दशमांश परमेश्वरास समर्पित अंश म्हणून अर्पावा. २७ तुमचा समर्पित अंश खल्यांतले धान्य व रसकुंडांतला द्राक्षारस यांसारखा तुमच्या हिंगोवी गणिला जाईल. २८ इस्त्राएल लोकांकडून जे सर्व दशमांश तुम्हास मिळतील त्यांतून कांही परमेश्वराला समर्पित अंश म्हणून अर्पावे; हे परमेश्वरास समर्पित अंश म्हणून केलेले अर्पण अहरोन याजकास यावे. २९ जी सर्व अर्पणे तुम्हांस मिळतील त्यांतून सगळ्या समर्पित अंश परमेश्वराला अर्पावा, हा पवित्र केलेल्या म्हणजे उत्तम भागांतून ध्यावा. ३० तं लेव्यांस सांग की जेव्हा तुम्ही हा उत्तम भाग समर्पित अंश म्हणून अर्पाल तेव्हां हे तुमचे करणे खल्यांतील धान्य व रस-कुंडांतील द्राक्षारस यांच्या अर्पणप्रमाणे गणप्यांत येईल. ३१ ही सर्व अर्पणे तुम्हीं व तुमच्या सगळ्या धराप्यांनी कोणत्याहि स्थळी खावी, कारण दर्शन-मंडपाची सेवा तुम्ही कराल तिचा हा मोबदला आहे. ३२ तुम्ही त्यांतील उत्तम भाग समर्पित अंश म्हणून अर्पण केला म्हणजे त्यांच्यामुळे तुम्हांस पाप लागणार नाही; इस्त्रालांच्या कोणत्याहि पवित्र वस्तु तुमच्या हातून अपवित्र होणार नाहीत व तुम्ही मरणार नाही.

१ परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांस सांगि-
१९ तले, २ परमेश्वराने दिलेल्या नियमशास्त्राचा विधि हा: इस्त्राएल लोकांस सांग की जिला कांहीं व्यंग किला दोष नाहीं आणि जिच्यावर अद्यापि जू टिविले नाहीं असी एक पोंबल्या रंगाची कालवड मजकडे घेऊन या; ३ ती एलाजार याजकाकडे यावी; त्यांने तिला छागणीवाहेर घेऊन जावे व कोणीतीरी त्याच्यासमोर तिला वधावे; ४ मग एलाजार याजकाकडे आपल्या बोटास तिचे थोडेसे रक्त लावून तें सात वेळ्या दर्शनमंडपाच्या समोरच्या दिशेकडे शिपडावे; ५ व त्याच्यासमोर त्या कालवडीचे कातडे, मांस, रक्त व शेंग ही कोणीतीरी जाळून टाकावी. ६ मग याजकाकडे

यंत्रसर्वे अकूड, एजोब व किरमिजी रंग ही घेऊन कालवड जळत असेल त्या अमीत टाकावी. ७ मंत्र याजकाने आपली वळे खुऊन पाण्याने आपले अंग धुवावें आणि छावणीत यावें; पण संथाकाळपर्यंत त्याने अशुचि राहावें. ८ त्याप्रमाणेच ज्या मनुष्याने ती कालवड जाळिली असेल त्यानेहि पाण्याने आपली वळे व अंग धुवावें व संथाकाळपर्यंत अशुचि राहावें. ९ मग निर्मळ असलेल्या एकादा मनुष्याने त्या कालवडीची राख जमा करून छावणीच्या बाहेर स्वच्छ अशा एका ठिकाणी ठेवावी; ही राख इसाएल लोकांच्या उपयोगाकरिता अशौचक्षालनावें पाणी तयार करण्यासाठी म्हणून ठेवावी; ही कालवड पापवळि होय. १० जो मनुष्य त्या कालवडीची राख जमा करील त्याने आपली वळे खुऊन संथाकाळपर्यंत अशुचि राहावें; इसाएल लोक व त्याच्यांमध्ये राहणारे परदेशीय गांव्यासंबंधाने हा निरंतरचा विधि होय. ११ एकादा मनुष्याच्या प्रेताला कोणी शिवला तर त्याने सात दिवस अशुचि राहावें; १२ असल्या मनुष्याने तिसरे दिवशी त्या पाण्याने आपले अशौचक्षालन केले नाही तर सातवे दिवशी तो शुद्ध व्हावें; तथापि तिसरे दिवशी जर त्याने आपले अशौचक्षालन केले नाही तर तो होणार नाही. १३ कोणी मृत मनुष्याच्या प्रेतास परमेश्वराचा आपले अशौचक्षालन केले नाही तर तो

परमेश्वराचा निवासमंडप भ्रष्ट करणारा होईल; असल्या मनुष्याचा इसाएल लोकांतुन उच्छेद व्हावा; अशौचक्षालनावें पाणी त्याजवर शिंपडळे नसल्यामुळे तो अशुचि होय; त्याच्या घरी अशौच अजून तरेच राहते. १४ कोणी मनुष्य डेन्यांत मरण पावला असतां त्याच्यासंबंधाने नियम हा: जो कोणी त्या डेन्यात जाईल किंवा त्यांत राहत असेल त्याने सात दिवस अशौच धरावें. १५ तशीच ज्ञांकण नसलेली उठवडी पात्रे तेथे असतील ती सर्व अशुचि समजावी. १६ उधव्या मैदानांत तरवारीने वधलेल्या प्रेतास, मनुष्याच्या हाडांस अववा कबरेस कोणी स्वर्ण करील तर त्याने सात दिवस अशौच धरावें. १७ अशुचि

कालेल्यासाठी त्या जाळलेल्या पापबलीची कांही राख घेऊन पांत्रांत घालावी व तीवर झन्यावें पाणी ओतावें; १८ आणि कोणी शुद्ध असलेल्या मनुष्याने एजोबाची जुडी घेऊन पाण्यांत भिजवावी व ते पाणी त्याने त्या डेन्यावर व त्या डेन्यांत असलेली सर्व पात्रे व मनुष्यें यांजवर शिंपडावें; तरेच ज्याने हाडास, वधलेल्यास, मृतास अगर कबरेस स्वर्ण केला असेल त्याजवराहि ते शिंपडावें; १९ शुद्ध असलेल्या पुरुषाने अशुचि पुरुषावर तिसरे दिवशी व सातवे दिवशी ते शिंपडावें; सातवे दिवशी त्याला शुद्ध करावें; त्याने आपली वळे खुऊन आपले अंग पाण्याने धुवावें; तो संथाकाळी शुद्ध होईल. २० तरी कोणी अशुचि ज्ञाल असतां शुद्ध होणार नाही तर तो परमेश्वराचे पवित्रस्थान भ्रष्ट करणारा होय, म्हणून त्याचा मंडळीतुन उच्छेद व्हावा; अशौचक्षालनावें पाणी त्याजवर शिंपडिले नाही तर तो अशुचि होय. २१ त्याच्यासंबंधाने हा निरंतरचा नियम होय; अशौचक्षालनावें पाणी जो शिंपडील त्याने आपली वळे धुवावी, आणि जो त्या अशौचक्षालनाच्या पाण्यास स्वर्ण करील त्याने संथाकाळपर्यंत अशुचि राहावें. २२ ज्या कजाला तो अशुचि मनुष्य स्वर्ण करील ते अशुचि होईल, व जो कोणी त्या वस्तूस स्वर्ण करील त्याने संथाकाळपर्यंत अशुचि राहावें.

१ प्रथम मासी इसाएल लोकांची सर्वे २० मंडळी सीन रानांत आली; त्यांनी कादेश येण्ये मुक्तम केला; त्या ठिकाणी मिर्याम मरण पावली, व तिला तेथे मृत्याती दिली. २ तेथे मंडळीस पाणी न मिळाल्यामुळे ते मोशे व अहरोन यांजविश्व जमा जाले. ३ ते मोशार्वी भांडून म्हणाले, परमेश्वरासमोर आमचे भाजलंद मेले तेलंबंच आम्ही मेलों असतों तर वरे जाले असते! ४ तुझी परमेश्वराची सर्व मंडळी येणे की आविष्की? आम्ही व आमच्या पश्चीं वा रानांत मरावे म्हणून? ५ मिसर देश सोडावयास लावून आहंस या वाईट ठिकाणी कां आपिले? येणे

कांही धान्य, अंजीर, द्राक्षबेल अथवा डाळिंबे तर नाहीं-तच. पण न्यावयाला पाणीमुद्दां नाहीं. ६ तेव्हां मोशे व अहरोन हे न्या मंडळ्यासमोहन जाऊन दर्शनमंडपाच्या दागांवी उपडे पडले, आणि परमेश्वराचं तंज न्यावयालास पडले. ७ तेव्हां परमेश्वरानं मोजाला सांगितले, ८ तूं काढी घे आणि तं व तुझा भाऊ अहरोन मिळून येथे मंडळी जमा करा व न्यावयालांतर तुस्ती त्या खडकास आडा करा म्हणजे त्यांतून पाणी निघेल; शाप्रभासणे न्यावयासाठी खडकांतून पाणी काढ व या मंडळास व न्यावयाला जनावरांस पाज. ९ परमेश्वरानं आडा दिल्याप्रमाणे मोजानं न्यावयासमोहन ती काढी आणिला. १० मोशे व अहरोन यांनी त्या मंडळीय खडकासमोर जमा केले, आणि त्यांस मोशे म्हणाला. अहो बंडखोरानो, एंका, तुम्हांसाठी आम्ही या खडकांतून पाणी काढिवें काय? ११ मग मोशानं हात उचलून त्या खडकवर दोनदा काढी मारिली, तेव्हां त्यांतून युपुल पाणी वाढू लागल, आणि ती मंडळी व त्यांची जनावरे पाणी प्याली; १२ तेव्हां परमेश्वरानं मोशे व अहरोन यांस म्हटले, तुर्ही मजवर विधाम ठेविला नाही. आणि इस्वाएल लोकांसमक्ष माझी गर्वत्रता प्रदर्शित केली नाही; म्हणून या मंडळास जो देंडा मी दिला आहे त्या देशी यांस न्यावयाचे तुम्हाचा हातून व्यावयाचे नाही. १३ त्या अन्यांचे नांव मरीबा (अगडा) पडले, कारण इस्वाएल लोक परमेश्वरांवी त्या टिकाणी झगडले, व न्यावयामांचे त्यांचे पार्विच्य प्रगट झाले.

१४ नंतर मोशानं कांडाहून अदोमाच्या राजाकडे जासुदाच्या हाती येण्याप्रमाणे सांगून पाठविले: तुझा भाऊ इस्वाएल म्हणून दी आम्हांवर जे क्षेत्र ओढवले ते तुला ठाऊकच आहेत: १५ म्हणजे आमचे पूर्वज मिसर देशांत गेले होते नंयें आम्हा दीर्घकाळ राहिलो; आणि मिसरी लोकांनी आमच्या वडिलांस व आम्हांस दुख दिले; १६ पण आम्ही परमेश्वराचा धावा केला तेव्हां त्यांने आमचे ऐकले. आणि दूत पाठ्यून आम्हांस मिसर देशांतून बाहेर काहून आणिले, व हीली आम्ही

तुझ्या सीमेवरील कांडेश नगरांत आहो: १७ तर आम्हांस तुझ्या देशांतून जाऊ दे; आम्ही कोणाच्या ज्ञेतांत किंवा दाक्षमल्यांत पाऊल ठाक्कार नाही किंवा विहीरीचे पाणी पिणार नाही; आम्ही नीट राज-मार्गानं कूच करू, तुझ्या देशांतून बाहेर पडेपर्यंत उजवीडावीकडे वलणार नाही; १८ पण अदोम त्यास म्हणाला, माझ्या देशांतून तुला जावयाचे नाहीं, गेलास तर मी तरवार घेऊन तुझ्यांशी सामना करण्यास निघेन. १९ इस्वाएल लोकांनी त्यास पुन्हा सांगून पाठविले, आम्ही राजमार्गांनेच जाऊ आणि आम्ही अथवा आमचे पशु तुव्हें पाणी यालों तर न्याचा दाम मी देवेन: मी मोठेसे कांहीं मागत नाही, केवळ तुझ्या देशांतून मला पायी जाऊ दे. २० तेव्हां तो म्हणाला, तुला मी जाऊ देणार नाही. मग अदोम मोठे सैन्य घेऊन बाहुबलाने त्याजशीं सामना करण्यासाठी बाहेर पडला. २१ या प्रकारे इस्वाएल लोकांस आपल्या हईतून जाऊ देत नाहीं असें अदोमानं म्हटले. मग इस्वाएल लोक त्याव्याकहून दुसरीकडे वळले.

२२ इस्वाएलची सर्व मंडळी कांदेश येथून कूच करून होर डोंगरापाशी येऊन पोहंचवली. २३ अदोम देशाच्या सरहदीवर होर डोंगरांत परमेश्वरानं मोशे व अहरोन यांस सांगितले: की २४ अहरोन आता पितरांस जाऊन मिळणार; कारण तुर्ही दोघांनी मरीबाच्या पाप्यापाशीं माझ्या आज्ञेचे उल्लेख करून बंड केले, म्हणून जो देश मी इस्वाएल लोकांस दिला आहे त्यांत न्याचा प्रवेश होणार नाही. २५ त्याकरितां अहरोन व न्याचा पुत्र एलाजार यांस घेऊन होर डोंगरावर चल: २६ आणि अहरोनाचा पोषाक उतरून त्याचा पुत्र एलाजार यास घाल: मग अहरोन तेथें मूळ पितरांस जाऊन मिळेल. २७ मोशाने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले; सर्व मंडळींदेशत ते होर डोंगरावर चव्हन नेले. २८ तेथें मोशाने अहरोनाची वड्ये उतरून त्याचा पुत्र एलाजार यास घातली, आणि अहरोन तेथेच पर्हत-शिखावर मृत्यु पावला; नंतर मोशे आणि एलाजार हे पर्वतावस्थ उतरले. २९ सर्व मंडळींने अहरोन

मत्तु पावल हैं पाहिले तेव्हां इस्वाएलान्च्या घराण्याने अहोनासाठी तीस दिवस शोक केला.

१ दक्षिण देशी राहणारा अरादाचा कनारी
२१ राजा यांने ऐकलं की हेरान्च्या वाटेने
 इस्वाएल लोक येत आहेत, तेव्हां त्यांने त्यांच्याशी युद्ध करून कियोकांस कैद केले. २ तेव्हां इस्वाएलाने परमेश्वरांशी असा नवस केला की जर तू खरोखर हे लोक माझ्या हातीं देशील तर मी त्यांचा व त्यांच्या नगरांचा निखालत नाश करीन.
 ३ इस्वाएल लोकांचे हैं म्हणणे ऐकून परमेश्वराने कनारी लोकांस त्यांच्या हातीं दिले आणि त्यांनी त्यांचा व त्यांच्या नगरांचा पूर्णपणे नाश केला; म्हणून त्या स्थानांचे नांव हमरा (नाशनियुक्त) असे पडलं.

४ मग होर डोंगराजवद्धन कूच करून अदोम देशाला वळसा घालून जावे म्हणून त्यांनी तांबड्या समुद्राचा मार्ग धरिला; त्या वाटेसुळे लोकांचे मन फार अवीर आले. ५ ते परमेश्वराविरुद्ध व मोशाविरुद्ध बोळु लागले; ते म्हणाले, तुम्ही आम्हांस मिसर देशांतून काहन या जंगलांत मारावयास कां आणिले! येथे तर अन्न नाहीं व पाणीहि नाहीं, आणि या हलक्या अशाला आमचा जीव कंटाळला आहे.
 ६ तेव्हां परमेश्वरानं त्या लोकांत आप्ये साप पाठविले, त्यांनी दंश केल्यासुळे इस्वाएलांतले बरेच लोक मेळे. ७ तेव्हां लोक मोशाकडे येऊन म्हणाले, आम्हीं परमेश्वराविरुद्ध व तुक्याविरुद्ध बोललों हे आम्हीं पाप केले आहे; तर हे साप आम्हांपासून दूर करण्याविशद्यां परमेश्वराची प्रार्थना कर. तेव्हां मोशाने लोकांसाठी प्रार्थना केली. ८ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, आम्या सापाची एक प्रतिमा करून घ्वजस्तंभाला टांग, म्हणजे संपर्दद्यु झालेल्या कोणी माणसाने तिळ्याकडे पाहिले तर तो जोगल. ९ मग मोशाने पितळेचा एक साप करून घ्वजस्तंभावर टांगिला, तेव्हां संपर्दद्यु झालेल्या कोणी त्या पितळेच्या सापाकडे पाहिले म्हणजे तो जोगे.
 १० नंतर इस्वाएल लोकांनी कूच करून ओबोथ येथे

तळ दिला. ११ ओबोथाहून कूच करून उगवतीस मवाबासमोरील जंगलांत इये-अबारीम येथे त्यांनी तळ दिला. १२ तेथून कूच करून त्यांनी जेरेद खो-यांत तळ दिला. १३ तेथून निघून त्यांनी जंगलांतून वाहणारी, अमोन्यांच्या देशांतून निघालेली जी आणेंन नदी तिच्या पैलतीरी तळ दिला; ही आणेंन नदी मवाबी व अमोरी यांच्या देशांमधून गेली असून मवाब देशाची सरहद आहे. १४ त्यासुळे परमेश्वराचे संग्राम नंवाच्या ग्रंथांत येणेप्रमाणे लिहिले आहे:

सुकांतला वाहेब,
 व आणोनेच ओहोळ,
 १५ आणि त्या खो-याची उतरण आर येथील वस्तीपर्यंत,
 मवाबाच्या सरहदीपर्यंत जाते ती.
 १६ तेथून कूच करून ते वैर (विहोर) येथे गेले; ज्या विहीरीविषयी परमेश्वराने मोशाला सांगितले होते की लोकांस एकत्र कर म्हणजे मी त्यांम पाणी देईन तीच ही विहीर.
 १७ त्या समर्थी इस्वाएलाने हे गात गाइले:
 हे विहीरी, उपकून ये; तुम्ही सुतिस्तोत्र गा;
 १८ सरदारांनी ही विहीर खणिली,
 इस्वाएलांतील अमिरांनी आपल्या मोठ्यांनी व काढ्यांनी ही खणिली.

मग ते रानांतून मत्तनास गेले; १९ आणि मत्तनाहून नाहालीयेलास आणि नाहालीयेलाहून बामोथास गेले; २० आणि बामोथाहून कूच करून मवाबाच्या मैदानां-नील खो-याच्यापर्यंत आणि रानासमोरील पिसगांच्या माथ्यावर ते जाऊन पोहंचले.

२१ मग इस्वाएलाने अमोन्यांचा राजा मीहोन यास जासुदाच्या हातीं सांगून पाठविले की २२ आम्हांस तुश्या देशांतून जाऊं द, आम्ही वाजूला वद्धन क्रोणयाहि शेतांत किंवा द्राक्षमल्यांत पाऊल टाक्कारार नाहीं किंवा विहीरांचे पाणी पिणार नाहीं, आणि तुश्या देशांतून बाहेर निघेपर्यंत आम्ही केवळ राजमार्ग धरू; २३ पण सीहोनाने इस्वाएलास आपल्या देशांतून जाऊं दिले नाहीं; आपले सर्व सैन्य जमा

करून इस्वाएलांनी सामना करप्यासाठी बाहेर निघून तो रानांत आला; त्यांने याहस येथे येऊन त्याजवर तरवार चालविली, आणि आणोनिपासून अमोन्यांची सरहद यज्वोक नदी येथवर त्यांचा देश काबीज केला; पंतु अमोन्यांची सरहद मजबूत होती. २५ याप्रमाणे इस्वाएलांनी अमोन्यांची सर्व शहरे खेतली व ते हेशबोनांत व आसपासच्या भरांत वस्ती करून राहिले. २६ हेशबोन हें अमोन्यांचा राजा सीहोन याचे नगर होते; त्यांने मवाबाच्या पूर्वीच्या राजाशी लडाई करून आणोनिपर्यंतचा त्याचा सर्व देश त्याच्या हातल हिसकावून घेतला होता. २७ यावरून शाही गतात की:

हेशबोनास या;

सीहोनाचे नगर वसवा, त्याची स्थापना करा;
२८ कारण हेशबोनांतून आणि निशाला आहे,

सीहोनाच्या नगराहून ज्वाला निशाली आहे:

तिने मवाबाचे आर, आणि आणोनेच्या गढांचे स्वामी भस्य करून टाकिले आहेत.

२९ हे मवाचा ! तूं हायहाय करणा;

कोशाचे प्रजे, तूं नष्ट क्षालीस;

त्यांने आपले पलपुट्ये पुत्र-आणि आपल्या कन्या अमोन्यांचा राजा सीहोन याच्या बंदीत पहुं

दिल्या आहेत.

३० आम्ही त्यांस वाळ मारिले आहेत;

दीवोनापर्यंत हेशबोनाचा नाश क्षाल आहे,

आणि नोकापर्यंत, मेदकापर्यंत सर्व देश आम्ही उजाड केला आहे:

३१ याप्रमाणे इस्वाएल लोक अमोन्यांच्या देशी वस्ती करून राहिले. ३२ मग मोशाने याजेर नगराचा भेद काढप्यासाठी हेर पाठविले; इस्वाएलांनी त्याच्या आसपासचे गंव हस्तगत करून तेशल्या अमोन्यांस देशावहेर हाकून लाविले. ३३ नंतर तेथूत वक्कन ते बाशानाच्या बाटेने जाऊ लागले, तेव्हां बाशानाचा राजा ओण यांने त्यांची सामना केला, तो आपले सर्व

लोक येऊन एर्दी येथे युद्धास उभा राहिला. ३४ तेव्हां परमेश्वराने मोशाला संगितले, त्यास भिंड नको, मी त्याचे सर्व लोक व त्याचा देश तुझ्या हाती दिला आहे; हेशबोनांत राहणारा अमोन्यांचा राजा सीहोन याचे जसे तूं केले तसे खाचेहि कर. ३५ त्यांनी त्यास, त्याच्या पुत्रांस व सर्व प्रजेस असा मार दिला की, त्याचे कोणीच उरले नाही आणि त्यांनी त्याचा देश काबीज केला. १ मग इस्वाएल लोकांनी कूच २२ करून यरीहोजवल यादेनेच्या पूर्वेकडे मवाच्या भैदानांत डेरे दिले.

२ इस्वाएलांनी अमोन्यांचे काय केले तें सिप्पोराचा पुत्र बालाक यांने पाहिले होते. ३ इस्वाएल लोक बहुत आहेत, हें पाहून मवाच घावरला; त्यांच्यासुळे तो फार हवाल्यादिल झाला. ४ तेव्हां मियानी लोकांच्या बडील जनांस मवाची म्हणाले, बैल जसा शेतांतील गवत फस्त करितो तसा हा दळ-भार आम्हांस चोहोक्कून फस्त करून टाकील. त्या वेळी सिप्पोराचा पुत्र बालाक हा मवाबाचा राजा होता. ५ त्यांने बौराचा पुत्र बलाम जो आपल्या भाऊबंदांच्या प्रदेशांतील फस्त नदीतीरच्या पांधरे नगरांत रहत होता त्यास बोलावस्यास दूत पाठवून कलविले की पाहा, मिसराहून लोकांचा समुदाय आला आहे, त्यांनी भूतल झाकून टाकिले आहे आणि माझ्यासमोर मुक्काम केला आहे; ६ म्हणून तूं ये आणि या लोकांस शाप दे; कारण हे मजहून फार प्रबल आहेत; असे तूं केले तर कस्तचित मी प्रबल होऊन त्यांचवर मारा करून त्यास देशांतून घालवून देष्यास समर्थ होइन; मला ठाऊक आहे की ज्यास तूं आशीर्वाद देतीस तो आशीर्वादयुक्त होतो व ज्यास तूं शाप देतोस तो शापग्रह होतो. ७ मग मवाबाचे बडील जन व मियानाचे बडील जन प्रश्न पाहण्याबद्दल देणी हाती येऊन निशाले; त्यांनी बलामाकडे जाऊन त्यास बालाकाचा निरोप संगितला. ८ तेव्हां तो त्यांस म्हणाला, आज रात्री येथे वस्तीस राहा; परमेश्वर मला सांगेल त्याप्रमाणे यी तुम्हांस उत्तर देईन;

तेव्हां मवाची सरदार बलामाच्या घरी उतरले.
 ९ नंतर देव बलामाकडे येऊन त्यास महणाला, तुम्हा
 येथे आलेले हे पुरुष कोण आहेत ? १० बलामाने
 देवास उत्तर दिले, मवाचाचा राजा, सिप्पोराचा पुत्र
 बालाक यांने मला सांगून पाठविले आहे की,
 ११ पाहा, मिसराहून लेकसमुदाय आला आहे, त्याने
 भूतल झाकून टाकिले आहे, तर आता तू येऊन
 माझ्यासाठी त्यांस शाप दे; तसेही केले तर त्यांची
 लहून त्यांस मला कदाचित् हाळून देतां येईल.
 १२ देव बलामास महणाला, तू यांच्याबरोबर जाऊ
 नको; त्या लोकांस शाप देऊ नको; कारण ते
 आजीर्वादित लोक आहेत. १३ बलामाने सकाळी उठून
 बालाकाच्या सरदारांस सांगितले, आपल्या देशी परत
 जा; कारण परमेश्वर मला तुम्हांबरोबर येऊ देत
 नाही. १४ तेव्हां ते मवाची सरदार मार्गीस्थ होऊन
 बालाकाकडे जाऊन महणाले की बलाम आम्हांबरोबर
 येण्यास कबूल होत नाही. १५ यानंतर बालाकाने
 पुनः पहिल्याहून अधिक प्रतिष्ठित व संख्येन अधिक
 सरदार पाठविले. १६ ते बलामाकडे जाऊन महणाले,
 सिप्पोराचा पुत्र बालाक असे महणतो की मजकडे
 येण्यास कांही अनमान करू नको; १७ मी खात्रीने
 तुम्हेसे फार गौरव करीन, तू मला सांगशील ते मी करीन;
 तर तू येऊन माझ्यासाठी या लोकांस शाप दे.
 १८ बलामाने बालाकाच्या सेवकांस महटले, बालाकाने
 घर भरलून सोनेलये मला दिले तरी परमेश्वर माझा
 देव याच्या सांगप्याबाहेर अधिकउणे मला कांहीएक
 करितां येत नाही. १९ तर आज रात्री तुम्ही येबै
 राहा महणजे परमेश्वर मला आणली कांही सांगतो की
 काय ते मी पाहीन. २० रात्री देव बलामाकडे येऊन
 त्याला महणाला, हे पुरुष तुला बोलावण्यास आले
 असंतुल तर उठून त्यांच्याबरोबर जा; मात्र मी तुला
 सांगेन तेवढे कर. २१ बलाम सकाळी उठला आणि
 आपल्या गाढवीबर खोगीर घालून त्या मवाची सर-
 दारांबरोबर गेला. २२ तो गेल्यामुळे देवाचा कोप
 महकल्य आणि त्याचा विरोध करण्यासाठी परमेश्वराचा

दूत मार्गीमध्ये आडवा आला. तो गाढवीबर बसला
 होता आणि त्यांजेबोबर त्याचे दोन सेवक होते.
 २३ परमेश्वराचा दूत उपसलेली तरवार हाती येऊन
 मार्गांत उभा आहे हें त्या गाढवीने पाहिंत, तेव्हां ती
 रस्ता सोहून एका शेतांत शिरली महणून तिला पुनः
 रस्त्याबर आणप्याकरितां बलामाने मारिले. २४ मग
 द्वाक्षमब्लाच्या दोहों बाजूस आवामाच्या भिंती अस-
 लेल्या एका बोल्यांत परमेश्वराचा दूत उभा राहिला.
 २५ परमेश्वराच्या दूतास पाहून ती भिंतीला असी
 लगाटली की बलामाचा पाय भिंतीशी चेंगरला, तेव्हां
 त्याने तिला पुनः मारिले. २६ मग परमेश्वराचा दूत
 आणली पुढे गेला आणि जेथे उजवीडावीकडे बाला-
 बयास सुकी जागा नव्हती अशा संकुचित ठिकाणी
 उभा राहिला. २७ तेव्हें परमेश्वराच्या दूतास पाहून ती
 गाढवी बलामासकट खाली बसली महणून बलामाने
 राणस चहून आपल्या काठीने तिला झोडिले. २८ तेव्हां
 परमेश्वराने त्या गाढवीला बाचा दिली व ती बलामास
 महणू लागली, तू तीनदा मला मारिले, मी तुम्हे काय
 केले ? २९ बलाम गाढवीस महणाला, तू माझी चेष्टा
 केली, माझ्या हाती तरवार असती तर तुला आतांच
 छादन टाकिले असते. ३० गाढवी बलामास महणाली,
 तू जन्मपासून जिच्याबर बसलास तीच मी तुम्ही
 गाढवी आहें ना ? तुम्हां मी कधी अशी वागले
 काय ? तो महणाल, नाही. ३१ तेव्हां परमेश्वराने
 बलामाचे डोके उघडिले; आणि परमेश्वराचा दूत उपस-
 लेली तरवार हाती येऊन मार्गांत आडवा आला आहे
 हें पाहून त्याने आपले मस्तक लव्हून नमन केले.
 ३२ परमेश्वराचा दूत त्यास महणाला, तू तीन वेळ्ये
 आपल्या गाढवीस कां मारिले ? पाहा, मी तुला
 आडवा आलों आहें, कारण तुम्हा मार्ग मला विपरीत
 दिसतो; ३३ मला पाहून ती गाढवी माझ्यासमक्ष
 तीनदा बाजूस हटली; ती बाजूस झाली नसती तर
 खात्रीने मी तुला मारून टाकिले असते व तिला
 जीवंत ठेविले असते. ३४ बलाम परमेश्वराच्या दूतास
 महणाला, मी पाप केले आहे; तू मला अडवाचयास

माझ्या मार्गात उभा आहेय हे मला बालक नव्हते; तुला हे वाईट दिसत असेल तर मी आपला परत जातो. ३५ परमेश्वराच्या दूतांने बलामास संचितलं, या मनुष्यांवरोबर जा, पण जे मी तुला सांगेन स्वाप्रमाणेच कर. मग बलाम बालाकाळ्या सरदारांवरोबर गेला. ३६ बलाम आला हे ऐकून बालाक त्याचें स्वागत करण्यासाठी आणोन नदीतीरी देशाच्या सीमिवर असलेल्या एका नगराकडे सामोरा गेला. ३७ बालाक बलामास म्हणाला, मी तुला मोक्षा निकटीचे बोलावर्णे पाठविलं होते ना! मजकडे कंत आला नाही, तुझे गैरव करण्याची मला नाकद नाही काय? ३८ बलाम बालाकास म्हणाला, पाहा, मी तुजकडे आले आहे; पण मला स्वतः कांहीं बोलण्याची ताकद आहे काय? देव जे वचन माझ्या तोंडी थालील तेच मी बोलेल. ३९ मग बलाम बालाकावरोबर गेला व ते किंयाथं-हुमोथ येथे आले. ४० तेथें बालाकाने गुरांमेंद्रांच बलि अर्पिले आणि बलाम व त्याच्यावरोबर जे सरदार होते त्याकडे वांट पाठविले. ४१ मकाळीं बालक बलामास बालाच्या उंच स्थानी घेऊन गेला: तेथून त्यांने इक्षाल लोकांचा मर्व विस्तार पाहिला. १ मग बलाम बालाकास म्हणाला,

२३ माझ्यासाठी येथे सात वेद्या बांध आणि मजसाठी सात गो-हे व सात मेंदे तयार ठेव. २ बलामाच्या सांघण्याप्रमाणे बालाकाने केले: आणि बालाक व बलाम यांनी प्रत्येक वेदीवर एक एक गो-हा व एक एक मेंदा अर्पिला. ३ तेव्हांने बलाम बालाकास म्हणाला, तूं आपल्या होमलीपांशी थांव, मी जरा जातो; कदाचित् परमेश्वर मला दर्शन देईल; जे कांहीं तो मला कळवील तें मी तुला सांगेन. असे म्हणून तो एका उघड्या टेकडीवर गेला. ४ देवांने बलामास दर्शन दिले तेव्हांने बलाम त्याला म्हणाला, मी सात वेद्या तयार केल्या आहेत आणि प्रत्येक वेदीवर एक एक गो-हा व एक एक मेंदा अर्पिला आहे. ५ तेव्हांने परमेश्वराने बलामाच्या तोंडी वचन घालून त्यास म्हटले, बालाकाकडे परत जाऊन याप्रमाणे त्याशी बोल. ६ तो त्याजकडे परत

गेला तेव्हांने बालाक सर्व मवाबी सरदारांसह होम-बलीपांशी उभा होता. ७ बलाम कवनस्त्रानं बोलत्ता: बालाकाने मला अरामाहून,

मवाबाच्या राजाने मला पूर्वेकडील डोंगरवटीहून बोलावून आणिले आहे:

ये, मजप्रीत्यर्थ याकोबास शाप दे,
येतुन इसागालास धाक घाल.

८ ज्यास इंधरानं शाप दिला नाही त्यास मी शाप कमा दडे!

परमेश्वरानं ज्यास धाक घानला नाही त्यास मी धाक कसा घालू?

९ म्हडकांच्या माझ्यावरून ते माझ्या दर्शास पडत आहेत,

टंकळ्यांवरून मी त्यास पाहत आहे:
पाहा, हे राष्ट्र अलग वसणारे आहे,

अन्य राष्ट्रांमध्ये ते मोजावयाचं नाही:

१० याकोबाच रजकण कोण मोर्तील?
इसागालाच्या चौंथ्या भागाची तरी गणता कोण करील?

धारिंकाप्रमाणे मला मृत्यु प्राप्त होवो:

माझा अंत त्यान्यासारखा होवो!

११ यावर बालाक बलामास म्हणाला, ते मजरी असें हे काय वर्तन केले? माझ्या तांत्र्यं शाप यावा म्हणून मी तुला येथे आणिले आणि तूं तर त्यांम आसीर्वाद दिला. १२ त्यांने म्हटले, परमेश्वर जे कांहीं माझ्या मुखांत घार्लंग तेच मी जपून बोलले पाहिजे ना! १३ बालाक त्यास म्हणाला, चल, मजबूरोवर दुसऱ्या स्थळी ये: तेथून ते तुझ्या दर्शास पडतील, पण ते मर्व तुला दिसावयाचे नाहीत, केवळ अगदी कंडकडेचे दिसतील: माझ्यासाठी तेथून त्यांस शाप दे. १४ तो त्यास पिसगाच्या माझ्यावर भोफिमाचा माल आहे तेथे घेऊन गेला: तेथें त्यांने सात वेद्या बांधिल्या व प्रत्येक वेदीवर एक एक गो-हा व एक एक मेंदा अर्पिला.

होमबलीपार्श्वी थांव, मी जरा पलीकडे परमेश्वराचे दर्शन घेऊ येतो. १६ परमेश्वरांने बलामास दर्शन दिले आणि म्हटलं, बालाकाकडे परत जाऊन त्यास असे बोल, १७ तो त्याजकडे परत गेला तेकां बालाक मवारी सरदारांसह होमबलीपार्श्वी उभा होता आणि बालाकांने त्यास विचारिले, परमेश्वर काय बोलाऱ्या ! १८ तेव्हां त्यांने आपले कवन आरंभिले :

बालाका, ऊठ, काळ दे;

सिष्पोरपुत्रा, माझे गेळून घे :

१९ देव कांही मनुष्य नाही की त्यांने लबाई करावी; तो कांही मानवजात नाही की त्यांने अनुताप करावा;

तो बोलता तमे तो करावयाचा नाही काय !

भाक देऊल ती तो पुढी करावयाचा नाही काय !

२० पाहा, आशीर्वाद देव्याची मला आज्ञा
आली आहे;

त्यांने आशीर्वादच टिला आहे,

तो मला उलटांना येत नाही.

२१ त्यांने याकोवांत कांही अधरे पाहिला नाही,
इक्काणलांत कांही अन्याय पाहिला नाही;

त्याचा देव परमेश्वर ताजबरोबर आहे,

राजाचा जयघोष न्यांत्र्यामध्ये होत आहे.

२२ देवांनं त्यांम शिगर देवांतून बाहेर आणिलं;
गव्याचे बद्ध त्यांच ठायी आहे.

२३ याकोबाबर कांही भंशत्र भुर्डीच बालावयाचे
नाहीत:

इक्काणलाबर कांही चंटक बालावयाचे नाही.

योग्य समयी याकोब व इक्काणल मांविष्यी
असे म्हणातील,

देवांने काय हे अजब केले !

२४ पाहा, हे राष्ट्र, सिंहिणीसारांवे उठत आहे,

सिंहाप्रमाणे तें उमें राष्ट्र आहे;

चिकार भक्षण करीपर्यंत,

वधुलेल्याचे हविर प्राणन करीपर्यंत

तो बालावयाचा नाही.

२५ बालाक बलामास म्हणाला, 'तू त्यांस शापहि देऊ नको आणि आशीर्वादहि देऊ नको. २६ तरी बलाम बालाकास म्हणाला, परमेश्वर सारेल त्याप्रमाणेच मला केले पाहिजे असे मी तुला संगितले नव्हते काय ! २७ मग बालाक बलामास म्हणाला, आता चल, मी तुला दुमच्या टिकाणी नेतो तेथून तू माझ्याकरिना त्यांस शाप द्यावे असे कदाचित देवाच्या इच्छेस येईल. २८ तेव्हां बालाकांने बलामास राना-समोरील पौर डोंगराच्या माध्यावर नेले. २९ आणि बलाम बालाकास म्हणाला, येथे मजमारी सात वेद्या बोध आणि सात गोन्हे व मात मेंद्र न्याय ठेव. ३० बालाकांने बलामाच्या म्हणप्रमाणे केले; त्यांने प्रत्येक वेदावर एक एक गोन्हा व एक एक
मेंद्र अरिला. १ इक्काणलास आशीर्वाद

२४ देव्याचा परमेश्वराचा मानन्य आहे असे बलामांने पाहिले तेव्हां नां पूर्वप्रमाणे शक्कुन याहावयास गेला नाही, तर त्यांने आपले तोंड गळाकडे केले. २ बलामांने आपले डोंड वर करून पाहिले तोंड लोक आपल्या वंशप्रमाणे वस्त्रा करून आहेत असे म्याच्या हर्षास पडले; आणि परमेश्वराचा आमा त्याजवर उत्तरला. ३ त्यांने आपले कवन आरंभिले तें हे :

बांशाचा पुत्र बलाम बोलत आहे,

तो डोंड लिहून बोलन आहे:

४ जो देवाची वस्त्रे ध्रष्टव्य करिनो.

जो डोंड उपहून भर्वसमथांचे उजांन पावतो

आणि देहवत शालिनो,

त्याची ही वाणी आहे :

५ हे याकोब, तुम्हे ऐरे,

हे इक्काणल, तुम्ही निवासस्थांने किती रमणीय आहेत !

६ न्योन्याप्रमाणे, नर्दानांगीच्या बागोप्रमाणे,

त्याचा विस्तार आहे :

परमेश्वरांने लाविलेल्या अगळ इक्काणलप्रमाणे,

पाण्याजवळच्या गंधसंप्रमाणे ती आहेत.

- ७ त्याच्या मोठांतूल पाणी वाहील,
त्याच्या बीजाल बहुत जलाचा लाभ घडेल;
त्याचा राजा अगाग्नाहून महान् होईल
व त्याच्या राज्याचा उत्कर्ष होईल.
- ८ देवानें त्यास मिसरांतूल बाहेर आणिले आहे;
त्याचें बळ गव्याच्या बक्कासारखे आहे;
विरोध करणाऱ्या राष्ट्रांस तो ग्रासून टाकील,
त्याची हांडे मोहऱ्या त्यांचा भुग करील,
आपल्या वाणांनी त्यांस विचील.
- ९ तो सिंहाप्रमाणे, सिंहिणीप्रमाणे बसला आहे,
त्यानें दवा धरिला आहे,
त्याला कोण छेडील ?
जो कोण तुझे अभीष्ट चिंतील त्याचे अभीष्ट
होईल;
तुला शाप देईल तो शापप्रस्त होईल.
- १० तेही बलामावर बालकाचा कोध भडकला; तो
हातावर हत आपटून बलामास म्हणाला, माझ्या
शवूंस शाप थावा म्हणून मी तुला बोलावून आणिले
आणि तुं तर असा तीन वेळ्यां त्यांस आशीर्वादच दिला;
- ११ तर तुं येथून निघून स्वस्यानी पद्धून जा; तुझे
फार गौरव करील असें मी मृठले होते, पण अतां
परमेश्वर तुम्हा गौरवाला आडवा आला आहे.
- १२ बलाम बालकास म्हणाला, जे दूत तुं मजकडे
पाठविले होते त्यास मी असे सांगितले नव्हते काय की
- १३ बालाकाने आपले घर भरू सोनेऱ्यां मला दिले
तरी परमेश्वराच्या सांगण्याबाहेर आपल्याच मनाने
मला वरेवाईट कांही करितां येणार नाही ? परमेश्वर
सांगेल तेच मी बोलून. १४ आतां पाहा, मी
आपल्या लोकांकडे जात आहे, तरी अखेरीस हे
लोक तुम्हा प्रजेचे कायकाय करणार तें तुला सांगून
ठेविले. १५ मग त्याने आपले कवन पुढे चालविले,
तो म्हणाला :
- बौरावा! पुत्र बलाम बोलत आहे,
तो डोळे मिटून बोलत आहे;
- १६ जो देवाचा बचवें श्रवण करितो,

- जो परातपाराचे झान जाणतो,
जो डोळे उघडून सर्वसमर्थाचे दर्शन पावतो
आणि दंडवत घालतो,
त्याची ही वाणी आहे :
- १७ मी त्यास पाहतो पण तो अजून दिसत नाही;
त्यास न्याहाळिलो पण तो जवळ नाही;
याकोबांतूल एक तारा उदय पावेल,
आणि इशारांतूल एक राजदंड निघेल,
एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत तो
मवाबाचा चुराडा करील,
सर्व दंगेखोरांस चीत करील.
- १८ त्याचे शत्रु अदोम व सेईर हे त्याच्या
ताब्यांत येतील
- तोंवर इशारेल आपला प्रभाव दाखवील.
- १९ याकोबांतूल एक नियंता निघेल,
तो नगरांतील अवशिष्ट जनांचा विवंस करील.
- २० मग त्याने आमालेकास अनुलक्ष्यून आपले कवन
मुट्ठले,
- अमालेक राष्ट्रांमध्ये श्रेष्ठ होता;
पण अंतीं त्याचाहि लय होईल.
- २१ मग केली लोकांस अनुलक्ष्यून त्याने आपले कवन
पुढे चालविले :
- तुझे बसतिस्थान तर मजबूत आहे,
तुझे घरटे खडकांत आहे.
- २२ तरी कौइन उजाड होईल,
- व अंतीं अश्वर तुला वंदिवान करून नेईल.
- २३ तो आपले कवन आणखी पुढे चालवून म्हणाला :
हाय ! हाय ! देव हें घडवून आणील तेज्हा
कोणाचा बचाव होईल ?
- २४ तरी किती यांच्या किनान्याहून जहाजे येतील
ती अद्दरास व एवेरास त्रस्त करितील;
अंतीं त्याचाहि नाश होईल.
- २५ मग बलाम उठून स्वस्यानी परत गेला आणि
बालकहे मांगेल झाला.
- १ अथवा : केनी

१ इस्लाएल लोक शिक्षित राहत असतां
२५८ ते मवाची कन्यांची व्यभिचार कर्ण लागले;

२ त्या खिया त्यांस आपल्या देवांच्या यशांस नमन कर्ण लागले. ३ ह्या प्रकारे इस्लाएल लोक बाल-पौराच्या भजनी लागले; महणून परमेश्वराचा कोप त्यांजवर भडकला, ४ आणि परमेश्वरांने मोशाला म्हटले, लोकांचे सर्व सरदार पकडून मजकरितां उन्हांत फासावर चढीव महणजे माझा भडकलेला कोप इस्लाएलंबऱ्हन टक्के. ५ तेव्हां मोशाने इस्लाएलंच्या न्यायाधीशांस सांगितले, तुमच्या ताळ्यांतले जे लोक बाल-पौराच्या भजनी लागले आहेत त्या एकुणएकाचा वध करा. ६ तेव्हां, पाहा, मोशासमोर व दर्शनमंडपाच्या दारांची इस्लाएलांची सर्व मंडळी रडत असतां त्यांजसमोर एका इस्लाएली पुरुषाने एका मिदानी लोस आपल्या भाऊऱ्हांदांकडे आणिले. ७ हें पाहून अहरोन याजकाचा नातू, एलजाजाराचा पुत्र फिनहास यांने मंडळीतून उदून हाती बरची घेटली; ८ आणि तो इस्लाएल पुरुष देण्यांत गेल्यावर तोहिं त्याच्या पाठेपाठ गेला, आणि तो पुरुष व ती ली या उभयतांच्या पोटांत त्याने बरची भोसकिली. त्या योगे इस्लाएलात मरी पसरली होती ती शांबली. ९ मरीने चोबीस हजार मलुच्ये शृंख्य पावली.

१० मग परमेश्वरांने मोशाला म्हटले, ११ इस्लाएल लोकांपकीं अहरोन याजकाचा नातू एलजाजाराचा पुत्र फिनहास ह्याने माझ्या ईर्ष्येने ईर्ष्यायुक्त होऊन इस्लाएल लोकावरला माझा संताप दूर केला म्हणून मी आपल्या ईर्ष्येने त्यांचा संहार केला नाही. १२ यास्तव त्याला असे सांग की मी त्याजशी माझा शांतीचा करार करितो; १३ त्याच्याकरितां व त्याच्या मागून त्याच्या संतातीकरितां हा निरंतरच्या याजकत्वाचा करार होय; कारण आपल्या देवाविषयी त्याला ईर्ष्या प्राप्त होऊन त्यांने इस्लाएल लोकांसाठे प्रायश्चित केले. १४ मिदानी लोसीवर ज्या इस्लाएली पुरुषास यार मारिले त्याचे नांव जिवी; हा सालूचा पुत्र असून शिमोनी वंशांतला

आपल्या पितृकुळाचा सरदार होता. १५ जी मिदानी लोसी जिवे मारिली तिचे नांव कजबी; ही मुराची कन्या होती आणि हा सूर एका मिदानी पितृ-कुळाचा प्रमुख होता.

१६ मग परमेश्वरांने मोशाला सांगितले, १७ मिदान्यांचा पिच्छा पुरवून त्यांजवर मारा कर; १८ कारण पौराच्या व कजबीच्या बाबतीत तुहाळम भुरुल घालून ते त्रस्त करीत आहेत; कजबी ही एका मिदानी सरदरांची कन्या असून मिदान्यांची जातबहीण होती; पौरासुले मरी उद्भवली त्या दिवशी तिला जिवे मारिले होते.

१८ मरी येऊन गेल्यावर परमेश्वरांने मोशाला सांगितले, २ इस्लाएलाच्या मंडळीत जेवढे वीस वर्षांचे व त्यांहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक असतील, त्यांच्या पितृकुळप्रमाणे त्या सर्वांची गणती कर. ३ त्याप्रमाणे मोशे आणि एलाजार याजक यांनी यरीहोपाशी येऊन यादेन नदीतीरी मवलाच्या मैदानांत त्यास सांगितले की ४ मिसर देशांत योशे व इस्लाएल लोक आले तेव्हां त्यांस परमेश्वरांने आझा केली त्याप्रमाणे वीस वर्षांच्या व त्यांहून अधिक वयाच्या पुरुषांची गणती करा.

५ इस्लाएलाचा प्रथम जन्मलेला रुक्केन; त्याचे पुत्र हनोस व त्याचे हनोसी कुळ, पूळ याचे पूळी कुळ, ६ हेसोन याचे हेसोनी कुळ; कर्मी याचे कर्मी कुळ; ७ नी रुक्केनी कुळे; त्यांची मोजदाद केली ती त्रेवालीस हजार सातशे तीस भरली. ८ पक्ष्या पुत्र अलीयाब; ९ अलीयाबाचे पुत्र नमुवेल, दाथान व अबीराम; हे दाथान व अबीराम मंडळीतले निवडक पुरुष होते; कोरहाच्या मंडळीने परमेश्वरांची विरोध केला तेव्हां यांनी त्या मंडळीस सामील होऊन मोशे व अहरोन याशी विरोध केला; १० त्या अडीचशे पुरुषांस अप्रीने भस्म केले, त्या समर्थी भूमीने आपले तोडे उघडून कोरहाच्यावर त्यांसाहि गिळून टाकिले, व ते दृष्टांतदाखल झाले; ११ पण कोरहाच्या पुत्रांचा संहार झाला नाही.

१२ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते शिमोनाचे पुत्र हे: नमुवेलाचे नमुवेली कुळ, यामीनाचे यामीनी कुळ, यालीनाचे यालीनी कुळ, १३ जेरहाचे जेरही कुळ, शौलाचे शौली कुळ; १४ हीं शिमोनी कुळे: याचे बावीस हजार दोनशे लोक भरले.

१५ ज्यांपासून कुळं निपजलीं ते गादाचे पुत्र हे: मफोनाचे सफोनी कुळ, हमीचे हमी कुळ, शूनीचे शूनी कुळ, १६ आजनीचे आजनी कुळ, एरीचे एरी कुळ, १७ अरोदाचे अरोदी कुळ, अरेलीचे अरेली कुळ; १८ हीं गादी कुळे: याचे चालीस हजार पांचशे लोक भरले.

१९ यहूदाचे पुत्र एर व ओनान हे कनान देशांत मरण पावले. २० ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते यहूदाचे पुत्र हे: शेलाचे शेलानी कुळ, पेरेसाचे पेरेसी कुळ, जेरहाचे जेरही कुळ. २१ पेरेसाचे वंश हे होते: हेलोनाचे हेलोनी कुळ, हामूलाचे हामूली कुळ; २२ ही यहूदाची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे शाहलर हजार पांचशे लोक भरले.

२३ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते इस्लामाराचे पुत्र हे: तोलांचे तोलाई कुळ, पुवा याचे पूवी कुळ, २४ याशळाचे याशळी कुळ, शिंबोनाचे शिंबोनी कुळ; २५ गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे चौसठ हजार तीनशे लोक भरले.

२६ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते जबुहनाचे पुत्र हे: सेरेदाचे सेरेदी कुळ, एलोनाचे एलोनी कुळ, याह्लेकाचे याह्लेली कुळ; २७ ही जबुहनाची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे साठ हजार पांचशे लोक भरले.

२८ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते योसेफाचे पुत्र मनदेषे व एफाईम. २९ मनदशाचे वंशज: मालीरीचे मालीरी कुळ, आणि मालीरागा गिलाद शाला: गिलादाचे गिलादी कुळ. ३० गिलादाचे पुत्र हे: इयेजेराचे इयेजेरी कुळ, हेलेकाचे हेलेकी कुळ, ३१ अखियेलाचे अखियेली कुळ, शेवेमाचे शेवेमी कुळ, ३२ शामीदाचे शामीदाई कुळ व हेफेराचे हेफेरी कुळ. ३३ हेफेराचा

पुत्र सलाफहाद याला पुत्रसंतान नव्हते, कन्या मात्र होत्या; आणि सल्याफहादाच्या कन्यांची नावे महला, नोआ, हागला, मिल्का व तिरसा. ३४ हीं मनदशाची कुळे, यांचे बावल हजार सातशे लोक भरले.

३५ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते एफाइमाचे पुत्र हे: श्रेवेलाहाचे श्रेवेलाही कुळ, बेकेराचे बेकेरी कुळ, व तहनाचे तहनी कुळ. ३६ श्रेवेलाहाचे वंशज हे: एरानाचे एरानी कुळ. ३७ ही एफाइमाच्या संतानाची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे वत्तोस हजार पांचशे लोक भरले: हीं सगळीं योसेफाच्या वेशजांची कुळे होत.

३८ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते बन्यामिनाचे पुत्र हे: बेलाचे बेलाई कुळ, आशवेलाचे आशवेली कुळ, अहीरामाचे अहीरामी कुळ, ३९ शफाकामाचे शफाकामी कुळ, हूफामाचे हूफामी कुळ, ४० बेलाचे पुत्र आद व नामान हे होते: आदांचे आदी कुळ, नामानाचे नामानी कुळ. ४१ ही बन्यामिनाच्या संतानाची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे पंचेचालीस हजार सहाशे लोक भरले.

४२ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते दानाचे पुत्र हे: शहामाचे शहामी कुळ. ही दानाची कुळे त्याच्या कुळांप्रमाणे होत. ४३ ही शहामाची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे चौसठ हजार चारशे लोक भरले.

४४ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते आशोराचे पुत्र हे: इशा याचे इश्वी कुळ; इश्वी याचे इश्वी कुळ; बरीया याचे बरीयी कुळ. ४५ बरीयाच्या वंशांतस्या हेवेराचे हेवेरी कुळ व मालकीएलाचे मालकीएली कुळ. ४६ आशोराच्या कन्येचे नंब मेराह होते. ४७ ही आशोराची गणती शाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे ब्रेप्रभ हजार चारशे दोक भरले.

४८ ज्यांपासून कुळे निपजलीं ते नफतालीचे पुत्र हे: याह्लेलाचे याह्लेली कुळ, गूनीचे गूनी कुळ, ४९ येसेराचे येसेरी कुळ व शिल्वेसाचे शिल्वेसी कुळ.

५० ही नफतालीची गणती क्षाली तीप्रमाणे त्याच्या कुळांचे पंचेवालीही हजार बारांशे लोक भरले.

५१ इसाएलांची गणती क्षाली ती सहा लक्ष एक हजार सातांशे तीस भरली.

५२ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, ५३ यांच्या संख्येप्रमाणे या देशांचे वतन यांच्यामध्ये वांदन थावाचे आहे. ५४ अधिक संख्येच्या लोकांस अधिक वांटा याचा व कमी संख्येच्या लोकांस कमी वांटा याचा; प्रत्येक कुळांस त्यांच्या त्यांच्या टिप्पलेख्या संख्येप्रमाणे वतन याचे; ५५ पण चिक्का टाकून जमीन वांटप्रत याची; त्यांच्या पितुकुळांतील प्रत्येक घराच्याच्या नांवप्रमाणे त्यांना वांटा मिळवा. ५६ ते संख्येने बहुत असोत की थोडे असोत, त्यांची वतने चिक्का टाकून वांटासी.

५७ लेव्यांच्या घराज्यांतील ज्यांची मोजदाद कुळप्रमाणे केली ते हे: गेवेनांचे गेवेनी कुळ, कहाणांचे कहाणी कुळ व मराठींचे मराठी कुळ. ५८ लेव्यांची कुळे ही: लिन्नी कुळ, हेड्रोनी कुळ, महली कुळ, मूसी कुळ व कोरही कुळ; आणि कहाणास अशाम काला. ५९ अशामाच्या लीचे नांव योखबेद, ही मिसरात जन्मलेली लेव्यांची कन्या; अशामाला तिजपासून अहरोन व मोशे आणि त्यांची बहीण मिरोम हीं अपत्ये क्षाली. ६० अहरोनास नाहाव, अबीह, एलाजार व इथामार हे क्षाले. ६१ नाहाव व अबीहु क्षाली परमेश्वरासमोर अशाकोळ अभिपेटविला तेव्हांने ते घार क्षाले. ६२ लेव्यांपैकी एका महिन्याच्या व वरच्या वयाच्या पुरुषांची गणती केली ते तेवीस हजार भरले; इसाएल लोकांवरोवर लेव्यांची गणती केली नाही याचे कारण हेच की त्यांस इसाएल लोकांवरोवर वतन दिले वाहते.

६३ मोशे व एलाजार याजक यांनी मवालाच्या मैदानांत अरीहोपार्ही यादेन नदीतीरी इसाएल लोकांची गणती केली ती एवढी भरली; ६४ पण सीनाय रानांत मोशाने व अहरोन याजकाने इसाएल लोकांची गणती केली होती त्यांपैकी या प्रसंगी एकाहि पुरुष या

नव्या गणनेत नव्हता. ६५ कारण परमेश्वराने त्यांच्याविषयी सांगितले होतें की ते रानांत अवश्य मृत्यु पावतील. यफुओवा पुत्र कालेव आणि नूताचा पुत्र यहेशावा यांच्यावेरीज त्यांच्यातला एकाहि पुरुष उरला नाही.

१ मग योसेप्हाचा पुत्र मनस्से यांच्या वंशां-२७ तला सलाफहाद विन हेफेक्र विन विल्हेम विन मांसीर यांच्या कन्या पुढे आल्या; त्यांची नावे महला, नोआ, हास्ता, मिल्का व तिरसा हीं होती. २ मोशे, एलाजार याजक, सरदार व सर्व मंडळी यांजसमोर दर्शनमंडलाच्या दारापारीं त्या उभ्या राहून झणाल्या, ३ आमचा पिता रानांत मृत्यु पावल, आणि ज्या मंडळीने कोरहाण्या मंडळीस सामील होउन परमेश्वराचा विरोध केला त्यात तो नव्हता तर आपल्याच पापावस्थेत तो मेला; त्याला कंही पुत्रसंतान नव्हते. ४ तर पुत्रसंतान नाहीं एवढाचेन आपल्या पित्याचे नांव कुञ्बंतु कां तुडावे? आमहांलाहि आपल्या पित्याच्या आसांवरोवर वतन या. ५ मोशाने त्यांचे हैं प्रकरण परमेश्वरापुढे ठेविले. ६ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, ७ सलाफहादाच्या कन्या बोलतात ते बरोवर आहे; त्यांच्या पित्याच्या भाऊबंदावरोवर दूं त्यांस अवश्य दयवाभाग याचा; त्यांच्या बापाचे वतन त्यांच्या नांवे कर. ८ तूं इसाएल लोकांस असे सांग, कोणी मनुष्य निपुत्रिक मेला तर त्यांचे वतन त्यांच्या कल्यास याचे. ९ त्याला कन्या नसली तर त्यांचे वतन त्यांच्या भावांस याचे. १० त्याचे कोणी भाऊ नसले तर त्यांचे वतन त्यांच्या चुलतभावंदांस याचे. ११ त्याला कोणी चुलतभावांडे नसली तर त्यांच्या कुळापैकीं जो जवळचा नातला असेल त्याला ते वतन याचे, म्हणजे तो ते भोगील; परमेश्वराने मोशाला आज्ञा दिली त्यांप्रमाणे इसाएलसंवंधाने^{हुक्म} निर्णय समजावा.

१२ मग परमेश्वराने मोशाला सांगितले, दूं त्या अवारीम पर्वतावर चहून जा व तेथून जो देश मी इसाएल लोकांस दिला आहे तो पाहा. १३ दूं तो पाहिल्यावर तुक्का भाऊ अहरोन यांच्याप्रमाणे पितरांस

जाऊन मिळकील; १४ कारण सीन रानांत मंडळीचे भांडण झालेले त्या समर्थी त्या ज्ञान्यापासाठी त्यांच्यासमोर माझे पावित्र्य प्रदर्शित करावें अशी जी माझी आळा तीविस्तु तुम्ही गेलं. (हा सीन रानांतील काढेश येथील मरीबा नामक झारा.) १५ मोशानें परमेश्वरास सांगितले, १६ अखिल प्राणिमांत्राचा जो देव त्याने या मंडळीवर एका पुरुषाची नेमणूक करावी; १७ तो त्यांच्यापुढे येजा करील आणि त्यांच्या येण्याजाप्यासंबंधाने त्याचा नेता होईल; अशाने परमेश्वराची मंडळी मेंडपाल नसलेल्या शेरांमेंडरांप्रमाणे असावयाची नाही. १८ तेव्हां परमेश्वर मोशाला महणला, तं नूनाचा पुत्र यहोश्वायास आणून त्याजवर हात ठेव; त्यांच्या घरी माझा आत्मा वसत आहे. १९ एलाजार याजक व सर्व मंडळी यांच्यासमोर त्यास उमे कल्प त्यांच्यादेखत त्याला अधिकाराऱ्ह कर. २० आपली कोही मानमर्यादा त्याला दे; म्हणजे इशाएलाची मंडळी त्याचे मानील. २१ तो एलाजार याजकापुढे उभा राहील आणि त्याच्या वतीने एलाजार उरीमाच्या द्वारे परमेश्वराला प्रश्न विचारील; त्याच्या हुक्मानेने तो सर्व इशाएल मंडळीसह येजा करील. २२ परमेश्वराच्या शा आज्ञेप्रमाणे मोशाने केले; त्याने यहोश्वायास आणून एलाजार याजक व सर्व मंडळी यांच्यासमोर उमे केले; २३ आणि परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे सांगितले होतें त्याप्रमाणे त्याने त्याजवर हात ठेवून त्यास अधिकाराऱ्ह केले.

२४ परमेश्वराने मोशालम सांगितले, २ इशाएल लोकांस आळा कर की, मला भुवासिक बाटेल असे हव्यरूप भोजन तुम्ही मजजीत्यर्थ नियमित समर्थी अपिष्यावे स्मरण ठेवा. ३ आणखी तं त्यांस सांग, परमेश्वरात्रीत्यर्थ जे हव्य तुम्ही अपावै तें हें: मित्य होमारणासाठी रोज एक एक वर्षाची दोन निंदोष कोकरे अपावै. ४ एक कोकरूं सकाळी व दुसरं सायंकाळी; ५ आणि कुद्दन काढिलेल्या एक चतुर्थांश्च हिन तेलांत मळज्जेल्या एक दशमांश एका

सपिदारचे अन्नार्पण करावे. ६ हा नित्याचा होमवलि परमेश्वराला सुवासिक हव्य व्हावा असे सीनाय पर्वतावर विहित केले होते. ७ त्यावरोबरचे पेयार्पण एका कोकरामांगे एक चतुर्थांश हिन असावे, म्हणजे परमेश्वरासाठी तं पवित्रस्थानी मदिरेवे पेयार्पण ओतावे. ८ दुसरं कोकरूं सायंकाळी अपावै; सकाळचे अन्नार्पण व त्यावरोबरचे पेयार्पण यांप्रमाणे परमेश्वरास भुवासिक हव्य म्हणून अपावै.

९ द३र शब्दायाचे दिवशी एक एक वर्षाची दोन

निंदोष कोकरे आणि अन्नारणासाठी तेलांत मळज्जेले दोन दशमांश सपीठ व त्यावरोबरचे पेयार्पण हीं अपावै; १० नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे पेयार्पण यांशिवाय आणखी हा होमवलि प्रति शब्दायादिनी अपावै.

११ प्रत्येक महिन्याच्या प्रतिपदेस परमेश्वरात्रीत्यर्थ होमार्पण करावै; दोन गोहे, एक मेंदा आणि सात एक एक वर्षाची निंदोष कोकरे अपावै; १२ प्रत्येक गोन्हामांगे तेलांत मळज्जेले तीन दशमांश एका सपीठ आणि प्रत्येक मेंडामांगे तेलांत मळज्जेले दोन दशमांश एका सपीठ, १३ आणि प्रत्येक कोकरामांगे तेलांत मळज्जेले एक दशमांश एका सपीठ एवढे सर्व अन्नार्पण यावै; हा भुवासिक होमवलि परमेश्वरात्रीत्यर्थ हव्य होईल. १४ त्यावरोबरची पेयार्पणे ही असावी; गोन्हामांगे अपावै हिन, मेंडामांगे एक तृतीयांश हिन आणि कोकरामांगे एक चतुर्थांश हिन द्राक्षारस; वर्षांतील प्रत्येक महिन्यात होमवलि अपावदाचा तो हा. १५ आणखी परमेश्वरात्रीत्यर्थ पापार्पण झणून एक बक्ता याचा; नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे पेयार्पण यांशिवाय आणखी तो अपावै.

१६ पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस परमेश्वराचा बलहंडण सण पाळावा. १७ तसाच या महिन्याच्या पंचवरश्या दिक्षिणीहि सण पाळावा; सात दिवस बेलमीर भाकर याची. १८ पहिल्या दिक्षिणी पवित्र भेळा भरवावा व त्या दिक्षिणी कांहीएक अंगमेहनतीचे काम करू नये. १९ या दिक्षिणी तुम्ही परमेश्वरात्रीत्यर्थ एक हव्य

२८ एल लोकांस आळा कर की, मला भुवासिक बाटेल असे हव्यरूप भोजन तुम्ही मजजीत्यर्थ नियमित समर्थी अपिष्यावे स्मरण ठेवा. ३ आणखी तं त्यांस सांग, परमेश्वरात्रीत्यर्थ जे हव्य तुम्ही अपावै तें हें: मित्य होमारणासाठी रोज एक एक वर्षाची दोन निंदोष कोकरे अपावै. ४ एक कोकरूं सकाळी व दुसरं सायंकाळी; ५ आणि कुद्दन काढिलेल्या एक चतुर्थांश्च हिन तेलांत मळज्जेल्या एक दशमांश एका

म्हणजे होमार्पण करावें; दोन गोन्हे, एक मेंडा व एक एक वर्षाची सात कोकरे अर्पावी; हीं सर्व निर्दोष कोकरे हीं अर्पावी; २० त्यांबरोबरचं अन्नार्पण म्हणजे तेलांत मळलेले सपीठ असावें; गोन्हामागें तीन दशमांश एफा आणि मेंढायामागें दोन दशमांश एफा सपीठ अर्पावें; २१ आणि सात कोकरांपैकी प्रत्येक कोकरामागें एक दशमांश एफा सपीठ अर्पावें; २२ तुम्हांसाठी प्रायश्चित्त व्हावें म्हणून पापार्पणासाठी एक बकराहि अर्पावा. २३ सकाळचा जो नित्य होम विहित केला आहे त्याखेरीज हीं अर्पावी. २४ या प्रकारे सात दिवसपर्यंत दररोज तुम्हीं हव्यरूप भोजन अर्पावें; हे परमेश्वराला सुवासिक वाटेल; नित्य होमार्पण व त्यांबरोबरचं पेयार्पण यांशिवाय आणली हे अर्पावें. २५ सातव्या दिवशी तुम्हीं पवित्र मेळा भरवावा आणि त्या दिवशी तुम्हीं कांहीएक अंगमेहनतीचं काम करू नये; २६ सप्तकांच्या सणांत प्रथम कले अर्पिष्याच्या दिवशी तुम्हीं परमेश्वराला नव्या अश्वाचं अर्पण कराल तेळ्हांहि तुम्हीं पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी कांहीएक अंगमेहनतीचं काम करू नये; २७ परमेश्वराला सुवासिक हव्य व्हावें म्हणून एक होमार्पण करावें; दोन गोन्हे, एक मेंडा व एक एक वर्षाची सात कोकरे; २८ आणि त्यांबरोबरचं अन्नार्पण तेलांत मळलेल्या सपिठाचं असावें; म्हणजे गोन्हामागें तीन दशमांश एफा व मेंढायामागें दोन दशमांश एफा, २९ आणि त्या सात कोकरांपैकी प्रत्येक कोकरामागें एक दशमांश एफा सपीठ अर्पावें; ३० तुम्हांसाठी प्रायश्चित्त व्हावें म्हणून एक बकरा अर्पावा. ३१ हीं सर्व निर्दोष असावी; आणि नित्य होमार्पण व त्यांबरोबरचं अन्नार्पण यांखेरीज हीं अर्पावी व त्यांबरोबरची पेयार्पणे अर्पावी.

१ मग सातव्या महिन्याच्या प्रतिपदेस २९ पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी अंगमेहनतीचं कांही काम करू नये; हा तुमचा करणे वाजविष्याचा दिवस होय. २ परमेश्वरांत्यर्थ सुवासिक

हव्य म्हणजे अर्थात् एक गोन्हा, एक मेंडा आणि एक एक वर्षाची सात निर्दोष कोकरे हीं अर्पावी; ३ त्यांबरोबरचं अन्नार्पण तेलांत मळलेल्या सपिठाचं असावें; गोन्हामागें तीन दशमांश, मेंढायामागें दोन दशमांश, ४ आणि सात कोकरांतल्या एक एक कोकरामागें एक दशमांश एफा सपीठ अर्पावें, ५ आणि तुम्हांसाठीत्यर्थ प्रायश्चित्त व्हावें यासाठी पापार्पण म्हणून एक बकरा अर्पावा; ६ मासांरभीचे होमार्पण आणि त्यांबरोबरचं अन्नार्पण, तसेच नित्य होमार्पण व त्यांबरोबरचं अन्नार्पण व त्यांबरोबरची पेयार्पणे या सर्वांखेरीज हे अर्पण परमेश्वराला मुवासिक हव्य म्हणून विधिपूर्वक असावें.

७ या सातव्या महिन्याच्या दशमीस तुम्हीं दवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी तुम्हीं आपल्या जिवास कलेचा होऊं याचा व कांहीएक काम करू नये; ८ आणि परमेश्वरांत्यर्थ सुवासिक हव्य अर्पण करावें तें येणेप्रमाणे: एक गोन्हा, एक मेंडा, एक एक वर्षाची सात कोकरे अर्पावी; हीं सर्व निर्दोष असावी; ९ आणि त्यांबरोबर तेलांने मळलेल्या सपिठाचा अन्नबलि असावा; म्हणजे गोन्हामागें तीन दशमांश एफा, मेंढायामागें दोन दशमांश एफा, १० आणि सात कोकरांतल्या प्रत्येक कोकरामागें एक दशमांश एफा याप्रमाणे सपीठ अर्पावें; ११ प्रायश्चित्ताचं पापार्पण, नित्य होमार्पण व त्यांबरोबर त्याचं अन्नार्पण आणि त्या सर्वांबरोबरची पेयार्पणे यांखेरीज पापार्पणाचा एक बकरा अर्पावा.

१२ सातव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी तुम्हीं पवित्र मेळा भरवावा; त्या दिवशी कांही अंगमेहनतीचं काम करू नये, आणि परमेश्वरांत्यर्थ सात दिवस सण पालावा; १३ परमेश्वरांत्यर्थ सुवासिक हव्य म्हणून होमार्पण करावें तें हें: तेरा गोन्हे, दोन मेंडे आणि एक एक वर्षाची चौदा कोकरे; हीं सर्व निर्दोष असावी; १४ त्यांबरोबर तेलांने मळलेल्या सपिठाचा अन्नबलि असावा, म्हणजे तेरा गोन्हातील एक एक गोन्हामागें तीन दशमांश, दोन मेंढायांपैकी प्रत्येक मेंढायामागें दोन दशमांश, १५ आणि चौदा कोकरां-

तत्परा एकेका कोकरामार्णे एक दशमांश सपीठ अर्पणवें; १६ आणि पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा; नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पण यांखेरीज हें अर्पण करावें.

१७ दुसरे दिवशी बारा गो-हे, दोन मेंडे आणि एक एक वर्षाची निदोष चौदा कोकरे अर्पणवी; १८ आणि त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे अभार्पण व पेयार्पणे विधिपूर्वक करावी; १९ आणि नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व त्यावरोबरची पेयार्पणे यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

२० तिसरे दिवशी अकरा गो-हे, दोन मेंडे, एक एक वर्षाची निदोष चौदा कोकरे अर्पणवी, २१ आणि त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी; २२ आणि पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा; नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पण यांखेरीज हें अर्पण करावें.

२३ चौथे दिवशी दहा गो-हे, दोन मेंडे, एक एक वर्षाची निदोष चौदा कोकरे अर्पणवी; २४ त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी, २५ नित्य होमार्पण आणि त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पण यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

२६ पांचवे दिवशी नऊ गो-हे, दोन मेंडे, एक एक वर्षाची चौदा निदोष कोकरे अर्पणवी; २७ त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, कोकरांसाठी व मेळधांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी; २८ आणि नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पण यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

२९ सहावे दिवशी आठ गो-हे, दोन मेंडे, एक एक वर्षाची चौदा निदोष कोकरे अर्पणवी; ३० आणि त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी; ३१ नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व

पेयार्पणे यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

३२ सातवे दिवशी सात गो-हे, दोन मेंडे, आणि एक एक वर्षाची चौदा निदोष कोकरे अर्पणवी; ३३ आणि त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी; ३४ नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पणे यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

३५ आठवे दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; या दिवशी कांही अंगमेहनतीचे काम करू नये; ३६ परमेश्वरात्मर्थ सुवासिक हव्य महणून होमार्पण करावे तें असें: एक गो-हा, एक मेडा, व एक एक वर्षाची सात निदोष कोकरे; ३७ आणि त्यावरोबर गो-न्हांसाठी, मेळधांसाठी व कोकरांसाठी त्यांच्या संख्येप्रमाणे विधिपूर्वक अभार्पण व पेयार्पणे करावी; ३८ नित्य होमार्पण व त्यावरोबरचे अभार्पण व पेयार्पण यांखेरीज पापार्पण महणून एक बकरा अर्पणवा.

३९ तुमचे नवस व स्वसंतोषाने केलेली अर्पणे यांखेरीज आणखी नेमलेल्या सणांत हे होमवलि, अभार्पणे, पेयार्पणे आणि शांतर्पणे परमेश्वराला अर्पणवी. ४० परमेश्वराने मोशाला आळा केली होती त्याप्रमाणे सर्व कांही त्याने इश्वाएल लोकांस कळविले.

१ मग मोशाने इश्वाएल लोकांच्या बैशांच्या

३० प्रसुखांस महट्टले की परमेश्वराने आळा दिली ती ही: २ कोणा पुस्ताने परमेश्वराला नवस केल्य अथवा आपण ब्रतबद्ध व्हावे महणून शपथ वाहिली तर त्याने आपल्या वचनाचा भेग करू नये; जें कांही त्यांच्या तोंड्हून निवाले असेल त्याप्रमाणे त्याने करावे. ३ त्याप्रमाणेच कोणी झी कौमार्यावर्येत आपल्या पित्याच्या घरी असतां परमेश्वराला नवस कस्तूर ब्रतबद्ध झाली असली, ४ आणि तिचा नवस आणि ज्या वचनाने ती ब्रतबद्ध झाली तें वचन ऐकून तिचा पिता कांही बोलला नसला तर तिचे सर्व नवस काम्य राहतील, आणि ज्या बंधनांनी तिने आपलास बद्द केले असेल तीहि काम्य राहतील; ५ पण तें ऐकून तिचा पिता तिल्य यना करील तर तिचे नवस किंवा ज्या कोणत्याहि

बधनाने तिनें आपणास बद्द केले असेल त्यापैकी कोणतोहि कायम राहावयाचे नाही; तिच्या पित्याने तिला मनाई केली आहे म्हणून परमेश्वर तिला क्षमा करील. ६ तिनें नवस केल्यावर किंवा ती अविचाराने ब्रतबद्द शाल्यावर ती पतीची शाळी, ७ आणि तें ऐकून तिचा पति कांही बोलग्या नाही तर तिचे नवस कायम राहतील आणि ज्या बंधनांनी तिनें स्वतंस बद्द केले असेल तीहि कायम राहतील; ८ पण तिच्या पतीने तें ऐकले त्या दिवशीच तिला मना केले तर तिनें केलेले नवस आणि तिनें अविचाराने ज्या बंधनांनी आपणास बद्द केले असेल ती बचने रह दोतील; परमेश्वर त्या छीचं पाप क्षमा करील. ९ विधवेने किंवा सूटपत्र मिळालेल्या छीने कांही नवस केला तर तिनें आपल्या ज्या बंधनांनी आपणास बद्द केले असेल ती कायम राहतील. १० कोणी छी आपल्या पतीच्या घरी राहून नवस करील अथवा शपथेने आपणास बांधून घेईल, ११ व तिचा पति तें ऐकून कांही बोल्यार नाही व तिला मना करणार नाही, तर तिचे सर्व नवस कायम राहतील, व ज्या बंधनांनी तिनें आपणास बद्द केले असेल ती बंधनेह कायम राहतील; १२ पण नवच्याने ती ऐकली त्याच दिवशी ती रह केली तर तिच्या तोऱ्हन जे नवस अथवा तिला बद्द करणारी बचने नियाली असतील ती रह दोतील; तिच्या नवच्याने ती रह केल्यामुळे परमेश्वर तिला क्षमा करील. १३ तिचा कोणताहि नवस आणि जिवास क्लेश देणारे कोणतेहि ब्रत तिचा पति वाटल्यास कायम करील किंवा रह करील. १४ एकेक दिवस लोटउ असतां तिचा पति तिला कांही बोलला नाही तर तो तिचे सर्व नवस आणि ज्या ज्या बंधनांनी तिनें आपणास बद्द केले असेल ती तो कायम करितो; ती ऐकली त्याच दिवशी तो कांही बोलला नाही, यावरून त्याने ती कायम केली आहेत असे समजावें; १५ पण त्याने ऐकल्यानंतर पुढे ती रह केली तर त्याचा छीचा अधर्म त्याच्या माथी. १६ पतिपत्नीसंबंधाच्या आणि पिता व त्याच्या घरी असणारी त्याची कुमारी

कन्या यसंबंधाच्या ज्या विधीविषयी परमेश्वराने मोशाला आहा दिली ते हे होत.

१ परमेश्वराने मोशाला सांगितले, २ इस्लाम-३९ एल लोकांबद्दल मिद्यान्यांचे उसने फेड; त्यानंतर तूं पितरांस जाळून मिळाली. ३ मोशे लोकांस म्हणजे ते मिद्यानावर चढाई कळून परमेश्वरासाठी मिद्यानाचा सूड घेतील. ४ इस्लाएलच्या सर्व वंशांतून प्रयेक वंशामार्गे एक एक हजार लोक युद्धास पाठवा. ५ या प्रकारे इस्लाएलच्या सहकावयि लोकांतून प्रयेक वंशामार्गे एक एक हजार पुरुष सादर केले, म्हणजे बारा हजार पुरुषांनी युद्धासाठी शब्दे धारण केली. ६ मोशाने एका एका वंशांतूले हजार पुरुष घेऊन एलजार. याजकाचा पुत्र फिनहास यास त्याच्यावरोबर लडाईस पाठविले आणि पवित्रस्थानांतली पात्रे आणि इषारा देण्यासाठी रणजिंघे त्याच्या हाती दिली. ७ परमेश्वराने मोशाला आहा केल्याप्रमाणे त्यांनी मिद्यानाशी लहून सर्व पुरुषांनी कत्तल केली. ८ हतर योद्धांसेरीज त्यांनी अवी, रेकेम, सूर, ह्रू व रेबा या नांवाच्या मिद्यानाच्या पांच राजांचा वध केला; बौराचा पुत्र बलाम यालाहि तरवारीने वधिले; ९ आणि इस्लाएल लोकांनी मिद्यानाच्या खिया व मुळें-बाळे यांस पाडाव केले आणि त्यांचे गाईबैल, शेरडे-मेंडरे व सर्व मालमता लुटिली; १० आणि त्याच्या वस्तीची सर्व नगरे व छावण्या त्यांनी जावून टाकिल्या. ११ मग सर्व पाडाव केलेले मनुष्य व पशु आणि सारी लृट त्यांनी घेतली. १२ यरीहोपाशी यादेन-तीरी मवाचाच्या मैदानांतील छावणीत मोशे, एलजार याजक आणि इस्लाएल लोकांची मंडळी होती तेथे त्यांनी ते बंदिवान, धरिलेले पशु व लृट ही आणिली.

१३ तेज्ज्वां मोशे, एलजार याजक आणि मंडळीचे सर्व सरदार त्यांस छावणीबाहेर सामोरे गेले. १४ जे सहस्रपति, शतपति इत्यादि सेनापति युद्धाहून परत आले होते त्याजवर मोशे फार कोपला. १५ तो त्यांस म्हणार, तुम्ही सर्व खिया वांचविल्या काय? १६ पाहा,

બ્રાહ્મણ્ય મસલતોવરુલ પૌરાણ્ય પ્રકરણી ઇસાએ લોકાંકંદુન પરમેશ્વરાર્થી ફિયુરી કરવિષ્ણાસ ત્યા બ્રિયા કારણ જ્ઞાન્યા, આણિ ત્યાસુચે પરમેશ્વરાચ્યા મંડળીતી મરી પસરલી. ૧૭ તર આતા સુલાબાળપંચી હરએક મુલુગ્યાસ વ જિને પુલાર્થી સમાગમ કેલા આહે અશા પ્રત્યેક ખ્રીસ મારુન ટાકા. ૧૮ જિતક્યા મુજિનીં પુલાર્થી સમાગમ કેલેલા નાહીં ત્યા સર્વ આપણાંસાઈં જિવંત રાખુન ઠેવા. ૧૯ તુમ્હી સર્વ સાત દિવસ છાવણીચ્યા બાહેર રાહ, વ તુમ્હારીપંચી જ્યાને કોણાસ જિવે મારિલે અસેલ આણિ વધિલેલ્યાચા જ્યાંસ સર્વ જ્ઞાન અસેલ ત્યા સર્વનીં આપલ્યા બંદિવાનાંસહ તિસણ્યા વ સાતવ્યા દિવશીં સ્વતંત્ર શુદ્ધ કરાવે. ૨૦ સર્વ વલ્લે, ચામદ્યાચ્યા સર્વ વસ્તુ, વક્ચાચ્યા કેસાંચ્યા વ લોકડાચ્યા સર્વ વસ્તુ યાંચ્યા વિટાળાપાસું આપણાંલા શુદ્ધ કરા. ૨૧ મગ એલાજાર યાજકાને યુદ્ધાસ ગેલેલ્યા સર્વ સૈનિકાંસ સાંગિતલે કીં પરમેશ્વરાને મોશાલા આજ્ઞા-પિલેલ્યા નિયમશાલાચા વિધિ હા હોય. ૨૨ સોને, ચાંડી, પિતળ, લોંબંડ, કથીલ, શિસે વગેરે ૨૩ જે કાહીં અસીત ટિકણ્યાજોંએ અસેલ તેં અસીત ટાઢુન કાંદિલે રૂણજે શુદ્ધ હોઈલ, તરી એણ તેં અંશૂચ-ક્ષાલનાચ્યા જલાને શુદ્ધ કરાવે; જે કાહીં અસીત ટિકણ્યાજોંએ નસેલ તેં પાણ્યાંત ઘાલન કાઢવે. ૨૪ સાતવ્યા દિવશીં તુમ્હી આપલી વલ્લે ધ્વાવી આણ શુદ્ધ હોઊન છાવણીત યાવે.

૨૫ પરમેશ્વરાને મોશાલા સાંગિતલે, ૨૬ એલાજાર યાજક આણિ મંડળીતીલ નિરનિરાળ્યા પિનુકુંઠાંચે સુલ્ય યાંસ બરોવર ઘેઊન મનુષ્ય આણિ પણ યાંચી જી લુટ આપિલી તિચી યાદી કર; ૨૭ ત્યાંની ત્યા લુટીચે દોન ભાગ કરાવે, યુદ્ધાસ ગેલેલ્યા યોદ્ધાસ અર્ધી ભાગ વ ઇતર સર્વ મંડળીસ અર્ધી ભાગ યાવા; ૨૮ યુદ્ધાસ ગેલેલ્યા યોદ્ધાચ્યા હિસાંતુન મનુષ્યે, ગાઈબૈલ, ગાઢવે, શેરડેંમદરે યાંપૈકી પાંચશામણે એક અર્ધી પરમેશ્વર-પ્રીત્યર્થ કરભાર મહણું હે; ૨૯ ત્યાંચ્યા અર્ધી હિસાંતુન તો ઘેઊન પરમેશ્વરાપ્રીત્યર્થ સમર્પિત અંશ મહણું એલાજાર યાજકાસ દે. ૩૦ મગ ઇસાએલ લોકાંસ

મિલાલેલ્યા અર્ધી હિસાંતુન મનુષ્યે, ગાઈબૈલ, ગાઢવે, શેરડેંમદરે આદિકરુન સર્વ પણ યાંપૈકી પત્રાસામણે એક ઘેઊન પરમેશ્વરાચ્યા નિવાસમંડપાચે રખક જે લેલી ત્યાંસ દે. ૩૧ પરમેશ્વરાચ્યા આજોપ્રમાળે મોશે આણિ એલાજાર યાજક યાંની કેલે. ૩૨ સૈન્યાંતીલ શિપાયાની જ્યા વસ્તુ લુદ્દન ઘેતલ્યા ત્યાંબેરીજ સહા લક્ષ પંચાહત્તર હજાર શેરડેંમદરે, ૩૩ બહાત્તર હજાર ગાઈબૈલ, ૩૪ એકસણ હજાર ગાઢવે, ૩૫ આણિ મનુષ્યપંચી જ્યાનીં પુલુષ પાહિલા નબૃતા અશા બતીસ હજાર બ્રિયા એવી તી લુટ હોતી. ૩૬ યુડ્રાસ ગેલે હોતે ત્યાંચ્યા વાંચાસ યા લુટીચા અર્ધી હિસા આલા ત્યાત તીન લક્ષ સદતીસ હજાર પાંચવેં શેરડેંમદરે હોતીં; ૩૭ ત્યાંપૈકી પરમેશ્વરાચા કરભાર મહણું સહાવે પંચાહત્તર હોતીં. ૩૮ ગાઈબૈલ છલીસ હજાર અસૂન ત્યાંપૈકી પરમેશ્વરાચા કરભાર મહણું બહાત્તર હોતે. ૩૯ ગાડવેં તીસ હજાર પાંચવેં અસૂન ત્યાંપૈકી પરમેશ્વરાચા કરભાર મહણું એકસણ હોતીં. ૪૦ મનુષ્યે સોળા હજાર અસૂન ત્યાંપકી પરમેશ્વરાચા કરભાર મહણું બતીસ હોતીં. ૪૧ પરમેશ્વરાપ્રીત્યર્થ સમર્પિત અંશ મહણું જો કરભાર તો પરમેશ્વરાને આજ્ઞા કેલ્યા-પ્રમાળે મોશાને એલાજાર યાજકાસ દિલા. ૪૨ શુદ્ધ કરણાંયાંબેરીજ ઇતર ઇસાએલ લોકાંચા અર્ધ હિસા મોશાને કાઢિલા હોતા તો યેણેપ્રમાળે: ૪૩ તીન લક્ષ સદતીસ હજાર પાંચવેં શેરડેંમદરે, ૪૪ છલીસ હજાર ગાઈબૈલ, ૪૫ તીસ હજાર પાંચવેં ગાડવેં, ૪૬ આણિ સોળા હજાર મનુષ્યે; ૪૭ યોદ્ધાચ્યા હિસાંપાસુન વેગળા કળ મોશાને ઇતર મંડળીસાઠી ઠેવિલા હોતા ત્યા અર્ધી હિસાપૈકી મોશાને મનુષ્ય વ પણ પત્રાસામણે એક ઘેઊન પરમેશ્વરાચ્યા નિવાસમંડપાચે રખક જે લેલી ત્યાંસ દિલે. ૪૮ મગ ઇસાએલચ્યા સહસ્રાવધિ લોકાંવર અસેલે સેનાપતિ રૂણજે સહસ્રપતિ, શતપતિ વગેરે મોશાકડે ઘેઊન મહણાલે, ૪૯ જે સૈનિક આમચ્યા સ્વાચીન હોતે ત્યાંચી તુલ્ય દાસાંની ગણના કેલી, ત્યાંપૈકી કોણી એકહિ કમી જ્ઞાન નાહીં; ૫૦ મહણું આમદાં પ્રત્યેકસ

जे सोन्याचे दागिने भिळवले, म्हणजे अर्बात तोडे, कढी आंगव्या, कुऱ्हले व बाजूबंद ही सर्व आम्ही आमच्या जीवांसाठी परमेश्वराला प्रायवित म्हणून अर्पण करतव्यास आणिली आहेत. ५१ तेव्हां मोशे व एलाजार यांनी त्यांजपासून तें सोनें व सर्व जडावाचे दागिने घेतले. ५२ सहस्रपति व शतपति यांनी जें सोनें परमेश्वराला अर्पण केले तें सर्व सोव्हा हजार सातव्यां पत्रास शेकेल भरले. ५३ या योद्धांयांनी आप-आपत्यासाठी ही छट मिळविली होती. ५४ मोशे व एलाजार यांनी हें सोनें सहस्रपति व शतपति यांजकङ्गन घेऊन इत्याएल लोकांप्रीत्यर्थ परमेश्वरासमोर स्मारक ब्हावावें म्हणून दर्शनमंडपांत पांचवंते केले.

१ इत्येन व गाद बंशांतत्वा लोकांजवळ
 २ गुरुंदोरे विपुल होती; म्हणून त्यांनी याजेर व
 मिलाद हे प्रात पाहिले तेव्हां ते गुरुंदोरांसाठी
 चांगले आहेत असे दिसले; ३ गाद व रक्खेन
 बंशांतले लोक मोशे, एलाजार याजक आणि मंडकीचे
 सरदार तंजपासी जाऊन म्हणाले, ४ अटारोप,
 दीकोन, बाजेर, निन्रा, हेशबोन, एलाले, सवाम, नवो
 व बैन ५ यांचा जो प्रदेश परमेश्वराने इत्याएल
 लोकांकङ्गन पादाकांत करविला तो गुरुंदोरांसाठी
 चांगला आहे आणि तुळ्या दासांजवळ गुरुंदोरे आहेत.
 ५ ते म्हणाले, तुझी कृपादृष्टि तुळ्या दासांव असली
 तर हा प्रदेश तुळ्या दासांस वतन करून दे; आहांस
 यांदेनेपर्यंकडे नेंके नको. ६ गाद व रक्खेन यांच्या
 बंशांतांस मोशे म्हणाला, तुमचे भाजूबंद युद्धास
 जातील तेव्हां तुम्ही येणे असून राहणार काय?
 ७ त्याप्रमाणेच जो देश परमेश्वराने इत्याएल लोकांस दिला
 आहे तेयें उत्तर जाव्यासंबंधाने तुम्ही त्यांचे मन
 निराशा० का करितां? ८ तुम्हाचा विलासी मी जेव्हा
 कादेश-बर्णाङ्गन तो देश पाहावयास पाठविले होतें
 तेव्हां त्यांनीहि तसेच केले. ९ त्यांनी जेव्हा अज्ञोळ
 ओहव्यपर्यंत जाऊन देश पाहिला तेव्हां परमेश्वराने
 जो देश इत्याएल लोकांस दिला होता त्यांत जाऊन नवे

असें त्यांच्या भनात भरविले. १० त्याच दिवशी फर्मे-
 शराचा कोष भडकला आणि त्यांने शपथ बाहिली
 की ११ मिसर देशातून निघालेल्या लोकांपैकी बीस
 बांधाचे व त्यांहून अधिक वयाचे जे आहेत त्यांच्या
 दृष्टीस, अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांस जो देश मी
 देश्यविषयी शपथ बाहिली तो पडावयाचाच नाही,
 कारण ते मल्य पूर्णपणे अनुसरले नाहीत; १२ मात्र
 यापुनेचा पुत्र कलिंजी कालेब आणि नूताचा पुत्र
 याहोवाचा हे तो देश पाहतील, कारण ते परमेश्वरास्या
 पूर्णपणे अनुसरले आहेत. १३ शामुळे परमेश्वराचा
 कोप इत्याएलवर भडकल आणि ज्ञानी परमेश्वराच्या
 दृष्टीने तुर्कमंडे केले त्यांची सर्व पिढी स्वपून जाईपर्यंत
 त्यांने त्यांस चालीस वर्षे रानांत सैरावैरा भटकवयास
 लाविले. १४ आतां पाहा, परमेश्वराचा इत्याएलवर
 कोप अधिक भडकवा म्हणून तुम्ही आपल्या
 विलासी जागी त्यांची पातकी संताति उठला आहां.
 १५ तुम्ही त्यास सोहून बहकलां तर तो त्यांस
 आणलीहि रानांतच सोहून देईल आणि तुम्ही या सर्व
 लोकांचा सत्यानाश कराल. १६ तेव्हां ते मोशाजवळ
 जाऊन म्हणाले, आम्ही आपल्या गुरुंदोरांसाठी येणे
 वाढली चांगुळी आणि आपल्या मुलंबांकांसाठी नगरे
 वसवूऱ; १७ तरी आम्ही इत्याएल लोकांस स्वस्थानी
 नेऊन पोचवीपर्यंत हत्यारबंद होऊन त्यांच्या अधाडीस
 चाढू; पण आमची मुलंबाळे या देशांतील लोकांच्या
 भीतीमुळे टबंदी नगरांत राहतील. १८ इत्याएल
 लोक आपआपल्या वतनांवर कायम होतील तोवर
 आम्ही घरी परत येणार नाही. १९ आम्ही त्यांजवरोवर
 यांदेनेपलीकडे व त्यांच्याहि पुढे आपले वतन करणार
 नाही; कारण यांदेनेच्या अलीकडे उगवाचीस
 आमचा हिस्ता आमहांस मिळाला आहे. २० तेव्हां
 मोशांने त्यांस म्हटले, तर मग असे करा: तुम्ही युद्ध
 करावयासाठी परमेश्वराच्या पुढे हत्यारबंद व्हा;
 २१ आणि परमेश्वर आपल्या शत्रूंस आपल्यासमोरून
 हाळून देईपर्यंत यांदेनेपलीकडे तुम्हाच्या सर्व हत्यारबंद
 मनुष्यांनी परमेश्वराच्या पुढे चालवून. २२ देश

परमेश्वराच्या स्वामीन प्रात्यानंतर तुम्ही परत या बतशाने परमेश्वराच्या व इसाएल लोकांच्या संबंधाने तुम्ही निवेंद्र ठाराल आणि हा देश परमेश्वराच्या दृष्टीने तुमचे बतन होईल. २३ तुम्ही असे न कराल तर पाहा, तुम्ही परमेश्वराचे अपराधी झाल, आणि हे पक्के लक्षांत ठेवा की तुमचे पाप तुहांस भोवेल. २४ तर तुम्ही आपल्या मुख्यांवाळांसाठी नगरे वसवा आणि आपल्या शेरडांमेंदरांसाठी वाढाणी करा आणि तुमच्या तोहळू जे निघाले आहे त्याप्रमाणे तुम्ही करा. २५ तेव्हां गादी व रुज्बेनी मोशाल म्हणाले, प्रभूच्या अहोप्रमाणे तुझे दास करितील. २६ अम्हाची मुलेखाळे, खिया, शेरडेंडरै, गुरेंदोरे निलादांतील नगरांत राहतील; २७ पण स्वामीच्या सोनाच्याप्रमाणे तुझे सर्व दास युक्तसाठी हत्यारबंद होऊन परमेश्वराच्या पुढे युद्ध करावयास पलीकडे जातील.

२८ तेव्हां मोशाने त्यांच्यासंबंधाने एलजार याजक, नूनाचा पुत्र यदोशवा आणि इसाएल लोकांच्या पितृकृत्यांतील प्रमुख पुरुष यांस आळा केली की, २९ गादी व रुज्बेनी लोक युद्धांसाठी हत्यारबंद होऊन तुम्हांवरोबर यांदेनपलीकडे परमेश्वराच्या पुढे जातील व तो देश तुमच्या तांत्रांत येईल तेव्हां तुम्ही निलाद देश त्यांस बतन करून या; ३० पण हे तुम्हांवरोबर हत्यारबंद होऊन पलीकडे न गेले तर कलान देशांत त्यांस तुमच्यावरोबर बतन खिलवू. ३१ तेव्हां गादी व रुज्बेनी म्हणाले, परमेश्वराने आम्हां तुम्हा दासांस सांगितले तसे आम्ही करू. ३२ आम्ही हत्यारबंद होऊन परमेश्वराच्या पुढे पलीकडे कलान देशांत जाऊ, पण अम्हांचे बतन यांदेनेच्या पूर्वेस ज्ञावू. ३३ मग मोशाने गादी, रुज्बेनी आणि योसेपाचा पुत्र मनक्षे गाचा अघीं यंश यांस अमोन्यांचा राजा सीहेन आणि बाशानाचा राजा ओग या दोबांच्या राज्यांतील देश, नगरे व त्यांच्या आज्ज्वालज्जी भूमि दिली. ३४ मग गादांनी दीवोन, अटारोष, अरोए, ३५ अटारोष-शोफान, जाजेर, यागवहा, ३६ वेष-निमा आणि वेष-हारान ही

नगरे तटबंदी केली; आणि शेरडांमेंदरांसाठी बाळां बाळां केली. ३७ रुज्बेन्यांनी हेशबोन, एलाले, किर्याशाईम, ३८ आणि मूळची नावे बदलून नवो, बाल-मौन व सिन्हा ही नगरे वसविली; आणि त्यांनी वसविलेल्या इतर नगरांस निरनिराळी नावे दिली. ३९ मनदशाचा पुत्र मालीर याच्या वंशजांनी जाऊन निलाद प्रांत घेतला आणि तेथे अमोरी लोक राहत होते त्यांस वालवून दिले. ४० तेव्हां मोशाने मनदशाचा पुत्र मालीर याच्या वंशजांस निलाद प्रांत दिला, व ते तेथे राहू लागले. ४१ आणि मनदशाचा पुत्र याईर यांने जाऊन निलादांतील अनेक नगरे घेतली आणि त्यांस हज्वोष-याईर हैं नांव यांने जाऊन कलाप व त्यांच्या आसपासची खेडी घेतली आणि त्यांस नोवह हैं आपले नांव ठेविले.

१ मोशे व अहरोन यांच्या नायकत्वाखाली
३३ इसाएल लोकांच्या ज्या सेना मिसर देशांतूल बाहेर निवाल्या त्यांच्या मजल्य येणेप्रमाणे: २ परमेश्वराच्या अहोवून त्यांनी कूच केले त्याप्रमाणे त्यांच्या मजला मोशाने नोंदिल्या त्या शा: ३ पहिल्या महिन्याच्या पंचरात्र्या दिवशी त्यांनी रामसेस येथून कूच केले; वल्दोडाच्या दुसरे दिवशी इसाएल लोक सर्व मिसरी लोकांदेशत बेधडक बाहेर निघाळे; ४ त्या प्रसंगी मिसरी लोक परमेश्वराने ठर केलेल्या आपल्या ज्येष्ठ पुत्रांस मूळमाती देत होते; आणि परमेश्वराने त्यांच्या देवांसह शासन केले. ५ इसाएल लोकांनी रामसेस येथून कूच करून सुक्कोष येथे देरे दिले. ६ सुक्कोषाहून कूच करून रानाच्या सीमेवरल्या एथामांत त्यांनी देरे दिले. ७ एथामाहून कूच करून बाल-सफोनासमेशले पी-हीहीरोष यास बळसा धालून मिंगदोलासमोर त्यांनी देरे दिले. ८ मग ते पी-हीहीरोषापासून कूच करून समुद्र ओलंडून रानांत गेले आणि एथाम रानांत तीन मजल्य करून मारा येथे त्यांनी देरे दिले. ९ माराहून कूच करून ते एलिमास गेले; एलीम येथे पाण्याके

वारा झरे आणि सहर खजुरीची क्षाढे होती तेचे त्यांनी डेरे दिले. १० एलिमाहून निघून त्यांनी तांबळ्या समुद्राच्या किनाऱ्यावर डेरे दिले.

११ तांबळ्या समुद्रापासून निघून सीन रानांत त्यांनी डेरे दिले. १२ सीन रानांतून कूच करून त्यांनी दफका येणे डेरे दिले. १३ दफका येथून त्यांनी कूच करून आलूश येणे डेरे दिले. १४ आलूशाहून कूच करून त्यांनी रफीदिमांत डेरे दिले; तेचे लोकांस पाणी प्यावयास मिळाले नाही. १५ रफीदिमाहून कूच करून त्यांनी सीनाय रानांत डेरे दिले. १६ सीनाय रानांतून कूच करून त्यांनी किंबोथ-हत्तव्या येणे डेरे दिले. १७ किंबोथ-हत्तव्या येथून कूच करून हसेठोर येणे त्यांनी डेरे दिले. १८ हसेठोर येथून निघून रियमा येणे त्यांनी डेरे दिले. १९ रियमा येथून कूच करून त्यांनी रिमोन-येरेस येणे डेरे दिले.

२० रिमोन-येरेसांतून कूच करून त्यांनी लिंजा येणे डेरे दिले. २१ लिंजा येथून कूच करून त्यांनी रिस्सा येणे डेरे दिले. २२ रिस्सा येथून कूच करून त्यांनी कहेलाया येणे डेरे दिले. २३ कहेलाहून कूच करून त्यांनी शेफेर डोंगराजवळ डेरे दिले. २४ शेफेर डोंगराजवळून कूच करून त्यांनी हरादांत डेरे दिले.

२५ हरादाहून कूच करून त्यांनी मक्कहेलोथांत डेरे दिले. २६ मक्कहेलोथाहून कूच करून तहथांत त्यांनी डेरे दिले. २७ तहथाहून कूच करून तारहांत त्यांनी डेरे दिले. २८ तारहाहून कूच करून मिथ्यकांत त्यांनी डेरे दिले. २९ मिथ्यकाहून कूच करून हशमोनांत त्यांनी डेरे दिले. ३० हशमोनाहून कूच करून मोसे-रोथांत त्यांनी डेरे दिले. ३१ मोसेरोथाहून कूच करून बनेयाकानांत त्यांनी डेरे दिले. ३२ बनेयाकानाहून कूच करून होर-हणिंदगादांत त्यांनी डेरे दिले.

३३ होर-हणिंदगादाहून कूच करून याटवाथांत त्यांनी डेरे दिले. ३४ याटवाथाहून कूच करून अबोनांत त्यांनी डेरे दिले. ३५ अबोनाहून कूच करून एस-गोन-नेवेरांत त्यांनी डेरे दिले. ३६ एसयोन-नेवेंतून कूच करून सीन रान म्हणजे कादेश यांत त्यांनी डेरे

दिले. ३७ कारदेशाहून कूच करून अदोम देशाच्या सीमेवरील होर पर्वताजवळ त्यांनी डेरे दिले. ३८ इस्त-एल लोक भिसर देशातून निघात्यावर चाळिसाच्या वर्षी पांचव्या महिन्याच्या प्रतिपदेस या ठिकाणी अहरोन याजक परमेश्वराच्या आळेप्रमाणे होर पर्वतावर चढला व तेचे मृत्यु पावला. ३९ अहरोन होर पर्वतावर मृत्यु पावला तेहांना एकांसे तेवीस वर्षांचा होता.

४० अरादाचा कलानी राजा जो कलान देशाच्या दक्षिणेस राहत होता त्यांने इस्ताएल लोक आल्याची बातमी ऐकली. ४१ होर पर्वताकडून कूच करून त्यांनी सलभोनांत डेरे दिले. ४२ सलभोनाहून कूच करून पूनोनांत त्यांनी डेरे दिले. ४३ पूनोनाहून कूच करून त्यांनी ओबोथांत डेरे दिले. ४४ ओबोथाहून कूच करून मवावाच्या सीमेवरत्या ईंधेअबारीमांत त्यांनी डेरे दिले. ४५ मग ईंधीमाहून कूच करून गादाच्या दीबोनांत त्यांनी डेरे दिले. ४६ गादाच्या दीबोनाहून कूच करून दिबलायाईमाच्या अलमोनांत त्यांनी डेरे दिले. ४७ दिबलायाईमाच्या अलमोनाहून कूच करून अबारीम डोंगरामच्ये नवोसमोर त्यांनी डेरे दिले. ४८ अबारीम डोंगराहून कूच करून मवावाच्या अरण्यांत यरीहोजवळ यादेनतीरी त्यांनी डेरे दिले. ४९ मवावाच्या अरण्यांत यादेनतीरी बेथ-यशिमोया-पासून अबेल-शिद्धिमार्पयंत त्यांनी डेरे दिले.

५० मवावाच्या मैदानांत यरीहोगाळी यादेन नदी-तीरी परमेश्वर भोशात्यां म्हणाला, ५१ इस्ताएल लोकांस सांग की तुम्ही यादेन ओलोङ्हून कलान देशांत पोंहंचाल ५२ तेहांना त्या देशाच्या सर्व रहिवायांस घालवून या; त्यांच्या पाणागमूर्ती व ओतीव मूर्ती यांचा विचंस करा व त्यांची उच्चस्थाने मोहून टाका; ५३ तुम्ही तो देश ताव्यांत घेऊन त्यांत वस्ती करा; कारण तुम्हीं त्या देशाचे वतनदार व्हावे म्हणून मी तो देश तुम्हांस दिला आहे. ५४ तुम्ही तो देश चित्या टाकून आपआपल्या कुळेप्रमाणे वांदन प्या; जीं कुळें मोठी असतील त्यांस मोठा भाग या आणि जी लहान असतील त्यांस लहान भाग या; ज्या ठिकाणाविषयीं कोणा माणसाच्या

नांवाची विठी निवेल तें त्यांचे बतन होईल; आप-आपत्या वडिलोच्या कुळंप्रमाणे तुम्हांस बतन मिळावें; ५५ पण तुम्ही त्या देशाच्या रहिवासयांस घटल्यान दिले नाही तर जे लोक तुम्ही तेथे राहू याल ते तुमच्या डोळ्यांत कुसळंसारखे व तुमच्या कुशीला काढ्यासारखे खटलील, आणि त्या देशांत तुम्ही वस्ती कराल तेथे तेथे ते तुम्हांस त्रास देतील. ५६ तसेच तुमच्या भी जरें त्यांचे करावयांचे योजिले आहे तसेच तुमचे करीन.

१ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, २ इत्याएल
३४ लोकांस आळा कर की कनान देश सर्व चतु-
 सीमांप्रमाणे तुमचे बतन यावाचाचा आहे; तुम्ही कनान देशांत पोहंचाल ३ तेळ्हां तुमचा दक्षिण-
 प्रांत सीन नोवाच्या रानापासून अदोम देशाच्या सर-
 हाहीपर्यंत असावा, आणि तुमची दक्षिण तीमा क्षार-
 समुद्राच्या वरच्या टोकारी सुरु होऊन पूर्वेपर्यंत
 असावी; ४ तेथून तुमची सरहद अकाळीभी नामक
 खडावाच्या दक्षिणेस पोंचून वळता वेळन सीनापर्यंत
 न्यायी, आणि ती तशीच करेश-बर्याच्या दक्षिणेस
 निघावी, आणि हसर-अहारापर्यंत जाऊन असमोनास पोंचावी; ५ मग ती सरहद असमोनापासून वळता वेळन मिसरच्या नात्यापर्यंत पोंचावी, आणि
 तेथून येट सागरतीरापर्यंत जावी. ६ तुमची पवित्रम
 सीमा महासमुद्र व त्याच्या लाग्याचा प्रदेश होय; तीच तुमची पवित्रम सीमा. ७ तुमची उत्तर सीमा महासमुद्रपासून होर पर्वतापर्यंत रेखावी; ८ आणि
 होर पर्वतापासून इमाताच्या घाटापर्यंत रेखन ती सदादपर्यंत जावी. ९ मग ती सीमा जिजोनास पोंचून तिचा शेवट हसर-एनान येथे वळता; हीच तुमची उत्तर सीमा. १० तुमची पूर्व सीमा हसर-एनान येकून शकामा-
 पर्यंत रेखावी; ११ व तिची सरहद शकामाहून अहंनच्या पूर्वेस रिस्त्र आहे तेथपर्यंत उत्तरत उत्तरत किंवेरेच समुद्राच्या पूर्वीतीरास लागावी. १२ मग ती सीमा यादेनपर्यंत उत्तरून खाली येट क्षारसमुद्रापर्यंत

जावी; तुमच्या देशाच्या चतु-तीमा शाच होत. १३ तेळ्हां भोशाने इत्याएल लोकांस आळा केली की चित्या टाकून ज्ञा देशांवै तुम्ही बतन पावणर आहा आणि परमेश्वराने साडेनऊ वंशांस जो देश देशाची आळा दिली आहे तो हात्वः १४ रज्जेनी, गादी व मनशाचा अर्धा वंश यांस त्यांच्या पितुकुळंप्रमाणे भाग मिळून चुकला आहे; १५ अडीच वंशांस यरीहो-पासी यादेनेच्या अलीकडे पूर्व दिशेस म्हणजे उगवतीस त्यांचे बतन मिळून चुकले आहे.

१६ परमेश्वराने मोशाला सांगितले की, १७ जे पुरुष हा देश तुम्हांस वांदन देतील त्यांची नावें हीः एकाजार याकव व नूनाचा पुत्र यहोशावा. १८ देशाची वंटांगी करप्यासाठी एकेका वंशांचा एकेक सरदार यावा. १९ त्या पुरुषांची नावें हीः यहूदा वंशांतला युक्तेचा पुत्र कालेब; २० शिमोनाच्या वंशांतला आम्सीहूदाचा पुत्र शमुवेल; २१ बन्यामिनाच्या वंशांतला किसलोनाचा पुत्र अलीदाद; २२ दानी वंशांतला सरदार यासीचा पुत्र बुक्की; २३ योसेफाच्या संतती-पैकी मनस्ते वंशांतला सरदार एफोदाचा पुत्र हज्जी-एल; २४ एफाईमी वंशांतला सरदार चिस्तानाचा पुत्र कमुवेल; २५ जबुद्धनी वंशांतला सरदार पानांकाचा पुत्र अलीसाफान; २६ इस्सालाची वंशांतला सरदार अब्बानाचा पुत्र पालटीयेल; २७ आशेरी वंशांतला सरदार शलोमीचा पुत्र अहीहूद; २८ आणि नफताली वंशांतला सरदार आम्सीहूदाचा पुत्र पदाहेल; २९ परमेश्वराने कनान देश इत्याएल लोकांस वांदन देशाची आळा या पुरुषांस केली ते हे.

१ आणखी परमेश्वर मवाचाच्या मैदानात
३५ यरीहोपाशी यादेनतीरीं मोशाला म्हणाला,
 २ इत्याएल लोकांस अशी आळा कर की तुम्ही असावा ताच्यांतील बतनांदून लेव्यांस राहप्यासाठी नवरे यावी, आणि त्या नवांच्या आसपासची शिवारेहि त्यास यावी. ३ नवरे त्यांच्या वस्तीसाठी आणि आसपासची शिवारे गाईवेल व शेरदेंगेढेरे

बैरे त्यांच्या जनावरांसाठी असावी. ४ लेव्यांस जी शिवारे याल ती नगराच्या टटाबाहेर हजार हात ममोवार असावी. ५ आणि नगराच्या बाहेर पूर्व बाजूस दोन हजार हात, दक्षिण बाजूस दोन हजार हात, पश्चिम बाजूस दोन हजार हात आणि उत्तर बाजूस दोन हजार हात जमीन मापावी; आणि नगर मध्यवर्ती असावे. ६ लेव्यांस जी नगरे तुम्ही याल त्यापैकी सहा शरणपुरे असावी; मनुष्यवध करणाऱ्यास पद्धन जावयासाठी ती असावी; त्यांखेरीज आणखी बेचाळीस नगरे लेव्यांस यावी. ७ अशी एकंदर अद्दे चाळीस नगरे व त्यांची शिवारे लेव्यांस यावी. ८ इस्थाएल लोकांच्या वतनांतून जी नगरे लेव्यांस यावयाची ती मोक्या वतनांतून अधिक व थोड्या वतनांतून कमी अशी यावी; प्रत्येक वंशानें आप-आपल्या वतनाच्या भानानें नगरे लेव्यांस यावी.

९ परमेश्वर मोशाला म्हणाला, १० इस्थाएल लोकांस सांग: तुम्ही यादेन ओलंहून कनान देशांत पोहंचाल ११ तेव्हां तुम्हांकरितां कांही नगरे शरणपुरे म्हणून ठरवा; कोणाच्या हातून चुकीनें मनुष्यवध झाला तर त्यानें तेथे पद्धन जावे. १२ सूड उगविणाऱ्यापासून शरणाखानांदाखल ही नगरे उपयोगी पडतील, म्हणजे मंडळीसमोर खुनी मनुष्याचा न्याय होईपर्यंत त्याला कोणास मास्लन टाकितां येणार नाही. १३ जी गरणपुरे तुम्ही याल ती सहा असावी. १४ तीन नगरे यादेनच्या पूर्वेस आणि तीन नगरे कनान देशांत यावी; ही शरणपुरे होत. १५ ही सहा नगरे इस्थाएल लोकांसाठी व त्यांच्यामध्ये राहणाऱ्या परदेशांसाठी शरणस्थानें म्हणून नेमिली आहेत; जो कोणी चुक्हन मनुष्यवध करील त्यानें तिकडे पद्धन जावे. १६ तथापि कोणी लोखंडी शब्दांडी कोणाचा वध करील तर त्यास खुनी समजावे; असत्या खुनी मनुष्यास अवश्य जिवें मारावे. १७ मनुष्य भरेल असा धोंडा हाती घेऊन कोणी कोणास केकून मारला, व त्यानें तो मेला तर तो मनुष्याहि खुनी होय; तसेत्या खुनी मनुष्यास अवश्य जिवें मारावे. १८ मनुष्य भरेल असें लाकूड

हाती घेऊन कोणी कोणास केकून मारिले, व त्यालं तो मेला तर तो मनुष्याहि खुनी होय; तसेत्या खुनी मनुष्यास अवश्य जिवें मारावे. १९ रक्षपाताचा सूड घेणाऱ्यानें स्वतः त्या खुनी मनुष्यास मास्लन टाकावे. २० कोणी एकाचाचा दावा धरून टपून वसून त्यास डकळून देईल, किंवा त्याजवर कांही फेकील व त्यामुळे तो मरेल; २१ अथवा कोणी वैरभावानें त्याजवर हस्तप्रहार केल्यानें तो मरेल, तर ज्यानें त्यास मारिले त्यास अवश्य मास्लन टाकावे, तो मनुष्य खुनी होय; रक्षपाताचा सूड घेणाऱ्यास तो खुनी सांपडेल तेथें स्थानें त्यास जिवें मारावे. २२ तथापि कोणी वैरभाव न ठेवितां कोणास अक्सात डकळील किंवा टपून न वसतां त्याजवर कांही फेकील किंवा माणूस मरेल असा धोंडा हाती घेऊन नकळत कोणावर फेकील आणि त्यामुळे तो मरेल, २३ आणि तो त्याचा शत्रु नसेल अथवा त्यानें त्याची हानि करू पाहिली नसेल, २४ तर मंडळीनें मारणाऱ्याचा आणि रक्षपाताबद्दल सूड घेणाऱ्याचा ह्या नियमांलुसार न्याय करावा; २५ त्या मनुष्यवध करणाऱ्या मनुष्यास रक्षपाताबद्दल सूड घेणाऱ्याच्या हातून सोडवून ज्या शरणपुरात तो पद्धन गेला होता तेथे त्याला मंडळीनें पोचते करावे, आणि त्यानें पवित्र तेलानें अभिषेक केलेला मुख्य याजक भरेपर्यंत त्याच नगरांत राहावे. २६ तो मनुष्यवध करणारा ज्या शरणपुरास पद्धन गेला असेल त्याच्या शिवाराबाहेर कोठें गेला, २७ आणि रक्षपाताबद्दल सूड घेणाऱ्यानें त्या शरणपुराच्या शिवाराबाहेर त्यास गांधून मास्लन टाकिले तर रक्षपाताचा दोष त्याला लागावयाचा नाही; २८ कारण मुख्य याजक भरेपर्यंत त्या मनुष्यवध करणाऱ्यानें शरणपुरांत राहावयाचे; मुख्य याजक मेत्यावर पाहिजे तर त्यानें आपल्या वतनांत परत जावे. २९ तुमच्या पिंडानपिंडात तुमच्या सर्व वस्तीच्या ठिकाणी न्यायाचा हा विधि नेमिलेला आहे. ३० कोणी एकाचा मनुष्यास जिवें मारिले तर त्या मनुष्यवध करणाऱ्यास साक्षीदाराच्या साक्षी-

वहन मारवें; पण एकाच साक्षीदरात्म्या साक्षीवहन कोणास जिवे मारू नये. ३१ कोणी मनुष्यवध करणारा देहातशासनास योग्य अंसला तर त्याच्या प्राणाबद्द खंड घेऊन त्याला सोहऱ्य नये; त्यास अवश्य जिवे मारवें. ३२ त्याप्रमाणेच शशारुरात पद्धन गेलेला मनुष्य मारक मरणापूर्वी आपल्या वतनात जायाच्या हेतूने कांही खंड देऊ पाहील तर तो घेऊ नये. ३३ येप्रमाणे ज्या देशने तुम्ही रहिवाली व्हाल तो अष्ट करू नका; मुनाने देश अष्ट हेतो; रक्षपत इरणाच्या मनुष्याच्या रक्षपत केल्याचिकाव देशावहून प्रायावित होत नाही. ३४ तर ज्या देशने तुम्ही रहिवाली व्हाल त्यामध्ये भी राहणार; तो अष्ट करू नका, कारण यी परमेश्वर इशाएल लोकोमध्ये वसत आहे.

३६ योसेफवंशाच्या कुळपैकी निलाद बिन मासिर विन मनश्ये याच्या वंशातील पिनकुळाचे प्रमुख पुरुष मोशाह्दे जातज्ञ त्यास व इशाएल लोकांच्या पिनकुळाच्या सरदरांसं महाले, २ परमेश्वराने आमच्या स्वामीस आंशा दिली होती की चित्या टाकून इशाएल लोकोमध्ये हा देश वाढून यावा; आणली परमेश्वराने ही आंशा आमच्या स्वामीस दिली होती की आमचा वंशु सलाफहाद वाच्या वतनाचा हिस्सा त्याच्या कन्यास यावा; ३ तर इशाएल लोकांच्या इतर कोणत्याहि वंशांतल्या पुस्तीशी त्याचा विवाह शाळ तर आमच्या दायभाणी-दूर त्याचा हिस्सा कमी होईल आणि ज्या वंशांत त्या जातील त्या वंशाच्या वतनात तो मिळून आईल; या प्रकारे आमच्या हिशाच्या वतनादूर तो कमी होईल.

४ इशाएल लोकांचे योबेल वर्ष येईल तेज्ज्ञ ज्ञा वंशांत त्या जातील त्याच्या वतनात तो मिळून आईल; व अशाने त्यांचे वतन आमच्या वंशाच्या दायभाणींतुल कमी होईल. ५ तेव्हा परमेश्वराच्या आंशेप्रमाणे मोशाने इशाएल लोकांस सांचितले की योसेफाचे वंशज महातात तें बरोबर आहे. ६ सलाफहादच्या कन्यांसंघाने परमेश्वराने ही आंशा दिली आहे की त्यास हवा तो वर त्यांनी निवडावा, पण त्यांनी आपल्या मूळपुरुषाच्या वंशाच्या कुळातील वरांशीच विवाह करावा. ७ इशाएलच्या कोणत्याहि वंशाचा वतनभाग हीर वंशाकडे जाऊ नये; इशाएल लोकांतील प्रत्येकाने आपल्या पितृ-वंशांतल्या वतनास धसू राहावे. ८ इशाएलच्या कोणत्याहि वंशांतील कोणत्याहि त्रीस दायभाग मिळववावा असेल तर तिचा विवाह तिच्या पितृ-वंशाच्या कुळातील पुस्तीशीच व्हावा, म्हणजे इशाएल लोकांतील प्रत्येक जणाचा दायभाग त्याच्याकडे सव राहील. ९ कोणत्याहि वंशाचे दायभाग हीर वंशांकडे जाऊ नयेत; इशाएल लोकांच्या प्रत्येक वंशाने आपल्या वतनास धसू राहावे. १० परमेश्वराने मोशाला आंशा केली तीप्रमाणे सलाफहादच्या कन्यांनी केले; ११ महाल, तिरसा, हम्ल, लिल्का व नोआ त्या ज्या सलाफहादच्या कन्या त्यांनी आपल्या चुल्दी-मावांशी विवाह केला. १२ योसेफाचे मनश्ये पाच्या वंशांतल्या कुळातंत्र त्याचा विवाह शाळ आणि त्याचा दायभाग त्याच्या पिनकुळाच्या वंशांत कायम राहिला.

१३ जे विचि व नियम परमेश्वराने मवाकच्या मैदानात यरीहोपाशी यावेन नदीतीरी मोशाच्या द्वारे इशाएल लोकांस लावून दिले ते हे होते.

अनुवाद

१०८४-१०८५

१ यादेनेच्या पूर्वेस रानांतील अरावांत सूफा-
 १ समोर पारान, तोफेल, लाघान, हसरोय, व दी-जाहाव
 गांच्या दरम्बान जे शब्द मोशे इक्षाएल लोकांशी
 बोलला ते हे: २ होरेवाहून कादेश-वार्ष्यपर्यंत सेहेर
 डोगरवस्तु अकरा दिवसोंची बाट आहे. ३ चाळिसाच्या
 वर्षांच्या अकराच्या महिन्याच्या प्रतिपदेस जे काही
 इक्षाएल लोकांस सांगावै मुख्य परमेश्वरांने मोळाला
 आळा दिली होती, त्यांमार्ये त्यांने हें सर्व
 सांगितलें; ४ मोशेने अमो-चांचा राजा हेशोननिवासी
 सीहोन आणि चांचानाचा राजा अष्टुरधिनिवासी ओग
 यांस एर्दी नमरांत ठार मारित्यावर, ५ यादेनेच्या पूर्वेस
 मवाव देशांत मोशे नियमशाळावै विवरण करू लागला,
 ते असें: ६ परमेश्वर आमचा देव याने होरेवांत
 आम्हांस सांगितलें की तुम्ही या डोगरवटीत राहित्यास
 वरेच दिवस काले; ७ तर आता वेळून निघून कूच करा,
 आणि अमो-चांचा पहाडी प्रदेश आणि त्याच्या आस-
 पासचा सर्व प्रदेश यांत म्हणजे अरावांत, डोगरवटीत,
 तळवटीत, दक्षिणदेशी, समुद्रतीरी, लवानोन पर्वता-
 पर्यंत आणि महानदी फरात येथपर्यंत राहणाऱ्या
 कलानी लोकांच्या देशांत चल. ८ पाहा, हा सर्व देश
 तुम्हास मी दाखवून दिला आहे; तर जो देश परमेश्वरांने
 तुमचे पूर्वज अब्राहाम, इसहाक व याकोब
 यांना व त्यांच्यामागून त्यांच्या वंशजांना शपथपूर्वक
 देऊ केला आहे, त्यांत जाळल तो हस्तगत करा.
 ९ त्या प्रसंगी मी तुम्हास सांगितलें होतें की मला
 एकव्याला तुमचा भार सहन करवत नाही; १० कारण
 तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास बहुगुणित केले
 असून तुमची संव्या आज आकाशांतील ताच्यांइककी
 आहे. ११ तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर तुम्ही आतं
 आहां त्यांच्यापेक्षा सहस्रपट तुम्हास बाढो, आणि
 आपल्या वचनाप्रभाये तो तुमचे अभीष्ट करो.

१२ तुमची दगदग, तुमचा भार व तुमची भांडवे ही
 मी एकदा कोठवर सोसै? १३ तर तुम्ही आपआपच्या
 वंशातून बुदिमान, समजदार आणि प्रसिद्ध पुस्त
 निवडा म्हणजे मी त्यास तुमचे प्रमुख नेमितो.
 १४ तेव्हा तुम्ही मला उत्तर दिले की तू वांगतोस
 तसें करणे ठीक आहे; १५ म्हणून तुमच्या वैशापैकी
 बुदिमान व प्रसिद्ध आशा मुख्य पुस्तांस निवडून
 तुमचे प्रमुख नेमिते, म्हणजे तुमच्या वंशावंशप्रभायां
 हजाराहजारावर, ईमारांभरावर, पण्यासाप्तांवर
 व दहावहावर नामक व अमलदार नेमून रिले.
 १६ त्या समव्याप्ती मी तुमच्या न्यायावधीशास आळा केली
 की तुम्ही आपल्या भाऊवंशांच्या फिरांदी ऐका; एकदा
 माणूस व त्याचा बांधव व त्याच्याजबळ्या परदेशी
 गांच्यामध्ये घरानें न्याय करा. १७ न्याय करिताना
 पक्षपात करू नको, लहानसोळावै सारखेच ऐकून
 ध्या, कोणावै तोंड पाहून भिंडे नको; कारण न्याय
 परमेश्वराकडा आहे; एकांदे प्रकरण तुम्हास अवडह
 बाटले तर ते मजकूर बेळन या म्हणजे मी ते ऐकेज.
 १८ त्या समव्याप्ती तुमचे सर्व कर्तव्यकर्म मी तुम्हास
 सांगून दिले होते.

१९ मग आपण होरेवाहून कूच करून आपल्या
 देव परमेश्वर याच्या आहेनुसार जे ओर व भयानक रान अमो-चांच्या पहाडी प्रदेशाकडे जासाठी
 तुम्हास लागले, ते सर्व अकमूल कादेश-वार्ष्यपर्यंत
 पोहंचलो. २० तेव्हा मी तुम्हास सांगितले की
 अमो-चांचा जो पहाडी प्रदेश परमेश्वर आपला देव
 आपणास देत आहे तेथपर्यंत तुम्ही आतं आहा.
 २१ पाहा, तो देश तुका देव परमेश्वर याने तुल्य
 दाखवून दिला आहे; तुका पूर्वजांचा देव परमेश्वर
 याच्या आहेप्रभायां त्यावर चालाई करून जाळल तो
 हस्तगत कर; तू भिंडे नको अथवा कन्हई नको.

२२ तेव्हां तुम्ही सर्व मजकडे येऊन म्हणाला, आम्ही आमच्यापुढे मरुष्ये पाठवितो, म्हणजे ती त्या देशाचा पता लावून कोणत्या मार्गानें आम्हाला जावें लागेल व कोणकोणत्या नगरांत प्रवेश करावा लागेल याची आम्हांस खबर देतील. २३ ही गोष्ट मला ठीक बास्तवी म्हणून प्रत्येक वंशजांनों एक असे तुम्हांतले बारा पुरुष मीं निवळून काढिले; २४ ते निघाले आणि डोंगर-कटी चूडून वर गेले आणि अच्छोल नाल्याप्लैंट जालन त्यांनी देश हेरिला; २५ आणि त्या देशची कांही फळे हाती खेऊ आम्हांकडे आले, आणि त्यांनी आम्हांस अशी खबर दिली की जो देश आमचा देव परमेश्वर आम्हांस देत आहे तो चांगला आहे. २६ तरी तुम्ही तेथें जाप्यास राजी झाला नाही; आपल्या देव परमेश्वर याच्ये वचन तुम्हीं जुमानिले नाही; २७ तुम्ही आपल्या उंचांत कुरुकुरु चालविली व म्हटले की परमेश्वर आम्हांशी वैर कीत आहे, आणि म्हणूनच आम्हांस अमोळांच्या हातीं डेऊन आमचा सत्यनाना करावा या हेतूने त्याने आम्हांस मिसर देशांनु चूडून आणिले आहे. २८ आम्ही जाणार तें कोठे? तेथील लोक आम्हांहून मोठे व खिप्पांड आहेत, तेथील नगरे मोठी असून त्यांचे तट गणापर्यंत येले आहेत, आणि तेथें अनाकाचे वंशज आमच्या दृष्टीस पडले, असें आमच्या बौधवांनी आम्हांस संगून आमच्या हृदयाच्ये पाणी पाणी केले. २९ तेव्हां मी तुम्हांस म्हणालों, तुम्ही त्यांस घावरू नका, त्यांस भिंडे नका. ३० तुमचा देव परमेश्वर तुमचा अभगामी आहे, त्याने मिसर देशांत तुमच्यादेखत जसे सर्व कांही केले तसें कसून तो तुमच्यासाठी लडले; ३१ आणि तुम्हीं रानांतहि पाहिले की येथवर येऊन पोचेपर्यंत जो सारा मार्ग तुम्ही ऑकमिला त्यांत तुमचा देव परमेश्वर याने मरुष्य आपल्या पुत्रास वागवितो त्याप्रमाणे तुम्हांस वागविले. ३२ एवढे कसूनहि तुम्हीं आपला देव परमेश्वर याजवर विद्यास ठेविला नाही. ३३ तुमच्या साठी डेरे देश्यास ठिकाण पाहावे आणि रात्रीं अभीत व दिवसां मेघांत प्रकट होऊन तुमचा मार्गदर्शक व्हावे

म्हणून तो तुमचा अभगामी झाला. ३४ तेव्हां तुमच्ये बोलणी ऐकून परमेश्वर कोपला आणि शपथ वाहून म्हणाला, ३५ जो चांगला देश देष्याचें मीं तुमच्या पूर्वजांस शपथपूर्वक वचन दिले होतें, तो देश त्या दुष्ट पिढीच्या लोकांपैकी एकाच्याहि दृष्टीस मुळीच पडणार नाही; ३६ यफुनेचा पुत्र कालेब हा मात्र तो देश पाहील; ज्या भूमीला त्याचे पाय लागले ती भी त्याला व त्याच्या वंशजांस देईल; कारण तो पूर्णपणे परमेश्वराला अनुसरला आहे. ३७ त्याप्रमाणे तुमच्यासुले परमेश्वर मजबूरहि राणावून म्हणाला, तूहि त्या देशी जावायाचा नाहीस; ३८ नजाचा पुत्र यदोशवा जो तुम्हा सेवेस हजर असतो तो तेथें जाईल, तुं त्यास धीर दे; कारण तो तें वतन इक्षाएल लोकांस मिळवून देईल; ३९ आणि ज्या मुलांबाळांविषयी तुम्हीं म्हणून होतें की हीं लट होतील तीं, आणि जीं अर्भके त्या समर्पी बन्याचाहाटाचा भेद जाणत नव्हतीं तीं त्या देशीं जातील; मी तो त्यांस देईल व तीं त्यांचे वतन पावतील. ४० तुम्हांस पाहिजे तर तुम्हीं परत जा, आणि तांबळ्या समुद्राच्या मार्गानें रानांत प्रवास करा. ४१ तेव्हां तुम्हीं मला उत्तर दिले की आम्ही परमेश्वराचा अपराध केला आहे, तर आमचा देव परमेश्वर याने आम्हांस आज्ञा केल्याप्रमाणे आम्ही वर चूडून जाऊं व युद्ध करूं; मग तुम्हीं युद्धाच्या शाळालांनी सज्ज होऊन डोंगर चूडून जाणावें धावडस केले. ४२ तेव्हां परमेश्वरानें मला सांगितले, त्यांस सांग, तुम्ही जाऊं नका व लडाई करूं नका, कारण मी तुमच्यासाठी नाहीं म्हणून शनुं तुमचा मोड करील. ४३ त्याप्रमाणे मीं तुम्हांस सांगितले, पण तुम्हीं ऐकले नाहीं; तर परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध तुम्हीं बंडावा केला आणि साहस कसून डोंगरावर चूडून गेलं. ४४ तेव्हां त्या डोंगरांत राहणाच्या अमोळांनी वाहेर चूडून तुम्हांची सामना कसून भधमायांप्रमाणे तुमचा पाठलाग केला, आणि सेईर देशांतील हर्मापर्यंत तुम्हांस नार देत नेले. ४५ तेव्हां तुम्हीं माधारे येऊन परमेश्वराजवळ रहूं लागलां; पण परमेश्वरानें तुमचा

सच्च ऐकल्य नाहीं, तुमच्याकडे काळ दिला नाहीं। ४६ तेव्हां तुम्ही कादेशांत वरेच दिवस वस्तीस राहिलं तें तुम्हाला ठांकन आहे.

१ मग परमेश्वराने मला सांगितत्वाप्रमाणे २ आणण मार्गे फिरून तांबळ्या समुद्राच्या वाटेने रानाकडे कूच केले आणि बहुत दिवस संझेई वहाडास वक्सा घालीत राहिलो. ३ या पहाडास तुम्ही बहुत दिवस वक्सा घालीत राहिलं आहां तेवढा पुरे; तर आतां उत्तर दिशेकडे वक्ता; ४ आणि तूं लोकांस माझी आज्ञा सांग की संझेईनिवासी तुमचे भाऊबंद जे एसावाचे वंशज

त्यांच्या सीमेतून तुम्हांस जावावें आहे; त्यांस तुम्ही भीति वाटेल यासाठी तुम्ही फार संभावा; ५ त्यांशी झगडून नका; त्यांच्या देशांतील पाऊळभरहि जमीन भी तुम्हांस देणार नाही; कारण संझेई पर्वत एसावास वतन म्हणून मी दिला आहे. ६ तुम्हीं पैसे देऊन त्यांच्यापासून अज विक्त घेऊन खा आणि पैसे देऊन व्यावायास पाणीहि विक्त घ्या.. ७ कारण तुक्का देव परमेश्वर याने तुम्हा हातच्या सगळ्या कामाला यश दिले आहे; खा महारप्यांतले तुझे भ्राण्य त्याला ठांक आहे; आज चाळीस वर्षे तुक्का देव परमेश्वर तुम्हां-बरोबर राहिला आहे; तुला कशाचीहि वाण पडली नाही. ८ ह्याकरितां संझेईनिवासी आपले भाऊबंद एसावाचे वंशज याणा वाजूस सोडून आणण अरावाच्या मार्गाने एलाय व एसयोनोनेवेर ही मार्गे टाळून चाललां.

मग आपण वक्सा घेऊन मवाबांतील रानांच्या मार्गाने गेलो. ९ तेव्हां परमेश्वराने मला सांगितलं, मवावास उपद्रव करूं नका व त्यांच्याशी युद्धाचा प्रसंग आणूं नका; भी त्यांचा देश तुम्हांस वतन करून देणार नाहीं; कारण आर नवर मी लोटाच्या वंशजांस वतन करून दिले आहे. १० (पूर्वकाळी तेथें एमी लोक राहत होते; ते अनाकी लोकांसारखे प्रबल, बहुत व खिप्पाड होते; ११ अनाकी लोकांप्रमाणे त्यांसहि रेफाई म्हणत, एण मवाबी लोक त्यांस एमी म्हणतात. १२ तसेच पूर्वकाळी संझेईत होरी लोकहि राहत असत; त्यांच्या

मागून एसावाचे वंशज आले; त्यांनी त्यांचा संहार करून त्यांच्या ठिकाणी वस्ती केली, इथाएल लोकांनी परमेश्वराने दिलेल्या देशावें जर्से केले तसेच त्यांनीहि केले.) १३ तर आतां उठा, जेरेद ओहळापलीकडे जा. तेव्हां आपण जेरेद ओहळापलीकडे गेलो. १४ आपण कादेश-वर्ष्या सोडून जेरेद ओहळापलीकडे गेलो. त्यास अडतीस वर्षे होउन गेली; इतक्या अवधीत परमेश्वराच्या प्रतिक्रियाप्रमाणे त्या पिंडीतल्या योद्यांचा छावणीत संहार झाला. १५ त्यांचा नायनाट होईपर्यंत छावणीतून संहार करावा म्हणून परमेश्वराचा हात त्यांवर उगारलेला होता.

१६ या प्रकारे सर्व योद्दे मरून गेले, आणि लोकां-तून त्यांचा उच्छेद झाला, १७ तेव्हां परमेश्वराने मला सांगितले, १८ आतां मवाबांती सरहद म्हणजे आर ओलांडून पलीकडे तुला गेले पाहिजे; १९ अम्मोनी लोकांजवळ जाऊन तूं पोहंचक्षील तेव्हां त्यांस उपद्रव करूं नको व त्यांशी झगडा करूं नको; कारण अम्मोनी लोकांच्या देशांतले तुला भी कांहीहि वतन करून देणार नाही; कारण लोटाच्या वंशजांस तो मी वतन करून दिला आहे. २० त्या देशास मुद्दा रेफाईचा देश म्हणतात; पूर्वी तेथें रेफाई राहत असत; अम्मोनी लोक त्यास जमजुम्मी म्हणतात; २१ ते लोकहि अनाकी लोकांप्रमाणे प्रबल, बहुत व खिप्पाड होते; पण त्यांच्या परमेश्वराने अम्मोन्यांपुढून संहार केला; ते त्यांच्या मागून घेऊन त्यांच्या जासी राहिले; २२ संझेईनिवासी एसावाच्या वंशजांपुढून परमेश्वराने होंयांचा संहार केला, त्यांच्यांने त्यांचा यांचाहि केला; ते त्यांच्या मागून घेऊन त्यांच्या ठिकाणी आजवर वस्ती करून आहेत. २३ तसेच अब्दी हे गजा नगरापर्यंत खेळावाच्यांत वस्ती करून होते त्यांचा कफ्टोराहून आलेले कफ्टोरी यांनी संहार करून त्यांच्या ठिकाणी वस्ती केली. २४ तर उठा, कूच करून आणोव खोरे उत्तम आ; पाहा, हेशबोनवा राजा अमोरी रीहोने आणि त्याचा देश मी तुम्हा हाती देत आहें; तो देश तूं आपल्या ताज्जांत घेऊं लाग आणि त्यांशी संप्राप्त कर. २५ जेवढे

लोक नमोमंडलाचालीं वसत आहेत त्या सर्वच्या मनांत आज मी तुजविषयी दहशत आणि भीति उपश्र कहं लागेन, म्हणजे ते तुम्हे वर्तमान ऐकून तुझ्या भीतीने थरकाप पावतील व घावरतील.

२६ मी कदेयाथ रानांतून हेशबोनचा राजा सीहोन याजकडे दूतांच्या हाती सळवाचा हा निरोप पाठेकिंवा कीं २७ मल्ल तुझ्या देशांतून जाऊ दे; मी आपला नीट मार्गांने जाईन, उजवीडावीकडे बल्णार नाही. २८ तू पैसे घेऊन मल्ल खावयास अश विक्र दे आणि पैसे घेऊन मल्ल पावयास पाणी दे; मात्र मल्ल पायांनी तुझ्या देशांतून जाऊ दे; २९ सेइ-निवासी एसावाचे वंशज आणि आरनिवासी मवाची हे जसे भजवीं वापाटे तसाच दुहि वाग म्हणजे मी यादेनपलीकडे जाऊन आमचा देव परमेश्वर यांने आम्हांस दिलेल्या देशीं पोहंचेन; ३० पण हेशबोनचा राजा सीहोन आम्हांस आपल्या देशांतून जाऊ देईना; कारण तुझा देव परमेश्वर यांने त्यास तुझ्या हाती यांचे म्हणून त्याचे मन कठोर केले व त्याचे हृदय उन्नत केले; आज हे विदितच आहे. ३१ परमेश्वरांने मल्ल सांगितले, पाहा, सीहोन व त्याचा देश मी तुझ्या ताच्यांत देऊ लागलो आहे; तो देश तुम्हें बतन यावें म्हणून हस्तगत करावयास लग. ३२ तेव्हां सीहोन आपली सर्व सेना घेऊन बाहेर निवाच्या आणि आम्हांशी याहस येव्ये युद्ध करावयास आमच्यावर चालून आला. ३३ मग आमचा देव परमेश्वर यांने त्याल आमच्या हवाली केले, आणि आम्ही त्याचा, त्याच्या पुत्रांचा व त्याच्या सर्व सेनेचा संहार केल. ३४ त्या प्रसंगी आम्ही त्याची सर्व क्षरे बेतली आणि हरएक वसलेल्या नगरांतील विषया व मुकेंद्रांके यांसह त्याचा एवढा विष्वस केला कीं त्याचे कोणीहि उरले नाही; ३५ विकिलेल्या नगरांतस्या छुटीवरेश त्याची जनावरेहि आम्ही छुट्टन नेवी. ३६ आरोन स्वोच्याच्या कृषेपाशी अरोएर नगर आहे तेथून, व स्वोच्यांत जे नगर आहे तेथून गिरवापर्यंत आम्हांच्या दुर्गम असे एकाहि नगर राहिले नाही; आमचा देव परमेश्वर यांने ती

सर्व आमच्या स्वाधीन करून दिली; ३७ मात्र अम्बोनी वंशजांच्या देशांत, यज्बोक नदीच्या तीरीच्या प्रदेशांत, डोंगरवटीतील सर्व नगरांत आणि आमचा देव परमेश्वर यांने ज्या ज्या ठिकाणी जाग्याचे आम्हांस मना केले त्या त्या ठिकाणी तुम्ही गेलो नाही.

१ मग आम्ही वक्त्सा घेऊन बाशानांच्या वाटेने २ चूऱ गेलो तेव्हां बाशानांचा राजा ओग आपली सर्व सेना घेऊन एद्वै येव्ये सामना करावयास बाहेर निघाला. २ तेव्हां परमेश्वरांने मल्ल सांगितले कीं त्यांस भिंतं नको; करण तो, त्याची सर्व सेना आणि त्याचा देश ही मी तुझ्या हाती दिली आहेत, आणि जसे तू हेशबोननिवासी अमोन्याचा राजा सीहोन यांचे केले तसेच त्याचेहि कर. ३ आपला देव परमेश्वर यांने बाशानांचा राजा ओग व त्याचे सर्व लोक यांस आमच्या हाती दिले आणि आम्ही त्यांस असा मार दिला कीं त्यापैकी कोणीहि उरला नाही. ४ त्या प्रसंगी आम्ही त्याची सर्व नगरे बेतली; आम्ही त्याचे घेतले नाही असे एकाहि नगर राहिले नाही; आम्ही साठ नगरे घेतली, म्हणजे अर्धात् अर्गोचाचा प्रदेश घेतला, बाशानांतील ओगचे राज्य तें हैच. ५ ही सर्व तटबंदी नगरे असून त्याचे तट उंच होते आणि त्यांस बेची व अडसर होते, यांशिवाय आणली खेडीपाढी होती. ६ हेशबोनचा राजा सीहोन याच्या नगरांप्रमाणे या नगरांचाहि विष्वस आम्ही केल व मुलंबाल्यसह सर्व वसलेल्या नगरांचा सर्वसंघी विष्वस केला; ७ पण सर्व गुरेंदोरे व नगरांतील लृट आम्ही हरण केली. ८ या प्रकारे आम्ही त्या समर्थी यादेनेच्या पूर्व थडीस राहणारे अमोन्याचे दोन्ही राजे याच्या हातचा आरोन खोन्यापासून हमोन परवतापर्यंतचा सर्व देश घेतला; ९ (हम्बेनास सिदोनी लोक सिदोन आणि अमोरी लोक सनीर म्हणतात;) १० मालावरलीं सर्व नगरे, सर्व गिलाद प्रांत आणि सल्का व एद्वै येथवर ओगच्या राज्यातील नगरे एवढा सर्व वाशन प्रांत आम्ही कावीज केला. ११ (रेफाई लोकपैकी जे शेष राहिले त्यांतून बाशानांचा

राजा ओग एवढाच उरला; त्याचा पलंग लोखंडाचा होता; तो अमोन्यांच्या राज्या नगरांत अजून आहे ना ! पुरुषाच्या हातानें याची लांबी नऊ हात आणि रुंदी चार हात आहे.) १२ त्या समर्थी आम्ही देश कालीज केला तो एवढा : आणोन सोऽप्याच्या सीमेवरल्या अरोएर नगरापासून गिलादी डोंगराळ प्रदेशाचा अर्थी भाग व त्यांतील सगळीं नगरे; ही मी रुझेवी व गादी यांस दिली; १३ गिलादाचा उरखेला भाग आणि सर्व वाशान म्हणजे ओप्याच्या राज्यांत असलेला अर्गोंवचा सारा प्रदेश हे मी मनदशाच्या अश्यां वंशास दिले (यालाच रेफाईचा देश म्हणतात. १४ मनदशाचा पुत्र याईर यांने गश्यारी व माकायी यांच्या सीमेपर्यंत अर्गोंवचा सर्व प्रदेश हस्तगत केला आणि बाजानास आपले नांव म्हणजे हज्बेथ-याईर असें ठेविले, तेच आजवर चालत आहे) १५ गिलाद देश मी मालीर यास दिला. १६ रुझेवी व गादी यांस मी गिलादापासून आणोन सोऽप्यापर्यंतचा देश दिला; अर्थात् त्या खोऽप्याच्या मथ्यभागापर्यंत आणि अमोन्यांच्या सीमेवरील यव्वोक नदीपर्यंत त्यांची सरहद ठरली; १७ तसाच किंवदेशापासून अरबाचा समुद्र म्हणजे खारसमुद्र येथवर पिसगाच्या उत्तरीखालील अरबा व यांदेनेच्या पूर्वकील सर्व प्रदेश त्यांस दिला.

१८ त्या समर्थी मी तुम्हांस आळा केली की तुमचा देव परमेश्वर यांने तुम्हांस हा देश वतन म्हणून दिला आहे तर तुम्ही सर्व योद्धे हत्यारबंद होऊन आपल्या इसाएल बांधवांवरोबर पैलतीरी जा: १९ पण तुमच्या खिया, मुळेंबाळे व पशु (तुमची गुरेंदोरे बहुत आहेत हून मला ठाऊक आहे) या सर्वांनी मी तुम्हांस दिलेल्या नगरांत वस्ती करून राहावें; २० आणि तुमच्याप्रमाणेच तुमच्या बांधवांस परमेश्वर विश्राम देईल; आणि तुमचा देव परमेश्वर यांने त्यांस देऊ केलेला यांदेनेपलीकडचा देश त्यांनी ताच्यांत घेतला म्हणजे जो प्रदेश मी तुम्हांस दिला आहे तेये तुम्ही आपआपल्या वतनावर परत या. २१ मग मी

त्या समर्थी यहोशवास अर्थी आळा दिली की तुमचा देव परमेश्वर यांने या दोन राजांचे काय केले हें तू आपल्या डोळ्यांनी पाहिले आहे. तू नदी उत्तरून ज्या ज्या राज्यांत जाशील त्या त्या सर्वांचे परमेश्वर असेच करणार. २२ तुम्ही त्यांस भिंक नका, कारण तुमच्या बाजून युद्ध करणारा तुमचा देव परमेश्वर आहे. २३ त्या समर्थी मी परमेश्वराची काकडून करून म्हटले, २४ हे प्रभो देवा, तू आपल्या दासांस आपला प्रताप व आपला बलिष्ठ हस्त दावावून लागला आहेस; तुक्ष्यासारखी करणी करणारा व परकमी देव स्वर्गात अथवा पृथ्वीवर कोणी आहे काय ! २५ तर मला पार उत्तरून जाऊ दे आणि यांदेनेपलीकडे असलेला तो उत्तम देश, तो उत्तम पर्वत आणि लवानोन ही माझ्या दशीस पुढे दे: २६ पण परमेश्वर तुमच्या पार्यी मजजवर रुग्ण झाला आणि माझे त्यांने ऐकले नाही. परमेश्वर मला म्हणाला, पुरे, ही गोष्ठ पुन्हां मजजवळ काढू नको. २७ पिसगाच्या शिखरावर चढून जा आणि पूर्व, पश्चिम, उत्तर व दक्षिण अशा चोहों दिशांकडे दृष्टि लावून तो देश पाहून घे; कारण तुला यांदेनेपलीकडे जावयाचे नाही. २८ आणि यहोशवास अधिकारासु ठड कर व थीर देऊन ठड कर, कारण या लोकांच्या पुढे तोच चालेल आणि जो देश तुक्ष्या दशीस पडेल तो त्यांस वतान करून देईल. २९ यास्तव आमी बेश-पौराण्या समोरील सोऽप्यांत वस्तीस राहिलो.

१ आता, हे इसाएल लोकहो, जे विधि व नियम ४ तुम्हीं पाळावे म्हणून मी तुम्हांस शिकवीत आहें ते ऐकून प्या; त्यांगें तुम्हीं जीवत राहाल आणि तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर तुम्हांस जो देश देत आहें त्याचे वतन पावाल. २ जी आळा मी तुम्हांस देत आहें तीत अधिकारीं काही करू नका, अशासार्थी की तुमचा देव परमेश्वर याच्या ज्या ज्या आळा ती तुम्हांस ऐकीत आहें त्या तुम्हीं पालाच्या. ३ बाल-पौराण्या प्रकरणी परमेश्वरांने काय केले तें तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिले आहे; जे लोक बालपौराण्या

माणे लाग्ये त्या सर्वांचा तुमचा देव परमेश्वर याने तुमच्यामधून विच्छंस केला; ४ पण जे तुम्ही आपला देव परमेश्वर यास घरून राहिला ते सगळे आज जीवंत आहा. ५ पाहा, मी तर आपला देव परमेश्वर योद्या आळोप्रमाणे तुम्हांस विधि व नियम चिकित्सिले आहेत ते अशासाठी की ज्या देशांचे बतल पावस्यास तुम्ही जात आहा त्यांत तुम्ही त्यांप्रमाणे चालावे. ६ तुम्ही ते मान्य कूल पालावे, कारण तेणेकूल देशो-देशांच्या लोकांच्या दृष्टीसमोर तुमची बुद्धि व समजंस-पणा प्रगट होईल; हे सर्व विधि ऐकून ते घण्टतील की हे मोठे राष्ट्र खरोखर बुद्धिमान व समजस लोकांचे आहे. ७ आपला देव परमेश्वर याचा आपली धडा करितो तेव्हां तो आमच्यासमीप असतो. ज्याचा देव या प्रकारे समीप असतो असे दुसरे मोठे राष्ट्र कोणते आहे? ८ जे हे नियमकाळ भी आज तुम्हांस लावून देत आहे त्यांतल्यासारखे यशोर्वि विधि व नियम उपांचे आहेत असे दुसरे मोठे राष्ट्र कोणते आहे? ९ मात्र तूं सावध राहा आणि आपलाला अतिशयित जप; नाही तर ज्या गोष्टी ढोळ्यांनी पाहिल्या त्या तूं विसरून जाशील आणि जन्मभर त्या तुम्हा मनांतून जातील; हा तूं आपल्या पुण्यपोत्रांस विद्यित कराव्या. १० ज्या दिवशी तूं होरेशानजीक आपला देव परमेश्वर योद्यासमोर उसा राहिलास त्या दिवसाची आठवण ठेव, तेव्हा परमेश्वरांने मला सांगितले की या लोकांस माझ्याजबल एकत्र जमीन म्हणजे भी आपली वचने त्यांस ऐकवीन, यासाठी की इहलोकी ते जीवंत असतील तितके दिवस त्यांनी माझे भय वाळ्यावयास चिकावे व आपल्या मुलंबालांसहि ते चिकित्सावे. ११ त्या दिवशी तुम्ही जबल जाऊन त्या पर्वताच्या पायधारी उमे राहिला; तेव्हा पर्वतावरची ज्वाला गगनमंडल भेदून चालाई होती आणि त्यावर काळेख, मेथ व निविड अंधकार हे पसरले होते. १२ तेव्हा परमेश्वरांने त्या अभीमधून तुम्हांशी मावण केले; तुम्ही सन्द ऐकला; पण काही आहूति पाहिली नाही; वाणी मात्र ऐकली. १३ त्यांने तुम्हांस आपला

करार विदित कूल तो पावस्याची आळा केली; हा करार म्हणजे ती दहा वचने होत; ती त्यांने दोन दगडी पावस्यावर लिहून दिली. १४ त्या समर्पी परमेश्वरांने तुम्हांस विधि व नियम चिकित्साची आळा मला केली, यासाठी की तुम्ही पैलतीरी जाऊन उथा देशांचे बतल पावणार आहां त्यांत तुम्हीं ते पाळावे. १५ शाकरितां तुम्ही आपलांसंबंधाने सावधगिरी ठेवा, कारण परमेश्वरांने तुम्हांशी होरेव पर्वतावर अमींतून भाषण केले तेव्हां काही आहूति तुमच्या हृषीस पदली नाही; १६ तुम्ही विधून जाऊन कोणा पुरुषाची अगर झांची, १७ पृथीवर संचार करणाऱ्या कोणा घश्याची, १८ भूमीवर रांगणाऱ्या कोणा जंतुची अथवा पृथीवीरील जलामध्ये राहणाऱ्या कोणा घस्याची प्रतिमा कोरुन नये; १९ अथवा आकाशाकडे ढोळे लावून सूर्य, चंद्र, तारे अर्थात् आकाशांतील तारामण पाहून बहुकूल जाऊन त्यास दंडवत घालून नये व त्यांची उपासना करू नये; हीं तुमचा देव परमेश्वर याने नभोमंडलासालील सर्व देशांच्या लोकांस देलन ठेविली आहेत. २० आणखी तुम्हांस परमेश्वरांने लोखंडी भट्टी-तून, मिसर देशांतून बाहर काढिले आहे, यासाठी की तुम्हीं आज आहांत त्यांप्रमाणे त्याची सासे प्रजा व्हावें. २१ मग तुमच्यामुळे परमेश्वरांने मजबवर कोपून अशी शपथ वाहिली की तुला यांदेनेच्या पार जावयावे नाही, व जो उत्तम देश इत्यालाचा देव परमेश्वर त्यांस बतल कूल देत आहे त्यांत तुक्का प्रवेश व्हावयाचा नाही; २२ म्हणून मला या देशांत मरणे भाग आहे, मला यांदेनेच्या पार जावयावे नाही; पण तुम्ही पार जाऊन तो उत्तम देश ताच्यांत व्या. २३ तुम्ही आपल्यासंबंधाने सावधगिरी ठेवा; तुमचा देव परमेश्वर याने तुमच्याशी करार केला आहे तो विसरून तुक्का देव परमेश्वर याने तुला मनाई केलेल्या कोणत्याहि वस्तूच्या आकाशाची कोरीव प्रतिमा करू नये. २४ कारण तुक्का देव परमेश्वर भस्म करणाऱ्या अमींतासारखा ईर्ष्यावान देव आहे.

१ मुख्यांतः बतलाची.

२५ त्या देशात राहून बहुत काळ लोटप्पावर तुम्हांस मुख्यपैत्र आले म्हणजे तुम्ही विघ्नून एकाच्या वस्तूच्या आकाशाची कोरीव मूर्ति कराल, आणि आपला देव परमेश्वर याच्या दृष्टीं जे वाईट तें कळून त्याचा राग चेतवाल, २६ तर आज आकाश व पृथ्वी यांस साथी ठेवून मी सांगतो की ज्या देशाचे वतन पावऱ्यास तुम्ही यांदेन नदी ओलाहून जात आहां तेथेन तुमचा अगदी नायनाट होईल, त्यात तुमचे राहणे बहुत दिवस झावयाचे नाही, तर तुमचा समूल नाश होईल. २७ परमेश्वर तुम्हांस इतर राष्ट्रांत विखरील; ज्या ज्या लोकांत परमेश्वर तुम्हांस लावून देईल तेथें तुमची संख्या अल्प राहील. २८ तेथें मनुष्याच्या हातांती घडलेल्या काष्ठपाषाणादिकांच्या देवांची, जे पाहत नाहीत, ऐकत नाहीत, खात नाहीत, हुंगीत नाहीत, अशांची सेवा कराल. २९ तरी पण तेथेहि तुम्ही आपला देव परमेश्वर यास शरण जाल आणि पूर्ण जिवेभावे त्याच्या शोधास लागाल तर तो तुम्हांस पावेल. ३० तं संकटांत पडशील आणि तुजवर हीं सर्व अरिष्टे येऊन कोसळतील, तेव्हांशे शेवटी तूं आपला देव परमेश्वर याज-कडे फिरशील आणि त्याची वाणी ऐकशील; ३१ कारण तुझा देव परमेश्वर हा दयालू देव आहे; तो तुला दगा देणार नाही, तुझा नाश करणार नाही व जो करार तुझ्या पूर्वजांशी त्यांने शपथपूर्वक केला तो विसरणार नाही. ३२ देवांने मानवास निर्माण कळून या पूर्वीवर ठेविले तेव्हांपासून तुझ्या जन्मार्पीत आकाशाच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकार्पीत जे दिवस गेले त्यांस विचारून पाहा की कधी अशी मोठी गोष्ट जाली काय किंवा ऐक्यांत तरी आली काय? ३३ देवाची वाणी अभीमधून प्रगत झाली. ती तूं ऐकली तशी ऐकून दुसरे कोणी लोक जीवत राहिले काय? ३४ त्या-प्रमाणेच तुमचा देव परमेश्वर यांने मिसर देशांतून तुम्हाच्यासाठी तुम्हांदेवत परीक्षा, चिन्हे, चमत्कार, युद्ध, बलिष्ठ भुज आणि उगालिला हस्त याच्या योर्मे जडी भयप्रद कृत्ये केली तशी कळून कोणा देवांने एकाच्या राष्ट्रास इतर राष्ट्रांमधून बाहेर काढण्याचा कधी यत्न केला

काय? ३५ परमेश्वरच देव आहे व त्याच्याविरहित अश्य कोणी नाही असें तुला कळावे म्हणून हें सर्व तुला दाखविण्यांत आले. ३६ तुला विकाश यावें म्हणून आकाशांतून त्यांने आपली वाणी तुला ऐकविली आणि पृथ्वीवर त्यावें तुला आपला महामिंद्रावलिला आणि अभीमधून विश्वालेली त्यांची वचने तूं ऐकली. ३७ त्यांने तुम्हाच्या पूर्वजावर प्रीति केली तुम्हील त्यांच्यामागून त्याच्या संतानास त्यांने निवून घेतले आणि त्यांने प्रत्यक्ष आपल्या महासामर्थ्यानि तुला मिसर देशांतून बाहेर आणिले तें यासाठी की, ३८ तुम्हाहून महान् व समर्थ्यवान राष्ट्रांमधून घालवून देऊन तुला त्यांच्या देशांत न्यावें आणि त्यांची भूमि तुला वतन कळून यावी; आज हे तुम्ही पाहतच आहां. ३९ शाकरितां आज हे समजून घ्या आणि ध्यानांत ठेवा की वर आकाशांत व खाली पृथ्वीवर परमेश्वरच देव आहे, अन्य कोणी नाही; ४० आणि त्यांचे विधि व आज्ञा ज्या मी आज तुला सांगत आहें त्यांचे पालन कर, यासाठी की तुम्हे व तुम्हाच्यामागून तुम्हा वंशजांचे बरे व्हावे, आणि तुम्हा देव परमेश्वर जो देश तुला निरंतरता देत आहे त्यांत तूं विकाळ राहावे.

४१ मग मोशांने यांदेनेच्या पलीकडे पूर्वेस, उगवतीकडे तीन नगरे वेगळी केली, ४२ यासाठी की चुकून व पूर्वी कांही वैर नसतां कोणीं आपल्या एकाच्या बांधवास मारिले तर त्यांने यांतच्या एकाच्या नगरांत पूर्वून जाऊन आपला जीव बांधवावा; ४३ ती नगरे हीं: रुद्धेन्यांचे राणांतील माळावरले बेसर, गायाचे गिलादांतील रामोथ व मनश्वाचे वाशानांतले गोलान.

४४ मोशांने इस्त्राएल लोकांस नियमशास्त्र लावून दिले तें हें; ४५ इस्त्राएल लोक मिसर देशांतून निघाले तेव्हां त्यांस मोशांने सांगितलेली आशावचने, विधि व नियम हेच; ४६ यांदेनेच्या पलीकडे वेश-पौराच्या समोरील सोन्यांत हेशबोननिवासी अशोन्यांचा राजा सीहोन, ज्याला मिसर देशांतून बाहेर निघून आत्यावर मोशो आणि इस्त्राएल लोक यांनी जिवे मारिले, त्याच्या देशी असता हे सांगण्यांत आले; ४७ आणि त्यांची

देश क वासिनोंचा राजा अोग आचा देश त्यांनी कालीज केला; यांदेनेच्या पसीकडे उगवतीस राहणारे अमोरी यांच्या दोन राखांचा हा देश झटक हा देश झटला म्हणजे आप्यें सोऽयाच्या सीमेकरल्या अरोएर नगरपासून सीयेने म्हणजे इत्यांत पर्वत-पर्यंत; ४५ आणि प्रिस्माच्या उत्तरणीखाली अराखाच्या समुद्रपयत बांदेनेच्या पांडील शूर्वंचा सर्व अरावा हा होय.

१ मोशाने सर्व इत्याएल लोकांस बोलावून सांगिते, हे इत्याएल लोकहो, जे विष्णु नियम आज मी तुमच्या कानी यांवित आहें ते ऐकून आ; तुम्ही ते विज्ञा, मान्य करा व पाला. २ आपला देव परमेश्वर यांने होरेवात अप्यांवरोवर करार केला. ३ हा करार परमेश्वरने आपल्या पूर्वजांशीच केला असें नाही, तर आज जे आपण सर्व यींवित आहो त्या आपल्यांवरोवर केला आहे. ४ परमेश्वरने त्या पर्वतावर अभीमधून तुम्हांशीं प्रत्यक्ष भाषण केले; ५ त्या अभीच्या भीतीने तुम्ही पर्वतावर चढला नाही; परमेश्वरचे वचन तुम्हांस प्रगट करावे म्हणून त्या प्रसंगी मी परमेश्वराच्या व तुमच्या दरम्यान उभा राहिलो; तेव्हां त्यांने म्हटले;

६ यांने तुला मिसर देशांतल, दास्यगृहांतुल काढिले तो मी परमेश्वर तुका देव आहे.

७ माझ्यासामोर तुला अन्य देव नसावे.

८ आपल्यासाठी कोरीव मूर्ती करू नको; आकाशांतील, सालीं पृथ्वीवरील व पृथ्वीखालच्या जलांतील कशाचीहि प्रतिमा करू नको; ९ त्यांच्या पायां पहं नको किंवा त्यांची पूजा करू नको; मी परमेश्वर तुका देव ईर्ष्यावान देव आहे; जे मजडी विरोध करितात त्यांच्या मुलांस तिसऱ्या चौथ्या पिंडीपर्यंत बडिलांच्या अन्यांवाबहुल मी शासन करितो; १० आणि जे मजबूर प्रेम करितात व माझ्या आज्ञा पाकितात अशांच्या हजारी जणावरे मी करणा करितो.

१ अथवा : मिळावंवर

११ तुका देव परमेश्वर यांचे नंद व्यर्थ घेऊ नको; काला जो परमेश्वरांनी नाम व्यर्थ वेर्हैल त्याची तो मध्य करिकार नाही.

१२ तुका देव परमेश्वर यांने तुला आज्ञा केल्या प्रमाणे शब्दाय दिवस पवित्रपौं पाळण्याकडे लक्ष असू दे.

१३ सहा दिवस श्रम कल्प आपले सर्व कामकाज कर; १४ एण सातवा दिवस तुका देव परमेश्वर याचा शब्दाय आहे; त्या दिवशी कोणतेहि कामकाज करू नये; तूं, तुका पुत्र, तुकी कन्या, तुका इस्त, तुकी दासी, तुका बैल, तुके गाडव, तुका कोपाताहि पशु अंथवा तुक्या वेशीच्या आंत असरेला विदेशी यांनेहि तें करू नने; यासाठी कीं तुक्याप्रामाणे तुक्या दास दासींसहि विश्राम मिळावा. १५ तूं त्या गोशीचे स्मरण ठेव की मिसर देशांत तूं दास होतास आणि तेथून तुका देव परमेश्वर यांने तुला बलिष्ठ भुजांने व उगारलेल्या हातांने बाहेर आणिले, म्हणून तुका देव परमेश्वर यांने तुला शब्दाय दिवस पाळण्याची आज्ञा केली आहे.

१६ तुका देव परमेश्वर यांने तुला आज्ञा केली आहे तदनुसार आपला बाप व आपली आई यांचा बाल राख म्हणजे जो देश तुका देव परमेश्वर तुला देणार आहे त्यांन तूं चिरकाल राहील आणि तुक्ये कल्पण दीर्घी.

१७ खन करू नको.

१८ व्यभिचार करू नको.

१९ चोरी करू नको.

२० आपल्या शेजांच्याविरुद्ध सोटी साक्ष देऊ नको.

२१ आपल्या शेजांच्या लीचा अभिलाष करू नको; आपल्या शेजांच्या घराची लालसा धरू नको; त्यांचे शेत, दास, दासी, बैल, गाडव, अंथवा आपल्या शेजांच्याची कोणतीहि वस्तु यांची लालसा धरू नको.

२२ ही वचने परमेश्वरांने त्या पर्वतावर अभिमेव व अंघकार यांमधून तुमच्या सर्व मंडळीस महाशब्देकल्प सांगितली; अधिक सांगितली नाहीत. त्यांने दोन दगडी पाठ्यावर तीं लिहून माझ्या हाती दिली.

२३ पर्वत अभीनं जवळ असता त्या काळोसांतूल

निष्ठत असलेला त्याचा शब्द तुम्ही ऐकला, तेव्हां तुम्ही व तुमच्या वंशाचे सर्व प्रसुख व तुमचे वडील जन माझ्यातप्रिय आले; २४ त्या समर्थी तुम्ही महणाला, पाहा, आमचा देव परमेश्वर यांने आम्हास आपले तेज व भैमा प्रगट केला आहे, आणि अभीमधून निष्ठत असलेला त्याचा शब्द आम्ही ऐकला आहे; तर आज आम्ही हे पाहिले की देव मानवांनी बोलत असताहि मानव जीवंत राहतो. २५ आता आम्ही कां प्राणास मुकावें? कारण हा प्रबँड असि आम्हास भैम कील; आम्ही आमचा देव परमेश्वर याची वाणी आणली ऐकल राहू तर महून जारी. २६ तरी आम्ही अभीमधून निष्ठांरी जीवंत देवाची वाणी ऐकून जीवंत राहिलो, तसा प्राणिमात्रांपैकी दुसरा कोणी जीवंत राहिला आहे काय? २७ तर तू समीप जा आणि जे कांही आमचा देव परमेश्वर बोलेल तें ऐकून वे; आणि मग जे कांही आमचा देव परमेश्वर तुला सांगेल तें आम्हास सांग म्हणजे आम्ही तें ऐकून स्प्रप्रमाणे वागू. २८ तुम्ही मला असे सांगितले तेव्हां परमेश्वराने तुमचे म्हणणे ऐकले; आणि ती मला म्हणाला, त्या लोकांचे तुजशी जे कांही बोलें झाले तें मी ऐकले आहे; त्यांनी जे कांही महटले तें बरोबर महटले; २९ त्यांचे मन निरंतर असेच राहिले तर किती वरे! म्हणजे ते माझें भय धूळ माझ्या सर्व आकांचं सर्वदा पालन करीतील, व तशांने त्यांचे व त्यांच्या संततीचे निरंतर कल्प्याण होईल. ३० त्यांस जाळन सांग की तुम्ही आपआपल्या डेण्यांकडे फरत जा; ३१ यण तू येयें माझ्याजवळ उभा राहा आणि सर्व धर्मशाळ, विधि व नियम तुला त्यांस शिकावायाचे आहेत ते मी तुला सांगेन, यासाठी कीं जो देश मी त्यांस बतन करून देत आहे, त्यांत त्यांनी ते पाकावे. ३२ हास्त्रम तुम्ही आपला देव परमेश्वर याच्या आज्ञा मान्य करून पावा, उजवीडावीकडे वढू नका. ३३ उया मार्गांने चाल्याविषयी तुमचा देव परमेश्वर यांने दुम्हास आज्ञा दिली आहे त्या सर्व मार्गांने तुम्ही चाला म्हणजे तुम्ही जीवंत राहाल व तुमचे कल्प्याण होईल;

आणि जो देश तुम्ही बतन करून घेणार आहा त्यात तुम्ही विरकाळ राहाल. १ तुमचा देव परमेश्वर यांने धर्मशाळ, विधि व नियम तुम्हास शिकविष्याची आज्ञा मला दिली आहे; तुम्ही जो देश बतन करून घेण्यास पैलीतीरी जात आहां तेचे तुम्ही ते चालावे, ते हे: २ तू तू तुम्ही पूत्रपीत्र यांनी परमेश्वराचे भव बाल्यान सर्व विधि व आज्ञा या मी तुला सांगत आहें त्या जन्मभर पालाव्या म्हणजे तू तेचे विरकाळ राहाशील. ३ हात्यारितां हे इक्षेत्र, हे ध्रष्टव्य कर, मान्य कर आणि पाळ ग्हणजे तुम्ही कल्याण होईल; आणि तुम्ह्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यांने दुक्षमधाचे प्रवाह वाहत असलेला जो देश तुला देण्याचे बतन दिले आहे त्यात तुम्ही बहुगृहित न्हाल.

४ हे इक्षेत्र, त्रवण कर; आपला देव परमेश्वर हा अनन्य परमेश्वर आहे; ५ तू आपला देव परमेश्वर याजकर पूर्ण मनानं, पूर्ण जिवानं व पूर्ण शक्तीनं प्रति कर. ६ या गोदी मी तुला आज बजावून सांगत आहें त्या तुम्ह्या हृदयात विकीव; ७ आणि त्या तू आपल्या मुलंबांबांच्या मनांवर उशीव आणि घरी असतां, मार्गांने चालत असतां, निजतां, उठता त्यांविषयी बोलत जा. ८ त्या आपल्या हाताला विक्रादाखल बांध आणि आपल्या दोन्ही ढोल्यांच्या मध्यस्था भागीं कपाल्यांडी म्हणून लव. ९ आपल्या दाराच्या बालांवर व आपल्या फाटकांवर त्या लिही.

१० जो देश तुला देण्याविषयी तुक्का देव परमेश्वर यांने अब्राहाम, इसहाक व यांकोब यांस आणभाक दिली आहे तेचे तो तुम्हास घेऊन जाईल; जी मोठी व सुंदर नारीं तुम्ही स्वस वंसविली नाहीत ती तो तुम्हास दीर्घील. ११ तू भरीली नाहीत आज्ञा उत्तम बस्तूंनी भीरलेली वरे, तू खोदिल्या नाहीत आज्ञा सोदिलेल्या विहिती आणि तू लाभिले नाहीत असे इत्यमळे व जैकूळक ही रुद्ध तो तुला देण्यावे; आणि तू त्यांचा उपमीला घेऊन तुला दोरील. १२ मात्र या परमेश्वरांने तुला दास्त्याशांतर, भिसर देशातल काढिले

त्याचा तुला वितर पहेल असे क होने । १३ तू आपला देव परमेश्वर याचे भय बाळा, त्याची निपासना कर, आणि शश बाहुदान त्याचेच नाम घे. १४ तुम्ही अन्य देवांच्या म्हणजे आपणांतीभोवतालच्या देशातील लोकांच्या देवांमार्गे लाखूऱ नको; १५ कारण तुझामये असणारा तुका देव परमेश्वर वृत्तीवत देव आहे, तुका देव परमेश्वर याचा कोण तुझावर भडकून त्याचे तुका संहार करून तुला वृत्तीवत नष्ट करून असे न होको.

१६ तुमचा देव परमेश्वर याची परीक्षा तुम्ही मस्सा एव्या प्राहिली तशी पाहूऱ नको. १७ आपला देव परमेश्वर याचे दिलेल्या आज्ञा, आज्ञावचने व विधि ही जपून पाव्या. १८ जे काप परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित व चांगले आहे तेच कर, म्हणजे तुऱ्ये कल्याण होईल; आणि जो उत्तम देश देशाची परमेश्वराने तुझा पूर्वजांस आणभाक दिली आहे त्यांत तुका प्रवेश होऊन त्याचे बतम तू पावसील; १९ आणि परमेश्वराच्या सांगल्याप्राप्तीने तुम्हे सर्व शान्त तुझापुढून धाळवून देशांत येतील.

२० मुठील काढी जेव्हा तुका तुला विचारील की ही आज्ञावचने, हे विधि व हे नियम पाळल्याविषयी आपला देव परमेश्वर याचे तुहांस आज्ञा दिली आहे त्याचे प्रयोजन काय? २१ तेव्हां तू आपल्या पुत्रांस सांग की आम्ही मिसर देशांत फारोवे दास होतो तेव्हां परमेश्वराने समर्थ हाताने आम्हांस मिसर देशातून बाहेर काढिले; २२ परमेश्वराने आपल्यादेशात मिसर देशांत फारो व त्याचे सर्व घरांय यांस पीडाडायक अशी मोठी चिन्हे व चमकार दाखविले; २३ आणि आपल्या पूर्वजांस आणभाक करून दिलेल्या या देशांत न्याचे म्हणून त्याचे तेथून आम्हांस बाहेर काढिले. २४ परमेश्वराने हे सर्व विधि पाळल्याची आपल्याला आज्ञा दिली, ती यासाठी की आपला देव परमेश्वर याचे भय बाळावै; असाचे आपले निरंतरचे कल्याण होईल आणि तो आपणांस जीवंत राखील; आज हे तुम्ही पाहतच आहा. २५ आपण आपला देव परमेश्वर याच्यासमोर

त्याच्या आज्ञेप्रमाणे हे सर्व नियम मान्य करून पालिले तरी ही आपली धारिकता ठरेल.

१ जो देश वतन करून घेण्यास तू जात आहेस २ तेव्हे तुका देव परमेश्वर तुला नेईल आणि तुझ्या-

तुहून बहुत राठें धाळवून देईल, म्हणजे अर्थात हिती, गिरांशी, अमोरी, कनानी, परिजी, हिन्दी आणि यांसी ही तुम्हांहून महात्र आणि समर्थ अशी सात राठें धाळवून देईल; २ आणि तुका देव परमेश्वर त्यांस तुझ्या हवाली करील व तू त्याचा मोड कापूसील, तेव्हां त्यांचा समल नाश कर; ३ त्यांची करारमदार करू नको व त्यांची दया करू नको; ४ त्यांच्याची सोयरीक करू नको; आपली कन्या त्यांच्या मुलास देऊ नको व त्यांची कन्या आपल्या मुलास करू नको; ५ कारण ते लोक तुझ्या पुत्रास मजापासून बहकवितील आणि अन्य देवांची उपासना करावयास लावितील; त्यासुके परमेश्वराचा कोप तुम्हांवर भडकेल व तो तुमचा नाश सत्तर करील. ६ त्या लोकांची वर्तन करावयाचे तें असे: त्यांच्या वेदा मोडून टाका, त्याचे स्तंभ तोडून टाका, त्यांच्या अशोरा मूर्ती तोडून फोडून टाका आणि त्यांच्या कोरीव मूर्ती अशीने जाळून टाका. ७ कारण तू आपला देव परमेश्वर याची पवित्र प्रजा आहेस; या अविल पृथ्वीवरील देशातील लोकांतल तुका देव परमेश्वर याचे तुला निवडून घेतले आहे तें यासाठी की तू त्याची खास प्रजा झावै. ८ परमेश्वराने तुम्हांवर प्रेम करून तुम्हांस निवडिले याचे कारण तुम्ही संख्येने बहुत म्हणून नव्हे; उलट तुम्ही सर्व राष्ट्रांमध्ये संख्येने अल्प होता; ९ परमेश्वराने तुम्हांस समर्थ हाताने दास्यशांतून, मिसरचा राजा फारो याच्या हातांतून सोडवून बाहेर आणिले याचे कारण हेच की त्याचे तुम्हांचावर प्रेम आहे आणि तुम्हांचा पूर्वजांशी जी आणभाक त्याचे केली ती पुरी करप्याची त्याची इच्छा आहे. १० शाकरितां हें पके समजून वे की तुका देव परमेश्वरच देव आहे, तो सत्यवचनी देव आहे; जे त्याज्वर प्रेम ठेवित व त्याच्या आज्ञा पालितात त्यांच्या इजातों पिढपांचरोवर तो आपला करार

प्राकृत त्यांजवर दया करितो; १० जे त्यांचे वैर करितात त्यांच्या डोळ्यांदखत तो त्यांचे पारिपत्य करून नाश करितो; जो त्यांचे वैर करितो त्याच्या संबंधाने, विलंब न करिता त्याच्या डोळ्यांदखत तो त्यांचे पारिपत्य करितो। ११ यास्तव जे धर्मशास्त्र, जे विधि व जे नियम मी आज तुम्हांस सांगत आहेत ते मान्य करून पाणा.

१२ तुम्ही हे नियम ऐकून मान्य केले व त्याप्रमाणे चालला तर तुझा देव परमेश्वर तुझ्या पूर्वजांशी शपथ-पूर्वक केलेला करार व दयेचे बचन तुझ्यासंबंधाने राखील; १३ तो तुजवर अप्रेम ठेवील, तुझे अभीष्ट करील, तुला बहुगुणित करील आणि जो देश तुला देण्याविषयी तुझ्या पूर्वजांशी त्यांने आणभाक केली त्या देशी तो तुझे पोटचे फळ, धान्य, द्राक्षारास व तेल हा तुझ्या भूमीचा उपज आणि तुझ्या गुरांडोरांची व शेरडंगेंदरांची वाढ यांसंबंधाने तुला बरकत देईल. १४ तूं सर्व देशाच्या लोकांहुन धन्य होशील; तुझ्यांतला किंवा तुझ्या पश्चिमतला कोणी नर किंवा मादी वांश राहणर नाही; १५ आणि परमेश्वर तुजपासून सर्व प्रकारचे रोग दूर राखील. मिसर देशांतील ज्या व्याधि तुला डाळक आहेत, त्यांतल्या कोणत्याहि तुला लागणार नाहीत; त्या तुझ्या सर्व वैचांस लागतील. १६ जे लोक तुझा देव परमेश्वर तुझ्या हाती देईल त्यांचा संहार कर; त्यांजवर दयादृष्ट करून नको; त्यांच्या देवांची उपासना करून नको; करिशील तर तो तुला पाश होईल. १७ तूं एखादे वेळी आपल्या मनांत असा विचार आणिशील की ही राष्ट्रे मज्हून मोठी आहेत, त्यांस त्यांच्या कलनांतर मरय कसें घालदून देतो येईल? १८ तर त्यांची भीति धरून नको; तुझा देव परमेश्वर यांने फारोत्वे व सर्व मिसर देशांचे काय केले त्यांचे वांशले स्मरण देव; १९ तूं आपल्या डोळ्यांनी प्रस्त्यक्ष पाहिलेली संकरे, चिन्हे व चमत्कार, तसेच समर्थ भुज व उगालिला हात यांच्यायोगे तुझा देव परमेश्वर यांने तुला काळून आणिले याचे चांगले स्मरण ठेक, त्याप्रमाणेच ज्या लोकांची तुला भीति काढत आहे

त्यांचे शासन तुझा देव परमेश्वर करील. २० यालेशीज तुझा देव परमेश्वर त्यांच्यामध्ये गांधीलमाशा पाठ्यांक, त्या एवढ्या की त्यांच्यापैकी जे तुझ्यापुहन वांचून लपून राहील त्यांचाहि नाश होईल. २१ त्यांस पाहून घावरू नको, कारण तुझा देव परमेश्वर तुझ्यामध्ये आहे; तो महान् आणि भययोग्य देव आहे. २२ तुझा देव परमेश्वर त्या राश्ट्रांस तुझ्यापुहन हक्कहक्क घालील; त्यांचा एकदम अंत करून नको, केल्यास वनपशु वाढून तुला उपद्रव होईल. २३ तरी तुझा देव परमेश्वर त्यांस तुझ्या हाती देईल आणि त्यांचा निपात होईपर्यंत त्यांस व्याकुळ करीत राहील. २४ तो त्यांचे राजे तुझ्या हाती देईल आणि तूं त्यांचे नंब या नभोमंडळ्या-साळून नष्ट करिशील; त्यांतला कोणीहि तुजशीं सामना करणार नाहीं; व शेवटी तूं त्यांचा संहार करिशील. २५ त्यांच्या देवांच्या कोरीव मूर्ती तुम्ही अप्राप्ये जाळून ठाका; त्यांजवरली स्वाच्छी व सोन्याची मढणी असेल तिचा लोभ करू नको व ती आपल्याकरितां घेऊ नको; घेशील तर त्यांच्यामुळे पाशांत पडशील; कारण तुझा देव परमेश्वर याला त्यांचा वीट आहे; २६ तूं कोणतीहि अमंगल वस्तु आपल्या घरी आणू नको, आणिशील तर तीहि तिच्याप्रमाणे नाशपात्र घरील; तिचा अगदी वीट माल व तिचा अव्हेर कर, कारण ती नाशपात्र वस्तु आहे.

१ जे सर्व धर्मशास्त्र आज मी तुम्हांला विहित करीत आहेत तें मान्य करून पावा, म्हणजे तुम्ही जगाल, बहुगुणित व्हाल आणि तुमच्या पूर्वजांस परमेश्वराने शपथपूर्वक देऊ केलेल्या देशांत प्रवेश करून तो बेतन करून ध्याल. २ तुझा देव परमेश्वर ही चालीस वर्षे राजांसून तुझ्या बोक्याला रीतीने बेतन आल्या याची आठव्यां घेव; तुला लीन करावे आणि तुझ्या मनांत कम काळ वाहे व दूर त्याच्या असा पाळिशील की नाही याची कसेली पाहावी म्हाळू. ३ त्यांचे तुञ्य लीन केले, तुली उपास्तमार होऊ दिली, तेव्हा तुञ्य किंवा तुझ्या पूर्वजांस घरांले नसेलेला जो माझा त्यांच्या कलांने त्यांचे तुझे फोक्य घेले, तें यासाठी की मनुष्य

केवळ भाकरीने नव्हे तर परमेश्वराच्या मुखांतून निघण्याच्या प्रत्येक वचनानें वांचेल हैं तुझ्या प्रत्ययास आण्हू यावें. ४ हीं चाळीस वर्षे तुझी वर्ले जीर्ण झाली नाहीत, तुझे पाय सुजले नाहीत. ५ तं आपल्या मनात हा विचार कर की मनुष्य आपल्या पुत्रास ताडण करितो तसा तुझा देव परमेश्वर तुला ताडण करीत आहे. ६ तर आपला देव परमेश्वर याच्या आङ्गा पाल, त्याच्या मार्गानें चाल व त्याचें भय बालग. ७ कारण तुझा देव परमेश्वर तुला एका उत्तम देवीं घेऊन जात आहे; सोन्यांत व डोंगरांत उगम पावून पाण्यानें भरलेल्या नव्या, सरे, ओहोळ त्यांत वाहत आहेत; ८ गहू, जव, द्राक्षवेली, अंजीर व डाळिलें यांचा तो देश आहे, मध व तेल देणारे जैतून यांचा तो देश आहे; ९ त्या देशांत टंचाई न पडतां तूं अन्न खाशील; तुल कोणत्याहि गोष्ठीची वाण पडणार नाही; तेथले धेडि लोखंड आहेत व तेथल्या पहाडांतून तुला तांबे खणून काढतां येईल. १० तं खाऊनपिऊन तूम होशील आणि जो उत्तम देश तुझा देव परमेश्वर यांने तुला दिला आहे त्याबद्दल तं त्याचा धन्यवाद करिशील. ११ आपला देव परमेश्वर याला तं विसर्ण नये; ज्या आङ्गा, नियम व विधि मी आज तुला सांगन अहं त्या पालवायाचे सोडून देशील तर संभाल. १२ तं खाऊनपिऊन तूम होशील आणि चांगली घरे वांधून त्यांत राहशील, १३ तुझी गुंदेंदोरे व शेरेंदेंदोरे यांची बुळि होईल, तुझे सोनेलें व तुझी सर्व मालमता वाढेल, १४ तेळ्हा तुझे मन उन्मत होऊन ज्याने तुला दास्यगृहांतून, मिसर देशांतून काढून आणिलं तो तुझा देव परमेश्वर याला विसर्ण, नये महणून संभाल; १५ आपला सर्पांनी व विचवांनी व्यापिलेल्या विस्तीर्ण व भयानक रानांतून आणि पाणी नसलेल्या स्फु भूमीतून त्यांने तुला आणिलं; त्यांने तुजसाठी गालोटीच्या सऱ्ककांतून पाणी काढिलं; १६ आणि तुझ्या पूर्वजांस माहित नसलेला जो मात्रा त्याच्या योगानें रानांत त्यांने तुझे पोषण केले, तें यासाठी कीं तुल लीन करावें व कस्टोटीस लावून अखेरीस तुझे कल्याण करावें; १७ तसेच हैं धन माझ्याच

सामर्थ्यानें व भुजबलाने मला आस झाले आहे असे तू मनांत म्हणू नको. १८ तं आपला देव परमेश्वर यांचे स्मरण ठेव, कारण धनप्राप्ति करून घेण्याचे सामर्थ्य तोच तुला यासाठीं देत आहे की त्यांने तुझ्या पूर्वजांशी शपथपूर्वक केलेला करार कायम राखावा; आज हैं विदितच आहे. १९ तं आपला देव परमेश्वर यास विसरून हतर देवाच्या मार्गे लागशील, त्यांची उपासना करिशील, त्यांचे भजनपूजन करिशील तर तुमचा समूल नाश होईल; हैं मी तुम्हांला प्रतिज्ञापूर्वक सांगतों. २० तुम्ही आपला देव परमेश्वर याची वाणी ऐकणार नाहीं तर ज्या राष्ट्रांचा नाश परमेश्वर तुमच्या-देवतन करणार आहे त्याच्याप्रमाणे तुम्हीहि नाश पावाल.

१ है इत्याएला, श्रवण कर; तुझ्यापूजन महान् २ व समर्थ राष्ट्रे ताच्यांत घेण्यास तूं आज यादेन उत्तरून जाणार आहेस; त्यांची नगरे मोठीं व त्यांचे कोट गगनचुंबित आहेत; २ तेथले लोक मोठे व शिष्याड असून अनाकांच्या बंशजांशी कोण सामना करील? हा त्यांजविषयीचा प्रवाद तूं ऐकलाच आहे. ३ तर आतां हैं घरके जाण कीं भस्म करणाच्या अभी-सारखा तुझ्यापुढे तुझा देव परमेश्वर आहे; तो त्यांचा संहार करील व त्यांला तुझ्यापुढे चीत करील, आणि परमेश्वरानें तुला सांगितलायाप्रमाणे तूं त्यांस धालवून देऊन त्यांचा त्वरित नाश करिशील. ४ तुझा देव परमेश्वर त्यांस तुझ्यापुढून धालवून देईल तेव्हा आपल्या मनांत म्हणू नको कीं माझ्या पुण्याईमुळे परमेश्वराने मला हा देश वतन करून घेण्यास येणे आणिले आहे; खरे पाहतां या राष्ट्रांच्या दुष्टाईमुळे तुझा देव परमेश्वर त्यांस तुझ्यासमोरून धालवून देत आहे. ५ तं त्यांचा देश वतन करून घेण्यास जात आहेस हैं तुझ्या पुण्याई-मुळे नव्हे अधवा तुझ्या मनाच्या सात्त्विकतेमुळे नव्हे, तर त्या राष्ट्रांच्या दुष्टाईमुळे; आणि तुझे पूर्वज अब्राहाम, इसहाक व याकोब याजशी परमेश्वराने जी आणभाक केली ती सरी करावी म्हणून तो तुझा देव परमेश्वर त्या राष्ट्रांस तुझ्यापुढून धालवून देत

आहे. ६ तर हें पक्के जाण कीं, तुळ्या पुण्याईमुळे हा उत्तम देवा तुळा देव परमेश्वर तुला वतन करून देत आहे असे नाही; कारण तूं ताठ मानेची जात आहेस. ७ रातांत तूं आपला देव परमेश्वर यास चिंडयून कोथाविष्ट केले याची आठवण ठेव, तें विसरून नको; मिस्र दंशांतून तूं बाहेर निघालास तेव्हांगासून या स्थानी येऊन पोहंचपर्यंत तुम्ही परमेश्वराशी किंतुरीच करीत आलं आहां. ८ तसेच होरेवांतहि तुम्ही परमेश्वरास चंतवून संताप केले; तो इतका कोथाविष्ट झाला होता की तो तुमचा संहार करणार होता. ९ तेव्हां परमेश्वरानं तुम्हांशी केलेल्या करारान्या दगडी पाढ्या प्यावयासाठी मी डोंगर चढून गेले व तेथें अन्नपाण्यावांचून चालीस दिवस व चालीस रात्री राहिलो; १० आणि परमेश्वराने आपल्या बोटाने लिहिलेल्या दोन दगडी पाढ्या मला दिल्या, आणि मंडळी जमली होती त्या दिवशी जेवडीं वचनं परमेश्वराने पर्वतावरील अभीतून तुम्हांस सांगितली तेवडीं सर्व त्या पाढ्यावर लिहिली होतीं. ११ चालीस दिवस व चालीस रात्री लोटल्यावर परमेश्वराने करारान्या त्या दोन दगडी पाढ्या मला दिल्या. १२ तेव्हां परमेश्वर मला म्हणाला, ऊठ, लवकर खालीं उतरून जा; कारण तुळ्या ज्या लोकांस तूं मिसर देशांतून काढून आणिले ते विषडले आहेत, आणि ज्या मार्गांने चालावयाची मी त्यांस आज्ञा दिली होती तो त्यांनी लागलीच सोडून दिला आहे; त्यांनी एक ओरींव मूर्ति केली आहे. १३ परमेश्वर आणखी मला म्हणाला, मी या लोकांस पाढून ठेविले आहे; ही ताठ मानेची जात आहे; १४ तर मला आडवा येऊं नको, मी त्यांचा संहार करितो आणि नभोमंडवाखालून त्यांचे उचाटन करितो; त्यांहून श्रेष्ठ असे तुळेच एक महान् व समर्थ राष्ट्र मी करितो. १५ तेव्हां मी मार्गे फिरून पर्वतावरून खालीं उतरत असतां पर्वत अग्रीने जवळ होता आणि करारान्या दोन पाढ्या माझ्या दृश्यास पडले की तुम्ही आपला देव परमेश्वर यान्याविष्ट वाप केले;

एक वासरूं ओतून तयार केले व ज्या मार्गांने चालल्याच परमेश्वराने तुम्हांस आज्ञा दिली होती तो तुम्ही लागलीच सोडून दिला. १७ तेव्हां त्या दोन पाढ्या धरून त्याला संताप आणिला हे तुम्हीं महापातक केले म्हणून मी हातांतून फेकून देऊन तुमच्यादेशक फोडिल्या. १८ तुम्हीं परमेश्वरान्या दृश्यांने दुष्कृत करून त्याला संताप आणिला हे तुम्हीं महापातक केले म्हणून मी परमेश्वरांपुढे पालथा पडले आणि पूर्वी प्रमाणे चालीस दिवस व चालीस रात्री मी अन्नपाण्य सेवन केले नाहीं. १९ तुमचा संहार करावा म्हणून परमेश्वरास कोप व संताप चढला होता त्याच मला भीती वाटली; तथापि या खेपेसहि परमेश्वरांमध्ये ऐकले. २० परमेश्वर अहोरोनावर इतका संतापलः कीं तो त्याचा नाश करणार होता; त्या प्रसंगीं त्यान्यासाठीही मी प्रार्थना केली. २१ मग मी तुमचे पापकर्म म्हणजे तुम्हीं केलेले वासरूं येऊन अप्रीत जाविले त्याचे कोडून तुकडेतुकडे केले व वांदून धुळीइतके बारीक चूर्ण केले व डोंगरावरून वाहणान्या ओहव्यात तें फेकून दिले. २२ नंतर तबेरा, मस्ता व किंबोथ-हत्तव्या येथेहि तुम्हीं परमेश्वरास संताप केले. २३ यावर परमेश्वराने कादेश-बर्ण्यांदून तुम्हांस रवान करून सांगितले की जा, आणि जो देश मी तुम्हांस दिला आहे तो ताज्यांत घ्या; तेव्हांहि तुम्हीं आपला देव परमेश्वर याच्या आझेविष्ट फितुरी केली; तुम्हीं त्याजवर विश्वास ठेविला नाही व त्याचे सांगणे ऐकले नाही. २४ तुमचा माझ्या परिचय झाला त्या दिवसापासून तुम्हीं परमेश्वराविष्ट फितुर करीत आलं आहां. २५ तुमचा संहार करावयाचा असे परमेश्वराने झटट्ळें म्हणून मी त्यान्यासमोर ते चालीस दिवस व त्या चालीस रात्री पालथा पडलो. २६ मी परमेश्वराची अक्षी प्रार्थना केली कीं, हे प्रभो देवा, ही तुशी प्रजा, हे तुम्हे वतन तूं आपल्या प्रतापाने सोडविले आणि समर्थ हातांने मिसरांदून काढून आणिले त्याचा नाश करूं नको. २७ तुशी सेवक अब्राहाम, इसहाक व गेकोब यांची आठवण कर आणि या लोकांचा हृष, दुष्टता व पाप यांकडे लक्ष देऊ नको; २८ देशील तर ज्या देशांतून

तू आम्हास काढून आणिले तेथले लोक म्हणतील कीं जो देश त्यांस देष्याचें परमेश्वरानें वचन दिले होतें तेथे त्यांस त्याल नेतां आले नाहीं आणि तो त्यांचा द्रेष करीत होता म्हणून तो त्यांस रानामध्ये माझून टाकप्पासाठी घेऊन गेला. २९ ही तुझी प्रजा आहे, हे तर तुम्हें वतन आहे, त्यांस तू आपल्या महासामर्थ्यानें व उगारिलेल्या हातानें काढून आणिले आहे.

१ त्या समर्थी परमेश्वरानें मला सांगितले,

१० पहिल्या पात्रांसारख्या दोन दगडी पात्रा घडीन आणि त्या घेऊन मजकडे पर्वतावर ये; लाकडाचा एक कोशाहि तयार कर. २ मग तू फोडून टाकिलेल्या पूर्वीच्या पात्रांवर जीं वचने होती नी भी त्या पात्रांवर लिहीन; त्या तू कोशांत ठेव. ३ त्याप्रमाणे मी बाबळीच्या लाकडाचा एक कोश बनविला, आणि पहिल्या पात्रांसारख्या दोन दगडी पात्रा घडवून हाती घेऊन पर्वतावर गेले. ४ मंडळी जमली होती त्या दिवशी जीं दहा वचने परमेश्वरानें पर्वतावर अभीतून तुम्हास सांगितली होती तीव वचने त्याने पहिल्याप्रमाणे या पात्रांवर लिहीली आणि माझ्या स्वापीन केली. ५ मग मी मार्गे परतून पर्वतावरून खाली उतरलो आणि त्या पात्रा मी बनविलेल्या कोशांत ठेविल्या; परमेश्वराच्या आळेप्रमाणे त्या अजून त्यांत आहेत. ६ (इस्ताएल लोक बने-याक्रानाच्या विहिनीपासून कूच कळून मोसेरस्स आले तेव्हां तेथे अहरोन गळ्यु पावला व त्यास मूळ-माती दिली, आणि त्याचा पुत्र एलाजार त्याच्या जारीं याजकाचे काम करू लागला. ७ तेथून कूच कळून गुढगोदा येये ते आणे, तेथून ते गाटबाबा येये आले, येये पाप्याचे पुकळ ओहोल आहेत. ८ त्या समर्थी परमेश्वरानें लेडी वंशास केवळे केले, तें यासाठी की त्यांनी परमेश्वराच्या कराराचा कोश वहावा, परमेश्वरासमोर उमे राहून त्याची सेवा करावी व त्याच्या नामांने आसीचार्द यावा; हे आजवर तसेच आहे. ९ शामुळेच केंप्यास त्याच्या भाऊवंशवरोदय आहे.

कांही वांटा किंवा वतन नाही, तुझा देव परमेश्वर याने त्यास सांगितल्याप्रमाणे परमेश्वरच त्याचें वतन आहे.) १० मी पहिल्याप्रमाणेच चाळीस दिवस व चाळीस रात्री पर्वतावर राहिलो; आणि या खेपेसहि परमेश्वराने माझें ऐकले आणि तुमचा संहर करावयाचे सोडून दिले. ११ परमेश्वराने मला सांगितले, तू या लोकांचा पुढारी हो, म्हणजे जो देश देष्याविषयी त्यांच्या पूर्वजांशी मीं आणभाक केली आहे तेथे ते जाऊन त्याचा ताबा घेतील.

१२ तर आतां, हे इस्ताएला, तुझा देव परमेश्वर तुझ्यापांशी जे मागतो तें एचडेंच कीं तू आपला देव परमेश्वर याचें भय बाळांगून त्याच्या सर्व मार्गांनी चालावै, त्याजवर प्रेम ठेवावै व त्याची सेवा अगदी जिवेंवाबों करावी, १३ परमेश्वराच्या आळा व विधि आज मी तुला तुझ्या बन्याकरिता संमत आहे, ते पाळावे. १४ पाहा, आकाशा व आकाशापलीकडले आकाश आणि पूर्वी व त्यांत जे सर्व कांही आहे तें तुझा देव परमेश्वर याचें आहे. १५ परमेश्वराला तुझे पूर्वज आवडून त्यांजवर त्याने प्रेम केले, आणि त्यांच्या माशून तुम्ही जे त्याचें वंशज आहां त्या तुम्हास सर्व देशाच्या लोकांतून त्याने निवडून घेतले आहे, हे आज विदितच आहे. १६ तर तुम्ही आपल्या हृदयाची अप्रत्यक्षा कापून टाका आणि यापुढे ताठ मानेचे राहू नका. १७ कारण तुमचा देव परमेश्वर देवाचिदेव, प्रभूंचा प्रभु, महान् देव, पराक्रमी व भययोग्य असून कोणाचा पक्षपात करीत नाहीं किंवा लंब घेत नाही. १८ तो अनाथ व विधवा यांचा न्याय करितो आणि परदेशीवावर प्रीति कळून त्यास अब्रवद्ध देतो. १९ ह्याकरितां तुम्ही परदेशीवावर प्रीति करावी; कारण तुम्हीसुद्धा मिसर देशात परदेशीच होतां, २० आपला देव परमेश्वर याचें भय बाळगा, त्याची सेवा कर, त्याला खरून राहा आणि त्याच्याच नामाची शपथ वाहा. २१ तोव तुम्हे स्तोत्र आहे, तोव तुझा देव आहे, त्याने तुझ्यासाठी मोठी व भयप्रद कामे केली आहेत, तीं सर्व तू आपल्या दोल्यांनी पाहिली आहेत. २२ तुझे पूर्वज मिसरांत

गेले तेव्हा ते सत्तर जण होते; पण आहां तुक्का देव परमेश्वर यानें तुझी संस्था आकाशांतील तान्याप्रमाणे बहुगुणित केली आहे.

१ यास्तव तू आपला देव परमेश्वर याजवर
११ प्रीति करावी आणि त्यांने तुला लाळून दिलेली
व्यवस्था, त्याचे विधि, त्याचे नियम व त्याच्या
आज्ञा ही नित्य पाठ्यांची. २ आज तुम्ही हे पक्षे
लक्षांत आणा; तुमच्या मुलांबालांस मी हे सांगत

नाहीं; त्यांनी तर हे काहीं अनुभविले नाहीं, पाहिले
नाहीं; म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर याने काय शिक्षा
केली, त्याने आपला महिमा, समर्थ हात व उगारिले
बाहु दाखवून, ३ मिसर देशाचा राजा फारो यास व
त्याच्या सान्या देशास काय काय चिन्हे व कृत्ये दाख-
विली, ४ त्याने मिसरी सैन्याचे घोडे व रथ यांचे
काय केले, ते तुमचा पाठलग करीत असतां त्यांजवर
तांबळ्या समुद्राच्या पाण्याचा लोट कसा आणिला व
त्यांचा नाश करून त्यांचा माशमूस आजपर्यंत कसा
उरूं दिला नाहीं; ५ आणि तुम्ही या ठिकाणी येऊन
पोहोचला तोंपर्यंत रानांत त्यांने तुम्हांस कायकाये केले;
६ त्याप्रमाणेच त्याने रुद्देवी थलीयाचा पुत्र दाशान व
अविराम यांचे काय केले, म्हणजे अर्थात् पृथ्वीने
आपले तोंड पसरून त्यांची कुटुंबे, डेरे आणि त्यांचे
अनुचर यांसह त्यांस इशाएल लोकांदेखत करै गिळून
टाकिले, या सर्व गोषी त्यांनी पाहिल्या नाहीत; ७ पण
परमेश्वरांची ही सर्व महकृत्ये तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी
पाहिली आहेत. ८ यास्तव जे धर्मशास्त्र मी आज
तुम्हांस सांगत आहे ते तुम्ही पाठ्यांवे, म्हणजे तुम्ही
समर्थ होऊन जो देश वतन करून घेष्यासाठी पैलतीरी
जात आहां त्यांत तुम्ही प्रवेश करून तो आपल्या
तांब्यांत घाल; ९ आणि जो देश तुम्हांस व तुमच्या
वंशजांस देष्याविषयी परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांनी
आणभाक केली आणि ज्यांत दुधामधाचे प्रवाह वाहत
आहेत त्यांत तुम्ही विरक्कळ राहाल. १० तुम्ही
जो खेड वतन करून घेष्यास जात आहां तेथेली भूमि
तुम्ही सोहून आलेल्या मिसर देशांतल्या भूमीसारखी

नाहीं; तेथे तुम्ही भाजीच्या मल्याप्रमाणे ची पेस्त
पायांनी जमीन भिजवीत होतां, ११ पण जो
देश तांब्यांत घेष्यासाठी तुम्ही पैलतीरी जात आहां
तो डोंगरखो-न्यांचा देश असून आकाशांतील
पावसाळा शोशून घेतो; १२ तुक्का देव परमेश्वर त्या
देशाची काळजी वाहतो, वर्षाच्या आरंभापासून अखेर-
पर्यंत तुक्का देव परमेश्वर याची नजर त्या देशावर
सदैव असते.

१३ मी ज्या आज्ञा आज तुम्हांस सांगत आहे त्या
तुम्ही चित्त देऊन ऐकाल आणि आपला देव परमेश्वर
याजवर प्रेम ठेवाव व त्याची सेवा जिवेवावे करीत
राहाल, १४ तर मी तुमच्या देशावर आमोर्तीचा आणि
व्यावाचा पाऊस योग्य समर्थी पाठीवीन, म्हणजे तुला
आपले अन्न, द्राक्षारास व तेल यांचा सांठा करिता
येईल. १५ मी तुक्का गुरांदोरांसाठी मैदानांत गवत
उपजवीन व तुला पोटभर खावयास मिळेल. १६ यास्तव
तुम्ही सावध असा, नाहीं तर तुमचे चित्त अंत
होऊन तुम्ही बहकून अन्य देवांची उपासना करूं
लगाल आणि त्यांचे भजनपूजन कराल; १७ तशाने
परमेश्वराचा कोप तुम्हांवर भडकून तो आकाशकपाटे
लाकील, म्हणजे पाऊस पडणार नाहीं; आणि भूमि
आपला उपज देणार नाहीं; आणि जो उत्तम देश परमेश्वर
तुम्हांस देत आहे त्यांनुन तुमचा त्यरित नायनाद
होईल. १८ यास्तव तुम्ही माझी ही वचने आपल्या
थांगीमनी सांठवून ठेवा, ती चिन्हांदाखल आपल्या
हातांस बांधा आणि आपल्या डोळ्यांच्या मध्यभागी
कपाळपट्टी म्हणून ठेवा. १९ तुम्ही घरी असतां,
माणांने चालत असतां, निजतां, उठतां त्यांच्यासंबंधाने
बोलत जा, आणि आपल्या मुलांबालांस ती घिकवीत
जा. २० ती आपल्या घराच्या दारांच्या काशांवर
आणि काटकांवर लिहून ठेवा; २१ म्हणजे जो देश
मी तुम्हांस देईन अशी आणभाक परमेश्वराने तुमच्या
पूर्वजांनी केली होती, त्यांत तुम्ही व तुमची मुलेखाले
पृथ्वीच्या बरील आकाशाप्रमाणे विराशु होतील.
२२ तर ही जी आज्ञा मी तुम्हांस सांगत आहे ती

तुम्ही मान्य करून तत्परतेने पालाल, आपला देव परमेश्वर याजवर प्रेम ठेवाल, त्याच्या सर्व मार्गांनी चालाल आणि त्यालच घरून राहाल, २३ तर परमेश्वर हीं सर्व राहैं तुमच्यापुढून घालवून देईल आणि तुमच्याहून महान् व समर्थ राष्ट्रांस आपल्या ताब्यात तुम्ही आणाल, २४ ज्या ज्या स्थलीं तुमचे पाळल पडेल तीं सर्व स्थले तुमचीं होतील; रानापासून, लबानोमापासून आणि फरात महानदापासून पश्चिमसुद्रापर्यंत तुमच्या देशाचा विस्तार होईल. २५ तुमच्यापुढूं कोणासह उमे राहतां येणार नाही; ज्या ज्या भूमीला तुमचे पाळल लागेल तेथल्या सर्व रहिवाश्यांच्या मनात तुमचा देव परमेश्वर आपल्या वक्तव्यानुसार तुम्हांचिसरीं भीति व दहशत उत्पन्न करील.

२६ पाहा, आज तुम्हापुढूं अभीष्ट व अनिष्ट हीं दोन्ही मी ठेवीत आहें; २७ म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर याच्या ज्या आज्ञा मी आज तुम्हांस सांगत आहें त्या तुम्हीं पाळिल्या तर तुमचे अभीष्ट होईल; २८ पण तुम्हीं आपला देव परमेश्वर याच्या आज्ञा पाळिल्या नाहीत, आणि ज्या मार्गांने जापाची मी तुम्हांस आज्ञा आज करीत आहें तो सोहून अपरिचित अशा अन्य देवांच्या भागे तुम्ही गेला तर तुमचे अनिष्ट होईल.

२९ जे देश ताब्यात घेण्यास तूं जात आहेस तेथे तुम्हा देव परमेश्वर तुल नेऊन पोंचवील तेव्हां तुम्हीं गरिजीम डोंगरावून आशीर्वाद आणि एवाल डोंगरावून शाप उच्चारावा. ३० यादेनपलीकडे मावळीस अरबांत राहणारे कलानी यांच्या प्रदेशात गिलालासंपोर, मोरेच्या एलेन इक्षासमोर ते डोंगर आहेत ना? ३१ तुम्ही यादेन उतरून यासाठी जात आहां की जो देश तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांस देत आहे त्याचे वतन तुम्हांला मिळावें; तुम्ही तो ताब्यात घ्याल व त्यांत वस्ती कराल. ३२ हायकरिता जे विधि व नियम मी आज तुम्हाला सांगत आहें ते सर्व मान्य करून पाला.

१ जो देश तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर १२ यांने तुम्हांस वतन म्हणून देऊ केला आहे त्यांत तुम्ही या भूलोकीं जीवंत राहाल तोवर हे विधि व हे नियम तुम्हीं मान्य करून पालवे. २ ज्या

राष्ट्रांवर तुमची सत्ता बसेल त्यांतील लोक उंच डोंगरांवर, टेकड्यांवर आणि हरतच्येच्या हिरव्या इक्षांसालां ज्या ज्या ठिकाणी आपआपल्या देवांची उपासना कीत असतील त्या सर्वे ठिकाणांचा अवश्य विच्छिन्न करा; ३ त्यांच्या वेद्या मोहून टाका, त्यांचे संतभ तोहून टाका, त्यांच्या अशेरा मूर्ति अभीत जाकून टाका व त्यांच्या देवांच्या कोरीब मूर्ति फोहूनतोहून टाका; त्या ठिकाणांतून त्यांची नांवनिशाणी नहींकी करा. ४ आपला देव परमेश्वर याच्या उपासनेसंबंधाने असे करू नका, ५ तर आपल्या नामाची स्थापन करण्यासाठी तुमचा देव परमेश्वर जे स्थान तुमच्या सर्व वशांच्या वतनांतून निवृहून घेईल तेथे त्याच्या निवासस्थानीं तुम्ही त्याचा शरण ज्ञा व तेथेच येत जा; ६ आणि तेथेच तुम्ही होमवलि, ऋषी, दशमांश, स्वहस्ताने... समर्पिलीली अर्पणे, नवसाची अर्पणे, स्वसंतोषाची अर्पणे आणि आपल्या गुरांदोराचे व शेरडोमेंदरांचे प्रथम वस्त आणावे; ७ त्यांच स्थानीं तुम्हीं आपला देव परमेश्वर याजसमोर भोजन करावे आणि ज्ञा ज्या कामास तुम्ही हात घालाल त्यांत तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांस यश देईल तर तुम्हीं व तुमच्या घरच्या मनुष्यांनी त्या स्थानीं उत्सव करावा. ८ आज या स्थलीं आपण प्रत्येक जण आपल्या नजरेस योग्य दिसतील त्या गोष्टी कीत आहों; तेथे तशा करू नका; ९ जी विश्रामभूमि, जे वतन तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांस देत आहे तेथे तुम्ही अजून जाऊन पोहंचलं नाही. १० तरी पण जेव्हा तुम्ही यादेन उतरून तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांस वतन करून देत आहे त्या देशात वस्ती कराल, आणि जेव्हा तुमच्या चोहोकडल्या इत्युपासून तो तुम्हांस विश्राम देईल आणि तेणेकरून तुम्ही निर्भयतेने राहल, ११ तेव्हा जे स्थल तुमचा देव परमेश्वर आपल्या नामाच्या निवासाची निवडील तेथेच मी तुम्हांस सांगितलेल्या सगळ्या वस्तु आणा; म्हणजे आपले होमवलि, यज्ञवलि, व दशमांश, स्वहस्तं समर्पिलीली अर्पणे, परमेश्वरस कराल ते विशिष्ट नवस. १२ तेथे तुम्ही आपले पुत्र व

કન્યા, દાસ વ દાસી યાંસહિત આપલા દેવ પરમેશ્વર યાજસ્મોર ઉત્ત્વ કરાવા; તુશ્યા વેશીન્યા આંત રાહણન્યા લેખાંનેહિ આનંદ કરાવા, કારણ તુશ્યા-બરીબર ત્યાંસ કાંઈ વાંટા કિંબા વતન નાહીં. ૧૩ તુશ્યા ઇચ્છેસ પડેલ ત્યા ભલત્યાચ ઠિકાણી હોમબલિ ન અર્પિણ્યાની સાકૃત્યનિરી ઠેચ; ૧૪ તુશ્યા એકાદા વણશન્યા વતનાંત જે સ્થાન પરમેશ્વર નિવડીલ તેથેચ તું આપલે હોમબલિ અર્પાવે આણિ જ્યા જ્યા ગોટીવિષયી મી તુલા આજ્ઞા દેત આહે ત્યા તેથેચ તું કરાવ્યા. ૧૫ આપલ્યા સર્વ વેશીન્યા આંત તુશ્યા ઇચ્છેસ યેહેલ ત્યાપ્રમાળે આણિ તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર યાંને તુલા બરકત દિલી અસેલ ત્યાપ્રમાળે પશુ માળન ખા; ત્યાંચે માંસ, હરણાંચે કિંબા સાંચરાંચે માંસ ખાતાત ત્યાપ્રમાળે, કોળાહિ મનુષ્યાને ખાવે; મગ તો શુદ્ધ અસો કોઈ અશુદ્ધ અસો. ૧૬ ત્યાંચે રક્ત માત્ર સેવન કરું નયે, પાષા-પ્રમાળે તે જમિનીબર ટાકૂન શાવે; ૧૭ આપલે અંત, દ્વાક્ષારસ વ તેલ યાંચા દશમાંશ, આપલી ગુરેં-દોરેં અધવા શેરડેંદેરેં યાંચે પ્રથમ બત્સ, નવસ ફેલેલી એકાદી વસ્તુ અધવા સ્વસંતોષાંચી અર્પણે વ સ્વહસ્તે સમર્પિત કેલેલે અર્પણ હીં આપલ્યા વેશીન્યા આંત તું ખાંક નયેઠ; ૧૮ તર તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર જે સ્થાન નિવડીલ તેથે તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર યાજસ્મોર તીં ખા; આપલા પુત્ર વ કન્યા, આપલે દાસ વ દાસી, આપલ્યા વેશીન્યા આંત અસલેલ લેલી યાંચ્યાબોવર તીં ખા; આણિ જ્યા જ્યા કોમાંસ તું આપલા હાત ઘાલિશીલ ત્યાંસંબંધાને તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર યાજસ્મોર આનંદ કર. ૧૯ સંમાલ, જોવર તું સ્વસ્થાની જીવત રાહીલ તૌંબર તુલા લેખાંસ સોડતાં કામા નયે.

૨૦ તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર યાંને આપલ્યા વચનનુસાર તુશ્યા દેશાંચી મર્યાદા બાદવિન્યાબર તુશ્યા જિવાલા માંસ ખાણ્યાંચી વાંચા હોઝન તેં ખાવેં અસે વાટેલ તર તુશ્યા ઇચ્છેસ યેહેલ ત્યાપ્રમાળે તું માંસ ખાવેં. ૨૧ જે સ્થાન તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર આપલ્યા નામાંચા સ્થાપનાંથે નિવડીલ તેં તુજોસ્યુન કારચ કૂ અસલે તર જી ગુરેંદોરે વ શેરડેંદેરેં પરમેશ્વરને તુલા દિલીં અસારીલ

ત્યાંતલે તુલા વાટેલ તેં માઝા બાબેપ્રમાળે માસ્ન આપલ્યા વેશીન્યા આત આપલ્યા ઇચ્છેસ યેહેલ ત્યાપ્રમાળે તું ખાવેં. ૨૨ ત્યાંચે માંસ, હરિણ અથવા સાંચર યાવેં માંસ ખાતાત ત્યાપ્રમાળે ખાવેં; તેં શુદ્ધ માણસાને વ અશુદ્ધ માણસાનેહિ ખાવેં. ૨૩ માત્ર ત્યાંચે રક્ત અગર્દી સેવન કરું નયે; કારણ રક્ત હેં જીવન હોય; માંસબારોબર જીવન ખાંક નયે; ૨૪ તેં સેવન કરું નયે તર પાષાપ્રમાળે જમિનીબર ટાકૂન શાવેં. ૨૫ તું તેં સેવન કરું નયે; પરમેશ્વરાન્યા દશ્નીને જે યોગ્ય આહે તેં કેલ્યાને તુલેં વ તુશ્યામાગ્ન તુશ્યા સંતતીંચે કલ્યાણ હોઈલ; ૨૬ પણ તું એકાદી વસ્તુ વિનિ કેલી કિંબા તિંના નવસ કેલા તર પરમેશ્વર નિવડીલ ત્યા સ્થાની તી વસ્તુ તુલા નેલી પાહિજે; ૨૭ આણિ તેથે આપલ્યા હોમબલીંચે માંસ વ રક્ત હીં આપલા દેવ પરમેશ્વર યાન્યા વેદીબર અર્પિલી પાહિજેત; યજપશ્વરેં રક્ત આપલા દેવ પરમેશ્વર યાન્યા વેદીબર ઓતાવેં આણિ મગ ત્યાંચે માંસ ખાવેં. ૨૮ જ્યા ગોટીવિષયી મી તુલા આજ્ઞા કરીત આહે ત્યા ચિત્ત દેઝન એક; તુશ્યા દેવ પરમેશ્વર યાન્યા દશ્નીને જે બાંગલે વ યોગ્ય તેં તું કેલેં તર તુલેં વ તુશ્યા-માગ્ન તુશ્યા સંતતીંચે નિરંતર કલ્યાણ હોઈલ.

૨૯ જ્યા રાષ્ટ્રીબર તું આપલા તાબા વસવિષ્યાસ જાત આહેસ ત્યાંચા સંહાર તુશ્યા વેવ પરમેશ્વર તુજુપુંદે કરીલ વ તું ત્યાંચા સત્તાધીશી હોઝન ત્યા દેશાંત વસશીલ; ૩૦ તેછાં સંમાલ, નાહીંતર તુશ્યામાગ્ન ત્યાંચા સંહાર જાલ્યાબર તુલા ત્યાંચે અનુકરણ કરણ્યાચા મોહ પડેલ; હીં રાંધેં આપલ્યા દેવાંચી ઉપાસના કરીત હોર્ટી તશી આપણાંહ કરું અસે મનાંત આણ્ણૂ ત્યા દેવાંચ્યા નાર્દી તું લાગશીલ. ૩૧ તું આપલા દેવ પરમેશ્વર યાન્યા ઉપાસનેસંબંધાને અસે કરું નકો; કારણ જ્યા જ્યા ગોટીંચા પરમેશ્વરાસ કીટ યેતો વ તિરસ્લાર ચાહસો અસલ્યા સર્વ ગોશી તે આપલ્યા દેવાસંબંધાને કરીત હોશે; તે આપલ્યા પુત્રાંચા વ કન્યાંચા દેલીલ અસાચ્યા દેવાંધે અસ્તીત હોમ કરીત હોને.

૩૨ મી તુમહાંસ સંગત આહે ત્યા ગોટી લંઘશરૂક ફાળ; ત્યાંત અધિકાર્યોને કાંઈ કરું નકા.

१३. पाहणारा प्रगट शाळा व त्यांने तुला कांही चिन्ह
अथवा चमत्कार दाखविला, २ आणि तें चिन्ह

अथवा तो चमत्कार प्रत्यासाहि आला, आणि तो
तुम्हांस म्हणाला कीं तुम्हांला ठाऊक नाहीत अशा
अन्य देवांला अनुसरून त्यांची आपण उपासना करू;

३ तर त्या संदेशाचे अथवा स्वप्न पाहणाऱ्याचे
बोलणे ऐकू नका; कारण तुम्ही आपला देव परमेश्वर
याजवर जिवेभावे प्रीति करितां किंवा नाही हें पाहप्पा-
साठी तुमचा देव परमेश्वर तुमची ही अशी परीक्षा
पाहील. ४ तुम्ही आपला देव परमेश्वर यास अनुसरावें,
त्याचें भय बाळावें, त्याच्या आज्ञा पाळाव्या, त्याची
वाणी ऐकावी, त्याची सेवा करावी आणि त्यासच धूस्न
राहावें. ५ असल्या संदेशास अगर असली स्वप्नांने पाहणा-
न्यास जिवें मारावें; कारण या तुमच्या देवांने तुम्हांस
मिसर देशांतल आणिले, दास्यगृहांतून सोडविले,
त्या देवांने तुम्हांस लावून दिलेल्या भारांवूस्न बहक-
विष्णासाठी तो तुम्हांस फितविष्णाच्या गोष्टी सांगतो.
या प्रकारे तूं आपल्यामधून त्या दुश्शाईचे निर्मूलन करावें.

६ तुझा भाऊ, तुझा महोदर, तुझे पुत्र व कन्या,
तुमी जिवलग खो, तुझा प्राणप्रिय मित्र योपकीं कोणी
तुला गुप्तपणे फुसलावून म्हणूळ लागला कीं तुला अथवा
तुझ्या पूर्वजांस अपरिचित असलेल्या अन्य देवांची
आपण सेवा करू या; ७ मग ते देव तुझा आज-
बाजूच्या अगदी जदल्यां लोकांचे असोत किंवा
पृथ्वीच्या एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत राहणाऱ्या
दूरदूरच्या लोकांचे असोत, ८ तर तुम्ही त्याच्या
म्हणप्पास सकार देऊ नये आणि त्याचें ऐकू नये;
त्याजवर दयादृष्ट करू नये, त्याची गय करू नये
अथवा त्याला छपवून ठेऊ नये; ९ त्याला अवश्य जिवे
मारावें, त्याला जिवे मारप्पासाठी त्याजवर तुझा हात
प्रथम पडावा आणि मग इतर सर्व लोकांचे हात
पडावे. १० तो मरे तोंवर त्याला दगडमार करावा;
कारण या तुझ्या परमेश्वर देवांने तुला मिसर देशांतल
दास्यगृहांतून काढून आणिले त्यापासून तुला बहक-

विष्णाचा यांने यत्न केला आहे. ११ हें ऐकू सर्व
इस्त्राएल लोकांस भीति वाटेल आणि तुमच्यामध्ये ते
असलें दुष्कर्म पुनः करावयाचे नाहीत.

१२ तुझा देव परमेश्वर यांने तुला वस्ती करावयास
दिलेल्या नगरांपैकी एकाचा नगराविषयीं तुझ्या काना-
वर अशी बातमी आली कीं १३ तुमच्यांतून कांही
अधम पुरुष निवाले आणि त्यांनी आपल्या नगरवासी
जनांस आजपर्यंत तुम्हांस अपरिचित अशा अन्य
देवांची आपण उपासना करावयास चलावें, असे म्हणून
बहकविले, १४ तर पुसतपास करावा, शोध करावा,
लक्ष्यपूर्वक पत्ता काढावा; आणि ही गोष्ट खरी
असली, आणि तुमच्यामध्ये असलें अमंगल कृत्य
होत आहे याविषयीं कांही संशय नसला, १५ तर त्या
नगरच्या रहिवाश्यांस तरवारीनं अवश्य मास्तु टाकावें,
आणि त्या नगरच्या व त्यांत अमलेले पशु आदिकूलन
सर्व प्राणी शापित म्हणून त्यांचा तरवारीनं संहार
करावा. १६ त्या नगरांतील सर्व लट्ठ चवाळ्यावर
जमा करावी, आणि तें नगर त्यांतल्या लुटीसुद्दां
आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ सर्वस्ती जाळून
फस्त करावें; त्याचा डिगार निरंतर तसाच पूळ यावा,
तें पुनः वसद्रूं नये. १७ अशा शापित वस्तुंतूले कांहीएक
तुझ्या हाताला लागून राहूं नये; म्हणजे परमेश्वर
आपल्या तीव्र कोपापासून निवृत्त होऊन तुझ्या
पूर्वजांशी आणभाक केल्याप्रमाणे तुजवर दद्या
करील व तुझा त्याला कळवळी येऊन तुला तो बहु-
गुणित करील, १८ या आज्ञा आज मी तुला सांगत
आहें त्या सर्व तूं आपला देव परमेश्वर याची वाणी
ऐकून पाळिशील आणि तुझा देव परमेश्वर याच्या दृश्यांने
जें योग्य तेंच करशील तर असे होईल.

१९. तुम्ही आपला देव परमेश्वर याचे पुत्र
१४. आहां; स्यताकरिता आपल्या अंगावर घाय करू
नका; आपला भालज्यदेश सुंहूं नका; २ कारण
तूं आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ पवित्र आहेस
आणि परमेश्वरांने तुला या भूतलावरील सर्व लोकांतून
स्वप्रजा व्हावयास निवृत्त घेतले आहे.

३ काही अमंगल पदार्थ खाऊ नको; ४ तुम्ही स्वावयाची जनावरे ती ही: गाईबैल, शेरडेंडेडरे, ५ सांबर, हरिण, भेंकर, चितल, रोही, गवा व डांगल; ६ ज्यांचे खर चिरलेले व दुभांगले असून जे रवंथ करितात असल्या पश्चिमे मांस तुम्ही खावे; ७ पण जे केवळ रवंथ करितात किंवा ज्यांचे नुसते खरच चिरलेले आहेत ते खाऊ नयेत; उंट, ससा व शाफान हे खाऊ नयेत, कारण ते रवंथ करितात, पण त्यांचे खर चिरलेले नाहीत, म्हणून ते तुम्हांस निषिद्ध होत. ८ डुकराचा खर चिरलेला आहे, पण तो रवंथ करीत नाही म्हणून तो तुम्हांस निषिद्ध आहे; तुम्ही त्यांचे मांस खाऊ नये, त्यांच्या शवांस शिवून नये.

९ जलरांगाची तुम्ही खावयाचे ते हे: ज्यांस पंख व खवले असतात ते तुम्ही खावे; १० पण ज्यांस पंख आणि खवले नाहीत ते तुम्ही खाऊ नयेत; ते तुम्हांस निषिद्ध आहेत.

११ सर्व शुद्ध पक्षी खावे. १२ तुम्ही खाऊ नयेत ते हे: गरुड, दाढी असलेला गीध, कुरर; १३ गीध, ससाणा, निरनिराळ्या जातीच्या घारी; १४ अनेक जातीचे कावळे; १५ शाहमृग, गवलण, कोकील, नाना जातीचे बहिरीसमाजे; १६ पिंगल, मोठा खुडड, राजहंस; १७ पाणकोळी, शिथाड, करडोक, १८ बगळा, निरनिराळ्या जातीचे करकोचं, टिटवी आणि वाघळ. १९ पंख असून रांगत जाणारे प्राणी तुम्हांस निषिद्ध आहेत, ते तुम्ही खाऊ नयेत. २० सर्व शुद्ध पक्षी तुम्ही खावे.

२१ आपोआप मेलेलं तुम्ही कांहीहि खाऊ नये; तुझ्या वेशीच्या आंत असलेल्या परदेशीसास ते खावयास यावे किंवा परदेशीसां पाहिजे तर विकून टाकावें; कारण तू आपला उंट परमेश्वर याची पवित्र प्रजा आहेस करूऱ्या त्यांच्या आईच्या दुधांत शिजवून नको.

२२ वर्षानुवर्ष तुझ्या शेतांतन्या पेंच्यापासून जे कांही उत्पन्न होईल त्याचा दशमांश अवश्य वेगळा काढून ठेव. २३ जे स्थल तुझा देव परमेश्वर आपल्या नामांच्या निवासासाठी निवडील तेथें आपले अन्न,

द्राक्षारस व तेल यांचा दशमांश आणि आपली तुर्डोरे व शेरडेंडेडरे यांचे प्रथम वत्स आपला देव परमेश्वर याजसमोर खा; अशांने तू आपला देव परमेश्वर यांचे भय निनंतर चाकापायास निकाळील; २४ पण तुझा देव परमेश्वर यांने आपले नाम स्थापण्यासाठी जे स्थल निवडीले असेल तें फार दूर असले व तेथेला प्रवास कार लंबना असल्यामुळे तुझा देव परमेश्वर याच्या प्रसादाने मिळेल त्याचा दशमांश तेथें तुला घेऊन जातां आले नाही, २५ तर तू तो विकून त्याचा पैसा कर व तो पैसा बांधून हाती घेऊन तुझा देव परमेश्वर यांने निवडीलेल्या स्थलकडे घेऊन जा. २६ तेथें गाईबैल, शेरडेंडेडरे, द्राक्षारस, मदिरा अथवा तुम्ह्या मनास वाटेल ती बस्तु ते पैसे देलन घे, आणि आपला देव परमेश्वर याजसमोर आपल्या घराण्यासह खाऊनपिझन आनंद कर; २७ आणि आपल्या वेशीच्या आंत असलेल्या लेव्यास वगळून नको; कारण त्याला तुजवरोबर कांही हिस्सा किंवा वतन नाही.

२८ प्रत्येक तीन वर्षांच्या अखेरीस त्या वर्षांच्या उत्पन्नाचा दशमांश बाजूस काढून आपल्या वेशीच्या आंत जमा कर; आणि लेव्यास तुझ्यावरोबर कांही हिस्सा किंवा वतन नाही म्हणून तो आणि तुम्ह्या वेशीच्या आंत असलेला परदेशी अनाथ व विधवा यांनीहि घेऊन पोटभर खावें, म्हणजे तुझा देव परमेश्वर तुझ्या हातच्या सर्व कामास वरकू दीईल.

१ दर सात वर्षांच्या अखेरीस तू कृष्ण-१९ विमोचन करावे. २ कृष्णविमोचन करत्याचा प्रकार हा: कोणी सावकाराने आपल्या शेजाच्यास कर्ज दिले असेल तर त्यांने तें त्याला सेहून यावें; आपला शेजारी अथवा भाऊबंद याजपासून तें उगवून घेऊ नये; कारण परमेश्वराच्या नांवांने कृष्णविमोचन करप्याचे जाहीर झाले आहे, ते परक्यापासून गाहिजे तर कर्ज उगवून घे; पण तुझ्या बांधवाकडे तुझें कांही येणे असले तर तू तें स्वहस्ते सोहून दे. ३४ तुम्हांमये कोणी दूरदी व्हालयाचा नाही; कारण तुझा देव परमेश्वर त्या

देशाचे तुला वतन करून देत आहे त्यांत तो तुला अवश्य समृद्ध करील; ५ मारत तुक्का देव परमेश्वर याची वाणी तू नित देजल ऐकावी आणि आजमितोस हें जें धर्मशास्त्र भी तुला विहित करीत आहें तें सगळे मान्य करून पालावें. ६ कारण तुक्का देव परमेश्वर तुला दिलेल्या वचनानुसार तुझे अभीष्ट करील; तू बहुत राष्ट्रांस कर्ज देशील पण तू कर्ज काढणार नाहीस; तू अनेक राष्ट्रांवर सत्ता करिशील पण त्यांची तुक्कावर सत्ता चालावाचाची नाही.

७ तुक्का देव परमेश्वर जो देश तुला देत आहे त्यांन तुक्क्या कोणत्याहि वेशीच्या आंत तुक्क्या बांधवांपैकी कोणी लाचार मनुष्य तुक्क्यापाशी राहत असला तर त्याजिविषयी आपलें हदय कठोर करू नको, आपला हात आखदू नको; ८ तू आपला हात अवश्य सढळ ठेव, त्याची गरज भागेल तेवढे त्याला उसानें दे. ९ संभाळ, कृणवियोचनाचे सातवें वर्ष जबळ आले आहे असे म्हणून आपल्या मनांत अधम विचार येऊ देऊ नको; आपल्या लाचार बांधवावर ककडृष्ट करून तू एकादे वेळी त्याला कांहीं यावाचाचा नाहीस आणि त्यांने तुक्क्याविरुद्ध परमेश्वरकडे गाहऱ्यां केले तर तुला पाप लागेल. १० तू त्याला अवश्य यावे, व तू त्याला देशील तेळ्हां तुक्क्या मनांत कांहीएक वाईट वाढू देऊ नको; असे केत्यानें ज्ञा ज्ञा कामास तू हात धालिशील त्यांत तुक्का देव परमेश्वर तुला वरकर देईल. ११ देशांतले कंगाल लोक कर्डी नाहीतसे दोणार नाहीत; म्हणून मी तुला आज्ञा करीत आहें कीं तुक्क्या देशांतले तुझे गरज, आणि कंगाल बांधव यांस सढळ हातानें दे.

१२ तुक्क्या बांधवांपैकी कोणी इझी अथवा इनीण तुला विकिली असली तर त्यानें किंवा तिनें सहा वर्ष दास्य केल्यावर सातवे वर्षी त्याला किंवा तिला मुक्त करून जाऊ दे. १३ तू त्याला मुक्त करिशील तेळ्हां त्याला रिक्फहस्ते पाठऱ्यू नको; १४ तर तुझी शेरडेंमेंदरे, तुझे खळैं व द्राक्षाकुंड यांतून उदार हस्ते त्याला दे; तुला परमेश्वरानें समृद्ध केले असेल त्याप्रमाणे त्याला दे.

१५ मिसर देशांत तैवहि दास होतास आणि तुक्का देव परमेश्वर यांने तुला मुक्त केले याचे स्मरण ठेव; यास्तव ही आज्ञा आज मी तुला देत आहें. १६ तरी पण त्या दासाचे तुक्क्यावर व तुक्क्या घराण्यावर प्रेम जडले असेल व तो आनंदानें तुक्क्या घरी नांदत असून तुला म्हणेल कीं मी तुला सोहळू जाणार नाहीं, १७ तर त्याचा कान दरवाजावर घरून आरीने टोवै म्हणजे तो तुक्क्या निरंतरत्वा दास होईल; तुक्क्या दासीच्येहि असेच कर. १८ त्याला मुक्त करून जाऊ देणे तुला जड वाढू नये; कारण सहा वर्षेपर्यंत भोलकन्याच्या दुपट तुझी सेवाचाकरी त्यांने केली आहे; असे केत्यानें तुक्क्या देव परमेश्वर तुक्क्या सर्व कामांत तुला वरकर दइल.

१९ तुझी गुरेंदोरे व शेरडेंमेंदरे यांतील सगळे प्रथम जन्मलेले नर तुक्का देव परमेश्वर यान्याप्रीत्यर्थ पवित्र राखावे; गाईचा प्रथम वत्स यांहीं कामास लावू नको आणि शेरडेंमेंदरांतल्या प्रथम वत्साची लोकर कातसं नको. २० तुक्का देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथें तू परमेश्वरासमोर आपल्या घराण्यासह वर्षानुवर्ष त्यांचे मांस खात जा; २१ पण त्यांतल्या कोणांत कांहीं दोष असला, म्हणजे त्यांतला एकादा लंगडा किंवा अंधवा असला किंवा त्याला दुसरी कोणतीहि खोड असली तर त्यांचे अर्पण तुक्का देव परमेश्वर याला करू नको. २२ आपल्या वेशीच्या आंत तो भक्षावा; हरिणाचे किंवा सांबराचे मांस खातात त्याप्रमाणे शुद्ध माणसांनी व अशुद्ध माणसांनी त्यांचे मांस खावे. २३ मात्र त्यांच्या रक्ताचे सेवन करू नये, तर तें पाण्याप्रमाणे जमिनीवर टाकून यावे.

१ आपला देव परमेश्वर यान्याप्रीत्यर्थ
१६ अबीब महिना पाळ आणि बल्हांडण सण कर; कारण अबीब महिन्यांत तुक्का देव परमेश्वर यांने तुला मिसर देशांतून रात्रीचे बाहेर आणिले. २ जे स्थान परमेश्वर आपल्या नामाच्या निवासार्थ निवडील तेथे आपला देव परमेश्वर योजासाठी शेरडेंमेंदरे आणि गाईबैल यांतून बल्हांडणाचा यज्ञपश्चु अर्पवा. ३ त्याबोरवर समिराची भाकर खाऊ नये; सात दिवस तू

त्याबरोबर बेखमीर भाकर म्हणजे दुखस्मारकाची भाकर खावी, कारण तूं धांदलीने मिसर देशांतुन बाहेर निघालास; हाच्यायोगे मिसर देशांतुन निघाल्या दिवसाचे तुला जन्मभर स्मरण राहील. ४. सात दिवस पर्यंत तुझ्या सगळ्या देशांत खमीर दृष्टीसहि पडूं नये: आणि पहिल्या दिवशी संधाकाळी जो बलि देशील त्याचें कांहीसुद्धां मांस सकाळप्रवर्त राहूं नये. ५. तुझा देव परमेश्वर जी नारे तुला देईल त्याच्या कोणत्याही वेशीच्या आंत वल्हांडणाचा यजप्रशु अर्पणवाचा नाही. ६ तर तुझा देव परमेश्वर आपल्या नामाच्या निवासांसाठी जे स्थान निवडील तेरेच ज्या समयी तूं मिसर देशांतुन निघालास म्हणजे अर्थात् सूर्यस्ताच्या वेळी, संधाकाळी वल्हांडणपशुचा यज्ञ करावा. ७. तुझा देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेरेच तो भाजून खावा: मग सकाळी उठून आप आपल्या डेव्यात जावे. ८. सहा दिवस बेखमीर भाकरी खाच्या, आणि साताच्या दिवशी तुझा देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ मोठा भेळा भरवावा: त्या दिवशी कोणतोहे कामकाज करूं नये.

९ तू सात सत्पकांची गणंती कर; उम्हा पिकाला विल्ला लाविल्यासून सात सत्पके भोज. १० मग तुझा देव परमेश्वर याने तुला समृद्ध केल असेल त्या मानाने त्याला स्वरंतेष्वचा बलि अंगूष्ठ सप्तकांचा संण पाळ; ११ तुझा देव परमेश्वर आपल्या नामाच्या निवासां साठी जे स्थल निवडील तेरें आपला पुत्र व कन्या, दास व दासी, आणि तुझ्या वेशीच्या अंतला लेवी, आणि तुझ्यामध्ये असलेले परदेशीय पोरके, विघवा या सर्वाबोर आपला देव परमेश्वर याजसमोर उत्सव कर. १२ तूं मिसर देशांत दास होतास याचें तुला स्मरण राहवरें म्हणून हे विधि मान्य करून पाळवे.

१३ आपल्या खळ्यांतील आणि द्राश्कुंडांतील उत्पन्नाचा संग्रह करण्याचे संपल्यावर मंडपांचा-संण सात दिवस पावळा; १४ हा पर्वकाळी तुझे पुत्र व कन्या, दास व दासी व तुझ्या वेशीच्या आंत असलेला लेवी, परदेशीय, पोरके व विघवा

यांजसह उत्सव करावा. १५ जे स्थान परमेश्वर निवडील तेरें तूं आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ सात दिवस सण पाळवा; कारण सर्व उत्पत्र व हाणी घरिलेली कामे यासंबंधाने तुझा देव परमेश्वर याने तुला बरकत दिल्यामुळे तुला अत्यानंद होईल. १६ दर वर्षी तीन बेळं म्हणजे बेखमीर भाकरीचा सण, सप्तकांचा सण, आणि मंडपांचा सण या तिन्ही पर्वतीस तुझ्या सर्व पुरुषांनी तुझा देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेरें त्याजसमोर जाऊँ; कोणीहि रित्कहस्ते परमेश्वरासमोर जाऊं नये; १७ तुझा देव परमेश्वर याने तुला बरकत दिली असेल त्या मानाने पत्येकांने आपल्या ऐपतीप्रमाणे घावे.

१८ तुझा देव परमेश्वर जी नारे तुला देईल त्यांत आपआपल्या वंशांतले न्याशांधीश व सरदार नेमावे; त्यांनी लोकांचा न्याय धर्मनीतीने करावा. १९ विपरीत न्याय करू नये, पक्षपात करू नये आणि लांच घेऊ नये; कारण लांच शहाच्याचे डोळे अंधके करितो आणि धार्मिकांचे निर्णय विपरीत करीते. २० नीतिंवंतेचीच कास धर म्हणजे तु जीवंत रहशील आणि तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला देत आहे त्याचा तूं वतनदार होशील.

२१ तू आपला देव परमेश्वर याजसाठी जी वेळी करिशील तिच्याजबळ कोणत्याहि पकारच्या काढूची अशोरा मूर्ति स्थापू नको: २२ त्याप्रमाणेच कोणताहि संस्थ उभारू नको, कारण तुझा देव परमेश्वर याला त्याची किळस आहे.

१ कांही दोष अथवा खोड असलेले गुरु अथवा १७ मेढू आपला देव परमेश्वर याला अर्पू नको; कारण तुझा देव परमेश्वर यास त्याचा वीट आहे.

२ तुझा देव परमेश्वर याने तुला दिलेल्या गांवांच्या वेशीच्या आंत कोणी पुरुष अथवा स्त्री तुझा देव परमेश्वर याचा कारर योद्दून त्याच्या दृष्टीने काही दुखकर्म करिताना आढळून आली, ३ म्हणजे माझ्या आज्ञेचा अतिक्रम करून अन्य देवांची अथवा सूर्य, चंद्र, व नक्षत्रांग यांची उपासना व पूजा तो करू

सांगली, ४ आणि हें तुला कोणी सांगितल्यावहन तुळ्या कानावर आले तर त्याचा चांगला तपास कर; आणि तें खरे ठूळ इश्वाएल लोकांत असले अमंगळ कृत्य घडल्याची खात्री ज्ञाली असेल ५ तर ज्या पुल्हानें अथवा ज्या खीने असले दुष्कर्म केले असेल त्या पुरुषास अथवा त्या खीस वेशीबाहेर काढून मरत तोपर्यंत त्यांस दगडीमार कर. ६ ज्याचा वय करावयाचा त्याला दोषां अथवा तिंचां साक्षीदारांच्या साक्षीवहन बधावें; एकाच साक्षीदारांच्या साक्षीवहन त्यास बधून नये. ७ ज्याचा वय करावयाचा त्यांच्यावर प्रथम साक्षीदारांनी आणि मग लोकांनी आपले हात उचलावे. या प्रकारे आपल्यामधून असली दुष्टाई नाहीशी करावी.

८ तुळ्या बेशीच्या आंत आपसांतला एकादा खून, दाढा अथवा मारामारी यासंबंधाचा वाद उपस्थित होऊन त्याचा निशाचा कराऱ्याचे काम तुळ्या आटोक्याबाहेर असले नर तुळा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या शास्त्रांनी जा, ९ आणि लेबीय याजक व त्या त्या काळचे शास्त्रे गांता जाऊन विचार; ते तुला वादाचा निर्णय सांगतील; १० परमेश्वराने निवडलेल्या स्थानीं जो निर्णय ते सांगतील त्याप्रमाणे तूं कर, आणि ते जें कांही तुला अनुशासन देतील तें मान्य कहन त्याप्रमाणे कर. ११ तुला जें अनुशासन ते देतील आणि जो निर्णय तुला सांगतील त्याप्रमाणे कर; त्यानीं तुला सांगितलेल्या निर्णयापातून उजबीडावीकडे बद्दू नको. १२ जो मनुष्य उन्मत्त होऊन तुळा देव परमेश्वर याच्या सेवेस हजर राहणाऱ्या याजकावे किंवा त्यायांभीशांवे ऐकणार नाही तो मनुष्य प्राणास मुकाबा; अशा प्रकारे इश्वाएलतून तूं ही दुष्टाई नाहीशी करावी. १३ हे तेजून सर्व लोक दहशत पावतील व तेषून पुढे उन्मत्पणा करावयाचे नाहीत.

१४ तुळा देव परमेश्वर याने तुला दिलेल्या देशांत जाऊन तेंवे बतन कहन राहिल्यावर तूं कदाचित् झणझीळ की आलपासाच्या राहुप्रमाणे मी आपल्यावर राजा नेमीन, १५ तर तुळा देव परमेश्वर ज्यास

निवडील त्यालच राजा करावें; आपल्या भाऊंदांतून आपल्यावर राजा नेमावा; तुळ्या बांधवापैकी नाहीं असा कोणी परदेशीय पुरुष आपल्यावर नेमूं नको. १६ मात्र त्यांने पुळक घोडे बाळगूं नयेत, घोडदक वाढविण्या-साठी लोकांना मिसराकडे पुनः धाव घेण्यास लावूं नये, त्या मार्गानें पुनः परत जाऊं नको असे परमेश्वराने तुळ्यास सांगितलेल्च आहे. १७ राजांने बहुत ख्रिया करू नयेत, नाहीं तर त्यांचे मन बहकून जावयाचें; आणि सोंनंपें यांचा त्यांने विपुल संप्रह करू नये. १८ तो आपल्या राज्यासनावर आसूढ होइल तेव्हां लेबीय याजकांपाशी असलेल्या शास्त्राची एक नक्ल त्यांने करावावी; १९ तें शास्त्र त्यांने आपल्याजवळ ठेवून जन्मभर त्यांचे अध्ययन करावें; म्हणजे तो आपला देव परमेश्वर याचे भय बाळगून हें सगळे शास्त्र. व हे सर्व विधि पालावगास शिकेल; २० अशांने त्यांने हृदय आपल्या बांधवांसंबंधाने उन्मत्त होणार नाहीं आणि तो धर्मशास्त्र सोहळत उजबीडावीकडे वलावयाचा नाहीं; तो व त्यांचे वंशज इश्वाएल लोकांमध्ये विरकाळ राज्य करितील.

१ लेबीय याजक आणि लेब्याचा अवधा १८ वजा यांस इश्वाएल लोकांत कांही वांटा किंवा बतन नाहीं; परमेश्वरास अर्पणयाचीं हव्यें व परमेश्वराच्या हक्काचे असेल तें, ही त्यांनीं भोगावीं. २ त्यांच्या भाऊंदांवरोबर त्यांस सांगितल्याप्रमाणे तोच त्यांचे बतन होय. ३ गाईबैलांचा यज्ञ असो की शेरडां-मेंदरांचा यज्ञ असो, तो करणाऱ्या लोकांनीं याजकाल्य हक्क यावयाचा तो हा: फरा, दोन्ही गालफडे आणि कोथाळा. ४ धान्य, द्राक्षारस व तेल यांच्या उत्पादाचा प्रथम भाग आणि मेंदरांची व्य्रथम कातरलेली लोकर तूं त्यांस यावी. ५ त्यांने व त्यांच्या वंशजांनीं निरंतर परमेश्वराच्या ::माची सेवाचाकरी कराऱ्यास हजर राहावें म्हणून तुळा देव परमेश्वर याने त्यांस तुळ्या सर्व वंशातून निवडून घेतले आहे.

६ कोणी लेबी इश्वाएल लोकांच्या एकाचा वेशीच्या

आत् उपन्यासमाणे राहत असून सेयर्हे भोवडा उत्कृष्ट तेन परमेश्वरानें निवडेल्या स्थानी गेला, ७ तर परमेश्वरासमोर सेवाचालकी करणाऱ्या असेत्या लेणीय बांधवाप्रमाणे स्थाने आपला देव परमेश्वर अस्या नामानें सेवा करीली. ८ त्याचे पितृचन विकून जे त्याला मिळले असेल त्यालेची त्यांच्याप्रमाणेन अग्राचा वांटा त्यास मिळला.

९ तुझा देव परमेश्वर तुला जो देश देत आहे त्यांत जाशील तेहां त्यांतच्या लौकिकप्रमाणे असंगल कर्म करावयास चिकून नको. १० आपल्या पुत्रांचा व कन्यांचा अभीत हाम करणारा, दैवज्ञ, शकुन सांगणारा, जादुगार, चेटकी, ११ मात्रिक, देवक्रष्ण, पंचाक्षरी अथवा इलमी असा तुमच्याराईकी कोणी नसवा. १२ जो कोणी असरी कृत्ये करितो त्याचा परमेश्वराला वीट आहे, आणि हा असेत्या त्यांच्या अधोर कृत्यामुळेच तुझा देव परमेश्वर त्यांस तुझ्यापुढून घालवून देत आहे. १३ तू आपला देव परमेश्वर याजशी सांविकतेन वाग. १४ ज्या राशीचा तूं ताबा घेणार आहेस ती शुभाशुभ मुहूर्त मानणारी आणि ठोकतालयांती भाकीत करणारांचे ऐकाशीरी आहेत; पण तुझा देव परमेश्वर यानें तुला तसे करू दिले नाही. १५ तुझा देव परमेश्वर तुश्यामधून म्हणजे तुझ्या भाऊबदामधून माझ्यासारखा एक संदेश तुझकरितां उत्पन्न करील, त्याचे तुम्ही ऐजा; १६ होरेक डोंगरापाईं मंडळी जमली होती त्या दिवशी आपला देव परमेश्वर याजपाशी तूं विनंति केली होती त्याप्रमाणे होईल; तूं म्हणालास की माझा देव परमेश्वर याचा शब्द पुनः माझ्या कल्पी न पडो, त्याचा प्रचंड अग्नि पुनः माझ्या सूर्यीस न पडो, पडल्य तर भी भरेल. १७ तेव्हां परमेश्वर मध्य म्हणाला, हे लोक म्हणतात तें ठीक आहे. १८ भी त्यांच्यासाठी त्यांच्या भाऊबदांदल तुश्यासारखा एक संदेश उत्पन्न करील; त्याच्या सुखी मी आपली वचने घर्लेल आणि त्यांस त्यां आज्ञा मी देईल त्या संगल्यु त्यांसे तो निवेदन करील. १९ जी माझी वचने तो वास्तव नाहीन बोलेल ती जो कोणी ऐकावयवा नाही

त्याचा भी ज्ञाडा घेईल; २० पण कोणी संदेश उम्मल होऊन जे बोलवयाची आज्ञा मी त्यास दिली नाही तें माझ्या नांवाने किंवा अन्य देवांच्या नांवाने बोलेल तर भी तो प्राणास मुकेल. २१ परमेश्वर अमुक वचन बोलला नाही हें आम्ही कशावरूम ओळखावें असा तुला संदेश वाटला, २२ तर कोणी संदेश परमेश्वरच्या नामानें कांही बोलला आणि त्याप्रमाणे घडले नाही किंवा प्रत्ययास आले नाही तर परमेश्वरांचे तें बोलणे नव्हते असे खास समजावें; तो संदेश अहंकाराने बोलला आहे; तूं त्याची भीति घर्ण नको.

१३ तुझा देव परमेश्वर ज्या राशीचा दंड
 १४ तुला देत आहे त्यांचा त्याने नाश केल्यावर त्यांच्या देशाचा तावा घेतील, त्यांच्या नगरातल व घरातल वस्ती कारेशील, २३ तेहां तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला वतन कसल दंड आहे त्यांत तुझ्यासाठी तीन नगरे वेगळी करून ठेव. ३ प्रत्येक मनुष्यवध करणाऱ्यास तेंयं पक्कून जातां यावें म्हणून रस्ते तयार कर, आणि जो देश तुझा दंड परमेश्वर तुला वतन म्हणून दंड आहे त्या एकदूर देशांचे तीन भाग कर. ४ मनुष्यवध केल्यावर तेथे पक्कून जाऊन आपला प्राण वांचविण्याचा प्रकार असा: पूर्वीचा कांही वैरभाव नसतां जो कोणी नकळता आपल्या शेजाच्यास ठर मारील त्यानं तेथे जावे. ५ उदाहरणार्थ, कोणी आपल्या शेजांच्याबोवर लाकडे तोडावयात्र रानांत गेला असतां, ज्ञाड तोडायासाठी त्याचे आपल्या हातानें कुन्हाडीचा धाव त्यावर घास्तांता ती दांबांतुल निसदून त्याच्या शेजाच्यास लागू तो मरण पावला; असा मनुष्य त्यांतस्य एकी माझांस पक्कून गेला तर तो वांचेल. ६ अशी नाही नस्ती तर त्याला लोकाची वाट घराती लोरेल आणि खुशाचा सूड घेणारा राणाच्या भरत त्याला यादूल माळूल टाकील, बरे पाहतां तो प्राणदंकास जोग्य नाही, कारण त्यांचे त्याली अगोदरांचे वैर नव्हते. ७ यास्तव मी तुझास आज्ञा करिलो ती तुझी

आपल्यासाठी तीन नवरे वेगळी कल्प ठेवा ८९ तुझा देव परमेश्वर याजवर प्रीति कर आणि त्याच्या मार्गांनी निरंतर चाल अशी आज्ञा मी तुला आज देव आहे; ती तृ पांचिली व तुझा देव परमेश्वर यांने तुझा पूर्वजांजी आणभास किंतु होती त्याप्रमाणे न्यांने तुझी देवमयांदा बाढावी, आणि तुझ्या पूर्वजांमधे देऊ केलेला सगळा देव तुला दिला; तर सहीकी तीन नगरांसिवाय अणावी; तीन नवरे तृ वेगळी कल्प ठेवावी; १० म्हणजे जो देव तुझा देव परमेश्वर तुला अनन्त कल्प देव आहे न्यांने निरोप मनुष्यांना रक्षणात होणार नाही आणि न्याची हन्त्या तुला लागणार नाही; ११ नरी पण कोणी आपल्या शेजांच्याचा दावा घेला त्याच्या घालासाठी उपेल आणि त्याजवर उडून तीन अरेल इनका न्यांना आयाढ करील आणि मग न्यांच्या एका नगरांत पकड आहेल, १२ तर त्याच्या गांवच्या वार्डाल मंडळीने भाग्यांना पाठऱ्यांना तंथूल न्याला आणवावी; आणि न्यांना माझत टाकऱ्यालाई खुलाचा मृद येणाऱ्याच्या हाती घावे; १३ त्याजवर दद्यार्थि करे नये; तिरप्रयत्न हेचेचा दोय इत्याएलापासून वृह कर म्हणजे तुझे कल्पाण दोहिल.

१४ तुम्ही सिल्पांचा बननांन, म्हणजे जो देव तुझा नवर परमेश्वर तुला देव आहे न्यांने पूर्वांच्या लांकांनी घरकिंवळी आपल्या शेजांच्याची सीमा दृढवृक्ष नका;

१५ कोणी कोही अप्यं किंवा पापकर्म केले तर न्यांने केलेल्या आपांसंवंशांने त्याच्याविष्ट कोणी पापकाच नार्थादार उडून तर चालणार नाही; दोघा किंवा नियो गार्भादारांच्या नाळांने कोणवाहिं प्रकरणाचा नियंत्रण करावा; १६ एकादा नुनवी गार्भादार उडून न्यांने अमुक एका मनुष्यांने अनानांत कंशाच्याची माझ दिली; १७ तर या दोघांच्ये दो वाढ उपरिक्षेत्र होईल न्यांन परमेश्वरानुंद म्हणजे न्या मरीजे याजक अपाचा न्याचार्पणा अमनोळ न्यांच्यापुढे उमे करावी; १८ अन न्याचार्पणांची न्याचा वारीक तपाम करावा; आणि ती व्याप्ती नार्थादर असून त्यांने आपल्या

बोधवाविष्ट स्वेच्छा साक्ष दिली आहे अमं आदक्षन आले, १९ तर आपल्या बोधवाची जी हानि करप्याच्ये त्यांने योजिले अमेल नीच हानि त्याची करावी; या रोनीने तू आपल्यातील दुर्विद्या काढन याकावी. २० इतर लोक हें पेक्खन दहशत पावळातील आणि पुढे तुझ्यामधे अमं तुकर्म करणार नाहीन. २१ तृ दद्यार्थि करे नये; जिवाबहू जीव, डोऱ्याबहू डोऱा, दांताबहू दांत, हानाबहू दात आणि पाया-बहू पाय अमा दंड करावा.

२२ तृ आपल्या शेजांजी युद्ध करावयाम जाशील नेहां घोडे, स्थ व तुझ्याहू अधिक गेव्य ही तुझ्या दर्शन, पडल्यास न्यांस भिंडे नको; तुझा देव परमेश्वर यांने तुला भिंडे दृगांतु आणिले तो तुझ्याविष्ट इसहं २३ तुम्ही समरांगयावर चाल नेहां याजवाले देऊकरू जाऊन न्यांम महावंड, तुझ्याग्ल लोहावे, गंका युद्ध करण्यात तुम्ही आज आपल्या शेजांच्यात निकट आसा, आहू, तर तुमच्ये मन करावा देऊ नका, भिंडे नका, घरयद दांडे नका, आणि न्यांप याहू चालू नका; २४ कारण तुमच्या शेजांजी युद्ध करावयाम तुमच्या बाबाव करावयाम तुमच्यावरोवर जालागा तुमचां तेव परमेश्वर आहे. २५ मता अमलदागांने लोहावे याहावंड, उभांने नवं घर दांडून न्यांन प्रवेश केला नाही असा कोणी मनुष्य तुमच्यामध्ये आहे तब! असल्यास न्यांने आपल्या यांनी परन जावे, नाही तर तो युद्धान कराविल मख्य जाईल व दुमचाव युद्धप्रयंश करील. २६ दाकांचा मंडळ लावून त्यांचे कल्प ताळी नाही असा कोणी आहे काय? अपल्याम न्यांने धांडे परन जावे, नाही तर तो संप्राप्तीन मरण पापल्यास युद्धाव कोणी निवारी लाम करील. २७ अधिक दृश्यांनी लोकांम आणांची महागांड किंवा त्यांचे कल्प स्वाहेल. २८ शायकोची मागांड कल्प निजीली लाम केंद्र नाही असा कोणी आहे काय? असल्यास त्यांचे आपल्या यांनी यरवे जावे, नाही तर तो संप्राप्तीन मरण पापल्यास युद्धाव कोणी निवारी लाम करील. २९ अधिक दृश्यांनी लोकांम आणांची महागांड किंवा त्यांचे कल्प स्वाहेल?

असत्यास त्यांने आपल्या घरी परत जावे, नाहीं तर त्याला पाहून त्याच्या बांधवांच्या हृदयांने त्याच्या सारखे पाणीपाणी होईल. ९ अमलदारांचे लोकांशी हें बोलणे संपत्यावर लोकांवर सेनानायक नेमावे.

१० युद्ध करावयास तूं एकाचा नगरानजीक जाशील तेव्हा साक्षांचे बोलणे करून पाहा. ११ त्यांची साक्षांचे बोलणे कशूल करून केस उठवडी तर त्या नगरात जे सर्व लोक सांपडतील ते तुम्हे विगासकाम करणारे व दास होतील. १२ ते सल्ला न करितां तुहांशी लळू लागले तर त्या नगरास वेढा घालावा. १३ तुक्का देव परमेश्वर ते नगर तुक्का हाती देईल तेव्हां त्यांतल्या सर्व पुरुषांस तरवारीने माळन टाकावे; १४ पण लिंगा, मुळे, जनावरे आदिकल्प जी स्फट त्या नगरांत संपऱ्येल ती आपल्यासाठी प्यावी; तुक्का देव परमेश्वर तुला तुक्का शांत्रुकडील लट देईल तिचा उपभोग घे. १५ जी नगरे तुक्कापासून फार दूर असून या राष्ट्रांची नसतील त्यासंबंधाने हा प्रकार करावा; १६ पण तुक्का देव परमेश्वर या लोकांनी जी नगरे तुला बतन करून देत आहे त्यांतला कोणताहि प्राणी जीवंत ठेवू नको. १७ तुक्का देव परमेश्वर यांने तुला आझा दिल्याप्रसरण हीली, असोरी, कलानी, परिजी, हिंब्वी व यव्ही यांचा निखालस संहार कर; १८ न केल्यास ते आपल्यांचा देवांची, पूजा करिताना जी, असंगल कृत्ये करितात त्यांसारखी करावयास ते तुम्हांस शिकवितील, असे ज्ञाल्यास तुमच्चा देव परमेश्वर याजविरुद्ध तुम्हांकडून पाप घडेल.

१९ युद्ध करीत असतां एकाचा नगराला तूं फार दिवस वेढा घालून राहिलास तर त्या नगरातील समांडावर कूलहळ कूलहळवून त्यांचा नाश करू नको; ती तोडू नको; कोण त्यांची फळे तुला खावयास मिळतील, ग्रेदाळांल्या कूलासा वेढा याचा असीं ती माळांसे अहेत काळा? २० ज्या कूलांल खाण्याजोरी फळे येत नाहीत असे तुला दिसून वेईल ते तोडू त्यांचा नाश करू टाकावा; आणि ते नगर हस्तगत होईकर्त त्यावर मोर्वे लावावे.

२१ तुक्का देव परमेश्वर जो देश तुला बत्त करून देत आहे त्यांतल्या एकाचा मैदानांत कोणी मनुष्य माळन टाकलेला सांपडला आणि त्यास कोणी मारिले हें कल्ले नाही, ३ तर तुक्कांतील वडील मंडळी व न्यायाधीश यांनी वाई निघून त्या प्रेताच्या सभोवार असलेल्या प्रत्येक गांवांचे अंतर मोजावे; ३ मग जो गांव त्या प्रेताच्या अगदी जवळचा असेल त्यांतल्या वडील मंडळीनी, जी कधी क्यामास लाविली नाही अथवा जीवर कर्या जू ठेविले नाही अशी काल्वड प्यावी; ४ आणि ज्यांत नांगरणी-पेणी होत नाही व ज्यांत पाणी सतत वाहा असते असे खोरे पाहून त्या नगराच्या वडील मंडळीनी ती काल्वड तेथे न्यावी आणि त्या खोन्यांत तिची माळ मोडावी; ५ तेव्हां लेवी वंशांतल्या याजकांनी जवळ असावे; कारण त्यांनी तुक्का देव परमेश्वर याची सेवा करावी, त्याच्या नावांने आशीकांद यावा, आणि त्यांच्या घटणाप्रमाणे हरएक मांडणाचा किंवा मारांशीरीचा निर्णय व्हावा, यासाठी देवांने त्यांस निवडिले आहे. ६ मग त्या माळन टाकिलेल्या मनुष्यापासून अगदी जवळचे नगर असेल तेथल्या वडील मंडळीने त्या खोन्यांत माळ मोहून टाकिलेल्या काल्वडीवर आपले हात खुवावे. ७ आणि घटणावे, आमच्या या हातांनी हा रक्कपात केला नाही आणि आमच्या डोल्यांदिसत हा आलेला नाही; ८ हे परमेश्वर, ज्यांस तूं दगदारिले आहे त्या तुक्का इस्ताएल लोकांस क्षमा करू, तुक्का इस्ताएल लोकांस निरपराध हत्येचा दोष राहू देऊ नको. मग त्यांजवरील रक्कपाताच्या दोषांचे विसरण होईल. ९ या प्रकारे परमेश्वराच्या घटीने जे योग्य आहे ते तें करून निरपराध हत्येचा दोष तूं असत्यांत दूर करावा.

१० तूं आपल्या शांत्यंशेवर युद्ध करावयास जाशील आणि तुक्का देव परमेश्वर त्यांस तुक्का हाती देईल आणि तूं त्यांस पाडाव करून नेशील, ११ तेव्हां पाडाव केलेल्या लोकांत एकादी कुंदर ली पाहून तिला तूं मोहित ज्ञाल्यास आणि तिला वायको करून घेण्याची

तुला इच्छा शाळी; १२ तर तूं तिला आपल्या घरी घेऊन जावे आणि तिचे क्षीर मुऱ्डावै आणि तिची नव्ये कांदावी; १३ तिनें आपल्या परस्वाधीन स्थितीतीली आपली वज्रे टाकून तुक्क्या घरी एक महिनाभर आपल्या आईबापांसाठी शोक करावा; यानंतर तूं तिच्याशी समागम कर म्हणजे तूं तिचा पति होशील व ती तुक्की पती होइल. १४ ती तुला आबदली नाही तर तिला वाढेल तिकडे जाऊ दे; तिच्याबद्दल पैसा घेऊन तिला विकृं नये; तूं तिला ख्रष्ट केल्यामुळे तिजवर धनीपणा चालवू नको.

१५ कोणा पुरुषास एक आबदली व एक नावडती अशा दोन बायका असल्या आणि त्या आबदल्या व त्या नावडत्या दोघीसाहि त्याजापासून पुत्र झाले असले आणि नावडतीचा पुत्र ज्येष्ठ असला, १६ तर तो आपल्या पुत्रांस आपली संपत्ति वाढून देईल तेच्छां नावडतीचा पुत्र खरेवर ज्येष्ठ असून जीवन असला तर आबदलीच्या पुत्रास ज्येष्ठत्वाचा हक देण्यास त्याला अधिकार नाही. १७ नावडतीच्या पुत्राचा ज्येष्ठत्वाचा हक कबूल करून त्यांने त्यास सर्व धनाचा दुप्पट वांट यावा; तो त्याच्या पौरुषाचं प्रथम फल आहे, ज्येष्ठ-त्वाचा हक त्याचाच आहे.

१८ कोणा मनुष्यास हडी आणि दांडगा मुलगा असून त्याला शासन केले असताही आपल्या आई-बापांची आज्ञा तो मानीत नाही अथवा त्यांचे एकत्र नाही, १९ तर त्याच्या आईबापांनी त्यास धसून नगरावाहेर वेशीजवळ नगरच्या वडील मंडळीसमोर नेऊन २० त्यास सांगावे, हा आमचा पुत्र हडी व दांडगा आहे, हा आमचं सांगणे जुमानीत नाही, हा खादाड व मदयी आहे. २१ यावर त्याच्या गांवच्या सर्व पुरुषांनी त्यास दगडमार करून ठार मारावे; या प्रकारे तू आपल्यामधून असली दुष्टाई दूर करावी, म्हणजे सर्व इक्षाएल लोक है ऐकून दहशत पावतील. २२ कोणा मनुष्यांने मरणदंडास योग्य असें कांही पाप केले आणि त्यास मृत्युची किळा होऊन झाडावर फाकी दिले, २३ तर त्यांचे शरीर रात्रभर त्या झाडावर

दांगलेले राहू देऊ नये, त्याच दिक्षांती त्याला अवश्य पुरावें; कारण फासावर चढविलेल्या मनुष्यावर देवाचा शाप असतो, तुक्का देव परमेश्वर जो देश तुला वतन करून देत आहे तो विटाळवू नको.

१ आपल्या एकाचा बांधवाचे गाईबैल २२ अथवा शेरडेंगेडरे चुकार फिरत असलेली पाहून ती न पाहिल्यासारखें करू नको; ती अवश्य त्याज-कडे पोंचती कर; २ तुक्का बांधव जवल्यास राहत नसला अथवा तूं त्याला ओळखीत नसलास तर तें जवावर आपल्या घरी आण, आणि तुक्का बांधव तें माणावयास येईपर्यंत तें तुक्क्यापाशी ठेव, आणि तो सांपडल्यावर तें त्याच्या हवालीं कर. ३ त्याप्रमाणेच आपल्या बांधवाचे गाढव, त्यांचे वज्र अथवा कोणतीहि वस्तु हरवली असून तुला सांपडली तर तिच्यासंवंधानेहि असेच कर; ती पाहून न पाहिल्यासारखें करू नको. ४ आपल्या बांधवाचे गाढव अथवा बैल वाटेत पडलेला पाहून न पाहिल्यासारखें करू नको; त्याला उठवून उभा करण्याच्या कार्यी अवश्य हात लाव.

५ कोणा ल्हीने पुलशाचा पेहराव लेऊ नये; कोणा पुरुषांने ल्हीचा पेहराव लेऊ नये; तुक्का देव परमेश्वर यास तसें करण्याचाचो लीट आहे.

६ वाटेंने चालतांना त्रिक्षावर अथवा जमिनीवर पक्षाचं कोटें तुला आढळले, मग त्यांत पिले असेत किंवा अंडी असोत; त्या पिलेवर अथवा अंब्यावर मादीं बसलेली असली तर तिला पिलंसहित धरू नको. ७ तुला हडी असली तर पिले घेऊन जा, पण त्याच्या आईस अवश्य सोऱ्हून दे; म्हणजे तुक्के कल्पण होईल आणि तूं चिरायु होशील.

८ तूं नव्ये घर बांधशील तेच्छा धाव्याला मुंदेद बांध, नाही तर कोणी मनुष्य तेथून खालीं पडल्यास तूं आपल्या धराण्यावर हत्येचा दोष आणिशील. ९ आपल्या द्राश्मकल्पांत दोन जातीचं वी मिसदून पेस नको, पेरिलेस तर पेरिलेल्या वियाचा आणि द्राक्षबेलीचा उपज ही वोन्ही पवित्र कार्यांसाठी जस्त करण्यात येतील.

१० बैल व गाढव यांची जोडी जुऱ्हू जमीन

नांगरं नको। ११ लोकर व सण यांच्या मिसळीचे कापड वापरं नको।

१२ आपल्या अंगावरील वस्त्राच्या चारी कोपन्यांस गोडे लाव.

१३ कोणा पुरुषांने एकादा लीशी लम केले व तिजशी समागम केल्यावर ती त्याला आवडली नाही, १४ आणि त्यांने त्या लीवर भलभलते आरोप ठेऊन तिची बदनामी करून महट्टें कीं मी थां लीचे पाणिग्रहण करून तिजशी गमन केले तेव्हां तिच्या ठारीं मला कौमार्यचिन्हां हे आढळली नाहीत; १५ तर मुलीच्या आईबापांनी तिच्या कौमार्यवदयेविवरीची चिन्हे घेऊन नगरच्या बडील मंडळीकडे वेशीत जावे. १६ मुलीच्या बापांने बडील जनांस म्हणावे, मी आपली कन्या या पुरुषास दिली आणि आतां ती त्याला आवडत नाही; १७ पाहा, तो तिजवर भलभलते आरोप करून म्हणतो कीं तुक्ष्या कन्येच्या ठारीं कौमार्यचिन्हां मला आढळली नाहीत; पण माझ्या मुलीच्या कौमार्यांची चिन्हे हीं पाहा. मग त्या मातापितरांनी ती चादर नगरच्या बडील जनांपुढे पसरावी; १८ आणि नगरच्या बडील जनांनी त्या मुलुच्यास धरून शिक्षा करावी; १९ त्याजपासून शंभर शेकेल रुपे दंडादाखल घेऊन मुलीच्या बापास घावे, कारण त्यांने इस्ताएलक्नेची बदनामी केली; त्यांने तिला बायको म्हणून नांदविले पाहिजे, तिचा त्याग त्यांने आमरण करितां कामा नये. २० तरी पण त्या मुलीच्या ठारीं कौमार्यचिन्हां दिसून आली नाहीत हे खरें असले २१ तर त्यांनी त्या मुलीस तिच्या बापाच्या घराबाहेर काढावे आणि गावच्या लोकांनी तिला मरे तो दगडमार करावा, कारण तिने आपल्या पितृगृही व्यभिचार करून इस्ताएल लोकांत अशाचार केला आहे; याप्रकारे तू आपल्यामधून असली दुष्टाई दूर करावी.

२२ कोणी पुरुष विवाहित लीशी कुकर्म करितांना सांपडला तर तिच्यापाशीं निजलेला तो पुरुष व ती ली या देखासहि जिवे मारावे, अशा प्रकारे इस्ताएल-रु दुष्टाई दूर करावी.

२३ बागदत कुमारी कोणा पुरुषास नगरांत आढळली आणि त्यांने तिजशी कुकर्म केले, २४ तर त्या दोबांस धरून नगरच्या वेशीबाहेर न्यावे आणि दगडमार करून तिवे मारावे; ती नगरांत असून तिने ओरडे केली नाही म्हणून तिला, आणि पुरुषास माराबायावे तें यासाठी कीं त्यांने आपल्या शेजान्याची ली अष्ट केली; याप्रकारे तू आपल्यामधून दुष्टाई दूर कर.

२५ बागदत कुमारी कोणा पुरुषास रानांत आढळली आणि त्यांने तिजवर बलाकार करून तिजशी कुकर्म केलं तर त्या कुकर्म करणाऱ्या पुरुषास मात्र तिवे मारावे; २६ पण त्या कुमारीला कांही करून नये, प्राणदंडास योग्य असे कांही पातक तिला लागत नाही. कोणी आपल्या शेजान्यावर उद्धृत त्यास तिवे मारतो तसाच हा प्रकार समजावा; २७ कारण ती बागदत कन्या त्याला रानांत आढळली तेव्हां ती ओरडली असेल, पण तिचा बचाव करण्यास कोणी नसेल.

२८ बागदत नाही-अशी कुमारी जर कोणा पुरुषास आढळली व त्यांने तिला धरून तिजशी कुकर्म केले आणि तीं सांपडली, २९ तर ज्या पुरुषांने तिजशी कुकर्म केले त्यांने मुलीच्या बापास पचास शेकेल रुपे घावे आणि ती त्याची बायको व्हाली; कारण त्यांने तिला अष्ट केले आहे, त्यांने आमरण तिचा त्याग करितां कामा नवे.

३० कोणी आपल्या पितृच्या लीशी विवाह करून नये; आपल्या बापाचा पदर उघडा करून नये.

१ जो भगांड आहे अथवा छिडलिंग २३ आहे त्यांने परमेश्वराच्या मेल्यास येंव नवे.

२ अगम्यागमानांने जन्म पावलेल्या मनुष्यांने परमेश्वराच्या मेल्यास येंव नये; दहाव्या पिंडीपर्वत त्याच्या बंशांतल्या कोणीहि परमेश्वराच्या सभेस येंव नवे.

३ अम्मोनी आणि मवावी यांनी परमेश्वराच्या मेल्यास येंव नये; त्यांच्या दहाव्या पिंडीपर्वत त्यांच्या बंशांतल्या कोणीहि कर्णीच परमेश्वराच्या मेल्यास येंव नवे;

४ कारण तुम्ही मिसराहून निघून येत असतां ते अज-

पाणी घेऊन तुमच्या भेटीस आले नाहीत, येवढोंच नव्हे नर अग्रम-नहराईम (भेसोपटेम्या) प्रांतांतल्या पथोर नगराचा वौरुच बलाम यास दव्य देऊन तुला शाप याच्यासाठी त्यांनी आणिले. ५ तरी तुझा देव परमेश्वर यांने बलामाचे गेळकळे नाही, पण उलट तुझा देव परमेश्वर यांने शापाच्या देवजीं तुला आशीवांदच देवविला; कारण तुझा देव परमेश्वर याची तुजवर प्रीति होती. ६ तूं त्यांचे झेमकुशल आपल्या हयातीत करीहि वितूं नको.

७ अदोम्याचा तुला वीट नसावा, कारण तो तुझा वंधु होय; मिसन्याचा तुला वीट नसावा; कारण तूं त्यांच्या देशांन उपरी होतास. ८ त्यांच्या तिसन्या षिंदीन जन्मलेल्या लोकांमध्ये परमेश्वराच्या मेळ्यास येण्याची परवानगी आहे.

९ शत्रूंगी लडाई करण्यामाठी बाहेर पडून तूं तब्द देशील तेव्हा हराणक दुष्कृत्यापासून दूर राहा. १० जर कोणा पुरुषास रात्री कांही अशुद्धता आपोआप प्राप्त झाली तर त्यांने छावणीबाहेर जावे, त्यांने छावणीच्या आत येऊ नये. ११ पण संचाकाळ जवळ आला म्हणजे त्यांने स्नान करावे आणि सूर्योस्तानंतर छावणीत यावे. १२ तुला बहिर्दिशेस जाप्यासाठी छावणीच्या बाहेर एक जागा असावी; १३ आणि तुझ्या हस्त्यारामध्ये एक कुदक असावी, आणि तूं बहिर्दिशेस बम्बून उत्त्वावर कुदकीने खणून आपला मल झाकून टाकावा; १४ कारण तुझा देव परमेश्वर तुझा बचाव करण्यासाठी आणि शत्रुं तुझ्या हातीं देण्यासाठी छावणीत इक्कून तिकडे फिरत असतो, यास्तव तूं आपली छावणी पवित्र ठेवावी, नाही तर तुझ्या छावणीत एकदी असंगच वस्तु पाहून तो निघून जाईल.

१५ कोणी दास आपल्या धन्याकडून पद्धून तुला शरण आला तर त्यास त्याच्या धन्याच्या हवाली करूं नको; १६ त्यांने तुझ्या बाटेल त्या नगराच्या वेशीच्या आत तुझ्याबोवर तुझ्या लोकांमध्ये राहावे; त्याला जाच करूं नको.

१७ कोणीहि इशाएलकन्येने वेश्या होऊ नये; कोणीहि इशाएलपुत्रास पुर्मुथुनास वाहूं नये. १८ वेशेच्या कमाईचा किंवा कुञ्च्याच्या कमाईचा पैसा नवस फेडप्यासाठीं कोणीहि आपला देव परमेश्वर याच्या मंदिरांत आणू नये; कारण या दोन्ही गोईंचा तुझा देव परमेश्वर यास वीट आहे.

१९ आपल्या बांधवांशीं बाढीदिलीचा व्यवहार करूं नको; पैसा, खाण्याचे पदार्थ किंवा दुसरी कोणीहि वस्तु यांची बाढीदिली करूं नको; २० परदेशीयांशीं पाहिजे तर बाढीदिलीचा व्यवहार कर, पण आपल्या बांधवांशीं करूं नको, म्हणजे जो देश वतन कसल घेण्यास तूं जात आहेस तेचे ज्या ज्या कामास तूं हात घालिशील त्यांत तुझा देव परमेश्वर तुला बरकत देईल.

२१ तूं आपला देव परमेश्वर यास नवस करिशील तेव्हां तो फेडप्यास विलंब लावूं नको; कारण तुझा देव परमेश्वर तुजपासून त्याचा झाडा अवश्य घेईल, विलंब लाविल्यास तुला पाप लागेल. २२ तूं नवस केला नाही तर तेंगकरून तुला कांही पाप लागावयाचे नाही. २३ तुझ्या तोडून निघालेले वचन मान्य करून पाळ; म्हणजे तूं आपला देव परमेश्वर यास स्वसंतोषाचे अपेण करण्याचा नवस केल्यास आपल्या तोडांने दिलेल्या वचनाप्रमाणे कर.

२४ आपल्या शेजान्याच्या द्राक्षांच्या मळ्यांत गेलास तर मनमुराद द्राळें खा, पण आपल्या वापांत कांही ठेवूं नको.

२५ आपल्या शेजान्याच्या उभ्या पिकांत तूं गेलास तर आपल्या हातांने हवीं तर कणसे तोड; पण आपल्या शेजान्याच्या त्या उभ्या पिकास विला लावूं नको.

१ कोणा पुरुशाने एकाचा लोशीं लम्ब केल्यावर २६ तिच्यांत कांही दोष त्याला दिसून आल्यामुळे ती त्याला आवडली नाहीं, तर त्यांने सूटपत्र लिहून तिच्या हाती शावे आणि तिला आपल्या घरावाहेर घालवावे. २ ती त्याच्या घर्सन बाहेर निघाल्यावर

तिने पाहिजे तर दुमच्या बाबें; ३ पण त्या दुमच्या पुरुषाची तिजवर इतराजो होऊन त्यानेहि सूटपत्र लिहून तिच्या हाती दिले व तिला घराबाहेर घालविलं, किंवा तिजरी लम केलेला हा दुमरा नवरा मेला, ४ तर घालवून देणाऱ्या तिच्या पहिल्या नवन्यांनं ती भ्रष्ट शाळ्यावर तिला पुनः बायको करू नये; परमेश्वराला या गोशीचा वीट आहे; तुझा देव परमेश्वर जो देव तुला वतन कसून देत आहे त्या देशाला पापदोष लगाप्यास कारण होऊन नको.

५ कोणा पुरुषाचें तुक्तरेच लग झालं असल्यास त्यांनं सैन्यावरोबर भोहिमेवर जाऊ नये; अथवा कांही कामगिरी त्याच्यावर टाकप्यांत येऊ नये; त्यांनं वर्षभर आपलं धरदार पाहण्यास मोकळे राहावें आणि वरिलेल्या नववधूल रंजवावें. ६ जातें किंवा जाण्याची वरची तची कोणीं गहाण ठेवू नये; अमें करूने म्हणजे मनुष्याचं जीवितच गहाण ठवणे होय.

७ आपल्या एकदया इस्खाएल वांधवास आपली मत्ता म्हणून चोरून नेऊन विकितांना कोणी सांपडला तर त्यांनं प्रणास मुकावे; या प्रकारे तू आपल्यामधून असलें दुखमी दूर करावे.

८ महारोगाच्या व्याशीसंवंधानं संभाव्या: लेवीय याजक तुम्हांस जे शिक्कितील तें सर्व लक्षांत घेऊन त्याप्रमाणे जपून कृति करा; मीं त्यांस आज्ञा दिली आहे ती लक्षांत घेऊन पावा. ९ तुम्ही मिसरांतून निशाळ्यावर तुझा देव परमेश्वर यांनं मार्गान मिर्यामेचं काय केलं त्याचें स्मरण ठेवा.

१० आपल्या शेजान्यास तू कांही कर्ज दिले तर त्याजवद्दल हडप आणावयासाठीं त्याच्या घरांत शिरू नको. ११ तू बाहेर उमें राहावें आणि ज्याम तू कर्ज दिले असेल त्यांनं त्याजवद्दलचे हडप तुकडे बाहेर आणावे. १२ तों मनुष्य कंगाल असला नर त्याचे हडप अंगावर घेऊन निजू नको; १३ सूर्य खालीं जातांजातां त्याचे हडप त्याला अवदय परत यावे म्हणजे तो आपले तें वब्र अंगावर घेऊन निजेल आणि तुमें अभीष्ट चिंतील; आणि तुझा देव परमेश्वर याच्या दृशीने ही तुझी धार्मिकता ठरेल.

१४ तुझा बांधवांपैकीं अथवा देशांतील तुझा वेशीच्या आंत राहणाऱ्या परदेशीयांपैकीं कोणी मजूर दीन व कंगाल असला तर त्याजवर जुलूम करू नको; १५ त्याल ज्या दिवसाची मजुरी त्याच दिवशी दे; कारण तो गरीब असल्यामुळे मजुरीकडे त्याचे चित्त लापलेलं असरें; ती सूर्यास्पलीकडे ठेवू नको, ठंगिली तर तो तुझ्याविषयीं परमेश्वराकडे गाह्यांपैकीला आणि तुला पाप लागल.

१६ मुलंकरितां वापास जिवं मारू नये अथवा वापाकरितां मुलांस जिवं मारू नये; जो पाप करील त्यालच त्याच्या पापास्तव जिवं मारावे.

१७ कोणा परदेशीयाचा अथवा अनाथाचा न्याय विपरीत करू नको; कोणा विधवेचं वब्र गहाण घेऊ नको. १८ तू मिसर देशांत दास होतास आणि तुझा देव परमेश्वर यांनं तुला तेथून सोडविलं याचें स्मरण ठेव; म्हणूनच असें करण्याची मी तुला आज्ञा देत आहें.

१९ तू आपले पीक कापिशील तेव्हां शेतांत एकदा पेंडा चुक्रून गाहिली तर ती आणण्यास परत जाऊ नको; उपरी, अनाथ अथवा विधवा यांच्यासाठीं ती पडू देव, म्हणजे तुझा देव परमेश्वर तुझ्या हातच्या सर्व कमास वरकरत दंडेल.

२० तू आपले जैतूनगळ्य झोडिशील तेव्हां एकदा झोडिलेली खांदी पुढ्हां झोडू नको; ती उपरी, अनाथ व विधवा यांच्यासाठीं राहावा. २१ आपल्या द्राक्ष-मल्यांतीली द्राखं खुडिशील तेव्हां राहिलेली पुढ्हां तोडू नको; ती उपरी, अनाथ व विधवा यांच्यासाठीं राहावी. २२ तू मिसर देशांत दास होतास याचें स्मरण ठेव; म्हणूनच असें करण्याची मी तुला आज्ञा देत आहें.

१ लोकांचा कांहीं वाद उपरिस्तन झाला २३ आणि ते न्याय मागण्यासाठीं आले तर न्यायाधीशांनी त्यांचा निवाडा करावा; जे निंदोषी असतील त्यांस त्यांनी निंदोषी ठरवावें, आणि दोषी असतील त्यांस दोषी ठरवावें; २ अपराधी मनुष्य फटके खाण्यास लायक ठरला तर न्यायाधीशांने

त्यात्य खालीं पाडबून आपत्यासमक्ष त्याच्या अपराधा-प्रमाणे मोजून फटके मारावाचे. ३ त्यास चाळीसपर्यंत फटके मारावे, अधिक माऱू नयेत; हा मर्यादेबाहेर जाऊन त्याला जास्त फटके मारिले तर तुझ्या बांधवाची तुझ्यादेखत अप्रतिष्ठा होईल.

४ मळणी करितांना बैलास मुसके घालू नको.

५ भाऊभाऊ एकत्र राहत असले आणि त्यांपैकी एक निपुणिक मेला तर त्याच्या विधवेने बाहेरत्या कोणार्ही लम करू नये; तिच्या दिरानें तिजशी गमन करून तिला बायको करावें, व तिजशी दिराला अनुरूप असा धर्म आचारावा. ६ त्या खोस जो पहला पुत्र होईल त्यानें त्या मयथ झालेल्या बंधूच्ये नांव चालवावें म्हणजे इसाएलांतून तो नामशेष होणार नाही. ७ आपत्या भावजयीर्ही लम करप्याची त्या पुरुषाची इच्छा नसली तर तिनें नगराच्या वेशीपार्ही बडील मंडळीकडे जाऊन म्हणावें की आपत्या बंधूच्ये नांव इसाएल लोकांत चालविणारा निर्माण करप्यास माझा दीर कबूल नाही आणि मजशी दिराच्या धर्माने वागवायाची त्याची इच्छा नाही. ८ मग नगरांतील बडील मंडळीने त्यास बोलावून अणून समजावून सांगावें; तो आपलाव हेका चालबून म्हणावा की, हिजशी लम करप्याची माझी इच्छा नाही, ९ तर त्याच्या भावजयीने बडील मंडळीदेखत त्याच्याजवळ येऊन त्याच्या पायांतले पायतण काढावें आणि त्याच्या तोंडावर थुंकून म्हणावें, जो कोणी आपत्या बंधूच्ये घरांने चालवू इच्छीत नाही त्याचें याप्रमाणे करावें. १० पायतण काढलेल्या पुरुषाचें घरांने असे त्या पुरुषाचें नाव इसाएल लोकांत पडेल.

११ पुरुषपुरुष मारामारी करीत असतां त्यांपैकी एकाची खी त्याला मारणाच्याच्या हातून सोडविष्यासाठी जवळ जाऊन व आपला हात पुढे करून त्याचे गुह्यांग पकडील, १२ तर त्या खीचा हात कापून टाकावा; तिजवर दयादृष्ट करू नये.

१३ तुझ्या थैलीत अधिक व उणीं अर्हीं दोन प्रमाणांची वजने ठेवू नको. १४ तुझ्या धरीं अधिक व

उणीं अर्हीं दोन प्रमाणांची मारें ठेवू नको. १५ तुझी वजने यथायोग्य व पुरी असार्हीं, तुझी मारें यथायोग्य व पुरी असार्हीं, म्हणजे जो देश तुझा देव परमेश्वर तुला देत आहे त्यांत तूं चिरकाळ राहशील. १६ जे असलीं कामे करून अधर्माने वागतात त्या सर्वांचा तुझा देव परमेश्वर यास वीट अहे.

१७ तुम्ही मिसर देशांदून बाहेर निघालां तेव्हां वाटेने अमालेक तुझशी कसा वागला याचे स्मरण कर; १८ वाटेने चालून तूं दमलेलाथकलेला असतां त्याने देवानें भय सोहून यकून मागें पडलेल्या तुझ्या सगळ्या लोकावर हला करून त्यास मारिले. १९ यास्तव तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला वतन करून देईल त्यांत चोहोंकल्या शत्रूंपासून तुझा देव परमेश्वर याने तुला विश्राम दिल्यावर अमालेकाची पृथ्वीतीलावस्तु आठवण बुजवून टाक; हे तूं विसरू नको.

२६ १ तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला वतन ताबा घेऊन त्यांत वस्ती करिशील, २ आणि तुझा देव परमेश्वर तुला जो देश देत आहे त्यांतील जमिनीचे हरतन्हेचे प्रथम उत्पन्न तूं आपत्या धरी आणिशील तेव्हा त्यांतें काढी पार्टीत वालून तुझा देव परमेश्वर याने आपत्या नामाच्या निवासार्थ निवडिलेल्या स्थलीं घेऊन जा. ३ आणि त्या समर्थीं जो याजक असेल त्याच्याकडे जाऊन त्यास येणेप्रमाणे बोल; तुझा देव परमेश्वर याजुदें मी प्रतिज्ञा करितों की परमेश्वराने आमळांस जो देश देव्याविष्यां आमच्या पूर्वजांशीं आणभाक केली होती त्यांत मी येऊन पोहंचलो आहे. ४ मग याजकाने तुझ्या हातून ती पाटी घेऊन तुझा देव परमेश्वर याच्या वेदी-समोर ठेवावी. ५ तेव्हां तूं आपला देव परमेश्वर याच्यासमक्ष असे रुण: माझा मूळपुरुष एक अराधी मनुष्य होता; तो नष्ट होण्याच्या लागास आला तेव्हां तो आपला लहानसा परेवार घेऊन मिसर देसांत गेला व तेथें उपरी म्हणून राहिला; त्याजपासून तेथें एक महान्, सामर्थ्यावान् व संख्येने मोठे असे राष्ट्र उत्पन्न

झालें; ६ तेथें मिसरी लोकांनी आम्हांस वाईट प्रकारे बागवून गांजिले व आम्हांवर चिकट दास्य लादिले; ७ पण आम्ही आमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा धावा केला तेळ्हां त्यानें आमची आरोग्यी ऐकली, आणि आमचे दुःख, कष्ट, व छल्यूक हीं पाहिली; ८ तेळ्हां परमेश्वरानें समर्थ बाहूने व हात उगाऱून आणि भयंकर उत्पात व चमक्तर दाखवून आम्हांस मिसर देशांतून बाहेर आणिले; ९ आणि आम्हांस या स्थळी आणून पोंचविले व दुधामधाचे प्रवाह ज्यांत बाहत आहेत असा हा देश आम्हांस दिला. १० यास्तव, हे परमेश्वर, पाहा, जमिनीचा जो प्रथम उपज मला तूं दिला आहे तो मी तुला आणिला आहे. मग तूं आपला देव परमेश्वर याजसमोर ती पाठी ठेवून त्याचा दंडवत घाल; ११ तुक्षा देव परमेश्वर ज्या उत्सुक्तम वस्तु तुला व तुक्ष्या घराण्याले देईल त्यांचा तूं, लेवी व आपल्यामध्ये राहणारे परदेशीय यांजसह, आनंदाने उपभोग घे.

१२ तिसरे वर्षे जे दशमांश देष्याचे वर्ष ठरले आहे त्यांत तूं आपल्या उत्पाताचा सगळा दशमांश निराळा काढिल्यावर तो लेवी, परदेशीय, अनाथ व विधवा यांस दे म्हणजे ती तुक्ष्या वेशीच्या अंत तो खालून त्रृप्त होतील; १३ मग तूं आपला देव परमेश्वर यास असे म्हण: तूं मला लावून दिलेल्या सगळ्या धर्मशास्त्रास अलुसरून पवित्र ठरलेल्या वस्तु मी आपल्या घरांतून बाहेर काळान लेली, परदेशीय, अनाथ व विधवा यांस दिल्या आहेत; मी तुक्ष्या कोणताहि आहेचे उत्सुक्त झेले, नाही, ती विसरलो नाही; १४ मी खुलकी असतां यांतली कोणतीहि वस्तु खाली नाही, अश्वावा अश्वावि, असतां यांतल्या काहीं वस्तु घरावाहेर काढिल्या नाहीत; अथवा स्वर्यांतकरितां त्यांतल्या काहीं दिल्या नाहील; मी आपला देव परमेश्वर याचा शब्द मालिला आहे, मी तुक्ष्या सर्व आळाप्रमाणे कर्तव्ये आहे. १५ तूं आपल्या पवित्र सर्वांगामाहून अबलौकन कर, आपल्या इस्वाएल प्रजेस बरकत दे आणि तूं आमच्या पूर्वजांची प्रतिक्षा केल्याप्रमाणे जो

देश तूं आम्हांस दिला आहे त्या त्या दुधामधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशास बरकत दे.

१६ हे विधि व नियम तूं पाळावे अशी आळा आज तुक्षा देव परमेश्वर तुला करीत आहे म्हणून तूं जिवेभावे हे मान्य करून पाळ. १७ परमेश्वर हा आपला देव आहे अशी प्रतिक्षा करून तूं आज बचन दिले आहे की तुक्ष्या मार्गांने मी लालेन, तुक्षे विधि, आळा व नियम पाळीन आणि तुक्षा शब्द मानीन; १८ आणि परमेश्वरानेहि आज प्रतिज्ञापूर्वक तुला सांगितले आहे की तुला पूर्वी बचन दिल्याप्रमाणे तूं माझी खास प्रजा आळा आहेस, तूं माझ्या सर्व आळा पाळाव्या, १९ म्हणजे निर्माण केलेल्या सर्व लोकांकडून तुला प्रशंसा, नांबलौकिक आणि सन्मान या बाबतीत मी श्रेष्ठ करीन आणि माझ्या म्हणाऱ्या प्रमाणे तूं परमेश्वर आपला देव याची पवित्र प्रजा होउन राहशील.

१ मग इस्वाएलाच्या वडील जनांसह मोशाने

२७ लोकांस आळा केली कीं, जे धर्मशास्त्र मी

आज तुम्हांस लावून देत आहें तें सर्व पाळा. २ तुक्षा देव परमेश्वर तुला देत आहे त्या देशांत यादेन उत्सुक्त जाऊन तूं पोहंचवील तेळ्हां मोठे धोंडे उमे कर, त्यांवर तुन्याचा लेप कर; ३ आणि तूं नदी उत्सुक्त जाशील तेळ्हां त्या धोंड्यांवर धर्मशास्त्रांची हीं सर्व बचने लिहून काढ, म्हणजे जो देश तुक्ष्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर आपल्या बचनास अनुसरून तुला देत आहे व ज्यांत दुधामधाचे प्रवाह बाहत आहेत त्या देशांत तुक्षा प्रवेश होईल. ४ जे धोंडे उमे करण्याविषयी मी आज तुम्हांस आळा दिली आहे ते तुम्ही यादेन उत्सुक्त गेल्यावर एबाल डोंगरावर उमे करावे व त्यांवर तुना लेपावा; ५ आणि तेथेच आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ धोंड्यांची एक वेदी बांध; तिला कोणतीहि लोखंडी हृत्यार लावू नको. ६ तूं आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ न घडलेल्या धोंड्यांची वेदी शांख तीवर तुक्षा देव परमेश्वर याजसमोर होम-बलीचीं अरपणे कर. ७ तेथेच शांतपर्यणाचे यज्ञ करून

भोजन कर आणि आपला देव परमेश्वर याच्यासमोर उत्सव कर. ८ त्या धोऱ्यांवर धर्मशाळाची सर्व वचने चांगली स्पष्ट लिहून काढ.

९ मग मोरे आणि लेवीय याजक यांनी सर्व इक्षाएल लोकांस म्हटले, हे इक्षाएल, स्तव्य राहून ऐकून घेण; तू आज आपला देव परमेश्वर याची प्रजा क्षाला आहेस; १० म्हणून आपला देव परमेश्वर याचं वचन पाळ आणि ज्या आज्ञा व जे विधि आज मी तुला सांगत आहे त्यांप्रमाणे वाग.

११ मग त्याच दिक्षी मोशाने लोकांस बजावून सांगितले की १२ तुझी यादेन उत्सव जाल तेव्हां शिमोन, लेणी, यहूदा, इस्साखार, योसेफ व बन्यामीन यांनी गरिजीम पर्वतावर उभे राहून लोकांस आशीर्वचने ऐकवाची; १३ आणि रुठबेन, गाद, आशेर, जबुलन, दान आणि नफताली यांनी एवाल पर्वतावर उभे राहून शापवचने उच्चारावी. १४ तेव्हां लेण्यांनी सर्व इक्षाएल लोकांस पुढीलप्रमाणे दीर्घ स्वराने म्हणावें:

१५ जो कोणी परमेश्वरास वीट आणणारी कोरीव अथवा ओतीव मूर्ती कारागिराकहून करवून तिची गुप्त रीतीने स्थापना करितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

१६ जो आपल्या पित्यास अथवा मातेस तुच्छ मानितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

१७ जो आपल्या शेजाच्याचा शेताची मेर ढळवितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

१८ जो अंगळ्यास वाटेवून बहकवितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

१९ जो परदेशीय, अनाय व विधवा यांचा न्याय विपरीत करितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२० जो आपल्या साखत्र मातेशी गमन करितो तो आपल्या पित्याचा पदर उघडा करितो म्हणून तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२१ जो कोणी कोण्याहि पश्चवरीवर गमन करितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२२ जें आपल्या सखल्यां अथवा साखत्र बहिणीं गमन करितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२३ जो आपल्या सासूळीं गमन करितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२४ जो गुपत्ये आपल्या शेजाच्यास ठर मारितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२५ जो लंब घेऊन निरोष पुरुशास ठर मारितो तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

२६ जो हीं धर्मशाळाची वचने मान्य करून ती आचरणां आणीत नाहीं तो शापित होय; तेव्हां सर्व लोकांनी आमेन म्हणावें.

१ तुझा देव परमेश्वर याची वाणी तू लक्षणी एकशील तर तो पृथ्वीवरील सर्व राश्रांहून तुला उच्च करील; २ तू आपला देव परमेश्वर याची वाणी एकशील तर हीं सर्व वरदाने तुजकडे धाव घेऊन तुला प्राप्त होतील. ३ नगरांत तू धन्य होशील; शेतापोतांत तू धन्य होशील. ४ तुझे संतान, तुझ्या भूतीचे उत्पन्न, तुझी गुरुंदोरे व तुझी शेरडेमेडरे यांचे बत्स धन्य होतील. ५ तुझी टोपली व काथवट स्या धन्य होतील. ६ तुझे येण्याणे धन्य होईल. ७ तुझाचावर चढाई करून येणारे तुझे शत्रु भार खातील; ते पक्का वाटेने तुजवर चढाई करिनील पण तुझ्यापुढून सात वाटांनी पक्षम जारील, असे परमेश्वर घड्यून आणील. ८ तुझ्या धान्याच्याकोठरास व ज्या ज्या कामास दें हात वालिशील स्या सर्वीत बरकत येईसे परमेश्वर करील; तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला देत आहे त्यात तो तुझे कल्याण करील. ९ तू आपला देव परमेश्वर याच्या आज्ञा पाळून स्वांच्या मार्गांने चालिशील तर तो आपल्या प्रतिक्षेप असुसरून तुला आपली पवित्र प्रजा करून स्थिर ठेवील. १० परमेश्वराचे नाम तुला दिले आहे हैं पृथ्वीवरील राष्ट्र पाहील तेव्हां स्वांना तुझा धाक वाटेल; ११ आणि जो देश तुला देण्या-

विषयीं परमेश्वराने तुम्हा पूर्वजांशी आणभाक केली स्थांत तुम्हे संतान, तुम्हा गुरांदोराचे वत्स व तुम्हा भूमीचा उपज यांची अभिवृद्धि करून तुम्हें तो कल्याण करील; १२ परमेश्वर तुम्हांसाठी आपले उच्चम भांडार जे आकाशात तें खुले करून तुम्हा भूमीवर योग्य नक्तंत्र पर्जन्याच्छिक करील, तुम्हा हातच्या सर्व कामास वरकृत होईल; तू बहुत राश्ट्रांस कृष्ण देवशील पण तुला कोणा-पासून कृष्ण यांचे लागणार नाही. १३ परमेश्वर तुला पुऱ्यां नव्हे तर मस्तक करील; तू खालीं नव्हे तर वर राहीली; तुम्हा देव परमेश्वर याच्या ज्या आळा मी आज तुला निवेदन केल्या त्या चित देऊन ऐकशील व मान्य करून पाळिशील, १४ आणि ज्या बच्चांविषयीं मी तुला आज आळा करीत आहे स्थांपासून उजबीडवीकडे वक्षून अन्य देवांच्या मागे लागणार नाहीस व स्थांची भक्ति करणार नाहीस, तर असे घडेल.

१५ उलट पक्षी तू आपला देव परमेश्वर यांचे ऐकणार नाहीस आणि स्थाच्या ज्या सर्व आळा व चित ही पाळण्याप्रियीं मी आज तुला सांगत आहे ती मान्य करून पाळणार नाहीस तर हे सर्व पुरील शाप तुजवर येऊन तुला गाठिल. १६ नगरांत व शेतपोतात तुला शाप लागेल. १७ तुम्ही दोपली व कायदवट याला शाप लागेल. १८ तुम्हे संतान, तुम्हा भूमीचा उपज, तुम्ही गुरुरेहोदे व शेरडेमेडेरे याचे वस्त्र यांस शाप लागेल. १९ तुम्हां वैष्णवाजांच्यास शाप लागेल. २० तू परमेश्वराचा स्थाग करून उल्कर्म केल्यामुळे ज्या ज्या कामाय हातून घालिंशील स्थांत परमेश्वर तुला शाप देईल, तुला घारे करील, तुला शासन करील, ते इनकं की तुम्हा नाहा होऊन तू व्याली नद्द होशील. २१ जी वजा बेनेन करून याच्यायास तू जात आहिस नव्हे तू सर्वक मग होईपर्यंत मरी तुला घिलांकून राहील असे परमेश्वर करील. २२ क्षयरोग, ज्वर, दाह, जलजवाह, तरवार, क्लर्क, भेरड याच्यायांगे परमेश्वर तुम्हा देशाहर करील आणि तुम्हांसमुद्र नाश होईपर्यंत ही तुम्हा चिक्कुन पुरविलील. २३ तुम्हा चिरावर आकाश पिसळे-

सारखे व तुम्हा पायांसालीं पृथ्वी लोखंडासारखी होईल. २४ परमेश्वर तुम्हा देशावर पर्जन्याच्या ऐवजी वाळूची व खुलौची व्याप्त करील; त्याचा वर्षाव आकाशांतून होऊन अंतीं तुम्हा समूल नाश होईल. २५ परमेश्वर शांत्रूक्कून तुम्हा मोड करवील; तू एका वाटेने त्यांची सामना करिशील पण सात वाटांनी तू त्यांच्यापुऱ्यां पलायन करिशील आणि पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्र-राष्ट्रांतून भटकृत फिरशील. २६ तुम्ही मरी अंत-राळांतील सर्व पक्षांस व पृथ्वीवरत्या सर्व पश्चास भक्ष्य होतील व त्यांस कोणी हाकून देणार नाही. २७ परमेश्वर तुला भिसर देशांतील गळवें, मूळव्याप्र, खवडे व खरूज यांची अशी पीडा लालील की तू बरा व्यावयाचा नाहीस. २८ परमेश्वर तुला वेडा व अंधवा करील, आणि तुम्हे मन अतिशयित घारवेळ; २९ अंधवा जसा अंधारात चांचपडतो तसा तू भर-हुपारी चांचपडत फिरशील; तुम्हे कोणतेहि कम सफल व्यावयाचे नाही. तुम्ही एकसारखी छळगूळ होईल व तुम्ही नागवण होईल; तुम्हा कोणी दबाव करणार नाही. ३० तू खीला मागाणी शालिशील यश तुसरा तिचा उपगोग घेईल; तू घर वायिशील पण स्थांत बस्ती करणार नाहीस; तू श्राकांचा मदा लालिशील पण स्थांचे फळ तुला भिळणार नाही. ३१ तुम्हांपेक्षात तुम्हा खैल कापितील पण त्यांचे मास तुला खाचायास भिक्षायाचे नाही. तुम्हांसमक्ष तुम्हे गाढव दृश्य करिलील, पण तुला मुळ: ते परत भिक्षायाचे नाही, तुम्ही शेरडेमेडेरे तुम्हा शांत्रूच्या हातीं लागतील, पण त्यांस कोणी सोडविणार नाही. ३२ तुम्हे पुत्र व कस्या तुम्हाचा देशाच्या लेकोच्या हातीं लगावील आणि तुम्ही ओळे दिवसभर स्थांची मारीप्रतीक्षा करिलोकरिता लालव जातील; तुम्हा खांबी व्याप्त मुळी चालणार नाही. ३३ तुम्हा भूमीचा उपज व तुम्हे सर्व भ्रमकल तुम्हा अपरिचित अशा वेशाचे लोक लालन टाकितील; तुम्ही निवृत्त छळगूळ होऊन तुम्हा चुराहा होईल; ३४ तू आपल्या ढोळांनी त्या गोषी पाहून पाहून वैदा होईल. ३५ परमेश्वर तुम्हा गुरुम्यांस, तंगल्यास,

किंवहुना तळव्यापासून मस्तकापर्यंत असाव्य फोड उत्पन्न करून तुला पीडा देईल. ३६ तुला अथवा तुश्या पूर्वजांस अपरिचित अशा एका राश्ट्रकडे परमेश्वर तुला व तू आपल्यावर नेमिलेल्या राजाला नेईल, आणि तेथें तू काष्ठप्राणाणांच्या अन्य देवांची भक्ति करिशील; ३७ आणि ज्या ज्या लोकांमध्ये परमेश्वर तुला नेईल त्या त्या सर्वांस तू विस्मयाचा, दाखल्याचा व उपहासाना विषय होशील. ३८ तू शेतांत बहुल वी घेऊन जाशील पण थोडूच मलिशील, कारण टोळ तें खाऊन टाकितील. ३९ तू द्राक्षमळे लावून त्यांची मळागत करिशील; पण तुला द्राक्षारस प्यावयास मिळावयाचा नाही अथवा द्राक्षेहि साठविष्यास मिळावयाची नाहीन, कारण कीड ती खाऊन टाकील. ४० तुश्या सर्व मुलवांत जैतून-बृक्ष होतील पण त्यांचे तेल तुला अभ्यंग करावयास मिळावयाचे नाहीं; कारण त्यांची कळे गळून पडतील. ४१ तुला पुत्र व कन्या होतील पण ती तुला लाभान्नार नाहीत; कारण ती पाडाव होतील. ४२ तुष्णे सर्व बृक्ष आणि तुश्यां भूमीचा सर्व उपज यांवर टोळ्याढ येईल. ४३ तुश्यामध्ये राहणारा परदेशीय तुश्याहून उन्नत होत जाईल; पण तू अवनत होत जाशील. ४४ तो तुला कृष्ण देईल, तुला त्यास कृष्ण देनां यावयाचे नाहीं; तो शीर होईल व तू पुन्हा होशील. ४५ हीं सर्व अरिषें तुजवर येऊन पडतील, ती तुश्या पिण्डा पुरवितील; तुला गांठितील व अखीरीस तुश्या निःपात करितील, कारण तुश्या देव परमेश्वर याची वाणी तू ऐकली नाही व त्यांने दिलेल्या आळा व विधि मात्य कल्ल तू पाळिल्या नाहीं. ४६ तुश्यावर व तुश्या संततीवर हीं अरिषें निरंतरची येऊन चिन्हादावल व विस्मयादावल होतील; ४७ कारण सर्व गोष्टीची विपुलता असतांना तू आनंदांने व हर्षांने आपला देव परमेश्वर याची भक्ति केली नाहीं; ४८ म्हणून तू भुकेल, ताहेला, नम आणि सर्व बाबातीत मरजवंत असा होऊन, ज्या तुश्या शत्रूंस परमेश्वर तुजवर पाठवील त्यांचे तुला दास्य करावे लागेल; तुश्या निःपात होई पर्यंत तो तुश्या मानेवर लोखंडी जू टेवील. ४९ दुरुन,

पृथ्वीच्या दिंगताहून गरुदप्रमाणे झडप घालाणेरे असे राष्ट्र परमेश्वर तुजवर आणील; आणि त्याची भाषा तुला समजावयाची नाहीं; ५० त्या लोकांची मुद्रा उप्र असेल, ते ब्रुदांचा आदर करावयाचे नाहीत की बालकावर दया करावयाचे नाहीत; ५१ तुश्या जनावरांचे वत्स आणि तुश्या भूमीचा उपज ते अगदी खाऊन टाकून तुक्का संहर करितील; अच, नवा द्राक्षारस, तेल, वासरै, कोकरै हीं कांहीच तुला राहू न देतां ते तुक्का नाश करितील; ५२ तुक्का देव परमेश्वर यांने तुला दिलेल्या टेशाच्या सर्व वेशीच्या आंत तुला ते घेऊन टाकितील; ज्यांवर तू भिस्त टेवणार ते तुश्या टेशांतील सर्व उंचउंच व मजबूत तट पाहून याकी पथत तुला तुश्या सर्व वेशीच्या आंत ते कोंडितील. ५३ तुला वेळा पडला असतां व शत्रूंने तुला वेचांत धरिले असतां तुक्का देव परमेश्वर यांने तुश्या पोटी दिलेले पुत्र व कन्या यांचे मांस तूं खाशील. ५४ तुश्यातला जो पुरुष कोमल व अति सुकुमार असेल त्याची-देशील आपल्या बांधवांवर, प्राणप्रियेवर व आपली बांचून राहिलेली अपत्ये यांजवर निष्ठुर दृष्टि होईल. ५५ तो आपल्या अपत्यांचे मांस खाईल; तें त्यांतल्या कोणास देणार नाहीं; कारण त्यालाच कांही उरावयाचे नाहीं, असा प्रसंग येईल; ५६ आणि तुश्यातील एकादी जी अझी कोमल व सुकुमार असली की ती आपल्या कोमलपणासुक्ळे व सुकुमारपणासुक्ळे जसिनीला आपल्या पायाचा तळवा लावावयास भिईल ती देशील आपला प्राणप्रिय पति, पुत्र व कन्या, ५७ आपल्या फेट्टांचा गोळा, आपणास ज्ञालेली मुळे यांजकडे निष्ठुर दृष्टि करील; कारण जेळा पडल्यासुक्ळे, तुश्या शत्रूंने तुक्का तुश्या वेशीच्या आंत कोहून मोळाचा वेचांत धरिल्यासुक्ळे व सर्व वस्तूची तिला वाण पडल्यासुक्ळे ती मुस्तकणे आपली अपत्ये भशील. ५८ परमेश्वर तुश्या देव याच्या प्रतापी व भययोग्य नामांचे भय बालांनांने म्हणून या प्रशंसांत जीं नियम-शास्त्राची वचने लिहिली आहेत ती मात्य करून तू पाळ्यार नाहीस. ५९ तद परमेश्वर तुला व तुश्या

बंशजांस विलक्षण रोग लावील व दीर्घकाळ राहणाऱ्या व्याधि आणि दीर्घकाळ राहणारे विकार तुला जडवील. ६० मिसरांतील ज्या व्याधीविशेषी तुला भीति वाटत असे त्या सर्व तो तुला पुनः लावील आणि त्या तुला चिल्मून राहतील. ६१ जे रोग व ज्या व्याधि या धर्म-शास्त्रप्रधान लिहिल्या नाहीत त्याहि परमेश्वर तुला लावील व शेवटी तुक्का निःपात होईल. ६२ तूं आपला देव परमेश्वर याची वाणी ऐकली नाही तर आकाशांतील ताच्यांप्रमाणे तुम्ही अगण्य असलां तरी तुमची संख्या अन्य होईल. ६३ तुमचे वरें करावें आणि तुमची संख्या वाडवाची यांत साप्रकृत जसा परमेश्वरास आनंद होत आहे तसाच आनंद तुमचा नाश व निःपात करण्यांत वाटेल; आणि ज्या भूमीचे वतन पावण्यास तुम्ही जात आहां तेथै तुमचे उच्चाटन होईल. ६४ पृथ्वीन्या या टोकापासून त्या टोकापर्यंत, देवांडेशीच्या लोकांमध्ये परमेश्वर तुमची पांगापांग करील, आणि तेथें राहन तुला आणि तुक्का पूर्वजांस अपरिचित अशा काष्ठपाणामय अन्य देवांची भाऊं तूं कराहील. ६५ त्या राहांत तुला स्वास्थ्य प्राप्त व्हावयाचं नाही; तुक्का पायांन्या तलव्यांस आधार मिळावयाचा नाही; तर तेथें तुझे हृदय थरथर कांपत राहील; तुझे नेत्र निस्तेज होतील व तुक्का जीव झुरत राहील, असे परमेश्वर करील; ६६ तुक्का जीविताचा तुला नेहमी संदेह वाटेल; तूं रात्रिदिवस थरथर कांपत राहील; तुला आपल्या जीविताची कांही शाश्वती वाटावयाची नाही; ६७ तुक्का मनास जी धास्ती वाटेल आणि तुक्का नेत्रांना जें दिसेल त्यामुळे तूं सकाळी म्हणशील, संथाकाळ होईल तर किती वरे! आणि संथाकाळी तूं म्हणशील, सकाळ होईल तर किती वरे! ६८ जो मार्ग पुनः तुक्का दृशीस पडावयाचा नाही असे भी म्हणालो आहे त्याच मार्गाने परमेश्वर तुला परत नेत्र जहाजांत घाल्यान मिसर देशांत पुनः नेईल; तेथें तुम्ही आपल्या शत्रूंचे दास व दासी होण्यासाठी खातोंची विकी करूं पाहाल, पण कोणी तुम्हांस विकल घेणार नाही.

१ होरेवांत जो करार परमेश्वराने इक्षाएल २९ लोकांगी केला होता त्याव्येरेज मवाव देशांत त्यांच्याची जो करार करण्याची परमेश्वराने मोशाल आज्ञा दिली होनी त्या कराराची वचने ही:

२ मोशाने इक्षाएल लोकांस बोलावून सांगितले, परमेश्वराने मिसर देशांत तुम्हांसमक्ष फारो व त्याचे सर्व सेवक व त्याचा अवधा देवा यांत जें कांही केले तें सर्व तुम्ही पाहिलं आहे; ३ म्हणजे तुम्ही आपल्या डोक्यांनी जे मोठे मोह लागलेले पाहिले ते चिन्हे व मोठे चमत्कार; ४ पण परमेश्वराने तुम्हांस समजावयाला बुद्धि, पाहावयाला डोके, ऐकावयाला कान आजपर्यंत दिले नाहीत. ५ मी तुम्हांस चांगास वर्षे रानांतून फिरविलं: इतक्या अवर्थीत तुमची वर्षे जीर्ण शाळी नाहीत किंवा तुमच्या पायांतील पायतणे छिजली नाहीत. ६ तुम्हांस खावयास भाकर मिळाली नाहीं, प्यावयास द्राक्षारास मिळाला नाहीं किंवा मद्य मिळाले नाहीं; असा भी परमेश्वर तुमचा देव आहे, हे तुम्हांस कळावे गण्यून हे भी केले. ७ तुम्ही या स्थानी आले तेव्हां हेशबोनेचा राजा सीहोन आणि बाशानाचा राजा ओग हे आपांचंबोरेर सामना करण्यास निशाले तेव्हां आपण त्यांचा मोड केला; ८ आणि त्यांचा देवा घेऊन रुड्येनी, गाढी आणि मनश्वाचा अर्धा वंश यांस वतन कळून दिला. ९ तुम्ही कांही कराल त्यांत तुम्हांस यशःप्राप्तीची अपेक्षा अपेल तर त्या कराराची वचने पाला.

१० तुम्ही सगळे आपला देव परमेश्वर याजसमोर आज उमे राहिलं आहां; तुमचे सस्त्वार, तुमचे वंश, तुमचे वडील जें आणि तुमचे नायक असे सर्व इक्षाएल लोक; ११ तुमची मुरुंबाले, तुमच्या छिया, लाकूडतोष्यापासून पाणक्यापर्यंत तुमच्या छावणीतले सर्व इक्षाएल लोक हे सगळे तुम्ही आज याकरिता उमे आहां कीं १२ जो करार तुक्का देव परमेश्वर आज तुजीशी करीत आहे व जी आणभाक आज तुला देत आहे तीत तूं सामील व्हावें; १३ आणि त्याने तुला दिलेलं वचन आणि तुक्के पूर्वज अब्राहाम, इसहाक व

याकोब यांची केलेली आणभाक यांग अनुसरून तुला आज आपली प्रजा देववाचे आणि त्यांने तुक्का देव व्हावे. १४ हा करार व ही आणभाक केवळ तुम्हांशीच मी करितो असें नाहीं, १५ तर आपला देव परमेश्वर याजसमोर जे हे आज येथे उमे आहेत आणि जे आज येथे हजर नाहीत यांजीर्ही ही नी मां करितों. १६ तुम्हांस डाऊकच आहे की आपण मिसर देशांत राहत होतों आणि वरदंने निगनिराल्या राष्ट्रांतून येण होतों: १७ तेव्हां यांच्या काश्यपायाण्या व सोन्याहयाच्या मृत्यि त्या अमंगल वस्तु तुम्ही पाहिल्या; १८ कोण जाणे तुमच्या लोकांत कोणी पुरुष, क्षी, कुटुंब अथवा वंश असा अमेल की ज्ञांचं हृदय आज आपला देव परमेश्वर याजपासून पराश्रूत होऊन त्या राष्ट्रांच्या दंवाकडे लोगां, आणि नुभव्यासाठ्यें असे एकादें मूळ अमेल की ज्ञास विषयाकी अथवा कडू दवणा कुटेल; १९ असलें मूळ ही गावचनं गंगेन आपल्या मनाला असा थीर देहिल की जरी मी आपल्या मनाच्या हड्डप्रमाणे वागलों तरी माझे कुशलच होईल, पण त्याच्यासुले सगल्या बागायती व जिरायती जमिनीचा नाश होणार. २० परमेश्वर त्याची क्षमा करणार नाही; तर त्याचा कोप व त्याची हीर्ष्या असल्या मनुष्याचर खुमरेल; या व्रिथांत लिहिलेले मर्व डाप त्याजवर येऊन पडील: आणि परमेश्वर या भूलकांवस्तु त्यांचे नोंद बुजवून टारील. २१ खर्माकालाच्या त्या पुस्तकांत जो करार निश्चिह्नाल आहे न्याणील मर्व शायवचनास अनुसरून परमेश्वर त्याम इत्यागांत लोकांच्या सर्वे वंशांतूल वेगळं करून त्याची हार्हन करील. २२ पुढील पिढींील नुभव्यानंतर होणाऱी मुलं आणि शूर दंशाहून आलेले परके लोक त्या दंशाची विपलि आणि यांन परमेश्वरांने परमिलेले रोग पाहतील: २३ आणि हा सर्व देवा गोंधक व स्वार यांनी भरू इतका जडून गेला आहे की, येथे कांही पैरणीकापणी होत नाही; येथे गवत उगवत नाही, तर परमेश्वरांने कोणायास व कोण्युक्त होऊन यांदाम, गमोरा, अदमा व सबोगिम यांचा विषयांस केला तसा

याचा साला आहे, हे पाहतील; २४ तेव्हां नी, किंव-हुना इतर मर्व राष्ट्रांतले लोक विचारील, परमेश्वरांने या देशांचे असे कां केले आहे! एवढा यावर कोप भडकविष्णवं कारण काय! २५ तेव्हां लोक उत्तर देवील की यांन्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यांने मिसर दंशांतूल यांस काहव आणिले त्या समर्थी यांच्याशी जो कगार केला होता तो यांनी मोडिला; २६ व ज्याविष्टी हे अपरिचित होतं व जे परमेश्वरांने यांग दिले नव्हते अमल्या अन्य देवांचे यांनी भजनपूर्वन केले; २७ यास्तव परमेश्वराचा कोप या डंजावर भडकून त्यांने या व्रिथांत लिहिलेले सर्व डाप यांजवर आणिले; २८ परमेश्वरांने कोप, मंत्राप व नदांकांप यांच्यां यांन्या देशांतूल उचाटन केले व दुम्या देशांत केळून दिले हे आज विनिन आहे, २९ गुप्त गोट्ठं आमचा देव परमेश्वर यांन्या आहेत. पण प्रगट केलेल्या गोंधी आपल्या व आपल्या दंशाजांच्या नितरगल्या आहेत: याचा हेतु हा की शा खर्माकालाची मर्व वचने आपण पालावी.

१ ही आशीर्वदने व जापवचने तुम्हांडुं
 ३० मांडिली आहेत नी तुला प्राप होणील, आणि ज्या ज्या राष्ट्रांन परमेश्वर तुमा देव तुला थालवून देहिल तंथे तं या गोंधींचं भरण करिशील, २ आणि तं आपल्या मुलोबाळीमह जिवेभावे आपला देव परमेश्वर याजकडं वडशील आणि जें जें आज मी तुला मारात आहं नदवुन्यात त्याची बाणी मेहेशील, ३ नव्हां तुमा देव परमेश्वर तुमे दात्य निवारील आणि तुमजवर इया करून या सर्व लोकांत त्यांने तुक्का पाणगांग केली अमेल तंथूल तुला पुन: एकवट करील, ४ तुमे परागदा आलेले लोक दिगंतावर्षये विघरले तरी तंथूल तुमा देव परमेश्वर तुला एकवट करून परत आणील; ५ तुमे पूर्वज ज्या देवांच बननदार होने त्यांन तुमा देव परमेश्वर तुला आणील आणि तं त्याचा बननदार होशील: नी तुमे कन्याण करील आणि तुम्हा पूर्वजांपेक्षांही तुला बहुगुणिल करील. ६ तुम्हा देव परमेश्वर तुम्हा हृदयाची व तुम्हा दंशाजांच्या

हृदयाची सुंता करील, आणि तू आपल्या जीवनार्थ आपला देव परमेश्वर याजवर जिवेभावे प्रेम करिशील. ७ तुक्का देव परमेश्वर हे सर्व शाप तुक्का शत्रूवर व जे तुक्का छळ करणारे तुक्का विरोध करितील स्यांजवर आणील. ८ तू बदून परमेश्वराची वाणी ऐकशील आणि ज्या आज्ञा भी आज तुला सांगत आहें त्या सर्व पालिशील. ९ तुझे कल्याण व्हावे म्हणून परमेश्वर तुक्का देव तुक्का हातचे सर्व काम, तुझी संताति, तुक्का गुरांडोरांचे वत्स व तुक्का भूमीचा उपज यांसंवधाने तुझी समृद्धि करील; परमेश्वर जसा तुक्का पूर्वजांवर प्रसन्न होता तसा तुक्का कल्याणार्थ तुक्कवरहि प्रसन्न होईल; १० तू आपला देव परमेश्वर याची वाणी ऐकून त्या धर्मशाळांत लिहिलेल्या आज्ञा व विधि पालिशील आणि आपला देव परमेश्वर याजकडे जिवेभावे वलशील तर असे होईल.

११ जे हें धर्मशाळ मी तुला आज देत आहें तें तुला अगम्य नाही, तुजपासून दूर नाही. १२ तें स्वर्गात नाही की तू म्हणावे आम्ही तें पाळावे म्हणून आमच्यासाठी स्वर्गात चहून जाऊन कोण तें आमच्याकडे आणील आणि तें आम्हांस ऐकवील? १३ तें समुद्रपलीकडे नाही की तू म्हणावे, आम्ही तें ऐकून पाळवे म्हणून आमच्यासाठी समुद्रपलीकडे जाऊन तें आमच्याकडे कोण आणील आणि आम्हांस तें ऐकवील? १४ हें वचन तर तुक्का अगदी सर्वाप, तुक्का मुखी, तुक्का चित्ती आहे; म्हणून तुला त्याप्रमाणे चालता येईल.

१५ पाहा, जीवन व मरण, हानि व लाभ ही आज मी तुक्कपुढे टेविली आहेत; १६ मी तुला आज्ञा करीत आहें की तू आपला देव परमेश्वर याजवर प्रेम कर, त्याच्या मार्गानी जाल आणि त्याच्या आज्ञा, विधि व नियम ही पाळ, म्हणजे तू जिवंत राहून बहुशुणित होक्षील आणि ज्या देशाचे वतन कल्ल घेण्यास तू जात आहेस तेथे तुक्का देव परमेश्वर तुझे कल्याण करील; १७ पण तुम्हे मन फिरून तू ऐकले नाही आणि बहूकून अन्य देशांचे भजनपूजन केले,

१५

१८ तर मी तुला आज बजावून सांगतो की तुक्का खात्रीने नाशा होईल; यादेन उत्तरून जो देश तू वतन कल्ल घेण्यास जात आहेस तेथे तू चिरकाळ राहणार नाहीस, १९ आकाश आणि पूर्वी यांस साझी ठेवून आज मी तुम्हांस सांगतो की जीवन आणि मरण, आशीर्वाद आणि शाप हीं तुक्कपुढे टेविली आहेत; तू जीवन निवळून घे म्हणजे तू व तुक्का वंश जीवंत राहील; २० आपल्या देव परमेश्वर याजवर प्रेम कर, त्याची वाणी ऐक व त्यास धरून राहा, कारण त्यांतच तुझे जीवन आहे, त्यांतच तुझी आयुर्वृद्धि आहे; असे केल्याने जो देश देण्याविषयी परमेश्वराने तुझे पूर्वज अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांशी आणभांक केली त्यांत तुझी वस्ती होईल.

१ मोशाने जाऊन सर्व इस्त्राएल लोकांस हीं ३ १ वचने सांगितलीं. २ तो त्यांस म्हणाला, मी आज एकरोनीस वर्षांचा ज्ञाले आहें; आतां माझे येंगेजांने संपले; कारण परमेश्वराने मला सांगितले आहे की तुला यादेनपलीकडे जावयाचे नाही. ३ तुक्का देव परमेश्वर हा तुक्कापुढे चक्कून पलीकडे जाईल; तुक्कापुढून त्या राष्ट्रांचा निःपात करील, आणि तू त्यांच्या देशाचा ताबा घेशील; आणि परमेश्वराने पूर्वी सांगितल्याप्रमाणे यहेश्वरा तुक्कापुढे चालेल. ४ परमेश्वरानं अमोऽन्याचे राजे सीहोन आणि ओग यांचा व त्यांच्या देशाचा विव्यंस केला तसाच या सर्व राष्ट्रांचाहि तो करील. ५ परमेश्वर त्यांस तुमच्या हाती देईल तेव्हां मी तुम्हांस दिलेल्या आज्ञाप्रमाणे त्या राष्ट्रांचे करा. ६ खंबीर हो, हिंमत धर, त्यांस मिळं नको, त्यांस धावूं नको; कारण तुक्काबोरव चालणारा तुक्का देव परमेश्वर आहे; तो तुला दगा देणार नाही, सोहून जाणार नाही. ७ मग मोशाने यहेश्वरास बोलावून आपला सर्व इस्त्राएल लोकांदेशत सांगितले: खंबीर हो, हिंमत धर, कारण जो देता देण्याची आणभांक परमेश्वराने यांच्या पूर्वजांची केली होती त्यांत तू या लोकांबोरव आशील आणि तो यांस वतन कल्ल देशील. ८ तुक्का-

पुढे चाल्यारा परमेश्वर आहे, तो तुजवरोवर राहील, तो तुझ दगा देणार नाही, सोहून जागार नाही; मिळं नको, धीर सोहून नको.

९ मग मोशाने हें धर्मशास्त्र लिहून परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे लेवीय यांत्रं आणि इश्वाएळ लोकांचे सगळे बडील जन यांच्या स्वाधीन केले.

१० तेव्हा मोशाने त्यांस आज्ञा केली की दर सात वर्षांच्या अखेरीस म्हणजे मुक्तातेच्या वर्षी, मंडपांच्या सणाच्या वेळी, ११ जे स्थळ तुक्का देव परमेश्वर निवहून घेईल तेथें सर्व इश्वाएळ लोक हजर होतील तेव्हा हें धर्मशास्त्र वाचून दासीव. १२ त्यांचे पुरुष, खिया, वालके अथवा तुक्क्या वेशीच्या आंत राहणारे परदेशीय या सर्व लोकांस जमवावे म्हणजे ते तें श्रवण कळून चिकतील आणि तुमचा देव परमेश्वर याचे ते भय धरितील आणि या धर्मशास्त्रांतील सर्व बचने मान्य कळून पाळितील; १३ त्यांच्या मुलंबालांना ही बचने अलक नाहीत, ती ही ऐकतील; आणि यावेळे उत्तरून जो देश तुम्ही बतन कळून घेणार आहो त्यांत जेवर तुमचे जीवन असेल तोवर तुमचा देव परमेश्वर याचे भय धरप्पास ती शिकतील.

१४ मग परमेश्वराने मोशाल सांगितले की तुक्का अंतकाळ समीप आला आहे तर यहोश्वास बोलवा; आणि तुम्ही दोधे दर्शनमंडपांत हजर व्या म्हणजे भी त्यास ताकीद देईल. मग मोशे व यहोश्वा दर्शन-मंडपात हजर झाले. १५ तेव्हा परमेश्वर त्या तंबूत मेघस्तंभाच्या ठारीं प्रगट झाला; हा मेघस्तंभ तंबूतच्या दारी उमा राहिला. १६ तेव्हा परमेश्वर मोशाला म्हणाला, पाहा, तू जाळन स्वपितरांवरोवर निषेचील; हे लोक फितूर होतील, आणि ज्या लोकांमध्ये हे जाळन राहणार आहेत त्यांच्या देशांतील अन्य देवांच्या मार्गे हे व्यापिचारी तुदीने लगातील व माझा त्याग कळून भी त्यांजीं केलेला करार मोडितील. १७ त्या समर्पी त्यांवर माझा कोप भडकेल, भी त्यांचा त्याग कळून त्यांपासून आपले मुख लपवील; त्यांचा फडशा उडेल व त्यांवर बहुत विपत्ति व कलेक-

ओडवतील तेव्हा ते म्हणतील आमचा देव आमच्या-मध्ये नाही म्हणून या सर्व विपत्ति आज्ञावर घेऊन पहल्या आहेत ना? १८ ते अन्य देवांकडे बळल्याने त्यांच्या हातल पातक होईल त्या समर्थी भी आपले मुख त्यांपासून लपवील. १९ शाकरितां तुम्ही हें गीत आतां लिहून थ्या, हें इश्वाएळ लोकांस शिकवा, त्यांच्या मुखी हें वाला, म्हणजे हें त्यांच्याविष्ट माझ्या-साठी साक्ष देईल. २० ज्यात दुधामधावे प्रवाह वाहत आहेत असा देश देशाची आणभाक भी त्यांच्या पूर्वजांची केली होती त्यांत मी त्यांस नेऊन पोहंचविल्यावर ते पोटमर खाळून माजतील, आणि मग ते अन्य देवांकडे बळून त्यांची उपासना करू लागतील आणि मला उच्छ भानून माझा करार मोडितील. २१ त्यांच्यावर उच्छ उंचल संकटे व अरिष्टे आली म्हणजे हें गीत त्यांना साक्षीदास्तल होईल; कारण ते त्यांच्या वैशाजीच्या मुखी सदेदित राहील; ज्या देशांत त्यांस घेऊन नेऊन पोहंचविले नाही तोंच त्यांच्या काय काय कळून चालल्या आहेत हें भी जाणून आहे. २२ मोशाने त्याच दिवशी हें गीत लिहून काढिले व इश्वाएळ लोकांस शिकविले. २३ मग त्यांने नूनाचा पुत्र यहोश्वा यास आज्ञा केली भी खंवीर हो, हिमत धर, कारण जो देश भी इश्वाएळ लोकांस शपथपूर्वक देंक केला आहे त्यांत तुला त्यांस घेऊन जावयावे आहे; भी तुम्हावरोवर धरेल.

२४ मोशाने या नियमशास्त्राचीं बचने पुस्तकात सांवंत लिहून संपर्किली २५ तेव्हा त्यांने परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे लेवी यांस आज्ञा केली की २६ नियमशास्त्राचा हा ग्रंथ तुमचा देव परमेश्वर याच्या कराराच्या कोशाजवळ नेऊन ठेवा म्हणजे तो तेथे तुजविष्ट साक्षीदार होऊन राहील. २७ तुम्हा बळखोरपणा आणि तुम्हा मानेचा ताडी भी जाणून आहे; पाहा, भी आजपर्यंत तुमच्यावरोवर जीवंत असांना तुम्ही परमेश्वराविष्ट वंड करावयास उकलं नाही, तर भी भेल्यावर किती तरी कराल! २८ तर

आता आपल्या वंशाचे सर्व दृढील जन आणि आपले सरदार यांस माझ्याजवळ जमवा म्हणजे मी आकाश व पृथ्वी यांस साझी ठेवून त्यांच्या काळांवर ही वचने घालीन. २९ कारण मला ठाळक आहे की मी भेळ्यावर तुम्ही अगदी विघडून जाल; ज्या मार्गाने तुझांस चालप्पाविषयी मी आळा केली आहे तो तुम्ही सोहून द्याल व पुढील काळी परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशी कर्मे कराल आणि आपल्या हातांनी केलेल्या वस्तुंची पूजा करून त्याचा राग चेतवाल तेव्हां तुम्हांवर अरिष्ट घेण्यासाठी

३० मग मोशाने इत्याएल लोकांन्या सर्व मंडवीस आ गीताचे सर्व अनुष्ठान इतिपर्वत ऐकविले :

१ हे आकाशा, काळ दे, मी बोलता आहे;

३२ पृथ्वी माझ्या तोंडचे कल्द ऐको;
२ पर्जन्याप्रमाणे माझ्या बोवाची वृष्टि होवो,
माझे भाषण दंडिवरप्रमाणे ठिको;

हिरव्यागर गवतावर जशा पावसाच्या सरी;
हिरवलीवर जशी वृष्टि तसेहैं बधों;
३ मी परमेश्वराच्या प्रामाळी घोषणा करीन;
आमच्या देवाचा महिमा वर्ण.

४ तो दुर्ग आहे; त्याची कृति अव्यंग आहे;
त्याचे सर्व मार्ग न्यायाचे आहेत;
तो सत्य देव आहे, त्याच्या ठारी अधर्म-नाही,
तो न्यायी व सरक आहे.

५ हे विष्वले आहेत, हे त्याचे पुत्र नव्हत;
हा असा त्यांचा दोष आहे;
ही प्रजा हेकट व कटिल आहे.

६ अहो मूढ व निर्वुदि लोकहो,
तुम्ही परमेश्वराचे उपकार असे फेडतां काय ?
ज्यानें तुला केले तोच तुक्का पिटा ना ?
त्यांवेळ नवा दिनांग केले त खागीलें

७ पुरातन कलाकारों द्विसांसे समरण कर,
किंवा यिज्ञांसी वै आवांत आण;
आपल्या बागवतां विचार, तो तुला लिवेदन करील;
आपल्या वडील जन्मांस विचारः ते तुला सांगितील.

८ जेव्हां परात्पराने एकेका राष्ट्रास त्याचे त्याचे बतन
वाढून दिले,

जेव्हां त्यांने मानवांस निरनिराळे दसविले,
तेव्हां त्यांने इश्वाएल लोकांच्या संख्येप्रमाणे
राष्ट्रांच्या सीमा आंखून दिल्या.

९ कारण परमेश्वराचे लोक हात्या त्यांचा आंटा, याकोब हा त्यांचा नेमिलेला वतनभाग.

० तो ल्यांस अरप्प्यांत,

शून्य व धोर-अशा मरुभूमीत आढळला;
त्यानें त्याच्या आसपास राहुन त्याची निगा केली,
डोळ्याच्या बाहुलीप्रभागे त्यांवें रक्षण केले;

११ गरुड-पक्षीण आपले कोटे हालविते.

आपल्या पिलांच्यावर तळपत असते,
स्थाप्रभारे त्यानें आपले पंख पसरून
त्यास घेतले. आपल्या परांबर वाहिले:

१२ परमेश्वरच त्याचा अनन्य नेता क्षाला, त्याजवरोबर कोणी अन्य दैवत नव्हते

१ इत्यानें त्यास पृथ्वीवरील उंच उंच स्थानांवस्तु
मिरवीत नेले,

त्यानें शेताचा उपज खाली;
त्यानें त्यास खडकांतील मध
आणि गारगोटीच्या खडकांतील तेल चाटविले;

१४ गर्हांचे लोणी, मेंढऱ्यांचे दूध
कोकरांची चरवी.

वाशानन्दे एडके व बकरे,
उत्तम गव्हांचें सत्त्व,
ही ल्यास दिलीः

गांधीरसाची मंदिरा तं प्यालासः

१५ पण अश्वल पट्ट होकल जाता आहं लघलः

तूं धृष्टपुष्ट शास्त्रास, तूं माजलास, तुला माज चडला;
तेव्हां त्याने आपत्या निर्माणकर्त्या देवाचा त्यास
केल.

आपल्या तार्खण्यास त्यानें तुच्छ मानिले.

१६ त्यांनी अन्य देवांच्या मार्गे लगून स्वास हिंद्येस पेटविले.

अमंगल कृत्ये कल्पन त्याचा राग चेतविल.
१७ त्यांच्या ठारी देवपण नाही अशा भूतांस त्यांनी
बलि अरिष्ठे,

जे अलीकडे नवीन निघाले आहेत,
व यांचे भय तुमचे पुर्वज धरीत न वळते,
अशा अपरिचित देवांसः त्यांनी बलि अरिष्ठे;

१८ ज्या स्वडकाने तुला जन्म दिला त्याजकडे तं
दुर्लक्ष केले आहे,

तुम्हासाठी प्रसवकष्ट सोसणाऱ्या देवास तु विसरला
आहेस,

१९ हे पाहून परमेश्वराला त्यांचा बीठ आला,
कारण त्यांचे पुत्र व कन्या यांनी त्याचा राग
चेतविल.

२० तो हणाला, मी त्यजिपासून आयिल मुख खूरवीन,
त्यांचा अंत कसा काय होतो तें मी पाहील;
कारण ही कुटिल प्रजा आहे जिचा भरंवसा नाही अशी ही मंडळी आहे.

२१ ज्यान्यांत देवपण नाही त्यांच्यामारे लागून त्यांनी
मला ईर्ष्येस पेटविले,

खोद्यानाऱ्या वस्तुन्या नादी लागून त्यांची मला
चिढविले; मणून यांचे राष्ट्र नव्हे;
अशांच्या योगे मी त्यांस ईर्ष्येस पेटवीन,
एका मूढ राष्ट्राऱ्या योगे त्यांस चिढवीन.

२२ कारण माझा कोशिम प्रदीप आला आहे,
अयोलोकच्या तव्यापत त्याने पेट घेतला आहे,
त्याने पृथ्वी व तिजवरला उपज भस्म कल्प टाकिला
आहे,

डोंगराचे पायथे देलील तो जाळून टाकीत आहे.

२३ मी त्यांजवर अरिष्ठांचे डोंगर कोसळवीन;
मी त्यांजवर आपले सर्व वाण सोडीन;

२४ ते क्षुधेन क्षीण होतील,
प्रसर तापाने व दुर्धर प्रलयाने ते भ्रस्त होतील;

श्वापनांचे दांत आणि जमिनीशुरा सरपटाऱ्या
सर्पांचे विष त्यांजवर भाऊवील.

२५ बाहेर तरवार व धरात दहशत

का सांत्रे प्राण हरण करितील;
मग तो कुमार असो की कुमारी असो,
तान्हे बालक असो की मिळत्या केसांचा म्हातारा
असो.

२६ मी मनांस म्हणालो की त्यांची दूरवा पांगापांग
करावी,

मानांतरूल त्यांची अकवणच बुजवाली;

२७ वण शकुंतला विजवाप्यास मी भ्यालो,
त्यांच्या विरोधांनी याचा अस्तराच वर्द्ध केला
असता,

ते म्हणाले असते की यामच्याच दातांने वर्षत्व
भासले आहे,

असी हे सगळे पर्याप्तांने भासले नव्हे.

२८ हे लोक बेअकल आहेत, तर
त्यांच्यांत सदृश मुलीक नाही.

२९ हे शहाणे असते तर यांना हे सहजते,
अपला अडेर परिणाम बांस कळता.

३० यांच्या दुर्दीने याचा निकल केला नसता,
परमेश्वराने यांस परकीयांच्या हाती दिले नसते,

तर एकाने सहजाची पाठ पुरवाली,
दोघांनी दशसहस्रांस पल्लवावे,

हे कसे घडून आहें असते?

३१ त्याचा दुर्दी आमच्या दुर्गासारखा नाही,
हे आमचे शारुह जाणून आहेत.

३२ त्यांची दाक्षात्या सदोमाच्या द्रष्टव्यातेपासून
निघाली आहे,

ती गमोरेच्या मल्यांतली आहे,
त्यांची द्रष्टव्य विषमय आहेत,

त्यांचे घोस कहू आहेत.

३३ त्यांचा दाक्षात्या सर्पांचे विष,
भुजंगांचे जालीम गरठ आहे.

३४ ही गोष माझा मनांस सोळवलेली जाही काय?
माझ्या भांडारात ती मोहवेंद घेणेवी नाही काय?

३५ सूड घेणे व उसाने फेडके हे भजवले आहे,
त्याने याम घसरतील तेन्हांने घेले.

- करण त्यांच्या विपरीता दिक्षा बदल आला आहे,
त्यांजवर ओढवणारे प्रसंग कीघ येत आहेत.
- ३६ करण त्यांचा आश्रय तुटला आहे,
बदल किंवा मुक्त असा कोणी उरला नाही,
असे परमेश्वर पाहील तेव्हा तो अपल्या लोकांचा
न्याय करील,
- त्याला आपल्या सेवकांचा कळवळ येईल.
- ३७ मग तो मृणेल, त्यांचे देव कोठे अहेत ?
उपावर त्यांनी भिस्त ठेविली तो त्यांचा दुर्ग कोठे आहे ?
- ३८ त्यांच्या यशांतली वपा खाणारे
त्यांच्या पेरवणांतला द्राक्षरस पिणारे देव कोठे
आहेत ?
- आतां त्यांनी उडून तुमचे साहाय्य कराऱें,
तुम्हांस आपल्या छेयेस घावें.
- ३९ तर पाहा, मी, मीच तो आहे,
मजपरता दुसरा कोणी देव नाहीं;
प्राणहृषे कृ प्राणहृषे जरुरारा,
घाय करणारा व घाय जरा करणारा मीच आहे;
- ४० मी आपला बाहु आकाशाकडे उभारून मृणतों,
माझ्या हातून सोडविणारा कोणी नाहीं.
- ४१ मी आपली चमकणारी तरवार पाजविली,
आपला हात न्यायाला चातला;
तर मी आपल्या विरोध्यांचा सूड घेईल,
माझ्या वैचांचं उसने केढील.
- ४२ मी आपले बाण रक्फजून तर्त कीन,
माझी तरवार मांस भशील;
वधलेलांचं व पाढाव केलेलांचं,
शातूंच्या केलाल मस्तकांचं हे रक्त.
- ४३ राट्यांनो, त्यांच्या प्रजेचा जगजयकार करा;
करण तो आपल्या सेवकांच्या रक्फगताचा बदला
घेईल,
तो आपल्या वैचांचा सूड घेईल,
तो आपला देश व आपली प्रजा यांच्या पातेकांचे
कातम घोडाडा.

४४ या स्तोत्राचे सर्व शब्द मोशाने नूनाचा पुत्र
यहोशवा यास बरोबर घेऊन लोकांस ऐकविले.
४५ याप्रमाणे मोशाने ही सर्व वचने इस्लाएल लोकांस
सांगप्पांचे संपविले; ४६ मग तो त्यांस इस्लाला, ज्या
गोष्टी आज मी तुम्हांस बजावून सांगत आहे त्यांकडे
लक्ष था; या नियमशासांतील सर्व गोष्टी माझ्य करून
पालाव्या अशी आज्ञा तुम्ही आपल्या मुलंस करा.
४७ हे कांही तुम्हांला निरर्थक नाहीं; हे केवळ तुमचे
जीवन होय, याच्याच योगे तुम्ही यांदेन उत्तरून
ज्या देशाचा तावा घेणार आहो तेथे घिरकाळ राहास.

४८ मग त्याच दिवशी परमेश्वराने मोशाला सांचितले,
४९ मवाब देशात गरीहोसमर अबारीम पर्वतांचे
नवो मृणन शिखर आहे त्यावर चढ, आणि जो कनान
देश मी इस्लाएल लोकांस वताने करून देत आहे त्याचे
तेथून अवलोकन कर; ५० तुझा भाऊ अहोरे न हा
होर डोंगरावर मल्ल स्वजनांस जाऊन मिळाला, तसाच
दूही या डोंगरावर चढून जाऊन तेथे मरकाली आणि
स्वजनांस जाऊन मिळशील; ५१ यांचे कारण हेच
की सीन रानांत कादेशच्या मरीचा नामक ज्ञानजवळ
तुम्ही दोघांनी इस्लाएल लोकांदेवत माझा अपराध
केला व त्यांच्यासमोर मला पवित्र मानिले नाही.
५२ तामुळे जो देश मी इस्लाएल लोकांस देत
आहे तो तं डोल्यांनी पाहशील, पण तुम्ही तेथे
जाणे होणार नाही.

१ देवभक्त मोशे यांने आपल्या मरणा-
३३ पूर्वी इस्लाएल लोकांस आशीर्वाद दिला तौ हा:
२ तो मृणाला,
परमेश्वर सीनायडून आला,
सेईरावरून त्यांजवर उदय पावला;
पारान पर्वतावरून तो प्रकाशला,
३४ लक्ष्मीविष्णु पवित्र गणेशमधून तो आला;
त्यांच्या उजव्या हाताकडून अभिज्ञाला निघाली.
३ तो सर्व लोकांवर प्रेम करितो;
त्यांचे सर्व पवित्र जन तुझ्या हाती आहेत;
ते तुझ्या पायांशी बसले आहेत;

- ते तुम्ही वचने प्रहण करितात.
 ४ मोशाने आम्हांस नियमशाळ शिल्हन दिले,
 ते याकोचाच्या मंडळीचे वतन होय.
 ५ लोकवायक जया झाले,
 इस्काएलाचे वंशज एकवटले,
 तेव्हापासून तो यशुरुनाच्या राजासनावर आस्त
 झाला.
 ६ रुद्रेन जीवंत रहो, तो मत्यु न पावो;
 पण त्याचे लोक योजके असोत.
 ७ यद्युदास आशीर्वाद दिला ते हा :
 हे परमेश्वरा, यद्युदाचे म्हणणे ऐक,
 त्यास त्याच्या लोकांमध्ये परत आण;
 मासाठी तो आपल्या हातांनी अगडला;
 त्याच्या शशुभिरुद्ध त्याका सद्गुरुव्य हो.
 ८ मा लेघ्याविषयी तो म्हणाला,
 हुषे उरीम व धुम्मीम तुश्या भक्तापासी राहेता,
 त्यास तुं मस्सा एयो पारखिले,
 मरीचाच्या जन्माजवळ तूं त्याशी झुंजलास;
 ९ तो आपल्या मातापितरांविषयी म्हणाला,
 यी त्यांस जाणत नाही;
 त्यांने आपणे भाऊबंद ओळखिले नाहीत,
 त्यांने प्रत्यक्ष आपल्या उप्रांची ओळख ठेविली नाही;
 पण त्यांने तुक्ता शब्द मानिला आणि तुक्ता करार
 पाविला.
 १० ते याकोचास तुक्त्या अनुज्ञा,
 इस्काएलास तुम्हे नियमशाळ शिकवितील;
 ते तुला धुमाचा सुवास अर्पितील,
 तुक्त्या वेदीवर निःशेष होमवलि अर्पितील.
 ११ हे परमेश्वरा, त्याच्या भालमत्तेस वरकत दे,
 त्याचे विरोधी आणि त्याचे शत्रु यांची कमर
 अशी मोळ कीं
 ते पुनः उठावाचे नाहीत.
 १२ मग तो बन्यासिनाविषयी म्हणाला,
 परमेश्वराचा तो प्रियंजन आहे,

- त्याच्यापासी तो निर्भय वास करील;
 परमेश्वर दिवसभर त्याजवर छाया करील,
 तो त्याच्या संक्षेपदेशी रहील.
 १३ मग योसेफाविषयी तो म्हणाला,
 परमेश्वर त्याच्या देशास पुढील बाबतीत वरकत
 देवो;
 आकाशाचे अमूल्य पदार्थ व दृष्टिवर,
 खाली पसरलेला महासागर,
 १४ सूर्योपासून उद्भवणारे अमूल्य पदार्थ,
 चंद्रापासून उपजणारे बहुमोल पदार्थ,
 १५ प्राचीन गिरीवरील उत्तम वस्तु,
 सनातन डोंगरांवरील अमूल्य पदार्थ,
 १६ पृथ्वीवरील व तिच्या महामूर उत्पन्नांतील बहु-
 मोल पदार्थ,
 जो कुडपांत प्रगट झाला होता त्याची प्रसव्रता;
 यांचा आशीर्वाद योसेफाच्या मान्यावर येवो,
 जो आपल्या बंधुव्यांचे ब्रेष्ट्रां पांखला होता
 त्याच्या माध्यावर तो येवो.
 १७ त्याचा प्रथम वत्स प्रतापी आहे;
 त्याची शुंगे गव्याचीच शुंगे होत;
 त्यांनी तो देशोदेशीच्या लोकांस,
 पृथ्वीच्या दिंसांस हुंदडील;
 एफहमाचे ते लाखो, मनस्याचे ते हजारो आहेत.
 १८ जबुलाविषयी तो म्हणाला,
 हे जबुलना, तुं बाहेर जाशील तेथें आनंद कर;
 हे इस्तालारा, तुं आपल्या देशांत आनंद कर.
 १९ ते देशोदेशीच्या लोकांस डोंगरावर बोलवितील;
 ते तेथें धर्मशीलतेनें यश करितील.
 कारण ते समुद्रांताले धन आणि वाक्षंतले गुप्तनिधि
 काढून घेतील.
 २० मग गादाविषयी तो म्हणाला,
 गादाचा विस्तार करणारा तो धन्य;
 तो सिंहासिरसाला बसतो,
 तो बाहु व साधा विदरितो.
 २१ त्यांने वतनाचा पहिला हिस्सा पाहून घेतला,

सरदरांसं योग्य असा वांटा तेचे राष्ट्रन ठेविला
होता;

त्यानें लोकानायकांबोरोबर येऊन,
इस्साएल लोकांसह परमेश्वराचा न्याय व त्याच्या
अनुज्ञा बजाविल्या.

- २२ मग दानाविषयी तो म्हणाला,
दान हा सिंहाचा पेटा आहे,
त्यानें बाजानांतल उडी मारिली आहे.
२३ आणि नफतालीविषयी तो म्हणाला,
हे नफताली, जो तूं परमेश्वराच्या प्रसादानें तुम्हा
व त्याच्या वरदानानें पूर्ण;
तो तूं समुद्र व दक्षिण देव यांचे वतन पाव.

- २४ मग आशेराविषयी तो म्हणाला,
इतर पुत्रांहून आशेर धन्य असो,
तो आपल्या बांधवांस प्रिय होवो,
त्यांचे पाऊल तेलंतु बुडो.
२५ तुझे अद्भुत लोखंडाचे व पितळेचे असोत;

तुझे वय वाढत असता तुझे सामर्थ्य कायम राहो.

- २६ हे यशूरुना, देवासमान कोणी नाहीं,
तो तुस्या साहाय्यार्थी मेघमंडलावर आरूढ होऊन
आपल्या प्रसादानें आकाशांपंथानें धाव हेतो.

- २७ अनादि देव तुझे निजघाम आहे,
सनातन बांधूचा तुला आधार आहे;
त्याने शक्रुस तुस्यापुढीन हाकून दिले
व मठटले, त्याचा विवेस कर.

- २८ त्याकरिता इस्साएल निर्भय वसत आहे,
अभ व द्वाक्षारस गांनी समुद्र अशा प्रदेशी केवळ
याकेवाचा निर्झर उफक्को;

आणि त्याजवरल्या आकाशांतील दर्हिवराचा
त्याजवर वर्षांव होतो.

- २९ हे इस्साएला, तूं धन्य आहेस;
परमेश्वरानें उद्दरिलेल्या प्रजे, तुजसमान कोण आहे ?
तो तुस्या साहाय्याची ढाल आहे,
तुस्या प्रतापाची तरवार आहे.

त्यामुळे तुझे शत्रु तुला झरण येतील;
तूं त्यांची उच्चस्थाने पादाकांत करिसील.

१ मग मोशे मवावाच्या सपाटीचरून यरीहो-

- ३४** समोरत्या पिसगा पर्वताच्या नदो नामक
गिलाद प्रदेश, २ नफतालीचा सर्व प्रदेश, एफाइमाचा
व मनद्याचा सर्व प्रदेश आणि पश्चिम सुमुद्रापर्यंतचा
यद्याचा सर्व प्रदेश, ३ आणि दक्षिण प्रदेश आणि
सोअरापर्यंतचा तळ्वट म्हणजे खजूरीचे नगर, यरीहोचे
मैदान ही सर्व परमेश्वरानें त्यास दाखविली. ४ मग
परमेश्वर त्यास म्हणाला, ज्या देशाविषयी मी अब्राहाम,
इसहाक व याकोब यांच्याशी आणभाक केली होती की
तो मी तुस्या वंशजांस देईन, तो प्रदेश हाच; मी तो
तुला प्रत्यक्ष दाखविला आहे, पण नदी उत्तरून तुला
तेचे जावावाचे नाही. ५ परमेश्वरानें सांगितल्याप्रमाणे
त्याचा सेवक मोशे तेचे मवाव देशी मरण पावला;
६ आणि त्यानें त्यास मवाव देशांतील बेथ-पौरासमोर
एका खो-न्यांत मूळमाती दिली; परंतु त्याच्या कवरेविषयी
आजवर कोणारहि माहिती नाही. ७ मोशे मत्युसमर्थी
एकेशेवीस वर्षीचा होतो; तरी त्याची दृष्टि मंद झाली
नव्हती व त्यांची प्रकृति क्षीण झाली नव्हती. ८ इस्साएल
लोकांनी मवावाच्या मैदानांत मोशासाठी तीस दिवस
शोक केला; येंगेप्रमाणे मोशावहून सुतक धरून विलाप
करण्याचे दिवस संपले. ९ नूनाचा पुत्र यहोशवा याच्या
ठारी बुदीची पूर्ण प्रेणा झाली होती; कारण मोशाने
त्याजवर आपले हात ठेविले होते; परमेश्वरानें मोशाला
सांगितल्याप्रमाणे इस्साएल लोक त्याच्या आऱेत राहून
वर्तू लागले. १० परमेश्वरापाशी समोरासमोर भाषण
करणारा मोशासमान तुसरा कोणी संदेश इस्सालंत
झाला नाही; ११ परमेश्वरानें त्यास फसो व त्याचे सर्व
सेवक यांजपुढे आणि सर्व भिसर देशांत जी चिन्हांचे व
चमत्कार करण्यास पाठविले त्यांत, १२ आणि त्यानें सर्व
इस्साएल लोकांदेवत जो हस्तप्रसाप व जो दरारा प्रगट
केला त्यांत त्याजसमान कोणी झाला नाही.

यहोशवा

०४०४०४०४००

१ परमेश्वराचा सेवक मोशे याच्या मृत्युनंतर
१ परमेश्वराने मोशाचा मदतनीस नूनाचा पुत्र

यहोशवा यास सांगितले की २ माझा सेवक मोशे मृत्यु पावळा आहे; तर ऊढ, इत्थाएल लोकांस जो देश मी देत आहे त्यांत या सर्व लोकांसांचा यादेन उत्तरून जा. ३ मी मोशाचा सांगितले होतें त्याप्रमाणे या ज्या ठिकाणी तुमचे पाऊल पडेल तें तें तें ठिकाण मी तुम्हांस दिले आहे. ४ रान व हा ल्बानोन पर्वत, महानद फरात येथपर्यंत हिती यांचा सर्व देश व मावळीकडे महासमुद्रापर्यंतचा मुल्लख तुमचा होईल. ५ तुम्हा हयातीत तुझ्यापुढे कोणाचाहि टिकाव लगाणार नाही; जसा मोशाच्याबरोबर मी राहिलो तसाच तुझ्याबरोबर मी राहीन; मी तुला अंतर देणार नाही, तुला टाकणार नाही. ६ संबीर हो, हिंमत धर; कारण जो देश देष्याविषयीं या लोकांच्या वाढविलांस मी आणभाक केली आहे तो तू यांस बतन करून देशील. ७ मात्र तू संबीर हो व हिंमत धर आणि माझा सेवक मोशे यांने तुला दिलेले नियमशाळ सगळे मान्य करून पाळ; तें सोडून उजवीडीवीकडे जाऊन को, म्हणजे तू जाशीन तिकडे तुला यशःप्राप्ति घडेल. ८ नियमशाळाचा हा ग्रंथ तुम्हा मुखांतल कदापि ठऱ्यांने; त्यांत जें कांही लिहिले आहे तें तू मान्य करून पाळावें, म्हणजे तुझा मार्ग मुखाचा होऊन तुला यशःप्राप्ति घडेल. ९ मी तुला आज्ञा केली आहे ना? संबीर हो, हिंमत धर, खिंक नको, घावऱ्यांन नको; तू जाशील तिकडे तुम्हा देव परमेश्वर उजबरोबर असणार.

१० मग यहोशवाने लोकांच्या अमलदारांस अशी आज्ञा केली की ११ छावणीत चोहोकडे फिरून लोकांस असा हुक्म करा की, आपली भोजनसमझी तथार करा; कारण तुमचा देव परमेश्वर जो देश तुम्हांस बतन

करून देत आहे त्याचा तावा घेण्यासाठी तीन दिवसांच्या अंत ही यादेन उत्तरून तुम्हांस जावयावें आहे.

१२ मग यहोशवाने रजबेनी, गादी व मनश्शाचा अर्था वंश यांस मट्टले, १३ परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने तुम्हांस आज्ञा दिली होती तिचें स्मरण करा; त्यांने तुम्हांस सांगितले होतें की तुमचा देव परमेश्वर तुम्हांस आराम देत आहे व हा देश तुम्हांस देणार आहे. १४ तुमच्या खिल्या, मुलेबांडे आणि जनावरै यांनीं या यादेनेच्या पूर्वेकडील जो देश मोशांने तुम्हांस दिला आहे त्या देशांतच राहावें; पण तुम्हीं सर्व योद्धांशीं सशस्त्र होऊन आपल्या बांधवांच्या पुढे कूच करून नदी-पलीकडे जावें आणि त्यांस कुमक करावी. १५ तुम्हांस आराम दिला आहे तसा आराम परमेश्वर तुमच्या बांधवांस देईल आणि तुमचा देव परमेश्वर यांने त्यांस दिलेल्या देशाचा ते तावा घेतील तेव्हां परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने यादेनेच्या अलीकडे; उगवतीकडे जो देश तुम्हांस दिला आहे त्या तुमच्या बतनाच्या देशी परत येऊन त्याचा तावा तुम्हीं प्यावा. १६ तेव्हां ते सर्व यहोशवास म्हणाले, जें कांही करप्याची तू आम्हांस आज्ञा देत आहेस तें आम्ही करू आणि तू आम्हांस पाठविशील तिकडे आम्ही जाऊ. १७ जसे आम्ही सर्व बाबतीत मोशावें एकत होतों तसेच आम्ही तुम्हेहि ऐकूऱ; मात्र तुझा देव परमेश्वर मोशाच्याबरोबर होता तसाच तुझ्याबरोबर असो. १८ तुम्हा आज्ञेच्या विस्तृद जो कोणी वर्तेल व तुम्हा सर्व आज्ञावचनांचा अवमान करील, त्याला मरणदंड करप्यांत यावा; तू मात्र संबीर हो, हिंमत धर.

१ नूनाचा पुत्र यहोशवा यांने गुप्तपणे दून हेर २ चिंदीम येथून पाठविले; त्यांने त्यांस सांगितले की जा आणि तो देश व याही ही हेस्तून या. ते गेले आणि रहाव नामक वेशेच्या धरी उत्तरले. २ मग कोणी

यरीहोच्चा राजास संगितले कीं आज रत्रीं कांहीं
 इक्ष्वाएल लोक आमच्या देशाचा भेद काढ्यास येथे
 आले आहेत. ३ तेव्हा यरीहोच्चा राजाने रहावेस
 सांगून पाठविले कीं जे पुरुष तुजकडे येऊन तुक्का
 घरीं उतरले आहेत त्यांस बाहेर काढ; कारण सांच्या
 देशाचा भेद काढ्यास ते आले आहेत. ४ त्या दोन्ही
 पुरुषांस लपवून ती छी महणाली, मजकडे कोणी
 पुरुष आले होते खरे, पण ते कोठले हें मला ठाऊक
 नाही; ५ अंधार पडल्यावर वेस लावून घेण्याच्या वेळी
 ते निघून गेले; ते कोठे गेले तें तें मला ठाऊक नाही;
 तुम्ही त्वरेने त्यांचा पाठलाग करा म्हणजे त्यांस
 गांडाल. ६ तिने त्या माणसांस धाव्यावर नेऊन
 तेथें जवसाची ताठे पसरली होती त्यांत लपवून
 टेवळे होतें. ७ ते पुरुष त्यांचा शोध करीत
 यादेनेच्या बाटेने उतारापर्यंत गेले; त्यांचा पाठलाग
 करणारे गांवाबाहेर पडतांच वेस लावून घेण्यांत आली.
 ८ इकडे ते हेर झोपीं जाप्यापूर्वीं ती छी त्यांजकडे
 धाव्यावर गेली, ९ आणि त्यांस महणाली, परमेश्वराने
 हा देश तुम्हांस दिला आहे, आमच्या लोकांस तुमच्या-
 मुळे दहशत पडली आहे, आणि देशांतील सर्व
 रहिवास्थांनी तुमच्यामुळे गळण उडाली आहे हें मला
 ठाऊक आहे. १० कारण तुम्ही मिसर देशांतून निवालां
 तेव्हा तुम्हांपूढे परमेश्वराने तांबव्या समुद्रांवै पाणी
 आठविले; आणि यादेनेपलीकडे राहणारे अमोळांचे
 दोन राजे सीहोन व ओग यांचा तुम्हीं संहार केला हें
 आमच्या कानीं आले आहे. ११ हें ऐकलांच आमच्या
 काळजांचे पाणीपाणी झाले, तुमच्यामुळे कोणाच्या
 जिवांत जीव राहिला नाही; कारण तुमचा देव परमेश्वर
 हा वर आकांदत व खालीं पृथ्वीवर देव आहे. १२ मीं
 तुमच्यावर दया केली आहे, यास्तव आतां मजरीं परमेश्वराच्या
 नामाने आणभाक कर कीं आर्हीहि तुक्का
 बापाच्या धराण्यावर दया कळू; आणि याबद्दल मला
 खात्रीलायक खण द्या; १३ आणि आर्ही तुक्की मातापितरे,
 बंधुभिंबीं आणि तम्हां सर्वांचे यांचा बचाव करू आणि
 व्याहा सर्वांचे प्राण शृत्यूपासून बांचवू असी माझ्याशी

आणभाक करा. १४ तेव्हा त्या पुरुषांनी तिला म्हटले,
 तुम्ही कोणी ही आपली गोष बाहेर फोडिली नाही तर
 तुमच्या प्राणांसाठी आर्ही आमचे प्राण देऊ; आणि परमे-
 श्व आमहांस हा देश देईल तेव्हा आर्ही तुक्क्यांची दयेने व
 खरेपणाने वागू. १५ तेव्हां तिने त्यांस खिडकीतून दोराने
 नगरावाहेर उतरिले; कारण तिनेचे घर गांवकुसास लागून होतें;
 तेथें ती राहत असे. १६ तिने त्यांस संगितले की
 तुमचा पाठलाग करणाऱ्यांनी तुम्हांस गांठू नये म्हणून
 तुम्ही त्या डोंगराकडे जाऊन तेथें तीन दिवस लपून
 राहा; तितक्या अवघीत तुमचे पाठलाग करणारे परत-
 तील; मग तुम्ही मार्गस्थ व्हा. १७ ते पुरुष तिला
 म्हणाले, तं आमच्याकडून जी आणभाक करविली
 आहे तिच्यासंवंधाने आमहांस दोष न लागो. १८ पाहा,
 आर्ही या देवी येऊ तेव्हा ज्या खिडकीतून तं
 आमहांस उतरिले तिला हा किरमिजी धागा बांध;
 आणि या तुक्का घरीं आपली मातापितरे, भाऊबंद
 आणि आपल्या पितृकुळांतील इतर सर्व माणसे जमा
 कर. १९ त्या समर्थी कोणी तुक्का धराण्या दरा-
 बाहेर रस्यांत गेला तर त्यांच्या रक्षापाताचा दोष
 त्यांच्याच मार्थी राहील, आमच्याकडे त्याचा दोष
 येणार नाही; धरामच्ये तुक्क्यावरोवर जे राहील
 त्यांच्यावर कोणाचा हात पडला तर त्यांच्या रक्षापाताचा
 दोष आमच्या मार्थी. २० जर का तं ही गोष कोठे
 बाहेर फोडिली तर आमच्याकडून जी आणभाक तं
 करविली आहे तीपासून आर्ही मुक्त होऊ. २१ ती
 महणाली, तुमच्या सांगण्याप्रमाणेच होईल. तिने त्यांस
 निरोप दिल्यावर ते सार्गस्थ झाले; नंतर तिने किरमिजी
 रंगाचा धागा आपल्या खिडकीस बांधिला. २२ ते जाऊन
 डोंगरावर पोहंचले, आणि त्यांचा पाठलाग करणारे
 परतून जात तोंपर्यंत तेथें तीन दिवस राहिले; त्यांचा
 पाठलाग करणाऱ्यांनी वाटें चोहोराडे शोध केला, पण
 ते त्यांस सांपडले नाहीत. २३ मग ते दोषे पुरुष
 पहाड उतरून नूतनाचा पुत्र यहोशवा याजकडे परत
 गेले आणि आपले सगळे वर्तमान त्यांनी त्यांस
 संगितले. २४ ते यहोशवास महणाले, हा सर्व देश

परमेश्वरानें आपल्या हातीं खरोखर दिला आहे; आणली या देशाचे सर्व रहिवासी आपल्यामुळे विरचल्ला-सारखे झाले आहेत.

१ यहोशवा पहाटेस उठला आणि सर्व इशाएल-३ सह शिष्टिमाहून कूच करून यादेनतीरी आल;

ती उत्तरून पलीकडे जाण्यापूर्वी तेथें त्यांनी मुक्काम केला. २ तीन दिवसांनंतर अमलदारांनी आवाणीत फिरूल ३ लोकांस अशी आझा केली की तुमचा देव परमेश्वर याच्या कराराचा कोश लेणीय याजक उचलून नेतांना तुम्ही पाहाल तेव्हां तळ हालवून त्याच्या पाठो-पाठ जा; ४ पण कोशाच्या व तुमच्यामध्ये सुमारे दोन हजार हात भोजून अंतर ठेवा; त्याच्या फार जवळ जालं नका, मृणजे ज्या वाटेने तुम्हांस जावयाचे ती तुम्हांला दिसेल; कारण अद्यापावेतो ल्या वाटेने तुम्ही कथी गेलां नाही. ५ मग यहोशवाने लोकांस सांगितले की शुद्ध व्या, कारण उद्यां परमेश्वर तुमच्यामध्ये अद्युत कृत्ये करणार आहे. ६ नंतर यहोशवाने याजकांस सांगितले की कराराचा कोश उचलून घेऊन लोकांच्या पुढे चला त्याप्रमाणे ते तो घेऊन लोकांच्या पुढे चालले. ७ परमेश्वर यहोशवास महणाला, आज मी सर्व इशाएल लोकांदेस्तत तुम्ही योरवी वाढविष्यास आरंभ करितो, मृणजे मी जसा भोजाच्या बरोबर होतों तसाच तुश्याहि बरोबर आहें हें त्यांस कहून येईल. ८ कराराचा कोश वाहारे याजक यांस अशी आझा कर की जेव्हां तुम्ही यादेनेतील पाण्याच्या कडेशी पोहंचाल तेव्हां यादेनेत उभे राहा.

९ मग यहोशवाने इशाएल लोकांस सांगितले, जवळ घेऊन परमेश्वर तुमचा देव याचे मृणजे ऐका. १० यहोशवा महणाला, जिवंत देव तुमच्यामध्ये आहे, आणि कलानी, हिली, हिल्वी, परिजी, गिरांशी, अमोरी व यवूसी यांस तो तुमच्यापुहून खात्रीने हाळून देईल हें यावरून तुम्हांस कटून येईल. ११ अखिल पृथीचा जो प्रभु त्याच्या कराराचा कोश तुमच्यापुढे यादेनेत प्रवेश करीत आहे. १२ तर आतं इशाएल वंशांतून बारा पुरुष निवडा, प्रत्येक वंशांतून एकएक. १३ अखिल पृथीचा

जो प्रभु परमेश्वर याच्या कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांचे पाय यादेनेच्या पाण्यास लागतांत वस्तू वाहत येणारे यादेनेचे पाणी थांबून जमेल व त्याची रास होईल. १४ सर्व लोक यादेनेपलीकडे जाण्यासाठी आपल्या डेन्यांतून निघाले तेव्हां कराराचा कोश वाहणारे याजक लोकांच्यापुढे चालले; १५ कराराचा कोश वाहणारे यादेनेपाशी येऊन पोहंचले आणि त्यांचे पाय कडेच्या पाण्यांत बुडाले (भुजीच्या दिवसांत यादेन नदी दुथडी भरून वाहत असते); १६ तेव्हां जे पाणी वस्तू वाहत येत होतें ते वन्याच अंतरावर मृणजे सारताना-जवळील आदाम नगरापाशी एकवटून चढले आणि त्याची रास झाली, आणि जे पाणी अरावाचा समुद्र मृणजे क्षार समुद्र याकडे वाहत जात होतें ते अगदी हडले; आणि ते सर्व लोक याहीसमोर पार उत्तरून गेले. १७ परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे याजक यादेनेच्या मध्यभागी कोरड्या जमिनीवर स्थिर उभे राहिले, आणि सर्व इशाएल लोक कोरड्या जमिनीवरून पार निघून गेले; या प्रकारे झाहून सारे राष्ट्र यादेनेपलीकडे निघून गेले.

१ त्या राशीतील झाहून सारे लोक यादेने-४ पलीकडे गेले तेव्हां परमेश्वराने यहोशवास सांगितले, २ लोकांतून वंशामार्गे एक असे बारा पुरुष निवड हे आणि त्यांस अशी आझा दे: यादेनेच्या मध्य-माणींतून मृणजे याजकांचे पाय जेथे स्थिर झाले होते तेथून बारा धोंडे उचलून आपल्यावरोबर पलीकडे घेऊन जा. आणि आज रात्री ज्या स्थलीं तुमचा मुक्काम होईल तेथें ने ठेवा. ४ मग यहोशवाने इशाएल लोकांतील वंशामार्गे एक असे जे बारा पुरुष तपार केले होते त्यांस बोलाविले. ५ यहोशवा त्यांस महणाला, तुम्ही आपल्या देव परमेश्वर याच्या कराराच्या कोशासपोर यादेनेच्या मध्यभागी आजल इशाएल वंशाच्या संवेद्यप्रमाणे एकएक धोंडा उचलून आपल्या खांचा-वर घ्या, ६ हें तुमच्यामध्ये चिन्हादासल होईल, आणि पुढे तुमची मुळेचाळे विचारितील की या धोंड्याचे प्रयोजन काय? ७ तेव्हां तुम्ही त्यांस सांगा की यादेनेचे

पाणी परमेश्वराच्या कराराच्या कोशापुढे दुभंग माळे; तो यांदेनेतून पलीकडे जात असतांना यांदेनेच्या पाष्ठ्याचे दोन भाग झाले; या प्रकारे हे धोंडे इस्वाएल लोकांस कायमचे स्मारक होतील. ८ यहोशवाच्या ता आहेप्रमाणे इस्वाएल लोकांनी केले, परमेश्वराने यहोशवास सांगितले होते त्याप्रमाणे त्यांनी इस्वाएल वैशांच्या संख्येप्रमाणे बारा धोंडे यांदेनेच्या मध्यभागांतून उचलिले आणि जेथे त्यांनी मुकाम केला तेथे त्यांनी ते आपल्याबरोबर आणून ठेविले; ९ आणि यांदेनेच्या मध्यभागी कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांचे पाय जेथे स्थिर झाले होते तेथे यहोशवास बारा धोंडे उभे केले; ते अद्यापि तेथे आहेत. १० लोकांस जे सांगवायाची आज्ञा परमेश्वराने यहोशवास केली होती ते सर्व आटपेर्यंत कराराचा कोश वाहणारे याजक यांदेनेच्या मध्यभागी उभे राहिले; इकडे लोक त्वरेने पार उत्तरून गेले. ११ झाडून सारे लोक उत्तरून गेल्यावर त्यांच्यादेखत परमेश्वराचा कोश आणि याजक पलीकडे गेले. १२ रुद्रेनी, गाढी आणि मनश्शाचा अधीं वंश हे मोशांच्या आहेप्रमाणे सशब्द होठन इस्वाएल लोकांच्यापुढे उत्तरून पलीकडे गेले; १३ युद्धासाठी सज्ज झालेले तुमारे चालीस हजार पुरुष परमेश्वरासमोर नंदी उत्तरून यरीहोजवकळ्या मैदानांत जाऊन पोहंचले. १४ त्या दिवशी परमेश्वराने सर्व इस्वाएलांदेखत यहोशवाची योस्ती वाढविली; मणून जसे ते मोशांचे भय धरीत तरेच त्यांनी यहोशवाचे भय त्यांच्या सगळ्या हयतीत घरिले.

१५ परमेश्वराने यहोशवास सांगितले, १६ आज्ञापटाचा कोश वाहणारे याजक यांसे आज्ञा दे की त्यांनी यांदेनेतून वर यांवे. १७ त्याप्रमाणे यहोशवास याजकांस आज्ञा केली की यांदेनेतून निघून वर या. १८ परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे याजक यांदेनेच्या मध्यभागांतून निघून वर आले आणि त्यांनी अपली पावळे उचलून कोरच्या जमिनीवर टेकिली तेव्हा यांदेनें पाणी मूळ टिकाणी आले आणि

पूर्वत दोन्ही थडी भस्तू वाहू लागले. १९ पहिल्या महिन्याच्या दशमीस इस्वाएल लोकांनी यांदेनेतून निघून यरीहोच्या पूर्वसीमेवरील गिल्गाल येथे ढेरे दिले. २० जे बारा धोंडे यांदेनेतून उचलून आणिले होते ते यहोशवास गिल्गाल येथे उभे केले. २१ तो इस्वाएल लोकांस मणाला की पुढे तुमरीं मुरुंदेवाळे आपआपल्या वडिलांस विचारितील, या धोंडांचे प्रयोजन काय? २२ तेव्हा तुम्ही त्यांस सांगा की इस्वाएल लोक त्या यांदेनेतून कोरच्या जमिनीवरून वाढून पार आले. २३ कारण तुमचा देव परमेश्वर यांने आम्ही उत्तरून पार जात तोपर्यंत आमच्यापुढून तांबडा समुद्र हटवून कोरडा केला, त्याप्रमाणे त्यांने यांदेनेचेहे पाणी तुम्ही उत्तरून पार जात तोपर्यंत तुमच्यापुढून हटवून कोरडी जमीन केली; २४ यावस्तू पृथ्वीवरील सर्व देशांचे लोक जाणतील की परमेश्वराचा हात समर्थ आहे; आणि तुमचा देव परमेश्वर याचा धाक त्यांना निरंतर वाटेल.

१ परमेश्वराने यांदेनें पाणी आटविले आणि इस्वाएल लोक पलीकडे कसे गेले हे यांदेनेच्या पक्षमेकडे राहणाऱ्या अमोऱ्याच्या सर्व राजांनी ऐकले, तेव्हा त्यांच्या भीतीने त्यांच्या काळजांचे पाणी-पाणी झाले आणि त्यांच्यांत कांही हिंमत राहिली नाही.

२ त्या समर्थी परमेश्वराने यहोशवास सांगितले, गरगोटीच्या सुन्या करून पुनरपि इस्वाएल लोकांनी झुता कर. ३ त्याप्रमाणे यहोशवास गरगोटीच्या सुन्या बनवून अग्रत्याचा हे नंव दिलेल्या टेकीपाणी इस्वाएल लोकांची झुता केली. ४ यहोशवास झुता केली यांचे कारण हेच की युद्धास लायक असे मिसर देशातून निघालेले सगळे पुरुष मिसरांतून निघाल्यावर वारेले रानांत मरून गेले होते. ५ जे पुरुष मिसरांतून निघाले त्या सर्वांची झुता झाली होती, पण मिसरांतून बाहेर निघाल्यावर रानांत वाटेने जे लोक जम्हरे होते त्यांची झुता झाली नव्हती. ६ कारण इस्वाएल लोक रानांत चालीस वर्षे ब्रमण करीत राहिले होते, तितक्या अवधीत सर्व राष्ट्र मृहजे अर्थात् युद्धास

लायक असे पुरुष मिसरांतून निशाले होते त्यांनी परमेश्वरानंवे सांगणे न ऐकल्यासुळे त्यांचा संहार क्षाल होता; परमेश्वराने त्यांस शपथपूर्क संगिलाले होते की जो देश मी तुमच्या पूर्वजांस आगमाक कल्स देऊ केला आहे आणि ज्यांत दुधमधाचे प्रवाह वाहत आहेत तो मी तुमच्या दृश्ये पडू देणार नाही. ७ त्यांच्या जागी त्यांची जी सुले त्यांने उत्पन्न केली होती त्यांची यहोशवाने खुंता केली; कारण वटेने त्यांची सुता क्षाली नव्हती म्हणून ते बेसुनत राहिले होते. ८ त्या सर्व राश्रिती सुता करणे संपत्त्यावर ते बरे होत तोपर्यंत छावणीत आपवापत्त्या ठिक्काणी राहिले. ९ मग परमेश्वर यहोशवास म्हणाला, मिसरी तुमचा उपहास करीत असत तो आज मी तुमच्यापासून दूर केला आहे. यास्तव त्या जागेस गिळाल (लोटून देणे) म्हणतात.

१० इत्याएल लोकांनी गिळालांत तळ दिल्यावर यरीहोजवळच्या मैदानांत चुरुदशीसं संचाकांची वल्हांडण सण केला. ११ वल्हांडणाच्या दुसरे दिवशी त्या देशांत उत्पन्न झालेल्या धान्याची बेसमीर भाकर आणि हुरडा त्यांनी खाला. १२ यजा दिवशी त्यांनी त्या देशांतला उपज खाला त्याचे दिवशी माझा बंद क्षाल, तो पुन: इत्याएल लोकांस मिळाला नाही; त्या वर्षी त्यांनी कनान देशांतले उत्पन्न खाले.

१३ यहोशवाने यरीहोजवळ असतां वर दृष्टि केली तो कोणी पुरुष आपल्या हाती उपसलेली तरबार घेऊन पुढे उभा आहे असे त्याच्या नजरेर पडले. यहोशवाने जवळ जाऊन त्यास विचिरिले, तुं आमच्या पक्षाचा की आमच्या वैन्याच्या पक्षाचा? १४ तो म्हणाला, नाही, मी येथे परमेश्वराचा सेनानायक हा नास्यांने आलो आहे. तेव्हां म्हणावाने त्यास साईर प्रतिपाता केला म्हटले, प्रभूची आपल्या दासास काय आळा आहे? १५ परमेश्वराचा सेनानायक यहोशवास म्हणाला, आपल्या पायांतले पायतण काळ; कारण या भूमिकर तुं उभा आदेस ती पवित्र आहे. यहोशवाने तसें केले.

१६ सर्व वेशी मजबूत लावून घेतल्या होत्या; कोणाला बाहेर जातां येईना की आंत येतां येईना. १७ परमेश्वर यहोशवास म्हणाला, पाहा, मी यरीहो, त्याचा राजा व त्याचे परकमी वीर तुम्ह्या हाती दिले आहेत. १८ तुम्ही सगळे योदे या नगरास एक वेळ प्रदक्षिणा घाला, असे सहा दिवस करीत राहा. १९ कोशापुढे सात आजकांनी सात रणशिंगे घेऊन चालावे, सातचे दिवशी तुम्ही नगरास सात प्रदक्षिणा घालाच्या आणि याजकांनी रणशिंगे पुळकावी. २० रणशिंगे पुळकीत असतां त्याचा दीर्घानाद काळी पडतांच सर्व लोकांनी मोद्य जयघोष करावा; म्हणजे नगराचा तट जागच्या जागी कोसळेल आणि मग सर्वांनी नीट समोर चालून जावे. २१ मग नूतनाचा पुत्र यहोशवा यांने याजकांस बोलावून सांगितले, कराराचा कोश उचलून घ्या आणि परमेश्वराच्या कोशापुढे सात याजकांनी सात रणशिंगे घेऊन चालावे. २२ त्यांने लोकांस सांगितले, चला, नगरास प्रदक्षिणा घाला, आणि हत्यारबंद लोकांनी परमेश्वराच्या कोशापुढे त्रालावे. २३ यहोशवाचे लोकांता असे सांगितल्यावर सात याजक परमेश्वरापुढे सात रणशिंगे घेऊन पुळकीत चालले. आणि परमेश्वराच्या कराराचा कोश त्यांच्या मागोमाग चालूला. २४ हत्यारबंद लोक रणशिंगे वाजविणाऱ्या याजकांपुढे चालूके, गिलाडीचे लोक कोशाच्या मागोमाग चालले. आणि याजक रणशिंगे पुळकीत चालले. २५ मग यहोशवाने लोकांस अशी आळा केली की मी तुम्हांस सांगे तोपर्यंत जयघोष करू नका, त्यांच्या काळी आवाज जाऊ, देऊ नका; तुम्ही आपल्या तोडावाटे चक्कार शब्द काही नका; आळा होतांच जयघोष करा. २६ या प्रकारे परमेश्वराच्या कोशाची नस्त्रासभोवती एक वेळ प्रदक्षिणा आली, मग त्यांनी झालांगीत घेऊन मुकास केला. २७ मग यहोशवा मोज्या पहाटेस उठला आणि याजकांनी परमेश्वराचा कोश उचलून घेतला. २८ सात याजक रणशिंगे घेऊन परमेश्वराच्या कोशापुढे ती एक-

सरली फुकीत चाल्ले आणि हत्यारद लोक त्यांच्या-
पुढे चाल्ले; पितळीचे लेक परमेश्वराच्या कोशामांगे
चाल्ले आणि याजक रणशिंगे फुकीत चाल्ले. १४ ते
दुसरे दिवशीहे नगरास प्रदक्षिणा करून छावणीत परत
आले; असे त्यांनी सहा दिवस केले; १५ पण सातवे
दिवशी अगदी पहाटेस उटून त्यांनी असाऱ्या प्रकारे
सात प्रदक्षिणा त्या नगरास घातस्या; त्या दिवशी मात्र
त्यांनी त्या नगरास सात प्रदक्षिणा घातल्या. १६ सातवा
वेळी याजक रणशिंगे फुकीत असतां यहोशवा लोकांस
महात्मा, जयघोष करा, कारण परमेश्वरानं हे नगर
तुमच्या हाती दिले आहे; १७ हे नगर व यांत जे
काही असेल ते सर्व परमेश्वरास अरेज करावें; मात्र रहाव
वेळेस आणि जी कोणी तिच्या करी असतील त्यांस
जीवंत तेवावयांने, कारण आपण पाठविलेल्या हेतुंस
सिने लपवून ठेविले होते. १८ समर्पित बहूतप्रसूत
सर्वथा दूर राहा, त्या समर्पण केल्यावर त्यांती
एकादी तुम्ही घाल तर इशाएलच्या छावणीवर शाप
आण्यू तिला संकटात वालाल. १९ सर्व सोर्ने, येणे
आणि पितळीची व लेखंडाची पांते परमे-
श्वरास अर्पण होते; ती परमेश्वराच्या भांडारात गेली
याहिजेत. २० तेव्हा लोकांनी जयघोष केला आणि
याजक रणशिंगे वालवीत राहिले; रणशिंगाच्या शब्द
ऐकल्यावर लोकांनी गोद जयघोष केला आणि तट
जागच्याजांनी ओसक्का; मग लोकांनी नीट आप-
आपल्यासमोर त्या नगरांत जाऊन जाऊन ते हस्तगत
केले. २१ पुल, झिजा, तश्च, छद्द, गुरेंमेंद्रे,
गाठवे वौरे जे काही त्या नगरांत होते ते समर्पित
असल्यापुढे त्या सर्वांना त्यांनी तरवारीने समूल
नाश केला. २२ तेव्हां जे दोन पुल तो देश हेरा-
वयास गेले होते त्यांस यहोशवा महात्मा, तुम्ही आण-
भाक कैल्याप्रमाणे त्या वेळेच्या घरी जाऊन तिला
आणि जे काही तिचे असेल ते बाहेर काढा. २३ तेव्हां
त्या तश्च हेरानी आंत जाऊन रहावेस, तिच्या आई-
बापांस, भाऊबंदांस, तिचे जे काही होते ते ते तिच्या
सर्व आसत्रनाला बाहेर काढून इशाएल लोकांच्या

छावणीबाहेर जेवल ठेविले. २४ मग त्यांनी ते नगर
व त्यांत जे काही होते ते सर्व आप लावून जाविले;
मात्र तोने, येणे आणि पितळीची व लेखंडाची पांते ही
त्यांनी परमेश्वराच्या भंडारात ठेविली. २५ यहोशवाने रहाव वेश्या, तिच्या पितळीचे झुंझु
व तिची कोणी होती ती सगळी बांचविली; तिचा वेळा
भांडार इशाएल लोकांत वसत आहे; कारण जे देर
यरीहो हेरावयास यहोशवाने पाठविले होते, त्यांस
तिने लपवून ठेविले. २६ त्या समर्पी यहोशवाने
इशाएल लोकांस अक्षी शृण्य घातली की जो कोणी
पुढे होवला हे यरीहो नगर वसतील त्यात परमे-
श्वराचा शाप लागेल; तो त्याचा पाया घालील तेव्हा
त्याचा ज्येष्ठ-पुत्र मरेल आणि तो त्याच्या वेशी उमारील
तेव्हां त्याचा कणितु पुत्र मरेल. २७ याप्रमाणे परमेश्वर
यहोशवानांवर राहिला, आणि त्यांची कीर्ति सर्व
देशभर पसरली.

१ ह्या प्रवर्णी इशाएल लोकांनी समर्पित वस्तृ-
५ संवंधाने अपराध केला; यहूदा वंशांतील आखाल जिन
कोणी बिन जब्दी बिन जेरह यांने समर्पित वस्तृपैद्य
काही ठेविल्या तेव्हां इशाएल लोकांवर परमेश्वराचा
कोप भडकला.

२ बेदेल्याचा पूर्वेस बेद-आवेनाजवल आप नगर
आहे वेळें यहोशवाले यरीहोवून मनुष्य पाठवून त्यांस
सांगितके की जाऊन तो देश हेरा. तेव्हा त्यांनी
जाऊन आप हेरिले. ३ ते यहोशवाकडे परत जेवल
म्हणाले, सर्वांस सेथे जायवाच नको, फक्त दोनलीज
हजार पुश्यांनी जाऊन आप इस्तगत करावें; तेव्हे
सर्व लोकांस जायाचे कष देण्याची जसरी नाही; याचा
ते लोक थोडे आहेत; ४ म्हूळून सुमारे तीन हजार
पुल तिकडे रवाना झाले; पण आप येद्यत्वा मनुष्य-
पुढून त्यांस पळ काढावा लागला. ५ आप बेदीक
मनुष्यांनी त्यांतले अजयासारे छतीस लोक मास्तून टापिले
आणि आपल्या वेशीपासून शावरीमापर्वत त्यांचा पाठ-
लग्य कहून उत्तरणीपर्यंत त्यांस मरीत नेले; त्यांकूटे
लोकांच्या काळजांचे पाणीपाणी झाले. ६ यहोशवाले

आपली वर्ले फाडिली आणि तो व इस्साएलाचे वडील जन संचाकाळपर्यंत परमेश्वराच्या कोशापुढे उपडे पहून राहिले; आणि त्यांनी आपल्या ढोक्यात धूळ घातली.

७ यहोशवा म्हणाला, हावहाय! ८ हे प्रभो देवा, आम्हांस अमोऽन्नाच्या हाती देऊन आखावा निःपात करावा म्हणून तू ही सर्व प्रजा यादेनपार कां आविली? आही समाधान मालव यादेनपलीकडे राहिले असतो तर बरे होते! ९ हे प्रभो, इस्साएलाने आपल्या शत्रूंस पाठ दाखविली तर मी आतां काय सांगू! १० आतां कलानी लोक आणि देशातले सर्व रहिवारी हे ऐकून आम्हांस थेतील आणि पृथ्वीवहन अंमचं नांव नाहीसे करतील; तर तू आपले थोर नाम राखण्यासाठी काय करणार? ११ तेव्हां परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, ऊ, असा उपडा कां पहलास? १२ इस्साएल लोकांनी पोप केले आहे; मी त्यांच्याशी केलेल करार त्यांनी मोडिला आहे; समर्पित वस्त्रूपैकी कांही त्यांनी घेतल्या आहेत; एवढंच नव्हे तर त्यांनी चोरी व लब्धाईहि केली आहे, आणि त्या वस्तु आपल्या सामानामध्ये ठेविल्या आहेत. १३ यास्तव इस्साएल लोकांस आपल्या शत्रूंपुढे टिकाव धरवत नाही, ते आपल्या शत्रूंस पाठ दाखविनात, कारण ते शापमस्त झाले आहेत; तुमच्यामधून त्या समर्पित वस्तु नष्ट होत तोंपर्यंत तुमच्यावोबर मी एथून पुढे असणार नाही.

१४ तर ऊ, लोकांस शुद्ध कर, त्यांस सांग: त्यांच्यासाठी तुम्ही सर्वे शुद्ध व्हा; कारण इस्साएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, हे इस्साएल, तुमच्यामध्ये समर्पित वस्तु आहेत; तुमच्यातून त्या समर्पित वस्तु तुम्ही दूर करणार नाही तोंपर्यंत तुला तुश्या वैचांपुढे टिकाव धरवणार नाही. १५ सकाळी तुम्हांतल्या एकएक वंशाने जवळ येऊन उमे राहवें; ज्या वंशाची चिठी निघेल त्यांतल्या एकएक गोत्रांने जवळ यावे आणि ज्या गोत्राची चिठी निघेल त्यांतल्या एकएक घराण्याने जवळ यावें; आणि ज्या घराण्याची चिठी निघेल त्यांतल्या एकएक पुरुषांने जवळ यावें. १६ ज्यांच्यापाशी तो समर्पित वस्तु सांपडेल त्याला त्यांच्या

सर्वस्वासह जाळून टाकवें; कारण त्यांने परमेश्वराचा करार मोडिला आहे, आणि इस्साएलामध्ये भूढपणाचे काम केले आहे.

१७ यहोशवाने मोळ्या पहाटेस उदून इस्साएलाचा एकएक वंश जवळ उभा केला, तेव्हां यहूदाच्या वंशाची चिठी निघाली; १८ मग त्यांने यहूदाचे एक-एक गोत्र जवळ आणिले, तेव्हां जेरह गोत्राची चिठी निघाली; आणि जेरहाच्या गोत्रांतील एकएक धरणे जवळ आणिले तेव्हां जंदीच्या घराण्याची चिठी निघाली; १९ मग त्या घराण्यांतील एकएक पुरुषांस जवळ आणिले तेव्हां यहूदा वंशांतील आखावा बिन कर्मा बिन जब्दी बिन जेरह याला पकडिले. २० तेव्हां यहोशवा आखावानास म्हणाला, मुला, इस्साएलाचा देव परमेश्वर यास थोर भान; त्याजपुढे आपले पाप कवूल कर; तू कोय केले तें मला सांग, मजपासून कांही लपवू नको. २१ आखावा यहोशवास म्हणाला, मी खरोखर इस्साएलाचा देव परमेश्वर याचा अपराध केला आहे, मी जे कांही केले आहि तें हें: २२ लुटी-मध्ये एक चांगला शिनारी झगा, दोनशे शेकेल हरे आणि पश्चास शेकेल वजनाची एक सोन्याची बीट ही माझ्या दृश्येस पडली तेव्हां मी त्यांचा अभिलाष कूल ती घेतली; ती पाहा, माझ्या डेंचीत जगिनीत पुरलेली आहेत आणि जग्यालाची चांदी आहे. २३ तेव्हां यहोशवाने जासूद पाठविले, ते डेंचांकडे श्रावत गेले; आणि झगा त्यांच्या डेंचांत छपविलेला असून त्यांच्या लाली रुपे ठेविले आहे असे त्यांच्या दृश्येस पडले. २४ त्यांनी ती डेंचांतून काळून यहोशवा आणि सर्व इस्साएल लोक यांजकडे आणून परमेश्वरापुढे ठेविली. २५ तेव्हां यहोशवाने व त्यांच्यावोबरच्या सर्व इस्साएलांनी आखावा बिन जेरह यास व त्यांच्यावोबर तें रुपे, तो झगा व ती सोन्याची बीट, त्याचे कन्यापुत्र, त्यांचे बैल, गालवे, शेरहंसेडौ, त्याचा डेरा व त्यांचे जे कांही होतेनव्हहते तें सर्व आखोर विंडीत नेले. २६ तेव्हां यहोशवा म्हणाला, तू आम्हांस कां ताप दिला? परमेश्वर तुला आज ताप देणार, मग सर्व

इत्याएलानी त्यास दगडमर केला व ती सर्व अभीने जाळून त्यांवर दगड टाकिले. २६ त्यांवर त्यांनी एक मोठी दगडांची रास केली ती आजवर आहे. तेव्हां परमेश्वराचा भडकेल्ला कोप शभला. यावरून त्या स्थलास आजवर आलोर (ताप देणारी) विड म्हणत आले आहेत.

१ मग परमेश्वर यहोशवास म्हणाला, भिंडनको, कचंलनको; उठ, सर्व योद्दे आपल्याबरोबर

घेऊन आय नगरावर चढाई कर; आय नगराचा राजा, त्यांचे नगर आणि त्याचा देश ही मी तुझ्या हाती दिली आहेत; २ यरीहो नगर आणि त्याचा राजा यांचे जसे तू केले तसेच आय व त्याचा राजा यांचे कर; मात्र तेथेली हाती लागेल ती मालमत्ता व गुरुरेदोरे ही तुझी आपांसाठी लट म्हणून घ्या; नगराच्या भागल्या बाजूंने लोकांस दबा धरून बसाऱ्यास सांग. ३ त्याप्रमाणे यहोशवाने सर्व योद्धांसह आय नगरावर चढाई करून जाण्याची तवधारी केली: यहोशवाने तीस हजार पराक्रमी दीर पुरुष निवडून रातोरात पाठविले. ४ त्याने त्यास आज्ञा केली की ऐका, नगराच्या पिढाडीस दबा धरून बसा; नगरापासून फार दूर जाऊनका, पण तुझी सर्व तपारीत असा; ५ मी आणि माझ्याबरोबरचे सर्व लोक त्या नगराजवळ येऊ, आणि ते पूर्वीप्रमाणे आपल्यावर हळा करण्यास येतील तेव्हां आपण त्यांच्यासपोरून पक्कावयाल लागू. ६ असे आपण त्यांस चाळवीत नगराबाहेर दूर नेऊ तोपर्यंत ते आपल्या पाठीस लागतील; ते म्हणतील, पूर्वीप्रमाणेच हे आपल्याला भिजून पक्का आहेत; असे आपण त्यांच्यापुढे पदू लागू; ७ मग दबा धरण्याची उठून हळा करावा आणि तें नगर काबीज करावै; कारण तुमचा देव परमेश्वर तें तुमच्या हाती देणार; ८ तुम्ही तें नगर हस्तगत करितांच त्यास आग लावा; परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे करा; पाहा, मी तुम्हांस सर्व सांगितले आहे. ९ यहोशवाने त्यांस रवाना केले तेव्हां ते आपल्या पश्चिमा बाजूस बेथेल व आय यांच्या दरम्यान दबा धरण्याची जाळून राहिले; यहोशवा त्या रात्री आपल्या लोकांबरोबरच राहिला.

१० यहोशवाने अगदी पहाटेस उठून लोकांचा जमाव केला आणि तो व इत्याएलाचे बडील जन लोकांच्या आधारांस आय नगराकडे चालले. ११ त्यांज-बरोबर सर्व योद्दे कूच कस्तु गेले, आणि आय नगराजवळ जाळून पोहंचल्यावर त्यांनी त्यासमोर उत्तरेस तल 'दिला'; ते व आय नगर यांच्यामध्ये एक खोरे होते. १२ त्याने सुमारे पांच हजार पुरुष नगराच्या पश्चिमेस बेथेल व आय यांच्या दरम्यान दबा धरावयास ठेविले. १३ नगराच्या उत्तरेस कोणते सैन्य जावयाचे आणि पश्चिमेस कोणी दबा धरावयाचा हे उत्कून यहोशवा त्या रात्री त्या खो-चांत राहिला. १४ आपल्या राजाने हे पाहिले तेव्हां तो व त्यांच्या नगरचे सगळे लोक पहाटेस लवकर उठून इत्याएल लोकांशी सामना करण्यास अराबासमोर घरविलेल्या वेळी गेले; नगराच्या पिढाडीस लोक दबा धरून आहेत हे त्या राजाच्या गांवीही नव्हते. १५ मग यहोशवा व सर्व इत्याएल लोक मोड क्षाल्यांचे भिष कस्तु रानाच्या बाटेने पक्काले. १६ त्याचा पाठलाग करण्यासाठी नवरम्यास सर्व लोकांस एकत्र बोलावण्यांत आले; त्यांनी यहोशवाचा पाठलाग केला व त्याने त्यास नगरापासून बरंच दूर चाळवीत नेले. १७ इत्याएलाचामाझून गेला नाही असा कोणी पुरुष आय व बेथेल येथे राहिला नाही; त्यांनी तें नगर खुले टाकून इत्याएलाचा पाठलाग केला. १८ तेव्हां परमेश्वर यहोशवास म्हणाला, तुझ्या हातची बरची आय नगराकडे कर, कारण तें मी तुझ्या हाती देतो. यहोशवाने आपल्या हातीं असलेली बरची नगराकडे केली. १९ तेव्हां त्याने आपला हात उगारितांच दबा धरण्याची लगवाऱ्याने उठून धावत जाळून नगरांत प्रवेश केला व तें काबीज केले, आणि त्याचा करून त्या नगरास आग लाविली. २० आय येथील पुरुषांनी मर्यादा वदून पाहिले तो नगराचा धूर आकाशांत चढतांना त्यास दिसला, तेव्हां त्यांस शा बाजूला किंवा त्या बाजूला पक्काची ताकद राहिली नाही; इकडे जे लोक रानाच्या भागांने पक्का होते त्यांनी उल्टून आपला पाठलाग करण्याची पाठ धरिली. २१ दबा

भस्त्र वसणाऱ्यांनी नगर हस्तगत केले आहे व त्याचा भूर वर येत आहे, असे यहोशवा व सर्व इस्त्राएल लोक यांनी पाहिले तेव्हां त्यांनी मार्गे उत्तरान आयकरांचा संहार केला. २२ त्याच्यावृत्ती समाप्त करण्यास तुसरी टोळीहि नगरांतरु निघाली; असे ते या बाजूने व त्या बाजूने इस्त्राएल लोकांच्या कबाटीत सापडले; त्यांनी त्याचा संहार केला; त्यातला कोणी जीवंत राहिला नाही किंवा निसदून गेला नाही. २३ आय नगराच्या राजास त्यांनी जीवंत घस्त यहोशवाकडे आणिले. २४ मैदानात महणजे रानांत त्यांनी त्याचा पाठ्यग्रंथ केला होता तेथे इस्त्राएलाने आय नगराच्या सर्व रहिवास्यांचा संहार केला, आणि तर-बारीच्या धारेखाली संपूर्ण त्यांचा साफ फडका उडाला; मग इस्त्राएल लोक आय नगरांत परत अले व त्यावर त्यांनी तरवार चालविली. २५ त्या दिवशी सर्व श्रीपुरुष मिळून जी मारणे पडली ती बारा हजार होती, महणे अर्थात् आय नगरांतली समव्याप्त शासने. २६ आय येथील सर्व रहिवास्यांचा निःपात होई-पर्यंत यहोशवानें ज्या हातानें आपली वरची नगराकडे केली होती तो मार्गे बेतला नाही. २७ परमेश्वराने यहोशवास सांगितल्याप्रमाणे इस्त्राएल लोकांनी त्या नगरची गुरुर्दोरे व इतर मालमता मात्र स्वतांसाठी दृट महणून बेतली. २८ तेव्हां यहोशवानें आय नगरास आग लाविली व त्याची कायमची नासधूस करून टाकिली; आजवर तें तसेच उजाढ पडले आहे. २९ आय नगराच्या राजास यहोशवानें संध्याकाळ्यपर्यंत झाडाळा टांगिले होतें आणि सूर्योस्ताच्या वेळी त्याच्या आज्ञेने त्याचे प्रेत झाडावरून उत्तरान नगराच्या वेळी-पाशी त्यांनी टाकिले आणि त्याजवर एक धोऱ्यांची मोठी रास केली, ती आजपर्यंत आहे.

३० मग यहोशवाने इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ एबाल पर्वतावर वेळी वारिली; ३१ परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने इस्त्राएलास आज्ञा दिली होती तीप्रमाणे, मोशाच्या नियमशास्त्रात लिहिले आहे त्याप्रमाणे, महणजे न घडलेल्या

दगडांची वेळी त्यांने बांधिली; धोऱ्यांस लोखंडाचा सर्व झणून झाला नव्हता; त्या वेळीवर त्यांनी परमेश्वराचा होमवलि अर्पिले आणि जांत्यरेणे केली. ३२ त्याव ठिकाणी यहोशवाने इस्त्राएल लोकांदेखत त्या धोऱ्यांवर मोशांने लिहिलेल्या नियमशास्त्राची नक्कल उत्तरिली. ३३ मग सर्व देशीपरदेशी इस्त्राएल लोक आपले बडील पुरुष, सदाचार व न्यायाधीश यांसह परमेश्वराच्या कराराचा कोशा बाहुणाच्या लेवीय याजकांच्यासमोर त्या कोशाच्या अलीकडे व पलीकडे उभे राहिले; अर्वे लोक गरिबीमी पर्वतासमोर व अर्वे लोक एबाल पर्वतासमोर उभे राहिले. परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने आज्ञा दिली होती की इस्त्राएल लोकांस प्रथम आशीर्वाद द्यावा. ३४ मग आशीर्वादाची व शापाची वचने नियमशास्त्रात लिहिली आहेत ती सर्व यहोशवाने वाचून दाखविली. ३५ मोशांने दिलेल्या सगळ्या आज्ञा इस्त्राएल लोकांच्या एकंदर मंडळीसमोर व त्यांच्या लिया, मुळेखाळे व त्यांच्यासम्बोधे राहणारे परदेशीय यांच्यासमोर वाचून दाखविल्या; त्यांतला एक शब्दहि सोडिला नाही.

१ है ऐकून हिती, अमोरी, कलानी, परिज्जी, ११ हित्ती आणि यवूसी यांचे जे राजे यांदेनेच्या डोंगराळ देशांत, तल्वटीत आणि ल्यानोनासमोर महासगराच्या तीरी राहत होते, २ ते सगाळे एकोपा करून यहोशवा व इस्त्राएल लोक यांच्याची लडण्यास जमा काले.

३ यहोशवाने यरीहो आणि आय या नगरांचे काय केले हैं निबोनाच्या रहिवास्यांनी एकले; ४ तेव्हां त्यांनी कपटाची युक्ति योजिली; त्यांनी वांदेसाठी शिंघा बेतला आणि आपल्या गाढवांवर जुनी गोणताटे व जुने, फाटलेले, ठिळे यासिलेले द्राक्षारसाचे बुधले लादिले; ५ त्यांनी आपल्या पायांत खुने व ठिगळांचे जोडे घातले, अंगांत जुनेपुराणे कपडे चढविले; त्यांच्या शिंघोरीच्या भाकडी वाढून त्याचा भुगा झाला होता. ६ ते निलगालाच्या

१ अथवा: वकिलांचे सोंग घेतले.

त्यांस लोकांत यहोशवाकडे जाऊन त्यास व इस्ताएल लोकांस म्हणाले, आम्ही दूर देशाहून आले आहो, आम्हांबरोबर करारमदार करा. ७ इस्ताएल लोकांनी त्या हिब्ब्यांस म्हटले, कोण जाणे कदाचित् तुम्ही आमच्यांत वस्ती करणारे असाल; तुमच्यांबरोबर करारमदार कसा करावा? ८ ते यहोशवास म्हणाले, आम्ही तुझे दास आहो. यहोशवानें त्यास विचारिले, तुम्ही कोण व कोठून आलो? ९ ते म्हणाले, तुझे दास दूर देशाहून तुक्का देव परमेश्वर यांचे नांव ऐकून आले आहेत; त्याची कीर्ति व त्यानें मिसरांत कायकाय केले हें सर्व आम्ही ऐकले आहे; १० आणि यादेनेच्या पूर्वेस अमोच्यांचं दोन राजे म्हणजे हेशबोनेनिवासी राजा सीहोन आणि अष्टरोथनिवासी बाशानाचा राजा ओग, यांचे त्यानें काय केले हें आम्ही जाणून आहों. ११ तेव्हां आमची वडील माणसे आणि आमच्या देवाचे सर्व रहिवासी आम्हांस म्हणाले, वाटेसाठी आपल्यांबरोबर बिदोरी घेऊन त्याची भेट घेप्यास जा आणि त्यास सांगा की आम्ही तुमचे दास आहो; आता आम्हांशी करारमदार करा. १२ आम्ही तुम्हांकडे येण्यास निधालों त्या दिवशी आम्ही धराहून अगदी उनकून भाकरी घेतल्या होत्या पण त्या आतां अगदी वाळून गेल्या आहेत व त्यांचा भुगा झाला आहे. १३ हे द्राक्षारसाचे बुधले आम्ही भरून घेतले तेव्हां ते नवे होते, पण ते आतां फाटनुदून गेले आहेत; हे आमचे कपडे व आमचे जोडे फार लावऱ्या प्रवासानें जीण झाले आहेत. १४ तेव्हां त्या पुरुषांनी परमेश्वराला विचारेल्यावांचून त्यांचे अन्न प्रहृण केले. १५ मग यहोशवानें त्यांजशीं सल्ला करून त्यांस जीवंत ठेवण्याचा करार केला; मंडळीच्या सरदारांनीह त्यांजशीं आणभाक केली. १६ त्यांच्यांची करार झाल्यावर तीन दिवसानीं त्यांस समजले की हे आपले शेजारी असून आपल्यामध्ये राहणारे आहेत. १७ नंतर इस्ताएल लोक कूच करून तिसऱ्या दिवशीं त्यांच्या नगरांनी जाऊन पोहऱ्याले. त्यांच्या नगरांनी नांव ही: गिबोन, कफोरा, वैरोध व किर्याध-यारीम. १८ इस्ताएल लोकांनी |

त्यांस मारून टाकिले: नाही, कारण मंडळीच्या सरदारांनी इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याच्या नामाने आणभाक केली होती; पण सर्व मंडळीने सरदारांविरुद्ध कुरुकुर केली. १९ तेव्हां ते सर्व सरदार मंडळीस म्हणाले, आम्ही इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याच्या नामाने त्यांजशीं आणभाक केली आहे; तर आतां आम्हांस त्यास हात लावितां येत नाहीं. २० त्यांच्यांशीं आम्ही असेच वाणगर; त्यांस आम्ही जीवंत गणवणगर; तर्मे न केल्यास त्यांजशीं आणभाक केल्याकरणाने आम्ही क्वायपात्र होऊ. २१ तेव्हां सरदारांनी त्यांस सांगितलं की त्यांस जीवंत मोडा; सरदारांनी त्यांस सांगितल्याप्रमाणे ते लोक सर्व मंडळीने लाकूडतोळ्ये व पाणक्ये झाले. २२ यहोशवानें त्यांस बोलावून म्हटले, तुम्ही आमच्यामध्ये राहत असून आम्ही फार दूरचे आहों असें सांगून आम्हास का कमविले? २३ तर आतां तुम्हांस असा शाप आहे की तुमच्यांतल्या कोणास दास होणे चुकावायचे नाहीं; तुम्ही माझ्या देवाच्या मंदिरी लाकूडतोळ्ये व पाणक्ये होऊन राहाल. २४ ने यहोशवास म्हणाले, हा सर्व देवा तुम्हास देईन आणि तुम्हांसमोर देशन्या सर्व रहिवाश्यांचा संहार करावा. असे तुक्का देव परमेश्वर यांने आपला नेवक मोशे यास सांगितले होते. हे खोरखर तुम्हा दासांच्या कानीं आले; तुमच्यासुटे आम्हांस आमच्या जीवाची भांति पडली म्हणून असले काम आम्ही केले. २५ आतां पाहा, आम्ही तुम्हा हातीं आहों; तुला बर्ते व टीक दिसेल तसें आमचे कर. २६ त्यानें त्यांची विनंति मान्य केली व त्यांस इस्ताएल लोकांच्या हातांनून सोडविले; त्यांनी त्यांचा संहार केला नाही. २७ यहोशवानें त्या दिवशीं मंडळीसाठीं आणि परमेश्वर निवडणार होता त्या स्थानाच्या वेदीसाठीं त्यांस लाकूडतोळ्ये व पाणक्ये नेमून डेविले, तसे ते आजवर आहेत.

१ यहोशवानें आय नगर घेऊन त्याचा १० नवंसी विअंस केला, आणि जसे त्यांने यरीहोचे व त्यांच्या राजांचे केले तसेच आय

नगराचे व त्याच्या राजाचे केले, आणि गिबोनाचे रहिवासी इस्माएल लोकांशी सळा करून त्याच्यामध्ये जाऊन राहिले; हे सर्व यश्वलेमाचा राजा अदोनीसदेक यांने ऐकले; २ तेव्हां त्यांस दद्दत पडली, कारण गिबोन हे भोटे नगर असून राजधान्यापैकी होते आणि तें आय नगराहून मोठे असून तेथले सर्व लोक बलांड्य होते. ३ तेव्हां यश्वलेमाचा राजा अदोनीसदेक यांने हेब्रोनचा राजा होहाम, यर्मूथचा राजा पिराम, लाखीशचा राजा याफीय आणि एज्लोनचा राजा दबीर यांस निरोप पाठविला की ४ मजकडे येऊन मला कुमक करा, आपण गिबोनास मार देऊ; कारण त्यांने यहोशवाशी व इस्माएल लोकांशी सळा केल्य आहे. ५ तेव्हां यश्वलेम, हेब्रोन, यर्मूथ, लाखीश, आणि एज्लोन येथल्या पांच अमोरी राजांनी आपल्या सेना जमा करून चढाई केली आणि गिबोनासमोर तल देऊन ते त्याच्याशी लहूं लागले. ६ तेव्हां गिबोनाच्या रहिवास्यानी गिल्मालच्या छावणीत यहोशवाला संगून पाठविले की आपल्या दासांवरला आपला हात मारे घेऊ नको; त्यरेने आम्हांकडे येऊन आमना बचाव कर; कारण टोंगरवटीचे सर्व अमोरी राजे एकत्र जमून आम्हावर आले आहेत. ७ तेव्हां यहोशवा आपले योद्दे व सर्व शूर दीर यांस बरोबर घेऊन गिल्माल येथून निघाला. ८ परमेश्वर यहोशवास महाणाला, त्यांची भीती घरू नको; मी त्यांस तुश्या हाती दिले आहे; त्यांतला एकहि पुरुष तुश्यापुढे टिकाव धरणार नाही. ९ यहोशवा त्यांजवर एकाएकी चाल करून आला; तो रातोरात गिल्गालाहून कूच करून गेला. १० परमेश्वरानं इस्माएलपुढे त्यांची गालग केली व त्यांनी गिबोनापाशी त्यांची अगदी कतल उडवून बेथ-होरोनच्या घाटांत त्याचा पाटलाग केला आणि अजेका व मकेदा येथर्यात ते त्यांना मारीत गेले. ११ ते इस्माएलपुढून पक्कून बेथ-होरोनच्या उत्तरणीवर आल्यावर अजेकास जाऊन पोहंचयर्थात परमेश्वरानं आकाशांतून मोठाल्या गारा त्यांजवर पाडून त्यांस ठार केले; इस्माएल लोकांना तरवारीः मारिलं त्यांहून अधिक लोक गारांनी मेले.

१२ परमेश्वराने अमोरी लोकांस इस्माएल लोकांच्या हाती दिले तेव्हां यहोशवा परमेश्वराशी बोलता; इस्माएलासमक्ष तो असे म्हणाला:

हे सूर्यांतू गिबोनावर स्थिर हो;
हे चंद्रा, तू अयालोनच्या खो-चावार स्थिर हो.

१३ तेव्हां सूर्य स्थिर आला आणि चंद्र थांबला, त्या राष्ट्रांने आपल्या वैचायंचे पुरे उसने केढीपर्यंत ते थांबले.

यादार नामक यंथांत ही कथा लिहिली आहेना? सूर्य आकाशांडकांत थांबला आणि जवळजवळ चार प्रहर अस्त पावला नाही. १४ असा दिवस पूर्वी कर्धी आला नाही व पुढेहि येणार नाही; परमेश्वराने मालवाचा शब्द ऐकला; परमेश्वर इस्माएलासाठी लडला.

१५ मग यहोशवा सर्व इस्माएलंसंह गिल्मालच्या छावणीकडे परत गेला.

१६ ते पांच राजे पक्कून जाऊन मकेदाजवळील एका गुहेत लपून राहिले. १७ ते पांच राजे मकेदा येथील गुहेत लपले आहेत असे कोणी यहोशवास कळविले.

१८ तेव्हां यहोशवानें सांगितले की गुहेच्या तोंडावर मोठमोठे धोडे लोटा आणि तिच्यावर मनुष्यांचा पहारा ठेवा; १९ पण तुम्ही थांबू नका, आपल्या शत्रुंचा पाटलाग करून त्यांच्या पिलाडीच्या लोकांस मारून टाका, त्यांस त्यांच्या नगरांस पोहंचू देऊ नका; कारण तुमचा देव परमेश्वर यांने त्यांस तुमच्या हाती दिले आहे.

२० यहोशवा आणि इस्माएल लोक यांनी त्यांची मोठी कत्तल करून त्यांवा संहार करण्याचे काम आटोपिले; त्यांतले कांहीं लोक बचावून टटबंदीच्या नगरांत गेले,

२१ तेव्हां सर्वे लोक मकेदाच्या छावणीस यहोशवाकडे सुखरूप आले; इस्माएलाविश्वद्व कोणीहि शब्दसुद्धा काढिला नाही. २२ तेव्हां यहोशवानें आळा केली की गुहेच्ये तोंड उद्धून त्या पांच राजांस मजकडे घेऊन या.

२३ त्यांनी तांमें केले आणि यश्वलेम, हेब्रोन, यर्मूथ, लाखीश आणि एज्लोन येथील पांच राजांना गुहेतून काढून त्यांच्यापुढे आणिले. २४ ते त्या राजांस यहोशवाकडे घेऊन आले तेव्हां सर्व इस्माएल लोकांस वोलावून

आलू तो आपन्यापरोवत्या योद्यांच्या नायकास महाला, जवळ घेऊन आपले पाय या राजांच्या मानांवर ठेवा; त्यांनी जवळ घेऊन त्यांच्या मानांवर पाय दिले. २५ यहोशवा त्यांस महाला, भिंड काका, कचंल नका, हिमत धरा, धीर धरा; कारण यांची दुष्टी लडल त्या तुमच्या सर्व शत्रूंवै परमेश्वर असेच कलार. २६ नंदर यहोशवांने त्या राजांस ठार मारदू पांच इक्षांवर त्यांस टांगिले, आणि ते संघाकाळीर्यंत त्या इक्षांवर लटकत राहिले. २७ मुखीस्तसमर्थ यहोशवाच्या आज्ञेवरून लोकांनी यांस त्या इक्षांवरून उतरिले आणि त्या गुहेत ते लपले होते तीत लांस टांगिले, आणि त्या गुहेच्या तोंडी त्यांनी मोठ्योठे धडी लोदून ठेविले; आज्ञावर ते तसेच आहेत.

२८ त्या दिवशी यहोशवाने मकेदा घेऊन तरवारीने त्याचा सर्वस्वी संहार केला, त्याच्या राजासहि मालू टांगिले आणि जेवढे महण ग्राणी तेंये होते त्यापैकी कोणालाहि जीवंत राहू दिले नाही; त्याने यरीहोश्या राजांचे जसे केले तसेच मकेदाच्या राजांचे केले.

२९ मग मकेदाहून निघून सर्व इक्षाएलंस बरोबर घेऊन यहोशवा लिंगा येणे गेला व त्यांची लडला; ३० परमेश्वराने तें नगर व त्याचा राजा हास इक्षाएलंच्या हाती दिले आणि यहोशवाने त्याचा व त्या नवरांतत्या सर्व प्राण्यांचा तरवारीने संहार केला; त्यांत लाखीश कोणाला जीवंत राहू दिले नाही. हेबोनचे आणि लिंगा व त्यांचे राजे यांचे जसे त्याने केले तसेच दबीर व त्याचा राजा यांचेहि केले.

३१ मग लिंगा सोहून सर्व इक्षाएलंसह यहोशवा लाखीश येणे गेला आणि त्यांसमोर तल देऊन त्यांची लडला; ३२ परमेश्वराने लाखीश इक्षाएलंच्या हाती दिले व त्यांनी तें दुसऱ्या दिवशी घेतले, लिंगा येथील सर्व प्राण्यांचा त्यांने तरवारीने संहार केला होता तसेच लाखीश येणेहि केला.

३३ तेव्हांने गेजरचा राजा होराम हा लाखीशाला कुम्ह करण्यासाठी चालून आला; तेव्हांने यहोशवाने

त्याचा व त्याच्या लोकांचा एकदा संहार केला की त्यांतत्या कोणासहि जीवंत राहू दिले नाही.

३४ मग लाखीश सोहून यहोशवा सर्व इक्षाएलंसह एकलेन वेणे गेला; त्यासमोर तल देऊन ते त्यांची लडले; ३५ त्यांचे दिवशी त्यांनी तें नगर घेतले आणि त्याचा तरवारीने संहार केला; लाखीशांत जसा सर्व प्राण्यांचा सर्वस्वी संहार केला होता तसेच त्यांने त्या दिवशी एप्लोनातहि केला.

३६ मग एप्लोन सोहून यहोशवा सर्व इक्षाएलंसह हेबोनास गेला; आणि ते त्यांची लडले; ३७ त्यांनी तें नगर घेतले आणि तें, त्याचा राजा, त्यांची सर्व नगरे आणि त्यांतले सर्व प्राणी यांचा तरवारीने संहार केला; यहोशवाने एप्लोनांतत्यासारखेचे हेबोनातहि कोणास जीवंत राहू दिले नाही, त्यांने त्याचा आणि त्यांतत्या सर्व प्राण्यांचा सर्वस्वी संहार केला.

३८ मग यहोशवा सर्व इक्षाएलंसह मार्गे वकून दबीरास गेला आणि त्यांची लडला; ३९ तेथला राजा व त्यांची सर्व नगरे त्यांने हृतगत कल्प त्याचा तरवारीने संहार केला; त्यांत जेवढे प्राणी होते त्याचा त्यांने सर्वस्वी संहार केला, कोणाला जीवंत राहू दिले नाही. हेबोनचे आणि लिंगा व त्यांचे राजे यांचे जसे त्याने केले तसेच दबीर व त्याचा राजा यांचेहि केले.

४० या प्रकारे यहोशवाने त्या सर्व देशाचा महणजे पहाडी प्रदेश, दक्षिण देश, तळवट व उतरण हे सर्व प्रांत आणि त्यांचे राजे यांचा धुव्वा उडविला, कोणाला जीवंत राहू दिले नाही; इक्षाएलाचा देव परमेश्वर याच्या आङ्गेप्रमाणे सर्व प्राण्यांचा त्यांने सर्वस्वी संहार केला. ४१ यहोशवाने कांदश-वर्षायामगून गजापर्वतचा मुलख व गिवोनापर्यंतचा सर्व गोशेन प्रांत यांचा धुव्वा उडविला. ४२ हे सर्व गजे व त्यांचे देश यहोशवाने एकाच वेळेस घेनाले: काळण इक्षाएलाचा देव परमेश्वर इक्षाएलंतर्फे लडला. ४३ मग यहोशवा सर्व इक्षाएलंसह गिलगाळच्या छावणीस परत घेला.

१ है ऐक्लू हासोराचा राजा याचीन याने
 ११ मादोनाचा राजा योकाच आणि विशेषाचा
 राजा व असांचा राजा यास, १२ स्थापनाणेच
 उत्तर दिशेल डोंगराळ प्रवेशात, किंजीरोथाच्या दृष्टिजे
 कडील अरावात, तळवटीत आणि पश्चिमेकील दोराच्या
 माळात असलेल्या राजांस, ३ आणि पूर्वेकडे व
 पश्चिमेकडे काळानी, अमोरी, हिंदी, यांची व डोंगराळ
 वटीचे यवूती आणि हमोन पहाडीच्या तळाशी मिस्या
 प्रांतात राहणारे हिंदी सांस बोलावणे पाठविले,
 ४ तेव्हां ते सांगे आपावापन्या सेना घेऊन सागर-
 नीरीच्या बादुसारासे अगणित असे बाहेर निघाले;
 त्यांच्याक्षरेवर घोडे आणि रथ उचुळ होते. ५ या सर्व
 राजांनी शिक्कट होऊन इसाएलाशी लडध्यासाठी
 मेरोम सरोवरापांची तळ दिला. ६ तेव्हां परमेश्वर
 यहोशवास मणाला, त्यांस भिंत नफो, कारण उद्या
 णा वेळी मी त्या सर्वांस इसाएलाच्या हाती देऊन
 त्यांचा संहार करीन; तेव्हां तू त्यांच्या बोलाच्या
 मांड्यांच्या शिरा तोहून टाक व त्यांचे रथ अभीने
 जाळ. ७ तेव्हां यहोशवा सर्व योद्धांसह मेरोम सरो-
 वराचाली अक्समात दाखल होऊन त्यांजवर झुणू
 पडला. ८ परमेश्वरानं त्यांस इसाएलाच्या हाती दिले;
 त्यांनी त्यांस मार देऊन सीदेन महानगरापर्यंत व
 मिस्योपथ माईमापर्यंत आणि पूर्वेस मिस्या सोन्यापर्यंत
 त्यांचा पाठ्याग केला व त्यांस माऱ्यन टाकिले; त्यांतला
 एकहि कोणी जीवंत राहुं दिला नाही. ९ परमेश्वरानं
 सांगितले होते त्याप्रमाणे यहोशवानं त्यांचे केले;
 त्याने त्यांच्या बोलाच्या मांड्यांच्या शिरा तोडिल्या व
 त्यांचे रथ अभीने जाळिले.

१० त्या समयी यहोशवाने मागे परतुन हासोर
 घेतले, व त्यांच्या राजास नरवारीनं वर्तिले; पूर्वी हासोर
 हेत्या सर्व राज्यांमध्ये प्रमुख होते. ११ जेवढे प्रापी
 त्यांत राहत होते त्या सर्वांचा त्यांनी तरवारीनं
 मर्वन्यांनी संहार करून कोणताहि प्राणी जीवंत ठेविला
 नाही; आणि त्यांने हासोर त्यास आग लावून ते जाझून
 टाकिले. १२ परमेश्वराचा सेवक मोशे याच्या आळोप्रमाणे

त्या राजांची सर्व नगरे व त्यांचे सर्वे राजे हस्तगत करून
 व त्यांचा यहोशवाने तरवारीनं संहार करून सर्वस्वी
 विष्वस केला. १३ तथापि जी नगरे टेक्क्यांवर
 वसली होती ती इसाएल लोकांनी जाळिली नाहीत;
 मोत्र हासोर नगर यहोशवाने जाळिले. १४ या नगरां-
 सील सर्व भास्याता व युरेंदोरे इसाएल लोकांनी लूटन
 मेली, पण तस्यार चालवून भास्याच्या निःपात केला,
 एकहि आणी जीवल राहुं दिला नाही. १५ परमेश्वरानं
 आपाचा त्यक्त भोक्ते थोस अक्षिं केव्याप्रसाणे मोशाने
 यहोशवाला सांगितले, आणि त्याप्रमाणे यहोशवाने
 केले. परमेश्वरानं मोशाल सांगितलेली कोणतीहि गोष्ट
 केल्याचांचून त्याने सोडिले नाही.

१६ या प्रकारे यहोशवाने डोंगरी मुख्य, सर्व दक्षिण
 देश, सर्व गोशेन प्रांत, तळवट, अरावा, इसाएलाचा
 डोंगराळ प्रदेश व त्याची तळवट ही घेतली; १७ सेईच्या वाटेवरील हालाळ डोंगरापासून हमोन
 परवतकीच्या लबानोन खोन्यातील बाल-गाह येथवराचा
 सर्व मुख्यस व त्यांतले सर्व राजे त्यांने हस्तगत केले,
 आणि त्यांचा मोड करून त्यांस जिवे मारिले. १८ त्या
 सर्व राजांशी यहोशवाने बहुत कोळ युद्ध केले.
 १९ गिबोनांत राहणाच्या हिल्यांसेरीज इसाएल
 लोकांशी सला केला असे एकहि नगर नव्हते;
 ती सर्व त्यांनी लहून घेतली. २० कारण परमेश्वराचा
 असा मनस होता की त्यांने मोशाला
 सांगितल्याप्रमाणे त्यांचा निखालस निःपात करावा;
 त्यांस कोही दयामाया न दाखविता त्यांचा संहार
 करावा, झणून त्यांने त्यांची मने कठीण केली आणि
 ते इसाएलाशी युद्ध करण्यास बाहेर निघाले.

२१ त्या वेळी यहोशवाने पहाडी देशात जाऊन
 हेवोन, दर्वीर व अनाब यांतल्या आणि यहूदा व
 इसाएल यांच्या सर्व डोंगराळ प्रदेशात राहणाच्या
 अनाकी लोकांचा नाश केला आणि त्यांचा व त्यांच्या
 नगरांचा सर्वस्वी निःपात केला. २२ इसाएल लोकांच्या
 देशात कोणी अनाकी जिवंत राहिला नाही; भात्र गजा,
 गथ व अद्दोद यांतले घोडे लोक जिवंत राहिले.

३३ परमेश्वरांने मोशाला सांगिताले होते त्वाप्रमाणे यहोशवाने सर्वे देश घेतला आणि सो इसाएल लोकांच्या वंशाच्या नियमप्रमाणे त्यांस बांदून वतन करून दिला; ४ हिंडा देशास युद्धपासून विसावा मिळाला.

१ यादेनेपलीकडे उगवतीकडील जाणीने
१२ खोन्यापासून हमोंन पर्वतापर्यंत असलेले देश आणि पूर्वेकडील अशावांतील सर्व देश इसाएल लोकांनी लहून काढीज केले; त्याच्या राजांनी नावे हीः २ आणोन खोन्याच्या कडेवरल्या अरोएर नगरां पासून व त्याच खोन्याच्या मध्यभागापासून अमोंनी लोकांच्या सीमेवरील यश्वोक नदीपर्यंत असलेल्या अर्ध्या गिलादावर; ३ आणि पूर्वेस किंबोरोथ सरोवरापासून बेथ्यशिमोशाच्या वटेवरल्या सपाटीपर्यंत म्हणजे क्षारं समुद्रापर्यंत असलेला प्रांत आणि दक्षिणेस पिसांच्या उतरणीपर्यंतचा सर्व प्रदेश यांवर अमोन्यांचा राजा हेशबोननिवासी सीहोन याची सत्ता होती; ४ अवशिष्ट राहिलेल्या रेफाई लोकांतला बाशानाचा राजा ओग, हा अष्टरोथ व एदई येथे राहत असे; ५ हमोंन पर्वत, सलका, गद्दी, व माकारी यांच्या सीमेपर्यंतचा सगळा बाशान प्रांत आणि हेशबोनाचा राजा सीहोन याच्या मुख्याची सीमा येथवर त्याची सत्ता अर्ध्या गिलादावर होती. ६ परमेश्वराचा सेवक मोशे आणि इसाएल लोक यांनी त्याचा मोड केला होता; आणि परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने त्याचा देश रुठावेनी, गादी व मनदशाचा अर्धा वंश यांस वतन करून दिला होता.

७ यादेनेच्या पश्चिमेस लबानोन खोन्यांतील बालगादापासून सेहीरास जाणाच्या घाटांतील हालोक पर्वतापर्यंत ज्या राजांचे देश होते व ज्यांस यहोशवा व इसाएल लोक हार्णांनी मारिले त्यांची नावे हीः हे देश यहोशवाने इसाएल लोकांच्या वंशांप्रमाणे व विभागांप्रमाणे त्यांस वतनादाखल वांदून दिले. ८ हिंडी, अमोरी, कनानी, परिजी, हिंडी, यवर्सी हे डोंगराळ प्रदेश, तज्जट, अराबा, उतरण, राज आणि दक्षिण देश यांत राहत होते; ९ यां-

होचा राजा एक, बेथेलच्या बाजूस जे आय त्याचा राजा एक, १० यस्तलेमाचा राजा एक, हेनीनाचा राजा एक, ११ यर्मूशाचा राजा एक, लालीशाचा राजा एक, १२ एम्लोनाचा राजा एक, गेजेराचा राजा एक, १४ हर्माचा राजा एक, अरदाचा राजा एक, १५ लिल्लाचा राजा एक, अुलुमाचा राजा एक, १६ भेदेशाचा राजा एक, बेथेलचा राजा एक, १७ तप्पहाचा राजा एक, हेफेताचा राजा एक, १८ अफेकाचा राजा एक, लवातोनाचा राजा एक, १९ मादोनाचा राजा एक, हासोराचा राजा एक, २० गिलोन-मरोनाचा राजा एक, अक्षाकाचा राजा एक, २१ तानखाचा राजा एक, मणिहोचा राजा एक, २२ केदेशाचा राजा एक, कमेलजबटील यकनामाचा राजा एक, २३ दोराच्या डोंगराळतील दोराचा राजा एक, गिलालच्या राश्रांचा राजा एक, २४ तिरसाचा राजा एक; हे सर्वे राजे एकलीस होते.

१ यहोशवा आंतीं फार छुळ व वयातीत
१३ झाला, तेह्या परमेश्वर त्याला म्हाणाला, तूँ छुळ व वयातीत झाला आहेस आणि देशाचा वराच भाग अजून ताच्यांत यावयाचा राहिला आहे. २ जे प्रदेश बाकी राहिले आहेत ते हे: पलिष्ठांचा अवधा प्रदेश, सारे गशरी; ३ मिसरापुढील शीहोर नदीपासून उत्तरेकडील एकोनाच्या सीमेपर्यंतचा कनान्यांचा म्हैणून मोडत असलेला प्रांत, तसेच पलिष्ठांचे पांच मुभे म्हणजे गजा, अद्दोद, अक्कलोन, गथ व एकोन, यांखेरीज, दक्षिणेकडे अब्दी, ४ अफेक व अमोन्यांची सरहद येथपर्यंतचा कनान्यांचा सर्व देश व सीदोन्यांचा मारा नामक देश; ५ आणि गिबली यांचा देश, तरेंव उगवतीकडील हमोंन पर्वताच्या तलापासून, बालगादापासून हमायाच्या घाटापर्यंत सर्व लबानोन. ६ लबानोनपासून मिस्तपोथ-भाईमपर्यंत सीदोन्यांच्या डोंगराळ देशाचे रहिवासी यांस मी इसाएल लोकांपुहून घालवून देईन; एवढे मात्र तं कर की माझ्या आहेप्रमाणे चित्या टाकून त्यांचा देश इसाएल

लोकास वांदन दे. ७ हा देश नक वंश व मनस्ताचा अर्धी वंश यांस बतनादासल वांदन दे. ८ मनस्ताच्या बाकीच्या अर्धी वंशास आणि रुडबेनी व गादी यांस बतनाचा वांटा भिक्खून चुकला वाहे; परमेश्वरासा सेवक मोळे यांने पूर्वेस यांदेनेपलीकडे त्यांस आणि केलेल्या द्वावाप्रमाणे बतन दिले; ९ महाजे आणोन सोऽन्याच्चा बाजू असलेले अरोएर व सोऽन्यामध्यें नगर यांपासून गिलोनार्थर्यतचा मेदबाचा सर्व प्रदाराचा प्रदेश, १० अम्मोन्यांच्या हडीपर्यंतची हेशबोनेविवाती अमोन्यांचा राजा सीहोन याची सारी नगरे, ११ गिलाद देश, गश्चरी व माकाची यांचा सारा प्रांत, हमोन पर्वत आणि सलकापर्यंतचा सर्व बाशान देश; १२ महाजे रेफाईतला जो एकटाच वांचून राहिलेला अष्टरोथ व एड्रै येणे राज्य करणारा ओग यांचे सारे राज्य, येथेच्या सर्वांचा मोशाने मोड कसून त्यांस देशांतून घालबून दिले होते. १३ तरी इस्माएल लोकांनी गश्चरी व माकाची यांस त्यांच्या देशांतून घालविले नाही म्हणून गश्चरी व माकाची आजवर इस्माएलांत वस्ती करून आहेत. १४ लेवी वंशास मात्र त्यांने कोणतेहि बतन दिले नाही; करण इस्माएलांचा देव परमेश्वर यांने सांगितल्या-प्रमाणे परमेश्वरास वाहिलेली हव्ये हीच त्यांचा बतनभाग होत.

१५ मोशाने रुडबेनी वंशास त्यांच्या कुळं-प्रमाणे बतन दिले. १६ त्यांचा मुख्य हा: आणोन सोऽन्याच्या बाजूस असलेले अरोएर व सोऽन्यामध्यें नगर यांजपासून मेदबाजवळ्या सर्व पठार प्रदेश; १७ पठारवर्ले हेशबोन व त्याचीं सर्व नगरे, दीजोन, बामोथ-बाल, बेथ-बाल्योन; १८ याहस, कदेमोथ, भेफाथ; १९ किर्या-झईम, सिम्बा, सोऽन्यांतील पहाडावर वसलेले सरेय शहर; २० बेथ-पौर, पिसगाच्या उत्तरपी, बेथ-यशिमोथ; २१ आणि माव्यावरले सर्व गंब, म्हणजे हेशबोनांत राज्य करणारा अमोन्यांचा राजा सीहोन याचे सर्व राज्य; या राजास मोशाने ठार मारिले, आणि त्याच्यावरोबर त्या देशांत रुहणारे सीहोनचे अधिपति व मिशानाचे सरदार अवी, रेकेम,

म्हणून दूर व रेका यांसहि त्याले सारिले. २२ इस्माएल लोकांनी ठारवारीने ज्यांचा संहार केला त्यांतच बौराचा पुत्र बलभ दैवत याचाहि वंश केला. २३ रुदेन याची सीमा सार्वेनीर द्वाली. रुडबेनी यांचा बतनभाग त्यांच्या कुळंप्रमाणे नयरे आणि गंब यांसहित झाले झाल.

२४ मग मोशाने गाढ वंशासहि त्यांच्या कुळंप्रमाणे बतन दिले. २५ त्यांचा मुख्य हा: याजेर, निलादांतली सर्व नगरे; आणि राज्यासमोरील अरोएरापर्यंतचा अम्मोन्यांचा अर्धी देश; २६ हेशबोनापासून रामाय-सिस्यापर्यंतचा इदेश, बतोनीम महानाईमापासून द्विरच्या हडीपर्यंतचा प्रदेश; २७ सोऽन्यांतील बेथ-निमा, सुकोथ, साकोन, म्हणजे हेशबोनाचा राजा सीहोन याच्या राज्याचा अवशिष्ट भाग आणि यादेनीरीचा किंवरेय सरोबरापर्यंतचा यांदेनेच्या पूर्वकडील प्रदेश. २८ मादी यांचे बतन त्यांच्या कुळंप्रमाणे नगरे व गंब यांसहि हेच झरले.

२९ मग मोशाने मनस्ताच्या अर्धी वंशास बतन दिले होते ते मनस्ताच्या अर्धी वंशास त्यांच्या कुळं-प्रमाणे होते. ३० त्यांचा मुख्य हा: महानाईमापासून सगळा बाशान देश म्हणजे बाशानाचा राजा ओग यांचे सगळे राज्य आणि बाशानांतली याईरची साठ नगरे; ३१ गिलादचा अर्धी भाग, आणि बाशानाचा राजा ओग याच्या राज्यांतली अष्टरोथ व एड्रै हीं नारे मनस्ताचा पुत्र मालीर याच्या वंशाचे म्हणजे मालीरच्या अर्धी वंशाचे त्याच्या कुळंप्रमाणे बतन झरले.

३२ गरीहोजवळ यांदेनेच्या पूर्वेस मवाच्यामैदानांत मोशाने वांदन दिलेली बतने हीं होत; ३३ पण लेवी वंशास मोशाने काहीएक बतन दिले नाही; इस्माएलाचा देव परमेश्वर हाच त्याच्या सांगण्या-प्रमाणे त्यांचे बतन होय.

१ एलजार याजक, नूनाचा पुत्र यहोशवा १४ आणि इस्माएली वंशांच्या पितुकुळाचे प्रमुख यांनी विभागून दिलेले जे बतनभाग इस्माएल लोकांस मिळले ते हे: २ परमेश्वराने साडेनऊ वंशां-

विषयी मोशाच्या द्वारे दिलेल्या आहेप्रमाणे त्यांचे वतनभाग चिन्हा टाकून वांटले. ३ अडीच वंशांना मोशांने यांदेनेच्या पूर्वेस वतन दिलेल होते; पण लेळी वंशास त्यांच्यावरोबर कांहीएक वतन दिले नव्हते. ४ योसेपवंशाच्या दोन शास्त्रा ज्ञाल्या होत्या, त्या मनव्ये व एफाईम ह्या होत्या; पण त्या देशात लेळ्यांस कांही विभाग दिला नाही, मात्र राहण्यास नगरे आणि पशु व धन यांसाठी कांही शिवारे दिली होती. ५ परमेश्वरांने मोशाला दिलेल्या आहेस अनुसरूप इशारु लोकांनी तो देवा वांटन घेतला.

६ मग यहूदा वंशाचे लोक गिल्मालांत यहोशालाकडे आले; आणि कलिजी यफुलेचा पुत्र कालेब त्यास म्हणाला, परमेश्वरांने देवभक्त मोशे यास तुजविषयी आणि मजविषयी कांदेश-बर्ष्यांत काय सांगितले होते ते तुला आठवत असेलच; ७ परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने मला हा देवा हेरावयास कांदेश-बर्ष्याहून पाठविले, तेव्हां मी चाळीस वर्षांचा होतो आणि माझ्या मनाच्या समजुनीप्रमाणे मी त्याजकडे बातमी आणली; ८ पण माझे बांधव मजवरोबर गेले होते त्यांनी लोकांच्या काळजांचे पाणीपाणी होईल असे केले; मी मात्र आपला देव परमेश्वर याचे पूर्णपणे अनुसरण केले. ९ तेव्हा त्या दिवशीं मोशांने आणभाक करून मला सांगितले की तुं माझा देव परमेश्वर याचे पूर्णपणे अनुसरण केले म्हणून ज्या भूमीला तुझा पाय लागला आहे ती तुझे व तुझ्या वंशजांचे निरंतरचे वतन होईल. १० आतां पाहा, परमेश्वरांने मोशाला हैं सांगितले त्यास पंचेचाळीस वर्षे झाली आहेत, इतक्या अवधीत इशा-एल लोक रानांत भटकत असांन परमेश्वरांने आपल्या वचनानुसार मला जीवंत ठेविले आहे व मी आज पंचाएऱ्या वर्षांचा झालो आहे. ११ मोशांने मला पाठविले त्या दिवशीं माझ्यांत जितकी ग्रन्ति होती तितकी आजाहि आहे; लढाई करण्याचे व येजा करण्याचे सामर्थ्य माझ्यांत जरें त्या वेळी होते तसेच आजमीतीसहि आहे. १२ तर त्या वेळीं परमेश्वरांने सांगितल्याप्रमाणे हा डोंगर मला दे; त्या वेळीं तुं

ऐलेलेव होतें की तेथें अनाकी लोक राहत असू तेचील नगरे मोठमोठी व तटबंदीवीं आहेत; असां परमेश्वर मला साहाय्य असल्या म्हणाय्याप्रमाणे मी त्यास तेथून खालवून देईल. १३ तेव्हा यहोशालांने त्यास आशीर्वाद दिला; आणि यफुलेचा पुत्र कालेब यास हेत्रोन नगर वतन करून दिले. १४ या प्रकारे आजवर कलिजी यफुलेचा पुत्र कालेब याचे हेत्रोन हैं वतन झाले आहे; कारण तो इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर यास पूर्णपणे अनुसरला. १५ पूर्वी हेत्रोनचं नांव किंविध-आर्बा होते; हा आर्बा अनाक्यांमध्ये अति थोर पुरुष होऊन गेला, यानंतर त्या देवास युद्धापासून विसावा मिळाला.

१६ यहूदी वंशाला त्यांच्या कुळाप्रमाणे चिन्हा टाकून जो भाग निवाला तो अदोमान्या सीमेपर्यंत आणि दक्षिणेकडे सीन रानापर्यंत अगदी दक्षिणेच्या सरहडीपर्यंत पसरला होता. २ त्यांच्या दक्षिण सीमेस क्षारसमुद्राच्या दक्षिणेकडील खाडीपासून आरंभ झाला; ३ ती तजोच अकांबीम नांवाच्या चढणीच्या दक्षिणेकडे निघून सीन रानाच्या कडेने कांदेश-बर्ष्याच्या दक्षिणेस गेली असून हेसोना-जवळून अद्वारावरून जाऊन ऋक्कांकडे वळली आहे; ४ तेथून ती सीमा असमोनास जाऊन मिसरन्या नाल्यापर्यंत निघाली आहे; तिचा शेवट समुद्रांजीव झाला आहे; तुमची दक्षिण सीमा हीच. ५ त्यांची पूर्व सीमा यांदेनेच्या सुखापर्यंत क्षारसमुद्र दरली आहे. उत्तर सीमा यांदेनेच्या सुखाजवळील समुद्राच्या खाडीपासून सुरु होऊन, ६ वेथ-हागलाच्या चढावावरून जाऊन वेथ-अरावाच्या उनरेकडे रुद्यंती वोहनच्या खडकापर्यंत गेली आहे; ७ तेथून ती सीमा आखोर खो-न्यापासून दबीरापर्यंत जाऊन उनरेम गिल्गालाकडे वळली आहे; हे गिल्गाल नदीच्या दांकंगंगम अदुर्घीमान्या चढावालम्बर आहे. मग ता सीमा एन-शोमेश नांवाच्या झो-न्यापासून जाऊन तिचा शेवट एकरोगेलास होतो. ८ तेथून ती सीमा हिनोमपुत्राच्या खिंडीतून यवूसी चढणीच्या दक्षिण भागावर म्हणजे यस्तालेमावर चहन जाऊन पश्चिमेकडे हिनोमान्या खो-न्यापासून आणि

रेकाईम खोन्याच्या उत्तर टोकांस असलेल्या पहाडाच्या माझ्यावर जाऊन पोंचवी आहे; ९ तेथून ती सीमा त्या पहाडाच्या माझ्यापासून नफतोहाच्या क्षन्यापर्यंत जाते व एकोन डोगरांतील नवरांवरून निघून तेथून बाला ऊर्फ किर्याथ-नारीम येथपर्यंत पोहंचते. १० तेथून ती सीमा बालाच्या पश्चिमेस वळसा घेऊन सेहीर डोगरास पोंचून यारीम ऊर्फ कसालोन डोगराच्या उत्तर बाजूस जाऊन वेथ-शेशेशा येथे उतरते व तशीच तिनाकडे निघते; ११ तेथून ती सीमा एकोनच्या उत्तर भागावरून शिकोनापर्यंत गेली आहे आणि बाला पहाडावरून यबनेलास निघाली आहे; या सीमेचा शेवट सुसुद्रतीरी होतो. १२ पश्चिमेची सरहद महासमुद्राचा किनारा होय. यहूदा वंशास त्याच्या कुळांप्रमाणे जो विभाग मिळाला त्याच्या हा चतुःसीमा होत.

१३ युक्तेचा पुत्र कालेब यास परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे यहोश्वासांने यहूदाच्या वंशजांवरोवर वतन दिले तें अर्थात् किर्याथ-आर्बा ऊर्फ हेब्रोन होय; हा आर्बा अनाकाचा पिता. १४ कालेबाने शेशेय, अहीमान व तलमय या अनाकाच्या तिन्ही पुत्रांस तेथून धालवून दिले. १५ तेथून त्याने द्वीराच्या रहिवाश्यावर हक्क केला; द्वीराचे पूर्वीचे नांव किर्याथ-सेफर होते. १६ कालेब म्हणाला, जो कोणी किर्याथ-सेफर लहून काबीज करील त्याला मी आपली कन्या अखसा ही देईन. १७ त्यावरून कालेबाचा भाऊ कनाज याचा पुत्र अथनेइल याने तें नगर घेतरले; तेव्हां कालेबाने आपली कन्या अखसा ही त्यास बायको करून दिली. १८ ती आली तेव्हां आपल्या पित्यापासून कांहीं जमीन मागून घेण्याची भर तिने त्याल दिली; ती गाढवावरून उत्तरली तेव्हां कालेबाने तिला विचारिले, तुल काय पाहिजे? १९ ती म्हणाली, मला एक देण्यां दे; तूं मला दक्षिणेकडीची जमीन दिली आहेच; मला पाण्याचं झरेहि दे; तेव्हां त्याने वरचे आणि खालचे झरे तिला दिले.

२० यहूदा वंशाच्या कुळांप्रमाणे जो त्यांचा वतन-भाग ठरला तो हा:

२१ यहूदाच्या बंशजांना दक्षिणेस अदेमाच्या सीमेजवलील नगरे मिळाली ती हीं: क्रसेल, एदर व यागूर; २२ कीना, दीमोना व अदादा; २३ केदेश, हासेर व इथनान; २४ जीफ, टेलेम व बालोथ; २५ हासोर-हदता व कर्तियोथ-हसोन (हेच हासोर); २६ अमाम; शामा व मोलादा; २७ हसर-गदा, हेप्पोन व बेथ-येलेट; २८ हसर-शुबाल, वैर-ज्वेबा व बिजोथा; २९ बाला, इंधीम, व असेम; ३० एल्तोलाद, कसील व हर्मा; ३१ सिकलाग, मद्याना व सन्सज्ञा; ३२ लवावेरथ, शिल्हीम, अईन व रिमोन; हीं सर्व नगरे मिळून एकुणतीस व त्यांचे गांव.

३३ तव्हांतील नगरे हीं: एषावोल, सरा व अषणा; ३४ जानोह, एन-गन्नीम, तपूहा व एनाम; ३५ यर्मू, अदुल्लाम, सोखो व अजेका; ३६ शाईम, अदीर्थीम, गदेरा व गदेरोर्थीम; अर्शी चौदा नगरे व त्यांचे गांव.

३७ सनान, व हदाशा व मिगदल-गाद; ३८ दिलान, मिस्पा व यकथेल; ३९ लाखीश, बसकाथ, व एग्लोन; ४० कव्बोन, लहमाम व किथलीश; ४१ गदेरोथ, वेथ-दगोन, नामा व मक्केदा अर्शी सोल्ला नगरे व त्यांचे गांव.

४२ लिङ्गा, एथेर व आशान; ४३ इफ्ताह, अण्णा व नसीब; ४४ कईला, अकजीब व मारेशा; अर्शी नऊ नगरे व त्यांचे गांव.

४५ एकोन व त्यांची खेडीपाडीं; ४६ एकोना-जवलचीं व पश्चिमेचीं अझ्दोदाच्या बाजूकडलीं सर्व नगरे व त्यांचे गांव.

४७ अझ्दोद व त्यांची खेडीपाडीं; गज्जा व त्यांची खेडी-पाडीं; मिसराचा नाला व महासमुद्राच्या तीरचीं नगरे.

४८ आणि डोगरवटीतीलीं नगरे हीं: शामीर, यतीर व सोखो; ४९ दन्ना, कियाथ-सज्ञा ऊर्फ दबीर; ५० अनाब, एष्यो व अनीम; ५१ गोशेन, होलेस, व गिलो, अर्शी अकरा नगरे व त्यांचे गांव.

५२ अराब, दूमा व एशान; ५३ यानीम, वेथ-तपूहा व अफेका; ५४ हुमटा, किर्याथ-आर्बा ऊर्फ हेब्रोन व सियोर; अर्शी नऊ नगरे व त्यांचे गांव.

५५ मावोन, कमेल, जीफ व यूटा; ५६ इंजेल, यकदाम व जानोह; ५७ काइन, गिबा व तिन्ना; अशी दहा नगरे व त्यांचे गांव.

५८ हल्कूल, बेश-सूर, गदोर; ५९ माराथ, बेश-अनोथ व एलतकोन; अशी सहा नगरे व त्यांचे गांव.

६० किर्याथ-बाल महणजे किर्याथ-गारीम व राज्या हीं दोन नगरे व त्यांचे गांव.

६१ रानांतली नगरे हीं: बेथ-अराबा, मिहीन व सखाखा; ६२ निवाशान, क्षारनगर व एन-गेदी; अशी सहा नगरे व त्यांचे गांव.

६३ यस्तालेमांत राहणाच्या यवूशी लोकांस यहूदाच्या वंशजांना धालवून देतां आले नाही; आणि आजपर्यंत यवूशी लोक यस्तालेमांत यहूदाच्या वंशजांबरोबर राहत आहेत.

१६ १ योसेफाच्या वंशजांचा जो भाग चिन्ह्या टाकून घरविला तो हा: त्याची सीमा यरीहो-

जवळ यादेन नदीपासून पूर्वेकडून यरीहो-च्या जलसंचयापाशी जाऊन रानांतील पहाडी प्रदेशांदून बेथेलास निघते; २ तेथून ती लूज येथे जाऊन अकांच्या सीमेवरून अटारोथ येथे निघते; ३ पश्चिमेकडे यफेल्टी याच्या सरहीवरून खालचे बेथ-होरोन व गेजेर येथवर उत्तरून समुद्रमध्यदेस पोहंचते. ४ योसेफाचे पुत्र मनश्वे व एफाईम यांनी आपले वतन घेतले. ५ एफाईम वंशजांची सरहद त्यांच्या त्यांच्या कुळंप्रमाणे ठरली ती ही: त्यांच्या वतनाच्या सरहीस पूर्वेस आरंभ होऊन अटारोथ अद्वार येथून वरल्या बेथ-होरोनास पोहंचते; ६ उत्तर सीमा पश्चिमकडील मिखमथाथ येथे सुरु होऊन पूर्वेस वक्सा घेऊन तानथ-शिलो येथे पोहंचते व तेथून पुढे निघून पूर्वेस यानोहा येथवर जाते; ७ यानोहा येथून ती अटारोथ व नारा येथे उत्तरून यरीहोपाशी यादेन-वर निघते. ८ ही सीमा तप्पूहा येथून निघून पश्चिम दिशेस जाऊन काना ओहल्यावरून समुद्रापाशी निघते; एफाईमाच्या वंशजांचे त्यांच्या कुळंप्रमाणे वतन हें होय; ९ तसेच मनश्वाच्या वंशजांच्या वतनापैकी नगरे आस-

पासच्या खेळ्यांपाल्यांह एफाईमाच्या वंशजांसाठी वेगांची करून ठेवायांत आली. १० जेजेरांत जे कानानी लोक राहत होते त्यांस एफाईमांची धारवून दिले नाही म्हणून ते कानानी त्यांच्यामार्ये आजपर्यंत वस्ती करून आहेत; ते दास होऊन विगारकाम करणारे झाले.

१ योसेफाचा ज्येष्ठ पुत्र मनश्वे याच्या १७ वंशाचा भाग चिन्ह्या टाकून घरविला तो हा:

मालीर हा ज्येष्ठ पुत्र गिलादाचा पिता होता, हा मोठा योद्धा होता म्हणून त्यास गिलाद व बाशान हे प्रात मिळाले. २ मनश्वाच्या बाकीच्या वंशजांस त्यांच्या कुळंप्रमाणे जे विभाग मिळाले ते असे: अबियेजेर, हेलेक, अस्थियेल, शेखेम, हेफेर व शमीदा हे आपायपत्या कुळंप्रमाणे योसेफपुत्र मनश्वे याच्या वंशांतले पुरुष होते, त्यांच्या निरनिराळ्या कुळंसाठी हे विभाग ठरले; ३ पण सलमकहाद बिन हेफेर बिन गिला बिन मालीर बिन मनश्वे यास पुत्रसंतान नव्हते, कन्या होत्या; त्या कन्यांची नावं महला, नोआ, हाम्ला, मिल्का व तिरसा हीं होतीं. ४ एलाजार याजक, नूनाचा पुत्र यहोशवा आणि सरदार मंडळी यांच्यापुढे हा कन्या येऊन म्हणाल्या, परमेश्वरानं मोशाला आज्ञा दिली होती तीप्रमाणे आज्ञांस आमच्या भाऊबंदांमध्ये वतन या; तेव्हां यहोशवानं परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे त्यांस त्यांच्या बापाच्या भाऊबंदांबरोबर वतन दिले. ५ या प्रकारे यादेनेपलीकडे गिलाद व बाशान या प्रातांखेरीज मनश्वाला दहा विभाग मिळाले; ६ कारण मनश्वाच्या वंशांतल्या द्वियांस त्यांच्या पुत्रसंतानी-बरोबर वतनभाग मिळाला आणि मनश्वाच्या वंशांच्या इतर लोकांस गिलाद प्रात मिळाला. ७ मनश्वांची सीमा आशेराहून शेखमासमोरल्या मिखमथाथापर्यंत जाते; व पुढे ती उजव्या बाजूस एन-ताप्हुहाच्या लोकवस्ती-पर्यंत जाऊन पोहंचते. ८ तप्हुहाचा प्रात मनश्वाचा होता; पण मनश्वाच्या सीमेवरील तप्हुहा नगर हे एफाईमांचे होते. ९ तेथून ती सीमा काना ओहल्यापर्यंत उत्तरून त्यांच्या दक्षिणेस पोहंचते; तेथील मनश्वाच्या प्रातांतील कांही नगरे एफाईमांची होतीं; आणखी

મનસ્થાચી સીમા ત્યા ઓહુલાચા ઉત્તરેસ જાઉન સમૃદ્ધપર્યત નિષ્ઠાં. ૧૦ દક્ષિણકઢીન પ્રવેશ એજસ્માચા વ ઉત્તરેકડીન મનસ્થાચા, ત્યાચી સીમા સમુદ્ર હોય; ત્યાચા ઉત્તર સીમેસ આસેર વ પર્વેસ ઇસ્સાલાર આહે. ૧૧ ઇસ્સાલાર વ આસેર યાંચા પ્રાંતાંત મનસ્થાચે ગંગા હોટે તે હે: બેથ-શાન વ ત્યાચી ખેડીપાડી, ઇસ્સામ વ ત્યાચી ખેડીપાડી, દેર યેથીલ લોકવસ્તી વ ત્યાચી ખેડીપાડી, એન-દોરચી લોકવસ્તી વ ત્યાચી ખેડીપાડી, તાનસ યેથીલ લોકવસ્તી વ ત્યાચી ખેડીપાડી, મગિદો વ ત્યાચી ખેડીપાડી આણિ ત્યાચા રહેણાસ્થાસહ તીન ટેકબાબા; ૧૨ એણ યા નગરાચા રહેણાસ્થાંસ મનસ્થાચા વંશજાંના ધાલ્યબુન દેતાં યેઈના; ત્યા દેશાંતર રાહણ્યાચા કનાન્યાંની હૃદ ધરિલ. ૧૩ ઇસ્સાએલ લોક સમર્થ જ્ઞાલે તેવંં ત્યાંની ત્યા કનાની લોકાંસ વિગરકામ કરાવયાસ લાવિલે, સગળ્યાંના હાકૂન લાવિલેન નાહી.

૧૪ યોસેફાચે વંશજ યહેશવાસ મહણાલે, પરમેશ્વરાચા આમાંદીંબર આજબર પ્રસાદ અસલ્યાસુલે આમ્હી સંસ્થેને બહુત આહોત તર તું ચિંડી ટાકૂન આમાંસ બતનાંચી એકચ વિભાગ કો દિલ્ય? ૧૫ યહેશવાસ ત્યાંસ મહણાલ, તુંહી સંસ્થેને બહુત આહાં વ એજસ્માચા ડોંગરાલ પ્રદેશ તુંહાંસ પુરત નાહી તર પરિંગી વ રેકાઈ યાંચા દેશાંતરલે રાન તોછુન તેણે વસ્તી કરા. ૧૬ તેવંં યોસેફાચે વંશજ મહણાલે, હ ડોંગરાલ પ્રદેશ આમાંસ પુરત નાહી; બેથ-શાન વ ત્યાચા આસપાસચી ખેડીપાડી આણિ હિંબેલ લોરે, યા તલ્યાંતરલ્યા રાહણ્યાચા કનાની લોકાંપાડી લોંખંડી રથ આહેત. ૧૭ યહેશવાને યોસેપાચા વંશજાંસ મહણજે એજસ્માં વ મનસ્થે યાંસ સાંગિતલે, તુંહી સંસ્થેને બહુત આહાં વ તુમંચે સામર્થ્યહ મોઠે આહે; તુંહાંસ કેવળ એકચ વિભાગ મિલ્યાવયાચા અર્સે નાહી, ૧૮ તર તો પહાડી દેશાંહ તુમ્ચા હોઈલ; તેણે અરણ્ય આહે તેં તોડા મહણજે ત્યાચા આસપાસના દેશ તુમ્ચા હોઈલ. કનાની લોકાંપાડી લોંખંડી રથ અસલે વ તે બલિષ અસલે તરી તુંહાંસ ત્યાંના ધાલ્યબુન દેતાં યેઈલ.

૧ મળ ઇસ્સાએલચી સર્વ લેંડલી સિલો યેણે ૧૮ એકચ આલી વ તેણે ત્યાંની દર્શનમંદય ઉભા કેલા; આતાં સર્વ દેશ ત્યાંચા હાતી આસ હોતા. ૨ ઇસ્સાએલ લોકાંપંડી જ્યાંસ બતનમાગ મિલ્યાલ નહુટા અસે અણાપિ સાત વંશ રાહિલે હોતે. ૩ યહેશવાસ ઇસ્સાએલ લોકાંસ મહણાલ, તુમંચા પૂર્વજાંચા દેવ પરમેશ્વર યાંને તુંહાંસ જો દેશ દિલ તો આપણ્યા તાંચાંત બેઘ્યાવિષ્યાં તુંહી કોટબર દિરેળાઈ કરણાર? ૪ પ્રલેક વંશાંતીલ તીન પુલષ નેમા મહણજે મી ત્યાંસ પાદવિલો; ત્યાંની જાઉન ચોહોંકે ફિસુન દેશ પાછાવા, આણિ આપણાપણ્યા વંશજાસ મિલ્યાવયાચા બતનમાગાંચે વર્ણન લિછુન મજકડે આણાવે. ૫ ત્યાંની ઉરલેલા દેશાંચે સાત ભાગ રેખાવે; યહુદાને દક્ષિણકઢીલ આપણ્યા નેમિલેલા બતનમાગાંત બર્તી કરાવી આણિ યોસેપાચા વંશજાંની ઉત્તરેકડીલ આપણ્યા બતનમાગાંત બર્તી કરાવી. ૬ ત્યા દેશાંચે સાત ભાગ કલ્પન તેં વર્ણન મજકડે આણાવે મુખજે મી યેણે આપણા દેવ પરમેશ્વર યાંચાસમેર તુમંચા નાંબાંચા વિભા ટાકીન. ૭ લેંડાંસ તર તુમંચા-મંદ્યે બતન નાહી; પરમેશ્વરાને ત્યાંસ દિલેલી યાજકબૃતિ હીચ ત્યાંચે બતન હોય; ગાદ, રલ્લેન વ મનસ્થાચા અર્ધી વંશ યાંસ ગાડેનેચા પૂર્વેસ બતન મિલ્યન તુંકલે આહે; પરમેશ્વરાચા સેલક મોઝે યાંને ત્યાંસ તેં દિલે આહે. ૮ મળ તે પુલષ માર્ગસ્થ જ્ઞાલે; તેવંં ત્યા દેશાંચે વર્ણન લિલાવયાસ જે જાળાર હોટે ત્યાંસ બહેશવાને આજા દિલી કી જા આણિ દેશાંત ઇસ્સેટિકદે ફિરા આણિ ત્યાંચે વર્ણન લિછુન મજકડે આણા મુખજે મી ચિલો યેણે પરમેશ્વરાસમેર તુમંચા નાંબાંચા વિભા ટાકીન. ૯ તેવંં તે પુલષ તેશ્ભૂલ દેશમાર ફિરલે વ ત્યાંતીલ નગરાંપ્રમાણે ત્યાંચા સાત વાંચાંચે વર્ણન ત્યાંની બહીત લિછુન તેં સર્વ ચિલો યેથીલ ઘાવળીત ગદેશુંકડે આણિલે. ૧૦ ચિલો યેણે પરમેશ્વરાસમેર યહેશવાને ત્યાંચા નાંબાંચા વિભા ટાકીનાંચા ઇસ્સાએલ લોકાંસ ત્યાંચા ત્યાંચા કનાની વાંદા મિલ્યાલ તો અસા: ત્યાંચા

वांटा यहूदाचे वंशज आणि गोसेकाचे वंशज यांच्या प्रांतांच्या दरम्यान होता. १२ त्याची उत्तर सीमा यादेनेजीक मुऱ होऊन यरीहोच्या उत्तरेकडून वर जाऊन पश्चिमेस डोंगरावस्तुन बेथ-आवेनच्या रानांत निघते; १३ तेथून ती लूज ऊऱ बेथेल येण्ये पोहंचते आणि लूजच्या दक्षिण बाजूकडून निघून खालच्या बेथ-होरोनांच्या दक्षिणेकडल्या पहाडापासून अटरोप-अद्दार येण्ये निघते. १४ तेथून मग पश्चिम सीमा वक्त्वा घेऊन बेथ-होरोनांच्या समोरून त्याच्या दक्षिणेकडील पहाडावस्तुन यहूदाचे नगर किंयार्थ-बाल ऊऱ किंयार्थ-यातीम येण्ये निघते; याची पश्चिम सीमा हीच. १५ दक्षिणेकडील सीमा पश्चिमेस मुऱ होऊन किंयार्थ-यातीमांच्या वरच्या टोकापासून निघून नफतोह मन्याकडे जाते; १६ तेथून हिन्दूमुत्रांच्या खिंडी-समरोरील व रेफाई खिंडीच्या उत्तरेस असलेल्या पहाडांच्या उत्तर टोकापासून हिन्दूम खिंडीत महणजे यवूशीच्या दक्षिण बाजूने ती सीमा एन-रोगेल येण्ये उत्तरते; १७ तेथून ती सीमा उत्तरेकडे वक्त्वा घेऊन एन-शेमेश येण्ये निघते आणि तशीच अदुम्मीम चढावासमोर असलेल्या गलीलोथाकडे जाते; तेथून ती ऊरुवेनपुत्र बोहून याच्या खडकाकडे जाते; १८ मग ती उत्तरेकडे जाऊन मैदानासमोरून अरावांत उत्तरते. १९ तेथून ती सीमा बेथ-हमलांच्या उत्तर दिशेस जाऊन क्षारसमुद्रांच्या उत्तरेच्या खाडीपायांची यादेनेच्या दक्षिण मुखापायांची निघते; ही दक्षिण-सीमा होय. २० त्याची पूर्वसीमा यादेन होय. बन्यामिनाचा वतनभाग त्याच्या चतुर्सीमांसंहित त्यांच्या कुळांप्रमाणे हा होय. २१ बन्यामिन वंशांच्या लोकांस त्यांच्या त्यांच्या कुळांप्रमाणे ही नगरे मिळार्ही: यरीहो, बेथ-हमल, एमेक-केसास, २२ बेथ-अराबा, समार-इम, बेथेल, २३ अब्बीम, पारा, अपा, २४ कफ-अम्मोनी, अफनी, आणि गेबा; ही बारा नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव; २५ गिमोन, रामा व दैरोध, २६ मिस्पा, कफीरा व मोजा; २७ रेकेम, इर्पैल व तरला; २८ सेल, एलेफ, यवूशी ऊऱ यह-

शलेप, गिबाय व किंयार्थ; ही चवदा नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव; बन्यामिनांच्या वंशजांचे त्यांच्या त्यांच्या कुळांप्रमाणे हें वतन होय.

१ दुसरी चिठी खिमोनांच्या नंवाची महणजे १९५ खिमोनी वंशाची त्याच्या कुळांप्रमाणे निघाली; यहूदांच्या वंशजांच्या वतनामध्ये त्यांना वतन मिळाले. २ त्यांस ही नगरे वतन मिळाली: बैर-सेवा किंवा शेबा व मोलादा; ३ हसर-शुबाल, बाला व असेम; ४ एल्कोलद, बथूल व हर्मा, ५ सिकलाग, बेथ-मर्का; बोथ व हसर सूसा; ६ बेथ-खबदबोथ आणि शास्त्रहेन ही तेरा नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव; ७ अईन, रिमोन, एतेर व आशान; ही चार नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव; ८ आणि बालथ-बैर, ज्यास दक्षिण देशाचा रामा महणतात तेथरपर्यंत या नगरांच्या समोदातालचे सगळे गांव त्यांस मिळाले; खिमोनी वंशजांचा त्यांच्या कुळांप्रमाणे हाच वतनभाग होय. ९ खिमोनाला यहूदी वंशजांच्या वतनभागांतच वांटा देप्पांत आला. कारण यहूदी वंशाचे वतन त्यांच्या संखेच्या मानानें फार मोठे होते, महणत त्यांच्या वतनांत खिमोनी वंशजांस वतन मिळाले.

१० तिसरी चिठी जयुलून वंशजांची त्यांच्या कुळांप्रमाणे निघाली; त्यांच्या वतनाची सीमा सारीदपर्यंत आहे; ११ त्याची सीमा पश्चिमेस मरलापयत जाऊन दृव्येश येण्ये पोहंचते आणि यकनामासमोरील ओह्लास जाऊन लागते; १२ ती सारीद येथेन पूर्वेकडे उगवतीस वदून क्रिसलोथ-नाबोर यान्या सीमेस लागते; तेथून दावरथ येण्ये जाऊन याकीपर्यंत वर जाते; १३ तेथून पूर्व दिशेकडे गथ-हेफेर व इत्ता-कासीन येथे-वर जाते; आणि तेथून नेयातवलील रिमोन येण्ये निघते; १४ तेथून ती सीमा त्याला वक्त्वा धालून उत्तरेस हवायोनपर्यंत जाते व तेथून इफता-एल खोन्यांत संपते; १५ कट्टाथ, नहलाल, शुमोन, इदला, बेथलहेम आदिकहून बारा नगरे व त्यांचे आसपासचे गांव त्यांस दिले. १६ जयुलून वंशांतील लोकांची त्यांच्या कुळांप्रमाणे नगरे व त्यांच्या आसपासचे गाव हे होत.

१७ इसासाराच्या वंशजांची त्यांच्या कुलप्रमाणे चौथी चिठी निघाली. १८ त्यांच्या सीमेच्या आंत ही नगरे होती; इत्रेल, कसुलोथ व शेत्रेम; १९ हफराईम, शियोन व अनहराथ; २० रखीथ, किशोन व अबेस; २१ रेमेश, एन-गलीम, एन-हहा व वेथ-यसेस; २२ त्यांची सीमा ताबोर, शहुमा व वेथ-शेमेश येथवर जाते आणि ती यांदेनेपांची संपते; त्यांस ही सोळा नगरे आणि त्यांच्या आसपासचे गांव मिळाले. २३ इसासाराच्या वंशजांची त्यांच्या कुलप्रमाणे नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव हे होते.

२४ पांचवी चिठी आशेर वंशजांच्या नंवाची त्यांच्या कुलप्रमाणे निघाली. २५ त्यांच्या सीमेच्या आंत ही नगरे होती: हेलकथ, हली, बटेन, व अकाफ; २६ अल्लमेल, अमाद, व मिश्राल; त्यांची सीमा पथिमेस कर्मेल व शिहोर-लिङ्गाथ एथवर जाते; २७ ती वक्कुन उगवतीस वेथ-दग्गोन येथवर जाऊन उत्तरेस जवुल्लनच्या वतनभागापर्यंत आणि इफताह-एल खोन्याच्या उत्तरेकडून वेथ-एमेक व नियेल येथपर्यंत पोहंचते, व तशीच ती डावीकडे कावूल येथे निघते; २८ तेथून ती एवोन, रहोव, हम्मोन व काना यांवूलन जाऊन मोठ्या सीदेनापर्यंत पोहंचते; २९ तेथून ती बज्जा घेऊन रामापर्यंत जाते व तेथून सोर नामक तटवर्दीच्या नगरापर्यंत जाते; तेथून ती होसाकडे वक्ते आणि अक्जीब प्रदेशांना जाऊन समुद्रास मिळते; ३० उम्मा, अफेक व रहोव हीहि त्यांच्या वांद्यास आली; एकंदर बावीस नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव त्यांस मिळाले; ३१ आशेरच्या वंशजांची त्यांच्या कुलप्रमाणे नगरे व त्यांच्या आसपासचे गांव हे होते.

३२ सहावी चिठी नफताली वंशजांच्या नंवाची त्यांच्या कुलप्रमाणे निघाली. ३३ त्यांची सीमा हेलेफ आणि साननीमांतील एल वृक्ष यांपासून अदामी नेकेव व यबनेल यांवूलन लकुम येथे जाऊन यांदेनेपांची निघते; ३४ तेथून ती पथिमेस वक्कुन अजनोथ-नाबोर येथे जाते व तेथून हुक्कोक येथे जाते व तेथून दक्षिणेस जवुल्लनच्या वतनभागापर्यंत आणि पथिमेस आशेरच्या वतनभाग-

पर्वत उगवतीस यांदेनेपांची गढवाळ्या वतनभागाला जाऊन पोहंचते. ३५ त्यांतील तटबंदीची नगरे ही: सिदीम, सेल, हम्मथ, रकथ व किलेरेथ; ३६ अदामा, राम; व हासोर; ३७ केवेल, एझै न-एन-हासोर; ३८ इल, सिदल-एल, हसेम, वेथ-अनाथ व वेथ-शेमेश ही एको-णीस नगरे व त्यांचे गांव. ३९ नफतालीच्या वंशजांची त्यांच्या कुलप्रमाणे नगरे व आसपासचे गांव हे होते.

४० सातवी चिठी दान वंशजांच्या नंवाची त्यांच्या कुलप्रमाणे निघाली. ४१ त्यांच्या वतनभाग-सीमेच्या आंतील ही नगरे होती: सस, एषावोल व ईर-शेमेश; ४२ शालब्बीन, अयालीन व इथल; ४३ एलोन, तिशा व एकोन; ४४ मक्कतके, निवधोन व बालाथ; ४५ यहूद, बने-अरक डग-गथ-रिम्मोन; ४६ मीयोन, रकोन आणि यापोच्या समोरील प्रदेश. ४७ दान वंशजांची सीमा त्यांच्या थूल वतनभाग्या बाहेर गेली; कारण दान वंशजांची लेशेपावर स्वासि कूलन ते लडून घेतले, तरवरारीनं त्यांचा विक्षंस केला आणि त्यांचा तजा घेऊन तेथे वस्ती केली; आणि आपला मूलपुरुष दान याचं नांव त्यांनी लेशेपास ठेविल. ४८ दानाच्या वंशजांस त्यांच्या कुलप्रमाणे जी नगरे व आसपासचे गांव मिळाले ते हे,

४९ चतुर्सीमांप्रमाणे वतने वांदून देण्याचे संपवित्यावर इसाएल लोकांनी न्याचा पुत्र योशवा यास आपल्यातून हिसा दिल; ५० त्यांने सागितलेले एफाइमाच्या डोंग्राळ वेशांतील तिक्राय-सेरह नामक नगर परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे त्यास दिले; तें नगर वसवून त्यांत तो राहू लगाला.

५१ एलाजर याजक, नूराचा पुत्र यहोशवा आणि इसाएल वंशांचे त्यांच्या पितृकुलप्रमाणे प्रसुख यांनी तिळो येथे दर्शनमंडपाच्या द्वारी प्रसेक्षरासमोर चिन्हा टाकून जी वतने वांदून दिली ती ही. याप्रमाणे देश वांदून देण्याचे संपले.

५२ मग परमेश्वर यहोशवास म्हणाला, ५३ २ इसाएल लोकांस सांग, मी मोशाच्या द्वारे तुम्हांस सांगितले होते की शरणपुरे झावा;

३ महणजे कोणी भुल्लुकीने कोणाचा जीव बेळा असलां त्यांत त्याल पद्धन जालं येईल कुनाचा सूड उगविण्यापासून तुम्हांस ती रक्षणस्थाने अशी होतील; ४ असा मुख्य अशा एका नगराकडे पद्धन गेला महणजे त्याने नगराच्या वेशीपाईं उमे राहावे आणि त्यांतील

बडील मंडळीस आपले प्रकरण सांगावे, मग त्यांनी त्याला आपल्या नगरांत घेऊन आपल्यामध्ये राहा-व्यास जागा यावी. ५ खुनाचा सूड घेणाऱ्याने त्याचा पाठलाग केला तर त्या बडील जनांनी त्या मुख्यवध करण्याच्या हातीं देऊ नये; कारण त्याने नकद्य आपल्या शेजाच्यास जिवे मारिले; त्याचे त्याजीं पूर्वीचे वैर नव्हते. ६ मंडळीसमोर त्याचा न्याय होईवर्यात अथवा त्या वेळा मुख्य याजक हयात असेल तोपर्यंत त्याने त्या नगरांत राहावे; मग पाहिजे तर या गंवाहून तो पळला होता तेथे त्याने परत जाऊन आपल्या घरी राहावे. ७ यावरुन त्यांनी नफ-तालीच्या डोंगराळ प्रदेशांतील गालीलांतले केदेश, एफाइमाच्या डोंगराळ प्रदेशांतीले शखेम, यहूदाच्या डोंगराळ प्रदेशांतले किर्याथ-आर्बा ऊर्फ हेब्रोन ही नगरे केली नेमून टेविली. ८ यरीहोच्या पूर्वेस यादेनेलीकडे त्यांनी रुठबेन वंशाच्या विभागाईकी भालावरत्या रानांतले बेसर, गाद वंशाच्या विभागापैकी गिलादांतील रामोथ आणि मनश्वे वंशाच्या विभागापैकी बाशानांतले गोलान ही नगरे टेविली. ९ सर्व इक्षाएल लोकांसाठी व त्यांच्यामध्ये वस्ती करण्याचा परदेशी लोकांसाठी ही नेमलेली नगरे होतीं; ती अशासाठी की कोणी कोणास भुल्लुकीने मारिले व तो अशा एका नगरात पद्धन गेला तर मंडळीसमोर उमे राहून त्याचा न्याय झाल्याशिवाय खुनाचा सूड घेणाऱ्यास त्यास जिवे मारितां येऊ नये.

१ मग लेली वंशांतील पितृकुळाचे प्रमुख

२१ मुख्य हे एलजाजर याजक, नूनाचा मुत्र यहोशवा व इक्षाएली वंशाच्या पितृकुळाचे प्रमुख यांच्यापाईं आले; २ ते कलान देशांतील शिळे येथे येऊन महणाले की परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे अशी

आझा केली होती की आमच्या वस्तीसाठी नगरे आणि आमच्या जनावरांसाठी शिवारे यावी. ३ त्यावरुन इक्षाएल लोकांनी परमेश्वराच्या आहेप्रमाणे आपल्या वतव्यभागापैकी लेव्यांस नगरे व शिवारे दिली, ती येणेप्रमाणे:

४ कहाथी कुलाची निठी निधाली तेव्हां लेव्यापैकी अहोरेन याजकाच्या वंशजांस यहूदा, शिमोन व बन्यामीन या वंशांच्या वांव्यांतून तेरा नगरे मिळाली.

५ बाकीच्या कहाथी वंशजांस एफाइम वंशांतील कुलांच्या वांव्यांतून आणि दान वंशांच्या व मनश्वाच्या अर्च्या वंशांच्या नगरांपैकी दहा नगरे शिव्या टाकून दिली.

६ गेरोन वंशजांस इसासार वंशांतील कुलांच्या आणि आशेव व नफताली यांच्या वंशांच्या आणि बाशानांतत्या मनश्वाच्या अर्च्या वंशांच्या नगरांपैकी तेरा नगरे शिव्या टाकून दिली.

७ मरारी वंशजांस त्यांच्या कुलांप्रमाणे रुठबेन व जबुद्धन यांच्या वंशांच्या वांव्यापैकी बागा नगरे दिली.

८ परमेश्वराने मोशाला दिलेल्या आहेप्रमाणे इक्षाएल लोकांनी लेव्यांस शिव्या टाकून ही नगरे व त्यांची शिवारे दिली. ९ त्यांनी यहूदा व शिमोन यांच्या कुलांच्या विभागांतली पुढे सांगितेली नगरे दिली, १० लेवी वंशांतील कहाथी कुलांतत्या अहोरोनाच्या वंशजांस प्रथम वांटा मिळाला. ११ त्यास त्यांनी यहूदां-तील डोंगराळ प्रदेशांतले किर्याथ-आर्बा ऊर्फ हेब्रोन हे नगर शिवारांसहित दिले; आर्बा हा अनाकाचा पिता होता; १२ पण त्या नगरची शेती आणि आसपासची खेडीपाडीं यकुलेचा मुत्र काळेव यास त्यांनी वतन करून दिली होती.

१३ अहोरेन याजकाच्या वंशजांस मुख्यवध करण्याचासाठी शरणपूर म्हणून हेब्रोन व त्याचे शिवार, याखेरीज लिङ्गा व त्याचे शिवार; १४ यतीर व त्याचे शिवार, एष्टमोवा व त्याचे शिवार; १५ होलोन व त्याचे शिवार, दबीर व त्याचे शिवार; १६ अईन व त्याचे शिवार, युद्धा व त्याचे शिवार, वेथ-शेमेश व त्याचे शिवार अशी एकंदर नक नगरे त्या दोन वंशांच्या विभागांतून दिली. १७ बन्यामीन वंशांच्या विभाग-

पैकी विवेन व त्याचे शिवार, गेवा व त्याचे शिवार; १८ अनायोध व त्याचे शिवार आणि अलगोन व त्याचे शिवार अशी चार नगरे दिली. १९ या प्रकारे अहरोन वंशांतील बाजकांस तेरा नगरे व त्याची शिवारे मिळाली.

२० बाकीच्या कहाथी वंशांतील लेघ्यास एफाईम वंशाच्या विभागापैकी विठी टाकून नगरे दिली. २१ मनुष्यवध करणाऱ्यासाठी शरणपूर म्हणून त्यास एफाईमाच्या डोंगराल प्रदेशांतील श्वेम नगर व त्याचे शिवार, यालेरीज गेजेर व त्याचे शिवार; २२ किबसा-ईम व त्याचे शिवार आणि बेथ-होरोन व त्याचे शिवार अशी एकंदर चार नगरे त्यांनी दिली. २३ दान वंशाच्या विभागाकरितां एल्लके व त्याचे शिवार, निखयोन व त्याचे शिवार, २४ अयालोन व त्याचे शिवार आणि गथ-रिम्मोन व त्याचे शिवार ही चार नगरे त्यांनी दिली. २५ मनिशाच्या अर्च्या वंशाच्या विभागापैकी तानख व गथ-रिम्मोन व त्यांची शिवारे ही दोन नगरे दिली. २६ या प्रकारे त्यांनी बाकी राहिलेल्या कहाथी वंशजांस एकंदर दहा नगरे शिवारांसह दिली.

२७ लेणी वंशांतील गेषेनान्या कुळास मनश्शाच्या अर्च्या वंशाच्या विभागापैकी मनुष्यवध करणाऱ्यासाठी शरणपूर म्हणून बाजानांतरे गोलान व त्याचे शिवार, यालेरीज बैतूरा व त्याचे शिवार अशी एकंदर दोन नगरे त्यांनी दिली. २८ इस्ताशावार वंशाच्या विभागापैकी किद्देशेन व त्याचे शिवार, दावरथ व त्याचे शिवार; २९ यर्बूथ व त्याचे शिवार आणि एन-ग्रीम व त्याचे शिवार ही चार नगरे त्यांनी दिली. ३० आशेर वंशाच्या विभागापैकी मिशाल ३१ त्याचे शिवार, अब्दोन व त्याचे शिवार; ३१ हेल्काथ व त्याचे शिवार आणि रहोव व त्याचे शिवार ही चार नगरे त्यांनी दिली. ३२ नफताली वंशाच्या विभागापैकी गालीलातले नगर मनुष्यवध करणाऱ्यासाठी शरणपूर म्हणून केदेश व त्याचे शिवार, हम्मोथ-दोर व त्याचे शिवार आणि कर्तान व त्याचे शिवार ही तीन नगरे त्यांनी दिली. ३३ येणेप्रमाणे त्यांनी गेषेन वंशजांस त्याच्या कुळांप्रमाणे एकंदर तेरा नगरे त्यांच्या शिवारांसहित दिली.

३४ बाकीच्या लेघ्यास म्हणूजे मरारी वंशाच्या लोकांस जबुलन वंशाच्या विभागापैकी यकलाम व त्याचे शिवार, कर्ता व त्याचे शिवार; ३५ दिशा व त्याचे शिवार आणि नहातल व त्याचे शिवार अशी चार नगरे त्यांनी दिली. ३६ रुज्बेन वंशाच्या विभागापैकी बेसेर व त्याचे शिवार, शाहस व त्याचे शिवार, ३७ कदेमोच व त्याचे शिवार आणि फेकाथ व त्याचे शिवार अशी चार नगरे त्यांनी दिली. ३८ मनुष्यवध करणाऱ्यासाठी शरणपूर म्हणूब गाद वंशाच्या विभागापैकी गिलदांतील रामोथ व त्याचे शिवार, यालेरीज महानाईम व त्याचे शिवार; ३९ हेस्बोन व त्याचे शिवार आणि याजेर व त्याचे शिवार अशी एकंदर चार नगरे त्यांनी दिली. ४० याप्रमाणे बाकीच्या लेघ्यास म्हणूजे मरारी वंशाच्या लोकांस त्याच्या कुळांप्रमाणे एकंदर बारा नगरे शिवाया टाकून त्यांनी दिली.

४१ इस्ताएल लोकांच्या बतनातून लेघ्यास एकंदर अडेचाळीस नगरे त्यांच्या शिवारांसहित त्यांनी दिली, ४२ ही नगरे त्यांच्या आसपासाच्या सर्वे शिवारांसहित मिळाली; हा प्रकार त्या सर्वे नगरांस लागू होता.

४३ या प्रकारे जो देश क्षेत्राविधी परमेश्वराने इस्ताएल लोकांच्या पूर्वजांशी आणभाक केली होती तो अवधा त्यांने त्यास दिला व ते त्याचे बतन पावून त्यात राहू लागले. ४४ परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांस बचन दिले होतें त्याप्रमाणे त्यास चोहेंकून विसावा मिळाला; त्यांच्या कोणाहि शत्रुंस त्यांच्यापुढे टिकाव धरवला नाही; परमेश्वराने त्याचे सर्व शत्रु त्यांच्या हाती दिले. ४५ परमेश्वराने इस्ताएल घराण्यास ज्या ज्या हिताज्या गोषी सांगितल्या होत्या त्यांतील एकहि उणी पडली नाही; त्या सर्वे सिद्धीस गेल्या.

१ मग यहोशवाने रुज्बेन वंश, गादी वंश व २२ मनश्शाचा अर्धा वंश यांच्या लोकांना बोलावून सांगितले, २ परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने तुम्हास जें कांही सांगितले होतें त्याप्रमाणे तुम्ही सर्व कांही केले आणि जी जी आझा मीं तुम्हास दिली ती ती तुम्ही ऐकली; ३ आजतागायत तुम्ही आपल्या भाऊबंदांस सोहून गेला नाही आणि आपला देव पर-

मेश्वर याचे आज्ञा लक्षण्यवर्क पाळिली. ४ आतां तुमचा देव परमेश्वर यांने आपल्या चत्तनामुसार तुमच्या भाऊबंदांस विसार्हा खिला आहे, तर आतां परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने यांदेनेपरीकडे तुम्हांस जी भूमि बदन कळून दिली आहे तेथें तुम्ही आपआपल्या डेन्यास परत जा. ५ मात्र परमेश्वराचा सेवक मोशे यांने तुम्हांस जे धर्मशास्त्र व नियमशास्त्र लावून दिले आहे तें पावः; आपल देव परमेश्वर याजवर प्रीति करा, त्याच्या सर्व भार्यांनी चाला, त्याच्या आज्ञा पाळा, त्याचे होऊन राहा आणि त्याचे सेवा जिवेमार्यांने करा; हे सर्व करण्याचं लक्षांत वाळाः। ६ यांदोशतांत्र त्यांस अशीर्वाद देऊन इच्छाना केले, आणि ते आपआपल्या डेन्यांकडे चालते जाले.

७ मनश्शात्क्रम अर्धां वंशास मोशाने बाशानांत विभाग दिला होता, पण त्यांच्या दुसऱ्या अर्धां बंशास यहोशताने यांदेनेच्या भूषितमेस त्यांच्या भाऊबंदांसाच्ये विभाग दिला होता. यांदोशतांत्र त्यांस आपआपल्या डेन्यांकडे रवाना केले तेव्हा त्यांने त्यांस आशीर्वाद दिला व म्हटले, ८ विषुल पश्च, स्त्रे, सोने, षितळ, लोखंड, बहुत वर्षे अशी संपत्ति घेऊन आपआपल्या डेन्यांस परत जा; आपल्या शत्रूगमन सिलविलेली लृष्ट आपल्या भाऊबंदांसोबर वांदन घ्या.

९ मग रुडबेन वंश, गादी वंश, मनश्शाचा अर्धा वंश यांचे लोक इस्ताएल लोकांपासून कनान देशांतल्या शिलोहून परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे मोशाने दिलेल्या गिलाद नामक वतनभूमीस परत निघून गेले. १० जेव्हां रुडबेन वंश, गाद वंश आणि मनश्शाचा अर्धा वंश यांतले लोक कनान देशांतील यांदेन थडीच्या प्रदेशी आले तेव्हा त्यांनी यांदेनेजवळ एक मोठी प्रेक्षणीय वेदी बांधिली. ११ रुडबेन वंश, गाद वंश व मनश्शाचा अर्धा वंश यांतल्या लोकांनी कनान देशासमोर यांदेनेच्या पैलथडीस इस्ताएल लोकांच्या तात्यांतल्या प्रदेशांत एक वेदी बांधिल्याचें वर्तमान इस्ताएल लोकांच्या कानीं आले. १२ इस्ताएल लोकांच्या साच्या मंडळीने हे एकल्यावर त्यांजवर लडावयास चालून जावें म्हणून ते सर्व शिलो येथें एकत्र जमले.

१३ मग इस्ताएल लोकांनी रुडबेन वंश, गाद वंश व मनश्शाचा अर्धा वंश यांतल्या लोकांकडे गिलाद देशी एलाजार याजकाचा पुत्र फिनहास यास पाठविले; १४ आणि त्याजवरोबर इस्ताएल लोकांच्या वंशांच्या पिनुकुळांतील प्रत्येक वंशामार्गे एक असे दहा सरदार पाठविले; ते इस्ताएल लोकांच्या कुळांतील आपआपल्या पिनुकुळांचे प्रसुस्त होते. १५ ते गिलाद देशी रुडबेन वंश, गाद वंश व मनश्शाचा अर्धा वंश यांतील लोकांकडे जाऊन म्हणाले, १६ परमेश्वराची सर्व भंडळी म्हणते आहे, तुम्ही इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याजविश्वद हे काय पातक केले? तुम्ही आतां ही वेदी बांधिली आहे, यांते तुम्ही परमेश्वराला अनुसरावयाचें सोहून त्याजविश्वद आज बंडोवा केला आहे. १७ पाणा, पौराण्यक प्रकरणी जो आजांकून अथर्व घडला त्यांसुके परमेश्वराच्या मंडळीवर मरी येऊन नेली, तरी आजवर आज्ञी त्या अवशीपासून शुद्ध झालो नाही हे आहांस थोडे झाले आहे म्हणूनच १८ तुम्ही आज परमेश्वराला अनुसरण्याचे सोहून देत आहां काय हे आज तुम्ही परमेश्वराविश्वद बंडवा केला तर उद्यां सर्व इस्ताएल मंडळीवर त्याचा कोथ होईल. १९ तुम्हच्या वतनाची भूमि अपवित्र असली तर परमेश्वराचा निवासमंडप जेथे आहे त्या परमेश्वराच्या वतनदेशी नदीपलीकडे येऊन आमच्या मर्यादेवतन घ्या, पण आमचा देव परमेश्वर याच्या वेदीखेरीज अन्य वेदी बांधून परमेश्वराविश्वद व आमांविश्वद बंडवा करू नका. २० जेत्रहाचा पुत्र आवान यांने समर्पित वस्त्रसंबंधाच्या आज्ञेचा भग केला तेव्हां इस्ताएलांच्या सर्व मंडळीवर कोप झाला नाही काय? त्याच्या अधर्यांने त्याचा एकल्यावाच नाश झाला नाही.

२१ तेव्हां रुडबेन वंश, गाद वंश व मनश्शाचा अर्धा वंश यांतले लोक इस्ताएली पिनुकुळांच्या प्रसुस्तांस म्हणाले, २२ देवाधिदेव परमेश्वर, देवाधिदेव परमेश्वर याला ठाऊक आहे; इस्ताएल लोकांसह ठाऊक होण्यो की आमीं परमेश्वराविश्वद बंड करून व त्याच्या आज्ञेले

जंगलेन कर्लन असें केले असत्यास तो आज आमहांस जीवंत न ठेवो. २३ परमेश्वराला अनुसरप्रकारे स्वेहन देख्यासाठी आम्ही ही वेदी बांधिली असली, तिजबर होमार्पणे, पेतारप्रणे आणि शांत्यपर्णे करप्रासारी बांधिली असली, तर परमेश्वर आम्ही झडती घेवो. २४ आम्ही पुढला विचार कर्लन व जिशेष हेतुकै हें केले आहे, आही म्हणालो, यद्यक्षाचित् पुढील काळी तुमची मुळे आमच्या मुलांस म्हणावयाची की इत्याएलाचा देव परमेश्वर वाजरी तुमचा काय संबंध आहे? २५ हे रुज्जेनी व गादी लोकहो, परमेश्वराने तुमच्याआमच्यामर्ये यादेनेची सीमा लावून दिली आहे, म्हणून परमेश्वरावर तुमचा कांही हक नाही; असे म्हणून तुमचे वेशज आमच्या वंशजांस परमेश्वराची भाकि सोहून यावयास लावतील. २६ यास्तव आम्ही म्हटले की जला, आपण एक वेदी बांधू; ती, होमबलि अथवा यज्ञबलि अर्पणवयासाठी नव्हे. २७ तर ती तुमच्या आमच्यामर्ये व आमच्यामागूत आमच्या व तुमच्या फिड्यामर्ये साक्ष व्हावी, यासाठी की आपण होमबलि, यज्ञबलि व शांत्यपर्णे यांहीकर्लन परमेश्वरासमोर उपासना करावी, म्हणजे परमेश्वरावर तुमचा कांही हक नाही असे पुढील काळी तुमच्या मुलांनी आमच्या मुलांस म्हणून नव्हे. २८ आम्ही म्हटले, खुंड जेव्हा ते लोक आमहांस किंवा आमच्या वेशजांस असे म्हणतील तेव्हा आही त्यांस सांगू, परमेश्वराच्या वेदीचा नमुना पाहा; आमच्या पूर्वजांनी ती होमबलि अथवा यज्ञबलि अर्पणवयासाठी केली नाही, तर ती तुमच्याआमच्यामर्ये साक्ष म्हणून आहे. २९ आमचा देव परमेश्वर यास होमार्पण, अन्नार्पण व यज्ञार्पण करप्रासाठी आमचा देव परमेश्वर याची त्याच्या निवासमंडपासमोर असलेल्या वेदीखेरीज दुसरी वेदी बांधून परमेश्वराविद्ध बंडावा करप्रायाचे आणि प्रभूला अनुसरावयाचे आज सोहून देणे आमच्या हातून कहापि न घडो.

३० रुज्जेन वंश, गाद वंश व मनश्वाचा अर्धा वंश यांतील. लोकांचे हें म्हणणे ऐकून फिनहास याजक व त्याजबरोबर असलेले इत्याएल वंशाचे सरदार यांचे समा-

धान ज्ञाले. ३१ तेव्हां एलजाज याजकाचा पुत्र फिनहास यांने रुज्जेन, गाद व मनश्वे यांच्या वंशजांस म्हटले, यांत तुम्ही कांही परमेश्वराचा गुन्हा केला नाही म्हणून आमची आज खाणी झाली आहे की परमेश्वर आमच्या मर्ये आहे; तुम्ही आदां इत्याएल लोकांस परमेश्वराच्या हातून वचाविले आहे. ३२ तेव्हां एलजाज याजकाचा पुत्र फिनहास न सरदार हे रुज्जेनी व गादी यांपासून निघून गिल्यादांतून कराव देशी इत्याएल लोकांकडे परत गेले व त्यांनी त्यांस हा वृत्तात सांभितला. ३३ तेव्हां इत्याएल लोकांचे समाधान होउन त्यांनी परमेश्वराचा बन्धवाद केला आणि रुज्जेनी व गादी यांच्याशी लडण्याविधी अथवा ते राहतात यो देश उच्चस्त करप्रायाविधी त्यांनी पुन्हा गेणु काढिली नाही. ३४ रुज्जेनी आणि गादी यांनी झटले की परमेश्वर हातून दिव आहे, याची तुमच्याआमच्यामर्ये साक्ष म्हणून ही वेदी आहे; याच्या तुमच्याआमच्यामर्ये साक्ष म्हणून ही वेदी आहे; याच्या त्यांनी विचं नंव एक (साक्ष) असे भेवित.

१- इत्याएलांस परमेश्वराने त्याच्या आस-
२३ पासच्या सर्व शांत्यासून स्वास्थ्य दिल्यावर बराव काळ लोटाला; आणि यहोशवा वृद्ध व वयातीत शाळा; २ तेव्हां यहोशवाने अखिल इत्याएलांस म्हणजे अर्थात् त्यांचे बडील जन, त्यांचे प्रमुख, त्यांचे न्यायाधीश आणि त्यांचे अमलदार यांस बोल्डवून आणून म्हटले, मी आता वृद्ध व वयातीत जाळो आहे; ३ तुमच्यासाठी तुमचा देव परमेश्वर यांने या सर्व राष्ट्रांचे काय केले हें तुम्ही पाहिले आहे; तुमच्यासाठी लडला तो तुमचा देव परमेश्वर. ४ पाहा ही अवशिष्ट रांगे आणि ज्या राष्ट्रांचा मी संहार केला आहे त्यांचा सगळा देश जो यादेनेपासून मावळीस मोक्षा समुद्रपर्यंत आहे तो मी तुम्हांस तुमच्या वंशाचे वतन व्हावें म्हणून वांदन दिला आहे; ५ आणि तुमचा देव परमेश्वर त्यांस तुमच्यापुढीन घालवील आणि तुमच्या नजरेपुढीन हाकून देईल; तुमचा देव परमेश्वर यांने सांभितल्याप्रगमाणे तुम्ही त्याच्या भूमीचे वतन पावाल. ६ यास्तव मोठी हिंमत

धरा, मोशाच्या नियमक्षासाच्या ग्रंथात जे लिहिले आहे तें सगळे सान्य करून पाळव, त्यापासून उजवी-डावीकडे वळू नका; ७ तुमच्यामध्ये जी राणे सहिली आहेत त्यांची मिळून जाऊ नका; त्यांच्या देशाचे नावहि घेऊ नका, त्यांच्या नावाची शपथ कोणाला वाहावयास लावू नका, त्यांची उपासना करू नका; त्यास नद्यू नका; ८ तर तुम्ही आजवर आपला देव परमेश्वर याल घरून राहिलं आहो तसेच राहा. ९ परमेश्वराने तुमच्यापुढून मोठमोठी व बलाढू राणे घालवून दिली आहेत, तुमच्यासमोर तर आजवर कोणीहि टिकला नाही. १० तुमच्यांतला एक जण संहारास पळवून लावील, कारण तुम्हांस सांगितल्या-प्रमाणे तुमच्यासाठी लडणारा प्रवेश तुमचा देव परमेश्वर आहे. ११ यास्तव तुमचा देव परमेश्वर याजवर तुमचं प्रेम राहील अशी खबरदारी च्या; १२ पण जर तुम्ही कोणत्याहि प्रकारे त्याजपासून परावृत्त व्हाल, तुमच्यांत वस्ती करून असलेल्या अविक्षिष्ट राष्ट्रांस जाऊन मिळाल व त्यांच्याशी शरीरसंबंध करून दण्डवल्या ठेवाल १३ तर हें पक्के समजा की यापुढे तुमचा देव परमेश्वर या राष्ट्रांस तुमच्या नजरेपुढून दूर घालवून देणार नाही, तर तीं तुम्हांस पाश व सापला, तुमच्या कुशीला चाबूक व डोळ्याला कांटे अशी होतील; आणि अखेरीस जी उतम भूमि तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हांस दिली आहे तीतून तुमचा नायनाट होईल. १४ पाहा, मी आज सर्व दुनियेच्या रहाणीप्रमाणे जाणार; तुम्हां सर्वांच्या मनाची व चित्ताची खात्री झाली आहे की आपला देव परमेश्वर याने आपल्यासंवधाने ज्या ज्या हिताच्या गोष्ठी सांगितल्या त्यांतली एकहि कमी पडली नाही; त्या सर्व तुम्हांसंवधाने झाल्या, एकहि गोष्ठ कमी पडली नाही. १५ तुमचां देव परमेश्वर याने तुम्हांस सांगितलेल्या सर्व हिताच्या गोष्ठी ज्याप्रमाणे घडून आल्या त्याप्रमाणेच अहिताचे प्रसंग परमेश्वर तुम्हांवर गुजरवून जी उतम भूमि तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हांस दिली आहे तीतून तुमचा नायनाट करील.

१६ तुमचा देव परमेश्वर याने जो करार पाठळाची तुम्हांस आळा दिली आहे त्याचे उल्लेख करून अन्य देशांची उपासना कराई व त्यास नमाल तर परमेश्वराचा कोण तुम्हांवर भडकेल आणि जो उतम देश त्याने तुम्हांस दिला आहे त्यांतल तुमचा नायनाट त्वरित होईल.

१ नंतर यहोशवाने इशाएल वंशांच्या सर्व २४ लोकांस शखेम येयें जमाविले; आणि इशाएल लोकांचे वडील जन, त्यांचे प्रमुख, त्यांचे न्यायाधीश व त्यांचे अमलदार यांस बोलावू पाठविले; आणि ते देवासमोर हजर झाले. २ यहोशवा सर्व लोकांस म्हणाला, इशाएलाचा देव परमेश्वर महणतो, प्राचीन काळीं अब्राहाम व नाहोर यांचा पिता तेरह आदिकरून तुमचे पूर्वज फरात महानदापालीकडे राहत असत व ते अन्य देशांची उपासना करीत असत. ३ तुमचा मूळपुरुष अब्राहाम यास महानदाच्या पली-कडून मी आणिले, कनान देशभर फिरविले, त्याचा वंश बहुगुणित केला व त्यास इसहाक दिला. ४ मग मी इसहाकास याकोब व एसाव हे दिले, आणि एसावास सेईर डोंगर वतन करून दिला; याकोब हा आपल्या मुलांबाळांसह मिसर देशी गेला. ५ नंतर मी योद्धा आणि अहोरोन यांस पाठवून मिसर देशात जी कूर्यां केली तेणकरून त्या देशास पीडिडें; नंतर मी तुम्हांस बाहेर आणिले. ६ मी तुमच्या पूर्वजांस मिसर देशांतल काढून आणिले; मग तुम्ही समुद्रापर्यंत येऊन पोहंचली आणि मिसरी लोकांनी रथ व स्वार यांसह तांबळ्या समुद्रापर्यंत तुमचा पाठळाम केला. ७ त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला तेव्हां त्यांने तुमच्या व मिसन्याच्या दरम्यान अंधार पाडिला आणि त्यांजवर असुद आणून त्यांस गडप केले; मिसर देशात मी जे कांही केले ते तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिले; नंतर रानांत तुमची वस्ती बहुत दिवस झाली. ८ मग मी तुम्हांस यादेनेच्या पूर्वेस राहणाऱ्या अभोरी लोकांच्या देशात आणिले; ते तुम्हांची लडले; मी त्यांना तुमच्या हाती दिलें व तुम्ही त्यांच्या देशाचा ताबा घेतला; तुमच्यापुढून मी त्यांचा संहार केला. ९ नंतर मवाचाचा

राजा सिप्पोरुच बालक वाने उत्तम इश्वरालक्ष्मी
युद्ध केले; तुम्हांस शाश देव्यासांची त्यांने गौरका
पुत्र बलम यास बोलबून आणिले; १० पण भी
बलमाचे ऐकले नाही; त्यांने तुम्हांस उक्त वार्तीर्थ
दिले; या प्रकारे मी तुम्हांस त्याच्या हातांतूल
सोडविले. ११ तुम्ही यांदेन नदी उत्तम वरीहोस
आलं आणि गरीबोचे लोक आणि अमोरी, परिकी,
कनारी, हिंसी, गिरांसी, हिंवी व सूरी यांनी
तुम्हांशी लडाई केली तेव्हां मी त्यांस तुम्हांचे हरी
दिले. १२ मी तुम्हांचा आधारीस गोशीरालक्ष्मी
पाठविल्या व त्यांनी अमोजांचे दोन राजे तुम्हांपुढून
हाकून दिले; हे काम तुम्हांचा तरवारीने अथवा
धनुष्यांने झाले नाही. १३ मग या अमिनीवर तुम्ही कठ
केले नाहीत असी भूमि मी तुम्हांस दिली; जी नारे
तुम्ही बांधिली नाहीत त्यांत तुम्ही वसत आहो, जे
द्राक्षांचे मळे व त्रैतूलांचे याग तुम्ही लविके नाहीत
त्यांचा उपज तुम्ही खात आहो. १४ तर आतां परमे-
शराचे भय घरा, स्थानी सेवा सातिक व स्थान मानांने
करा; आणि महानदापलीकडे व निसर देशांत जे
देव तुम्हां पूर्वजांनी पुजिले ते टाळून घेऊन परमे-
शराची सेवा करा. १५ परमेश्वराची सेवा करणे हे
तुम्हांस गैर दिसत असले तर तुम्ही कोणाची सेवा
करणार हे आज ठवा; महानदापलीकडे तुम्हांचा
पूर्वजांनी जे देव पुजिले त्यांची, किंवा तुम्ही राहत
आहो त्या देशांतल्या अमोजांच्या देवांची? मी आणि
माझे घराणे तर परमेश्वराची सेवा करणार. १६ तेव्हां
लोकांनी उत्तर दिले, परमेश्वराचा त्याग करून अन्य
देव पुजांने हे आम्हांकडून न घडो; १७ कारण आमच्या
देव परमेश्वर यांनेच आम्हांस व आमच्या पूर्वजांस
निसर देशांतून, दास्तगृहांतून बाहेर आणिले; त्यांनेच
आमच्या नजरेसमोर मोठोठे चमत्कार केले आणि
ज्या वाटेने आम्ही प्रवास केला आणि ज्या लोकांमधून
आम्ही र्गांगकम्भ केले त्यांत आमचे त्यांने रक्षण केले;
१८ आणि या देशांत राहणारे अमोरी वौरे र सर्व
लोकांस त्यांने आमच्यापुढून घालबून दिले; आहीहि

परमेश्वराची सेवा करणार, करून तोच आमचा देव.
१९ यहोश्वास लोकांस म्हणाल्य, तुमच्याकडून पर-
मेश्वराची सेवा घडवै नाही; करून तो पवित्र देव आहे;
तो ईर्ष्यावान् देव आहे; तो तुमच्या अर्थांची व तुमच्या
पाताळांची क्षमा करावणाऱ्या नाही. २० तुम्ही पर-
मेश्वराचा त्याग करून अन्य देव पुजाल, तर जो तुमचे
करणार कीत आल आहे तो तुम्हांस प्रतिकूल होऊन
तुमचे अक्षयाच कील, तुमचा संहार कील. २१ लोक
यहोश्वास म्हणाले, नाही, नाही, आम्ही परमेश्वराची
सेवा करणार. २२ यहोश्वास लोकांस म्हणाल, तुम्ही
सेवेसांची परमेश्वर निवडिला आहे याविकी तुमचे
तुम्हीच साक्षी आहो. ते लोकांले, आम्हीच साक्षी
आहो. २३ यहोश्वास म्हणाल्य, आपल्यामध्ये अन्य देव
तुम्ही टाळून या, आपले नित इश्वरालक्ष्मी देव पर-
मेश्वर यांचडे रुखा. २४ लोक यहोश्वास म्हणाले,
आमचा देव परमेश्वर याचीच आम्ही सेवा करणार
आणि त्याचीच याणी आम्ही एकजात. २५ तेव्हां यहो-
श्वासांने त्या दिवकीच न्या लोकांकडून करार करविला
आणि काळेमात्र त्यांस विविच व नियम लावून दिले.

२६ हा गोटी यहोश्वासांने देवाच्या नियमशास्त्राच्या
प्रयोगात लिहून टेलिला आणि एक मोठी किल घेऊन
परमेश्वराल्या पवित्रत्वालाजवळील एका एला शाळा-
खाली ती उभी केली. २७ यहोश्वास सर्वे लोकांस म्हणाल्य,
ही किल आम्ही साक्ष द्वाईल करून परमेश्वराने
आम्हांस सांतितेली सर्व वचने हिने एकली आहेत;
एकादे केळी तुम्ही परमेश्वराचा त्याग कराल म्हणून ही
किल तुम्हाची साक्ष म्हणून टेलिली आहे. २८ मग यहो-
श्वासांने लोकांस त्यांच्या करालांकडे रुखाना केले.

२९ हा गोटी घडल्यानंतर परमेश्वराचा सेवक
नूनाचा पुत्र यहोश्वास आपल्या कवाचाचा एकजोऽहाव्या
वर्षा मरण पावला. ३० एकजाताचा डोंगराळ प्रदेशांत
गाळा नामक डोंगरालक्ष्मी उत्तरेस तिकाय-सेरह येथे त्याच्या
वतनभागाच्या सीमेवर त्यांनी त्याप मूलमाती दिली. ३१
यहोश्वाच्या हयतीत आणि यहोश्वाच्या मरणानंतर
जीवंत राहिलेला ज्या वडील लोकांस परमेश्वराने

इसाएलग्रासाठी काय काय केले हें विदित होतें त्यांच्या हयातीत इसाएल लोकांनी परमेश्वराची सेवा केली. ३२ योसेफाच्या अस्थि इसाएल लोकांनी मिसर देशातून आणित्या होत्या त्या शखेम येये एके जागी पुरित्या; ही जागा याकोबाने शखेमाचा बाप हमोर

शाच्या वंशजांकडून शंभर करीतो देऊन विकत घेतली होती; हें ठिकाण योसेफवंशजांचे वतन झाले. ३३ नंतर अहरोनाचा पुत्र एलाजर हा मृत्यु पावला; त्याला त्यांनी एफ्रेस्माच्या डोंगराळ प्रांतात त्याचा पुत्र फिनहास यांचे गांव गिबा येये मृठमाती दिली.

शास्ते

→ ०० ←

१ यहोश्वाच्या मृत्युनंतर इसाएल लोकांनी १ परमेश्वरास विचारिले की कनानी लोकांशी युद्ध करावयासाठी आमच्यातके पहिल्याने कोणी स्वारी करावी? २ परमेश्वराने सांगितले; यहूदाने प्रथम सामना करावा; पाहा, हा देश मी त्याच्या हातीं दिला आहे. ३ यहूदा आपला बंधु शिमोन यास म्हणाला, मजबूरेवर माझ्या वतनात ये, म्हणजे आपण कनान्यांशी युद्ध करू; तुझ्या वतनात भीहि तुजबोर येईन; तेव्हां शिमोन त्याजबोर गेला. ४ मग यहूदाने स्वारी केली; परमेश्वराने कनानी व परिजी यांस त्यांच्या हाती दिले व त्यांनी बेजेक येथे त्यांच्या दहा हजार लोकांचा संहार केला. ५ बेजेक येथे त्यांची अदोनी-बेजेकांशी गांठ पडली तेव्हां त्यांनी त्यांशी लळून कनानी व परिजी यांचा संहार केला. ६ अदोनी-बेजेक पळून गेला, तेव्हां त्यांनी त्याचा पाठलाग करून त्यास पकडिले आणि त्याच्या हातापायांचे आंगठे कापून टाकिले. ७ तेव्हां अदोनी-बेजेक म्हणाला, हातापायांचे आंगठे कापलेले सतर राजे माझ्या मेजावाली तुकडे वेचीत असत; माझ्या करप्याप्रमाणे देवाने मला बदला दिला. मग ते त्यास यक्कालेमास वेऊन आले, तेथें ते मृत्यु पावला.

८ यहूदा वंशाच्या लोकांनी यशस्वेत्र लळून घेतले, त्यावर तरवार चालविली व त्या नगरास आग लाविली. ९ नंतर यहूदा वंशाचे लोक डोंगराळ प्रदेश, दक्षिण देश आणि तल्वटीचा देश यांत राहणाऱ्या कनान्यांशी

लडावयास गेले. १० हेब्रोनांत राहणाऱ्या कनान्यांवर यहूदाच चढून गेला व त्यांनी शेशय, अंहीमन व तलम्य यांचा वध केला; हेब्रोनावै पूर्वीचे नांव किर्याथ-आर्बी होते. ११ तेथून दचीरच्या रहिवाश्यांवर त्यांने स्वारी केली; दबीरच्ये पूर्वीचे नांव किर्याथ-सेफर होते. १२ कालेल म्हणाला, जो किर्याथ-सेफर याशी लळून ते हस्तगत करील त्यास मी आपली कन्या अकसा ही देईन. १३ तेव्हां कालेल याचा धाकटा बंधु कनाज याचा पुत्र अथनिएल यांने तें शहर हस्तगत केले तेव्हां त्यांने आपली कन्या अकसा ही त्यास बायको करून दिली. १४ ती आली तेव्हां आपल्या बापापासून त्यांने काही जमीन मागून ध्यावी अशी तिनें त्यास भर दिली; ती गाढबावून उतरली तेव्हां कालेबाने तिला विचारिले, तुला काय पाहिजे? १५ ती त्यास म्हणाली, मला एक देणगी द्या; तुम्ही मला दक्षिणेकडची जमीन दिली आहेच, तर मला पाण्याचे झरेहि द्या; तेव्हां कालेबाने तिला दरचे व खालचे झरे दिले.

१६ मोशाचा सासरां केनी याचे वंशज यहूदा वंशाच्या लोकांसहित खजुरांच्या नगराहून यहूदाच्या रानांत गेले; हें नगर अराहदाच्या दक्षिणेस आहे; तेथे जाऊन ते त्या लोकांबोर राहिले. १७ मग यहूदाने आपला भाऊ शिमोन याजबोर जाऊन सफाथ येथील

१ उत्प. ३३:११ पाहा.

२ अथवा : मेहुणा.

राहणारे कनानी यांस मार देऊन त्यांचा अगदी विष्वस केला. त्या नगराचे नांव हमी असे पडले. १८ यशेरोज यहूदाने गजा, अक्षलोन आणि एकोन हीं त्यांच्या विवारासह घेती. १९ परमेश्वर यहूदाच्या बरोबर होता; त्यांने डॉगराळ प्रदेशांतील रहिवासी घालवून दिले; पण तत्कटीत राहणाच्या लोकांस त्याला घालवून देतां येईना, काण त्यांच्यापाची लोखडी रथ होते. २० मोजाच्या सांगप्याप्रमाणे त्यांनी देखोन नगर जालेवास दिले व त्यांने तेथून अनाकाच्या तिघां पुत्रांस घालवून दिले. २१ यस्तात्तेमात राहणाच्या यवूसी लोकांस बन्यामिन्यांनी घालवून दिले नाही; आजपर्यंत यवूसी लोक यस्तात्तेमात बन्यामिन्याबरोबर वस्ती करून आहेत.

२२ योसेफाच्या वंशजांनीहि बेथेलावर स्वारी केली; परमेश्वर त्यांच्याबरोबर होतो. २३ बेथेल नगर हेरप्रायांय योसेफाच्या घराप्याने मनुष्य पाठेविले; त्या नगराचे पूर्वीचे नांव लूज होते. २४ त्या हेरानीं त्या नगरांतून एक मनुष्य बाहेर निघताना पाहिला; त्यास त्यांनी म्हरूळे, नगरांत जाण्याचा मार्ग आम्हांस दासोवळ म्हणजे आम्ही उजव्वर कृपा करू. २५ तेव्हां त्यांने त्योम नगरांत जाण्याचा मार्ग दासविला, आणि त्यांनी या नगरावर तरवार चालविली; पण त्या मनुष्यास त्यांनी त्यांच्या घरादारासुदां वांचविलं. २६ त्या मनुष्याने हिंनी लोकांच्या देऊं जाऊन एक नगर वसविले व त्यांचे नांव लूज टेविले; आजपर्यंत तेच नांव त्या नमराम आहे.

२७ मनश्वाने वेश-शान, नानख, दोर, इक्कास आणि मगिहो हीं नगरै व त्यांच्या आसपासची खेडीपाडीं यांतील रहिवाश्यांम घालवून दिले नाही; कनान्यांनी त्या प्रांतात राहण्याचा हठ धरिला. २८ पुढे इस्ताएल लोक प्रबल झाले तेव्हां त्यांनी कनानी लोकांस बिगमरकाम करत्यास लाविले; सगळ्यांना हाकून दिले नाहीं.

२९ एकाइमाने गेजेर येथील राहणाच्या कनान्यांस घालवून दिले नाही; ते कनानी गेजेर येणे त्यांच्यांमध्ये वस्ती करून राहिले.

३० जबुलून यांने किंत्रोन व नहलोल येथील रहिवाश्यांस घालवून दिले नाही; कनानी त्यांमध्ये वस्ती करून येगारकाम करून लागले.

३१ आशेराने अक्षो, सीदीन, अहलाव, अकांजीव, हेल्वा, अफीक व रहोब यांतील रहिवाश्यांस घालवून दिले नाहीं; ३२ म्हणून आशेर वंशाचे लोक त्या देशाच्या कनानी रहिवाश्यांमध्ये वस्ती करून राहिले; काळ त्यांनी त्यांस घालवून दिले नाहीं.

३३ नफतालीच्या वंशजांनी बेथ-दोमेश व बेथ-अनाथ येथील रहिवाश्यांस घालवून दिले नाहीं, तर ते त्या देशाच्या कनानी रहिवाश्यांमध्ये वस्ती करून राहिले; पण बेथ-दोमेश व बेथ-अनाथ येथील रहिवासी त्यांचे विगारकाम करून लागले.

३४ अमोरी लोकांनी दानाच्या वंशजांस डोंगरी प्रदेशात पळवून लाविले; ते त्यांस तत्कटीत येऊ देवीनात; ३५ अमोर्यांनी हेरेस पहाड, अयालोन व शाल्वीम येथेच राहण्याचा हठ धरिला; पण योसेफाचे घराणे प्रबल जात्यावर अमोर्यांस विगारकाम करणे भाग पडले. ३६ अमोर्यांचा प्रदेश अकांवीमाचा चडाव आणि सेला येथून पुढे होता.

१ परमेश्वराचा दूत निलगालाहून बोखीस येथे २ जाऊन म्हणाला, मी तुम्हांस मिसर देशातून काढून तुमच्या पूर्वजांस आणभाक करून देऊं केलेल्या देशात आणिले, आणि मी तुम्हांस म्हणालो होतांनी की तुमच्यांशी केलेला करार मी कवीं मोडवाचा नाहीं; २ तुम्ही या देशाच्या रहिवाश्यांशी कांही करारमदार करू नयेत; तुम्ही त्यांच्या वेद्या मोहळून टाकाव्या, पण माझी वाणी तुम्ही ऐकली नाही तें कों? ३ यास्तव मीहि म्हणालो, मी त्या लोकांस तुम्हांपुढून घालवून देणार नाहीं तर ते तुमच्या कुशील्य कांच्यांसारखे होतील आणि त्यांचे देव तुम्हांस पाश होतील. ४ परमेश्वराचा दूत सगळ्या इस्ताएल लोकांस हे शब्द बोलून तेव्हां त्यांनी मोठा हेल काढून आकांत केला. ५ त्यांनी त्या स्थलाचे नांव बोखीम (आकांत करणारे) असे

ठेविले; तेर्ये त्यांनी परमेश्वरास याहा केले.

६ यहोशबाने इक्षाएल लोकास निरोप दिला तेज्ज्वां ते सर्वे आपापापन्या वतनाचा ताचा घावयास गेले.

७ यहोशबान्या हयातीत आणि यहोशबा मरण पावस्यावर जे वडील लोक मार्गे राहिले त्या सगळ्यांच्या हयातीत म्हणजे परमेश्वराने इक्षाएल लोकासाठी केलेले सगळे थोर कार्य ज्यांनी पाहिले होते त्यांच्या हयातीत इक्षाएल लोक परमेश्वराची सेवा करीत राहिले.

८ परमेश्वराचा सेवक नूनाचा पुत्र यहोशबा हा एकडॉदहा वर्षांचा होजन मरण पावला. ९ एफाइमाच्या डोंगराळ प्रदेशांतील गांव पर्वताच्या उत्तरेस तिक्राथ-हेरेस येणे त्याच्या वतनाच्या सीमेवर त्यांनी त्यास मृतमाती दिली. १० त्या पिढीतील सर्वे लोक आपन्या पितृरास जाऊन मिळाल्यावर त्यांच्यामागून जी दुसरी पिढी उत्पन्न झाली तिला परमेश्वराची व त्यांने इक्षाएलासाठी केलेल्या कार्याची ओळख नव्हती.

११ तेज्ज्वा इक्षाएल लोक परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट ते कल्पन बाल देवांची उपासना करू लागले; १२ त्यांच्या पूर्वजांचा देव जो परमेश्वर, ज्यांने त्यांस मिसर देशांतुल बाहेर काढिले त्याचा त्यांनी त्याग केला; अन्य देवांचे म्हणजे आपल्या आसपास असलेल्या लोकांच्या देवांचे अनुसरण कल्पन ते त्यांच्या चरणी लागले आणि त्यांनी परमेश्वरास कोधाविष्ट केले. १३ परमेश्वराचा त्याग कल्पन त्यांनी बाल व अश्रोप यांची भक्ति केली; १४ म्हणून इक्षाएलावर परमेश्वराचा कोप भडकला, त्यांने त्यांस लुटाहूनच्या हाती दिले, आणि त्यांनी त्यांस लुटिले; त्यांने त्यांस त्यांच्या आसपासच्या शत्रुंच्या हवाली केले म्हणून त्यांना आपल्या शत्रुंसमोर यापुढे टिकाव घरबला नाही. १५ परमेश्वराने त्यांस शपथ-पूर्वक सांगितले होते त्याप्रमाणे जेंयेतें ते जात तेंयेतें त्यांच्यावर परमेश्वराचा हात म्हणून त्यांचे अहित होई, आणि ते फार संकटात पडत. १६ परमेश्वर त्यांच्यात शास्ते उत्पन्न करी व ते त्यांस लुटणाऱ्यांच्या हातून सोडवीत. १७ तरी ते आपल्या शास्त्यांचे ऐकत नसत; ते व्यभिचारी मरीने अन्य

देवांच्या मार्गे लागून त्यांच्या चरणी लागत. त्यांचे पूर्वज परमेश्वराच्या आळा पावीत तो मार्ग सोहून ते त्वरित बहकले; आपल्या पूर्वजांप्रमाणे ते वागले नाहीत. १८ जेव्हा जेव्हा परमेश्वर त्यांच्यासाठी शास्ते निपजवी तेज्ज्वां त्या प्रत्येकांच्या ब्रोवर परमेश्वर असून त्या शास्त्याच्या द्यातीत तो त्यांस त्यांच्या शत्रुंच्या हातून बचावीत असे; कारण त्यांजवर लोक जुळुम करीत व त्यांस गांजीत यासुळे ते कळृत हे पाहून परमेश्वराला पस्तावा क्षाला. १९ तरी पण शास्ता मरण पावला म्हणजे ते पुनः उल्लून आपल्या बळिलांपेक्षांहि अधिक बिघडत आणि अन्य देवांची भक्ति करून त्यांच्या चरणी लागत; ते आपला वर्तनकम द हट सोडीत नसत. २० तेज्ज्वां इक्षाएलावर परमेश्वराचा कोध भडकले तो म्हणे, मी यांच्या बळिलांची केलेला करार त्या राष्ट्रानें उल्लिखिला आहे, ह्यांने माझी वाणी एकली नाही; २१ म्हणून यहोशबाच्या शत्रुंसमयी जी राह्ये नोंचून राहिली त्यांपैकी कोणाराहि मी इतःपर त्यांच्या पुहून घालवून देणार नाही; २२ आणि यावून त्यांच्या द्वारे मी इक्षाएलाची परीक्षा करीन आणि त्यांचे पूर्वज मास्त्या मार्गाने चालत होते त्याप्रमाणे ते चालतात की नाही हे पाहीन. २३ यास्तव परमेश्वराने त्या राष्ट्रांस एकदम घालवून दिले नाही, राहून दिले आणि त्यांस यहोशबाच्या हाती दिले नाही.

१ कनान देशांतील लडायांचा ज्या इक्षाएल २ लोकांना अनुभव नव्हता त्यांस कसास लावप्यासाठी परमेश्वराने कांही राह्ये देशात राहून दिली; २ ह्यांत हेतु हाच होता की इक्षाएल लोकांच्या पिढीपैकी निदान ज्यांस लडाईचा मुळीच अनुभव नव्हता त्यांस तिचा अनुभव घडावा व त्यांस तिंवै विक्षण यावे. ३ जी राह्ये राहून दिली ती ही: पलिश्यांचे पांच सरदार आणि सर्वे कनानी, सीदोनी आणि बाल-हर्मोन डोंगरापासून हमाराच्या घाटापर्यंत लवानेन डोंगरात राहणारे हिंवी. ४ यांस राहून देशात हेतु हाच की ज्या आळा परमेश्वराने मोशाच्या द्वारे इक्षाएल लोकांच्या बळिलांस दिल्या त्या ते पाळितात किंवा नाही याबद्दल त्यांस

कसास लावारें. ५ या प्रकारें इस्ताएल लोक कलानी, हिती, अमोरी, परिबी, हित्ती व यूनी मांच्यामध्ये वस्ती कल्न राहिले; ६ ते त्याच्या मुलींनी विवाह करू लागले, आपल्या मुली त्याच्या मुलांस देंत लगाले आणि त्याच्या देवांची भक्ति करू लागले.

७ इस्ताएल लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट तें केले, आपले देव परमेश्वर यास ते विसरले आणि बाल व अशेरा या मूलींची भक्ति करू लागले; ८ महणून इस्ताएलवर परमेश्वराचा कोप भडकला आणि त्याने त्यास मेसोपटेम्याचा राजा कुशन-रिशार्थईम याच्या हाती दिले, आणि या प्रकारे इस्ताएल लोकांनी आठ वर्षेपर्यंत कुशन-रिशार्थईम याचे दास्य केले. ९ इस्ताएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला तेव्हां त्याने त्याच्याशीतर्थ काळेवाचा धाकटा बंधु कलान याचा पुत्र अथविएल शास सोडविणारा महणून योजिले; आणि त्याने त्याची मुख्या केली. १० त्याजवर परमेश्वराचा आत्मा उत्तरला व तो इस्ताएलचा शास्त्र झाला; तो लडाईस निवाला तेव्हां परमेश्वराने मेसोपटेम्याचा राजा कुशन-रिशार्थईम यास त्याच्या हाती दिले व त्याजवर त्याचे वर्चस्व झाले; ११ त्यानंतर चालीस वर्षे देशास स्वास्थ्य प्राप्त झाले; मग कलानाचा पुत्र अथविएल मृत्यु पावला.

१२ पुन: इस्ताएल लोक परमेश्वराच्या दृष्टीने जेवाईट तें करू लागले; त्यांनी जें केले तें परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट होते म्हणून परमेश्वराने मवावाचा राजा एप्लोन याचे इस्ताएलवर प्राबल्य केले. १३ तेव्हां त्याने अम्मोनी व अमालेकी यांस आपल्याकडे जमवून इस्ताएल लोकांवर चाल केली आणि त्याजवर मारा कल्न खजुरीचे नगर हस्तगत केले. १४ यास्तव इस्ताएल लोकांनी मवावाचा राजा एप्लोन याचे अठारा वर्षे दास्य केले. १५ मग इस्ताएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला, तेव्हां परमेश्वराने गेरचा पुत्र एहूद शाला त्यास सोडविणारा महणून योजिले; तो बन्यामिनी असून डावरा होता; त्याच्या हस्ते इस्ताएल लोकांनी मवावाचा राजा एप्लोन यास नजराणा पाठविला. १६ एहूदाने एक हातभर लंब दुधारी तरवार

आपल्यासाठी बनवून आपल्या सम्मानाली उजव्या माडीवर बांधिली. १७ त्याने मवावाचा राजा एप्लोन याच्यापुढे नजराणा सादर केला; एप्लोन हा फार लळ पुरुष होता; १८ नजराणा देव्याचे शाल्यावर त्याने नजराणा घेऊन आलेल्या लोकांनी रवाचमी केली; १९ पण गिल्मालाजवळील पाशाणमूर्ती-पर्वत गेल्यावर एहूद स्वतः परत येऊन म्हणाला, राजा, मला आपल्याशी काही गुप गोष बोलावयाची आहे. राजा लोकांना म्हणाला, गप्प राहा! तेव्हां त्याच्या जवळ उमे असलेले लोक बाहेर गेले. २० एहूद त्याच्यापासाठी आल त्या समर्थी तो हवाशीर माडीवर एकदय बसला होता. एहूद त्यास म्हणाला, आपणाला देवकाळा काही संदेश मला सांगवयाचा आहे. हे ऐकून तो आसनावरून उठला. २१ तेव्हां एहूदाने आपला धावा हात पुढे कल्न उजव्या माडीवरली तरवार उपसली आणि त्याच्या पोटांत मुपसली; २२ तरवारीच्या पात्याबोवर मूळहि आंत गेली; तें पाते त्याच्या मेदमध्ये चिक्कून राहिले; कारण ती तरवार त्याच्या पोटांतून त्याने बाहेर काढिली नाही; ती पश्चात भागी बाहेर निघाली. २३ मग बाहेर देवडीवर जाऊन एहूदाने माडीची कवाढे लवून त्यास कुल्प लाविले. २४ तो निघून गेल्यावर त्याचे चाकर येऊन पाहतात तों माडीची कवाढे लाविलेली त्याच्या दृष्टीस पडली तेव्हां त्यास बाटके कीं तो आपल्या माडीवरील कोठडीत लघुरांका करीत असेल. २५ ते बाट पाहून पाहून शकले; तो माडीची कवाढे उघडीत नाही असे पाहून त्यांनी किली घेऊन ती उघडिली आणि पाहतात तों त्याचा स्वामी मस्तून भूमीवर पडलेला आहे असे त्याच्या दृष्टीस पडले. २६ ते बाट पाहून होते तेवढ्या अवकाशांत एहूद पक्कून पाशाणमूर्तीच्या पलीकडे सझीरा येथे जाऊन पोहचला. २७ तेथें गेल्यावर त्याने एफाहमाच्या डोंगराळ प्रदेशांत रणशिंग वाजविले तेव्हां त्याच्याबोवर इस्ताएल लोक डोंगरावरून उत्तरले, आणि तो स्थान्यापुढे चासल्य. २८ तो त्यास म्हणाला, माझ्या पाठेपाठ या, कारण परमेश्वराने तुमचे मवाची

तनु तुमच्या हाती दिले आहेत. तेव्हां त्यांनी त्याच्या पाठोपाठ जाऊन देशाजवळचे यांदेनेचे उतार रोखून घरिले आणि कोणासहि पार आऊं दिले नाही. २९ त्या समर्थी त्यांनी मवाच्याचे सुमारे दहा हजार लोक मारिले; ते सर्व धृष्टपुणे व शर वीर होते; त्यांच्यांतला क्रेणीहि बचावला नाही. ३० या प्रकारे मवाच त्या दिवशी इशाएलाच्या कांवृत आला. यानंतर देशास ऐशी वर्षे स्वास्थ्य प्राप्त क्षाले.

३१ त्यानंतर अनाथाना पुत्र शमगार याची योजना आली; त्याने सहाऱ्ये पलिष्ठांस बैलाच्या पराणीने जिवे मारिले; त्यांनेहि इशाएलाची सुटका केली.

१ पहूद मरण पावल्यावर इशाएल लोकांनी ४ परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट ते पुनरपि केले.

२ तेव्हां परमेश्वराने याचीन नामे कनानी राजा हासोरांत राज्य करीत होता त्याच्या हातीं त्यांस दिले; त्याचा सेनापति सीसरा हा विदेशांच्यांने नगर इशोपथ येणे राहत असे. ३ त्याजपांती नक्ते लोखंडी रथ असून त्यांने वीस वर्षे इशाएल लोकांस फार गाजिले महणून त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला.

४ त्या समर्थी लपिदोधाची बायको दबोरा संदेशी इशाएलाचा न्यायनिवाडा करीत असे. ५ एफाइमान्या डोंगराळ प्रदेशांतील रामा व बेथेल यांच्या दरम्यान दबोरा नामक खजुळीच्या झाडाखालीं तिची बैठक असे; इशाएल लोक तिच्याकडे न्यायनिवाड्यासाठी जात असत. ६ तिने अबीनवामाचा पुत्र बाराक यास केदेश-नफताली येथून बोलावून आणिविले व त्यास सांगितले, तूं नफताली व जबुद्दनी यांच्यांतले दहा हजार पुरुष भरोबर येऊन ताबोर पर्वताकडे कूच करून जा अशी आझा इशाएलचा देव परमेश्वर यांने तुला केली आहे ना? ७ देव म्हणतो, याचीनाचा सेनापति सीसरा आपले रथ व आपले सर्व लक्ष यांसह कीशोन नदी-पर्यंत येईसे मी करीन आणि त्यांस तुक्ष्या हातीं देईन. ८ बाराक तिला म्हणाला, तूं मजबरोबर येशील तर मी जाईन, नाही तर जाणार नाही. ९ ती म्हणाली, मी तुजबरोबर अवश्य येईन, पण या स्वारीत तुक्ष्यी

प्रतिष्ठा व्हावयाची नाही, कारण परमेश्वर सीसरा यास एका ज्ञान्या हाती देणार आहे. मग दबोरा उडून बाराकबरोबर केदेश येणे गेली. १० बाराकांने जबुद्दनी व नफताली यांस केदेश येणे बोलाविले; मग त्यांच्यामागून दहा हजार पुरुष चालले आणि दबोराहि त्याजबरोबर गेली. ११ सोशाना सासरी होवाच याचे वंशज जे केंद्री त्यांच्यापासून केनी हेवेर हा वेगळा होऊन केदेशाजवळचे सानीम येथेल्या एका एला वृक्षापाशी आपला डेरा डेऊन राहिला होता. १२ इकडे सीसरा यास कोणी स्वर दिली की अबीन-वासाचा पुत्र बाराक हा ताबोर पर्वत चून गेला आहे. १३ तेव्हां सीसरा यांने आपले नक्ते लोखंडी रथ आणि आपली सर्व सेना हीं विदेशांच्ये होशेश येणे कीशोन नदीवर एकवट केली. १४ दबोरा बाराकास म्हणाली, ऊं, आज परमेश्वरांने सीसर्यास तुक्ष्या हातीं दिले आहे; परमेश्वर तुक्ष्यापुढे निघाला आहे ना? मग बाराक व त्याच्या पाठोपाठ दहा हजार पुरुष ताबोर डोंगराळवून उतरले. १५ परमेश्वरांने सीसरा, त्याचे रथ व सर्व सेना यांचा बाराकासमोर तरवारीने धुवा उडविला, तेव्हां सीसरा रथावहून उत्तरून पारीं पकून गेला. १६ इकडे बाराकांने विदेशांच्या होशेशापर्यंत रथांचा व सैन्याचा पाठलाग केला; आणि सीसरा याची सर्व सेना तरवारीने पडली; त्यांतला कोणीहि उरल नाही.

१७ सीसरा स्वतः केनी हेवेर याची छी याएल हिच्या डेंच्याकडे पाणी पकून गेला; कारण हासोराचा राजा याचीन आणि केनी हेवेरचे घराणे यांचे सख्य होते. १८ तेव्हां यापेल ही सीसर्यास सामोरी येऊन त्याला म्हणाली, माझ्या प्रभू, माझ्याकडे या, मिंड नका. तेव्हां तो तिच्याकडे डेंच्यांत गेला व तिने त्याला कांबलीखाली ज्ञाकिले. १९ तो तिला म्हणाल, मल्य तहान लागली आहे; थोडे पाणी प्यावयास दे. तेव्हां तिने दुधाची बुधली उघडून त्याला दूध प्यावयास दिले व त्याजबर पांधरून घातले. २० तो तिला

१ अथवा: मेहुणा

महणाला, डेण्याच्या दाराशीं उंधी राहा आणि कोणी
येऊन तुला विचारू लागला की येणे कोणी पुरुष आहे
काय? तर नाही महणून सांग. २१ मग हेबेराची ली
याएल खेने डेण्याची मेल आणि हातोडा ही हाती घेतली,
आणि पाय न वाजवितों त्याच्याजवळ जाऊन त्याच्या
कानशिळंत ती ठोकली; ती पार जाऊन जसिनीत स्तली.
तो थकून गेल्यामुळे त्याला गाढ निन्दा लागली होती व
तो तेश्वल्या तेंदु मृत्यु पावला. २२ बारेक सीसराचा
पाठलाग करीत आल असतां त्यास याएल सामोरी
येऊन महणाली, चल, ज्या पुरुषाना दूर शोध करीत
आहेस तो मी तुला दाखविते. तेव्हां तो तिज-
बरोवर मेला, आणि सीसरा महून फडला आहे आणि
त्याच्या कानशिळंत मेल आहे असे त्यांने पाहिले.
२३ या प्रकारे त्या दिवशी कलानाचा राजा याचीन
यास परमेश्वरानं प्रकारे इस्ताएल लोकांपुढे पराजित केले.
२४ इस्ताएल लोकांचं प्राबल्य कलानाचा राजा याचीन
याजवर अधिकारिक होत गेले व शेवटी त्यांनी
कलानाचा राजा याचीन याचा नाश केला.

१ त्या दिवशी द्वोरा आणि अबीनवामाचा

२ पुत्र बारक यांनी गाहलेले कवन हैः
३ इस्ताएलचे नेतृ पुढे चालले,
लोक स्वसंतोषाने सैन्यांत दाखल झाले,
मृत्युन परमेश्वराचे धन्यवाद करा.

४ राजेहो, एका; अधिपतीनो कान या,

५ भी स्वतः परमेश्वराला गारंते;
इस्ताएलचा देव परमेश्वर याचीं होत्रों गारंते.

६ हे परमेश्वरा, तूं सेईराहून प्रयोग केले,

अदोमाच्या प्रदेशांतल कूच केले,
तेव्हां पृथ्वी यारली, आकाशाने जलविन्दु गाळिले.
मेधांनी जलविन्दु गाळिले.

७ परमेश्वरासमोर डोगर थरथरां कांपले,
इस्ताएलचा देव परमेश्वर याच्यासमोर तो सीनाय
देखील थरारला.

८ अनाशाचा पुत्र शमगार याच्या काळी
याएलच्या काळी राजमार्ग मुने पडले,

वाटसर्लीं आदमार्गाने प्रवास केला.

९ मी दोरो प्रगट होईपर्यंत,
मी इस्ताएल लोकांत माता मृणून प्रसिद्ध होईपर्यंत,
इस्ताएलांतलीं खेडीपांडी ओस पडली होती.

१० लोकांनी नवे नवे देव मानिले;
तेव्हां वेशीविशेशीं संप्राप्त शाळा;

चाळीस हजार इस्ताएलांमध्ये

एक तरी ढाळ अथवा बरची दृशीस पडली काय?

११ माझे मन इस्ताएलाच्या अधिपतीकडे लागें आहे,
ते खुशीने प्रजेवसेवर सैन्यांत दाखल झाले;

तुम्ही परमेश्वराचा धन्यवाद करा.

१२ शुभ गर्दंबांवर स्वारी करणाऱ्यांनों,

उंची गालिचांबांवर बसणाऱ्यांनों,

वाटेने चालणाऱ्यांनों, याविष्यी गा.

१३ पाणवव्यांबांवर बनुर्धन्याच्या कोलाहलापासून दूर
निवांत स्थलीं

परमेश्वराच्या न्यायकृत्यांचं,

इस्ताएलवरत्या सर्तेसंबंधाने त्याच्या न्यायकृत्यांचं

ते वर्णन करितील.

१४ त्या समर्पी परमेश्वराचे प्रजाजन वेळीपाशी गेले.

१५ त जागी हो, जागी हो, दबोरे;

जागी हो, जागी हो, गवयन कर;

बारका ऊठ, अबीनवामाच्या पुत्रा, तूं पाढाव

केलेल्यांस कैरेंत घेऊन जा.

१६ त्या समर्पी अधिषिष्ठ सरदार व लोक खाली उतरले;

परमेश्वर महस्याकरितां वीरांविस्तृ समाना कराव-

यास उत्तरला.

१७ अमालेकांत ज्यांची पाळेमुळे परलर्ली आहेत ते

एकाहासमधून आले;

तुश्यामागून बन्यामीन तुश्या सैन्यांत सामील

शाळा;

मास्तीराहून अधिपति आले,

जबुल्जांतल दंडघारण करणारे अमर्लदार उतरले

आले.

१८ इस्ताएलाचा सरदार दबोरेवरोवर होते;

इस्तराखार होता तसाव बराकहि होता;
त्याच्या पाठेपाठ ते खोन्यात धावले.
उजवेनान्या जलप्रवाहापाशी
मोठे मनसोवे झाले.

१६ खिळारांसाठी वाजविलेला पावा एकत
तुं मेंदवाढांत कां बसलास ?
रुक्केनान्या जलप्रवाहापाशी
विचारांसी फार छाणणी चालली होती.

१७ गिलाद यादेनेपल्केडेव राहिला;
दान हा आपल्या जहाजांपार्शीच कां बसून राहिला ?
आळार समुद्रतीर धरून बसला,
आपल्या साक्षात्पाशी बसून राहिला.

१८ जुळुलानचे लोक आणि नफताली
हे आपल्या ढोगराल प्रदेशात जिवावर उदार झाले.

१९ राजे घेऊन लडले;
त्या समर्थी क्लानाचे राजे
मगिहोन्या जलप्रवाहापाशी तानख येथे रुहले;
त्यांस कांही रुप्याची लृट मिळली नाही.

२० आकाशांतुल सेना लडल्या;
तान्यांनी आपल्या कक्षांतुल सिसन्याली ल्हाई केली.

२१ कीशोन नदीने, त्या प्राचीन नदीने, त्या कीशोन
नदीने त्यांस बाहून नेले.
हे जीवा, हिंमत धरून चाल कर.

२२ त्या समर्थी घोडे भरधाव उघळले,
ते मजबूत घोडे टापा मारू लागले,
त्याच्या टापुंचा आवाज झाला.

२३ परमेश्वराचा दूत म्हणतो, मेरोजल शाप या,
त्यांतल्या रहिवाश्यांस भोठा शाप या;
कारण परमेश्वराचे साहाय्य करावयास,
वीरांविद्ध परमेश्वराचे साहाय्य करावयास ते
अले नाहीत.

२४ केनी हेवेर याची की याएल
ही सगळ्या खियांमध्ये धन्य !
डेन्यात राहणाऱ्या सर्वे खियांमध्ये ती धन्य !

२५ त्यांने पाणी माणितले तो तिने दूध दिले;

श्रीभग्निंस साजे अशा वाटीत तिने त्याला दर्ही
आणून दिले.

२६ तिने अपले एक हात मेंेला,
आणि उजवा हात कराविरान्या हातोच्याला
ताला
तिने हातोच्याले सिसन्यास मारिले,
त्याचे क्षीर फेहू टाकिले,
त्याचे कानशील भेड ठोकून आसपार विधिले.

२७ तिच्या पावांपाशी तो वाकला, पडला,
जेथे तो वाकला तेचेच तो महून पडला;
२८ खिडकीतून तिने बाहेर पाहून ओरड केली,
सिसन्याच्या आईने जाळीतून हात मारिली,
त्याच्या रथ यावयास एवढा विलंब कां लगला ?
त्याच्या रथाच्या चाळांस कां खोलेला झाला ?

२९ तिच्या चतुर खियांनी तिला उत्तर दिले,
स्वतः तिनेन आपलास उत्तर दिले;

३० स्थानां खड मिळाली ती ते बांदून घेत वस-
तील ना ?
एकएक पुलुवास एकएक दोनदोन कुमारिका;
रंगीबेरंगी वळे, भरंजरी रंगीबेरंगी वळे,
छुटीत मिळवलेल्या कुमारिकांच्या माना भूषित
करण्यासाठी
एक दोन रंगीबेरंगी वळे सिसन्यास मिळवली
नसलील ना ?

३१ हे परमेश्वरा, तुझे सर्व शत्रु असेच न ज होवोत;
पण त्याजवर प्रेम करणारे प्रतापमस उद्यमना॒
समान होवोत.
मा देशास वाळीस वर्षे विसावा मिळाला.

१ इश्वाएल लोकांनी परमेश्वराच्या छटीने जे
६ वाईट तें पुनः केले, तेव्हा परमेश्वराने त्यांस
सात वर्षे मिद्यानाच्या हाती दिले. २ मिद्यानाच्या
हात इश्वाएलवर प्रबळ झाला; मिद्यानाच्या भीतीने
इश्वाएल लोकांनी ढोगरांढोगरांतुल आपणांस राहावया-
साठी विवरे, गुहा व दुर्ग तयार केले. ३ इश्वाएल

लोकांनी शेते पेरिल्यावर मियानी, अमाळेकी आणि पूर्वदेवस्थ लोक त्यांच्यावर हडा करीत; ४ आणि गजा नगरापर्यंत ते छावणी देऊन भूमीच्या चिकांत्रा विचंस करीत व इसाएल लोकांसाठी अभ, शेरवेंगेर्डे, गाईबैल, गाहंवे वगैरे कांहीएक चिक्क राहू देत नसत. ५ ते आपले पशु वे घेणे वित्त बढावै करीत आणि टोळघाडीप्रमाणे येत; त्यांचे उंठ अगमित होते; ते देश उजाड करत्यास येत असत. ६ मियानासुळे इसाएलाची निकृष्ट अवस्था झाली, तेव्हा इसाएल लोकांनी परमेश्वराचा आवा केला.

७ मियानासुळे इसाएल लोकांनी परमेश्वराचा धावा केला, ८ तेव्हा परमेश्वराने इसाएलाकडे एक संरेष्टा पाठविला; तो त्यांस महणाला, इसाएलाचा देव परमेश्वर महणतो की भी तुझांस मिसर देशात्तून काढून आणिले, दास्यगुहांतून तुम्हास बाहेर आणिले; ९ मिसन्यांच्या आणि जे कोणी तुम्हास याजीत होते त्या सर्वांच्या हातल तुम्हास सोडविले आणि त्यांस तुम्हाच्यापुढून धालवून देऊन त्यांचा देव तुम्हास दिला; १० आणि भी तुम्हांस महणालै की भीच तुमचा देव परमेश्वर आहे; ज्या अमोरी लोकांच्या देशांत तुम्ही राहतां त्यांच्या देवांचे भय तुम्ही बाळू नका; पण तुम्ही माझी वाणी ऐकली नाही.

११ मग परमेश्वराचा दूत अफ्र वेणे येऊन योवाचा अवियेजरी याच्या एला वृक्षावालीं बसला; त्या प्रसंगी त्याचा उत्रु गिदोन मियान्यांपासून बचाव ब्याचा महणून द्राशकुळांत गळ्हांची मळणी करीत होता, १२ त्यास परमेश्वराच्या दूताने दर्शन देऊन महट्ठे, हे बलवान् वीरा, परमेश्वर तुम्हाचरोवर आहे. १३ गिदोन त्यास महणाला, माझ्या प्रभू, परमेश्वर आमच्यावरोवर असून आमांवर ही सर्व विपत्ति येऊन कां पडावी? परमेश्वराने आमहांस मिसरांदून बाहेर आणिले ना? त्याच्या अद्भुत कृत्याविषयीं आमचे वाडवडील आमहांस सांगत आले, ती कृत्ये आतां कोठे गेली? परमेश्वराने आतां आमचा त्यास कस्तूर आमहांस मियान्यांच्या हातीं दिले आहे. १४ तेव्हा परमेश्वराने

त्याजकडे अवलोकन करून महट्ठे, तू आपल्या त्या अंगवलाच्या जोरवर जा, आणि इसाएल लोकांस मियानापासून सोडीव; भी तुल्य पाठीत आहें ना? १५ तो त्यास महणाला, प्रभू, इसाएलांस भी कसा सोडविणार? माझे कुळ मनस्येवंशात सर्वांत कनिष्ठ आहे; तशांत भी आपल्या बिलिलाच्या धाराच्यात अगदी कनिष्ठ आहे. १६ परमेश्वर त्याला महणाला, भी तुम्हाचरोवर राहीन; मियानी लोकांचा संहार, जसा एका पुरुषाचा करावा तसा, तू करिसीले. १७ तो त्यास महणाला, तुझा भजवर प्रशाद झाला असत्यास तंच भजवी बोलत आहेस यांचे मला कांही चिन्ह दाखील. १८ भी आपले अर्ज आणुन तुजसमोर सादर करीपर्यंत तू येथून जाऊ नको. तो महणाला, तू परत येथैपर्यंत भी वेळेच राहीन. १९ गिदोनाने आत जेऊन एक करहून चिद केले व एकाभर सपिदाच्या बेळमीर भाकरी केल्या; त्याने मांस टोपलीत बालून आणि रसा बहुगुणात बालून तें सगळे त्या एला वृक्षावाली अणून सादर केले. २० तेव्हा देवाचा दूत त्यास महणाला, मांस व बेळमीर भाकरी बेऊन या खडकावर ठेव व त्यावर रसा आत; त्याप्रभावे त्याने केले. २१ मग परमेश्वराच्या दूताने आपल्या हातांतल्या काढीच्या टोकावै त्या मांसास व बेळमीर भाकरीस स्पर्शे केला तेव्हा खडकांतुन अभि निघाला, आणि त्याने तें मांस व बेळमीर भाकरी भस्य केल्या; यानंतर परमेश्वराचा दूत त्याच्यापुढून अंतर्धान पावला. २२ हा परमेश्वराचा दूत होता हे गिदोनाच्या लक्षांत आले तेव्हा तो महणाल, हाय, हाय, हे प्रभू देवा! परमेश्वराचा दूत भी प्रस्यक्ष पाहिला. २३ परमेश्वर त्यास महणाला, तुझीं क्षेम असो; मिंके नको, तू मरावयाचा नाहीस. २४ मग गिदोनाने तेऱ्ये परमेश्वरां प्रीत्यर्थ वेदी बधिली व तिचे नांव गाहे-शालेम (परमेश्वर क्षेमदाता आहे) असे ठेविले; अवियेजेर-करांच्या आफा नामक गांवीं ती वेदी आजपर्यंत आहे. २५ मग त्याच रात्री परमेश्वराने गिदोनास महट्ठे, आपल्या बापाचा गोन्हा महणजे दुसरा गोन्हा

सात वर्षांचा आहे तो ऐ, तुझ्या कापाची बाल्यांतीची जी वेदी आहे ती व तिच्यापाशी असलेली अशेरा मूर्ति कोहून टाक; २६ मग विहित केलेल्या पद्धती-प्रमाणे त्या संडकमध्या उजवभागी आपल्या देव परमेश्वर याजसाठी वेदी बांध आणि तीवर दूऱे कोहिलेल्या अशेरा मूर्तीची लाकडे जाळून त्यांत त्या दुसऱ्या गोऱ्यांचे हवेन कर. २७ गिदेनांनें आपल्याबोरवर आपले इहा नौकर घेऊन परमेश्वराच्या बचनाप्रमाणे केले, पण आपल्या पिलांचे घरांने व नगराचे लोक यांच्या भीतीनं तें काम त्याला दिक्षां करिता आले नाही, म्हणून त्यांने तें रात्रीचे केले. २८ नवरवासी पहाटेस उटून पाहातात तो बालाची वेदी मोहून पडली आहे आणि तिच्यापाशी अशेरा मूर्ति भंगून पडली आहे आणि तो दुसरा गोऱ्या त्या नवीन बांधिलेल्या वेदीवर अर्पिला आहे असे त्यांच्या हृतीस पडले. २९ ते एन्डेकोशी म्हणून लागले, हे काम कोणी केले असावे? त्यांनी पुसतपास व बारीक शोष केल्यावर म्हटले, हे काम योवाशाचा पुत्र गिदेन यांचेव आहे. ३० देव्ही नवरवासी ठोक योवाशास म्हणून लागले, तु आपल्या उत्त्रास बाहेर आण; त्यास माझून टाकवयावे आहे; काय त्यांने बालाची वेदी कोहून टाकिली आहे आणि त्याजवळच्या अशेरा मूर्तीचा भंग केला आहे. ३१ देव्ही योवाशा आपलाबर उठलेल्या त्या सर्वांस म्हणात्या, तुम्ही बालाचा कैवार घेता काय? तुम्ही त्याचा बचाव करू गाहतो काय? त्याचा जो कोणी कैवार घेईल त्याचा आज सकाळ उलटच्यापूर्वीच वध होणो; तो जर देव असला तर ज्यांने त्याची वेदी मोहून टाकिली त्याच्याविशद त्यांने स्वतांचा कैवार घावा; ३२ म्हणून त्या दिक्षी त्यांने गिदेनांचे नोंब वश्वाल (बालांने स्वतांच कैवार घावा) असे देखिले. तो म्हणात, त्यांने बालाची वेदी मोहून टाकिली आहे तर कूट बालांने त्याच्याविशद कैफियत करावी.

३३ सर्वे मिथानी, अमाळेची व पूर्वीशस्थ लोक एकजून मिहून नदीपार गेले व त्यांनी इत्तेलाच्या संपाठीवर तळ दिला. ३४ मग परमेश्वराचा आत्मा

गिदेनाच्या यांची आल्यावर त्यांने रणदिश वाजविले तर अवियेजीरा त्यांच्या पक्षास जमा झाले; ३५ आणि त्यांने मनस्त्वांत सर्वत्र जासूद पाठविले, व तेथेले लोकहि त्याला येत्तन मिळवले; त्याप्रमाणेच त्यांने आशेर, जबुळून व नफताळी यांच्याकडे जासूद पाठविले, आणि तेहि त्याला येत्तन मिळवयास निघाले. ३६ गिदेन देवास मृणाला, तु आपल्या बचनाप्रमाणे माझ्या हस्ते इत्ताएलाचा उद्धार करणार असलास, ३७ तर पाहा, मी या स्वल्पांत योदीसी कातरलेली लोकर ठेवितो, रात्री तिच्यावर तेवढे दहिवर पडून आसपासची सर्व जमीन कोरडी राहिली तर तुझ्या बचनाप्रमाणे तु इत्ताएलाचा माझ्या हस्ते उद्धार करणार हे म्हल कळून येईल. ३८ तसाच प्रकार घटून आला; त्यांने पहाटेस उटून ती लोक दाळून तीतले दहिवर पिळून एक बाटीभर पाणी काढिले. ३९ मग गिदेन देवास मृणाला, तु मजबूर कोणार नाहीस तर मी आणखी एक वेळ बोलतो; या लोकरीच्या द्वारे पुन्हा एक वेळ मी प्रतीति पाहतो; ही लोक तेवढी कोरडी राहून बाकी अवघ्या जमिनीवर दहिवर पदेल असे कर. ४० त्या रात्री देवांने तसेच केले; म्हणजे ती लोकर मात्र कोरडी राहिली व बाकीच्या साळज्या जमिनीवर दहिवर पडले.

१ मग गश्वाल म्हणजे गिदेन आणि त्याच्या-७ वरोवरचे सर्व लोक यांनी पहाटेस उटून होरोदा कान्यानवीक तळ दिला; मिथानाची छावणी त्यांच्या उत्तरेस मोरे नामक पहाडाजवळील खोन्यांत होती.

२ परमेश्वर गिदेनास मृणाला, तुजवरोवर जे लोक आहेत ते संख्येने पुकळ आहेत, तेवढांच्या हाती मी मिथान्याचा यांवे असे म्हा बाट नाही; दिले तर इत्ताएल मजपुढे पुशारकी मिरवून म्हणेल मी माझ्या भुजवलांने माझा बचाव शाळा. ३ तर जालेल लोकांच्या कांवी जाईसे जाहीर कर कीं जर कोणी भित्र अथवा घावरट असेल तर त्यांने गिलाद पवेतावस्तु निघून परत जावे. तेव्हांना बावीस हजार लोक परत गेले आणि दहा हजार राहिले.

४ मग परमेश्वर गिदेनास मृणाला, अज्ञवडी

લોક કાર આહેત; ત્યાંસ પાણ્યાજવળ બેઝન ચલ, તેથે મી તુલ્યસારી ત્યાંસ પારસીન. મી તુલ્ય સાગેન કી અમકયાને તુલ્યાબરોબર જાવે તર ત્યાને જાવે; આજિ અમકયાને તુલ્યાબરોબર જાડે નથે તર ત્યાને જાતા કામા નથે. ૫ ત્યાપ્રમાર્ગે ત્યાને લોકાંસ પાણ્યાપારીનેલે તેબ્બાં પરમેશ્વર ગિદોનાસ મહણાસ, કૃત્રિ જિમેને પારી ચાદ્રન પિતો ત્યાપ્રમાર્ગે જો પિરીલ ત્યાસ ચાચ્છા કાઢ, તર્યેચ ગુડ્ધે ટેકુન જો પિરીલ ત્યાસ ચાચ્છા કાઢ. ૬ જે તૌડારી હાત નેઝન પારી ચાદ્રન પ્યાલે તે તીનિંશે ભરલે, વરકઢ લોક ગુડ્ધે ટેકુન પારી પ્યાલે. ૭ તેબ્બાં પરમેશ્વરને ગિદોનાસ સાંગિતલે, ચાદ્રન પારી પિણાચ્ચા યા તીનિંશે લોકાચ્ચા હાતન મી તુમ્ચા બચાવ કરીન આજિ મિદ્યાન્યાંસ તુલ્યા હાતી દેઝેન; વરકઢ સગળથા લોકાંની આપાપલ્યા ડિકાણી જાવે. ૮ મગ ત્યા લોકાંની અન્નસામદી વ રણશિરેં હાતી બેતલી; ત્યાને વરકઢ સર્વ ઇશાએલ લોકાંસ આપાપલ્યા ડેન્યાકડે લાખુન દિલે, ત્યા તીનિંશે લોકાંસ માત્ર રાખુન ડેવિલે; મિદ્યાનાચી છાવણી ત્યાચ્ચાખાલી ખોચાતું હોતી.

૯ ત્યાચ રાત્રી પરમેશ્વરને ત્યાસ સાંગિતલે, ઊઠ, ખાલીં ઉત્તર, ત્યા છાવણીબર ચાલ કર, મી તી તુલ્યા હાતી દિલી આહે. ૧૦ તુલ ખાલી ઉત્તરાસ ભીતિ બાટ અસલી તર આપલા સેવક પુરા યાસ બરોબર બેઝન છાવણીકડે જા; ૧૧ આજિ લોક કાય મહણતુંત દેં રેક; મહણે તુલ ત્યા છાવણીબર ચાલ કફ્યાસ હિંમત યેઝેલ. મગ તો આપલા સેવક પુરા યાસ બરોબર બેઝન છાવણીચ્ચા અગર્દી બાહેરલ્યા અંગી હસ્તારબંદ લોક હોતે ત્યાંચાજવળ ગેલા. ૧૨ મિદ્યાની, અમાલેકી વ પૂર્વદેશસ્થ લોક ટોળંપ્રમાર્ગે અગળિત અસૂન ત્યા ખોચાતું પસરલે હોતે; ત્યાંચે ઉંટ સમુદ્રતીરચ્ચા બાદ્યપ્રમાર્ગે અગળિત હોતે. ૧૩ ગિદોન તેથે ગેલા તેબ્બાં એક જણ આપલ્યા સોબત્યાસ આપલે સ્વમ સાંગત હોતા; તો મહણાસ, એક, મી સ્વમ પાહિલેં કી સાતુંની એક ભાકર લોટટ લોટટ મિદ્યાનાચ્ચા છાવણીત ગેલી વ તિને ડેન્યાસ અસા ધક્કા દિલ કીં તો પડલા; તિને તો ઉલ્લુન ટાકિલ વ તો તસાચ પડલેલા રાહિલ.

૧૪ ત્યાચ્ચા સોબત્યાને ઉત્તર દિલે, યોવાનાચા પુત્ર ગિદોન યા ઇશાએલી પુલ્લાચી હી તરવાર હોય, દુસરે કાંઈ નહે; ત્યાચ્ચા હાતી દેખાને મિદ્યાન વ ત્યાંચે સર્વ સૈચ દિલે આહે.

૧૫ ગિદોનાચે તેં સ્વમ વ ત્યાચા અર્થ ઐકુન દંડવત થાતલેં; મગ તો ઇશાએલ્યા છાવણીત પ્રસત ઐકુન મહણાસ, ઉઠા, પરમેશ્વરાને મિદ્યાનાચે સૈચ તુમ્ચા હાતી દિલે આહે. ૧૬ ત્યાને ત્યા તીનિંશે પુલ્લાચ્ચા તીજ તુકચા કેલ્યા; ત્યા સર્વાચ્ચા હાતી ત્યાને રણશિરેં વ રિકાસે બઢે દિલે; ત્યા ઘણ્ણાંચ્ચા આત દિવચ્ચા ઠેલ્યિલા. ૧૭ તો ત્યાંસ મહણાસ, માસ્યાકડે પાછા, આજિ મી કરિતો તસે કરા; ત્યા છાવણીચ્ચા બાહેરલ્યા અંગીની આપણ જાડન પોહંચલો મહણા જસે મી કરીન તસે કરા. ૧૮ મી વ માસ્યાબરોબરચે સર્વ જણ રણશિરેં કુંકું તેબ્બાં તુમ્હીની છાવણીચ્ચા ચારી દિવશાસ રણશિરેં ફુંકા આજિ હણા, પરમેશ્વરાચા જય, ચિદેનાચા જય.

૧૯ મધ્યા પ્રહરલ્યા આરમ્ભી પહારા તુકતાચ બદ્ધાચ તેબ્બાં ગિદોન આપલ્યાબરોબરલ્યા શંભર પુશ્ટાંસહ છાવણીચ્ચા બાહેરલ્યા અંગી ગેલા; મગ ત્યાંની રણશિરેં કુંકુન આપલ્યા હાતાંતલે બઢે ફોહુન ટાકિલે. ૨૦ તેબ્બાં ત્યા તિન્હી તુકચાનીં રણશિરેં કુંકુન બઢે ફોહુન ટાકિલે આજિ આપલ્યા ઢાવ્યા હાતી દિવચ્ચા આજિ ઉજવ્યા હાતી ફુંકવાયાસારી રણશિરેં બેઝન ત્યાંની પરમેશ્વરાચી તરવાર, ગિદોનાચી તરવાર, અસા ધોષ કેલા. ૨૧ તેબ્બાં તે છાવણીચ્ચા સમોવાર આપાપલ્યા ડિકાણી ઉમે રાહિલે વ તી સર્વ સેના પદ્ધ લાગલી; ત્યાંની રણશોષ કરુન ત્યાંસ પલ્લવિલે. ૨૨ ત્યાંની તી તીનિંશે રણશિરેં ફુંકલીં, આજિ પરમેશ્વરાને પ્રયેક માણસાચી તરવાર ત્યાચ્ચા સોબત્યાચર વ સર્વ સેનેવર ચાલવિલી, તેબ્બાં સેનેટીલ લોક સરેરાનજીકચ્ચા બેથ-શિદાપર્યત વ ટબ્બાચાનજીકચ્ચા આબેલ-મહોલાચ્ચા સીમેપર્યત પદ્ધુન ગેલે. ૨૩ તેબ્બાં ઇશાએલી પુલ્લાંની નકતાલી, આશેર વ સર્વ મનજ્ઞો યા પ્રાંતાંત્રુન એકવટ હોઝન મિદ્યાનાચા પાઠલગ કેલા. ૨૪ ગિદોનાને એપ્રા-

इमाच्या सर्व डोंगराळ प्रदेशात जासूख पाठ्यकृत लोकांस तांगितले की मिथानावर चाल करून या आणि बेष्य-चारापर्यंत यादेन नदीवे उतार रोखून घरा; त्याप्रमाणे एफाइमाच्या सगळ्या लोकांनी एकवट होऊन बेष्य-चारापर्यंतचे उतार रोखून घरिले. २५ त्यांनी मिथानाचे ओरेव व जेव या नावांचे दोन राजे पकडिले, त्यांनी ओवेवास ओवेवाच्या खडकवर जिवे मारिले आणि जेवास जेवाच्या द्राक्षाकुँडाजवळ जिवे मारिले आणि मिथानाचा पाठ्याग केला; त्यांनी ओरेव व जेव यांची शिरे यादेनपार गिदोनाकडे नेली.

१ तेव्हां एफाइमी पुरुष मिदोनास महणाले, तू
 ↳ आम्हांची असा को वागलासः? तू मिथानाशी
 लढावयास गेलास तेव्हा आम्हांस कई बोलाविले
 नाही? यावरून ते त्याशी हज्जत घाल लागले. २ तो
 त्यांस महणाला, तुम्ही केले त्या मानांने पाहतां भी
 काय केले? एफाइमाच्या द्राक्षांचा सरवा हा अधिवेजेलाच्या द्राक्षांच्या सबंध पिकापेहां बरा नाही काय? ३
 मिथानाचे राजे ओरेव व जेव यांस देवाने तुमच्या हाती दिले; तुम्ही केले त्या मानांने मला काय करितां आले? तो असे बोल्या तेव्हां त्यांचा त्याजवीरील राग शांत झाला. ४ गिदोन व त्याच्यावरोबरचे तीनदो पुरुष यकूनभागून गेले होते तरी तें तसेच पाठ्याग करीत यादेनतीरी येऊन पलीकडे गेले. ५ तेव्हां तो सुकोथय येथल्या लोकांस महणाला, माझ्यावरोबरच्या लोकांस भाकी था, कारण ते यकून गेले आहेत आणि मिथानाचे राजे जेवह व सलमुशा यांचा भी पाठ्याग करीत आहें. ६ सुकोथाचे अधिषित महणाले, जेवह व सलमुशा यांची मणाटे तुश्या हाती आली आहेत महणून का आप्ही तुश्या सैन्याला अन्न दावें? ७ तेव्हां गिदोन महणाला, परमेश्वर जेवह व सलमुशा यांस माझ्या हाती देईल तेव्हा जंगलचे काटे व काटेरी यांनी तुमची चामडी फाढीन. ८ तेशून तो पशुएल येणे गेला; तेशूना लोकांकडे हि त्यांने तीच माझांनी केली; तेव्हा सुकोथाच्या लोकाप्रमाणेच मनुएलच्या लोकांनीहि त्यास उत्तर दिले. ९ तेव्हां तो

पशुएलच्या लोकांस महणाला, भी मुखरूप माझारी येईन तेव्हा हा बुरुज पाहून टाकीन.

१० जेवह व सलमुशा हे कोंकर येणे होते आणि त्यांजबरोबर भुमारे पंधरा हजार सैन्य होते, पूर्व-देशस्थांच्या सैन्यापैकी तेव्हेच उरले होते, कारण एक लक्ष वीस हजार चारकी पुरुष पतन पावले होते. ११ तेव्हां नोव्ह व यागवहा यांच्या पूर्वेस राहुआंत राहणाच्या लोकांच्या वाटेने वर जाऊन जी सेना निर्भयपणे राहिली होती तिचा गिदोनाने संहार केला. १२ जेवह व सलमुशा हे पव्हाले व त्यांने त्यांचा पाठ्याग केला; त्यांने जेवह व सलमुशा हे मिथानाचे दोन राजे पकडिले आणि सर्व सैन्याची दाणादाण केली. १३ योवाशाचा पुत्र गिदोन हा लढाईहून परत हेरेस घाटावरून आला. १४ त्यांने भुकोथांतल्या एका तश्च पुरुषास भरून विचारितां त्यांने सुकोथांतील सत्याहतर अधिषित व वडील यांची यादी लिहून दिली. १५ मग तो सुकोथांतील मनुज्यांकडे जाऊन महणाला, तुम्ही माझी यशा केली होती ना की जेवह व सलमुशा यांची मणाटे तुश्या हाती आहेत महणून काय आप्ही तुश्या थकल्यामागल्या लोकांस अन्न दावें तर हे पाहा जेवह व सलमुशा. १६ मग त्यांने त्या नगराच्या वडील लोकांस पकडून रानांतील काटे व काटेरी येऊन त्या सुकोथाच्या पुरुषांस चांगली समज दिली. १७ त्यांने पशुएलचा बुरुज मोडून टाकिला व त्या नगरांतील लोकांचा संहार केला. १८ मग त्यांने जेवह व सलमुशा यांस विचारिले, तुम्ही तांबोर येणे यांचा पुरुषांचा वध केला ते कसे काय होते? त्यांनी उत्तर दिले, ते तुश्यासारखेच होते; त्या प्रत्येकाचे रूप राजकुमाराच्यासारखे होते. १९ तेव्हा तो महणाला, ते माझे भाऊ, माझे सहोदर होते; परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुम्ही त्यांना जिवित डेविले असतें तर भी तुमचा वध न करितो. २० मग तो आपला ज्येष्ठ पुत्र येथेर यास महणाला, उठ, यांचा वध कर, पण त्या तस्मा तुश्याने आपली तरवार उपसकी नाही, कारण तो अद्यापि तश्च असल्यामुळे

वावरत्य. २१ तेज्ज्वां जेवह व सलमुन्ना महणाले, तूच उद्गुन आम्हावर प्रहार कर, पुरुषालाच वृश्चाचें बळ असते. तेज्ज्वां गिदोनानें उद्गुन जेवह व सलमुन्ना यांचा वध केला, आणि त्यांच्या उंटांच्या गळ्यांतल्या चंडकोरी त्याने काहुन घेतल्या.

२२ तेज्ज्वां इस्माएली पुश्चांनी गिदोनास मळले, तुम्ही व तुमच्या पुत्रपौत्रांनीहि आम्हावर प्रभुत्व चालवावें; कारण तुम्ही आम्हांस मियानांच्या हातून सोडविले आहे. २३ गिदोन त्यांस महणाला, मी तुम्हावर प्रभुत्व चालविणार नाही; माझा पुत्राहि तुम्हावर प्रभुत्व चालविणार नाही; परमेश्वर तुम्हावर प्रभुत्व चालवाल. २४ गिदोन त्यांस महणाला, मी तुम्हांपाशी एक माणी करितो; तुम्ही प्रत्येकाने आपआपल्या लुटीतील कुऱ्डले देवढी मला घावी. ते इस्माएली लोक असल्याकरणाने त्यांच्या कानांत सोन्याची कुऱ्डले होती. २५ ते महणाले, आम्ही ती मोळ्या खुरीने देतो. तेज्ज्वां त्यांनी वज्र पसरून त्यांत आपआपल्या लुटीतील कुऱ्डले टाकिली. २६ त्यानें मागून घेतलेल्या सोन्याच्या कुऱ्डलांचे वजन एक हजार सातदो शेकेल भरले. यालेरीज बंद्रोकोरी, लोलक, मियानी राजांच्या अंगावरली जंभळी वळें व त्यांच्या उंटांच्या गळ्यांतील जंजिरी वेगळ्याच्या होत्या. २७ गिदोनानें त्यांचे एक एफोद करून आपले नगर अफा येथे ठेविले; सर्व इस्माएल लोक तेथे जाऊन व्यभिचारी मर्तीने त्या एकोदाच्या नादी लगले; तें एफोद गिदोन व त्यांचे घरांमध्ये यांस पाशासारखें झाले. २८ या प्रकारे मियानी इस्माएल लोकांपुढे दबून गेले; त्यांनी पुनः आपले डोके वर केले नाही. गिदोनाच्या हवायातीत महणजे चालीस वर्षे देशास विसावा प्राप्त झाला.

२९ योवाशाचा पुत्र यश्वाल हा आपल्या घरी जाऊन राहिला. ३० गिदोनाच्या पोटी सत्तर पुत्र झाले; कारण त्याला बहुत खिया होत्या. ३१ शशेमांत त्याची एक उपपत्ती होती, तिला त्याजयासून एक पुत्र झाला, त्याचें नंव त्याने अबीमलेख असें ठेविले. ३२ योवाशाचा पुत्र गिदोन हा चांगला झातारा

होऊन मरण पावला, आणि अवियेजन्यांच्या अफा नामक गळावांत त्याचा बाप योवाश याच्या यदम्यांत त्याला पुरिले.

३३ गिदोन मरण पावतांच इस्माएल लोक पुनः फिरले आणि व्यभिचारी मर्तीने बाल देवांच्या मार्गे लगले; त्यांनी बाल-बरीच यास आपला देव केले.

३४ इस्माएल लोकंचा देव परमेश्वर यांने त्यास चोहां-कद्यच्या सर्व शत्रुंच्या हातून सोडविले होतें याचें त्यांना स्मरण राहिले नाही; ३५ आणि यश्वाल महणजे गिदोन यांने इस्माएलावर जे उपकार केले होते ते न समर्ज त्यांच्या धरण्यावर त्यांनी दयामाया केली नाही.

१ यश्वालाचा पुत्र अबीमलेख शशेमास ९ आपल्या मंडळांकडे, आपल्या आईच्या भाऊबंदां-कडे जाऊन त्यांस व आपल्या आजोकळ्या सर्व माणसांस महणाला, २ शशेमच्या सर्व मनुष्यांस विचारा की यश्वालाच्या सत्तर पुत्रांनी तुम्हावर प्रभुत्व चालवावें की एकत्र पुश्चांने चालवावें? यांपैकी तुम्हास कोणते बरै बाटते? मी तुमच्या हाडामांसाचा आहेहै लक्षांत ठेवा. ३ तेज्ज्वां त्याच्या आईच्या भाऊबंदांनी त्याच्याविषयी बोलून त्याचे शब्द शशेमकरांच्या कानावर घाटले; अबीमलेख हा आपला बांधव आहे असा विचार करून त्यांचे मन त्याजकडे वळले. ४ त्यांनी अबीमलेखास बाल-बरीचयच्या मंदिरातूल सत्तर रुपये दिले; ह्या पैशांनी त्याने हल्कट व लुच्या लोकंचा परिवार जमविला; व ते त्याच्यावरोबर चालवयास लागले. ५ मग त्याने अफा येथे आपल्या बापाच्या घरी जाऊन आपले भाऊ मळजे यश्वालाचे सत्तर पुत्र यांची एकांन खडकावर कत्तल केली; तरी यश्वालाचा कनिष्ठ पुत्र योथाम हा वांचला, कारण तो लून राहिला होता.

६ तेज्ज्वां शशेमांतील सर्व लोक आणि बेळ-मिळो येथील सर्व लोक एकत्र झाले, व त्यांनी शशेमच्या संतभाजवळील एका वृक्षापाशी अबीमलेखास राजा केले. ७ हें वर्तमान ऐकून योथाम हा गरिजीम ढोगराच्या विश्वावर उभा राहिला व उच्च स्वरावें

महणाला, शखेमकरहो, माझें ऐकून य्या महणजे देव तुमचे ऐकेल. ८ एके समवीं वृक्ष कोणास तरी अभिवेक करून आपणावर राजा नेमावें महणून निशाळे असतां ते जैतून-वृक्षाकडे जाऊन महणाले, तू आम्हावर राज्य कर. ९ जैतून-वृक्ष त्यांस महणाला, जिच्या योगावें देवाचा व माणसाचा सन्मान होतो ती माझी निश्चिता देष्याचे सोहून इतर वृक्षावर हालत-बोलत राहू शक्य? १० मग वृक्षांनी अंजीर-वृक्षास महटले, चल, तू आम्हावर राज्य कर. ११ अंजीर-वृक्ष त्यांस महणाल, मी आपले भाऊर्य व उत्तम फळे देष्याचे सोहून इतर वृक्षावर हालत-बोलत राहू शक्य? १२ मग ते द्राक्षांच्या बेलाकडे जाऊन महणाले, चल, तू आम्हावर राज्य कर. १३ द्राक्षांचा वेल त्यांस महणाला, देव आणि मानव यांस संतुष्ट करणारा माझा रस देष्याचे सोहून इतर वृक्षावर हालत-बोलत राहू शक्य? १४ मग ते सर्व वृक्ष काटेसुहुपास महणाले, चल, तू आम्हावर राज्य कर. १५ तें काटेसुहुप वृक्षांस महणाले, तुम्ही खरोखर मठा अभिवेक करून आपणावर राजा नेमणार असलां तर येत्तुन माझ्या छयेचा आश्रय आ, नाहीं तर काटेसुहुपांतून अभिनिश्चित तो ल्बानोनाचे गंधसह भस्म करील. १६ आतां तुम्ही सातिकतेवें, सरकर्यां अबीमलेखास राजा केलं असेल आणि यश्वाल व त्यांचे घराणे यांशी भलेपणाने वागून त्याच्या सर्व उपकरणांची योग्य फेड केली असेल तर बरें; १७ माझ्या बापावें तर तुम्हांसाठी युद्ध केलें, आपला प्राण संकटात घातला आणि तुम्हांस मिशानाच्या हातून सोडविलें; १८ पण तुम्ही आज माझ्या बापाच्या विराष्यावर उद्धून त्याच्या सर्व पुत्रांची एकाच खडकावर कराऱ्याल केली, आणि त्याच्या दासीचा पुत्र अबीमलेख इ तुम्हाचा बांधव असत्यासुळे त्यास तुम्ही शखेमकरांचा राजा केले आहे; १९ जर तुम्ही आज मश्याल व त्यांचे घराणे यांशी सातिकतेवें व सरकर्यांचे दर्तन केले असेल तर अबीमलेखास्तव आनंद करा व तोहिं तुम्हाच्यास्तव आनंद करो; २० नाहीतर

अबीमलेखांतून अभिनिश्चित निघून शखेमकर व बेथमिळो यांस भस्म करो; आणि शखेमकर व बेथमिळो यांच्यांतून अभिनिश्चित निघून अबीमलेखास भस्म करो. २१ मग योग्याम पकून जाऊन आपला भाऊ अबीमलेख याच्या भीतीने वैर येणे राहिला.

२२ अबीमलेख इत्याएलचा तीन वर्षे अधिपति होता. २३ देवावें अबीमलेख व शखेमचे लोक यांच्या दरम्यान वैमनस्य उत्पन्न करणारा दुरात्मा पाठविला आणि शखेमचे लोक अबीमलेखाशी कपटावें वागू लागेले; २४ यश्वालाच्या सतत उत्तरांचा घात केल्याचे फळ भोगावें आणि त्यांचा वध करणारा त्यांचा बंधु अबीमलेख आणि जे त्यास त्याच्या बंधुंचा वध करण्यास साहाय्य झाले ते शखेमचे लोक यांचे त्या खुनाबहूल पारिपत्य व्हावें महणून देवावें असे केले, २५ तेज्ज्वां शखेमकरांनी त्याला पकडावयासाठी डोंगराच्या माझ्यावर ददा चलून बसावयास लोक ठेविले; त्या जाटेवें आत्यागेत्याकृत ते छुटीत. हें वर्तमान अबीमलेखाच्या कानी आले.

२६ या समवीं एवढाचा पुत्र गाल आपल्या भाऊ-बंदांसह शखेमास अल्या आणि शखेमकरांनी त्याजवर भिस्त ठेविली. २७ त्यांनी आपआपल्या शेतांत जाऊन द्राक्षमळ्यांतील द्राक्षे खुदून व तुडवून त्यांचा रस काढला आणि उत्सव केला, आणि आपल्या देवाच्या मंदिरांत जाऊन खाणेपिणे केले व अबीमलेखास शाप दिला. २८ तेज्ज्वा एवढाचा पुत्र गाल महणाला, अबीमलेख कोण आणि शखेम कोण की आम्ही त्यांचे अंकित व्हावें? यश्वालाचा पुत्र ना तो? जबूल हा त्याचा कारभारी ना? शखेमाचा बाप हमोर याच्या कुलांतील लोकांचे अंकित व्हा; आम्ही अबीमलेखाचे अंकित को व्हावें? २९ ही सर्व प्रजा माझ्या सर्वेत आली तर किती बरें! महणजे मी अबीमलेखास घालवून दैविन. तो अबीमलेखास महणाला, आपले सैन्य वाढवून वाहेर पड. ३० एवढ-पुत्र गाल याचे हे शब्द ऐकून नगराचा अधिपति जबूल याल संताप आला. ३१ त्यांने गुप्तरूपे जासूद

पाठवृत अबीमलेखास कल्पिले की एवदाचा पुन्र गाल व त्याचे भाऊबंद शखेमास येऊन या नगराच्या लोकांस तुजविलु उठवीत आहेत; ३२ तर तू आपल्याबरोबरच्या लोकांसहित रात्रीचा उद्भूत मैदानांत दवा घरून बस; ३३ मग पहाटेस उद्भूत सूर्य उगवातांच या नगरावर स्वारी कर, आणि तो आपल्या लोकांसह तुजशी सामना करण्यास येईल तेव्हां तुला सांत्रेल तसें त्यांचे कर.

३४ अबीमलेख आपल्याबरोबरच्या संगळ्या लोकांसह तीव्रमान रात्रीचा उद्भूत चार टोळ्या करून शखेमासमोर दवा घरून बसला. ३५ इकडे येदाचा पुन्र गाल वाहेर पूर्ण नगराच्या वेशीत उभा राहिला; तेव्हां अबीमलेख व त्याच्याबरोबरचे लोक दवा घरून बसले होते ते तेथून उठले. ३६ त्या लोकांस पाहून गाल जबूलास म्हणाला, पाहा, डोंगरमाझ्यावरून लोक उतरत आहेत. जबूल त्यास म्हणाला, ती डोंगराची सावली दिसत आहे, ती तुला मनुष्यासारखी भासत आहे. ३७ गाल पुन: म्हणाला, लोक मधल्या प्रदेशांतून उतरून येत आहेत, आणि एक टोळी एलोन-मौनीमाच्या वाटेने येत आहे. ३८ तेव्हां जबूल त्यास म्हणाला, ज्या तोंडांने तू म्हणत होतास की अबीमलेख कोण आहे आणि आम्ही त्याचे अंकित कां व्हावे, तें तुझे तोंड आतां कोठे गेले? यांस तू तुच्छ मानिले तेच ना हे लोक! तर आता वाहेर पूर्ण त्याच्याशी युद कर. ३९ तेव्हां शखेमकरांपुढे होऊन गाल अबीमलेखाशी लटला. ४० अबीमलेख त्याच्या पाठीस लगला, तेव्हां ती त्याच्यापुढून पक्कन गेला; नगराच्या वेशीपर्यंत पोहंवता पोहंवता बरेच लोक घायाल होजून पडले. ४१ मग अबीमलेख अस्मा येथे जाऊन राहिला; आणि जबूलाने गाल व त्याचे भाऊबंद यांस घालवून दिले, त्यास शखेमांत राहु दिले जाही. ४२ दुसऱ्या दिवशी लोक गांवाबाहेर मैदानांत आल्याची जातमी अबीमलेखास लगली. ४३ आपल्या लोकांच्या तीन तुकड्या करून तो मैदानांत दवा घरून बसला; आणि लोक नगरांतून

वाहेर निघत आहेत असे पाहून त्यांचे उद्भूत त्याच्यावर हळा केला आणि त्यांचा संहार केला. ४४ अबीमलेख व त्याच्यावरोबरच्या तुकड्या पुढे धावत जाऊन नगराच्या वेशीपाशी उभ्या राहिल्या आणि दुसऱ्या दोन तुकड्यांनी मैदानांत असलेल्या संगळ्या लोकांवर हळा करून त्याचा संहार केला. ४५ त्या दिवशी अबीमलेख दिवसमर त्या नगराशी लळत राहिला; तें घेऊन तेथल्या लोकांची त्याने कत्तल उडविली; आणि तें नगर जगीनदोस्त करून त्यावर भीठ पेशिले.

४६ हे ऐकून शखेमाच्या गढीत राहिले रोगके लोक एल-बर्याथरच्या मंदिराच्या मनोन्यावर गेले. ४७ शखेमाच्या गढीतले सर्व लोक एकवट ज्ञात्याची बातमी अबीमलेखास मिळाली, ४८ तेव्हां तो आपल्याबरोबरच्या लोकांसह सलमोन डोंगरावर गेला आणि हातात कुऱ्हाड घेऊन त्यांने ज्ञात्याची एक कांदी तोडिली व ती उचलून आपल्या खाल्यावर ठेविली; आणि तो आपल्याबरोबरच्या लोकांस म्हणाला, भी जमे करिताना तुझी पाहिले तसेच तुझीहि त्वरित करा. ४९ तेव्हां सर्व लोक एकेक फांदी तोडून घेऊन अबीमलेखाच्या भागून गेले, आणि त्या फांदा त्या मनोन्याशी रचून त्यांचा त्यांनी आण लावून दिली; तेव्हां शखेमांच्या गढीनील सुमारे हजार पुलुष व बिज्या जकून मेल्या.

५० मग अबीमलेख तेबेसाकडे गेला; आणि त्यासमोर तळ देऊन त्यांने तें हस्तगत केले; ५१ पण त्या नगराच्या आंत एक मजबूत गढी हीती, तीत नगरांतके ढीपुरुष मिळून सर्व लोक पलून गेले आणि तिचा दरवाजा बंद करून घेऊन तिच्या सज्जावर चढले. ५२ तेव्हां अबीमलेख त्या गढीपाशी जाऊन लळ लागला व तिची आग लावायासाठी तिच्या अगदी दरवाजापाशी गेला. ५३ तेव्हां एक झीने ज्ञात्याची वरची तली अबीमलेखाच्या डोक्यावर टाकून त्याचा कपाळमोक्ष केला. ५४ तेव्हां त्यांने मोळ्या घाईने आपल्या शखेमाहक मुलास बोलावून म्हटले, आपली तरवार उपसून मला छादून टाक; नाहीतर झीने याला

विषिले असे लोक म्हणतील; त्या मुलांने त्यात्थ भोस्कर्णे आणि तो भरण पावला हैं पाहून इस्ताएली पुरुष आपआपल्या स्वर्णी निघून गेले. ५६ अबीमलेले भरण पावला हैं पाहून इस्ताएली पुरुष आपआपल्या सतत भावाची कत्तल कहून आपल्या बापाशी जे दुष्ट वर्तन केले त्याबद्दल देवांने त्यांचे हा प्रकरण पारिपत्य केले; ५७ त्याप्रमाणेच शखेमकरांच्या सर्व दुष्टाईचा बदला देवांने त्यांच्या मार्थी लादिला; आणि यस्त्वालाचा पुत्र योथाम यांने त्यांस दिलेला शाप पुरा झाला.

१ अबीमलेलानंतर इस्ताएलाचा उद्धार कर-
१० त्यास इस्तावार वंशांतील तोला विन पुवा विन दोदो हा पुढे झाला; तो एफाइझान्च्या डोंगराळ प्रदेशांत शामीर येथे राहत असे. २ त्यांने तेवीस वर्षे इस्ताएलाचा न्यायइनसाफ केल्यावर तो मृत्यु पावला; त्याला शासीर येथे मूठमाती दिले.

३ त्यांच्यामागून गिलादी याईर हा पुढे आला; त्यांने बाबीस वर्षे इस्ताएलाचा न्यायइनसाफ केला. ४ त्यास तीस पुत्र होते, ते तीस ज्वान गाढवांवर स्वारी करीत; त्यांची तीस नगरे होती, तीन गिलाद देशांत असून त्यांस आजवर हव्योथ-याईर म्हणतात. ५ याईर भरण पावला व त्यास कामोन येथे मूठमाती दिली.

६ मग इस्ताएल लोकांनी पुनः परमेश्वरान्या दृष्टीने जे बाईट तें केले; बालीम व आष्टरोथ यांची आणि अराम, सीदोन, मनाव, अम्मोनी व पलिली यांच्या देवांची ते उपासना करू लागले; त्यांनी परमेश्वराला सोडिले, त्याची उपासना ते करीनात; ७ म्हणून परमेश्वराचा कोप इस्ताएलावर भडकला आणि त्यांने त्यांस पसिंधांच्या व अम्मोन्यांच्या हाती दिले. ८ त्या वर्षाप्रसून त्यांनी इस्ताएल लोकांवर जाच्युल्याम केला; यादेवेच्या पूर्वेस अमोन्यांच्या देशातील गिलाद येथे राहण्याचा सर्व इस्ताएल लोकांवर त्यांनी अठरा वर्षे जुळूल्याम केला. ९ अम्मोनी लोक यादेन ओलोहून याहूदा, बन्यामीन व एम्हामाचे धराणे यांच्याशी लढण्यास येत असत; यामुळे इस्ताएल फार संकटांत येत. १० मग इस्ताएल लोकांनी परमेश्वराला धावल करून म्हटले, आम्ही अमम्या

देवाला सोडिले आणि बालमूर्तीची सेवा केली हैं आम्ही तुश्यविस्तृ पाप केले आहे. ११ तेव्हा परमेश्वर इस्ताएल लोकांस म्हणाला, मी तुद्धांस मिसरी, अमोरी, अम्मोनी व पलिली यांच्या हातून सोडविले नाहीं काय? १२ तसेच सिदेनी, अमालेकी व मावोनी यांनी तुम्हांला गांजिले तेव्हा तुम्हीं माझा धावा केला, आणि मी तुम्हांस त्यांच्या हातून सोडविले. १३ तरी तुम्हीं मला सोडिले आणि अन्य देवांची उपासना केली म्हणून मी इतःपर तुमचा बचाव करणार नाही. १४ जे देव तुम्हीं स्वीकारिले आहेत त्यांचा धावा करा; जा, तुम्हांच्या विपत्काळीं त्यांनी तुम्हांस सोडवावे. १५ तेव्हां इस्ताएल लोक परमेश्वरास म्हणाले, आम्हीं पाप केले आहे; तुला वरे दिसेल तसेच आमचे कर, मात्र आज आमचा बचाव कर, एवढीच आमची विनवणी आहे. १६ मग ते आपल्यापासून अन्य देव दूर करून परमेश्वराची सेवा करू लागले; इस्ताएल लोकांची विपत्ति पाहून देवांच्या मनास खेद झाला.

१७ मग अम्मोनी लोकांनी एकवट होऊन गिलाद येथे तळ दिला. इकडे इस्ताएल लोकांनी जमा होऊन मिस्या येथे तळ दिला. १८ गिलाद येथील सरदार एकमेकांस म्हणाले, अम्मोनी लोकांशी समाना आरंभ-प्यास कोणता पुरुष तयार आहे? तोच गिलाद येथील सर्व रिहायांचा अधिपति होईल.

१९ इफ्ताह गिलादी हा एक मोठा पराकरी वीर होता; तो वेश्वापुन असून गिलादाच्या पेटाचा होता. २ गिलादाच्या क्षील्याहि आणसी पुत्र झाले; हे तिचे पुत्र मोठे झाले तेव्हा त्यांनी इफ्ताहास हात्याकृती दिले. त्यांनी त्यास म्हटले, तू परबीत्या पुत्र आहेस, म्हणून आमच्या पितुकुळांत तुला कांदी वर्तन. मिळवयाचे नाही. ३ तेव्हा इफ्ताह आपल्या बांधवांपासून पक्कून जाऊन टोब देशात राहिला, येथे त्याका हल्कट लोक जाऊन मिळाले आणि ते त्याच्या बरोबर चालावयाला झाले. ४ कांही दिवसांनी अम्मोनी लोकांनी इश्ताएलाती

युद्ध केले. ५ अम्मोनी लोङ इस्ताएलाशी लहूं लागले तेव्हां गिलाद येथील वडील जन इफ्ताहाला आणा-व्यास टोब देशी गेले. ६ ते इफ्ताहास म्हणाले, चला, आमचे नायक व्हा म्हणजे आम्ही अम्मोनी लोकांशी युद्ध करू. ७ इफ्ताह गिलादाच्या वडील जनांस म्हणाला, तुम्हीं माझा द्वेष करून मला आपल्या पितृगृहांतून हाकून दिले होते ना? आणि आतां तुम्ही संकटात आहां म्हणून मजकडे आला काय? ८ गिलादाचे वडील जन इफ्ताहास म्हणाले म्हणूनच आम्ही आतां तुमच्याकडे वकळां आहें; तुम्ही आम्हांरोबर चला, आणि अम्मोनी लोकांशी युद्ध करा, म्हणजे तुम्ही आम्हां सर्व गिलादकरांचे अधिपति व्हाल. ९ गिलादाच्या त्या वडील जनांस इफ्ताह म्हणाला, अम्मोनी लोकांशी युद्ध कराव्यास तुम्हीं मला स्वदेशी नेले आणि परमेश्वराने त्यांस माझ्या हातीं दिले तर मी तुमचा अधिपति खरोखरच होइन काय? १० गिलादाचे वडील जन इफ्ताहास म्हणाले, परमेश्वर तुमच्याआम्हांच्यांव्यं साक्षी आहे; तुम्ही म्हणतां तसे आम्ही अवश्य करू. ११ मग इफ्ताह गिलादाच्या वडील जनांरोबर गेला; लोकांनी त्यास आपला प्रमुख, आपला नायक नेमिले, तेव्हा इफ्ताहानं आपले सगळे म्हणणे भिसा येणे परमेश्वरासमक्ष बोलून दाखविले.

१२ मग इफ्ताहानं अम्मोन्यांच्या राजाकडे जासूद पाठवून कळविले की तुझेमाझें काव झाले आहे की तू माझ्या देशांत मंजरी लढाईयास आला आहेस? १३ अम्मोन्यांच्या राजानं इफ्ताहाच्या जासुदास झटले, इस्ताएल लोक मिसर देशाहून आले तेव्हा अम्मोन नदीपासून याच्योक व यादेन ला नद्यांपर्यंत जो माझा देश होता तो त्यांनी हिरावून घेतला, तर आतां तो मुकाब्यानि परत द्या. १४ इफ्ताहानं अम्मोन्यांच्या राजाकडे पुनः जासुदांच्या हातीं निरोप पाठविला, तो असा: १५ इफ्ताह म्हणतो, इस्ताएलाने मवाबाचा देश घेतला नाही किंवा अम्मोनी लोकांचाहि घेतला नाहीं, १६ तर ते मिसर देशाहून निवाले आणि रानातून कूच करून तांबऱ्या समुद्रावरून काढवा येणे

आले; १७ तेव्हां त्यांनी जासुदांच्या हातीं अदोमच्या राजास सांगून पाठविले की आम्हांस तुळ्या देशांतून जाऊ दे, पण तो ऐकेना. तसेच त्यांनी मवाबाच्या राजास सांगून पाठविले, पण तोहि ऐकेना; म्हणून इस्ताएल काढेश येणे वस्ती करून राहिले. १८ तेव्हां त्यांनी रानातून फिरत फिरत अदोम व मवाब यांच्या देशांस वक्षा वालून मवाबाच्या पूर्वोक्तून येऊन आणोन नदीपालीकडे आपले डेरे दिले; ते मवाबाच्या हड्डीच्या अंत गेले नाहीत; कारण मवाबाची सरहड आणोन नदी होती. १९ मग हेशबोन एयं राहणारा अमोन्यांच्या राजा सीहोन याजकडे इस्ताएलांनी जासुदांच्या हातीं सांगून पाठविले की आम्हांला तुळ्या देशांतून स्वत्यांनी जाऊ दे; २० पण सीहोनास इस्ताएलाचा भरंवसा न येऊन त्यांने त्यास आपल्या देशांतून जाऊ दिले नाही; उलट त्यांने आपले सर्व लोक जमवून याहस येणे तल देऊन इस्ताएलाशी युद्ध केले. २१ तेव्हा इस्ताएलाचा देव परमेश्वर यांने सीहोन व त्यांचे सर्व लोक इस्ताएलाच्या हातीं दिले व त्यांनी त्यांचा संहार केला; या प्रकारे त्या देशाचे रहिवासी अमोनी यांच्या सर्व मुलवाचा ताबा इस्ताएलकडे आला. २२ अर्थात आणोन नदीपासून याचोक नदीपर्यंत आणि रानापासून यादेन नदीपर्यंत अमोन्यांचा सर्व देश त्यांच्या तांब्यांत आला. २३ इस्ताएलाचा देव परमेश्वर यांने आपली प्रजा इस्ताएल हिच्यापुढून अमोन्यांस घालवून दिले आहे; तर आतां तुळ्या या प्रांतांवर काय ताबा योंचतो? २४ तुळ्या देव कमोश यांने तुळ्य जे वत्तव दिले आहे त्यावरच तूं ताबा चालूळू नये काय? आमचा देव परमेश्वर यांने आम्हांपुढून या कोणास घालवून दिले त्यांच्या सर्व प्रांतांवर आमचा ताबा असावा. २५ मवाबाचा राजा सिप्पोरुच वालोक यांच्याहून तूं श्रेष्ठ आहेस काय? तो इस्ताएल लोकांशी कधी भांडलांतंडला काय? २६ आज तीनशी वर्षे इस्ताएल लोक हेशबोन व त्यांची खेडोपांडी, अरोरेर व त्यांची खेडोपांडी आणि आणोन-तीरोनीं सर्व नवारे यात वस्ती करून आहेत, तर

इतका काळ तुम्हीं ती का परत चेतली जाईत ? २७ मीं कांहीं तुझा अपराव केला नाहीं; तर मजरी लळवयास तं आलास हा तं माझा अन्याय केला आहे; तर परमेश्वर न्यायाधीश आहे, तो इथाएल लोक व अमोनी लोक यांचा आज न्याय करो. २८ इफ्ताहानें पाठविलेला हा निरोप अमोन्यांच्या राजानें जुगानिला नाहीं.

२९ मग परमेश्वराचा आत्मा इफ्ताहाच्या ठारी संचरला; तो गिलाद व मनश्ये या प्रदेशांतून कूच करून गिलादी मिस्या येथे आला आणि तेथून अमोनी लोक होते तेथें गेला. ३० इफ्ताहानें परमेश्वरास असा नवस केला की तं सात्रीने अमोनी लोकांस माझ्या हातीं देशील तर ३१ मीं अमोनी लोकांकडून सुखरूपणे परत येईन तेव्हां माझ्या धराच्या दारांतून जे कांहीं माझ्यासमोर येईल तें परमेश्वराचे मानून मी त्याचे हवन करीन. ३२ मग अमोनी लोकांशी युद्ध करावयास इफ्ताह त्यांजवर गेला आणि परमेश्वराने त्यांस त्याच्या हातीं दिले. ३३ अरोपापासून मित्रीथास जाईपृथत वीस नगरे लागतात तेथपैरीत आणि आबेल-कारमीमापैरीत त्याने त्यांची मोठी कत्तल उडविली. शाप्रमाणे इथाएल लोकांपुढे अमोनी लोक जेर झाले.

३४ इफ्ताह मिस्या येथे आपल्या घरी आल तेव्हां त्याची कन्या डफ वाजविणारे व नाचविणारे यांस घेऊन त्याला सामोरी आली; ती त्याची एकली एक कन्या होती; तिच्याखेजी त्यास पुत्र अथवा कन्या नव्हती.

३५ तिला पाहतांच आपली वळें फाडून तो म्हणाला, हाय, हाय, माझ्या कन्ये, तं मला दुखानें व्याकुळ केले आहे, दुंहि मला छेश देण्यांपैकी एक आहेस; परमेश्वराकडे माझ्या तोडवा शब्द गेला, मला आतां माघार घेता येत न नाही. ३६ ती त्यास म्हणाली, बाबा, परमेश्वराकडे तुमच्या तोडवा शब्द गेला आहे; तुमच्या तोंडांतून जो शब्द निघाला आहे त्याप्रमाणे माझे करा; कारण परमेश्वरानें तुमचे शत्रु जे अमोनी लोक त्यांचा सूड तुमच्याप्रीत्यर्थ घेतला आहे. ३७ आणखी ती आपल्या बापास म्हणाली, मात्र एवढेच करा की दोन

महिन्यांचा मला अवकाश द्या म्हणजे मी आपल्या सख्यांसहवर्तीमान डोंगरावर फिरून माझ्या कौमार्याबद्दल शोक करीन. ३८ तो म्हणाला, बरे आहे. त्याने तिला दोन महिने जाऊ दिले; मग ती आपल्या सख्यांसहवर्तीमान डोंगरावर फिरून आपल्या कौमार्याबद्दल शोक करीत राहिली. ३९ दोन महिने ज्ञाल्यावर ती आपल्या बापकडे परत आली; तेव्हां त्याने जो नवस केला होता त्याप्रमाणे तिचे केले; तिने पुरुष पाहिला नव्हता. यावून इथाएल लोकांत अशी चाल पडली की ४० इथाएली कन्यानीं गिलादी इफ्ताह यांच्या कन्येचे माहात्म्य गाण्यासाठी प्रतिवर्षी चार दिवस जात जावे.

१ मग एफाइमी लोक जमा होऊन उत्तरेकडे १२ जाऊन इफ्ताहास म्हणाले, तं अमोन्यांशी लळावयास गेलास तेव्हां तुम्हावरोवर आम्हांस का बोलाविले नाही? आम्ही तुला तुम्ह्या धरासकट जाळून टाकणारा. २ इफ्ताह त्यांस म्हणाला, माझे व माझ्या लोकांचे अमोनी लोकांशी घेण्येडे होत असत त्या समर्थी तुमची कुमक मागितली असतां तुम्ही त्यांच्या हातून मला सोडविले नाही. ३ तुम्ही सोडवित नाहीं हें मी पाहिले तेव्हां मी हातावर शीर घेऊन अमोनी लोकावर चाळून गेलो आणि परमेश्वराने त्यांस माझ्या हातीं दिले; तर आतां तुम्ही मजरी लळप्पास का चाळून आलं? ४ नंतर इफ्ताह याने गिलादाचे सर्वे लोक जमा करून एफाइमाशीं युद्ध केले. गिलादाच्या लोकांनी एफाइमाचा मोड केला; कारण ते म्हणाले होते, अहो गिलादांनो, तुम्ही जे एफाइम व मनश्ये यांच्यामध्ये राहत आहां ते तुम्ही पल्पुट्ये एफाइमी आहां. ५ गिलादांनी एफाइम्यांच्या पूर्वीच यादेनेचे उत्तर रोखून घरिले; जेव्हां कोणी एफाइमी पल्पुत्या त्यांस घेणे, मला पार जाऊ द्या, तेव्हां गिलादी लोक त्यास म्हणत, तं एफाइमी आहेस काय? त्याचे नाहीं असे उत्तर दिले तर ६ ते त्याला म्हणत, शिव्वोलेश हा शब्द म्हण; तेव्हां तो तिच्यालेश म्हणे; त्याला त्या शब्दाचा शुद्ध उच्चार करतां येत नसे; मग ते त्याला घस्त यादेनेच्या उत्तरापाशीं माळून टाकीत; त्या

प्रसंगी एकाइलामांतले बेचालीस हजार लोक पडले.

७ इफन्ताहाने सहा वर्षे इक्षाएल लोकांचा न्यायइनसाफ केला. इफन्ताह गिलाई मरण पावला व त्यास गिलादाच्या एका नगरात मूठमाती दिली.

८ त्याच्यानंतर इवान बेथलहेमकर याने इक्षाएलचा न्यायइनसाफ केला. ९ त्याला तीस पुत्र होते; आणि त्याने आपल्या नीस कन्या परस्थिती डेऊन टाकिल्या; आणि आपल्या पुत्रांसाठी त्याने परस्थित्यात तीस मुली आणिल्या. त्याने इक्षाएलचा सात वर्षे न्यायइनसाफ केला. १० इवान मरण पावला व त्यास बेथलहेम येणे मूठमाती दिली.

११ त्यानंतर जबुल्दूनी एलोन याने इक्षाएलचा न्यायइनसाफ केला; तो दहा वर्षे इक्षाएलचा शास्त्र होता. १२ जबुल्दूनी एलोन मरुद्यु पावला, त्यास जबुल्दूनांतील अयायांने येणे मूठमाती दिली.

१३ त्याच्यानंतर हिंकिलाचा पुत्र अन्द्रोन पिरायोनी इक्षाएलचा शास्त्र आला. १४ त्यास चाचीस पुत्राच नीम नाही होते; त तस्तर ज्वान गाढवांवर स्त्राई करीत. त्याने इक्षाएलचा आठ वर्षे न्यायइनसाफ केला. १५ मग हिंकिलाचा पुत्र अन्द्रोन पिरायोनी हा मृत्यु पावला, त्यास एफ्राइम प्रांतांतील अमालेक्यांच्या डोंगराळ प्रदेशांत पिरायोने येणे मूठमाती दिली.

१६ इक्षाएल लोकांनी पुनः परमेश्वराच्या शार्ती दिले. १७ द्यांतीने जे वाईट तें केले, तंब्हा परमेश्वराने यांस चाचीस वर्षे पलिश्चाच्या हाती दिले.

२ त्या वर्षी मरा गंवी दान कुळांतला एक पुरुष होता, त्याच्ये नाव मानोहा; त्याची छी वंच्या होती; तिला मूळबाळ झाले नाही. ३ परमेश्वराच्या दूतानें त्या छीस दरीन देऊन सांगितलं, पाहा, तू वंच्या असून तुला कांही मूळबाळ नाही, पण आतां तू गर्भवती होऊन तुला पुत्र होईल. ४ तर तू सावध राहा आणि द्राक्षारस किंवा मध्य पिंड नको आणि अशुद्ध असें कांही खाऊ नको; ५ पाहा, तू गर्भवती होऊन तुला पुत्र होईल, त्याच्या डोक्यावर वस्तरा फिरवू नये, कारण गर्भावस्थे पासूनच तो मुल्या बळाचा नाजीर होईल आणि इक्षा-

एलस पलिश्चाच्या हातून सोडवाक्यास तोच आरंभ करील. ६ त्या छीने येऊन आपल्या नवन्यास सांगितले, एक देवाचा मरुद्यु मजकुडे आला, त्याचे स्वरूप देवाच्या दूताप्रमाणे अति भयानक होते; पण तो कोट्याला आला होता हे मी त्यास विचारिले नाही व त्यानेहि मला आपले नांव सांगितले नाही. ७ तो मला म्हणाला, पाहा, तू गर्भवती होऊन तुला पुत्र होईल; यापुढे तू द्राक्षारस किंवा मध्य पिंड नको, आणि अशुद्ध असें कांही खाऊ नको; कारण तो मुल्या गर्भावस्थासून बरेपर्यंत देवाचा नाजीर राहील.

८ तंब्हा मानोहाने परमेश्वराची विनवणी करून मट्टले, हे प्रभु, मी तुला प्रार्थितों की तू जो देवाचा मरुद्यु प्राठविला होता त्याने पुनः आमदांकडे येऊन जो बालक जन्माणार त्याचे आर्द्ध काय करावे ते आमदांस चिक्कावें असें कर. ९ देवाने मानोहाचे म्हणणे एककें; ती छी शेतां बसली असतां देवाचा दूत तिजकडे पुनः आला; पण तिचा नवरा मानोहा तिजबोवर नव्हता; १० म्हणाले त्या छीने त्वरेते पळत; जाऊन आपल्या नवन्यास सांगितलं की त्या दिवांगी जो मरुद्यु आला होता त्याने पुनः मला दर्शन दिले आहे. ११ मानोहा उदून आपल्या छीच्या भागे गेला, आणि त्या पुष्पाचवल जाऊन त्यास त्याने विचारिले, या छीशीं आपणक बोलला होतां काय? तो म्हणाला, होय. १२ मानोहा म्हणाला, आपल्या म्हणाण्याप्रमाणे घडो; पण तो कोणत्या प्रकाराचा मुल्या बळाचाच्या व त्याचे काय काम अपणार? १३ परमेश्वराचा दूत मानोहास म्हणाला, जे कांही मी आ छीस सांगितले आहे त्या सगळ्यांस तिने जपावें. १४ द्राक्षावेलाचा कसलाहि उपज तिने खाऊ नये; तिने द्राक्षारस किंवा मध्य पिंड नये व कोणताहि अशुद्ध पदार्थ खाऊ नये; मी जी आझा तिला दिली आहे ती सगळी तिने पाळावी. १५ मानोहा परमेश्वराच्या दूतास म्हणाला, आमची असी विनंत आहे की आपण अमळ यांचावें म्हणजे आपणासाठी आमदी एक करहून सिद्ध करितो. १६ परमेश्वराच्या दूत मानोहास म्हणाल, तू मला शांबविले तरी मी तुस्या हातवें अग्र आणा राही;

તું હોમાલિની કેળા જરી તો પરમેશ્વરાચ્ચ કેળા પાહિલે, તો પરમેશ્વરાચા દૂઠ હોતા હૈ માનોહાસ દસ્તક નહિંતે. ૧૭ માનોહા પરમેશ્વરાચ્ચા દૂઠાસ મહણાલ, આપણે નાંબ કાય ? આપલ્યા બોલણ્યાપ્રમાગે બહુન આંલે મહણ્ણે આસ્તી આપણે ગૌરવ કરું. ૧૮ પરમેશ્વરાચા દૂઠ ત્યાલા મહણાલ, તું માર્ઝે નાંબ કાં પુસ્તોસ ? તૈ અદ્ભુત આહે. ૧૯ તેવંને માનોહાને એક કરું અન્નબાટિસહિત ખડકાવર પરમેશ્વરાસ અપિલે; તેવંને દૂઠાને અદ્ભુત જુતિ કેલી તી માનોહા વ ત્યાંચી બાયકો યાંની પાહિલી. ૨૦ ત્યા વેદીવરસુન આકાશશક્કે જ્વાલા ઉઠત અસતાં પરમેશ્વરાચ્ચા દૂઠાને ત્યા વેદીવરલ્યા જ્વાલેનું આરોહણ કેલે; તૈ પાહુન માનોહા વ ત્યાંચી બાયકો યાંની દંડવત થાતલે. ૨૧ પરમેશ્વરાચ્ચા દૂઠાને પુઃ માનોહાસ વ ત્યાંચા જીસ દર્શન દિલે નાહીં; મગ માનોહા સમજલા કી હા પરમેશ્વરાચા દૂઠ આહે. ૨૨ માનોહા આપલ્યા જીસ મહણાલ, આપણ ખાસ મરણાર, કારણ આપણ દેવાસ પાહિલે; ૨૩ પણ ત્યાંચી જીસ ત્યાલા મહણાલી, આપલ્યામાં માસુન ટાકણ્યાંચી પરમેશ્વરાચી હિચ્છા અસતી તર ત્યાને આપલ્યા હાતન દોમબલિ વ અન્નબાટિ સ્વીકારિલે નસતે, આપણાંલા હેં સગણે દાખાવિલે નસતે, આપણ યા સમયી ત્યાને જ્વા ગોણી સાંગિતલ્યા તશી સાંગિતલ્યા નસત્યા. ૨૪ પુંધે ત્યા જીસ પુત્ર જ્ઞાલા; તિને ત્યાંચે નાંબ શમશોન ટેવિલે; તો મુલાં લહાનાંચા મોટ જ્ઞાલા વ પરમેશ્વરાચા પ્રશાદ ત્યાજવર હોતા. ૨૫ સરા વ અદ્ઘાવોલ યાંચ્યા દરમ્યાન મહનેદાન યેથે (દાનાંચા ચાવણીત) પરમેશ્વરાચ્ચા આલ્યાંચી ત્યાંચા ઠાર્યી સ્ફુર્તિ હોકે લાગલી.

૧ શમશોન તિના યેથે ગેલા; તેથે ત્યાને ૧૪ એક પલિણ્ણી જી પાહિલી. ૨ તેવંને ત્યાને જાઉન આપલ્યા માતાપિતરાંસ સાંગિતલે કી તિના યેથે મી એક પલિણ્ણી જી પાહિલી આહે; તી મળ બાયકો કરુન દ્યા. ૩ તેવંને ત્યાંચી માતાપિતરે ત્યાસ મહણાલી, તુસ્થા ભાજનેદાંત, આમચ્ચા સર્વ લોકાંત કોણી જી નાહીં કી કાય મહણ્ણ તું ત્યા બેનુલસ પલિણ્ણાંટલી બાયકો કરું પાહત આહેસ ?

શમશોન આપલ્યા પિત્યાસ મહણાલ, તીચ મળ મિળ્યુન થા, તીચ માઝા મનાસ આલી આહે. ૪ પલિણ્ણાંચી વિરોચ કરણ્યાંચે નિમિત મિળવે મહણ્ણ હી ગોષ પરમેશ્વરાકહુંચ ઘડળી આહે હેં ત્યાચ્યા માતાપિતરાંસ કલલે નાહીં. ત્યા કાંઈ પલિણ્ણાંચી સત્તા ઇજાએલાવર હોતે.

૫ શમશોન આપલ્યા આઇબાપાંસહ તિના યેથે ગેલા; તો તેવીલ દ્રાક્ષાંચ્યા મલ્યાંગારી યેઝન પોંચલા તો ત્યાજસમોર એક તલણ સિહ યેઝન ગર્જું લાગલા. ૬ તેવંને પરમેશ્વરાચ્ચા આલ્યાંચી ત્યાંચા ઠારી પ્રબંધ સ્ફુર્તિ જ્ઞાલી, આપણ ત્યાને હ્રાતાતં કાંઈ નસતાં કરંબું ફાડાવેં તર્સે ત્યા સિંહાસ ફાદુન ટાકિલે; તથાપિ આપણ કાય કેલે તૈ ત્યાને આપલ્યા આઇબાપાંસ સાંગિતલે નાહીં. ૭ મગ ત્યાને જાઉન ત્યા જીશી બોલ્યો કેલે; તી શમશોનાલા ફાર આવડળી. ૮ કાંઈ દિવસોની તો તિલા આણણાસાંદી પુનરપિ જાત અસતાં આઢવાટ કરુન સિહચેં કલેવર પાહણ્યાસ ગેલા તો ત્યા સિંહાચ્યા કલેવરાંત મંધમાશાંચા ધોળકા વ ભઘ હી ત્યાંચા દૃષ્ટિસ પડલી. ૯ ત્યાંતલા કાંઈ મધ હ્રાતાત ધેઝન તો વાટેને ખાતાસત ગેલા; આપલ્યા આઇબાપાંકડે યેઝન ત્યાને તો મધ ત્યાંસ દિલ્ય, આપણ ત્યાંનીહિ તો ખાસ; તથાપિ સિંહાચ્યા કલેવરાંદું ત્યાને તો મધ આળિલા હોતા હેં ત્યાંસ ત્યાને સાંગિતલે નાહીં. ૧૦ મગ ત્યાચા બાપ ત્યા જીંચ્યા ચર્ચી ગેલા; આપણ તેથે શમશોનાને કુમારાંચ્યા પ્રધાતપ્રમાર્ગે મેજવાની દિલી. ૧૧ તેથલ્યા લોકાંની ત્યાસ પાદુન ત્યાંચાબરોબર રહાવયાસ તીસ સોખતી બોલાડુન આગિલે. ૧૨ શમશોન ત્યાંસ મહણાલ, મી તુમ્હાંસ એક કોડેં ઘાલિલો; મેજવાનીંચ્યા સાત દિવસાંત તૈં ઉલગદુન ત્યાચા અર્થ સાંગાલ તર મી તુમ્હાંસ તીસ પસોંચા વ તીસ પોષાખ દેરૈન; ૧૩ પણ તુમ્હાંસ તૈં ઉલગાડતાં આંલે નાહીં તર તુમ્હી મળા તીસ પસોંચા વ તીસ પોષાખ શાંતે. ત્યાંની ત્યાસ મહણ્ણલે, તુસે કોડેં આમહાંસ એક્રે દે. ૧૪ મગ તો ત્યાંસ મહણાલ ભક્ષકાંતું ભક્ષ વ ઉગ્રાંતું મધુર તેં કાય ?

तीन दिवसार्थत त्यांस या कोळ्याचा अर्थ उल्लगडवेना। १५ सातव्या दिवशी ते शमशोनाच्या बायकोकडे जाऊन तिला म्हणाले, तू आपल्या नवव्यास फुसलावून त्यास या कोळ्याचा अर्थ सांगवायास लव, नाहीं तर आम्ही तुला व तुश्या बापांचे घर अभीनें जाळून दाळू; तुम्ही आम्हांस बुचाडून वेष्यास येयें बोलाविले आहे, असेच ना? १६ तेव्हांश शमशोनाची बायको त्याच्यापुढे रहून म्हणाली, तुम्ही माझ्यावर प्रीति करीत नाहीं, तुम्ही माझा द्रेष करितां; तुम्ही माझ्या जातीच्या लोकांस कोडे घाटले, पण मला त्याचा अर्थ सांगितला नाहीं. तो तिला म्हणाला, मी तें माझ्या आईबापांस सांगितले नाहीं, तर तें तुलु कसे सांगू? १७ मेजवानीच्या सातव्या दिवसार्थत ती त्याजसमोर रहत राहिली; सातव्या दिवशी तिनें त्यास फारच आग्रह केला, तेव्हां त्यांनें तिला तें सांगितले; मम तिनें तें कोडे आपल्या लोकांस उल्लगडून सांगितले. १८ सातव्या दिवशी सूर्योस्तारांदी नगरवासी लोक त्यास म्हणाले, मधापेक्षां गोड तें काय? आणि सिंहापेक्षां उप तें काय? तेव्हां तो त्यांस म्हणाला,

तुम्हीं माझ्या काल्वडीस नांगरास जुंपिले नसतें तर तुम्हांस माझें कोडे कर्भीं न उल्लगडते.

१९ मग परमेश्वराच्या आत्मचाची त्याच्या ठारी प्रबल स्फुरति होऊन तो अज्ञलोनास गेला; तेव्हां तीस माणसे मारून त्यांची वळीं त्यांने काढून खेतरी, आणि ज्ञानीं कोडे उल्लगडिले होतें त्यांस त्यांतून पोषास दिले. मग तो संतप्त होऊन आपल्या बापाच्या घरी गेला. २० इकडे शमशोन ज्या एका सोबत्यारीं मित्रभावाने वागला होता त्याची बायको देष्यांत आली.

१ कांहीं दिवसांनी गऱ्या कापण्याच्या हंगामांत १९ शमशोन एक करडी घेऊन आपल्या बायकोच्या

भेटीस गेला; तो म्हणाला, मी खोलीत आपल्या बायकोकडे जातो; पण त्याच्या सासन्यांने त्याला आंत जाऊ दिले नाही. २ त्याचा सप्तरा

१ पाठभेद : चवथ्या

म्हणाला, तू तिचा पराकर्षेचा द्रेष करितोस असें खरोवर मला चाढून मी ती तुझ्या सोबत्यास दिली; तिची धाकटी बहीण तिच्याहून सुंदर आहे ना? तर तिच्याएवजी ती वे. ३ शमशोन त्या लोकांस म्हणाला, या खेपेस मी पलिष्ठांचे वाईट केले तर त्यांस मला दोष लावितां येणार नाही. ४ मग शमशोनानें जाऊन तीनीं कोल्हे धरिले, मजाली मिळविल्या, व त्या कोल्हांच्या शेपटास शेपट गुतवून दोनदोन शेपटांच्यामध्ये एकएक मशाल बांधिली. ५ मग त्यांने त्या मशाली पेटवून पलिष्ठांच्या उम्या पिकांत त्या कोल्हास सोडिले, तेव्हा धान्याच्या मुख्या, उम्ये पीक व जैतूनांचे मळे जवून गेले. ६ पलिष्ठी लोक विचारू लागले, हें कोणी केले? तेव्हां लोकांनी म्हटले, तिमाकरत्या जांवई शमशोन यांने हें काम केले, कारण त्याच्या सासन्यांने त्यांची छी त्याच्या सोबत्यास दिली आहे. तेव्हां पलिष्ठांनी येऊन तिला व तिच्या बापास अभीनें जाळून टाकिले. ७ मग शमशोन त्यांस म्हणाला, तुम्ही असेळे काम केले म्हणून मी तुमचा मूळ घेईन तेव्हां स्वत्य होईन. ८ त्यांने त्यांस खरपूस भार देऊन त्यांचा सप्ता उडविला; मग तो एटाम खडकाच्या दरीत जाऊन राहिला.

९ नंतर पलिष्ठी लोकांनी चार्डाई केली व यहूदांत तब देऊन ते लेहीत पसरले, १० तेव्हा यहूदी लोकांनी त्यांस विचारिले, तुम्ही आम्हांवर का चाढून आलों? ते म्हणाले, शमशोनास बांधून नेष्यास आलों आहों; त्यांने आमचे केले तसेच आम्ही त्यांचे करणार. ११ तेव्हां यहूदांतले तीन हजार पुस्त एटाम खडकाच्या दरीत जाऊन शमशोनास म्हणाले, पलिष्ठांची आम्हांवर सना आहे हें तुला ठाऊक नाही काय? तू आम्हांवर हें काय संकट आणिले? तो त्यास म्हणाला, त्यांनी माझे केले तसेच मीहि त्यांचे केले. १२ ते शमशोनास म्हणाले, तुला पलिष्ठांच्या हवाली करावे म्हणून आम्ही आलों आहों. शमशोन त्यांस म्हणाला, तुम्ही स्वतः माझ्यावर तुदून पडणार नाही अशी शपथ वाहा. १३ ते म्हणाले नाही, नाही; आम्ही

केवल तुम वह बांधूत त्याच्या हवाली करणार; आम्ही तुम खोदार मारणार नाही. मग त्यांनी स्थाना दोन नव्या दोरांनी बांधूत खडकांठांनु वर आणिले. १४ तो लेहीपर्यंत घेऊन पौहंचवा तेव्हा पलिशी त्यास पाहून जयवोष करू लागले; तेव्हा वरमेश्वराच्या आत्मांची त्याच्या ठारी प्रबल सूर्यि होऊन स्थाच्या भुजांस बांधिलेले दोर अभीने जवळेल्या सूक्षासाठ्ये झाले, आणि त्याच्या हातांची बंधने गळून पडले. १५ मग गाढवाचे एक नवे जाभाड त्यास दिसले, तें हाती घेऊन त्याने एक हजार मनुष्यांस माळून टाकिले. १६ शमशोन महणाला,

गाढवाच्या जाभाडाने मी रासीच्या रासी पाहिल्या;

गाढवाच्या जाभाडाने मी हजार मनुष्ये विकिंगी: १७ हें आपले बोलणे संपरित्यावर त्याने आपल्या हातांतले तें जाभाड टाकून दिले व त्या ठिकाणांने नांव त्याने रामण रेही (जाभाडांची टेकी) असे दिले. १८ नंतर त्यास फार तहान लागली, आणि तो पर-मेश्वराचा घावा कळून म्हणाला, तु आपल्या दासाच्या हस्ते ही मोठी सोडवणूक झालिली रही, पण ती आतां तहानेने मळून बेळुन लोकांच्या हातीं पडत आहें. १९ तेव्हा परमेश्वराने लेहीत खडक फोडून एक खळाचा केला, त्यातून पाणी वाहू अगले; तें पाणी पितळ त्याच्या जिंकांत जीव आल व तो राजाताचा झास्य; यावळून त्या झास्याचे नांव एन-होरो (घावा करणाऱ्याचा झरा) असे पडले; तो झरा अद्याविंदेहीत आहे. २० पछिंचाच्या अमदानीत वीस वर्षे त्याने इस्लाम्बुच्या न्यावळनसाक केला.

१ मग शमशोन गवा वेळे गेला; तेव्हे २१६ एक केला त्याने पाहिली व तिजपाईंनी तो वेळे. २ शमशोन तेव्हे आल ही वातांनी असाक्षात्त घागली तेव्हा त्यांनी त्यास वेळिले आणि सूक्षाचा वात अस्यासाठी नवराच्या केलीत ते राक्षसर त्या प्रकल्प राहिले; सूक्षाची उजांदरपर्यंत त्यास जिवे मारू असू असू ते राक्षसर गुपचूप राहिले.

३ इस्तें शमशोन मध्यरात्रपर्यंत मळून राहिला व मध्यरात्री उडून त्यांने नवराच्या केलीची कवाढे आणि दोन्ही दसराचाचा ही बळून अडसांसहित उलझून लांघावर घेऊन हेतोनासप्रोटील ठोंगराच्या शिखावर नेली.

४ नंतर सोरेक सो-नांतील ददील नांवाच्या एक झीकर त्याचे मल बसले. ५ तेव्हा पलिश्याचे सरदार त्या झीकडे जाळून तिल महाले, तु त्यास फुसलावून त्याच्याकून एवढे कोळून वे की त्याचे प्रचंड बळ कशांत आहे, आणि कोणत्या उपायाने आम्ही त्याहून वरच्छ दोऱे व त्याच्या मुसक्का बांधून त्यास जेर करू; आम्ही तुम प्रतेकी असारासे सावे देळ. ६ ददील शमशोनास महालाली, तुमचे प्रचंड बळ कशांत आहे व कोणत्या रीतीने तुम्हाच्या बांधून जेर करीता देईल तें मस्त सांग. ७ शमशोन तिल महाल, कुण्डिलिल्या नाहीत अशा सात ताज्या फोकांनी मल बांधून टाकिले तर मी बद्दीन होऊन इतर मासतांसारखा होईल. ८ मग तुम्हालिसे नाहीत असे सात ताजे फळ केऊन पलिश्याचे सरदार तिच्याकडे आणे; आणि तिने शमशोनास त्या फोकांनी वाचिले. ९ त्या वेळी आत्मांचा खोलीत कांही लोक तिने छपकून ठेविले होते. ती त्यास म्हणाली, शमशोना, पलिशी तुम्हावर चालून आणे आहेत. तेव्हा सजाचे सूत आंतीचा वात असांगच जसे जळू आरंत तसे त्याने ते घेळ तोडून टाकिले. त्याच्या बळाचा थांग कांही अग्रसर नाही. १० ददील शमशोनास महालाली, तुम्ही मल लोटे रांगून माली वेळाचा केली; तुम्ही खळाने बळ ब्याल है असे आता करू वरै सांग. ११ तो तिल महाल, अग्रस न असिलेल्या अशा नव्या दोरांनी मल कळून वाचिले तर मी बद्दीन होईल इतर मासतांसारखा होईल. १२ ददील नवे दोर आलून त्यास बांधून म्हणाली, शमशोना, पलिशी तुम्हावर चालून आणे आहेत. त्याच्यांचां तपलेले लोक आंताचा खोलीत बसले हीते तेव्हा खाणा नोडावा तसे त्यांने वेळापल्या हातांचे दोर तोडू याकिले. १३ ददील शमशोनास महालाली, तुम्ही आता-

पर्यंत खोटे संग्रह माझी वंचना केली तर तुम्ही कशाने बद्द व्हाल तें मला सांगा. तो तिल मणाला, माझ्या केसाच्या सात बटा मागाच्या ताण्यांत गुफिल्या तर मी बद्द होईल. १४ मग तिने त्याचे केस मागाच्या फाँवर ताण्न वांधिले व ती त्यास मणाली, शमशोना, पलिई तुम्हावर चालून आले आहेत. तेव्हां त्याने झोपेत्कू जार्ये होऊन ती मागाची फाँव त ताणा उडवून काढिला. १५ मग दखोला त्यास मणाली, तुमचे मन काही मजबूर नाही, तर तुम्हावर माझी प्रीति आहे असें कर्ते म्हणां? तुम्ही माझी शाखांनी तीन वेळां वंचना केली; तुमचे प्रचंड बळ कशात आहे तें तुम्ही मला सांगितं तंच नाही. १६ तिने दरोज बोदून बोदून त्याच्यापाची जिकीर केल्यासुळे त्याला जीव नकोसा झाला. १७ मग त्याने आपले हृष्ट तिळ सांगितले; तो तिल मणाला, माझ्या डोक्यास कधी वस्तरा लागला नाही, कारण मी आपल्या मातेच्या उदरी होतों तेव्हांपासून देवाचा नाजीर आहे; माझे सुंदरं ज्ञात्यास माझे बळ जडील व मी बद्दीन होऊन इतर माणसंसारखा होईल. १८ त्याने आपले सारे हृष्ट सांगितले, हे पाहून दलीलेने पलिष्ठांच्या सरदारांस बोलावू पाठविले व कलविले की एवढीच एक वेळ या; त्याने आपले सारे हृष्ट मला सांगितले आहे. तेव्हां पलिष्ठांचे सरदार हातीं दाम घेऊन तिच्याकडे आले. १९ तिने शमशोनास आपल्या मांडीवर निजविले; आणि एक मुख्य जवळ बोलावू त्याच्या डोक्याच्या सात बटा सुंदरिल्या; ती त्याला त्रासवू लागली व तो अझांनी निवळ झाला. २० ती त्यास मृशाली, शमशोना, पलिई तुम्हच्यावर चालून आले आहेत, तेव्हां तो झोपेत्कू उठला व आपण पहिल्याप्रमाणेच अंग हालवून सुटून जाऊ असें त्याचा बाटले. परमेश्वराने अपणला सोडिले, आहे याची कल्पना त्याला नव्हाती. २१ पलिई लोकांनी त्याला पकडून त्याचे ओळे फोडिले व त्यास गळा येथे नेहम पितळी बेळांनी जडिले, तो कराऱ्हांत धान्य दरू लागला; २२ प्रथा त्याचे मुक्के झात्यावर त्याच्या डोक्याचे केस पुणे वाहू लागले.

२३ नंतर पलिष्ठांचे सरदार आपल्या दागोन नामक देवाच्या प्रीत्यर्थ महायज्ञ व उत्सव करावयास जमा झाले; ते म्हणाले, आमच्या देवाने आमचा शत्रु शमशोन यास आमच्या हातीं दिले आहे. २४ लोकांनी त्यास पाहून आपल्या देवाची सुति कल्ज महटले, आमच्या देवाने आमच्या देवाचा विचंस करणाऱ्या आणि आमच्यांतल्या बहुत लोकांचा संदर्भ करणाऱ्या शत्रूस आमच्या हातीं दिले आहे. २५ ते आनंदाच्या भरांत घेऊन मणाले, शमशोनास घेऊन या, त्याची आमहांला करमणूक होईल. तेव्हां त्यांनी शमशोनास तुळांतून आणविले, आणि तो त्याच्या पुढे गंभेत कळू लागली; आणि त्यांनी त्यास खांबांच्या मर्ये उमे केले. २६ शमशोनाचा हात ज्या मुलाने घरिली होता त्यास तो मणाला, ज्या खांबावर हे घर उमे आहे ते मला चाचू पूरे, देपणजे मी त्यांशी टेकेन. २७ त्या मंदिरांत छीपुरुषांची मनस्ती गर्वी झाली होती; तेव्हे पलिष्ठांचे सर्व सरदार होते; धात्यावर तीन हंजार छीपुरुष शमशोनाची गंभेत पाहत होते. २८ तेव्हां शमशोनाने परमेश्वराचा धावा केला की हे प्रमुळ बेळा, माझी आत्मेण कर; हे देवा, या एवढ्या प्रसंगी मला बळ दे, म्हणजे मी आपल्या शा दोन डोल्यांबद्द पलिष्ठांची एकदम सूड घेईल. २९ ज्या दोन मध्यत्या खांबावर ह्या मंदिराचा आधार होता त्यांतला एक उजव्या हाताने व एक डाळा हाताने खडून शमशेष त्यावर टेकला. ३० यांत्रिष्ठांचरोवार कंडाहि मरण येवो असें म्हणून शमशोनाने आपले सर्व बळ खांबी ते खांब रेठले; तेव्हां तें मंदिर त्या सरदारावर व त्यांत जमरेल्या सर्व लोकावर घडले. आपकारे त्याने नारेसमरी मारिलेले लोक आपल्या सान्या दृश्यांतीत मारिलेल्या लोकांहून अधिक होते. ३१ मग लाग्ये भाऊबंद व त्याच्या बापाच्या धराप्पांतील सर्व लोक आले व त्यास उचलून घेऊन गेले; त्यांनी सरा क अष्टाकोल आंत्याद दरम्याक उमें त्याचा बाप मानोहा याचे कराऱ्हांदा होते तेये त्यास प्रत्याशी दिली. त्यांने हाताएलाचा न्यायिकानाक वीस वर्षे केल्या झेती.

१ एफाइमाच्या डोंगरांचे अवेशाविषयी मीखा
१७ नांवाचा एक मनुष्य राहत आसे. २ तो
 आपल्या आईस महणाला जे अकरांते स्फये
 हुजपासून हिरावून नेत्याबद्दल तू शार्क दिला होता व
 ज्याविषयी तू बोलतांना मी ऐकले होते ते भजपाशी
 आहेत; मीच ते घेतले होते. तेव्हा त्याची आई
 महणाली, माझ्या पुत्राचे परमेश्वर अभीष्ट करो.
 ३ त्याने ते अकरांते स्फये आपल्या आईस परत
 दिल्यावर त्याच्या आईने म्हटले, माझ्या पुत्राप्रीत्यर्थ
 माझ्या हातचे हे स्फये मी परमेश्वरास वाहिले आहेत;
 याची एक कोरीव मूर्ति व एक ओतीव मूर्ति करावी,
 महणून हे पैसे मी तुला परत देते. ४ त्याने ते स्फये
 आपल्या आईस परत दिले तेव्हा तिनें त्यांते दोनशे
 स्फये सोनारास दिले, त्याने त्यांची एक कोरीव
 मूर्ति व एक ओतीव मूर्ति केली आणि ती
 मीखाच्या घरी ठेविली. ५ मीखाचांने एक देवघर होते;
 त्याने एक एफोद आणि कुलदेवता केल्या होत्या
 व त्याने आपल्या एका पुत्रास दीक्षा देऊन आपला
 पुरोहित केले होते. ६ त्या काळी इक्षाएलाचा कोणी
 राजा नव्हता; जो तो आपल्या नजरेसे येई तसेच
 करीत असे.

७ यहूदांतील बेथलहेम येथला रहिवासी यहूदा
 कुलांतील एक तरुण लेवी तेथें उपरी महणून राहत
 होता. ८ कोठे तरी आपणास ठिकाण मिळवें म्हणून
 तो यहूदांतील बेथलहेम नगरांतून निघाला, प्रवास
 करिता करिता एफाइमाच्या डोंगरांत मीखाच्या घरी तो
 आला. ९ मीखाने त्यास विचारिले, तू कोठून आलोस ?
 तो त्यास महणाला, यहूदाच्या बेथलहेमांतला मी एक
 लेवी आहें; यारा मिळेल तेथें जाऊन राहावें म्हणून
 मी निघालो आहें. १० मीखा त्यास महणाला,
 माझा एव्हे राहा; तू माझा वडील व पुरोहित होऊन
 राहा; ती तुला सालिना दहा स्फये, एक पोषाख
 आणि पोटास घेईन. तेव्हा तो लेवी त्याच्या घरी
 जाऊन राहिला. ११ ती लेवी त्या मरुपाचारोबर
 राहिल्यास राजी झाला; तो तरुण पुरुष त्याच्याची

उत्तरसारखा वर्तला. १२ मीखाने त्या लेव्यास दीक्षा
 दिली, आणि तो तरुण लेवी त्याचा पुरोहित होऊन
 त्याच्या घरी राहू लागला. १३ यावर मीखा
 महणाला की मी एक लेवी आपला पुरोहित कस्त
 ठेविल आहे, तर आतां परमेश्वर खालीने माझे
 बर्ते करील.

१ त्या काळी इक्षाएलाचा कोणी राजा
१८ नव्हता; दान वंशाचे लोक त्या वेळी वस्तीसाठी
 वतन पाहत होते; कारण इक्षाएली वंशावरोबर
 त्यांस वतनभाग अजून मिळाला नव्हता. २ तेव्हां
 दानवंशजानी आपल्या कुळातल्या सगळ्या लोकांतून
 पांच शर वीर निवडून त्यांस सरा व अष्टावोल येथून
 देश खुंडाळून पाहाऱ्यास पाठविले; त्यांस ते म्हाणाले,
 जा आणि तो प्रात खुंडाळी; ते एफाइमाच्या डोंगरी
 प्रदेशांतील मीखाच्या घरापर्यंत येऊन तेथें बिन्हाडास
 राहिले. ३ ते मीखाच्या घरापाशी असतां त्यांनी त्या
 तरुण लेव्याचा शब्द ओळखिला; तेव्हा ते त्याजकडे
 जाऊन त्याला विचारून लागले, तुला येथें कोणी आणिले ?
 तू येथें काय करितोस ? तुझे येथें काय आहे ?
 ४ त्याने त्यांस सांगितले की मीखाने माझे असे असे
 केले; त्याने मला वेतान देऊन ठेविल असून मी त्याचा
 पुरोहित झाले आहे. ५ ते त्यास महणाले, देवास प्रश्न
 विचारून पाहा की ज्या प्रवासास आम्ही निघालो आहो
 तो यशस्वी होईल की नाही ? ६ तो पुरोहित त्यांस
 महणाला, तुम्ही खुशल जा; ज्या प्रवासास तुम्ही
 निघालो आहां तो परमेश्वरासमोर रुजू आहे.
 ७ मग ते पांच पुरुष निघून लड्डू येथें गेले, तेव्हा
 त्यास असे दिशून आले की तेथील लोक सिदेमी
 लोकांप्रमाणे निर्भीत, स्वस्य व निर्भय आहेत, त्यांस
 कसलाहि उपद्रव देणारा कोणी सत्तापीश त्या देशावर
 नाही, व ते सिदेन्यांपासून कार दूर राहत असून
 इतर लोकांची त्यांना कांही व्यवहार नाही. ८ मग ते
 सरा व अष्टावोल येथें आपल्या भाऊबंदकडे प्रस्त
 आले; तेव्हा त्याचे भाऊबंद त्यास विचारून लागले,
 तुम्ही काय वर्तमाव आणिले आहे ? ९ त्यांनी म्हटले,

चला; उठा, आपण त्या लोकवर चालून जाऊ; आम्ही तो देश पाहिला आहे, तो फार चांगला आहे; तुम्ही स्वस्य कां बसला आहां? तेथें जाऊन तो देश ताचांत घेण्याविषयी कोर्ही आप्स करू नका. १० तेथें गेल्यावर तुम्हांस निवितपणे राहणारे लोक सांफडील; व तो देश विस्तीर्ण आहे; देवानें तो देश तुमच्या क्षातीं दिला आहे; तें ठिकाण असें आहे की पृथ्वी-वरत्या कोणत्याहि गोदीची तेथें वाण नाही.

११ तेव्हां सरा व अष्टावोल वेशून दान कुळांतले सहाडे पुरुष हत्यारबंद होऊन निघाले. १२ त्यांनी कूच करून यहूदीतील किर्योथ-यारीम येणे तल दिला; यामुळे अजवर त्या स्थलास महाने-दान (दानाची छावणी) असें म्हणतात; तें किर्योथ-यारीमाच्या परिवेस आहे. १३ तेशून निघून ते एफडीमाच्या डोंगरी प्रदेशांत मीखाच्या घरापासी आले. १४ तेव्हां जे पांच पुरुष लईश प्रदेश द्वेरावयास गेले होते ते आपल्या बांधवांस म्हणाले, तुम्हांस ठाऊक आहे काय? या घरांत एक एफोद, कुलदेवता, एक कोरीव मूर्ति आणि एक ओरीव मूर्ति अशीं आहेत; आतां तुम्ही काय करवयाचे याचा चांगला विचार करा. १५ ते तिकडे वकळे आणि मीखाच्या घरी असलेल्या लेखाच्या चिन्हांडी जाऊन त्यांने त्यांनी फेमक्झाल विचारिल. १६ मग ते दानवंशांतले सहाडे हत्यारबंद पुरुष वेशीत उमे राहिले; १७ आणि जे पांच पुरुष देशाची राहणी करवयास गेले होते ते आंत चिसून ती कोरीव मूर्ति, एफोद, कुलदेवता व ओरीव मूर्ति घेऊन गेले; आणि तो पुरोहित त्या हत्यारबंद सहाडे पुरुषांवरोवर वेशीत उभा राहिला. १८ ते पांच पुरुष मीखाच्या घरांत शिहून कोरीव मूर्ति, एफोद, कुलदेवता व ओरीव मूर्ति घेऊन आले तेव्हा पुरोहित त्यांस म्हणाला, तुम्ही हें काय करितां? १९ ते त्यास म्हणाले, गप राहा, आपले तोड हत्तानें दावून धर व आम्हांबरोवर येऊन तुं आमचा बडील व पुरोहित होऊन राहा; एकाच मलुम्याच्या घरी पुरोहित होऊन

राहावें हे तुला वरे की इत्याएत्याच्या एका सगळ्या वैशाचा व कुळाचा पुरोहित व्हावें हें वरे? २० तेव्हा त्या पुरोहिताचे चित्त प्रसन्न झाले व एफोद, कुलदेवता व कोरीव मूर्ति घेऊन तो त्या लोकांवरोवर भेला. २१ तेव्हा ते पुनः वादेस लगले; त्यांनी मुळेचाळे, पशु आणि सामान-सुग्रान आपल्यापुढे चालवून कूच केले; २२ ते मीखाच्या घरापासून बरेच दूर गेल्यावर त्याच्या घराच्या आसपासच्या घरांत राहणाच्या लोकांनी जमा होऊन दानवंशांस जाऊन गाठिले; २३ त्यांनी दानवंशाच्या लोकांस हाका मारिल्या, तेव्हा त्यांनी तोहें फिरून मीखास महट्टले, तुझे काय झाले की तू एकडा समुदाय घेऊन आला आहेस? २४ तो महाला, मी केलेले देव व भासा पुरोहित तुम्ही घेऊन चाललां; आतां माझे काय राहिले आहे? आणि मल्य विचारितां की तुझे काय झाले म्हणून? २५ दानवंशाचे लोक त्यास म्हणाले, तुझे वोलणे आमच्या लोकांच्या कानी पहूं देऊ नको, दिले तर दो रागवून तुचवर तुदून पटडील आणि तूं व तुक्ष्या घरचे लोक प्राणांस मुक्तील. २६ मग दानवंशाचे लोक आपल्या वाटेने गेले; इकडे मीखाले पाहिले की हे लोक आपलाहून अधिक बलवान आहेत; तेव्हा तोहे परतू आपल्या घरी गेला. २७ त्यांनी बनविलेल्या वस्तु व त्याचा पुरोहित वरोवर घेऊन ते लईश येणे आवे; तेथील लेक निवितपणे व निवितपणे राहत होते; त्यांनी त्यांचा तरवारीने संहार करून स्थांवे नगर आशीजे जाऊन टाकिले. २८ त्या बनाराचा बचाव करावयास कोणी नव्हता; काऱण तें सिद्धोनामासून दूर होते आणि इतर लोकांनी त्यांचा लोकांचा व्यवहार नव्हता; तें नगर वेण-रहोवच्या ढोऱ्यांत होते, मग तें नगर वसवून तेथे ते राहिले. २९ त्यांची त्या भैरवास आपला मूळपुरुष दान जो इत्याएत्याचा एक पुत्र त्यांने नांव दिले; पूर्वी त्या नगराचे नांव लईश होते. ३० दानवंशाच्या लोकांनी त्या कोरीव मूर्तीची स्थापना केली; देशाचा पाडाव होईपर्यंत गेरोमाचा

पुत्र व भोजना नात् योनाथन व ल्याचे वंशज दान-
वंशाचा पुरोहितस्थान करीत असतः २३ देवाचे
निवासस्थान शिळे येथे होतें तोपर्यंत मीलाची कोरीव
मूर्ति तेथें स्थापिलेली होती.

१ त्या काळी इक्षाएलाचा कोणी राजा
१९ नव्हता; तेव्हां कोणीएक लेणी एफाइमान्या
होंगरी प्रदेशाच्या बाजूल उपरी म्हणून राहत

असे; त्यांने यहूदांतील बेथलहेम येथील एक उपपत्ती
केली होती. २ त्याच्या उपपत्तीने त्यास सोहून व्यभि-
चार केला व ती यहूदांतील बेथलहेम येथे आपल्या
बापाच्या घरीं जाऊन चार महिने राहिली. ३ नंतर
तिची समजूत घालून तिला माधारे आणावें म्हणून
तिचा पति एक सेवक व दोन गाढांवे बरोबर घेऊन
सिच्या शोधास निघाला; तिने त्यास आपल्या बापाच्या
घरीं नेले; त्या मुलीच्या बापाने त्याला पाहिले तेव्हां
त्याची भेट झाल्यावरून त्याला आनंद झाला. ४ त्या
मुलीच्या बापाने म्हणजे त्याच्या सासन्याने त्याला
राहण्याचा आग्रह केला, तेव्हां तो तेथें तीन दिवस
त्याच्या घरीं राहिला; खाप्रमाणे त्यांचे खाणेपिणे झाल्या-
वर ती तेथें मुकामास राहिली. ५ चौथ्या दिवशी
सकाळी पहाटेस उठल्यावर तो जाप्यास निघाला तेव्हां
मुलीच्या बापाने आपल्या जांवयास म्हटले की
कोरभर भाकर खाऊन जिवास आधार करा आणि
मग मार्गस्थ व्हा. ६ तेव्हां त्या दोघांनी बसून एकत्र
खाणेपिणे केले; मग त्या मुलीच्या बापाने त्यास म्हटले,
प्रसन्न मनाने आणली एक रात्र राहण्यास राजी हो.
७ तो पुरुष जावयास निघाला पण त्याच्या सासन्याने
त्यास आग्रह केला म्हणून त्याने आणली मुकाम
केला. ८ पांचव्या दिवशी पहाटेस उठून तो जावयास
निघाला तेव्हां त्या मुलीच्या बापाने म्हटले, आपल्या
जिवास आधार कर आणि दिवस कलेपर्यंत राहा;
तेव्हां त्या दोघांनी पुनः एकत्र भोजन केले. ९ मग
तो पुरुष आपली उपपत्ती व सेवक यांसहवर्तमान
जावयास निघाला तेव्हां त्या मुलीच्या बाप म्हणजे

आहे, तर तुम्ही रात्री येथेच राहा; दिवस आता
माबळेल तर येथेच राहून आपले मन हरित करा;
उद्या सकाळी पहाटेस उठून मार्गस्थ व्हा व आपल्या
घरीं जा; १० पण तो पुरुष त्या रात्री तेथें राहीना, तो
उढून मार्गस्थ झाला. तो खोगीर घातलेली आपलीं दोन
गाढवे आणि आपली उपपत्ती यांसंह यवूसन्या म्हणजे
यस्तेमान्या नजीक आला. ११ यवूस नगरापासीं ते
आले तेव्हां दिवस बराच खालीं गेला होता; तेव्हां
सेवकाने आपल्या घन्यास म्हटले, चला, आपण
यवूसी लोकाच्या या नगरांत जाऊन मुकाम करू.
१२ त्याचा धनी त्यास म्हणाला, जेथे कोणी इक्षाएल
लोक राहत नाहीत अशा प्रकाराच्या नगरांत
आपण उतरू नये, तर आपण गिबा येणे जाऊ. १३ तो
आपल्या चाक्रास म्हणाला, आपण जवळच्या एकाच्या
ठिकाणी जाऊ; गिबा अथवा रामा येणे रात्र घालून.
१४ तेव्हां ते पुढे चालूले आणि बन्यामिनाच्या गिब्या-
पासीं पोहंचव्यावर सूर्योस्त झाला. १५ गिब्यांत
जाऊन मुकाम करावा म्हणून ते तिकडे गेले; तो
आंत जाऊन नगराच्या चौकात बसला; कारण कोणीहि
त्यांस आपल्या घरीं राहावयास जागा दिली नाही.
१६ इतक्यांत एक म्हातारा आपले शेतांतले काम
आटपून संचाकाळीं घरीं चाल्ला होता; तो एफाइमान्या
डोंगराळ प्रदेशांतला असून गिबा येथे उपरी
म्हणून राहत होता; त्या ठिकाणचे लोक वन्यामिनी
होते. १७ त्या म्हाताच्याने पाहिले तो नगराच्या
चवाटव्यावर कोणी प्रवासी बसला आहे असे त्याच्या
दृशी पडले; त्या म्हाताच्याने त्यास विचारिले, तुं
कोठे चाललास? तुं कोठून आलास? १८ तो त्यास
म्हणाला, आम्ही यहूदाच्या बेथलहेमाहून निघालो
आहो आणि आम्हांस एफाइमान्या डोंगराळ प्रदेशाच्या
पलीकडल्या बाजूस जावयाचं आहे; मी तेथलाच
आहे; मी बेथलहेम-यहूद येथे गेलो होतो व आतां
परमेश्वराच्या मंदिराकडे जात आहें; मला येणे कोणी
घरीं जागा देत नाही. १९ आमच्या गाढवांस दाणा-
वैरण आहे, आणि माझ्यासाठीं, या आपल्या दासीसाठीं व

या आपल्या दासबाबरोबतच्या चाकरासाठी आपल्या दास-जवळ भाकर व द्राक्षारास आहे; कोणत्याहि गोष्टीची वाण नाही. २० म्हातारा म्हणाला, तुझें झेप असो; तुला जें पाहिजे तें मजकडे लागलें; मात्र रस्यांत मुक्काम करू नको. २१ मग त्यांने त्यास आपल्या घरी नेले व त्याच्या गाढवांस वैरण दिली, आणि त्यांनी हातपाय खुक्कन खाणेपिणे केले. २२ ते आनंदात असता गांवातल्या कित्येक अधम लोकांनी येऊन तें घर वेढिले व दार शेकून त्या धाराचा धनी जो म्हातारा त्यास ते म्हणू लागले, जो पुरुष तुश्या घरी आला आहे त्यास बाहेर काढ म्हणजे आम्ही त्यास जाहू. २३ घरघनी बाहेर जाकून त्यास म्हणू लागला, नाही; बांधवहो, अशी दुष्टाई करू नका; हा पुरुष माझ्या घरी आला आहे, तर घसले बेशरमणाचे काम करू नका. २४ पाहा, येथे माझी कन्या कुमारी आहे व या पुरुषाची उपपत्नी आहे त्यांस मी बाहेर आणितो; तुम्ही त्यांनी अदृश्या, त्यांच्याशी वटेल तें करा, पण या पुरुषाची असले बेशरमणाचे काम करू नका. २५ तरी ती माझासे त्याचे ऐकतना; तेव्हां त्या पुरुषांने आपली उपपत्नी त्यांजकडे बाहेर नेऊन सोडिली; त्यांनी तिजरी कुरुक्षे केले आणि रात्रभर पहाट होईपर्यंत तिचे हालहाल केले; सकाळी उजाडू लागले तेव्हां त्यांनी तिला सोडिले. २६ प्रभात होतांच ती झी आपला धनी ज्या माणसांच्या घरी होता तेथें येऊन चांगले उजाडेपर्यंत दाराची पहून राहिली; २७ सकाळी तिच्या पतीने उदून धरावे दरवाजे उघडले व मार्गस्थ व्हावें म्हणून तो बाहेर आला तों त्याची उपपत्नी दाराची पडली असून तिचे हात उंबरव्यावर आहेत असे त्याच्या छाईस पडले. २८ तो तिला म्हणाला, चल, आपण जाळ; पण काहीं उत्तर येईना; तेव्हां तिला आपल्या गढवावर धालून तेथून तो आपल्या टिकाणी गेला. २९ आपल्या घरी त्यांने सुरी येऊन आपल्या उपपत्नीस धरून तिचे अवयव कापून सुटे केले, आणि तिची बारा शक्के करून इस्ताएलच्या सर्व प्रदेशांत पाठवून दिली. ३० ज्यांनी ज्यांनी तें पाहिले ते सर्व

म्हणू लागले, इस्ताएल लोक मिसर देशांतून आले तेव्हांपासून आजबर असले कृत्य कधी जाले नाही की कोणी पाहिले नाही, तर याविषयी विचार करा, मसलत करा, आणि आपला अभिप्राय सांगा.

१ मग दानापासून बैर-सेवापर्यंतचे सर्व इस्ताएल लोक व गिलांदांतले लोक बाहेर पडले व त्यांची सर्व मंडळी एकजीव होऊन मिळ्या येथे परमेश्वरापांची जमा जाली. २ लोकांचे सर्व नायक आणि इस्ताएलाच्या सर्व वंशांतले लोक मिळून चार लक्ष धारकरी पायवळ देवाच्या प्रजेच्या मेल्यांत हजर जाले. ३ इस्ताएल लोक मिस्यांत जमा जाले अम्हेत हे बन्यामिनी वंशांतल्या लोकांच्या काळी गेले. इस्ताएल लोक म्हणाले, हे दुष्कर्म कसे घडून आले तें आम्हांस जाला. ४ तेव्हां त्या खून जालेल्या झीवा नवरा लेवी; याने सांवित्रेले की मी आपल्या उपपत्नी-सहित बन्यामिनाच्या गिळ्यांत मुक्कामास होतों. ५ तेथे बन्यांतल्या पुरुषांनी मजबूर चालून येऊन रात्रीच्या समयी धरास वेढा धालून माझा धात करावयास पाहिले; त्यांनी माझ्या उपपत्नीवर एवढा क्षत्त्वाकार केला की ती मरण पावली. ६ तेव्हां मी आपल्या उपपत्नीस धरून तिची शक्के करून इस्ताएलच्या वतनभागांतील सर्व प्रांतांत ती पाठवून दिली; कारण त्या लोकांनी इस्ताएलामध्ये भ्रष्टाचार व बेशरमणाचे कर्म केले आहे. ७ तर इस्ताएल लोकहो, तुम्ही सर्व आतां आपला अभिप्राय व मसलत या. ८ तेव्हां एकदम सगळे लोक उदून म्हणाले, आमच्यांतला कोणी आपल्या घरी जावयाचा नाही; आमच्यांतला कोणी आपल्या घरी जावयाचा नाही; ९ आम्ही गिळ्याचे असे करणार; आम्ही त्यावर चालून जाणार, कोणी जावें तें गिळ्या टाकून ठविणार. १० मग सर्व इस्ताएल वंशांतील शंभर पुरुषांमध्ये दहा, हजारामांगे शंभर, आणि दहा हजारांमध्ये एक हजार असे पुरुष निवऱ्ह, म्हणजे ते सैन्यांसाठी भोजनसामग्री अणितील, व आम्ही बन्यामिनाचे गिळा येणे जाऊन त्यांनी इस्ताएलामध्ये जें बेशरमणाचे कर्म केले आहे

स्थावहल त्याच्यां पारिपत्य कर्ण. ११ सगळे इस्साएल लोक एकजीव होऊन त्या नगरासमोर जमा झाले.

१२ मग इस्साएल वंशांतल्या लोकांनी बन्यामिनीच्या सर्व वंशांकडे काही मनुष्ये पाठवून विचारिले की तुमच्या-मध्ये हें काय दुर्कर्म घडले आहे? १३ गिड्यांतील त्या अधम लोकांस आमच्या हवालीं करा, म्हणजे आम्ही त्यांचा संहार करून इस्साएलांतील दुश्ता काहून टाकू; पण बन्यामिनी लोकांनी आपले भाऊबंद इस्साएल लोक यांचे ऐकले नाही. १४ मग बन्यामिनी लोक आपआपल्या नगरांनून बाहेर येऊन इस्साएल लोकांशी लडण्यासाठी गिवा येथे जमा झाले. १५ त्या दिवशी गिड्यांतले राहणारे सातशे निवडक पुरुष खेरीज करून निरनिराळ्या नगरांनून आलेल्या धारकरी बन्यामिन्यांची संख्या सव्वीस हजार होती. १६ त्या सर्व लोकांमध्ये सातशे निवडक पुरुष डावरे होते, त्यांच्या गोफणीचा नेम केसभर देखील तुक्रत नसे.

१७ बन्यामीनवंश खेरीज करून अवांतर इस्साएल लोकांतले धारकरी पुरुष चार लंक्ष भरले; हे सगळे लढवण्ये होते. १८ मग इस्साएल लोक निघून बेथेल येथे गेले आणि त्यांनी देवास विचारिले की बन्यामिनाशी लडण्यासाठी प्रथम कोणी चाल करून जावे? परमेश्वरानें सांगितले, यहूदानें प्रथम जावे. १९ इस्साएल लोकांनी पहाडेस उटून गिड्यासमोर तक दिला. २० इस्साएल लोक बन्यामिनाशी लडण्यासाठी बाहेर निघाले, गिवा येथे त्यांच्यां लडावयास इस्साएल लोकांनी व्यूहरचना केली. २१ तेज्हां बन्यामिनी लोकांनी गिड्यांनून बाहेर पडून त्या दिवशी चावीस हजार इस्साएल पुरुष खुलीस मिळविले. २२ तरी इस्साएल लोकांनी हिंमत धरून जेथें पहिल्या दिवशी व्यूह रचिला होता तेथेच पुन: दुसरा व्यूह रचिला. २३ इस्साएल लोक जाऊन संचाकाळपर्यंत परमेश्वरासमोर रडले; आणि आपला बंधु बन्यामीन याच्या लोकांशी लडावयास पुन: जाऊं काय असे परमेश्वराला त्यांनी विचारिले, तेज्हां परमेश्वराने म्हटले त्यांजवऱ चाल करून जा.

२४ दुसऱ्या दिवशी इस्साएल लोक बन्यामिनी लोकांशी अराही निकट जाऊन भिडले. २५ बन्यामिनी दुसरे दिवशी त्यांच्याशी सामना करण्यास गिड्याहून निघाला, आणि त्या दिवशीहि त्याने इस्साएलाचे अठरा हजार पुरुष खुलीस मिळविले; ते सर्व धारकरी होते. २६ मग सर्व इस्साएल लोक मिळून बेथेल येथे जाऊन परमेश्वरापुढे रडत बसले; त्या दिवशी त्यांनी संचाकाळपर्यंत उपास केला आणि परमेश्वरास होमवालि व शांत्यपैर्णे अपिली. २७ मग इस्साएल लोकांनी परमेश्वराला प्रश्न केला. त्या समर्थी देवाचा कराराचा कोश तेथेच होता, २८ आणि अहोरोनाचा नातू, एलाजाराचा पुत्र फिन्हास हा त्या काढीं त्या कोशाच्या सेवेस असे. लोकांनी परमेश्वरास विचारिले की आमचे भाऊबंद बन्यामिनी यांच्यांशी लडावयास पुन: एकवार जाऊं काय? किंवा लडण्याचे सोडून देऊ? परमेश्वराने म्हटले, चाल करून जा, कारण उद्यां भी त्यांस तुझ्या हातीं देईन. २९ मग इस्साएल लोकांनी गिड्याच्या सभोवार दबा धरणारे बसविले.

३० तिसऱ्या दिवशी इस्साएल लोकांनी बन्यामिन्यांवर पुन: चाल केली आणि पहिल्याप्रमाणे गिड्यासमोर व्यूह रचिला. ३१ तेज्हां बन्यामिनी त्या लोकांशी भिडावयास नगरावाहेर आले; आणि त्या वर्दी त्यांनी त्यांना आपल्यामांगे वरेच दूर नेलं; एक रस्ता बेथेलास व दुसरा मैदानांत गिड्याकडे जानो, त्यांच्या दरम्यान पूर्वांच्या खेपांप्रमाणे त्यांनी हाणमार मुरु केली, व इस्साएलापैकीं तीस माणसे मारिली. ३२ बन्यामिनी लोकांस वाटले की आता पहिल्याप्रमाणेच आम्हासमोर त्यांचा मोड होत आहे; इकडे इस्साएल लोक म्हणाले, आम्ही पलण्याचे मिष करून ते नगरापासून दूर हमरस्यावर येतील असे करू. ३३ मग सर्व इस्साएल पुलशींनी आपले ठाणे सोडून बाल-तामार येथे व्यूह रचिला आणि जे इस्साएल दबा धरून बसले होते तेहि आपले ठिकाण मारेणिचा येथून अचानक उढले. ३४ इस्साएलांतले निवडक दहा हजार पुरुष गिड्यासमोर आले व तेथें तुंबल युद्ध झाले; पण आपणावर आती

અનર્થ હોઝન ટેપલા આહે હેં ત્યાંસ ઠાડક નવ્હતે. ૩૫ પરમેશ્વરાને ઇસ્ખાએલાપુંડે બન્યામિનાચા મોડ કેલા; ત્યા દિવશી ઇસ્ખાએલ લોકાંની પંચવીસ હજાર એકશે બન્યામિની પુરુષના સંહાર કેલા. તે સર્વ ધારકરી હોતે.

૩૬ તેબ્બાં આપલા મોડ જાલ અસે બન્યામિન્યાંચ્યા લક્ષ્ણાંત આલે; ઇસ્ખાએલ લોક બન્યામિન્યાંપુછુન હટલે, કારણ ગિયાજવળ જે લોક દ્વારા ધરુણ બસવિલે હોતે ત્યાંજવર ત્યાંચી ભિસ્ટ હોતીં. ૩૭ તેબ્બાં દ્વારા ધરણાંચા લોકાંની ત્વરા કહુન ગિયાવર છાપા વાનલા આળ પુંડે સરસાવુન સર્વ નગરાચા તરવારીને સંહાર કેલા. ૩૮ ઇસ્ખાએલ લોક આળ દ્વારા ધરણારે યાંચામણે એક ખૂણ ટાર્લી હોતીં કીં ત્યાંની નગરાંતૂન ધૂર કરુણ ત્યાચા લોક વર નવ્હતેં કરાવે. ૩૯ ઇસ્ખાએલી પુરુષ લટાઈત માળે સહે લાગલે તેબ્બાં બન્યામિન્યાંની હાણમાર કરુણ ઇસ્ખાએલાચે તીસ ઇસમ મારિલે; બન્યામિન્યાંસ વાટલેં કીં પહિલા લટાઈપ્રમાણેંચ આતાં આમચ્યાપુંડે યંચા મોડ હોત આહે; ૪૦ એણ નગરાંતૂન ધૂરાચા લોલ વર ચહેં લાગલા, આળ બન્યામિન્યાંની માળે વક્લન પાહિલેં તો સગળ્યા નગરાંત ધૂરચ ધૂર હોઝન આકાશાકડે ત્યાચા લોટ ચાલલા આહે અસે ત્યાંચા દ્વારા પડલે. ૪૧ તેબ્બાં ઇસ્ખાએલ લોક ઉલ્લટલે આળ બન્યામિની લોકાંચી ગાળણ ઉડાળી; આપલ્યાવર અરિષ્ટ આલે આહે અસે ત્યાંચા લક્ષ્ણાંત હોઝન ચુકલે. ૪૨ તેબ્બાં ત્યાંની ઇસ્ખાએલી પુરુષાંસ પાઠ દાખલુન રાનાચા રસ્તા ધરિલા; એણ લટાઈચી ગર્દી ત્યાંચા પાઠીંચી હોતીચ; વાટેને નિરનિરાલ્યા ગાંધાંતૂન જે લોક વાહેર નિઘાલે ત્યાંની ત્યાંચા ધુબ્બા ઉડવિલા. ૪૩ ત્યાંની બન્યામિન્યાંસ ચોહાંકુન ધેરિલેં વ ત્યાંચા પાઠીસ લાગુન મનહા-ગિયાચ્યા પૂર્ણપર્યંત ત્યાંચી પાય-મલી કેલી. ૪૪ બન્યામિનાચે અઠા હજાર લોક પતન પાવલે; તે સર્વ શર કીર હોતે. ૪૫ એણ તે રિસ્મોનાચ્યા દુર્ગાકડે રાનાંત પદ્ધુન ગેલે; તે સડકાંવરુણ ધાવત અસતાં ઇસ્ખાએલ લોકાંની ત્યાંતલે પાંચ હજાર પુરુષ ટિપ્પુન મારિલે આળ ગિદેશમાર્યાંત ત્યાંચા પિચ્છા પુરુદૂન ત્યાંતલે આણખી દોન હજાર પુરુષ મારિલે. ૪૬ યા

પ્રકારેં બન્યામિનાચે પંચવીસ હજાર ધારકરી પુરુષ ત્યા દિવશી પતન પાવલે; તે સર્વ શર કીર હોતે. ૪૭ ત્યાંતલે સહાયેં પુરુષ રાનાકડે પદ્ધુન જાઊન રિસ્મોનાચ્યા દુર્ગાવર પોદંચ્લે; ત્યા ખડકાવર તે ચાર મહિને રાહિલે. ૪૮ એણ ઇસ્ખાએલી પુરુણાંની માળે ફિલ્ન બન્યામિન્યાંવર છાપા ઘાતલા આળ જે કોળી મનુષ્ય, પણ વગૈરે ત્યાંસ સાંપડેલે ત્યા સર્વાંચા તરવારીને સંહાર કેલા; આળ જીં નગારે ત્યાંસ આઢાલ્યી તીં સર્વ ત્યાંની આગ લાદૂન ભસ્મ કેલી.

૧ ઇસ્ખાએલી પુરુણાંની મિસ્યા બેચે પ્રતિજ્ઞા ૨૧ કેલી હોતી કીં આમચ્યાંતલા કોળીહિ બન્યામિન્યાંસ આપલ્યા મુલી દેણાર નાહીં; ૨ મહણલ બેથેલ બેચે જાઊન લોકાંની સંચાકાલ્પયંત દેવાસમોર દીઘસ્વરાને આકંદન કેલે. ૩ તે મહણલે, હે પરમેશ્વરા, ઇસ્ખાએલાચ્યા દેવા, આજ ઇસ્ખાએલાચા એક વંશ કમી જાલ અસે કો ધબુન યાવે? ૪ દુસ્ચા દિવશી સકાળીં ઉદ્ધુન તેચે ત્યાંની વેદી બાંધલી આળ હોમબલિ વ શાંતિર્યેણ અર્પિલી. ૫ એણ ઇસ્ખાએલ લોક પુસ્તપાસ કરું લાગલે કીં ઇસ્ખાએલાચ્યા સર્વ વંશાંપૈકી પરમેશ્વરાસમોર જમલેલ્યા મેલ્યાસ આલે નવ્હતે અસે કોળી આહેત કાય? ત્યાંની ફક્ત પ્રતિજ્ઞા કેલી હોતી કીં જે કોળી મિસ્યા બેચે પરમેશ્વરાસમોર યેણાર નાહીંત ત્યાંસ અવશ્ય મારુણ ટાકાવે. ૬ આપલા બાંધવ બન્યામીન યાવિષયી ઇસ્ખાએલ લોકાંસ અનુતાપ હોઝન તે મહણું લાગલે કીં આજ ઇસ્ખાએલાંતું એક વંશચાચા ઉચ્છેદ જાલ આહે, ૭ આમ્હી તર પરમેશ્વરાચી શર્ષબ વાદુન મહાંટેં આહે કીં આમ્હી કોળીહિ ત્યાંસ આપલ્યા મુલી દેણાર નાહીં, તર ત્યાંતલે જે ઉરલે આહેત ત્યાંસ લિયા મિલ્યાનું દૈખાયિષયી કાય કરાવે? ૮ ત્યાંની વિચારલે, મિસ્યા બેચે પરમેશ્વરાયાંશી ઇસ્ખાએલાચ્યા વંશાંતલે આલે નાહીંત અસે કોણ આહેત? તેબ્બાં ત્યાંસ કલ્યાંની કીં, યાબેદ્ય-ગિલાદાહુન કોળી ત્યા મેલ્યાસ હજાર રાહયાસાઠી નાદાખાંત આલે નાહીંત. ૯ કારણ લોકાંચી મોજદાદ કેલી તેબ્બાં યાબેદ્ય-ગિલાદાચ્યા લોકાંપૈકી કોળી હજાર નવ્હતે અસે આઢાલુન આલે. ૧૦ તેબ્બાં મંડળીને અતિ શુર અશા બારા હજાર

पुरुषांस पाठविलें; त्यांनी त्यास असी आळा केले, कीं तुम्ही याबेश-गिलादाच्या रहिवासांचा बायकासेवेसह संहार करा. ११ तुम्हांस कामविरी करावायाची ही ही कीं सर्व पुरुष आणि पुरुष पाहिलेल्या सर्व विकारांचा तुम्हीं अगदीं संहार करावा. १२ याबेश-गिलादाच्या रहिवास्यांत ज्यांनी पुरुष पाहिल नव्हता अशा बाबदे तरुण कुमारी त्यांच्या हातीं लागल्ला; त्या त्यांनी कनान देशांतील शिलो येथल्या छावणींत आणिल्या.

१३ तेव्हां रिमोन दुर्गावर जे बन्यामिनी राहिले होते त्यांजकडे सर्व मंडळीने लोक पाठवून त्यांच्यार्थी सळक्याचे बोलणे केले, १४ तेव्हां बन्यामिनी परत आणे; आणि याबेश-गिलादाच्या लिंगांपैकी ज्या जीवंत राखिल्या होत्या त्या त्यांस बायका करून दिल्या, पण त्या त्यांस पुरुत्या नाहीत. १५ परमेश्वराने इश्वाएल मंजरीत तूट पाडिली महणून लोक बन्यामिनानविषयी अनुताप करून लागले.

१६ मंडळींतील बडील-लोक महणून लागले, बन्यामिनी लिंगांचा संहार क्षाला आहे तर त्यांच्या अवधिट पुश्यांस लिंग मिळवून देण्याविषयी काय करावे? १७ लोक महणाले कीं बन्यामिनाच्या अवधिट लोकांस वतन दिले पाहिजे, महणजे इश्वाएलंतून एक वंश नष्ट होणार आही. १८ आपणांपैकी तर कोणास त्यांस मुली देतां येत नाहीत; कारण इश्वाएल लोकांनी अशी प्रतिज्ञा केली आहे कीं जो आपली कन्या बन्यामिन्यास

देईल तो लक्षित होईल. १९ त्यांची विज्ञार काहिला कीं शिलो हें नगर बेशेकच्या उत्तरेस, तेव्हेल्यानु शखेमास ज्याणांन्हा इमरत्स्तकाच्या पूर्वेस आणि उन्होसाच्या दक्षिणेस असेहे, त्या शिलो नगरात दर वर्षी परमेश्वर-प्रीत्यर्थ उत्सव होत असतो, २० महणून त्यांनी ज्यामिन्यांस संगितांले, तुम्ही जाजल द्राक्षांच्या मळ्यांत ददा घरून राहा; २१ आणि शिलोच्या कल्याना नाचावयास बाहेर पडतील तेव्हां तुम्हीं द्राक्षांच्या मळ्यांतून बाहेर निवा आणि शिलोच्या कन्यांतून एकेकीला एकेकाने उत्तर बायको करावयासाठीं बन्यामिनाच्या देशी घेऊन जावे. २२ त्यांचे वडील अथवा भाऊबंद अमाहंकडे गांहाणे घेऊन आले तर आपली स्पांस मळून कीं कृपा करून त्या दान महणून आम्हांस द्या; कारण युद्धात त्या सर्वांसाठी बायका घरून देतां आल्या नाहीत आणि तुम्हींही आपण होइल त्या तुमच्या मुली त्यांस दिल्या नाहीत, महणून तुम्हांस दोष लागत नाही. २३ त्याप्रमाणे बन्यामिनी लोकांनी केले, त्यांनी त्या नाचणांचा मुलींतून आपल्या संखेहतक्या पकडून बायका करून घेतल्या; मग ते निघून आपल्या वतनास परत गेले आणि नगरे वसवून त्यांत राहिले. २४ त्या समर्थी इश्वाएल लोक तेव्हून निघून आपआपल्या वंशांकडे व आपआपल्या घराण्यांकडे गेले; जो तो आपआपल्या वतनास परत गेला. २५ त्या काळीं इश्वाएलच्या कोणी राजा नव्हता; ज्याला जे वर्णे दिसे तें तो करी,

रूथ

४५० * - *

१ इश्वाएलच्या अम्हानीत देशांत तुक्काळ १ प्रदला त्या स्त्रींची बेयलहेम-महूदा येथील एक पुरुष आपली कीं व दोन पुत्र घेऊन मवाव देशांत नाही दिल्या सहवयास गेला. २ त्या पुरुषांने

नांव अलामलेल, त्याच्या कींचे नांव नाही व त्यांच्या दोन पुत्रांची नांवे महलोन व लिंग्योन अशी होती; ती एफारी महणजे बेयलहेम-महूदा येथील रहिली होती; ती मवाव देशांत जाजल राहिली न आली

नामीचा पति अलीमलेख हा वारडा आणि नामी व तिचे दोन पुत्र मार्गे राहिले. ४ त्या दोघांनी देश मवाची लिंगा बायका केल्या; एकीचे नाव अर्पण व दुसरीचे नाव रुद्ध होते; ती तेचे उमारे दहा वर्षे राहिली. ५ नंतर महालोन आणि खिल्लोन हे दोघे मरण पावले; याप्रमाणे नामी आपले दोन मुलगे व आपल्या पति वांत अंतरली. ६ परमेश्वराने आपल्या लोकांचा समाचार वेळज त्यांस वज्र दिले आहे असे वर्तमान तिला मवाव देशांत कळले तेव्हां त्या देशांतल आपल्या दोधी सुनासह परत जाण्यास ती निशाली. ७ ती आपल्या दोधी सुनासह रहात हाती तेष्ठून निघून यहूद देवीं जावयास मार्गेच झाली. ८ नामी आपल्या दोधी सुनासह महणाली, तुम्ही दोधी आता आपआपल्या माझेही जा; तुम्ही जसी शृंगार व मजवार माया केली तशीच परमेश्वर दुम्हांवर करो. ९ परमेश्वर करो आणि तुम्हास पतिशुद्ध आपस होउन विसावा मिळो. मग तिने त्यांचे उंचव घेतले व त्या हेल काढून रहू लागल्या. १० त्या तिला महू लागल्या, नाही, नाही, आम्ही तुम्हाकरोवर तुमच्या लोकांकडे घेणार. ११ नामी महणाली, माझ्या मुलीने, घरत जा, तुम्ही मजवारवर कां वेतो? माझ्या पोटी का आण्याची पुत्र आहेत की ते तुमचे पति होणार? १२ माझ्या मुलीने, माधारी जा; मी आता इद्द जाले आहे; नवरा करण्याचे माझे वय नाही; मी महटले की मला पति मिळावयाची आशा आहे व आजच रात्री तो मिळाला आणि मला पुढीहि जाले, १३ तरी ते प्रौढ होत तोंपर्यंत तुम्ही त्यांची बाट राहाल काय? त्यांच्या अपेक्षेने तुम्ही नवन्यांच्याचून राहाल काय? के, के, माझ्या मुलीनो, तुमच्यामुळे मी मनस्ती कठी होत आहेह; परमेश्वराचा हात मजवार पडला आहे. १४ मग पुन: त्या हेल काढून रहू लागल्या; अर्पण हिंने आपल्या सासूचा मुका घेतला; पण रुद्ध तिला खिल्लून राहिली. १५ तेव्हा ती महणाली, पाहा, तुम्ही जाऊ आपल्या लोकांकडे व आपल्या देशांडे परत गेली आहे तर तुम्ही आपल्या

जावेच्या मागूल जाः १६ रुद्ध महणाली, मला सोहळून आ आणि माझ्यामार्गे न येता परत जा असा मल्य आपाह करू नका; तुम्ही जेंये जाल तेथे मी येईन, तुम्ही जेंये राहाल तेथे मी राहीन, तुमचे लोक ते माझे लोक, तुमचा देव तो माझा देव; १७ तुम्ही मराल तेथे मी भरेल व तेथेच माझी मृत्याली होईल; मृत्यु बेसीज कळून तुमचा-माझा कशानेहि वियोग झाला तर परमेश्वर मल्य तदनुसार पारिपत्य करो, किंवडूना अधिक करो. १८ आपल्यावसेव जाण्याचा कुरा निव्याक झाला आहे हे नामीने पाहिले तेव्हां तिने तिनी समजूल घालण्याचे लोकिले. १९ प्रग. त्या दोधी मार्गेच झोउन वेचल्लेमासी योहंकल्प; त्या वेचल्लेमासी जालन पोहंकल्प तेव्हां त्यांस माहून सर्व नगर गत्तव्याक घेले. तेव्हील बाया महू, त्यांस गत्तव्या, ही नामीच काय? २० ती त्यांस महणाली, मला नामी (मनोरमा) महू, नका, तर मार्या (क्षेत्रमया) महू; कारण सर्वसमर्थांने मल्य फारच लेश दिला आहे. २१ यो मलेली गेले आणि परमेश्वराने मल्य रिकाली परत आणिले, परमेश्वर मल्य प्रतिकूळ झाला, सर्वसमर्थांने मल्य पीडिले आहे, तर मल्य नामी को महणांतां? २२ आप्रमाणे नामी आपली सूत मवाची रुद्ध हिला वेळज मवाव देशांडून परत आली; त्या दोधी वेचल्लेमांत आल्या तेव्हां सातूच्या हंगामास आरंभ झाला होता.

१ नामीच्या नवन्याचा एक नातेवाईक होता. २ तो अलीमलेख याच्या कुळांतला असून मोदा श्रीमान् माणसू होता, त्यांचे नाव बाजां असे होते. २ मवाची रुद्ध नामीस महणाली, मला शेतांत जाऊ या महणजे कोणाची मजवार कृपादृष्ट आल्यास त्यांच्यामासून मी धान्याचा सरवा वेचू लागली. मुद्देवेळज शेतांच्या ज्या नामी ती गेली तो अलीमलेखाच्या कुळांतला बवाजाचा होता. ४ बवाज वेचल्लेम गंगांतर सेतांत आल्या तेव्हा तो कापणी करण्याचास महणाली, परमेश्वर तुमच्यासमागमे

असो. ते त्यास महणाले, परमेश्वर तुमचे अभीष्ट करो. ५ मग बवाज कापणी करणान्याच्या मुकादमास महणाला, ही मुली कोणाची? ६ कापणी करणान्याच्या मुकादमाने घटले, नामीबरोबर मवाब देशाहून आलेली ही मवाबी मुली होय; ७ ही मला महणाली, कृपा कळन कापणी करणान्याच्या मागून पेंडधांमधला सरवा मला वेचू या; ती तेथें येऊन सकाळापासून आतोपर्यंत वेचीत आहे, थोडा वेळ मात्र ती घरांत बसली होती. ८ बवाज हथेस महणाला, मुली, ऐकतेस ना? तू दुसन्याच्या शेतात सरवा वेचावयास येथून जाऊ नको; येथेच माझ्या नोकराणी बरोबरदारा. ९ हे ज्या शेताची कापणी करीत आहेत त्याकडे नजर ठेवून त्यान्यामागून जा; तुला कोही त्रास पोऱ्य नये अशी आशा भी या गव्हांस रिली नाही काय? तुला तहाण लागल्यास तू भोजलाकडे जाऊन या गव्हांनी भरू ठेविलेले पाणी पी. १० तेव्हा ती त्यास दृढवत थाळून महणाली, मज परक्या खीवर आपण कृपादृष्टि कळन माझा समाचार घेतला याचे काय कारण वरै? ११ बवाज तिला महणाला, तुझा पर्ति मेत्यापासून तू आपल्या सासूळी कडी बागलीस व तू कशा प्रकारे आपली मातापितरे व जन्मभूमि सोळून तुला अपरिचित अशा लोकांत आलिस, ही सविस्तर हक्कीकत मला समजली आहे. १२ परमेश्वर तुझ्या कूलीचं तुला कळ देवो; इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्या पंखांचाली तू आज्ञायास आली आहेस, तो तुला पुरै पारितोषिक देवो. १३ ती महणाली, महाराज, आपली कृपादृष्टि मजवर राहू याची; भी आपल्या कोण-त्याहि दार्शनाच्या बरोबरीची नसून आपण मजडी मरमेने बोळून मासें समाधान केले आहे. १४ भोजलाच्या वेळी बवाज तिला महणाला, इकडे येच, भाकर या; ज्ञा कठीत आपली भाकर दुडीच. त्यां कापणी करणान्याच्या पकीत ती बसली व त्यानी तिला हुरडा दिला, तो गिसिं पोटर खालाचाचर कोही शिक्क राहिला. १५ ती जरवा वेळावात निजली तेव्हा बवाजाने आपल्या गज्यास सांगिले, तिला पेंडवात वेचू या, मना

करू नका; १६ आणि चालता चालता पेंडधांमूल मूळमुळ ठाकीत जा; तिला वेचू या, तिला घमकावू नका. १७ तिने या प्रकारे संचाकाळपर्यंत सरवा वेचला. तिने वेचून आणिलेला सरवा झोडिला त्याचे एफामर सातू निवाले. १८ ते वेचून ती नवारात गेली; तिने काय वेचून आणिले तें तिच्या सासूने पाहिले; ततेच तिने पुरे इतके खाऊन उरलेले आणिले होते तेहि तिळा दिले. १९ तिच्या सासूने तिला विचारिले, आज तू कोठे सरवा वेचिला? हे श्रम तू कोठे केलेस? ज्याने तुक्का समाचार घेतला त्याचे कल्याण होवो. मग आपण कोणाच्या शेतात काम केले तें तिने आपल्या सासूल सांगितलं, ती महणाली, ज्या माणसाच्या शेतात आज मी काम केले त्याचे नाव बवाज. २० नामी आपल्या सुनेस महणाली, ज्या परमेश्वराने जीवंतबर व मृतांतरावे आपली दया करावयाचे सोडिले नाही, तो त्याचे कल्याण करो. नामी तिला आणली महणाली, हा माणूस आपल्या आसापैकी आहे. एकांच नव्हे तर आपले बसन सोडविष्णाचा त्यास हक आहे. २१ मग मधावी रथेने सांगितलं की तो मला अनेहि बोल्या की माझे गडी सर्व कापणी करीत तोपर्यंत त्यांच्या मालोमाग राहा. २२ नामी आपली सून हक्क हिला महणाली, मुली, तू त्याच्याच नोकरिणीबरोबर आवं, इतरांच्या शेतात तू लोकास आढळू नये हें वरै. २३ या प्रकारे सातेच्या आणि गव्हांचा हंगाम संपेक्षर्यंत तिने बवाजाच्या नोकरिणीबरोबर सरवा वेचिला; आणि ती आपल्या सासूबरोबर राहिली.

१ तिची सासू नामी तिला महणाली, तुमें ३ कल्याण झारै महणून तुजसाठी एकांच स्तूप मका वाहावयास नको काय? २ तर हं पाहा, उत्त्याच्या नोकरिणीबरोबर तू राहिलीस तो बवाज आपला भास नव्हे काय? तो आज रात्री लक्ष्यात माहू उफलण्ठार आहे. ३ तर तू नाहणमालण कर व चांगली यांचे लेतम लक्ष्यात जा, पण त्याचे जांगिंगीं संपेक्षर्यंत त्याच्यावज्ररेस पहू नको. ४ तो कोंठं निजनो तें पाहू ठेव आणि तो निजला महणजे तू जाऊन त्याच्या पावांबरम्हे

पांधरण काढून तेथे निजून जा; मग काय करावयाचे तें तोच तुला सांगेल. ५ ती म्हणाली, तुम्ही सांगतां तें सगळे मी करीन. ६ तिने खल्यात गेल्यावर आपल्या सासून्या सांगीझाऱांने सर्व कांही केले. ७ खाणेपिणे आटोपल्यावर त्याचे चित प्रमत्र होऊन तो जाऊन धान्याच्या राशीची कडेडी निजला; मग ती गपचूप जाऊन त्याच्या पायावरचे पांधरण काढून तेथे निजली. ८ मध्यरात्रे उलट्यावर तो मनुष्य दचकून जाणा म्हाला आणि वर डोके करून पाहतो तों आपल्या पायांपाची क्रोण क्षी निजलेली आहे असे त्याच्या दृश्यम पडले. ९ तेव्हां तो तिला म्हणाला, तू कोण आहेम? तों म्हणाला, मां आपली दासी स्थ आहें; या आपल्या दासीला आपल्या पांधरणाचाली घ्या; कारण आमचे वनन मोडविण्याचा दक्ष आपल्याला आहे. १० तो म्हणाला, मुलं, परमेश्वर तुम्ही कल्याण करो, तं पहिल्यापेक्षा दुम्हच्या खेपेन अधिक प्रेमव्याप्ती दाखविलास; कारण श्रीमंत किंवा गरीब अशा कोणाहि तलण पुरुषाच्या नावीं तूं लागलं नाहीम. ११ तर मुलं, भिक्कु नको, तू म्हणतेस नमें मी तुझ्यासंवंभाने कारानो: कारण माझ्या गांवन्या मर्व लोकांने टाकळ आहे कीं तूं मदुणी क्षी आहेम. १२ मी नुदी वनन मोडवावयाचीजोगा जवळचा आम आहें न्यरा, नथापि माझ्याहूनहि जवळच्या आणवीं एक आम आहे. १३ तं गत्रभर येणे राहा; आणि सकाळीं तो तुझमंवंभाने आपलनंव्य करण्यास नथार झाला नर वरेच; न्याया तें करू दे: पण तुझ्या-संवंभाने आपलनंव्य करण्यास तो कप्रल झाला नोहारी तर, परमेश्वराच्या जंगिनांची अपथ. मी तें करान; सकाळपर्यंत निजून राहा. १४ तों त्याच्या पायाची पहाठ होइपर्यंत निजून राहिली, आणि मनुष्य-मनुष्यांच्या ओळम्बनां येण्यापूर्वी नों उडला; कारण वदाजाने खिळा सांगितले होतं कीं खल्यात कोणी झां आलं होतां हूं कांगालां कल्यां कामा नये. १५ तो तिला म्हणालेल तुझ्या अंगावरचं चादर आणुन परम्परा धर, तिसंती परमिल्यावर त्याने सहा मार्ये गारू मापून तिच्या पदरातं टाकिले कृतिच्या खांदावर ठोंवले; मग

तो॑ गांवात गेला. १६ सासूकडे ती आली तेव्हां ती तिला म्हणाली, माझ्या मुली, करू काय झाले? तेव्हां त्या माणसाने क्याक्याय केले तें तिने तिला सगळे सांगितलं. १७ तिने सांगितले कीं सहा मार्ये साठू त्याने मला दिले; तो म्हणाला, आपल्या सासूकडे रेकाम्या हातीं जाऊ नको. १८ ती म्हणाली, मुली, या गोश्रीचा कसा काय परिणाम होनो हें समजेपर्यंत तं स्वस्थ राहा; कारण आज तो मनुष्य त्या गोश्रीचा शेवट लाविल्याचिवाय राहिवयाचा नाही.

१ इकडे ववाज वेगीन जाऊन बगला:

४ इतक्यांत ववाज ज्या जवळच्या आसारिपर्यां बोल्या होता तोहि तेथे आला: नंव्हां हा म्हणाला, अरे गुहस्था, येथे येत्तुन वैम: तेव्हां तो जाऊन तेथे वसला. ५ मग म्हावांतील दहा वडांल पुस्यांम वोलावून न्यांम नों म्हणाला, तुम्ही इकडे येत्तुन बसाः आणि तेहि येसले. ६ मग तों त्या जवळच्या आसास म्हणाला, मवाच देशाहून नामां आलो. आहे: ती तुझा-माझा बांधव अखिमलेल याच्या शेताचा वननभास विक्रीत आहे: ७ तर मला वाटतं कीं तुझ्या कानावर ही गोश्र शालाचा, आणि येथे वगलेले लोक व माझ्या-लोकांच वडाल जन यांच्यामग्य तं ली जमान खरेदी करावा. तुला तों मोडवावयाचा असलं लेर भोडंवः तों सोडवावयाचा नमवीं तर नमें लोग म्हणजे मला गमजेल: कारण तों मोडविण्या तुझ्यावांचून दुमरा कोणी इतका जवळच्या आप नाही: तुझ्यामाग्यन माझा दक्ष आहे, तो म्हणाला, मां तों सोडवितों. ८ ववाज म्हणाला, तों जमान ज्या दिवांग तूं नामांच्या हातून विकल घेशील न्या दिवशी मृताचा खां मवाचां स्थ हिच्या हातूनहि ती तुला विकल ध्यावा लागेल; यासाठीं कीं मयताचं तांच त्या वननाला कायम राहिलं. ९ तेव्हां तो जवळचा आम म्हणाला, मला तें वजळू भोडवितां येत नाही: कारण त्यांने माझ्या वतलाचा विशाड व्हावयाचा; तर माझा मोडविण्याचा दक्ष तं घे, कारण म्हावांने तें भोडववत

१ पद्मभेदः तां गांवात गेली.

नाहीं। ७ वतन सोडविणे व त्याची इस्तावद्दल करणे हे व्यवहार पके करण्याची इस्ताएल लोकांना प्राचीम काळी अशी विहिवाट होती की मनुष्य आपले पायतण काढून दुसऱ्याम देत असे, प्रामाण पटविष्याची इस्ताएल लोकांना हीच चाल होती। ८ तो जवळच्या आस बवाजास म्हणाला, तुंच तें वतन संपादन करून घे. मग त्यांने आपलं पायतण काढिल. ९ बवाज त्या वडील मंडळांस व मर्व लोकांस म्हणाला, आज तुझी सादी आहो की जे कांही अलीमलेखाचं आणि खिळ्योन व महलोन यांचे होतं तें मर्व मी नामाच्या हातून घेतलं आहे. १० यावेगाज महलोनाची खां मवाबी रुथ माझी वायको व्हावां म्हणून मी तिचं संपादन करान आहे; तें यासाठी कं मयताचे नांव त्याच्या वतनान कायम राहावें, मृताचे नांव त्याच्या भाऊवंदांतून व त्याच्या गांवक्या वेळीकून नष्ट होऊं नये: याचिपर्यंत तुझी आज माझी आहो. ११ तेळ्हा वेशीतले मगलं लोक व यडां जन म्हणाले, आज्ञी साधो आदो, ही जी खां तुझ्या गुडी येत आहे तिचं परमेश्वर इस्ताएल घराण्याची स्थापना करणाऱ्या राहेल व लेआ यांच्यासारखे करो: एकाथा येथे तूं मोठा कांत पुरुष हो: वेयलहेमांत तुझी प्रल्याति होयो: १२ आणि तामारेन्या पोटीं यहूदापासून झाल्या

पेरेसाच्या घराण्यासारखे तुझी घराणे या नववधूच्या पोटी परमेश्वर जे संतान देईल त्याच्यायोगे होवो. १३ मग बवाजाने रुयेडी लम केलं व ती त्याची खी झाला. तो तिजपांडी गेल तेळ्हा परमेश्वराच्या देयेने तिच्या पोटी गर्भ सहून तिला पुत्र झाला. १४ तेळ्हा खिया नामीस म्हणाल्या, परमेश्वर धन्य आहे, त्यांने तुला तुझे वतन सोडविणाऱ्या जवळच्या आमाविहित ठेविलं नाही; त्यांने नांव इस्ताएलांत प्रस्तात होयो. १५ हा तुझे पुनर्जीवन करणारा व वृद्धापकाळी तुझा प्रतिपाळ करणारा होयो: कारण तुझी सून जी तुजवर प्रांति करते व जी तुला सान पुत्राहून अर्धिक आहे, तिला हा पुत्र झाला आहे. १६ मग नामांन तें मूल उत्तरान आपल्या उराशी भरिलं व ती त्याचा दांड बनलं. १७ नामीला पुत्र झाला असे म्हणून शंजाराणीं व्याचं नांव ओवेद असे ठेविलं. तो इशायाचा वाप व दाविदाचा आजा होय.

१८ पेरेसाचा वंशावल ही: पेरेसाला हेस्पेन झाला, १९ हेस्पेनाम राम झाला, रामाम अम्मीनादाव झाला, २० अम्मीनादावास महात्रोन झाला, नहशोनाम सम्मोन झाला, २१ सम्मोनाम बवाज झाला, बवाजास ओवेद झाला, २२ ओवेदाम इशाय झाला आणि इशायास दावांद झाला.

१ शमुवेल

—००४—००५—

१ एफ्राइमाच्या डोगराळ प्रदेशांतील रामाय-
१ ईम्सोफीम नामक नगराचा रहिवासी एक पुरुष होता, त्याचं नांव एककाना विन योहाम विन एलीदू बिन नोहू बिन मूफ एफ्राइमी असे होते. २ त्यास दोन बायका होत्या. एकाचं नांव हवा व दुसराचं नांव पनिन्हा; पनिन्हेस मुलवाळं झाली होती, मग हब्बेश कांही अपत्य नव्हते. ३ हा पुरुष वर वर्षी आपल्या नगराहून सैन्यांचा देव परमेश्वर याचा

आराधन करण्यास व होमवर्दि अर्पिण्यास शिळे येंव जात असे. एकाचं दोन पुत्र हफनीं व फिनहास हे परमेश्वराचं याजक तेंव अगत. ४ एककाना यड करा तेळ्हा तो आपली खी पनिन्हा हिला व तिच्या मर्व पुरुषांस व कल्यांस वांटे देत असे. ५ हब्बेश तो दुपट वांटा दंड; कारण तिच्यावर त्याचा प्रांति असे; परंतु परमेश्वराने तिच्या कूस बंद केला होता. ६ परमेश्वराने तिची कूस बंद केला हैं पाहून तिच्या सकत

तिला मनस्वी चिडवी, तेणकस्तु ती कुदत राही। ७ शिलों जाप्याचा त्याचा हा परिघाठ वर्चुवर्ष द्योता, आणि हजा परमेश्वराच्या मंदिरी गेली महणजे पनिला तिला चिडवीत असे; तेव्हा ती रडे व कांही खात नसे। ८ तिला पति एलझना तिळ एकांहा महणाला, हआ, तु को रहतेस? तु अप्रयाणी को वर्जिले? तुझे हृदय लिंग को? मी तुला दहा पुत्रांपेक्षा अधिक नाही काय? ९ शिलो येण्ये त्याचें खालेपिण्ये आटोपल्यावर हजा उदून गेली. त्या प्रसंगी परमेश्वर-मंदिराच्या द्वाराच्या बाजूस एली याजक आपल्या आसनावर बसला द्योता। १० तिचे मन व्यवित ज्ञात्युमुळे ती परमेश्वराची कल्याण भाकून ढक्कडी रडली। ११ ती महणाली, हे सेनावीची परमेश्वरा, तु आपल्या त्या दासीच्या दुःखाकडे खोलेवर अबलोकन करिशील; माझी आठवण करिशील, आपल्या दासीला विसरणार नाहीस, आपल्या दासीला उप्रसंतान देशील, तर सो आयुष्यभर परमेश्वराचा व्याहा एतदही मी त्यास समर्पण करीन; त्याच्या डोक्यावर वस्त्रात फिरविणार नाही; असा तिने नवस केला। १२ परमेश्वरामुळे ती अशी कहणा भाकीत असतां एली तिच्या दुखाकडे पाहत होता। १३ हजा मनांतल्या मनांत बोलत होती, तिचे ओठ हालत होते; पण तिला शब्द ऐकू येत नव्हता; महणून एलीस बाटले की ही दारूच्या निशेत असावी। १४ एली तिला महणाला, तु अशी कोठवर निशेत राहणार? तु ह्या आपल्या द्राक्षरासाच्या निशेतल मुक्त हो। १५ हजा त्यास महणाली, माझे स्वामी, मी दुःखित हृदयाची ली आहे; मी द्राक्षरासाचे किंवा दारूचे सेवन केलेलं नाही, मी परमेश्वरासामोर मन मोकळे करून बोलत होते, १६ मी आपली दासी कोणी अधम ली आहे असे गमनून नका; मला चिंता व क्लेश मनस्वी ज्ञात्या-मुळे मी एवढा वेळ बोलत होते १७ तेव्हा एली तिला महणाला, तु सुखानें जा; इस्ताएलाच्या देवाकडे जे मागांने तु केलं आहे तें तो देवो। १८ ती महणाली, त्या आपल्या दासीवर आपली कृपाहृष्ट होवी. मग त्या खोनें परत जाऊन अब सेवन केले, व यानंतर

तिला चेहऱा उदास राहिला नाही। १९ ती मंदिरी अगदीं पहाडेस उदून परमेश्वराला बंदन कस्तु रामा येवें आपल्या घरी परत गेली; मग एलकानाने आपल्या खोस जापिले. आणि परमेश्वराने तिली आठवण केली। २० या प्रकारे हजा गर्भवती झाली व दिवस पुरे होऊन तिला पुत्र झाला; हा परमेश्वराला मानितला असे महणून तिने त्याचे नांव शसुवेल असे ठेविले। २१ मग एलकाना परमेश्वराला आपले वार्षिक होमवलि अर्पिण्यास व नवस फेडण्यास आपल्या सगळ्या परिवारासह गेला। २२ हजा तेव्हा गेली नाही; ती आपल्या परीस महणाली, बालकाचे दूध तुटेपर्यंत मी थांबते. मग मी त्यास बेऊन जाईन महणजे तो परमेश्वरासामोर हजारौ दोऊन तेयें निरंतर राहील। २३ तिली नवरा एलकाना तिला महणाला, तुला बरै घाटेल तर्से कर; तु त्याचे दूध तोडीपर्यंत येवेच राहा; परमेश्वर आपले बचन पुरें करो महणजे झाले. तेव्हा ती ली राहिली, आणि त्याचे दूध तुटेपर्यंत तिने स्तनपान दिले। २४ त्याचे दूध तोडिल्यावर ती त्यास बेऊन गेली; तिने तीन गोऱ्हे, एक एफाभर सपीठ, एक बुधलाभर द्राक्षरास बरोबर बेतला आणि ती शिलो येण्ये परमेश्वराच्या मंदिरी मुलास बेऊन गेली; तो त्या बेळी केवळ आलक होता। २५ त्यानी गोऱ्हा बळी दिला आणि त्या बालकास एलीकडे नेले। २६ तेव्हा हजा महणाली, माझे स्वामी, आपल्या जीविताची दायण, माझे स्वामी, जी ली आपल्याजवळ एथे उभी राहून परमेश्वराची प्रार्थना करीत होती तीच ली मी आहे। २७ याच बालकासाठी मी प्रार्थना करीत होतें. परमेश्वराकडे जे मागांनी मी केले तें त्यांने मला दिले आहे। २८ तसेच मीहि या बालकास परमेश्वराच्या स्वाधीन केळे आहे, तो परमेश्वरास आमरण दिला आहे. तेव्हां एलकानाने तेथें परमेश्वराची आराधना केली.

१ हजा हिने प्रार्थना केली ती ही:

२ परमेश्वराच्या ठारी माझे हृदय उडासत आहे;

परमेश्वराच्या ठारी माझे शंग उडासत आहे;

माझे मुख माझ्या शांत्रिकिस्त उघडले आहे;

- कारण तू केलेस्या उदाहरने मला आनंद होत आहे;
 २ परमेश्वरसारखा पवित्र कोणी नाही;
 कारण तुश्याचिकास कोणी नाहीच; असलेला वेळासारखा दुर्घे कोणी नाही.
 ३ गर्वाने एवढे फुगून आता द्योलू नका;
 तुमच्या मुखांतुन उन्मत्तपणाऱ्ये आवणन न निसो;
 कारण परमेश्वर जाता देव आहे;
 तो सर्व कृति तोद्यन पाहतो.
- ४ शहर वीरांची धनुये भंगून गेली आहेत,
 जे उटपटत होते त्यांच्या कमरेस बलस्थ कमरबंद
 बडविला आहे.
- ५ जे पोटभर खात होते ते अचासाठी मोलमधुरी
 करीत आहेत;
- ६ जे शुभित होते त्यांस आता आराम प्राप्त शाला
 आहे;
 वंधेला सात मुले झाली आहेत;
 बहुपुत्रवती क्षीण झाली आहेत.
- ७ परमेश्वर प्राण हरण करितो आणि प्राणदानहि
 करितो;
- तो खाली अधोलोकी नेतो आणि तो वरहि
 आणतो.
- ८ परमेश्वर निर्वन करितो व धनवानहि करितो;
 तो अवनत करितो व उन्नतहि करितो.
- ९ तो कंगालंस धुरींतुन उठवितो,
 दरिद्रांस उकिरज्यावरून उचलून उभे करितो,
 मृणजे मग ते सरदारांच्या शेजारी बसतात,
 आणि वैमवी सिंहासन त्यांस प्राप्त होतें;
 कारण पृथ्वीचे आधारस्तंभ परमेश्वराच्या हातचे
 आहेत,
- त्यांवर त्यांने दुनिया टेविली आहे.
- १० तो आपल्या भक्तांची पावळे संभावील,
 पृष्ठ दुष्ट अंदारांत स्तन्ध पळून राहतील;
 कारण कोणीहि मानव आपल्याच बलाने विजयी
 होणार नाही.
- ११ परमेश्वरारपि सगडणांच्या तुराडा होईल,

तो स्वांच्यावर आकाशांदूर गजेल;
 परमेश्वर पृथ्वीच्या दिंगतापर्यंत न्याय करील;
 तो आपल्या राजास बळ देईल,
 तो आपल्या अभिषिक्षाचे शुंग उन्नत करील.

१२ नंतर एलकाना रामा येथे आपल्या घरी गेला
 आणि तो बालक एली वाजकाच्या नजरेखाली परमेश्वराची सेवा करू लागला.

१३ एलीचे पुत्र अधम होते; त्यांना परमेश्वराची
 ओळख नहती. १४ लोकांसंबंधाने याजकांची वहिवाट अशी होती की कोणी मंतुच्य होमबलि अर्पण्यास
 आला तर मास शिंजत असतां याजकाचा चाकर हाती
 त्रिशूल घेऊन तेथे येई, १५ आणि परातीत, गंगाळांत,
 कढीत अथवा तपेश्वात त्रिशूल मारून जितके
 मास त्यास लागे तितके याजक स्वतःसाठी घेई.
 शिले येथे जे इस्ताएल लोक येत त्यांच्याशी ते असाच
 व्यवहार करीत. १६ घेवेचे हवन करव्यापूर्वीच
 याजकाचा चाकर घेऊन वळकर्त्यास म्हणत असे,
 भाजावयासाठी याजकास मास दे, तो तुजपासून
 शिजलेले मास आवयाचा नाही, तर कचेच घेईल.
 १७ पहिल्याने घेवेचे हवन होईल, मग तुला वाटेल
 तितके घे, अर्ते जर यजकर्ता त्यास म्हणाला तर तो
 म्हणे, नाही, आतां दे, नाही तर मी जबरीने घेईल.
 १८ हे त्या तस्थांचे पाप परमेश्वराच्या दृष्टीने फार
 घेत होतें; कारण त्यामुळे लोकाना परमेश्वराची
 अर्पण आणण्याचा वीट आल.

१९ शमुवेल बाळ सणाचे एफोद धारण कस्तूर
 परमेश्वराची सेवा करीत असे. २० त्याची आई
 त्याच्यासाठी एक लहानसा झागा तयार करी आणि दर
 वर्षी आपल्या परीबरोबर वार्षिक यज्ञ करावयास येई
 त्या वेळी त्याला तो देत असे. २१ एलीने एलकाना व
 त्याची झी यांस असा आशीर्वाद दिला की तुम्ही
 मागूल घेतलेला परमेश्वराच्या स्वाधीन केला त्यावहल
 परमेश्वर तुला या बीपासून संतति देवो. मग ती
 उभयातो आपल्या घरी गेली; २२ आणि परमेश्वराने
 हनेवर अनुग्रह केला व ती गर्भवती होऊन तिला

तीन पुत्र व दोन कन्या जात्या. इकडे शमुवेल बाल परमेश्वरासमोर बाढत गेला.

२२ एली फार वृद्ध जाला होता; त्याच्या पुत्रांनी सगळ्या इस्साएल लोकांची कसकसा व्यवहार केला आणि दर्शनमंडपाच्या दारारशी सेवा करीत असलेल्या खियांची त्यांनी करें कुकर्मे केले हें सर्व त्याच्या कानावर आले. २३ तेव्हां तो त्यांस म्हणाला, तुम्ही असली कर्मे कां करितां? तुमची कुकर्मे या सर्व लोकांकहून माझ्या कानी आली आहेत. २४ माझ्या मुलांनो, असें कं कं नका; माझ्या कानावर जो बोभाटा येत आहे तो कांही टीक नाही; तुम्ही परमेश्वराच्या प्रजेकहून पातक करीत आहां; २५ कोणी मनुष्यांने दुसऱ्या मनुष्याचा अपराध केला तर न्यायाधीश त्याचा न्याय निवडील, पण कोणी परमेश्वराच्या पातक केले तर त्यांची विकली कोणी करील? तरी पण ते आपल्या चियाचा शब्द ऐकताना, कारण देवाला त्यांस मास्तु टाकावयाचे होतें. २६ इकडे शमुवेल बाल हा बाढत गेला; परमेश्वर व मानव त्याच्यावर प्रसन्न होते.

२७ मग देवाचा एक मनुष्य एलीकडे जाळन म्हणाला, परमेश्वर असें म्हणतो, तुझ्या मूळ पुरुषाचे कुटुंब मिसरात फारोच्या धरी दास्य करीत होतें तेव्हां त्यास मी प्रगट जाले होतें की नाही? २८ तसेच त्यांने माझा याजक घारें, माझ्या वेदीवर यह करावे, धूप जाळवा आणि माझ्यासमोर एफोर त्यांचे म्हणून इस्साएलच्या सर्व वंशांतून त्यास मी निवळून नेसिले होतें की नाही? आणखी तुझ्या मूळपुरुषाच्या घराण्यास इस्साएल लोकांची सर्व हव्यें मीं दिली कीं नाही? २९ माझ्या मंदिरी जी होमार्पणे व अन्नार्पणे अर्पणाची मी आळा दिली आहे त्यांस तुम्ही कां लाय मारितां? आणि माझे लोक इस्साएल यांनी केलेल्या अर्पणांपैकी सर्वोत्तम अर्पणे खाऊन तुम्ही लह न्हावें म्हणून तू आपल्या पुत्रांचा माझ्याकहून अधिक आदर कां करीत आहेस? ३० यास्तव इस्साएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, तुम्हें धराणे व तुझ्या बाषाचे धराणे मजसमोर निरंतर चाल राहील असें मीं म्हटले होतें खरें, पण आतां परमेश्वर म्हणतो, असें

माझ्या हातून न घडो; कारण जे माझा आदर करितात त्यांचा मी आदर करीन आणि जे मला तुच्छ मानतात त्यांचा अवमान होईल. ३१ पाहा, मी तुझा बाहु व तुझ्या पिन्कुलांचा बाहु उच्छेदीन, व तुझ्या धरी कोणीहि वृद्ध माणूस सांपडावयाचा नाही, असे दिवस येत आहेत. ३२ देवांने इस्साएल लोकांचा कितीहि उकर्ष केला तरी माझ्या घरादराची दुर्दशा तं आपल्या डोळ्यांनी पाहशील; तुझ्या घराण्यांत कोणीहि महातारपण पाहणार नाही. ३३ तुम्हे डोळे क्षीण होतील व तुम्हे मन शोकाकुल होईल; तरी पण तुझ्या कुच्छी-तील सर्वच पुरुषांचा उच्छेद करून त्यास मीं आपल्या वेदीपासून दूर करणार नाही; तुझ्या धरी उत्पन्न होतील तेवढे पुरुष भरज्यानीत मरतील. ३४ तुम्हे दोघे पुरुष हकीं व फिनहास याजकर अरिष्ट येईल, हाच तुजा इशारा होईल; ते दोघेहि एकाच दिवारीं मृत्यु पावतील; ३५ आणि मी आपल्यासाठीं एकै विशासू याजक निर्माण करीन; तो माझ्या चिर्तीं व माझ्या मनीं जे आहे त्याप्रमाणे वर्तेल; मी त्यांचे धराणे कायमचे स्थापीन आणि तो माझ्या अभिधिकासमोर निरंतर वर्तेल. ३६ तुझ्या घराण्यांतला जो कोणी वांचून राहील तो चबलीपावली-साठीं व कोरभर भाकरीसाठीं त्याजपाशीं जाऊन त्याला दंडवत शालील व म्हणेल कीं याजकपणाचे कोणतें तरी काम मला या म्हणजे मला घासमर अग्र मिळेल.

१ शमुवेल बाल एलीसमक्ष परमेश्वराची सेवा ३ करीत असे. त्या कालीं परमेश्वराचे वचन दुर्भम शाळे होतें; त्याचे दृष्टांत प्राय: होत नसत. २ त्या समयी एकदा असें जाले कीं एली आपल्या चिकाणी निजला होता, (त्याची दृष्टि मंद होऊऱ्यां लागली होती म्हणून त्यास दिसत नव्हते,) ३ देवाचा दीप अजून माळवला नव्हता, आणि शमुवेल परमेश्वराच्या मंदिरात जेथे देवाचा कोश होता तेथे निजल होता. ४ तेव्हां परमेश्वरांने शमुवेलास हाक मारिली; तो म्हणाला, कथ्य आळा? ५ मा तो एलीकडे धावत जाऊन म्हणाया, कथ्य आळा? तुम्ही मला हाक मारिली.

तो म्हणाला, मी हाक मारिली नाही; परत जाऊन नीज; त्यावरून तो परत जाऊन निजला. ६ पुनः परमेश्वराने शमुवेल, शमुवेला, अशी हाक मारिली. तेव्हां शमुवेल उटून एलीकडे जाऊन म्हणाला, काय आळा ? मला तुम्ही हाक मारिली. तो म्हणाला, मुला, मी तुल हाक मारिली नाही; परत जाऊन नीज. ७ अयापि शमुवेलास परमेश्वराची ओळख आली नव्हती, आणि परमेश्वराचा आदेश त्यास शाला नव्हता. ८ परमेश्वराने शमुवेलास तिसऱ्याने हाक मारिली, तेव्हां तो उटून एलीकडे गेला आणि म्हणाला, काय आळा ? तुम्ही मला हाक मारिली. परमेश्वर त्या बालकास हाक मारीत आहे असे एली आतां समजला. ९ तेव्हां एली शमुवेलास म्हणाला, जाऊन नीज, आणि त्याने पुनः हाक मारिली तर म्हण, हे परमेश्वरा, बोल, तुझा दास ऐकत आहे. मग शमुवेल जाऊन आपल्या जारी निजला. १० तेव्हां परमेश्वर येऊन उमा राहिला, आणि पहिल्यामध्यां, शमुवेला, शमुवेल, अशी त्याने हाक मारिली, तेव्हां शमुवेल म्हणाला, बोल, तुझा दास ऐकत आहे. ११ परमेश्वर शमुवेलास म्हणाला, पाहा, मी इश्वाएलांत अशी एक गोष्ट करणार आहे की ती जो कोणी ऐकेल त्याचे दोन्ही कान भणभणतील. १२ एलीच्या घराण्याविषयीं जें कांही मी बोललो आहें तें सर्व अथपासून इतिपर्यंत त्या दिवडीं भी पुरे कीन. १३ मी त्यास सांगितले आहे की त्याला ठाऊक असलेल्या अधरमीस्तव मी त्याच्या घराण्याचे कायमचे पारिपत्य कीन, कारण त्याचे पुत्र स्वतःस शापअस्त कीत असतो त्याने त्यास आवरिले नाही. १४ यास्तव मी एलीच्या घराण्याविषयीं अशी शपथ केली आहे की एलीच्या घराण्याच्या पांतकांवै क्षालन यश व अर्पण यानी क्षमापै ब्यावर्गांनी नाही. १५ मग शमुवेल सकाळ-पैसै निजेहा राहिला; सकाळी त्याने परमेश्वराच्या मंदिराची क्षेत्रे उऱ्हिली. हा दृष्टात एलीस कळविष्याचे शमुवेलास भौम वाटले. १६ एलीने शमुवेलास हक मौसूल झटले, मुला, शमुवेला, तेव्हां तो म्हणाला,

काय आळा ? १७ तो म्हणाला, परमेश्वराने तुल गोष्ट सांगितली ती कोणती ? मजजापासून ती ल्यावू नको; तुल जें कांहीं तो बोलला. आहे त्यांतले कांहीं-एक तू छपवून ठेविशील तर देव तुक्के तसें किंव-हुना अधिक शासन करो. १८ शमुवेलाने त्यास सर्व कांहीं सांगितलें, त्याजपासून कांहीं छपविले नाही. मग तो म्हणाला, परमेश्वरच तो, त्याला जसें बरे वाटेल तसें तो करो. १९ शमुवेल वाढत गेला; परमेश्वर त्याच्यासमागमे असे व त्याचे कोणतेहि वचन त्यानें वाणी जाऊ दिले नाही. २० दानापासून वैर-शेवा-पर्यंत राहणाऱ्या सर्व इश्वाएल लोकांस विदेत झाले कीं शमुवेल हा परमेश्वराचा संदेश व्यावयाचा ठल्या आहे. २१ परमेश्वराने शिलोंत पुनः दरीन दिले, म्हणजे परमेश्वर आपल्या वचनाच्या द्वारे शमुवेलास प्रगट झाला. १ शमुवेलाची ही हकीकत सर्व इश्वाएलांत ४ पसरली.

यानंतर इश्वाएल लोक पलिष्ठांशी लळण्यास निघाले; त्यांनी एवन-एजर येथे तक दिला, आणि पलिष्ठांशी अफेक येथे तक दिला, २ पलिष्ठांशी इश्वाएलांशी सामना करण्यासाठी व्यूहरचना केली; लळाईस तोंड लागून पलिष्ठांशुऱ्हे इश्वाएल लोक पराभव पावले; व त्यांनी त्यांच्या सेनेपैकी सुमारे चार हजार पुस्तांची रणांगणांत कतल केली. ३ लोक छावणीत परत आले तेव्हां इश्वाएलाचे वडील जन झणू लागले, परमेश्वराने आज आभवा पलिष्ठांशक्डून पराभव कां होऊ दिला ? तर परमेश्वराच्या कराराचा कोश शिलोहून आपल आणू या; तो आपल्यामध्ये आला तर इश्वांच्या हातां-तूळ आपला बचाव होईल. ४ तेव्हा लोकांनी शिलोंस माणते पाठवून तेथून सेनावीश परमेश्वर जो कस्ताळूढ असतो त्याच्या कराराचा कोश आणविला; देवांच्या कराराच्या कोशाबरोबर एलीचे दोषे पुन व्यावरी व फिळाहास हे होते. ५ परमेश्वराच्या कराराचा कोश छावणीत आला तेव्हां सर्व इश्वाएलांनी एवढा जंगीघोष केला की त्याने भूमि दणागली. ६ हा जंग बोव देशून पलिष्ठी झणू लागले, इश्वांच्या छावणीत

हा एवढा जयवोष कशत्रवा असावा ? मग त्यांस कळून आले की परमेश्वराच्या कराराचा कोश छावणीत आला आहे. ७ तेव्हांचिलिंदी भयभीत होऊन म्हणाऱ्ये, देव छावणीत आला आहे; हात, हाय, आतां आमचे काय होईल ! अक्षी गोष पूर्णी कधी शाळी नव्हती. ८ हाय, हाय, आतां आमचे काय होईल ! अशा प्रतासी देवाच्या हातल आमची मुटका कोण करणार ! ज्यांनी रानांत मिसरी लोकांस तन्हत्नेह्या पीडांनी पीडिले तेच हे देव होत. ९ तर अहो पलिष्ठांनो, हिंमत घरा, मर्दाप्रमाणे वर्ता; इती तुमचे दास होऊन राहिले आहेत तसे तुम्ही त्यांचे दास होऊन नक्का; तर मर्दाप्रमाणे वर्ता, युद्ध करा. १० मग पलिष्ठी लडले आणि इश्वाएल लोक परामर्श पावून सगळे आप आपल्या डेंगांकडे पळून गेले; त्यांची एवढी मोठी कलाल शाळी की इश्वाएलाचे तीस हजार पायदृढ कामास आले. ११ परमेश्वराच्या कराराचा कोश हस्तकंत साळा, आणि एलीचे दोषे पुत्र हफ्फी व फिनहास ठर झाले. १२ त्याच दिवशी एक बन्यासिनी मनुष्य सैन्यांतून पळ काढून शिळे येणे आस्त; त्यांने आपली वळे फारिली होती व डोक्यांत धूळ थातली होती. १३ तो तेथें आला तेव्हां एली रस्त्याच्या बाजूला आसनावर बळूब वाट पाहत होता; करण परमेश्वराच्या कोशाच्या चिरेसुले त्याच्या मगाचा चरकंप होत होता. त्या मनुष्यांने नगरात बेळन हे वर्तमान संगितले तेव्हां सगळे नगर आवाहन कळून काढले. १४ या ओळंदाचा नाद एकीच्या कानी पडला तेव्हां हा हलकल्होळ कसला मळून त्यांने विचारले, तेव्हां त्या मनुष्यांने धावत येउल त्याला ते वर्तमान संगितले. १५ एली हा समर्पी अवाळण्या वर्षीचा होता, आणि त्यांची हाहि मंद शास्त्रासुके त्याचा दिसत नव्हते. १६ त्या मनुष्यांने एलीस मळून, सैन्यांतून असेला मनुष्य हो शीर्च, पी आज सैन्यांतून पळून आले आहे. तेव्हां तो त्यास मळून, मुल्य, कम्य समाचार आहे ? १७ त्या वारपर्मी आवाळाच्यांने उत्तर दिले की मळूनले

पलिष्ठांपुढे पळ काढिल, लोकांनी मोठी कल उडाली, हफ्फी व फिनहास हे आपले दोन पुत्रहि ठर शाळे आणि देवाचा कोश हस्तकंत साळा. १८ देवाच्या कोशाचे नंब त्यांने उच्चारितांच एली दरवाजाजवळील आसनावर बसला होता, तेथेच तो मार्णे पडला; तो कळून व अंमांवे जड असल्यासुके त्यांची मान मोहून तो मृत्यु पावला. तो चाळीस वर्षे इश्वाएलाचा शास्ता होता. १९ त्यांची सून फिनहासांची बायको ही गरोदर असून तिचा प्रसूतिकाळ जबळ आला होता; देवाचा कोश नेता आणि आपला सासरा व नवरा हे मृत्यु पावले हैं वर्तमान ऐकून तिस्रा कल्याणाल्या व ती ओळी होऊन प्रसूत शाळी. २० तिचा प्राण जातेसमर्थी ज्ञ शिया तिस्यामोजती उभ्या होत्या त्या तिला म्हणाल्या, निंक नको, तुला पुन शाळा आहे, परं ती कांदीएक बोलवी नाही व त्यांच्या बोलायाकडे तिने लक्ष्यहि दिले नाही. २१ तिने त्या बालकांचे नंब ईश्वारोद (वैभव नाहीयें आले) असे ठेविले, ती म्हणाली, इश्वाएलाचे वैभव नाहीयें आले आहे; देवाचा कोश नेता आणि आपला सासरा व पती हे मृत्यु पावले म्हणून ती असे म्हणाली. २२ ती म्हणाली, इश्वाएलाचे वैभव गेले आहे, काशण देवाचा कोश नेता आहे.

१ पलिष्ठांनी देवाचा कोश बेतला तो एवन-
२ एजार वेशून अस्तोद येथे नेता. ३ पलिष्ठांनी देवाचा कोश दागोनाच्या मंदिरांत उचलून नेतून दागोनाजवळ ठेविला. ४ अस्तोदकर दुसऱ्या दिवशी पहाडेस उटून पाहतात तो दागोन परमेश्वराच्या कोशापुढे जमिनीवर पालथा पडल्या आहे असे त्याच्या उटीस पळले. तेव्हां त्यांनी दागोनास उचलून त्याच्या जाणी पुळ: ठेविले. ५ दुसऱ्या दिवशी पहाडेस ते उटून पाहतात तो दागोन परमेश्वराच्या कोशासुके जमिनीवर पालथा पडला आहे, त्यांने चिर व दोन्ही त्यांचे तळवे उटून उंदरवावर पळले अहेत आणि त्यांचे कडे तेवडे काळम राहिले आहे असे त्याच्या उटीस पळले. ६ आ क्रांतिपरातत्त्व आजपर्यंत दागोनाचे पुजारी व इतर जे कोणी दागोनाच्या मंदिरांत आतात ते

अश्वोद येथील दगोनाच्या उंचरव्याप्त याय ठेवीत नाहीत.

६ मग अश्वोदकरांवर परमेश्वराचा जबर हात पडला; त्यांने त्यांचा नाश केला; त्यांने अश्वोदकर व त्यांच्या आसपासच्या गांवांतील लोक यांस प्रथीच्या व्याख्यांनी पीडिले. ७ हें पाहून अश्वोदकरांनी म्हटलं, इसाएलाच्या देवाचा कोश आमच्यामध्ये राहिला कामा नये, कारण त्याचा हात आम्हांवर आणि आमचा देव दगोन यावर जबर पडला आहे. ८ मग त्यांनी पलिष्ठृष्टाच्या सर्व सरदारांस बोलावर्ण पाठवून जमा केले आणि विचारिले, आम्ही इसाएलाच्या देवाच्या कोशाचे काय करावे? ते म्हणाले, इसाएलाच्या देवाचा कोश गथ येथे मिरवीत पोचता करावा. तेव्हां त्यांनी इसाएलाच्या देवाचा कोश गथ येथे मिरवीत पोचविला. ९ तो कोश तेथे मिरवीत नेत्यावर असे झाले की परमेश्वराचा हात त्या नगरावर फार जबर पूऱ्हन मोठा कहर गुरुदला. त्यांने त्या नगरातील आवालझांस पीडिलं; त्यांच्या अंगावर ग्रंथि उठल्या. १० मग त्यांनी देवाचा कोश एकोन येथे पाठविला; तो एकोन येथे जाऊन पोचतांच एकोनकरांनी ओरड केली की आमचा व आमच्या लोकांचा संहार करावयासाठी इसाएलाच्या देवाचा कोश त्यांनी आमच्याकडे आणिला आहे. ११ मग त्यांनी पलिष्ठृष्टाच्या सर्व सरदारांस बोलावर्ण पाठवून जमाविले आणि म्हटलं, इसाएलाच्या देवाचा कोश येथून पाठवून या, तो स्वस्थांनी परत जाऊ या, म्हणजे तो आमचा व आमच्या लोकांचा संहार करावयाचा नाही; कारण सर्व नगरांत कहर गुरुदला होता, आणि देवाचा हात त्यांजवर जबर पडला होता. १२ जे लोक मेले नाहीत त्यांच्या अंगावर ग्रंथि उठल्या; त्या नगराचा आक्षोश गगनापर्यंत झाऊन घोडवला.

१ परमेश्वराचा कोश पलिष्ठृष्टाच्या मुळखात सात दृमहिने राहिला होता. २ नंतर पलिष्ठृष्टांनी याजकांस व शकुन पाण्यांस बोलावून विचारिले, परमेश्वराच्या कोशाचे आम्ही काय करावे? त्यांच्या-

बरोबर काय देऊ तो स्वस्थांनी पाठवावा? इते म्हणाले, इसाएलाच्या देवाचा कोश तुम्ही मावारा पाठविणार तर तो तुस्ता पाठवू नका; त्याबोरवर त्याला दोषार्पणाचा बळ अवश्य पाठ्या म्हणजे तुम्ही बरे व्हाल व अद्यापि तुमच्यावरला त्याचा हात का निघत नाही हे तुम्हांस कळेल. ४ ते म्हणाले, त्याबोरवर दोषार्पण पाठ्यावयाचे तें कोणते? ते म्हणाले, पलिश्ची सरदारांच्या संख्येतक्या प्रथीच्या पांच व उंदरांच्या पांच सोन्याच्या प्रतिमा; कारण तुम्हां सर्वांला व तुमच्या सरदारांना सारखीच पीडा प्राप्त झाली आहे. ५ क्षास्तव ज्या प्रथीनी आणि उंदरांनी तुमच्या देशाचा नाश होत आहे त्यांच्या प्रतिमा करा; आणि इसाएलाच्या देवाचा महिमा मान्य करा म्हणजे कदाचित् तो तुमच्यावरला, तुमच्या देवावरला व तुमच्या देशावरला आपला हात कडील. ६ मिसरी लोक आणि फारो यांनी आपली मने कठीण केलीं तरी तुम्ही आपली मने कां कठीण करितां? देवांने मिसरी लोकांमध्ये अद्भुत कृत्ये केली तेव्हां इसाएल लोकांस त्यांनी जाऊ दिले, आणि ते निघून गेले, हें खरें ना? ७ तर आतां तुम्ही एक नवी गाडी तयार करा; आणि ज्यावर अंद्यापि जू ठेविले नाही अज्ञा दोन दुमत्या गाई घेऊन गाडीम जुंगा आणि त्यांची वासरे त्यांच्यापासून घरी घेऊन जा; ८ मग परमेश्वराचा कोश उचलून त्या गाडीवर ठेवा आणि दोषार्पण म्हणून ज्या सोन्याच्या वस्तु तुम्ही त्याजकडे पाठवाल त्या एका करंज्यात घालून कोशाच्या वाजून ठेवा; मग ती गाडी चालू करून रस्त्यांने जाऊ या; ९ मग, हें पाहा, जर तो आपल्या देवाच्या घाटेने वेळेशेमेशाकडे गेला तर समजा कीं त्यांनेच आम्हांवर ही पीडा पाठविली होती; तसें न झालं तर त्यांच्या हातांने आमच्यावर हा मार पडला नसून आम्हांला ही पीडा, दैवगतीने प्राप्त झाली आहे असे आपण समज. १० त्याप्रमाणे त्या लोकांनी केले; त्यांनी दोन दुमत्या गाई घेऊन गाडीस जुपिल्या आणि त्यांची वासरे घरी कोंइन ठेविली. ११ त्या गाडीवर परमेश्वराचा कोश आणि सोन्याचे उंदीर व ग्रंथीच्या प्रतिमा अंत-

असलेला करंडा ठेविला. १२ त्या मार्हीनी थेट-बेच शेमेशाचा रस्ता धरिला; रस्त्याने त्या हंवरत गेल्या. उजवीचीवीकडे वळल्या नाहीत; पलिष्ठांचे सरदार त्यांच्यामार्गे बेथ-शेमेशाच्या सीमिपर्यंत गेले. १३ य प्रसंगी बेथ-शेमेशाचे लोक स्वोच्यांत गव्हांची कापणी करीत होते; त्यांनी वर नजर करून पाहिले तो त्यांच्या टटीस कोश पडला; तो पाहून त्यांस आनंद झाला. १४ ती गाडी यदोशावा बेथ-शेमेशाकर याच्या शेतांत जाऊन उभो राहिली; तेथे एक मोठी घोंड होती. मग त्यांनी गाईची लाकडे कोहून त्या मार्हीचा परमेश्वराचीत्यर्थ होमवलि अर्पिला. १५ परमेश्वराचा कोश आणि त्यावरोवर सोन्याच्या वस्तु असलेला करंडा होता नो लेव्यांनी उताऱून त्या धांडीकडे ठेविला; मग त्या दिवशी बेथ-शेमेशांनी परमेश्वरा प्रीत्यर्थ होमारपणे व याहा केले. १६ हें पाहून पलिष्ठांचे पांच सरदार त्यांच दिवशी एकोनास प्रत गेले.

१७ पलिष्ठांनी परमेश्वरास दोषार्पण म्हणून ज्या
प्रथीच्या सुवर्णप्रतिमा पाढविल्या त्या अद्वोदासाठी
एक, गज्जसाठी एक; अखलोनासाठी एक, गथासाठी
एक व एकोनासाठी एक अशा होत्या; १८ ज्या मोळ्या
धोंडीवर परमेश्वराचा कोश उतरला होता तेथवर
पलिष्ठांच्या पांच सरदारांची जेवढी टटबंदीची नगरं क
खेडीपांडी होती, तेवढ्या नागांच्या संव्योदितके सोन्याचे
उंदरी पाठविले होते; ती घोंड यहोशवा बेथ-शेमेशक
याच्या शेतांत आजर्पयंत आहे. १९ बेथ-शेमेश येथल्या
लोकांनी परमेश्वराच्या कोशांचे निरीक्षण केले म्हणून
परमेश्वरानें त्यांचा संहार केला; त्याने त्या लोकांतले
पन्नास हजार सतत पुण्य जिवे मारिले; परमेश्वराने
माणसांचा एवढा संहार केला म्हणून त्या लोकांनी शोक
केला. २० बेथ-शेमेशक म्हणून लागले, या परमेश्वरा-
समोर, या पवित्र देवासमोर कोण टिकेल? तो आतां
आमन्याकहून निघून कोणाकडे जावा? २१ मग त्यांनी
किंवित-यारीमच्या लोकांकडे जासूद पाठ्यून सांगितले
की पलिष्ठांनी परमेश्वराचा कोश माझारा आयिला आहे

तर तो तुम्ही आपल्याकडे घेऊन जा. १ यावस्तु
५ किर्याथ-यारीमकर आले व त्यांनी परमेश्वराचा कोश
 नेऊन टेकडीवर अबीनादवाच्या घरी ठेविला;
 आणि परमेश्वराच्या कोशाचे रक्षण करण्यासाठी त्यांनी
 त्याचा पुत्र एलाजार यास पवित्र केले.

२ किर्याथ-यारीम येथे, कोश नेझन टेविल्यास बहुत काळ लोटला, म्हणजे कीस वें निघू गेली; यानंतर सर्व इक्षाएल लोक परमेश्वराच्या दर्शनाविषयी आतुर झाले. ३ तेव्हांचे शमुवेलाने अवध्या इक्षाएल लोकांस संगितले, तुम्ही मनःपूर्वक परमेश्वराकडे वळले आहां तर तुमच्यातील अन्य देव व अष्टरोथ यांस दूर करा, आणि परमेश्वराकडे आपलं चित लावून केवळ त्याचीच उपासना करा, म्हणाजे तो तुम्हांस पलिष्ठांच्या हातांतून सोडवील. ४ मग इक्षाएल लोक बाल देव व अष्टरोथ यांस दृढ करून केवळ परमेश्वराची उपासना करून लागले.

५ शमुवेल महात्मा, सर्व इत्याएल लोकांस मिस्पांत जमा करा करा म्हणजे भी तुम्हांसाठीं परमेश्वराची प्रार्थना करीन. ६ तेव्हा ते मिस्पांत जमा झाले व त्यांनी पाणी काढून आणून परमेश्वरासामोर ओतिले. ७ त्या दिवशी उपास करून ते म्हणाले, आहीं परमेश्वराचा अपराध केला आहे. त्या समयी शमुवेल मिस्पांत इत्याएलचा न्यायइन्साफ करीत असे. ८ इत्याएल लोक मिस्पांत जमा झाले आहेत हे. पलिश्यांनी ऐकले तेव्हा त्यांचे सरदार इत्याएल लोकांवर चढाई करून आले, हे ऐकून इत्याएल लोकांस पलिश्यांची भीति पडली. ९ इत्याएल लोक शमुवेलास म्हणले, आमचा देव परमेश्वर यांने अप्हांस पलिश्यांच्या हातांतस सोडवावें म्हणून त्यांची काळजूत कर-प्यास विसंबून नका. १० मग शमुवेलाने एक दूधपिते कोकू घेऊन व त्याचा परमेश्वरास निःशेष होम करून इत्याएलासाठीं परमेश्वराची आराधना केली व ती परमेश्वराने ऐकली. ११ शमुवेल होमार्पण करीत अस्तांतोना पलिश्या इत्याएलाशी लडवयास जवळ घेऊन ठेपले, त्या दिवशी परमेश्वराने प्रचंद गर्जना करून पलिश्यांस घारारे केले, आणि इत्याएलपुढे त्याचा झोड झाला. १२ इत्याएल

लोकांनी मिस्पांतून वाहेर पहन पलिश्यांचा पाळगण केला, आणि ते ब्रेथ-कारापाशीं पोंचत तोंपर्यंत त्यांस ते मार देत गेले. १२ मग शमुवेलाने एक शिळा घेऊन ती मिस्पा व शैन यांच्या दरम्यान उभी केली व तिला एवन-एजर हें नांव देऊन म्हटलें की येथवर परमेश्वराने आमचं साहाय्य केले आहे. १३ या प्रकारे पलिशी पराजित झाल्यावर ते पुनः इस्साएलाच्या सुलुखांत अले नाहीत; आणि शमुवेलाच्या सगळ्या हथार्तीत परमेश्वराचा हात पलिश्यांवर होता. १४ एकोनापासून गथपर्यंत जी नगरं पलिश्यांनी इस्साएलापासून घेतली होती तीनी पुनः त्याच्या ताच्यांत आली, आणि त्यांच्या आसपासचा प्रदंशाहि इस्साएलाने पलिश्यांच्या काढून्तून सोडविला. त्या समर्थी इस्साएल व अमोरी लोक यांच्यांत स्वस्थता होती. १५ शमुवेलाने आपल्या आयुष्यभर इस्साएलाचा न्याय-इनसाफ केला. १६ तो वर्षानुवर्ष बेथेल, गिलगाल व मिस्पा-या सर्व ठिकाणी फेरी करून इस्साएलाचा न्याय-इनसाफ करीत असे. १७ तो रामा येथे परत येत असे; कारण तेथें त्यांचं घर होते. तेथें तो इस्साएलाचा न्यायइनसाफ करी, तेथें त्यांने देवाप्रीत्यर्थ एक वेदी बांधिली.

१ शमुवेलाने ब्रुद झाल्यावर आपल्या उत्तांस **C** इस्साएलाचा न्यायइनसाफ करणारे नेमिलं. २ त्याच्या ज्येष्ठ पुत्रांचं नांव योएल असे होते आणि दुसऱ्यांचं नांव अर्वाचा असे होते; वैर-शेवा येथे ते न्यायइनसाफ कराण असत; ३ पण त्याचे पुत्र त्याच्या मार्गानं चालले नाहीत; त्यांस पैशाचा लोभ लागून ते लांच खात व न्याय विपरीत करीत.

४ नंतर इस्साएलाचे सर्व वडील जमा होऊन रामा येथे शमुवेलाकडे आले. ५ ते त्यास म्हणाले, पाहां, आतां तुम्ही कृक्ष झालां आहां आणि तुमच्या मार्गाने तुमचे पुत्र चालत नाहीत; तर आतां इतर सर्व राष्ट्रांप्रमाणे आमचा न्यायइनसाफ करावयास आम्हांवर एक राजा नेमा. ६ आमचा न्यायइनसाफ करावयास आम्हांस एक राजा या असे ते म्हणाले त्यामुळे शमुवेलास वाईट वाटले. मग शमुवेलाने परमेश्वराची प्रार्थना केली. ७ तेव्हां परमेश्वर

शमुवेलास म्हणाला, लोक जे तुला सांगत आहेत ते सगळे एक; कारण त्यांत ते तुक्का विकार करीत नाहीत, तर मी त्यांचा राजा नसावे म्हणून ते माझाच विकार करीत आहेत. ८ मी त्यांस मिसर देशांतूला बाहेर आणिले त्या दिवसापासून आजपर्यंत मजवीं त्यांनी असेच वर्तन केले आहे; त्यांनी मल सोडून अन्य देवांची उपासना केली; तरेच ते तुजवीं वर्तन करीत आहेत. ९ तर आतां त्यांचं म्हणाणे एक; पण त्यांची चांगली कानउघाडणी कर आणि त्यांच्यावर जो राजा राज्य करील त्याची सत्ता कशी काय चालेल ते त्यांस दाखवून दे.

१० मग ज्या लोकांनी त्यांच्यापाशीं राजा मागितला होता त्यांस शमुवेलाने परमेश्वराचं सर्व म्हणणे कळविले. ११ तो म्हणाल, तुम्हांवर जो राजा राज्य करील तो अशी सत्ता चालवील कीं तो तुमच्या पुत्रांस धरून आपले रथ व घोडे यांची नाकारी करावयास ठेवील, आणि ते त्याच्या रथांपुढे धावतील. १२ त्यातूल कित्येक हजाराहजारांवर व पश्चासापश्चासांवर नायक म्हणून तो नेमील; कित्येकांस आपली शेते नांगरावयास, कापावयास व आपल्या लळाईची व रथाची हत्यारे कराण्याच्या कामास लावील. १३ तो तुमच्या कन्यांस धरून हलवाईणी, स्वयंपाकिणी व भटारणी करील. १४ तो तुमवीं उत्तम उत्तम शेते, द्राक्षांचे मळे व जैतूलांचे मळे घेऊन आपल्या नोकांस देईल. १५ तो तुमचे धान्य व द्राक्षांचे मळे यांचा एक दशमांश घेऊन आपले खोजे व चाकर यांस देईल. १६ तो तुमचे दास व दासी, तुमचे देखणे तरुण पुरुषे व गाढव धरून आपल्या कामीं लावील. १७ तो तुमच्या शेरडामेंडरांचा एक दशमांश घेईल; तुम्ही त्याचे दास व्हाल. १८ त्या वेळी तुम्ही निवळून घेतलेल्या राजाविषयीं गान्हांणी कराल, पण परमेश्वर त्या समर्थी तुमचे ऐकावयाचा नाही. १९ तरी पण लोक शमुवेलांचे म्हणणे ऐकेनात; ते म्हणाले, नाहीं, नाहीं, आमच्यावर राजा पाहिजेच; २० म्हणजे इतर सर्व राष्ट्रांसमान आम्ही होऊं;

१ पाठभेदः खिळारे.

आमचा राजा आमचा न्यायहनसाफ करील व आमच्या पुढे चालून तो आमच्या लड्या लडेल. २१ शमुवेलाने लोकांचे हैं सर्व म्हणणे ऐकून परमेश्वराच्या कानावर घाटले. २२ परमेश्वर शमुवेलास म्हणाला, त्यांचे म्हणणे ऐक आणि त्यांच्यावर एक राजा नेम. मग शमुवेल इशाएल लोकांस म्हणाला, तुम्ही आप-आपल्या नगरांस जा.

१ एक बन्यामिनी मनुष्य होता, त्यांचे नांव कीश बिन अबीएल बिन सरोर बिन बखोरय

बिन अफिया असें होतें; हा एक बन्यामिनी मनुष्याचा पुत्र असून योठ पराकर्मी पुरुष होता. २ त्याचा शौल नामक एक मुलगा होता, तो तज्ज व देखणा होता; इशाएल लोकांत त्याच्याहीतका देखणा कोणी नव्हता; तो एवढा उच्च होता की सर्व लोक त्याच्या केवळ खांद्याला लागत. ३ एकदा शौलाचा बाप कीश याची गाढवें चुकली तेव्हां कीश आपल्य उत्र शौल यास म्हणाला, आपल्यावरोबर एक गडी घेऊन जा आणि गाढवांचा शोध लाव. ४ त्यांने एफळमाचा डोंगरी प्रदेश व शलीशा प्रांत पायांखाली घातला तरी ती त्याला सापडली नाहीत; मग ते शालीम प्रांतांत गेले तेथेहि ती नव्हती; नंतर ते बन्यामिनीन्याच्या प्रांतांत गेले तेथेहि त्यांचा पता लागला नाही. ५ ते सूफ प्रांतांत आले तेव्हां शौल आपल्यावरोबरच्या गव्यास म्हणाला, चल, आपण परत जाऊ, नाही तर माझा बाप गाढवांची चिंता करण्याचे समेहन आपलीच चिंता कीट बसेल. ६ तेव्हां तो त्यास म्हणाला, पाहा, या नगरात देवाचा एक माणूस राहत आहे, त्याची लोकां मोठी मानमान्यता आहे; तो जे कांही सांगतो तें सर्व घड्हन येतें; चल, आपण तिकडे जाऊ; आपण कोणत्या मार्गाने जावें हैं तो आपणांस कदाचित सागेल. ७ तेव्हां शौल आपल्या चाकरास म्हणाला, हैं पाहा, त्याजकडे जावायाचें तर त्याच्यासाठी काय घेऊन जावें? आपल्या थैलीतल्या भाकरी सरल्या आहेत; त्या देवाच्या माणसाला न्यावयास आपल्यापाशी कांही भेट नाही; आपल्यापाशी काय आहे? ८ त्या गव्यांने

शौलास उत्तर दिले, पाहा, माझ्यापाशी पाव केकेल लैं आहे, तेव्हें भी त्या देवाच्या माणसास दिले म्हणजे आम्ही कोणत्या मार्गाने जावें तें तो सागेल. ९ पूर्वीच्या काळी इशाएलात कोणी देवापाशी प्रश्न करण्यास जाई तेव्हां तो म्हणत असे की चला, दृष्ट्याकडे जाऊ; हळी ज्याला संदेशा म्हणतात त्यास पूर्वी द्रष्टा म्हणत. १० शौल आपल्या गव्यास म्हणाला, ठीक आहे, चल आपण जाऊ. मग तो देवाचा माणूस राहत होता त्या नगरास ते गेले. ११ ते चढण चहून नगरात जात असतां कांही तरुण मुली पाणी भरण्या-साठी जात होत्या त्या त्यास भेटल्या; त्यास त्यानी चिचारिले, तो द्रष्टा येथे आहे काय? १२ तेव्हां त्या म्हणाल्या, होय, आहे; पहा तो पुढेच आहे; त्वार करा, कारण तो आजच गांवी आला आहे, आज लोक उच्च स्थानी होमहवन करणार आहेत; १३ तर तुम्ही नगरात जातांच तो त्या उच्चस्थानी भोजनास जाण्याच्या अगोदर तुम्हांस भेटेल; तो यज्ञाला आशीर्वाद देतो म्हणून तो तेथे येण्यापूर्वी लोक जेवीत नसतात; नंतर आमेत्रित लोक भोजन करितात. तर आतां तुम्ही वर चहून जा. आतांच त्याची भेट होईल. १४ ते वर नगराकडे गेले; आणि ते नगरात जाऊन पोहंचतात ती शमुवेल उच्चस्थानी जाप्यास निवाला होता तो त्यास समोरून येतांना भेटला.

१५ शौल येण्यापूर्वी एक दिवस आधीं परमेश्वराने शमुवेलास आदेश दिला होता की १६ उद्या या सुमारास भी तुम्हायाकडे बन्यामिनी देशाचा एक मनुष्य पाठ्याचीन, त्यास अभिषेक करून माझ्या इशाएल लोकांवर अधिपति नेम; तो माझ्या लोकांस पलिष्यांच्या हातांतूल सोडवील; कारण माझ्या लोकांचे गां-हाणे मजकडे आले आहे म्हणून त्याजकडे माझी नजर गेली आहे. १७ शौल शमुवेलाच्या हृषीस पदला तेव्हां परमेश्वर त्यास म्हणाला, या पुरुषाविषयी भी तुला सांवितले होतें तो हा, हाच माझ्या लोकांवर सत्ता चालवील. १८ मग शौल वेळीजवळ

शमुवेलाकडे जाऊन म्हणाला, द्रष्टव्याचे घर कोर्डे आहे तें मला सांगा. १९ शमुवेल शौलास म्हणाला, द्रष्टा भीच आहे, मजुरुद्दें उच्चस्थानी चला; आज तुझी मजबूरोबर भोजन करावै; सकाळी तुझी रवानगी करतेवेळी तुझ्या मनात जे कांहीं आहे त्याचिवरी मी तुला सागीन. २० तीन दिवसांमार्गे चुकलेल्या तुझ्या गाढवांसंवंधाने कांहीं चिंता करू नको, कारण तीं सांपडली आहेत. इत्याएलंतली सर्व संपत्ति क्रोणासाठीं आहे? तुझ्यासाठीं व तुझ्या बापाच्या घराप्यासाठीं आहे की नाही? २१ शौल म्हणाला, इक्षाएल वंशांतले सर्वांठून कनिष्ठ जे बन्यामिनी त्यांतला मी ना? आणि बन्यामिनीच्या वंशांतील सगळ्या कुळांत माझें घराणे कनिष्ठ ना? तर मग तुम्ही मजबूती असले भाषण कां करिता? २२ शमुवेलाने शौलास व त्याच्या गळ्यास भोजनगृहांत नेले; आणि तेथे सुमारे तीस जण आमंत्रित होते त्यांच्या पंक्तीतल्या प्रमुखस्थानी त्यांस बसविले. २३ शमुवेलाने आचाच्यास सांगितले, जो वांदा मी तुला राखून ठेवावयास सांगितले होते तो घेऊन ये. २४ आचाच्याने मांसाचा फरा व त्यावरोबर जे कांहीं होते तें वर उच्चलिले आणि मग शौलापुढे ठेविले. तेळ्हा शमुवेल म्हणाला, हे पाहा, हे राखून ठेविलेले आहे, हे आपल्या-समोर ठेवून खा; कारण मी लोकांस आमंत्रण केले तेव्हांपासून खा नेमिलेल्या समयापर्यंत तुजसाठी हे राखून ठेविले आहे. या प्रकारे शौलाने त्या दिववरीं शमुवेलावरोबर भोजन केले. २५ मग त्या उच्चस्थानावरून उतरून ते नगरात आले तेळ्हा त्यानें धाव्यावर जाऊन शौलाशी एकांतात बोलणे केले. २६ सकाळी ते पहाटेस उठले व सूर्योदयाच्या सुमारास शौल धाव्यावर होता त्यास शमुवेलाने हाहक मास्तून म्हटले, उठ, भी तुझी रवानगी करितो. शौल उडला आणि तो व शमुवेल असे दोघे बाहेर पडले. २७ गांव संपत्तो तेथे खाली उतरत असलां शमुवेल शौलास म्हणाला, आपल्या गळ्याला पुढे जाऊ दे (त्याप्रमाणे तो पुढे गेला), तं अमळ थांब; मी तुला परमेश्वराचा संदेश

ऐकविरो. १ मग शमुवेलाने तेलवरी कुपी १० घेऊन शौलाच्या मस्तकावर ओतिली व त्याचे चुंबन घेऊन म्हटले, परमेश्वराने तुला हा अभिषेक केला आहे तो त्याच्या वतनाचा अधिपति व्हावें म्हणूनच ना? २ आज तं मजकूरून गेलेल म्हणजे बन्यामिनी प्रदेशाच्या सीमेवर सेल्सह येथे राहेलीच्या थडग्याजवळ तुला दोन पुरुष भेटील; ते तुला म्हणतील, तू जी गाढवे शोधावयास गेला होतास तीं सांपडली आहेत; आणि पाहा, तुझ्या बापाने गाढवांची चिंता करावयाचे सोडिले आहे; आतां त्याला तुमचाच घेर लागला आहे, तो म्हणतो, मी आपल्या पुत्रासाठी आतां काय करू? ३ मग तेथून पुढे जातांना ताबोरचा एला वृक्ष तुला लगेल, तेथे तीन मनुष्ये बेथेल येथे देवाकडे जातांना तुला आढळतील, त्यांतल्या एकाच्या हातीं तीन करडे, दुसऱ्याच्या हातीं तीन भाकी आणि तिसऱ्याच्या हातीं एक द्राक्षारसाचा बुधला अशी असतील; ४ ते तुला सलाम करतील व तुला दोन भाकरी देतील, त्या तं त्यांच्या हातांतून थे. ५ मग देवाच्या टेकीडीपाशी पोहंचवशील, तेथे पलिष्ठांचा नैकीपहारा आहे; तं तेथे नगराजवळ पोहंचल्यावर संदेश्याचा एक समुद्रय उच्चस्थानाहून उतरून येतांना तुला भेटेल, त्याच्यापुढे सतार, डफ, सनई व वीणा वाजत असतील; व ते भाषण करीत असतील; ६ तेळ्हा परमेश्वराचा आस्ता तुजवर जोराने येईल व तंहि त्यांच्याबरोबर भाषण करू लागाशील व तुझ्यांत बदल होऊन तं निराळा मुख्य होशील. ७ ही चिन्हे तुला प्राप झाली म्हणजे तुला जे करैव्य करणे प्राप होईल ते तं करावै; कारण देव तुझ्यावरोबर आहे. ८ तं माझ्या अगोदर गिल्गाल येथे जा; मम मी होमवलि अपिष्यास व शांतर्पणाचे वाह करण्यास तुजकडे येईल; तं सात दिस भासी वाढ पाहत राहा; मग मी तुझ्याकडे घेऊन तुला काय काय करावयाचे हे दाखलीन. ९ शमुवेलापासून निघून जाय्या-साठी त्याची पाठ वकळी तोब देवाने त्यांने मन बदलून टाकिले व ही सर्व चिन्हे त्यास त्या दिवशी प्रात झाली.

१० ते टेकडीपार्सी आले तेव्हां, पाहा, संदेशाचांचा एक समुदाय त्याला भेटला; आणि देवाचा आत्मा त्याजवर जोराने आला व तो त्याच्याबरोबर भाषण करू लागला. ११ जे लोक त्याला पूर्वीपासून ओळखीत होते त्यांनी जेव्हा पाहिले की हा संदेशाचाबरोबर भाषण करीत आहे तेव्हां ते आपसांत म्हणू लागले, किंशाच्या पुत्राला काय झाले? शौल हाहि संदेशाचापैकी आहे काय? १२ तेव्हां तेथल्या एका मनुष्याने उत्तर दिले; तो म्हणाला, या संदेशाचा बाप कोण होता? यावरून शौलहि संदेशाचापैकी आहे काय अशी म्हण पडली. १३ मग भाषण करणे संपत्त्यावर तो उच्चस्थानी गेला.

१४ शौलाचा काका त्याला व त्याच्या गळ्यास म्हणाला, तुम्ही कोठे गेला दृतां? ते म्हणाले, गाढवै शोधावयाला; तीं सांपडत नाहीत असे पाहून आम्ही शमुचेलाकडे गेलो. १५ शौलाचा काका म्हणाला, शमुचेल तुम्हांस काय म्हणाला तें मला सांगावे. १६ शौल आपल्या काकास म्हणाला, गाढवै सांपडली आहेत असे त्याने आम्हांस कळविले. शमुचेलने राजपदाविष्यी जे कांही सांगितले होते त्यासुंभवाने त्याने त्याला कांहीएक कळविले नाही.

१७ मग शमुचेलने लोकांस मिसांत परमेश्वरापुढे दोलावून जमा केले. १८ तो इस्वाएल लोकांस म्हणाला, इस्वाएलाचा देव परमेश्वर असे म्हणतो, मी इस्वाएलास भेसर देशांतून बाहेर आणिले आणि तुम्हांस मिसरी ओकांच्या हातांतून आणि तुम्हांस गांजाच्या सर्व गळांच्या हातांतून सोडविले; १९ पण तुम्हांस सर्व विपत्तीतून व संकटातून सोडविणाच्या तुमच्या देवाचा आज तुम्ही अव्हेर केला आहे, व तुम्ही त्यास म्हणालां आहां की हे ठीक नव्हे, आम्हांवर राजा नेमावा. तर आता वंशावंशांनी आणि हजाराहजारांनी परमेश्वरारामोर येऊन हजर व्हा. २० शमुचेलाने इस्वाएलाचे सगळे वंश जवळ आणिले, आणि बन्यामिनाच्या वंशाची चिठी निघाली. २१ मग बन्यामिनी वंश इळकाकुळांनी जवळ आणिला तेव्हां मात्रीच्या कुळाची

चिठी निघाली; व शेवर्दी किंशाचा पुत्र शौल याच्या नांवाची चिठी निघाली; त्यांनी त्याला शोथिले पण तो कोठे सांपडेना. २२ तेव्हां त्यांनी परमेश्वराला आणखी चिचारिले, तो मनुष्य येथे आला आहे काय? परमेश्वराने सांगितले, पाहा, तो सामानासुमानांत लपूत राहिला आहे. २३ त्यांनी धावत जाऊन त्याला तेथून आणिले, आणि तो लोकांमध्ये उभा राहिला तेव्हां तो उंच दिसला; सर्व लोक त्याच्या केवळ खांद्याला लागले. २४ मग शमुचेल लोकांस म्हणाला, परमेश्वराने ज्यास निवडिले त्यास तुम्ही पाहत आहां ना? सर्व लोकांमध्ये त्याच्या बरोबरीचा कोणी नाही. तेव्हां सर्व लोकांनी म्हटले, राजा चिरायु होवो.

२५ नंतर शमुचेलने लोकांस राजनीति मांगितली, व ती एका ग्रंथात लिहून तो ग्रंथ परमेश्वरापुढे ठेवून दिला. मग शमुचेलाने सर्व लोकांस आपआपल्या घरी ज्याच्यास निरोप दिला. २६ शौलहि गिबा येथे आपल्या घरी गेला व ज्या सैनिकांच्या मनास देवाकळून स्फूर्ति झाली ते त्याच्याबरोबर गेले; २७ पण कांही अधम लोक बोलले, हा मनुष्य आमचा काय उद्धार करणार? त्यांनी त्यास तुम्ह मानिले आणि त्याला कांही नजराणा आणिला नाही; पण त्याने तें ऐकलं न ऐकलंसे केले.

१ नंतर अम्मोनी नाहाश याने स्वार्ं
११ कळून याबेश-गिलादासमोर तळ दिला; तेव्हां याबेशचे सर्व लोक नाहाश यास म्हणाले की आमच्याशीं करारमदार कर म्हणजे आम्ही तुझे अंकित होऊ. २ नाहाश अम्मोने त्यांस म्हणाला, मी तुम्हां सर्वांचा उजवा डोळा फोडून अवघ्या इस्वाएलांची अप्रतिष्ठा करीन, या अटीवर मी तुम्हांशीं करार करीन. ३ याबेशन्या वडील लोकांनी त्यास म्हटले, आम्हांस सात दिवसांचा अवकाश या म्हणजे तेवढाचात इस्वाएल लोकांच्या सर्व प्रांतात आम्ही जासूद पाठऱ्ह; आणि जर आमचा वचाव करण्यासाठी कोणी आल नाही तर मग आम्ही बाहेर निघून तुम्हांकडे येऊ. ४ मग जासुदांनी शौलाच्या गिव्यास जाऊन हें वर्त-

मन लोकांच्या कानवर घातले; तें ऐकून सर्व लोक हळ काढून रही लागले. ५ तेव्हा शौल मुरांच्या माझून येतातल येत होता; त्याने विचारिले, लोक का रडतात तसेस काय आंतं? याबेशांच्या लोकांचे म्हणणे त्यांनी त्याला किलविले. ६ शौलाने हैं वर्तमान ऐकतात देखांचा आत्मा त्यांच्यावर जोराने येऊन तो मनस्वी संतप्त झाला. ७ त्याने एक वैलाची जोडी कापून त्यांचे तुकडे केले व ते जासुदांच्या हाती इस्त्रैलोंच्या सर्व प्रांतात पाठविले आणि त्यांम निरोप दिला की जो कोणी शौल व शमुंबळ यांच्यामागे येणार नाही त्यांच्या वैलाची अशीच गम होईल. तेळो परमेश्वराची दद्दात लोकांवर वसून ते इकूचिनाने बाहेर निघाले. ८ त्याने वेजेक येथे त्यांची टीप घेतली तेळा इवाएलांच नीन लक्ष पुरुष व यहदाचे तीस हजार पुरुष भरले. ९ त्यांनी त्या आलेल्या जासुदांस सांगिलं, तुम्ही याबेशांगिलादांच्या लोकांस जाऊन सांगा की उद्या उन होण्यांच्या सुमारास तुम्हांस कुम्ह केळन पोहंचल. त्या जासुदांनी जाऊन याबेशांच्या लोकांस हैं सांगिलं तेव्हा त्यांम फार आनंद झाला. १० मग याबेशांच्या लोकांनी सांगून पाठविले की आम्ही उद्या बाहेर निघूत तुमच्याकडे येऊ, मग तुमच्या मनास येईल तसे आमचं करा. ११ दुसऱ्या दिवशी शौलाने आपल्या लोकांच्या तीन तुकड्या केल्या आणि रात्रीच्या शेवटल्या प्रहरी त्यांनी द्यावणीत येऊन उन होईपर्यंत अम्मोन्यांचा हाणमार केली; आणि जे बाकी राहिले त्यांची एवढी दाणादाण केली की त्यांच्यातले दोनमुद्दां एकत्र राहिले नाहीत. १२ मग लोकांनी शूमुवेलास विचारिले, हा शौल आमच्यावर राज्य करणार काय असे जे म्हणाले ते कोणते लोक? त्यांस बाहेर काढा म्हणजे आम्ही त्यांस माझून टाकू. १३ शौल म्हणाला, आज कोणाहि मनुष्याचा वध करावयाचा नाही; कारण आज परमेश्वराने इवाएलाचा उदाहर केला आहे.

१४ मग शूमुवेल लोकांस म्हणाला, चला, आपण गिल्यालास जाऊ व तेथे राज्याची पुनः स्थापना करू. १५ तेव्हा सर्व लोक गिल्यालास गेले व तेथे त्यांनी

परमेश्वरासमोर शौलास राजा केले; तेव्हा त्यांनी परमेश्वरास शौलर्पणाचे यश केले; आणि शौलच दस्तऐल लोक यांनी तेथे मोठा उत्सव केला.

१६ शूमुवेल सर्व इवाएल लोकांस म्हणाला, १७ पाहा, तुम्ही मला जै काही सांगिलं ते संगव्ये भी ऐकून तुम्हांवर राजा नेमिला आहे. ८ तर आता पाहा, तो राजा तुम्हांसमोर वर्तत आहे; भी तर इद्द झालो असून माझे केस पिकले आहेत; आणि पाहा, माझे पुत्र तुम्हांमध्ये आहेत. भी बाळपणालासून आजवर तुम्हांसमोर वागलोवर्तलो आहें. ९ हा भी तुमच्यापुढे आहे, परमेश्वरासमक्ष व त्याच्या अभियर्षी-समक्ष माझ्याचिरुद्द कांही असेल तर सोगा; भी कोणाचा वैल घेतला आहे काय? कोणव्या शाढव घेनलं आहे काय? कोणाली फसविले आहे काय? कोणाचर बलात्कर केला आहे काय? डीक्सांफ करण्यासाठी कोणाच्या हातून लांच घेतली आहे काय? असे कांही असव्यास सांगा म्हणजे भी माझी भरपाई करीन. १० ते म्हणाले, तुम्ही आम्हांस फसविले नाही; आम्हांवर जुलम केला नाही अथवा कोणाच्या हातून कांही घेतले नाही. ५ तो त्यांस म्हणाला, माझ्या हाती तुम्हांस कांही सांपडले नाही याबहूल आज परमेश्वर तुमच्यासंबंधाने साक्षी आहे. व त्याचा अभियर्षीहि आज साक्षी आहे. ते म्हणाले, होय; तो साक्षी आहे. ६ शूमुवेल लोकांस म्हणाला, ज्याने भोशे व अहरोन यांस नेमिले व तुमच्या वाडवडिलांस मिसर देवांतून आणिले तो परमेश्वरच होय. ७ तर आता तुम्ही स्तव्य उमे राहा म्हणजे तुम्ही व तुमचं वडील यांच्या बाबतीत परमेश्वराने जी न्याय-कृत्ये केली त्यांच्यासंबंधाचा वाद भी तुमच्याशी परमेश्वरासमोर चालवितो. ८ याकोब मिसरांत गेला आणि तुमच्या वाडवडिलांनी परमेश्वराचा धावा केला तेव्हा परमेश्वराने भोशे व अहरोन यांस पाठविले व त्याने तुमच्या वाडवडिलास मिसरांतून काढून आणून या स्थावी बसविले; ९ पण त्यांचा देव परमेश्वर याचं त्यांस विस्मरण झाले तेव्हा त्याने हासोराचा देनापत्रि

सीसरा, पलिंगी लोक आणि मवाबाचा राजा यंत्रन्या स्वाधीन त्याच केले, मग ते त्यांची लळले ५८ त्यांनी परमेश्वराचा धावा करून महाटले, आम्ही पांतक केले आहे, कारण आम्ही परमेश्वराला सोडून बाल देव व अष्टोरथ यांची भक्ति केली; तर आतां आमच्या शत्रुच्या हातांतून आम्हांस सोडीच म्हणजे आम्ही तुम्ही भक्ति करून १३ यावर परमेश्वराने सरब्जाल, बदान, इफताह व शमुकेल यांस पाठ्यून तुम्हांस तुमच्या चाहूकडल्या बांधून्या हातांतून सोडविलें व तुम्ही निर्भय राहू लागलं. १२ तरी पण अमोऱ्यांचा राजा नाहास आपल्यावर स्वारी करीत आहे असे तुम्ही पाहिले तेव्हां परमेश्वर तुम्हाचे देव तुमचा राजा असूनहि तुम्ही मला म्हणालं, हे दोक नाही, आमांचर राज्य करूप्यास राजा असावा. १३ तर आतां जो राजा तुम्ही विवून घेवला व मागून घेवला तो हा मस्ता; परमेश्वराने तुम्हांचर हा राजा नेमिस आहे. १४ तुम्ही परमेश्वराचे भय भरून त्याची भक्ति करीत राहाल, त्याची वापरी ऐकत राहाल, त्याच्या धर्मशास्त्राविश्व बंडाचा करणार नाही आणि तुम्हांचर राज्य करणार हा राजा व तुम्ही आपला देव परमेश्वर याचें अनुसरण कराल तर वरै; १५ परंतु तुम्ही परमेश्वराची वापरी ऐकणार नाही आणि परमेश्वराच्या धर्मशास्त्राविश्व बंडाचा कराल तर परमेश्वराचा हात जसा तुमच्या वाडवडिलाविश्व झाला होता तसा तुमच्याहि विरुद्ध होइल. १६ आतां स्थिर उमे राहा आणि परमेश्वर तुम्हांसमक्ष मोठी कृति करणार आहे ती पाहा. १७ आज गढाची काणी चाल आहे ना? परमेश्वराने मेघराजना करून पर्जन्यवृष्टि करावी असी मी प्रार्थना करीन, म्हणजे मग तुम्ही आपरांसाठी राजा मागून परमेश्वराच्या दृश्याने केवढा अपराध केला आहे हे तुमच्या लक्षात येईल. १८ मग शमुकेलाने परमेश्वराची प्रार्थना केली, आणि परमेश्वराने त्याच दिवशी गर्जना व पर्जन्यवृष्टि केली तेव्हा सर्व लोकांस परमेश्वराची व शमुकेलाची दहशत वसली. १९ तेव्हा सर्व लोक शमुकेलास म्हणाले, आपल्या दसांश्रीत्यर्थ आपला देव

परमेश्वर याची प्रार्थना करा म्हणजे आम्ही मरवयाचे नाही, आम्ही राजा मागितला त्याखुळे आमच्या एकंदर पातकांस हे एक दुष्कर्म आम्ही जोडिले आहे. २० शमुकेल लोकांस म्हणाला, भिंडे नका, हे दुष्कर्म तुम्हीं केले आहे खरै, पण आतां परमेश्वराला अनुसरप्राचें सोडून दुसरीकडे वरून नका, तर मनोभावे परमेश्वराची सेवा करा; २१ या निरर्थक वस्तूपासून तुम्हांस कांही लाभ व्यावयाचा नाही व तुमचा उद्धार व्यावयाचा नाही त्यांच्यामागे लागू नका; कारण त्या केवळ निरर्थक होत. २२ परमेश्वर आपल्या थोर नामास्तव आपल्या लोकांचा त्याग करणार नाही; कारण परमेश्वराने कृपावेत होऊन तुम्हांस थापले प्रजाजन केले आहे. २३ तुम्हांसाठी प्रार्थना करा-व्याची सोडून देणे हा परमेश्वराचा अपराध मास्त्या हाताने न घडो; मी तुम्हांस चंगला व सरल चांग दाखवितो; २४ मात्र तुम्ही परमेश्वराचे भय शरा व सत्याने व जिवेभावे त्याची सेवा करा; त्याने तुम्हांसाठी केवढी महाकृत्ये केली आहेत याचा विचार करा; २५ पण तुम्ही दुष्कर्त्ये करीत राहाल तर तुम्ही वष्ट वाहाल व तुमचा राजा नष्ट होइल.

१ शौल [तीस] वर्षाचा असतां राज्य १३ करू लागला. त्याने दोन वर्षे इश्वाएलावर राज्य केल्यावर २ इश्वाएलांतले तीन हजार पुल्य निवडिले; त्यांची दोन हजार शौलांवरोवर मिळाला येथे व बेयेलच्या डोंगरावर राहिले आणि एक हजार योनाथानावरोवर बन्यामिनाच्या गिड्यात राहिले; वरकड सर्व लोकांस त्याने आपआपल्या डेंगांकडे रवाना केले. ३ चिंवा येथे पलिष्ठांचे ठाणे होतें त्यावर योनाथानाने मारा केला; हे वर्तमान पलिष्ठांच्या काढी गेले. मग शौलाने देशाभर रणविंग वाजवून लोकांस सांगितले की इती लोकहो, काळ था. ४ शौलाने पलिष्ठांच्या ठाण्यावर मारा केला आणि पलिंगी लोकांना इश्वाएलाचा बीट आला, हे सर्व इश्वाएलाच्या काणी गेले, हे ऐकून

१ मुळांतः एक

लोक शौलजवळ गिलालांत जमा आहे.

५ तेव्हा पलिशी लोक इशाएल लोकांशी लडप्यास जमा आले; तीस हजार रथ, सहा हजार स्वार आणि सुखाचिना-न्यावरील वाढवतके विपुल लोक एकवट काळे; त्यांनी बेथ-आवेनाच्या पूर्वेस जाऊन मिखमाश येथे तक दिला. ६ आपण पैंचात सोपढलो आहो असे इशाएल लोकांनी पाहिले, (खरोखरच त्या लोकांस संकट प्राप्त काळे होते,) तेव्हा ते गुहा, मुठपें, सडक, दुर्ग व बिवरे यांत उपले. ७ किंवेक हीवी लोक यांदेन ओलंडून गाद व गिलाद या प्रांतात गेले, पण शौल गिलालांतच राहिला, व सर्व लोक थरथांन कांपत त्याच्या मागून गेले.

८ शमुवेलाने मुदत घरविली होती तीप्रमाणे सात दिवस तो वाट पाहत राहिला; पण शमुवेल गिलालास आला नाही म्हणून लोक त्याजकहून निघून पांगू लागले. ९ तेव्हा होमबलि व शांत्यर्पणे मजकडे आणा असे सांगून शौलाने स्वतःच होम केला. १० त्यांने होमाची समाप्ति केली तोच शमुवेल आला; तेव्हा शौल त्याला भेदून नमस्कार करावयास बाहेर गेला. ११ शमुवेलाने त्याला विचारिले, तु हे काय केले? शौलाने महटले, जेव्हां मी पाहिले की लोक मजकहून पांगत अहेत, घरलेल्या मुदतीच्या आंत आपण आलां नाही आणि पलिशी लोक मिखमाश येथे एकत्र जमून आले, १२ तेव्हा मी म्हणालो, आतां पलिशी लोक गिलालांत येऊन मजवर हड्डा करितील, आणि मी तर परमेश्वराचा प्रसाद अजून मागितला नाही; म्हणून माझ्या मनाचिसद वापाणे भाग पहून मी होम केला. १३ शमुवेल शौलास म्हणाला, तु मूर्खपणा केला; तुझा देव परमेश्वर यांने तुझ केलेली आज्ञा तु मानिली नाही, मानिली असती तर परमेश्वराने इशाएलवर तुम्ही ताज्ज निरंतरचे स्थापिले असतेही. १४ पण आतां तुम्ही राज्य कायम राहावयाचे नाही. परमेश्वराने आपल्यासाठी आपल्या मनासाराहा मनुष्य धुऱ्हन त्यास आपल्या लेकांचा अविष्टि नेमिले आहे, कराण परमेश्वराने तुला केलेली आज्ञा तु पाळिली नाही.

१५ मग शमुवेल तेषून निघून गिलालासहून बन्यामिनाचे गिबा येथे गेला. शौलाने आपल्या बरोबरची माणें मोजिली ती सहायी भरली. १६ शौल, त्याचा उत्र योनाथान व त्यांच्याबोरोबर असलेले लोक बन्यामिनाचे गिबा येथे राहिले; पलिशी मिखमाश येथे तल देऊन राहिले. १७ मग पलिश्यांच्या छावणी-दून लुटाळून करणारे लोक तीन टोक्या कस्तूर निघाले; एक टोकी शुवाळ नामक प्रांताकडे आफाच्या वाईने गेली आणि तिसरी टोकी बेथ-होरोनाच्या वाईने गेली आणि तिसरी टोकी सबोर्डम खोप्याकडील प्रांताच्या वाईने रानाकडे गेली.

१९ इशाएलाच्या अवध्या देशात कोणी लोहार मिळत नसे; कारण हीवी लोकांस तरवारी अथवा भाले करितां येऊन नयेत असा पलिश्यांचा उद्देश्य होता; २० फाळ, कुदल, कुन्हाड व दांताळे यांस धार लावावयाची असली तर सर्व इशाएल लोक पलिश्यांकडे जात; २१ त्यांची दांताळी, कुदली, फाळ, कुन्हाडी व पराप्या हीं बोथट राहत. २२ शामुळे युद्धाच्या समर्पी असे ज्ञाले की शौल व योनाथान यांच्याबोरोबर असलेल्या कोणाहि मनुष्याच्या हाती तरवार किंवा भाला नव्हता; शौल व त्याचा उत्र योनाथान यांच्यापाई आव्र ही हत्यारे होती. २३ नंतर पलिशी आपले ठाणे उठवून मिखमाशाच्या घाटात गेले.

१ एके दिवशी शौलाचा पुत्र योनाथान १४ आपल्या शब्दवाहक तस्य सेवकाला झणाला, चाल, आपण गलीकडे पलिश्यांचे ठाणे आहे, तेथे जाऊ; पण त्यांने हे बापास कळविले नाही. २ शौल निज्याच्या सीमेवर मिश्रोन येथील डाळिंबीच्या शास्त्राखाली राहिला होता व त्याजवरोबर सुमारे सहायी लोक होते; ३ अहीया बिन अहीदूब (ईशावोदाचा भाऊ) बिन फिनहास बिन इली हा झिलेंत परमेश्वराचा याजक होता; तो एकोद धारण कस्तूर त्याजवरोबर होता. योनाथान गेला हे लोकांस माहीत नव्हते. ४ या बाटांनी योनाथान पलिश्यांच्या छावणीकडे जाऊ पाहत होता त्यांच्या एका बाजूला एक व दुसऱ्या

વાજૂલા એક અસે દોન સુલ્કે હોતે; એક સુલ્કયાંચે નાંબ બોસેસ વ દુસ્સન્યાંચે નાંબ સેને અસે હોતે. ૫ એક સુલ્કા ઉત્તરેકડે મિલમાશાસમોર વ દુસરા દાસ્થિઝેસ ગિલ્યાસમોર આહે. ૬ તેબ્બાં યોનાથાનાંને આપલ્યા શખવાહક તરણ સેવકાસ મુઠલે, ચલ, આપણ ત્યા બેસુનત લોકાંચ્યા ઠાપ્યાકડે જાઓ કદચિત્ પરમેશ્વર આપણે કાર્ય કરીલ; પરમેશ્વરાલ બુનું લોકાંચ્યા દ્વારે કિંબા થોડકાંચ્યા દ્વારે સુટક કરપ્યાસ હરકત નાહીં. ૭ ત્યાંચ્યા શખવાહકને, ત્યાસ મુઠલે, આપલ્યા મનાસ રેંડેલ તૈંગ સગળે કરા, રેંધે ચલા; આપલ્યા મર્જાસ યેંડેલ તૈંગ મી આપલ્યાબરોબર આહે. ૮ યોનાથાન મ્હણાલા, પાહા, આપણ ત્યા મનુષ્યાંજવળ જાઉન ત્યાંચ્યા દૃષ્ટીસ પછું. ૯ તે જર આપલ્યાલ મ્હણાસે કી યાંચા, આમ્હી દુમચ્યાકડે યેતોં, તર આપણ જગન્નાથ જારીં થાંબું, ત્યાંચ્યાકડે વર જાણાર નાહીં; ૧૦ પણ જર તે મ્હણાલે, આમન્દ્યાકડે વર યા, તર આપણ વર જાંક; પરમેશ્વરાને ત્યાંસ આમન્દ્યા હાતીં દિલે આહે યાચી હીચ ખૂણ આપણ સમર્દું. ૧૧ મગ તે દોધે પલિષ્ટાંચ્યા ઠાપ્યાંતીલ માણસાંચ્યા દૃષ્ટીસમોર ગેલે; તેબ્બાં પલિષ્ટી મ્હણાલે, પાહા, ઇંગી લોક વિલંગંત લ્યૂન રાહિલે હોતે તે આતાં બાહેર પડત આહેત. ૧૨ ત્યા ઠાપ્યાંતીલ લોક યોનાથાનાસ વ ત્યાંચ્યા શખવાહકાસ મ્હણાલે, દુંહી આમહાંકડે યા, મ્હણજે આમ્હી દુંહાંસ કાંઈ દાખબું, યોનાથાન આપલ્યા શખવાહકાસ મ્હણાલા, માદ્યામગૂન વર યે; કારણ પરમેશ્વરાને ત્યાંસ ઇસ્થા-એલાંચ્યા હાતીં દિલે આહે. ૧૩ યોનાથાન વ ત્યાંચ્યા-માયુન ત્યાચા શખવાહક હે મેટાકુનીને વર, ચઢ્યે. યોનાથાનપુંઠે પલિષ્ટી લોક ચીત જ્ઞાલે વ ત્યાંચ્યા શખવાહકને ત્યાંચ્યામાગૂન જાઉન ત્યાંચા સંહાર કેલા. ૧૪ યોનાથાન વ ત્યાંચા શખવાહક યાંની જી પહિલી કલટ કેલી તીંત એક કિંઘાભર જમિનીબર સુમારે બીસ માણસે પડળી. ૧૫ મગ છાવણીલ વ મૈદાંતીલ, ઇતર સર્વ લોકાંચા થરકાંપ જ્ઞાલા; ઠાપ્યાંતીલ લઘર વ છુટ કરણારે લોક હેહિ થરથરા કાંપું લગલે; ભૂમિહિ કેપાયમાન જ્ઞાલી; યા પ્રકારે

પ્રચંડ કંપ જ્ઞાલા. ૧૬ ઇકડે બસ્યામિનાચ્યા ગિંગાંતલ્યા શૌલચ્યા પહારેકચાની પાહિલે તોં સખુદાય વિસક્કુન જાત હોતા, લોક જિકડેનિકડે પાંગત હોતે.

૧૭ તેબ્બાં શૌલાને આપલ્યાબરોબરચ્યા લોકાસ મુઠલે, આપલ્યા લોકાંચી મોજાળી કહ્યા મધુન કોણ ગેલે તેં પાહા. ત્યાંની મોજાળી કેલી તોં યોનાથાન વ ત્યાંચા શખવાહક હે નન્હતે. ૧૮ તેબ્બાં શૌલ અહીયાસ મ્હણાલા, દેવાચા કોશ ઇકડે આગ. દેવાચા કોશ ત્યા સમર્થી ઇસ્થાએલ લોકાંસબોરચ હોતા.

૧૯ શૌલ યાજકાશી બોલત અસતાં પલિષ્ટાંચ્યા છાવણીંત ગલબલા વાઢત ચાલલા, તેબ્બાં શૌલ યાજકાસ મ્હણાલા, આપલા હાત કાઠ. ૨૦ મગ શૌલ વ ત્યાંચ્યા-બરોબરચે સર્વ લોક એકત્ર જમૂન લદાઇસ ગેલે; તેબ્બાં પ્રયેકત્વચી તરવાર ત્યાંચ્યા ત્યાંચ્યા સોબનાવર ચાલુન તે પારકાંચે ધાબુન ગેલે; ૨૧ આગિ જે ઇંગી પૂર્વી-પાસુન પલિષ્ટાંચરોબર હોતે વ જે ચોંકદ્યાંત ત્યાંચ્યા છાવણીસ યેઝન મિલાલે હોતે તોહે શૌલ વ યોનાથાન યાજવારોબર અસલેલા ઇસ્થાએલ લોકાંસ યેઝન મિલાલે. ૨૨ તસેચ જે ઇસ્થાએલ લોક એકાઇમાંચ્યા ડોસરાલ પ્રદેશાંત લ્યૂન રાહિલે હોતે ત્યાંની જેબ્બાં એકંચે કી પલિષ્ટી લોક પલત આહેત તેબ્બાં ત્યાંનીહિ ત્યાંચ્યાશી લ્યૂન ત્યાંચા જબર પિચ્છા પુરિવિલા. ૨૩ યા પ્રકારે પરમેશ્વરાને ત્યા દિવશી ઇસ્થાએલ લોકાંચા બચાવ કેલા આગિ તે લદત લદત પલીકડે બેથ-આવેના-પર્યંત ગેલે. ૨૪ ત્યા દિવશી ઇસ્થાએલ લોક અતિ છેલ્શ પાબલે; કારણ શૌલાને લોકાંસ શપથ ધાતલી હોતી કીં મલા આપલ્યા શર્વંચા સૂદ ઘયાયાચા આહે, તર સંચાકલ્પુર્વી જો કોણી અત્રાસ સર્ષી કરીલ ત્યાલા શાપ લગ્યો; યાસ્તવ ત્યાંચ્યા લોકાંપેંકી કોણીહિ અત્રાસ શિવલા નાહીં. ૨૫ મગ સર્વ લોક એકા બચાંત આંદે, તેથે જમિનીબર મથ હોતા. ૨૬ લોક બનાંત આલે તેબ્બાં મધ્યાંચ્યા ધારા લગલેલ્યા ત્યાંની પાહિલ્યા. પણ કોણીહિ તો હૃતાંત ઘેઝન તોંડાસ લાંબિલા નાહીં, કારણ લોકાંસ શપથેચી ભીતિ હોતી. ૨૭ આપલ્યા બાપાને લોકાંસ શપથ ધાલુન મનાડે કેલી હોતી હેં યોન-

योनास ठाऊक नव्हतें; महणून त्यांने आपल्या हातात असलेल्या कटीचं टोक पुढे करून मधाच्या पोळ्यात खूफसळे; आणि मध हातात घेऊन तोंडासी नेत्र; तेव्हां स्थांचे डोके टवटवीत झाले. २८ एक मनुष्यांने त्यास मृत्यु, तुमच्या बापांने लोकांस शपथ घारून छावून सांगितले आहे की आज जो कोणी मनुष्य काही अन्न खाईल त्याला शाप लागो. लोक तर व्याकुळ झाले होते. २९ योनाथान म्हणाला, माझ्या बापांने देश कठी करून सोडिला आहे; मी हा मध थोडासा चाखिला तोंड माझे डोके कसे टवटवीत झाले आहेत पाहा; ३० तर शांकूहून मिकालेल्या लुटीतून लोकांनी यथेच्छ साळे असरें तर आज किती तरी वरै झाले असरें; कारण पलिष्ठांचा संहार फरसा झाला नाही. ३१ त्या दिवशी मिखमाशायासून अयालोनापर्यंत ते प्रालिष्ठांस चोपीत गेले; पण ते अगदी व्याकुळ झाले होते; ३२ म्हणून ते लुटीवर तुदून पडले आणि मेंदरे, बैल व वासरे जमिनीवर कापून रक्कासहित खाऊं लागणे. ३३ शौलास कोणी सांगितले की लोक रक्कासहित मांस खाऊन परमेश्वराचा अपराध कीत आहेत. तेव्हां तो म्हणाला, तुम्ही विश्वासघात केला आहे; एक मोठा दगड मजकडे लवकर लोटून आणा. ३४ शौल म्हणाला, लोकांमध्ये चोहोकडे जाऊन त्यांस सांगा की आपआपले बैल व मेंदरे माझ्याकडे घेऊन या आणि येथेच कापून खा; रक्कासुदूं मांस खाऊन परमेश्वराचा अपराध करू नका. तेव्हां सर्वे लोकांनी त्या रात्री आपआपले बैल • तेथें नेऊन कापिले. ३५ शौलांने परमेश्वराप्रीत्यर्थ एक वेदी बांधिली; ही पहिलीच वेदी त्यांने परमेश्वराप्रीत्यर्थ बांधिली.

३६ शौल म्हणाला, आपण आज रात्री पलिष्ठांचा पाठ्याग करून सकाळपर्यंत त्यांस उढू; त्यांतला एक मनुष्याला सोडिता कामा नव्ये. ते म्हणाले, आपणाला वरै बाटेल तसें करा. त्या वेळी याजकांने मृत्यु, चला, आपण येथे देवासमीप जाऊ. ३७ शौलांने देवास विचारिले, मी पलिष्ठांचा पाठ्याग करू काय? तू त्यांस इत्याएलांच्या हाती देशील काय? पण त्यांने त्या दिवशी त्यास

उत्तर दिले नाही. ३८ शौल म्हणाला लोकांना असले याचे या; आज कोणांन्या प्रकरारे हैं पातक झाले आहे याचा शोब करून पाहा. ३९ इत्याएलांस उद्धरणाच्या परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, हैं पातक माझा पुत्र पोनाथान याकडून झाले असले तरी तोहिं अवक्षम मारिल्या जाईल; पण त्या लोकांपैकी कोणीहि वेळेना. ४० मग त्यांने इत्याएल लोकांस सांगितले, तुम्ही एके बाजूस व्हा आणि मी व माझा पुत्र योनाथान दुसऱ्या बाजूस होऊ. लोकांनी शौलास मृत्युले, आपणाला वरै बाटेल तसें करा. ४१ शौल इत्याएलाचा देव परमेश्वर यास म्हणाला, खरैं काय तें आमधांस दाखवून दे. तेव्हां योनाथान व शौल यांच्या नांवाची चिठी निघाली. ४२ शौल योनाथानाच्या नांवाची चिठी निघाली. ४३ शौल योनाथानास म्हणाला, तूं काय केले तें मला सांग. योनाथानांने सांगितले, आपल्या हातांतील कठीच्या टोकांने मी थोडासा मध चाखिला खारा; आतां मला मरणे प्राप्त आहे. ४४ शौल म्हणाला, परमेश्वर असेच करो, किंवडुना याहून अधिक करो; योनाथाना, तुला अवश्य मेले पाहिजे. ४५ तेव्हां लोक शौलास म्हणाले, ज्यांने इत्याएलाचा एवढा उद्धार केला तो योनाथान मारावयाचा काय? असें कदापि होणे नाही; परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, त्याच्या डोक्यावरचा एक केसाहि भूमीवर पडतां कामा नये; कारण त्यांने आज परमेश्वराच्या पक्षांने कामगिरी केली आहे. या प्रकारे लोकांनी योनाथानाचा वयाव केला, तो मेला नाही. ४६ शौल पलिष्ठांचा पाठ्याग करण्याचे सोडून परत गेला, आणि पलिष्ठीहि आपल्या ठिकाणी गेले.

४७ इत्याएलावर राज्य स्थापीत केल्यावर शौलाने मवाबी, अमोली, अद्रोमी, सोबाचे राजे व पलिष्ठी यांची युद्ध केले व जिकडेजिकडे तो जाई तिकडे-तिकडे तो विजयी होई. ४८ त्यांने पराक्रम केला आणि अमालेकी लोकांस पादक्रात करून इत्याएलास

जे जे लुटीत असत त्यांच्या हातांतून त्यांस सोडविले. ४९ शौलाचे पुत्र शोनायान, शीं व मलाईकुवा हे होते; त्याच्या दोन कन्यांची नार्हे, भोठीचं नांव भेव व घाकटीचं नांव मीखल, अशी होती. ५० शौलाच्या खीर्चे नांव अहीनवाम असे होते; ती अहीमास यांची कन्या. शौलाचा कांक नेर याचा पुत्र अवजे हा सेनापति होता. ५१ शौलाचा बांप कीजा, अबवेळाचा बाप नेर हा अकिञ्चित्ताचा पुत्र.

५२ शौलाच्या आयुष्यभर पणिष्ठाशी विकट लडाई चालू राहिली; यास्तव शौलास कोणी पराक्रमी अथवा शर पुरुष आढळला तर तो त्यास आपल्या पदर्दी टेवून घेई.

१ शमुवेल शौलास म्हणाला, परमेश्वराने १५ आपली प्रजा इस्ताएल लोक यांजवर राजा

होण्यासाठी तुला अभियेक करावयास मला पाठविले होते; तर आतां परमेश्वराचे म्हणणे ऐक. २ सैनाधीश परमेश्वर म्हणतो, इस्ताएल मिसरातून येत असतां अमालेक मार्गात त्यांजवर हळा करण्यासाठी टपून बसूल त्यांशी कसा वागला याचे मला स्मरण आहे. ३ तर आतां जाऊन अमालेकास मार दे; त्यांच्या सर्वस्वाचा विच्छंस कर, त्यांची गय करून नको; पुरुष, लिया, अर्भके, तान्ही बाळे, बैल, मैठरे, उट आणि गाढवे या सर्वांचा संहार कर.

४ मग शौलाने लोकांस जमा करून तलाईम येथे त्यांनी मोजणी केली, तेव्हां दोन लक्ष पायदल व यदूदांनील दहा हजार पुरुष भरले. ५ नंतर शौल अमालेक्यांच्या एका नगरापाणी जाऊन खोन्यांत दवा धरून बसला. ६ शौल केंदी लोकांस म्हणाला, तुम्ही अमालेक्यांमधून निघून जा, नाहीं तर त्यांच्याबोरव तुमचाहि संहार व्हावयाचा; कारण इस्ताएल लोक मिसरातून आले तेव्हां तुम्ही त्यांशी स्वेहाने वर्तलं. यावरून केंदी अमालेक्यांनुन निघून गेले. ७ मग शौलाने हीलापासून मिसरासमोरील शराच्या मार्गापर्यंत अमालेक्यांस मार देत नेले. ८ त्याने अमालेक्यांचा राजा अगाग याला जीवंत पकडिले, आणि सर्व

लोकांचा तरवारीने निशालस संहार केला. ९ तरी पण शौलाने व लोकांनी अगागाला जीवंत राखिले; त्यांचित्रमार्गे उत्तम मैठरे, बैल, पुष्ट पश्च, कोकरे आणि जें जे कांही चांगले होते तें त्यांनी राखून ठेविले; त्यांचा अगदी नाश करावा असे त्यांस वांटले नाही, तर जें कांही टाकाऊ व कुचक्कीमार्गे होते त्यांचा त्यांनी अगदी नाश केला.

१० मग शमुवेलास परमेश्वराचे वचन प्राप्त झाले की ११ मी शौलास राजा केले याचा मला पस्तावा होत आहे; कारण मला अनुसरपण्याचें सोडून देजल त्यांने माझ्या आज्ञा पाळिल्या नाहीत. यावरून शमुवेलास संताप आला व तो रात्रभर परमेश्वराचा धावा करीत राहिला. १२ सकाळी अगदी पहाडेस शमुवेल उटून शौलास भेटावयास गेला; तेव्हां त्यास कोणी सांगितले की शौल कर्मेलास आला आहे. एक विजयसंगम उभासून चोहोंकडे फिलू तो गिलालास गेला आहे. १३ शमुवेल शौलकडे आला तेव्हां शौल त्यास म्हणाला, परमेश्वर आपले कल्याण करो; मी परमेश्वराची आज्ञा पाळिली आहे. १४ शमुवेल म्हणाला, तर शेरडांमेंद्रांचे बेवावणे आणि गुरांचे हंबणे माझ्या काणी पडत आहे याचा अर्थ काय? १५ शौल म्हणाला, लोकांनी ती अमालेक्यांपासून आणिली आहेत; आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ बस्ति अर्पण करण्यासाठी त्यांनी उत्तम उत्तम मैठरे व गुरे राखून ठेविली आहेत; बाकी सर्वांचा आम्ही अगदी नाश केला आहे. १६ शमुवेल शौलास म्हणाला, पुरे कर; परमेश्वर मला रात्री काय म्हणला तें मी तुला सांगतो; तो म्हणाला, सांगा. १७ शमुवेल म्हणाला, तू आपल्या दृष्टीने क्षुद्र होतास तरी तुला इस्ताएल कुळांचा नायक केले न त? आणि तू इस्ताएलाचा राजा व्हावे म्हणून परमेश्वराने तुला मोहिमेवर पाठवून सांगितले की जा, त्या पाणिष अमालेक्यांचा सर्वत्रीं संहार कर, आणि ते नष्ट होत तोपर्यंत त्यांशी युद्ध कर; १९ असें असतां तू परमेश्वराचा

शब्द कां ऐकला नाही ? तू भटीवर झडप घास्त
परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें कां केले ? २० शौल
शमुवेलास म्हणाला, मीं तर परमेश्वराचा शब्द पाळिला
आहे, परमेश्वराने मला पाठविले त्या मार्गाने मी
गैलों आणि अमालेक्यांचा अगदी संहार करून
त्यांचा राजा अगाग यास घेऊन आले आहे; २१ येण
ज्या छुटीचा नाश करावयाचा होता तीतून लोकांनी
उत्तम उत्तम वस्तु म्हणजे मेंढऱ्ये व युरे ही तुझा देव
परमेश्वर यास गिलाल येथे यज्ञ करण्यासाठी राखून
ठेविली आहेत. २२ तेव्हां शमुवेल म्हणाला, परमेश्वराचा
शब्द पाळिल्याने जसा त्याला संतोष होते
तसा होमांनी व यज्ञांनी होतो काय ? पाहा, यज्ञपेक्षां
आंखा पाळणे वरे; एडक्यांच्या वपेपेक्षां वचन ऐकणे
वरे. २३ अवडा जादुगिराच्या पातकासमान आहे,
आणि हट हा मूर्तिपूजा व कुलदेवतार्चन यांसारखा
आहे; तू परमेश्वराचा शब्द मोडिला आहे म्हणून
त्यानेहि तुला राजपदवरून झुगारून दिले आहे.
२४ तेव्हा शौल शमुवेलास म्हणाला, मीं पाप केले
आहे; मीं परमेश्वराच्या आऱ्येचे व आपल्या शब्दांचे
उल्लंघन केले आहे; कारण मीं लोकांस भिऊन त्यांचे
म्हणणे ऐकले. २५ तर आता माझ्या पातकाची क्षमा
करा आणि माधारां फिरून मजबूरोवर या, म्हणजे मी
परमेश्वराची उपासना करीन. २६ शमुवेल शौलास
म्हणाला, मीं तुजबरोवर परत येणार नाही; कारण तू
परमेश्वराचा शब्द झुगारिला आहे, आणि परमेश्वराने
इस्वाएलावरील राजपदवरून तुला झुगारिले आहे.
२७ शमुवेल जाऊ लागला तेव्हां त्याने त्याच्या
क्षम्याचा काठ घरिला व तो फाटला. २८ तेव्हां शमुवेल
त्यास म्हणाला, परमेश्वराने इस्वाएलावरील तुझे राजपद
तुजपासून काढून घेऊन तें तुझ्याहून जो बरा अशा
तुझ्या एका शेजान्यास दिले आहे. २९ जो इस्वाएलांचे
केवळ वैभव आहे तो खोटे बोल्यार नाही; तो पस्तावा
करावयाचा नाही, त्यास पस्तावा झावा असा तो
कांही मानव नाही. ३० मग तो म्हणाला, मीं तर

पाप केलेच आहे; तरी पण आतां माझ्या प्रजेत्वां
बंडील जनांसमोर व इस्वाएलासमोर माझा मान त्याता
व मजबूरोवर परत या म्हणजे आपला देव परमेश्वर याची
मीं उपासना करीन. ३१ श्यासुकं शमुवेल शौलामार्गात
परत गेला आणि शौलाने परमेश्वराची उपासना केली.

३२ मग शमुवेल म्हणाला, अमालेक्यांचा राजा
अगाग यास मजकडे घेऊन या तेव्हा अगाग वेळाचा
घाटलेला असा त्याजकडे अला. अगागास घाटले
होते की आतां आपले मरणसंकट खात्रीने ठट्टेले
आहे. ३३ शमुवेल त्यास म्हणाला, तुझ्या तरवारीने
खिया जशा अपत्यहीन केल्या आहेत, त्याप्रमाणे तुझी
माता खियांमध्ये अपत्यहीन होईल. मग शमुवेलाने
गिलालांत परमेश्वरासमोर अगागाचे तुकडे तुकडे केले.

३४ मग शमुवेल रामा येथे गेला आणि शौल
आपले नगर गिबा येथे स्वर्गही गेला. ३५ शमुवेल
मरेपर्यंत पुनः शौलाच्या भेटीस गेला नाही; तरी
शमुवेल शौलासाठी विलाप करीत असे; आणि आपण
शौलास इस्वाएलावर राजा केले याचा परमेश्वरास
अनुताप झाला.

१ मग परमेश्वराने शमुवेलास म्हटले, मीं
१६ शौलास इस्वाएलाच्या राजपदवरून झुगारून
दिले आहे, तर तूं त्याच्यासाठी कोठवर शोक
करीत राहणार ? शिंगांत तेल भरून चल; मीं तुला
इशाय बेथलहेमकर याजकडे पाठवितो; कारण मीं
त्याच्या एका पुत्रास माझ्याकरितां राजा निवडिले
आहे. २ शमुवेल म्हणाला, मीं जाऊ कसा ? शौलांनी
हैं ऐकले तर तो मला जिवे मराईल. तेव्हां परमेश्वर
म्हणाला, तूं आपल्यावरोवर एक कालवड घेऊन जा
आणि सांग कीं मीं परमेश्वराप्रीत्यर्थ यज्ञ करावयास
आले आहें; ३ मग यज्ञास येण्याचे इशायास आमंत्रण
कर, म्हणजे तुला काय करावयाचे तें मीं सांगेन; मीं
तुला सांगेन त्याचा तूं मजसाठी अभिषेक कर.
४ परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे शमुवेलाने केले; व तो
बेथलहेमास गेला. तेव्हां त्या नगरांतले वडील जन
थरथर कांपत त्याला भेटावयास आले, व त्यांनी

१ मुल्यांत : तेराफीम: उत्पत्ति ३१:१९ पाहा.

त्यास विचारिले, आपण स्नेहभावाने आलां आहां काय? ५ तो म्हणाला, मी स्नेहभावाने थालें घाहें; मी परमेश्वराप्रीत्यर्थ यज्ञ करण्यास थालें आहें; तुझी तुझ होऊन मजबदोबर यज्ञस या. त्याने इशाय व त्याचे पुत्र यांस पवित्र होऊन यज्ञास येण्याचें आमंत्रण दिले. ६ ते आले तेव्हां त्याने अलीयावास न्याहकून पाहून म्हटले, परमेश्वरामोर आलेला हात्च परमेश्वराचा अभिषिक्त होय; ७ पण परमेश्वराने शमुवेलास म्हटले, तूं त्याच्या स्वरूपावर अथवा त्याच्या शरीराच्या उंच काठिवर जाऊ नको, कारण मी त्याला नापसंत केले आहे; मानवासारखे परमेश्वराचे पाहणे नसंते; मानव बाहेरचे स्वरूप पाहतो पण परमेश्वर हृदय पाहतो. ८ मग इशायाने अबीनादावास बोलावून शमुवेलापुढून चालविले; पण शमुवेल म्हणाला, परमेश्वराला हाहि पसंत नाही. ९ मग इशायाने शम्मा यास त्याच्यापुढून चालविले, पण शमुवेल म्हणाला, परमेश्वराचा हाहि पसंत नाही. १० या प्रकारे इशायाने आपले सात पुत्र शमुवेलापुढून चालविले. शमुवेलाने इशायास म्हटले, यांतला कोणीहि परमेश्वराने पसंत केला नाही. ११ शमुवेलाने इशायास विचारिले, तुझे सर्वे पुत्र हजर आहेत काय? तो म्हणाला, एक सर्वांत धाकडा राहिला आहे; तो पाहा, शेरडेंमेंदरें राखीत आहे. तेव्हां शमुवेल इशायास म्हणाला, त्याला बोलावणे पाठवून आण, तो येईपर्यंत आमीं भोजनास बसणार नाही. १२ त्याने बोलावणे पाठवून त्यास आणिले. त्याचा वर्ण तांबूस, डोके मुंदर व स्वरूप मनोहर होते. तेव्हां प्रसंगेश्वराने त्यांस म्हटले, उठ, त्यास अभिषेक कर, हात्च तो आहे. १३ मग शमुवेलाने तेलाचे शिंग हातीं घेऊन त्याच्या भावांमध्ये त्यास अभिषेक केला; आणि त्या दिवसापासून पुढे परमेश्वराचा आत्मा दाविदाचे ठारीं जोरानं संचरू लागला. नंतर शमुवेल उठून रामास गेला.

१४ इकडे परमेश्वराचा आत्मा शौलास सोळून गेला आणि परमेश्वराकून एक दुरात्मा त्यास बाधा करू लागला. १५ तेव्हां शौलाच्या सेवकांनी त्यास

म्हटले, पाहा, देवाकडील एक दुरात्मा आपणाला बाधा करीत आहे. १६ तर तंतुवाय वाजविष्यांत निपुण असा मनुष्य शोधून आणप्याची स्वामींनी आपल्या तैनातीच्या सेवकांस आज्ञा द्यावी; असे केव्यास देवाकडील दुरात्म्याची आपणाला बाधा होईल तेव्हां तो आपल्या हाताने वाय बाजवील व आपणाला बरें वाटेल. १७ यावरून शौल आपल्या सेवकांस म्हणाला, एक उत्तम वाय बाजविणारा पाहून मजकडे घेऊन या. १८ तेव्हां एका तरुण सेवकाने उत्तर केले, पाहा, मी बेयल्हैम-कर इशाय याचा एक पुत्र पाहिला आहे; तो वाढन-कलेत निपुण असून प्रबल व युद्धक्षम वीर आहे, तसाच तो चांगला वक्ता असून रूपवान् आहे, आणि परमेश्वर त्याच्यावरोवर आहे. १९ हें ऐकून शौलाने जसूद पाठवून इशायाला निरोप दिल की तुझा पुत्र दावीद शेरडेंमेंदरे राखीत आहे त्याला मजकडे पाठवून दे. २० मग इशायाने भाकरींनी लादलेले एक गाढव, द्राक्षारसाचा एक बुधला व एक करऱ्ह हीं घेऊन आपला पुत्र दावीद याच्या हस्ते शौलकडे पाठविली. २१ दावीद शौलकडे जाऊन त्याच्या सेवेस हजर राहू लागला; शौल त्याजवर फार प्रेम करू लागला व तो त्याचा शशवाहक झाला. २२ शौलाने इशायास संगून पाठविले की दाविदास माझ्या तैनातीस राहू दे, कारण माझी त्याच्यावर मर्जी बसली आहे. २३ जेव्हाजेव्हा देवाकडील दुरात्म्याची शौलास बाधा होई तेव्हांतेव्हां दावीद वीणा घेऊन आपल्या हाताने बाजवीत असे; मग शौलास चैन पडून बरें वाटत असे, व तो दुरात्मा त्याला सोळून जात असे.

१ पलिशी लोकांनी युद्धासाठी आपल्या सेना १७ एकवट केल्या आणि यहूदा देशांतील सोळो या ठिकाणी जमून सोसो व अजेका यांच्या दरम्यान अफस-दम्मीन येथें छावणी दिली. २ इकडे शौलाने आणि इशाएल लोकांनीहि एकवट होऊन एला नामक खो-न्यांत तल दिला, आणि पलिश्यांशी युद्ध करावरास सैन्यस्तना केली. ३ पलिशी एक बाजूच्या पहाडावर उमे राहिले, व दुसऱ्या बाजूच्या

पश्चात्यावर इस्लाएल लोक उमे राहिले; त्या दोन दोस्रोच्या मर्यां एक खोरे होते. ५ तेव्हां गथ एथला गत्याथ नासक एक यहावीर पलिष्ठयाच्या छावणीतून नाहेर आला, त्याची उंची सहा हात एक बीत होती.

६ त्याच्या डोक्याता एक पितळी टोप होता व त्याने स्वत्यांसारख्या पट्ट्यांवै कवच अंगांत धातले होते; त्या कवचाचं वजन पांच हजार पितळी शेकेल होते.

७ त्याच्या पायांत पितळी मोजे चढविले होते, व त्याच्या सांदांच्या दरम्यान एक पितळी बरवी होती. ८ त्याच्या भाल्याचे पांते सहावी लोखंडी शेकेल होते; त्याची ढाल वाहणारा त्याच्यापुढे चालला होता.

९ तो उमा राहून इस्लाएली सैन्यांस मोठ्यांने हाक मालून झणाला, तुम्ही येथे येऊन युद्धाशीं सैन्यरचना कां केली आहे? मी पलिशी नहें काय? आणि तुम्ही शौलाचे नोकर ना? तुम्ही आपल्यांतला एक पुरुष निवडा, आणि त्याने मजकडे यावै. १० त्याने मजशीं लहून मला ठार मारिले तर आम्ही तुमचे दास होऊं; पण माझी त्याजवर सरशी होऊन मी त्यास मारिले तर तुम्ही आमचे दास होऊन आमची सेवा करावी. ११ तो पलिशी झणाला, इस्लाएलाच्या सर्व सैन्यांस मी कसपटासमान लेखीत आहें; कोणाहि पुरुषास मजपुढे येकं द्या, म्हणजे आम्ही दोघे युद्ध कळ. १२ शैल व सर्व इस्लाएल यांनी त्या पलिष्ठाचे हे शब्द ऐकले तेव्हां त्यांचे धैर्य खचले आणि ते कार भयभीत झाले.

१३ आतां यहूदींतील बेथलहेमच्या इशाय नामक एफाथ्याला दावीद नामे पुत्र होता. इशायास आठ पुत्र होते. तो शौलाच्या कारकीर्दीत वृद्ध व वयातीत झाला होता. १४ इशायाचे तीन वडील पुत्र शौलाबरोबर लढाईस गेले होते; लढाईस गेलेल्या त्या तीन पुरुषांची नावं ही: ज्येष्ठ पुत्र अलीयाब, दुसरा अधीनादाब व तिसरा शम्मा. १५ सर्वाहून धाकटा दावीद होता; तिन्ही वडील पुत्र शौलाबरोब गेले होते. १६ दावीद हा बेथलहेमांत आपल्या बापाची

शेरडेंगेढेरे राखण्यासाठी शौलाकडून जातयेत असे. १६ तो पलिशी चालीस दिसपर्यंत नित्य संकल्पीं व संचायाकाळीं जवळ येऊन उभा राहत असे.

१७ इशायाने आपला पुत्र दावीद यास म्हटले, एक एकाभर दुरडा व ह्या दहा भाकरी येऊन छावणीत आपल्या भावांकडे लवकर जा; १८ आणि पनेरीचे दहा गोळे त्यांच्या सहस्रपतीस नेऊन दे; तुझे बंधु कसे आहेत ते पाहून त्यांच्याकडून कांहीं खण आण;

१९ शौर्ल, तुझे भाऊ व सर्व इस्लाएल लोक एला नामक खोन्यांत पलिष्ठयाशीं युद्ध करीत आहेत. २० दावीद सकाळीच उठला व शेरडेंगेढेरे एका राखणाच्याच्या हवाली करून इशायाने त्यास सांगितल्याप्रमाणे सर्व वस्तु येऊन गेला; सेना रणशब्द करीत रणभूमीकडे चालली असतां तो सैन्याच्या गाडेतलावर जाऊन पोहचला.

२१ इस्लाएलांनी व पलिष्ठयांनी आपआपल्या सेना समोरासमोर आणून युद्धास सज्ज केल्या. २२ दावीद आपल्या सामानांचे गाठोडे सामानाची राखण करणाच्या हवाली करून धावत सैन्यात गेला आणि आपल्या भावांपाचीं जाऊन त्याने त्यांचे क्षेमकुदाल विचारिले. २३ तो त्यांजपाचीं बोलत असतां, पाहा, पलिष्ठयांच्या गोटांतत तो गथ येथील गत्याथ नवाचा पलिशी वीर तेथे चालून येऊन पूर्वोक्त शब्द बोलता ते दाविदांने ऐकले. २४ त्या पुरुषास पाहांतच सर्व इस्लाएल लोक अत्यंत भयभीत होऊन त्याच्यापुढून पळून गेले. २५ इस्लाएल लोक म्हणून लागले, हा चालून आलेला पुरुष तुम्ही पाहिला ना? तो इस्लाएलाची निर्भतसिना करावयास आला आहे; जो कोणी त्याला ठार मारील त्यास राजा वहुत धन देऊन संपन्न करील व आपली कन्या त्यास देईल, आणि इस्लाएलांत त्याच्या बापांचे घराणे स्वतंत्र करील. २६ आसपास उमे असणाच्या लोकांस दाविदांने विचारिले, आपलिष्ठायास मालून इस्लाएलाची अप्रतिष्ठा दूर करणाऱ्या मतुज्यास काय मिळेल? या असुंती पलिष्ठयांने जीवंत देवाच्या सेना तुच्छ लेवाव्या काय? २७ लोकांनी त्यास वरच्याप्रमाणे सांगितले; म्हणजे जो कोणी त्याचा

वध करील त्यास अमुक मिळेल. २८ दावीद त्या लोकांपांशी भाषण करीत होता तें त्याचा बडील भाऊ अलीयाव याने ऐकले; तेव्हां तो दाविदावर संतातून म्हणाला, येथे आलास कशाला? योडीशी शेर्डेंमेंदरे आहेत ती रानांत तूं कोणाच्या हवाली केली आहेत? तुझी घर्मेंद व तुझ्या मनाचा उद्दामपणा मी जाणून थांडे; तूं केवळ लडाई पाहाऱ्यास येथे आला आहेस. २९ दावीद म्हणाला, मी काय केले? मी तुसता एक शब्द बोललो ना? ३० मग तो त्याच्यापासून निघून तुसच्या एकाकडे गेला व तेथेहि त्याने तसेच विचारिले; तेव्हां लोकांनी पूर्वीप्रभागेंव उत्तर दिले. ३१ दावीद शौलशा ते शब्द एकत्यावर लोकांनी ते शौलास कळविले; व त्याने त्यास बोलावून पाठविले. ३२ भग दावीद शौलास म्हणाला, त्या पलिष्ठामुळे कोणाहि याणसांचे मन कचळ नये; आपला दास जाऊन त्याशी लढेल. ३३ शौल दाविदास म्हणाला, त्या पलिष्ठाशी लढाऱ्यास तूं समर्थ नाहीस, कारण तूं केवळ तरण आहेस, आणि तो बालग्यापासून कसलेला योद्दा आहे. ३४ दावीद शौलास म्हणाला, आपला दास आपल्या बापाची शेर्डेंमेंदरे राखीत असतां एक सिंह अस्वलासह घेऊन कळ्यांतील एक कोकळ घेऊन गेला, ३५ तेव्हां मी त्याच्या पाठीस लागून त्यास मारिले आणि कोकरास त्याच्या जबड्यांतल सोडविले; मजवार त्याने झटप घातली तेव्हां मी त्याची दाढी घस्त त्याला हाणून ठार केले. ३६ आपल्या दासाने त्या सिंहास व अस्वलास मारून टाकिले; हा असुंती पलिष्ठी त्या दोहोपैकी एका-सारखा ठरेल, कारण त्याने जीवंत देवाच्या सेनास तुच्छ लेखिले आहे. ३७ दावीद आणाली म्हणाला, ज्या परमेश्वराने मला सिंहाच्या व अस्वलाच्या पंजातून सोडविले तोच मला त्या पलिष्ठांच्या हातातून सोड-वील. तेव्हां शौल दाविदास म्हणाला, जा, परमेश्वर तुझ्याबरोबर असो. ३८ शौलाने आपला पेहाराव दाविदास लेविला, त्याच्या मरतकी पितली टोप घातला व त्याच्या अंगांत चिलखत चकविले. ३९ दावीद आपली तरवार आपल्या चिलखतावरून

बांधून चालून पाहूं लागला; कारण त्याला यापूर्वी त्याचा सराव नव्हता. दावीद शौलास म्हणाला, हीं घेऊन माझ्याने चालवत नाही; कारण मला यांचा सराव नाही; म्हणून दाविदाने तीं उत्तरून ठेविली. ४० मग त्याने आपली काढी हातीं घेतली; ओहोलंतूल पांच गुळगळीत गोटे वेचून आपल्या थैलीत म्हणजे धनगरी बटव्यांत ठेविले, आणि आपली गोफण हातीं घेऊन तो त्या पलिष्ठाकडे गेला. ४१ तिकडे तो पलिष्ठीहि दाविदाच्या जबळ आला; त्याचा शब्दवाहक त्याच्यापुढे चालत होता. ४२ त्या पलिष्ठाने दाविदास न्याहाळून पाहिले तेव्हां तो त्यास तुच्छ वाटला; कारण तो केवळ अस्वयाची असून तांबूस रंगाचा व सुकुमार होता. ४३ तो पलिष्ठी दाविदास म्हणाला, मी काय कुत्रा आहे म्हणून तूं काढी घेऊन मजजुऱ्ये आला आहेस? त्या पलिष्ठाने आपल्या देवांची नांवे घेऊन दाविदास शिव्याशाप दिले. ४४ तो दाविदास म्हणाला, असा जबळ ये म्हणजे तुझे मांस आकाशांतील पक्ष्यांस व बनपशंस देतो. ४५ तेव्हां दावीद पलिष्ठासे म्हणाल्य, तूं तरवार, भाला व बरची घेऊन मजवार चांधून आला आहेस; पण इशाएली सैन्याच्या देवाला तूं तुच्छ लेखिले आहे, त्या सेनाधीश परमेश्वराच्या नामाने मी तुजकडे आलो आहे; ४६ आज परमेश्वर तुला माझ्या हाती देईल; मी तुझा वज्र कीरीन, व तुझे दिर घडापासून वैगले कीरीन. मी आज पलिष्ठी सैनिकांची प्रेरें आकाशांतील पक्ष्यांस व बनपशंस देईल; तेव्हां इशाएलामध्ये देव आहे असे अखिल पृथीव विदित होईल; ४७ आणि या सगळ्या समुदायास कळून येईल कीं परमेश्वर तरवारीने व भाल्याने विजयी होतो असे नाही; कारण हे युद्ध परमेश्वराचे आहे; तो तुम्हास आमच्या हाती देईल. ४८ मग तो पलिष्ठी उद्धून दाविदाची सामना करावयास जबळ आला, तेव्हां दावीद त्या पलिष्ठाशी सामना करावयास सैन्य होतें त्या दिसेकडे तरवेने धावला. ४९ दाविदाने आपल्या बटव्यांत हात घालून त्यांतूल एक गोटा

पेत्तन गोफणीत बातला, आणि ती गरगर फिरुकू परिष्ठथाच्या मस्तकावर असा मारिला की तो त्याच्या कपाळावर शुम्ल तो जमिनीवर पालथा पडला. ५० या प्रकारे द्याविदाने गोफणांडा घेऊन त्या पलिष्ठथावर द्यावी देली आणि त्याचा बब केला; दाविदाच्या हाती तरवार नव्हाती. ५१ दाविदाने घावून जाऊन त्या पलिष्ठथाच्या छातीवर पाय दिला व त्याचीच तरवार मस्तकावर काढून त्याला ठार करून त्याचे घिर ठेण्डीऱ्या खालडा घावीवर गत झाला हैं पाहून पलिष्ठी पक्कूव रेळे. ५२ मग इक्साएल व गृहीती उठले आणि रणावद कुरीत गळ व एकोन गांच्या वेळीपर्यंत पलिष्ठाचा पाठलाग बरीत गेळे, आणि पलिष्ठी शारईभाच्या वारेट गळ व एकोन येथवर घायाळ होऊन गडले. ५३ मग इक्साएल लोक पलिष्ठाचा पाठलाग करण्याचे सोडून पस्त आले व त्यांनी त्याची छावणी लुटिली. ५४ द्याविदाने त्या पलिष्ठथाचे घिर महालेमात नेळे, पर म्हात्राची शशाळेत्याने आपल्या डेंचांत ठेविली.

५५ दावीद त्या पलिष्ठाची सामना करण्यास गेला हैं पाहून शौलाने आपला सेनापती अबनेर यास निस्त्रारिले, अबनेरा, हा तरुण पुरुष कोणाचा पुत्र? अबनेर स्थानाचा; महाराज, आपल्या जीविताची शपथ, मला ठारक नाही. ५६ राजाने महटले, तो तरुण पुरुष कोणाचा पुत्र आहे याचा तपास कर. ५७ दावीद पलिष्ठाचास मास्न परत आला तेज्हां त्याचे घिर त्याच्या हाती होते; अबनेराने त्याला तसेच नेतून शौलुदं उभे केले. ५८ शौलाने त्यास विचारिले, हे तरुण, तू कोणाचा पुत्र? तेज्हां दावीद प्रणाला, आपला दास बेथलेमकर इशाय याचा मी पुत्र. १ दाविदाचे शौलाची भाषण संपूर्ण १८ तेज्हां योनाथानाचे मन दाविदाच्या भनाची इतके जडले की तो त्याला प्राणप्रमाणे प्रिय झाला. २ शौलाने त्या दिवशी त्यास ठेवून घेटले; त्यास आपल्या बापाच्या धरी जाऊ दिले नाही. ३ मग योनाथानाने दाविदाची आणभाक केली; कारण तो त्यास प्राणप्रमाणे प्रिय झाल्य होता. ४ योनाथानाने

आपल्या अंगावरचा शसा उत्तम शाविदास रसिया त्याच्यामाणे आपला पेहराव, तरकार, घुसुन्या व आपला कमरवंद हीहि दिली. ५ तिकडे तिकडे शौल दाविदास पाठकी तिकडे तिकडे उत्तम तो चतुराईने कार्यसिद्ध करी; शौलाने शसा भेदेचावर नेमिले हैं सर्वे लोकांस पसंत बाढले, तरोज शौलाच्या सेवकांसहि तें पसंत बाढले.

६ त्या पलिष्ठथाचा वध करून दावीद परतस्थावर लोक माधारी येत असतां इसाएलाच्या सर्वे नगरातुन लिया बाहेर निघाल्या आणि डक व शांजे बाजूकू मोळ्या आनंदाने गात व आनंद शौल, राजास सामोळ्या आल्या. ७ नृत्य करण्याचा लिया आली पाळीने येणेप्रमाणे महात :

शौलाने हजारो वधिले,

दाविदाने लाखो वधिले.

८ हे ऐकून शौलास काढ कोथ आल; हे त्याचे शब्द त्यास आवडले नव्हीत; तो महाल, त्यांची दाविदास लाखांचे यश दिले व भर्या तेवढे इक्साएल यश दिले; राज्य तेवढे खेरीज करून त्यास अविष्क मिळावयाचे तें काय राहिले? ९ त्या विवापासून पुढे शौलाने दाविदावर डोळा ठेविला.

१० दुसऱ्या दिवशी शौलाच्या ठारी डेवाकठील दुरास्या जोराने संचरला, व तो आपल्या भंदिरत बदवृंद झागला; दावीद आपल्या नित्यक्रमप्रमाणे बीणा बाजवीत होता; आणि शौलाच्या हाती भाला होता. ११ शौलाने त्याला मारावयास भाला उगारिला; तो महाला की भाला मास्न दाविदाला भिंतीशी खिल्लीचे पण दावीद दोनदा त्याच्यासमोरून एकीकडे सहन बचावला. १२ परमेश्वर दाविदाच्याबरोबर होता व त्याने शौलास सोडिले होते, यास्तव दाविदाचा शौलास धाक असे. १३ मग शौलाने दाविदास आपल्यापासून दूर करून सहस्रपति नेमिले; तो लोकांच्या पुढे जातयेत असे. १४ दावीद आपली सर्व कामे चतुराईने रिदीस नेत असे, आणि परमेश्वर त्याच्याबरोबर असे. १५ दावीद मोळ्या चतुराईने कार्यसिद्ध करीत अस्तो

हे प्राहून शौलस त्याचा धाक वार्द लागला; १६ तरी पण साके इत्याह्लांचे यशूरी दाविदावर प्रेम करीत, करण तो त्योच्चाउढे जातेयेत असे.

१७ शौल दाविदास म्हणाला, पाहा, माझी बडील कन्या मेरव हिंजाची तुळें लग्न करून देतो; मात्र तुझम परम्परा मंडळाकरिता होऊ दे, आणि परमेश्वराच्या वतीने लठाया कर. आपला हात त्याजवर पडू नये तर पलिष्ठांचा हस्त त्याजवर पडावा. त्रिसा त्याचा मानस होता. १८ दावीद शौलस म्हणाला, राजाचा जांवई व्हावें असा भी कोण? माझे जीवित तें काय?

आणि इत्याह्लांत माझ्या बापाचे कूळ तें काय? १९ शौलाची कन्या मेरव हिंजा या समर्थी दाविदाची विवाह व्हावयाचा होता तरी तो न होतो तिथा विवाह अद्वितीय महोलायी याची काला. २० शौलाची कन्या भीखल हिंचे दाविदावर प्रेम जडले. लोकांनी हे शौलस कल्पिले, तेण्हां त्याला तें पस्त वाटले.

२१ शौल म्हणाला, ती त्यक्त विलिंग्याहूनजेती त्याचा पाशसम होईल, आणि पलिष्ठांचा हाते त्याजवर पडेल; यस्तव शौल दाविदास म्हणाला, या सेपेस तू अवश्य माझा जांवई होणार. २२ शौलाने आपल्या सेवकांनी आज्ञा दिली की दाविदाचा कानावर हे घाटले तेव्हां तो म्हणाला, भी केवळ निर्धन व तुच्छ असा मनुष्य आहे, राजाच्या जांवई होणे ही तुमच्या हृषीने हलकी गोष्ट आहे काय? २३ शौलस त्याच्या सेवकांनी सांगितले की दावीद असे असे म्हणाला. २४ तेव्हां शौल म्हणाला, तुझी दाविदास जाऊन सांगा की राजाला हुंडा नके; मात्र राजाच्या शट्रूंचा सूड उगवावा म्हणून त्यास पलिष्ठांच्या रंभर अग्रवतचा हन्या आहेत. शौलाचा यांत असा हेतु होता की अशाने तरी दावीद पलिष्ठांच्या हातून पतन पावेल.

२५ त्याच्या चाकांनी दाविदास हे सांगितले तेव्हां राजाचा जांवई होण्याचे त्यास पसंत वाटले. लम-

सराईचे दिवस अजून संपले नव्हते; २७ तेव्हां दावीद आपले लोक बरोबर घेऊन जेळा व त्यांने पलिष्ठांचे दोनदो पुश्य मारिले; दाविदास त्यांच्या अग्रवतचा आणून राजाचा जांवई व्हावयासाठी त्याला बरोबर मोजून दिल्या, तेव्हां शौलाने अपली कमळ मीसुक हिंचे त्याजाची लग्न करून दिले. २८ हे पाहून शौलाच्या असांत आणे की परमेश्वर दाविदाच्यावरोबर आहे. त्यांची कन्या भीखल हिंचे त्याजवर प्रेम जडले. २९ तेव्हां दाविदाचा शौलस अधिक धाक वार्द लागला, आणि तो दाविदाचा कायमचा वैरी बनला.

३० पलिष्ठांचे सरदार युद्धास सिद्ध झाले, जेव्हा जेव्हां ते बाहेर निघत तेव्हां तेव्हां दावीद शौलाच्या इतर सर्व सेवकांपेक्षा अधिक चतुराईने यश संपादी, यासुळे त्याच्या मांवाची खाती झाली.

१ शौलाने आपला पुत्र योनाथान व आपले ११ सर्व सेवक यांस सांगून ठेविले की दाविदास माऱ्यन टाकावे; पण शौलाचा पुत्र योनाथान यांचे दाविदावर फारच मन बसले होते, २ म्हणून योनाथानाने दाविदास सांगितले की माझा वाप शौल तुला माऱ्यन टाकावयास पाहत आहे; तर तू सकाळ पर्यंत सावध ऐस आणि एकाचा गुप्त स्थळी लपून राहा. ३ या भैदानांत तू असशील तेथे जाऊन भी आपल्या बापासमोर हजर होईल व त्याजपाची तुली गोष्ट काढीन; मला कोही कमीजास्त दिसले तर भी ते तुला कल्पीन. ४ योनाथानाने आपला वाप शौल याजपाची दाविदाची प्रशंसा करून म्हटले की राजाने आपला दास दावीद याची गुणेहगारी करू नये, काण त्यांने आपला कांही अपराध केला नाही, उलट त्याची सर्व कामे आपल्या हिताची शाळी आहेत; ५ त्यांने आपले शिर हातावर घेऊन त्या पलिष्ठांचा संहार केला आणि परमेश्वराने इत्याह्लाचा मोठा उद्धार केला हे पाहून आपाणाला आनंद झाला; असे आहे तर आपण दाविदास विनाकारण माऱ्यन निर्दोषाचा खून केल्याचे वाप कां करितां? ६ शौलाने योनाथानांवे म्हणून मान्य केले; त्यांने आणभाक करून म्हटले, परमे-

भराच्या जीविताची शपथ, त्याला जिवे मारावयाचे नाही. ७ योनाथानांने दाविदास बोकावून आणून या संगल्या गोटी सांगितल्या; मग योनाथानांने दाविदास शौलकडे वेळे, आणि तो पूर्णप्रमाणे शौलच्या दैनंदिनीस राहिला.

८ इल्ले युद्ध पुढी सुरु झाले तेव्हां दाविदास जाऊन पलिष्ठांशी युद्ध केले व त्यांचा मोठा संहर केला व ते त्याच्यापुढून पक्कन गेले. ९ शौल हाती भाला घेऊन आपल्या मंदिरी बसला असून दावीद त्याच्यापुढे बाब्य वाजवीत असतां परमेश्वराकडील उरुतमा शौलच्या ठारी संचरला. १० दाविदास भाल्याने भोसकून त्याला भिंतीला खिळावें असा शौलाने प्रयत्न केला पण तो शौलपुढून निसदून गेला व भाला भिंतीत उसून राहिला; तेव्हां त्या राती दावीद पलायन करून निसदून गेला. ११ दाविदाच्या वरवर पहारा ठेवून सकाळी त्यास मारून टाकावें म्हणून शौलाने तिकडे जसूद पाठविले; तेव्हां दाविदाची बायको मोखल हिंने त्यास सांगितले, आज रात्री आपण आपल्या जिवाचा बचाव करणार नाही तर उयां ठर व्हाल. १२ मग मिखलेने खिडकीतून दाविदास उतरविले, व तो पक्कन जाऊन निभावला. १३ मिखलेने तेराफीम (गृहदेवता) घेऊन ती पलंगावर निजविली व तिच्या डोक्याखाली बकरीच्या केसांची उशी ठेवून ती बळाने प्हाकिली. १४ शौलाने दाविदास पक्कडप्पासाठी जासूद पाठविले तेव्हां ती म्हणाली, तो आजारी आहे. १५ मग शौलाने दाविदास प्रत्यक्ष पाहण्यासाठी जासूद पाठवून त्यास सांगितले की त्यास पलंगामुद्दा घेऊन या; मी त्यास मारून टाकणार. १६ ते आंत घेऊन पाहतात तों पलंगावर गृहदेवतेची मूर्ती आहे आणि तिच्या डोऱ्याखाली बकरीच्या केसांची उशी आहे असे न्यास दिसून आले. १७ शौल मिखलेले म्हणला, तू मला असें का फक्तविले? तू माझ्या शरूस पक्के घेऊन त्याला आपला बचाव कां करू दिला? मीखल शौलास म्हणाली, त्याने मला म्हटले की मला जाऊ दे, माझ्या हाताने तू का मरतेस?

१८ दावीद पक्कन निभावून रामास शमुवेलाकडे गेला व जें कांही वर्तल शौलाने त्यांकी केले तें अवधे त्याने त्याच्या काळी धातले. मग तो व शमुवेल नायोथ येवे जाऊन राहिले. १९ दावीद रामात नायोथ येवे राहत आहे असे वर्तमान कोणी शौलास सांगितले, २० तेव्हा शौलाने दाविदास पक्कन आणण्यासाठी जासूद पाठविले; संदेशांचे मंडळ भाषण करीत आहे व शमुवेल त्यांच्यापुढे उमा आहे असे शौलच्या त्या जासूदांनी पाहिले तेव्हां देवाचा आत्मा त्याचे ठारी संचरला व तेहि भाषण करू लागले. २१ शौलास ही बातमी लागली तेव्हां त्याने दुसरे जासूद पाठविले, व तेहि तसेच भाषण करू लागले. शौलाने तिसऱ्यांदा जासूद पाठविले, तेहि भाषण करू लागले. २२ मग तो स्वतः रामास गेला, व सेवूतल्या मोळ्या हौदानजीक घेऊन पोहंचत्यावर चिचारू लागला, शमुवेल व दावीद कोटे आहेत? तेव्हां कोणी सांगितले, पाहा, रामांतील नायोथ येणे ते आहेत. २३ त्यावरून तो तिकडे रामात नायोथाकडे गेला; तेव्हां देवाचा आत्मा त्याचे ठारी संचरला व तो रामांतील नायोथ येणे जाऊन पोहंचेपर्यंत भाषण करीत चालला. २४ तो आपलीं व्हां फेडून शमुवेलापुढे भाषण करू लागला, व अहोरात्र जसिनीवर उघडा पडून राहिला. यावरून शौलहि संदेशांपैकीच आहे काय अशी म्हण पडली.

१ मग दावीद रामांतील नायोथ येथून २० पक्कन गेला आणि योनाथानाकडे जाऊन म्हणून लागला, मी काय केले? मजकूहू काय अपराध घडला? तुझ्या बापाचा मी असा काय गुन्हा केला आहे की तो माझा जीव ध्यावयास पाहत आहे? २ तो त्यास म्हणाला, असे कथी न घडो; तु मारला जावयाचा नाहीस; माझा बाप लहानमोर्टे कोणतेहि कास मला सांगितल्यावांचून फैरीत नाही; तर एवढीच गोष मजपासून तो कां गुप ठेवील? असे मुळीच होणे नाही. ३ दावीद प्रतिशापूर्वक म्हणाला, तुझी कृपादृष्टि मजवर आहे हे तुझ्या बापास

पक्षे ठाकुर आहे म्हणून तो म्हणतो की ही गोष्ट योनाथानाला कळू नव्ये; कारण त्यास फार वाईट वाटेल; याकी परमेश्वराच्या जीविताची व तुश्या जीविताची शपथ, मजजमध्ये व मृत्युमध्ये केवळ एक पायरीचे अंतर आहे. ४ योनाथान दाविदास म्हणाला, तुश्या जिवास वाटेल तें मी तुश्यासाठी कीरन. ५ दावीद योनाथानास म्हणाला, पाहा, उद्यां चंद्रदर्शन आहे व राजाच्या पंक्तीस बसूल भोजन करावयाचे मला तुकणार नाही; तर तूं मला जाऊं दे, म्हणजे मी परवां संचाकाळपर्यंत रानांत लप्पून राहीन. ६ तुश्या बापानें माझे मांव काढलेच तर त्यास सांग की दाविदास आपल्या गांव ब्रेथलेहम येवें तंतंडीने जावयाचे होतें म्हणून त्यानें मोठ्या आग्रहाने मजजवळ रजा मागितली; रेण्ये त्याच्या सगळ्या कुळ्याचा वार्षिक यश आहे. ७ ठीक आहे असें जर तो म्हणाला तर तुश्या दास सलामत आहे असें समज, पण त्याला राग आला तर कांहीं तरी घात करण्याचा त्याचा हेतु आहे असें समज. ८ तर तूं आपल्या दासावर कृपा कर, कारण तूं परमेश्वराची आण वाहून आपल्या दासांशी कार केला आहे; मजकूर कांहीं अपराध घडला असला तर तूंच मला माळून टाक; आपल्या बापाकडे मला कशाल नेतोस? ९ योनाथान म्हणाला, असें कधीं व्हावयाचे नाहीं; माझ्या बापानें तुश्या घात येऊला तर त्याची चाहूल मला लागतांच भी तुला सांगवयाचा नाहीं काय? १० दावीद योनाथानास म्हणाला, तुश्या बापानें तुला कडक जबाब दिला तर तें मला कोण सांगणार? ११ योनाथान दाविदास म्हणाला, चल आपण मैदानांत जाऊं. मग ते दोषे मैदानांत गेले.

१२ योनाथान दाविदास म्हणाला, इस्साएलाचा देव परमेश्वर साक्षी, मी उद्यां अथवा परवां या मुमारास माझ्या बापाचे मनोगत काढिल्यावर तुश्या हिताचे कांहीं असले. तर तोबडतोब तुला सांगून पाठविणार नाही काय? १३ तुश्या घात करण्याचे माझ्या बापाच्या मनांत असले तर मी तुला तें विदित करू तूं सलगमत जावें म्हणून तुला मी रवाना केले नाहीं तर

योनाथानाचें असेंच, किंचुना याहूनहि अधिक अनिष्ट परमेश्वर करो; परमेश्वर जसा माझ्या बापाच्याबरोबर आहे तसाच तो तुश्याबरोबर असो. १४ माझा अंत न व्हांचा म्हणून मी जीवित आहे तोबैर परमेश्वराच्या सारखी कृपा तूं मजजवर करावी. १५ एवढेच नव्हे तर माझ्या धराप्यावरून आपली कृपादाटि कदपि काहून घेऊ नको; परमेश्वर दाविदाच्या प्रत्येक शत्रूचा या भूतलावरून उच्छेद करील तेव्हाहि ती काहून घेऊ नको. १६ हायुळे योनाथानांने दाविदाच्या धराप्याशीं आणभाके केली; तो म्हणाला, असे न केल्यास परमेश्वर दाविदाच्या शांत्यांचा द्वातून माझे पारिपत्य करो. १७ योनाथानांची दाविदावर त्रीती होती म्हणून त्याने त्याला पुनः आणभाके करावयास लाविलें; कारण तो त्याला प्राणासमान त्रिय होता. १८ योनाथान त्यास म्हणाला, उद्यां चंद्रदर्शन आहे तर तुश्या जागा रिकामी पाहून तूं नाहीस असें समजून येईल. १९ तीन दिवस शाल्यावर तोबडतोब ये आणि तो प्रसंग घडला त्या दिवशी तूं ज्या जागी लपून राहिला होतास त्या जागी एजेल नंवाच्या शिळेपाशी राहा. २० मग मी जणूं काय निशाण मारीत आहे असें दास्वून त्या दिशेकडे तीन बाण सोडीन. २१ मग पाहा, मी पोरास सांगेन, जा, बाण शोधून आण; पाहा, बाण तुश्या अलीकडे आहेत ते घेऊन ये असें मी त्या पोरास मोठ्याने द्वणजे तूं ये; परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुझें कुशलत्व होईल, तुझे वॉइट कांहीं होणार नाहीं; २२ पण जर मी त्या पोरास म्हणालों कीं बाण तुश्या पलीकडे आहेत, तर तूं निघून जा. कारण परमेश्वराने तुला रवाना केले आहे. २३ ज्याविषयी तुझेंमाझे भाषण झाले आहे त्यासंबंधाने तुश्यामाझ्यामध्ये परमेश्वर निरंतर साक्षी असो.

२४ मग दावीद जाऊन मैदानांत लप्ला; चंद्रदर्शनाच्या दिवशी राजा भोजनास बसला. २५ राजा नेहमीप्रमाणे भितीजबाली आपल्या आसनावर बसला; मग योनाथान आपल्या जागेवरून उठला आणि अबनेर शौलाच्या बाजूस बसला; पण दाविदाची

जागा रिकामी होती. २६ शौल त्या दिवशी कांही-एक बोलणा नाही; त्याला वाटले कीं त्याला कांही तरी ज्ञाल्यासुले तो अशुचि ज्ञाल असेल; खाणीने तो शुद्ध ज्ञाला. २७ चंद्रदर्शनाच्या दुसऱ्या दिवशीहि दाविदाची जागा रिकामीच होती; तेव्हां शौल आपल्या मुळ योनाथान यास म्हणाला, इशायपुत्र काल व आज भोजनास कां आला नाही? २८ योनाथान शौलास म्हणाला, दाविदाने बेथलहेमास जाण्यासाठी मोरव्या आग्रहाने माझ्यापांशी रजा मागितली. २९ तो म्हणाला, मला जाऊ दे, कारण त्या नगरात आमचे कूळ यश्च कणार आहे, आणि माझ्या भावाने मला तेथें बोलाविले आहे, तर आतां मजबर तुझी कृपादृष्ट असेल तर मला जाऊ दे, म्हणजे मी आपल्या भावांस मेहून येईन; यासुलेच तो राजाच्या पंक्तीस आला नाही. ३० तेव्हां शौलाचा कोप योनाथानावर भडकला; तो त्यास म्हणाला, अरे दुष्ट, फिरुतरोवर बायकोच्या पोरा, तुझी व तुझ्या आईची बेअबू न्हावी म्हणून तुझे मन इशायपुत्रावर बसले आहे हूँ भला डाऊक नाही काय? ३१ जोंवर हा इशायपुत्र या भूतलावर जीवंत आहे तोंवर तुला व तुझ्या राज्याला कधीहि स्थिरता प्राप्त व्यावयाची नाही, तर आती बोलावर्षे पाठवून त्याला मजकडे आण; त्याला अवश्य मारून टाकावयाचे आहे. ३२ योनाथान आपला बाप शौल यास म्हणाला, त्याला मारून कां टाकावयाचे? त्याने काय केले आहे? ३३ तेव्हां शौलाने योनाथानास मारण्यासाठी भाला उगारिला; त्यावरून तो समजला कीं दाविदास जिवै मारण्याचा आपल्या चापाचा निश्चय जाला आहे. ३४ तेव्हां योनाथान कोथाने संतप्त होऊन येजावरून उठला आणि त्या द्वितीयेस त्याने अन्न खाले नाही; आपल्या चापाने दाविदाची अप्रतिष्ठा केली म्हणून त्याच्याबद्दल त्याला फार खेद झाला.

३५ सकाळीच योनाथान आपल्यावरोवर एक लहान पोर घेऊन मैदानांत दाविदाशीं संकेत केलेल्या स्थळीं गेला. ३६ तो आपल्या पोरास म्हणाला, मी

बाण सोडितो ते धुऱ्यून आण. तो पोर धावू लगाल तेव्हां त्याने त्याच्यापलीकडे जाईसा एक बाण सोडिला. ३७ योनाथानाने सोडिलेल्या बाणाच्यी टप्प्यापांशी तो पोर जाऊन पोहंचला तेव्हा योनाथानास त्यास ओरहून म्हणाला, बाण तुझ्या पलीकडे आहे ना! ३८ योनाथान त्या पोरास म्हणाला, त्यार कर, धाव, विलंब लावू नको. तेव्हां तो योनाथानाचा पोर बाण जमा करून आपल्या धन्याकडे आल. ३९ त्या पोरास त्यांतले कांही कळले नाही; योनाथान व दाविद यांसव ती गोष्ट माहीत होती. ४० योनाथानाने आपली हृत्यारे आपल्या पोरापांशी देऊन सांगितले कीं हीं नगरात पोंचीव. ४१ तो पोर निघून जातांच दाविद दक्षिणेकीडी एका ठिकाण-कूळून उटून आला व त्याने भूमीवर उपडे पूळून तीनदा नमन केले; मग एकमेकांचे चुंबन घेऊन ते रहं लागले; दाविद तर मलत्वी रहला. ४२ तेव्हां योनाथान दाविदास म्हणाला, सुखरूप जा; परमेश्वर तुझ्यामाझ्याच्ये आणि तुझ्यामाझ्या संततीमध्ये निरंतर साक्षी असो; आपण दोघांनी परमेश्वराच्या नामाने आणभाक केली आहे वरे. मग तो उटून चालता झाला व योनाथान नगरात गेला.

१ दाविद नोव येथे अहीमलेल याजकाकडे. २१ आल; तेव्हां अहीमलेल धरवर कांपत दाविदास सामोरा येऊन म्हणाल, तुम्ही एकटेच कां? तुमच्याबरोवर कोणी मनुष्य नाही? २ दाविद अहीमलेल याजकास म्हणाला, राजाने मला कांही काम-गिरीवर पाठविले आहे, आणि मला सांगितले आहे कीं ज्या कामगिरीवर मी तुला पाठवीत आहें आणि तुला जी आझा मी देत आहें तीविष्यीं कोणास कांही कळू देऊ नको; मला अमुक ठिकाणी येऊन मिळा असे मी आपल्या चाकरांस सांगितले आहे. ३ तर आतां तुझ्या-जवळ काय आहे? मल पांच भाकी दे अथवा जै कांही तुजजवळ असेल तें दे. ४ याजक दाविदास म्हणाला, माझ्याच्यव याजकास साधारण भाकर नाही, तर पवित्र भाकर आहे; तुझ्याबरोवरचे तश्छ पुरुष मात्र

जियांपासून दूर राहिले असले पाहिजेत. ५ दाविदाने याजकास म्हटले, आम्ही बास्तविक आज तीन दिवस जियापासून दूरच आहो; आमचा प्रवास पवित्र कार्यासाठी नाही, तरी मी निघालें तेच्यां तशुण पुरुषांची पांत्र पवित्र होती ती आज किंती जास्त असली

पाहिजेत? ६ तेव्हां याजकाने त्यास पवित्र भाकर दिली; कारण त्या दिवांगी समर्पित उन भाकर परमेश्वरासमोर ठेवण्यासाठी जुळी भाकर, तेथून काढलेली होती; दीशिवाय-तेच्ये दुसरी भाकर नव्हती. ७ त्या दिवांगी तेच्ये दवेग नामक शौलाचा एक सेवक परमेश्वरासमोर खोल्यून राहिला होता; तो अदेशी असून शौलाच्या गुराळांचा प्रमुख होता. ८ मी

दावीद अभीमलेखास म्हणाला, येथे तुश्यापाशी एकादा भाला किंवा तरवार आहे काय? राजाची कामगिरी एवढया निकडीची होती की मी आपली तरवार किंवा आपली दुसरी हथ्यारे बरोबर आणिली नाहीत. ९ याजक म्हणाला, एडा सोंपांत गत्याथ पलिष्ठाचा तुम्ही वध केला त्याची तरवार आहे, ती मी वडात गुंडाळून एफोदाच्यामार्गे ठेविली आहे; तुम्हाल्य पाहिजे तर ती घ्या; तीशिवाय दुसरी कोणतीहि तरवार येणे नाही. दावीद म्हणाला, तिच्यासारखी दुसरी तरवार नाही, ती मला दे.

१० दावीद त्या दिवशी निवृत्त शौलाच्या भीतीने पळला आणि गथाचा राजा आखीश याजकडे गेला. ११ आखीशास त्याचे सेवक म्हणाले, त्या देशाचा राजा दावीद तो हात ना?

शौलाने हजारों वधिले,

दाविदाने लाखों वधिले,

असे ज्याच्याविषयी बोलून नाचत, गत होते तोच ना हा? १२ दाविदाने हैं बोलणे मनांत ठेविले आणि गथाचा राजा आखीश याचा त्याला फार घाक वाटला. १३ तेव्हां त्याने त्याच्यापुढे आपली चालचर्या बदलून वेळाच्ये मिष केले; तो फाटकाची कवाडे खडस्डवूं लगला व आपल्या दाढीवर लाळ गाळूं लगला. १४ आखीश आपल्या सेवकांस म्हणाला, पाहा, हा

माशूस वेडा आहे हैं तुम्हांस दिसतें ना? तुम्हीं त्यास मजकडे कां आणिले? १५ माझ्यापाशीं वेडी माणसे काय कोणी आहेत म्हणून तुम्हीं माझ्यासमोर वेडेचार करवायाला याला आणिले आहे? असला मनुष्य माझ्या घरांत यावा काय?

१ दावीद तेथून निसदून निघाला आणि २२ अदुलामाच्या गुहेत गेला; हैं ऐकून त्याचे भाऊ व त्याच्या बापाच्या घरचीं सर्व माणसे त्या गुहेत त्याजकडे गेली. २ विघ्र, कर्जवाजारी व जिवला त्रासलेले असे सर्व लोक त्याजपाशीं जमा झाले, तो त्यांचा नायक झाला; सुमारे चारशे पुरुष त्याच्यापाशीं जमले.

३ तेथून दावीद मवावांतील मिस्या येथे जाऊन मवावाच्या राजास म्हणाला, परमेश्वर माझों काय करणार हैं मला समजेपर्यंत माझ्या आईबापांस येऊन तुमच्यापाशीं राहूं था. ४ त्याने त्यास मवावाच्या राजासमोर आणिले; दावीद तेथल्या गडीत राहत होता तोंपर्यंत तीं त्याजपाशीं राहिली. ५ गाद संदेशा दाविदास म्हणाला, गडीत राहूं नको, वेशून निघून यहूदा देशांत जा. तेव्हां दावीद तेथून निघून हरेख नामक बनांत गेला.

६ दाविदाच्या व त्याच्याबरोबरच्या लोकांचा पत्ता लगला आहे असे शौलाने ऐकले; त्या समयीं तो निशा येथे एका उच्च जारीं चिंचेच्या झाडाकालीं हाती आपला भाला घेऊन बसला होता व त्याचे सर्व सेवक त्याच्यासमोबद्धी उमे होते. ७ तेव्हां शौल आपल्या समोवताळूच्या सेवकांस म्हणाला, बन्यामिनी लोकहो, ऐका; इशायाचा पुत्र तुम्हां सर्वांस शेतें व द्राक्षांचे मळे देणार आहे काय आणि तो तुम्हां सर्वांस सहस्रपति व शतपति करणार आहे काय? ८ म्हणून तुम्हीं सर्वांनी मजविरुद्ध कट केला असून माझ्या पुत्राने इशायाच्या पुत्राशीं करार केल्याचे कोणी माझ्या कानावर घाटलें नाही. आज माझ्या पुत्राने माझ्या नोकरास माझा घाट करण्यासाठी टपून बसायास वियाविले असून मला कोणी कळविले नाही व माझ्याबद्दल कोणास

बाईटहि बाटले नाही ना? ९ तेव्हां शौलाच्या नौकरांवर नेमिलेला दवेग अदोमी म्हणाला, मी इशायाच्या पुत्रास नोब येथें अहीद्वाचा पुत्र अही-मलेल याजकडे येताना पाहिले. १० त्यांने त्याच्या-साठी परमेश्वराकडे प्रश्न केला, त्यास अब्दसामधी पुरविली आणि गल्याच पलिष्ठाची तरवार त्यास दिली. ११ तेव्हां राजाने अहीद्वाचा पुत्र अहीमलेल याजक यास आणि त्याच्या बापाच्या घराण्यांतील सर्व मनुष्ये म्हणजे नोब येथें राहणारे सर्व याजक यांस बोलावणे पाठविले; तेव्हो ते सर्व राजाकडे आले. १२ शौल म्हणाला, अहीद्वाचुत्रा, ऐक; तो म्हणाला, आज्ञा महाराज. १३ शौल त्यास म्हणाला, तूं व इशायाचा पुत्र अशा तुहीं दोघांनी मजविरुद्ध कट केला आहे; तूं त्यास भाकर व तरवार दिली आणि त्याच्यासाठी तूं परमेश्वराकडे प्रश्न केला व त्यासुले तो आज मजविरुद्ध उद्भव माझा धात करू पाहत आहे, याच्ये काय कारण? १४ अहीमलेलाने राजास उत्तर केले, आपल्या सर्व सेवकांमध्ये दाविदासारसा विश्वासू कोण आहे? तो तर राजाचा जांवई असून आपल्या मंत्रिमंडळांतला आहे, दरबारांत त्याची मोठी प्रतिशो आहे. १५ मी काय आजन पहिल्यांने त्याच्यासाठी देवापांशी प्रश्न करू लागलों काय? असे भजकडून न घडो; राजाने आपल्या या सेवकास आणि माझ्या बापाच्या सर्व घराण्यास असा बद्दा लावून नये; कारण या प्रकरणी आपल्या दासास अधिकरणे कांहीच माहीत नाही. १६ राजा म्हणाला, अहीमलेला, तुला व तुम्हा बापाच्या घराण्यांतील सर्वाना अवश्य मेले पाहिजे. १७ तेव्हां जवळ प्यादे उभे होते त्यास राजा म्हणाला, चला, परमेश्वराच्या याजकांचा वध करा; कारण ते दाविदाचे मिलाकी झाले आहेत; तो पक्कन गेला हें त्यास ठाऊक असूलहि त्यांती माझ्या कानवर धातले नाही; पण परमेश्वराच्या याजकांवर ते राजाचे सेवक आपला हात ठाकीनात. १८ तेव्हां राजा दवेगास म्हणाला, चल, तूं जाजन त्या याजकांवर तुळन पड. तेव्हां अदोमी दवेग याजकांवर तुळन

पडला व त्या दिवशी सणाचे एकोष धारण करणाऱ्या पंजारेशी पुरुषांचा त्यांने वध केला. १९ नोंदावर तरवार चालवून पुरुष व त्रिया, मुले व तान्ही कळें, बैल, गाडवे व मेंडरे या सर्वांचा सप्पा त्यांने उडविला. २० तरी पण अहीद्वाचुत्र अहीमलेल अव्याधार नांवाचा एक पुत्र निमावून दाविदाकडे पक्कन गेला. २१ शौलांने परमेश्वराच्या याजकांचा वध केला हें वर्तमान अव्याधाराने दाविदास सांचितले. २२ दावीद अव्याधारास म्हणाला, ज्या दिवशी अहीं दवेग तेथे होता त्याच दिवशी मीं ताडिले की हा निवारें शौलास सांगेल; तुझ्या बापाच्या घराण्यांतल्या सर्व माणसांच्या भरणास मी कारण झाले आहे. २३ भिंड नको, मजबोरोबर राहा; कारण जो तुझा जीव वेष्यास पाहत आहे, तो माझाहि जीव घेष्यास पाहत आहे; माझ्यापांशी तूं सुरक्षित राहशील.

१ दाविदास बातमी, लागली कीं पलिशी २३ लोक कईला नगराशीं लडत आहेत आणि धान्याची खालीं लुटीत आहेत. २ तेव्हां दाविदांने परमेश्वरास विचारले, मी जाजन हा पलिष्ठांवर मारा करू काय? परमेश्वर त्यास म्हणाला, जा, पलिष्ठांवर मारा करून कईलाचा बचाव कर. ३ दाविदाचे लोक त्यास म्हणले, पाहा, येथे यहूदांत जर आम्हास भीति आहे तर दलिष्ठांच्या सैन्यावर आम्ही कईलाकडे चालून गेले तर मग काय पुसावे? ४ दाविदांने परमेश्वरापांशी पुन: प्रश्न केला, तेव्हां परमेश्वरांने त्यास संभितले, कमर बाधून कईलास जा; मी पलिष्ठांस तुझ्या हातीं देतो. ५ मग दावीद व त्याचे लोक करूलास गेले, त्यांनी पलिष्ठांशीं युद्ध करून त्यांचीं गुरुंदोरे हाकून आणिलीं आणि त्यांची मोठी कत्तल केली. या प्रकारे दाविदांने कईला येथील रहिवाश्यांचे रक्षण केले.

६ अहीमलेलाचा पुत्र अव्याधार हा कईल येथे दाविदाकडे पक्कन गेला तेव्हां तो झाती एकोद घेऊन गेला होता. ७ दावीद कईला येथे नेला हें कोणी शौलास कळविले तेव्हां तो म्हणाला, आतां देवाने त्यास माझ्या हातीं दिले आहे; कारण दरवाजे व अडसर असलेल्या नगरांत

जाऊन तो आयताच कोंडला आहे. ८ तेळ्हां कईलास जाऊन दाविदास व त्याच्या लोकांस घेरावें म्हणून शौलानें आपल्या सर्वे लोकांस युद्धास बोलाविले. ९ शौल आपला नाश करण्याची मसलत करीत आहे हे दाविदास समजले तेळ्हां तो अन्यायार याजकास म्हणाला, एफोद इकडे आण. १० त्या समर्थी दावीद म्हणाला, हे परमेश्वरा, इश्वाएलच्या देवा, शौल माझ्यामुळे कईला नगराचा नाश करण्यासाठी येऊ पाहत आहे, हे वर्तमान तुझ्या दासानें नक्की ऐकले आहे. ११ कईला येथेले लोक मला शौलाच्या हातीं देतील काय? तुझ्या दासाच्या कानावर आले आहे त्याप्रमाणे शौलाचे येणे होईल काय? हे परमेश्वरा, इश्वाएलच्या देवा, तुझी मी विनवाणी करीत आहे, तुझ्या दासाला काय तें सांग. परमेश्वर म्हणाला, तो येहील. १२ दाविदाने विचारिले, कईलाचे लोक मला व माझ्या लोकांना शौलाच्या हातीं देतील काय? परमेश्वर म्हणाला, होय देतील. १३ तेळ्हा दावीद व त्याचे सुमारे सहाऱ्ये लोक कईलांतून निघून वाट फुरेल तिकडे गेले. दावीद कईलांतून निसदून गेला हें शौलास कोणी सांगितले, तेळ्हां त्यानें निघण्याचे रहित केले.

१४ मग दावीद रानांतील गढ्यांत राहू लागला; तो जीफ नांवाच्या रानांतील पहाडी प्रदेशांत राहिला. शौल त्याचा शोध नियंत करीत असे; पण देवाने त्यास त्याच्या हातीं लापूं दिले नाही. १५ दाविदास कढून उकले होते की शौल आपला प्राण घेण्यास निघाडा आहे; दावीद जीफ नांवाच्या रानांत एका उंचवट्यावरील शार्डीत राहिला होता. १६ तेळ्हा शौलाचा उप्र योनाथान हा निघून दाविदाकडे त्या उंचवट्यावरील शार्डीत गेला; देवाच्या ठारीं त्याचा भरंवसा ढड करून त्याच्या हाताला त्याने बळकडी दिली. १७ त्याने त्यास म्हटले, भिंडे नको; माझा बाप शौल याच्या हातीं तुं लागावयाचा नाहीस; तुं इश्वाएलचा राजा होणार व मी तुझा दुष्यम होणार; माझा बाप शौल यालाहि हें ठारक आहे. १८ त्या दोघांनी परमेश्वरापुढे करार केला; मग दावीद त्या उंचवट्यावरील शार्डीत राहिला

व योनाथान आपल्या घरीं गेला. १९ नंतर जिफी लोक गिबा येथे शौलाकडे येऊन म्हणाले, रानाच्या दक्षिणेस हकीलाच्या डोंगरात उंचवट्यावरील शार्डीतत्या गढ्यांत आमच्याकडे दावीद लपून राहिला आहे ना? २० तर आर्ता, महाराज, आपली तेंथे येण्याची उत्कृष्ट इच्छा आहे तीप्रमाणे या; राजाच्या हातीं त्याला देणे हें आमचे काम. २१ शौल म्हणाला, परमेश्वर तुमचे कल्याण करो; कारण तुम्ही मजबूर दद्या केली आहे; २२ तुम्ही जाऊन आणखी खात्री करून य्या त्याची बसण्याउठाच्याची जागा कोठें आहे, तेंथे तो कोणाच्या दृश्यीस पडला, याची सगळी माहिती काढा; कारण तो मोठा धूर्त आहे; २३ तो कोणकोणत्या जारी दर्डी मारून असतो त्या सगळ्या जागांची माहिती काढून अवश्य परत या, म्हणजे मी तुम्हांवरोबर परत येईन; तो या देशात कोठेहि असला तरी मी या यहूदाच्या हजारों लोकांतून त्याला हुडकून काढीन. २४ मग ते निघून शौलाच्या अगोदर जीफ येथे गेले; पण दावीद व त्याचे लोक रानाच्या दक्षिणेस अरबांत मावोनाचे अरण्य आहे तेथेल्या मैदानात होते. २५ शौल आपले लोक वरोबर घेऊन त्याच्या शोधास गेला; ही वातमी दाविदास समजली तेळ्हां तो खडकाळीतून उत्तरून मावोनाच्या रानांत जाऊन राहिला. हें शौलास समजले तेळ्हां त्याने मावोनाच्या रानांत दाविदाचा पाठलगांग केला. २६ शौल डोंगराच्या त्या बाजूने चालला आणि दावीद व त्याचे लोक डोंगराच्या त्या बाजूने चालले. शौलाच्या भीतीने दावीद निसदून जाप्याची त्वरा करीत होता, कारण शौल व त्याचे लोक दाविदास व त्याच्या लोकांस पकडप्यासाठी त्यांस घेणे पाहत होते. २७ इतक्यांत एका जासुदाने शौलास येऊन सांगितले, चला, त्वरा करा, कारण पलिश्यांनी देशावर स्वारी केली आहे. २८ तेळ्हां शौल दाविदाचा पाठलगांग करण्याचे सोडून पलिश्यांनी सामना करण्यास गेला म्हणून त्या ठिकाणाचे नंब सेला-हमारकोथ (निसदून जाप्याचा खडक) असे पडले. २९ दावीद तेथून निघून एन-गोदीच्या गढ्यांत राहू लागला.

१ शौल पलिष्ठांचा पाठलग करून प्रति
२४ आला तेव्हां त्यास बातमी लागली कीं दावीद

एन-नेदीच्या रानांत आहे. २ तेव्हां शौल सर्व इस्वाएलंतून तीन हजार लोक निवृत्त घेऊन राज्यकर्मसंचया खडकावर दाविदाच्या व त्याच्या लोकांच्या शोधास गेला. ३ वाटेने जाताना तो एक मेंडवाचाच्या पाणी आला, तेथे एक गुहा होती; तिच्या आंत शौल गहिर्दिसेस गेला. गुहेच्या अगदी आंतल्या बाजूस दावीद व त्याचे लोक बसले होते. ४ तेव्हां दाविदास त्याचे लोक म्हणाले, परमेश्वरानें आपणाला सांगितले होते की पाहा, मी तुझा शत्रु तुझा हाती देईन, मग तुल वाटेल तसें त्याचे कर; हे घडवून येण्याचा दिवस आज प्राप्त झाला आहे. तेव्हां दाविदाने उदून शैलच्या झग्याचा कोठ कापून घेतल्यावृद्ध दाविदाचे मन त्याला खाऊ लागले. ६ तो आपल्या लोकांस म्हणाला, मी आपल्या स्वामीवर, परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर, आपला हात टाकावा अशी गोष्ट परमेश्वर मजकूरन न घडवो, कारण तो परमेश्वराचा अभिषिक्त आहे; ७ असें बोलून त्याने आपल्या लोकांस आवारिले; त्यांस शैलावर हात टाकू दिला नाही. मग शौल गुहेदून निघून मार्गस्थ झाला. ८ नंतर दावीदहि उदून गुहेदून वाहेर पडला आणि त्याने मागून शैलास हाक मारिली, माझे स्वामी महाराज शैलांने मागे वकून पाहिले तेव्हां दाविदाने खाली लवून त्यास मुजरा केला. ९ दावीद शैलास म्हणाला, लोक म्हणतात की पाहा, दावीद आपला हात करू पाहत आहे; त्याच्या बोलण्याकडे आपण कां कान देतो? १० पाहा, आज आपण आपल्या डोक्यांनी पाहिले आहे कीं परमेश्वराने आज गुहेत आपणाला माझ्या हाती दिले होतें; आपणाला मारून टाकावे असें कोणी म्हटले, पण मी आपली गय केली; मी म्हटले कीं मी आपल्या प्रभूवर हात टाकू नवे, कारण तो परमेश्वराचा अभिषिक्त आहे. ११ शिवाय माझ्या पित्या, पाहा, माझ्या हातांन आपल्या झग्याचा कोठ आहे, आपल्या झग्याचा कोठ

मी कापून घेतला; पण आपणाला जिवे मारिले नाही; यावून निश्चये समजा की माझ्या मनांत कांही उप हेतु अथवा पातक नाही; आपला अपराव मी केला नाही, पण आण माझा जीव यावयास एकसातले टपेळी आहं. १२ परमेश्वर माझ्यातुमच्यामध्ये न्याय करो आणि परमेश्वरवर मजबूद आपले शासन करो; पण माझा हात आपणावर पडावयाचा नाही. १३ प्राप्तीच काळच्या लोकांची म्हण आहे कीं तुझांपासून दुष्टता उद्भवते; तर माझा हात आपणावर पडवार नाही. १४ इस्वाएलंचा राजा कोणाचा पाठलगव करण्यास निघाला आहे? कोणाच्या पाठीस अलाच लागलं आहां? एका मेलेल्या कुत्राच्या! एका पिसवेच्या! १५ परमेश्वर न्यायाचीश आहे, तो माझ्या तुमच्यामध्ये निवडा करो, माझे प्रकरण लक्षात अणून तो माझा कैवार घेवो, व माझा न्याय करून मला आपल्या हातून सोडवो. १६ दाविदाने शौलाशी हे बोलावयाचे संपविल्यावर शौल म्हणाला, माझ्या पुत्रा दाविदा, ही तुझीच वाणी काय? आणि शौल हेल काढून रँग लागला. १७ तो दाविदास म्हणाला, तू मजकूर नीतिमान आहेस; तू तर मजशी भलईने वागलास, पण मी तुजशी बुराईने वागलो. १८ तू मजशी भलईने वागलास याचे प्रमाण तू आज दाखविले आहे, कारण परमेश्वराने मला तुझा हाती दिले असून तू मला मारून टाकिले नाही. १९ कोणाच्या तावडीत त्याचा शत्रु सांपडला तर तो त्याला सलामत जाऊ देईल काय? म्हणून आज तू जे वर्तीने मजशी केले आहे त्यावृद्ध परमेश्वर तुझे वरै करो. २० पाहा, मला हैं ताऊक आहे कीं तू खात्रीने राजा होणार आणि इस्वाएलचे राज्य तुझा हाती कायम राहणार. २१ तर आतां मजजवळ परमेश्वराच्या नामाने अशी आणभाक कर कीं तू माझ्या पश्चात् माझ्या वंशाचा उच्छेद करणार नाहीस, आणि माझ्या बापाच्या घराण्यांतून माझी नांवनिशाशी नाहीशी करणार नाहीस. २२ तेव्हां दाविदाने शौलाजवळ अशीच आणभाक केली;

मग शमैल आपल्या घरी गेला आणि दावीद आपल्या लोकांसह गडवावर गेला.

१ पुढे शमुकेल भृत्या पाहला; तेव्हां सर्व २५ इशाएल लोकांनी एकत्र जमून शोक केला आणि रामा येथील त्याच्या घरात त्यास मूळमाती दिली. इकडे दावीद निघून पारान नांवाच्या अरण्यात गेला.

३ माझोन येथे एक मनुष्य होता, तो आपल्या व्यवहार कर्मेल येथे चालवीत असे; तो माणूस भोळा मातवर असून त्याची तीन हजार मेंद्रे व एक हजार बकरी होती; तो कर्मेलंत आपल्या मेंद्रांची लोकर कातरीत होता. ३ त्याचे नव नाबाल असे होते व त्याच्या छीचे नव अबीगईल असे होते; ती छी बुद्धिमती व रुपवती होती; परंतु तो पुरुष कठोर व वाईट चालीचा होता; तो कालेब वंशातला होता. ४ नाबाल आपल्या मेंद्रांची लोकर कातरीत असल्याचे दांवदाने अरण्यात ऐकले. ५ तेव्हां दाविदाने दहा तरुण पुरुषांस तेथे पाठविले; त्याने त्या तरुणांस सांगितले की कर्मेल येथे नाबालाकडे जाऊन त्यास माझा सलाख सांगा; ६ त्या सुरुसंपन्न पुरुषास म्हणा की आपले, आपल्या घराण्याचे व आपल्या सर्वस्वाचे कुशल असो. ७ मी असे ऐकले आहे की आपण लोकर कवरणारे लाभिले आहेत; आपले धनगर आमच्यामध्ये होते; आम्ही त्यांस कांही उपद्रव दिला नाही, आणि ते कर्मेलंत असतांना त्यांची कांहीएक हानि झाली नाही. ८ आपल्या चाकरांस विचारा म्हणजे ते आपल्याला सांगितल; तर या तरुण पुरुषांवर कूपादिकरा; आम्ही आनंदाच्या दिवशी आणो आहो; तर आपला हात चालेले तेव्हां आपल्या दासांस व आपला पुत्र दावीद यास दा.

९ दाविदाच्या तरुण पुरुषांनी जाऊन त्याच्या नांवाने नाबालास हे सर्व शब्द सांगितले व ते स्तव्य राहिले. १० नाबालाने दाविदाच्या सेवकांस म्हटले, दावीद कोण? हा इशायाचा पुत्र कोण? आजकाळ बहुत दास आपंआपल्या धन्याला सोहन पद्धत जातात; ११ माझे अनुभव, माझे पाणी आणि माझ्या कातरणान्यांसाठी

मारिलेल्या पश्च॒चे मांस जे कोण, कोठले, हें मला ठाऊऱ्या नाही असल्या लोकांस मी देंके काय? १२ तेव्हां दाविदाच्या तरुण पुरुषांनी आपल्या बाटेने माथारे जाऊन हे सर्व शब्द जशाचे तसे दाविदाला सांगितले. १३ तेव्हां दावीद आपल्या लोकांस म्हणाला, आपल्या तरवारी आपल्या कंबरांस बांधा; आणि त्या प्रत्येकाने आपआपली तरवार आपल्या कंबरेस बांधिली; दाविदानेहि आपली तरवार कंबरेस बांधिली; दाविदावरोबर चारशे पुरुष गेले, आणि दोनशे पुरुष सामाना-सुमानाजवळ राहिले. १४ इकडे एका चाकराने नाबालाची छी अबीगईल हिला सांगितले की दाविदाने रानांतून आमच्या स्वामीचे क्षेमकुशल विचारण्याकरितां जासूद पाठविले होते, पण तो त्यांच्या अंगावर ओरडला. १५ हे लोक आम्हांची चांगल्या रीतीने वागले आणि आम्ही मैदानांत होतो तोंवर त्याचे आमचे दलण-बळा होते; त्या वेळी त्यांची आम्हांस कांही उपद्रव कैल्य नाहीं व आम्हची कांहीं हानि झाली नाही. १६ आम्ही त्यांच्याबरोबर शेंडेंमेंद्रे राखीत होतो तोंवर ते रात्रिदिवस आम्हांस तटबंदी-सरखे होते. १७ तर आता काय करवयाचे याचा चांगला विचार करा; करण आम्हांच्या धन्यावर व त्याच्या सर्व घराण्यावर अरिष्ट येणार आहे, आणि धनी तर असा अधम आहे की त्याला बोलण्याची कोणाची छाती नाही. १८ तेव्हां अबीगईल हिले मोळ्या दोनशे भाकरी, दाक्षारसाचे दोन बुधले, पांच मेंद्रांचे रांधिलेले मांस, पांच मापे हुरडा, खिसमिसाचे शंभर घड आणि अंजिरांच्या दोनशे ढेपा हीं सर्व घेऊन गाढवावर लादली. १९ ती आपल्या चाकरांस म्हणाली, तुम्ही पुढे चला, मी तुमच्यामागून येत्यें. याविष्यांनी तिने आपला नवरा नाबाल यास कांहीं सांगितले नाही. २० ती गाढवावर बसून डोऱ्याच्या आडेवाराने जात असतां दावीद व त्याचे लोक समोरून येत होते ते तिला भेटले. २१ दावीद म्हणाला होता की मी रानांत या मनुष्याच्या सर्व मालमतीचे रक्षण कूल त्यांची कांहीएक हानि होऊन दिली नाही तें खरोखर व्यर्थ गेले; त्याने

उपकाराबहूल अपकार केला; २२ तर सकाळी उजाडे-पर्यंत त्याच्या लोकांपैकी एकाहि पुरुष मी जीवंत राहू देणार नाही; परमेश्वर माझ्या सर्व शत्रूंचे असेंच व याहूनहि अधिक वाईट करो. २३ अबीगईल दाविदास पाहून शटकल गाढवावहून उतरली व दाविदासुंदे जीविनीवर उपडी पहून तिने दंडवत घातले. २४ ती त्याच्या पायां पहून म्हणाली, अहो माझे स्वामी, हा अपराध माझ्याच शिरी असू था; आपल्या दासीस आपल्या कानांत कांही सांगू था; आपल्या दासीच्ये बोलणे ऐका. २५ माझ्या स्वामींनी त्या अथव मावालांने कांहीएक मनांत आरां नये; तो आपल्या नावालासारखाच आहे; त्याचें नांव नावाल (मूर्ख) असे आहे, आणि त्याच्या ठारीं मूर्खेपणा आहे; ज्या तशू पुरुषांस माझ्या स्वामींनी पाठविले होतें त्यांस मी प्राहिले नाही. २६ तर आतां, अहो माझे स्वामी, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ व आपल्या जीविताची शपथ, परमेश्वराने आपणाला रक्तपात करण्यापासून व आपल्या हाताने सूड घेण्यापासून आवरिले आहे; म्हणून आतां आपले शशु व माझ्या स्वामींनी हानि वितिणारे यांचे नावालासारखे होवो. २७ मी आपल्या दासीने आपल्या स्वामीकडे जी ही भेट आणिली आहे ती माझ्या स्वामींवरोबरच्या तशूंना थावी. २८ आपल्या ह्या दासीचा अपराध क्षमा करा; कारण परमेश्वर खोलवर माझ्या स्वामींचे घराणे कायमचे कसवील; कारण माझे स्वामी परमेश्वराच्या लढाया लढत अहित; आपल्या सर्व आयुष्यभर आपल्या ठारीं कसलेहि अनिष्ट आढळवावाचें नाही. २९ एक मनुष्य आपला पाठलाग करवयास व आपला प्राण घ्यावयास उठला आहे, तरी माझ्या स्वामींचा प्राण आपला देव परमेश्वर याजपाशी जीवंतांच्या समूहांत बांधिलेला राहील, आणि आपल्या शत्रूंचे प्राण तो जसे काय गोफणीत घालून गोफून टाकील. ३० आपणाविषयीं जै कांहीं परमेश्वराने म्हटले आहे तदनुसार माझ्या स्वामींचे कल्याण करून आपणाला परमेश्वराने इस्ताएलाचा अधिषिति नेमिल्यावर, ३१ आपण विनाकारण रक्तपात केल्याचा किंवा कोणाचा

सूड उगविल्याचा आपल्याला पस्तावा व्हावयाचा नाही, किंवा माझ्या स्वामींच्या मनाला लेद व्हावयाचा नाही; तर परमेश्वर माझ्या स्वामींचे कल्याण करील तेव्हां आपल्या दासीची आठवण करा. ३२ दावीद अबीगईलेस म्हणाला, ज्याने तुला आज माझ्या भेटीस पाठविले तो इस्ताएलाचा देव परमेश्वर धन्य! ३३ धन्य तुझ्या दूरदूरीपणाची! तू स्वतः धन्य! तू आज मला आपल्या हाताने रक्तपात करण्यापासून व सूड उगविण्यापासून आवरिले आहे; ३४ वस्तुतः इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याने तुला उपद्रव करण्यापासून मला आवरिले आहे; त्याच्या जीविताची शपथ, तूं मला तांताईंने भेटवयास आली नसतीस तर खोलवर सकाळी उजाडे-पर्यंत नावालाचा एक पुरुषहि जीवंत राहिला नसता. ३५ नंतर तिने जै कांही आणिले होतें त्याचा स्वीकार करून दावीद तिला म्हणाला, आपल्या घरीं मुखाने जा; पहा, मीं तुझा शब्द ऐकला आहे व तुझी विनंति मान्य केली आहे. ३६ मग अबीगईल नावालाकडे गेली, तो त्याने आपल्या घरीं राजाच्यासारखी मेजवानी केली आहे असे तिने पाहिले; त्याचे चित्त स्मृत गेले होतें; तो फार झिंगला होता; यास्तव सकाळी उजाडेपर्यंत तिने त्याला कमीजास्त कांहीं सांगितले नाही. ३७ सकाळी नावालाची निशा उत्तरल्यावर त्याच्या छीने ह्या सर्व गोष्टी त्यास सांगितल्या; तेव्हां त्याचे हृदय मृतवत् झाले, तो पाषाणासारखा झाला. ३८ नंतर दहा दिवसांनी परमेश्वराकडून नावालास असा तडाका मिळाला कीं तो मृत्यु पावला. ३९ नावालाच्या मृत्यूंचे त्रृत ऐकून दावीद म्हणाला, नावालाच्या हातून माझी अप्रतिष्ठा झाली तिची दाद ज्याने घेतली आणि आपल्या दासास धात करण्यापासून आवरिले, तो परमेश्वर धन्य! परमेश्वराने नावालांचे दुर्घटने त्याच्याच शिरीं उलटविले, मग दाविदाने अबीगईलेशी लम्हाचे बोलणे करण्याकरितां तिच्याकडे लोक पाठविले. ४० दावीदाचे चाकर कमेल येथे अबीगईलेकडे येऊन तिला म्हणाले, तुला आपलीं छी करवयासाठीं घेऊन या म्हणून दाविदाने

तुजकडे आम्हांस पाठविले आहे. ४१ ती उठून भूमी-पर्यंत लवून म्हणाली की आपली दासी भाष्या स्वामीच्या दासांचे चरण भुणारी दासी होण्यास सिद्ध आहे. ४२ मग अबीगईल तांतडीने उठून गाढवारवर बसली; तिच्या पांच सूख्या तिच्याबोरवर गेल्या; ती दाविदाच्या जासुदांसागून जाळल त्याची ल्ली झाली. ४३ दाविदाने इझेलकरीण अभीनवाम, हीहि एक बायको केली; अशा या दोषी त्याच्या खिंवा झाल्या. ४४ शौलाने आपली कन्या मीसल, जी दाविदाची ल्ली होती, तिला गालीमवारी लहाणाचा पुत्र पालती यास देऊन टाकिले होते.

१ मग जिफी लोक गिबा येथे शौलाकडे २६ जाऊन म्हणाले, रानासमोरील हकील डोंगरांत दावीद लपून राहिला आहे ना? २ तेव्हां शौल इस्थालांतले तीन हजार निवडक योद्दे बोरवर घेऊन दाविदाचा शोध करावयास जीफ रानांत निघून गेला. ३ शौलाने आपली छावणी रस्याच्या बाजूला रानासमोरल्या हकील डोंगरावर केली. दावीद त्या रानांत राहत होता; शौल आपला पाठलाग कीत रानांत आला आहे हें त्यास समजले. ४ तेव्हां दाविदाने हेर पाठवून शौल खोरेखरच आला आहे की काय याची माहिती काढिली. ५ मग दावीद उठून जेथे शौलाचा तळ पडला होता तेथे निघून गेला; तेथे शौल व त्याचा सेनापति नेराचा पुत्र अबनेर हे निजले होते तें स्थल त्यांनी पाहिले. शौलाच्या सभोवतीं गाडेल होता, आणि लोकांनी त्याच्या सभोवतां आपले डेरे दिले होते. ६ तेव्हां दाविदाने अहीमलेख हिंवी आणि यवाबांचा भाऊ सर्ववेळा पुत्र अबीशय यांस म्हटले, माझ्याबोरवर त्या छावणीत शौलाकडे येण्यास कोण तयार आहेत? अबीशय म्हणाला, मी आपल्याबोरवर येतो. ७ तेव्हां दावीद व अबीशय त्या लोकांवळ रात्रीचे गेले, तेथे जाऊन पाहतात तो शौल गाडेलकाच्या आढ निजला आहे, त्याच्या उशाजवळ त्याचा भाला भूमीत रोवलेला, आणि अबनेर व इतर लोक त्याच्या

सभोवार निजले आहेत असे त्यांच्या हृषीस पडले. ८ तेव्हां अबीशय दाविदास म्हणाला, देवाने आज आपल्या शत्रु आपल्या हाती दिला आहे; तर आतां मला त्याच्या भाष्याने त्याजवर एकच घार असा करू या की तो त्यास भेदून जमिनीत शिरेल; भाला पुनः मारप्याची जहरच घडणार नाही. ९ दावीद अबीशयास म्हणाला, त्याचा वध करू नको; परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर हात चालवून कोण निदोष राहणार? १० दावीद आणवी म्हणाला, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, परमेश्वरच त्यास मारील अथवा त्याचा काळ आला म्हणजे तो मरेल अथवा युद्धात त्याचा अंत होईल. ११ परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर आपला हत्त टाकाशयाचे मजकूरन न घडो; पण आतां त्याच्या उशाजवळ असलेला भाला आणि पाण्याचा चंदू घे; मग आपण निघून जाऊ. १२ तेव्हां दाविदाने शौलांच्या उशाजवळन भाला आणि पाण्याचा चंदू उचलून घेतला, आणि ते निघून गेले, ते निघून गेले तेव्हां कोणी त्यास पाहिले की ओळखले नाही व कोणी जागाहि झाला नाही. ते सर्व निश्चित होते; परमेश्वराने त्यास गाढ निदा लाविली होती. १३ मग दावीद पलीकडील बाजूस एका दूरच्या टेकडीच्या माझ्यावर उभा राहिला; त्यांच्यामध्ये बरेच अंतर होते. १४ दावीद त्या लोकांस आणि नेराचा पुत्र अबनेर यास मोठ्याने हाक मारून म्हणाला, अबनेर, ओं कां देत नाहीस? तेव्हां अबनेरामे म्हटले, राजास हाक मारणारा असा तूं कोण आहेस? १५ दावीद अबनेरास म्हणाला, तूं मर्द आहेस ना? इस्थालांत तुझ्या तोडीचा कोण आहे? असे असून आपला प्रभु राजा शांते तूं कां रक्षण केले नाही? एक जण तर तुझा स्वामी राजा याचा घात करण्यास आला होता; १६ तूं जे हें काम केले तें कांही चांगले नव्हे; परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुम्ही मरण-दंडास पात्र आहा, कारण प्रभु परमेश्वर याचा अभिषिक्त आपला स्वामी शांते रक्षण तुम्ही केले नाही. राजाचा भाला व त्याच्या उशाजवळ

અસલેલા પાપલ્યા ચંદ્ર કોઠેં આહे તો પાહા. ૧૭ તેજ્ઝાં શૌલ દાવિદાચ શલ્દ ઓક્લન મ્હણાલ, માઝા પુત્રા દાવિદા, હા તુષ્ણાચ શલ્દ કાય? દાવીદ મ્હણાલે, માઝે સ્વામી મહારાજ, હોય, હા માઝાચ શલ્દ. ૧૮ તો આપણાં મ્હણાલા, માઝે સ્વામી આપલ્યા દાસાચ્યા પાઠીસ કંલાગલે આહેત? મી કાય કેલે આહે? માઝા હાતુન કોણતી કસ્તૂર જાલી આહે? ૧૯ આતાં માઝે સ્વામી મહારાજ યાંની આપલ્યા દાસાચી વિનંતિ એકાવી; પરમેશ્વરાને જર આપણાલ મજબિદ્ધ ચેતવિલે અસેલ તરતો હેં માઝેં અર્પણ માન્ય કરો; પણ કોઈ માનવાની આપણાલ ચેતવિલે અસેલ તરત પરમેશ્વરાચ્યા દટ્ટાનેં તે શાપિત હોવોત, કારણ મી પરમેશ્વરાચ્યા બતનાચા વોટેકરી હોઊં નયે મ્હણુન ત્યાંની મલા બાહેર હાકુન દિલે આહे. તે મ્હણતાત, જા, અન્ય દેવાંચી ઉપાસના કર. ૨૦ તરત આતાં પરમેશ્વરાચ્યા દટ્ટાંબેગલે માઝેં રક્ત ભૂમીવર ન પડો; ડોંગરાંત કોણી તિતિરાચી વિકાર કરાવી તસા ઇસ્થાએલાચા રાજા એક પિસુ ખુંડાવયાસ નિધાલા આહे. ૨૧ તેજ્ઝાં શૌલ મ્હણાલા, મી અપરાધી આહે, માઝા પુત્રા દાવિદા, માધારી યે; આજ માઝા પ્રાણ તુષ્ણા દટ્ટીલા મોલ્વાન, વાટલા મ્હણુન યાયુંદે તુલા મી કાહીએક ઉપદ્રવ કરણાર નાહીં; પાહા, મી મૂર્ખીપણાંને વાગળો આહે, માઝા હાતુન મોડા અધર્મ જાલા આહે. ૨૨ દાવીદ મ્હણાલા, મહારાજ, હા પાહા ભાલ્યા, હા બેઝન જાયાસાઠી એકાદા સેવકાસ પાઠવા; ૨૩ પરમેશ્વર પ્રયોગાસ ત્યાચ્યા ધાર્મિકતેવેં વ સંચોટીવેં ફલ દેઈલ; આજ પરમેશ્વરાને આપણાલ માઝા હંતીં દિલે હોતેં તરી મી પરમેશ્વરાચ્યા અભિષ્કાવર આપલ હાત ટાકિલા નાહીં; ૨૪ પાહા, આપલ પ્રાણ જસા માઝા દટ્ટીલા આજ મોલ્વાન, વાટલા તસાચ માઝાહિ પ્રાણ પરમેશ્વરાચ્યા દટ્ટીસ મોલ્વાન, વાટો વ તો મલા સર્વે સંકટાંતુન સોડવો. ૨૫ તેજ્ઝાં શૌલ દાવિદાસ મ્હણાલા, માઝા પુત્રા, દાવિદા, તં ધન્ય હો; તું મોટા પરાક્રમી હોશીલ આણિ ખરોખર યશસ્વી હોશીલ. મગ દાવીદ આપલ્યા વાટેને ગેલા આણિ શૌલ સ્વસ્થાની પરત આલા.

૧ દાવીદ આપલ્યા મનાંત મ્હણાલ, મી ૨૭ કોણત્યા તરી દિવશી શૌલન્યા હાતુન મરણારચ; તરત પલિષ્ટાંચ્યા દેશાંત પદ્ધત જાવેં યાપેક્ષાં દુસરા ચાંગળ ઉપાય નાહીં; અશાને શૌલ માઝાસંબંધાને નિરાશ હોજુન ઇસ્થાએલ દેશાચ્યા કોણત્યાહિ પ્રાંતાંત માઝા યાયુંદે શોધ કરણાર નાહીં; યાપ્રમાણે મી ત્યાચ્યા હાતુન સુદૂન જાઈન. ૨ તેજ્ઝાં દાવીદ આણિ ત્યાચ્યાબરોબરચે સહજોં લોક નિઘુન ગથચા રાજા માવોખપુન્ન આખીશ યાજકડે ગેલે. ૩ દાવીદ વ ત્યાચે લોક આપાયાલ્યા પરિવારાંસહ ગથાંત આખિશાચ્યા-જવળ રાહિલે; દાવીદ આપલ્યા દોન જ્ઞિતા, મ્હણાજે ઇઝેલીણ અહીનવામ વ નાબાલાચી સ્ત્રી કર્મેલીણ અભીજાઈલ, યાંસ બેઝન રાહિલા. ૪ દાવીદ ગથ યેથે પદ્ધત ગેલા હેં, વર્તમાન શૌલસ સમજલ્યાવર ત્યાને ત્યાચા તદનંતર શોધ કેલા નાહીં.

૫ દાવીદ આખીશાસ મ્હણાલા, મજબર આપલી કૃપા-દષ્ટ અસેલ તરત એકાચા ખેડેંગાંત મલા જાગા દ્વારા મ્હણજે મી તેથે રાહીન; આપલ્યા દાસાને આપલ્યાબરોબર રાજધાનીત કંઠ રાહાવેં? ૬ તેજ્ઝાં આખીશાને ત્યા દિવશી ત્યાલા સિક્કલાગ હેં નગર દિલે; મ્હણુન સિક્કલાગ હેં નગર આજબર યદ્વારાચ્યા રાજાનેં આહે.

૭ પલિષ્ટાંચ્યા દેશાંત દાવીદ જાકુન રાહિલ્યાસ પુરેં એક વર્ષ ચાર મહિને જ્ઞાલે. ૮ મગ દાવીદ વ ત્યાચે લોક યાંની ગશ્શીરી, ગિરજી વ અમાલેકી યાંચ્યાવર સ્વારી કેલી; શરાક્હન મિસર દેશાકડે જાતાંના જો પ્રદેશ લાગતો ત્યાંત હીં રાણે પ્રાચીન કાળ્યાપાસૂન વસલી હોતીં. ૯ દાવિદને ત્યા પ્રદેશાવર મારા કેલા આણિ તેથલ્યા કોણાહિ સ્ત્રીપુરુષાંત જીવંત સોડિલે નાહીં, આણિ તેથલી શેરડેંમેદર્ને, ગાઇબેલ, ગાઢવે, ઉંટ આણિ વખત્રાવરણે બેઝન તો પરત આખીશાકડે ગેલા. ૧૦ આખિશાને વિચારિલે, આજ તું કોણાવર સ્વારી કેલી? દાવીદ મ્હણાલા, યદ્વારાચ દક્ષિણ પ્રાંત, યર-હેમેલ્યાંચા દક્ષિણ પ્રાંત વ કેચ્ચાંચા દક્ષિણ પ્રાંત યાંવર. ૧૧ દાવિદને ગથ યેથે આણાવયાસ કોઈની સ્ત્રી કિંવા પુરુષ જીવંત ઠેવિલા નાહીં; તો મ્હણાલ, ત્યાંના આણિલે

असरें तर दाविदारें असें असें केले असी त्यांनी आमची चहाडी केली असती. तो पलिष्ठांच्या देशात राहिला तोपर्यंत त्याचा असाच कम चालू राहिला. १२ आखीशांने दाविदाच्या बोलण्याबर भरंवसा ठेवून मट्टले, यांने इस्साएल लोकांस आपला अगदी थोट येईलसे केले आहे; तर आतां हा निरंतर आपला दास होऊन राहिल.

२८ १ त्या काळी पलिष्ठांनी इस्साएल लोकांशी लढण्यास आपली सैन्ये एकबांट केली. तेव्हां आखीश दाविदास म्हणाला, हे पक्के समज की तुला आपल्या लोकांसह लडावयास माझ्या सैन्याबरोबर यांवै लागणार. २ दावीद आखीशास म्हणाला, आपला दास काय करील तें आपणाला आतां समजू येईल. आखीश दाविदास म्हणाला, म्हणूनच मी तुला माझे खिर सलामत राखावयास कायमचा ठेवून घेतो.

३ शमुवेल मृत्यु पावला होता; सर्व इस्साएल लोकांनी त्याच्यासाठी मोठा शोक करून त्यांने नगर रामा येण्ये त्यास मृत्याती दिली होती. शौलाने दैवज्ञांस व मांत्रिकांस देशांतून घालवून दिले होते. ४ पलिष्ठांनी एकबांट होऊन घूर्णेम येण्ये छावणी दिली; इकडे शौलाने सर्व इस्साएल जमा करून गिळोवा येण्ये छावणी दिली. ५ पलिष्ठांच्ये सैन्य पाहून शौल वावरला व त्याच्या मनाचा थरकांप काला. ६ शौलाने परमेश्वरास प्रश्न विचारिले असतां परमेश्वराने स्वप्ने, उरीम अथवा संदेशे अशा कोणाच्याहि द्वारे उत्तर दिले नाही. ७ तेव्हा शौल आपल्या सेवकांस म्हणाला, एकदी भूत-विद्याप्रवीण झी शोधा, म्हणजे मी तिच्याकडे जाऊन प्रश्न विचारील, त्याचे चाकर त्यास म्हणाले, पाहा, एन-दोर येण्ये एक भूतविद्याप्रवीण झी राहत आहे. ८ मग शौलाने आपला वेश पालून दुसरे कपडे घातके आणि दोन भाणसे बरोबर घेऊन तो सतोरात त्या झीकडे गेला; तो तिला म्हणाला, प्रश्न पाहा; आपल्या भूतविद्याच प्रश्न करून ज्या कोणाचे भी नांव घेईल त्यास उठवून मजकडे आणे. ९ ती झी त्यास म्हणाली, शौलाने काय केले तें तुला ठाउकच आहे;

भूतविद्याप्रवीण व चेटकी यांचे त्यांने देशांतून उचाईन केले आहे; आतां मला मारून टाकावे म्हणून माझ्या जिवाला पाश कां लावतोस? १० शौलाने परमेश्वराची शपथ घेऊन तिला मट्टले, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, या बाबतीत तुला काहीएक दंड व्यावयाचा नाही. ११ त्या झीने विचारिले, मी तुल्यासाठी कोणाला उठवून आणू? तो म्हणाला, शमुवेलास उठवून आज. १२ त्या झीने शमुवेलास पाहिले, तेव्हां मोऱ्याने किंकाळी फोडून ती शौलास म्हणाली, आणण मला कां फसविले? आणण शौल आहे. १३ राजाने तिला मट्टले, यिं नको; तुला काय दिसते? ती शौलास म्हणाली, कोणी दैवत पृथ्वीतून वर येताना दिसत आहे. १४ त्यांने तिला विचारिले, त्यांचे स्वरूप कसे आहे? ती म्हणाली, एक छूट पुरुष उठून येत आहे; त्यांने झगा घातला आहे. तेव्हां शौलाने ताडिले की तो शमुवेल असावा; म्हणून त्यांने भूमीपैरी लवून नमस्कार केला. १५ शमुवेल शौलास म्हणाला, तूं मला वर बोलावून माझ्या शांतीचा भंग कां केल्या? शौल म्हणाला, मी मोऱ्या संकटात पडलो आहें; पलिष्ठी मजरी लडत आहेत, आणि देवांने माझा त्याग केला आहे, आणि आतां मला तो संदेशांच्या अथवा स्वप्नांच्या द्वारे माझ्या प्रश्नाचें उत्तर देत नाही; यास्तव मी आतां काय करावै तें तूं मल्य संगाचे म्हणून भी तुला बोलाविले आहे. १६ शमुवेल म्हणाला, परमेश्वर तुका त्याग करून तुका शत्रु शास्त्र आहे, तर तूं मल्य कशाला प्रश्न करितोस? १७ परमेश्वराने माझ्या द्वारे संगितले होते तसेच त्यांने आपल्या मनोदयाप्रमाणे केले आहे; परमेश्वराने तुक्या हातून राज्य हिसकावून घेऊन तुका शेजारी दावीद यास दिले आहे. १८ तूं परमेश्वराची वाली ऐकली नाही व त्याच्या कोपानुसार तूं अशीलेकास शासन केले नाही; म्हणून आज परमेश्वर तुजशी असा वापला आहे. १९ एवढेच नव्ये तर परमेश्वर तुक्या-बरोबर इस्साएल लोकांसाहि पलिष्ठांच्या हातीं देवील; उद्यां तूं आपल्या पुत्रांसह मजकडे येचील; परमेश्वर

कृष्णदासचे सैन्य पलिष्ठांच्या हाती देईल २० मग भूमीवर सप्रशेल पाल्या पडला; शूभ्रवेळाच्या भाषणाने तो अव्यत भयभीत आला; त्याच्यात कांही त्राण उरले नाही. त्यांने दिवसभर व रात्रभर बिल्कूल अन्न सेवन केले नव्हते म्हणून त्याच्या अंगांत मुख्याच ताकद उरली नव्हती. २१ मग ती क्षी शौलाकडे आली व तो कार व्याकुळ झाला आहे असे पाहून त्याला म्हणाली, पाहा, आपल्या दातीने आपले म्हणणे ऐकले, आणि आपला प्राण मुठींत धरून आपण मला सांगितलेले शब्द मी ऐकले; २२ तर आतां आपणाहि आपल्या दातीचे म्हणणे ऐका; मी आपणाला घासभर अन्न वाढिते वै खा म्हणजे वाटेने चालावयास आपणाला शक्ति येईल. २३ तो म्हणाला, मला नको, मी खाणार नाही. त्या ख्रीप्रमाणे त्याच्या चाकरांनीहि त्याला आग्रह केला तेव्हां त्यांने त्यांचे म्हणणे ऐकले. तो जमिनीवरून उटून पलंगावर बसला. २४ त्या खीच्या धरी एक लड वासरू होते; तें तिने त्वेने कापले, आणि कांही पाठ घेऊन तें तिने मळिले आणि बेखमीर भाकरी भाजिल्या; २५ मग तिने तें अन्न शौलापुढे व त्याच्या चाकारुंदे ठेविले, आणि ते जेवले. नंतर ते त्या रात्री निघून गेले.

२९ इकडे पलिष्ठांनी आपली सर्व सेना अफेकांत एकवट केली; इस्थाएल लोकांनी

इत्रेलोत एका जन्यापांती छावणी दिली होती. २ पलिष्ठांचे सरदार आपआपल्या शंभरशंभर व हजार-हजार योद्धांच्या पुढे चालले, आणि सैन्याच्या पिढाडीस आखीशावरोबर दावीदहि आपल्या मनुष्यांच्या पुढे चालला. ३ पलिष्ठांचे सरदार म्हणाले, या इत्यांचे येथे काय काम ? तेव्हां आखीश पलिष्ठांच्या सरदारांस म्हणाला, इक्षाएलाचा राजा शौल याचा सेवक दावीद हा नव्हे काय ? आज तो कैक दिवस किंवडुना कैक वर्षे मजपासीं आहे; तो त्यांना सोडून मजकडे आला तेव्हांपासून आजपर्यंत मला त्याच्यांत कांही कावर्गे आढळले नाही; ४ पण पलिष्ठांचे सरदार त्याजवर फार रागावले; ते त्यास म्हणाले, जे स्थल तु त्यास दिले आहे तेथे त्याला परत पाठवून दे; त्यांने

आहांवरोबर लडाईस येंन नये; तो आत्यं तर खो आमच्या वैरी होईल; तो आपल्या स्वामींनी तुल्याचा कशाने प्रसन्न करणार जरें ? या लोकांनी जिरे कापूनच की नाहीं ?

५ शौलाने हजारे वधिले, दाविदाने लाखो वधिले, असे ज्याविष्ठी लोक नाचूल व गाऊल आळीपांतीने म्हणाले. तोच हा दावीद ना ? ६ तेव्हां आखीशांने दाविदास बोलावून झटले, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुं तर सातिकपणांने वर्तला आहेस आणि सैन्यांत मला तुझी वर्तण्यक चांगली दिसून आली आहे; कारण जेव्हांपासून तुं मजकडे आलास तेव्हां-पासून तुळ्या ठारी मला कांही वाईट आढळून आले नाहीं; पण तुं सरदारांच्या मनास कांही येत नाहीस; ७ तर आतां तुं सुखरूप परत जा, पलिष्ठांच्या सरदारांची इतराजी करून घेऊ नको. ८ दावीद आखीशास म्हणाला, मी काय केले आहे ? मी आपणाकडे आलो तेव्हांपासून आजपर्यंत आपणाला आपल्या दसाच्या ठारीं काय आढळले आहे की आपला स्वामी राजा याच्या शत्रुंशी लडावयास जाऊ नये ? ९ आखीश दाविदास म्हणाल, मला ठाउक आहे की तुं माझ्या दृष्टीने देवदूतासारखा चांगला आहेस; तरी पलिष्ठांचे सरदार म्हणतात की तुं त्याच्यावरोबर लडाईस जाऊ नये. १० तर आतां तुळ्या धन्याचे चाफू जे तुजवरोबर आले आहेत त्याच्यासह पहाडेस ऊ आणि उजाडतांच मार्गस्थ हो. ११ दावीद व त्यांचे लोक पहाडेस उटून पलिष्ठांच्या दर्शी परत गेले. इकडे पलिष्ठी इत्रेलावर नडाई करून गेले.

१ दावीद आपल्या मनुष्यांवरोबर सिक्कलग ३० येथे तिसऱ्या दिवशीं पोहंचला तेव्हां त्याच्या दृष्टीस पडले की अमालेक्यांनी दक्षिण देश व सिक्कलग यांवर स्वारी केली असू तिकलागावर मारा करून तें अशीने जाकून टाकिले आहे, २ आणि तेथील द्वितीयास व लहोनमोठ्या सगळ्यास त्यांनी कैद केलन नेले आहे; त्यांनी कोणोची कत्तल केली नाही, तर त्यांचा पाडाव करून ते आपल्या वाटेने गेले. ३ दावीद

व त्याचे लोक नगरात आले तेव्हां नगर जाळून टाकिले आहे आणि त्यांच्या बिया, पुत्र व कन्या पाठळव कसू नेण्या आहेत अंसे त्यास दिसून आले. ४ तेव्हां दावीद व त्यांच्याबरोबरचे लोक हेळ काळून एवढे रडले की त्यांना आणखी रक्षणाची शक्ति राहिली नाही. ५ दाविदाच्या दोन्ही बिया हज्जेलोण अहीनवाम व नावालाची ती कम्भेलोण अविराईल खाला पाठळव कसू नेले होते. ६ त्या समर्थी दावीद मोठ्या येचात पडला; कारण लोक आपले पुत्र व कन्या योच्याकरितां शोकाकुल होऊन दाविदास दगडमार करवा असे म्हणू लागले; पण दावीद अपला देव परमेश्वर याजवर भिस्त ठेवून खंबोर राहिला.

७ दावीद अहीमलेखाचा पुत्र अव्याधार याजक यास म्हणाला, एकोद मजकडे आण. तेव्हां अव्याधाराने एकोद दाविदकडे आणिले. ८ दाविदाने परमेश्वरास प्रश्न केला, मी या टोळीचा पाठळाग करू काय? मी त्यास गांठीन काय? त्याने उत्तर दिले, त्यांचा पाठळाग कर, तू खात्रीने त्यास गाठिशील व सर्वांना सोडवून आणिशील. ९ तेव्हां दावीद आपव्याबरोबरची सहायी माणर्ये घेऊन बसोर नाल्यापर्यंत जाऊन पोहंचला; तेथे कांही लोक मार्ग पडले व ते तेथे राहिले. १० दावीद व चारशे लोक यांनी पाठळाग चालविल; बाकीचे दोनशे लोक एवढे थकून गेले होते की त्यास बसोर नाल्यापलीकडे जातां येईना. ११ त्यांच्या लोकांस मैदानात एक मिसरी पुरुष आढळल; त्यास त्यांनी दाविदाकडे नेले; त्यांनी भाकर दिली ती त्याने खाली आणि त्यास त्यांनी पाणी पांजिले. १२ आणखी त्यास अंजिराच्या ढेपेचा तुकडा व दोन खिसमिसांचे घड दिले; ते खाऊन तो ताजातवाना झाला, कारण तीन दिवस व तीन रात्री त्याने भाकर खाली नव्हती की तो पाणी प्याला नव्हता. १३ दाविदाने त्यास विचारिल, तू कोण, कोटळा? त्याने म्हटले, मी एक मिसरी तरुण पुरुष असून एका अमलेकी मनुष्याचा दास आहे. आज तीन दिवस झाले, मी आजारी पडलो म्हणून माझा धनी मला सोडून गेला.

१४ आम्ही करेण्यांच्या दक्षिण प्रांतावर, याहूदा प्रांतावर व कालेबांच्या दक्षिण भागावर स्वारी केली आणि सिंक्रमण आग लावून जाळून टाकिले. १५ दावीद त्यास म्हणाला, त्या टोळीकडे मला नेशील काय? तेव्हां तो म्हणाला, आपण मला जिवे मारणार नाही व माझ्या धन्यांच्या हाती मला देणार नाही अशी आपण देवाच्या नावाने आणभाक कराल तर मी आपणाला त्या टोळीकडे नेईल. १६ तो त्यास तेथें घेऊन गेला तेव्हां त्यास असे दिसले की लोक जमिनीवर चोहोरेकडे पांगून खाऊन-पिऊन मजा करीत आहेत; कारण त्यांनी पलिश्यांच्या प्रांतांत तन व यहूद्यांच्या प्रांतांतून पुष्कल लृट आणिली होती. १७ तेव्हां त्या दिवसाच्या संध्याकाळ्यासून दुसऱ्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत दावीद त्यांचा संहार करीत राहिला; त्यांच्यापैकी चारवै तसेण पुरुष उंटावर स्वार होऊन पक्कन गेले होते त्यांखीरेज एकहि मनुष्य बचावला नाही. १८ अमलेकी लोकांनी पाडाव कसू नेलेल्या सर्वांस दाविदाने सोडविले आणि आपल्या दोन्ही बियाहि सोडविल्या. १९ लहानयोर, कन्यापुरु, लृट वगैरे जे कांही ते घेऊन गेले होते त्यांतलें त्यास परत मिळाले नाहीं असे कांहीन नव्हते; दाविदाने तें सर्व परत आणिले. २० दाविदाने त्यांची शेंडे-मेंडे, गाढवे, बैल वगैरे सर्व लुटिलीं; हीं जनावरे लोक आपल्या जनावरांपुढे हातून नेतोना ते म्हणाले, ही दाविदाची लृट आहे. २१ मग जे दोनशे पुरुष फार थकल्यामुळे दाविदाबरोबर गेले नव्हते व ज्यांस बसोर नाल्यापाशी तो ठेवून रेला होता, त्यांच्याजवळ दावीद गेला, तेव्हां ते त्यास व त्यांच्याबरोबरच्या लोकांस भेटावयास सामोरे आले; आणि दाविदाने त्यांच्याजवळ जाऊन त्यांचं क्षेमकुशल विचारिले. २२ तेव्हां दाविदाबरोबर गेलेल्या लोकांपैदीं जे वाईट व अधम लोक होते ते म्हणू लागले, कांही लोक आमच्याबरोबर आले नाहीत म्हणून आम्ही जी लृट आणिली आहे तीतली त्यास आही कांहीएक देणार नाही; प्रत्येकाची बायकापोरे मात्र ज्यांनी त्याला देऊ, त्यांनी त्यास घेऊन निघून जावै; २३ पण दावीद

म्हणाला, बांधवहो, परमेश्वरानें जे आपणाला दिले आहे त्याचे असें कूऱ नका. त्यानें आपले रक्षण केले आहे व जी टोळी आपल्यावर बाल कूऱ आली होती ती आपल्या हातांत दिली आहे. २४ या बाबतीत तुमचे कोण ऐकागर ? जे लढाईस गेले त्यांस जेवढा बांटा मिळेल तेवढाच जे सामानासुमानापाणी राहिले त्यांसाहि मिळेल; त्यांस सारखाच वांटा मिळेल. २५ त्या दिवसापासून पुढे हीच वहिवाट पडली; त्यानें असाच नियमविध इश्वाएलांस आजपर्यंत लावून दिला आहे.

२६ दावीद सिक्काग येथे आला तेव्हां त्यानें आपले मित्र गृहदाचे वडील यांजकडे लुटीचा कांही भाव पाठविला व त्यांस सांगून पाठविले की परमेश्वराच्या शब्दांच्या लुटीतून तुम्हास ही भेट पाठविली आहे; २७ बेथेल, इक्षिणेतील रामोथ, यतोर, २८ अरोए, सिफमोथ, एष्मो, २९ राखाल व येरहमेली येथेले नगरवासी, केन्यांच्या नगरांतले रहिवासी, ३० हर्मा, कोराशान, अथाल, ३१ आणि हेब्रोन आदिकूऱ ज्या ज्या ठिकाणी दावीद आपल्या लोकासह फिरत असे तेथील आपले मित्र त्यांने लुटीतून भेटी पाठविल्या.

१ पलिंगी इश्वाएलांशी लडले; तेव्हां इश्वा
३ १ एल लोक पलिंगांपुढून पक्कन गेले व गिल्बोवा
डोंगरांत घायल होऊन पडले, २ पलिंगांशी
शौलाचा व त्याच्या उत्रांचा घाठाग निकराने कूऱन
शौलाचे पुत्र योनाथान, अबीनादांब व मलकीशुवा
यांस वयिले. ३ शौलांशी कार निकराची लडाई झाली;
तिरंदाजांनी त्यास गाठिले; त्यांच्यासुळे तो कार हैराण
झाला. ४ तेव्हां शौल आपल्या शब्दवाहकास म्हणाला,

१ अ० १४:४९ येथे श्वी.

आपली तरवार उपसूत मला भोसक, तसें न केल्यास हे अंगुंती लोक येऊन मला भोसकतील व माली विटंबना करितील; पण त्याचा शब्दवाहक तसें करीना; तो फार घावरला होता. तेव्हां शौल आपली तरवार काढून तिच्यावर पडला. ५ शौल भेला हें पाहून त्याचा शब्दवाहकहि आपल्या तरवारीवर पडून त्याजवरोवर भेला. ६ या प्रकारे शौल, त्याचे तिचे पुत्र, त्याचा शब्दवाहक व त्याचे सर्व लोक एकाच दिवशी एकदम गृह्य पावले. ७ खोन्याच्या पलीकडे आणि यादेनेच्या पलीकडे जे इश्वाएल लोक हेते त्यांनी पाहिले की इश्वाएल लोक पक्काले आहेत आणि शौल व त्याचे पुत्र मरण पावले आहेत, तेव्हां तेहि आपआपलीं नगरे सोहून पक्काले आणि पलिंगी लोक त्यांत जाऊन राहिले.

८ दुसऱ्या दिवशी मारलेल्या लोकांना नागविष्यास पलिंगी आले तेव्हां शौल व त्याचे तिचे पुत्र गिल्बोवा डोंगरांत पडलेले त्यांस आढळले. ९ तेव्हां त्यांनी शौलाचे शिर छेदिले, त्याची हत्यारे लुटिली आणि आपल्या देशांत सर्वत्र जासूद पाठवून त्यांच्या देवकांत व लोकांत हें वर्तमान पसरविले. १० त्यांनी त्याची हत्यारे अष्टारोथ देवीच्या मंदिरांत ठेविली व त्याचे धड बेथ-शानच्या गोवकुसास टांगिले. ११ पलिंगांशी शौलाचे काय केले तें याबेश-गिल्बोवाच्या रहिवाईसांनी ऐकले; १२ तेव्हां तेथेले सर्व शर वीर निघाले, आणि रातोरात जाऊन त्यांनी शौल व त्याचे पुत्र यांची प्रेते बेथ-शानच्या गोवकुसावरून काढून याबेश येथे आणिली व दहन केली. १३ त्यांनी त्यांच्या अस्थि याबेशांत चिचेच्या झाडासांली नेऊन पुरिल्या आणि सात दिवस उपास केला.

२ शमुवेल

→ १०५ ←

**१ शौलाच्या मृत्युनंतर व दावीद अमालेक्यांचा
१ संहार करून परत येऊन सिंकळाग थिये दोन दिवस**

राहित्यावर, २ तिसऱ्या दिवशी छावणीतून शौल होता तेथेन एक माणूस आला; त्याने आपले कपडे काडिले होते व डोक्यांत धूळ घाटली होती. तो दाविदापाची येऊन पोहंचल्यावर त्याने त्यास सांगण दंडवत घाटले. ३ दाविदाने त्याचे विचारिले, तू कोठून आलास? तो त्यास म्हणाला, मी इस्ताएलच्या छावणीतून निभावून आलो आहे. ४ दाविदाने त्यास विचारिले, कसे काय वर्षमान आहे तें मला सोय वरे. तो म्हणाला, लोक रणभूसीवरून पळले, पुकळ लोक पळले व प्राणांस मुकळे; शाळ व त्याचा पुत्र योनाथान हेहि प्राणांस मुकळे. ५ दाविदाने जातमी आणणाऱ्या त्या तरुणास विचारिले, शौल व त्याचा पुत्र योनाथान हे मेळे हे तुला कशावरून कळले? ६ तो जातमी आणणारा तरुण म्हणाला, मी सहज गिलबोवाच्या डोंगरांत फिरत असतां शौल आपल्या भाल्यावर टेकलेला आहे आणि रथ व स्वार त्याच्या पाठीरी येऊन अगदी मिळले आहेत असे मला दिसले. ७ शैलाने मारे पाहिले तों मी त्याला दिसलो आणि त्याने मला हात कारिला. तेव्हा मी मृणाले, काय आझा? ८ तो मला मृणाला, तू कोण आहेस? मी त्यास म्हणालो, मी अमालेकी आहें. ९ तो मला म्हणाला, माझ्याजवळ उभा राहून माझा वध कर; मला यातना होत आहेत तरी माझा प्राण अद्यापि कायमच आहे. १० तेव्हा मी त्याच्यापाची उमे राहून त्याला वधिले, कारण त्याचे असे पतन झाल्यावर तो वांचणार नाही अशी माझी खात्री झाली होती. मी त्याच्या मस्तकाचा मुकुट व त्याची बाहुभूषणे काहून येये माझ्या स्वामीजवळ आणिली

आहेत. ११ हे ऐकून दाविदाने आपली वक्ते धसून काडिली आणि जितके माणूस त्याजवरोबर होते त्यांनीहि तसेच केले; १२ शौल, त्याचा पुत्र योनाथान, परमेश्वराचे लोक आणि इस्ताएलाचे घराणे हीं तरवारीने पडली म्हणून त्यांच्याबद्दल त्यांनी शोक केला, विलाप केला आणि संघाकाळार्थीत ते उपाची राहिले. १३ मग दाविदाने आपणास बातमी देणाऱ्या त्या तरुण मरुद्यास विचारिले, तू कोठला? तो म्हणाला, मी एका परदेश्याचा पुत्र आहे, मी अमालेकी आहे. १४ दावीद त्यास म्हणाला, परमेश्वराच्या अभिषिक्ताचा वध करण्यास हाते चालविष्याची तुला भीती कशी नाही वाटली? १५ दाविदाने एका तरुणास बोलावून सांगितले, जवळ जाऊन त्याजवर हळा कर. त्याने त्याजवर असा वार केला कीं तो मेलाच. १६ दावीद त्यास म्हणाला, तुझा रक्तपात तुझ्याच मार्थी असो; परमेश्वराच्या अभिषिक्ताला मी वधिलं असे हस्तल्याने तुझ्याच मुखाने तुजविष्ट दाक्ष दिली आहे.

१७ मग दाविदाने शौल व त्याचा पुत्र योनाथान यांच्यासंवधाने पुढील विलापीत गाइले; १८ आपि हे धनुष्यनामक गीत यहूद्यांस शिकविष्याची आज्ञा केली; पाहा, हे गीत याशाराच्या पुस्तकांत लिहिलेले आहे:—

१९ हे इस्ताएला, तुझा शिरोमणि उच्चस्थानीं वधिला आहे.

बलाढ्य पाहा कसे पतन पाक्के आहेत!

२० गथांत हें सांगून नका,

अज्जलोनच्या आल्यांत हें जाहीर कहं नका;

पलिष्ठांच्या कन्या आनंदित होतील,

बेसुंत्यांच्या कन्या जयघोष करितील; असे न होवो.

२१ गिलबोवाच्या डोंगरांनो,

तुम्हांवर दहिवर न पडो, पर्जन्यवृष्टि न होवो,
नजराणा महणून देष्यास तुम्हांवर अपेणयोग्य शेते
न होवोत;

कारण तेथें परकम्यांची ढाल भ्रष्ट झाली आहे,
शौलाची ढाल तेलाभ्यंगवांचून भ्रष्ट होउन
पदली आहे.

२२ वधिलेल्यांचे रक्त प्राशन केल्यावांचून व बलाच्यांचे
मार्दे भक्षण केल्यावांचून

योनायानाचे धनुष्य कर्धी परत येत नसे,
शौलाची तरवार कर्धी रिकमी परतत नसे.

२३ शौल व योनायान प्रेमल व मनविळाळ असत;
जीवनांत व भरणांत त्यांचा वियोग झाला नाहीं;

ते गऱडांहून वेगवान् व शिंहांहून बलवान् होते.
२४ इशाएली कन्यानो, शौलसाठी रुखन करा;

तो तुम्हांस किमिजी व्हें लेव्हबून शँगारीत असे;
तो तुमच्या बचांवर सोन्याचे अलंकर घालीत
असे.

२५ रणभूतीवर बलाढ्य पाहा कसे पतन पावले आहेत ?
योनायाना, तू उच्चस्थानीं वधिल गेला आहेस !

२६ माझ्या बंधो, योनायाना, मी तुम्हाकरितां विकल्प
होत आहैं;
तू मजवार फार माया करीत असस; तुम्हे मजवार
विलक्षण प्रेम होते,
विधियांच्या प्रेमाहूनहि ते अविक होते.

२७ बलाढ्य पाहा कसे पतन पावले आहेत !
युद्धाची शर्वे कर्शी नाश पावली आहेत !

१ यानंतर दाविदांने परमेश्वरास प्रश्न विचारिला

२ कीं भी यहूदाच्या एकाचा नगरांत जाऊ काय ?
परमेश्वराने म्हटले, जा. दाविदांने विचारिले, कोणी-
कडे जाऊ ? त्याने म्हटले, हेब्रोनास जा. २ मग दाविद
इज्जेलीण अहीनवाम अणि नाबालाची ली कर्मेलीण
अवीर्गइल या आपल्या दोधी विधांसह तेथे गेला.
३ त्याप्रमाणेच दाविदावरोवर जे पुरुष होते
त्या सर्वांस आपआपल्या कुटुंबांसह त्याने वरोवर
नेले, व ते हेब्रोनाच्या गावांत जाऊन राहिले.

४ यहूदी लोकांनी तेथें जाऊन दाविदास अभिषेक
करून यहूदाच्या वंशाचा राजा नेमिले.

दाविदास असें कदून आले की शौलास ज्यांनी
मृत्युमाती दिली ते याबेश-गिलादचे लोक होते.
५ तेव्हा दाविदांने याबेश-गिलादच्या लोकांकडे
जासूद पाठवून त्यांस सांगितले की तुम्ही आपला
स्वामी शौल यास मृत्युमाती दिली ही तुम्ही त्याजवर
दया केली, याबहूल परमेश्वर तुमचे कल्याण करो.
६ आतां परमेश्वर तुम्हांशी दयेने व सत्यतेने वर्तो;
तुम्ही हें कृत्य केले आहे या तुमच्या चांगुलपणाचा
मोबदला मोहिं तुम्हांस देईन. ७ हिंमत धरा, शर
व्हा; तुमचा स्वामी शौल मृत्यु पावला आहे आणि
यहूदाच्या धराण्यांने मला अभिषेक करून आपल्यावर
राजा नेमिले आहे.

८ इकडे नेराचा पुत्र अबनेर जो शौलाचा सेनापति
होता तो शौलाचा पुत्र ईश-बोशेश यास वरोवर वेळन
नदीपलीकडे महनाइम येथे गेला; ९ आणि त्यांने गिलाद,
अशुम्यांचा देश, इज्जेल, एफाईम, बन्यामीन वगैरे
एकदं इशाएलांवर त्यास राजा नेमिले. १० शौलाचा
पुत्र ईश-बोशेश इशाएलांवर राज्य करून लागला तेव्हां
तो चालीस वर्षांचा होता; त्यांने दोन वर्षे राज्य
केले, पण यहूदांचे धराणे दाविदास धरून राहिले.
११ हेब्रोनांत दाविदांने यहूदाच्या धराण्यावर राज्य
केले त्याची मुदत साकेसत वर्षांची होती.

१२ मग नेराचा पुत्र अबनेर आणि शौलाचा पुत्र
ईश-बोशेश यांचे सेवक महनाइमाहून गिबोन येथे गेले.
१३ इकडे सरुवेचा पुत्र यवाब व दाविदांचे सेवक हे
बाहेर पडले आणि त्या उभय सैन्यांची गिबोनाच्या
तलावापाली गाठ पडली; तेथे एक सैन्य तलावाच्या
एक बाजूला व दुसरें दुसर्या बाजूला उतरले.
१४ तेव्हा अबनेर यवाबास म्हणाला, तरण पुरुषांनी
उठून आपल्यापुढे दोन हात खेळावे; यवाबांने म्हटले,
वर्दी, त्यांनी उठावे. १५ शौलाचा पुत्र ईश-बोशेश याचे
वरा तरण बन्यामिनी आणि दाविदाच्या लोकांतले
वरा असे संख्येन सारखे पुरुष उठून पुढे सरसावले.

१६ तेव्हां त्या सर्वांनी एकमेकांची मस्तके धूमन आपल्या तरवारी आपल्याबरोबर कुंजणाच्यांच्या कुशीत खुपसत्या व ते सर्व एकदम पडके; यावरून त्या स्थलाचे नांव हेलकव हसूरीम (तीक्ष्ण घारेच्या मुच्याचे केत्र) असे पडले; हे शिवोनांत आहे.

१७ त्या दिवशी तुंबळ युद्ध झाले; दाविदाच्या सेवकां पुढे अबनेर व इश्वाएल सोक यांनी हार खाली.

१८ सहवाचे तिचे पुत्र यवाब, अबीशय व असाएल तेथे होते; त्यातला असाएल हा हरिणासरखा पायाचा चपळ होता. १९ असाएलांने अबनेराचा पाठ्याग केला; तो त्याच्या पाठीस लग्ना असतां उजवीडावीकडे बदला नाही. २० अबनेरांने मग बदून त्याजकडे पाहिले व चिचिरिले, तं असाएल काय ? तो मृणाल, होय, तोच मी. २१ अबनेर त्यास मृणाल, उजवीडावीकडे किंवा डावीकडे बदून एकाचा ताऱ्यास पकडून त्याचे कवच छूटन घे; पण असाएल त्याचा पाठ्याग करावयाचे सोडीना. २२ अबनेर पुन: असाएलास मृणाला, माझा पाठ्याग करक्कुचिचे सोहून दे; तुल माळू जमिनीवर पाण्यास माळू कां लावितोस ? मग तुझा भाऊ यवाब यास मी आषले तोड करू दास्तवू ? २३ तरी तो काही केल्या माझे सरेना; तेव्हां अबनेरांने आपल्या भाल्याचा दांडा त्याच्या पोटात असा खुवसला की तो त्याच्या पोटात जाळन पाठीतून निघाला; आणि तो तेथेच पहळ मेला. असाएल मरून पडला त्या छिकाणी जेवडे सोक आले तेवढे स्तवध उमे राहिले. २४ इकडे अक्षय व अबीशय यांनी अबनेराचा पाठ्याग चाढू ठेविला, व सूर्योस्त होतां होतां अम्मा नामक पहाडाचार्यी ते पोहचले; हा पहाड शिवोन रानाच्या बाटेवरील गिहा नांवाच्या गांवासमोर आहे. २५ बन्यामिनी लोक अबनेराचार्यी एकठट होउल एक फौज बदून एका पहाडाच्या शिवरावर उमे राहिले. २६ तेव्हां अबनेर यवाबास हाक माळू मृणाल, तरवारीस निरंतर भस्य देत राहावयाचे काय ? याचा अंती परिणाम दुःखावक होणार हे तुल असक नाही काय ?

आपल्या भाऊबदंदांच्या पाठीस लागायाचे सोहून या, अशी आज्ञा तं आपल्या लोकांस कोठवर करणार नाहीस ? २७ यवाब मृणाल, देवाच्या जीविताची शपथ, तं बोलला नसतास तर खाजीने लोक सकाळी निघून गेले असते व ते आपल्या बांधवांच्या पाठीस लागले नसते. २८ मग यवाबांने रणांशिंग फुंकिले तेव्हां सर्व लोक थांवले व त्यानंतर त्यांनी इश्वाएलाचा पाठ्याग केला नाही किंवा त्यांच्याशी लडाई केली नाही.

२९ अबनेर व त्याचे लोक रातोरात अराबामधून कूच करून यादेनेपलीकडे गेले, आणि सगळा विघ्नेन प्रदेश पायांसाळीं घालून महनाहमास पोहंचले. ३० अबनेराचा पाठ्याग करायाचे सोहून परत आल्यावर यवाबांने सर्व लोक जगा केले, तेव्हां दाविदाच्या लोकांपैकी एकोपीस पुल्य व असाएल हे नाहीत असे त्यास अदृश्य आले; ३१ तेव्हां दाविदाच्या लोकांनी बन्यासिनी व अबनेरांचे लोक यांस असा मार दिला की त्यांतले तीनशे साठ पुरुष गताप्राण झाले; ३२ आणि त्यांनी असाएलास उचलून नेऊन बेळिलेहमातील त्याच्या बापाच्या थडग्यांत मूटमाती दिली. मग यवाब व त्याचे लोक रात्रभर कूच करून उजाडतां हेब्रोनास पोहंचले.

१ शौलाचे घराणे व दाविदाचे घराणे यांच्या-३ मर्ये फार दिवस युद्ध चालू राहिले; दावीद प्रबल होत गेला व शौलाचे घराणे निर्बल होत गेले.

२ हेब्रोन येथे दाविदास पुत्र झाले ते हे; इत्रेलीन अहीनवाम हिच्यामासूत त्यास अम्मोन झाला; हा त्याचा ज्येष्ठ पुत्र; ३ कमली नावालाची भी अबीर्गिल हिच्यापासून त्यास किंवाब झाला, हा त्याचा दुसरा पुत्र; गश्वरचा राजा तल्मय यांची कन्या माका हिच्यामासून त्याल तिसरा पुत्र अबशालोम झाला; ४ हग्गीरीपासून चौथा पुत्र अदोनीया झाला; अबीटलेपासून पांचवा पुत्र शकाच्या झाला; ५ आणि दावीदाची भी एग्ल हिच्यामासून सहावा पुत्र इथ्राम झाला. हेब्रोन येथे दाविदास जे पुत्र झाले ते हे.

६ शौलाचे घराणे व दाविदाचे घराणे यांमध्ये

जो कलह माजला होता त्यांत शैलाच्या घराण्यास अबनेरावें पाठवळ होते. ७ शैलाची एक उपपत्ती होती; ती अशाची कन्या असून तिचे नंब रिस्ता असे होते; इश-बोशेथांने अबनेरास विचारिले, तं माझ्या बापाच्या उपपत्तीपात्री कां गेलास? ८ इश-बोशेथाचे हे शब्द ऐकून अबनेरास कोध आला व तो त्यास म्हणाला, मी काय कुन्हाचें डोके आहे? मी काय यहुदाच्या पक्षाचा आहे? आज तुझा बाप शौल यांचे घरांमें आणि आसून यांजवर मी दया करीत असून तुला दाविदाच्या हाती लागू दिले नाही, आणि तू आज हा बायकोच्या संबंधाने भला दोष देत आहेस काय? ९-१० मी शैलाच्या घराण्याकडून राज्य हिसकावून घेईन आणि दाविदाची गादी दानापासून वैर-शेळ्यार्पयंत इश्वाएल व यहुदा यांजवर स्थापीन अशी आणभाक परमेश्वरानें केली आहे; तदनुसार मी त्याशी वर्हन केले नाही तर देव अबनेरावें त्या मानानें, किंवडुना त्याहूनहि अधिक शासन करो. ११ त्याच्यांने अबनेरास काहीएक जबाब देववला नाही, कारण त्याचा त्याला घाक होता.

१२ अबनेराने आपल्या नंवानें दाविदाकडे जासूद पाठवून सांगितले, हा देश कोणाचा वरै? आणली असेही सांगितले कीं आपण माझ्याशी सलोखा करा; सर्व इश्वाएलचे मन आपणाकडे वलविषयाच्या कामी मी आपणाला हात देतो. १३ दाविदाने म्हटले, वरै, मी तुझीशी सलोखा करितो; पण एक गोष्ट तुला केली पाहिजे, ती ही कीं तू मला भेटावयास येशील तेव्हां आपल्याबरोबर शैलाची कन्या मीखल हिला घेऊन येणार नाहीस तर तुझी माझी भेट ब्लवयाची नाही. १४ दाविदाने शैलाचा पुत्र इश-बोशेथ याजकडे जासूद पाठवून सांगितले कीं माझी खी मीखल जी मी शंभर पलिष्ठांच्या अवतंत्वा देऊन घेतली तिला मजकडे पाठवून दे. १५ इश-बोशेथांने लोक पाठवून तिचा नवरा लईशाचा पुत्र पालीथेल त्याच्यापासून तिला आणिले. १६ तिचा नवरा तिच्याबरोबर गेला; तो बहूरीमापंथं तिच्यामागून रडत गेला. तेव्हां अबनेर-

त्यास म्हणाला, परत जा; मग तो माघारा गेला.

१७ मग अबनेराने इश्वाएलाच्या वडील जनांशी बोलें लाविले कीं दाविदाने आपल्याबर राज्य करावे अशी तुमची गतकाळी इच्छा होती, १८ तर आतां ती पूर्ण करा; कारण परमेश्वराने दाविदाविषयी म्हटले आहे कीं माझा सेवक दावीद याच्याह्वारे भी आपले लोक इश्वाएल यांस पलिष्ठांच्या व त्याच्या सर्व शक्तीच्या हातांतूल सोडवीन. १९ मग अबनेराने बन्यामिनी लोकांशी कानगोषे केली; आणि इश्वाएलास बन्यामिनी लोकांच्या सर्व घराण्यास जें काही हृषी वाटले तें दाविदाच्या कानाबर घराण्यास तो हेत्रोनास देखील गेला. २० अबनेर वीस पुरुष बरोबर घेऊन हेत्रोनास दाविदाकडे आला; तेव्हां दाविदाने अबनेरास व त्याच्याबरोबरच्या लोकांस मेजवानी दिली. २१ अबनेर दाविदास म्हणाला, मी आतां जातों आणि सर्व इश्वाएल लोकांस माझ्या स्वामीमहाराजापात्री जमा करितो, म्हणजे ते अप्पणाशी करार करितील; मग ज्यावर राज्य करावे अशी आपली इच्छा आहे त्या सर्वावर आपण राज्य कराल. दाविदाने अबनेराची रवानगी केली, व तो सुखरूप निघून गेला. २२ इकडे दाविदावे लोक यवाचाबरोबर लुटीच्या स्वारीवरून परत आले; त्यांनी मोठी लृट आणिली; त्या समर्पी अबनेर दाविदाजवळ हेत्रोन येथे नव्हता; कारण त्यांने त्यास निरोप दिला असून तो सुखरूप निघून गेला होता. २३ यवाच व त्याच्याबरोबरच्ये सगळे सैन्य परत आले तेव्हां यवाचास लोकांनी सांगितकी की नेराचा पुत्र अबनेर राजाकडे आला होता; त्याची त्यांने रवानगी केली व तो सुखरूप निघून गेला आहे. २४ यवाच राजाजवळ जाऊन म्हणाला, आपण हे काय केले? अबनेर आपणाजवळ आला होता त्याची आपण का रवानगी केली? तो हातचा पर निघून गेला. २५ नेराचा पुत्र अबनेर यास आपण ओळखीत असालच; तो आपणास फसवाचयास आणि आपली हालचाल व आपले एकंदर करणेसवरणे यांचा भेद घेण्यास आला होता. २६ यवाच दाविदापासून निघून गेल्याबर त्यास नकळता यवाचांने अबनेराकडे

आमूद पाठविले; आणि त्यांनी त्यास सिरा नंवाच्या विहीरीपासून परत आणिले. २७ अबनेर हेब्रोनास परत आला तेज्ज्वळ त्यारी एकांती बोलप्पासाठी महणून यवाच त्यास वेळीच्या आंत घेऊन गेला; तेथें आपला भाऊ असाएल याच्या रक्कपाताचा सूड उगविष्यासाठी त्यांने अबनेराच्या पोटावर असा वार केला की. तो प्राणास मुक्कला. २८ उुंदे दाविदाच्या कानावर ही गोष्ट गेली तेज्ज्वळ तो महणाला, नेराचा पुत्र अबनेर याच्या खुनासंबंधाने भी व माझे राज्य परमेश्वराच्या हृषीने सदा निर्दोषच असणार. २९ तो दोष यवाचाच्या व त्याच्या सगळ्या पितृकुळाच्या मार्यांनी येवो; आणि यवाचाच्या वंशांत सावी, महारोगी, काठी टेकीत चालणारा, तरवारीने पडणारा किंवा अंजाशी करणारा असा कोणी ना कोणी असल्यावांनून राहणार नाही. ३० यवाच व त्याचा भाऊ अवीशय यांनी अबनेराचा वध केला; कारण त्यांने त्याचा भाऊ असाएल असू गिनोनाच्या लढाईत मारिले होतें.

३१ मग दावीद यवाचास व आपल्यावरोबच्या सर्व लोकास महणाला, आपली वर्षे फाडा आणि गोणताट नेपून अबनेरापुढे शोक करीत चाला. दावीद राजा रुक्त: त्याच्या तिरडीमाऱ्ये चालला. ३२ त्यांने हेब्रोन येथे अबनेरास मृत्युती दिली; अबनेराच्या कबरेपाशी राजा हेल काढून रडला; सर्व लोकाहि रडले. ३३ दाविदाने अबनेरासाठी विलाप करून हीत महसूले;

मूढाप्रमाणे अबनेरास मृत्यु ग्रास व्याचा काय?

३४ तुझे हस्त कद केले नव्हते,

तुझ्या पायांत बेड्या घातत्या नव्हत्या;

अधर्म्यापुढे जसा कोणी पतन पावतो

तसा तू पतन पावलास.

३५ ऐकून सर्व लोक त्याच्यासाठी उन: इहं लागले.

३६ दिवस अजून थोडा उरला होता, तेज्ज्वळ सर्व लोक

दाविदाने अन्न खावे महणून त्यास आग्रह क्राप्यास आले;

मग दावीद शपथ घेऊन महणाला, सूर्योस्तापूर्वी

मी जर भाकर किंवा कंहीं खाले तर देव मला तरेच,

किंवृहुना त्याहूनहि अधिक शासन करो. ३६ सर्व लोकांच्या हैं लक्षांत आले व त्यांस परंत वाटले; राजा जें जें करी तें तें सर्व लोकांच्या मवास येई. ३७ यावरून सर्व लोकांच्या व सर्व इस्त्राएल लोकांच्या लक्षांत आले कौं नेराचा पुत्र अबनेर याचा वध राजाकडून शाला नाही. ३८ राजा आपल्या सेवकांस महणाला, आज इस्त्राएलांतला एक सरदार, एक मोठा पुरुष पडला, हैं तुझांला कळत नाहीं काय? ३९ मी एवढा अभिषिक्त राजा आहें तरी आज निर्वल आहें व हे सरुवेचे पुत्र मला फार भारी आहेत; मग परमेश्वर दुष्कर्मे करणाऱ्यांस त्याच्या तुष्कर्मानुसार पारिपत्य करो.

४० अबनेर हेब्रोन येथे भारला गेला हैं ४१ शौलाच्या पुत्रांने ऐकले तेज्ज्वळ त्याचे हात दुर्बळ प्राळे व सर्व इस्त्राएल लोक धावरे झाले. ४२ शौलाच्या पुत्राजवळ दोघे पुरुष सेनानायक होते; एकाचे नांव बाना व दुसऱ्याचे नांव रेखाव; हे बन्यामिनी वंशांतला रिम्मोन बैरोथकर याचे पुत्र बैरोथ हैं नगरहि बन्यामिनाच्या प्रांतांत मोडत आहे. ४३ बैरोथकर गित्तिमास पद्धन गेले व आजपर्यंत तेथे उपरी महणून राहिले आहेत.

४४ शौलाचा पुत्र योनाथान याचा एक पुत्र होता, तो पायांने लंगडा होता. इज्रेल येशूत शौल व योनाथान यांच्याविषयीचे वर्तमान आले तेज्ज्वळ तो पांच वर्षांचा होता; त्या वेळीं त्याची दाई त्याला घेऊन पळाली; ती घाईने पळत असता तो खाली पळून लंगडा शाळा; त्याचे नांव मफीकोशेय असे होते.

४५ हुपारी उनाच्या वेळी ईश्वरोशेय आराम करीत असता रिम्मोन बैरोथकर याचे पुत्र रेखाव व बाना हैं त्याच्या घरांत घुसले. ४६ गहूं आणप्पाच्या मिषाने घरांत शिरून त्यांनी त्याच्या पोटावर वार केला; मग रेखाव व त्याचा भाऊ बाना हैं निस्तून गेले. ४७ ते घरांत शिरून तेज्ज्वळ तो आपल्या शश्यागृहांत पलंगावर निजला होता; तेथें त्यांनी त्याजवर प्रहार करून त्याचा वध केला व त्याचे शिर कापून घेऊन ते शतोरात अरावाच्या बाटेने गेले. ४८ त्यांनी ईश्वरोशेयाच्ये शिर

हेब्रोनांत दाविदाकडे आणिले; ते राजास म्हणाले, पाहा, आपला शत्रु व आपला प्राण घेऊ पाहणारा शौलाचा पुत्र ईश्वरोशेष यांचे हैं शिर आहे; आज परमेश्वरानें माझ्या स्वामीमहाराजाप्रीत्यर्थ शौल व त्याचा वंश यांचा सूड उगविला आहे. ९ दाविदाने बैरोथकर रिम्मोन यांचे पुत्र रेखाब व त्याचा भाऊ बाना यांस उत्तर दिले की ज्या परमेश्वरानें सर्व संकटांतू माझा जीव वांचविला त्याच्या जीविताची शपथ, १० आपण वांगले वर्तमान आणिले आहे अशा समजुतीने एकानें मला शैलाच्या मरणाची बातमी दिली; तेव्हा मी सिक्कलाग येण्ये त्यास धरून वधिले; बातमी आणिल्याचे हैं बक्षीस मी त्यास दिले. ११ तर आतां दुष्ट मनुष्यांनी एका निर्दोष मनुष्याचा त्याच्या धरांत त्याच्या पलंगावर वध केला आहे; त्याच्या खुनाचा मोबदला घेण्यासाठी तुम्हास या भूतलावरून नष्ट करावे हैं किती तरी विशेष आवश्यक आहे; नाही काय? १२ दाविदाने आपल्या तरुण लोकांस आझा केल्यावरून त्यांनी त्याचा वध केला आणि त्यांचे हातपाय तोडून त्यांस हेब्रोनाच्या तळ्यापासी टांगिले. ईश्वरोशेषाचे शिर नेऊन हेब्रोनांत अबनेरच्या कबरेत पुरिले.

१ मग इस्लाएलाचे सर्व वंश हेब्रोनांत दाविद-
५ कडे येऊन म्हणाले, पाहा, आम्ही तुम्हा हाडमांसाचे आहो. २ गतकाळी शौल आम्हांवर राजा असतां इस्लाएल लोकांची नेआण करणारे पुढारी आपणचे होतां, आणि परमेश्वर आपणाला म्हणाला होता की माझी प्रजा इस्लाएल हिंडा अभिषेक व अधिपति तूच होविल. ३ या प्रकरे इस्लाएलाचे सर्व बडील जन हेब्रोनांत राजाकडे आले, आणि दावीद राजाने त्यांच्याशी हेब्रोनांत परमेश्वरासमोर करार केला, आणि त्यांनी दाविदाला अभिषेक करून इस्लाएलावर राजा नेमिले.

४ दावीद राज्य करू लागला तेव्हां तो तीस वर्षांचा होता; त्यानें चालीस वर्षे राज्य केले. ५ साडेसात वर्षे त्यांने हेब्रोनांत यहूदावर राज्य केले

आणि तेहतीस वर्षे यस्तलेमात सर्व इस्लाएल न यहूदा यांच्यावर राज्य केले. ६ राजाने आम्हाले लोक अभिषेक घेऊन यस्तलेम येण्ये त्या देशाचे रहिवासी यवूती यांच्यावर त्यारी केली. ते म्हणाले, तुला येण्ये येणे साधावयाचे नाही; येथले अंधेप्रांगणे तुला हाकून लावितील; त्यांचा भावार्थ असा होता की दाविदाला येणे येणे साधावयाचे नाही. ७ तरी दाविदाने सीयोन गड घेतला; हेच तें दावीदपूर. ८ त्या दिवशी दावीद म्हणाला, जो कोणी यवूत्यांस मारील त्यांने नज्ञाजवळून जाऊन दाविदाच्या जिवाचा द्वेष करणाऱ्या त्या लंगड्या व अंधवळ्या लोकांचा संहार करावा; यावरून अशी म्हण पडली आहे की येणे अंधवळे व लंगडे आहेत, धरांत कोणाचा प्रवेश व्हावयाचा नाही. ९ दावीद त्या गडावर राहू लागला; त्यास दावीदपूर हैं नांव पडले. दाविदाने मिळो तुरजापासून आंतल्या बाजूस सभोवार तटबंदी केली. १० दाविदाचा उत्तरोत्तर उत्कर्ष होत गेला, काण सेनाधीश देव परमेश्वर त्याच्यावरोत्तर असे.

११ सोरेना राजा हाताम यांने दाविदाकडे जासूद पठाविले; त्यांने आणखी गंधससरूचे लाकूड, खुतार व गवंडी पाठाविले; त्यांनी दाविदासाठी मंदिर बांधिले. १२ परमेश्वरातो इस्लाएलावरील आपले राज्य स्थिर केले आहे आणि आपल्या इस्लाएली प्रजेप्रीत्यर्थ आपल्या राज्याची उत्तरांत केली आहे हैं दाविदाच्या व्यानांत आवे.

१३ मग दावीद हेब्रोनाहून आले तेव्हां त्यांने इस्लालिमांतू यांनी उपलव्ही व पाली आणखी फेळ्या; दाविदास आणखी पुत्र व कन्या जास्त्या. १४ अड्यालेमात त्यास पुत्र शाले त्यांची नांव ही: शमुवा, शोबाब, नाथान, शल्मोन, १५ इभार, अलीशावा, नेफेग, याकीय, १६ अलीशाम, एल्यादा व अलीफेल.

१७ दाविदाला असिषेक करून इस्लाएलावर राजा केले आहे हैं एकून सर्व पलिष्ठी द्वाविदाच्या शोधास निवाले; हैं कानी येणांच दावीद खाली आपल्या गडीत गेला. १८ पलिष्ठी येऊन रेफाईम खोप्यात पसरले.

१९ दाविदाने परमेश्वरास प्रश्न केला, मी पलिष्ठांचर चढाई करू काय? तूं त्यांस माझ्या हातीं देशील काय? परमेश्वराने दाविदास म्हटले, चढाई कर; मी खातीने पलिष्ठांस तुझ्या हातीं देतो. २० मग दावीद बाल-परासीम येथे आला; तेथे दाविदाने त्यांचा संहार केला; तो म्हणाला, परमेश्वर माझ्यापुढे चालून पाण्याच्या लोऱ्याप्रमाणे माझ्या शत्रूवर तुदून पडला; यावरून त्या ठिकाणाने नांव बाल-परासीम (तुदून पडप्याचे ठिकाण) असे पडले. २१ पलिष्ठी तेथे आपल्या मूर्ति टाळून गेले; त्या दाविदाने व त्याच्या लोकांनी नेव्या.

२२ मग पुनरपि पलिष्ठी चढाई करून येऊन रेफाईम स्वोयांत पसरले. २३ मग दाविदाने परमेश्वरास प्रश्न केला असतां त्याने सांगितले, त्यांजीं सामना करू नको; तर वक्षा येऊन त्यांच्या पिछाडीस जा आणि तुटीच्या झाडांसमोरून त्यांच्यावर छापा घाल. २४ तुटीच्या झाडांच्या शेंड्यांमधून सेना कूच करीत आहे असा आवाज तुझ्या कानी पडताच उठावणी कर, कारण परमेश्वर पलिष्ठांच्या सेनेचा संहार करण्यासाठी तुझ्यापुढे गेला आहे असे समज. २५ परमेश्वराच्या आहेप्रमाणे दाविदाने केले आणि गेवापासून गेजेरापर्यंत तो पलिष्ठांस भार देत गेला.

१ नंतर दाविदाने पुनः एकदा इश्वाएलांतले दृ तीस हजार निवडक पुश्य जमा केले. २ यदूवंतील बाल येथून देवाचा कोश आलाला म्हणून दावीद आपल्याजवळच्या सगळ्या लोकांस वेजून गेला; कसळा-हूळ असेल्या सेनावीश परमेश्वर याच्या नामाचा हा कोश. ३ त्यांनी देवाचा कोश एक नव्या याईत टेवून टेकडी-बरील अभीनादाचाच्या घरांतल बाहेर काढिला; अभीनादाचाचे पुत्र उज्जा व अशो हे दोघे ती नवी गाडी हातीत होते. ४ त्यांनी देवाच्या कोशासहित ती गाडी टेकडी-बरील अभीनादाचाच्या घरांतल बाहेर काढिली; अशो हा कोशापुढे चालून होता. ५ दावीद व इश्वाएल घराण्याचे सर्व लोक देवदारांच्या लकडावीनी नानाविष वार्षे आणि वीणा, सारंगी, डफ, डम्ह व शांता परमेश्वरापुढे वाजवीत चालले. ६ नासोनाच्या खल्यापाशी ते आले

तेव्हां बैलाने ठोकर खाली म्हणून उज्जाने देवाचा कोश हात लंब करून धरिला. ७ तेव्हां परमेश्वराचा कोप उज्जावर भडकला; त्याच्या हा चुकीसुळे परमेश्वराने त्यास ताडन केले व तो तेथल्या तेच्ये देवाच्या कोशापाशी गतप्राण झाला. ८ परमेश्वराने उज्जाला तडाका दिला म्हणून दावीद फार खिळ झाला. त्याने त्या ठिकाणचे नांव पेरेस-उज्जा (उज्जाहन) ठेविले; तें नांव आजवर चालत आहे. ९ त्या दिवशी दाविदास परमेश्वराचा धाक बादून तो म्हणाला, देवाचा कोश माझ्या घरी कसा आणावा? १० दावीद परमेश्वराचा कोश दावीद-पुरात येऊन जाप्यास कबूल होईना; त्याने तो ओवेद-अदोम गिर्ती याच्या घरी एका बाजूस नेऊन ठेविला. ११ परमेश्वराचा कोश ओवेद-अदोम गिर्ती याच्या घरी तीन महिने राहिला; आणि परमेश्वराने ओवेद-अदोम व त्याचे सर्व घरांये यांस बरकत दिली. १२ परमेश्वराने ओवेद-अदोम याच्या घराण्यास व त्याच्या सकैस्वास बरकत दिली असे दावीद राजास कोणी सांगितले; तेव्हां दाविदाने जाऊन देवाचा कोश ओवेद-अदोमाच्या घरून दाविदप्रास मोर्त्या आनंदाने आणिला. १३ परमेश्वराचा कोश उचलारे सहा पावळे चालून गेले तेव्हां दाविदाने एक बैल व एक पुष्ट गोन्हा यांचा यश केला. १४ दावीद सनांनें एफोद कमरेस वेष्टन परमेश्वरासमोर आवेशाने नृत्य करीत चालला. १५ दाविदाने व सर्व इश्वाएल लोकांनी परमेश्वराचा कोश जयजयकर करीत व शिंगे कुंकीत वर आणिला. १६ परमेश्वराचा कोश दावीदपुरात येत असतां शैलाची कन्या गोखल हिंने खिडकीतून ढोकवून दावीद राजा परमेश्वरापुढे नाचतवाणाडत आहे हें पाहिले, तेव्हां तिच्या मनासा त्याचा बीट असला. १७ लोक परमेश्वराचा कोश नगरात येऊन आले व त्याच्या खाली म्हणजे जो तंबू दाविदाने त्याच्यासाठी उभा केला होता त्यांत तो ठेविला; तेव्हां दाविदाने परमेश्वरास होमवालि व शांत्यर्थें अर्पिली. १८ होमवालि व शांत्यर्थें केल्याकर दाविदाने सेनावीश परमेश्वर याच्या नामाने लोकांस आक्षीर्याद दिला. १९ मग त्याने सर्व

प्रकेत स्वर्गजे इसाएलच्या समुदयांतील प्रकेत सीपुण्यात एक एक भाकर, मांसाचा एक एक तुकडा; जिसमिसाठीची एक एक ढेप अर्द्धी वांदून दिली. मग सर्व लोक घोघर गेले. २० आपल्या घराण्यांतील लोकांस आशीर्वाद द्यावयासाठी दावीद परत आल. तेव्हां शौलाची कन्या भीखल दाविदास भेटावयास बाहेर आसी व त्यास म्हणू लागली, एकदा इल्कट मनुष्य उवळबोडका होतो तसें आज इसाएलच्या महाराजांनी आपले दास व दासी यांच्यासमोर आपले शरीर उघडे केले, तेव्हां इसाएलचे महाराज आज किती वैभवशाली दिसले! २१ दावीद मिखलेस म्हणाल, ज्या परमेश्वराने तुझा चाप व त्याचे सर्व घराणे यांच्या-ऐजी मला निवडून आपली प्रजा इसाएल हिच्यावर अधिपति नेमिले त्या परमेश्वरासमोर मी नावलो; आणि परमेश्वरासमोर मी नावणारच. २२ मी याहूनहि तुच्छ बनेन; मी स्वतंत्र्या दृष्टीने हील होईन; पण ज्यांस तूं दासी म्हणतेस त्या माझा आदरगौरव करितील. २३ शौलाची कन्या भीखल हिला मरेपर्यंत कांही अपत्य आले नाही.

१ राजा आपल्या मंदिरांत राहू लागला,
 १५ आणि परमेश्वराने त्यास त्याच्या नोहोकडला
 शाश्रूपम्हणून विसावा दिला, ३ तेव्हां राजा नाथान
 नामक संदेशास म्हणाला, पाहा, मी गंधसरूच्या मंदिरांत
 राहत आहे, पण, देवाचा कोश कनाथीच्या आंत राहत
 आहे. ३ नाथान राजास म्हणाला, तुझ्या मनांत जे
 कांही असेल तें कर. कारण परमेश्वर तुझ्यावरोबर आहे.
 ४ त्याच रात्री परमेश्वराचे बचन नाथानाला प्राप्त झाले,
 तें असें: ५ जा, माझा सेवक दावीद यास सांग,
 परमेश्वर म्हणतो, तू माझ्या निवासासाठी मंदिर
 बांधणार काय? ६ मी इसाएल लोकास भिसर
 देशांतून बाहेर काढिले त्या दिवसापासून आज
 दिवसपर्यंत माझा निवास कधी मंदिरांत झाला नाही;
 देच्यांतून व मंडपांतून मी भ्रमण करीत आहे.
 ७ मी इसाएल लोकांसह जिकडेजिकडे भ्रमण करीत
 फिरलो तिकडेतिकडे ज्या कोणा इसाएल वंशांस

इसाएल लोकांची जोपासना करून विषयी भी वाहा
 करीत असे त्यांस, तुम्ही मज्जासाठी नेवसहने मंदिर कौंचिले
 नाही असा एक शब्द तरी मी कसी बोलले
 आहे काय? ८ तर आतां माझा सेवक दावीद यास
 सांग, सेनापीश परमेश्वर म्हणतो, तू माझ्या प्रजेता,
 इसाएलाचा अधिपति व्हावें म्हणून मी भ्रुत्या
 मेंदवाचांतून मेंदांतांच्या मागे फिरत असतां आमिले.
 ९ जिकडे तूं गेलास तिकडे मी तुझ्यावरोबर राहिलो,
 आणि तुझ्या सर्व शत्रूंचा तुजपुहन उच्छेद केला;
 पृथ्वीवर जे पुरुष आजपर्यंत झाले आहेत त्यांच्या
 नांवप्रमाणे तुझें नांव मी थोर करीन. १० मी आपल्या
 इसाएल लोकांसाठी एक स्थान नेमून देईन; मी तेथे
 त्यास रुज्बीन म्हणजे ते आपल्या स्थानी वस्ती कल्प
 राहतील व ते तेथून पुढे कधी ढल्णार नाहीत.
 ११ इसाएल लोकांवर मी शास्ती नेमिले होते त्यांच्या
 काळाप्रासून जसे दुर्जन त्यांस त्रस्त करीत होते तसे ते
 यापुढे करणार नाहीत; तुला मी शत्रूंप्रासून विसावा
 दिला आहे. परमेश्वर तुला म्हणत आहे की मी तुझे
 घराणे कायमचे स्थापीन. १२ तुझे दिवस पुरे जाळि
 आणि तूं जाळल. आपल्या पितरांवरोबर निजलास म्हणजे
 तुम्हा पोटच्या वंशजास तुम्हामागून स्थापून त्याचे
 रात्य स्थिर करीन. १३ तो माझ्या नामाप्रीत्यर्थ मंदिर
 बांधील, मी त्याचे राजासन कायमचे स्थापीन.
 १४ मी त्याचा पिता होईन व तो माझा पुत्र होईल;
 त्याने अधर्म केल्यास, मनुष्य जडी दंडाने व मानवुन
 जडी फटक्यांनी विक्षा करितात तशी मी त्यास विक्षा
 करीन; १५ पण तुझ्यापुहन घाल्याचून दिलेच्या
 शौलावरची कृपादृष्टि मी दूर केली तशी त्यांच्यावरची
 माझी कृपादृष्टि दूर होणार नाही. १६ तुझें घराणे व
 तुझें राज्य ही कुण्डुंदे अढळ राहील; तुझी गडी
 कायमची स्थापीत होईल. १७ ही सर्व बचने व दर्शने
 जशांची तशी नाथानाने दाविदास बळविली.

१८ मग दावीद राजा आंत जाळल परमेश्वरासमीर
 बसून म्हणाला, हे भ्रमो देवा, मी कोण व माझी घराणे
 तें काय की तूं मला येथवर आणावें? १९ हे

प्रभो परमेश्वरा, तुझ्या लृषीने ही केवळ लहन गोष्ठ आहे; तू आपल्या सेवकाच्या घराण्यासंबंधाने पुढील बन्याच काळाचैव संगळू ठेविले आहे; प्रभो परमेश्वरा, हे सर्व तू मानवी व्यवहारासारखे केले आहे. २० दावीद तुजुऱ्हुं आणली काय बोलणार? प्रभो परमेश्वरा, तू आपल्या सेवकास ओळखितोस. २१ तू आपल्या वचनास्त्वा-व आपल्या मनास आले म्हणून हे थोर कृत्य करून ते आपल्या सेवकाच्या निर्दर्शनास आणून दिले आहे. २२ यास्तव हे प्रभो परमेश्वरा, तू थोर आहेस; जे कांही आही आम्ही आपल्या कानांनी आजवर ऐकले आहे त्यावरून पाहतां तुझ्यासमान कोणी नाही; तुझ्याचिकाय अन्य देव नाही. २३ तुझ्या इस्ताएल प्रजेसमान भूतलावर दुसरे कोणते तरी राहू आहे काय? आपली प्रजा करून घेण्यासाठी इस्ताएलास सोडविष्णुस तू गेलास, आपले नाव केले, त्यांच्यासाठी महाकृत्ये केली, आपल्या लोकांस मिसर देवातल इतर राष्ट्रांच्या व देवांच्या हातांतल सोडवून घेतले आणि त्यांच्या-देखत आपल्या देवासाठी भयानक कृत्ये केली; असे करावयास कोणत्या राष्ट्राचा देव गेला होता? २४ इस्ताएल लोकांनी तुझी निरंतरी प्रजा व्यावे म्हणून तू त्यांची स्थापना केली; हे परमेश्वरा, तू त्यांचा देव जालास. २५ तर आतां, हे प्रभो परमेश्वरा, आपला सेवक व त्याचे घरांय यांविषयी जे वचन तू दिले ते कायमचे सिद्धीस ने आणि आपल्या म्हणप्पा-प्रमाणे कर. २६ सेनाधीश परमेश्वर इस्ताएलावर सत्ताधीश आहे असे म्हणून लोकांनी तुझ्या नामाचा निरंतर मंहिमा बोडवाचा आणि तुझा सेवक दावीद याचे घरांय तुजसमोर स्थापीत न्हावे. २७ कारण हे सेनाधीश परमेश्वरा, हे इस्ताएलाच्या देवा, तू मझे काळ उघडून संगितले की मी तुझे घरांय स्थापीन; म्हणून ही विनंति तुला करावयाची हिम्मत तुझ्या सेवकास आली. २८ आतां हे प्रभो परमेश्वरा, तू च देव आहेस व तुझी वचने सत्य आहेत; आणि तू आपल्या सेवकाचें अशा प्रकारे वरे करप्रयाविषयी वचन दिले आहे; २९ तर आतां प्रसन्न होऊन आपल्या सेवकाच्या घराण्यास

अशी बरकत दे की ते तुझ्या दृश्यमारे निरंतर कायम राहील; कारण हे प्रभो परमेश्वरा, तूच हे म्हटले आहे; तुझ्या सेवकाच्या घराण्यावे तुझ्या आशीर्वादाने सदा अभीष्ट होतो.

१ यानंतर दाविदाने पलिष्ठयांस मार देऊन **C** अंकित केले आणि त्यांच्या मातृनगराची सत्ता त्यांचे हातून काढून घेतली. २ मध्य त्यांने मवाबास मार दिला; त्यांस जमिनीवर निजवून दोरीने मापिले आणि जे दोने दोस्या भरले त्यांस ठार मारिले, व जे एक दोरी भरले त्यांस सोडून दिले. मवाची दाविदाचे अंकित होउन त्यास करभार देऊ लागले. ३ सोबाचा राजा रहोवपुत्र हृददेजर हा महानदाजवळ आपली सत्ता पुनः स्थापीत करू पाहत होता त्यांचा दाविदाने मोड केला. ४ दाविदाने एक हजार सातशे स्वार आणि बीस हजार पायदल ही त्याजपासून हस्तगत केली; रथांच्या सर्व घोड्यांच्या चिरा दाविदाने तोडिल्या, मात्र त्यांतूम शंभर घोडे राखून ठेविले. ५ दिमिज येथील अरामी लोक सोबाचा राजा हृददेजर याची कुमक करावयास आले तेव्हां दाविदाने त्यांतल्या बाबीस हजार लोकाचा संहार केला. ६ मग दाविदाने दिमिजाच्या आसमंतांतील अराम प्रांतात ठाणी बसविली; अरामी दाविदाचे अंकित होऊन त्यास करभार देऊ लीगले. जिक्जेजिकडे दावीद जाई तिकडेतिकडे परमेश्वर त्यास यश देई. ७ हृददेजर राजाच्या सेवकांजवळ सोन्याच्या ढाळी होत्या त्या दाविदाने घेऊन यस्तालेमास आणिल्या. ८ हृददेजर याची बेटा व बेरोथा ही नगरे होती, तेथून दावीद राजाने पुळक्ळ पितळ आणिले. ९ दाविदाने हृददेजराची सारी सेना मरिली हैं हमाराचा राजा तोई यांच्या कानावर गेले; १० दाविदाने हृददेजराची युद्ध करून त्याचा मोड केला होता म्हणून तोई राजाने दावीद राजाचे क्षेमकुशल विचारप्पास व त्याचे अभिनंदन करप्पास आपला पुत्र योराम याला त्याजकडे पाठविले; कारण हृददेजर व तोई यांच्या लडाया होत असत. योरामाने आपल्यावरोबर चांदीची, सोन्याची व पितळेची पात्रे

आणिं; ११ सर्व जिकिलेत्या राष्ट्रांतर छटन आणि-
लेत्या चांदीसोन्याक्षर इहि पात्रे दावीद राजाने
परमेश्वराला समर्पिली; १२ अरामी, मवारी,
अमोनी, पलिंदी, अमालेकी आणि सोवाचा राजा
होयेतु इदेशर या सर्वपासून विकलेली ही छट
होती. १३ दावीद क्षार सोन्यात अठार इवार
अराम्यांस मासून परत आत्य तेव्हा त्याचे नांव झाले.
१४ त्याने अदोमात विश्वामींची घरी वरापिली;
अदोमाच्या सर्व प्रांतांत त्याने ठारी वसिली व सर्व
अदोमी लोक दाविदाचे अंकित इले. दावीद जेवें
गेला तेथे परमेश्वराने त्यास यश दिले.

१५ दाविदाने सर्व इक्षाएलावर राज्य केले;
तो आपल्या सर्व प्रजेंदी न्यायाने व अमाने कर्ते.
१६ त्याचा मुख्य सेनापति सहवेत्या पुत्र बद्राव हा
होता, व त्याचा अख्यारानवीस अहीदुद्याचा पुत्र
यहेशाफाट हा होता; १७ अहीदुद्याचा पुत्र सारोक
आणि अध्याधाराचा पुत्र अहीमलेल हे याजक होते,
आणि सराया हा विटणवीस होता; १८ केशी व
पलेशी याच्यावर यहेशाद्या पुत्र बनाया हा होता;
दाविदाचे पुत्र मंत्री होते.

१ योनायानाकरिता उच्चवर आपण दया कराली
असा कोणी शौलच्या घराण्यांतर्ला अजून उरडा
आहे काच अशी चौकशी दाविदाने केली.
२ शौलच्या घराण्याचा सीवा नामक एक सेवक होता,
त्यास दाविदाकडे बोलावून आणिले; राजाने त्यास
विचारिले, तुं सीवा आहेस काय? त्याने छटले, भीज से
आपला दाव. ३ सज्जने त्यास विचारिले, उच्चवर देवांप्रीत्यर्थ
मी द्या कहावी असा कोणी बोलावून घराण्यात अजून
आहे काय? सीवा राजास महणाला, योनायानाचा एक
पुत्र अजून आहे, तो पायोनी लंगडा आहे. ४ राजाने
त्यास विचारिले, तो कोठे आहे? सीवाने राजास छटले,
पाहा, तो लो-इवार येवे मासीर विन अमीणल
याच्या घरी असतो. ५ तेव्हा दावीद राजाने माणूस
पाठवून त्यास लो-इवारहून मासीर विन अमीणल
याच्या घरू बोलावून आणिले. ६ मफीबोहेष विन

योनायान विन शौल याने वेळा दाविदास भूतीपर्यंत
ल्यून दंडवत चातले. दावीद महणाला, मफीबोहेषा;
तो महणाला, आपला दाव इवर आहे. ७ दावीद
त्यास महणाला, विठ्ठ नको; तुम्हा बाप योनायान
याच्याकरिता मी तुववर अवश्य दया करीन; तुम्हा
बाप शौल याची सर्व जबीन तुला परत वेईन;
आणि तुं नित्य मास्या पंक्तीस भोजन करावे. ८ तो
प्रगाम कस्त महणाला, आपण अशा मजसारख्या
मेलेत्या कुम्भावर कुपादिं करावी असा आपला
दाव कोण आहे? ९ मग राजाने शौलचा सेवक
सीवा यास बोलावून संगितांके, तें कोही शौलावै व
त्याच्या घराण्यावै होतें तें सर्व भी तुम्हा धन्याच्या
पुत्रास देतो. १० तर तुं आपले पुत्र व चाकर यांसह
त्याच्या जमिनीची लगावड कर; तुम्हा धन्याच्या पुत्राच्या
निर्वाहासाठी शेतावै उत्पन्न आणीत जा; पण तुम्हा
धन्याच्या पुत्र मफीबोहेष मास्या पंक्तीस नित्य भोजन
करील. सीवाचे पंधरा पुत्र व बीस चाकर होते.
११ सीवा राजास महणाला, माझे खानारोजे यांनी
आपल्या दावासास केलेत्या आज्ञेप्रमाणे सर्व कोही आपला
दाव करील. खाप्रमाणे मफीबोहेष इहर राजुप्रां-
प्रमाणे दाविदाच्या पंक्तीस नित्य भोजन करीत असे.
१२ मफीबोहेषास मीवा नांवाचा एक लहान पुत्र
होता. सीवाच्या घरी राहणारे सर्व जण मफीबोहेषाचे
चाकर होते. १३ मफीबोहेष यस्तेलेमात राहिला;
कारव तो राजाच्या पंक्तीस नित्य भोजन करीत असे;
तो होन्ही पायानी लंगडा होता.

१ पुढे अमोनी लोकांचा राजा मृत्यु
२ पावला व त्याच्या गादीवर त्याचा पुत्र हानव-
कस्ता. ३ तेव्हा दाविदाने मनात आणिले की
हातुनाचा बाप नाहावा याने आपल्यावर दया करावी; महणू दाविदाने
त्याच्या बापाच्या मृत्युवद्दल त्याचे समाधान करावयास
आपल्या सेवकांच्या हाती त्यास सांबनाचा निरोप
पठविला. मग दाविदाचे सेवक अमोनी लोकांच्या
देवी आणे. ४ त्या वेळी अमोनी लोकांचे तरदद-

आपला स्वामी हानून आस महणाले की दाविदानें आपले समाधान करण्यास लोक पाठविले आहेत ते आपल्या बापापिष्ठांची आदरुद्दिदि दर्शनिष्ठाकरिता पाठविले आहेत असे आपल्याला वाटते काय ? या नगराची पाहणी व टेळळी कस्तूरीत्याचा विष्वंस करावा महणून दाविदानें आपले चाकर पाठविले आहेत, नाही काय ? ४ तेव्हां हानूनाने दाविदाच्या सेवकांस पकडिले व त्याची अर्थांगीं दाढी काढबून व त्यांची वड्ये मध्येमध्ये कुल्हापर्यंत कापून टाकून त्यांस लावून दिले. ५ हें वर्तमान ऐकून दाविदानें त्यांची वाटें गांठ ब्रैष्णिर मनुष्य पाठविले; काळण त्यांस मोठी लाज वाटक दोती; राजाने त्यांस सांगून पाठविले, की तुमची दाढी वाढेपर्यंत तुम्ही यारीहो येणे राहा, मग इकडे या. ६ दाविदाच्या आपली किळस आली आहे असे अम्मोनी लोकांनी पाहिले तेव्हां त्यांनी बेळ-रहोव येथेले अरामी व सेवा येथेले अरामी मिळून वीस हजार पायडू, माझे राजाचे एक हंजार शिपाई, व तोवाचे बारा हजार शिपाई, मोल देकून बोलविले. ७ हें ऐकून दमिक्कानें यवाचास सोयाच्या सर्वे सैन्यासह पाठविले, ८ तेव्हा अम्मोनी लोकांनी वाहेह पाहून वेशीनजीक व्यूह रचिल; इकडे सोवा व रहोव येलेले अरामी आणि त्यांचे माला यांचे शिपाई हे निराळ्या ठिकाणी मैदानांत मुदास आले. ९ आपल्यामार्गे व मुळे क्वाहु रचिल आहे हे यवाचामे पाहून इस्ताएल लकड्यांतील निवडक शिपाई भेटून त्यांस अराम्यांसमोर उमे बेळेले. १० आणि वरकड लोक त्यांने आपला भाऊ व्याहीसम याच्या छाती दिले, व त्यांनी अमोक्कासमोर त्यांची व्यूहरचन केली. ११ तो महात्या, अरामी महादूनी प्रवल द्येक लासामे तर तु माझे साहाय्य कर, पण अम्मोनी मुजाहून प्रवल काढे तर मी तुम्हे साहाय्य करीन. १२ हिंसा घर, आणि आपल्या लोकांसाठी आणि आपल्या देवाचा नगरांसाठी लकड्यांती शिवडत करू, मग फरमेश्वर मर्जीस येईल तरें क्को. १३ मध्य यवाचे त्याचाचावरलेले लोक अराम्यांसी मुद करावाल जवळ गेले, तेव्हा ते त्याचापुढक

पकून गेले; १४ अरामी पकून गेले हें पाहून अम्मोनी लोकहि अबीशायाच्या पुढून पकून जाऊन नगरांत शिरले. तेव्हां यवाचे अम्मोन्यांशी लळण्याचे सोहून यस्तलेमास परत आला. १५ इस्ताएलापुढे आपण पराजित झाले असे अरामी लोकांनी पाहिले तेव्हां ते एकत्र जमा झाले. १६ हैदरेजराने जासूह पाठवून महामदापलीकडील अराम्यांस आणविले; हैदरेजराच्या सैन्याचा सेनापति शोखल याच्या नायकत्वाखाली ते हेलाम येणे आले. १७ हें ऐकून दाविदानें अवप्या इस्ताएलांस एकत्र केले व यादेनेपार जाऊन तो हेलामास पोहंचला. तेथें अरामी दाविदाविश्वद्व व्यूह रचून त्याजीं लळले. १८ तेव्हां अरामी इस्ताएलापुढून पकून गेले आणि दाविदानें अराम्यांचे सातशे रथी व चाळीस हजार राजत ठार केले आणि त्यांचा सेनापति शोखल यास धायाळ केले; तो तेथें गतप्राण झाला. १९ इस्ताएलापुढे आपण पराजित झाले हें पाहून हैदरेजर राजाचे जितके अंकित होते तितकांनी इस्ताएलांसी साक केला व ते त्याचे अंकित झाले; आणि अम्मोनी लोकांस इतःपर साहाय्य करण्याची अराम्यांस धास्ती वाटली.

२० राजे लोक युद्धाच्या सोहिंसेस जातात २१ त्या समरी महणाजे वर्षारंभी दाविदानें यवाचास त्रिश व त्याच्यावरोबर त्याचे नोकल्हाचकर त्रिश सर्व इस्ताएल लोक यांस पाठविले; त्यांनी अम्मोन्यांचा संहार करून राज्यांना नगरस वेडा घाटाली; इण दक्कीद यस्तलेमासच राहिलो.

२२ एस्ट्रियाकाब्याच्या झाली दक्कीद मलेमासक्कुन उद्यू राज्यांदिसाच्या गवीबर जाऊन फिरळ लगाका; तेव्हा एक ली जाण करितांना त्यांने तेव्हू पाहिली, ती ली दिसावयाला फार-चुंदर होती. २३ मग दाविदाने जाकर पाठवून त्या लीविषी विचारपूर्व केली; तेव्हां कोणी महाले की ती अलीयमारी कम्बा व उरीया हिंसा याची बायको वयशेशा आहे ना ? २४ तेव्हा दाविदाने जासूह पाठवून तिला बोलवून आणिले, व ली दाविदाकडे आली

२ व्यथवा : हैदरेजर, अब ८.३ प्राहा.

आणि दाविदाने तिजशी प्रसंग केला; (ती आपल्या अळुद्दतेपासून शुद्ध झाली होती;) मग ती आपल्या सर्व गेली. ५ त्या झीला गर्भ राहिला; तेव्हां तिव्हें दाविदास सांगून पाठविले, मी गरोदर आहे. ६ दाविदाने यवाबास निरोप पाठविला की उरीया हिती झाला मजकडे पाठवून था; तेव्हां त्यांने त्यास दाविदाकडे पाठविले. ७ उरीया दाविदाकडे आला तेव्हां त्यांने त्यास यवाब व त्याचे लोक कसे काय आहेत आणि युद्ध करते चालले आहे हैं विचारिले. ८ मग दावीद उरीयास म्हणाला, आपल्या घरी जा व हातपाय धू. उरीया राजमंदिरातल निघाला व त्याच्या पाठोपाठ राजाकडून त्यास कांही इनाम गेले. ९ उरीया आपल्या स्वामीच्या इतर सर्व चाकरबरोबर राजवाढ्याच्या दारीच निजून राहिला, आपल्या घरी गेला नाही. १० उरीया आपल्या घरी गेला नाही हैं दाविदाने एकले तेव्हां तो त्यास म्हणाला, तू प्रवास कहून आला आहेस ना? तर तू आपल्या घरी कां जात नाहीस? ११ उरीया दाविदास म्हणाला, कोवा, इसाएल व यहूदा मांडवांत राहत आहेत आणि माझा घरी यवाब व माझ्या धन्याचे सेवक खुल्या मैदानांत तळ देजून आहेत; असे असां भी घरी जाऊन खाऊपिले आणि आपल्या लीबरोबर निझून काय? आपल्या जीविताची शपथ, आपल्या प्राणाची शपथ, मी असले काम करणार नाही. १२ दावीद उरीयास म्हणाला, आजहि येथेच राहू; उद्या भी तुल्य रवाना करीन. मग उरीया त्या दिवशी व दुसऱ्या दिवशीहि यस्त्यालेमांत राहिला. १३ दाविदाने बोलाविल्यावरून त्यांने येऊन त्याच्यासमोर खालेपिणे केले व त्यास त्यांने दाळ पाजून महत केले. संश्याकाळ झाला तेव्हां तो आपल्या स्वामीच्या सेवकांबरोबर आपल्या खाटेबर निजावयास गेला, पण पुरी गेडा नाही. १४ सकाळी दाविदाने यवाबाच्या झांवे पत्र लिहून उरीयाच्या हाती पाठविले. १५ त्या पत्रात असे लिहिले होते की तुबल युद्धाच्या तोंडी उरीयास ठेवा; आणि त्यास तेथेच सोहऱ्या मार्गे हटा; म्हणजे त्यास मार लगून तो मरेल. १६ मग

यवाबाने नगराची चांगली टेक्कणी कहून जेवे शर योद्दे असल्याचे त्याला माहित होते लेंव्हें उरीयास नेमिले. १७ मग नगरांतील उश्शांनी बाहेर पहून यवाबाची युद्ध केले; तेव्हां दाविदाच्या सेवकांपैकी काही कामास आले आणि उरीया हिती हाहि गतप्राण झाला. १८ मग यवाबाने जासूद पाठवून दाविदास सर्व युद्धाचा अंहवाल कठविला; १९ त्यांने जासूदास आळा केली की तू युद्धाची सर्व इकीकृत राजास कळविल्यावर, २० राजा जर संतापून म्हणाला की तुम्ही त्या नगराच्या एवढे जबळ जाऊन का युद्ध केले? शत्रु तटावरून बाण सोडितील हैं तुम्हास ठाऊक नव्हते काय? २१ यश्वरेशेश्वाचा पुत्र अबीमलेल यास कोणी मारिले? तेवेंसात त्याजवर एका बायकोने कोटावरून जायाची वरली ताळी टाळून त्याचा प्राण घेऊला की नाही? तर तुम्ही तटाच्या एवढे जबळ का गेला? तेव्हां त्याला तूं एवढेच सांग की आपला सेवक उरीया हिती हाहि सृत्यु पावला. २२ तेव्हा जासूदाने जाऊन यवाबाचा सर्व निरोप निवेदन केला. २३ जासूद दाविदास म्हणाला, ते लोक आम्हास भारी होऊन मैदानांत आम्हांवर चालून आले, व आम्ही त्यांस वेशीपर्यंत हटविले. २४ मग तिरदाजांनी तटावरून आपल्या सेवकांवर बाण सोडिले; राजाचे किल्येक लोक कामास आले व आपला सेवक उरीया हिती हाहि कामास आला. २५ दावीद त्या जासूदास म्हणाला, तू जाऊन यवाबास सांग, यावरून तूं उद्यास होऊन नको; कारण तरवार दोही पक्षांचा सारखा संहार करिते, तर तू अधिक नेटांने त्या नगराची लळून त्याचा विचंस कर; या प्रकारे तूं त्यास र्हिंदत दे. २६ आपला नवरा उरीया सृत्यु पावला आहे असे उरीयाच्या झीनें एकले तेव्हां ती नवन्यासठी शोक करून लगाली. २७ तिचे सुतक संपत्त्यावर दाविदाने लोक पाठवून तिळा आपल्या घरी बोल्यावून आणून ठेवून घेतले. व ती त्याची झी झाली. पुढे तिळा पुत्र झाला; पण दाविदाने हैं जे कृत्य केले त्यावरून परमेश्वराची त्याजवर इतराची झाली.

१ मग परमेश्वराने नाथानास दाविदाकडे
१२ पाठविले. तो त्याकडे जाऊन महणाला, एका
नारांत दोन मनुष्य राहत होते; त्यांतला एक
श्रीमंत व दुसरा गरीब होता. २ त्या श्रीमंत मनुष्याची
मेंदूरे व युरे विषुल होती; ३ पण त्या गरिबापांची
एका लहानशा मेंढीखेरोज कांहीच नव्हते. त्याने
ती विकत घेऊन तिचे संगोपन केले होते; ती
त्याजबरोबर व त्याच्या मुलंबाळंबरोबर लहानाची
मोठी झाली; ती त्याच्या घासांतल घास खात
असे. स्वाच्या पेत्यांतज पाणी पीत असे व त्याच्या
उरावी निजत असे; ती त्याची मुलभीच बनली होती.
४ एकदा त्या श्रीमंतपांची एक पाहुण्या आला, तेव्हां
त्याच्यापांची आलेल्या त्या पाहुण्यासाठी भोजन तयार
करावे रुक्कन त्याने आपल्या शेटडॉमेंडरांतक अधिका
गाईचैलंत एकांदे न घेतां त्या गरीब मनुष्याची ती
मेंढी घेऊन आपल्या पाहुण्यासाठी भोजन तयार
केले. ५ हे ऐक्कन त्या मनुष्यावर दाविदाला कोप
भडकला व तो नाथानास महणाला, परमेश्वराच्या
जीविताची शपथ, ज्या मनुष्याने हे काम केले तो
प्राणदंडास पात्र आहे; ६ त्याने हे कृत्य केले व
त्याला कांही दयग्रामाया बाटली नाही महणून त्याने त्या
मेंढीच्या चौपट बदला दिला पाहिजे.

७ नाथान दाविदास महणाला, तो मनुष्य तंब
आहेस. इसाएलचा देव परमेश्वर महणतो, मी तुला
अभिषेक करून इसाएलचा राजा केले व तुला
शौलाच्या हातांनून सोडविले; ८ मग तुऱ्या स्वामीचे
मंदिर मी तुला दिले, त्याच्या लिंगां तुऱ्या उरावी
दिल्या, इसाएल व यहूदा यांचे घरांने तुला दिले,
आणि एवढे जर थोडे झाले असरें तर मी तुला अणखी
हवें तें दिले असरें. ९ तं परमेश्वराची आळा तुच्छ
मनून त्याच्या लट्ठीने वाईट असे हे कृत्य को केले?
उरीया हिती खाचा तं तरवारीने घात केला, त्याची बायको
आपल्या घरांत घातली आणि उरीयाचा अम्भोन्याच्या
तरवारीने वध करविला. १० तं आतां तरवार
तुम्हे घर सोडणार नाही, करण तरु मस्तु तुच्छ मानून

उरीया हिती खाची खी आपल्या घरांत घातली आहे.
११ परमेश्वर महणतो, पाहा, मी तुऱ्याच घरांतून
तुजवर अरिष उमें करीन; तुऱ्या लिंगा तुऱ्यादेखत
तुऱ्या शेजात्यास देईन; तो त्या सूर्यादेखत त्यांची
अबू घेईल. १२ तं तें काम गुरुपणे केले, पण मी हे
सर्व इक्काएलादेखत, त्या सूर्यादेखत करीन. १३ दावीद
नाथानास महणाला, मी परमेश्वराविलुप्त पातक केले आहे.
नाथान दाविदास महणाला, परमेश्वराने तुम्हे पातक दूर
केले आहे; तं मरावयाचा नाहीस. १४ तरी तं हे काम
करून परमेश्वराच्या शत्रूंस उपहास करावयास निमित्त
दिले आहे; यास्तव तुला जो पुत्र झाला आहे तो
खाचीने मरणार. १५ मग नाथान आपल्या घरी गेला.

उरीयाच्या खीस जो मुलांमा दाविदासासून झाला
त्याजबर परमेश्वराचा तडाका घेऊन तो फार आजारी
पडला; १६ महणून दावीद त्या मुलासाठी परमेश्वराची
काकळूत करू लागला. त्याने उपास केला व तो आंत
जाऊन रात्रभर जमिनीवर पडून राहिला. १७ त्याच्या
घरची महातरी माणसे त्याच्याकडे घेऊन त्याला
जमिनीवरून उठवू लागली; तो उठेना व त्यांच्याबरोबर
बसून भोजन करीना. १८ सातव्या दिवशी तें मूळ भेले;
पण मूळ भेले आहे हे दाविदास सांगण्यास त्याच्या
चाकराना भय वाटले; ते महणाले, मूळ जीवंत असता
आम्ही त्याला समजाविले पण त्याने एकले नाही; तर
मूळ मरण पावले आहे असे त्याला कळविले तर तो
स्वतंत्रा अपाय करून घ्यावयाचा. १९ आपले चाकर
आपसांत कुऱ्युजत आहेत हे पाहून आपले मूळ भेले
आहे असे दाविदाने ताडिले; त्याने त्यांस विचारिले,
मूळ भेले काय? ते महणाले, भेले. २० मग दावीद
जमिनीवरून उठला; त्याने स्नान करून तेलाघ्यंग केला,
आपला पोशाक बदलला आणि परमेश्वराच्या मंदिरांत
जाऊन दंडवत चाढून आराधना केली; मग तो आपल्या
मंदिरांत आला, व त्याने सांगितल्यावरून त्याच्या
सेवकांनी त्याजपुढे अन्न वाढिले, तें त्याने सेवन केले.
२१ त्याच्या चाकरांनी त्यास विचारिले, आपण हे असे
काय केले? मूळ जीवंत होतें तांवर आपण त्याच्यासाठी

उपास व शोक केला, पण तें मरण पावतांच आणा
उद्भूत भोजन केले. २२ त्यांने उत्तर केले, मूळ जिवंत
होते तोवर मी उपास केला व सुदन केले. मला वाटले,
न जोणो, कदाचित् परमेश्वर मजवार कृपा करील व
मूळ जिवंत राहील; २३ पण आतां तें मरण पावले
तर मी आतां कां उपास करावा! माझ्यांने घोडेच
त्याला परत आणवावेल? मी त्याजकडे जाईन, पण
तें मजवाकडे परत यावयाचे नाही. २४ मग दाविदानें
आपली छी बथशेबा हिंसे सांतव केले व तो तिच्यापांची
जाऊन निजला. त्यांनंतर तिला तुप्र ज्ञाला, त्यांने त्यांचे नांव
शल्मोन हे ठेविले; परमेश्वराला तो त्रिय ज्ञाला.
२५ त्यांने नाथान संदेश याच्या द्वारे सांगून पाठविल्या-
वर परमेश्वराकरितां त्यांचे नांव यदीया (परमेश्वराला
प्रिय) असें ठेविले.

२६ नंतर यावाचाने अम्बोन्याचे राब्बा याशी
लळून राजनगर काढीज केले. २७ यावाचाने दाविदाकडे
जासूद पाठवून त्यास कल्पिले की मी राब्बा नगरा-
वरोवर लळली व तें जलनगर हस्तगत केले. २८ तर
आतां अवशिष्ट लोक जमा करून नगरापुढे छावणी
करून तें हस्तगत करा; मी तें घारावे व माझे
नांव द्वारां असें न होवो. २९ तेव्हां दावीद
सर्व लोकांस जमा करून राब्बा नगराकडे गेला,
व त्यांने तें लळून घेतले. ३० त्यांने त्या लोकांच्या
राजांच्या मस्तकावून मुकुट काढिला; त्याचे वजन एक
सोऽन्याचा किंकर असून तो रत्नखचित होता; तो
दाविदाच्या मस्तकावर ठेविला. त्यांने त्या नगरांतहा
पुष्कळ लूट आणिली. ३१ त्यांने त्या नगराच्या
रहिवाश्यास बाहेर काढिले, व त्यास करवती, लोंबंडी
दाताऱी, लोंबंडी कुहाडी थांचे आणि विटांच्या
भट्ट्यांचे काम करावयास लाविले; अम्बोन्याच्या
सर्व नगरांनेहि त्यांने असेच केले. मग दावीद सर्व
लोकांसह यशोलेमास परत आला.

१ पाठभेदः मिल्कोम मूर्त्याच्या; १ राजे ११:५
पाहा. २ निर्गम २५:३९ पाहा. ३ पाठभेदः याच्या
खाली आणिले व विटांच्या भट्ट्यांतहा त्यांस चालविले:

१ यानंतर असे ज्ञाले की दाविदाच्या सुनुन
१३ अवशालोम याची एक सुंदर बहीण होती
तिचे नांव तामार; दाविदाचा पुत्र अम्बोन हा
तिजक शोहित ज्ञाला. २ अम्बोन आपली बहीण तामार
हिच्यायुळे इतेका बेचैन ज्ञाला की तो आजारी पडला.
ती कुमारी होती मृणून तिजशी कमीजात्त्व करणे
अम्बोनास दुष्कर होते. ३ अम्बोनाचा योनादाव नवाचाच
एक मित्र होता, तो दाविदाचा भाऊ शिमा याचा सुन;
तो भोठा चतुर होता. ४ तो अम्बोनास मृणाल, राज-
कुमारा, तूं दिवसालुदिवस असा क्षीण कां होत चालत्या
अहेस? मला नाही का सांगत? अम्बोनाने त्यास उत्तर
दिले; माझा चंबु अवशालोम याची बहीण तामार
हिच्यावर माझे मन बसले आहे. ५ योनादाव त्यास
मृणाल, तूं आपल्या पलंगावर निजून आजाच्याचे
मिष कर, व तुझा बाप तुझा समाचार घेण्यास आला
मृणजे तूं त्यास सांग, करोहि करून माझी बहीण
तामार हिने येऊन मला अन्न चारावे, तिने तें अन्न
माझ्यादेखत तवार करावे मृणजे मी तें प्रत्यक्ष पाहून
तिच्या हातून खाईन. ६ मग अम्बोनाने अंथरुणावर
पडून आजाच्याचे मिष केले, राजा त्याच्या समाचारास
गेला तेव्हा अम्बोन राजास मृणाल, एवढे करा, माझी
बहीण तामार हिने भजकडे येऊन दोन पोल्या माझ्या-
देखत तयार कराव्या, मृणजे त्या मी तिच्या हातून
खाईन. ७ दाविदाने अंगूरांत तामारेला सांगून
पाठविले की तुझा भाऊ अम्बोन याच्या घरीं जा व
त्याच्यासाठी अन्न तयार कर, ८ तामार आपला भाऊ
अम्बोन याच्या घरीं गेली; तो अंथरुणास खिळ्ला
होता. तिने पाठ घेऊन मधिले व त्याच्यादेखत
पोल्या करून भाजिल्या. ९ तिने त्याच्यापुढे ताठ ठेवून
त्यांत त्या खातल्या. एक तो स्त्री बहीकिल्या खाईना.
अम्बोन मृणाल, योनाचाजवलक्ष्या सर्व लोकांस बाहेर
घालवा; तेव्हां सर्व लोक तेथून निघून गेले. १० मग
अम्बोन तामारेस मृणाल, जेवण माझ्या खोलीत
घेऊन ये मृणजे भी तुझा हातून खाईन त्यावरून तामार
आपण केलेल्या पोल्या आपला भाऊ अम्बोन योन्याकडे

खोलीत घेऊन गेली. ११ त्या पोल्या त्यांने साप्या म्हणून त्याजपाईं ती घेऊन गेली तेव्हां त्यांने सिला घरून म्हटले; माझ्या भणिनी, येऊन माझ्यापाईं नीज. १२ ती म्हणाली, माझ्या कंधे, ठें, माझ्याव बलाकार करू नको; इत्याएलांत असले कर्म करू नये, असे दुष्कृत्य करू नको. १३ साडी वेळवूऱ शात्यास ती मी कोठे लपवूऱ? वा तुझी तर इत्याएलांतल्या मूर्खात गणना होईल, यास्तव राजाशी दोलेण लाव, म्हणजे तो मला तुला देण्यावै नाही म्हणार नाही; १४ पण तो कांहीकेत्या तिचे गेकेना वा तो सिन्यापेक्षा बळकट असल्यासुळे त्याचे तिजवर बलाकार करून तिस्त्रिआष केले. १५ पण अझोनास तिचा अत्यंत अतिरिक्त बाटला, तो एवढा कीं त्याची तिजवर प्रीति होती तिच्याहून हा तिस्तकार अधिक होता; पण अझोन तिचा म्हणाला, उदून चालती हो. १६ ती म्हणाली, असे करू वको; तू मजवीं दुष्कर्म केले त्याहून अस्या घालवून दणे हा युन्हा मोठ आहे; पण तो तिचे एकेना. १७ त्यांने त्याच्या खिजमतीतल्या शूका चाकरास ब्रोलावून सांगितले, या छीस मजपासून बाहेर घालीव वा हिन्द्यामागून दरवाजास स्वीक घाल. १८ ती त्या त्रिली पायथोळ झगा त्याली होती; राजकेन्या कुमारी असतां असे झागे घालीत असत. अझोनाच्या चाकराने तिला बाहेर घालवून दरवाजास स्वीक घालतला. १९ तामारेने अपल्या डोक्यांत राख घालती, आपल्या अंगावरचा पायथोळ झगा फाहून टाकिला व डोक्यावर दात ठेवून वाटाने ती रडत औरडत चालली. २० तिचा भाऊ अबशालोम तिला म्हणाला, माझ्या भणिनी, तुझा भाऊ अझोन हा तुझ्यापाईं गेला ना! तर गप चैस; तो तुझा भाऊ आहे; तूं या गोष्टीत्रा घेद करू नको; तेव्हां नामर आपला भाऊ अबशालोम याच्या धरी उद्देश होऊन राहिली. २१ या मर्व गोष्टा दावांद राजान्या कारी आल्या तेव्हां त्यास फार कांध आला. २२ अबशालोम अझोनास बरेवाईट कांही बोलला नाही; अझोनाने त्याची बहीण तामार अष्ट केली म्हणून अबशालोमाने त्याशी वैर धरिले.

२३ पुरी दोन वर्षे गेल्यावर एफाइमानजीक बालहासोर गांवीं अबशालोमाने आपल्या भेंटरांची लोकर कातरविली; त्या समर्थी सर्वे राजकुमारांस आमंत्रण केले. २४ तो राजापाईं जाऊन म्हणाला, माझी अशी विनंति आहे कीं आपल्या सेवकाच्या मेंढचांच्या लोकरीची कातरणी आहे म्हणून राजांने आपले चाकर घेऊन त्या सेवकावरोबर चालावे. २५ राजा अबशालोमास म्हणाला, माझ्या पुत्रा, नाही, आम्ही सर्वांनी येंगे वरें नाही; आमचा भार तुजवर पडू नये. त्यांने फार आग्रह केला तरी तो गेला नाही, पण त्यांने त्यास आशीर्वाद दिला. २६ मग अबशालोम म्हणाला, आपण येत नाहीं तर माझा भाऊ अझोन याला तरी आमच्यावरोबर येऊ शा. राजांने त्यास विचारले, त्यांने तुजवरोबर कां यावे? २७ अबशालोमाने त्यास एवढा आग्रह केला कीं त्यांने अझोनास व सर्वे राजकुमारांस त्याजवरोबर जाऊ दिले. २८ अबशालोमाने आपल्या सर्वे सेवकांस अशी तकीद डेऊ ठेविली कीं सावध राहा, अझोन द्राक्षारास पिऊन रुंगांत आला म्हणजे मी तुम्हांस इषारा केल्यावरोबर तुझी अझोनावर प्रहार करून त्यास ठार करा, कांही भिजू नकां मी तुम्हांस हुक्म करितो आहेना! हिंमत धरा, शोय दाखवा. २९ अबशालोमाच्या अजोप्रमाणे त्याच्या चाकरांनी अझोनाचं केले. तेव्हां सर्वे राजकुमार उदून आपआपल्या खेचारवर बसून पकून गेले. ३० ते बाट चालत असतां दाविदाम अशी खवर आली कीं अबशालोमाने सर्वे राजकुमार माळून टाकिले, त्यांतला एकहि उरला नाही. ३१ हें गेहून दाविदाम उदून आपली वर्ले फाडिली व जमिनीवर अंग टाकिलं; त्याचे सर्वे सेवकाहि आपली वर्ले फाहून त्याजपाईं उभे राहिले. ३२ तेव्हां दाविदाम भाऊ शिमा याचा पुत्र योनादाव म्हणाला, माझे स्वामी, सर्वे राजपुत्र मरण पावरे अशी कळ्याना महाराजांनी मनांत आणू नये. केवळ अझोनाचा वध आला आहे. कारण या दिवशी त्यांने अबशालोमाची बहीण तामार अष्ट केली त्या दिवशी त्याच्या संकल्पांन ही गोष्ट निश्चित झाली

होती. ३३ तर आतां, अहो माझे स्वामीराज, सर्वे राजकुमार मरण पावले आहेत असा आपल्या मनाचा समज कल्प घेऊन आपण कठी होऊन नका; कारण केवळ अझोन मृत्यु पावला आहे. ३४ इडे अबशालोमाने यलयन केले, पहान्यावर असलेल्या तरुण पुरुषाने वर हाडि कल्प पाहिले तो मागल्या बाजूस पहाडजवळच्या वाटेने पुळक लोक येत आहेत असे त्यास दिसले. ३५ तेव्हां योनादाव राजास मृणाला, पाहा, राजकुमार येत आहेत; आपल्या दासानें सांगितेले देंव खरे. ३६ त्याचे बोलें संपर्ते न संपर्ते तो राजकुमार आले व हेल काढून रहू लागले; तेव्हां राजाहि आपल्या सेवकांसह मोक्षाने रहू लागला. ३७ अबशालोम पक्कन गश्शरचा राजा तलमय बिन अम्मीहीर याच्याकडे गेला. दावीद आपल्या पुत्रासाठी नित्य विलाप करीत राहिला.

३८ अबशालोम पक्कन गश्शरास गेला; तेथें तो तीन वर्षे राहिला. ३९ अबशालोमास भेटाच्याविषयीं दावीद राजा फार आतुर झाला; कारण अझोन मरून भरेच दिवस झाल्यामुळे त्याचे चित शांत झाले होते.

१ राजाचे मन अबशालोमाकडे लागले आहे,
१४ हे सलवेचा पुत्र यावाच याच्या लक्षांत आले.

२ तेव्हां यवाबानें तकोवा येथें यासूद पाठवून एका चतुर खीस बोलवून आणिले; तो तिला मृणाला, दूस युतक्याचे मिष कल्प सुतकाचा पेहराव घाल, अंगास तेल लावू नको आणि मृतासाठी बहुत दिवस शोक करणारी अशी खी बन; ३ मग राजापाई जाऊन असें असें बोल; यवाबाने तिला काय बोलवयाचे तें शिकविले. ४ तकोवा येथील त्या खीने राजाकडे जाऊन त्यास सांधांग दंडवत घाटले; आणि मृटले, महाराज, माझी हाद लावा. ५ राजाने तिला विचारिले, तुला काय झाले? ती मृणाली, मी खरोखर विचारा खी आहे. माझा नवरा मरून गेला आहे. ६ आपल्या दासीचे दोन पुत्र होते ते दोघे मैदानांत झगडंत असलं यांस सोडावयास कोणी नव्हता; तेव्हां एकाने दुसन्ह नसा मार दिला कीं तो ठार मेला. ७ आतां

पाहा, माझा कुळांतले सर्व लोक आपल्या हा दासीवर उठले आहेत; ते मृणतात कीं ज्याने आपल्या भावाचा प्राणवात केला त्यास आमच्या स्वार्थीन कर. आपल्या भावाचा त्याने वध केला आहे, मृणून त्याचा प्राण त्याच्या भावाच्या प्राणाबद्दल घेऊ, आणि तुश्या त्या वारसाचाहि नाश करू; या प्रकरे माझा उरलेला निस्वारा विकावून टाकून माझ्या पांतीचे नांव व संतति भूतलावरून नष्ट करावयास ते पाहत आहेत. ८ राजा त्या खीस मृणाला, दूस आपल्या घरी जा, भी तुश्यासंभवानें ताकीद देईन. ९ तेव्हां ती तकोवा येथील खी राजास मृणाली, अहो माझे स्वामी-राज, हा दोष मला व माझ्या पितुकुळास लागो, आणि राजा व त्याची गादी निष्कळांक राहो. १० राजा मृणाला, तुला कोणी कांहीं बोलले तर त्यास मजकडे घेऊन ये, मृणजे तो पुनः तुला हाताहि लावणार नाही. ११ ती मृणाली, महाराजांनी आपला देव परमेश्वर याचे स्मरण करावें मृणजे रक्पाताचा सूड घेणाऱ्यास आणखी नासधूस करितां येणार नाही, आणि माझ्या पुत्राचा नाश होणार नाही. तो मृणाला, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, तुश्या पुत्राचा एक केसहि भूमीवर पडावयाचा नाही. १२ ती खी मृणाली, आपल्या दासीस स्वामीराजापाशी एक गोष्ट बोलायाचो परवानगी असावी. तो मृणाला, बोल. १३ ती खी मृणाली, देवाच्या प्रजेचें तुकसान करण्याचे आपण हें काय योजिले? महाराज आतां जे शब्द बोलले त्यांनीच ते दोषी ठरतात. कारण महाराज स्वतांच्या हाकून दिलेल्यास माधारी आणीत नाहीत. १४ आपणा सर्वांस मरौन आहे; आपण भूमीवर सांडलेल्या पाण्यासारखे आहो; तें पुनः भरू घेता येत नाहीं; देव प्राणहरण करीत नसतो, तर बालवून दिलेला इसम आपल्यापासून कायमचा घालवून दिला जाऊ नये अशी योजना करीत असतो. १५ मी आतां आपल्या स्वामीराजांस विनंति करावयास आले आहें याचे कारण हेंच कीं लोकांनी मला घावरवून सोडिले, मृणून आपल्या दासीने विचार केला कीं महाराजाला जाऊन सांगाचे मृणजे ते आपल्या दासीच्या विनंतीप्रमाणे करतील.

१६ हैं ऐकूल, जो मनुष्य मला व माझ्या पुत्रास देवाच्या वतनांतून नाहीसा करवयास पाहत आहे, त्याच्या हातांतून महाराज आपल्या दासीचा बचाव करतील. १७ आपल्या दासीने विचार केला की माझ्या स्वामी-महाराजांच्या शज्जाने मला शांति मिळेल; कारण माझे स्वामीराजे यांला देवदृष्टिग्रामांने बन्धवईटाचा निर्णय करिसाये थेतो; तर आपला देव परमेश्वर आपल्यावरबर असे. १८ राजाने तिला उत्तर दिले, जे काही भी तुला विचारीत आहें तें मजपासून लपवू नको. ती खी म्हणाली, स्वामीराजांनी बोलवै. १९ राजाने विचारिले, या प्रकरक्षेत यवाचाचा हात आहे की नाही? त्या खीने उत्तर केले, माझे स्वामीराज, आपल्या जीविताची शपथ; जे काही माझे स्वामीराज बोलले आहेत त्यापासून कोणास उज्जीवावीकडे जाता येत नाही; आपला सेवक यवाच शांतून मला आज्ञा केली व या सर्व गोष्ठी त्यानेच आपल्या दासीच्या तोंडी घातल्या. २० त्या गोर्धेचे स्वरूप बदलावे म्हणून आपला सेवक यवाच असेने हे केले आहे; भग्नीमहाराज देवदृष्टिग्रामासरखे नक्तुर आहेत, आणि पृथ्वीवर जे काही होतें तें सर्व त्यांला कळते. २१ मग राजाने यवाचास म्हटले, मला है कबूल आहे; तर जाऊन त्या तल्ला अवशालोमास माघारी घेऊन ये. २२ तेव्हां यवाचाने सांषांग दंडवत घालून राजास आशीर्वाद दिला आणि म्हढले, माझे स्वामीराज, आपली कृपाहृषि भजवर आहे हे आज आपल्या दासास कळले आहे, कारण महाराजांनी आपल्या दासाच्या विनंतीप्रमाणे केले आहे. २३ मग यवाच उदूम गश्चरास गेला व नेशून अवशालोमास यशस्विलेमास घेऊन आला. २४ तेव्हां राजा म्हणाला, त्याने आपल्या घरी जाऊन राहावें, माझ्या दर्शनास येकं नये. त्यावरून अवशालोम आपल्या घरी जाऊन राहिला; राजाने त्याला दर्शन झाले नाही.

२५ सर्व इत्याएलांत सौदर्यविषयी प्रश्नांसनीय असा अवशालोमासारखा कोणी नव्हता; त्याच्या ठर्यांना नस्विकांत काहीं दोष नव्हता. २६ तो वर्षांतून एकदा

आपले मस्तक सुऱ्डवीत असे, त्याच्या केसांचा भार त्याला होत असे म्हणून तो ते कातरीत असे; आपले केस कातरिल्यावर ते तो तोलून पाही, तेव्हां ते सरकारी वजनाप्रमाणे दोनशें शेकेल भरत असत. २७ अवशालोमास तीन पुत्र आणि एक कन्या झाली, तिचें नांव तामार; ही मुलगी अति रुपवती होती.

२८ या प्रकारे राजाने दर्शन घेतल्यांचून अवशालोम दोन वर्षे यशस्विलेमात राहिला. २९ राजाकडे यवाचास पाठविष्यासाठी अवशालोमाने त्यास बोलवणे पाठविलें; पण तो त्याजकडे येईना; त्याने दुसऱ्यांदा बोलावणे पाठविले तरी तो येईना. ३० मग तो आपल्या चाकरांस म्हणाला, पाहा, यवाचांने एक शेत माझ्या जिमीनीम लागून आहे व त्यांत जव आले आहेत; जा, त्याला आप लावा; तेव्हां अवशालोमाच्या चाकरांनी त्या शेतास आग लाविली. ३१ मग यवाच उदूम अवशालोमाच्या घरी गेला व त्यास विचारं लागला की तुक्या चाकरांनी माझ्या शेतास कं आग लाविली? ३२ अवशालोम यवाचास म्हणाला, मला गश्चरास कं आणिलं? तेव्हेच मी आजवर राहिलो असतों तर वरे झाले असते, असा निरोप तुक्या हाती राजास पाठवावा म्हणून भी तुला येई ये असे संगून पाठविले होतें; तर आतां मला राजांने दर्शन वरून दे; भी दोशी असलें तर त्याने मला मालून टाकावै. ३३ यवाचाने राजाकडे जाऊन त्यास ही गोष्ठ सांगितली; तेव्हां राजाने अवशालोमास बोलावणे पाठविले; त्याने त्याजकडे येऊन त्यास सांषांग दंडवत घालते आणि राजाने अवशालोमाचे चुंबन घेसले.

३४ यानंतर असे झाले की अवशालोमाने १५ आपल्यासाठी रथ, घोडे, व आपल्यापुढे दौडप्रासाठी पत्रास मनुष्ये टेविली. २ अवशालोम नित्य पहाटेस उदूम वेशीकडे जाणाच्या रस्त्यांत उभा राही आणि कोणी किंवादी दद माणायासाठी राजाकडे आला म्हणजे त्यास बोलावून तू कोणत्या

नगराचा आहेस असे विचारी; तेव्हां तो म्हणे, तुशा दास इस्ताएलाच्या अमुक अमुक वंशांतला आहे. ३ तेव्हां अबशालोम त्यास म्हणे, पाहा, तुशे प्रकरण चांगले व वाजवी आहे; पण तुशे ऐकून घेण्यासाठी राजाच्या वतीने कोणी मनुष्य नेमिलेला नाही. ४ अबशालोम त्यास आणली असे म्हणे, मला या देशांत न्यायापीक केले असते तर किती बरे झाले असते? एसाचाने आपला कजाक विका प्रकरण मजकडे आणिले असते तर मी त्यास न्याय दिला असता. ५ कोणी त्यास मुजारा करावयास जवळ येई तेव्हां तो आपला हात पुढे करून त्याला धरून त्याचे तुबन घेई. ६ इस्ताएलांतले जे जे लोक राजाकडे न्याय माण्यासाठी येत त्या सर्वांशी तो असाव वागे; या प्रकारे अबशालोमाने इस्ताएल लोकांची मने हरण केली.

७ चार वर्षे संपत्यावर अबशालोम राजास म्हणाला, मला परवानगी असावी, म्हणजे परमेश्वराला मी जो नवस केला आहे तो हेब्रोन येथे जाऊन केडीन. ८ मी अरामांतील गंधर येथे राहत होतो तेव्हां आपल्या दासांने असा नवस केला होता की परमेश्वराने मला यशवालेमांत माधारी नेले तर मी परमेश्वरप्रीत्यर्थ धर्मकर्म कीरी. ९ राजा त्यास म्हणाला, खुशाल जा. मग तो उदून हेब्रोनास गेला. १० अबशालोमाने इस्ताएलाच्या सर्व वंशांकडे हेर पाठवून जाहीर केले की रणिंशिंगाचा शब्द तुम्ही ऐकाल तेव्हां असा घोष करा की अबशालोम हेब्रोनास रांजा झाला आहे. ११ अबशालोमाच्या सांगण्यावरून त्याजबरोबर दोनशे पुरुष गेले, ते भोज्या भावाने गेले; त्यांना काहीएक ठाऊक नवहोते. १२ गळ करीत असतां अबशालोमाने दाविदाचा मंत्री गिलोनी अहीथोफेल यास त्याचे नगर गिलो येथून बोलावून आणिले, बंड वाढत गेले व अबशालोमाकडे एकसारखे लोक जमत गेले.

१३ तेव्हां एका जासुदाने येऊन दाविदास सांगितले, इस्ताएल लोकांची मने अबशालोमाकडे वळली आहेत. १४ हें ऐकून दावीद यशवालेमांतल्या

आपल्या सर्व सेवकांस म्हणाला, चला, आपण पकूल जाऊ; न गेले तर अबशालोमाच्या हातांतून कोणी सुटावयाचा नाही, निघून जाण्याची त्वरा करा, नाही तर तो अचानक आपणास पकूल आपल्यावर अरिष्ट आणील व शहरावर तरवार चालवील. १५ राजाचे सेवक त्याला म्हणाले, पाहा स्वामीराज, राजाच्या मनास येईल त्याप्रमाणे करावयास आपले दास त्यार आहेत. १६ मग राजा निघून गेला व त्याच्यामागून त्याच्या घरर्वां माणसे गेली. त्याच्या ज्या दहा लिंगा उपपत्नी होत्या त्यांस घर सांभालावयास ठेवून तो गेला. १७ राजा निघून तेव्हां सर्व लोक त्याच्यामागून गेले व ते बेच-मरहाक येथे थांबले. १८ त्याचे सर्व करेरी, पलेशी व त्याजबरोबर गथहून आलेले सहाये गथकर हे त्याजबरोबर चालले. १९ राजा इत्य गिती यास म्हणाला, तुं आमच्याबरोबर कां येतोस? तुं आपला परत जाऊन राजाजवळ राहा; तुं तर परका व हृष्पर केलेला आहेस; तुं आपल्या स्थानीं परत जा; २० तुं काळचा आलेला माणूस; मी वाट फुटेल तिकडे जाणार, तर आज तुला आमच्याबरोबर इकडे तिकडे दौडवीत कां फिरवावे? तर तुं आपला परत जा, आणि आपल्या भाऊबंदांसहि परत ने; दया त सत्य ही तुइयासमागमे राहोत. २१ इत्याने राजास उत्तर केले, परमेश्वराच्या जीविताची आणि माझ्या स्वामीराजाच्या जीविताची शपथ; प्राण जावो की राहो, जिकडे माझे महाराज जातील तिकडे आपला सेवकहि असणार. २२ दावीद इत्यास म्हणाला, जा, पार निघून जा. तेव्हां इत्य गिती याचीं सर्व माणसे व सर्व मुलेबांचे ही पार निघून गेली. २३ सर्व देशाने मोठा आकांत केला आणि सर्व लोक पार गेले, राजा किंद्रोन ओहळापलीकडे गेला, सर्व लोकहि पार उत्सून गेले; ते रानाच्या वाटीने गेले. २४ तेव्हां, पाहा, सादेक व त्याजबरोबर सर्व लेवी देवाच्या कराराचा कोश घेऊन आले; त्यांना देवाचा कोश खाली ठेविला आणि सर्व लोक नगरांतून बाहेर पार निघून जात तोंपर्यंत अन्याथावर वर राहिला. २५ राजा सादेकास म्हणाला,

देवाचा कोश नगरांत परत घेऊन जा; परमेश्वराची कृपाहृष्ट मजबूर झाली तर तो मला परत आणील आणि हा कोश व आपले मंदिर मला पुनः दाखवील; २६ पण मी तुजवर आता प्रसन्न नाही असे तो महणाऱ्यास, पाहा, मी येथे हजर आहे, त्याच्या मर्जीस वाटेल तर्से त्याने भावे करावे. २७ राजा सादोक याजकास महणाला, तू दृष्ट आहेतना? तू नगरांत सुखस्य परत जा, आणि तुमच्यावरोबर तुमच्या दोन्ही पुढानी महणजे तुक्का पुत्र अहीमास आणि अब्याधाराचा पुत्र योनाथान यांनीहि जावे: २८ पाहा, तुम्हांकडून मला कांही संदेश वेईपर्यंत मी रानामध्ये पारामध्यीक थांवतो. २९ तेव्हां सादोक व अब्याधार देवाचा कोश परत यश्वलेमास घेऊन जाऊन देणे दाहिले.

३० दावीद जैतून पर्वताच चढाव चढून गेला, तो रडतरडत वर चढून गेला; आपले भस्तक झाकून तो अनवाणी चालला; त्याच्यावरोबरची सर्व माझसे आपली भस्तके झाकून रडतरडत वर चढून गेली. ३१ कोणी दाविदास सांगितलं की अहीयोफेल हाहि बंडखोरास सामीलाहोऊन अब्याधालोमवरोबर आहे हे ऐकून दावीद महाला, हे परमेश्वर, अहीयोफेलाची भस्तलत कोल कर. ३२ डोंगराच्या माब्याधार ज्ञान छिकारी देवाची आशावना करीत असत तेथे दावीद जाऊन पोहंचला, तेव्हा हूचय अर्की त्यास भेटावयास आला; त्याचा अंगरेजा फाटलेला होता, क. त्याच्या झोक्यात धूळ घातलेली होती. ३३ दावीद त्यास महाला, तू माझ्यावरोबर अस्यास तर मला तू भार मात्र होशील, ३४ तर तू नगरांत परत जाऊन अब्याधालोमास महाल, महाराज, मी आपला दास होतो; पूर्ण जशी मी अपल्या बापाची नौकरी केली तशी मी आता आपली नौकरी करितो; असे केल्याने तू माझ्याकरितां अहीयोफेलाची भस्तलत निष्कळ करिशील. ३५ तेथे तुजवरोबर सादोक व अब्याधार याजक हे असणार नाहीत काय? जी कांही बातमी तुला राजमंदिरांतून मिळेल ती तू सादोक व अब्याधार याजकास कळील. ३६ पाहा, त्यांचे दोन पुत्र महणजे सादोकाचा

पुत्र अहीमास व अब्याधाराचा पुत्र योनाथान हेहि आहेत; जे कांहीं तुमच्या कानीं पडेल तें त्यांच्या हस्ते मला संगून पाठीव. ३७ तेव्हां दाविदाचा मित्र हूचय नगरांत गेला; अब्याधालोमाहि यश्वलेमास दाखल झाला.

१ दावीद डोंगराच्या माब्याधार भस्तकडे १६ गेला तेव्हां त्याला मफीबोशेथाचा चाकर सीधा हा भेटला; स्वेगीर घातलेली दोन गाढवे व त्यांवर दोनचे भाकरी, स्विसमिसांचे शंभर घड, अंजिरांच्या शंभर ढेपा व द्राक्षारसाचा एक बुथला अशी सामग्री त्याजजवळ होती. २ राजाने सीधास विचारिले, यांचे प्रयोजन काय? सीधा महणाला, माडव, राजघाराप्यांतल्या लोकांस बसण्यासाठी; भाकरी आणि अंजिर तरुण चाकरांस खावयासाठी; आणि ज्ञाक्षास राजांत घकलेस्याभागलेलांस पिण्यासाठी आहे. ३ राजाने पुनः विचारिले, तुक्का धन्याचा पुत्र कोणे आहे? सीधा राजाला महणाला, पाहा, तो यश्वलेमासंच राहिला आहे; आज इक्काएलवंश मला आपल्या बापांने राज्य पुनः देईल असे त्याला वाटत आहे. ४ राजा सीधास महणाला, मफीबोशेथावे जे कांही आहे तें सर्व तुक्केच आहे, सीधाने महटले, मी प्रणाम करितो: माझे स्वामीराज, भजवर आपली कृपाद्वारा असावी.

५ दावीद राजा बहूरीम येथे पोहंचला तेव्हा पाहा, शौलाच्या धराप्यांतील एका कुञ्जतां एक मनुष्य आला; त्याचें नंव शिमी चिन गेरा असे होते; तो शिव्याशाप देत आला. ६ तो दाविदावर व सर्व राजसेवकांवर धोडे केलं लागला; सर्व लोक आणि लडवये त्याच्या उजव्याडाच्या बाजूस होते. ७ शिमी शिव्याशाप देऊन महणाला, अरे खुनी मनुष्या, अधमा, नीघ, चालता हो; ८ ज्या शौलाच्या जागी तू राज्य केलं त्याच्या धराप्याच्या रक्षापात-बहूल परमेश्वराने तुक्के पारिपत्य केलं आहे, आणि परमेश्वराने तुक्का पुत्र अब्याधालोम याच्या हातीं राज्य दिले आहे; पाहा, तू रक्षापात करणारा मनुष्य आहेस, यास्तव तुक्का दुष्टेंतच तू गुरफटला आहेस. ९ सरुवेचा

पुत्र अबीशय राजास महणाला, या भेलेत्या कुन्त्याने
माझ्या स्वामीराजांस त्याप याचा काय? मला त्याच्यावर
चालून जाण्यास हुक्कूम या, मी त्याचें डोके मारिलो.

१० राजा महणाला, सरुवेच्या पुत्रांनो, मला
तुमच्याशी काय करावयाचें आहे? तो शिव्याशाप देत
आहे, दाविदाळा शिव्याशाप दे असे खुद परमेश्वराने
त्याला सांगितले असत्यास तुं हें कां करितोस असे
महण्याची कोणती प्राज्ञा आहे? ११ मम
दाविदाळे अबीशय व आपले सर्व सेवक यांस सांगि-
तले, पाहा, प्रत्यक्ष माझा पुत्र, माझ्या पोटचा गोळा
माझा जीव व्यावयास पाहा आहे, तर हा बन्यामिनी हें
असे करीत आहे यांत काय नवळ! त्याच्या वाटेस जाऊ
नका, त्याला शिव्याशाप देणे यां, कारण परमेश्वरानेच
त्याला सांगितले असेल. १२ मला होत असलेला
उपहव कडाचित परमेश्वर पाहील, आणि या
शिव्याशापाएवजी मला चांगला मोबदला देईल.

१३ दक्षिद आपल्या लोकांसह पुढे रागेस्थ शाळा
आणि शिरी समोरच्या पहाडीच्या कंडेने त्याला शिव्या-
शाप देत; धोडे मारीत व त्याजवर धूळ उघळीत
चालूला. १४ राजा आपल्या बोरवरच्या लोकांसह
आपल्या मुकाफी यकूमागून पाहूचला व तेचे त्याने
विसावा घेऊला.

१५ अबशालोम सर्व इश्वाएल लोकांसह यश्च-
लेमास आला व त्याजवरोवर अहीथोफेलहि आला.
१६ दाविदाळा मित्र हूशय अकी अबशालोमाकडे गेला
तेव्हा तो त्यांस महणाला, राजा खिरायु होवो! खिरायु
होवो! १७ अबशालोम त्यास महणाला, तुझ्या मित्रावर
अशीच का तुझी प्रती? तूं आपल्या मित्रावरोवर को
गेला नाहीस? १८ हूशय अबशालोमास महणाला, नाही;
परमेश्वराने, आणि या लोकांनी व सर्व इश्वाएल लोकांनी
ज्याची निवड केली त्याचा मी आहे, व त्याच्याच
बोरवर मी राहणार. १९ मी नोकीरी कोणती करणार?
त्याच्या पुत्राच्या हुजुरास राहून मी सेवा करू नये
काय? जशी मी तुझ्या बापाच्या हुजुरात राहून सेवा
केली तशीत मी तुझ्या हुजुरास राहून करणार. २० मग

अबशालोम अहीथोफेलास महणाला, आतां आपण
काय करावें याची सल्ला दे. २१ अहीथोफेलने
अबशालोमास मट्ठले, ज्या उपपत्ती तुझा बाप
मंदिराच्या रक्षणास ठेवून गेला आहे त्याच्यापांशी जा;
तुझ्या बापाला तुझा वीट आला असे सर्व इश्वाएल
लोक ऐकलील तेव्हां हुश्यावरोवरच्या सर्वांच्या
हातांना जोर येईल. २२ अबशालोमासांशी राज-
मंदिराच्या धाव्यावर एक तंबू दिला आणि सर्व
इश्वाएलांदेखत अबशालोम आपल्या बापाच्या
उपपत्तीपांशी गेला. २३ त्या काळी अहीथोफेल जी
मसलत देत असे ती जशी काय देवाजवळ मालित-
लेल्या कौत्यप्रमाणे असे; दावीद व अबशालोम का
दोघांना जी मसलत तो देत असे ती अशीच असे.

१ अहीथोफेल अबशालोमास महणाला, मला
१५ परवानगी दे म्हणजे मी बारा हजार पुरुष
निवडून घेऊन रातोरात दाविदाळा पाठलाग
करितो; २ तो शक्कलेलाभागलेला व कमळुवत असतां
मी त्याजवर छापा धालून त्यास घावरे करीन; त्याच्या-
बोरवरचे सर्व लोक पद्धन जातील; आणि मग मी
राजालाच तेव्हें भारीन; ३ मी सर्व लोकांसह तुजकडे
परत आणीन; ज्याच्यामर्गे तुं लागला आहेस त्याचा
अंत शाळा म्हणजे सर्व लोक तुजकडे फिरलेल म्हणा-
वयाचे; या प्रकारे सर्व लोक स्वस्थचित होतील.
४ ही गोष अबशालोमास व इश्वाएलच्या सर्व बडील
जनांस पसंत पडली.

५ मग अबशालोम महणाला, हूशय अकी यालाहि
बोलावून आणा; त्याचें काय म्हणणे आहे तेंही पाहू.
६ हूशय आला तेव्हा अबशालोम त्यास महणाला, अही-
थोफेल असुक असुक मसलत देत आहे; त्याच्या सांगप्या-
प्रमाणे करावें काय? नाही तर तूं तरी काही मसलत
सांग. ७ हूशय अबशालोमास महणाला, अहीथोफेलने
मा प्रसंगी तुला जी मसलत दिली आहे ती बोरवर
नाही. ८ हूशय आणखी महणाला, तूं आपल्या बापास व
त्याजवरोवरच्या पुरुषांस चांगला ओढवितोस; ते वीर
पुरुष आहेस इतरांत इत्याचा असलीची पोरे कोणी

નેત્રી અસતાં જરી તી ચવતાલ્લે તસે તે ચવતાલ્લેલે આહેત. તુલા બાપ મોઠા યોદા આહે; તો કાંઈ આપલ્યા. ૧૧ કંકાંબોવર રાત્રીચા રાહાવયાચા નાહી. ૧૨ પાછા, તો એકચા ભુયારાંત કિંवા દુસંચા સ્વચ્છી લમ્બણ રાહિલ અમેલ. સુરવાતીલા કાંઈ લોક પડલે તર અબશાલોમાચ્યા પણ્ણાચ્યા લોકાંચાચ વધ હોત આહે અસી વારી લોકમણે પસરેલ; ૧૩ દુષ્ણજે જો ધૈર્યવાન આહે, જ્યાંચે હૃદય સિંહચ્યા સારખે આહે, અશા પુસ્તકાંચિહી ગાળણ ઉડેલે; કારણ સર્વ ઇસ્થાએલ લોકાંસ અટક આહે કી તુલા બાપ લદ્ભયા અસુન ત્યાજ-બરોબરચે લોકાંહિ બીર આહેત. ૧૪ માઝી તુલ અસી મસલ્લત આહે કી દાનાપાસૂન બૈર-શેખ્યાપર્યાતચે અવેષે ઇસ્થાએલ લોક, સમુદ્રકિનાચાવરીલ રેતીપ્રમાણે અગણિત અસે એકચ કર આળિ તું સ્વસ્ત: બુદ્ધ કરવયાસ જા; ૧૫ મગ તો અસેલ તેણે ત્યાજવર આપણ એકદમ છાપા ઘાંદું આળિ જમિનાવર વંચ પડતે ત્યાપ્રમાણે આપણ ત્યાજબર જાઊન પદ્ધ મહણજે ત્યાચા વ ત્યાજબરોબરચ્યા લોકાંચા આપણ માણમૂસ રાહું દેણાર નાહી. ૧૬ તો જર એકચા નગરાંત ગેલા અસલ્ય તર સર્વ ઇસ્થાએલ લોક ત્યા નગરાસ દેરે લાગુન તે નર્દત ઓહુન ટાંકિતીલ; તેણે એક ખડાહિ-રાહાવયાચા નાહી. ૧૭ અબશાલોમ વ સર્વ ઇસ્થાએલ લોક મહણાલે, અહીં યોફેલ યાચ્યા મસલ્લતીપ્યેશ્ચા હૃદય અર્કા યાચી મસલ્લત બરી દિસતે. અહીંયોફેલાંચી કાંગાંચી મસલ્લત ઓહુન અબશાલોમાવર અરિષ આણાવે મહણું પરમેશ્વરાને હી બોજના કેલી હોતી.

૧૮ મગ હુશાંનાંને સાદોક વ અભ્યાસાર યાજક ગાંસ સાંગિતલે કી અહીંયોફેલાંને અબશાલોમાસ વ ઇસ્થાએલચા બડીલ જનાંસ અસી મસલ્લત દિલી હોતી, પણ મી અસી અસી મસલ્લત દિલી. ૧૯ તર અબકર જાસ્થું પાઠ્યાન દાવિદાસ સાંગ કી આજ રાત્રી રાનાં-તીલ પારાંપાર્શી રાહું નકા; કરોંહિ કરુન પાર ઉત્સુન જા, નાહીં તર રાજા વ ત્યાજબરોબરચે સર્વ લોક ફસ્ત હોતીલ. ૨૦ યોનાયાન વ અહીમાસ હે એલ-રોગેર યેવે રાહત હોતે; તે શહરાંત આહેત હેં કોણાસ કલ્ય નયે

મહણું એક દાસી જાઊન ત્યાસ ખબર દેત અસે; ત્યાંની જાઊન દાવીદ રાજાસ હેં બર્તમાન સાંગિતલે; ૨૧ પણ એક પેરાને ત્યાસ પાહુન અબશાલોમાસ જાઊન સાંગિ-તલે; તેબ્બાં તે ત્વરણે નિષ્ઠુન બદ્ધરિમાંતીલ એક મણ્ણાચ્યા ઘરી ગેલે; ત્યાચ્યા ચૌકાંત એક વિહીર હોતી તીત તે ઉત્તરલે. ૨૨ તેબ્બાં એક છીનેં એક ચાદર ખેળન વિહીરીચ્યા તોડાવર પસરિલી વ ત્યાવર કાંઈ ભરડલેલે ધાન્ય પસરલે, ત્યાસુંકે કોણચ્યા કાંઈ લક્ષાંત આલે નાહીં. ૨૩ અબશાલોમાચ્યે ચાકર ત્યા ઘરી ત્યા બાઇકડે આલે; તે તિલા મહણાલે, અહીમાસ વ યોનાયાન કોરેં આહેત? તેબ્બાં ત્યા છીનેં ત્યાસ મહણલે, તે ઓહ્યાચ્યા પલીકડે ગેલે આહેત. ત્યાંની પુષ્કલ શોધ કેલા, પણ તે સાંપદલે નાહીંત, મહણું તે પરત યસ્થાલોમાસ ગેલે. ૨૪ તે નિષ્ઠુન ગેલ્યાબર તે પુલું વિહીરીઠૂન બાહેર નિષ્ઠાલે; ત્યાંની જાઊન દાવીદ રાજાસ ખબર દિલી. તે દાવિદાસ મહણાલે, ડાઠા, હા પાર ઉત્સુન લખકર પલીકડે જા; અહીંયોફેલાંને તુમ્હાચિરુદ્ધ અસુક અસુક મસલ્લત કેલી આહે. ૨૫ તેબ્બાં દાવીદ વ ત્યાજબરોબરચે સર્વ લોક યારેનેપાર ગેલા, સકાંવી ઊંબાંલે તેબ્બાં યારેનેચ્યા પલીકડે ગેલા નાહીં અસા કોણીચ માંગ રાહિલા નાહીં. ૨૬ આપલ્યા મસલ્લતી-પ્રમાણે કામ જ્ઞાલે નાહીં હેં અહીંયોફેલાંને પાહિલે તેબ્બાં તો આપલ્યા ગાડાવર ખોગીર બાલુન આપલ્યા નગરાસ આપલ્યા ઘરી ગેલા, આળિ આપલ્યા ઘરાંચી સર્વ વ્યવસ્થા લાગુન ત્યાંને ગલ્ફાસ હેતલા; તો મૃત્યુ પાવલા, વ ત્યાલા ત્યાચ્યા બાપાચ્યા થડ્યાંત પુરિલે.

૨૭ મગ દાવીદ મહનાન્નમાસ ગેલા. ઇકદે અબશાલોમ ઇસ્થાએલ લોકાસહ યારેનેપાર ગેલા. ૨૮ અબશાલોમાંને યાચાચાચ્યા જાંચી અમાસા યાસ સેનાપતિ નેસિલે. યચાચાચી આઈ સલ્વા હિંચી નાહાશ મહણું એક બહીણ હોતી; હિંચા અબીગલ નાંબાચા કન્યેપાર્દીં દ્યા નાંબાચા એક ઇસ્થાએલ પુલું ગેલા હોતા ત્યાચા પુત્ર હા અમાસા હોય. ૨૯ ઇસ્થાએલ લોકાંની વ અબશાલોમાંને ગિલાદ દેશાત તલ દિલ્લા.

૩૦ દાવીદ મહનાન્ન યેવે આલ તેબ્બાં અમ્મો-

न्यांच्या राज्यांतला नाहाशाचा पुत्र शोधी व लोकांवांतील अमीरांचा पुत्र मास्त्री आणि रोगलीम येथील बजिल्य गिलादी यांनी २८ द्याविदासाठी व त्याच्या वरोबरच्या माणसांसाठी खाटा, भांडीकुंडी, गूळू, जव, पीठ, हुरडा, रेंगा, वाटाणे, फुटाणे, २९ मध, लोणी, मेंडरे व गाईच्या दुधाची पनीर ही आणिली; हे लोक रानांत असून भुकेले, तान्हेले व श्रांत असतांत असें त्यांना वाटले.

१ द्याविदाने आपल्याबरोबरच्या लोकांची
१८ मोजदाद केली व त्यांच्यावर सहशरपति व शत-

पति नेमिले. २ मग द्याविदाने एक तृतीयांश लोक यवाचाचा भाऊ अबीशय जो सहवेचा पुत्र होता त्याच्या, व वाकीचे एक तृतीयांश इलय गिरीच्या ताल्यांत दिले; व त्यांस युद्धास पाठविले, आणि राजांवै लोकांस सांगितरु, मीहि अवश्य तुम्हांबरोबर येतो. ३ लोकांनी मटले, आपण येऊ नवे; कारण आम्ही पद्धन गेलीं तर त्यांचे त्यास काही वाटणार नाही; आमच्यांतले अर्धे लोक भेले तरी त्यांस काही वाटावयाचे नाहीं; पण आपण तर आमच्यांतल्या दहा हजारांच्या ठिकाणी आहा; म्हणून आपण नगरांत राहुनच आमदांस कुमक करावी हे उत्तम. ४ राजा त्यांस म्हणाला, तुम्हांस योग्य वाटांते तरे मी करितो. मग राजा वेळीच्या बाजूस उभा राहिला, आणि लोक शंभरशंभर, हजारहजार असे बाहेर निघाले. ५ राजांने यवाच, अबीशय व इलय यांस आळा केली की त्या तस्णीशी म्हणजे अबशालोमाझी माझ्यासाठी सौभाग्यांते वाचा; राजांने अबशालोमाविषयी आपल्या सरदारांस जी आळा दिली ती सर्व लोकांनी ऐकली. ६ या प्रकारे ते लोक इक्षाएल लोकांची सामना करण्यास रक्कांपी घेले, आणि एफाइमांच्या रानांत इक्षाएल तोड लागेल. ७ तेथे द्याविदाच्या सेवकांपुढे इक्षाएल लोकांचा मोड साला; त्या दिवशी एकदा संदर्भ साल कीं वीस हजार लोक कामास असेल. ८ लडाई देशभर चालली; त्या दिवशी तरवारीपेक्षां रानामुळेच पुष्कळ लोकांचा

धुम्भा उडाला. ९ अबशालोमाझी दाविदाच्या सेवकांची अक्समात् गांठ पडली. अबशालोम आपल्या खेचरावर बसून चालला होता; खेचर एका मोठ्या एला इक्षाच्या दाट फांयांखालून चालले असतां अबशालोमाझी डोके त्या इक्षास अडकून तो अधांतरी लटकत राहिला व तें खेचर त्यांच्याखालून निघून गेले. १० हे पाहून एका मनुष्यांने यवाचास सांगितले की अबशालोम एका क्षाढाला लटकत असलेला मी पाहिला. ११ यवाचाने त्या खबर देणाऱ्या मनुष्यास मटले, तूं त्यास तसें पाहून तेथेया तेथेये माळून जमिनीवर कां पाडिले नाही? मी तुझ दहा रुपये व कमरबंद दिला असता. १२ तो मनुष्य यवाचास म्हणाला, हजार रुपये माझ्या हातावर ठेविले तरी मी राजकुमारावर हात टाकाणार नाहीं; कारण तुमच्यांतल्या कोणीहि त्या तस्णु पुरुषास म्हणजे अंबशालोमास हात लावू नये अशी आळा राजांने तुला, अबीशयास व इत्यास दिली ती आम्हांस महशूर आहे. १३ मी हे केले असते तर मी आपला जीव धोक्यांत घाटला असता; तूंहि माझ्याविलद झाला असतास, कारण राजापासून कोणीतीच गोष्ट लपत नाही. १४ यवाच म्हणाला, तुम्ह्या नक्की तगडून वेळ धालविष्यांत काही अर्धे नाही. मग त्यांने हाती तीन तीर घेऊन एला इक्षावर जीवंत लटकत असलेल्या अबशालोमाझ्या वक्षस्थली ते भोसीकले. १५ यवाचाच्या दहा शाखावाहक तस्णु पुरुषांनी त्यांच्या भोवती जमून त्याजवर प्रहार करून त्यास ठार केले. १६ मग यवाचाने रणशिंग घुकिले तेव्हा लोक इक्षा-एलाचा पाठ्याग करण्याचे सोडून परतले; कारण यवाचाने लोकांची गय केली. १७ तेव्हा लोकांनी अबशालोमास खाली काढून बनातल्या मोठ्या खाल्यांत टाकिले व त्यांच्यावर धोऱ्यांची एक मोठी रास केली; मग सर्व इक्षाएल लोक पद्धन आपआपल्या डेव्याकडे गेले. १८ आपले नांव चालविष्यास कोणी पुत्र नाही हे लक्षात अशून अबशालोमांने आपल्या इत्यातीत एक मनोरा उभारिला होता, तो राजाच्या खोप्यांत आहे. त्या मनोन्यास त्यांने आपले नांव दिले; आजपर्यंत

ત્યાસ અબશાલોમાચા સ્મારકસ્ટંભ મહણત થાલે આહેત.

૧૯ સાદોકોચા પુત્ર અહીમાસ મહણાળ કી પરમેશ્વરાને આપણા શરૂત્રંચે પારિપત્ર કેલે આહે, તર આતાં ધાર્ષિત જાઓન હી ખબર રાજાલા દેંક થા.

૨૦ યવાબ ત્યાસ મહણાળ, આજ હી ખબર બેઠન જાંકનો; દુસ્ના એખાયા દિવશી તી બેઠન જા; પણ આજ તી નેતે નનો; કારણ રાજાચા પુત્ર મૃત્યુ પાવળા આહે.

૨૧ નંતર યવાબ એકા કૂશી મળુદ્યાસ મહણાળ, તં જે કાંઈ પાહિલે તે જાઓન રાજાલા સંચ તેબ્બાં તો કૂશી યવાયાસ નમન કલન ધાર્ષિત ગેલા. ૨૨ સાદોકોચા પુત્ર અહીમાસ પુન: યવાયાસ મહણાળ, કાંઈ હોવો; પણ મલાહિ કૂશીચ્ચા માગોમાગ દૌડ કરું દે. યવાબ મહણાળ, માઝા મુલા, ઇનમ મિલ્યાયોગી ખબર કાંઈ તુજપાર્થી નાહીં, તર કો દૌડ કરિતોસ ?

૨૩ તો મહણાળ, કાંઈહિ હોવો, મલા ધાર્ષિત જાંક દે. ત્યાને ત્યાસ મુદ્દટલે, ધાર. તેબ્બાં અહીમાસ દૌડ કલન મૈદાનાચા બાટેને કૂશીચ્ચાપુંડે નિઘન ગેલા.

૨૪ દાઢીદ વેસીચા દોન્હી દરવાજાંચા કસ્મયાન બસલ હોતા, આગિ પહારેકરી વેસીનર ચ્છન્ન તટદાબર ગેલા હોતા; ત્યાને બૂર નજર કલન પાહિલે તો એક મળુદ્ય એકટાચ દૌડત યેત આહે અસે ત્યાચા દ્વીપીસ પડલે. ૨૫ પહારેકન્યાને પુકાલન રાજાસ તો સંગિતલે. તેબ્બાં રાજ મહણાળ, તો એકટાચ યેત અસરા તર તો કાંઈ તરી ખબર બેઠન બેત આહે. ઇંકાયોતી તો મળુદ્ય ધાર્ષિત ધાર્ષિત જબક યેતન પોહંચલ. ૨૬ પહારેકન્યાને દુસ્રા એક મળુદ્ય ધાર્ષિત યેતાના પાહિલા; તેબ્બાં ત્યાને વેસીન્યાસ હાંક માસ્ન સંગિતલે, પાહા, આળસી એક મળુદ્ય એકટાચ દૌડત યેત આહે. રાજ મહણાળ, તોહિ કાંઈ ખબર આણીત અસાના. ૨૭ પહારેકરી મહણાળ, પહિલ્યાની દૌડ સાદોકોચા પુત્ર અહીમાસ યચ્ચા દૌડીસારસી આહે અસે મણ બાટ્ટે. રાજ મહણાળ, તો મણ મળુદ્ય આહે, ત્યાને કાંઈ ચાંગલી રહદ આણિલી અસાની. ૨૮ મગ અહીમાસાને બેઠન મહારાજાંચે ક્ષેમ અસો અસે મુદ્દટલે, આગિ જમિનીપર્યત લુંન રાજાસ મુજરા કેલ બ મુદ્દલે,

આપલા દેવ પરમેશ્વર ધન્ય આહે, ત્યાને માઝા સ્વામી રાજાંવર હૃત ઉચ્ચળણાંના મનુદ્યાંસ આપણા કાવૂત દિલે આહે. ૨૯ રાજાને વિચારિલે, તલુન અબશાલોમ ખૂશાલ આહે ના ! અહીમાસ મહણાળ, યવાબાને એકા સેવકાસ વ આપલા દાસ જો મી ત્યાસ પાઠવિલે તેબ્બાં માઝા દ્વીપીસ મોટી ગર્દી પડલી, પણ કાય પ્રાણે તે મલા કલ્યે નાહીં.

૩૦ રાજ ત્યાસ મહણાળ, બાજુસ સરુન યેથે ઉભા રાહા. તેબ્બાં તો બાજુસ હોઊન તેથે ઉભા રાહિલા. ૩૧ ઇતિ-કયાંત કૂશીહિ બેઠન મહણાળ, સ્વામીરાજાસ મી ખબર આગિલા આહે; પરમેશ્વરાને આજ ન્યાય કલન આપણ્યાબર ઉઠલેલ્યા સર્વાચ્ચા હાતૂં આપલા બચાવ કેલા આહે.

૩૨ રાજાને કૂશીસ વિચારિલે, તો તશુણ અબશાલોમ સુખરૂપ આહેના ? કૂશી મહણાળ, માઝા સ્વામીરાજાંચે શન્નુ બ જે કોણી આપલી હાનિ કરાવયાસ ઉઠીલ ત્યાંચે ત્યા તલ્લાસારલે હોવો. ૩૩ તેબ્બાં રાજ ફાર ગહિબ-રલા આગિ બેસીવરલ્યા કોઠાઈત જાલન રહલા; જાતાજાતાં ત્યાને હે ઉદ્ધાર કાઢિલે : માઝા પુત્રા અબશાલોમા ! હાય રે હાય ! માઝા પુત્રા ! માઝા પુત્રા અબશાલોમા ! તુશ્યાબહલ મી મેઠોં અસરોં તર બરે હોતેં. હાય રે ! અબશાલોમા ! માઝા પુત્રા ! માઝા પુત્રા !

૩૪ અસે યવાયાસ કાની આલે. ૩ રાજા આપણા તુશ્યાસાઠી દુખ કરીત આહે અસે લોકાની એકલ્યાસુલેં ત્યા દિવશીચા તો વિજય સર્વે લોકાંસ શોકરૂપ જાલા. ૩ યુદ્ધાંત પરાજિત હોઊન લ્યેને તોડ લપબિતાત ત્યાપ્રયાણે લોક લપત્થયત નગરાંત આલે. ૪ રાજ આપલે મુખ શાકૂન મોટા વિલાપ કલન મહણાળ, હાય રે ! માઝા પુત્રા અબશાલોમા ! અબશાલોમા ! માઝા પુત્રા ! માઝા પુત્રા ! ૫ યવાબ ઘરાંત રાજાપાણી જાલન મહણ લાગલા, આપણા સેવકાંની આજ આપલા, આપણા પુત્રાંચા, કલ્યાંચા, પલ્લીંચા આગિ આપણા ઉપપલીંચા પ્રાણ બાંચવિશ આહે; ત્યા આપણા સેવકાંચે તોડ આપણ આજ કાઢે કેલે આહે. ૬ આપણ આપણા દ્રેષ્ટાંગ પ્રેમ કરીતા આગિ આપણાબર પ્રેમ કરણાંચા દ્રેષ્ટ કરીતાં. આપણ આજ અસે પ્રકટ કેલે આહે કી સરદાર બ

सेवक हे आपणाला कोहीच नव्हत; अबशालोम जीवंद द्याहिदा असता आणि आमी सर्व मेलों असतों तर आपणाला वरै बाटले असते अर्दे मला आज समजूळ आले आहे. ७ तर आतां उद्धृत बाहेर जा आणि आपल्या सेवकांचे समाधान करा, नाहीतर मी परमेश्वराची शपथ घेऊन सांगतो की आपण बाहेर न गेला तर आज रात्री आपणाजवळ एकसुदृंग मनुष्य राहाव; याचा नाही; आणि व्याख्यापासून ओढवले नाही असले संकट आपणावर ओढवेल. ८ तेव्हां राजा उद्धृत वेशीत जाऊन बसला. राजा वेशीत बसला आहे हे सर्व लोकांस कठकले तेव्हां सर्व लोक राजासमर आले.

इकडे इत्याएल लोक आपल्या डेण्यांकडे पक्कून गेले. ९ इत्याएलाच्या सर्व वंशांतल्या लोकांचा आपसांत वाद चालला होता; ते म्हणू लागले की राजांने अम्हांस अमच्या शत्रूंच्या हातांतून सोडविले, पलिश्यांच्या हातांतून आमचा बचाव केला; पण आतां तो अबशालोमाच्या भीतींने देश सोहून पक्कून गेला आहे. १० आपण अबशालोमास राज्याभिषेक केला, पण तो युद्धात पडला; तर आतां राजाला परत आणप्याविषयी तुम्ही कोही बोलू नाही हे काय?

११ मग दावीद राजाने सदोक व अच्याधार याजकांस सांगून पाठविले की यहूदी वडील जनांस सांगा, राजाला मंदिरांत परत न्यावे असे इत्याएल लोकांचे बोलणे चालले आहे, हे राज्याच्या कानी आले आहे, तर राजास त्याच्या मंदिरांत नेष्याच्या बाबतीत तुम्ही सर्वांच्या मागे कां राहता? १२ तुम्ही तर माझे भाऊंवंद, माझ्या हृदामांसाचे आहा, तर राजाला परत घेऊन जाण्याच्या कार्मी तुम्ही सर्वांच्या मागे कां? १३ अमासाला सांगा की दू तर माझ्या हृदामांसाचा ना? तं यावाच्या टिकाणी कायमचा सेनापति शाला नाहीस तर देव माझे त्या मानाने व त्याहूनहि अधिक पारिपत्य करो. १४ या प्रकारे त्यांने यहूदाच्या लोकांस एकदिल करून त्यांची मने वळविली; त्यांनी राजाकडे सांगून पाठविले की आपण आपले सर्व सेवक घेऊन माघारी या. १५ राजा मागे

पररूप यादेनेपर्यंत आला आणि यहूदी यादेन नदीच्या अलीकडे राजास घेऊन येण्यासाठी शिल्पाल केले सामोरे गेले.

१६ यहूदांवरोबर यहूदीम येथील बन्यामिनी शिमी विन गेरा हाहि त्वरा करून दावीद राजास सालोरा गेला. १७ त्याजवळोबर एक हजार बन्यामिनी मुख्य होते; त्यामार्गेच शैल घराण्यांतला सेवकांचीचा हा आपले पंधरा पुत्र व बीस चाकर यांस घेऊन तेथे अला; ते राजापुढे यादेनेच्या पलीकडे पांवी गेले.

१८ राजाच्या घरची माझें आण्यासाठी व त्याला तिचा वाटेल तसा उपयोग करण्यासाठी एक नाव तेथे ठेविली होती. राजा यादेन उत्तरून जाण्यास आला तेव्हां मेराचा पुत्र शिमी त्याच्या पायां पहून म्हणाल्या, १९ माझ्या स्वामींनी माझा अपराध जमेस धरू नये, या दिवशी माझे स्वामीराज यश्वलेम सोहून निघाले त्या दिवशी आपल्या दासांने बुष्टपणांचे वर्तन केले त्याचे स्मरण करून महाराजांनी त्यावृद्ध विश्वाद मानून नये. २० आपल्या दासांने अपराध केला आहे हे आपल्या दास जाणून आहे; म्हणू पाहा, आज माझ्या स्वामीराजांच्या भेटीस्तव अवघ्या योसेफ घराण्यांतून मीन पहिला आलो आहे. २१ स्वस्त्रेचा पुत्र अवीश्व म्हणाला, शिमीने परमेश्वराच्या अभिविकास शाप दिला तर त्याचा वध करू नये काय? २२ दावीद म्हणाला, सर्लकेच्या मुत्रांनो, मला तुमच्याशी काय करून्या आहे? कारण आज तुम्ही माझे विरोधी शाळा आहा. इत्याएलांतल्या क्लेशाचा आज वध करता काय? आज मी इत्याएलाचा सर्व आहे हे मर्ज कमता नाही काय? २३ मग राजा शिमीस यश्वला, दू प्रापास मुक्तज्ञ नाहीस; राजाने त्याजवशी आपामार्क केली.

२४ शौलाचा नादू मधीकोसेप दा. राज्याच्या भेटीस अला, राजा निघून गेला होता तेव्हांपासून ते तो मुख्य सम वरी परत तेहीपर्यंत त्यांने आपले पाय मुक्तके नव्हते, आपली ताळी नीटनेटव्ही केली नव्हती व वर्जेहि धुतली नव्हती. २५ यश्वलेमकरू राजास भेटान्यास गेले तेव्हां राजाने विचारिले, मफीवोशेषा,

तं मजबरोबर का आला नाहीसः ३६ तो म्हणाला, माझे स्वामीराज, माझ्या सेवकाने मला फसविले; आपला दास पंग आहे म्हणून आपल्या दासाने विचार केल्य की भी आपल्या गाडवाला खोली घालून त्यावर स्वार होऊन महाराजांकडे जावे. ३७ माझ्या सेवकाने माझा स्वामीराजांपाशी माझी जहाडी केली आहे; पण माझे स्वामीराज देवदूतासाठे आहेत; आता आपल्या मर्जीस वैशिल तसे करा. ३८ माझ्या जापात्यं सर्व घरावै आपल्यांसपार शुतवत होते, तरी आपला आपल्या दासाची आपल्या पंजीस बसाणाचांमध्ये नेमण्णक केली; महाराजांजवळ आणखी दाद मालावायामा मल्य काय हक आहे? ३९ राजा त्यास म्हणाला, तं आपल्या गोटी पुनः कं काढतीस? माझी आज्ञा आहे की तं व तीवा जगीन वाढून थ्या. ४० मधीयेसेव राजांस म्हणाला, माझे स्वामीराज मुख्यम आपल्या भरिरी आले आहेत, तर तीवासच ती सर्व जगीन घेऊ था.

४१ भूम बर्जिल्य गिलादी हा रोगलीम येथून आला आणि राजास बार्देनेपर पौचविष्यासाठी त्याजबरोबर नदी उत्तम गेला. ४२ बर्जिल्य फार वयातीत होता; त्याच्ये कथ ऐशी वर्णने होते. राजा महानांद येथे तळ घेऊन दोहिल्य होता तेज्ज्वाला बर्जिल्याने त्यास अन्नपाणी पुरविले होते; तो फार मोठा मनुष्य होता. ४३ राजा बर्जिल्यास म्हणाला, माझ्यांबरोबर चल; मी तुला यस्तालेमास आपल्याजवळ घेऊन तुम्हें पाल्यमपोषण करीन. ४४ बर्जिल्य राजास म्हणाला, माझ्या आयुष्याचे आतां वित्ती दिवस उरले आहेत की मी महाराजांबरोबर यस्तालेमास जावे? ४५ अंजी मी ऐशी वर्णना आहें; या वयांत मला बन्यावाइट्यांचा भेद काय समजणार? आपला दास जे कांही खातोपितो त्याचा स्वाद त्याला कळतो काय? माणारांचा व गणारांचा शब्द मला ऐकू येतो काय? तर आपल्या दासाने माझ्या स्वामीराजांस भार की व्हावें? ४६ आपल्या दास राजांबरोबर कफ बार्देनेपर येत आहे; महाराजांनी याचा एडा मोठा मोबदला मला काय म्हणून यावा? ४७ आपल्या दासास परत आऊ था. म्हणजे माझा स्वातंत्र्या गांवी

माझ्या आईवायांच्या कवरस्तानाजवळ मी मरेव; पण आपला दास किम्हाम हा हजर आहे. त्याला माझ्या स्वामीराजांबरोबर पलीकडे जाऊ था; मग आपलाला घेऊल तें त्याचे करा. ४८ राजा म्हणाला, किम्हामाने भजबरोबर पलीकडे यावें; तुला वर्ट घेऊल असे मी त्याचे करीन; तं जे कांही मला सांगशील तें भी तुजसाठी करीन. ४९ मग सारे लोक यादेनेपलीकडे गेले; राजाहि पलीकडे गेला; राजाने बर्जिल्याचे चुंबन घेऊन त्याचे अभी चिंतिले; आणि तो स्वस्थानीं परत गेला.

५० या प्रकारे राजा नदी उत्तरम गिलालास गेला; किम्हामाहि त्याजबरोबर गेला, यहूदाचे सर्वे लोक व अर्वे इस्लाएल लोक राजाला पलीकडे घेऊ गेले. ५१ तेज्ज्वां सर्वे इस्लाएल घेऊन राजास म्हणून लागले; आपचे बांधव यहूदाचे लोक हे आपलाला चोस्न छपवून घेऊन आले; महाराजांला, त्यांच्या परिवाराला व त्यांच्या सर्व लोकांना यादेनेपर आणिले असे कांही? ५२ तेज्ज्वां सर्व यहूदानी इस्लाएल लोकांस उत्तर दिले, महाराज आमचे जवळचे आस आहेत, तर तुम्ही याबद्दल कांही स्तराती? आमच्या स्वात्यापिष्यावद्दल महाराजांला कांही खर्च झाला आहे काय! त्यांनी आम्हांस कांही इनाम दिले आहे काय? ५३ इस्लाएल लोक यहूदांस म्हणाले, महाराज दहा हिस्सानी आमचे आहेत; तुमच्याहून आमचा दाविदावर जास्त हक आहे; तर तुम्ही आम्हांला तुच्छ समजून आमच्या महाराजांला माघारी आमच्यापूर्वी आमचा सहा ईकू घेतला नाही? इस्लाएल लोकांच्या भाषणापेक्षां यहूदी लोकांचे भाषण कठोरपणाचे होते.

१ बन्यामिनी विकीना पुत्र शबा हा २० एक अधम मनुष्य होता; त्यांने रणशिंग फुकून म्हटले, दाविदाकडे आमचा कांही विभाग नाही; इस्लायपुत्राकडे आमचा कांही वतनमाग नाही; इस्लाएलहो, आपल्यापल्या डेंचांची वाट धरा. २ तेज्ज्वां सर्वे इस्लाएल लोक दाविदाला सोहून घेऊन विकीना पुत्र शबा याच्यामागून गेले; पण यादेनेपासून यस्ता लेमार्पणाचे यहूदी लोक आपल्या राजास धस्न राहिले.

३ दावीद यस्तालेम येथे आपल्या मंदिरात आला

आणि या दहा उपगती राजमंदिराच्या संरक्षणासाठी त्यांने ठेविल्या होत्या त्यांस त्यांने अटकेत ठेवून स्पौदन्या उदरनिवार्हाची तरतुद केली; पण त्यांने त्यांची समागम केला नाही. त्या आमरण वैधव्यदर्शेत तवाच अटकेत राहिल्या.

४ मग राजा अमासाला महणाला, तीन दिवसांच्या आंत यहूदा वंशाचे लोक जमा कर आणि तर्हि हजर हो. ५ अमासा यहूदा वंशाच्या लोकांस नोलवण्यास गेला, पण नेमून दिलेल्या मुदतीबाबर त्यास विरुद्ध लागला. ६ तेव्हा दावीद अबीशय यास महणाला, आतां विक्रीचा पुत्र शबा हा अवशालोमापेक्षांहि आमची अधिक खराबी करणार; तर तुं आपल्या स्वामीचे लोक बरोबर घेऊन त्याचा पाठलग कर, नाही तर तो लटबद्दी नगराचा आश्रय करून आमच्या दृष्टीआड ल्यून राहवाचा. ७ तेव्हा यवाचाचे सैनिक, करेथी व पलेशी व सर्व शूर वीर अबीशयामागून गेले; विक्रीचा पुत्र शबा याचा पाठलग करण्यासाठी ते यश्वलेमांदू बाहेर पडले. ८ ते गिरोनांतल्या मोळ्या शिळेपाणी जाळन पोहंचले तेव्हा अमासा त्यांस येऊन भेटला. यवाचाने आपल्या अंगांत चिलखत घातले होतें आणि बळून कमरबंद कसलेला असून म्यानांत घातलेली एक तरवार कमरेस लटकाविली होती, तिचे म्यान निघून ती खाली पडली. ९ यवाचाने अमासाला विचारिले, बंधो, तुं खुशाल आहेस ना? असे म्हणून यवाचाने चुंबन घेण्याच्या मिषाने अमासाची दाढी उजव्या हातांने घरिली. १० यवाचाच्या हाती असलेल्या तरवारीकडे अमासाचे लक्ष गेले नाही; त्यांने अमासाच्या पोटांत ती भोसकून त्याची आंतडी जमिनीवर पाडिली; त्यांने त्याला पुन: वार केला नाही; तेवढ्यानेच त्याचा प्राण गेला. मंग यवाच व त्याचा भाऊ अबीशय यांनी विक्रीचा पुत्र शबा याचा पाठलग केला. ११ यवाचाच्या त्या मंडळीपैकी एक जण अमासापाणी राहून महणाला, जो कोणी यवाचाच्या पक्षाचा व दिविदास अनुकूल असेल त्यांने यवाचमागून जावें. १२ अमासा

मग रस्त्यांत रक्कात लोकत पडला होता. कर्वी सोळ स्तब्ध उभे आहेत असे त्या मनुष्यांने पाहिले तेव्हा त्यांने अमासाला सहकेवस्तू काहून एका शेतात नेले; तेथेहि जो येतो तो स्तब्ध उभा सहसे असे पाहून त्यांने त्याच्यावर एक वट्ठ टाकिले. १३ त्यास सहकेवस्तू काहून नेत्यावर सर्व लोक विक्रीचा पुत्र शबा याचा पाठलग करण्यासाठी यवाचाच्या मागून गेले. १४ नंतर यवाच इश्वारांती वंशाच्या लोकांतून जाळून आवेल व बेध-माका येथपर्यंत गेला व बेच्याच्या सर्व प्रदेशांतून गेला; मग तेहि एकवट होऊन त्याच्या मागून गेले. १५ मग त्यांनी बेध-माकाचे आवेल येथे शबा यास विरिले, आणि नगरासमोर त्यांनी भोचे लाविले; तो बाहेर कोटाशी होता. मग यवाचावरोबरचे सर्व लोक तट पादण्यासाठी त्यावर आघात करून लागले. १६ तेव्हा नगरांतून एका झाहाण्या वार्हाने हाक मासून म्हटले, ऐका हो, ऐका; यवाचास सांगा, अमळ जवळ ये, मला कांही तुल सांगावयाच्यांने आहे. १७ तो तिच्या-जवळ गेला तेव्हा त्या लीने विचारिले, यवाच तो तूच काय? तो महणाला, होय, मीच तो. मग ती त्यास महणाली, तुक्या दासीचे म्हणजे एक. तो महणाला, सांग, मी ऐकतो. १८ ती महणाली, प्राचीन काळी लोक महणत की मसलत विचारावयाची तर ती आवेल नगरांत विचाराची, व असे केले म्हणजे झाले. १९ शांतिप्रिय व विशासपात्र अशा इश्वारेलांपैकी मी आहें; तुं इश्वारेलांतल्या एका मानुषनगराचा नाश करून पाहत आहेस; परमेश्वराचे वतन तुं कां प्रासूं पाहतोस? २० यवाच महणाला, मी तें ग्रासून टाकावै अथवा त्याचा विष्वास करावा ही गोष मजापासून दूर राहे, अगदी दूर राहे. २१ हा प्रकार कांही तसा नव्हे; एफाईम डोमरातल्या शबा विन विक्री नांवाच्या एका मनुष्यांने दावीद राजावर हात उचलिला आहे; तेवढा माणस आपेक्ष्या स्वाधीन करा म्हणजे मी कगर सोहून जाईन. ती स्त्री अवाचम-गृहणाली, त्या मनुष्यांचे विर तटावस्तू तुक्याकडे फेकू, वश्याचा स्त्री जीविने ही आपली शहाणपणाची मरालत सर्व लोकीपुढे भाडिली. तेव्हा

त्यांनी विक्रीचा पुत्र शशा याचे घिर छेदून अवाचकडे केकूल दिले. याचावरै रणविंग वाजविले याचि सर्व लोक नगरजवळून पांगून आपआपल्या डेन्याकडे गेले, आणि याचाव अस्त्रालेम्हास राजाकडे परत गेला.

२३ याचाव इत्ताएल्याच्या सर्व सैन्यावर होता; यहोयादाचा पुत्र बनाया हा करेची व पलेची अंजवर होता; २४ अदेशम वेठविगरीनर होता; अही-खुदाचा पुत्र योहोशफाट हा अखवारनीवीस होता; २५ शशा विटणीस होता; सादोक व अच्यावर हे याचक होते; २६ आणि यादीरी ईरा दाविदाचा एक मुख्य मंत्री होता.

१ दाविदाच्या कारकीर्दीत लोकोठ तीन वर्षे दुक्काळ पडला; तेव्हा दाविदाने परमेश्वरां समोर जाऊन प्रश्न केला. परमेश्वराने उत्तर दिले, शौल व त्याचे खुनी घरांचे यांच्यामुळे हा दुक्काळ पडला आहे, कारण त्यांने गिबेनी लोकांका संहार केला. २ राजांने विवेती लोकांस बोलावून त्यांनी बोलणे केले. (ते गिबेनी लोक इत्ताएल लोकांपैकी नसून अवघिष्ठ अमोज्ञापैकी होते; इत्ताएल लोकांनी त्यांच्याची शपथ बोलून करार केला होता; पण इत्ताएल लोक व यहूदी लोक यांच्या अभिमानास्तव शौलाने गिबेनी लोकांचा संहार करूनच्या प्रयत्न केला होता.) ३ दाविदाने गिबेनी लोकांस विचारिले, तुमच्यासाठी मी काय करूळ? असे कोणत्या प्रकारचे प्रायश्चित्त मी करूळ की जेणेकरून तुम्ही परमेश्वराच्या वतनाचे असीष्ठ चिताल. ४ गिबेनी लोक त्यास म्हणाले, शौल व त्याचे घरांचे यांनी आमची सोन्यारुयाविष्टीची काही गोष्ट नाही; तसेच केला इत्ताएल पुरुषास जिवेच मारावयाचे आम्हांस प्रयोजन नाही. तो त्यांस म्हणाला, तुम्ही सोंगाल ते मी तुमच्यासाठी करीन. ५ ते राजास म्हणाले, ज्या पुरुषांने आमचा नाश केला आणि आमचा निःपात व्यावा आणि इत्ताएल देशीत आमचे कोणी उं� देकू नये असे योद्धिले होते, ६ त्याच्या वंशांते सात जण आमच्या हाती आ, म्हणजे परमेश्वराने निवडिलेल्या शौलाच्या गिब्बात

परमेश्वराचीत्यर्थ आम्ही त्यांस काशी देऊ. राजा म्हणाला, मी त्यांस तुमच्या हाती देतो. ७ दावीद व शौलचा पुत्र योनाथान यांची परमेश्वराच्या नांवाने आमाक शाली होती म्हणून शौलचा नातू योनाथानाचा पुत्र मफीबोशेय याची राजाने गय केली; ८ पण अग्याची कन्या रिस्या हिला शौलायासून अरमोनी व मफीबोशेय असे दोन पुत्र शाले होते ते आणि शौलची कन्या मीश्वल हिला महोलाली येथील वर्जिल्य याचा पुत्र अदीएल याच्यापासून पांच पुत्र शाले होते त्यांस पक्कून ९ राजाने गिबेनी लोकांच्या हवाली केले; त्यांनी त्यांस दोंगरावर परमेश्वरासमोर काशी दिले. त्या सातांचा एकदम निःपात झाला; त्यांस डार मारिले. ते दिवस हंगामाचे होते, ते जवाच्या हंगामाचे पहिले दिवस होते. १० मग अग्याची कन्या रिस्या ही हंगामाच्या चुरवतीपासून आकाशातून त्या शवावर पर्जन्यवृष्टि होईपर्यंत त्या खडकावर गोणपाट परंस्थल बसली; दिवसांन आकाशांतले पक्षी व रात्री बनपणु यांस तिने त्या शवांस शिवू दिले नाही. ११ अग्याची कन्या व शौलची उपपत्नी जी रिस्या हिंने हें असे केले म्हणून कोणी दाविदाच्या कानावर घालले. १२ तेव्हां दाविदाने जाऊन शौल व त्याचा पुत्र योनाथान यांच्या अस्थि यावेश-गिलाद येवल्या लोकांकडून आणिल्या. पलिई लोकांनी गिलिबोवाच्या दोंगरावर शौलचा वध केला तेव्हां त्यांनी बेद-तांत्र्याच्या चवाक्यावर त्यांस टांगिले होते, तेथून त्यांची शवं त्या लोकांनी चोलून आणिले होती. १३ त्यांने तेथून शौल व त्याचा पुत्र योनाथान यांच्या अस्थि आणिल्या; तसेच ड्यूस काशी दिले होते त्यांच्याहि अस्थि लोकांनी जमा केल्या. १४ शौल व त्याचा पुत्र योनाथान यांच्या अस्थि बन्यामीन प्रदेशांतील सेला येथे शौलाचा बाप कीश याच्या थडग्यांत त्यांनी पुरिल्या; दाविदाच्या आज्ञेप्राणे लोकांनी सर्व काही केले. त्यांनंतर देशासाठी केलेली प्रार्थना देवानें ऐकली. १५ पलिईचांनी इत्ताएल लोकांनी पुनः युद्ध केले; तेव्हा दावीद आपले सैनिक बरोबर वेळम पलिईचांनी

लड़ा; त्या प्रसंगी दरीद शकून गेला. १६ तेव्हां रेफाई वंशांतला इस्त्री-बोल म्हणून एक इसम होता, त्याच्या भात्याच्या फलकाचे बजन तीनव्हो शेकेल पितळ भरले; त्यांने नवी तरवार कमरेस बांधिली होती; त्यांने दाविदास भारावयाचा बेत केला; १७ एण संहवेळा पुत्र अवीशय यांने दाविदासा बचाव केला; त्या पलिष्ठास त्यांने घर मारिले. मग दाविदाच्या लोकांनी त्यास शपथ घालून सांगितले की पुन: आपण आम्हांबोरे लडाईस येकं नका; इस्त्राएलाचा दीप आपण मालवू नये.

१८ यांतर पलिष्ठांशी गोव येथे पुन: युद्ध झाले, त्या समर्थी दृश्याची सिंबदय यांने रेफाई वंशांतला सफ यास जिवे मारिले. १९ गोव येथे पलिष्ठांशी पुन: युद्ध झाले तेव्हां बेयलहेम येथेला यारे-ओरगीम याचा पुत्र एलहानान यांने गर्याऊ गत्याथ डीचा वध केला; त्याच्या भाल्याची काढी साल्याच्या तुरीएवढी होती. २० गथ येथे पुन: युद्ध झाले तेव्हां तेथें रेफाई वंशांतला एक मोठ विष्णु पुरुष होता, त्याच्या प्रत्येक हातास व पायास सहासदा अशी एकदर चोवीस बोटे होती. २१ त्यांने इस्त्राएलाची अवहेलना केल्यावरून दाविदासा भाऊ शिंगी याचा पुत्र योनाथान यांने त्याचा वध केला. २२ हे चार पुरुष गथ येथे रेफाईला झाले होते; ते दाविदाच्या व त्याच्या लोकांच्या हातांने पडले.

१ परमेश्वराने दाविदास त्याच्या सर्व शत्रू-
२२ पासून व शौलाच्या हातांतून सोडविले त्या समर्थी त्यांने परमेश्वराला हे कवव गाईले.
३ तेव्हांना स्वरूप आवाज आवाज आवाज
परमेश्वर सप्तसा दुर्द, माझाच गडवावा दुर्द
मला सोडविणारा, माझाच दोये.
४ माझोदेव चो माझा दुर्द, त्याचा आवाज
मी करितो; तो माझे दुर्द, त्याचा आवाज
तो माझे तरव, माझे तरवणं,
१ अश्वाः गत्याथ याच्या मावाचा (१ इतिहास
२०:५ पाहा).

माझा उच बुरूज, माझे श्रवणस्थान आहे;
माझ्या उद्धारकर्त्या, घातापासून तं मल्य रसितोस.
४ त्युतिप्र परमेश्वराचा मी धाता करितो,
तेव्हां शत्रूपासून माझा बचाव होतो;
५ मृत्युतरंगांनी मला वेष्टिले,
अर्धमात्रा पुरांगी मला घावरै केले.
६ अधोलोकाच्या बंधनांनी मला वेरले,
मृत्युपाश मजबूर आले.
७ मी आपल्या संकटात परमेश्वराचा धावा केला,
माझ्या देवाला मी हांक मारिली;
त्यांने आपल्या मंदिरावूळ माझी वाणी ऐकली,
माझी हांक त्याच्या काळी गेली.
८ तेव्हां पुच्छी हालली व कांपली,
आकाशाचे पाणे डक्कमक्के,
त्याला झोके डसले, कारण तो संतास झाला होता.
९ त्याच्या नाकपुच्छांतून धूर निघत होता,
त्याच्या मुखांतून अग्नि निघून ग्रावीत चालला होता.
१० तो आकाश लववूळ खाली उतरला;
त्याच्या पायांसाठी निविड अंघकार होता.
११ तो कर्लवारूढ होउन उडाला,
वायूच्या पंखावर तो वृत्तीस पडला.
१२ त्यांने आपल्यामोर्दती जलसंचय,
आणि अंतरव्यंतील अरि इन मेच
यांच्या अंघकाराचे मंडप आपल्यासभोवार केले.
१३ त्याजपुढील तेजांतून निझारे धगधगत होते.
१४ परमेश्वराने आकाशांतून गर्जना केली,
परतपराची वाणी झाली.
१५ त्यांने बाण सोडून त्यांची दायरण केली,
विजा पाहून त्यांची वेषा सुडविली.
१६ तेव्हां परमेश्वराचा भजकीने
त्याच्या नाकपुच्छांतील मासाच्या सोसळाने
साताचाचे ताळ दिले झाले,
पुच्छीचे पालिले झाले.
१७ त्यांने वरून हात लांक करून मल्य घारल.

- आणि मोळ्या जलसंचयांतून मला बाहेर काढिले,
 १८ माझा बलात्र वैरी व माझे द्वेषे
 यांगासून मला त्याने सोडविले,
 कारण ते मजऱ्यांन विलऱ्यां होते.
 १९ माझ्या विपत्काळी ते मजबवर चालून आले;
 तेव्हां परमेश्वर माझा आधार शाळा.
 २० त्याने मला प्रशस्त स्थळी बाहेर आणिले.—
 त्याचा प्रसाद मजबवर होता म्हणून त्याने मला
 सोडविले.
 २१ परमेश्वराने माझ्या धार्मिकप्रमाणे मला फळ दिले,
 माझ्या हातांच्या निर्भयलेण्यांचे त्याने मला
 प्रतिफळ दिले.
 २२ कारण मी परमेश्वराचे मार्ग धरून राहिले,
 मी आपल्या देवाला सोडविली उढाई केली नाही.
 २३ तर त्याचे सर्व लिंगं माझ्या दृष्टिपुणे असत,
 मी त्याच्या नियमांचा त्याग केला नाही.
 २४ मी त्याच्यांची निर्दोषतेने वागत असे;
 आणि मी अवर्मापासून स्वताला अलिस राखिले.
 २५ यास्तक परमेश्वराने माझ्या धार्मिकप्रमाणे,
 त्याच्या नजरेस अलेल्या माझ्या निर्भयलेण्यांचे,
 मला प्रतिफळ दिले.
 २६ दयाळू जनाशी तू दयेने वागतोस,
 सात्विकाशी सात्विकतेने वागतोस;
 २७ शुद्ध जनाशी तू शुद्ध भावनेवै वागतोस,
 कुटिलाशी तू कुटिलतेने वागतोस.
 २८ दीन जनास तू तारितोस,
 उम्भत जनावर हाठ ठेवून त्यांचा अधःपात
 करितोस.
 २९ हे परमेश्वरा, तू माझा दीप आहेस;
 परमेश्वर माझ्या अंधकाराचा प्रकाश करिलो.
 ३० तुम्हा साहाय्याने मी फौजेवर चाल करून धावतो,
 माझ्या देवाच्या साहाय्याने मी तट उढून जातो.
 ३१ देवाविषयी म्हणाल तर त्याचा मार्ग अव्यय आहि;
 परमेश्वराचे वचन कसास लागलेले आहे;
 त्याचा आत्रय करणाऱ्या सर्वांची तो डास आहे.

- ३२ परमेश्वरापरता देव कोण आहे ?
 आमच्या देवापरता दुर्ग कोण आहे ?
 ३३ देव माझा अडल दुर्ग आहे,
 सात्विक जनास तो आपल्या भागानें नेतो.
 ३४ तो माझे पाय हरिरीच्या पायांसारखे करिलो,
 आणि मला माझ्या उच्च स्थानांवर स्थापितो.
 ३५ तो माझ्या हातांस युद्धकला विकितात.
 म्हणून माझे मुज पितळी घनुभ्य वाकवितात.
 ३६ तू मला आपले तारणस्य कवच दिले आहे,
 तुम्हा लीनतेसुळे मला थोरवी प्राप्त झाली आहे.
 ३७ तू माझ्या पावलांसाठी प्रशस्त जागा केली आहे,
 माझे पाय घरस्तले नाहीत.
 ३८ मी आपल्या वैन्यांच्या पाठीस लगून त्यांचा
 संहार केला,
 आणि त्यांचा नायनाट केल्याचिवाय परत फिरले
 नाहीं.
 ३९ मी त्यांचा भुव्या उडविला,
 मी त्यांस इतका मार दिला की त्यांस उठतां येईना,
 त्यांस मीं पायांसालीं तुडविले.
 ४० ल्हाईकरितां तू मला सामर्थ्याचा कम्बवंद बायिला,
 मजबवर उढवलेयांस तू माझ्यालाली चीत केले.
 ४१ तू माझ्या वैन्यांस पाठ दाखवावयास लाविले.
 मी आपल्या द्वेष्यांचा अगदी संहार केला.
 ४२ त्यांनी इकडेतिकडे पाहिले तरी त्यांस सोडवावयास
 कोणी नव्हता;
 त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला तरी त्यांने त्यांचे
 ऐकले नाही.
 ४३ तेव्हां भूमीवरल्या भुलीसारखे मी त्यांचे चूर्ण केले,
 रस्यांवरील चिखलप्रमाणे मी त्यांस तुडवून दावून
 टाकिले.
 ४४ माझ्या प्रजेच्या बलेच्यांपासून तू मला मुक्त केले;
 मी राणुंचा अधिपति व्हावें म्हणून तू माझे रक्षण
 केले;
 ते लोक माझ्या परिचयाचे नव्हते ते माझे अंकित
 झाले.

४५ परदेशीय लोकानीं माझे आर्जव केले;
मासी कीर्ति त्याच्या कानी पडतांच ते मला वश
ज्ञाले.

४६ परदेशीय लोक गलित झाले;
ते आपल्या कोटांतु कांपत कांपत बाहेर आले.

४७ परमेश्वर जीवंत आहे;
त्या माझ्या दुर्गाचा धन्यवाद होवो;

मासा तारणदुर्गे जो देव त्याचा महिमा वाढो;

४८ त्याच देवाने मला सूड उगवू दिला,
अन्य राष्ट्रांस माझ्या सत्तेखाली आगिले.

४९ तोत मला माझ्या वैतांपासून सोडवितो,
मजविल्ल उठाणाऱ्यावर हूँ माझे वर्चस्व करितोस,

बलाकाळी मनव्यापासून मला सोडवितोस.

५० यास्तव हे परमेश्वरा, मी राष्ट्रांमध्ये तुशी सुनि करीन,
तुश्या नामाची स्तोत्रे गाईन.

५१ तो आपल्या राजाचा मोठा उद्घार करितो,
आपल्या अभिषिक्ताला,
दाविदाला व त्याच्या संतीला,
सर्वकाळ वास्तव्य दाखवितो.

१ दाविदाळी शेवटली बचने ही होत.

२३ ज्यास उच्चपदावर चढविले,
जो याकोबाच्या देवाचा अभिषिक्त,
जो इसाएलंचा मधुर स्तोत्र गाणारा
तो इशायाचा पुत्र दावीद असे महणतोः

२ परमेश्वराचा आस्ता माझ्या द्वारे म्हणाला,
त्याचे वक्तव्य अद्यायाप्रिन्हेवर आले.

३ इसाएलंचा देव त्याच्या
परमेश्वराच्या दुर्ग उल्लळ माझाला,
मलवावर ज्ञाले ने आपल्या करायाला
देवाने अडू उल्लळ त्याच्यावर राजा करायाला
सिमोळ होईल.

४ त्याच्योदयाच्या प्रभातेसारखा तो अडू पालेल,
नित्र प्रभातेसारखा तो असेल,

पर्जन्याशीनंतर सूर्यप्रकाशाने जपितीलुल हिरवळ
उगवते तसा तो उगवेल.

५ माझ्या घराण्याचा देवाशी असा संबंध नाही काय ?
कारण त्याने मजशी निरंतरचा करार केला आहे;
तो सर्व प्रकारे यथास्थित व निश्चित आहे;
मासा संपूर्ण उद्घार व अभीष्ट याचा तो उदय होऊके
देणार नाही काय ?

६ सर्व अघर्मी लोकांस कांवांप्रमाणे टाकून जेतील,
कारण त्यांस हातीं धरितो येत नाहीं;

७ जो कोणी त्यांस धूळ पाहील
त्यास लोखंड व भाल्याचा दांडा जेतला पाहिजे;
तीं आग लागून जागच्या जागी भस्म होतील.

८ दाविदाळ्या पदरी असलेल्या शर वीरांची नवीं हीं :
तसमेनवा योशेब-बद्धेचेय, हा सरदारांचा नावक
होता; हाच असनी आदीणो; यांने मला चालवून
एका प्रसंगी आठांचे मनुष्ये मारिली. ९ त्याच्या
सालोखाल एलाजार बिन दोदय बिन अहोही हा
होता; दाविदाळबरवरच्या तिंच महावीरांपैकी हा एक
होता; युद्धासाठी जमा झालेल्या पलिष्ठांस तुच्छ
लेखून इकाएल लोक त्याच्यावर चालून गेले; १० तेल्हां
आपला हात शकून तरवारीस चिकटून जाई तोंबर
एलाजार पलिष्ठांस भार देत राहिला. त्या दिवशी
परमेश्वराने मोठा विजय घडवून आणिला; त्याच्यामाझून
लोक गेले ते केवळ छालाळूट करावयाला. ११ त्याच्या
सालोखाल आगे हारी याचा पुत्र शम्मा हा होता.
पलिष्ठांनी एकत्र होउन एका मसुरीच्या शेतांत सैन्यव्यूह
रविला तेव्हा लोक पलिष्ठांसपेसून पाहून गेले. १२ त्या
शेताच्या मध्यभागी उडू राजन असावै त्या शेतालके
रसाय चेंडूच त्या परिस्थितीत चष केला; त्या असंगी
परमेश्वराचे गोदा विजय घडवून आणल्या. १३ तीस मुख्य
सरदारांचेते तिंच त्यांचे हंगमाच्या वेळी अडूनाम गुहेत
दाविदाळ्ये आले, तेल्हां पलिष्ठांचे सैन्य ऐकाईम
खोलात. तेल खेळू द्योहे. १४ त्याचे प्रसंगी दावीद
गवावृह अडू लेलेहीत पलिष्ठांचे दर्जे वसले होते.
१५ हायादेस उक्केट इच्छा होउन तो म्हणाला, वेळल-
हेमच्या वेळीजवळील विहीरीचे पाणी मधा कोणी
पाजील तर वरे. १६ त्या तिंच वीरांनी पलिष्ठांच्या

छावणीत उसन बेथलहेमच्या वेळीजवलील विहिसीचे पाणी काढू इविकाकडे आणिले; पण तो तें पिईना. त्यानें तें परमेश्वराच्या नामाने ओटिले; १७ तो महाता, हे प्रमेश्वरा, असें कृत्य माझ्याकहम न घेऊ; जे आपल्या प्राणावर उदार झाले त्यांचं हें रक्मी प्यावं काय? यास्तव तो तें पिईना; त्या तीन वीरांवै हें कृत्य केले. १८ सहवेळा पुत्र यवाचाचा भाऊ अवीश्वर हा तिंचांचा प्रमुख होता, त्याने आपला भाला तीनवै मनुष्यावर चालवून त्यांस ठार केले; त्या तिंचांमध्ये त्याने नांव मिळविले. १९ त्या तिंचांदून त्याची महती अधिक होती म्हणून तो त्याचा नायक क्षाला ना? तरी त्या पहिल्या तिंचांच्या योग्यतेस तो पोहंचला नाही. २० कृसेल येथेला एक मनुष्य होता; त्याने पुकळ पराक्रम केले होते; त्याच्या यहोमादा नामक पुत्राचा बनाया म्हणून एक पुत्र होता, त्याने मवाबी अरीएल यश्चादोंवा उत्तरांस ठार मारिले; आणि बर्फाच्या दिवसांत कुपांत उत्तरांस एक तिंचांस ठार केले. २१ त्याने एका विषाड मिस्ट्री पुरुषावास ठार मारिले; त्या मिस्स्याच्या हाती भाला होता, पण बनाया केवळ एक काढी घेऊन त्याच्यावर चालून गेला; व त्याने त्या मिस्स्याच्या हातचा भाला हिसकावून घेऊन त्याच आपल्याने त्याचा वध केला. २२ असें कल्प यहोयादामा पुत्र बनाया यावं त्या तिंचां वीरांमध्ये नांव मिळविले. २३ त्या तिंचांदून त्याची महती मोठी होती तरी पहिल्या तिंचांच्या योग्यतेस तो पोहंचला नाही. दाविदाने त्यास आपल्या हुजरातीवर नेमिले.

२४ यवाचाचा भाऊ असाएल हा तिसांपैकी होता; बेथलहेमच्या दोदोचा पुत्र एलानान, २५ शम्मा हरोदी, अलीका होदी, २६ हेल्स पल्सी, इकेश तकोहे याचा पुत्र ईरा, २७ अवीयेजेर अनायोदी, मधुब्रय हूशाची, २८ सल्मोन अहोही, महरय नटोफाची, २९ बाला नटोफाची याचा पुत्र हेलेब, बन्यायिन्याच्या निवांतला रीबय याचा पुत्र इत्य, ३० बनाया मिशाशोनी, गाशाच्या औंडांजवलचा हिय, ३१ अवी-अल्लोन, अर्बाथी, अजमावेय बरदूमी, ३२ अलीबाबा

शाल्मोनी, याशेनाच्या पुत्रांतील योनाथान, ३३ शम्मा हरारी; शारारं अरारी याचा पुत्र अहीयाम, ३४ माकाथीचा पुत्र अहसबवय याचा पुत्र अलीफलेट, अहीथोफेल गिलोनी याचा पुत्र अलीयम, ३५ हेस्ती कर्मेली, पारय अर्बा, ३६ सोबांतील नाथान याचा पुत्र इगाल, बानी गादी, ३७ सेलक अम्मोनी, सस्वेचा पुत्र यवाच याचा शलवाहक नहरय बैरोधी, ३८ ईरा ईरी, गारेब ईरी, ३९ उरीया हिती, मिक्कून एकंदर सदतीस.

१ परमेश्वराचा कोप इस्माएलावर पुनरपि २४ शाळा, आणि इस्माएल व यहूदा यांची गणती करण्याची प्रेरणा देवाने त्यांच्याविरुद्ध दाविदास केली. २ त्या वेळी राजाचरोवर सेनापति यवाच होता; त्याने सांगितले की दानापासून बैर-शेव्हापर्यंतच्या सर्व इस्माएल वंशांमध्ये फिस्ल तुम्ही लोकांची मोजदाद करा म्हणजे त्याची संख्या मला कळेल. ३ यवाच राजास म्हणाला, आपले लोक किंतीह असोत, आपला देव परमेश्वर त्यांस शतशुषित करो आणि माझे स्वामीराजे आपल्या डोल्वांनी तें पाहोते; पण माझ्या स्वामीराजांस ही हौस कां बाटावी? ४ तश्यापि राजाच्या म्हणाण्यापुढे यवाच व सैन्याचे सरदार यांचे कांही चालेला; आणि यवाच व सैन्याचे सरदार राजापुढून इस्माएल प्रजेची मोजदाद करण्यास निघून गेले. ५ त्यांनी यादेनेपलीकडे जाऊन गादांतील खो-यश्चाच्या मध्यभागी असलेल्या अरोरेण नगराच्या दक्षिणेस डेरे दिले; तेथून ते याजेरकडे गेले. ६ मग ते गिलाद व तहातीम होदशी या प्रदेशात गेले; पुढे दान्यान येणे गेले; तेथून वक्स्या घेऊन ते सीदोनास गेले. ७ नंतर ते सोर नावाचा दुर्ग आणि हिव्ही व कनानी यांची सर्व नगरे येणे गेले. तेथून यहूदा देशाच्या दक्षिण दिशेस वर-शेवा येथवर गेले. ८ देशमर चहूं-कडे फिस्ल नळ महिने वीस दिवसांच्या अंती यश्वर-लेमास आले. ९ तेव्हां यवाचाने प्रजेच्या मोजदादीची यादी राजास दिली; धारकरी योद्दे इस्माएलात आठ लक्ष व यहूदांत पांच लक्ष भरले.

१० प्रजेची मोजदाद कैल्यावर दाविदांचे मन त्याल साळं लागले, दावीद परमेश्वरास म्हणाला, हें जें भी केले त्यांत भी मोठे पाप केले आहे; तर हे परमेश्वरा, आपल्या सेवकास देष्टुक कर, कारण भी मोठ मूऱ्येणा केला आहे. ११ दावीद पहाटेस उठला तेव्हां त्याचा इष्टा जो गाद नांवाचा संदेश त्यास परमेश्वरांचे वचन ग्रास झाले की १२ जा, दाविदास सांग, परमेश्वर म्हणतो, भी तुझ्यापुढे तीन गोटी ठेवितो, त्यांपैकी कोणती तुजसाठी करू ती सांग. १३ तेव्हां गादांने दाविदाकडे जाळन त्यास हें सांगितले; त्याने त्यास विचारिले, तुझ्या देशी सात वर्षे दुष्काळ पडावा, किंवा तीन महिने तुझे शत्रु तुझा पाठलाग करीत असतां तुं त्यांच्यापुढे पवत रशावें, किंवा तुझ्या देशात तीन दिवस मरी याची? याचा चांगला विचार कर, याने मला पाठविले त्याला भी काय उत्तर देऊ तें पाहा. १४ दावीद गादास म्हणाला, भी मोठ्या पेचांत पडलो आहे; परमेश्वराच्या हाती आपण पहूं या, कारण त्याचे बातसल्य मोठे आहे; मनुष्याच्या हातांत भी पहूं नये. १५ मग परमेश्वराने इस्ताएलंत सकाळ्यासून नेमिलेल्या मुहूर्ती-पर्यंत मरी पाठविली; आणि दानापरम्परून बैर-शेव्या-पर्यंतच्या लोकांपैकी सतत हजार लोके भेले; १६ पण देवदूतांने वस्त्रलेलाचा नाश करण्यासाठी त्यावर आपला हात उभारिला तेव्हा परमेश्वराला त्या अरिष्टाविषयी बाईठ वाटले, व त्याने लोकांचा नाश करण्याचा देवदूतास म्हटले, आतां पुरें कर, आपला हात आदेहे; त्या समर्थी परमेश्वराचा दूत अरवना यबूती याच्या खल्यानंजीक होता. १७ लोकांचा नाश करणारा देवदूत दाविदाच्या दृश्यास पडला तेव्हां त्याने परमेश्वरस म्हटले, पाहा, भी पाप केले, भी दुमोरांनेहि चालले,

पण या भेंडरांनी काय केले? तुझा हात माझ्या व माझ्या पितृकुळावर पडावा.

१८ त्या दिवशी गाद दाविदाकडे येऊन त्यास म्हणाला, वरतीं जाळन अरवना यबूती याच्या खल्यांत परमेश्वराचीत्यर्थ एक वेदी बांध. १९ तेव्हां परमेश्वराच्या आहेप्रमाणे गादांने सांगितले तें मान्य कल्प दावीद वरतीं गेला. २० तेव्हां अरवना खाली नजर कल्प पाहतो तों दावीद आपल्या सेवकांसह आपल्याकडे येत आहे असें त्याच्या दृश्यास पहळे, आणि त्याने बांधेर येऊन राजापुढे भूमीपर्यंत लवूत प्रणाम केला. २१ अरवना म्हणाला, माझ्या स्वामी-राजांचे आपल्या दासाकडे येणे कां झाले आहे? दावीद म्हणाला, तुझ्यापासून हें खले विकत घेण्यास मी आलों आहें; लोकांवरली ही मरी दूर व्हावी म्हातून येणे परमेश्वराचीत्यर्थ मला एक वेदी बांधाव-याची आहे. २२ अरवना दाविदास म्हणाला, माझ्या स्वामीराजांस जे कांही वाटेल तें बेळन त्यांनी अर्पण करावै; पाहा, होमबलीसाठी हे बैल आहेत आणि इंधनांसाठी मळणीची आउतें व बैलांचे सामान ही आहेत; २३ व महाराज, अरवना हें सर्व महाराजाला देत आहे. अरवना राजास म्हणाला, आपला देव परमेश्वर आपल्यास प्रसन्न होवो. २४ राजा अरवनास म्हणाला, नाहीं नाहीं, या वस्तु तुझ्यापासून भी दाम देलनन घेईन; मी आपला देव परमेश्वर यास फुकन्याचे होमबलि अर्पणार नाही. मग दाविदांने पश्चात शेकेल चांदी देलन तें सखें व बैल विकत भेले. २५ दाविदांने तेंव्ये परमेश्वर-प्रीत्यर्थ नेही लोभ्यान्हेमवाळी क शालवर्षीं अर्पिली. आ प्रकारै देसालांकी किंवरी भेळी ती परमेश्वरास मान्य केली आहे. इस्ताएल लोकांपरम्परून त्यांची मरीची निवारण झाली.

१ राजे

०४०० ०५००

१ द्वेषा; ते त्याजवर पांधरों थालीत तरी त्याला कब येत नसे. २ तेव्हां त्याचे सेवक त्यास महणाले, आमच्या स्वामीराजांसाठी एकादी तसुण कुमारी पाहावी; तिने तैनातीस राहून आमच्या स्वामी-राजाची शृळश्रूषा करावी आणि त्यांस उंच त्यावी महणून त्यांच्या उराशी निजावे. ३ मग त्यांनी सर्व इत्याएल देशांत एका सुंदर कुमारीचा शोध केला, तेव्हां त्यांस शुभेमकरीण अविक्षण नांवाची एक कुमारी आढळली, तिला ते राजाकडे घेऊन आले. ४ ती तरुणी फार सुंदर होती; ती राजाच्या शृळश्रूषेस राहून त्याची सेवा करू लागली; पण राजाने तिजशी समागम केला नाही. ५ त्या समर्थी हमगीयेचा पुत्र अदोनीया शिरजोर होऊन महणाला, मी राजा होणार; त्याने रथ, स्वर व आपणापुढे बाबत्यासाठी पशास पुरुष टेविले. ६ तु हें काय करितोस असे विचासून त्याच्या भाषाने त्याला अनंत कर्वी दुखिविले नव्हते. तो फार स्पवांव होता; अवश्यालोमांच्या मग्नून तो अन्मल होता. ७ त्याने स्फूनेचा पुत्र यावाच व अव्याधार याजक अंजशी बोर्सें लाविले. ते अदोनीया याच्या पक्षाचे होऊन त्यास महत्त करणारे झाले; ८ पण सादेक याजक, याहेयदाचा पुत्र बनाना, नाथान संदेश, विशी, रेई व दाविदाचे शर वीर हे अदोनीयाच्या पक्षास मिळाले नाहीत. ९ अदोनीयाने एन-रोगेलजवळचा जोहेलेप खडक येणे मेंदे, बैल व पुष्ट पशु यांचा यश केला, आणि आपले वंशु सर्व राजकुमार व राजाचे सर्व यहूदी सेवक यांस आमंत्रण केले; १० पण नाथान संदेश, बनाया शर वीर व आपला भाऊ शल्योन यांस त्याने आमंत्रण केले नाही. ११ मग शल्योनाची

आई बथशेवा हिला नाथान महणाला, आपला स्वामी दावीद यास नकलत हमगीयेचा पुत्र अदोनीया हा राजा होऊन बसला आहे हें तु ऐकले नाहीं काय? १२ तर मी तुला आतां मसलत देतो; तिच्यायोगे तु आपला व आपला पुत्र शल्योन याचा प्राण वांचवीसील. १३ तु दावीद राजाकडे जाऊन त्यास विचार: महे स्वामीराजे, माझा पुत्र शल्योन हा खात्रीने आपल्यामार्गे राजा होईल आणि आपल्या गादीवर बसेल अशी आणभाक आपण आपल्या दासीशी केली आहेना? तर अदोनीया कसा राजा होऊन बसत्या आहे? १४ तु राजाशी भाषण करीत आहेस तों मी तुक्का मागून आंत वर्देन व तुक्का बोलप्पास पुष्ट देईन. १५ मग बथशेवा खोलीत राजाकडे गेली; राजा फार दृढ झाला होता; त्याची सेवा शुभेमकरीण अबीशांगी ही करीत होती. १६ बथशेवेने राजास लवून मुजरा केला. त्याने तिला विचारिले, तुला काय पाहिजे? १७ तिने महटले, माझे स्वामी, आपण आपला देव परमेश्वर याची आणभाक कस्तूर आपल्या दासीश घटले होते की तुक्का पुत्र शल्योन माझ्यामार्गे राजा होऊन माझ्या गादीवर खास बसेल; १८ पण आतां अदोनीया राजा होऊन बसला आहे हें माझा स्वामीराजांस ठाऊक देखील नाही. १९ त्याने विपुल बैल, पुष्ट पशु व मेंदे यांचा यश केला आणि सर्व राजकुमार, अव्याधार याजक व सेनापति यावाच यांस आमंत्रण केले, पण आपला दास शल्योन यास त्यांने आमंत्रण केले नाही. २० माझा स्वामीराजांनंतर गादीवर कोणी बसावें हें आपल्या तोंदून समजावें महणून सर्व इत्याएल लोकांचे डोळे आपल्याकडे लागले आहेत; २१ नाहीं तर तेव्हां आमचे स्वामीराजे आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजतील तेव्हां भी व माझा पुत्र शल्योन यांस गुन्हेगार

गणितील. २२ तो राजांशी बोलत असतां नाथान संदेशाहि आंत आला. २३ लोक राजाला महणाले, पाहा, नाथान संदेशा आला आहे. त्यानें राजासमोर होऊन त्यास भूमीपर्यंत लवून मुजरा केला. २४ नाथान म्हणाला, हे माझ्या स्वामीराजा, अदोनीया माझ्यामांगे राजा होईल व तो माझ्या गादीवर बसेल असें तूं सांगितले आहे काय? २५ पाहा, आज त्यानें खाली जाळन पुष्कळ बैल, पुष्ट पश्चु व मेंडे यांचा यझ केला असून सर्व राजकुमार, सेनेचे सरदार व अध्याथार याजक यांसह आमंत्रण केले; ते आमच्यासमोर खालन-पितळ म्हणत आहेत, अदोनीया राजा चिरायु होवो! २६ पण त्यानें मला तुझ्या सेवकास आणि सादोक याजक, यहोयादाचा पुत्र बनाया व तुझ्या सेवक शल्मोन यांस आमंत्रण केले नाही; २७ हैं सर्व माझ्या स्वामी-राजाकूऱ्हन क्षाले आहे काय? माझ्या स्वामीराजामांगे गादीवर कोणी बसावे हैं तूं आसल्या दसांस कळविले नाही. २८ दावीद राजा म्हणाला, वथशेबेस मजकडे बोस्वा. ती राजाच्या हुजुरास येऊन त्याच्यासमोर उभी राहिली. २९ तेव्हां राजानें आणभाक कळन म्हटले, ज्याने आजपर्यंत याक्षा प्राण सर्व संकांतून सोडविला त्या परमेश्वराच्या जीवितानी शपथ; ३० मी इसाएलाचा देवे परमेश्वर याची शपथ घेऊन तुला म्हटले होतें की तुक्का पुत्र शल्मोन माझ्यामांगे राजा होईल व तोच माझ्या जागी माझ्या गादीवर खास बसेल; मी आज नियतें तसेच करणार. ३१ तेव्हां वथशेबेने भूमीपर्यंत लवून राजास मुजरा कळन म्हटले, माझे स्वामीराज दावीद चिरकाल वांचोत. ३२ मग दावीद राजाने म्हटले, सादोक याजक, नाथान संदेशा व यहोयादाचा पुत्र बनाया यांस मजकडे बोलावून आणा. तेव्हां ते राजासमोर आले. ३३ राजा त्यास म्हणाला, तुम्ही आपल्या स्वामीचे सेवक वरोबर घ्या आणि याक्षा पुत्र शल्मोन यास माझ्या त्वातःच्या खेचरावर बसवून गीहोन येणे येऊन जा; ३४ तेयें सादोक याजक व नाथान संदेशा यांवी त्यास अभिषेक कळन इसाएलावर राजा नेमावे, आणि

करणा बाजवून, शल्मोन राजा चिरायु होवो, असें पुकारावे. ३५ मग तुम्ही त्याच्यामांगे चालून इकडे या, व तो येथे येऊन माझ्या सिंहासनावर बसेल; तोच माझ्या जागी राजा होईल; इसाएल व यहूदा यांचा तो अधिपति व्हावा अशी माझी अनुज्ञा आहे. ३६ यहोयादाचा पुत्र बनाया म्हणाला, आमेन, माझ्या स्वामीराजांचा देव परमेश्वर याचीहि अशीच अनुज्ञा असो. ३७ परमेश्वर माझ्या स्वामीराजांच्या वरोबर राहिला तसाच तो शल्मोनांच्या वरोबर राहो, व त्याच्या गादीचा महिमा माझे स्वामीराजे दावीद याच्या गादीकूऱ्ह अधिक द्वाढो. ३८ तेव्हां सादोक याजक, नाथान संदेशा आणि यहोयादाचा पुत्र बनाया हे करेशी व पलेशी यांस वरोबर घेऊन खाली गेले आणि शल्मोनास दावीद राजाच्या खेचरावर बसवून गीहोन येणे घेऊन गेले. ३९ तेव्हां सादोक याजकाने सभामंडपांतील तेलांने भरलेले शिंग घेऊन शल्मोनास अभिषेक केला आणि करणा बाजविला; तेव्हां शल्मोन राजा चिरायु होवो असा लोकांनी घोष केला. ४० मग सर्व लोक त्याच्यामांगे चालूले, ते वाजंत्री वाजवीत होते व आनंदाचा गजर करीत होते; त्या नादाने शृङ्खली दणणली. ४१ इकडे अदोनीया व त्याचे सर्व आमंत्रित यांचे भोजन आटोपले होणे; इतक्यांत त्याच्या कानी हा ज्वनि पडला. याचाले राजाचित्ताचा शन्दे ऐकून म्हटले, नमरांतूल्या कळाच्या गलवाल्याचा हा आवाज असावा? ४२ तो असें बोलत आहे इतक्यांत अन्यायास याजकम्हा पुत्र योनायान आला; अदोनीया त्यास म्हणाला, आंत ये, तूं मला मुख्य आहेस, तूं चांगले वर्तमान आणिले असावे.. ४३ योनायानाने अदोनीयास सांगितले, आमला स्वामी-राजा दावीद यांने शल्मोनास खरोबर राजा केले आहे; ४४ त्याच्यावरोबर सादोक याजक, नाथान संदेशा, यहोयादाचा पुत्र बनायां, करेशी व पलेशी यांस राजाने पाठविले व त्यांवी शल्मोनास राजाच्या खेचरावर बसविले; ४५ आणि सादोक याजक व नाथान संदेशा यांवी त्यास गीहोन येणे राज्याभिषेक केला व

ते तेथून एवढा जयघोष कीरत कर गेले की नगर अगदी दणाण्णु गेले; तुमच्या कानी घ्यनि पडला तो हाच. ४६ शल्मोन राजासनावर विरोजमान शाला आहे; ४७ अपला स्वामीराजा दावीद याजकडे येऊन राजसेवक आशीर्वाद देत आहेत की आपला देव शल्मोनाचे नंब आपल्या नंबाकून श्रेष्ठ करो व त्याच्या गादीचा महिमा आपल्या गादीकून बाढवो. तेव्हा राजाने पलंगावरून नमन केले; ४८ राजाने असेही मट्टले की ज्याने आज प्रत्यक्ष माझ्या डोळ्यादेखल एकला माझ्या गादीवर बसविले तो इस्लाएलचा देव अस्त्र! ४९ तेव्हा अदोनीयाचे संगले प्राहुद्य घावरून गेले आणि वाट सापडेल लिंकडे पळत सुटले. ५० अदोनीयास शल्मोनाची दहशत वाटली व तो जाऊन वेदीची शृंगे घरून राहिला. ५१ शल्मोनास कोणी जाऊन सांगितले की अदोनीयास शल्मोन राजाची दहशत पडला आहे; पाहा, तो वेदीची शृंगे घरून राहिला आहे; तो दहशत अंही की आपल्या दसरस तरवरीने वधणार नाही. अशी आणभाक शल्मोनाने आज करावी. ५२ शल्मोन महणाला, तो मठां मनुष्य आहे असे दिसल्यास स्वाचा एक केसाहि जमिनीवर उडणार नाही, यण त्याच्या छायी उडूता दिसून आली तर तो प्राणास मुकेल. ५३ मग शल्मोन राजाने काही लोक पाठ्यून त्यास वेदीपासून आणिले. त्याने येऊन शल्मोन राजास मुजरी केल; आणि शल्मोन त्यास महणाला, तं आपल्या घरी जा.

१ दाविदाचा अंतकळ जवळ आला तेव्हा २ त्याने आपला पुत्र शल्मोन यास ताकीद येऊन मट्टले, २ मी जगाच्या रहाईप्रमाणे बाबत; तर ते हिंमत घर, मरुमकी दासीच. ३ तुका देव परमेश्वर याने तुल जे अनुशासन लावून दिले आहे तें पाळ; त्याच्या मार्गानी चाल; आणि मोक्षाच्या नियमशास्त्रांत लिहिल्याप्रमाणे त्याचे नियम, आळा, निर्णय व निर्विध पाल; म्हणजे जे काही तं करीकील त्यांत व जिकडे तं जाशील तिकडे तुल असःप्राप्त होईल; ४ आणि माझ्यासंबंधाने दिलेले बचन

परमेश्वर कायम राखील. तें बचन असें की जर तुझी संतान आपल्या मार्गांकडे लक्ष पुरील व माझ्यासमोर सत्यानें व जिवेमावें चालेल तर इस्लाएलच्या गादीवरील तुझ्या वेशांतला पुरुष खुंटणार नाही. ५ सरुवेचा पुत्र याच याने मजशी कर्ते वर्णन केले हैं तुल ठाउकच आहे; नेराचा पुत्र अबरेर आणि येथेरचा पुत्र अमासा हे जे इस्लाएलचे दोन सेनापति त्यांचे त्याने काय केले हैं तं तुल ठाउकच आहे; त्या दोघांचा त्याने घात केला व शांततेच्या समर्थी युद्धप्रसंगासारखा रक्तपात केला; आणि त्यांत त्याने आपल्या कमरेचा कमरबंद व आपल्या पायांतली पायतणे भिजविली. ६ तर तं आपल्या अकलेचा उपयोग कर; त्याचे पिकलेले केस अधोलोकी शांतीने उतं देऊ नको; ७ पण निजादी बार्जिळ्य यांच्या पुत्रांवर कृपादृष्ट ठेब, तं तुझ्या पंजीला बसणारांतले असावे; कारण तुझा भाऊ अवश्यालोम ग्राजपासून भी पक्का जात होतो तेव्हा त्याने मजकडे येऊन माळा परामर्श घेतला. ८ तरेच तुझ्या पदरीं बन्यामिनी गेराचा पुत्र बहुरीमकर शिंगी हा आहे; मी महनाहमास जात होतो त्या दिलशी त्याने मला भारी शिव्याचाप दिले; पण तो माझ्या भेटीला यांदेजेवळ आल तेव्हा भी परमेश्वरच्या तामाने त्याजीं आणभाक केली की मी तुजवर तरवार घराणार नाही. ९ तरी तं त्यास निरोष समजू नको; तं सुह पुरुष आहेस; त्याचे काय करावें हैं तुझ्या समजेलच; त्या पिकलेल्या केसाच्या म्हातोच्यास रसाऱ्याचे स्लान घालून अधोलोकी पाठीव. १० नंतर दावीद आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला आणि त्यास दावीदपुरीत मृद्गाती दिली. ११ दाविदाने इस्लाएलवर चालीस वर्षे राज्य केले; सात वर्षे हेत्रोनांत व तेहतीस वर्षे बस्त्रालेपांत राज्य केले.

१२ मग शल्मोन आपला बाप दावीद याच्या गादीवर बसला; त्याने आपल्या राज्यास जांगली बळकडी आणिली. १३ त्या समर्थी हम्मीयेचा पुत्र अदोनीया हा शल्मोनाची वाई बथशेवा हिच्याकडे आला; तेव्हा ती त्यास महणाली, तं मित्रभावाने आला आहेस

क्षम ? तो महाला, होय, मी मिक्रमानें आलों आहें; १४ मला तुजशी काही बोलवावाचं आहे. ती महाली, बोल. १५ तो महाला, तुल उत्तम आहेच की मला राज्य मिळाले होते आणि मी राज्य करावें महाल सर्व इत्ताएल लोकांचे डोळे झजकडे लागले होते, पण आता राज्यकाति होउन तें माझा बंधूस मिळाले आहे, कारण परमेश्वराकून तें त्यास मिळाले आहे. १६ आता मी तुजजवळ एक विनंति कीत आहें, तू मला विमुख पाठवू नको. ती महाली, बोल. १७ तो महाला, शल्मोन राजा तुल नाही महाणार नाही; त्याला सांग की मला शुभेमकरीण अवीशग बायको कहून दे. १८ बदशेशा महाली, बरं, मी तुझा बरीने राजाजवळ बोलेन. १९ बदशेशा अदोनीयाच्या बरीने शल्मोन राजाकडे बोलवावास गेली. राजा तिचे स्वागत करण्यासाठी उठाव व तिला दृढवत घासून आपल्या सिंहासनावर आउन बसल्य; त्याने आपल्या आईसाठी एक आसन मांडावयास संगितले व ती त्याच्या उजवीकडे बसली. २० ती त्यास महाली, मी तुज्याजवळ एक लहानशी गोष माशत आहें, ती तू मला नाही महणू नको. राजा तिला महाला, आई, माझ, मी तुल नाही महाणार नाही. २१ ती महाली, शुभेमकरीण अवीशग ही तुझा भाऊ अदोनीया यास बायको कहून दे. २२ शल्मोन राजाने आपल्या आईस उत्तर दिले, अदोनीयासाठी तू शुभेमकरीण अवीशग हीच तेकडी की मापासेस ! तो माझा बडील बंधु आहे त्या अर्बा त्याच्यासाठी किंवदुना अब्याधार याजक व स्वर्वेचा पुत्र याचाव यांच्यासाठी राज्य देल्खील माग. २३ शल्मोन राजाने परमेश्वराची शपथ वाहून मृटले, अदोनीयांनी ही जी माझांनी केली आहे तीमुळे त्याने आपल्या प्राणावर संकट आगिले आहे, तरंते न घडले तर परमेश्वर माझे तरंते, किंवदुना त्याहूनहि अधिक अनिष्ट करो. २४ ज्या परमेश्वराने माझी त्यापना केली, माझा बाप दावीद याच्या गादीवर मला बसविले आणि आपल्या बचनानुसार माझे घराणे स्थापिले, त्या परमेश्वराच्या जीविताची

शपथ, बाजूच्या आज अदोनीवास देहात सासाऱ्ये होइल. २५ शल्मोन राजाने महोवादाचा पुत्र बनावा बास पाठविले; त्याने त्याजवर जसा हड्ड केला की तो प्रणाल सुकलज. २६ अब्याधार याजकास राज्य महाला, तू जनावोच येणे आपल्या शेतार्डीत जाळन राहा; तू भरणेंद्रास पात्र आहेह तरी मी आज तुल मास्न टाकीत नाही, कारण माझा बाप दावीद याच्यासमक्ष तू परमेश्वर देवाचा कोश वाहत असस आणि माझ्या बापाला येता येता विपत्ति प्राप्त शाळ्या त्याचा वांटेकरी दूऱे होत असस. २७ एलीच्या वंशविषयी शिळे येणे परमेश्वर तें बचन बोलला होता तें पूर्ण करावे महणून शल्मोनाने अब्याधारास परमेश्वराच्या याजकपदावरून काढून ताकिले. २८ हे वर्तमान यवाचास जाळन पोहचले; याचा हा अब्याधलोमाच्या पक्षाकडे बळव नव्हता; तरी तो अदोनीयाच्या पक्षाकडे बळव होता. याचा हा परमेश्वराच्या मंडपांत पदून जाळले वेदीची दृगी घरून राहिल. २९ तो परमेश्वराच्या मंडपांत पदून जाळल वेदीजवळ आहे हे वर्तमान शल्मोन राजास कळले तेव्हा त्याने बहेयादाचा पुत्र बनावा यास पाठविले; तो त्यास महाला, जा, त्याच्यावर हड्ड कर. ३० बनायाने परमेश्वराच्या मंडपानंजीक जाळन त्यास मृटले, राजा मृणतो, बाहेर निघून दे. तो महाला, नाही, मी येणेच मरेल. मग बनायाने राजाकडे परत येळून संगितले की यवाचाने मला असे असे उत्तर दिले. ३१ राजा त्यार महाला, त्याच्याच महणाऱ्याप्रमाणे त्याला मास्न टाक व त्यास मूळमाती दे, मृणजे यवाचाने विनाकारण रक्षापात केला आहे या दोषाचे मजवूरून व माझ्या बापाच्या घराण्यावरून तू निवारण करिशील. ३२ त्याने केलेला रक्षापात परमेश्वर त्याच्याव शिरी उलटील; त्याने तर माझा बाप दावीद यास नकळत आपल्याहून अधिक अधिक घार्भिक व भले अशा दोन पुरुषांवर मृणजे इत्ताएलाचा मुख्य सेनापति नेराचा पुत्र अबनेर आणि यहूदाचा मुख्य सेनापति येवेचा पुत्र अमासा यांजवर तुळन पहून त्यांस तरवारीने

जिवें मारिले. ३३ स्वांचा रक्षणात यवाचाच्या शिरीं व त्याच्या संततीच्या शिरीं उलटून सदोदित राहील; तथापि दावीद, त्याचा वंश, त्याचे भरांवे व त्याची गाई वास परमेश्वराच्युन सर्वकाळ शांति प्राप्त होईल. ३४ येहोयादाचा पुत्र बनाया याने जाऊन यवाचाचर हळ करून त्यास ठार मारिले, आणि रानंतील त्याच्या स्वतंत्र्या घरी त्यास मूळमाती दिली. ३५ राजाने त्याच्या जागी येहोयादाचा पुत्र बनाया शास मुख्य सेनापती नेमिले आणि अच्यायाचाच्या जागी सादेकास चाजक नेमिले. ३६ राजाने शिरीस बोल्यावून आणून सांगितले, तुं यस्त्वेमांत आपल्यासाठी घर बांधून राहा व नगरावाहेर कोठे जाऊ नको. ३७ या दिवशी तुं बाहेर पडून किंदोन नाल्याच्या पंलीकडे जाशील त्या दिवशी तुं अवश्य प्राणास मुक्तशील हैं पक्के समज; तुझ्या रक्षणाताचा दोष तुझ्याच मारी येईल. ३८ शिरी राजास महणाला, ठीक आहे, माझ्या स्वामी-राजाने सांगितल्याप्रमाणे आपला दास करील, शिरी हा बहुत दिवस यस्त्वेमांत राहिला; ३९ पण तीन वर्षे लोटल्याचर शिरीचे दोन दास गथाचा राजा अखीश बिन माका याजकडे पक्कुन गेले; तेव्हां तुझे दास गथ येथे आहेत अशी कोणी त्यास खाचर दिली. ४० मग शिरी आपल्या गाढाचाचर खोगीर आलून आपल्या दासांचा शोध करत्यासाठी गथास आखीशाकडे गेला व त्यांस तेथून घेऊन आला. ४१ शिरी यस्त्वेमाहून गथास गेला होता व आतां परत आत्य आहे हे वर्तमान शल्मोनास सांगण्यांत आले, ४२ तेव्हां राजाने शिरीस बोलावून आणून म्हटले, या दिवशी तुं येशून निघून कोठेहि जाशील त्या दिवशी तुं अवश्य प्राणास मुक्तशील हैं पक्के लक्षात ठेव असे मी तुला परमेश्वराची शपथ घालून बजावून सांगितले होते ना? आणि तुं मला असे महणाला होतास ना की जें मी आतां ऐकले तें ठीक आहे? ४३ तर परमेश्वराची शपथ व मी तुला दिलेला सक्क हुक्कम ही तुं का मानिली नाहीत? ४४ राजा शिरीस महणाला, माझा बाप दावीद यांची जी तुडाई तुं केली

ती सर्व तुझ्या जिवाला ठउक आहे, तर परमेश्वर तुझ्या दुष्टाईचे प्रतिकूल तुझ्या शिरीं येईसे कील. ४५ शल्मोन राजा समृद्ध होईल व दाविदाचे राज्य परमेश्वरासमोर निरंतर कायम राहील. ४६ राजाने येहोयादाचा पुत्र बनाया याला हुक्कम केल्यावरून त्याने जाऊन त्याचाचर हळा केला आणि तो प्राणास मुक्तला. शल्मोनाच्या हस्ते राज्याला बळकडी आसी.

१ शल्मोनाने मिसर देशाचा राजा कारो
३ यांची सोमवरसंबंध केला; त्यांने त्याच्या मुलीची लम्ब करून तिला दाविदपुरास आणिले, आणि आपले मंदिर, परमेश्वराचे मंदिर व यस्त्वेमाच्या सभोवताल्लवी तटबंदी बांधून होईपर्यंत त्यांने तिल्य तेथेच ठेविले. २ हा काळ्यावेतों परमेश्वराच्या नामासाठी मंदिर बांधिले नसल्याकरानांने लेकांना उच्चस्थानी यशायाग करावे लागत. ३ शल्मोन राजाचे परमेश्वराचर प्रेम होते; आपला बाप दावीद याने अनुसरलेल्या नियमांप्रमाणे तो चालूत असे; पण तो उच्चस्थानी यशायाग करी व भूप याची.

४ राजा निबोन येथे यश करावयास गेला; तें सर्वांत मोठे उच्चस्थान होते, तेथून वेदीवर शल्मोनाने एक सहस्र होमवलि अर्पिले. ५ निबोन येथे परमेश्वराने रात्री स्वप्नात शल्मोनास दर्शन दिले; देवाने त्यास म्हटले, तुला पाहिजे तो वर माग, तो मी तुला देईन. ६ शल्मोन महणाला, तुझा सेवक माझा बाप दावीद याजवल तुझी मोठी दया असे; तो तुझ्यासमोर तुजरी सत्याने, धर्माने, व सरल चित्ताने वागला, तुजजवल त्याच्याप्रीत्यर्थ देवा एवढा ठेवा होता की त्याच्या गाढीवर बसावयास त्याला तुं पुत्र दिला; वस्तुस्थितिह अशीच आहे. ७ आतां हे माझ्या देवा परमेश्वरा, तुं आपल्या सेवकास माझा बाप दावीद याच्या जागी राजा केले आहे, पण मी तर केवळ लहान मूळ आहें; चालचलण्यक कक्षी ठेवावी तें मला कळत नाही. ८ तसेच तुं निवडिलेल्या लोकांमध्ये तुझा सेवक राहत आहे; त्या लोकांचा एवढा समुदाय आहे की ते असंख्य व

अमणित आहेत; ९ यास्तव आपल्या सेवकांस तुश्या लोकांचा न्याय करण्यास सावधान चित दे म्हणजे मला बऱ्यावाईटाचा विवेक करितां येईल. एवढाचा मोठ्या प्रजेचा न्याय करण्यास कोण समर्थ आहे? १० शल्मोनानें हा वर माणितला म्हणून त्याच्या हा भाषणाने प्रभु त्याजवर प्रसन्न झाला. ११ देव त्यास म्हणाला, तू असला वर माणितला; दीर्घयुद्ध, धन, आपल्या शत्रूंचा नाश यांपैकी कांही न मागता तू न्याय करण्याची विवेकवृद्धि माणितली; १२ म्हणून मी तुश्या म्हणाऱ्याप्रमाणे करितो; मी तुला बुद्धिमान व विवेकी चित देतो; तुश्यासारखा पूर्वी कोणी झाला नाही व पुढे होणार नाही. १३ एवढेच नव्हे तर तू माणितला नाही असा आणखी एक वर तुला देतो; धन आणि वैभव ही तुला देतो; तुश्या सर्व आयुष्यांत सर्व राजांमध्ये तुजसमान कोणी असणार नाही. १४ तू आपला बाप दावीद याजप्रमाणे माझ्या मार्गांनी चालून माझे नियम व माझ्या आझा पाळिशील तर मी तुश्या आयुष्याची वृद्धि करीन. १५ शल्मोन जागा झाला तेव्हा आपणास स्वप्र पडले असें त्यास समजेल; मग यश्शलेमास जाऊन त्यांने परमेश्वराच्या कराराच्या कोशापुढे उभे राहून हेमवति व शांत्यर्पणे अर्पिली व आपल्या सर्व सेवकांस मेजवाली दिली.

१६ त्या दिवसांत दोन वेश्या राजाकडे येऊन त्याच्या समोर उम्या राहिल्या. १७ त्यांतीली एक छी म्हणाली, माझे स्वामी, मी व ही छी अशा आम्ही दोघी एकाच घरात राहतो; हिच्याबोरवर राहत असतां मी प्रसूत होऊन मला मूळ झाले; १८ मी प्रसूत झाल्यावर तिसऱ्या दिवांनी ही खीदेखील प्रसूत झाली. आम्ही दोघी एकत्र होतो; आणि आम्हां दोघीशिवाय घरात कोणी पुरके नव्हते. १९ रात्री या छींचे बालक हिच्या अंगाशाली सांपूऱ्यन मरण पावले; २० तेव्हा हिने अच्या रात्री उठून मी आपली दासी निद्रित असता माझा मुलगा माझ्यापारून घेऊन आपल्या उराची निजविला आणि आपले मेलेले मूळ माझ्या उराची निजविले. २१ सकाळी मी बालकास दृश्य पाजप्यासाठी

उठून पाहते तो मूळ मेलेले आढळले. सकाळ झाल्यावर मी लक्षपूर्वक पाहिले तेव्हां मला झालेला मुलगा हा नव्हे असे मला दिसून आले. २२ दुसरी छी म्हणाली, छे, नाही, जीवंत मुलगा माझा आहे व मेलेला तुका आहे. पहिली म्हणाली, छे, नाही, मेला तो तुका मुलगा आणि जीवंत तो माझा मुलगा; असे राजापुढे त्या बोलल्या. २३ राजा बोलला, एक म्हणते, जीवंत मुलगा माझा आहे व मेलेला तुका आहे; दुसरी म्हणते, छे, नाही, मेलेला तो तुका मुलगा आणि जीवंत तो माझा मुलगा. २४ मग राजा म्हणाला, मला तरवार आणून या; तेव्हां राजला तरवार आणून दिली. २५ राजा म्हणाला, या जीवंत मुलाचे कापून दोन तुकडे करा, अर्धा हिला या आणि अर्धा तिला या. २६ तेव्हां या बांधिचे तें जीवंत मूळ होतें तिची आंतर्डी आपल्या मुलग्यासाठी तुदून ती राजास म्हणाली, माझे स्वामी, जीवंत मुलगा तिला या पण त्यास मारून टाकून नका. दुसरी छी म्हणाली, तो न माझा न तुका, त्याचे दोन भाग करा. २७ मग राजाने म्हटले, हा जीवंत मुलगा पहिलीस या, त्यास भारून नका, कारण तीच त्याची आई. २८ राजाने हा न्याय केला तो सर्व इवाएल लोकांच्या काळी गेला, तेव्हां त्याच्या ठारी राजाविषयी पूज्यवृद्धि उत्पन्न झाली, कारण न्यायहनसाफ करण्याचे हैवी ज्ञान त्याच्या ठारी आहे हे त्यास दिसून आले.

१ शल्मोन राजा सर्व इस्माएलाचा राजा २ होता. २ त्याचे सरदार हे होते; सादोकांचा पुत्र अजन्या याजक, ३ शिक्षाचे पुत्र अलिहोरेफ व अहीया हे चिटणीस, अहिलुदाचा पुत्र यहोशाफाट बखरनवीस; ४ यहोयादाचा पुत्र बताया सैन्यावर होता; सादोक व अब्बायार हे याजक होते. ५ नाथानाचा पुत्र अजन्या कमालीसदारांवर होता; नाथानाचा पुत्र जानूद हा प्रवान व राजमित्र होता; ६ अहीशार हा खालगी करभारी होता व अब्दाचा पुत्र अदोनीराम विगान्यावर होता; ७ शल्मोनाचे बारा कमालीसदार असत; ते सर्व इस्माएलावर नेमिलेले असून राजास व

त्याच्या घराण्यास अन्रसामग्री पुरवीत; वर्षातून एकेका महिन्याचा पुरवठा कराण्याचे काम एकेकाकडे असे. ८ त्यांची नांवे ही: एऱ्हमाच्या डोंगरी प्रदेशांत बेन-हूर; ९ माकस, शाल्मीम, वेथ-शेमेश व एलोन-बेथ-हानान यांत बेन-देकर; १० अल्बोयांत बेन हेसेद, याच्याकडे सोखो व हेफेर प्रदेश होते; ११ देशाच्या सर्व पठारांत बेन-अभीनादब; शल्मोनाची कन्या टाफाश ही त्याची छी होती; १२ तानख, मणिहो आणि बेथ-शानाचा अवधा प्रदेश म्हणजे सारतानाजवळील इंग्रेलाखालचा बेथ-शानापासून अबेल-महोलायर्यंत आणि यकमामाच्या पलीकडच्या बाजूर्यंत असलेला प्रदेश यांत अहीलुदाचा पुत्र बाला हा होता; १३ रामोथ-गिलादांत बेन-नेवेर होता; याच्याकडे मनक्षाचा पुत्र याईर याचे गिलादांत ले गंध दोवे; याचिवाय आणखी बाशानांतल अर्गांब प्रांत यांतली तटबंदी व पिसळेचे अडसर असलेली

साठ मोठी नगरे त्याच्याकडे होती; १४ इदोना पुत्र अहीनादब भानहासांत होता; १५ नफ्तलीत अहीमास हा होता; त्यांने शल्मोनाची कन्या बासमध्य हिच्याची विवाह केला होता. १६ आझेर व आलोय यांत हुशायाचा पुत्र बाला हा होता; १७ रस्साखारांत पास्लुचा पुत्र योशाकाट हा होता; १८ बन्यामिनांत एलाचा पुत्र शिमी हा होता; १९ उरीचा पुत्र गेवेर हा गिलादांत होता; या एवढाचा देशांत तो एकटाच कमावीसदार होता. अमोर्यांचा राजा चिहोन आणि बाशानाचा रस्ता ओग यांचा हा देस पूर्वी होता. २० युद्धा व इशाएल हे समुद्रकिळसच्याचा वाढूप्रमाणे संख्येने बहुत असत; ते खालीलपिलन चैनीत असत.

२१ महानदापासून पलिष्ठाच्या देशापर्यंत व मिसर देशाच्या सरहदीपर्यंत सर्व राज्यांवर शल्मोनाचे सर्व-भौमत्व होते; तेथील लोकांनी शल्मोनाच्या सर्व आयुष्य-भर त्यास करभार दिला व ते त्याचे अंकित राहिले. २२ शल्मोनास एका दिवसाची भोजनसामग्री लागे ती येंगेप्रमाणे: तीस कोर मापांचे सपीठ; साठ कोर मापांचे पीठ; २३ दहा पुष्ट वैल, कुणांतके बीस कैस, शंभर मैरे, शाखेरीज हरिणे, सांबरे, भेडे, व आणखी पुष्ट

पक्षी. २४ महानदाच्या अलीकडल्या सर्व देशांवर म्हणजे तिफसाह येथून गज्जापर्यंतच्या देशांवर जितके राजे होते त्या सर्वांवर शल्मोनाचे प्रभुत्व होते; आणि आसपासच्या सर्व देशांच्या लोकांनी त्यांचे सूच असे. २५ दानापासून वैर-शेव्यापर्यंत सारे यहूदी व इस्लाम आपआपली द्राक्षालता व अंजीर द्रक्ष हांच्याखालीं शल्मोनाच्या सर्व कारकीर्दीत निर्भय राहत होते. २६ रथांच्या घोड्यांची चालीस हजार ठारी व बारा हजार स्वार शल्मोन बाळगून होता. २७ शल्मोन राजास व त्याच्या पंतीस भोजन कराण्यांयासाठी कमावीसदार त्यांच्या त्यांच्या नेमिलेत्या महिन्यांस अक्षाचा पुरवठा करीत; कोणत्याहि पदार्थांची वाण ते पही देत नसत. २८ रथांच्या व स्वारीच्या घोड्यांसाठी जव व पेढा लागे तो प्रत्येक कमावीसदार नियमाप्रमाणे पोचता करीत असे.

२९ देवांने शल्मोनास अलोट शहाणपण व बुद्धि दिली आणि समुद्रकाठच्या वाळूसारख्ये विशाळ मन दिले. ३० शल्मोनाचे शहाणपण सर्व पूर्वदेशनिवासी आणि भिसरी यांच्याहून अधिक होते. ३१ तो सर्व मुचुआंहून, एशिरी एथान, हेमान व माहोलाचे पुत्र कल्कोल व दर्दी या सर्वाहून शहाणा होता, आणि त्याची कीर्ति आसपासच्या सर्व राष्ट्रांमध्ये पसरली. ३२ त्यांने तीन हजार जीतिसूचे कविली व एक हजार पांच गोरे रचिले. ३३ त्यांने ल्यानोनावरील देवदस्तुपून तो भिंतीहून उगवणाऱ्या एजोब शाढा-पर्यंत सर्व उद्भिद्यांचे विवेचन केले; तसेच पश्च, पश्ची, रांगापारे-जंतु व मासे यांचेहि त्यांने विवेचन केले. ३४ पृथ्वीवरील ज्या ज्या राष्ट्रांनी व ज्या ज्या राजांनी शल्मोनाच्या शहाणपणाची कीर्ति ऐकली त्यांच्याहून लोक त्यांचे शहाणपण ऐकावयास येत असत.

१ कांहीं दिवसांनी सोत्तरा राजा हीराम यांने ५ आपले सेवक शल्मोनाकडे पाठविले; शल्मोनाचा अभिषेक होऊन तो आपल्या बापाच्या जागी गादीवर बसल्यांचे वर्तेसान त्यांने ऐकले होते; हीराम व शब्दीद यांची अखंड मैत्री होती. २ शल्मोनांने

हिरामास सांगून पाठविले की ३ माझे वडील शब्दोदय यांचे शत्रु परमेश्वर पादाकांत करीपर्यंत त्यांच्या सभोवार युद्ध चालले असल्यामुळे त्यांला आपला देव परमेश्वर याच्या नामासाठी मंदिर बांधिला आस्ते नाही हें आपणाला ठाऊक आहे; ४ पण आतां माझा देव परमेश्वर यांने मला चोहोंकडे स्वास्थ्य दिले आहे, कोणी शत्रु अथवा अरिष्ट राहिले नाही.

५ पाहा, मी आपला देव परमेश्वर याच्या नामासाठी मंदिर बांधाव्याचे योजिले आहे; परमेश्वराने माझे वडील दावोदय यांस म्हटले होतें की तुक्ष्या जाणी तुक्ष्या गादीवर तुक्षा जो पुत्र मी बसवीन तोच माझ्या नामासाठी मंदिर बांधील; त्याप्रमाणे मी करणार आहे. ६ तर आतां मजसाठी ल्भानोने पर्वतावरील गंधसरूल कापण्याची आळा था; मझे सेवक आपल्या लोकांबोरवर राहील; जी कांहीं मजुरी आणण घरवाल ती मी आपल्या सेवकांस देईच; आपल्याला हें ठाऊक आहे की इमारती लाकडे कापावयाचे कसब दिलेनी लोकांसारखे आमच्या लोकपैकी कोणांत नाही. ७ शल्मोनाचा हा निरोप ऐकून हिरामास फार आनंद झाल व तो म्हणाला, या धोर राष्ट्रावर राज्य करण्यासाठी दाविदास असा शहाणा पुत्र यांने दिल आहे त्या परमेश्वराचा आज मी धन्यवाद करितो. ८ हिरामाने शल्मोनास सांगून पाठविले की आपण पाठविलेला निरोप मी ऐकला; गंधसरूल्या व देवदारूच्या लाकडांविषयी जें आपले सांगो आहे त्याप्रमाणे मी करितो. ९ माझे चाकर ती लाकडे ल्भानोनाहून समुद्रापर्यंत नेतील; तेचे त्याचे तराफे कस्तूर जे ठिकाण आपण मला नेमून थाल तेथे अलमारीने ती मी पौंछाची करील; तेचे ती मी सोडवून ठेवीन; यग तेचूल ती आपण खेळेन जा; माझ्या सेवकजनांस अब्रामप्री पुरविली म्हणजे पुरे. १० शल्मोनास लाकडी तेवढी गंधसरूली व देवदारूची लाकडे हिरामाने पुरविली. ११ शल्मोनाने हिरामाच्या सेवकजनांच्या निरोहासाठी बीस हजार करे गाहु आणि बीस भाषे निर्भेळ तेल पुरविले; हा एवढा पुरवठा प्रतिवर्षी शल्मोन हिरामास करीत असे.

१२ परमेश्वराने आपल्या बचगानुसार शल्मोनास शहाण्यण दिलें; हिराम व शल्मोन यांच्यामध्ये सख्य राहिले आणि त्या दोघांनी करारमदार केले.

१३ शल्मोन राजाने सर्व इत्याएलंतत्वा लोकांबर बिगार बसविली, ही बिगार तीस हजार मनुष्यांची होती. १४ ल्भानोन पर्वतावर दरमहा पालीपालीने दहा दहा हजार बिगारी त्याने पाठविले; एक महिना ते ल्भानोन पर्वतावर राहत व दोन महिने घरी राहत; अदेसीराम हा बिगाचांबर होता. १५ शल्मोनाचे सत्तर हजार ओळेकरी आणि पहाडांवर ऐश्वी हजार पाठरवट होते; १६ शल्मोनाच्या कामावरील मुख्य अमलदारार्खरीज आणखी तीन हजार तीनकी अमलदार कामकरी लोकांचा बंदोबस्त करावयास नेमिले होते. १७ मंदिराचा पाया घडीच चिन्याचा बालावा म्हणून राजाहीने मोठमोठे व मोलवान् पाणाण खोदून काढण्यात आले. १८ शल्मोनाचे व हिरामाचे करागीर आणि बिबली लोक यांनी ते घडिले; मंदिर बांधावयासाठी लाकडे व चिरे त्यांनी तयार केले.

१ इत्याएल लोक मिसर देशांतून निघात्यापासून ६ वाराणीऐशाव्या वर्षी, इत्याएलावरील शल्मोनाच्या कारकीदाच्या चौथ्या वर्षी, दुसर्या म्हणजे जिव नंदाच्या महिन्यात शल्मोनाने परमेश्वराचे मंदिर बांधाव्याची भुवात केली. २ शल्मोनानं परमेश्वरासाठी मंदिर बांधिले, त्याची लांबी साठ हात, रुदी बीस हात व उंची तीस हात होती. ३ मंदिराच्या पवित्रस्थानपुढील देवडीची लांबी बीस हात म्हणजे मंदिराच्या रुदीएडी होती, आणि मंदिरसमोर तिची रुदी दहा हात होती. ४ त्याने मंदिरास खिंडवळा केल्या त्यास जाव्या कायदे बसविल्या होत्या. ५ आणखी मंदिराच्या भिंतीस लागून सभोवार मजले केले आणि तसेच मंदिराचे पवित्रस्थान आणि परमपवित्रस्थान यांच्या भिंतीस लागून सभोवार मजले केले; आणि मंदिराच्या सभोवार कोडव्या केल्या. ६ सर्वांत खालच्या मजल्याची रुदी पांच हात, मध्यल्या मजल्याची सहा हात व बरच्या मजल्याची, सात हात

होती; त्यांने मंदिराच्या आसपासच्या भिंतीस बाहेल तोडे ठेविले होते, ते अशासाठी की मंदिराच्या भिंतीत तुळ्या शिळं नयेत. ७. खाणीपाशीच घटिलेले शिरे आयते आणल तें मंदिर बांधिले, तें बांधीत असतां हातोडा, कुन्हाड किंवा अशा कोणत्याहि लोखंडी हत्याराचा आवाज मंदिरात ऐके आला नाही. ८. बाहेराच्या कोठळांतील मजल्याच्ये दार मंदिराच्या उबव्या बाजूस होतें; लोक नागमोडी शिळी चहन मध्यल्या कोठळात जात; आणि मध्यल्यातून वरक्क्या कोठळांत जात. ९. या प्रकारे त्यांने मंदिर बांधून पुरं केले व त्यापु त्यांने गंधसरूल्या फल्या व तुळ्या यांना कडीपट केला. १०. सर्व मंदिरांमधून जे मजले होते ते पांच पांच हात उंच होते व ते गंधसरूल्या तुळ्यांनी मंदिरास भिडविले होते.

११. मग परमेश्वराचं हें वचन शळमोनास प्राप्त झाले: १२. तू हें मंदिर बांधीत आहेस, त्या अर्थी तू माझ्या नियमोंप्रमाणे चालक्षास, माझे निणेय पाकिलेस व माझ्या सर्व आशा मानून त्याप्रमाणे वागलाय तर मी जें वचन तुक्का आप दावीद यास दिले तें तुळ्यांनी कायम ड्रीन. १३. मी इसाएलासाऱ्यांने वस्ती करीन; माझ्या इसाएल प्रजेस मी दस्कापास नाही.

१४. शळमोनान तं मंदिर बांधून पुरं केले. १५. त्यांने त्या मंदिराच्या भिंतीस आंतल्या बाजूंने गंधसरूल्या तत्त्यांची मढवणी केली; जमिनीपासून कडीपटापर्यंत अंतिन तत्त्यांची मढवणी केली; आणि मंदिराच्या जमिनीपास त्यांने देवदहूची तक्कपेशी केली. १६. मंदिराच्या मागल्या भागी जमिनीपासून कडीपटापर्यंत वीस हात गंधसरूल्या तत्त्यांची मढवणी केली; या प्रकारे त्यांने परमपवित्रस्थानासाठी मंदिराला एक गाभारा तयार केला. १७. त्या गाभान्यासमारील मंदिराची लंबी चाळीस हात द्याई. १८. आंतल्या भागी मंदिराच्या भिंती गंधसरूल्या तत्त्यांनी मढविल्या असून त्यांवर इंद्रावणे व पुलखेली फुलं कोरिली होती; चोहोकडे गंधसरूच गंधसरू होता; दगड असा मुर्दीच दृष्टीस पडत नसे. १९. मंदिराच्या

आंतल्या भागी परमेश्वराच्या कराराचा कोश ठेवाया साठी त्यांने एक गाभारा तयार केला. २०. त्या गाभान्याची लंबी, रंदी व उंची प्रत्येकी वीस हात होती. त्यांनं तो शुद्ध सोन्याने मढविला होता; गंधसरूचे केलेली वेदीहि त्यांने सोन्याने मढविली. २१. शल मोनांनं तें मंदिर आंतून शुद्ध सोन्याने मढविलें व परम पवित्रस्थानास त्यांने सोन्याच्या सांखल्या आडव्या लाविल्या व तें परमपवित्रस्थानहि सोन्याने मढविले. २२. त्यांने सर्व मंदिर सोन्याने मढवून मंदिराचे काय समाप्त केले, तसेच त्यांने परमपवित्रस्थानास लागू असलेली वेदी यांगली सोन्याने मढविली. २३. जैतून लकडाचे दहा दहा हात उंच असे दोन कस्तूर कस्तूर त्यांने त्या गाभान्यांत ठेविले. २४. कस्तूराचा एक पंख पांच हात व दुसरा पंख पांच हात होता; एका पंखाच्या टोकापासून दुसऱ्या पंखाच्या टोकापर्यंत दहा हात अंतर होतें. २५. दुसरा कस्तूरहि दहा हात उंच होता; दोन्ही कस्तूर एका मापाचे व एका अक्कराचे होते. २६. एका कस्तूराची उंची दहा हात होता, दुसऱ्या कस्तूराचीहि तेवढीच होती. २७. आंतल्या गाभान्यांत त्यांने ते कस्तूर ठेविले; कस्तूराचे पंख असे पसरले होते की एका कस्तूराचा एक पंख एका बाजूच्या भिंतीस व दुसऱ्या कस्तूराचा एक पंख दुसऱ्या बाजूच्या भिंतीस लागलेला होता; त्यांचे दुसरे दोन पंख गाभान्याच्या मरोमध एकमेकांस लागलेले होते. २८. त्यांने ते कस्तूर मोन्याने मढविले. २९. त्या मंदिराच्या सर्व भिंतीवर सभोवार आंतून व बाहेलन कस्तूर, खजुरीची झाडे व पुलखेलीं फुले कोरिली होती. ३०. त्या मंदिराची आंतली व बाहेरली जमीन सोन्याने मढविली होती; ३१. गाभान्याच्या दारांस त्यांने जैतून लकडाची कवाढे लाविली होती; कपाळपटी व दाराच्या बाल्या यांनी भिंतीचा पांचवा भाग व्यापिला होता. ३२. ती दोन्ही दरें जैतून लकडाची असून त्यांवर कस्तूर, खजुरीची झाडे व पुलखेलीं फुले कोरिली असून ती सोन्याने मढविली होती; कस्तूरवर व खजुरीच्या ज्ञांवरहि सोने लाविले होते. ३३. त्यांने मंदिराच्या

दामासाठीहि जैदून लकडाची चौकट बनविली होती; तिनें भिनीचा चौथा भाग व्यापिला होता; ३४ त्याची दोन कवाडे देवदासरची होती; प्रत्येक कवाडाला दोन दोन दुमटण्या होत्या. ३५ त्यांने त्यांवरहि करुब, खजुरीची झाडे व फुललेणी फुलं कोरिली होती, व हे खोदकाम सोन्यांने मढविलं होते. ३६ त्यांने आतले अंगण बांधिले होते त्याच चिन्हाच्या तीन रांगा व गंधसरूप्या तुळ्यांची एक रांग लाविली होती. ३७ त्याच्या वर्षी जिव महिन्यांत परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घाटला; ३८ आणि अकरावे वर्षी बूल महिन्यांत म्हणजे आठव्या महिन्यांत मंदिर आंतल्या एकदर उपकरण-साहित्यासहित नमुन्याप्रमाणे पुरे झाले. याप्रमाणे ते मंदिर बांधण्यास शश्मोनाम सात वर्षे लागली.

१ शश्मोनाला आपला बाढा बांधून पुरा करा-
७ वयास तेरा वर्षे लागली. २ त्यांने ल्वानोनवनगृह

नांवाची इमारत बांधिली होती; तिची लंबी शंभर हात, संदी पक्कास हात व उंची तीग हात होती; ती इमारत गंधसरू लाकडाच्या खांबांच्या चार रांगावर उभी होती; त्या खांबांवर गंधसरूप्या तुळ्या ठेविल्या होत्या. ३ खांबांच्यावर एकेका मजल्यावर पंधरा पंधरा अशा पंचेचालीस कोठल्या त्यांने केल्या होत्या; त्यांस गंधसरूचा कडीपाठ होता. ४ तिही मजल्यांस तुळ्या असून तिन्ही मजल्यावर समोरासमोर खिडक्या होत्या. ५ सर्व दारे व त्याच्या चौकटी चौरस होत्या, तिन्ही मजल्यांवरील खिडक्या समोरासमोर होत्या. ६ आणखी त्यांने खांबांची एक देवडी केली होती, तिची लंबी पक्कास हात व संदी तीस हात होती; त्या खांबां-पुढे एक देवडी केली असून सर्वापुढे एक ओटी होती; तिला खांब होते. ७ मग सिंहासनावर बसून त्याच खिडक्यासाठी एक दिवाणखाना त्यांने केला होता; हीच न्यायसभा होय; तिला खाल्यासून वरपर्यंत गंधसरूची तक्कपोशी केली होती, ८ त्या दिवाणखान्याच्या आंतल्या बाजूच्या चौकांत त्यांने राहावयाचें घर होते; तेहि वरच्यासारखेच बनविले होते. शश्मोनाने फारोच्या कन्येशी लम केले होते, तिच्यासाठी सदरील दिवाण-

खान्यासारखेच घर बांधिले होते. ९ या समज्या इमारतीस पायापासून मुढीपर्यंत आ॒त॒न बाहेर॒न मोलवान् तामीव चिरे लाविले होते; ते चिरे मापून करवतीनी चिस्त तयार केले होते; बाहेर॒त्या मोलवान् अंगणांत ते लाविले होते. १० त्यांचा पायाहि दहा दहा, आठ आठ हात लंबांच्या मोक्का व मोलवान् पायांचा घाटलाया होता. ११ त्यांवर मापून तासलेले मोलवान् पायाण व गंधसरूची लांडे ही होती. १२ मोक्का अंगणाच्या सभोवार तामलेण्या चिन्यांच्या तीन रांगा व गंधसरूप्या तुळ्यांची एक रांग होती; परमेश्वराच्या मंदिराले आंतले अंगण व त्या मंदिराची देवडी यांच्याप्रमाणे ही रचला होती.

१३ मग शश्मोन राजांने मोर येथून हिंगमाम बोलावून आणिले. १४ तो नफ्ताली वंशातील एका विश्वेचा पुत्र होता; त्याचा बाप मोरांनला एक तांबट होता; पितळंचे सगळे काम करप्यास लागणारे शाहाणपण, अकल व कौशल्य ही त्याच्या ग्रीष्मी भरपूर होती; तो शश्मोन गजाकडे येऊन त्यांचे मर्व काम करू लागला. १५ त्यांने पितळंचे अठग अठग हात उंच असे दोन खांब तयार केले; त्या प्रथेकात्य वेळावयाम बाग हात दोरी लागे. १६ त्यांने त्या खांबांच्या शेंड्यांवर चमाचिवायासाठी पितळंचे दांन ओटीच कलम केले; एकांकन कलमाची उंची पांच पांच हात होती. १७ खांबांच्या शेंड्यांवरील कलमांग वुडीदार जाळ्या आणि गांगलीच्या माळा केल्या; एकाला सात व दुसऱ्याला यान. १८ या प्रकारे त्यांने खांब नयार कलम त्यांच्या शेंड्यांवर अस्येक कलमासालू आकृत्यासाठी जाळ्याच्या एका रांगवर डाळिवाळ्याचा दोका रांगा केल्या. १९ जे कलम देवडीच्या खांबांच्या शेंड्यांक होते त्यांच्या चार हात जागेन कमळ्यांच काम केले होते. २० प्रथेक खांबांच्या शेंड्यावर जालीला लागून असलेल्या गोलांच्या जवळ आणसी एक कल्स केला होता; आणि प्रथेक कलमासार ओटीनं दोनदो डाळिवाळ्या गंगा काळिल्या होत्या. २१ हे खांब त्यांने मंदिराच्या देवडीजवळ

उभे केले होते; उजवीकडला खांब उभा केला
त्यास यालीन (तो स्थापील) हैं नांव दिले होते व डाव्या
आजुस खांब उभा केला त्यास बवाज (त्याच्या ठारी
सामर्थ) हैं नांव दिले होते. २२ खांबांच्या शैवावर
कमळे काढलेली होती; खांबांचे काम अशा प्रकारे
संपले. २३ मग त्याने एक गंगाळसगर ओतविला होता;
त्याचा काठाकडला व्यास दहा हात होता; त्याचा
आकार गोल असून त्याची उंची पांच हात होती व
त्याचा परीघ तीस हात होता. २४ त्याच्या काठाखाली
सभोवार एका एका हांताच्या अंतराने दहा दहा
ईद्रावर्णी कोरिले होती, ती सो सगळ्या गंगाळसारां-
सभोवती होती; हा गंगाळसार ओतिला तेब्बांच ईद्रा-
वणांच्या ला दोन रांगा त्याच्या अंगाच्याच ठेविल्या
होत्या. २५ हा गंगाळसार बास वैलंब ठेविला होता;
त्यापैकी तीन उत्तराभिमुख, तीन पश्चिमाभिमुख, तीन
दक्षिणाभिमुख, व तीन पूर्वाभिमुख होते; त्याच्यावर
तो गंगाळसार ठेविला असून त्या सर्वांचे मामले भाग
आंतल्या अंगास होते. २६ त्याची जाडी वीतभर
होती; त्याचा कांठ कटोन्याच्या कांठासारखा असून
त्यावर कमलपुष्टे कोरली होती; त्यात दोन हजार
वेथ पाणी राहत असे. २७ त्याने पितळेचे दहा
चौरंग केले होते; प्रत्येक चौरंगाची लांबी चार हात, रुंदी
चार हात व उंची तीन हात होती. २८ चौरंगाची
घडण येणेप्रमाणे होती; त्यास पने लाविले होते आणि
ला पञ्चांस सभोवार कंगोरे होते; २९ कंगोन्यां-
मधल्या पञ्चांवर सिंह, घैल व कळब यांच्या आकृति
कोरिल्या होत्या; ला कंगोन्यावर एक बैठक होती;
सिंहाच्या वैलांच्या खाली लोवत्या माला कोरिल्या
होत्या. ३० प्रत्येक चौरंगाला पितळेची चार चार
चाके व पितळेच्या धुन्या केल्या होत्या; प्रत्येकाच्या
चारी पायांस लागून ओतींव खांदे होते; ते खांदे
गंगाळ ठेवण्याकरिता वरच्या भागी ओतून जोडिले होते;
त्यांच्या वाजू माळीनी झांगारिल्या होत्या. ३१ कवळांच्या
आंतल्या बाजूपायून वरपर्यंत त्यांचे तोंड एक हात

१ एक माप.

उंच होते; हे तोंड बैठकीसारस्वे असून त्याचा व्यास
दीड हात होता; त्याच्यावरहि कांही कोरीष काम होते;
त्याच्या पट्ट्या गोल नसून चौकोनी होत्या. ३२ चारी चक्रे
पट्ट्यांच्या खाली होती; आणि प्रत्येक चक्राच्या धुन्या
ताळाशी जोडिल्या होत्या; त्या प्रत्येक चक्राची उंची
दीड हात होती. ३३ चक्राची घडण रथचकासारखी
होती; त्याच्या धुन्या, पुढे, थारे आणि तुंबे
हीं सर्व ओतींव होती. ३४ प्रत्येक चौरंगाच्या
चारी कोपन्यांस चार खांदे होते; हे खांदे व
चौरंग दोन्ही अखंड होते. ३५ प्रत्येक चौरंगावर
अर्धा हात उंच गोलाकार झांकण होते; आणि त्या
झांकणाचे टेकावे व त्याच्या पट्ट्या हीं चौरंगाची
अखंड होती. ३६ त्या टेकाच्यांच्या पृष्ठभागावर व
पञ्चांवर त्याच्या त्याच्या परिमाणप्रमाणे करून,
सिंह, खजुरीची झाडे कोरिले होती व सभोवार माला
दासविल्या होत्या. ३७ या प्रकारे त्यांनी ते दहा
चौरंग केले; ते सर्व एकाच सांच्याचे, एकाच मापाचे व
एकाच आकाराचे होते. ३८ आणखी त्याने पितळेची
दहा गंगाळे केली होती; एका गंगाळांत चालीस
चालीस बथ पाणी राहत असे; त्या प्रत्येक गंगाळाचा
व्यास चार हात होता; त्या दहा चौरंगातील प्रत्येकावर
एक एक गंगाळ होते. ३९ त्यांने पांच गंगाळे मंदिराच्या
दक्षिणेस व पांच गंगाळे मंदिराच्या ठेविली होती; आणि
गंगाळसार मंदिराच्या उजवीकडे, आप्रेयीस ठेविला
होता. ४० तसेच हिरामाने गंगाळे, पावडीं व कटोरे हीं
बनविली. या प्रकारे हिरामाने शळमोरा राजासाठी परमे-
शराच्या मंदिराचे जै काम करावयाचे होते तें संपविले;
४१ तें असे: दोन खांब, त्या खांबांच्या शैवांच्यावरील
कळसांचे प्याल्याच्या आकाराचे भाग, व त्या दोन्ही
खांबांच्या शैवांच्यावरील प्याल्याच्या आकाराच्या कळसांचे
भाग झांकप्यासाठी जाळ्या केल्या; ४२ त्या दोन जाळ्यांसाठी चारदो डाळिवे केली; खांबांच्या शैवांच्या
वरील प्याल्याच्या आकाराच्या कळसांचे भाग झाका-
वयाच्या जाळ्यांसाठी ला डाळिवाच्या दोन दोन रांगा
होत्या; ४३ दहा चौरंग व त्यांच्यावरील दहा गंगाळे;

४५ एक गंगाक्षेत्रगर व त्यांच्यावालचे बारा वैल; ४६ तशीच पात्रे, पावडी व कटोरे हीं बनविली होतीं; परमेश्वराच्या मंदिरांतील जीं हीं पात्रे हिरामाने शल्मोन राजासाठी बनविली होतीं तीं सर्व पितळेची असह त्यांस जिल्हावे दिली होती. ४६ राजाने तीं यांवरै नेहोन्यांत सुक्रोथ व सारातान यांच्यामधील प्रदेशांतल्या चिकणमातीत ओतविली होतीं. ४७ तीं पात्रे उक्कल असल्यामुळे शल्मोनाने तीं वजन केल्या-वांचून ठेविली होतीं, पितळेचे वजन काढिले नव्हते; ४८ परमेश्वराच्या मंदिरात जितकीं पात्रे होतीं तितकीं सगळीं शल्मोनाने करविलीं; तीं हीं वेदी व समर्पित भाकी ठेवण्याचे मेज हीं सोन्याचीं केलीं होतीं; ४९ गाभाप्यासमोरील उजवीकडल्या पांच व डावी-कडल्या पांच समया शुद्ध सोन्याचीं करविल्या होत्या; त्यांचा पुष्पशृंगार, बांडी व चिमटे हीं सोन्याचीं करविलीं होतीं; ५० पेले, कातरी, कटोरे, चमचे व धूपदाने हीं शुद्ध सोन्याचीं करविलीं होतीं; तसेच मंदिराचा अंतभाग म्हणजे परमवित्तस्थान याच्या कवाडांचीं, व मंदिराच्या म्हणजे पवित्रस्थानाच्या कवाडांचीं बिजागरे सोन्याचीं करविलीं होतीं. ५१ या प्रकारे परमेश्वराच्या मंदिरांचे जे जे काम शल्मोन राजाने हाती घेतले ते समाप्त झाले. नंतर आपला बाप दावीद यांने समर्पिलेले सोने, चांदी अणि पात्रे हीं शल्मोनाने आंत आणून परमेश्वराच्या मंदिराच्या भांडारांत ठेविली.

१ मग शल्मोन राजाने परमेश्वराच्या कराराचा कोश दावीदपुरांतून म्हणजे सीयोनांतून वर्ती आणावयासाठीं इस्लाएलाचे वडील जन, वंशाचे सर्व मुख्य व सर्व पितूक्लांचे सरदार यांस शल्मोन राजाकडे यस्तातेमात जमा केले. २ सर्व इस्लाएल पुरुष एथानीम मारी म्हणजे सातव्या महिन्यांतल्या सणाच्या दिवसांत शल्मोन राजापाचीं जमा झाले. ३ इस्लाएल लोकांत सर्व वडील जन आणे तेव्हां याजकांनी कोश उच्छृङ्खला. ४ परमेश्वराच्या कोश, दर्शनमंडप आणि त्या मंडपांतील सर्व पवित्र

पात्रे हीं सर्व याजक लेवी यांनी वरती वाढून नेली. ५ शल्मोन राजा व त्याजपाचीं जमलेली सर्व इस्लाएल मंडळी यांनी कोशापुढे शेरडामेंडरांचे व गुरांदोरांचे बळि इतके अर्पण केले की त्यांच्या संखेची मोजदाद करितां आली नाहीं. ६ मग याजकांनीं परमेश्वराच्या कराराचा कोश मंदिराच्या गाभाप्यांत, परमवित्रस्थानांत, करुबांच्या पंखांवालांची त्याच्या ठिकाणी नेऊन ठेविला. ७ कोशस्थानाच्या वर करुबांचे पंख पसरले होते; तो कोश व त्याचे दांडे यांवर त्यांचे आच्छादन होते; ८ त्याचे दांडे एवढे लांब होते की त्यांची शेवटे गाभाप्यासमोरत्या पवित्रस्थानांतून दिसत; परंतु पवित्रस्थानावाहेऱ्हरुन तीं दिसत नसत; ते दांडे आज दिवसर्पर्यंत तेथेच आहेत. ९ इस्लाएल लोक मिसर देशांतून निघाल्यावर परमेश्वरांने त्यांशी करार केला त्यांसमर्थी होरेवाट भोशाने या कोशांत देन दगडी पात्या ठेविल्या होत्या; त्यांखेरीज त्यांत दुसरे कांही नव्हते. १० याजक पवित्रस्थानांतून बाहेर आणे तेव्हां परमेश्वराचे मंदिर मेघांने व्यापिले. ११ त्या मेघामुळे याजकांस सेवाकारी करण्यास उमें राहवेना, काशण परमेश्वराच्या तेजाने परमेश्वराचे मंदिर भस्त्र गेले. १२ मग शल्मोन राजा म्हणाला, परमेश्वरांने म्हटले आहे की मी निविड अंधकारांत वस्ती करीन. १३ तुझ्यासाठीं निवासस्थान, तुला युग्मानुयुग राहाव्यासाठीं मंदिर मीं बांधिले आहे. १४ मग राजाने मार्गे वकून इस्लाएलाच्या सर्व मंडळीस आशीर्वाद दिला, तेव्हां ती सर्व मंडळी उठून उभी राहिली. १५ तो म्हणाला, इस्लाएलाचा देव परमेश्वर धन्य; त्यांने माझा बाप दावीद यास स्वमुखानें हें वचन दिले होते व त्यांने स्वहस्ते हें पूर्ण केले; तें वचन असें: १६ मीं आपल्या इस्लाएल लोकांस मिसर देशांतून बाहेर आणिले त्या दिवसापासून माझ्या नामाच्या निवासार्थ मंदिर बांधावयासाठीं कोणाहि इस्लाएल वंशाकडून मीं कोणतेही नगर निवडून घेतले नाहीं, पण माझे लोक इस्लाएल यांजवर दाविदास मीं निवडून नेसिले आहे. १७ माझा बाप दावीद याचा पलोदय

अमा होता की इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याच्या नामा-प्रीत्यर्थ एक मंदिर बांधावे; १८ पण परमेश्वराने माझा बाप दावीद यास सांगितले की परमेश्वराच्या नामा-प्रीत्यर्थ मंदिर बांधावे असा तूं मनोदय घरिला आहे हें तूं चांगले केले आहे; १९ पण तूं तें मंदिर बांधावार नाहीस, तर तुझ्या पोटी जो पुत्र येईल तो माझ्या नामाप्रीत्यर्थ मंदिर बांधील. २० परमेश्वर जे हं वचन बोलला तें त्याने पुरे केले; मो आपला बाप दावीद याच्या जागी येऊन परमेश्वराच्या वचनानुसार इस्ताएलाच्या गादीवर बसले आहे; आणि इस्ताएलाचा देव परमेश्वर याच्या नामाप्रीत्यर्थ मी हें मंदिर बांधिले आहे. २१ परमेश्वराने आमचे बाडवडील मिसर देणातून आणिले त्या समर्थी यांजरी परमेश्वराचा जो करा झाला तो त्या कोशांत आहे; त्यासाठी मीं स्थान तयार केले आहे.

२२ शालमोनानं इस्ताएलाच्या सर्व मंडळीदेखत परमेश्वराच्या वंदीसमांग उभे राहून आकाशकडे हात पसरिले; २३ तो मृणाला, हे परमेश्वर, इस्ताएलाच्या देवा, वर आकाशांत अथवा खाली पृथ्वीवर तुझ्या समान कोणी देव नाहीं; जे तुझे सेवक जिवंबाबे तुझ्या समोर वरतात त्यांच्याजीं तूं आपल्या करारानुसार व दयेनं वरतोम; २४ जे वचन तूं आपला सेवक, माझा बाप दावीद, यास दिले तें तूं पाळिले आहे; जे तूं आपल्या मुखाने बोल्याम तें तूं आपल्या हाताने पुरे केले आहे; अजी आज वसुरुस्ति आहे. २५ तर आतां हे इस्ताएलाच्या देवा, परमेश्वर, तुझा सेवक, माझा बाप दावीद, यास तूं असे वचन दिले होते की तूं मजसमोर बागत आलास त्याप्रमाणेच तुझे वेशज आपली चाल-चालणूक टेवण्याची खबरदारी घेतील, तर माझ्या समक्ष इस्ताएलाच्या राजासनावर बसणाऱ्या तुझ्या कुळांतल्या पुरुषांची परपरा कीजीहि खुंडवाचाची नाही; त्यास दिलेल हें वचनहि तूं पुरे कर. २६ तर आतां हे इस्ताएलाच्या देवा, तूं जे वचन तुझा सेवक, माझा बाप दावीद, यास दिले होते तें प्रतीतोम येऊ दे. २७ देव या भूतलावर खरोखर वास करील कर्य!

आकाश व नभोमंडळ यांत तुझा समावेश होणे नाही; तर हें मंदिर मीं बांधिले आहे यांत तो कसा व्हाता? २८ तरी हे माझ्या देवा, परमेश्वरा, तुझ्या सेवकाच्या प्रार्थनेकडे, विनंतीकडे लक्ष दे; आज तुझा सेवक तुझा धावा करीत आहे व तुझुपुढे प्रार्थना करीत आहे, तिच्याके कान दे; २९ माझ्या नामाचा निवास येथे होईल असे ज्या स्थलाविषयी तूं हस्तले त्या त्या स्थलाकडे, त्या मंदिराकडे अहोरात्र तुझी दृष्ट असो; जी प्रार्थना तुझा सेवक या स्थलाकडे तोड करून करीत आहे ती एक. ३० तुझ्या सेवकाच्या विनवणीकडे आणि तुझे लोक इस्ताएल त्या स्थलाकडे तोड करून तुझी विनवणी करतील तिच्याकडे तूं कान दे; स्वर्गांतील तुझ्या निवासस्थानीं तूं ती श्रवण कर आणि श्रवण करून त्याना क्षमा कर. ३१ एकदयाने आपल्या शंजाच्याचा अपराध केल्यासुळे त्यास शपथ घ्यावयास लाविली, आणि ती या मंदिरांत तुझ्या वेदीसमोर त्याने घेतली, ३२ तर तूं स्वर्गलोकांतून ती श्रवण कर, आणि त्याप्रमाणे घडवून आण; आपल्या सेवकांचा न्याय करून दुष्ट घोर आणि ज्याचे कर्म त्याच्या मार्थी येऊ दे; निदोव्यास निदोंवी घडवून त्याच्या निदोंषेतप्रमाणे त्यास फल दे. ३३ तुझे लोक इस्ताएल यांनी तुजविद्ध पाप केल्यासुळे शत्रूपुढे त्यांचा मोड झाल्यावर ते उन: तुझकडे वक्तील आणि तुझ्या नामाचा स्वीकार करून या मंदिरांत तुझी प्रार्थना व विनवणी करतील, ३४ तेहां तूं स्वर्गलोकांतून त्यांचे एक, तुझे लोक इस्ताएल यांच्या पापाची क्षमा कर आणि जो देश तूं त्यांच्या पूर्वजांस दिला त्यात त्यांस परत आण. ३५ त्यांनी तुजविद्ध पाप केल्यासुळे आकाशकापाटे बंद झाली आणि पंजन्यवृष्टि खुंटली असतां त्यांनी या स्थानकडे तोड करून प्रार्थना केली, तुझ्या नामाचा स्वीकार केला व तूं त्यास दीन केल्यासुळे ते तुझकडे वक्ते, ३६ तर तूं स्वर्गलोकांतून त्यांचे एक. इस्ताएल तुझी प्रजा, तुझे सेवक, यांच्या पापाची क्षमा कर, कारण ज्या सम्भासाने त्यांनी चालांते पाहिजे तो तूं त्यास शिकवीत आहेत; हा जो देश तूं आपल्या

लोकांसं वतन करून दिला आहे त्यावर पर्जन्यशुद्धि कर. ३७ या देशावर दुकाळ, मरी, शेते करपवृत्त टाकणारा वारा अथवा भेरड, टोळ अथवा नाकतोंड हे आले, अथवा शब्दांनी त्यांच्या एकादा शहरास वैढा घातला, कोणतीही आपांन अथवा रोय त्यांजवर आला, ३८ तेब्दी इस्वाएलंताळ एकादा माणूस किंवा तुझे सगळे इस्वाएल लोक आपल्या जांवाला होणारा क्लेश ओळखून जी प्रार्थना किंवा विनवणी या मंदिराकडे आपले हात पसून करतील. ३९ ती ते स्वर्गांतील आपल्या निवासस्थानांतून ऐक, त्यांना क्षमा कर, त्याप्रमाणे घडवून आण. प्रत्येकांने मन ओळखून त्यांच्या सर्व वर्तनामुऱ्यार त्यास फळ दे; कारण सर्व मानवजातीची मने ओळखणारा केवळ तंच आहेस; ४० म्हणजे जो देश तू आमच्या पर्वजांस दिला त्यांत ते राहतील तितके दिवस ते तुझे भय बाळगितील. ४१ तुझ्या इस्वाएल लोकांतला नव्हे असा कोणी परदेशीय तुळ्या नामास्तव परदेशावून आला, ४२ (कारण तुझे मोठे नाम, बल्हि हात व पुढे केलेला बाहु झी सर्व त्यांच्या ऐक्यांत येणारच,) आणि त्यांने येऊन ह्या मंदिराकडे तोंड करून प्रार्थना केली, ४३ तर तू आपल्या स्वर्गांतील निवासस्थानांतून ती ऐक व हा परदेशीय ज्या कशासाठी तुझा धावा करील ते कर; म्हणजे या भूतलावरील सर्व देशांच लोक तुझे नाम ओळखून तुझ्या इस्वाएल लोकांप्रमाणे तुझे भय बाळगितील आणि मीं जे हें मंदिर वाढिले आहे त्यावर तुझे नाम आहे हे त्यांस कलून येईल. ४४ तुझे लोक तू पाठिंशील तिकडे आपल्या शब्दांनी सामना करण्यास जातील आणि तू निवडिलेल्या या नगराकडे व तुझ्या नामाकरिता मीं बांधिलेल्या या मंदिराकडे तोंड करून तुझी प्रार्थना करितील, ४५ तर तू स्वर्गांतून त्यांची ती प्रार्थना व विनवणी ऐक व त्यांस न्याय दे. ४६ त्यांनी तुजविश्वद पाप केले, (कारण पाप करीत नाही असा कोणीच नाही,) व तू त्यामुऱ्ये कीवाशिष्ठ होऊन त्यांस त्यांच्या शब्दांच्या हातीं किंवा आणि त्यांनी त्यांस जवळच्या अथवा दूसऱ्या दैशी

पाडाव करून नेले. ४७ तर ज्या देशांत त्यांस पाडाव करून नेलें तेथें ते विचार करितील आणि आपलांसा पाडाव करून नेणाऱ्या लोकांन्या देशांत तुजकडे वैकून तुझी विनवणी करून झण्टांल, आहां पाप केले आहे, आम्ही कूटिलतेने वापलों आहों, आम्ही दुश्चरण केले आहि, ४८ आणि ज्यांनी त्यांस पाडाव करून नेलं त्या त्यांच्या शब्दांच्या देशीं ते तुजकडे जिवें-भावे वैकून, त्यांच्या पूर्वजांस दिलेल्या देशांडें तू निवडलेल्या नगराकडे, तुझ्या नामाकरिता मीं बांधिलेल्या ह्या मंदिराकडे तोंड करून तुझी ऋर्थना करितील ४९ तेब्दी तू आपल्या स्वर्गांतील निवासस्थानांतून त्यांची प्रार्थना व विनवणी ऐक, त्यांस न्याय दे; ५० तुझ्या लोकांनी जे पाप तुझ्याविश्वद केले असेल व जे कांही अपराध तुझ्याविश्वद केले असतील त्या सर्वांची त्यांस क्षमा करून, त्यांचा पाडाव करणाऱ्यांच्या मनांत द्या उत्पन्न कर व्हणजे ते त्यांच्यावर द्या करितील, ५१ कारण, ज्यांस तू मिसर देशांतून, लोकांडच्या भाटींतून काढिले तेच हे तुझे लोक, तुझे वतन होत; ५२ तर तुझे नेत्र तुझ्या सेवकाच्या विनवणीकडे व तुझ्या इस्वाएल लोकांच्या विनवणीकडे उघडे राख; ते तुझा धावा करितील; त्याजकडे कान दे; ५३ कारण, हे प्रभू देवा, तू आमच्या वडिलांस मिसर देशांतून काढिले त्या वेळीं तुझा सेवक मोशे याच्या द्वारे ते वचन दिले, तदनुसार हे लोक तुझे वतन व्हणवे व्हणून या भूतलावरल्या सर्व राष्ट्रांपासून तू त्यांस वेगळे केले आहे.

५४ शत्रुघ्नीांन आकाशाकडे हात पसून व परमेश्वराच्या वेदीसमोर गुडधे टेकून ही सर्व प्रार्थना व विनवणी परमेश्वरापाशीं करण्याचे मंपविल्यावर तो तेथून उत्तरा. ५५ त्यांने उमे राहून सर्व इस्वाएल मंडळींस उच्च स्वराने आशीर्वाद दिला; तो व्हणाऱ्या, ५६ ज्या परमेश्वराने अपल्या वचनानुसार आपल्या इस्वाएल लोकांस विसावा दिला तो व्हण; तो आपली सेवक मोशे याच्या द्वारे जे वचन बोलून त्योतला एकाहि शब्द व्यर्थ गेला नाही. ५७ आपल्या

देव परमेश्वर जसा आपल्या पूर्वजांच्या बरोबर राहत असे तसाच तो आपल्याबरोबर राहो; तो आम्हांस न सोडो, तो अम्हांस न टाको; ५८ आम्ही त्याच्या सर्व मार्गांनी चालावें, त्याने आमच्या पूर्वजांस दिलेल्या सर्व आज्ञा, नियम व निर्णय आम्ही पाळवे म्हणून तो आमची मनं आपल्याकडे लावो. ५९ ज्या आद्दांनी मी परमेश्वरापुढे विनंति केली आहे त्ये आपला देव परमेश्वर याच्यापाशी रात्रिदिवस राहोत आणि प्रतिदिनी जलर पडेल तसा तो आपल्या सेवकांस व आपल्या इस्लाएल लोकांस न्याय देवो. ६० यावरुन या भूतलावरील सर्व राष्ट्रे समजतील की परमेश्वर हाच देव आहे; अन्य कोणी नव्हे. ६१ तर तुमचे मन आपला देव परमेश्वर याजकडे असे पूणीपणे लागलेले, असो की आजच्यासारखे त्याच्या नियमांग्रामणे तुम्ही चालावें व त्याच्या आज्ञा पाळाव्या. ६२ मंग राजांने व त्याच्याबरोबर सर्व इस्लाएल लोकांनी परमेश्वरासमोर यज्ञबलि अर्पिले. ६३ शल्मोनाने शांत्यर्थांसाठी परमेश्वरापुढे अर्पिले बळी बाबीस हजार बैल आणि एक लाख वीस हजार मेंदरे होती. अशा रीतीने राजांने व सर्व इस्लाएलांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्ये प्रतिष्ठान केले. ६४ त्या दिवशी राजांने परमेश्वराच्या मंदिराच्या पुढऱ्या अंगणामध्ये एक स्थान पवित्र करून होमबलि, अन्नबळी आणि शांत्यर्थांची वाप ही तेंचे अर्पिली, कारण परमेश्वरासमोर असलेल्या पितळेच्या वेदावर त्यांचा समावेश होईना. ६५ शल्मोनाने व त्याच्याबरोबर सर्व इस्लाएल लोकांनी त्या समझी झटेत्सव केला, हमाथाच्या घाटापासून मिसर देशाच्या नाळ्यापर्यंत नवे इस्लाएल लोकांचा मोठा जमाव एक समक व आणखी एक खाक म्हणजे एकदर चौदा दिवस आपला देव परमेश्वर याच्यासमोर उत्सव करीत राहिला. ६६ आठव्या दिवशी त्याने लोकांची रवानगी केली; ते सर्व राजांचे अभीष्ट चित्तून आपआपल्या डेन्यांस गेले; आपला सेवक दावीद व आपले लोक इस्लाएल याजवर जो प्रसाद

परमेश्वरानें केला त्यामुळे त्यांना आनंद बाटला व त्यांची मने हर्षभरित झाली.

१ शल्मोनाने परमेश्वराचं भंदिर व राजवाडा २ बांधावयाचं संपविले व ह्याप्रमाणे त्याच्या मनास जे करावेसे बाटले तें त्याने केले. २ तेहां परमेश्वराने त्यास गिबोन येथे दर्शन दिले होते त्याप्रमाणे त्यास दुसऱ्याने दर्शन दिले. ३ परमेश्वर त्यास म्हणाला, तू मजसमोर केलेली प्रार्थना व विजवणी मी ऐकली आहे; हें जे भंदिर तुं बांधिले आहे त्यास माझे नाम सर्वकाळ राहावें म्हणून मी तें पवित्र केले आहे; माझी दृष्टि व माझे चित्त त्यावर सतत राहील. ४ तु आपला बाप दावीद याच्याप्रमाणे खन्या मनाने व सरलतेने माझ्यासमक्ष चालशील, माझ्या सर्व आज्ञाप्रमाणे वाचशील आणि माझे नियम व निर्णय पाळिशील, ५ तर इस्लाएलावरील तुक्के राजासन मी कायमचे स्थापीन; तुक्का बाप दावीद यास मी वचन दिल्याप्रमाणे इस्लाएलाच्या गादीवर बसावयाला तुक्क्या कुछांतला पुरुष खुटावयाचा नाही; ६ पण तुम्ही व तुमच्या संततीने माझे अनुसरण करण्याचं सोडिल्यास, मी तुम्हांस लाबून दिलेले आज्ञा व नियम न पाळल्यास आणि मला सोहन अन्य देवांची उपासना व भजनपूजन केल्यास, ७ जो देश मी इस्लाएल लोकांस दिला आहे त्यांतून त्यांचा उच्छेद करीन आणि हें जे भंदिर मी आपल्या नामाङ्करिता पवित्र केले आहे तें माझ्या नजरेआड करीन, तसेच इस्लाएल लोक इतर सर्व राश्ट्रांत दृष्टांताचा व निरेचा विषय होतील; ८ आणि हे मंदिर उन्ह स्थानी राहील तरी त्याच्याजवळून जाणारेयेणारे चकित होतील व ढीशू करून म्हणतील, परमेश्वरानें या देशाचे व या मंदिराचं असे कों केले? ९ तेहां लोक म्हणतील, त्यांचा देव परमेश्वर याने त्याच्या वाडवडिलांस मिसर देशांतून आणिले असून ते त्यास सोहन अन्य देवांच्या नार्दी लागले व त्यांचे भजनपूजन व उपासना करू लागले, त्यामुळे परमेश्वराने ही सर्व विपत्ति त्यांजवर आणिली आहे.

१० परमेश्वराचे मंदिर व राजवाडा हीं दोन्ही पुरी करण्यास वीस वर्षे लागलीं. ११ त्यानंतर शल्मोनाने सोराचा राजा हीराम यास गालील प्रांतांतली वीस नगरे दिलीं, कारण त्याने शल्मोनास हवे होते तिके गंधसरू, देवदारु व सोने हीं पुरविली होतीं. १२ शल्मोनाने आपणास दिलीं नगरे पाहण्यास हीराम सोराहून तेथें गेला; ती त्याला पसंत पडलीं नाहीत. १३ तेहां तो महणाला, हे माझ्या बंधो, कसलों हीं नगरे तूं मला दिलीं? त्याने त्यांस काढूल प्रांत हें नांव ठेविले; हेच नांव आजवर चालू आहे. १४ हीरामाने राजाकडे एकशेवीस किंकार सोने पाठविले.

१५ शल्मोन राजाने लोक वेळीस घरून परमेश्वराचे मंदिर, आपला राजवाडा, मिळो, यस्तालेमाचा टट, हासोर, मणिहो व गेजेर हीं उभारिली त्याचा वृत्तांत असा; १६ मिसर देशाचा राजा कारो याने गेजेरवर चढाई करून तें घेतले आणि आग लावून जाळून टाकिले व तेथल्या कलानी रहिवाश्यांचा संहार केला. त्याने तें नगर आपली कन्या शल्मोनाची बायको हीस आंदण म्हणून दिले. १७ शल्मोनाने गेजेर-खालचे वेथ-होरेन, १८ बालाथ व राजांतले तदमोर हीं बांधिलीं; १९ ह्यांखेरीज आणखी भांडारासाठीं व रथ व स्वार यांच्यासाठीं नगरे बांधिलीं आणि तरेच यस्तालेमांत, लवानेनावर व आपल्या सर्व राज्यांत आपल्या मनास आले तेहि सर्व त्याने बांधिले. २० अमोरी, हिती, परिजो, हिब्बी व यदृसी ह्या इस्ताएल नसलेल्या लोकांतले अवशिष्ट लोक, २१ देशांत राहून गेले होते; त्याना इस्ताएल लोकांस अगदीं नष्ट करता आले नाहीं; त्यांच्या वंशजांवर शल्मोनाने वेठविगार वसवूल त्यांस दास्य करावयास लाविले; आजवर असेच चालत आले आहे; २२ पण इस्ताएल लोकांपैकी कोणासाहं शल्मोनाने दास करून ठेविलं नाहीं; ते येद्दे, कामदार, सरदार, सेनापति आणि रथ व स्वार यंवरच्ये अनिपत्ति होते. २३ शल्मोनाच्या कामावर देखरेख

करणारे नायक हेच होते; ते यांच्यां पश्चास होते; जे लोक ह्या कामावर होते त्यांजवर त्यांची हुक्मात असे. २४ मग फारोची कन्या आपणासाठीं शल्मोनाने बांधिलेल्या मंदिरांत राहण्यास दावीदपुर सोहून आली; तेहां त्याने मिळो नगर बांधिले. २५ जी वेदी शल्मोनाने परमेश्वराप्रीत्यर्थ बांधिली होती तीवर वर्षांतून तीन वेळा शल्मोन होमबलि व शांत्यर्पणे अपांत असे; तसेच परमेश्वरासमोर असलेल्या वेदीवर तो धूप जाळीत असे. या प्रकारे त्याने मंदिर समाप्त केले.

२६ मग शल्मोन राजाने अदोम देशांत तांबळ्या समुद्राच्या तीरीं एलोथाजवलील एसयोन-नेबर येथे गलवतांचा तांडा केला. २७ हिरामाने आपल्या तांब्यांतील दर्यावर्दी लोक शल्मोनाच्या कामदारांवरोबर काम करण्यास त्या गलवतांवर पाठविले. २८ त्यांनी ओफिरस जाऊन तेथून चारशे वीस किकार सोने शल्मोन राजाकडे आणिले.

१ परमेश्वराच्या नामासंबधाने शल्मोनाची १० कीर्ति शाली ती ऐकून शबाची राणी कृतप्रशंसार्नी त्याची परीक्षा पाहावयास आली. २ ती आपल्यावरोबर मोदा रुवाजमा वेळन आणि विषुव सोने, मोलवान् इत्यें व मसाळे उंटांवर लावून यस्तालेमास आली. शल्मोनाकडे आल्यावर आपल्या मनांत जें कांहीं होतें तें सर्व ती त्याजपुढे बोलली. ३ शल्मोनाने तिच्या सर्व प्रशंसार्नी उत्तरे दिलीं; त्याने तिला उलगडा करून सांगितली नाहीं अशी एकहि गोष्ट नव्हती. ४ शल्मोनाचे सगळे शहाणपण, त्याने बांधिलेले मंदिर, ५ त्याच्या मेजवानींतील पक्कांने, त्याच्या कामदारांची आसने, त्याच्या मानकन्यांची खिदमत व त्यांचे पोषाक, त्याचे प्यालेबदर व परमेश्वराच्या मंदिरांत चहून जावयाचा त्याचा तो जिना हीं सगळीं पाहून शबाची राणी गांगरून गेली. ६ ती राजास महणाली, आपली करणी व ज्ञान शांविषयीची जी कीर्ति मी आपल्या देशी ऐकली ती खरी आहे. ७ संतप्तपि मी वेळन प्रत्यक्ष डोल्यांनी पाहिल्याचिवाय या

गोर्गीचा मला विश्वास येईना; आतां पाहव्ये तो माझ्या कानी आले तें अर्वैहि नव्हते. आपले शहाणपण व समृद्ध शांची कीर्ति शांची आहे तीहून तीं अधिक आहेत. ८ आपले लोकांधन्य होत; हे आपले सेवक, ज्याने आपणासमार सतत उभे रहून आपल्या शहाणपणाचा लाभ होत असतो ते धन्य होत. ९ ज्याने आपणांवर प्रसन्न होजून आणाला इशाएळाच्या गाढीवर स्थापिले आहे तो आपला देव परमेश्वर धन्य होय; परमेश्वर इशाएळावर सदा प्रेम करितो म्हणून न्यायाचे व वर्षाचे पालन करण्यासाठी त्याने आपणाला राजा केले आहे. १० तिने राजास एकशेवीस किकार सोने, विपुल मुंगी दृव्ये व बहुमोल रत्ने नजर केलीं; शवाच्या राणीने शलमोन राजास एवढी मुंगी दृव्ये नजर केलीं की तेवढी पुन कशी कोदून आली नाहीत. ११ हिरामाचीं जहाजे ओफीर येथून सोने आणीत त्याप्रमाणेच रक्कचंदनाचं लाकूड आणि बहुमोल रत्नेहि विपुल आणीत. १२ राजाने रक्कचंदनाच्या लाकडाचे पद्मे-शराच्या मंदिराला व राजवाड्याला घोडे केले; त्याप्रमाणेच गणाच्यांसाठी त्याच्या वीणा व सारंग्या बनविल्या, असले रक्कचंदनाचं लाकूड आजवर आले नाहीं की दृशीस पडले नाहीं. १३ शलमोनाने राजास अनुसूप अशा औंशार्याने जे तिला दिले त्याशिवाय आणसी तिने जे जे मागितले ते ते सगळे तिला देऊन तिची इच्छा पुराविली. मग ती, आपल्या परिवारासह स्वदेशी परत गेली.

१४ प्रतिवर्षी शलमोनाकडे सोने येई ते सहाशं महासष किकार भरे; १५ याखेरीज आणखी सौंदर्यग्र, देवघेव करणारे व्यापारी, निरनिराळ्या लोकांचे राजे व देशांचे सुभेदर यांच्याकडून सोने येई ते निराळेच. १६ शलमोन राजाने सोन्याचे पत्रे ठोकून दोनशें मोळ्या ढाळी बनविल्या, एकेका ढाळीस सहाशं शेकेल सोने लगले. १७ तसेच त्याने सोन्याचे ज्ञे ठोकून तीनशें लहान ढाळी केल्या; प्रत्येक लहान ढाळीस तीन माने (शेर) सोने लगाले; राजाने या ढाळी उबानोन वेथील वनशृंहांत ठेविल्या. १८ राजां एक मोठे हस्तिदत्ती सिंहासन बनविले, व त्यें उत्तम

सोन्याने मढविले. १९ सिंहासनास सहा पायच्या होत्या; आसनाचे ओठगण बरून गोलाकार होते; सिंहासनाच्या दोन्ही बाजूंस हात होते व त्या देन हतोच्या बाजूल दोन मिह केले होते. २० त्या सहा पायच्यांच्या दोन्ही बाजूंस एके क असे एकंदर बारा मिह केले होते; दुसऱ्या कोणत्याहि राज्यात यसासरें केलेले सिंहासन नव्हते. २१ शलमोन राजाची सर्व पानपात्रे सोन्याचीं होतीं; लवानोन वेथील वनशृंहांतील सर्व पात्रे शुद्ध सोन्याचीं होतीं; चांदीचे एकाहि नव्हते; शलमोनाच्या वेळी चांदीला कोणी विचारीत नव्हते. २२ समुद्रावर हिरामाच्या जहाजां-बरोवर राजाच्याहि तोडीश जहाजांचा एक तांदा असे, आणि तीन तीन वर्षांनी हीं ताशीश जहाजे सोने, चांदी, हस्तिदत्त, बानर व मोर आणीत असत. २३ शलमोन राजा धन व शहाणपण या बाबतीत पृथ्वीवरल्या सर्व राजांहून श्रेष्ठ होता. २४ देवाने शलमोनाच्या ठारी शहाणपण ठेविले होतें ते एकप्रत्यास अखिल पृथ्वीवरले लोक त्याच्या दर्शनास घेत. २५ प्रत्येक मधुष्य चांदीची व सोन्याची पात्रे, उंची वळे, शळे, सुगंधी दृव्ये, घोडे व खेचरे याचा नजराणा वर्षाचुरुष आणीत असे. २६ शलमोनाने रथ व राजत यांचा संप्रह केला; त्याच्यापाशी चौदाशी रथ व बारा हजार राजत झाले; त्यांतले कांही रथ ठेवावयाच्या नगरांत व कांहीं यशस्विमांत आपल्या-जवळ त्याने ठेविले. २७ राजाने यशस्विमांत चांदी धोळ्या-प्रमाणे आणि गंधसह तज्जटांतत्या उंवराच्या ज्ञां-प्रमाणे विपुल केले. २८ शलमोनाचे घोडे मिसर देशांतून घेत; राजांचे व्यापारी धोळ्याच्या एकाएका तांच्याची किंसत ठरवून तांदेचे तांडे घेत; २९ एकेका रथास सहाजे शेकेल चांदी व एकेका धोळ्यास दीडशें शेकेल चांदी देऊन ते मिसर देशांहून आणीत; हिती व अरामी राजांसांतीहि असेच ते व्यापारी आणीत.

१ शलमोन राजा फारोन्या कन्येशिवाय
११ आणखी मवाची, अम्मोनी, अदोमी, सीदोनी व हिती राष्ट्रांतत्या विदेशी ख्रियांच्या नादी

लागला; व त्यांतल्या छियांवर त्याचें प्रेम उडले.
 २ ह्या राष्ट्रविषयी परमेश्वराने इस्त्राएल लोकांस सांचितलं होतें की तुम्ही त्यांच्याशी व्यवहार करू नये का त्यांनी तुमच्याकी व्यवहार करू नये, कापण ते खात्रीने तुमची मने आपल्या देवांकडे वक्तव्यील.
 ३ त्याच्या सातशे राष्ट्रा व तीनशे उपपत्नी होत्या; त्याच्या बायकांनी त्याचे मन बहकविले. ४ शल्मोन म्हातारा झाल तेव्हां त्याच्या बायकांनी त्याचे मन अन्य देवांकडे वक्तव्यीलं; त्याचा बाप दावीद याचे मन परमेश्वराकडे पूर्णपणे असे त्याप्रमाणे त्याचे नसे.
 ५ सिदोन्यांची देवी अष्टोरेथ आणि अम्मोन्यांचे अमंगळ दैवत मिलकोम यांच्या नारीं शल्मोन लागला.
 ६ परमेश्वराच्या दृश्येन जे वाईट तें शल्मोनाने केले; त्याचा बाप दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वराला पूर्णपणे अनुसरला नाही. ७ तेव्हां शल्मोनाने अशालेयाच्या सम्परीक वहाडावर मवाबाचे अमंगळ दैवत कमोश आणि अम्मोन्यांचे अमंगळ दैवत मोलख यांच्यासाठी एक एक उंच स्थान बांधिले. ८ ज्या विदेशी छिया आपआपल्या दैवतांस ध्रूप दाखवीत व यज्ञ करीत त्या सर्वांसाठी त्याने अशीच व्यवस्था केली.

९ शल्मोनाचे मन इस्त्रालाचा देव परमेश्वर याजक्कून फिरले म्हणून परमेश्वर त्याजवर कोपला; त्यास त्याचे दोनदा दर्शन क्षाले होते. १० त्यास या बाबतीत अशी आज्ञा केली होती की अन्य देवांच्या नारीं लागू नको; पण परमेश्वराने केलेली ही आज्ञा त्याने पालिली नाही. ११ यास्तव परमेश्वर शल्मोनास म्हणाला, माझा करार व मी तुला लावून दिलेले नियम न पाळितां हे असे आचरण तुं केले त्या अर्थी मी तुझे राज्य तुजपासून तोहून घेऊन तुझ्या एका सेवकास देईन; १२ पण तुझा बाप दावीद यांच्याप्रीत्यर्थी तुझ्या हयातीत मी असे करणार नाही; तर तुझ्या उपाच्या हातून राज्य तोहून घेणार नाही; माझा सेवक दावीद यांच्याप्रीत्यर्थ व मी निविडलेल्या यश्वलेमारीत्यर्थ तुझ्या पुत्राच्या हाती मी एक बंश राहू देईन.

१४ परमेश्वराने अदोमी राजवंशांतील अदोमी हृदाद हा शत्रु शल्मोनावर उठविला. १५ दावीद अदोमास असतां यवाव सेनापतीने मृतांस मूऱ्याती देष्पास जाऊन अदोमांतील एकूणाएक पुरुषास माहून टाकिले होते; १६ यत्राव सर्व इस्त्राएल लोकांसह अदोमांत सहा महिने राहिला असून तेवढ्या अवधीत त्याने अदोमांतल्या सर्व पुरुषांची कत्तल उडविली. १७ तेव्हां हृदाद लहान मुलगा होता तो आपल्या बापाच्या कांही अदोमी सेवकांवरोबर मिसर देशास जाण्याच्या इरायाने पळाला. १८ ते मिद्यानांतून जाऊन पारानास आले आणि पारानांतून कांही लोक बरोबर घेऊन मिसर देशीं फारो राजांकडे गेले; फारोने त्यांस राहावयास घर दिले, त्यांच्या खाप्यापिष्यांची तरतूद केली व त्यास कांही जरीनहि दिली. १९ हृदादाने फारोनी चांगली मर्जी संपादिली म्हणून फारोने त्यास आपली मेहुणी, आपली राणी तहपनेस हिची बहिण, दिली. २० तहपनेस राणीच्या बहिणीच्या पोटी त्यास गतुवथ नावाचा पुत्र आला; तहपनेस हिंने फारोन्या वाच्यांत स्या मुलाच्या थानमोडीचा समारंभ केला; तेव्हांपासून गमुवथ फारोन्या वाच्यांत त्याच्या उप्रांवरोबर राहिला. २१ दावीद आपल्या बडिलास जाऊन सिलाला आणि यवाव सेनापतिहि मृत्यु पावला है दृदादास मिसर देशांत कळले तेव्हां तो फारोस म्हणाला, मला स्वदेशीं जावयाचे आदृ, माझी रवानगी करा. २२ फारो त्यास म्हणाला, तुं मजपाशी असतां तुला काय उणे आहे? तुं स्वदेशीं कां जांके पाहतोस? तो फारोस म्हणाला, कांही नाही, पण माझी रवानगी कराच.

२३ देवांने शल्मोनावर दुसरा एक शत्रु उठविला, त्याचे नांव एल्यादाचा पुत्र रजोन; तो आपला धनी मोवाचा राजा हृददेजर यांच्यापासून पद्धून गेला होता; २४ देविदाने सोबा येथील राहिवास्त्राचा संहार केला तेव्हां रजोन आपल्यापाशी कांही लोक जमवून त्यांचा सेनापति क्षाला; ते दिमिज्ज येथे राहिले आणि तेथे त्यांनी राज्य स्थापिले, २५ हृदादानेच केवळ इस्त्राएलास उपद्रव दिला नाही तर रजोनानेहि शल्मोनाच्या

संगल्या हयातीत इस्साएलाची वैर केले, आणि त्यांने इस्साएलाचा तिटकारा केला व अरामावर राज्य केले.

२६ याचिवाय सरेदा येथेला एफडीपी नशाट याचा पुत्र यराबाम हा शल्मोनाचा सेवक होता, त्याची आहे विश्वा होती, तिचे नाव सरवा; त्यानेही राजावर हात उचलिला. २७ त्यांने हात उचलवायाचे कारण एवढेच की शल्मोन मिळो नगर बांधून आपला बाप दावीद याच्या नगराची मोडतोड दुरुस्त करीत होता; २८ त्या वेळी यराबाम हा मोठा शर वीर होता. तो तरुण पुरुष उद्योगी आहे हे शल्मोनाच्या लक्षकांत आले तेव्हा त्यांने त्यास योसेकाच्या धराण्यांतील लोकांच्या कामावर नेमिले, २९ एके समर्थी यराबाम यस्तालेम सौहून बाहेर चालला असता त्याला वारेंट खिलेचा अहीया नामक संदेश मेटल; त्यांने नवे वज्र धारण केले होते, व त्या वेळी त्या मैदानात ते दोघेच होते. ३० अहीयांने आपल्या अंकवरवर्ण नवे वज्र काढून त्याचे बास तुकडे केले. ३१ तो यराबामास मृणाला, यांतले दहा तुकडे तूं घे, कारण इस्साएलाचा देव परमेश्वर याचे असे म्हणणे आहे की भी शल्मोनाच्या हातून राज्य तोहून घेऊन दहा वंश तुश्या हाती देईन; ३२ (तरी माझा सेवक दावीद याच्याप्रीत्यर्थ वाणि इस्साएलाच्या सर्व वंशांतुन भी निवडलेल्या यस्तालेम नगराणीत्यर्थ त्याजकडे भी एक वंश राहू देईन;) ३३ याचे कारण हेच की ते माझा त्याग कूलन सिदोन्यांची देवी अष्टोरेथ, मवाबाचा देव कमोऽवा आणि अमोऽयांचा देव मिलकोम यांच्या भजनीं लागले आहेत; ते माझ्या मार्गांने चालत नाहीत, जें माझ्या दृष्टीने योग्य ते करीत नाहीत आणि शल्मोनाचा बाप दावीद माझे नियम व नियंत्रण पाळी तसे पाळीत नाहीत; ३४ त्यापि भी त्याच्या हातून सर्वच राज्य हिसकावून घेणार नाही; तर माझा सेवक दावीद माझ्या आङ्गा व नियम पाळीत असे मृणून भी त्याला निवडिले होते त्याच्याप्रीत्यर्थ भी शल्मोनास त्याच्या हयातीत राजपदावर ठेवीन; ३५ मृणू

त्याच्या मुत्राच्या हातून राज्य घेऊन तुला देईन, दहा वंशावरले राज्य तुला देईन; ३६ आणि त्याच्या मुत्राकडे भी एक वंश राहू देईन; मृणूने माझ्या नामाची स्थापना व्हावी मृणून भी यशस्वेम नगर निवडिले आहे त्यांत माझा सेवक दावीद याची ज्योति मजसमोर निरंतर जक्त राहील. ३७ भी तुला हाती धरीन आणि तूं आपल्या मनोरथाप्रमाणे इस्साएलावर राज्य करीशील. ३८ तूं माझा सेवक दावीद याच्याप्रमाणे माझ्या सर्व आङ्गा भानिशील, माझ्या मार्गांने चालशील, माझ्या दृष्टीने जे योग्य तेंच करीशील आणि माझे नियम व आङ्गा पाळीत जाशील तर भी तुश्यावरोबर राहीन आणि जसे भी दाविदाचे घराणे कायम स्थापिले तसे तुझेहि कायम स्थापीन आणि इस्साएल लोकांस तुश्या द्वाऱी, करीन. ३९ शल्मोनाच्या वर्तनास्तव भी दाविदाच्या संततीस दुख भोगावयास लावीन, पण ते सर्वकाळ नाही. ४० अल्मोन यराबामास जिचे मार्ण प्रहृत होता; पण यराबाम मिसर वेशाचा राजा शिंशक याजकडे मिसर देशास पकून गेला आणि शल्मोनाच्या मृत्यूपर्यंत तेंचे राहिला.

४१ शल्मोनाचा इतर सर्व इतिहास, त्याची सर्व कूत्ये व त्यांचे शहाणपण यांचे वर्णन शल्मोनाच्या बद्धरीत केले आहे, नाही काय? ४२ शल्मोनांने यस्तालेमांत सर्व इस्साएलांवर एकदर चाकीस वर्षे राज्य केले. ४३ शल्मोन आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला व त्याचा बाप दावीद याच्या नगरात त्याला मूठमती देप्यांत अली; आणि त्याचा पुत्र रहबाम त्याच्या जागी राजा झाला.

१ रहबाम शखेमास गेला, कारण त्याला १२ राजा करप्यासाठीं सर्व इस्साएल तेंचे घेले होते. २ नवाटाचा पुत्र यराबाम हा शल्मोन राजासमोरून पकून जाऊन मिसर देशांत राहिला होता, तेंचे त्यांने हैं ऐकले; ३ आणि लोकांनी त्याला बोलावून आणिले; तेव्हा यराबाम व इस्साएलाची सर्व मंडळी रहबामाकडे घेऊन मृणाली, ४ आपल्या बापांने आमच्यावर जू ठेविले होते तें भारी होते; तर आतां

आपल्या बापानें आम्हांवर लादिलेले कठिण दास्य व भारी जूऱ्हलेके करा म्हणजे आम्ही आपले तबेदार होऊ. ५ त्यांने त्यांस सांगितले, आतां जा, आणि तीन दिवसांनी मजकडे परत या. हे ऐकून ते गेले. ६ रहवाम राजाने आपला बाप शल्मोन जीवंत असतां जे वृद्ध मनुष्य त्याच्या पदरी होते त्याचा सळा घेतला; तो म्हणाला, या लोकांना उत्तर देण्याच्या बाबतीत तुम्हीं मला काय मसलत देतां? ७ ते त्यास म्हणाले, आपण या लोकांचा सेवक होऊन त्यांची सेवा कराल आणि त्यांना मधुर शब्दांनी उत्तर घाल तर ते आपले सर्वकाळ सेवक होऊन राहतील. ८ त्या वृद्ध पुरुषांनी दिलेला सळा रहवामाने टाकून त्याच्यावरोबर लहानाचे मोठे झालेले जे तशुण त्याच्या पदरी होते त्यांचा सळा घेतला. ९ त्यांने त्यांस विचारिले, आपल्या बापानें जे जूऱ्ह आमच्यावर ठेविले आहे तें हलके करा, असे म्हणणाऱ्या त्या लोकांस उत्तर देण्याच्या बाबतीत मला काय सळा देतां? १० त्याच्यावरोबर लहानाचे मोठे झालेल्या त्या तशुणांनी त्यास उत्तर दिले, हे जे लोक आपल्याला म्हणतात की आपल्या बापानें आम्हांवर भारी जूऱ्ह लादिले होतें तर आतां आपण तें हलके करा, त्यांस असे सांगा की माझी कंणुकी माझ्या बापाच्या कमरेपेक्षां मोठी आहे; ११ माझ्या बापानें तुमच्यावर भारी जूऱ्ह लादिले तें मी आणखी भारी करणार; माझा बाप तुम्हांस असुडांनी ताडण करीत असे, तर मी तुम्हांस विचवांनी ताडण करीन. १२ तिसन्या दिवशी मजकडे यावे असे राजाने सांगितले होतें, त्याप्रमाणे तिसन्या दिवशी यराबाम व सगळे लोक रहवामाकडे आले. १३ तेव्हां राजाने लोकांस कठोरपणाने जबाब दिला आणि वृद्ध मनुष्यांनी दिलेला सळा टाकून, १४ त्या तशुणाच्या सळथाप्रमाणे तो त्यांस म्हणाला, माझ्या बापानें तुमच्यावर भारी जूऱ्ह लादिले होतें, पण मी तें अधिक भारी करणार; माझा बाप तुम्हांस असुडांनी ताडण करीत असे, मी तर तुम्हांल विचवांनी ताडण करीन.

१५ या प्रकारे राजाने लोकांचे ऐकले नाही; याचे कारण हेच कीं जे वचन परमेश्वराने शिलोकर अहीया याच्या द्वारे नवाटाचा पुत्र यराबाम यास दिले होते तें पूर्ण व्हावें अशी परमेश्वराची योजना होती. १६ राजा ऐकल नाही हैं पाहून सगळ्या इसाएल लोकांनी त्याचा म्हटले, दाविदाचे आम्ही काय लागतो? इशायाचा पुत्र आमचा वतनभाग नाहीं, हे इसाएल, आपल्या डेञ्यांकडे चालता हो; दाविदा, आतां तूं आपले घर संभाल. मग इसाएल लोक आपल्या डेञ्यांस चालते झाले. १७ जे इसाएल लोक यहूदाच्या नगरात वस्ती करून राहिले होते त्यांजवर मात्र रहवामाने राज्य केले. १८ रहवाम राजाने वेटीस लाविलेल्या लोकांची देखरेख करणारा अदोराम यास पाठविले; त्यास सर्व इसाएल लोकांनी दगडमार करून ठार केले. इकडे रहवाम राजा त्वरेने आपल्या रथांत बसून यश्वलेमास पकून गेला. १९ या प्रकारे इसाएल लोकांनी दाविदाच्या घराण्याशी फिटुरी केली ती आजवर चालू आहे. २० यराबाम परत आला हैं सर्व इसाएलांनी ऐकले तेव्हां त्यांनी त्यास बोलावणे पाठ्वून सभेस आणिले व सर्व इसाएलांवर राजा केले; यहूदाचा वंश खेरीज करून दाविदाच्या घराण्यास कोणी धरून राहिला नाही.

२१ यश्वलेमास आत्यावर रहवामाने यहूदांचे सर्व घराणे व बन्यामिनाचा वंश यांतून एकदर एक लाख ऐशीं हजार निवडक योद्दे जमा केले; इसाएल घराण्याशी लढाई करून शल्मोनाचा पुत्र रहवाम याच्या हातीं राज्य परत यावे असा हेतु होता. २२ तेव्हां परमेश्वराचे वचन देवाचा मण्णस शमाया यास असे आले कीं २३ यहूदाचा राजा शल्मोनपुत्र रहवाम, यहूदा व बन्यामीन यांचे सगळे घराणे यास व इतर सर्व लोकांस असे सांग, २४ परमेश्वर म्हणतो, आपले बांधव इसाएल यांजवर स्वारी करून लाहू नका; तुम्हीं सर्व आपल्या घरीं परत जा; कारण ही माझी करणी आहे. त्यांनी परमेश्वराचे हैं

वचन ऐकलं व त्याप्रमाणे ते सगळे परत चालते झाले.

२५ यराबाम एफाइमाच्या पहाडी प्रदेशांत शखेम नगर मजबूत कळून तेथे राहू लगाला आणि त्यानंतर तेथून निघून जाऊन पुणेल नगराची त्यानें मजबूती केली. २६ यराबाम आपल्या मनांत म्हणाला कीं हें राज्य दाविदाच्या घरायाकडे जाप्याचा संभव आहे; २७ लोक यशस्विमांत यश करावयास गेले तर त्यांचा स्वामी यहूदाचा राजा रहवाम याच्याकडे त्यांचें मन वक्तेल व ते मला जिवें मारून यहूदाचा राजा रहवाम याचे पुनः होतील. २८ राजाने आपल्याबरोबरच्या लोकांचा सळा घेऊन सोन्याची दोन वासरे केलीं आणि लोकांसं मट्टले, आजवर तुमचे यशस्विमास जाणे झाले तेवढे पुरे; हे इसाएल, ज्या देवांनी तुला सिसर देशांतून आणिले तेच हे पाहा. २९ त्याने एका वासराची बेथेल येथे व दुसऱ्याची दान येथे स्थापना केली. ३० ही गोष्ट पापास कारण झाली; दानापर्यंतचे लोक हांपैकी एका वासराच्या दर्शनास जाऊ लागले. ३१ त्याने उच्चस्थानीं मंदिरे बांधिलीं, आणि सर्व लोकांतून याजक नेमिले; ते लेवीचे वंशज नव्हते. ३२ मग यराबामाने आठव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी यहूदांतील सणासारखा एक सण केला आणि बेदीवर होमवलि अर्पिले; त्याप्रमाणे त्याने बेथेल येथे आपण केलेल्या वासराप्रीत्यर्थ यज्ञ केले, आणि आपण केलेल्या उच्चस्थानांच्या याजकांसं बेथेल येथे ठेविले. ३३ जी वेदी त्याने बेथेलांत बांधली होती तीवर स्वतःच्याच मनांने अविलेल्या आठव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी त्याने होमवलि अर्पिले; त्याने इसाएल लोकांसाठी हा सण स्थापिला आणि बेदीवर यज्ञवलि हवन कळून अर्पिला.

१ नंतर पाहा, परमेश्वराच्या आळेवरून

१३ देवाचा माणस्य यहूदांतून बेथेल येथे आला; त्या समर्थी यराबाम हवन करीत वेदीपाशी उभा होता. २ परमेश्वराच्या आळेवरून त्याने त्या बेदीविरुद्ध हे शब्द उचारिले: हे वेदी, हे वेदी, परमेश्वर म्हणतो,

पाहा, दाविदाच्या घरायांत योशीया नंवाचा एक पुत्र जन्मेल; जे उच्चस्थानाचे याजक तुजवर होम-हवन करितात त्यांचा तो तुझ्यावर यज्ञ करील, मानवांच्या अस्थि तुम्हावर जाळील. ३ त्याच दिवशी त्याने खण दिली; तो म्हणाला, परमेश्वराने सांगिललेली खण हीच; पाहा, ही वेदी भंग पावेल आणि तीवरील रास उधकली जाईल. ४ देवाच्या माणसानें बेथेलांतत्या त्या बेदीविरुद्ध जे हे शब्द उचारिले ते राजा यराबाम याने एकले तेव्हां तो आपला हात बेदीवरून काढून पुढे कळून म्हणाला, त्याला धरा. तेव्हां त्याने जो हात त्याजकडे केला होता तो बाळून गेला व तो त्यास मार्गे घेतां येईना. ५ परमेश्वराच्या आळेवरून देवाच्या माणसाने दिलेल्या खुणेप्रमाणे ती वेदी भंग पावली व तीवरील रास बेदीवरून उधकली गेली. ६ राजाने त्या देवाच्या माणसास विनंति केली कीं माझा हात पुनः पूर्ववत् व्हावा म्हणून देव परमेश्वर याजकडे मजसाठी प्रार्थना कळून त्याचा कृपाप्रसाद माग. देवाच्या माणसाने परमेश्वराची विनवणी केली तेव्हां राजाचा हात पुनः पूर्वस्थितीवर आला; तो पूर्वी होता तसा झाला. ७ राजा त्या देवाच्या माणसास म्हणाला, मजवरोबर घरी चल आणि कांही उपाहार कळून तजातवाना हो, मी तुला कांही इनाम देतो. ८ देवाचा माणसू राजास म्हणाला, तूं मला आपले अर्धे घर देशील तरी मी तुझ्या येथे येणार नाही;. या ठिकाणी मी अन्नपाणी सेवन करणार नाही; ९ परमेश्वराच्या वचनाच्या द्वारे मला अशी आळा झाली आहे कीं तूं अन्नपाणी सेवन करू नव्हो आणि ज्या वाटेने जाशील तिने परत येऊ नको. १० ज्या वाटेने तो बेथेलास गेला होता त्या वाटेने न जातां दुसऱ्या वाटेने तो गेला.

११ बेथेल येथे त्या काळीं एक बृद्ध संदेशा राहत असे; त्याच्या एका पुत्राने येऊन देवाच्या माणसांमध्ये दिवशी बेथेलास जे कांही केलं त्याची सगळी हकीकत आपल्या वापास कळविली; राजास जे शब्द तो बोलता तेहि त्याच्या पुत्रांनी आपल्या झापास निवेदन केले. १२ त्याच्या वापास त्यांस विचारिले, तो कोणत्या वाटेने

गेला? यहूदांडून आलेला तो देवाचा माणूस कोणत्या काढेने शेळा हैं त्यांनी पाहिले होते. १३ तो आपल्या मुलांस म्हणाला, गाढवावर खोगीर घाला. त्यांनी गाढवावर, खोगीर घातल्यावर तो त्यावर बसला. १४ तो देवाच्या माणसाच्या पाठोपाठ गेला. तो त्यास एका एला झाडाकाली बसलेला आढळला. त्याने त्यास विचारिले, यहूदाहून आलेला देवाचा माणूस तूच काय? तो म्हणाला, मीच. १५ तो त्यास म्हणाला, मजबूरेवर घरी चल आणि भोजन कर. १६ तो म्हणाला, मल्ल तुजबरोबर परत येत येत नाही; तुझ्या येथें मला जातां येत नाही; मी या टिकाणी अन्नपाणी सेवन करणार नाही; १७ कारण परमेश्वराच्या वचनाच्या द्वारे मला अशी आळो झाली आहे की तू ह्या टिकाणी अन्नपाणी सेवन कंहे नको आणि ज्या वाटेने जाशील त्या वाटेने परत येऊ नको. १८ तेव्हां तो त्यास म्हणाला, मीहि तुश्यासारखाच संदेश आहें; परमेश्वराच्या आज्ञेवरून एक देवदूत मला म्हणाला, त्याला परत आपल्या घरी घेऊन ये, म्हणजे तो अन्नपाणी सेवन करील; पण हे त्याचे सांगणे खोटे होते. १९ त्याने त्याजबरोबर परत जाऊन त्याच्या घरी अन्नपाणी सेवन केले. २० ते भोजनास बसले असतां त्यास परत आणणाच्या त्या संदेशाथास परमेश्वराच्ये वचन प्राप्त झाले; २१ यहूदाहून आलेल्या देवाच्या माणसास त्याने मोळ्याने सांगितले, परमेश्वर असे म्हणतो, परमेश्वराच्या तोडचे वचन तू अवमानिल, आणि तुझा देव परमेश्वर यांने तुला आडा केली. ती तू पाळिली नाही. २२ तू परत आलास आणि ज्या टिकाणी अन्नपाणी सेवू नको असे तुला सांगितले होते तेथें तुं अन्नपाणी सेविले, यास्तव तुझे प्रेत तुश्या वाडवडिलांच्या थडग्यांन जाणार नाही. २३ त्याचे खाणेपिणे आटोपल्यावर त्याने त्या माघारी आणिल्या संदेशासाठी गाढवावर खोगीर घालते. २४ तेथून निघूस तो चाळला असता वाटेने त्यास एका सिंहाने गांठून मास्तून टाकिले; त्याचे प्रेत वाटेत तसेच पहून राहिले आणि तो गाढव

त्याच्यापाणी उभा राहिला, आणि सिंहाहि त्या प्रेतां जवळ उभा राहिला. २५ तिकडून जाणाच्यावेणाच्या लोकांनी वाटेत पडलेले तें प्रेत व त्याच्यापाणी उभा राहिलेला तो सिंह पाहिला; आणि त्यांनी तो वृद्ध संदेश राहत होता त्या नगरांत जाऊन हे वर्तमान कलविले. २६ त्याला वाटेवरून परत आणणाच्या त्या संदेशाथासे हें एकले तेव्हां तो म्हणाला, परमेश्वराच्या तोडचे वचन अवमानणारा देवाचा माणूस तो हाच, म्हणूनच परमेश्वराने त्यास सिंहाच्या स्वारीन केले आणि परमेश्वराने त्यास सांगितलेल्या वचनाप्रमाणे सिंहाने त्यास फाडून ठार केले असावे. २७ तो आपल्या पुत्रांस म्हणाला, माझ्या गाढवावर खोगीर घाला, तेव्हां त्यांनी खोगीर घालते. २८ त्याने तेथे जाऊन पाहिले तो त्याचे प्रेत वाटेवर पडले आहे आणि त्याच्यापाणी गाढव व सिंह उभे आहेत असे याच्या दृश्यां पडले; सिंहाने त्याचे प्रेत खालून टाकिले नव्हते आणि त्या गाढवास फाडून टाकिले नव्हते. २९ त्या संदेशाथासे देवाच्या माणसाचे प्रेत उचलून गाढवावर घालून परत आणिले; त्याच्या बद्दल विलाप करावा व त्यास मूळमाती याची म्हणून तो आपल्या नगरास परत आला. ३० त्याने त्याचे प्रेत आपल्याच थडग्यांत ठेविले आणि, अरेरे, माझ्या बंयो! असे ओरडून लोकांनी त्याच्याबद्दल विलाप केला. ३१ त्याल मूळमाती दिल्यावर त्याने आपल्या पुत्रांस सांगून ठेविले की मी मेल्यावर देवाच्या माणसाला ज्या थडग्यांत पुरिले आहे तेथेच मला मूळमाती या आणि त्याच्या अस्यीनजीक महाया अस्थि ठेवा; ३२ कारण बेथेलांतली बेदी आणि शमरोनी नगरांतल्या उच्चस्थानांवरील सर्व मंदिरांविरुद्ध जे उद्धर त्याने परमेश्वराच्या वचनानुसार काविले तदनुसार अवश्य घडून येणार. ३३ एवढे झाले तरी यराबामाने आपला दुष्ट मार्ग सोडिला नाही; त्याने उच्चस्थानांचे याजक सगळ्या लोकांतून नेमिले; आपण उच्चस्थानांचे याजक व्हावें असे ज्याच्या इच्छेस आले त्यांने

સંસ્કર કેલા. ૩૪ યા ગોટીને યરાવામાચ્યા ઘરાણાસ પાપ લગલે વ તેણેકુલન ત્યાચા ઉચ્છેદ જાલા આપિ ભૂતલાવલું તેં નષ્ટ જાલે.

૧ ત્યા સમયી યરાવામાચા પુત્ર અબીયા
૧૪ આજારી પડલા. ૨ તેવ્હાં યરાવામ આપલ્યા ખ્રીસ મહાનાલા, ચલ, તું યરાવામાચી લી આહેસ હેં કોણાસ ઓળખિતાં યેણાર નાહીં અશા પ્રકાર્ટે વેશ પાલટ આપિ શિલો થેણે જા; જો મજાવિષયી બોલલ હોતા કી મી યા લોકાંચા રાજા હૈર્દિન તો અહીયા સંદેશ થેણે રાહતો. ૩ તું દહા ભાકતી, પુણ્ય વ મધ્યાચી કૃપી બરોબર ઘેઉન ત્યાજકડે જા; મુલાંચે કાય હોઈલ તેં તો તુલા સાગેલ. ૪ યરાવામાચ્યા ખ્રીને તસે કેલેં. તી નિધૂન શિલોસ અહીયાચ્યા ઘરીં ગેલી. અહીયાસ દિસત નબહેં; કારણ વૃદ્ધપણમુલે ત્યાચી દાઢિ મંદ જાલી હોતી. ૫ પરમેશ્વર અહીયાસ મહાનાલા, યરાવામાચી લી આપલ્યા મુલાવિષયી વિચારણાકરિતાં યેત આહે; તો આજારી આહે; તું તિલા અરે અરે સાંગ; આપણ કોણી દુસરી લી આહોં અરે સોંગ કહુન તી આત યેઝીલ. ૬ તી દારાપાણી યેત અસતાં તિચ્યા પાબલંચા આવાજ એકુન અહીયા તિલા મહાનાલા, યરાવામાચ્યા કિયે, આત યે; આપણ દુસરીચ કોણી આહોં અરે સાંગ તૂ કો કરિતેસ? તુલા કાંહોં દુખાચા સંદેશ સાંગણે મળા પ્રાસ જાલેં આહે. ૭ જા, યરાવામાસ સાંગ, ઇસ્લાએલાચા દેવ પરમેશ્વર મહણતો કી મી તુલા લોકાંતૂન નિવહુન ઉશ્રત કેલેં, માઝે લોક ઇસ્લાએલ યાંચા તુલા મી નાયક નેમિલે, ૮ આપિ દાવીદ ઘરાણાસૂન રાજ્ય કાહુન ઘેઉન તુલા દિલેં; તરી તું માઝા સેવક દાવીદ યાચ્યાપ્રમાણે વાગળા નાહીસ; દાવીદ માઝ્યા આહ્યા પાણીત અરે; તો મળા જિવેંબાવેં ઘરુન રાહિલા વ માઝ્યા દણીને જે યોગ્ય રેંચ તો કરીત અરે; ૯ પણ તુલાએર્વી હોઝન ગેલેલ્યા સર્વપેક્ષાં તું અધિક દુરાચરણ કેલેં આહે; મળા સોઝૂન તું અન્ય દેવ વ ઓર્તીચ મૂર્તિ કેલ્યા આહેત; અશાને તું મળા ચિંદુન સંતસ કેલેં આહે આપિ મજકડે પાઠ કેલી આહે. ૧૦ યાસ્તવ પાહા, મી યરાવામાચ્યા

ઘરાણાવર અરિષુ આળીન, યરાવામાચ્યા ઘરાણાંતચ્યા પ્રત્યેક પુરુષાચા મી ઉચ્છેદ કરીન, મગ તો ઇસ્લાએલાચ્યા બંદીત અસો કી મોકદ્ય અરો; જ્યાપ્રમાણે શેણ અગર્દી સાફ નિઘૂન જાઇપર્યેત કાહુન ટાકિતાંત ત્યાપ્રમાણે મી યરાવામાચ્યા ઘરાણે કાહુન ટાકીન. ૧૧ યરાવામાચ્યા ઘરાણાંતલા જો કોણી નગરાંત મરેલ ત્યાલા કુર્તીં ખાતીલ વ જો કોણી રાનવાનાંત મરેલ ત્યાલા આકાશાંતલીં પાસરેં ખાઉન ટાકિતીલ, કારણ પરમેશ્વર હેં બોલલ આહે. ૧૨ તર આતાં ઠં, આપલ્યા ઘરીં જા; તુલે પાય નગરાંત પડતાંચ તુલે મૂલ મરેલ; ૧૩ સર્વ ઇસ્લાએલ ત્યાસાઈં શોક કરુણ ત્યાલા પુરિતીલ; યરાવામાચ્યા ઘરાણાંત ત્યાલાચ કાયતી મૂઠમાતી મિઠેલ, કારણ ઇસ્લાએલાચા દેવ પરમેશ્વર યાચ્યાસંબંધાને યરાવામાચ્યા ઘરાણાંત ત્યાચ્યાચ ઠાર્યી કાંહીસા ચાંગુલપળા દિસૂન આલા આહે. ૧૪ મગ પરમેશ્વર ઇસ્લાએલાચર અસો રાજા સ્થાપીલ કીં તો ત્યાચ દિવશીં યરાવામાચ્યા ઘરાણાચા ઉચ્છેદ કરીલ. મી કાય મહણતો? આતાંચ તો સ્થાપિલા આહે. ૧૫ બોલ પાણ્યાંત કાંપતો ત્યાપ્રમાણે પરમેશ્વર ઇસ્લાએલાસ હાણણ કાંપવીલ વ જી ઉત્તમ ભૂમિ ત્યાને ત્યાંચ્યા પૂર્વજાંસ દિલી હોતી તીંતૂન ત્યાંસ ઉપદ્રન કાહુન નદીપલીકડે ત્યાંચી પાંગાપાંગ કરીલ, કારણ ત્યાંની અશોરા મૂર્તિ બનવુન પરમેશ્વરાસ સંતસ કેલેં. ૧૬ યરાવામાને જી પાતકે સ્વત: કેલીં વ ઇસ્લાએલાકુન કરવિલીં ત્યામુલે પરમેશ્વર ઇસ્લાએલાચા ત્યાગ કરીલ. ૧૭ યરાવામાચી બાયકો નિધૂન તિરસા યેણે આલી; તિચા પાય ઘરાણ્યા ઉંબરક્વાસ લાગતાંચ મૂલ મેલેં. ૧૮ પરમેશ્વરાને આપલ સેવક અહીયા સંદેશ યાચ્યા દ્વારેં જે વચ્ચ કલાવિલે હોતેં તદજુસાર સર્વ ઇસ્લાએલાને ત્યાલા મૂઠમાતી દિલી વ ત્યાજસાઈં શોક કેલા. ૧૯ યરાવામાને ઇતર કોણતાં ગોટી કેલ્યા, યુદ્ધ કર્તે કેલેં વ રાજ્ય કર્સે ચાલવિલેં યા સર્વાંચે વર્ણન ઇસ્લાએલાચ્યા રાજાચ્યા બખરીંત કેલેં આહે. ૨૦ યરાવામ બાવીસ વર્ષે રાજ્ય કરુણ આપલ્યા પિતરાંજવલ જાઉન નિજલા વ યાચ્યા પુત્ર નાદાબ હા ત્યાંચા જાર્યી રાજા જાલા.

२१ इकडे शल्मोनाचा पुत्र रहवाम हा यदूदावर राज्य करीत होता. रहवाम राज्य करूळ लागल तेहां तो एकेचाळीस वर्षांचा होता; आपल्या नामाची स्थापना करावी म्हणून परमेश्वरानं सर्व इशाएल वंशांतून यहूदाले नगर निवडले तेथें त्यांने सतरा वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव नामा; ती अम्मोनीण होती. २२ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें यदूदाचे लोक करूळ लागले; त्यांच्या पूर्वजांपेक्षांहि त्यांनी जी अधिक पातके केली त्यासुक्ळे त्यांनी परमेश्वरास इयेस पेटविले. २३ त्यांनी प्रत्येक उंच टेकडीवर, प्रत्येक हिरव्या झाडाखाली उबस्थाने, स्तंभ आणि अशोरा मूर्ति स्थापिल्या; २४ त्या देशांत पुरुषगमीहि होते; ज्या सर्व राष्ट्रांस परमेश्वराने इशाएलासमोरून हाकून दिले होतें त्यांच्या अमंगल कर्मांप्रमाणे हे करूळ लागले. २५ रहवाम राजांच्या कारकीर्दीच्या पांचव्या वर्षी मिसर देशाचा राजा विशक यांने यस्तालेमावर स्वारी केली. २६ त्यांने परमेश्वराच्या मंदिरांतील व राजवाढांतील सर्व भांडार छुटून नेले; शल्मोन राजाने ज्या सोन्याच्या ढाली केल्या होत्या त्याहि त्यांने नेल्या. २७ रहवाम राजाने त्यांच्याएवजी पितलेच्या ढाली बनविल्या आणि राजांच्या स्वारीपुढे धावणाच्यांच्या व राजवाढ्याची रखवाली करीत असणाऱ्यांच्या स्वारीने त्या केल्या. २८ राजा परमेश्वराच्या मंदिरांत जात असे तेहां हे धावणारे त्या ढाली घेऊन पुढे चालत आणि मग त्या आपल्या चाकीत आणून ठेवीत. २९ यराबामाने केलेल्या इतर गोषीचें व जे जे कांही त्यांने केले त्यांचे वर्णन यहूदाच्या राजांच्या बर्खरीत केले आहे, नाही काय? ३० रहवाम व यराबाम यांच्यामध्ये लडाई सतत चालू होती. ३१ रहवाम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला, व त्यांनी त्यास दावीद-पुरांत त्याच्या पितरांच्या कवरस्तानांत मूर्माती दिली; त्याच्या आईचे नांव नामा, ती अम्मोनीण होती. त्याचा पुत्र अबीयामें हा त्याच्या जारी राजा झाला.

१. २ इतिहास १२: १६ एव्या अबीया.

१ नवाटाचा पुत्र यराबाम यांच्या कार्दीची अद्याव्या वर्षी अबीयाम यदूदावर राज्य करूळ लागला. २ त्यांने तीन वर्षे यस्तालेमात राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव माका, ती अबीशालोमाची कन्या. ३ त्यांच्या अगोदर त्याच्या बापांने जी पातके केली त्या सर्व पातकांचे अनुकरण त्यांने केले; त्याचा पूर्वज दावीद यांचे चित त्याचा देव परमेश्वर याजकडे जसे पूर्णपणे होते तसें त्यांचे नव्हते. ४ तथापि दाविदाकरितां त्याचा देव परमेश्वर यांने त्याचा दीप यस्तालेमात कथम राहू दिला; त्याच्या पश्चात् त्याच्या पुत्राची स्थापना त्यांने केली; आणि यस्तालेम नगर सुविधितीत ठेविले; ५, कारण, दावीद परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य तें करीत असे आणि उरीया हिती याचे प्रकरण खेरीज करून तो आपल्या आयुष्यभर परमेश्वराने केलेली कोणतीहि भाङ्गा सोडून बहकला नाही. ६ अबीयामाच्या समल्या हयातीत अबीयाम व यराबाम यांच्यामधली लडाई चालू राहिली. ७ अबीयामाने केलेल्या इतर गोषीचें व जे कांही त्यांने केले त्या सर्वांचे वर्णन यहूदाच्या राजांच्या बर्खरीत केले आहे; नाही काय? अबीयाम व यराबाम यांची लडाई चालूच होती. ८ अबीयाम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला व त्यास त्यांनी दावीदपुरांत मूर्माती दिली; त्याचा पुत्र आसा हा त्याच्या जारी राजा झाला.

९ इशाएलाचा राजा यराबाम यांच्या कारकीर्दीच्या विसाव्या वर्षी आसा यदूदावर राज्य करूळ लागला. १० त्यांने एकेचाळीस वर्षे यस्तालेमात राज्य केले. त्याच्या आईचे नांव माका; ही अबीशालोमाची कन्या. ११ आसाने आपला पूर्वज दावीद यांच्याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य तें केले. १२ त्यांने पुरुषगमन करणाऱ्यास देशांतूल घालवून दिले आणि त्याच्या बाडवडिलांनी केलेल्या एकेंद्र मूर्ति टाकून दिल्या. १३ त्यांने आपली आई माका हिला राजमातेच्या पदावरून दूर केले, कारण तिने अशोराप्रीत्यर्थ एक अमंगल मूर्ति केली होती; तिने केलेली ती

१ पाठभेदः रहवाम

मृति आसाने फोड़नेहून विद्वेन ओहल्य-
जवल जाहून टाकिली। १४ त्याने उच्चस्थाने मोहून
टाकिली नहींत; तथापि आसाचे मन सात्या
हयातीत परमेश्वराकडे पूर्णपणे लागलेले होते।
१५ त्याच्या बापाने व त्याने स्वतः सोने, चांदी व पांत्रे
परमेश्वरास वाहिली होती ती सर्व त्याने परमेश्वराच्या
मंदिरात नेतृत्व ठेविली। १६ आसा व इशाएलचा

राजा बाशा यांच्यामध्ये अमरण लडाई चालली होती।
१७ इशाएलचा राजा बाशा यांने यहूदीवर स्वारी
केली; यहूदाचा राजा आसा याच्याकडे कोणाच्याहि
येष्याचायाली प्रतिवंश म्हाचा म्हणून इशाएलचा राजा
बाशा यांने रामा नगराची मजबुती केली। १८ परमे-
श्वराच्या मंदिराच्या व राजवाच्याच्या भांडरांत सोने

व चांदी राहिली होती ती सर्व काढून आसाने आपल्या
सेवकांच्या हाती दिली व त्यांस दिविष्कवासी अरामाचा
राजा बेन-हदाई बिन टिकिस्मोन बिन हेज्योन
याजकडे पाठविलं; त्याने त्याला असे सांगून पाठविले की
१९ माझ्या बापाचा व तुमच्या बापाचा सलोखा होता
तसा तुमचा व आमचा सलोखा होवो; तर पाहा, मी
तुम्हांला सोन्याचांदीची मेट पाठविली आहे; इशाएलचा
राजा बाशा यांनी केलेला करार तुम्ही मोहून टाका म्हणजे
तो माझ्यामध्ये लागण्याचे सोहून देईल. २० आसा
राजाचे हे बोलणे मान्य कूलन बेन-हदाईने आपल्या
सेताच्या सरदारास इशाएली नगरांवर स्वांती करवायास
पाठविलं; त्यांनी ईयोन, दान, आवेल-बेथ-माका,
मगला किंवरोथ व नफतालीचा सर्व प्रदेश जिकिला.

२१ हे गेळून रामा शहराची मजबुती करण्याचे सोहून
बाशा तिरसा येथे जाऊन राहिल. २२ मग आसा
राजाने यहूदांनील सर्व लोकांस जाहीर केले,
कोणाला सोडिलं नाही; बाशाने जे पाणाण व लाकडे
लावून रामाची मजबुती केली होती ती सर्व त्या
लोकांनी काढून नेली आणि आसा राजाने बन्धामिनाचा
गिवा व मिस्या यांची मजबुती करण्याच्या कामी
ती लाविली. २३ आसाने कैलेल्या बाकीच्या गोष्टी,
त्याचा परकम, त्याने जे कांही केले तें व त्याने बांधि-

लेले नवरे या सर्वांचे वर्णन यहूदाच्या राजांच्या बखरीत
केले आहे, नाही काय? शेवटी इत्तापकाली त्याच्या
पायांला कांही विकार झाला. २४ आसा आपल्या
पितरांजवल निजला, व लोकांनी त्यास त्याचा
बडील दावीद याच्या नवरात त्याच्या पितरापाची
मूळाती दिली; आणि त्याचा पुत्र यहोशाफट त्याच्या
जागी राजा झाला.

२५ यहूदाचा राजा आसा याच्या कार्कीदीच्या
दुसऱ्या वर्षी यराबामाचा पुत्र नादाब हा इशाएलवर
राज्य करू लागला; इशाएलवर त्याने दोन वर्षे राज्य
केले. २६ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे बाईट तें त्याने केले;
त्याने आपल्या बापांचे अनुकरण केले; त्याच्या बापाने
इशाएलकूल जे पाप करविले त्याच बापाच्या मार्गाने
तोही चालला. २७ त्याच्याविसर्द्ध इस्सासाराव घराण्यां-
तील अहीयाचा पुत्र बाशा यांने फितुरी केली; बाशाने
त्यास पलिष्ठांचे गिळ्यथोन येथे ठार मारिले; नादाब
व सर्व इशाएल यांनी त्या समर्थी गिळ्यथोनास वेडा
घाटला होता. २८ यहूदाचा राजा आसा याच्या कार-
कीदीच्या तिसऱ्या वर्षी बाशाने नादाबास ठार मारिले,
व तो त्याच्या जागी राजा झाला. २९ राजा होतांच
त्याने यराबामाच्या सर्व घराण्याचा संहार केला; त्याने
यराबामाच्या कुळांतील सर्वांचा साफ नाश केला;
त्यांतील एकाहि प्राणी जीवंत ठेविला नाही; परमेश्वराने
आपला सेवक शिलोकर अहीया याच्याद्वारे जे वचन
सांगितले होते त्याप्रमाणे हे सर्व झाले. ३० याचे
कारण हेच कीं यराबामाने स्वतः पापकर्म कूल इशाएलासहि
तीं करवायास लाविले आणि त्याने इशाएलचा
देव परमेश्वर यास संताप आणिला. ३१ नादाबाने
केलेल्या बाकीच्या सर्व गोष्टी, त्याने जे कांही
केले तें, या सर्वांचे वर्णन इशाएलच्या राजांच्या
बखरीत केले आहे, नाही काय? ३२ आसा व इशा-
एलचा राजा बाशा यांची त्यांच्या सच्या हयातीत
लडाई चालली होती.

३३ यहूदाचा राजा आसा याच्या कार्कीदीच्या
तिसऱ्या वर्षी अहीयाचा पुत्र बाशा तिरसा येथे सर्व

इत्तमेलवर राज्य कर्ण लगला; त्यांने चोकीस कर्णे राज्य केले. ३४ त्यांने परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट तें केले; त्यांने यराबामाचं अनुकरण केले व जें पातक त्यांने इत्तमेलाकहन करविले त्या पातकाच्या मारांने

तो चालला. १ हनानीचा पुत्र येहू यास

१६ बाशाच्याविरुद्ध परमेश्वराचं वचन प्राप्त झाले; तें असें: २ मी तुल धुर्णीतून वर काढून

माझ्या इत्तमेल लोकांकंठ अधिपति केले आहे, तरी तूं यराबामाच्या मारांने चालला आहेस, तूं माझ्या इत्तमेल लोकांकहून पाप करविले आहे, व त्यांनी आपल्या पातकांनी मला संताप केले आहे. ३ तर पाहा, बाशा व त्यांचे घराणे यांचा भी अगदी नायनाट करीन; आणि नवाटाचा पुत्र यराबाम याच्या घराण्यासारखे तुश्या घराण्याचे करीन. ४ बाशाचा जो कोणी नगराच्या अंत मरेल त्याला कुत्री खाऊन टाकितील; त्यांतला जो कोणी रानावर्नात मरेल त्यास आकाशांतील पक्षी खाऊन टाकितील. ५ बाशाने केलेल्या बाकीच्या गोष्टी, त्यांने जें काहीं केले तें व त्याचा पराक्रम या सर्वांचे वर्णन इत्तमेलाच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? ६ बाशा आपल्या फिरारंजवळ जाऊन निजला व तिरसा येथे त्यास मूळ-माती दिली; आणि त्याच्या जागी त्याचा पुत्र एला राजा झाला. ७ परमेश्वराचं वचन हनानीचा पुत्र येहू संदेश याच्या द्वारे बाशा व त्यांचे घराणे यांच्याविरुद्ध प्राप्त झाले; याचे कारण हें की बाशाने यराबामाच्या घराण्याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट तें करून परमेश्वरास संताप आणिला व त्यांने नादावास ठर मारिले.

८ यहूदाचा राजा आसा याच्या कार्कीर्दीच्या सविंसाच्या वर्षी बाशाचा पुत्र एला हा तिरसा येथे इत्तमेलवर राज्य कर्ण लगला; त्यांने इत्तमेलवर दोन वर्षे राज्य केले. ९ त्याचा चाकर जिंबी, जो त्याच्या निम्म्या रथांवर अधिकारी होता, त्यांने त्याजविरुद्ध फिरुरी केली. एला तिरसा येथे असरां तिरसातत्या मंदिराचा त्याचा करभारी अरसा याच्या

वर्षी दास पितृन तो मस्त झाला; १० तेव्हा जिंबीने अंत जाऊन त्यास ठर मारिले; यहूदाचा राजा आसा याच्या कार्कीर्दीच्या सत्ताविसाच्या वर्षी हैं झाले. ११ तो राज्य कर्ण लगला; आणि गार्दीवर बसतांच त्यांने बाशाच्या सर्व घराण्याचा संहार केला, त्याच्या आसमित्रांपैकी एक मुलगा देखील त्यांने सोडिला नाही. १२ या प्रकारे परमेश्वरांने जें वचन येहू संदेशाच्या द्वारे बाशाच्या विरुद्ध सांगितले होते तदनुसार जिंबीने त्याच्या सर्व घराण्याचा नाश केला; १३ बाशांची सर्व पातके व त्याचा पुत्र एला यांचीहि सर्व पातके जी त्यांनी स्वतं केली व इत्तमेलाकहून करून त्यांचा वर्थी गोष्टीच्या नार्दी लावून इत्तमेलाचा देव परमेश्वर यास संताप आणिला त्यामुळे असें झाले. १४ एलाने केलेल्या बाकीच्या गोष्टीचं व त्यांने जें काहीं केले त्या सर्वांचे वर्णन इत्तमेलाच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय?

१५ यहूदाचा राजा आसा याच्या कार्कीर्दीच्या सत्ताविसाच्या वर्षी जिंबी हा तिरसा येथे राज्य कर्ण लगला; त्यांने तिरसात सात दिवस राज्य केले. या समयी लोक पलिश्याच्या ताब्यांतत्या गिज्बयोन नगरापासी ठांणे देऊन राहिले होते. १६ जिंबीने फिरुरी करून राजास माळून टाकिले आहे असें हा ठांणे देऊन राहिलेल्या लोकांनी ऐकले त्याच दिवशी सर्व इत्तमेलांनी अंगी नामे मुख्य सेनापतीस छावणीतत्व इत्तमेलाचा राजा केले. १७ अंगीने सर्व इत्तमेलास बरोबर घेऊन गिज्बयोन सोडून देऊन तिरसास वेढा घालता. १८ नगर हृत्तगत झाले असें जिंबीने पाहिले तेव्हा त्यांने राजवाड्याच्या दुरुजांत जाऊन आपण अंत असरां राजवाड्यास भाग लावून दिली, आणि त्यांत तो स्वतःहि जडून भेला. १९ त्यांने यराबामाचं अनुकरण केले, व जें पाप त्यांने इत्तमेलकहून करविले त्याच पापाच्या मारांने तो चालला; अशीं पातके करून परमेश्वराच्या दृष्टीने जें वाईट तें त्यांने केले महणून असें झाले. २० जिंबीने केलेल्या बाकीच्या गोष्टी, त्यांने केलेली फिरुरी या सर्वांचे

वर्णन इस्त्राएलाच्या राजांच्या बस्तीत केले आहे, नाहीं काय ?

२१ त्या समर्थी इस्त्राएल लोकांचे दोन भाग झाले; अर्धे लोक गीनथाचा पुत्र तिळी यास राजा करावें म्हणून त्याच्या पक्षाचे झाले, व अर्धे लोक अब्रीच्या पक्षाचे झाले. २२ अब्रीच्या पक्षाचाचा लोकांनी गीनथ-पुत्र तिळी याच्या पक्षाचाचा परामर्श केला : तिळी प्राणास मुकळा आणि अब्रीला राजपद मिळाले. २३ यहूदाचा राजा आसा याच्या कारकीर्दीच्या एकत्रिसाच्या वर्षी अब्री इस्त्राएलावर राज्य करू लागला; त्यांने बारा वर्षे राज्य केले; पहिली सहा वर्षे त्यांने तिरसा येते राज्य केले. २४ त्यांने शेमर याजककून शोमरोन डोंगर दोन किंकार रूपे देऊन घेतला; त्या डोंगरावर त्यांने एक नगर बसविले आणि या बसविलेल्या नावास त्या डोंगराचा मूळचा भालक शेमर याच्या नावावस्तू शोमरोन असे नोव दिले. २५ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें अब्रीने केले; त्याच्यापूर्वी जे होऊन गेले त्या सर्वाहून अधिक दुरुचार त्यांने केला. २६ नवाटाचा पुत्र यराबाम याच्या सर्व मार्गांचे त्यांने अबलंबन केले आणि जीं पातके यराबामाने स्वतः कळून इस्त्राएल-कूलन करविली व त्यास व्यर्थ गोर्धैच्या नाही लावून इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर यास संताप आणिला ती सर्व पातके त्यांने केली; २७ अब्रीने केलेल्या बाकीच्या गोर्धी व त्यांने दाखविलेला पराक्रम या सर्वांने वर्णन इस्त्राएलाच्या राजांच्या बस्तीत केले आहे, नाहीं काय ? २८ अब्री आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला, आणि त्यास शोमरोन येत्यॆ मूळाती दिली, आणि त्याच्या जागी त्याचा पुत्र अहाव राजा झाला.

२९ यहूदाचा राजा आसा याच्या कारकीर्दीच्या अडत्रिसाच्या वर्षी अब्रीचा पुत्र अहाव इस्त्राएलावर राज्य करू लागला; त्यांने इस्त्राएलावर शोमरोन येते बाबीस वर्षे राज्य केले. ३० अब्रीचा पुत्र अहाव यांने परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें केले; आपल्यापूर्वी होऊन गेलेल्या सर्वांपेक्षा अधिक वाईट वर्तन त्यांने

१ निर्गम २५:३९ वरील दीप पाहा.

केले. ३१ नवाटाचा पुत्र यराबाम याच्या पापकर्मांचे अनुकरण करणे ही क्षुळक गोष्ट आहे असे त्याला वाटले. त्यांने सीदोनांतीचा राजा एथबाल याची कन्या ईजवेल हिजशी लम केले, आणि तो बालमूर्तीची सेवा व पूजा करू लागला. ३२ त्यांने बालाचे एक भवन शोमरोन येत्यॆ बांधिले व त्यांत बालमूर्तीतर्थ एक वेदी बांधिली. ३३ अहावाने अशेरा मूर्तीनी स्थापना केली. त्यांने इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर याला संताप आणण्या-जोरी कामे आपल्यापूर्वी होऊन गेलेल्या इस्त्राएलाच्या सर्व राजांहून अधिक केली. ३४ त्याच्या कारकीर्दीत वैयेश्वर कहिले यांने यरीहो नगर पुनः वसविले, त्यांने त्याचा पाया घातला तेव्हां त्याचा ज्येष्ठ पुत्र अब्रीराम मरण पावला; आणि त्यांने त्याच्या वेशी उभारिल्या तेव्हां त्याचा कनिष्ठ पुत्र सगूब मरण पावला; परमेश्वरांने नूनाचा पुत्र यहोशवा याच्याद्वारे सांगितले होते त्याप्रमाणे हें झाले.

१ एलीया तिशी हा गिलाद येत्यॆ उपरी
१७ म्हणून राहणान्यापैकी एक होता; तो अहावास म्हणाला, इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर याच्या हुजुरास मी असतों त्याच्या जीविताची मी शपथ वाढून सांगतों वौं जी वर्षे आता येणार त्यांत दहिवर अथवा पर्जन्य पडणार नाही; हें सर्व माझ्या सांगण्याप्रमाणे होणार. २ परमेश्वराचे वचन त्यास प्राप्त झाले कीं ३ येथून निघून पूर्वे दिशेसं जा, व यादेनेसमोरच्या करीथ ओहळानजीक जाऊन राहिला. ४ कावळे त्यास भाकरी व मांस सकाळसंच्याकाळ आणून देत, व त्या ओहळाचे पाणी तो पिई. ५ कांही दिवसांनी ओहळ आढून गेला, कारण त्या देशात पर्जन्यवृष्टि झाली नाहीं.

६ तेव्हां त्यास परमेश्वराचे वचन प्राप्त झाले कीं ७ वल, सीदोनांतील सारफथ नगरांत जाऊन राह;

पाहा, तुझे पोषण करप्पाची तेशन्या एका विघवेस मी आशा केली आहे. १० त्याप्रमाणे तो सारकथ येणे गेला; नगराच्या वेशीजवळ तो आला तेब्हां एका विघवा खीला काटक्या गोळा करितांना त्याने पाहिले; तिला हाक मास्न तो म्हणाला, मला एका पासांत प्यावशास थेडेंसे पाणी घेऊन ये. ११ ती पाणी आणवयास जात असतां त्याने तिला आणखी हाक मास्न सांगितले, आपल्या हार्ती एक भाकरीचा तुकडा मला घेऊन ये. १२ ती म्हणाली, तुमचा देव परमेश्वर याच्या जीविताची शपथ, मऱ्याजवळ भाकर मुळीच नाही; मडक्यांत मूळभर पीठ आणि कुपीत थेडेंसे तेल एवढे मात्र आहे. मी दोन काटक्या जमा करीत आहें; मग मी घरीं जाऊन मजसाठी व आपल्या मुलासाठी तें तयार करीन; तें आम्ही खाले आणि मग मळ. १३ एलीया तिला म्हणाला, भिंडे नको, तं जा आणि म्हणतेस त्याप्रमाणे कर, पण त्यापूर्वी माझ्यासाठी एक लळानशी भाकर भाजून आण, नंतर आपल्यासाठी व आपल्या मुलासाठी भाज. १४ इस्हाएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, परमेश्वर पृथ्वीवर पर्जन्यवृष्टि करील त्या दिवसापर्यंत तुझे पिठावें मडके रिकामे होणार नाही आणि तेलाची कुपी आटणार नाही. १५ तिने जाऊन एलीयाच्या सांगप्याप्रमाणे केले; तो, ती व तिचे कुदुंब यांचा त्यावर पुष्कळ दिवस निर्वाह क्षाला. १६ परमेश्वर एलीयाच्या द्वारे जे वचन बोलला त्याप्रमाणे तिचे तें पिठावें मडके रिकामे झाले नाही आणि तेलाची कुपीहि आटली नाही. १७ यानंतर वरधनिगीचा मुला आजारी पडला; त्याचा रोग इतका बाढला कीं त्याचा शास बंद क्षाला. १८ तेब्हां ती एलीयास म्हणाली, अहो देवाचे माणूस, आपला माझा काय संवंच? माझ्या पातकाचे मला स्परण यावें व माझ्या मुलास मास्न टाकावें म्हणून आणण माझ्या घरीं आलं आहां क? १९ तो तिला म्हणाला, तुझ्या मुलास घेऊन ये. त्याने त्यास तिच्या कवरेतून घेऊन आणण राहत होता त्या माडीवर नेले आणि आपल्या विछान्यावर निजविले. २० मग त्याने परमेश्वराचा घावा कस्तूर म्हटले, हे परमेश्वरा,

माझ्या देवा, मी ज्या विघवेच्या घरीं राहत आहे तिचा पुत्र मास्न तं तिजवर अरिष्ट आणिले काय? २१ मग त्याने तीन वेळं त्या मुलावर पावर घातली आणि परमेश्वराचा घावा कस्तूर म्हटले, परमेश्वरा, हे माझ्या देवा, या बालकाचा प्राण याच्या ठारीं पूर्ववत् येळं दे. २२ परमेश्वराने एलीयाचा शब्द ऐकला आणि त्या बालकाचा प्राण त्याच्या ठारीं पूर्ववत् येऊन तो पुनरपि जीवंत क्षाला. २३ एलीया तें बालक घेऊन माडीवरून खाली आला आणि त्यास त्याच्या अङ्गच्या हवालीं कस्तूर म्हणाला, पाहा, तुझा मुल्या जीवंत आहे. २४ ती खी एलीयास म्हणाली, आणण देवाचे माणूस आहां आणि परमेश्वराचे सत्य वचन आपल्या तोऱ्हून निघतें हे मला आतं कक्षून आले.

१ बहुत दिवस लोट्यावर, तिसरें वर्षे लागले, १८ तेब्हां एलीयास परमेश्वराचे वचन प्राप्त क्षाले कीं जा, अहावाच्या दृष्टीस पड; मी पृथ्वीवर पर्जन्यवृष्टि करणार आहे. २ त्याप्रमाणे अहावाच्या दृष्टीस पडावें म्हणून एलीया निघाला. त्या समर्पीं शोमरोनांत भरंवकर दुष्काळ होता. ३ अहावाने आपला घरकारभारी ओबव्या यास बोलावें पाठविले; हा ओबव्या परमेश्वराला फार मिळून वागत असे. ४ ईंज-बेल परमेश्वराच्या संदेशांचा वध करीत होती तेब्हां ओबव्याने शंभर संदेशे नेऊन एका गुहेत पश्चास व दुसऱ्या गुहेत पश्चास असे लपविले व त्यांस अलपाणी पुरविले. ५ अहाव ओबव्यास म्हणाला, देशात फिसून पाण्याचे झरे, नाले असतील ते सर्व शोधून पाहा; घोडे व खेचरे यांचा जीव वांचविष्या-पुरते गवत कोठे तरी कदाचित् मिळेल व अशाने आमचीं सगळीं जनावरे मरावयाची नाहीत. ६ सगळ्या देश बुंदाळ्या म्हणून त्यांनी तो आपसांत बांदून घेतला; एका मागानीं अहाव गेला व दुसऱ्या मागानीं ओबव्या गेला. ७ ओबव्या वाट चालत असतां एलीया त्याला भेटला; त्याने त्यास ओबव्यिले आणि देढवत घालून त्यास म्हटले, माझे स्वामी एलीया ते आपणच काय? ८ तो म्हणाला, होय, तोच मी; जा,

आपल्या धन्यास सांग कीं एलीया आल आहे. ५ तो महणाला, मला आपल्या दासाला माझ्ला टाकण्यासाठी अहाबाच्या हाती आपण देऊ पाहतां असा भी काय अपराध केला आहे? १० आपला देव परमेश्वर याच्या जीविताची शपथ, माझ्या धन्यावै आपला शोध करण्यासाठी जेथे लोक पाठविले नाहीत असे एकहि राष्ट्र किंवा राज्य उरले नाही; तो अमुक ठिकाणी नाही असे त्यांनी येऊन सांगितले म्हणजे एलीया त्यांस आढळला नाही असी शपथ तो त्या त्या राज्यास व राष्ट्राच्या वायास लावी; ११ आणि आतां आपण मल्य सांगतां की एलीया आल आहे असे तूं जाऊन आपल्या धन्यास सांग. १२ मी आपणाकडून जातांच मल्य कल्याणार नाही अशा ठिकाणी परमेश्वराचा आत्मा आपणाला घेऊन जावायाचा; आणि मी जाऊन अहाबास हें वर्तमान सांगितले व आपण त्यास आढळला नाही तर तो मल्य माझ्ला टाकील. मी आपला दास तर बाळपणापासून परमेश्वराला भिजून बागत आलें आहें; १३ ईजबेलीने परमेश्वराच्या संदेश्यांचा वध केला तेव्हां मी परमेश्वराचे शंभर संदेशे नेऊन एका गुहेत पफास व दुसऱ्या गुहेत पफास असे लपवून टेविले व त्यांस अनपणाणी पुरविले, हें वर्तमान माझ्या त्यांच्या कानी आले नाही काय? १४ आतां आपण मल्य सांगतां की एलीया आला आहे असे जाऊन आपल्या धन्यास सांग; पण तो माझा वध करील. १५ एलीया म्हणाला, ज्या सेनानींचा परमेश्वराच्या हुजुरास मी असतों, त्याच्या जीविताची शपथ. आज मी खात्रीने त्याच्या नजरेस पडणार. १६ तेव्हां ओबद्याने अहाबाची भेट घेऊन त्यास हें वर्तमान सांगितले; तेव्हां अहाब एलीयास भेटावयास गेला. १७ एलीयाला पाहांच अहाब म्हणाला, इश्वाएलास छळणारा तो तूच ना? १८ तो म्हणाला, मी इश्वाएलास छळिले नाही; तर तूं व तुश्या वडिलांच्या धरण्याने परमेश्वराच्या आज्ञा मानावयावै सोङ्हन बालमूर्तीच्या नाढीं लागून इश्वाएलास छळिले आहे. १९ आतां जासूद पाठीव आणि सर्व इश्वाएलास, बालमूर्तीच्या सांडेचारांने संदेश्यांस आणि ईजबेलीच्या पंक्तीस जेवणाच्या अशेता

मूर्तीच्या चारांने संदेश्यांस कर्मेल डोंगावर माझ्यापुढे जमीव. २० तेव्हां अहाबावै सर्व इश्वाएल लोकांस बोलावणे पाठविले आणि संदेश्यांस कर्मेल डोंगावर जमविले. २१ एलीया सर्व लोकांच्या सक्रिय येऊन म्हणाला, तुम्ही दोहों मतांमये कोळवर लटपटाल? परमेश्वर हा देव असला तर त्याच्या भजनीं लागा; बाल हा देव असला तर त्याच्या भजनीं लागा. लोकांनी त्यास एका शब्दनोंहि उत्तर दिले नाही. २२ एलीया लोकांस म्हणाला, परमेश्वराच्या संदेश्यांपैकी मी एकटाव उरले आहें; बालाचे संदेशे तर साडेचारांने आहेत. २३ आम्हांस दोन गोहे वावे; त्यांनी आपल्यासाठी बाटेल तो गोन्हा घ्यावा; त्याचे त्यांनी कापून तुकडे करावे आणि ते इंधनांवर रत्नावे, पण त्यांस अभिलावून नये; मग मीहि दुसऱ्या गोन्ह्यांचे तसेच कल्ल तो इंधनांवर रत्नीन व त्याला अभिलावणार नाही. २४ तुम्ही आपल्या देवांचे नाम घ्या आणि मी परमेश्वरांचे नाम घेतो; जो देव अभीच्या द्वारे उत्तर देईल तोच देव ठारावा. सर्व लोक म्हणाले, ठीक आहे. २५ एलीया बालाच्या संदेश्यांस म्हणाला, प्रथम तुम्ही बाटेल तो गोन्हा निवडून सिद्ध करा, कारण तुम्ही पुळक जण आहां; तुम्ही आपल्या देवांचे नाम घ्या, पण अभिलावून लावून नका. २६ मग त्यांस दिलेला गोन्हा त्यांनी सिद्ध केला आणि सकाळ्यासून येट दोन प्रहरर्यंत ते बालांचे नांव घेत व हे बाला, आमचे ऐक, असे म्हणत राहिले; पण काहीं वाणी झाली नाही कीं कोणी उत्तर दिले नाही. जी वेदी त्यांनी केली होती तिन्यांभोवतीं ते नाचूबागांव लागले. २७ दोन प्रहरी एलीयाने त्यांची थदा कल्ल मृष्टले, मोळ्याने पुकारा; देवच तो! तो विचारात गहन गेला असेल, तो एकांतात गेला असेल, प्रवासांत असेल, कदाचित् तो निजला असेल, त्याल जागें केले पाहिजे. २८ ते मोठमोळ्याने हाका मारू लगाले आणि आपल्या रिवाजप्रमाणे सुन्यांनी व भावांनी आपलांस घाव कल्ल घेऊ लागले, एवढे कीं ते रक्कबंबाळ झाले. २९ दुपार टक्कून गेल्यावर संघाकाळच्या यज्ञसमया-

पर्यंत ते बडवडत राहिले पण कांही वाणी खाली नाही, क्षेणी उत्तर दिले नाही किंवा लक्ष पुरविले नाही. ३० मग एलीया सर्व लोकांस म्हणाला, आश्चर्यावळ या; तेव्हां सर्व लोक त्याच्याजकळ आले. परमेश्वराची वेदी पाहून टाकिली होती ती त्यांने दुरुस्त केली. ३१ तुक्ते इक्षाएल असें नांब घडेल, असे याकोबास परमेश्वराचे वचन प्राप्त झाले होते, त्याच्या वंशसंस्थेतके बारा धोंडे एलीयांने चेतले. ३२ त्या धोंड्याची त्यांने परमेश्वराच्या नामांने वेदी, वाढली; दोन मार्यांनी राहील एवढी खळमी त्यांने वेदीसोबाबार खणिली. ३३ त्यांने वेदीवर इधने डेविली आणि गोन्हा कापून व तुकडे करून ते इधनांवर रविले. मग तो म्हणाला, चार घागरी पाणी भरून होमबलीवर व इधनांवर ओता. ३४ तो पुनः म्हणाला, दुसऱ्यांदा तसेच करा; तेव्हां लोकांनी दुसऱ्यांदा तसेच केले; तो म्हणाला, तिसऱ्यांदा तसेच करा; आणि त्यांनी तिसऱ्यांदा तसेच केले. ३५ पाणी वेदीवरून सभोबाबार वाहिले; आणि ती खळमीहि पाण्यांने भरली. ३६ संध्याकाळच्या यज्ञ-समयी एलीया संदेश्य पुढे होऊन म्हणाला, हे परमेश्वरा, अब्राहाम, इसहाक व इक्षाएल यांच्या देवा, इक्षाएलामध्ये तूच देव आहेस, मी तुक्ता सेवक आहे, आणि मी ह्या सर्व गोष्टी तुक्त्याच आडीने केल्या आहेत हे सर्वांस विदित कर. ३७ हे परमेश्वरा, एक, माझी विनंति एक, हे परमेश्वरा, तंत्र देव आहेस आणि तूच यांनी हृदयें पराइसुख केली आहेस, याची या लोकांस जाणीव होऊं दे. ३८ तेव्हा परमेश्वरापासून अग्रि उत्तरला आणि त्यांने होमबलि, इधने, धोंडे आणि माती हीं भस्म करून टाकिली आणि त्या खळमीतले पाणी चाटिले. ३९ हे पाहून सर्व लोक पालये पडून म्हणाले, परमेश्वर हाच देव! परमेश्वर हाच देव! ४० एलीया त्यांस म्हणाला, बालाच्या संदेश्यांस पकडा; त्यांतल्या एकासह निसदून जाऊ देऊन नका. तेव्हां त्यांनी त्यांस पकडिले; एलीयांने त्यांस खाली किशोर अबोहव्यां बजीक आणून वयिले. ४१ एलीया अहाबास म्हणाला,

कठ, खा, पी; विपुल पर्जन्यहुण्ठीचा अचंगि होत असेहे. ४२ मग अहाब खावयाप्यावयास वरतीं गेत्या. इक्कडे एलीया कर्मेलाच्या माझ्यावर गेत्या आणि त्यांने जिवीनी-पर्यंत लवून आपले तोंड आपल्या गुडच्यामध्ये वातले. ४३ त्यांने आपल्या चाकरास सांगितले, वर चढ; समुद्राकडे दृष्टि लाव. त्यांने जाऊन टेहिलिले आणि महट्टने, कांही दिसत नाही; एलीया म्हणाला, आणखी सातांदा जा. ४४ साताच्या खेपेस तो म्हणाला, पाहा, समुद्रांतून मनुष्याच्या हाताएवढा एक लहानसा ढग वर येत आहे. एलीया म्हणाला, अहाबाकडे जाऊन सांग, रथ ऊंपून खाली जा, नाही तर पाऊस तुला जाऊ देणार नाही. ४५ योव्याच वेळांने मेष व तुफळ यांहीकरून आकाश काळेभोर झाले आणि मेषात पाऊस पडला. अहाब रथांत बसून इज्रेलास चालल्या होता. ४६ परमेश्वराचा वरदहस्त एलीयावर असल्यामुळे तो आपली कमर बांधून अहाबापुढे इज्रेलाच्या वेशीपर्यंत धांवत गेला.

१ एलीयांने काय काय केले, तसेच त्यांने सर्व १९ संदेशे तरवारीने कसे विधिले हें सगळे अहाबांने इज्रेलीस कलविले. २ तेव्हां इज्रेलीने जासूद पाठवून एलीयास बजाविले की त्या संदेश्यांच्या जिवाच्या गतीसारखी तुक्त्या जिवाची गति उदां याच वेळी केली नाही तर देव माझे तसेच, व त्याहूनहि अधिक करोत. ३ हे हे पहून एलीया जीव घेऊन पठाला; तो बहुदांतील बैर-शेवा येथे आला व तेथे त्यांने आपल्या चाकरास ठेविले. ४ तो स्वतः रानांत एक दिवसाची मजल बालून जाऊन एक रतामाच्या गुडपालाली जाऊन बसला; आपला प्राण जाईल तर वरे असे वाढून तो म्हणाला, हे परमेश्वरा, आतां पुरे झाले, माझा अंत कर; मी आपल्या वाडवडिलांहून कांही चांगला नाही. ५ मग तो रतामाच्या गुडपालाली पहून झोपी गेला; तेव्हां एका द्वेदूतांने त्यास सर्व करून घाटले, जळ, हेंखा. ६ त्यांने मुहिलें ज्ञो निसाच्यांवर, भाजलेली एक समकर हे पासलाची एक सुरई, आपल्या उदांती ठेविली आहे असे त्याच्या

च्छीस पहळे, तो खालिपिल युन: शोपी गेला. ७ परमेश्वराचा देवदूत युन: दुसऱ्यांदा त्याजकडे आला व त्याच्या स्पर्श कूल मणाला, कठ, हैं खा; कारण तुला भारी वाटेल असा प्रवास करावयाचा आहे. ८ त्याने उद्दून तें अजपाणी सेवन केले; त्या असाच्या बवळवर चालीस दिवस व चालीस रात्री चालत जाऊन तो देवाचा डोंगर हेरेव येथे पोहचला. ९ तो तेथे जाऊन एका गुहेत राहिला; तेव्हां, पाहा, परमेश्वराचे बचन त्यास प्राप्त झाले. तो त्यास मणाला, एलीया, तू येथे कशासाठी आलास? १० तो मणाला, सेनावीश देव परमेश्वर याजविष्वी मी फार ईर्प्पायुक झालो आहे; कारण इक्काएल लोकांनी तुक्का करार पालक्ष्याचे सोडिले, तुक्का वेदा मोहून टाकिल्या, तुम्हे संदेशे तरवारीने वधिले; मीच कायतो एकटा उरलो आहे; आणि आतां ते माशाहि जीव वेळ पाहत आहेत. ११ त्याने त्यास मटले, तू येथून बाहेर निघून जा; पर्वतावर परमेश्वरासमोर उभा राहा. तेव्हां पाहा, परमेश्वर जवळून जात असतां त्याचसमोहन मोठा युसाच्याचा वारा मुद्दन डोंगर विदरीत व खडक फोडीत होता; पण त्या वाच्यांत परमेश्वर नव्हता. वारा सुट्ट्यानंतर भूमिकंप झाला; पण त्या भूमिकंपातहि परमेश्वर नव्हता. १२ भूमिकंपानंतर आणि प्राट झाला; पण त्या अभीतही परमेश्वर नव्हता; त्या अभीनंतर शांत, मंद वाणी झाली. १३ एलीयाने ती एकत्रांच आपल्या शम्याने तोड शाळून वेतले व बाहेर जाऊन गुहेच्या तोडाशी तो उभा राहिला. तेव्हां त्यास वाणी ऐकू आली, ती अशी: एलीया, तू येथे कशासाठी आलास? १४ तो मणाला, सेनावीश देव परमेश्वर याजविष्वी मी फार ईर्प्पायुक झालो आहे, कारण इक्काएल लोकांनी तुक्का करार पालक्ष्याचे सोडिले, तुक्का वेदा मोहून टाकिल्या, तुम्हे संदेशे तरवारीने वधिले; मीच कायतो एकटा उरलो आहे; आणि आतां ते माशाहि जीव वेळ पाहत आहेत. १५ परमेश्वर त्यास मणाला, तू परत दिमिक्काच्या रानाकडे जा, तेथे जाऊन पोहचला स मणजे हजाएलास अभिषेक करून अरामावर

राजा नेम. १६ मिन्हसाचा पुत्र येहू यास अभिषेक करून इक्काएलावर राजा नेम; तरेच आबेल-महोल्य येथील शाफाटाचा पुत्र अलीशा यास अभिषेक करून तुक्का जागीं संदेशा नेम. १७ हजाएलाच्या तरवारी-पासून जो सुटेल त्यास येहू मारील; आणि येहूच्या तरवारीपासून जो सुटेल त्यास अलीशा मारील; १८ तरी पण पाहा, इक्काएलापैकी सात हजारांनी बालमूर्तीपुढे मुढ्ये टेकिले नाहीत व त्यांतस्या एकानेहि आपल्या मुखाने त्यांचे चुंबन घेतले नाही; त्यांस मी वांचवील. १९ तो तेशू निघाला तेव्हां त्यास शाफाटाचा पुत्र अलीशा भेटला; तो बैलंचीं बारा जोतें वालवून शेत नांगरीत असे, आणि तो स्वतः बाराच्या जोतावरोबर होता. त्याच्या जवळ जाऊन एलीयाने आपला झागा त्याजवर टाकिला. २० तेव्हां तो बैल सोडून एलीयाच्या मागून धावला; तो त्यास मणाला, मला आपल्या आईचापांचे चुंबन घेऊन येऊं द्या; मग मी आपल्या अनुयायी होईन. तो त्यास मणाला, परत जा, मीं तुझें काय केले? २१ मग तो त्याच्या मागून जाप्पाचे सोडून परतला आणि बैलंची एक जोडी घेऊन त्याने कापडी आणि बैलंची आउतें पेटवून त्यांवर त्यांचे मांस भाजिले; तें त्याने आपल्या लोकांस दिले, तें त्यांनी खाले. मग तो उद्दून एलीयावरोबर गेला व त्याची सेवा करू लागला.

१ अरामाचा राजा बेन-हदाद याने आपली २० सारी सेना एकवट केली; त्याच्यावरोबर चत्तीस राजे, घोडे व रथ होते; त्यांसह तो गेला; आणि शोमरेनास वेढा घालून त्यांशी लळला. २ त्याने इक्काएलाचा राजा अहाव हाला नगरात जाणुदाच्या द्वारे येणेप्रमाणे संगून पाठविले: बेन-हदाद म्हणतो की ३ तुझें सोने व चांदी हीं मालीं आहेत, तुक्का लिंया व मुले यांपेकीं जीं उतम असुलील तीं सर्व मालीं आहेत. ४ इक्काएलाच्या राजाने उत्तर पाठविले, माझे स्वामीराज, आपल्या महाप्रभाणीं मी आपला व माझें सर्वस्वहि आपलेच आहे. ५ जासुदाने युन: येऊन त्यास सांगितले, बेन-हदाद असें म्हणतो, आपले सोने, रुपे, लिंया व मुले तुल्य माझ्या त्याचीन

करावी लागतील असें मी तुला सांगून पाठविले होतें; ६ पण उद्यां शाच वेळी मी आपले चाकर तुकडे पाठविणार आहें, ते तुझें व घर तुझ्या चाकांची घरे खुंडालील; तुझ्या टृष्णानें जे जे कांही तुला प्रिय असेल ते ते हस्तगत करून नेतील. ७ तेव्हां इश्वा-एलाचा राजा देशांतील सर्व वडील जनांस बोलावून आणून म्हणाला, पाहा, हा मनुष्य माझें कसे अनिष्ट करूं पाहत आहे; माझ्या खिया, मुळे, सोने व रुपे हस्तगत करण्यास त्याने मजकडे मनुष्य पाठविला तेव्हां मी नाही म्हटले नाही. ८ सर्व वडील मंडळी व इतर लोक यांनी त्यास सांगितले, आपण त्यांने म्हणूने ऐकून का, त्यास कबूल होऊन का. ९ शब्दरून राजाने बेन-हृदादाच्या जासुदांस म्हटले, माझ्या स्वामीराजास सांगा, आपण पहिल्याने जे कांही सांगून पाठविले ते सगळे इश्वास मी कबूल आहे, पण हे माझ्याने व्हावयाचे नाही. ते जासूद माधारी गेले आणि पुनरपि निरोप घेऊन आले. १० बेन-हृदादाने परत थसा निरोप पाठविला की शोभरोनाची धूल माझ्या-बरोवरच्या लोकांस एकाएक पसा पुरुली तर देव माझें तसेच, किंवद्दुन: त्याहूनहि अधिक करोत. ११ इश्वाएलाच्या राजाने त्यास उत्तर पाठविले, युद्धासाठी कंबर बांधणाऱ्याने युद्ध करून कंबर सोडण्याप्रमाणे फुशारकी मारून नये. १२ हा निरोप बेन-हृदादास मिळाला त्या समर्थी तो व इतर राजे डेव्यांमध्ये सुरापान करीत होते; तो आपल्या सैनिकांस म्हणाला : व्यूह रवा. तेव्हां त्यांनी नगरापुढे व्यूह रचिला. १३ तेव्हां इश्वाएलाचा राजा अहाव याजकडे एक संदेश येऊन म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, हा सगळा मोठा समुदाय तुला दिसतो आहे ना ! पाहा, तो सर्व आज मी तुझ्या हाती देईन; मी परमेश्वर आहे याची तुला आणीव होईल. १४ अहावाने विचारिले, कोणाच्या हस्ते ? तो म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, आंताधिकांच्या पदरी असलेल्या माणसांच्या हस्ते. त्याने विचारिले, लढाईस आरंभ कोण करणार ? तो म्हणाला, तंस. १५ मग त्याने प्रांताधिकांच्या पदरी असलेल्या माणसांची मोज-

दाद केली, ते दोनशें बत्तीस भरले; त्यांच्यानंतर एकदर इश्वाएल लोकांची मोजदाद केली, ते सात हजार भरले. १६ ते भर दोन प्रहरीं चाल करून गेले. त्या प्रसंगी बेन-हृदाद व त्याच्या कुमकेस आलेले बत्तीस राजे डेव्यांमध्ये सुरा पिजून धुंद झाले होते. १७ प्रांताधिकांच्या पदर्वांची माणसे प्रथम बाहेर पडली; बेन-हृदादाने हेर पाठविले व त्यांनी प्रत येजून सबर दिली की शोभरोनांतूल कांही माणसे बाहेर पडली आहेत. १८ त्यांने सांगितले की ती सल्ला करण्यास येत असलीं तरी त्यांस जीवंत पकडा आणि लढाई करण्यास येत असलीं तरी त्यांस जीवंत पकडा. १९ प्रांताधिकांच्या पदर्चे ते लोक नगरांतूल बाहेर पडले; व त्यांच्या पाढेपाठ सेना बाहेर पडली. २० एका-एका माणसांने एकाएका माणसाचा समाचार घेताला; तेव्हा अरामी लोक पक्क झुटले आणि इश्वाएल लोक त्यांच्या पाठीस लागले; अरामाचा राजा बेन-हृदाद हा आपल्या घोड्यावर स्वार होऊन कांही घोडेवरांनीं निस्टला. २१ इश्वाएलाच्या राजाने बाहेर पडून घोडे व रथ यांवर मारा करून अरामाची मोठी कत्तल उडविली. २२ मग तो संदेश इश्वाएलाच्या राजाकडे येजून म्हणाला, तू आपली मजबूती कर, सावध राहा, जपून वास; नवे वर्ष लागतांच अरामाचा राजा पुन: तुझ्यावर स्वारी करील. २३ अरामाच्या राजाने सेवक त्यास म्हणाले, त्याचा देव पहाडी देव आहे; म्हणूनच आम्हावर त्यांचे प्रावल्य झाले; तर आतां संपाटीवर आपण त्यांच्याशी युद्ध करूं म्हणजे आमचे त्यांच्यावर प्रावल्य स्थानीने होईल. २४ आतां एवढे मात्र करा, राजांस काढून टाका, प्रत्येकाला त्यांच्या जागेवरून दूर करा; आणि त्यांच्या जागी युभेदार नेमा; २५ आणि आपले जे सैन्य जागां झाले तेवढशांची घोडांपासून घोडा, रथास रथ अशी भरती करा; मग आपण सैन्यांसाठी त्यांच्याशी युद्ध करूं व आपले प्रावल्य स्थानाचामुळे याचीने होईल त्यांची ही मसलदत माव्य असलून बेन-हृदादाने तसेच केले. २६ नवीन वर्ष लागताच्या बेन-हृदाद अरामी लोक एक-

बट कस्तु इक्षाएलाशी लदप्पास अफेक येथे गेला.
 २७ इकडे इक्षाएल लोकहि एकबट होजेन व अभ्र-
 सामग्रीचा पुरवठा कस्तु त्यांच्याशी सामना करप्पास
 गेले; इक्षाएल लोकांनी त्यांच्यासमोर तळ दिल; ते
 बक्कांच्या दोन कल्पांसारखे भासले, पण अरामी
 लोकांनी देवा व्यापून टाकिला. २८ तेव्हां देवाच्या
 माराणांने इक्षाएलाच्या राजाकडे जाळन सांगितले,
 परमेश्वर असे म्हणतो, परमेश्वर हा पहाडी देव आहे,
 तव्वटीचा देव नाही असे अरामी लोक म्हणाले आहेत,
 यास्तव हा सर्व भोटा संशुदाय भी तुम्हा हातीं देतो;
 मग मी परमेश्वर अहं अशी तुम्हांस जाणीव होईल.
 २९ सात दिवस ते एकमेंतसंमोर तळ देऊन राहिले;
 सातव्या दिवशी लक्षाई मुळ झाली; तेव्हां इक्षाएल
 लोकांनी एक दिवसांत एक लक्ष अरामी शावद्वाचा
 संहार केला. ३० उरलेले लोक अफेक शहराकडे पहुन
 जाळन त्यांत शिरले; तेव्हां शहराचा तट कोसळून
 त्यांतल्या सत्तावीस हजार लोकांवर पडला. बेन-
 हृदादहि पक्का येला व नगरांतल्या एका घरांतल्या
 आंतल्या खोलीत लघून राहिला. ३१ त्याचे सेवक
 त्यास म्हणाले, पाहा, अम्ही असे रेक्तों की इक्षाएल
 घरप्पाचे राजे दवाळू असतात; तर कमरेस गोपताट
 मुंडाळून व गळ्यांत होन्या बांधून आम्हांस इक्षाएलाच्या
 राजाकडे जांक वा; तो कदाचित आपला प्राण वांचवील.
 ३२ त्याप्रमाणे ते कमरेस गोपताट मुंडाळून व गळ्यांत
 होन्या बांधून इक्षाएलाच्या राजाकडे जाळन म्हणाले,
 आपला दास बेन-हृदाद म्हणतो, मला जीवदान यावै,
 राजा म्हणाला, तो अजन जीवंत आहे काय? तो तर
 माझा बंधु आहे. ३३ हा शुभेळुळू समझून त्यांनी
 त्याच्या मनांत काय आहे तें समझावासाठी त्याचे शब्द
 चटकन शेळून म्हटले, आपला बंधु बेन-हृदाद! राजा
 त्यांस म्हणाला, जा, त्यास बेळक या. बेन-हृदाद
 त्याच्यापाशी आत्यावर त्यांने त्यात आपल्या रथांत
 घेटले. ३४ बेन-हृदाद त्यास म्हणाला, जी नगरे मळवा
 वापाने आपल्या शामापासून वेतलीं ती मी परत देतो;
 माझ्या वापाने शोमरोतात पेठा वसविल्या तंशाच आपणहि

दिसिकांत आपल्या नावाच्या पेठा बसवा; अहाव
 म्हणाला, या शर्तीवर तुल मोहून देतो, त्यांने
 बेन-हृदादांनी करारमदार करून त्यास सोहून दिले.

३५ त्यांतर संदेशांच्या शिष्यांपैकी एक जण परमे-
 श्वराच्या स्फूर्तीने आपल्या सोबत्यास म्हणाला, मला
 मार, तो मनुष्य त्यास मारवयास कबूल होईना.
 ३६ मग तो त्यास म्हणाला, तूं परमेश्वराचे वचन
 मानिले नाहीस तर, पाहा, मजकून तूं जातांच
 सिंह तुला मारून टाकील. तो त्याच्याकडून जातांच
 त्यास एका सिंहाने गांठून फाहून टाकिले. ३७ त्या
 शिष्यास दुसरा भनुष्य भेटला; त्यास तो म्हणाला, मला
 मार. त्या मनुष्याने त्यास मारून धायाळ केले.
 ३८ मग तो संदेशा चालता झाला, आणि आपले डोके
 पाणोच्याच्या पदरातें झाकून राजाची मर्गप्रतीक्षा
 करीत रस्त्यांत उभा राहिला. ३९ राजा जवळून जात
 असतां त्यांने त्यास हाक मारून म्हटले, आपला सेवक
 रणभूवीर गेला होता तेव्हां एक मनुष्य दुसऱ्या एका
 मनुष्यास घेऊन मजकून आला आणि म्हणाला, या
 मनुष्यास संभाल; जर का हा नाहीसा झाला तर तुझा
 जीव त्याच्या जिवाचा सोबदला होईल, नाही तर तुला
 शंभर रत्तल चांदीचा दंड होईल. ४० आपला सेवक इकडे
 तिकडे कामांत गुंतला असतां तो निसदून गेला.
 इक्षाएलाच्या राजाने त्यास म्हटले, तोच तुझा न्याय; तूं
 आपल्याच तोंडाने निर्णय केला. ४१ त्या संदेशांने
 आपल्या डोक्यांवरचा पाणोच्याचा पदर चटकन काढिल;
 तेव्हां हा कोणी संदेशा आहे असे इक्षाएलाच्या राजाने
 ओळखिले. ४२ तो राजास म्हणाला, परमेश्वर असे
 म्हणतो, ज्या मनुष्याचा नाश मी योजिला होता तो
 मनुष्य तूं आपल्या हातचा जाऊ दिल, तर त्याच्या
 प्राणाबद्ध तुझा प्राण जाईल व त्याच्या लोकांबद्ध
 तुझे लोक जासील. ४३ मग इक्षाएलचा राजा उदास
 व खिळ होजेन शोमरोनास आपल्या घरी गेला.

४४ १ घरील गोषीनंतर असें झाले की इज्जेलकर
 २५ नावोय याचा द्वाक्षीचा मल्य इज्जेल येणे शोमरोनासा
 राजा अहाव याच्या राजवाच्यापाशी होता.

२ अहाव नाबोथास म्हणाला, तुझा द्राक्षीचा मला माझ्या वाढ्यानजोक आहे, तो मला दे, म्हणजे मी त्यांत भाजी-पाला लावीन; त्याच्याएवजी मी तुला त्याहून चांगला द्राक्षीचा मला देतो, किंवा तुझी इच्छा असल्यास मी तुला त्याचे पैसे देतो. ३ नाबोथ अहावास म्हणाला, माझ्या वाडवडिलांचे वतन मी आपणाला यावें असें परमेश्वर माझ्या हास्तून न घडवो. ४ मी आपल्या वाडवडिलांचे वतन तुला देणार नाही, असें इत्रेलकर नाबोथ म्हणाला, म्हणून अहाव उदास व खिन्ह होऊन आपल्या घरी गेला. तो जाऊन विळांच्यावर पडला आणि आपलें तोड फिरवून अन्न सेवन करीना. ५ तेव्हां त्याची छी ईजबेल ही त्याच्याकडे येऊन विचारूं लागली, आपण अन्न सेवन करीत नाहीं, इतके आपलें मन कां खिन्ह झाले आहे? ६ तो तिला म्हणाला, इत्रेलकर नाबोथ यास मी म्हणलों की पैसे घेऊन मला तुझा द्राक्षीचा मला दे, अथवा तुला पसंत वाटल्यास मी त्याच्याएवजी तुला दुसरा द्राक्षीचा मला देतो; यावर तो म्हणाला, मी आपला द्राक्षीचा मला तुला यावयाचा नाही. ७ त्याची बायको ईजबेल त्यास म्हणाली, सांप्रत इस्वाएलावर आपली राजसत्ता आहे ना! चला, उठा, अन्न सेवन करा, आपले मन आनंदित करा; इत्रेलकर नाबोथाचा द्राक्षीचा मला मी आपणाला मिळवून देतो. ८ मग तिनें अहावाच्या नांवाने पत्रे लिहिलीं व त्यांवर त्याची मुद्रा केली; आणि नाबोथ राहत होता त्या गांवांत त्याच्या शेजारीं राहणारे वडील जन व सरदार यांजकडे ती रवाना केली. ९ तिनें पत्रांत याप्रमाणे लिहिले: उपवासाचा जाहीरनामा काढा व नाबोथास लोकांसमोर उच्चस्थानीं बसवा, १० आणि दोन अधम मनुष्ये त्याच्यासमोर बसवा; त्यांने देवाचा व राजाचा घिकार केला अशी साक्ष त्या दोघांनी द्यावी; मग गांवाबाहेर नेऊन त्याला मरेतो दगडमार करावा. ११ ईजबेलीच्या पत्रांतील आज्ञेप्रमाणे त्या गांवांत राहणाऱ्या वडील जनांनी व सरदारांनी केले. १२ त्यांनी उपवासाचा जाहीरनामा काढिला, आणि नाबोथास लोकांसमोर उच्चस्थानीं बसविले. १३ दोन अधम पुरुष

येऊन त्याच्यासमोर बसले; त्या अधम पुरुषांनी लोकांसमक्ष नाबोथाविश्वद्व साक्ष दिली; ते म्हणाले, त्या नाबोथाने देवाचा व राजाचा घिकार केला आहे. यानंतर त्यांनी त्यास नगराबाहेर नेऊन तो मरेतो दगडमार केला. १४ त्यांनी ईजबेलीस सांगून पाठविले की नाबोथास दगडमार केला व तो मेला. १५ नाबोथास दगडमार होऊन तो मेला हें ईजबेलीने ऐकले तेव्हां ती अहावास म्हणाली, उठा, जो द्राक्षीचा मला इत्रेलकर नाबोथ पैसे घेऊन आपल्याला देण्यास कबूल नव्हता तो ताव्यांत घ्या: नाबोथ आतां जीवंत न नाहीं, मेला आहे. १६ इत्रेलकर नाबोथ मरण पावला हें अहावानें ऐकले तेव्हां तो त्याच्या द्राक्षीच्या मल्याचा ताबा घ्यावयास जाण्यासाठी उठला.

१७ इकडे एलीया तिळी यास परमेश्वरांचे वचन प्राप झाले की १८ ऊठ, शोरमोननिवारी इखाएलाचा राजा अहाव याच्या भेटीस जा; तो नाबोथाच्या द्राक्षीच्या मल्यांत आहे; त्याचा ताबा घेण्यासाठी तो तेथे गेला आहे. १९ तूं त्यास सांग, परमेश्वर म्हणतो, तूं खून करून मल्याचा ताबा घेतला आहे काय? तूं त्यास सांग, ज्या ठिकाणी कुत्र्यांनी नाबोथावं रक्त चाढून खाली त्याच ठिकाणी कुत्रे तुझेहि रक्त चाढून खातील. २० अहाव एलीयास म्हणाला, माझ्या वैन्या, तूं मला गांठिले काय? तो म्हणाला, होय, मी तुला गांठिले आहे, कारण परमेश्वराच्या दृशीने वाईट तें करावें म्हणून तूं आपणास विकून टाकिले आहे. २१ पाहा, मी तुजवर असें अरिष्ट आणीन की तुझा अगदीं भुव्या उडेल, आणि अहावाचा प्रत्येक मुलगा, मग तो इखाएल लोकांच्या अटकेत असो कीं मोकळा असो, त्याचा मी उच्छेद करीन; २२ तूं मला संताप आणिला आणि इखाएल लोकांस पाप करावयास लाविले, यास्तव मी तुझ्या घराण्यावै नवाटाचा पुत्र यशाबाम व अहीयाचा पुत्र बाशा यांच्या घराण्यांप्रमाणे करीन. २३ ईजबेलीविश्यांहि परमेश्वर असें म्हणतो, इत्रेलाच्या तटाजवल ईजबेलीस कुत्री खातील. २४ अहावाचा जो कोणी नगरांत मरेल त्यास कुत्री खातील व जो कोणी रानावनांत मरेल त्यास

आकाशांतरे पक्षी सातील. २५ (अहावासारसा दुसरा कोणी झाला नाहीं; त्याची बायके ईजबेल हिनें त्याला भर दिल्यापुस्ते त्याने परमेश्वराच्या दृष्टीने जे बाईट ते कप्प्यास स्वतंत्रा विकून टाकिले होते; २६ परमेश्वराने इस्ताएलापुड्डन देशांतर घालवून दिलेल्या अभोरी लोकांप्रमाणी त्याने मूर्तीच्या नादीं लागून पुष्कळ अर्पणगळ कर्मे केली.) २७ एलीयाचे हे शब्द ऐकून अहावाने आपली बऱ्बे फाडिली व अगास-गोणताट गुणाकून उपवास केला; तो गोणताटावर निंू लागला व मंदगतीने चालू लागला. २८ यानंतर एलीया तिक्की यास परमेश्वराच्ये असे वचन प्राप्त कराले की २९ अहाव माझ्यापुढे कसा दीन क्षाला आहे हे तूं पाहतोस ना? तो माझ्यापुढे दीन क्षाला आहे म्हणून मी हे अरिष्ट त्याच्या द्यातीत आणगार नाही, तर त्याच्या पुत्राच्या ह्यातीत त्याच्या घराप्यावर हे अरिष्ट आणीन.

१ अरामी लोक व इस्ताएल लोक यांच्या-
२२ मध्ये तीन वर्षे लडाई क्षाली नाही. २ तिसऱ्या-

वर्षी यहूदाचा राजा यहोशाफाट इस्ताएलाच्या राजाकडे आला. ३ तेव्हां इस्ताएलाचा राजा आपल्या सेवकंस म्हणाला, रामोथ-गिलाद आपलेच आहे हे तुम्हास ठारक आहे काय? तर आपण स्वस्य कां राहावै? तें अरामाच्या राजापासून हिसकावून कां घेऊन नये? ४ तो यहोशाफाटास म्हणाला, रामोथ-गिलाद येथे लडाक्यास आपण मजबूरोवर याल काय? त्यास यहोशाफाटाने उत्तर दिले, मी आणि आपण एकच; माझे लोक ते आपलेच व माझे घोडे ते आपलेच. ५ यहोशाफाटाने इस्ताएलाच्या राजास म्हटले, आज परमेश्वराचा अदेश विचारून घे. ६ इस्ताएलाच्या राजाने सुमारे चारशे संदेशे जमून त्यास विचारिले, मी रामोथ-गिलादावर चढाई करून जाऊ किंवा नको? त्यानी उत्तर दिले, चढाई करून जा; प्रभु ते महाराजांच्या हाती देईल. ७ तेव्हां यहोशाफाटाने विचारिले, यालेरीज दुसरा कोणी तरी परमेश्वराचा संदेश नाही काय? त्याला आम्ही प्रश्न विचारू. ८ इस्ताएलाचा राजा यहोशाफाटास म्हणाला, ज्याच्या द्वारे परमेश्वराचा सक्ता घेतां येईल असा आणखी

एक मनुष्य आहे, पण मला त्याचा तिरस्कार वाढतो; कारण मला अनुकूल असा संदेश तो कर्हीहि देत नाही, प्रतिकूल तेवढाच देतो; तो इस्लाचा पुत्र मीखाया होय. यहोशाफाट म्हणाला, महाराजांनी असे बोलून नये. ९ तेव्हां इस्ताएलाच्या राजाने एका कारभान्यास बोलावून सांगितले, लवकर जाऊन इस्लाचा पुत्र मीखाया यास घेऊन घे. १० इस्ताएलाचा राजा आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट हे आपआपली राजवड्ये धारण करून शोम-रोनाच्या वेशीजवळ एका उघड्या जागेत आपआपल्या सिंहासनावर विराजमान क्षाले होते, आणि सर्वे संदेशे त्यांच्यापुढे भाषण करीत होते. ११ तेव्हां कनानाचा पुत्र सिद्धकोया याने लोवंडाचीं शिंगे करून आणिली होती; तो म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, या शिंगांनी तूं अरामी लोकांस हुंदद्वान त्याचा नाश करूसील. १२ सर्वे संदेशे त्यांच्याप्रमाणेच भाषण करू लागून म्हणाले, रामोथ-गिलादावर चढाई करून जा, यशस्वी हो; कारण परमेश्वर ते राजाच्या हाती देईल. १३ जो जासूद मीखायास बोलावयास गेला होता तो त्यास म्हणाला, पाहा, सर्वे संदेशांचे एकमत होऊन ते राजासंबंधाने शुभवचन बोलत आहेत, तर त्यांच्याप्रमाणेच तंहि शुभसंदेश कथन करावा. १४ मीखाया म्हणाला, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, परमेश्वर जें कांही मला संगेल तेंच मी बोलेल. १५ तो राजाकडे आला तेव्हां राजाने त्याला विचारिले, हे मीखाया, आम्ही रामोथ-गिलादावरोवर युद्ध करावयास जावै की न जावै? त्याने त्यास म्हटले, जा, यशस्वी हो, परमेश्वर ते राजाच्या हातीं देईल. १६ राजा त्यास म्हणाला, परमेश्वराच्या नामाने मला खरें तेंच सांग, असे मी तुला कितीदां शपथ घालून सांगावै? १७ मग तो म्हणाला, सर्वे इस्ताएल लोक मेंढपाल्यांचून असलेल्या मेंढरांसारखे डोंगरावून विचारले आहेत असे मला दिसले; तेव्हां परमेश्वर म्हणाला, यांस कोणी धरी नाही, तर हे आपआपल्या धरी सुखरूप परत जावोत. १८ इस्ताएलाचा राजा यहोशाफाटास म्हणाला, हा माझ्यासंबंधाने अनुकूल संदेश सांगवयाचा नाही तर प्रतिकूल सांगावयाचा

असें मी आपणाला सांगितले नाही काय ? १९ मीखाया म्हणाला, तर आतं तु परमेश्वराचे वचन एकः परमेश्वर आपल्या सिंहासनावर विराजमान झालेला व त्याच्या उजवीकडे व डावीकडे स्वर्णील सर्व सेना ठभी आहे असे माझ्या दृश्यास पडले. २० परमेश्वर म्हणाला, अहावास असा कोण मोह घालील कीं तो रामोथ-गिलादावर चाल करून तेथे पतन पावेल ? तेव्हां कोणी असे, कोणी तसें, म्हटले. २१ त्या समर्थी एक आत्मा जवळ येऊन परमेश्वरासमोर उभा राहिला आणि म्हणाला, मी त्याला मोह घालिलो. २२ परमेश्वराने विचारिले, कसा ? तो म्हणाला, मी जाळन त्याच्या सर्व संदेश्यांच्या मुख्यांत असत्य वद-विणारा आत्मा होईल. परमेश्वर म्हणाला, तु त्यास मोह घालशील; जा, तुझकून हे होइल; तर्सेच कर. २३ तर पाहा, परमेश्वराने तुझ्या या सर्व संदेश्यांच्या मुख्यांत असत्य वदविणारा आत्मा संचरविला आहे; तुझे अनिष्ट होणार असें परमेश्वर बोलला आहे. २४ तेव्हां कनानाचा पुत्र सिद्धीया भीखायाजवळ गेला, आणि त्याच्या तोंडांत माळून त्याने त्याला विचारिले, परमेश्वराचा आत्मा मला सोहून तुझ्याशी बोलप्यास कोटून गेला ? २५ मीखाया त्यास म्हणाला, तु ल्यावदयासाठी घराच्या अंतल्या कोठांत पळून जाशील तेव्हां तुला कळेल. २६ मग इत्ताएलाचा राजा म्हणाला, नगराचा सुभेदर आमोन व राजपुत योवाई यांजकडे भीखायास माधारी येऊन जा; २७ आणि त्यांना सांगा, राजा म्हणतो, या मनुष्यास बंदीत टाका व मी सुखरूप परत येईपर्यंत त्यास यिशेचे अब व यिशेचे पाणी या. २८ मीखाया म्हणाला, तु मुखरूप परत आलस तर समजावे की परमेश्वर माझाद्वारे बोल्याच नाही. तो म्हणाला, लोकहो, तुम्ही सर्वे हे ऐका.

२९ नंतर इत्ताएलाचा राजा व यहूदाचा राजा यहोशाफाट यांनी रामोथ-गिलादावर चढाई केली. ३० इत्ताएलाच्या राजाने यहोशाफाटास सांगितले, मी वेष बदलून लढाईस जाणार; पण आपण आपली स्वतंत्रीची

वळें घाला. याप्रमाणे इत्ताएलाचा राजा वेष बदलून लढाईस गेला. ३१ अरामाच्या राजाने आपल्या बत्तीस रथांच्या सरदारांने आज्ञा केली होती की लहान-योरांपैकी कोणारीहि लौट नका, इत्ताएलाच्या राजाशी मात्र लडा. ३२ त्या रथांच्या सरदारांनी यहोशाफाटास पाहिले तेव्हां त्यांस वाटले कीं हात्य इत्ताएलाचा राजा असावा; म्हणून त्यांनी त्याच्याशी लडावयासाठी मोर्चा फिरविला; तेव्हां यहोशाफाटाने आरोग्यी ठोकली. ३३ रथांच्या सरदारांनी हा इत्ताएलाचा राजा नाही असें पाहिले तेव्हां त्याचा फिच्छा सोडून ते परतले. ३४ मग कोणीएकाने सहजगत्या एक बाण सोडिला, तो जाळन इत्ताएली राजाच्या विलखताच्या सांघांत शाळा. तेव्हां तो आपल्या सारध्यास म्हणाला, मी घायल शाळे आहे, रथ फिरवून मला सैन्याच्या बाहेर येऊन जा. ३५ त्या दिवशी घनघोर युद्ध शाळे; अरामाच्या मारापुढे राजा आपल्या रथाला टेकून उमा होता; तो संचाकांची मरण पावला; त्याच्या घायावें रक्त वाहून रथाच्या बुडाशी सांचले. ३६ सूर्योस्ताच्या समर्थीं सर्व सैन्यांत असा पुकारा शाळा कीं प्रत्येकाने आपलापल्या नगराची व आपआपल्या देशाची वाट धरावी. ३७ राजा मरण पावल्यावर त्याला शोमरोनास नेले; शोमरोन येथे त्यांनी त्यास मृत्युतांती दिली. ३८ राजाचा रथ शोमरोनाच्या तव्यानंजीकी खुतला तेव्हां परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे कुच्यांनी येऊन त्यांने रक्त चाढून खाले; ती वेशांची ज्ञान करण्याची जागा होती. ३९ अहावाने केलेल्या वाळीच्या योटी त्याने जे कोंही केले तें, त्याने बांधिलेले हस्तिदंती यह, त्यांने वसविलेली सर्व नगरे या सर्वांचे वर्णन इत्ताएलाच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय ? ४० अहाव आपल्या पितरांजवळ जाळन निजला, आणि त्याचा पुत्र अहज्या त्याच्या जागी राजा जाळा.

४१ इत्ताएलाचा राजा अहाव याच्या कारकीर्दीच्या चौथ्या वर्षी आसाचा पुत्र यहोशाफाट यहूदावर राज्य काळे लागला. ४२ यहोशाफाट राज्य करून लागला तेव्हां तो पह्येस वर्षांचा होता; त्यांने यस्तलेमातं पंचीवीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईंने नांव अजूवा; ती

खिल्हीची कल्या. ४३ त्याची सगळी चालचलणूक त्याचा बाप आसा याच्याप्रमाणे होती; ती त्यानें सोडिली नाही; परमेश्वराच्या दृष्टीने जे बर्ते तें त्यानें केले; तथापि त्यानें उच्चस्थानें काहून टाकिली नाहीत; लोक अजून त्या उच्चस्थानावर अळ कीत व धूप आव्यात. ४४ यहोशाफाटानें इश्वाएलाच्या राजांची सल्ला केला. ४५ यहोशाफाटानें केलेल्या बाकीच्या गोषी, त्यानें दाखविलेला परकम, त्यानें केलेली युद्धे, वा सर्वांचे वर्णन यहूदांच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? ४६ त्याचा बाप आसा याच्या वेळी जे पुलघणामी राहून गेले होते त्यांस त्यानें देशांतरू घालवून दिले. ४७ त्या काळी अदोमात कोणी राजा नव्हता; एक मुतालीक राज्य चालवीत होता. ४८ सोनें आपल्याकरितां ओफीर येथे जातां यावे म्हणून यहोशाफाटानें ताशींशी गळवतें बांधिली; ती एसयोन-नेपेर येथे पुढली, त्यासुले ती गेळी नाहीत. ४९ तेव्हां अहाचाचा

पुत्र अहज्या हा यहोशाफाटास म्हणाला, माझे सेवक आपल्या सेवकांबरोवर जहाजांतल जाऊ या; पण यहोशाफाटाने नाही म्हटले. ५० यहोशाफाट आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्यांनी त्यास त्याच्या पूर्वजांमध्ये, मूळपुरुष दावीद याच्या नगरामध्ये, मूठमाती दिली; आणि त्याच्या जारीं त्याचा पुत्र यहोराम राजा झाला.

५१ यहूदाचा राजा यहोशाफाट याच्या कारकीर्दाच्या सतराब्या वर्षी अहाचाचा पुत्र अहज्या शोमरोन येथे इश्वाएलावर राज्य करू लागला; त्यानें इश्वाएलावर दोन वर्षे राज्य केले. ५२ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे बाईठ तें त्यानें केले, त्याच्या आईबापांच्या आणि इश्वाएल लोकांच्या हातल याप करविणारा नवाटाचा पुत्र यराबाब याच्या मार्गांने तो चालला. ५३ आपल्या बापाप्रमाणे त्यानें बालाच्या मूळांचिं भजनपूजन करून इश्वाएलाचा देव परमेश्वर यास संतास केले.

२ राजे

१ अहाचाच्या मृत्युनंतर भवाव इश्वाएलवर १ उलटला. २ अहज्या हा शोमरोनांतील आपल्या बालाच्या भाडीवरत्या खिंडकीच्या जाळीतून खाली पहिल दुखाणाईत झाला; त्यानें जालुवांस अशी आळा केली की तुम्ही जाऊन एकोन येथील बाल-जबूब दैवतास प्रश्न करा की मी या दुखाणांतून बरा होईन काय? ३ दृत्यांयंत परमेश्वराचा देवदूत एलीया तिळी यास म्हणाला, उठ, शोमरोनाच्या राजाच्या जासुदास जाऊन गाठ आणि विचार, तुम्ही एकोन एव्हील बाल-जबूब दैवतास प्रश्न करावयास चालली आहां, तें इश्वाएलांत कोणी देव नाही म्हणून की काय? ४ यास्तव परमेश्वर अहज्यास म्हणतो, यजा पलंगावर तूं पडला आहेस त्यावरून तूं उठावयाचा नाहीस, तूं अवश्य मरशील; ५ त्यानें त्यास विचारिले, यजा मनुष्यांने तुम्हास गांठून हें सर्व सांगितले तो दिसण्यांत कसा होता? ६ ते म्हणाले, त्याच्या अंगांत केसांचा क्षण आव्यात होता व

मरशील, असे बोलून एलीया चालता झाला. ५ जासूद राजाकडे परत गेले तेव्हां त्याने त्यांस विचारिले, तुम्ही परत आलां तें कां म्हणून? ६ त्यांनी त्यास सांगितले, एका मनुष्यांने आम्हांस वारेंत गंठून सांगितले की ज्या राजानें तुम्हांस पाठविले आहे त्याजकडे परत जा व त्यास सांगा, परमेश्वर म्हणतो, तूं एकोन येथीले दैवत बाल-जबूब यास प्रश्न करावयास मनुष्य पाठविले तें इश्वाएलांत कोणी देव नाही म्हणून की काय? तर ज्या पलंगावर तूं पडला आहेस त्यावरून तूं उठावयाचा नाहीस, तूं अवश्य मरशील; ७ त्यानें त्यास विचारिले, यजा मनुष्यांने तुम्हास गांठून हें सर्व सांगितले तो दिसण्यांत कसा होता? ८ ते म्हणाले, त्याच्या अंगांत केसांचा क्षण होता व

त्याच्या कमरेस कसांच्याचा कमरबंद होता. तो म्हणाला, तो एलीया विक्कीच. ९ यावर राजाने पशासांच्या एका नायकास पशास किंपाई देऊन एलीयाकडे पाठविले. एलीया होता तेथें जाऊन त्याने याहिले तेव्हा तो पर्सेशिखरावर बसलेला त्याच्या दृष्टीस पडल. तो त्यास म्हणाला, हे देवाच्या माणसा, राजाज्ञा आहे, खाली उत्तरून ये. १० एलीयाने त्या पशासांच्या नायकास म्हटले, भी देवाचा माणस असले तर आकाशांतुल अभीचा वर्षांव होऊन तो तुला व तुऱ्या पशास किंपासांस भर्त्य करो. तेव्हा आकाशांतुल अभीचा वर्षांव होऊन त्याने त्यास व त्याच्या पशास किंपासांस भर्त्य केले. ११ मग राजाने त्याजकडे पुन: पशासांच्या एका नायकास पशास किंपाई देऊन पाठविले, तो त्या त्यास म्हणाला, हे देवाच्या माणसा, राजाज्ञा आहे, तुं अवकर खाली उत्तरून ये. १२ एलीया त्यास म्हणाला, भी देवाचा माणस असेन तर आकाशांतुल अभीचा वर्षांव होऊन तो तुला व तुऱ्या पशास किंपासांस भर्त्य करो. तेव्हा आकाशांतुल अभीचा वर्षांव होऊन त्याने त्यास व त्याच्या पशास किंपासांस भर्त्य केले. १३ मग राजाने तिसऱ्यांदा पशासांच्या एका नायकास पशास किंपाई देऊन पाठविले. त्या सिसऱ्या पशासांच्या नायकाने जाऊन एलीयापुढे गुडधे टेकिले व विनवणी कूसून म्हटले, वहो देखाचे माणस, माझा प्राण व त्या आपल्या पशास दासांचे प्राण आपल्या दृष्टीला मोत्यान् बाटोत; १४ पाहा, आकाशांतुल अभीचा वर्षांव होऊन पहिले दोन नायक व त्यांचे पशास पशास किंपाई भर्त्य काळे, पण आतां माझा प्राण आपल्या दृष्टीस मोत्यान् बाटो. १५ परमेश्वराचा देवदृढ एलीयास म्हणाला, खाली उत्तरून त्याच्यावरोबर जा, भिंकं नको. तेव्हा एलीया उदून खाली उत्तरून त्याच्यावरोबर राजाकडे गेला. १६ त्याने त्यास म्हटले, एकोन येथेले दैवत बाल-जूबून याला प्रश्न करावयास तुं जासूद पाठविले तें इश्वाएलंत देव नाही म्हणून की काय? यास्तप ज्या किंचन्यावर तुं पडला आहेस त्यावरून तुं उत्कृष्याचा नाहीस; तुं अवश्य मरणार. १७ एलीयांस सांगित-

लेल्या परमेश्वराच्या बचनाप्रमाणे तो मरण पावळा. म्हाला पुन नव्हता म्हणून त्याच्या जागी झेदेम हा राजा झाला. यहूदाचा राजा योहोशाफाट झाला पुन यहोराम याच्या कारकीर्दीच्या तुसेच्या वर्षी हें झाले. १८ अहज्याने केलेल्या बाबीच्या गोटीच्ये कृष्ण इश्वाएलंच्या राजाच्या बसरीत केले आहे, नाही काय?

१ परमेश्वराने एलीयास बाबठांच्या द्वारे २ स्वर्णांस घेऊन जाप्याचा समय आल त्या बैठी एलीया अलीशावरोबर गिल्याल घेणुन चालला होता. ३ एलीया अलीशास म्हणाला, परमेश्वर मला बेयेल येणे पाठवीत आहे; तर तुं एयेच थांव, अलीशा म्हणाला, परमेश्वराच्या व आपल्या जीविताची शपथ, भी आपल्याला कर्वी सोडावयाचा नाही; मग ते बेयेल येणे गेले. ३ बैठेलंतल्या संदेशांचे किंव्य अलीशाकडे येऊन त्यास म्हणाले, आज परमेश्वर तुऱ्या बन्यास तुऱ्या किंवाहन घेऊन जाणार आहे हें तुला ठाळक आहे काय? त्याने म्हटले, मला ठाळक आहे, पुरे करा. ४ एलीया त्यास म्हणाला, अलीशा, परमेश्वर मला यरीहोस पाठवीत आहे तर तुं येणे थांव. तो म्हणाला, परमेश्वराच्या व आपल्या जीविताची शपथ, भी आपल्यासोडावयाचा नाही; मग ते यरीहोस गेले. ५ करीहोतील संदेशांचे किंव्य अलीशाकडे येऊन त्यास म्हणाले, आज परमेश्वर तुऱ्या बन्यास तुऱ्या किंवाहन घेऊन जाणार आहे हें तुला ठाळक आहे काय? त्याने म्हटले, मला ठाळक आहे, पुरे करा. ६ एलीया त्यास म्हणाला, परमेश्वर मला यावेनेतोडे पाठवीत आहे, तुं येणेच थांव. तो म्हणाला, परमेश्वराच्या व आपल्या जीविताची शपथ, भी आपल्यासोडावयाचा नाही; मग ते दोघे पुढे चालले. ७ संदेशांचे पशास किंव्य येऊन त्याच्यासमोर दूर उमे राहिले आणि ते दोघे यादेन्नीरी उमे राहिले. ८ एलीयाने आपल्या प्रणा काहून त्याची बळकटी कूली ती पाप्यावर मारिली, तेव्हा पाणी दुम्बंग झाले व ते दोघे कोरव्या भूमीकूल पलीकडे गेले. ९ ते पलीकडे गेल्यावर एलीया अलीशास म्हणाला, मला तुझपासकू

नेष्यांत येष्यापूर्वी मी तुजसाठी काय करू तें मला सांग. अलीशा महणाला, आपल्या ठारी असलेल्या आत्माचा उपट वांदा माझा ठारी यावा. १० एलीया महणाला, तू दुर्घट गोष्ट मागतोस, पण मला तुजपासून घेऊन जातील त्या समर्थी मी तुला दिसलों तर तू मागतोस तें तुला प्राप्त होईल, न दिसलों तर प्राप्त होणार नाही. ११ ते बोलत चालले असतां, पाहा, एकाएकी एक अभिरथ आणि अग्रिवार दृश्यास पडले व त्यांनी त्या दोघांस अला केले; एलीया वावटीवीतून स्वर्गास गेला. १२ तें पाहून अलीशा मोठ्यांने महणाला, माझ्या बापा! माझ्या बापा! इश्वाएलाच्या रथांनो! इश्वाएलाच्या राजांनो! तो पुनः त्याच्या नजरेस पडला नाही. तेळ्हां त्यांने आपली खड्ये फाहून त्यांचे दोन दोन तुकडे केले. १३ एलीयाचा जो शशा त्याच्या अंगावरून खाली पडला होता तो त्यांने उचलून घेतला आणि तो परत जाळन यांदेनीरी उभा राहिला. १४ एलीयाच्या अंगावरून पडलेला क्षणा पाण्यावर मासून तो महणाला, एलीयाचा देव परमेश्वर कोठे आहे? त्यांने तो पाण्यावर मारितांच पाणी दुम्भं शाळे आणि अलीशा पलीकडे गेला. १५ यरीहो येथल्या संदेशांचे शिष्य त्याला लंबून पाहून महणाले, एलीयाचा आत्मा अलीशाच्या ठारी उतरला आहे. त्यांनी सामोरे येऊन त्यास जमिनीपर्यंत लंबून नमस केले. १६ ते त्यास महणाले, ऐका, आपल्या सेवकांजवळ पक्कास बळकळ पुरुष आहेत; आपल्या स्वामीचा शोध करण्यास त्यांने जाळून द्या; परमेश्वराच्या अल्पांने त्यास उचलून एकाचा वर्वतावर अथवा एकाचा खोन्यांत टाकिले असेल. तो महणाला, कोणास पाठवू नका. १७ त्यांनी त्यास एवढा आप्रह केश की त्यांची त्याला भीड पहून तो महणाला, पाठवा. त्यांनी पक्कास पुरुष पाठविले. त्यांनी त्याचा तीन दिवस शोध केला पण त्यांस तो सांपडला नाही. १८ ते परत आले तेळ्हां तो यरीहो येथे होता; तो त्यांस महणाला, जाळून नका असे मी तुम्हांस सांगितले नव्हते काय?

१९ त्या नगरचे रहिवासी अलीशास महणाले, पाहा, हे नगर भनोहर स्वच्छी वसर्ते आहे, हे आमध्या

स्वामीस दिसतच आहे; पण येथले पाणी फार वाईट असल्यामुळे जमिनीत काही पिकत नाही. २० त्यांने महटले, एक नवे पात्र भजकडे आणा व त्यांत भीड घाला. त्यांनी तें त्याजकडे आणिले. २१ मग तो पाण्याच्या ज्ञानजीकी गेला व त्यांत तें भीड टाकून महणाला, परमेश्वर महणतो, मी हे पाणी चांगले करितो, यापुढे यांने मृत्यु येणार नाही व पीक वुडणार नाही. २२ अलीशाच्या या वचनानुसार तें पाणी चांगले झाले; तें आजवर तसेच आहे.

२३ ते तेथून वरतीं बेथेलकडे चालला; तो वाट चूहून जात असतां नगरातून काहीं पोरै बाहेर येऊन त्याची थाटा करून महणालीं, अरे. टक्कल्या, चालता हो. २४ त्यांने मार्ग वरून त्यांजकडे पाहिले व परमेश्वराचे नाम घेऊन त्यांस शाप दिला, तेळ्हां वनांतून दोन अखली बाहेर पडल्या व त्यांनी त्यांतलक्ष व्हेचाळीस पोरांस कफ्फून टाकिले. २५ तो तेथून निघून कमेल पर्वताकडे उला आणि तेथून शोभरोनास माधारी गेला.

१ यहूदाचा राजा यहोशाफाट याच्या कार्कीर्दा-३ च्या अठाव्या वर्षी अहावाचा पुत्र यहोराम शोम-रोनांत राज्य करू लागला; त्यांने बारा वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या द्विने जे वाईट तें त्यांने केले, तरी आपल्या आईबापाईहतके केले नाही; कारण त्याच्या बापांने केलेला बालमूर्तीचा संभ त्यांने काढून टाकिला. ३ तरी जी पापकर्मे नवाचाचा पुत्र यराबाम यांने इश्वाएलाकून करविली त्यांचे त्यांने अवलंबन केले; ती त्यांने सोडिली नाहीत.

४ मवाचाचा राजा भेशा हा मेंदरांचे कल्प बाळगून होता; तो इश्वाएलाच्या राजास एक लाल कोकांची व एक लाल एुडक्यांची लोकर संडणी महणून देत असे. ५ अहाब मेल्यावर मवाचाचा राजा इश्वाएलाच्या राजावर उलटला. ६ त्या समर्थी यहोराम राजांने शोभरोनांतून बाहेर निघून सर्व इश्वाएलाची जमाजमव केली. ७ त्यांने जाळून यहूदाचा राजा यहोशाफाट यास असा निरोप पाठविला की मवाचाचा राजा मजवार उलटला आहे, तर त्याच्याशी लढावयास

आपण मजबरोबर येतां काय? तो म्हणाला, होय, मी येतो; आपण आणि मी एकच; माझे लोक ते आपले लोक, माझे घोडे ते आपले घोडे. ८ त्यांने विचारिले, कोणत्या मार्गांने आपण जावे? त्यांने म्हटले, अदेशी राजाच्या वाटेने. ९ त्यांप्रमाणे इस्थाएलाचा राजा, यहूदाचा राजा आणि अदेशाचा राजा यांनी कूच केले; त्यांनी बळता घेऊन सात मजला केल्यानंतर सर्वे सेना व त्यांच्यावरोबर असलेली जनावरे यांस पिण्यास पाणी मिळेना. १० तेव्हांना इस्थाएलाचा राजा म्हणाला, अरे. ह्या तिंहा राजांना मवाबाच्या हाती यावे म्हणूनच परमेश्वराने त्यांस एकवट केले आहे. ११ तेव्हांना यहोशाफाट म्हणाला, ज्याच्याद्वारे आपणांस परमेश्वराला प्रश्न करितां येईल असा परमेश्वराचा कोणी संदेशा येथे नाही काय? इस्थाएलाच्या राजाच्या सेवकांपैकी एकांने संगितले, एलीशाच्या हातावर पाणी घालणारा शाफाटाचा पुत्र अलीशा येथे आहे. १२ यहोशाफाट म्हणाला, परमेश्वरान्वे वचन त्याला प्राप्त होत असर्ते. मग इस्थाएलाचा राजा, यहोशाफाट व अदेशाचा राजा हे त्याजकडे गेले. १३ अलीशा इस्थाएलाच्या राजास म्हणाला, मला तुझ्याशी काय कर्तव्य आहे? तू आपल्या बापाच्या, आपल्या आईच्या संदेशांपैके जा. इस्थाएलाचा राजा त्यास म्हणाला, नाही, नाही; ह्या तीन राजांना मवाबाच्या हाती यावे म्हणून परमेश्वराने त्यांस एकवट केले आहे. १४ अलीशा म्हणाला, ज्याच्या हुजुरास मी असर्तो त्या सेनावीश परमेश्वराच्या जीविताची शपथ; येथे असलेला यहूदाचा राजा यहोशाफाट याला मी मान देत नसर्तो तर मी तुजकडे ढुळूनहि पाहिले नसर्ते. १५ आतां एकादा वाजंती येऊन या. वाजंती वाद्य वाजवीत असतां परमेश्वराचा हस्त अलीशावर आला. १६ तो म्हणाला, परमेश्वर असें म्हणतो, या खोऱ्यांत जिकडेतिकडे खलने खणा. १७ परमेश्वर म्हणतो, काही वादळ किंवा पर्जन्य तुमच्या दृश्यीस न पडतां हैं सोरे पाण्यांने भरून जाईल; आणि तुम्ही, तुमची पाठांवै आणि

जनावरे पाणी पितील. १८ परमेश्वराच्या दृष्टींने ही केवळ क्षुक्ल गोष्ट आहे; तो मवाबी लोकांस तुमच्या हाती देईल; १९ तेव्हांना तुम्ही प्रत्येक तटबंदी नगराचा व प्रत्येक निवडक नगराचा विवेच करा; चांगला दृक्ष असेल तेवढा तोडा; सर्व पाण्याचे कूप बुजवून टाका व दगड टाकून सर्व उत्तम शेतांवी नासाडी करा. २० सकाळ्याच्या प्रहरी अनंतरले अर्पण करप्पाच्या समर्पी अदेशाच्या दिशेने पाणी वाहत आले व तो सर्व प्रदेश जलभय झाला. २१ राजे एकवट होऊन आपल्यांनी लळाई काप्पास येत आहेत हैं मवाबी लोकांनी ऐकले तेव्हांना जितके मवाबी लळाईला कमर बांधप्पास लायक होते तितके व त्यांहून अधिक वयाचे सगळे एकवट होऊन सीमेवर उमे राहिले. २२ दुसऱ्याचा दिवशी ते पहांटेस उठले आणि सूर्याचे किरण त्या पाण्यावर पडल्यामुळे मवाबी लोकांस तें दुरून रक्कासारखे भासले. २३ ते म्हणाले, तें रक्तच आहे; त्या राजांचा नाश झाला आहे; त्यांनी एकमेकांस मारून टाकिले आहे यांत संशय नाही. तर मवाबायांनो, लूट करावयास चला. २४ मवाबी इस्थाएलाच्या छावणीनंजीक आले, तेव्हांना इस्थाएलांनी उदून त्यांस मार दिला; आणि ते त्यांच्या उदून पळाले; इस्थाएल त्यांस मारीत मारीत त्यांच्या देशांत शिरले. २५ त्यांनी नगरांचा विवेच केला; सर्व चांगल्या चांगल्या शेतांत प्रत्येक पुरुषांने दगड केकिले, त्यांनी ती दगडांनी भरून टाकिली; पाण्याचे सर्व कूप बुजविले, सर्व चांगलीं ज्ञाडे तोडून टाकिली; कीर-हरेरेसेथ येथे त्यांनी दगडां-शिराव कांहीएक राहुं दिले नाही; गोफणदारांनी धेऱून त्याचा विवेच केला. २६ युद्धांत आपण अगदी जेर झाले असें मवाबाच्या राजांने पाहिले तेव्हांना त्यांने सातशे धारकरी बरोबर घेऊन अदेशाच्या राजाकडे जाप्यासाठी घेरा फोडप्याचा यत्न केला, पण त्यांवै कांही चालले नाही. २७ तेव्हांना त्यांने आपला ज्येष्ठ पुत्र युवराज यास नेऊन तटावर त्याचा होम केला. यावरून इस्थाएलावर फार कोप झाला व ते त्याला सोडून स्वदेशीं परत गेले.

१ एकदा संदेश्यांन्या शिष्यांच्या लिंगांपैकी एकीने
५ अलीशाकडे गाह्यांनो केले; ती महणाली, तुमा सेवक,

माझा नवरा, मरुन गेला आहे; तुला यजक आहे
की तो परमेश्वराचे भय बाळ्याणारा होता. त्याचा
सेवकार माझ्या दोन पुत्रांस दास करून नेप्पास आला
आहे. २ अलीशाने तिला विचारिले, मी तुजसाठी
काय करू हेला सांग; तुझ्या घरात काय काय आहे?

नी महणाली, एक घडा तेलाशिवाय आपल्या दासीच्या
घरात काहीएक नाही. ३ तो तिला महणाला, तूं जा
आणि बाहेसून आपल्या शेजांच्यांपांजांच्यांकून
बरीचशी विकामी भांडी मार्गून आण.

४ मग आपल्या पुत्रांसह घरात जाऊन दार बंद कर व त्या
सर्व भाष्यांत तेल ओत; आणि भांडे भरेले तें
बाजूला ठेव. ५ ती त्याजपासून गेली आणि आपल्या
पुत्रांसह आपल्या घरात जाऊन तिने दार बंद केले;
ते निजकडे भांडी आणीत ती ती भरीत जाई.

६ सर्व भांडी भरल्यावर ती आपल्या पुत्रांस महणाली,
मला आणखी एक भांडी आणून दा; त्यांनी मटले,
आतो एकहि भांडे उरले नाही; तेव्हांने तेल बाढावयाचे
राहिले. ७ तिने जीडिन देवाच्या माणसास हैं सांगितले.
तो महणाला, आ, तेल विकून आपले कर्जे फेड व जे
दिलक राहील त्यावर आपला व आपल्या पुत्रांचा
निवाह कर.

८ एक दिवशी असें जाले की अलीशा शेतम येथे
गेला; तेथे एक थोर ली राहत होती; तिने त्यास
आप्रह करून जेवावयास लाविले, युहूं तो त्या वाटेने
जाई तेव्हांने तेथे जेवावयास उत्तरत. असे.

९ ती आपल्या नवन्यास महणाली, हा पुरुष वारंवार
या वाटेने जातो, हा कोणी देवाचा पवित्र माणूस
आहे असें मला दिसते. १० यास्तव धाच्यावर आपण
एक लहानशी खोली करू आणि त्याच्यासाठी एक
खाट, एक मेज, एक खुर्ची व एक समई अदी तिच्यांत
ठेवू, महणजे तो आपल्याकडे येईल तेव्हांना
त्या खोलीत उत्तरत जाईल. ११ एके दिवशी असें जाले की
तो तेथे येऊन त्या खोलीत उत्तरला व तेथे निजेला.

१२ त्याने आपला सेवक गेहजी यास मटले, त्या शुभेम-
करिणीस 'बोलावून आण. त्याने तिला बोलाविले, आणि
ती येऊन त्याच्यापुढे उभी राहिली. १३ तो त्या
सेवकास महणाला, तूं हिला महण, तूं आमची निमा

करण्यांत एवढी मोठी तत्परता दाखविली; तुश्याप्रीत्यर्थ
मी काय करावे? राजाकडे किंवा सेनापतीकडे तुझी
शिफारस करू काय? ती महणाली, मी आपल्या
लोकांत नांदत आहे. १४ त्याने आपल्या सेवकाला
विचारिले, हिंच्याप्रीत्यर्थ काय करावे? गेहजी महणाला,
तिला कांही मूलवाल नाही; तिचा नवरा बुद्ध आहे.

१५ त्याने मटले, तिला बोलाव. त्याने बोलावत्यावर ती
येऊन दारी उभी राहिली. १६ तो तिला महणाला,
वसंतकृतु पुनरपि येईल तेव्हांने तूं पुत्रास
उराशी धरिशील. ती महणाली, छे, छे, माझे स्वामी,
देवाचे माणूस, आपल्या दासीची वंचना. करू
नका. १७ पुढे अलीशाने सांगितल्याप्रमाणे त्या खीस
गर्भे राहिला आणि वसंतकृतु पुनरपि आला
तेव्हांने तिला पुत्र झाला. १८ तो मुलगा वाढून
मोठा झायावर एके दिवशी लोक पिकाची कापणी
करीत होते तेथे तो बाहेर कापणाच्याकडे आपल्या
बापाजवळ गेला. १९ तो आपल्या बापास महणाला,
अरेरो! माझे डोके! माझे डोके! त्याने आपल्या
चाकरास सांगितले, यास त्याच्या आईकडे उचलून ने.

२० त्याने त्यास त्याच्या आईकडे नेले; तो दोन प्रहर-
पर्यंत तिच्या मांडीवर होता आणि मग मृत्यु पावला.
२१ तेव्हांने तिने त्यास वरटी नेऊन देवाच्या
माणसाच्या खाटेवर टेविले, व दार बंद करून
घेऊन ती खाली उतरली. २२ आपल्या नवन्यास

हाक मारून ती महणाली, एक नोकर व एक गाढव
लवकर मजकडे पाठवून था, महणजे मी देवाच्या
माणसाकडे झटकेन जाऊन येते. २३ तो महणाला, तूं
आज त्याजकडे को चाललीस? आज कांही चंद्रदर्शीन
किंवा शब्दाची नाही. ती महणाली, कांही विता नाही.

२४ गाढवावर खोगीर घालून ती बसली आणि
नोकरास महणाली, तूं हैं एकसारखे हाकीत ने; मी

सांगितल्यावच्छून तं हक्क्याचें सोङ्गं नको. २५ मार्ग क्रमितां क्रमिता ती कर्मेल पर्वतावर देवाच्या माणस-जवळ जाऊन पोहंचली. तिला दुर्ल माहून देवाचा माणसू आपला सेवक गेहजी यास म्हणाला, ती पाहा, शुनेमकरीण; २६ धाव, तिला सामोरा जा आणि तिला विचार, तं खुशाल आहेस ना? तुझा नवरा खुशाल आहे ना? मूल खुशाल आहे ना? तिनें म्हटले, सर्व खुशाल आहेत. २७ डोंगर च्छून देवाच्या माणसापार्शी आत्यावर तिनें त्याचे पाय धरिले. गेहजी तिला एकी-कडे लोटावयास जवळ गेला तेव्हां देवाचा माणसू त्यास म्हणाला, तिला हात लावू नको, तिचें मन व्याकुल झाले आहे; परमेश्वरानें ही गोष्ट मजपासून लपविली आहे, कलविली नाही. २८ ती म्हणाली, मी स्वामीकडे उपाचा वर माणितल होता काय? माझी वंचना करू नका असे मी म्हटले होतें ना? २९ तेव्हां अलीशा गेहजीस म्हणाला, कमर बांध आणि माझी काठी हाती घेऊन नीध; वाटेने कोणी भेटल्यास सलाम करू नको; कोणी सलाम केल्यास त्यास उलट सलाम करू नको. माझी काठी नेऊन त्या मुलाच्या तोंडास लाव. ३० तेव्हां त्या मुलाची आई म्हणाली, परमेश्वराच्या व आपल्या जीविताची शपथ, मी आपल्याला सोडावयाची नाही. तेव्हां तो उद्गृह तिच्यामागून चालला; ३१ गेहजीने पुढे जाऊन त्या मुलाच्या तोंडास काठी लाविली, पण त्याने आवाज किंवा हालचाल केली नाही. तो अलीशाकडे परत घेऊन म्हणाला, मूल कांही जागे होत नाही. ३२ अलीशा घरात आला तेव्हां मूल मरून आपल्या खाढेवर पडले आहे असे त्याने पाहिले. ३३ मग त्याने एकव्यानें आंत जाऊन दार लावून घेतले व परमेश्वराची प्रार्थना केली. ३४ माडीवर जाऊन त्या मुलावर पडून त्याने आपले तोंड त्याच्या तोंडाला, आपले डोळे त्याच्या डोळ्यांना, आपले हेत त्याच्या हातांना लाविले; त्याच्यावर त्याने पाखर घातली तेव्हां मुलानें सात वेळां शिंकून डोळे उघडिले.

३६ तेव्हां त्यानें गेहजीस हाक मासून सांगितले, त्या शुनेमकरीण बोलाव. त्याने बोलाविल्यावर ती त्याजकडे आली; तो तिला म्हणाला, आपल्या पुत्राला उचलून दे. ३७ ती आत जाऊन त्याच्या पायां पडली, त्याला जमिनीपर्यंत लवून तिनें नमन केले; नंतर ती आपल्या मुलास घेऊन बाहेर गेली.

३८ अलीशा पुन: गिल्यालास गेला तेव्हां देशांत दुष्काळ पडला होता, आणि संदेश्याचे शिष्य त्याच्या-समोर बसले असतां त्याने आपल्या सेवकांस सांगितले, चुलीवर मोठे बहुगुणे ठेवून संदेश्यांच्या शिष्यांसाठी शाकभाजी रांध. ३९ तेव्हां एक माणसू बाहेर रानांत शाकभाजी गोळा करावयास गेला असतां त्याला एक रानवेल सांपडली; तिच्यावरील कहू इंद्रायणे तोहून त्याने ओटींट भरू आणिली; ती विवल त्या शाकभाजीच्या बहुगुणांत घातली; ती कहू होती हैं त्यास ठाउक नव्हते. ४० त्यांनी ती भांजांतून काहून त्या माणसांस वाढिली. ती खातांच लोक ओरहून म्हणाले, देवाच्या माणसा, बहुगुणांत मरण आहे. त्यांच्याने तें खाववेना. ४१ अलीशा म्हणाला, थोडे सपीठ आण, तें त्याने त्या बहुगुणांत टाकून त्यांस म्हटले, आतां त्या लोकांना तें बाढा म्हणजे ते तें खातील. मग त्या बहुगुणांत कांहीं अपायकारक पदार्थ राहिला नाही.

४२ बाल-शालीशा थेथला कोणी मनुष्य आपल्या प्रथम उपजातील जवाच्या बीस भाकरी आणि धान्याचीं हिरवीं कणसें पोत्यांदून देवाच्या माणसाकडे घेऊन आला. अलीशा त्यास म्हणाला, या माणसांस हैं वांदून दे, त्यांना हैं खाऊ दे. ४३ त्याचा सेवक म्हणाला, काय! अंभर माणसांस एवढेसे वांदून देऊ? तो म्हणाला, हैं लोकांस वांदून दे; त्यांना हैं खाऊ दे; परमेश्वर म्हणतो, त्यांनी खाल्यावर हांतून कांहीं उरेलहि. ४४ तेव्हां त्याने तें लोकांस बाढिले आणि परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे त्यांनी तें खाल्यावर कांहीं उरले.

१ अरामाच्या राजाचा सेनापति नामान हा
२ आपल्या धन्याच्या पदरचा एक थोर व प्रतिष्ठित मनुष्य होता; कारण त्याच्याद्वारे परमेश्वरानें अरामास

जय दिला होता. तो पराक्रमी बीर होता, पण कोडी होता. २ अरामी लोकांनी टोळ्या करून छापा घातला, आणि इस्त्राएल देशांतर एक लहान मुलगी कैद करून नेली; ती नामानाच्या खीच्या सेवेस राहिली. ३ ती आपल्या धनिणीस म्हणाली, शोभरोनांतल्या संदेशथाशी माझ्या धन्याची गांठ पडती तर किती बरें होतें? त्यांने त्यांचे कोड बरें केलं असतें. ४ कोणी-एकाने जाऊन आपल्या धन्यास सांगितलं की ती इस्त्राएल मुलगी असें असें म्हणत आहे. ५ अरामाच्या राजाने म्हटलं, जा तर मग, मी इस्त्राएलाच्या राजास पत्र देतो. मग तो पुरुष दहा किंवा जांदी, सोन्याची सहा हजार नाणीं व दहा पोषाक घेऊन निघाला. ६ त्यांने इस्त्राएलाच्या राजास पत्र आणिं, त्यात असा मजकूर होता की हा पत्राच्या द्वारे आपणाला कवित्यांत थेंत आहे की नामान नंवाच्या माझ्या सेवकाला मी आपणाकडे पाठावलं आहे, आपण त्यांचे कोड बरें करा. ७ हें पत्र वाचून इस्त्राएलाच्या राजाने आपली वळें फाडिलीं; तो म्हणाला, या मनुष्यांने कोड बरें करण्यामार्यी मजकूर हा माणूस पाठावला आहे; मरण व जीवन देणारा मी देव आहे काय? पाहा, विचार करा; हा मजशी भांडण करण्याचे कांहीं तरी निमित्त पाहत आहे. ८ इस्त्राएलाच्या राजाने आवडीं वळें फाडिलीं हें देवाचा माणूस अलीशा यांने तेकंते तंडों न्यांने राजास सांगून पाठविलं, तूं आपली वळें कां फाडिलीं? त्यांने मजकूर यांवं, म्हणजे इस्त्राएलांत संदेश आहे हें त्याला कडेल. ९ तंडों नामान घोड्यार्थांनी अलीशाच्या दरीं जाऊन उभा राहिला. १० अलीशांने एका जामुदाच्या हातीं त्यांम सांगून पाठाविलं की जाऊन यांदेनं मात वेळां स्नान कर म्हणजे तुझों शरीर पूर्वसारखे होऊन तूं शुद्ध होशील. ११ हे ऐकून नामान रागावृत्त चालता झाला; तो म्हणाला, पाहा, मला वाढले होतें, तो स्वन: मजकूर वाहेर येईल आणि उभा राहून आपला देव परमेश्वर यांचे नाम घेईल आणि रोगाच्या ठिकाणी हात फिरवून माझे

कोड बरें करील. १२ दिमिष्कांतल्या नद्या अबाना व परपर त्या इस्त्राएलाच्या सर्व जलाशयांपेक्षां उत्तम नाहीत काय? त्यांत स्नान करून मला शुद्ध होता यावयाचे नाही काय? असे म्हणून तो क्रोधाविष्ट होऊन निघून गेला. १३ मग त्यांचे सेवक त्याच्याकडे येऊन म्हणाले, बाबा, संदेशथांने आपल्याला कांहीं अवघड काम सांगितलं असतें तर आपण केलं नसते काय? तर स्नान करून शुद्ध व्हा, एवढेच त्यांने आपल्याला सांगितलं, तें आपण कां करून नवे? १४ मग त्यांने देवाच्या माणसाच्या सांगण्याप्रमाणे यांदेनं जाऊन सात वेळा बुक्कल्या मारिस्या तेव्हां त्यांचे शरीर लहान मुलाच्या शरीरासारखं होऊन तो शुद्ध आला. १५ नंतर तो बोवरची सर्व मंडळी घेऊन देवाच्या माणसाकडे परत गेला व त्याच्यासमोर उभा राहून म्हणाला, अखिल पृथ्वीत इस्त्राएलावाहेर देव नाहीं हें मला आनंद करून आलं आहे; तर आता आपल्या सेवकाचा नजराण स्वीकारावा. १६ तो म्हणाला, ज्या परमेश्वराच्या हुजुरास मी असतों त्याच्या जीवनाची शपथ, मी कांहींकै घेणार नाहीं. त्यांने त्यास पुक्कल अग्रह केला तरी तो कांहीं घेऊन. १७ तेव्हां नामान म्हणाला, पांडी तरी निदान कृपा करा की आपल्या दामाला दोन खेचरांच्या ओङ्काराची मार्नी द्या: कागण यापुढं आपला गेवक परमेश्वरागिवाय दुसऱ्या कोणत्याहि देवांम होमवलि अंगिणार नाहीं की यज्ञ करणार नाहीं. १८ परमेश्वराने आपल्या दामाला एका गोष्टीची मात्र क्षमा करावी; म्हणजे माझा धर्नी रिमोन-देवताच्या मंदिरांत पूजा-स्त्रावयास जाऊ तेव्हां मी त्याच्याजवळ असतों, आणि रिमोनदेवताच्या मंदिरात गेल्यावर त्यास मी नमन करीत असतों; त्याप्रमाणे रिमोनाच्या मंदिरात जाऊन मी त्यास नमन करीत तेव्हां परमेश्वराने आपल्या दामाला क्षमा करावी. १९ तो त्यास म्हणाला, आनंद मुखांने मांगस्थ हो. तो तेशून निघूः योडी वाट चालून गेला.

२० इकडे दंवाचा माणूस अलीशा याचा चाकर गेहडी यांने विचार केला की अरामी नामानांने आणिलेला नजराण माझ्या धन्यांने न घेण्यांने

त्याजवर दया केली; परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, मी त्यांच्यामागून धावत जाऊन त्याजपासून कांही तरी घेतोंच. २१ मग गेहजी नामानाच्या मागून गेला. आपल्यामागून कोणी धावत येत आहे हे नामानाने पाहिले तेव्हां त्याने आपल्या रथावरून उतरून त्यास सामोरे जाऊन विचारिले, सर्व कांही ठीक आहे ना? २२ गेहजी म्हणाला, सर्व कांही ठीक आहे. माझ्या धन्याने आपल्याल असे सांगावयास मला पाठविले आहे की पाहा, एप्राइमाच्या डोंगरी प्रदेशांतून संदेशांचे दोन शिव्य माझ्या येथे नुकतेच आले आहेत, त्यांच्यासाठी एक किक्कार चांदी व दोन पोषाक या. २३ नामान म्हणाला, कृपा करून दोन किक्कार घे. त्याने आप्रह करून दोन किक्कार चांदीच्या दोन थैल्या बांधून दोन पोषाकांसह आपल्या दोन सेवकांच्या खालीवर ठेविल्या; हे सर्व घेऊन ते त्यांच्यापुढे चालले. २४ तो टेकडीनजीक घेऊन पोहंचला तेव्हां त्याने त्या वस्तु त्यांच्या हातून घेऊन आपल्या घरी ठेवून दिल्या आणि त्या मनुष्यांस जा म्हणून सांगितले; मग ते निघून गेले. २५ त्याप्रमाणे तो आंत जाऊन आपल्या धन्यापुढे उभा राहिला. अलीशा त्यास म्हणाला, गेहजी, तु कोटून आलास? त्याने म्हटले, आपला दास कोठेहि गेला नव्हता. २६ तो त्यास म्हणाला, तो पुरुष तुला भेटावयासाठी आपल्या रथावरून उतरून माझे फिरला तेव्हां माझे लक्ष तिकडे गेलं नव्हते काय? चांदी, वर्ळे, जैतुनांचे बाग, द्राक्षाचे मळे, शेरडे-मेंडरे, गुरुंडोरे, दारदारी घेण्याचा हा समय आहे काय? २७ तर नामानाने कोड तुल व तुळ्या संतानाला निरंतर लागून राहिल. तेव्हां तो वर्फासारखा पांढरा कोडी होऊन त्यांच्यापुढून चालता झाला.

१ संदेशांच्या शिव्यांनी अलीशास म्हटले,
६ पाहा, आम्ही आपल्यासमोर रगहत आहों तें स्थल फार संकुचित आहे. २ तर यांदेनीरी जाऊन तेथून एकाकाने एकाएक तुळ्ये आणून राहण्यासाठी एक आप्रम चोंदावा म्हणून आम्हांला परवानगी या. त्याने म्हटले, वरें, जा. ३ एकाने त्यास म्हटले, कृपा करून

आपण आपल्या सेवकांबरोबर या. तो म्हणाला, वरें, येतो. ४ तो त्यांच्यावरोबर गेला. ते यांदेनेपाशी घेऊन लाकडे तोहऱ्यां लागले. ५ एक जण तुळ्ये तोहऱ्यांतून पाढीत असतां कुऱ्हाड दांबांतून निसदून पाण्यांत पडली तेव्हां तो ओरहून म्हणाला, हाय! हाय! स्वामी, मीं ती मागून आणिली होती. ६ देवाच्या माणसाने विचारिले, ती कोठे पडली? त्याने ती जागा दाखविल्यावर अलीशाने एक लाकूड तोहऱ्यां तेथें टाकिले तेव्हां लोखंड पाण्यावर तरंगू लागले. ७ त्याने म्हटले, ती काहून घे; मग त्याने हात लांब करून ती घेतली.

८ मग अरामाच्या राजाने इस्हाएलाबरोबर युद्ध आरंभिले; त्यांने आपल्या सेवकांबरोबर अक्षी मसल्लत केली कीं असुक असुक ठिकाणी आपण तक यावा. ९ तेव्हां देवाच्या माणसाने इस्हाएलाच्या राजाला सांगून पाठविले: सावध राहा; असुक असुक ठिकाणी जांक नको; तेथें अरामी लोक चढाई करून येणार आहेत. १० तेव्हां ज्या ठिकाणी जांक नको अक्षी मूऱ्याना इस्हाएलाच्या राजास देवाच्या माणसाने केली होती तेथें त्यांने लोक पाठविले. असा आपला बचाव त्याने एकदोनदाव नव्हे तर अनेकदा केला. ११ यावरून अरामाच्या राजाच्ये मन संतापले; त्याने आपल्या सेवकांस बोलावून विचारिले, आपल्यांतला कोण इस्हाएलाच्या राजाच्या पक्षाचा आहे हे तुळ्यी मला दाशवून देणार नाही काय? १२ त्याच्या एका सेवकाने त्यास सांगितले, माझे स्वामीराज, असा कोणी नाही; पण आपण शयनगृहात बोलतां ते शब्द इस्हाएलांतला संदेश अलीशा हा इस्हाएलाच्या राजास कळवितो. १३ त्यांने म्हटले, तो कोठे आहे ते पाहा, म्हणजे भी माणस पाठवून त्यास पक्कून आणितो. मग तो दोशान येथे आहे अक्षी त्यास बातमी लागली. १४ तेव्हां त्यांने घोडे व रथ बरोबर घेऊन तेथें मोठे सैन्य पाठविले; त्यांनी रातोरात घेऊन नगर वेढिले. १५ सकाळी देवाच्या माणसाचा सेवक उदून बाहेर आला तेव्हां सैन्याने घोडे व रथ यांसह नगरास वेढा दिला आहे असे त्यांच्या दृष्टीस पडले. तो आपल्या

धन्यास महणाला, स्वामी, हाय ! हाय ! आतां आपण काय करावें ? १६ तो महणाला, भिंडे नको; त्यांच्या पक्षाचे आहेत त्यांदून अधिक आपल्या पक्षाचे आहेत. १७ अलीशाने प्रार्थना केली कीं हे परमेश्वरा, याचे डोळे उघड, याला दृष्टि दे. परमेश्वराने त्या तरुणाचे डोळे उघडिले, तों पाहा, अलीशांच्या समोवतालचा डोंगर अभिंचे घोडे व रथ यांनी व्यापून गेला आहे असें त्यास दिसले. १८ अरामी लोक अलीशावर चालून आले तेव्हां स्यानें परमेश्वराची प्रार्थना केली कीं या लोकांस अंवळे कर. अलीशांच्या झणण्याप्रमाणे त्यानें त्यांस अंवळे केले. १९ अलीशा त्यांस महणाला, हा नव्हे तो रस्ता व हें नव्हे तें शहर; माझ्यामागून या महणजे ज्या मनुष्याचा तुम्ही शोध करीत आहां त्याजकडे भी तुम्हांस घेऊन जातों. मग तो त्यांस शोभारोनांत घेऊन गेला. २० ते शोभारोनांत आत्यावर अलीशा महणाला, परमेश्वरा, या लोकांचे डोळे उघड, यांस दिसू दे. परमेश्वराने त्यांचे डोळे उघडिले व त्यांस दिसू लागले; तेव्हां आपण शोभारोनामध्ये आहों असें त्यांस दिसले. २१ त्यांस पाहून इश्वाएलाचा राजा अलीशास महणाला, बाबा, मी यांस मास्तु टाकू काय ? २२ त्यांने महटले, यांस मासं नको; तरवार व धनुष्य यांनी पाढाव केलेत्यास तूं मास्तु टाकीत असतोस काय ? यांच्यापुढे अशपाणी बाढ; याना खाजलपितून आपल्या धन्याकडे परत आऊ दे. २३ मग त्यांने त्यांस मोठी मेजवाली दिली; त्यांचे साणेपिणे आटोपल्यावर त्यांने त्यांस निरोप दिला; आणि ते आपल्या धन्याकडे गेले. अरामी लोकांच्या टोळ्या इश्वाएल देशावर पुन: आल्या नाहीत.

२४ यानंतर अरामाचा राजा बेन-हंदाद यांने आपलें सर्वे सैन्य एकबद्ध कळून शोभारोनावर स्वारी कळून त्यास वेढा घातला. २५ तेव्हां शोभारोनांत जवर महागाई क्षाली; वेढा एवढा भारी पडला कीं गाढवाच्या एका सुंडक्यास ऐशी रुपये आणि कखुतराच्या पावशेर विषेस पांच रुपये पहूं लागले. २६ इश्वाएलाचा राजा तटावर फिरत असतां एका छांगें ओरहून त्यास

महटले, अहो स्वामीराज, साहाय्य करा ! २७ तो महणाला, परमेश्वर तुला साहाय्य करीत नाहीं तर मी कोटून करूं ? खल्यांतुल कीं दाक्षाकुंडांतुल ? २८ राजानें तिला विचारिले, तुला काय झाले ? तिने उत्तर केले, ही खी मला महणाली, तुझा मुलगा दे, महणजे आपण आज त्याला खाऊं आणि उद्यां माझ्या मुलास खाऊं, २९ माझा पुत्र शिंजवून आम्ही खाली; पण दुसऱ्या दिवशीं मी हिला महटले, तुझा पुत्र दे महणजे आपण त्यास खाऊं; तेव्हां हिंने आपला पुत्र लपवून ठेविला. ३० त्या खीचं हे भाषण ऐकून राजाने आपलीं वळं फाडिली. त्या प्रसंगी तो नगराच्या तटावर फिरत होता आणि लोकांनी पाहिले तों त्यांने आंतून आपल्या अंगाला गोणताट गुंडाळिले आहे असें त्यांस दिसले. ३१ तेव्हां तो महणाला, शाफाटाचा पुत्र अलीशा याचं शीर जर मी आज त्यांच्या धडावर राहू देईन तर देव माझे असेंच किंबुना याहूनहि अधिक करो. ३२ अलीशा त्या वेळी आपल्या घरांत बसला असून त्याच्याभोवतीं वडील जन बसले होते; राजाने आपल्याजवळचा एक जासूद पाठविला; तो जाऊन पोहंच्यापूर्वी अलीशा त्या वडील जनांस महणाला, पाहा, या खुनी मनुष्यांच्या पुत्रांने माझे शीर छेदप्पास मनुष्य पाढविला आहे; तर तो जासूद आला महणजे कवाढे लाईन घेऊन त्यास लोडून था; त्यांच्या मागोमाग त्यांच्या पावलंची चाहूल ऐकू येत आहे, नाही काय ? ३३ तो त्यांच्याशी असें बोलत आहे इतक्यांत जासूद त्यांच्यापांशी येऊन पोहंचल्या. तो महणाला, ही विपत्ति परमेश्वराने पाढविली आहे तर यापुढे मी परमेश्वराची बाट कां पाहावी !

७ १ तेव्हां अलीशा महणाला, तुम्ही परमेश्वराचं वचन ऐका: परमेश्वर महणतो, उद्यां याच वेळी शोभारोनाच्या वेळीत एक माप सपीठ एका शेकेलास व दोन मापे सातू एका शेकेलास मिळ्कील. २ राजांच्या हाताजवळ सरदार होता तो देवाच्या माणसास महणाल, पाहा, परमेश्वराने आकाशकपांते उघडिली तरी असा प्रकार होईल काय ? त्यांने त्यास महटले, तू आपल्या डोळ्यांनी हें पहाशील पण त्यांतले कांही खावयाचा नाहीस.

३ त्या वेळी वेशीच्या बाहेर चार कोडी माणसे होती ती एकमेकांस म्हणाली, येथे बसून कं मरावे? ४ नगरांत जाऊ म्हटले तर तेथेहि आपण मरणारच, कारण तेथे महागाई आहे; आणि येथे बसून राहिलें तरीहि मरणारच; तर चला, आपण अरामी सेनेस जाऊन मिळूऱ; त्यांनी आपल्याला जिवत ठेविले तर आपण जगूऱ; त्यांनी आपल्याला मास्तु टाकिले तर आपण मरू एवढेच. ५ ते संध्याकाळच्या वेळी अरामी लोकांच्या छावणीकडे जावयास निघाले; अरामी लोकांच्या छावणीच्या बाहेरल्या हृदीवर ते येऊन पाहातात तों तेथे एक माणसहि न नव्हता. ६ कारण परमेश्वराने रथ, घोडे व प्रचंड सैन्य यांचा गलबला अरामी सेनेच्या कानी पाडला; तेव्हा ते आपसांत म्हणाले, पाहा, इश्वाएलाच्या राजाने हिती व मिसरी राजे द्रव्य देऊ करून बोलाविले आहेत; ७ म्हणून त्यांनी संघायाकांनी उठून पलायन केले; आपले ढेरे, घोडे व गाढवे जागच्या जारी टाकून व छावणी सोडून ते आपला जीव घेऊन पलाले. ८ छावणीच्या बाहेरल्या हृदीशीर्षी आल्यावर त्या कोळ्यांनी एका तंबूत जाऊन तेथे खाणेपिणे केले आणि त्यांदून रुपे, सोने व वज्रे नेऊन लपदून ठेविली; मग परत येऊन ते दुसऱ्या डेव्यांत मेळे, आणि त्यांदूनहि माल नेऊन त्यांनी छपळूऱ ठेविला. ९ मग ते आपसांत म्हणू लागले, आपण खरीत आहों तें वरें नाही; आज शुभवार्ता कळविषयाचा दिवस आहे, पण आपण गळ वसलो आहों. सकाळ होईफैर्यन आपण थव्हले तर आपल्याला शस्त्र दौडूऱ; तर चला, आपण राजवाच्यांत जाऊन है कम्बू. १० त्यांनी जाऊन नागाच्या वेस्कल्यांस हाक भासू शांगितले, आम्ही अरामी लोकांच्या छावणीकडे गेलो होतो, तों पाण, तेथे एकाहि मनुष्य नाही; मनुष्यांचा शब्दहि नाही; तेथे घोडे व गाढवे हीं बांधून ठेविलेली आहेत, डेरेहि जशाचे तसेच आहेत. ११ तेव्हा वेस्कल्यांनी पुकारून युजमंदिरांत हीं गव्हर पोंचविली. १२ राजा रात्रीचा उदून आपल्या सेवकांस म्हणाला, अरामी लोकांचा काय विचार आहे

हें मी तुम्हांस सांगतों. त्यास ठाऊक आहे की आपली उपासमार शाली आहे; हें जाणून ते छावणीच्या बाहेर मैदानांत लपून राहिले आहेत; त्यांचा मनसोबा असा की आपण नगरांतून बाहेर पडलो की आपल्याला जीवत पकडून नगरांत प्रवेश करावा. १३ राजाच्या एका सेवकाने म्हटले, नगरांत वांचून राहिलेल्या घोड्यांतले पांच घोडे देऊन काय आहे तें पाहवयास कोणास तरी पाठवावें; इश्वाएलांचा जो समुदाय बाकी राहिला आहे त्याच्यासारखी त्या मनुष्यांची गति होईल; अगर ज्या इश्वाएलांचा संहार जाला आहे त्यांच्यासारखी त्यांची स्थिति होईल. १४ मग दोन रथ व घोडे जुंपून आणिले आणि राजाने अरामी सैन्यांमधे काहीं लोक पाठविले; त्यांने त्यांस सांगितले, काय आहे तें पढून या. १५ ते यादेवर्यंत त्याच्या मंगून गेले आणि पाहातात तों अरामी लोकांनी आपलीं वळेपांवे गडबडीत रस्ताभर टाकून दिलेली त्यास आढळली. जासूहांनी परत जाऊन राजास हैं सांगितले. १६ तेव्हां लोकांनी बाहेर पढून अरामी लोकांचे डेरे लुटिले. याप्रमाणे परमेश्वराच्या वचनानुसार एका शेकेलास मापभर सूपीठ व एका शेकेलास दोन भाषे सातू विकू लागले. १७ राजाच्या हाताजवळ जो सरदार होता त्यास वेशीवर नेमले होते. बेशीत लोकांची गर्दी शाली तीत त्यांच्या पायांसाली सांपडून तो मेला; राजा देवाच्या माणसाकडे आला होता तेव्हां त्यांने त्यास जे सांगितले होते त्याप्रमाणे शाळे. १८ देवाचा माणूस राजास म्हणाला होता की उयां शाच वेळेस शोभरोनांच्या वेशीत एका शेकेलास दोन भाषे सातू व एका शेकेलास एक माप सूपीठ मिळेल, तसेच शाळे; १९ त्या सरदाराने देवाच्या माणसास म्हटले होते की फळे, श्वसांने आकाशकपारे, उघडिली तरी असा प्रकार सोईल काय? त्यास त्यांने प्रस्तुत दिले होते की तूं आपल्या डोळ्यांनी हैं पाहवील पण त्यांतले काहीं खावयाचा नाहीस. २० त्याप्रमाणेच त्यावें शाळे; बेशीत लोकांची गर्दी शाली होती त्यांच्या पायांसाली सांपडून तो मेला.

१ ज्या स्त्रीच्या मुलास अलीशाने जीवंत केले
होते तिला त्याने सांगितले, तू आपल्या धरची

मंडळी घेऊन सोइस्कर होइल त्या देशांत जाऊन
राहा, कारण परमेश्वर दुक्काळ पाठविणार आहे व तो या

देशांत सात वर्षे चालू राहावयाचा आहे. २ देवाच्या
माणसाच्या या सांगण्याप्रमाणें ती स्त्री आपल्या धरची

मंडळी घेऊन पलिष्ठांच्या देशी जाऊन सात वर्षे राहिली.
३ सात वर्षे लोटल्यावृत ती स्त्री पलिष्ठांच्या देशाहून

परने आली आणि आपले धर व जमीन यांच्यासंबंधाने
फियाद घेऊन राजाकडे गेला. ४ त्या प्रसंगी राजा

देवाच्या माणसाचा चाकर गेहजी याजशीं घोलत
होता आणि अलीशाने जीं मोर्टीबोर्डी कृत्ये केली त्यांचे

वर्णन कर असे तो त्यास सांगत होता. ५ अलीशाने
एका मुलास जीवंत केन्यावंत तो राजास सांगत होता

तोच जिचा मुलगा. त्याने जीवंत केला होता तीच
व्या तर्थे आली आणि आपले धर व जमीन यांच्या-
संबंधाने तिने राजापांडी फिर्याद केली. गेहजी म्हणाला,

स्वामीयहाराज, हीच ती स्त्री आणि अलीशाने जीवंत
केलेला हाच तो मुलगा. ६ तेव्हां तुला काय पाहिजे असे
राजाने विचारिल्यावर तिने आपली हकीकत त्यास

सांगितला. राजाने एका अमलदारास तिजवरीवर
पाठविले; त्यास त्याने सांगितले, तिचे जे कांही आहे

ते मर्व आणि तिने देश सोडिला तेव्हांपासून आज-
पर्यंतचे तिच्या शेताचं उत्पन्न तिला मिळवून देण्याची
तजवंजन कर.

७ मग अलीशा दिमिष्कास गेला; त्या समर्थी
अरामाचा राजा बेन-हदाद दुखण्यास पडला होता; तेव्हां

देवाच्या माणूस आल आहे असे कोणी जाऊन त्यास
सांगितले. ८ तेव्हां राजाने हजाएलास सांगितले, हातीं
नजराणा घेऊन देवाच्या माणसाच्या भेटीला जा धूम्खी

त्यांच्याद्वारा परमेश्वरास प्रश्न-कर कीं सी या रोगांतून
वरा द्वैहैन काय. ९ तेव्हां हजाएल दिमिष्कांतील
मर्व उत्तम उत्तम वस्तु चाळांस उंटावर लाढून त्याच्या

भेटीस गेला व त्याच्यासमोर उमा राहून म्हणाला,
तुझा पुत्र अरामाचा राजा बेन-हदाद याने तुला असे

विचारावयास मला पाठविले आहे कीं मी या रोगांतून
पार पडेन कीं नाही! १० अलीशा त्यास म्हणाला, तू
जाऊन त्यास सांग, तू खात्रीने वरा होसील; तथापि
परमेश्वराने मला कळविले आहे कीं तो अवश्य मरणा.
११ तो त्याजकडे एकसारखी टक लावून पाहूं लागला;
त्याने इतकी टक लाविली कीं तो भावावून गेला; आणि
देवाचा माणूस रई लागला. १२ हजाएलने विचारिले,
माझे स्वामीं कां रडत आहेत! त्यांने म्हटले, तू इस्त-
एल लोकांस उपद्रव देणार; त्यांची तटवटी नगरे तू
जाळून टाकणार, त्यांचे तरुण पुरुष तरवारीने
पदणार; त्यांची मुलंबाळे तू आपटन मारणार; त्यांच्या
गर्भवती खिया तू चिरून टाकणार; हें सर्व मला
ठाऊक आहे म्हणून. १३ हजाएल म्हणाला, आपला
दास तर केवळ तुक्रा आहे; तो असलीं भरी कृत्ये करीं
करणार? अलीशा म्हणाला, तू अरामाचा राजा होणार
हें परमेश्वराने मला कळविले आहे. १४ तो अलीशा-
पासून निघून आपल्या धन्याकडे गेला; त्याने त्यास
विचारिले, अलीशा तुला काय म्हणाला, त्याने उत्तर
केले कीं आपण खात्रीने वरे व्हाल असे त्याने सांगितले.
१५ दुसऱ्या दिवशी त्याने एक रजई घेऊन व ती
पास्यात भिजवून त्याच्या तोंडाव पसरली; तेव्हां त्यामुळे
तो भरण पावला; त्याच्या जागी हजार्झ राजा झाला.

१६ इस्तालाचा राजा अहाब याचा पुत्र योराम
याच्या कारकोदीच्या पौत्राच्या वर्षी युद्धोक्ताट
युद्धाळा राजा होता त्या वेळी त्याचा पुत्र योराम हा
राज्य करूं लागला. १७ तें उन्हीस वर्षांच्या असतां
राज्य करूं लागला; त्याने यस्तेलेमात आठ वर्षे राज्य केले.
१८ अहाबाच्या धराण्याप्रमाणें, इस्तालाच्या राजांच्या
रील्याप्रमाणें तो चालूला; त्याने अहाबाच्या कन्येशीं
लम केले; परमेश्वराच्या झीने जे वाईट तें त्याने केले.
१९ तथापि आपला सेवक दावीद याच्यास्तब्ध-यहूदाचा
नाश करावासे परमेश्वराला वाढसे नाही, करारा त्याने
त्यास कळव दिले होते कीं मुक्ता सेतानाच्या ठर्फे

१ पाठभेदः वरा होणार नाहीसे हें खासः कारण
परमेश्वराने

મી તુજ્જા દીપ કાયમ ઠેવીન. ૨૦ ત્યાચ્યા કારકીર્દિત અદોમાને યહૂદાચે સ્વામિત્વ ઝુગાસુન દેખેન આપલા એક રાજા નેમિલા. ૨૧ તેબ્બાં યોરામ આપલે સર્વ રથ બરોબર ઘેઝન સર્વીં યેથે ગેલા; જ્યા અદોમી લોકાની ત્યાસ વેરિલે હોતેં ત્યાંસ વ રથાચ્યા નાયકાંસ ત્યાંને રાત્રીચ્યા વેળી ઉઠુન માર દિલા; તેબ્બાં લોક ઔપ-આપલ્યા ડેન્યાંકડે પલ્યુન ગેલે. ૨૨ અદોમાને યહૂદાચે સ્વામિત્વ ઝુગાસુન દિલે; તેં આજબર તસેચ આહે. યાચ સુમારાસ લિંગાને યહૂદાચે સ્વામિત્વ ઝુગાસુન દિલે. ૨૩ યોરામાને કેલેલ્યા બાકીચ્યા ગોષ્ઠી વ ત્યાંને કેલેલી સગળી કામેં યા સર્વાંચે વર્ણન યહૂદાચ્યા રાજાંચ્યા બખરીંત કેલે આહે, નાહીં કાય? ૨૪ નંતર યોરામ આપલ્યા પિતરાંજવળ જાઊન નિજલા; ત્યાસ દાલીદ-પુરાંત ત્યાચ્યા પૂર્વજાંમણે મૂઠમાતી દિલી; ત્યાચા પુત્ર અહૃજ્યા હા ત્યાચ્યા જામીં રાજા જ્ઞાલા.

૨૫ અહૃવાચા પુત્ર ઇસ્લાએલાચા રાજા યોરામ યાચ્યા કારકીર્દિંચ્યા બારાબ્યા વર્ષી યહૂદાચ્યા રાજા યહોરામ યાચા પુત્ર અહૃજ્યા હા રાજ્ય કરું લાગલા. ૨૬ અહૃજ્યા રાજ્ય કરું લાગલા તેબ્બાં તો બાવીસ વર્ષાંચા હોતા; ત્યાંને યશોલેમાંત એક વર્ષ રાજ્ય કેલે. ત્યાચ્યા આઈંચે નાંબ અથલ્યા; હી ઇસ્લાએલાચા રાજા અસ્ત્રી યાચી નાત. ૨૭ ત્યાચી ચાલવલણૂક અહૃવાચ્યા ધરાણ્યાસારદી હોતી, આणિ અહૃવાચ્યા ધરાણ્યાત્રમાણેં પરમેશ્વરાચ્યા દૃષ્ટીને જે વાઈટ તેં ત્યાંને કેલે, કુરણ અહૃવાચ્યા ધરાણ્યાચા તો જામાત હોતા. ૨૮ તો અહૃવાચા પુત્ર યોરામ યાચ્યાબરોબર રામોથ-ગિલાદ યેથે અરામાચા રાજા હજાએલ યાર્શી લદાવયાસ ગેલા; તેબ્બાં અરામી લોકાની યોરામાસ ઘાયાલ કેલે. ૨૯ યોરામ રાજા હજાએલશી રામા યેથેં લદટાંના અરામી લોકાંચ્યા હાતૂન જે છાચ ત્યાસ જાણે હોતે તે બરે વ્યાવે મહ્ણૂન તો ઇંગ્રેલ યેથે ગેલા. અહૃવાચા પુત્ર યોરામ હા ઇંગ્રેલ યેથે આજારી હોઊન પડલા હોતા મહ્ણૂન યહૂદાચ્યા રાજા યહોરામ યાચા પુત્ર અહૃજ્યા ત્યાચ્યા સમાચારાસ ગેલા.

૧ નંતર અલીશા સંદેશનાંને સંદેશાંચ્યા શિષ્યાં
૨ પૈકી એકાસ બોલબુલ સંગિતલે, કરમ બાંધ આણિ
૩ હી તેલાચી કુપી હાર્તી ઘેઝન રામોથ-ગિલાદ યેથે

જા. ૨ તેથેં પોહંચચલ્યાબર યેહ વિન યહીશાફાટ વિન નિમૃષી યાસ શોશ્યુન કાડ; મગ આતે જાઊન ત્યાલા ત્યાચ્યા ભાડંબદાંતુત ઉઠવુન આંતલ્યા સોલીની ઘેઝન જા. ૩ મગ હી તેલાચી કુપી ઘેઝન ત્યાચ્યા મસ્તકબર ઓત વ અસે બોલ : પરમેશ્વર મહણો, તું ઇસ્લાએલાચા રાજા વ્યાવે મહ્ણૂન મી તુલ અભિષેક કેલા આહે; મગ દાર ઉઠવુન પઢ કાઢ, થાંબું નકો. ૪ નંતર તો તહુણ સંદેશ રામોથ-ગિલાદ યેથેં ગેલા. ૫ તો તેથેં જાઊન પોહંચતો તો તેથેં સૈન્યાંચે સરદાર બસલે આહૃત અને ત્યાલ દિસુન આલે; તેબ્બાં તો મહણાલા, હે સરદારા, તુલ કાર્હી સાંગાવયાંવે આહે યેહને વિચારિલે, આમહાં સંઘાયાંતુન કોળાલા? તો મહણાલા, હે સરદારા, તુલા. ૬ તેબ્બાં તો ઉઠુન ધરાંત ગેલ્યાબર ત્યા શિષ્યાંને ત્યાચ્યા મસ્તકબર તેલ ઓતુન મટટલે, ઇસ્લાએલાચા દેવ પરમેશ્વર મહણો, મી તુલ પરમેશ્વરાચ્યા. લોકાંચા મહણજે ઇસ્લાએલાચા રાજા વ્યાવે મહ્ણૂન અભિષેક કેલા આહે; ૭ ઈજબેલીચ્યા હાતૂન માસે સેવક જે સંદેશે આણિ પરમેશ્વરાચે દુસરે સર્વ સેવક યાંચા રક્ષપાત જ્ઞાલા આહે ત્યાચા મળા સૂડ યેણે આહે, મહ્ણૂન આપલા ધની અહૃવાચ્યા ધરાણ્યાચા તું સંહાર કર. ૮ અહૃવાચ્યા સર્વ ધરાણ્યાચા સમૂલ નાંબ હોઈલ; અહૃવાચા પ્રત્યેક સુલગા, મગ તો ઇસ્લાએલાચ્યા અટકેત અસો કી મોકલા અસો, ત્યાચા મી ઉચ્છેદ કરીન; ૯ નવાટાચા પુત્ર યરાબામ વ અહીયાચા પુત્ર બાશા યાંચ્યા ધરાણ્યાસારલેં મી અહૃવાચ્યા ધરાણ્યાચે કરીન; ૧૦ ઇઝેલાચ્યા ભૂમીબર ઈજબેલીસ કુત્રી ખાતીલ; તિલા પુરાવયાસ કોળી અસણાર નાહીં. મગ દાર ઉઠવુન ત્યાંને પઢ કાઢિલા. ૧૧ યેહ બાહેર આપલ્યા ધન્યાચ્યા સેવકાંકડે આલા તેબ્બાં એકાને ત્યાસ વિચારિલે, સર્વ કાર્હી ટીક આહે ના? તો વેડા તુઝ્યાકડે કાં આદા હોતા? તો ત્યાંસ મહણાલા, તો મનુષ્ય કોણ વ ત્યાચા સંદેશ કાય હેં તુઝ્હસ માહીત આહેચ. ૧૨ તે મહણાલે, મલલેચ; કાય આહે તેં આમહાંસ સાગ. તો મહણાલા, ત્યાંને મળા અસે અસે સંગિતલે. પરમેશ્વર મહણો, તું ઇસ્લાએલાચા રાજા વ્યાવે મહ્ણૂન મી તુલ અભિષેક કેલા આહે.

१३ हें ऐकून त्यांनी त्वरा कसून आपआपली वर्ले उतरून त्याच्या पायाखाली पायज्ञावर पसरिली आणि करणा वाजवून येहू राजा शाळा असा पुकारा केला. १४ या प्रकारे येहू बिन यहोशाफाट बिन निम्सी यांने योरामाविषद्य फितुरी केली. (त्या समर्थी योराम सर्व इक्षाएलसह अरामाचा राजा हजाएल याच्या भीतीमुळे रामोश-गिलादाचें रक्षण करीत होता; १५ पण अरामाचा राजा हजाएल याच्या लडतांना योरामै राजास अराम्यांच्या हातून जे घाव लगाले होते ते सर्व बरे व्हावे महणून तो इक्षेलस परत गेला होता.) येहू महणाला, तुमच्या मनास येहैल तर या नगरांतून कोणालाहि इक्षेलास हें कल्विण्यासाठी निसदून जाळं देऊ नका. १६ येहू रथांत बसून इक्षेलास गेला; तेथे योराम पृष्ठून होता आणि यहूदाचा राजा अहज्या हा त्याच्या भेटीस आला होता. १७ इक्षेल येथील बुरुजावर पहारेकरी उभा होता. त्यांने येहू येत होता त्याची टोकी पाहिली; तेव्हां त्यांने कल्विले की मला एक टोकी दिसत आहे. तेव्हां योराम महणाला, एक स्वार पाहून त्याजकडे पाठीच, त्याला सांग की सर्व कांहीं ठीक आहे ना, असे त्याला विचार. १८ तेव्हां त्याला भेटावयस्य एक जण घोड्यावर बसून गेला व त्याला महणाला, राजा असे विचारतो की सर्व कांहीं ठीक आहे काळ? १९ येहू महणाला, ठीक आहे किंवा नाही याची तुला काय पंचाईत? चल, माझ्यामार्ग हो. तेव्हां पहारेकानांने संगितलें की जासूद त्याजकडे गेला आहे पण तो कांहीं परत आला नाही. २० मग त्यांने दुसरा स्वार पठविल; तो त्याजपाशी जाळन महणाला, राजा विचारितो की सर्व कांहीं ठीक आहे काय? येहूने त्यास महूले, ठीक आहे किंवा नाही याची तुला काय पंचाईत? चल, माझ्यामार्ग हो. २० तेव्हां पहारेकानांने संगितलें: तोही त्यांच्याकडे गेला आहे पण परत आला नाही. त्याचें रथ हांकणे निम्सीचा पुत्र येहू याच्या रथ हांकण्यासारखे आहे; तो मोऱ्या सपाच्यांने रथ हांकीत आहे. २१ योराम महणाल, रथ त्यार

१ मुळांत: १५, १७, व २१—२४ यांत यहोराम.

करा, तेव्हां त्यांनी त्याचा रथ त्यार केला. इक्ष-एलाचा राजा योराम आणि यहूदाचा राजा अहज्या हे आपआपल्या रथांत बसून येहू भेटावयस गेले; इक्षेलकर नावोथ याच्या शेतांत त्याची गांठ पडली. २२ योरामाने येहूस पाहिले तेव्हां तो महणाला, येहू, सर्व कांहीं ठीक आहे ना? येहू महणाला, तुझी आई ईज्जेल हिचे व्यभिचार व गारुडे यांचा सपाटा जोपर्यंत चालला आहे तोपर्यंत ठीक कसे असणार? २३ हें ऐकून योरामाने आपला रथ फिरवून पळ काढिल व अहज्यास महूले, अहज्या, दगा रे दगा! २४ येहूने आकर्ण धनुष्य ओढून योरामाच्या बाहुंच्या दरम्यान असा बाण मारिल की तो त्याचा ठर फोडून गेला आणि तो रथांत कलंदून पडला. २५ तेव्हां येहूने आपला सरदार विद्कर यास सांगितले, त्यास उचलून इक्षेली नावोथाच्या शेतांत फेकून दे; त्याचा बाप अहाब याच्या मागून तूं आणि मी रथांतून चालल्ये असती परमेश्वरानंते त्याला शासन सांगितले होते ते आठीच; २६ परमेश्वर महणाला, काळ नावोथाचा व त्याच्या पुत्रांचा खुल शाळा तो मी पाहिलच आहे; परमेश्वरानंते हें महण्यो आहे की याच शेतांत मी तुल्य याचा बदला देईल. यास्तव परमेश्वराच्या वचनानुसार याला उचलून त्या शेतांत टाक. २७ हें पाहून यहूदाचा राजा अहज्या हा बास्तेतील भवनाच्या रस्त्यावै पळून गेला. येहूने त्याचा पाठ्याग कसून महूले, त्यालाहि रथांतव ठार करा. त्यांनी त्यास इक्षामाजवलील गुरुधाटांत भार दिला. तो तसाच मणिहोपर्यंत पळून जाळन तेथे मेला. २८ तेव्हां त्याच्या चाकरांनी त्यास रथांत घालून यस्त्वेमास नेले आणि दावीद्युरांत त्याच्या वडिलोच्च्या घडग्यांत त्यास मृत्याती दिली.

२९ अहाबाचा पुत्र योराम याच्या कारकीर्दीच्या अकराच्या वर्षी अहज्या यहूदावर राज्य कंस लागला होता.

३० येहू इक्षेलास आत्याचें ईज्जेलीने ऐकून तेव्हां ती डोळ्यात सुरमा घालून व मस्तक शृंगारून खिडकीतून बाहेर पाहत बसली. ३१ येहू फटकजवळ

आला तेव्हां ती म्हणाऱ्यी, आपल्या धन्याचा खुन करणाऱ्या निगा, सर्व कांही ठीक आहे काय? ३२ येहून वर खिडकीकडे नोंद कसळ म्हटले, माझ्या पक्षाचा कोणी आहे काय? तेव्हां दोघां खोज्यांनी त्याजकडे खिडकीतून डोकावले. ३३ त्यांने त्यांना सांगितले, तिला खाली टाका. त्यांनी तिला खाली टाकिले, तेव्हां तिचे कांही रक्क भितीवर व घोळ्यांवर पडले आणि त्यांने तिला पायांखाली नुडविले. ३४ मग तो आंत जाऊन खाऊनपिउन म्हणाला, जा; ती शापित, खी कोठे आहे तें पाहा व तिला मृटमाती द्या, काणे ती राजकन्या आहे. ३५ तिला मृटमाती देण्यासाठी ते गेले तेव्हां तिची कोटी, पाय व हाताचे तल्बे यांखेरीज तिचे त्यांस कांही सांपडले नाही. ३६ त्यांनी परत येऊन त्यास हें कळविले. तेव्हां तो म्हणाला, परमेश्वराने आपला सेवक एलीया तिशी याच्या द्वारे जे बचन सांगितले होते त्याप्रमाणे हें घडले. त्यांने म्हटले होते: इंग्रेलाच्या शेतांत कुंभी ईजबेलीचे मांस खातील. ३७ ईजबेलीचे मठं इंग्रेलांतील शेतांत खत्तप्रमाणे पडून राहील; ही ईजबेल आहे असे कोणी ओळखणार नाही.

१ अहावाचा सत्तर पुत्रपौत्र शोमरोनांत

१० राहत असत. येहून इंग्रेल येथील वडील जनां-
पैकी जे अधिकारी होते त्यांस आणि अहावाच्या पुत्रांची निगा करणे यांकडे होते त्यांस पत्रे लिहून शोमरोनास पाठविलीं; त्यांत असे म्हटले होते: २ तुमच्या धन्याचे पुत्रपौत्र तुम्हांमध्ये राहत आहेत; तुमच्या स्वाधीन रथ, घोडे, तटबंदी नगर व हत्यारेहि आहेत; तर हें पत्र तुद्दांस पोहंचतांच ३ तुमच्या धन्याच्या पुत्रांपैकी जो उत्तम व योग्य असेल त्यास निवडून त्याच्या बापाच्या गादीवर बसवा आणि तुमच्या धन्याच्या कुलासाठी युद्ध करा. ४ यावरून ते अंतिशयित घावरले; ते म्हणाले, शाच्यासमोर दोन राजांचा टिकाव लागला नाही, तर आमचा कसा लागेल? ५ मग राजाचा खानगी कारभारी, नगरता अधिकारी, तेथील वडील जन आणि त्या मुलंबी निगा करणारे या

सर्वांनी येहूला सांगून पाठविले खीं आम्ही आपले दास आहो; आपण आम्हास सांगाल तें आम्ही राहू; आम्ही कोणासहि राजा करणार नाही; आपल्या नजरेस बरे दिसेल तें करा. ६ मग त्यांने त्यांस दुसऱ्यांदा पत्र लिहून पाठविले, तें असे: तुम्ही माझ्या पक्षाचे असल्यास व माझे म्हणणे मानीत असल्यास आपल्या धन्याच्या पुत्रपौत्रांची शिरे ठेदून उद्या खा वेळेपर्यंत मजकडे इंग्रेल येथे हजर व्हा. राजपुत्र सत्तर होते, त्यांची निगा करणाऱ्या नगरांतल्या थोर लोकांजवळ ते राहत असत. ७ तें पत्र त्यास जाऊन पोहंचतांच त्यांनी त्या सत्तर राजपुत्रांस पकडून त्यांचा वध केला आणि त्यांची शिरे टोप्पल्यांत धाढून त्याजकडे इंग्रेल येथे पाठवून दिली. ८ एका जासूदांने त्यास जाऊन सांगितले, राजपुत्रांची शिरे हजर आहेत. त्यांने त्यास सकाळपर्यंत ठेवा. ९ सकाळी तो बाहेर जाऊन उभा राहिला व सर्व लोकांस म्हणाला, तुम्ही न्यायी आहो; यी आपल्या स्वामीचा द्रोह करून त्याचा धात केला, पण या सर्वांचा वध कोणी केला? १० हें पक्के समजा की अहावाच्या घराण्याविषयी परमेश्वर जे म्हणाला आहे त्यांतला एकहि शब्द व्यर्थ व्हावयाचा नाही. परमेश्वराने आपला सेवक एलीया याच्या द्वारे जे सांगितले तें त्यांने केले आहे. ११ इंग्रेल येथे अहावाच्या घराण्यांतील जे लोक उरले होते ते सर्व, त्याचे सर्व थोर पुढच, जिवल्या मित्र व याजक हे येहूने वधिले, त्यांतला एकहि शेष राहूं दिला नाही. १२ मग तो उदून शोमरोनास जावयास निघाला. मार्यात येहू मेंढपाळांच्या लोकर कातरप्याच्या बाब्यानजीक आला असतां, १३ यद्दाचा राजा अहाव्या याचे भाऊ त्यास भेटले; तेव्हां त्यांने विचारिले, तुम्ही कोण? त्यांनी सांगितले, आम्ही अहाव्याचे भाऊवंद आहो. आम्ही राजपुत्रांच्या व राजमात्रांच्या पुत्रांच्या समाचारास चाललो आहो. १४ तेव्हां त्यांने सांगितले, यांस जीवंत पकडा. त्यांनी त्यांस जीवंत पकडिले, त्या चाचीस पुढांस त्या मेंद्रांने कातरप्याच्या जागेजवळील हौदानजीक जिवंत मारण्यात आले: त्यांने त्यांतला एकहि जीवंत देविला नाही.

१५ तो तेथून निघाल्यावर रेखाबाचा पुत्र यहो-नादाव त्याच्या भेटीस येतांना त्यास आढळल्या; त्याने त्याचें क्षेमकुशल विचारिल्यावर त्यास म्हटले, तुश्याविषयी मासें मन जसें शुद्ध आहे तसें तुझें आहे काय? यहोनादाव म्हणाला, आहे. मग तो म्हणाला, असे असेल तर मला तुझा हात दे. त्याने त्यास हात दिला आणि आपल्या रथावर घेतले. १६ तो त्यास म्हणाला, मजबूरवर चल; परमेश्वराप्रीत्यर्थ मला किंती उत्कट आस्था आहे ती पाहा. या प्रकारे त्याने त्याल रथांत बस-दूऱ घेतले. १७ परमेश्वरानं एलीगास सांगितले होतें त्या बचनामुसार येहूने शोभरोनास येऊन अहाबाचे जितके लोक तेथे शेष राहिले होते त्या सर्वांचा वध करून अहाबास नामशेष केले. १८ नंतर येहूने सर्व लोकांस जमा करून सांगितले, अहाबाने बालमूर्तींची सेवा थोडी केली; येहू सेवा फार करणार. १९ तर आता बालमूर्तींचे सर्व संदेशे, सर्व उपासक आणि सर्व याजक गांस मजळडे बोलावून आणा, त्यांतला कोणीहि मार्गी राहू देलं नका; बालप्रीत्यर्थ मला महायश करावयाचा आहे. जो कोणी मार्गे राहील त्यास देहांतशिक्षा होईल. बालमूर्तीच्या सर्व उपासकांना संहार करावा म्हणून येहूने ही कपटयुक्त योजिली. २० येहू म्हणाला, बालप्रीत्यर्थ एक पवित्र महासभा भरवा; तेबां लोकांनी दौडी पिटिली. २१ येहूने सर्व इश्वाएलंत जासूद पाठविले; तेबां बालमूर्तींचे सर्व उपासक आले, त्यांतला एकही आत्मवांचून याहिला नाही. ते सर्व बालाच्या देवव्यांत जमा शाळे; तेबां बालाचें देऊल येथूनतेथून सगळे गव्ह भरले. २२ बळभांडाराचा कारभारी होता त्यास त्याने सांगितले, बालाच्या उपासकांसाठी वज्रं भांडारांतून काढ. तेबां त्याने त्यांच्यासाठी वज्रं काढून आणिली. २३ नंतर येहू आणि रेखाबाचा पुत्र यहो-नादाव हे बालाच्या देवव्यांत गेले; येहू बालाच्या उपासकांस म्हणाला, येथे तुम्हांवरोवर परमेश्वराचे कोणी उपासक आहेत किंवा सर्व केवळ बालाचे उपासक आहेत हूं तपासून पाहा. २४ मग ते यश्च करप्यास व होमबलि अपिष्यास आंत गेले. इक्के येहूने ऐश्वी पुरुष

बाहेर ठेविले होते त्यांस त्याने सांगितले की जी माणसे मी तुमच्या हवालीं करीन त्यांतला कोणी निसदून गेला तर जो त्यास जाऊ देईल त्याना प्राण त्याच्याएवजी घेण्यांत येईल. २५ होमबलि अपिष्याचे संपळे तेबां येहूने पहारेकन्यांस व सरदारांस सांगितले, की आंत जाऊन त्यांचा वध करा; एकासहि बाहेर जाऊ देलं नका. तेबां त्यांनी तवारीच्या धोखालीं त्यांचा संहार केला; त्या पहारेकन्यांनी व सरदारांनी त्यास बाहेर फेकून दिले आणि बालाच्या देवलाच्या गर्डीत ते गेले. २६ बालाच्या देवव्यांत जे स्तंभ होते ते त्यांनी बाहेर काढून जाढून टाकिले. २७ त्यांनी बालाच्या मूर्ती-स्तंभाचा भंग केला, आणि त्याचें देऊल मोडून त्याचा पायखाना केला; तो आजवर आहे. २८ या प्रकारे येहूने इश्वाएल लोकांतून बालमूर्ती काढून टाकिली. २९ तथापि नवाटपुण यरावाम यांने इश्वाएल लोकांस ज्या पापकर्माच्या योगाने पाप करावयास लाविले ती पापकर्मे, अर्थात् वेशेल व दान येथे असलेलीं सोन्याची वासरै याचा नादं येहूने सोडिला नाही. ३० परमेश्वर येहूस म्हणाला, माझ्या दृश्यीने जे बरे तें तूं केले आहे, माझ्या मनोदयाप्रमाणे तूं अहाबाच्या धराप्याचें केले आहे म्हणून तुश्या चौथ्या पिढीपर्यंत तुसे वंशज इश्वाएलाच्या गादीवर बसतील; ३१ पण येहूने इश्वाएलाचा देव परमेश्वर त्याच्या धर्मेशाप्रमाणे चालप्याची पूर्ण मनाने खबरदारी घेतली नाही. यरावामाने इश्वाएलाकून येहा कर्माच्या योगाने पाप करविले त्यांचा नाद त्याने सोडिला नाही.

३२ त्या काळी परमेश्वर इश्वाएलाची छाटाढाट करून लागला; हजारेलाने इश्वाएलाच्या सान्या मुलखांत त्यांस मार दिला; ३३ यांदेनेच्या पूर्व थडीकील सर्व गिलाद देश आणि गादी, रुठेनी, व मनदेशे यांचा देश म्हणजे आणोन खोल्याजवळील अरोएरापासून पिलाद व बाशान येथपर्यंतचा सर्व प्रदेश त्याने घेतला. ३४ येहूच्या बाकीच्या गोष्टी, त्याने केलेलीं सर्व कुर्ण्ये, त्याचा सर्व पराक्रम या सर्वांचे वर्णन इश्वाएलाच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? ३५ येहू

आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला तेव्हां लोकांनी त्यास शोमरोन येथे मूर्तमाती दिली. त्याच्या जारीं त्याचा पुत्र यहोआहाज हा गाढीवर बसला. ३६ येहूने शोमरोनात इसाएलावर अडावीस वर्षे राज्य केले.

१ अहज्याची आई अथल्या हिनें आपला
११ पुत्र मेला आहे असें पाहिले तेव्हां तिने उद्भूत

सर्व राजवंशाचा संहार केला. २ तरी योराम राजाची कन्या व अहज्याची बहीण यहोशेवा हिने अहज्याचा पुत्र योवाश यास त्या वधावयाच्या राजपुत्रांनुन चोरून नेले आणि त्यास व त्याच्या दाईस बिघाने ठेवण्याच्या कोठडीत छपवून ठेविले; अथल्येन्या दृष्टी-आड त्यास केल्यामुळे त्याचा वध झाला नाही. ३ यावर परमेश्वराच्या मंदिरांत त्याला सहा वर्षे तिच्याजवळ लपवून ठेविले होते. इकडे अथल्येन्ये देशावर राज्य केले. ४ सातव्या वर्षी यहोयादाने हुजरे आणि गारदी यांच्यांतल्या अतपर्तींस बोलावून पाठविले; त्यांस परमेश्वराच्या मंदिरांत आणून त्यांच्याशीं करार केला आणि त्यांच्याकडून आणभाक करवून त्यांस तो राजपुत्र दाखविला. ५ त्यांने त्यांस सांगितले, तुम्हांस करावयाचं तें हें: जे तुम्हीं शब्दाथ दिवशीं येत असतां त्या तुम्हांतल्या एक तृतीयांश लोकांनी राजमंदिरावर पहारा ठेवावा; ६ एक तृतीयांश लोकांनी मूर वेशीवर पहारा ठेवावा आणि वाकीच्या एक तृतीयांश लोकांनी पहारेवाच्याच्या मार्गे वेशीत राहावे; या प्रकारे तुम्हीं मंदिराचा बंदोवस्त ठेवून नाकेवंदी करा. ७ शब्दाथ दिवशीं तुमच्या ज्या दोन तुकड्या कामावरून जात असतात त्यांनी राजाभोवतीं राहून परमेश्वराच्या मंदिराचं रक्षण करावे. ८ तुम्हीं सर्वांनी हत्यारबंद होऊन राजाभोवतीं जमावें; कोणी पहाच्याच्या आंत आला कीं त्यास मारून टाकावें; राजा आंतबाहेर जाईल तेव्हां तुम्हीं त्याजवरोवर असावें. ९ यहोयादा याजकांने केलेल्या तुकमाप्रमाणे त्या शतपतींनी केले; शब्दाथ दिवशीं जे लोक कामावर याबयाचे होते व जे कामावरून घरीं जावयाचे होते ते सर्व घेऊन ते यहोयादा याजकाकडे आले.

१० तेव्हां दावीद राजाच्या वरच्या व ढाळी परमेश्वराच्या मंदिरांत होत्या त्या याजकांने शतपतींस दित्या. ११ ते पहारेवाले हातीं हत्यारे घेऊन मंदिराच्या दक्षिण कोणचापासून उत्तर कोपच्यापर्यंत वेदीच्या व मंदिराच्या जवळ राजासभोवार उभे राहिले. १२ मग त्यांने राजकुमारास बाहेर आणिले, त्याच्या शिरीं मुळुट ठेवून त्याच्या हातीं आळापट दिला; मग त्यांनी त्यास अभिषेक करून राजा केले व टाळ्यांचा गजर करून म्हटले, राजा चिरायु होवो. १३ पहारेकच्यांचा व लोकांचा गलवला ऐकून अथल्या परमेश्वराच्या मंदिरांत त्यांच्याकडे आली; १४ ती पहाते तीं वहिवाटीप्रमाणे राजा उच्चस्थानी उभा आहे; त्यांच्यापाशीं सरदार व करणे वाजविणारे उभे आहेत व सर्व लोक आनंद करून करणे वाजवीत आहेत असें तिच्या दृष्टीस पडले. तेव्हां अथल्या आपलीं वर्षे फाळून फितुरी रे फितुरी! असें ओरडली. १५ मग यहोयादा याजकांने सेनेवर असलेल्या शतपतींस आज्ञा केली कीं तिला सेनेच्या रांगेतून बाहेर काढा, तिच्यामागून जो जाईल त्याचा वध करा; परमेश्वराच्या मंदिरांत तिचा वध होऊ नये म्हणून याजकांने असें सांगितले. १६ तेव्हां त्यांनी तिला जाप्यासाठीं वाट केली व राजमंदिराकडे घोडे ज्या वाटेने येत असत त्या वाटेने ती बाहेर गेली; मग तेथें तिला जिवे मारिले.

१७ यानंतर राजा व प्रजा यांनी परमेश्वराचे लोक व्हावे म्हणून यहोयादाने त्यांजडून परमेश्वराशीं करार करविला; तसाच त्यांने राजा व प्रजा यांच्या मध्येहि करार करविला. १८ तेव्हां देशांतील सर्व लोकांनी बाल्यदैवताच्या देवलांत जाऊन तें मोळून टाकिले व त्याच्या वेद्या व मूर्ति यांचा भुगाभुगा केला आणि बालाचा याजक मत्तान याचा वेदांसमोर वध केला. मग याजकांने परमेश्वराच्या मंदिराचे कामदार नेमिले, १९ आणि शतपती, हुजन्ये, गारदी व देशांतले सर्व लोक यांस बरोवर घेऊन राजास परमेश्वराच्या मंदिरांतून उत्तरून खालीं नेले आणि गारदाच्या वेशीच्या

દ્વારાને ત્યાલ રાજમંદિરાંત પોંચવિલે; તેન્હાં રાજા રાજાસનાવર વિરાજમાન જાલા. ૨૦ અથવેસ રાજમંદિરાપાણીં તરવારીને બધિલે, તેન્હાં સર્વ લોક આનंદિત જ્ઞાલે વ નગર શાંત જાલે.

૨૧ યહોઆશ રાજ્ય કરું લાગલ તેન્હાં તો સાત વર્ષાંચા હોતા. ૧ યેહુદ્યા કારકીર્દાન્યા સાતબ્યા

૧૨ વર્ષી યહોઆશ રાજ્ય કરું લાગલ; ત્યાને ચાલીસ વર્ષે યસ્તાલેમાંત રાજ્ય કેલે; ત્યાચા આઇંચે નાંબ સિચ્યા; હી બૈરન્નોબા યેઠલી. ૨ યહોઆશાલ યહોયાદા યાજકાંની સલામસલત મિલત હોતી તોવર પરમેશ્વરાન્યા દૃઢીને જે નીટ તેં તો કીત હોતા. ૩ તરી ત્યાને ઉચ્ચસ્થાને કાઢુન ટાકિલી નજીતીં; આણ લોક અજૂન ઉચ્ચસ્થાની બલિ અપાત વ ધૂપ જાલીત.

૪ યહોઆશાને યાજકાસ સંગિતલે કીં સર્મર્પણ કેલેલા જેવઢા પૈસા પરમેશ્વરાન્યા મંદિરી યેતો, મહણે ગણતી કરિતાંના પ્રટ્યેક માણસાદૂન ઘેતલેલા પૈસા, પ્રાયેક મળુદ્યાંચે નવસાચ્યા સંબંધાને યાજક મોલ દ્વારાલ તો પૈસા આણ લોક પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંત ખુશીને આણીત તો સર્વ પૈસા, ૫ યાજકાંની આપલ્યા ઓલ્ડ્લીચ્યા લોકાંપાસૂન ચ્યાબા આણ મંદિરાંત જી કાય મોડતોડ જાલી અસેલ તિચી દુસ્સ્તી કરાવી. ૬ અસેં અસૂનિહ યહોઆશ રાજાન્યા કારકીર્દાન્યા તેવિસાચ્યા વર્ષાપર્યંત મંદિરાન્યા મોડતોડીંચી દુસ્સ્તી જાલી નાહીં. ૭ તેન્હાં યહોઆશ રાજાને યહોયાદા યાજક વ ઇતર યાજક યાંસ બોલાવુન વિચારિલેં કી મંદિરાચી મોડતોડ જાલી આહે તિચી તુમ્હી દુસ્સ્તી કાં કરીત નાહી? યાપુંદે આપલ્યા ઓલ્ડ્લીચ્યા લોકાંપાસૂન પૈસે ઘેઊન ઠેણું નકા; તર તે મંદિરાન્યા દુસ્સ્તીસાઠી ડેઝન ટાકા. ૮ ઇઃપર યાજકાંની લોકાંપાસૂન પૈસે ચ્યાબયાચે નાહીત આણ ત્યાની મંદિરાચી દુસ્સ્તીહિ કરાવયાની નાહીં, યાસ તે માન્ય જ્ઞાલે; ૯ પણ યહોયાદા યાજકાને એક પેટી ઘેઊન તિચ્યા જ્ઞાંકણાસ એક સોક પાછિલે આણ તી પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંત યેણાંચ્યા ઉજવ્યા હાતાક્કે વેદીજવળ ટેવિલી, પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંત

જેવઢા પૈસા યેત અસે તેવઢા દ્વારાક્ષ યાજક ત્યા પેટીત ટાકીત. ૧૦ નંતર પેટીત પુષ્કલ પૈસા જાલ આહે અસે પાઢુન રાજાના નિટણીસ વ મુખ્ય યાજક યાંની યેઝન તો પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંત મિલાલેલા પૈસા યૈલ્યાંત બાંધૂન તોલિલા. ૧૧ તો પૈસા તોલુન જે પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાન્યા દુસ્સ્તીંચે કામ પાછણાસાઠી નેમિલેલે હોતે ત્યાંચ્યા હવાલી તો કેલા; ત્યાનીં તો પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંતે કામ કરારે સુતાર વ બાંધકામ કરારે, ૧૨ ગવંડી વ પાથરવટ યાંસ દિલા તર્સેચ ઇમારતી લાકૂડ વ ઘડલેલે ચિરે વિકિત ધેણાસ વ મંદિરાંત મોડતોડ જાલી હોતી તિચી દુસ્સ્તી કરણ્યાંત ખર્ચિલા. ૧૩ જે પૈસે પરમેશ્વરાન્યા મંદિરી યેત તે રસ્યાચે પેલે, ચિમટે, કટોરે, કરણે અથવા સોન્યા-રસ્યાની પાત્રે કરણ્યાંત ખર્ચિલે નાહીત; ૧૪ તર તે સગળે પૈસે કામગારાંસ દિલે વ ત્યાનીં તે ઘેઊન પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાંતી દુસ્સ્તી કેલી. ૧૫ કામ-કચ્ચાસ દેણાસાઠી જયાંચ્યા હોતી હા પૈસા દેત અસત ત્યાંચા કાંઈ હિસોબ ટેવિલા નાહીં; કારણ તે આપલે કામ સચોટીને કરીત અસત. ૧૬ દોષાર્પણે વ પાપાર્પણે યાંચા પૈસા યેત અસે તો મંદિરાંત જમા કરીત નસત; તો પૈસા યાજકાંચા અસે.

૧૭ પુંડે અરામાચા રાજા હજાએલ યાંને સ્વારી કરુન ગથ ઘેતલે આણ નંતર યસ્તાલેમાકડે આપલા મોચાં ફિરવિલા. ૧૮ તેન્હાં યહુદાચા રાજા યહોઆશ યાંને અસે કેલેં: ત્યાચે બાડવરીલ, યહોશાફાટ, યહોરામ વ અહ્યા યા યહુદાન્યા રાજાનીં વ ત્યાને સ્વત: જ્યા વસ્તુ પરમેશ્વરાસ વાહિન્યા હોયા ત્યા, આણ પરમેશ્વરાન્યા મંદિરાન્યા વ રાજમબનાન્યા મંડારાંત જેવઢે સોંને સાંપદલેં તે સર્વ ઘેઊન ત્યાને અરામાચા રાજા હજાએલ યાજકડે પાઠવિલેં; તેન્હાં તો યસ્તાલેમાજવદ્ધુન નિઘૂન ગેલા. ૧૯ યહોઆશાની બાકીનીં કૃત્યે વ ત્યાને જે કાંઈ કેલેં યાં સર્વાંચે વર્ણન યહુદાન્યા રાજાન્યા બબરીત કેલેં આહે, નાહીં કાય? ૨૦ યહોઆશ રાજાન્યા ચાકરાનીં ફિતુર કેલા આણ ત્યાસ સિંગ્રકડે જાણાન્યા રસ્યાવર મિલો નાંબાંચ્યા વાચ્યાંત જિવે મારિલે.

१२१ योजाखार बिन शिमाथ व यहोजाखाद बिन शोमर या त्याच्या चाकरांनी त्यास जिवें मारिले; तो मेल्यावर स्वांनी त्यास दाविदपुरांत त्याच्या वाडवडिलांच्या थडम्यात मूळमाती दिली; त्याचा पुत्र अमस्या त्याच्या जारीं राजा शाल.

१३१ १ यद्युदाचा राजा अहज्याचा पुत्र योवाशे १३२ याच्या कारकीर्दीच्या तेविसाव्या वर्षी येहूचा पुत्र

यहोआहाज शोमरोनांत इस्लाएलावर राज्य करू लागला; त्याने सतरा वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या हृषीने जे वाईट तें त्याने केले; नवाटाचा पुत्र यराबाम याने इस्लाएलांच्या हातून जीं पापकमे करविलीं स्वाचे अवलंबन त्याने केले; ती त्याने सोहून दिलीं नाहीत. ३ यास्तव इस्लाएलावर परमेश्वराचा कोप भडकला व स्वाने त्यास यहोआहाज ह्यात होता तोपर्यंत अरामाचा राजा ह्याएल व त्याचा पुत्र बेन-हदाद यांच्या स्वाधीन केले. ४ यहोआहाजाने परमेश्वरापाशीं विनवणी केली ती त्याने ऐकली; अरामाचा राजा इस्लाएलास कसा गंजीत होता हैं परमेश्वराने पाहिले होते. ५ परमेश्वराने इस्लाएलास सोडविणारा दिला तेव्हां इस्लाएल लोक अरामाच्या काबूतून सुदून आपापत्या डेव्यांत पूर्व-प्रमाणे राहू लागले. ६ तरी यराबामाच्या घरायण्यांनी जी पापकमे केली व जी त्याने इस्लाएल लोकांकहून करविली स्या पापकर्मप्रमाणे ते चालले; शोमरोनांत अशेरा मूर्तीहि राहिल्या होत्या. ७ अरामाच्या राजाने यहोआहाजाच्या सेनेत केवळ पश्चास स्वार, दहा रथ व दहा हजार पायदळ एवढेच राहू दिले होते व इस्लाएलांचा नाश करून त्यांस तुडवून खुलीस मिळविले होते. ८ यहोआहाज याची बाकीची हृषी, त्याने जे काही केले तें व त्याचा पराकम या सर्वाचे वर्णन इस्लाएलांच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? ९ यहोआहाज आपत्या पितरांजवळ जाऊन निजला व स्वास शोमरोनांत मूळमाती दिली; त्याचा पुत्र योवाशे ह्या त्याच्या जारीं राजा शाल.

१० यद्युदाचा राजा योवाशे त्याच्या कारकीर्दीच्या सदतिसाव्या वर्षी यहोआहाजाचा पुत्र यहोआशा शोम-

रोनांत इस्लाएलावर राज्य करू लागला; त्याने सोळा वर्षे राज्य केले. ११ परमेश्वराच्या दृश्यीने जे वाईट तें त्याने केले; नवाटाचा पुत्र यराबाम याने इस्लाएलकहून जीं पापकमे करविलीं होतीं ती त्याने सोडिलीं नाहीत; त्याप्रमाणे तो चालला. १२ योवाशाचीं बाकीची हृषी, त्याने जे काही केले तें आणि यद्युदाचा राजा असंस्या याशीं तो कशा शौर्यांने लडला या सर्वाचे वर्णन इस्लाएलांच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? १३ योवाश आपत्या पितरांजवळ जाऊन निजला आणि यराबाम त्याच्या गादीवर बसला; योवाशाला शोमरोनांत इस्लाएलांच्या राजांबरोवर मूळमाती दिली.

१४ ज्या दुखप्पाने अलीशा मरावयाचा होता तें त्याला आता लागले; तेव्हां इस्लाएलाचा राजा योवाश याजकडे गेला व ओग्डून त्याचे मुख पाहून रहू लागला व म्हणाला, अहो बाबा! अहो बाबा! इस्लाएलांच्या रातुंतांनो! १५ अलीशाने त्यास सांगितले, धनुष्याबाण घेऊन ये; तेव्हां तो धनुष्याबाण घेऊन त्याजकडे आला. १६ त्याने इस्लाएलांच्या राजास सांगितले, धनुष्याला आपल्या हात लाव; त्याने आपला हात धनुष्यास लाविला; तेव्हां अलीशाने आपले हात राजांच्या हातांवर ठेविले. १७ मग त्याने सांगितले, पूर्वकील सिंडकी उघड; त्याने ती उघडली. मग अलीशा त्यास म्हणाला, बाण सोड; तेव्हां त्याने तो सोडिला; तो म्हणाला, हा बाण परमेश्वरकहून होणाऱ्या सोड-वणुकीचे म्हणजे अरामापासून सुटप्पाचे चिन्ह होय; तूं अफेक येथे अराम्यांस असा मार देशील कीं त्याचा धुव्वा उडेल. १८ त्याने त्यास म्हटले, बाण उचलून घे; त्याने ते उचलून घेतले, मग तो इस्लाएलांच्या राजास म्हणाला, जसिनीवर बाण भार; तो तीनदा मास्त थांबला. १९ देवाचा माणस त्याजवर रागावून म्हणाला, तूं पांचसहा वेळां बाण भारावयाचे असते, म्हणजे अरामाचा क्षय होईपर्यंत तूं त्यास मार दिला असतास; आतां तूं त्यास तीन वेळां मात्र मार देशील.

२० अलीशा मृत्यु पावला व लोकांनी त्यास मूर्ठमाती दिली. नव्या वर्षाच्या आरंभी भवाबी टोळ्यांनी देशावर स्वारी केली. २१ तेव्हां लोक एका मनुष्यास मूर्ठमाती देत असतां त्यांच्या नजरेस एक टोळी पडली; आणि त्यांनी संग प्रेत अलीशाच्या कबरेत टाकिले, तेव्हां अलीशाच्या अस्थीस स्पर्श झाल्यावरोबर तो मनुष्य जीवंत होऊन पायावर उभा राहिला.

२२ यहोआहाज याच्या सर्व हयातीत अरामाचा राजा हजाएल याने इस्त्राएलांस त्रस्त केले. २३ तरी परमेश्वराची त्यांजवर कृपा होती; देवाने अबाहाम, इस्हाक व याकोब यांशी केलेल्या करारामुळे त्यांची इस्त्राएलांवर छापा होती; त्यांचा त्यास कल्पवला होता व त्यांजवर त्याची मेहेनजर होती, म्हणून त्याने त्यांचा अद्यापि नाश केला नाही व आपल्यासमोरून त्यांस दूर केले नाही. २४ अरामाचा राजा हजाएल हा मृत्यु पावला आणि त्याचा पुत्र बेन-हदाद त्याच्या जागी राजा शाला. २५ बेन-हदाद विन हजाएल याने यहोआहाज याच्याशी युद्ध करून जीं नगरे घेतली होती ती त्याचा पुत्र यहोआश याने परत घेतली. योवाशाने त्याला तीनदा मार देऊन इस्त्राएली नगरे परत घेतली.

१४ योवाश याच्या कारकीदीच्या दुसऱ्या वर्षी यहूदाचा राजा योवाश याचा पुत्र अमस्या राज्य करून लागला. २ तो राज्य करून लागला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता; त्याने यश्वरेमांत एकुणतीस वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव यहोआदान होते; ती यश्वरेमची होती. ३ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे नीट तें तो करी; तरी त्याचा पूर्वज दावीद याच्या तोडीचा तो नव्हता, त्याचा बाप योवाश याच्या करणीप्रमाणे त्याची सगळी करणी होती. ४ उच्चस्थाने काही काहून टाकायांत आली नव्हती; लोक अजून त्या स्थानी यह करीत व धूप जावीत. ५ त्याच्या हाती राजसत्ता पुरी आली तेव्हां त्याचा बाप जो राजा त्याचा घात ज्या चाकरांनी केला

१ मुख्यांतः : योवाशाज.

होता त्यांस त्याने जिवे मारिले; ६ पण खन करणाऱ्यांची मुर्ढेबाळे त्याने जिवे मारिली नाहीत; करण मोशाच्या नियमशाळांत परमेश्वराने असे विहित केले आहे की मुत्रांकरिता पित्यांगा, पित्यांकरितां पुत्रांना मारू नये; जो तो आपल्याच पापामुळे प्राणास मुकाबा. ७ त्याने क्षारखोन्यांत अदेमाच्या दहा हजार लोकांस मारून टाकिले, सेला नगर लहून घेतले व त्यांचे नांव बदलून तें यकथेल असे ठेविले; आजवर तें नांव चाल आहे.

८ मग अमस्याने इस्त्राएलाचा राजा यहोआश विन यहोआहाज विन येहू यास जासुदांच्या हाती निरोप पाठविला की चल, आपण सामना करू. ९ इस्त्राएलाचा राजा यहोआश याने यहूदाचा राजा अमस्या यास सांगून पाठविले की लबानोनांतल्या कोंडेझुझापाने लबानोनांतल्याच एका गंधसंस्कर्कडे मागणी केली की तुशी मुली भाइया मुलास दे; लबानोनांत असलेला एक वनाशु त्या वाटेने गेला व त्याने तें कोंडेझुझप पायांखाली तुड्यावून टाकिले. १० तूं अदेमाचा मोड केल्यामुळे तुके हृदय उनमत झाले आहे; त्याविष्यीची कुशारकी मारीत आपल्या घरी बैस; तूं पतन पावशील व तुजबरोबर यहूदा पतन पावेल; तर तूं होउन अरिष्टास करं अमेत्रण करीत आहेस? ११ अमस्या काहीकिल्या ऐकेना. तेव्हां इस्त्राएलाचा राजा यहोआश चढाई करून गेला; तो व यहूदाचा राजा अमस्या याचा यहूदा देशांतील बेथ-शेमेश येणे सामना शाला. १२ इस्त्राएलापुढे यहूदाची ब्रेधा उडाली आणि ज्याने त्याने आपआपल्या डेव्याकडे पळ काढिला. १३ इस्त्राएलाचा राजा यहोआश याने यहूदाचा राजा अमस्या विन यहोआश विन अहृष्या याला बेथ-शेमेश येणे पकडिले; त्याने यश्वरेमास जाऊन एफाइली वेशीपासून कोपन्यावरील वेशीपर्यंत यश्वरेमाचा चारदो हात कोट पाहून टाकिला. १४ सोने, रुपये, परमेश्वराच्या मंदिरांत व राजभवनाच्या भांडासांत त्याला सांपडली तेवढी सगळी पांत्रे व कैली ही घेऊन तो शोमरेनास परत गेला. १५ यहोआशाने केलेली

वाकीची कृत्ये, त्याचा पराक्रम, तो यहूदाचा राज्य अमस्या याशी कसा लडला या सर्वांचे वर्णन इस्लाएलाच्या राजांच्या बखरींत केले आहे, नाही काय ? १६ यहो-आशा आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्यास शोभरोनांत इस्लाएलाच्या राजांमध्ये मूरमाती देण्यांत आली; त्याचा पुत्र यराबाम हा त्याच्या जागी राजा झाला.

१७ इस्लाएलाचा राजा यहोआशा बिन यहोआहाज याच्या मूरुनेतर यहूदाचा राजा अमस्या बिन योवाश हा पंथरा वर्षे जगला. १८ अमस्याची बाकीची कृत्ये यहूदाच्या राजांच्या बखरींत वर्णिलेली आहेत, नाहीत काय ? १९ यशश्वलेमांत त्याजविश्वद्व कट झाल्यामुळे तो लक्ष्मीश देये पद्मन गेला, पण लोकांनी त्याच्या पाठोपाठ लक्ष्मीश देये मनुष्य पठदून त्याला ठार केले; २० त्यास घोड्यांवर घालून आणिले आणि यशश्वलेमांत दावीदुयुगांत त्याच्या नूर्वजांमध्ये मूरमाती दिली. २१ मग सर्व यहूदी लोकांनी सोळा वर्षांच्या अंजन्यास, त्याचा शाप अमस्या याच्या जागी, राजा केले. २२ अमस्या राजा आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजल्यावर अजन्याने एलाशाची मजबुती करून पुनः तें यहूदाच्या सततें आणिले.

२३ यहूदाचा राजा अमस्या बिन योवाश याच्या कारकीदांच्या पंधराव्या वर्षी इस्लाएलाचा राजा यराबाम बिन योवाश शोभरोनांत राज्य करून लगला; त्यानें एकेचाळीस वर्षे राज्य केले. २४ परमेश्वराच्या दृश्यांने जें वाईट तें त्याने केले; नवाटपुत्र यराबाम याने इस्लाएलाकडून जीं पापकर्मे करविली त्यांचे त्यानें अवलंबन केले, ती त्याने सोळून दिली नाहीत. २५ इस्लाएलाचा देव परमेश्वर यांने गंग-हेफेर येथील आपला सेवक योना बिन अमित्य या संदेश्याच्या द्वारे जे सांगीतले होते त्याप्रमाणे यराबामाने हमाथाच्या घाटापायून अराबान्या समुद्रापर्यंत इस्लाएलाचा गेलेला मुख्य वरत घेतला. २६ इस्लाएलास दुःख लेश होत आहेत असे परमेश्वरानें पाहिले; बंदिवासांत किंवा मोकळा असा कोणीहि उरला नव्हता; इस्लाएलाचा साहाय्यकारी असा कोणीच राहिला नव्हता. २७ या नमोमंडला-

खालून इस्लाएलाची नांवनिशाणी मी नाहीची करीज असे परमेश्वर म्हणाला नव्हता, म्हणून त्यांने योवाशाचा पुत्र यराबाम याच्या द्वारे त्याची सोडवण्याकृती केली. २८ यराबामाची बाकीची कृत्ये, त्यांने जें केले तें सर्वे त्याचा पराक्रम, त्याची सुदृढे व पूर्वी यहूदाच्या सततें असेलेली दिमिज्क व हमाथ ही त्यांने कशी परत घेतली या सर्वांचे वर्णन इस्लाएलाच्या राजांच्या बखरींत केले आहे, नाही काय ? २९ मग यराबाम आपले पितर इस्लाएलाचे राजे यांजवळ जाऊन निजला आणि त्याचा पुत्र यराबाम हा त्याच्या जागी राजा झाला.

१ इस्लाएलाचा राजा यराबाम याच्या कारकीदांच्या सत्ताविसाव्या वर्षी यहूदाचा राजा अंजन्या बिन अमस्या राज्य करून लगला. २ तो राज्य करून लगला तेव्हां सोळा वर्षांचा होता; त्यांने यशश्वलेमांत बाबन वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव यराबाम; ती यशश्वलेमकरीण होती. ३ त्याचा बाप अमस्या याच्या एकंदर वागणुकीस अनुसरून परमेश्वराच्या दृश्यांने जें नीट तें तो करी. ४ तरी उच्चस्थाने काढून टाकप्यांत आली नव्हती; लोक अद्यापि उच्चस्थानी यज्ञ करीत व धूप जाळीत. ५ परमेश्वराने राजाला अशी शिक्षा केली की तेंगेकडून तो आमरण कोही झाला; तो निराळ्या घरांत राहत असे. राजपुत्र योथाम ह्व त्याचा खानगी कारभारी होऊन देशांतील लोकांचा न्यायइनसाफ करीत असे. ६ अंजन्याच्या बाकीच्या कृत्यांचे व त्यानें जें काहीं केले त्या सर्वांचे वर्णन यहूदाच्या राजांच्या बखरींत केले आहे, नाही काय ? ७ अंजन्या आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्यांनी त्यास दावीदपुरात त्याच्या वाडवडिलांमध्ये मूरमाती दिली. त्याचा पुत्र योथाम हा त्याच्या जागी राजा झाला.

८ यहूदाचा राजा अंजन्या याच्या कारकीदांच्या अडिसाव्या वर्षी जख्या बिन यराबाम इस्लाएलावर शोभरोनांत राज्य करून लगला; त्यानें सहा महिने राज्य केले. ९ त्याने आपल्या वाडवडिलांमध्ये हमाथापूर्वी दृश्यांने जें वाईट तें केले; नवाटपुत्र यराबाम याने इस्ला-

१ अथवा : उज्जीवी; १५:१३, ३०-३४ पाहा.

एलाकडून जी पापकर्म करविली ती त्याने सोहून दिली नाहीत. १० याबेशाचा पुत्र शूम याने त्याच्यांची फिरुरी कस्त व त्यास लोकांदेखत मार देऊन वधिले, आणि त्याच्या जारी तो राजा झाला. ११ जखन्याची बाकीची कृत्ये इस्त्राएलच्या राजांच्या बसरीत वगिली आहेत ती पाहा. १२ परमेश्वराने येहूस सामित्राले होते की चौथ्या पिंडीपर्यंत तुषे वंशज इस्त्राएलच्या गादीवर बसतील, त्याप्रमाणे घडून आले.

१३ यहूदाचा राजा उज्जीया याच्या कारकीर्दाच्या एकुणचाळिसाब्द्या वर्षी शूम बिन याबेश हा राज्य करू लागला; त्याने शोमरोनात एक महिना राज्य केले. १४ मनहेम बिन गदी हा तिरसा येथून शोमरोनास गेला आणि तेथें त्याने शूम बिन याबेश यास मार देऊन वधिले, आणि त्याच्या जारी तो राजा झाला. १५ शूमाची बाकीची कृत्ये व त्याने केलेले बंद या सर्वांचे इस्त्राएलच्या राजांच्या बसरीत वर्णन केले आहे तें पाहा. १६ मग मनहेमाने तिरसा येथून निघून तिफसाहांत व त्याच्या विवरात राहणाऱ्या लोकांस मार दिला; त्यानी त्याला आपल्या वेळी उघडिल्या नाहीत म्हणून त्याने त्यांस हा मार दिला; त्याने तेव्हत्या सर्व गर्भवती लिण्या विस्तूर काढिल्या.

१७ यहूदाचा राजा अजन्या याच्या कारकीर्दाच्या एकुणचाळिसाब्द्या वर्षी मनहेम बिन गदी इस्त्राएलावर राज्य करू लागला; त्याने दहा वर्षे शोमरोनात राज्य केले. १८ परमेश्वराच्या दृष्टीने जें वाईट तें त्याने केले; नवाटपुत्र यराबाम याने इस्त्राएलाकडून जी पापकर्म करविली ती त्याने आमरण सोडिली नाहीत. १९ अश्वरचा राजा पूल याने देशावर स्वारी केली तेव्हां आपणास त्याने टेका देऊन गादीवर आपली स्थिर स्थापना करावी म्हणून मनहेमाने त्यास एक हजार विक्कोर चांदी दिली. २० अश्वरच्या राजाला देप्पासाठी मनहेमाने इस्त्राएलांतल्या मोठोठ्या धनवान लोकांकडून प्रत्येकी पनास पनास शेकेल चांदी कराढिली. मग अश्वरचा राजा परत गेला, देशात

बांबला नाही. २१ मनहेमाची बाकीची कृत्ये व त्याने जें कांही केले त्या सर्वांचे वर्णन इस्त्राएलच्या राजाच्या बसरीत केले आहे, नाही काय? २२ मनहेम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; आणि त्याचा पुत्र पकड्या हा त्याच्या जारी राजा झाला.

२३ यहूदाचा राजा अजन्या याच्या कारकीर्दाच्या पकड्याच्या वर्षी पकड्या बिन मनहेम शोमरोनात इस्त्राएलावर राज्य करू लागला; त्याने दोन वर्षे राज्य केले. २४ परमेश्वराच्या दृष्टीने जें वाईट तें त्याने केले, नवाटपुत्र यराबाम याने इस्त्राएलाकडून जी पापकर्म करविली ती त्याने सोहून दिली नाहीत. २५ त्याच्या सरदार रमात्याचा पुत्र पेकह याने त्याजीची फिरुरी कस्त शोमरोनाच्या राजवाच्याच्या मनोर्नात त्यास व त्याजवरोबर अगोंब व अरये यांस वधिले; पेकहां बरोबर पकड्यास शिळादी लोक होते; त्यांस वधून त्याच्या जारी तो राजा झाला. २६ पकड्याची बाकीची कृत्ये व जें कांही त्याने केले त्या सर्वांचे इस्त्राएलच्या राजांच्या बसरीत वर्णन केले आहे तें पाहा.

२७ यहूदाचा राजा अजन्या याच्या बावभाव्या वर्षी पेकह बिन रमात्या शोमरोन येथे इस्त्राएलावर राज्य करू लागला. त्याने बीस वर्षे राज्य केले. २८ परमेश्वराच्या दृष्टीने जें वाईट तें त्याने केले; नवाटपुत्र यराबाम याने इस्त्राएलाकडून जी पापकर्म करविली ती त्याने सोहून दिली नाहीत. २९ इस्त्राएलाचा राजा पेकह याच्या वेळी अश्वरचा राजा तिलथ-पिलेसर याने येऊन ईयोन, आबेल-बेथ-माका, यानोह, केशेव, हासोर, गिलाद व गालील हीं सर्व नफताली प्रांतांतील स्थळे घेतली; तेव्हाल लोक त्याने पाडाव कस्त अश्वरास नेले. ३० उज्जीयाचा पुत्र योथाम याच्या कारकीर्दाच्या विसाच्या वर्षी होशे बिन एला याने पेकह बिन रमात्या याच्यांची फिरुरी कस्त त्यास मार देऊन वधिले आणि तो त्याच्या गादीवर बसला. ३१ पेकह याची बाकीची कृत्ये व त्याने जें कांही केले त्या सर्वांचे वर्णन इस्त्राएलच्या राजांच्या बसरीत

केले आहे तें पाहा.

२२ इश्वाएलचा राजा येकह बिन रमात्या याच्या कारकीदीच्या दुसन्या वर्षी यहूदाचा राजा योथाम बिन उज्जीया राज्य करूळ लागला. २३ तो राज्य करूळ लागला तेव्हां पंचवीस वर्षांचा होता; त्यांने यस्खलेमांत सोळा वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव यस्शा असे होते; ती सादोकाची कन्या. २४ परमेश्वराच्या दृष्टीने जें ठीक तें त्यांने केले; त्याचा बाप उज्जीया याच्या एकंदर वाणगुकीप्रमाणे तो वागला. २५ तरी उच्चस्थाने काहून टाकण्यांत आली नव्हती; लोक अद्यापि उच्चस्थानी यज्ञ करीत व धूप जाळीत. परमेश्वराच्या मंदिराचा वरला दरवाजा त्यांने बांधिला. २६ योथामाची बाकीची कृत्ये व जें कांहीं त्यांने केले त्या सर्वांचे वर्णन यहूदाच्या राजाच्या बस्तरीत केले आहे, नाही काय? २७ त्या काळीं अरामाचा राजा रसीन व रमात्याचा पुत्र येकह यांस परमेश्वर यहूदावर चढाई करण्यास पाढूळूळ लागला. २८ योथाम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्याचा पूर्वज दावीद याच्या पुरांत त्याच्या पितरांमध्ये त्यास मूळमाती दिली; त्याचा पुत्र आहाज हा त्याच्या जागी राजा झाला.

१ येकह बिन रमात्या याच्या कारकीदीच्या १६ सतराच्या वर्षी यहूदाचा राजा आहाज बिन

योथाम राज्य करूळ लागला. २ आहाज राज्य करूळ लागला तेव्हां तो बीस वर्षांचा होता; त्यांने यस्खलेमांत सोळा वर्षे राज्य केले; त्याचा पूर्वज दावीद यांने आपले देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने जें योग्य तें केले होते त्याप्रमाणे त्यांने केले नाही. ३ तो इश्वाएलच्या राजाच्या मार्गांने चालला; या राष्ट्रांस परमेश्वराने इश्वाएल लोकांपूळून घालिले होते त्याच्या अमंगळ आचारांस अनुसूलन त्यांने आपल्या पुत्राचा अभीत झेप करूळ त्याला अपिले. ४ तो उच्चस्थानीं, पहाडावर व प्रत्येक हिरव्या वृक्षाखालीं यज्ञ करीत असे व धूप जाळीत असे. ५ मग अरामाचा राजा रसीन आणि इश्वाएलचा राजा येकह बिन रमात्या हे यस्खलेमावर चढाई करूळ युद्धास आले; त्यांनी आहाजास वेदा

दिला पण त्यांना त्यास जिकितां आले नाही. ६ त्या वेळी अरामाचा राजा रसीन यांने एलाथ नंवाचे नगर सर करून पुनः अरामांत सामील केले व तेथेल्या यहूदी लोकांस हाकून दिले; अरामी लोक तेथें जाऊन राहिले, ते आजपर्यंत तेथेच राहत आहेत. ७ मग आहाजांने अश्वराचा राजा तिम्बल्थ-पिलेसर यास जाखुलाच्या हातीं सांगून पाठविले की मी आपला सेवक, आपला मुलगा आहें; तर आतां अरामाचा राजा व इश्वाएलचा राजा हे मजवर चढाई करून आले आहेत. आपण येत्तुन त्यांच्या हातून माझा बचाव करा. ८ परमेश्वराच्या मंदिरांत व राजवाच्याच्या भांडारात जेवढे सोनेलर्ये आहाजास सांपडले तेवढे त्यांने अश्वराच्या राजाकडे नजराणा म्हणून पाठविले. ९ त्यांने मागणे मान्य करून अश्वराच्या राजांने दिसिक्कावर चढाई करून तें घेतले व तेथील लोकांस पाडाव करून कीर येथे नेले; आणि रसीन याचा वध केला. १० तेव्हां अश्वराचा राजा तिम्बल्थ-पिलेसर याच्या भेटीसाठी आहाज राजा दिसिक्क येथे गेला; त्यांने तेथील वेदी पाहून तिचा आकार व तिची घटण यांचा नमुना उरीया याजकाकडे पाठवून दिला.

११ आहाज राजांने दिसिक्काहून पाठविलेल्या त्या नमुन्याप्रमाणे उरीया याजकांने एक वेदी आहाज राजा दिसिक्काहून येप्पापूर्वी तयार केली. १२ राजा दिसिक्काहून परत आला तेव्हां त्यांने ती वेदी पाहिली; त्यांने त्या वेदीजवळ जाऊन तिच्यावर बलि अपिले. १३ त्या वेदीवर त्यांने आपले होमबलि व अन्नबलि यांचे होम केले, आपलीं पेयार्पणे तिच्यावर ओतीलीं व आपल्या शांतिर्पणांच्या बलींवे रक्त त्या वेदीवर शिंपडिले. १४ परमेश्वरापुढे असलेली पितलेचा वेदी जी मंदिरापुढे म्हणजे वेदी व परमेश्वराचे मंदिर यांच्या दरम्यान होती ती तेथून काहून त्यांने तयार केलेल्या त्या वेदीच्या उत्तरेकडे ठेविली. १५ आहाज राजांने उरीया याजकास आझा केली की नित्य सकाळचा होमबलि, संध्याकाळचा अन्नबलि, राजाचे होमबलि व अन्नबलि, आणि देशांतील सगळ्या लोकांचे होमबलि व पेयार्पणे

ही मोत्ता वेदीवर अपार्णी; होमबलि व इतर यज्ञपशु यांचे रक्त त्या वेदीवर शिपडाचे; पितळेची वेदी भज-साठी शळुन पाहण्याकरितां असावी. १६ आहाज राजाच्या आडीप्रमाणे उरीया याजकाने केले. १७ मग आहाज राजाने वैठकीवरले नकशीकाम काढून टाकिले आणि त्यांवर असलेले रंगाळ काढिले, आणि गंगाळ्याघर पितळी वैलांवरून काढून खाली फरसवंदीवर ठेविला. १८ शब्दाच दिवसासाठी जी कांदली मंदिरिंत बांधिली होती ती व राजास बाहेहून प्रवेश करप्यासाठी जें द्वार केले होते तें हीं दोन्ही अस्त्ररच्या राजाच्या भीतीने परमेश्वराच्या मंदिरापासून वेगळी करप्यांत आली. १९ आहाजाने केलेल्या बाकीच्या गोष्टी यहूदाच्या राजांच्या बखरीत वर्णिल्या आहेत, नाहीत काय? २० आहाज आपल्या पितरांजबल जाऊन निजला; त्याला दावीदपुरांत त्याच्या पितरांमध्ये मूढमाती दिली; त्याचा पुत्र हिज्जीया हा त्याच्या जागी राजा ज्ञाला.

१७ कीर्दंच्या बाराव्या वर्षी होशे विन एला हा

शोमरोनांत इत्थाएलावर राज्य करू लाग्ला; त्याने नऊ वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट तें त्याने केले, तरी तें त्याच्यापूर्वी होऊन गेलेल्या इत्थाएलाच्या राजांकडे नव्हते. ३ अस्त्ररच्या राजा शल्मनेसर हा त्याजवर चढाई कूलन आला; होशे त्याचा अंकित ज्ञाला व त्याने त्यास खंडणी दिली. ४ अस्त्ररच्या राजास होशेची फिरुरी दिसून आली; त्याने मिसर देशाचा राजा सो याजकडे जासूद वापविले. आणि दर वर्षी जी खंडणी तो अस्त्ररच्या राजास देत असे ती देष्याचे बंद केले, म्हणून अस्त्ररच्या राजाने त्यास पकडून विड्या धालून काशगृहांत ठेविले. ५ मग अस्त्ररच्या राजाने सर्व देशावर स्वारी केली आणि शोमरोनास जाऊन तो तीन वर्षे वेदा धालून राहिला. ६ होशेच्या कारकीर्दंच्या नवव्या वर्षी अस्त्ररच्या राजाने शोमरोन सर केले व इत्थाएल लोकांस अस्त्रर देशी नेऊन हल्ह व हावोर येणे व योजान नदीतीरी व भेद्यांच्या नगरांतून वसविले.

७ यांचे कारण असे की इत्थाएलाचा देव परमेश्वर यांने त्यांस मिसर देशाचा राजा फारो याच्या हातांतून सोडवून मिसर देशांतून बाहेर आणिले होते त्याच्याविस्तृद्ध त्यांनी पाप केले व अन्य देवांची पूजा केली, ८ आणि ज्या राष्ट्रांस परमेश्वराने इत्थाएल लोकांपुढून घालविले होते त्यांचे नियम व इत्थाएलांच्या राजांनी आचरणात आणिलेले नियम यांचे त्यांनी अवलंबन केले होते. ९ तरेच इत्थाएल लोकांनी आपला देव परमेश्वर याच्याविस्तृद्ध अनुचित गोष्टी शुभपयों केल्या; पहारेकच्यांचे बुरुज असोत की टटबंदीची नगरे असोत; अशा आपल्या सर्व नगरांत त्यांनी उच्चस्थाने स्थापिली. १० त्यांनी सर्व उंच पहाडांवर व प्रत्येक हिरव्या ज्ञाडालाली मूर्तिस्तंभ व अशेरा मूर्ति स्थापिल्या; ११ आणि परमेश्वराने जी राष्ट्रे त्यांच्यापुढून घालविली होती त्याच्याप्रमाणे त्यांनी सगळ्या उच्चस्थानी धूप जाळिला आणि परमेश्वरास संताप येईल अशा प्रकारर्वी वाईट करू केली. १२ परमेश्वराने त्यांस मूर्तीची उपासना करू नका असे सांगितले असूनहि त्यांनी त्यांची उपासना केली. १३ तरी परमेश्वराने सर्व संदेशे व द्रष्टे याच्या द्वारे इत्थाएल व यहूदा यांस बजावून सांगितले होते की तुर्ही आपले वाईट मार्ग सोडून तुमच्या पूर्वजांस जे साळें धर्मशाल मी विहित कूलन माझे सेवक संदेशे याच्या हाती तुम्हाकडे पाठाविले होते त्यास अनुसूलन माझ्या आज्ञा व नियम पाळावे. १४ इतके असूनहि ते ऐकताना; तर त्यांच्या पूर्वजांनी आपला देव परमेश्वर याजवर विश्वास न ठेवितां मान ताठ केली त्याप्रमाणे त्यांनी केली; १५ आणि त्यांनी त्यांचे नियम, त्यांच्या वाडविलाशी केलेला त्याचा करार व त्यांस पठाविलेले त्याचे निर्बंध याचा त्यांनी अन्वेर केला, ते शामक गोष्टीच्या माझे लागून ब्रात झाले आणि ज्या आसपासच्या पराराष्ट्रांप्रमाणे करू नका असे परमेश्वराने त्यांस बजाविले होते त्यांचे त्यांनी अनुकरण केले. १६ त्यांनी आपला देव परमेश्वर याच्या सर्व आक्षा सोडून देऊन वासरांच्या दोन ओरींव मूर्ति तयार

केल्या; त्यांनी अशेग मूर्ति केली, सर्व नक्षत्रगणांची पूजा केली; आणि बालमूर्तीची उपासना केली. १७ त्यांनी आपले पुत्र व कन्या यांचे अमीत होम करून ती अर्पिली; ते शकुनमुहूर्त पाहूं लागले व जादूटोणा करूं लागले आणि जे परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट व ज्यामुळे त्यास संताप येतो ते करण्यास त्यांनी आपणांस वाढून घेतले. १८ त्यामुळे परमेश्वर इश्वाएलवर अति कोपायामान झाला; त्याने त्यास आपल्या दृष्टीआड केले; यदृढवा वंश खेरीज करून कोणी उरला नाही. १९ यदृढानेहि आपला देव परमेश्वर याच्या आळा पाठिल्या नाहीत; इश्वाएलाने जे नियम आचरिले त्यांचे त्याने अवलंबन केले; २० म्हणून परमेश्वराने इश्वाएलाच्या सर्व वंशजांचा त्याग करून त्यांस पीडिले, त्यांस लुटण्याच्या हातीं दिले व शेवटी त्यांस आपल्या दृष्टी-समोरून थालवून दिले. २१ त्याने इश्वाएलास दाविदाच्या धराप्यापासून निराळे केले. तेव्हां लोकांनी नवाटपुत्र यरावाम यास आपला राजा केले; त्या यरावामाने इश्वाएलास परमेश्वराच्या मार्गापासून परावृत्त करून त्यांच्याकडून महापातक करविले. २२ यरावामाने जी पातके केली त्यांचे अनुकरण इश्वाएल लोकांनी केले; त्यांनी ती पातके सोडून दिलीं नाहीत. २३ शेवटी परमेश्वराने आपले सर्व सेवक जे सदेषे त्यांच्या द्वारे संगितल्याप्रमाणे इश्वाएलास आपल्या दृष्टीआड केले, त्याना स्वदेशांतून काढून अस्तरास नेप्यात आले; तेथेच ते आजवर राहत आहेत.

२४ अश्वरूच्या राजाने बाबेल, कूथा, अब्बा, हमाथ व सफरवाईम या ठिकाणचे लोक आणून इश्वाएल लोकांच्या जारीं शोमरोनांतील नगरांतून वसविले; शोमरोन ताब्यांत घेऊन त्यांतील नगरांत ते राहूं लागले. २५ ते तेथे वस्ती करून राहूं लागले तेव्हां ते आरंभी परमेश्वराचे भय बाळगीत नसत म्हणून परमेश्वराने त्यांच्यामध्ये सिंह पाठविले; त्यांनी त्यांतल्या किंत्येकांस मारून टाकिले. २६ यामुळे त्यांनी अश्वरूच्या राजाकडे संमूल पाठविले की आपण ज्या लोकांस त्यांच्या देशांतून काढून शोमरोनांतील नगरांत वसविले

त्यांस या देशाच्या देवाची वहिवाट अवगत नाही; म्हणून त्याने त्यांच्यामध्ये सिंह पाठविले आहेत, त्यांनी त्यांतले किंत्येक लोक मारून टाकिले आहेत, कारण त्याना या देशाच्या देवाची वहिवाट ठजूक नाही. २७ मग अश्वरूच्या राजाने आळा केली की जे याजक तुम्हीं त्या देशांतून धरून आणिले आहेत त्यांतला एक तिकडे पाठवून या; त्याने तेथें जाऊन राहवें आणि त्या देशाच्या देवाची वहिवाट काय आहे ती त्याने लोकांस शिकवावी; २८ जे याजक शोमरोनांतून धरून नेले होते त्यांतला एक येजून बेथेल येथें राहिला; परमेश्वराची भीति कशी धरावी हैं तो लोकांस शिकवू लागला. २९ तथापि निरनिराळ्या राश्ट्रांच्या लोकांनी आपापल्या मूर्ति बनविल्या, आणि ज्या नगरांत ते वसले होते त्यांत शोमरोनी लोकांनी उच्चस्थाने केली होतीं तेथील मंदिरांतून त्या टेविल्या. ३० बाबेलच्या लोकांनी बुक्कोथ-अनोथ, कूथ येथील लोकांनी नेरराल, हमाथ येथील लोकांनी अशीमा, ३१ आणि अब्बी येथील लोकांनी निमज व तरीक अशीं दैवते बनविलीं, आणि सफरवी लोकांनी आपल्या मुलांचा, सफरव्यांची दैवते अदम्मेलेक व अनम्मेलेक यांपुढे, अमीत होम करून ती अर्पिली. ३२ ते परमेश्वराचे भय धरीत खरे, तरी ज्या राश्ट्रांतून त्यांस आणिले होते त्यांच्या रीतीप्रमाणे ते आपल्या दैवतांची उपासना करीत. ३४ ते आपल्या पूर्वीच्या वहिवाटीप्रमाणे आजवर चालत आहेत; ते परमेश्वराचे भय बाळगीत नाहीत; ते आपले स्वतंत्रे नियम व निर्णय पालीत नाहीत किंवा परमेश्वराने ज्यांस इश्वाएल हैं नंव दिले त्या याकोबाच्या वंशजांस परमेश्वराने विहित केलेले धर्म-शाब्द व आळा यंप्रमाणेहि चालत नाहीत. ३५ परमेश्वरास याकोबाच्या वंशजांशी करार करून त्यांस आळा केली होती की तुम्ही अन्य देवांचे भय खंस नका, त्यांस नमन करू नका, त्यांची उपासना करू नका व

त्यांस बलि अर्पू नका; ३६ तर परमेश्वरानें महासामर्थ्यानें व हात लंब कल्पन तुम्हांस मिसर देशात्तून बाहेर आणिले त्यांचे भय घरा, त्याची आराधना करा आणि त्यालाच बलि अर्पा; ३७ आणि जे नियम, निर्णय, धर्मशाल व आळा त्याने तुम्हांसांची लिहून ठेविल्या आहेत त्या निरंतर पाला व अन्य देवांचे भय घर्सून नका; ३८ मी तुमच्यांशो जो करार केला आहे तो विसरून नका व अन्य देवांचे भय घर्सून नका; ३९ केवळ तुमचा देव परमेश्वर यांचे भय घरा; तोच तुम्हांस तुमच्या शत्रुंच्या हातांदून सोडवील. ४० तरी ते ऐकतना; ते आपल्या पूर्णीच्या वहिवटीप्रमाणे करीत. ४१ या प्रकारे ही राष्ट्रे इकडे परमेश्वरांचे भय धरीत व तिकडे कोरीव मूर्तीचीहि पूजा करीत; त्यांचे पूर्वज करीन त्याप्रमाणेच त्यांचे उत्तरोत्तर आजवर करीत आहेत.

१ इस्त्राएलचा राजा होशो बिन एला याच्या १८ कारकीर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी अहुदांचा राजा हिज्जीया बिन आहाज राज्य करून लागल. २ तो राज्य करून लागला तेव्हांने पंचवीस वर्षांचा होता; त्याने यस्तलेमांत एकुणतीस वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईंचे नांव अबी असे होते; ती जखन्याची कल्या. ३ त्याचा पूर्वज दावीद याच्या सर्व करणीप्रमाणे तो परमेश्वराच्या दृष्टीने जे ठीक तें करी. ४ त्याने उबस्ताने काहून टाकिली, मूर्तिस्तंभ फोखिले, अशेरा मूर्तीचा उच्छेद केला व मोक्षानें केलेल्या पितली सर्पांचे चूर्ण केले; कारण, हा काळ्यावेतो इस्त्राएल लोक त्यामुळे धूप जाळीत असत; त्यास नदुशत्रान (पितलेचा तुकडा) हे नांव दिले होते. ५ इस्त्राएलचा देव परमेश्वर याजवर त्याचा भाव असे; त्याच्यामगून यहुदाच्या सर्व राजांमध्ये त्याच्या तोडीचा कोणी होऊन गेला नाही व त्याच्यापूर्वीहि शाला नाही. ६ तो परमेश्वराला धस्त राहिला; त्याच्या अनुसरण्यांचे त्याने सोडिले नाही; परमेश्वरानें मोक्षाव्याजा आळा विहित केल्या होत्या त्या त्याने पाळिल्या. ७ ग्रास्तव परमेश्वर त्याचावर होता; जिल्हे-

जिल्हे तो जाई तिकडेतिकडे त्यास यशःप्राप्ति होई; त्याने अश्वरच्या राजाविल्द बंडावा केला; त्याचा तो अंकित राहिला नाही. ८ गजा व त्याची शिवारे येथरपर्यंत पहारेकच्यांच्या बुरुजापासून तटबंदीच्या नगरापर्यंतच्या पलिष्ठयांस त्याने मार दिला.

९ हिज्जीया राजाच्या कारकीर्दीच्या चौथ्या वर्षी म्हणजे इस्त्राएलचा राजा होशो बिन एला याच्या कारकीर्दीच्या सातत्या वर्षी अश्वरच्या राजा शत्मनेसर याने शोमरोनावर त्याची कल्पन त्यास वेळा दिला. १० तीन वर्षांच्या अखेरीस त्याने तें सर केले; हिज्जीयाच्या कारकीर्दीच्या सहाव्या वर्षी म्हणजे इस्त्राएलचा राजा होशो याच्या कारकीर्दीच्या नवव्या वर्षी शोमरोन सर करण्यांत आले. ११ मग अश्वरच्या राजाने इस्त्राएलस पांडाव कल्पन अश्वर देशी नेले आणि हल्लू व हाबोर येण्ये आणि गोजान नदीतीरीं व भेद्यांच्या नगरांत त्यांस वसविले; १२ यांचे कारण हेच की त्यांनी आपल्य देव परमेश्वर याची वाणी मानिली नाही व त्याचा करार मोडिला; परमेश्वराचा सेवक मोशे याने विहित केलेले सर्व कांहीं त्यांनी जुमानिले नाही; ते तें ऐकतना व त्याप्रमाणे वर्तताना.

१३ हिज्जीया राजाच्या कारकीर्दीच्या चौदाव्या वर्षी अश्वरच्या राजा सन्हेत्रीव याने यहुदाच्या सर्व तटबंदी नगरांवर चढाई कल्पन ती घेतली. १४ यहुदाचा राजा हिज्जीया याने अश्वरच्या राजाला लाख्याची येण्ये सांगून पाठविले की माझ्या हातून अपराध क्षाला आहे, आतां मजबूतून परत जा; आपण मजवर जो बोजा लादल तो मी साहीन. यहुदाचा राजा हिज्जीया याने तीनदो किकारे चांदी व तीस किकार सोने संडणी याची असे अश्वरच्या राजाने ठरविले. १५ परमेश्वराच्या मंदिरांत व राजवाच्याच्या भांडारांत जेवढी चांदी मिळाली तेवढी हिज्जीयाने त्यास दिली. १६ त्या प्रसंगी हिज्जीयाने परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे व दारवाजा यांवर जी सोन्याची मढणी केली होती ती काहून अश्वरच्या राजास

१ निर्गम २५:३९ पाहा:

दिली. १७ एवढावारहि अश्वरच्या राजानें तर्तान, रब-सारीस व रब-शाके यांस मोळ्या सैन्यानिशी लालाचाहून यस्तलेमास हिज्जीयाकडे पाठविले. ते मस्तकलेमास जाऊन परटाच्या शेताजवलच्या वरच्या तल्याच्या नव्यानजीक येऊन थेपले. १८ त्यांनी राजास बोलावरें पाठविले तेव्हां खाणगी कारभारी एल्याक्षीम बिन हिलकीया, चिटपीस शेवना व बखरनवीस यवाह बिन आसाफ हे त्याजकडे गेले. १९ तेव्हां रब-शाके त्यांस म्हणाला, हिज्जीयाला सांगा कीं राजाविराज, अश्वरचा राजा म्हणतो, हा तुक्का भरवसा कसलो! २० तं बोलून दाखविलेला तुक्का युद्धकल्प व युद्धल थ्या केवळ वायफळ गोष्टी आहेत. तू माझाशी फिरू झालेस तो कोणाच्या बालवर? २१ पाहा, तो मिसर म्हणजे चेचलेला बोल, त्यावर तू टेकिस; त्यावर कोणी टेकला तर तो त्याच्या हातांत शिरू बोचेल; जे कोणी मिसरी राजा फारो याजवर. टेकलात त्यांस तो असाच आहे. २२ तं मला म्हणशील, आम्ही आमचा देव परमेश्वर याजवर भिस्त ठेकिंग, तर ज्याची उच्चस्थानेव व वेदी काढून टाकून यहूदा व यस्तलेम यांस हिज्जीया म्हणाला कीं या एका वेदीपुऱ्ये यस्तलेमांत भजन करा, तोच नव्हे का तो देव? २३ आतां माझा धनी अश्वरचा राजा याशी सामना करण्यास उभा राहा; तुला स्वार बसविष्णाची ताकद असली तर तुला दोन हजार धोडा देतो. २४ माझ्या धन्याच्या अगदी कनिष्ठ दर्जाच्या एका तरी सरदाराला तूं कसा पिटाळशील? म्हणूनक दूं रथ आणि स्वार मिळविष्णविष्णी भिसरावर भिस्त ठेवितोस ना? २५ मी या देशावर चाळ कलून थाचा नाश करण्यास आलों तों कर परमेश्वराच्या सांगप्यावाचून? परमेश्वरानेच मला सांगितले कीं या देशावर चढाई कलून जा व याचा विच्छंस कर. २६ मग एल्याक्षीम बिन हिलकीया, शेवना व यवाह यांनी रब-शाके यास विनंति केली कीं आपल्या दासांशी अरामी भाषेत बोला, ती आम्हांस समजते; कोटावरील लोकांच्या कानीं पडेल म्हणून यहूदी भाषेत आम्हांशी

बोलून नका. २७ रब-शाके थाने उत्तर केळें झी-माझ्या धन्यानें केवळ तुक्का धन्याशी व तुजशी हे बोल्यास भजा पाठविले काय? जे तुम्हाबरोबर कोटावर बसले आहेत त्यांनी आपले मलमूत्र भक्षण करावे म्हणून संजकडेहि पाठविले नाहीं काय? २८ मग रब-शाके पुढे हीउन यहूदी भाषेत मोळ्याने म्हणाला, राजाविसज, अश्वरचा राजा यांने म्हणें ऐका: २९ राजा म्हणतो, हिज्जीयास तुम्हांला भुरल घालूं देऊ नका, त्याच्याने तुमचा माझ्या हातून बचाव ब्हावयाचा नाही; ३० परमेश्वर आमचा बचाव करीलव करील, हे शहर अश्वरच्या राजाच्या हाती जाणार नाही असें बोलून हिज्जीया तुम्हांस परमेश्वरावर भिस्त ठेवण्यास न लावो. ३१ हिज्जीयाचे ऐकूं नका, कारण अश्वरचा राजा म्हणतो, मजरीं सजा करा व मजकडे निघू या; आणि तूं तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या द्राक्षवेलावें फळ खा, तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या अंजिरावें फळ खा व तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या हीदौनें पाणी प्या; ३२ पुढे मी येऊन तुम्हाच्या देशासाराळा देश, धान्यमच्च व द्राक्षासाराळा देश, अगाचा व द्राक्षीच्या मल्लांचा देश, जैतून तेलाचा व मधाचा देश अंत तुम्हांस नेहीन; म्हणजे तुम्ही जीवंत राहाल, मरणार नाही; परमेश्वर आमचा बचाव करील असें बोलून हिज्जीया तुमचं मन वळवूं पाहील तेव्हां त्यांने ऐकूं नका. ३३ राण्याच्या देवापैकी कोणी आपला देश अश्वरच्या राजाच्या हातूल सोडविला आहे? ३४ हमाध व अर्पीद यांचे देव कोठे आहेत? सफरवाईम, हेना व इव्वा, याचे देव कोठे आहेत? त्यांनी शोमपौर माझ्या हातूल सोडविले आहे काय? ३५ या सर्व देशाच्या देवापैकी कोणी आपला देश माझ्या हातूल सोडविला? ३६ लोक गप राहिले, त्यांशी एकहि शब्द बोलले नाहीत; कारण तुम्ही त्याचा उत्तर देऊन नका अशी राजाची त्यांस ताकीद होती. ३७ मग स्वानगी कारभारी एल्याक्षीम बिन हिलकीया, चिटपीस शेवना व बखरनवीस यवाह

किन आसाक हे आपली वर्षे काढून हिज्जीयाकडे आले व त्याला त्यांनी रब-शाके हाताचे बोलणे कठविले.

१ हे ऐकून हिज्जीयाने आपली वर्षे
१९० फाडिली व गोणताट नेसून तो परमेश्वरच्या

मंदिरांत गेला. २ तेव्हां सानगी कारभारी एल्याकीम, चिट्ठीस शेबना व याजकांपैकी शुद्ध लोक यांस गोणताट नेसून असे आमोजाचा पुत्र यशस्वा संदेश्या याच्याकडे त्यांने पाठविले. ३ ते जाऊन त्याला म्हणाले, हिज्जीया असे म्हणतो की आजचा दिवस लेश, शिक्षा व अपमान यांचा आहे, कारण मुळे जन्माव्यास आली पण प्रसवण्याची शक्ति नाही; ४ जीवंत देवाचा उपमर्द करण्यासाठी अश्वरुच्या राजाने रब-शाके याजवंबोर जो निरोप पाठविला त्याचे शब्द आपला देव परमेश्वर कदाचित् ऐकेल, व आपला देव परमेश्वर ते शब्द ऐकून त्याला शिक्षा करील, म्हणून जे काही शेष उरले आहे त्याकरितां आपण रदवदली करा. ५ याप्रमाणे हिज्जीया राजाचे सेवक यशस्वा याजकडे आले. ६ तेव्हां यशस्वा त्यांस म्हणाले, आपल्या घन्याला असें सांगा, परमेश्वर म्हणतो, अश्वरुच्या राजाच्या सेवकांनी ज्या लढाईनी माझा उपमर्द केला आहे ते शब्द तूं ऐकले आहेत; त्यांनी तूं घावऱ्ह नको. ७ पाहा, मी त्याच्या ठारी अशी काही प्रेरणा करीन की तो काही अफवा ऐकून आपल्या देशास परत जाईल व त्याच्याच देशांत तो तरवारीने पडेल असे मी कीरीन.

८ नंतर रब-शाके परत गेला तेव्हां अश्वरुच्या राजा लिभा नगराशी लढातांग त्याला आढळला; कारण लालीशाहून त्यांने तल ठढविला अशी त्याला खबर लागली होती. ९ मग कुशाचा राजा तिच्छाका तुझशी लढाव्यास निघाला आहे असे कोणी बोलतांग त्यांने ऐकेले; हे ऐकून त्यांने हिज्जीयाला जासुदांच्या हातीं सांगून पाठविले की १० तुम्ही हिज्जीया राजाकडे जोऊन सांगा, ज्या तुश्या देवावर तूं भिस्त ठेवितोस ते, अश्वरुच्या राजाच्या हातीं यस्तांप्ये लागणार नाही, असे बोलून तुला न फसवो.

११ अश्वरुच्या राजांनी सर्व देशांचे काय केले तें पाहा; त्यांचा विच्चंस कसा केला हे तूं ऐकले आहेच; तर तूं सुटणार काय? १२ गोजान, हारल, रेसफ व तलसार येथे राहणारे एदेनी लोक यांचा माझ्या वाढवडिलांनी विच्चंस केला, त्यांचा त्या राष्ट्रांच्या देवांनी बचाव केला काय? १३ हमाथाचा राजा, अर्पणाचा राजा, आणि सफरवाईम, हेना व इव्वा यांने राजे हे कोर्टे आहेत? १४ हिज्जीयाने जासुदांच्या हातून हे पत्र घेऊन वाचिले; मग हिज्जीया परमेश्वराच्या मंदिरांत गेला आणि तें त्यांने परमेश्वरापुढे उघडून ठेविले. १५ हिज्जीयाने परमेश्वराची प्रार्थना केली की हे परमेश्वरा, इश्वाएलाच्या देवा, कूळबासू असलेल्या देवा, तूंच कायतो पृथ्वीवरील सर्व राज्यांचा देव आहेस; तूंच आकाश व पृथ्वी हीं निर्माण केली. १६ हे परमेश्वरा, कान लावून ऐक; हे परमेश्वरा, तूं डोळे उघडून पाहा आणि सन्हेत्रिकाने तुझा म्हणजे जीवंत देवाचा उपमर्द करण्यासाठी जो निरोप पाठविला आहे त्याचे शब्द ऐक; १७ हे परमेश्वरा, खरोखर अश्वरुच्या राजांनी सर्व राठैं व त्यांच्या जमिनी ओसाड केल्या आहेत; १८ त्यांचे देव त्यांनी अभिंत टाकिले आहेत; कारण ते देव नव्हते, ते मनुष्याच्या हातांने घडलेले काष व पाषाण होते म्हणून त्यांनी त्यांचा नाश केला. १९ आतां परमेश्वरा, आमच्या देवा, त्याच्या हातांतून आम्हाला सोडीव, म्हणजे पृथ्वीवरील सर्व राठैं जाणतील की तूंच कायतो परमेश्वर देव आहेस.

२० तेव्हां आमोजाचा पुत्र यशस्वा यांने हिज्जीयाला सांगून पाठविले की परमेश्वर इश्वाएलाचा देव असे म्हणतो, अश्वरुच्या राजा सन्हेत्रीचा यासंबंधांने तूं माझी प्रार्थना केली ती मी ऐकली आहे. २१ तर त्याच्याविच्चंपी परमेश्वर वचन बोलला आहे तें हें : सीयोनाची कुमारी तुला तुच्छ लेखिते व तुझा उपहास करिते; यस्तालेमाची कन्या, तुला पाठमोरे झालेले पाहून, आपले मस्तक हालविते. २२ तूं कोणाची निंदा केली? कोणाच्या विरुद्ध दुर्बोषण केले? कोणाच्या विरुद्ध तात्यांने बोललास? कोणावर आपल्या भोवया चलविल्या?

इत्यालाचा जो पवित्र त्यावर ! २३ तूं आपल्या जाखुदांच्या द्वारे प्रभूंनी निंदा करून म्हणालास, मी आपल्या बहुत रथांनिरीं पर्वतांच्या माझ्यावर, लग्नोनाच्या अगदीं मर्यापर्यंत चूलून आलों आहें; मी त्याचे उंच गंधसस्तु व निवडक देवदारु तोडीन; त्याच्या अस्तं दूरच्या उच्चस्थानीं त्यांच्या फलक्षाडांच्या राहित प्रवेश करीन. २४ मी खणून परस्यलाचे पाणी यालो; माझ्या पायांच्या तळव्यांनी मिसर देशाचे सर्व जलप्रकाश मी सुकवून टाकीन. २५ तुझ्या कानावर हें आले नाहीं काय कीं मी पूर्वी प्राचीन काळीं योजिले असून आतां प्रत्ययास आणिले कीं तटबंदी नगरांचा विच्छिन्न करून त्यांचे ढीग करण्यांत यावे ? २६ शाकरितां त्यांतील रहिवारी बलूनी झाले, ते भयभीत व फजीत झाले; शेतांतील हिंवे गवत, धाव्यावरच्ये गवत, वाढ पुरी होण्यापूर्वी करपेलेले धान्य त्यांसाठखे दे झाले. २७ तुझे बसणेऊठणे, तुझे जाणेयेणे व तुझा मजवरला संताप मला ठाळक आहे. २८ मजवरल्या तुझ्या संतापामुळे व माझ्या कानावर आलेच्या तुझ्या उन्मत्पणामुळे मी तुझ्या नाकांत वेसण व तुझ्या तोडांत लगाम घालून ज्या बाटेन तूं आलास तिनेच तुला परत लावीम. २९ आतां तुला हें चिन्ह देतों : यंदा तुझी आपोआप उगवलेले खाल; पुढल्या वर्षी त्याचा खोडवा फुटेल तो खाल; तिसन्या वर्षी तुझी पेरा, कापा, दाक्षांचे मळे लावा व त्यांचे फळ खा. ३० यद्युदा वैशांतील निभावलेला शेष पुनः खालीं मूळ धरील आणि वर फळ देईल. ३१ कारण यशस्वेमांतून शेष निघेल व सीयोन डोगरांतून निभावलेले निवतील; परमेश्वराची आस्था हें सिद्धीस नेईल. ३२ शाकरितां अश्वरच्या राजाविषयीं परमेश्वर म्हणतो कीं तो या नगरांत प्रवेश करणार नाहीं, त्यावर एकहि बाण सोडणार नाहीं; तो ठाळ घेऊन त्यांनी सामना करणार नाहीं आणि त्यावर मोर्चा लावणार नाहीं. ३३ ज्या बाटेने तो आला तिनेच तो परत जाईल; त्याचा हा नगरांत प्रवेश होणार नाहीं असे परमेश्वर म्हणतो. ३४ मी आपल्याकरितां

व माझा सेवक दावीद याच्याकरितां या नगराचा उद्धार होईल असे याचे संरक्षण करीन.

३५ त्या रात्री असे झाले कीं परमेश्वराच्या देवदूतांने जाऊन अश्वरी गोटांतले एक लक्ष पंचायशी हजार लोक मारिले; पहारेस लोक उद्धून पाहतात तीं सर्व प्रेतेच प्रेते! ३६ मग अश्वरचा राजा संहेवीच तज उठवून मावारा चालता झाला आणि निनवेत जाऊन राहिला. ३७ तेथे तो आपला देव निश्चोख याच्या देववित्त जाऊन पूजा करीत असतां अद्रम्मेलेक व शरेसर यांनी त्यास तरवारीने वर्चिले; आणि ते अरराट देवांत पक्कून गेले; मग एसरह्योन त्याच्या जागी राजा झाला.

१ त्या समयी हिंजीया आजारी पडून
२० मरावयास टेकला, तेब्बां आमोजाचा उच्च यशया संदेश त्याजकडे येऊन त्याला म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, आपल्या धराची निरवानिरव कर, कारण आतां हूं भरणार, जगणार चाहीस. २ तेब्बां त्याने आपले तोंड भिंतीकडे फिरवून परमेश्वराची प्रार्थना केली; तो म्हणाला, ३ हे परमेश्वरा, मी तुझ्यासमोर सत्यतेने व सात्किंव मनाने वागलों आहे आणि तुझ्या दृष्टीने जे योग्य तंच करीत आलों आहे त्यांचे स्परण कर अशी तुला मी विनंति करितों; असे म्हणून हिंजीया मनस्वी रडला. ४ तेब्बां नगराच्या मध्यल्या चौकीत यशया जाऊन पोहंचतो तों त्याला परमेश्वराचा संदेश आल्य तो हा : ५ परत जाऊन माझ्या लोकांचा नायक हिंजीया यास सांग, तुझा पूर्वज दावीद याचा देव परमेश्वर म्हणतो, मी तुझी प्रार्थना एकली आहे, तुझे अशु पाहिले आहेत; मी तुला वरै करितों. ६ तूं आजपासून तिसन्या दिवशी परमेश्वराच्या मंदिरीं जाशील. ६ मी तुझे आयुष्य पंधरा वर्षांनी बाढवितो; मी तुला व या नगराल अश्वरच्या राजाच्या हातांतून सोडवीन; माझ्याकरितां व माझा सेवक दावीद याच्याकरितां मी या नगरांचे संरक्षण करीम. ७ यशयांने संगितले, अंजिराची एक चांदकी आणा. ती त्यांनी आणून गव्यावर वांधिली व त्याला

गुण आला. ८ हिंज्कीयाने यशस्याल विचारिले की तिसःन्या दिवशी परमेश्वर मला बर्ण करील व मी परमेश्वराच्या मंदिरी जाईल याची खुण काय? ९ यशस्या महणाला, परमेश्वरानें जे सापितले तें तो करीलून याविषयी परमेश्वरकडून ही खुण आहे: शंकु-यंत्रावरील छाया दहा अंश पुढे जावी की मागेयाची? १० हिंज्कीयाने म्हटले, छाया दहा अंश पुढे जावी ही सोपी गोष्ट आहे; तर छाया दहा अंश मागेयाची. ११ यशस्या संदेशाने परमेश्वराची प्रार्थना केली आणि आहाजाच्या शंकुयंत्रावर छाया दहा अंश उत्तरली होती तेवढी त्याने मागेआणिली.

१२ त्या वेळेस बाबेल्या राजा बलदानाचा पुत्र घरोदख-बलदान याचिं हिंज्कीयाला पत्र व नजराणा पठविला, कारण तो आजारी असल्याचे त्याने ऐकले होते. १३ तेव्हां हिंज्कीयाने जासुदांचे ऐकून आपले सर्व भांडार त्यांस दाखविले, आपले रुप्ये, सोने, सुगंधी द्रव्ये, उत्तम तेल, सर्व शास्त्रागार व त्याच्या भांडारांत होतेनव्हते तें सर्व त्याने दाखविले, हिंज्कीयाने दाखविले नाही असे त्याच्या घरात व इत्यात काही नव्हते. १४ मग यशस्या संदेशाने हिंज्कीया राजाकडे येऊन विचारिले, ते मनुष्य काय म्हणाले व ते कोकून आले? हिंज्कीयाने उत्तर दिले, ते दूर देशाकून मजकडे आले. १५ मग त्याने विचारिले, माझांनी तुक्या घरात काय काय पाहिले? हिंज्कीया महणाला, माझ्या घरातले सर्व काही त्यांनी पाहिले; माझ्या भांडागारातले मी त्यांना दाखविले नाही असे काहीच नाही. १६ तेव्हां यशस्या हिंज्कीयाल महणाला, परमेश्वराचे वचन ऐके: १७ पाहा, असे दिवस येत आहेत की तुक्या घरात जे काही आहे व तुक्या बाढविलांनी जे आजवर सांठवू ठेविले आहे तें सर्व बाबेल्यास घेऊन जातील, काही चिक्क राहणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १८ तुक्यासून होणारे तुक्या पोटचे पुत्र यांस ते नेतील व ते बाबेल्या राजवाजांत खोजे होऊन राहलील. १९ तेव्हां हिंज्कीया यशस्याल महणाला, आपण सांगितलेले परमेश्वराने वचन यशस्याम्य

आहे. तो आणखी महणाला, माझ्या कारकीर्दीत तरी शांतता व स्थिरता ही राहणार ना? २० हिंज्कीयाची बाकीची कृत्ये, त्याचा सर्व पराक्रम, त्याने तव्हें व नक्ष बांधून नगरात पाणी आणिले या सर्वांचे वर्णन यहूदांच्या राजाच्या बखरीत केले आहे, नाही काय? २१ हिंज्कीया आपल्या पितरांजवल जाऊन निजला व त्याच्या जारी त्याचा पुत्र मनश्वरे राजा झाला.

२२ १ मनश्वरे राज्य कर्ण लागला तेव्हां तो वारा वर्षांचा होता; त्याने यशस्वेमांत पंचवन्ध वर्षे राज्य केले, त्याच्या आईच्ये नांव हेफस्टी-ना असे होते. २ इस्वाएल लोकांपुढून परमेश्वराने ज्या राष्ट्रांस घालवून दिले होतें त्याच्या अमंगल आचासां-प्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें मनश्वाने केले. ३ त्याचा बाप हिंज्कीया यांने उच्चस्थाने विक्रात केली होती ती त्याने पुनः बांधिली; इस्वाएलाचा राजा अभाव, याच्याप्रमाणे बालमूर्तीसाठी वेदी बांधून त्याने एक अशेसमूर्ति केली; त्याप्रमाणे तो नक्षत्र-गणांची पूजा करीत असे. ४ परमेश्वराने ज्या आपल्या मंदिराविषयी म्हटले होतें की यशस्वेमांत मी आपले नाम ठेवील त्यांत त्याने वेदा बांधिल्या. ५ परमेश्वराचा, मंदिराच्या दोन्ही अंगांपांत त्याने नक्षत्रांसाठी वेदा बांधिला. ६ त्याने आपल्या पुत्राचा अभीत होम करून तो अपिला; तो शकुनमुरुरी पाणीत असे, जाहूणा करीत असे आणि भूतवैद्य व चेतकी यांजरी संबंध ठेवीत असे; परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट असे पुक्कल करून त्याने त्यास संताप आणिला. ७ आपण केलेली अशेसमूर्ति त्याने परमेश्वराच्या मंदिरांत ठेविली; हा मंदिराविषयी दावीद व त्याचा पुत्र शश्मोन यांस परमेश्वर महणाला होता की हैं मंदिर आणि इस्वाएलाच्या सर्व वंशांतून निवळून घेतलेले यशस्वेम यांत मी आपले नाम निरंतर ठेवीन; ८ मी त्यांस ज्या आहा दिल्या होत्या आणि माझा सेवक मोशे यांने त्यांस जे धर्मवाच विहित केले होते तें सर्व मान्य करून ते पाळ्यील तर जो देश इस्वाएल लोकांच्या पूर्वजांस दिला आहे तेथून ते

નિઘૂન ચોહોંકડે ભટકતીલ અર્સે મી કરણાર નાહીં; ૯ પણ ત્યાંની એકલે નાહીં. મનશાર્ને ત્યાંસ એવં બહુવિલે કી ઇસાએલદેખત પરમેશ્વરાને જ્યા રાણુંચા સંહાર કેલા હોતા ત્યાંચાહેસ્થાં તે અધિકચ દુષ્કર્મે કરું લાગે. ૧૦ લાકરિતાં પરમેશ્વરાને આપલે સેવક જે સંદેશે ત્યાંચા દ્વારે વિદિત કેલે કી ૧૧ ગૃહુદાચા રાજા મનસે યાંને હી અમંગલ કૃષ્ણે કેલી આહેત; પૂર્વકાળચા અમોરી લોકપેશ્થાહિ અધિક દુષ્કર્મે કેલે આહે આણિ આપણ મૂર્તીંચા નાર્દી લાગૂન ગૃહુદાસહિ પાપ કરાવયાસ લાવિલે આહે; ૧૨ મૃણન ઇસાએલાચા દેવ પરમેશ્વર મૃણનો, પાહા, મી યરસલેમ વ ગૃહુદા યાંબર એવં અરિષુ ગુદરવિણાર આહે કી જ્યાંચા કાનાવર તેં જાઈલ ત્યાંચે દોન્હી કાન ભણભળતીલ; ૧૩ મી શોમરોનાવર લાવિલેલે માનસુસૂન વ અહાબાંચા ધરાયાલા લાવિલેલા ઓળંબા હી યરસલેમાલ લાવીન; થાંબી જશી ધાસૂનપ્સૂન વ ઉલથીપાલચી કરુન ઠેવિતાત તરસેંબ મી યરસલેમાંચે કરીન. ૧૪ શેષ રાહિલેલ્યા માઝા બતનરૂપ લોકાંચા ભી ત્યાગ કરીન; ત્યાંસ શત્રૂંચા હાર્તી દેઇન; તે આપલ્યા સર્વ શત્રૂંચે ભસ્ય વ લાટ હોતીલ; ૧૫ કારણ ત્યાંચે પૂર્વજ મિસર દેશાસૂન બાહેર નિઘાલે તેચ્છાંપસૂન આજર્પંત માઝા વણીને જે વાઈટ તેં કરુન ત્યાંની મલા સંતાપ આપણિલા આહે. ૧૬ મનશાર્ને પરમેશ્વરાંચા દૃષ્ટીને જે વાઈટ તેં કરુન ગૃહુદાસ પાપ કરાવયાસ લાવિલે એવંદેચ નથે, તર ત્યાંને નિદોર્ષી જનાંચા મનસ્તી સંહાર કેલા, એકા ટોકાપસૂન દુસ્નાં ટોકાપાર્યત યરસલેમ રક્તમય કેલે. ૧૭ મનશાર્ની બાકીંચી કૃષ્ણે, ત્યાંને જે કાંધી કેલે તેં સર્વ આણિ ત્યાંને કેલેલે પાપકર્મ યા સર્વાંચે વર્ણન ગૃહુદાંચા રાજાંચા બસરીત કેલે આહે, નાહીં કાય? ૧૮ મનશે આપલ્યા પિતરાંજવળ જાઝન નિજાલ; ત્યાંચા વાઢાંચા બાર્યેત મહઞો અર્થાંત ઉજાંચા બાર્યેત ત્યાસ મૂઠમાતી દેખ્યાંત આલી આણિ ત્યાંચા જાર્દી ત્યાચા પુત્ર આમોન હા રાજા જાલ.

૧૯ આમોન રાજ્ય કરું લાગલા તેન્હાં તો બાવીસ વર્ષાંચા હોતા; ત્યાંને યરસલેમાંત દોન વર્ષે રાજ્ય કેલે;

ત્યાંચા આઈંચે નાવ મણુલેમેથ અર્સે હોતેં; તી યટવા યેથલા હાસ્સ યાચી કન્યા. ૨૦ ત્યાંને આપલા બાપ મનશો યાંચા કરણીપ્રાર્મણે પરમેશ્વરાંચા દૃષ્ટીને જે વાઈટ તેં કેલે. ૨૧ ત્યાચા બાપ જ્યા માર્ગનૈં ચાલલા ત્યાંને તો ચાલલા; જ્યા મૂર્તીંચી ત્યાંચા બાપને પૂજા કેલી ત્યાંચી પૂજા ત્યાંનેહિ કેલી. ૨૨ આપલ્યા વાડવડિલાંચા દેવ પરમેશ્વર યાસ ત્યાંને સોદિલેં; તો પરમેશ્વરાંચા માર્ગનૈં ચાલલા નાહીં. ૨૩ આમોનાંચા ચાકરાંની ત્યાંચાંચી ફિતુરી કેલી; ત્યાંની રાજાસ ત્યાંચા વાઢ્યાત જિવેં મારિલેં; ૨૪ પણ જાર્દીની આમોન રાજાંસી ફિતુરી કેલી ત્યા સર્વાંસ દેઝાંચા લોકાંની જિવેં મારિલેં; ત્યાંની ત્યાંચા જાર્દી ત્યાચા પુત્ર યોશીયા યાસ રાજા કેલે. ૨૫ આમોનાંચી ચાકીંચી કૃષ્ણે ગૃહુદાંચા રાજાંચા બસરીત વર્ણિલી આહેત, નાહીંત કાય? ૨૬ આમોનાસ ઉજાંચા બાર્યેત ત્યાંનેચ બાંધિલેલ્યા થડયાંત મૂઠમાતી દેખ્યાંત આલી; ત્યાંચા જાર્દી ત્યાચા પુત્ર યોશીયા હા રાજા જાલ.

૧ યોશીયા રાજ્ય કરું લાગલા તેન્હાં તો ૨૨ આઠ વર્ષાંચા હોતા; ત્યાંને યરસલેમાંત એકટીસ વર્ષે રાજ્ય કેલેં; ત્યાંચા આઈંચે નાવ યદીદા. તી બસકથ એથલા અદાયા યાચી કન્યા. ૨ પરમેશ્વરાંચા દૃષ્ટીને જે વર્ષે તેં ત્યાંને કેલેં; જ્યા માર્ગનૈં ત્યાચા પૂર્વજ દાવીદ ચાલલા ત્યાંનેચ તોહિ ચાલલા; ઉજવીંદાવીંકં બલ્લા નાહીં.

૩ આપલ્યા કારકીર્દીંચા અઠરાંચા બર્ધી યોશીયા રાજાને આપલા ચિઠ્ઠીસ શાકાન બિન અસલ્યા બિન મણુલ્યામ યાસ પરમેશ્વરાંચા મંદિરીં પાઠવિલેં; ૪ ત્યાંને ત્યાસ સાગિલેં, જા, મુલ્ય યાજક હિલ્કીયા યાસ સાગ કીં જો પૈકા પરમેશ્વરાંચા મંદિરીં આલેલા આહે વ દ્વારપાલાંની લોકાંપસૂન જમવિલા આહે ત્યાચા હિશોચ કરા. ૫, મગ તો પરમેશ્વરાંચા મંદિરાંચી દેખરેખ કરણાંચા કામદારાંસ થા; ત્યાંની તો પૈકા ઘેઝન મંદિરાંચી મોડ-તોડ જાલી અસેલ તી દુસ્ત કરપ્યાસારીં કારા-ગિરાંસ થાવા. ૬ સુતાર, બાંધકામ કરણરે વ ગવંડી તાંસ તો થાવા; તરસેં મંદિરાંચી દુસ્તી કરપ્યાસારીં

इमारती लाकूड व घडीव चिरे विक्र ध्यावे. ७ ज्यांच्या हातीं तो पैका दिला होता, त्यांच्याकडे कोणी हिशेब मागितला नाही, कारण ते आपलें काम सचोटीने करीत. ८ मुख्य याजक हिल्कीया यानें शाफान चिटणीस यास सांगितले कीं परमेश्वराच्या मंदिरांत मला नियमशाळाचा ग्रंथ सांपडला आहे. हिल्कीयाने तो ग्रंथ शाफानास दिला व त्याने तो वाचिला. ९ शाफान चिटणीसाने राजाकडे परत येऊन त्यास असें कळविले कीं आपल्या सेवकांस मंदिरांत जो पैका मिळाला तो सर्व त्यांनी थैल्यांत भरलून परमेश्वराच्या मंदिराची देवरेख करणाऱ्या कामदाराच्या हवाली केला आहे. १० शाफान चिटणीसाने राजास आणखी असें सांगितले कीं हिल्कीया याजकाने मला एक ग्रंथ दिला आहे. शाफानाने तो राजास वाचून दाखविला. ११ त्या नियमशाळाच्या ग्रंथांतील वचने राजाने ऐकली तेव्हां त्याने आपली वचने काढिली. १२ मग त्याने हिल्कीया याजक, अहीकाम बिन शाफान, अखबोर बिन मिखाया, शाफान चिटणीस व राजसेवक असाया यांस आज्ञा केली कीं. १३ हा जो ग्रंथ सांपडला आहे त्यांतील मजकुरसंबंधाने तुम्ही जाऊन माझ्यातके, प्रजेच्यातके व सर्व यहूदाच्यातके, परमेश्वरास प्रश्न करा; आमच्या वाढवडिलांनी या ग्रंथांतील वचने ऐकली नाहीत, व आमच्यासाठी जे यांत लिहिले आहे तें पाळिले नाही म्हणून परमेश्वराचा आम्हावर मोठा क्रोध भडकला आहे. १४ तेव्हां हिल्कीया याजक, अहीकाम, अखबोर, शाफान, व असाया हे हुल्दा संदेशीकडे गेले व तिच्यांतील त्यांनी भाषण केले. ती शळूम बिन तिकवा बिन हरहस नंदाचा जामदार याची छी असून ती या वैली यशस्वेमाच्या दुसऱ्या पेठें राहत होती. १५ ती त्यांस म्हणाली, इत्याएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, ज्या पुरुषांने तुम्हांस मजकडे पाठविले त्यास जाऊन सांगा: १६ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, यहूदाच्या राजाने जो ग्रंथ वाचिला त्यांतील सर्व वचनांप्रमाणे या स्थानावर व येथील रहिवास्यावर भी गहजव आणणार; १७ कारण या लोकांनी मला

सोडून देऊन अन्य देवांउढे धूप जाळिला आहे आणि आपल्या हातांनी घडलेल्या सर्व वस्तुंमुळे मला संतस केले आहे, म्हणून या स्थानावर माझा कोष भडकेल, तो शांत व्हावयाचा नाही. १८ तथापि ज्याने तुहांस परमेश्वराच्या प्रश्न करावयास पाठविले त्या यहूदाच्या राजास जाऊन सांगा: इत्याएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, १९ तू हीं वचने ऐकून दीन ज्ञालास, आणि हे स्थान व यांतील रहिवासीहि विस्मयाला व शापाला विषय होतील असे जे मी बोललो आहे तें ऐकून परमेश्वरापुढे नव्र ज्ञालास, तू आपली वचने काढिली व माझ्यासमोर रडलास यामुळे मी तुझी विनंति ऐकली आहे, असें परमेश्वर म्हणतो. २० तर पाहा, मी असें करीन कीं तुला तुश्या पितरांदी मिळीन; तुला तुश्या कबरेंत सुरक्षितपणे पौचवितील; जो गहजव भी या स्थलावर आणणार आहें तो तू आपल्या डोळ्यांनी पाहणार नाहींस. त्यांनी परत येऊन राजाला हे कळविले.

१ मग राजाने यहूदांतील व यशस्वेमांतील २३ सर्व वडील जनांस बोलावणे पाठवून जमा केले. २ यहूदा येथील सर्व लोक, सर्व यशस्वेमांतील रहिवासी, याजक, संदेशे, सर्व आबालवृद्ध यांस बरोबर घेऊन राजा परमेश्वराच्या मंदिरी गेला; परमेश्वराच्या मंदिरांत सांपडलेल्या कराराच्या ग्रंथांतील सर्व वचने त्यांने लोकांस ऐकू बेतील अशी वाचून दाखविली. ३ मग राजाने पीठावर उभें राहून परमेश्वरासमोर असा करार केला कीं मी परमेश्वरांने अवृसरण करीन व त्याच्या आज्ञा, निर्वय व नियम जिवेमार्ये पाळीन, या ग्रंथांत लिहिलेलीं सर्व वचने पाळीन; तेव्हां सर्व लोकांनी तो करार मान्य केला. ४ मग राजाने हिल्कीया मुख्य याजक, दुसऱ्या प्रतीचे याजक आणि द्वारपाळ यांस आज्ञा केली कीं बालमूर्ति, अशेरामूर्ति व नक्षत्रगण यांच्याकरितां जी पात्रे केली आहेत तीं सर्व परमेश्वराच्या मंदिरांत बाहेर काढा. त्यांने तीं सर्व पात्रे यशस्वेमाच्या बाहेर किंदोनच्या मैदानांत जाऊन त्यांची राख बेथेल येथें पाठविली. ५ जितके

पुजारी यहूदाच्या राजांनी यहूदी नगराच्या उच्चस्थानी व यश्वरेमाच्या आसपासाच्या उच्चस्थानी धूप जाळ्यासाठी नेमिले होते ते आणि जे कोणी बाल, सूर्य, चंद्र, राशिचक व नक्षत्रगण यांस धूप जाळीत होते ती सर्व राजाने काढून टाकिली.

६ त्याने परमेश्वराच्या मंदिरांतून अशेरामूर्ति बाहेर काढिली व यश्वरेमाबाहेर किंद्रोन ओहोजाजवळ नेतृत्व जाळून टाकिली, पायांनी तुडवून तिंचे चूर्ण केले व तें साधारण लोकांच्या कबरांवर फेकून दिले;

७ त्याप्रमाणेच परमेश्वराच्या मंदिरास लागून पुरुषगत्वत करणाऱ्यांची घरें होती ती त्याने मोडून टाकिली; त्यांत खिल्या अशेरामूर्तीत्यर्थ पडदे विणीत असत.

८ त्याने यहूदाच्या सर्व नगरांतील याजकांस बोलावणे पाठविले; गेवापासून बैरेवापर्यंत असलेल्या ज्या उच्चस्थानी ते याजक धूप जाळीत असत ती त्याने ब्रष्ट केली, आणि नगरायिकारी यहोशवा याच्या नगराच्या वेशीत डाव्या हाताला उच्चस्थाने होती ती सर्व मोडून टाकिली.

९ तरी पण उच्चस्थानाचे याजक यश्वरेमांतील परमेश्वराच्या वेदीजवळ आले नाहीत: ते आपल्या भाऊंदंदमयीं राहून बेसमीर भाकरी सात असत.

१० नंतर, कोणी आपला पुत्र अथवा कन्या त्यांचा अभीत होम करून त्यास मोलखास अपू नये म्हणून हिंनोमपुत्राच्या खोल्यातील तोफेत त्याने ब्रष्ट करून टाकिले.

११ जे घोडे यहूदाच्या राजांनी सूर्योस वाढून परमेश्वराच्या मंदिराच्या द्वारी न नथन-मेलेक नंवाच्या खोजाच्या बाहेरल्या बाजूच्या कोठडीपाशी ठेविले होते, ते त्याने काढून टाकिले आणि सूर्योचे रथ अग्रीने जाळून टाकिले.

१२ आहाजाच्या माडीच्या धाव्यावर ज्या वेद्या यहूदाच्या राजांनी केल्या होत्या आणि मनव्याने परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोहों अंगांत ज्या वेद्या

केल्या होत्या त्या राजाने मोडून फोडून टाकिल्या आणि त्यांची धूलमाती त्याने किंद्रोन ओहोलांत फेकून दिली;

१३ आणि इश्वाएलाचा राजा शश्मोन याने यश्वरेमाच्या पूर्वेस आणि विक्रंसगिरी नंवाच्या पहाडाच्या दक्षिणेस सिदोन्यांची अमंगल देवी अष्टोरेश, मवाबाचे

अमंगल दैवत कमोश व अम्मोन्यांचे अमंगल दैवत मिळकोम यांच्याप्रीत्यर्थ जी उच्चस्थाने बाधिली होती ती राजाने ब्रष्ट केली. १४ त्याने तेथील मूर्तिसंभ मोडून त्यांचे तुकडे केले, तेथील अशेरामूर्ति फोडून टाकिल्या व त्यांच्या ठिकाणी माणसांची हाडे भरून ठेविली. १५ मग बेथेल येथे जी वेदी होती आणि जे उच्चस्थान इश्वाएलांकढून पाप करविणारा नवाटपुत्र याचाम याने बाधिले होते, ती वेदी व ते उच्चस्थान त्याने पाडून टाकिले; ते उच्चस्थान जाळून टाकिले, त्याचा भुगा केला व अशेरामूर्ति जाळून टाकिल्या. १६ योशीयाने वढून पाहिले तों डोंगरावरील कबरा त्याच्या दृष्टीस पडल्या; त्याने माणसे पाठवून कबरांतून हाडे बाहेर काढून आणविली आणि ती त्या वेदीवर जाळून ती ब्रष्ट केली. या गोष्टी विदित करणाऱ्या देवाच्या माणसाने देवाचे जे वचन कळविले होते तदुसार हैं घडले. १७ मग त्याने विचारिले, माझ्यासमोर हैं जे स्मारक दिसत आहे ते कोणाचे? नगरांतील लोकांनी त्यास सांगितले की तूं या बेथेलच्या वेदीचे जे कांही केले त्याविषयी ज्या देवाच्या माणसाने यहूदांतून येऊन विदित केले होते त्याचे हैं घडले. १८ तो म्हणाला, त्याच्या बाटेस जाऊनको, त्याच्या अस्थि कोणी काढून नका. त्यांनी त्याच्या अस्थि शोमरोनाहून आलेल्या संदेशांच्या अस्थीवरोवर तशाच राहूं दिल्या. १९ जेवढी उच्चस्थाने शोमरोनांतील नगरात बांधून इश्वाएलाच्या राजांनी परमेश्वरास दंप आणिला होता ती सर्व योशीयाने काढून टाकिली; त्याने बेथेल येथे केले होते त्याप्रमाणेच त्यांचे केले.

२० तेथल्या उच्चस्थानाचे याजक होते तितक्यांस त्याने त्या वेदांवर बळी दिले व त्यांच्यावर माणसांची हाडे जाळिली; मग तो यश्वरेमास परत गेला.

२१ नंतर राजाने सर्व लोकांस आज्ञा दिली की या कराराच्या ग्रंथांत लिहिले आहे त्याप्रमाणे तुही आपला देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडण सण पाढा. २२ असा वल्हांडण सण इश्वाएलाचे शास्ते शासन करीत होते त्यांच्या काळापासून व इश्वाएलाचे

राजे व यहूदाचे राजे यांच्या कारकीर्दीत कर्ती पालण्यांत आला नव्हता; २३ योशीया राजांच्या कारकीर्दीच्या अटराच्या वर्षी परमेश्वरांतीत्यर्थं यस्त्वलेमात बल्हांडण सण पालण्यांत आला. २४ यास्वेरीज हिल्कीया याजक यास परमेश्वराच्या मंदिरांत जो ग्रंथ सांपडला होता त्यांतोले नियमशाळांच्या वचनाप्रमाणे वर्तवै म्हणून यहूदा देशांत व यस्त्वलेमात दैवज्ञ व चेटकी, आणि गृहदेवता, मूर्ति आदिकरून ज्या अमंगळ वस्तु योशीयाच्या नजरेसे पदल्या त्या त्याने काहून टाकिल्या. २५ मोशान्या नियमशाळानुसार आपल्या सांच्या मनाने, आपल्या सांच्या जिवाने व आपल्या सांच्या बलाने परमेश्वरभजनी लागणारा योशीयासारखा राजा पूर्वी होऊल गेला नाही व पुढीहि आला नाही. २६ एवढें त्याने केले तरी देखील मनश्वाने जी संताप-जनक कृत्ये करून परमेश्वरास संतुष्ट केले होते त्यांते त्यासुळे परमेश्वराचा जो महाकोष्ठ यहूदाचर भडकला होता तो शमला नाही. २७ परमेश्वर म्हणाला, मी इश्वाएलास जसे आपल्या नजरेपुढून दूर केले तसेच यहूदासहि दूर करीन; हे यस्त्वलेम नगर मी निवडिले होते व त्या मंदिरात माझ्या नामाचा निवास होईल असे मी म्हणालो होतो, त्यांचाहि मी त्याग करीन. २८ योशीयाची बाकीची कृत्ये व त्याने जे कांही केले त्या सर्वांचे वर्णन यहूदाच्या राजांच्या बस्तीत केले आहे, नाही काय? २९ त्याच्या कारकीर्दीच्या अखेरीस मिसर देशाचा राजा फारो-नखो हा अश्वराच्या राजाचर चढाई करून फरात महानदापर्यंत गेला असतां योशीया राजा त्याच्याचर चालून गेला; योशीया मगिदो येथे त्याच्यासमोर आला तेज्ज्वां त्याला त्याने ठार केले. ३० त्याच्या चाकांनी त्यांचे प्रेत रथाचर घालून मगिदो येथून यस्त्वलेमास पोहंचविले, त्याने स्वतः केलेल्या यडग्यांत त्यांनी त्यास मूठमाती दिली. मग देशांतील लोकांनी योशीयाचा पुत्र यहोआहाज यास अभिषेक करून त्याच्या बापाच्या जागी राजा केले.

३१ यहोआहाज राज्य करून लागला तेज्ज्वा तेवीस वर्षांचा होता; त्याने यस्त्वलेमात तीन महिने राज्य

केले; त्याच्या आईचे नांव हमूठल; ही लिळाकर यर्मया याची कन्या. ३२ त्याच्या वाडवडिलांनी केले होते त्याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें त्याने केले. ३३ यस्त्वलेमात त्यास राज्य करितां येऊ नये म्हणून फारो-नखो याने हमाथ देशांतले रिला येथे त्यास बेढ्या घालून ठेविले आणि त्याच्या देशाचर शंभर किंकार चांदी व एक किंकार सोने एकदी संदणी बसविली. ३४ मग फारो-नखो याने योशीयाचा पुत्र एल्याकीम यास त्याच्या बापाच्या जागी राजा केले. त्याने त्यांचे नांव बदलून यहोयाकीम असे ठेविले; यहोआहाज मिसर देशास गेल्याचर मरण पावला. ३५ यहोयाकीम याने फारोला सोने व रुपे दिले; पण हा पैका फारोच्या हुक्माप्रमाणे देण्यासाठी त्याला देशाचर कर बसवावा लागला; देशांतल्या सर्व लोकांचर कर बसवून फारो-नखो यास देण्यासाठी त्याने प्रत्येक-कद्दून सोने व रुपे वसूल केले.

३६ यहोयाकीम राज्य करून लागला तेज्ज्वां तो पंच-वीस वर्षांचा होता; त्याने यस्त्वलेमात अकरा वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव जवदा; ती म्हा बेथला पदल्या याची कन्या. ३७ त्याने आपल्या पूर्वजांच्या सर्व करणीप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें केले. १ यहोयाकीमाच्या कारकीर्दीत बाबेलचा

२४ राजा नवुखल्देस्सर याने स्वारी केली; यहोयाकीम तीन वर्षे त्याचा अकित होऊल राहिल; मग त्याने त्याजचर उल्हून बंड केले. २ परमेश्वराने आपले सेवक संदेशे यांच्याद्वारे सांगितलेल्या वचनाप्रमाणे यहूदाचा नाश करावा म्हणून त्याच्याचर खासदी, अरामी, मवाबी व अम्मोनी यांच्या टोळ्या पाठविल्या. ३ यहूदी लोकांस आपल्यासमोरून घालवावै म्हणून निःसंशय हें सर्व परमेश्वराच्या आझेने यहूदाचर आले; मनश्वाने केलेल्या सर्व पापकर्मामुळे व त्याने निरपराध जनांचा रक्तपात केल्यामुळे असे क्षाले. ४ त्याने यस्त्वलेम निरपराध जनांच्या रक्ताने भरून टाकिले म्हणून परमेश्वर क्षमा करीना. ५ यहोयाकीमाच्या बाकीच्या

१ निर्गम २५: २९ पाहा.

कृत्यांचें व त्यांनें जें कांहीं केलें त्या सर्वांचें वर्णम् यद्युद्याच्या राजांच्या बखरीत केले आहे, नाहीं काय? ६ यहोयाकीम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला व त्याच्या जागी त्याचा पुढी यहोयासीन राजा झाला. ७ मिसर देशाचा राजा पुनः कधीं आपला देश सोडून बाहेर पडला नाहीं, कारण मिसर देशाच्या नात्यापासून महानद फरात येथवर जो सर्व मुख्य यसरी राजाचा होता तो बाबेलच्या राजानें काबीज केला होता.

८ यहोयासीन राज्य करू लागला तेव्हा तो अठार वर्षांचा होता; त्यांने यस्त्येमांत तीन महिने राज्य केले; त्याच्या आईचें नांव नेहूषा; ती यस्त्येमाच्या एल्लायानची कन्धा. ९ त्यांने आपल्या बापाच्या कर्णीप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीनें जें वाईट तें केले १० त्याच्या कारकीर्दीत बाबेलचा राजा नवुखदनेसर याच्या सेवकांनी यस्त्येमावर स्वारी करून नगरास वेढा दिला. ११ बाबेलचा राजा नवुखदनेसर याच्या सेवकांनी नगरास वेढा घाटला असतां तो स्वतः तेथे आला; १२ तेव्हा यद्युद्याचा राजा यहोयासीन आपली आई, सेवक, सरदार व खोजे यांस बोरबर घेऊन बाबेलच्या राजाकडे गेला; बाबेलच्या राजानें आपल्या कारकीर्दीच्या आठव्या वर्षी त्यास पकडिले. १३ मंग त्यांने परमेश्वराच्या मंदिरात व राजवाढ्यांत ठेविलेले सारे धन उडून नेले; शल्मोन राजांनें जी सोन्याची पात्रीं करून परमेश्वराच्या मंदिरात ठेविली होती ती सर्व फोडून त्यांचे त्यांने उकडे केले, तसेहोणाऱ्यांने परमेश्वराने सांगितलेले होते. १४ त्यांने अवये यस्त्येम घण्याचे सर्व सरदार, सर्व पराक्रमी वीर मिळून एकदर दहा हजार लोक आणि सर्व कारागीर व लोहार यांस कैद करून नेले; देशात अगदीं कंगाल लोकांसेरीज कोणी राहिले नाहीत. १५ त्यांने यहोयासीनास बाबेलास नेले; राजाची आई, राजाच्या लिया, खोजे व देशातील मोठमोठे लोक यांस त्यांने कैद करून यस्त्येमासून बाबेलास नेले. १६ एकदर सात हजार धघेकडे लोक आणि एक हजार कारागीर व लोहार बाबेलच्या राजांने कैद करून बाबेलास नेले; हे सारे युद्धास लाघव व

बळेकट होते. १७ बाबेलच्या राजांने त्याच्या जागी त्यांचा तुलता मत्तन्या यास राजा केले; त्यांने त्यांचे नांव बदलून सिद्धीकीया असे ठेविले.

१८ सिद्धीकीया राज्य करू लागला तेव्हा एकवीस वर्षांचा होता; त्यांने यस्त्येमात अकरा वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नांव हमृटल; ती लिंगायेवील यिरम्या याची कन्धा. १९ यहोयाकीमाप्रमाणे त्यांने वर्तेन असून परमेश्वराच्या दृष्टीनें जें वाईट तें त्यांने केले. २० परमेश्वराच्या कोपासुळे यस्त्येम व यद्युद्या याची अशी दशा झाली की शेवटी त्यांने त्यांस आपल्या दृष्टीआढ केले. सिद्धीकीयांने बाबेलच्या

राजाविस्तृद वंड केले. १ त्याच्या कारकीर्दीच्या २५ नवव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्यांतील दशमीस बाबेलचा राजा नवुखदनेसर आपली सर्व सेना वेळेन यस्त्येमावर चढाई करून आला; त्यांने त्याच्यासमोर तळ डेऊन सभोवार मेढेकोट उभारिले. २ तिद्दीकीया राजाच्या कारकीर्दीच्या अकराच्या वर्षांपैर्यंत नगरास वेढा पडला होता. ३ नौव्या महिन्याच्या नवमीपासून नगरात एवढी महागाई झाली की देशाच्या लोकांस कांही खावयास मिळेना. ४ मग नवराच्या तटास एक खिंड पाढ्यांपैर्यंत आली; दोहों तटांच्यामध्ये जी वेस राजाच्या बागेपाशी होती त्या घाटेने सर्व योद्धे रतोरात पकून गेले; नगरास खास्यांचा वेढा पडलाच होता; इकडे राजांने अरावाचा रस्ता धरिला. ५ तेव्हा यास्ती सेनेने राजाचा पाठाग करून त्यास यरीहोच्या मैदानांत गंठिले व त्याच्या सर्व सैन्याची दाणादाण केली. ६ ते राजास पकून रिळ्या येथे बाबेलच्या राजाकडे घेऊन गेले; त्यांनी त्याची लिक्षा ठरविली. ७ त्यांनी सिद्धीकीयाच्या पुत्रांस त्याच्या ढोळ्यांदेखत विधिले आणि सिद्धीकीयाचे ढोळे फोडून त्यास वेळांनी असून बाबेलास नेले.

८ बाबेलच्या राजांचा नवुखदनेसर याच्या कारकीर्दीच्या एकोपिशाच्या वर्षी पांचव्या महिन्याच्या सप्तमीस नवुखदान यस्त्येमास आला; हा बाबेलच्या राजाचा सेवक असून गारवाचा नायक होता; ९ त्यांने परमे-

श्रावने मंदिर व राजवाडा हीं जाळून टाकिल्ये, तसेच पश्चलेमांतर्लीं सगळी मोठ्योठी घरे जाळून टाकिल्ये। १० गारधांच्या सरदारांबरोबर असलेल्या खास्थांच्या सर्व सैन्यांने यश्चलेल्यासोबतालचे सर्व तट पाहून टाकिले। ११ शहरांत राहिलेले आविष्ट लोक, बाबेलच्या राजाकडे किंतू गेलेले लोक आणि उरलेले साधारण लोक यांस गारधांचा नायक नवुजरदान यांने कैद करून नेले। १२ देशांतले जे लोक अतिशयित कंगाल होते त्यांस गारधांच्या सरदारांने द्वाक्षांच्या मल्यांची व शेताची मशागत करप्यास मार्गे ठेविले। १३ परमेश्वराच्या मंदिरांत असलेले पितळचे खांब, मंदिरांतला पितळी गंगाळ-सागर व त्याच्या बैठकी ही खास्दी लोकांनी फोडून-तोडून त्यांचे पितळ बाबेलास नेले। १४ पांत्रे, पावडी, चिमटे, श्खपदाने आणि सेवेनी सर्व पितळेची उपकरणे त्यांनी नेली। १५ अमिपांत्रे, कटोरे वैरे जेवढी सोन्यांची होती त्यांचे सोने व जीं चांदीची होती त्यांची चांदी गारधांच्या सरदाराने नेली। १६ दोन खांब, गंगाळसागर व त्याच्या बैठकी ही शळमोनाने परमेश्वराच्या मंदिरासाठी केली होती, या सर्व उपकरणांचे पितळ अपरिमित होते। १७ एका खांबाची उंची अठार हात असून त्यावर पितळेचा कल्पस होता; त्या कल्पसाची उंची तीन हात होती; त्या कल्पसाच्या सभोवार पितळेची जाळी व डाळिलेच केली होती; दुसऱ्या खांबालाहि असेच जाळीचे काळम होतें। १८ गारधांच्या सरदाराने मुख्य याजक सराया, दुय्यम याजक सफल्या, व तीन द्वारपाल यांस पकडून नेले। १९ योद्धांवर नेमिलेलेल्या एका खोजास त्यांने नवरात्रून पकडून नेले, राजाच्या हुणुरास असणारे पांच पुरुष त्याला शाह्रात आढळले त्यांसह त्यांने नेले, त्याप्रमाणेव लोकांची सैन्यांत भरती करणारा सेनापतीचा विटणीस आणि नगरात सांपडलेल्या लोकांपैकी साठ असाधी हांस त्यांने नेले। २० गारधांच्या सरदार नवुजरदान यांने त्यास पकडून रिळ्या येथे बाबेलच्या राजाकडे नेले। २१ बाबेलच्या राजांने त्यास

हमार्य देशांतील रिळ्या येथे मार देऊन ठार केले. या प्रकारे यहूदी लोकांस त्यांच्या देशांतून कैद करून नेले। २२ यहूद देशांतील जे लोक बाबेलचा राजा नवुजरद-नेस्सर यांने राहू दिले होते त्यांजवर त्यांने गदल्या बिन अहीकाम बिन शाफान यास सुमेदार नेमिले.

२३ बाबेलच्या राजांने गदल्यास सुमेदार नेमिले हैं सेनानायकांनी व त्याच्या लोकांनी ऐकले, तेव्हां इस्माएल बिन नथन्या, योहानान बिन कारेह, सराया बिन तन्हुमेथ, नटोफाथी आणि याजन्या बिन माकाशी व त्यांचे सर्व पुरुष मिस्या येथे गदल्या याजकडे आले। २४ तेव्हां गदल्या आणभाक करून त्यांस व त्यांच्या माणसांस मृणाला, खास्थांच्या अधिकाऱ्यांची भीति धूळ नका; देशांत राहून बाबेलच्या राजाचे अंकित व्हा म्हणजे तुमचे वरे होईल. २५ सातव्या महिन्यांत राजवंशांतला इस्माएल बिन नथन्या बिन अलीशामा यांने दहा माणसांसह येऊन गदल्यास ठार मारिले; तसेच मिस्या येथे त्याज-बरोबर असलेले यहूदी व खास्दी यांसहि त्यांने ठार मारिले। २६ तेव्हां लहानयोर सर्व लोक आणि सेनांचे नायक मिसर देशास निघून गेले; त्यांस खास्थांचा धाक पडला होता.

२७ यहूदचा राजा यहोयाखीन याच्या बंदिवासाच्या सदतिसाच्या वर्षी म्हणजे ज्या वर्षी बाबेलचा राजा अवील-मरोदख राजा झाला, त्याच्या बाराच्या महिन्याच्या सत्ताविसाच्या दिवशी त्यांने यहूदचा राजा यहोयाखीन-यास कारणगृहांतूल काढून त्यांचे शीर वर केले। २८ त्याजशी त्यांने गोड भाषण करून बाबेलात जे राजे त्याच्या बंदीत होते त्यांच्याहून त्यांस उच आसन दिले। २९ त्यांने आपली कारणगृहांतील वज्र बदलिली, व तो आमरण नित्य राजाच्या पंक्तीस जेवीत असे। ३० त्याच्या निवोहाकरितां त्याला राजांने कायमची वेणूक करून दिली, ती त्याला आमरण नित्य मिळत होती.

१ इतिहास

४००८-

१ आदाम, शेष, अनोहा; २ केनान, महल्लेख,
१ यारेद; ३ हनोख, मथुशलह, लमेख; ४ नोहा,
शेम, हाम व याफेय.

५ याफेयाचे पुत्रः गोमर, मागोग, मादय, यावान,
तुवास्त, मेशेख व तीरास. ६ गोमराचे पुत्रः आष्कनाज,
दीक्षाय व तोणगार्मा. ७ यावानाचे पुत्रः अलीशा, तार्शीशा,
कित्तीम व रोदानीम.

८ हामाचे पुत्रः कूशा, मिलाईम, पूट व कलान.
९ कुशाचे पुत्रः सबा, हवीला, सब्ता, रामा व
साब्तका; आणि रामाचे पुत्रः शबा व ददान. १० कुशाला
निन्द्रोद झाला; तो पृथ्वीवर महावीर निपजला.
११ मिलाईम याला लूदीम, अनामीम, लहावीम,
नामुहीम, १२ पात्रुसीम, कास्त्वहीम (यांजपासून
पलिष्ठी झाले) व कफ्टोरीम हे झाले. १३ कलानाला
सीदोन (हा त्याचा ज्येष्ठ पुत्र) हेथ, १४ यवूसी,
असोरी, निर्गोशी, १५ हिव्यी, अर्की, शीनी,
१६ आर्बादी, समारी व हुमायी हे झाले.

१७ शेमाचे पुत्रः एलम, अश्वर, अर्पस्कद, लूद,
अराम, ऊस, हूल, गेतेर व मेशेख. १८ अर्पस्कदाला
शेलह झाला व शेलहाला एवर झाला. १९ एवरास
दोन पुत्र झाले, एकाचे नांव पेलेग होते, कारण त्याच्या
वेळी पृथ्वीची वाटणी झाली; त्याच्या भावाचे नांव
यक्कान होते. २० यक्कानास अल्मोदाद, शेलेफ,
हुस्मर्वेथ, येरह, २१ हुदोराम, ऊजाल, दिल्ला,
२२ एवाल, अबीमाएल, शबा, २३ ओफीर, हवीला
व योवाव असे पुत्र झाले; हे सगळे यक्कानाचे पुत्र.

२४ शेम, अर्पस्कद, शेलह; २५ एवर, पेलेग;
रूल; २६ सल्ला, नाहोर, तेरह; २७ आदाम (तोच
अब्राहाम). २८ अब्राहामाचे पुत्र इसहाक व इस्माएल.

२९ त्यांची वंशावळी ही: इस्माएलाचा ज्येष्ठ पुत्र
नवायोध; त्याच्यालेरीज त्याचे पुत्र हे: केदार, अदबेल,

मिबसाम, ३० मिस्मा, दुमा, मस्सा, हृदद, तेमा,
३१ यत्र, नापीश व केदमा; हे इस्माएलाचे पुत्र.

३२ अब्राहामाची उपपत्नी कद्दरा हिचे पुत्रः तिल्ला
जिल्लान, यक्कान, मदान, मिल्लान, इस्वाक व शह वे
झाले; यक्कानाचे पुत्रः शबा व ददान. ३३ मिल्लानाचे
पुत्रः एका, एफर, हनोख, अबीदा व एल्दा. हा
सगळा कहरेचा वंश.

३४ अब्राहामास इसहाक झाला. इसहाकाचे पुत्रः
एसाव व इश्वाएल.

३५ एसावाचे पुत्रः अलीपाज, रघुवेल, यत्तजा,
यालाम व कोरह. ३६ अलीपाजाचे पुत्रः तेमान,
ओमार, सपी, गाताम, कनाज, तिशा व अमालेक.

३७ रघुवेलाचे पुत्रः नवाथ, जेरह, शम्मा व मिल्ला.

३८ सेईराचे पुत्रः लोटान, शोबाल, शिलोन, अना,
दीशोन, एसर व दीशान. ३९ लोटानाचे पुत्रः होरी व
होमाम; लोटानाची बहीण तिशा. ४० शोबालाचे पुत्रः
आल्यान, मानहाथ, एवाल, शपी व ओनाम. सिवोनाचे

पुत्रः अग्या व अना. ४१ अनाचा पुत्रः दीशोन.
दीशोनाचे पुत्रः हम्रान, एश्वान, यित्राण व करान.

४२ एसरेचा पुत्रः विल्हान, जावान व याकान. दीशोनाचे
पुत्रः ऊस व अरान. ४३ इश्वाएल लोकांवर कोणी

राजाने राज्य करप्यार्ही अदोम देशावर ज्या राजांनी
राज्य केले ते हे: बौराचा पुत्र बेल; त्याची राजधानी
दीन्हावा हे नगर होते. ४४ बेला मेल्यावर बस्ता येथला
जेरहाचा पुत्र योवाव त्याच्या गादीवर बसला.

४५ योवाव मेल्यावर तेमानीच्या देशाचा हृशाम
त्याच्या गादीवर बसला. ४६ हृशाम मेल्यावर त्याच्या

जागी बदादाचा पुत्र हृदाद त्याच्या गादीवर बसला;
यांनेच मवाव मैदानांत मिल्लानांचा मोड केला;
त्याची राजधानी अबीत शहर होते. ४७ हृदाद
मेल्यावर मास्तेका येचील साम्ला त्याच्या गादीवर

बसला. ४८ सामन्य मेल्यावर फरत नदाच्या तीरीच्या रहोवेथे नंवाच्या नगरांतला शौल त्याच्या गादीवर बसला. ४९ शौल मेल्यावर अकबोराचा पुत्र बाल-हानान त्याच्या गादीवर बसला. ५० बाल-हानान मेल्यावर इदाद त्याच्या गादीवर बसला; त्याची राजधानी पाई होती; त्याच्या बायकोंचे नांव महेटाबेळ: ती मे-ज्ञाहाचाची कन्या जी मात्रेद तिची कन्या होती. ५१ इदाद मेल्यावर अदोमाचे सरदार झाले ते हे: सरदार तिक्रा, सरदार आत्या, सरदार गतेथ, ५२ सरदार अहोलीबाबा, सरदार एला, सरदार पीतोन, ५३ सरदार कनाज, सरदार देमान, सरदार मिल्यावर, ५४ सरदार मालवीपल व सरदार ईराम. हे अदोमचे सरदार होते.

१ इस्लाएलचे पुत्र हे: रुक्मेन, शिमोन, लेवी, २ यहूदा, इस्ताखार, जबुलन, ३ दान, योसेफ, बन्यामीन, नफाताली, गाद व आशेर.

३ यहूदाचे पुत्र हे: ए, अमेनान व शेला; हे तिथे कनानीण बथ-शाला हिच्या पोटीं त्यास झाले. यहूदाचा ज्येष्ठ पुत्र एर हा परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्ट असत्यासुळे त्यास त्याने जिवें मारिले. ४ यहूदाची सूल तामार हिजपासून त्याला पेरेस व जेरह हे झाले; यहूदास एकंदर पांच पुत्र झाले. ५ पेरेसाचे पुत्र: हेलोन व हाथूल; ६ जेरहाचे पुत्र: जिबी, एशान हेमान, कल्कोल व दारा, असे एकंदर पांच. ७ कर्मचा पुत्र आखार; यांनेक समर्पित वस्तुसंचावाने आगळीक करून इस्लाएलास क्लेश दिला. ८ एथानाचा पुत्र अजन्या. ९ हेलोनास झालेले पुत्र यरहमेल, राम व कलुआय हे होते. १० रामास अमीनादाव झाला आणि अमीनादावास यहूदा वंशाचा सरदार नहशोन हा झाला; ११ नहशोनाला सत्या झाला, व सत्याला बजाज झाला; १२ बजाजाला ओजेव झाला व ओजेवाला इकाया झाला; १३ इकायास ज्येष्ठ पुत्र अलीबाबा, दुसरा अबीनदाब, तीसरा यिमा, १४ चवथा नफेल, याचवा रदाम, १५ सदाचा ओसेम व सातवा दावीद हे पुत्र झाले;

१६ व त्यांच्या बहिणी सत्या व अबीगईल या होते. सूखेचे अबीशय, यवाव व असाएल असे तिथे पुत्र होते. १७ अबीगईलीस अमासा झाला; अमासाचा बाप येथेर इस्माएली हा होता. १८ कालेब बिन हेलोन यास त्याच्या बायका अजूला व यरियोथ यांच्यापासून संतति झाली. अजूलेचे पुत्र येसेर, शोबाव व अदोन हे होते. १९ अजूला मेल्यावर कालेबाने स्फुर्येदी लम केले; तिच्या पोटीं त्यास हूर झाला. २० ह्रास ऊरी झाला व ऊरीस बसलेल झाला. २१ नंतर हेलोन हा गिलावाचा बाप मालीर याच्या कन्येपार्शी गेला; तो साठ वर्षांचा असतां त्याने तिजर्शी लम केले व तिच्या पोटीं त्यास सगूब झाला. २२ सगूबास याईर झाला; याची गिलाला प्रांतांत तेवीस नगरे होती. २३ गवर व अराम यांनी त्यांच्यापासून हव्योथ-याईर व कलाय आणि त्यांच्या आसपासची खेडी-पाई अशी एकंदर साठ नगरे हस्तगत केली. गिलावाचा बाप मालीर याची ही संतति होय. २४ हेलोन हा कालेब-एफ्राय येथे मृत्यु पावल्यावर त्याची बायको अबीया हिच्या पोटीं त्याला तकोवाचा बाप अहूर हा झाला. २५ हेलोनाचा ज्येष्ठ पुत्र यरहमेल याचे पुत्र: ज्येष्ठ पुत्र राम, बुना, ओरेन, ओसेम व अहीया हे होते. २६ यरहमेलाची अटारा नंवाची दुसरी एक बायको होती; ती ओरेनाम याची आई होय. २७ यरहमेलाचा ज्येष्ठ पुत्र राम याचे पुत्र: मास, यामीन व एक. २८ ओरेनामाचे पुत्र: शम्य व यादा; शम्याचे पुत्र: नादाव व अबीशूर. २९ अबी-शूराच्या बायकोंचे नांव अबीहाईल असे होते; तिच्या पोटीं त्यास अहवान व मोलीद हे झाले. ३० नादावाचे पुत्र: सलेद व अपैडम; सलेद निपुत्रिक मेला. ३१ अपैडमाचा पुत्र इशी. इशीचा पुत्र शेशान. शेशानाचा पुत्र अहलय. ३२ शम्याचा भाऊ, बद्रा याचे पुत्र: येथेर व योनाथान; येथेर हा निपुत्रिक मेला. ३३ योनाथानाचे पुत्र: येलेय व आजा; यरहमेलाची संतति ही. ३४ शेशानास पुत्र नव्हते; कन्या होत्या. त्याचा यरहा नंवाचा एक

मिसरी चाकर होता. ३५ शेशानानें आपली कन्या, आपला चाकर यरहा यास दिली; तिच्या पोटीं त्यास अस्ताय झाला. ३६ अस्तायास नाथान झाला, नाथानास जावाद झाला; ३७ जावादास एफ्लाल झाला, एफ्लालास ओबेद झाला; ३८ ओबेदास येहू झाला, येहूस अजन्या झाला; ३९ अजन्यास हेलस झाला, हेलसाला एलासा झाला; ४० एलासाला सिस्माय झाला, सिस्मायास शल्लूम झाला; ४१ शल्लूमास यकन्या झाला; यकन्यास अलीशामा झाला. ४२ यरह-मेलचा भाऊ कालेब याचा ज्येष्ठ पुत्र जीफकाचा बाप मेशा; हेब्रोनाचा बाप मारेशा याचा वंशाति त्याच्यापासूनच झाला. ४३ हेब्रोनाचे पुत्रः कोरह, तप्पूर, रेकेम व शमा. ४४ शमास रहम झाला. तो यर्कामाचा बाप; रेकेमास शम्याचा झाला. ४५ शम्याचा पुत्र मावोन; मावोन बेथ-सूराचा बाप. ४६ कालेबाची उपपत्नी एफा हिला हारान, मोसा व गाजेज हे झाले; हारानास गाजेज झाला. ४७ यादायाचे पुत्रः रेगम, योथाम, गेशान, पेलेट, एफा व शाफ. ४८ कालेबाची उपपत्नी माका हिला शेवरे व तिन्हना हे झाले. ४९ यांशिवाय तिला मद्यानाचा बाप शाफ, आणि मखबेना व गिबा यांचा बाप शावा हे झाले; कालेबाची कन्या अखसा. ५० ही कालेबाची संतति होयः एफायेच्या पोट्टा ज्येष्ठ पुत्र होर, याचा पुत्र किर्याथ-यारीमाचा बाप शोबाल हा होता. ५१ सल्पा हा बेथलहेमाचा बाप; हारेफ हा बेथ-गादेराचा बाप. ५२ किर्याथ-यारीमाचा बाप शोबाल याच्या वंशात हारोवे व अर्धे मनुहोथवासी हे झाले. ५३ किर्याथ-यारीम याची कुळे: इधी, पूर्वी, शुभाची व मिश्राई; यांच्यापासून सराथीव एष्टाबुली ही निघाली. ५४ सल्पाचे वंशजः बेथलहेम, नटोपाथी, अटरोथ-बेथ-यवाल, आणि अर्धे मानहतवासी म्हणजे सारी; ५५ आणि याबेस येथें राहणारीं लेलकांची कुळे म्हणजे तिराथी, शिमायी व सुकायी. हीं रेखाव धराण्याचा मूळपुरुष हम्मथ याच्या वंशांतली केंगी कुळे होत.

१ दाविदास हेब्रोन येथें पुत्र झाले ते हे; ३ अहीनवाम इज्जेलकरणीपासून अम्मोन हा ज्येष्ठ पुत्र; अबीगईल कर्मेलकरीण हिजपासून दानीएल हा दुसरा पुत्र; २ गश्शरचा राजा तलमय याची कन्या माका हिजपासून अवशालोम हा तिसरा; हग्गीथेचा पुत्र अदोनीया हा चौथा; ३ अबीटलेपासून शकाच्या हा पांचवा; ४ दाविदाची बायको एला हिचा पुत्र इधम हा सहावा. ४ हे सहा पुत्र त्याले हेब्रोन येथे झाले; तेथे त्यानें सात वर्षे सहा महिने राज्य केले. यस्तातेप्रात त्यानें तेहीस वर्षे राज्य केले; ५ त्यास यस्तातेप्रात पुत्र झाले ते हे हे: शिमा, शोबाल, नाथान व शल्मोन, हे चार अम्मीएलाची कन्या बथ-शूदा हिला झाले; ६ इभार, अलीशामा, एलीफलेट, ७ नोग, नेफेग, याफीय, ८ अलीशामा, एत्यादा व एलीफलेट असे नऊ. ९ हे सर्व दाविदाचे पुत्र होत; यालेरीज उपपत्नीपासून आणखी पुत्र झाले; त्यांची बहीण तामार. १० शल्मोनाचा पुत्र रहबाम; त्याचा पुत्र अवीया, त्याचा पुत्र आसा, त्याचा पुत्र यहोशाफाट; ११ त्याचा पुत्र योराम, त्याचा पुत्र अहम्या, त्याचा पुत्र योवाशा; १२ त्याचा पुत्र अमस्या, त्याचा पुत्र अजन्या, त्याचा पुत्र योथाम; १३ त्याचा पुत्र आहाज, त्याचा पुत्र हिज्जीया, त्याचा पुत्र मनद्दो; १४ त्याचा पुत्र आमोन, त्याचा पुत्र योशीया. १५ योशीयाचे पुत्रः ज्येष्ठ योहानान, दुसरा यहोयाकीम, तिसरा सिद्धीया व चौथा शल्लूम. १६ यहोयाकीमाचे पुत्रः त्याचा पुत्र यखन्या, त्याचा पुत्र सिद्धीया. १७ बंदिवान यखन्या याचा पुत्र शल्लीएल; १८ आणि मल्कीराम, पदाया, शेनस्सर, यकन्या, होशामा व नद्या. १९ पदायाचे पुत्रः जरूबाबेल व शिमी; जरूबाबेलाचे पुत्रः मशुक्काम व हनन्या; त्यांची बहीण शलोमीय; २० आणि हशबा, ओहेल, बरेस्या, हसद्या व यूशब-हेसेद हे पांच. २१ हनन्याचे पुत्रः पलव्या व यशया; रफायाचे पुत्र, अर्णानाचे पुत्र, ओबयाचे पुत्र, शखन्याचे पुत्र. २२ शखन्याचा पुत्र शमाया;

शमायाचे पुत्र हूदा, इशाल, बारीहा, नान्या व शाफाट असे सहा. २३ नान्याचे पुत्रः एल्योवेनय, हिजरीया व अजिकाम असे तीन. २४ एल्योवेनय याचे पुत्रः होदव्या, एल्याशीब, पलाया, अझूब, योहानान, दलया व अनानी असे सात.

१ यहुदाचे पुत्रः पेरेस, हस्तोन, कर्मी, हूर व ४ शोबाल. २ राथा विन शोबाल याला यहुद शाला; यहाला अहुमय व लहद हे झाले. ही सराठी कुळे होते. ३ एटामान्या बापाचे पुत्र हे: इज्रेल, इस्मा व इद्वाश; त्यांच्या बहिणीचे नांव हस्तले-ल्यानेनी असे होते; ४ आणि गदोराचा बाप पनुएल व हूदाचा बाप एजेर. बेथलहेमाच्या बापास एफाये-पासून शालेला जेष्ठ पुत्र हूर याची ही संतति. ५ तवाकोचा बाप अशूर याला हेला व नारा अशा दोन बायका होत्या. ६ नारेन्या पोटी त्यास अहुम्याम, येफेर, तेमनी व अहष्टारी झाले. ही नारेची संतति. ७ हेलेचे पुत्रः सेरथ, इसहार व एग्नान. ८ हक्कोसाला आनूब व सोबेवा हे झाले, तरेच त्याच्यापासून हास्माचा पुत्र अहरहेल याची कुळे निपजली. ९ याबेस हा आपल्या भाऊंदामध्ये कार प्रतिष्ठित होता; त्याच्या आईंने त्याचे नांव याबेस असे ठेवून म्हटले की त्यास प्रसवतांत मला कार क्लेश झाले. १० याबेसाने इखाएलच्या देवाजवळ वर माणितला तो आसा: दै माझे खरोखर कल्याण करिशील, माझ्या मुलखाचा विस्तार वाढवेशील आणि मजववर कोणतेहि अरिष्ट येऊन मी दुखी न व्हावें म्हणून तुक्का हात माझ्यावर राहील तर किती बरे होईल! त्याने माणितलेला हा वर देवाने त्यास दिला. ११ शूद्राचा भाऊ कलूब याला महीर झाला; हा एषोनाचा बाप १२ एषोनास बेथ-राफा, पासेहा आणि ईर-नाहाशा याचा बाप तहिता हे झाले. हे रेखा येथील लोक होते. १३ कनाजाचे पुत्र अथनिएल व सराया; अथनिएलाचा पुत्र हथय. १४ म्योनोथायास अफा झाला; सरायास यवाब झाला; हा यवाब गेहराशीम

कारागिरांचा मूळसुरुष होय. १५ यफुनेचा पुत्र कालेब याचे पुत्र हर, एला व नाम, एलाकुलांतले लोक आणि कनज हे याच्यापासून झाले. १६ यहललेल याचे पुत्रः जीफ, जीफा, तीव्या व असरेल. १७ एज्रेचे पुत्र येते, मरद, येफेर व यालेन; तसेच तिला मिर्याम, शम्माय व एष्मोवाचा बाप इवह हे झाले. १८ त्याच्या यहूदीण बायको-पासून त्याला गदोराचा बाप येरेद, सोखोचा बाप हेवेर व जानोहाचा बाप यकूथीएल हे झाले. फारोची कन्या विष्या जी मेरेदांने केली होती तिची ही संतति होय. १९ नहमाची बहीण होदीयाची बायको झाली, तिला गार्मिकर कईल याचा बाप व माकाची एष्मोवा हे झाले. २० शिमोनाचे पुत्र अझोन, रिना, बेन-हनानान व तिलेन आणि इशीचे पुत्र जोहेथ व बैन-जोहेथ. २१ यहुदाचा पुत्र शेला याच्यापासून लेवाचा बाप एर, मारेशाचा बाप लादा आणि तलम सणाचे कसबाचे काम करण्याचा अड्डेच्या घराव्यांत ही कुळे उत्पन्न झाली. २२ तरेच त्याच्यापासून योकीम, कोजेवा येथील लोक, योवाश, मवाबावर सत्ता चालविणारे साराफ व याश्वरी-लेहम हे निपजले. हा प्राचीन वृत्तांत होय. २३ हे ऊभार असून नताहीम व गदेरा येथे राहत असत; ते राजांचे कामकाज करून त्याच्यापाशी राहत असत.

२४ शिमोनाचे पुत्रः नसुवेल, यामीन, यरीब, जेरह व शौल; २५ त्याचा पुत्र शळूम; त्याचा पुत्र मिश्मा; त्याचा पुत्र मिश्माची संतति: त्याचा पुत्र हम्मेल, त्याचा पुत्र जव्हर, त्याचा पुत्र शिमी. २७ शिमीस सोळा पुत्र व सहा कन्या झाल्या; पण त्याच्या भावांस कारवी संतति झाली नाहीं आणि त्यांचा वंश यहुदाच्या वंशाप्रमाणे वृद्धि पावला नाही. २८ ते वस्ती कलून राहिले ते गांव हे: वैर-शेवा, मोलादा व हसर-शुवाल; २९ बिल्हा, असेम, तोलाद. ३० बथुवेल, हर्मा, सिल्लाग, ३१ बेथ-मर्कोबोथ, हसर-सुसीम, बेथ-बिरी व शाराइम. दाविदाच्या कार-कीदार्पण्यत ही त्यांची नगरे होती. ३२ त्यांचे गांव

एट्टम, अईन, रिमोन, तोखेन आणि आशान अर्थी पांच नगरे; ३३ आणि बालापर्यंतची त्याच नगरांच्या असपासची खेडीपांडी; त्यांची वसतिस्थाने व वंशावल्या हा होत. ३४ मेशोबाब, ग्रस्टेक व योशा बिन अमस्या; ३५ योएल, येहु बिन योशिया बिन सराया बिन असिएल; ३६ एल्योवेनाय, याकोबा, यशोहाया, असाया, अदिएल, यशीमिएल व बनाया; ३७ जीजा बिन शिफी बिन अल्लोन बिन यदया बिन शिफी बिन शामाया; ३८ ज्यांची नांवे येथे दाखल केली आहेत ते सर्व आप-आपल्या कुळांचे प्रमुख होते; त्यांच्या घराण्यांची सपाव्याने वाढ झाली. ३९ ते आपल्या शेरडांमेंदरां-साठीं चारा शोधावयास गदोर घाटांत खोन्याच्या पूर्वपर्यंत रंगे. ४० ते येथे त्यांस कसदार व उत्तम चारा सांपडला, आणि तो देश विस्तीर्ण असून शांत व निर्भय होता; तेथे पूर्वीपासून हाभाचे वंशज राहत असत. ४१ ज्यांची नांवे वर दाखल केली आहेत त्यांनी यहूदाना राजा हिज्जीया याच्या कारकीर्दीत तेथें येऊन तेथील मूनी नांवाच्या लोकांचा त्यांच्या डेन्यासुद्धां अगदी संहार करून ते त्यांच्या ठिकाणी आजपर्यंत वसले आहेत; कारण त्या ठिकाणी त्यांच्या शेरडांमेंदरांसाठीं चारा होता. ४२ त्यांपैकी म्हणजे शिमोनाच्या वंशजांतल्या पांचांनी इशीचे पुत्र पलऱ्या, नान्या, रफाया व उज्जियेल यांस आपले नायक केले आणि ते सेईर पहाडावर गेले. ४३ तेथे जे अमालेकी उरले होते त्यांचा संहार करून तेथें ते आजवर वस्ती करून आहेत.

१ इस्लाएलचा ज्येष्ठ पुत्र रुझेन याची वंशाची वर्ती: रुझेन हा ज्येष्ठ पुत्र होता खरा, पण त्यांने आपल्या बापाची खाट ब्रष्ट केली म्हणून त्याचा ज्येष्ठपणाचा हक्क इस्लाएलपुत्र योसेफ याच्या संततीस देण्यांत आला, तरी पण वंशावळी ज्येष्ठपणाच्या हक्कप्रमाणांने नमूद करण्यांत आली नाही; २ कारण यहूदाने वर्चस्व त्याच्या बांधवांवर स्थापित होऊन त्याच्या वंशांतला राजा झाला, पण ज्येष्ठत्वाचा हक्क योसेफाचाच होता. ३ इस्लाएलचा

ज्येष्ठ पुत्र रुझेन याचे पुत्र हनोख, पहू, हेसोन व कर्मी. ४ योएलचे पुत्र: त्याचा पुत्र शामाया, त्याचा पुत्र गोण, त्याचा पुत्र शिवी; ५ त्याचा पुत्र मीखा, त्याचा पुत्र राशा, त्याचा पुत्र बाल; ६ त्याचा पुत्र बैरा, हास अस्सरुचा राजा तिलोथ-पिलेसर याने कैद करून नेले, तो रुझेन वंशाचा सरदार होता. ७ त्याच्या भावांची वंशावळी त्यांच्या कुळांप्रमाणे लिहिली ती जशी: त्यांतला प्रमुख ईयेल, जरवन्या, ८ बेला बिन आजाज बिन शामा बिन योएल; हा वंश नवो व बालमौन येथपर्यंत अरोपांत वस्ती करून राहिला. ९ पूर्वेकडे महानद फरात याजवळील रानाच्या सीमेपर्यंत त्यांने वस्ती केली; कारण गिलाद देशांत त्यांची गुरुंदोरे मनस्वी वाढली होती. १० शौलाच्या कारकीर्दीत त्यांनी हगरी लोकांशी युद्ध करून त्यांचा संहार केला तेव्हा ते गिलादच्या पूर्वकडील सगळ्या प्रदेशांत त्यांच्या डेन्यांत राहू लागले.

११ गादाचे वंशज त्यांच्यासमोर सलका येथवर बाशान प्रदेशांत राहत होते; १२ त्यांतला प्रमुख योएल व दुग्यम शाफाय यांखेरीज यानय व शाफाट हे बाशानांत राहत होते; १३ त्यांच्या पितृकुळां-प्रमाणे त्यांचे बांधव मीखाएल, मझुलाम, शाबा, गोरय, याकान, जीया व एबर असे सात होते. १४ हे सर्व अबीहैल बिन हूरी बिन यारोह बिन गिलाद बिन मीखाएल बिन यशीशाय बिन यहदो बिन बूज याचे वंशज होत; १५ अही बिन अबूदीएल बिन गूनी हा त्यांच्या पितृकुळांचा प्रमुख होता. १६ ते लोक गिलादांत व बाशानांत खेड्यापाळ्यांत आणि शारोनच्या शिवारांत आपल्या सीमेच्या आंत वस्ती करून होते. १७ हा सर्वांची वंशावळी यहूदाचा राजा योथाम व इस्लाएलचा राजा यराबाम हांच्या कारकीर्दीत लिहिली.

१८ रुझेनी, गादी, व मनश्शाच्या अर्धी वंशांतील लोक यांच्यांतले बलवान् पुरुष ढालाईत, धारकी, घनुभारी व युद्धकलानिपुण असे चवेचालीस हजार सातशे तिलोथ-पिलेसर असे आहे.

१ यांचे नांव २ राजे १५:२९ व १६:७ येथे तिलोथ-पिलेसर असे आहे.

साठ लडाईस जाण्याजोगे लोक होते. १९ त्यांनी हमरी, यत्र, नाफीश व नोदाव यांच्याशी संप्राप्त केला. २० त्यांच्याशी लडाईस त्यांस कुमक मिळून त्यांनी हमरी व त्यांच्यावरोबरचे इतर लोक यांस पाडाकांत केले, कारण युद्धसमयी त्यांनी देवाचा धावा केला; त्यांनी त्याजवर भरंवसा टेविला होता महणून त्यांने त्यांची प्रार्थना ऐकली. २१ त्यांनी त्यांची गुरेंडोरे हरण केली; पत्रास हजार उंट, दोन लक्ष पत्रास हजार मेंदरे, दोन हजार गाढवे एवढी जनावरं व एक लक्ष मनुष्ये त्यांनी नेली. २२ बहुत लोकांचा संहार झाला, कारण युद्ध देवाच्या पक्षाचे होते. त्यांचा स्वतंत्रा पाडाव होईपर्यंत ते त्यांच्या ठिकाणी वस्ती करून राहिले.

२३ मनश्चाच्या अर्थी वंशांतील लोकांनी त्या देवीं वस्ती केली; बाशानापासून बाल-हमरीन, सरीर, व हमोन पर्वत येथपावेतो त्यांचा विस्तार झाला. २४ त्यांच्या पितृकुळापैकीं प्रमुख पुरुष होते ते हे: एफेर, इशी, अलीएल, अज्जीएल, यिरम्या, होदव्या व यहदीएल; हे महावीर व नामांकित पुरुष असून आप-आपत्या पितृकुळाचे प्रमुख होते.

२५ त्यांनी आपल्या पूर्वजांच्या देवाशी फिनुरी केली, आणि देवाने त्यांच्यापुढून ज्या लोकांचा नाश केला होता त्यांच्या अन्य देवाच्या नादी लागून ते अत्याचारी बनले. २६ यास्तव इस्ताएलाच्या देवाने अशृतचा राजा पूल आणि त्याच देशाचा राजा तिलाथ-पिलेसर यांस उठविले; त्यांने रुडब्रेनी, गादी व मनश्चाच्या अर्थी वंशाचे लोक यांस पाडाव करून हल्ल, हांगर, हारा येथे व गोजान नदीपर्यंत त्यांस नेऊन टेविले व तेथेच ते आजवर वस्ती करून राहिले आहेत.

१ लेवीचे पुत्रः गर्णीन, कहाथ व मरारी. ६ २ कहाथाचे पुत्रः अप्राम, इसहार, हेब्रोन व उज्जी-

येल. ३ अप्रामाची संततीः अहरोन, मोशे व मिर्याम. अहरोनाचे पुत्रः नादाव, अबीहू, एलाजार व इथामार. ४ एलाजारास फिनहास झाला, फिनहासास अबीशवा झाला, ५ अबीशवास बुकी झाला, बुकीस उज्जी झाला, ६ उज्जीस जरशा झाला, जरशास मरायोथ झाला,

७ मरायोथास अमन्या झाला, अमन्यास अहीदूब झाला. ८ अहीदूबास सादोक झाला, सादोकास अहीमास झाला, ९ अहीमासास अजन्या झाला, अजन्यास येहानान झाला, १० योहानानास अजन्या झाला; शल्मोनानें यश्वरेमांत जे मंदिर बांधिले होते त्यांत हा याजकाचे काम करीत असे. ११ अजन्यास अमन्या झाला, अमन्यास अहीदूब झाला, १२ अहीदूबास सादोक झाला, सादोकास शशूम झाला, १३ शशूमास हिल्कीया झाला, हिल्कीयास अजन्या झाला, १४ अजन्यास सराया झाला, सरायास यहेसादाक झाला. १५ परमेश्वरानें नवूखदनेसराच्या हस्ते यहूदा व यस्त-लेम यांचा पाडाव केला तेव्हां यहेसादाक कैदी झाला.

१६ लेवीचे पुत्रः गर्णीम, कहाथ व मरारी. १७ गर्णोमाच्या पुत्रांनी नावें लिंगी व शिमी अशी होतीं. १८ कहाथाचे पुत्रः अप्राम, इसहार, हेब्रोन, व उज्जीयेल. १९ मरारीचे पुत्रः महली व मूशी. त्यांच्या त्यांच्या पितृकुळांप्रमाणे लेव्यांनी कुळे हीच होते. २० गर्णोमाचा वंशः त्याचा पुत्र लिंगी, त्याचा पुत्र यथ, त्याचा पुत्र जिम्मा, २१ त्याचा पुत्र यवाह, त्याचा पुत्र इझो, त्याचा पुत्र जेरह व त्याचा पुत्र यात्राय. २२ कहाथाची संततीः त्याचा पुत्र अम्मीनादाव, त्याचा पुत्र कोरह, त्याचा पुत्र अस्सीर, २३ त्याचा पुत्र एल-काना, त्याचा पुत्र एच्यासाफ, त्याचा पुत्र अस्सीर झाला; २४ त्याचा पुत्र तहथ, त्याचा पुत्र उरीएल, त्याचा पुत्र उज्जीया आणि त्याचा पुत्र शौल. २५ एलकानाचे पुत्रः अमासय व अहीमोथ. २६ एलकानाचा वंशः त्याचा पुत्र सोफय, त्याचा पुत्र नहथ, २७ त्याचा पुत्र अलीयाब, त्याचा पुत्र यरोहाम व त्याचा पुत्र एलकाना. २८ शमुवेलाचे पुत्रः ज्येष्ठ योएल व दुसरा अबीया. २९ मरारीची संततीः महली, याचा पुत्र लिंगी, त्याचा पुत्र शिमी, त्याचा पुत्र उज्जा, ३० त्याचा पुत्र शिमा, त्याचा पुत्र हगीया व त्याचा पुत्र असाया. ३१ कोश स्थायिक शात्यावर दाविदानें परमेश्वराच्या मंदिरांत जे गायकण नेमिले होते ते हे:

१ मुल्लांतः वज्ञी; पण ६:३३ पाहा.

३२ यश्वलेमांत शलमोन परमेश्वराचे मंदिर बांधीपर्यंत ते दर्शनमंडपाच्या निवासमंडपासमोर गायनपूर्वक सेवा करीत व ते आपल्या कामावर कमालुसार हजर राहत. ३३ तेथें हजर असत ते व त्यांचे पुत्र हे: कहाथी वंशापैकी यायक हेमान, बिन योएल, बिन शमुवेल, ३४ बिन एलकाना, बिन यरोहाम, बिन अलीएल, बिन तोहा, ३५ बिन सूफा, बिन एलकाना, बिन महथ, बिन अमासय, ३६ बिन एलकाना, बिन योएल, बिन अजन्या, बिन सफन्या, ३७ बिन तहथ, बिन अस्सीर, बिन एव्यासाक, बिन कोरह, ३८ बिन इसहार, बिन काहाथ, बिन लेवी, बिन इशाएल; ३९ आणि त्याचा भाऊ आसाफ त्याच्या उजवीकडे उभा असे, मणजे आसाफ बिन बरेस्या, बिन शिमा, ४० बिन मिखाएल, बिन बासेया, बिन मल्कीया, ४१ बिन एथनी, बिन जेस्ह, बिन अदाया, ४२ बिन एथन, बिन जिम्मा, बिन शिमी, ४३ बिन यहथा, बिन गर्षोम, बिन लेवी; ४४ त्यांचे भाऊ मराईचे वंशज त्याच्या डावीकडे उमे असत ते: एथन बिन किशी, बिन अद्वी, बिन मल्लख, ४५ बिन हशाच्या, बिन अमस्या, बिन हिल्कीया, ४६ बिन अमसी, बिन बानी, बिन शेमे, ४७ बिन महली, बिन मूरी, बिन मरारी, बिन लेवी. ४८ त्यांचे भाऊबंद जे लेवी ते देवाच्या मंदिराच्या निवास-मंडपाच्या सर्व सेवेसाठी वाहिलेले होते.

४९ अहोन व त्याचे पुत्र हे होमवेदीवर व धूपवेदीवर अर्पणे करीत. परमपवित्रस्थानसंबंधाचे सर्व काम करीत आणि इस्हाएल लोकांसाठी प्राय-वित्त करीत; देवाचा सेवक मोरो याच्या आङ्ग्रेझमाणे ते करीत. ५० अहोनाचे वंशज हे: त्याचा पुत्र एलाजार, त्याचा पुत्र फिनहास, त्याचा पुत्र अवीश्वा, ५१ त्याचा पुत्र बुकी, त्याचा पुत्र उंडी, त्याचा पुत्र जरश्या, ५२ त्याचा पुत्र मरायोथ, त्याचा पुत्र अमन्या, त्याचा पुत्र अहीट्या, ५३ त्याचा पुत्र सादोक व त्याचा पुत्र अहीमास.

५४ अहोन वंशजांची वस्ती त्याच्या हृषीतील किल्ल्याकिल्ल्यांनीहि आहे: कहाथी घराण्याच्या

नंदाची पहिली निवाली म्हणून ५५ यहूदा वंशांतील हेब्रोन त्याच्या शिवारांसुद्धा त्यांस दिलें; ५६ पण त्या नगराची शेतेपोते व खेडीपांडी यकूमेश्वा पुत्र काळेव यास दिली. ५७ अहोनाच्या वंशजांस शरण-पुरे म्हणून दिली ती ही: हेब्रोन, लिभ्ना व त्यांचे शिवार, यत्तीर, एष्ट्रोवा व त्यांचे शिवार, ५८ हीलेन व त्यांचे शिवार, दबीर व त्यांचे शिवार, ५९ आशान व त्यांचे शिवार, बेश-शेमेश व त्यांचे शिवार, अलेमेथ व त्यांचे शिवार आणि अनानोथ व त्यांचे शिवार; त्यांच्या घराण्यांची एकंदर सगळी नगरे तेरा होती. ६१ अवशिष्ट राहिलेल्या कहाथी वंशजांस निवाला टाकून मनश्वाच्या अर्ध्या वंशांच्या मुलखांतून दहा नगरे दिली. ६२ गर्षोम वंशजांस; त्यांच्या त्यांच्या कुलांग्रामाणे इस्सासारार, आशेर, नफताली व बाशानांत राहणारा मनश्वे वंश यांची तेरा नगरे नगरे दिली. ६३ मरारी वंशजांस त्यांच्या त्यांच्या कुलांग्रामाणे रुझेन, गाद व जबुल्न या वंशांच्या मुलखांतून विळ्या टाकून बारा नगरे दिली. ६४ इस्हाएल लोकांनी लेव्यांस ही नगरे त्यांच्या शिवारांसुद्धा दिली. ६५ त्यांनी यहूदा, शिमोन व बन्यामीन या वंशांच्या मुलखांतून वर सांगितलेली नगरे दिली. ६६ कहाथ वंशांतील कांही कुलांस एफोइमाच्या वंशांतील मुलखांतली नगरे मिळाली ती ही: ६७ एफोइमाच्या डोंगराळ प्रदेशांतील शरणपूर शेवे म व त्यांचे शिवार, तसेच गेजेर व त्यांचे शिवार, ६८ यकमाम व त्यांचे शिवार, बेश-होरोन व त्यांचे शिवार, ६९ अयालोन व त्यांचे शिवार, गथ-रिम्मोन व त्यांचे शिवार; ७० तसेच मनश्वाच्या अर्ध्या वंशांतून आनेर व त्यांचे शिवार आणि विलाम व त्यांचे शिवार ही कहाथ वंशांतील अवशिष्ट वंशजांस दिली. ७१ गर्षोमच्या वंशजांस जी नगरे मिळाली ती ही: मनश्वाच्या अर्ध्या वंशांतून बाशानांतले गोलान व त्यांचे शिवार, अश्वरोय व त्यांचे शिवार; ७२ इस्सासाराच्या वंशांतून केदेश व त्यांचे शिवार, दावरथ व त्यांचे शिवार, ७३ रामोथ व त्यांचे शिवार आणि अनेम व

त्याचें शिवार हीं दिलीं; ७४ वाक्षोरच्या वंशांतून माशाळ व त्याचें शिवार, अब्दोन व त्याचें शिवार, ७५ हुकोळ व त्याचें शिवार आणि रहोव व त्याचें शिवार हीं दिलीं; ७६ नफताली वंशांतूल गालीलोतले केदेश व त्याचें शिवार, हम्मोन व त्याचें शिवार आणि किर्याथाईम व त्याचें शिवार हीं दिलीं. ७७ लेबीच्या बाकीच्या वंशजांस महणजे भरारी वंशजांस जी नगरे दिलीं ती हीं: जबुलानाच्या वंशांतूल रिम्मोने व त्याचें शिवार आणि ताओर व त्याचें शिवार; ७८ यादेनपलीकडे यरीहो-जवळ, यादेनच्या पूर्ववडीस रुड्येन वंशांतूल रानांतले बेसर व त्याचें शिवार, यहसा व त्याचें शिवार, ७९ कदेपोथ व त्याचें शिवार आणि मेफाथ व त्याचें शिवार हीं दिलीं; ८० आणि गाद वंशांतूल गिलादी रामोथ व त्याचें शिवार, महनाइम व त्याचें शिवार, ८१ हेशबोन व त्याचें शिवार आणि याजेर व त्याचें शिवार, हीं दिलीं.

१ इस्साखाराचे पुत्र तोला, पुवा, याशव, व ७ शिम्मोन असे चार. २ तोलाचे पुत्र: उज्जी, रफाया, यरीएल, यहमय, इवसाम व शमुचेल; हे आपल्या बाप तोला याच्या घराण्याचे प्रमुख असून आपल्या पिंडीतले शर वीर पुरुष होते; त्याची संख्या दाविदाच्या काळीं बाबीस हजार सहारो होती. ३ उज्जीचा पुत्र इजाया; इजायाचे पुत्र मिखाएल, योवाया, योएल व इस्मीया असे पांच होते; हे सर्व प्रमुख पुरुष होते. ४ त्याच्या कुलंप्रभाणे व पितृकुलंप्रभाणे लढाईच्या सैन्याच्या टोळ्यांत त्यांचे छीस हजार पुरुष असत; कारण त्यांना बायका व मुळे पुरुषक होती. ५ इस्साखाराच्या सर्व कुलंप्रभाणे त्यांचे भाऊबंद शर पुरुष होते; वंशावलीत ते एकंदर सत्याएऱी हजार नमूद क्षाले होते.

६ बन्यामिनाचे पुत्र: बेला व बेकर व यदीएल असे तिथे. ७ बेलाचे पुत्र: एस्बोन, उज्जी, उजियेल, यरीमोथ व ईरी असे पांच; हे आपल्या पितृकुलंप्रभाणे प्रमुख असून शर वीर होते; वंशावलीत ते बाबीस हजार चौतीस नमूद क्षाले होते. ८ बेकेराचे पुत्र: जमीरा, योवाया, अलियेजर, एल्पोवेनय, अग्री, यरेपेष,

अबीया, अनाथोथ व अलेमेथ. हे सर्व बेकेराचे पुत्र. ९ ते आपापल्या पितृकुलंप्रभाणे प्रमुख असून शर वीर होते. वंशावलीत ते बीस हजार दोनशे नमूद क्षाले होते. १० यदीएलचा पुत्र बिल्हान; बिल्हानाचे पुत्र यउदा, बन्यामीन, एहूद, कनाना, जेथान, ताशीश व अहीशाहर. ११ हे सर्व यदीएलाचे वंशज; ते आपल्या पितृकुलंप्रभाणे प्रमुख असून शर वीर होते; सेनेवरोबर जाप्यास लायक असे ते सतता हजार दोनशे होते. १२ ईराचे वंशज: शुप्पीम व हुप्पीम; आणि अहेराचे वंशज हशीम.

१३ नफतालीचे पुत्र यहसिएल, गूनी, येसर व शशूम, ही बिल्हेची संतति.

१४ मनशशाचे पुत्र: त्याच्या बायकोपासून त्याला अंदीएल झाला; त्याच्या अरामी उपपत्नीपासून त्यास गिलादाचा बाप मालीर हा झाला. १५ मालीरानं दुप्पीम व शुप्पीम यांची बहीण बायको केली; तिचे नांव माका; उसन्या पुत्रांचे नांव सलाफ-हाद; सलाफहादाला कन्याच दोत्या. १६ मालीराची बायको माका हिला पुत्र झाला त्याचे नांव तिनं पेरेस टेविले व त्याच्या भावाचे नांव शेरेश होते; त्याचे पुत्र उल्लाम व रेकेम. १७ उल्लामचा पुत्र बदान. गिलाद विन मालीर विन मनश्ये याचे पुत्र हे. १८ त्याची बहीण इम्मोलेसेय हिल इशहोद, अवीयेजर व महाल हीं झाली. १९ शमीदाचे पुत्र: अशाल, शेखेम, लिसी व अनीयाम.

२० एफाइमाचे पुत्र: त्याचा पुत्र शुयेलह, त्याचा पुत्र वेरेद, त्याचा पुत्र तहश, त्याचा पुत्र एलादा, त्याचा पुत्र तहश, २१ त्याचा पुत्र जाबाद, त्याचा पुत्र शुयेलह आणि एजेर व एलद; द्यास गवच्या भुलच्या रहिवासियांनी मालन टाकिले, कारण त्याची गुरुंदोरे दूर दूर करण्यास ते गेले होते. २२ यामुळे त्यांचा बाप एफाईम यांने बहुत दिवस शोक केला, आणि त्यांचे भाऊबंद त्यांचे सांत्वन करण्यास आले. २३ तो आपल्या बायकोपाशी गेला आणि ती गर्भवती होऊन तिला एक पुत्र झाला; त्यांने त्यांचे

नांव वरीया (भाग्यहीन) असें टेविले, कारण त्याच्या घटाण्यावर दुंदेव ओढवले होते. २४ त्याची कन्या सेरा; तिनें खालचे व वरचे बेथ-होरोन व उज्जेन-शेरा ही वसविली. २५ त्याचे पुत्र रेहफ व रेशेक; रेशेकाचा पुत्र तेलह, त्याचा पुत्र तहन, २६ त्याचा पुत्र लादान, त्याचा पुत्र आम्बीहूद, त्याचा पुत्र अलीशामा, २७ त्याचा पुत्र तून व त्याचा पुत्र वहीशामा. २८ त्याची वतने व वसतिस्थाने ही होते: बेथेल व त्याच्या लगात्याची खेडी, पूर्वेस नारान, पथिमेस गेजेर व त्याची खेडी, शेलेम व त्याची खेडी, गजा व त्याची खेडी एथर्पर्यंत; २९ त्या-प्रमाणेच मनश्शाच्या वंशजांच्या सीमेवरील बेथ-शान व त्याची खेडी, तानख व त्याची खेडी, भगिरो व त्याची खेडी, दोर व त्याची खेडी; यांत इकाएलचा पुत्र योसेक याचे वंशज राहत होते.

३० आशेराचे पुत्र: इझा, इधा, इधी, वरीया व त्याची बहीण सेराह. ३१ वरीयाचे पुत्र: हेवेर व मालकीएल, हा बिजाविथाचा बाप. ३२ हेवेरास यफलेट, झोमेर, होथाम व त्याची बहीण शूवा ही शाली. ३३ यफलेटाचे पुत्र: पासख, बिहाल व अश्वाध; ही यफलेटाची संतति. ३४ जेमेराचे पुत्र: अही, राहणा, यहूवा व अराम. ३५ त्याचा भाऊ हेलेम याचे पुत्र सोफह, इझा, शेलेश व आमाल. ३६ सोफहाचे पुत्र: सहा, हरोंकेर, शवाल, वेरी, इझा, ३७ वेसर, होद, शम्मा, शिलशा, इथान व वैरा. ३८ येथेराचे पुत्र: गळुजे, पिस्या व अरा. ३९ उलाचे पुत्र: आरह, हविलेल व रिस्या. ४० हे सर्व आशेराचे वंशज होते; हे आपल्या पितृकुलांचे प्रमुख असून निवडक महावीरांचे व सरदारांचे अग्रणी होते; आणि लडाईच्या कामघिरीसाठी त्याची टीप घेतली तेव्हांत से सब्बीस हजार भरले.

१ बन्यामिनाला ज्येष्ठ पुत्र वेला, दुसरा आस्वेल, तिसरा अहरह, २ चवथा नोहा व पांचवा राका हे जाले. ३ वेलाचे पुत्र: अदार, गेरा, अर्चीहूद, ४ अबीशामा, नामान, अहोह, ५ गेरा,

शूफकान व हुराम. ६ एहूदाचे पुत्र गेबा घेथल्या पितृकुलांचे प्रमुख होते; त्यांस पाढाव व करून मानाहृष्य येथे नेले; ७ नामान, अहीया व गेरा यांस त्यांने कैद करून नेले; त्यास उज्जा व अहीहूद हे जाले. ८ त्यांस घालवून दिल्यावर मवाबाल्या पठारांत शहरयिमास संतति शाली; त्याच्या बायका हुशीम व बारा शा होत्या. ९ त्याची बायको होदेश, हिच्या, पोटी त्यास योबाब, सिव्या, मेशा, मल्काम, १० यजस, शल्या व मिर्बा हे जाले. हे त्याचे पुत्र त्यांच्या पितृकुलांतले प्रमुख होत. ११ हुशीमेपासून त्यास अर्चीहूद व एल्याल शाळे. १२ एल्यालाचे पुत्र एबर, मिशाम व शमेद; शमेदाने ओनो व लोद आणि त्यांची खेडीपांडी वसविली; १३ वरीया व शमा, हे अयालोनकराच्या पितृ-कुलांतील प्रमुख पुरुष होते व त्यांनी गधकरांस पळवून लाविले; १४ अहो, शाशक, येरेमोथ, १५ जवद्या, अराद, एदर, १६ मीखाएल इश्पा व योहा, हे वरीयाचे पुत्र; १७ जवद्या, मशुश्याम, हिज्की, हेवेर; १८ इश्मरय, इज्जलीया व योबाब हे एल्यालाचे पुत्र; १९ याकीम, जिल्ली, जब्दी, २० एलीएनय, सिल्लथय, अलीएल, २१ अदाया, बराया व जिम्राथ हे जिमीचे पुत्र; २२ इश्यान, एबर, अलीएल; २३ अब्दोन, जिल्ली, हानान, २४ हनन्या, एलाम, अनथोर्थीया, २५ इफदया व पुनुएल हे शाशकाचे पुत्र; २६ शम्वारय, शहन्या, अश्वल्या, २७ यारेज्या, एलीया व जिल्ली हे योरो-हामाचे पुत्र; २८ हे आपआपल्या पिंडीत आपआपल्या पितृकुलांतले प्रमुख पुरुष असून यश्वलेम येथे राहत असत. २९ जिबोनांत जिबोनाचा बाप राहत होता, त्याच्या बायकोचे नांव माका; ३० त्याचे पुत्र: ज्येष्ठ अब्दोन, सूर, कीश, बाल, नादाब, ३१ गदोर, अहो व जेस्वर. ३२ मिकलोजास शिमा शाला. हे आपल्या भाऊंवंदंसमेर त्यांच्यावरोबर यश्वलेम येथे वसती करून होते. ३३ वेरला कीश शाला; किल्यास शौल शाला; शीलास योनथान, मस्तीशुदा,

अवीनादाव व एक्काल है होते. ३४ योनाशनाचा पुत्र मरीज्जाल; मरीज्जाल यास भीखा झाला. ३५ मीखाचे पुत्रः पीथोन, मेलेख, तरेया व आहज, ३६ आहजास यहोअदा झाला; यहोअदास अलेमेथ, अजमावेय व जित्री हे झाले; जित्रीस मोसा झाला. ३७ मोसाला बिना झाला; त्याचा पुत्र राजा, त्याचा पुत्र एलासा व त्याचा पुत्र आसेल; ३८ आसेल्यास सहा पुत्र होते, त्यांची नावे ही: अजीकाम, बोखरु, इम्माएल, शान्या, ओबदा व हान; हे सर्व आसेलाचे पुत्र. ३९ त्याचा भाऊ एक याचे पुत्रः ज्येष्ठ उलम, दुसरा यजूष व तिसरा अलीफलेत. ४० उलामाचे वंशज दूर वीर असून धुर्वर्धी होते; त्यांचे पुत्रपौत्र मेळून दीडळी होते. हे सर्व बन्यामिनाच्या वंशातले होते.

१ शुा प्रकारे सर्व इस्ताएल लोकांची त्यांच्या २ वंच्या वंशाप्रमाणे गणती झाली; त्यांच्या वंशाच्या इस्ताएलाच्या राजांच्या बखरीत नमूद केल्या आहेत; यहूदी लोकांनी पाप केल्यासुरुं त्यांस पाडाव करून आवेल देशी नेले. २ जे प्रथम आपाच्या बतनाच्या नगरांत राहण्यास आले ते इस्ताएली, याजक, लेवी व नवीनीम हे होते. ३ यहूदी, बन्यामिनी, एफाहमी व मनस्ते यांच्यापैकी जे यस्तेभेदांत राहण्यास आले ते हे: ४ ऊर्य बिन अम्मीहूद बिन असी बिन इश्वी बिन बानी; हा जानी, पेरेस बिन यहूदा याच्या वंशांतला होता. ५ शिलोन्यापैकी ज्येष्ठ पुत्र असाया व त्याचे पुत्र. ६ जेरहाच्या पुत्रांतला यजूवेल व त्याचे सहादे नव्वद भाऊबंद. ७ बन्यामिनाच्या वंशांतील हे: सळू बिन मशुल्लम बिन होदव्या, बिन हस्तनुवा; ८ इवनया बिन यहोराम, एला बिन उज्जी, बिन मिलि आणि मशुल्लम बिन शफाया बिन रुग्वेल, बिन इवनीया, ९ आणि त्यांच्या त्यांच्या कुळांप्रमाणे त्यांचे भाऊबंद नक्काशे छपन्न होते. हे सर्व पुरुष आपाचापल्या पितृकुळांप्रमाणे आपाचापल्या धराप्यांचे प्रसुत्व होते.

१० याजकापैकी यदया, यहोरामी व याखीन;

११ आणि अजव्या बिन हिल्कीया, बिन मशुल्लम, बिन सादोक, बिन मरायोथ, बिन अहीट्टव; हा देवाच्या मंदिराचा शास्ता होता; १२ अदया बिन यहोराम, बिन पश्चात, बिन मल्कीया, आणि मसय बिन अदीएल, बिन यहजेरा, बिन मशुल्लम, बिन मशिलेशीय, बिन इम्मेर; १३ आणखी त्यांचे भाऊबंद, त्यांच्या पितृ-कुळांचे प्रसुत्व एक हजार सातशे साठ होते; परमेश्वराच्या मंदिराची सेवा करण्याच्या कामी हे पुरुष फार वाकवगार होते. १४ लेव्यापैकी शमाया बिन हस्तव, बिन अजीकाम, बिन हशज्या हे मरारी कुळातले होते; १५ आणि बकूबकार, हेरेश, गालाल, आणि मतन्या बिन भीखा, बिन जिली, बिन आसाफ; १६ आणि ओबदा बिन शमाया, बिन गालाल, बिन यद्घूर; आणि बरेस्या बिन आसा, बिन एलकाना; हा नटोफाथी यांच्या वस्तीत राहत असे. १७ द्वारा पालापैकी हे: शळूम, अकूब, टल्पोन, अहीमान, व त्यांचे भाऊबंद; शळूम हा त्यांचा प्रसुत्व होता; १८ हे हा काळ्यावेतों पूर्वेस राजाच्या देवडीवर देवडीवाल्यांचे काम करीत असत; लेव्यांच्या छावणीचे द्वारपाळ हेच होते. १९ आणि शळूम बिन कोरे, बिन एव्यासाफ, बिन कोरह, आणि त्यांच्या पितृ-कुळांतील त्यांचे भाऊबंद जे कोरही त्यांची उपासनेच्या कामावर नेमणूक असून ते दर्जनमंडयाचे द्वारपाळ असत; त्यांचे वाडबडील परमेश्वराच्या छावणी-वरील कामदार असून द्वारपाळ असत; २० पूर्वीच्या काळी फिनहास बिन एलाजार हा त्यांचा सरकर असे; परमेश्वर त्यांच्यावरोवर असे. २१ जस्त्या बिन मशेलेया हा दर्जनमंडपाचा द्वारपाळ होता, २२ सर्व द्वारपाळांच्या कामासाठी दोनशे बारा लोक निवडिले होते. त्यांस दावीद व शुभेल द्रष्ट यांनी त्या कामगिरीवर नेमिले होते. त्यांच्या त्यांच्या गांवी त्यांच्या वंशावल्यात त्यांस नमूद केले होते. २३ ते व त्यांचे वंशज परमेश्वराच्या मंदिराच्या महणजे दर्जनमंडपाच्या द्वारपाळांचे काम पालीपालीने पाहत असत. २४ द्वारपाळ पूर्व, पक्षिम; उत्तर व दक्षिण

अशा चारहि दिशांस असत. २५ त्यांचे भाऊबंद जे खेळ्यापाढ्यांत राहत असत ते सात सात दिवसांनी पाळीपाळीने त्यांजकडे येत; २६ चांही मुख्य द्वारपाल लेवी असून त्यांकडे हें काम सोपले होते; त्यांस देवाच्या मंदिराच्या कोठऱ्या व भांडरे यांवर नेमिले होते. २७ देवाच्या मंदिराचे रक्षण त्यांजकडे सोपले असल्यामुळे ते त्यांच्या आसपास रात्रीचे राहत, आणि दररोज सकाळी मंदिर उघडण्याचे काम त्यांचे होते. २८ उपासने-संवंधाची पात्रे त्यांच्यापैकी कांही जणांच्या ताच्यांत असत; ती पात्रे ते एके क मोजून आंत ठेवीत व एके क मोजून बाहेर काढीत. २९ त्यांच्यापैकी कांहीं जणांकडे सामानसुमान, पवित्रस्थानांतील सर्व पात्रे, सफीठ, द्राक्षारस, तेल, ऊद व सुगंधी द्रव्ये यांची व्यवस्था असे. ३० याजकुत्रियांपैकी कांहीं जण गंधाचे काम करीत. ३१ तव्यावर ज्या वस्तु भाजप्यांत येत त्यांवर देखरेख करण्यासाठी लेव्यापैकी मतिच्या यास नेमिले होते, हा शळम् कोरहीचा ज्येष्ठ पुत्र. ३२ कहाथी कुळांतील त्यांच्या कित्येक भाऊबंदांची नेमणूक समर्पित भक्तीसंवंधाच्या कामावर झाली होती; ते प्रत्येक शब्दाच दिवशी त्या तयार करीत. ३३ वर सांगितलेले गायक लेव्यांच्या पितृ-कुळांतले प्रमुख होते; ते कोठऱ्यांत राहत; त्यांना इतर कांहीं काम नसे; ते रात्रिदिवस आपल्या कामात युंतलेले असत. ३४ हे त्यांच्या त्यांच्या पिढ्यांतले, लेव्यांच्या पितृकुळांतले प्रमुख पुरुष होत; ते यशश्वेमांत राहत.

३५ गिबेनांत गिबेनाचा बाप इयेल राहत होता; याच्या बायकोचे नांव माका; ३६ आणि त्यांचे पुत्र: ज्येष्ठ अच्छोन, सूर, कीश, बाल, नेर, नादाब, ३७ गदोर, अहो, जखन्या व मिकलोथे. ३८ मिकलोयास शिमाम झाला; हेहि यशश्वेमांत आपल्या भाऊबंदांजवळ त्यांच्यासमोर राहत असत. ३९ नेरास कीश झाला, कीशास शौल झाला, शौलास योनाथान, मलकीशुवा, अबीनादाब, एऱ्बाल

हे झाले. ४० योनाथानाचा पुत्र मरीच्याल; मरीच्यालास मीखा झाला. ४१ मीखाचे पुत्र पीथोन, भेलेख, व तहरेया. ४२ आहाजास यारा झाला, यारासे आलेमेथ, अजमावेश व जिम्बी हे झाले, जिम्बीस मोसा झाला. ४३ मोसास विना झाला, त्याचा पुत्र रकाया, त्याचा पुत्र एलासा, त्याचा पुत्र आसेल; ४४ आणि आसेलास सहा पुत्र झाले, त्यांची नांव हीं: अजीकाम, बोखर, इस्माएल, शान्या, ओबदा व हानान, हे आसेलचे पुत्र.

१ पलिश्ची इस्माएलांशी लडले तेव्हां इस्मा-
१० एल लोक पलिष्टांपुहून पक्कन गेले व गिलबोवा डोंगरांत धायाळ होऊन पडले. २ पलिष्टांनी शौलाचा व त्याच्या पुत्रांचा निकराने पाठलाग कहून शौलाचे पुत्र योनाथान, अबीनादाब व मलकीशुवा यांस विठ्ठले. ३ शौलांशीहि लर्डाई फार निकराची झाली; तिरंदाजांनी त्यास गांठिले व त्यांच्यामुळे तो फार हैराण झाला. ४ तेव्हां शौल आपल्या शब्दावाहकास म्हणाला, आपली तरवार उपसून मला भोसक; तसें न केल्यास हे अंडुली लोक येऊन माझी विटंबना करीतील. ५ पण त्याचा शब्दावाहक तसें करीना, तो फार धावरला होता; तेव्हां शौल आपली तरवार काहून तिच्यावर पडला. ६ शौल मेला हें पाहून त्याचा शब्दावाहकहि आपल्या तरवारीवर पडून त्याजबोवर मेला. ७ याप्रमाणे शौल व त्याजबोवर त्याचे तिघे पुत्र व त्यांच्या धरचीं माणसे मृत्यु पावली. ८ खो-च्यांत असलेल्या सर्व इस्माएल लोकांनी पाहिले कीं लढवय्ये पळाळे आणि शौल व त्याचे पुत्र मरण पावले, तेव्हो तेहि आपआपलीं नगरे सोहून पळाले आणि पलिश्ची लोक त्यांत जीऊन राहिले.

८ दुसऱ्या दिवशी पलिश्ची लोक वधलेल्यांस लुटावयास आले तेव्हां शौल व त्याचे तिघे पुत्र गिलबोवा डोंगरांत पडलेले त्यांस आढळले. ९ तेव्हां त्यांनी शौलास नगवून त्यांचे शिर व चिलखत हीं काहून घेतली आणि ती आपल्या देशांत सर्वत्र पाठवून आपल्या मूर्तीस व लोकांस हें वर्तमान कळविले. १० त्यांनी

त्वाची हत्यारे आपल्या देवळांत डेविलीं व त्वाचे विर दागोनाच्या देवळांत ठांगिले. ११ पलिष्ठांनी शौलांने जे काही केले ते सगळे यावेश-मिळवाच्या सर्व रहिवास्यांनी ऐकले, १२ तेव्हां तेथके सर्व शह वीर निघाले आणि त्यांनी शौल व त्वाचे पुत्र यांची प्रेते यावेश येणे आविर्भी व त्वाच्या अस्ति देऊन यादेशांतील एक शुश्रावाली पुरिल्या. आणि सात दिवस उपास केला. १३ शौलांने परमेश्वराचा अपराध केला, परमेश्वराचा शब्द मानिला नाही आणि परमेश्वरशःप्राप्तिन करप्पे ऐवजी भूतविश्वाप्राणीं जियेचा त्यांने साल बेटव्या, १४ या सर्वांमुळे तो मेळा; परमेश्वराने त्याच मारिले आणि इशायाचा पुत्र दावीद याच राज्य बहाल केले.

१ मग सर्व इशाएल लोक हेतोन येणे
 २ ३ दाविदाकडे जगा होऊन म्हणू लगले, पाहा,
 आम्ही आपल्या हात्यामांसाचे आहो; २ गतकाळी
 शौल आवाहवर राजा असतां इशाएलांनी नेवाल
 करणारे अप्पाची असाऱ्यच होतां; आणि आपलं देव परमेश्वर
 आपलाला म्हणाला होता की माझी प्रजा इशाएल याचा
 मेंडपाळ व अधिपति तूच होशील. ३ या प्रकारे
 इशाएल लोकांचे सर्व वडील जन हेतोनांत राजाकडे
 आले, आणि दाविदाने त्याच्यांनी परमेश्वरासमोर
 हेतोनांत करार केला, आणि परमेश्वराने शमुवेलाच्या
 द्वारे सांगितले होतें त्या बचनाखुशार त्यांनी दाविदास
 अभियेक करून इशाएलाचा राजा नेमिले. ४ नंतर
 दावीद व सर्व इशाएल लोक बश्वलेमास नेले (यालच
 म्हूस असे म्हणतात); त्या देशाचे रहिवासी बुरूसी
 लोक तेथे राहत असत. ५ म्हूस येथेल्या रहिवास्यांनी
 दाविदास सांगितले की तू येणे येऊ नको. तथापि
 दाविदाने सीयोन नावाचा गड सर केला; त्यालच
 दावीदपुर म्हणतात. ६ दावीद म्हणाला, जो कोणी
 सर्वाच्या आंधी यशस्वी लोकांस मार दैरील तो मुख्य
 सेनापति होईल. सखवेचा पुत्र याच द्वारा हा प्रथम
 चढाई करून गेला म्हणून त्यास सेनापति कीले.
 ७ दावीद त्या गडांत राहू लागला म्हणून त्यांने
 नांव दावीदपुर पडले. ८ त्यांने नगराला बोहोद्दून

म्हणजे मिळोपासून समोवार कोट बांधिला; आणि
 यवाचाने बाकीच्या नगराचा जीर्णोदार केला. ९ दावीद
 अविकाशिक योर होत गेला, कारण सेनापीश परमेश्वर
 त्याच्यावरीवर असे.

१० इशाएलविषयी परमेश्वर बोलला होता तदनु-
 सार दाविदाच्या ज्या शह बीरांनी त्वाच्या पक्षाचे
 होऊन त्याचा गादी मिळून देण्याची कुमक केली ते
 प्रसुत पुराव हे होत; ११ दाविदापार्ही असलेल्या
 शह बीरांनी नवे ही: हव्यानोन्याचा पुत्र याक्षवाम हा
 तिसोंचा नायक असून त्यांने तीनशे लोकावर भाला
 चाढून त्यांस एक प्रसंगी मासून टाकिले. १२ त्याच्या
 लालोकाल अहोही दोदय याचा पुत्र एलजार हा
 होता; तो तिका महावीरांपैकी एक होता. १३ तो
 पर्से-दम्मीम येणे दाविदापार्ही होता; तेथे पलिष्ठांनी
 एकत्र होऊन जवाच्या एका शेतात॒ सैन्यव्यूह
 रथिला तेव्हां लोक पलिष्ठांसमोरून यकून गेले;
 १४ त्यांनी त्या क्षेत्रामध्ये उमेर राहून त्यांचे रक्षण
 करून पलिष्ठांचा संहार केला; त्या प्रसंगी परमेश्वराने
 त्यास मोठ्या विजय प्राप्त करून देऊन त्यांचा बवाब
 केला. १५ मग त्या तीस नायकांतले तिथे अप्रणी
 दाविदाकडे अकुलाम युद्धेत गेले; तेव्हां पलिष्ठांच्ये
 सैन्य रेफाईम खो-न्यांत छावणी करून होते. १६ त्या
 प्रसंगी दावीद गडावर असून बेथलहेमांत पलिष्ठांच्ये
 वाणे बसले होते. १७ दाविदास उत्कट इच्छा होऊन
 तो म्हणाला, बेथलहेमाच्या वेशीजवळील विहीरीचे
 पाणी मला कोणी पाजील तर वरे. १८ त्या तिचांनी
 पलिष्ठांच्या छावणीत बुसून बेथलहेमाच्या वेशीजवळील
 विहीरीचे पाणी काढून दाविदाकडे आणिले; पण तो
 तें पिहिला. त्यांने तें परमेश्वराच्या नामांने ओसिले.
 १९ तो म्हणाला, हे मास्या देवा, असे कृत्य माझ्या-
 करून न घोरी; जे आपल्या प्राणावर उदर झाले
 त्यांने हे रक्मां प्यावे काय? कारण त्यांनी आपला
 जीव धोकांत बालून हे आणिले आहे. यास्तव तो तें

१. पाठभेदः नायकांचा नायक. २. १ शमुवेल १३:१
 येणे अफस-दम्मीम.

पिर्झा. त्या तिथां वीरांनी हें कृत्य केले. २० यवाचाचा भाऊ अबीशय हा त्या तिथांचा प्रमुख होता; त्यांने आपला भाऊ तीनदों मनुष्यांवर चालवून त्यांस ठार केले; त्या तिथांमध्ये त्यांने नांव मिळविले. २१ त्या तिथांमध्ये त्याची महती विशेष होती म्हणून तो त्यांचा नायक झाला; तरी तो पहिल्या तिथांच्या योग्यतेस पोहंचला नाही. २२ कवसेल येथला एक मनुष्य होता; त्यांने पुकळ पराक्रम केले होते; त्याच्या यथोयादा नंबाच्या पुत्राचा बलाचा म्हणून एक पुत्र होता, त्यांने मवाची अरीएल याच्या दोघां पुत्रांस ठार मारिले आणि वफाच्या दिवांतात कूपात उत्सून एका सिंहास ठार केले;

२३ मग त्यांने पांच हात उंचीच्या एका घिपाड मिसरी पुरुषास ठार केले; त्या मिसन्याच्या हाती साल्याच्या दुरीसारखा एक भाला होतो; पण बनाया केवळ एक काढी घेऊन त्याच्यावर चालवून गेश व त्यांने त्या मिसन्याच्या हातचा भाला हिसकावून घेऊन त्या भाल्यांने त्याचा वध केला. २४ असे कस्तूर यहो-यादाचा पुत्र बनाया यांने त्या तिथां वीरांमध्ये नांव मिळविले. २५ पाहा, त्या तिसंसून त्याची महती विशेष होती तरी पहिल्या तिथांच्या योग्यतेस तो पोहंचला नाही; दाविदांने त्यास आपल्या हुजरतीवर नेमिले. २६ सैन्यांतील वीर हे: यवाचाचा भाऊ असाएल, बेश्यालहेमच्या दोदोचा पुत्र एलहानान, २७ शम्मोर्य हरारी, हेलस पलोनी, २८ इकेश तकोइ याचा पुत्र ईरा, अवियेजेर अनायोधी, २९ शिवाखाय हूशायी, ईलाय अहोही, ३० महरय नटोफायी, शाना नटोफायी याचा पुत्र हेलेद, ३१ बन्यामिन्याच्या गिंवांतला रीवय याचा पुत्र इत्य, बनाया पिरायोधी, ३२ गाशाच्या ओढ्यांजवळचा दूरय, अबीएल अबीधी, ३३ अजमावेथ बहरूमी, अलीहबा शालबोनी, ३४ निजोनकर हाशेमाचे पुत्र, हरारी शागे याचा पुत्र योनाथान, ३५ हरारी साखार याचा पुत्र अहीयाम, उराचा पुत्र अलीफल, ३६ हेफेर मखेराथी, अहीया पलोनी, ३७ हेली कर्मेली, एजवाचा पुत्र नारय, ३८ नाथानाचा भाऊ योएल, हांगीचा पुत्र मिभार,

३९ सेलक अमोनी, सरुवेचा पुत्र यवाच याचा शळवाहक नहरय वैरोधी, ४० ईरा इधी, गारेक इधी, ४१ उरीया हिंती, अहलयाचा पुत्र जावाद, ४२ रुबेनी शीजा याचा पुत्र अदीना, हा रुडेव्याचा सरदार, त्याच्यावरोद्धर तीस जण असत, ४३ माकाचा पुत्र हानान, योशाफाट मिथीनी, ४४ उज्जीया अष्टरायी, होथाम अरोएरीयाचे पुत्र शामा व ईयेल, ४५ शिंधीचा पुत्र यदीएल व त्याचा भाऊ योहा तीसी, ४६ अलिएल महती व एलानामाचे पुत्र यरीवय व योशाच्या, इस्मा मवाची, ४७ अलीएल ओवेद आणि वासीएल मसोवाची.

१ दावीद सिक्लाग येणे किंशाच्या पुत्र शौल १२ याच्या भीतीनं लगून राहत होता त्या समयी जे त्याजकडे आले व ज्वांनी त्यास युद्धात कुमक केली ते शर वीर हे: २ ते घुरुर्याई असून उजव्याहाव्या अशा दोन्ही हातांनी गोफणांडे व घुरुष्याचा सारीत असत; हे शौलाच्या भाऊवंदां-पैकी असून इत्यामिनी वंशातले होते. ३ त्यांतला प्रमुख अहीएजर व दुसरा योवाचा, हे गिवावासी शम्मा याचे पुत्र; तसेच अजमावेथ याचे पुत्र यजिएल, व पेलेट, वराका व अनायोधी येहू; ४ निजोनी इस्माया हा तिसांतला एक महावीर असून त्या तिसांवर नायक होता; आणि यिर्मेया, यहजिएल, योहानान, गंदेरायी, योजाचाद, ५ एलजय, यरीमोर, बास्या, शम्म्या, हस्पी शफत्या, ६ एलकाना, इश्वीया, अज्ञरेल, योवेजर व याशाचाम हे कोरहाचे वंशज; ७ आणि गदोरी यरोहामाचे पुत्र योएल व जवाया. ८ दावीद अरण्यांतील गढीत राहत असे तेज्ज्वां गादी लोकांतले शर वीर, युद्धकलेत प्रवीण, ढाल व वर्चा धारण करणारे, सिंहासारख्या मुखाचे आणि पहाडांतील हरिणांच्या वेगांने धावणारे असे आपल्या वंशांतल वेगळे होऊन दाविदाकडे आले ते हे: ९ एजेर मुख्य, ओवेद्या दुसरा, अलीयाव तिसरा, १० मिश्माचा चवथा, यिर्मेया पांचवा, ११ अत्य याचा एलीएल सातवा, १२ योहानान

आठवा, एलजाबाद नववा, १३ यिर्मेया दहवा आणि मखबन्ध अकरावा. १४ हे गादी सेनानायक होते; त्यांतला कनिष्ठ शंभराच्या तोडीचा होता व त्यांतला श्रेष्ठ हजाराच्या तोडीचा होता. १५ यहेत्या महिन्यात यांदेन नदी दुधडी भरून वाहते तेव्हां यांनीच नदीपार जाऊन पूर्व व पश्चिम हाणी दोन दिशांकडल्या खेड्यांतील लोकांस पक्कवून लाविले. १६ बन्यामिनी व यद्यूदी लोकांपैकीहि कांही लोक दाविदाकडे गढीत गेले. १७ दावीद त्यांस सामोरा जाऊन म्हणाला, तुझी केवळ मिश्रभावानें कुमक करण्यास भजकडे आलां असल्यास माझें मन तुझांशी जहून राहील; पण तुम्ही माझ्याशी दगा करून मल माझी शावृत्याच्या हाती देप्पासाठी आलां असल्यास आपल्या पूर्वजांचा देव हे पाहून तुझांस शासन करो, कारण माझ्या हात्यान कांही उपद्रव कालेला नाही. १८ मग त्या तिसांतला प्रमुख जो असासय यास आल्याने व्यापिले व तो म्हणाला, हे दाविदा, आम्ही आपलेच आहो; इत्यायुप्राचा, आम्ही आपल्या पक्षाचे आहो; आपले कुशल असो, कुशल असो; आपल्या साहाय्यकर्त्यांचेहि कुशल असो; कारण आपला देव आपल साहाय्यकारी आहे. यावर दाविदाने त्यांस ठेवून घेटले. व आपल्या सैन्यावर नायक नेमिले. १९ मन-शांतलेहि कांही लोक दाविदास येऊन मिळाले; त्या समर्थी तो पलिश्यांस मिळून शौलाशीं युद्ध करण्यास गेला होता, पण त्यांने पलिश्यांस साहाय्य केले नाही, कारण पलिश्यांच्या सरदारांनी आपसात सळा करून त्यास लावून दिले; ते म्हणाले, तो आमची शिरे जोखमांत घालून आपला स्वामी शौल यास पुन: जाऊन मिळावयाचा. २० तो सिक्काग येथे गेला तेव्हां मनशांतले अदानाह, योजाबाद, यदीएल, भीख्याल, योजाबाद, अलीहू, सिलथय हे मनशांचे सहजपति फिटून त्याजकडे गेले. २१ त्यांनी छुटारांच्या टोडी-पासून दाविदाचे रक्षण केले; ते सर्व शर वीर असून सेनानायक होते. २२ दररोज लोक दाविदाची कुमक करण्यासाठी त्यास येऊन मिळत; शेवटी त्याची देवाच्या सेनेसारखी मोठी सेना बनली.

२३ परमेश्वराच्या बचनानुसार शौलचे राज्य दाविदाच्या हाती यावे म्हणून जे लोक युद्ध करण्यासाठी हत्यारबंद होऊन हेब्रोन येथे त्याजकडे आले त्याच्या प्रमुखांची गणती ही: २४ यद्यूदी लोकांतले डालवर्दी धारण करणारे, लडावयास हत्यारबंद झालेले लोक सहा हजार आठां, २५ शिमोनी वंशांतले लडाईस सिद्ध झालेले शर वीर सात हजार शंभर; २६ लेप्यांतले चार हजार सहाशे इतके होते. २७ अहोरेव व्याप्याचा नायक यहोयादा होता, त्याच्यावरोबर तीन हजार सातशे लोक होते; २८ सादेक नांवाचा एक तश्च महावीरहि आला; त्याजवरोबर त्याच्या बापाच्या वराप्पां तले बाबीस सेनानायक आले. २९ शौलचे भाऊ-बंद बन्यामिनी यांपैकी तीन हजार आले; कारण हा वेळावेंडे बुतेक बन्यामिनी लोक शौलाच्या धरण्यास धरून होते. ३० एफाइमी लोकांतले महावीर जे आप-आपल्या पितृकुळांतील नामांकित पुष्प होते ते वीस हजार आठां आले. ३१ मनशाच्या अर्धा वंशांतले अट्टा हजार लोक दाविदास राजा करण्यास आले; त्यांची नावे नोंदव्यांत आली. ३२ काळप्रवृत्ति ओळखून इस्ताएलांने काय करावें हे ज्यांना कवटा होते असे इस्ताएलार वंशांतील दोनशे नायक आले; त्यांचे सर्व भाऊबंद त्याच्या आळेंत होते. ३३ युद्धाच्या सर्व प्रकारच्या हत्यारांनी सज होऊन सैन्याचा व्यूह रचून चालून जाणारे जबुलून वंशांतले पश्चास हजार योद्दे आले; त्यांस व्यूहरचना चांगली करितां येत असून त्यांचे मन दुट्टी नसे. ३४ नफताली वंशांतले सेनानायक एक हजार व त्यांजवरोबर ढाल व भाला धारण करणारे सदतीस हजार आले. ३५ सैन्याची व्यूहरचना करणारे दान वंशांतले अद्रावीस हजार सहाशे योद्दे आले. ३६ सैन्याची व्यूहरचना करणारे व सैन्यावरोबर लडाईस जाणारे आशेर वंशांतले चालीस हजार योद्दे आले. ३७ यादेनेच्या पूर्वेस राहणारे रुजबेनी, गादी व भनशाचा अर्धा वंश यांतले एक लक्ष वीस हजार लोक युद्धाच्या सर्व प्रजारन्या हत्यारांनी सज होऊन आले. ३८ हे सर्व व्यूहरचना करणारे योद्दे दाविदास

सर्वे इसाएलन्ना राजा करावे महणु वेनेव
येथे खाल्या भानाने आले; दाविदास राजा करावे
महणु वरकड सर्वे इसाएल लोकह एकदिल झाले;
५८ ते तेथे तीन दिवस दाविदावरोवर खातपोत
राहिले, कारण त्यांच्या भाऊबंदांनी त्यांच्यासाठी
सर्वे इसामधी तयार केली होती. ४० यालेरीज
त्यांच्या आसपास जे राहत होते महणु इसासाळू,
जुहुलू व नफलाली या प्रांतपर्यंत जे राहत होते
त्यांनी भाऊबंदांने पीठ, अंजिराच्या ढेणा, खिसमिसाचे
घड, दाक्षारस, तेल आदिकूल भोजनवस्तु, गाढवें,
उट, खेचवे, व बैल घावर लावू आणिल्या;
स्थाप्रमाणेच त्यांनी बैल व शेरदेंगरे अपरिमित आणिली,
कारण इसाएलांत उत्सव चालला होता.

१ दाविदाने सहस्रपति व शतपति यांपैकी
१३ प्रत्येक नायकाचा सक्त घेतला. २ दावीद

इसाएलाच्या सर्वे मंडळीस महणाला, तुळांस ठीक वाटत असेल आणि आणला देव परमेश्वर याची
मर्जी तक्षी असेल तर इसाएलाच्या सर्वे प्रदेशांत जे
आपले बाकीचे भाऊबंद आहेत त्यांस आणि नगरांत
व त्यांच्या आसपासच्या खेड्यापाच्यांत जे याजक व
केली राहत आहेत त्यांस निरोप पाठूऱ्य की त्यांनी
आपल्याला येऊन मिळावे, ३ आणि आपल्या देवाचा
कोश आपणांकडे परत आणावा, कारण शौलाच्या
कांडीरींत आही त्याकडे जाऊन प्रश्न करीत
नव्हतो. ४ मंडळीच्या सर्वे लोकांस ही गोष्ट खली
व ते महणाले, आपण हे कूऱ. ५ तेव्हा देवाचा कोश
किर्याच-यारीम येथून आणावा महणु मिसरन्या
झीहोर नात्यापासून हमाय घाटापर्यंत सर्वे इसाएल
दाविदाने एकबद केले. ६ कल्बारुळ असलेला परमेश्वर
देवाच्या नामाचा कोश आणावा महणु दावीद व
सर्वे इसाएल यहूदांतले बाल ऊके किर्याच-यारीम येथे
गेले. ७ त्यांनी देवाचा कोश, अबीनादावाच्या घरांत
काहून एका नव्या गडीवर ठेविल; उज्जा व अलो गडी
हातीत होते. ८ दावीद व सर्वे इसाएल लोक देवा-
समोर जिवेभावे गीत गात आणि वीणा, स्त्रंगी, डफ,

झांजा व करणे वाजवीत भालके १३३३ ते उंचीवरांच्या
खल्यानंजीक आंठे तेव्हा कैलांनी ठेवत खाली महणु
उज्जाने कोश घरावयाला आयला हात पुढे वेळा.
१० तेव्हा उज्जावर परमेश्वराना लोपाभडकाळ, भानाने
आणला हात कोशास खालिला महणु देवाचे त्याप
ताडण केले व तो त्यापुढे गतप्राप्त शाळ;
११ परमेश्वराने उज्जाली देवाचा दिल्य महणु दावीद
फार विन शाळ, त्याने त्या ठिकाणाच्ये नोव पेरेस-उज्जा
(उज्जाहनन) ठेविले, तें आजवर चालत आहे.
१२ त्या दिवशी दाविदास देवाचा घाक वाढू तो
महणाला, देवाचा कोश माझ्या घरी कसा आणावा. १३ दाविदाने तो कोश आपल्या येथे दावीदपुरी
नेत्ता नाही, तर ओबेद-अदोम निरी, याच्या घरी
एकीकरे नेत्ता ठेविला. १४ देवाचा कोश ओबेद-
अदोम याच्या घरी तीन महिने राहिल; परमेश्वराने
ओबेद-अदोमांने घरांने व त्यांचे सर्वेस यांस
वरकरत दिली.

१ स्वोरेचा राजा हीराम याने दाविदाकडे
१४ आसूद पाठविले; आणखी त्यांने गंधसरूपे
लाकूड, गवळी व चुतार दाविदासाठी मंदिर
व चावयास पाठविले. २ परमेश्वराने इसाएलवरील
आपले राज्य स्थिर केले आणि आपल्या इसाएली
प्रजेशीर्य आपल्या राज्याची उडती केली हे
दाविदाच्या ध्यानांत आले.

३ दाविदाने यशस्वेम येथे आणखी बायका केल्या;
त्यांना आणखी पुत्र व कन्या झाल्या. ४ यशस्वेम येथे
त्यास पुत्र झाले त्यांची नावे ही: शम्सुवा, शोबाला,
नाथान, शल्मोन, ५ इभार, अलीश्वाल, एल्पेट,
६ नोगा, नेफेग, याफीय, ७ अलीशमा, बेल्याद
व अलीफेट.

८ दाविदाला अभिषेक करून इसाएलचा राजा
केले आहे हे ऐकून सर्वे पलिशी त्याच्या शोधास
निघाले; हे ऐकून त्यांशी सामना करावयास
दावीद निघाला. ९ पलिशींनी येऊन रेफाईम खोन्या-
दर घाला घातला. १० दाविदाने देवास प्रश्न केला

की मी पलिष्ठर्वर बदाई करने का क्य है तू त्यास माझ्या हाती देसील कम्य ? परमेश्वराने दाविदास महट्टे, चलाई कर, भी त्यास तुझ्या हाती देखें। ११ ते बाल-परासीम बेंचे आठे; तेंचे दाविदास त्याचा संहार केला; तो महात्म, देव पाप्याच्या लोळाप्रभामाले माझ्या शत्रुघ्न भास्या हस्ते उडून पडवा; गावस्तन त्या ठिक्काणाचे नांग बाल-परासीम (उडून पडव्याचे ठिक्काण) असे पडवे. १२ तेंचे पलिष्ठी आपली देवते टाकून गेले; तेंचा दाविदाच्या आहेने ती जहून टाकिली. १३ मग पुरवरपि पलिष्ठानी त्या बोन्यावर हस्त केला. १४ दाविदास देवास पुण: प्रध फेळ असतां देवाने त्यास सांगितले की त्याचा बांदेस आऊ नको, तर बज्या बेळन तुलीच्या ज्ञाहांसमोर त्याच्यावर छापा घाल. १५ तुलीच्या ज्ञाहांच्या शेंग्यामधून सेना कूच करीत आहे असा अशांज तुझ्या कानी पदतांब तुकासाठी पुढे आले आण, कारण पलिष्ठांच्या सेनेचा संहार करण्यासाठी देव तुझ्या अभ्यंगांनी गेश आहे असे समझ. १६ देवाच्या आहेप्रभामाले दाविदासे केळे आणि निवेदानाप्रसूत गेवेरावर्तत तो पलिष्ठांच्या सैन्यास मार देत गेला. १७ दाविदाची कीर्ति देहोदेशी पसरली; परमेश्वराने सर्व राष्ट्रांवर त्याचा घाक बरविला.

१ दाविदासे दाविदपुरात आपत्यासाठी

१५ महाल बांधिले व देवाच्या कोशासाठी एक त्यान सिद्ध करू एक तंतू थेकिला. २ दाविदासे सांगितले की लेळ्यांच्याचून तुसून्या जोगीहि देवाचा कोश उचलू नवे; कारण देवाचा कोश उचल्यास व देवाची सेपा निरंतर करण्यास त्यास परमेश्वराने निवडिले आहे. ३ परमेश्वराच्या कोशासाठी जे स्वान त्याने तयार केळे होते तेंचे तो न्यावा महून दाविदासे सर्व इत्याएलांस गवळेसाठी एकबद केळे. ४ त्याप्रमाणैव दाविदासे अहूनोनाचे बंसफ व डेवी यांस एकबद केळे. ५ झाली बंशजातला प्रमुख ठरीगेल व त्याचे भाऊबंद एकजै वीस; ६ महारीच्या बंशजातला मुख्य असाया व त्याचे भाऊबंद दोनजै वीस; ७ गर्वोभास्या बंशजातला

मुख्य बोएल व त्याचे भाऊबंद एकजै वीस; ८ अली-साक्काण्या बंशजातला मुख्य शम्भासा व त्याचे भाऊबंद दोनजै; ९ हेमोनाच्या बंशजातला मुख्य अलीएल व त्याचे भाऊबंद एकजै; १० उवियेलच्या बंशजातला मुख्य अम्मीनादाव व त्याचे भाऊबंद एकजै वारा: ११ दाविदासे सादोक, अन्यायार बाबक, उरिएल, असाया, गोवल, इमाया, अलीएल व अम्मीनादाव या डेवाच्या बोल्यावून आणून सांगितले की १२ तुम्ही लेळ्यांच्या पितुक्कलील प्रमुख पुख्य आहां; तुम्ही आपल्या शाऊंदंसंह शुचिर्भूत व्या व मग इत्याएलांचा ऐप परमेश्वर याच्या कोशासाठी जे स्वल गी तयार केले आहे तेंचे तो नेळन पौंचा. १३ पूर्वाच्या प्रसंगी तुम्ही तो वाहून आपल्या नाही, आणि आपण आपला देव परमेश्वर यास विषेप्रभामां अजलो नाही महून त्याने आपत्यासा तदाक दिला. १४ गावस्तन बाबक व डेवी हे इत्याएलाचा देव परमेश्वर याचा कोश फेळन आप्यासाठी शुचिर्भूत झाले. १५ मोक्षाने परमेश्वराच्या सांगाच्यामधून आहा केली हेती तिल अनुस्तून लेळ्यांनी त्या जोशास ल्यविलेल्या काऱ्या आपत्या खांधावर फेळन कोश वाहिला. १६ दाविदासे लेळ्यांच्या प्रमुखांस आळा केली की सतार, वीचा व झाला असी याचे वाजवून आनंदाते उच्चस्तरे गावन करितोल असे तुमच्या भाऊबंदांते गावक नेमा. १७ तेंचा लेळ्यांनी हेमान बिन बोएल आणि त्याच्या भाऊबंदपैसी आसाक बिन बरेल्या व त्याचे बांधव मरारीवेजश यांच्यांतला एथान बिन कुशाया यांस नेमिले; १८ आणि त्यांचे भाऊबंद जख्याचा, बेळ, बजीएल, झामीरामोळ, गहीएल, उंगी, अलीबाबा, बनाया, मासेया, मरिस्या, अलीफलेहू, मिळेवा, ओवेद-अदेम व ईवेल हे जे द्वारापाल होते त्यास दुर्योग दर्जाचे नेमिले. १९ हेमान, आसाक व एथान या गवर्यास पितक्क्या झांजा वाजवून गजर फारवयास नेमिले; २० आणि जख्याचा, अजीएल, इमीरामोळ, गही-एल, उंगी, अलीबाबा, मासेया व बनाया यांस अलैलोये

१ डिपेच्या उराने रुपणे वरत्या दुराने.

या राजाकर सारंगी वाजवावयास नेमिले; २१ आणि मतिष्या, अलीफलेहू, मिकनेया, ओवेद-अदोम, ईयेल, व बेजव्या यांस शशीनीये सुरावर वीणा वाजवावयास नेमिले. २२ कलन्या छेव्यांचा मुख्य गायक होता; तो रामराणिणीची तालीम देत असे, कारण त्या कामी तो निपुण होता. २३ वरेल्या व एल्काना हे कोशाचे द्वारपाळ होते. २४ शबन्या, योशाकाट, नथानेल, अमासय, जखन्या बनाया व अलियेजर हे याजक देवाच्या कोशापुढे करणे वाजवीत; ओवेद-अदोम व यहीया हे कोशाचे द्वारपाळ होते. २५ दावीद, इस्माएलचे बडील जन व सहस्रपति हे सर्व एकत्र होऊन परमेश्वराच्या कराराचा कोश ओवेद-अदोम याच्या घरन मोऱ्या उत्साहाने बेऊ येण्यासाठी तिकडे गेले. २६ देवांने परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहून न्यावयास लेड्यांस साहाय्य केले देण्हा त्यांनी सात बैल व सात बैठे यांचा यश केला. २७ दावीद, कराराचा कोश वाहाणारे सर्व देवी, गायक व मुख्य गायक कलन्या या सर्वांनी तलम सणाचे झगे परिधान केले होते: दाविदाने तागांचे एफोद घासके होते. २८ या प्रकारे सगळ्या इस्माएल लोकांनी परमेश्वराच्या कराराचा कोश जगजग्यकर करीत, रणधिंग, करणा व झांजा वाजवीत आणि सतार व वीणा यांचा नाद काढीत समारंभाने वर आणिला. २९ परमेश्वराच्या कराराचा कोश दावीदपुत्रांत येत असतां शौलांची कल्या भीखल हिनें खिडकीतूळ दोकावून दावीद राजा नाचत व बागडत आहे हैं पाहिले, तेण्हा तिच्या मनाला त्याचा वीट आला. १ लोकांनी देवाचा

१६ कोश आणून त्यासाठी दाविदाने तयार केलेल्या तंबूत तो नेऊ ठेविला, व त्यांनी देवापुढे होमबलि व शांतर्पणे अर्पिली. २ दाविदाने होमबलि व शांतर्पणे यांची समाप्ति केल्यावर परमेश्वराच्या नामाने लोकांस आशीर्वाद दिला. ३ त्यांने इस्माएलच्या प्रत्येक छायुष्यास एकांक भाकर, एक-

१ आठव्या (खर्ज) नीच सुरावर. २ अथवा: कोश वाहून नेण्याच्या कामावर होता;

२९

एक मासाचा तुकडा व खिसमिसांनी एकांक देप अशी बांदून दिली.

४ मग दाविदाने परमेश्वराच्या कोशापुढे देवाचाकारी करण्यास आणि इस्माएलचा देव परमेश्वर याचा गुणानुवाद व उपकारस्मरण करण्यास कांही लेवी नेमिले: ५ प्रमुख आसाक व त्याचे तुष्यम जखन्या, यशएल, शमिरामोथ, यहिएल, मर्तिष्या, अलीयाव, बनाया, ओवेद-अदोम व ईयेल हे सतार व वीणा वाजवीत असत आणि आसाक झांज वाजवीत असे; ६ आणि बनाया व याहजिएल हे याजक देवाच्या कराराच्या कोशापुढे नियंत्र करणे वाजवीत असत.

७ त्या दिवशी प्रथम दाविदाने परमेश्वराचे स्तोत्र महाण्यांचे काम आसाक व त्याचे बांधव यांस सांगितले; तें स्तोत्र हें :

८ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा, त्यांचे नाम घ्या;
राष्ट्रांस त्यांची हृत्ये जाहीर करा.

९ त्याला त्यांची स्तोत्रे गा;
त्याच्या सर्व अद्भुतकृत्यांचे धर्णीन करा.

१० त्याच्या पंचिन नामाचा अभिमान बाळ्या;
ज्याना परमेश्वराचा ध्यास लोगाला आहे त्यांचे हृदय हर्षित होवो.

११ परमेश्वर व त्यांचे सामर्थ्य यांवर भरवसा ठेवा;
त्याच्या दर्शनाविषयी सदा आतुर असा.

१२ त्यांने केलेली अद्भुतकृत्ये, त्यांचे चमकार,
व त्यांने उचारिलेले निर्णय आठवा;

१३ त्याचा सेवक इस्माएल याचे वंशजहो,
त्यांने निवडलेल्या याकोवाच्या वंशजांनो, तुम्ही
असें करा.

१४ तो परमेश्वर आमचा देव आहे;
त्यांची न्यायकृत्ये सर्व पृथ्वीभर आहेत.

१५ त्याच्या कराराचे निरंतर स्मरण करा,
हजारों पिंडांसाठी त्यांने आळापिलेले बचन
आठवा;

१६ हा करार त्यांने अब्राहामाची केला

४४९

आणि त्याविषयी इसहाकापासाठी शपथ काहिली;
 १७ ती त्याने याकोवासाठी नियम,
 इसाएकासाठी सर्वक्राक्षा करार या सुणाने कायम
 केली;
 १८ तो महात्मा, कलाकृदेश
 तुझा बतनभाग मध्यून तुला घेऊन.
 १९ त्या केळी तुम्ही मोजके, फार थांडे होतां,
 व त्या देवात तुम्ही उपरी होतां.
 २० ते सांगेसांगेतुन,
 एका राज्यांतुम दुसऱ्या लोकांत हिंदूके.
 २१ त्याने कोणत्याही मलुव्याच्या त्यास उपद्रव करू
 दिला नाही,
 त्यांजकरितां त्याने राजांचाहि निवेद कूल मृष्ट्युं की
 २२ आम्हांस अभिषिकांस हात लावून करा,
 माझ्या संखेणांस उपद्रव देऊन नका.
 २३ हे सर्व पृथ्वी, परमेश्वरांनी स्तुतिस्तोऽवै या;
 त्याने केलेल्या त्वारणाली कोशां प्रतिदिनी करा.
 २४ राष्ट्रांमध्ये त्याचे गौरव,
 सर्व लोकांसाठी स्थानी अद्युतहृत्ये आहीह करा.
 २५ करण परमेश्वर थोर व परमस्तुत्य आहे;
 सर्वै दैत्याद्दून त्यांनेच भय घरणे गोळा आहे.
 २६ कारण राष्ट्रांची सर्व दैवते निष्पत्योगी आहेत;
 परमेश्वर आकाशाचा निर्माणकरा आहे.
 २७ तेजू क प्रताप ही त्याजपुढे आहेत;
 सामर्थ्य व आजंद त्याच्या स्थानी आहेत.
 २८ अहो राष्ट्रकुलांनो, परमेश्वरांचे गौरव करा;
 परमेश्वरांचे गौरव करा व त्याचे सामर्थ्य वाचाणा.
 २९ परमेश्वराच्या नामानी थोरवी गा;
 अर्पण घेऊन त्याच्यासमोर या;
 पावित्र्यानि युक्त होऊन परमेश्वराची आराघना करा.
 ३० हे सर्व पृथ्वी, त्याजपुढे कंपमासान हो;
 जग खिरू त्यापिलेले आहे, तें डूबमळत नाही.
 ३१ आकाश झेंगे, पृथ्वी उडासो;
 राष्ट्रांमध्याना लोकांस विहित करा की परमेश्वर
 राज्य करितो.

३२ समुद्र व त्यांतील सर्व काही गर्जना करोता;
 तेत व त्यांतील सर्व काही उत्सव करोता;
 ३३ हणजे बनांतील झार्डे परमेश्वरासमोर आनंदाच्च
 गजर करितील;
 काशण पृथ्वीचा न्याय करावास तो आसा आहे.
 ३४ परमेश्वरांने उपकारसरण करा, कारण तो चांगला
 आहे;
 त्याची दया सनातन आहे.
 ३५ अर्ते म्हणा : हे आमच्या तारणाच्या देवा, आम्हांस तार;
 आम्हांस राष्ट्रांतून सोडवून घेऊन एकत्र कर,
 म्हणजे आम्ही तुम्हा पवित्र नामांचे उपकारसरण
 करा,
 आणि तुम्हा स्तवनांतच आम्हांस उडास बाटेल.
 ३६ इसाएलांचा देव परमेश्वर याचा
 अनादिकाळपासून अनंतकाळपर्यंत धन्यवाद होयो.
 तेलांचे सर्व लोकांनी आमेन मृष्टून परमेश्वरांने
 स्तरकृत केले.
 ३७ कोवेत्युढे दररोज गरज पदेल त्याप्रमाणे
 सेतत सेवा करावी म्हणून दाविदार्ने आसाफ व त्याचे
 भाऊबंद यांस परमेश्वराच्या कराराच्या कोशासमोर राहा-
 वाचासाठी नेमिले, ३८ तसेच ओवेद-अदोम व
 त्याचे अडसष्ठ भाऊबंद आणि यदूशूलांचा पुत्र ओवेद-अदोम
 व होसा यांस द्वारपाळ केले; ३९ आणखी त्याने सादोक
 गाजक व त्याचे गाजक भाऊबंद यांची निवोन येथेत्या
 उच्च स्थानी असलेल्या परमेश्वराच्या निवासगंडपासमोर
 योजना केली; ४० त्यांनी नित्य सकाळ्यांच्याकाळ
 होमवेदीवर परमेश्वराचीत्यर्थ होम अर्पणे अर्थात्
 परमेश्वरांने इसाएलास विहित केलेल्या नियमशाळात
 जे लिहिले आहे त्या सर्वांप्रमाणे त्यांनी करावें अशी
 व्यवस्था केली. ४१ परमेश्वराची दया सनातन आहे
 मृष्टून त्याचा धन्यवाद करावासाठी त्यांजवरोवर
 हेमान, यदूशून व द्वार नांवे घेऊन निवडलेले लोक
 होते; ४२ त्यांच्यावरोवर हेमान व यदूशून करणे,
 झांजा व इतर वायं वाजवून देवांगीत्यर्थ गायनवादन
 करीत; यदूशूलाच्या पुत्रांस द्वारपाळ केले. ४३ मग सर्व

लोक आपआपल्या घरी गेले; आणि आपल्या घराण्यास आशीर्वाद दावा म्हणून दावीद आपल्या घरी गेला.

१ दावीद आपल्या मंदिरात राहुं लगावा
१७ तेहां त्यांने नाथान संदेशास छटले, पाहा,

मी गंधसरूप्या मंदिरात राहत आहे, पण परमेश्वराच्या कराराचा कोश काणाथीखाली आहे.

२ नाथान दिवादास म्हणाला, तुश्या मनांत जे काही असेल तें कर, कारण देव तुश्यावरोबर आहे.

३ त्याच रात्री देवाचे वचन नाथानाला प्राप्त झाले तें असें: ४ माझा सेवक दावीद यास सांग, परमेश्वर म्हणतो, माझ्या निवासासाठी तुल मंदिर बांधवयाचे नाहीं. ५ ज्या दिवदशी इश्वाएल लोकांस मी मिसर

देशांतून बाहेर काढिले तेज्ज्ञासून आज दिवसपर्यंत माझा निवास करी मंदिरात झाला नाही; डेवांतून व मंडपांतून मी श्रमण करीत आहे. ६ जिकडेजिकडे मी इश्वाएल लोकांसह श्रमण करीत आलों तिकडे-तिकडे ज्या कोणा इश्वाएल शास्त्राना माझ्या लोकांचे पालन करण्याविषयी मी आळा करीत असें त्यांस तुळीं मजसाठी गंधसरूप्ये मंदिर कों बाखिले नाही असा एक शब्द तरी कधी मी बोललों आहे काय?

७ तर आतां माझा सेवक दावीद यास सांग, सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, तूं माझ्या प्रजेचा, इश्वाएलाचा अधिपति व्हावें म्हणून मी तुल मेंदवाच्यांतून, मेंदवाच्या मागाना आणिले. ८ जिकडे तूं गेलास तिकडे मी तुश्यावरोबर राहिलो, आणि तुश्या सर्व शत्रूंचा तुजपुहन उच्छेद केला; पृथ्वीवर जे थोर पुरुष आपर्यंत झाले आहेत त्यांच्या नांवाप्रमाणे मी तुझें नांव करीन.

९ मी आपल्या इश्वाएलासाठी एक स्थान नेमून देर्हेन. मी तेथें त्यांस रोवीन; म्हणजे ते आपल्या स्थानी वस्ती कूलन राहतील व तेथून पुढे कधी ढलणार नाहीत; १० इश्वाएल लोकांवर मी शास्ते नेमिले होते त्यांच्या काळापासून दुर्जन जसे त्यांस त्रस्त करीत होते तसे ते यापुढे करणार नाहीत; मी तुश्या सर्व शत्रूंचा मोड केला आहे. मी तुल म्हणत आहे कीं परमेश्वर तुझें घरांने कायमचे स्थापील. ११ तुझे

दिवस पुरे झाले व तूं जाऊ आपल्या पितरांवडल निजलास म्हणजे तुश्या पुत्रांपासून निर्माण होणाऱ्या संततीस तुश्यामागून स्थापून त्यांचे राज्य स्थिर करीन. १२ तो मजप्रीत्यर्थ मंदिर बांधील व मी त्यांचे राजासन निरंतरचे स्थापीन. १३ मी त्याचा पिता होईल व तो माझा पुत्र होईल; तुश्यापूर्वीच्या राजावरची कृपाहाटि जशी मी दूर केली तशी त्याजवरची माझी कृपाहाटि मी दूर करणार नाही; १४ माझ्या मंदिरात व माझ्या राज्यात मी त्याची निरंतरची स्थापना करीन; त्याची गादी निरंतरची स्थापीत होईल. १५ हीं सर्व वचने व दर्शने जशाची तशी नाथानाने दिवादास कळविलीं.

१६ मग दावीद राजा आंत जाऊन परमेश्वरा-समोर बसून म्हणाला, हे परमेश्वरा देवा, मी कोण व माझे घराणे तें काय कीं तूं मला येथवर आणिले आहे? १७ हे देवा, तुश्या दृष्टीने ही केवळ लहान गोष्ट आहे; तूं आपल्या सेवकाच्या घराण्यांवंधाने पुढील बन्याच काळाचे सांगून टेविले आहे; हे परमेश्वरा देवा, उच्च पदावरल्या भूतज्याप्रसारें तूं मला लेवीत आहेस. १८ तूं आपल्या सेवकाचा जो मान केला आहे त्यावहल दावीद आणखी काय बोल्यार? कारण तूं आपल्या सेवकास ओळखिलोस. १९ हे परमेश्वरा, तुश्या सेवकाप्रीत्यर्थ व तुश्या मनोदयाप्रमाणे हे महकाये तूं केले आहे; ह्या सगळ्या थोर गोष्टी मला कलाच्या म्हणून हे तूं केले. २० हे परमेश्वरा, जे काही आमच्या कानानीं आजवर ऐकें आहे त्या सर्वांवळून पाहतां तुश्यासमान कोणी नाही; तुश्याचिवाय अन्य देव नाही. २१ तुश्या इश्वाएल प्रजेसमान भूतलवर तुसरे कोणते तरी राष्ट्र आहे काय? आपली प्रजा कूलन घेण्यासाठी त्यांचा उद्धार करावयास देव स्वतः गेला, यासाठी कीं जी तुशी प्रजा तूं मिसर देशांतून सोडविली तिच्या देखत मोठीं व भयानक कृत्ये कूलन व इतर राष्ट्रांस बालबून देऊन तूं आपले नांव करावै. २२ तूं आपले लोक इश्वाएल यांस तुशी निरंतरची प्रजा केले आहे; हे परमेश्वरा, तूं त्यांचा

देव ज्ञालांस. २३ तर आतां हे परमेश्वरा, आपला सेवक व त्याचं घरांगे गांविषयीं जें वचन तं दिलें तें कायथमचे सिद्धीस ने व आपल्या महणाप्रामाणे कर. २४ सेनावीशी वरमेश्वर इश्वाएलाचा देव आहे, तो इश्वाएलाश्रीस्तर्थ देव आहे, आणि तुळा सेवक दावीद याचं वरसंगे तुज्जसमोर स्थापीत आहे, असे म्हणून लोकांनी तुळ्या नामाची स्थापना करून त्याचा निरंतर महिमा वाढवावा. २५ कारण, हे माझ्या देवा, तं आपल्या सेवकास कल्पिलें आहे की मी तुझे वैराणे स्थापीत, म्हणून तुला विनंति करावयाची हिममत तुळ्या सेवकास आली. २६ आतां हे परमेश्वरा, तंत्र देव आहेस आणि तं आपल्या सेवकाचे अज्ञा प्रकारे बरें कराप्रायिषयी वचन दिले आहे; २७ तर आतां प्रसन्न होऊन आपल्या सेवकान्या घराण्यास तं अशी वरकरत दिली आहे की तें तुळ्या दृष्टिसमोर निरंतर कायथ राहावें, कारण हे परमेश्वरा, तंत्र त्याचं अभीष्ट केले आहे व तें निरंतर धन्य ज्ञाले आहे.

१ यानंतर दाविदानें पलिष्ठशंस मार दिल्ले
१८ अंकित केले आणि गथ व त्याच्या आसपासचे गंड पलिष्ठशंस याकूब घेतले. २ मग त्याने मर्वीलास मार दिला आणि मवाची दाविदाने अंकित होऊन त्यास करभार देऊ लागले. ३ सोबाचा राजा हदरेजर महानद फरस्त याजबलील आपली सत्ता स्थापीत करावयास जात असतां दाविदाने त्याचा मोड केला. ४ दाविदाने त्याजपासून एक हजार रथ, सप्त हजार स्वार व वीस हजार पायदल हस्तगत केले; रथांच्या सर्व घोड्यांच्या शिरा दाविदाने तोडिल्या, मात्र त्यांत शेभर रथांचे घोडे राखून ठेविले. ५ दिमिक येथील अरामी लोक सोबाचा राजा हदरेजर याला कुमक करावयास आले तेव्हां दाविदाने त्यांतल्या बांधीस हजार लोकांना संहार केला. ६ मग दाविदाने दिमिकाच्या आसमंतांतील अराम प्रांतांत ठाणी बसविली; अरामी दाविदाने अंकित होऊन त्यास करभार देऊ लागले. जिकडेजिकडे दावीद जाई तिकडेतिकडे परमेश्वर त्यास यश देई. ७ हदर-

१ अथवा: घर बांधीन

जर राजान्या सेवकांजवळ सोन्याच्या ढाली होत्या त्या दाविदाने घेऊन यस्तलेमास आपिल्या, ८ हदरेजर याची टिभथ व कून हीं नगरे होतीं तेथून दाविदाने पुकळ पितळ आपिलें; त्यापासूनच मुढे शल्मोनाने गंगाव्यासगर, खांब व पितळी पात्रे केली. ९ दाविदाने हदरेजराची सारी सेना मारिली हैं हमाथाचा राजा तोवू याच्या कानावर गेले; १० दाविदाने हदरेजराची युद्ध करून त्याचा मोड केला होता; म्हणून तोवू राजाने दावीद राजाचे क्षेमकुशल विचारस्थास व त्याचं अभिनंदन कराप्रायस आपला पुत्र हदरेशंस याला त्याजकडे पाठविले; कारण हदरेजर व तोवू याच्या लडाया होत असत; हदोरामाने बरोबर हरत-हेंची सोन्यास्थाची व पितळेची पात्रे आपिली. ११ सर्व जिक्केलेल्या राध्रांतून आपिलेल्या सोन्याचांदीवरोबर हींहि पात्रे दावीद राजाने परमेश्वराला समर्पिली; अदोमी, मवाची, अम्मोनी, पछिई व अमालेकी या सर्वांपासून हींहि लृट आपिली होती. १२ सहवेचा पुत्र अबीशय याने क्षार खोन्यात अठार हजार अदोम्यांस मार दिला. १३ त्याने अदोमांत शियायांची ठाणी बसविली आणि सर्व अदोमी लोक दाविदाने अंकित झाले. दावीद जेव्हें गेला तेंव्हे परमेश्वराने त्यास यश दिले.

१४ दाविदाने सर्व इश्वाएलावर राज्य केले; तो आपल्या सर्व प्रजेशी न्यायाने व धर्माने वर्ते. १५ त्याचा मुख्य सेनापति सहवेचा पुत्र यवाब हा होता व त्याचा अखबारनवीस अहीलुदाचा पुत्र यहो-शफाट हा होता; १६ अहीदुबाचा पुत्र सादोक आणि अद्यायाधाराचा पुत्र अबीमलेव है याजक होते; शवुद्धा हा निट्टणवीस होता; १७ करेशी व पलेशी यांच्यावर यहोयादाचा पुत्र बनाया हा होता; दाविदाचे पुत्रहि राजाचे मंत्री होते.

१ पुढे अम्मोनी लोकांचा राजा नाहाश मृत्यु १९ पावला व त्याच्या गदीवर त्याचा पुत्र बसला. २ तेव्हां दाविदाने मनात आपिलें की हाशुनाचा बाप नाहाश याने आपल्यावर दया केली तशीच आपण त्याच्या पुत्रावर कराची, म्हणून दाविदाने त्याच्या बापाच्या

मुख्यवहूल त्यांचे समाधान करावयास जासूद पाठविले. हानुनानंत्र समाधान करण्यास दाविदाचे सेवक अम्मोनी लोकांच्या देशी आले, ३ त्या वेळी अम्मोनी लोकांचे सरदार हानुनास म्हणाले की दाविदाने तुळे समाधान करण्यास लोक पाठविले आहेत ते तुळ्या बापाविष्णवीनी आदरबुद्धि दर्शविष्णाकरितां पाठविले आहेत असे तुला बाटते काय? या देशाची पाहणीटेहव्याणी करून त्याचा विच्छिन्न करावा म्हणून त्याचे चाकर तुजकडे आले आहेत, नाहीं काय ४ तेव्हां हानुनाने दाविदाच्या चाकरांस पकडून त्यांचे मुंदन केले व त्यांची वज्रं मध्यो-मध ऊळयापर्यंत कापून टाकून त्यांस घालवून दिले. ५ त्या लोकांनी कशी काय संभावना झाली हें कोणी जाऊन दाविदास सांगितले. हे वर्तमान ऐकून दाविदाने त्यांची बाटेत गंठ घेण्यास मनुष्य पाठविला; कारण त्यांस बोठी लाज बाटत होती. राजांने त्यांस सांगून पाठविले की तुळ्यां दाढी वाढेपर्यंत तुम्ही यरीहो घेयें राहा, मग इकडे या. ६ दाविदाला आपली किल्स आली आहे असे अम्मोनी लोकांनी पाहिले तेव्हा हानून व अम्मोनी लोक यांनी एक हजार किंवर से पाठवून मेतोपटेस्या, अराम-माका व सोबा येथून रथ व घोडेस्वार आणविले. ७ त्यांनी बतीस हजार रथ, माकाना राजा व त्याचे लोक यांस भोल देऊन बोलविले; त्यांनी येऊन मेदवासमोर छावणी दिली. अम्मोनी लोक आपआपल्या नगरांतुल एकवट होऊन युद्धास प्रवृत्त आले. ८ हे ऐकून दाविदाने यवावास योद्धांच्या सर्व सैन्यासह पाठविले. ९ तेव्हां अम्मोनी लोकांनी वाहेर पुढून वेशीनंजीक व्यूह रचिला; जे राजे आले होते ते मैदानात निराळे उभे होते. १० आपल्या मार्गे व पुढे व्यूह रचिला आहे हे यवावाने पाठवून इस्खाएल लळवयां-तील निवडक शिपाई घेऊन त्यांस अराम्यांसमोर उभे केले; ११ आणि वरकड लोक त्यांने आपला भाऊ अबी-शय याच्या हाती दिले, व त्यांनी अम्मोन्यांसमोर आपली व्यूहरचना केली. १२ तो म्हणाला, अरामी मजडून प्रबल होऊं लागले तर तूं मला साहाय्य कर आणि

अम्मोनी लोक तुजडून प्रबल झाले तर मी तुला साहाय्य कीन. १३ हिंसत धर, आपण आपल्या लोकांसाठी आणि आपल्या देवाच्या नगरांसाठी लळाईची विकस्त करू, मग परमेश्वर आपल्या भर्जस-येझेल तसे करो. १४ पुढे यवाब व त्याच्याकरोवरचे लोक अराम्यांशी युद्ध करावयास चालून गेले तेव्हां ते त्याच्यापुढून पकून गेले. १५ अरामी लोक पकून गेले हे पाठवून अम्मोनी लोकहि अबीशयाच्या पुढून पकून जाऊन नगरांत शिले. मग यवाब यस्खालेपास परत आला. १६ अरामी लोकांनी इस्खाएलापुढे आपण पराजित झालो असे पाहिले तेव्हां त्यांनी जासूद पाठवून महानदपलीकडील अराम्यांस आणविले; हदरेजराच्या सैन्याचा सेनापति शोफख याच्या नायकलवालांनी ते आले. १७ हे कोणी दाविदास सांगितले तेव्हां त्यांने अवधा इस्खाएल एकत्र युक्त्यून व यादेनेपलीकडे जाऊन त्यांजवर चढाई केली आणि सैन्यव्यूह रचिला; दाविदाने अराम्यांविरुद्ध व्यूह रचिल्यावर ते त्यांजी लळूं लागले. १८ तेव्हां अरामी इस्खाएलापुढून पकून गेले; त्या वेळी दाविदाने त्याच्या सात हजार रथांवरील माणसे व चाळीस हजार पायदक यांचा संदार केला आणि त्यांचा सेनापति शोफख यास ठार केले. १९ इस्खाएलापुढे आपण पराजित झालो हे पाठवून हदरेजराचे जे अंकित होते ते दाविदांशी सला करून त्याचे अंकित झाले; यानंतर अराम्यांशी अम्मोनी लोकांस साहाय्य केले नाही.

१ राजे लोक युद्धाच्या मोहिमेस जातात त्या २० समयी म्हणजे वर्षीरभी यवावाने आपले सैन्यवल घेऊन जाऊन अम्मोनी लोकांचा मुख्यवहूल उच्चस्त केला आणि मग येऊन राज्या नगरास वेढा घातला; पण दवीद यस्खालेमांतच राहिला. यवावाने राज्या नगरावर मारा करून तें उच्चस्त केले. २ दाविदाने त्या लोकांच्या रौजाच्या मरतकावरून मुकुट काढिला; त्यांचे वजन एक सोन्याचा किकार आहे असे त्यास करून आले; तो रलजाडित होता; तो दाविदाच्या मरतकावर टेव-प्यांत आला. त्यांने त्या नगरांतुल पुक्कल लळू आणिली.

१२ शस्त्रवेल १२ : ३०-३१ वरील सगळ्या टिपा पाहा

૩ ત્યાંને ત્યા નગરાચ્ચા રહિવાચાંસ બાહેર કાહુન કરવતીનો, લોકાંઠી દાંતાલ્યાંનો વ કુન્હાચીની કાપિલે. અમ્મોન્યાંચ્ચા સર્વ જ્ઞાતાંચેહ ત્યાંને તર્સેચ કેલે. મળ દાવીદ સર્વ લોકસંહ યસ્થલેમાસ પરત આસા.

૪ યાનંતર પલિષ્ટથાંચી ગેજેર વેણે પુનઃ યુદ્ધ જાણે; ત્યા પ્રસ્તંગી હૂદ્યાચી સિબ્બલય યાંને રેફાઈ વેશાંતલ સિપ્પય યાસ જિવે મારિલે તેબ્બાં તે લોક શરણ આલે. ૫ પલિષ્ટથાંચી પુનઃ યુદ્ધ જાણે તેબ્બાં માઇશાચા પુત્ર એલહાનાન યાંને ગથકર ગલ્યાથ યાચા ભાડ લહમી યાચા વધ કેલા; ગત્યાચાચ્ચા ભાવાચી કાઠી સાલ્યાચા તુરીએવડી હોતી. ૬ ગથ યેણે પુનઃ યુદ્ધ જાણે તેબ્બાં તેથે રેફાઈ વેશાંતલ એક મોટા વિપ્પાઠ પુરુષ હોતા, ત્યાચ્ચા પ્રસ્તેક હાતાસ વ પાયાસ સહા સહા અંશી એકંદર ચોવીસ બોંટે હોતીની. ૭ ત્યાંને ઇસ્ખાએલાચી અવહેલના કેલ્યાવસ્થન દાવિદાચા ભાડ વિસી યાચા પુત્ર યોનાથન યાંને ત્યાચા વધ કેલા. ૮ હે પુરુષ ગથ ગાંધી રેફાઈલા જાણે હોતે; તે દાવિદાચ્ચા વ ત્યાચ્ચા સેવકાંચ્ચા હાતાંને પડલે.

૧ નેતર સૈતાનાંને ઇસ્ખાએલાવિશ્વ ઉઠુન
૨૧ ઇસ્ખાએલાચી ગણતી કરાવયાસ દાવિદાસ પ્રસ્તુત કેલે. ૨ દાવિદાને યવાચાસ વ લોકાંચ્ચા સરદારાંસ સાંગિતલે, જા, વૈર-સેવાપાસૂન દાનાપર્યત ઇસ્ખાએલાચી મોજદાદ કરુન મળ કલ્યા મહણજે ત્યાંચી સંલ્યા કિતી આહે હે મળ સમજેલ. ૩ યવાચ મહણાલા, લોક કિન્નિહી અસોત, પરમેશ્વર ત્યાંસ શરતાણિત કરો; પણ માણે સ્વામીરાજ, હે સર્વ સ્વામીંચે દાસ આહેત ના? માણે સ્વામી અંતે કરાવયાસ કો સાંગતાત? ઇસ્ખાએલાવર દોષ આગામ્યાસ ત્યાંની કારણ કંઈ વ્યાવે? ૪ તથાપિ રાજાહુંદે યવાચાંને કાંહી ચાલલે નાહીં, મહણું યવાચ નિઘન સર્વ ઇસ્ખાએલ દેવાભર ફિલુન યસ્થલેમાસ આલા. ૫ તેબ્બાં યવાચાંને પ્રજેચ્યા મોજદાદાચી યાદી દાવિદાસ દિલી. સર્વ ધારકરી પુરુષ ઇસ્ખાએલાંત અકરા લક્ષ આગિ યદૂદત ચાર લક્ષ સતત હજાર ભરલે. ૬ ત્યાંચાંત લેણી વ બન્યામની યાંચી ટીપ પેતલી નાહીં; કારણ ય રાજાહેચા

યવાચાસ વીટ આલ્ય હોતા. ૭ ય ગોઝીવસ્થન દેવાચી ઇસ્ટરાચી હોજન ત્યાંને ઇસ્ખાએલાવર મારા કેલા. ૮ દાવીદ દેવાસ મહણાલ, હે મી કેલે ત્યાંત મી મોટે પાપ કેલે આહે, તર આતો આપલ્યા રેવકાસ દોષમુક્ત કર; કારણ મી મોટા મૂખ્યપણા કેલા આહે. ૯ પરમેશ્વરાને દાવિદાચા ઇસ્ટ ગાદ યાસ મહણ્ણે, ૧૦ જા, દાવિદાસ સાંસ, પરમેશ્વર મહણતો, મી તુલ્યાંદું તીન ગોઝી ટેવિટો, ત્યાંપૈકી કોણતી કરાવી તી નિવદ. ૧૧ તેબ્બાં ગાદાને દાવિદાકડે જાઓન ત્યાસ સાંગિતલે, પરમેશ્વર મહણતો, પુઢીલ ગોઝીપૈકી તુલ વાટેલ તી એક નિવદ; ૧૨ તીન વર્ષ દુષ્કાળ પડાવા, અથવા તીન મહિને તુલ્યા શર્દૂની તરવાર તુજવર ચાલુન તુલ્યા નાશ વ્યાવા, કિંબા તીન દિવસ પરમેશ્વરાચી તરવાર મહણજે મરી દેંતાંત પસરુન પરમેશ્વરાચ્ચા દૂઠાને સર્વ ઇસ્ખા-એલી મુલ્યાચા નાશ કરાવા. જ્યાંને મળ પાઠવિલે આહે ત્યાલા મી કાય ઉત્તર ધ્યાવે તેં ચંગળ વિચાર કરુન સાંસ. ૧૩ દાવીદ ગાદાસ મહણાલ, મી મોદ્યા પેચાત પડલે આહે; આતાં પરમેશ્વરાચ્ચા હાતીં મળ પહુંચા, કારણ ત્યાંચે વાતસ્ય મોટે આહે; મનુષ્યાચ્ચા હાતીં મી પહુંચ નયે. ૧૪ મળ પરમેશ્વરાને ઇસ્ખાએલાંત મરી પાઠવિલી આજિ ત્યાંચાંતલે સતત હજાર લોક પડલે. ૧૫ દેવાને યસ્થલેમાચા નાશ કરણ્યાસ એક દેવદૂત પાઠવિલ; તો ત્યાચા નાશ કરણાર હેં પરમેશ્વરાને પાહિલે તેબ્બાં ય અરિષ્ટાવિશ્યી પરમેશ્વરાલા વાઈટ વાટલે વ ત્યા નાશ કરણાંચા દેવદૂતાસ તો મહણાલ, બાતાં પુરેં કર, આપણા હત આદોપ. ત્યા સમયી પરમેશ્વરાચા દૂઠ અણીન યબુસી યચ્યા સ્લ્યુન્ન-નજીક હોતા. ૧૬ દાવિદાને વર દૃષ્ટિ કેલી તો પરમેશ્વરાચા દૂઠ આપલ્યા હાતીં ઉપસલેલી તરવાર વેઝન યસ્થલેમાવર ઉગાળું આકાશ વ પૃથ્વી યાંચામર્યે ઉભા આહે અસે ત્યાલા દિસલે, તેબ્બાં દાવીદ વ વડીલ જન યાંની દંડવત ઘાતલેં; ત્યા વેણી ત્યાંની ગોણતાદ ધારણ કેલે હોતેં. ૧૭ દાવીદ દેવાસ મહણાલા, લોકાંચી મોજદાદ કરાવયાચી આજી કરણાર મીચ ના?

भाषा हैं याप केले आहे, मीच हैं बुराचरण केले आहे, या भेंडरांनी काय केले आहे? हे परमेश्वरा, माझा देवा, तुझा हात माझ्यावर व माझ्या पितृकुळवर पडला, तुझ्या लोकांवर तो पहुळ सांचा नाश होऊं नये. १८ तेज्हां परमेश्वराच्या दूताने गाढास आज्ञा केली, तुं दाविदास सांग की तुं वरती जाऊन अर्णांन यवूसी याच्या खल्यांत परमेश्वराप्रीत्यर्थ एक वेदी बोध. १९ गाढाने परमेश्वराच्या नामाने सांचितले त्याप्रयाणे दावीद वरती गेला. २० अर्णांन मार्णे बद्धन पाहतो तों देवदृष्ट त्याच्या छट्टीस पडला, तेज्हां त्याच्यावरोबर असलेले त्याचे चार पुत्र लपून राहिले. या वेळी अर्णांन गहूं मळीत होता, २१ दावीद आपल्याकडे येत आहे हे पाहुन अर्णांन खल्याचाहेरे गेला व त्याने भूमीपर्यंत लघून दाविदास प्रणाम केला. २२ दावीद अर्णांनास म्हणाला; या खल्याची जागा मला देव, लोकांवरली ही मरी शू न्यायी म्हणून येथे परमेश्वराप्रीत्यर्थ मला एक वेदी बोधाचाची आहे; पुरे गोले बेळत ही मरवा देव. २३ अर्णांन दाविदास म्हणाला, ही जमीन आपलासा प्या, माझ्या स्वामीराजांनी जे काही ठीक विसेळ ते करावे. पाहा, होमबलीसाठी बैल, इथनासाठी मळीची आऊते व अर्णांपणासाठी गहूं हीं सर्व मी आपलां देतो. २४ दावीद राजा अर्णांनास म्हणाला, नाही, नाही, मी पुरे गोल देलन या वस्तु वेईन; कारण जे तुझ्या मालकीचे आहे ते भी परमेश्वराकरिता घेणार नाही; फुकट मिळवलेला होमबलि मी अर्णिणार नाही. २५ तेज्हां दाविदास त्या जागेवहूल सहादें शेकेल सोने तोलून दिले. २६ दाविदास तेथे परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेदी बांधून होमबलि व शांत्यपणे अर्पिली आणि परमेश्वराचा धावा केला; परमेश्वराने त्या होमबलीच्या वेदीवर दिव्यामि पहुळन त्यास उत्तर दिले, २७ परमेश्वराने देवदृष्टास आज्ञा केली, आणि त्याने आपली तरक्कर म्हाळांत परत घातली.

२८ त्या प्रसंगी परमेश्वराने अर्णांन यवूसी याच्या खल्यांत आपली विनंति एकली है पाहुन दाविदास-

गाढा केला. २९ सोशांने राजवाह तेजेला परमेश्वराचा निकासमंडप आणि होमर्षणाची वेदी ही दोन्ही त्या काळी विवेदन येथल्या उच्च स्थानी होती; ३० पण दावीद देवास प्रश्न विचारावास त्याच्यामुळे जाण्यास वजेना; परमेश्वराच्या दूताच्या तस्वारीचा त्याला धाक पडला होता. ३१ त्या सधीची दावीद म्हणाला, परमेश्वर २२ देवाचे मंदिर हेच आणि इक्काएलाचे होमबलि अर्पिण्याची वेदी हील.

३२ इक्कापूर्व देवांत जे परदेशीय राहत होते त्यास एकज करण्याची दाविदास आज्ञा केली आणि देवाचे मंदिर बांधप्यासाठी घिरे घून तयार करण्यास पायर-डूड लाभिले; ३३ आणि दाविदास दराच्या कवांडासाठी लिके आणि सांच्यासाठी पुक्कल लोखंड, अपरिमित पितळ, ४ व असंव्यं गंधसलू हीं जमा केली. सीदोन व ओर एकल्या लोकांनी गंधसलूनी पुक्कल लकडे दाविदास आणून दिली. ५ दावीद म्हणाला, माझा पुत्र शल्मोन तस्त व सुकुमार आहे, आणि जे मंदिर परमेश्वराप्रीत्यर्थ बांधावयाऱ्ये आहे ते अत्यंत भव्य, सर्व देवांत विस्थात व शोभिवंत शाळे पाहिजे म्हणून मला त्यासाठी तयारी केली पाहिजे. या प्रकरे दाविदास आखल्या मरणालूर्वी पुक्कल तयारी केली.

६४ मग त्याने आपला पुत्र शल्मोन यास बोलावू इक्काएलाचा देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ मंदिर बांधप्याची आज्ञा केली. ७ दावीद आपला पुत्र शल्मोन यास म्हणाला, माझा देव परमेश्वर याच्या नामाप्रीत्यर्थ मंदिर बांधावे असा माझा मानस होता खरा, ८ पण परमेश्वराचा आदेश मला प्राप्त काळा कीं तुं बुतून रक्षपात केला आहे आणि पुक्कल युद्धे केली आहेत; हुला माझ्या नामाने मंदिर बांधावयाऱ्ये नाहीं, कारण तुं माझ्यादेखत पृथ्वीवर पुक्कल रक्षपात केला आहे. ९ पाहा, तुल एक पुत्र होईल तो शांततप्रिय मनुष्य असेल. मी त्यास त्याच्या चोहोकडल्या शांतूप्रसून विसांवा वेईन; त्याचे नंब शल्मोन (शांततप्रिय) असे होईल; त्याच्या कारफीदीत मी इक्काएलाच शांति व स्वस्थता वेईन. १० तो माझ्या नामाप्रीत्यर्थ मंदिर बांधावू; तो माझा पुत्र व मी त्याचा

पिता होइन; इसाएलवरील त्याची माझी मी निरंतरची स्थापीन. ११ तर आतां माझ्या पुत्रा, परमेश्वर तुम्हारोबर असो; तू कृतार्थ हो, आणि परमेश्वर तुम्हा देव तुम्हासंवधाने म्हणाला आहे त्यामार्णे त्याचे मंदिर बाबू. १२ तुम्हा देव परमेश्वर याचे नियमवाल तू पाळावै म्हणून परमेश्वर तुम्हा कामुक व विनेकुद्दि ही देवो व इसाएलवर तुम्हा अधिकार स्थापीत करो. १३ परमेश्वराने मोशाला इसाएलसंवधाने सागित्रेष्ठे नियम व निर्णय जर तू पाळिकीत तर तू कृतार्थ होशील; ठड हो, हिमत घर, खिंक नको, कन्हां नको. १४ मी संकटात असतांहि परमेश्वराच्या मंदिराचीत्यर्थ एक रुक्ष किंवार सोने व दहा लक्ष किंवार नांदी सिद्ध केली आहे; पितळ व लोखंड ही तर अतिशयित आहेत, ती अपरिमित आहेत; लक्ड व खिरे ही भी तवार केली आहेत, तुलाहि त्यांत भर वासिता येईल. १५ खिवाय तुकुजवळ कामगार बहुत आहेत; पाथरवट क मांगाती लाकडाचे काम करारारे आणि झार सर्व प्रकराच्या कामात निपुण असे लोक आहेत; १६ सोने, सूने, पितळ क लोखंड ही अपरिमित आहेत; तर आतां उद्दून कामाला लागे, परमेश्वर तुम्हारोबर असो. १७ दाविद्वेष इसाएलच्या सर्व सरदारांस आज्ञा केली की माझा पुत्र शत्रुमोन यालो साहाय्य करा. १८ तो म्हणाला, तुमचा देव परमेश्वर तुम्हारोबर आहे, नाही काळ? त्याने देशदेशाचे लोक माझ्या हाती दिले आहेत आणि देश परमेश्वराच्या व त्याच्या लोकांच्या तात्पात आला आहे. १९ तर आतां तुम्ही आपला देव परमेश्वर यास जिवेभावै शरण जा. उठा, परमेश्वर देवाचे पवित्रस्थान बांधावयास लागा; परमेश्वराच्या नामाचीत्यर्थ जे मंदिर बांधावयाचे आहे त्यात परमेश्वराच्या कराराचा कोश व देवाची पवित्र पात्रे ठेवावयाची आहेत.

२३ १ दावोद आतां इद व वयातीत जाला होता, म्हणून त्याने आपला पुत्र शत्रुमोन यास इसाएलवर राजा नेसिले. २ त्याने इसाएलाचे सर्व सरदार, याजक व लेवी यास एकवट

केले. ३ तीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे जितके लेवी होते त्याची गणती केली; त्यांची जिरणगी केली ती अडतीस हजार भरली. ४ त्यांतले चोरीस हजार परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामाची देसरेस करप्यास नेसिले; सहा हजार अमलदार व न्यायाधीश होते; ५ चार हजार द्वारपाळ होते; आणि परमेश्वराची स्त्रोत्रे म्हणाऱ्यांसाठी दाविदाने जी वार्ये केली होतीं त्यांवर परमेश्वराचे स्तवन करप्यासाठी चार हजार मुख्ये नेसिले. ६ लेवीचे पुत्र गेवोन कहाय व मरती यांच्या कुळंप्रामाणे दाविदाने त्यांचे वर्ण केले होते. ७ गेवोनांतला अदान व शिंमा; ८ लादानाचे पुत्र यहीएल मुख्य व जेथाम व योएल असे तीन; ९ शिंमीचे पुत्र शत्रुमोथ, हजिएल व हारान असे तीन; हे लक्ष्मानाच्या शिंकुल्याचे मुख्य होते; १० आणि शिंमीचे हुब वयू, जीजा, यज्ञो व बीया हे चौधे शिंमीचे पुत्र; ११ वयू हा प्रसुख व जीजा हा दुसरा; अज्ञेज व जरीया यांची पुत्रांसंतति बहुत नव्हती, म्हणून स्पांडे एकच पितूकुल घरविले. १२ कहाणाचे पुत्र ज्ञान, इसहार, हेब्रोन, उजियेल असे चार; १३ अभ्रामाचे पुत्र अहरोन व मोशे; अहरोनास वेगळे करप्यात आले तें अशासाठी की त्याने व त्याच्या वंशजांनी निरंतर परमपवित्र वसु पवित्र राखाच्या, निरंतर परमेश्वरासमोर धूप जाळवा, त्याची सेवाचाकरी करावी व त्याच्या नामाने आजीवाद घावा. १४ देवाचा माणस मोशे याचे पुत्र लेवी वंशांत मोडत. १५ मोशाचे पुत्र गेवोन व अलियेजर. १६ गेवोनाच्या पुत्रांमध्ये शबुएल मुख्य, १७ आणि अलियेजराच्या पुत्रांमध्ये रहव्या मुख्य; अलियेजराला दुसरे पुत्र शाळे नहाही, परंतु रहव्याचे पुत्र बहुत होते. १८ इसहाराच्या पुत्रांमध्ये शलोमीथ मुख्य; १९ हेब्रोनाच्या पुत्रांमध्ये यरीया मुख्य, व अमन्या दुसरा, यहाजिएल तिसरा व यकमाम् चौथा; २० उजियेलाच्या पुत्रांमध्ये मीसा मुख्य व इशिया दुसरा; २१ मरारीचे पुत्र महली व मूशी; महलीचे पुत्र एलाजार व कीश २२ एलाजार निपुत्रिक मेला, त्याला केवळ कन्या

होत्या; त्यांचे भाऊबंद कीशेपुत्र यांनी त्यांजशी विवाह केला. २३ मूळीचे पुत्र: महाली, एदर व यरेमोथ असे तीन. २४ लेब्यान्च्या पितृकुळांतील मुख्य पुरुष हेच; त्यांची नवं घेऊन चिरगती केली; ते वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे अदूत परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करीत थसत. २५ दावीद म्हणाला, इश्वाएलाचा देव परमेश्वर यांने आपल्या प्रजेस विसावा दिला आहे, व यशस्वेलेमात्र स्थावा निरंतरत्या निवास आहे. २६ निवासमंडप व त्यामधील सेवेची उपकरणे ही लेब्यांसु पुनः वाहून न्यावयाची जरूर पडणार नाही. २७ दाविदाच्या शेवटल्या आज्ञेवलन वीस वर्षांच्या व त्याहून अधिक वयाच्या लेब्यांची गणती झाली. २८ अहरोन वंशजांच्या हाताखाली परमेश्वराच्या मंदिराची अंगणे व कोठऱ्या यांत सेवा करणे व सर्व पवित्र वस्तु शुद्ध राखणे हे देवाच्या मंदिरातील सेवेवंदंघाचे सर्व काम त्यांच्याकडे होते. २९ समर्पित भाकर, अब्बली-साडी सपीठ, वेलमीर पापड, तव्यावर भाजलेले अथवा मर्कळेले सर्व काही सिद्ध करण्याचे व सर्व प्रकारचे तोळ माप करण्याचे काम त्यांजकडे होते. ३० सकाळसंध्याकाळ नित्य परमेश्वराचे उपकारस्मरण व स्तवन करण्यास त्यांना उमें राहावें लागत असे. ३१ तसेच शब्दाच्याच्या व चंद्रदर्शनाच्या दिवशी व नेमिलेल्या पर्वणीस ठरीव संख्येप्रमाणे नेहांनी परमेश्वरासमोर उमें राहून सर्व होमबळि त्यांना त्यास अर्पणे लागत. ३२ परमेश्वराच्या मंदिराच्या सेवेप्रीत्यर्थ दर्शनमंडपाचे व पवित्रस्थानाचे रक्षण करणे आणि त्यांचे भाऊबंद अहरोन वंशज यांस नेमून दिलेल्या कामीं मदत करणे हे त्यांचे काम होते.

१ अहरोनवंशजांचे वर्ण हे: अहरोनाचे पुत्र

२४ नादाव, अबीहू, एलाजार व इथामार.

२ नादाव व अबीहू हे आपल्या बापापूर्वी निषुक्रिक मेळे म्हणून एलाजार व इथामार हे याजकांचे काम करीत. ३ दाविदांने एलाजाराच्या वंशांतला सादेक व इथामाराच्या वंशांतला अहीमलेल यांस त्यांची सेवेची कामे वांदून दिली. ४ इथामाराच्या वंशजापेक्षां एलाजाराच्या वंशजांत प्रमुख पुरुष

अधिक निपजले, त्यांची वंशांटी लेब्यांसुप्रमाणे झाली: एलाजाराच्या वंशांतील पितृकुळांचे प्रमुख सोळ होते, आणि इथामाराच्या वंशांतले लिंकुळांप्रमाणे आठ होते. ५ याप्रमाणे दोन्ही धराशांतले पुलव घेऊन त्यांची विद्यम टाळून वंशांटी केली; कां की पवित्रस्थानाचा अधिकार व देवाकडची सरदारी एलाजार व इथामार या दोन्ही वंशांतल्या उपर्यांकडे होती. ६ आणि लेब्यांपैकी नयनेल लेलक याचा पुत्र शशाया यांने राजा व अधिकारी, सादेक याजक व अव्याधाराचा पुत्र अहीमलेल आणि लेवी व याजक यांच्या पितृकुळांचे प्रमुख यांच्यासमोर त्यांची नवं लिहिली; एक प्रमुख धराणे एलाजारांचे व एक इथामारांचे अहीं धरिली. ७ पहिली चिंदी यहोयारीकाची निधाली, दुसरी यदायाची, ८ तिसरी हारीमाची, चवथी सोरीमाची, ९ पांचवी मलकीयाची, सहाली मीयासिनाची, १० सातवी हक्कोसाची, आठवी अबीयाची, ११ नववी येश्वाची, दहावी शक्क्याची, १२ अंकराची एल्यापिलाची, बारावी याकीमाची, १३ तेरावी हुप्पाची, चवदावी येशेबाबाची, १४ पंधरावी बिल्याची, सोळावी इम्मेराची, १५ सतरावी हेजीराची, अठरावी हृपिसेसाची, १६ एकुणिसावी पथलाची, विसावी यहेज-केलाची, १७ एकविसावी यासीनाची, बाविसावी गामूलाची, १८ तेविसावी दलायाची आणि चोविसावी माज्याची. १९ इश्वाएलाचा देव परमेश्वर यांने आज्ञा केली होती तदनुसार त्यांचा पूर्वज अहरोन याच्या हस्ते त्यांस लावून दिलेल्या विचोप्रमाणे परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करावयास पालीयांचीने जावयाचा त्यांना हा कम लावून दिला होता.

२० लेवीचे वरकड वंशज: अभ्रामाच्या वंशांतला शशाएल, शशाएलाच्या पुत्रांतला येहदाया. २१ रहन्याचे वंशज रहन्याच्या वंशांत मुख्य इशिया. २२ इसहारीयांतला शलोमोथ, शलोमोथाच्या पुत्रांतला ग्रहथ; २३ हेब्रोनाचे पुत्र: यरीया, दुसरा अम्या, तिसरा यहजियेल, चवथा यकमाम. २४ उजियेलाच्या वंशांतला मीखा, मीखाच्या पुत्रांतला शामीर. २५ मीखाचा भाऊ

इतिहास, इतिहासाच्या वंशांतला जात्याच्या २६ मराठीचे पुत्रः महाली व भूमी; यांचीयांका वंशज बनो. २७ मराठीच्या वंशांतले यांचीयांचे पुत्रः बोलो, शोहभ, जहूर व इत्याः २८ महालीचा एस्ट्रजार, यांला पुत्र शाळा नाही. २९ किशाचे वंशजः किशाचा वंशज यरहेमेल. ३० भूमीचे पुत्रः महाली, एदर व योगी-मोर्य; हे लेखाचे वंशज आपापस्या पितृकुळांचे प्रमाणे होते. ३१ यांनीहि आपले घोषव अहोरोनवंशज यांच्याप्रमाणे दावीद राजा, सादेक, अहीमलेल आणि याजकांच्या व लेखाच्या पितृकुळांचे प्रमुख पुरुष यांच्यासमोर चिन्हा टाकित्या; मुख्य पुरुषांचे पितृकुळ त्याच्या कणिष्ठ घोषवाच्या पितृकुळांबोरव गणिले.

१ दावीद व सेनापति यांनी आसाफ, हेमान २६ व यशूल यांच्या वंशजांपैकी वित्तेकास वीणा,

सारंगी व आंजा वाजवून संदेश देण्याची सेवा करावी झणून वेगळे केले: सेवेचे हे क्रम करणाऱ्याची संख्या येणेप्रमाणे: २ आसाफाच्या वंशांतले जहूर, योसेफ नवन्या व अहोरात्मा हे आसाफाचे पुत्र; राजाहे प्रमाणे आसाफाच्या हातावाली हे संदेश देत असत. ३ यशूलाचे वंशज यशूलाचे पुत्र गवल्या, सरो, यशया, हश्याचा व मणिध्या असे सेहा; त्यांचा वाप यशूल वीणा वाजवून परमेश्वराचे उपकाशस्मरण व स्तवन कृत संदेश देत असे, ते त्याच्या हातावाली असत. ४ हेमानाचे वंशजः हेमानाचे पुत्र बुक्कीया, मत्तन्या, उज्जियेल, शशुएल, यरीमोर्य, हनन्या, हनानी, अलियाचा, गिहली, रोमसती-एजेर, वास्तवकाचा, महोरी, होरीर व महजियोर; ५ राजाचा द्रष्टा हेमान, जो रणजिंग वाजवून परमेश्वराचे वचन सांगत असे, त्याचे हे पुत्र; वेवाने हेमानाला चाहा पुत्र व तीन कन्या दिल्या. ६ हे सर्व परमेश्वराच्या मंदिरांत आपापस्या यापाच्या हातावाली राहून देवाच्या मंदिराच्या सेवेत जांचा, सारंगी व वीणा वाजवून गात असत; आसाफ, यशूल व हेमान हे राजाच्या आळेत असत. ७ ते व त्यांचे भाऊंबद-

१ यिमी हा घरून सहा; पुढे सतरांचे कृत्य पाहा.

परमेश्वराप्रीत्यर्थे गण्याचे विकृत तरबेज झालेले असे दोनही अव्यापेशी होते. ८ त्या सर्वांनी झणून लहानमोर्यांनी आणि गुरुकिष्यांनी चिठ्या टाकून आपापांपी कामे वाढून वेतली. ९ तेव्हा पहिली चिठी आसाफ मंडळीपैकी योसेफ याची लिहाली; दुसरी गदल्यांनी; तो, त्याचे भाऊंबद व पुत्र मिळून बारा; १० तिसरी ज़कूराची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; ११ चवथी इसीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १२ पांचवी नवन्याची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १३ सहावी बुक्कीयाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १४ सातवी यशरेलाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १५ अटाडी यजवाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १६ नववी मत्तन्याची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १७ दहावी चिमीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १८ अकराची अजरेलाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; १९ बाराची हश्याची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २० तेराची शशुएलाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २१ चवदाची मतिध्याची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २२ पंधराची यरेमोथाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २३ सोलीकी हनन्याची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २४ अस्त्राची हनानीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २५ अस्त्राची हनानीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २६ एकुणिसाची मलोठीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २७ विसारी अली-याचाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २८ एक-विसारी होरीराची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; २९ बाविसाली गिहलीची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; ३० तेविसारी महजियोथाची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा; ३१ आणि चोविसारी रोमसती-एजेराची, त्याचे पुत्र व भाऊंबद मिळून बारा.

१ द्वारपालाचे वर्णः कोरहाचे वंशज २६ आसाफाच्या वंशांतला कोरहाचा पुत्र मरोलेप्याचे पुत्रः जस्तन्या ज्येष्ठ,

गदिएल दुसरा, जब्या तिसरा, यथनिएल चौथा.
 ३ एलाम पांचवा, यहोहानान सहावा व एल्पोवेनय
 सातवा; ४ ओवेद-अदोमाचे पुत्रः शमाया ज्येष्ठ,
 यहोजाबाद दुसरा, यवाह तिसरा, साखार चतुर्था,
 नथनेल पांचवा; ५ अम्मीएल सहावा, इस्ताखार
 सातवा, पटलयय आठवा; देवाने त्याल बरकत दिली
 होती। ६ त्याचा पुत्र शमाया याल्य पुत्र शाळे;
 ते महावीर असल्यासुळे त्यांची त्यांच्या पितृकूलंवर
 सत्ता होती। ७ शमायाचे पुत्रः अथनी, रफाएल,
 ओवेद, एलजाबाद; आणि त्यांचे बंधु अलीहू व समस्या
 हे बलवान् होते। ८ हे सर्व ओवेद-अदोमाच्या
 वंशांतले; हे याचे पुत्र व भाऊबंद सेवेच्या
 कामांत बलवान् व जोमदार होते; असे ओवेद-
 अदोमाचे वासष्ट वंशज होते। ९ आणि मशेलेप्याचे
 पुत्र व भाऊबंद मिकून अठरा बलवान् पुरुष होते।
 १० मरारीच्या वंशांतत्य होता याचे पुत्र; शिंदी
 मुख्य; हा ज्येष्ठ नसतोहि त्याच्या बापाने त्याल्य मुख्य
 केले होते; ११ हिंकीया दुसरा, टबल्या तिसरा,
 जखन्या चौथा, असे होता याचे पुत्र व भाऊबंद
 मिकून तेरा होते। १२ द्वारपालंचे वर्ण या मुख्य
 पुरुषांतले होते; आपल्या भाऊबंदवरेवर तेहि परमे-
 भराच्या मंदिरांत सेवा करीत। १३ त्यांतत्या लहान-
 घोरांनी आपआपल्या पितृकूलंप्रभाणे एकेका द्वारा-
 संवेशाने विठी टाकिली। १४ पूर्वद्वाराची विठी
 शळेप्याच्या नंवाची निघाली. त्यांनी त्याचा पुत्र
 जखन्या जो सुझ मंत्री होता त्याच्या नंवाची विठी
 टाकिली ती उत्तरद्वाराची निघाली। १५ दक्षिण-
 द्वाराची विठी ओवेद-अदोम याच्या नंवाची निघाली,
 त्याच्या मुख्याच्या नंवांवर भांडारगुहाची विठी निघाली।
 १६ शुभीम व होता यांच्या नंवांची विठी पविम-
 द्वाराची निघाली; शळेकेश नंवाच्या द्वारापाची वहून
 आप्याच्या सदकेवर समोरासमोर त्यांनी पहारा
 करावा असें ठरले। १७ पूर्वेच्या बाजूस सहा लेली,
 उत्तरेस रोजचे चार व दक्षिणेस रोजचे चार व भांडार-
 गुहावर दोन दोन असे नेमिले। १८ पविमेस परकार

(मंदिराचे शिवार) याच्यासाठी सदकेजवळ चार व छाड
 परकार येणे दोन। १९ हे द्वारपालांचे वर्ण होते; त्यांतले
 कांही कोरह वंशांतले व कांही मरारी वंशांतले होते।

२० लेण्यांपैकी अहीया हा देवमंदिराच्या भांडारांवर
 व देवास वाहिलेच्या वस्तूंच्या भांडारांवर होता।
 २१ लादुनाचे वंशजः लादान गेर्वीनी यांच्या पितृ-
 कूलांतला प्रमुख पुरुष यहीएली। २२ यहीएलीचे पुत्र
 जेथाम व त्याचा भाऊ योएल; हे परमेश्वराच्या
 मंदिराच्या भांडारगुहांवर होते। २३ अम्मानी, इसहारी,
 हेड्रोनी, उजियेली यांपैकी कांही होते, २४ अबुएल चिन
 गेर्वीम चिन मोहो भांडारांवर नायक होता। २५ याचे
 भाऊबंद हे: अलियेजाराचा पुत्र रहन्या, त्याचा पुत्र यश-
 या, त्याचा पुत्र योराम, त्याचा पुत्र जिली व त्याचा पुत्र
 शलेमोथ। २६ दावीद राजा, पितृकूलंचे मुख्य पुरुष,
 सहस्रपति, शतपति व मुख्य सेनापति यांनी देवास
 वाहिलेच्या वस्तूंच्या भांडारांवर शलेमोथ व त्याचे भाऊ-
 बंद यांस नेमिले होते २७ लदाईत जी लूट त्यांस मिळत
 असे तीपैकी कांही परमेश्वराचे मंदिर दुरुस्त करप्या-
 साठी ते समर्पण करीत। २८ शशुबेल दृष्टा, किंशाचा पुत्र
 शौल, नेराचा पुत्र अननेर, आणि सहलेचा पुत्र यवाच
 यांनी ज्या बस्तु समर्पित्या होत्या त्या व इतरांनी ज्या
 समर्पित्या होत्या त्या सर्व शलेमोथ व त्याचे बांधव
 त्यांच्या हशाली केल्या होत्या। २९ इसहारीपैकी
 कल्याचा व त्याचे वंशज यांस इस्तालाच्या सरदरीचे
 व न्यायाचे बाहेले काम चालविष्यासाठी नेमिले होते।
 ३० हेड्रोन्यापैकी इस्त्या व त्याचे भाऊबंद एक हजार
 सातांदें वीर असून ते यांनेच्या पविमेस परमेश्वराच्या
 सर्व सेवेसंबंधाने व राजाच्या कामगिरीसंबंधाने इस्त-
 एलावर देखरेख करणारे होते। ३१ हेड्रोन्यातला
 यरीया हा त्याच्या पितृकूलंप्रभाणे त्यांचा मुख्य
 होता। दक्षिणाच्या कारकीर्दिन्या चाकिलाच्या बर्दी
 त्यांचा शोध केला तेव्हां त्यांतले कांही शर वीर
 निखारांतत्या याजेरांत सोपडले। ३२ त्याचे बांधव
 वीर असून आपआपल्या पितृकूलंचे मुख्य होते;
 ते दोन हजार सातांदें होते। त्यांस दावीद राजांने

देवाच्या कार्यासंबंधाने व राजाच्या सर्व कारभारासंबंधाने रुज्बेनी, गादी, व मनश्शाचा अर्धी वंश यांजवर देखरेख करण्याच्या कामावर नेमिले होते.

१ इश्वाएलांची गणती महणजे पितृकुळं-
२७ तील मुख्य पुरुष, सहस्रपति, शतपति व त्यांचे

सरदार यांची आणि जे वर्षभर प्रतिमासी कामावर हजार होते, मुटी मिळाली म्हणजे जात व अशा प्रकारे राजाची सेवाचाकी करीत, त्यांची प्रत्येक वर्गासमांगे गणती चोवीस हजार होती. २ पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या वर्गावर जन्डीएलांचा पुत्र याश्वाम होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ३ तो पैरेसंच्या वंशांतला होता व पहिल्या महिन्यात सैन्याच्या सर्व सरेदारांचा मुख्य असे. ४ दुसऱ्या महिन्याच्या वर्गावर दोहऱ्य अहोही हा आणि त्याचा वर्ग असे; मिळोय हा त्यांचा नायक होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ५ तिसऱ्या महिन्याचा तिसरा सेनापति याहोयादा याचा पुत्र बनाया, हा मुख्य याजक होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ६ तिसांमध्ये शर व तिसांमध्ये वरिष्ठ असा जो तोच हा बनाया, त्याचा पुत्र अम्मीजावाद हाहि त्याच्याच वर्गात होता. ७ चवथ्या महिन्याचा चवथा सरदार यवाचाचा भाऊ असाएल हा होता; त्याच्यामागून त्याचा पुत्र जबडा हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ८ पांजवेदा महिन्याचा पांजवा सरदार शम्भूथ इझाही हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ९ सहाव्या महिन्याचा सहावा सरदार इक्षिवा पुत्र इरा तकोई हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. १० सातव्या महिन्याचा सातवा सरदार एफाइमाच्या वंशांतले हेलेव पलोनी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. ११ आठव्या महिन्याचा आठवा सरदार जेरहंशांतला सिब्बलय हुशारी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. १२ नवव्या महिन्याचा नववा सरदार बन्यामिनी वंशांतला अधियेजर अनाथेथी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. १३ दहव्या महिन्याचा दहवा सरदार

जेरहंशांतला महरय नटोकायी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. १४ अक्तराच्या महिन्याचा अकरवा सरदार एफाइमाच्या वंशांतला बनाया पिरायोनी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते. १५ बाराव्या महिन्याचा बारावा सरदार अथनिएल वंशांतला हेल्द्य नटोकायी हा होता; त्याच्या वर्गात चोवीस हजार होते.

१६ आणली इश्वाएलाच्या वंशावरले हे अधिकारी होते: रुज्बेनवंशाचा अधिकारी जिलोचा पुत्र अली-येजर हा होता; शिमोनवंशाचा अधिकारी माकाचा पुत्र श्रफव्या हा होता, १७ लेवीवंशाचा अधिकारी कुमुवेलाचा पुत्र हशव्या; अहोनवंशाचा अधिकारी सादोक; १८ यहुदावंशाचा अधिकारी दाविदाच्या भाऊबदांतला अलीहू; इस्ताखारवंशाचा अधिकारी मीखाएलाचा पुत्र अब्री; १९ जबुल्नवंशाचा अधिकारी ओवदाचा पुत्र इम्माया; नफतालीवंशाचा अधिकारी अज्जीएलाचा पुत्र यरीमोय; २० एफाइमवंशाचा अधिकारी अज्जीच्या पुत्र होशेथ; मनश्शाच्या अर्थी वंशाचा अधिकारी पदवाचा पुत्र योएल; २१ गिलदांतल्या मनश्शाच्या अर्थी वंशाचा अधिकारी जख्याचा पुत्र हीरे; बन्यामीनवंशाचा अधिकारी अबनेराचा पुत्र यासिएल; २२ दानवंशाचा अधिकारी यरोहामाचा पुत्र अजरेल; हे इश्वाएलच्या वंशांचे सरदार होते. २३ तथापि दाविदाने चोस वर्षाचे व त्याहून कमी चयाचे लोक यांची गणती केली नाही, कारण इश्वाएलाची संख्या आकाशांतील तांच्याप्रमाणे बाढीवीन असे परमेश्वराने झटटेल होते. २४ सखेवा पुत्र यवाब हा गणती करू लागला, पण त्याने ते काम पूर्ण केले नाही; कारण त्यामुळे देवाचा कोण इश्वाएलावर भडकला; ही गणती दावीद राजाच्या बखरीत लिहिलेली नाही.

२५ राजाच्या भांडरांवर अदीएलाचा पुत्र अज्जायेव वा होता; आणि शेतक्यांवा, नगरांतल्या, गांवांतल्या व किल्यांतल्या भांडरांवर उज्जीयाचा पुत्र योनाथान हा होता; २६ जमिनीवी लागवड करणाच्या शेतक्यांवर कलूबाचा पुत्र एजी हा होता;

२७ द्राक्षीन्या मल्यांवर शीती रामार्थी हा होता; आणि द्राक्षीन्या मल्यांन्या उत्पानावर व द्राक्षारसाच्या कोळ्यांवर जब्दी शिफमी हा होता; २८ जैतूल शाळांवर व सखल प्रदेशांतील उंवराच्या शाळांवर बाल-हानान गदेरी हा होता; तेलाच्या कोळ्यांवर योवादा हा होता; २९ जी युरे शारोनात चरत असत त्यांवर चित्रय शारोनी हा होता; सोन्यांतल्या पुरांवर अदलय याचा पुत्र शाफाट हा होता; ३० उंटांवर ओंतील इस्माएऱी हा होता; गाढवांवर येद्या मेरेनेशी हा होता; ३१ आणि मेंदरांवर याजीज हाशी हा होता; हे दावीद राजाच्या धनावर अधिकरी होते.

३२ दाविदाचा चुलता योनाशान हा मंत्री असून भोठा समजूतदार व लेखक होता; हस्तमोन्याचा पुत्र अहीएल राजपुत्रांवर असे; ३३ अहीयोफेल हा राजाचा मंत्री होता; आणि हूऱ्या अर्की हा राजाचा मित्र होता; ३४ अहीयोफेलाच्या मागून बनायाचा पुत्र यशोयादा व अव्याधर हे मंत्री झाले; आणि राजाचा सेनापती यशाच हा होता.

२८ इस्लाएलचे सर्व सरदार म्हणजे कंशा-वंशाचे सरदार राजाची पालीपालीने सेवा करण्यादि धनावर देखरेख करणारे सरदार आणि शर वीर या सर्वांस दाविदांने यशस्विमास जगविले. २ मग दावीद राजा उभा राहून म्हणाला, मासे बांधव व मासे प्रजाजनहो, मासे म्हणणे ऐका; परमेश्वराच्या कराराच्या कोशासाठी आणि आपल्या देवाच्या पादासनासाठी एक विश्रामभवन बांधावे असा माझा मानस असून ते बांधण्याची मी तयारी केली होती; ३ परंतु देवाने मला म्हटले माझ्या नामाप्रीत्यर्थ तुला मंदिर बांधावयाचे नाही, कारण तू युद्धप्रिय असून रक्षपात केला आहे; ४ परंतु इस्लाएलाचा देव परमेश्वर यांने माझ्या विडिलांच्या सर्व घराण्यांनु मलाच निवडिले आहे; मी इस्लाएलवर कायमचा राजा व्हावें म्हणून यहूदाने अग्रणी व्हावें आणि यहूदाच्या घराण्यांत

माझ्या पित्यांचे बराणे प्रसुत व्हावें असी त्यांने निवड केली आणि माझ्या पित्याच्या पुत्रांनु असून सर्व इस्लाएलावर राजा करावें असे त्याच्या मंजीस आले. ५ परमेश्वराने मला बहुत पुत्र दिले आहेत, त्या सर्वांनु इस्लाएलावर राज्य करण्यासाठी परमेश्वराच्या सजासनावर त्यांने म्हणून त्यांने माझा पुत्र शलमोन अस निवडिले आहे. ६ तो मला म्हणाला, तुझा पुत्र शलमोन हा माझे मंदिर व अंगणे बांधील; त्याला मी आपला मुझ निवडिले आहे व मी त्याचा पिता होईल. ७ तो जर माझ्या आज्ञा व निर्णय हूऱ्याच्या प्रमाणे निवडाने पांडील तर मी त्यांने राहू निरंतर स्थापीन. ८ तर आतां सर्व इस्लाएलांसमक्ष, परमेश्वराच्या मंडळीसमक्ष, आमच्या देवाच्या विश्वामाने तुमचा देव परमेश्वर याच्या सर्व आळांकडे लक्ष पुरवून त्या पाळ्या म्हणजे तुम्ही या उत्तम देवाच्ये मालक व्हाल व आपल्यामध्ये आपल्या मुलंस द्वा देवा कायमज्जे बतल देवून जाल. ९ हे माझ्या पुत्र, शलमोना, तू आपल्या बापाच्या देवाला ओळख आणि सामर्त्यक चित्तानें व मनोभावे त्याची सेवा कर; परमेश्वर सर्वांनी मने पांडितो आणि त्यांत जे कांही निवार व कल्पना उत्तम होतात त्या त्याल समजतात, तू त्याच्या भजीनी लायझील तर तो तुला प्राप्त होईल, पण तू त्याला सोडिले तदे तो तुझा कायमचा त्याग करील. १० संभाल, पवित्रस्थानाप्रीत्यर्थ मंदिर बांधावे म्हणून परमेश्वराने तुला निवडिले आहे; हिंमत धरून हें कर्य कर.

११ मग दाविदांने आपला पुत्र शलमोन यास मंदिराची ओसरी, कोठव्या भांडारहैं व त्यांवारील कोठव्या, आंतील कोठव्या व दयासनाचे स्थान यांचा नमुना दिला; १२ त्याप्रमाणे परमेश्वराच्या मंदिराची अंगणे, चोहों बांधाच्या कोठव्या, देवमंदिराची भांडारे व समर्पित केलेल्या वस्तूची भांडारे यांचे जे नमुने दैवी आत्माच्या प्रेणेने त्यास मिळाले होते ते सर्व त्यांने त्यास दिले. १३ त्याप्रमाणेच याजक व लेवी यांच्या कावळमाचा, परमेश्वराच्या मंदिरांतील

सेवेसंबंधाच्या सर्व कामाचा आणि सेवेसंबंधाच्या सर्व पात्रांचा जेत त्याने त्याले सांगून दिला; १४ सर्व प्रकारची सेवा करप्पासाठी सोन्याची पांडे प्रकारच्या सेवाप्पास सोने आणि सर्व प्रकारच्या सेवेसाठी लागणाऱ्या चांदीच्या पात्रांसाठी चांदी त्याने तोलून दिली; १५ सोन्याच्या दीपमाळ्य व त्यांची सोन्याची चाडी, प्रत्येक दीपमाळ व तिची चाडी यासाठी प्रत्येकच्या कामप्रमाणे चांदी तोलून दिली; १६ समर्पित भाकीच्या प्रत्येक भेजासाठी सोने तोलून दिले व चांदीच्या भेजासाठी चांदी तोलून दिली; १७ मुद्द सोन्याचे कोठे, कटोरे व प्याळे व सोन्याच्या प्रत्येक भुरइसाठी सोने, त्याप्रमाणेच चांदीच्या प्रत्येक भुरइसाठी चांदी तोलून दिली. १८ घूपवेलीसाठी गाळवेले सोने तोलून दिले, आणि कळव आपले पहल पसखन परमेश्वराच्या कराराचा कोहा ज्ञाकीत, त्यांच्या रथाच्या नमुन्यासाठी सोने त्याने दिले. १९ परमेश्वराच्या नमुन्याप्रमाणे मला कवळे तें मी सर्व समजून घेऊन लिहून दिले आहे [असे दाविदाने म्हटले]. २० मग दावीद आपला पुत्र शल्मोन यास म्हणाला हिमत वांछ, वैर्व घर आणि हें कोर्व कर; गिंठ नको, खचू नक्षे, कारण परमेश्वर देव, माझा देव तुश्य-बरोबर आहे; परमेश्वराच्या मंदिराच्या सेवेचे सर्व काम समाप्त होईपर्यंत तो तुला अंतरणार नाही, तुला सोडार नाही. २१ पाहा, देवाच्या मंदिराच्या सेवेसाठी याजक व लेणी यांचा कार्यक्रम नेमून दिला आहे आणि सर्व प्रकारची सेवा करप्पासाठी हक्कप्रकारचे काम मनापासून करणारे कुशल पुरुषहि तुश्यापाशी असणार; त्याप्रमाणेच सरदार लोक व सर्व प्रजाजने हे सर्वत्र तुश्या हुक्मांत असणार.

१ नंतर दावीद राजाने सर्व सभेस म्हटले;
२१ माझा पुत्र शल्मोन सुकुमार बालक आहे, यासच देवाने निवडिले आहे आणि काम तर मोठे आहे; कारण हें भवन मानवासाठी नव्हे तर परमेश्वर देवासाठी आहे. २ माझ्या देवाच्या मंदिर-प्रीत्यर्थ सोन्याच्या वस्तुसाठी सोने, चांदीच्या वस्तुसाठी चांदी, पितळेच्या वस्तुसाठी पितळ, लोखंडाच्या वस्तु-

साठी लोखंड व लाकडी वस्तुसाठी लाकड, गोमेदमणि, जडावयासाठी रत्ने, जडावाच्या कामासाठी रंगारंगाचे नग, हरलहेची रत्ने व संगमरवरी पांडाच्या योनी रेलचेल भी आपले सगळे बळ खरून केली आहे. ३ याचिवाय माझे चित माझ्या देवाच्या मंदिराकडे लागले आहे, म्हणून पवित्र मंदिरासाठी जो भी संप्रभ केला आहे त्याचिवाय आणखी माझा स्वतंत्राचा सोन्यास्याचा निधि मी देवाच्या मंदिरास देतो; ४ मंदिराच्या भिंती मढवावयासाठी तीन हजार किक्कोर ओफीरने सोने व सात हजार किक्कार शुद्ध रुपे भी देतो; ५ सोन्याच्या वस्तुसाठी सोने, चांदीच्या वस्तुसाठी चांदी ही कारणिंशकून बनवावयाच्या सर्व प्रकारच्या कामासाठी भी देत आहे. तर परमेश्वरास आज स्वेच्छेने वाहून घेण्यास कोण तयार आहे? ६ तेहांचा पितुकुळांचे प्रमुख व इव्वाएलाच्या वंशाचे सरदार, सहस्रपति, शतपति आणि राजाच्या घरचे कारभारी यांनी स्वेच्छेने देण्यास दिल्या; ७ देवाच्या मंदिराच्या कार्यासाठी पांच हजार किक्कार सोने व दहा हजार हारिके सोने, दहा हजार किक्कार चांदी, अशा हजार किक्कार पितळ व एक लोखंड त्यांनी दिले. ८ त्याच्या जवळ रत्ने होतीं ती त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या भांडावासाठी देण्यास गेवोनी यहीएल याच्या हवाली केली. ९ त्या समयी लोकांस कार हर्ष जाल, कारण त्यांनी प्रसंग होऊन खन्या मनावें व स्वेच्छेने परमेश्वर-प्रीत्यर्थ ती अरेंगे केली होती; दावीद राजासह मोठ हर्ष जाल. १० दाविदाने सर्व मंडळीसेवत परमेश्वराचा धन्यवाद केला; तो म्हणाला, हे परमेश्वर, आमचा पिता इश्वाएल याच्या देवा, तं सदासर्वकाळ धन्य आहेस. ११ हे परमेश्वरा, महिमा, पराक्रम, शोभा, विजय व वैभव ही तुकांच; अकाशात व पृथ्वीवर जें कांही आहे तें सर्व तुकांच; हे परमेश्वर, राज्यहि तुकांच; तं सर्वाहून भेष व उघत आहेस. १२ घन व मान तुजपासूनच प्राप्त होतात, व तुं सर्वावर प्रभुत करितोस; सामर्थ्य व पराक्रम तुश्याच निर्णय २५:३९ पाहा. २ इदी लोकांचे एक नावे.

हाती आहेत; लोकांस थोर करणे व सर्वांस समर्पये करणे हेतु तुश्याच हाती आहे. १३ तर आतां आमच्या देवा, आम्ही तुझे आभार मानिलो, तुश्या प्रतारी नामाची स्फुटि करितो. १४ आम्हांस या प्रकारे स्वेच्छेने अपणे करितां याची असा भी कोण व माझे लोक तरी कोण? सर्व कांही तुश्यापासून प्राप्त होते; तुश्याच दातूल प्राप्त जालेले आम्ही तुला देत आहों. १५ आम्ही आपल्या सर्व पूर्वजांप्रमाणे तुश्यासमोर उपरी व परदेशी आहों; या भूतलावरील आमचे दिवस कांपेप्रमाणे असतात; आमची कांही शास्त्री नाही. १६ हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, हा जो मोठा निधि आम्ही तुश्या पवित्र नामावे मंदिर बांधव्याकरितां जमविला आहे हा तुश्याच दातूल आम्हांस मिळवला आहे; हा सर्व तुश्याच आहे. १७ माझ्या देवा, मल्ल ठारक आहे की तुल्य हृदयाची पारख आहे; सरळता तुल्य पसंत आहे; भी तर आपल्या सरळ हृदयानेंया सर्व बस्तु तुला आनंदाने समर्पिण्या आहेत; तुझे लोक जे येथे हजर आहेत त्यांनी स्वेच्छेने तुला अपणे केली आहेत हे पाढून मला मोठा आनंद बाट आहे. १८ हे परमेश्वरा, आमचे पूर्वज अज्ञाहाम, इसहां व इसाएल यांच्या देवा, तुश्या प्रञ्जलानांच्या हृदयाच्या घर्यां हे विचार व हा कल्पना विरतर वागील व त्याची मने तुजकडे नेहीं लागतील असें कर; १९ माझा पुत्र शशमोन यास असें सार्विक मन दे की त्याने तुश्या आज्ञा, तुझे निर्बद्ध व तुझे नियम पाळून हे सर्व कांही करावे आणि ज्या मंदिराची भी तथारी केली आहे तें बांधवें; २० मग दावीद सर्व मंडळीस मणाला, तुम्ही आपला देव परमेश्वर जाचा घन्यवाद करा. तेम्हां सर्व मंडळीने आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा धन्यवाद केला आणि आपली

मस्तके लववून परमेश्वरास व राजास वंदन केले. २१ दुसऱ्या दिवशी सकाळी त्यांनी परमेश्वरांतीलये यश केले व होमबलि अपिले; त्यांनी एक हजार बैल, एक हजार इडके व एक हजार कोकरे पेणार्पणासहित अर्पण सर्व इसाएलांकरितां विषुल यश केले; २२ त्यांनी त्या दिवशी परमेश्वरासमोर मोऱ्या आनंदाने खालेपिणे केले. नंतर त्यांनी दावीद राजाचा पुत्र शशमोन याला दुसऱ्यांदा राजा नेमून परमेश्वरातके अधिपति होप्यासाठी त्याला व याजकाच्या कामसाठी सादेकाळा अभिषेक केला. २३ मग शशमोन आपला बाप दावीद यांच्यादेवजीं राजा होउन परमेश्वराच्या सिंहासनावर विराजमान झाला व भायंवतं झाला; सर्व इसाएल लोक त्याच्या आहेत असत. २४ सर्व सरदार, सर्व शू वीर व दावीद राजाचे सर्व पुत्र शशमोन राजाचे अंकित झाले. २५ परमेश्वराने शशमोनाचा सर्व इसाएलांदेशत अत्यंत उत्कर्ष केला आणि इसाएलाच्या कोणत्याहा राजास पूर्वी प्राप्त झाले नव्हते एवढे राजेश्वर्य त्याला दिले.

२६ या प्रकारे इसायाचा पुत्र दावीद याने सर्व इसाएलावर राज्य केले. २७ त्याने चांगोंस वर्णे इसाएलावर राज्य केले; हेचेनांत सात वर्णे व यश्वालेखात तेहतीस वर्णे. २८ आयुष्य, धन व मान यांनी संपत्त होउन आणि चांगला शूद्र होउन तो मरुषु पावस्य, त्याचा पुत्र शशमोन त्याच्या जास्तीं राजा झाला. २९ दावीद राजावे सायंत शू अधिपासून इसिपर्यंत इशुवेल इष्ट याच्या प्रथांत, नायान संदेश्य याच्या प्रथांत आणि गाद इष्ट याच्या प्रथांत लिहिले आहे; ३० त्याची सर्व कारकीर्द, त्याचा परकम, त्याचवर व इसाएलावर व देशोदीशीच्या राज्यावर कायकाय प्रसंग गुहरके हेहि त्यांत लिहिले आहे.

२ इतिहास

—००५—००६—

१ दाविदाचा पुत्र शल्मोन हा आपल्या गादीवर कायम झाला; त्याचा देव परमेश्वर त्याच्यावरोबर होता; त्याने त्यास अति थोर पदास चढविले २ शल्मोनाने सर्व इक्षाएलांना महणजे सहस्रपति, शतपति, न्यायाधीश आणि सर्व इक्षाएलांच्या पितृकुर्ळाचे सर्व नायक यांना सांगितल्यावस्तु ३ शल्मोनासह सर्व मंडळी गिबोन येथल्या उच्च स्थानी गेली; परमेश्वराचा सेवक मोरो यांने रानांत बनविलेला देवाचा दर्शनमंडप तेंयेह होता. ४ दाविदाने देवाच्या कोशासाठी जे स्वल तयार केले होते तेये किंयाच-यारीनाहून तो आणिल होता; त्याने यस्तातेमात त्यासाठी डेरा उभारिला होता. ५ बसलेल विन उरी विन हूर यांने केलेली पितृलेची वेदी परमेश्वराच्या निवासमंडपापुढे असे; शल्मोन मंडळीसह तिकडे गेला. ६ दर्शनमंडपाजवळ, परमेश्वरासमोर जी पितृलेची वेदी होती तिच्याजवळ शल्मोनाने जास्त तिच्यावर एक हजार होमबाटि अपिले.

७ त्या रात्री देवाने शल्मोनास दर्शन देलाने म्हटले की तुला काप वर हवा तो भाग. ८ शल्मोन देवास म्हणाला, माझा बाप दावीद याजवर तुमी फार कृषा असे व तू मला त्याच्या जारी राजा केले आहे. ९ आताहे परमेश्वरा देवा, तू माझा बाप दावीद यास दिलेल व बन पूर्ण कर, माझीच्या रजःकणाप्रमाणे संख्येने विपुल अशा प्रजेवर तू मला राजा केले आहे. १० या प्रजेसमोर वतीच्यास मला आता चातुर्थ व ज्ञान दे; तुल्या एवढ्या मोळ्या प्रजेचे शासन कोणाला करितां येईल? ११ देव शल्मोनास म्हणाला, ज्याअर्थी असा तुला मानस आहे म्हणजे तू धनसंपत्ति व ऐश्वर्य ही माणितली नाहीत, आपल्या वैन्यांचे प्राणहरण करण्याचे अथवा दीर्घायुषी होण्याचे माणितले नाही, तर या लोकांवर भी तुला राजा नेमिले आहे त्या माझ्या लोकांचे शासन करा-

वयास चातुर्थ व ज्ञान एवढीच तू स्वतःसाठी माणितली, १२ त्याअर्थी चातुर्थ व ज्ञान हीं तर तुला देतोंच; याखेरीज आणखी तुइशपूर्वी कोणाहि राजास प्राप झाली नम्ही व तुझ्यानंतर कोणासहि कधी प्राप ब्लावयाची नाही एवढी धनसंपत्ति व ऐश्वर्य मी तुला देईन. १३ मग शल्मोन गिबोन येथल्या उच्च स्थानाहून, दर्शनमंडपावस्तु यस्तातेमास आला व तेथें इक्षाएलावर राज्य करू लागला.

१४ शल्मोनाने रथ व राजत यांचा संग्रह केले; त्यातले कांहीं रथ तेवावयाच्या नगरांत व कांहीं यस्ताळे-मात आपल्याजवळ त्याने ठेविले. १५ राजाने यस्तातेमात चांदी व सोने धोऱ्यांप्रमाणे आणि गंधससू तव्यटीतल्या उंवराच्या क्षाढीप्रमाणे विपुल केले. १६ शल्मोनाचे धोडे मिसर देशातून येत; राजाचे व्यापारी धोऱ्यांच्या एका-एका तांच्याची किंमत घरवून तांडेचे तांडे येत; १७ एकापाका रथास सहारो शेकेल चांदी व एकाएका धोऱ्यास दीडशे शेकेल चांदी देऊन ते मिसर देशाहून आणीत; हीली व अरामी राजांसाठीहि असेच ते व्यापारी आणीत.

१ शल्मोनाने परमेश्वराच्या नामाप्रीत्यर्थ एक मंदिर आणि एक राजमंदिरहि बांधावयाचे योजिले. २ शल्मोनाने सत्तर हजार ओशेकी, डोंगरांतून धोडे काढणारे ऐशी हजार व त्यांजवर देसरेस करण्यासाठी तीन हजार सहारो लोक मोजून काढिले. ३ शल्मोनाने सोरेचा राजा हुराम याला सोगून पाठविले की माझा बाप दावीद याच्याची आण ज्ञान व्यवहार केल्या व त्याचे निवासमंदिर बांधण्यासाठी गंधससू पाठविले तसाच व्यवहार माझ्याची करा. ४ पाहा, मी आपला देव परमेश्वर याच्या नामाप्रीत्यर्थ एक मंदिर बांधीत आहे. ५ याचे नांव १ राजे ५:२ येचे हिराम असे आहे.

તે પરમેશ્વરાસ સમર્પણ કરુન ત્યાચ્યાસમોર સુંગારી દ્વારાની યુક્ત અસા ધ્રૂપ જાળાવા, નિય સમર્પણ ભાકર તેથે ટેવાવી આણિ રોજ સકાલીં વ સંચાકાલીં, શવાચદિની વ ચંદ્રદર્શની આણિ આમચા દેવ પરમેશ્વર યાને નેમિલેલ્યા પવકાલી હોમબલ અપાંચે મહણું તેં મી બાંધીત આહે. ઇશાએલાંચા હા નિરંતરચા વિધિ હોય. ૫ જે મંદિર મી બાંધીત આહે તેં મોઠે હોળાર, કારણ આમચા દેવ સર્વ દૈવતાંહુન મેઠા આહે. ૬ આકાશ વ નભોમંડલ યાત તો સમાવત નાહોં તર ત્યાચ્યાશ્રીત્યથે મંદિર બાંધ્યાચી કોળાસ તાકદ આહે? ત્યાચ્યા નિવાસસારી મંદિર બાંધ્યાચી માહી કાય પ્રાજ્ઞા! કેવળ ત્યાચ્યાપુંઢે ધ્રૂપ જાળાવા મહણું મી હેં મંદિર બાંધીત આહે. ૭ તર માઝા વાપ દાવીદ યાને તરતહ કરુન ટેવિલ્યાપ્રમાણે યદ્વારાંત વ યશ્ચલ્યોંત જે કારાગંગે આહેત ત્યાચ્યાબરોબર કામ કરણ્યાસારી સેને, રૂપે, પિતલ વ લોસંડ યાંચ્યા કામાંત આણિ જાંખણે, કિરમિઝી વ નિલ્યા રંગાંચે કાપડ તથાર કરણ્યાચ્યા કામાંત નિપુણ આણિ ખોર્ડીવ કામ જાળણારા અસા એક કારાગીર મજજકડે પાઠવુન દ્વા. ૮ તરફીચ મજકડે લ્યાનોનાહુન ગંધસરુ, દેવદાર વ રસ્તાંદન યાંચી લાકડે પાઠવુન દ્વા; મલા ઠાંક આહે કી આપલ્યા સેવકાંસ લ્યાનોન યેચીલ ઝાડેં કાપણાંચે કામ માહીત આહે; આપલ્યા સેવકાંબરોબર માસેહિ સેવક રાહુન ૯ માઝાસારી વિપુલ લાકૂડ તથાર કરિતીલ; કારણ જે મંદિર મી બાંધણાર આહે તેં ભવ્ય હોળાર આહે. ૧૦ આપણે જે સેવક લાકડે કાપિતીલ ત્યાંસ મી વીસ હજાર કોર ઝોડલેલે ગંધ, વીસ હજાર કોર જવ, વીસ હજાર બધે દ્રાક્ષારસ વ વીસ હજાર બધ તેલ દેરેન. ૧૧ તેન્હા સોરાચા રાજા હુરામ યાને શલ્યમોનાસ અસે પદ્ધતીર લિહિલેં કી પરમેશ્વરાંચે આપલ્યા પ્રેજેવર પ્રેમ આહે મહણું ત્યાને આપણાંલ તિચ્યાબર રાજા નેમિલેં આહે. ૧૨ હુરામને આણણી અસે લિહિલેં કી આકાશ વ પૃથ્વી યાંચા નિર્માણકરી, ઇશાએલાંચા દેવ પરમેશ્વર ધન્ય; પરમેશ્વર-પ્રીત્યથે મંદિર બાંધ્યાચ્યા આણિ રાજમંદિર બાંધ્યાચ્યા

૧ એક માપ.

૩૦

કાંયાસારી ત્યાને દાવીદ રાજાસ ચુદિસંખ્રાન આપિ ચાનુયે વ અક્લ યાંની મંડિત અસા પુત્ર દિલા આહે; ૧૩ તર મી આપલા વાપ હુરામ યાચા એક ચુદિમાનું કારાગીર પાઠવીત આહે; ૧૪ તો દાનવંશાંતીલ એક લ્યાંચા પુત્ર અસૂન ત્યાચા વાપ સોર યેથેલા હોતા; તો સોનેં, ચાંદી, પિતલ, લોસંડ, પાષણ વ લાકૂડ શાંચે કામ કર-ણ્યાત, જાંખણે, નિલે, તલમ સણાંચે કિરમિઝી કાપડ તથાર કરણ્યાત, કોણસ્યાહ પ્રકારચં ખોડકામ કરણ્યાત વ સર્વ પ્રકારચે નસુને તથાર કરણ્યાત નિપુણ આહે. આપલ્યા કારાગિરાંબરોબર વ માઝા સ્વામી આપલા વાપ દાવીદ યાંચા કારાગિરાંબરોબર ત્યાસ કામબાર નેમા. ૧૫ આતાં માઝા સ્વામીની ગંધ, જવ, તેલ વ દ્રાક્ષારસ પાઠવિતો અસે મહંટલેં આહે, નર તીં ત્યાંની આપલ્યા નોકરાંકડે પાઠવુન દ્વારી, ૧૬ જિતકથા લાકડાંચે આપણાંલ પ્રયોજન આહે તેવંદે લ્યાનોનાહુન કાપૂન ત્યાંચે તરાફે કરુન આમચે લોક જરૂરમાર્ગાંને યાપો યેથે પોંચતે કરિતીલ; તેથુન તેં આપણ યશ્ચલ્યોમાસ ઘેઊન જાવે. ૧૭ શલ્યમોનાચા વાપ દાવીદ યાને ઇશાએલ દ્રેશાંત રાહણાંચા સર્વ ઉપરી લોકાંચી ગણતી કેલી હોતી, ત્યાપ્રમાણે શલ્યમોનાંને ત્યાંચી ગણતી કેલી; તેન્હાં તે એક લંઘ પ્રેમ હજાર સહાડો ભાલે. ૧૮ ત્યાંતૂન ત્યાને સત્તર હજાર ઓઝેકરી, એંઝી હજાર પહાડાંલે ધોંડી કાઢળારે વ તીન હજાર સહાડો ત્યાંજવર દેખરેલ કરણારે નેમિલે.

૧ માપ પરમેશ્વરાંને યશ્ચલ્યોમાસ મોરિયા

૨ ડોંગરાવર શલ્યમોનાચા વાપ દાવીદ યાસ દર્શન દિલેં હોતેં ત્યા આર્ણાન યવૂસી યાચ્યા ખલ્યાંત દાખિદાને નેમિલેલ્યા સ્થાની મોરિયા ડોંગરાવર મંદિર બાંધ્યાંચે કામ શલ્યમોનાંને સુરુ કેલે. ૨ ત્યાને આપલ્યા કારકીર્દાચ્યા ચીચ્યા વર્ષાચ્યા દુસન્યા મહિન્યાચ્યા દ્રિતીયેસ કામાસ આર્થ કેલા. ૩ શલ્યમોનાંને દેવાંચે જે મંદિર બાંધિલે ત્યાચ્યા પાયાંચે માપ, યેણે-પ્રમાણે, ત્યાંચી લોંગી તુલ્યા યાપાને સાઠ હાસ વ સ્ટેટી બીસ હાત.

૪ મંદિરાંબલ્યા ઓસરાંચી લોંગી મંશિલ્યા રસ્તીબારોબર વીસ હાત હોતી; ત્યાંચી એકંશે વીસ

हात होती; शल्मोनानें त्याची आंतील बाजू शुद्ध सोन्यानें मठविली. ५ मंदिराच्या मोर्डा भागाच्या छातास त्यानें देवदारु लकडाची तक्तपोसी केली; ती त्यानें शुद्ध सोन्यानें मठविली; तीवर खजुरीचे शुद्ध व सांख्या याची नकशी काढिली. ६ त्यानें तें मंदिर मोर्डावार रुलांगी शुश्रोभित केळें; सोने वापरले तें पवराईम येथळे होतें. ७ त्यानें तें मंदिर, त्याच्या तुळ्या, उंचरठे, मिंटी व कवाडे ही सोन्यानें मठविली व भिंतीवर कस्तूर खोदविले. ८ मग त्यानें मंदिराचें परमपवित्र स्थान तयार केळें; त्याची लांबी मंदिराच्या रुदीवरोवर बीस हात होती; त्याची लंदी बीस हात होती; त्यानें तें सहायी किंवा शुद्ध सोन्यानें मठविले. ९ सोन्याच्या खिळ्याचें बजन पश्चात थेकेल होतें. त्यानें बरस्या कोळवाचाहि सोन्यानें मठविल्या. १० मग मंदिराच्या परमपवित्रस्थानात दोन कस्तूर कोळन तयार केळे व ते सोन्यानें मठविले. ११ कस्तूरांचे पंख एकदर बीस हात लंब होते; प्रथेक कस्तूराचा एक पंख पांच हात लंब असून तो दुसर्या कस्तूराचा पंखाळा लगाला होता. १२ दुसर्या कस्तूराचाहि एक पंख पांच हात लंब असून मंदिराच्या दुसर्या भिंतीला लगाला होता, आणि दुसरा पंखहि पांच हात लंब असून पहिल्या कस्तूराच्या पंखाळा जडला होता. १३ त्या कस्तूरांचे पंख बीस हात पसरले होते; ते पायावर उभे असून त्यांची मुळे आंतल्या बाजूकडे होती. १४ मग त्यानें खिळ्या, जांभळ्या व मिरमिजी रंगाच्या सणाच्या कपडाचा अंडेपट केले व स्पावर कस्तूर काढिले. १५ मंदिरस्थमोर प्रथेक पस्तीस हात उच असे दोन लंब त्यानें केळे; प्रथेक लांबावरका घिरदू पांच पांच हात होता. १६ मग त्यानें गांभजालांठी सांख्या कस्तूर लांबाला लाविल्या व शंभर डाळिले कस्तूर लांबावर लटकाविली. १७ हे लंब त्यानें मंदिरस्थमोर, एक उजाच्या बाजूस व दुसरा दास्या बाजूस असे उभे केळे; उजाच्या

बाजूच्या लांबाचे नांव यांतीम (तो स्थापील) व डाव्या बाजूच्या लांबाचे नांव बवाज (त्याच्या ठारी सामर्थ्य) अंशी होती. १ मग त्यानें पितळेची ५ एक वेदी केळी, तिची लंबीखंडी बीस बीस हात व उंची दहा हात होती. २ आणखी त्यानें पितळ ओवन गंगाळसागर केला, या काठापासून त्या काठापर्यंत त्याचा व्यास दहा हात होता; त्याचा आकार बाटोला होता, त्याची उंची पांच हात होती व त्याच्या परिशाला तीस हात सूत लागे. ३ त्याच्यालाली समोवार एकाएक हाताच्या अंतरावर ददादहा वैलांच्या आकृति केल्या होत्या; त्या गंगाळसाच्या समोवार होत्या; गंगाळ ओतलं त्याचरोवर त्या वैलांच्या दोन रोग ओतालेल्या होत्या. ४ तें गंगाळ बारा वैलांवर ठेविले होतें, तीन वैल उत्तरभिसुख, तीन पवित्रमाभिसुख, तीन दक्षिणाभिसुख व तीन पूर्वाभिसुख होते; त्यांच्यावर गंगाळसागर ठेविला होता; त्याची मागली अंशी आंतल्या बाजूस होती. ५ त्याची जांडी चौगांवर होती; त्याचे तोंड कोळाच्या तोंडासारखे असून त्यावर कमलपुष्पांचे काम केळे होतें; त्यांत तीन इंजार बंध पाणी मावे. ६ त्यानें आणखी भुष्यासाठी दहा गंगाळे कस्तूर पांच उजवीकडे व पांच डाळीकडे ठेविली; त्यांत होमवलीच्या बस्तु घृत असत, पण गंगाळसागर हा कस्तूर याजकांस भुष्यासाठी असे. ७ त्यानें सोन्याच्या दहा समया विधिपूर्वक बनविल्या व त्या पांच उजवीकडे व पांच डाळीकडे अशा मंदिरात ठेवून दिल्या. ८ तरीच त्यानें दहा भेजे कस्तूर उजवीकडे पांच व डाळीकडे पांच अंशी मंदिरात ठेविली. त्यानें सोन्याचे शंभर कटोरे केळे. ९ आणखी त्यानें याजकांचे अंगण व एक मोठे अंगण अंशी केळी; अंगाळा दरवाजे कस्तूर त्यांची कवाडे पितळेने मठविली. १० त्यानें तो गंगाळसागर मंदिराच्या उजवीकडे आपेक्षीस ठेवून दिला. ११ हूरामानें हड्डे, पावडी व कटोरे केळे, या प्रकारे हूरामानें शल्मोन राजासाठी देवमंदिराचे जें काम करावयाचे होतें ते १ एक माप.

संपर्किले. १२ दोन सांव, त्यांवरील गोठ, दोहों खांबांच्या शेंखांवरील कळस व हा खांबांच्या शेंखांवरच्या कळसांचे दोन गोठ वेष्टिण्यासाठी दोन जाळ्या केल्या. १३ हा दोन जाळ्यांस चारदो डाळिले आणि खांबांच्या कळसांचे दोन गोठ शाकाघासाठी एकाएका जाळीसाठी डाळिल्याच्या दोनदोन रांग केल्या. १४ त्यांने चौरंग करून त्यांवर गंगाळे बनवून ठेविली; १५ एक गंगाळसागर व त्यांच्यावाली बारा वैल केले. १६ हेंडे, पावडी, कांटे इत्यादि सर्व सामान परमेश्वराच्या मंदिरासाठी शल्मोन राजाकरितां हुरामाने उजळ पितळेचे केले. १७ राजांने ती यांदेन खोन्यांत सुक्रोथ व सरेदा यांच्यामधील प्रदेशांतल्या विकणमातीत ओतविली; १८ शल्मोनाने ही पात्रे विपुल बनविली; पितळेचे वजन काढिले नाही. १९ आणली शल्मोनाने देवमंदिरांतली सर्व पात्रे, सोन्याची वेदी, व समर्पित भाकीरी ठेवण्याची भेजे; २० दीपकृश व त्यांचे शुद्ध सोन्याचे दिवे जे गभान्यासमोर विधिपूर्वक जळत ठेवित असत ते; २१ निर्भेद सोन्याची फुले, दिवे व चिमटे; २२ त्याप्रमाणेच शुद्ध सोन्याच्या कातरी, कट्टोरे, चमचे व धूपदानें हीं बनविलीं; मग प्रवेशाकरितां परमपवित्र स्थानाच्या आंतील कवाडे आणि मंदिराची कवाडे हीं सोन्याची बनविली. १ या प्रकारे जे कांही काम परमेश्वराच्या मंदिरासाठी शल्मोनाने हाती घेतले ते सर्व समाप्त झाले. मग आपला बाप दावीद यांने समापिलेले सोने, चांदी व सर्व पात्रे शल्मोनाने आंत आणून देवाच्या मंदिराच्या भांडारांत ठेविली.

२ मग शल्मोनाने परमेश्वराच्या कराराचा कोश दावीदपुरांतुल म्हणजे अर्थात् सीयोवातून वरती आणावयासाठी इत्याएलाचे वडील जन, वंशांचे सर्व मुख्य, आणि इत्याएलाच्या पितृकुळांचे सहदार यांस मस्तकेमातं जया केले. ३ सर्व इत्याएल पुरुष सातल्या महिन्यांतल्या सणात राजाजवळ जया झाले. ४ इत्याप्लाचे सर्व वडील जन आले तेव्हां लेव्हांनी कोश उचलून घेतला. ५ कोश, दर्शनमंडप व मंडपांतील सर्व पवित्र पात्रे हीं लेव्हीय

याजकांनी वरती वाहून नेली. ६ शल्मोन राजा व त्याजपाशी जमलेली सर्व इत्याएल मंडळी यांनी कोशापुढे शेरडांगेवरांचे व युरांडोरांचे बलि इतके अर्पण केले की त्यांची संख्या सांगतां किंवा करितो आली नाही. ७ मग याजकांनी परमेश्वराच्या कराराचा कोश त्याच्या स्थानी म्हणजे मंदिराच्या गमभान्यांत परमपवित्रस्थानांत करूबांच्या पंखांवाली त्याच्या ठिकाणी नेतून ठेविला. ८ कोशस्थानाच्या वर करूबांचे पंख पसरले होते; तो कोश व त्याचे दांडे यांवर त्यांचे आच्छादन होते. ९ त्यांचे दांडे एवढे लांब होते की त्यांची शेवटे कोशांतुल बाहेर आलेली गमभान्यासमोर दिसत, पण बाहेस्त दिसत नसत; तो कोश आज दिवसपर्यंत तेथेच आहे. १० इत्याएल लोक मिसर देशांतूल नियात्यावर परमेश्वराने त्यांच्यासाठी करार केला त्या समर्थी होरेबांत मोशानें या कोशात दोन पावळा ठेविल्या होत्या, त्यांखेरीज त्यात दुसरे कांहीं नव्हते. ११ याजक पवित्रस्थानांतुल बाहेर आले; जितके याजक हजर होते तितक्या सर्वांनी आपांस विवित केले होते; त्यांनी या वेळी पाळ्यांचा कम सोडिला होता. १२ जितके लेवी गाणारे होते, म्हणजे अर्थात् आसाफ, हेमान व यदूधून, तितके सगळे आपल्या पुत्रांसह व भाऊबंदांसह सणाची वळे लेतून झांजा, सारंग्या व वीणा घेउन वेदाच्या पूर्व बाजूस उभे राहिले व त्यांजबोरवर एकशे वीस याजक करणे वाजावीत होते. १३ करणे वाजविणारे व गाणारे एका सुराने परमेश्वराची स्तुति व धन्यवाद करून लागले, आणि करणे, झांजा आदिकरून वायो वाजवून परमेश्वराची स्तुति ते उच्चस्तरे करून लागले; ती अशी: तो उसम आहे, त्याची दया सनातन आहे. त्या समर्थी परमेश्वराने मंदिर मेशाने व्यापिले. १४ त्या मेशासुळे याजकांस सेवाचाकरी करण्यास उभे राहवेना, कारण परमेश्वराच्या तेजाने देवमंदिर भरून गेले.

१ मग शल्मोन म्हणाला, परमेश्वराने लक्टले २ आहे की- यी निविड लंबकाहात लक्ष वर्णन; ३ पण तुशास्तरी, विकासस्थान, तुला युग्मासुग राहमासाठी, मंदिर मी- लाहिले वाहून ४ मग राजांने

मार्गे बद्धन् इक्षाएलच्या सर्व मंडळीस आसी-
वाद दिला, तेव्हा ती सर्व मंडळी उद्धृत उभी राहिली.
४ तो महणाऱ्या, चन्य तो इक्षाएलचा देव परमेश्वर,
त्यांने स्वभुवाने माझा बाप दावीद यास बचन
दिले होते व त्यांने आपल्या हातांनी तें पूर्ण केले,
ते बचन असे: ५ या दिवशी मी आपल्या
लोकांस मिसर देशातूत काहेर आमिले त्या दिवसा-
पासून माझ्या नामाच्या निवासार्थं मंदिर बांधण्यासाठी
कोणाहि इक्षाएल बंशाकून मी अन्य कोंतेहि नगर
निवडून घेतले नाही, आणि माझी प्रजा इक्षाएल
यांजवर अधिपत्य करण्यास कोणी अन्य गतुष्य
निवडिला नाही; ६ पांतु यशस्वीम येणे भावे नाम
असावे महणून मी तें निवडिले आहे: भावे लोक
इक्षाएल यांजवर दाविदास मी निवडून नेमिले आहे.
७ माझा बाप दावीद याचा भनोदय असा होता की
इक्षाएलचा देव परमेश्वर याच्या नामाप्रीत्यर्थं एक मंदिर
बांधावै; ८ पण परमेश्वराने माझा बाप दावीद यास
सांगितले की परमेश्वराच्या नामाप्रीत्यर्थं मंदिर बांधावै
असा तूं भनोदय धरिला आहे हे तूं चांगले केले आहे;
९ पण तूं तें मंदिर बांधणार नाहीस, तर तुझ्या पोटी
जो पुत्र येहील तो माझ्या नामाप्रीत्यर्थं मंदिर बांधील.
१० परमेश्वर हे जे बचन बोल्या तें त्यांने पुरे केले,
मी आपल्या बाप दावीद याच्या जारी येतल परमे-
श्वराच्या बचनानुसार इक्षाएलच्या गांदीवर बसले
आहे; आणि इक्षाएलचा देव परमेश्वर याच्या नामा-
प्रीत्यर्थं हे मंदिर मी बांधिले आहे. ११ परमेश्वराने
इक्षाएल लोकांगी करार केला तो या कोशात आहे
त्याची मी तेव्हे स्वापना केली आहे.

१२ इक्षाएलच्या सर्व मंडळीवेतूत परमेश्वराच्या
वेतीसमोर उमे राहून शस्त्रोनानं आपले हात परसरिले.
१३ शस्त्रोनानं पांच हात लोब, पांच हात लेद व
तीन हात उंच असा पितळेचा एक कौरंग तयार करून
अंगाच्या मश्यभागी टेविला होता, त्यावर तो उभा
राहिला आणि इक्षाएलच्या सर्व मंडळीसमक्ष गुढवे टेकून
आकाशाकडे आपले हात परसरून १४ असे महणाऱ्या:

हे परमेश्वरा, इक्षाएलच्या देवा, आकाशात व पृथ्वीवर
तुझ्यासमान कोणी देव नाही; जे तुझे सेवक जिवेमार्वे
तुझ्यासमोर वर्तातात त्योच्याशी तूं आपल्या करारा-
प्रमाणे व दयेने वर्तीतोस. १५ जे बचन तुझा सेवक
माझा बाप दावीद यास तूं दिले तें तूं पाळिले आहे; जे
तूं आपल्या मुखाने बोलास तें तूं आपल्या हाताने पुरे
केले आहे; असी आज बस्तुस्थिति आहे. १६ तर आता
हे इक्षाएलच्या देवा, परमेश्वरा, तुझा सेवक माझा बाप
दावीद यास तूं असे बचन दिले होतें की तूं मजसमोर
वापत आलास त्याप्रामाणेच तुझे बंशज आपली चाल-
चलणक टेवण्याची काळजी बाबनून माझ्या नियमानुसार
बाल्टील तर माझ्यासमक्ष इक्षाएलच्या राजासनावर
वकाणीचा तुझा कुळांतल्या पुरुषांची परंपरा कधीहि
कुटाकाच्याची नाही; त्यास दिलेले हे बचनहि तूं पुरे कर.
१७ हे इक्षाएलच्या देवा, परमेश्वरा जे बचन तूं
आपला सेवक दावीद यास दिले होते ते प्रचितीस येके
दे. १८ देव या भूत्यावर मानवांवरोबा खरोखर यास
करील काय? आकाश व नगोमेडल गंत तुझा समावेश
होत नाही; तर हे जे मंदिर मी बांधिले आहे यात
तो कसा झावा? १९ तरी हे माझ्या देवा, परमेश्वरा,
तुझ्या सेवकाच्या प्रार्थनेकडे व याच्येकडे लक्ष दे;
तुझा सेवक तुझा बाबा करीत आहे व तुजुपुढे प्रार्थना
करीत आहे तिच्याकडे कान दे. २० माझ्या नामाचा
निवास येणे होहील असे या स्थलाविषयी तूं म्हटलं
त्या ला स्थलाकडे, या मंदिराकडे अहोत्रात्र तुझी दृष्टि
असो. जी प्रार्थना तुझा सेवक या स्थलाकडे तोड करून
करीत आहे ती ऐ. २१ तुझ्या सेवकाच्या विनवणी-
कडे आणि तुझे लोक इक्षाएल या स्थलाकडे तोड करून
निवासस्थानांतरून तूं ती श्रवण कर आणि श्रवण करून
त्यांना क्षमा कर. २२ एकायांने आपल्या शैजाच्याचा
अपराध केल्यासुकूळे त्यास शपथ घ्यावयास लाविली,
आणि ती या मंदिरात तुझ्या वेदीसमोर त्यांने पैनली,
२३ तर तूं स्वर्गलोकांतरून ती श्रवण कर; त्याप्रमाणे
घडवून आण, आपल्या सेवकांचा न्याय करून दुष्टांनी

कृति त्याच्या विरी उलटेल असें त्याचें पारिपत्य कर; निर्दोष्यास निर्दोषी ठरवून त्याच्या निर्दोषतेप्रमाणे त्यास कल दे. २४ तुझे लोक इस्ताएल यांनी तुजविश्वद्ध पाप केल्यामुळे शत्रूपुढं त्यांचा मोड कळाला व ते पुनः तुजकडे बळले, आणि तुश्या नामाचा स्वीकार करून या मंदिरांत तुझी प्रार्थना केली, २५ तर तूं स्वर्गलोकांतून त्याचें ऐक; तुझे लोक इस्ताएल यांच्या पापाची क्षमा कर आणि जो देश तूं त्यांस व त्यांच्या पूर्वजांस दिला त्यांत त्यांस परत आण. २६ त्यांनी तुजविश्वद्ध पाप केल्यामुळे आकाशकपाटे बळ होऊन पर्जन्यवृष्टि खुंटली तर अशा प्रसंगी त्यांनी या स्थानाकडे तोंड करून प्रार्थना केली, तुश्या नामाचा स्वीकार केला व तूं त्यांस दीन केल्यामुळे ते आपल्या पापापासून परावृत्त झाले, २७ तर तूं स्वर्गलोकांतून त्याचें ऐक. इस्ताएल तुझी प्रजा, तुझे सेवक, त्यांच्या पापाची क्षमा कर, कारण ज्या सन्मार्गांने त्यांनी चालले पाहिजे तो तूं त्यांस शिकवीत आहेस; हा जो देश तूं आपल्या लोकांस वतन करून दिला आहे त्यावर पर्जन्यवृष्टि कर. २८ या देशावर दुष्काळ, मरी, शेरें करपून डाकणारा वारा अथवा भेरड, दोळ अथवा नाकोडे ही आर्ली, अथवा शत्रूंनी त्यांच्या एकादा शहरास वेदा घाटला अथवा दुसरी कोणतीहि आपलि अथवा रोग त्यांजवर आला, २९ तर एकादा इस्ताएल किंवा तुझे सगळे इस्ताएल लोक आपणांस होणारे केश किंवा दुख ओळखून जी प्रार्थना किंवा विवरणी आपले हात या मंदिराकडे पसरून करितील, ३० ती तूं स्वर्गांतील आपल्या निवासस्थानांतून ऐक, त्यांना क्षमा कर; प्रत्येकाचें मन ओळखून त्यांच्या सर्व वर्तनाप्रमाणे त्यास कल दे; कारण सर्व मानवजातीची मने अळवूणारा केवळ तुच आहेस; ३१ म्हणजे जो देश ते अमर्ना यशूजास दिला त्यांत ते राहतील तितके दिवसे ते तुझी भय बाळांना तुश्या भागीची चालाला. ३२ तुश्या इस्ताएल लोकांतला नव्हे असा कोणी परदेशीय तुझे मोठं नाम, बोलू इस्त व घुण्ह केल्यावाहु येतरवै परदेशाहून आला, आणि त्याचे देऊन

हा मंदिराकडे तोंड करून प्रार्थना केली, इहे तर तूं आपल्या स्वर्गांतील निवासस्थानांतून ती ऐक व हा परदेशीय ज्या कशासाठी तुश्या धावा करील तें कर; म्हणजे या भूतलावरील सर्व देशांने लोक तुझे नाम ओळखून तुश्या इस्ताएल लोकोप्रमाणे तुझे भय बाळगितील आणि मीं जै जै हें मंदिर बांधिले आहे त्यावर तुझे नाम आहे हें त्यांस करून येईल. ३४ तुझे लोक तूं पाठविशील तिकडे आपल्या शत्रूंवां समाना करण्यास जातील आणि तूं निवडलेल्या या नगराकडे व तुश्या नामाकरितां मीं बांधिलेल्या या मंदिराकडे तोंड करून तुझी प्रार्थना करितील, ३५ तर तूं स्वर्गांतून त्यांची प्रार्थना व विवरणी ऐक व त्यांस न्याय दे. ३६ त्यांनी तुजविश्वद्ध पाप केले, (कारण पाप करीत नाही असा कोणीच नाहीं,) व तूं त्यामुळे कोधाविष्ट होऊन त्यांस त्यांच्या शत्रूंच्या हाती दिले आणि त्यांनी त्यास जबलच्या अथवा दूरच्या देशी पाडाव करून नेले, ३७ तर ज्या देशांत त्यांस पाडाव करून नेले असेल तेथें ते विचार करितील आणि आपणांला पाडाव करून नेणाऱ्या लोकांच्या देशांत तुजकडे व कदून तुझी विवरणी करून म्हणील, आम्ही पाप केले आहे, आम्ही कुटिलतेने बायली आहो, आम्ही दुराचरण केले आहे; ३८ आणि ज्यांनी त्यांस पाडाव करून नेले त्या त्यांच्या शत्रूंच्या देशी ते तुजकडे जिवेबाबें व कदून आपल्या पूर्वजांस दिलेल्या देशाकडे, तूं निवडलेल्या नगराकडे, तुश्या नामाकरितां मीं बांधिलेल्या हा मंदिराकडे तोंड करून तुझी प्रार्थना करितील; ३९ तेज्हा तूं आपल्या स्वर्गांतील निवासस्थानांतून त्यांची प्रार्थना व विवरणी ऐक; त्यांस न्याय दे; तुश्या लोकांनी तुश्याविश्वद्ध पाप केले असेल त्यांस क्षमा कर. ४० तर आतो हे भाष्या देवा, जी प्रार्थना ते या स्थानी करितील तिकडे आपले दौळे उच्छृंखल कान दे. ४१ हे परमेश्वर, देवा, उठ, ते आपल्या समर्थकांच्या कोशीसह आपल्या निवासस्थानी ये, हे वर्षभरा, देवा, तुझे बोलू उदाराने भूतल होवील आणि तुझे भक्त उजवर्नर्त आवंदा यांवृत्ते उडवूहे परमेश्वर, देवा, तूं आपल्या

अभिविक्षाचें तोड मग्ने फिरवू नको; तुम्हा सेवक दावीद याच्यावर दया करून जी कृत्ये तू केली त्यांचे स्मरण कर.

१ इत्यमोनाने प्रार्थना करणे संपर्कित्यावर स्वर्गात्
७ तू अशीने येऊ होमबलि व यज्ञबलि भस्म केले;

आणि परमेश्वराच्या तेजानें तें मंदिर भरू गेले; २ याजकांस परमेश्वराच्या मंदिरात जातां येईना, कारण परमेश्वराच्या तेजाने तें भरू गेले होतें. ३ अमि खाली आल आणि परमेश्वराचे तेज मंदिरावर काकले तेव्हां सर्व इत्याएल लोक तें पाहत राहिले; जसिनी-वरल्या फरसवंदीपर्यंत त्यांनी आपली मुख्ये लववून नमन केले आणि परमेश्वर चांगला आहे, त्याची दया सनातन आहे असे म्हणून त्यांनी त्याचे उपकारस्मरण केले. ४ मग राजाने व सर्व लोकांनी परमेश्वरासमोर यज्ञबलि अंपिले. ५ शलमोने राजाने बालीस हजार वैल आणि एक लक्ष बीस हजार मेंद्रे यांचा यज्ञ केला. अशा रीतीने राजाने व सर्व लोकांनी देवाच्या मंदिराचे प्रतिष्ठापन केले. ६ याजक आपआपल्या स्थानी उमे राहिले; परमेश्वराची दया सनातन आहे असे लेण्यांच्या द्वारे परमेश्वराचे उपकारस्मरण करण्यासाठी जी वारो दावीद राजाने परमेश्वराप्रीत्यर्थ केली होती ती घेऊ लेईहि उमे राहिले; त्यांच्यापुढे याजक करणे वाजवू लागले आणि सर्व इत्याएल लोक उमे राहिले. ७ त्या दिवशी राजाने परमेश्वराच्या मंदिराच्या पुढल्या अंगणाचा मध्यभाग पवित्र करून तेथे होमबलि, अन्नबलि आणि शांत्यपिणीची वपा अंपिली; कारण शलमोनाने केलेल्या पितकेच्या वेदीवर होमबलि, अन्नबलि आणि वपा यांचा समावेश होईना. ८ त्या प्रसंगी शलमोनाने व त्याच्यावरोबर सर्व इत्याएल लोकांनी सात दिवस हा असा महोसव केला; हमायाच्या घाटापासून मिसराच्या नाल्यापर्यंतच्या इत्याएलाचा, मोठा जमाव जमला होता. ९ आठ्या दिवशी त्यांनी उत्सवाचा समारोप केला; त्यांनी वेदीच्या समर्पणाप्रीत्यर्थ सात दिवस व उत्सवाप्रीत्यर्थ सात दिवस

पालिले. १० राजाने सातव्या महिन्याच्या तेविसाच्या दिवशी लोकांस आपआपल्या डेन्यांकडे जावयास निरोप दिला; परमेश्वराने दावीदावर, शलमोनावर व याचल्या इत्याएल प्रजेवर जी कृपा केली होती तीमुळे ते आनंदित, हर्षितचित झाले होते.

११ या प्रकारे शलमोनाने परमेश्वराचे मंदिर व राजमंदिर बांधण्याचे संपर्किले आणि परमेश्वराच्या मंदिरात व आपल्या मंदिरात जे कांही करावयाचे त्यांने मनात योजिले होतें तें त्यांने उत्तम प्रकारे सिद्धीस नेले. १२ परमेश्वर शलमोनास रात्री दर्शन देऊन म्हणाला, मी तुझी प्रार्थना एकली आहे आणि हे गृह यक्षगृह न्हावें म्हणून मी आपल्याकरितां निवडिले आहे. १३ पर्जन्यवृष्टि होऊ नये म्हणून मी जर आकाशकपाठें बंद केली, किंवा जसिनीचा उपज फस्त करण्यासाठी टोळावाढ पाठविली, किंवा आपल्या लोकांमध्ये मरी पाठविली, १४ तर माझे नाम यज्ञांस दिले आहे त्या माझ्या लोकांनी दीन होऊन माझी प्रार्थना केली आणि माझ्या दर्शनाविषयी उत्सुक होऊन ते आपल्या दुष्ट मार्गांपासून परावृत्त झाले तर मी स्वर्गांतून त्यांची विनंती ऐकून त्यांच्या पापाची त्यांस क्षमा करीन व त्यांच्या देवांतला क्लेश नाहीसे करीन. १५ जी प्रार्थना या स्थानी करण्यात येईल तिच्याकडे माझे ढोळे उघडे राहील व माझे कान लागतील. १६ त्या मंदिरी माझे नाम सर्वकाळ राहावे म्हणून मी हैं निवृहन पवित्र केले आहू; माझे नेत्र व माझे मन ही येथे सतत लागलेली राहील. १७ जर तू आपला बाप दावीद याच्याप्रमाणे खन्या मनाने माझ्यासमोर वर्तलास, माझ्या सर्व आजांप्रमाणे वागलास, माझे विधि व नियम पालिले, १८ तर इत्याएलाच्या गादीवर आसूढ होणाऱ्या तुक्या कुळांतल्या पुश्यांची परंपरा खुंटवयाची नाही असा जो करार मी तुम्हा बाप दावीद याच्यांगी केला त्याप्रमाणे मी तुम्हें राजपद स्थापीन; १९ पण जर तुम्ही वहकून जे नियम व आज्ञा मी तुम्हांस विहित केल्या आहेत त्या न पाळल आणि जाऊन अन्य देवांची

न्यासना व त्याचे भजनपूजन कराल, २० तर जो देश यांची इस्त्राएल लोकांस दिला आहे त्यांत त्याचे निर्मुल करीन आणि हें जे मंदिर मी आपल्या नामांगीत्यर्थ पवित्र केले आहे तें माझ्या नजरेआढ करीन; आणि तें इतर सर्व राष्ट्रांत दृष्टांताचा व निदेवा विषय करीन; २१ आणि हें मंदिर दक्ष स्थानी राहील तरी याच्याजवळून जाणारेयेणारे चक्रित होऊन म्हणतील, परमेश्वराने या देशाचे व या मंदिराचे असे कां केले? २२ तेव्हां लोक म्हणतील, त्यांच्या वाडवडिलांचा देव परमेश्वर ज्यानें त्यास मिसर देशांतून आणिले त्यास सोडून ते अन्य देवांच्या नामास लागले व त्याचे भजनपूजन व उपासना करू लागले त्यासुळे त्यानें ही सर्व विपरित त्यांजवर आणिली आहे.

१ इश्लमोनास परमेश्वराचे मंदिर व आपले **मंदिर बांधावयास वीस खण्ठे लागली.** २ त्यांनंतर जी नारे हूराम याने शल्मोनास दिली होती त्याची त्याने मजबुती केली व तेथे इस्त्राएल लोकांस वसविले. ३ मध्य शल्मोनाने इमाय-सोबा नगरावर चाल करून तें हस्तगत केले. ४ त्याने रानांतील तदमोर आणि हमायांतील सर्व भांडारनगरे यांची मजबुती केली. ५ त्याने वरचे बेथ-होरेन व स्काळचे बेथ-होरेन हा दोन्ही तटबंदी नगरांची मजबुती कोट, वेशी व अडसर यांनी केली; ६ बालाय नगर, शल्मोनार्वी सर्व भांडार-नगरे आणि त्याचे रथ व स्वार ठेवण्याची नगरे या सर्वांची मजबुती केली; त्याप्रमाणेच यश्शलेमांत, लवानोनांत व आपल्या राज्यांच्या सर्व प्रदेशांत जे काही शल्मोनाला बांधकाम करावेंसे वाटले तें सर्व त्याने केले. ७ हिंडी, अयोरी, चारिजी, हिंडी व बडूरी यांच्यांतूले बेथ-बिष्ट लोक इस्त्राएल लोकांपकी नव्हते ८ त्यांचे काहीं वंशज त्यांच्या पश्चात देशांत राहून गेले होते व त्यास इस्त्राएल लोकांच्यांने असरी नाहून करवले नव्हते; अशांवर शल्मोनार्वी वेळिगार, जासविली, शल्मोनार तसेच चालले आहे. ९ इस्त्राएल लोकांपकी वेळा सहि शल्मोनाने आपल्या कामासाई दाल करून ठेविले नाही; ते ओढे, सरदार, सेनापति, रथ व स्वार

यांवरचे अधिकारी होते. १० लोकांचा हुक्मात चाल विशारे शल्मोनाचे नायक अडीवर्वांचे होते. ११ मग शल्मोनाने जे मंदिर फारोंच्या कन्वेसाई वांचिले होते त्यांत तिला दावीदपुराहून आणिले; तो म्हणाला, ज्या ज्या ठिकाणी परमेश्वराचा क्षेत्र आला आहे ती ती स्थाने पवित्र होत; म्हणून माझी पत्नी इस्त्राएलाचा राजा दावीद याच्या मंदिरात राहतां कामा नवे.

१२ मग शल्मोनाने देवडीसमोर बांधिलेल्या वेदीवर परमेश्वरांतीत्यर्थ होमारण केले; १३ मोक्षाच्या आहेस अनुसरून नित्यविंधीप्रमाणे शब्दाथवारी, चंद्रदर्शी, आणि बेलभीर भाकीचा सण, सप्तकोचा सण व मांडवांचा सण या तीन नेमिलेल्या वार्षिक सणांत तो होमवलि अर्पात असे. १४ त्याने आपला बाप दावीद याच्या नियमानुसार याजकांच्या संवेचे वर्ग नेमिले आणि स्तुति करण्यास व याजकांच्या देखरेलोखाली सेवाचाकरी करण्यास त्याने लेव्यांसाहि प्रत्येक दिवसाच्या विधीप्रमाणे त्यांच्या त्यांच्या कामांवर नेमिले; प्रत्येक द्वारापायांशी द्वारापालांच्या पाळ्या ठरविल्या; कारण देवाचा माणूस दावीद याने अशीच आझा केली होती. १५ भांडारांसंबंधाने अथवा अन्य कोणत्याहि कामांतीत राजाने याजक व लेदी यांस जी आझा दिली होती ती ते अवमानीत नसत. १६ परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घाटला तेव्हांपासून तें पुरे होईपर्यंत शल्मोनाचे सर्व काम सिद्धीस गेले. अशा प्रकारे परमेश्वराचे मंदिर मुरे झाले.

१७ मग शल्मोन अदोम देशांत समुद्रतीरी एस्थेन-नेबेर-व एलोय या नगरांत गेला. १८ हूरामाने त्याजकाढे आपल्या सेवकांच्या हातीं गळवते, व दर्याबदी लोक कांविले, लांगी शल्मोनाच्या कामदरां-वरेवर अपेक्षित जालन घारांचे व्यक्तस किकार सोने शल्मोनारात भाषूल दिले.

१९ शल्मोनारी क्षीरित शाळी ती ऐकून शवाची गोपी व्यापारी व्यापारी लोट लवाजगा वेळान आणि विपुल तोने, भोल्यामुळे रत्ने व कसाले ठेंटोवर लादून कूटप्रक्षांनी त्याची परीक्षा पाहावयास यश्शलेमास आली.

शल्मोनाकडे आत्मावर आपल्या मगांत जे काही होतें ते सर्व ती त्याजपुढे बोलीले. २ शल्मोनानं तिच्या सर्व प्रश्नांची उत्तरे दिली; त्यांने तिला उलगडा करून सांगितली नाही अशी एकहि गोष्ट नव्हती. ३ शल्मोनांचे सगळे शहाणपण, त्यांने बांधिलेले मंदिर, ४ त्याच्या मेजबानीची पकाऱे, त्याच्या कम्बदरांची आसांने, त्याच्या मानक-च्याची खिदमत व त्यांचे पोषाक; त्यांचे प्यालेबरदार व त्यांचे पोषाक आणि परमेश्वराच्या मंदिरांत चढून जावयाचा त्याचा तो जिना, ही सगळी पाहून ती गांगरुल गेली. ५ ती राजास म्हणाली, आपली करणी व ज्ञान याविष्वाची कीर्ति मी आपल्या देशी ऐकली ती खरी आहे; ६ तथापि मी येऊन प्रत्यक्ष डोल्यांनी पाहिल्याचिवाम या गोष्टीचा मला विभास येईना; असां पाहावे तें आपल्या ज्ञानाची अर्धीहि थोरची माझ्या कर्नी आली नव्हती. आपली कीर्ति ज्ञाली आहे तीढून आपण अधिक आहां. ७ धन्य आपले लोक, धन्य हे आपले सेवक; त्यांना आपल्यासमेर सतत तिष्ठत राहून आपल्या शहाणपणाचा त्यम घडत असतो. ८ धन्य आपला देव परमेश्वर; त्यांने आपणावर प्रसन्न होऊन आपल्या वतीने आपण राजा व्हावे म्हणून आपणाला आपल्या गादीवर स्थापिले आहे; आपल्या देवांने इक्षाएलावर प्रेम करून त्यांची कायमची स्थापना करण्याचे म्हणून न्यायाचे व धर्माचे पालन करण्यासाठी त्यांने आपणाला राजा केले आहे. ९ तिने राजास एकदों वीस विकार सोने, विपुल सुगंधी द्रव्ये व बहुमोल रत्ने नजर केली; शबाच्या रपीने शल्मोन राजास जी सुंगंधी द्रव्ये नजर केली त्यासारखी पुन: कधी कोटून आर्दी नाहीत. १० हूरमांचे कम्बदर ओपीर येथून सोने आणीत, त्याप्रमाणेच रक्कनंदनाचे लकड आणि बहुमोल रत्नेहि आणीत. ११ राजांने रक्कनंदनाच्या लाकडाचे परमेश्वराच्या मंदिराला व राजवाच्याला च्युतरे केले; त्याप्रमाणेच गणांनांसाठी त्याच्या वीणा व सारंग्या बनविल्या; असल्या वस्तु त्यापूर्वी यहूदा देशांत पाहण्यांत आत्मा नव्हत्या. १२ शबाच्या रपीने

जे जे माणितले ते ते सगळे शल्मोन राजाने तिला तिच्या मनीषेप्रमाणे दिले; तिवाच दिने जे नजराणा आणिला होता त्याच्या इतकया मोलाची देशगी तिला दिली. मग ती आपल्या परिवारासह स्वदेशी परत गेली.

१३ प्रतिवर्षी शल्मोनाकडे सोने येई ते सहारे सहासाठ किकार भरे, १४ यालेरीज आणखी सौदागर व व्यापारी आणीत; आणि अरवत्तानाचे सर्व राजे व देशाचे सुभेदार शल्मोनाकडे सोने चांदी आणीत. १५ शल्मोन राजाने सोन्याचे पत्रे ठोकून दोनदो मोळ्या ढाली बनविल्या, एकेक ढालीस सहारे शेकेल सोने लागले. १६ त्याप्रमाणेच त्यांने सोन्याचे पत्रे ठोकून तीनदो लहान ढाली केल्या; प्रत्येक लहान ढालीस तीनदो शेकेल सोने लागले; राजाने या ढाली लवानोन वनशुद्धात ठेविल्या. १७ राजाने एक मोठे हस्तिदंती सिंहासन बनविले, व ते शुद्ध सोन्याचे महाविले. १८ सिंहासनास सहा पायच्या आणि सोन्याचे बालदीठ हीं लालिं; सिंहासनाच्या दोन्ही बाजूस हात होते, व या दोन हातांच्या बाजूंला दोन सिंह केले. १९ त्या सहा पायच्यांच्या दोन्ही बाजूस एकेक सिंह असे एकदू बारा सिंह केले; तुंसन्या कोणत्याहि राज्यात यासासाऱ्ये केलेले सिंहासन नव्हते. २० शल्मोन राजाची सर्व पानपात्रे सोन्याची होती; लवानोनी बनशुद्धातील सर्व पात्रे शुद्ध सोन्याची होती; शल्मोनाच्या बेळीं चांदीला कोणी विचारीत नसे. २१ हूरमाच्या कम्बदरांबोर राजाची जहाजे तार्शीशास जात असत; तीन तीन वर्षांनी हीं तार्शीशास जाणारी जहाजे सोने, चांदी, हस्तिदंत, बानर व मोर आणीत असत. २२ शल्मोन राजा धन व शहाणपण या बाबतीत पृथ्वीवरल्या सर्व राजाहून श्रेष्ठ होता. २३ देवांने शल्मोनाच्या ढार्थी शहाणपण ठेविले होते ते एकप्राप्त अखिल पृथ्वीवरले राजे त्याच्या दर्शनास येत. २४ प्रत्येक मनुष्य चांदीची व सोन्याची पात्रे, उंची वडे, शळे, सुगंधी द्रव्ये, घोडे व खेचरीं यांचा नजराणा वर्षांनुवर्षे आणीत असत. २५ शल्मोनाचे घोडे व रथ यांची चार हजार ठाणी होती; त्याच्या जवळ बारा हजार रस्त त आहेत; त्यांतके काही, रथ

देवावाच्या नगरांत व काही यशस्वेमांत आपल्याच्यावल तसें देखिले. २६ पक्षत नदयासून पलिछवांचा देश व मिसर देशांनी सरहद येवरत्या सर्व राजांवर त्यांचे प्रभुत्व असे. २७ राजांने यशस्वेमांत तांदी घोऱ्यांप्रमाणे आणि गंधसून तब्बटीतत्या उंवराच्या काढांप्रमाणे विपुल केले. २८ लोक मिसराहून व इतर सर्व देशांहून शशमोनासाठी घोडे आणीत.

२९ शशमोनाची अवयासून इतिपूर्वत एकद शर्व हूऱ्ये नावान संदेशाच्या अंथांत, फिलेनिवासी अहीमा याच्या संदेशस्तेसांत आणि नवापुढ यरावाम याजविष्वासीच्या इहोक्त दृष्टांतप्रथांत लिहिलेली थाहेत, नाहीत काय? ३० शशमोनाने यशस्वेमांत अवयासून इशाएळक चाळीस वर्षे राज्य केले. ३१ शशमोन आपल्या वितरांजवळ जाऊन निजला व त्यास त्याचा बाप दावीद याच्या नगरांत मूळमाती दिली; त्याचा पुत्र रहवाम त्याच्या जागी राजा झाला.

१ रहवाम शशमोनास गेला, कारण त्याला
१० राजा करण्यासाठी सर्व इशाएळ तेथे गेले होते.

२ नवाटाचा पुत्र यरावाम हा शशमोन राजा-समोन यशस्वेमांत राहिला होता तेथे त्यांने हे ऐकडे. ३ मग लोकांनी त्याला बोलाडून आखिले, तेव्हा यरावाम व इशाएळाची सर्व मंडळी रहवामाकडे येऊन झाणाली, ४ आपल्या बापांने आमच्यावर जे ठेविले होते ते भारी होते; तर आतां आपल्या बापांने आहांवर लादिलेले कृतिं दास्य व भारी जे हूळके करा महाजे आही आपले तांबेदार होऊ. ५ त्यांने त्यास सांगितले, आतां जा आणि तीन दिवसांनी मजकडे परत या; हे ऐकून ते गेले. ६ रहवाम राजांने आपला बाप शशमोन जीवंत असतां जे हूळ मतुष्य त्याच्या पदी होते त्यांचा सक्क घेतला; तो महाला, या लोकांला उत्तर देप्याच्या बाबतीत तुझी मला काय मसलत देतो? ७ ते त्यास महाले, आपण या लोकांवर मेहरनजर करून यांस संतुष्ट रावाल आणि मधुर मन्दांनी उत्तर याल

तर हे आपले सर्वकाळ सेवक होऊन राहील. ८ हूळ पुश्यांनी दिलेला सक्क रहवामाने टाळून त्याच्यावरोवर झाहांचे मोठे झालेले ताळू युव त्याच्या पदी होते त्यांचा सक्क घेतला. ९ त्यांने त्यांस विचारिले, तुमच्या बापांने आमच्यावर ठेविलेले जे हूळके करा असे महायाच्या या लोकांस उत्तर देप्याच्या बाबतीत तुझी मला काय सक्क देतो?

१० त्याच्यावरोवर झाहांचे मोठे झालेल्या त्या तसु पुश्यांनी त्यास उत्तर दिले, हे लोक आपल्याला महातात की आपल्या बापांने आहांवर भारी जे लादिले होते तर आता आपण ते हूळके करा, तर त्यास असे सोणा की मासी कराशुलि माझ्या बापाच्या कमरेपेक्षा मोठी आहे. ११ माझ्या बापांने तुमच्यावर भारी जे लादिले ते मी आमकी भारी करणार; माझा बाप तुम्हास आसुडांनी साडन करीत असे, तर मी तुम्हांस विचवांनी ताडन करीन. १२ तिसऱ्या दिवशी मजकडे यांवे असे राजांने त्यास सांगितले होते त्याप्रमाणे तिसऱ्या दिवशी यरावाम व सगळे लोक रहवामाकडे आले. १३ तेव्हां रहवाम राजांने त्यास कठोरपणाने जावाव दिला आणि हूळ पुश्यांचा सक्क टाळू. १४ त्या तसु पुश्यांच्या संलग्नप्रमाणे तो त्यांस महणाऱ्या, माझ्या बापांने तुमच्यावर भारी जे लादिले होते, पण मी ते अधिक भारी करणार; माझा बाप तुम्हांस असुडांनी ताडन करीत असे, तर मी तुम्हाला विचवांनी ताडन करीन. १५ मा प्रकारे राजांने लोकांचे ऐकले नाही; यांचे कारण हेच कीं जे वचन परमेश्वरांने विलोकर अहीया याच्याद्वारे नवाटाचा पुत्र यरावाम यास दिले होते ते पूर्ण व्यावें अशी देवाची योजना होती. १६ राजा ऐकत नाही हे पाहून सगळ्या इशाएळ लोकांनी त्याला महटले, दाविदाचं आही काय लागतो? इशायाचा पुत्र आमचा वतन-भाग नाही; हे इशाएळ, आपल्या डेव्याकडे चालता हो; दाविदा, आतां तू आपले कर संभाळ, मग सर्व इशाएळ लोक आपल्या डेव्यांस चालते झाले. १७ जे इशाएळ लोक यदूच्या नगरांत वस्ती कहून राहिले

होते त्यजवर मात्र रहवामाने राज्य केले, १८ रहवाम राजाने वेदीस अवश्येमा लोकांची देखरेख करणारा हदोराम यास पाठविले; ख्यास इसाएल लोकांनी दगड़मार कस्त घर केले, इकडे रहवाम राजा त्वरेने अपल्या रेण्ट बसून यश्वलेमास पद्धन गेला. या प्रकारे इसाएल लोकांनी दाविदाच्या धराशायी फिरुदी केली ती धाववर चाल आहे.

१९ यश्वलेमास आत्यावर रहेसायाने यहुदाचा वंश अंतत एकदूर एक लक्ष ऐसी हजार निवडक गोदे जमा केले; इसाएलाची लडाई करून रहवामाच्या हाती राज्य परत यावें असू, आत हेतु होता. २० तेव्हां देवाचा आपल्या शमाया यात्र परमेश्वराचे असै बचत शमास झाले की रे यहुदाचा राजा शम्मोनपुत्र, रहवाम, यहुदा व बन्यामीन अंच्या कुलंते सर्व इसाएल लोक यांनी असै सांग, ४ परमेश्वर म्हणतो, आपल्या बांधवावर स्वारी करून लहू नक्का; तुम्ही सर्व आपल्याच्या घरी परत जा, कारण ही माझी करणी आहे. त्यांनी परमेश्वराचे हैं बचत ऐकले व तदनुसार यरावामावर जावाचे सोहून ते सर्व परत नेले. ५ मग रहवाम यश्वलेमांत राहू लागला आणि यहुदाच्या संरक्षणासाठी त्याने पुढील तटबंदीची नगई बांधिली. ६ बेधलहेम, एटाम, तकोवा, ७ बेष्ट-सूर, शोको, अुकाम, ८ गष, मारेशा, सीफ, ९ अदोरेहम, लालीश, अजेका, १० सोरा, अयालोन व हेब्रोन हीं यहुदांतलीं व बन्यामीनांतलीं तटबंदीची नगरें त्यांने बांधिली. ११ त्यांने आणसी दुरुची तटबंदी केली व त्यांवर नायक नेमिले आणि त्यात अन्नसामग्री, तेल व द्राक्षारस यांचा सांठा केला. १२ मग प्रत्येक नगरांत त्यांने डाली व भाले यांचा पुरवडा करून त्यांस अधिक मजबूती आणिले. यहुदा व बन्यामीन हे तर त्याचेव होते. १३ अखिल इसाएलांतील याजक व लेळी आपले सर्व प्रदेश सोहून त्याजकडे गेले. १४ या प्रकारे सर्व इसाएलांत लेली आपली विवारे व गतने सोहून यहुदा व यश्वलेम येणे आहे; कारण त्यांनी परमेश्वराप्रीत्यर्थ याजकावै काम करून नवे महान

वहवाम व त्याचे पुत्र यांनी त्यांस घास्त्वन दिले होते. १५ यरावामाने उच्च स्थानांसाठी, बोकांच्या मूरीसाठी व त्यांने केलेल्या वासरांच्या मूरीसाठी आपलेच याजक नेमिले. १६ इसाएलाच्या सर्व वंशांतले जे लोक इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्या भजनी मनोभावे लागले होते ते सर्व आपल्या वडिलाचा देव परमेश्वर याच्याप्रोत्तर बस्ति अपेक्ष करण्याकरिता लेल्यांच्या मागून यश्वलेमास आले. १७ या प्रकारे त्यांनी यहुदाचे राज्य स्थिर करून शम्मोनाचा युत्र रहवाम यास तीन वर्षे बळकट केले; ते तीन वर्षेपर्यंत दावीद व शम्मोन यांच्या मार्गाने जाऊले. १८ रहवामाने दावीदुत्र यरीवोष आणि इसायपुत्र अलीयाच याची कन्या अवृहील यांजपासून झाले ली महलध हिजबी विवाह केला; १९ तिच्या पोटी त्यास यजवा, शम्म्या व आहम हे पुत्र झाले. २० तिच्यागून शिंगाने अवशालोमाची कन्या माका बायको केली; तिच्या पोटी त्यास अवीया, अत्यय, जीजा व शालोमीय हीं मुले झाली. २१ रहवाम आपल्या सर्व पत्नी व उपपत्नी यांहून अवशालोमाची कन्या माका हिजबर अधिक प्रीती करीत असे; त्यांने अद्या पत्नी व साठ उपपत्नी केल्या. २२ त्यास अद्याचीस पुत्र व साठ कन्या झाल्या. २३ रहवामाने माकाचा युत्र अवीया यास त्याच्या सर्व बंधुव्यांचे मुख्य व सरदार नेमिले; त्यास राजा करावै असा त्याचा मानस होता. २४ तो मोठ्या चतुराईने वर्तला; त्यांने आपल्या सर्व पुत्रांस यहुदा व बन्यामीन यांच्या सर्व प्रदेशांतील प्रयेक तटबंदी नगरांत निरनिराळे ठेविले व त्यांस खाण्यापिण्यांची विपुल सामग्री पुरविली व पुष्कल बायका करून दिल्या.

२५ रहवामाचे राज्य स्थिर झाले व तो प्रवळ शाला तेव्हां त्यांने व त्याजवरोबर सर्व इसाएलांनी परमेश्वराचे नियमशाला सोडून दिले. २ त्याच्या कारकीर्दाच्या पांचव्या वर्षी मिसर देशाचा राजा विसक यश्वलेमावर चाल करून आला; कारण त्यांनी परमेश्वराचा अपराव केला. ३ बारात्रीं रथ व साठ हजार स्वार वेळज त्यांने यश्वलेमावर स्वारी केली; मिसरांद्वाल

त्यांचेवरोवर उघी, उकी व कूसी हे लोक आणे ते असंख्य होते. ४ यहूदाची तटवंदी नगरे घेत घेत तो यस्तलेमापर्यंत आला. ५ तेव्हा रहातम व यहूदाची सरदार विशकाच्या भीतीने यस्तलेमांत एकब्र मिळवले असतां त्यांजकडे शमाया संदेश येऊन म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही मला सोडिले म्हणून मीहि तुम्हाला सोऱ्हन तुम्हास विशकाच्या हाती दिले आहे. ६ तेव्हा यस्ताएळाचे सरदार व राजा हे दीन झाले व म्हणून लागले की परमेश्वर न्यायी आहे. ७ ते दीन झाले आहेत असे परमेश्वराने पाहिले तेव्हां परमेश्वरांने बचन शमायास प्राप्त झाले की ते दीन झाले आहेत यात्तर यी खांचा नाश करणार नाही; मी लवकरव त्यांचा बचाव करीन; माझ्या कोवाचा वर्षाव विशिकाच्या हस्ते यी यस्तलेमावर करणार नाही. ८ माझी सेवा व इतर देशांतील राजांची सेवा यांतील भेद त्यांस कलावा म्हणून ते त्याचे अंकित होतील. ९ मिसर देशाचा राजा विशक यांने यस्तलेमावर स्वारी केली; त्यांने परमेश्वराच्या मंदिरांतील व राजवाच्यांतील सर्व भांडार उद्धृत नेले; शलमोन राजाने ज्या सोन्याच्या ढाळी केल्या होत्या त्याहि त्यांने नेत्या. १० रहातम राजांने त्यांच्याएवजी विशिक्या ढाळी बनविल्या आणि राजाच्या स्वारीपुढे धावणारे जे राजवाच्याची रखवाली करीत असत त्यांच्या स्वाधीन त्या केल्या. ११ राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेव्हां हे धावणारे त्या ढाळी घेऊन पुढे चालत आणि मग त्या आपल्या चौकींत आणून ठेवीत. १२ रहातम दीन झाला तेव्हां परमेश्वराचा त्याजवरवा कोण शमला; त्यांने त्याचा पुरा नाश केला नाही; विवाह यहूदाच्या ठारी काही चांगल्या गोष्टी अद्यापि राहिल्या होत्या. १३ या प्रकारे रहातम राजाने यस्तलेमांत आपली मजबूती करून तेथे राज्य केले; रहातम राज्य करून लागला तेव्हां तो एकेचालीस वर्षांचा होता, व परमेश्वराने आपल्या नामाच्या निवासासाठी म्हणून जे यस्तलेम नगर सर्व इस्ताएल वंशांतून निवृहून घेतले होते तेथे त्यांने सतरा वर्ष सज्य केले; त्याच्या आईच्ये लंब नामा;

ती अगोनीण होती. १४ जे बाईठ तें खाणे केले, कारण परमेश्वराच्या भजनी त्यांने वित लाविले नाही. १५ रहातमाची अथपासून इतिपर्यंत कूर्त्ये शमाया संदेश व इहो द्रष्ट याच्या बक्सरीत वंशावल्याच्या क्रमानुसार लिहिलेली आहेत, नाहीत काय? रहातम व यांचाय याच्या नेहमी लडाया चालू असत. १६ रहातम आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्यास दावीदपुत्रांत मूळमाती दिली; त्याच्या जागी त्याचा पुत्र अभीया राजा झाला.

१ यरातमाच्या कारकीर्दीच्या अंदरशाळावर्षी १३ अबीया यहूदावर राज्य करून लागला. २ यांने यस्तलेमांत तीन वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईच्ये नाव वीखाया; ही विळा येशील उरीएल याची कन्या. अबीया व यरातम यांची लडाई झाली. ३ अबीया मोळमोळ्या लडवयांचे चार लक्ष सैन्य घेऊन लडाईस उभा राहिलो; इकडे यरातम घेठे शर वीर असे निवडक आठ लक्ष पुरुष घेऊन त्याच्याशी सामना करावयाचा व्यूह रचून सिद्ध झाला. ४ अबीया एफ्राइमाच्या डोंगरबटीतल्या समाराइम पहाडावर उभा राहून बोलला, हे यरातमा, अहो सर्वे इसाएलांनो, माझे ऐक; ५ इसाएलाचा देव परमेश्वर यांने दाविदला व त्याच्या वंशजाना इसाएलांचे राज्य मिठाचा करार करून सर्वीकाळचे दिले आहे, हे तुम्हांचे करून नये काय? ६ दावीदपुत्र शलमोन याचा सेवक नवाटपुत्र यरातम यांने आपल्या स्वामीवर उदून बंडावा केला आहे. ७ त्याच्यापाशी हलके व अधम लोक जमले आहेत आणि शलमोनाचा पुत्र रहातम तरुण व आहे असून त्यांच्याशी सामना करण्यास समर्थ नाही म्हणून त्यांनी त्याजदी लहण्यास कमर बांधिली आहे. ८ आतां दाविदवंशजांच्या हाती असलेले परमेश्वरांने जे राज्य त्यांची तुम्ही विरोध करण्याचा विचार मांडिला आहे; तुम्ही एकवट होऊन तुमचा एक मोठा समुदाय झाल आहे आणि यरातमांने जी सोन्याची वासरे तुमचे देव व्यावे म्हणून बनविली ती तुमच्याजवळ आहेत. ९ तुम्ही परमेश्वराचे याजक जे अहरोनाचे

वंशज आणि सेणी त्यांस घालवून केळन इतर राष्ट्रांच्या लोकांप्रमाणे आपले याजक केले आहेत, हे खरे ना ? कोणी एकाद्याने गोऱ्हा व सात एडके आणून स्वतंत्र संस्कार केला की जे देव नव्हत त्याचा तो याजक बनतो. १० आमच्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे, आम्ही त्यास सोडिले नाही; आणि परमेश्वराची सेवा-चाकरी करणारे जे याजक आमच्यापांची आहेत ते अहोनाचे वंशज आहेत आणि लेणीही आपल्यापांची कामे करीत आहेत. ११ ते नित्य सकाळी व संध्याकाळी, प्रसेवुप्रसीरुद्युष, होमवालि व सुगंधी धूप जालितात; ते छुट्ट मानलेल्या मेजावर स्वपरिस भाकर आळितात; सेव्याचा दीरपवृक्ष व त्याकरत्वे दिवे इस्तेज संध्याकाळी ते चंजबालास; आम्ही आपला देव परमेश्वर भक्ती असता पाळीत असतों, पण तुम्ही त्याङ्का सोडिले आहे. १२ पाहा, आमच्यावरेव, आमच्यापुढे देव आहे; तुमच्याविरुद्ध लोकांस इतर देव्यासाठी त्याचे याजक करणे हातीं घेऊन असतात. इस्ताएल लोकहो, तुम्ही आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याजशी लँड नका; तुम्हांस यश यावयाचे नाही. १३ तरी पण यरावामाने दवा धरण्याचास वक्षा आलावयास सांगून शत्रूच्या पिढ्याडीस पाठविले; या प्रकारे यहूदाच्या अघाडीस ते होते व पिढ्याडीस दवा धरणारे होते. १४ यहूदी लोकांनी मार्गे वक्षून पाहिले तो आपल्या पुढे व मार्गे युद्ध होणार असे त्यांस दिसून आले, तेव्हां त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला आणि याजक करणे वाजवू लागले. १५ यहूदी लोकांनी जयघोष केला; ते जयजयकार करीत असतां देवाने अबीया व यहूदा यांच्यासमोर यरावाम व सर्व इस्ताएल यांचा मोड केला. १६ इस्ताएल लोक यहूदासमोहन पळाले आणि देवाने त्यास त्यांच्या हातीं दिले. १७ अबीया व त्यांचे लोक यांनी त्यांची मोठी कत्तल उडविली; त्या दिवशी इस्ताएलांतल्या पांच लक्ष निवडक पुरुषांचा संहार क्षाल. १८ या प्रकारे इस्ताएल लोक त्या प्रसंगी चीत क्षाले, आणि यहूदी लोक प्रबल क्षाले, कारण त्यांनी आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर

माजवर भिस्त ठेविली होती. १९ अबीयाने यरावामाचा पाठ्यग कल्प बेचेल, यशाना व एफ्फान ही नवरे त्यांच्या आसपासच्या गांवांसहित काबीज केली. २० अबीयांच्या करकीर्दीत यरावाम पुनः कांही सावरला नाही; परमेश्वराने त्यास ताडन केल्यासुक्ळे तो सत्य पावला. २१ अबीया प्रबल शाळा; त्यांने चौदा बाजक केल्या आणि त्यास बालीस पुत्र व सोळ कल्पा क्षाल्या. २२ अबीयाची वरकड कूर्वे, त्याची चालवल्याकूर्वे व त्याची वचने ही संदेश इद्दो यांच्या बळांच्या पुस्तकात लिहिलेली आहेत.

१ अबीया हा आपल्या पितरांजवळ जाऊन १४ निजला, त्यांनी त्यास दावीदपुरांत पुरिले आणि त्याचा पुत्र आसा हा त्याच्या जागी राजा क्षाल. त्यांच्या करकीर्दीत देशात दहा वर्षे स्वास्थ्य होते. २ आसांने आपला देव परमेश्वर याच्या दृश्यीने जे जांगले व नीट तें केले; ३ त्यांने अन्य देवांच्या वेद्या व उच्च स्थाने काहन टाकिली, मूर्तिस्तंभ मोडिले व अवेरा मूर्ती भंगिल्या; ४ यहूदी लोकांनी आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यांच्या वरर्णी लागावै आणि नियमशाळ व आळा याचे पालन करावै अशी त्यांने त्यांस आळा केली. ५ त्यांने यहूदाच्या सर्व नम्रांतल उच्च स्थाने व सूर्यांच्या मूर्ती काहन टाकिल्या आणि राज्यांत स्वस्थता केली. ६ त्यांने यहूदांत तटबंदीची नगरे बांधिली. देशात स्वास्थ्य होते आणि त्या काळी कांही लळाई क्षाली नाही, कारण परमेश्वराने त्यांस आराम दिला होता. ७ तो यहूदी लोकांस म्हणाल्य, चल्य, आपण हीं नगरे वसवू आणि त्यांस सभोवार कोट, बुरुज, वेशी आणि अडसर कर्णे; देश आपल्या हातीं आहे, कारण आपण आपला देव परमेश्वर याची कास धरिली आहे; आपण यांची कास धरिली आहे व त्यांने आपल्याला चेहोक्कून स्वास्थ्य दिले आहे. याप्रमाणे लोक नगरे वसवून समुद्र क्षाळे. ८ आसांच्या पदरी ढाळी व भाले धारण करण्यांची एक सेना होती. यहूदांतले तीन लक्ष पुरुष होते, बन्यामिनांतले ढाळी धारण करणारे व

तिर्दाज दोन लक्ष ऐशी हजार पुरुष होते; हे सर्व शर योद्धे होते. ९ नंतर दहा लक्ष पुरुषांची सेना व तीनव्या रथ घेऊन जेरह नांवाचा एक कूटी त्यांजवर चाल कल्न आला; तो मारेशापर्यंत आला. १० आसा त्याच्यांशी सामना करण्यास गेला तेव्हां मारेशा येथे सफाथा नांवाच्या खोच्यांत लडाईस तोड लागले. ११ या प्रसंगी आसाने आपला देव परमेश्वर याची प्रार्थना केली की हे परमेश्वरा, सबलांच्या विश्व निर्वलांचे साहाय्य करणारा तुजवाच्या अन्य कोणी नाही; हे आमच्या देवा, परमेश्वरा, आमचे साहाय्य कर; आमची मिळत तुजवर आहे; आम्ही तुझ्या नामवर भरंवासा ठेवून या समृद्धांशी सामना करण्यास आले आहो. हे परमेश्वरा, तू आमचा देव आहेस; मानवांचे तुजवर वर्चस्व होऊ देऊ नको. १२ तेव्हां परमेश्वराने आसा व यहुदी यांच्याउढे कूटी लोकांस असा मार दिला की ते पक्कन गेले. १३ आसा व त्यांजवरोबरचे लोक यांनी त्याचा पाठलाग गरार-पर्यंत केला; त्या प्रसंगी इतके कूटी पडले की त्यांनी पुनः आपले ढोके वर केले नाही; त्याच्या सेनेउढे त्यांची गाळण उडाली व यहुदी लोकांनी पुकळ लट नेली. १४ त्यांनी गराराच्या आसपासच्या त्या रव्ब नगरांस मार दिला; कां की परमेश्वराची दहशत त्या सर्व नगरांस पोहंचली होती; त्यांनी ती नगरे लुटिली, कारण त्यांत बहुत धन होते. १५ मग त्यांनी गुरुंदोरांची बाडीं मोहून पुकळ शेरडेंमेढरे व उंट लुट्न नेले, आणि ते यशस्विमास परत गेले.

१ मग देवाच्या आत्म्यानें ओदेदाचा उत्र
१५ अजच्या यास सूर्ति दिली; २ तो आसाच्या

भेटीस जाऊन त्यास म्हणाला, हे आसा, अहो यहुदी व बन्यामिनी लोकहो, मी म्हणतों तें श्रवण करा; तुम्ही परमेश्वराच्यावरोबर राहाल तोंवर तो तुमच्यावरोबर राहील; तुम्ही त्यास शस्त्र जाल तार सो तुम्हांस पावेल, पण तुम्ही त्यास सोडाक तार तो तुम्हांस लोकील. ३ बहुत काळपर्यंत इस्माएलांस संघरा देवाची अपेक्षा नव्हती, त्यास शिकवावयास कोणी याजक किंवा नियम-

शास्त्र नव्हते; ४ पण ते आपल्या संवद्वास्थेत इस्माएलाचा देव परमेश्वर याजकडे कल्न त्याला अरण गेले, तेव्हां तो त्यास पावला. ५ त्या कली काढेर जाणारे व आंत येणारे यापैकी कोणासहि शांति नसे; देशच्या सर्व रहिवायांस फारच संकटे प्राप्त होत असत. ६ राष्ट्रवर राष्ट्र उलट्न व नगरावर नगर उलट्न त्या सर्वांचा चुराडा होत असे, कारण देव नाना प्रकारचे कष्ट देऊन त्यास त्रस्त कीत असे; ७ पण तुम्ही हिंमत धरा, तुमचे हात गळू देऊ नका, कारण तुमच्या कर्तुत्वांचे तुम्हांस फल मिळेल. ८ आसाने हीं वचने व ओदेद संदेशयाचा संदेश एकल, तेव्हा त्यास धीर आला व त्यांने यहुदा व बन्यामिन यांच्या सर्व प्रदेशांतून आणि एफाइमाच्या डोंगरवटीतील जी बगरे त्याने बेतलीं होतीं त्यांतून सर्व अमंगल वस्तु काढून टपकिल्या आणि परमेश्वराची जी वेदी परमेश्वराच्या देवडीउढे होती तिचा जीर्णदार केला. ९ त्यांते सर्व यहुदी व बन्यामिनी लोकांस व त्यांजवरोबर राहणाऱ्या एफाइम, मनझश व शिमेन या प्रांतांतल्या लोकांस एकवट केले; त्याचा देव परमेश्वर त्याच्यावरोबर आहे असे लोकांनी पाहिले तेव्हां इस्माएलांसले पुकळ लोक त्याच्या बाजूजे झाले. १० आसाच्या कालीदीच्या पंधराच्या वर्षीच्या तिसऱ्या महिन्यांत ते अस्वलेमांत एकवट झाले. ११ त्यांनी अणिगिलेल्या लटीतून, सातशे बैल व सात हजार शेरडेंमेढरे त्या दिवशी परमेश्वरास अर्पणीली. १२ त्यांनी आसा करार केला की आम्ही जिवेमाने आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यास शरण जाऊ; १३ लहान असो की थोर असो, ली असो की पुरुष असो, जो कोणी इस्माएलाचा देव परमेश्वर यास शरण जाणार नाहीं त्याचा वध व्हावा. १४ त्यांनी जयघोष करून आणि करणे व रणशिंगे वाजवून उच्च स्वरांने परमेश्वरासमक्ष शपथ वाहिली. १५ सर्व यहुदी लोक अणिभाक कल्न हर्षभरित झाले; त्यांनी अस्वलेमां शपथ वाहिली, ते ओळा उक्कठेने त्यांना शरण गेले आणि दोः लंबात प्रवला; परमेश्वराने त्यास चोहोकहून त्यास्त्र दिले. १६ आसा

राजाने आपली आई मात्रा हिंदा राजमात्रेच्या पदवरून दूर केले, कारण तिने अशेरात्रीतय एक अमंगल मूर्ति केली होती; तिने केलेली ती मूर्ति आसाने फोडून तोहून विक्रीन ओळखाजवळ जाळून टाकिली. १७ त्याने उच्च स्थाने इस्ताएलांतूत काळून टाकिली नाहीत; तजापि आसाने हृदय साञ्चा हयातीत सास्विक राहिले. १८ त्याच्या बापाने व त्याने स्वतः सोने, चांदी व पात्रे परमेश्वरास बाहिली होतो ती सर्वे त्याने देवाच्या मंदिरात नेतून ठेविली. १९ आसा राजाच्या कारकीर्दीच्या परिस्तिसाव्या वर्षीपर्यंत पुनः युद्ध काळे नाही.

१ आसाच्या कारकीर्दीच्या छिसिसाव्या दुर्दृष्टी
१६ इस्ताएलाचा राजा बाशा याने यहूदावर स्वारी

केली; यहूदाचा राजा आसा बाच्याकडे कोणाऱ्याहि येण्याजाप्याला प्रतिबंध घाला. म्हणून इस्ताएलाचा राजा बाशा याने रामा नगराची मजबूती केली. २ परमेश्वराच्या मंदिराच्या व राजाच्याच्या भांडारांतूत सोने व चांदी काळून आसाने दिखिल्या आणि आपला असे सांगून याठविले की ३ माझ्या बापाचा व आपल्या बापाचा सलोखा होता तसा आपला व भाऊ सलोखा होवो; तर पाहा, मी आपणाला सोने व चांदी पाठविली आहे. इस्ताएल राजा बाशा यांच्यादीनी केलेला करार मोडून टाका म्हणजे तो माझ्यामार्गे लाग्याच्याचे सोहून देईल. ४ आसा राजाने हे बोलणे मान्य कूल वेन-हृदयाने आपल्या सैन्याच्या सरदारांस इस्ताएली नंगरांवर स्वारी करवायास पाठविले; त्यानी हीयोन, दान, आवैल-माई व नफतालीनो सर्व भांडारनगरे जिकिली. ५ हे ऐकून रामा शहराची मजबूती करण्याचे सोहून बाजाने ते काम तर्सेच टाकिले. ६ आसा राजाने सर्व यहूदी सोकास बोलावून आणिले व जे दगड व जी लाकडे घेऊन बाशा रामा नगराची तटबंदी करीत होता ती त्याने काळून नेली आणि नेबा व मिस्या ही नगरे बांधण्याच्या कामी लाविली. ७ त्या प्रसंगी हनानी द्रष्टा यहूदाचा राजा आसा याजकडे जेऊन म्हणाला, तुं आपला देव परमेश्वर याजवर

भरवेसा ठेविल नाही व अरामाच्या राजावर भरवसा डेविला म्हणून अरामाच्या राजावे सैन्य तुश्या हातून युद्ध गेले आहे. ८ कुशी व लुशी यांचे मोठे सैन्य नव्हते काय? तरी त्या प्रसंगी तुं परमेश्वरावर भिस्त ठेविली म्हणून त्याने त्यांस तुश्या हाती दिले. ९ परमेश्वरावे नेत्र असिल वृष्टीचे निरीक्षण करीत असतात, जे कोणी सास्विक विताने त्यांच्यादीनी वर्ततात त्यांचे साहाय्य करण्यांत तो आपले सामर्थ्य प्रगट करितो. हा तुं मूर्ख-पणा केला म्हणून यायुदे तुश्यामार्गे लाडाया लागणार. १० हे ऐकून आसा त्या द्रष्टव्यावर रागावला, व त्याने त्यास अटकेत ठेविले; कारण त्यामुळे तो त्याजवर फार कोपायमान क्षाला होता. याच सुमारास आसाने काही लोकांवर जुळून चालविला. ११ आसाची अध्यापसून इतिरप्तंतीची सगळी कृत्ये यहूदा व इस्ताएल यांच्या राजांच्या बखरीत लिहिलेली आहेत. १२ आसाच्या पायास त्याच्या कारकीर्दीच्या एकुणचालिसाव्या वर्षी व्याधि क्षाला; तो व्याधि वराच वाढला; तथापि त्या रोगांत तो परमेश्वरास शरण न जातां वैद्यांस शरण गेला. १३ मग आसा आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; तो आपल्या कारकीर्दीच्या एकेचाळिसाव्या वर्षी मृत्यु पावला. १४ दावीदपुरांत जे घडणे त्याने खोदविलें होते त्यांत त्यास मूढ्यामाती दिली आणि सुवासिक इऱ्ये आणि गोचारानी केलेले तहेत-हेचे मसाले यांनी भरलेल्या विछान्यावर त्यास त्यांनी निजविले व त्याच्या-प्रीतीत्यंती बहुत सुवासिक इऱ्ये जाळिली.

१ त्याचा पुत्र यहोशाकाट त्याच्या जागी
१७ राजा क्षाला; इस्ताएलाची सामना करितां यावा म्हणून त्याने आपली मजबूती केली. २ त्याने यहूदाच्या सर्व तटबंदी नगरांतून लच्छर ठेविले; यहूदा देशात आणि एफाहमातील जी नवरे त्याचा काप आसा याने हस्तगत केली त्यांत त्याने ठाणी बसविली. ३ यहोशाकाट आपला पूर्वज दावीद प्रथमांतरीं जसा वर्तला तसा वर्तला; तो बालमूर्तीच्या नार्दी लागला नाही, म्हणून परमेश्वर त्याच्यावरोवर असे; ४ तो

आपत्त्या बापत्त्या देवास शरण गेला व त्याच्या आहारप्रमाणे वागला; इस्साएलांच्या कृतीप्रमाणे तो बर्सला नाही. ५ यास्तव परमेश्वरानें त्याच्या हातांनी राजाची मजबुती केली; सर्व मऱ्याली लोक त्यास अंदी आणीत; तो धन व मान यांहीकरून संपत्र झाला. ६ परमेश्वराच्या मार्गांनी चालण्यांत त्याच्या मनास उत्साह वाटे; त्याने यहूदांतल उष्ण त्याने व अशेता मूर्ति काहून टाकिल्या. ७ त्याने आपत्त्या कारकीर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी आपले सरदार बेन-हईल, ओबिया, जखन्या, नथनेल व मीखाया यांस यहूदाच्या नगरांस शिस्त लावण्यासाठी पाठविले; ८ त्याच्यावरोबर शमाया, नथन्या, जबिया, असायेल, शमीरामोथ, यहोनाथान, अदोनीया, तोविया, तोब-अदोनीया हे लेखी आणि अलीशामा व यहोराम हे याजक त्याने पाठविले. ९ त्यांनी आपल्यावरोबर परमेश्वराच्या नियमशासाचा प्रथं घेऊन यहूदाच्या नगरांत जाऊन शिक्षण दिले; यहूदाच्या सर्व नगरांत फिरून त्यांनी लोकांस शिक्षिले.

१० यहूदाच्या आसपासच्या सर्व देशांच्या राजांस परमेश्वराचा असा धाक बसला की त्यांनी यहोशाफाटाऱ्यांनी युद्ध केले नाही. ११ किंतु येक पश्चिमांनी यहोशाफाटास भेटी व संडणी म्हणून चांदी आणिली; अरबी लोक सात हजार सातशे मेंडें व सात हजार सातशे बकरी याचे कल्यं घेऊन त्याजकडे आले; १२ यहोशाफाट कार घोर शाला व त्याने यहूदांत गळ्या व भाडारनगरे बांधिली. १३ यहूदाच्या नगरांत त्याची मोठमोठी कामे चालत; यस्तालेमांत त्याचे शर वीर राहत. १४ त्याच्या पितुक्युंप्रमाणे त्यांची गणती ही: यहूदाच्या सहस्रपांतीचा अदना नायक असून त्याजबरोबर तीन लक्ष शर वीर होते; १५ त्याच्या खालोखाल यहोहानान नायक असून त्याच्यावरोबर दोन लक्ष ऐशी हजार उपर्युक्त होते; १६ त्याच्या खालोखाल जिल्हीचा पुत्र अमस्या हा असून त्याने आपत्त्या खुल्सीने आपाणास परमेश्वरास बाहून बेतेले होते; त्याच्यावरोबर दोन लक्ष शर वीर होते; १७ बन्यासिन्यांपैकी एत्यादा हा एक महान

योद्धा असून त्याजबरोबर धनुर्धारी व लख्यन्ये दोन लक्ष लोक होते; १८ त्याच्या खालोखाल यहोजावाद हा असून त्याजबरोबर युद्धास तयार असे एक लक्ष ऐशी हजार उपर्युक्त होते; १९ हे सर्व राजाच्या तैनातीस असत; राजाने यहूदाच्या सर्व तटबंदी नगरांतून लक्षक ठेविले होते ते वेगाठेच.

१० यहोशाफाट धन व मान यांनी संपन्न १८ होता; त्याने अहाबाशी शारीरसंबंध केला.

२ कांही वर्षे लोटल्यावर तो शोभरोज येथे अहाबाच्या भेटीस गेला. त्या प्रसंगी अहाबांने त्याच्यासाठी व त्याजबरोबरन्या लोकांसाठी पुळकळ मेंडरे व बैल कापिले आणि आपल्यावरोबर रामोथ-गिलादावर चढाई करण्यास त्याने त्याला प्रश्न केले. ३ यहूदाचा राजा यहोशाफाट याला इस्साएलाचा राजा अहाब म्हणाला, रामोथ-गिलाद येथे लडावयास आपण मजबूरोबर याळ काय? त्यास यहोशाफाटाने उत्तर दिले, मी आणि आपण एकच; माझे लोक ते आपले; आमी आपल्यावरोबर लढाईस येंन. ४ यहोशाफाटाने इस्साएलाच्या राजास म्हटले, आज परमेश्वराचा आदेश या. ५ इस्साएलांच्या राजाने सुमारे चारशे संदेशे जमबून त्यांस विचारिले, आमी रामोथ-गिलादावर चढाई करून जावे की न जावे? त्यांनी उत्तर दिले, चढाई करून जावे; देव ते राजाच्या हाती देईल. ६ तेव्हां यहोशाफाटाने विचारिले, यांच्यालेरीज परमेश्वराचा दुसरा कीणी संदेशा नाही काय? त्याला आमी प्रश्न विचारू. ७ इस्साएलाचा राजा यहोशाफाटास म्हणाला, ज्याच्या द्वारे परमेश्वराचा सल्ला घेता येईल असा आणखी एक मनुष्य आवे, पण भला त्याचा तिरकार वाटो; कारण मला अनुकूल असा संदेश तो कर्तीहि देत नाही, प्रतिकूल तेवढाच देतो; तो इस्लाला पुत्र मीखाया होय. यहोशाफाट म्हणाला, राजाने असे जोहू नये: ८ तेव्हां इस्साएलांच्या राजाने एक कारभान्यास दोलवून सांचिकाले, उघवकर जाऊन इस्लाला पुत्र मीखाया यास घेऊन ये. ९ इस्साएलाचा राजा आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट हे आपआपली राजवड्ये धारण करून शोभरोनाच्या वेदीजवळ एका

उघण्या जागेत आपापत्या सिंहासनावर विराजमान झाले होते, आणि सर्व संदेषे त्यांच्यापुढे भाषण करीत होते. १० तेव्हां कनानाचा पुत्र सिद्धीया यानें लोखंडाची शिंगे कहून आणिली होती; तो महणाला, परमेश्वर महणतो, या शिंगांनी तुं अरामी लोकांस हुंदूळून त्यांचा नाश करिशील. ११ सर्व संदेषे त्यांच्याप्रमाणेच भाषण करू लागून म्हणाऱ्ये, रामोथ-गिलादवर चढाई कहून जा, यशस्वी हो; कारण परमेश्वर तें राजांच्या हाती देईल. १२ जो जासूद मीखायास बोलवावयास गेला होता तो त्यास म्हणाला, पाहा, सर्व संदेषे एका विचाराचे होऊन राजासंबंधाने शुभवचन बोलत आहेत, म्हणून त्यांच्या प्रमाणेच तुर्हि शुभसंदेश कथन करावा. १३ मीखाया म्हणाला, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, माझा देव जें कोही सांगेल तेंच मी बोलेल. १४ तो राजाकडे आला तेव्हां राजानें त्याला विचारिले, हे मीखाया, आप्ही रामोथ-गिलादाचीं युद्ध करावयास जावें की न जावें? त्यानें त्यास म्हटलेले, जा, यशस्वी हो; ते तुमच्या हाती लागतील. १५ राजा त्यास म्हणाला, परमेश्वराच्या नामानें मला खरें तेंच सांग. असे मी तुला कितीदा शपथ घालून सांगावें? १६ मग तो म्हणाला, सर्व इस्ताएल मेंढपावळांचून मेंढारासंसरखे डॉगरावला विवरले आहेत असे मला दिसले. तेव्हां परमेश्वर म्हणाला, यांस कोणी घरी नाही, तर हे आपापत्या घरीं सुखरूप परत जाओत. १७ इस्ताएलाचा राजा यहोशाफाटास म्हणाला, या माझप्रसंबंधाने अनकूळ संदेश न सांगतां प्रतिकूळ सांगेल असे मी तुला सांगिलें नाही काळे १८ मीखाया म्हणाला, तर आतां तुम्ही परमेश्वराचे वचन ऐका: परमेश्वर आपत्या सिंहासनावर विराजमान झाला आहे व त्यांच्या उजवीकडे स्वर्णालील सर्व सेना उभी आहे असे माझ्या दृष्टीस पडले. १९ परमेश्वर म्हणाला, इस्ताएलाचा राजा अहाव यास कोण मोह घालील कीं तो रामोथ-गिलादवर चाल कहून तेथे गतन पावेल? तेव्हां कोणी असे, कोणी तसे घटलेले. २० त्या समर्थी एक आत्मा जवळ येऊन

परमेश्वरासमोर उभा राहिला आणि म्हणाला, मी त्याला मोह घालिलो. २१ परमेश्वरानें विचारिले, कसा? तो म्हणाला, मी जाऊन त्यांच्या सर्व संदेषांच्या मुख्यांत असत्य वदविणारा आत्मा होईल. परमेश्वर म्हणाला, तुं त्यास मोह घालिशील; जा, तुजकडून हें होईल; तसेच कर. २२ तर पाहा, परमेश्वरानें तुम्हा या संदेषांच्या मुख्यांत असत्य वदविणारा आत्मा संचरविला आहे; तुझें अनिष्ट होणार असे परमेश्वर बोलला आहे. २३ तेव्हां कनानाचा पुत्र सिद्धीया मीखायाजवळ गेला आणि त्यांच्या तोंडांत माझून त्यानें त्याला विचारिले, परमेश्वराचा आत्मा मला सोडून तुम्हाशीं बोलवावयास कोटून गेला? २४ मीखाया त्यास म्हणाला, तुं लपावयासाठी घराच्या आंतल्या कोठडीत पक्कून जाशील तेव्हां तुला कळेल. २५ मग इस्ताएलाचा राजा म्हणाला, मीखायाला नगराचा बुमेदार आमोन व राजपुत्र योवाश यांच्याकडे मावरी घेऊन जा; २६ आणि त्यांना सांगा, राजा म्हणतो, या मनुष्यास बंदीत टाका व मी सुखरूप परत येईपर्यंत त्यास शिक्षेचे अन्न व शिक्षेचे पाणी या. २७ मीखाया म्हणाला, तुं सुखरूप परत आलास तर समजावें की परमेश्वर माझ्या द्वारे बोललाच नाही. तो म्हणाला, लोकहो; तुम्ही सर्व हें ऐका.

२८ नंतर इस्ताएलाचा राजा व यहूदाचा राजा यहोशाफाट यांनी रामोथ-गिलादवर चढाई केली. २९ इस्ताएलाच्या राजानें यहोशाफाटास सांगितले, मी वेष बदलून लडाईस जाणार; पण तुं आपली स्वतंत्री वर्णे घाल. याप्रमाणे इस्ताएलाचा राजा वेष बदलून लडाईस गेला. ३० अरामाच्या राजानें रथावरील आपत्या सरदारांस आज्ञा केली होती की लहानयोरां-पैकी कोणाशीहि लँड नका, इस्ताएलाच्या राजाशीं मात्र लडा. ३१ रथावरील त्या सरदारांनी यहोशाफाटास पाहिले तेव्हां त्यांस वाटलें की हाच इस्ताएलाचा राजा असावा; म्हणून त्यांनी त्याच्याशीं लहावयासाठी मोर्चा फिरविला; पण यहोशाफाटाने आरोगी ठोकिली तेव्हां परमेश्वरानें त्याला साहाय्य केले, आणि देवानें त्यांना

त्वाजकहून निघून जाय्यास प्रहृत केले ३२ रथांवरील सरदारीं हा इस्ताताचा राजा नाही असे वाहिले तेव्हां त्याचा पिंडा सोहून ते परतले ३३ मग कोणीएकले सहजातात्या एक बाण सोडिला, तो जाऊन इस्ताती राजाच्या चिलखताच्या सांच्यात खला; तेव्हां तो आपल्या सारथ्यास म्हणाला, मी धायाळ झाले आहे, रथ फिरवून मला सैन्याचाहेर घेऊन जा ३४ त्या दिवशी वनघोर युद्ध झाले; अराम्यांच्या मारापुढे राजा आपल्या रथाला टेकून संध्याकाळपर्यंत राहिला होता; सूर्योस्तसमरी त्याचा प्राण गेला.

१ यहूदाचा राजा यहोशाफाट सुखरूपयें
१९ आपल्या धरी यस्तातेमास परत गेला २ तेव्हां हनानी द्रष्टव्याचा उप्र येहू हा यहोशाफाट राजास सामोरा जाऊन म्हणाला, तुं दुष्टांचे साहाय्य करावेच व परमेश्वराच्या द्वेषांवर प्रीति करावी काय? यामुळे परमेश्वराचा तुजवर कोप भडकला आहे ३ तथापि तुम्ह्या ठारीं कांहीं चांगल्या गोष्टी दिसून आल्या आहेत; तुं देशांतून अशेरा मूर्तीचा नाश केला आहे व आपले मन देवाच्या भजनीं लाभिले आहे.

४ यहोशाफाट यस्तातेमास राहत असे; त्याने बैर-सोऱ्यापासून एफाइमाच्या डोंगरप्रदेशापर्यंत पुनः आपल्या लोकांमध्ये फिरून त्यांस त्यांच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याजकडे परत आणिले ५ त्याने यहूदाच्या प्रत्येक तटबंदी नगरांत शास्ते नेमिले; ६ त्याने त्या शास्त्यांस सांगितले, तुम्ही काय करितां याचा विचार करा; तुम्ही न्याय कराल तो मानवासाठी नाहीं तर परमेश्वरासाठी करावयाचा आहे; न्याय करितांना तो तुमच्याबरोबर असणार ७ तर परमेश्वराची भीति तुमच्या ठारीं असूं या; तुम्ही जे कांहीं कराल तें संभासून करा, काण आपला देव परमेश्वर याच्याकडे कांहीं अधर्म नाहीं; तो कोणाचे तोड पाहून न्याय करीत नाहीं की लांच घेत नाही ८ यस्तातेमांतहि यहोशाफाटाने लेवी व याजक आणि इस्ताताच्या पिंडुळांचे प्रमुख यांस परमेश्वराच्या बाबतीं न्याय करावयास व वादाचा निकाल

करावयास नेमिले. मग ते यस्तातेमास परत आले ९ त्याने त्यांस बजावून सांगितले की परमेश्वराचे मध्य बाब्मानु खन्या व निष्कपट मनाने असे करा १० तुमचे भाऊबंद जे आपआपल्या नगरांत राहत आहेत, त्यांच्यापैकी कोणाचा वाद तुमच्यापुढे अला तर, तो मग खुनाचा असो; किंवा धर्मशाला, आझा, नियम व निर्णय यांच्यासंबंधाचा असो; तुम्ही त्यांस असे बजावून सांग की तुम्ही परमेश्वराचा अपराध करून काळा; केळा तर तुम्हांवर व तुमच्या बांधवांवर त्याचा कोप होईल; असे करा म्हणजे तुम्हांस दोष लागवयाचा नाही ११ पाहा, परमेश्वराविषयीच्या सर्व प्रकरणांत मुख्य याजक अम्या यास तुम्हांवर नेमिले आहे, आणि राजासंबंधाच्या सर्व प्रकरणांत यहूदा वंशाचा सरदार जवळा बिन इस्माइल यास तुम्हांवर नेमिले आहे; आणि लेवी हे ही तुमच्या दिसतीस असतील. हिंमत धरा, आपले कर्तव्य करा, परमेश्वर भल्यांच्याबरोबर असणार.

१ यानंतर मवाबीं व अम्मोनी आणि त्यांच्या-
२० बरोबर मजल्यांतले किंत्यक लोक युद्ध करावयास यहोशाफाटावर चालून आले २ कांहीं लोकांनी येऊन यहोशाफाटास खबर दिली की समुद्रांपलीकहून असम देशाच्या दिशेने एक मोठा समूह तुजवर चाल करून येत आहे; तो जमाव हृसोन-तामार ऊफे एन-नोदी येथवर आला आहे ३ यहोशाफाटास धाक पडला व तो परमेश्वराला शरण जाण्याच्या मार्गास लागला; सर्व यहूदांने उपास करावा असे त्याने फर्माविले ४ यहूदी लोक परमेश्वराचे साहाय्य मागण्यासाठी एकवट झाले; यहूदाच्या सर्व नगरांतून ते परमेश्वराचा धावा करण्यास आले ५ यहोशाफाट परमेश्वराच्या अंदिरांत नव्या अंगणासमोर यहूदी व यस्तातेमकर सांच्या जमावासाठी उभा राहिला ६ तो म्हणाला, हे आमच्या पूर्वजांच्या देवा, परमेश्वरा, तुं स्वर्गीचा देव आहेस ना? राष्ट्रांच्या सर्व राज्यांवर तुं शास्ता आहेस ना? तुम्ह्या हाती एवढे ७ पाठभेदः अम्मोन्यांतले; पण २६:७ पाहा

सामर्थ्य व परमेश्वर आहे की कोणच्याचे तुम्हासमोर टिकव चरवत नाही. ७ हे आमच्या देवा, तू वा देवाच्या रहिवाच्यांस आपल्या इक्षाएल प्रजेपुन त्रास-दून देऊन हा देवा तुझा मित्र असाहम आच्या वंशजांस कायमचा दिला आहे ना? ८ ते येणे वसले आहेत आणि येणे तुम्हाचा नामांत्रित्यर्थ त्यांनी हे पवित्र-स्थान वाचिले आहे. ते म्हणाके आहेत की ९ तरवर, दैवी क्षोभ, मरी, अथवा तुष्काळ आमळावर आता तर या भ॒र्द॑रास तुम्ही नाम दिले आहे त्याच्यासमोर व तुम्हासमोर आही. उमे राहून आमच्या संकटसमीकृत तुझा धावा करू, तेव्हा तू आमचे ऐकून आमचा चक्रवर करिशील. १० पाहा, हे अम्मोनी, मवाची व सेहर पहाडांतले लोक; इक्षाएल लोक भिसर वेशाहून येत असतां त्यांना तू खावर त्याची करू दिली नाही; ते त्याच्याजवळून वक्षून निघून गेले, व त्यांचा त्यांनी नाश केला नाही. ११ पाहा, जे बतन तू आमळांस दिले आहे त्यांतु आमळांस घासल्वून देण्यासाठी हे आणि आहेत; असे हे आमची उल्टफेड करण्यास आणे आहेत; १२ हे आमच्या देवा, तू त्यांने शासन करणार नाहीस का? कारण आमच्यावर चाळून आलेल्या या मोठ्या समुद्राची सामना करण्यास आमळांस ताकद नाही; आही काय करावै ते आमळांस सुन्नत नाही; पण आमची ढोके तुजकडे लागले आहेत. १३ तेव्हा सर्व यहूदी आपली मुलेचाळे व लिया यांसह परमेश्वराननुव उमे राहिले. १४ मग आसार वंशातला यहौजीएल विन जखन्या विन बनाया विन येईएल विन मतन्या लेली ही हा हा मंडळीमध्ये उमे होता; त्याच्या ठायी परमेश्वराचा आत्मा उतरला; १५ आणि तो यहौजा, अहो सर्व यहूद्यांनो, यशस्विनिवासी जनहो, आणि हे राजा यहौशाफाटा, तुम्ही सगळे ऐका; परमेश्वर तुम्हांस सांगत आहे की हा मोठा समुदाय पाहून धावून नका, कचून नका; कारण युद्ध तुमचे नव्हे, देवांने आहे. १६ उयां त्याच्याची सामना केरावयास आ; पाहा, ते सीसधाट चूकून येत आहेत, असेही रातापुढे जेणे खोरे संघर्षे तेणे तुम्ही त्यांस गंगेल; १७ या रुद्धार्द तुम्हांस लडावे

लगावार नाही; हे यहूदा, हे यशस्विनी विन उमे राहा आणि परमेश्वर तुमचे करू तारण करील ते पाहा; धावून नका, कचून नका; उयां त्यांजवर चाल करून जा, करण परमेश्वर तुमच्यावरोबर आहे. १८ मग यहौशाफाटाने भूमीकडे तोड करून मस्तक लवविले, त्याप्रमाणेच सर्व यहूदी व यशस्विनिवासी यांनी परमेश्वराचे भजन करून त्याच्यापुढे दंडवत घाटले; १९ आणि कहाची व कोरही यांच्यांतले कांही लेली उमे राहून इक्षाएलाचा देव परमेश्वर याचे स्तकन उक्त स्वरै करू लगले. २० ते अगदी पहाडेस उदून तकोवाच्या अरण्यात जाय्यास निघाले; ते जाळ लागले तेव्हां यहौशाफाट उमा राहून यहौजा, अहो यहूद्यांनो, अहो यशस्विनिवासी जनहो, ऐका; तुमचा देव परमेश्वर याच्यावर विश्वास ठेवा म्हणजे तुम्ही खंबीर व्हाल; त्याच्या सुदेष्यांवर विश्वास ठेवा म्हणजे तुम्ही यशस्वी व्हाल. २१ सैन्यावरोबर बाहेर जातांना परमेश्वराचा धन्यवाद करा, काळण त्याची दया सनातन आहे, हे स्तोत्र पावित्र्याने भूषित होऊन गावं म्हणून त्यांने प्रेतजा सला घेऊन कित्येकांस त्या कामी नेमिले. २२ ते हे स्तोत्र गाऊन स्तवन करू लगले, तेव्हां अम्मोनी, मवाची व सेहर पहाडांतले लोक जे यहूदावर चाल करून येत होते त्यांस गांठप्राप्त अप्रेश्वराने दवा धरणारे बसविले व त्यांनी त्यांचा मोड केला. २३ अम्मोनी व मवाची सेहर पहाडांतल्या लोकांची अजिवात करून उडवून त्यांचा विच्छिन्स करावा म्हणून त्यांजवर उठले; सेहरनिवाशयांचा निःपात केल्यावर ते एकमेकांचा वध करू लागले. २४ रानांतील देहल्याच्या बुरुजानीक यहूदी लोकांनी येऊन त्या समुदायाकडे दृष्ट केकिली तेव्हा चोहोकडे जमिनीवर प्रेतेच प्रेतें पडली आहेत, कोणी निभावला नाही असे त्यांस दिसून आले. २५ यहौशाफाट व त्यांचे लोक छट करण्यास आले तेव्हा त्या प्रेतांमध्ये यहूद घन, वेळे व मोल्यान अलंकार त्यांस मिळले; ते त्यांनी इतके लडून येतले की त्यांस ते लडून नेता

१ पाठमेंद्र : प्रेते

येईनात; लृट एवं होती की ते ती तीन दिवसपर्यंत करीत होते। २६ चौथा दिवशी ते बराता (आशीर्वाद) नावाच्या स्वोन्यांत एकवट शाळे; तेथें त्यांनी परमेश्वराचा धन्यवाद केला; त्या स्वलाचें नांव बराता खोरे असे आजवर पडले आहे। २७ मग सर्व यद्युतांत लोक व यशालेमकर व त्याच्या अप्रभागी यहोशाकाट हे मोळ्या आनंदाने यशालेमाकडे परत चालले, व त्याच्या अप्रभागी यहोशाकाट होता। परमेश्वराने त्यांस आपल्या शांतूवर विजय प्राप्त करून देऊन हर्षपरित केले होते। २८ ते सारंग्या, बीणा व करणे वाजवीत यशालेमांत परमेश्वराच्या मंदिरी आले। २९ परमेश्वर इस्लाएलाच्या शांतूर्णी लडला हैं जेव्हां देशोदेशीच्या सर्व राज्यांतील लोकांनी ऐकले तेव्हां देवाचा धाक त्यांस बसला। ३० अशा प्रकारे यहोशाकाटाच्या राज्यास त्यास्थ्य मिळले; कारण त्याच्या देवाने त्यास चोहेंकून आराम दिला।

३१ यहोशाकाटाने यद्युतावर राज्य केले; तो पस्तीस वर्षाचा असतां राज्य करून लागला; त्याने यशालेमांत पंचवीस वर्षे राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव अजूवा, ती शिल्हीची कम्बा। ३२ त्याची चाल-चल्स्यूक त्याचा बाप आसा याच्याप्रमाणे होती; ती त्याने सोडिली नाही; परमेश्वराच्या दृष्टीने जे बरे ते त्याने केले। ३३ तथापि उष्ण स्थाने काढून टाकिडी नव्हती आणि लोकांनी अशापि आपल्या वडिलाच्या देवाकडे आपले वित लाविले नव्हते। ३४ यहोशाकाटाची अथपासून इतिपर्यंत अवशिष्ट कृत्ये हनानीचा पुत्र येहू याची जी बवर इस्लाएलाच्या राजाच्या अंथात नमूद केली आहे तिच्यांत लिहिलेली आहेत।

३५ यानंतर यद्युताचा राजा यहोशाकाट याने इस्लाएलाचा राजा अहुज्या याजशी झूट केली; तो अहुज्या कार दुराचारी असे। ३६ गळवते अंतीम तार्शीश येथे जातां यांचे महणून त्याने त्याचशी भागी केली; एसयोन-नेवर येथे त्यांनी जहाजे भागिली। ३७ तेव्हां मारेशावारी अलियेजर चिन दोषावाहू याने यहोशाकाटाविरुद्ध संदेश दिला; तो महणाला, तू अहुज्याशी भागी केली महणून तू केलेली कम्पे परमेश्वर मोहून टाकील, ती जहाजे फुहून गेली, तार्शीशास जाऊ शकली नाहीत।

अहुज्याशी भागी केली महणून तू केलेली कम्पे परमेश्वर मोहून टाकील, ती जहाजे फुहून गेली, तार्शीशास जाऊ शकली नाहीत।

१ यहोशाकाट हा आपल्या पितरांजबल
२१ जाऊन निजला व त्यास त्याच्या पूर्वजांमध्ये दावीदपुरांत मूळमाती देण्यांत आली, त्याचा पुत्र यहोराम त्याच्या जागी राजा झाला। २ त्याचे भाऊ यहोशाकाटाचे पुत्र होत: अजन्या, यहीएल, जखन्या, अजन्या मीस्हाएल व शफव्या, हे सर्व इस्लाएलाचा राजा यहोशाकाट याचे पुत्र होत. ३ त्याच्या बापाने त्यांस सोने, रुपे व अमूल्य चिजा यांच्या मोळ्या देण्या दिल्या आणि यद्युतातील तटबंदीची नगरे दिली; पण यहोरामास त्यांने राज्य दिले, कारण तोच उघेडु पुत्र होता। ४ यहोराम आपल्या बापाच्या गादीवर कायझ होऊन बलाढ्य झाल, तेव्हां त्यांने आपल्या सर्व भावांस व इस्लाएलच्या कांहीं सरदारास तरवारीने विघ्लें। ५ यहोराम बरीस वर्षाचा असतां राज्य करून लागला; त्यांने यशालेमांत आठ वर्षे राज्य केले। ६ अहुज्याच्या धराण्याप्रमाणे, इस्लाएलाच्या राजांच्या रीतीप्रमाणे तो चालला; त्यांने अहुज्याच्या कन्येशी लम केले; परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट ते त्यांने केले। ७ तथापि जो कारण परमेश्वराने दाविदाशी केला होता त्यामुळे आणि त्यांने त्याचा व त्याच्या वंशजांचा दीप सर्वकाळ राहील असे बवल दिले होते त्यामुळे तो दाविदाचे घरांने नाहीते करीना। ८ त्याच्या कारकीर्दीत अदोमांने यद्युतांने स्वामित्व मुहासून देला आपला रुजा नेमिला। ९ तेव्हां यहोराम आपले सेनानीपक्ष व आपले सर्व रुज बोवर येकल तिळडे गेला। ज्या अदोमी दोळेशी त्यास येऱिले होते त्यांस व राज्याच्या नावांनीस त्यांने राजीच्या केंद्री उत्तम जांत दिला। १० अदोमांने यद्युतांने स्वामित्व मुहासून दिला, तेंव्हा आपला तर्फे आहे, याच उमारास चिन्हांने स्वांचे स्वामित्व मुहासून दिले, त्यांने आपल्या प्रूत्यांक देले, परमेश्वर यास तोकिंके होते

महून असे आर्थे, ११ त्याने आजीची यहुदाच्या पहाडीवर उक्त स्थाने बधिली आणि यश्वलेमातल्या रहिवाच्यांमध्ये व्यभिचारी मतीने चालकवयस लावून यहुदास बहकविले, १२ एलीया संदेशकहून त्यास एक लेख आला तो असा : तुझा पूर्वज दावीद याचा देव परमेश्वर महजतो, तू आपला वाप यहोशाफेट याच्याप्रमाणे व यहुदाचा राजा आसा याच्याप्रमाणे चालला नाहीस; १३ तर इत्ताएलाच्या राजाप्रमाणे चाललास आणि अहावाच्या घराण्याप्रमाणे यहुदी व यश्वलेमानिवासी यांस व्यभिचारी मतीने चालवयास लाविले, त्याप्रमाणेच तुझ्याहून चांगडे असे जे तुझ्या बापाच्या घराण्यातील तुझे भालवंद त्याचा तू वध केले, १४ यामुळे पाहा, तुझे लोक, तुझी मुलेचाले, तुझ्या लिया, व तुझे सर्व धन याकर परमेश्वर मोठा प्रहार करील; १५ तू आंतर्भाच्या रोगाने बहुते पीडा पावकील; तो रोग इतक्का वाढेल की त्यामुळे दिवसानुदिवस तुझी आंतर्दी गळून पडतील, १६ परमेश्वराने पलिंगी व कुशी लोकाच्या शेजारचे अरबी लोक यांची मर्ने क्षुब्ध कळून त्यांस यहोरामावर ठाठविले; १७ ते यहुदावर त्यांनी कळून त्यांत तुसले, आणि राजमंदिरात जितकी संपत्ति मिळवली तिसकी सर्व आणि राजपुत्र व राजखिंया ही अवधीं त्यांनी नेली; त्याचा कलिंग पुत्र यहोआहार्जे याच्याखोरीज त्याच्यासारी कोणी पुत्र राहिला नाही. १८ यांतर परमेश्वराने त्याच्या आंतर्भांस असाऱ्य रोगाची पीडा लाभिली. १९ उत्तरेतर त्या रोगाच्या कारणाने त्याची आंतर्दी गळत नेली आणि तो असंत पीडा भोगन देन वर्षाच्या अंती मरण पावला. त्याच्या बाढवडिलांसाठी लोकांनी जरी खूपद्वच्ये जागिली होती तशी त्याच्यासाठी मुलीच जालिली नाहीत. २० तो राज्य कळं लागला तेव्हां बत्तीस वर्षांचा होता; त्यांने आठ वर्षे यश्वलेमाते राज्य केले; तो सर्वांस अप्रिय होकल महण पावला; त्यास दावीद्युद्धात मुकाबले दिली, पण ती राजांच्या युद्धांत दिली नाही.

२१ यांनी २२:१ येथे अहज्ञा असे आहे.

१ यश्वलेमकांनी त्याच्या जारी त्याचा २२ कलिंग पुत्र अहज्ञा-यास राजा केले, करण जी माणसांची दोघी अरबी लोकांवरोवर छावणीत आली होती तिने त्याच्या सर्व वडील पुत्रांचा क्षम केला होता. या प्रकारे अहज्ञा विन यहोराम हा याहुदाचा राजा आला. २ अहज्ञा राज्य करून लागला तेव्हा तो बेचालीस वर्षांचा होता. त्याने यश्वलेमाते एक वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नांव अथव्या; ही अभीची नात. ३ त्याची चालचलणूक अहावाच्या घराण्यासारखी होती, कारण दुख्यर्थे करण्यास त्याची आई त्यास साळा देत असे. ४ अहावाच्या घराण्याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें त्याने केले; त्याच्या बापाच्या मृत्युनंतर त्या घराण्यातील लोकांनी त्यास असा साळा दिला की त्यायोंने त्याचा नाश काला. ५ तो त्याच्या मरलतीने इत्ताएलाचा राजा यहोराम विन अहाव याच्यावरोवर रामोषगिलाद येणे अरामाचा राजा हजाएल याजशी लढावयास गेला, तेव्हां अरामी लोकांनी योरामास बायाळ केले. ६ तो हजाएलची रामा येथे लडतांना अरामी लोकाच्या हातहून जे धाय त्यास झाले होते ते बरे व्हावे महणून तो इजेल येथे गेल. अहावाचा पुत्र यहोराम हा इजेल येथे आजारी होऊन पडला होता महणून यहुदाचा राजा यहोराम याचा पुत्र अज-जौ त्याच्या समाचारास गेला. ७ अहज्ञाचा नाश देवा-कळून झाला, कारण त्याने योरामाची संभाति धरिली होती; अहावाच्या घराण्याचा उच्छेद करावा महणून परमेश्वराने यहु विन निमशी यास अभिषिक्त केले होतें; त्याच्यांनी सामाजा करावा महणून तो तेथे बेऊ यहोरामावरोवर निवाला होता. ८ येहु अहावाच्या घराण्यास शासन कीत असतां यहुचे सदावर व अहज्ञाचे पुतणे हे अहज्ञाच्या १. अथवा: यहोयाहज; २१:१७ पाहा. २. अथवा: बावोस; २ राजे ८:२३ पाहा. ३. अथवा: अहज्ञा; २२:१ पाहा. ४. अथवा: यहोशेषा; ३ राजे ११:३ पाहा.

सेवेस असलेले त्यास आढळले; तेव्हांने त्यांचा वध केला. ९ त्यांने अहज्याचा शोध लिविला; त्यास त्याच्या लोकांनी पकडिले; तो शोमरोन येथे लघून राहिला होता; त्यांनी त्यास येहुकडे नेतृत्व त्याचा वध केला व त्यास मृदमाती दिली; ते मणाले, जो यहोशाफाट परमेश्वरास जिवंवाबे शरण गेला त्याचा हा पुत्र अहज्याच्या घराण्यात राज्य करण्यास समर्थ असा कोणी उरला नाही.

१० अहज्याची आई अथल्या हिंने आपला पुत्र मेला असे पाहिले तेव्हांने तिने उठून सर्व राजवंशाचा संहार केला. ११ तरी राजकन्या यहोशब्दाथ हिंने अहज्याचा पुत्र योवाश यास त्या वधावयाच्या राज-पुत्रांतून चोरून नेले आणि बिघाने ठेवण्याच्या कोठडीत त्याच्या दाईंने त्याला छपवून ठेविले. याप्रमाणे यहोराम राजाची कन्या जी यहोयादा याजकाची पत्नी यहोशब्दाथ (जी अहज्याची बहीण होती) तिने योवाशाला अथल्येपासून छपविले म्हणून तिला त्याचा वध करिला आला नाही. १२ देवाच्या मंदिरात त्यास सहा वर्षे छपवून ठेविले होते; तेव्हांने अथल्येन देशावर राज्य केले.

२३ १ साताच्या वर्षी यहोयादांने आपली मज-
बुती करून शतपति अज्याचा बिन योरोहम,

इस्माएल बिन यहोहानान, अज्याचा बिन ओबेद, मासेया बिन अदाया आणि अलीशाकाट बिन जिकी यांच्यारी करार करून त्यांस आपल्या पक्षांने केले. २ त्यांनी यहदा देशभर फिल्हाल त्यांतील सर्व नगरांतून लेवी आणि इव्हाएलच्या भितुकुळांचे प्रमुख पुरुष यांस एकवट केले आणि ते यश्वलेमास आले. ३ सर्व मंडळींमें देवाच्या मंदिरात राजार्ही करार केला. यहोयादा त्यांस म्हणाला, दाविदाच्या बंशजांविष्यां परमेश्वराने सांगितले आहे त्याप्रमाणे राजपुत्रांने गाढीवर बसावे. ४ तुम्हांस करावयाच्ये तें हेच कीं तुमच्यांतल्या याजकांपैकीं व लेव्यांपैकीं एकतृतीयांस लोक शाश्वत दिवशीं येत असतात, त्यांनी द्वारपालांचे काम करावे; ५ एकतृतीयांस लोकांनी राजमंदिरावर पहारा करावा

१ अथवा: यहोरोहम; २ राजे ११:२ पाहा.

आणि एकतृतीयांश लोकांनी तात्याच्या वैशिष्ट्यांनी असावे आणि बाकीच्या सर्वे लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगांत राहावे. ६ याजक व सेवा करणारे लेवी यांलेरीज कोणी देवाच्या मंदिरात येऊन नये; त्यांनीच मात्र आंत यांने, कारण ते पवित्र होत; बाकीच्या सर्वे लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराचा पहारा करावा. ७ लेव्यांपैकीं प्रत्येक मनुष्यांने आपव्यापल्या हातीं शब्दे घेऊन राजासभोवतीं उमे राहावे; कोणी मंदिराच्या आंत आला की त्यास आसून टाकावे; राजा आंत बाहेर येईल जाईल तेव्हां तुम्हीं त्याजबोवर असावे. ८ यहोयादा याजकाच्या आज्ञेप्रमाणे लेव्यांनी व सर्व यहूदीांनी केले; त्यांतल्या प्रत्येकानने शब्दाथ दिवशीं आंत येण्याची ज्यांनी पाढी असे व कामावूल परत जाप्याची ज्यांची पाढी असे त्यांची व्यवस्था केली; यहोयादा याजकाने कोणत्याहि पाळीपाळीने येण्याचा लेव्यांस निरोप दिला नव्हता. ९ दावीद राजाचे भाले, बच्च्या व ढाली जी देवाच्या मंदिरात होतीं ती यहोयादा याजकाने घेऊन शतपतींना दिले. १० त्यांने प्रत्येक मनुष्यास आपव्यापल्या हातीं हृत्यार घेऊन मंदिराच्या देवीच्या व मंदिराच्या जवळ राजासभोवतीं उजड्या व डाव्या बाजूस उमे राहावयास सांगितले. ११ मग त्यांने राजकुमारांस बाहेर आणून त्याच्या शिरीं मुकुट ठेविला आणि त्यास आज्ञापट देऊन राजा केले; यहोयादा व त्याचे पुत्र यांनी त्यास अभिषेक केला; तेव्हांन सर्व लोक म्हणाले, राजा विरायु होवो. १२ लोक धावतपळते आहेत व राजाची स्तुति करीत आहेत, ही गडवड ऐकून अथल्या परमेश्वराच्या मंदिरात लोकांकडे आली; १३ आणि पाहते तों राजा प्रवेशस्थारीं आपल्या नेहमीच्या स्तंभापासीं उभा आहे, सेमानायक व करणे वाजविणारे राजाजवळ आहेत; देशाचे सर्व लोक करणे वाजवून आंदंद करीत आहेत; गाणारे व स्तवन चिकित्सारे वाये वाजवीत आहेत; हें अथल्येच्या दृष्टीस पडके तेव्हां ती आपली वर्जे फासून फितुरी रे फितुरी! असें म्हणाली. १४ मग यहोयादा याजकाने सेनेवीरील शतपतींस बाहेर आणून आज्ञा केली कीं तिला सैन्याच्या

रामेश्वर बाहेर काढा; दित्यामाणून जो जाईल त्याचा वध करा; कारण परमेश्वराच्या मंदिरात सिचा वध होऊ नये असे बाजकाने सांगितले. १५ तेव्हां त्यांनी तिला आष्ट्रासाठी बाट केली; राजमंडिरी जाष्टाच्या घोड-वेशीने ती निघून गेली; तेथें त्यांनी तिला जिवे मारिले.

१६ यानंदर यहोयादा, राजा व प्रजा यांनी परमेश्वराचे लोक व्हावें महणून यहोयादाने त्यांजक्कून परमेश्वराची करार करिला. १७ तेव्हां सर्व लोकांनी बालदैवताच्या देवळात जाळन तें मोहून त्याच्या वेद्या व मूर्ति यांचा भुग्यामुगा केला आणि बालाचा याजक मत्तान याचा वेणासमोर वध केला. १८ मोशाच्या नियम-शास्त्रांत लिहिले आहे त्याप्रमाणे व दाविदाने नेमून दिलेल्या कमाप्रमाणे परमेश्वरास होममळि अर्पण अनंदाने गायन करावें महणून दाविदाने लेवीच याजक्कूची परमेश्वराच्या मंदिरात वांटाकी कूसून दिली होती; त्यांच्या हातीं यहोयादाने परमेश्वराच्या मंदिराचे अधिकार सोपिले. १९ कोजत्याहि प्रकारै कोणी अचुद असला तर त्याचा आंत प्रवेश होऊ नये महणून त्याने परमेश्वराच्या दाराळी द्वारपाळ नेमिले. २० शत-पति, अभीरुदमराव, लोकांचे सुमे व देशचे सर्व लोक यांस त्याने बरोबर घेऊन परमेश्वराच्या मंदिरातून राजास बाहेर आणिले; ते वरच्या वेळीतून निघून राज्यांदिरात आले आणि राजा राजासनावर बसला. २१ या प्रकारै देशचे सर्व लोक आनंदित झाले व नगरांत शांतता झाली; अथल्येचा त्यांनी तरवारीने वध केला.

१ योवाश राज्य करू लगला तेव्हां तो
२४४ सात वर्षांचा होता; त्यांनी चाळीस वर्षे यश-
 लेमांत राज्य केले; त्याच्या आईचे नांव सिड्या;
 ती बैर-शोवा येथेली. २ यहोयादा याजक याच्या सर्वे
 हयातीत योवाश दा परमेश्वराच्या छटीने जे नीट ठें
 कीत असे. ३ यहोयादाने त्यास देन बायका कूसून
 दिल्या; त्यास पुढे व कूसा झाल्या. ४ यानंदर परमे-
 श्वराच्या मंदिराचा, जीणोद्दार कराचा असे येवाशाच्या
 मनांत आले; ५ महणून त्याने याजक व लेळी यांस

एकव कूसून महटले, वर्षानुवर्ष तुमच्या देवाच्या मंदिराची दुरुस्ती व्हावी महणून तुम्ही यहूदाच्या सर्वे नगरांत जा व सर्व इस्वाएल्यप्रसून पैसा जमा करा; हे कार्य त्वारित करा असे त्याने सांगितले असतांहि लेव्यांनी तें त्वरेने केले नाही. ६ राजाने त्यांचा नायक यहोयादा यास बोलावून विचारिले, आज्ञापटाच्या तिवृसाठीं परमेश्वराचा सेवक मोशे आणि इस्वाएल्याची मंडळी यांनी वहिवाट लावून दिल्याप्रमाणे यहूदा आणि यश्वलेम यांतत्या लोकांप्रसून लेव्यांना कर जमा करावयास कां सांगितले नाही? ७ त्या दुष्ट अथल्येच्या पुत्रांनी देवाचे मंदिर मोहूनतोहून टाकीले होतें आणि परमेश्वराच्या मंदिरातील सगळ्या समर्पित वस्तु त्यांनी बालदैवतांचा बाहिल्या होत्या. ८ राजांहे वस्तु लोकांनी एक येटी तयार कूसून परमेश्वराच्या मंदिराच्या दरवाजाबाहेर ठेविली. ९ मग यहूदाभर व यश्वलेमभर असे जाहीर करण्यांत आले की देवाचा सेवक मोशे यांने रानांत इस्वाएलंदर जो कर बसविला होता तो परमेश्वरात्रीत्यर्थ लोकांनी आणावा. १० तेव्हां सर्व सद्दार व सर्व प्रजाजन मोश्या आनंदाने येऊन पुरेशी रकम जमेपर्यंत त्या येटीत पैसे टाकीत होते. ११ लेव्यांच्या हातून राजाच्या प्रधानाकडे ती येटी पोंचती होई व तिच्यांत बराच पैसा आहे असे त्यांच्या नजरेस पडले महणजे राजाचा निटणीस व मुख्य याजकाचा नायक हे येऊन ती येटी रिकमी कीत, मग ती परत जागत्या जागी नेऊन ठेवीत. त्यांनी दिवसालुदिवस असे कूसून पुऱ्याल पैसा जमविला. १२ मग राजाने व यहोयादाने तो पैसा परमेश्वराच्या मंदिराचे काम करण्यास दिल व त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराचा जीणोद्दार करण्यासाठी रोजाने गवंडी व सुतार लाविले आणि परमेश्वराच्या मंदिराची दुरुस्ती करण्यासाठी लोकंडी व पितळी काम करण्याचा कारगिरीना कामास लगालून तें पुरे केले; त्यांनी देवाचे मंदिर नीढेटके कूसून त्यास मजबूती आणिली. १४ तें सर्व काम आटोपत्त्यावर याकी राहिले पैसे

त्याने नेउन राजास व यहोयादास दिले, परमेश्वराच्या मंदिरातीलर्थ त्या पैशांनी सेवेची व अर्पणाची पांत्रे, चमचे आणि सोन्याशुल्यांची इतर पांत्रे बनविली. यहोयादास आशुध्यभर परमेश्वराच्या मंदिरात होमबलि नित्य अर्पात असत. १५ पुढे यहोयादा उद्ध व पुन्या बयाचा होउन मृत्यु पावला; तो मृत्यु पावला तेव्हां त्याचे वय एझेतीस वर्षांचे होते. १६ त्यास दावीदपुरात राजांमध्ये मूलमाती देण्यांत आली, कारण त्याने इक्षाएलंत देव व त्याचे मंदिर यांच्या संबंधाने चांगले काम केले होते. १७ यहोयादा मरण पावल्यानंतर यहूदाच्या सरदारांनी राजाकडे जाऊन त्यास मुजरा केला व राजाने त्यांचे महणणे ऐकले. १८ मग ते आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यांच्या मंदिराचा त्याग करून अशोरा मूर्ती व इतर मूर्ती यांची उपासना करू लागले; या त्यांच्या अपराधामुळे परमेश्वराचा कोथ यहूदावर व यश्वरेमावर भडकला. १९ तरी त्यांस आपणाकडे परत आणावें महणून परमेश्वराने त्यांजकडे संदेशे पाठविले; त्यांनी त्यांचा निषेध केला पण ते काही ऐकतना. २० मग परमेश्वराचा आस्ता यहोयादा याजकाचा पुत्र जखाच्या यांच्या ढायी आला; त्याने उंच जागी उंभे राहून लोकांस महटले, देव महणतो, तुम्ही परमेश्वराची आळा कंत उल्लऱ्यात? अशाने तुम्हांस यश येणार नाही; तुम्हीं परमेश्वरास सोडिले महणून त्यानेहि तुम्हांस सोडिले आहे. २१ मग त्यांनी त्याजविद्ध करू करून राजाझेने परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगांत त्यास दाड-मार केला. २२ याप्रमाणे त्याचा बाप यहोयादा याने केलेले उपकार योवाश राजा स्मरला नाही, पण त्याने त्यांच्या पुत्रास वधिले. त्यांच्या मृत्युसमर्थी तो महणाला, परमेश्वरा, हें अबलोकन करून त्याचे उसने फेड. २३ नवं वर्ष लागतांच अराम्यांच्या सेनेने त्याजवर स्वारी केली, ते यहूदा व यश्वरेम याजकवर चालून येऊन त्यांनी लोकांपैकी सरदार होते त्यांचा नायनाट केला व त्यांचे सर्व धन लुटून दिमिक्काच्या राजाकडे पाठवून दिले. २४ अराम्यांच्या सैन्यांत फारं थोडे लोक होते तरी परमेश्वराने त्यांच्या हाती एके फार

मोठे सैन्य लागू दिले, कारण त्यांनी अपास्त्वाप्रवृच्छाला देव परमेश्वर याचा त्याग केला होता, या प्रकारे त्यांनी योवाशाला शासन केले. २५ ते त्याला मोठाच्या जखमांनी घायाळ करून निघून गेले, तेव्हां त्यांच्या सेवकांनी यहोयादा याजकाच्या पुत्राच्या खुनाकरितां त्याजशीं फितुरी करून तो बिढाच्यावर पडला असतांना त्याजवर प्रहर करून त्याला ठार केले. त्यांनी त्यास दावीदपुरात मूलमाती दिली, राजांच्या कवरस्तानात दिली नाही. २६ ज्यांनी त्याजशीं फितुरी केली ते हे: शिथ अमोनीण हिचा पुत्र 'जाबाद' व मवावीण शिथिये हिचा पुत्र यहोजाबाद. २७ योवाशाचे पुत्र, त्याला सामित्रेलेली मोठी शिक्षा व देवाच्या मंदिराचा जींगीदार यांविषयी सर्व कांही राजांच्या बखरीत पुस्तकात लिहिले आहे. त्याच्या जागी त्याचा पुत्र अमस्या हा राजा झाला.

१ अमस्या राज्य करू लागला तेव्हां
 २८ पंचवीस वर्षांचा होता; त्याने यश्वरेमांत एकुण-
 तीस वर्षे राज्य केले; त्यांच्या आईचीं नाव यहोअदान होते; ती यश्वरेमची होती. २ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे नीट तें त्याने केले, पण तें खन्या अंतःकरणाने केले नाही. ३ त्यांच्या हाती राज्य कायम झाले तेव्हां या त्यांच्या सेवकांनी त्याचा बाप राजा यास वधिले होते त्यांस त्याने जिवे मारिले; ४ पण त्यांच्या मुलामुळे बापास मारू नये व बापामुळे मुलास मारू नये, ज्याने पाप केले तोच आपल्या पापास्तव मरावा अशी जी परमेश्वराची आळा मोशाच्या नियमसाळांत लिहिली आहे तिच्याप्रमाणे त्याने केले. ५ अमस्याने अवधा यहूदा व बन्यामीन मिळविला व त्यांच्या पितॄकुण्ठप्रमाणे त्यांजवर सहस्रपति व शतपति नेपून दिले; जे वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे होते त्यांची त्याने गणती केली तेव्हां युद्ध करावयाजोगे व भाला व ढाल धारण करप्पाजोगे तीन लाख निवडक

१ अश्याः जोजाखारः ३ राजे १२ः२१ पाहा.

२ अश्याः शोमरः २ राजे १३ः२१ पाहा.

लोक भरले; ६ त्याप्रमाणेच त्यांने शंभर किकार चांदी देऊन एक लाख इसाएल योद्धे चाकारीस ठेविले; ७ पण देवाचा एक माणस त्याजकडे येऊन महणाऱ्या, हे राजा, इसाएलाच्या सेवेने तुजवरेवर जाऊ नये, कारण परमेश्वर इसाएलाच्या महणजे सर्व एफर्डैम वंशजांच्या बरोबर नाही; ८ पण तूं जाणारन्व तर मर्दुमळी कर; युद्ध करण्याची हिंमत बांध. देव तुला आपल्या शत्रुवृळं चीत करील; साहाय्य करण्यास व चीत करण्यास देवाला सामग्री आहे. ९ अमस्याने देवाच्या माणसास विचारिले, मी शंभर किकार सर्व इसाएल सैन्यास देऊन तुकळो आहे. त्याच्या-संबंधाने मी काय करै? देवाच्या माणसाने उत्तर दिले, तुला याहूनहि अधिक देण्याची परमेश्वरास ताकड आहे. १० मग एफाइमानून जें सैन्य त्याजकडे आले होते त्यांने स्वस्थानी परत जावे महणून अमस्याने तें निराळे केले; तेव्हांन यहूदावर त्यांचा राग फार भडकला व ते अत्यंत कोघायमान होऊन स्वस्थानी परत गेले. ११ अमस्याने हिंमत करून आपल्या लोकांस युद्धास नेले; क्षारखो-चांत जाऊन सेहर वंशजांपैकी दहा हजार लोक त्यांने विरुद्धे. १२ यदूरी लोकांनी आणवी दहा हजार पाढाव केले व त्यांस पर्वतविखारावर नेऊन त्यांचा कडेलोट केला, आणि त्यांचा चुराडा झाला; १३ पण जें सैन्य लडाईस आपल्या-बरोबर न नेतांन अमस्याने परत लावून दिले होते त्यांने शमरोनापासून वेश-होरोनापर्यंत यहूदाच्या नगरांवर हळा केला; यांनी त्यांतल्या तीन हजारांस ठार करून पुष्कळ लृट नेली.

१४ अदोम्यांचा संहार करून परत आत्यावर अमस्याने सेहर लोकांची दैवते आणून त्यांस आपले देव मानिले आणि तो त्यांची उपासना करून लागला व त्यांच्यावृळं धूप जाळून लागला. १५ तेव्हां अमस्यावर परमेश्वराचा कोप भडकला व त्यांने त्याजकडे एक संदेश पाठविला; तो त्यास हणाला, ज्या मूर्तीला आपल्या लोकांस 'तुश्या हातांतून सोडवितां आले नाही' त्यांच्या भजनी तूं कां लागलास?

१६ तो त्याला असे बोरू लागला तेव्हां राजा त्यास म्हणाला, मी तुला आपला मंत्री केले आहे काय? गप्य राहा; तुला मार पाहिजे काय? तेव्हां संदेशा गप्य राहिला. मग तो म्हणाला, मला ठारक आहे की देवाने तुश्या नाश करण्याचे ठरविले आहे, कारण तूं हे असे केले आहे व माझा सल्ला घेतला नाही.

१७ मग यहूदाचा राजा अमस्या यांने मसलत घेऊन इसाएलाचा राजा योवाही बिन यहोआहाज बिन येहू याजकडे निरोप पाठविला कीं चल, आणण एकमेकां-समोर उमे राहू. १८ इसाएलाचा राजा योवाश यांने यहूदाचा राजा अमस्या यांस संशोधन पाठविले कीं लबानोनांतल्या कांठेशुडपाने लबानोनांतल्या एका गंधसङ्कडे माझणी केली कीं तुशी मुल्ली माझ्या मुहास दे; लबानोनांत अरालेला एक वनपणु त्या वाटेने गेला, त्यांने ते कंठेशुडप पायाखाली तुडवून टाकिले. १९ तूं महणतोस, मी अदोमाचा मोड केला; त्यासुळे तुर्ते हवय उन्मत्त होऊन तूं फुशारकी मारीत आहेस; आपल्या धरी बैस; तूं पतन वावशील व तुजवरेवर यहूदा पतन पावेल; तूं आपण होऊन अरिष्टास कां आमंत्रण करीत आहेस? २० अमस्या कांही केल्या ऐकेना, कारण ते अदोमाच्या दैवतांच्या नादीं लागले होते महणून त्यांस त्यांच्या शत्रुवृळ्या त्वावीन करिवे असा देवाचा संकेत झाला होता. २१ तेव्हां इसाएलाचा राजा योवाश चढाई करून गेला; तो व यहूदाचा राजा अमस्या यांचा यहूदा देवांतील वेश-शेमेश येथे सामना झाला. २२ इसाएलापृळे यहूदाची त्रेवा उडाळी आणि ज्यांने त्यांने आपापल्या डेंच्याकडे पळ काढिला. २३ इसाएलाचा राजा योवाश यांने यहूदाचा राजा अमस्या बिन योवाश बिन यहोआहाज यास वेश-शेमेश येथे पक्कून यशस्वेमास नेले; आणि त्यांने एफाईमी वेशी-पासून कोपायाचारीठ वेशीपर्यंत यशस्वेमाचा चारदो हात कोट पाहून टाकिला. २४ जेवढे सोने, स्पैन व पात्रिहे देवाच्या मंदिरांत ओबेथ-अदोम याजपत्रीं

१ आथवा : यहोआहाज (त्याप्रमाणेच १८, २१, २४ व २५ ता ओव्यांत); २ राजे १४:८ पाहा.

त्वात् सापठलीं तेवढीं सप्तवीं व राजगंदिरां-
तील खडिला व कैदी खेळन तो शोभरेनास
परत गेत.

२५ इत्याच्चना राजा गेवाश विन यहोआहाज
याच्चा मृश्युनंतर यहूदाना राजा अमस्या विन येवाश
पंक्ता वर्णे असत. २६ अमस्याची अथपासून इति-
पर्वत वाजीची कूर्त्ये यहूदा व इसाएल यांच्चा राजांच्चा
बख्तीत वर्णिलेली आहेत, नाहीत काय? २७ अमस्याने
परमेश्वरास अनुशरण्याचे सोळून दिले तेव्हां यश्वलेमांत
त्याजविश्व कट त्यात्यायुळे तो लासीश येथे पक्षन
गेल, पण लोकांनी त्याच्चा पाठोपाठ लासीश येथे
माझसे पाठवून त्यात्या घर केले; २८ त्यात घोषावर
चालून आणिले आणि यहूदाच्चा राजवानीत त्याच्चा
पूर्वजांमध्ये त्यास मृदुमाती दिली.

१ उज्जीया सोळा वर्षाचा असतांना सर्वे
२९ यहूदी लोकांनी त्यास त्याचा बाप अमस्या याच्चा
जाती राजा केले. २ अमस्या राजा आपल्या

पितरांजवल जाऊन निजल्यावर उज्जीयाने एलोचाची
मजकुरी कूल नुन: तें यहूदाच्चा सर्वांत आणिले.

३ उज्जीया राज्य करू लागला तेव्हां तो सोळा वर्षाचा
होता; त्यांने यश्वलेमांत वाक्य वर्णे राज्य केले; त्याच्चा
आईचे नांव यवित्या; ती यश्वलेमाती होती.

४ त्याचा बाप अमस्या याच्चा एकंदर वागळणीकीस
अनुसरून परमेश्वराच्चा दृष्टीने जें नीट तें तो क्षी.

५ देवाचे हृष्टांत जाणारा जस्तन्या याच्चा वेळी तो
देवाच्चा भजनी लगलेला असे; देवाच्चा भजनी जोंवर
तो लागला होता तोंवर त्यांने त्याचे कल्पणा

केले. ६ त्यांने जाऊन पलिष्ठांशी उद्ध केले; गथ,
यन्ने व अशदोद यांचे कोट पाळून टाकिले आणि
अशदोदाच्चा आसपास व पलिष्ठांशये त्यांने नगरे
वसविली. ७ पलिष्ठी, गुरु-बालाचारी अरब व मजली

यांच्चाविश्व देवांने त्यास साहाय्य केले. ८ अम्मोनी
लोक उज्जीयास कर देत असत. त्याची कीर्ति विसर

देशाच्चा सीमेपर्यंत जाऊन पसरली, कारण तो महा-

१ याचे नांव २ राजे १४:२१ येथे अजन्या असे आहे.

समर्थ ज्ञाता. ९ उज्जीयाने बस्तेज्जेत खोपन्याच्चा
वेशीजवल, खोपन्याच्चा वेशीजवल आणि कोट बक्षता
केतो तेथे दुर्ल बांधून त्यास बक्कटी आणिली.
१० त्याची पुऱ्यक जनवरे होती महूल त्यांने जंगलंत,
तव्वटीत व मार्वंत दुर्ल बांधिले व पुऱ्यक हौद खोदिले. पहाडांत व कर्मेलंत त्याचे शेतकीची व
श्रावीचे मळेकरी असत, कारण त्याला शेतकीचा कार
शोक असे. ११ उज्जीयाजवल लडाऊ लोकांचे सैन्य
असे; राजाच्चा सेनानायकांपैकी एक इनव्या महूल
होता, त्याच्चा हाताचालाचा इयेल लेलक व मासेया
कारभारी हे गणती करीत, तदनुसार तें सैन्य टोळी-
टोळीने लवाईंस जात असे. १२ पितुकुळंतील
प्रसुष पुरुष जे शह वीर असत त्याची एकंदर संस्था
दोन हजार सहाये होती. १३ त्याच्चा अविकारसाठी
तीन लक्ष सात हजार पांचव्ये एवढी कावात विक-
लेली फौज होती; शत्रुच्चा विल्द राजास कुम्ह
करज्यास ते मोळवा शौर्यांने लडत. १४ ता सर्व सेने-
साठी उज्जीयाने ढाळी, भाले, विराजां, उरझां,
घुरुण्ये व योफणारुंदे तपार केले. १५ यस्तेज्जेत्याच्चा
कुरुबंवर व प्रकारोवर चतुर कारणिरानी नवीन
काढलेली यंत्रेही त्यांने ठेविली; त्या यंत्रांनी बाण व
मोठे धोडे फेळून मारितां येत असत. त्याची कीर्ति
दूरवर पसरली; त्यास इतके विलक्षण साहाय्य विकाले
की तो महाताम्यर्थवान् आला.

१६ तो समर्थ ज्ञाल तेव्हां त्याचे हृदय उन्मत्त
होऊन तो विछडला, आणि आपला देव परमेश्वर याच्चा
आहेचे त्यांने उल्लंघन केले; धू-वेदीवर धूप जाळण्या-
साठी तो परमेश्वराच्चा मंदिरांत गेला. १७ अजन्या
याजक व त्याजवोवर परमेश्वराचे याजकपण करीत
असलेले ऐशी वीर पुरुष त्याच्चा पाठोपाठ आत गेले;
१८ त्यांनी उज्जीया राजाचा प्रतिकार कूल म्हटले,
हे उज्जीया, परमेश्वराचीत्यर्थ धूप जाळणी हे तुरीं काम
नव्हें; आहोनाचे वंशज जे वाजक, ज्यांना धूप जाळ-
यासाठी पवित्र झेले आहे, त्याचीचे हे काम आहे; दू-
पवित्रस्थानांदून निघून जा, कारण तू मयदिच्चे उलंघन

केले आहे; वाशने परमेश्वर देवाकूळुन तुंडे गौरव होणार नाही. १९ तेव्हां उज्जीवास कोष आल. धूप जाळाच्या साठी त्याने शातांत खुपाटणे घेतले होतें; आणि तो याजकावर संतापाळ असतां, त्यांच्यादेखत परमेश्वराच्या मंदिरांत धूपवेदीजवळ त्याच्या कपाळावर कोड उठले. २० अजन्या मुख्य याजक व दुसरे सर्व यावक यांनी पाहिले तो त्यांच्या कपाळावर कोड उठले आहे असे त्यांच्या दृश्ये पडले; तेव्हां त्यांनी त्यास तेथून लवकर वाळून दिले; परमेश्वराने आपल्यास तडाका खिला आहे हे जाळून तोहिं उत्तावधीने बाहेर निघाला. २१ उज्जीवा राजा आमरण कोडी राहिल; तो कोडी

असल्यामुळे एका घरांत निराळा राहत असे; त्यास परमेश्वराचे मंदिर बजै झाले, व त्याचा उत्र योथाम हा राजघराणाचा कारभारी होऊन देशाच्या लोकांचे शासन करू लागला. २२ उज्जीवांनी अथपासून इतिहासात सर्व अवशिष्ट हूऱ्ये आमोजाचा उत्र यक्कन उंचेण्या झांने लिहिली आहेत. २३ उज्जीवा आपल्या फितांजवळ जाळून निघाला; तो कोडी होता व्हणून राजांच्या खासगी स्मशानभूमीत त्याचा मूर्त्माती दिली; त्याचा पुत्र योथाम त्यांच्या जागी राजा झाला.

१ योथाम राज्य करू लागला तेव्हा तो पंच-
२७ वीस वर्षांचा होता; त्याने यशस्विमात सोका दूरी राज्य केले; त्यांच्या आईचे नंब यशवत्ता असे होतें; ती सादेकाळी कळ्या. २ परमेश्वराच्या टट्ठीने जे ठीक ते त्याने केले; त्याचा बोप उज्जीवा जाच्या एकंदर वागणुकीप्रमाणे तो वापासा; मात्र परमेश्वराच्या अंदिरात त्याने प्रवेश केला नाही. अजाजन अकिञ्चनिविळ विषवट चालले. ३ त्याने परमेश्वराच्या अंदिराचा वरचा दक्षाता बांधिला आणि आफेलच्या कोटावर पुळल बांधवळम केले. ४ त्याने यहुदांच्या पहाडी देशात शहरे वसाविली आणि वनांत गडाचा व गुरुज बांधविले. ५ त्याने अमोरी लोकांच्या राजधानी लहूल त्यांजवर वर्जवा मिळविले. त्या वर्षी अमोरी लोकांनी त्यास संभर विकार नंदी, दहा हजार कोर गांव, दहा हजार कोर जन अझी

खंडणी दिली. दुसऱ्या व तिसऱ्या वर्षीहि अमोरी लोकांनी अशीच खंडणी दिली. ६ योथाम आपला देव परमेश्वर यास समस्त आपली वर्तणक ठेवी व्हणून तो समर्थ झाला. ७ योथामांनी अवशिष्ट कृत्ये, त्याच्या सर्व लडाया व त्याचे वर्तन हीं सर्व इश्वाएल व यहुदी यांच्या राजांच्या बसरीत वर्णिली आहेत. ८ तो राज्य कंड लगाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता व यशस्विमात त्याने सोका वर्षे राज्य केले. ९ योथाम आपल्या फितांजवळ जाळून निघाला; त्यास दावीदुरांत मूर्त्माती दिली आणि त्याच्या जागी त्याचा पुत्र आहाज हा राजा झाला.

१ आहाज राज्य करू लागला तेव्हा
२८ वीस वर्षांचा होता; त्याने यशस्विमात सोका वर्षे राज्य केले; त्याचा पूर्वज दावीद याने परमेश्वराच्या दृश्यीने जे ठीक ते केले होते त्याप्रमाणे त्याने केले नाही. २ तो इश्वाएलांच्या राजांच्या मार्गांनी जालला; त्याने बाल दैतांच्या ओटीवी मूर्ती केल्या. ३ त्याने हिनोमयुजाच्या खोन्यांत धूप जाळिला आणि या राट्रींस परमेश्वराने इश्वाएल लोकांपुढून वालवून दिले होते त्यांच्या अमंगल कृतीस अनुसरून त्याने आपल्या मुलांचा अभीत होम करून ती वर्षीली. ४ तो उच्च श्यानी टेकांजावर व प्रत्येक हिरव्या कृश्यासाली याह करी व धूप जाळी; ५ महूल त्याचा देव परमेश्वर याने त्यास अरामी लोकांच्या राजांच्या हाती दिले; त्यांनी त्यास जिकून त्याचे पुण्यकल लेक पाढाव करून दिलिक्षणस नेले. माविषय त्यास इश्वाएलांच्या राजांच्या हाती दिले, त्याने मोठी कर्त्तव उडवून त्यास जेर केले. ६ रमात्याचा उत्र ऐक्कह याने एका दिवसांत यहुदांतत्या एक रुह वारू इजार शर बीरांचा संदार केला, कारण त्यांनी आपल्या वडिलांचा देव परमेश्वर यांस सोडून दिले होते. ७ एकाहीतत्या एका जिली नामक महाबीरांने राजपुत्र झासेया, घरकारभारी अभ्रीकाम व राजाचा नायक एलकाना यांचा वध केला. ८ इश्वाएल लोकांनी आपल्या भाऊंजंदांच्या खिला, पुत्र व कन्या मिळून दोन लक्ष मागसे पाढाव करून नेली आणि

त्यांसु पुष्टल लहून ती लट शोमरोनास नेली. ९ त्या समर्थी ओवेद नंबाचा परमेश्वराचा एक संदेश तेथे होता; शोमरोनास सैन्य परत आले त्यास मार्गात गंडून तो म्हणाला, पाहा, तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर हा यहूदावर रागावला घटणून त्यांने त्यांस तुमच्या हाती दिले; तुम्ही इतक्या कोवांने त्यांची कळल केली कीं तो गणपत्यं पोहंचला आहे. १० यहूदी व यशस्विमकर यांस आपले दास व दासी कळू ठेवावे असा तुमचा इतावा आहे; तर तुम्हीहि आपला देव परमेश्वर यांने अपराह्णी नाही काय? ११ तर आता माझे ऐका; तुम्ही आपल्या पाढाव केलेला भाऊबंदस घरत पाठ्वून या, कारण परमेश्वराचा कोप युहूदावर अतिशयित भडकल्या आहे. १२ तेव्हा एफाइमांतले किंत्येक मुख्यमुख्य उपग्रह अजन्या विन योहानान, बरेस्या विन मसिलेमोव, गहिजीया विन श्लूम आणि अमासा विन इदलाई हे लकडाईहून परत येण्यांस आढवे जाऊन म्हणाले, १३ या पाढाव केलेल्या लोकांस आंत आणू नक्का; तुम्ही जो संकल्प केला आहे त्याच्यामुळे आम्ही परमेश्वराचे अपराह्णी होऊन च आपल्या पापांत व दोषांत भर पडेल; आमचा दोष तर मोठा आहे आणि इशाएलावर बहुत कोप भडकल्या आहे. १४ तेव्हा त्या इत्याबंद लोकांनी ते पाढाव केलेले लोक आणि आगिलेली लट हीं सरदार व सर्व मंडळी यांच्यासमव्याप्त सोहून रिली. १५ म्हा वर नांवे सांगितलेल्या उपलब्धानांव्यांस छुटीतर्ली वळे नेतविली, जोडे घालावयास दिले, त्यास खाऊपिलं घातले, त्यांस तैलाभ्यंग केले आणि सर्व निर्वल लोकांस गाढवांवर बसवून खर्जर नगर वें यारीहो तेथे त्यांच्या भाऊबंदांकडे पोहंचतें केले; आणि मग ते शोमरोनासु परत गेले.

१६ त्या समर्थी आहाज राजांने अस्त्ररूच्या राजांनांते जासूद पाठ्वून कुमक माणितली. १७ काऱण अदेशी लोकांनी पुन: येऊन यहूदास मार देऊन कांही लोक पाढाव कळून नेऊ होते. १८ आणि पलिई लोक तक-

वट व यहूदाचा दक्षिण प्रात बांतील नमांवर स्वारी कळून वेश-शोभेश, अयालोन, ख्वेदरोश, सोखो व त्याच्या आसपासची खेडीपांढी, तित्रा व त्याच्या आसपासची खेडीपांढी, आणि निम्बो व त्याच्या आसपासची खेडीपांढी हीं सर्व काबीज कळून त्यांत राहू लगाले. १९ इशाएलाचा राजा आहाज याच्यामुळे परमेश्वराने यहूदास खुलीस मिळविले, कारण त्यांने बेफाम वर्तन कळून परमेश्वराचा मोठा अपाराव केला होता. २० शास्त्रांते अस्त्ररूचा राजा तिल्याय-पिल्लेसर यांने त्याजवळे येऊन त्यास त्रस्त केले; त्यास साहाय्य केले नाही. २१ आहाजांने परमेश्वराच्या मंदिरांतून आणि राजाच्या व सरदारांच्या धरांतून धन वेळून अस्त्ररूच्या राजाला दिले तरी त्याचा त्याला कांही उपयोग झाला नाही. २२ संकट-समर्थी ला आहाज राजांने परमेश्वराचा अधिकव अपाराव केला; २३ दिमिज्ज्ञान्या ज्ञा देवतांनी त्यास मार दिला होता, त्यांस त्यांने यश केले. तो म्हणाला, अरामी राजांस त्याच्या देवतांनी साहाय्य केले तर भी त्यांस यश केल्यास मल्हाहि ते साहाय्य करितील; पण ते त्याच्या व सर्व इशाएलच्या नाशास कारण झाले. २४ आहाजांने देवताच्या मंदिरांतील पांत्रे जमा कळून ती फोहून-तोहून टाकिली; त्यांने परमेश्वराच्या मंदिराची द्वारे वृद केली आणि यस्त्रालेलाच्या कोनाकोपच्यांतून वेणा बांधिल्या, २५ त्यांने यहूदाच्या प्रस्तेक नमांत अन्य देवतांस धूप जाळायासाठी उब स्वांने बांधिली आणि आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर यांस संतप्त केले. २६ अथपासन इतिपूर्यंत त्याची बाकीची कळूये व त्यांने सर्व वर्तन हीं यहूदा व इशाएल यांच्या राजांच्या बखरीत वर्णिली आहेत. २७ आहाज आपल्या पित॒रांजिवळ जाऊन विजय; त्यास यस्त्रालेले नमांत मूल्याती रिली; पण त्यास इशाएलच्या राजांच्या बखरस्तानांत नेले नाही; मग त्याचा पुन गहिजीया हा त्याच्या आगी राजा झाला.

१ हिज्जीया राज्य कळू लागले तेव्हा तो २९ पंचलीस वर्षांचा हीता; त्यांने एकुकलीस वर्षे यस्त्रालेलांत राज्य केले; त्याच्या आईवै नाव

अभीवा, ती जस्त्याची कृना, २ आपला पूर्वज दहीद याच्यामार्णे परमेश्वराच्या दृष्टीने बळे नीद दैं तो करीत असे. ३ त्याच्या भारकीर्दिन्या पहिल्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात त्यांने परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे उचितकडे आणि त्यांनी दुखली केली. ४ मग त्यांने याजकांस व देव्यांस आडून पूर्वकडील चौकांत असा केले; ५ तो त्यांस महात्मा, लेण्यांनो, माझे एक, तुकी स्वतः पवित्र येहा आणि तुकाच्या पूर्णजांचा देव परमेश्वर यांचे मंदिर पवित्र करा; पवित्रत्वामानंतर सर्व अमंकळता हर छाड; ६ आपल्या पूर्णजांनी अपराह्न कूल आपल्या देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने येहा घाठ केले व त्याच्या सोहून दिले; परमेश्वराच्या लिंगाचात ते भराल्युच झाले; त्यांनी त्याजकांचे आपली पाठ प्रिक्किली; ७ त्याप्रमाणेन त्यांनी देवटीचे दरवाजे ठेण केले, दीप यालिनिले आणि पवित्रत्वामानंतर इत्याएकाच्या देवाप्रीत्यर्थ धूप जाळिल नाही की होत्याकृती आणि नाहीत; ८ झक्कून परमेश्वराचा कोत याद्या व यशस्वीमध्ये यांत्र भवकळी; त्यांने त्यांना दहशत व विस्मय यांचे कारण केले अहे, व ते विकारास पालू झाके आहेत. हे दुम्ही दोल्यांनी पाहत आहे. ९ याशुके अमच्या याडवविळंबना त्वारीने लघ झाला; आपल्ये पुरु, कृना व जिल्या पाडव दोहला गेल्या; १० आहां आह्या मनंतर आहे की इत्याएकाचा देव परमेश्वर याच्यांनी आपला कार याजका, यजूनी त्याचा आडूनविळी-संताप घर होविल. ११ मुख्याते, आतां हप्पम कूळ नक्का, कारण तुम्ही परमेश्वरसमोर उन्हे राहावें, त्यांची सेवाकारी कराऱी व त्यांचे सेवक होउन धूप जाळावा झालून परमेश्वराने दुर्घास विविले आहे.

१२ मग लेणी उठून उमे राहिले ते हे: कडाची वंशांतले महण विन अमासवं व योएल विन अजन्या; मरारी वंशांतले कीश विन अब्दी व अजन्या विन गहळेले; गेण्यांनी वंशांतले यवाह विन जिम्मा, आणि एदेव विन यवाह; १३ अलीसाफानाच्या वंशांतले विज्ञी व ईयेल; असाफान्या वंशांतले अस्त्या व मरान्या; १४ हेमान वंशांतले यहीएल व

दिवी; यदृश्नान्या वंशांतले शमाया व उजिवेल. १५ त्यांनी आपल्या भारकीदांस एकत्र जमकून स्वतःल पवित्र केले, आणि परमेश्वराच्या वचनालुसार राजांने आक्षा केली होती तीप्राणे परमेश्वराच्या मंदिराच्या युक्तीलाई ते मंदिरात गेले. १६ याजक परमेश्वराच्या मंदिराचा गामारा छुद कराप्पाकरिता त्यांत गेले. आत याकून परमेश्वराच्या मंदिरात जेवढ्या अद्युक्त वस्तु त्यांस संप्रदात्या देवढ्या सर्व वाहेर काढून परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगमांत त्यांनी नेत्या, लेण्यांनी त्या उच्चलून आपेर केला किंदोन ओहळकंत टाळिल्या. १७ पहिल्या याच्यांच्या प्रतिवेदेस त्यांनी पवित्रीकरणास आरंड केल्य व त्याच महिन्याच्या अष्टमीस ते परमेश्वराच्या देवदीपर्यंत आले; त्यांनी परमेश्वरात्वे मंदिर आठ विश्वासांत पवित्र केले; पहिल्या महिन्याच्या सोव्याच्या दिवाची अर्ध वय त्यांनी समाप्त केले. १८ मग ते राजमंदिरी हिंजीया सजाकडे जाळून त्यास महाले, आही परमेश्वराचे सर्व मंदिर, होमवेदी व तिची सर्व उपकरणे आणि समर्पित भाकीचे येज व त्यांची सर्व उपकरणे छुद केली आहेत. १९ जेवढी पांत्रे आहाड राजाने आपल्या कारकीर्दीत अत्याचार कूल केकूल दिली होती, तेवढी सर्व आहीं नीट कूल पवित्र केली आहेत; पाहा, ती परमेश्वराच्या वेदीवृुंदे आहेत. २० मग हिंजीया राजा सकाळी उठून नगाराचे सर्व सरदार-प्रकट कूल परमेश्वराच्या मंदिरी मेला. २१ तेवढी-राज्य, पवित्रस्थान व अहूदा यांच्याकरिता त्यांनी सात घोन्हे सात एके, सात कोकरे व सात बोक्क यापार्णणासाठी आणिले. मग ते परमेश्वराच्या वेदीवर अर्पणे आसी अहोन वंशांतील याजकांस त्यांने आक्षा केली. २२ मग त्यांनी ते गोन्हे कापिले आणि याजकांनी त्यांचे रक बेळन वेदीवर शिपिडिले, त्यांनी मेंद्रे मास्तु त्याचेहि रक बेळन वेदीवर शिपिडिले, त्याप्रमाणेच कोकरेहि मास्तु त्यांचे रक वेदीवर शिपिडिले. २३ मग त्यांनी यापार्णणाचे कररे राजाच्या व मंडळीच्यासमोर आणिले; त्यांवर त्यांनी आपले हात ठेविले; २४ मग याजकांनी ते कपून इत्याए-

चहल प्राप्तिवित इक्ष्वाकुयासाठी त्याचे रक्त पापवडि महणून वेदीवर शिंपदिले; सर्व इक्ष्वाकुयासाठी होमार्पण व पापार्पण करावै अशी राजाज्ञा झाली. २५ दावीद व राजाचा इष्ट गांद आणि नाथान संदेष्टा यांच्या आङ्गे-प्रमाणे झाऊ, सरंग्या व कीणा वाजविष्ण्यासाठी लेव्यास परमेश्वराच्या मंदिरात उमे केले; ही आज्ञा परमेश्वराने आपल्या संदेष्टांच्या द्वारे केली होती. २६ दाविदाने करविलेली वार्षे घेऊन लेवी उमे राहिले व याजक करणे घेऊन उमे राहिले. २७ मग हिज्जीयाने वेदीवर होमबलि अर्पिण्याची आज्ञा दिली. होमार्पणास आरंभ झाला तेव्हा परमेश्वराच्या रुद्रानासह आरंभ झाला, आणि करणे व इक्ष्वाकुयाचा राजा दावीद यांने करविलेली वार्षे वार्जुं लागली. २८ सर्व मंडळी आराधना करू लागली, गायक गांड लागले व करणेकरी करणे वार्जुं लागले; होमार्पणाची समाप्ति होईपर्यंत है सर्व चालले होते. २९ यज्ञाची समाप्ति झाली तेव्हां राजांने व त्याजवरोवराच्या सर्व लोकांनी नमन करू आराधना केली. ३० मग हिज्जीया राजा व सरदार यांनी लेव्यास आज्ञा केली की दावीद व आसाफ द्रष्टा यांची कवने गाऊन परमेश्वराची स्फुटि करा. तेव्हा त्यांनी आनंदाने स्फुटि केली व आपली मस्तके लववून आराधना केली. ३१ मग हिज्जीया महणाला, आतां तुम्ही आपणांस परमेश्वराला सर्पण केले आहे तर जवळे घेऊन परमेश्वराच्या मंदिरात यज्ञ व उपकारस्मरणाची अर्पणे आणा. तेव्हा मंडळीने यज्ञ व उपकारस्मरणाची अर्पणे आणिली आणि जे उदार मनाचे होते त्यांनी होमार्पणे आणिली. ३२ मंडळीतील लोकांनी यज्ञपशु आणिले त्यांची संख्या सतत बैल, शंभर मेंढे व दोनशे कोकरे एवढी होती; हीं सर्व परमेश्वराप्रात्यर्थ होमार्पणासाठी होती. ३३ सहार्ये बैल व तीन हजार शेरडेंमेंढेरे एवढे वाहिलेले पशु होते; ३४ पण याजकांची संख्या फार थोडी असल्यामुळे त्या सर्व होमबलीची कातडीं काढितां येईनात महणून काम समाप्त होईपर्यंत व याजक आपणांस पवित्र करीपर्यंत त्यांचे बांधव लेवी यांनी त्यांस मदत केली; कारण

आपणांस पवित्र करव्याच्या कारीं याज्वलीपेढां लेवी विशेष सात्त्विक मनाचे होते. ३५ होमबलि पुच्छ होते आणि शांत्यर्पणांच्या पशूंची वपाहि पुच्छल होती; प्रत्येक होमबलीवरोबर त्यांनी येवार्पणेहि दिली. या प्रकारे परमेश्वराच्या मंदिरातील उपसना व्यवस्थितपैकी स्थापिष्यात आली. ३६ तेव्हां हिज्जीया व सर्व प्रजा आनंदित झाली, कारण देवाने आपल्या लोकांसाठी या सर्व गोष्टीची सिद्धता केली होती; हे अन्नानक घडून आले.

१ हिज्जीयाने सर्व इक्ष्वाकु व यद्गादा यांस ३० आणि एकाईम व मनस्ये आसाहि पवें लिहून कठविले की तुम्ही यस्तलेमांत परमेश्वराच्या मंदिरी इक्ष्वाकुचा देव परमेश्वर यांच्याप्रात्यर्थ बल्हांडण सण पाळावयास या. २ राजा, त्याचे सरदार आणि यस्तलेमांतील सर्व मंडळी यांनी विचार करू असें ठरविले होतें की बल्हांडण सण दुसऱ्या महिन्यांत पाळावा. ३ त्यांस तो त्या समर्पी पाळिला आला नाही, कारण योज्याव याजकांनी आपणांस पवित्र केले होतें व लोकाहि यस्तलेमांत जमले नव्हते. ४ ही गोष्ट राजास व सगळ्या जनसुमुदायास पसंत वाटली. ५ लोकांनी इक्ष्वाकुचा देव परमेश्वर यांच्याप्रात्यर्थ यस्तलेमास येऊन बल्हांडण सण पाळावा असा डांगोरा बैर-शेव्या-पासून दानापर्यंत सर्व इक्ष्वाकु येवावा असा त्यांनी ठाराव केला; या प्रकारे एवढवा मोळ्या समुदायाने हा सण शाळांत लिहिल्याप्रमाणे पाळिला नव्हता. ६ मग राजा व त्याचे सरदार यांच्याकडून पवें घेऊन जासूद राजाहे-प्रमाणे सर्व यद्गादा प्रांतात फिरले; ते लोकांस सांगत गेले की इक्ष्वाकु लोकहो, अब्राहाम, इसहाक व इक्ष्वाकु यांचा देव जो परमेश्वर त्याच्याकडे वाळा महणजे अश्वरी राजाच्या हातून वांचूत जे लोक अवशिष्ट राहिले आहेत त्यांच्याकडे तो वळेल. ७ तुम्ही आपल्या वाडवडिल-प्रमाणे व आपल्या भाऊंदांप्रमाणे होऊंन नका; त्यांनी आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा अपराध केल्यामुळे त्यांने त्यांची दुर्दशा केली हैं तुम्हांस दिसतच आहे. ८ तुम्ही आपल्या पूर्वजांप्रमाणे ताठ मानेचे होऊंन नका,

तर परमेश्वरात्मकी आणभाक करून जें पवित्रस्थान त्यांने कायमचे पवित्र केले आहे, त्याजवळ या आणि तुमचा देव परमेश्वर याची उपासना करून त्याच्या भडकलेस्या कोपाचं निवारण करा. १० तुम्ही आता परमेश्वराकडे बळळा तर ज्यांनी तुमचे भाऊबंद व तुमची मुळे पाढाव करून नेली आहेत ते त्यांजवर दया करीतील, व ती या देशी परत घेतील, काण तुमचा देव परमेश्वर कृपाकृ व दयाकृ आहे, आणि तुम्ही त्याच्याकडे बळळा तर ती आपले मुख तुमच्याकडून फिरविणार नाही. ११ या प्रकारे एफाईम व मनश्वी या प्रांतांतील नगरानगरांतून फिस्त जासूद जबळ्यापर्यंत गेले, पण सोकांनी त्यांची टर उडवून फटफजिती केली. १२ तरी आशेर, मनश्वी व जुबुलन यांतले कांही लोक नन्ह होऊन यश्शलेमास आले; १३ आणि यहूदाला देवाचा असा वरदहस्त प्राप्त झाला कीं राजांने व सरदारांनी परमेश्वराच्या वकानुसार जी आझा केली ती पाळ्यास ते एकवितानें तत्पर झाले. १४ तुसन्या महिन्यात बेखमीर भाकरीचा सण पाळ्यास पुऱ्यक्ल लोकांका मोठा समुदाय यश्शलेमात जामा झाला. १५ त्यांनी उटून यश्शलेमातील सर्व वेदा व धूप जाळ्याच्या सर्व वेदा काहून विद्धोन नाल्यात फेकून दिल्या. १६ त्यांनी तुसन्या महिन्याच्या चतुर्दशीस बळ्हाडणपशु मारिले; तेव्हांना याजक व लेवी लघित झाले व त्यांनी आपणांस पवित्र करून होमवल्लि परमेश्वराच्या भंडवी आणिले. १७ त्यांनी आपणांस पवित्र केले नव्हतें असे पुऱ्यक्ल लोक त्या भंडवीत होते. म्हणून सर्व अशुद्ध लोकां प्रीत्यर्थ बळ्हाडणाचे यश्शपशु अर्धून परमेश्वराकरिता पवित्र करण्याचे काम लेव्यास संगितले. १८ बहुत लोकांनी, म्हणजे एफाईम, मनश्वी, इस्साक्षार व जुबुलन यांतल्या पुऱ्यक्लांनी आपणांस शुद्ध केले नव्हतें तरी ते बळ्हाडणाच्या पश्याचे मांस शश्वलेसाविश्वद सात होते, करण हिज्कीयाने त्यांच्याप्रीत्यर्थ प्रार्थना केली

की १९ जे कोणी आपल्या पूर्जांना देव परमेश्वर याच्या चरणी लागले आहेत ते पवित्रस्थानाच्या विधी-प्रमाणे शुद्ध नसले तरी त्या सर्वांच्या पापाची तो दयाकृ परमेश्वर क्षमा करो. २० हिज्कीयाची ही प्रार्थना ऐकून परमेश्वरांने लोकांस क्षमा केली. २१ जे इस्लाएल लोक यश्शलेमात हजार होते त्यांनी सात दिवसपर्यंत बेखमीर भाकरीचा सण मोठ्या आनंदाने पाळिला आणि प्रतिदिनी लेवी व याजक परमेश्वराचीप्रीत्यर्थ महानादाची वाव्ये बाजूबून परमेश्वराची स्तुति करीत होते. २२ जे लेवी परमेश्वराच्या सेवेत प्रविण होते, त्या सर्वांस हिज्कीयाने आध्यात्मन दिले. या प्रकारे शांत्यर्पणे करीत व आपल्या बालबळिलाचा देव परमेश्वर याचा धन्यवाद करीत त्या पर्वाचे सात दिवस ते उत्सव करीत राहिले. २३ मग सर्व भंडवीतीने असा विचार केला कीं आणखी सात दिवस उत्सव करावा, आणि याप्रमाणे त्यांनी आणखी सात दिवस आनंदाने पाळिले. २४ यहूदाचा राजा हिज्कीया यांने अर्धणासाठी भंडवीत एक हजार गोऱ्ये आणि सात हजार भंडवीकरे दिले; आणि सरदारांनी भंडवीत एक हजार गोऱ्ये व दहा हजार भंडवीकरे दिले; त्या समव्याप्ती पुऱ्यक्ल याजकांनी आपणांस पवित्र केले. २५ तेव्हा याजक व लेवी यांसाह यहूदाची सारी भंडवी आणि इस्लाएलांतून आलेले लोक व इस्लाएलांतून आलेले व यहूदांत राहणारे परदेशीय या सर्वांनी उत्सव केला. २६ यश्शलेमात काफर आनंद झाला; इस्लाएलाचा राजा दावीदपुत्र शश्मोन याच्या वेलेपासून असा उत्सव यश्शलेमात कधीं झाला नव्हता. २७ मग लेवीय याजकांनी उमे राहून लोकांस आकार्वाद दिले; त्यांची वापी देवाने ऐकली, आणि त्यांची प्रार्थना देवाच्या पवित्र निवासापर्यंत, स्वर्गापर्यंत, जाळून पोहंवली.

१ हे सर्व आटोपत्यावर तेथें हजार असलेल्या ३१ सर्व इस्लाएलांनी यहूदाच्या नगरानगरांतून जाऊन यहूदा, बन्यामीन, एफाईम व मनश्वी या प्रांतात असलेले मूर्तीस्तेभ मोहून टाकिले, अशेरा मूर्ती फोहून टाकिल्या आणि उज्ज स्थाने व वेदा मोहून फोहून टाकिस्या; त्यांचा सर्वस्वी विघ्नंस केला. मग सर्व

इक्षाएल लोक आपजीपत्त्वा गांवी आपआपत्त्वा वतनांत गेले. २ परमेश्वराच्या छावणीच्या द्वारात होमबलि व शांतिर्थं करणे, सेवाचाकारी करणे, उपकारस्तुति व स्तवन करणे या सर्वसार्थी हिज्कीयानें याजकांचे व लेव्यांचे त्यांच्या सेवेप्रमाणे क्रमावार वर्ग नेमिळे. ३ मग त्याने आपत्त्वा संपत्तीतून होमार्पणासाठी राजभाग घटविला; परमेश्वराच्या नियमशास्त्रात लिहिले आहे त्याप्रमाणे नित्य सकाळची व संध्याकाळची होमार्पणे, शब्दाय, चंद्रदर्शने व नियतवये यांच्या होमबलीसाठी त्याने राजभाग घटविला. ४ परमेश्वराच्या नियमशास्त्रानुसार याजक व लेवी यांना मनोपस्थून आपली कामे करितां यांची म्हणून त्यांचा भाग त्यांस यावा अशी आळा त्याने यस्तेलिमात राहणाऱ्या लोकांस केली. ५ ही आळा कानी पडतांच इक्षाएल लोक धान्य, द्राक्षारस, तेल, मध आदिकलून भूसीचा प्रथम उपज आणि सगळ्या उत्पत्ताचा दशमांश सढल हातानें देऊ लागले. ६ जे इक्षाएल व यहूदी यहूदाच्यांना नगरांत राहत असत त्यांनी बैल व शेरदेंडेंदरे यांचा दशमांश आणि त्यांचा देव परमेश्वर यांच्याप्रतीत्यर्थ समर्पिलेल्या पवित्र वस्त्रांचा दशमांश आणुन त्यांच्या राशी केल्या. ७ राशी घालण्याचे त्याने तिसऱ्या महिन्यात आरंभून सातव्या महिन्यात संपविले. ८ हिज्कीया व सरदार यांनी येऊन त्या राशी पाहिल्या तेव्हां ते परमेश्वराचा व त्याचे लोक इक्षाएल यांचा धन्यवाद करू लागले. ९ हिज्कीयाने याजक व लेवी यास त्या राहीविषयी विचारिले. १० तेव्हां सादेक घराण्यांतला अज्ञाया मुख्य याजक त्यास म्हणाला, लोक परमेश्वराच्या मंदिरात अर्पणे आणु लागले तेव्हांपासून आद्वांस पोटभर खावयास मिळून पुष्कल शिळकाहे राहते; कारण परमेश्वराने आपत्त्वा लोकांचे कल्याण केले आहे; जे शिळक राहिले आहे त्याची ही मोठी रास आहे. ११ मग हिज्कीयाने परमेश्वराच्या मंदिरात खोल्या बांधण्याची आळा केली व त्याप्रमाणे त्या बांधिल्या. १२ लोक अर्पणे, दशमांश व वाहिलेल्या वस्तु प्रामाणिकपणे आणुन पोचवू लागले; त्यांचा मुख्य

अधिकारी कोनन्या नंतराच एक लेवी असुन द्वारा दुर्घट, त्याचा भाऊ शिंगी हा होता. १३ कोनन्या व त्याचा भाऊ शिंगी यांच्या हातावाली येहीरल; अज्ञाया नहथ, असाएल, यरीमोथ, योजावाह, उर्लीएल, इस्मस्या, महथ व बनाया हे हिज्कीया राजा व देवाच्या मंदिराचा अधिकारी अज्ञाया यांच्या आहेने कारभारी नेमिळे. १४ परमेश्वरास केलेली अर्पणे व परमपवित्र वस्तु यांची बांटणी करितां यांची म्हणून इक्षा लेवी याचा पुत्र कोरे जो पूर्वेच्या द्वाराचा द्वारपाल होता त्यास स्वेच्छार्पणांची देखरेल करण्यासाठी नेमिळे होते. १५ त्यांच्या हातावाली एदेन, मिन्यामीन, घेशवा, शमाया, अमन्या व अखन्या हे होते; ते याजकांच्या नगरात राहत असत; त्यांच्या सर्व भजवंदांस, मग ते लहान असोत की मोठे असोत, त्यांच्या त्यांच्या कमानुसार प्रामाणिकपणे बांटणी करून देण्यासाठी त्यांस नेमिळे होते. १६ तसेच पुरुषोच्या बंशावळीत नोंदिलेले जे पुरुष तीन वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून प्रत्येक दिवसाच्या कामासाठी परमेश्वराच्या मंदिरात जात असत त्यांच्या कमानुसार जी त्यांची सेवा असे तीप्रमाणे त्यांस बांटणी देत असत. १७ त्याप्रमाणे ज्या याजकांची, त्यांच्या पितॄकुलं प्रमाणे बंशावळीत नोंद झाली होती त्यांस आणि जे लेवी बीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून आपआपत्त्वा कमानुसार काम करीत असत त्यासहि बांटणी देत असत. १८ शिवाय बंशावळीत नोंदिलेल्या मुर्लावळांस, खिंयांस, पुत्रांस व कन्यांस अशा सर्व समुदायास बांटणी देत असत, कारण ते आपाणांस प्रामाणिकपणांने पवित्र करीत असत. १९ त्याप्रमाणे जे अहोनवंशातले याजक त्यांच्या प्रत्येक नगरात व शिवारात राहत असत त्या सर्व याजक पुरुषांस आणि लेव्यापैकीं ज्यांची बंशावळीत नोंद झाली होती त्यांसहि बांटणी देण्यासाठी मनुष्य नेमिळे होते. २० हिज्कीयाने या प्रकारे सर्व यहूदांत हाच नियम लावून दिला; त्याचा देव परमेश्वर यांच्या दृष्टीने जे काही बर्दे, योग्य व खरे तें तो करी. २१ देवाच्या

मंदिरांतील उपासना, धर्मव्यवस्था व आज्ञा गांध्या संबंधाने जे काम त्याने आपल्या देवाच्या भजनी लागून आरंभिले ते त्याने पूर्ण मनोभावे केले व त्यांत त्याला यश आले.

१ या गोळी घडल्यावर व असी निषा
३२ प्रगट ज्ञात्यावर अक्षरचा राजा सन्हेरीब याने खेळन यहूदीत प्रवेश केला आणि तटबंदी नगरे जिंकून घ्यावयाच्या हेतुने त्याने त्यांसमोर तळ दिला.
 २ सन्हेरीब आल असून यस्तालेमार्शी लळण्याचा त्याचा मानस आहे असे हिज्कीयाने पाहिले, ३ तेव्हा त्याने आपले सरदार व योद्धे यांची मसलत खेळन नगराबाहीरील पाप्याचे झरे बंद केले व हा कामी त्यांनी त्याला साहाय्य केले. ४ पुऱ्याल लोक जग्मा होऊन त्यांनी सर्व झरे बंद केले व देशाभ्यून वाहणारा ओहोइल्ही ज्ञाकून टाकिला; ते म्हणाले, अक्षरचा राजा आल्यास त्यास मुखलक पाणी कां मिळू यावे? ५ कोट मेहून पढला होता तो हिज्कीयाने हिंमत कूलन पुन: बांधून काढिला व त्याबरील बुऱ्यां उंच केले आणि त्याच्या बाहेरचा दुसरा कोट त्याने मजबूत केला, दावीदमुरांतल्या मिळे नंवाच्या बुऱ्यांची मजबूती केली आणि शर्दे व ढाई मुखलक बनविल्या. ६ त्यांने प्रजेवर सेनापति नेमून त्यांस नगराच्या वेशीच्या चौकांत आपल्याच्यांनी एकवट केले व त्यास खीर देण्यासाठी तो त्यांस म्हणाला, ७ ढड व्हा, हिंमत धरा, अक्षरचा राजा व त्याजबरोबरचा मोठ मुखदाय पाहून घारून नका, कवरून नका, त्याच्यापेक्षां आपल्या पक्षाचा जो आहे तो मोठा आहे. ८ मांसमय भुजांचा त्यांस आधार आहे, पण आम्हांस मदत करावयास व आपल्या लडाया लडावयास आमचा देव परमेश्वर आम्हांबरोबर आहे. यहूदाचा राजा हिज्कीया याच्या हा बोल्यावर सर्व प्रजेने भरंवसा ठेविला.

९ यांतर अक्षरचा राजा सन्हेरीब हा आपल्या सर्व सैन्यासह लासीशासमोर तळ देऊन राहिला होता, त्याने आपले सेवक हिज्कीया राजाकडे व यस्तालेमात

असलेल्या यहूदींकडे पाठविले व त्यांस निरोप कळविला की १० अक्षरचा राजा सन्हेरीब म्हणतो, यस्तालेम घेरिले असतां तुम्ही त्यांत बसून राहिलं आहां, तर तुमची भिस्त कशाचर आहे? ११ आमचा देव परमेश्वर आम्हांस अक्षरच्या राजाच्या हातांतून सोडवील असे सांगून हिज्कीया तुम्हांस त्रमांत घालून तहानेने व युक्तेने मारीत आहे ना? १२ त्या देवाची उच्च स्थाने व वेळा काहुन टाकून यहूदा व यस्तालेम यांस त्याच हिज्कीयाने आज्ञा दिली की तुम्ही एकाच वेदीपुढे आराधना करावी व तीवरच घूर जाळवा, हे खरें ना? १३ मी व माझ्या वडिलांनी देशोदेशीच्या सर्व लोकांनी काय केले हे तुम्हांस ठारक नाही काय? आपला देवा माझ्या हातून सोडविण्यास देशोदेशीच्या राष्ट्राचे देव कोणी समर्प झाले काय? १४ माझ्या बाडवडिलांनी ज्या राष्ट्रांचा सर्वस्वीं संहार केला त्यांच्या सर्व देवांपैकी आपल्या लोकांस माझ्या हातांतून बचावणारा असा कोणी देव होता काय? तर तुमचा देव तुम्हांस माझ्या हातांतून कसा सोडवील? १५ यास्तव तुम्ही हिज्कीयास असे भुऱ्यां व बहकून देऊन नका; त्याच्यावर तुम्ही विशास ठेवून नका; माझ्या हातांतून व माझ्या बाडवडिलांच्या हातांतून आपल्या लोकांचा बचाव करावयाची ताकद कोणत्याहि राष्ट्राच्या किंवा राज्याच्या देवास ज्ञाली नाही; तर माझ्या हातांतून तुमचा बचाव कराप्याची तुम्हाच्या देवाला काय ताकद? १६ त्याच्या सेवकांनी परमेश्वर देवाची व त्याचा सेवक हिज्कीया याची याहूनहि अधिक निंदा केली. १७ इस्लामाचा देव परमेश्वर याची निर्भत्तेना करावी व त्याच्याविरुद्ध बोलवें या हेतुने त्याने पत्रेहि पाठविली; त्यांत त्याने लिहिले की निरनिराळ्या देशांतील राष्ट्रांच्या देवांना आपले लोक माझ्या हातांतून सोडवितां आले नाहीत, त्याप्रमाणेच हिज्कीयाच्या देवाला आपले लोक माझ्या हातून सोडवितां यावयाचे नाहीत. १८ जे यस्तालेम कर कोटावर बसले होते त्यांनी यहूदी भाषेत हे शब्द उच्च स्वरानें सांगितले; हेतु हाच की त्यांस

वाचवद्वारा स्वाची घोषणा उडवावी आणि नगर हस्तांत्रिक्यावरे १९ पृष्ठीवरील मनुष्यांच्या हातांनी कविलेल्या दैवतांसारखाच यस्तालेमाचा देव आहे असे ते बोल्ले. २० यावहून हिज्जीया राजा आणि उंदेश्यांवरीला चिन आमोज या दोघांनी प्रार्थना केली आणि स्वर्गाकडे पाहून धावा केला. २१ मग परमेश्वराने एक बहुत पाठिला, त्याने अश्वराच्या राजांच्या छावणींतील सर्व शर वीर, अमुख व नायक आंचा सप्ता उडविला; तेव्हा तो फजीत होल्ल आपल्या देशी परत गेला. तो आपल्या दैवतांच्या देवांत असतां त्याच्या गोटच्याच मुलांनी त्यास तरवरीने माऱून टाकिले. २२ या प्रकारे परमेश्वराने हिज्जीयास व यस्तालेमकरांस अश्वराचा राजा सन्हेकी याच्या हातांतून व इतर सर्वांच्या हातांतून बचाविले, आणि तो त्यास सर्व बाजूंनी मार्गदर्शक झाला. २३ पुक्कल लोकांनी परमेश्वराप्रात्यर्थ्य यस्तालेमास भेटी आणिल्या आणि यहूदाचा राजा हिज्जीया यास मोलवान वस्तु नजर केल्या; यापुढे तो सर्व राष्ट्रांच्या दृष्टीने थोर झाला.

२४ त्या समर्थी हिज्जीया आजारी पहून मरावयास टेकिला. त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली तेव्हां त्याने न्याजशीं भाषण कळून त्यास एक चिन्ह दिले; २५, पण हिज्जीयाने आपल्यावर झालेल्या उपकाराची फेड केली नाही; त्याचे हृदय उन्मत झाल्यासुळे त्याजवर, यहूदावर व यस्तालेमावर कोप झाला. २६ तथापि हिज्जीया आणि यस्तालेमकर आपल्या हृदयाच्या उन्मत्तातेविषयी अनुताप पावून नम्र झाले, म्हणून परमेश्वराचा क्रोध हिज्जीयाच्या काळांत त्यांजवर भडकला नाही. २७ हिज्जीयास बहुत धन व मान मिळाला; त्याने सोने, रुप्ये, रले, सुंगांची द्रव्ये, ढाली व नाना प्रकारचीं चांगलीं पांवे यांसाठी भांडागारे बनविली. २८ धान्य, द्राक्षारस व तेल यांचा उपज साठाविष्यासाठीहे त्याने कोठारे बांधिली; तसेच सर्व तन्हेचे पश्चु व शेरदेंमेंदरे यांसाठी तबैले व मैंदवाडे बांधिले. २९ त्याने नगरे वसाविली; शेरदेंमेंदरे व गाईबैल याच्ये विपुल धन संपादिले. परमेश्वराने त्यास बहुत

धन दिले. ३० याच हिज्जीयाने गीहेन आंचाचा वरका पाठ अडवून त्याचे पाणी दावीदपुराच्या पश्चिमेकडे नीट खाली आणिले. हिज्जीया आपल्या सर्व कार्यात यशस्वी झाला. ३१ तरी पण ज्ञेलेल्या अधिपतींनी देशांत उडलेल्या चमत्कारविषयीं चौकसी करवायास बळील पाठविले, तेव्हां त्याची पारख करली व त्याच्या मनात काय आहे ते जाणावै म्हणून देवाने त्यास सोडिले. ३२ हिज्जीयांनी बाकीची कुट्टीं व सत्कुट्टीं संदेशा यशस्वी चिन आमोज याच्या दृष्टांतप्रेर्थात आणि यहूदा व इस्लाएल यांच्या राजांच्या बखरीत लिहिलीं आहेत. ३३ हिज्जीया आपल्या पितरांजवळ जाऊन निजला; त्यांनी त्यास दावीदवंशाच्या कबरस्तानांतील उंचवट्यावर मृत्यांतील पाठिला. तो मृत्यु पावल्यावर सर्व यहूदी व यस्तालेमकर यांनी त्याच्यासंबंधाने आदर दर्शविला. त्याचा पुत्र मनश्वे हा त्याच्या जागी राजा झाला.

१ मनश्वे राज्य करू लागला तेव्हां तो बारा ३३ वर्षांचा होता; त्याने यस्तालेमात पंचावध वर्षे राज्य केले. २ इस्लाएल लोकांपुढून परमेश्वराने ज्या राष्ट्रांस धालवून दिले होते त्याच्या अंगंग आचारांप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट ते मनश्वाने केले. ३ त्याचा बाप हिज्जीया यांने उत्तरास्थाने काढून टाकिली होती ती त्याने पुन: बांधिली; बाल्मूर्तीसाठी वेदा बांधून त्याने अशेरा मूर्ति केल्या; त्याप्रमाणैच तो नक्षत्रगणांची पूजा करीत असे. ४ परमेश्वराने ज्या आपल्या मंदिराविषयी म्हदूले होते की यस्तालेमात यांने नाम चिरकाल रहील त्यांत त्याने वेदा बांधिल्या. ५ परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोन्ही अंगाणात त्याने नक्षत्रगणांसाठी वेदा बांधिल्या. ६ त्याने आपली मुले हिनोमपुत्राच्या खोन्यात अमीत होम कळून आरेली; तो शकुनमुहूर्त मानीत असे; जाहोणा व मंत्रांत्र करीत असे आणि भूतवैद्य व चेटकी यांजशीं संबंध ठेवीत असे; परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट असे पुक्कल कळून त्याने त्यास संताप आणिला. ७ आपण केलेली कोरीव मूर्ती त्याने परमेश्वराच्या मंदिरात ठेविली;

या मंदिराविकारी दावीद व त्याचा पुत्र शत्रुघ्नीने सांस परमेश्वर महापाल होता की हैं मंदिर आणि इत्याएलच्या सर्व वंशांतु निबद्ध घेतलेले यस्तदेवम चांत मी आपले नाम निरतर ठेवीन; ५ मी त्यांस ज्ञा आज्ञा दिल्या होत्या आणि माझा सेवक मोरो जाणी त्यांस जे इत्यांचा विहित केले होते ते सर्व ज्ञान करून ते प्रक्रियेत वर जो देश इत्याएल ओळखाच्या पूर्वजांस दिला आहे तेच्याते भटकतील असे भी करार नाही. ६ मनदशाने युद्धांस व यशस्विकर्मांस एवढे वहकविलं की परमेश्वराने इत्याएलंयुद्ध ज्ञा राष्ट्राचा नाश केला होता त्यांच्याहूनहि अधिक दुरुक्तर त्यांनी केला. ७० परमेश्वराने मनदशे व त्यांचे लोक यांची कानउशाडणी केली, पण त्यांनी पर्व केली नाही.

११ गास्त्र एवढेश्वराने त्यांजवर अद्वारच्या राजाचे सेनानायक पाठविले; त्यांनी मनदशास आंदखांनी पकडून व बेढ्या धालून बाबेलास नेते, १२ तो संकटात फडका तेव्हां ते आपला देव परमेश्वर यास द्वरण ओस्त आणि आपल्या पूर्वजाच्या देवांसाठीर काढ कीन दिल्या; १३ त्यांने त्यांची प्रार्थना केली, त्याचा धारा केला, तेव्हां त्यांने त्यांची विनती ऐहून त्यास पुनः यशस्विकर्मात आपला त्यांचे राज्य त्यास दिले. तेव्हां परमेश्वर, देव आहे असे मनदशास कडून आले.

१४ यानंतर त्यांने दावीदपुराच्या बाहेर गीहेच्या पांढिमेस लोन्याल मासल्याद्यकाजापर्यंते एक कोट वार्षिला, ओकेलाभोवती कोट जांधून तो उंब केला आणि यहूदाच्या सर्व तदक्षी नगांत त्यांने सेनानायक ठेविले. १५ मग त्यांने अंडे देव व मूर्ति परमेश्वराच्या मंदिरांतून काढून आणि परमेश्वराच्या मंदिराच्या पर्वतावर व यशस्विकर्मात केलेल्या सर्व केशा काढून नगदावाहेर केकून दिल्या. १६ त्यांने परमेश्वराच्या देवीचा जीणोद्धार केला व तीवर शांतरप्रयं व उपकारस्त्रणाचे खाल असिल आणि इत्याएलचा देव परमेश्वर याची उपासना कराऱ्याची यहूदास आज्ञा केली. १७ तरी इत्याएल लोक अनुहान उक्त स्थानी यहू करीतच असतः माझ ते आपला देव परमेश्वर

यास्त्रकृत ते करीत. १८ मनदशाची बाकीची कृत्ये, त्यांने आपल्या देवास्त्र केलेली प्रार्थना आणि इत्याएलचा देव परमेश्वर याच्या नामांने त्यांची जे इष्टे बोलते त्यांची बचतें ही सर्व इत्याएलच्या राजाच्या बखरीत लिहिली आहेत. १९ त्यांने केलेली प्रार्थना, ती कधी भान्य जाली तें, त्यांचे सर्व पाप व अवरुद्ध, तो दीन होण्यापूर्वी त्यांने उक्त स्थाने कोठेकोठे बांधिली तें आणि अशेश मूर्ति व कोरीब मूर्ति त्यांने कशा उभारिल्या तें सर्व द्रष्टव्यांच्या बखरीत लिहिले आहे. २० मनदशे आपल्या पितरांजवल जाऊन निजला; त्यांनी त्याचा पुत्र अमोन राजा झाला.

२१ आमोन राज्य करू लागला तेव्हां तो बावास वर्षाचा होता; त्यांने यशस्विकर्मात दोन वर्षे राज्य केले. २२ त्यांने आपला वाप मनदशे याच्या करणीप्रमाणे परमेश्वराच्या श्वीने जे वाईट तें केले, त्याचा वाप मनदशे यांने केलेला सर्व कोरीब मूर्तीपुढे अमोनाने यश करून त्यांची उपासना केली. २३ त्याचा वाप मनदशे परमेश्वरापुढे जसा लीन जाला तसा तो न होता अधिकांशक पाप करीत गेला. २४ त्याच्या चाकरांनी त्याच्याची किंतुरी करून त्यास त्याच्याच बाज्यात जिवं मारिले; २५ पण त्यांनी आमोन राजाची किंतुरी केली त्या सर्वांस देशाच्या लोकांनी जिवं मारिले; त्यांनी त्याच्या जाणी त्याचा पुत्र योशीया यास राजा केले.

१ श्वोरीया राज्य करू लागला तेव्हां तो ३४ आठ वर्षाचा होता; त्यांने यशस्विकर्मात एकतीस वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या श्वीने जे बरें तें त्यांने केले, ज्या मार्गांनी त्याचा पूर्वज दावीद चालला त्यांनीच तोहि चालला, उजवीडावीकडे वळला नाही. ३ आपल्या कारकीदारच्या आढळ्या वर्षी तो अन्यवर्या असतांच आपला पूर्वज दावीद याच्या देवाच्या भजीची लागला, बाराच्या वर्षी तो उक्त स्थाने, अशेश मूर्ति आणि कोरीब व ओरीब मूर्ति यहूदा व यशस्विकर्मा यांनुन काढून टारू लागला. ४ लोकांनी त्याच्या १ पालभेद: होजाय याच्या.

समक्ष बाल्मीर्तीच्या वेदा मोहून टाकिल्या; त्याच्या वरल्या भागी असलेल्या सूर्यमूर्ति त्याने फोडून-तोडून टाकिल्या; अशेरामूर्ति आणि कोरीव व ओरीव मूर्ति त्याने फोडून त्यांचे कूर्ण केले व ते कूर्ण जे त्यांस यहां करीत असत त्यांच्या कवरावर पसरिले. ५ पुजान्याच्या अस्थि त्याने त्यांच्याच वेदावर जाळून टाकिल्या; श्यामप्राणे त्याने गऱ्हदा व यश्वलेले ही शुद्ध केले. ६ त्याने मनद्वे, एफाईम, शिमोन व नफलाली येथपर्यंतच्या शहरांत व त्यांच्या सभोवतालच्या ओस पडलेल्या जागी तसेच केले. ७ त्याने वेदा मोहून टाकिल्या, अशेरामूर्ति व कोरीव मूर्ति कुटून त्यांचे कूर्ण केले आणि इस्वाएल देशांतत्या सर्व सूर्यमूर्ति त्याने तोडूनफोडून टाकिल्या आणि मग तो यश्वलेलेस परत आल.

८ आपल्या कारकीर्दीच्या अठराच्या वर्षी योक्षीयाने देशाची व मंदिराची शुद्धि केल्यावर आपले देव परमेश्वर याच्या मंदिराची दुरुस्ती करण्यास शाफान विन असल्या, नगराचा कारभारी मासेया आणि योवाह विन योवाहाज अखबारानवीस यांस पाठविले. ९ ते मुख्य याजक हिल्कीया याजकडे गेले आणि द्वारपाल लेवी यांनी मनद्वे, एफाईम, इस्वाएलचे अवशिष्ट लोक, सर्व यहूदा व बन्यामीन आणि यश्वलेलेमनिवासी या सर्वांकडून जो पैसा लेव्यांनी जमा करून देवाच्या मंदिरांत आणिला होता तो त्यांनी त्याच्या स्वाशीन केला. १० त्यांनी तो परमेश्वराच्या मंदिराची देखरेख करणाऱ्या कामगारांच्या हाती दिला, आणि त्या मंदिराची जी मोडतोड झाली होती ती दुरुस्त करण्याकडे तो त्या कामगारांनी लाविला. ११ तासलेले चिरे, कैच्यासाठी लाकूड आणि यहूदाच्या राजांनी मोहून टाकिलेल्या घरांसाठी कडीपाठ विकत घेण्यास त्यांनी तो पैसा सुतार व बांधकाम करणारे यांस दिला. १२ त्या माणसांनी तें काम सचोटीने केले; त्यांजवर देखरेख करण्यास नेमिलेले मरारी वंशांतील लेव्यांपैकी यहथ व ओबद्या, आणि कहारी वंशांतील जखन्या व मशुक्कम हे होते; गायनवादनाचे मर्म जाणणारे लेवी

हेहि होते. १३ बोजे बाहणाऱ्यांवरहि ते देखरेख करीत आणि इरप्रकारचे काम करणाऱ्यांकडून ते काम करून घेत; लेव्यापैकी काही लेवक, कारभारी व द्वारपाल होते. १४ परमेश्वराच्या मंदिरांत आणिलेला पैसा बाहेर आणीत असतां मोशाच्या द्वारे दिलेल्या परमेश्वराच्या नियमशाळाचा प्रथं हिल्कीया याजकास सांपडला. १५ हिल्कीयाने शाफान चिटणीस यास सांगितले की परमेश्वराच्या मंदिरांत मला नियमशाळाचा प्रथं सांपडला आहे. मग हिल्कीयाने तो प्रथं शाफानास दिला. १६ शाफान तो प्रथं घेऊन राजाकडे गेला आणि त्याने अशी खबर दिली की तुझ्या दासांस जे काही काम सौंपले होते तें ते करीत आहेत; १७ आणि परमेश्वराच्या मंदिरांत जो पैका मिळाला तो त्यांनी घेऊन त्यांत भरू देखरेख करणारे व कामदार यांच्या हंवाली केला आहे. १८ शाफान चिटणीसांने राजास आणली असे सांगितले की हिल्कीया याजकाने मला एक प्रथं दिला आहे. शाफानाने तो राजास वाचून दाखविला. १९ त्या नियमशाळांतीली वचने राजाने ऐकलीं तेब्बा त्याने आपली वच्चे काढिली. २० मग राजाने हिल्कीया, अहीकाम विन शाफान, अंद्दोन विन मीसा, शाफान चिटणीस व राजसेवक असाया यांस आज्ञा केली की २१ हा जो प्रथं सांपडला आहे त्यांतील मजकुरांसंबंधांने तुम्ही जाजन माझ्यातफे आणि इस्वाएल व यहूदा यांत जे शिळ्क राहिले आहेत त्यांच्यातफे परमेश्वराला प्रश्न करा. या प्रथांत जे सर्व लिहिले आहे तें करण्याच्या बाबतींत आमच्या वाडवडिलांनी देवाची आज्ञा पाळिली नाही म्हणून परमेश्वराने कोशाची त्रुटी आमावर केली आहे, ती कार मोठी आहे. २२ मग हिल्कीया व राजाने आज्ञा केलेले इतर लोक हे संदर्भी हुल्ला हिच्याकडे गेले: ही शास्त्रम विन तोकहत १ याच्ये नंबर २ राजे २२:१२ येथे अखबोर विन मिळाया असे आहे. २ याच्ये नंबर २ राजे २२:१४ येथे तिकवा विन हरहस असे आहे.

२ याच्ये नंबर २ राजे २२:१४ येथे तिकवा विन हरहस असे आहे.

पिंड इसा नांदाचा जामदार याची छी असून सा पेढी यस्तालेपांत तुसन्या पेठें राहत होयी; तिचकडे जाऊन तिला त्यांनी हें कळविले. २३. तेज्ज्वां ती त्यांस महणाऱ्यी, इसाएलचा देव परमेश्वर महणतो, या पुस्तकांने तुम्हांस मजकडे पाठविले त्यास जाऊन सांगा: २४. परमेश्वर महणतो, पाहा, यहूदाच्या राजासंघारे जो प्रथा वाचिला त्यांत लिहिलेल्या सर्व शासांप्रमाणे भी या स्थानावर क वेशील रहिवास्यावर अविष्ट आणलाई; २५. कारण त्या लोकांनी मला सोहून देऊन अन्य देवांपुढे धूप जाळिला आहे आणि आपल्या हातांनी घटिलेल्या सर्व वस्तुमुळे मला तंत्रास केले. आहे महणून या स्थानावर यांशा कोळाची झाडी काली आहे, तो शांत व्यावयाचा नाही. २६. तथापि यानें तुम्हांस परमेश्वराच्या प्रश्न करावयास पाठविले त्या यहूदाच्या राजास जाऊन सांगा: इसाएलचा देव परमेश्वर महणतो, छी वचने ऐकून २७. तुम्हे इहय मधु शाळे, तू देवांपुढे नम्र शालास, आणि या स्थानाविस्तृत व येथल्या रहिवासांविस्तृद भी सांगितले तें ऐकून तू दीन होऊन आपली वजे फाहून माशासमोर रडलास, महणून भी तुझी विनंति ऐकली आहे, असे परमेश्वर महणतो. २८. पाहा, मी तुला तुस्ता पितसंदी मिळवीन; तुला तुस्ता कवरेत शांतीने पोचवितील; जो गहजव भी या स्थानावर व येथल्या रहिवासांवर आणारा आहे तो तू आपल्या डोळ्यांनी पाहणार नाहीस. त्यांनी परत येऊन रसाला हें कळविले.

२९. मग राजाने यहूदांतील व यस्तालेपांतील सर्व वडील जनांस बोलवणे पाठवून जमा केले. ३०. यहूदा येशील सर्व लोक, यस्तालेपांतले सर्व रहिवासी, याजक, लेवी अशा सर्व आचालक्कुद्दांस बरोबर घेऊन राजा परमेश्वराच्या मंदिरी गेला; परमेश्वराच्या मंदिरात सांपळेल्या कराराच्या ग्रंथांतील सर्व वचने त्याने लोकांस ऐकू येतील अशी वाचून दखलिली. ३१. मग राजाने आपल्या स्थानी उमे राहून परमेश्वरासमोर असा करार केला की मी परमेश्वरांवे अनुसरण करीन, त्याच्या आक्षा, निर्बंध व नियम जिवेंभावे

पाळीच, या ग्रंथांतील कराराच्या वचनांप्रमाणे वर्तेन. ३२. मग यस्तालेपांत व बन्यामिनांत जे सर्व लेके आचल्ले त्यांस त्याने आपल्या करारात सासील केले, यस्तालेपाठ आपल्या वडिलांच्या देवाच्या कराराच्यांप्रमाणे वाणू लागले. ३३. इसाएल लोक या या देशी होवे तेथून योशीयाने सर्व अमंगल वस्तु काळून टाकिल्या, आणि जितके इसाएल सास मिळव्ये तितक्या सर्वांस त्याने त्यांचा देव परमेश्वर याची उपासना करावयास आविले. त्याच्या सर्व कारकीर्दीत त्यांनी आपल्या बाडवडिलांचा देव परमेश्वर यास अनुसरावयांवे सोडिले नाही.

१. योशीयाने परमेश्वरांप्रीत्यर्थ यस्तालेपांत

३४. वल्हांडण सण पाळिला; पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस वल्हांडणाचा यज्ञपटु मारिला. २. त्याने याजकांच्या सेवेचा क्रम लावून दिला आणि परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करण्यास त्यांस प्रोत्साहन दिले. ३. जे लेवी सर्व इसाएल लोकांस विकावीत असत व परमेश्वरांप्रीत्यर्थ पवित्र जाळे होते त्यांस त्याने सांगितले की इसाएलचा राजा दावीद याचा पुत्र शशीमोन याने वांधिलेल्या मंदिरात पवित्र कोश ठेवा; तुम्हांस आपल्या खांद्यावर बोजा वागविष्णाची इतःपर जखली नाही; तर आतां तुम्ही आपला देव परमेश्वर व त्याची प्रजा इसाएल यांची सेवा करा. ४. इसाएलचा राजा दावीद व त्याचा पुत्र शशीमोन या दोसांनी लिहून देविलेल्या विधीस अनुसरून आपल्या पितृकुलांप्रमाणे आपआपल्या कमालुसार सेवा करण्यास सिद्ध झाला. ५. जे तुमचे भाऊवंद आहेत त्याच्या पितृकुलांच्या विभागांप्रमाणे पवित्र स्थानी तुम्ही उमे राहा, महणजे अर्थात् त्यांच्या एकेका भागांसीत्यर्थ लेव्यांच्या पितृकुलांतील एकेका भागाने सेवा करावी. ६. वल्हांडणाचा यज्ञपटु मारा, आपांस पवित्र करा आणि मोशाच्या द्वारे सांगितलेल्या परमेश्वराच्या वचनानुसार वागवयास आपल्या वांधवांस सिद्ध करा. ७. जे लोक तेथे हजर होते त्या सर्वांस योशीयाने वल्हांडणाच्या यज्ञांसाठी राजाच्या मालमत्तेतून तीस

हजार शेरडेमंडरे व तीन हजार बैल दिले. ८ सरदारांनी लोकांस, याजकांस व लेव्यांस स्वेच्छाप्रयोग दिली. वेचाच्या मंदिराचे कारभारी हिल्लीया, जखन्या व यहीएल यांनी वल्हांडणाच्या यशासाठी याजकांस दोन हजार सहाऱ्ये शेरडेमंडरे व तीनशे बैल दिले. ९ कोनन्या व त्याचे कंधु शमाया व नथनेल, हशच्या, इंयेल व योजाबाद ह्या लेव्यांच्या प्रमुखांनी लेव्यांस यांचे हजार शेरडेमंडरे व पांचशे बैल वल्हांडणाच्या यशासाठी दिले. १० या प्रकारे उपासनेची सिद्धता हँडून राजाहेप्रमाणे याजक आपआपल्या स्थानी आणि लेवी आपआपल्या कमालुसार उमे राहिले. ११ मग वल्हांडणाचे यज्ञपशु वयिले; बलि दण्डाच्याच्या हातून रक्त घेऊन याजक तें शिरीत होते आणि लेवी त्या पश्चांनी काटडी काटीत होते. १२ मेशाच्या ग्रंथांत लिहिल्याप्रमाणे परमेश्वराल अर्पणवयाम लोकांच्या पितृकुळांच्या विभागप्रमाणे देतां याची म्हणून हीं होमापर्यंगे त्यांनी निराळी ठेविली. बैलांच्यांहि न्यांनी तसेच केले. १३ त्यांनी वल्हांडणाच्या यज्ञपशुचे मांस विधीप्रमाणे भाजिले आणि पवित्रापर्यंगे न्यांनी बहुगुणांत, हँड्यांत व कढयांत शिंजवून लोकांस लाशलीच पोचती केली. १४ नंतर त्यांनी स्वतःसाठीं व याजकांसाठीं तयारी केली, कारण अहरोनाचे वंशज जे याजक ते रात्र पडेपर्यंत होमबलिव व वया अर्पिण्यांत गुंतले होते म्हणून लेव्यांनी स्वतःसाठीं व अहरोन वंशज यांच्यासाठीं तयारी केली. १५ दावीद, आसाफ, हेमान आणि राजाचा दृष्टा यद्यून यांच्या आहेप्रमाणे आसाफ वंशातले गायक आपआपल्या ठिकाणी होते, आणि द्वारपाल प्रत्येक द्वाराजवळ होते; त्यांस आपलें काम सोडून जावें लागलें नाही, कारण त्याचे भाऊ-बंद जे लेवी त्यांनी त्यांच्यासाठीं तयारी केली. १६ या प्रकारे त्याचे दिवशीं योशीया राजाच्या आहेप्रमाणे परमेश्वराच्या सर्वे उपासनेची तयारी झाली आणि वल्हांडण सण पालण्याची व परमेश्वराच्या वेदीवर होमबलि अर्पिण्याची सिद्धता झाली. १७ त्या प्रसंगी

जे इश्वाएल लोक हजार होते त्यांनी वल्हांडण सण पाकिला आणि सात दिवस बेव्हानीर भाकरीचा सुख पाकिला. १८ शमुवेल संदेशाच्या काळापासून या सणप्रमाणे कवल्हांडण सण इश्वाएलांत केव्हाहि पालण्यांत आला नव्हता; योशीया, याजक, लेवी, हजार असलेले सर्वे यहूदी व इश्वाएल लोक व यशस्वलेमनिवारी यांच्याप्रमाणे पूर्वी कोणत्याहि इश्वाएलाच्या राजांने वल्हांडण सण पालिला नव्हता. १९ योशीयाच्या कारकीर्दीच्या अठाब्रव्या वर्षी हा वल्हांडण सण पालण्यांत आला.

२० त्यानंतर योशीयाने मंदिराची सिद्धता केल्यावर मिसरचा राजा नव्हो हा फरात नदीजवळील कर्कमीश नगरावर स्वारी करण्यास निशाळा; तेव्हां योशीया त्याच्याशीं सामना करण्यास गेला; २१ पण त्यांने त्याजकडे आपले वकील पाठवून सांगितले कीं यहूदाच्या राजा, मल्य तुजशीं काय कर्तव्य आहे? आज मी तुजवर नव्हे तर ज्या घराण्याशीं माझे वैर आहे त्यावर स्वारी करण्यास निशालों आहें; देवाने मला त्वरा करण्यास सांगितले आहे, तर माझ्यावरोवर देव आहे, त्याच्याशीं विरोध करून को; त्यांने तुझा नोश कराशा असें न होवो. २२ तशापि योशीया त्याजकडून आपला भोर्चा न फिरवितां त्याच्याशीं लडावयास वेशांतर करून गेला; देवांचे वचन नव्होच्या द्वारे प्राप्त झाले होते तें न झुमानितां तो मगिदेच्या खोन्यात युद्ध करावयास आला. २३ तिरंदाजांनी योशीया राजास बाण मारिले तेव्हां तो आपल्या सेवकांस म्हणाला, मी धायाळ झालो आहे, मला येथून घेऊन चला. २४ तेव्हां त्याच्या सेवकांनी त्यास रथावरून उत्तरून त्याच्या दुसऱ्या रथावर बसविले व यशस्वलेम नेले; तेथें तो मृत्यु पावला व त्यांनी त्यास त्याच्या पूर्वजांच्या कवरस्तानांत मूळाती दिली; तेव्हां सर्वे यहूदा व यशस्वलेम यांनी योशीयासाठी शोक केला, २५ यिर्बेयाने योशीयाप्रीत्यर्थं विलापीत रचिले; सर्वे गणारे व गणाच्या आपल्या विलापीतांत योशीयाच्ये वर्णन आजवर करीत आहेत; त्यांची ही गीर्ते

इस्त्राएल लोकांत कायमचीं गाण्डीचा धराव कराप्यांत आला, आणि ती विलपगीतांत नमुद केली आहेत. २६ योजीयाचीं बाकीची कृत्ये आणि परमेश्वराच्या नियमशास्त्रांत लिहिल्याप्रमाणे त्यांने केलेली सत्कृत्ये, २७ म्हणजे अथपासून इतिपर्यंत त्याचीं सर्व कृत्ये, इस्त्राएल व यहूदा यांच्या राजांच्या बखरीत लिहिली आहेत.

१ प्रग देशांतल्या लोकांनी योजीयाचा पुत्र **३६** यहोआहाज यास त्याच्या जागी यस्त्वालेमांत राजा केले, २ योआहाज राज्य करू लागला तेव्हां तेवीस वर्षांचा होता; त्यांने यस्त्वालेमांत तीन माहिने राज्य केले. ३ मिसरच्या राजांने यस्त्वालेमांत येऊन त्यास पदच्युत केले व देवाकर त्यांने शंभर किकार रुपे व एक किकार सोने एवढा खंड बसविला. ४ मिसरच्या राजांने त्याचा भाऊ एल्याकीम यास यहूदा व यस्त्वालेम यांवर राजा केले व त्याचे नंब बदलून यहोयाकीम असे ठेविले. त्याचा भाऊ योआहाज यास नव्हो मिसर देशी घेऊ गेला.

५ यहोयाकीम राज्य करू लागला तेव्हां तो पंचवीस वर्षांचा होता व त्यांने यस्त्वालेमांत अकडा वर्षे राज्य केले; त्यांने आपला देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने जे वाईट तें केले. ६ त्याजवर बाबेल्या राजा नवुख-द्रेस्सर यांने स्वारी केली व त्याला बाबेलास घेऊ जाण्यासाठी त्यांने त्याच्या पायांत विळा ठोकिल्या. ७ नवुख-द्रेस्सरांने परमेश्वराच्या मंदिरांतील पांत्रे बाबेलास नेऊन तेथील आपल्या मंदिरांत ठेविली. ८ यहोयाकीमाचीं बाकीची कृत्ये, त्यांने केलेली अमंगळ कृत्ये, त्याच्याठार्थी आढळून आलेले दुःखर्म हीं सर्व इस्त्राएल व यहूदा यांच्या बखरीत लिहिली आहेत; त्याच्या जागी त्याचा पुत्र यहोयाकीम हा राजा झाला.

९ यहोयाकीम ओठ वर्षांचा असतां राज्य करू लागला; त्यांने यस्त्वालेमांत तीन माहिने व दहा दिवस

१ यांचे नंब १ इति. ३:१६ येथे यस्त्वाचा, व यिर्मया २३:२४ येथे कोन्या असे आहे.

२ अठरा असे २ राजे २४:८ येथे लिहिले आहे.

राज्य केले; परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तें त्यांने केले. १० वर्षांर्मी नवुख-द्रेस्सरांने सेन्य पाठवून तो व त्याच्याबरोबर परमेश्वराच्या मंदिरांतील मोलवान् पांत्रे हीं बाबेलास आणिलीं आणि त्याचा भाऊ सिद्धीया यास यहूदा व यस्त्वालेम यांवर राजा केले.

११ सिद्धीया राज्य करू लागला तेव्हां एकवीम वर्षांचा होता; त्यांने यस्त्वालेमांत अकडा वर्षे राज्य केले. १२ त्यांने आपला देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने जे वाईट तें केले; यिर्मया संदेशा परमेश्वराकडून त्यास आदेश देन असतांह तो त्याजसमो नम्र झाला नाही. १३ नवुख-द्रेस्सर राजांने त्यास देवाची शपथ बाहाबयास लाविले होते; त्याच्या विश्वद्वितीयांने बंडावा केला; त्यांने आपल्ये मान ताठ केली, आणि इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर याजकडे तो बळ्ळा नाही, त्यांने आपले मन कठीण केले. १४ त्याप्रमाणेच सर्व मुख्य याजकांनी व लोकांनीहि अन्य राष्ट्रांच्या अमंगळ कृत्यांचे अनुकरण करून घोर पातक केले, आणि जे मंदिर परमेश्वरांने यस्त्वालेमांत पवित्र केले होते तें त्यांनी भ्रष्ट केले. १५ त्यांच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर मोम्या निकटीने आपल्या दूतांच्या हस्तीं त्यांस आदेश पाठी, कारण त्याची आपल्या प्रजेवर व आपल्या निवासस्थानावर करणा होती; १६ पण ते देवाच्या दूतांची टेर उडवून त्यांची वचने तुच्छ मानीत व त्याच्या संदेशांची निर्भरत्सना करीत; शेवटी परमेश्वराचा कोण त्याच्या लोकांवर भडकल्या व त्यांचा बचाव कराण्याचा कांहीं उपाय राहिला नाही. १७ त्यांने त्याजवर खास्त्वांच्या राजाची स्वारी आणिली; त्यांने त्याच्या तरण पुलांस त्यांच्याच यविश्वुवनांत तरवारीने वधिले; त्यांने तरणावर किंवा कुमारीवर, इडांवर किंवा वयातीतांवर दया केली नाही; परमेश्वरांने सर्वांस त्याच्या हातीं दिले. १८ देवाच्या मंदिरांतील लहानमोठी सर्वे पांत्रे व निधि, आणि राजा व त्याचे सरदार यांचे निधि हीं सर्व तो बाबेलास घेऊन गेला. १९ खास्दी लोकांनी देवाचे मंदिर जाळून टाकिले, यस्त्वालेमाचा कोट पाडून टाकिले, तेथले वाढे आग लावन जाविले

४ अस्त्रेत्या सर्वं चागस्या पाश्चान्वा नाश केला २० जे तपसेश्वरांच्या राजाक्षमांतरु तुकून राहिले त्या मर्वास त्रे; राज्य बोक्कलास भेऊन गेला; परसाच्ये राज्य अस्त्रेत्या त्वार्हैपर्वत ते त्याचे द्वयाच्या वंशजांचे दश कोऱ्यांन राहिले; २१ परमेश्वरांने विमयाच्या मुख्यांने प्राप्त केलेले वचन पुरुं होऊन देशास शांतसेचो काढ प्राप्त झाला घण्टून हें सर्व वटडें; देश ओस पद्धत दौता द्वेष घण्टजे सरक वये पुरी होत तोपर्वत न्यात शांतस्ता नाहत दीती.

२२ विमयाच्या मुख्यांने प्राप्त झालेले परमेश्वरांने

१ मुल्यंतः चन्द्राय

वज्र सिंदीस जावें महान् पाशसाचा राजा कोरेण याच्या मनास स्थान्या कारकीर्दीच्या पहिल्या वर्षी परमेश्वरांने स्फूर्ति दिली, तेव्हां त्यांने आपल्या सर्व राज्यांत ताकीद दिली व लेणी कर्मांम पाठविले. २३ परसाचा राजा सायरस असे महणतो, स्कर्णाचा देव परमेश्वर यांने पृथ्वीवरली सर्व राज्ये मध्य दिली आहेत व मल्य आहा केली आहे यी यद्युतील यशस्विभांत माहायाप्रीत्यर्थ एक मंदिर बांध. २४ तुम्हांपैकी त्याच्या सर्व लोकांतील जो कोणी असेल त्याच्यावरेव त्याचा देव परमेश्वर असो; त्यांने तेचे जावें.

एञ्चा

→३०६←

१ विमयाच्या मुख्यांने प्राप्त झालेले परमेश्वरांने १ वचन सिंदीस जावें घण्टून पाशसाचा राजा कोरेण याच्या कारकीर्दीच्या पहिल्या वर्षी परमेश्वरांने झां राज्याच्या मनास स्फूर्ति दिली; २ तेव्हां त्यांने आपल्या सर्व राज्यांत जाहीर केले व लेणी कर्मांनहि पाठविले, तें असें: २ परसाचा राजा कोरेण असे घण्टो, स्वर्णाचा देव परमेश्वर यांने पृथ्वीवरील सर्व राज्ये मध्य दिली असून अशी आहा केळी आहे की यद्युदा प्रतीतील यशस्विभांत माहायाप्रीत्यर्थ एक मंदिर बांध; ३ त्याच्या सर्व लोकांपैकी जो कोणी नुमच्या-मर्यां असेल त्याज्वरेव त्याचा देव असो; त्यांने यद्युतील यशस्विभास जाऊन इडाएलाचा देव परमेश्वर • याचे मंदिर बांधावें; यशस्विभांत जो आहे तोच देव होय. ४ जो कोणी शेष राहिला असून एकाचा छिकाणी उपरी घण्टून राहत असेल, त्याला तेजवल्या मनुष्यांनी चांदी, सोने, सामान्यमुमान व पृथु देवेला चाहम्य करावें; याखेटीज यशस्विभांत

देवाच्या यंदिराकरितां त्यांनी स्वसंतोषाची अपेक्षा यादी. ५ तेव्हां यशस्विभांतील परमेश्वरांचे मंदिर बांधव्यासाठी वरती जावयास देशानें ज्यांच्या मनास स्फूर्ति दिली ते यहूदा व बन्यामीन यांच्या यित्तुक्यांचे प्रसुत, याजक व लेणी ठद्धू सिद्ध झाले. ६ त्याच्या आसपासच्या लोकांनी चांदीची पांवे, सोने, सामान-मुमान, पृथु व मोलवान् वस्तु देवेन त्यास साहाय्य केले; याखेटीज लोकांनी जें स्वसंतोषानें दिले तें वेळेंच. ७ नुखलेस्सरांने परमेश्वराच्या मंदिराची जी पांवे यशस्विभानु आणान आपल्या दैवताच्या देवक्षमं ठेविली होतीं तीं सर्व पाशसाचा राजा कोरेण यांने याहेर काढिली; ८ परसाचा राजा कोरेण यांने तीं यिप्रदाय भांडारी याच्या हस्ते याहेर काढून यद्युदा सरदार लेशवस्त्रर यास मोजून दिली. ९ त्यांची यादी येणेप्रमाणे: सोन्याच्या तीस परती, चांदीच्या एक हात परती, एकुणतीस तुक्या, १० सोन्याचे तीस कटोरे, चांदीचे दुसर्या प्रकारने चारावें दश

कटोरे व हतर पात्रे एक हजार ११ सोन्यांवंशीची सर्व पात्रे मिळून पांच हजार चारशे होते. पाडाव आलेले लोक बाबेलाहुन यस्त्यामास आणे तीनहाशेशवस्त्रांमधीन ही सर्व पात्रे आणिली.

१ बाबेलचा राजा नवुखेस्तर यांने जे २ लोक पाडाव करून बाबेलास नेले होते स्थांतले त्या मुल्यांत राहणीरे बंधुपुक होऊन यस्त्यालेमास व यहूदीतील आपाइपत्त्वे नगरी परत गेले ते हे: २ जलबाबेलाखरोवर आणे ते यशवा, नहेण्या, सराया, रएलाया, मर्दवय, बिलाशान, मिस्पार, बिमई, रहूम, बाना. इस्साएल लोकांतल्या मंजुष्यांची ही मोजादाद आहे: ३ पारोशाचे वंशज दोन हजार एकशे बहातर, ४ शकाव्याचे वंशज तीनशे बहातर, ५ आराहचे वंशज सातशे पंचाहतर. ६ पहशभवाचाचे वंशज, येशवा व यवाच यांच्या कुळांतले दोन हजार आठशे बारा, ७ एलामाचे वंशज एक हजार दोनशे नौपन्न, ८ जत्युचे वंशज सातशे साठ, ९० बानीचे वंशज सहाशे बेचालीस, ११ बैवाहिचे वंशज सहाशे तेवीस, १२ अजमादाचे वंशज एक हजार दोनशे बावीस, १३ अदेविकामाचे वंशज सहाशे सासष्ट, १४ बिमईचे वंशज दोन हजार छपन, १५ आदीनाचे वंशज चारशे चौपन, १६ हिज्जीयाच्या वंशांतला आटेर याच्या कुळांतले अव्याघ्र, १७ बेसाईचे वंशज तीनशे तेवीस, १८ योराचे लोक एकशे बारा, १९ हायशाचे लोक दोनशे तेवीस, २० गिबाराचे लोक पंचाष्ट, २१ बेलहेमाचे लोक एकशे तेवीस, २२ नटोकाचे लोक छपन, २३ अनायोथचे लोक एकशे अडावीस, २४ अजमावेयाचे लोक बेचालीस, २५ किर्णीथ-आरीम, कफीरा व वैरोथ यांतले लोक सातशे बेचालीस, २६ रामा व गेवा यांतले लोक सहाशे एकवीस, २७ मिलमाराचे लोक एकशे बावीस, २८ वेयेल व आय यांतले लोक दोनशे तेवीस, २९ नवोचे लोक बापन, ३० मर्गीशचे वंशज एकशे छपन, ३१ दुस्त्या एलामाचे वंशज एक हजार दोनशे तेवीस व आणे ते हेच होते, परंतु ते इस्सालेलते होते.

किंवा नाही याविषयीं आपआपली पितुकुळ्ले व आपआपली वंशावली त्यांना दाखविता आली नाही. ६० दलमयाचे वंशज, तोबीयाचे वंशज, नकोदाचे वंशज, सहारे बावन, ६१ आणि याजकांच्या कुळपैकी: हबयाचे वंशज, हकोसाचे वंशज, वर्जिलायाचे वंशज, त्यांने वर्जिलय गिलादाच्या एका कन्येशी विलाह केला, त्यावरून त्याचे नांव पडले. ६२ आ सर्वांनी आपआपल्या वंशावलीचा लेख ज्यांची वंशावली नोंदवी होती त्यांच्या वर्हीत शोधिला, पण त्यांस तो न मिळाल्यामुळे ते अशुद्ध ठरून याजक-पदावरून अष्ट झाले. ६३ तिर्शाथा (प्रांताधिपति) त्यांस म्हणाऱ्या, उरीम व थुम्मीम धारण करणाऱ्या याजकाची स्थापना होईपर्यंत तुम्ही कोणी परमपवित्र वस्तु खाण्यास पात्र नाही. ६४ ही सारी मंडळी मिळून एकदर बेचाळीस हजार तीनशे साठ होती; ६५ यांशिवाय त्यांचे सात हजार तीनशे सदतीस दास व दासी आणि दोनशे गाणारे व गाणाऱ्या होत्या. ६६ त्यांची घोडी सातशे छत्तीस, त्यांची खेचरे दोनशे पंचेचाळीस, ६७ त्यांचे उंट चारशे पस्तीस व त्यांची गाढवे सहा हजार सातशे चीस होती. ६८ पितुकुळांतील किंयेक प्रमुख पुंछ यश्वलेमांतील परमेश्वराच्या मंदिराकडे आले तेव्हा देवाचे मंदिर पूर्ववत उमें करावयासाठी त्यांनी आपल्या खुशीने अर्पणे दिली; ६९ त्यांनी आपल्या शक्त्युसार एक-सष्ठ हजार दारिके सोने, पांच हजार भैंने चांदी आणि शंभर याजकीय वज्रे भांडारांत पावती केली. ७० या प्रकारे याजक, लेणी, किंयेक सामान्य लोक, गायक, द्वारपाल, आणि नवीनीम हे आपआपल्या नगरांत राहिले; असे सर्व इत्याएल आपआपल्या नगरांत पुनः वस्ती करून राहिले.

१ इत्याएल लोक आपआपल्या नगरांमध्ये राहून
 २ लगल्यावर सातवा महिना सुरु झाला तेव्हां लोक
 एकचित होऊन यश्वलेमांत जमा झाले. २ त्या
 समर्थी येश्वरा विन योसादाक व त्याचे बांधव जे याजक

आणि जस्ल्वाबेल विन शत्तीएल व त्याचे बांधव आंती उमे राहून देवाचा माणस भोक्ते याच्या निव्रमावाचांत लिहिल्याप्रमाणे होमार्पणे करण्यासाठी इत्याएलाच्या देवाची वेदी बांधिली. ३ त्यांनी वेदीची त्यामन्त्र पूर्वस्थानी केली; कारण त्यांला आजूलाच्या राष्ट्रांपाई दहशत पडली होती; तिच्यावर परमेश्वरातीलर्थ होमार्पणे अर्थात् नित्य संजसकाळची होमार्पणे ते करू लागले. ४ त्याप्रमाणेच त्यांनी पवित्र लेखावांत सांगितव्याप्रमाणे मांडवांचा सण पालिला आणि दररोज प्रयोजन पडेल तेव्हे रोजचे होमबलि चंद्रदर्शनाचे व परमेश्वराने पवित्र केलेल्या सर्व नेमलेल्या सणांचे बळी आणि कोणी परमेश्वराला दिलेल्या स्वसंतोषाचा बळी हे सर्व अपिले. ५ नंतर रोजचे होमबलि, चंद्रदर्शनाचे व परमेश्वराने पवित्र केलेल्या सर्व नेमलेल्या सणांचे बळी आणि कोणी परमेश्वराला दिलेल्या स्वसंतोषाचा बळी हे सर्व अपिले. ६ सातव्या महिन्याच्या प्रतिपदेपासून ते परमेश्वरास होमबलि अर्पू लागले; तथापि परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया अथापि घातला नव्हता. ७ त्यांनी पायरवदांस व सुतारांस पैसा दिला आणि पारसाचा राजा कोरेश याच्या परवान्याने गंधसरूची लकडे लवानोनाहून याफोला जलमार्गांने पोचतीं करावीं म्हणून त्यांनी सीदोनी व सोरी लोकांस खाण्यापिण्याच्या वस्तु व तेल ही दिली.

८ यश्वलेमांतील देवाच्या मंदिरप्रत आल्यावर दुसऱ्या वर्षाच्या दुसऱ्या महिन्यांत जस्ल्वाबेल विन शत्तीएल, येश्वरा विन योसादाक व त्यांचे इतर बांधव जे याजक व लेणी होते त्यांनी आणि जे बंदिवासांदां यश्वलेमास आले होते त्या सर्वांनी कामास आरंभ केला; वीस वर्षांचे व त्यांहून अधिक वयाचे जे लेणी होते त्यांस परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामाची देखरेख करण्यासाठी नेमिले. ९ तेव्हां येश्वरा, त्याचे पुत्र व बांधव, कदमीएल व त्याचे पुत्र, गळदाचे वंशज हेनादाद व त्याचे पुत्र, आणि त्यांचे भाऊबंद जे लेणी ते देवाच्या मंदिरांत कारागिरावर देखरेख करण्यास उमे राहिले. १० बांधकाम करणाऱ्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घातला तेव्हां इत्याएलाचा राजा दबीद यांने लावून दिलेल्या क्रमाप्रमाणे परमे-

१ इण्डी लोकांचे नाणे

श्रावं त्वत्वन् करप्यास आस्ते पोषाक त्वासेले व हतीं बरजे घेतलेले याजक आणि हातीं शांजा घेतलेले आसाक वंशातले लेजी थांस उमे केले. ११ परमेश्वर चांगल आहे व इशाएलावर त्याची दया सनातन आहे असे गाळन त्यांनी परमेश्वराची स्तुति व धन्यवाद आव्याप्तीची केला. ते परमेश्वरांचे त्वत्वन करु लागले तेव्हां परमेश्वराच्या मंदिराचा नाया घालीत आहेत हे जाणून सर्व लोकांनी उच्च स्वराने जयजयकार केला. १२ तेव्हां बरेच याजक, लेवी आणि पितु-कुळांचे प्रमुख अशा ज्या कुळ लोकांनी पूर्वांचे मंदिर पाहिले होते त्यांनी आपल्या डोक्यांनी या मंदिराचा नाया बातलेला पाहिला तेव्हां त्यांस रडे कोसल्ले व त्यांतले पुळकळ हवंभराने. जयघोष करु लागले; १३ जयघोषाचा नाद व लोकांन्या शोकाचा नाद यांतील भेद लोकांस कवेना, कारण लेक उच्च स्वराने जयजयकार करीत होते व त्यांचा शब्द दुरवर ऐकू नात होता.

१ बंदिवासांतुन आलेले लोक इशाएलाचा देव
४ परमेश्वर यांच्याश्रीत्यर्थं मंदिर बांधीत आहेत
 असे यहूदा व बन्यामीन यांच्या शत्रुंनी ऐकलं, २ तेव्हां ते जळब्बाबेल व पितुकुळांचे प्रमुख पुल्य यांच्यापाशी येऊन म्हणू लागले, आम्हीहि तुमच्याप्रमाणे तुमच्या देवाच्या भजनी लागलो आहो; अश्वराचा राजा एसर-होन यांने आम्हास इकडे आणून ठेविले त्या दिवसापासून त्याच देवास आम्ही यह करीत आले आहो; यास्तव तुमच्यावरोवर आम्हासाहि मंदिर बांधू शा; ३ पण जळब्बाबेल, येशू व इशाएलाच्या पितुकुळांचे इनर प्रमुख त्यांस म्हणाले, आमच्या देवासाठी मंदिर बांधाच्याच्या बाबतीत आमच्याशी तुम्हास काही कर्तव्य नाही; तर पारसाचा राजा कोरेडा याच्या आविष्माणे आम्हीच एकत्र होऊन इशाएलाचा देव परमेश्वर याचं मंदिर बांधावा. ४ तेव्हां त्या देशाचे लोक यहूदांचे हात कमजोर करून त्यांस मंदिर बांधाच्याच्या कापी अडवळ करु लागले. ५ त्यांचा संकल्प व्यर्थ जावा म्हणून त्यांजींची विरोध

करप्यासाठी त्यांनी पैसे देलन बकील ठेविले; पारसाचा राजा कोरेडा याच्या सर्व कारकीर्दीत व पारसाचा राजा दारयावेश याच्या कारकीर्दीपर्यंत हे असे चालले होते. ६ अहंवरोश राजाच्या कारकीर्दीच्या आंंभी त्यांनी यहूदा व यस्खलेम येपील रहिवाच्यांविरुद्ध एक कामाळी लिहून पाठविली.

७ अर्तहशत याच्या कारकीर्दीत विस्तार, मिथ्रदाय, ताबेल व त्याचे वरकड स्नेही यांनी या पारसाच्या राजास पत्र लिहून पाठविले; हे पत्र अरामी लिरीत व अरामी भाषेत लिहिले होते. ८ राजमंत्री रहूम व लेखक शिमशय यांनी यस्खलेमाविरुद्ध अर्तहशत राजास पुढे लिहिल्याप्रमाणे पत्र पाठविले. ९ त्या प्रवंती रहूम राजमंत्री, शिमशय लेखक व त्यांचे वरकड स्नेही म्हाजे दिनाहि, अफर्स्यसी, टर्पली, अर्फां, अर्स्यसी, बाबेली, शशांकी, देहावी, एलामी, १० इत्यादि लोक यांस महान् व प्रतापी आसनपर यांने नदीपार अणून शोमसोन नगरांत व महानेदाच्या पश्चिमेकडील बाकीच्या प्रदेशांत बसविले होते, त्यांनी व इतर जनांनी हे पत्र लिहिले. ११ अर्तहशत राजास त्यांनी पत्र पाठविले त्याची नक्ल ही: नदीच्या पश्चिमेकडील आपले सेवक इत्यादि; १२ महाराजांला कळवं की जे यहूदी आपणाकडून निघून आले ते आमच्याकडे यस्खलेमास येऊन पोहंचले; त्यांनी ते बंडखोर व दुष्ट नार बांधाच्यास बुखात केली आहे; त्यांनी त्याचे कोट बांधून पुरे केले आहेत व पायाची दुसरी होऊन त्रुकली आहे; १३ महाराजांस हे विदित ब्यावं तीनी ते शहर बांधाच्यांत आले व त्याचा कोट बांधून आला तर ते लोक संडणी, कर व जकात याचाचे नाहीत; एकदर्तीत महाराजांचा मोठ तोटा होईल; १४ आम्ही तर दरबारचे मीठ खात आहो व महाराजांची अशी अप्रतिष्ठा क्षत्रियी पाहणे आम्हास शोभत नाही म्हणून आम्ही पत्र पाठवून महाराजांस हे कळवीत आहो; १५ आपल्या बाडवडिलांच्या बखी आपण शोधून पाहाल तर त्यांवरून अपणाला कळून येईल की हे शहर बंडखोर असून राजांस व राश्वान उपद्रव करणारे आहे. प्राचीन काळापासून यांत राजद्रोह

माजत आला आहे व यामुळेच हैं शहर उच्चस्त केले होतें। १६ आमी महाराजांस हैं निकून सांगतों की हैं नगर बांध्यात आले व याचे कोट बांधून तयार काले तर महानदाच्या पश्चिमेकडे आपला कांहीच मुख्य राहावयाचा नाहीं। १७ मग राजांने उत्तर पाठविले की रहूम राजमंत्री, शिमशय लेखक आणि शोभरोनांत आणि महानदाच्या पश्चिमेकडे राहणारे त्याचे इतर स्नेही यांस सलाम, इत्यादि; १८ तुझी आम्हांकडे पाठविलेले पत्र आम्हांसमोर स्पष्टप्रणे बाच्यांत आले, १९ भाष्या आम्हेवून शोध केला त्यात असें आढळून आकें की प्राचीन कल्याणासून हैं नगर राजाविरुद्ध बंडावा करीत आले आहे; बंडावा व राजदोह यांचे हैं माहेरचरच आहे; २० या यस्त्येमांत पराक्रमी राजे होऊन गेले; त्यांनी महानदाच्या पश्चिमेकडल्या सगळ्या देशावर राज्य केले; लोक त्यांस खंड, कर व जकात देत असत; २१ तर आतां असें फर्मान फिरवा की या मनुष्यांनी काम बंद पाडावे, मजकूरून दुसरा हुक्म होईपर्यंत त्यांनी नगर बांधून नये; २२ संभावा, या गोदीसंबंधाने डिलाई करून नका; राजाची हानि करणारा असा हा उपद्रव कों बांधू याचा? २३ अर्तहास्त राजाचे हैं पत्र रहूम, शिमशय लेखक व त्याचे स्नेही यांस बाच्या दाखविले, तेव्हां ते त्वरा करून यस्त्येमास यहूयांकडे गेले आणि जुल्मानें व जबरीने त्यांनी त्यांचे काम थांबविले. २४ या प्रकारे यस्त्येमातील देवाच्या मंदिरांचे काम यांबले आणि पारसाचा राजा दरयावेश याच्या कारकीर्दीच्या दुसऱ्या वर्षापर्यंत तहकूम राहिले.

१ त्या समयी यहूदा व यस्त्येम यांत जे यहूदी राहत होते त्यांस हास्याव व जखन्या बिन इदो हे संदेषे इसाएलाच्या देवाच्या नामानें संदेश देत असत. २ जरूराबोल बिन शतीएल आणि येशुवा बिन योसादाक हैं तयार होऊन यस्त्येमातील देवाचे मंदिर बांधू लागले; देवाचे संदेषे त्यांस साहाय्य करीत असत. ३ त्या वेळेस महानदाच्या पश्चिमेकडच्या प्रांताचा

अधिपति तत्तनह व शशर-बोंजनह व त्यांचे स्नेही हैं सर्व त्यांजकडे येऊन म्हणाले, हैं मंदिर बांध्याचा व हा कोट उभारण्याचा हुक्म तुम्हांस कोणी दिला आहे? ४ तेव्हां त्यांनी आम्हांस म्हटले की जे पुल्य ही इमारत बांधीत आहेत त्यांची नांवे काय? ५ तदी पण यहूयांच्या बडील जनावर त्यांच्या देवाची कृपाहास्ति असे म्हणून ही गोष्ट दरयावेशाच्या कानी जाऊन तिकडून त्यासंबंधाने लेली उत्तर वेईपर्यंत त्यांनी त्या कामास अडथळा केला नाही.

६ महानदाच्या पश्चिमेकडील प्रांताचा अधिपति तत्तनह व त्या नवाच्या पश्चिमेकडचे शशर-बोंजनह व त्याचे स्नेही अर्फरस्ती यांनी दरयावेश राजाकडे पत्र पाठविले त्याची नकल ही; ७ त्यांनी त्याजकडे पत्र पाठविले त्यात असें लिहिले होतें: दरयावेश महाराजांचे कुशल असो; ८ महाराजांला कलावें की आमी यहूदा प्रांतातील थोर देवाच्या मंदिराकडे गेलें होतों देवें पाहतों तों तें मोठ्या पावाणाचे बांधीत आहेत व भिंतीवर लांकडेहि पडली आहेत; हें काम मोठ्या प्रणाल्याने चालले असून त्याच्या हातांनी सिद्धीस जात आहे; ९ तेथेल्या बडील जनांस आमी विचारिलें, हे मंदिर बांध्यास व हा कोट उभारण्यास तुम्हांस कोणी हुक्म दिला आहे? १० त्याचे प्रमुख कोण आहेत त्यांची नांवे लिहून आपणाला कळवाली म्हणून आमी त्यांस ती विचारिली; ११ त्यांनी आम्हांस हैं उत्तर दिलें; आमी स्वर्णाच्या व पृथ्वीच्या देवाचे दास आहो; जे मंदिर बहुत वर्षांमधे इसाएलाच्या एका मोठ्या राजाने बांधून पुरे केले होतें तें आमी बांधीत आहो; १२ आमच्या बांधवाडिलांनी स्वर्णाच्या देवास निंदवून संतास केले तेव्हां त्याने त्यांस बाबेलचा राजा नवुखद्रेसर खास्दी याच्या हाती दिलें; त्याने या मंदिराचा विचंस करून येथील लोकांस बाबेलास नेलें; १३ पण बाबेलचा राजा कोरेश यांने आपल्या कारकीर्दीच्या पहिल्या वर्षी देवाचे हैं मंदिर बांध्याचा हुक्म केला; १४ देवाच्या मंदिरांतील सोन्यालव्याची पात्रे नवुखद्रेसरांने यस्त्येमाच्या

मंदिरांतून काहून नेऊन बाबेलांतील मंदिरांतून टेकिली होती ती कोरेश राजानें तेथील मंदिरांतून बाहेर काहून शेशबस्सर नांवाच्या पुरुषास अधिकारी नेमून त्याच्या हवाली केली; १५ त्याने त्यास संगितके की ही पात्रे यश्वलेमांतील मंदिरांतून नेऊन ठेव आणि देवाचे मंदिर पूर्वत त्याच तिकाणी बांध; १६ मग शेशबस्सराने येऊन यश्वलेमांतत्या देवमंदिराचा पाया घातला; तेव्हापृथक आजवर हे बांधप्पाचे काम चालू आहे, अद्यपि हे पुरे शाळे नाही; १७ तर कोरेश राजाने यश्वलेमांत देवाचे मंदिर बांधप्पाची आज्ञा दिली होती किंवा नाही याचा शोध महातंत्रांच्या मंदिरास आत्यास बाबेलच्या राजभांडवांत करावा; या प्रकरणी महाराजांची काय मर्जी आहे ते अमहास कळवाचे.

१ दारयावेश राजाच्या हुक्मावस्तू बाबेल ६. येकिल दमरखान्यांत व जामदारखान्यांत शोध करण्यांत आवा; २ तेल्हा भेदी प्रांतांत्या अस्थमथा नगरांतील राजवाच्यांत एक गुंडाली सांपडली; तीत येणेप्रमाणे लेल लिहिल होता; ३ कोरेश राजाच्या कारकीदर्दच्या पहिल्या वर्षी यश्वलेमांतील देवाच्या मंदिरासंधंसने राजाने जो उत्तर केल्या तो असा: ज्या स्थानी यज्ञ करतात तेथे देवाचे मंदिर बांधावें व त्याचा पाया खंबीर घालावा; त्याची उंची साठ हात व रुंदी साठ हात असावी; ४ त्याचे तीन थर मोठोमोऱ्या पाणांचे व एक थर नव्या लाकडांचा असावा; हा सर्व वर्ष राजाच्या दाजिन्यांतून करण्यांत यावा; ५ देवाच्या मंदिरांतील सोन्याचांदीची जी पात्रे नुकुसदेस्सराने यश्वलेमांतील मंदिरांतून बाबेलास आणिली आहेत ती परत नेऊन यश्वलेमांतील मंदिरांत जेथल्या तेथें ठेवावी; ती तू देवाच्या मंदिरांत ठेवून दे. ६ तर आतां महानदाच्या पद्मिमेकडील प्रांताचा अधिपति ततनद, शशर-बोजनद व त्याचे स्नेही यांनी तावडतोव केले; ७ हामाय संदेशा आणि जखाच्या बिन इझो यांच्या संदेशासुळे यढूदी वडील जन मंदिर बांधीत राहिले आणि त्यांत त्यांस यशा आले. इस्थाएलाच्या देवाच्या आज्ञेप्रमाणे आणि पारसाचे राजे कोरेश, दारयावेश व अर्तहशक्त याच्या फर्मानाबहुकूम त्यांनी ते मंदिर बांधून पुरे केले. १५ तें मंदिर दारयावेश राजाच्या कारकीदर्दच्या सहाय्या वर्षी अदार महिन्याच्या तृतीयेस पुरे शाळे. १६ तेल्हा इस्थाएल लोक छणजे याजक, लेवी व बंदिवासांतून परत आलेले लोक यांनी

हे देवाचे मंदिर त्याच्याच पूर्वीच्या जागी बांधावें; ८ यालेरीज हे देवाचे मंदिर बांधप्पासाठी यहूयांच्या वडील जनांशी तुमचें काय करतव्य आहे याविषयी मी तुम्हास अशी आज्ञा करितो की राजधनांतून म्हणजे अर्थात महानदाच्या पश्चिम प्रांतांच्या करामधून या लोकांस खंड तावडतोव पुरवावा; त्यांना कांही अदथव्य करू नये; ९ स्वर्णांच्या देवास होमार्पणांसाठी गोळे, भेटे, कोकरे आदिकून ज्या वस्तु लागतील त्या आणि गहू, मीट, द्राक्षारास व तेल ही यश्वलेमांतील याजक जितकी माझील तितकी प्रतिदिनी त्यांस याची; यांत कांही खंड पढू नये; १० म्हणजे ते स्वर्णांच्या देवास हव्य म्हणून होमनले अर्पितील आणि राजा व त्याचे पुत्र दीर्घयु व्हावे अशी प्रार्थना करितील; ११ मी आणखी असाहि हुक्म करितो की जो कोणी या आज्ञेत कमीजात्त कीरील त्याच्या घराचे बहाल काहून त्यावर त्या माझसास उचलून टांगावें, आणि या अपराधाबद्दल त्याच्या घराचा उकिरा करावा; १२ यश्वलेमांतील देवाच्या या मंदिराचा विच्छंस करावा त्या उड्डानें या आज्ञेत जे कोणी खटपटी करितील व जे कोणी राजे किंवा लोक ती फिरवावी म्हणून तीत हात घालितील त्या सर्वांचा निःपात ज्या देवाने तेथें आपल्या नामाचा निवास केला आहे तो कीरील; मी कारयावेश हा हुक्म करीत थाहे, त्याची ल्वरित अंमलबजावणी व्हावी. १३ दारयावेश राजाच्या त्या फर्मानप्रमाणे महानदाच्या पद्मिमेकडील प्रांताचा अधिपति ततनद, शशर-बोजनद व त्याचे स्नेही यांनी तावडतोव केले. १४ हामाय संदेशा आणि जखाच्या बिन इझो यांच्या संदेशासुळे यढूदी वडील जन मंदिर बांधीत राहिले आणि त्यांत त्यांस यशा आले. इस्थाएलाच्या देवाच्या आज्ञेप्रमाणे आणि पारसाचे राजे कोरेश, दारयावेश व अर्तहशक्त याच्या फर्मानाबहुकूम त्यांनी ते मंदिर बांधून पुरे केले. १५ तें मंदिर दारयावेश राजाच्या कारकीदर्दच्या सहाय्या वर्षी अदार महिन्याच्या तृतीयेस पुरे शाळे. १६ तेल्हा इस्थाएल लोक छणजे याजक, लेवी व बंदिवासांतून परत आलेले लोक यांनी

देवाच्या मंदिराची प्रतिष्ठापन मोठ्या उत्साहाने केली. १७ या मंदिराच्या प्रतिष्ठापनेच्या स्तम्भी त्यांनी ऊंचर बैल, दोनशें बेंड, चारशें कोकरे आणि सर्व इत्याएव्यापारी इत्याएल वंशांच्या संख्येप्रमाणे बारा बकरे ही पायार्पिणे मण्णून अर्पिली. १८ मोशाच्या ग्रंथांत शिल्पाच्यामध्ये याजकाची त्याच्या वर्णप्रमाणे आणि तेच्यांनी त्याच्या क्रमांप्रमाणे मण्णून येचील देवाच्या सेवेकीर्त्यर्थ योजना केली.

१९ पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस बंदिवासांदून परत आलेल्या लोकांनी वल्हांबऱ्या सज पाळिला. २० याजक व लेदी यांनी एकवित्ताने आपांनास शुद्ध केले होते, ते शुभविर्भूत भास्ते होते; त्यांनी बंदिवासांदून परत बालेल्या सर्व लोकांसाठी, आपांके भाऊबद्द ये याजक त्याच्यासाठी व स्वतंत्रांसाठी वल्हांबऱ्यानुसारी शारिरे रुक्खं बंदिवासांदून परत आलेल्या इत्याएल लोकांनी आणि इत्याएलाचा देव परमेश्वर याच्या अजवीकी लगाव्यासाठी जे सर्व लोक त्या देवाच्या मूर्तिपूजक लोकांच्या अशुद्धतेपासून वूर राहिले होते त्या सर्वांनी भोजन केले; २२ त्यांनी बेलमीर भाकरीचा सज सात दिवस आनंदाने पाळिला, कारण परमेश्वराने त्यांस आनंदित केले होते आणि इत्याएलांचा देव त्याच्या मंदिराच्या कामी त्याच्या हातांस जोर याचा मण्णून त्यांने अश्वराच्या राजांने भन त्यांस अनुकूल केले होते.

१ यानंतर पारस्याचा राजा अर्तेहशत यान्या २ कारकीर्दीत एजा बिन सराया बिन अजन्या बिन हिल्कीया ३ बिन शहूम बिन सादेक बिन अहीदू ४ बिन अमन्या बिन अजन्या बिन मरोयाथ ५ बिन जरता बिन उजी बिन बुकी ६ बिन अबीशूदा बिन फिनहास बिन एलाजार बिन अहोरोन मुख्य याजक होता; ६ हाच एजा बाबेलाहून गेला; हा इत्याएलाचा देव परमेश्वर यांने दिलेल्या मोशाच्या नियमशासांत पारंगत शाळी होता; त्याचा देव परमेश्वर याचा वरदहस्त त्याजवर होता, मण्णून राजांने त्याचा सारा मनोरथ पूर्ण केला. ७ इत्याएल लोक, याजक, लेदी, गायक, द्वारपाल व नवीनीम यांतले

कांही जण मिळून अर्तेहशत राजाचा कारकीर्दीत सातव्या वर्षी यश्वरेल्यास गेले. ८ राजाच्या कारकीर्दीच्या सातव्या वर्षांच्या पांचव्या महिन्यांत एता बस्तेल्यास आला पोहंचला. ९ पहिल्या महिन्याच्या प्रतिपदेस तो बाबेलाहून निघाला; देवाच्या वरदहस्त त्याजवर असल्यासुळे तो पांचव्या महिन्याच्या प्रतिपदेस यश्वरेल्यास पोहंचला. १० प्रस्तेल्याच्या नियमशासांते अध्ययन कृत त्याप्रमाणे चालावाना आणि इत्याएलास त्यांतले नियम व निर्दिशिकाविष्याचा एजाचा कृतसंकल्प त्याचा होता.

११ एजा याजक शाळी असून परमेश्वरांची अळा-कवने व त्यांने इत्याएलास विहित केलेले नियम यांत पारंगत होता; स्वातं अर्तेहशत राजाने जे पश्च दिले त्याची नकर्ता ही; १२ स्वर्णच्या देवाच्या नियमशासांत पारंगत शाळी एजा याजक याच राजाचिराज अर्तेहशत इत्यादि; १३ मी असे फर्माविलो की माझा राज्यातील जे इत्याएल लोक व त्याचे जे याजक व लेदी आपलुशीने यश्वरेल्यात आकं इच्छीत असतील त्यांस तुजवरीवर आप्याची परवानगी आहे; १४ तुज-जवळ जे देवाचे वर्मशास्त्र आहे तदनुसार यहूदा व यश्वरेल्या यांनी दिले आहे किंवा करते याचा तपास करावा मण्णून राजा व त्याचे सात मंत्री अंजकहून तुल्य रवाचा करण्यांत वेत आहे; १५ यश्वरेल्यानिवासी जो इत्याएलाचा देव यास राजाने व त्याच्या मंदिरांनी स्वसंतोषाने अर्पण केलेले सोने व रुपे तु न्यावे; १६ तसेच जेवढे सोनेमध्ये सात्या बाबेल प्रांतात तुल्य मिळेल आणि लोक व याजक यश्वरेल्यांतील आपल्या देवाच्या मंदिराप्रीत्यर्थ जे स्वसंतोषाने अर्पण केलील तें सर्व तु न्यावे; १७ तु त्या पैशाचे बैल, मेंड, कोकरे व त्यांचेवरची अजवार्पिणे व पेयार्पिणे ही हयायान करिता खरेदी करून यश्वरेल्यांतील तुमच्या देवाच्या मंदिरात असलेल्या वेदीवर अर्पणी. १८ जे सोबेसून शिळक राहील त्याचा विनियोग तुल्य व तुक्या भाऊंवांस योग्य वाटेल तसा आपल्या इच्छेप्रमाणे करावा. १९ तुक्या देवाच्या

मंदिराच्चार्य सेवेसाठी जी पांचे तुला देखांत येत आहेत ती यशस्विमाच्या देवासमोर सादर कर; २० याहून आणखी देवाच्या मंदिरास लगणारे जे तुला वावे असेल तें राजभांडरांत तुला वावे; २१ मी अर्द्धशत राजा महानदाच्या पथिमेकडील सर्व भांडांतास अशी आज्ञा करीत थावें की एजा याजक जो स्वर्गाच्या देवाच्या नियमशासांत पारंगत आहे तो जे कोही तुल्याशी मागेल तें सर्व ताबडतोव त्यास वावे; २२ रुपे शंभर किंवद्यर्थत, गहूं शंभर कोरपर्यंत, दाक्षारास शंभर वैथपर्यंत, तेल शंभर वयपर्यंत व लागेल तेवढे भीठ देखांत यावे. २३ जी कोही आज्ञा स्वर्गाचे देव करील तीब्रहुकूम स्वर्गाच्या देवाच्या मंदिरासाठी करपर्यंत यावे; राजा ते त्याचे पुत्र मांच्या राजावर त्याचा रोप होईल असे को होऊं यावे. ३ २४ तसेच आही असे कर्मवितों की देवाच्या या मंदिरातील जे कोणी याजक, लेणी, याजक, द्वारपाल, नवीनीवा व इतर सेवक असतील त्याच्यापासून खांड, कर अथवा जकात घावयाची नाही; ३५ हे एजा, तुला तुल्या देवाने ज्ञान दिले त्याच्या योगे शास्ते व न्यायाधीश यांची नेमणूक कर; तुल्या देवांचे नियम-शास्त्र जाणाच्या अशा त्या महानदाच्या पथिमेकडील सांचा रहिवाशांचा त्यांनी न्यायानसाफ करावा आणि त्यासंवधाने जे आज्ञानी आहेत त्यांस तुल्यी चिकित्सावें. २६ जे कोणी तुल्या देवाच्या धर्मशास्त्र-प्रमाणे आणि राजाच्या कर्याप्रमाणे वागणार नीहीत त्यांस ताबडतोव शासन करावे; प्राणदंड, हहपारी, मालमतेची जटी अथवा कैद यांतील कोणतीहि दिक्षा त्यास करावी.

२७ यशस्विमांतील देवांचे मंदिर शोभिवत करावे अशी इच्छा राजाच्या मनांत ज्यानें उत्पन्न केली आहे तो आमच्या पर्वजांचा देव परमेश्वर धन्य; २८ राजा, त्याचे मंत्री व राजाचे सर्व पराक्रमी सरदार यांची मजबूर दया बळावी असे देवाने केले आहे. माझा देव परमेश्वर याचा मजबूर वरदहस्त होता त्यामुळे

१ निर्गम ३५:३९ टीप पाहा. २ एक माप.

हिंमत धरून मजबूर याप्पासाठी इक्षाएलांतोल प्रमुख पुरुष मी एकवट केले.

१ अर्तहशस्त्र राजाच्या कारकीर्दित माझ्या-
२ बरोबर नाबेल्हन आले त्यांच्या पितृकुळांचे प्रमुख

व त्यांची वंशावली येणेप्रमाणे; २ फिनहासाच्या वंशांतला गेवेम, इथामाराच्या वंशांतला दानीएल व दाविदाच्या वंशातला हडूश. ३ शशन्याच्या वंशांतला परोशाच्या कुळांतला जखन्या व त्याच्याबरोबर एकवटे पशास पुरुषांची नणी वंशावलीप्रमाणे झाली.

४ पहथं-मवाचाच्या वंशांतला एत्यहेवेनय विन जरहा व त्याच्याबरोबर दोनचे पुरुष. ५ शशन्याच्या वंशांतला महजीएलाचा पुत्र व त्याच्याबरोबर तीनशे पुरुष. ६ आदीनाच्या वंशांतला एवढ लिंग येनावान व त्याच्याबरोबर पशास पुरुष. ७ एसामाच्या वंशांतला यशाचा विन अशत्या व त्याच्याबरोबर सतत पुरुष. ८ शकाच्याच्या वंशांतला जबद्या विन भीखाएल व त्याच्याबरोबर ऐशी पुरुष. ९ यवाचाच्या वंशांतला ओवद्या विन यहीएल व त्याच्याबरोबर दोनशे अठरा पुरुष. १० शलोमिथाच्या वंशांतला योसिप्याचा पुत्र व त्याच्याबरोबर एकशे साठ पुरुष. ११ बेवाईच्या वंशांतला जखन्या विन बेवाई व त्याच्याबरोबर अड्डाचीस पुरुष. १२ अजगादाच्या वंशांतला योहानान विन हक्काटान व त्याच्याबरोबर एकवटे दहा पुरुष. १३ अदोनीकामाच्या वंशांतले जे शेवटचे त्यांची नांव ही: अलीफलेट, येऊएल व शमाया आणि त्याच्याबरोबर साठ पुरुष. १४ विगवईच्या वंशांतले उथइ व जब्बूद व त्याच्याबरोबर सतत पुरुष.

१५ अहवा नदीला जी नदी मिळते तिच्याजबद्य मी त्यांस जमविले; तेथे आप्ही डेरे देऊन तीन दिवस राहिलो; आणि मी लोकांची व याजकांची पाहणी केली तेळ्हां मला लेवीच्या वंशांतले कोरी दिसले नाहीत. १६ मग मी निरोप पाठ्वून अलियेजर, अरीएल, शमाया, एलनाथान, यारीब, एलनाथान, नाथान, जखन्या व मग्नुलाम या प्रमुखांस आणि योयारीब व एलनाथान या सुझ पुरुषांस बोलावून आणिले.

१७ मी त्यांस कासिफ्या नांवाच्या स्थानाचा नायक हळो याजकडे पाठविले आणि आम्हांकडे आमच्या देवाच्या मंदिराप्रीत्यर्थ सेवाचाकी करणारे घेऊन यांवै म्हणून कासिफ्या येणे हळो व त्याचे बांधव नर्थीनीम यांस काय सांगावै हैं मी त्यांस कलविले. १८ आमच्या देवाचा आम्हांवर वरदहस्त असल्यामुळे त्यांनी आम्हांकडे महली बिन लेवी बिन इशाएल याच्या वंशांतला एक समंजस भूष्य आणिला; आणि शेरेच्या व त्याचे पुत्र व बांधव असे अठार जण आणिले; १९ हशव्या व त्याजबरोबर मरारी वंशांतील यशाया आणि त्याचे बांधव व पुत्र मिळून वीस जण आणिले. २० आणि दावीद व सरदार यांनी लेव्यांच्या सेवेसाठी नेमून दिलेल्या नर्थीनीमापैकी दोनशे वीस आणिले; या सर्वांची नावै नोंदिले. २१ मग मी अहवा नंदीतीरी उपवास करण्याचें जाहीर केले; त्याचा हेतु असा कीं आम्ही देवासमोर दीन व्हावै आणि आम्हांसाठी, आमच्या मुलांबाबांसाठी आणि आमच्या सर्व धनसाठी बिनवेक्याचा मार्ग प्राप्त व्हावा असे आम्ही आमच्या देवासमोर दीन होऊन माणावै. २२ वाटेने शत्रूंपासून आमचा बचाव व्हावयासाठी राजापाशी शिपाई व बोडेस्वार यांची टोळी मागून घेण्याची मला लाज बाटली; कारण आम्ही राजास असे बोलून तुकलो होतों कीं आमच्या देवास शरण आलेल्या सर्वांवर त्याचा वरदहस्त असतो, पण जे त्याचा त्याग करितात त्यांजवर त्याचें बल व कोध हीं प्रगट होतात. २३ यास्तव आम्ही उपास कहून आपल्या देवाची प्रार्थना केली ती त्यानें ऐकली. २४ मग मी याजकांपैकी शेरेच्या, हशव्या व त्याचे दहा बांधव अशा बारा प्रमुख पुरुषांस निराळे केले; २५ जे सोंवेष्ये व जी पत्रे राजा, त्याचे भंती, त्याचे सरदार व तेये असलेले सर्व इशाएल यांनी आमच्या देवाच्या मंदिराप्रीत्यर्थ अपिली होतीं ती तोलून मी त्यांच्या स्वाधीन केली; २६ मी त्यांच्या हातीं साडेसहाये किंवा चांदी, शंभर किंवा चांदीची पत्रे, शंभर किंवा

सोने, २७ हजार दौरिक सोन्याचे वीस कठोर आणि सुवर्णतुल्य उजळ पितळेची दोन पात्रे मी त्यांस तोलून दिली. २८ मी त्यांस म्हणालो, तुम्ही परमेश्वरप्रीत्यर्थ पवित्र आहां, व ही पात्रे ही पवित्र आहेत, हे सोंवेष्ये तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ स्वसंतोषाचे अर्पण म्हणून आहे. २९ सावध राहा; यश्वलेमांत मुख्य याजक, लेवी आणि इशाएलांच्या पितृकुळांतले सरदार यांच्यासमोर परमेश्वराच्या मंदिराच्या कोठाऱ्यांत हीं सर्व तोलून देईपर्यंत यांवै रक्षण करा. ३० मग यश्वलेमांतील आमच्या देवाच्या मंदिराप्रत नेष्यासाठीं याजक व लेवी यांनी ते सोंवेष्ये व ती पात्रे तोलून घेतली. ३१ पहिल्या महिन्याच्या द्वादशीस अहवा नदीपासून कूच कलून आम्ही यश्वलेमाचा मार्ग धरिला. आमच्या देवाचा वरदहस्त आम्हांवर असल्यामुळे त्यांने शत्रूंपासून व वाटेंद घात करण्यास टपून बसण्यांपासून आमच्ये रक्षण केले. ३२ आम्ही यश्वलेमास पोहचून तेयें तीन दिवस राहिले. ३३ चौथ्या दिवशी ते सोंवेष्ये व ती पात्रे आमच्या देवाच्या मंदिरांत तोलून मरेमोर बिन उरीया याजकाच्या हवाली केली; त्याच्याबरोबर एलाजार बिन फिनहास, योजाबाद बिन वेश्वाजा आणि नोअदा बिन विनुई हे लेवी होते; ३४ त्या सर्व बस्तु मोजून तोलूल्या व त्या सर्व तोलाची त्या समर्थी नोंद केली. ३५ परदेशांतील बंदिवासांतून परत आलेल्यांनी इशाएलाच्या देवास होमवलि अपिले; त्यांनी सर्व इशाएलकरितां पापार्पण म्हणून बारा गोऱ्हे, शहाण्याव एडके, सत्याहत्तर कोकरे व बारा बकरे अपिले; हीं सर्व परमेश्वरप्रीत्यर्थ होमार्पण होतीं. ३६ मग त्यांनी राजाचे फर्मान महानदाच्या पवित्रमेकडील प्रांतावरील राजाचे मुतालिक व प्रांताधिपति यांस दिले; त्यांनी इशाएल लोकांस देवाच्या मंदिराच्या कामीं साहाय्य केले.

१ या सर्व गोषी शास्त्रावर सरदार मजपाशी येऊन म्हणून लागले, इशाएल लोक, याजक व लेवी हे देशोवेशीच्या लोकांपासून निराळे राहत नाहीत;

१ व० २५९ पाहा.

ते कनानी, हिती, परिजी, यवूसी, अमोनी, मवाबी, मिसरी व अमोरी यांच्याप्रमाणेच अमंगळ कृत्ये करितात. २ त्यांनी आपणांस व आपल्या पुत्रांस त्यांच्या कन्या केल्या आहेत; पवित्र बीज देशोदेशीच्या लोकांत मिसकून गेले आहे; सरदार व शास्ते यांचा हात या पातकांत प्रभुख आहे. ३ हे भी ऐकले तेव्हां आपली वऱ्ये व झगा फाझून आपल्या डोक्याचे व दाढीचे केस तोडिले व चिताकांत होऊन खाली बसले. ४ म्हा बंदिवासांतून आलेल्या लोकांच्या पातकासंधाने देवाचे वरच ऐकून जे लोक कंपाय-मान झाले, ते सगळे माझ्याजवळ जमा झाले, व भी संघाकाळच्या अर्पणसमयापर्यंत चिताकांत होऊन बसले. ५ उपोषण केलेला, वर्क व झगा फाडलेला, अशा स्थितीत भी संघाकाळच्या अर्पणसमयी उठले आणि गुडचे टेकून माझा देव परमेश्वर यांच्यापुढे आपले हात पसऱ्यन म्हणालो, ६ हे माझ्या देवा, मला लाज वाटते. मला तुझ्यापुढे तोंड वर करण्यास शरम वाटते, कारण आमचे अपराध वाढून आमच्या डोक्या-बहून गेले आहेत व आमचे दोष वाढून गगनास जाऊन पोहऱ्यांचले आहेत. ७ आमच्या पूर्वजांच्या काळापासून आजपर्यंत आम्ही अतिक्रमित अपराधी आहो; आणि आमच्या अधर्मामुळे आम्ही, आमचे राजे व आमचे याजक अनेक देशांच्या राजांच्या हाती सांपडून तरवार, बंदिवास, छुटकूट व लोकलङ्घा अशा विपरीत पदले आहो; आज आमची स्थिति अशीच आहे. ८ सांप्रत थोडे दिवस आमचा देव परमेश्वर याने आम्हांचर अनुग्रह केला आहे; आमच्यांतले थोडेसे लोक वांचून अवशेष ठेविले आहेत आणि आमांस त्यांच्या पवित्रस्थानांत एका शुंटीचा आधार मिळाला आहे; आमच्या देवाने आमचे ढोळे सतेज केले आहेत व आमच्या दास्यांत आमांस थोडेसे नवजीवन मिळाले आहे. ९ आम्ही दास तर आहोच, तरी आमच्या दास्यांत देवाने आमचा त्याग केला नाही; उलट त्यांने पारसंदेशीय राजांच्या द्वारे आमच्यावर कृपादृष्ट केली आहे, यासाठी की आम्ही नवजीवन

पावून आपल्या देवाचे मंदिर उभारावें, त्याच्या मोड-तोडीची दुरुस्ती करावी, आणि यदूदा व यश्चलेप्य यांत आम्हांस आश्रयस्थान मिळावें. १० तर आतां हे आमच्या देवा, असें असतां आम्ही काय बोलणार? आम्ही तुझ्या आज्ञा मोडिल्या आहेत. ११ तू आपले सेवक जे संदेशे त्यांच्याद्वारे दिलेल्या आज्ञा आम्ही मोडिल्या आहेत; तू सांगितले होतें की जो देश त्यांन घेण्यास तुम्ही जात आहां तो देश देशोदेशीच्या लोकांच्या अशुद्धतेमुळे व अमंगळ कृत्यामुळे अशुद्ध ज्ञाला आहे; त्यांनी तो देश या टोकापासून त्या टोका-पर्यंत आपल्या अशुद्धतेने भरू टाकिला आहे; १२ तर तुम्ही आपल्या कन्या त्यांच्या पुत्रांस कंह नयेत; त्यांचे झेम-कुशल कधीही चिंतू नये, म्हणजे तुम्ही मजबूत होऊन त्या देवाचे उत्तम फळ चाखाल आणि आपल्यामांगे आपल्या वैशजांस तो निरंतरचे वतन ठेवून जाल. १३ आमच्या तुकुत्यामुळे व आमच्या मोड्या अपराधामुळे हे सर्व आम्हांचर ओडलेले असून आमच्या अपराधास योग्य असलेल्या शिफ्टेहून, हे देवा, तू आमांस कमी शासन केले व आमच्यांतल्या इतिक्या लोकांस बचावून अवशेष ठेविले, १४ तर आम्ही पुनः तुझ्या आज्ञा मोहून अमंगळ कृत्ये करणाऱ्या ह्या लोकांशी सोयरीक करावी काय? अशीने तू आम्हांचर कोपायमान होऊन आम्हांस भस्म करिसील आणि आमचा कोणी अवशेष उर्हे देणार नाहीस. असे नाहीं का तू करणार? १५ हे परमेश्वर, इश्वाएलांच्या देवा, तू न्यायी आहेस, आम्ही केवळ निभावलेले अवशेष आहो; आज आमची स्थिति अशीच आहे; आम्ही तुज्युढे अपराधी आहो; यामुळे तुझ्यासमोर कोणास उर्भे राहतां येत नाही.

१ एजा देवाच्या मंदिरापुढे पडून रडत

१० असतां व प्रार्थना करून पापांगीकार करीत असतो इश्वाएल खीपुरुष व मुरुंबाले योग्य मोठ शमुदाय त्यांच्याजवळ जमा ज्ञाला; लोक धाय धाय रडत होते. २ तेव्हां एलाम वैशांतला शशन्या बिन यहिएल एजास म्हणाला, आमच्या लोकांना जा

देशातील लोकांच्या अन्य जातींच्या लियांशी विवाह करून आपल्या देवाचा अपराध केला आहे; पण या स्थितीतहि इस्लाएलासंबंधाने आशा आहे. ३ तर आता आमच्या स्वामीच्या उपदेशानुसार आणि आमच्या देवाच्या धर्मशास्त्राचा त्यांस धाक आहे त्यांच्या उपदेशानुसार आम्ही असल्या सर्व लिया व स्वामीच्या पोटी झालेली संतति काहीन लावितो, अशी आगभाक आपल्या देवापांशी करू या; हे सर्व आपण धर्मशास्त्राप्रमाणे करू या. ४ तर आतां ऊऱ, हे काम तुक्ते आहे; आम्ही तुक्त्यावरोवर आहो; हिंमत धरून हे कर. ५. मग एजाने उठून याजक, लेवी व सर्व इस्लाएल यांच्या प्रमुख याजकांकडून शपथ वाहविली की आम्ही या वचनानुसार वर्तू; हायप्रमाणे त्यांनी शपथ वाहली. ६. मग एजा देवाच्या मंदिरापुढून उठूल आणि यहोहानान बिन एल्याशीव याच्या कोठडीत गेला; तेथे तो गेला तेब्हां त्याने अन्रपाणी सेवन केले नाही, करण वंदिवासांतून आलेल्या लोकांच्या पातकास्तव तो शोक करीत राहिला. ७. मग त्याने यहूदा व यश्वरेलम यांत राहणाऱ्या बंदिवासांतून परत आलेल्या सर्व लोकांस जाहीर केले की तुम्ही यश्वरेलमांत एकवट क्वा; ८ सरदार व बडील जन यांचे सांमणे जो कोणी ऐकणार नाही व तीन दिवसांच्या अंत येणर नाही त्याची सर्व जिनी जप होईल आणि बंदिवासांतून आलेल्या मंडळीतून त्यास निराळे काढण्यांत येईल. ९. मग यहूदा व बन्यामीन यांतील सर्व लोक तीन दिवसांच्या अंत यश्वरेलमांत एकत्र झाले; हे सर्व नवव्या महिन्याच्या विसांच्या दिवशी घडले. सर्व लोक देवाच्या मंदिराच्या चौकात सदरील कारणास्तव आणि पावसाच्या झडीमुळे घरथर कांपत बसून राहिले. १० मग एजा याजक उभा राहून त्यांस म्हणाल, तुम्ही आहेही उलंघन करून अन्य जातीच्या लियांशी विवाह केल्यामुळे इस्लाएलाच्या अपराधांत भर घालली; ११ तर आतां आपल्या पूर्वजांचा देव घरसेव्हर याच्यासमोर आपले पाप कवूल करा, त्याच्या इच्छेप्रमाणे वर्तन करा आणि या देशावे लोक

व अन्य जातीच्या लिया यांच्यापासून निराळे क्वा. १२ तेब्हां सगळ्या मंडळीने उच्च स्वरानें म्हळे, तु संगतोस त्याप्रमाणे करणे आम्हांस उचित आहे; १३ पण लोक पुष्ट आहेत आणि पावसाची झड लागली असून आम्हांस बाहेर उर्मे राहता येत नाही, आणि हे कांही एकदोन दिवसांचे काम नव्हे, कारण आम्ही या वाचतीत मोठ अपराध केल्य आहे; १४ सर्व मंडळीच्या तके आमचे सरदार नेमावे आणि आमच्या देवाचा भडकलेला तीव्र कोप आम्हांवरून दूर होई तोंवर आणि या प्रकरणाचे निराळण होई तोंवर आमच्या नगरांतल्या ज्या रहिवाश्यांनी अन्य जातीच्या लिया केल्या आहेत त्यांनी नेमिलेस्या वेळी यावे, आणि त्यांच्यावरोवर प्रत्येक नगरसे वडील जन व न्यायाधीश यावे. १५ या संबंधाने केवळ योनाथान बिन असाएल आणि यहूद्या बिन तिकवा यांनी विरोध केला, आणि मळुळाम व शब्दर्थी लेवी यांनी त्यांस साहाय्य केले. १६ बंदिवासांतून आलेल्या लोकांनी सांगितल्याप्रमाणे केले. एजा याजक व पिन्कुलांचे कांहीं प्रमुख आपआपल्या पितृकुळाप्रमाणे आपल्ये नावे नोंदून निराळे क्षाळे; आणि दद्हव्या महिन्याच्या प्रतिपदेस ते या बाबीची चौककशी करावयास बसले. १७ त्यांनी ज्यांनी अन्य जातीच्या लिया केल्या होत्या त्या सर्व पुरुषांच्या प्रकरणांचा निकाल त्यांनी पहित्या महिन्याच्या प्रतिपदेपर्यंत केला. १८ याजक बंशातील ज्या पुरुषांनी अन्य जातीच्या लिया केल्या होत्या ते हे: येश्वा बिन योसादाक याच्या वंशातील व त्याच्या भाऊबंदिव्या वंशातील मासेया, अलियेजर, यारीव व गदल्या. १९ आपल्या लिया काहीन लावू असें वचन त्यांनी हातावर हात मासून दिले; ते दोषी असत्यामुळे त्यांनी आपआपल्या दोपाकरितां आपल्या कल्पांतला एकाएक मेंदा अर्पिला. २० इमेराच्या वंशातले: हनानी व जबदा; २१ आणि हारीमाच्या वंशातले मासेया, एलीया, शमाया, यहीएल व उज्जीया; २२ पश्चूराच्या वंशातले

एस्पोकेनम्, मासेवा, इमाएल, नचनेल, गोवावाद व एलसा; २३ डेव्हिपैटी बोजावाह, विमि, कलामा (कर्क कलीटा), पव्वासा, यहुदा, अलिवेर; २४ गवांपैटी एल्याशीब, इस्टपाल्पैटी शल्कम, टेलेम व उरी; २५ इस्टाएल्पैटी परोशाच्या वंशांतले रम्भा, विल्लीवा, मल्कीवा, मिकामीन, एल्जार, मल्कीवा व बनावा; २६ एलमाच्या वंशांतले मर्तन्या, बहुन्या, बहीएल, अब्दी, यरेमोथ, व एलीवा; २७ अच्युता वंशांतले एल्योवेनम्, एल्याशीब, मर्तन्या, यरेमोथ, जावाद व अजीजा; २८ बेबाईच्या वंशांतके नहेहानन, हनया, अब्बाद व अब्बल; २९ बालीच्या वंशांतले मल्कुम्म, मल्कुख व अदाया, याशल, शाल व रमोथ. ३० पह्व-मवावाच्या वंशांतले अदना, कल्लल, बनावा, मासेवा, पर्तन्या, बसेक्ल, निन्हुई व भनस्ते; ३१ हारीमाच्या

वंशांतले अलिवेर, इशीवा, मल्कीवा, शमामा व डिमेन, ३२ बन्यामीन, मल्कुख व शमन्या; ३३ हाल्लाच्या वंशांतले भरनई, मर्तन्या, जावाद, अलीकलेट, बरेमई, भनस्ते व विमी; ३४ बालीच्या वंशांतले मादह, अभाम, उएल, ३५ बनावा, बेद्या, कल्ही, ३६ बन्या, मरेमोथ, एल्याशीब, ३७ मर्तन्या, मर्तन्ह, यासु, ३८ बानी, निन्हुई व विमी, ३९ शेल्म्या, नाशान, अदाया, ४० मर्तन्हवह, शाश्व, शाह, ४१ अजरएल, शेल्म्या, शमन्या, ४२ शल्कम, अमन्या व योसेफ; ४३ नवोच्या वंशांतले ईयेल, मरिच्या, जावाद, जरीना, इदो, योएल व बनावा; ४४ या सर्वांनी परदेसीय बायका केल्या होत्या; आणि त्यांच्यापैटी किल्वेकांच्या पोटी त्यांस मुळे जास्ती होती.

नहेम्या

१ हुक्क्याचा पुत्र नहेम्या याचा कृतांत :-

विसाव्या वर्षी डिस्लेब महिन्यांत भी शृङ्खल राजवाच्यांत होतो, २ तेव्हा हवनी नांवाचा एक मासा बांध आणि इतर कांडी लोक यहुदाशूल आले; वंशिवासांतुल झुटलेस्यापैटी जे यहुदी शेष राहिले होते त्यांच्याविषयी: व यक्कलेमालिकी त्यांकडे भी पुस्तपास केला. ३ त्यांनी मल्य सामितके, वंशिवासांतले जे अवक्षिट लोक त्या प्रांतांत राहिले ले मोज्या दुर्घेत असून त्यांनी अप्रातिष्ठा होत आहे; यक्कलेमाचा तटहि पदल्य आहे, व त्याच्या वेली आग यादून आकून टाकिल्या आहेत. ४ हे ऐकतांच भी त्यांनी बसून रुद्ध लाक्लो आणि बरेव दिक्षपर्यंत विळाप करीत राहिलो; भी उपास कल्हन स्वर्णाच्या देवाची प्रार्थना केली भी ५ हे स्वर्णाच्या देवा, परमेश्वरा, हे थोर व

भवावह देवा, तुऱ्यावर प्रीति करणारे व तुऱ्या आहा पाळवारे याच्यासंविधाने तुं आपला करार पाळितोस व त्यांजवर करुणा करितोस: ६ तुंसे सेवक इत्याएल लोक त्यांच्यासाठी भी तुका दास या समर्थी रात्रिदिवस प्रार्थना करीत आहें; ती कान देऊन ऐक व डोके उच्छृङ्खल पाहा; आम्ही इत्याएल लोकांनी तुऱ्याविस्तृ पातके केली आहेत, ती भी कबूल करितो; भी व माश्या बापाच्या बराष्यानें पातक केलें आहे. ७ आम्ही तुऱ्यसमोर अतिशयित दुर्वर्तन केलें आहे आणि तुं आपला सेवक मोशे यास विहित केलेल्या आहा, नियम व निर्णय आम्ही पाळिले नाहीत. ८ तुं आपला सेवक मोशे यास जे सांगितले होतें त्यांने स्मरण कर; तें हें की तुम्ही पातक केल्यास भी तुऱ्यास राष्ट्रांमध्ये

आज्ञा भासूत त्याप्रमाणे चालूलं तर तुमचे परार्गदा
प्राप्तेहे लोक दिगंबरी असले तरी तेशून त्यांस एकवट
करून भी आपल्या बामान्या निवासार्थ निषिद्धि-
वेत्तमा स्वार्थी आणीन. १० पाहा, हे तुम्हे सेवक
व तुम्हे लोक आहेत, त्यांस तुं आपल्या महासामग्र्याने
व प्रकल इत्तांने सोडविले आहे. ११ हे प्रभू
मी यिनवधी करितों की तुं आपल्या हा सेवकाच्या
प्रार्थनेकडे व जे तुम्हे सेवक तुम्हा नामाचे भय आढळ-
ग्यास उसुक आहेत त्यांच्या प्रार्थनेकडे कान दे.
तुम्ह्या सेवकास आज यश दे आणि हा मनुष्याची
त्याजवर कृपादृष्ट होईल असें कर. (हा वेळी भी
राजाचा प्यालेवरदार होतो.)

१ अर्थहस्त राजाच्या कालकीर्दीच्या विसाव्या
२ वर्षी नोसान महिन्यांत राजापुढे द्वाक्षारस ठेविला
होता तो मी उच्छून राजास दिला. यापूर्वी मी
कधीहि त्याजसमोर खिन दिसलो नव्हतो. ३ राजा मला
म्हणाला, तुं आजारी नसून तुम्हे तोंड कां उतरले आहे ?
तुम्ह्या मनाला कांहीं तरी खेद होत असला पाहिजे; तेव्हां
मी काफ भ्यालो. ३ मी राजास म्हणालो, मंहाराज चिरायु
होवोत; माझ्या वाढवडिलांच्या कवरा जेणे आहेत तें
नगर उजाड पडले आहे, त्याच्या वेळी अभीने जळून
गेल्या आहेत, तर मासें तोंड कां उतरावयाचे नाही ?
४ राजाने मला विचारिले, तुझी विनंति काय आहे ?
तेव्हां मीं स्वर्गीच्या देवाची प्रार्थना कळून ५ राजास
म्हटलें, महाराजांची मर्जी असली आणि आपण आपल्या
दासावर प्रसन्न असलां तर यहूदा देशी, माझ्या पूर्वजांच्या
कवरा असलेल्या नगरास मला पाठ्या म्हणजे मी तें
कांहीन. ६ राजाजवळ राणी बसली असलां तो मला
म्हणाला, तुम्ह्या प्रवासास किती दिवस लागतील व तुं
केव्हां परत येशील ? नंतर मला पाठ्यिण्याचे राजाच्या
मर्जीस आले व मीं मुदत उर्वून त्यास कल्पिली. ७ ममा
मी राजास म्हणालो, महाराजांच्या मर्जीस आत्यास मी
यहूदा देशी पोहंचेपर्यंत महानदाच्या पश्चिमेकील प्रदेशां-
तून जाऊ देण्याविषयी तेथल्या अविपतीच्या नांवांवर
मला पत्रे यावी; ८ आणि महाराजांच्या जंगलाचा अधिपती

मासाक यास असे पत्र यांवे की मस्तिशक्त नाहीचा
दशवार्जांसाठी तुक्क्या काढण्यासाठी, शहरात्या लेण-
साठी आणि भी जाळून राहीन त्या घरहस्तीसाठी
मला लकडे यावी. माझ्या देवाचा वरदहस्त घरवर
होता म्हणून राजाने मासी मासी मास्य भेळी. ९ मम
मीं महानदाच्या पश्चिमेकील प्राताधिपतीकडे जाळून
त्यांस राजांची कफ्मांने दिली. राजाने मजवरोवर सेना-
नायक व ओडेस्टर पाठविले होते. १० कोणी मनुष्य
इत्ताएल वंशाचे कल्याण साक्ष करप्यास आला आहे
हे होरोनी सनवाई आणि अम्मोनी तोवीचा नांवाचा
दास या देशांनी ऐकले, तेव्हा त्यांस कार वाईट
वाटले. ११ मीं बख्खलेमास जाळून पोहंचव्यावर तेव्हे
तीन दिवस होतो. १२ मीं रात्रीचा उदून योडीशी
मासांसे ब्रोवर घेतली; यस्तलेमासंवधाने काय करवी
याविष्यी माझ्या देवांने माझ्या मनात घाटलेल्या
विचार मीं कोण मनुष्यास सांगितला नाही, आणि
माझ्या बसावयाच्या पाठाळालेरीज माझ्यावरोवर
दुसरे कोणर्हेहि जवळवर नव्हते. १३ मीं रात्री खोरे-
वेशीने ब्राह्मे पहून अजगराच्या झन्याकडे, व उकिरडा-
वेशीकडे जाळून यस्तलेमासे जे तट पडले होते आणि
तिच्या ज्या वेळी अभीने जळूला होता त्यांची
पाहणी केली. १४ मग मीं तसाच पुढे कारजेवेशी-
कडे व राजकुंडाकडे गेलो, पण माझ्या पाठाळास पुढे
जाय्यास जागा नव्हती. १५ तेव्हां मीं रात्री ओहोला-
च्या वाटेने वर चहून कोट लक्षपूर्वक पाहिला; मग
यांगे वळून खोरेवेशीने परत आत आलो. १६ मीं
कोठे गेलो होतों व काय केले होतें हे सरदारास ठाऊक
नव्हते; मीं अद्यापि यहूदी, याजक, अमीरउरमराव,
शास्ते व घरकड कामकरी यांतत्या कोणासहि कांही-
एक सांगितले नव्हते. १७ मग मीं त्यांस म्हणालों,
आपण केवळ्या तुर्दीशें आहो हे तुम्हांस दिसताच आहे;
यस्तलेल उजाड माळे आहे, व त्याच्या वेळी अभीने
जळून गेल्या आहेत; तर जळा, आणण यस्तलेमासा
कोट यांधू म्हणजे मापुढे आपली अप्रसिंहा व्यावयाची
नाही. १८ माझ्या देवाचा वरदहस्त मजवर आहे हे

मी त्यांस लाभितले, व राजा मले कामळय बोलत्या
तेहि त्यांस सागितले शेव्हां ते महाले, लज्जा,
अमण उद्गु बांप्राच्या कामस लार्णु तेव्हां त्यांनी
ते सत्कारे करप्यासी हिंसा लाखिली. १६ ते ऐ ऐकून
होवेनी असल्ला त्यांचा अमोनी तोवीचा नावाचा
दास आणि गेश्वर अरवी आवी आमची अभिरत्संवा
केली; आम्हांस तुळ्य लेश्वर ते महाले, तुळ्यां हे
काय मांडिले आहे? त्यांचिन्द बंड करितां
काय? २० मी त्यांस उत्तर दिले की त्यांचा
देव आम्हांस यश देवेल, महेन आवी त्यांचे सेवक
कमर कम्भू ठेणु वाचाचार, पण यशस्वेतांत तुमचा
हिस्सा, इकू लिंग यादिनी आंहीएक ताही!

११ अग एकाची युवत्या याजक व त्यांचे बांधव
याजक हे उद्गु मंडेवेस बांधु लाविले, त्यांनी
तिची प्रतिष्ठापना करून तिळा कवाढेहि लाविली;
हमेआ बुद्धापर्यंत; हननेल बुद्धापर्यंत त्यांनी तिची
प्रतिष्ठापना केली. १२ त्यांच्या शेजारी याहोच्या
लोकांनी बोधकाम केले; आणि त्यांच्या शेजारी जवळून
विन इधी यांने बांधकाम केले. १३ मत्स्यवेस
हस्तमाच्या उमांनी बांधिली; त्यांनी तिळा तुळ्या
चातल्या, तिळा कवाढे लाविली आणि कड्डा व अड-
सर लाविले. १४ त्यांच्या शेजारी मरेयोग विन उरीया
विन होकूस यांने डागडुजी केली. त्यांच्या शेजारी
मधुकाळ विन झारेख्या विन मोजबेल यांने डागडुजी
केली. त्यांच्या शेजारी सादेक विन बाना यांने डाग-
डुजी केली; ५ त्यांच्या शेजारी तकोई यांनी डागडुजी
केली; पण त्यांच्या महाजनांनी आपल्या मानेवर
आपल्या अभूत्या कामाचे जं वेतले नाही. ६ जुन्या
वेशीची डागडुजी यहोयादा विन पासेहा व मधुकाळ
विन बसोदया यांनी करून तिळा तुळ्या चातल्या,
तिळा कवाढे लाविली आणि कड्डा व अडसर लाविले.
७ त्यांच्या शेजारी मत्स्या विवोनी व यादेन मेरोनोयी
यांनी आणि गिवोन इ मिस्या थेवील जे लोक महा-
नदाच्या पश्चिमेकील प्रांताच्या अधिष्ठात्र्या आसानाचे
होते त्यांनी डागडुजी केली. ८ त्यांच्या शेजारी

सोलारापैकी उजिबेल विन हरह्या यांने डागडुजी केली.
त्यांच्या शेजारी यांच्यापैकी हमन्या यांने डागडुजी केली,
संद कोटापर्यंत यशस्वेतामारी भजवुती केली. ९ त्यांच्या
शेजारी यशस्वेतम जिल्हाच्या अर्थी भगाचा अधिकारी
रकाया विन हूर यांने डागडुजी केली. १० त्यांच्या
शेजारी यदाया विन हरुकू यांने आपल्या घरा-
समोरच्या तटानी डागडुजी केली. त्यांच्या शेजारी
हूश विन हशवन्या यांने डागडुजी केली. ११ अन्याया
विन हारेन आणि हशव विन पथ-मवाव यांनी
दुस्या एक भगाची व भट्टावरजाची डागडुजी
केली. १२ त्यांच्या शेजारी यशस्वेतम जिल्हाच्या अर्थी
भगाचा अधिकारी शल्लम विन होकेहा व त्यांच्या
कन्या यांनी डागडुजी केली. १३ सोरेचेशीची डाग-
डुजी हातू व जावोहेकरानी केली; त्यांनी ती बांधून
तिळा कवाढे, कड्डा व अडसर लाविले, तसेच
उकिरडावेशीची डागडुजी बेथ-हकरेम जिल्हाचा
अधिकारी मल्कीया विन वेलाव यांने केली; त्यांने
ती बांधून तिळा कवाढे, कड्डा व अडसर लाविले.
१४ भरावेशीची डागडुजी मिस्या जिल्हाचा अधिकारी
शल्लन विन कोल-होजे यांने केली; तसेच त्यांने
ती बांधून तिळा छपर केले व कवाढे, कड्डा
व अडसर लाविले; तसेच त्यांने दावीदपुराहून
उत्तम्याच्या जिन्यापर्यंत राजाच्या बागेजवाली शेळद
तल्याचा कोट बांधिला. १५ त्यांच्या शेजारी बेथ-सूर
जिल्हाच्या अर्थी भगाचा अधिकारी नहेम्या विन
अजबूक यांने डागडुजी केली; ती त्यांने दाविदाच्या
बदम्यांसमोर, तेथे केलेल्या तल्यापर्यंत, वीरगृह नामक
ठिकणापर्यंत केली. १७ त्यांच्या शेजारी लेव्यापैकी
रहूम विन बानी यांने डागडुजी केली. त्यांच्या-
जवळच कईल जिल्हाच्या अर्थी भगाचा अधिकारी
हशव्या यांने आपल्या जिल्हातफे डागडुजी केली.
१८ त्यांच्या शेजारी त्यांच्या भाऊंदांपैकी कईल
जिल्हाच्या दुस्या अर्थी भगाचा अधिकारी बवह
विन हेनादाद यांने डागडुजी केली. १९ त्यांच्या

क्षेत्रारी-दुसन्या एवं भानी जेवें कोट बल्ला घेतो व शत्रुघ्नावरकडे जायाची चढण लागते तेथे मिसाचा अधिकारी एजेर विन येश्वा यांने डागडुजी केली. २० त्याच्या शेजारी कोट बल्ला घेतो तेथेन मुख्य व्यापक एत्याहीच्या याच्या घराच्या दारापर्वत वासख विव उजई यांने आस्येने दुसन्या एका भागाची डागडुजी केली. २१ त्याच्या शेजारी एत्याहिच्या घराच्या दारापासून एत्याहिच्या घराच्या दारापासून एत्याहिच्या घराच्या शेजारी पर्वत मेरेमोर विन उरीया विन हक्कोस यांने दुसन्या एका भागाची डागडुजी केली. २२ त्याच्या शेजारी तब्बटीत राहणारे याजक यांनी डागडुजी केली. २३ त्याच्या शेजारी बन्यामीन व दृश्य यांनी आपल्या घरासमोरच्या भागाची डागडुजी केली. त्याच्या शेजारी अजन्या विन मासेया विन अनन्या यांने आपल्या घरानीजीक डागडुजी केली. २४ त्याच्या क्षेत्रारी अजन्याच्या घरापासून कोट बल्ला घेतो तेथवर व कोपन्यापर्वत विन्हुऱ्या विन हेनादाद यांने दुसन्या एका भागाची डागडुजी केली. २५ कोट बल्ला घेतो स्यासमोर गारद्यांच्या अंगणाजवळ राजमंदिराचाहेर असेलेल्या उंच बुरुजाची डागडुजी पलाल विन उजई यांने केली. त्याच्या शेजारी पदार्थ विन परोश यांने डागडुजी केली. २६ (नवीकीम हे ओफेलांत, पूर्वेकडल्या पाणीवेशीसमोर व पुढे आलेल्या बुरुजापर्वत राहत होते.) २७ प्रदयाच्या शेजारी पुढे आलेल्या मोठ्या बुरुजासमोर ओफेलच्या कोटापर्वत तकोवा-क्षारीनी डागडुजी केली. २८ घोरवेशीपासून याजकांनी आपआपल्या घरापुढे डागडुजी केली. २९ त्याच्या शेजारी सादोक विन इम्मेर यांने आपल्या घरापुढल्या भागाची डागडुजी केली. त्याच्या शेजारी पूर्ववेशीचा द्वारपाल शमाया विन शस्त्र्या यांने डागडुजी केली. ३० त्याच्या शेजारी इनन्या विन शस्त्र्या आणि सालफाचा सहाया पुत्र हानून यांनी दुसन्या एका भागाची डागडुजी केली. त्याच्या शेजारी मध्यांगम विन वरेल्या यांने आपल्या कोठडीपुढे डागडुजी केली. ३१ त्याच्या शेजारी सोनारापैकी मळकीचा यांने

मळवीकीम व आपारी यांच्या कर्लार्हत-कालीनदर्जे-समोर कोपन्यावरच्या कोटीपर्यंत डागडुजी केली. ३२ त्याच्यावरच्या कोटीपासून मेंदवेशीपर्यंत सोनारी व आपारी-यांनी डागडुजी केली.

३३ आम्ही कोट बांधीत होतो हे सालकांने उ ऐकले तेव्हा स्यास मोड त्रोत आवारक्यांती यहूदी लोकांचा उपहास करून योग्य आपारी यांच्यासमोर झणाळ, हे दुर्बल यहूदी काय करत्यात ? ते डक्कांही करणार काय ? ते यहूदी करणार काय ? ते एकावृद्धिवासात सर्व काय अस्टोप्राचार काय ? आच सालेले पावण मातीच्या ठिगारांतू निवृत्त घेतले ते पुणे कामास लापण्याजोगे करितील काय ? ३ त्याच्याजवळ अम्मोनी तोवीच्या हेता तो घणाळ, ते जे बांधकाम करीत आहेत त्यावर एकादा कोल्हा चढात तरी त्यांचा कोट पाहून टाकील. ४ हे आमच्या देवा, ऐक, अम्भाचा विकार होत आहे; ते निर्भत्तना करीत आहेत ती त्यांचा शिरी उलट आण; बंदिवासाच्या देशी त्यांची लूट होऊ दे; ५ त्याच्या अंगर्हाकर शाकण घाळून लक्ष, त्यांची घासके तुजुपुहन पुसून जाई नवेत, काय त्यांनी कोट आधाणाच्यासमोर तुला संताप आणिला आहे. ६ त्या प्रकारे आम्ही सर्वांनी कोढ आंधायाचे काम चालविले; तो कोट निस्मा तयार झाला; कारण लोक अगदी मन लावून काम करीत होते.

७ यशश्वेमाचा कोट बांधकामाचे काम सपात्याने चालले आहे, त्यातली लिंडारे बुजू लागती आहेत असे सुनवाहत, तोवीचा, अरवी, अम्मोनी व अस्वेदी यांनी ऐकले तेव्हा त्यांस मलत्यांकी कोथ आला; ८ त्या सर्वांनी आसा एकोपा केला की आपण जाऊन यशश्वेमावरोबर लहां व तेथे धांदल उडवून देऊ; ९ पण आम्ही आपल्या देवाची प्रार्थना केली आणि त्यांच्यावर अहोरात्र पालत ठेविली. १० यहूदी लोक मळून लगले की भारवाहकांची शक्ति क्षीण झाली आहे, व अजून सच फार पडल आहे, तेव्हा आमच्यांने हा कोट बांधवणार नाही. ११ आमचे शत्रु म्हणाले, आम्ही

त्यांच्याच्यां लिहल त्यांस माळन टारू व त्यांचे काम बऱे पाडीपर्यंत त्यांना कांही कल्पवताचे नाही की लिहल वताचे नाही. १२ मग जे यशूदी त्यांच्याजवळ राहत होते ते चोहोकडून आमच्याकडे बहावा घेऊन झणाले की तुम्ही आमच्याकडे परत या. १३ या कारणास्तव खेळच्या हाती तरवरी, वरच्या व धनुष्ठे देकून कोटाच्या शांते अगदी खालच्या खल्या ठिकाची त्यांच्या करण्यांसाठें त्यांस वसाविले. १४ ही सर्व व्यवस्था पाहुळ यी उडले आणि सरदार, शास्ते व वरकड लोक यांस झणालो, त्यांची भीत बळ नक्का; यो व भयावह ओ परमेश्वर त्यांचे स्फरण कूल तुमचे नात्तवंद, तुमचे कल्याणु, तुमच्या लिहा व तुमची घरें यांच्यासाठी बुद्ध करा. १५ देवांने आमच्या शांही गमलता व्यर्य केली हे आमच्या शांही ऐकले तेव्हा आम्ही साळे कोटाकडे परत आजल आपव्यापत्या कमावार रुजू शाळो. १६ त्या विषसांगासून माले अर्वे सेवक कमावत अगत व अर्वे भाळे, छाळी, धनुष्ये, विलवते वरण करीत, आणि यशूदाच्या सर्व धरण्यांमध्ये त्यांचे सरदार उमे असत. १७ एकू बोऱ्यारे वै भारवाहक एका हाताचे काम करीत वै दुसऱ्या हातात शर्जे धारण करीत. १८ बाबकाम करणारे आपल्या कमरेस तरवार खणून काम करीत रखणीव वाजविणारा यास्याजवळ असे. १९ मी सरदारेस, शास्त्यास व वरकड लोकांस सांगून ठेविले होते की हे काय घोठे व विस्तृत असून कोटावर काम करीत असता आणि एकमेकांगासून अंतर्वर असतो; २० तर रणसिंगाचा रुद्ध ऑर्वे ऐकू येईल तेथे तुम्ही आमच्याकडे एकव व्हा; आपला देव आकल्याताके लोके. २१ या प्रकारे आपली काम कूल लगालो; त्यांच्यातले अर्वे लोक पहाडेपासून तरे यिसु लगत तोपर्यंत भाळे घेऊन उमे असत. २२ त्या समयी लोकांस मी हेही सांगितले होते की ग्रेवेक मुल्याने आपल्या दासासह यशूदेमाच्या आंतर रात्रीचे निन्हाडस राहावे महजे ते रात्री आमची रसवाली करितील आणि दिवांस काम करितील.

२३ मी आपले कपडे उतरीत वरे; तसेच माले भाऊंबद, माले चाकर आणि माझ्यामागून चालणारे गारदी कोणीहि आपले कपडे उतरीत नसत; ते सर्व आप-आपली शर्ले हाती घेऊन पाण्याला जात.

१ तेव्हा लोकांनी व त्यांच्या लिहांनी आपत्या

२ यशूदी भाऊंबदाविस्तू मोठी ओरड केली.

३ किंवेक महणू लगाले की आम्ही आमचे पुत्र व कन्या मिळून बहुत जग आहो, झणून आमचे पोट भरण्यास युरे इतके अन्न आमदास खावयास मिळले पाहिजे. ४ किंवेक महणू लगाले की अन्न मिळावें महणू महागाईमुळे आम्ही आमची शेते, द्राक्षांचे मळे व वरे गहण ठेविली आहेत. ५ दुसरे किंवेक महणू लगाले की राजाचा कर भरण्यासाठी आमच्या शेतावर व द्राक्षांच्या मळ्यावर आम्ही पैसा काढिला आहे. ६ वस्तुत: पाहतां आमची शरीरे आमच्या भाऊंबदांच्या शरीरांसारखीच आहेत व आमची मुळें गाळे त्यांच्या मुलबाबांसारखीच आहेत. पाहा, आम्ही आपले पुत्र व कन्या यांना दास्य करण्यासाठी युलाम-गिरीत ठेविले आहे; आमच्या कांही कन्या दासी होऊन राहिल्या आहेत; त्यांस सोडविण्याची आमच्यांत कांही ताकद राहिली नाही, कारण आमची शेते व द्राक्षांचे मळे दुसऱ्यांच्या हाती गेले आहेत. ६ ही त्यांची भाषणे व ओरड ऐकून मला क्रीध आसा. ७ मग मी आपत्या मनात विशार कूलन सरदार व शास्ते यांशी वाद कूलन महणाले की तुम्ही आपल्या बांधवांकडून बांधीदिली घेतां. मग मी त्यांच्याविस्तू एक मोठी सभा भरविली.

८ मी त्यांस दृष्टांते की जे आपले यशूदी भाऊंबद पर-राध्यास विकले गेले होते त्यांची आम्ही शतकमुसार सोडविकूक केली; पण तुम्ही आपत्या भाऊंबदाची विकी चालविली आहे काय? त्यांना तुम्ही आमदास विकणार काय? हे ऐकून ते स्तव्य राहिले; त्यांनी चकार शब्दहि काढिला नाही. ९ मी आणसी महणालो, तुम्ही जें करीत आहो तें ठीक नव्हे; आपले शत्रु जे विदेशी लोक त्यांच्यामध्ये आपली अपकीर्ति होत आहे, महणू तुम्ही आपल्या देवांचे भय धस्त चालू नये

काय ! १० तसेंच मी, मासे बांधव व माझे सेवक असे आम्ही त्यांस पैसा व धान्य बाढीदीनें देतो; आपण हा बाढीदीचा व्यवहार सोडिला पाहिजे. ११ तर आजम्या आज करेहि कस्तु त्यांची शेते, त्याचे द्राक्षांचे मळे, त्यांची जैतूलवर्णे, त्यांची घरेदारे त्यांस परत था; तसेंच पैसे, अन, नवा द्राक्षारस व तेल यांचा जो शतांस तुझी त्यांच्यापासून काळीत असतां तो तुझी त्यांस परत था. १२ तेव्हां ते म्हणाले, आम्ही त्यांस ती परत देतो; आम्ही त्यांच्यापासून कांही मास्यार नाही; तुं म्हणतोस त्याप्रमाणे आम्ही करितो. मग मी याजकांस बोलवून आणल, आम्ही याप्रमाणे करू, अशी शपथ त्यांच्याकून घेविली. १३ यावर मी आपला पदर झटकून म्हणालो, जो कोणी या वचनाप्रमाणे करावयाचा नाही त्यास परमेश्वर त्याच्या घरांतून व त्याच्या उद्योगावून झटकून टाकील; याप्रमाणे तो झटकला जाऊन खंक होईल. तेव्हां सर्व मंडळीने म्हटले, आमेन, व त्यांनी परमेश्वरांचे स्तवन केले. लोकांनी या आपल्या वचनाप्रमाणे केले. १४ यहूदा देशांत मला त्यांचा अधिपति नेमिले तेव्हांपासून म्हणजे अर्तहशत राजाच्या कारकीर्दीच्या विसाव्या वर्षीपासून बिसाव्या वर्षीपर्यंत बारा वर्षे मीं व माझे भाऊबद यांनी माझ्या अधिपतिविसाव्या चेतनांचे अस्त्र खाले नाही. १५ माझ्या पूर्णीचे अधिपति प्रजेवर बोजा लाडीत व त्यांच्यापासून भाकरी, द्राक्षारस चेऊन आणखी चालीस शेकेल बांधी घेत असत. त्यांचे सेवक देव्याले लोकांवर अधिकार गाजवीत; पण मीं तसें केले नाही, कारण मला दिवावैं भय होते. १६ मग मीं कोटांचे काम नेटाने चालविले; आमच्या ल्येकांनी कांहीं जगीन विकल घेतली नाही; माझे सर्व सेवक कामासाठीं तेऱ्ये एकवट झाले होते. १७ दीडदें यहूदी व शास्ते, आणि आमच्या भोवतालच्या राष्ट्रातले जे ल्येक आम्हांकडे येत तेहि माझ्या पंक्तीला असत. १८ दररोज एक वैल व सहा चांगली येवरे यिजवीत आणि माझ्यासाठीं पाखरे तयार करीत, आणि दर दहा दिवसांनी सर्व जातीचा द्राक्षा-

रसहि मेजावर येत असे; तरी मीं अधिपतीच्या बेतनांचे अस सेविले नाही, कारण लोकांवर कामासा बोजा कार मोठा होता. १९ हे माझ्या देवा, यें कांही मीं या देशाच्या लोकांसाठी केले त्यांने तुं सरव कस्तु माझे बरै कर.

१ मीं कोट बांधवांचे संपविले आणि कोटाले ६ कोठे तुटफूट राहूं दिली नाही, वेशीचे दरवाजे मात्र अशापि लाविले नव्हते; हे सनबलट, तोवीचा, गेशेम अरबी व आमचे वरकड शत्रु यांनी ऐकले, २ तेव्हां सनबलट व गेशेम यांनी मला सांगून पाठविले कीं चल, आपण ओनोच्या मैदानांतील एकदा खेळ्यात एकमेकांस भेट; पण मला कांहीं तरी दगा करण्याचा त्यांचा मनसोबा होता. ३ हे पाहून मीं जासूद पाठवून त्यांस कल्यांचे कीं मीं मोळ्या कामांत गुंतां आहै; मला येण्याला सवड नाही; मीं काम सोडून तुम्हांकडे का यावै, काम का बंद पाढावै ? ४ त्यांनी चार वेळां माझ्याकडे हात निरोप पाठविला आणि मीहि त्यांस असेंच उत्तर दिले. ५ पांचव्या वेळीं सनबलटाने आपल्या चाकरास हातीं खुली चिठी देलन मजाकडे पाठविले; ६ त्या चिठीत असे लिहिले होतें कीं निरनिराळ्या राष्ट्रात अशी बातमी उठली आहे आणि गेशेमहि असेंच म्हणत आहे कीं तुक्ता व यहूदी लोकांचा बंद करण्याचा विचार आहे म्हणून तुं हा कोट बांधीत आहेस; या अफवेवून असे दिसते कीं तुं त्यांचा राजा होऊ याहू आहेस. ७ तुं यहूदा देशांत राजा आहेस असे स्वतांविषयी यस्त्वर्तमात जाहीर करावै म्हणून तुं संदेशेहि नेमिले आहेत; हे वर्तमान राजाच्या कानीं जाणार. शाकरितां आतां आपण एकत्र जमून बाटाघाट करू. ८ मीं त्यास सांगून पाठविले कीं तुं म्हणतोस तसा प्रकार कांहीं घडलेल नाही; ही तुक्ता भांडी कस्तुना आहे. ९ आमचे हात दुर्बल होउन आमचे काम बंद फडावै म्हणून हे सर्व लोक आम्हांस भेवंडावयास पाहूत होते. हे देवा, माझा हात दड कर.

१० मग मीं शमाया विन दलाया विन महेतबेल

याच्या घरी आलो; तो दार लावून घेऊन आंत वसला होता; त्याने म्हटले, कल, आपण देवाच्या मंदिरातील आंतल्या गाभायांत जमून मंदिराची द्वारे वंद करून घेऊ; कारण ते लोक तुक्का घात करप्पास येणार; ते त्राचीचे तुक्का घात करप्पास येणार. ११ मी म्हणालो, माझ्यासारख्या मनुष्याने पक्क जावे काय? मंदिरांत जाऊन आपला जीव बांचवावा असा माझ्यासारखा कोण आहे? मी मंदिरांत जाणारच नाही. १२ विचार करितां मला असें दिसून आले की देवाने त्यास पाठविले नाही; तरी ही भविष्यवाणी त्याने माझ्याविरुद्ध सांगितली; तोबीया व सनबळट यांनी त्यास मोळ देऊन ठेविले होते. १३ मी धावारावें व असरां काम करून परी घारावें, आणि माझी अपकीर्ति पसरप्पास त्याला कांही निसित सांपडावें म्हणून त्यास त्यांनी मोळ देऊन ठेविले होते. १४ हे माझ्या देवा, तोबीया, सनबळट, नोवदा संदेशी आणि वरकड संदेशे मला धावारू पाहत होते; त्या सर्वांची ही कृति व्यानांत ठेव.

१५ अल्ल याहिन्याच्या पंचविसाड्या दिवशी म्हणजे बाबत दिवसांच्या आंत कोट बांधून झाला. १६ आमच्या सर्व शबूनी हें ऐकले तेव्हा आमच्या सभोवताली राहणाच्या विदेशी लोकांना भीती व लाज वाढली, कारण हें काम आमच्या देवाकडून घडले असें त्यांस दिसून आले. १७ या काळी यदूदांतल्या महाजनांची पत्रे तोबीयास जात असत, व तोबीयांची पत्रे त्यांस जात असत. १८ तो यशस्वी विन आरह याचा जांवई होता, आणि त्याचा पुत्र योहानान याने बरेख्याचा पुत्र मशुक्कम याच्या कन्येशी लग केले होते, म्हणून यदूदांतल्या पुक्कल लोकांनी त्याच्या पक्काने राहप्पाची आणभाक केली होती. १९ ते माझ्यासमोर त्याच्या सत्कृत्याची तारीफ करीत आणि माझे शब्द त्याला जाऊन सांगत. तोबीया मला नेडावण्याकरितां पत्रे पाठवीत असे.

१ कोट बांधप्पांचे काम संपत्त्यावर मी ७ त्यास दरवाजे लाविले आणि द्वारपाल, गावक आणि लेवी यांची नेमणूक केली, २ तेव्हां मी आपला भाऊ हनानी व गढीचा अधिपति हनन्या यांस यशस्वेमाचे अधिकारी नेमिले; हा हनन्या इमानी असून इतर पुक्कल लोकांकडून देवाचे भय विशेष बांधीत असे. ३ मी त्यांस सांगितले, उद्भावा ताप होईपर्यंत यशस्वेमाच्या वेशी उघडून नयेत, लोक काम करीत असतां वेशीचे दरवाजे लावून त्यांस अडसर घालावे, यशस्वेमकरांचे पहारे नेमावे आणि प्रत्येकांने आपआपल्या घरासमोर पहारा करावा. ४ नगर विस्तीण व मोठे होते, पण त्यांत लोक योडे असून अद्यापि घरे बांधिली नव्हती. ५ सरदार, शास्ते व इतर लोक जमा करून त्यांची वंशावलीप्रमाणे गणती करावी असें माझ्या देवाने माझ्या मनांत घातले. जे प्रथम यशस्वेमांत आले होते त्याच्या वंशावलीची वही मला सांपडली व त्यांत हे लिहिलेले सांपडते: ६ बाबेलच्या नवुदेस्सर राजांने जे लोक घरून नेले होते त्यांतले त्या मुलखांत राहत होते ते लोक बंधमुक्त होऊन यशस्वेमास व यदूदांतील आपआपल्या नगरांत परत गेले ते हे: ७ येश्वा, नहेन्या, अजन्या, रास्या, नहमानी, मर्दस्य, विलान, मिस्त्रेश, बिगवाद, नदूम व बाना: जे जरुब्बाबेलाबरोबर आले ते हेच. इस्त्राएल लोकांतल्या मनुष्यांची संख्या ही होती: ८ वंशाचे वंशज दोन हजार एकशें बहातर, ९ शकाच्याचे वंशज तीनशें बहातर, १० आरहाचे वंशज सहांशे बाबत, ११ येश्वा व यवाच यांच्या कुलातील पहथमवाराचे वंशज दोन हजार आढऱ्यो अथा, १२ एलामाचे वंशज एक हजार दोनशें चौप्प, १३ जनूचे वंशज आढऱ्यो पंचवालीस, १४ जक्काईचे वंशज सातशें साठ, १५ विन्युईचे वंशज संहाशें अडेचालीस, १६ बेकाईचे वंशज सहाशें अडावीस, १७ अजगदाचे वंशज दोन हजार तीनशें बावीस, १८ अदेनी-

अमाचे वंशज सहाये सदुसष्ठ, १९ बिस्वाईचे वंशज दोन हजार सदुसष्ठ, २० आदीनाचे वंशज सहाये पंचावज, २१ हिंजीयाच्या आटेराचे वंशज अव्याप्त्याव, २२ हाशुमाचे वंशज तीनशे अडावीस, २३ बेसईचे वंशज तीनशे लोकीस, २४ हारिपाचे वंशज एकशे वारा, २५ गिबोनाचे वंशज पंचाणव, २६ बेथल्हेम व नटोफा येथील मनुष्ये एकशे अव्याप्ती, २७ अनयोथाची मनुष्ये एकशे अडावीस, २८ बेथ-अजमावेथाची मनुष्ये बेचालीस, २९ किर्याय-नारीम, कफीरा व बैरोथ येथील मनुष्ये सातशे ब्रेचालीस, ३० रामा व गेबा येथील मनुष्ये सहाये एकवीस, ३१ मिस्खामासाची मनुष्ये एकशे लोकीस, ३२ बेथेल व आय येथील मनुष्ये एकशे तेवीस, ३३ दुसऱ्या नवोरी मनुष्ये बाबन, ३४ दुसऱ्या एलामाचे वंशज एक हजार दोनशे चौपाई, ३५ हारिमाचे वंशज तीनशे पंचेचालीस, ३६ यरीहोचे वंशज तीनशे वारीस, ३७ लोद, हादीद व ओनो यांचे वंशज सातशे एकवीस, ३८ सनावाचे वंशज तीन हजार नऊशे तीस. ३९ याजकः यदयाच्या कुब्रांतील येशुवाच्या घराण्यातले नलशे त्र्याहतर, ४० इम्पेराचे वंशज एक हजार बाबन, ४१ पश्चाहाचे वंशज एक हजार दोनशे सतेचालीस, ४२ हारिमाचे वंशज एक हजार सतरा. ४३ लेक्षीः येशुवाचे वंशज कदमीएलाचे होदवाच्या वंशजांतले नौच्या-हतर. ४४ गणारेः आसाफाचे वंशज एकशे अडेचालीस. ४५ द्वारपाल शळूवाचे वंशज, अटेराचे वंशज, तल्मोनाचे वंशज, अकूवाचे वंशज, हीताताचे वंशज, शोबाचे वंशज, एकशे अडतीस. ४६ नवीनीमः सिहाचे वंशज, हश्फाचे वंशज, तवायोथाल्ये वंशज, ४७ केरोसाचे वंशज, सीयाचे वंशज, पादोनाचे वंशज, ४८ ल्वोनाचे वंशज, हगावाचे वंशज, सल्वाईचे वंशज, ४९ हानामाचे वंशज, गिरेलाचे वंशज, गदाराचे वंशज, ५० रायाचे वंशज, रसीनाचे वंशज, नकोदाचे वंशज,

५१ गव्यामाचे वंशज, उजाचे वंशज, पारतेहाचे वंशज, ५२ बेसईचे वंशज, मल्लीमाचे वंशज, नफूजेसीमाचे वंशज, ५३ बकबूकाचे वंशज, हक्कूवाचे वंशज, हर्षाचे वंशज, ५४ बसलीधाचे वंशज, महीदाचे वंशज, हर्षाचे वंशज, ५५ बकोसाचे वंशज, सीसराचे वंशज, तामहाचे वंशज, ५६ नसीहाचे वंशज, हीताफाचे वंशज. ५७ शल्मोनाच्या चाकाराचे वंशजः सोताईचे वंशज, सोफेरेथाचे वंशज, परीदाचे वंशज, ५८ यालाचे वंशज, दर्कोनाचे वंशज, गिरेलाचे वंशज, ५९ शकाव्याचे वंशज, हत्तीलाचे वंशज, सबाइसाच्या पोखरेथाचे वंशज, आमोनाचे वंशज, ६० सर्वे नवीनीम व शल्मोनाच्या चाकाराचे वंशज मिळून तीनशे व्याप्त्याहोते. ६१ तेल-मेलह, तेल-हर्षी, कह्ल, अहोन व इम्पेर एथून जे वर आले ते हेच; पण ते इस्ताएलापैकी होते की नव्हते याविषी त्यांना आपआपले पितुकुळ व आप-आपली वंशावली दाखवितां आली नाही: ६२ दलायाचे वंशज, तोबीयाचे वंशज, नकोदाचे वंशज सहाये बेचालीस. ६३ याजकापैकीः हवायाचे वंशज, हक्कोसाचे वंशज व बार्जिल्याचे वंशज; या बार्जिल्याने गिलादी बार्जिल्य याच्या कल्यांपैकी एकीशी लम्प केले, आणि त्यांचे नांव घेतले. ६४ यांतीं आपले वंशावलीचे पत्र इतर वंशावल्यांच्या पत्रांत धुंदून पाहिले, पण ते सांपडले नाही म्हणून ते अशुद्ध ठरून त्यांस याजकपदाच्या यादीतूल काढून टाकिले. ६५ तिराशा (प्रांताधिपति) यांने त्यांस सांगितले की उरीम व शुम्मीम धारण करणारा याजक उभा राहीपर्यंत तुव्ही कोणी परम पवित्र वस्तु खाऊ नयेत. ६६ साच्या मंडळीतले लोक मिळून बेचालीस हजार तीनशे साठ भरले; ६७ त्यांसेरीज त्यांच्या सात हजार तीनशे सदीसी दासदासी व दोनशे पंचेचालीस गणारे व गणारणी होत्या. ६८ त्यांचे खोले सातशे छतीस, खेचरे दोनशे पंचेचालीस, ६९ उटीचंद्रांते परतीत व गाढवे सदा हजार सातशे वीस एवढी होती. ७० पितुकुळाच्या प्रमुखा-

पैदी कंठीनी या कर्यांस मदत केली. तिर्शीथाने एक हजार दोरिक सोने, पनास कटोरे व पांचवें तीस याजकीय वर्षे एवढी स्वर्जिन्यांत पावती केली. ७१ पितुकुञ्जतील आणखी कोंही पुरुषानी या कामाच्या स्वर्जिन्यांत वीस हजार दोरिक सोने आणि दोन हजार दोनव्हो मोने रुपे पावते केले. ७२ वरकड लोकांनी वीस हजार दारिक सोने, दोन हजार माने रुपे आणि सदुसृष्ट याजकीय वर्षे पावती केली. ७३ या प्रकारे याजक, लेणी, द्वारपाल, गायक व इतर कांही लोक, नवीनीम व सर्व इशाएल आपापल्या नवरांत राहुं लागले.

सातवा महिना आख्य तेव्हां सर्व इशाएल आपापल्या नवरांत होते. १ मग ते सर्व लोक एकचित होऊन पापीवेशीजवल्या चौकांत एकत्र

जमले व एजा शासी यास म्हणाले, 'परमेश्वराने इशाएल लोकांस विहित केलेला नियमशासाचा मोळेकृत प्रथं घेऊ या. २ तेव्हां मंडळीतील स्त्रीपुरुषांपुढे व ज्यांस ऐकून समजप्पाचे सामर्थ्य होतें त्या सर्वांपुढे एजा वाजकानें तो धर्मपर्याय आणिला. ३ त्यांतील बचले त्याने पहटपासून दोन प्रहरपर्यंत पापीवेशीसमोरव्या चौकांत स्त्रीपुरुषांपुढे व ज्यांस ऐकून समजप्पाचे सामर्थ्य होतें त्यांच्यापुढे वाचिली, आणि सर्व लोकांनी नियमशासाचा प्रथं कमने घेऊन ऐकला. ४ लोकांनी मुहाम केलेल्या एजा अकडी पीठवर एजा शासी उमा राहिला व त्याच्याजवळ उजवीकडे भरित्या, शेषा, अनाया, उरीया, हिंदीया व मासेशा हे उमे राहिले; व त्याच्या डावीकडे पदाशा, मीशाएल, मल्लीया, हाशम, हृष्णहाना, जखन्या व मधुआम हे उमे राहिले. ५ एजाने उमे राहुन तो प्रथं उचडिल; तेव्हां एजा सर्वांस दिसला, करण तो सर्वांहून उंच टिकाणी उमा होता; त्याने तो प्रथं उचडिला तेव्हां सर्व लोक उमे राहिले; ६ मग एजाने देवाखिदेव परमेश्वर याचा चन्द्रवाद केला, व सर्व लोकांनी आपले हात वर कळून आमेन! आमेन! असे महूले आणि आपल्ये ढोकी त्वचून

१ एजा २:६१ टीप पाहा.

व आपली मुख्ये भूमीकडे कळून परमेश्वरास प्रणाम केला. ७ येश्वारा, बानी, व्येरेच्या, यामीन, अकूब, शब्दयाह, होतीया, मासेया, कलीता, अजन्या, योजावाद, हानान व पलाशा, हे लेण्यांमुळा नियमशासाचा अर्थ लोकांस समजावून सांगत होते; व लोक आपल्या स्थानी उमे होते. ८ त्यांनी तो प्रथं, तो देवाच्या शासाचा प्रथं, स्पष्टीकरणासह वाचून दाखविला; वाचले तेव्हां लोकास चांगले समजले. ९ मग नहेत्वा तिर्शीथा (प्रांताखिपति), एजा याजक, शासी आणि लोकांस शिकविणारे लेणी हे सर्व लोकांस म्हणाले, हा दिवस तुमचा देव परमेश्वर याच्याप्रीत्यर्थ पवित्र आहे, तर शोक करू नका; राहुं नका. करण ते लोक नियमशासांतील बचने ऐकून राहुं लागले होते. १० तेव्हां त्याने त्यांस सांगितले, जा, मिळालाने सेवन करा; गोडगोड पेणे प्या व यज्ञांच्या धर्ती कांही तवार नसेल त्यांस वाहन पाढ्या; करण आजचा दिवस परमेश्वराप्रीत्यर्थ पवित्र आहे; तुम्ही उदास राहुं नका; करण परमेश्वराविषयीचा जो आनंद तोच तुमचा आश्रयकुण्ठ होय. ११ शांत राहा, करण आजचा दिवस पवित्र आहे, दुख करू नका, असे म्हणून लेण्यांनी लोकांस शांत केले. १२ नंतर सर्व लोक खाणेपिणे करण्यास, एकमेकांस ताठें वाहन पाठविष्यास व मोठा उसव करण्यास निघू गेले, करण जी बचने त्यांस वाचून दाखविली होती ती त्यांस समजलीं होतीं.

१३ दुसऱ्या दिवशीहि सर्व लोकांच्या पितुकुञ्जतील प्रसुत पुश्य, याजक व लेणी नियमशासाची बचने लक्ष्यांवरूपे ऐक्यासाठी एजा शासी याच्याजवळ जागा झाले. १४ त्या धर्मशासांत असे लिहिलेले त्यांस आहलाले की परमेश्वराने मोक्षास आक्षा दित्याप्रमाणे इशाएल लोकांनी सातव्या महिन्याच्या पर्वीस भांडवांत राहिले; १५ आपाल्या सर्व नवरात्रानवरांत व यस्तात्त्वांत त्यांनी लोकांना जाहीर करावें व कळवावें की पहाडवर जातल जैतूल, रानजैतूल, मेंदी, खजुरी आणि दाट पालवीचे वृक्ष याच्या डाळ्यान शासांत लिहिले

आहे त्याप्रमाणे मांडव करावे. १६ मग लोकांनी बाहेर जाऊन बाहुल्या आणित्या आणि आपापत्या घोराच्या घावाचार, त्यांच्या अंगांत, देवाच्या मंथिराच्या अंगांत, पाणीचेसीच्या चौकांत आणि एफर्मीवेसीच्या चौकांत मांडव घाटले. १७ जे लोक बंदिशासांनुन सुट्टन परत आले होते त्यांचा अवधा मेळा मांडव घालन स्थांत राहिला; तुनाचा पुत्र येशवा याच्या कल्पवस्तु द्वा दिवसर्पर्यंत इक्षाएल लोकांनी करी असे केले नव्हते. तोहोकडे आनंदच आनंद सासम. १८ पहिल्या दिवसापासून सेवाच्या दिवसर्पर्यंत एका देवाच्या नियमशासाचा ग्रंथ निस्त आवी. ता प्रकारे त्यांनी सात दिवसर्पर्यंत सण प्राक्किळा, आणि आठच्या दिवशी विधिपूर्वक सकाका सजारेप केला.

१ याच महिन्याच्या चेतिनिकाच्या दिवशी इथ्य॑
२ एल खेक उपास कळून गोणाट धांपळी व
देवकांत धूळ घालून एकषट झाले. २ इक्षाएल चंशांतील लोक विदेश्यांपासून निराळे झाले, आणि उमे राहून त्यांनी आपली पातके आणि आपल्या पूर्वजांचे अपराध कळूळ केले. ३ ते आपल्या जांनी उमे राहून अहर दिवसर्पर्यंत आपला देव परमेश्वर याच्या नियमशासाचा ग्रंथ वाचीत राहिले, व आपली एक प्रहर आपली पातके कळूळ करीत आणि आपला देव परमेश्वर याची उपासना करीत राहिले. ४ मग येशवा, बाणी, कहमीएल, शब्दन्या, तुळी, शेरेव्या बाणी व कलानी जांनी लेव्याच्या जिन्याचार उमे राहून उच्च स्वरावें आपला देव परमेश्वर याचा घावा केला. ५ मग येशवा, कहमीएल, बाणी, हशाच्या, शेरेव्या, होदीया, शब्दन्या व पचाहा हे लेवी दृष्टांके, उमे राहा, आणि आपला देव परमेश्वर याचा नेण्याप्रमाणे खन्याचार अनंतकाळ करा: तुम्हे वैभवशास्ती नाम बन्य असो; ते सर्व धन्यवाद व स्तवन यांपासीकडे आहे; ६ तुम एल परमेश्वर आहेस; आकृत्य व अस्तु, आपला व त्यांतील सर्व नक्षत्रां, पृथ्वी व तीव्र दूरी नक्षत्राते, अस्त्रां, त्यांत असलेले सर्व जांनी यांना तु उत्पन्नरुटा व पात्रवक्त्रां आहेस; स्वर्णांतील सेना तुम्ह नमन करिसो;

७ हे परमेश्वरा, तुम देव आहेस; तु अशांत निष्ठाव घेऊ त्यासांच्या उर गंवांतून बाहेर आपलें व त्याचा अब्राहाम हें नांव ठेविलें; ८ आणि त्यांनी असासांक तुम्हासंबंधाने एकिनिआ हाहे असे पाहून तु त्याचांनी करार केला की मी तुम्हा बंशास कलाती, हिती, अमोरी, परिजी, यवूती व निरोही याचा देश देईन; तु हे आपले बचत पुरें केले आहे, करण तु न्यायी आहेस; ९ नंतर तु मिसर देवांत आमत्या पूर्वजांचे कष्ट पाहिले व तोलाच्या समुद्राच्या तीरी त्यांचा घावा ऐकला; १० फरो, त्यांके सेवक, त्याच्या देशचे सर्व लोक यास निवृत्त व अद्वृत घर्ये तु दासविळी, करण ते त्यांची वर्णाने बापाळ होते हें हुला ठाळक होते; तु आपल्या नामाचा महिला प्रगट केला; तो आपलवर आहे. ११ तु त्यांच्यासमोर्न समुद्र दुमंग केला, असा की ते समुद्रमधून, कोरक्का जमिनीवरून बालून गेले, धोडा महाजलाशासांत टाकावा त्याप्रमाणे तु त्यांचा पातळग्र अरणाच्यांस समुद्रतली केविले. १२ तु त्यांस दिलसा येक्षतंभाने नेले, आणि रात्री ज्या बाटेने त्यांनी जावाचावे तिच्याचार प्रकाश निलावा म्हूळून आप्रिस्तंभाने त्यांस मार्य दासवून नेले. १३ तु दीनाय 'रातीवार उत्सव त्यांनी शर्णातूल बोलकास आणि त्यांस योग्य विर्जी, खरे कमदे, चांगले निकम व अळा लावून दिला; १४ तु त्यांस आपल्या परिवत शब्दाचाचा परिचय कळून दिला, आणि तुम्हा सेवक मोशे याच्या इत्तें तु त्यांस अळा, निकम व वर्षीशाळ ही विहित केली; १५ आणि त्यांनी क्षुधा भासविष्यासाठी तु आकाशांतून त्यांस अज दिले, त्यांची तुषा शमविष्यासाठी खडकंतून पाणी काढिले आणि त्यांस असी आळा केली कीं जो देश तुम्हांस देष्यासाठी मी वाहु उभासम आपामाळ जेवी आहे त्यांचा तेला नेण्यासाठी तुम्ही त्यांत जा. १६ स्वप्नपि त्यांनी व त्याच्या पूर्वजांनी उम्मत होलन आपली भोल ताळ केली क तुम्हा आकाशांचा अवगत केला; १७ त्यांनी हुक्म मानवांचे नक्षत्रां, आणि जी आपर्यंकले तु त्यांच्या मध्ये केली होती त्यांची त्यांनी परदा केली नाही; पण

त्यांनी आपल्या मान ताठ करून एवढे बंड केले की आपल्या वास्तविकता परत जाण्यासाठी त्यांनी एक नायक बोमिळा, पण तुं क्षमाशील, कृपाळू, दयामय, संदर्भोळ व अतिकरुणमय देव आहेस; तुं त्यांचा त्याग केला नाही, १८ त्यांनी ओतीव वासरं केले व ज्या देवांने तुला मिसर देशांतून सोडवून आपिले व तुला संताप आणणारी कारंगे केली तोच हा असे म्हटले; १९ तथापि तुं असे दमाळ असल्याकारणाने त्यांस तुं रानांत सोडून दिले नाही, दिवसी त्यांचा मार्गदर्शक मेषधर्म त्यांच्याचा दलज्ञ नाही, आणि रात्रीचा अकाळ देवून अंट गुरु दोषविघास असिलंभाव दृश्य नाही, २० त्यांच्याचे शिरङ्ग प्राप न्हाने झाल्यातुं त्यांस आपला त्यांसाचा दिवा; त्यांच्या तोंडांचा मारा तुं करून घेतला नाही; आणि त्यांची तृष्णा सांत करूनसाठी तुं त्यांस पाणी देव त्राहिलार्ह, २१ चाळीस वर्ष बंगलांत तुं त्यांने असे पालनपोषण केले की त्यांस कडाकीहि वारु पडले नाही; त्यांनी वर्षे जीणी काळी नाहीत; त्यांच्या यावांस तुं आणी नाही. २२ मध्य तुं त्यांस देशोदीचे लोक अंकित करून दिले आणि त्यांच्या चतुर्सीमा नेतून दिल्या; त्यांच्यांचे हेशबोनचा राजा उल्हेन व शासनाचा राजा योग या दोघांच्या देवांची वतन त्यांस प्राप काढे. २३ तुं त्यांचे वेशज आकाशांतील तांचोप्रायांचे बहुउपित केले आणि त्या देशीत असून तुर्ही त्यांचे वतन पावारु झाल्यातुं तुं त्यांच्या दूरजांस सांगितले होतें त्या देवी तुं त्यांस नेतून पोंडविले. २४ त्या प्रमाणेच त्यांच्या वंडजांनी त्या देशीत आठला त्याचा तामा घेतला; तुं त्यांच्यादेशीत देशांतले रहिवासी कूनाली यांस काढकात केले, त्यांचे राजे व देशाचे लोक यांचे बाटेल से करावे म्हणून त्यांस तुं त्यांच्या हाती दिले. २५ त्यांनी सटबंदीची नगरे व खुपीक भूमि काळीज केली, आणि उल्लोत्तम वस्त्रेनी भरलेली थरे, सोदलेले होद, प्राकांचे मळे, जैतांचे मळे व विरुद्ध फळ-झांडे यांचे ताचा घेतला; ते खालून तृप्त शाळे, घाषपुष्ट शाळे आणि तुस्ता अतिशयित चांगुलपामुळे तुसु

पावले; २६ पण त्यांनी आळाभंग करून तुजविश्व घंड केले; तुझे घर्षणाश त्यांनी पाठीमारे फेकून दिले; तुजकडे त्यांनी पुमः वकावे असे ज्या तुश्या संदेशांनी निश्चल सांगितले त्यांस त्यांनी जिवे मारिले आणि तुला संताप केले. २७ त्यामुळे तुं त्यांस त्यांच्या शत्रूंच्या हाती दिले; त्यांनी त्यांस संकटांत घातले; तरी आपल्या विपलकाळी त्यांनी तुश्या धावा केला; तो तुं त्यांतील ऐकला व तुश्या दद्येच्या बहुत कृत्यांत अनुसरून त्यांस त्यांच्या शत्रूंच्या हातल सोडविष्या-साठी तुं त्यांस सोडविषारे दिले; २८ पण जेव्हांजेव्हा त्यांस त्यांच्ये शिव्वे तेज्जातेव्हा ते तुश्यास्त्रोह दुष्कर्म कराली; यामुळे तुं त्यांस शत्रूंच्या हाती घेल असस; व ते त्यांजवर सला चालवीत; तरी ते तुज-कडे घडून तुश्या धावा करीत तोला तुं त्यांतील ऐकल असस; आणि तुश्या दद्येच्या कृत्यांस अनुसरून तुं त्यांत अनेक वेळा तुका केले. २९ त्यांत पुनः नियमशास्त्राप्रत आणावे झरणे तुं त्यांस कडावूल सांगितले तरी त्यांनी उन्मत होठून तुश्या आळांचा अंडाचान केला आणि जे निर्णय पाळिल्यांने म्हूळ्य वीरत राहीते न जुमानिता त्यांनी पाप केले; त्यांनी अपेला सांदर जुआखालून काढून घेतला; मान ताठ केली व ते ऐकलनासे झाले. ३० तुं पुक्कल वर्षे त्यांनी गय केली व आपल्या आत्म्याने संदेशांच्या द्वारे त्यांस कडावीत आलेस; पण त्यांनी काळ दिला नाही म्हाळून तुं त्यांस अनेक देशांतील लोकांच्या हाती दिले. ३१ तरी तुं आपल्या दद्येच्या बहुत कृत्यांस अनुसरून त्यांचा खुरा अंडे केला नाही, त्यांचा त्याग केला नाही, कारण तुं कृपाळू व दयाळू देव आहेस. ३२ तर आता हे आपल्या रेणा, हे खोर, पराकमी व भयावह देवा, आपला कारार व दया कामय राखणाऱ्या देवा, असुरी राजांच्या कल्यापस्तुन आपवर्यंत अम्हांस, आमच्या राजांस, आमच्या अधिपतीं, आमच्या याजकां, आमच्या संदेशांस, आमच्या बाडवडिलांस आणि तुश्या सर्व लोकांस जे कष्ट पाले आहेत ते क्षुक्क लेले नको. ३३ आमांचर जे कांही युद्धरळे आहे त्यांच्या

वालीत दूं न्यायशील आहेस; तू आमच्यांसी सत्त्वातेने क्रमायास पण आम्ही दुष्टाई केली आहे. ३४ आमचे राजे, अधिपति, याजक आणि वाडवडील यांनी तुम्हे निगमशाळा प्राप्तिकर्त्ता नाही, आणि आपल्या ज्या आज्ञांच्या व चिरिंगांच्या योगे दूं त्यांस बजाविले त्यांकडे त्यांनी रुक्क ठिक्के नाही. ३५ त्यांनी आपल्या राज्यात तुम्ही सेवा केली नाही; तू त्यांने योद्दे कल्याण केले, आणि दूं त्यांस विश्वात व सुरीक झूमि दिली तरीहि तुम्ही सेवा त्यांनी केली नाही आणि आपल्या रुक्कमारपक्षकून ते पराक्रम झाले नाहीत. ३६ वाहा, आज आम्ही दूसरे चन्द्रांचे आहो, आमच्या रूपजांची उत्तम उत्तम उपरोक्तांचे झूम्ला जो देवा त्यांस दिल्या त्यांत आम्ही केवळ वास आहो. ३७ आमच्या याकांक्षें जे राजे दूं आपलांकडे नेमिले आहेत त्यांक शा देशाचे पुज्जल उत्तम सिक्कता आहे; के आमच्या देहावर व आमच्या गुरुंदोरंवर हवी तशी सत्ता चालवीत अहेत; आम्ही फर पंकटात आहो. ३८ या सर्व कारणास्तव आम्ही ढड करार करितो, छिडून देलो, आणि आमचे अधिपति, लेली व याजक हे त्याजवर मोहर करीत अहेत.

३ यांनी आपली मुद्रा केली ते हे देत:

१० इक्काचाचा पुनर्जनेन्मा चिरिंगांचा (प्रतिष्ठित) व सिद्धीया, २ सराया, अजन्या, चिरिंगांची पुक्कुर, अमच्या, मल्लीया, ४ हातूसा, शब्दन्या, मुख्यालय, ५ हारिम, मरेशेथ, ओवदा, ६ वालीमुळा, चिन्मयोन, वाखल, ७ मशुकाम, अबीया, मिसालीन, ८ माल्या, चिलाह, शमया हे याजक; ९ आणि लेली अजन्याचा पुत्र येशुदा, हेनादादाच्या पुत्रांतला निनुहू, कदमीएल, १० आणि त्यांचे भाऊ शब्दन्या, हेदीया, कलीता, पलया, हनान, ११ मीखा, रहोब, हशब्दा, १२ जक्कूर, शेरेब्या, शब्दन्या, १३ होदीया, बानी, बनीनी; १४ लोकांतले मुख्य: पोदा, पहथ-मवाव, एलम, जातू, बानि, १५ बुन्नी, अजगाद, बेबाई, १६ अदोनीया, चिंबड, आदीन, १७ आटेर, हिंज्कीया, अजजूर, १८ होदीया, हावस, बेसाह, १९ हारीफ, अनाथेथ, नोबाई, २० मप्पीया, मशु-

क्कम, हेजीर, २१ मशेजबेल, सादेक, कल्लू, २२ पलव्या, हानान, अनया, २३ होशेया, शृण्या, द्विल, २४ होहेश, पिल्हा, शेबेक, २५ राहू, शवला, मासेया, २६ अहीया, हानाक, शोमल, २७ मद्दूर, हारिम व बाना. २८ अवक्षिण लेलोंगी न्हाजे याजक, लेली, द्वाशपाल, गायक व चयीनीक त्यांनी आणि देवाचे घर्मशाळा पालावयालांठी वेशोहेसीम्हा चोशांतल जे वेळके जाले होते त्या सर्वांनी त्यांस अप्पल व समजूत होती अशा आपल्या जिया, धुम व कल्प यांतेह २९ आपले भाऊवंद व बहावंद अपेक्षाती एकचिता होकल आणभाक केली. अर्हे यो चिरिंगांचा देवाचा सेवक मोजे याच्या द्वांतें देशावद असेही त्याप्रमाणे आम्ही वरूं आणि आमच्या प्रभु परेश्वर आपल्या मात्र आहा, निर्णय व नियम लक्ष्यार्थक पांड, अर्हे न केल्यास आलासा शाप खायो. ३० आम्ही आमच्या मुख्यी या देशांतलम्ह लोकांस देणार नाही व त्यांच्या मुख्यी आपल्या मुख्यांस करपार नाही; ३१ या देशच्या लोकांनी शब्दाश दिवशी एकादी वस्तु अगर अप्रसामी निकावयासी आणली, तर आम्ही ती त्यांच्याकडून चालाय चिवारी किंवा एकाया पवित्र दिवशी चिवत लेणार नाही; तर सातव्या अर्ही आमची जीभीन आम्ही फडीत ठेवूं आणि लेकांकडेही कर्ज वसूल करणे असेल ते सोडून देऊ. ३२ याशिवाय आम्ही असा एक नियम याकुल ठेवितो की आम्ही आपल्या देवाच्या मंदिरांतील उपासनेसाठी अशेही एकत्रूयीया शेकेल दर वरी शावळ ३३ समर्पित भाकरी, नित्याचे अन्नार्पण, नित्याचे होमार्पण आणि शब्दाश्च, चंद्रदर्शन आणि नेमिलेले संग यांसंधारांची बलिदाने आणि पवित्र वस्तु, इक्काचाच्या प्रायश्चित्तासाठी पापार्पणे, या सर्वांसाठी आमच्या देवाच्या मंदिराच्या कामीं लागणारा खर्च आम्ही यावा. ३४ मग याजक, लेली व इतर एकंदर लोक अशा आम्हीं सर्वांनी पुढील कार्यासाठी चिक्का टाकिल्या मणजे नियमशाळांत लिहिल्या प्रमाणे आमचा देव परेश्वर याच्या वेदीवर जाळप्यासाठी आपल्या पितृकुळांप्रमाणे वर्षानुवर्ष नियमित

समर्थी आपत्या देवाच्या मंदिरांत लाकडाळी क्रष्णे आणली; ३५ आपत्यापत्या जग्नीचा प्रथम उपज व निरनिराळ्या शुद्धांची प्रथम फळे वर्षानुरुद्ध परमेश्वराच्या मंदिरी आणली; ३६ आणि नियमांतरात लिहित्याप्रभावे आपले प्रथम जन्मलेले पुत्र, तसेच आपत्या गुरुदोरांचे व द्वेरांमेंद्ररोदे प्रथम जन्मलेले हे सर्व जापत्या देवाच्या मंदिरात सेवा करणाऱ्या याजकांकडे वेळन यावे; ३७ आणि आपत्या जापत्या पिठाचा पहिला उडा, समर्पित अंशांची अर्थं, सर्व आपत्या जापांची फळे, इक्ष्वाकुरस व तेल ही याजकांकडे देवाच्या मंदिराच्या कोटवालीत आणली; आणि आपत्या जापत्या उत्पत्ताचा दसमास देवाच्याके न्यावां; करण लेली एक वर्ष वरारेतले आपत्या शेतीच्या उत्पत्ताचा दसमास खेडे आहेतला; ३८ लेली दसमास खेतील देवाच्या त्याच्यावरोबर अहरेनत्या वैक्षांत्स फोणी याजक असावा, आणि लेल्यांनी दसमासाचा दसमास आपत्या देवाच्या मंदिराच्या कोटवालांत प्रसुलजे भांडिरात घोकाता करावा; ३९ इक्षाएल लोक व लेवाचे वंशज यांनी धान्य, इक्ष्वाकुरस व तेल यांचे समर्पित अंशांचे आरेण, अविनिष्पत्तालांनी पावे, देवा करणारे याजक, द्वारपाळ व याजक असावत त्या कोटवालीत आणावै, आणि आम्री आपत्या देवाच्यांने मंदिर लोडे नवे.

११ लोडांचे, अधिपति ग्रस्तलेमांत राहत असत, वरकड लोकांपैकी दहोतत्या एकाने पवित्र नगर यस्तलेम येणे राहावै, आणि नऊ जणांनी इतर नगरांत वर्सी करावी हैं अविनिष्पत्ताली त्यांनी विज्ञा टाकित्या. २ जे स्वसंतोषाने यस्त-देवांत राहयास कळूल काले त्या सर्वांस लेळांनी धन्य मळूले. ३ यस्तलेमांत राहणारे प्रांतांचे प्रसुल हैच होत; पण इक्षाएल लोक, याजक, लेवी, नवीनीम व शस्त्रोनाच्या सेवकांचे वंशज यस्तलेमांत व यहुदांतील आपत्यापत्या नगरात व यतनांत राहत होते. ४ यस्त-लेवांत कांही यंदी व कांही बन्धामिनी राहत होते. महूदांचे वंशज हे: पेरेसाच्या उत्तीर्णपैकी अकाशा विन

उंचीया विन अखन्या विन अमन्या विन शक्या विन भांडलेल; ५ मारेगा विन बांस्य विन कोल-होजे विन हजारा विन अहया विन योवारीब विन जस्त्या विन छिलोनी. ६ पेरेसाचे जे वंशज यस्तलेमांत राहत होते ते सर्व चावां अडसह वीर पुरुष होते; ७ आणि बन्यामिनांचे वंशज: सहु विन महुकाम विन योएल विन पदाया विन कोलाचा विन मारेगा विन ईचीएल विन यशाया ८ आणि त्याच्यामागून गव्हाई के साळांह यांचे वंशज नवशी अङ्गीकीस होते. ९ यांचा अधिकारी जिलोनी पुत्र गोएल होता, आणि हसनूवाचा पुत्र यहुदा नाराना कुम्यम अधिकारी होता. १० याजकांतले: यद्या विन योवारीब व यांचीन, ११ सराया विन हिल्याया विन महुकाम विन सातोक विन मरायोम विन अंहीदा हा देवमंदिराचा अधिकारी होता; १२ आणि त्यांचे जे भाऊबंद मंदिरातले काम करीत ते आठांचे बालोस होते; अद्याया विन यहोराम विन पलस्या विन अस्ती विन जस्त्या विन पश्चूर विन मल्कीया; १३ आणि त्यांचे भाऊबंद पितृकुळांचे प्रसुल दोनशे वेचालीस आणि अमस्तह विन अजरेल विन अहजैह विन मंदिरेगोप्य विन इम्पेर; १४ आणि त्यांचे भाऊबंद एकांचे अङ्गीकीस बल्लान् वीर, आणि त्यांचा अधिकारी इमदोली-माल्या पुत्र जन्मीएल हा होता. १५ आणि लेवांतले शमया विन हस्तक विन अजीकाम विन हस्त्या विन तुवी; १६ आणि लेवांच्या मुख्यपैकी शज्वर्याई व योजावाद हे देवाच्या मंदिराच्या बाहेरांच्या कामाकर होते; १७ आणि प्रार्थनेच्या केळी इशोपकामस्तरण आरंभिष्याच्या कामी मत्त्या विन भीता विन जब्दी विन आसाफ हा मुख्य होता व बक्कुक्या आपत्या भाऊबंदांतला दुसरा होता; आणि अद्या विन शम्भूवा विन गालाल विन यस्तू हाहि होता. १८ पवित्र नगरातले सर्व लेली दोनशे चौ-यायशी होते. १९ द्वारपाळ अवकूप, तस्मोन व दरवाजे सखानारे त्यांचे भाऊबंद एकांचे बहातर होते. २० वरकड इक्षाएल लोक, याजक व लेवी यहुदाच्या सर्व नगरात आपत्यापत्या बतनांत होते; २१ पण नवीनीम ओफेलंत राहत; सीहा व शिशा हे नवी-

नीमावर नेमिले होते. २२ उज्जी बिन बाली बिन हशब्दा बिन मतन्या बिन भीखा हा यशस्वले-मांतत्या लेखाचा अधिकारी होता; आसफाच्या वंशजांतले जे गाणारे ते देवाच्या मंदिरतील कामावर होते; २३ कारण त्याच्यासुंवधाने राजाची आळा होती व रोजच्या जस्तीप्रमाणे गाणाच्यांची व्यवस्था घटली होती. २४ यदूदाचा पुत्र जेरह याच्या वंशजांतत्या मझजवेल याचा पुत्र पयश्या लेकांसुंवधाच्या सर्व गोर्धन्याच्या वातीत राजाच्या हाताची होता. २५ खेडीपांडी व त्याच्या शेतवाच्या गांविषयी: यदूदाच्या वंशजांतत्या किंत्येकांनी किंपैथ-अर्बांत व त्याच्या खेड्यांत, दिवोनांत व त्याच्या खेड्यांत, आणि यक्क-सेवांत व त्याच्या खेड्यांत, २६ येशवांत, मोलादांत व वेष्य-पलेंतां, २७ हसर-शवांत, वैरेशवांत व त्याच्या खेड्यांत, २८ सिक्कलांत, मकोनांत व त्याच्या खेड्यांत, २९ एन-रिस्मोनांत, सारयांत, यर्मांत, ३० जानोहांत, अदुल्हांत व त्याच्या खेड्यांत, लालीशांत व त्याच्या शेतवाच्यांत, अजेकांत व त्याच्या खेड्यांत वस्ती केली; त्यांनी वैर-शेवायासून हिंजोमाच्या खो-न्यापर्यंत वस्ती केली. ३१ गेबांतले बन्यामिनाचे वंश मिखमाशांत व अयांत, वेथेलांत व त्याच्या खेड्यांत, ३२ अनाधो-यांत, नोबांत, अनन्यांत, ३३ हासोरोत, रामांत, गितहामांत, ३४ हादीदांत, सबोहमांत, नवळांतांत, ३५ लोरांत व कारगिरीच्या खो-न्यातत्या ओनांत वस्ती केली. ३६ लेव्यांपैकी यदूदांतली कांहीं प्रकरणे बन्यामिनाकडे होती.

१ शालीएलाचा पुत्र जस्त्वावेल व येशवा
१२ गंजबरोबर जे याजक व लेवी वर आले ते हे:

सराया, यिर्मा, एज्जा, २ अमन्या, मल्लूल, हुश, ३ शखन्या, रहम, मरेमोर, ४ इहो, गिन्हयोई, अबीया, ५ मियामीन, भाया, विल्ला, ६ शमया, योयारीब, यदया, ७ सल्लु, आगोक, हिल्कीया व यदया; हे येशवाच्या काळीं याजकांतले व त्याच्या बांधवांतले मुख्य होते. ८ लेवी: येशवा, विशुइ, कदमीएल, शेरेज्या, यदूदा, मतन्या व त्याचे

भाऊबंद स्तुतिगायनांच्या कामावर होते; ९ आणि त्यांचे भाऊबंद बक्कुक्या व उन्हो त्यांजबरोबर पहायांत होते. १० येशवास योगाकीम शाला, योगाकी-मात्र एल्याक्षीब शाला, एल्याक्षीबाला योवाद शाला, ११ योयादास योनाथान शाला, व योनाथानास यदवा शाला. १२ योगाकीमाच्या काळीं याजक पितृकुळांतले मुख्य होते ते हे: सरायापासून मराया, यिर्मयापासून हनन्या, १३ एज्जापासून मञ्जुलाम, अमन्यापासून यदोहानान, १४ मल्लूलीपासून योनाथान, शब्द्यापासून योसेफ, १५ हारिमापासून अदना, मरायोजापासून हेलकड, १६ इहोपासून जखन्या, गिन्हयोजापासून मञ्जुलाम, १७ अबीयापासून जिल्ही, मिन्यामीनापासून, मोवयापासून पिलतय, १८ विल्यापासून शम्भूवा, शमयापासून यदेनाथान, १९ योयारीबापासून मत्तनय, यदयापासून उज्जी, २० सल्लायापासून कल्य, आमोकपासून एवेर, २१ हिज्जीयापासून हशब्दा व यदायापासून नथनेल. २२ एल्याक्षीब, योयादा, योहानान व यदवा यांच्या काळीं लेवी आणि दारयावेश पारसच्या कारकीर्दीतले याजक हे त्याच्या पितृकुळांचे मुख्य होते. २३ लेव्यांचे वेशज, आपआपत्या पितृकुळांचे मुख्य इतिहासाच्या पुस्तकांत एल्याक्षीबाचा पुत्र योहानान याच्या काळापर्यंत नमूद केले होते; २४ आणि लेव्यांतले मुख्य हशब्दा, शेरेज्या व कदमीएलचा पुत्र येशवा व त्याच्यासमोर त्यांचे भाऊबंद असे मेल्याने देवाचा मनुष्य दावीद याच्या आज्ञेप्रमाणे स्तवन व इशोपकारस्मरण करावयास होते. २५ मत्तन्या, बक्कुक्या, ओवया, मञ्जुलाम, तत्मोन व अक्कू वे द्वारपाल दरवाजांच्या कोळ्यांवै रक्षण करीत असत; २६ हे योगाकीम बिन येशवा बिन योसादाक याच्या वेली व नहेया अधिकारी व लेवेक एज्जा याजक यांच्या काळीं होते.

२७ यश्वलेमाच्या कोटाच्या प्रतिष्ठापनेच्या समर्थी लेव्यांनी आनंद व धन्यवाद करून झांजा, सारंग्या व चीणा वाजवून आणि गाऊन तो प्रसंग साजरा

करता म्हणून त्यांस यश्वलेमांत पोंचविष्यासाठी त्यांच्या-
त्यांच्या स्थानांतून हुड्डूल काढिले. २८ यश्वलेमाच्या
चोहोकडल्या प्रांतांतून, नटोफारीच्या खेळ्यांपांज्यांतून,
२९ वेथ-गिलाल येथून आणि गेबा व अज-मावेथ
येथल्या शेतवारींतून गायकांचे वंशज एकवट झाले;
त्यांनी यश्वलेमाच्या आसपास खेडी वसविली होती.
३० या याजक व लेवी यांनी त्यांस शुचिभूत
करून लोकांवी, वेशींवी व कोटाची शुद्धि केली.
३१ मी यहूदाच्या सरदारांस कोटावर चढविले
आणि त्यांच्या दोन टोळ्या केल्या; त्या स्तोत्रे
गात मिरवत चालल्या; त्यांची एक टोळी दक्षिण
दिशेने म्हणजे करवेशीकडे चालली; ३२ आणि
तिच्यामागून होशया, यहूदाचे अर्धे अधिकारी,
३३ अज-च्या, एजा, मशुलाम, ३४ यहूदा, बन्यामीन,
शमया, यिर्मया, ३५ व किंत्येक याजकांचे पुत्र करणे
घेऊन चालले; जख-च्या विन योनाथान विन शमया
विन मत्त्या विन मिलाया विन जळूर विन आसाफ,
३६ आणि त्याचे भाऊबंद शमया, अजरेल, मिललई,
गिललई, माई, नथेनेल, यहूदा व हिनाली हे देवाचा
मतुष्य दावीद याची वाये घेऊन चालले आणि
त्यांच्यापुढे एजा शाळी चालला; ३७ ते शारवेशी-
कडून नीट दावीदपुराच्या पायच्यांवरून कोटाच्या
कढणीवर दाविदाच्या मंदिराच्या वरल्या भागाकडून
पूर्वेस पाणीवेशीपर्यंत गेले. ३८ स्तोत्रे म्हणारी व
मिरवत जाणारी दुसरी टोळी-त्यांस मिल्यावयास पुढे
चालली, आणि तिच्यामागून मी व अर्धे लोक कोटावरील
भट्टीबुजावरून रुंद कोटापर्यंत, ३९ आणि
एकाईम वेशीपासून जुन्या वेशीवरून मत्स्यवेस,
हनानेल बुरुज व हमया बुरुज यावरून मेंदेवेशी-
पर्यंत गेलो; गारवांच्या वेशीत ते जाऊन उमे राहिले.
४० अशा स्तोत्रे म्हणणाऱ्या दोही टोळ्या देवाच्या
मंदिरांत उभ्या राहिल्या, मी व मजबूरोवर अर्धे
अधिपतिहि उमे राहिले; ४१ याजक, एल्याकीम,
मासेया, मिन्यामीन मीखाया, एल्योएनाहि, जख-च्या
व हनन्या यांनी करणे हाती घेतले; ४२ आणि

मासेया, शमया, एलाजार उज्जी, यहोहानान,
मल्लीया, एलाम व एजेर यांनीहि करणे घेतले;
गायकांनी उंच स्वरानें गाइले; यिज्ञाया त्यांचा
अध्यक्ष होता. ४३ त्या दिवशी लोकांनी मोठे यश्व
करून आनंद केला, कारण देवानें त्यांस आनंदानें
परिपूरित केले होतें; बायकामुळांनीहि आनंद केला;
यश्वलेमाचा आनंदधनि दूर जाऊन पोहंचला.

४४ याजक व लेवी याचे ठरलेले वांटे नगरो-
नगरीच्या शेतांप्रमाणे गोळा करावे म्हणून त्या दिवशी
भांडांने, परमेश्वरप्रीत्यर्थ समर्पित अंडा, प्रथम फले
व दशमांश यांच्या कोठव्यावर लोक नेमप्पांत आले;
कारण याजक व लेवी हे हजर राहिल्याकारणाने
यहूदास आनंद झाला होता. ४५ दाविदाच्या व त्याचा
पुत्र शल्मोन याच्या आहेप्रमाणे ते आपल्या देवाच्या
मंदिराचे व शुद्धीकरणाचे काम करीत; तसेच गायक व
द्वारपाळ हेहि करीत. ४६ प्राचीन काळी म्हणजे दावीद
व आसाफ यांच्या काळी एक मुख्य गायक व देवाची
स्तुतिस्तोत्रे यांची योजना केली होती. ४७ जहूबाबेल
व नहेम्या यांच्या काळी सर्व इश्वाएल लोक गायकांस
व द्वारपालांस दर दिवसाचा शिधा देत असत; ते
लेव्यांचे वांटे काढून ठेवीत आणि लेवी अहरोनाच्या
वंशजांचे वांटे काढून ठेवीत.

१ त्या दिवशी मोशाना यंथ लोकांस
१३ वाचून दाखविष्यांत आला; त्यांत हैं लिहिले
आढळले की अम्मोनी अथवा मवावी यांस
देवाच्या मंडळीत येण्यास मनाई आहे; २ कारण
ते अन्नपाणी घेऊन इश्वाएल लोकांस सामोरे आले
नाहीत, पण उलट शाप यावा म्हणून बलामास त्यांनी
दक्षिणा देऊन बोलाविले; तरी आमच्या देवानें त्या
शापाचा आशीर्वाद केला. ३ नियमशाश्वाचांने हैं वचन
ऐकून त्यांनी इश्वाएलांदून मिश्र समुदाय निराळा केला.

४ यापूर्वी एल्याशीब याजक, जो देवाच्या कोठव्याच्या
रक्षक असून तोकियाचा आस होता, ५ त्यानें
तोकियासाठी एक मोठी कोठडी तयार केली होती; त्या
कोठडीत पूर्वी अनवलीची सामग्री, ऊद, पात्रे आणि

स्त्री, गायक व द्वारपाल यांस शब्दाहेप्रमाणे देष्ट्याचे भान्य, द्राक्षारस व तेल यांचे दशमांश, व याजकांस शब्दाची समर्पित अंशांची अर्पणे ही ठेवीत असत. ६ एकदा सगळा वेळ मी यस्तलेमांत राहत नव्हतो; आवेलचा राजा अर्तेहस्त याच्या कारकीर्दीच्या बत्ति-साच्या वर्षी मी त्याजकडे गेले आणि मग कांहीं दिवसांनी मी राजाकडे रजा मागितली; ७ नंतर मी यस्तलेमास आले तेव्हां एल्याशिवाने तोवियासाठी देवाच्या मंदिराच्या अंगणांत एक कोठडी तयार केली आहे ही गैर गोष्ट मला कल्पी. ८ मला त्याचे फार चाईट वाढून भी तोवियाचा सगळा संसार कोठडी-चाहेर फेकून दिला. ९ मग माझ्या आज्ञेवरून त्यांनी त्या कोठड्या शुद्ध केल्या व भी देवाच्या मंदिराची पांत्रे, अन्धवलीची सामग्री व उद्द हां पुनः त्यात ठेविली. १० मला आणखी असे कळले की लेव्यांस सुशाहिरा न मिळाल्यासुले कामावरले लेली व गायक आपआपल्या शेतावर पढून गेले. ११ मग मी अधिपतीर्थी वाद करून म्हणाले की लोकांनी देवाचे मंदिर कां सोडून दिले आहे? नंतर मी त्यांस एकवट करून त्याच्या पूर्वीच्या ठिकाणी नेमिले. १२ मग सर्व यहूदी लोक धान्य, द्राक्षारस व तेल यांचे दशमांश भांडारात पावते करू लागले; १३ आणि मी शलेष्या याजक, सादोक शाळी आणि लेव्यापैकीं पदाया ह्यांस भांडारावर भांडारी नेमिले; त्यांच्या हाताखाली हानान बिन जकर बिन मतन्या हा होता; हे भरंवशाचे होते; त्यांच्या भाऊ-बंदांस वांटे करून देष्ट्याचे काम मी त्यांजकडे सोंपविले. १४ हे माझ्या देवा, या कामगिरीबद्दल माझे स्मरण ठेव; माझ्या देवाचे मंदिर व त्यांतील उपासना यांसंबंधाने चांगलीं कामे मी केली आहेत, ती पुसून टाकून नको.

१५ त्या काळीं यहूदांत कांहीं लोक शब्दाथ दिवशी द्राक्षाकुळांत द्राक्षे तुडवीत असलेले माझ्या दृष्टीस पडले. ते धान्याच्या वेळ्या आणून गाढवांवर लादीत; त्याप्रमाणेंद्र द्राक्षारस, द्राक्षे, अंजीर, व इतर पदार्थ यांचे बोजे शब्दाथ दिवशी ते यस्तलेमांत घेऊन येत. त्यांनी अभ्यासामयीची विकी चालविली त्याच दिवशी त्यांची त्यांच्या कल्या त्यांच्या उपासना देशार नाही आणि

मी कानउघाडणी केली. १६ तेथें सोरकरहि राहत असत; ते मासे व नाना प्रकारचे पदार्थ आणून शब्दाथ दिवशी यहूदी लोक व यस्तलेमकर यांस विकीत असत. १७ मग यहूदाच्या सरदार मंडळीची वाद करून मी म्हणालो, तुम्ही असले दुष्कर्म करून शब्दाथ दिवस पवित्र असा पालीत नाही हे काय? १८ तुमच्या वाढवडिलांनीहि असेंच केले ना? त्यामुळे देवाने आमदांवर व या नपरवर हे सर्व अरिष्ट आणिले न? तुम्ही शब्दाथ दिवस पवित्र न मानून इश्वाएलावर आणखी अरिष्ट आणावयास पाहतां. १९ शब्दाथ सुरु होप्यापूर्वी यस्तलेमाच्या वेशींच्या आसपास अंधार पूऱ लागे; म्हणून मी आझा केली की वेशींचे दरवाजे लावून घ्यावे आणि शब्दाथ संपेपर्यंत ते उघडून नयेत; शब्दाथ दिवशी कांहींएक बोजा आंत आणतां येंकं नये म्हणून मी आपले कांहीं चाकर वेशींवर ठेविले. २० एक-दोन वेळां व्यापाच्यांस व हरतन्हेच्या मालाची विकी करण्याचास यस्तलेमाच्या वाहेर राहवें लागले. २१ तेव्हां मी त्यांस दरडावून म्हटले, तुम्ही कोटासमोर कां उतरलां? पुनः असें केल्यास तुमच्यावर मी हात टाकीन. तेव्हांपासून ते पुनः शब्दाथ दिवशी आले नाहीत. २२ मग मी लेव्यांस आझा केली की शब्दाथ दिवस पवित्र मानून पाल्याचा म्हणून तुम्ही शुद्ध होऊन वेशींवर पहारा करण्यास येत जा. हे माझ्या देवा, माझ्या हितार्थ माझ्या याहि कामगिरीचे स्मरण ठेव, आणि तुम्हा विपुल दयेस अनुसरून माझा बचाव कर.

२३ त्या काळीं अस्त्रोदी, अम्मोनी व मवाबी वियांशी लँगे केलेले यहूदी लोक मला आढळले; २४ त्यांची मुरुंबाळे अस्त्रोदी भाषा अंवेचट बोलत, त्यांस यहूदी भाषा बोलतां येत नसे, ते आपआपल्या जातीची मिश्र भाषा बोलत. २५ मीं त्या लोकांशीं वाद केला, मीं त्यांस वियाशाप दिले, त्यांतल्या किल्येकांस मार दिला आणि त्यांचे केस उपदून देवाची शपथ घेऊन त्यांस असें म्हणावयास लाविले की आप्ही इत्यापर आमच्या कल्या त्यांच्या उपासना देशार नाही आणि त्यांच्या कल्या आम्ही व आमचे पुत्र करणार नाही.

२६ इत्याएलवा राजा शश्मोन अक्षय अपालच्चा गोदीनी पापमग्र शास्त्र होता ना ? पुळक राष्ट्रात स्याच्चासारखा कोणी राजा शास्त्र नाही; तो येत्वाचा आवडता असून त्याले सर्व इत्याएलवर राजा केंद्रे होते, तरी त्यालाहि अन्य जातीच्या लियांनी पापात पाठिले.

२७ तुमचे ऐकून आर्ही अन्य जातीच्या लियांनी विषाह कहन आपल्या देवाचे अपराधी झावेच व घोर पतक करावें काय ? २८ मुल्य यांचक एत्याचीच याचा पुढी योगाश याच्या पुत्रांपैकी एक जण संबोळ होतेनी

याचा जांवई होता; मी त्यांस आपल्याजवळून हातून लाविले. २९ हे माझ्या देवा, त्यांनी याजकापद भट केले आहे आणि याजकाहीचा व लेजीकृतीचा करार योदिला आहे, म्हणून त्यांची काठवज ठेव. ३० या प्रकारे मी त्यांस सगळ्या परकीयांपासून उद्द कहन प्रत्येक याजकाची व लेजीची पाढी आणि अनुकूल ही घरून दिली; ३१ मग लाकडाचे अर्पण व प्रवस्त उपज आणप्याची वेळ मी घरून दिली. हे माझ्या देवा, माझ्या हितार्थ माझे स्परण ठेव.

एस्टेटर

१ अहश्वेतोश राजाच्या कारकीर्दित पुढील
१ इत बडले; त्याचे सामाजिक हिंदिस्तानानापासून कुशा-

पर्यंत होते; ज्याचा अंमल एकदो सत्तावीस प्रातोदावर होता तोच हा अहश्वेतोश. २ अहश्वेतोश राजानं शशन राजवाच्चांतल्या आपल्या सिंहासनावर बसत्या-नंतर ३ आपल्या कारकीर्दिन्या तिसऱ्या वर्षी आपले सर्व सरदार व सेवक यांस मेजवानी दिली; पारस व मेदय यांचे सेनापति, प्रातोप्रातीचे महाजन व सरदार त्याजपुढे हजर झाले; ४ त्यांस त्यांने बहुत दिवसपर्यंत म्हणजे एकदो ऐशी दिवसपर्यंत आपल्या वैभवशाली राजाची दौलत आणि आपल्या श्रेष्ठ प्रतापाचे वैभव दाखविले. ५ एकदे दिवस गेत्यावर राजानं शशन राजवाच्चांत आलेल्या लहानांचोर लोकांस राजमंदिराच्या बांगच्या पटांगांत सात दिवस मेजवानी दिली; ६ तेषील पद्धते पांडन्या, हिरव्या, व निळ्या रंगाचे होते; हे पद्धते तलम सणाच्या व जोगल्या रंगाच्या होन्यांनी चांदीच्या कल्यांमध्ये अडवून संगमरवरी लोकांस लाविले होते; देवील मंडळ सोन्यासवाचे असून तांबच्या, पांडन्या,

पिण्याचा व काळ्या संगमरवरी पांडांच्या फरसीवर ठेविले होते. ७ त्या मेजवानीत राजास पिण्याला गोप्य असा दाक्षारस तळेतनेच्या सुरुणीपात्रात घालून राजाच्या औदार्यानुसार लोकांस विपुल पिण्यास देण्यात आला. ८ हे पिणे नियमानुसार असे; कोणी कोणास आप्रवृह करीत नसे; राजाने आपल्या मंदिराच्या सर्व कारभान्यांस आळा केली होती की त्यांनी पाहुण्याची तव्येत संभाळावी. ९ वक्ती राणीनेहि राजा अहश्वेतोश याच्या राजमंदिरात लियांस मेजवानी दिली. १० सातव्या दिवशी द्राक्षारसानें राजांचे मन उज्जस्युक झाले असता त्यांने मळमान, विश्वा, हरवोना, विगथा, अवगथा, जेथर व कर्लेस असे जे सात खोजे त्याच्या तैनातीस असत त्यांस आळा केली की ११ वक्ती राणींचे सौदर्य देशोदेशीच्या लोकांस व सरदारांस दाखवावें म्हणून तिला राजसुकूट घालून आपल्यापुढे खेळन यावें; कारण ती कार देशणी होती. १२ ज्ञोजाच्या द्वारे राजाची आळा आली तरी वक्ती राणींचे वेष्यांचे नाकारिले; त्यावृत्त राजास फार कोब खेळन तो संतास झाल्या. १३ मग राजांने काळज

पंचांश विचारिले; (तो राजा सर्व म्यान्यासाठी त घडील यांनी असी संभावना करीत असे;) १४ त्यांन-
वराव लकडीना, शेवार, अदम्याचा, तर्शीचा, भेरेला,
मर्सांचा व मुख्यानां हे पारस-ब मेदय येणेले सात सर-
दार असेत ते राजाच्या हुऱ्यात राजांत त्यांचे
पैकीज पाल असे; १५ राजाने त्यांत विचारिले की
अहंकारेशाने योग्याच्या द्वारे केलेली आहा वक्ती
राजीने मानिली नाही तर आम्ही कायदेशीर रीतीने
तिचे काय करावे? १६ तेथी मुख्यानांने राजास व
सरदारांस उत्तर केले, वक्ती राजीने हा अपमान
केला राजाचा केला आहे असे नाही, तर सर्व सर-
दारांचा व अहंकारेश राजाच्या सर्व प्रांतांत राह-
णाऱ्या एकंदर लोकांनाहि केला आहे. १७ राजीच्या
या कृत्याची खबर सर्व लियांस लागेल आणि राजा
अहंकारेश यांने वक्ती राजीस आपल्यासमोर येण्यास
आहा केली असूनहि ती आली नाही असे त्यांस
कडेल तेथी त्या आपल्यापल्या पतीस तुच्छ मानू
लकडील. १८ आज राजीवें हे कृत्य पारस-ब मेदय
गांच्या या सरदारलियांनी ऐकले आहे त्या राजाच्या
सरदारांस अंदेव महणू लगालील; तेथांने फार अपमान
व संताप उत्पन्न होईल. १९ राजांनी मर्याड असल्यास
त्यांने एक राजीकी फर्मान फिरवावे आणि कोणीही फेर-
वदल होऊ नव्ये महणू पारसी व मेदय गांच्या कायद्यांत
असे इत्यून ठेवावे की वक्तीने राजा अहंकारेश याच्या-
समोर उन: येळ नये आणि तिच्याहुऱ्या कोणी चांगली
असेल तिल वृषभाणीवै पद लिलेवे. २० राजांनी
ही आहा त्याच्या सांच्या विस्तीर्णी सांगाऱ्यांत जाहीर
होईल तेथी सर्व वायका आपल्या कणिक अगर घोर
नवल्यास मान देतील. २१ हे महण॒ पराजात व सर-
दारांस पडेले आणि मुख्यानांच्या सांगल्यांम्यांने राजांने
केले; २२ त्यांने आपल्या राजांचीक सर्व प्रांतांतू
त्या प्रांतांच्या लिंगी व त्या त्या राजांच्या असून
पत्रे प्राठविली की प्रस्तेक मुख्यानांच्या आपल्या असून
सर्व चालावाची, आणि ही आहा आपल्या जेवण्यांची
आवेद प्रसिद्ध करावी.

१ यालंतर अहंकारेश राजाचा राजा राजास,
तेथी त्यास वक्तीनं काय केले होते व त्यामुळे
तिच्याविद्यु काय ठाव झाला होता यांनी सराव
काढी. २ मग त्यांची सेवाचाकारी काढारे त्याचे
सेवक त्यास महणले, राजासाठी तस्या व सुंदर कुमारीचा
शोध करावा; ३ राजाने आवल्या सर्व ग्रामांत
अमलदार मेमावे; त्यांची सर्व ऊंदर व तस्या कुमारी
चालन वाचांतील अंतःपुरांत जगा कहून राजालियांचा
रक्खा क्षोजा जो हेगे त्याच्या स्वाधीन कराव्या आणि
त्यांच्या शुद्धतेकरिता जखर असलेली सहित्ये त्यांस
वाली; ४ मग त्यांपैकी जी कुमारी राजाच्या भनास
येईल ती वक्तीच्या दिक्कांनी राजांची पट्टाणी व्हावी.
ही योग्य राजास पसंत पकून त्यांमांगे त्यांने केले.

५ शहान राजाच्यांत र्भद्रवय विन याईर विन
शिंह विन कोशी या नांवाचा एक बन्यामिनी गहूदी
होता; ६ बाबेलचा राजा नुखलदेस्सर यांने गहूदाचा
राजा यशन्या यायवरोवर जे लोक यद्यालेमाहून
पकून नेळे होते त्यांपैकी हा एक होता. ७ त्यांने
आपल्या तुलशीची कृत्या इहस्ता ऊर्फे एस्टेर हिंचे
पालनपोषण केले होरें; तिला आईवाप नव्हते, ती
मुलगी ऊंदर व स्फुरती होती; तिचे आईवाप मेस्यावर
मर्दवालाने तिला स्वतंत्र्यांमुळीप्रमाणे संभाविले होते.

८ राजांची आहा व त्याचा ठाव प्रसिद्ध झाल्यावर बहुत
कुमारी शहान राजाच्यांत होगेच्या इहाली करण्यात
आल्या; एस्टेर हिंचावै: राजमंदिरांतील तिच्याचा
रक्खा हेगे याच्या जात्यांत दिले. ९ ती तस्या यी
त्यांना पसंत पडली व तो तिजवर प्रसंग झाला; त्यांने
कोणीही विलेक न लाभितां तिच्या शुद्धतेच्या वस्तु
तिचे योग्यनपवार्य आणि तिच्या साजतील अशा सात
सख्या राजाच्यांहून दिला, आणि तिच्या व तिच्या
सज्जांचा तेजू वेळा राजांची सुंदर कुमारी उत्तम
उत्तमांच्यांचा लिंगी. १० एस्टेरले आहेही, यांनो
संविकारी नव्हते, प्रतीक वै यांनु नाही असौं जर्जरांचे
तिच्या सज्जांचा लिंगी नाही. ११ एस्टेर यांनी आहे
व तिच्या जात्यां दोन्हार हे उत्तमांच्यांचे योग्य

रोजाच्या रोज अंतःपुराच्या अंसासमोर फेण्या घालीत असे. १२ लिंयांसंवधाच्या घटनिलेल्या निश्चाप्रमाणी बारा महिनेपर्यंत सर्व कांही उपचार भास्यावर एकाएका कुमारीची अहंकाराचा रक्कड कडे आण्याची काळी आही. त्याच्या शुद्धीकरणाची रीत छटली म्हणजे त्यांस गंधरसांनी तेल सहा महिने व सुमंगली द्रव्ये सहा महिने लावीत असत; चिवाय इतर शुद्धतेच्या बस्तु त्यांस असत.

१३ कुमारीने राजाकडे जाप्याचा प्रकार असा: जे कांही ती मागे ते तिला अंतःपुरांदून राजी मंदिरीत जाप्यासाठी देण्यात येई; १४ संघाकाळी ती जात असे, आणि सकाळी ती दुसऱ्या अंतःपुरात उपपल्लीचा रक्कड राजाचा खोजा शास्त्राचा बाच्या वेळेरेली साली जाई; राजाने तिंबकर प्रश्न केलेल्या होउन तिंबके नाव घेऊन योग्यापित्वाचाचौकू ती पुनर्पि राजाकडे जात नसे. १५ मर्दखाचाचा बुलता अवीहल याची कम्बा एस्टेट, जिला मर्दखाचाने शुल्की प्रकाशनाखालिले होते, तिची राजापाशी जाप्याची पाढी असी तेव्हा चिंयाचा रक्कड राजाचा खोजा होणे यांने जे तिला देण्याते ठरविले होते त्याहून व अधिक कांही तिने माणितले. नाही. यांने ज्यांने एस्टेटेस पाहिले, त्या सर्वांची रिव्ह्यू वर कृपयादित झाली. १६ ही एस्टेट अहंकाराचा राजाकडे करकीदैच्या सातवांचा वर्षी दाखाचा भावितीत शुद्धजे तेव्हेच महिनेपर्यंत राजामंदिरी-राजाकडे याची. १७ राजाने एस्टेटेर इकूल सर्व चिंयाहून अविकूप भीडी केली आणि करकडे कांही कुमारीपेक्षा तिंबकर त्याचा अनुग्रह व कृपाहाडि विशेष घाली. त्यांने तिंच्या भरताची राजामुकुर घालता व चालाच्या जाली तिला राणी केले. १८ राजा राजाने सर्व सहाय्य व खेळ खेळ एस्टेटेला निश्चिततेची मोठी भेजवाली दिली; प्रातोंतरींच्या लेकांचे कर मुक्के केले आणि आपल्या औद्योगिक व्यवसायातील दिली. १९ कुमारी दुसऱ्यादा राजांनी घेण्यात मर्दखाचा राजाहूनी वरसा होता. २० राजाचा वेळा दूसरोंते आपले नव्यांतर शांगितले नव्यांते. मर्दखाचाने तिला तसीच घाला केली होती. एस्टेट मर्दखाच्या वेळे संगोवन होत असता घाली ती त्याची असाच नाही.

त्याचप्रमाणे तिने त्या समर्थीह त्याची आसाच माणिली. २१ त्या दिवसांत मर्दखाचा राजाहूरी वसत आले, तेव्हा राजाच्या द्वारपाळपैकी त्याचे दोन खोजे चिंयाचन च तेव्हा हे कोणवायान होउन अहंकारेश राजावर हात टाकल्याची संधि पाहत होते. २२ मर्दखाचास ही गोष्ट कल्याचे तेव्हांच्यांने एस्टेट राणीस ती सांगितली, आणि एस्टेटेचे मर्दखाच्या नावावै शाजास ती सांगितली. २३ औळीची भास्यावर ती कलाती खरी उल्ली तेव्हांच्या देवांस शाजावर फांसी दिले. हे वृत्त राजासमोर इतिहासाच्या ग्रंथात लिहून ठेविले.

१ या योर्थी बडल्यावर अहंकारेश राजाने ते अगांवी हामान जिन हृष्टदाचा यास बढती देऊन उक्त पदास चढविले व त्याच्यावरोक्तच्या सरदारां-पेक्षा त्याचे आंसन उक्त केले. २ राजाहूरी असलेले राजाचे सर्व सेवक हामानासमोर वाकून त्यास मुजरा करीत असत, करण त्याच्या बाबतीत राजाने अशीच आसाच केली होती; पण मर्दखाच्य कांही त्यास नमन अकाचा मुजरा करीत नसे. ३ तेव्हां राजाहूरील राजासेवकांनी मर्दखाचास विचारिले की तू राजाहैचे कांहा ठारकन करिसेल? ४ ते रोज त्यास असें बोलत तरी त्यांने युक्तानिले नाही, तेव्हा मर्दखाचाचे हेच करणे चालेले किंवा नाही हें पाहण्याकरितां त्यांनी हामानाच्या काळी ही गोष्ट घालाली; आणि यादी आहो असे त्यांनी त्यांस सोनितले होते. ५ मर्दखाचा आपणासमोर नव्यांचा मुजरा करीत नाही हें हामानाचे पाहिले तेव्हां त्यास फार कोव आला. ६ एकद्या मर्दखाचावर हात टाकवै हे त्याचा हलके वाटले, करण अर्देवद कोणत्यां जातीचा असे हें त्यांनी हामानास लांगितले होते; त्यासुळे वाहंकरेशाच्या अंदाच्या सामाजिकाले मर्दखाचाचे लोक महजे सर्व यादी लोक आज्ञा नव्यांना उत्पादना वेत हामानाने केला. ७ अहंकारेश राजाच्या अहंकारीच्या वरसाचा वर्षी त्यांनी पहिल्या महजे निसान महिन्यां पासून हामानासमोर पूर (विवाह) टाकल्यावस लाविला. हा कम दररोज, दरमहा, जातीचा महिना

वर्जर सुप्रभात चालू राहिला; ८ हामान अहमवेशम्
राखास महागां, आपत्त्वा साधार्यांतील सर्व प्रांतातून
राजाच्या देशेदेशीच्या लोकांमध्ये पांगलेले व विष-
रखले एक राश्र आहे; त्या लोकांचे कायदे इतर
सर्व लोकांच्या कायदांहून भिन्न आहेत. तें राजाच्यां
कायदांप्रमाणे चालत नाहीत महून त्यांस राहू देणे
राजाच्या हिताचे नाही. ९ राजाची मर्जी असल्यास
त्याचा नाश करावा अशी आज्ञा लिहावी; राजभांडरात
जमा करण्यासाठी यी दहा हजार किंकार चांदी
राजाच्या कारभायांच्या हाती देतो. १० तेव्हां राजाने
आपली मुद्रा आपल्या बोटातून काहून यदूदांचा शंतु
जो अगणी हामान बिन हम्मदाया यास दिली.
११ राजाने हामानास मृदुले, तुला चांदी दिली आहे
व लोकाहि दिले आहेत; तुला ईक बाटेल त्याप्रमाणे
त्यांचे कर. १२ तेव्हां बुद्धिलय यदूदायाच्या त्रयोदशीस
राजाचे लेवक बोलविष्णव आले, आणि राजाचे प्रति-
निधि, प्रत्येक प्रांताचे युभे, व सगळ्या लोकांचे सुरदार
यांस हामानाच्या सांगण्याप्रमाणे प्रत्येक प्रांताच्या लिंगात
व प्रत्येक जातीच्या लोकांच्या भाषेत (खलिते) लिहून पाठ-
विष्णात आले. अहवेरोश राजाच्या नांवांने ते लिहून त्यांवर
राजाची मोहर केली. १३ राजाच्या सर्व प्रांतांतून जासुदांच्या हस्ते अशा आशयाची पत्रे पाठविष्णात आलीं कीं
एकाच दिवशी महणजे बाराच्या अदार, महिन्याच्या
त्रयोदशीस वृद्ध, तरण, लिंग, मुले-अशा सर्व यदूदी
लोकांचा विच्छंस, संहार व नायनाट करावा व त्यांची धन-
संपत्ति छुटून घ्यावी. १४ या आशापत्राच्या नकला
साच्या प्रांतातून खुल्या पाठविल्या. त्या अशा
हेतूने की सर्व लोकांनी, त्या दिल्यांनी नकल असत्यांने;
१५ हा हुक्म देणने राजाच्यांनांवरीसाठी आला, आणि
राजाहेने बोस्हू खरित लिहून घेले, तर
प्रसंगी राज्य व हालात हे सिवायस जाले; पण
शूश्रेण नार चिंताकांत आले.

१ हे वर्तमान मर्दखयाच्या काली मध्यके शेषां
त्यांने आपली वज्रे काढिलीं, गोणताट नेसून त्यां
फांसिली आणि नगराच्या मध्यांतरी जालां
नोष्यांने आकंदक केले; २ तो राजभंदिराच्या दरवाज्यां
समोरहि गेला; गोणताट नेसून राजभंदिराच्या दरवाज्यां
आंत येण्याची कोणास परवानगी भरी.
३ राजाचा हुक्म व फर्मान या या प्रातीत लोकां
पोहचले तेथे तेथे यदूदी लोकां मोठा विलाप, उपोक्ता
व रडाड चालू झाली; बहुतेक लोक गोणताट नेसून
राखेत पहून राहिले. ४ एस्टेरेच्या दारी व बोली
यांनी हे वर्तमान तिला जाऊन सांगितले; तेव्हा
राणीस फार खेद झाला; मर्दखयांने गीणताट काहून
व व त्यांवे महून तिने ते त्यांजडे पाठविले, पण
तो ते घेईला. ५ राजाने एस्टेरेच्या तैनातीस ठेविलेच्या
खाजापक्की हथक यास तिने बोलावून आणून सांगितले
की मर्दखयाकडे जाऊन हे काय व असे का
याची चौकसी कर. ६ हथक निघून राजभंदिराच्या
दरवाजासमोरील नगराच्या चौकांत मर्दखयाकडे गेला.
७ आपल्यावर काय प्रसंग गुदाऱा आहे आणि यदूदी
लोकांचा वध न्हावा महून द्यामानांने राजभांडरात किती
पैसे भरडे, आदेत ही सर्व हकीकित मर्दखयांने त्यास
सांगितली; ८ यदूदी लोकांचा विच्छंस करण्याप्रवर्धीची
जी आहा शश्ल येणे किंवा होती त्या लेखाची नकलहि
एस्टेरेस दाखविण्यासाठी त्याच्या हाती त्यांने दिली; आणि
हे सर्व कळवून त्यांने तिला असें बजावण्यास सांगितले की
तू राजाकडे जाऊन आपल्या लोकोसाठी विनंति व काकदूत
कराली. ९ हयाकांने येऊन मर्दखयांने घटणे एस्टेरेस
सांगितले. १० या देव्हां एस्टेरेने राजाकावरीवर
मर्दखयांनांसांगून पाठविले दीर्घी पर राजाकावरीस व
राजाच्यांनांवरे प्रशांतीपैकी ल्यावू जालाच्या हेतूपैकी
कोणी पुरवे न लागत नाही त्यांना जालाच्या असल्यांना
चौकांत राजाकडे गेणी नंतर त्याचा असह तिळे प्रसांत
करावा असा सर्व हुक्म त्यांने; आज्ञा संज्ञा संवाद
सेव्हाच्या राजभांड उत्तमांपुढे कारोल त्याकांच दवाव

होणार; मर्द तर आज्जी तीस दिवस राजाकूलन बोलवणे आले नाही. १३ एस्ट्रेरेचे हैं महाले मर्द-स्थायी कल्पितात आले. १४ तेव्हा त्यांने त्याच्या हस्ते एस्ट्रेरेस सागून पाठविले की तू अजमंदिरात आहेस महाल तू यशूली लोकांनु बांधूल राहशील असे तुल्य महास वारं देके नको. १५ तू या प्रसंगी गम राहिलीस तरी तुसन्या कोटुलहि यशूलींची झुटका व उक्तर होईलव, पण मग तुक्ता व तुल्या वापाच्या घराच्याचा नाहा होईल; तुला या असल्याच प्रसंग-साठी राजपद प्राप्त काढेल नसेल कशावरून? १६ मग एस्ट्रेरेने मर्दस्थायी उठल निरोप पाठविला की १६ जा, शसन वेषके सर्व यशूदी जमवा; माझ्या-करिता उपास करा; तीन दिवस व तीन रात्री अगोदक सेवू नक्का; यीहि आपल्या दर्सनसह तसाऱ्य उपास करीन; असल्या रिवतीत निवापिद्ध मी आत राजाकडे जाईल; मग मी मेळ्ये तर मेळ्ये. १७ मर्द-स्थायीं जालन एस्ट्रेरेच्या आज्जप्रमाणे सर्व कोही केले.

१ तिसऱ्या दिवशी एस्ट्रेर राणी आपली
 ६ राजकीय वड्ये धारण कूल राजमंदिराच्या आंतल्या
 चौकात जालन राजमंदिरासमोर उरी राहिली; राजा राजमंदिरार्हात सिंहासनाव राजद्वारासमोर वसला होता. २ राजांने एस्ट्रेर राणी अंगणात उरी आहे असे पाहिले तेव्हा त्याची तिजवर कृपाशिं शाळी; आणि राजांने आपल्या हाती असलेला चुपचाहेक मुष्ठे केला; तेव्हा एस्ट्रेरेने जबल जालन राजद्वाराच्या दोक्यास सर्व केला. ३ राजांने तिला किंविरिले, एस्ट्रेर राणी, तुला काय पाहिजे? तुक्ती काय माझकी आहे? अर्धा राज्याएवढी तुक्ती माझी असकी तरी ती मिळेस. ४ एस्ट्रेर महाली, महाराजांच्या मर्दांस आले तर मी आज आपणासाठी जे भोजन त्यात केले आहे त्यास आपल इमानाळा घेऊ यावे. ५ राणा महाला, जा, हमानास लीकर घेऊ वा, महाजे एस्ट्रेरेच्या महाल्याप्रमाणे करू, मग एस्ट्रेरेने त्याचर केलेला भोजनास राजा व हमान हे गेले. ६ तिक्किराता राजारस चिष्याच्या वेळी राजांने एस्ट्रेरेस विकारिले,

तुक्ता काय अर्व आहे? तो मान्य केल्य जाईल; तुक्ती माझांनी काय आहे? ती अर्ची राज्याएवढी असली तरी तीप्रमाणे करण्यात येईल. ७ एस्ट्रेर महाली, महाल अर्जे व माझांनी हीच; ८ महाराजांची मजवूर कृपाशिं शाळी असून माझा अर्जे मंजूर करावा व माझी माझांनी मान्य करावी असें महाराजांच्या मर्जांस आले असेल तर मी भेजवानी करणार तिला महाराजांनी व हमानांने यावे, मग महाराजांनी महात्म्याप्रमाणे मी उद्यां काय माझावयाचे तें मागेन. ९ त्या दिवशी हमान आनंदित व प्रसन्नचित्त होऊन बाहेर निवाला; पण राजाचाच्या दरवाजावळ आपणास पाहून मर्दस्थ उठल्या नाही की थरथर कांपला नाही हैं हमानांने पाहिले तेव्हां त्याचा त्याला फार कोध आला; १० तरी आपला कोध आवरून हमान धरी गेला; आणि त्यांने आपले इष्टमित्र व आपली शी जेरेश यांस बोलवणे पाठवून आणिले; ११ आपल्या धन-संपत्तीची थोरली, आपल्या संततीचा विस्तार, राजांने आपणास कशी कढी देऊन राजाचे सरदार व सेवक यांच्यावर दर्जी दिला हैं सर्व त्यांने त्यांस निवेदन केले. १२ हमानांने त्यांस आणखी सांगितले की एस्ट्रेर राजोने भेजवानी दिली, त्या भेजवानीस तिने राजावरोबर यांश्याखोरीज दुसऱ्या कोणासहि बोलाविले नाही; उद्यांहि तिने मला राजावरोबर आमंत्रण दिले आहे. १३ एधें असुनहि तो मर्दस्थ यशूदी राजद्वारी वसलेला माझ्या टटीला पडत आहे तोवर हैं सर्व व्यर्थ आहे. १४ तेव्हा त्याची शी जेरेश व त्याचे सर्व मित्र त्यांस महाले; प्रभास हात उंचीचा फाशी देण्याचा एक सांब उमा करावा आणि उद्या सकाळी राजास विनंति करा अमी मर्दस्थायी त्याचर फाशी यावे; मग तुक्ती आनंदाने राजावरोबर भेजवानीस जा. ही गोष्ट हमानास पसंत वसून त्यांने फालीचा सांब त्याचर कराविला.

१ त्यांची राणी राजाची सोप उडकी; तेव्हांच्या
 ६ आहेने इतिहासाचा प्रथ अलातू लोकांनी त्याजपुढे
 वाचिला. २ त्यांत हा मंजूर होता: अहंविरोक्त
 राजाचे खोजे द्वारपाळ असत, त्यांची दोषे विघ्यात

व तेरेश यांनी राजावर हात टाकऱ्याचा बेत क्लेयांनी मर्दखयाने स्वर दिली. ३ तेज्हां राजाने विचारिले की या कामगिरीबद्दल मर्दखयाचे कांहीं गैरव अथवा मानसन्मान करण्यांत आला काय? त्याच्या विदमतीत असलेल्या सेवकांनी त्यास सांगितले, त्याच्या बाबतीत कांहींएक करण्यांत आले नाही. ४ राजाने विचारिले, चौकांत कोण आहे? त्या वेळी, तयार केलेल्या फाशी देण्याच्या खांबावर मर्दखयास फाशी थावे अशी राजपाशी विनंति करावयास हामान राजमंदिराच्या बाहेरल्या चौकांत आल्या होता. ५ राजसेवकांनी राजास सांगितले, हामान चौकांत उमे आहेत. राजा म्हणाला, त्याला आंत बोल्वा. ६ हामान आंत आत्यावर राजाने त्यास विचारिले, एकाद्या मनुष्याचा मानसन्मान करण्याचे राजाच्या मर्जीस आल्यास त्या माणसाची कशी काय संभावना करवी? हामान आपल्या मनांत म्हणाला, मजहून दुसऱ्या कोणाची अधिक संभावना करण्याचे राजाच्या मर्जीस येणार? ७ हामान राजास म्हणाला, एकाद्याचे गैरव खरण्याचे महाराजांच्या मर्जीस आल्यास ८ महाराज घारण करितात तो पोषाख अथवावा, त्याप्रमाणेच ज्या घोडावर महाराज स्वारीं करितात तो व महाराजांच्या मस्तकीं जो रजमुकुंट देवितात तो आलावाचा; ९ मग तो पोषाख व घोडा महाराजांच्या कोणाएका मोर्या सरदाराच्या हातीं देऊन महाराज ज्यांचे गैरव करू इच्छितात त्याचे संभावना या प्रकारे होते. १० राजा हामानास म्हणाला, त्यरा कूऱ्या हा पोषाख व हा घोडा वे आणि राजद्वारी मर्दखय बसला आहे त्याची संभावना तुश्या म्हणाया-प्रमाणे कर; दूं बोललास तसेच करण्यात कांहींएक अंतर होऊन नवे. ११ हामानाने तो पोषाख व तो घोडा घेऊन मर्दखयास सजविले आणि शहराच्या रस्त्यातून त्यास मिरवू त्वाच्यापुढे लळकारले की राजेसाहेब ज्यांचे गैरव करू इच्छितात त्याची या प्रकारे संभावना होईल. १२ मर्दखय परत राजद्वारी आला; आणि हामान विलाप करीत व आपले मस्तक झांकून घेऊन लगावीने आपल्या घरी गेला. १३ मग हामानाने आपली झी जेरेश व आपले सर्व मित्र यांस आपल्यावर आलेला प्रसंग विदित केला. तेज्हां त्याचे बुद्धिमान् मित्र व त्याची बायको हीं त्यास म्हणाली, या मर्दखयापुढे तुमचा अधःपात होऊन लागला आहे; तो जर युद्धी वैशांतिला असला तर तुमचे वर्चस्व व्हावयाचे नाही, त्याच्यापुढे तुमचा अधःपात होणार. १४ तीं त्याच्याशी बोलत आहेत तोंच राजाचे खोजे आले आणि एस्ट्रेर राणीने तयार केलेल्या मेजवानीस ते हामानास लगवणीने घेऊन गेले.

१ ठरल्याप्रमाणे राजा व हामान एस्ट्रेर राणीच्या ५ मेजवानीस गेले. २ दुसऱ्या दिवशी भोजनसमर्थी द्राश्वरस पिण्याचे वेळी राजाने एस्ट्रेरेस पुनः विचारले, एस्ट्रेर राणी, तुझा काय अर्ज आहे? तो मान्य करण्यांत येईल; तुझी मौगली काय आहे? ती अर्थां राज्याएवढी असली तरी तीप्रमाणे करण्यांत येईल. ३ मग एस्ट्रेर राणी म्हणाली, महाराज, मजवर आपली कृपादृष्टि भाली असून आपल्या मर्जीस आल्यास मला व माझ्या लोकांस प्राणदान द्यावे हाव भासा अर्ज व विनंति आहे. ४ माझा व माझ्या लोकांचा विचंस, संहर व नायनाट व्हावा या हेतुने आमची विकी होऊन चुकली आहे; आम्ही केवळ दासदावी व्हावे या हेतुने आमची विकी भाली असती तर मी गप्प राहिले असते; तरी त्या स्वितीतहि त्या वैज्ञाला राजाच्या तुकसानीची भरपाई करिता आली नसती. ५ अहस्त्रेश राजाने एस्ट्रेर राणीस विचारिले, असे करण्याचा हिय्या करणारा कोण व तो कोठे आहे? ६ एस्ट्रेर म्हणाली, हा विरोधी व हा शत्रु कोण म्हणून पुसाल तर हा दुष्ट हामानच. हे ऐकून राजा व राणी यांच्यापुढे हामान घावला. ७ तेज्हां राजा कोषविष्ट होऊन भोजनावस्तू उठला व राजमंदिराच्या बांगेत गेला; तेज्हां मला प्राणदान द्या अशी विनवणी करीत हामान एस्ट्रेर राणीपुढे उमा राहिला; कारण राजाने आपले वाईट करण्याचे उपिले आहे हे तो समजून तुकला.

८ मग राजा मंदिराच्या बांगेतून त्या भोजनाच्या जारी परत आला असतां एस्ट्रेरेच्या मंचकावर हामानास ओळंगलेले त्यांने पाहिले. तेव्हांनी राजा महणाला, या घरात आणि माझ्यासमोर हा राणीवर जबरीहि कळू पाहतो काय? राजाच्या तोंडून हे शब्द निघातांच सेवकांनी जाऊन हामानांने तोंड झाकिले. ९ राजाच्या तैनातीस असलेल्या खोजांपेकी हबोना नांवाचा एक खोजा महणाल्या, पाहा, हामानाच्या येथें पश्चास हात उंचीचा एक फारी देप्याचा खांब उभा केलेला आहे; ज्या मर्दखयानें राजाच्या हिताची खबर दिली त्याला टांगण्यासाठी हामानाने तो उभा केला आहे. राजांने म्हटले, त्याच खांबावर यास फारी द्या. १० तेव्हांनी जो खांब मर्दखयासाठी हामानानें तपार केला हेता त्यावर त्यालाच फारी दिले. तेव्हांनी राजाच्या कोवाचे शमन झाले.

१ त्याच दिवशी अहवेरोश राजांने यहूद्यांचा **कैवी** हामान याचे घरदार एस्ट्रेर राणीस दिले.

मर्दखयाहि राजाकडे आला; कारण त्याचे एस्ट्रेरेशी काय नारं होते तें तिनें राजाला सांगितले होते. २ हामानाकहन घेतलेली मुद्रा राजांने काढून मर्दखयास दिली. एस्ट्रेरेने मर्दखयास हामानाच्या घराचा कारभारी नेमिले. ३ मग एस्ट्रेरेने पुनः राजाचे आर्जव केले; ती त्याच्या पायां पडली, आणि रहन त्याची मोठी काळकूट करून तिनें घटले, यहूद्यांचा नायनाट करप्याविषयी हामान अगागी यांने केलेली अनर्थावह योजना रह करण्यांत यावी. ४ तेव्हांनी राजांने एस्ट्रेरेरुढे आपला सोनेरी राजदंड केला, आणि एस्ट्रेर उढून राजापुढे उभी राहिली. ५ ती महणाली, महाराजांच्या मर्जीस आल्यास, मजबवर त्यांची कृपादृष्ट झाली असल्यास, त्यांस योग्य दिसल्यास व मी त्यांच्या आवडीची असल्यास महाराजांच्या सर्वे प्रांतात जे यहूदी आहेत त्यांचा नायनाट करप्याविषयी अगागी हामान बिन हम्मदेश्या यांने जी पत्रे लिहून पाठविली आहेत ती रह व्हावी असे कर्मान पठविष्यात यावे; ६ माझ्या लोकांवर जो अनर्थ ओढवेल तो मी कसा पाहू?

माझ्या गोत्राचा नाश होईल तो मी डोळ्यांनी कसा पाहू? ७ मग अहवेरोश राजा एस्ट्रेर राणीस व मर्दखय यहूद्यास म्हणाला, हामानानें यहूद्यांवर हात टाकिला म्हणून त्यांचे घरदार मी एस्ट्रेरेस दिले व त्याला फारी दिले. ८ तुम्हांस वाटेल त्याप्रमाणे राजाच्या नांवानें यहूद्याविषयी लिहा, आणि पत्रांवर राजाची मोहर करा; राजाच्या नांवानें लिहिलेले लेख व त्यांवर झालेली राजाची मोहर कोणालाहि रह करतां यावाचाची नाही. ९ त्या समर्थी यिवाल महिन्याच्या महणजे तिसऱ्या महिन्याच्या तेविसाब्या दिवशी राजाच्या लेखकांस बोलावून आणिले, आणि मर्दखयाच्या सांगप्याप्रमाणे इस्ताएलाच्या अधिपतीस आणि हिंदिस्तानापासून कूश देशापर्यंतच्या एकूशे सत्ताकीस परगण्यांचे अधिपति व सरदार यांस प्रत्येक प्रांतांच्या लिंगीत व निरनिराळ्या लोकांच्या भाषांत आणि यहूद्यांस त्यांच्या लिंगीत व भाषेत खलिते पाठविष्यांत आले. १० मर्दखयानें अहवेरोश राजाच्या नांवाने पत्रे लिहून त्यांवर राजाची मोहर कस्तूरी ती वेगवान सरकारी घोडे, खेंचरे व सांदणी यांच्या स्वारांवरेव डाकेतें रवाना केली. ११ त्या प्रांतांत सर्व नगरांच्या यहूद्यांस परवानगी दिली होती की तुम्ही एकबद्द दोऊन आपल्या प्राणांचे संरक्षण करप्यास उम्हे राहावें आणि ज्या ज्या प्रांतांतील लोक जबरदस्त होउन तुम्हांस, तुम्हांचा विचांस व तुम्हांचा मुलंवाळ्यांस उपद्रव देऊं पाहतील त्यांचा विचांस, रंगहर व नायनाट करावो व त्यांची घरसंपत्ति डुट्यावी. १२ हें सर्व एकाच दिवशी बाराच्या महणजे अदार महिन्याच्या त्रयोदशीस अहवेरोश राजाच्या सर्व प्रांतांत करण्यांत यावे. १३ कर्मानाची नक्सळ प्रत्येक प्रांतांत प्रसिद्ध व्हाली; आणि त्या दिवशी आपल्या शवूचे उसने केढप्यास सर्व यहूद्यांनी तयाऱ व्हावे असे सर्व लोकांस जाहीर करण्यांत आले. १४ डाकेत्यां स्वारांनी सरकारी वेगवान् घोष्यावर स्वार होउन राजाप्रमाणे लरेने दौड केली; हा हुक्म शरान राजवाचांतून सोडप्यांत आला. १५ मग मर्दखय

निल्मा, पांचव्या राजाची राजकीय वर्षे लेऊन, डोक्यावर सोन्याचा मोठा मुकुट ठेऊन, व तलम सणाचा व जोभव्या रेगाचा क्षगा घालून राजासमोरून निघाला; तेव्हा शशन नगरचे लोक अनंदानें जयघोष करू लागले; १६ आणि यहूदी लोकांस उल्लास, अनंद व मान ही प्राप्त क्षाली. १७ ज्या प्रांतात व ज्या नगरांत राजाची आज्ञा व फर्मान जाऊन पोहंचले तेथेत्या यहूदांस मोठ्या हर्ष झाला आणि त्यांनी भोजनसमारंभ करून तो मंगलदिन म्हणून पाकिला; आणि त्या देशाचे पुष्कल लोक यहूदी क्षाले, कारण त्यांस यहूदांचा सोठा धाक बसला.

१ अदार जो बारावा महिना त्याच्या त्रयो-
 १ दशीस राजाची आज्ञा व फर्मान अमलांत येऊन
 यहूदी लोकांवर वरचढ होण्याचा आशेचा दिवस समीप आला तो सर्वे उलट होऊन यहूदी लोक अपल्या वैचांवर वरचढ झाले; २ आपणांस उपदेव करूं पाहण्याचा वैचांस हात दाखवावा म्हणून अहश्वेतरो राजाच्या सर्व प्रांतांतील यहूदी लोक आप-आपल्या गांवी एकवट झाले; त्यांच्याशी कोणासहि सामना करवेना; त्यांचा सर्व लोकांस धाक बसला. ३ प्रांतांचे सदर, इलाईच्यांचे अधिपति, प्रांतांचे अधिपति व राज्यकरभार चालविणारे सर्व ज्ञा यांनी यहूदांस कुमक केली; त्या सर्वांस मर्देखयाचा धाक बसला होता. ४ मर्देखयाचा राजदरबारी मोठ मान असून त्याची कीर्ति सर्व प्रांतांनून पसरली होती; मर्देखयाचा महिमा उत्तरोत्तर वाढत गेला. ५ इकडे यहूदी लोकांनी आपल्या सर्व शत्रूंवर तरवार चालवून त्यांचा वध व विच्छेद केला; मनास येईल तसा त्यांनी आपल्या विरोध्यांचा समाचार घेतला. ६ शशन राजवाच्यांत यहूदी लोकांनी पांचशें लोकांचा वध करून त्यांचा भुव्या उडविल. ७ पर्यान्दाया, दलफोन, अस्याथा, ८ पोराथा, अदल्या, अरीदाया, ९ पर्वता, अरीसई, अरीदय व वैजाया, १० हे यहूदांचा वैरी हामान बिन हम्मदाथा याचे दहा पुत्र त्यांनी ठर केले, पण लुटीस त्यांनी हात त्यविल

नहीं. ११ त्या दिवशी शशन राजवाच्यांत लोकांचा वध क्षाला त्यांची यादी राजाकडे आणिली. १२ तेव्हा राजा एस्टर राजीस म्हणाला, बहूदांनी शशन राजवाच्यांतले पांचशें पुत्र व हामानाचे दहा पुत्र यांस त्यांचा फडशा उडविला आहे; मग राज्याच्या इतर प्रांतात त्यांनी काय केले असेल तें कोणास ठक्क! आतां आणखी तुक्का कांही अर्ज आहे काय? तो मंजूर होईल; आणखी कांही माणणे आहे काय? त्याप्रमाणे करण्यांत येईल. १३ एस्टर म्हणाली, राजाची मर्जी असल्यास आजच्या दुक्कमाप्रमाणे उदांहि करण्यास शशन येथील यहूदांस मुभा असावी आणि हामानाच्या दहा पुत्रांस काशी देव्याच्या खांखावर लटकवावें. १४ त्याप्रमाणे करण्याची राजाज्ञा क्षाली; शशन येथून फर्मान निघाले व लोकांनी हामानाच्या दहा पुत्रांस फासावर लटकविले. १५ शशन येथील यहूदांनी अदार महिन्याच्या चतुर्दशीसहि एकवट होऊन शशन येथील तीनशें पुत्र मारिले; पण त्यांनी लुटीस हात लाविला नाही. १६ राज्यांतील निरनिराळे यहूदी एकवट होऊन आपला प्राण बचावण्यास उमे राहिले; त्यांनी आपल्या वैयापकीं पंचाहत्र हजार लोकांचा संहार केला व ते वैयांगासून विसावा पावले; पण त्यांनी लुटीस हात लाविला नाही. १७ अदार महिन्याच्या त्रयोदशीस हैं घडले; त्यांनी चतुर्दशीस विश्रांति घेऊन तो दिवस मेजवानीचा व आनंदोत्सवाचा ठरविला; १८ पण शशन येथैले यहूदी तेरावा व चौदावा अशा दोन दिवशी एकवट क्षाले आणि पंधराव्या दिवशी त्यांनी विश्रांति घेऊन तो दिवस मेजवानीचा व आनंदोत्सवाचा ठरविला. १९ यास्तव गंगवूस नसलेल्या गांवांत राहणारे गंगांदेकरी यहूदी अदार महिन्याची चतुर्दशी आनंदोत्सवाचा मंगलदिन व एकमेकांस भेटीची तांडे पाठविण्याचा दिवस ठरवून पाळितात.

२० मग मर्देखयांने हैं सर्व कृत लिहून काढिले आणि अहश्वेतरो राजाच्या दूसऱ्या व जवलच्या सर्व प्रांतां-तील यहूदी लोकांस पत्रे पाठवून येणेप्रमाणे फर्माविले:

२१ अब वह बहिराजा और वह एक भाइ हैं जिसका है दिवस वर्षों बही प्रभुता आये; २२ या दिवशी यहूदी आपल्या कन्याप्रसन्न विसाका आस लाला, या महिन्यांत दुःख जाकर अनंद लाल, आणि शोक जाकर उम्मीदिन प्राप्त लाल, मृणून तो पाल्या; है दिवस अनंदेत्सव करण्यात, एकमेकांस भेटीची ताटे पाठविष्यांत व गोरगरिकांस दानवर्म करण्यात लालाये. २३ यहूदी लोकांनी आंतरं केला होता त्याप्रमाणे व मर्देखाने त्यांस लिहून पाठविले होते त्याप्रमाणे यहूदींनी संप्रदाव चालू करण्याचे कबूल केले; २४ सर्व यहूदींचा विरोधी अगांगी हामान चिन हम्मदाया गाने वाहून्या विचांस करण्याचा संकल्प केला असून त्यांचा पूर्णपणे नायनाट करण्या-साठी त्याने पूर महजे विळ्या टाकिल्या होत्या; २५ पण राजाच्या लक्षात हैं प्रकरण येत्न त्याने लेदी हुक्म केला. यावरून हामानाने जी दुष्ट युक्ति यहूदी लोकांविरुद्ध योजली होती ती त्याच्याच मारी उलटली आणि तो व त्याचे उपर कांशीच्या खालीवर टांगण्यात आये. २६ यास्तव पूर या शब्दावस्तु त्या दिवसास पुरीम हैं नांव पड़ले. या प्रांतील मजकुरावस्तु आणि त्यांनी स्वतः या बालतीत जे पाहिले होते आणि त्यांजवर जे बेतले होते त्यावस्तुहि, २७ यहूदी लोकांनी आपणांसाठी, आपल्या वंशजांसाठी व जे त्यांस सामील काढे होते त्याच्यासाठी असा अदल नियम व प्रतिका केली की त्या लेवानुसार वर्षोंवरी नियमित काळी हे दोन दिवस पाल्यावे; २८ आणि पिण्डान-पिण्डाया प्रथेक कुटुंबात, प्रथेक प्रांतात व प्रत्येक

गंतव्यात या दिवसांचे स्मरण करून ते पाल्यांत यावे. या पुरीम सणाचे दिवस पाल्यास यहूदी लोकांनी चुक्के नवे; त्याचे स्मरण आमच्या वंशजांतल करीहि नाहीसे होऊं नवे. २९ या दुसर्या पत्रानुसार पुरीम पाल्याचे मंजूर झावें महात्र अवीहलाची कन्या एस्टर राणी हिनें आणि मर्देखय यहूदी याने आपल्या अविकासाने फलोन लिहिले. ३० त्याच्या नक्ता मर्देखयाने अहस्तरोश राजाच्या एकांदे सत्तावीस प्रांतांतस्या सर्व यहूदांस लिहून पाठविल्या; त्यांत शांतिप्रद सत्त्व वजने होती; ३१ या पत्राचा अशेष असा होता की पुरिमाच्या नेमलेल्या समग्री मर्देखय व एस्टर राणी यांच्या आहेप्रमाणे आणि यहूदी लोकांनी स्वतःसाठी व आपल्या वंशजांसाठी केलेल्या ऊताप्रमाणे उपवास व विलाप करण्यात यावा. ३२ पुरिमाच्या संबंधाचा नियम एस्टेरेच्या आहेने उक्त शाला, आणि हे ग्रंथांत लिहून ठेवले.

१ अहस्तरोश राजाने देशावर व समुद्रा-
१० लाताच्या बेटावर खांड बसविला. २ त्याची सामर्थ्यांनी व पराक्रमाची जी कृत्ये त्यांची आणि मर्देखयास राजाने महीस चाढविल्याची साधात हकीकत मेदी व पारसी यांच्या इतिहासाच्या ग्रंथांत लिहिली आहे, नाही काय? ३ मर्देखय यहूदी याचा दर्जा अहस्तरोश राजाच्या खालोखाल होता; यहूदी लोकांमध्ये तो कार थोर होता; त्याच्या वांचव-समुद्रायात त्याची भोटी यावत्ता असे; तो आपल्या लोकांचे कल्याण करण्यास झाटे व आपल्या सर्व लोकांचे कुसल कर्ते होईल याकडे त्यांचे लक्ष असे.

ईयोब

—००००—

१ उस देशांत एक पुरुष होता, त्याचे नाव ईयोब असे होते; तो सातिक व सरळ होता; तो देवाल मिज्जन कागे व पापापासून दूर राही. २ त्याला सात पुत्र व तीन कन्या झाल्या. ३ सात हजार भेटे, तीन हजार उंट, वैलाच्या पांचवी जोख्या व पांचवी गढवी खेडे त्याचे घर होते; आणि त्याचा वरिवार कार भोडा होता; असा तो पूर्व देशांतच्या सर्व लोकांत थोर होता. ४ त्याचे पुत्र पालीपाळीने एकलेकांच्या घरी भोजनसमारंभ करीत, व त्या वेळी आपल्या तिनी बहिणीस पंचीस बोलावीत. ५ ही भोजन-समारंभ आटपल्यावर ईयोब त्याला बोलावून आणुन त्याची शुद्धि की; तो प्रतःकाळीन उठून त्या सर्वांच्या संस्कृतप्रेषा वर्णीचे हवन करी; करण तो म्हणे की न जाणे माझ्या पुत्रांनी प्रथ केले असेल आणि आपल्या मनानें देवाचा अंदूर केला असेल. असा ईयोबाचा नित्यक्रम असे.

६ एक दिवस असा आला की त्या दिवाची देवपुत्र परमेश्वरापुढे येऊन उभे राहिले, व सांगाच्यामध्ये सैतानाहि आला. ७ परमेश्वर सैतानास म्हणाला, तु आतां कोठून आलास ? सैतानाने परमेश्वरास उत्तर केले, मी पृथ्वीवर इकडीतिकडे हिठून फिस्ल आलो आहे. ८ परमेश्वराने सैतानास विचारिले, माझा सेवक ईयोब याच्याकडे तुझे लक्ष मेळू आहे काय ? भूतलवर त्याच्या तोडीचा सातिक, सरळ, देवाल मिज्जन वागणारा व पापापासून दूर राहणारा असा दुसरा कोणी नाही. ९ सैतानाने परमेश्वराला उत्तर दिले की ईयोब देवाचे भय काय फुकट वाचितो ? १० तो, त्याचे घर व त्याचे सर्वस्व यांमोरवी तुं कुंपण घाटले आहे ना ? तुं त्याच्या हातास यशा दिले आहे ना ? व देशांत त्याचे अनुकूल शुद्धि पावत आहेना ? ११ तुं आपला हात पुढे कल्याण त्याच्या संवेद्यास लावून तर

पाहा, म्हणजे तो दुसऱ्या तोडलवर तुम्हा आंदोर करील. १२ परमेश्वर सैतानास म्हणाला, पाहा, त्याची सर्वांस दुसऱ्या हाती हेतो; लोका मात्र हात असू नाहो. त्या सैतान परमेश्वरासमोळन निघून गेला.

१३ एके विकासी असे शाळे की ईयोबाचे पुत्र व कन्या आपल्या ऊपेहु बंधूच्या घरी भोजन करीत व द्राव्यावरस पीत असता, १४ एक जासूदारे ईयोब कडे येऊन सांगितले, वैल गोकरीत होते व त्याच्यावजळ गढवाची घरत होत्या. १५ तेव्हां शारदी ओळ काळा घालवून त्यांस येऊन गेले; त्यांनी तरहारीच्या घारेने गव्हांवा घविले; हे तुला सांगावयास मीच एकटा निभावून आले आहे. १६ तो हे सांगवां असे इतक्यात आणवी एकाने येऊन सांगितले, त्याच्यांनी तीन टोळ्या कल्याण उंटावर घाला घातल्य व ते से येऊन गेले; त्यांनी तरवारीच्या घारेने गव्हांस सविले; हे तुला सांगावयास मीच एकटा निभावून आलो आहे. १७ तो हे सांगवां आहे इतक्यात आणवी एकाने येऊन सांगितले, तुम्हे पुत्र व कन्या ही आपल्या ऊपेहु बंधूच्या घरी भोजन करीत व द्राव्यावरस पीत होती, १८ तो यानाकडून आलेल्या प्रवेश वाचाच्या सोसांवाने त्या घराचे चारी कोपरे हादले; त्यासुळे तें घर त्या तश्च मंडळीवर कोसळले; आणि ती सरावी महसू गेली; हे तुला सांगावयास मीच एकटा निभावून आलो आहे. २० तेल्हां ईयोबाने उठून आपल्या शशा फारिला, आपले डोके मुंदिले, व मुईवर पालये पहून देवाल दंडवत घातले. २१ तो म्हणाला,

मी मातेच्या उद्धरांतून नम आले.

आणि तसाच जेथून नम आले तेथें परत खालचा आहे;

परमेश्वरानि दिले, आणि परमेश्वराने नेले;

चन्य प्रकरेश्वराने नम !

२८. ता तर्व प्रशंगात ईयोवाच्या हातून पाप झाले याही; व अशुभित कुरु केलेल्ला असीपु त्याने देवकर केला नाही.

२९. मुळ: एक रेतिस तासा तासा की त्या दिवशी फैलेले परमेश्वरासमोर बोलून उमा तासाकिंवा रुपांतरांचे दृष्टिकोंडे देवकानही परमेश्वरासमोर, केळन उमा तासाकिंवा रुपांतर देवतांस-ज्ञानात, व असाठी कोरुन तासाकिंवा ? देवतांने परमेश्वरास उत्तर केले, मी पृथक्किंवा हात्येतिकोंडे दृष्टुन फैलून आलें वाहे. ३०. परमेश्वरांने सैताशास विचारिले, आहा सेवा ईयोव याकाकडे याहे, लक्ष नेहे असे काय ? भ्रतालवर त्याच्या तेलीका सालिक, तासा, देवतास, निस्त्रींचा वालावरा, व पापापासून वरुणालयात असारं यावरा कोणी आही, त्याचा विचारणा नाही किंवा त्यास वरुणालय विचारिले, तसेच तो वापरास, सततेच इच्छावाह राहिला आहे. ३१. सैताशासं परमेश्वरास उत्तर केले, त्याचेसाठी तक्ता ! मुख्य आपल्या प्राप्तासाठी आपले शर्वस्व देवील. ३२. त॒ आपला हात पुढे कला त्याच्या हाडामांसास लाईल तर पाहा, म्हणजे तो तुम्हां तोडावर तुमा अव्योरु करील. ३३. परमेश्वर सैताशास घासात, पाहा, तो तुम्हा हाती आहे, त्याची प्राणांतरी मात्र काळ वाढी. ३४. मग, सैताशासं परमेश्वरासमोर गेला; आणि त्याने ईयोवास मोठोका गडावानी-नस-विखात असीशय पीडिके. ३५. ईयोवाने असाऱ्ही अंग साजविष्यासाठी एक खाली बेतली, आणि तो जात्यां राखेत बसला. ३६. तेव्हा त्याची यो त्याचा घणाकी, तुम्ही अंजल सत्त धरून राहिलां आहां काय ? वेळाचे नाव सोहून वा आणि मरून जा. ३७. तो तिला म्हणाला, तुं घरेहील विचांप्रमाणे बोलतेस, देवापासून दुख्य यावे, आणि दुख वेळ नये काय ? या सर्व प्रकृती ईयोवाने आपल्या वाचेने कांही पाप केले नाही.

३९. ईयोवाचे तिथे मित्र अलीफज तेमानी, विल्दद शही, व सोफर नामाची हे त्याजवर आलेल्या अरिष्टाविषयी ऐकून आपल्या ठिकाणाहून निघाले; ईयोवाकडे आपण मिळून जावे व त्याच्या संकटाबद्द खेद प्रदर्शित कला त्याचे समाधान करावे असा त्यांनी संकेत केला. ४०. त्यांनी ईयोवास दुर्लक्ष्यावून पाहिले तो तो त्यांस ओळखिलां येईना, मग ते मोत्याने रडले; प्रयेकानं आपल्या झगा फाडिला आणि आकाशाकडे भूल रुद्दवून त्युंहीं ती आपल्या डोक्यांत घालती. ४१. ते सात दिवस व सात रात्री त्याजवरोबर जपिणीकर वसले; त्यांके दुख फूल भारी आहे असे पाहून कोणी तांच्यांनी एकहि शब्द बोलला नाही.

४२. नंतर ईयोवाने तोड उत्तर, आपल्या जन्मदिवसाला शाश दिला. ४३. ईयोव यापल्या यांनी यांनी जन्मल्लों तो दिवस जालो ! ४४. पुढीपारे रहिला त्यांसे जी, रात्र म्हणाली ती ज्ञाने, तो दिवस अंधार द्यावो. ४५. ईश्वर त्या दिवसाची विग्रह न जावो; त्यावर प्रकाश न पडो.

४६. अंधकार व मृत्युच्छसा हीं त्याच्या असंज्ञ वास लेवोत; ४७. तो दिवस अशाळ्यादित होवो; ४८. दिवसाला येण काळोखी आणिते ते सर्व त्यांला अस भीत करो.

४९. वर्षाच्या दिनमालिकेत ती आनंद न करो;

५०. याहिन्याच्यां तिर्थीत तिची मणीना न होवो.

५१. पाहा ! ती रात्र निष्कळ असो; ५२. तीत आनंदधोशाचा प्रवेश न होवो.

५३. दिवसाला शाश देणारे, लिंग्याचानाला चेतविष्यांत निषुण असणारे

५४. तिला शाश देवोत;

५५. तिच्या प्रभातसमीचे तारे अंधकारमध्ये होवोत;

५६. समुद्रांतरा राक्षस

- ती प्रकाशाची अपेक्षा करो, पण तो तिला न मिळो;
- तिला उकालेचांचे दर्शन न घडो;
- १० करण तिने माझ्या मारेचे गर्भाशयद्वारा वंदे
वेळे नाही.
- दुःख मास्य डोळांआड ठेविले नाही.
- ११ मी गर्भाशयांतर कां नाही मेळो?
- गर्भाशयांतर निवाराच माझा माण कां नाही गेला?
- १२ मांचांनी माझ्या स्त्रीकार कां केला?
- मी चोलावी म्हणून स्तनांनी माझा स्त्रीकार कां
केला!
- १३ केला नसता तर मी आज पहिले स्वस्थ राहिलो
असतो,
- मी विजलें असतो, मी विसावा पावलें असतो;
- १४ आपांसाठी शून्य मंदिरे बांधारे,
भूपती व मंत्री यांजबोलाव.
- १५ सोन्याचा संचय करणारे,
आपली घरे चांदिने भरू ठेवणारे सरदार
यांजबरोबर मी विसावा पावलें असतो.
- १६ अकाळी प्रत्यन पावलेल्या गुप्त गर्भाशयाखा
प्रकाश कीनी न पाहिलेल्या अभेकाशयाखा मी
असतो.
- १७ तेथे दुर्जन त्रास देश्याचे यांत्रितात,
श्रांत विश्रांति पावतात.
- १८ तेथे वंदिवान एकत्र निश्चित राहात;
वेठीस लवण्याच्याचा शब्द त्यांच्या काळी पडत
नाही.
- १९ तेथे लहानथोर समान असतात;
दास आपल्या धन्यापासून गोकळा असतो.
- २० विप्राला प्रकाश कां मिळतो?
- जे मनाचे दुःखी त्यांस जीवन कां प्राप्त होतें?
- २१ ते मृत्युकी उलट अपेक्षा करितात,
पण तो येत नाही;
- गुप्त निधीसाठी खण्डण्यापेक्षा ते मृत्युन्या
प्रसीदीसाठी अधिक खटाटोप करितात;
- २२ त्यांस शवगर्ता प्राप्त ज्ञाली म्हणजे ते हवं करितात,

- त्यांस अत्यानंद होतो.
- २३ ज्या पुश्याचा मार्ग गुप्त वाहे,
ज्याला देवांने कुण्ठण करून कोळिले आहे,
अशाळ प्रकाश कां प्राप्त होतो?
- २४ मला तर अशारेवर्जी उसासे प्राप्त द्वेष आहेत,
माझा आकोश जलघारांप्रमाणे नव्हत आहे.
- २५ मला कशाचीहि भीति काढली तर वेच मरव
वर येते,
- कशानेहि मला थरकांपं क्षाला तर वेच मरवार येते.
- २६ मी निश्चित, स्वस्थ व विश्रांत नाही,
तरी देवील मला आणली क्षेत्र प्राप्त होत आहे.
- १ मग अद्वीफज तेमाची म्हणाल्या
- २ दुजींसी मी कांही बोलले तर तुला वार्डट
नाही ना वाटणार?
- तरी बोलत्याक्षांज्ञन कोणाच्याने राहवेल?
- ३ पाहा, तूं बहुत जनांस विक्षण दिले आहे,
आणि दुवेळ हात सबल केले आहेत.
- ४ तुश्या शब्दांनी ठेचाक्त असलेल्यास धीर दिला आहे,
लटपटाणे गुडणे तूं हिंसर केले आहेत;
- ५ पण तुजवर प्रसंग आला असतो तूं कठी होतोस;
- तुला दुःखस्परश ज्ञाला म्हणाजे तूं धावरतोस.
- ६ तुश्या देवभक्तीचा तुला आश्रय आहे ना?
- तुश्या सात्विक आवृत्तावर तुझी आशा आहे ना?
- ७ कोणी निरपद्ध असून कीनी नाश पावल
आहे काय?
- धार्मिक कर्थी विलयास गैले आहेत काय? याचा
विचार कर.
- ८ माझ्या पाहायात तर असें आहे कीं जे अर्धमाची
नांगरणी करितात
- व दुःखानी पेरणी करितात,
ते तशीच कापणी करितात.
- ९ देवाच्या शासाने ते विलय पावतात,
त्याच्या कोधाच्या फुंकराने ते नाहीतसे होतात.
- १० सिंहाची गर्जना खुंटते, विक्राल सिंहाचा

- नाद खुंटतो,
एक सिंहाचे दांत उपटले जातात.
दूसरे सिंह अश्व न मिळाल्यासुऱ्ये भरतो,
सिंहिणीचे पेटे चोहोकडे पांगतात.
- १२ एक बुरे गोष्ठ मला कल्ली,
भास्य कानी सिंची मुण्णण आली;
- १३ रात्री भुवुण्ये निश्चिवश होतात अशा समेती
मला दृष्टांत होऊन मी विचारलहीत मम
झालो असता,
- १४ मूळ भीति प्राप्त होऊन मी शरथरां कणे लंगलों,
माझी हाडे लंटलदू लागली;
- १५ माझ्या तोंडाववृक्ष बायुस्वरूपी असा कोणी गेला;
तेव्हा माझ्या अगावर रोमांच उभे राहिले.
- १६ तो तेथे उमा राहिला, पण त्याचा आकार मला
नीट दिसला नाही;
तरी माझ्यासमोर कांही आळूती होती;
मी मंड-चाणी ऐकली की
- १७ मर्यादा इश्वरापुढे घारिक ठरेल काय ?
मनुष्य आपल्या उंत्यकल्पापुढे शुद्ध ठरेल काय ?
- १८ पाहा, तो तर आपल्या सेवकांचाहि जरेसा
वरीत नाही;
तो आपल्या दिव्यदुर्दास ब्रह्माद केल्याचा दोष
लागितो;
- १९ तर भृतिकागृहीत जे राहतात,
ज्योति पाचा मारीत धोतला आहे,
त्यांचा त्यांच्यापुढे काय पाड !
से पत्तासारखे चिरडले जातात.
- २० सकाळ्यासून संध्याकाळ्यर्थतच्या अवक्षयांत ते
छिन्नभिन्न होतात;
त्यांचा कायमचा नाश होतो व कोणी त्यांची
परवा करीत नाही.
- २१ त्यांच्या राहुटीचा तणाका कापला जात नाही
काय ?
- १ अथवा आसां गेला;

- हातप्रातीचिना दे मस्त नदात.
१ आहां हाक मास्त याहा;
कोणी तुला उत्तर वैरेल काय ?
कोण पवित्र जनाकडे तूं घाव घेशील ?
- २ मूर्ख तर चिंता क्लॅन क्लॅन नाश पावतो;
वेढा मत्सराने मरतो.
- ३ मी मूढास मुळावरेले पाहिले;
पण लागलेच मला त्यांच्या वसरीस्थानांचा विकार
करावा लागला.
- ४ त्यांची मुळेचाळे उदारता अंतरीं आहेत;
वेशीत त्यांचा चुरावा होतो;
त्यांचा कोणी बचाव करणारा नाही.
- ५ त्यांचे पीक क्षुपित लोक खाऊन टाकितो;
कळव्याकुळ्यांतूनहि तें ते काढून नेतात;
- ६ कारण विपति मारीदून निघत नाहीं,
आणे कृष्ण भूयीदून उगवत नाहीं;
- ७ पण ठिंग्या वर उडतात
तसे मानव कृष्ण भोगप्यासीं जन्मास येतात.
- ८ मीं तर ईश्वराचा धावा केला असता;
मी देवावर हवाला टाकिला असता.
- ९ तो अतकर्य महालत्ये करितो;
तो अगणित अद्भुत कृत्ये करितो;
- १० तो पृथ्वीतलास उद्दक देतो,
शेतांला पाणी पाठवितो;
- ११ तो नीचावस्थ जनांस उच करितो;
शोकमळ उप्रत होऊन सद्यादि पावतात.
- १२ तो धूर्तीचे बेत निष्कल करितो,
त्यासुले त्यांच्या हातल कांही कार्यसिद्धि होत नाही.
- १३ तो शहाण्यांस त्यांच्याच धूर्तेरेने घरितो,
कुटिलांच्या मसलदीचा तो त्वरित शेवट करितो.
- १४ काळोख त्यांस भर दिवसां गांठितो,
भर दुपारी ते जसे काय रात्रीच्या सारखे
चाचपडतात.

१५ तो दीनांस बल्वानांच्या मुखरुपी तरवारीपासून,
तांच्या हातून वांचवितो.

१६ कंगालांस आशा उत्पन्न होते,
अधीमे आपले तोंब बंद करितो.

१७ पाहा, ईश्वर ज्याचे शासन करितो तो पुरुष घन्य;
महात्म सर्वसमर्थाचे शासन तुकड माळून नको;

१८ क्रमण दुखापत तो करितो आणि पटीहि
तोंब वांधितो;

आय तो करितो आणि त्याचाच हात तो
बरा करितो.

१९ तो तुला सहा संकटांतून सोडवील;
सातांनी तुला कांही अपाय होणार नाही.

२० दुष्काळांत मृत्युपासून, युद्धांत तरवारीच्या
वारेपासून
तो तुकडा बचाव करील.

२१ जिव्हाप्रहर होंड लागला म्हणजे तं, लपविला
आपाल; विनाश प्राप्त झाल असतां तं, त्यास
डगमगणार नाहीस.

२२ विनाश व दुष्काळ यांस तं, हस्तशील;
पक्षांचे भय तुला बाटणार नाही.

२३ मैदानांतल्या पाणाशीहि तुकडा स्नेह होईल;
बनपशु दुश्याशी सलोखा करितील.

२४ तुकडा देरा शांतिसमावानाचा आहे अशी तुला
प्रतीति येईल;
तं, आपल्या घरादाराकडे पाहशील तेव्हां तुला
सांही उंच नाही असें रिसून येईल.

२५ तुकडा वंडा शुद्धि पावेल,
अमिनीवरत्या हरक्कीसारखे तुम्हे संसान बाढेल,
असें तुला दिसून येईल.

२६ हंगामाच्या वेळी घान्याची भुटी आलू ठेवितात,
तसा तं पुन्या बयाचा होठल कवरेत आसील.

२७ पाहा, आम्ही शोष कस्तूर पाहिले तें हें आहे,
हें तं ऐकून व्यालांत डेव.

१ मग ईयोजनें उत्तर केले,

२ कोणी माझा खेद तोलावा,
३ माझी विपत्ति ताजव्यांत वाळावी !

४ ती समुद्राच्या वाळूपेक्षां जड भरेल ?

५ सर्वसमर्थाचे तीर माझ्या देहात घिरले आहेत,
त्यांचे विष माझा जीव शोषून घेत आहे;

६ ईश्वराळून आलेली संकटे मजविस्तूर सज्ज
शाळी आहेत.

७ रानगांधाराला गवत सांपडते तेव्हां तो ओरहतो
काय ?

८ बैलापुढे चारा असतां तो हंवरतो काय ?

९ बेळव बस्तु मिठाविळाय झातात काय ?

१० अंद्याच्या पोळूच्या करकाळ सुचि असते काय ?

११ त्या माझा किळसवाणा आहार झाल्या आहेत.
१२ माझे मागणे मला मिळते,

माझे अपेक्षित ईश्वर मला देता,

१३ ईश्वराची मजी लागून त्यांने मला घिरडिले असते,
आपला हात लांब कस्तूर मला छेवून टाकिले
असते,

तर किती बरे दोते !

१४ तशांने माझी शास्ति झाली असती;

बेसुमार पीडेतहि मला हर्ष बाटला असता;
करण त्या परित्र प्रभूच्या बचनाचा मी कर्हीहि

विकार केला नाही.

१५ माझांत अशी काय शकि आहे की मी
उमेद घरे ?

माझा असा काय परिणाम होणार आहे की मी
धीर घरे ?

१६ माझी शकि पाणाच्या इतकी आहे काय ?
माझा देह घिरडेचा आहे काय ?

- १३ मी अगदी लाचार, निश्चय बनले असून
माझ्यातले कर्तव अगदी नष्ट झाले आहे ना ?
१४ गलित जालेस्यावर दया करणे हा सिन्हधर्म आहे;
न केल्यास तो सर्वसमर्थाचे भय सोहून यावाचा.
१५ माहे बांधव ओळखप्रमाणे दशा देणारे झाले आहेत;
ते आटांच्या ओहळाच्या पात्रप्रमाणे झाले आहेत;
१६ ते ओढे विळांच्या बर्फाने गळू होतात;
हिम त्यांत मिश्रित असते;
१७ ते तापले घडजे आहून जातात;
उष्णता होऊ लागली म्हणजे ते जागाच्या जागी
जिस्तु जातात.
१८ ते भ्रमून भ्रमून सुकून जातात,
वैराण प्रदेशांत वाहून नष्ट होतात.
१९ तेमच्या प्रवाशांनी त्यांचा शोध केला;
शबाच्या काफल्यांनी त्यांची अपेक्षा केली;
२० पण त्यांच्या अशेची निराशा झाली;
तेथे पोंचून ते फजीत झाले.
२१ तसें तुम्हीहि शत्यवत् झाली आहा.
विपत्ति पाहून तुम्ही भ्यालां आहां.
२२ मला कांही था,
आपल्या संपत्तीतून मला कांही धर्म करा;
२३ शऱ्यांच्या हातून मला सोडवा;
उपद्रव देणार्यांच्या कावूनतून मला मुक्त करा,
असे कांही मी तुम्हांला म्हटले होतें काय ?
२४ माझी समजूत करा म्हणजे मी उगा राहीन;
मी कोठे चुकवो हे मला समजावून सांगा.
२५ सत्याची वाणी किती जोरदार असते !
तुमच्या वाळाताढानाचा काय उपयोग ?
२६ तुम्ही शब्दाशब्दाला धरावाचा पाहतां काय ?
निराश मनुष्याचे उद्धार केवळ वायफळ आहेत.
२७ तुम्ही ते पोरक्यावर विळा टाकाच्यास
व आपल्या सिन्हाचा क्रवित्य कराच्यास तुकळ
नाही.
२८ आती मजकडे नीट पाहण्याची मेहरबाणी करा;
मी कांही तुमच्यासमक्ष सहसा ल्वाढी करणार नाही.

- २९ पुनः वाद करा; कांही अन्याय होऊ देऊ नका;
पुनरपि बोला; माझी धार्मिकता पूर्ववत् स्थापित
होईल.
३० माझ्या जिज्वेच्या ठारीं कांही अन्याय आहे काय ?
माझ्या तोडला अधर्माची रुचि कल्प नाही काय ?
१ खा जगांत मनुष्याला कष्ट कराप्याची मुदत
७ ठेविली आहे ना ?
एकाशा मजुराप्रमाणे त्याला दिवस कंठावे
लागतात ना ?
२ आपल्याला सावलीत कधीं बसावाच सिल्ले म्हणून
दास उक्तंठित होतो,
मजूर आपल्या वेतनाची वाट पाहतो,
३ त्याप्रमाणे निराशेत महिन्यांचे महिने मला
धालावाचाचे आहेत,
कश्चाच्या रात्री माझ्या वांग्याला आहेत.
४ मी पडले असतां म्हणतो,
मी केळ्हां उठेन ? रात्र केळ्हां निघून जाईल ?
दिवस उजाडेपर्यंत मी एकसारखा तब्दमल्त
राहतो.
५ माझा देह किळ्यांनी व मातीच्या ढेकळ्यांनी भरला
आहे;
माझी त्वचा बरी होते तों ती पुनः फुळून विड-
विडते.
६ माझे दिवस साळ्यांच्या धोक्यापेक्षां त्वरित आतात;
ते निराशेने निघून जातात.
७ माझा प्राण केवळ वायु आहे,
माझ्या ढोळ्यांला पुनः कल्याण दिसावाचं नाही,
हे लक्षांत आणा.
८ जो मला आतां पाहत आहे
त्याच्या ढोळ्यांना मी पुनः दिसणार नाही;
तुम्हे नेत्र माझा शोध करीतील पण मी नसणार.
९ मेष ज्याप्रमाणे विळून नाहीसा होतो,
तसा अघोलेकांत जाणारा परत वर येत नाही.
१० तो पुनः आपल्या धरी येणार नाही,
त्यांचे स्थान त्याला पुनः ओळखणार नाही.

- ११ यासुके भी आपके तोड़ आटोपणार नाहीं;
भी आपल्या मनाचा बेद उचड करून सांगेन;
माझ्या जिवास लेण्य हितात महणून भी गांहाणे
करीन.
- १२ भी काय सापर किंवा समुद्रांतला राहस आहे
महणून तुं भजवर सक नजर ठेवितोस !
- १३ माझा विळाना मला शांति देहेल,
माझा पर्लग माझा बेद कोही हल्का करील असे
भी महणतों;
- १४ तेज्ज्वा दुं मला स्वर्णे पाहून घावरे करितोस,
मला दृष्टांत दाखवून भयभीत करितोस;
- १५ महणून माझा गव्य दाखून मला मारिले तरी माझ्या
जिवास पुरेल;
माझ्या या अस्थियंजरापेक्षां मला मरण पुरेल.
- १६ मला आपल्या जिवाचा बीट आल्य आहे; सर्वकाळ
जगणे मला नको.
- माझे नांव सोहून दे, कारण माझे दिवस शासवत्
आहेत.
- १७ मानव तो काय की दुं त्याला थोर मानावै,
आपले वित त्याजवर ठेवावै,
- १८ रोज सकाळी त्याचा समावाच घ्यावा,
व क्षणोऽक्षणी त्याची कस्तोटी पाहावी ?
- १९ दुं मजवरची आपली नजर काढीत नाहीस,
आवंडा घोटावाचालाहि अवसर देत नाहीस,
असें कोठवर चाल्यार ?
- २० हे मानवरक्षक ! भी पाप केले असले तर त्यांत
तुझे काय गेले ?
तुं मला आपले निशाळ कं करून ठेविले आहे ?
भी आपणाला भार मात्र झालो आहे.
- २१ दुं माझा अपराध कं क्षमा करीत नाहीस ?
माझ्या दायीचा दोष कं घाल्यात नाहीस ?
आतं तर भी खुळीत पहून राहणार;
तुं माझा पुष्कळ होष करिसील पण भी नसणार.

- १ मध्य विलद शही महणाला,
२ तुं असल्या गोष्टी कोठवर बोलत राहील ?
सोसल्याच्या वाच्यासारखे तुझे तोड कोठवर
चाल्यार ?
- ३ देव निर्णय विपरीत करील काय ?
जो सर्वसमर्थ तो त्यावता विपरीत करील काय ?
- ४ तुझ्या मुलांनी त्याच्याविसद्द पाप केले,
महणून त्यांने त्यांस त्यांच्या अपराधांने फळ भोगा-
वयास लाविले आहे.
- ५ जर देवाचा घाषा केला,
सर्वसमर्थाची कळ्या भासिली,
- ६ दुं इहत व सरल असलास,
तर खात्रीने तो तुझ्या हितास जागेल,
तुझा निदोष निवास यथापूर्वक करील.
- ७ तुझा आरंभ अल्प असला
तरी तुझा शेषट समृद्धीचा होइल.
- ८ माझ्या यिदीच्या लोकांस विचार,
त्यांच्या बडिलांनी जो शोष लाविला त्याकडे लक्ष दे.
- ९ (आपण तर काळजे,
आपणाला कोंही अनुभव नाही,
कारण पृथ्वीवरचे आपडे दिवस छायाऱ्य आहेत;)
- १० ते तुला यिक्किविणर व सोगणार नाहीत काय ?
ते आपले इहत तुला कल्यविणर नाहीत काय ?
- ११ लळाव्य विसरणांचून बाढतो काय ?
लळाव्य पाण्यांचून उगवतो काय ?
- १२ तो हिरवाचार असून कापलाहि नाही,
तरी तो शत्र र सर्व प्रकारच्या हिरवीच्या अगोदर
तुकून आतो.
- १३ देवास विसरून जाणांची गति असीच आहे;
भरिहीनाची आशा मावळ्यो;
- १४ त्याच्या आसेचा भेग होतो;
त्यावर त्याची वित असते ते कोळ्याच्या

जाव्यासारखे ठरें.

१५ तो आपल्या घरावर टेकल्य असतां तें टिक्कामाने नाही;

त्याने तें बहु घरिले असतां तें स्थिर राहावयाचे नाही.

१६ तो सूर्यप्रकाशांत द्वटवीत होतो,

त्याच्या कांद्या बगाभर पसरतात.

१७ त्याची मुळे खब्बाच्या राशीना वेणिला,
तो खडकाळ जमिनीत घिरतो.

१८ त्याला त्या जांगेतून उपदून नष्ट केले

तर ती त्याची ओळख टाकून झणेल,
भी तुल कवीं पाहिले नाही.

१९ पाहा, त्याच्या जीविताचा हात काय तो आनंद !
त्याच्यामार्गे असेच दुसरे जमिनीतून उगमतील.

२० पाहा, देव सातिक मनुष्याचा अघ्येर करीत नाही,
तो कुकर्न्याला हाती घरीत नाही.

२१ तुला तर तो हसतमुख करील,
दुश्या तोऱ्हन जकजकार करील.

२२ तुसें वैरी लज्जेने व्याप्त होतील;
दुष्टाची राहुदी नाहीपी होईल.

१ तेव्हा ईयोग महाला,

२ खरोखर हैं असेच आहे हैं मला घरक आहे;
एण मानव देवापुढे कसा नीतिमान् ठेले ?

३ तो देवाशी वाद करू लागला

तर हजार गोटीतल्या एकीचेहि उत्तर त्याला देता
येणार नाही.

४ तो मनावे शुद्ध व सामर्थ्याने ग्रहल आहे;

त्याच्याशी विरोध करून कोण टिक्कल आहे ?

५ तो पर्वतास नकळ अचानक हटवितो,
तो आपल्या कोयाने त्यास उलथून टाकितो.

६ तो मृगीस कांद्यून तिळ स्वानघड करीतो,
तिचे आपारस्तंभ घरारतात.

७ त्याची आशा शाली असता सूर्य उगमत नाही;
तो तांचास मोहरवंद करितो.

८ तोव आकाशमंडळ विस्तारितो,
तो सुग्राहाच्या पर्यंतप्राय लहानीवरून चालतो.

९ त्यानेच सप्तक्षणि, मृगशीष, कृतिका,
व दक्षिणेकील नक्षत्रमंडळे उत्तम केली.

१० तो अतर्कर्य महात्म्ये,
अगणित अद्भुत फूल्ये करितो.

११ पाहा, तो माझ्याजवळून जातो तरी मला दिसत
नाही;

तो निघून जातो तरी तो माझ्या दृष्टीस
पडत नाही.

१२ तो हिसकावून बेळ लागला तर त्याचा हात
कोण घरील ?

१३ देव आपला कोण आवरीत नाही;

राहीबाचे सहकारी त्याच्यापुढे दवून जतात.

१४ तर मी त्याला उत्तर याचें,
आणि शंदांची योग्य निवड करून त्याच्याशी वाद
करावा,

असा भी कोण आहें ?

१५ मी निर्देश असतो तरी त्याला भी उत्तर न देतो.
त्या माझ्या प्रतिवाचाची भी विनवणी करितो.

१६ मी घावा केला असता तर त्यांने उत्तर दिले असें;
तरी त्याने माझे एकलेच अशी माझी शात्री
शाली नसती.

१७ कारण तो वादव्याप्ती-माझा तुराडा करितो,
विनाकारण मला घायावर घाय करितो.

१८ तो मला श्वसाहि बेळ देत नाही,
तो मला छेशाने व्यापून टाकितो.

१९ बलावान् कोण ? असा प्रश्न निवात्यास तो म्हणतो,
भी आहे.

त्याचाचा प्रश्न निवात्यास तो म्हणतो,
मला त्याच्यासमेपुढे कोण आणील ?

२० मी निरपराव असलो तरी माझे तोड मला
अपरावीच घरील;

१ अ० २६:१३ पाहा.

मी. निर्दोष असलो तरी तो मल्ल दोषीच घरीने.
२१ मी. निर्दोष आहे तरी आज्ञे मल्ल काही
कल्प नाही;

माझा जीव मला नकोसा ज्ञाल आहे.

२२ हे करोहि असो, एकूण एकच; महान मी घण्टां,
देव निर्दोष्याचा तसाच मुद्दाचाहि नाश करितो.

२३ अकस्मात् अरिष्ठ येऊन संहार होत असतां
ते निर्दोष्याच्या संकटाला असते.

२४ पृथ्वी उद्याच्या हाती दिली आहे,
देव तिच्या शास्त्रांची मुखे क्षमितो;

ही त्याची करणी नव्हे तर उद्याच्या कोणाची?

२५ माझे दिवस जाखुदाहून त्वरित जात आहेत;
ते पक्क आहेत, त्यांत काही कल्याण दिसत
नाही.

२६ ते वेगान् तौरचांसारखे,
आपल्या भक्त्यावर झडप बालणाच्या गस्तासारखे
निघून जात आहेत.

२७ विलाप करण्याचे भी विसरावे,
मुखाची विक्रमा सोडून उडावी दिसावे
असे मी मनात आणिले;

२८ तरी माझ्या ह्या सर्व दुःखांनी भी बाबून जातो.
तू मला निर्दोषी घरिणार जाहीस हे मला
ठळक आहे.

२९ मी दोषी घराणाच;
तर मग भी हा व्यव्य स्ताटोप को करू?

३० माझे अंग वर्फाने खुल्ले,
माझे हात खाराने खच्छ केले,

३१ तरी तू मला खाल्लोत डाकितील,
माझी बऱ्ये देवील माझा धिक्कार करिलील.

३२ मी त्यावैशी बाद कराया,
आम्ही एक्केकंत छा माजवावा,

असा तो माझ्यासारखा मानव नाही.

३३ आम्हा दोषावर हात ठेवील,
असा कोणी मध्यस्थ आम्हा उभवतांमध्ये नाही.

१ मुद्दांसूत : उद्याच्याच्या तसाचांसारखे.

२४ तो मजबूरता सोटा रुक्को,
त्याचा घाव मला घावरे न करो;

३५ महाजे मी त्यावैशी बोलेल, त्याचे निष्कारिताही
कारण मी आपणास तसा समजत नाही.

१ माझ्या आपल्याला जीविताचा कंटार्ल
आवा आहे;

२ मी आपले गांद्यांणे एकसारखे चालू तेवील;
माझ्या जिवाला क्लेश होत आहे महान मी
बोलेल.

३ मी देवाला महणेन, मला दोषी लेण्य नको;
तू मजबूती विरोध को करितोस हे मल्ल सांग.

४ तू मला छक्कितोस;
आपल्या हाताच्या इडकेल्या बत्तास तुच्छ लेवल
दुष्टाच्या भरातीला प्रसाद होतोस,
हे तुला उचित वासते काय?

५ तुली हाठि मर्याद मानवाच्यासारखी आहे काय?

६ तुली वर्णे मनुष्याच्यासारखी आहेत;

७ महान तू माझा अवर्म शोधितोस.
माझी पाप हुक्कितोस काय?

८ तुला तर ठाळक आहेच की भी तुष नाही;
तुला हातून सोडविणारा कोणी नाही.

९ तुला हातांनी मल्ल बदिले आहे,
तरी तू माझा नाश करीत आहेत.

१० तू मला तुलाच्या चव्याप्रमाणे बदिले आहे हे
मनात आच;

११ तुला व मास यांचे पापहू तू मला चालूले,
अस्थि व ल्पाहू जोहू ज्वला बनविले.

१२ तू मला योग्य दिले व मजबूर प्रसाद केला,
तुला निगमे माझा प्राण दुर्लित राहिला.

१३ तरी तू आपला हा उदेश मनात लप्पून ठेंविला;
तुम्हा मनात क्या होते हैं आसी आप साक्षर;
१४ भी आप केवे तर ते आणाते ठेंवू
आपला अशंकारी ते गळ वाढावे करेतर आहीस;
१५ भी कुण शाळे तर मला हाम्हाच राकाती लागेल.
मी घारीक शाळे ती ती खालेने व्याप होऊन
आपली विषति पाहून मी आपले दोके वर
करणार नाही.

१६ माले दोके वर शाळे की तू सिंहासारखा माझ्या
पाठीस लावणारु

तुम्हा अहुत शाळीचा मजबूर पुनः मुक्त व्यापग
करणार.

१७ तू समविष्ट आपले नवेलवे साक्षीदार आपलार;
तू मजबूरचा आपलक जेव तुडीतर करणार,

१८ मजबूर सैन्यामागून तेज्ज यात्रिणीतर कुणु

१९ तू माला मातेच्या उदराहूकी वाहेह यांविले इ-

वाहेह यांविले जातेवे तर मी आपला कांतरले
असतां,

कोणाच्या दृश्ये मी यडले वक्तव्ये;

२० माले दिक्षु बोहे नवरहार काम.

तर मठा सोडे,
मजबूरची आपली दृष्ट वाहा,
महाजे माझ्या मनात घोरे तैन घेऊ;

२१ मग जेथल परत येये नाही,
कुण्डा अंडाचाच्या, भूत्यून्या प्रवेशात यी आईन;

२२ जेथे काळोल, निविड अंधकार आहे,
आसी भूत्यून्याच्या असाव्यस्त प्रवेशात मी
आईन;

तेवजा प्रकाश अंधकार दोय.

१ माले कोफर अंगरीची व्यापली,
११ २ तू आपाता तू उत्तम दिल्लीतून याहू
आपाता काम?

चाचाळ खरा आपा काय?
३ तुम्हा बटवीदीने लोकांवी तोडे बंद होताल काय?
तू निंदा करीत असतां तुला कोणी फजीत करा-
वयाचा नाही काय?

४ तु मण्टतेस्य, माझा सिदांत शुद आहे;
देवाच्या दृष्टीने मी स्वच्छ आहे:

५ देव जर बोलता,
उजविशद आपले तोड उचिता,

६ तो ज्ञानाचे रहस्य तुला निवेदन करिता,
आपले चातुर्य बहुगुणित आहे हे तुल तो
दाविता

तर किंती वरे होते!

७ देव तुम्हा अहुत अपराह्नकडे कलाडोला
करीतो हे लक्षात आण.

८ देवाच्या रहस्याचा तुल थोग लागेल काय?
सर्वेसमर्वाच्या पूर्णेचे तुल आकर्षण होत्ये
काय?

९ ते गमनाहतके उच आहे, तेचे तुम्ही काय
चालणार?

१० ते अचोलोकाहून खोड आहे, तुज ते
काय कल्यार?

११ त्यांचे परिमाण महाले तर
ते भूतोलाहून लांव व समुद्राहून रेद आहे.

१० अमण करीत असतां त्यांने एकाशास पकडून
अटकेत टाकिले,
आणि न्यायसभा भरविली, तर त्याचा हात
कोण धरील?

११ आचरात्य भूत्यांस तो ओळखिलो;
विचार करावा न लागता त्याल दुष्टा तेस्तु येते.

१२ रानगाढवाचा मरुथ बनेल
तर अकाल्यात्य भूत्यांना संवय प्राप्त होईल.

१३ आपले हृदय नीट करिशील,
देवाकडे आपले हात परारिशील,

१४ तुम्हा हाती असलेला अर्घ मृदु करिशील,
आपल्या देव्यांत अन्यांव राहू येणार नाहील,

१५ तर विषये तु आपले निष्ठलंक मुख वर करिशील;
तु स्थिर होशील, निर्भय होशील;

१६ कारण तु आपले दुर्घ विसरकील;
ओसरलेल्या पाण्यासारखे तुला तें आठचेल;

१७ तुम्हे जीवित मध्यान्हृसमयाहून तेजेस्वी होइल;

१८ अंकुर असला तरी तो प्रभासेसारखा होइल.

१९ तुला उपेद प्राप्त झाल्याने तु निर्भय होशील;
तु चोहोकडे पाहून निर्धारत आराम करिशील.

२० तु झोपी जाशील तेज्ञा तुला कोणी भिव-
विणार नाही;

बहुत लोक तुम्हे आर्जव करिशील.

२१ दुष्टांचे डोळे थकतील;

त्यांस कोणते शरणस्थान राहणार नाही;

प्राण सोडणे एवढीच कायती त्यांना आशा वाटेल.

१२ १ मग ईयोद्धाने प्रत्युत्तर करूळ,

२ स्वरेच, तुहीच कायते मानवप्राणी;

तुम्ही मेळकी की ज्ञान नष्ट झालेच.

३ मलाहि तुमच्यासारखी झुळि आहे;

मी कांही तुमच्याहून करी नाही;

अहो, असल्या गोटी कोणास ठाळक नाहीत?

४ मी देवाचा धावा करी व तो माझे ऐके,
त्यामुळे मला माझ्या शेजाच्यापाजाच्यानी इसावै ना।

धार्मिक व सात्त्विक मनुष्याच्या हसावै ना।

५ मुखी मनुष्याच्या भर्ते विषति तिरस्कारास
पात्र आहे;

ज्याचे पाय लटपटात त्याचा तिरस्कार
तेकाळ होतो.

६ लुटाहूचे डेरे समृद्ध असतात,
जे देवाळ चेतवितात ते निर्भय राहतात,
ते आपल्या हाताळाच आपले देव समझात.

७ तु पश्चस विचार, ते तुला विकाशील;
आकाशांतील षष्ठ्यास विचार, ते तुला समजा-
वन देतील;

८ अथवा त्याच्या हाती देव भरपूर देती.

८ अथवा पुष्टीची बोल, ती तुला विकाशील;

समुद्रांतील मरत्य तुला सांगतील.

९ परमेश्वराच्या हाताने हें वाढले आहे;

असे त्या सर्वावलन कोणाला समजवयाचे नाही

१० त्याच्याच हाती सर्व प्राण्याचा जीव,
सर्व मानवजातीचा प्राण आहे.

११ जीभ अशाची रुचि घेते;
तसा कान शब्दाची पारख करीत नाही काय?

१२ वृद्धाच्या ठारी ज्ञान असर्ते;

दीर्घीच मुनुष्याच्या ठारी समज असर्तो.

१३ त्याच्या ठारी ज्ञान व बल ही आहेत;

युक्त व समज ही त्याचीच आहेत.

१४ पाहा, तो जे सोडिते तें पुनः उभारितां
येत नाही; त्यानें एकाशाला बंधात टेंविले तर त्यांचा कोणा-

त्यानें खुले करवत नाही.

१५ पाहा, तो जलवृष्टि आवरिती धारणि सर्व पाणी
आढळ जाते;

ती तो सोडिते धारणीमुळे पृथ्वी उद्घस्त होते.

१६ सामर्थ व बातुर्य ही त्यांचा आहेत;

आत होणार के आत करणार हे त्याच्या
सर्तेत आहेत.

१७ तो राजमंत्रांस अनवाणी घेऊन जातो;
तो न्यायावीशांस मुळ उत्तीर्णीतो.

१८ तो राजांची सत्ता मोडितो,
त्यांच्या कमरेस बंधन लवितो.

१९ तो याजकाला अनवाणी घेऊन जातो;
स्थिरपदी असरेल्यास तो उल्थल टाकितो.

२० तो भरवशाच्या मनुष्याच्या तोडि बंद करितो,
वृद्धांचा विवेक हाण करितो.

२१ तो सरदारांवर उपहासाचा वर्षीव करितो,
ब्रवलांचा कमरांच दैल करितो.

२२ तो गृह गोटी अंधकारांतून काळव प्राण करितो;
तो मृत्युच्छायेस प्रकाश दाखितो.

१ देवाच्या.

२३ तो राष्ट्राची समृद्धि करून मग त्याचा विच्छंस करितो;

तो राष्ट्राचा विश्वार करून मग त्याचा संकेत करितो;

२४ तो प्रधीवीरील लोकनायकांची बुद्धि हरण करितो, त्यास मार्गरहित वैराण प्रवेशात भटका वास लावितो.

२५ त्यांना प्रकाश नाहीसा होऊन ते अंधकारात चाचपडत असतात;

तो त्यास मध्यासारखे क्षोकादे खाल्यास लावितो.

३ पाहा, हे सर्व माझ्या डोळ्यांनी पाहिलेच

१३ आहे, माझे कान हे ऐकून समजडेच आहेत.

२ तुम्हांचा करून ते मज्जाहि करून;

मी कांही तुमच्याहून कमी नाही.

३ व्याचीत मी सर्वसम्भावी, बोलारा,

मी देवापुढे वार चालूरू इच्छितो.

४ तुम्ही तर ल्याळ्या भ्राता करणारे आहां;

तुम्ही सर्व कमीमोळ वैय अहो.

५ अहो ! तुम्ही अगदी गप्य राहूल तर बडे;

यांत तुम्हा शहाणपणा दिसेल.

६ आतां माझे म्हणणे ऐकून घास;

माझ्या तोंडच्या प्रतिक्षेपाकडे कान घा.

७ काय ? तुम्ही देवाच्या पक्षाने विपरीत भाषण करितो ?

त्याच्या पक्षाने कृपटभाषण करितो ?

८ तुम्ही त्याचे पक्षपती इणार कास ?

देवाची इफिली, कृष्णार कास ?

९ तुमची त्यांने पारख केली तर ते तुम्हास वरे

बटेल काय ?

मनुष्य मनुष्याला फक्तितो तरे तुम्ही त्याला

फक्तित डाय ?

१० तुम्ही कपटाने पक्षपती कृष्ण उपडक्किस आणील.

तर तो खात्रीने तुमचे करण उपडक्किस आणील.

११ त्याच्या माहात्म्याने तुम्ही घावरे होणार नाही काय ? त्याचा घाक तुम्हांचा काटणार नाही काय ?

१२ ही कर्णेपक्षी आलेली तुमची वचने केवळ राखेल्या द्याणी होत; तुमचे कोट केवळ मातीचे होत.

१३ गप्य राह, माझ्याआढ थेंड नका म्हणजे मी बोलेल;

मग काय होइल ते होवो.

१४ मी आपले मास दांतीं कां धरावे ? मी आपला प्राण मुठींत कां धरावा ?

१५ तो मला ठार मारणारे तरी मी त्याची आस धरीन;

माझ्या वर्तनकमाचे त्याजसमोर मी समर्थन करीन.

१६ यांच माझे तारण होइल, कारण भक्तीन त्याच्यासमोर येणार नाही.

१७ आहो, चित देलन माझे माझण ऐका; माझे घटणां तुमच्या कानी पढू या.

१८ आतां पाहा, मी आपल्या दाव्याची पुरी तयारी केली आहे;

मी निर्देश ठरेल हे मला माहीत आहे.

१९ माझा कोण प्रतिवादी होइल ? कोणी ज्ञाला तर मी गप्य राहून प्राण सोडीन.

२० मल्य दोनच गोष्टी मात्र करू नक्के, म्हणजे मग मी तुजपासून तोंड लपविणार नाही.

२१ मजबूरला आपल्या हात काढ, आणि मला घाक घालून घावरे करू नको.

२२ मला बोलाव, म्हणजे मी बोलेल, नाही तर मी बोलतो आणि मग तुं त्यांने उत्तर दे.

२३ माझी अघरेल्यें व माझी पातके किती आहेत ! माझा अपराह्न व माझे पाप मला दाखवून दे.

२४ तं आपले तोंड कां लपवितोस ? मला आपल्य वैरी का लेखितोस ?

२५ इकून तिकडे उडणाऱ्या पानस्वा फिच्चा पुरवितोस काय ?

१ अथवा : मारणार; मी त्याची वाट पाहणार नाही.

- शुक्र भुसाच्या पाईस लागतोस काय ?
२६ तं माझ्या नांवावर कठीण शिक्षा लिहितोस,
माझ्या तारुष्यांतील पातकांचे कळ मला भोगा-
वायास लावितोस.
- २७ तं माझे पाय खोल्यांत घालितोस
आणि माझ्या सगळ्या चालचलणुकीवर नजर
ठेवितोस;
- तू माझ्या पावलाभोवती रेषा मारितोस.
२८ मी सडलेल्या वस्तप्रमाणे,
कसरीने खालेल्या वज्ञाप्रमाणे जीर्ण शाळे
आहें.
- १४** १ रुपीपासून जन्मलेला मानवग्राणी अल्पायु
व क्षेत्रभरित असतो.
- २ तो फुलासारखा फुलतो व खुडला जातो;
तो छायेप्रमाणे सत्वर निघून जातो, राहत नाही.
३ अशावर तूं डोका ठेवितोस काय ?
- अशा मला तं आपल्या न्यायासनासमोर नेतोस
काय ?
- ४ अमंगलांतूं कांहीं मंगळ निघतें काय ? अगदी
नाही.
- ५ मानवाच्या आयुष्याची मर्यादा ठरलेली आहे;
त्याच्या महिन्यांची संख्या तुश्या स्वाधीन आहे;
तूं त्याच्या आयुष्याची मर्यादा नेमिली आहे,
ती त्याला ओलंडिटां येत नाही;
- ६ म्हणून त्याजवरची आपली दृष्टि काढ व त्याला
चैन पऱ्हू दे;
- मजूर रोज भरितो तसे त्याला आपले दिवस
भरू दे.
- ७ वृक्षांची कांहीं तरी आशा असते; तो तोडिला तरी
नुन: फुट्टो;
- त्याला भुमारा फुटावयाचा राहत नाही.
- ८ जसिनीत त्यांचे मूळ जून आलें असलें,
त्यांचे खोड मारीत मुक्कून गेले असलें,
- ९ तरी पाण्याच्या वासाने तें पुन: फुटतें,
नव्या रोप्याप्रमाणे त्यास फोंद्या येतात;
- १० पण मनुष्य मेला म्हणजे तो तसाच पढून राहतो;
मनुष्यांने प्राण सोडिला म्हणजे तो कोठें असतो ?
- ११ सुमुद्रांचे पाणी आदून जारै,
नदी आदून कोरडी होते;
- १२ तसा मनुष्य पडला म्हणजे पुन: उठत नाही;
आकाशाचा विलय होई तोंवर तो जागृत होणार
नाही;
- आणि त्याला झोऱेलत कोणी जागें करणार नाही.
- १३ तं मला अधोलोकांत ल्यपिशील,
तुझा कोध शेमेपर्यंत मला हृषीभाड ठेविशील,
माझी मुदत नियमित करून मग माझी आठवण
करिशील,
तर किती बरं होईल !
- १४ मनुष्य मृत ज्ञात्यावर पुन: जीवत होईल काय ?
माझी सुटका होईपर्यंत कठमय सेवेचे सगळे
दिवस मी वाट पाहत राहीन.
- १५ तं मला हाक मारिशील व मी तुला उत्तर देईन;
मी जो तुझ्या हाताची कृति त्या मजविष्यांनी तुला
उत्कंठा लागेल;
- १६ पण सध्यां तं माझे एकएक पाऊल मोजीत आहेस;
माझ्या पापावर तं सरक नजर ठेवित आहेस ना ?
- १७ माझे पातक थेलीत घालून मोहरबंद केले आहे;
माझा अधर्म तं बज्जलेप करून ठेवितोस.
- १८ पवंत कोसळून कोसळून ल्य पावतो;
खडक आपल्या जागचा ढक्कतो;
- १९ पाण्यांने पाषाण शिजितो;
त्याच्या पुराने पृथ्वीवरील माती वाहून जारे;
त्याप्रमाणे तं मनुष्याची आशाह नष्ट करितोस.
- २० तं त्याला कायमचा जेरीस आणितोस, आणि तो
गत होतो;
- तूं त्याची चर्या बदलून त्याला घालवून देतोस.
- २१ त्याच्या पुत्राची उम्रति होते ती त्यास कल्प नाही;
त्यांची अवनति होते ती त्यास दिसत नाही.
- २२ त्याच्या देहाला दुःख होतें,
त्यांचे अंतर्याम शोकाकुल होतें.

१ मग अलीफज तेमाली म्हणाला,
१५२ २ सुझ पुरुष पोकळ ज्ञानाच्या गोष्ठी बोलेल
काय ?

आपले अंतर्याम पूर्वेच्या वाच्याने भरील काय ?

३ निरफल शब्द बोलून, निरथेक भाषणे करून
तो वादविवाद करील काय ?

४ तू तर देवाचं भय सोडिले आहे;

तू देवचिनाचा संकोच करितोस.

५ तुझा अवर्ध तुझ्या तोंडाला बोलवयास शिकवितो;
तुला धूर्तीप्रमाणे बोलणे आवडते.

६ तुझेच तोंड तुला दोषी घर्वीत आहे, मी नाही;
तुश्याच मुखावाटे तुजविरुद्ध साक्ष निघत आहे.

७ परिला पुरुष असा तूच जन्मलास काय ?

पर्वतापूर्वी तुझी उत्पत्ति ज्ञाली काय ?

८ देवाचं अंतस्थ रहस्य तुला कळ्ये आहे काय ?

अकलेचा मक्का तूंब घेतला आहे काय ?

९ आस्त्रांला कळत नाही असे तुला काय ठाऊक
आहे ?

आस्त्रांला अवगत नाही अशी तुला काय माहिती
आहे ?

१० पिकलेल्या केसांचे, वयाने वृद्ध,
तुश्या बापाहून अधिक वयाचे असे पुरुष
आमच्यांत आहेत.

११ देवाने केलेले सात्वन आणि तुजशी बोलेली
सौभ्य भाषणे

तुला तुच्छ वाटतात काय ?

१२ तुझे चित्त तुलो कां ओत करीत आहे ?
तू डोळे कां फिरवितोस ?

१३ तुश्या संतापाचा रोख देवाकडे कां ?
तू आपल्या तोंडावाटे असले शब्द कां काळतोस ?

१४ मनूष्य निझलें कोठून असणार ?

१५ पाहा, तो आपल्या पवित्र जननाच्या हि विकास
घरीत नाही;

आकाशाहि त्याच्या दृष्टीने निर्मल नाही.

१६ तर जो पापासारखे पातकाचे प्राशन करितो,
असल्या अमंगल क ब्रष्ट मानवाची काय कथा !

१७ मी तुल समजावून सांगतो; माझे ऐकून घे;

मी जें स्वतः पाहिले आहे तें तुला निवेदन करितो;

१८ (हा गोष्ठी ज्ञानांनों आपल्या वाडवडिलांपासून
ऐकून संगितल्या,

गुप्त देविल्या नाहीत;

१९ त्यांसच कथतो देश दिला होता;
कोणा परक्याचा त्यांत प्रवेश होत नव्हता;)

२० दुर्जन जन्मभर आणि जुलझी मनूष्य
त्याची आयुष्यमर्यादा संपेपर्यंत यातना
भोगितो.

२१ दहशातीचा शब्द त्याच्या काळात उपत असतो;
भरभराटीच्या काळात विक्रंसक त्याजवर
चालून येईल.

२२ अंधारांतून परत येण्याची त्याला आशा नसते;
तरवार त्यावर टपलेली असते.

२३ अन्नान करीत तो चोहोंकडे भटकतो.
अंधकारामय दिवस आपल्यासमीप आहे हैं
त्याला ठाऊक आहे;

२४ संकट व क्लेश ही त्याला धावरी करितात;
लळाईस सज झालेल्या राजासारखीं ती त्याला
घेरितात;

२५ कारण त्याने देवावर होत उचलिला आहे,
व सर्वसमर्थार्थी उद्दमपणा केला आहे.

२६ त्याने आपली मान ताठ करून,
आपल्या ढाळीची जाड बोटे पुढे करून त्याजवर
होता केला आहे;

२७ त्याच्या तोंडावर चरबी चढली आहे;
त्याच्या कमरंत चरबी जमली आहे.

२८ ओसाड नगरात, राहावयास अयोग्य अशा घरात,
ओस व्हावे म्हणून सोडिलेल्या जागेत तो
राहत आहे.

२९ तो धनवान् व्हावयाचा नाही, त्याची मत्ता

- ટિકાવયાચી નાહીં;
ત્યાંચિ પિંકે ભારાને ભૂમીપર્યત લ્વણાર નાહીંત.
૩૦ અંધારાંતુન ત્યાંચી સુદુકા હોળાર નાહીં;
ચાલા ત્યાંચા ફાંશા સુકરીલ;
તો દેવાચ્ચા સુલખાસાને નાહીંતા હોઈલ.
૩૧ ત્યાને સ્વતાંસ ફસવુન નિરથું ગોષ્ઠીવર ભરવસા
ઢેરું નયે;
કારણ અનથી હેંચ ત્યાલા પ્રતિકલ મિશેલ.
૩૨ ત્યાચા કાળ યેણાપૂર્વીં તેં તો ભોગીલ;
ત્યાંચી જીવણી હિરણી રાહણાર નાહીં.
૩૩ દ્રાક્ષાંપ્રમાળે ત્યાંચી અપક ફલે ઝડતીલ;
જૈતૂન જ્ઞાણાંચા ફુલંપ્રમાળે ત્યાંચી ફુલે ગ્રહીલ.
૩૪ ઘર્મેહીનાચા પરિવાર ફલહીન હોઈલ;
લંચ ઘેણાંચાંચે ડેરે અગ્રિ ભક્ષીલ.
૩૫ ત્યાંસ અપકારાચા ગર્ભ રાહુન તે અરિષાસ
જન્મ દેતાત;
ત્યાંચા પોટાંત કપટ ઉદ્ધ્વરેં.
- ૧ મગ ઇંગ્રેઝાને પ્રસ્તુતર કેલે,
૧૬ ૨ અસલ્યા ગોષ્ઠી મી પુષ્કલ ઐકલ્યા આહેત;
તુમ્હી સગલે ભિકાર સાંત્વનકર્તે આહાં.
૩ અસલ્યા વાગ્ફલ શબ્દાંચા કર્ભી શેવટ હોઈલ ?
પ્રસ્તુતર કરણાંચી તુલા કોઠુન સૂર્યિં જીલી ?
૪ તુમચ્ચાસારાંચે મલાહિ બોલ્યા યેદેલ;
તુમ્હી માઝા ઠિકાણી અસતા તર મલાહિ તુમચ્ચા-
વર વાગ્જાલ પસરિતાં આલે અસતે,
તુમ્હાંકડે પાહુન મલા આપલે ડોકે હાલબિતાં
આલે અસતે;
૫ પણ મી તુમ્હાંસ આપલ્યા મુખાને ધીર દિલા
અસતા,
આપદ્યા સુરૂણાંચા ઓઠાંની તુમચે સાંત્વન
કેલે અસતે.
૬ મી બોલલોં તરી માઝા શોકાંચે શમન હોત નાહીં;
મી ગય રાહિલોં તરી માઝે દુઃખ કોઠે કર્મી
હોત આહે ?

- ૭ પણ ત્યાને મલા વ્યકુલ કેલે આહે;
તૂં માઝા સર્વ પરિવારાચા વિષંસ કેલા આહે.
૮ તું મલા પકદિલે આહે, હીચ મજવિશ્વ
સાંખ આહે;
માઝા રોડપણ મજસમોર માઝાવિશ્વ સાંખી અસા
ઉઠલા આહે.
૯ ત્યાને કોથાવિષુ હોઈલ મલા કાઢુન ટાકિલે આહે;
ત્યાને મજશી વૈર માંડિલે આહે,
તો મજવર દાંતબોઠ જાવીત આહે;
માઝા વૈરી મજવર ડોકે બટારીત આહે.
૧૦ લોક મજકડે પાહુન તોડે વિવકીત આહેત;
માઝી નિર્ભર્તેના કહુન તે માઝા ગાલાવર
ચાપણા મારીત આહેત;
તે એકત્ર હોઈલ મજવર ચાલુન અલે આહેત.
૧૧ દેવાને મલા અધર્માંચા ત્યાંચીન કેલે આહે.
દુષ્કલ્યાંચા હાતી દિલે આહે.
૧૨ મી મુખાને રાહત અસતાં ત્યાને માઝા ચુરાડા કેલા
આહે;
ત્યાને માઝી માનગુટી ધર્ણ મલા આપદ્યન માઝે
તુકડે કેલે આહેત;
મલા ત્યાને મારા કરણાંચે નિશાળ કેલે આહે.
૧૩ ત્યાચે બાળ માઝસમોર ઉડત આહેત;
માઝી ગય ન કરિતાં ત્યાને માઝી કમર
મોંડિલી આહે;
ત્યાને માઝે પિત જમનીવર પાંડિલે આહે.
૧૪ ખિડારવર ખિડાર પાહુન તો મલા ભગ કરિતો;
તો બીરાપ્રમાળે મજવર ધાવુન આલા આહે.
૧૫ મી આપલ્યા લ્વચેવર તરટ કિચિલે આહે.
મી આપલે શુંગ બુલીત લોલબિલે આહે.
૧૬ રહુન રહુન માસેં તોડ લાલ જાલે આહે;
માઝા પાપણાવર મૃત્યુચ્છામા પડિલી આહે;
૧૭ માઝા હાતુન કાંઈ અન્યાય જાલા નાહીં;
માઝી પ્રાર્થના શુદ્ધ ભાવાચી આહે, તરી અસે
જાલે.
- ૧ દેવાને

- १८ अगे पृथी, माझे रक्खा कृष्ण ठेवू नसो;
मास्या आरोहीच फोर्टेहि चांड न पडो.
१९ मा कांपी माशा साक्षी स्वर्गात आहे,
माशा कैवारी उर्जलेची आहे.
२० मासे मित्र माझे उपहारक बनले आहेत;
एण देवासमोर माझे नेत्र अशु ढाकीत आहेत,
२१ मासांदी की त्याचे देवाविष्ट मनुष्यातरके
व इष्टिनाविद्ध भालवपुत्रातरके बाद करावा.
२२ कारज जेव्हा परत वेतां बेत नाही अशा मासांनी
शोऱ्याच वर्षांनी मी आपला.
- १७**
- १ माशा प्राप्तवाहा होत आहे; माझे दिवस
संपले आहेत;
मध्य करव कमती राहिली आहे.
२ लोकांच्या विटक्कलाचे मध्य चोरले आहे,
त्याचे विक्किळे माशा नेत्रांसमोर सरसा
चाल आहे.
३ आतां हठप दे, तुर्श्यामास्यामध्ये दंड माशा
जामीन हो;
माशा हातावर हात मरील असा दुसरा
कोण आहे ?
४ कारज दूं त्याच्या मनांत अफलेचा प्रवेश होऊं
दिल नाही;
मध्यून दूं त्याचे वर्षत होकं देशार नाहीन.
५ जो अपस्था विकारी दण कल्प त्यांस छुटीप्रभावे
परकाराच्या हाती देतो,
त्याच्या मुलंबंदाळाचे डोके जारील.
६ त्यांने माझे नंद जनांत विद्युत्यजक केले आहे;
ओक माशा तोवावर ऊक्कत आहेत.
७ मासे डोके दुसांने अंगुक जाले आहेत;
मासे सर्व अचयव त्यावासम जाले आहेत.
८ हे पाहुन सरक मालाचे लोक चिकित होतील;
निरोप जन अकिञ्चनासुले कुद होतील.
९ तरी धार्मिक आपल्या मार्ग घस्त राहील,
निर्मळ हाताच्या मनुष्यास अधिकाधिक शक्ति
प्राप्त होईल;

- १० पण तुम्ही सर्व पुन: बादास या;
तुम्हाच्यामध्ये मझे एकहि चुड अडव्याप-
नाचा नाही.
११ माझे दिवस आटपले आहेत;
माझे मनोरंग, माश्या मनांताले विचार, निष्कळ
जाले आहेत.
१२ ते रात्रील दिवस द्विवितात;
अंघकारापेक्षा प्रकाश जबल आहे असे ते
स्थणतात.
१३ जर अशोलोक माझे निजधाम आहे, इष्टीच
मला आशा आहे,
जर मी आपली मध्या अंघकारात केळी आहे,
१४ जर मी गर्तेस स्थणालो आहे, तू मासा बाप;
किडीला स्थणालो आहे, तू मासी आरेहीण;
१५ तर आतां मध्य आशा राहिली आहे कोठे ?
माश्या आशेविषयी स्थणाल तर ती कोणाला दिवेल ?
१६ ती अचोलोकाच्या अडसरापर्यंत उतरेल,
तेव्हा मातीत एकदांचा विराम मिळेल.

- १८**
- १ मण विलद शाही स्थणाला,
२ तुम्ही बोटवर शब्द शोधून योजीत बसाल ?
३ तुम्ही समज घ्या, मण आमही बोलू.
४ तुम्हाचा हिशेवी आमही पशु का ठरले ?
५ तुम्हाचा दृष्टीने आमही अशुद्ध का शाळो ?
६ अरे कोघांने स्वतंत्र फळून टाकाणाचा,
तुजुक्कुळे पृथी ओस पदेल काय ?
७ खडक आपल्या ठिकाणचा ढळेल काय ?
८ तरी तुम्हाचा दीप मालवेल,
त्याच्या आरीची ज्वाला क्षत्रियागर नाही.
९ त्याच्या डेव्यांतल्या प्रकाशाचा अंघकर होईल,
त्याचा लामणदिवा विशेन जाईल.
१० त्याच्या जोराच्या ढांगा संकोच पावतील,
त्याचीच युक्त त्याचा निःपात करील.
११ तो आपल्याच पायांनी जाल्यात अडलतो,
तो पाशांत पाऊल टाकीत आहे.

- ९ त्याची टांच सांपळ्यांत अडकते;
पाश रेण्डा घरन ठेवितो.
- १० त्याच्यासाठी पाश जस्नीत गुस ठेविला आहे;
त्याच्या मार्गात सांपळ्य ठेविला आहे.
- ११ त्याला दृश्यत चोहोक्हून घावरे करिते;
ती त्याचा पिच्छा पुरिविदे.
- १२ त्याची शर्की शुधितप्रमाणे क्षीण होईल;
तो केव्हां पढेल याची अरिष्ट वाट पाहत आहे.
- १३ तें त्याच्या शरीराचे अववय तोहून खाईल;
मृत्यूचा ज्येष्ठ पुत्र त्याचे अववय आसील.
- १४ यजा डेन्याचा तो भरवसा धरी
त्यातून त्याला ओहून काढितील;
- त्याला भयाच्या राजापुढे हजर करितील.
- १५ जे त्याचे नक्हत से त्याच्या डेन्यांत तात करितील;
त्याच्या बलसिस्थानवर गंधक उचितील.
- १६ खालून त्याचे मूळ बुकेल,
व वस्तू त्याची डहाली छाटितील.
- १७ देशातून त्याची आठवण बुजेल,
व पेटत त्याचे नंव राहणार नाही.
- १८ ते त्याचा प्रकाक्षांक्ष अंधकारांत लेण्ठितील,
त्याला जगातून पकवितील.
- १९ त्याच्या लोकांत त्याचे कोणी पुत्रपौत्र आवल्यार
नाहीत;
- त्याच्या बिन्हांत कोणी उरणार नाही.
- २० त्याचा दुर्दिन पाहून पश्चिमेकडे राहणारे चकित
होतील,
- पूर्वेकडे राहणारे कंपित होतील.
- २१ कुटिलाच्या निवासांचे असेच निःसंशय होणार;
देवाला न ओळखान्याच्या स्थानांचे असेच होणार.
- १ मग ईयोबाने प्रत्युत्तर केले,
२ तुम्ही कोठवर माझ्या जिवास दुःख देणार ?
- २२** कोठवर आपल्या शब्दांनी माझा तुराडा
करणार ?
- ३ एवढ्यांत दहा वेळां तुम्ही माझी अग्रतिटा केली;
- तुम्ही माझी निष्ठुरतेन वागतां याची तुम्हाला
लाज कशी शायत नाही ?
- ४ मी काही चूक केलीच मास्ती,
तर ती माझी मत्रा.
- ५ तुम्ही मजवार खरोखर तोरा शिरविश्वार
आणि माझ्या पदरीं अग्रतिटा वाल्यार,
- ६ तर हें लक्षात तेवा की देवानेच माझा निप्रसिद्ध
न्याय केला आहे;
- त्यांने मजवार आपले आलें टाकिले आहे.
- ७ मी जुल्म ! जुल्म ! अरवे ओसहती रण कोणी
ऐकत नाही;
- मी दाद भागतो पण मल्ल न्याय मिळत नाही.
- ८ त्यानें माझे रस्ता अडविला आहे, मला पुढे जास्ता
येत नाही;
- त्यानें भ्रात्या, मार्यादा, अंधकार चाढिला आहे;
- ९ त्याने माझे वैभव हरिले आहे;
- माझ्या डोक्यावरला मुकुट त्यानें काढिला आहे.
- १० त्याने मला चोहोक्हून भग्न केले आहे; त माझे
अटोषले आहे;
- त्याने बृक्षाप्रमाणे माझी आदा उपदून टाकिली
आहे.
- ११ त्याने मजवार आपला कोप सळकणिला आहे;
तो मला आपल्या जाहूत गमीत झाले आहे.
- १२ त्याच्या फौजा जव्हाला त्या मजवार मेरी लावीत
आहेत;
- त्यांनी माझ्या डेन्यामवरीती तळ दिला आहे.
- १३ त्याने माझ्या भाऊवंदांस मजपाहून दूर केले आहे;
माझ्या ओळव्हीपाळव्हीचे मला पारखे झाले आहेत.
- १४ माझे आप मला अंतरले आहेत;
- माझे इथमित्र मला विसरले आहेत.
- १५ माझ्या धरचे दास व दासी मला परके समजतात;
त्यांच्या दृष्टीने भी विदेशी झाले आहे.
- १६ माझ्या दासाला मी हात्या मारितों तरी तो मला
उत्तर देत नाही;
- मला तोडाने त्याचे आर्जव करावे लागतात.

- १७ मासा विष्ट नाश्या लीस अप्रिय घाटसे;
माश्या सहोरांस माझी किळवारेते.
- १८ पोरेसोरे देखील मध्य तुळक जिवितात,
- मी उठावास लगालो असंतं माझी चेष्टा घरितात.
- १९ माझे संपत्ते जिवाणा लिंग माश्या रिटकारा
करितात;
- जवऱ्यां मी ब्रेम करी ते कववर उल्लडे आहेत.
- २० माझे मासचये जीण होलन शुद्धात्या असले आहे;
मी केवळ दालाच्या जातांनीली बचावाले असाहे.
- २१ माश्या लिंगांनी मजबूर इलाल कराहो,
दया करा;
- काळज देवेका छात मजबूर पडला आहे.
- २२ त्याचे कारत आहे तसा तुम्हाला माश्या उल्ल
कर करिता ?
- दुर्लभी असोशीने माझे मास जी तोडिले ?
- २३ माश्य शब्द ठिडून काढिले,
ते अंगरेत लिहून घेविले;
- २४ लेंसंडी कल्पांने घिलवत खोलून
- त्यात घिसे मस्तु ते काळजावे केले तर किंति
वरी हीईल !
- २५ माला तर ठाऊक आहे की माश्या उदारक
आणीले जाहे;
- तो अंती उल्लासर तेथा राहिल, तर असे तुळक
- २६ ती अंको लच्चा ठिमिनी गुणेन नष्ट शासी,
तरी भी देवाला देहविहित पाहीन;
- २७ त्याच्या भी त्वते पाहीन,
- कल्पावे नक्कल तर माश्ये नेत्र त्याला पाहील.
माश्या अंतरांता चुरुत आहे !
- २८ त्या संगव्याचे भूक्त माश्या ठारीच आढळून
आले आहे,
- खूल याचा उल्ल आपण कोणत्या झडारे कराता,
असे तुळक म्हणाल,
- २९ तर तुम्ही तरवारीचे भय धरा;
कारण कोयामुळे तरवारीने शासन होर्वे,
- गावलून न्याय आहे हे तुम्हांस समजावे.

- १ माग सोफर नामार्थी छणाल,
- २० २ माझे डिक्कार मध्य उज्जर उडलितात,
हे माश्या ठारीच्या सूर्तीने होत आहे.
- ३ माश्या अप्रिटेक्स कारण होणारी निर्भर्तना
मला ऐकणे प्रास झाले;
- झणून माझ्या बुद्धीप्रभाणे माझे मन मका
उत्तर कुचविले.
- ४ मानवाची शृंगार व्यापना शासी
तेव्हांपूलुनचा हा सनातन नियम तुल्य अळक
नाही काय ?
- ५ की दुर्जनाचा जगजयकार अल्पकालिक असलो;
व्यापार्याचा ओंगंद केवळ क्षणिक असलो;
- ६ त्याचे आहारस्य गणनास जाऊन प्रोहंडवके,
- त्याचे जिंव भेवंडवके जाऊन लाले,
- ७ तरी त्याच्या विषेम्बाणे त्याला कायमना
नाश होईल,
- त्याचे जे पाहत असले ते विचारितील, तो
कोठे गेला ?
- ८ तो स्वप्राप्ताणे उहून जाईल जोणाच्या हाती
संपदणार नाही;
- ९ त्याची आभासाप्रवाणे त्याला घालवून देतील.
- १० त्याची मुलेकाळे गरिबाचे आजेव करितील;
- त्याचे हात त्यांने छुवाडलेले वित परत करितील.
- ११ त्याच्या हाडांत तारुण्याचा जोग भरला आहे,
पण तो त्याच्यावरोवर मातीस मिळेल.
- १२ दुष्टा त्याच्या जिमेला गोड लागली,
ती त्यांने जिभेलाली दाढून ठेविली,
- १३ ती त्यांने तशीच रस्त ठेविली, सोडिली नाही,
आपस्या तोंडांतच धूल ठेविली,
- १४ तरी त्याचे अप्र त्याच्या पोटांत पाळून
त्यांचे त्याच्या ठारी फुरसांचे विष बनेल.

૧૫ ત્યાને જન ગિલ્લે હોતે તે તો ઓકુન ટકીલ.
દેવ તે ત્યાચા પોટાંદુન બાહેર કાડીલ.

૧૬ તો ફુરણાંચે વિષ જોખીલ;

નાગાચા દંશ ત્યાચા પ્રાણ હરણ કરીલ.

૧૭ ત્યાલ નન્યાંચે મહણે અર્થાત् મવાંચે, દૂધદુમત્યાંચે
પ્રવાહ વ ઓંબ
યાંચે દર્શન ન્હાવયાંચે નાહીં.

૧૮ ત્યાને અમ્બ કહુન મિલવિલેલે તેં ત્યાને પરત દિલે
પાહિંજે,
ત્યાંને નિશ્ચિન ટાકિતાં યેણાર નાહીં;

ત્યાને મિલવિલેલા ધનન્યાં : મનાને ત્યાચા આનંદ
અમણાર નાહીં.

૧૯ તો દુલ્ઘાંસ ચિરદુન તસાચ ટાકુન ગેણા આહે;
મહણુન ત્યાને જક્કીને એકદેં ભર ચેતાંત્યાસ તે
ત્યાલ વાડવુન ચાંચિતાં યેણાર નાહીં.

૨૦ ત્યાચા મનાલ રૂસિ મહણુન કંઈ રાટલી નાહીં;
મહણુન ત્યાંના કોણિયાં હિંદુનિયાં
નિમાદૂર જાતો યેણાર નાહીં.

૨૧ ત્યાને ગ્રાસિલેલે નાહીં અસે કાહીં રાહિલે નાહીં,
મહણુન ત્યાંની સંચૃદિ ટિકાકથાંચી નાહીં.

૨૨ આવાદાનિન્યાં કાંઠીંહિ ત્યાલ દદતાં પદેલ;
પ્રલેક કંગાલચે હાત ત્યાજવર પડતીલ.

૨૩ અસે હોઈલ કો ત્યાચા પોટાંની ભર કર્યાસ
દેવ ત્યાજવર આપલ કોણામિ પાલદીલ;

ત્યાંચા બૃદ્ધીચા પ્રવેશ ત્યાચા પોટાંન હોઈલ.

૨૪ લોહીંડી શક્કાસૂલ તો નિમાદૂલ
તરી પિટકી ધૂણ્ય ત્યાલ વિચૂન ટકીંલ.

૨૫ તો તીર ઉપદુન કાડીલ, તો ત્યાચા ઝરારાંદુન
બાહેર યેઈલ,

ચમકળારે શાખ ત્યાચા પિલાશરાંદુન બાહેર
યેઈલ; ત્યાલ દહશત પદેલ.

૨૬ ત્યાચા નિધિવર કાંઠોસ નેમિલા આહે;
ફુંકવા લગત નાહીં અસે અપિ ત્યાલ પ્રાસુન

૧ અથવા : તો અસ ખાત અસતો ત્યાવર સાચાં
શુદ્ધ હોઈલ.

ટકીલ;
ત્યાચા ડેન્યાંત જે કાંહી ઉરલે અસેલ તેણે તો
સ્વાહા કરીલ.

૨૭ આકબાર ત્યાચા અધરમે પ્રગટ કરીલ;
પૃષ્ઠી ત્યાજવિશ્વ ઉઠેલ.

૨૮ ત્યાચા ઘરાંતીલ સંપદા ચાલલી હોઈલ;
દેવાચા કોણિયાં તી ખુલ્લન જાઈલ.

૨૯ તો મગ દેયોલાને પ્રશુસ્ત કેલે,
૩ એકા, અહો, મારોં ભાષણ લક્ષ્યપૂર્વક એકા;

એવધાનેચ મારોં તુમન્યાંકનુન સાંતુન હોઈલ.

૪ સુલા કીલું થા હેણું મી કીલુંટો;

મારોં બોળેં સંપત્યાવર ખુશાલ ઉપહાસ કંદા.

૫ મારોં ગાંછણે મનુષ્યાંનીંન આહે કણ્ણ ?
મી અંધાર કો નસાડિ ?

૬ મલા આઠવણ જાણી કી મી ધારો હોલો;
માઝાં દેહસ કંબ સુદૂરો.

૭ દુષ કો જીવત રહાણત ?
તે બયોકૃદ્ધ કો હોતાત ?

૮ સંયુદ્ધાસમ્ભ ત્યાંચાબરોબર,
ત્યાંચા ઢોલ્યાસમોર ત્યાંની સુલેખાંદે નાંદતાત.

૯ ત્યાંની બરે સલામત વ નિર્ભય અસતાત,
દેદાચા દંડ ત્યાજવર પડત નાહીં.

૧૦ ત્યાંચા બૈલ અખાલદ ઉત્તમ કરિલો; તો નિષ્કળ
હોત નાહીં; ત્યાંચી પાય વિરે, ગામટત નાહીં.

૧૧ તે આપલ્યા સુલંચા થબા બાહેર સેણિતાત,
ત્યાંની સુલે નાંદતાત બાગદતાત;

૧૨ તે રદ્દ વ કીણા યાંવર ગાતાત,
તે પાસ્યાચા નાદ ઐકુન ઉલ્લાસ પંવતાત.

૧૩ તે આપલે દિવસ સુલસયાંનીંત ચાલવિતાત,

व सहज क्षारांत अधोलोकी जातात.

१४ हेच लोक देवात्मा महंग असत कीं आम्हांपासून
दूर हो;

तुम्हा मार्गांची ओळख आम्हांस नको;

१५ सर्वसमर्थ कोण आहे कीं आही त्याची सेवा
करावी ?

त्याची विनवीनी कसल आम्हांस काम द्यो काय ?

१६ पाहा, त्यांची समृद्धि त्यांच्या झाली नाही;

दुष्ट लोकांचे विचार मज्जासून दूर असोत,

१७ दुष्टांचा दीप मालवला व त्यांजवर विपत्ति आली;
देवानें त्यांजवर झेप कसल त्यांस दुःखाचे
झाँडकी केले;

असै खिंडीदा होते ?

१८ त्याचाने जसे घसकट घडते, तुम्हाने जसे
भूत उडते,

तसे ते नक्का झाले, असे खिंडीदा घडते ?

१९ दुष्टी महाल कीं देव दुष्टजाक्या प्रापावै प्रतिकल
त्याच्या मुलंसाठी रुखल देविको,

तर त्याने त्यालाच त्याचे प्रतिकल घावे, झणजे
त्याला त्याचा अनुभव घडेल.

२० तो आपल्याच डोळ्यांनी आपला नाश पाहो;

तो सर्वसमर्थाच्या संतास कोपावै प्रापान करो.

२१ कारण त्याच्या आयुष्याची मुद्रत झटकी

तर त्याच्यामाने त्याला आपल्या कराऱ्यांची कम
परवा राहील ?

२२ सर्वांतत्यांचाहि न्याय करणाऱ्या देवात्मा
कोणी झाल विकलील काय ?

२३ जोणी शक्तीच्या भरती,

मुखसमावाहात असता भरतो.

२४ त्याच्या करव्या दुजाने भरवेच्या असतास;

त्याच्या हड्डीतील मध्या दसरीत असते.

२५ जोणी सौख्याचा असुम्भव त नेवो

विजाच्या कठवूनीय मरतो.

२६ ते दोघेहि वोरव भालीच मिळतात,

१ मुलांतः महिन्यांची

कीटक त्यांस व्यापितात.

२७ पाहा, तुमचे मनोदय,

माझ्या अहिताच्या तुमच्या योजना मला ठाऊक
आहेत.

२८ दुष्टी महालां, सरदाराचा वाढा कोरे राहिला
आहे ?

दुष्ट राहत असत तो डेरा कोरे दिकला आहे ?

२९ दुष्टी देशाटन केलेल्यांस विचारिले नाही काय ?

त्यांचे दाखले तुम्हांस पटले नाहीत काय ?

३० असे की अरिष्टाच्या दिवसासाठी दुजंन राखले जातात;
कोपदिनी असे लोक विशावतात.

३१ त्याच्या वर्तनाविषयी त्याच्या तोडावर कोण
भोरेल ?

त्याच्या हृतकर्मांचे प्रतिकल त्याला कोण देईल ?

३२ त्याला कररेत पौचवितील;

त्याच्या यढम्यांची रखवाली करितील;

३३ दरीतीली ढेकठे त्याला गोड लगतील;

जसे पूर्वीचे असंस्य लोक गेले

तसे सर्व लोक त्याच्यामागूळ जातील.

३४ तुमच्या उत्तरांत क्या भरलेल आहे,
तर दुष्टी माती व्यर्थ सात्वन कां करीतो ?

१ मग अलीफज तेमानी महाला,
२२ ३ मनुष्याङ्गहून देवात्मा कांही लग आहे
काय ?

थुळ पुरुष त्वांताच लग कसल घेतो.

३ तं धार्मिक असलास तर तेणेहून सर्वसमर्थाला
कांही मुख द्योते काय ?

तं सातिकतेने वर्तलास तर त्याला कांही लग
द्योईल काय ?

४ तो तुमा भक्तिभाव पाहून तुम्हा निषेच करितो
व तुजशी कर वालविको काय ?

५ तुमी उद्याई नोटी आहे;

तुम्हा अर्कर्माच अंत नाही, हे वरेंगा ?

६ तं विनाकारण आपल्या वंचूने गहाज अ-

- कवून ठेविलें;
उघड्यानागड्याचीं वर्णे तू हिरावून घेतलो.
- ७ थकल्याभागलेस्यास तू पाणी दिले नाही,
भुक्केलेस्यास अन्न घातले नाही.
- ८ जबरदस्ताच्या हाती भूमि गेली;<
प्रतिशित पुलानेच तीत वस्ती केली.
- ९ तू विवाहास रिकहर्टे लावून दिले,
पोरकांचे हात भोडून टाकिले;
- १० म्हणून तुला चोहोऱ्यून पाणीनी घेरिले आहे;
भीतीने तुला अकस्मात् घावरे केले आहे.
- ११ काळोख आणि महापूर तुला व्यापूर टाकीत आहेत,
हे तुला दिसत नाही काय?
- १२ देवाचा निवास उंच गगन आहे ना?
अतिशयित वरल्या ताच्यांकडे फाहा, ते किती
उंच आहेत!
- १३ तू म्हणतोस, देवाला काय कळते?
दाट अंवाराच्या आहून तो कली न्यायाधिकी
चालील?
- १४ निविड मेष त्यास आच्छादितात म्हणून त्यास
दिसत नाही;
आकाशमध्यांतच त्याचा संचार होतो.
- १५ ज्या मागांने दुर्जन गेडे
त्याच प्राचीन मागांने तू जाणार काय?
- १६ ते अकाली उच्छेद पावळे,
त्याच्या पार्याखालच्या भूमीचे विरक्तून पाणी
शाळे;
- १७ ते देवाला म्हणाळे, तू आम्हांपासून दूर हो;
सर्वसमर्थ औमवंके काय करणार?
- १८ तरी त्यांने त्यांची घरे उत्तम पदार्थांनी
भरली होती;
तुलाची मसलत मजपासून दूर असो.
- १९ हे पाहून सज्जन आनंद पावतात;
निरोक्ष जन त्यांचा उपहास कळून म्हणतात,
- २० करोखर आमच्या विरोधाचा उच्छेद काळा आहे;
- १ मुद्रांतः त्यांने

- असीने त्याच्या संपत्तीचा शेष खालज गाविला
आहे.
- २१ त्याच्याची सख्त कर आणि शांति जोड़;
अजानें तुझे कल्याण होईल.
- २२ आतां त्याच्या तोडचे धरमशिळून घे,
त्याची बचने आपल्या हृदयात साठीव.
- २३ तू सर्वसमर्थाकडे वकळांस, आपल्या डेव्यांतु
तू अवर्मी दूर केला,
तर तुली पुनः उभारणी होईल.
- २४ तू आपले मुख्य झुक्कीत टाक;
ओफीरचे सोने ओढ्याच्यांच्या गोठ्यांत फेकून दे;
- २५ म्हणजे सर्वसमर्थ तुला मुख्य
व राशीच्या राशी लांगे असा होईल.
- २६ मग सर्वसमर्थाच्या ठायी तू आनंद पावशील,
तू आपले मुख देवासमोर वर करशील.
- २७ तू त्याची प्रार्थना केली म्हणजे तो तुझे ऐकेल;
आणि तू आपले नवत फेडिशील.
- २८ तू संकल्प केला तर तो सिद्धीस जाईल;
तुल्या मार्गावर प्रकाश पडेल.
- २९ तो मार्गांनी तुल्य खाली जाप्याचा प्रसंग आला
तर तू वर! वर! असेच म्हणशील;
कारण देव नवाहाणि मनुष्याचा बचाव करील.
- ३० जो निरोक्ष नाही त्यालहि तो बांचवितो;
तुल्या हाताच्या निर्मलतेमुळे त्याचा बचाव होईल.
- १ मग ईयोजाने प्रसुत केले,
२३ २ अज्ञालहि माझे गांधारे हृतवादातें आहे;
त्याचा प्रहार माझ्या विलपासून भारी आहे.
३ देव कोठे सांपडेल हे मला समजते,
मी त्याच्या न्यायासानापाची जाऊन पोहंचतो,
तर किती, बरे होते!
- ४ मग माझी फिद्याद भी त्याच्यातुऱ्ये माडितो;
माझ्या तोऱ्यून अरपूर मुदे निवते.
- ५ तो मला काय उत्तर देता तें मला समजते असते;
- १ अज्ञालहि कोणी तुल्य खाली पाडिले तर

- तो मला काय म्हणाला असता तें मी लक्षांत
बेतले असरें.
- ६ त्यांने आपले गोठे बल सर्वं घरेवर वाद
केला असता काय ?
- नाही; तर त्यांने माझी दाद बेटली असती.
- ७ त्याजीवी वाद करणारा न्यायी ठरल असता;
म्हणजे मी एकदाचा माझा न्यायाधीशाच्या
हातून सुटले असरें.
- ८ पाहा, मी पुढे गेले तरी तो संपडत नाही,
मागे गेले तरी तो तेथे दिसत नाही;
- ९ दाव्या बाजूस, जेथे तो आपली कृति करितो
तिकडे, त्यास मी पाहतो,
तरी तो मल दिसत नाही;
तो उजवीकडे बक्को,
तिकडे हि तो मल दिसत नाही;
- १० परंतु माझा मागे त्याला कळला आहे;
त्यांने मला पारखून पाहिले म्हणजे मी सोन्या-
सारखा निधेन.
- ११ त्याच्या पावलावर मासै पाऊल पडत आले आहे;
मी त्याचा मार्ग घस्त आहै,
त्यापासून मी अछ जास्ती नाही.
- १२ त्याच्या तोंडची आज्ञा पाळण्यास मी माधार
बेटली नाही;
माझा स्वेतांच्या मनोरथापलीकडे मी त्याच्या
तोंडची वचने जतन कळून ठेविली आहेत.
- १३ तो अनन्यवेदु आहे, त्याला त्यापासून कोण
फिरविणार ?
- आपल्या मनास येते तें तो करितो.
- १४ जे मल नेमिले थाहे तें तो घडवून आणीत
आहे;
- अज्ञा पुक्कल गोषी त्याजज्वल आहेत;
- १५ म्हणून त्याच्यासमोर मी बाज्ञा होतो;
मी याचा विचार करितो तेव्हां मला त्याची
सीति बाटते.
- १ अथवा: अभ्यासां मी
- १६ देवांने माझे मन उदास केले आहे;
सर्वसमर्थांने मला हैराण केले आहे.
- १७ अंधकारामुळे मला दहशत पडली असे नाही;
घोर अंधकाराने माझे मुख झाकिले म्हणून मला
भय बाटते असे नाही.
- २४** १ सर्वसमर्थांने न्यायसमय का नेमून ठेविले
नाहीत ?
- त्याला ओळखणाऱ्यांना त्याच्या दिवसांची कां
प्रतीति येत नाही ?
- २ काही लोक मेरेच्या छुणा सारितात,
ते बकळ्यांमेंड्या हृण कळून चारितात;
- ३ ते पोरक्यांचा गाढव हाकळून पळून नेतात;
विघवेचा बैल गहणादाखल अडकवून ठेवितात;
- ४ ते कंगालांस माझांतून बाजूस करितात;
देशांतील दीनदुक्कल्यांस एकत्र लपूनछपून
राहावें लागते.
- ५ पाहा, बनांतत्या रानगाढवांप्रमाणे,
ते भस्य मिळविष्याच्या उद्योगास बाहेर पडतात;
- ६ ते त्यांच्या मुलांबाळांसाठी जंगल त्यास अन्न पुरविते.
- ७ ते शेतांत आपल्या गुरांसाठी चारा कापितात,
आणि दुर्जनाच्या द्राक्षीच्या मळ्यांतीली राहिली-
साहिली द्राखें वेचितात.
- ८ त्यांस बाजावांचून उघडें पहून रात्र काढावी लागते,
यंडीतीहि पांचरावयास त्यांता काही नसरें;
- ९ डोंगरावरील पर्जन्यवृष्टीने त्यास भिजावें लागते;
त्यांस कसलाहि आश्रय न सिद्धून खडकासच विलमून
राहावें लागते.
- १० काही लोक बायपुरेक्यास आईच्या स्तनापासून
ओहून काढितात;
- ११ कंगालास ते गहणाने बांधून टाकितात;
- १० ते नामवेतउडे चोहोकडे फितात;
- ११ ते धान्याच्या पेंड्या बाहतात तरी उपाशी मरतात;
- १२ ते त्याच्या आवारात राहून तेल काढितात;
- १३ ते द्राक्षांकुळात द्राक्ष तुडवितात तरी तान्हेले
राहतात.

१२ दाट वसीच्या नगरांतून त्यांचा विलाप चालला
असतोः

घायाळ झालेल्यांचा आक्रोश होत असतोः
एष देव हा अधर्माकडे लक्ष देत नाही.

१३ किंवदक प्रकाशाशी विरोध करितात;
त्याच्या वाटा ते ओळखीत नाहीत;
ते त्याच्या मार्गानी जात नाहीत.

१४ खुनी मनव्य मोऱ्या पहाडेस उठून दीनदुबल्यांचा
घात करितो;
रात्री तो चोर बनतो.

१५ व्यभिचारी मनांत म्हणतो कीं कोणी मला
पाहून नये,

म्हणून तो दिवस मावळण्याची वाट पाहत असतो;
तो आपले तोंड झाकून घेतो.

१६ रात्री ते घरें कोडितात,
दिवसा ल्पून राहतात;
त्यांना उजेडाची ओळखहि नसते.

१७ त्या सर्वांला प्रभातसमय मृत्युच्छायाच भासतो;
त्यांस मृत्युच्छायेच्या भयाचा चांगला अनुभव
असतो.

१८ उदकावस्तु लरित वाहून जाणाच्या पदार्थासारखा
तो आहे;

पृथ्वीवरचे रहिवासी त्यांच्या वतनाला शाप देतात;
आपल्या द्वाक्षांच्या मल्यांकडील वाटेने त्यांचे
पुन: येणे होत नाही.

१९ अवर्षण व उष्णता ही बर्फाचे पाणी नाहीसे
करितात;

तसाच अवोलोक पापी जनाला नाहीसा करितो.

२० त्याच्या मातेचे उदर त्याला विसरेल;

कीटक त्याजवर चंगल करितील;
त्याचे कोणाला स्मरण उरणार नाही;
असा दुष्टाचा वक्षाप्रमाणे निःपात होईल.

२१ अपत्यहीन वंथेस त्याने ग्राजिलें;
विघवेचे त्याने कधी बरें केले नाही.

२२ तरी बलिष्ठांसहि देव आपल्या सामर्थ्यानं राखितो;

त्यांनी वाचप्याची आशाहि तोहून रिली असत्ये
तरी ते निभावतात.

२३ तो त्यांस निर्भय राखितो म्हणून हो त्वास्य असतात;
त्यांच्या व्यवहारावर त्याची कृपावधि असतो.

२४ ते उवति पावतात; तरी अल्य काळकंतच ते
नाहीतसे होतात;

ते अवनत होऊन सर्वांप्रमाणे त्यांची गति होते,
कणसाच्या शेंड्यासारखे ते छाटले जातात.

२५ हे खरें नाही असे म्हणून मला कोण ल्वाड ठेवील ?
माझे म्हणणे निरर्थक आहे असे कोण दाखवून
देईल ?

१ मग बिल्दद शही म्हणाला,

२५ २ प्रभुत चालविणे व भीति दाखविणे हे
देवाकडे आहे;

तो कर्चलोकीं शांति राखितो.

३ त्याच्या सैन्याची गणती करितां येईल काय ?
त्याचा प्रकाश कोणावर पडत नाही ?

४ मर्य मानव देवापुढे नीतिमान् कसा ठरेल ?
झीपासून जन्मलेला पुरुष निर्मल कसा ठरेल ?

५ पाहा, त्याच्या दृश्यांने चंद्रहि निस्तेज आहे,
आणि तारेहि निर्मल नाहीत.

६ तर मर्य मानव, जो केवळ कीटक,
मानवपुत्र जो केवळ कृमि, त्याची काय कथा !

१ मग ईयोवाने प्रत्युत्र केले,

२६ २ तू निर्बैक्षं केलेंसे साहाय्य केले ?
शक्तिहीन बांडला तूं कितीसा आधार दिल्य ?

३ बुद्धिहीन कशी काय मसल्य दिल्य ?
तूं कितीसे मोठे ज्ञान प्रगट केले ?

४ तूं कोणपुढे हे शब्द बोललास ?
कोणाचे मनोगत तुळ्या तोंडून निघाले ?

५ मृत्यांची प्रेते जलनिधीच्या
व जलचरांच्या खालीं थरथरां कांपत आहेत.

६ त्याच्यापुढे अधोलोक उचडा आहे;

विनाशस्थीन आच्छादित नाहीं।
 ८ त्यांने उत्तरेकील नमोमंडळ कृत्य अवकाशावर
 परसरिले आहे;
 त्यांने पृथ्वी निरावर टांगिली आहे.
 ९ तो पाणी मेषमंडळात कोळून ठेविलो;
 भेष त्याच्या भारांने भर्ग पावत नाहीत.
 १० तो आपल्या सिंहासनापुढे आपले भेष परस्त
 तें शाकून टाकिलो.
 १० प्रकाश व अंवकार यांमधील हृदीशी
 त्यांने जलनिधीची सीमा भिडविली आहे.
 ११ त्याच्या धाकाने गणस्तंभ थरयर कांपतात
 व भयचकित होतात.
 १२ तो आपल्या सामर्थ्याने समुद्र झांभवितो;
 तो आपल्या बुद्धिवालांने राहिल चिन्हभिन्न करिलो;
 १३ त्याच्या निःशासने आकाशाची शोमा प्राप्त होते;
 त्याच्या हातांने धावता राक्षसी सर्प विविल आहे;
 १४ पाहा; त्या त्याच्या कर्त्तव्यस्त्राच्या केवळ सीमा
 आहेत;
 त्याची केवळ चाहूल आपल्या कानी वेते;
 पण त्याच्या प्रभावाच्या सर्जनेचा अंत, कोणाला
 लागेल?

२७ ईशोब आपला प्रवर्ध पुढे चालून
 म्हणाल,
 २ ज्या देवांने मला न्यायास मुकविले,
 ज्या सर्वसमर्थाने माझ्या जिवास क्लेश दिला,
 त्याच्या जीविताची शपथ;
 ३ (अश्यापि) माझा शासीच्छास बरोबर चालत आहे,
 देवांने घातेल्या शास माझ्या नाकपुऱ्यांत आहे;))
 ४ माझें तों कुटिल भाषण कीत नाही;
 माझी जिव्हा कपटाचे बोल बोलत नाही.
 ५ तुमचा वाद खारा आहे असें मी कदापि मान्य
 करणार नाही;

१ मुठातः अबहोन

२ अथवा: खवलवितो;

माझा प्राण आई तोवर मी आपले सत्त्वसमर्थन
 सोडाणार नाही.
 ६ मी धार्मिक आहें हे माझे म्हणजे मी घस्त
 राहणार,
 तें मी सोडावयाचा नाही;
 माझ्या आयुष्यांतील कोणत्याहि दिवसाविषयी
 माझे मन मला खात नाही.
 ७ माझा इत्यु दुष्टासमान,
 माझा विरोधी अधार्मिकासमान ठरो.
 ८ देव अधार्मिकाचा उच्छेद करून प्राण हरण करील
 तेव्हां त्याची काय आशा राहणार?
 ९ त्याजवर संकट येईल
 तेव्हां त्याची आरोकी देव ऐकेल काय ?
 १० तो सर्वसमर्थाच्या ठाणी आनंद पावेल काय ?
 तो सर्व प्रसंगी देवाचा धावा करील काय ?
 ११ देवाच्या करणीविषयी मी तुम्हांस बोध करीन;
 सर्वसमर्थाचे रहस्य मी छपवून ठेवणार नाही.
 १२ पाहा, तुम्ही सर्वे हैं पाहून तुकळं आहां;
 तर तुम्ही अशा पोकल गोषी कों बोलून दासवितां ?
 १३ तु मनुष्यास देवाकून मिळाणार बांटा हाच,
 शुभम्यास सर्वसमर्थाकून बतम मिळवूं तें हेच;
 १४ त्याची संतति बाढली तर ती तरवारीला बळी
 पडवायाची;
 त्याच्या संतानास पोटभर भाकर मिळाणार नाही.
 १५ त्याच्या मागे राहिलेले मरीच्या तडाकवाने माती-
 आड होतील;
 त्याच्या विधवा विलाप करणार नाहीत.
 १६ त्यांने ह्याचा संचय बुलीसारखा केला.
 वज्रे चिललासारखी विपुल केली;
 १७ तरी तो वज्रे करील ती धार्मिक अंगावर चालील.
 निरोषी त्यांचे रमें वांद्रन घेईल.
 १८ तो आपले घर खुतेच्याच्यासारखे बांधितो;
 तें जागत्यांने बांधिलेस्या खोपटीसारखे असतें.
 १ अथवा: मी जीवत आहें तोपर्यंत माझे मन मला
 दोष लावणार नाही.

१९ तो संपन्न स्थितीत अंग टाकितो, पण त्याला
पुराणांत येणार नाही.
तो डोके उथडितो तो तो आटपेल.

२० घोर संकरे पुराणमार्ये त्याज्वर मुद्रतात;
रात्रीच्या साळी तुफान त्याला उडवून नेवें.

२१ पूर्वेचा बास त्याला उडवून नेतो आणि तो
गत होतो.

त्याचा सपाठा त्याला त्याच्या स्थानावरून काढून
टाकितो.

२२ कारण देव त्याज्वर मारा करील, त्याची गय
करणार नाही;

तो त्याच्या हातून निसहून जाण्यास पाहील.

२३ लोक टाळ्या पिदून त्याची छीश करितील,
त्याच्या स्थानांतून त्याला हुसकून लाभितील.

२४ १ खरोखर लव्याची साण असते;
लोक जे सोने शुद्ध करतात त्याचेहि
ठिकाण असते.

२ लोखंड मार्तीरू काढितात,
पाषाण वितळवू तांचे काढितात.

३ मनुष्य अंधकाराचे निवारण करितो,
अगदी शेवढापर्यंत जाऊन
निविड अंधकारांतील व मृत्युच्छायेतील पाषाणांचा
तो शोध करीत असतो.

४ तो लोकवस्तीपासून दूर खाण खणितो;
तेथे जमिनीवर चालणाऱ्यांच्या गांवीहि नसतां
त्याच्यापासून दूर खाली ते लटकत व लेंवा-
कलत असतात.

५ ही पृष्ठी पाहा; हिच्यापासून भाकर मिळते;
पण खाली पाहावे तो अभीने जशी काय तिची
उसटपाळत होते.

६ तीतले पाषाण म्हणजे नीलमण्यांचे घर होत,
तीत सोन्याची मारीहि असते.

७ ती वाट कोणा हिंज पक्ष्यास उडक नाही;
कोणा घारीचीहि दृष्टि तिज्वर गेली नाही.

८ तिच्यावर कोणा उमत पशूने वाव ऐविले नाही;
तिच्यावरून उग्र सिंह कंधी चालणा नाही.

९ मनुष्य गारेच्या पाषाणाला हात घालितो;
तो पर्यंत समूल उल्थू टांकितो;

१० तो खडकांतून भुयारे खोदून झांकितो;
सर्व प्रकारच्या मोलवान् वस्तु त्याच्या नजरेत
पडतात.

११ करे बंद करून त्यांचे पाणी तो बाहेर निरपूर्व
देत नाही;

गूढानिधि तो उजेढांत आणितो.

१२ तरी पण ज्ञान कोदून निळेल ?
बुद्धीचे स्थान कोणते ?

१३ त्यांचे मोल मानवास कवत नाही;
तें विवंतांच्या भूमीत सोंपडत नाही.

१४ अगाध जलाशय म्हणतो, तें माझ्या ठारी नाही;
समुद्राई म्हणतो, तें माझ्याजवळ नाही.

१५ उक्तुषु सुर्कण देऊन तें मिळत नाही;
चांदी तोडून देऊन त्याचे भोल होत नाही.

१६ ओफोर्चे सोने, गोमेह व गीलमाणि
ही भारेभार देऊनहि त्याचे मोल होत नाही.

१७ सोने व काळमणि ही त्याच्या बरोबरीची नाहीत;
उंची सोन्याच्या नगांती त्याचा मोवदला होत
नाही.

१८ प्रवाल व स्फटिक शांची काय कशा ?
ज्ञानांचे मोल मोत्याबून अधिक आहे.

१९ कूश देशाचा पुष्पराग त्याच्या तोडीचा नाही;
बावनक्षी सोने त्याशी तुल्य नाही.

२० तर मग ज्ञान कोदून येते ?
बुद्धीचे स्थान कोणते ?

२१ तें सर्व जीवतांच्या नेत्रांना अगोचर आहे;
आकाशांतील पक्ष्यांना हींगुत आहे.

२२ विनोशस्थान व मरु म्हणतात,
आमच्या कानी त्याची केवळ वाती आली आहे.

२३ देवच त्याचा मार्ग जाणतो;

१ मुल्यांत : अवहोन.

- २४ स्थावरे श्वान श्वालक ठाळक आहे;
२४ करण स्फुली हिं पूर्वीच्या रिंगांत्या घोचते;
तो आकाशलंडाखालून तर्फे कळाही पाहतो.
- २५ स्थावरे वायुवरे वज्र ठारविले;
व जल मापून दिले; तर्फे असून उद्धरण
स्फुलायाने शर्जन्यास प्रियम लाहून दिला;
- गर्जणाच्या विषुवलेस मार्ग नेमुन दिला;
रेणुवेन्हून त्याने शान शाहून त्याचे वर्णन केले;
त्याने तें स्थापित केले व त्याचे रहस्य जागिले.
- २६ तो मानवास म्हणाला,
पाहा, प्रभूने भय खल्यो हेच जाहिं होय;
दुष्टेपासून दूर राहणे हेच शुक्रान होवा.
- १ ईयोव अहलात अंबे पुढे चालवून म्हणाला,
२ पूर्णीचे सास मध्य प्राप्त होते;
- २७**
पूर्णीच्यासारखे दिवस माझे अळते,
तर किती चरे हातेतो।
- त्या दिवसांत देव महान स्वरूप किसिं क्षते,
३ त्याचा दीप मास्य विरवळ प्रकाशत असे;
- व त्याच्या तेजाने यी अंघकासांत नाकत असे;
- ४ त्या काळी यी भर उमेदीत होतो;
- देवाचा समाप्तम याला याश्या डेंगांत छडे;
- ५ सर्वसमर्थ त्या काळी माझासारिय असे;
- माझी मुलेलांचे मजकुरोवरी असत;
- ६ दशालोप्यात माझी पालले निजात;
- खडकांतल तेलाचे प्रवाह मजसाठी निघत,
- ७ मी नगराच्या वेळीनंजीक जाळन,
- चौकांत माझे आसन भाऊं,
- ८ तेव्हां तुला मला पाहून अस्तु,
बुद्ध उहून उमे गळा;
- ९ सरदार गोलावाराचे भाऊ
- व तोंडावर हात ठेवीत;
- १० अभीरुमराव स्तब्ध राहत;
- त्यांची जीभ त्यांच्या टाळस विकून राही.
- ११ कोणाच्या कळी माझे वर्तमान गेले असता

- तो मला धन्य रहणे;
- कोणाच्या दृशीस मी पडले असतां
तो मजविषयी ज्वाही देई;
- १२ कारण कला भाकणारा दीन,
- अनाय व निरापित यांचा भी उद्धर करी.
- १३ नाश होण्याच्या लगास आलेल्याचा मी आसी-
वांद घेई;
- विषवेचे मन आनंदित होऊन तिला मी गवयाला
लावी.
- १४ घर्म माझे पांवरूप होई आणि तो मला आच्छादन
टाकी;
- माझी बोतिमता हाच माझा शगा व शिरोभूषण
होत असे.
- १५ मी अंशव्यास नेत्र होई;
- लंगाच्यास पाय होई.
- १६ मी लाचारांचा पिता असे;
- अपविचिताच्या फिरीदीची मी वाद घेई.
- १७ मी दुष्टाचे दांत पाढीं,
- त्याच्या दांतांतल शिकार सोडवी.
- १८ तेबां मी मृण कीं माझ्या घरकुळांतच राहून
मला मरण येईल,
- व माझे दिवस वाळूच्या कांगाप्रमाणे बहुगुणित
होतील;
- १९ माझे मूळ पाण्याजवळ पसरेल;
- माझ्या कांदीवर रात्रभर दहिवर राहील.
- २० माझे वैभव जशाचे तसेच घटवीत राहील;
- माझे घुरुच्य माझ्या हाती सर्वदा नवेच राहील.
- २१ लोक माझे भाषण कान देलन ऐकत राहत,
- माझा निर्णय ऐक्यास ते स्तब्ध राहा.
- २२ माझे बोलणे संपल्यावर ते नुन: बोलत बसत;
- माझे भाषण त्याला पर्जन्यशुद्धीसारखे होई.
- २३ लोक माझ्या बोलाच्याची पावसाप्रमाणे वाट
पाहत;
- जरें काय अखेच्या पावसासाठी तोंड पसरून ते
- १ अथवा : फिलिस पक्षप्रमाणे

બાણી કરીત.

૨૪ તે જિયા જાણે અસતાં મી લાંબકડે હાસ્યવદન
કહુન પાછે;

લાંચાને જાહી ખુડ ઉત્તરકત નસે.

૩૧ મી રહ્યાં મારીંદી હોઈ વ લાંચામણ્યે
અપ્રસાંતી થરે;

સૈન્યાંત જણા રાજા, શોકપ્રસાંત જસા સમા-
ધાન કરણા, તે દેખીલ જાહી નાશાંચે અસે.

૧ અસે અસુનહિ આતાં જે મંજૂન અલ્ય બયાચે
આહેત,

ચ્ચાંચા વડિલાંચી લાયકી માઝા મેંઢા-
બકચા રહ્યાંબયાસ કુત્રે ખુણ ટેક્ષાચીહિ મી
સમજત નસે,

તે માઝી ટવાણી કરિતાત;

૨ જ્યાંને કીર્ય નષ્ટ જાણે આહે,
લાંચા વાહુબલાંચા મળ કાય ઉપયોગ ?

૩ તે દુર્ભેખાને વ ઉપાસમારાને દુબળે જાણે આહેત;
મયાળ વ વૈરાગ પ્રદેશાંત મિશેલ તેં ચાદ્રન તે

ગુજાર કરીત આહેત.

૪ તે જાણીચા આસપાસની લોણ ખુદુન ઘેતાત;
રતમ જાડાચા મુલંવર તે નિવાહ કરીત આહેત.

૫ લોકાંમધૂન ત્યાંલા ઘાલુન ઘેતાત;
જશી ચોરાચામાળૂન તજી લાંચામણૂન લોક
ઓરડ કરિતાત.

૬ ઉદાસવાણ્યા ખોચ્યાંત,
જમીનીચા વિવરાંત વ કપરીંત લ્યાંસ રાહાવે લગતે.

૭ જાડીમણ્યે તે રેંટે કરીત બસતાત;
ખાજકુલ્યાંચા ખાલી તે પછુન રાહાતાત.

૮ તે મૂઠાંને કિંબુના અભમાંચે વંશજ આહેત;
લાંલા દેશાંતુન હાલુન દિલે આહે.

૯ હે લોક માઝા નિદેચે પોવાડે ગાતાત;
માઝીં નાંદ જ્યાંચાલાચા તોંડી જાણે આહે.

૧૦ તે મળ અમંગલ માનિતાત,

માઝા વાચ્યાસહિ ઉંચે રાહા નાહીંત, તુંચુન

માઝા તોંડીબન ચુંબવયાસ તુંચુન નાહીંત

૧૧ કારણ દેવાને માઝા અસુષ્પાંચી હોઈ દિલી
કહુન મળ દુલું દિલે આહે;

મદ્દનું તે મજસમોર આપણા તોંડીબન લામ
ખુંગાસુન દેતાત.

૧૨ બાજારબુણે મજવર ઉજવીકહુન મર્યાદાંચિતાત,
માઝે પાય ડકદુન દેતાત,

તે માઝસ નાશાંચે મોરચે રચિતાત.

૧૩ તે માઝા માર્ગાંચી નાસાડી કરિતાત,
ચાંદ કોળી સાહાય્ય નાહીં

તે દેખીલ માઝા નાશાસ સાહાય્ય હોતાત.

૧૪ વિંદિરાંતુન વિશ્વાદ કરણાંચાપ્રમાણે તે ચાલુન
ઘેતાત.

૧૫ મજવર ઘોર પ્રસંગ ઓહવલે આહેત;
માઝી પ્રિણ્ઠા દે વાયૂપ્રમાણે ઉડવુન દેત આહેત;
માર્જે સૌદ્ય અત્રાપ્રમાણે વિરલે આહે.

૧૬ માઝા જિવાંચે આતાં પાણી પાણી જાણે આહે;
દુઃખાંચા દિવસાંની મળ પણાંદિલે આહે.

૧૭ રાત્રીચા સમર્થીં માઝીં હાડે પિંચુન ગલ્યાતાત;
મળ કરુંદુણાંચા વેદના થાંબત નાહીંત.

૧૮ વ્યાચીંચા મોદ્યા વેગાસુલે માઝા જણા વિસ્કલિત
જાણ આહે;

પેહણાંચા ગલ્યાપ્રમાણે તો અંગાલા જખુન બસતો.

૧૯ ત્યાંને મળ વિશ્વાંત લોલુન દિલે આહે;
ઘૂલ વ રાખ યાંચાસારખા મી જાણે આહે.

૨૦ મી તુંચા ધાવા કરીતો, પણ તું એકત નાહીંસ;
મી ઉભા રાહાતો; પણ તું મજવર ડોકે બદારિતોસ.

૨૧ તું મજશીં નિષ્ઠુર બનણ આહેસ;
તું આપલ્યા બાહુબલાંચા માઝા છલ કરીત આહેસ.

૨૨ તું મળ વાયૂર આલંડ કહુન ઉડવીત આહેસ;
આપિ ગર્જણાંચા તુફાનાંત મળ વિરીત આહેસ.

૨૩ મળ ઘલક આહે કીં તું મલા સુલુંચા કરીશીલ;
સર્વ જીવધારી જા ધાર્મી એકવટ વ્યાચાંચા

त्याप्रत मला पोचविशील.

२४ तरी कोणी कोसळ्या असतां यापल्य हात पुढे
करीत नाही काय ?

यापल्य नाही हीके यापल्य असतां तो याचा
करीत नाही काय ?

२५ कठीच दिवस कंड्यान्याला पाहून यी इच्छ्याले
नाही काय ?

स्वच्छारोसाठी यी कठी शाळे नाही काय ?

२६ यी सौख्याची अपेक्षा करीत होतो तो विषति
आली;

यी प्रकाशाची अपेक्षा करीत होतो तो अंघकार
आला.

२७ मातो अंतर्कांग-स्वत्सारतें पोक्त आहे;
दुःखाचे दिवस मला प्राप्त झाले आहेत.

२८ यी काळा होठल फिरत आहे, तरी सूर्योदया
किणारांनी नव्हे;

यी जनसमाजात उभा राहून करणा भावीत आहे,
२९ यी कोसळ्याचा बंधु,
शळ्यमुळ्याचा सोबती शाळे आहे.

३० मातो त्याचा काळी होठल गळून पडत आहे;
मातो हाडे तापाने दृश्य होत आहेत.

३१ माझ्या वीणेतून शोकसूर,
माझ्या पाव्यांदून विश्वरव निघत आहेत.

१ मी तर आपल्या दोल्यांनी काळर केला आहे;

३.१ यी कोणा कुमारीवर नजर कशी जाक देऊ ?
२ बळून देवाकहून काय कांव्यास वेणर ?

उर्वरोक्तहून कोणते बतम सर्वसमर्थ गोगवयास
द्यावणार ?

३ दुष्टास विषति व दुष्कर्यास अनये
आत होत नाही काय ?

४ माझे सर्व मारी तो पाहूत नाही काय ?
मातो सर्व पावले तो गणीत नाही काय ?

५ मी असताची सोबत केली असली,

१ मुलांत : उक्कटा

माझ्या पायांनी कपटाकडे धाव घेतली असली
६ तर त्याने मल्य न्यायाच्या ताजव्यांत तोखावें;

देवात्म माझी सात्त्विकता कळून येऊ था.

७ माझे पातळ आडमोर्वर पडले असले,

माझ्या मनाने माझ्या दोल्यांमागून धाव

घेतली असली,

माझ्या हातांस कांही डाग लागला असला,

८ तर मी ऐरिले ते दुसरा खालो;

लेक माझ्या शेतांतर्ले पीक उपदून टाकेत,

९ माझे मन कोणा झीला पाहून लंपट क्षाले असले,

मी आपल्या शेजान्याच्या दाराची टपून वसले

असले,

१० तर माझी यी दुसऱ्याचे दलणकांडण करो;

परके तिला ओणाकी करोत.

११ कारण हे दुष्कर्म आहे;

हा न्यायाधीशांनी शिक्षा करण्याजोगा गुन्हा आहे.

१२ कारण हा कामाग्री भरस कस्त नाशप्रत नेतो;

त्याच्या पायी माझी सर्व मालमता समूल नष्ट क्षाली

असली.

१३ माझा दास व दासी मजळी वाद करीत असतां

मी त्याचा हक्क तुच्छ लेखिला असता,

१४ तर देव माझा न्याय करावयास उठल्यास मी

काय केले असते?

त्याने झाडा घेतला असता तर मी काय जाव

दिला असता ?

१५ ज्याने मला गर्भोशयांत निर्माण केले त्याने

त्यालाहि नाही का केले ?

आम्हां दोघांसहि गर्भोशयांत एकानेव नाही का

घडिले

१६ मी कंगालंचा आशाभंग केला असला,

विधवेचे डोके विणविले असले,

१७ मी आपला भाकरतुळडा एकव्यानेव साला

असला,

त्यांतला कांही पोरक्यास दिला नसला,

१८ (माझ्या बाल्यणापासून बापाकडे जसा मुलगा

तसा तो मजजवळ लहानाचा मोठा झाला आहे,
लहानपणापसून मी विघ्वेचा संभाळ करीत
आल्ये आहे,)

१६ अखवा कोणी वलावांचून मरत आहे,
कोणा दरिद्रास पांधरण नाही हें पाहून,
२० त्यांस मी आपल्या मेंदरांच्या लोकरीची वडे
दिली नसली,

त्याच्या अवयवांस ऊब थेईल्यें करून त्यांचा
आशीर्वाद घेतला नसला,

२१ वेळीवर कोणी आपल्या पक्षाचा आहे हें पाहून
मी पोरक्यावर आपले हात उचलिला असला;

२२ तर माझी खावाटे पाठीतून निखवून पडोत,
माझे हात खांधांच्या सांध्यातून मोडून पडोत.

२३ देवापासून येणाऱ्या विपत्तीचा मला धाक असे;
त्याच्या प्रभावापुढे माझे कांही चालत नसे.

२४ जर मी सुवर्णावर भरंवसा ठेविल्य असता,
तुजवर माझी भिस्त आहे असें सुवर्णास म्हटले
असते,

२५ जर माझे धन बहुत आहे,
माझ्या हृतांनी कार कमाई केली आहे, याचा
मी आनंद केला असता,

२६ जर सूर्यांस प्रकाशातां पाहून.
चंद्रास बाटाने भ्रमण करितां पाहून,

२७ माझे मन गुप्तपणे मोहित झाले असते,
आणि आपल्या हाताचे चुंबन घेऊन मी त्यांस

बमन केले असते;

२८ तर हाहि न्यायाधीशांपुढे नेष्याजोगा उन्हा
झाल असता;

अज्ञाने ऊर्ध्वलोकीच्या देवाशी मी दगा केला
असें झाले असते.

२९ माझ्या देवशाचा नाश झालेला पाहून मला आनंद
वाटला असता,

त्याजवर अरिष्ट आले हें पाहून मला उल्लास
वाटला असता,

३० (त्याचा प्राणनाश व्हावा असा शाप मागूल

मी आपल्या जिज्वेस पाप करू दिले नाहीं)

३१ याच्या घरी मांसात्रानें दूसि झाली नाही असा
एक तरी आढळेल,

असें माझ्या डेवांतत्वा लोकांनी म्हटले नसेल,

३२ (कोण परदेसास्थास माझ्या दारावाहेर विन्हाड
करून राहण्याची पाली आली नाही.

वाटसारस माझे दार खुले असे,)

३३-३४ जनसमूहाला भिजन,
कुलीन घराणी मला नावे ठेवितील याचा

धाक वाढून
मी गणचूप राहिले व घरावाहेर पडोने नाही,

मनुष्यांसारखे मी आपल्या अपराधावर झाकण
धातले असते,

माझे पाप मनांतत्वा भनांत लपविले असते तर

३५ माझे कोणी ऐक्यारा असता तर किती बर्ते होते !

हेच माझे दस्तखत, सर्वसमर्थाने मला जाव याचा;
माझ्या प्रतिवाचाचा लेखी आरोप दाखल झाला

असता तर बर्ते झाले असते.

३६ तो मी आपल्या खांधावर वागविला असता;

विरोभूषांशमार्गे तो डोक्याला वेटिला असता.

३७ मी पावलापावलाचा हिरोव त्याला दिला असता;
त्याजपाशी मी सरदारासारखा गेले असतो.

३८ माझ्या शेताने मजविलद्ध गांह्याणे केले असेल,

त्याच्या सर्व तासांनी मिळून आक्रोश केला असेल,

३९ मोबदला दिल्यावांचून त्यांतले पीक मी खाले असेल,

त्याच्या मालकाच्या प्राणोत्कमणास कारण झालो

असेन,

४० तर त्यांत गहान्यांच्या ऐवजी काटेधोतरे,

जवांच्या ऐवजी कुसळे उगवोत.

येथे ईयोवानें भाषण समाप्त झाले.

१ ईयोव स्वतांच्या हठीनें निदोष आहे
३२ हें पाहून त्या तिथां पुरुषांनी त्यास उत्तर
देण्याचे सोडून दिले. २ मग राम घराण्यांतील

बरखेल बूजी याचा पुत्र अलीहू याचा राग भडकला;
ईयोद्धाने देवाला निदोषी घटविष्णवं सोऽहन् स्वतांस
निदोषी घटविष्णवं पाहिले, महणून त्याजवर त्याचा
राग भडकला. ३ आपल्या तिचां मित्रांस ईयोद्धाला
उत्तर यावयास संपदले नसतांहि त्यांनी त्यास दोषी
घटविले महणून त्याजवराहि त्याचा राग भडकला. ४ ते
वयांने मोठे होते महणून अलीहू ईयोद्धारी भाषण
घटविष्णवं पिलेपर्यंत थांबला होता. ५ त्या तिचां
पुरुषांच्या तोऽहन कांही प्रयुक्त लिखेना हॅ पाहन
त्याचा राग भडकला.

६ मग बरखेल बूजी याचा पुत्र अलीहू याने उत्तर
दिले; तो महणाला,
मी अल्पवयी आहै व तुम्ही वयोऽप्युद आहू;
महणून मी मुरवत धरिली; आपले मत तुमच्या-
पुढे प्रगट करप्यास मी करलो.

७ मला वाटले, पुष्कळ दिवस पाहिलेस्यांनी
भाषण करावे,
बहुत वर्षे घालविलेस्यांनी अकल सांगावी;
८ पण मानवाच्या ठारी आत्मा असतो;
सर्वसमर्थाचा शास त्यास बुद्धि देतो.
९ मतुज्य वयांने मोठे असले तरच ते ज्ञानी असतात,
वयोऽप्युद असले तरच त्यास खरेखोटे समजते,
असे नाही.

१० शाकरिता मी महणतो की माझे ऐका;
मीहि आपले मत कळवितो.
११ तुम्ही कांही समर्पक उत्तरे शोधून काढाल
या आशेने मी तुमचे भाषण ऐकत राहिलो,
तुमचे मुहे मी लक्षपूर्वक त्रवण केले.
१२ मी तुमचे बोल्यां मन लावून ऐकले;
तो पाहा, तुम्हांतल्या कोणीहि ईयोद्धाच्या पक्षाचे
खंडन केले नाही.

कोणी त्याला समर्पक उत्तर दिले नाही.
१३ देवच त्याचे खंडन करील, मतुज्याच्यांने
होणार नाही,
इतके ज्ञान त्याच्या ठारी आम्हांस आढळून आले

आहे असे महणून नका;
१४ कारण त्याने मजवर वादाचा मोर्स्चा फिरविल्य
नाही;

तुमचे शब्द घेऊन मी त्यांस उत्तर देणार नाही.
१५ ते थक झाले आहेत, कांही उत्तर देत नाहीत;
शब्द त्यांना सोऽहन गेले आहेत.

१६ ते बोलत नाहीत, निरतर होऊन उमे आहेत,
महणून मी थांबावें काय ?
१७ मीहि माझ्या तरफेंचे बोलतों,
माझे मत प्रगट करिरातो.

१८ माझ्या मनांत शब्दांची गर्दी ज्ञाली आहे;
माझा अंतरात्मा मला स्फूर्ति देत आहे.

१९ पाहा, माझे अंतर्याम बंद कळून ठेविलेल्या द्राक्षा-
रसाप्रामाणे झाले आहे;
नव्या द्राक्षारसाच्या बुधल्यांप्रमाणे ते फुटावयास
आले आहे.

२० मी बोलतो तरच मला चैन पडेल;
मी आपले तोंड उघडिन, उत्तर देईन.

२१ मी कोणाचा पक्ष धरणार नाही,
कोणाची खुशामत करणार नाही.

२२ खुशामत करप्याचे मला ठाऊक नाही,
असेल तर माझा उत्पन्नकर्ता मला तकाळ घेऊन
जाईल.

१ तर आतां हे ईयोद्धा, माझे भाषण
त्रवण कर,

माझे सगळें बोलणे ऐकून घे.

२ पाहा, आतां मी आपले तोंड उघडिले आहे;
माझी जीभ माझ्या तोंडांत हाढू लागली आहे.

३ माझ्या मनांतले विचार जशाचे तसे माझ्या
शब्दांनी प्रगट होणार;

माझ्या वाचेने प्रगट होणारे ज्ञान माझ्या तोऽहन
निष्कपटपृष्ठे निश्चणार.

४ देवाच्या आत्म्यांने मला निर्माण केले आहे;
सर्वसमर्थाच्या शासांने मला जीवन प्राप्त झाले आहे.
५ तुला उत्तर देतो येईल तर दे;

सिद्ध हो, मजपुढे उभा राहा.
 ६ पाहा, देवापुढे मी तुजसरखाच आहे;
 मीहि मातीच्या गोल्याचा घडलेला आहे.
 ७ माझ्या धाकाने तुला धावरवयाला नको;
 माझा दाव तुला भारी होणार नाही.
 ८ तुझे बोलणे माझ्या काळी पडले,
 तुझे शब्द मी ऐकले, ते हे :
 ९ मी शुद्ध आहे, मी निरपराख आहे;
 मी निकलंक आहे, मी निर्देव आहे;
 १० पाहा, देव कसा मजविरुद्ध निमित्त शोधितो;
 तो मला शत्रु गणितो,

११ तो माझे पाय खोल्यांत धालितो;
 तो माझ्या सगळ्या चालचलण्याकाव नजर ठेवितो.
 १२ पाहा, मी तुला यांचे उत्तर देतो; हे तुझे बोलणे
 यथार्थ नाही;

कारण देव मानवाहून थोर आहे.
 १३ तो आपल्या कोणत्याहि करणीचे कारण सांगत
 नाही,

महणून का तू त्याजशी वाद धालितो ?

१४ देव एका प्रकारे नव्हे तर दोन प्रकारे मनु-
 ष्यांची बोलतो;

पण तो त्याकडे खित देत नाही.

१५ स्वप्रस्थितीत, रात्रीच्या दृष्टांतात,

मनुष्य गाढ निर्देत असता,
 तो विडान्यावर पहून झोप घेत असता,

१६ देव त्यांचे काळ उघडितो;

त्यास प्राप झालेल्या बोधावर तो मुद्रा करितो.

१७ तेणेकहून तो मनुष्याच्या कृतीला आवा धालितो,
 पुरुषाच्या गर्वाचा परिहार करितो.

१८ तो त्याचा जीव गर्तेपासून रक्षितो,
 शब्दाने होणाऱ्या नाशापासून त्याचा जीव बचावितो.

१९ कोणाला अशी शिक्षा होते की तो क्लेश भोगीत
 विडान्यावर लोक्यांत राहतो;

२० त्याचा हाडांची एकसारखी तडफड चालते;

त्याचा जीव अन्नास कंटाळतो,

त्याच्या मनाला मिष्ठानाचा तिटकारा येतो.
 २१ त्याचा देह गळून तो दिसतो न दिसतोसा होतो;
 त्याची हाडे पूर्वी दिसत नसत, ती बाहेर
 येतात.
 २२ शेवटी तो गर्तेजवळ जाऊन ठेपतो,
 त्यांचे जीवन नाश करणाऱ्यांच्या तावडीत जाते.
 २३ मनुष्याला सन्मार्गी दाखविणारा हजारांत एक
 असा कोणी मध्यस्थ दिव्यदूत त्यास आढळता,
 २४ तर देव त्याजवर प्रसन्न होऊन म्हणेल,
 याचा बचाव कर, याला गर्तेत पहुं देऊ नको;
 मला खंड मिळाला आहे.
 २५ मग त्यांचे शरीर चालकाच्यापेक्षां टवटवीत होतें;
 त्यांचे तारुष्याचे दिवस त्याला पुनः प्राप होतात.
 २६ तो देवाची प्रार्थना करितो, आणि तो त्याजवर
 प्रसन्न होतो;
 तो आनंदाने त्यांचे दर्शन घेतो;
 देव त्याची निर्देशता पूर्ववत् स्थापीत करितो.
 २७ तो गाणी गाऊन लोकांस म्हणते,
 मी पाप केले होतें; मी सरळ मार्ग सोहून
 बाकच्या मार्गाने चालले होतों,
 त्यांचे प्रायश्चित्त मला मिळाले नाही;
 २८ त्यांने माझा जीव रक्षिता, मला गर्तेत पहुं
 दिले नाही,
 माझ्या विडाला प्रकाश लाभला आहे.
 २९ पाहा, हे सर्वे देव मनुष्याला दोनतीनदा
 करितो;

३० असा तो त्याचा जीव गर्तेपासून बचावितो,
 म्हणजे तो जीवनप्रकाशाने प्रकाशित होतो.

३१ हे ईयोवा, काळ देऊन माझे ऐक;
 उगा राहा, मला बोलूं दे.

३२ तुला कांही उत्तर धावयाचे असेल तर तें दे;
 बोल, कारण तुला निर्देव व्यवाख्याची माझी
 इच्छा आहे.

३३ नाही तर माझे ऐक;
 उगा राहा, मी तुला झान सांगतो.

- १ अलीहु आणवी महाला,
२ समजदार लोकहो, तुम्ही माझे गोलंगे एका;
३४ अहो, जाणते लोकहो, कन दा.
 ३ अशांची परीक्षा जशी जिमेला होते,
तशी शब्दांची परीक्षा कळनाला होते.
 ४ आतां न्याय असेल तें आपण निवृत्त घेऊ;
चांगले काय याचा आपण आपसांत निवाढा करू.
 ५ आता ईप्रेस महणतो की मी निंदोष आहें;
देवाने माझा अन्याय केला आहे;
 ६ माझा पक्ष खरा असतां मी खोटा घरले आहें;
मी विरपराव असतां माझा धाय असाऱ्य आहे,
 ७ ईश्वरनिंदा उदकप्रमाणे प्राप्त उत्तरणारा
ईप्रेसासारखा मनुष्य कोण आहे ?
 ८ तो अधर्म करणायांचरोवर संगति करितो,
दुर्जनांची सोबत धरितो.
 ९ तो महण्ठो देवाशी सद्य टेवूल
मनुष्याला काय अभ द्यातो ?
 १० श्याकरितां समंजस जनहो, माझे ऐकून ध्या;
देवाकृतून दुष्कर्म व्हावें, सर्वसमर्थकूल अन्याय
व्हावा,
ही कल्पनाहि करवयाल नको.
 ११ तो मनुष्याला त्याच्या कर्मांचे प्रतिफल देतो,
प्रत्येकास त्याच्या त्याच्या आचारप्रमाणे गति देतो.
 १२ देव निःसंघर्ष कांही वाईट करीत नाही,
सर्वसमर्थ प्रभु विपरीत न्याय करीत नाही.
 १३ ही शृंखली त्याच्या स्वाधीन कोणी केली आहे ?
शा सर्व जगांची व्यवस्था कोणी लाभिती ?
 १४ त्यांचे चित स्वतांकेदेसच असले,
त्यांने आपला आत्मा व श्वास आवरून स्वतांच्यां
ठायी परत घेताला,
 १५, तर सर्व जीवचाच्यांचा एकदम प्राणांत होईल;
मानव पुन्हा मातीस मिळेल.
 १६ आतां समजून घे, हे ऐक;
माझ्या तोहून फल्द निकरील त्यांकडे फल दे.

- १७ जो न्यायाचा वैरी तो शास्त्रा होईल काय ?
जो न्यायी, जो समर्थ, त्याल तुं दोषी अविशील
काय ?
 १८ तुं अधम आहेस, असे राजाला म्हणणे,
तुम्ही दुष्ट आहां असे अमिरांस म्हणणे उचित
होईल काय ?
 १९ जो अमिरांची भीड राखीत नाही,
जो श्रीमंताल गरिबांहून अविक मानीत नाही,
(कारण ते सर्व त्याच्या हाताने निर्माण झाले
आहेत,)
त्याल दोषी ठरवणे उचित होईल काय ?
 २० लोक क्षणात मस्तु पावतात,
ऐन मध्यरात्री झटके खाऊन गत होतात;
बलिष्ठ जन कोणाचा हात न लागतां उच्छेद
पावतात.
 २१ कारण देवाची दृष्टि प्रत्येकाच्या आचरणावर असते;
त्यांचे प्रत्येक पाऊल तो पाहतो.
 २२ अधर्मी ज्यांत ल्यून राहील असा काळोख,
असा घोर अंधकार नाही.
 २३ मनुष्यांने देवाच्या न्यायासनापुढे जावे महून
त्याचा त्याजकडे आणवी लक्ष पुरविष्याचे प्रयो-
जन नसरें.
 २४ तो बलिष्ठांचा चुराडा करितो
आणि त्याच्या स्थानी दुसऱ्यांस स्थापितो;
त्याल त्यांची चौकरी करावी लागत नाही.
 २५ त्याप्रमाणे तो त्यांची कृत्ये जागितो;
तो त्यांस रात्री असा उलझून टाकितो की त्यांचा
चुराडा होतो.
 २६ ते दुष्ट आहेत महून
त्यांस तो लोकांसमक्ष ताडण करितो;
 २७ कारण त्याल अनुसरप्रमाणे सोहून
त्याचा कोणताहि मर्गे त्यांनी ध्यानांत आणिल
नाही.
 २८ त्याच्या करणीमुळे कंगालांचा आकोश त्याच्यापर्यंत
गेला;

दीनाची आरोही त्याग्या कर्नी गेली.

३६ त्याने कोणास शांतिसमाधान दिले तर त्याल
क्रेण दोष दर्हेल ?

त्याचे तोड फिरविले तर त्याचे दशान कोणाला
द्वाईल ?

हे राष्ट्रसंवंधाने असो की एक व्यक्तीसंवंधाने
असो, सारखेच;

३० हे अशासाठी की अधर्माचे राज्य होऊं नये,
व लोकांस कोणी मोहपाशात घासं नये;

३१ देवाला कोणी कर्वी महाले काय कीं
मी निरपरंग असून चिक्का मोगिली;

३२ जो माझा अपराध मला दिसत नाही तो मला
दाखीव;

मी जर वाईट केले असेल तर त्याएुंदे मी तसे
करणार नाही ?

३३ देवाकहून मिळारे प्रतिफल तुला तुच्छ वाटते,
तर तें काय तुश्या मनाप्रमाणे असावे ?

तु याहिजे तर आवडानिवड कर, मी नाही;
तुला काय वाटते तें सांग.

३४ सर्वे संमजस लोक,
माझे भाषण ऐकणारे सर्वे शहाये पुरुष असे
महातील कीं

३५ ईयोव अडानाने बोलत आहे;
त्याचे बोलें समंजसपणाचे नाही.

३६ शेवटपर्यंत ईयोवाची कसोटी पाहावी हे वर्दं;
कारण दुष्टप्रमाणे त्याने उतरे दिली आहेत.

३७ आपल्या पापांत आणखी असर्यादेवी भर त्याने
घाताची आहे;

आपल्यादेवत तो टाळी वाजवितो
आणि देवाविरुद्ध बेसुमार थोळतो.

१ अलीहु आणखी महाताला,

२ देवावरील माझी किंयां न्यायाची आहे
असे तु महातोस काय ?

हे तुला महात्याचा हक आहे असे तुला वाटते काय !

३ यास्तंब तु महातोस की तुला काय लाभ होणार ?
मी पाप केले असरें तर माझे काय कमी झाले
असरें ?

४ मी तुला व तुक्यावरोवर तुश्या मित्रांसहि उत्तर
देतों :

५ आकाशाकडे दृष्टि देऊन पाहा;
हे नभोगंडक पाहा, हे तुजहून उच आहे.

६ तु पाप केले तर देवाचे काय जाते ?
तुसे अपराध बहुत असले तर त्याचे काय
चिघडणार ?

७ तु धार्मिक असलास तर तु त्याला काय देणार ?
तुजपासून त्याला काय मिळाणार ?

८ तुश्या अधर्माचे फल तुजसारख्या मानवाळाच
बाखेल;

तुश्या धर्माचे फल मानवसंतातीलाच अमेल.

९ अतिशयित जुळस झाल महजे लोक आकोश
करितात;

जबरदस्त लोकांचा हात त्यांवर पडल महजे
ते साहाय्यासाठी आरोग्यी मारितात.

१० तरी पण असे कोणीहि महणत नाही कीं जो
रात्रीची त्योंत्रे गावयाल देतो,

तो माझा निर्माणकर्ता कोठे आहे ?

११ जो आम्हांस पृथ्वीवरील पश्याहून अधिक
विक्रितो,

आणि आकाशांतील पश्याहून अधिक झान देतो,
तो कोठे आहे ?

१२ दुर्जनांच्या उन्नतप्रमाणासुले
ते असा आकोश करितात पण कोणी ऐकत नाही,

१३ देव निर्यक ओरह खरोवर ऐकत नाही;
सर्वसमर्यं तिजकडे रस्ते देत नाही.

१४ तु महातोस की त्याचे दर्शन मला थडत नाही;
पण हा तुश्या वाद त्याच्यासमोरच आहे,

तर तु त्याची वाट पर्हत राहा;

१५ पण आपां जाणो कोरूप देव जेणा नाही,

१ अथवाः मला

त्यांने अपराधाकडे फारसे लक्ष पुरविले नाही;
 १६ महून ईयोग आपले तोड उघडून निरर्थक
 भाषण करितो,
 आणि अज्ञानांने वाद माजावितो.

३६
 १ अलीहु आपले भाषण मुळ चालकून
 झणाळा,
 २ अमळ यांच; देवाच्या वतीने आणाऱ्या कांदी
 बोलाच्यांनें आहे,
 असे मी तुला दाखवितो.
 ३ मी हुला आपले ज्ञान अलून
 आपल्या उत्पन्नकर्त्त्वाचे न्यायात्मक स्थापित करीत.
 काळातील शब्द चास्ताविक सोऽपि नाहीतच
 हा पूर्ण ज्ञानी पुरुष तुजुपुढे उभा आहे,
 अर्थात्, देव संमर्थ आहे तरी तो कोणाही तुच्छ
 करीत नाही.

त्यांने हानवड प्रचंड आहे.
 हे तो अधर्म्यांस जांचवीत नाही;
 तो दीनांचा न्याय करितो.
 ७ तो धार्मिकवीरील आपली दृष्टि काढीत नाही,
 तर त्यांस राजावरीवर सिंहासनावर अक्षय स्थापितो,
 व त्यांची उडति होते.
 ८ त्यांना केलीनी जखडिले,
 दुःखलप रुज्जुरी त्यांस बांधन ठेविले,

९ तर त्यांची कृती हा लोके अपरिवृत्याची त्यांस
 जाणीच कृत देतो,
 त्यांनी उन्मत्तपणाचे वर्तमान केले असे त्यांस दास-
 कून देतो;
 १० त्यांचे काळ उघडून ते बोव वेत्तील असे तो करितो
 आणि त्यांस अधर्मी सोडावयास संसारो,
 ११ हे ऐकून ते अंकित झाले तर
 ते आपले दिवस मुस्लिमीत घालवितील,
 आपली वर्षे मुदानें काढितील;

१२ पण त्यांनी ऐकले नाही तर ते झालाने ठार
 होतील;

ज्ञानप्राप्तीचांचूल त्यांचा प्राप्तांत होईल.
 १३ जे मनांने अधर्मी असतात ते हृदयांत कोष
 बालगितात;
 त्यांने त्यांस बांधिले असतां ते धावा करीत नाहीत.
 १४ ते भरज्ञानीत मरतात;
 त्यांचा प्राण अमंगल पुरुषांप्रमाणे नाश पावतो;
 १५ तो दुःखितांस त्यांच्या दुःखाच्या द्वारे सोडवितो;
 विपरीत्या द्वारे त्यांची कानउठाडणी करितो.
 १६ तो तुलाहि दुःखाच्या अवज्ञातल सोडवून
 संकोच नाही अशा प्रवासत स्थली नेतो;
 तुस्या भेजावर मिटाशाळी रेलचेल होईल.
 १७ तं बुद्धाशारसा दोषारोप करीत राहील,
 तर देषारोप व न्यायदंड यंत्र्या तावडीत तं
 संरक्षणारोपील,
 १८ आपल्या कोषाने मोहांत पहून तं अपमान
 करण्यास प्रकृत होऊन नको;
 हा खंड भारी आहे महून बहूकू नको.
 १९ तुस्या अंगार संपत्तीचा
 तुस्या संपत्तीच्या सान्या बळाचा कांही उपयोग
 होईल काय ?
 २० लोक ज्ञानाच्या जागी नष्ट होतील
 अशा रात्रीची उत्कठा धरू नको.
 २१ संभाल, दुष्टतेकडे वर्षू नको;
 ती तुला दुःखापेकां परंपर वाटत आहे.
 २२ पाहा, देव आपल्या सोमध्यांने थोर कृत्ये करितो;
 त्याच्यासमान शिक्षण देणारा कोण आहे ?
 २३ त्याला मार्ग लावून देणारा कोण आहे ?
 तं अधर्मी केला आहे अर्थे त्याला कोण महणार
 २४ लोकांनी गायत्रन्लपे त्याच्या करणीचा महिना वर्षिल
 आहे, तो गायत्रे स्मरण त्रिव.
 २५ सर्व मनुष्यें ती पाहत राहतात;
 मानव ती दुरुन पाहतो.
 २६ पाहा, देव थोर आहे, तो आम्हांस अगम्य आहे
 त्याच्या वर्षांची संस्था अगम्य आहे.
 २७ तो जलबिंदु आकर्षितो,

त्याची वाफ होकल ते पर्जन्यस्थाने पडतात;

२८ मेघ त्याची वृष्टि करितात; ते लोकसमूहावर विपुल वर्षाव करितात.

२९ मेघांचा पसारा, मेघमंडपांतील गडवडाट यांचे ज्ञान कोणाला होइल ?

३० पाहा, तो आपल्याभोवती प्रकाश पसरितो; त्यानें सुमुद्रतल व्यापितो;

३१ याच्या योगांने तो राष्ट्रांचा न्याय करितो, अजाची विपुलता करितो.

३२ तो वियुक्ता आपल्या हाती घरून तिने अबूक आधात करावा असी तिस्त आहा करितो.

३३ मेघर्गर्जन त्याच्या येण्याची खबर देते; गुरुंदोरेहि तो येत आहे असे कल्याणिता.

३७। हे ऐकून माझे हृदय थरथरून

स्थानप्रष्ठ होते.

२ ऐका हो ऐका ! त्याच्या काणीची गर्जना ऐका, त्याच्या मुखांतुल निवणारा च्याचि ऐका.

३ तो त्यास नभोमंडळाखाली सर्वत्र धाडितो, वियुक्तेसह पृथ्वीच्या दिंगतीं त्यास पाठवितो.

४ तिच्या भागून गर्जनेचा च्याचि होतो; तो आपल्या प्रतापी च्याचीने गर्जतो;

त्याचा शब्द ऐकू येतो तेव्हा तो वियुक्तेचे चमकणे थांबवीत नाही.

५ देत अद्भुत शब्दानें गर्जतो; आम्हांस अगम्य अशी मोर्दी कूर्ले तो करितो.

६ तो हिमाला महणतो, पृथ्वीवर पड; पावसाच्या सरीला व भारी पर्जन्यवृष्टीला तो असेच महणतो.

७ त्यानें उत्पन्न केलेल्या सर्व मानवांनी त्याला ओळखावें,

महून तो प्रत्येक मनुष्याच्या हाताचा व्यवसाय वंद करितो.

८ तेव्हां वनपृष्ठ आदेश स्फोटित व आपल्या गुहात राहत राहतात.

९ वावटळ आपल्या खजित्यांतुल निश्चल येते, उत्तरेकडील वाच्यांमुळे यंडे येते.

१० देवाच्या क्षासाच्या फुंकरावें हिम होते, तेव्हा विस्तीर्ण खलाशय गोदून जातात;

११ तो मेघ जलपूर्ण झालितो; तो आपल्या वियुक्तेचे अप्रौढोकडे, पसरितो;

१२ ते त्याच्या सुशांती चोहोकडे फिरतात; इत्याजे अर्थात त्यांचा आळापिलेले कार्य ते आसिल भृष्टाचावर करितात;

१३ विक्षेपांती असो, त्याच्या हा पृथ्वीच्या हितासाठी असो,

किंवा दया करण्यासाठी असो, तो त्यांस पाठवितो.

१४ ईयोवा, कान देकल हें एक; स्तन्धव राहून देवाच्या अद्भुतकृत्यांचे मनन कर.

१५ देव मेघांना आळा देजल त्यांचा प्रकाश त्यमकावयास कसा लावितो,

हे तुला कळते काय ?

१६ मेघ कसे समातोल राहतात हे तुला कळते काय ? त्या सर्वज्ञाच्या अद्भुतकृत्यांचे सर्व ते जगतोस काय ?

१७ दक्षिणेकडील वाज्ञाने पृथ्वी निर्वात होते तेव्हां तुझी बळे कसी तापतात ?

१८ ओरीव आरशासारखे भक्तम नभोमंडळ त्याच्या प्रमाणे तुला विस्तारितां येईल काय ?

१९ त्याच्यासीं काय बोलावें हे आम्हांस शिक्कीव; अंधकारामुळे आम्हांस शब्दयोजना करिता येत नाही.

२० मी बोलणार असे त्याला संगावयाचे काय ? असे सांगून कोणी आपला नाश करून घेईल काय ?

२१ आता मेघमंडळांतील देदीप्यमान सूर्यप्रकाश दिसत नाही;

पण वारा दुदून तें खच्छ करितो.

२२ अस्त्राविद्येयांचा तुलांकां येते;

देव भक्तांनक तेव्हां येतेविद्येयांचा.

२३ सर्वसमर्थं तर अगम्य आहे;
त्याचें समर्थ्य अप्रतिप आहे;
तो न्याय व धर्म विपरीत कीरत नाही;
२४ झणून मनुष्ये त्याचें भय असिलता;
जे शाणपणाचा अभिमान वाहाता,
त्याजकडे तो लक्ष देत नाही.

१ तेव्हा परमेश्वराने वाढल्यातून हिंदूवास
३८ उत्तर दिले; तो महणाला,
२ अशानाचे शब्द गोळून

दिव्य संकेतावर अंधकार पाडणारा दा कोण ?
३ आतों मंदिरांमध्ये आपली कमर घांव;
मी तुला हें विचारितों; मला सांग.
४ मी पृथ्वीचा पाश घातल तेव्हा तू कोठे होतास ?
तुला समजात्याची अकल असेल तर सांग.

५ तिचे मोजाप कोणी ठरविले गरे ?
तिला मापनसूत्र कोणी लाविले ?
हे तुला ठाऊक आहे काय ?
६ तिच्या स्तंभांचा पाया कशावर घातला ?
तिची कोनविला कोणी बसविली ?
७ त्या समर्थी प्रभातनक्षत्रांती विळून गायन केले
व सर्व देवकुमारांनी जयजयकार केला.
८ समुद्र उक्कलन गर्भाशयातून पटावा असा आहेत पटला
तेव्हा त्यास कवाऱ्ये लाळून तो कोणी अडविला ?
९ त्या समर्थी मी त्यास मेघवाणाचे पांखलूण घातले,
दाट अंतर्चंद्रे त्यास बाळवें केले;

१० मी त्याची मर्यादा फोडून काढिली
आणि त्यास अडवार व दरवाजे लाविले;
११ माणि मी म्हणाले तं येवरच ये; यापलीकडे
तुला येतां कामा नये;

वेणु तुश्या नन्मात लहारी यांवत्या पाहिजेत.

१२ तं जन्मात कीं प्रातःसमयाचे नियमन केले
आहे काय ?
प्रमातेत्या आपले स्वान दासवत दिले; आहे काय ?
१३ यासाठी कीं त्यांने पृथ्वीच्या दिगंतांस घस्त

तीवरील दुष्टांस द्वाटकून टाकावें;
१४ तेव्हां सुदेव्या त्यांने जसा मातीला आकार येतो,
तसा प्रभातेने पृथ्वीचा आकार व्यरु होतो;
सर्व वस्तु जशा काय त्यांच्या पेहरावाप्रमाणे उक्क
दिसतात.

१५ दुष्टांना त्यांचा प्रकाश नाहीता होतो;
त्यांचा उगरलेला हात मोडता.
१६ समुद्राच्या स्तन्यापर्यंत तुला कठी रिचाव शाळ
आहे काय ?
सामराच्या खोल प्रदेशी तं कठी ब्रह्मण केले
आहे काय ?
१७ सूर्युद्धरे तुला दृष्टिगोचर शाळी आहेत काय ?
तं अधोलोकाची द्वारे पाहिजी आहेत काय ?
१८ पृथ्वीच्या विस्ताराचे तुला आकूल शाळे आहे
काय ?

तुला हें सर्व ठाऊक असेल तर सांग.
१९ प्रकाश बसतो तिकडची बाट कोणती ?
अंधकाराचे स्थान कोठे आहे ?
२० त्यास त्याच्या प्रदेशाच्या सीमेपर्यंत नेजन तुला
पोंचवितां येईल काय ?

त्याच्या गृहाच्या बाटा तं ओळखितोस काय ?
२१ हें सर्व तुला ठाऊक असेलच;
कारण त्या वेळी तं जन्मला असावास;
तं बहुत दिवसांचा म्हणवायाचा.
२२ तं हिंमाच्या भांडारात जाऊल शिरला आहेस काय ?
तं गारांची भांडारे पाहिली आहेत काय ?
२३ ती मी संकटसमयासाठी,
लालाई व मुद्द यांच्या प्रसंगासाठी राखल ठेविली
आहेत.

२४ प्रकाशाची बांटणी कशी शाळी आहे ?
पूर्वेचा वारा पृथ्वीवर कसा पसरतो ?
२५ पर्जन्याचा लोट शाळी यावा म्हणून पाठ कोण
फोडिलो ?
गर्जणाच्या विसुद्धेता भार्ग कोण करितो ?
२६ अशासाठी कीं निर्जन प्रदेशांत,

मनुष्यहीन अरप्पात भाऊस पडावा,

२७ उजाड व वैराणप्रदेश तुल करावा,

कोणव्ही हिरवल उगवेशी करावी;

२८ पर्जन्यवाच कोणी पिता आहे काय?

दहिंवरविंदूस कोण जन्म देतो?

२९ हिम कोणाच्या गर्भाशयातल निघते?

आकाशांतील हिमकास कोण जन्म देतो?

३० जल चिझून पाशाणाप्रमाणे घट होते;

जलशयाचा पृथग्भाग गोठून जातो.

३१ कृतिकांचा गुच्छ तुला गुफिता येईल काय?

मृगशीर्षाचे वंध तुला सोडिता येतील काय?

३२ राशीचक योग्य समर्थी तुला उदयास आणिता

येईल काय?

सप्तकृषीस त्यांच्या संतीसह तुला मार्ग दाखविता

येईल काय?

३३ आकाशांडलाचे नियम तुला माहीत आहेत काय?

पृथग्विर त्याची सत्ता तुला नेमून देतां येईल काय?

३४ तुजवर विपुल जलवधार व्हावा

म्हणून मेवास तुला पुकाळून सांगता येईल काय?

३५ विचुक्ता तुऱ्या आँडेत आहेत काय?

आणि त्या येऊन, काय आहा, असे तुला

म्हणतात काय?

३६ घनमेघांत अक्कल कोणी धातली?

अश्रांस समज कोणी दिली?

३७ कोणास आपल्या बुद्धिसामर्थ्यानं मेवाची इजिरी

येता येते?

आकाशाचे बुधले कोण ओतितो?

३८ तेब्हा घूळ भिजून गोळ बनतो

व ढेंकले विरघदून एकमेकास चिकदून जातास.

३९ तुला सिंहिणीची शिकार करितां येते काय?

तरुण सिंहाची क्षुधा तुला तृप्त करिता येते काय?

४० ते गुहांत दवा धर्मन बसतात,

जाईत दहून टपून बसतात.

४१ काळव्याची पिले देवाला हाका मारितात

ती अचान्क करीत चोहोकडे भटकतात.

तेब्हां त्यांस ते कोण देतो?

३९ १ पहाडी रानजेश्वा विष्णाच्या काळ तुऱ्या

ठाळक आहे काय?

हरिणी केब्हां प्रसवतात हें तुल कल्पते काय?

२ त्यांचे महिने केब्हां भरलास याचे गणित तुला

करिता येते काय?

३ त्यांचे प्रसवकाळ तुल कल्पते काय?

४ त्यांचे औषधून आंडां पिण्या वितात;

त्या प्रसूतीवेदनांपासून शुक्क होतात.

५ त्यांची पिले अंधमुष्ट होऊन राळांत बाढतात;

ती त्यांला सोडून जातात; त्यांकडे परत येत नाहीत.

५ रानगाढवास कोणी त्वैरं फिरु दिले?

त्याला बंधमुख कोणी केले?

६ त्यांचे निवासस्थान

मी स्थ॒ मैदानांतील क्षारभूमि केले आहे.

७ नगरांतील क्षेत्रजीवा त्याला तिटकारा असतो;

हाकणांन्याचा शब्द त्यांच्या कानी पडत नाही.

८ डोंगरांवर जें कांहीं सांपडेल तें त्याचा चारा;

तो हरतहेची हिरवल शेवटीत फिरतो.

९ गवा तुझी सेवा करिष्यास मान्य होईल काय?

१० त्यांच्या गव्यांत जुंपणी बांधून त्याला शेतांच्या

तासांत तूं चालविशील काय?

तो तुऱ्यामागून खोचांतील जमीन कोळ्यील

काय?

११ त्यांचे बळ मोठे आहे म्हणून तूं त्यावर भिस्त

ठेवशील काय?

अश्याचा त्यावर आपले काम सोपवशील काय?

१२ तो तुझे बान्य घरी आणील व तुऱ्या खल्यांतले

धान्य जमा करील

असा त्यांचा तुला भरंवसा आहे काय?

१३ शाहाश्वीचे पंख आनंदाने कढकडतात;

तिचे पिसारे व पर मात्रा करिष्याचा कर्णी

पडतात काय!

१४ ती आपली अंडी जग्नीच्या हुक्की करिसे

- ती बुद्धीने उचिते।
- १५ ती क्षेणात्मा परमात्माली स्विरदतील,
किंवा कोणी वनपशु ती तुडील; यावें तिळा
भान नसंते;
- १६ ती आपल्या पिलंबांती अशी निर्देशाते मौवाते की
जशी काय ती तिळी नवहात;
- आपले अग्र निकलऱ्याले तरी ती निविलाई दाखते;
१७ कारण देवाने तिळा बुधिलीन आहें उरपास किले आहे;
- तिळ्या वांयात्मा अलक्ष्याची वाही;
- १८ ती आपली माल उंच उसाळन आपले पंख
फलफलावीत घावते;
- तेव्हां ती घोड्यात्मा व स्वारात्मा दाखते;
- १९ घोड्यास बळ तूं देतोस काय ?
- त्याच्या भानेला हलण्याचा आसालीने पांखरुग तूं
घालतोस काय ?
- २० त्यास पोळ्यप्रमाणे उड्या मरण्यास तूं घवतोस
काय ?
- त्याच्या फुफुल्याच्या तोरा भयेकर असतो;
- २१ तो भैदानांत टाप्या माहित्ये,
तो आपल्या बस्त्वा असिमान स्विरवितो;
तो हयरवंद शिःप्रयाणी सामना असमान पुढे
सरसावतो.
- २२ तो भीतीस हसतो, व घावत नाही;
- तरवारीपासून मागे इटत नाही;
- २३ भाता, चमकणारा भाला व बरनी
ही त्यावर आपद्दन खण्डणातात.
- २४ तो उपतेने व कोधाने जमीन तोहन जास्तो;
रणरिणाचा नाद ऐकांच तो अनावर होतो.
- २५ रणशिंग जेळांजेळां वाजते तेव्हा तो अहा !
म्हणतो;
- लडाई, सरदारांची गर्जना व रणवाच यांचा वास
तो दुरुन काढतो.
- २६ सप्तांशा तुझा चाहुयाने उडतो
आणि दक्षिणेकडे उडून जाण्यास तो पंख फळफळा-
वितो काय ?

- २७ गरुड तुझ्या आहेने भरारी मारितो
व उंच ठिकाणी घरटें करितो काय ?
- २८ तो खडकांत वस्ती करितो;
खडकाच्या तुळ्यावर दुर्गमस्थानी आपले कोरें
करितो.
- २९ तेथून तो आपले भक्ष्य निरक्षितो;
त्याच्या नेत्रांस तें दूबवर दिसतें.
- ३० त्याची पिले रक्क नाचितात;
जेवें वध पावलेले असतात तेवें तो असतो.
- ३१ परमेश्वराने ईयोवाल्य आणखी म्हळें,
- ३२० २ हा बोल लावणारा सर्वसमर्थांशी आतां
वाद घालील काय ?
देवाशी वाद घालणाऱ्याने आतां उत्तर घावें.
- ३ मग ईयोवाने परमेश्वराला उत्तर केले,
४ पाहा, मी तर पामर आहे,
मी तुला काय उत्तर देऊ ?
मी आपला हात आपल्या तोंडावर ठेवितो.
- ५ एकदा मी बोललो खरा, पण आतां मी तुला कांहीं
जाव देवार नाही;
मी दोनदाहि बोललो, पण आतां पुनः बोलणार
नाही.
- ६ मग परमेश्वराने वावटक्यातल ईयोवास उत्तर
दिलें; तो म्हणाला :
- ७ आतां मर्दाप्रमाणे आपली कमर बांध;
मी तुला विचारितो, मला सांग.
- ८ तू माझे न्यायात्म खोटें पाहूं पाहतोस काय ?
आणण निरोषी ठरावें म्हणून तूं मला दोषी
ठरवितोस काय ?
- ९ देवाच्यासारखा तुझा भुज आहे काय
त्याच्या वाणीप्रमाणे तुला गर्जना करितां येते
काय ?
- १० तूं आपणास महिमा व प्रताप यांनी भूषित कर;

- तेज व ऐस्य ही धारण कर.
 ११ तुम्हा कोवाला भरते येऊ दे,
 आणि प्रत्येक गर्विष्ठास पाहून त्याची मानसंडना कर.
 १२ प्रत्येक गर्विष्ठास पाहून त्याला साली पाह
 आणि तुम्हांस जागच्या जागी तुडीव.
 १३ त्या सर्वांस मातीस मिळीव;
 त्याची तोडे काळेखालात राहतील असे त्याला
 बांधून टाक.
 १४ मग तुम्हा उजका हात तुम्हा उद्दार करितो,
 अशी तुम्ही मीहि प्रशंसा करीन.
 १५ तुजुबरोबर निर्माण केलेल्या वेहेमोवास पाहा;
 तो बैलाप्रमाणे गवत खात असतो.
 १६ पाहा, त्याच्या कमरेत ताकद असते;
 त्याच्या पोटाच्या स्नायूंत सामर्थ्य असते.
 १७ देवदारलच्या फांदीसारखे तो आपले शेषट हालवितो;
 त्याच्या जांधाचे झाण एकमेहाशी जोडले
 असतात.
 १८ त्याची हांडे जशा काय यितकेच्या नव्या,
 त्याच्या फासोल्या जसे काय लोखंडाचे गज.
 १९ तो देवाची प्रमुखकृती आहे;
 त्याच्या निर्माणकर्त्ताने त्याला तरवाहीने सज्ज
 केले आहे.
 २० डोंगर त्याला चारा पुरवितात;
 तेथे सर्व वनपशु कीडा करितात.
 २१ तो कमलिनीखाली, लहाल्याच्या वेटात
 व दलदलीत पढून राहतो.
 २२ कमलिनी त्यावर छाया करितात;
 ओहोकातले वाढूज त्याला घेरितात.
 २३ पाहा, नदीच्या पुराचा लोट त्यावर आला
 तरी तो डगमगत नाही;
 यादेनेसारेख्या नदीचा प्रवाह झपाच्याने वाढून
 त्याच्या तोंडावर आढळला
 तरी तो निर्मय राहतो.
 २४ तो सावध असतं त्याला कोण घरील?

१ म्हणजे जलघोटकास

३७

- पाशांत पकडून त्याच्या नाकील वेसण कोण
 वालील ?
- ४१ १ लिंग्याचालास गळ शाळू तुला ओविता
 दोरीने त्याली जीम तुला दाखू घरिता घेरेल
 काय ?
- २ त्याच्या नाकांत लहाल्याची वेसण तुला घालिता
 घेरेल काय ?
- ३ त्याच्या जबड्यांत गळ रोविता घेरेल काय ?
- ४ तो तुम्हे आर्जव करीत राहील काय ?
- ५ तो तुजव्यां लालीयोडी लांबील काय ?
- ६ मी तुम्हा सतत दास होऊन राहीन,
 अशी आणभाक तो तुजव्यां करील काय ?
- ७ लहान पश्याली खेळतात तसा तू त्याची खेळ-
 शील काय ?
- ८ त्याला बांधून तुम्हा कुमारीस तो खेळवयास देशील
 काय ?
- ९ चीपरानवे संघ त्याचा व्यापार घरितील काय ?
- १० त्याला विभागू ते व्यापाच्याला देतील काय ?
- ११ त्याच्या काटडीत तूं शूल भरून देशील काय ?
- १२ मासे मारण्याच्या वरच्या त्याच्या दोकीत
 खुपसक्षील काय ?
- १३ तूं त्याला हात लाळून तर पाहा,
 शा शटापटीची आठवण तुला पक्की राहील;
 आणि पुन: तूं तसे करावयाचा नाहीस.
- १४ पाहा त्याल घरं पाहण्याची आशा निष्कळ होते;
 त्याला पाहूनच एकादा गांगरून जाणार नाही
 काय ?
- १५ त्याला विडविष्याचे धाडस कोणी करणार नाही;
 तर मग मजसमोर टिकेल असा कोण आहे ?
- १६ मला कोणी प्रथम कांही दिले आहे काय की मी
 त्याची फेड करू ?
- १७ म्हणजे मगराय
- २ मुल्यांत : कलाच्यांला (जखन्या १४:२१ ताहून
 पाहा)

- अदिल नवीमंडलाखाली जे कांही आहे ते माझें आहे.
- १२ त्याचे अवश्यक, त्याचे महाबल, त्याचा सुंदर वांधा यांविषयी बोलप्पाचा मी राहगार नाही.
- १३ त्याचे वरले उजावण कोणाळ काढून घेतो येईल ? त्याच्या दांत कोणाळ किरकाव करितो येईल ?
- १४ ज्ञान्यांतोंडाची कवळे कोसास उचडितां केतील ? त्याचे दांत चोहोकहून विकाळ आहेत;
- १५ त्याच्या कवळाच्या राणाचा त्याला अभिमान बाटतो; त्याके असावणी येतील ती जडी काळ परस्परांस उचडून दागिली आहेत.
- १६ ती एकमेकांशी कवळेली आहेत; त्यामधून हवेचा प्रेवा होत लाही;
- १७ ती कवळेकांशी जुळलेली निवृत्तेली आहेत; ती सुटी करितो येत नाहीत.
- १८ ती शिक्का महणजे प्रकाश कम्को; त्याचे ढोके प्रभातनेत्रांसारखे आहेत.
- १९ त्याच्या ठोडौतून ज्याक निकात, अभीक्षा ठिक्काया उडतात.
- २० लब्धव्याच्या जालावर उकळत डेवलेल्या भांडांतून निघतो
- तसा त्याच्या नाकगुच्छातून धूर निघतो
- २१ त्याच्या भासाने कोळे पेट घेतात; त्याच्या ठोडांदून अभिज्ञाला निघते.
- २२ त्याच्या मारेत बळ असते;
- त्याच्यासुऱे वृक्षात येईची नाचत असते.
- २३ त्याचे मासिल भाग दाट असतात; ते त्याच्या अंगांत वट बसलेले असतात, हातत नाहीत.
- २४ त्याचा ऊर पाणासारखा कठीण आहे; जात्याच्या खालंच्या तळीसारखा ती कण्ठवर आहे.
- २५ त्यांने डोके वर केले की वीरहि घावतात;
- भीतीने त्याची गाळ्या उडते.
- २६ कोणी त्यावर तारवाई नासविली वृक्ष ती त्याला लगात नाही;
- भाला, बरची, तीर ही कांहीच त्याला लागत नाहीत.
- २७ तो लोखंडास कस्यटासमान, पितेस कुजलेस्या लाकडासमान लेखितो.
- २८ वाण त्यास पव्वीत नाही; गोफणगुडे त्याला भुक्षासारखे लगातात.
- २९ गदा तो कस्यटासमान लेखितो; परजणाच्या भाल्यास तो हसतो.
- ३० त्याच्या अंगाचे खालचे भाग तीक्ष्ण धारेच्या खापन्यां सारखे आहेत; तो विखलावर जसा काय कुळव फिरवितो.
- ३१ तो सागर रांजणासारखा खुसव्हतो; तो सुमुद गलमाच्या भांडासारखा करून सोडितो.
- ३२ तो अपल्या माशून पाण्याचा भाग प्रकाशयुक करितो; तेव्हां सागर शुभ्रकेशधान्यासारखा भासमान होतो.
- ३३ जन्मतःच भीतिविरहित असा भूतलावर त्याजसारखा कोणी नाही.
- ३४ तो उंच असलेल्या सर्वांकडे नजर लावप्पास भीत नाही; तो सर्व उमत पश्चिमा राजा आहे.
- १ मग इयोव परमेश्वराला घणाला,
- ४२** २ तुला सर्व कांही करितो येते;
- तुश्या कोणत्याहि योजनेला प्रतिबंध होणे नाही
- असे मला करून आले आहे.
- ३ अज्ञानाने दिल्य संकेतावर अंधकार पाण्डारा असा हा कोण ? तो मी.
- यास्तव मला समजत नाही तें मी बोललो, तें माझ्या आटोक्याबाहेरचे अडूत आहे, तें मला कल्ले नाही.
- ४ आतां ऐक; मी बोलतो !
- मी तुला विचारितो, तु मला बोध कर.
- ५ मी तुजविषयी कोणोंपकर्णा ऐकले होतें,

आता तर प्रत्यक्ष डोळ्यांनी भी तुल पाहत आहें;
६ म्हणून मी माझार घेऊन
धूम्रावेंत बसून पद्धाताप करीत आहें.

७ परमेश्वराचे ईयोवावरोबर हें योलणे ज्ञात्यावर तो अलीफज तेमानील म्हणाला, तुजवर आणि तुझ्या दीन्ही मित्रांवर भी संतत सालो आहें, झारण मजाविषयी माझा सेवक ईयोव जसे यथार्थ बोलला, तसें तुझी बोललाना नाही ८ तर आता तुम्ही सात बैल व सात एडके घेऊन माझा सेवक ईयोव याजकडे जा व आपल्यासाठी होमवलि अंगण करा; मग माझा सेवक ईयोव तुम्हासाठी प्रार्थना करील; कारण भी त्याजवरच अनुग्रह करीन; म्हणजे मग माझा सेवक ईयोव जसे मजाविषयी यथार्थ बोलला तसें तुम्ही बोललाना नाही, या तुमच्या मूर्खपणाचे फल तुम्हास शिळणार नाही. ९ हें ऐकून अलीफज तेमानी, विलद शाही व सोफर नामायी यांनी जाऊन परमेश्वराच्या आहे-प्रमाणे केले; आणि परमेश्वराने ईयोवावर अनुग्रह केला.

१० ईयोवाने आपल्या मित्रांसाठी प्रार्थना केली तेव्हां परमेश्वराने ईयोवाच्या दुःखाचा परिहार केला; पूर्वी ईयोवाची मालमत्ता होती तिच्या उपट परमेश्वराने

त्याला दिली. ११. मग त्याचे सर्व वंशु व भगिनी आणि पूर्वीचे त्याच्या ओळखीचे सर्व लोक त्याजवरडे आले, आणि त्यांची त्याच्या घरी त्याच्या पंक्तीला बसून भोजन केले; आणि परमेश्वराने त्याजवर जी विपत्ति आणिली होती तीविषयी दुःख प्रदर्शित करून त्यांनी त्याचे समाधान केले; प्रत्येकाने त्याला एक करीता व सोन्याची एक आंगठी दिली. १२ परमेश्वराने ईयोवाचे उत्तरवय पूर्ववयाहून अधिक सुखसंप्रभ केले; चौदा हजार रुप्यारे, सहा हजार उंठ, बैलांच्या हजार जोळ्या आणि हजार गाढी इतक्यांचा तो धनी शाळा. १३ त्याला आणखी सात पुत्र व तीन कन्या ज्ञात्या. १४ एका कन्येचे नांव यमीमा, दुसरीचे करीया व तिसरीचे करेनहप्पूक अहीं त्यांची नावें त्यांने डेलिली. १५ ईयोवाच्या कन्या-इतक्या सुंदर लिया सगळ्या देशांत नव्हत्या; त्यांच्या बापाने त्यांस त्याच्या भावांप्रमाणेच बदल वाढवू दिले. १६ त्यानंतर ईयोव एकांहे चालीस वर्षे जगला; आणि त्यांने चार पिंडापर्यंत आपले पुत्रपौत्र पाहिले. १७ नंतर ईयोव इड व पुत्या बयाचा होऊन मरण पावला.

१ एक विशिष्ट वर्जनाचे स्थाने नाणे.

स्तोत्रसंहिता

•••••

भाग पहिला

१ धन्य तो पुरुष, जो दुर्जनांच्या
मसलतीने चालत नाही;
पापी जनांच्या मारात पाऊल आलीत नाही;
आणि धर्मनिंदकांच्या वैठकीत वसत नाही,
२ तर परमेश्वराच्या शाळात रमतो,
त्याच्या शाळाचे अहोरात्र मनत करितो;

३ जे ज्ञाड पाप्याच्या प्रवाहाजवळ लाविलेले असते,
जे आपक्या हंगामी फल देते,
ज्याची पाने कोकत नाहीत,
अश्या शाळासारखा तो आहे;
आणि जे कोही तो हाती जेतो तें लिंदीस जावे.
४ दुर्जन तसे नाहीत.

१ दे बाणीचे उडून आणाऱ्या भुलासारिले आहेत.
२ यामुळे तुर्जन न्यावतमयी टिक्कवाचे नाहीत;
३ वारी अन घारिकांचा मङ्गळेत उमे राहावाचे
नाहीत;

४ करंज घारिकांचा आयुक्तम परमेश्वराला अवगत
असतो,
५ पण दुर्जनांचा आयुक्तम नष्ट होतो.

२ १ राशीनी दंगल कां मारिली आहे ?
१ लोक व्यर्थ येऊना कां झटीत आहेत ?
२ परमेश्वराविष्ट व स्त्राच्या अविविकाविष्ट
पृथीवरस्ते राजे उठले आहेत,
सतारीशी एकत्र होऊन मरालत करीत आहेत की

३ उठा, आपण स्त्रींची वंचवै तोडून टाई,
आपांवैसून त्यांच्या दोन्या फेळून देले.

४ तर्गांत जो सिंहासनाला आहे तो हस्त आहे;
प्रभु त्यांचा उपहास करीत आहे.

५ पुढे तो त्यांच्याशी कोषदुर्ज होऊन बोलेल,
तो संतप्त होऊन त्यांस घावरे करील.

६ तो ग्हणेल, मी आपल्या पवित्र सीयोन देंगरावर
आपला राजा अधिष्ठित केला आहे.

७ मी निरीय कल्पितों :
परमेश्वर मला गृहणाला, तूं मासा पुत्र आहेस,
आज मी तुला जन्म दिला आहे;

८ मजबूत माग मृणजे राढे मी तुला वतनादास्तल
देतो,

पृथीच्या दिगंतांवै स्वामित्र तुला देतो;

९ लोहदंडांने तूं त्यांस टेचशील;
कुमाराच्या मङ्गळ्यासारखा त्यांचा तुराडा करिशील.

१० राजांनो, आतं शाहणे व्हा,
पृथीवीरील न्यायाधीशांनो, गोष घ्या.

११ भीड घस्त परमेश्वराची सेवा करा,
कैपित होऊन हवे करा.

१२ पुत्रांने रामार्द नये आणि तुम्ही वाटेने नाश पादू नये

मृणजू त्यांचे तुम्बन घ्या;

कारण त्यांचा कोष त्वरित पेटेले;
त्याला शरण जाणारे सारे धन्य होत.

३ [आपला पुत्र अवशाळेम याच्यापुढून
दासीद पळाला त्वा प्रसंगीचे लोत]

१ हे परमेश्वरा, मासे ताजु किंती तरी ज्ञाले आहेत !
मजवार उठलेले बहुत आहेत.

२ याला देवाच्या ठारी तारण नाही,
असे माझ्या जिवाविषयी महणारे पुष्कल ज्ञाले
आहेत. [सेल]

३ तरी हे परमेश्वरा, तूं माझ्यामोरीं कवच आहेस;
तूं मासे गौरव, तूं मासे डोके वर करणारा आहेस.

४ मी मोरव्यांने परमेश्वराचा धावा करितो,
आणि तो आपल्या पवित्र डोगरांनु माझे
ऐक्तो. [सेल]

५ मी अंग टाकिले व झोपी गेलो;
मी जाणा ज्ञाले, कारण मला परमेश्वरांचा आधार
आहे.

६ लाखों लोकांनी मला गरजा घातला आहे,
मी त्यांस भ्यावयाचा नाही.

७ हे परमेश्वरा, उठ; माझ्या देवा, मला तार;
तूं माझ्या सर्व वैन्यांच्या तोंडात मारिली आहे;
तूं दुर्जनांचे दांत पाडिले आहेत.

८ तारण परमेश्वराच्या हातून होते;
तुम्ह्या लोकांना तुम्हा आशीर्वाद लाभो. [सेल]

९ [मुख्य गवयासाठी; तंतुवाचांच्या
साथीने गवयाच्ये दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे माझ्या न्यायादात्या देवा,
मी तुझा धावा करितो तेव्हां माझे एक;
मला तं देवांतून मोकळे केले आहे;
मजवार कृपा कर, माझी प्रार्थना एक.

२ अहो महाजनहो, माझ्या गौरवाची अप्रतिष्ठा
कोठवर चालणार ?
तुम्हाला वायकळ गोडी आषडणार काय ?

तुम्ही लबाडीची कास कोठवर घरणार ? [सेता]

३ तरी हे प्यानोत ठेवा की;

परमेश्वराने आपाणासाठी अवित्तमान इसम् निवडून काढिला आहे;

मी परमेश्वराचा धावा करीन तेव्हां तो ऐकेल.

४ भीति बाळ्या, पाप करू नका;

शप्येवर पडून आपल्या मनाशी विचार करा;

स्तव राहा. [सेता]

५ धार्मिकतापूर्वक यश करा;

परमेश्वरावर भाव ठेवा.

६ आहांला चांगले दिवस कोला दाखलील

असें म्हणणारे पुळक आहेत;

हे परमेश्वरा, तुं आपले मुखतेज आम्हांवर पाढ.

७ धान्य व द्राक्षारास यांची समृद्धि शाळी

म्हणजे लोकांस आनंद होतो

त्यापेक्षां अधिक आनंद तुं माझ्या हृदयात उत्पन्न

केला आहे.

८ मी स्वस्यपणे पडून लागलाच झोपी जातो,

कारण, हे परमेश्वरा, तुं मला एकांतात निर्भय

देवितोस.

९ [मुख्य गवयासाठी; वाजंत्रांच्या साथीने गव-
याचं दाविदार्चे स्वोत्र]

१ हे परमेश्वरा, माझ्या बोल्याकडे कान दे,
माझ्या चिंतनाकडे लक्ष दे.

२ हे माझ्या राजा, माझ्या देवा,

माझ्या धाव्याच्या वायीकडे कान दे;

मी तुझी प्रार्थना करीत आहे.

३ हे परमेश्वरा, प्रातःकाळी तुं मली वायी ऐक्लोस;

सकाळी मी प्रार्थना डुऱ्यून ती तुम्ह चाहू झील,

आणि तुझी प्रतीक्षा कील राहील.

४ कारण तुं दुष्टाईची आवड घरणार देव याहीस;

दुर्जनाला तुम्हाजवळ याचा नाही.

५ तुम्हारा दृष्टिपुढे बदाई करणारे टिक्कारा नाहीत,

सर्व कुरुमे करणांचांचा तुला तिटकारा आहे.

६ असत्य भाषण करणांचांचा तुं नाहा व्हैलेसुः

तुम्ही व कपटी महुव्याचा परमेश्वराला शीट आहे.

७ मी तर तुम्हारा अपार कृपेत्रे तुम्हारा मंदिरात येईल;
तुम्ही भीड घरून तुम्हारा पतित्र स्थानाकडे तोंड
करून दंडवत वालीन.

८ हे परमेश्वरा, माझ्यासाठी शशु टप्पेले आहेत,

म्हणून तुं मला आपल्या न्यायपद्धारे ने,

आपला मार्ग मजपुढे नीट कर.

९ त्यांच्या तोंडाचा भरवसा नाही;

त्यांच्या घसा केवळ उच्चांदे थडे आहे;

ते आपल्या जिव्हेने गोडोड बोलतात.

१० हे देवा, त्यांस दोषी ठीव;

ते आपल्या मसल्यातीत फर्सेत;

त्यांच्या बहुत अपराधांस्तव त्यांस छुगासून दे,
कारण ते तुला जुमानीत नाहीत;

११ पांतु तुम्हा आध्य करणारे सारे हर्ष करोत;

त्यांच्ये तुं रक्षण करितोस म्हणून ते सदा गजर करोत;
त्यांस दुम्हे नाम प्रिय आहे ते तुम्हारा याची

उल्लास पावोत.

१२ कारण तुं धार्मिकाळा आशीर्वाद देतोस;

हे परमेश्वरा, तुं कवचाप्रसारांते त्याला कृपाप्रसादाने
वेष्टितोस.

१३ [मुख्य गवयासाठी; तंतुबाधांच्या साथीने गाठ्या
(जील) स्तरावळ गवयाचे बांगिदारे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, कोंधाचे बाला याउन झरू नको
संतापाने मला चिक्का घडे नव्हे.

२ हे परमेश्वरा, मी याहा तेले आहे याहा याहा याहा

दगा झट;

माझी हार्दे याहाकर याहोत;

हे परमेश्वरा याहा याहे याहे.

३ माझा जीव अपली याचरा यात्य आहे,

हे परमेश्वरा, हे येत्तेह आत्मापात्र

४ हे परमेश्वरा, मजकडे वडे, माझा जीव सोडीव,

- ५ तर वैरी माझ्या पाठीस लगो, मला मांडो,
माझा जीव मातीत तुडवो,
आणि मासें गौरव धुळीस मिळवो. [सेला]
- ६ हे परमेश्वरा, तू कोधाविष्ट होऊन झठ;
माझ्या शत्रुच्या संतापाविरुद्ध उभा राहा;
माझ्यासाठी जागृत हो,
तू न्यायाची योजना केलीच आहे;
- ७ तुला लोकांचा समुदाय घेरो;
तू पुनरपि त्यांच्यावर उच्चस्थानी आखंड हो:
८ परमेश्वर लोकांचा न्याय करितो;
माझ्या धार्मिकतेप्रमाणे व माझ्या ठारी असलेल्या
सात्विकतेप्रमाणे,
- हे परमेश्वरा, माझा न्याय कर.
- ९ दुष्टाची दुष्टाई नष्ट होवो,
धार्मिकाला तू खंबीर कर;
न्यायी देव हरये व अंतःकरणे पारखणारा आहे.
- १० सरळ मनाच्यांस तारणारा देव
यानें माझी ढाल धरिली आहे.
- ११ देव न्यायपर न्यायाधीश आहे;
तो प्रतिदिनी धाक दाखविणारा देव आहे.
- १२ कोणी मनुष्य वळला नाही
तर त्याच्याविरुद्ध तो आपली तरवार पाजळितो,
त्यानें धनुष्य वाक्कून सज्ज केले आहे.
- १३ त्याच्यासाठी त्यानें प्राणघातक शब्द सिद्ध केली
आहेत;
त्यानें आपले अभिबाण तयार केले आहेत.
- १४ पाहा, तो दुष्कर्माच्या वेणा देतो;
उपद्रवाची गर्भधारणा करितो,
व असत्याला प्रसवतो.
- १५ त्यानें खाडा खण्णु खोल केला;
आपल्या खाड्यांत आपणच पडला.
- १६ त्यानें केलेला अपकार त्याच्याच शिरी पडेल,
त्याचा बलात्कार त्याच्याच मार्थी येईल.
- १७ परमेश्वराच्या न्यायपरायणतेमुळे
मी त्याची स्तुति करीन;
- १ तू आपल्यां बातसल्यास्तव मला तार;
५ कारण शृंतावस्थेत हुर्वे स्परण कोणाल्य राहत नाही;
अपेलोकांत तुझे उपकारस्मरण कोण करणार !
- ६ मी कळून कळून थकलो आहे,
रोज रात्री मी आपले अंथरण आसदांत
पोहवितो;
- ७ मी आपला पटला अशूनी मिजवितो.
- ८ शोकानं माझी हाठी क्षीण झाली आहे;
माझ्या सर्व शत्रूमुळे माझे नेत्र जीर्ण झाले
आहेत.
- ९ अहो दुष्कर्मानो, तुम्ही सर्व माझ्यापुढान
निघून जा,
कारण परमेश्वराने माझा आक्रोशा ऐक्स्ता आहे.
- १० परमेश्वराने माझी विनवणी ऐकली आहे;
परमेश्वर माझी प्रार्थना मान्य करील.
- ११ माझे सर्व वैरी फजीत होतील व फार घावरतील;
ते माधारे फिरतील, एकाएकी लज्जित होतील.
- १२ [कन्यामिनी कृच याच्या वेळ्यामुळे दाविदाने
परमेश्वराला गाईलेले खोभस्तोत्र]
- १ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा,
मी तुझा अश्रव केला आहे;
माझ्या पाठीस लागणाऱ्या सर्वांपासून माझे
रक्षण कर,
- मला सोडीव;
- २ नाही तर सिंहाप्रमाणे तो मला फाळून टाकील;
मला सोडिविणारा नाही म्हणून माझे तो तुकडेतुकडे
करील.
- ३ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा,
मी असें कांही केले असेल,
माझ्या हातान अन्याय घडला असेल;
- ४ मजशी मिळूनमिसलून असत्याच्यावै मी वाईट
केले असेल,
- (मी तर उलट निकरण झालेल्या आपल्या
वैप्याला सोडविले आहे,)

परतवर परमेश्वराच्या नामाचे स्तोत्र गाईन.

[मुख्य गवयासाठी; गिरी चालीवर
गवयाचे दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभो,
सर्व पृथ्वीवर तुझे नाम किती थोर आहे !
तू आपले वैभव आकाशमर पतरिले आहे.
२ तू बाळके व तान्हुलीं याच्या मुखाने सामर्य
स्थापीत केले आहे;

तुला विसोरी आहेत मृणून
आणि वैरी व सूऱ वेणारा यांस
कुंदिल करावे मृणून तू असे केले.

३ आकाश जे तुम्हे अंगुष्ठिकार्य,
व त्यांत तू नेमिलेले खंड व तारे यांजकडे
पाहावेत तर—

४ मर्ये मनुष्य तो काय की तू त्याची आठवण
करावी ?

मानव तो काय की तू त्याला दर्शन घावे ?
५ तू त्यात्र देवापेक्षां किंचित करी असे
केले आहे;

त्याला गौरव व थोरावी यांनी मुकुटमंडित केले आहे.
६ तू त्याला आपल्या हातच्या कृत्यांवरचे प्रभुत्व
दिले आहे,

तू सर्व कांही त्याच्या पायांखाली ठेविले आहे.
७ शेरडेंमेंडरे, गुरेंदोरे हीं सारीं,
तसेच बनपशु;

८ आकाशांतील पांखरे, समुद्रांतील मारे
व जलांत संचार करणारे सर्व प्राणी.
९ हे परमेश्वरा, आमच्या प्रभो,

सर्व पृथ्वीवर तुम्हे नाम किती थोर आहे !

[मुख्य गवयासाठी; मूलाच्येन या
रागावर गवयाचे दाविदाचे स्तोत्र]

१ मी अगरी मानापासून परमेश्वराचे उपकारसमरण
करीन:

तुझ्या सर्व अहूत कृतीचे व्रष्टीन करीन;

२ मी तुझ्या घरी हर्ष व उल्लास पावेन;
हे परात्परा, मी तुझ्या नामाचे स्तबन गाईन,
३ माझे वैरी फिस्त ठेकर खातात;

तुला पाहून नाश पावतात;

४ कारण तू माझा कैवार ऐऊन न्याय केला आहे;
तू यथार्थ न्याय करीत सिंहासनावर बसका आहेस.

५ तू राष्ट्रांस घमकाविले आहे;

दुर्जनांचा तू नाश केला आहे;
तू त्यांचे नांव सदासर्वकाळ पुस्तू दाकिले आहे.

६ वैनांचा समूळ नाश आला आहे,
त्यांचा कायमचा नायकाट आला आहे;
जीं जाहरे तू उजाड केली त्यांची

आठवण देवील नाहीली आली आहे.

७ परमेश्वर तर सर्वकाळ सिंहासनारूढ आहे;
त्यांने न्याय करूप्याकरितां आपले आसन स्थापिले
आहे.

८ तोच जगाचा यथार्थ न्याय करील;

तो लोकांना खरा न्याय देईल.

९ परमेश्वर पीडितांसाठी उच्छुर्ग आहे;

तो संकटसमयांत उच्छुर्ग आहे;

१० ज्यांस तुझ्या नामाची ओळख आहे ते तुजवर
भाव ठेवितील,

कारण, हे परमेश्वरा, जे तुवा शरण आले त्यांस तू
दाकिले नाही.

११ सीयोननिवासी परमेश्वराचे स्तबन करा,
त्याची कृत्ये राष्ट्रांगांस विदित करा;

१२ कारण रक्षपताचा, सूऱ, उग्रिलक्ष्यात्पातः त्यांची
आठवण आहे;

तो दीर्घांचा आफोळ निसरतम नाही;

१३ हे परमेश्वरा, मजवार दया कर,
मला मृत्युगारंतज उडविणाऱ्या,

माझा द्रेष करणाऱ्यांपासून भाल्यांपासून फेडा
पाहा;

१४ म्हणजे मी तुझी सारी कीर्ति कणिन;

८. केलेस्या उद्धारस्तव भी सीयोनक्षमेच्या
द्वारांसमर हरे गीन.

१५ राष्ट्रे आपण केलेस्या खाचेत स्वतःच पदली आहेत;
त्वानी तुर्जन्ये मांडिलेस्या जाळांत त्वांचेच पाय
गुंतेत आहेत.

१६ परमेश्वराने न्यायनिवाडा कर्लन स्वतःच प्रकट केले
आहे;

तुर्जनास त्याच्याच द्वारा त्यांत त्वाने तुर्ज-
विले आहे. [हिंगायोन. सेल]

१७ देवाले विसरणारी सर्व राष्ट्रे
हण्ठे दुर्जन आशोलोकांत प्रत जातील.

१८ क्षमालाचे नेहीच विसरणे होणार नाही;
दीनाच्या आशेचा सर्वदा भंग होणार नाही.

१९ हे परमेश्वर, उठ,
मर्त्य मानवास प्रबल हीके देके मको;

राष्ट्रोका न्यायनिवाडा तुजपुढे हीके दे.
२० हे परमेश्वर, त्यांच दहशत वाल;

आपण केवढ मर्त्य वालो असे त्यांत
कळू दे. [सेल]

१० १ हे परमेश्वर, ते दूर कां राहतावच?

संवृत्यस्मीं दृष्टीं जाऊ का होतास?

२ दुर्जनाच्या गवांसुळे दीन दुर्जाने होर-
पद्धत जातो;

ज्या युक्ति ते योजितात त्यांतच ते सांपडतात.
३ करण दुर्जन आपल्या मनातील हावेची शेवी

मिरवितो;

लोभिष्ट इस्म परमेश्वराचा त्याग कर्लन
त्याला तुच्छ मानितो.

४ दुर्जन नाक वर कर्लन म्हणतो,
तो झाडती बेणार नाही;

देव नाही असेच त्यांचे सर्व विचार अस्तीत.

५ त्याच्या युक्ति सर्वदा साधतात;
तुझे निर्णय त्याच्या अगदी दृष्टीपलीकडे उज असे

असतात;

तो आपल्या सर्व शङ्कवर फूसकारतो.

६ तो आपल्या मनांत म्हणतो

भी डव्हवाचा नाही,

भी पिठ्यानपिठ्याहि विरतीत पदावयाचा नाही.

७ शाप, कपट व जुल्म तांनी त्यांचे तोड भरले

आहे;

उपद्रव व दुष्टाई त्याच्या जिव्हेशी आहेत.

८ गांवांतील ददम्याच्या ठिकाणी तो दवा भ्रस्त

बसतो;

गुस स्थळी तो निरपराच्याचा ज्ञात करिलो;

त्यांचे डोळे लाचाराविशद्द टप्पेलेले असतात.

९ जाळीत जसा सिंह तसा तो गुस स्थळी टपून

बसतो;

तो दीनास घराक्यास ठारून बसतो;

दीनास आपल्या जाळ्यांत ओहून घरितो.

१० लाचाराचा चुरुडा होउन तो बाकून जातो,

आणि त्याच्या बळकट पंजांत सांपडतो.

११ तो आपल्या मनांत म्हणतो,

देवाला विसर पदला आहे,

त्याने आपले तोड लपविले आहे, तो हे कधीच

पायणार नाही.

१२ हे परमेश्वर, उठ, हे देवा, आपला द्वात उगार;

दीनास विसरून नको.

१३ देवाला दुर्जन कां तुच्छ मानितो?

१४ तं झाडती घेणार नाहीस असें तो आपल्या मनांत

कां म्हणतो?

१५ तं हे पाहिलेच आहे,

उपद्रव व दुख यांचा बदला आपल्या द्वाताने

देप्यासाठी

त्यांजकडे तं नजर लावितोस;

लाचार तुऱ्यवर हवाला टाकितो;

पोरक्यांचा साहाय्यकर्त्ता तं आहेस.

१६ दुर्जनांचा भुज मोहून टाक;

दुष्टांचे दुर्जर्म निःशेष होईपर्यंत त्याचा पिच्छा

पुरीच.

१६ परमेश्वर युगानुयुग राजा आहे;

त्याच्या वेशांतून राणे नष्ट क्षाली आहेत.

१७ हे परमेश्वरा, तूं दीनांचा मनोरथ अगदी पूर्ण
ज्ञेत्रा आहे;

त्याचे मन तूं स्थिर करितोस;

१८ पोतक्यास व पीडितांस न्याय खिळावा
आणि युतिकेपासून बहलेस ग मधुव्यांने स्वांस इतःपर
दहशत थांदून नये महणून

तूं त्यांच्याकडे कल देतोस.

१९ [मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे स्तोत्र]

१ मी परमेश्वराचा आभ्रग केला आहे;

तर तुझी माझ्या जिवाल अरंत को महणां की
तूं पश्याप्रमाणे आपल्या डोंगराकडे उडून जा ?

२ पाहा, दुर्जन घनुष्य वाक्यीत आहेत;
सरळ मनाच्यांस अंधारांत मारावयासाठी दोरीला
तीर लावीत आहेत,

३ आवारात्तंभच डासव्यळे

तर चार्मिक काय करणार ?

४ परमेश्वर आपल्या पवित्र मंदिरांत आहे;
परमेश्वराचे सिंहासन स्वर्गांत आहे;

त्याचे नेत्र मनाचांस पाहतात,
त्याच्या पापप्या स्वांस अज्ञानविलात.

५ परमेश्वर धार्मिकाळ कंसास लावितो;

त्याला दुर्जन व बलात्कारप्रिय यांचा वीट येतो.
६ हुर्जनावरतीं तो पाशावर पाश टाकील.

अग्नि, गंधक व दाहक वारा

यांचा प्याळा त्यांच्या वांच्यास येईल.

७ कारण परमेश्वर न्यायी आहे;

त्याला धार्मिकता प्रिय आहे;

सरळांस त्याचे दर्शन होईल.

१२ [मुख्य गवयासाठी; बाठब्या (नीच)

स्वरावर गवयाचे दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, साहाय्य कर, करुज कोणी भाफि-

मान उरला नाही;

मावजबातीतले विष्वसनीय लोक नाहीतसे क्षाले
आहेत.

२ ते एकमेकांशी असत्य भाषण करितात,
ते दुजाभाव ठेवून खुशामतीचे शब्द बोलतात.

३ खुशामत करणारे सर्व ओढ,
फुशारक्या मारणारी जिव्हा परमेश्वर कापून टाकील.

४ ते महणातात, आम्ही आपल्या जिव्हेने प्रबल होऊं,
आमचे ओढ आमचे ओढ आहेत,
आमचा धनी कोण ?

५ परमेश्वर महणतो, दीनांवरील
जुल्मासुळें व कंगालंच्या उसाजांसुळें

मी आतां उठलो आहें,
ज्या आश्रयाचा सोस त्याला लागला आहे,
त्यांत मी त्यास सुरक्षित ठेवीन.

६ परमेश्वराची वचने शुद्ध वचने आहेत;
भर्तीत सतत वेळं शुद्ध करून

भूतीवर ओतिलेल्या हस्यासारखीं ती आहेत.

७ हे परमेश्वरा, तूं त्यांसं संभालवील,
ह्या पिंडीपासून तूं त्यांचा कायमचा बचाव करूसील.

८ मानवजातीत नीचत्वाला उच्चपद प्राप्त कराले
महणजे दुर्जन चोहांकडे भिरवत चालतात.

१३ [मुख्य गवयासाठी, दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, तूं मला कोठवर विसरणार ? सर्वकाळ
काय ?

तूं मजपासून आपले मुख कोठवर लवणिणार ?

२ मी कोठवर आपल्या मनांत बेत योजीत ताहावें
आणि दिव्यसंभर इद्यांत दुःख ग्रासावावें ?
कोठवर माझा शाशु मजवर वरचढ करणार ?

३ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मजवडे पाहा, माझे ऐक;
मला शत्युनिद्रा येऊ नये महणून माझे ढोके

देवजाल कर.

४ नाही तर मी माझ विजिते अरंत माझ्या तैरी
महेल;

आणि मी ढळले असतां माझे शनु उल्लासतील.
५ मी तर तुश्या देववर भरतवारा ठेविला आहेत;
माझे हृदय तू सिद्ध केलेल्या तारणावें उल्लासेल.
६ परमेश्वराने मजबूर बहुत उपकार केले,
म्हणून मी त्यापुढे गयन करीन.

१४ [मुख्य गवयासाठी दाविदाचे स्तोत्र]

- १ मूढ आपल्या मनांत म्हणतो, देव नाही;
लोक दुष्ट व अमंगल कर्म करितात,
सतर्क करणारा कोणी नाही.
- २ कोणी समंजस आहे की काय,
कोणी देवभक्त आहे की काय,
हे पाण्यासाठी परमेश्वराने मानवांकडे स्वर्गांतून
अवलोकन केले;
- ३ ते सर्व माणीप्रश्न झाले आहेत;
एकूणएक विचळले आहेत,
सतर्क करणारा असा कोणी नाही, एकही नाही.
- ४ सर्व दुष्कर्म करणारे अगदी इतनशत्य आहेत काय ?
ते भाकरीप्रमाणे माझ्या लोकांस खालात,
परमेश्वराने नाम घेत नाहीत.
- ५ पाहा, ते भयभीत काळे आहेत,
कारण देव धार्मिक लोकांत वसतो.
- ६ दीनांच्या विचारमसल्लीची तुझी इवहेलना करितां,
एण त्याचा आश्रय परमेश्वर आहे.
- ७ देव करो आणि सीयोनांदू इवाळल्या उद्दार होवो.
परमेश्वर आपल्या लोकांचे सत्य उलटवील,
तेव्हा याकोब उल्लासेल, इत्याएल हर्ष पावेल.

१५ [दाविदाचे स्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, तुश्या मंडपांत कोण वस्ती कीरील ?
तुश्या पवित्र डोगरवर कोण राहील ?
- २ जो सात्विकतेने चाल्लो व नीतीने वागतो,

आपल्या मनापासून सत्य बोल्लो,
३ आपल्या जिब्बेहै चुगली करीत नाही,
आपल्या सोबत्याच्ये वाईट करीत नाही,
४ अधमाला तुच्छ लेखितो,
परमेश्वराचे भय बाळगणाच्याचा सन्मान करिते,
आपण बाहिलेल्या ताथेने स्वतःचे अहित जाओ
तरी ती मोरीत नाही,

५ आपला पैसा वाढीदिढीला लावीत नाही,
निरपराव्याची हानि करण्याकरितां लांच घेत
नाही, तो;

जो असा वागतो तो कर्धी ढळार नाही.

१६ [दाविदाचे मित्राम स्तोत्र]

- १ हे देवा, माझें रक्षण कर,
कारण भी तुझा आश्रय घरिला आहे.
- २ मी परमेश्वराला म्हटले, तून माझा प्रभु आहेस,
तुजपरते मला युख नाही.
- ३ दृष्टीवरील पवित्र जन हेच श्रेष्ठ होत,
त्यांच्या ठारी माझा सर्व आनंद आहे.
- ४ जे परमेश्वराला सोहून अन्य देवांच्या भक्तीस
लगतात त्यांना बहुत दुर्खे होतील;
ते रक्षय येण्यांनी अर्पितात
तशीं मी अर्पिणार नाही,
मी त्यांच्या देवांचे नंव घेणार नाही.
- ५ परमेश्वर माझ्या वतनाचा
व प्रायाल्याचा वांटा आहे;
माझा वांटा संभाळारा तून आहेस.
- ६ मजसाठी मापनदूरे रसणीय स्पालीं पदली आहेत;
माझें वतन भास्या मनाजोगे आहे.
- ७ परमेश्वराने मला बोव केला आहे,
त्याचा मी बन्यावाद करितो;
माझे अंतर्यामाह मला रात्री उपदेश करिते.

८ मी आपल्यापुढे परमेश्वराला नित्य ठेविले आहे;
तो माझ्या उजवीकडे आहे,
म्हणून मी ढलणार नाही.

९ यास्तव माझे हृदय आनंदित होते,
माझा आला उलासतो;
माझा देहाहि सुरक्षित राहो.

१० कारण तू माझा जीव अधोलोकांत राहू देणार
नाहीस;
तू आपल्या भक्तास गंतंचा अनुभव घडू देणार
नाहीस;

११ जीवनाचा मार्ग तू मला दाखविशील;
तुझ्या सामिक्ष्यांत पूर्णांद आहे;
तुझ्या उजव्या हातांत सौख्ये सदोदित आहेत.

१७ [दाविदाची प्रार्थना]

१ हे परमेश्वरा, न्यायवाद ऐक,
माझ्या आरोक्षीकडे रक्षा दे,
माझ्या निष्कट पुखानें उचारिलेल्या प्रार्थनेकडे
कान दे.

२ माझा निवाडा तुझ्यापुढे होवो;
तुम्हे डोळे समर्तेने पाहतात.

३ तू माझे हृदय पारखिले आहे,
रात्री तू माझी झडती घेतली आहे,
तू मला तावूनसुलाखून पाहिले आहे,
तरी तुला कांही आढळले नाही;
मी मुखानें अतिकमण करणार नाही,
असा संकल्प मी केला आहे.

४ मनुष्यांच्या कृत्यांविषयी म्हटले तर, तुझ्या
तोङ्कल्या बचनानें

मी आपणाला जबरदस्तांच्या
मार्गापासून दूर राखिले आहे.

५ माझी पावले तुझ्या मार्गीला अगदी धरून आहेत,
माझे पाय धसरले नाहीत.

६ मी तुझा धावा केला आहे,

कारण, हे देवा, तू माझे ऐकतोस;
मजकडे कान दे, माझे म्हणणे ऐक.

७ तुझा आश्रय करणाऱ्याचे
त्यांच्या विरोधापासून
तू आपल्या उजव्या हातानें रक्षण करितोस;
तर तू आतां विशेष वात्सल्य दाळीव.

८ मला डोळ्यांच्या बाहुलीप्रमाणे राख,
आपल्या पंखांच्या छायेत लपीव,
९ कारण दुर्जन मजबूर जुळूम करितात,
माझे हाडवैरी मला घेरितात.

१० त्यांना चर्ची दाटली आहे;
ते आपल्या मुखानें गर्वाचे भाषण करितात.

११ आतां ते पावलोपावली आम्हांस घेरीत आहेत;
ते आम्हांस खुक्कीस मिळविष्यास पाहत आहेत.

१२ भक्ष्य फाडण्यास उतावला ज्ञालेला सिंह,
टपून बसलेला तरण सिंह,
यांसारखा तो आहे.

१३ हे परमेश्वरा, ऊळ, त्याजशी सामना कर, त्याला
चीत कर;

आपल्या तरवारीने दुर्जनापासून माझा जीव सोडीव.

१४ हे परमेश्वरा, आपले वतन इहलोरीच आहे असं
ज्यांस वाटते,

ज्यांचे पोट तू आपल्या भांडरांतून भरितोस,
अशा मानवांपासून, प्रापंचिक मानवांपासून

आपल्या हातानें माझा जीव सोडीव;

ते संततीतच तूस असतात,
आणि आपण सांठविलेले धन आपल्या मुलं-
साठी मार्गे ठेवितात.

१५ मी तर धार्मिक ठळू मला तुझ्या मुखाचे
दर्शन घडो.

मी जागा होईन तेळ्हां तुझ्या दर्शनाने माझी
तृप्ति होवो.

१६ [मुख्य गव्यासाठी; परमेश्वराचा सेवक
दावीद याचे स्तोत्र; परमेश्वराने त्याला त्याच्या

सर्वे कैवल्या दातुन् व शीलाच्या दातुन् सोडविले
त्या दिकीं तो यी वरमें गीतह्यापांने परमेश्वरापुढे
गोळा ती ही:]

१ हे परमेश्वरा, माझा सामग्र्या,
मी दुजवर प्रेम करितो.

२ परमेश्वर माझा तुरी, माझा गड, मध्य सोडविणारा,
माझा देव, माझा खडक आहे, त्याचा आश्रय भी
करितो;

तो माझे कवच, भर्ती तस्मज्जृंग, माझा उच्च
दुरुत्र आहे.

३ त्युतिपात्र परमेश्वराची यी चाला करितो,

तेव्हा शत्रुपासून माझा बळवट द्यातो.

४ भूत्युक्तवरानीं मला वेषिले,
नाशाच्या उरुनीं मला असावो केले.

५ अधोलोकाच्या बंदवानीं मला वेटिले,
मृत्युपाश मजवर आहे;

६ मी आपल्या संकटांत परमेश्वराचा घासा केला,
माझ्या देवाला मी हाळ मारिली;

त्याने आपल्या मंदिरातुन माझी बापी ऐकली,
मी मारिलेली हाळ क्याच्या काळी गेली.

७ तेव्हा प्रश्नी हाली व कांपली,
पर्वतांचे पाये डब्बलेले,
त्यांला झोके बसले,
कारण तो संतुष्ट शाळा होता.

८ त्याच्या नाकपुळ्यातून धूर निघत होता,
त्याच्या मुखांतून अग्नि निघून आळीत चालला
होता,

त्यामुळे निचारे घगडगत होते;

९ आकाश लववून तो खाली उतरला;

त्याच्या पायालाली निघिड अंघकर होता.

१० तो क्रलालह द्योजन उडाला,

त्याने वायूच्या पंखांनी वेगाने उडून केले.

११ त्याने आपणास काळोलानें आच्छादून घेतलें,

त्याने आपणाला भेघमय अंधाराचा,

दाट दगांचा भंडप केला.

१२ त्याच्यापुढीले तेजानें घनमेघामधून
गारा व घगडीत इंगल बाहेर पडले.

१३ परमेश्वरानें आकाशांत गर्जना केली,

परतराती वाणी शाळी,

गारा व घगडीत इंगल पडले.

१४ त्यानें आपले बाण सोडून त्यांची दाणादाण केली;

त्यानें विजा पाहून त्यांची त्रेवा उडविली.

१५ तेव्हा हे परमेश्वरा, तुक्या घमकीने,
तुक्या नाकपुळ्यांतील शासाच्या सोसाच्यानें जला-

शाचे तळ दिसून लागले,
पृथ्वीचे पाये उघडे पडले.

१६ त्याने वस्तु हात लांब कूल मला घरिले,
आग्नि मोठ्या जलसंचयातून मला बाहेर काढिले.

१७ माझा बलाढ्य वैरी, माझे द्वेषे यांयासून मला त्याने
सोडविले,

कारण ते मजबून अति बलिष्ठ होते.

१८ माझ्या विप्लवाली ते मजवर चालून आलेला
तेव्हा परमेश्वर माझा आचार ज्ञाल.

१९ त्याने मला प्रशस्त त्यांती बाहेर आणिले;
त्याचा प्रसाद मजवर होता म्हणून त्याने मला
सोडविले.

२० परमेश्वरानें माझ्या धार्मिकतेप्रसारांने मला फळ दिले;
माझ्या हातांच्या निर्मलतेप्रसारांने त्याने मला प्रति-
फळ दिले.

२१ कारण मी परमेश्वराचे मारी धरून राहिली,
मी आपल्या देवाला सोडव्याची दुर्घाई केली नाही;

२२ त्याचे सर्व निर्माय माझ्या दृष्टीपुढे असत,
मी त्याच्या विर्धीना त्याग केला नाही.

२३ मी त्याच्याशी निर्दोषतेने वागत असे,
आणि मी अधर्मापासून स्वतांच्या अविस्त राखिले.

२४ यास्तव परमेश्वरानें माझ्या धार्मिकतेप्रसारांने
त्याच्या नजरेस आलेल्या माझ्या हातांच्या
निर्मलतेप्रसारांने,

मला प्रतिफळ दिले.

२५ दयाल जनाशी तुं दयेने वागतोस;

- सात्प्रिकार्थी सात्प्रिकतेन धारणोस;
- २६ शुद्धार्थी तूं शुद्ध भावनेन धारणोस,
कुटिलार्थी तूं कुटिलतेन धारणोस.
- २७ दीनजनास तूं तारितोस;
- उन्मत्त दृष्टीच्या लोकांस नीच करितोस;
२८ तूं माझा दीप उजितोस;
- परमेश्वर माझा देव माझ्या अंघकाराचा प्रकाश
करितो;
- २९ तुझ्या साहाय्याने मी फौजेवर चाळ करून धावत
जातो;
- माझ्या देवाच्या साहाय्याने मी तट उडून जातो.
- ३० देवाविषयी मृणाल तर त्याचा मार्ग अवर्गंग आहे;
परमेश्वराचे बचन करास लागलेले आहे;
त्याचा आश्रय करणाऱ्या सर्वांती तो ठाळ आहे.
- ३१ परमेश्वरापरता देव कोण आहे!
आमच्या देवापरता दुर्गी कोण आहे!
- ३२ तो तोच देव मला सामर्थ्याचा कमरवंद घायितो,
तो माझा मार्ग नीटनेटका करितो.
- ३३ तो माझे पाय हरिणीच्या पायांसारखे करितो,
आणि उच्च स्थानी माझी स्थापना करितो.
- ३४ तो माझ्या हातास युद्धकाळाशिकावितो,
महणून माझे भुज पितळी धनुष्य वाकवितात.
- ३५ तूं मला आपली तारणस्य ठाळ दिली आहे;
आपल्या उजव्या हाताने मला उच्छवून घरिले आहे;
तुझ्या लीनतेशुभ्रे मला शोरवी प्राप्त क्षाली आहे.
- ३६ तूं माझ्या पावलांसाठी प्रसस्त जागा केली आहे,
माझे पाय घसरले नाहीत.
- ३७ मी आपल्या वैन्याच्या पाठीस लगून त्यांला
आटोपिले;
- आणि त्यांचा नायनाट केल्याशिवाय परत फिरलो
नाही.
- ३८ मी त्यांस इतका गार दिला की त्यांत उरता
येईना;
- त्यांस भी पायांसाली तुडविले.
- ३९ लहाईकरितां तूं मला सामर्थ्याचा कमरवंद

- बायिला;
- मजवर उठलेल्यांस तूं माझ्यांसाली चीत केले.
- ४० तूं माझ्या वैन्यांस पाठ दाखवावयास लाविले,
मी आपल्या द्वेषांचा अवर्दी संहार केला.
- ४१ त्यांनी ओरड केली तरी त्यांस सोडवावयाला
कोणी नव्हता;
- त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला तरी त्यांने त्यांचे
ऐकले नाही.
- ४२ तेज्ज्वां चाच्याने उडणाऱ्या धुळीसारख्ये मी त्यांचे
चूण केले;
- रस्यावरील विवलप्रभारे मी त्यांस काढून
दाकिले.
- ४३ लोकांच्या बेळेळांपासून तूं मला मुर्ज केले;
तूं मला राष्ट्राचा म्यास केले;
- जे लोक माझ्या परिचयाचे नव्हते ते माझे
अंकित शाळे.
- ४४ माझी कीर्ति त्यांच्या कानीं पढतांच ते मला
वश क्षाले;
- परदेशीय लोकांवीं माझे आर्जव केले.
- ४५ परदेशीय लोक गलित क्षाले,
ते आपल्या कोटातून कापत कापत बाहेर आले.
- ४६ परमेश्वर जीवंत आहे;
- त्या माझ्या दुर्गाचा घन्यावाद होवो;
- माझे तारण करणाऱ्या देवाचा महिमा वाडो;
- ४७ त्यांच देवाने मला सूख उग्रवू दिला,
अन्य राष्ट्रांस माझ्या सतेलाली आगिले.
- ४८ तोच मला माझ्या वैन्यांपासून सोडवितो;
- मजविश्व उडणाऱ्यावर तूं माझे वर्चस्व करितोस;
बलात्करी मनुष्यापासून मला सोडवितोस.
- ४९ यास्तव हे परमेश्वरांना राष्ट्रांपांचे तुम्हे
स्वराव उकीलीं
- तुझ्या नामाची स्तोत्रे गाहेन.
- ५० तो आपल्या राष्ट्राचा मोकळांवर इरितो;
आपल्या अभिविकाशा,
दाविदाला व त्यांच्या संस्कृतीला,

सर्वकाळ बात्सन्य दाखवितो.

१९ [मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे सोत्र]

- १ आकाश देवाचा महिमा वर्णिते;
अंतरिक्ष त्याची हस्तकृति दर्शिविते.
- २ दिवस दिवसाशी संवाद करितो,
रात्र रात्रीला झाल सांगते.
- ३ वाचा नाही, शब्द नाही,
त्यांची वाणी ऐकू येत नाही.
- ४ तरी त्याचा स्वर सर्व पूर्णी आकमितो,
त्याचे शब्द दिंगतरी पोहऱ्यतात.
- ५ सूर्यासाठी आकाशांत त्याने मंडप झाला आहे.
५ शश्याश्वर्हात्तले घरसरारक्षा तो बाहेर पडतो;
तो वीरपुल्लप्रमाणे आपल्या मारणीं घावध्यांत
आनंद पावतो.
- ६ आकाशाच्या एका सीमेपासून निघून,
तो इुसाच्या सीमेपर्यंत अग्न करीत जातो;
त्याच्या उच्चातेपासून कोंहीएक मुठत नाही.
- ७ परमेश्वराचे निर्वाच विश्वसनीय आहे,
तें मनाचे पुनर्लौबीचन करिते;
परमेश्वराचा निर्वाच विश्वसनीय आहे,
तो भोल्यास समंजस करितो.
- ८ परमेश्वराचे विधि सरळ आहेत,
ते हृष्टाला आनंदित करितात;
परमेश्वराची आळा चोळा आहे,
ती नेत्रांव ग्रसाळा देते.
- ९ परमेश्वराचे भय छुट आहे,
तें सर्वकाळ टिकायारे आहे;
परमेश्वराचे निर्वाच सरळ आहेत,
ते सर्वथैव न्याय्य आहेत.
- १० ते सोन्यापेक्षां, बावनकरीं सोन्काच्या राशीपेक्षा
हृष्ट आहेत,
ते मध्यपेक्षां, मोहोळांतून पासरणाच्या मध्यपेक्षां
गोळ आहेत.
- ११ शिवाय सोपासून तुक्का सेवकाळा बोव होतो;

ते पाळिल्याने मोठी फलप्राप्ति होते.

१२ स्वतांच्या तुका कोणाला दिसतात?

गुप दोषांपासून मला मुक्त कर.

१३ तर्सेच जाणलबुजून घडणाच्या शतकांपासून
आपल्या सेवकाला आवर;

त्यांची सत्ता मजवर न चालो,

म्हणजे मी पूर्ण होईन

आणि महापातकापासून अलिस राहीन.

१४ हे परमेश्वरा, माझ्या दुर्गा, माझ्या उद्धरका,
माझ्या तोंडचे शब्द व माझ्या मनचे विचार
तुला मान्य असोत.

२० [मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे सोत्र]

- १ संकटाच्या दिवशी परमेश्वर तुझे ऐको;
याकोबाच्या देवाचे नाम तुला उच्चपर्ही स्थापो;
- २ पवित्रस्थानांतून तो तुला साहाय्य पाठवो;
सीयोनांतून तो तुला आधार देवो;
- ३ तो तुझा सर्व अर्पणांचे स्मरण ढेवो,
तुझा होम त्याला मान्य होवो; [सेला]
- ४ तुझा मनोरथ तो पूर्ण करो,
तुझे सर्व संकल्प सिद्धीस नेवो.
- ५ ते सिद्ध केलेल्या तारणामुळे आम्ही जयोत्सव करूं;
आमच्या देवाच्या नामाचा घज उभारूं;
तुझ्या सर्व भागाप्या परमेश्वर पुण्या करो.
- ६ परमेश्वर आपल्या अभिषिक्ताला तारितो,
हे मला आता कदून आळै;
तो आपल्या उजव्या हाताच्या उद्धरक प्रतापाची
कृत्ये करून
- आपल्या पवित्र स्वर्गांतून त्याचे ऐकेल.
- ७ कोणी रथांची व कोणी घोळांची प्रशंसा मिरवितात;
आम्ही तर आमचा देव परमेश्वर नामाची
प्रशंसा करू.
- ८ ते वाकून खाली पडले आहेत;
आम्ही तर उदून ताठ उमे आहों.
- ९ हे परमेश्वरा, तोरण कर.

आमदी खावा करितो तेव्हां राजाने आमचे ऐकावें.

११ [मुख्य गवयासाठी दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वर, तुम्हा सामर्थ्यामुळे राजा हर्ष करितो; तू सिद्ध केलेल्या तारणामुळे त्याला केवढा उल्लास होतो।

२ त्याचा भगोरय तू पूर्ण केला आहे,
त्याच्या तोडचे माणण तू अमान्य केले नाही. [सेला]

३ कल्याणदायी बरदाने घेऊन तू त्याला समोरा येतोस.
तू त्याच्या मस्तकी शुद्ध सुवर्णाचा मुकुट धालितोस.

४ त्याने तुजबदवळ जीवन माणितरें;
तू त्याला पुगानुयुगाचे दीर्घ आयुष्य दिले.

५ तू सिद्ध केलेल्या तारणाने त्याचे मोठे गैरव होते;
तू त्याला प्रताप व महिमा यांनी भूषित करितोस.

६ तू त्याला सर्वकाळ भरपूर बरकत दत्तास;
तू त्याला आपल्या समझतेने आनंदित करितोस.

७ कारण परमेश्वरावर राजाची श्रद्धा आहे,
पररातराच्या कृपेने तो दृश्यार नाही.

८ तुक्का हात तुक्का सर्व वैचाकावर पदेल,
तुक्का उजवा हात तुक्का द्वेष्टुकावर पदेल.

९ तू प्रगट होशील तेव्हां तू त्यांस जळजळीत भट्टी-
सारांचे करिशील.

परमेश्वर आपल्या कोथारांने त्यांसु प्राक्षील,
अभि त्यांचा संहार करो.

१० त्यांचे फळ पृथ्वीबऱ्य, त्यांचे बीज मानवजीतातल
तू नाहीसे करिशील.

११ कारण त्यांनी तुक्के अनिष्ट वित्तिले;
त्यांनी युक्त शोजिली ती त्यांस सावाकांची नाही.

१२ तू त्यास पाठ दाखावयास लाविशील;
आपल्या धनुष्याची दोरी ओढून त्यांच्या मुखावर

नेवा करिशील.

१३ हे परमेश्वर, तू आपल्या सामर्थ्याने उक्का हो;
आमदी गानवादन करून तुक्का पराक्रम वालाहू.

१२ [मुख्य गवयासाठी; अच्युलेय दाविदाचे स्तोत्र]

(प्रमात्रहिरणी) या रागावर गावणाऱ्ये,
दाविदाचे स्तोत्र]

१ माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू मला को अंतरस्त्वास ?
माझा दुःखाचा अकोद्धा ऐकून माझा बचाव करा-

वयास तू जबल नाहीस. [सेला]

२ माझ्या देवा, दिवतो मी धावा करितो तरी तू
ऐकून नाहीस;

रात्रीहि धावा करितो तरी मला चैन पडत नाही.

३ हे इक्काएलाच्या स्तुवतात वसणाऱ्या, तू पवित्र
आहेस.

४ आमचे पूर्वज तुजवर भाव ठेवीत;
ते तुजवर भाव ठेवीत आणि तू त्यांस मुकुट करीत
असस.

५ ते तुक्का धावा करीत आणि मुकुट होत,
ते तुजवर भाव ठेवीत, आणि निराश होत नसत.

६ मी तर कीटक आहे, मानव चवहें;
मवज्यांनी निरिलेला लोकांनी चिकारिलेला आहे.

७ मला पाहणाऱ्ये सर्व माझा उपदास करितात,
वाकुल्या हातवितात घर्वन दोके हातवितात;

८ ते घणतात, परमेश्वरावर आपल्या द्वाल दाक;
ती त्याला सुक करी, ती त्याला आवडता आहे.

९ मला उदरांतुल बाहेर आणणारा हैत आहेस;
मी आपल्या आईच्या अंगावर पीत होतो तेव्हा

होतु मिळा आपल्या आईच्या स्फुर्ति दिलो.

१० मी जन्मले तेव्हांपासून 'मेल' तुक्का हाती 'सीपलेले'
आहे;

मातेच्या उदरांतुल बाहेर पडले तेव्हांपासून तूच
माझा देव आहेस.

११ मंजपासून दूर राहू नको, कारण संकट येऊन
ठेपले आहे;

आणि साहस्र कर्तव्याकोरा कोरा नाही,

१२ बहुत गोळांपासी मला येडिले व्याहू,

माशानच्या दांडाला गोळांपासी काळा येसिले आहे.

१३ फळून दाकणारा व मर्यादा घरणारा शिंदा;

यासारादे दोहोरा वास्तु मनसूर आणि असेहा.

१४ मी-माझ्यासारखा ओतला गेली आहे,

- मास्या हाडाचे सर्व सधि ढिले जाले आहेत;
मले हृदय मेणांतरांसे शोळे आहे;
तें आंतल्या आंत विरेक्लें आहे.
- १५ माझी शक्ति अद्भुत खापीसारखी जाली आहे;
माझी जीभ मास्या टाक्कुस चिकटजी आहे;
तू मला मरणाच्या बुळीस मिळवीत आहेह.
- १६ कुच्यांनी मला वेढिले आहे;
बुर्जनांच्या टोकीने मला वेढिले आहे;
त्यांनी माझे हातपाय विविले आहेत.
- १७ मल्या आपली सर्व हाडे गोचिता येतात;
ते मजक्के टक लावत वाहतात.
- १८ से माझी बळे आपसोत बांदून वेतात
आणि मास्या पेहराचावर विच्छा टाकितात.
- १९ हे परमेश्वर, ते पूर राहु नको;
हे मास्या सामर्थ्या, मास्या साहस्रासाठी तेवा कर.
- २० तू मासा जीव तारपत्रीपासून सांडाव;
कुच्याच्या पैंगावत मासा प्राण सोडाव.
- २१ सिंहाच्या अश्वायापसून मला बांचीव;
गव्यांनी मला किंगलर वेतले असता तू मासा
जागा ऐक्का.
- २२ मी आपल्या बांचांच्याल तुरणा नाहीची कीति
वणित;
- २३ अहो परमेश्वराचे अव घणांनांने, स्वार्णं स्वतन
वाचावाचे वंशज्यहो, तुक्ती सर्व स्वार्णं गौरव करा;
इश्वरालाके बंजक्षहो, तुक्ती सर्व स्वार्णं अव
धरा.
- २४ कारण स्वार्णं पीकिताची दैवतस्या तुक्त लेलिली
नाही व तिचा बीठ मानिला नाही;
त्याने आपले तुक्त लाच्या दृष्टिकाव केले नाही;
तर स्वार्णं वाचा केळे सेवा, स्वार्णं तो ऐक्का.
- २५ महासंगेत तुक्तुलेच भी स्वार्णं करितो;
त्याच्या भक्तांसमूह भी आपके नवत फेठीन.

- २६ दीन जन अन्न सेवन करेत तूस हेतील;
परमेश्वराला शरण जाणारे त्याची ल्युति करितील;
तुक्ती विरंजीव असा.
- २७ दिगंतरीचे सर्व जन परमेश्वराला स्मृत त्याजकडे
बळील;
- सगळी राष्ट्रकुले तुला दंडवत घालितील.
- २८ कारण राज्य परमेश्वराचे आहे;
तोच राष्ट्रांचा शास्ता आहे.
- २९ पृथ्वीबरील सर्व थोर लोक भोजन करितील व
त्याला भजतील;
- घुळीस मिळाले सर्व त्याला नमन करितील,
ज्याला आपला जीव बांचिता येत नाही तेहि
नमतील.
- ३० त्याचे बंशजाहि त्याची सेवा करितील;
पुढल्या पिंडीच्या लोकांस प्रभूविषयी कथन
करितील.
- ३१ तेहि येतल मार्वी पिंडील त्याचे न्यायत्व
करवितील.
- त्यानेच हे दिल्लीस नेले असे घटतील.

२३

[दाविदाचे स्तोत्र]

- १ परमेश्वर मासा मेणाल आहे;
मला कुटी जीव पडणार नाही.
- २ तो मला हिरव्याचावर कुणांत बसवितो;
तो मला शांत फाल्यालवळ नेतो.
- ३ तो मासा जीव ताजातवाना करिलो;
तो आपल्या नगमस्तव मला नीतिशार्गांनी
चालवितो.
- ४ मृत्युच्छेद्या दीरीतूहि मी जात असलो
तरी अरिष्टांस निघार नाही,
- कारण तू मरक्करावर आहेस;
- तुक्ती आंकडी व तुक्ती काठी मला वीर देतात.
- ५ तू मासा इत्याच्या वेतत मजुरुं ताट वाडितोउ;
तू मासा दोक्याला तेलाचा अन्वेग करितोउ.

माझे पात्र काठेकाठ भरले आहे.

६. स्तोत्रात माझ्या आयुष्याचे सर्व दिवस मला कल्याण

व दया ही लाभतील;

आणि परमेश्वराच्या घरात मी चिरकाळ राहीन.

२४

[शाविदाचें स्तोत्र]

१ पृथ्वी व तीव्रात र राहणारे परमेश्वराचे आहे;

जग व त्यांत राहणारे परमेश्वराचे आहेत.

२ कारण त्यांनेच सागरावर दिला पाया धातला,

त्यांनेच जलप्रवाहावर तिळा स्थिर केले.

३ परमेश्वराच्या गिरीवर कोण आढेन?

त्याच्या पवित्र स्थानांत कोण उन्हा राहील?

४ ज्याचे हात स्वच्छ आणि मन शुद्ध

आहे,

जो आपले चित असत्याकडे लावीत नाही,
व कपटानें शपथ वाहत नाही तो.

५ त्याला परमेश्वरापासून आशीर्वाद मिळेल,

आपल्या उद्धारक देवाच्या हातून नो धार्मिक ठरेल.

६ त्याला वरण जाणारे हेच लोक होत;

हे याकोबाच्या देवा, तुझ्या दर्जनासाठी उत्तुक
असलेले हेच लोक होत.

[सेला]

७ अहो वेगीनो, उन्नत व्हा;

पुरातन द्वारांनो, उंच व्हा;

म्हणजे प्रतापशाळी राजा आंत येईल.

८ हा प्रतापशाळी राजा कोण

बल्यान् व पराक्रमी परमेश्वर,

मुळांत पराक्रमी परमेश्वर तोंच.

९ अहो वेगीनो, उन्नत व्हा;

पुरातन द्वारांनो, उंच व्हा;

म्हणजे प्रतापशाळी राजा आंत येईल.

१० हा प्रतापशाळी राजा कोण

सेनार्थी परमेश्वर,

हाच प्रतापशाळी राजा.

[सेला]

२५

[शाविदाचें स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, तुजकडे मी आपले चित लावितो.

२ हे देवा, तुजवर माझी श्रद्धा आहे;

माझी फजिती होऊ देऊ नको;

माझ्या वैज्ञाना मजवर विजयी होऊ देऊ नको.

३ तुझी कास धरणारा कोणीच कजीत होत नाही;

निष्कारण कपट करणारे कजीत होतात.

४ हे परमेश्वरा, तुझ्या वाटा मला दाढीव;

तुझे मार्ग मला प्रगट कर.

५ तू आपल्या सत्यांने मला ने, मला चिक्षण दे,

कारण तू माझा उद्धारक देव आहेस;

मी तुझी निय प्रतीक्षा करितो.

६ हे परमेश्वरा, तू आपला कल्याण वास्तव्य

ही आठीव;

ती पुरातन काळापासून आहेत.

७ हे परमेश्वरा, माझी तारुर्यातीली पातके व माझे

अपराध आठावू नको;

तू आपल्या वास्तव्यानुसार

माझे स्मरण कर.

८ परमेश्वर श्रेष्ठ व सरळ आहे,

म्हणून तो पायांस सन्यास दाखवितो.

९ तो नदी जनांन स्यायपथाला लावितो;

तो होनांन आपला मार्ग चिकवितो.

१० परमेश्वराता कल्याण व त्यांचे विधि पाळणाऱ्यांस

त्यांचे सर्व मार्ग वास्तव्यमय व सत्यपूर्ण आहेत.

११ हे परमेश्वरा, तू काळापासून नाशासाठी माझ्या

दुश्शीर्ही क्षमा कर,

ती फार साली आहे,

१२ परमेश्वराचे भर्मीधरण्यारा असा ममुच्य कोण?

त्यांने जो मार्ग भरावा त्याविष्वीचे चिक्षण तो

त्याला देईल.

१३ त्याचा जीव सुखासमाधानाने राहील;

त्याचा वंश पृथ्वीचे बतल धावेल.

१४ परमेश्वराचे सत्य त्यांचे भय धरणाऱ्यांकरोवर असतें;

तो आपला करार त्यास कळवील.
 १५ माझे नेत्र परमेश्वरकडे जित्य लगले आहेत;
 तो माझे पाय जाल्यातून सोडील.
 १६ मजकडे बदून मध्य प्रसाद हो;
 कारण भी निराकृत व दीन आहें.
 १७ माझ्या मनावरचे दृष्टपण काढ;
 माझ्या उंकल्यातून मध्य सोडील.
 १८ माझी दैवावस्था व माझे कट पाहा;
 माझ्या सर्वे पापाची कामा कर.
 १९ माझे वैरी पाहा, ते बहुत काळे आहेत;
 ते असंत कठोरपणे माझा द्रेष करितात.
 २० माझ्या जिवाचे रक्षण कर;
 मध्य सुख कर;
 श्री तुला आश्रव प्रसिद्ध आहे महाला माझी
 फजिती होऊ देऊ नको.

२१ सातिकपण व सरल्यान माझे संरक्षण करोत;
 काया भी तुझी ग्रीष्म करीत आहे.
 २२ हे देवा, इवाएलास त्याच्या सर्व संस्कृतातून सोडीव.

२६

[दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, माझा न्याय कर, करावा भी
 सातिकपणे वाढावो आहे; आणि परमेश्वर अठळ जाव ठेविला आहे.
 २ हे परमेश्वरा, मध्य कंसात खाव, माझी पासून कर,
 माझे अंतर्याम व माझे हृदय पक्षावून पाहा.
 ३ तुम्हे वास्तव्य माझ्या दृष्टिपुढे आहे;
 तुम्हासा सत्यकामाने भी वास्तव्य आहे.
 ४ अधम लोकांत भी बसतो नाही;
 कपटी लोकांची संगत भी घराण नाही.
 ५ दुर्जन्याच्या जनसंभेळा भी द्वेष करितो;
 तुर्जन्यावरीवर भी बसणार नाही.
 ६ हे परमेश्वरा, मी निर्देषतेने आमधे इत तुर्जन
 तेव्हा तुम्हा देवावाला केरा जाईल;
 ७ मध्यजे मध्य तुम्हे उपकारस्थान स्फुटाव करावारा
 तुम्ही सर्व वास्तवेचांने कांगीवास सांपोळ.

८ हे परमेश्वरा, तुम्हा भंदिराचे स्थान,
 तुम्हा गौरवाचे निवासस्थान ही मला मिय आहेत.
 ९ पातकपांवरोबर माझा जीव,
 घातकी मुत्यावरोबर माझा प्राण काढून
 नेऊ नको;
 १० त्याचे हात उपदद्वारांे,
 त्याचा उजवा हात लाचांनी भरेल्या आहे.
 ११ भी तर सातिकपणे वागेन;
 माझा उदार कर, मजवार दया कर.
 १२ माझा पाय प्रशस्त स्थळी स्थिर आहे;
 जनसंभांत मी परमेश्वराचा घन्यवाद करीन.

२७

[दाविदाचे स्तोत्र]

१ परमेश्वर माझा प्रकाश व माझे तारच आहे;
 भी कोणाची भीति बाळ्यू?
 परमेश्वर माझ्या जिवाचा तुरी आहे, भी कोणाचे
 भय घरे?
 २ माझे शान्त व द्रेषे आसे जे तुर्जकर्मी
 माझे मांस खाऊन दाकथात भजवर कढाई करू
 लेण्हा तेच तेच तेच खाऊन पडले.
 ३ सैन्याने मजुरुदे ठाणे दिले तरी माझे हृदय कर-
 नार नाही;
 मजवार बुद्धप्रसंग ओढवला तरीहि भी हिमत
 खलू राहीन.
 ४ परमेश्वराजवळ मी एक वरदान मालिलें, त्याच्या
 प्रातीसाठी भी शटेन;
 तें हैं की माझा सर्व वायुघर परमेश्वराच्या
 भंदिरी माझी वस्ती व्यापी;
 मधजे भी परमेश्वराचे भनोहर स्म पाहत राहीन
 व त्याच्या विनिं स्थानी व्याल करीन.
 ५ तो तर विपक्षालीं मध्य आपल्या भंदिरांच्या
 ठेवील;
 तो मला आपल्या देव्याच्या गुरु स्वर्ण ठेवील;

- १० माझा खडकावर उच्छृङ ठेणील.
 ११ आसा सभेषताळव्या माझ्या वैचावर माझे
 मस्तक उमट होईल;
 त्याच्या वैचात मी उत्सवपूर्वक वाह कीन;
 मी गायन कीन, परमेश्वरांचे गुणगान गाहिल.
 १२ मी उत्सवराने तुका घाव करीत आहे, हे परमे-
 शरा, ऐक;
 मजबव दया कर, माझी मातका ऐक.
 १३ माझे दर्शन घ्या असे तु म्हटले
 तेज्ज्ञ माझे हृष्य तुका झणाऱ्ये
 हे परमेश्वरा, मी तुका दर्शनाचा
 उत्सुक झालो आहे.
 १४ तु आपले मुख माझ्या छोडीलाड कर्ह नको;
 आपल्या सेवकाल रागाने तु काढू नको;
 तु माझे साहाय्य होत आल आहेच;
 हे माझ्या उद्दारक देवा, माझा त्याग कर्ह नको,
 मला सोहू नको.
 १५ माझ्या आद्यायांनी मला सोडिले आहे
 तरी परमेश्वर मध्य अदल ठेणील.
 १६ हे परमेश्वरा, आपला मार्ग मला दाखीव;
 लोक माझ्या पाक्कीवर बसले आहेत,
 म्हणून मला बोपट माणोने ने.
 १७ माझ्या शत्रुंच्या इच्छेवर मध्य सोपांवू नको,
 कारण बोटे साक्षी व निचुरुणावे.
 फूलकर टाळणारे
 मजबव उठले आहेत.
 १८ त्या जीवलोकीच परमेश्वराची इवा मजबव होईल
 असी जर माझी अद्या नसती तर मग काय !
 १९ परमेश्वराची प्रतीक्षा कर;
 कांधीर हो, हिम्मत बांध; परमेश्वराचीच प्रतीक्षा कर.

२८ [दाविदावे स्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, मी तुका घाव करितो;
 माझ्या दुर्गा, माझे न ऐकलेंसे कर्ह नको;
 माही तर तु मजरशी भीन चरित्यास

- गरेत पढ्यासारखी माझी गति होईल.
 २ मी तुका घाव करितो, तुक्या पवित्र गामाच्याकडे
 हात वर करितो,
 तेव्हा माझी दीनवाणी ऐक.
 ३ मलात दण असून आपल्या शेजांच्यांही लेह-
 भावानंवे बोलणारे
 असे उर्जन व उज्जर्मी गंधवारोवर मध्य ओहून
 नेत्र नको.
 ४ त्यांच्या करणीप्रमाणे, त्यांच्या कर्मांच्या उष्टुप्रमाणे
 त्यांच्या हातांच्या हूतीप्रमाणे, त्यांचे पारिषद कर;
 त्यांच्या कर्मांचे पफ त्यांस दे.
 ५ परमेश्वराची हृष्ये, त्याच्या हाताची कृति, ते
 आपानात आणीत नाहीत म्हणून तो त्यास
 फूलून टाळील,
 उभारणार नाही.
 ६ परमेश्वर बचवाणीदित असो,
 कारण त्यांने माझी दीनवाणी ऐकली आहे.
 ७ परमेश्वर माझे सामर्थ्य व माझी डाळ आहे;
 त्याजवर माझ्या हृष्यानंवे भाव ठेविल आणि मी
 साहाय्य पावलो;
 वास्तव माझे हृष्य व्याप्ततें;
 मी गीत गळून त्यांचे स्तवन करील.
 ८ परमेश्वर त्यांचे सामर्थ्य आहे,
 तोन आपल्या श्रिविकाळा तारणदुर्ग आहे.
 ९ तु आपल्या लोकांस तार, आपल्या वतनाला
 आशीर्वाद दे;
 त्यांका प्रतिपाद कर, त्यांस सदोदित वाहून ने.

२९

[दाविदावे त्यांक]

- १ आहो दिव्यदृष्टोहो, परमेश्वराला भेद शा,
 परमेश्वराला गीर्व व सामर्थ्य गांवे भेद शा.
 २ परमेश्वराला त्याच्या वैभवी नामावें भेद शा;
 पावित्रावें तुकु होउन त्याची आरावणा करा.
 ३ परमेश्वराचा अनि जलामधून बदल आहे;
 ४ मुलांत : देवाचे पुत्र अथवा समर्पणे पुत्र.

तेजपूर्णे देव गर्जना करीत आहे; परमेश्वर जलवशवार आहे.
 ४ परमेश्वराचा व्यालि प्रबळ आहे; परमेश्वराचा व्यालि प्रतापमय आहे.
 ५ परमेश्वराचा व्यालि देवदार मोडितो; परमेश्वर ल्यानोनाच्या देवदारला चक्रवर्तु करतो.
 ६ तो त्वांस वास्तवप्रमाणे उत्सवावधास लिहितो; ल्यानोन व लिहितो यांस गव्याच्या वस्त्रप्रमाणे
 उत्सवावधास लिहितो.
 ७ परमेश्वराचा व्यालि अग्रिमज्ञान भेदिलो;
 ८ परमेश्वराचा व्यालि वर्णे कंयावगामन करितो; परमेश्वर काढेक्षणे वर्ण कंपित करितो.
 ९ परमेश्वराचा व्यालि हरिरीत गर्भे ग्राव्यवयास
 लवितो.
 आणि बनवृक्ष बोडके करितो; त्याच्या मंदिरात सर्वत्र अहिणा ! अहिणा !
 असा असा दुमदुभातो.
 १० परमेश्वर जलवशवार आसळ द्येतो; परमेश्वर राजासनवार सर्वकळ बसलेला आहे.
 ११ परमेश्वर आपल्या लोकांस सामर्थ्य देईल, परमेश्वर आपल्या लोकांस शांतीचे वरदान देईल,
 [गृहप्रवेशाचा देऊळे गव्याचे दाविदाचे
 ३० संगीत स्तोत्र]
 १ हे परमेश्वर, मी तुझी योस्तीच्याहीन, कारण तू मला उदासिले आहे, तू माझ्या वैच्यांस मजबूर हृदृदिले नाही.
 २ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी तु मला गर्तेत रोगमुक्त केले.
 ३ हे परमेश्वरा, तू माझा जीव अचोलेक्तातून वर काढिला;
 तू मला विजेत राखिले, मला गर्तेत पहऱ दिले नाही.
 ४ अहो परमेश्वराचे नमळो, त्याचे तुकागान गाहा.

१ उत्पत्ति ६:३७ पाल.

आणि त्याच्या पवित्र नामाचे स्मरण करिताना धन्यवाद करा.
 ५ त्याचा कोष क्षणमात्र राहतो; त्याचा प्रसाद आशुव्यभर राहतो; रात्रौ विलापाने विन्हाड केले तरी प्रातःकाळी हर्षव्यालि होतो.
 ६ मी तर आपल्या संपकाळी म्हटले, मी कधी दव्यार नाही.
 ७ हे परमेश्वरा, तू प्रसन्न होऊन माझा पर्वत खंबीर केला;
 तू आपले मुख लगविले तोंच मी भयमीत झाले.
 ८ हे परमेश्वरा, मी तुझा धावा केला;
 परमेश्वराची विनवणी कहन नी म्हणालो :
 ९ माझा रक्षमत सात्याने, मी गर्तेत पदल्याने काय लाभ ?
 माती तुझी सुति कील काय ? ती तुझे सत्य विदित कील काय ?
 १० हे परमेश्वर, एक, मजबूर दया कर, हे परमेश्वरा, माझे साहाय्य कर.
 ११ तू माझा विलाप दूर कहन मला नाचावयास लविले आहे;
 तू माझे गोणताट काहून मला हर्षाचा कटिवंध नेसविळा आहे;
 १२ यासाठी की माझ्या आत्म्याने तुझें गुणगान गावे, गप्प राहू नवे;
 हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी सर्वकळ तुझे उपकारस्मरण करीन.
 [मुख्य गव्यासाठी; दाविदाचे स्तोत्र]
 १ हे परमेश्वर, मी तुझा आश्रय धरिला आहे, मला कधी लज्जित होऊ देऊ नको;
 तू आपल्या न्यायाने मला मुक्त कर.
 २ मजकडे आपला काळ लाव;
 मला सत्तर सोढीव;
 तू माझा प्रबळ हुर्ग हो;

- माझ्या वचावासाठी आश्रयस्थान हो.
 ३ कारण माझा झुर्ग, व माझा गड तू आहेस;
 तू आपल्या नामास्तव मला हाती धरून चालीव.
 ४ त्यांनी मजऱसाठी चोरून मांडिलेल्या जाळ्यांतून तू
 मला सोडीव,
 कारण तू माझा आश्रय आहेस.
 ५ तुझ्या हाती मी आपला आत्मा सोपवितो;
 हे परमेश्वरा, सत्यस्वरूप देवा,
 तू मला उद्घरिले आहे.
 ६ निरर्खक मूर्तीचा भजण्याच्यांचा मी द्वेष करितो;
 माझा भाव तर परमेश्वरावर आहे.
 ७ मी तुझ्या प्रसादानें उत्त्रास व हर्षवं पावेन;
 कारण तू माझी दैन्यावस्था पाहिली आहे;
 माझ्या जिवावरली संकरें तुला अवगत आहेत.
 ८ तू मला वैन्याच्या कोंडीत सांपङ्क दिले नाही;
 माझे पाय तू प्रवास्त स्थळी स्थिर केले.
 ९ हे परमेश्वरा, मजऱवर कृपा कर,
 कारण मी संकटांत आहेह;
 माझे नेत्र, माझा जीव व माझे शरीर ही दुःखानें
 क्षीण झाली आहेत.
 १० माझे आयुष्य शोकांत, माझी वर्षे उसासे टाक-
 प्यांत गेली आहेत;
 माझ्या दुष्टीनें माझी शक्ति क्षीण झाली आहे,
 माझी हाडे जीर्ण झाली आहेत.
 ११ माझ्या सर्व शत्रूंमुळे माझी निंदा तो आहे;
 माझ्या शेजाच्यांपाजाच्यांत माझा फार निर्भरत्ना
 होत आहे;
 माझ्या ओळखीपाळखीच्या लोकांस माझे भय
 वाट आहे;
 मला रस्त्यांत पाहून लोक पद्धून जातात.
 १२ स्मरणांतून गेलेल्या मृतासारखा माझा विसर
 पडला आहे;
 कुटक्या भांड्यासारखा मी झालो आहेह.
 १३ कारण बहुतोच्या तोऱ्हून माझी बेबू झालेली मी
 ऐकली आहे;
- पाहावें तिकडे खांतिच ! मजऱिस्त मनसुधा कळून
 त्यांनी माझा जीव घेण्याची योजना केली.
 १४ हे परमेश्वरा, मी तर तुजवर भाव ठेविला आहेह;
 मी महणतों, तूच माझा देव आहेस.
 १५ माझे दिवस तुझ्या हातीं आहेत; माझ्या पाठीस लाग-
 णाच्यांपासून मला सोडीव.
 १६ तू आपल्या सेवकावर आपला मुख्यप्रकाश पाढ;
 तू आपल्या वात्सल्यानें मला तार.
 १७ हे परमेश्वरा, मला लजित होऊं देऊ नको;
 कारण मी तुझा धावा केला आहे;
 दुर्जन लजित होवोत, ते अधोलोकांत निःशब्द
 राहेत.
 १८ धार्मिकाविस्तृद गर्वानें, तिस्कारानें व उद्धासणानें
 बोलण्याच्यांची वाचा बंद वडो.
 १९ तुझें चांगुलपण किली थोर आहे !
 तुझें भय धरण्याच्यांकरितां तू तें सांठ्यून ठेविले
 आहे,
 तुझा आश्रय करण्याच्यांसाठी मनुष्यसात्रांदेखत
 तू तें सिद्ध केले आहे.
 २० तू आपल्या समक्षतेच्या गुप्त स्थळीं मनुष्यांच्या
 कळून्हांपासून त्यांस लपवितोस;
 शब्दकलहापासून त्यांस आपल्या मंडपांत रसितोस.
 २१ परमेश्वर धन्यवादित असो;
 त्यानें मला टटबंदीच्या शहरांत ठेवून आपल्या
 वात्सल्याचें कौतुक दाखविले आहे.
 २२ मी तर अधीर होऊन म्हणालो,
 मी तुझ्या दृष्टीपुढून दूर झालो आहेह;
 तरी मी तुझा धावा केला तेव्हां तू माझ्या विन-
 वणीचा शब्द ऐकला.
 २३ अहो परमेश्वराचे सर्व भक्तहो, तुम्ही त्याजवर
 प्रेम करा;
 परमेश्वर सत्यक्षीलांचे रक्षण करितो;
 गविंश्चाचे पुरे पारिषत्य करितो.

२४ अहो परमेश्वराची आळा घरणारे,
तुम्ही सर्वे हिमत बोधा, तुमचे कला चीर घरो.

३२ [शनिवारे भास्कर (खानपर) स्तोत्र]

१ ज्यात्या अपरोक्षाची क्षमा शाश्वी आहे,
ज्यात्या पापावर पांचशळ वाताले आहे, सो खच ।
२ ज्यात्या हिरोर्णी परमेश्वर अक्षराचा दोष अवृत्त
नाही
३ व ज्यात्या मनात कृष्ट नाही,
तो मनुष्य घन्य ।

३ मी गप्य राहिले होतो,
तेव्हां सरात कदम्बमुळे भासी हाडे जीर्ण झाली;
४ करण रात्रिविष तुम्हा हाताचा भार मदवर
होता;

उमड्याच्या तापाने माझ्यातले पाणी सुकून
गेहूं [सत्ता]

५ मी आपले पाप हुंजवल कूल केले;
आपले अवर्यं मी लपवून ठेविला नाही;
मी आपले अपराध परमेश्वराज्यवल कूल कीन
असें भी मृणाले,
तेव्हां दौ भक्त माझ्या पापदोषाची क्षमा केली. [तेका]

६ गास्तव तू पावशील त्या वेळी प्रस्तेक भक्ताने
तुम्ही प्रार्थना करावी;
जबांचा महापूर आला तरी त्याचा त्याचा सर्व
होत्यार नाही.

७ तू मालो आप्रम्यात्मा आहेस, तू संकटापासून
मालो रहाण करिशील;
मुक्ततेच्या स्तोत्रानी तू भक्त वेदिशील. [सत्ता]

८ मी तुल बोध कीन, ज्या मागाने तुल गेले
पाहिजे
त्याने विलक्षण तुल घेईल;
मी आपली दृष्टि तुलवर घेल तुल उद्दिश्याद
सागेल.

९ निरुद्ध वोडा किंवा खेळव यासारांचे होके नक्का;
त्याचा आकल्यासाठी त्याम व बांदोर अशी
सामग्री पाहिजे,
नसाई तर ती तुल्याज्यवल यावयाची नाहीत.

१० हुर्जनाला पुष्कल दुःखे भोगावी लगतात;
परमेश्वर भाव ठेवणा यामोवरते दवेचे वेष्टन
असते.

११ अहो धार्मिक्षदो, परमेश्वराच्या ठायी आनंदोत्सव
करा;
अहो सरल मनाचे जनहो, तुम्ही सर्व आनंदाचा
गजर करा.

३३ १ अहो धार्मिक्षदो, परमेश्वराचा अक्षय-

कर करा;

सरव्यंस स्तुतिगां शोभते.

२ वीजेवर परमेश्वरांचे उपकारस्तरण करा;
दशतंतु वायावर त्यांचे गुणांगान गा.

३ त्यापुढे नवे गीत गा;
जवाबोध करीत कुशलतेन वावे वाजवा;

४ करण परमेश्वरांचे वक्तन सरल आहे;
त्याची सर्व कृति सत्याची आहे.

५ त्याला नीति व न्याय ही प्रिय आहेत;
परमेश्वराच्या वास्तव्याने पृथ्वी भरली आहे.

६ परमेश्वराच्या कद्याने आकाश निर्माण कराले;
त्याच्या मुकुटासाठाने आकाशांतील सर्व सैन्य
निर्माण कराले.

७ तो सुमुद्राची जळे रासीसाराची एकवट करितो;
महासागरांचे निधि सांठवितो.

८ अकिल पृथ्वी परमेश्वरांचे भय घरो;
जगांत राहणारे सर्व त्याचा वाक बाल्योत.

९ तो बोद्ध आणि अवचे झाले;
त्याने आळा केली आणि सर्व कांही स्तिर प्लाळे.

१० राष्ट्राच्या मुसल्दी परमेश्वर निर्वर्क करितो;
लोकांने उक्त्या निर्कल करितो.

११ परमेश्वराची योजना सर्वकाळ टिकते;

त्याच्या भवतील संकल्प पिण्डानपिद्या कायम
राहितात.

१२ ज्या राहणाचा देव परमेश्वर आहे,
ज्या लोकांस त्यांने आपल्या वतनाकरितां प्रजा
म्हणून निवडिले आहे,
ते घन्यै।

१३ परमेश्वर आकाशांतून पाहतो;
सर्व मानवजातील तो निरखितो.

१४ तो आपल्या निवासस्थानांतून
पृथ्वीवर राहणाऱ्या सर्वांना न्याहाळून पाहतो.

१५ त्या सर्वांची हृदये घडणारा
व त्यांची सर्व कामे जाणणारा तो आहे.

१६ कोणीहि राजा भोट्या सैन्यबलाने जय पावतो
असें नाही;

वीरपुरुष आपल्या पराक्रमानें नियमवतो असें नाही.

१७ जयप्रासीसाठी घोडा केवळ व्यर्थ होय;
त्याला आपल्या भवतीक्ष्यांने कोणाचा वचाच करितां
येणार नाही.

१८ पाहा, जे परमेश्वरानें भय घरितात
व त्याच्या दयेची अपेक्षा करितात,

१९ त्याचा जीव मृत्युग्रासून दीडवावा
व दुष्करांत त्याच्या प्राण कीवावा

म्हणून त्याजवर त्याची नंजर असते.

२० आमचा आस्ता परमेश्वराची प्रतीक्षा करित आहे,
आमचे साहा व ठाळ तोव आहे.

२१ त्याच्या घर्या आमच्या हृदयावा अनेह आहे,
कारण त्याच्या पवित्र नामावर आमची अद्दा आहे.

२२ हे परमेश्वरा, आम्ही तुझी आशा घरिले आहे
म्हणून आम्हांवर तुझी प्रसाद असो.

३४ [दाविदांने तोंडी, त्यांने अंगीभेळांने भोर
मुदिंदंवा हास्यांने निः कृत्यांने त्याला
बाहून लावण्यात याले जागि तो निश्चम नेहा तेलांनी.]

१ परमेश्वराचा वन्यवाह मी सर्वांनी आरीले, तर उडाले
याहा मुखांत त्यांचे स्तकून संतात असेल.

२ माझा जीव परमेश्वराच्या घर्या प्रतिष्ठा घिरवील;
दीन हें ऐकून हर्ष करितील.

३ तुम्ही मजबूरोवर परमेश्वराची थोरवी गा;
आपण सर्व मिळून त्याच्या नामाची महती खरू या.

४ मी परमेश्वराला शरण गेलो आणि तो मला यावला;
त्यांने माझ्या सर्व भवांपासून मला सोडविले.

५ यांनी त्याजके पाहिले ते प्रकाश पालले;
त्यांची मुखे लव्हने कदापि काळवेडणार नाहीत.

६ या पामराने धावा केला आणि परमेश्वरांने तो ऐकला;
त्यांने त्याच्या सर्व संकटांतून साला सोडविले.

७ परमेश्वराचा दिव्यदृष्ट त्यांने भय घरण्याचारंगोवती
छावणी देतो.

८ आपणी त्यांचे संरक्षण करितो.

९ परमेश्वर विली चांगला आहे याचा अनुभव घेऊल
पाहा;

त्याजवर भाव ठेवितो तो पुरुष धन्य !

१० परमेश्वराचे पवित्र जनहो, त्यांचे भय धरा,
कारण त्यांचे भय घरण्याचास कोही उंणे पडत नाही.

११ तसें सिंहांसहि वाण पडते व त्यांची उपासमर
होते;

पण परमेश्वराला शरण जाण्याचास कोणत्याहि
चांगल्या बहुतूली वाण पडत नाही.

१२ सुलग्नी, या, माझे ऐका;
मी मुलांस परमेश्वरांने भय घरण्यात घिलान.

१३ सुलग्नांने बहूल जीविताची इच्छा घरणास
व दीर्घायुष याहणारा असा मनुष्य कोण?

१४ तुं आपली जिल्हा तुम्हारोपणासून
व आपले ओठ काढी आवण्यापासून आवार.

१५ वाईटाचा त्याचा घर व घरें तें घर;
शांतिप्राप्तवई आवाल घर व घरें आवलंग घर.

१६ परमेश्वरांने नेत्र कार्मिकांने प्रकाशात,
त्याचे घर त्याच्या दावेले कालात.

१७ वाईट डिव्यस्थानाची नामांगन्मुळी कुणीकाळ यां
नवे महसूल

परमेश्वराचांप्राप्त निश्चम दीतो.

- १७ धार्मिक धावा करितात; तो ऐकून परमेश्वर त्यांना त्यांच्या सर्व संकटांपासून मुक्त करितो;
- १८ परमेश्वर भगवदीया लोकांच्या सलिले असतो; अलुतास मनाच्या लोकांस तो उद्दरितो;
- १९ धार्मिकांना बहुत कष्ट होतात; तरी परमेश्वर त्या सर्वांतून त्याला सोडवितो;
- २० त्यांच्ये हांडे न होऊ तो संभाळितो;
- २१ दुष्टांचे भरण उद्घारून्हाच होणार; धार्मिकांचे द्वेष दंड पावतात;
- २२ परमेश्वर आपल्या सेवकांचा जीव उद्दरितो; त्याचा आत्रय धरणारे कोणीहि दोषवाढ होत नाही.

३५ [दाविदांचे स्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, माझा विरोध करण्यान्यविरोध विरोध कर, मजुररोक लडणाऱ्यांशी लड;
- २ ठाळ व कबव धारण कर, जोग्या साहाय्यासाठी उभा राहा;
- ३ माला हाती घेक, माझा अपेक्षण करण्याचा मार्ग अदीव;
- ४ माझी खिळाली म्हक वी भीनी तुम्हे लालू आहे;
- ५ माझांची वीव दिले याहून रुक्किलाव वाळवीत होवित;
- ६ माल तुकासान लडव उद्घारून मनासुका लक्षणारे मार्ग दृष्टीत व द्याव पावता;
- ७ ते वाचापुढे उक्काचा भुतासालोहो दोलो, परमेश्वराचे लिंगदूर त्याला उभाल लालो;
- ८ त्यांचा मार्ग योग्यासाठी व निताराहोनी, परमेश्वराचा लिंगदूर त्याला प्रार्थना उभाल;
- ९ त्यांचा योग्य साडिला, वाक्यांची निषिद्धांश वाचाही योग्यी.

- १० त्याजवर नकळत आपलि येवो; जो फांसा त्यांने चोरून मांडिला त्यांत तोच गुंतुल पडो;
- ११ तो त्यांत अचानक नाश पावो.
- १२ मुग माझा जीव परमेश्वराच्या ठारी उड्डास पावेल, त्यांने सिद्ध केलेल्या तारणामुळे हर्ष करील,
- १३ माझी सर्व हांडे म्हणतील, हे परमेश्वरा, तुज सारखा कोण आहे?
- १४ तू दीनास त्याच्याहून जो बलिष्ठ त्याजपासून सोडवितोस;
- १५ तू दीनांस व कंगालांस लुटणाऱ्यापासून सोडवितोस;
- १६ द्रोह करणारे साक्षी पुढे येतात आणि जे मला ठाऊक नाही त्याविशी मला विचारितात.
- १७ मी केलेल्या बच्याची फेड ते वाईटांने करितात, माझा जिवाला सारे अंतरले आहेत.
- १८ ते आजारी असतां मी तर गोण्टाट नेशत असें; मी उपास करून आपल्या जिवाला क्लेश देत असें; माझी प्रार्थना माझ्या पवरी परत आली.
- १९ तो जसा काय माझ्या मित्र, माझा भाऊ आहे असें समजून मी त्यांशी बागले;
- २० आईसाठी शोक करण्यान्यासारखा भुतकी वेहरा-वाणी मी भाज खाली घालून हिंदलो.
- २१ मी लंगाळों तेव्हा त्यांवा आनंद शाला;
- २२ ते एक जगले, ते धधम मला नकळत भज, विस्त एकज जगले;
- २३ त्यांची माझी निंदा एकसारखी चालविली.
- २४ तुकाच्यासाठी महरी करण्याचा शोधर्माप्रसाणे त्यांनी मजवार दांत करकर नावले.
- २५ हे मरु झोपवर पाहत राहील? त्यांनी जोजिलेल्या अरिक्कापासून माझा जीव, तसेही लिंगदूर त्याला प्राण सोडीव.
- २६ महासंगेत मी तुम्हें उपकारसमवय करीन; बलिष्ठ लोकांच्यों भी तुम्हे सांख करीन.

१३ माझे वैरी मजविष्यां सोडसाळपणारे हर्ष न करोत;

माझा विनाकारण द्रेष करणारे डोळे न मिचकावोत;

२४ अकारर्ख स्थांचे बोलणे सलोख्याचे जाही; देशांत शांततेने राहणांच्याविसर्द ते मसलती करितात.

२१ माझ्यापुढे तोड विवकून ते म्हणाले, अहाहा ! अहाहा ! आम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिले आहे.

२२ हे परमेश्वरा, तूंहि पाहिले आहेस, उगा राहू नको; हे प्रभू, मजणासून दूर राहू नको.

२३ हे माझ्या देवा, हे माझ्या प्रभू, माझा न्यायनिवाडा, माझा वाद करावा म्हणून उठ, जागृत हो.

२४ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, आपल्या नीतीने माझा न्यायनिवाडा कर; ते मजविसर्द हर्षे न करोत.

२५ अहाहा ! आमच्या मनासारखे ज्ञाले असे ते ऑपल्या भनात न म्हणोत;

आम्ही त्याला गिळून टाकिले असे ते न म्हणोत.

२६ माझ्या अहितामुळे आनंद करणारे सर्व एकदम लीजित व फजीत होवोत;

मजवाब तोरा मिरविणारे लळा व फजिती यांनी व्याप द्योवोत.

२७ माझ्या न्याय पक्षाला अनुकूल असणारे उत्साह व हर्ष पावोत;

आपल्या भक्ताच्या कल्याणाने आनंद पावणाऱ्या परमेश्वराचा गौरव होवो, असे ते सतत म्हणोत.

२८ माझी जिल्हा तुश्या न्यायपरायणेविषयी गुणगुणत राहील व तुझे सतत स्तवन करील.

३६ [मुख्य गवाचासाठी; परमेश्वराचा सेकक दावीद याचे स्तोत्र]

१ दुर्जनाच्या भनात अधर्माचा अनि निघत असतो; त्याच्या डोळ्यांपुढे देवाचे भय नाही.

२ आपले पाय उघडकीस येणार नाही, त्याचा कोण तिटकारा करणार नाही,

अशी तो आपल्या मनाची समजूत करून घेतो. ३ त्याच्या तोडचे शब्द अधर्माचे व कपटाचे असतात;

त्याने सुलुद्धि व सदूरतेन ही टाळून दिली आहेत.

४ तो अंथरुणावर पडल्यापडल्या अधर्माच्या मसलती करितो; तो कुमारी धरून सहती, वाहाचा बीट भानीत नाही.

५ हे परमेश्वरा, तुझे वात्सल्य आकाशापर्यंत पोहंचले आहे;

तुझे सत्य गवानाला जाऊन भिडले आहे.

६ तुझी नीति देवाच्या पर्वतासारखी आहे;

तुझे निर्णय रंगीर महासागरासारखे आहेत; हे परमेश्वरा, तू मनुष्य व पशु यांचा प्रतिपाळ करितोस.

७ हे देवा, तुझे वात्सल्य किंती अमोल आहे !

मानवजाति तुश्या पंखाच्या झायेचा आश्रव करिते !

८ तुश्या मंदिरांतील सळळीतून त्यांस तुसि होइल, आणि तू आपल्या आनंदनदीतून त्यांस पाजिशील.

९ कारण जीवनाची क्षरा तुजजवळ आहे;

तुश्या प्रकाशाने आम्ही प्रकाश पाहतो.

१० तुला ओळखणान्यांस तुझे वात्सल्य, सरळ मनाच्यांस तुश्या न्याय लारूं दे.

११ गर्विंदाचा पाय मला न तुडवो, दुर्जनांचा हात मला हाळून न लावो.

१२ पाहा, दुर्जर्मी कसे पडले अहेत ! त्यांना लोदून दिले आहे, त्यांच्याने उठवार नाही.

३७ [दाविदाचे स्तोत्र]

१ दुर्जकम्यावर जग्मकरूं नको; अवर्मी करणाऱ्यांचा हेवा करू नको.

२ कारण ते गवताप्रमाणे लवकर कापले जातात, हिरवलीसारखे वाळूम जातात.

- ३ परमेश्वरहृत गाव ठेक य सदाचाराने वाण;
- देशात बहती कहन रहा, सत्याचे अवधेन कर;
- ४ महाजे परमेश्वराच्या घासी तुक आनंद होईल;
- तो तुके मगोरण एवी करील;
- ५ आपला जीविकाम परमेश्वराडे सोषदून दे;
- त्याजवर गाव ठेक महजे तो तुकी
- करीसिदि करील;
- ६ तो तुकी धार्मिकां प्रकल्पासाठी,
- तुके न्यायत्व भावान्वासारांचे आट करील;
- ७ परमेश्वराच्या अधीन होकेन स्वत्व रहा;
- त्याची प्राणीकाळातपांने कहन राहा;
- जो महाल आपल्या भाषाने उक्ती पावतो,
- जो महाल शुद्ध संस्कृत सिद्धीस नेतो त्याजवर
- जाकर नक्की नक्की;
- ८ राम सोहन दे, कोवाचिष्टयाचा त्याग घड;
- जलजहै, नक्के, अशाने उपर्युक्ते प्राणी होते.
- ९ कुम्भलांती त्यक्त्व दोईल;
- राम स्वप्नेश्वराची धर्मिका कराने पुर्वीचे वतन
- उक्ती नाहील.
- १० घोडवाच धर्मिकी दुर्जन नाहील कोईल;
- तु त्याचे मिळण धर्मिकी एव त्याचा पता
- वगवार नाहील;
- ११ अंन अन पुर्वीचे वतन पावतील, तोय अंन
- ते उद्देश तुकाचा धर्मिका चेतील.
- १२ दुर्जन धर्मिकीविद्य महाली वरीते,
- त्याजवर दांतोट जातो.
- १३ प्रभु त्यात्म हस्त आहे
- कारण त्याचा दिवस वेत आहे हे
- त्यात्म दिसते.
- १४ दीनदुर्बलांत चीत करावाल, सरळ मार्गावंत
- बालाचान्यांत बघावायाला,
- दुर्जनानी तरवर उपर्युक्ती आहे य महाल उक्तदून
- सब केले आहे;
- १५ त्याची सरवर संस्कृत उत्तम निषेद,
- आणि त्याची बहुचं यंग प्रकरील.
- १६ धार्मिकांचे अल्प धन
- कहुत दुर्जनांच्या विपुल धनापेक्षा उत्तम आहे.
- १७ दुर्जनांचे भुज मोहतील;
- पण धार्मिकांस परमेश्वर आधार असतो.
- १८ सालिकांच्या दिनचंदेकडे परमेश्वराचे लक्ष असते;
- त्यांचे वतन सर्वकाळ टिकेल.
- १९ ते विपत्काळी लक्षित होणार नाहीत;
- दुम्भव्याच्या दिवसांत तुम सहील.
- २० दुर्जन तर नाश पावतील;
- परमेश्वराचे वैती दुर्जनाच्या क्षणिक शोभेसारखे
- होतील;
- धुरासारखे नाहीतरे होतन जातील.
- २१ दुर्जन उसने वेतो; इत कीत नाही;
- धार्मिक उदाधपांने वागती व दान वेतो.
- २२ ऊंस त्याचा आशीर्वाद प्राप्त होतो वे पूर्वीचे
- वतन पावतील;
- ज्यावर त्याचा शाप येईल त्याचा उच्छेद होईल.
- २३ परमेश्वर मतुज्याची मति स्थिर करितो,
- आणि त्याचा आयुष्यकूम त्याला प्रिय आहे.
- २४ तो पृथ्वी तरी सप्तवेळ पडणार नाही;
- कारण परमेश्वर त्याचा इत वेळान सावरील.
- २५ मी तुल्य होतो आणि असां दृष्टारा त्याचे,
- तरी क्षार्तिक निराकृत झालेले
- व त्याची संताति भिकेस लगालेला मी पाहिली नाही.
- २६ तो वेळीत दूदार असतो, तो उसने वेतो;
- त्याची संताति आशीर्वादित असते.
- २७ वाटपास दूद राहा, वरे ते कर;
- महाजे तुकी बहती कर्यमची राहील.
- २८ कृष्ण परमेश्वराचा त्याच प्रिय आहे;
- तो आपल्या भक्तांस सोडीत नाही;
- त्यांचे रक्षण सर्वकाळ होते;
- पण दुर्जनांच्या संतातीचा उच्छेद होतो.
- २९ धार्मिक पृथ्वीचे वतन पावतील,
- तीत वे सर्वदा वास करीतील.
- ३० धार्मिकांचे मुख तुकान वरते,

त्याची जिव्हा त्याच उकारिते.

३१ त्याच्या देवांचे नियमशाळ त्याच्या हृदयांत असतें;

त्याची पावळे घरणार नाहीत.

३२ दुर्जन धार्मिकवर टप्पेला असतो,

क त्याच जिवं गरावयास तो पाहू असतो.

३३ परमेश्वर त्याला त्याच्या हाती देणार नाहीं,

त्याचा न्याय होईल तेव्हां तो त्याला दोषी घर-
विणार नाही.

३४ परमेश्वराची प्रतीक्षा कर व त्याच्या मार्गांचे अव-
लंबन कर,

म्हणजे तो तुम्ही उडति करून

उला पृथ्वीचे वतन देईल;

दुर्जनांचा उच्छेद शाळेला तुं आपल्या डोळ्यांना
पाहशील.

३५ मी एक उग्रस्वरूपी दुर्जन पाहिला,

तो हिरव्यागार वृक्षासारखा आपल्या जागी विस्तार-
लेला दिसला;

३६ यण मी तिक्कून गेलें तो स्थाचा भागमस राहिल
नव्हता;

मी त्याचा शोध कला तरी तो सांपडला नाही.

३७ सातिक मनुष्याकडे लक्ष दे, सरळ मनुष्याकडे
पाहा;

शांतिप्रिय मनुष्याची वंशपरंपरा राहील.

३८ पातकी तर एकदरीने नष्ट होतील;

दुर्जनांचा वंश छेदिल जाईल;

३९ परंतु धार्मिकांचे तारण परमेश्वरापासून होतें;

संकटसमर्थी तोच त्यांचा दुर्ग आहे.

४० परमेश्वर त्यांचे साहाय्य करितो व त्यांस मुक
करितो;

त्यांस दुर्जनांपासून मुक करितो व तारितो,

कारण त्यांनी त्याचा आश्रय धरिला आहे.

३८ [स्वरण देण्याकरितां दाविदांचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, तुं आपल्या कोऱांने माझा निषेध
करू नको;

दौ संतापांने मला यिक्षा करू नको.

२ तुम्हे बाण माझ्या देहांत खोल करू ले आहेत;

तुम्ह्या हाताच्या भारांने मी दर्ढले आहें,

३ तुम्हा कोपामुळे माझ्या अंगी आरोग्य राहिले नाही;

माझ्या पापामुळे माझ्या असर्वीत त्वरेता नाही;

४ कारण माझे अपराध माझ्या डोळ्याबद्दल

गेले आहेत;

जड ओळयाप्रमाणी ते मला कार भारी झाले आहेत.

५ माझ्या भूखपणामुळे

माझ्या जखमा सहून त्यांस घाण सुटले आहे.

६ माझ्या अंगाला आलेपिळे येतात, मी आगरी वाळून

गेले आहें;

दिवसभर मी सुतक्याच्या वेणांने फिरतो.

७ माझ्या कंबरेत दाह सुटला आहे;

माझ्या अंगी आरोग्य अगदीच राहिले नाही.

८ माझे अंग बविर झाले आहे व फारच ठेचून गेले
आहे;

मी आपल्या हृदयांतील तळमळीमुळे ओरडत आहें.

९ हे प्रभ, माझी सर्वे इच्छा तुला अठक आहे;

माझे कम्हणे तुजपासून गुप्त नाही.

१० माझे काळीजी धडधडते; माझी शक्ति मला सोहून
गेली आहे;

माझ्या डोळ्यांतले तेजहि राहिले नाहीं.

११ माझे प्रियजन व माझे मित्र माझी व्योधि पाहून
दूर राहतात;

माझे जवलचे आसजन दूर उभे राहतात.

१२ माझा जीव ध्यावयास टपणारे मला धरण्यासाठी
फारे मंडितात;

माझे अनिष्ट विसिणारे अपकारक गोष्टी दोळतात,

ते दिवसभर कपटाच्या मसलती करीत राहतात.

१३ मी तर बहिन्यासारखा ऐकत नाहीं;

मुक्यासारखा मी आपले तोंड उघडीत नाहीं.

१४ ज्या मनुष्याला ऐकू येत नाहीं,

ज्याच्या मुखांतून प्रत्युतर निघत नाहीं,

त्याच्यासारखा मी झाले आहें.

- १५ हे परमेश्वरा, मी तुझी आशा धरिली आहे;
हे प्रभू, माझा देवा, तू माझे एकाचील.
- १६ मी महाराजे, तू ऐकले नाही तर ते मला पाहून
हृषीतील;
- माझा आशय घसरला मणजे ते माझ्यावर तोरा
मिरविलील.
- १७ मी पठण्याच्या लागास आलें आहें;
माझें कुळू भजसमोर निस्या आहे.
- १८ मी आपला दोष पदरी खेतो,
- माझा पासांमुळे मी खिल आहें.
- १९ माझे वैरी जो मदराव पुण्येळ आहेत;
- खोदसाळणाने माझा द्वेष करणारे वहुत
भाले आहेत.
- २० जे चांगले आहे ते घरमधी चालतो,
म्हणून बन्वाची केड वाहटाने करणारे द्वेषाने
माझा खिरोब करितात.
- २१ हे परमेश्वरा, मला सोई नको;
माझा देवा, मजवासून दूर राहू नको.
- २२ हे प्रभू, माझा उद्धरका,
- माझे साहाय्य करण्याची त्वरा कर.

३९ [मुख्य गवर्द यदूर्थन याच्यासाठी; दाविदाचे
स्तोत्र]

- १ मी म्हणालो की मी आपल्या जिज्ञेने पाप करू नये
म्हणून आपल्या चालचलणुकीस जपेन;
- मजवासमोर दुर्जन आहे तोपर्यंत
मी आपल्या तोडला ल्याम धाकून टेवीन.
- २ मौन धरून मी गप्य राहिली, बरेवाईट कांही
बोलली नाही,
- तरी माझा दुःखाने उचल साली.
- ३ माझे हृदय आंतल्या आंत संतस झाले;
- मला ध्यास लागला असतां मजवास्ये
अग्नि भडकला,
- तेळ्हां मी आपल्या जिज्ञेने बोललो:
- ४ हे परमेश्वरा, माझा अंतकाळ केळ्हां, व माझे
- १ अथवा: बलवान्

- आयुष्यमान किती, हे मत्य समर्जू दे;
- मी किती नशर आहें हे मला करू दे.
- ५ पाहा, तू माझे दिवस चौंगाभर केले आहेत;
- माझा आयुष्याचा काळ तुजपुढे कांही नाही;
- कोणी मनुष्य कितीहि खंबीर असल्य तरी तो
शासरूपत्र होय, हे खास. [सेला]
- ६ मनुष्य छावेसारखा फिरतो,
तो उगीच धामधूम करितो, हे खास.
- तो घर साठवितो, पण ते कोणाच्या इल्ली लागेल
हे त्याला ठारक नाही.
- ७ तर आतां हे प्रभू, मी कशाची अपेक्षा करू?
- माझी आशा तुश्याच घरी आहे.
- ८ माझ्या सर्वे अपराधांपासून मला सोडीव;
- मला मूर्खांच्या निवेस पात्र करू नको.
- ९ मी मुक्त ज्ञाने आहें, आपले तोड उघडीत नाही,
कारण हे दंतव केले आहे.
- १० तुशा प्रहार मजवरून दूर कर;
- तुश्या हाताच्या तडाळ्याने माझा क्षय होत आहे.
- ११ तू मनुष्याला अधर्मावहूल धमकावून शासन
करितोस,
- तेळ्हां तू त्याचे सौदर्य पतंगप्रमाणे विलयास
नेतोस;
- सर्व मनुष्ये शासवत आहेत, हे खास.
- १२ हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक;
- माझ्या धाव्याकडे कान लाव;
- माझे अशु पाहून उगा राहू नको;
- कारण मी आपल्या सर्व पूर्वजाप्रमाणे
तुजपुढे परदेशीय व उपरी आहें.
- १३ मी येथून जाऊन नाहीसा होप्यापूर्वी मी आनंदित
व्यावें म्हणून मजवरून आपली कोघदृष्टि काढ.
- ४०** [मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे स्तोत्र]
- १ मी धीर धरून परमेश्वराची वाट पाहिली
तेळ्हां त्यांने मजवाकडे वद्रून माझा धावा ऐकला.
- २ नाशाच्या खाचेतून, दलदलीच्या विलगांतून

त्यांने मला वर काढिले,
माझे पाय स्फुकावर ठेविले आणि माझी पावळे
स्थिर केली.

३ त्यांने माझ्या मुखात नवे गीत,
आमच्या देवाचे स्तोत्र घातले;
हे पाहून बहुत लोक भय घरेतील
व परमेश्वरावर भाव ठेवितील.

४ जो पुरुष परमेश्वराला आपला भाविष्यथ करितो,
आणि गर्विष्टांच्या व असत्याकडे प्रवृत्ति असले—
त्यांच्या वाच्यास उभा राहत नाही तो धन्य !

५ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, तू आद्धंसाठी केलेली
अद्भुतकुर्ये
व प्रगट केलेले आपले विचार बहुत आहेत;
तुझ्यासमोर त्यांची कमवार मांडणी करिता
येणार नाही;
त्याचे वर्णन कळू लागले
तर ते माझ्या गणेपलीकडे आहेत.

६ यजपत्यु व अन्नार्पण यांत तुला संतोष नाही:
तू माझे कान उघडिले आहेत;
होम व पापाबद्दल अर्पण ही तू मागत नाहीस.

७ यावरून मी म्हाणाली, पाहा, मी आली आहौ;
प्रथंपतांत मजविषयी जिहून ठेविले आहे कीं

८ हे माझ्या देवा, तुझ्या इच्छेप्रमाणे कराऱ्यांत मला
संतोष आहे;
तुझे शास्त्र माझ्या अंतर्यामी आहे.

९ महासंभेत मी धार्मिकतेचे सुवृत्त सांशितले;
हे परमेश्वरा, मी आपले तोड बंद केले नाही
हे तू जाणतोस.

१० मी आपल्या मनांत तुझे न्यायीपण छपवून
ठेविले नाही;

तुझी सत्यता व तू सिद्ध केलेले तारण मी विदित
केले; महासंभेत तुझे वात्सल्य व तुझे सत्य मी
गुप ठेविले नाही.

११ हे परमेश्वरा, तू मजविषयीचा आपला कळवळा
१ अथवा : तुझ्यासारखा कोणी नाही;

आवरून धर्सं नको;

तुझे वात्सल्य व तुझे सत्य ही माझें नित्य रक्षण करोत.
१२ असंत्य अरिष्टांनी मला घेरिले आहे;
माझ्या दुष्कर्मांनी मला पचाडिले आहे म्हणून
मला वर तोड करितां येत नाही;
ती माझ्या डोक्याच्या केसापेक्षां अधिक आहेत;
माझ्यांत त्राण उरले नाहीं.

१३ हे परमेश्वरा, प्रसव होऊन मला मुक्त कर;
हे परमेश्वरा, माझे साहाय्य कराऱ्यास त्वरा कर.

१४ जे माझा जीव व्यावयास पाहतात
ते एकदर लजित बफजीत होवोत;

१५ मला अहाहा ! अहाहा ! असे घटेने म्हणणाऱ्यांची
फजिती होऊन त्यांची तोड बंद पडेत.

१६ तुला शरण येणारे सर्व तुझ्या ठायी आनंद व
उल्लास पावोत;

१७ सिद्ध केलेले तारण प्रिय मानणारे
परमेश्वराचा महिमा वाढो असे सतत म्हणोत.

१८ मी तर दीन व दरिद्री आहे;
तरी प्रभूला माझी चिंता आहे;
माझा साहाय्यकरी, व माझा मुक्तिदाता तू आहेस;
हे माझ्या देवा, विलंब लावू नको.

४९ [मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे स्तोत्र]

१ जो दीनांची चिंता वाहतो तो धन्य !
संकटसमर्थी परमेश्वर त्याला मुक्त कील.

२ परमेश्वर त्याचे रक्षण करील व त्याचा प्राण
बांचवील; भूतलावर तो सुखी होईल,
आणि तू त्याला त्यांच्या वैच्यांच्या इच्छेवर सोड-
णार नाहीस.

३ तो रोगाने अंधरुणास खिळला असतां परमेश्वर
त्याला संभालील;

तो^३ रोगी असतां तू त्याचे अंथरुण बदलितोस.

४ अथवा : तू त्याचा रोग दूर कळून त्याला बरे
करितोस.

- ४ मी महालों, हे परमेश्वरा, मजबूर कृपा कर;
माझ्या जिवाल बरं कर;
मी तुजविष्ट पाप केले आहे.
- ५ माझे वैरी मजविष्टी अभाव बोलून महणतात की
हा केळ्हा मरेल आणि याचे नांवांचे केळ्हां नाहीते
होईल;
- ६ त्याच्यापैकी कोणी माझ्या समाचारात आला तर
तोऱ्यरपांगी बोलतो;
तो आपल्या मनात कुफल्यना सांघवितो;
आणि वाहेर जात्यन त्या सांगतो.
- ७ माझे सर्व द्वे इ मिळून मजविष्ट कुचक्षुज करितात
आणि माझ्या अहिताच्या मसल्यांची योजितात:
- ८ त्याळा उष्ट रोग जडला आहे,
तो पडला आहे, तो आता उठावार नाही असे

ते महणतात.

- ९ जो माझा सखा, ज्यावर माझा विश्वास होता,
ज्यानें माझीं अन्न खाले त्यानेहि मजबूर लात उगा.
रिली आहे.
- १० हे परमेश्वरा, मजबूर दया करून मला उठाव,
महणजे मी त्यांचे उसने फेडीन.
- ११ माझा वैरी मजविष्ट जयोत्सव करीत नाहीं,
मावस्त तू मजबूर प्रसन्न आहेस असे मी समजतो.
- १२ मला तर तू माझ्या सात्विकपणांत त्यिर राखितोस,
मल्य तू आपल्या सन्मुख सर्वकाळ ठेवितोस.
- १३ इक्षाएलाचा देव परमेश्वर
मुण्गलुण्ड धन्यवादित आहे.
आमेन, आमेन.

भाग दुसरा

- ४२** [मुख्य गवासाठी; कोरहाच्या
पुत्रांचे मास्त्रीक (भ्यानपर स्तोत्र)]
- १ हरिणी जस्ती पाप्याच्या प्रवाहासाठीं छुल्यते
तसा हे देवा, माझा जीव तुजवांची छुल्यत आहे.
- २ माझा जीव देवासाठी, जीवित देवासाठी तान्हेला
काळा आहे;
- मी केळ्हा देवास्त्रोर गेलन त्याचे दर्शन घेईल ?
- ३ तुझा देव कोठे आहे, असे ते मला सरात महणतात,
म्हणून अहोरात माझे अशु माझा आहार काळे
आहेत.
- ४ ओक्सस्युद्यम सध करीत केळ्हा त्याच्या भेळ्या-
बरोवर मी कडा थाले,
आणि आनंदेस्त्रुत व देवस्त्रुत यांचा गवर आळवा
असता
देवाच्या धरित्वाते त्यांस मी कडा मिरीत नेहे,

वाची मला आठवण काळी महणजे माझा जीव
इलास होतो.

- ५ हे माझ्या जिवा, तू कां सिंह कालास ?
तू आंतल्या आंत कां तळमळा आहेस ?
देवाची आशा घर; तो मल्य दर्शन देऊन माझा
उदास करितो,
म्हणून मी त्यांचे पुनरपि गुणान शाईन.
- ६ हे माझ्या देवा, माझा जीव माझ्या ठारी विश्व
काला आहे.
- म्हणून गारेनेच्या व हमेनेच्या प्रवेशांत
व मिसाहारच्या ठोऱ्यरजवळ मी तुझे स्मरण करितो.
- ७ तुझ्या बदवद्यांच्या आवाजाने अर्णु काय लोऱा
लोऱवाल बोल्यातीत आहे;
- तुझ्या सर्व लाटा व काळोल मजबूरून गेले आहेत.
- ८ तरी परमेश्वर दिवसां आपले बात्सत्य प्रकट
करील;
- मी रात्रीस त्यांचे गीत,

माझी जीवनदात्या देवाची प्रार्थना, गहत राहीन.
१ देव जो माझा खडक त्यास यी म्हणेन: तू मला
का विसरलास?

वैन्याच्या जाचामुळे सुतक्याच्या वेणुने भी कं
फिरावे?

१० तुशा देव कोठे आहे असे माझे शत्रु मल एक-
सारखे म्हणून माझी निंदा करितात;

म्हणून माझ्या हाडांचा चुराडा होतो.

११ हे माझ्या जिबा, तू का खिल झालास?

तू आंतल्या आंत का तब्बमळत आहेस?

देवाची आशा धर; तो मल्य दरवान देऊन माझा
उद्धार करितो,
म्हणून भी त्याचे पुनरपि गुणगान गाईन.

४३
१ हे देवा, माझा न्याय कर;
भर्जिहीन राट्राची माझ्या पक्षाने लढ;
कपटी व कुटिल मनुष्यांपासून मला मुक्त कर.
२ कारण हे देवा, तू माझा बळकट दुर्ग आहेस;
तू माझा का त्याग कैल
वैन्याच्या जाचामुळे सुतक्याच्या वेणुने भी कं
फिरावे?

३ तू आपला प्रकाश व आपले सत्य प्रगट कर;
ती मल्य मार्ग दाखवोत;

तुश्या पवित्र डोंगरावर, तुश्या निवासयानी
मला पोहंचवोत;

४ म्हणजे भी देवाच्या वेदीजवळ, देव जो माझा
परमानंद त्याजजवळ आईन;

आणि हे देवा, माझ्या देवा,
वीजेवर सी तुंसे गुणगान गाईन.

५ हे माझ्या जिबा, तू का खिल झालास?
तू आंतल्या आंत का तब्बमळत आहेस?

देवाची आशा धर; तो मल्य दरवान देऊन माझा
उद्धार करितो,

म्हणून भी पुनरपि त्याचे गुणगान गाईन.

४४

[मुस्य गवकासाठी; क्षेरहाच्या
पुत्रांचे मास्तुल (ध्यानपर सोत्र).]

१ हे देवा, आमच्या पूर्वजाच्या विसरात,
तुरातन काळी, तू एक कार्य केले;
त्याचे वर्णन त्यांनी केले, व तें आम्ही आपल्या
कानांनी ऐकले.

२ तू आपल्या हाताने लांडांस घालून तेळे यांस
स्थापिले;

त्या लोकास लेण्यावेळी यांचा विसरात केला.
३ यांनी आपल्या तरवारीमधे देशाची माल्की मिळ-
विली असे नाही,

यांच्या बाहुबलीं यांस विजयप्राप्त झाली, असे
नाही,

तंत्र तुश्या उजाळा हात, तुश्या भुज व तुंसे मुखतेज
झांनी ती झाली,

कारंग यांजवळ तुंसी कृपादाट होती.

४ हे देवा, तूंच माझा राजा आहेस;
यांकोबाला जवळवर जय आस होइल असे कर.

५ आम्ही तुश्या साहाय्याने आपल्या शिंसूस उल्लून
दृढ़कृ,

आम्हांवर उठाच्याची तुश्या नामाने पायमाली कर.

६ यी आपल्या धनुष्यावर निस्त ठेवीत नाही,
माझी तरवार माझा बळाव करवियाची नाही.

७ तर आमच्या शवीपासून तू आमचा बळाव करितोस
आणि आमचा द्वेष करणाऱ्यास तू फजेत करितोस.

८ आम्ही सतत देवाची प्रतिष्ठा मिरविलो,
आणि तुश्या नामांचे सर्वकाळ उपकारस्मरण
करितो.

९ तरी आतो तू आम्हांस दाकिले आहे, आम्हांस
फजीत केले आहे;

आमच्या सैन्यांवरोवर तू जात नाहीस.

१० तू आम्हांस शशुल्प पाठ दाखवावयास लाविले,
आमचा द्वेष करणारे आम्हांस यथेच्छ लाटितात.

- ११ तू आम्हांस मेंदरांसारखे भक्षयसूप केले आहे;
आणि तू राश्ट्रांराष्ट्रांचे आमची दाणांदाण केली
आहे.
- १२ तू आपले लोक पुकटवारी विकिळे,
त्यांची किमत घेऊन आपला कायदा केला नाही.
- १३ तू आम्हांस आमच्या शेजांच्याच्या निंदेचा विषय
केले,
आजच्या समोवतालव्या लोकांच्या उपहासाला
व धिक्काराचा विषय केले.
- १४ तू राश्ट्रांत आमचं नांव निंदासूक्ख असें केले;
व आम्हांस बाहुन लोकांनी डोके शूलवाचें असें तू
केले.
- १५ माझी काजिली वित्त मजापुढे आहे.
आणि माझ्या मुख्यावरील लज्जेने मला व्यापिले आहे;
- १६ अरण निंदा व निंदेसना करणाऱ्यांचे शब्द भी
ऐकत आहे
- आणि वैरी व सूक्ष्माविकारे माझ्या दृष्टीसमर
आहेत.
- १७ हें शब्द आम्हांचर आले तरी आम्ही तुळ्य विस-
रळू रळू नाही,
- तुळ्या करारासंबंधाने आम्ही विशासघात केला नाही.
- १८ असें मन फिलू झाले नाही;
आमची पातुंडी तुळ्या मार्गांतर वाढली नाहीत;
- १९ तरी तू आम्हांस कोळे याहृष्याच्या ठिकाणी
ठेविले.
- २० जर आम्ही आपल्या देवाचे नाम विसरले असतो
व अन्य देवापुढे हात पसरले असते,
- २१ तरी देवाने हें शोधून काढले नसते काय ?
कारण तो मनांतील गुप गोषी जाणतो.
- २२ तरी तुळ्यासुके आमचा वध सतत होत आहे;
कापावयाच्या मेंदरांसारखे आम्हांस गणितात.
- २३ हे प्रभु, जागा हो, को निजलास ?
- २४ तू आपले मुख कां लप्पवितोस ?

आमचं दुःख व आमचा छल का विसरतोस ?

२५ आमचा जीव धुकीस मिळत आहे,

आमचं पोट भूमीस लगत आहे.

२६ आमच्या साहाव्यार्थ ऊठ,

आपल्या वात्सल्यास्तव आमचा उद्धार कर.

[मुख्य गवयासाठी; शोशकीम (भूकमल)

या चालीवर गवयावैंके रोहाच्या पुत्रांचे मास्कील

(रथनपर लोत्र); प्रेमगीत]

१ माझ्या भवात चांगल्या विचारांची उकडी
आली आहे;

राजविषयीं जे काव्य मी रचिले तें मी म्हणून
दाखविलो;

माझी जीभ चतुर लेखकाची लेखणी अशी आहे.

२ मानवजातीत तू अति सुंदर आहेस;

तुळ्या मुखांत प्रसाद भरला आहे;

यामुळे देवाने तुला सर्वकळ धन्यवादित केले
आहे.

३ हे वीरा, तू आपली तरचार कंबरेला बोध,
आपळे वैवव व आपल्या प्रताप धारण कर.

४ सत्य, नव्रता व न्यायपरायणता यांच्याप्रीत्यर्थ
प्रतापाने स्वामी कूलन विजयाली हो,

म्हणजे तुळा उजवा हात तुला भयानक कूले
करावयास शिकवील.

५ तुळे बाण तीक्ष्ण आहेत;

लोक तुजपुढे चीत होतात;

तुळे बाण राजाच्या गत्रूच्या हृदयांत शिरात.

६ हे देवा, तुळे सिहासन युग्मलुग्मीचे आहे;

तुळे राजवेत सरलतेचे वेत्र आहे.

७ तुला न्यायाची आबड व दुष्टाईचा वीट आहे;

म्हणून देवाने, तुळ्या देवाने, तुळ्या वरोवरीच्या
लोकांपेक्षा घेष्य असा

हर्षलम तेलाचा अभिषेक तुला केला आहे.

८ बोल, अगल व तज यांचा मुंगंध तुळ्या सर्व वस्त्रांना
येत आहे;

१ तुहसिंदती राजमंदिरांतील तंदुवाचे तुळा आनंदित करितात.

२ तुश्या सन्मान्य लियांमच्ये राजकन्या आहेत;
राणी ओपीरच्या सुवर्णांने मंडित होऊन तुश्या उजवीकडे उणी आहे.

३ अगे कन्ये, ऐक, उक्त दे, कान लाव;
तू आपले लोक व आपल्या बापांचे घर ही विसर.

४ राजा तुश्या सौंदर्याचा अभिलाषी आहे;

तो तुश्या पति आहे, महणून त्याच्या चरणी लाग.

५ सोराची कन्या तुला नजराणा आील;

धनवान् लोक तुझे आर्जव करितील.

६ राजकन्या आपल्या अंतःपुरांत अगदी ऐश्वर्यमंडित आहे;

तिचीं वज्रे भरजरी आहेत.

७ तिला कवियाचीं वज्रे नेसवून राजाकडे मिरवीत नेतील,

तिच्यामागृह चालण्याचा कुमारीना तिच्या सख्या तुजकडे आणितील.

८ अनेदानीं व उत्सवांने त्यांस मिरवितील.

त्या राजमंदिरांत प्रेवा करितील.

९ तुश्या वडिलांच्या ठिकाणी तुंबी मुळे येतील;

तू सर्व पृथ्वीवर त्यांस अधिषपति करिशील.

१० तुश्या नामाचे स्मरण पिंडालपिंडाया राहील असे यी करीन,

म्हणजे लोक युगानुगुग तुझे उपकारस्मरण करितील.

४६ [मुख्य गवयासाठी; कोरहाच्या पुत्रांचे विषेच्या सुराने गवयाचे स्तोत्र]

१ देव आमचा अश्रय व आमचे सामर्थ्य आहे;
तो संकटसमीं साहाय्य करण्यास सुदा सिद्ध असतो.

२ यास्तव पृथ्वी इक्कीपालकी माली
पर्वत कोसळून सागरतळीं बुडाले;

३ त्याच्या लाटा गर्जून उत्तेव्या,
त्यांच्या उच्चंबल्याने, पर्वत हाळजे तरी आमदी मिणार नाही. [सेल]

४ अजी एक नदी आहे की तिचे प्रवाह देवाच्या नगराला,
परतपरच्या परमपवित्र निवासस्थानाला आवंदगम करितात.

५ त्याच्या ठारी देव आहे, तें ढळवयाचे नाही;

भ्रमात होतांच देव त्यांने साहाय्य करील.

६ राणे खबली, राज्ये ढळमल्यी;
त्यांने गरजना केली तों पृथ्वी विरघळून गेली,

७ सेनांशीशी परमेश्वर आमदांवरोवर आहे;
याकोवाचा देव आमचा आश्रय आहे. [सेल]

८ या, परमेश्वराची कृत्ये पाहा,
त्यांने पृथ्वीची कशी नासधूस केली आहे.

९ तो दिगंतापर्यंत लडाया बंद करितो;
बो घनुष्य मोळितो, भाला तोहून टाकितो;

रस असीत जळून टाकितो.

१० शांत व्हा आणि लक्षांत ठेवा की मीच देव आहे,
राष्ट्रमध्ये माली महती होईल.

पृथ्वीमर माली महती होईल.

११ सेनांशीशी परमेश्वर आमदांवरोवर आहे;
याकोवाचा देव आमचा आश्रय आहे. [सेल]

४७ [मुख्य गवयासाठी; कोरहाच्या पुत्रांचे स्तोत्र]

१ अहो सर्व लोकहो, टाळ्या वाजवा;
उत्साहावनीं देवाचा जयजयकार करा.

२ कारण परमेश्वर परतपर व भयप्रद आहे;
तो असिल पृथ्वीचा महान् सर्वभौम राजा आहे.

३ तो लोकांस हतवीर्य करून आमच्या लक्ष्यात देतो;

राष्ट्रांस आमच्या पायांखाली पालितो.

४ त्याचा आवडता याकेव जास ज्या बदलाचा अभिमान होता,

५ तें त्याने आम्हासाठी निघडिले आहे. [८६] ५
 ५ वरमेश दोत असता देव वर गेला आहे,
 कृष्णाचा शब्द दोत असता परमेश्वर वर गेला
 आहे.
 ६ देवाची स्तुतिस्तोत्रे गा, स्तुतिस्तोत्रे गा;
 आमच्या राजाची स्तुतिस्तोत्रे गा, स्तुतिस्तोत्रे गा.
 ७ करण देव सर्व पृथ्वीचा राजा आहे;
 तुम्ही लङ्घपूर्वक त्याची स्तुतिस्तोत्रे गा.
 ८ देव राष्ट्रांवर राज्य करीत आहे;
 देव आपल्या पवित्र शिंहासनावर बसला आहे.
 ९ राष्ट्रांतके अधिपति अभ्यंते आहेत;
 अवाहामाच्या देवांनी प्रजा एकत्र जाली आहे;
 करण पृथ्वीवरील सर्व ढाळी देवाच्या आहेत;
 तो परम थोर आहे.

४८ [कोराच्या उत्तराचे संग्रह स्तोत्र]

१ परमेश्वर योर आहे असाच्या देवाच्या नवरात,
 त्याच्या पवित्र डोंगरावर, तो सुशीता अस्तवं पाच्या
 आहे.
 २ उत्तर सीमेवरील सीयोल डोंगर,
 राजाविराजाचे नगर,
 उच्चतेमुळे मुद्र व सर्व पृथ्वीचा अोलंद आहे.
 ३ त्याच्या मंदिरातै देव
 आप्यदुरु असा प्रकट शास्त्र आहे.
 ४ राजे एकत्र होऊन
 जुटीने चढाई करून थाले.
 ५ ते पाहातच विसित काळे,
 घारे होऊन पक्का मुठले.
 ६ तेथे त्यांकै पुढील;
 किंसांस भर्तुविस्तीप्रमाणे वेदाना शास्त्रा;
 अस्त्रोच्चाकाळाने
 तारीशनी गलवंते तू, फोडितोस.
 ८ जे आम्ही ऐकले
 कैसेनावीचा पर्नेश्वराच्या नगरात,
 आमच्या देवाच्या नगरात पाहिले.

५ तें हें की देव सर्वकाल तें द्विती राखील. [८७]
 ९ हे देवा, तुम्हा मंदिरांत
 आम्ही तुम्हा आसाच्याचे वितान केले.
 १० हे देवा, जसे तुम्हे नाम,
 तशी तुम्ही कोर्ति दिगंतांपर्यंत जात आहे,
 तुम्हा उजवा हात न्यायपूर्ण आहे.
 ११ तुम्हा न्यायपूर्वकामुळे सीयोल डोंगर आलंद थाली,
 यहुदाच्या कन्या उलासोत.
 १२ सीयोनासमोचती फिरा, त्याला फेरा थाली;
 त्याचे बुलज भोजा;
 १३ त्याच्या प्राकारांतके लक्ष या,
 त्याच्या मंदिरांतके लक्ष या,
 झणजे पुढील पिढील हाविकी तुम्हांला सांगतं
 येईल.
 १४ हा देव आमचा सनातन देव आहे;
 तो सर्वकाळ आमचा मार्गदर्शक होईल.

४९ [मुख्य गवयासाठी; कोराच्या उत्तराचे स्तोत्र]

१ आहे सर्व लोकहे, हे एका;
 जगात राहणारे उच्च व नीच,
 २ श्रीमंत व दृष्टी लोकहे,
 तुम्ही सर्व काळ या.
 ३ माझे मुख झान बदणार आहे;
 माझ्या मनचे विचार मुहुरेचे असणार,
 ४ मी दृष्टीकडे काळ लायील;
 वीणेवर गाये गाळन गूढवचन उलग्हान सागेन.
 ५ मला फलविनायांचा दुष्पणा मला वेदितो;
 अशा विफलकाली मी को भ्यावें?
 ६ ते तर आपल्या संपतीवर भरवणा ठेवितात;
 व ओपेल्या विपुल बनाचा तोरा विसितात.
 ७ कोणाही मरुषास आपल्या शावला मुक
 करितां येत नाही,
 किंवा त्याच्यावदकृ देखाला कुरुणी असल देतो येत
 नाही.

८ त्याने सर्वेदा जगावें, त्याला कधीं गरेंवा अनुभव
बहु नये,

महान् त्याच्याने देवाला संदणी देववत नाही;

९ कारण त्याच्या जिवाची संदणी हातकी मोठी आहे की
तिची अरपाई करण्यावे नेहमी राहणारन.

१० कारण तो पाहतो की ज्ञानी मरतात,
तसेच जड व मरिमंद हे नष्ट होतात,
आणि आपले घन दुसऱ्यांना ठेवून जातात.

११ ते मनांतस्या मनांत म्हणतात की
आमची घरै सदोदित राहतील;
आमची ठिकाणे पिण्यानापिण्या टिकतील;
ते आपल्या जगिनीस आपली नांवे देतात.

१२ मनुष्य प्रतिष्ठा पावलम तरी टिकत नाही;
तो नश्वर पश्यासारखा आहे.

१३ जे अभिमानी आहेत त्यांची,
व त्यांचे बोलणे ज्यांस पसंत पडते अशा त्याच्या
अनुयायांचीही हीच गति आहे. [सेला]

१४ ते मैंदरांच्या कल्पासारखे अघोलोकांकरितां नेमि-
लेले आहेत;

मृत्यु त्यांचा मैंदेपाळ आहे;
प्रभातकाळ प्राप्त क्षाला म्हणजे नीरिमान् त्यांजवर

प्रभुत्व करितील;
त्यांचे देह अघोलोकांत क्षय पावतील;

त्यांना वस्तीला कोठे थारा राहणार नाही;

१५ परंतु देव माझा जीव अघोलोकाच्या कवजां-

तून सोडवील;

तो मला आपणाजवळ घेईल. [सेला]

१६ कोणी मनुष्य धनवान् क्षाला,
त्याच्या धरत्वा डामडौल वाढाला तरी तुं धावरू नको;

१७ कारण तो मृत्यु पावेल तेव्हां बरोबर कांहीच घेऊन
जाणार नाही;

त्याचा थाटमाट त्याच्यामागून खाली उतरणार नाही.

१८ तो जिवंत असतां आपल्या जिवाला धन्य झणे;
तुं आपले घरै कस्तूर घेतले म्हणजे लोक तुशा
त्युतिगढ गातात.

१९ तरी तो अपस्या बडिलांच्या विशील जात्वा शिळेल;
त्यांच्या दृष्टीस प्रकाश कधीच पदावयाचा नाही.

२० मनुष्य प्रतिष्ठित असून त्याला वज्र भासली,
तर तो नश्वर पश्यासारखा आहे.

५० [आसाकांचे स्तोत्र]

१ देवाधिदेव परमेश्वर बोलला आहे,
त्याने सूर्याच्या उगवतीपासून मावळीपवंत पृथ्वीला

हाक मारिली आहे,
२ सौंदर्याचा केवळ कल्प असा दीयोन डोंगर,

त्यावरूप देव प्रकाशला आहे.
३ आमचा देव येत आहे, तो उगा राहावयाचा

नाही;

त्याजपुढे अग्नि ग्राशीत चालला आहे,
त्याच्यामोर्कांती मोठें बादल सुटले आहे.

४ त्याने आपल्या लोकांचा न्याय करावा
म्हणून तो वर आकाशास व पृथ्वीस हाक मासून

म्हणतो :

५ ज्यांनी यह कस्तूर मजशीं करार केला आहे,
त्या माझ्या भक्तांस माझ्याजवळ एकत्र करा.

६ आकाश त्याची न्यायपरायणता प्रकट करितें;
देव स्वतः न्याय करणार आहे. [सेला]

७ माझ्या लोकांनो, ऐका, मी बोलत आहें;
हे इशाएला, मी तुला प्रतिज्ञापूर्वक संगतोः

मी देव, तुशा देव आहें;

८ तुश्या यशासंबंधांने तर मी तुला बोल
लावीत नाही;

तुशे होमवधि मजपुढे नित्य आहेतच.

९ तुश्या धरत्वा खोड किंवा तुश्या मैंदवाच्यांते बोकड
मी धावयाचा नाही.

१० कारण बनांतील सर्व पश्य,
हजारों डोंगरावरील गुरेदोरे माझी आहेत.

११ डोंगरावरील सर्व पाखरे मला ठाळक आहेत;
आणि रानांतील प्राप्ती माझ्या लक्षांत आहेत.

१२ मला भूक लालसी तरी मी तुला संगणार नाही,

कारण जग व जगातले सर्व झार्ही माझे आहे.
 १३ वैद्याचे मास मी खाणार काय ?
 गोकडांचे रक मी पिणार काय ?
 १४ देशाय आभारल्लीः युद्ध कर; परात्परामुद्दें आपले नवस फेड;
 १५ संकटसमर्थी माझा घासा कर; मी तुल्य मुक्त करीन असी तुं माझे गैरव
 करिसील.
 १६ दुर्जनावा तर देव म्हणतो : माझे नियम विदित इत्यारा तुं कोण ?
 माझा कारण आपल्या मुखानें उत्तराणारा तुं कोण ?
 १७ तुं तर माझा शासनाचा तिरस्कार करितोस,
 माझी वचने मागे झुगाळन देतोस.
 १८ तुं चोर पाहिल की तुल अनंद शाळाच;
 तुं व्यभिचारी इसमांचा सात्यादर आहेस.
 १९ तुं आपले तोंड दुष्प्रणासाठी मोकळे सोडिंगे
 आहे,
 तुझी जिन्हा कपटाची योजना करिते.
 २० तुं आपल्या भावाविद्ध बोलत बसतोस;
 तुं आपल्या सहोदराची वहाडी करितोस.
 २१ वसे तुं केले तरी मी उगा राहिले;
 मी तुजसारखान आहे असे तुला बाटले;
 तथापि मी तुम्हा निवेद करीन,
 मी तुझी कर्मे तुजुऱ्ये मांडीन.
 २२ अहो देवाला विसरणाच्यांनो, याचा विचार करा,
 नाही तर मी तुम्हांस काढून टाकीन,
 तेव्हां तुम्हांस कोणी सोडविपारा सोपडावयाचा नाही.
 २३ जो आभारल्ली यज्ञ करितो तो माझे गैरव
 करितो;

आणि जो आपला मार्ग नीट टेवितो स्थान मी
 ईश्वरकृत तारण प्राप्त करून होईन.

[मुख्य गवयासाठी; दाविदाचे सोऽत; त्याने वयशेवेदी
 समागम केल्यानंतर नाथान संदित त्वांककडे आला
 तेस्हांचे]

१ हे देवा, तुं आपल्या वात्सल्यस अनुसरून मज्ब-
 वर कृपा कर;
 तुं आपल्या विपुल करणेस अनुसरून माझे अप-
 राव पुस्तून टाक.
 २ मला भुजन माझा दोष अगदी काढून टाक,
 माझे पाप दूर करून मला स्वच्छ कर.
 ३ करण मी आपले अपराव जाणून आहे,
 माझे पाप भजुऱ्ये नित्य आहे.
 ४ तुजविल्द, तुजविल्दव मी पाप केले आहे,
 तुम्हा दृश्यांने जे वाईट तें मी केले आहे;
 म्हणून तुं बोलशील तेव्हां न्यायी दृश्यील,
 व निवाडा करिसील तेव्हां निर्दोष दृश्यील,
 ५ पाहा, मी जन्माचाच पापी आहे;
 माझा आईंगे गर्भधारण केले तेव्हांचाच मी
 पातकी आहे.
 ६ पाहा, अंतर्यामींची सत्यता तुल आवडते;
 तुं माझ्या अंतर्यामाला ज्ञानाची थोळव करून दे.
 ७ एजोवाचे माझा पापमल काढ म्हणजे मी
 विर्मळ होईन;
 मला धू म्हणजे मी बर्फाडून पांढरा होईन.
 ८ आनंदाचे व हृषीचे शब्द माझ्या कानी पाहू दे;
 म्हणजे तुं मोठिडेली माझी हाडे उल्लासतील.
 ९ माझ्या पापांपासून तुं आपले तोंड फिरीव;
 माझे सर्व अपराव पुस्तून टाक.
 १० हे देवा, माझ्या ठारी शुद्ध हृदय उत्पन्न कर;
 माझ्या ठारी स्थिर असा आत्मा पुनः घाल.
 ११ तुं मला आपल्यापुढून घालवून देऊ नको;
 आणि आपला पवित्र आत्मा मज्जमधून काढून
 घेऊ; नको.
 १२ तुं केलेल्या उद्धराचा आनंद मला पुनः होऊ दे;
 आणि उत्कुक्तेच्या आत्माने मला सावरून घर;
 १३ म्हणजे मी अपराध्यांस तुम्हे मार्ग विक्रीन;
 आणि यातकी तुजकडे वल्लील.
 १४ हे देवा, माझ्या उद्धार केवा,
 तुं मला रक्षपाताच्या दोषापासून मुक्त कर,

१४ मणजे माझी जिव्हा तुझ्या न्यायपरियाणतेचा
गजर कील.

१५ हे प्रभु, मासे ओढ उघड;

महणजे माझे मुख तुझी कीर्ति वर्णाल.

१६ तुला पशुयाह आवडत नाही, नाही तर तो मी
केला असता;

होमबलिहि तुला प्रिय नाही.

१७ देवाचे यज्ञ महणजे भभ आला;

हे देवा, भभ व अनुतस इद्य तं तुच्छ मानणार
नाहीस.

१८ तं प्रसन्न होऊन सीयोनाचे हित कर,
यस्यालेमाचे कोट बांधून काढ;

१९ महणजे धार्मिकेतेने केलेले यज्ञ, होमबलि,
निःशेष होमबलि तुला आवडतील;
मग ते तुझ्या वेदीवर गोहे अर्पितील.

[मुख्य गवाचासाठी दाविदाचे मास्कील (बोध-
पर स्तोत्र). दावीद अहीमलेखाच्या वरी आला आहे
असे दवेग अदोमी यांने शौलाकडे वेऊन त्याला
कल्पिले तेव्हाचे]

१ हे बलवान् पुरुषा, दुष्कर्माची आवडता का
मिरवितोस ?

देवाचे वात्सल्य अखंड आहे.

२ अरे कपट करण्या, तुरी जिव्हा तीक्ष्ण
वस्त्यासारखी अनर्थाची योजना करिते.

३ तुल्य व्याची नव्हे तर बाईटाची;
सत्याची नव्हे तर वस्त्याची आवड आहे. [सला]

४ अगे कपटी जिमे,
तुला सर्व विघ्नसकारक शब्द आवडतात;

५ परंतु देव तुझा समूळ नाश कील;
तुला धरून डेन्यातून खेचून काढील;

जीवंतांच्या भूमीतून मुक्तंसकट उपहून टाकील. [सेला]

६ सत्युष्म हे पाहून भितील,
ते त्याले हसून म्हणील :

७ पाहा, हाच तो पुरुष, यांने देवात्मा आपले आश्रय-

स्थान केले नाही,

तर यांने आपल्या विपुल धनावर भरवसा ठेविला
आणि हा दुष्कर्माचे माजला.

८ मी तर देवाच्या वरी हिरव्यागार जैत्र शाळा-
सारखा आहें;

देवाच्या दयेवर सदासर्वकाळ माझा भरवसा आहे.

९ हे तं घडवून आणिले आहे इण्ठन मी सर्वकाळ
तुम्हे उपकारस्वरण करीन;

तुझ्या भक्तांसमोर तुझ्या नामाची घोषणा करीन,

कारण तें उत्तम आहे.

५३ [मुख्य गवाचासाठी; महाल्य या चालीकर
गवाचाचे दाविदाचे मास्कील (बोधपर स्तोत्र)]

१ मूळ आपल्या मनात म्हणतो, देव नाही.

लोक दुष्ट व अमंगल कर्मे करितात;

सत्कर्मे करणारा कोणी नाही.

२ कोणी समजस आहे की काय,

कोणी देवभक्त आहे की काय,

हे पाहृप्यासाठी देवांने मानवांकडे स्वर्गसेतु अव-
लोकन केले.

३ ते एकूणेक मार्गभ्रष्ट जाले आहेत; एकंदर सर्व
विषदले आहेत;

सत्कर्मे करणारा असा कोणी नाही, एकहि नाही.

४ दुष्कर्मे करणारे अगदी ज्ञानशत्य आहेत काय ?

ते भाकीप्रिमांणे माझ्या लोकांस खातात,
देवाचे नाम घेत नाहीत.

५ यथ नसतां ते भयभीत जाले आहेत;

कारण तुझ्याविश्वद्ध छावणी देऊन वसण्याचीं
हाडे देवांने विश्वरिली आहेत;

दूं त्याची फजिती केली आहे, कारण देवांने
त्यांचा विकार केला आहे.

६ देव करो आणि सीयोनांतूल इस्ताएव्याचा उद्धार होवो.

देव आपल्या लोकांचे दास्य उलटवील
तेव्हां याकोब उल्लेक, इस्ताएल हई पावेल.

[मुख्य गवयासाठी; तंतुवाचांच्चा भाषीने
५४ गवयाचे दाविदाचे मालील (बोधपर स्तोत्र);
दावीद आमाजवळ ल्हून राहिला नाही कथ्य
असें विकी लोक शौलाकडे येऊन भृणाले, तेज्ज्ञाने]

- १ हे देवा, तू आपल्या नामेकलून मला तार;
आपल्या सामर्थ्याने भाषा न्याय कर.
२ हे देवा, माझी प्रार्थना ऐक;
भाष्या तोडव्या शब्दांकडे कान दे.
३ कारण विदेशी लोक भजवर उठले आहेत;
दोडों लोक माझा जीव वेष्यास पाहातात;
त्यांनी देवाकडे लक्ष लाविले नाही. [सेण]

- ४ पाहा, देव भाषा साहाय्यकर्ता आहे;
माझ्या विद्याला आवार असेल्याकारिवर प्रभु आहे.
५ भजवर टपून बसणाऱ्या शश्नूनी केलेला अप-

काराचा बदलू तो त्यांस देईल;

- तू आपल्या सत्याच्या प्रगताने त्याचा उच्छ्वेद कर.
६ मी स्वसंतोषाने तुलु यज्ञालि अर्पण;
हे परमेश्वरा, तुम्ही नाम उत्तम आहे, मी त्याचे
स्वरूपन करीन.

- ७ कारण त्यांने मला सर्व संकांतल सोडविले आहे;
माझ्या शान्त्रूकडे पाहून मासे ढोके निकाळे थाहेत.

५५ [मुख्य गवयासाठी; तंतुवाचांच्चा सामीने गाव-
याचे दाविदाचे मालील (बोधपर स्तोत्र)]

- १ हे देवा, माझ्या प्रार्थनेकडे कान दे;
माझ्या विनेतीपासून तोंड फिरवू नको.
२ मजवळे लक्ष दे; माझे ऐक;
मी वित्तांकात होऊन तळमळत व कम्हत आहे;
३ वापि तें वैच्याच्या स्वदम्बुळे व दुर्जनाच्या
आन्मुळे;
कारण ते भजवर अरिष्ट अतिकात व कोवाने
माझ्या पाटीस अयत्तता.
४ माझ्या अयी माझ्या इट्याकाळी यातना होत थाहित;
मरणाचे अन्य मला उगडे आहे;

५ भीति व कांपरे ही भजवर येऊन गुदरली आहेत;
घोराने मला व्यापिले आहे.

६ मी घटले, मला पारव्यासारखे पंख असते
तर मी उहून जाऊन कसा आराम पावलो असतो !

७ मी दूर निघून जाऊन
रानांत वस्ती केली असती. [सेण]

८ प्रचंड वायु व वादळ यांगासून
आसरा मिळविष्याची मी त्वरा केली असती.

९ हे प्रभू, त्यांचा विज्ञस कर,
त्याच्या भाषेची भेकमेळ कर;
कारण मी नगरांत जुलूम व कलह पाहिले आहेत.

१० अहोत्र त्याच्या कोटावर ते सभोवताली फिरतात;
त्याच्यांने दुष्टाई व उपद्रव ही चांदे आहेत.

११ त्याच्यांने अनर्थ माजला आहे;
त्याच्या पेठेतून जुलूम व कपट ही निघून जात
नाहीत;

१२ कारण ज्यांने माझी निंदा केली तो कांही माझा
बैरी नव्हता;

असता तर मी तें सोशिले असतें;
भजवर ज्यांने तोरा भिरविला तो कांही माझा शुभ
मळहता;

असता तर मी त्याजपासून ल्हून राहिले असतो;
१३ पण तंदू तो, माझ्या बरोबरीचा इसम,

माझा सोबती व माझा सलगीचा भिन्न, असा
ते होतास.

१४ आमी एक्मेक्खांडी गोडगोड गोष्टी बोलत असू,
देवाच्या मंदिरात मेळ्याकारोवर जात असू.

१५ त्यांस अकस्मात् मरण येवो; ते जीवितच अघोलेडी
उत्तरोत;

त्याच्या घरांत व घंतरांमांत दुष्टाई आहे.

१६ मी तर देवाचा धावा करीन,
वापि परमेश्वर मला तारील.

१७ संघाकांडी, सकांडी व दुपारी मी काळखुतीने
वापले गान्धारे करीन
वापितो माझी चाणी ऐकेल.

१८ त्याने माझा जीव सोडवून सुरक्षित ठेविला आहे,
भैण्ड मजबूर कोणाल म्हळ करितां आला नाही;
मजशी कळू करणारे तर बहुत होते.

१९ देव ऐकेल व त्यांचे पारिपथ कील;
तोक ज्ञानादिकलापासून सिंहासनासूल आहे. [सेल]
त्यांची इति पालटू नाही
आणि ते देवाला भीत नाहीत.

२० त्याजशी जे सलोख्याने होते त्यांजवर त्याने
आपला हात उगारिला;

त्याने आपला करार मोडिला.

२१ त्याच्या तोंडचे शब्द लोक्यासारखे मुड होते, पण
त्याचे शब्द तेलावेसां बुक्कुलीत, पण नागव्या
तरवारीसारखे होते.

२२ तुं आपला भार परमेश्वरावर टक्क म्हणजे तो तुझा
पाठिका होईल;

धार्मिकाल तो कधीहि ढळू देणार नाही.

२३ हे देवा, तुं त्या लोकांस मर्तेच्या तोंडांत
लोदून देशील:

खुनी व कपटी मुख्ये अर्धे खायुष्यहि जगणार
नाहीत;

माझा भाव तर तुजवर आहे.

५६ [मुख्य गवयासाठी; योना येळा रहोकीम
(दूर असलेल्या लोकांतील स्तन्य असा प्रत्या)
या चालीवर गवयाचे पलिंगांनी दाविदाला गव
एव्हे घरिले तेहां त्याने रक्किले मिक्काम नांवांचे त्तोत्र]

१ हे देवा, मजबूर दया कर, कारण मुख्ये माझा
पिच्छा पुरवीत आहेत;

दिवसभर मजशी लहून त्यांनी माझा छळ माडिला
आहे.

२ दिवसभर माझे शत्रु माझा पिच्छा पुरवीत आहेत;
मजशी मगराने लडणारे बहुत आहेत;

मझला भीती बाटले तर्ही झालीका झालीका

बी तुजवर भरंवसा टाकीन.

४ देवाच्या साहाय्याने मी त्याच्या वचनाची
प्रशंसा करीन;

देवावर मी भरंवसा ठेविला आहे,
मी भिणार नाही;

कोण माझें काय करणार ?

५ दिवसभर ते माझ्या शब्दांचा विपरीत विक्षितात;
त्यांचे सर्व विचार मजविरुद्ध, माझ्या वाहटासाठी
असतात.

६ ते एकत्र विक्षितात, ते टपून राहतात;
ते माझ्या पावलांवर पाळत ठेवितात;

ते माझा जीव घ्यावयास पाहतात.

७ इतकी त्यांची दुष्टी असून ते सुट्टील काय ?
हे देवा, लोकांस कोवाने पाहून टाक.

८ मी ज्या ज्या ठिकाणी भरकली ती तूं मोजिली आहेत;
माझी आसवे तुं आपल्या बुवलीत भरू ठेविली
आहेत;

तुझ्या बहीत ती नमूद झाली नाहीत काय ?

९ मी धावा करीन त्या दिवशी माझे वैरी मागे पिरतील;
देव माझ्या पक्षावा आहे हे मी जाणतो.

१० देवाच्या साहाय्याने मी त्याच्या वचनाची
प्रशंसा करीन,

परमेश्वराच्या साहाय्याने त्याच्या वचनाची प्रशंसा
करीन.

११ देवावर मी भरंवसा ठेविला आहे.

मी भिणार नाही;

कोण माझें काय करणार ?

१२ हे देवा, तुझ्या नवसांचे कळण मजबूर आहे;

मी तुला आभारस्यी अणें वाहीन.

१३ कारण तुं माझा जीव मरणापासून राखिला आहे;
जीवनाच्या प्रकाशांत देवासभोर मी चालवे

खणून पतुनापासून तुं माझे पाय राखिले नाहीस काय ?

[मुख्य गवयासाठी; दास्तेव (नष्ट करू नको) या
चालीवर गवयाचे, दावीद शोलापादन पद्धत युरेत
गेला तेहां त्याने रचिले मिक्काम नांवांचे त्तोत्र]

- १ हे देवा, मजबवर दया कर, यज्ञवर दया कर; मासा जीव तुमा आश्रय करितो;
ही अरिंगे टळक जात तोपर्यंत मी तुम्हा पक्ष-चलयेचा आश्रय करीन.
- २ परायर देवाचा,
माझे सर्व कांही सिद्धीस येणाऱ्या देवाचा मी घावा करीन.
- ३ तो स्वर्गांडू पाठ्वून मला तारील;
कारण मासा पिण्डा पुरविणारा मासा उपहास करीत आहे; [सेला]
- ४ देव आपली दया व सत्य पाठ्वून देईल.
४ मासा जीव सिंहांमध्ये पडला आहे;
ज्यांचे दात केवळ भाले व जाण आहेत,
ज्यांची जीभ तीक्ष्ण तरवारच आहे,
अशा जाजवत्य मनुष्यांमध्ये देखील मी पहन राहीन.
- ५ हे देवा, आकाशांडून तं उग्रत हो;
तुम्हे गौरव सर्व पृथ्वीभर होतो.
- ६ माश्या पायांसाठी त्यांनी जाढे भाडिले आहे;
मासा जीव गळून गेल आहे;
माश्या वाटेत त्यांनी खाच समिली,
तीत दे स्वतःच पढले आहेत. [सेला]
- ७ हे देवा, माझे चित स्थिर आहे, माझे चित स्थिर आहे;
मी गाइन, मी सुस्वर भजन करीन.
- ८ हे माश्या जिवा, जागृत हो, हे संतारी, हे वीण,
आगृत व्या;
मी प्रभातेला जागे करीन.
- ९ हे प्रभू, लोकमध्ये मी तुम्हे उपकारस्तरम करीन,
राष्ट्रमध्ये तुम्ही स्तोत्र गाइन;
- १० कारण आकाशांपर्यंत तुम्ही दया व गळांपर्यंत
तुम्हे सत्य थोर आहे.
- ११ हे देवा, आकाशांवर उग्रत हो;
गौरव सर्व पृथ्वीभर होतो.

[युस्य गववासाठी; तास्केव (नट कर्ण नको) वा चालीकर गववाचें, यिकाम वावाचें दाविदाचें स्तोत्र]

- १ अहो, तुम्ही न्यायगिवाढा खरोखर करितां काय ?
तुम्ही मनुष्यांमनुष्यांमध्ये चोख निवाढा करितां काय ?
- २ नाही, तुम्ही मनांत दुष्कर्म योजितो;
तुम्ही पृथ्वीवर आपल्या हातानें बसत्कर तोखन देता.
- ३ मारेच्या उदरी असतांनाच दर्जन फित्र होतात जन्मापासूनच असत्य बोलत बहकतात.
- ४ त्यांच्या घरी सर्वांच्या विषासाराचे विष असतें;
जो बहिरा जोगी साप आपले कान झाकतो त्यासारासे ते आहेत;
- ५ मांत्रिक किंतीहि निषुणेने मंत्र घालून राशले,
तरी तो साप त्यांचा शब्द ऐक्त नाही.
- ६ हे देवा, त्यांचे दात त्यांच्याच वशांत घाल;
हे परमेश्वरा, तरण सिंहांच्या दाढा पाठून टाक.
- ७ जोराने येणाऱ्या लोळाप्रसाणे ते वाढून जावोत;
तो बाण रोलील तेव्हां ते भंग पावत्याप्रसाणे होवोत.
- ८ सरपटांना जणू काय विरध्दांडू जाणाऱ्या गोगल-गाईसाराचे,
- ज्या पतन पावलेल्या गर्भाला सूर्यदर्शन होत नाही त्यासारासे ते होवोत.
- ९ तुमच्या पातेल्यांस कांठेच्या जळ्याची आंच यागत्यापूर्वीच
त्यांतले हिंवे असो, छिजलेले असो,
ते तो बावट्यांनी उडवून देईल.
- १० सूर्य घेतला आहे असे पाहून धारिक हर्षेल;
दुष्टांच्या रकांत तो आपले पाप खुर्हल.
- ११ तेव्हां मनुष्ये हण्टतील की वार्तिकास निविदें कज ग्रासि होते.

निष्ठावे पृथ्वीवर भाष्य करणारा देव आहे.

[मुख्य गववासाठी; तासेख (नक करू नको) वा
६७ चालीवर गववाचे; शौलाने मनुष्ये गाठबूल दाविदाळ
ठर मारण्याकरितां त्याच्या वरावर पहारा ठेविला
रेण्डां त्यांने टकडेले भिकाम नावाचे स्तोक]

- १ हे माझ्या देवा, माझ्या वैत्यांपासून मला सोडीव;
- जे मजवर उटातात त्याच्यापासून मला उद्धर.
- २ दुर्जर्मी करण्यांपासून मला सोडीव;
- चातकी मनुष्यांपासून माझा वचाव कर.
- ३ पाहा, ते माझा जीव त्याच्यापाला टपले आहेत;
- हे परमेश्वरा, माझा अपराध किंवा दोष नसता
दाढगे लोक मजविद्द एकत्र जमले आहेत.
- ४ माझा दोष नसता ते घावूल शब्द होव आहेत;
- माझे साहाय्य करावे मणूल तंत्रांना होठल पाहा.
- ५ हे परमेश्वरा, सेनाधीश देवा, इत्याएव्यज्ञम् देवा,
तं सर्व राष्ट्रांची झाली शेषासामान्यद्वये;
- केलाहि इग्नोर, दुष्टावर दया करू लज्जे. [सेता]
- ६ संघाकांठी ते माझरी येतात,
- कुञ्जप्रामाणे गुस्सुतात व नक्षत्रसेवती हिडतात.
- ७ पाहा, ते आपल्या मुखावाटे तुष्ट दूदूळ काढितात;
- त्यांच्या तोंडात तरवारी आहेत;
- कारण ऐक्तो कोण? असे ते महसूलात,
- ८ परंतु हे परमेश्वरा, तं त्यांसं इंसधील,
- तं सर्व राष्ट्रांचा उपहास करीझील.
- ९ हे माझ्या सामर्थ्या, मी तुझी अपेक्षा करीन;
- कारण देवच माझा उंच गढ आहे.
- १० माझा देव मला प्रेमव्यापाने नेटेल;
- देव माझ्या शशीच्या वावतीत माझ्या डोळ्यांचे
पारणे केढील.
- ११ त्यांस जिवे माझे नको, मारिले तर माझ्या लोकांस
विसर पडेल;
- हे प्रभु, तं आमची ढाळ आहेस; आपल्या बलाने
त्यांची दणादाण कर, त्यांस वाली पाढ.
- १२ त्यांच्या तोंडाचे पातळ, त्यांच्या मुखांतील शब्द,

त्यांची उचाईलेके शाप व लक्षणात;

शासुद्धे ते आपल्या नवीत गुरुकर्मने जावेत;

- १३ कोवारे त्यांचा संहार कर;
- ते नाहीतसे होत तोपक्षत त्याचा संहार कर;
- देव याकोवावर व पृथ्वीच्या शिंतापर्वत सत्त-
वारी आहे. [सेता]
- १४ संघाकांठी ते माझरी येवेत,
- कुञ्जप्रामाणे गुलुरोत व नगरामोवती हिडोत.
- १५ ते अभासाठी भटकत फिरतात;
- त्यांची तुसि झाली नाही तर सारी रात्र राहतात.
- १६ मी तर तुम्हा सामर्थ्याची कीर्ति गाईन,
पहाडेस तुम्हा देवेचा गवर करीन;
- कारण माझ्या संकटाच्या समर्थी
तू मल्ल उंच गढ व शरणस्थान असा झाला आहेस,
- १७ हे माझ्या सामर्थ्या, मी तुझे मुख्य भजन करीन;
कारण देव माझा उंच गढ, माझा दयामय देव आहे.

[मुख्य गववासाठी; शशन घट्य (साकीचे
६० भूकल) या चालीवर शिंकणासाठी गववाचे
भिकाम नावाचे दाविदाळने स्तोक. तो जाराम-नहार-
ईम व जरामसोगा चाल्या केलाई करीत नवतां व्यावाने
परत जाळन झाराच्या खोचांत बदोमांतले गारा हवार
उपर मारिले तेण्ठा रसिलेले.]

- १ हे देवा, तं आमचा त्यांग केला आहे, आमची
दणादाण केली आहे;
- तं कोपायमान झाला आहेच;
- तं आमहास पूर्व स्थितीवर आण.
- २ तं भूमि कंपित केली आहे,
ती विदरिली आहे;
- तीची भावाडे भरून काढ, कारण ती डळवलत
आहे.
- ३ तं आपल्या लोकांस कटीण प्रसंग दखविला आहे;
तं आमहांला जरूर काय झोकाडे खाववास अवणारा
द्राक्षास पाजिला आहे;

- ४ तुम्हे भय बालाकांसं तं प्राप्त दिली थाहे;
अवसासी यी ती सप्तशतिं वरकाराची. [सेव]
- ५ तुम्हा यिव जनानी मुख व्याहळे, तुम्हा कृष्ण
व्याहळ तं अपल्या उक्त्या दासांचे ताप्त्य ताप्त्य दर
आवि असावे ऐहे.
- ६ देव आपल्या पितृतेच्या सप्तशत महात्य यी, मी
उडावेन;
- मी शेषेन विशानीन व सुखेसाठे शोदे; गाम्यन खेंन;
- ७ विश्व गाळा आहे व ममसे गाळा आहे;
एकरीय माझे विश्वाम आहे.
- ८ मवाच माझे द्वात्मांचे गंगाळ आहे;
अदोमावर मी आपणे पापतां केळीव;
- हे पळेलेहा, मध्युलं तं जग्याव कर.
- ९ मय त्रिवर्णीच्या नवांत लेणे त्रेत्य आहेत;
- अवोमांत मय घेण नेहै ?
- १० हे देवा, तं आपल्या त्याग केल्यात.
- हे देवा, तं आपल्या देव्यावरपर चाल नाहीस.
- ११ उत्पादन तं जामची उटक इत,
- मुन्हाच्या साहाय्य केळू व्यंज आहे.
- १२ देवाला साहाय्यांने अप्यां प्राप्त व्यंजन
- त्रिवर्णांच्या भासावर तुम्हां उटकां उटकां आहेत.

- १३ [तुम्हा गवासाठी, तीतुम्हांची गी सापेन
गविल्हांचे दासिवारे योडू ठेवू ठेवू ठेवू]
- १ हे देवा, माळा घाला ऐहे,
- मापला प्राप्तेन्हे उटक केळू त्रिवरपांची.
- २ माझे मन व्याहळ आणे असाहे दिलेलोम्हाहे
- मी तुम्हा घाला करीतो;
- जो खडक मय दुर्गम आहे त्यावर मध्य ये.
- ३ हे, माळा घालय, वैचापासून उत्पास व्यंजन
- दुर्ग,
- असा देत आख आहेस.
- ४ तुम्हा यंत्रांत मी सर्वकल राहीच,
- मी तुम्हा पेंडांचा छावेचा आक्रम करीच. [सेव]

- ५ करण, हे देवा, तं गवाचा वरकाराची प्राप्तेन्हे
ऐकली आहे;
- तुम्हा नमांचे भय वरकासांचे वरन तं मव
दिले आहे;
- ६ तं राजाल दीर्घु कर;
- त्याच्या आमुखाची यर्ये कैक पिंडाच्या वर्णाहाती
होवोत.
- ७ तो देवासमेरे विरक्तसं राहे;
- तुम्हे वास्तव्य व सप्त त्यांचे रक्षण करीतील
- असे कर;
- ८ महजे तुम्हा नमांची लोङे निरंतर गाठन
मी आपणे नवस नित्य फेडीत राहीन.
- ९ [तुम्हा गवासाठी, तुम्हाला प्राप्तेन्हांचे दासिवारे त्यांचे त्यांचे त्यांचे त्यांचे]
- १० गवाच्या गिराची मिस्त केळू देवावर आहे;
- त्याचामुक्तु-कला तरप्राप्तासि होते;
- ११ तोच केळू माळा दुर्ग तोच माळे तारणी आहे;
- तो माळा उच गड आहे ती सहस्र उक्त्यारे नाही.
- १२ एकल्या मुख्याला मारण्यांकितो त्याच्यारे तुम्ही
संबंधी कोठवर चाही केळू वाल ?
- तो भुजलेल्या मिसीसारसा, विसलेल्या कुण्डा-
सारसा आहे.
- १३ त्याच्या उच वदवस्तु त्याचा वालवालाडीती मात्र
ते मस्तक करीतात;
- त्यांस त्यांची आपडते;
- ते आपल्या तेंदीं जातीवार देतात,
- एन अंतर्यामी शाप देतात. [सेव]
- ५ हे माळा विला, तू केळू देवावर मिस्त टाळून
सप्त राहा;
- करण माळी आकाशुपि करणारा तो आहे.
- ६ तोच केळू माळा खडक, तोच माळे तारण आहे
- तोच माळा उच गड आहे; मी उक्त्यार आही.
- ७ माझे तरण व माझे वैकू देवासुलालांत आहे;
- माळां उत्पास दुर्ग, माळा आक्रम देवच आहे;

८ अहो लोकहो, सर्वदा त्याजवर भाव ठेवा;
त्याजपुढे आपले मन मोकळे करा;
देव आमचा आश्रय आहे. [सेल]
९ मानवप्राणी केवळ वाढ आहेत; ते केवळ मिथ्या
आहेत;
ताजव्यांत घाटले असतां ते हलके भरतील;
ते सर्व वाफव आहेत.
१० जुळुमजबरीवर भिस्त ठेंवू नका,
दृष्ट केल्याची शेस्ती भिरवू नका;
संपत्ति वाढली तरी तिच्यावर चित ठेंवू नका.
११ देव एक गोष्ट बोलला आहे;
सामर्थ्य देवाचे आहे; हे भी दोनदा एकले आहे.
१२ चिवाय हे प्रभु, तुश्याच ठारी वात्सल्य आहे;
कारण प्रत्येकाला त्याच्या कुटीप्रमाणे तं प्रतिफल
देतोस.

६३ [यहुदाच्या रानांत असतांना रचिलेले
दाविदाचे स्तोत्र]
१ हे देवा, तू माझा देव आहेस; भी आस्येने तुशा
शोध करीन;
शुष्क, रक्ष व निर्जल प्रदेशांत माझा जीव तुजसाठी
तान्हेला होतो,
माझ्या देहालाहि तुशी उर्कंडा लागली आहे.
२ अशा प्रकारे तुसें बळ व वैभव पाहण्यास
पवित्रस्थानी भी तुजकडे दृष्ट लाविली आहे.
३ तुसें वात्सल्य जीवनाहून उत्तम आहे;
माझे ओढ तुसें स्तवन करितील.
४ भी जीवत आहे तोपर्यंत तुशा धन्यवाद असाव
करीन;
तुश्या नामाने भी आपले हात उभारीन.
५ जसा मज्जेने व मेदाने व्यावा तसा माझा जीव
तृप्त होईल,
आणि माझें मुख हर्षभरित होऊन तुसें स्तवन करील.
६ भी रात्री आपल्या अंशश्यावर गृहन तुसें स्मरण
करितों,

७ प्रहोद्रोप्रहरी तुसें ध्यान करीत असतों.
८ कारण तू माझे साहाय्य होत आला आहेस,
यास्तव तुश्या पक्षच्छायेसाठी भी आनंद करील.
९ माझ्या जिवाने तुशी कस वरिली आहे;
तुशा उजवा हात मला संभाळून वरितो;
१० पण जे माझ्या जिवाचा घात करावयास
टप्पे आहेत
ते पृथ्वीच्या अधोभागी जातील.
११ तरवारीने त्यांचा निःपात होईल;
ते कोल्हापुरुश्यांचे खाय होतील.
१२ राजा देवाच्या ठारीं हर्ष पावेल;
जो कोणी त्याची शाश्वत वाहतो तो उत्साह करील;
कारण असत्य बोलणाऱ्यांचे तोंड बंद होईल.

६४ [शुस्य गव्यासाठी; दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे देवा, माझी कळकुळतीची वाणी एक;
वैन्याच्या भयापासून माझ्या जिवाचे रक्षण कू.
२ तुष्टांच्या कट्टापासून,
दुष्कर्म्याच्या गुप्त मसलतीपासून मला ल्हीच.
३ त्यांनी आपली जीभ तरवारीसारखी पाजिली आहे,
त्यांनी आपल्या कळू शब्दांचा नेम तिरांसारखा
धरिला आहे.
४ सातिकाल एकांतात पाहून मारावे खण्ण
ते त्याजवर अकस्मात् मारा करितात; ते भीत
नाहीत.
५ ते आपला दुष्ट संकल्प दृढ करितात;
पाश गुप्तपणे मांडप्याविषयी ते कुजबुज करितात;
आमदांस कोण पाहणार असें ते खण्णतात.
६ ते कुटिल युक्त्या शोधून काढितात;
ते खण्णतात, आपण चतुराइने युक्ति शोधून
काढिली आहे;
प्रत्येकाचे अंतर्याम व हृदय खोल आहे.
७ तरी देव त्याजवर तीह सोडील;
ते अकस्मात् वायाळ होतील.

- ८ त्यांची विक्षा त्यास प्रतिकूळ होऊन ते अडकाकून
पडलील;
- त्यांच वाहणारे सर्व जन ढोके हातवितील.
- ९ तेव्हा सर्व मनुष्यांस धाक बसेल;
ते देवाची हृती शाखांगितील
- व त्याच्या कृतीचा नीट विचार करितील.
- १० परमेश्वरान्या यांची धार्मिक मनुष्य हर्ष पावेल व
त्याचा आश्रय करील;
- सरळ अंतःकरणाचे सर्व जन उद्घास पावतील.

६५ [मुख्य गव्यासाठी; दाविदाचे संगीत स्तोत्र]

- १ हे देवा, सीधीनांत तुम्ही सुति होते;
तुला केलेल्या नवराची फेड तेथें होते.
- २ तू जो प्रार्थना ऐक्तोस
त्या तुजकडे सर्व मानवजाति घेते.
- ३ तुष्टमानी मला बेजार केले आहे
तरी तू आमचे अपराध नाहीतसे करितील.
- ४ तुस्या अंगांत राहण्यासाठी ऊथाला तू निवृहन
घेतोस

आणि आपल्यासनिव आणितोस तो धन्य;
तुस्या करांतील, तुस्या मंदिराच्या पवित्रस्थानांतील
उत्तम लाभांनी आम्ही तुस होऊ.

५ हे आमच्या तारणाऱ्या देवा,
पृथ्वीच्या सर्व सीमांचा व दूर द्वीपांतीरी असरेल्यांचा
आधार तू आहेस;

तू त्याच्या भयकर कृत्यांनी आम्हास उत्तर घेतोस.

६ तू पराक्रमानें करम बांधून
आपल्या सामर्थ्यानें पर्वत शिर टेवितोस,

७ तू समुद्राची गरजेना, त्याच्या क्षाटांचा कलेळ
व लेणांचा दंगल शमवितोस;

८ मृणून जे पृथ्वीच्या कडेवर राहतात तेही तुस्या
उत्पातांस भितात;

दिवसाचा उदय व अस्त द्यांच्या द्वारे तू मजर
करितोस.

- ९ तू पृथ्वीचा समावार घेऊन ती मिळविली आहे;
तू तिला बहुत फलदूष करितोस;
- देवाची नदी जलपूर्ण आहे;
- भूमि तयार करून तू मनुष्यांस धान्य पुरवितोस.
- १० तिच्या तासांस तू भरपूर पाणी देतोस
तिला पावसाच्या सरींनी मळ करितोस;
- तींत उगवलेले अंडुर सफल करितोस.
- ११ तू आपल्या प्रसादानें वर्ष भूषित करितोस;
आणि तुम्हे मार्व समुद्रिमय झाले आहेत;
- १२ रानांतरी कुररोहि समुद्र होतात;
- आणि डोंगरांना उद्घासाचे वेष्टन पडले आहे;
- १३ कुररोहि कल्यांनी जाकून गेली आहेत;
- खोरोहि व्याख्यानें सुसोभित होऊन गेली आहेत;
- ती मोठ्यानें जयजयकार करितात व गातात.

६६ [मुख्य गव्यासाठी; संगीत स्तोत्र]

- १ अहो सर्व पृथ्वीवरील लोकहो,
देवाचा जयजयकार करा.
- २ त्याच्या नामाचा महिमा गा,
त्याच्या सुत्यर्थ त्याचे गौरव करा.
- ३ देवाला मृणा, तुम्ही कृत्ये किती भयप्रद आहेत
तुस्या महावरेकला तुश वैरी तुला वृता होतात.
- ४ सर्व पृथ्वीवरील लोक तुला नमतील
व तुम्ही स्तोत्रे गातील;
- ५ अहो, या, देवाची कृत्ये पाहा;
तो आपल्या कृतींनी मानवजातीस धाक बसवितो
- ६ त्याने समुद्राची कोरडी भूमि केली;
- ते नदींतून पायांनी पार घेले,
तेव्हा आम्ही त्याच्या दायी हर्ष पावलें.
- ७ तो आपल्या सामर्थ्यानें सर्वकाळ सत्ता चालवितो
त्याचे नेत्र राष्ट्रांस निरखन पाहतात;
- बदलोरांनी आपली मान ताठ करू नये. [सेला]

- ८ अहो लोकानो; अमन्या देवाचा धन्यवाद करा,
त्याच्या सुतीचा दोष उच्च स्वरानें करा;
९ त्यानेंच आमचा प्राण राखिला,
लाजे आमचे पाय सरऱ्यु दिले नाहीत.
१० हे देवा, तू आम्हांस पारखिले आहे;
रुपे गाळतात तसें तू आम्हांला गाळून पाहिले
आहे.
११ तू आम्हांस जाळ्यात युतविले;
तू आमच्या केवरेला भारी ओऱे बाधिले.
१२ तू मुनुधांना आमच्या डोक्यांवरून स्वारी कराव-
यास लाविले;
आही अमीत व पाण्यात सांपडले,
तरी तू आम्हांस बाहेर काढून समृद्ध स्थली
आणिले.
१३ मी होमार्पणे घेऊन तुश्या मंदिरात येईन,
तुला केलेले नवस केडीन;
१४ संकटात असता ते मीं आपल्या ओठानी उच्चारिले;
मी ते आपल्या तोंडाने केले.
१५ पुष्ट पश्चंचे होम, मेंढऱ्यांच्या धूपासहित मी
तुला अर्पीन;
बोकडांसह मी गोने अर्पीन. [सेला]
१६ अहो देवांचे भय घरारे सर्व जनहो, तुम्ही या,
ऐका;
त्याने माझ्या जिवासाठी जे केले आहे ते मी
संगतो.
१७ मी आपल्या मुखानें त्याचा धावा केला,
माझ्या जिब्बेवर त्याचे स्तवन होते.
१८ माझ्या मनात दुष्करीचा विचार असता
तर प्रभु माझे न ऐकता;
१९ पण देवाने ऐकलेल आहे;
माझ्या प्रार्थनेच्या वाणीकडे त्याने रुक्ष दिले आहे.
२० देवाचा धन्यवाद होवो,
त्याने माझी प्रार्पना अवमानिली नाही,
आपली भजवरची दया त्याने काढून घेतली
नाही.

६७ [मुख्य गवासाठी; तंतुवाचाच्या साचीने
गावाचे संगीत स्तोत्र]

- १ देवाने आम्हांवर दया करावी तू आम्हांस
आशीर्वाद यावा;
त्याने आपला मुखप्रकाश आम्हांवर पाढावा; [सेला]
२ यासाठी की पृथ्वीवर तुश्या मार्ग कलावा,
सर्व राष्ट्रांस तू तिढ्यु केलेले तारण विदित व्यावे.
३ हे देवा, राष्ट्रे तुम्ही स्तुति करोत
सर्व राष्ट्रे तुम्ही स्तुति करोत.
४ राष्ट्रे हर्षेत व जयघोष करोत;
कारण तू राष्ट्रांचा न्याय सरल्यांचे करिशील
व पृथ्वीवरील राष्ट्रांचा मार्ग दावाविशील. [सेला]
५ हे देवा, राष्ट्रे तुम्ही स्तुति करोत;
सर्व राष्ट्रे तुम्ही स्तुति करोत.
६ भूमीने आपला उपज दिला आहे;
देव, आमचा देव, आम्हांस आशीर्वाद देवो.
७ देव आम्हांस आशीर्वाद देवो,
व पृथ्वीच्या सर्व सीमा त्याचे भय घरोत.
८ [मुख्य गवासाठी; दाविदाचे संगीत स्तोत्र]
- १ देवाने उठावे, त्याच्या वैच्यांची दाणादाण होवो;
त्याचा द्रेष करणारे त्याजपुढून पळोत.
२ जसां धूर फांकतो तशी त्याची फांकफांक कर,
जसें मेण अभीपुढै ठेणिले असतां वितल्यते
तसे दुष्ट देवायुढे नष्ट होवोत;
३ परंतु धर्मिक हयोत, देवायुढे आनंदोत्सव करोत,
हर्षमुळे अनंद करोत.
४ देवाला गीत गा, त्याच्या नामाचे स्तवन करा;
ज्याची स्वारी ओसाड प्रदेशांतल चालली आहे,
त्याच्यासाठी राजमार्ग तयार करा;
त्याचे नाम परमेश आहे, त्याच्यायुढे आनंदोत्सव करा.
५ मित्रूनीनांचा यिता, विषवांचा कैवारी
असा देव आपल्या पवित्र निवासस्थानी आहे.

- ६ एकटे असलेल्यांस देव कुटुंबत्सल करितो;
विद्यांसांस बाहेर काढून भास्यवान् करितो;
परंतु बंडखोर रक्ष प्रदेशांत राहतात.
- ७ हे देवा, जेव्हा तुं आपल्या खेळकापुढे चालवास
व रानांतून प्रयाण केलेस, [सेला]
- ८ तेव्हां भूमि कंपित शाली,
व देवासमोर आकाशांतून पर्जन्यवृष्टि शाली;
देवासमोर, इच्छाएलांच्या देवासमोर, सीवाय पर्वत
देखील कंपित शाली.
- ९ हे देवा, तुं विपुल पर्जन्य पाठवून दिलास;
तुम्हे वतन कोमेजले होते तेव्हा तुं ते सुस्थित केले.
- १० त्यात तुझी मंडळी राहिली;
हे देवा, तुं आपल्या चोणुलपणांने दीनंसाठी
वेगांनी केली.
- ११ प्रभु अनुजा देतो;
मंगल वारी प्रसिद्ध करणाऱ्या जियांची मोठी सेना
सिद्ध होऊन म्हणते की
- १२ सैन्यांचे राजे पळ काढितात, पळ काढितात;
आणि घरी राहिलेली गृहणी लृट वांदून देते.
- १३ तुम्ही मेंदवाव्यांमध्ये पूळून राहतां काय?
ज्याचे पंख रुजावै व पिसे पिवळ्या सोन्याने
मंडित आहेत,
- अशा क्षुत्रासारखे तुम्ही आहां ना?
- १४ सर्वसमर्थांने राजांची दाणादाण केली,
तेव्हां संस्मोनावर वर्क पडते त्याप्रमाणे शाळे.
- १५ बाजान पर्वत देवाचा पर्वत आहे,
बाजान पर्वत शिखरांचा पर्वत आहे.
- १६ अहो शिखरांच्या पर्वतांनो,
देवाला निवासासाठी जो पर्वत आवडला
त्याकडे वकळटीने कां पाहता?
- त्यावर परमेश्वर निश्चये सदोदित राहील.
- १७ देवाचे रथ वीस हजार आहेत,
हजारां हजार आहेत,
- प्रभु सीनायवून पवित्रस्थानी आल आहे.
- १८ तुं उचस्थानी आरोहण केले आहे;

- तुं पाडाव केलेल्यांस कैद कूल नेले आहे;
मनुष्यांमध्ये, बंडखोरांमध्ये हि तुल्य नजराणे मिळके
आहेत,
- यासाठी की हे परमेश्वा, देवा, तुं तेचे वास करावा.
- १९ प्रभूचा धन्यवाद होवो,
तो प्रतिदिनी आमचा भार वाहतो;
देव हा आमचे तारण आहे. [सेला]
- २० देव हा आमांला संकटांतून मुक्त करणारा आहे;
आणि भूत्यूपासून सुष्टुप्याचे मारी दाखविणे प्रभु
जो परमेश्वर त्याजकडे आहे.
- २१ देव निश्चये आपल्या वैन्यांचे मस्तक कोडील,
आपल्या दुर्दाईत निमग्न होऊन चालतो त्यांचे
केसाळ मार्ये कोडील.
- २२ प्रभु रुद्गाळा, बाजानपासून भी त्यांस परत
आणीन,
- समुद्रांच्या खोल डोहांतून त्यांस परत आणीन;
- २३ यासाठी की तुं आपला पाय रक्कांत दुक्कळवा,
तुझे तजु तुश्या कुञ्यांच्या जिभांचे साथ व्हावे.
- २४ हे देवा, त्यांनी तुश्या स्वाच्या पाहिल्या आहेत,
- पवित्रस्थानी माझ्या देवाच्या,
माझ्या राजाच्या स्वाच्या त्यांनी पाहिल्या आहेत.
- २५ वांचिंच्या वाजविणाऱ्या कुमारीव्यामध्ये
गाणारे पुढे व वाजविणारे मार्गे असे चालून
म्हणतात की
- २६ ज्यांचा उगम इच्छाएलपासून आहे असे तुम्ही,
प्रभु जो देव त्याचा, जनसमूहांमध्ये धन्यवाद करा.
- २७ तेचे त्यांजवर प्रभुत्व करणारा कलिष्ठ बन्धांनी,
यदूदाचे अधिपति, व त्यांच्यावरोबरचे समुद्रय,
जवुलनाचे अधिपति, नफ्तालीचे अधिपति हे
आहेत.
- २८ तुं प्रकळ व्हावे असे तुश्या देवाने
आळागिले आहे;
- हे देवा, तुं आमांसाठी जे केले आहे ते हड कर.
- २९ यस्तेलेमांतील तुश्या भंदिराकरीतां
राजे तुलु भेटी आणितोळ.

३० उद्यानामध्ये रहणारे बनपण, गोन्हाची मुळ
व लोकांचे वत्स यांस अमकाव,
मुळजी से स्वाच्छा उडाई आहू तुला
दंडत घाल्याल;

उद्यानामध्ये लोकांची त्यांने दणारात्र केली आहे.

३१ मिसर देवारात्र तंदर येतील;
कूल यांचे हात देवाकडे यसराच्याची त्वरा
करील.

३२ अहो पृथ्वीवरील राष्ट्रानो, तुम्ही देवात्म गीत गा;
प्रभूची स्तोत्रे गा. [सेणा]

३३ पुरातन आकाशाच्या आकाशावर आसड होतन
जो स्वारी करितो, त्याची स्तोत्रे गा;
आहा, तो आपल्य शब्द, सामर्थ्याचा शब्द
उच्चारितो.

३४ देवाच्या बलांचे वर्णन करा;
इत्याएल्यावर त्यांचे ऐश्वर्य आणि गग्नयंदव्यंत
त्यांचे बल आहे.

३५ तुम्हा पवित्र स्थानांतून कार्य करणारा देव अव्य-
क्त आहे.
इत्याएल्याचा देव आपल्या लोकांस

बल व सामर्थ्य देतो.
देवाचा धन्यवाद होवो.

६९ [मुख्य गवाचांठी: शोशीम (भूकमळ) या
चालीवर गवाचांचे दाविदांचे स्तोत्र]

१ हे देवा, मला तार;

कारण जले माहात्मा प्राणांशी घेऊन मिळी आहेत.

२ मी खोल दलदलीत स्तलो आहें, तेंव्ये उमे राहण्यास
आघार नाहीं;

मी खोल पायावंत आलो आहें, आणि ऊंदा भज-
वृहन आत आहे.

३ अरोरोकी मारिता मारिता मी यक्कलो आहें;
माझा घसा कोरडा पटला आहे;

मी आपल्या देवाची बाट पाहूडा पाहूडा मझे
घोडे घिणले आहेत.

४ माझा द्रेष विनाशक करण्यारे माझा उद्यानामध्या
केसापेशा अविक आहेत; असापेशा
त्याच्याले मजीसी वैर करणारे, माझा अधीक चेळे
पाहणारे, बलिष्ठ आहेत;

मी हृष्णांकेले नव्हार्दे दीह मग यांने अंगले नाही
हे देवा; तं माझे मूर्खीण जाणतोले;

आणि तुम्हुंदे माझी पातळे उपरिली नाहीत.

५ हे प्रभू, सेणांची ही परमेश्वरा, जे तुम्ही अपेशा
करितात

त्याच्या फजितील मी कारण होऊं नये;
हे इत्याएल्याचा देवा, जे तुम्ही प्रतीका करितात
त्याच्या अप्रतिष्ठेता मी कारण होऊं नये.

६ कारण तुम्हकरितां मी निदा सोविली आहे;
लेव्हेने माझे मुख व्यास झाले आहे;

७ मी आपल्या भावांस नवखा,
माझ्या सहोदरांस परका असा झालो आहे.

८ कारण तुम्हा मंदिराविषयीच्या आवेशांने मला
ग्रासून टाळिले आहे,

तुम्ही निदा करणांचांनी केलेली निदा मजवर झाली
आहे.

९ मी उपास उल्ल शोक केला,
तेच माझ्या निरिस कारण झाले.

१० मी गोणताटाचे कपडे चढविले,
तेळ्हां मी त्यांच्या उपहासाचा विषय झाले.

११ मी वेशीत बसणारे मजविषयी बोलत असतात,
मी मध्यापांच्या गायनाचा विषय झाले.

१२ मी तर, हे परमेश्वरा, तुला मान्य होईल अशा
समर्थी तुम्ही प्रार्थना करितो;

हे देवा, तं आपल्या विपुल दयेस
व आपण सिद्ध केलेल्या उद्यानाच्या सत्यास अनुस-
रून मल्य उत्तर दे.

१३ निरुलांतून मला काढ, मला रुदू देकू नको;

मला माझ्या द्रेषांचासह मुक्त झर बोल
पायावंत अस अस.

१४ निराकाशी देवांची मजवरम जारी देलू नको;

- १८ अल्पदीत मत्त खंडू देके नको; गर्तेच्या जामावांत मत्त गुरुन् पाई देके नको।
 १९ हे परमेश्वर, माझें एक, करण तुऱ्ये ब्रह्मल्य अल्पम आहे;
 आपल्या विपुल कर्तेस अनुसरन मजकुडे चल.
 २० आपल्या दासावासून तं आपले अुख ल्यावू नको;
 कारण मी संकल्पां आहें; माझे लक्ष्यर ऐका.
 २१ भास्या जिजावल जेऊन त्याचा लक्ष्यर कर;
 माझे वैरी पाहून मास्ता उदार कर.
 २२ माझी निदा, माझी फजिती आवि माझी अप्रतिष्ठा तं जाणतोस;
 माझे सर्व शान्तु तुजपुढे आहेत.
 २३ निदा होस असल्यासुके माझे हृषय अभ जाळे आहे;
 मी अगदी बेजर शाळों आहें;
 माझी कीव करणारा कोणी आहे की काय हे मी पाहिले, पण कोणी अशब्द्य नाही;
 माझी कोणी समाचान कील महणू चाट पाहिली,
 पण कोणी दिसल्य नाही.
 २४ त्यांची मला खावयास अश महणू विष दिले,
 तहान भागविष्यास मला आंब दिली.
 २५ त्यांचुडे मांडिलेले ताट त्यांसः पाश होवो;
 ते निश्चित असतां त्यांस तें जाळे होवो.
 २६ त्यांस दिसू नये महणू त्यांचे डोके झांकडे होवोत;
 तं त्यांची कंबर सदा खचीव.
 २७ तुक्ता कोपामि त्यांस गांडो.
 २८ त्यांच्या डेण्यांत कोणी राहवयाल न उरो.
 २९ कारण ज्याला तं विक्षा केली त्यांच्या पाठीस ते लगतात;
 तं ज्यांस धायाळ केले आहे त्यांच्या दुःखांत ते भर धालितात.
 ३० तुक्ता न्यायपरायणतेचा लभ त्यांस न होवो.
 ३१ जीवनाच्या पुस्तकांदून त्यांची नावं खोल्ली जावोत,

- धार्मिकांबोवर त्यांची नावनिशी न होवो.
 ३२ मी तर दीन व दुःखी आहें;
 हे देवा, तू सिद्ध केलेले तारण मत्त उच्चस्थानी नेऊन ठेवील.
 ३३ देवात्या नसांचे मी गीत गाऊन स्तवन कीन.
 त्यांचे उपकारसरण काळन त्याचा महिमा वर्णन;
 ३४ तं बैलप्रेषण, शिंगे असलेल्या व दुधागलेला खुरांच्या गो-न्यापेक्षां परमेश्वराला आवडेल.
 ३५ दीन हे पाहून हर्षीली;
 देवाचा शोध करणाऱ्यांनो,
 तुमच्या हृदयांत नवजीवन येवो.
 ३६ कारण परमेश्वर दरिघांचे ऐक्तो;
 वंदीत पदलेल्या आपल्या लोकांचा तो अन्वेर करीत नाही.
 ३७ आकाश, पृथ्वी, समुद्र
 व त्यांत चलनवलन करणारे सर्व प्राणी त्यांचे स्तवन करोत.
 ३८ कारण देव सीयोनांचे तारण करील,
 तो यहूदाची नगरे बांधील;
 लेक तेथे राहतील व तें त्यांच्या ताल्यांत येईल.
 ३९ तं त्यांच्या दासांच्या संततीचेह वतन हाईल;
 ज्यांस त्यांचे नाम प्रिय आहे ते त्यांत वस्त्री करितील.
७० [मुख्य गवयासाठी; दाविदांचे स्मरणार्थ स्तोत्र]
 १ हे देवा, प्रसन्न होऊन मला मुक्त कर;
 हे परमेश्वर, माझे साहाय्य करण्यास त्वरा कर.
 २ जे मासा जीव ध्यावयास पाहतात
 ते लजित व फजीत होवोत,
 माझे विष्वसंतोषी मार्गे हृदय अप्रतिष्ठा पावोत.
 ३ अहाहा ! अहाहा ! असे यडेने महणाऱ्यांची
 फजिती होऊन
 ते लज्जेने मार्गे हृटोत.
 ४ तुल शरण येणारे सर्व तुक्ता अर्थी आनंद व उळास पावोत;

ज्यांना तुं सिद्ध केलेल्या तारणाची आवड वाटते ते,
देवाचा महिला वाढो, असे सतत म्हणोत.

मी तर दीन व दरिद्री आहे;

हे देवा, मजकडे येण्याची त्वरा कर;
माझा साहस्र्यकर्ता व माझा मुक्तिदाता तुं आहेस;
हे परमेश्वरा, विलेल लावू नको.

५१ १ हे परमेश्वरा, मी तुशा आश्रय घरिला
आहे;

मी कधी लजित होऊन नये.

तुं आपल्या न्यायाचाराने मला उद्धर व मुक्त कर;
मजकडे आपला काळ लाव व माझे तारण कर;

मला नेही थारा सांपडावा म्हग्लू मजसाठी
निवासाचा खडक हो;

मला तारण्याचे तुं डैविले आहे,
कारण तुं माझा गड व दुर्ग आहेस.

हे माझ्या देवा, दुर्जनाच्या हातातून मला मुक्त
कर,

अन्यायी व निर्देश यांच्या तावडीतून मुक्त कर.
कारण, हे प्रभू परमेश्वरा, तुं माझे आशास्थान
आहेस;

माझ्या तरुणपणापासून तुं माझे श्रद्धास्थान आहेस.
जन्मापासून तुं माझा आशार आहेस;

मातेच्या उदरातून निवाल्यापासून तुं माझा
कल्पणाकर्ता आहेस;

मी तुझी स्तुति निरंतर करीन.

३ बहुतांस मी आश्यर्याचा विषय झाले आहे;
तरी तुं माझा खंबीर आश्रय आहेस.

४ माझ्या मुखांत तुझे, स्तुतिस्तोत्र सदा असत जाईल;
त्यांतून दिवसभर गैरवपर शब्द निघतील.

५ उतार वयांत माझा त्याग करू नको;
माझी शक्ति क्षीण होत चालली असता

मला सोई नको.

० कारण माझे वैरी मजविषी चर्चा करितात

आणि माझ्या जिवावर टपणारे एकत्र मिळून

मसलत करितात.

११ ते म्हणतात, देवाने याल्य सोडिंडे आहे;

याच्या पाठीस लागा, याल्य वारा;

कारण याल्य सोडविणारा कोणी जाही.

१२ हे देवा, मजपासून दूर असू नको;

हे माझ्या देवा, माझ्या साहस्र्यासाठी त्वरा कर.

१३ माझ्या जिवाला अपाय करणारे लजित होऊन

नष्ट होवोत;

माझे अनिष्ट करायास पाहणारे निविजे व

अप्रतिष्ठेने व्यास होवोत.

१४ मी तर नित्य आवा घरेल राहीन

आणि तुझे स्वान अधिकाधिक करीत जाईन.

१५ माझे सुख तुझ्या व्यासपरायणतेचे

आणि तुं सिद्ध केलेल्या तारणाचे दिवसभर वर्णन

करील; त्यांची गणती मला कळत नाही.

१६ प्रभु परमेश्वराच्या महत्त्वांचे मी वर्णन

करीत घेईन;

तुझ्या, केवळ तुझ्याचे, न्यायत्वाचे मी

निवेदन करीन;

१७ हे देवा, माझ्या तस्त्वाणापासून तुं मला चिकीत

आला आहेस;

आणि मी आजपर्यंत तुझी अद्भुतकृत्ये

वर्णिली आहेत.

१८ मी दयोळू दौडल माझे केस पिकले

तरी हे देवा, मला सोई नको;

म्हणजे मी भावी पिढीला तुझे बाहुदल

विदित करीन,

पुढज्या पिढीलील सवांस तुझ्या पराक्रमाचे

वर्णन करीन.

१९ हे देवा, तुझे न्यायत्व गगनापर्यंत पोहोचले आहे;

हे देवा, तुं महत्त्वाचे केली आहेत, तुझेसमान

कोण आहे?

२० तुं आहालू बहुत व भारी संकटे भोगावयास

लाविली,

तरी तुं आमचे पुनरुत्तीवन करिशील,

आगि पृथीच्या अधोभागांतु तुळः एव आगिशील.
 २१ तं मासे अहर्व वावीद
 आगि मजद्दुर्व वक्ष्य माले शालन कर.
 २२ मी तर तुमे त्यातिरोत्र सतारेव गाईन,
 हे मास्या देवा, तुम्हा सत्याचे सालन करीन;
 हे इशाएलच्या परिष्ठ प्रभु, मी तीवेवर
 तुमी स्तोत्रे गाईन.

२३ मी तुमी स्तोत्रे गातांना माझे ओढ आनंदाने गजर
 करील,
 तं मुख केलेला माझा जीव आनंदाने गजर करील.
 २४ मासी जिव्या दिवसभर तुम्हा न्यायत्वाविषयी
 शुणुण्णत राहील;
 कारण माझे वाईट करवावार तात्पुरे कलित

७२ [इष्टमोनार्थ तत्त्व]

१ हे देवा, तं आपले न्यायानुशासन राखाला दे,
 राजपुत्राला आपली भूमिकी शिकावी,
 २ तो नीतीने तुम्हा लोकांना न्याय करील,
 तुम्हाया दीनांना निवास न्यायतुदीने करील,
 ३ पर्वत व डोंगर नीतीच्या द्वारे
 लोकांस शातिशाक करील.
 ४ तो प्रजेताप्या दीनांना न्याय करील;
 तो दिविरी जलाच्या मुलांकाळाचे तारण करील,
 तो जुलूम करण्यापास चिरहन दाकील.
 ५ चंद्र सूर्य आहेत लोपर्वत
 ते पिण्यानुपिण्या तुम्हे भय घरितील.
 ६ कालेया गवतावर पडणाऱ्या पर्जन्यामार्गांने,
 भूमि दिंचन करण्याचा सरीप्रमाणे तो उत्तरेल.
 ७ त्याच्या काळी धारिंग उल्जवी पावतील;
 आगि चंद्र नाहीसा दोईसंसृत चिपुल सांति असेल.
 ८ समुद्रापामूळ समुद्रापर्वत

काषी त्या तदीपासून पृथीङ्गम दिंगतपर्वत

त्याची सरा होईल.
 ९ अरम्भातले रहिवासी त्यात्र नमन करितील;
 त्याचे वैरी धूळ नाटितील.
 १० तारांश व द्वीपे यांचे राजे नजरागे आगितील.
 शावा व सवा यांचे राजे संदंणी देतील.
 ११ सर्व राजे त्याला दंडवत घालितील;
 सर्व राजे त्याची सेवा करितील.
 १२ कारण शावा करणारा दरिद्री,
 दीन व अनाथ, यांला तो सोडवील.
 १३ ऊबवा व दिविरी यांजवर तो दया करील,
 दमिश्यांचे जीव तो तहील.
 १४ जुलूम व बलाकार यांपासून त्यांचे जीव तो
 मुख करील;
 आणि त्याच्या दृष्टीने त्यांचे रक अमोळ ठरेल;
 १५ तो चिरायु होवो व त्याला शावावे सांवें मिळो;
 त्याचाठी सतत आर्थना केली जावो;
 त्याचा धन्यवाद दिवसभर होवो.
 १६ भूमीवर पर्वतांच्या शिखरांपर्वत भरपूर दीक येवो;
 त्याची कणसे लानोनाप्रमाणे डोलेत;
 नागरोनगराचे लोक पृथीवीरील तुषाप्रमाणे
 चिपुल होवीत.
 १७ त्यांचे नाम सर्वकाळ राहो;
 सूर्य आहे तोवर त्यांचे नाम दृष्टिगत होवो;
 त्याच्या नामाने लोक आपणास धन्य म्हणोत;
 सर्व राष्ट्रे त्याचा धन्यवाद करोत.
 १८ परमेवर देव, इशाएलचा देव, तोच कायतो
 अद्भुत कृत्ये करितो;
 त्याचा धन्यवाद होवो.
 १९ त्यांचे गौरवयुक्त नाम सदा सुविदित असो;
 त्याच्या महिम्याने सर्व पृथी भरो.
 आमेन, आमेन.

[इशायाचा पुत्र दावीद याच्या प्रार्थना समाप्त]

भाग तिसरा

७३

[आसाकाचे सोत्र]

- १ देव इक्ष्वाकुलावर, शुद्ध मनाच्या लोकांवर,
खरीवर कृपा करणारा आहे.
- २ मजविषयी म्हणाल तर माझे पाय लटपटप्पाच्या
लगास आले होते;
- ३ माझी पावळे बहुतेक घसरणार होती.
- ४ कारण दुर्जनांचा उत्कर्ष पाहून
मी गर्विंचा हेवा करू लगलो.
- ५ त्यांस मरण्यातात नसतात,
ते शरीरानें घडधाकट व पुष्ट असतात;
- ६ मानवजातीप्रमाणे त्यांना क्लेश होत नसतात,
इतर मनुष्यांप्रमाणे त्यांस पीडा होत नसतात;
- ७ म्हणून अहंकार हा त्यांच्या कँडीचा हार बनला
आहे.
- ८ बलाकार हा त्यांस बळाप्रमाणे आच्छादन
क्षाला आहे.
- ९ पुष्टेसुल्लेखांचे डोके बाहेर येतात;
त्यांच्या मनातील कल्पना उर्वबद्धता.
- १० ते थांडा करितात, व कुरुतेने जुलमाच्या
गोरी बोलतात;
- ११ ते मोठ्या डौळाने भाषण करितात,
- १२ ते आपले तोंड आकाशापर्यंत पोंचवितात;
- १३ यासुलें त्याचे लोक त्यांकडे बळतात,
आणि त्यांच्याजवळीचे पाणी भरपूर घितात;
- १४ आणि म्हणतात, देवाला करून समजाणा ?
परत्यराला काय हाणा आहे ?
- १५ पाहा, कुर्जन ते हेच;
हे त्वस्य असून सर्वदा धनवृद्धि करीत असतात.
- १६ मी आपले मन स्वच्छ राखिले,
आपले हात निवोंबरेने खुतले, हे सगळे व्याय;
- १७ कारण मी दिवसभर पीडा भोगिली आहे;

- १८ प्रतिदिवशी सकाळी मला शिक्षा क्षाली आहे.
- १९ याप्रमाणे बोलाप्पाचे मी भनात आणिले असते,
तर मी तुझ्या प्रजेच्या विष्णुपुरीक गुन्हेगार
ठर्लो असतो.
- २० ही गोष्ठ मला समजावी म्हणून तिचा विचार
करू लागलो.
- २१ ती ती मला दुःखदायक बाटली;
- २२ पण मी देवाच्या पवित्र स्थानात गेले
आणि त्या लोकांचा शेवट भनात आणिला तेव्हा
ती मला समजली.
- २३ खचीत तुं त्या लोकांस निसरख्या स्थलांवर
उमे करितोल,
- त्यांस पाहून त्यांचा नाश करितोल.
- २४ एका क्षणात त्यांची कशी घूळवाण क्षाली आहे !
भयाने ते अगदी गांगरुन गेले आहेत;
- २५ जागा क्षालेला मनुष्य जरै स्वप्र कांहीच नाही
असें मानितो,
- तसा हे प्रभु, तुं जागा होताच त्यांचे ते स्पृ
तुच्छ मानितोस.
- २६ माझे मन विज्ञ क्षाले
व माझे अंतर्याम व्यथित क्षाले;
- २७ मी तर मूढ व अहानी होतो;
- तुजपुढे मी पश्चुतुल्य होतो.
- २८ तरी मी नेहमी तुजजवळ आहें;
- तुं माझा उजवा हात धरिला आहे.
- २९ तुं बोध करून मला मार्ग दाखविशील
आणि तदनंतर गौरवाने माझा स्वीकार करिशील.
- ३० त्वर्गात तुजशिवाय मला कोण आहे ?
- ३१ वृष्टीवर मला तुजविवाय दुसरा कोणीहि घिय नाही.
- ३२ माझा देह व माझे हृदय ही खचली;
- तरी देह सर्वकाळ माझ्या जिलाचा आधार व
माझा बांदा आहे.
- ३३ पाहा, जे तुजपासून दूर जातात ते नष्ट होतात.

अनाचार कर्ल बहकून जाणाच्या सर्वांचा तूं समृद्ध
नाश करितोल.

२८ मजविशी गहटलें तर देवास्तीप जार्ये यांतच
भावें कृत्याण आहे;
मी प्रभु परकेश्वराचा आपले आश्रयस्थान केले आहे,
यासाठी की मी तुम्ही सर्व कृत्ये आहीर कराई.

७४ [आंसाकाचे मास्तील (वापर सोऱ्य)]

१ हे देवा, तूं आम्हांस को कायमचे टाकिले आहे ?
आपल्या कुरुणांतल्या कल्पावर तुम्हा क्षेपणि
की भुमस्तो ?

२ जी मंडळी पुरातन काळी तूं विकार घेती,
जिला तूं आपले वारस होण्याकरितां उद्धरिले तिचे,
व या सीयोन पवतावर तूं वर्ही केली त्याचे
स्मरण कर,

३ सर्वस्ती विष्वास शालेत्या स्थायरुदे पाय

उत्तरान चल;

४ वैन्याचे भवित्रस्थानाची अगदी नासाडी केली आहे.
५ तुम्हा सभाशुहंत तुम्हा शर्दूनी इलाजबोळ

मांडिला आहे;

६ त्यांनी आपले वज चिन्हासाठी उभासिले आहेत.
७ दाद शाळीवर कुळाडी उक्कलाच्या लेजेसारखे
ते दिसले.

८ त्यांचे एकंदर नक्कीकाम
ते कुळाडीने व हातोचांगी कोहून टाकिलात.

९ त्यांनी तुम्हा पवित्रस्थानाला आग लाविली आहे;
तुम्हा नामाचे निवासस्थान भ्रष्ट कर्ल अगदी

घुटीस मिळविले आहे.

१० ते आपल्या मनाशीं गहणाले,
आपण यांचा नायनाट कर्ल टाकूं;
त्यांनी देखात असेहेही देवांची सर्व सभास्थाने
आलून टाकिली आहेत.

११ आमची खिल्हे आमच्या दृश्य पदत नाहीत;
कोणी संदेश उरव नाही;
आपि जरे घेऊव चालेले हे जाम्यारा आमच्या-

मर्ये कोणी नाही.

१० हे देवा, तुम्हु कोठवर निदा करणार ?
वैरी तुम्हा नामाची निर्भर्त्या सदा करणार काय ?

११ तूं आपला हात, महणजे आपला उजवा हात, की

आवरून घरितोस ?

तो आपल्या छातीवरून काढून तूं त्याचा संहार कर

१२ देव माझा पुरातन कालापासूनचा राजा आहे;
घुट्यावर उद्धार करणारा तो आहे.

१३ तूं आपल्या सामर्थ्याने समुद्र दुभागिला;
जलशयांतील मारांची मस्तके तूं ढेचून टाकिलीं.

१४ तूं लिंग्याथानाच्या मस्तकांचा चुराडा केला,
बन्चरांना तो तूं खांक बातला.

१५ तूं शरा फोहून जलप्रवाह बाहेर काढिला;
तूं निरंतर बाहणाच्या नद्या बुकवून टाकिल्या.

१६ दिवस तुम्हा आहे, रात्रिहि तुम्हीच आहे,
नंद व सूर्ये तूं स्थापन केले.

१७ घुट्याच्या सर्व सीमा दून्च ठरविल्या;
उन्हाळा व हिंवाळा हे तंत्र केले.

१८ हे परमेश्वरा, लक्षांत असूं दे की वैन्यांने कशी
विठ्ठना मांडिली आहे,

मूर्ख राष्ट्रांने तुम्हा नामाची कशी निदा चालविली आहे.

१९ तूं आपल्या कपोतसा शापदपुढे टाई नको;
आपल्या दीनजनोच्या प्राणांचा विसर कायमचा

पहूंच देऊ नको.

२० तूं करताकडे लक्ष दे;
कारण देवाचे कोनेकोपरे केवळ बलात्मकराची
स्थाने शाळी आहेत.

२१ पीडितास लिंगित होजून मायं फिरूं देऊ नको;
दीन व दरिद्री तुम्हा नामाची स्तुति करोत.

२२ हे देवा, ऊ, ऊ, तूं आपलच आपला वाद चालीव;
मूर्ख तुम्ही निदा कशी नित्य करीत आहे हे लक्षांत
आण.

२३ शत्रूंची आरडाडोरड,
तुम्हावर उठण्याच्या एकासाचा वर चडणारा
गोगाट विसरू नको.

७५ [मुख्य गवयासाठी; तास्केय (नष्ट करून नको) त्या चांडीवर गवयाचे आसाफाचे संगीत स्तोत्र]

- १ हे देवा, आम्ही तुझे उपकारस्मरण करितो;
- तुझे उपकारस्मरण करितो,
- कारण तुम्हे नाम समीप आहे;
- तुझ्या अद्भुत कृत्यांचे वर्णन लोक करितात.
- २ नेमिलेली वेळ आली म्हणजे
- मी यथार्थ न्याय करीन.
- ३ पृथ्वी व तिच्यावर सर्व राहणारे भेदभान गेले
- तरी तिचे स्तंभ मीन स्थापिले आहेत. [सेवा]
- ४ फुशारकी मारणान्यांस मी म्हणालो, फुशारकी

मारू नका;

आणि दुर्जनांस म्हणालो, शिंग वर करू नका;

५ तुम्ही आपले शिंग उंच करू नका;

ताठ मानेने बोळू नका.

६ कारण उघ्रति ही पूर्वकहून नव्हे,

पश्चिमेकहून नव्हे, व अरप्पाकहूनहि नव्हे;

७ तर न्याय करणारा देव आहे;

तो एकाळा खाली घालितो व दुसऱ्याला

वर आणितो.

८ पाहा, परमेश्वरान्या हाती प्याला आहे व त्यात

द्राक्षारस फेसाळत आहे;

त्यात मसाला मिसळला आहे आणि त्यातून तो

ओतून देतो;

त्याचा गाळ पृथ्वीवरील सर्व दुर्जनांस खातारीने

नियकून प्यावा लागेल.

९ मी तर सदा आनंद करीन,

याकोबान्या देवाची स्तोत्रे गाईन.

१० दुर्जनांची सर्व शिंगे मी तोहून टाकीन;

एण धार्मिकांची शिंगे उंशत होतील.

७६ [मुख्य गवयासाठी; तंतुवाण्यांच्या साथीने

गवयाचे आसाफाचे संगीत स्तोत्र]

१ यद्यूदांत देव प्रगट शाला आहे;

इशाएलांत त्याचे नाम थोर आहे.

२ शालेयांत त्याचा मंडप आहे;

व सीयोनांत त्याचे निवासस्थान आहे.

३ तेथे धनुष्याचे बाण, डाळ, तरवार व युद्धसामग्री ही त्यानेचे

मोहून टाकिली. [सेवा]

४ तू, प्रतारी आहेस,

छुटांने भरलेल्या पर्वतावर लेजवाली आहेस.

५ जातीच्या धैर्यवानांना छुवाडिले आहे, ते झोपी

गेले आहेत;

त्यांतील कोणाहि बलवानाचे हात चालेनात.

६ हे याकोबान्या देवा, तुझ्या धमकीने रथ व घोडा

यांना गाढ निशा लागली आहे.

७ तुझे, तुझेच, भय धरिले पाहिजे;

तुला एकदा कोध आला म्हणजे तुजुळुंदे कोण

उभा राहील?

८ तू, स्वर्णातून आपला विर्णय ऐकविला;

तों पृथ्वी भ्यारी व स्तन्य शाळी;

९ पृथ्वीवरील सर्व दीनांस तारावयासाठी,

न्यायनिवाडा करावयासाठी देव उठला,

तेह्यां असे शाळे. [सेवा]

१० कारण मनुष्याचा क्रोध तुझ्या स्तुतीचे साधन

असा होतो;

अवशिष्ट कोधाने तूं आपली कमर बांधितोस.

११ परमेश्वर तुमचा देव याला नवस करा व

ते केढा;

त्याचांचे तूम्य धरिले पाहिजे प्रथमा त्याच्या सभोव-

तालच्या सर्वांनी नजरावे आलाचे;

१२ अविपतीचा संकाप तोऽनुष्ठ उरितो;

पृथ्वीवरील राजांस तो भयप्रद आहे.

७७ [मुख्य गवयासाठी तंतुवाण्यांच्या साथीने

स्तोत्र]

१ मी आपल्या वाणीने देवाला हाक मारीन;

मी देवाला हाक मारीन व तो माझे ऐकेल.

२ माझ्या संकटाच्या दिवशी मी प्रभूला शरण गेलो;
रात्री माझा हात पसरलेला राहिला,
तो ढिला पडला नाही;
माझा जीव सांतवन पावेना.
३ मी देवाचे स्परण करून करून व्याकुळ होतो;
मी ध्यान करू इच्छितो पण माझा जीव
मूर्च्छित होतो.

[सेला]

४ तू माझ्या पाषणीस पापणी लागू देत नाहीस;
मी विहळ झाली आहे, मला बोल्वत नाही.
५ पूर्णचे दिवस व प्राचीन काळची वरे
ही मी ध्यानांत आणिली आहेत.
६ रात्री मल्य आपल्या गोताचे स्परण होते;
मी आपल्या मनांत वित्तन करितो;
माझा जीव विचारात पडल आहे की
७ प्रभु सर्वकाळ आमचा त्याग करील काय ?
तो पुनः कधी प्रसन्न होणार नाही काय ?
८ त्याची दया कांगमची नाहीकी झाली काय ?
त्याचे अभिवृत्तन पिढ्याचुपिड्या निष्कळ
राहणार काय ?

९ देव कृष्ण करावयाचे विसरला काय ?
त्यानें कोणामुळे आपला कल्पका आवृत्तन
धरिला काय ?

[सेला]

१० मी म्हणालो, ही तर केवळ माझी मुरब्बलता आहे;
परंतु मी परात्पराच्या उजव्याचा हातच्या वर्षाचे
स्परण करीन.
११ मी परमेश्वाची महाकृत्येचे वर्णन;
आणि मी तुझ्या पुरातन काळच्या अद्भुत कृत्यांचे
स्परण करीन.

१२ मी तुझ्या सर्व कृत्यांचे मननहि करीन
आणि तुझ्या कर्याचा विचार करीन.
१३ हे देवा, तुझा मारी पवित्रतेचा आहे;
परमेश्वरासारखा थोर देव कोण आहे ?
१४ अद्भुत कृत्येचे करणारा तंत्र देव आहेस;
तू आपले सामर्थ्य लोकांत प्राप्त केले आहे.

१५ याकोऱ व योसेफ यांची संतति म्हणजे तुझे लोक

यांस तू आपल्या भुजाने मुक्त केले आहे. [सेला]
१६ जलांनी तुला पाहिले, हे देवा, जलांनी तुला पाहिले;
तीं कंपित झाली, जलाशयहि स्वल्पबळले.

१७ मेघांनी वर्षाव केला;

आभाळ कडाडले;

तुझे बाणहि मुटले.

१८ तुझ्या गर्जनेचा शब्द संक्षावातांत होता;

विजांचा पृथ्वीवर चक्रचक्राट झाला;

भूमी कंपित होऊन डळमळली.

१९ समुद्रांत तुझा माग

व महाजलांत तुझ्या वाटा होत्या,

तुझी पावले दिसली नाहीत.

२० मोशे व अहरोन यांच्या हस्ते

तू आपले लोक कल्पाप्रभाणे नेळे.

७८ [जाताकाचे मास्तील (वीथपर स्तोत्र)]

१ अहो माझे लोकेहो, माझ्या धर्मशास्त्रांकडे लक्ष था;
माझ्या तोडच्या वचनांकडे कान लावा.

२ मी आपले तोड उघड्हन दृष्टांत सारेण;

प्राचीन काळच्या गुहकथांचे निवेदन करीन.

३ जे आम्ही ऐकले, जे आम्हाला समजले,
जे आमच्या वडिलांनी आम्हांस सांगितले,

४ ते आम्ही त्यांच्या वंशजांपासून गुप टेवणार नाही;
तर पुढल्या पिंडीला परमेश्वराची सुख्यता कृत्ये,
त्याचा पराक्रम आणि त्याने केलेली अद्भुत कृत्ये
यांचे वर्णन करू.

५ त्यांने याकोबवंशाला निर्बंध,

इश्वारएलवंशाला नियम लावून दिला;

त्यांने आमच्या वडिलांस आज्ञा केली की त्यांनी ते
आपल्या वंशजांस शिकवावे,

६ आणि पुढल्या पिंडीने, म्हणजे पुढे जन्मास
येणाऱ्या संततीने ह्या गोष्ठी जाणाव्या;
त्यांनी त्या आपल्या मुलांस कथन करण्यास
उद्युक्त झावै.

७ त्यांनी देवावर भाव ठेवावा,

देवाची कृत्ये विसरु नयेत,
तर स्थान्या आहा पालाव्या;
८ आणि त्यांनी आपल्या पूर्वजांसारखे हडी,
बंडल्लोर स्वमावाचे,
भाषवे, अंतःकरण नीट न राखणारे व देवाची
एकनिष्ठपणे न वागणारे असे होऊ नये.
९ एफाहमाच्या वंशजांनी सशक्त व घनुरुचीरी असूनहि
लहाईच्या वेळी पाठ फिरविली.
१० त्यांनी देवाचा करार पाळिला नाही;
त्याच्या नियमशाळाप्रमाणे चालावयास
ते कबूल नव्हते;
११ आणि त्यांने केलेल्या गोष्टी व त्यांने त्यांस दाखल-
विलेली अद्भुत कृत्ये ते विसरते,
१२ मिसर देशांत सोअनाच्या पूर्णगणवर
त्याच्या वडिलांसमक्ष त्यांने अद्भुत कृत्ये केली.
१३ त्यांने समुद्र दुभागून त्यांतू त्यांस पार नेले;
त्यांने पाणी राशीसारखे उभे केले.
१४ दिवसां मेघ व रात्रभर अग्रिप्रकाश
यांच्या योगे तो त्यांस नेत असे.
१५ त्यांने रानांत खडक फोडून
खोल जलाशयांप्रमाणे भरपूर पाणी त्यांस
त्यावयास दिले.
१६ त्यांने खडकातून पाण्याचे प्रवाहाहि काढिले,
नद्यांप्रमाणे पाणी वाहविले.
१७ तथापि ते त्याच्याविरुद्ध अधिकाधिक पातक
करू लागले,
परात्पराविरुद्ध रक्ष अरण्यांत त्यांनी बंड केले.
१८ त्यांनी आपली वासना तृप्त करण्यासाठी
अग्र मागून
आपल्या मनांत देवाची परीक्षा पाहिली.
१९ ते देवाविरुद्ध बोलले;
ते इणाले, रानांत भोजनाची सिद्धता करण्यास
ईश्वर समर्थ आहे काय?
२० पाहा, त्यांने खडकावर टोला मारिल्ले ते पाणी
भक्तमळा वाहू लागले,

व त्याचे लोट चालले;
तो भाकरीहि देष्यास समर्थ आहे काय?
तो आपल्या लोकांस मांस प्रुवील काय?
२१ हे ऐकून परमेश्वर कोपला
आणि याक्रवंशावर त्याचा कोथ भडकला;
२२ करण त्यांनी देवावर विशास ठेविला नाही,
आणि त्यांने सिद्ध केलेल्या तारणवर भरवसा ठेविला
नाही.
२३ तरी त्यांने वर्ती आभावांस आहा केली,
व आकाशद्वारे उघडली.
२४ खाण्याकरितां त्यांने त्याजवर मान्याचा वर्षाव केला;
आणि त्यांस स्वर्णांचे धात्य दिले.
२५ दिव्यदूतांची भाकर मानवांनी खाली;
पुरुन उरे इतके अग्र त्यांने त्यांस दिले.
२६ त्यांने पूर्वेचा वारा आकाशांत वाहविला;
आणि आपल्या सामर्थ्यांने दक्षिणेचा वारा
त्यांने आणिला.
२७ त्यांने त्याजवर भुवीसारखा मांसाचा वर्षाव केला,
समुद्राच्या वाळूसारखी पश्यांची शृष्टि केली.
२८ त्यांने त्याच्या छावणीमध्ये,
त्याच्या वस्तीच्या डिकाणभोवती ते पाडिले.
२९ ते खाजन ते अतिलृप्त झाले;
अशा रीतीने त्यांची वासना त्यांने पुरविली.
३० त्यांची वासना सुटली नव्हती,
त्याच्या तोंडी अभावाचा घास होता,
३१ इतक्यांत त्याजवर दिवाळा कोप भडकला;
आणि त्यांने स्वाच्छातस्या चष्टुर्षास
मास्तु दाकिले,
इशाएलांच्या तस्यास ठोकून खाली पाडिले;
३२ हे सर्वज्ञाले तरी ते पाप कीरतच राहिले,
व त्याच्या अद्भुत कृत्यावर त्यांनी विशास
ठेविला नाही.
३३ यासुव्हें त्यांने त्यांचे दिवस
व त्यांची वर्ण एकाएकी संविश्वी,

- ३४ तो त्यांचा वध कळु लगला
तेव्हा ते त्याचा शीघ्र कळु लगले;
ते परमेश्वरकडे बद्धन अवश्यमानि
त्याचा शरण गेले.
- ३५ देव आपलं दुरी आहे,
परतपर परमेश्वर आहांस मुक्त करणारा आहे,
ही आव्याह त्यांस झाली.
- ३६ त्यांनी आपल्या मुखाने त्याजशी कपट केले,
आपल्या जिव्हेने त्याजशी लवाडी केली.
- ३७ कारण त्यांचे मन त्यांच्या ठिकी स्थिर नव्हते,
यिवाय त्याचा करार त्यांनी इमालाने
पाळिला नाही;
- ३८ पण तो कनवाळ असल्यामुळे त्यांच्या अपेक्षाची
झमा करीत असतो,
तो नाश करीत नाही;
तो आपला कोप वारंवार आवरितो,
आपला सगळा संताप भडकू देत नाही.
- ३९ ते केवळ देहमय आहेत, वाचाची झुक्क निघून
जाते आणि परत येत नाही तसे ते आहेत,
याची त्याने आठवण केली.
- ४० किंतीदा त्यांनी रानांते त्याजविस्तु बंडली केली;
किंतीदा त्यांनी अरप्पांत त्याल दुःख दिले.
- ४१ पुनः पुनः त्यांनी इमराची परीक्षा पाहिली,
व इक्षाएलाच्या पवित्र प्रभूस दुःखविले.
- ४२ त्यांच्या प्रताची हस्ताचे त्यांस स्मरण झाले नाही;
त्याने त्यास शाश्वतासून सोडविले;
- ४३ त्याने भिसर देशात आपली चिन्हे,
सोअनानाच्या पटांगावर आपली अद्भुत कृत्ये दाख-
विली, तो दिवस त्यांनी आठविला नाही.
- ४४ त्याने त्यांच्या नोळ नदीतील पाण्याचे रक्क केले,
म्हणून त्यांच्याने तिचे वाहते पाणी पिववेता.
- ४५ त्याने त्यांच्यामध्ये माशा पाठविल्या
त्या त्यांस डसल्या;
आणि बेडक पाठविले त्यांनी त्यांचे सर्व काही
- नासून टाकिले.
- ४६ त्याने त्यांच्या शेतांतल्या उत्तवावर सुरसंट
व त्यांच्या श्रमफलावर टोक पडू दिले.
- ४७ त्याने गारांनी त्यांच्या द्राक्षवेळाचा
ब बर्फाने त्यांच्या उंबराच्या क्षाढांचा नाश केला.
- ४८ त्याने त्यांची गुरुदोरे गारांच्या,
ब जनावरे विजांच्या हवाली केली.
- ४९ त्याने त्यांजवर आपला कोपाभि, कोध,
रोष व संकट
शा अनिष्टकारक दृतांची स्वारी सोडिली.
- ५० त्याने आपल्या कोपासाठी मार्ग सिद्ध केला;
त्याने त्यांचा जीव मृत्युपासून रक्षिला नाही,
तर त्यांचा प्राप्त मरीच्या हवाली केला.
- ५१ त्याने मिसर देशांते सर्व प्रथम जन्मलेले,
हामाच्या डेव्यांते त्यांच्या पौरुषाचे प्रथमफल
हांस मारिले;
- ५२ पण त्याने आपल्या लोकांस मेंदरांसारखे बाहेर
आणून
त्यांस कल्याप्रमाणे रानांतून नेले.
- ५३ त्याने त्यांस मुखरूप नेले, ते भ्याले नाहीत;
त्यांच्या शत्रूला तर समुद्राने बुडवून टाकिले.
- ५४ त्याने त्यांस आपल्या पवित्र प्रदेशाकडे
आपल्या उजव्या हाताने मिळविलेल्या
डोंगराकडे आणिले.
- ५५ त्याने त्यांकडून राष्ट्रे हाकून लाविली,
त्यांच्या राहप्याच्या जागा सूत्रांने मापून
त्यांस बतन म्हणून वांद्रम दिल्या,
आणि त्यांच्या तंबूत इक्षाएलाचे वंश वसविले.
- ५६ तरी त्यांनी परातपर देवाची परीक्षा पाहिली व
त्याजविस्तु बंद केले,
व त्याचे निर्बंध पाळिले नाहीत,
- ५७ तर आपल्या पूर्वजाप्रमाणे त्याजकडे पाठ करून
ते फिरू झाले;
- वके धनुष्यासारखे ते वळले;
- ५८ त्यांनी आपल्या उच्चस्थानांमुळे त्याला राण आणिला;

१ अथवा : आव्य घातला

आपल्या कोरीव भूतिसुळे स्वाक्षः हैर्षा आमिली.
५९ हें ऐकून देव कोपला

आणि इशाएलास-अगदीं कंटाळ्या;

६० त्यांने शिले वेणील निवासमंडप-

म्हणजे मानवांमध्ये उभारिरेल्या डेरा सोहळन दिला;

६१ त्यांने आपल्या बलाचा पाडाव होऊ दिला,

व आपले वैभव शत्रूच्या हाती पांड दिले.

६२ त्यांने आपले लोक तरवारीच्या हाताली केले;

आपल्या वतनावर तो रुट झाला.

६३ अमीरीं त्यांचे कुमार खालून टाकिले;

त्यांच्या कुमारीस लक्ष्मीरीं लाभली नाहीत.

६४ त्यांचे याजक तरवारीने पढले;

व त्यांच्या विघ्ना रडल्या नाहीत.

६५ तेहां प्रभु झोपेतुल जागा झालेल्या मुख्या-

सारखा उठला.

द्राक्षारस घिजल आरोळी मारणाऱ्या वीरा-

सारखा उठला.

६६ त्यांने आपल्या शार्नुस मासून मार्गे झटविले;

त्यांची कायमची अप्रतिष्ठा केली.

६७ त्यांने योसेफाचा डेरा वर्जिला,

एफाइमाचा वंश पसंत केला नाहीत;

६८ तर यहूदाचा वंश त्यांने पसंत केला;

आपलाला प्रिय जो सीयोन ढोंगर तो त्यांने पसंत केला.

६९ आकाशासारंसे उंच व आपण विरकाल

स्थापिलेल्या पृथ्वीसारखे

त्यांने आपले पवित्रस्थान बांधिले.

७० त्यांने आपला सेवक दावीद यास निवडिले;

त्यास त्यांने मेंढरांच्या कोंडवाच्यांत थेटले;

७१ आपली प्रजा म्हणजे याकोबाची संतति, आपले

वतन इशाएल लोक, यांचे पालन करण्यास,

दुभया मेंढवांचांने तो होता तेथेन त्यांने

त्यास आणिले.

७२ आणि त्यांने आपल्या मनाच्या सरळतेने

त्यांचे पालन केले,

आपल्या हातांच्या चातुर्वर्णे सांप याई दुर्बलिम.

[आसापांचे सोन]

७९

१ हे देवा, तुश्या वतनावर फरसारू शिळांचा आवृत्ती

त्यांनी तुझे पवित्र मंदिर ब्रह्म केले आहे,

त्यांनी यशस्वेमाचे दिगारे केले आहेत.

२ त्यांनी आकाशांतल्या पांखरात

तुश्या सेवकांची प्रेरणे,

३ मुख्यीवीरील परंस तुश्या भक्तांचे यांत्र चाव-

यास दिले आहे.

२ त्यांनी यशस्वेमानेवती त्यांचे रक्ष पाण्या-
सारखे वाहिले;

त्यांस पुरावयास कोणी राहिले नाही.

४ आम्ही आमच्या शेजांयांस निंदास्पद

आणि आमच्या सगोवतालच्या लोकांस तुच्छ

व हास्यास्पद शालों आहों.

५ हे परमेश्वरा, हे कोठवर चालणार ?

८ तूं सर्वकाळ कोणी यमान राहणार काय ?

तुशा रोप अभीसारखा भडकत राहणार काय ?

६ जी राष्ट्रे तुला जाणत नाहीत,

जी राज्ये तुम्हे नाम घेऊन धांवा करीत नाहीत,

त्यांवर तूं आपला क्रोधाचा मारा कर.

७ कारण त्यांनी याकोबाला शिळां टाकिले आहे,

व त्यांची वस्ती ओसाड केली आहे.

८ आमच्या पृव्यांची दुष्कर्मे आठवून आमची हानि

करू नको;

तुशी कशणा आम्हांवर सत्वर होवो;

कारण आम्ही फार उर्दशेत पडलो आहो.

९ हे आमच्या उद्धारक देवा,

८ आपल्या नामाच्या महिम्याकरितां आमची

साहाय्य कर;

आपल्या नामाकरितां आम्हांस सोडीच व आमची

पातके पुसून टाक.

१० यांचा देव कोठे आहे असे राष्ट्रांनी कं म्हणावे ?

तुश्या सेवकांचा रक्षपत शाला त्याबद्दलचा सूड

- उपर्युक्तां आवृत्ती हो
हे आमच्या विद्वत् राष्ट्रास कर्दे दे.
- ११ वंदिवानाचे कल्हण तुक्षा कानी येबो;
ज्याच्या वैष्णव कर्त्तव्याचे छर्ले आहे सांस तं
आपल्या बाबुबालांनी वार्षीय.
- १२ हे प्रभू, आमच्या शेजारच्या राष्ट्रांनी केलेली
तुक्षी निवा
त्याच्या पदरी उलट सांसपट घाल.
- १३ मग जे आहेत तुक्षी प्रजा व तुक्षा दुर्गततर्या
मेंढरे
से सर्वकाळ तुक्षी उपकारस्मरण करीत राहू;
तुक्षी कीर्ति पिण्डाचापिद्या वर्णात जाऊ.
- २० [मुख्य गवायासाठी; शोशीम पद्धू (विषभूम्ले)
या चालीकर गवायाचे आताफाचे तोवा]
- १ हे हांशेएलच्या मेंढपाका,
जो तं योसेकाला कल्पाच्रमाणे चालवितोस
तो तं काळ दे;
जो तं कल्हणाल आहेत तो तं आपले तेज
प्राप्त कर.
- २ एकाईम, बन्यालीन व मनस्ते यांसमध्ये तं आपला
पराक्रम दाखीव,
आणि आम्हांस तारावयास घे.
- ३ हे देवा, तं आम्हांस परत आण;
आपला मुख्यप्रकाश आम्हांवर पाढ
म्हणजे आम्ही तं.
- ४ हे परमेश्वरा, सेनाधीश देवा,
तुक्षे लोक प्रार्थना करीत असतां तं कोठवर
कोपायमान राहणार?
- ५ तं त्यांस अश्रुरूप अन खावयास दिले आहे,
आणि त्यांस माये भरून आसवें प्यावयास
दिलीं आहेत.
- ६ तं आम्हांस आमच्या शेजाच्यांच्या कलहास
कारण करितोस;
आणि आमचे वैरी आमचा वथेच्छ उपहास करितात.
- ७ हे सेनाधीश देवा, तं आम्हांस परत आण;

- तं आपला मुख्यप्रकाश आम्हांवर प्राप्त
म्हणजे आम्ही तं.
- ८ मिसर देशातून तं राष्ट्रवेळ काळव आमिस्य;
आणि राष्ट्रास घालवून देऊन तो देवी अविस्य.
- ९ तं त्यांची मूळ धरून देश व्यापिला.
- १० त्याच्या छावेने पर्वत,
आणि त्याच्या कांचांनी परमेश्वराचे गंधसह
आम्हांदित झाले.
- ११ त्यांने आपल्या फाया समुद्रापर्यंत
आणि आपले फाटे फरात नदीपर्यंत त्यांचिले.
- १२ त्यांची कुण्ठी तं कौ मोडिली?
एमुळे वाटेने येणारेजाणारे सगळे
त्यांची द्वाष्टे तेचितात.
- १३ रानडुकर त्यांची नासधूस करितात,
वनपशु त्याच्यावर आपला निर्वाह करितात.
- १४ हे सेनाधीश देवा, तं माधारा फीर असी आम्ही
विनंती करितो;
- स्वर्गातूल दृष्टि लावून पाहा व हा श्रावकेळाचे
संगोपन कर;
- १५ जो रोप तं आपल्या
उजव्या हातानें लाविल,
जी शासा तं स्वतांसाठी मजबूत केली तिंचे
संगोपन कर.
- १६ ती अभीने जाळिली आहे, ती तोडून टाळिली आहे;
तुक्षा मुख्याच्या धमकीने तुक्षे लोक नष्ट होतात.
- १७ तुक्षा उजव्या हाताकडे असलेल्या पुलश्वर,
तं आपल्यासाठी बलवान् केलेल्या मानवपुत्रावर
तुक्षा हात राहो;
- १८ म्हणजे आम्ही तुजपासून बळणार नाही;
आमच्या जिवांत जीव आण म्हणजे आम्ही तुक्षा
नामाचा धावा करू.
- १९ हे परमेश्वरा, सेनाधीश देवा, तं आम्हांस परत आण;
तं आपला मुख्यप्रकाश आम्हांवर पाढ
म्हणजे आम्ही तं.

८१

[मुख्य गवाचासाठी; शिरी चालीवर गवाचाचे आसाकाचे स्तोत्र]

१ देव जो आमचे सामर्थ्य, त्याचे मोत्याचे गुणान का; याकोबाच्या देवाचा जयजयकार करा.

२ मुरावर गीत म्हणा, आणि डफ इकडे घेऊन या; मऱ्युल वीणा व सतार वाजवा.

३ शुक्र प्रतिपदेस, पौरीमेस,
आमच्या साणाच्या दिवशी करणा वाजवा.

४ कारण हा इश्वाएलासाठी नियम आहे, हा
याकोबाच्या देवाचा निर्बंध आहे.

५ तो मिसर देशावलू गेला,
तेव्हां त्याने योसेकांत हात्च निर्बंध
साक्षीसाठी नेमिला;
ज्याला मी ओळवले नव्हते त्याचे भाषण मी
ऐकले; तें असें की

६ मी त्याच्या सांचावरला भार काढिला आहे;
त्याच्या हातांतली पाटी काढू घेतली आहे.

७ तू संकटांत असतां आरोकी केली
तेव्हां मी तुला सोडविले;

मी तुला भेघार्जनेच्या गुप्त स्थलांतुन उत्तर दिले;
मरीबाच्या जलांजवल मी तुला पारखिले. [सेला]

८ अहो माझ्या लोकांनो, ऐका, मी तुम्हांस
बोध करितो;

हे इश्वाएला, तू माझे ऐकशील तर वरें होईल !

९ तुला अन्य देव नसावा,
तूं परक्या देवाच्या पायां पहूं नये.

१० मीच तुक्का देव परमेश्वर आहे,
मीच तुला मिसर देशासूतून बाहेर काढिले,

तूं आपले तोड चांगले उघड म्हणजे मी तें भरीन;

११ परंतु माझ्या लोकांनी माझी वाणी ऐकली नाही;
इश्वाएलाने माझें ऐकले नाही.

१२ द्यामुळे मी त्यांस त्याच्या हृदयाच्या निष्ठुरतेप्रमाणे
वागूं दिले,

ते आपल्याच संकल्पांप्रमाणे चालले.

१३ माझे लोक माझे ऐकशील,

इश्वाएल माझ्या मार्गानी चालेल,
तर वरें होईल !

१४ मी तेज्ज्वान त्याच्या वैद्यापांचे भोड करीन,
त्याच्या शत्रुंवर मी आपला हात चालवीन;

१५ परमेश्वराचे द्वेष्टे त्याला वड होतील,
पण इश्वाएलाचा काल अखंड राहील.

१६ मी त्याला गव्हाचे सत्व खाऊ वालीन
आणि पहाडांतस्या मधाने मी तुला तृप्त करीन.

८२

[आसाकाचे स्तोत्र]

१ देव आपल्या मंडळीत उभा आहे;
तो सेतावीशांमध्ये न्याय करून म्हणतो;

२ तुम्ही कोठवर विपरीत न्याय कराल,
कोठवर दुर्जनांची तरफदरी कराल ? [सेल]

३ गरीब व अनाथ यांचा न्याय करा;
दीन व किंगाल यांची दाद व्या.

४ दुवळे व गरजवंत यांस मुक्त करा;
दुर्जनांच्या हातांतून त्यांस सोडवा.

५ त्यांना माहिती नाही व कल्पाहि नाही;
ते अंधारांत इकडेतिकडे फिरतात;

पृथ्वीचे सर्वे आधारसंभ ढलले आहेत.

६ मी म्हणाले, तुम्ही देव आहां,
तुम्ही सर्व परात्पराचे पुत्र आहां.

७ तरी मर्त्य मानवांप्रमाणे तुम्ही मराळ,
एकाच्या सरदाराप्रमाणे तुम्ही पडाळ.

८ हे देवा, ऊ, पृथ्वीचा न्याय कर;
कारण तूं सर्वे राष्ट्रांचा मालक आहेस

८३

[आसाकाचे गीत; संगीत स्तोत्र]

१ हे देवा, तूं स्तब्ध राहूं नको.

हे देवा, मीन धरू नको, स्वंस्थ राहूं नको.

मुख्यांतः देवांमध्ये

२ करण पाहा, तुम हातु दंपळ करीत आहेत;
तुम्हा देणाऱ्यांनी दोके वर काढिले आहे.
३ ते तुम्हा लोकाविषय कपटाची योजना करीतात;
तुम्हा अविभिन्निषुद्ध ते मसलदा करीतात.
४ ते महणतात, चव, आप्ण राष्ट्रांतर त्यांचा
विवेस करू, म्हणजे इत्याएव्याया नांगांची आव्याप्ति पुढे.

राहणार नाही; ५ ते तुम्हा विषय करू, म्हणजे इत्याएव्याया नांगांची आव्याप्ति पुढे.
५ कारण त्यांची एकवित्तने मसलदा केली आहे;
ते तुम्हाविषय करू करीतात;
६ तंबूत राहणारे अदोमी व इत्याएव्या,
मवाच व हगारी,

७ गवाल, अमोन व अमलेक
पलेशेय क शोरकर हे ते आहेत;

८ अस्तरह त्यांस सामील ज्ञात्या आहे; [संल]
त्यांची लेटाच्या वंशजांस शात स्थित आहे.

९ मिचानाऱ्या, आणि सीसदा व जावीन यांला,
कीशोन नदीजवळ

दू जरेस केले, तसें त्यांना कर;

१० ते एन-दोर येणे ज्ञात्या पावळे;
ते देताचा खत झाले.

११ ओरेव व जेव यांच्यासारखे त्यांच्या
अभिराता कर;

जेवह व सलमुत्रा यांसरख त्यांच्या सर्व
सरदारांस कर.

१२ ते महणतात, देवांची निवासस्थाने
आपल्या तात्यांत घेऊ या.

१३ हे माझ्या देवा, बांदवीच्या भुज्यासारखे,
वाच्यांने उडविलेल्या भुतासारखे त्यांस कर.

१४ अभिक्काळा भस्म करीतो,
ज्ञाला डोग्याला आग लावते,

१५ त्याप्रमाणे दू आपल्या वादव्याने त्यांचा
पाठ्याग कर

द आपल्या तुकुक्कनांने त्यांस घावरवून सोडे.

१६ हे परमेश्वरा, त्यांची तुम्हा नामाचा शोष करावा

झणून त्यांची मुखे अगदी लजित कर.

१७ ते सदासर्वकाळ करीत व भयभीत होवोत;
ते लजित होवोत, ते नष्ट होवोत;

१८ झणजे तू, केवळ तूच, परमेश्वर या नामाने
सर्व पृथ्वीवर परात्पर आहेस
असे त्यांना कळून येहेल.

८४ [मुख्य गवयासाठी; गिरी चालीबर गवयाचे
कोरहपुत्रांचे सोन्त्र]

१ हे सेनाधीश परमेश्वरा,
तुम्ही निवासस्थाने किंती रम्य आहेत !

२ माझ्या जिवाल परमेश्वराच्या अंगांची उत्कंठा
लागली असून तो झुरत, आहे;
माझा जीव व देह अमर देवाला हृषीनं आरोग्यी
मारीत आहेत.

३ हे सेनाधीश परमेश्वरा, माझ्या राजा,
माझ्या देवा,
तुम्हा देवांजवळ आपल्या पिलांसाठी घरटे
करावयास विमुणीस,

आणि कोटे बांधावयास निळवीस स्थळ
मिळाले आहे.

४ तुम्हा मंदिरीत राहणांची केवळी धन्यता !
ते निंतर तुम्ही सुति करीत राहतील. [संल]

५ ज्या मनुष्याला तुजपासून सामर्थ्य आप होते,
ज्याच्या मनवाला सीयोनाच्या मार्गांचा व्यास
लागला आहे तो केवळा धन्य !

६ शोकजनक खो-चातुर जातांना तें त्यांस जन्यांचे
स्थानन वाटते;

आगोटीचा पाऊसहि त्यांची आबादांची करीतो.

७ ते अधिकारिक शक्ति पावल जातात,
सीयोतात प्रयेकाळा देवांचे दर्शन लाभते.

८ हे परमेश्वरा, सेनाधीश देवा,
माझी प्रार्थना ऐक;

९ मुळांत : याव्हे (निर्गम ६०३)

१० मुळांत : वाका

- हे याकोबाच्या देवा, कान दे. [सेला]
 १ देवा, तू आमची ढाळ आहेस, अवलोकन कर,
 तू आपल्या अभिविक्षाच्या मुखाकडे दृष्टि लाव.
 १० खरोखर तुझ्या अंगांतील एक दिवस
 हा सहस्र दिवसपेक्षां उत्तम आहे;
 दुष्टाईच्या तंदूत राहण्यापेक्षां
 माझ्या देवाच्या मंदिराचा द्वारपाळ होणे मला
 इष वाटते.
 ११ कारण परमेश्वर देव सूर्य व ढाळ आहे,
 परमेश्वर अनुयाय व गौरव देतो;
 जे सात्त्विकपणे चालतात स्थांस
 उत्तम तें दिल्यावांदून तो राहणार नाही.
 १२ हे सेनाक्षीश परमेश्वरा,
 जो मनुष्य उजवर भाव ठेवितो
 तो किती तरी भन्य!.

८५ [मुख्य गवासाठी; कर्हैपुंत्राचं स्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, तू आपल्या देशावर प्रसन्न
 ज्ञाला आहेस;
 तू याकोबाला बंदिवासातूल परत आणिले आहे.
 २ तू आपल्या लोकांच्या अधराची श्रमा केली आहे,
 त्यांच्या सर्व पापांवर
 पांधरण घाटले आहे. [सेला]
 ३ तू आपला सर्व क्रोध आवरिला आहे;
 तू आपल्या कोपाची तीव्रता सोडून दिली आहे.
 ४ हे आमच्या उद्धारक देवा, आम्हांस परत आण;
 आणि आम्हांचरील आपला रोष नाहीसा.
 ५ तू आम्हांवर सर्वकाळ कोपलेला सहस्रारा काळ ?
 पिढ्यानपिढ्या तू आपला क्रोध चालू
 ठेवणार काय ?
 ६ तुझ्या लोकांनी तुझ्या ठारी हवी पावावा
 म्हणून तू आमचे पुनर्जीवन करणारा
 नाहीस काय ?
 ७ हे परमेश्वरा, तुझ्या दयेचा आम्हांस अंतुमव थेके दे,

- व तू सिद्ध केलेले तारण आम्हांस दे.
 ८ परमेश्वर देव काय बोलेले ते मी ऐकून बोईन,
 कारण तो आपल्या लोकांशी व आपल्या भक्तांशी
 क्षेमकुशलाचे भाषण करील;
 ९ त्याचें भय धरणाच्याना त्याचें सिद्ध केलेले तारण
 खरोखर समीप असते;
 यासाठी की आमच्या देशांत वैभव नाहीत.
 १० दया व सत्य ही एकत्र ज्ञानी आहेत;
 न्याय्यत्र व शांति यांनी एकमेकांचे
 तुंबन घेतले आहे;
 ११ शृंगीतूल सत्य बाहेर पडत आहे;
 स्वर्णातूल न्याय्यत्र अवलोकन करीत आहे.
 १२ जे उत्तम तें परमेश्वर देईल;
 आणि आमची भूमि आपाळे फळ देईल.
 १३ त्याच्यापुढे नीतिमता चालेल
 व त्याची भवले इतरांना मार्हद्वारक होतील.

८६ [दाविदाची प्रार्थना]

- १ हे परमेश्वरा, कान लाव, मळ उत्तर दे;
 मी दीन व दरिद्री आहे;
 २ माझ्या जिवाचे रक्षण कर, कारण मी तुझा भक
 आहे;
 हे माझ्या देवा, दुजवर भाव ठेवणाऱ्या सेवकाचे
 तारण कर.
 ३ हे प्रभु, मजबूर कृपा कर,
 कल्पांडी दिनकासर तुम मारा करिसों,
 ४ हे प्रभु, कोपाचा लोकांशीव दूरीत करु
 मी आपले चित तुजकडे करिसों.
 ५ हे प्रभु, तू उत्तम स्माशील आहेस
 आणि तुमांचा करणाच्या सर्वावर विपुल दया
 करणारा आहेस.
 ६ हे परमेश्वरा, माझ्या प्रार्थनेकडे काळ दे;
 माझ्या काळकुरीच्या बाणीकडे लक्ष दे.

- ७ मी आपल्या संकटसमयी तुळा घावा करीन;
कारण तू मला उत्तर देशील.
८ हे प्रभु, देवांमये तुजसमान कोणी नाही,
आणि तुळा कृत्यांसारखी कोणीही छूऱ्ये नाहीत.
९ हे प्रभु, तू उत्तम केळेली सर्व राणू येऊन तुळा
पायां पडतील,
तुळा नामाचा महिमा गातील.
१० कारण तू थोर व अद्भुत छूऱ्ये करणारा आहेस;
तूच केवळ देव आहेस.
११ हे परमेश्वरा, तुळा मार्ग मला दाखीव;
मी तुळा सत्यमार्गाने चालेम;
तुळा नामाचे भय घरण्यास माझे चित एकाग्र कर.
१२ हे प्रभु, माल्या देवा, मी आपल्या जिवेंबाबे
तुळे गुणगान गाईल,
तुळा नामाचा महिमा सदोदित वर्णान.
१३ कारण मजवार तुसी इथा फार आहे;
अघोलोकाच्या तक्षणासून तू माझा जीव
उद्धरिला आहे.
१४ हे देवा, उन्मत्त ओळे मजवार उडले आहेत,
बलात्कारी लोकांना समुदाय माझा जीव घाव-
यास पाहून आहे;
ते तुळा जुगानीत नाहीत.
१५ तरी हे प्रभु, तू सदय व कृपाळू देव आहेस.
मंदकोळ, दयामय व सत्यसंपन्न आहेस.
१६ तू मजवार वढून मजवार कृपा कर.
आपल्या दासाला आपले समर्थ्य दे,
आपल्या दासीच्या पुत्रांने तारण कर.
१७ हे परमेश्वरा, तू मजवार प्रसन्न क्षाल्यांने काही
चिन्ह दाखीव, यासाठी की तू माझे साहाय्य व
समाधान केले आहे,
हे पाहून माल्या देवांनी लक्षित व्हावे.

८७

[कोरलपुळांचे संगीत सोऽन]

१ परमेश्वरांचे अधिकार पवित्र पर्वतानन्द आहे.

- २ याकोबाच्या सर्व वसतिस्थानांहून,
सीयोनांनी द्वारे त्याला अधिक प्रिय आहेत.
३ हे देवाच्या नगरा, [सेवा]
तुळा वैभवाच्या कथा सांगतात;
४ राहव व बाबेल मला ओळखितात असे मी
विदित करीन;
पाहा, पलेशेश, सोर व कृश,
गांवाहि जन्म तेथलाच असे म्हणतील.
५ सीयोनाविषयी म्हणतील की प्रत्येक मनुष्य त्यांतच
जन्मला होता,
आणि परातपर त्याला दृढ करील.
६ लोकांची नांवनिसी करिताना
अमुक तेथें जन्मला, असे परमेश्वर लिहील. [सेवा]
७ गायन व नृत्य करणारे म्हणतील :
माझे सर्व उगम तुळ्याच उद्दी आहेत.

[कोरलपुळांचे संगीत सोऽन, शुस्त्र गवाच-
साठी; महालय या चालीवर गावतांचे, प्लाहीय
हेमान यांचे माल्याळ (घ्याजपर सोऽन)]
१ हे परमेश्वरा, माल्या उद्धारक देवा,
मी रात्रिदिवस तुळपुळे आरोळी करितो;
२ माझी प्रार्थना तुळपुळे सादर होणो;
माल्या विनवाणीकडे तुळा काळ असू दे;
३ कारण माझा जीव क्षेत्रांनी व्यापिला आहे;
माझा प्राण अघोलोकाजवळ जाऊन
पोहंचला आहे.
४ गर्वेत पदणाच्यात माझी गणना काली आहे;
मी निरावार पुरुषसारखा क्षाले आहे;
५ मला प्रेतोमये दाकिले आहे;
वध होऊन जे क्षरेत पडले आहेत,
ज्याची आठवण तू कर्षी करीत नाहीस,
ज्यांना तुळा हाताचा आघार तुटा आहे,
त्यासारखा भी जाणी आहे.
६ गर्वेच्या अगदी तव्याची, अंषकारमय त्याची,
कोळ डोहात तू क्षमा टाकिले आहे.

- ७ तुश्या संतापाचा भार मजवर पडला आहे,
तूं आपल्या सर्व लाठांनी
मुख पीडिले आहे. [सेला]
- ८ तूं माझ्या परिचिताना मजपासून दूर केले आहे;
त्याला माझा बीट येईल असें तूं मला केले आहे;
मी कोळेल्ला आहें, माझ्याने बाहेर निघवत नाही.
- ९ कष्टुमुळे माझे डोके क्षीण झाले आहेत;
हे परमेश्वरा, मी इरोज तुझा धावा करितों;
तुजपुढे मी आपले हात पसरितों.
- १० मृतांकरिता तूं अद्भुत कृत्ये करशील काय ?
प्रेर्ते उद्भव तुझी स्तुति करितील काय ? [सेला]
- ११ तुश्या कृपेचे वर्णन शब्दगतेत होईल काय ?
विनाशस्थानी तुश्या सत्यतेचे वर्णन होईल काय ?
- १२ अंधकारांत तुझी अद्भुत कृत्ये प्रकट होतील काय ?
विसरणलोकी तुझे न्यायत्व प्रकट होईल काय ?
- १३ मी तर, हे परमेश्वरा, तुझा धावा करितों;
प्रातःकाळी माझी प्रार्थना तुजपुढे सादर होते.
- १४ हे परमेश्वरा, तूं माझ्या जिवाचा त्याग
कां करितोस ?
- तूं आपले मुख मजपासून कां लपवितोस ?
- १५ मी तारुण्यापासून पीडा पावून मरणोमुख्य
झालो आहें;
- तुश्या भीतीने मी व्याकुळ झालो आहें.
- १६ तुश्या क्रोध मजवर ओढवला आहे;
तुश्या धाकाने मी केवळ नष्टप्राय झालो आहें.
- १७ त्यांनी जलाप्रमाणे मला दिवसभर वेरिले आहे;
त्यांनी मला सर्वस्ती वेढून टाकिले आहे.
- १८ तूं मजपासून प्रियजन व मित्र दूर केले आहेत.
माझ्या परिचयाचा कायतो अंथकारत्व आहे.

८१ [पञ्चांशीय पथान याचें मास्कील (च्यानपर स्तोत्र)]

१ परमेश्वराच्या देवेशवीं मी नित्य गीत गाईन;
मी आपल्या मुखाने पिण्यानपिण्यांला
तुझी सत्यता कळवीन.

- २ कारण मी म्हणालो, तुश्या देवेची उभासणी सदे-
दित होत राहील;
- त्वर्गांत तुझी सत्यता तंत्र स्थापिलो आहे;
- ३ मी आपल्या निवडलेल्या पुण्याशी करार केला आहे;
मी आपला सेवक दावीद याजीशी शपथ केली आहे :
- ४ मी तुश्या संततीची परंपरा सर्वेकाळ बालबीन,
तुझे सिंहासन यिद्यानपिड्या स्थिर स्थापीन. [सेला]
- ५ हे परमेश्वरा, तुश्या अद्भुत कृतीची स्तुति
आकाश करील;
- तुश्या सत्यतेची स्तुति पवित्रजनांच्या
मंडळीत होईल.
- ६ कारण परमेश्वराशी तुलना करितां येईल असा
आकाशांत कोण आहे ?
- दिव्यदूतांच्या मंडळीत परमेश्वरासमान कोण आहे ?
- ७ पवित्रजनांच्या समेत भीती बाळगाऱ्यास योग्य
असा एक देव आहे,
- त्याच्या समोवतालच्या सर्वांपेक्षा तो भीतिप्रद आहे.
- ८ हे सेनाधीश देवा, परमेश्वरा,
तुश्यासारखा समर्प कोण आहे ?
- हे परमेश्वरा, तुझी सत्यता तुजमोवती आहे.
- ९ समुद्राचा खल्बाळात तूं निवात करितोस;
- तो उचेवक्तो तेव्हा त्याच्या लाटा तूं शात करितोस.
- १० तूं राहावाळा ठेळून ठार केले आहे;
- तूं आपल्या बाहुबलाने आपल्या शंतूंची दणदाण
केली आहे.
- ११ आकाश तुझे आहे, पृथ्वीहि तुझी आहे;
जग व जगातले सर्व काही तंत्र स्थापिले आहे.
- १२ उत्तर व दक्षिण त्या तूं उत्पन्न केल्या;
तावोर व हयोरेन तुश्या नामाचा
- जयजयकार करितात.
- १३ तुश्या भुज पराक्रमी आहे;
तुश्या हात बळवट आहे,
- तुश्या उजवा हात उभारलेला आहे.
- १४ नीति व न्याय ही तुश्या सिंहासनाचा
पाया आहेत;

दया व सत्य तुझे सेवक आहेत.

१५ ज्या लोकांस उत्साहशब्दाचा परिचय आहे ते घन्य !
हे परमेश्वरा, ते तुझ्या मुख्यप्रकाशांत चालतात.

१६ ते तुझ्या नामामुळे नेहीनी उल्लास करितात;
तुझ्या न्यायपरायणतेने त्यांची उत्तरि होते.

१७ कारण त्यांच्या बलाचे वैभव तू आहेस;
तुझ्या प्रसादाने आमचें शिंग उंच होते.

१८ आमची ढाल परमेश्वराच्या मालकीची आहे;
आमचा राजा इत्याएलाच्या पवित्र प्रभूचा आहे.

१९ एके समर्थी तू आपल्या भक्तांशी
दृष्टांताने बोल्यास;
तू म्हणालास, मी एका वीराकडे साहाय्य कर-

याचे सोपविले आहे;

लोकांतून निवडलेल्या एकास मी श्रेष्ठ पदास
वैढविले आहे.

२० माझा सेवक दावीद मला भिळाला आहे;
मी आपल्या पवित्र तेलाने त्याला अभिषेक
केला आहे.

२१ त्याजबरोबर माझा हात सदा राहील;
माझा भुजाहि त्याला बलवान् करील.

२२ त्यातु त्याला छळणार नाही;
दुष्ट जन त्याला पीडणार नाही.

२३ मी त्यांच्यादेखत त्यांच्या शत्रूंस माझ्या
चीत करीन,

त्यांच्या द्वेष्यांस माझून टाकीन.

२४ माझी सत्यता व माझी दया त्याजपाशी राहील;
माझ्या नामाने त्याचे शिंग उंच होईल.

२५ मी त्याचा हात समुद्रावर,
आणि त्याचा उजवा हात नवांवर ठेवीन.

२६ तो माझा धावा कूल झणेल, तू माझा पिता,
माझा देव, माझ्या तारणाचा दुरी आहेस.

२७ मी तर त्याचा ज्येष्ठ करीन.
टृष्णीवरील राजांत त्याला सर्वभ्रेष्ठ करीन.

२८ मी आपली दया त्याजबर सर्वकाळ
कथ्यम राखीन,

त्याजशी केलेला माझा करार अढळ राहील.

२९ त्यांची संतति सर्वकाळ राहील,
व त्यांचे सिंहासन स्वर्गांच्या दिवसांप्रमाणे अ-
राहील असे करीन.

३० जर त्यांच्या वंशजांनी माझे नियमशास्त्र सोडिले,
माझ्या निर्णयांप्रमाणे ते चालले नाहीत,

३१ जर माझे नियम त्यांनी उलंघिले,
माझ्या आज्ञा पाळिल्या नाहीत,

३२ तर मी त्यांच्या अधराचे शासन देणाने करीन,
त्यांच्या अपराधाचे शासन फटक्यांनी करीन;

३३ तरी त्याजवरील माझी दया मी दूर करणार नाही,
मी आपल्या सत्यवचनाचा भंग करणार नाही:

३४ मी आपला करार मोडणार नाही;
माझ्या मुखांतून जे निघाले तें मी बदलणार नाही.
३५ एकावर मी आपल्या पवित्रतेची शपथ वाहिली
आहे की

मी दविदाला कदापि दगा देणार नाही;

३६ त्यांची संतति सर्वकाळ राहील
व त्यांचे सिंहासन माझ्यासमोर सूर्यांप्रमाणे
कथ्यम राहील;

३७ चंद्रांप्रमाणे तें सर्वकाळ टिकेल;
आकाशांतील साक्षी विश्वसनीय आहे. [सेता]

३८ तरी पण तू आपल्या अभिषिक्ताचा त्याग केला,
त्याचा अव्हेर केला, त्याजबर संतत शालास.

३९ तू आपल्या सेवकाशी केलेला करार
अदमानिला आहे,
त्याचा मुकुट खुऱ्यांत टाकून भ्रष्ट केला आहे.

४० तू त्यांचे सर्व तट मोडून टाकिले आहेत,
त्यांच्या गढ्या जमीनदोस्त केल्या आहेत.

४१ सर्व येणारेजाणारे त्याला छुटतात;
तो आपल्या शेजांच्यापाजांचांस निदेचा विषय
शाला आहे.

४२ त्यांच्या शत्रूंचा उजवा हात तू उंच केला आहे;
तू त्यांच्या सर्व वैन्यांस हर्षविले आहे.

४३ तू त्यांच्या तरवारीची धार मोडिली आहे.

लळाईत त्याला टिकव धरू दिला नाही.

४४ तू त्याला निस्तेज केले आहे,

त्याचे सिंहासन तू खुलीस मिळविले आहे.

४५ त्याल्या ताराण्याचे दिवस तू खुटविले आहेत;

तू त्याला लज्जेने वेष्ठिले आहे.

[सेल]

४६ हे परमेश्वरा, हे कोठवर चालणार ?

तू सर्वकाळ लपून राहणार काय ?

तुश्या संताप अभीसारखा कोठवर भडकत राहणार ?

४७ माझे आयुष्य किती अल्य आहे हे मनांत आण;

तू सर्व मानवाति निर्माण केली

ती व्यथेच काय ?

४८ असा मनुष्य कोण आहे की

तो जीवंत राहील, मृत्यु पाहणार नाही ?

अथोलोकाच्या कबजांतून आपला जीव

कोण सोडवील ?

[सेल]

४९ हे प्रभू, ज्यांविषयी तू दाविदारी आपल्या सत्यतेने शपथ वाहिली,

ती तुश्या पूर्वाची दयाकृत्ये कोठे आहेत ?

५० हे प्रभू, तुश्या सेवकांची निदा होत आहे ती मनांत आण;

सर्व थोर राशींची केलेली माझी निदा मी हृदयांत वागवीत आहें हे लक्षात आण.

५१ हे परमेश्वरा, हे तुश्या शत्रु निदा करितात, पदोपदी तुश्या अभिषिकाची निदा करितात.

५२ परमेश्वर सदासर्वकाळ घन्यवादित असो. आमेन, आमेन.

भाग चवथा

१० [देवाचा भक्त मोरो याची प्रारंभना]

१ हे प्रभू, तू मिठानपिठाचा आम्हांस निजधाम आहेस.

२ पर्वत उत्तम झाले त्यापूर्वी,
तू पृथ्वी व जग निर्माण केली त्यापूर्वी
तू युगानुयुग देव आहेस.

३ तू मनुष्याला पुनः मातीस मिळवितोस,
आणि म्हणतोस, अहो मानवांनो, परत या.

४ कारण तुश्या दृष्टीने सहस्र वर्षे काळच्या गेलेल्या दिवसासारखी,

रात्रीच्या प्रहरासारखी आहेत.

५ तू पुराप्रमाणे मानवांस घेऊन जातोस,
त्यांना महानिंदा लागते,

ते सकाळी गवतप्रमाणे उगवतात;

६ सकाळी तें तरासू वाढतें;
संध्याकाळी तें कापल्यावर मुकूल जातें.

७ कारण अम्हां तुश्या कोधाने भस्य होतों,

४१

तुश्या संतापाने आम्ही घावसू जातों.

८ तू आमचे अपराध आपल्यामुळे डेविले आहेत;
आमची गुस पातके आपल्या मुखप्रकाशांत डेविली आहेत.

९ तुश्या कोधात आमचे सर्व दिवस गुदरतात;
आम्ही आपली वर्षे मंदवणाच्या सुराप्रमाणे घालवितों.

१० आमचे आयुष्य सत्तर वर्षे,
शक्ति असत्यास कार तर ऐशी वर्षे;
तरी त्याचा डामडौल केवळ कष्टमय व दुःखमय आहे;

कारण तें लवकर सरतें आणि आम्ही निघू जातों.

११ तुश्या कोधाचे गळ कोणला समजतें ?
आणि तुश्या योग्य भीति बाळगाप्याइतकी कोणाल्या तुश्या कोधाची जाणीव आहे ?

१२ शाकारिता आम्हांस आपले दिवस असे गणप्यास शिकीव की आम्हांस सदुद्द इद्य प्राप्त होईल.

१३ हे परमेश्वरा, किंतु वेद सविसीक ?

आपले मन पालू, आपल्या सेवकांवर करणा कर.

१४ तू आपल्या देवता प्रसाद आम्हांस प्रभातीच
देऊन तुम कर

म्हणजे आम्ही हर्षभरित होऊन आपले सर्व दिवस
आनंदात घालूः.

१५ जेवढे दिवस तू आम्हांस पीडिले,
जेवढी वर्चे आम्ही दुःख मोगिले,
त्याच्या मानाने आम्हांस आनंदित कर.

१६ तुझी कृति तुम्हा सेवकास,
तुझे वैभव त्यांच्या मुलंस प्रगट होऊं दे.

१७ परमेश्वर जो आमता देव त्याचा प्रसाद
आम्हांवर होवो;
आमच्या हाताचे काम आम्हांसाठी सिद्धीस ने,
आमच्या हाताचे काम सिद्धीस ने.

१ जो परातपराच्या गुप्त स्थली वसतो,
२ तो सर्वसमर्थाच्या साकलीत राहील.
३ मी परमेश्वराला म्हणतो, तू माझा आश्रय,
तू माझा दुर्ग,

तू माझा देव, तुजवर मी भाष ठेवितो.

४ कारण तो पारथ्याच्या पाशापासून,
घातक मरीपासून तुम्हा बचाव करील.

५ तो तुजवर पाखर बालील,
त्याचे सत्य दाळ व कवच आहे.

६ त्रांत्रीच्या समर्थाचे भय,
दिवसां सुटणारा बाण,

७ काळोखात फिरणारी मरी,
भर दोन प्रहरी नाश करणारी पटकी,

यांची तुला भीति बाटणार नाही.

८ तुम्हा बाजूस सहकावधि पडले,
तुम्हा उजव्या हातास लक्षावधि पडले,
तरी ती तुला भिडणार नाही;

९ मात्र तुम्हा डोळ्यांस ती दिसेल, आणि

इर्जनास प्राप्त होणारे प्रतिफल तुम्हा हृषीस पडेल.
१ कारण परमेश्वर माझा आश्रय आहे असे म्हणून
तूं परातपराला निजघाम केले आहे.

१० गास्तव कोणतेहि अरिष्ट तुजवर येणार नाही,
कोणताहि व्याधि तुम्हा तंबूजवळ येणार नाही.

११ कारण तुम्हा सर्व मार्गात तुम्हे रक्षण करण्याची
तुजविषयी तो आपल्या दिव्यद्वारांस आज्ञा देईल.

१२ तुम्हा पायांना धोळाची ठेव लगू नये
म्हणून ते तुला आपल्या हातांवर झेलून घरतील.

१३ तुम्हा सिंह व नाग यांवर पाय देऊन चालपील;
१४ त्याचे प्रेम मजवर आहे,

म्हणून भी त्याला मुक्त करीन;
त्याला माझ्या नामाची जागीव आहे
म्हणून भी त्याला उच्च स्पली निर्भय ठेवीन.

१५ तो माझा धावा करील आणि भी त्याचे ऐकेल;
संकटसमयी भी त्याच्याजवळ असेन;
भी त्याला मुक्त करीन, भी त्याचे गौरव करीन;
१६ त्याला दीर्घायुष्य देऊन तुम करीन,
त्याला भी सिद्ध केलेल्या तारणाचा अनुभव घडवीन.

१२ [शास्त्र दिवदी गावयाचे संगीत स्तोत्र]

१ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करणे,

हे परातपरा, तुझे नामसंकीर्तन करणे गोड आहे.

२ प्रभातसमयी तुझे वात्सल्य,

प्रतिरात्री तुझी सत्यता वाखाणणे,

३ दशांतुवाय, सतार व वीणा यांच्या साधीने,

गंभीर स्वराने गाणे गोड आहे.

४ कारण तू, हे परमेश्वरा, आपल्या कृतीने मला
हर्षित केले आहे;

तुम्हा हाताच्या कृत्याचा भी जयजयकर करितो.

५ हे परमेश्वरा, तुझी कृत्ये किंतु धोर आहेत !

तुझे विचार कर गहन आहेत.

६ पञ्चलीचा मनुष्य हे जाणत नाही;

- ७ शूर्णिल हैं समवत नाहीं;
 ८ दुर्जन गवताप्रमाणे उद्गृहले
 व सर्व दुष्कर्मी उत्तर्पण पावके,
 महणजे स्थाना कायमचा विच्छेद घराच
 महणत समवावे.
 ९ दूर तर, हे परमेश्वरा, सदासर्वकळ
 उच्चत्वानी आहेस.
 १० पाहा, हे परमेश्वरा, तुझे वैरी,
 तुझे वैरी नाश पावतील;
 सर्व दुष्कर्मांची दायादाण होईल.
 ११ मासं चिंग तर दूर गव्याच्या लिंगप्रमाणे उजत
 केले आहे,
 मला तांच्या तेलचा अभ्यंग झाला आहे.
 १२ मास्या शत्रुंच्या बाबतीत मास्या डोळ्यांचे पारमे
 फिटले आहे;
 मजवर उठलेल्या उष्णकर्मांसंबंधाने मासे कान तूप
 क्षाले आहेत.
 १३ वार्षिक खजुरीसारखा समृद्ध होईल,
 तो लाभानोनावरत्या गंगसूसारखा बाढेल.
 १४ जे परमेश्वराच्या मंदिरात रोपलेले असतात
 ते आपल्या देवाच्या अंगांत समृद्ध होतील.
 १५ इदूरप्राणातहि ते फळ देत राहतील;
 ते रसभरित व टवटवीत असतील;
 १६ मावरून दिसेल की परमेश्वर सरळ आहे;
 तो माशा दुर्ग आहे, त्याच्या ठायी
 अधर्म मुर्खीच नाही.

- १७ परमेश्वर राज्य करितो, तो ऐश्वर्यांने मंडित आहे;
 परमेश्वराने पेहराव चढविला आहे;
 स्थानेव बलूप कमरबंद कसला आहे;
 महणून पृथ्वी स्थिर आहे, डम्भम्भत नाही.
 २ तुम्हें सिंहासन अनादिकालपासून स्थिर आहे;
 दूर सनातन आहेस.
 ३ हे परमेश्वरा, नवांनी कळोळ केला आहे, महानाद
 केला आहे;

- ४ नवांनी आपस्या काटांची वर्षना केली आहे.
 ५ विपुल जलांच्या, महासागराच्या
 प्रवर्ण लाटांच्या गवर्नेन्ट
 उच्चस्थानी असेही, परमेश्वर प्रतास्तानी आहे.
 ६ तुम्हे निर्वंद अभ्यंग आहेत;
 हे परमेश्वरा, तुम्हा मंदिरस्थ पालिल लैव
 शोभते.
- १ हे पारिपत्र करण्यान्या देवा, परमेश्वरा,
 हे पारिपत्र उत्तमा
 तू आपले तेज प्राप्त कर.
 २ हे प्रवीक्ष्या न्यायावीक्षा, उठ;
 गोवाच्यास स्थान्या कर्मांचे प्रतिकल दे.
 ३ हे परमेश्वरा, दुर्जन कोठवर
 दुर्जन कोठवर जयोत्सव केरितील ?
 ४ ते बद्धद करितात, उद्दटपणे गोलतात,
 सर्व दुष्कर्मी फुशारकी मारितात;
 ५ हे परमेश्वरा, ते तुम्हा लोकांचा तुराडा करितात,
 तुम्हा बतनाळा पीडितात.
 ६ ते विधाव व उपरी यांचा जीव चेतात,
 अनायांस ठर मारितात.
 ७ ते महणतात, परमेश पाहत नाही,
 याकोवाचा देव लक्ष देत नाही.
 ८ अहो पशुतुल्य लोकहो, लक्ष या;
 मूर्खांनो, तुळ्ही कर्वी शाहापे व्हाल ?
 ९ ज्याने काळ जडला तो ऐकणार नाही काय ?
 ज्याने ढोका बडला तो पाहणार नाही काय ?
 १० जो राष्ट्रांचा शास्ता, जो मानांचा शानदारा,
 तो शासन करणार नाही काय ?
 ११ परमेश्वर मानवांचे विचार आणतो,
 ते तर केवळ वायफळ आहेत.
 १२ हे परमेश्वरा, ज्या मनुष्याला दूर विस्त रावितोस,
 ज्याका दूर आपल्या धर्मशाळांतून शिकितोस,
 तो अन्य;
 १३ अशा मनुष्यास्तु दूर विपत्काली आराम देशील,

आर्थि तेंवरे दुर्जनाकरितां साच्च वाणिले आह॒
१४ कारण परमेश्वर आपाच्चा सोक्षेचा

त्याच फरणार नाही;

तो आपले बन सोहून देणार नाही.

१५ न्याय घर्माच्चा पक्षाचा होईल

आणि सातिक भनाचे सर्व जन

तो अनुसरतील.

१६ माईसासाठी दुक्ळम्याविश्व कोण उठेल?

माईसासाठी अधर्मे करणा-न्याविश्व कीण

उभा राहील?

१७ परमेश्वर मल्य साहाच्चा शाळा नसता

तर माईचा जिवाची बस्ती निर्व्योपर शिथीत
केळांचं शाळी असती.

१८ माझा पाय निसरका असे मी म्हणतो तोच,

हे परमेश्वरा, तुम्ही दया मल्य आधार देते.

१९ माझे मन बहुत चिताकांत होते

तेव्हांचं तुजपासून लाभारांते सांचवन माझ्या जिवाचे
समाधान करिते.

२० न्याय करण्याच्चा मिशाने अरिष्ट योजणाच्चा
अनर्थकारक न्यायासनाचा

तुजशी काही उंचंव असेल काय?

२१ ते धार्मिकाच्चा जिवावर शाळा वालितात,
आणि निर्दोषास वेहात घिक्षा ट्रवितात;

२२ पण परमेश्वर मला उंचं गडासारखा आहे;
माझा देव मला आप्रयाचा दुर्ग आहे.

२३ तो त्याचा अधर्म त्याजवरच उलटील;

त्याच्या दुष्टणामुळे तो त्यास नाहीतसे कील;
आमचा देव परमेश्वर त्यास नाहीतसे कील.

२४ १ याहो या, आपण परमेश्वराचा जगजय-

कार करु गा;

आपल्या तारणदुर्गाचा जगजयकार करू.

२ उपकारस्वरण करीत आपण त्याजपुढे जाऊ,

स्तोत्रे गाजन त्याचा जगजयकार करू.

३ कारण परमेश्वर थोर देव आहे;

तो थोर राजा आहे, तो सर्व देवाहून अेळ आहे.

४ त्याच्या हाती पृथ्वीची खोल स्वरूप आहेत;

पर्वतांची उंच जिवरेहि त्याचीच आहेत.

५ सुमुद्र त्याचा आहे, त्यानेच तो उत्तम केला,
कोरडी भूमिहि त्याच्याच हातानें रचिली गेली.

६ याहो या, परमेश्वर जो आपला उत्प्रकर्ता

त्याच्यापुढे आपण गुडवे टेकू;

त्याची भक्ति करू, त्यापुढे नमन करू.

७ कारण तो आपला देव आहे,

आणि आपण त्याच्या कुरणांतील प्रजा,

त्याच्या हातचा कल्प आहो.

आज तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल तर किती बरे होईल!

८ मरीचा येत्याप्रमाणे,

रानोंतील मस्ता प्रकरणाच्या दिवसांत केल्याप्रमाणे
दुम्ही आपले मन कठीण करू नका;

९ तेव्हां तुम्हच्या वडिलांनी माझी परीक्षा पाहिली,

मला पारविले, माझी कृति पाहिली.

१० चालीस वर्षे त्या पिढीचा मला बीट आला;

मी म्हणलो, हे भ्रात मनाचे लोक आहेत;

त्यानी माझे यांनी जापिले नाहीत;

११ म्हूळ मी रागाने शपथ वाहून मृणाले,

हे माझ्या विश्रामस्थानी निष्ठये यावाचे नाहीत.

१ परमेश्वराचे शुणगान नवे गीत गाजल करा.

१६ हे सर्व पृथ्वी, परमेश्वराचे शुणगान करा.

२ परमेश्वराचे शुणगान करा, त्याच्या नामाचा

धन्यवाद करा;

त्याने केलेल्या तारणाची घोषणा प्रतीदिनी करा.

३ राष्ट्रांमध्ये त्याची गौरव,

सर्व लोकांमध्ये त्याची अद्भुत कृत्ये जाहीर करा.

४ कारण परमेश्वर थोर व परमस्तुत्य आहे;

सर्व देवतांहून त्याचेच भय वर्णे योग्य आहे.

५ कारण राष्ट्रांची सर्व देवर्ते निरुपयोगी आहेत;

परमेश्वर आकाशाचा निर्माणकर्ता आहे.

१ अथवा : राष्ट्रांचे सर्व देव अवास्तव आहेत;

६ तेज व प्रताप हीं त्यजपुँडे आहेत;
सामर्थ्ये व शोभा हीं त्याच्या पवित्रश्चानी आहेत;
७ अहो राष्ट्रकूलनो, परमेश्वराचे गौरव करा;
परमेश्वराचे गौरव करा व त्याचे सामर्थ्य वाखाणा.
८ परमेश्वराच्या नामाची घोरवी गा;
अर्पण घेऊन त्याच्या अंगांत या;
९ पावित्रानें युक्त होऊन
परमेश्वराची आराधना करा;
हे सर्व पृथ्वी, त्यजपुँडे कंपायमान हो.
१० राष्ट्रांमधल्या लोकांस विदित करा की
परमेश्वर राज्य करितो.
जग स्थिर त्यापिलेले आहे, तें डळमळत नाही.
तो सात्विकांपै लोकांचा न्याय करील.
११ आकाश हव्यो, पृथ्वी उल्लासो;
समुद्र व त्यांतील सर्व कांहीं गर्जामा करोत;
१२ शेत व त्यांतील सर्व कांहीं उत्सव करोत;
म्हणजे वनांतील सर्व झाडे परमेश्वरासमोर
अनंदाचा गजर करीतील;
१३ कारण तो आला आहे;
पृथ्वीचा न्यायनिवाडा करावयास तो आला आहे;
तो जगाचा न्यायनिवाडा यथार्थेने करील,
लोकांचा न्याय सत्येने करील.

१५ १ परमेश्वर राज्य करितो; पृथ्वी उल्लासो;
द्वीपसमूह हव्यो.
२ ढग व घनमेघ त्याच्यासमोवतीं आहेत.
नीति व न्याय त्याच्या सिंहासनाचा आधार आहेत.
३ त्यजपुँडे अग्नि चालतो,
तो आपल्यासमोवतालचे शत्रु जाळून ठाकितो.
४ त्याच्या विजांनीं जग प्रकाशित केलें;
तें पाहून पृथ्वी कंपायमान झाली.
५ परमेश्वरासमोर, सर्व पृथ्वीच्या प्रभूसमोर
पर्वत मेणाप्रमाणे वितळले.
६ आकाशानें त्याची नीति जाहीर केली;
सर्व लोकांनी त्याचे गौरव पाहिले.

७ जे कोरीव मूर्तीची उपासना करितात,
जे अवास्तव देवांचा अभिमान बाळगीतात,
ते सर्व लज्जित झाले.
अहो सर्व देवहो, त्याच्या चरणी सम्मा.
८ हे ऐकून तीयोन हाषित झालें;
हे परमेश्वरा, तुस्या न्यायकृत्यांगुळे न्यूदाच्या
कन्या उद्घासल्या.
९ कारण हे परमेश्वर, ते, सर्व पृथ्वीच्याहून
अत्युच्छ आहेहा;
सर्व देवाहून ते परमयोर आहेहा.
१० अहो परमेश्वरावर प्रीति करणाऱ्यानो, वाहटाचा
द्वेष करा;
तो आपल्या भक्तांचा प्राण रक्षितो;
तो त्यांस दुर्जनांच्या हातांतून सोडवितो.
११ धार्मिकांसाठी प्रकाश व जे सात्विक मनाची आहेत
त्याच्यासाठी हर्ष पेरिला आहे.
१२ अहो धार्मिक जनहो, परमेश्वराच्या ठारी हर्ष करा;
त्याच्या पवित्र नामाचे हृतशतपूर्वक स्तवन करा.

९८

[स्तोत्र]

१ परमेश्वराचे गुणशान नवें गीत गाऊन करा
कारण त्यानें अद्भुत कृत्ये केली आहेत;
त्याच्या उजव्या हातानें, त्याच्या पवित्र भुजानें
तारण साधिले आहे.
२ परमेश्वरानें आपण सिद्ध केलेले तारण विदित केले
आहे; राष्ट्रांसमक्ष आपले न्यायीपण प्रगट केले आहे.
३ इश्वाएलाच्या धराण्यावरील आपली दया व
सत्यता याचे त्यानें स्मरण केले आहे;
पृथ्वीच्या सर्व सीमांनी आमच्या देवानें सिद्ध केलेले
तारण पाहिले आहे.
४ अहो पृथ्वीवरील सर्व लोकहो,
परमेश्वराचा जयजयकार करा;
उच्च स्वरानें, आनंदानें, गा; त्याची स्तोत्रे गा.
५ अशेषा : दिव्यदूतहो (इवी. १:६ पाहा)

- ५ परमेश्वराचे गुणान वीजेवर करा;
वीजेवर सुंहर त्सोत्र गा;
- ६ करणा व तिंग वाजवून
परमेश्वर राजासमोर जयवोष करा;
- ७ सुशुद्ध व त्यांतील सर्व काही,
जग व त्यांत राहणारे ही हर्षनाद करोत.
- ८ नव्या टाळ्या वाजवोत;
पर्वत एकवून परमेश्वरासमोर आनंदाने गावोत;
- ९ कारण तो पृथ्वीचा न्यायनिवाडा करावयास
आला आहे;
- तो जगाचा न्यायनिवाडा यथार्थतेन करील,
लोकांचा न्याय समतेन करील.

- ११ १ परमेश्वर राज्य करितो; लोक झॅफित होवोत;
तो कळवारूढ आहे; पृथ्वी भरवरो.
- २ परमेश्वर सीयोनांत थोर आहे;
तो सर्व लोकाहून परमधोर आहे.
- ३ ते तुझे थोर व भयप्रद नाम स्तवोत;
तो पवित्र आहे.
- ४ न्यायप्रिय राजांचे सामर्थ्य तं^१ सात्विकतेत स्थिर
केले आहे;
- तू याकोबांत न्याय व नीति याचा प्रचार करितोस.
- ५ परमेश्वराची, आमच्या देवाची, थोरी गा
व त्याच्या पादासनापुढे नमन करा;
- तो पवित्र आहे.
- ६ त्याच्या याजकांपकी मोशे व अहरोन,
आणि त्याच्या नामांचे स्मरण करण्यांपैकी शमुवेल,
गांनी परमेश्वराचा धावा केला आणि त्यांचे
त्यानें ऐकले.
- ७ मेषस्तंभांतुल तो त्यांजरी बोलला;
- त्यांने निर्बंध व त्याने लाजून दिलेला नियम हे
त्यांनी पालिले.

- ८ हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तं^१ त्यांचे ऐकले,
तू त्यांला क्षमा करणारा असा देव होतास,
तरी त्याच्या कर्मावहल त्यांस शासन करीत असस.

९ परमेश्वर आपला देव याची थोरी गा,
आणि त्याच्या पवित्र पर्वतापुढे नमन करा;
कारण परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे.

१०० [उपकार मानण्याचे त्तोत्र]

- १ अहो पृथ्वीवरील सर्व लोकहो,
परमेश्वराचा जगयजकार करा.
- २ हर्षानें परमेश्वराची सेवा करा;
गायन करीत त्याजपुढे या.
- ३ परमेश्वर हाच देव आहे असे जाणा;
त्यांनें आद्यांस उत्पन्न केले;
आम्ही त्याचे आहों,
आम्ही त्याची प्रजा, त्याच्या कुरणांतील कल्य आहो.
- ४ त्यांचे उपकारस्मरण करीत त्याच्या द्वारांत,
स्तवन करीत त्याच्या अंगणांत प्रवेश करा;
- त्यांचे उपकारस्मरण करा;
त्याच्या नामाचा धन्यवाद करा.
- ५ कारण परमेश्वर चांगला आहे;
त्याची दया युगानुयुग
आणि त्याची सत्यता फिड्यानपिड्या टिकाते.

१०१ [दाविदांचे त्तोत्र]

- १ दया व न्याय याविषयी भी गाणे गाईन;
हे परमेश्वरा, मी तुझी स्तोत्रे गाईन.
- २ मो अव्ययं मागोवरून सद्बुद्धीने चालेन
तं^१ मासाजाजवळ केवळ येशील ?
- मी आपल्या घरी सात्विक मनाने वागेन.
- ३ मी अनुचित गोष्ठ आपल्या नेत्रांपुढे येके
देणार नाही;
- अनाचाराचा भी तिरस्कार करितों,
तो मला बिलगणार नाही.
- ४ हृदयाची कुटिलता मला सोहून जाईल;
मी वाइटाशी परिचय ठेवणार नाही.

- ५ आपत्या शेजाच्याची गुपत्ये बहाडी करणाऱ्याचा
मी विचंस करीन;
जो कुरेबाज व गविष्ट मनाचा आहे त्याची मी
गय करणार नाही.
- ६ देशातील भाविक जन मजजबळ राहवे म्हणून
मी त्याजवर दृष्ट ठेविंदो;
- सातिक मार्गाने बालगारा माझा सेवक होईल.
- ७ कपट करणाऱ्याला माझ्या घरांत थारा
मिळणार नाही;
- असत्य बोलणारा माझ्या दृष्टीपुढे टिकार नाही.
- ८ रोज सकाळी मी देशातल्या सर्व दुर्जनांचा विचंस
करीत जाईन,
- म्हणजे परमेश्वराच्या नगरांतून अधरमे करणाऱ्या
सर्वांचा उच्छेद होईल.

- १०२** [व्याकुळ होऊन आपले गान्हाणे परमे-
श्वरापुढे मांडणाऱ्या दीनाने करावयाची प्रार्थना]
- १ हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक,
माझी आरोळी तुजकडे पोहंचो.
- २ माझ्या संकटाच्या दिवशी तू मजपासून आपले मुख
लपवून नको;
- तू आपला कान मजकडे लाव;
मी धावा करीन त्या दिवशी माझे सत्वर ऐक.
- ३ माझे दिवस खुरासारखे विरुन जातात,
माझी हाडे चुलीतल्या निखाऱ्यासारखी जळून
गेली आहेत.
- ४ माझे हृदय गवत्तप्रमाणे वाळून करपले आहे,
म्हणून मला अन्न स्खाल्याचेही भान राहत नाही.
- ५ मोळ्याने कळून कळून
माझी चामडी माझ्या हाडांला चिकदून गेली आहे;
- ६ मी रानांतल्या पाणकोळ्यासारखा शाळे आहें;
वैराग्य प्रदेशातील खुबासारखा मी शाळे आहें.
- ७ मी जागरण करीत आहें,
धाव्यावर एकटे राहणाऱ्या चिमण्यासारखा मी
शाळे आहें.

- ८ माझे वरी दिवसभर माझी निदा करितात;
मजवर खंबळलेले इसम माझ्या नांवात्रे शाप देतात.
- ९ मी राख भाकरीप्रमाणे खाली आहे,
व माझ्या पाण्यात माझी आसवे भिसळली आहेत.
- १० याल कारण तुझा रोष, तुझा कोथ, हे होय,
कारण तू मला वर उचळून फेकून दिले आहे.
- ११ माझे दिवस वाढत्या सावलीसारखे झाले आहेत;
गवत्ताप्रमाणे मी वाळून गेले आहे.
- १२ हे परमेश्वरा, तू सर्वेकाळ सिंहासनारूढ आहेस;
तुझ्या नामाचे स्मरण पिढ्यानपिढ्या कायम राहील.
- १३ तू उटून सीयोनावर दया करिशील;
कारण त्याजवर कृपा करण्याचा समय आला आहे.
- १४ नेमिलेल समय येऊन ठेपला आहे;
- १५ तुम्ह्या सेवकांचे चित्र त्याच्या दगडांकडे लागले आहे.
त्याची धूळधाण पाहून ते हळ्हळतात.
- १६ राठै परमेश्वराच्या नामाला,
पृथ्वीवरचे सर्व राजे तुझ्या ऐश्वर्याला भितील;
- १७ कारण परमेश्वराने सीयोन पुनः बांधिले आहे,
तो आपल्या गौरवाने प्रगट झाला आहे;
- १८ त्यांने निराशितांच्या प्रार्थनेकडे लक्ष दिले आहे;
- १९ त्यांची प्रार्थना त्यांने तुच्छ मानिली नाही.
- २० पुढच्या पिंडीसाठी हे लिहून ठेविले जाईल;
- २१ पुढे उत्पन्न होणारी प्रजा परमेश्वराचे स्तवन करील;
- २२ परमेश्वराने आकाशांतून पृथ्वीकडे अवलोकन करून,
२३ वंदिवानांचे उसासे ऐकले,
ज्यांचे मरण ठरले होते त्यांस सोडविले;
- २४ म्हणून ते सीयोनांत परमेश्वराच्या नामाचा जय-
जयकार करितील,
- ते यशस्विमांत त्याची सुति गातील.
- २५ परमेश्वराची उपासना करावयास लोक व राज्ये
एकत्र होतील तेव्हा असे होईल.
- २६ त्यांने माझी शक्ति मार्गातच क्षीण केली;
त्यांने माझे आयुष्य कमी केले.

२४ मी महणालों, हे माझ्या देवा,
माझा आयुष्यकाळ पुरा होण्यापूर्वी मला
घेऊ जाऊ नको;
तुझी वर्षे पिढ्यानपिढ्यांत आहेत.

२५ तूं पुरातन काळी पृथिवीचा पाया घातला;
गगने तुझ्या हातवें कृत्य आहे.

२६ तीं नाहीतशीं होतील, परंतु तूं निरंतर आहेस;
तीं सर्व वळासारखीं जीणीं होतील;
तीं तूं पांधरणासारखीं पालटशील
आणि तीं पालटशील;

२७ परंतु तूं तसाच राहतोस,
तुझ्या वर्षांना अंत नाही.

२८ तुझ्या सेवकांचे वंशज कायम टिकून राहतील,
त्याची संताति तुजसमोर स्थायिक होईल.

१०३

[दाविदाचे लोक]

१ हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा धन्यवाद करः
हे माझ्या सर्व अंतर्यामा, त्याच्या पवित्र नामाचा
धन्यवाद कर.

२ हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा धन्यवाद कर,
त्याचे सर्व उपकार विसऱ्ण नको;

३ तो तुझ्या एकंदर दुर्ज्ञाची क्षमा करितो;
तो तुझे सर्व रोग वरे करितो;

४ तो तुझा जोव विनाशगतेतून उद्भरितो;
तो तुला दया व कला याचा मुकुट घालतो;

५ तो तुझे आयुष्य उत्तम पदार्थांनी तुम करितो;
महणून तुझे तारुण्य गळासारखे नवे होते.

६ जावलेत्या सर्वांकरितां
परमेश्वर नीतीची व न्यायत्वाची कृत्ये करितो;

७ त्याने आपले मार्ग मोशाला
आणि आपली कृत्ये इत्याएलच्या वंशजांसा
विदित केली.

८ परमेश्वर कनवाळू व कृपाकू,
मंडकोष व दयामय आहे.

९ तो सर्वदाच दोष वेत राहणार नाही;

तो आपला कोध सर्वकाळ राहुं देणार नाही.
१० आमच्या पातकांच्या मानाने त्यांने आमचे
पारिपत्य केले नाही,
त्यांने आमच्या दुष्कर्मांच्या मानाने आम्हांस
प्रतिफल दिले नाही.

११ कारण जसे पृथ्वीच्यावर आकाश कार उंच आहे,
तशी त्याची दया त्याचे भय धरणाऱ्यांवर
विपुल आहे.

१२ पश्चिमेपासून पूर्व जितकी दूर आहे,
तितके त्यांने आमचे अपराध आम्हांपासून दूर
केले आहेत.

१३ जसा बाप आपल्या मुलांवर ममता करितो,
तसा परमेश्वर आपले भय धरणाऱ्यांवर
ममता करितो.

१४ कारण तो आमची प्रकृति जाणतो;
आम्ही केवळ माती आहो हे तो लक्षांत ठेवितो.

१५ मानवप्राप्याचे आयुष्य गवतासारखे आहे,
वनातील फुलाप्रमाणे तो फुलतो.

१६ वारा त्यावरून गेला महणजे तें नाहीसे होते,
आणि त्याचा त्या ठिकाणाशीं पुनरपि संबंध
जडत नाही;

१७ परंतु परमेश्वराची दया त्याचे भय धरणाऱ्यांवर
युग्मायुग्म असते,
आणि त्याच्या न्यायत्वाचा अनुभव त्याच्या
पुत्रपोत्रांस घडतो;

१८ महणजे त्याचा करार जे पाळिलात
आणि त्याच्या विधीचे स्मरण ठेवून त्यांप्रमाणे
चाललात त्यांस तो घडतो.

१९ परमेश्वराने आपले सिंहासन आकाशांत
स्थापिले आहे;
त्याचे राज्य सर्वांवर आहे.

२० अहो परमेश्वराच्या दिव्यदूलांनो,
जे तुम्ही बलसंपत्त आहां,
आणि त्याचे आकाशवचन ऐकून त्यांप्रमाणे करिता,
ते तुम्ही त्याचा धन्यवाद करा.

२१ अहो परमेश्वराच्या सर्वे सैन्यांनो,
जी तुझी त्याची सेवा करून त्याचा मनोदय
सिद्धीस नेता,
ती तुझी त्याचा घन्यवाद करा.
२२ परमेश्वराच्या साकाज्ञांतील सर्वे ठिकाणचे त्याचे
अखिल सृष्टपदार्थे,
त्याचा घन्यवाद करा;
हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा घन्यवाद कर.

१०४ १ हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा घन्य-
वाद कर.

हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, तूं परम
थोर आहेस;

तूं प्रताप व महिमा यांनी मंडित आहेस.

२ तूं पोशाखाप्रमाणे प्रकाश धारण करितोस;

कनाथीप्रमाणे आकाश विस्तारितोस;

३ आपल्या माझ्यांच्या तुळ्या जलाच्या ठर्यी
बसवितोस,

मेघांला आपला रथ करितोस,

वायुंच्या पंखावर आरोहण करून जातोस;

४ वायुंला आपले दूत करितोस,

ज्ञालित अभिला आपले सेवक करितोस.

५ तूं पृथ्वीला तिच्या पायावर अशी बसविली
आहेस कीं

ती कीं काळी ढळार नाही.

६ ती तूं व्याप्रमाणे जलाशयानें आच्छादिली,

पर्वतावर जले राहिलीं;

७ तुझ्या धमकीनें ती पफालीं,

तुझ्या गर्जनेच्या शब्दानें तीं त्वरेने ओसरलीं;

८ ती पर्वतावरून जाऊन खालीं खोन्यांतून वाहिलीं,

त्यांच्यासाठी तूं नेमलेल्या स्थळीं तीं जाऊन राहिलीं.

९ तूं मर्यादा घरविली तिचे त्यांना उल्लंघन करितां
येत नाही;

भूमि आकावयाला त्यांना परत येववत नाही.

१० तो खोन्यांतून झरे काढितो;

ते डॉगरांमधून वाहतात;

११ ते सर्व बनपशुंस व्यावयाला पाणी पुरवितात:
त्यांवर रानगाढवें आपली तहान भागवितात.

१२ त्यांच्याजवळ आकाशांतील पक्षी वस्ती करितात;
ते वृक्षांच्या फांद्यांवरून गातात.

१३ तो आपल्या माझ्यांवरून पर्वतावर जलसिंचन करतो;
तुझ्या कूलीच्या फलानें भूमि तुस होते.

१४ तो जनावरांसाठी गवत आणि मनुष्याच्या उप-
योगासाठी बनस्पति उगववितो;

अशा प्रकारे तो भूमीतून अन्न उत्पन्न करितो;

१५ रुणजे मनुष्यांचे अंतःकरण आनंदित करणारा
द्राक्षारस,

सुख टवटवीत करणारे तेल,

मनुष्याच्या जिवाला आधार देणारी भाकर,
हीं तो उत्पन्न करितो.

१६ परमेश्वरांचे वृक्ष, लवानोनावर त्याने
लाविलेले गंधसरू,

हे रसभरित असतात;

१७ त्यांवर पक्षी आपलीं घरटीं करितात;
करकोचा पक्ष्यांचे घर देवदारुंमध्ये असते.

१८ उंच पर्वत रानबक्क्यांसाठी आहेत.
कडे सशांचे आश्रयस्थान आहेत.

१९ त्यांने काळमान समजण्यासाठी चंद्र नेमिला;
सूर्य आपला अस्तसमय समजून घेतो.

२० तूं अंशार करितोस तेव्हां रात्र होते;
तीत सर्व जातीचे बनपशु संचार करितात;

२१ तरुण सिंह स्वभूष्यामागून गर्जना करीत धावतात,
देवाजवळ आपले अन्न माणतात.

२२ सूर्य उगवतो तेव्हां ते परत जाऊन
आपआपल्या गुहांत निजून राहतात.

२३ मनुष्य आपल्या कामव्यादास जाऊन
संचाकाळार्थीत श्रम करितो.

२४ हे परमेश्वरा, तुझी कूट्ये किती अगणित आहेत !
ती सर्व तूं चातुर्यांने केलीं;

तुझ्या संपत्तीनें पृथ्वी परिपूर्ण आहे.

- २५ तो परीकडवा समुद्र पाहा, तो अकाट व
विस्तीर्ण आहे,
त्यात लळानमोठे असंख्य जलचर विहार करितात.
- २६ पाहा, त्यात गलवतें चालतात;
त्यात कीडा करण्यासाठी तू निर्मिलेला लिंग्वाशन
देखें आहे.
- २७ तू त्यांस यथाकाळी भक्ष्य देशील
म्हणून ते सर्व तुमी वाट पाहात.
- २८ तै तू त्यांस घालितोस ते ते वेतात;
तू आपली मृठ उधारितोस
तेव्हां उत्तम पदार्थांनी त्यांची तृप्ति होते.
- २९ तू आपले तोंड लपवितोस
तेव्हां ते व्याकुल होतात;
तू त्यांचा श्वेत काळून घेतोस
तेव्हां ते मलून मातीस मिळतात.
- ३० तू आपला आल्या पाठवितोस
तेव्हां ते उत्पन्न होतात;
तू पृथ्वीचा पृष्ठभाग पुनः नवा करितोस.
३१ परमेश्वराचे वैभव विरकाल राहो !
परमेश्वराला आपल्या कृतीपासून आनंद होवो ।
- ३२ तो पृथ्वीकडे अवलोकन करितो तेव्हा ती कांपणे;
तो पर्वतांस शर्शी करितो तेव्हा ते भुमसतात.
- ३३ माझ्या जिवांत जीव आहे तोंपर्यंत परमेश्वराचे
गुणानां गाईन,
मी जीवंत आहें तोंपर्यंत
माझ्या देवाचे शोत्र गाईन.
- ३४ मी केलेले त्याचें व्यान त्याला गोड लागो;
परमेश्वराच्या ठायी मी हर्ष पावेन.
पृथ्वीवरून पातकी नष्ट होवोत;
यापुढे दुर्जन न उरोत.
हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा धन्यवाद कर.
परमेश्वराला स्तवा.

१ म्हणजे देवमासा

२ मुळांत : हालेल्या.

- १ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा, त्याचे
नाम घ्या;
राष्ट्रांस त्यांची कृत्ये जाहीर करा.
- २ त्याचे गुणगान करा, त्याळा त्यांची स्तोत्रे गा;
त्याच्या सर्व अद्भुत कृत्यांचे वर्णन करा.
- ३ त्याच्या पवित्र नामाचा अभिमान बाळाचा;
ज्यांना परमेश्वराचा घ्यास लागला आहे त्याचे
हृदय हर्षित होवो.
- ४ परमेश्वर व त्याचे सामर्थ्य यांवर भरंवसा ठेवा;
त्याच्या दर्शनाविषयी सदा आतुर असा.
- ५ त्याने केलेली अद्भुत कृत्ये, त्याचे चमत्कार,
व त्याने उच्चारिलेले लिर्णीय आठावा,
- ६ त्याचा सेवक अब्राहाम याचे वंशजहो,
त्याने निवडलेल्या याकोबाचे वंशजहो,
हुम्ही असें करा.
- ७ तो परमेश्वर आमचा देव आहे;
त्यांची न्यायकृत्ये सर्व पुर्वीभर आहेत.
- ८ तो आपल्या कराराचे निरंतर स्मरण करितो,
हजारों पिढणांसाठी आज्ञापिलेले आपले वचन
तो आठवत्तो;
- ९ हा करत त्याने अब्राहामाशी केला
आणि त्याविषयी इसहाकाजवळ शपथ वाहिली;
- १० ती त्याने याकोबासाठी नियम,
इसाएलासाठी सर्वकाळचा करार या रूपाने
कायम केली;
- ११ तो म्हणाला, कनान देश
तुझा वतनभाग म्हणून तुला देईन.
- १२ त्या बेळी ते मोजके, फार थोडके होते,
व तेहि त्या देशांत उपरी असे होते.
- १३ ते राष्ट्रांपाराष्ट्रांतून,
एका राज्यांतून दुसऱ्या लोकांत हिडले.
- १४ त्याने कोणत्याहि मनुष्याला त्यांस उपदेश करू
दिला नाही,

- त्याजकरिता त्याने राजांचाहि निवेद करून महट्टे की
 १५ माहात्रा अभिविकास हत लावू नका,
 माहात्रा संदेश्यांस उपयुक्त करू नका.
 १६ त्याने देशावर तुळकाळ आणिला;
 त्यांचा आश्रामा आधार अगदी तोडून टाकिला.
 १७ त्याच्यापुढे त्याने एक मुख्य पाठविले;
 ओरेप दास महूल विकल्प गेला;
 १८ त्यांनी देशा चालून त्याच्या पासांका इजा केली;
 थेंड त्याच्या जिवहारी लागले;
 १९ त्याच्या सांगप्याप्रभाण घडून येईपर्यंत,
 परमेश्वराच्या वचनाने त्याला पाठविले.
 २० राजाने माझते पाठ्वून त्याला सोडविले;
 राष्ट्राच्या अधिपतीने त्याला मुक्त केले.
 २१ त्याने त्याला आपल्या घरचा मुख्त्यार,
 आपल्या सर्व संघरीवर अधिकारी नेमिले,
 २२ अशासाठी की त्याने आपल्या मर्जीस येईल
 त्याप्रबाबे त्याच्या सरदारांना बांधवे,
 त्याच्या मंत्र्यांस बुद्धिशाद सांगावा.
 २३ नंतर इशाएल मिसर देशात आला;
 याकोब हामाच्या देशांत उपरी महूल राहिला.
 २४ परमेश्वराने आपले लेक कार वाढविले,
 त्याच्या शूरूपेक्षां त्यांना बलिष्ठ केले.
 २५ आपल्या लोकांचा द्वेष करावा
 आणि आपल्या सेवकांशी कपटाने बागावे
 महूल त्याने त्याच्या शूरूचे अन किरविले.
 २६ त्याने आपला सेवक गोषे
 व आपण निवडलेला अहरोन यांस पाठविले.
 २७ त्यांनी त्यांजमर्यांवे परमेश्वराची चिन्हे,
 हामाच्या देशात अदुकू फूर्ये करून दाखविली.
 २८ त्याने अंधकार पाठ्वून काळोक्त पाडला;
 आणि त्यांनी त्याच्या आज्ञांचे उलंबन केले नाही.
 २९ त्याने मिसन्यांचे पाणी पालदून रक्त केले
 व त्यांतील मासे मासून टाकिले.
 ३० त्यांचा देश, त्यांचे राजवादे
 बेळकांनी व्यापून टाकिले.

- ३१ त्याने आज्ञा करितांच गोमाशा आत्मा,
 त्यांच्या सर्व प्रदेशांत उवा जात्या.
 ३२ त्याने पावसाएवजी त्यांच्यावर गारा पाडिल्या,
 त्यांच्या देशावर अगीचे लोळ पाठविले.
 ३३ त्याने त्यांचे द्राक्षवेळ व अंजीर
 आंबा विरचन केला,
 त्यांच्या देशांतील ज्ञाहे मोहूल टाकिली.
 ३४ त्याने आज्ञा करितांच
 टोळ व असेह्य मुली आली.
 ३५ त्यांनी त्यांच्या देशांतील सर्व हिरवळ,
 त्यांच्या भूमीचे उतप्र खाले.
 ३६ त्याने त्यांच्या देशांतील प्रयेक प्रथम जन्मस्त्व
 महाजे त्यांच्या संपूर्ण पौश्यांचे प्रथम फल मारिले.
 ३७ त्याने लोकांस सोन्यासप्यामुदां बाहेर नेले;
 त्यांच्या लोकांच्या बंशात कोणी दुर्बुल नव्हता.
 ३८ त्यांच्या जाण्याने मिसरी लोक आंदंद पावले,
 कारून त्यांचे भय त्याला पडले होते.
 ३९ त्यांच्यावर छन दोषासाठी त्याने डग पसरिला,
 आणि रात्रील प्रकाश देखासाठी अभिदिला.
 ४० त्यांनी अज माणितले तेव्हा त्याने लावे पक्षी आणिले,
 आणि त्यांची अभाने त्यांस तृप्त केले.
 ४१ त्याने खडक कोदिला तो पाणी निणाले.
 तो नंदी होउन सध प्रदेशांत वाहू लागले.
 ४२ कारण त्याला आपल्या पवित्र वचनाची
 व आपला सेवक अब्राहाम यांनी आवृण होती.
 ४३ त्याने आपल्या लोकांस आंदंद करीत,
 आपल्या निवडिलेस्या लोकांस जयोत्सव करीत
 बाहेर आणिले.
 ४४ त्याने त्यांस परकमा राष्ट्राचे देश दिले;
 त्या लोकांचे श्रमफल त्यांच्या हाती आले,
 ४५ यासाठी की आपले नियम त्यांनी पालावे,
 आपल्या धर्मशास्त्राप्रभाऱे वागावे,
 परमेश्वरोत्ता स्तका.

१ मुख्यांतः हालेद्या

- १ परमेश्वराचा स्तवा.
परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा, करण
तोऽचांगला आहे;
त्याची दया सनातन आहे.
- २ परमेश्वराचे पराक्रम कोण वर्ण॑ शब्देल ?
त्याची सर्वे स्तुति कोणाला मिळेतन करितां येहील ?
- ३ जे त्याच्या न्यायानुसार वागतात,
आणि सर्वदा नीती आचरितात, ते भन्य !
- ४ हे परमेश्वरा, तौ आपल्या लोकांवर प्रसन्न आहेस,
त्यात माझी गणना कर; माझ्या उद्धारार्थ सभा दर्शन दे;
- ५ महजे तुश्या निवडिलेत्याचा उक्तक्षेप माझ्या
दृष्टीस पडेल,
- तुश्या लोकाच्या आनंदाने मी आवंकित होईच.
तुश्या उत्तमाच्या लोकांवरोवर मी उत्साह करील,
- ६ आम्ही आपल्या पूर्वजांप्रमाणे पाप केले आहे.
आम्ही असर्वे केले आहे, आम्ही हुक्मांकेले आहे.
- ७ आपल्या पूर्वजांनी मिस्त्र देशांत असतां
तुश्या अद्भुत कृत्यांकडे लक्ष पुढिले नाही,
- तुश्या उद्घट उपकाराचे समरा केले नाही,
तर समुद्राजवळ, तंबव्या समुद्राजवळ,
- ते फिरु झाले.
- ८ तरी आपला पराक्रम विदित करात खण्डल
साने आपल्या नामास्तव त्याचे ताशा केले,
- ९ त्याने तांबव्या समुद्राला घमकाविले, आणि तो
कोरडा झाला,
- आणि जरें काय मैदानावरल चालावे
- तरीं त्या जलाशयाच्या खोल स्थळावरून त्याने
त्यासं चालविले.
- १० त्याने त्यासं त्याचा देव करणाऱ्याच्या
हाताने सोडविले.
- शत्रुंच्या हाताने त्यासं मुक्त केले.
- ११ त्यांचे वैरी पायांत गडप झाले,
- १ मुद्दांत : हालेल्या.

- त्यांतला कोणीहि उरला नाही.
- १२ तेव्हां त्यांनी त्याच्या वचनावर विश्वास ठेविला;
त्यांनी त्यांनी स्तोत्रे गाहिली.
- १३ तरी ते त्याची कूर्त्ये लवकरच विसरले;
- त्याच्या बोजेसंबंधाने त्यांनी धीर धरिला नाही.
- १४ रानांत त्याची वासना अनावर आली;
- ओसाड प्रदेशांत त्यांनी देवाची परीक्षा पाहिली.
- १५ तेव्हां त्यांने त्याच्या मागाच्याप्रमाणे त्यास दिले,
पण त्याचा जीव खुरणीस लाविला.
- १६ त्यांनी छावणीत मोशे
- ब परमेश्वराचा पवित्र सेवक अहरोन याजकी हेवा
केला.
- १७ तेव्हां भूमि फाटली व तिने दाधानाला
गिळून टाकिले,
- आणि अवीरामाच्या टोळीस गडप केले;
- १८ त्यांच्या टोळीस अभीने पछाडिले,
- आगीच्या लोक्यांने त्या दुजेनास जाळून टाकिले.
- १९ त्यांनी होरेवात नासराची शूर्ति केली,
- ओतीव मूर्तीची पूजा केली.
- २० त्यांनी भरमेश्वर जो त्यांत्रे ऐरव्य
त्याच्याएवेची गवत खाणान्ना त्रैत्यन्ती
- प्रतिमा स्तीकारिली.
- २१ ते आपल्या उद्घाटक देवात्मा विसरले;
- त्याने भिसर देशांत महत्त्वाचे,
- २२ हामाच्या देशांत अद्भुत कृत्ये,
- तांबव्या समुद्राजवळ भयंकर कृत्ये केली होती.
- २३ तेव्हां त्यो महाला, यांचा नाश केला पाहिजे;
- पण त्याचा कोध शांत करावा,
- व त्याने त्यांचा नाश करू नवे,
- महणून त्याचा निवडलेला मोशे त्यास
आड आला.
- २४ त्यांनी रम्य देश तुच्छ मानिला;
- त्यांनी त्याच्या वचनावर विश्वास ठेविला नाही.
- २५ त्यांनी आपल्या तंबूंत कुस्तकू केली,
- परमेश्वराचा शब्द मानिल नाही.

२६ तेव्हां त्याने आपला हात वर कस्तूर त्यांजविषयी
शपथ वाहिली की
मी त्यांस रानांत आपटीन,
२७ त्यांची संतति राष्ट्रांत विवरीन,
त्यांस देशोभडीस लावीन.
२८ ते बाल-पौरावर आसक्त ज्ञाले;
त्यांनी मिजीब मूर्तीना वाहिलेले बडी खाले.
२९ त्यांनी आपल्या कर्मानी त्याला कोध आणिला
महणून त्यांच्यामध्ये पटकी उठली.
३० तेव्हां पीनहासाने पुढे होऊन मध्यस्थी केली;
आणि पटकी बंद ज्ञाली.
३१ हें त्याचे करणे न्यायाचे
असे पिढ्यानपिढ्या सर्वकाळ गणिले गेले.
३२ मरीचाच्या जलजवलाहि त्यांनी त्याळा संतापिले,
आणि त्यांच्यामुळे मोशावर अरिष्ट आले;
३३ कारण त्यांनी देवाच्या आत्माची विरोध केला,
आणि मोशाने अविचाराचे शब्द तोडांतन काढिले.
३४ परमेश्वराची आझा उल्लङ्घन
त्यांनी विधर्मी राष्ट्रांचा विचंस केला नाही,
३५ तर ते त्या राष्ट्रांत मिसळले,
आणि त्याचे आवार चिकले.
३६ त्यांनी त्यांच्या मूर्तीची पूजा केली;
त्या त्यांस पाशासूप झाल्या.
३७ त्यांनी आपले पुत्र व आपल्या कन्या
यांचे बळी भूतोला दिले;
३८ त्यांनी निरपरायाचा रक्षपात केला,
महणजे आपले पुत्र व कन्या यांचे एक फाडिले;
असे कस्तूर त्यांनी रक्षाने भूमि विटाळिली.

३९ ते आपल्या कर्मानी अष्ट ज्ञाले;
ते आपल्या कृतीने अनाचारी बनले.
४० त्यासुळे परमेश्वराचा कोप त्यांच्या
लोकांवर भडकला;
त्याला आपल्या वतनाचा बीट आला.
४१ त्याने त्यांस पराष्ट्रांच्या हातीं दिले;
त्यांच्या देश्यांनी त्यांजवर राज्य केले.
४२ त्यांच्या शश्वर्णी त्यांस छाळिले;
ते त्यांच्या हाताखाली दडपून गेले.
४३ बहुत वेळी त्याने त्यांस मुक्त केले
तरी ते आपला हेका न सोडिता बंडखोरच राहिले,
व आपल्या अधर्माने अधोगतीस पोहंचले.
४४ तथापि त्यांची आरोली ऐक्का
परमेश्वराने त्यांच्या संकटाकडे दृष्टि पुरविली;
४५ त्याने आपल्या कराराचे स्मरण त्यांच्या
सर्वीं करून
आपल्या अपार देशेने त्यांची कीव केली.
४६ त्यांचा पाढाव करणाऱ्या सर्वाच्या मनांत
त्यांजविषयी त्याने दया उत्पन्न केली.
४७ हे परमेश्वर, आमच्या देवा, आम्हांस तार,
आम्हास राष्ट्रांतल काळून एकवट कर,
महणजे आम्ही तुश्मा इचित्र नामाच्ये
स्तवन करु,
तुश्मा स्तवानातच आम्हांका उल्लास बाटेल.
४८ इशाएलाचा देव परमेश्वर याचा
अनादिविलापाशूल अनंतकालपर्यंत धन्यवाद होयो.
सर्व लोक आमेन महणोत.
परमेश्वरोला स्तवा.

१. मुळांत : हालेल्या.

भाग पांचवा

१ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा; तो
चांगला आहे;
त्याची दया सनातन आहे;

२ परमेश्वराने उद्धरितेन असे म्हणोत,
कारण त्यांनी त्यांस शश्वर्णी तापडीला पुरीं फेले
आहे;

- ३ त्यास निरनिराळ्या देशांतून, पूर्व, पश्चिम, उत्तर
व दक्षिण
- या दिशांकून आणुन एकवट केले आहे.
- ४ ते अरण्यांत वैराण प्रदेशांतील बाटेने भटकले;
त्यास वस्तीच्ये नगर आढळले नाही.
- ५ ते भुक्तेले व तान्हेले असल्यासुले
- त्याचा जीव त्यांच्याडीची व्याकुळ हाला.
- ६ तेव्हा त्यांनी संकटसमर्थी परमेश्वराचा धावा केला,
आणि त्याने त्यास क्लेशांतून मुक्त केले.
- ७ वस्तीच्या नवारात्र त्यांनी जावे
मृणाल त्याने त्यास नीट माराने चालविले.
- ८ परमेश्वराच्या दयेस्तव व त्याने मनुष्यांसाठी केलेल्या
अद्भुत कृत्यास्तव
- लोक त्याचे उपकारसमरण करोत.
- ९ तो तान्हेल्या जिवास तुस करितो,
भुक्तेला जिवास उत्तम पदार्थांनी संतुष्ट करितो.
- १० जे क्लेशावै व बेढांनी जखडले होते,
जे अंधकारात व मृत्युच्छावेत बसले होते,
- ११ ज्यांनी देवांच्या आळांविलळ बंदली करून
परात्पराता गोष तुळ्य मानिला होता,
- १२ त्यास कष्ट देऊन त्याने त्याचा ताढ उतरिलो;
ते पतन पावले, त्यास लालाळ्य करण्यास
कोणी नव्हात;
- १३ तेव्हा त्यांनी संकटसमर्थी परमेश्वराचा धावा केला,
आणि त्याने त्यास क्लेशांतून मुक्त केले.
- १४ त्याने त्यास अंधकारातून व मृत्युच्छावेतून
बाहेर आणिले
- व त्याची बंधने तोडून टाकिली.
- १५ परमेश्वराच्या दयेस्तव व त्याने मनुष्यांसाठी केलेल्या
अद्भुत कृत्यास्तव
- लोक त्याचे उपकारसमरण करोत.
- १६ त्याने पितळेची दारे फोडिली
व लोखंडाचे अदसर तोडून टाकिले.
- १७ अविज्ञानाचा त्यांच्या मुरावणासुले
व त्यांच्या दुर्जमारुऱ्ये पीडा भोगावी झागते.
- १८ त्यांच्या जिवाला सर्व प्रकारच्या अनाचा वीट येतो;
ते मृत्युद्वारांजवळ पोहंचतात.
- १९ ते संकटसमर्थी परमेश्वराचा धावा करितात,
आणि तो त्यास क्लेशांतून मुक्त करितो.
- २० तो आपला संदेश पाठवून त्यास वरै करितो,
नाशापासून त्यांचा बचाव करितो.
- २१ परमेश्वराच्या दयेस्तव व त्याने मनुष्यांसाठी केलेल्या
अद्भुत कृत्यास्तव
- लोक त्याचे उपकारसमरण करोत.
- २२ ते त्याला उपकारसमरणाची यश अपोतं,
व स्तोत्रे गळून त्याची कृत्ये वर्णात.
- २३ जे गलवातांत बसून समुद्रांत प्रवास करितात,
महाजलांत उद्योगधंदा करितात,
- २४ ते परमेश्वराची कृत्ये,
त्याची अद्भुत कृत्ये, भरसमुद्रांत पाहतात.
- २५ तो आळा करून वादळ उठवितो
तेव्हां त्याच्या लाटा उसक्तात.
- २६ ते आभायापर्यंत वर जातात, तव्यपर्यंत
खाली जातात;
- क्लेशाने त्यांच्या जिवाचे पाणी पाणी होते.
- २७ ते मदाच्यासारखे झोके व भेलकळ्या खातात,
त्यांची बुद्धी अगदी खुंटते.
- २८ ते संकटसमर्थी परमेश्वराचा धावा करितात,
आणि तो त्यास क्लेशांतून मुक्त करितो.
- २९ तो वादळ शमवितो
तेव्हा लाटा शांत होतात.
- ३० ता शांत ज्ञान्यासुले से हार्षित होतात,
आणि ते त्यास इच्छित बंदरास नेतो.
- ३१ परमेश्वराच्या दयेस्तव व त्याने मनुष्यांसाठी केलेल्या
अद्भुत कृत्यास्तव
- लोक त्याचे उपकारसमरण करोत.
- ३२ लोकसंमेत ते त्याची घोरवी गवेत,
आणि बदिलांच्या बैठकीत त्याचे त्वचन करोत,
- ३३ तो नद्यांचे अरण करितो,
पाण्यांच्या ज्ञान्यांच्या जाली मुक्त भूमि करितो.

३४ शुणीक देशाची त्यात राहणाच्या शुष्टेशुल्के तो
खास भूमि करितो.

३५ तो अवस्थाचे तळे करितो,
व शुष्ट भूमीचे झार करितो.

३६ तो भुकेल्यास वसवितो,
ते वस्तीकरितां नगर तयार करितात;

३७ ते होते पेतात,
व द्राक्षाचे मळे लावितात आणि त्यास
पीक मिळते.

३८ तो त्यास आशीर्वाद देतो, आणि त्याची कार
बाढ होते;

त्यांला गुराची कमतरता पडू देत नाही.

३९ पुढे जुदम, विपति व दुःख गच्याशुल्के
ते कमी होतात व सालावतात.

४० तो अधिपतीवर अपमालाचा मारा करितो;
त्यांला मार्गीहीन वैराग्य प्रदेशांत
भटकवयास लावितो.

४१ पण दरियास फ्लेशासून शुक्क कस्तु तो उच
त्याची ठेवितो,

त्याची कुटुंबे मेंदाराच्या कल्पसारखी वालवितो.

४२ हे पाहून सुजन हई पावतात;
सर्व दुष्टाई आपले तोड बंद करिते.

४३ जो कोणी बुदिसान् असेह त्याने या गोषीकडे
लक्ष पुरवावै,
त्याने परमेश्वराची दया ओळखावी.

१०८ [दाविदाचे संगीत स्तोत्र]

१ हे देवा, माझे मन स्थिर आहे;
मी गाईन, मी जिवेभावे स्तोत्र गाईन.

२ हे सतारी, हे वीणे, जाहूत व्हा;
मी प्रभातेला जागे करीन.

३ हे परमेश्वरा, लोकांमध्ये मी तुम्हे
उपकारस्मरण करीन;

राष्ट्रांमध्ये तुम्ही स्तोत्रे गाईन.

४ करण तुम्ही दया आकाशाहून उंच आहे.

तुम्हे सत्य गणापवैत जाळन पोहंचले आहे.
५ हे देवा, तु आकाशाहून उंचत हो;

तुम्ह्या गरवाची प्रतीषा सर्व पूर्वीवर वाढो.

६ दुष्टा प्रियजनांनी शुक्क व्हावे
दहून तू आपल्या हातानें त्याचे तारण
कर, आणि आमचे ऐक.

७ देव आपल्या पवित्रतेला स्मरून महणाळा,
मी उल्लासेन;
मी शुद्धेम विभागीन व शुक्कोषाचे खोरे
मापून देईन.

८ विलाद माझा आहे व मनस्ये माझा आहे;
एफाईम माझें विरक्षाण आहे;
यदूदा माझें राजवेत्र आहे.

९ मवाव माझ म्हानाचे गंगाळ आहे;
अदोमावर मी आपले पायतण फेकीन;
पल्लेशाविषयी मी जयवाष करीन.

१० मला टटबंदीच्या नगरांत कोण घेऊन जाईल ?
अदोमात मला कोण नेईल ?

११ हे देवा, तू आमचा त्याग केला ना !
हे देवा, तू आमच्या सैन्यांवरोवर चालत नाहीस.

१२ शशीपासून तू आमची मुटकम कर;
मनुष्याचे साहाय्य केवल व्यर्थ आहे.

१३ देवाच्या साहाय्याने आस्ती पराक्रम करू;
तोच आमच्या शशीपूर तुडवून टाकील.

१०९ [मुख्य गवय साठी; दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे माझ्या स्तुतिपात्र देवा, मौन धरू नको;

२ करण दुष्टांनी व कपटी जनांनी मजवर तोड
सोडिले आहे;

ते खोडसाळ जिज्हेने मजविश्व बोलले आहेत.

३ त्यांनी मजवर, देवतुक शब्दाचा वर्षाव केला आहे,
ते मजवीज विनाकारण झागडले.

४ मी प्रेम करीत असतां ते माझा विरोध करितात;
मी तर प्रार्थनेत मम असतो.

५ मी केलेल्या क्वाची केढ त्यांनी बाईठाने केली,

- ६ त्याजवर दुर्जनाला अधिकारी नेम;
त्याच्या उजव्या हाताकडे विरोधी उभा राहो.
- ७ त्याचा न्याय होइल तेव्हां तो अपराधी ठरो,
आणि त्याची प्रार्थना पापरूप ठरो.
- ८ त्याचे दिवस थोडे होवोत;
त्याचा हुदा दुसरा घेवो.
- ९ त्याची मुळे अनाथ होवोत,
व त्याची बायको विधवा होवो.
- १० त्याची मुळे भटकत फिरोत,
आणि ती आपल्या उजाड झालेल्या वस्तीतून
बाहेर पडून अनान करोत.
- ११ सावकार त्याचें संख्या हिंगवून घेवो;
त्याची कष्टाची कमाई परके लुटोत.
- १२ त्याजवर कोणीहि दया न करो;
त्याच्या अनाथ मुलांची कीव कोणालाहि न घेवो.
- १३ त्याचा कुलक्षण होवो;
पुढल्या पिढीते त्याचा नामनिरेशा न होवो.
- १४ त्याच्या उडिलांच्या अधर्माचें परमेश्वराला
स्मरण राहो;
- त्याच्या आईचे पातक पुसून न जावो.
- १५ त्याची पातके परमेश्वरांुदे सदा राहेत,
तो पृथ्वीवरून त्याचें स्मरण नाहीसे करो.
- १६ कारण त्या मनुष्याला दया करण्याचें भान
राहिले नाही,
- तर दीन, दरिद्री व घावरलेल्या माणसांचा
वध करण्यासाठी
- तो त्याच्या पांडीस लागला.
- १७ शाप देण्याची त्याला आवड असे
म्हणून तो शाप त्यालाच लागला;
आशीर्वाद देण्याची त्याला आवड नसे,
म्हणून तो आशीर्वादाला मुक्ला.
- १८ शाप देणे हा त्याचा पेहराव बनला होता,
तें त्याच्या पोटांत पाण्यासाठें
व त्याच्या हाडांत तेलासारखे भिन्नून गेले.

- १९ तें त्याला पांघरावयाच्या वज्राप्रमाणे होवो,
नेहमीं वापरावयाच्या कंबरपट्टाप्रमाणे तें त्याला
जखडून राहो.
- २० माझ्या विरोध्यांस, मजविस्त्रद वाईट बोलणाऱ्यांस
परमेश्वराकडून हेच प्रतिफल मिळो.
- २१ हे परमेश्वरा, हे प्रभू, तू आपल्या नामाकरितां
मला वागवून घे;
- तुझी दया उत्तम आहे म्हणून तू मला सोडीव.
- २२ कारण मी दीन व दरिद्री आहें;
आणि माझे हृदय विवृद्ध झाऱें आहे.
- २३ उत्तरत्या सावलीप्रमाणे मी चाललो आहें;
मी टोळाप्रमाणे उडविला जात आहें.
- २४ उपासाने माझे गुडबे लटपटत आहेत;
माझे शरीर रोड होऊन मला शक्ति राहिली नाही.
- २५ मी लोकांस निदेचा विषय झालो आहें;
मला पाहून ते माळा हालवितात.
- २६ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझे साहाय्य कर,
तू आपल्या दयेस अनुसरून मला तार.
- २७ हे परमेश्वरा, हांत तुझा हात आहे,
हे तंच केले आहे असे ते जाणोत.
- २८ ते शाप देतात पण तू आशीर्वाद देतोस;
ते उठतील तेव्हां लजित होतील,
परंतु तुझा सेवक हर्षित होइल.
- २९ माझे विरोधी अपमानानें व्यास होतील,
क्षम्याप्रमाणे ते लजा पांघरितील.
- ३० मी आपल्या मुखांने परमेश्वराचे बहुत उपकार-
स्मरण करील,
- लोकसमाजात त्याला स्तावीन.
- ३१ कारण दरिद्राचा जीव दोषी घरविणारे जे आहेत
त्यांपासून त्याचा बचाव करावयासाठी,
तो त्याच्या उजव्या हाताकडे उभा असतो.
- ११० [दावेदाचे स्तोत्र]**
- १ माझ्या प्रभूला परमेश्वर म्हणतो,
मी तुझे वैरी तुझे पीदासन करीपर्यंत तू माझ्या

- उजवीकडे वैसे.
 २ परमेश्वर तुझे बलवेत्र सीयोनांतूळ पुढे नेऊळ म्हणतो,
 तु आपल्या शंखवर प्रभुत्व कर.
 ३ तुश्या पराकामाच्या दिवशी तुसे लोक संतोषाने
 पुढे होतात,
 पावित्र्याने मंडित शालेले तुसे तश्च पक्षाटेच्या
 दृष्टिवरासारखे तुला येऊन मिळतात.
 ४ परमेश्वराने शपथ वाहिली आहे आणि ती तो
 बदलणार नाही;
 ती अशी की मलकीसदेकाच्या संप्रदायप्रमाणे
 तु युगानुयुग गाजक आहेस.
 ५ तुश्या उजव्या हाताकडे असकेल प्रभु
 आपल्या कोळाच्या दिवशी राजास मारीत आहे.
 ६ तो राष्ट्रांत न्यायाविषी करील;
 रणभूमी प्रेतांनी भरील;
 चोहोकडे मस्तके कोळील.
 ७ मारानं चालत असतां तो ओहोळांतले पाणी
 पिईल;
 आणि आपले ढोके वर करील.

- १ परमेश्वराचे स्तवन करा.
 ११९ १ सरक जनाच्या समेत व मंडळीत
 मी अगदी मनःपूर्णक परमेश्वराचे
 उपकारस्तरण करील.
 २ परमेश्वराची कृत्ये घोर आहेत,
 ज्यास ती आवडतात वे सर्व त्याचा
 शोष करितात.
 ३ त्याची करणी साक्षात् प्रताप व महिमा आहे.
 त्याचे न्यायत्व सर्वकाळ ठिकून राहिले.
 ४ आपल्या अहूत कृत्यांचे स्मरण राहावें असे त्यांने
 केले आहे;
 परमेश्वर कृपाकृ व कन्धाकृ आहे.
 ५ त्यांने आपले भय चरणांतूस अज दिले आहे;
 तो आपला करार सदा स्मरतो.

१ मुळांत : हालेल्या.

४९

- ६ त्यांने आपल्या लोकांस राठूऱे बतनादाखल देलन
 आपल्या कृत्यांचे सामर्थ्य दाखविले आहे.
 ७ त्याच्या हातची कृत्ये साक्षात् सत्य व न्याय आहेत;
 त्याचे सर्व विधि विश्वसनीय आहेत.
 ८ ते सदासर्वकाळ अढळ असे आहेत.
 ते सत्यांने व सरल्यांने नेमिलेले आहेत.
 ९ त्यांने आपल्या लोकांस उद्धारदान पाठून
 दिले आहे;
 त्यांने आपला करार सर्वकाळचा नेमिका आहे.
 त्याचे नाम पवित्र व भययोग्य आहे.
 १० परमेश्वराचे भय झानाचा उगम होय.
 त्याप्रमाणे जे वर्ततात त्या सर्वांस सुबुद्दि प्राप्त होते.
 त्याचे स्तवन सर्वकाळ चालते.

११२

- १ परमेश्वराचे स्तवन करा.
 जो मनुष्य परमेश्वराचे भय घरितो
 आणि ज्याचा इर्ष त्याच्या आळोचनाचे आहे
 तो धन्य !
 २ त्याची संताति पूर्वीवर पराकर्मी होईल;
 सातिविकाचा वैष्ण आशीर्वादयुक्त होईल.
 ३ एवरसंपदा त्याच्या घरी असेते;
 त्याचे नीतिसंबंध सर्वकाळ राहते.
 ४ सातिविक जनांस अंबकारांत सूर्यप्रकाश प्राप्त होते;
 त्याच्या ठारी कृषा, दृश्य व न्याय
 ही वोतप्रोत आहेत.
 ५ जो मनुष्य दृश्य करितो व उसांने देतो त्याचे
 कृत्यांन होते;
 तो न्यायसमेत आपल्या नादांने समर्थन करील.
 ६ तो कर्जीहि ठव्यार नाही;
 धारिकाचे स्मरण सर्वकाळ राहते.
 ७ तो वाईट बातमील भिणार नाही;
 त्याचे मन परमेश्वरवर आव ठेवून अढळ राहते.
 ८ त्याचे मन स्विच असते,
 आपल्या शंखाची गति आपल्या इच्छेप्रमाणे

१ मुळांत : हालेल्या.

६५७

शालेली पाहीपर्यंत तो डगमगणार नाही.

१ त्याचे सळळ हाताने गरिवांस दानधर्मे
केळा आहे;

त्याची धार्मिकता सर्वकाळ राहील;
त्याचे शिंग गौरवयुक्त होऊन उन्नत होते.

१० हे पाहून दुर्जन खिंच होतील;
ते दांतशाठ चाचतील पण विरघडून जातील;
दुर्जनांची इच्छा नष्ट होईल.

११३ १ परमेश्वराचे स्तवन करा.
परमेश्वराच्या सेवकांनो,
स्तवन करा;

परमेश्वराच्या नामाचे त्वत्वन करा.

२ आतांपासून सर्वकाळ
परमेश्वराच्या नामाचा धन्यवाद होतो.
३ सुर्याच्या उगवीपासून मावळतीपर्यंत
परमेश्वराचे नाम स्तवनीय आहे.

४ परमेश्वर सर्व राष्ट्रांहून उन्नत आहे;
त्याचे वैभव आकाशाहून उंच आहे.

५ परमेश्वर आमचा देव याच्यासारखा कोण आहे ?
तो उज त्यांकी सिंहासनालूढ आहे.

६ तो आकाश व पृथ्वी यांचे अवलोकन करण्यास
ल्वतो.

७ तो दीनांस धुळीतून उठवितो,
दरियास उकिरव्यावस्था उचलितो;

८ आणि त्यांस अधिपतीच्या,
आपल्या लोकांच्या अधिपतीच्या, पंकीस बसवितो.

९ तो वास खियेल घटिणी कसून
मुलांची आनंदी माता करितो.
परमेश्वराचे स्तवन करा.

११४ १ इक्षाएल मिसर देवांतून निशाळा,
याकोबाचे धरांगे परकी भाषा बोल-

२ तेज्ज्वां यदूदा त्याचे पवित्रस्थान झाल,

३ मुक्तंत : हालेदया.

इक्षाएल त्याचे राष्ट्र झाला.

४ हे पाहून समुद्र पळाला;
यादेन मार्गे हटली.

५ पवित्रांनी मंदिरांसारख्या उच्चा मारिल्या,
टेकड्यांनी कोकरांसारख्या उच्चा मारिल्या.

६ हे समुद्रा, तुला काय झाले म्हणून तूं पळ्योस ?
हे यादेन, तुला काय झाले म्हणून तूं मार्गे हटतेस ?
७ अहो पवित्रांनो, तुम्हाला काय झाले म्हणून तुम्ही
मंदिरांसारख्या उच्चा मारितां ?

अहो टेकड्यांनो, तुम्हांला काय झाले म्हणून तुम्ही
कोकरांसारख्या उच्चा मारितां ?

८ अगे पृथ्वी, तूं प्रभूमोर,
याकोबाच्या देवासमोर, थरथरां कांप.

९ तो खडक पालदून पाण्याचे तळे करितो,
गारेचा खडक पालदून पाण्याचा झरा करितो.

११५ १ हे परमेश्वरा, आमचे नको, आमचे नको,
तर आपल्या नामाचेंच गौरव कर,
कारण तूं दयालू व सत्य आहेस.

२ यांचा देव कोठे आहे ?
असे राष्ट्रांनी को म्हणावे ?

३ आमचा देव स्वर्गात आहे;
त्याला वरै वाटर्टे तें सर्व तो करितो.

४ त्यांच्या भूति केवळ सोनेसंपे आहेत;
त्या मरुष्यांचा हाताच्या कृति आहेत.

५ त्यांस तोंड आहे पण बोलतां येत नाहीं;
त्यांस ढोके आहेत पण दिसत नाहीं;

६ त्यांस काळ आहेत पण ऐकू येत नाहीं;
त्यांस नाक आहे पण वास येत नाहीं;

७ त्यांस हात आहेत पण स्पर्श करतां येत नाहीं;
पाय आहेत पण चालतां येत नाहीं;

८ त्या बनविणारे व त्यांवर भाव ठेवारे सर्व
त्यांसारखे बनतात.

९ हे इक्षाएला, परमेश्वरावर भाव ठेव,
तोच त्यांचा साहाय्यकी व त्यांची डाळ आहे.

१० हे अद्वेनाच्या घराण्या, परमेश्वरावर भाव ठेव;
तोच त्यांचा साहाय्यकर्ता व त्यांची ढाल आहे.

११ अहो परमेश्वराचे भय घरणाऱ्यांनो, परमेश्वरावर
भाव ठेवा,

तोच त्यांचा साहाय्यकर्ता व त्यांची ढाल आहे.

१२ परमेश्वरानें आमची आठवण केली आहे; तो
आशीर्वाद देईल,

इस्त्राएलाच्या घराण्याला आशीर्वाद देईल,

अहरोनाच्या घराण्याला आशीर्वाद देईल.

१३ परमेश्वराचे भय घरणाऱ्या लहानयोरांस
तो आशीर्वाद देईल,

१४ परमेश्वर तुमची वाढ करील,
तुमची व तुमच्या मुलांची वाढ करील.

१५ आकाश व पृथ्वी ही निर्माण करणाऱ्या परमेश्वराचा
तुम्हांस आशीर्वाद असो.

१६ स्वर्ग तर परमेश्वराचा आहे;
पण पृथ्वी त्यांने मानवजातीला दिली आहे.

१७ मेलेले, निशब्दस्थानीं उतरलेले, कोणीहि
परमेश्वराचे स्तवन करीत नाहीत;

१८ पण आही आतांपासून सर्वकाळ परमेश्वराचा धन्य-
वाद करीत राहू.

परमेश्वराचे स्तवन करा.

१ मी परमेश्वरावर प्रेम करितो

२ त्यांने आपला कान मजकडे

लाविला आहे,

म्हणून मी जन्मभर त्याचा धावा करीन.

३ मृत्युच्छ बंधनांनी मला वेष्टिले,

अवोलोकन्या यातना मला झाल्या,

पैव व क्लेश हीं मला प्राप्त झाली.

४ तेव्हां मी परमेश्वराच्या नामाचा धावा

करून म्हणालो,

हे परमेश्वरा, तुला मी विनवितो की माझा जीव

१ मुळांत : हालेल्या.

मुक्त कर..

५ परमेश्वर कृपाळू व न्यायी आहे;
आमचा देव कन्हवाळू आहे.

६ परमेश्वर भोव्याचे रक्षण करितो;

मी दीनावस्थेत होतो तेव्हां त्यांने माझा उद्दार केला.

७ हे माझ्या जिवा, तूं आपल्या विश्रामस्थानी यस्त ये,
कारण परमेश्वराने तुजवर बहुत उपकार
केले आहेत.

८ तूं माझा जीव मरणापासून,

माझे डोले अश्रूपासून,

माझे पाय ठेचाळण्यापासून रक्षिते आहेत.

९ जीवंताच्या भूमीवर मी परमेश्वरासमोर वालेन.

१० मी फार पीढित आहें, असें मी म्हणतो;

तरी देवावर माझी श्रद्धा आहे.

११ मी अधीरपणे म्हणालों की
सर्व मनुष्ये लबाड आहेत.

१२ परमेश्वराने मजवर केलेल्या उपकारांचा

मी कसा उतराई होऊँ ?

१३ मी तारणाचा प्याला हाती घेऊन

परमेश्वराच्या नामाचा धावा करीन.

१४ परमेश्वराला केलेले नवस

मी त्याच्या सर्व लोकांसमझ केढीन.

१५ परमेश्वराच्या ठर्णीतें

त्याच्या भक्तांचे मरण अमोल आहे.

१६ हे परमेश्वरा, मी खरोखर तुला वास आहें;

मी तुक्का दास; तुक्का दासीचा पुत्र आहें;

तूं माझीं वंधने सोडिली आहेत.

१७ मी तुला उपकारस्मरणरूप होमविलि अर्पांन,

परमेश्वराच्या नामाची धोषणा करीन.

१८ मी परमेश्वराला केलेले नवस

त्याच्या सर्व लोकांसमझ केढीन,

१९ परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगणांत,

हे यशस्विली, तुक्कामाझ्ये ते केढीन.

परमेश्वराचे स्तवन करा.

१ मुळांत : हालेल्या.

११७

- १ अहो सर्वे राष्ट्रानो, परमेश्वराचे स्तवन करा;
अहो सर्वे लोकानो, त्याचे स्तवन करा.
२ कारण त्याची दया आमदांवर विपुल
साली आहे,
आणि परमेश्वराचे सत्य सनातन आहे;
परमेश्वराचे स्तवन करा.

११८

- १ परमेश्वराचे उपकरस्मरण करा, तो
चांगला आहे;
त्याची दया सनातन आहे.
२ आत्मा इश्वरानं शङ्खांचे की
त्याची दया सनातन आहे.
३ अहोनेत्राच्या घराण्याने महावं दी
त्याची दया सनातन आहे.
४ परमेश्वराचे भय घरणांची महावं दी
त्याची दया सनातन आहे.
५ अडकणीच्या स्वल्पातू मी परमेश्वराचा जाळा केला;
तो ऐकून परमेश्वराने मला प्रसरत स्वल्पी नेले,
६ परमेश्वर माझ्या पक्षाच्या आहे; मी खिळार नाही;
मुख्य भास्त्रे काय बरणार?
७ माझा साहाय्यकर्ता परमेश्वर माझ्या पक्षाच्या आहे;
माझ्या देव करणांची दशा
मी ठोके नर्सन पाहील.
८ मनुष्यावर भरवता टेवण्यापेक्षा
परमेश्वराचा शरण आवे हे वरे.
९ अधिपतीवर भरवता टेवण्यापेक्षा
-परमेश्वरात्त शरण आवे हे वरे.
१० सर्वे राष्ट्रांनी मला घेरिले आहे;
परमेश्वराच्या नामाने मी त्याचा उच्छेद करीन.
११ त्याची मला घेरिले आहे; अहो, मला घेरिले आहे;
परमेश्वराचे नाम घेलन मी त्याचा उच्छेद करीन.
१२ त्याची मला मध्यमांशप्रभावे घेरिले आहे;
परमेश्वराच्या आगीप्रभावे ते विकल्प आतील,
परमेश्वराच्या नामाने मी त्याचा उच्छेद करीन.
१ मुल्यात : हालेल्या.

१३ मी पढावे महणू तूं मला जोराने घासा दिल्या,
पण परमेश्वराने मला शावरिले.

१४ परमेश्वराचे बल, व माझा स्तोत्रविषय आहे;
तो माझा उद्धारक ज्ञाला आहे.

१५ उत्सवाचा व तारथाचा शब्द
धार्मिकांच्या वस्तीत आहे;
परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो.

१६ परमेश्वराचा उजवा हात उभारिलेला आहे;
परमेश्वराचा उजवा हात पराक्रम करितो.

१७ मी भरवयाचा नाही, मी जगणार;
आणि परमेश्वराच्या कृत्यांचे वर्णन करणार.

१८ परमेश्वरांने मला जबर शासन केले;
तरी मला मृत्यूच्या हवाली केले नाही.

१९ मज्जासाठी धार्मिकांची द्वारे उघाडा;
मी त्यांतल प्रवेश करून परमेश्वराचे उपकरस्मरण
करीन.

२० हे परमेश्वराचे द्वार आहे;
वांतुन धार्मिक जन प्रवेश करोत.

२१ तूं माझे ऐकले आहे,
तूं माझा तारक ज्ञाला आहेस,

यास्तव मी तुझे उपकरस्मरण करितो.

२२ वांशण्याच्यांनी नापरंत केलेला दगड
कोनचिला ज्ञाला आहे.

२३ हे परमेश्वराच्या हातात अडले आहे;
हे अमृत्या दृष्टीने अहुत कृत्य आहे.

२४ परमेश्वराने हा दिवस नेमिला आहे;
यांत आपण उडास व आनंद कांह

२५ हे परमेश्वरा, तुला विनवितों की आपचा उद्धार कर
हे परमेश्वरा, तुला विनवितों की आमदांस उपदा दे

२६ परमेश्वराच्या नामाने येण्याचा धन्यवाद होवो
परमेश्वराच्या मंदिरातूल आही तुम्हास आशीर्वात
देतो.

२७ प्रकाश दिला आहे, त्याने आमदांस प्रकाश दिल
आहे;

उत्सवाचा यशस्वी देवीच्या विशाला
दोन्यांनी गांधा.

२६ तू माझा देव आहेस;
मी तुझे उपकारस्मरण करीन;
हे माझा देवा, मी तुझी थोरवी गाईन.
२७ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा; तो चांगला आहे;
त्याची दया सनातन आहे.

१ घन्य ते जन, जे आपले वर्तन चोख
११९ ठेवूल

परमेश्वराच्या शाळाप्रमाणे चालतात.
२ घन्य ते जन, जे त्याचे निर्बंध पाळून
त्याला मनःपूर्वक शरण जातात.
३ ते कांही अवर्माचरण करीत नाहीत;
तर त्याच्या मागांनी चालतात.
४ तुझे विवि आमदी मनभूर्वक फल्लवे
म्हणून तू ते आमदांस लाघून विके आहेत.
५ तुझे नियम पालावयासाठी माझी चालवल्लक
व्यवस्थित असावी,

हेच माझे मागांणे आहे.
६ मी तुझ्या सर्व आळांकडे लक्ष पुरविले
तर मी फजीत होणार नाही.
७ तुझ्या रास्त निर्णयाचे ज्ञान मी प्राप्त करून घेईन
तेव्हांमी सरक मानाने तुझे स्वतन्त्र करीन.
८ मी तुझे नियम पालीन;
माझा सर्वस्ती त्याग करू नको.

९ तल्य आपला वर्तनकम कशाने शुद्ध राखील ?
तुझ्या वचनाप्रमाणे सावधान राहण्याने.
१० सर्व मनाने तुला मी शरण आवडे आहेत;
तुझ्या आळांपासून मला बहुऱ्ह देले नको.
११ मी तुझ्याविश्वद पाप करू नये
म्हणून मी आपल्या मनात तुझे वचन जपून
ठेविले आहे.
१२ हे परमेश्वरा, तू घन्य आहेस;
तुझे नियम मला विश्वीष.
१३ मी आपल्या मुक्ताने

तुझ्या तोडव्या सर्व निर्णयाचे निवेदन करितो.
१४ तुझ्या निर्बंधांचा मार्ग हीच माझी घनसंपदा,
असे मानून मी अत्यानंद करितो.
१५ मी तुझ्या विवीचे मनन करीन,
तुझ्या मार्गांकडे लक्ष देईन.
१६ मी तुझ्या नियमांनी मुख पावेन;
मी तुझे वचन विसरावयाचा नाही.

१७ आपल्या दासाला औदार्य दाखीव,
म्हणजे मी जिवंत राहून तुझे वचन पालीन.
१८ तू मासे नेत्र उघड,
म्हणजे तुझ्या शाळांतील अद्भुत गोष्टी माझ्या
हृषीस पढतील.
१९ मी या जगांत केवळ प्रशासी आहेत;
तुझ्या आळा मजपासून गुप ठेवू नको.
२० तुझ्या निर्णयांची सर्वदा उरकळ घस्त
माझा जीव कातावीस क्षाला आहे.
२१ गर्विंगस तू धमकावितास,
तुझ्या आळांपासून बहकणारे शापित आहेत.
२२ निंदा व तिरस्कार मजपासून दूर कर,
करण मी तुझे निर्बंध पाविलो.
२३ अधिपतिहि बसून आपसांत मजविश्वद बोलतात;
णण तुझा दास तुझ्या नियमांने मनन करितो.
२४ तुझे निर्बंध मला कार गोड आहेत.
ते माझे मंत्री आहेत.

२५ माझा जीव धुळीस मिळाला आहे;
तू आपल्या वचनाप्रमाणे मला नवजीवन दे.
२६ मी आपला वर्तनकम तुजपुढे मादिला आयि तू
माझे ऐकले;
तू आपले नियम मला विश्वीष.
२७ तुझ्या विवीची पदाति मला समजावून दे,
म्हणजे मी तुझ्या अद्भुत कृत्यांचे मनन करीत.
२८ माझा जीव जेवाने गळून जातो;
आपल्या वचनाप्रमाणे मला आवाह दे.

- २९ असत्याचा मार्ग मजपासून दूर कर;
कृपादू होऊन तुझे शाळ मला दे.
- ३० मी सत्याचा मार्ग निवडिला आहे;
मी तुझ्या निर्णय आपल्यासमोर ठेविले आहेत.
- ३१ मी तुझ्या निर्बंध धरून राहिले आहें;
हे परमेश्वरा, मला फजीत होऊ देऊ नको.
- ३२ तू माझे मन विकसित करतोस,
म्हणून मी तुझ्या आज्ञांच्या मार्गाने धावतो.
- ३३ हे परमेश्वरा, तू आपल्या नियमांचा मार्ग मला
दाठीव,
म्हणजे तो मी शेवटपर्यंत धरून राहील.
- ३४ मला बुद्धि दे, म्हणजे मी तुझे शाळ पालीन;
खरोखर पूर्ण मनोभावे ते मी पालीन.
- ३५ तू आपल्या आज्ञांच्या मार्गाने मला चालीव;
स्थांत्रं भाजा सुखानंद आहे.
- ३६ माझ्या मनाचा कल लाभाकडे नको, तर तुझ्या
निर्बंधाकडे होऊ दे.
- ३७ निरर्थक गोष्टीपासून माझी दृष्टि फिरीव;
तुझ्या मार्गात मला उत्तेजित कर.
- ३८ तू आपले भय धरणाच्यांस दिलेले वचन
आपल्या दासासंबंधाने खरें कर.
- ३९ मला निवेद्ये भय आहे म्हणून ती दूर कर;
तुझे निर्णय उत्तम आहेत.
- ४० पाहा, मला तुझ्या विधीचा घास
लागू राहिला आहे;
तू आपल्या न्यायत्वाने मला उत्तेजित कर.
- ४१ हे परमेश्वरा, तुझी भ्रमयुक्त दया मला प्राप्त होवो.
तुझ्या वचनातुसार तू सिद्ध केलेले तारण मला
प्राप्त होवो;
- ४२ म्हणजे माझी निदा करणाऱ्यास
मला उत्तर देतां येईल;
कारण तुझ्या वचनावर माझा भरवसा आहे.
- ४३ तू आपले सत्यवचन माझ्या मुखातून सर्वथा
नाहीते होऊ देऊ नको,

- कारण मी तुझ्या निर्णयांची आशा धरिली आहे.
४४ तेंगेकरून मी तुझे शाळ नित्यनेमाने
सदसर्वकाळ पालीत राहीन.
- ४५ मी मोकळेपणाने चालेन,
कारण मी तुझ्या विधीचा आश्रय केला आहे.
- ४६ मी राजासमोरसुद्धां तुझे निर्बंध सागेन,
संकोच धरणार नाही.
- ४७ मी तुझ्या आज्ञांमध्ये पूर्णानंद मानीन,
त्या मला प्रिय आहेत.
- ४८ तुझ्या आज्ञा मला प्रिय आहेत म्हणून मी आपले
हात उभारीन
आणि तुझ्या नियमांचे मनन करीन.
- ४९ तू आपल्या दासाला दिलेले वचन आठीव,
कारण तू मला आशा लाभिली आहे.
- ५० तुझे वचन मला उत्तेजित करितें;
हेच माझ्या दुःखात माझे सांतवन आहे.
- ५१ गर्विष्ठानीं माझा फार उपहास केला,
तरी मी तुझ्या शाळापासून बहकलो नाही.
- ५२ हे परमेश्वरा, तुझे पुरातन निर्णय आठवून
मी संमाधान पावलो आहे.
- ५३ दुर्जन तुझ्या शाळाचा यिकार करितात,
म्हणून मला फार संताप येतो.
- ५४ माझ्या संसारयात्रेत
तुझे नियम मला गीतरूप जाले आहेत.
- ५५ हे परमेश्वरा, मी रात्री तुझ्या नामाचे स्मरण करून
तुझे शाळ पालिले आहे.
- ५६ मी तुझे विधि आनंदितो
त्यांपासूनच माझे हित ज्ञाले.
- ५७ परमेश्वर माझा वतनभाग आहे;
तुझी वचने पाल्याचा मी निश्चय केला आहे.
- ५८ मी अगदीं मनापासून तुझा प्रसाद याचिला आहे
आपल्या वचनाप्रमाणे मजवर कृपा कर.
- ५९ आपल्या वर्तनकमाविषयीं विचार करून म

तुश्या निर्बधाकडे पावळे फिरविली.

६० मी तुश्या आज्ञा पाळ्याविषयी उतावला झाले,
मी विलंब लाविला नाही.

६१ दुर्जनांच्या पाशांनी मला वेणिले,
तरी मी तुश्ये शाळ विसरले नाही.

६२ तुश्या रास्त निर्णयोवहल

तुश्ये उपकरस्त्वरण करवायास

मी मध्यरात्री उठतो.

६३ तुश्ये भय धरणाच्या सर्वाचा,

तुश्ये विधि पाळ्यान्यांचा, मी सोबती आहे.

६४ हे परमेश्वरा, तुश्या दयेने पृथ्वी भरली आहे;
तू आपले नियम मला शिकीव.

६५ हे परमेश्वरा, तू आपल्या वचनाप्रमाणे

ध्यापल्या दसावें हित केले आहे.

६६ सद्विवेक व ज्ञान मला दे,
कारण तुश्या आज्ञांवर माझी निषा आहे.

६७ मी पीडित ज्ञाल्यावृती भटकत असे,
पण आता मी तुश्ये वचन पालीत आहे.

६८ तू चांगला आहेस, तू चांगले करितोस.
तुश्ये नियम मला शिकीव.

६९ गर्विञ्छांनी मजवर खोटा आरोप आणिला आहे;
तथापि मी अगदी मनापासून तुश्ये विधि पालीन.

७० त्यांचे मन कीण झाले आहे;
मी तर तुश्या शाळांत रमून गेले आहे.

७१ मी पीडित ज्ञाल्यावृते माझे बरं झाले;
कारण तेणेकल्न मी तुश्ये नियम शिकले.

७२ सोन्यारुप्यान्या लक्षावधि नाऱ्यांपेक्षां
तुश्या मुखीचे शाळ मला मोलवान आहे.

७३ तुश्या हातांनी मला निर्माण केले व घडिले;
तुश्या आज्ञा शिक्षाप्रमाणे मला तुद्धि दे.

७४ तुश्ये भय धरणारे मला पाहून हर्ष पावोत;
कारण मी तुश्या वचनाची आज्ञा घरिली आहे.

७५ हे परमेश्वरा, तुश्ये निर्णय न्यायालुसार आहेत,

आणि सत्यास अलुसरून तू मला पीडिले आहे
हें मी जाणतो.

७६ तू आपल्या सेवकाला दिलेल्या वचनालुसार

तुश्या प्रेमसुक दयेने मला सात्वन प्राप्त होऊन दे.

७७ मजवर करणा कर महणजे मी जगेन;

कारण तुश्ये शाळ माझा पूर्णांनंद आहे.

७८ गर्विष्ठ फजीत होवोत, कारण त्यांनी ल्वाडीने
माझा अन्याय केला आहे;

मी तुश्या विविच्चे मनन करीन.

७९ तुश्ये भय धरणारे माझ्याकडे पाहोत,

महणजे त्यांस तुश्ये निर्विव कवळील.

८० मी लजित होऊन नये

महणून माझे चित्त तुश्या नियमांकडे एकलिभृप्ते
लागू दे.

८१ तू सिद्ध केलेल्या तारणाची उत्कठ घस्त माझा जीव
व्याकुळ झाला आहे;

मी तुश्या वचनाची आज्ञा धरितो.

८२ तुश्या वचनाचा ध्यास लागून

माझे डोळे चिणले आहेत;

तू माझे सात्वन केवळां करिशील ?

असे मी महणत आहे.

८३ धुरांत ठेविलेल्या बुधलीसारखा मी झाले आहे;
तरी मी तुश्ये नियम विसरले नाही.

८४ तुश्या सेवकाचे दिवस किलीसे उरले आहेत !

माझ्या पाठीस लागणान्यांस

तू कधी न्यायदंड करिशील ?

८५ गर्विष्ठ तुश्या शाळाप्रमाणे चालत नाहीत;

त्यांनी मजसाटी खाचा खणून ठेविला आहेत.

८६ तुश्या सर्व आज्ञा सत्य आहेत;

ते ल्वाडीने माझ्या पाठीस लागले आहेत, तू

मला साहाय्य कर.

८७ त्यांनी पृथ्वीवरून माझा बहुतेक नायनाट केला;

तरी मी तुश्ये विवि सोडिले नाहीत.

८८ तू आपल्या सप्रेम दयेने मला नवजीवन दे,

महणे भी तुश्या मुख्यांचे निर्विघ पालीत.

८९ हे परमेश्वरा, तुम्हे वचन स्वर्गात सर्वकाळ स्थिर आहे.

९० तुश्या सत्यता पिण्डानपिण्डा आहे;
तू पृथ्वी स्थापिली व ती तकीच कायम आहे.

९१ ती तुश्या निर्णयांप्रमाणे आजवर्यत
कायम राहिली आहेत;

कारण सर्व कोही तुश्या सेवा करीत आहेत.

९२ तुश्या शास्त्राच्या ठारी मला आनंद वाटला नसता
तर माझ्या दुःखांत माझा अंत कधीच शास्त्र
असता.

९३ तुम्हे विधि भी कधीहि विसरणार नाही;
कारण तू त्यांच्या योगे मला नवजीवन दिले आहे.

९४ भी तुश्या आहे, माझे तारण कर;
कारण भी तुश्या विधीचा आश्रय केल्या आहे.

९५ दुर्जन माझा नाश करवयास टप्पे आहेत;
तरी भी तुम्हे निर्विघ व्यानात घरीत.

९६ सर्व पूर्णतेल मर्यादा आहे हे भी पाहिले आहे;
तुश्या आज्ञा अस्तंत व्यापक आहे;

९७ अहाहा, तुम्हे शाख मला किती प्रिय आहे!
विवसभर त्याकडे माझे लक्ष लागलेले असते.

तुश्या आज्ञा मला आपल्या वैचांच्यापेक्षां
शाखांचे करितात;

कारण त्या सदोदित माझ्याजबळ्य आहेत.

९९ माझ्या सर्व शिक्कांपेक्षां मला अधिक समज
आहे;

कारण भी तुश्या निर्धांचे मनन करितो.

१०० बयोद्दृष्टांपेक्षां मला अधिक कळतो;
कारण भी तुम्हे विधि पाळतो.

१०१ तुम्हे वचन पालावै महणू
भी आपर्णे पाळल हरएक कुमारांपासून आवितो.

१०२ तुश्या निर्णयांपासून भी डक्कले नाही;
कारण तू मला शिकविले आहे.

१०३ तुश्या वचने माझ्या जिव्हेला किती मुत्र
लागतात!

माझ्या तोडाला ती मधापेक्षां गोड लागतात.

१०४ तुश्या विधीच्या द्वारे मला समज प्राप होतो,
महणू भी प्रत्येक असस्पतागांचा द्वेष करितो.

१०५ तुम्हे वचन माझ्या पावलांकरितां दिला
व माझ्या मार्गीवर प्रकाश आहे.

१०६ तुम्हे रास्त निर्णय पालीन असी शपथ भी
वाहिली आहे,

ती मी खरी करीन.

१०७ भी फार पीडले आहें;
हे परमेश्वरा, तू आपल्या वचनाप्रमाणे मला
नवजीवन दे.

१०८ हे परमेश्वरा, माझ्या तोडची वचने ही
स्वसंतोषानी अपेक्षे समजून मान्य कर;
तुम्हे निर्णय मला शिकीव.

१०९ भी आपले जीव नेहमी मुठीत धसून आहे,
तरी भी तुम्हे शाख विसरलो नाही.

११० दुर्जनानी माझ्यासाठी पाश मांडिला आहे,
तरी तुश्या विधीपासून भी बहललो नाही.

१११ तुम्हे निर्विघ माझे सर्वकाळचे वतन महणू भी
स्वीकारिले आहेत;

कारण त्यांच्या योगे माझ्या मनाला हवे होतो.

११२ तुम्हे नियम सर्वदा शेवटपर्यंत पालण्याकडे
भी आपले मन लाविले आहे.

११३ भी दुर्घटी मजुम्यांचा द्वेष करितो,
तथापि तुम्हे शाख मला प्रिय आहे.

११४ तू माझा आश्रय व माझी ढाल आहेस;
भी तुश्या वचनानी आज्ञा घरितो.

११५ अहो तुष्टीर्यानो, मज्जापसून दू व्हा;
भी आपल्या देवांच्या आज्ञा पाळण्यार.

११६ तू आपल्या वचनालुसार मला संभाळ; महणे
भी जगेन;

- माझ्या आशीर्वंबधाने मला फजीत होऊ
देंन कनो.
- ११७ मला आधार दे म्हणजे मी सुरक्षित राहीन,
आणि तुझ्या नियमावर निरंतर चित ठेवान.
- ११८ तुझ्या नियमांप्रासून बहकणाऱ्या सर्वांचा
तूं विकार करितोस;
- त्वांचे कपट निर्यक आहे.
- ११९ पृथ्वीवरील सर्व दुर्जनांस तूं गव्यप्रमाणे
दूर करितोस;
- यामुळे तुझे निर्बंध मला प्रिय आहेत.
- १२० तुझ्या भयांने माझ्या अंगावर कांटा उभा राहतो;
तुझ्या निर्णयांस मी भिती.
- १२१ मी न्याय व नीति आवरीली आहे;
माझ्या छळणाऱ्यांच्या हाती
मला सोडून देऊ नको.
- १२२ तूं आपल्या दासाच्या हितासाठी जामीन हो;
गर्विष्टांस माझा छळ करू देऊ नको.
- १२३ तूं सिद्ध केलेल्या तारणाची व तुझ्या न्याय्य
बचनाची प्रतीक्षा करितां करितां
- माझे डोके शिणले आहेत.
- १२४ तूं आपल्या दासाला आपल्या दयेस अनुसरून
वाणवून घे,
- आणि तूं आपले नियम मला शिकीव.
- १२५ मी तुझा दास आहे,
मला तुझ्या निर्बंधांचे ज्ञान न्हावें म्हणून मला
तुद्दि दे.
- १२६ परमेश्वराने आपला हस्तपराक्रम दाखविष्याचा
समय आला आहे;
- कारण त्यांनी तुझ्या शास्त्रांचे अतिक्रमण
केले आहे;
- १२७ म्हणूनच मी तुझ्या आज्ञा सोन्यापेक्षां,
बाबनकशी सोन्यापेक्षां प्रिय मानितो.
- १२८ यामुळे सर्व बाबींसंबंधाने तुझे सर्व विधि
यथायोग्य आहेत थर्से मी मानितो;

- आणि प्रत्येक असत्य मार्गाचा मी देख करितो.
- १२९ तुझे निर्बंध आश्वर्यकारक आहेत;
म्हणून माझा जीव ते पाळितो.
- १३० तुझ्या बचनांच्या उल्लग्यांने प्रकाश प्राप्त होतो,
त्वांने भोल्यांस ज्ञान प्राप्त होते.
- १३१ मी तोंड उष्ट्रहून घाया टाकल्या;
- कारण मला तुझ्या हानाचा घ्यास लगला.
- १३२ मजकडे वळ आणि तुझ्या नामाची आवड
घरणाऱ्यांस योग्य
- अशी कृपा मजबूर कर.
- १३३ तुझ्या बचनाच्या द्वारे माझी पावळे स्थिर कर.
आणि कसल्याहि तुष्टाईचा मजबूर असल होऊ
- देऊ नको.
- १३४ मलुष्याच्या बलात्कारापासून मला मुक्त कर,
म्हणजे मी तुझे विधि पाळीन.
- १३५ तूं आपला मुख्यप्रकाश आपल्या दासावर पाड;
- आणि तुझे नियम मला शिकीव.
- १३६ मनुष्ये तुझे शास्त्र पाळीत नाहीत,
म्हणून माझ्या डोल्यांतून अशून्चे प्रवाह चालतो.
- १३७ हे परमेश्वरा, तूं न्यायी आहेस;
तुझे निर्णय सरक आहेत.
- १३८ तूं आपले निर्बंध न्याय्य व पूर्ण विक्षसनीय
असे लावून दिले आहेत.
- १३९ माझ्या आस्थेने मला ग्रासून टाकिले आहे;
कारण माझे शत्रु तुझीं बचने विसरले आहेत.
- १४० तुझे बचन अगदी शुद्ध आहे;
तें तुझ्या दासाला प्रिय आहे;
- १४१ मी क्षुद्र व तुच्छ आहे,
तरी मी तुझे विधि विसरत नाही.
- १४२ तुझे न्यायत्व है-सनातन न्यायत्व आहे,
आणि तुझे शास्त्र सत्य आहे.
- १४३ मी संकटात व फेशात संपदल्ये आहें;
तरी तुझ्या आज्ञा मला आनंदवायी आहेत.

१४४ तुझे निर्बन्ध सनातन व न्याय्य आहेत;
मला बुद्धि दे महणजे मी वांचेन.

१४५ मी अगदी मनापासून तुझा धावा करितो;
हे परमेश्वरा, तू माझे ऐक,
मी तुझे नियम पाळीन.

१४६ मी तुझा धावा करितो; तू मला तार,
महणजे मी तुझे निर्बन्ध पाळीन;

१४७ उजाड्यापूर्वी उद्गृह मी आरोळी करितो;
मी तुझ्या वचनांची आशा धरितो.

१४८ तुझ्या वचनांचे विनंत करावयास
राष्ट्रीच्या प्रथेक प्रहरापूर्वी

मी डोळे उघडून जागा असतो.

१४९ तू आपल्या सप्रेम दरवेने माझी जाणी ऐक;
हे परमेश्वरा, तू आपल्या निर्णयांस अनुसरून
मला नवजीवन दे.

१५० दुर्जनी योजणारे जवळ आले आहेत;
ते तुझ्या शाळापासून दूर आहेत.

१५१ हे परमेश्वरा, तू जवळ आहेत;
तुझ्या सर्व आळा सत्य आहेत.

१५२ तुझ्या निर्बन्धावरून मला पूर्वीपासून ठारक
आहे की
ते तू सर्वकाळासाठी स्थापिले आहेत.

१५३ माझें दुःख पाहा, त्यापासून मला मुक्त कर;
कारण मी तुझे शाळ विसरलो नाही.

१५४ माझा वाद तू चालेव, मला मुक्त कर;
तू आपल्या वचनाप्रमाणे मला नवजीवन दे.

१५५ तारण दुर्जनांपासून दूर आहे;
कारण ते तुझ्या लियांकडे लक्ष पुरवीत नाहीत.

१५६ हे परमेश्वरा, तुझी करणा योर आहे;
तू आपल्या निर्णयांस अनुसरून

मला उत्तेजित कर.

१५७ माझ्या पाठीस लागणारे व माझे शत्रु
बहुत आहेत.

तरी मी तुझ्या निर्बन्धापासून ढळले नाही.

१५८ विश्वासधातक्यांस पाहून मला बीट
आला आहे;

कारण ते तुझे वचन पाळीत नाहीत.

१५९ तुझे विवि मी किती प्रिय मानीत आहें तें पाहा;
हे परमेश्वरा, तू आपल्या सप्रेम दरवेने मत्य
उत्तेजित कर.

१६० तुझे एकदर वचन सत्य आहे;
तुझे सर्व रास्त निर्णय सनातन आहेत.

१६१ अविष्वति माझ्या पाठीस विनाकरण लागले
आहेत;

परंतु माझे हृदय तुझ्या वचनांचे भय धरितो.

१६२ मोठा धनसंचय सोपडलेल्या मजुम्याला जरा
आनंद होतो

तसा तुझ्या वचनाविषयी मला होतो.

१६३ मी असत्याचा द्वेष करितो व त्याचा बीट
मानितो;

परंतु तुझ्या शाळावर माझी आवड आहे.

१६४ तुझ्या रास्त निर्णयांस्तव

मी दिवसांतून सप्त वेळं तुझे स्तवन करितो.

१६५ तुझे शाळ प्रिय मानणांचांस फार शांति असते.
त्यांस कशाचाहि अडखला नाही.

१६६ हे परमेश्वरा, मी तू सिद्ध केलेल्या तारणाची आशा
धरितो; तुझ्या आळा मी पाळिल्या आहेत.

१६७ माझा जीव तुझे निर्बन्ध पाळितो;
व ते मला अत्यंत प्रिय आहेत.

१६८ मी तुझे विवि व तुझे निर्बन्ध पाळितो;
माझा सर्व वर्तनकम तुजपुढे आहे.

१६९ हे परमेश्वरा, माझी आरोळी तुजपर्यंत पोहंचो;
तू आपल्या वचनानुसार मला बुद्धि दे.

१७० माझी विनंति तुजपुढे येवो;

तू आपल्या वचनानुसार मला मुक्त कर.

१७१ तू मला आपले नियम शिकवितोस

महणत माझ्या मुखातून स्तुतीचा प्रवाह निघो.
१७२ माझी जिव्हा तुळ्या वचनाची स्तुति गावो;
करण तुळ्या सर्वे आज्ञा न्याय्य आहेत.

१७३ तुळ्या हात मले साहाय्य करो;
करण मी तुळे विधि स्वीकारिले आहेत.

१७४ हे परमेश्वरा, तू सिद्ध केलेल्या तारणाची मी उर्कंठा
घरिली आहे;

तुळे शाळ मला आनंददारी आहे:

१७५ माझा जीव वंचो, म्हणजे तो
तुळी स्तुति करील;

तुळे निर्णय मला साहाय्य करोते.

१७६ हरवलेल्या मेंदरासारखा भी हरवलो आहेत;
आपल्या दासाचा शोध कर,
करण भी तुळ्या आज्ञा कवी विसरलो नाही.

१२० [उक्तमण्णसोत्र]

१ मी संकटांत असतां परमेश्वराचा धावा केला,
आणि त्यांने माझे ऐकले.
२ हे परमेश्वरा, माझा जीव असत्य वाणीपासून,
कपटी जिव्हेपासून मुक्त कर.
३ अगे कपटी जिव्हे, तुळ काय मिळार ?
आणखी तुळ काय मिळार ?
४ वीरांने तीक्ष्ण बाण
आणि रतम लाकडाचे निखारे.
५ हाय हाय ! मी मेशेखांत प्रवायी होऊन राहतो,
केदाराच्या डेंजांबवळ राहतो.
६ शांतीचा द्वेष करणा-न्याजवळ
माझ्या जिवाचे राहणे बहुत काळ झाले.
७ मी शांतिप्रिय आहेत;
तरी मी बोलतांब ते लडाईस उद्यात.

१२१ [उक्तमण्णसोत्र]

१ मी आपली दृष्टि पर्वताकडे लाभितो;
मले साहाय्य कोटुन येवैल ३.
२ आकाशाचा व पृथ्वीचा निर्माणकर्ता जो परमेश्वर

त्याजगासून मला साहाय्य येते.

३ तो तुळा पाय कदापि ढळू देत नाही;
तुळ्या रक्षकास झोप लागत नाही.

४ पाहा, इसाएलाच्या रक्षकाला झोप लागत नाही
व तो छुलकीहि घेत नाही.

५ परमेश्वर तुळा रक्षक आहे;
परमेश्वर तुळ्या उजव्या हाताला तुळ सावली आहे.

६ दिवसां सूर्य व रात्री चंद्र
तुला बाधा करणार नाही.

७ परमेश्वर सर्व अनिष्टापासून तुळें रक्षण करील.

८ परमेश्वर तुळे येणेजाऱ्ये
आतांपासून सर्वकाळ मुरक्षित करील.

१२२ [दाविदाचे उक्तमण्णसोत्र]

१ आपण परमेश्वराच्या मंदिराला जाऊ असे ते
मला म्हणाले;
तेव्हांन मला आनंद प्लाला.

२ हे यश्वलेला,
तुळ्या द्वारांत आमचे पाय उभे आहेत.

३ हे यश्वलेला, मजबूत रचलेल्या शहरासरवें
तूं बांधिलेले आहेस.

४ तुळ्याकडे वंश, परमेश्वराचे वंश,
परमेश्वराच्या नामांचे उपकारस्मरण करावाचा
चढून जातात,

हीच इशाएलास साक्ष होय.

५ कारण तेथे न्यायासने,
दाविदाच्या घराण्याची सिंहासने मांडिली आहेत.

६ यश्वलेलाच्या कुशलासाठी प्रार्थना करा;
तुजंवर प्रीति करण्यांचे क्षेम असो.

७ तुळ्या कोटांत शांति असो;
तुळ्या मंदिरांत क्षेमकुदाल असो.

८ माझे बंधु व माझे मित्र यांजकरितां
तुजमध्ये शांति वसो,
अझी मी प्रार्थना करीन.

१ परमेश्वर आमचा देव याच्या मंदिराशीर्यं
तुम्हा कल्याणासाठी मी शक्त जाईन.

१२३ [उक्तमणस्तोत्र]

१ हे स्वर्गात तिंहासनाळ असतात्या,
मी आपली इष्टि वर तुजकडे लावितो.
२ पाहा, जसे दासाचे डोके आपल्या घन्याच्या
हाताकडे असतात,
जसे दासीचे डोके आपल्या घन्याच्या
हाताकडे असतात,
तसे परमेश्वर आमचा देव आम्हाचे झुपा करीपर्यंत
त्याच्याकडे आमचे डोके लंगलेले असतात.
३ हे परमेश्वर, आम्हाचे झुपा कर, आम्हाचे झुपा कर;
काण आमची परी छीझ द्योत अघे.
४ सुखवतु लोकांनी केलेला उपहास आणि
गविंशींनी केलेली छाया

१२४ [दाविदाचे उक्तमणस्तोत्र]

१ इसाएल आंती खोणे की
जर परमेश्वर आमच्या पक्षाचा नसता,
२ लोक आम्हांवर उठले तेव्हा
जर परमेश्वर आमच्या पक्षाचा नसता,
३ तर त्यांचे कोय आम्हाचे भडकला त्या फिरी
त्यांनी आम्हांस जीवंत निकून दाकिले असते;
४ अलंनी आम्हांस बुडविले असते,
त्यांचा लोढा आमच्या प्राणावस्थ गेल असता;
५ खल्जल्लेले लोढे
आमच्या जिवावस्थ गेले असते;
६ परमेश्वराचा बन्धवाद होवो;
त्याने आम्हांस त्यांच्या दाढांत, भक्ष्य घण्णून पहुं
दिले नाही.
७ जसा पक्षी पारच्यांच्या पक्षीला भुट्टो
तसा आमचा जीव मुक्त झाला थाहे;
पाह तुदन आम्ही मुक्त झालो थाहे.

८ आकाश व पृथ्वी यांचा निर्माणकर्ता जो परमेश्वर
त्याच्या नामामुळे आम्हांस साहाय्य मिळते.

१२५

[उक्तमणस्तोत्र]

१ ज्यांची श्रद्धा परमेश्वरावर आहे
ते, जो सीयोन पर्वत निश्चल असून सर्वकाळ
टिकिलो, त्यासारखे आहेत.
२ यश्वलेमाच्या सभोवती डोगर आहेत,
तसा परमेश्वर आतोपसून सर्वकाळपर्वत आस्तना
लोकासभोवती उळे.
३ दुर्जनांनी देली घर्मिकांच्या वत्तनावर
राहणार नाही,
तेजेकल्न घार्मिक अपके हात दुष्कर्मास
खवणार नाहीत.
४ हे परमेश्वर, जे चांगले व सरळ मनाचे आहेत,
त्यांचे कल्याण कर.
५ जे आपल्या कुठिल मार्गाकडे बळतात
त्यास परमेश्वर दुष्कर्माकोवर घालनून देईल
इस्वादल्लस शांति असो.

१२६

[उक्तमणस्तोत्र]

१ सीयोनांतून घस्त नेलेल्या लोकांना जेव्हां
परमेश्वराने परत आणिले
तेव्हा आम्ही त्वाप्रांत आहो असें आम्हांस बाढळे,
२ तेव्हा आमचे मुख हास्याने व आमची जिवा
जवधोणाने भरली;
त्या समयी अन्य राष्ट्रांतील लोक घर्ण लागेकी
परमेश्वराने यांच्यासाठी महालुत्ये केली.
३ परमेश्वराने आम्हासाठी महालुत्ये केली आहेत
त्यासुळे आम्हांस अत्यानंद झाल्य आहे.
४ हे परमेश्वर, दक्षिणकहल्या ओडांप्रमाणे
आम्हांस बंदिवासांतून परत आण.
५ जे अश्रूपून नेत्रांनी पेरी करितात
ते हशाने कापणी करितील.
६ जो रुदत रुदत पामर धरितो

तो खात्रीने आनंद करीत आपल्या पेढवा घेऊन
होईल.

१२७ [शळमोजाचे उल्कमणस्तोत्र]

- १ परमेश्वर घर बांधीत नाही
तर तें व्यापक्याचे श्रम व्यर्थ आहेत;
परमेश्वर नगर रक्षीत नाही
तर पाहारेकन्याचे जागणे व्यर्थ आहे.
- २ तुम्ही पहाडेस उठाता, उघिराने विश्रांति घेता,
व कष्ट करून अन्न खाताता,
पण तुमचे हैं करणे व्यर्थ आहे;
तोच आपल्या प्रियजनांस लागेल तें झोपेतहि देतो.
- ३ पाहा, संतात ही परमेश्वराने दिलेले धन आहे,
पोटचे कल त्याची देणारी आहे.
- ४ तरुणपणांतले पुत्र
हे वीराच्या हातांतील बाणप्रभाणे आहेत.
- ५ ज्या पुष्ट्याचा भाता अशांनी भरला आहे
तो धन्य!
- वेशीवर शत्रूंशी त्यांची बोलाचाची होत असतां
ते ओशाळणार नाहीत.

१२८ [उल्कमणस्तोत्र]

- १ धन्य तो पुरुष, जो परमेश्वराचे भय धरितो,
जो त्याच्याच मार्गांनी चालतो.
- २ तू आपल्या श्रमाचे कल खाचील;
तू सुखी होईल, तुम्हे कल्याण होईल.
- ३ तुम्हा माजघरातं तुम्ही छी जां
द्राक्षीच्या सफल वेलांसरखी होईल;
- ४ तुम्ही मुले तुम्हा मेजासभीवती जैतुनाच्या
रोपांसारखी होतील.
- ५ पाहा, परमेश्वराचे भय धरणारा पुरुष
याप्रमाणे आशीर्वाद पावेल.
- ६ परमेश्वर सीयोनांदू तुला आशीर्वाद देवो
आणि तुम्हा आयुआचे सर्व दिवस यस्तेजिचे
कस्याण तुम्हा दृष्टीस पडो.

६ तुम्हा मुलांची मुले तुम्हा दृष्टीस पडोत.
इश्वाएलास शांति आसो.

१२९ [उल्कमणस्तोत्र]

- १ आतां इश्वाएलास महणू दे की
माझ्या तरुणपणापासून त्यांनी
मला फार पीडिले आहे;
- २ माझ्या तरुणपणापासून त्यांनी
मला फार पीडिले आहे;
तरी माझ्याविश्वद त्यांके कांही चालले नाही.
- ३ नांगाच्यांनी माझी पाठ नांगरिली;
- ४ नांगाच्यांनी नांगरांनी लंबलांब तासें काढिली.
- ५ परमेश्वर न्यायी आहे;
दुर्जनांनी लाविलेल्या जुपण्या त्यांने तोडिल्या.
- ६ जे कोणी सीयोनाशी वैर करितात ते लजित होवोत
आणि मारें फिरोत.
- ७ धावाच्यांवर गवत उगवतें तोच तें तुकून जातें,
त्याप्रमाणे ते होवोत;
- ८ कापणारा त्यांने आपली मृत भरीत नाही,
पेढवा बांधणारा त्यांने आपली कव भरीत नाही.
- ९ जवळून येणरेजाणारे त्यास एवढेसुद्धा महणत
नाहीत की,
- १० परमेश्वराचा आशीर्वाद तुम्हांला प्राप्त होवो.
परमेश्वराच्या नामांने आही तुम्हांस आशीर्वाद
देतो.

१३० [उल्कमणस्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, मी शोकसागरांतू तुम्हा धावा
करीत आहे.
- २ हे प्रभु, माझी वाणी ऐक;
- ३ हे परमेश्वरा, तू पायें लक्षात आणिलील,
तर हे प्रभु, तुम्हुद्दे कोण टिकाव धरील?
- ४ तीरी पण लोकांनी तुम्हे भय विसर्दू
हातकरिता तुम्ही आयी क्षमा आहे.

५ मी परमेश्वराची अपेक्षा करितो,
माझा जीव अपेक्षा करितो,
आणि मी त्याच्या वचनाची आशा घरितो.
६ पहाटेची वाट पाहणाऱ्या पहारेकन्यापेक्षां,
पहाटेची वाट पाहणाऱ्या पहारेकन्यापेक्षा,
माझा जीव प्रभूची अधिक वाट पाहतो.
७ हे इक्षाएला, परमेश्वराची आशा घर,
कारण परमेश्वर दयानिधि आहे;
त्याजजवळ उद्धारदाने विपुल आहेत.
८ तो इक्षाएव्यस त्याच्या सर्व प्रातंकांपासून मुक्त करील.

१३१ [दाविदाचे उल्लमणस्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, माझे मन गर्विष्ठ नाही,
माझी दृष्ट उन्मत नाही;
आणि मोठमोठ्या व मला असाच्य अशा गोटीच्या
भानगडीत भी पडत नाही.
२ खरोखरच मी आपला जीव स्वस्थ व शांत
ठेविला आहे;
दृष्ट तुलेले बाळक आईबरोबर असते
तासा, माझा जीव दृष्ट तुलेल्या बाळकसारखा
माझ्या ठारी आहे.
३ हे इक्षाएला, आतंपासून सर्वकाळ्यर्थत
तू परमेश्वराची आशा घरून राहा.

१३२ [उल्लमणस्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, दाविदाग्रीत्यर्थ
त्याच्या सर्व कष्टाचें स्मरण कर.
२ त्याने परमेश्वराजवळ प्रतिज्ञा केली,
याकोबाच्या समर्थ प्रभूस नवस केला की
३ मी आपल्या राहण्याच्या तंदृत जाणार नाही,
आपल्या निजावयाच्या पलंगावर चढणार नाही;
४ मी आपल्या डोळ्यांस झोप
आपल्या पापण्यास तंद्री लांगू देप्पर नाही;
५ परमेश्वरासाठी स्थन,
याकोबाच्या समर्थ प्रभूसाठी निवासमंडप मिळवी-

पर्यंत भी असेंव करीन.
६ पाहा, कोश एफाथांत आहे असे आम्ही ऐकले;
तो वैराण प्रदेवांत आम्हांस सांपडला.
७ आपण त्याच्या निवासमंडपांत जाऊं,
त्याच्या पादासनापुढे दंडवत धालूं.
८ हे परमेश्वरा, उठ;
तू आपल्या सामर्थ्याच्या कोशासह आपल्या
विश्रामस्थानी ये.
९ तुझे याजक धार्मिकतेने भूषित होवोते;
तुझे भक्त आनंदघोष करोत;
१० तुझा सेवक दावीद याच्याग्रीत्यर्थ
तू आपल्या अभिविक्ताचे तोंड मारे फिरवूं नको.
११ परमेश्वराने दाविदाजवळ खरी शपथ वाहिली आहे;
तो माधार धेणार नाही; तो शपथ अशी की
मी तुझ्या पोटच्या फकळतले तुझ्या
सिंहासनावर बसवीन;
१२ तुझी मुले माझा करार
व मी त्यांस शिकविलेले निर्बंध पाळिलील,
तर त्याचीहि मुले सर्वकाळ तुझ्या
सिंहासनावर बसतील.
१३ परमेश्वराने सीयोन निवङ्गन घेतले आहे;
आपल्या निवासासाठी त्याने त्याची इच्छा केली आहे.
१४ हे सर्वकाळ माझे विश्रामस्थान आहे;
एथे मी राहीन, कारण हे मला आवडले आहे.
१५ मी त्याला विपुल अन्वासमधीचा आशीर्वाद देईन,
त्याच्यांतल्या दरिद्रांस भाकीरीने तृप करीन.
१६ मी त्याच्या याजकांस उद्धाराने मंडित करीन;
त्यांतील भक्त मोठा जयघोष करितील.
१७ तेहे दाविदाच्या रुग्गास अंदुर फुटेल असे मी करीन;
मी आपल्या अभिविक्तासाठी दीप मांडिला आहे.
१८ मी त्याच्या वैत्यांस लज्जे वेचित करीन;
एण त्याच्या शिरी त्याचा मुकुट झळकेल.

१३३ [दाविदाचे उल्लमणस्तोत्र]

१ पाहा, वंधुंदी ऐक्याने एकत्र राहणे

किंतु चांगले व मनोहर आहे ।
 २ तें मस्तकावर घातलेल्या, अहरोनाच्या दाढीवर
 उतरलेल्या, त्याच्या वक्षांच्या कांठपर्यंत आलेल्या,
 बहुमोळ तेलासारखे आहे;
 ३ सीयोनाच्या डोंगरांवर उतरणाच्या हमेनाच्या
 दहिवरासारखे तें आहे;
 कारण तेथे पसेश्वरानें आशीर्वाद म्हणजे
 अनंतकालिक जीवन देण्याचे धरविले आहे.

१३४ [उक्तमण्सोत्र]

१ परमेश्वराच्या मंदिरांत अहोत्र उमे राहणारे,
 परमेश्वराचे सर्व सेवकहो,
 तुम्ही परमेश्वराचा धन्यवाद करा;
 २ पवित्रस्थानाकडे तोङ कळू आपले बाहु उभारा,
 आणि परमेश्वराचा धन्यवाद करा;
 ३ आकाश व वृत्ती यांचा निर्माणकरी परमेश्वर
 सीयोनांदून तुला आशीर्वाद देवो.

१३५ १ परमेश्वराचे स्तबन करा;
 परमेश्वराचे नामसंकीर्तन करा;
 २ परमेश्वराच्या मंदिरात, आमच्या देवाच्या मंदिराच्या
 अंगांत असणारे
 परमेश्वराचे सेवकहो, तुम्ही त्याचे स्तबन करा.
 ३ परमेश्वराचे स्तबन करा, कारण परमेश्वर चांगला
 आहे.

त्याच्या नामाचा भहिमा गा, कारण तें मनोरम आहे.
 ४ कारण परमेश्वरानें आपणासाठी याकोबाला निव-
 दिले आहे,
 आपले स्वतःचे धन होण्यासाठी इश्वाएलास निवळून
 घेतले आहे.
 ५ कारण परमेश्वर थोर आहे;
 आमच्या प्रभु सर्व देवापेक्षां श्रेष्ठ आहे हे मी जाणतों.
 ६ परमेश्वराला जे कांही बरै वाटते
 तें तो आकाशांत व घृतीवर, समुद्रांत व सर्व
 १ मुलांत : हालेल्या.

जलाशयांत करितो.
 ७ तो दिंगतांपासून मेघ वर चढवितो,
 पाऊस पडण्यासाठी विजा उत्पन्न करितो;
 तो आपल्या भांडरांदून वारे बाहेर आणितो.
 ८ त्यानें भिसर देशांतील मनुष्यांचे व पश्चिम
 प्रथम जन्मलेले माझून टाकिले.
 ९ हे भिसर देशा, त्यानें तुजमध्ये, फारो व त्याचे
 सर्व सेवक
 यांजवर चिन्हंदे व उत्पात पाठविले.
 १० त्याने बहुत राश्ट्रांचा मोड केला;
 बलवान् राजे माझून टाकिले.
 ११ अमोऽन्याचा राजा सीहोन,
 व बाशानाचा राजा ओग यांला माझून टाकिले;
 कनान देशाच्या सर्व राजांचा मोड केला;
 १२ आणि त्यांचा देश त्यानें आपले लोक इश्वाएल
 यांस वतन कळून दिला.
 १३ हे परमेश्वरा, तुम्ही नाय चिरकाल राहील;
 हे परमेश्वरा, तुम्ही स्मरण पिण्डानपिण्डाचा राहील.
 १४ कारण परमेश्वर आपल्या लोकांचा न्याय करील,
 त्याला आपल्या सेवकांचा कळवळा येईल.
 १५ राष्ट्रांच्या मूर्ती सोन्यासुराच्या आहेत,
 त्या मनुष्याच्या हाताच्या कृति आहेत.
 १६ त्यांस तोङ आहे पण बोलतां येत नाहीं;
 त्यांस डोळे अहेत पण दिसत नाहीं.
 १७ त्यांस काळ आहेत पण ऐकू येत नाहीं;
 आणि त्यांच्या मुखांत मुळींच शास नाहीं.
 १८ त्या बनविणारे व त्यांवर भाव ठेवणारे सर्व
 त्यांसारखे बनतात.
 १९ हे इश्वाएलाच्या वराण्या, परमेश्वराचा धन्यवाद कर;
 हे अहोनाच्या वराण्या, परमेश्वराचा धन्यवाद कर;
 २० हे लेणीच्या वराण्या, परमेश्वराचा धन्यवाद कर;
 परमेश्वराचे भय भरणाचांहो,
 परमेश्वराचा धन्यवाद करा.
 २१ यश्वलेमांत वस्त्री इश्वानाच्या परमेश्वराच्या धन्य-
 वाद सीयोनांदून होवो.

परमेश्वराचे स्वतन करा.

- १३६**
- १ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा,
कारण तो चांगला आहे;
 - २ देवाधिदेवाचे उपकारस्मरण करा;
कारण त्याची दया सनातन आहे.
 - ३ प्रभूच्या प्रभूचे उपकारस्मरण करा;
कारण त्याची दया सनातन आहे.
 - ४ जो एकटाच मोठी अळुत कुल्ये करिलो त्याचे;
कारण त्याची दया सनातन आहे.
 - ५ ज्याने बुद्धिचारुर्याने आकाश केले त्याचे;
कारण त्याची दया सनातन आहे.
 - ६ ज्याने पृथ्वी जलधर विस्तारिली त्याचे;
 - ७ ज्याने मोठमोळ्या ऊपोति निर्माण केल्या त्याचे;
 - ८ ज्याने दिवसा प्रभुत्व चालविष्यासाठी सूर्य निर्माण
केला त्याचे;
 - ९ ज्याने रात्री प्रभुत्व चालविष्यासाठी चंद्र व तारे
निर्माण केले त्याचे;
 - १० ज्याने भिसर देशांतील प्रवाग वनस्पते मास्तु
टाकिले त्याचे;
 - ११ ज्याने भिसरी लोकांतुल इश्वाएळ लोकांस बाहेर
आणिले त्याचे;
 - १२ ज्याने प्रतापी हस्ताने व पुढे केलेला बाहुने त्यांस
बाहेर आणिले त्याचे;
 - १३ ज्याने तंबडा समुद्र तुम्हाचिला त्याचे;
 - १४ ज्याने त्याची दया छातन आहे.
 - १ मुख्यांतः द्वालेद्या.

- १४ ज्याने इश्वाएळास त्यामधून पार नेले त्याचे;
- १५ ज्याने फारोला व त्याच्या सैन्याला तांबव्या समुद्रांत
गडप केले त्याचे;
- १६ ज्याने आपन्या लोकांस अरण्यांतुल नेले त्याचे;
- १७ ज्याने मोठमोळ्या राजांस मास्तु टाकिले त्याचे;
- १८ ज्याने प्रतापी राजे ठार मारिले त्याचे;
- १९ ज्याने अमोर्यांचा राजा सीहोन बाल ठर मारिले
त्याचे;
- २० ज्याने बाशानाचा राजा ओग
याल ठर मारिले त्याचे;
- २१ ज्याने त्यांचा देश बतन कस्तु दिला त्याचे;
- २२ ज्याने आपाळा सेवक इश्वाएळ यास तो बतव कस्तु
दिला त्याचे;
- २३ ज्याने आमच्या दैन्यावस्थेत आमची आठवण
केली त्याचे;
- २४ ज्याने आमदांस आमच्या शत्रुघ्नसूल सोडविले त्याचे;
- २५ जो सर्व प्राण्यांस अज देतो त्याचे;
- २६ स्वर्णच्या देवाचे उपकारस्मरण करा;
कारण त्याची दया सनातन आहे.

१३७

१ बाबेल्या नद्यांजवळ आम्ही वसलें;
हो, तेथे आहाराला सीधेनाची आठवण
आली;

- १ तेज्ज्वां आप्ही रडलो.
 २ तेजील बालुंजांवर
 आप्ही आपल्या वीणा टांगून ठेविल्या.
 ३ कारण तेचे आमचा पाडाव करणाऱ्यांनी
 आम्हांस गार्णी गवयास सांगितले;
 आमचा छळ करणाऱ्यांनी आम्हांस मौज
 करावयास सांगितले;
 ते घटाले, आम्हांस सीयोलांचे एकांदे गाणे
 गाऊन दाखवा.
 ४ आप्ही परक्या स्थवी
 परमेश्वरांचे गाणे कसे गावे ?
 ५ हे यश्चलेमा, जर मी तुला विसरलो
 तर माझा उजवा हात आपले कौशल्य विसरो.
 ६ जर मी तुझी आठवण ठेविली नाही,
 जर मी यश्चलेमाला माझ्या आनंदाच्या मुख्य
 विषयाहून अधिक मानिले नाही,
 तर माझी जीभ माझ्या टाळ्याला निष्ठो.
 ७ हे परमेश्वरा, अदोमी लोकांविस्तृद्ध यश्चलेमाच्या
 त्या दिवसाची आठवण ठेव;
 ते घटाले, ते पाहून टाका, पायापासून
 पाहून टाका.
 ८ अगे बाबेलच्या कन्ये, तूं ओसाई पडणार आहेस;
 तूं आम्हांशी केलेल्या वर्तनाबद्द जो तुझे पारिपत्य
 करील तो धन्य !
 ९ जो तुझी बालके धरून खडकावर आपटील
 तो धन्य !

१३८ [दाविदाचे स्तोत्र]

- १ मी अगदी मनापासून तुझे
 उपकारस्मरण करीन;
 अन्य देवांच्यासमक्ष तुझी स्तोत्रे गाईन.
 २ तुस्या परित्र मंदिराकडे वरून मी तुझी
 उपासना करीन,
 तुस्या देवेशुले व तुस्या सत्याशुले मी तुस्या
 नामाचे उपकारस्मरण करीन;

४३

- कारण तूं आपल्या संपूर्ण नामाहून
 आपल्या बचनाची थोरवी वाढविली आहे.
 ३ मी धावा केला तो तूं त्याच दिवशी ऐकाला;
 तूं मल हिमत दिली तेव्हां माझ्या आल्याला
 सामर्थ्य प्राप्त झाले.
 ४ हे परमेश्वरा, पृथ्वीवरील सर्व राजे तुझे उपकार-
 स्मरण करितील;
 कारण त्यांनी तुझ्या तोडवीची वचने ऐकली आहेत.
 ५ ते परमेश्वराच्या मार्गांविषयी गातील;
 कारण परमेश्वराचा महिमा थोर आहे.
 ६ परमेश्वर परम थोर आहे तरी तो दीनाकडे लक्ष वेतो;
 पण गवीष्टाला दुरुल थोकलितो.
 ७ मी संकटामध्ये भ्रमत असलो तरी मला तूं
 उत्तेजन देतोस;
 माझ्या देवांच्या कोधावर तूं आपला
 हात चालवितोस,
 आणि तुझा उजवा हात माझा बचाव करितो.
 ८ परमेश्वर माझे सर्व काहीं सिद्धीस नेहील;
 हे परमेश्वरा, तुझी दया सनातन आहे;
 तूं आपल्या हाताचे काम मर्चेच सोहून नको.

१३९ [मुख्य गवयासाठी, दाविदाचे स्तोत्र]

- १ हे परमेश्वरा, तूं मला पारखिले आहे,
 तूं मला जाणतोस.
 २ माझे वसणे व माझे उठणे तूं जाणतोस,
 तूं दुरुल माझे मनोगत समजातोस.
 ३ तूं माझे चालणे व माझे निजणे बारकाईने पाहतोस,
 आणि माझ्या एकंदर वर्तनकलमाची माहिती
 तुला आहे.
 ४ हे परमेश्वरा, माझ्या मुखांतून असा एकही शब्द
 येत नाही की ते तुला आहे,
 तो तुला मुझी वाढक नाही.
 ५ तूं माझ्याहून मला बेरिले आहे,
 माझ्यावर तूं आपल्या हात ठेविला आहे.
 ६ हे ज्ञान माझ्या कल्पनेपलीकडे आहे;

६७३

- हे अगम्य आहे, हे माझ्या आवाक्याचाहेर आहे.
 ७ मी तुझ्या आत्म्यापासून कोठे जाऊ ?
 मी तुझ्या समक्षतेपासून कोठे पळू ?
 ८ मी वर आकाशांत चढलो तरी तेथे दू आहेस;
 अघोलोकी मी आपले अंशस्य केले, तरी पाहा,
 तेथे दू आहेस.
 ९ मी प्रभातपंख धारण कळू
 समुद्राच्या अगरी पलीकडल्या तीरावर
 जाऊन राहिलो,
 १० तरी तेथेहि तुशा हात मला नेईल;
 तुशा उजवा हात मला धरून राहिल.
 ११ अंचकार तरी मला लपवो,
 मजमोवितालचा प्रकाश काळोख होवो, असें जरी
 मी म्हणालो,
 १२ तरी अंधकार देखील तुजपासून कांहीएक छयवीत
 नाही, रात्र दिवसप्रमाणे प्रकाशते,
 काळोख आणि उजेड हे तुला सारखेच आहेत.
 १३ तूज माझें अंतर्याम निर्माण केले,
 दूंच माझ्या आईच्या उदरी माझी घटना केली.
 १४ भयजनक व आधार्यकारक रीतीनं माझी घटना
 काली आहे,
 म्हणून मी तुझें उपकारस्मरण करितो;
 तुझी कृत्ये अद्भुत आहेत हे माझा जीव पूर्णपणे
 जाणून आहे.
 १५ मी गुप्त स्थळी निर्माण होत असतां
 आणि पुर्वीच्या अघोमाणी विलक्षण प्रकारे माझी
 घटना होत असतां
 माझी आळूति तुल मुस नव्हती.
 १६ मी गर्भात पिंडस्पाने असतांना तुझ्या नेत्रांनी
 मल्य पाहिले,
 आणि माझा एकाहि दिवस उगवण्यापर्यां
 ते सर्व तुझ्या वर्हात नमूद कळू ठेविले होते.
 १७ हे देवा, मला तुझे संकल्प किंती मोळान् आहेत !
 त्यांची संख्या किंती मोठी आहे !
 १८ ते मी गण लागले तर वाळूच्या कणापेक्षा

- अधिक ठरतील;
 मी जागृत होतो तेव्हां मी तुजजबळ्या असतो.
 १९ हे देवा, दू दुर्जनास घर माळू टाक;
 अहो रक्षात करणाऱ्यांनो, मजपासून दू व्या;
 २० ते तुजविरुद्ध कपदाने बोलतात,
 तुझे वैरी तुझे नाम व्यर्थ घेतात.
 २१ तुशा द्वेष करणाऱ्यांचा मी कां द्वेष करू नये ?
 तुजवर उठणाऱ्यांचा मला कां वीट वाढू नये ?
 २२ मी त्यांचा पराकाषेचा द्वेष करितो;
 मी त्यांना आणें शत्रु मानितो.
 २३ हे देवा, माझी झडी घेऊन माझे हृदय जाण;
 मला कसोटीस लावून माझे मनोभाव तपास.
 २४ माझ्या दर्थी दुष्पणाकडे कांही प्रवृत्ति असेल
 तर पाहा;
 आणि मला सनातन मार्गाने ने.
- १४० [मुख्य गवयासाठी; दाविदावे स्तोत्र]**
- १ हे परमेश्वरा, मला दुष्ट मनुष्यापासून सोडीव;
 बलात्कारी पुरुषापासून माझे रक्षण कर.
 २ ते आपल्या मनांत दुष्कर्मे योजितात;
 ते सतत लढाई उपस्थित करितात.
 ३ ते आपली जीभ सर्पप्रमाणे तीश करितात.
 नागांचं विष त्यांच्या ओटांखाली आहे. [सेला]
 ४ हे परमेश्वरा, दुर्जनांच्या हातून माझा वचाव
 कर;
 बलात्कारी पुरुषापासून माझे रक्षण कर;
 ते माझीं पावले घसरवू पाहतात.
 ५ गर्विष्ठ मजसाठी पाश व दोऱ्या छपवून मांडितात;
 रस्त्याच्या बाजूस जाळे पसरितात;
 ते मजसाठी सापले मांडितात. [सेला]
 ६ मी परमेश्वराला म्हणतो, दू माझा देव आहेस;
 हे परमेश्वरा, माझ्या विनवण्याच्या शब्दाकडे काळ दे,
 ७ हे परमेश्वरा, माझ्या तारणसामर्थ्या,
 दू लळाईच्या प्रसंगी माझे शिरळाण आहेस.
 ८ हे परमेश्वरा, दुर्जनांच्या इच्छा पुरवू नको,

- त्याची दुष्ट योजना सिद्धीस जाऊ देंके नको;
नाहीं तर तो उनमत होईल. [सेला]
- ९ ज्यांनी मला घेरिले आहे
त्यांच्या वाचेपासून होणारा अनर्थ त्यांच्याच
शिरी पडो.
- १० त्यांच्यावर इंगळ पडोत; ते त्यांस अभीत टाकोत,
ज्यांतून त्यांला उदून वर येववणार नाहीं अशा
खांचात ते टाकाऱ्यात येवोत.
- ११ दुर्भाषण करणारा पुरुष पृथ्वीवर टिकणार नाहीं;
बलात्कारी पुरुषाच्या पाठीस अरिष्ट
एकसारखें लागेल.
- १२ परमेश्वरा दीनाच्या पक्षाचें, दरिघाच्या बादाचें
समर्थन करील,
हें मला ठाऊ आहे.
- १३ धार्मिक तुक्या नामाचें उपकारस्मरण
निष्कर्षे करीतील;
सरल मनाचे तुजसमोर चसतील.

- १४१** [दाविदाचे स्तोत्र]
- १ हे परमेश्वरा, मी तुक्या धावा करितों;
मजकडे सत्त्वर घे;
मी तुक्या धावा करितों तेव्हां माझ्या वाणीकडे
कान दे.
- २ मासी प्रार्थना तुजसमोर खुपाप्रमाणे
मासें हात उभारणे संघाकाळच्या अर्पणाप्रमाणे,
सादर होवो.
- ३ हे परमेश्वरा, माझ्या मुख्यावर पहारा ठेव;
माझ्या वाणीचे द्वार संभाल.
- ४ अधर्म करणाऱ्या मनुष्यावरोवर
दुरावरण करप्यास
मासें मन कोणत्याहि वाईट गोष्टीकडे
वर्कू देऊ नको;
- मला त्यांची मिष्ठाने खाऊ देऊ नको.
- ५ धार्मिक मला अमर्तेने ताडन करील
व मला बोल लावील,

- तरी असें उक्कट तेल माझें मस्तक
नको म्हणणार नाहीं;
दुजेनांनी दुष्टाई केली तरी मी प्रार्थना
करीत राहील.
- ६ त्यांच्या अधिपतीस कल्यावरून लोटून दिले आहे;
आणि ते लोक माझी वचने ऐकून समाधान पावतात.
- ७ कोणी भूमि नंगरितांना व ढेकळे फोडितांना
जशी माती विखरिली जाते,
तशी आमचीं हांडे अधोलोकाच्या तोंडाशीं विख-
रली गेली आहेत.
- ८ हे प्रभु परमेश्वरा, माझे डोके तुजकडे लागाले आहेत;
मी तुजवर भरवसा टाकिला आहे; माझा जीव
जाऊ देऊ नको.
- ९ त्यांनी मजसाठीं मांडिलेल्या पाशापासून
आणि दुक्कमर्याच्या सापल्यापासून मला राख.
- १० दुर्जन आपल्या जाळ्यांत पडोत;
मी तर त्यांतून साफ निसदून जाईल.

- १४२** [दाविदाचे मास्तील (बोधपर स्तोत्र);
गुहेत असतांना त्याने केलेली प्रार्थना]
- १ मी आपल्या वाणीने परमेश्वराला आरोळी मारितों;
आपल्या वाणीने परमेश्वराची काकदूत करितों.
- २ मी त्यांच्यापुढे आपले गान्हाणे मांडितों;
मी आपले संकट त्याल निवेदन करितों.
- ३ माझ्याठारी माझा जीव गळून गेला,
तरी माझी गति तुला ठाऊ क्षेत्र होती;
ज्या वाटेने मी चाल्यां
तीत त्यांनी मजसाठी गुप्तपणे पाश मांडिला आहे.
- ४ माझ्या उजवीकडे दृष्टि लावून पाहा,
मला ओळखणारा कोणी नाहीं;
मला कशाचाहि आश्रय नाहीं;
माझ्या जिवाची परवा करणारा कोणी नाहीं.
- ५ हे परमेश्वरा, मी तुला आरोळी मारितों;
मी म्हणतों, तूच माझा आश्रय आहेस,
जीवंतांच्या भूमीत तुं माझा वतनभाग आहेस.

६ माझ्या आरोलीकडे लक्ष दे,
कारण माझी कार दुर्दशा जाळी आहे;
माझा छळ करणाऱ्यांपासून तूं मला सोडीव;
कारण ते मजपेशी वलिष्ठ आहेत.
७ मी तुझ्या नामाचें उपकारसमरण करावै महान तूं
माझा जीव बंदीतून काढ;
तूं मला और्दधर दाखवितोस;
यात्तव धार्मिक मजविषयी उल्लास पावतील.

१४३ [दाविदाचे स्तोत्र]

१ हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक;
माझ्या विनवणीकडे क्रान दे;
तूं आपल्या सत्यतेने व न्यायत्वानें माझे ऐक.
२ तूं आपल्या दाखवितोवर न्यायवाद करून करो;
काळग, तुजपुढे ज्ञापीहि मनुष्य नीतिमान
नीतिमान ठरणार नाही.
३ वैरी माझ्या अस्तित्वाच्या पर्येत लागला आहे;
त्याने माझा जीव धुक्कीस मिळविला आहे;
शुरातन काळच्या मृत्युप्राणांने मला त्याचे
अंथकाराच्या स्थली ठेविले आहे.
४ माझा जीव माझ्या घरी गदून गेला आहे;
माझे अंतर्याम घावरे घाले आहे.
५ मी प्राचीन कळवीचे दिवस मनांत आणितो;
तुझ्या सर्वे कूस्यांचे मनान करितो;
तुझ्या हातच्या कळीचे चिंतव करितो.
६ मी आपले हात तुजपुढे पसरितो;
शुक्र भूतीप्राणांने माझा आत्मा तुजसाठी ताहेला
क्षत्ता आहे.
७ हे परमेश्वरा, त्वरा करून माझे ऐक; माझा जीव
गदून गेला आहे;
तूं आपले मुख मजबासून लपवू नको;
लपविशील तर गतेत उत्तरणाऱ्यासारखा
मी होईल.
८ प्रतःकाळी तुझ्या सप्रेम दयेचे शब्द मला ऐक दे;
क्षरण तुजवर माझा भाव आहे;

ज्या मागर्नीं मी चालावै तो मला कळीव;
कारण मी आपले चित तुझ्याकडे लाविले आहे.
९ हे परमेश्वरा, माझ्या वैन्यांपासून मला मुक्त कर;
मी पद्धन येऊन तुजकडे लपलों आहे.
१० तुझ्या इच्छेप्रमाणे वागप्यास मला शिळीव;
कारण तूं माझा देव आहेस;
तुझा उत्तम आत्मा मला सदर्मीभूत नेवो.
११ हे परमेश्वरा, तूं आपल्या नामास्तव मला
नवजीवन दे;
तूं आपल्या न्यायाने माझा जीव संकटातून काढ.
१२ तूं आपल्या दयेने माझ्या वैन्यांचा नायानाट कर;
माझ्या जिवास गांजाज्या सर्वांचा नाश कर;
कारण मी तुझा दास आहे.

१४४ [दाविदाचे स्तोत्र]

१ परमेश्वर जो माझा दुर्ग त्याचा धन्वावाद होवो;
तो माझ्या हातांस लडाक्यास शिकवितो;
माझ्या बोटांस युद्धकौशल्य शिकवितो.
२ तो माझा दयानिधि, माझा दुर्ग,
माझा गड, माझा सुकिदाता, माझी ढाळ आहे;
मी त्याचा आश्रय घरितो;
तो माझ्या प्रजाजनांस माझे अंकित करितो.
३ हे परमेश्वरा, मनुष्य तो काय की तूं त्याची
ओळव ठेवाची ?
मानवजाति ती काय की तूं तिच्याकडे लक्ष पुरुचावै ?
४ मनुष्य शासवत् आहे;
त्याचें आयुष्य नक्षर छायेसारखे आहे.
५ हे परमेश्वरा, तूं आपले आकाश लववून
खाली उत्तर;
पर्वतांस स्पर्श कर म्हणजे ते धुमसतील.
६ वीज पाहून त्यांची दाणादाण कर;
तूं आपले बाण सोहून त्यांची धांदल उडीव.
७ वसून आपले हात लांब कर;
व महापुरांतून, परक्यांच्या हातांतून,
मला सोडवून मुक्त कर.

- ६ त्यांचे मुक्त असत्य करते;
त्यांचा उजवा हात असत्याचा हात आहे.
७ हे देवा, मी तुल नवे गीत गाईन;
दहातारी वीणेवर मी तुळे स्तोत्र गाईन;
८ टूंब राजांस तारण देणारा आहेस;
टूंब आपला सेवक दावीद याल दुष्टांच्या
तरवारीपासून मुक्त करणारा आहेस.
९ भला परकायांच्या हातातल सोडकून मुक्त कर;
त्यांचे मुक्त असत्य बोलते;
त्यांचा उजवा हात असत्याचा हात आहे.
१० आमचे उत्र आपल्या ताल्यांच्या भरांत उंच
बाढलेल्या रोपांसारखे आहेत;
आमच्या कन्या राजमंदिरांच्या कोपन्यांच्या
कोरलेल्या खांबांसारख्या आहेत;
११ आमची भांडारे भरकेली आहेत;
त्यांतून सर्व प्रकरच्या वस्तु मिळतात,
आमच्या कुरणांत आमची मेंदून सहस्रपट,
दशसंहस्रपट बाबतात;
१२ आमचे बैल लादलेले आहेत;
दरोडे, घरपकड व आकांत हे आमच्या
रस्तांत नाहीत;
१३ ज्या लोकांची स्थिति अशी आहे ते घन्य !
ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे ते घन्य !
- १४५** [दकिनांचे स्तोत्र]
- १ हे माझ्या देवा राजा, मी तुझा महिमा वर्णन;
आणि सदासर्वकाळ तुझा नामाचे स्तवन करीन.
२ मी प्रतिदिवशी तुझा घन्यवाद करीन;
आणि सदासर्वकाळ तुझा नामाचे स्तवन करीन.
३ परमेश्वर योर व परमस्तुत्य आहे;
त्यांची थोरकी अगम्य आहे.
४ एक पिढी दुसऱ्या पिढीला तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा
करीत राहील,
त्या तुझ्या परकल्पांचे वर्णन करितील.

- ५ तुझ्या वैभवाचा गौरवयुक्त प्रताप
व तुझी अद्भुत कृत्ये यांचे मी मनन करीन.
६ तुझ्या भयावह कृत्यांचे प्रावधन लोक
विदित करितील;
मी तुझे माहात्म्य वर्णन.
७ ते तुझ्या परमकुपेची आठवण काढितील;
व तुझ्या न्याय्याचे पोवाडे गातील.
८ परमेश्वर कृपाळू व कन्धवाळू आहे;
तो मंदकोष व अतिदिवाळू आहे.
९ परमेश्वर सगळ्यांता चांगला आहे;
त्याची कृपा त्यांने केलेल्या
सर्व कृत्यांवर आहे.
१० हे परमेश्वरा, तुझी सर्व कृत्ये
तुझी स्तुतिस्तोत्रे मातात;
आणि तुझे भर्तु तुझा घन्यवाद करितात.
११ ते तुझ्या राजाच्या महिमा वर्णितात,
आणि तुझा पराक्रम कथन करितात;
१२ यासाठी की तुझे परकल्प
व तुझ्या राजांचे प्रबल वैभव ही
मानवजातीस कल्याची.
१३ तुझे राज्य युगलयुग राहारे राज्य आहे,
तुझा हज्यांचिकार पिल्यांतपिल्यांचा आहे.
१४ परमेश्वर पतन पावण्याचा सर्वांस आधार देतो,
व बाढलेल्या सर्वांस उमे करितो.
१५ सर्वांचे नेत्र तुजकडे लागतात;
आणि तू त्यांस त्यांचा आहार वेळेश्वर पुरमितोस.
१६ तू आपली मूढ उच्छृंग
सर्व प्राणिमात्रांची इच्छा पुरी करितोस.
१७ परमेश्वर आपल्या सर्व मार्गांत न्यायर आहे,
तो आपल्या सर्व कृत्यांत दिवाळू आहे.
१८ जे कोणी त्याचा धावा करितात,
जे खन्या भावांने त्याचा धावा करितात,
त्या सर्वांस परमेश्वर समीप आहे.
१९ तो आपले भय घरणांची इच्छा पुरवितो;
व त्यांची आरोली ऐकून त्यांस तारितो.

२० परमेश्वर आपल्यावर प्रेम करणाऱ्या सर्वांचे रक्षण करितो;

पण सर्व दुर्जनांचा नाश करितो.

२१ माझे मुख परमेश्वराचे स्तवन करील;

प्राणिमात्र त्याच्या पवित्र नामाचा धन्यवाद युग्मानुयुग करो.

१४६

१ परमेश्वराचे स्तवन करा.

हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचे स्तवन कर.

२ माझ्या जिवांत जीव आहे तोवर मी परमेश्वराचे स्तवन करीज;

मला अस्तित्व आहे तोपर्यंत माझ्या देवांचे स्तोत्र गाईन.

३ अधिपतीवर भरवसा ठेवू नका;

भनुष्यावर भरवसा ठेवू नका;

त्याच्याकडून साहाय्य मिळणे शक्य नाही.

४ त्याचा प्राण जातो, तो आपल्या मातीस कुना मिळतो;

त्याच वेळी त्याच्या योजनांचा शेवट होतो.

५ ज्याच्या साहाय्यास याकोबाचा देव आहे,

ज्याची आशा आपला देव परमेश्वर यावर आहे,

तो घन्य;

६ त्यांचे आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतके रवे काही निर्माण केले;

तो सदा आपले सत्य वरन पावितो.

७ तो छक्कलेत्यांचा न्यायनिवाढा करितो;

भुकेत्यांस अग्र देतो;

परमेश्वर बंदिवांस मोकळे करितो.

८ परमेश्वर अंघव्यांस दृष्टि देतो;

परमेश्वर वाकलेत्यांस उमे करितो;

परमेश्वर धार्मिकांवर प्रेम करितो.

९ परमेश्वर उपन्यांचे रक्षण करितो;

अनाथ व विवाह यांची दाद घेतो;

परंतु दुर्जनांचा मार्ग विपरीत करितो.

१० परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करितो;

१ मुल्यांतः हालेक्या.

हे सीयोना, तुझा देव पिढ्यानपिढ्या राज्य करितो.

परमेश्वरांचे स्तवन करा.

१४७

१ परमेश्वरांचे स्तवन करा.

काण आमच्या देवांची स्तोत्रे गाणे चांगले आहे,

आलाहादकारक आहे, आणि स्तोत्रानान शुभमत आहे.

२ परमेश्वर यस्यालेप पुनः बांधून वसवितो;

बाहेर घालवून दिलेया इक्षाएलांस तो एकत्र करितो.

३ भम्भदरी जनांस तो बर्ते करितो;

तो त्यांच्या जखांसास पट्टा बांधितो.

४ तो तांच्यांची गणती करितो;

तो त्या सर्वांस त्यांची त्यांची नवं देतो.

५ आमचा श्रुत श्रूत व महासप्तर्षी आहे.

त्याची तुदि अति विज्ञाल आहे.

६ परमेश्वर दीनांची दाद घेतो;

तो दुर्जनांस भुक्तीस मिळवितो.

७ तुम्ही परमेश्वरांचे उपकारसरण क्षम्ल त्याची कीर्ति वर्णा;

वीणेवर आमच्या देवांची स्तोत्रे गा.

८ तो मेघांनी आकाश आच्छादितो;

तो भूमीकरिता पर्जन्य तयार करितो,

होंगरांवर गवत रूपवितो.

९ तो पश्यंस व कावकाव करणाऱ्या कावल्यांच्या पिलोंस त्यांचे अग्र देतो.

१० तो बोच्याच्या बलांने धानंदित होत नाही,

भनुष्याच्या पायांनी संतोष पावत नाही.

११ जे परमेश्वरांचे भय घरितात,

जे त्याच्या दयेची प्रतीक्षा करितात,

संजवर तो प्रसन्न होतो.

१२ हे यस्यालेमा, परमेश्वरांचे गोरव कर,

हे सीयोना, तुं आपल्या देवांचे स्तवन कर.

१३ कारण त्यांने तुझ्या वेशींचे अहसर

बल्कट केले आहेत;

१ मुल्यांतः हालेक्या

त्याने तुश्या ठायी तुश्या मुलांस आशीर्वाद
दिला आहे.

१४ तो तुश्या सीमांच्या आंत शांतता पसरितो;

उल्कृष्ट गच्छाने तुला तृप्त करितो;

१५ तो आपली आज्ञा पृथ्वीवर पाठवितो;

त्याचा शब्द फार वेगाने घावतो.

१६ तो लोकरीसारखे हिम पाडितो;

राखेसारखे दंबाचे कण पसरितो.

१७ तो आपल्या बर्फांच्या तुकज्यांचा वर्षाव करितो.

त्याच्या हिमामुळे कोण टिकेल ?

१८ तो आपला हुक्म पाठवून ते विरघळवितो;

तो आपला वारा वाहवितो तेळ्हां पाणी वाहू लागते.

१९ तो याकोबास आपले वचन,

इस्ताएलास आपले नियम व निर्णय विदित करितो.

२० कोणत्याहि राष्ट्रावरोबर त्याने असें वर्तन केले नाही;

त्याचे विर्णय तीं जाणत नाहीत.

परमेश्वराचे स्तवन करा.

१ परमेश्वराचे स्तवन करा.

आकाशांतून परमेश्वराचे स्तवन करा;

ऋच लोकी त्याचे स्तवन करा.

२ अहो त्याच्या सर्व दिव्यदूतांनो, त्याचे स्तवन करा;

त्याच्या सर्व सैन्यांनो, त्याचे स्तवन करा;

३ अहो सूर्यचंद्रहो, त्याचे स्तवन करा;

सर्व प्रकाशमय तांचांनो, त्याचे स्तवन करा.

४ आकाशांवरील आकाशांनो, त्याचे स्तवन करा.

आकाशांवरील जलांनो, त्याचे स्तवन करा.

५ तीं परमेश्वराच्या नामाचे स्तवन करोत;

कारण त्याने आज्ञा केली आणि तीं निर्माण झाली.

६ त्याने तीं सर्वकाळासाठी स्थापिली;

त्याने नियम लावून दिला त्याचे उल्लंघन कोणी

करून नाही.

७ पृथ्वीवरून परमेश्वराचे स्तवन करा,

मोठ्याठे जलचर व सर्व जलाशय,

१ मुलांत : हालेल्या.

८ अभि, गारा, हिम व धुके,
त्याची आज्ञा सिद्धीस नेणारे वादल,

९ पर्वत व सर्व डोगर,

फल्जांडे व सर्व गंधसरू,

१० वनपशु व सर्व ग्रामपशु,

सरपटणारे प्राणी व उडणारे पक्षी,

११ पृथ्वीवरील राजे व सर्व प्रजा,

अधिपति व पृथ्वीवरील सर्व न्यायाधीश,

१२ कुमार व कुमारी,

ब्रह्म व तरुण,

१३ हीं सगळीं परमेश्वराच्या नामांचे स्तवन करोत;

कारण केवळ त्याचेच नाम उच्च आहे;

त्याचेच ऐश्वर्य पृथ्वी व आकाश गांच्यावर आहे.

१४ अभि त्याने आपल्या लोकांचे शिंग पुनः उभारिले,

हें त्याच्या सर्व भक्तांस,

त्याच्यासिद्धि असलेल्या लोकांस महणजे इस्ता-

एलाच्या संततीस त्युतिपात्र झाले आहे.

परमेश्वराचे स्तवन करा.

१ परमेश्वराचे स्तवन करा;

१४९ नवे गीतगाऊन परमेश्वराचे गुणगान करा.

भक्तांच्या सर्वेत त्याचे स्तुतिस्तोत्र गा.

२ इस्ताएल आपल्या निर्माणकर्त्याच्या ठायी

बानंद करो;

सीयोनार्ची मुळे आपल्या राजाच्या ठायी

उल्लास पावोत.

३ तीं नृत्य करीत त्याच्या नामाचे स्तवन करोत.

डफ व वीणा यांवर त्याला स्तुतिस्तोत्रे गावोत.

४ कारण परमेश्वर आपल्या लोकांवर प्रसन्न आहे;

तो दीनांस तारणांने सुशोभित करितो.

५ भक्त गौरवामुळे उल्लसेत;

ते आपल्या अंथरुणांवरून हर्षेशोष करोत.

६ परमेश्वराची परमश्रेष्ठ स्तुति त्याच्या कंठीं असो;

दुधारी तरवार त्याच्या हातीं असो;

१ मुलांत : हालेल्या.

- ७ त्याच्या योगे राष्ट्रांचा सूड त्यांनी उगवावा
आणि लोकांस शासन करावे.
- ८ त्याच्या राजांस सांखलंडांनी गंधावे
आणि त्याच्या सरदारांस लोहंडी वेळ्या बालाच्या.
- ९ लिहून ठेविलेला निवाडा त्यांजवर बजावावा,
हे त्याच्या सर्व भक्तांस भूषण होईल.
- परमेश्वरांवै स्तवन करा.

१५० देवाचे त्याच्या पवित्रस्थानी स्तवन करा;
त्याच्या सामर्थ्याच्या नगोमंडळांत
त्याचे स्तवन करा.

१ मुलांत : हालेल्या.

- २ त्याच्या पराक्रमाच्या कृत्यांतत्व त्याचे स्तवन करा;
त्याच्या घोरवीच्या वैपुल्यानुसार त्याचे स्तवन करा.
- ३ करणा वाजवून त्याचे स्तवन करा.
सतार व वीणा वाजवून त्याचे स्तवन करा.
- ४ डफ वाजवून व नृत्य करून त्याचे स्तवन करा.
तंत्रुवार्ये व बासरी वाजवून त्याचे स्तवन करा.
- ५ खण्डणगारे टाळ वाजवून त्याचे स्तवन करा.
झण्झणगारे झांजा वाजवून त्याचे स्तवन करा.
- ६ प्रत्येक भासवान् प्राणी परमेश्वाचे
स्तवन करो.
- परमेश्वरांवै स्तवन करा.

१ मुलांत : हालेल्या.

नीतिसूत्रे

- १ इक्षाएलाचा राजा दावीदपुत्र शल्मोन
याची नीतिसूत्रे :
- २ ज्ञान व शिक्षण ही संपादण्यांत याची;
बोधमय वचनाचे परीक्षण करण्यांत याचे;
- ३ सुकृतेच्या व्यवहाराचे शिक्षण,
धर्म, नीति व सात्विकपण ही प्राप्त करून घेण्यांत याची.
- ४ भोव्यांस चारुर्ये,
तश्चाला ज्ञान व चाणाक्षण प्राप्त करून याचे;
- ५ ज्ञानी पुरुषांने ऐकावे, त्याचे ज्ञान बाढावे;
तुद्धिमानाने सुविचार प्राप्त करून घावा;
- ६ बोधवचने व दृष्टांत,
ज्ञानी लोकांच्या उक्ति व गृहवचने समजाची;
- यांसाठी ही आहेत.

७ परमेश्वरांवै भय हे ज्ञानाचा प्रारंभ होय,

१ अथवा : मुख्य भाग

- ८ पण मूर्ख लोक ज्ञान व शिक्षण तुच्छ मानितात.
९ माझ्या मुला, आपल्या बापांचा बोध ऐक,
आपल्या आईची विस्त सोहऱ्य नको;
- १० कारण तीं तुझ्या चिराला भूषण,
व तुझ्या गळ्याच्या हार अशी आहेत.
- ११ माझ्या मुला, पाची जन तुला भुल्याप देतील
तर तिला वश होऊन नको.
- १२ ते महातील, आम्हांबरोबर ये,
आपण रक्षात करण्यास टपून बसूं,
निर्देशी मनुष्याकरिता निष्कारण लपून बर्दूं;
- १३ त्यांस जीवंतपणीच अघोलोकप्रमाणे गळ करूं,
गतेत गडण होणाऱ्यांप्रमाणे संत्विकांस पिळून टाळूं;
- १४ आपणांस सर्व प्रकारचे योलवान् पदार्थ सिक्कील,
आपली घरें लुटीनें भरूं;
- १५ तू आमचा भागीदार हो,
आपण सर्व एकव पिशवी बाल्यां;

१५ तर माझ्या मुला, त्यांच्या मार्गानें तं, जाळू नको;
त्यांच्या वाटें आपणें पाऊल पाहू देऊ नको;

१६ कारण त्यांचे पाय दुखमी करण्यास घावतात,
आणि रक्कपात करण्यास त्वार करितात.

१७ एकाचा पक्ष्यांच्या डोळ्यांदेखत,
आवें पसरणे व्यर्थ होय.

१८ ते आपल्या रक्कपातासाठी टपतात,
ते आपल्याच प्राणघातासाठी दहून बंसतात.

१९ घानाचा लोभ घरणाऱ्या सर्वांची गति
अशीच आहे;
ते आपल्या मालकांचा जीव घेते.

२० ज्ञान रस्त्यावर पुकारा करिते,
चवाळ्यावर आपली वाणी उचारिते;

२१ गजबजलेल्या रस्त्यांच्या नाक्यावर,
वेशींच्या दारांत, घोषणा करिते,
नगरात आपले हे शब्द उचारिते:

२२ अहो भोल्याने, तुमचे भोक्तेपण तुम्हांस
कोठवर आवडणार ?

धर्मनिंदा करणारे धर्मनिंदेत कोठवर
आनंद पावणा,

आणि मूर्ख लोक ज्ञानाचा तिटकारा कोठवर करणार ?
२३ माझा वामदंड ऐकून वळा;
पाहा, मी आपल्या आत्म्याचा वर्षाव तुम्हांवर करीन,
मी आपली वचने तुम्हांस कळवीन.

२४ मी हात मारिई पण तुम्ही आलं नाही;
मी आपला हात पुढे केला,
पण कोणी लक्ष दिले नाही;

२५ तुम्ही माझ्या सर्व बोधाचा अहेर केला,
व माझा वामदंड मुर्खी जुमानिला नाही;

२६ यात्त्व तुमच्या विपक्तली मीहि हसेन;
तुमच्यावर संकट आले असतां मी थदा करीन;

२७ वादलाप्रमाणे तुम्हांवर संकट होईल,
आणि तुफानप्रमाणे तुम्हांस विपति प्राप्त होईल;
विपति व उद्गेह ही तुम्हांवर ओढवतील.

२८ त्या समयी ते मला हाक मारितील,
पण मी उत्तर देणार नाही;

ते मला आसत्कीने शोधितील,
पण मी त्यांस सांपडणार नाही;

२९ कारण त्यांनी ज्ञानाचा तिटकारा केला,
आणि परमेश्वरांचे भय मान्य केले नाही;

३० त्यांनी माझ्या बोधाचा अहेर केला,
त्यांनी माझा वामदंड तुच्छ लेखिला;

३१ महून ते आपल्या वर्तनाचे फळ भोगितील,
आपल्या मसलतीचे भरपूर फळ भोगितील.

३२ कारण भोल्यांचे भलतीकडे वळणे त्यांच्या नाशास
कारण होईल.

मुखांची भरभराट त्यांचा नाश करिते;

३३ पण जो माझे ऐको तो सुरक्षित राहतो,
आणि अरिष्टाची भीति नसत्यासुक्षे त्वस्थ असतो.

१ माझ्या मुला, जर तं माझी वचने स्तीकारिशील,

२ माझ्या आज्ञा आपल्याजवळ
सांठवून ठेविशील,

३ आपला काळ ज्ञानाकडे देशील,
आणि आपले मन सुझानाकडे लावशील;

४ जर तं विवेकाला हाक मारिशील,
सुझतेची आराधना करिशील;

५ जर तं रुप्याप्रमाणे त्याचा शोध करिशील,
व शुस निवीप्रमाणे त्याला उमगून काढिशील;

६ तर परमेश्वराच्या भयाची तुला जाणीव होईल,
आणि देवविषयींचे ज्ञान तुला प्राप्त होईल.

७ कारण ज्ञान परमेश्वर देतो;
त्याच्या मुखांतून ज्ञान व सुजता येतात;

८ सरल्यांसाठी तो यशःप्राप्ति सुलभ करितो;
सात्त्विकांपणे चालणाऱ्यांस तो ढाल आहे;

९ अशासाठी कीं त्यानें नीतिमार्गांचे रक्षण करावें,
आणि आपल्या भक्तांचा मार्ग संभालावा.

१० धर्म, नीति व सात्त्विकता
अशा सर्व सन्मार्गांची तुला जाणीव घडेल.

- १० कारण ज्ञान तुश्या चित्तांत प्रवेश करील,
आणि विद्या तुश्या जिवाला रम्य वाटेल;
- ११ विवेक तुसें रक्षण करील,
समजापणा तुला संभाळील;
- १२ महणजे कुमारीपासून, विवेकशून्य गोष्ठी
करणाऱ्या मनुष्यापासून, तो तुला दूर ठेवील;
- १३ ते सरकाराचे मार्ग सोडून
अंधकाराच्या मार्गांनी चालतात;
- १४ त्यांत तुकळमं करण्यांत आनंद बाटतो,
दुष्कर्माच्या कुटिलेवस्तु ते उल्लास पावतात;
- १५ त्यांचे मार्ग वाकडे आहेत,
त्यांच्या वाटा विपरीत आहेत.
- १६ परखारीपासून, भोढक भाषण करणाऱ्या परखारीपासून,
ज्ञान तुश्या बचाव करील;
- १७ तिनै आपल्या तशणपणाचा मित्र सोडिला आहे,
ती आपल्या देवाचा करार विसरली आहे;
- १८ तिच्या घरांतून मत्युसुखाकडे बाट आहे,
तिच्या वाटा मेलेल्याकडे जातात;
- १९ जे तिजकडे जातात त्यांतून कोणी परत येत नाहीं,
त्यांना जीवाचे मार्ग साधत नाहीं;
- २० यातथ दूर भव्याच्या आगींने चालावे
व घरिकांकच्या रीतीचे अवलंबन करावे.
- २१ कारण सरल जनव देशांत वस्ती करितील;
सातिक जन त्यांत राहतील.
- २२ दुर्जनांचा देशांतून उच्छेद होईल,
अनाचाच्यांचे त्यांतून निर्मलन होईल.
- १ माझ्या मुला, माझे धर्मशास्त्र विसर्ण नको;
- २ तुश्या चित्तांत माझ्या आज्ञा वापोत;
- ३ कारण त्यांपासून दीर्घ आवृत्त, वयोवृद्धि व
कल्याण हीं तुला प्राप्त होतील.
- ४ दद्या व सत्य हीं तुला न सोडोत;
- त्यांची माळ दूर आपल्या गव्यांत वाढीव;
त्यांस आपल्या हृषीटावर इहून ठेव;
- ५ महणजे तुला देव व मनुष्य यांजकडून,

- अनुग्रह व सुकीर्ति ही प्राप्त होतील.
- ६ तू आपल्या अगदी मनापासून परमेश्वरावर भाव ठेव,
आपल्याच बुद्धीवर अवलंबून राहुं नको;
- ७ तू आपल्या सर्वे मार्गांत त्याचा आदर कर,
हणजे तो तुला मार्गदर्शक होईल.
- ८ तू आपल्या दृष्टीने स्वतःस शहाणा समजूं नको;
परमेश्वराचे भय धर आणि दुष्कर्मापासून दूर राहा.
- ९ हें तुश्या देहला वारोग्य
व हाडांना सत्य असे होईल.
- १० तू आपल्या दृष्टीने व आपल्या सर्वे उत्पन्नाच्या
प्रथम फलांने परमेश्वराचा सन्मान कर;
- ११ महणजे तुलीं कोठारे समुद्रीने भरतील,
तुलीं कुँडे नव्या द्राक्षारसांने भस्त वाहतील.
- १२ माझ्या मुला, परमेश्वराचे शिक्षण
तुच्छ मारूं नको;
आणि त्याच्या शासनाला केटाळूं नको;
- १३ कारण जसा वाप आपल्या आवडत्या मुलाला,
तसा परमेश्वर ज्याच्यावर प्रीति करितो त्याला
शासन करितो.
- १४ ज्याला ज्ञान प्राप्त होते, जो सुहाता संपादन करितो,
तो मनुष्य धन्य होय.
- १५ कारण त्याचा सौदा स्पृष्ट्याचा सौथापेक्षां,
व त्याचा लाभ उत्कृष्ट सोन्यापेक्षां उत्तम आहे.
- १६ ज्ञान मोत्यापेक्षां मौल्यवान् आहे;
आणि तुला कोणीहि इष्ट वस्तुणारी वस्तु
त्याच्याची तुल्य नाहीं.
- १७ त्याच्या उजव्या हातांत दीर्घ आयुष्य आहे;
त्याच्या डाव्या हातांत धन व गौरव ही आहेत.
- १८ त्यांचे त्याला धरून राहतात त्यांस ते
जीवनवृक्षसम आहे;
- १९ जे कोणी तें राखून ठेवितो तो धन्य होय.

- स्थाने बुद्धीने आकाश निर्माण केले.
 २० स्थाना ज्ञानबलाने जलशय बाहेर आले,
 व आकाश दहिवर वर्षते.
- २१ मास्या मुला, तीं तुश्या ढोळ्यांचाड
 होऊं देऊ नको;
 तू चातुर्ये व विवेक हीं संभाकू ठेव.
- २२ म्हणजे तीं तुश्या आत्मस्थाला जीवन
 व तुश्या कंठाला भूषण अशीं होतील.
- २३ तेव्हा तू आपल्या मार्गाने निर्भय चालशील,
 तुश्या पायाला ठोकर लागणार नाही.
- २४ तू निजतेवेळी भिणार नाहीस;
 तू निजशील आणि तुशी सोप मुशाची होईल.
- २५ तू अकस्मात् आलेल्या घेक्याल भिंक नको,
 दुष्टांची घाड आली तरी भिंक नको;
- २६ कारण परमेश्वर तुश्या रक्षणकर्ता होईल,
 तो तुश्या पाय गुंदं देणार नाही.
- २७ एखायाचे वरें करणे उचित असून तें करप्पाचे
 तुश्या अंगीं सामर्थ्य असत्यास
 तें करप्पास मावार खेऊ नको.
- २८ एकादी वस्तु तुजजवळ असतां, आपल्या शेजांच्याला
 असें सांगू नको की
 तू जा आणि उदां परत ये,
 म्हणजे ती भी तुल देईल.
- २९ तुश्या शेजारी तुजजवळ निर्भय राहतो असें पाहून
 त्याचे वाईट योजू नको:
- ३० एकादा मनुष्याने तुडे वाईट केले नसतां
 त्याजशीं उगीच भांडण करू नको.
- ३१ जुल्म करणाऱ्याची सधी कळू नको,
 त्याची कोणतीहि रीत स्तीकारू नको.
- ३२ कारण परमेश्वराला कुटिलाचा नीट आहे,
 पण सरलांबरोबर त्याचे रहस्य आहे.
- ३३ परमेश्वराचा शाप दुर्जनांच्या घरावर असतो,
 पण धर्मिकांच्या वस्तीला तो आशीर्वाद देतो.
- ३४ उपहास करणाऱ्यांचा तो अवस्य उपहास करितो,

- पण दीनांवर तो कृपांशुसाद करितो.
 ३५ ज्ञानी वैमवाचे बतनदार होतील,
 पण मूर्ख लज्जेची अडती पावतील.
- ४ मुलांनो, बापांचे शिक्षण ऐका,
 व मुलां समजप्पासाठी त्याकडे लक्ष द्या.
- २ कारण मी तुम्हांस उसमधीं धर्मांपदेश करितो;
 माझीं धर्मशास्त्र सोइं नका.
- ३ कारण मी आपल्या बापांचा पुत्र होतो,
 माझ्या आईच्या दृश्याने मी सुकुमार
 व एकुलता एक होतो.
- ४ तो मला घिकवी व म्हणे,
 माझीं वचने तुश्या चिरीं राहोतो;
 तू मास्या आज्ञा पाळ व दीर्घालु दो;
- ५ ज्ञान संपादन कर, सुकृत संपादन कर;
 ती विसरू नको, माझ्या तोंडव्या वचनांचा
 पराम्भुत्तु होऊ नको;
- ६ तें सोइं नको म्हणजे तें तुझे संरक्षण करील;
 त्याची आवड धर म्हणजे तें तुश्या संभाल करील.
- ७ ज्ञान ही श्रेष्ठ चीज आहे म्हणून तें संपादन कर;
 आपली सर्व संपादित वेळून सुकृता संपादन कर.
- ८ त्याला उच पद दे म्हणजे तें तुशी उक्काती करील;
 त्याला कवाटाकून राहशील तर तें तुझे गौवळ करील.
- ९ तें तुला शामिवंत शिरोभूषण देईल;
 तुला सुंदर मुकुट देईल.
- १० मास्या मुला, माझीं वचने ऐकून वे,
 म्हणजे तुश्या आत्मुष्याची मर्यादा वृद्धिंगत होईल.
- ११ भी तुला ज्ञानाचा मार्ग शिकविला आहे,
 तुला सरलतेच्या वाटांनी चालविले आहे.
- १२ तू चालशील तेव्हां तुशीं पावले अडखळार नाहीत;
 तू घावशील तेव्हां तुला ठेव लागणार नाही.
- १३ तू शिक्षण दृढ बलन ठेव; सोइं नको;
 तें जवळ रास; कारण तें तुर्हीं जीकून आहे.
- १४ दुर्जनांच्या भार्गत शिक्षण नको;

- दुष्टांच्या मारणे चालू नको; १५ त्यापासून दूर राहा, त्यावस्तून आऊं नको;
- १६ कारण दुष्कर्म केल्यावाचून त्यांना शोप येत नाही; खोणाऱ्या पाडिले नाही तर त्यांची शोप उडते.
- १७ कारण से दुष्टांने निळविलेले अभ खालात, बलवारातेने निळविलेले द्रव्यासास पितात;
- १८ परंतु धार्मिकांचा मारण नाही तर त्यांची शोप उडते.
- १९ उदयप्रकाशसारस्वा आहे; २० माझ्या सुलगांचा तुडी आहे;
- २१ तुजेनाचा मारण अंवकारात्सरखा आहे; २२ त्याला कशाची ठेच लागते हे त्यांसा कळता नाही.
- २३ कारण ती ज्यांच्या अभमतात, २४ माझ्या संगम्याक्षरे कळते,
- २५ ती तुझ्या अंव्याकुळ आऊं देऊ नको; २६ कारण त्यांत जीवनाचा उपयोग आहे;
- २७ तू तुझमणार्ये अंव्याकुळ आहे;
- २८ तु उद्दामणार्ये अंव्याकुळ सोहळते;
- २९ तु उसे डोले नीट पुढे पाहोत,
- ३० तुझ्या पापाण्या उद्दामपुढे सरक राहेत;
- ३१ आपल्या पायाची वाट सपाई कळ, ३२ तु आपल्या पायाची वाट निवित असोत.
- ३३ तु दावीउजवीकडे वळूं नको;
- ३४ दुष्कर्मातून आपले पाऊल काढ.

१ माझ्या मुला, तू विवेक राखाला
२ तुझ्या वाणीने ज्ञान जपून ठेवावे,

- माझ्या सुहतेच्या बोधाकडे काळ दे.
- ३ कारण परजीच्या ओरांतल मध घवतो, तिचे तोंड तेलापेक्षा तुळ्युलीत असते;
- ४ तरी ती अखेरीस दव्यासारखी कळ व तुधारी तरवारीसारखी तीक्ष्ण होते.
- ५ तिचे पाय मृत्युकडे खाली जातात; तिची पावळे अचोलोकास लागतात;
- ६ म्हणून तिला जीवनाची नीट वाट सांबदर्क नाही; तिचे मारण डम्भाळीत आहेत, हे निळा कळता नाही.
- ७ तर अदां मुलंनो, माहो ऐका, माझ्या तोंडवी वरने सोहळ नका.
- ८ तिच्याकडची वाट सोहळ दे, तिच्या धराच्या दराखवळ जाऊ नको;
- ९ गेलास तर तुझी अबू दुसऱ्याच्या हाती जाईल, आणि तुझ्या आयुष्याचे दिवस निष्ठुरांच्या हाती जातील;
- १० तुझ्या धनाने परके गवर होतील, आणि तुझ्या अभाचे फळ दुसऱ्याच्या घरात जाईल;
- ११ आणि परिणामी तुझा देह व तुझी शक्ति क्षीण आल्यावर तू शोक करिशील;
- १२ आणि मग तू येणेप्रमाणे म्हणसील:
- मी विक्षणाचा द्रेष कसा केला? मानिले?
- माझ्या अंतकरणाने शासन करून तुळ्युली मानिले?
- १३ मी आपल्या विक्षकांची वाणी येकेली माही, मला जे बोध करीत त्यांच्याकडे मी कान दिला नाही.
- १४ मंडली व सगा यांच्यादेहत
- मी बहुतेक दुष्कर्मात गळवेला अरें.
- १५ तू आपल्याच टाक्यांतले पाणी पी, आपल्या विहीरीतले वाहते पाणी पी.
- १६ तुझे करे बाहेर वाहून जावे काय?
- तुझे जलाचे प्रवाह रस्तांवरून वाहावे काय?
- १७ ते केवळ तुझ्यासाठी असोत, तुझ्यावरोवर दुसऱ्यांना त्यांचा उपयोग न घडो.
- १८ तुझ्या माझ्याचा ज्ञान विद्यारूढे लक्ष खव,

तरुणपाणी केलेत्या ज्ञासह संतुष्ट ऐस.

१९ रमणीय हरिणी, मुंदर रानशेशी

योग्रमाणे तिचे स्तन तुला सर्वदा तृप्त राखोत,
तिच्या प्रेमानें तुळे चित मोहित होते.

२० माझ्या मुला, परखीने तुळे चित कां मोहित व्हावें ?
परक्या ज्ञीला तूं कां आलिंगन घावें ?

२१ मनुष्याचे मार्ग परमेश्वराच्या दृष्टीस्परो आहेत,
आणि तोच त्याच्या सर्व वाटा नीट करितो.

२२ दुर्जनाला त्यांनी स्वतंत्रीच दुष्कर्म पछाडितात;
तो आपल्याच पापाच्या पाशांत संपडतो.

२३ त्याला विक्षण मिळालें नाही म्हणून तो भरतो;
तो आपल्या अति मूर्खवण्यामुळे ब्रात होतो.

१ माझ्या मुला, जर तूं आपल्या शेजान्याला
जामीन राहिलास,

परक्यासाठी तूं हातावर हात दिला;

२ तर तूं आपल्या तोंडच्या बचनांला गुंतला आहेस;
तूं आपल्या तोंडच्या शब्दांनी बद्द ज्ञाला आहेस.

३ श्वाकरितां माझ्या मुला, तूं असें करू की आपणाला
मुक्त करू घे,

कारण तूं आपल्या शेजान्याच्या हाती

सांपडला आहेस;

तर जा, त्वरा कर; आपल्या शेजान्याला अत्या-
ग्रहाने गळ घाल.

४ तूं आपल्या डोळ्यांस निना लागूं देऊ नको,
आपल्या पापण्यांस झाषड पऱ्हूं देऊ नको.

५ ज्याप्रमाणे पारथ्याच्या झातूल हरिणीला,
ज्याप्रमाणे फासेपारथ्याच्या हातून पक्षाला,

त्याप्रमाणे आपणाला मुक्त करू घे.

६ अरे आळशा, मुंगीकडे जा;
तिचे वर्णन पाहून शाहाणा हो;

७ तिला कोणी धनी,
देखरेख करणारा किंवा अधिपति नसतां

८ ती उन्हाळ्यांत आपले अन्न मिळविते,

आणि कापणीच्या दिवसांत आपले भव्य जमा
करून ठेविते.

९ अरे आळशा, तूं किती वेळ निजशील ?
आपल्या ज्ञोपेतूल केळ्हां उठाशील ?

१० आणखी थोडीशी ज्ञोप बेंडों, आणखी थोडीशी
डुकली खातों,

आणखी हात उराशी धरून जरा निजतो,

११ असे म्हणत जाशील, तर तुला दारिद्र्य
दरोडेलोराप्रमाणे,

आणि मुसिंबी तुला सशाळ मनुष्याप्रमाणे गंडील.

१२ अधम व दुर्जन मनुष्य
उद्दामपणाचे भाषण करीत जातो;

१३ ढोके मिळकावितो, पायांनी इशारा करितो,
बोटांनी खुणावितो;

१४ त्याच्या मनांत उद्दामपणा असतो;
तो दुष्कर्मांची योजना करीत असतो;

तो वैमनस्य पसरितो.

१५ यामुळे त्याच्यावर विमत्त अक्षमात ब्रैईल;

त्याचा निभाव लागणार नाही.

१६ परमेश्वर ज्यांचा दैश करितो अशा सहा गोटी
आहेत;

नव्हे, त्याला अशा सात गोटीचा वीट आहे;

१७ उनमत दृष्टि, त्याड बोलणारी जिल्हा,
निर्दोष रक्त माळपारे द्वात,

१८ दुष्ट योजना करणारे अंतःकरण,
दुष्कर्म करण्यास त्वरेन घावणारे पाय,

१९ लवाड बोलणारा झोटा साक्षी,
व भावाभावांत वैमनस्य उत्तम करणारा मनुष्य,

त्या त्या होत.

२० माझ्या मुला, तूं आपल्या बायाची आळा पाळ,
आपल्या आईची शिस्त सोऱ्हू नको;

२१ ती नेहमी आपल्या उराशी कवडाळून धर,

- ती आपल्या गळयांत बोधून ठेव.
 २२ तुं चालशील तेव्हां ज्ञान तुल मार्ग दाखवील;
 तुं निजशील तेव्हां तें तुशें रक्षण करील;
 तुं जागा होशील तेव्हां तें तुजें बोलिल.
 २३ कारण ती आज्ञा केवळ दिवा आहे
 व ती शिस्त केवळ प्रकाश आहे;
 बोधाचा वावंड संजीवनाचा मार्ग आहे;
 २४ दुष्ट झीपासून, परझीच्या गोडबोल्या जिल्हेपासून,
 ती तुसें रक्षण करणारी आहेत.
 २५ तू आपले चित तिच्या सौदर्यात पाहून लोलुण
 होऊं देऊ नको;
 तिच्या नेत्रकटाक्षांला वश होऊं नको.
 २६ कारण व्यभिचारिणीच्या संगतीने
 मनुष्य मार्कीच्या तुकड्याला भोताद होतो;
 त्वैरिणी ली पुरुषाच्या अमोल जिवाची शिक्कर करिते.
 २७ मनुष्यानें आपल्या उत्तरी विस्तव घरिला
 तर त्याची वर्षे जंग्यार नाहीत काय?
 २८ कोणी निवाच्यावस्तु चालला
 तर त्याचे पाय योळ्यार नाहीत काय?
 २९ जो कोणी आपल्या सेजाच्याच्या झीशी गम्ल करतो
 तो असा आहे;
 जो कोणी तिला स्वर्ण करितो तो निर्दोष
 असणार नाही.
 ३० चोर मुकेता असल्यामुळे त्याने आपला जीव
 जात काळ्याकरिता चोरी केली,
 तर त्याला लोक तुच्छ मानीत नाहीत;
 ३१ पण तो सांपदला तर सातारंप परत देईल;
 तो आपल्या धरची सर्व मता देईल.
 ३२ झीशी जारकर्म करणारा अकल्याल्य आहे;
 जो आपल्या जिवाचा नाश करून घेऊ पाहतो
 तो असे करितो.
 ३३ ते त्याला धाय व अपकीर्ति हीं प्राप्त होतील;
 त्याची निंदा करीं पुसून जाणार नाही.
 ३४ कारण ईर्झा पुरुषासंस्तान करिते;
 सूह उत्तिष्ठाच्या दिवशी तो गय करणार नाही.

- ३५ तो कसल्याहि संदणीची पर्वा करणार नाहीं;
 त्याला तुं बहुत देणम्या दिल्या तरी त्याचें समा-
 धान होणार नाही.
 १ माझ्या मुला, माझीं वरने राखून ठेव,
 माझ्या आज्ञा आपल्याजवळ सांठवून ठेव.
 २ माझ्या आज्ञा पाळ म्हणजे तुं वांचशील;
 माझी शिस्त तुं आपल्या डोळ्यांतल्या बाहुली-
 प्रमाणे सांभाल.
 ३ ती आपल्या बोटांस बांध;
 ती आपल्या हृत्यावर लिहून ठेव.
 ४ तुं माझी बहीण आहेस असें झानाला म्हण;
 आणि सुखेतेला आपली जिवलग मैत्रीण म्हण;
 ५ त्याच्यायोगाने परझीपासून,
 गोड भाषण करणाऱ्या परक्या झीपासून तुसें
 रक्षण होईल.
 ६ मी आपल्या धराच्या खिळकीजवळील
 जाळीतून बाहेर पाहिले तों,
 ७ भोळ्या मंडळीत, तक्षण जनांमध्ये
 एक बुद्धिहीन तरुण पुरुष
 माझ्या दृश्यस पडला.
 ८ तो तिच्या धराच्या कोनाजवळून जाणाऱ्या
 आळीतून फिरत होता;
 तो तिच्या धराकडच्या वाटेने,
 ९ संघाकाळी, दिवस मावळ्यां,
 रात्रीच्या काळोळांत, निविड अंधकारात गेला.
 १० तेव्हां वेशेचा पोशाक्या केलेली
 कोणी एक कावेचाज ली त्याला भेटली.
 ११ ती वाचाल व स्वच्छंदी असून
 तिचे पाय धरी टिकत नाहीत;
 १२ कधीं रस्त्यांवर, कधीं चवाच्यांवर,
 कधीं प्रत्येक नाक्याजवळ ती टप्य असते.
 १३ तिनें त्याला धसून त्याचे चुंबन घेतलें;
 तिनें निर्लज्ज मुखानें त्याला म्हटलें,
 १४ मल्य शांत्यर्थांगे करावयाची होती;

मी आपले नवस आज फेहन चुकले.

१५ शाकरितां तुला भेटावाळ व तुळे मुख पाहवयाळा,

मी बाहेर आणे आहे आणि तं मल्य सांपडला आहेस.

१६ मी आपला पलंग वेळुबुटीदार गिरधांनी,

मिसरी तागाच्या पट्टेदार वडांनी सजविला आहे.

१७ मी आपली गादी बोल, अगल व दाळधिनी,

यांनी सुवासिक केली आहे.

१८ ये, चल, आपण सकाळपर्यंत प्रीतीने रमून दृप्त होकं;
आपण त्रेमानंदाने आराम पावू.

१९ कारण घरघनी घरी नाही,

तो दुरुच्या प्रवासाला गेला आहे;

२० त्याने पैशांची पिशवी बरोबर नेली आहे;

तो पौरीमेस घरी येईल.

२१ तिने आपल्या पुऱ्यक मोहक भाषणानंतर त्याला

वश केले,

आपल्या वाणीच्या माझुर्यानंतर त्याला आर्क्षून घेतले.

२२ तो तकाळ सिच्या मार्गे चालला,

जसा बैल कापला जाप्यास जातो,

जसा वेढी घातलेला मूर्ख शिक्षा भोग्यास जातो,

२३ जसा पक्षी, पाश आपला जीव घेण्याकरितां आहे
हें न जाणून त्याकडे धाव घेतो,

तसा तो जातो;

पण अखेरीस तीर त्याचे काळीज भेदून जातो.

२४ तर माझ्या मुलांनो, माझे ऐका,

माझ्या तोंडच्या बवनांकडे लळ था.

२५ तुम्हा मनाला तिच्या मार्गाकडे वळू डेळं नको,

तिच्या वाटांनी जाऊन बहारू नको.

२६ कारण तिने बहुतांना घायाळ करून पाडिले आहे;

तिने वधिलेल्या सर्वांची संद्या फार मोठी आहे.

२७ तिने घर म्हटले म्हणजे अघोलोकाकडे, मृत्यूच्या

खोल्यांकडे,

खाली उत्तरप्याचा मार्ग होय.

१ ज्ञान घोषणा करीत नाही काय ?

२ सुझपण आपल्या वाणीची गर्जना करीत
नाही काय ?

२ मार्गावरील उचवव्यांच्या शिखरांवर,

चवाळांवर तें उभे असते;

३ तें वेळीनजीक, नगशाच्या तोंडी,

प्रवेशद्वारी मोळ्याने ओरहून मृणते,

४ मानवहो, मी तुम्हांला हाका तारीत आहे;

मनुष्यातीसाठी माझी वाणी आहे.

५ अहो भोळ्यांगो, तुम्ही चातुर्यांची ओळख करून या;
मुर्खांगो, सुजुद्द हृदयाचे व्हा.

६ ऐका, कारण मी उक्कृष्ट गोषी सांगणार आहे.

माझ्या वाणीतून सरक गोषी निघणार आहेत.

७ माझें तोंड सत्य बोलते;

माझ्या वाणीला दुष्टणाचा वीट आहे.

८ माझ्या तोंडची सर्व वचने न्यायाची आहेत;

त्यांत काही वांकडे व विपरीत नाही.

९ ज्याला समजून आहे त्याला ती सर्व उघड आहेत,
ती ज्ञान प्राप्त झालेल्यांस सरक आहेत.

१० सर्वे बेळं नक्का तर माझे शिक्षण या;

उक्कृष्ट सोने न घेतो ज्ञान या.

११ कारण मोत्यांपेक्षां ज्ञान उत्तम आहे;

सर्व इष्ट वाटणाऱ्या वस्तु त्याच्यांशी तुल्य नाहीत,

१२ मी जे ज्ञान त्या माझी वस्ती चातुर्यांवरोवर आहे;

आणि विद्या व विवेक हीं मी प्राप्त करून

घेतली आहेत.

१३ परमेश्वराचे भय घरणे म्हणजे दुर्क्षमाचा द्वेष
करणे होय;

गर्व, अभिमान, कुमार्ग व उहामपणाची वाणी

यांचा मी द्वेष करिते.

१४ मसलत व कायेसिदि हीं माझी आहेत;

मी सुझातामय आहे; मला सामर्थ्य आहे.

१५ माझ्या साहाय्यानंतर राजे राज्य करितात,

अधिपति न्याय घवितात.

१६ माझ्या साहाय्यानंतर अधिपति, सरदार,

व पृथ्वीवरील सर्व न्यायाधीश अधिकार चालवितात.

१७ मजबूर जे प्रीति करितात त्याजवर

मी प्रीति करिते;

जे मला परिश्रमाने शोधितात त्यांस मी सोपडते.

- १८ संपत्ति व मान, टिकणारे धन व न्याय,
ही माझ्या हाती आहेत.
- १९ माहों फल सोन्यापेक्षां,
शुद्ध सोन्यापेक्षां उत्तम आहे;
- २० मो नीतिमार्गाने,
न्यायाच्या बाटांनी चालते;
- २१ मजवर प्रीति करणाऱ्यांस मी संपत्ति प्राप्त
करू देते,
त्यांनी भांडारे भरिते.
- २२ परमेश्वराने सृष्टिकाच्या आरंभी आपल्या प्राचीन
कृत्यांतील पहिले कृत्य,
असे मला पैदा केले.
- २३ अनादिकाळी, प्रारंभापासून
पृथ्वीच्या पूर्वी माझी स्थापना झाली.
- २४ जलाशय नव्हते, पाण्याने भरलेले झरे नव्हते,
तेव्हां मी जन्म पावले.
- २५ पर्वत स्थापित ज्ञात्यापूर्वी,
दोगांपूर्वी, मला निर्माण केले;
- २६ त्या वेळापर्यंत त्याने पृथ्वी, शेते व पृथ्वीचा
धूलिसंचय ही निर्माण केली नव्हती.
- २७ त्याने आकाश स्थापिले तेव्हां मी होते;
जेव्हां त्याने जलाशयाची चकाकार मर्यादा ठरविली;
- २८ जेव्हां त्याने वरती अंतरशळ ढळ केले;
जेव्हां जलाशयाचे झरे जोराने वाहू लागले;
- २९ जलांनी त्यांनी आज्ञा उलळू, नये
म्हणू जेव्हां त्याने समुद्राला मर्यादा घालू दिली;
जेव्हां त्याने पृथ्वीचे पाये रेखिले;
- ३० तेव्हां मी त्याच्यावारीं कुशल कारागीर होते;
मी त्याला नित्य आनंददायी होते;
त्याच्यासमोर मी सर्वदा हर्ष पावत असे;
- ३१ त्याच्या पृथ्वीवर मी हर्ष करी;
मनुष्यजातीच्या ठारी मी आनंद पावै.
- ३२ तर आतां माझ्या मुलांनो, माझे ऐका;
जे माझ्या मार्गांनी चालतात ते घन्य होत;

- ३३ बोध ऐकून शहाणे व्हा,
त्याला अवहेर करू नका.
- ३४ जो माझ्या दारोंची नित्य आसत राहून,
माझ्या दारोंच्या खांबांचवळ उभा राहून मात्रे
ऐक्तो तो धन्य.
- ३५ कारण ज्याला मी प्राप्त होते,
त्याला जीवन प्राप्त होते,
आणि त्याला परमेश्वराची दया प्राप्त होते;
- ३६ परंतु जो मला अंतरतो तो आपल्या विवाची हानि
करू घेतो;
जे माझा द्वेष करितात त्या सर्वांला मरण प्रिय आहे.
- १ ज्ञानानें आपले घर बांधिले आहे;
त्याने आपले सात खांब तयार केले आहेत.
- २ त्याने आपले पशु कापिले आहेत;
त्याने आपला द्राक्षारस मिसळला आहे,
आपले मेजहि वाहून तयार केले आहे.
- ३ त्याने आपल्या दासी पाठविल्या आहेत,
तें नगराच्या उच्च स्थानांवरून ओराहून म्हणते,
- ४ जो कोणी भोवा आहे तो इकडे वको;
जो बुद्धिहीन आहे त्याला तें म्हणते,
- ५ ये, माझी भाकर खा;
आणि मी मिसळलेला द्राक्षारस पी.
- ६ भोज्यांनो, तुम्ही आपले भोजेण सोडा व वांचा;
आणि तुझ्येच्या मार्गांने चाला.
- ७ जो धर्मनिदिकास वागदंड करितो तो आपली
अप्रतिष्ठा करून घेतो;
जो दुर्जनाला बोल लावितो,
तो आपणाला कलंक लावून घेतो.
- ८ धर्मनिदिकाला बोल लावून नको, लाविसील तर तो
तुका द्वेष करील;
ज्ञान्याला बोल लाव म्हणजे तुं त्याला
प्रिय होशील.
- ९ ज्ञान्याला बोध केला तर तो आधिक ज्ञानी होईल;

- धार्मिकत्व बोध केला तर त्याचें ज्ञान वाढेल.
 १० परमेश्वराचे भय ज्ञानाचा आरंभ होय;
 आणि परमपवित्राला ओळखणे हीच मुडता होय.
 ११ कारण माझ्यामुळे तुझे दिवस बहुगुणित होतील,
 तुझी आयुष्याची वर्षे अधिक होतील.
 १२ तू ज्ञानी असलास नर तें तुझे तुला;
 तू धर्मनिदा केली तर त्याचें फक्त तुव भोगिशील.
 १३ मूळ स्त्री गडबड करणारी असते;
 ती भोगेपणाची केवळ मूर्ति असून तिला कांही
 कल्प नाही.
 १४ ती नगराच्या उच्च स्थानी
 आपल्या धरान्या दाराजवळ
 आसनावर बसून राहते;
 १५ आणि कोणी आपल्या वाटेने नीट जाणारा
 तिच्याजवळून जाऊ लागला म्हणजे
 १६ ती म्हणते, जो कोणी भोवा आहे तो इकडे वळो,
 जो कोणी बुद्धिहीन असतो त्याला ती म्हणते,
 १७ चोरिलेले पाणी गोड लागते;
 चोरून खाकेली भाकर रुचकर लागते;
 १८ पण तेथे मेलेले आहेत,
 तिचे आमंत्रित अपोलोकाच्या खोल स्थानी आहेत,
 हे त्याला समजत नाही;
- १० १ शलमोनाची नीतिसूत्रे :**
- मुलगा शहाणा तर बाप मुली,
 मुल्या मूर्ख तर आई दुःखी.
 २ दुष्टाईने मिळविलेली संपत्ति हितकर नाही,
 पण धार्मिकता मरणापासून मुक्त करिते.
 ३ परमेश्वर धार्मिकाच्या जीवाची उपासमार
 होऊन देत नाही,
 पण तो दुर्जनांच्या कामना व्यर्थ करितो.
 ४ सैल हातानें काम करणारा दरिद्री होनो,
 परंतु उद्योगाचा हात धन मिळवितो.

- ५ उन्हाळ्यांत जमवाजमव करितो तो मुलगा
 शहाणा होय;
 जो मुलगा हंगामान्या वेळी झोपेत गुग असतो
 त्याचें तें वागणे लज्जास्पद होय.
 ६ धार्मिकाच्या मस्तकी आसीवोद असतात,
 दुर्जनांचे मुख बलाकाराने व्याप असते.
 ७ धार्मिकाच्या स्मरणाने धन्यता वाटते;
 दुर्जनांचे नंब वाईट होऊन जाते.
 ८ दुझ मनाचा इसम आज्ञा मान्य करितो;
 वाचाळ मूर्ख अधःपात पावतो.
 ९ सात्विकपणे चालणारा निर्भयपणे चालतो;
 कुटिल मार्गानी चालणारा कळून येईल.
 १० जो डोळे मिळकावितो तो दुःखास कारण होतो;
 वाचाळ मूर्ख अधःपात पावतो.
 ११ धार्मिकाचे मुख जीवनाचा झरा आहे;
 दुर्जनांचे मुख बलाकाराने व्याप असते.
 १२ द्वेष कलह उत्पन्न करितो;
 प्रीति सर्व अपराधावर क्षाकण घालिते.
 १३ विवेकशीलाच्या वाणीत ज्ञान असते,
 पण जो अकलशृण्य असतो त्याच्या पाठीस
 काठीच योग्य आहे.
 १४ शहाणे जन ज्ञानसंग्रह करितात,
 परंतु मूर्खांचे तोंड मृदूले म्हणजे साक्षात् अरिष्ट होय.
 १५ धनवानांचे धन हें त्याचें बळकट नगर होय,
 परंतु गरिबांचा नाश त्यांच्या दारिद्र्यांत आहे.
 १६ धार्मिकाचा उद्योग जीवनप्रद आहे.
 दुर्जनाची समृद्धि पापाला कारण होते.
 १७ बोधाकडे लक्ष पुरविणारा जीवनाच्या मार्गांत असतो,
 परंतु विक्षण सोडणारा ब्रांत होते.
 १८ गुप्तपणे द्वेष करणाऱ्याची वाणी असत्य असते,
 आणि चहाडी करणारा मूर्ख असतो.
 १९ फार वाचाळता असली म्हणजे पापाला तोटा नाही,
 पण जो आपली वाणी स्वाधीन ठेवितो तो शहाणा.
 २० धार्मिकाची जिज्ञा उक्त रुग्यासारखी आहे;
 दुर्जनांचे हृदय कवडीमोर आहे.

- २१ धार्मिकाची वाणी बहुतांचे पोषण करिते,
परंतु मूर्ख अङ्गल नसल्यामुळे मरतात,
- २२ परमेश्वराचा आशीर्वाद समृद्धि देतो,
तिच्याबोवर तो आणाची कष्ट देत नाही.
- २३ मूर्खाला दुष्कर्म करायांत मौज वाटते,
तशी शुशाळा ज्ञानांत वाटते.
- २४ दुर्जन ज्याला भितो तें त्याजवर येईल,
आणि धार्मिकांची इच्छा पूर्ण होतो.
- २५ वावट्याच्या सपाऱ्यानें दुर्जन नाहीसा होतो,
पण धार्मिक सर्वकाळ टिकण्याचा पायासरखा आहे.
- २६ जसी आंब दातांस, जसा धूर डोळांस,
तसा भुत मनुष्य त्याला पावरिण्यांस आहे.
- २७ परमेश्वरांने भय आयुष्य वाढविते,
पण दुर्जनांची वर्षे कमी होतात.
- २८ धार्मिकांची आशा आनंदप्रद झोईल,
पण दुर्जनांची अपेक्षा नष्ट होईल.
- २९ परमेश्वराचा मार्गी सात्विकाला दुर्ग्रह्य आहे,
पण दुर्जर्म करण्यांस तो नाशकारक आहे,
- ३० धार्मिक कर्धीहि डळणार नाही,
पण दुर्जन देशांत वसणार नाहीत.
- ३१ धार्मिकाच्या मुखावाटे ज्ञान भिजविते,
पण उन्मत्त जिल्हा छाली जाईल.
- ३२ धार्मिकाच्या वारीला जें कांही प्राण आहे तेंच कळते,
पण दुर्जनांचे मुख उन्मत्तपणा वदते.
- १ खोल्या तागडीचा परमेश्वराला वीट आहे,
११ पण खरे वजन त्याला त्रिय आहे.
- २ गर्व ज्ञाला कीं अप्रतिष्ठा आलीच,
एण नम्रजनांच्या ठारी ज्ञान असर्ते.
- ३ सरळांचा सात्विकपणा त्यांला संभाळून नेतो,
कपटी इसमोळा कुटिलयणा त्यांचा नाश करितो.
- ४ कोधाच्या समर्थी घन उपयोगी पदत नाही,
पण धार्मिकता मृत्यूपासून सोबवील.
- ५ सात्विकाची धार्मिकता त्याचा मार्ग नीट करिते,
पण दुर्जन आपल्या दुष्टेने पतन पावेल.
- ६ सरव्यांची धार्मिकता त्यांचा सोबवील,

- पण जे कपटांने वर्ततात ते आपल्या दुष्कृतीनंब
बद्ध होतील.
- ७ दुर्जन मेळा म्हणजे त्याची अपेक्षा नष्ट होईल
आणि बलाविषयीचा भरंवसा नाहीसा होईल.
- ८ धार्मिक संकटोत्तून मुक्त होतो,
आणि त्याच्या जारी दुर्जन सांपडतो.
- ९ अधर्मी आपल्या तोंडांने आपल्या शेजाच्याचा
नाश करितो,
पण धार्मिक आपल्या ज्ञानाने मुक्त होतात.
- १० धार्मिकांचे कुशल असर्ते तेहां नगर उल्लास पावतें;
दुर्जन नाश पावतात तेहां उत्साह होतो.
- ११ सरव्यांच्या आशीर्वादांने नगराची उत्तरि होते,
पण दुर्जनांच्या मुखाने त्याचा विच्छेस होतो.
- १२ जो आपल्या शेजाच्याला तुच्छ मानितो तो
बुद्धिशृण्य होय,
पण सुड मनुष्य मौन धारण करितो.
- १३ लावालाची करित फिरणारा गुप गोषी उघड करितो,
पण ज्याच्या चिरीं इमान वसर्ते तो गोष गुप ठेवितो.
- १४ शहणा मार्गदर्शक नसल्यामुळे लोकांचा
अधःपात होतो,
पण सुमंत्री बहुत असले म्हणजे कल्याण होतें.
- १५ परक्याला जमीन राहील तो पस्तावेल,
पण हातावर हात देगारांचा ज्याला तिटक्करा आहे
तो निर्भय राहतो.
- १६ कृपाळू ळी सन्मान संपादिते,
आणि बलात्कारी इसमध्य धन संपादितात.
- १७ दयाळू मनुष्य आपल्या जिवाचे हित करितो,
पण निर्दय स्वतंत्रवर संकट आणितो.
- १८ दुर्जन वेतन सिळवितो तें बेभरवशांचे असर्ते;
परंतु जो नीतीचे बीजारोपण करितो त्याचे वेतन
सात्रीचे असर्ते.
- १९ ज्याच्या दारी अढळ नीति असरे त्याला जीवन
प्राप्त होतें;
- जो दुष्कर्मांपांगे लगतो तो आपणावर मृत्यु आणितो.
- २० जे मनाचे कुटिल असरात त्यांचा परमेश्वराला
वीट आहे,

१८ पण ज्याचा भार्ग सालिकतेचा आहे
त्यावहूल त्यास आनंद वाटतो.

२१ दुर्जनाला शिक्षा उकणार नाही हे भी
टाळी देऊन संगती,

पण धार्मिकाच्या वंशजांची मुक्तता होईल.

२२ दुर्जनाचा नाकांत जशी सोन्याची नय,
तशी तारतम्य नसलेली सुंदर ली समजावी.

२३ धार्मिकांची इच्छा शुभ्र असते,
दुर्जनांची अपेक्षा रोषस्प आहे.

२४ एक इसम व्यय करितो तरी त्याची इदिनच होते,
एक वाजवीपेक्षां फाजील काटकसर करितो,
तरी तो भिकेस लागतो.

२५ उदार मनाचा समृद्ध होतो;
जो पाणी पाजितो त्याला स्वतंत्रा तें पाजण्यांत येईल.

२६ जो धान्य अडवून ठेवितो त्याला लोक शाप देतात;
जो तें विकितो त्याच्या मस्तकीं आसीवारी येईल.

२७ जो झाडन हित साधूं पाहतो तो कृपाप्रसाद साधितो;
जो अरिष्टाच्या शोधांत असतो त्याला

तेंच प्राप होईल.

२८ जो आपल्या धनावर भरवसा ठेवितो तो पडेल,
पण धार्मिक नव्या पालवीप्रमाणे टवटवीत होतील.

२९ जो धरच्यांस दुःख देतो त्याच्या वांच्याला वारा येईल;
मूर्ख मुख्य शहाय्याचा काकर होईल.

३० धार्मिकांचे फळ जीवनाचा वृक्ष होय,
आणि जो ज्ञानी असतो तो जिवांस वश करितो.

३१ पाहा, धार्मिकाला पृथ्वीवर त्याच्या कर्मांचे
फळ मिळते.

तर मग दुर्जनाला व पातक्याला किती तरी जास्त
मिळेल !

१ ज्याला ज्ञान प्रिय, त्याला शिक्षण प्रिय;
पण जो वास्तव तुच्छ लेखितो

तो पशुतुल्य होय.

२ सजनाला परमेश्वराचा प्रसाद घडतो,
परंतु तुष्टपणाच्या युक्ति योजणाच्याला

तो दोषी ठरवितो.

३१ मूर्ख तुच्छतेने स्थिर होत नाही,
पण धार्मिकांचे मूळ ढक्क नाही.

४ सद्गुणी ली आपल्या पतीला मुद्रुट आहे,
पण लाज आणणारी ली त्याची हाडे
सडविणारी आहे.

५ धार्मिकांचे विचार यथान्याय असतात;
दुर्जनाच्या मसलती कपटाच्या असतात.

६ दुर्जनांचे भाषण रक्षपातासाठी टपून बसलेले असते,
पण सरल्यांचे मुख त्यांस सोडवील.

७ दुर्जन उल्लेष पढून नष्ट होतात,
परंतु धार्मिकांचे घर टिकते.

८ मनुष्याची प्रशंसा त्याच्या सुकृतेप्रमाणे होते,
पण ज्यांचे हृदय कुटिल असते त्याचा तिरस्कार होतो.

९ जो आपणास प्रतिष्ठित समजतो पण अन्नाला
मोताव असतो

त्यापेक्षां ज्याची प्रतिष्ठा बेताची असून ज्याच्या
पदरी सेवक असतो तो वांगला समजावयाचा.

१० धार्मिक मनुष्य आपल्या पशुच्या जिवाकडे लक्ष देतो :
पण दुर्जनांचे अंतर्याम कूर असते.

११ जो आपले शेत स्वतः करितो त्याला भरपूर
अन्न मिळते,

परंतु जो निरर्थक गोष्टीमागे लागतो तो अकल-
शूल्य होय.

१२ दुष्ट लोकांमध्ये मिळण्याचा लुटीची इच्छा दुर्जन करितो,
परंतु धार्मिकांचे मूळ फळ देते.

१३ मुखांतील वाणीचा अपराध दुर्जनाला पाश आहे,
परंतु धार्मिक संकटांतून निभावतो.

१४ आपल्या मुखांतून लिघालेल्या योषीच्या योगे
मनुष्य तृप्त होतो,

आणि मनुष्याला आपल्या हातच्या कर्मांचे
प्रतिफल मिळते.

१५ मूर्खांचा भार्ग त्याच्या टटीने नीट आहे,
पण जो सुझ असतो तो उपदेश ऐकतो.

१६ मूर्खांची तव्यमळ तस्काळ करवते;
शहाणा आपली लाज झांकून ठेवितो.

- १७ ज्याच्या तोऱ्हन सत्याचे वृद्धर शासनाच्याचे बाहिर
पडतात तो न्यायतळ प्रकट करितो,
- परंतु असत्य सांकेती कपट उथारितो.
- १८ कोणी असा असतो की तरवार भोसलांची तसे
अविचाराचे भाषण करितो,
- परंतु सुझांची जिल्हा आरोग्यदायी आहे.
- १९ सत्याची वाणी सर्वकाळ टिकेल;
- असत्य बोल्याची जिल्हा केवळ क्षणिक आहे.
- २० वाईट योजनाच्याच्या अंतःकरणात कपट असते,
परंतु शांतीची मसलत देणाच्याच्या मनात
ईवज असतो.
- २१ धार्मिकाला विपत्ति येत नाहीं,
पण दुर्जन अरिष्टांनी व्याप होतील.
- २२ असत्य वाणी परमेश्वराला बीट आणिते,
परंतु सत्याने वाणारे त्यास आनंद देतात.
- २३ शाहाणा मनुष्य झांन लग्बूल ठेवितो;
परंतु मूळांचे मन मूर्खपणाचा पुकारा करिते.
- २४ उद्योगाच्या हाती अविकार येतो,
पण जे आळकी आहेत त्यांना दास्य ग्रास होते.
- २५ मनुष्याचे मन चितेने दबून जाते,
परंतु गोड शब्द त्याला आनंदित करितो.
- २६ धार्मिक आपल्या जेजाच्याला मार्ग दाखवितो,
पण दुर्जनांचा मार्ग लोकांस बहूकवितो.
- २७ आळक हा आपली विकार धरीत नाहीं,
पण उद्योग हा मनुष्याचे मोर्खान् घन आहे.
- २८ न्यायत्वाच्या मार्गात जीवन आहे;
त्याच्या वाटेत मरण नाहीं.
- १ सुख पुत्र वापाचे विद्युत ऐक्यो,
- १३ पण धर्मनिंदक वालंडहाला मोर्खीत नाही.
२ तोडच्या शब्दांनी मनुष्य स्वतः चांगले
फल भोगितो,
- पण कपटी इसताच्या जिवाला वकात्काररूप
फल मिळते;
- ३ जो आपले तोड संभाळितो सो आपला जीव राखितो;
जो आपले तोड वासतो त्याच्यावर अरिष्ट येते;

- ४ आळकाच्या जिवाला हात असते तीरी त्याला कांही
मिळत नाहीं;
- उद्योग्यांचा जीव पुष्ट होतो;
- ५ धार्मिकाला असत्याचा तिटकारा असतो,
परंतु दुर्जन अप्रतिष्ठा व निदा यांस करण होतो.
- ६ धार्मिकता सातिक भागांने चालणाच्याचे
रक्षण करिते;
- दुष्टां पातक्यास उताणा पाढिते.
- ७ किंवयेक असे आहेत की ते श्रीमतीचा आव घालि-
तात तरी त्यांच्यापाची बहुत धन असरं;
- किंवयेक असे आहेत की ते गरिबी दाखवितात
तरी त्यांच्यापाची बहुत धन असरं.
- ८ मनुष्याच्या जिवाची खंडणी त्याचे इव्य दोय,
परंतु दरिशाला धमकी ऐकाली लागत नाही.
- ९ धार्मिकांची ज्योति प्रज्ञलित असते;
- दुर्जनांचा दीप मालवता.
- १० गवामुळे भांडोंगे मात्र होतात.
- ११ पण चोगली मसलत देणाच्यांजवळ ज्ञान असरं.
- ११ धार्मिके मिळविलेले धन क्षय पावते.
- परंतु जो मृठ मूठ सांठवितो त्याचे धन वृद्धि पावते.
- १२ आकाश लंबणीवर पडली असती अंतःकरण कटी होते,
पण इत्प्राप्ति जीवनाचा शृळ आहे.
- १३ वचन तुच्छ मानणारा स्वतांवर अनर्थे आणितो,
पण आहेतचा धाक बालगणाच्यास
- चांगले प्रतिफल मिळते.
- १४ सुखाचा बोध जीवनाचा शरा आहे,
तो मस्तुपाश त्रुकवितो.
- १५ समंजसपणाने कृपा संपादितां येते,
पण कपटी इसमांचा मार्ग खडतर असतो.
- १६ प्रत्येक शाहाणा मनुष्य अकलेने काम करितो,
पण मूर्ख मनुष्य मूर्खतेचा पसारा मांडितो.
- १७ दुष्ट जामुद संकटात पडतो; पण विश्रामू वकील हा एक
औषधी आहे.
- १८ बोधाचा अब्देर करणाच्याला दारिद्र्य व लज्जा ही
प्राप्त होतात,

परंतु बाह्यदं ऐकणारा सम्मान पावतो.

- ११ इच्छातुसि जिवाल गोड वाटरे,
- पण वाईट सोहऱ्ण देण्याचा मूर्खाळ बीट आहे.
- २० मुक्कांची सोबत घर म्हणजे सुह होशील;
- मूर्खांचा सोबती कट पावतो.
- २१ पापांच्या पाठीस अरिष्ट लागते,
- पण धार्मिकांस कल्याणस्प्र प्रतिफल मिळते.
- २२ चांगला मुतुष्य आपल्या मुत्रपौत्रांस बातन ठेवितो,
- पण पापांचे घन धार्मिकासाठी साठविलेले असते.
- २३ गरिबांचे नांगरलेले शेत विपुल अन्न देते;
- तरी अन्यायामुळे किंविकांचा नाशहि होतो.

- २४ जो अपली छढी आवरितो तो आपल्या मुलाचा वैरी होय,
- पण जो वेळीच त्याला शिक्षा करितो तो त्याजवर प्रीति करणारा होय.

- २५ धार्मिक पोटभर जेवितो,
- परंतु दुर्जनांचे पोट रिते राहते.
- १ प्रथेक सुह ली आपले घर बाधिते;
- पण मूर्ख ली आपल्या हातांनी तें पाहून टाकिते.
- २ जो मरल्यांने वालतो सो परमेश्वरांने भय धरितो,
- पण ज्याचे मार्ग कुटिल असतात तो त्याला तुच्छ मानितो.

- ३ मूर्खांच्या तोंडीच गवांची काढी असते,
- पण सुक्कांची वाणी त्यांचे रक्षण करिते.
- ४ बैल नसले तर गोळा स्वच्छ राहतो,
- पण बैलांच्या बलाने धनसमृद्धि होते.
- ५ विशासू साक्षी खोटें बोलत नाही;
- खोटा साक्षी मुखाने असत्य वदतो.
- ६ धर्मनिदेक झालाचा शोध करितो, पण व्याख्य;
- संमेजसात्य झालप्राप्ति होणे सोरै असते.
- ७ मूर्ख मनुष्यांच्या वाच्यास जाऊ नको,
- कारण त्यांच्या ठारी तुला झानांची वाणी आडल्यार नाही.

८ शहाप्याने आपला मार्ग जागते खाली त्यांची सुहता असते,

पण मूर्खांची मूठता कपटरूप होय.

- ९ मूर्खाळा अपराध करणें म्हणजे थळा वाटते,
- परंतु सरकांत परस्पर प्रेमभाव असतो.
- १० हवयाळा आपल्या ठारींच्या खेदांची जाणीव असते,
- आणि परकयाला त्यांच्या आनंदांच्या असते.

वेवकास नाही.

११ दुर्जनांचे घर कोसळते,

सरकांचा तंबू चांगला राहतो.

- १२ मनुष्याला एक मार्ग सरल दिसतो,
- पण त्याच्या शेवटास मृत्युपथ फुटात.

- १३ हसतांना देलील हृदय खिन असते;
- आणि हर्षांचा शेवट दुःखांत होतो.

- १४ आंत विताचा मनुष्य आपल्या वर्तनांवै कळ भोगितो,
- आणि सत्यरूप आपल्या ठारीं तुम असतो.

- १५ भोळा प्रत्येक शब्दावर विश्वास ठेवितो;
- शहाणा नीट पाहून पाऊल टाकितो.

- १६ सुह धाक बाळ्यानु वाईट सोहऱ्ण देते;
- मूर्ख उन्मत होऊन वेगी बनतो;

- १७ शीघ्रकोटी मूर्खपणा करितो;
- दुष संकल्प योजणांच्या लोक द्वेष करितात.

- १८ भोळे मूर्खाळूप वतन पावतात,
- पण शहाणे झानस्म मुकुट धारण करितात.

- १९ दुर्जन सज्जानापुढे नमतात,
- दुष लोक धार्मिकांच्या दारापुढे नमतात.

- २० गरिबाचा द्वेष त्याचा शेजारीहि करितो,
- पण श्रीमंताला चाहणारे बहुत असतात.

- २१ जो आपल्या शेजान्याचा तिरस्कार करितो तो पापी होय,

पण गरिबाचर दया करितो तो धन्य होय.

- २२ दुषपणांची मसलत करणारे आंत नव्हत काय?
- चांगल्यांची मसलत करणारे सद्या व सत्य ही प्राप्त होतात.

- २३ सर्व अमांत अम आहे, पण तोंडाच्या बटवटीने दैशिय येते;
- २४ सुझांचे धन त्यांचा मुकुट आहे; मूर्खांची मुख्यता केवळ मूर्खतात राहते.
- २५ खरा साक्षी लोकांचे प्राण सोढवितो; पण जो आपल्या मुख्याचाटे ल्यादी उत्थारितो तो दगदाळाची करितो.
- २६ परमेश्वरांने भय घरिल्याने श्रद्धा दृढ होते; आणि ज्याच्या डायी अद्या असते त्यांचा मुख्यांस ती आध्रयस्थान होते.
- २७ परमेश्वरांने भय जीवनाचा झरा होय, तें मृत्युवाश तुकविते.
- २८ प्रजाशुद्धीत राजांचे वैभव असते; प्रजा नस्त्याने अधिपतीचा नाश होतो.
- २९ ज्याला लवकर कोष येत नाही तो महावृद्धिवान होय;
- उत्तावळ्या स्वभावाचा माल्यूस मूर्खता प्रकट करितो.
- ३० शांत अंतःकरण देहावें जीवन आहे, पण मत्सरानें हांडे कुजतात.
- ३१ जो गरिबाला छिक्की तो आपल्या उत्प्रबद्धर्याचा अवमान करितो,
- पण जो गरजवंतावर दया करितो तो त्याचा सन्मान करितो.
- ३२ विपत्ति आली असता हुर्जन चीत होतो,
- पण धार्मिकास मरणसमीहि उमेद असते.
- ३३ बुद्धिमानाच्या अंतःकरणांत ज्ञान स्थिर असते,
- पण मूर्खांच्या अंतर्वार्मीची गोष तेव्हाचं कळते.
- ३४ धार्मिकांशी राष्ट्राची उम्रति करिते;
- पापानें प्रजेची अप्रविष्ट होते.
- ३५ शहाय्या सेवकाशर राजाचा प्रसाद होतो,
- पण निर्लेखपणे वागणान्यावर तो रुट होतो.
- १५**
- १ मुड उत्तराने कोपावें निवारण होतें;
- कठोर शब्दानें कोष उत्तेजित होतो.
- २ सुझांची जिव्हा सुझान बदते;
- मूर्खांच्या मुखांतर मूर्खता बाहेर पडते.

- ३ परमेश्वराचे नेत्र सर्वेत आहेत, ते बरंवाईट पाहत असतात.
- ४ जिव्हेची सौम्यता जीवनाचा वृक्ष आहे, पण तिची तुटिल्या अंतःकरण विदारिते.
- ५ मूर्ख आपल्या बापांचे शिक्षण तुच्छ मानितो; वाढदं लक्षात ठेवितो तो शहाणा होतो.
- ६ धार्मिकांच्या गृहांत घोर्ठे भांडार असते;
- दुर्जनाच्या मिळकरीत उपद्रव असतो.
- ७ शान्यांती वाणी विद्येचा प्रसार करिते;
- मूर्खांचे हृदय स्थिर नसते.
- ८ दुर्जनांचा गृह परमेश्वराला वीट आणितो, परंतु सरलांची प्रार्थना त्याला आनंदविते.
- ९ दुर्जनांचा भारी परमेश्वराला वीट आणितो,
- पण जो नीतीला अनुसरतो तो त्याला प्रिय आहे.
- १० जो सन्मार्ग सोडितो त्याला भारी शासन होते;
- जो वाढदाळाचा टिटकारा करितो तो मरेल.
- ११ अधोलेक आणि विनाशस्थान ही परमेश्वराच्या दृष्टीपुढे आहेत;
- तर मग मनुष्यजातीची अंतःकरणे त्याच्या दृष्टीपुढे किती जास्त असली पाहिजेत !
- १२ धर्मनिदिकाळा वाढदं आवडत नाही;
- तो शान्यांकडे जात नाही;
- १३ आनंदी मनाने मुख प्रसन्न होते;
- मनांतील खेदाने हृदय भंग पावते.
- १४ बुद्धिमानांचे मन ज्ञानाचा शोष करिते;
- मूर्खांचे मुख मूर्खता भक्षिते;
- १५ दुःखप्रस्ताला सर्व दिवस वाईट असतात,
- पण ज्यावें हृदय आनंदी असते त्याला सदा मेजवाली असते.
- १६ बहुत धन असून त्याच्यावहू दगदग सोसाली लागें यापेक्षां
- तें घोडके असून परमेश्वरांने भय बाळांवें हे वरै;
- १७ पोसलेस्या वैलाची भेजवाली देऊन मनांत द्वेष वागविणे,
- १ मुखांतः अवहोन**

आपेक्षां श्रेमान्तो भाजीभाकरी वरी.

१८ तपट मनुष्य तंदा उपस्थित करितो;
मंदकोष झगडा शमवितो;

१९ आव्वाची वाट कटीरी कुण्णासारखी असतो,
पण सरकांची वाट राजमार्ग बनतो.

२० शहाणा मुलगा बापला आनंदवितो;
मुख मनुष्य आपल्या आईला तुच्छ मानितो.

२१ बुद्धिहीन इसम मूर्खपणांतच आनंद मानितो;
समंजस मनुष्य सरळ मार्गानें जातो.

२२ मसलत मिळाली नाही म्हणजे बेत निष्कळ होतात;
मसलत देणारे पुळळ असले म्हणजे ते
सिद्धीस जातात.

२३ मनुष्य आपल्या तोंडच्या समर्पक उत्तरानें
आनंद वावतो;
समवेचित बोल किंती उत्तम !

२४ सुझ इसमानें खाली अधोलोकास जाऊ नये म्हणून
त्याचा जीवनमार्ग वर जातो.

२५ परमेश्वर गविष्ठांचें घर जमीनदेस्त करितो,
पण विधवेची मेर कायम राखिलो.

२६ परमेश्वराला दुष्ट कल्यनांचा बीठ आहे,
पण ममतेची वचने त्याच्या दृश्यानें शुद्ध आहेत.

२७ घनलोकी आपल्या कुंडाला प्रास देतो,
पण ज्याला लाचेचा टिकिकारा असतो तो वांचतो.

२८ धार्मिक मनुष्य विचार करून उत्तर देतो,
पण दुर्जनांचे मुख वाईट गोष्टी बाहेर टाकितो.

२९ परमेश्वर दुर्जनांपासून दूर राहतो,
पण तो धार्मिकांची प्रार्थना ऐक्लो.

३० नेत्रांचे तेज अंतःकरणाला उक्कासविते,
वांगले वर्तमान हाडे पुष्ट करिते.

३१ जीवनाच्या विक्षणाकडे जो कान देतो
तो ज्ञान्यांमध्ये वस्ती करितो.

३२ जो विक्षण अव्वेरितो तो आपल्या जिवाला
तुच्छ लेखितो;

जो वामदंड ऐकून घेतो तो ज्ञान मिळवितो.

३३ परमेश्वरांचे भय हैं सुझतेचे विक्षण होय;

आधी नव्रता मग मान्यता.

१ मनांत योजना करणे मनुष्याच्या
हातचे आहे,

पण जिव्हेने उत्तर देणे परमेश्वराकडचे आहे;

२ मनुष्यांचे सर्व मार्ग त्याच्या दृश्यानें शुद्ध असतात,
पण परमेश्वर आस्ये तोद्वन पाहतो.

३ आपलीं सर्व काये परमेश्वरावर सोय,
म्हणजे तुही बेत सिद्धीस जातील.

४ परमेश्वरानें सर्व कांहीं विशेष उद्देशाने निर्माण
केले आहे,

दुर्जन देखील असिष्टाच्या दिवसासाठी केलेल्य आहे.

५ प्रत्येक गर्विष्ठ मनाच्या मनुष्याचा
परमेश्वराला बीट येतो;

त्याचा विक्षा ज्ञात्यावौचून राहणार नाही हैं भी
टाळी देऊन सांगतो.

६ दया व सत्य यांच्या योगाने पापांचे क्षालन होतें,
आणि परमेश्वरांचे भय बाळगिल्यांने मनुष्यं
दुष्कर्मापासून दूर राहतात.

७ मनुष्यांचे मार्ग परमेश्वराला आवडले
म्हणजे तो त्याच्या शत्रूंसहि त्याच्याची समेट
करावयास लावितो.

८ अन्यायाने मिळविलेल्या मोक्षा मिळकरीहून,
न्यायाने कमविलेले थोडे वरे.

९ मनुष्यांचे मन मार्ग योजितें,
पण परमेश्वर त्याच्या पावलांस मार्ग दाखवितो.

१० राजाच्या तोंडचे शब्द देववचन आहेत,
न्याय करितांना त्यांचे मुख अन्याय करीत नाही.

११ खरी तागडी व खरी पारडीं परमेश्वराची आहेत.
पिवावीतील सर्व वज्रांने त्याचीच आहेत.

१२ दुष्कर्म करणे राजांस अर्पणाल आहे;
कारण गादी धर्मानेच स्थिर राहते.

१३ धार्मिक लेची वाणी राजांस आनंद देणारी आहे,
यथान्याय बोलणांवार ते प्रेम करितात.

१४ राजाचा संताप मृत्युदृशांसारखा आहे;
सुख मनुष्य त्यांचे शमन करितो.

- १५ राजाच्या मुखतेजांत जीवन आहे;
त्याची प्रसन्नता सरत्या पावसाच्या
मेघासारखी आहे.
- १६ शानग्रामि उक्तृष्ट सोन्यापेक्षा किती उत्तम आहे !
मुहुता संपादन करणे रुप्यापेक्षा इष्ट आहे.
- १७ दुष्कर्मापासून दूर राहणे हा सरल्याचा धोपट
मार्ग होय;
जो आपले मार्ग धरून राहतो तो आपला
जीव राखितो.
- १८ गर्व काळा की नाढा ठेवलेला;
मनाच्या ताता अध्ययाताचे मूळ होय.
- १९ गर्विंद्रावर राहून दूर बांदून वेष्यापेक्षां
दीनांकरोबर नमाचित असणे वरे.
- २० जो कवनाकडे लक्ष पुरिलो त्याचे कल्याण होते;
जो परमेश्वरावर भाव ठेवितो तो धन्य.
- २१ जो मनाचा तुळ त्याला समंजस म्हणतत,
मधुर वाणीने विक्षणाचा संकार अधिक होतो.
- २२ ज्याच्या ठाणी मुहुता असते त्याला ती जीवनाच्या
अन्यायामाणे होय,
पण मूर्खाची मूर्खता हीच त्यांचे शासन होय.
- २३ झाण्याच्या हृदयापासून त्याच्या मुळास
विक्षण विकरी;
- तें त्याच्या वाणीत हानाची भर घालिते.
- २४ ममतेची बचने मशाच्या पोल्यासारखी
मनाला गोड व हाडांस आरोग्य देणारी आहेत.
- २५ मनुष्याला एक मार्ग सरळ विसतो,
पण त्याच्या होवटास मृत्युपथ कुटात.
- २६ मजुराची भुक्ता त्याच्या हातून मजुरी करविते,
कारण त्याचे तोंड त्याल ती करावयास घाविते.
- २७ अधम कुयुरि उक्तृष्ट काढितो;
त्याच्या वाणीत जसी कथ जवळी आण असते.
- २८ कुटिल मनुष्य वैमनस्य पुसरितो;
कानास लगाणारा भोव्या लेलांत फूट पाढितो
- २९ उत्तम मनुष्य आपल्या शेजाच्याला मुल्याप वेळन
कुमारांस लावितो.

- ३० कुटिल कल्याण योजन्याला जो डोके मिळकावितो
व ओठ चावितो तो दुष्कर्म धडवून आणितो.
- ३१ पिकेले केस शोभेचा मुकुट होत;
- धर्ममार्गाने चालल्याने तो प्राप्त होतो.
- ३२ ज्याला लवकर कोध येत नाही तो पराक्रम
करण्यापेक्षां श्रेष्ठ होय;
- आत्मसंयमन करणारा नगर जिकाच्यापेक्षां
श्रेष्ठ होय.
- ३३ पदरात चित्र्या टाकितात,
पण त्याची सर्व योजना परमेश्वराकडून होते.
- १ एकाच्या धरात मेजवानीची चंभळ असून
१७ त्यांत कलह असला
तर त्यापेक्षां शांति असून कोरका तुकडा
मिळाला तरी तो बरा.
- २ शहाणा सेवक लज्जा आणणाच्या मुलावर
हुकमत चालवील,
व भाऊबंदांच्या वतनाचा विभागी होईल.
- ३ रुपे मुरीत व सोने भर्तीत तावून पाहतात,
पण परमेश्वर हृदये पारखितो.
- ४ दुर्कर्मी मनुष्य उष्ट वाणी लक्ष वेळन ऐकलो;
लवाड मनुष्य उपद्रवी जिबेला काळ देतो.
- ५ जो गरिबाची कुचेष्टा करितो तो उत्तम करणा-
च्याचा अबमान करितो;
जो उसन्याच्या विपरीते आनंद पावतो त्याला
विक्षण तुकडार नाही.
- ६ पुत्रपौत्र बद्रांचा मुकुट होत;
- मुलांची शोभा त्यांचे बडील होत;
- ७ उक्तृष्ट बोलणे मूर्खांचा शोभत नाही;
- मग खोटें बोलणे सरदारांस करते शोभेळे ?
- ८ घेणाच्याच्या दृष्टीते लाच र लालासारिली
मोलवान आहे;
- ज्या ज्या कामाकडे तो वक्तो
तें तो चातुर्यांने करितो.
- ९ जो इतराच्या अपराधावर झाकण कालितो तो
प्रेमाची शृदि करितो;

- पण जो गत गोष्ठी घोकीत बसतो
त्याला मित्र अंतरतात.
- १० वाम्दंड समंजसाच्या मनावर टपतो,
तसे शंभर कफ्टके मूर्खाच्या मनावर छसत नाहीत.
- ११ फिरुरी मनुष्य केवळ बंड करू पाहतो,
म्हणून त्याजकडे निर्दय यासूद
पाठविष्यांत येईल.
- १२ जिंवी पोरे चोहन नेली आहेत अशा असलीची
गांठ पडलेली पुरवली,
पण मूर्खरंतेत खितपत असलेल्या मूर्खाची
गांठ न पडो.
- १३ जो बन्याची फेड वाईटानें करितो,
त्याच्या घरांतून अरिष जाणार नाही.
- १४ कोणी धरणाला छिद्र पाहून पाणी वाहू यावें
त्याप्रमाणे भांडणाचा आरंभ होतो,
- म्हणून भांडण पेटभ्यापूर्वी वाचावाची सोहून यावी.
- १५ दुष्टास निहोष घरविणारा आणि धार्मिकास
दोषी घरविणारा,
या दोघांचाहि परेशराला वीट घेतो.
- १६ मूर्खाला बुद्धि नसतां
झानाची खरेदी करण्याकरितां तो हाती द्रव्य कां घेतो?
- १७ सित्र सर्व प्रसंगी प्रेम करितो,
आणि विपक्तासाठी तो बंधु म्हणून लिंगाण
झालेला असतो.
- १८ बुद्धीहीन मनुष्य आपल्या शेजान्यासमक्ष,
हातावर हात माझन जामीन होतो.
- १९ जो कलहप्रिय तो अपराधप्रिय असतो;
जो आपले दार उंच करितो
तो नाशाला आमंत्रण घेतो.
- २० ज्याची चित उन्मत असते त्याचें कल्याण होत नाही;
ज्याची जिव्हा कुटिल असते तो विपरीत पडतो.
- २१ मूर्खाला जन्म देतो तो दुःखाची जोड करितो;
मूर्खाच्या बापाला आतंद नाही.
- २२ आनंदी हृदय हें उन्कृष्ट औषध होय;
विश्व हृदय हावें शुक्क करितो.

- २३ न्यायमार्ग विपरीत करण्यासाठी,
दुर्जन आपल्या उरानजीक ठेविलेली लाज
काहून घेतो.
- २४ जो समंजस असतो त्याच्या डोळ्यांसमोर ज्ञान
असतें,
- पण मूर्खाचे डोळे पृथ्वीच्या शेवटांकडे असतात.
- २५ मूर्ख मुल्ला आपल्या बापाला दुःख घेतो.
आणि आपल्या जन्मदावीला लेश घेतो.
- २६ धार्मिकास दंड करणे
व सरदारांस त्याच्या सरळतेस्तव ताडण करणे
योग्य नाही.
- २७ जो सित भाषण करितो त्याच्या अंगी
शाहाणपण असतें;
- ज्याची श्रृंग शांत तो समंजस असतो.
- २८ मौन धारण करणाऱ्या मूर्खालाही शाहाणा समजतात;
तो ओठ मिळून धरितो तेव्हा त्याला
समंजस मानितात.
- १ जो फटकून राहतो तो आपली इच्छा
पुरवू घाहतो.
- १८ व त्याला सगळ्या सुळतेचा संताप घेतो.
- २ मूर्खाला झानाचा संतोष वाटत नाही,
तर केवळ आपल्या मनांत जे काही आहे
तें प्रगट करण्यांतच त्याला संतोष वाटतो.
- ३ जेथे दुष्ट तेथे तिरस्कार,
आणि जेथे अघमता तेथे निवा.
- ४ मनुष्याच्या तोंडने शब्द खोल पाण्यासारखे आहेत,
ते वाहता ओढा व झानाचा झरा असे आहेत.
- ५ दुर्जनाचा पाश धरून
धार्मिकाचा न्याय विपरीत करणे उचित नाही.
- ६ मूर्ख कलहाला तोंड घेतो;
त्याचे मुख चापटीला आमंत्रण करितें.
- ७ मूर्खाचा नाश त्याच्या तोंडामुळे होतो.
त्याची वाणी त्याच्या जिवाला पाश होय.
- ८ कानास लागण्याच्याचे शब्द
त्वारिष्ठ पकालासारखे आहेत,

- ते अगदी खोल पोटांत किरतात.
 १ आपल्या कामांत हयगय करणारा,
 नासघूस करणाच्याचा भाऊ होय.
 २० परमेश्वराचे नाम बळकट दुर्ग आहे,
 त्यांत धार्मिक धावत जाऊन निर्यथ राहतो.
 २१ धनवानाचे धन त्याचे बळकट नगर आहे,
 त्याच्या मर्ते तें उच्च तटसारखे आहे.
 २२ नाशापूर्वी मनुष्याचे अंतःकरण पर्विष्ठ असर्टे;
 आधी नक्रत मग मान्यता.
 २३ ऐकून बेहायपूर्वी जो उत्तर देतो
 त्याचे तें करणे मुखेपणाचे व लक्ष्यसंबंध असते.
 २४ मनुष्याचे चित आपला व्याही सहन करिते;
 पण व्याकुळ चित कोणाच्याने प्रसन्न करवेल?
 २५ मुशाचे मन झान प्राप करून घेते;
 शाहाय्याचे कान झानाविषयी आसुर असतात.
 २६ लाच मनुष्याचा मार्ग मोकळ करिते,
 व त्याल बज्जा लोकांसमो नेते.
 २७ जो आपला दावा प्रश्नम मांडितो त्याचा पक्ष
 खरा भासतो,
 पण त्याचा शेजारी येऊन त्याढा कसाला लावितो.
 २८ चित्या टाकिल्याने झगडे सिटात,
 व झुंजार भिडण्याचे राहतात.
 २९ दुखविलेल्या भावाची समजूत वाळ्यांने फजवूत
 शहर जिकण्यापेक्षां अवघड आहे;
 कलह घटले म्हणजे ते दुरीच्या अदसरासारखे होते.
 ३० मनुष्याला आपल्या तोंडाळणाची फळे पोटमर
 खावी लागतात;
 त्याला आपल्या काणीचे पीक भोविले पाहिजे,
 ३१ जिन्हेच्या हाती मृत्यु व जीवन ही आहेत;
 तिची आवड धरारे तिचे फळ भोवितात.
 ३२ ज्याल गृहिणी लाभते त्यास उत्तम लाभ घडतो.
 त्यास परमेश्वराचा अनुग्रह प्राप होतो.
 ३३ निर्धन विनवय्या करितो,
 पण धनवान् निशुरपणाचे उत्तर देतो.
 ३४ जो उक्कल मित्र मिळवितो तो आपला नाश

- कलू घेतो,
 परंतु एकादा असा मित्र असतो की तो आपल्या
 बंधूपेक्षाहि आपणास धरून राहतो.
 १५ ज्याची वाणी दुरिल असून जो मूर्ख आहे,
 त्याच्यापेक्षां सात्विकपणे चालणारा दरिद्री
 वरा,
 २ आत्मा झानहीन असणे वरे नाही;
 उत्तावळ्या पायाचा मनुष्य वाट चुक्को.
 ३ मनुष्याची मूर्खता नाला मार्गेश्वर करिते,
 आणि त्याचे मन परमेश्वरवर रुट होते.
 ४ संपत्ति मित्र जोडिते,
 गरिबाला मित्र सोडितात.
 ५ खोटी साक्ष देणाराला विक्षा तुकणार नाही;
 लबाड बोलणारा सुटणार नाही.
 ६ थोर भुज्याची बहुत लोक हांजीहांजी करितात;
 दानशराचा प्रत्येक जण मित्र असतो.
 ७ दरिद्राचे सर्व भाऊ त्याचा देव करितात;
 मग त्याचे मित्र त्याला सोडून जातात यांत
 नवल तें काय !
 त्यांनी आपल्याची बोलावें म्हणून तो त्यांच्या
 मागून जातो,
 परंतु ते निघून जातात.
 ८ जो झान संपादन करितो तो आपल्या जिवावर
 प्रेम करितो;
 ज्याच्याची - सुझता असरे त्याचे कल्याण होते.
 ९ खोटी साक्ष देणाच्याला विक्षा तुकणार नाही,
 लबाड बोलणारा नष्ट होईल.
 १० ऐषाराम मूर्खाला शोभत नाहीं;
 सरदारावर दासाने सत्ता करावी
 हें त्यास कसे शोभणार ?
 ११ विवेकानं निष्ठुरपणाचे होतो;
 अपराधाची गम करणे त्याला भूण आहे.
 १२ राजाचा कोप सिंहाच्या गर्जनेसारखा आहे;
 त्याची प्रसन्नता गवतावर पडलेल्या
 दहिवरासारसी आहे.

१३ मूर्ख मुलगा आपल्या बापाला अरिष्टाप्रमाणे आहे;
वायकोच्चा कटकटी सतत गळणाऱ्या ठिपकयां-
प्रमाणे आहेत.

१४ घर व धन ही वडिलोंपासून मिक्कालेला
दायभाग होत;

सुख पल्ली परमेश्वरापासून प्राप्त होते.

१५ आक्षं घोर निरेत लोटितो;
रिकामा किणारा उपाची भरतो.

१६ जो आळा पाळितो तो आपके प्राण रक्षितो;
जो आपल्या वर्तनाविवरी वेपवी असतो
तो मरेल.

१७ जो दिरियावर दया करितो तो परमेश्वराला
उसने देतो;

त्याच्या सकृदार्थाची केढ तो कीढ.

१८ कांही आशा असेल तर आपल्या पुराला शासन कर;
त्याचे वाटोले व्हावे आजी इच्छा घरू नको,

१९ कोवाचित मनुष्यांने आपला दंड भोगिला पाहिजे,
कारण त्याला एकदा दंडमुके केले तर तसे पुन्हुनुः
कारवै लोगेल.

२० सुबोध ऐक व विक्षण स्वीकार,
म्हणजे आपल्या उरलेल्या आमुज्यांत दू खुपयें
वाग्धील.

२१ मनुष्याच्या मनात अजेक मसल्ली येतात,
परंतु परमेश्वराची योजना स्थिर राहेत.

२२ मनुष्याच्या इच्छेवरून त्याच्या दयाकृपणाचे
मान समजावें;

ल्लाडोपेहां दरिद्री वरा.

२३ परमेश्वराचे भय यीवनप्रासीचा मर्ग होय;
जो तें घरितो तो भुखाने नाहतो,
त्याचे वाईट होणार नाही.

२४ आक्षं एकदा आपला हात ताटांत चालिसो,
तो पुनः तोडाकडे घर नेत नाही.

२५ धर्मनिदिकास ताढण कर म्हणजे भोवा
शहाणपणा विकेळ.
समजालव बास्येड कर म्हणजे त्याला झान कलेल.

२६ जो आपल्या बापाशी देढेली करितो व आपल्या
आईला हाकून उवेतो,

तो लव्हा व अप्रतीषा आणणारा मुलगा होय.
२७ माझ्या मुला, ज्ञानाची वचने सोहन
भटकावयाचे असले

तर विक्षण घेणे सोहन दे.

२८ अचम साक्षी न्यायाची विटंबना करितो;
दुजोनांचे मुख अधर मिळिते.

२९ वर्मनिदिकासाठी दंड,
व मूर्खाच्या पाटीसाठी फटके सिद्ध केले आहेत.
१ द्राक्षारस बेश्य करणारा आहे,

२० भय गल्लला करणारे आहे,
त्याच्यामुळे किणारा शहाणा नव्हे.
२ राजाचा दरारा सिंहाच्या गर्जनेसारखा आहे,
त्याला जो राग आणितो तो आपल्या जिवाविष्ट
पाप करितो.

३ भांडणापासून दूर राहणे हे मनुष्याला
भूयांवाह आहे,
पण प्रत्येक मूर्ख द्वसम कल्ह कीत राहतो.

४ हिंवाळा लागेल्यामुळे आजी नागरीत नाही,
म्हणून हंगामाच्या वेळी तो भीक मारेल;
पण त्याला कांही मिळार नाही.

५ मनुष्याच्या मनातील मसलत खोल याज्यासारखी
असते,

तरी संमजास ती बाहेर काढितो.

६ दयेचा आव घालारे बहुत आहेत,
पण भरवेचाचा मनुष्य कोणास मिळितो ?

७ जो धार्मिक मनुष्य सात्त्विकपणे चालतो,
त्याच्यांमध्ये त्याची मुले धन्य होतात.

८ राजा न्यायासानावर बसतो
तेव्हां तो आपल्या नजरेने सर्व दुष्टा
उडवून देतो.

९ मी आपले अंतङ्गरण पवित्र केले आहे,
मी आपल्या पापाचे क्षालन केले आहे
असे कोण म्हणेल ?

- ૧૦ વચનવરજનાંત વ માપામાપાંત ફરક અસ્તે
ગા દોહોંચા પરમેશ્વરાલા બીટ આહે.
- ૧૧ દુર્ણિ શુદ્ધ આહે કોં નાહીં, નોટ આહે કોં નાહીં,
હેં મૂલસુંધાં આપલ્યા કૃષ્ણાંની ઉઘડ કાર્યેતે.
- ૧૨ એકગારે કાન વ પાહણારે ડોળે,
હે દોન્હી પરમેશ્વરાને કેઢે.
- ૧૩ નિરાધિય હોંઠ નકો, જ્ઞાલસ તર મિકેલ લગાશીલ;
આલે નેત્ર ઉઘડ મ્હણજે તુલ પોટભર
અશ મિથેલ.
- ૧૪ હેં કંઠં નાહીં, તેં પસંત નાહીં,
અસે વિકત બેણારા મ્હણતો,
માણ લેણાં ગેલ્યાવર બઢાં મારિતો:
- ૧૫ સોને આહે વ મોટ્યેંહિ વિપુલ અંતિમ,
પણ જ્ઞાનમય બાળી મોલલાં રહ્ય આહે.
- ૧૬ જો અનોદ્યાસ્થ જામીન રહ્યાતો
ત્યાંચે વધ ઠેવું બે,
તો પરકાળા જામીન કલાય આહે, મુશ્કુલ ત્યાલ્ય
તારણાદાલન ઠેય.
- ૧૭ લાંબાંચી ભાકરી મનુષ્યસ્ક મોટ, લાગતે,
પણ જાણ ત્યાંચા તૌંકાંદ જાસી મળતે.
- ૧૮ પ્રાણેક બેટ મસલાનેં સિદ્ધીંદ જાતો,
શહાણપણને માર્ગય લગ્ન કુદુર્જાલીબ.
- ૧૯ જો વાહાડી ક્રીત ફિરતો તો શુસ ગોઢી
ઉઘડ કરિતો,
સ્ફૂર્ણ બદદ કણાંછુદી સંત પસેનનો.
- ૨૦ જો બાળાં કિંતા આંદ્ધે જ્ઞાફ કેતો
ત્યાંચા દીષ જાસ્તસ્ત જ્ઞાલા વિષિદ કણકોલ હોઈલ.
- ૨૧ આરંભી ઉત્તાંશીને, સિલાખિલેલા, જીવાંદ જોવટ
કલ્યાણકરક હોત નાહીં.
- ૨૨ વાઈટાચા બદળ મી બેન્ઝન અસે મુશ્કુલ, નકો;
પરમેશ્વરાર ભરવસા ઠેવું રાહ મ્હણજે તો તુલ
સાહાય કરીલ.
- ૨૩ વચનવરજનાંત ફરક અસ્તે જાચા, પરમેશ્વરાલ
બીટ આહે,

- ૨૪ મનુષ્યાંચે જાણેયેં પરમેશ્વરાચ્યા હાતીં આહે,
તર કોણટ્યા માગાને જાવે હેં મનુષ્યાલ કરેં કલેલ ?
૨૫ હેં પવિત્ર આહે, અસે ઉતાવલીને મ્હણણે વ અસલા
નવસ કેલ્યાવર મગ વિચાર કરીત બસણે,
હેં મનુષ્યાંને પાણાંત પડગે હોય.
- ૨૬ સુજ રાજા દુર્જાનાંસ પાલદૂન ટાકિતો,
ત્યાંજર ચાક ફિરબુન ત્યાંચી મલગી કરિતો.
- ૨૭ મનુષ્યાચા આલા પરમેશ્વરાને દિલેલ દીપ હોય,
ત્યાંને તો આપલ્યા અંતર્યોમીચ્યા સર્વ ગોધીંચે
નિરીક્ષણ કરિતો.
- ૨૮ દયા વ સત્ય હી રાજાંચે રક્ષણ કરિતાં;
તો દયેને આપલે સિદ્ધાસન દઢ કરિતો.
- ૨૯ બલ હેં તશ્શાંસ ભૂષણ આહે;
પિકલેલે કેસ ફુદાંચી શોભા આહે.
- ૩૦ અસમ કરણારે જાય આણી બર્મા લાગણારે ફટકે
દુષ્ટેંચે ક્ષાલન કરિતાત.
- ૩૧ રાજાંચે મન પાટાંચ્યા પાણ્યાપ્રમાણે
૨૧ પરમેશ્વરાચ્યા હાતીં આહે,
ત્યાલ બાટેલ તિકડે તો તે કચ્છબિતો.
૨ મનુષ્યાચા સર્વ માર્ગ ત્યાંચા દ્વારાંને નોટ આહેત,
પણ અંતર્ભરણે તોલુન પાહણા પરમેશ્વર આહે.
૩ ધર્માંને વ નાયાંને વાગણે
હેં પરમેશ્વરાલા મયાપેશ્વાં વિશેષ માન્ય આહે.
૪ ચદેલ દાઢિ વ ગાંધિ અંતાંક્રણ,
તસાચ દુર્જાનાંચા જોતાચા ઉપર હીં પાપસ્ય હોત.
- ૫ ઉદ્યોગાંચે વિચાર સમૃદ્ધ ક્રણારે અસતાત :
જો કોણી ઉતાવલી કરીતો તો દારિદ્યાકદે
ધાવ બેતો.
- ૬ અસત્ય વિશ્વેને સિલબિડેલે ધન ઇલ્લેટિકડે ઉદ્ધૂ
જાણાંચા વાફેસારંચે આહે;
- ૭ મુલ્યાંચા માર્ગ લાગણારે ત્યાંચા બોલબિતાત,
દુર્જાનાચા બલાત્કર ત્યાંસ ઉડ્બુન ટાકીલ,
કારણ તે ન્યાયાંને બાગામ્યાસ ત્યાર નસતાત.
- ૮ અપરધાંચા ભાર વાહણાંચા માર્ગ
ફર કુરીલ અસતો,

- पण जो छुद्द असतो त्याचे वर्तन सरल असते।
 ९ भांडखोर बायकोबोरवर प्रशस्त घरांत राहण्यापेक्षा,
 खाल्याच्या एक कोप्याला वसणे पुरवले.
 १० दुर्जनाचे अन वाईट इच्छिते,
 क्षेजान्यावर तो कृपाहाणि कीत नाही.
 ११ धर्मनिवेदकस शासन केले म्हणजे भोव्य
 शहाणा होतो;
 शुक्रास शिक्षण दिले म्हणजे तो हान पावतो.
 १२ न्यायी परमेश्वर दुर्जनाच्या घराके लक्ष देतो.
 तो दुर्जनांला विपतीत पाडितो.
 १३ गरिहाची आरोली ऐकून जो काळांत बोटे थालितो
 तोहि आरोली करील, पण कोणी ऐकणार नाही.
 १४ एकांती दिलेली देणगी राग शमविते,
 पदरांत शाकिलेली लंग तीव कोय शमविते.
 १५ न्याय शात्यांते धार्मिकांला अनंद होतो,
 पण अर्थवी करणाच्यांचा त्यासुळे नाश होतो.
 १६ शानपायासून जो बहकतो
 त्याला मेलेल्याच्या मंडळीत विश्रांति मिळेल.
 १७ ज्याला ख्यालीखुशाली आवडते तो दरिद्री होतो;
 ज्याला द्राक्षासाचा व खुंधांधी तेलाचा शोक आहे
 तो घनवान होत नाही.
 १८ धार्मिकांची खंडणी दुर्जन, आणि सरठांचा मोबदला विश्वासवातकी असतो.
 १९ भांडखोर बायकोजवळ राहून संताप कळून प्यावा
 त्यापेक्षा अरप्यावास पुरवला.
 २० सुशाच्या घरांत मोलवान् वस्तु व तेल यांचा सांठा
 असतो,
 पण मूर्ख मनुष्य त्याचा फक्ता उडविते.
 २१ जो धार्मिकता व दया यांस अनुसूल वर्ततो,
 त्याला जीवन, धार्मिकता व सन्मान हीं प्राप्त होतात.
 २२ सुझ मनुष्य बलाढवांच्या नगराच्या तटावर चढून
 त्यांचा आश्रयदुर्ग पाढून टाकितो.
 २३ जो आपले तोंड व जिह्वा संभाळितो,
 तो संकटांपासून आपला जीव बचावितो.
 २४ गर्विष्ठ व चढेल मनुष्याला उद्दाम म्हणतात,

- तो गर्वाच्या तात्यांने बागतो.
 २५ आव्याची वासना त्याला मासूल टाकिते,
 करण त्याचे हात श्रम करण्यास कबूल नसतात.
 २६ कोणी दिवसभर लाभाची हात धरितात;
 धार्मिक देतो, हात आखडीत नाही.
 २७ दुर्जनांचे यशार्पण वीट आणणारे असते;
 त्यांने तें दुर्जनांबद्दल प्रायवित घण्ट आणिले
 तर भग तें किंती अधिक वीट
 आणणारे असणार !
 २८ खोटा साक्षी नाश पावतो,
 पण जो ऐकल्याप्रमाणे सांगतो त्याच्या सांगण्याच्या
 कोणी हरकत घेत नाही.
 २९ दुर्जन आपला हष्ट आपल्या मुखचवेंवर
 व्यक्त करितो,
 पण सरल मनुष्य आपल्या वर्तनकमात्रा
 विचार करितो.
 ३० परमेश्वरापुढे शहायण, हुद्दी व मुक्ति
 ही मुक्तीच चालता नाहीत.
 ३१ लढाईच्या दिवसासाठी शोडा सउज करितात,
 पण यश देणे परमेश्वराकडे असते:
 १ आंगले नांव खिल घनहून इष्ट होय;
२२ २ प्रेमयुक्त कृपा सोन्यालयापेक्षा उत्तम आहे.
 २ सघन व निर्भव यांचा एकमेकांशी
 व्यवहार असतो,
 त्या सर्वांचा निर्माणकर्ता परमेश्वर आहे.
 ३ चतुर मनुष्य अरिष्ट येतां पाढून लघतो;
 भोक्ते पुढे जातात आणि हानि पावतात.
 ४ नम्रता व परमेश्वराचे भय
 यांचे पारितोविक धन, सन्मान व जीवन
 ही होते.
 ५ कुटिल मनुष्याच्या मागांते कांटे व पाश असतात;
 ज्याला जिवाची काळजी असते त्यांने त्यापासून
 दूर राहावे.
 ६ मुलाच्या स्तितीस अनुसूल असे शिक्षण त्याला दे,
 म्हणजे ब्रुदपणीहि तो त्यापासून पराशृत होणार नाही.

- ७ धनिक मनुष्य निर्वेनावर सत्ता चालवितो,
महणको धनकोचा दास होतो.
- ८ जो दुष्कर्म पेरितो तो अनर्शाची कापणी करितो,
त्याच्या कोधाचा सोटा व्यर्थ होईल.
- ९ ज्याची दृष्टि उदार त्याचे कल्याण होते,
कारण तो आपल्या अनांतर गरिबांस वेतो.
- १० उन्मत्तणा करणाऱ्यास घालवून दे
म्हणजे भांडण मिटेल,
- आणि कलह व अप्रतिष्ठा हीं बंद पडतील.
- ११ ज्याला मनाची शुद्धता आवडते, ज्याची वापी
कृपामय असते,
- अशाचा मित्र राजा असतो.
- १२ परमेश्वराचे नेत्र झानाचे रक्षक आहेत,
णण विश्वासघातक्याचे शब्द तो व्यर्थ करितो.
- १३ आळशी म्हणतो, बाहेर सिंह आहे,
भरस्त्यावर मी घर होईल.
- १४ यरबियांचे मुख भोडा खाडा आहे;
ज्यावर परमेश्वराचा कोप होतो तो त्यांत पडतो.
- १५ बालकाच्या हृदयांत मूर्खता जखडेली असते;
शासनवेत्र त्याच्यापासून तिला घालवून देते.
- १६ आपले धन वाढविष्यासाठी जो गरिबास नाहितो
व धनिकास भेटी देतो तो भिकेस लागतो.
- १७ झान्याची वचने काळ लावून ऐक,
माझ्या झानाकडे चित लाव,
- १८ कारण तीं तूं अंतर्यामी वागविली
व आपल्या वाणीच्या ठारीं स्थापली तर किती
चांगले होईल.
- १९ परमेश्वरावर तुक्षा भाव असावा,
म्हणून मी तुला तीं वचने आज कळविली आहेत.
- २०-२१ सत्याच्या वचनांचे तत्त्व तुला कल्याचे,
व तुला पाठविणाऱ्याना सत्याची वचने तूं परत
जाऊन संगार्वी म्हणून
मसलती व झान यांनी मुक्त अशा उत्कृष्ट गोष्टी
मीं तुला लिहून दिल्या नाहीत काय?

- २२ गरीब हा केवळ गरीब आहे म्हणून त्याला
नाहूं नको,
- आणि वेशीत विप्रावर जुळूम करूं नको;
- २३ कारण परमेश्वर त्यांचा कैवार घेईल,
आणि त्यांस नागविष्ण्यांचा जीव नागवील.
- २४ राणीट मनुष्यांची मैत्री करूं नको;
कोपिष्ठाची संगती घरूं नको,
- २५ धरिक्षील तर त्याची चालचलणूक शिकून
आपला जीव पाशांत घालिक्षील.
- २६ हातावर हात मारणारे
व कर्जाला जामीन होणारे यांतला तूं होऊं नको
- २७ तुजजवळ कर्ज फेडव्यास कांहीं नसले
म्हणजे तुस्या अंगालालचे अंथरुग काढून
तो नोईल असी पाळी तूं की येऊ याची ?
- २८ तुस्या पूर्वजांनी घाटलेली मेर सारूं नको.
- २९ आपल्या धंद्यांत चपळ असा कोणी तुका
दिसतो काय ?
- त्यांचे स्थान राजांसमोर आहे,
हल्कट लोकांसमोर नाही.
- १ अधिपतीवरोबर भोजनास बसतोस
२३ तेव्हां तुजपुढे कोण आहे याचा पूर्ण
विचार कर;
२. तूं खादाद असलायास
तर तूं आपल्या गळ्याला मुरी लाव.
- ३ त्याच्या मिष्ठानांची इच्छा करूं नको;
तीं कपटाचीं साथे आहेत.
- ४ धनवान् होण्यासाठी धडपड करूं नको;
आपले चारुर्य एकीकडे टेव.
- ५ जें पाहां पाहतां नाहीसे होतें त्याकडे तूं नजर
लावाची काय ?
- कारण गमनांत उडणाऱ्या गरुडासारखे पंख धन
आपलास लावितें.
- ६ दुष्टादृष्ट मनुष्यांचे अन्न खाऊं नको,
त्याच्या मिष्ठानांची इच्छा करूं नको;

- ७ करण तो आपन्या मनांत वास मोजणाच्या-
सारखा आहे,
तो तुला खाली पी म्हणतो,
प्रण त्यांचे मन तुजवर नाही.
- ८ गिळेला वास तू ओळून टाकिशील,
तुझे गेड बोल्यो व्यर्थ होईल.
- ९ मूर्खाच्या कानांत काही सांगू नको,
तुझे शाहाणणाचे बोल तो तुच्छ मानील.
- १० जुनी मेर सांगू नको;
अनांचंच्या शेतांत चिरु नको;
११ कारण त्यांचा कैवारी समर्थ आहे;
तो त्यांचा कैवार घेऊन तुजविरुद्ध होईल.
- १२ तू आपले मन विक्षणाकडे
आणि आपले कान झानाच्या वचनांकडे लाव.
- १३ मुलास विक्षा करण्यास अनमान करू नको,
कारण त्याल छडी मारिस्याने
तो मरणार नाही.
- १४ तू त्यास छडी भार
आणि अधोलोकापासून त्याचा जीव बांचीव.
- १५ माझ्या मुला, तुझे चित्र सुहा असले
तर माझ्या, माझ्याच चिताला आनंद होईल;
- १६ तुझ्या वापीतून यथार्थ बोल निघाल्यास
माझे अंतर्याम उल्लसेल.
- १७ पातक्यांचा हेचा करू नको,
तर परमेश्वरांचे भय अहानेश बाल्या;
- १८ कारण पारितोषिक निश्चये मिळणार;
तुझी आशा नष्ट होणार नाही.
- १९ माझ्या मुला, तू ऐकून शाहाणा हो
व आपले मन सरल मार्गांत राख.
- २० मध्यपी व मांसांचे अतिभक्षण करणारे
यांच्या वाच्यास राहू नको;
- २१ कारण मध्यपी व खादाढ दरिद्री होतात,
कैफ मनुष्याला विच्या नेसवितो.
- २२ तू आपल्या जन्मदात्या बापांचे ऐक,
आपल्या इद्द झालेल्या आईला तू तुच्छ मानू नको.

- २३ सत्य, सुहाता, विक्षण व समंजसपणा,
ज्ञानी विक्त बे, विकू नको.
- २४ धार्मिकाचा बाप फार उल्लसतो;
सुह मुलास जन्म देतो तो त्याजविषयी
- आनंद पावतो.
- २५ तुझी मातापितरे आनंद पावोतो,
तुझी जन्मदात्री हर्ष पावो.
- २६ माझ्या मुला, तू आपले चित्र मला दे,
माझे मार्गी तुझ्या दृश्या आनंद देवोत.
- २७ वेश्या खोल खाचेसारखी आहे;
परंतु असंद कृगसारखी आहे.
- २८ ती लुटारुसारखी टपून राहते
आणि मनुष्यांतील विक्षासधातक्यांची
संख्या वाढविते.
- २९ हाय हाय कोण म्हणतो ? अरे अरे कोण करितो ?
तंत्र्यामांडणांत कोण पडतो ?
- गाहार्णी कोण सांगतो ? विनाकारण धाय
कोणास होतात ?
- धुंदी कोणाच्या डोळ्यांत असते ?
- ३० जे फार वेळपर्यंत द्राक्षारस पीत राहतात,
जे मिश्रमध्याचा पूर्ण आस्वाद घेण्यास
जीतात त्यांच्या.
- ३१ द्राक्षारस कसा तांबडा दिसतो,
प्याल्यांत कसा चमकतो,
घशांतून खाली कसा सहज उतरतो
हें पाहत बसू नको.
- ३२ शेवटी तो सर्पासारखा दंश करितो,
फुरशाप्रमाणे झोवतो.
- ३३ तुझे दोळे विलक्षण प्रकार पाहील;
तुझ्या मनांतून विपरीत गोषी बाहेर पडतील;
- ३४ समुद्रामध्ये आडवा पडलेल्याच्यासारखी,
डोळकाठीच्या माझ्यार आडवा पडलेल्याच्या-
सारखी तुझी स्थिती होईल.
- ३५ तू म्हणकील, त्यांनी मला ताढण केले तरी माझे

कांहीं दुखले नाहीं,
त्यांनी मला मारिले तरी मला कांहीं लगाले नाहीं;
मी शुद्धीवर केव्हा येणेन ?
मी पुनः त्यांचे सेवन करीन.

२४ १ दुर्जनांचा हेवा करू नको,
त्यांच्या संघतीची इच्छा घरू नको.
२ त्यांचे अंतःकरण बलात्कार करण्याचा
बेत करिसें,

त्यांच्या वाणीतून घाटपाताचे बोल निघातात.
३ मुझानाच्या योगे घर वांचिता येणें;
समंजसपणानें तें मजबूत राहतें;
४ झानाच्या योगे त्यांच्या खोल्या
सर्व प्रकारच्या मोलवान् व मोरम वस्तुली भरू
जातात.
५ खुश पुरुष बलवान् असतो;
झानी मनुष्य आपले बल रुद्ध करितो.
६ शहाणणानें व्यवस्था करून युद्ध चालीच;
बहुत उमंडी असल्यानें यश मिळवें.
७ झान मूर्लाच्या आटोक्याबाहेर असतें;
वेशीवर तो आपले तोंड उधडीत नाही.
८ जो दुष्कर्म करण्याचे येजिते,
त्याला लोक घातकी माणूस म्हणतात.
९ मूर्लाचा विचार पापहृष असतो;
धर्मनिंदकाचा लोकांस बीट येतो.
१० संकटकालीं तुझे येई खचले
तर तुशी शक्ति अल्प होय.
११ उज्यांग ठार मारण्यासाठी धरू नेत असतील
त्यांस सोडीच,

ज्यांच्या वधाची तयारी झाली आहे
त्यांचा बचाव करण्याचा साधेल तेवढा
प्रयत्न कर.
१२ आम्हांस हे ठाऊक नव्हते असे महणशील
तर हृदयें तोळून पाहणाऱ्यास
हें कळत नाही काय ?
दुशा जीव राखणाऱ्याला माहीत नाही काय ?

तो प्रत्येकास ज्यांच्या त्यांच्या कृतीप्रभागे प्रतिफल
देत नाही काय ?

१३ माझ्या मुला, मध्य खा, तो चांगला आहे,
मधाचे पोळे खा, तें तुम्ह्या जिमेला गेड लागतें;
१४ असेच झान तुम्ह्या जिवाला आहे असे समज;
तें तुला प्राप झाले तर फलप्राप्त घडेल;
तुझी आज्ञा खुंटणार नाही.
१५ अरे दुशा, धार्मिकाच्या घरत्वा नाश करण्यास

टपू नको,
त्यांच्या विश्रांतिस्थानाचा विधाड करू नको;

१६ कारण धार्मिक सात वेळां पडला तरी पुनः उठतो,
पण दुर्जन अरिष्ट आल्याबरोबर
जमीनदोस्त होतात.
१७ तुझा वैरी पडला तर त्याबदल आनंद मारू नको,
तो जमीनदोस्त आल्यानें तुम्हें मन उक्कसू नये;

१८ उळासले तर तें परमेश्वर पाहील, आणि त्याला तें
आबडणार नाही,
आणि तो त्यांच्यापासून आपला कोव फिरवील;
१९ दुष्कर्म्यावर जल्कदूळ नको;
दुर्जनांचा मत्सर करू नको.
२० कारण दुष्कर्म्यास चांगली गति नाहीं;
दुर्जनांचा दीप मालवेल.
२१ माझ्या मुला, परमेश्वराचे व राजांचे भय वाळा.
चंचलशृंतीच्या मनुष्यांत मिसळू नको;

२२ कारण त्यांजवर विपरित अचानक येईल,
आणि त्यांच्या आशुभ्याचा क्षय केव्हा होईल
कोण जाणे ?

२३ हीहि सुशांची वचने आहेत;

तोंड पाहून न्याय करणे ठीक नाही.
२४ तं धार्मिक आहेस असे जो दुर्जनास म्हणतो,
त्याला लोक शाप देतील,
राणू त्यांचा तिटकारा करितील;
२५ पण जे दुर्जनास ठप्का देतील त्यांचे वरे होईल,

त्वांस चांगला आसीवीद मिळेल.

२६ जो योग्य उत्तर देतो

तो जण काय योठाचे चुबन देतो.

२७ तुम्हे बाहेरचे व शेतांतले जे काम तें आधी कर,
मग आपले घर बांध.

२८ आपल्या भाऊबंदाविषद्ध विनाकारण साक्ष
देंके नको;

तू आपल्या बाणीने ठकऱ्यू नको.

२९ मी जशास तसें करीन,
त्याचें उसनें फेडीन, असें म्हणू नको.

३० एकदा मी आज्ञाच्या शेताजवळून,
बुद्धिनाळ्या श्राक्षमल्या जवळून जात होतो;

३१ तो तो कोटेंज्यानी भरू गेला आहे,
त्याची जमीन खाजकुरारीने व्यापिली आहे,
व त्याची दगडी खिंत कोसळली आहे,
असें मला आढळेल.

३२ तें मी पाहिले, त्याचा विचार केला,
आणि तें पाहून मी थोध घेतला.

३३ आणखी थोडीकी झोप घेतो, आणखी थोडीकी
डुकली घेतो,

हात उत्तराची धरून जरा निजतो,

३४ असें म्हणत जाशील तर दारिद्र्य तुला
दरोदेवोराप्रमाणे,
गरिबी तुला हत्यारबंद माणसप्रमाणे गांठील.

१ हींहि शल्मोनाची नीतिस्ट्रॉ आहेत;
२५० यद्याचा राजा हिंकीया याच्या मनुष्यांनी
यांचा संप्रह केला:

२ एकादी गोष्ट गुस टेवणे यांत देवाचे गौरव आहे;
पण एकायाचा शोभ लावणे यांत राजांचे
गौरव आहे.

३ उंचीमुळे आकाशाचा, खोलीमुळे पृथ्वीचा,
व राजांच्या मनाचा थांग लागत नाही.

४ स्वांतरा गाळ काहून टाक,

म्हणजे धातु गाळणाच्यासाठी त्याचे चांगले

पात्र बनते;

५ राजासमोहळे दुर्जनाला घालवून दे,

६ म्हणजे त्याचे सिंहासन धर्माच्या ठारी
स्थापीत होईल.

७ राजासमोर आपली प्रतिष्ठा मिरवू नको;
थोर लोकांच्या जागी उभा राहू नको;

८ कारण कोणा सरदारास येताना पाहून त्याच्या-
समोर तुला खालच्या जागी बसविष्यात यावे,

त्यापेहां वर येतल वैस असें तुला म्हणावे हे वरे.

९ किंवाद करवयात जाप्याची उतावली करू नको,
ती तुं केली आपां तुझ्या शेजांचाने तुझी

फजिली केली तर परिणामी काय करू असें तुला होतल आईल.

१० तुम्हा व तुझ्या शेजांचाचा वाद असला

तर तो चालीव,

पण इतराच्या गुस गोटी बाहेर फोडू नको;

११ फोडिल्या तर ऐकायारा तुझी निर्भर्त्येना करील,
आणि हे दृश्यं तुला लाशून राहील.

१२ रुपेरी करंजांत सोन्याची कले,
तसें समयोचित भाषण द्यो.

१३ सोन्याचे कर्णभूषण आणि उत्कृष्ट

सोन्याचा दाढिना,

तसा सुक्र उपदेशक लक्ष देणाऱ्या कानाला आहे.

१४ कापाचीच्या समयी जसें बर्फाचे पेय,

तसा विश्वासू जासूद

त्याला पाठविणाच्यास आहे,
कारण तो आपल्या धन्याचा जीव गर करितो.

१५ मेघ व वारा असून शृष्टि नाही,

त्याप्रमाणे आपल्या देण्याची सोटी आढऱ्याता
मिरविणारा आहे.

१६ वराच वेळ धीर वरल्याने न्यायाधीशाचे मन वळते,

नरम जीव हात फोडिते.

१७ मेघ संवद्धल्यास तुका तो पुरे इतकाच खा.

आस्ता खाला तर तुला वार्ति होईल.

- १७ शेजाच्याच्या वरी आपले पाऊल विक्री टाक,
नाहीं तर त्याला केटाळा येऊन तो तुक्का देणे करील.
- १८ जो शेजाच्याविस्तृत खोटी साक्ष देतो
तो घण, तरवार व तीक्ष्ण बाण यासारखा आहे.
- १९ संकटसमयी विशासधातक्यावर भरवसा ऐवजे
हे तुटलेल्या दांताने खाणे, लचकलेल्या पायाने
बालणे यासारखे आहे.
- २० यंदीच्या दिवसांत अंगवरींस धांघरण काढणे,
आणि खिळ हव्यापुढे गयन
करण्यासारखे आहे.
- २१ तुक्का शेवु भुकेळा असेल्यास त्याला खावण्याला दे,
तान्हेला असल्यास त्याला पाणी यावण्याला दे;
- २२ असे केल्याने त्याच्या भरवार तु निश्चाचांची रास
केल्यासारखे त्याला होइल;
- आणि परमेश्वर तुला प्रतिफल देईल.
- २३ उत्तरेचा वारा पाऊस आणितो,
त्याप्रमाणे चुगलखोर जीभ मुद्रा कोधाविष्ट करिते.
- २४ मांडखोर बावकोबोर भ्रशत घरांत राहण्यापेक्षा
बाच्याच्या एका कोपचाला बसणे पुढवले.
- २५ ताढेल्या जिवाला जर्से गारे पाणी,
तसें दूर देशाहून आलेले शुभ वर्तमान होय.
- २६ दुर्जनापुढे स्थानप्रष्ठ झालेला वार्षिक
हा गद्यक केलेला झारा, नासारेले जलकुऱ्ड
याप्रमाणे आहे.
- २७ मधाचे अति सेवन करणे वर्ण नाही;
तसें मनुष्याने आयल्या गौवंसाच्या पाठीस लग-
- ण्यात काही गौरव नाही.
- २८ ज्या मनुष्याचे चित्र स्वावीन नाही,
तो गांवकुऱ्ड नसलेल्या पडव्या गंवासारखा आहे.
- २६.**
- १ उन्हाळ्यात जर्से वर्फ, कापचीच्या समयी
जसा पाऊस,
- तसा मूर्खाला सन्मान योग्यत नाही.
- २ भ्रमण करणारी चिमणी व उडणारी निळवी
यांप्रमाणे निष्कारण दिलेला शाक कोठेच घर्त नाही.
- ३ घोड्याला चाबूक, गाढवाला लगाम,
मूर्खाच्या पाठीला बडगा.
- ४ मूर्खाला त्याच्या मूर्खितप्रमाणे उत्तर देऊ नको,
देशील तर तू त्याच्यासारखा घरशील.
- ५ मूर्खाला त्याच्या मूर्खितेला योग्य असें उत्तर दे,
नाहीं तर तो आपल्या भर्ते स्वतांत्र्य
शहाणा समजेल.
- ६ जो मूर्खाच्या हातीं विरोप पाठकितो
तो आपले स्वतांत्रे पाय कापून घेतो,
त्याचे नुकसान त्याच्या पदरी रडते.
- ७ लंगबाल्याचे पाय जसे कमजोर
तसे मूर्खाच्या तोडवे नीतिचन असर्वे.
- ८ मूर्खाला मान देणारा
गोकर्णीत गोटा घट बांधणा-नासारखा आहे.
- ९ मूर्खाच्या तोडवे नीतिचन,
किंगलेल्या इसमाच्या हातांत शिरणाच्या
कंबळासारखे आहे.
- १० कुशल कारागीर सर्व बस्तु सिद्ध करितो,
आणि जो मूर्खाला कामास लाभितो तो कोणाहि
आत्यागेत्यास कामास लाभण्यासारखा आहे.
- ११ जो मूर्ख आपला मूर्खपणा पुनः पुनः करितो,
तो आपल्या ओकीकडे परतणाच्या
कुच्यासारखा होय.
- १२ आपल्या शहाणपणाची घरेंड बाल्यासारा इसम
तुला दिसतो काय?
- अशा मनुष्यापेक्षां मूर्खाची अधिक आशा आहे.
- १३ आलशी झालातो, रस्यावर सिंह आहे,
चवाच्यावर सिंह आहे.
- १४ दरवाजा आपल्या विजागरांवर फिरतो,
तसा आलशी आपल्या अंशशणावर लोळतो,
- १५ आलशी आपला हात ताटात घालितो,
तो परत तोडाकडे नेप्यास त्याल श्रम वाटवात.
- १६ योग्य उत्तर देणाच्या सात जणापेक्षा
आलशी आणगाला शहाणा समजतो.
- १७ दुसच्याच्या तंबांत पङ्गन संतास होणारा,

सहज जब्दून जाणाच्या कुप्राचे कान घरून
ओढणाऱ्यासारखा होय.

१८-१९ जो आपल्या शेजान्याला फसवितो आणि
म्हणतो की

मी यश नमुदतो का करीत ?
तो कोलंते वाण व मारक शब्दे फेकणाऱ्या
वेळ्यासारखा आहे.

२० सर्पण नसल्यासुळे विस्तव विश्वातो;
कानाशी लगणारा कोणी नसला म्हणजे

तट्टा भिटो.

२१ निशाचांस जसे कोळसे, विस्तवाला जसे सर्पण,
तसा भांडिंग पेटिव्यास भांडखोर लागतो.

२२ कानी लागणाऱ्याचे शब्द रुचकर

पक्काचासारखे असतात,
ते पोटांत अगदीं खोल शिरतात.

२३ वाणी कळवल्याची पण मन दुष्ट असणे हे,
स्थाचा मुलामा दिलेल्या मडक्यासारखे होय.

२४ द्वेष्टा आपल्या वाणीने खोटा बद्धाणा करितो,
पण अंतर्यामीं कपट बाळगितो;

२५ तो गोडगोड बोलतो तेज्हीं त्याच्यावर विश्वास
ठेवून नको,

कारण त्याच्या हद्यांत सात विषे आहेत;
२६ त्याचा द्रेष धूर्तेने झांकला आहे,

तरी लोकसमाजापुढे त्याची दुष्टता

उघडकीस येईल.

२७ जो खाच खणतो तो तीत पडेल,
जो धोंडा लेटिटो त्याजवर तो उलट येईल.

२८ लवाड जिब्या आपण थायाळ केलेल्यांचा द्रेष करिते,
खुशामत करणारे तोड नाशाला कारण होते.

१ उद्यांची खात्री मानू नको,

कारण एका दिवसांत काय होईल हें तुला
कळत नाही.

२ स्वमुखानें नव्हे, तर इतरांनीं,

आपल्या तोंडानें नव्हे तर परक्यांनीं
तुक्की प्रशंसा करावी.

३ दगड जड असतो व वाळू वजनारें भारी असते,
पण मूर्खाचा राग हा दोहोऱून भारी असतो.

४ कोधाची निष्ठुरता व कोपाचा तडाक्या हीं पुरवलीं,
पण प्रेमसंशयापुढे कोण टिकेल ?

५ शाकखेल्या प्रेमापेक्षा,
उघड शब्दताडण वरै.

६ मित्रांने केलेले धाय खन्या प्रेमाचे आहेत,
पण वैरी तुंबनांची गर्दी उडवितो.

७ धालेल्या जिवाला मधाचा वीट येतो,
पण भुकेल्या जिवाला कोणतीहि कळू वस्तु

गोड लागते.

८ स्वस्थान सोहून अभ्यं करणारा मनुष्य

आपले कोटे सोहून भटकणाऱ्या पक्ष्यासारखा आहे.

९ तेल व सुगंधी द्वयें मनाला आल्हाद देतात,
त्याप्रमाणे मनापासून मसलत देणाऱ्या मित्रांने
मधुर्य होय.

१० स्वतःच्या व आपल्या बापाच्या मित्राला सोहून नको;
आपल्या संकटसमीं भावाच्या दारीं जाऊ नको;
दूर असलेल्या आपल्या भावापेक्षां जवळ असलेला
शेजारी वरा.

११ माश्या मुला, सुख होऊन माझे मन आनंदित कर,
म्हणजे माझी निंदा करणाऱ्यास मी प्रत्युत्र देईन.

१२ चतुर मनुष्य अरिष्ठ येत आहे असे पाहून लपतो,
पण भोले पुढे जातात आणि हानि पावतात.

१३ अनोळव्याला जो जामीन होतो त्याचे वृक्ष ठेवून घे;
जो परक्कीला जामीन होतो त्याला

तारणादाखल ठेव.

१४ कोणी मोळ्या पहारेस उद्धून उंच स्वराने आपल्या
मित्रास आशीर्वाद दिला

तर तो त्याला शाप होय असे मानितील.

१५ पावसाच्या झडीच्या दिवशीं सतत गलते रिपके,
व कटकटी बायको हीं सारखीं आहेत;

१६ तिला आवरणारा म्हणजे वाच्याला
आवरणारा होय;

त्याच्या उजव्या हाताला तेल लगल्यासारखे होते.

- १७ तिखे तिखाला पापल्या करिते,**
तसा मनुष्य आपल्या मित्राचा नेहरा
पाणीदोर करितो.
- १८ जो अंजिराचे झाड राखितो तो त्याचे केळ बालितो;**
जो आपल्या धन्याच्या सेवला जपतो त्याचा
मान होतो.
- १९ जें पाण्यात मुखाचे प्रतिविव हुवेहूब दिसते**
तरी मनुष्याची हृदये परस्परांनी प्रतिविव होते.
- २० अधोलोक व विनाशस्थान ही कथी**
तृप होत नाहीत;
आणि मनुष्याचे नेत्रहि कठी तृप होत नाहीत.
- २१ स्यासाठी मूस व सोम्यासाठी भट्टी,**
तशी मनुष्यासाठी प्रसंसरेची कसेटी होय.
- २२ कुटलेल्या घाणावरे वर मूर्खाला उखलात घालून**
मुसव्वानें कुटले,
तरी त्याची मूर्खता त्याला सोडणार नाही.
- २३ तू आपल्या शेरडांमेंद्रांची स्थिति पाहत जा;**
आपल्या कळपांवर चांगली नजर ठेव;
- २४ कारण संपत्ति सदा टिकत नाही;**
राजसुकृट तरी यिच्यानपिद्या टिकेल काय?
- २५ वाळलेले गवत जाऊन त्या जागी कोवळे**
गवत उगवते,
टोगरावरील हिंसकल काढू गोळ्य करितात.
- २६ वज्रांसाठी कोकरे आहेत;**
वकरी शेताचे मोल आहेत;
- २७ तुझ्या व तुझ्या घराण्याच्या अभ्युपुर्ते,**
आणि तुझ्या दासीच्या पोषणापुर्ते शेव्याचे दूध
तुझ्याजवळ आहे.
- २८** १ कोणी पाठीस लागले नसतो
दुर्जन पक्षतात,
पण धार्मिक सिंहासरखे निर्भय राहतात.
- २ देशाच्या पातकामुळे त्याचे बहुत अधिपति होतात,
पण समंजस व जाणल्या मनुष्याच्या हातात त्याची
- सुस्थिति दोर्घ काळ राहते.
३ दुब्ल्यांस पीडणारा दरिद्री पुल्ह,
हा धुक्कन नेणाऱ्या व अम राहू न देणाऱ्या
- पावसासारखा आहे.
- ४ शास्त्राङ्का मोडणारे दुर्जनांची प्रशंसा करितात,
पण धर्मशास्त्र पाळणारे त्यांजवर संतापतात.
- ५ दुर्जनांला न्याय समजत नाही,
पण परमेश्वराला शरण जाणाऱ्यांला
सर्व कांही समजते.
- ६ धनवान् असून जो दुटप्पी मनाचा आहे,
त्याच्यापेक्षा सात्त्विकपेक्षा चालणारा दरिद्री वरा.
- ७ सुख उत्र धर्मशास्त्र पाळितो,
पण खादांचा सोबती आपल्या बापास
खाली पाहावयास लावितो.
- ८ जो आपले धन वाटीदिटीने वाढवितो,
तो तें गरिबांवर दया करणाऱ्यासाठी सांठवितो.
- ९ धर्मशास्त्र कानी पांढ नये म्हणून जो आपला
काळ फिरवितो,
त्याची प्रार्थना देखील वीट आणणारी आहे.
- १० जो सरलांस बहकवून कुमारांस लावितो
तो आपण खणिलेल्या खाच्यांत स्वतः पडेल,
पण सात्त्विक कल्याणस्प वतन पावतील.
- ११ धनवान् आपल्या मर्ते शहाणा असतो,
पण समंजस गरीब त्याचा भेद बाहेर काढितो.
- १२ धार्मिकांचा विजय होतो तेळ्हां मोठा उत्सव होतो,
पण दुर्जन प्रबल क्षाले असतां लोक लपून वसतात.
- १३ जो आपले दोष ज्ञाकितो त्याच्ये बरै होत नाही;
जो ते कबूल करून सोडून देतो त्याजवर दया होते.
- १४ जो नेहमी पापभीर असतो तो धन्य,
पण जो आपले मन कठीण करितो
तो विपत्तीत पडतो.
- १५ गरीब प्रजेवरचा दुष्ट अधिपति
गर्जणाऱ्या सिंहासरखा
आणि भक्ष शोषीत किणणाऱ्या
अस्वलासारखा आहे.

१६ ज्ञा अविषेकीला बुद्धि कमी त्याचा जुलम फार,
ज्ञाला लोभीपणाचा तिटकारा वाढतो तो
दीर्घायुधी होतो.

१७ रक्षपाताच्या होषाचा ज्ञाला भार झाला आहे,
तो शवगतेकडे धावतो; त्याला घरे नको.

१८ सरळ मारानें चालण्याच्या बचाव होतो,
पण दुट्ठी मनाच्या मनुष्याचा अचानक
अधःपात होतो,

१९ जो आपले शेत आपण करितो त्याला भरपूर
अज मिळते,
जो गर्विष्टाच्या मारें लागतो त्याला बुरे दारिद्र्य येते.

२० स्थिर मनाच्या मनुष्याला आशीर्वादाची
रेलचेल होते;

पण जो धनवान् होण्याची उतावळी करितो त्याला
शिक्षा झाल्यावाचून राहत नाही.

२१ तोंड पाहून वारांगे वरे नाही,
चतकोर भाकरीसाठीही मनुष्य गुन्हा करील.

२२ दुष्ट दृष्टीचा मनुष्य धन मिळविष्याची
उतावळी करितो,

आपणास दारिद्र्य येईल हें त्याला समजत नाही.

२३ जिव्हेने खुशामत करण्याच्यापेक्षा
वागदंड करण्याचे आभार अंतीं मानितात.

२४ जो आईबापांस छुटितो आणि म्हणतो की शांत
कांही गुन्हा नाही,

तो घातपात करण्याचा सोजती होय.

२५ लोभी मनुष्य तंदा उपस्थित करितो;
पण परमेश्वरावर भाव टेवणारा धृष्टपृष्ठ होतो.

२६ जो आपल्या मनावर भरवसार टेवितो तो मूर्ख,
पण जो भुज्हतेने चाल्लो त्याचा बचाव होतो.

२७ जो दरिद्रांस देतो त्याला कांही उणे पडत नाही,
पण जो त्यांविषयी डोकेज्जाक करितो त्याला शाप-

वर शाप मिळतात.

२८ दुर्जन प्रबल झाले असतां लोक ल्पून बसतात,
त्यांचा नायनाट झाला म्हणजे धार्मिक बुद्धि
पावतात.

२९

१ पुकळदी वागदंड झाला असूनहि जो
आपली मान ताठ करितो

त्याचा अचानक चुराडा होतो, त्याचा कांही

उपाय चालत नाही.

२ धार्मिक बढतीं पावतात तेव्हा लौट आनंद पावतात,
पण दुर्जन प्रभुत्व चालवितो तेव्हा प्रजा

हायहाय करितो.

३ ज्ञा मनुष्याला झालाची आवड असते तो आपल्या
बापाला आनंदित करितो,

पण वेळांची संगत धरणारा आपल्या मास्मातेची

धूलधाण करितो.

४ राजा न्यायाने देश सुस्थितीत ठेवितो,

पण नजराण घेणारा त्याचे वाटोले करितो:

५ जो आपल्या शेजांची खुशामत करितो
तो त्यांच्या पावलंसाठी जाळे पसरितो,

६ दुर्जनाचे पाप पाशस्थ आहे,
पण धार्मिक स्तवन कल्पन उडासतो.

७ धार्मिक गरिबांच्या बादांत मन घालितो;
दुर्जनास तो समजाप्याची बुद्धि नसते.

८ उद्दमपण करणारे नगराला आग लावून देतात,
पण सुझ जन कोधाला धालवितात.

९ सुझाचा मूर्खाशी बाद असला तर मूर्ख रागावो
किंवा हसो, त्याला स्वत्वात म्हणून नसतेच.

१० सुनसी मनुष्ये सातिकाचा द्रेष करितात,
पण सरळ मनुष्ये त्यांच्या जिवाला जपतात.

११ मूर्ख आपल्या मनातील सर्व कोष व्यक करितो,
पण सुझ तो मारे आवह्न ठेवितो.

१२ अधिपति खोद्या गोष्टीला कान देणारा असला,
तर त्याचे सर्व सेवक दुष्ट बनतात.

१३ गरीब व साकार यांचा व्यवहार होतो;
या दोघांस प्रकाश देणारा परमेश्वर आहे.

१४ जो राजा गरिबांचा खरेपणाने न्याय करितो,
त्याचे सिंहासन सदा टिकते.

१५ छढी व वागदंड झाल देतात,
पण मोकळे सोडिलेले पेर आपल्या आईला

खालीं पाहावयास लान्तें.

१६ दुर्जन बढती पावले म्हणजे गुन्हे बाढतात,

धार्मिकांला त्यांचे पतन पाहावयास सांपडते.

१७ तू आपल्या मुलास शासन कर, म्हणजे तो उला

स्वास्थ्य देईल, तो तुश्या जिवाला हर्ष देईल.

१८ ईश्वरी दृष्टांत न काल्यास लोक अनावर होतात,
एण वर्षेशाळ पाळितो तो घन्य.

१९ चाकर शब्दांनी मुधारत नाही;
त्याला समजतें तरी तो पर्वा करीत नाही.

२० बोल्यांत उतावळ असा कोणी
तुला दिसतो काय ?

त्याच्यापेक्षा पूर्खाविषयी अधिक आशा असते.

२१ कोणी आपल्या चाकरास बाळणायासून
लाडानें बाढविलें,

तर तो-शेवटी मुलेगाच होउन बसेल.

२२ रगीट मनुष्य तंदा उपस्थित करतो,
कोवाविष्ट मनुष्याकहून बहुत अपराध घडतात.

२३ गर्व मनुष्याला खाली उतारितो,

एण ज्यांचे वित नघ तो सन्मान पावतो.

२४ चोराचा भागीदार आपल्या आत्म्याचा द्रेष्या होय;
तो कष्यथ ऐक्तो तरी तो कांही सांगत नाही.

२५ मनुष्याची भीती पाश्चल्य होते;

एण जो परमेश्वरवर भाव ठेवितो त्यांचे संरक्षण होते.

२६ अधिपतीची मर्जी संपाद्यास पुऱ्यल
लोक क्षट्टात;

एण मनुष्याचा निवाडा करणारा परमेश्वर आहे.

२७ कुटिल मनुष्याचा धार्मिकांल बीट बाटतो,

आणि सरक्षमार्ग मनुष्याचा दुर्जनाला बीट बाटतो.

१ याकेचा पुत्र असू याची वचने म्हणजे

३० देववाणी : हे देवाला शाप देणारा व तुला आशीर्वाद प्राप्त

त्या पुलाने म्हटलें, हे देवाला भी स्वतः

कठी आहें;

१ अथवा : कृतम्

हे देवाला, भी स्वतांल कष दिले आहेत, भी क्षीण
झालो आहें;

२ मला मनुष्य म्हूऱ नये इतका भी मूऱ आहें,
मनुष्यांत समज असतो तो माझ्यांत नाही.

३ परमपवित्रांने ज्ञान मला व्हावें
इतके सुशान भी शिकलें नाहीं.

४ आकाशांत चूदन कोण उतरला आहे ?
वायु आपल्या ओजव्यांत कोणी धरून
ठेविला आहे ?

जलाशय वज्रांत कोणी बांधून ठेविला आहे ?

पृथ्वीच्या सर्व सीमा कोणी स्थापित्या आहेत ?
त्यांने नांव काय ? त्याच्या पुत्रांने नांव काय ?

तुला ठाऊक असत्यास सांग.

५ ईश्वरांने प्रत्येक वचन शुद्ध आहे;
त्याचा आश्रय करण्याची तो ढाळ आहे.

६ त्याच्या वचनांत तू कांही भर धालं नको,
घालिशील तर तो तुक्का दोष उघड करील आणि
तू लबाड ठरशील.

७ भी तुजजवळ दोन वर मागतों;
भी मरण्यापूर्वी ते मला दे, नाहीं म्हणून नको;

८ व्यर्थ अभिमान व लबाडी मजपासून दूर राख;
दारिद्र्य किंवा श्रीमंती मला देऊ नको;

मला आवश्यक तेवढे अस खावयास दे.

९ माझी अतिरुप्ति ज्ञाल्यास भी कदमित तुक्का
अब्धेर करीन,

आणि परमेश्वर कोण आहे, असे म्हणेन;

भी दरिद्री राहिल्यास कदाचित चोरी करीन,
आणि माझ्या देवाच्या नामाची निंदा करीन.

१० चाकराची तुगली त्याच्या धन्याजवळ करू नको,
करशील तर तो तुला किंव्याशाप देईल आणि

अपराधी ठरशील.

११ बापाला शाप देणारा व तुला आशीर्वाद प्राप्त
होवो असे आईल न म्हणणारा

अशा लोकांचा एक वर्ग आहे.

१२ आपला मल धुतलेला नसतां

- आपल्या मर्ते स्वतःला शुद्ध समजणारा
असा एक वर्ग आहे.
- १३ ज्याची दृष्टि किती तरी उंच,
व ज्याच्या पापाण्या चार चक्कलेल्या आहेत
असा एक वर्ग आहे.
- १४ पृथ्वीबरून गरीब व मुख्यांपैकी काळाल यांस
खाऊन नाहीतसे करावी,
असे चर्चारीसारखे ज्यांचे दांत व सुन्यांसारस्या
ज्यांच्या दाढा,
- असा एक वर्ग आहे.
- १५ जळवेल्या दोन कन्या आहेत,
त्या दे दे असे ओरडत असतात;
कर्ही नूस होत नाहीत अशा तीज बस्तु आहेत;
पुरे म्हणून कर्ही म्हज्जत नाहीत अशा चार बस्तु
आहेत;
- १६ त्या त्या : अधोलोक, वाशेवरे उदर,
पापाण्याने कर्ही पोट भरत नाही अशी पृथ्वी,
पुरे म्हणून कर्ही न म्हणणारा अभिः.
- १७ जो डोळा बापाची यदा करितो,
आईचे ऐकयें तुच्छ मानतो
त्याला खोन्यातले डोमकावळे घोचून
बाहेर काढितील,
- त्याला निघाडांची पिले खाऊन टाकितील.
- १८ तीन गोटी भाईया समजापलीकडे आहेत,
चार मला कळत नाहीत :
- १९ गरुडांचे आकाशांत उडणे,
सर्पांचे स्वडकावर सरपरणे,
नद्यांचे समुद्रावर चालणे,
व पुरुषाच्या तरुणीशी संबंध.
- २० जारिणीचा रिवाज असा असतो :
ती खाऊन पिझन तोड पुसते
आणि म्हणते, मी काही दुकर्के केले नाही.
- २१ तीन गोटीनी भूमि कंपित होते,
चारींचा भार तिला सहन होत नाही;
- २२ त्या त्या : राजा शालेला दास,

- अभाने उडंब पोट भरलेला मुर्ख,
२३ लग्न शालेली त्रासदायक खी, नाही तं
व धनिणीची वारस शालेली दासी.
- २४ लहान व अत्यंत शाहाणे
असे चार प्राणी पृथ्वीवर आहेत :
- २५ मुऱ्या त्या प्राणिवर्गात अशाक आहेत,
तरी उन्हाळ्यांत त्या आपले अज
संठळून ठेवितात.
- २६ ससे हे सशक्त प्राणी नाहीत,
तरी ते खडकात आपली बिळे करितात;
- २७ टोळंस कोणी राजा नाही,
तरी ते टोळ्या करून एकदम उडतात.
- २८ पाल हाताने धरिता येते;
तरी ती राजमहालांत असते.
- २९ चांगल्या पावलांचे तीन प्राणी आहेत,
चौघांची चाल भुरेख आहे;
- ३० ते हे : सर्व वनपश्चात बलवान्
व कोणाराहि पाठ न दाखविणारा सिंह,
- ३१ कसलेला चिकारी कुआ,
बोकड व सैन्यांची राजा.
- ३२ तूं गर्वाने ताठ होण्याचे मुखेत्व केले,
अथवा मनांत दुष्कर्म योजिले,
तर तूं आपल्या मुखावर हात ठेव.
- ३३ दूध बुसल्याने लोणी निघर्ते,
नाक पिकिल्याने रळ निघर्ते,
तसा राग चेतवित्याने तंदा उपस्थित होतो.
- ३४ १ लेसुएल राजकी वर्चने म्हणजे ल्याच्या
आईने त्याला चिकविलेली देववाणी :
- २ माझ्या मुला, मी काय सांगू ?
माझ्या नववासाच्या मुला, मी काय सांगू ?
माझ्या पोटच्या मुला, मी काय सांगू ?
- ३ तूं आपले वीर्य खियास देऊ नको;
आपले मन राजांचा नाश करणाऱ्यास वश होऊं
देऊ नको.

- ४ हे लमुएला, श्राक्षारस पिणे शोभत नाही,
राजांस तें नाही शोभत;
मण कोठे आहे अंते विचारणे
सरदारास शोभत नाही.
- ५ तें ते प्याले तर बर्मवाल विसरूप
पीडलेल्यांचा न्याय विपरीत करितील.
- ६ मरणाच्या लागास आलेल्यास मध्य दे,
विज मनाच्या मनुज्यास श्राक्षारस दे.
- ७ ताणे तें पिळन आपली विपति विसरावी,
त्याच्या हातांचे त्याळा विसरण व्यावे.
- ८ मुक्यांच्या बतीने, आसामरण सालेल्यांच्या बतीने
आपले तोड उघड.
- ९ आपले मुख उघड, धर्माने न्याय कर;
गरीब व कंगाल यांस न्याय मिळू दे.
- १० सहृदी शी कोणाला प्राप दोते ?
स्थिंते मोल मोत्याहून अधिक आहे.
- ११ तिच्या परीचे मन तिजवर भरवा ठेविते;
तात्व संपतीची वाप पदत नाही.
- १२ ती आसरण त्याचे हित करिते,
अहंत करीत नाही.
- १३ ती लोक व ताग खटपटीने सिलविते,
आणि आनंदाने आपल्या हातांनी काम करिते.
- १४ ती न्यायारी गलवतासारसी आहे.
ती आपली अजसामग्री उस्तु अविते.
- १५ रात्र सरेली नाही तोंब ती उदून
कुटुंबाच्या आसामग्रीची व्यवस्था करिते,
आणि आपल्या दासींस त्यांचा असाचा वांय देते.
- १६ शेतांनी चौकशी करून तें ती विकत घेते;
ती आपल्या हातच्या कमाईचे श्राक्षाचा मध्य लाविते.
- ७ ती बचल्य पटवाने आपली कंबर वांधिते;
- १८ आपला उद्योग फायदेसीर आहे हें तिल्य कळते.
तिचा दिवा रात्रीस मालवत नाही.
- १९ ती चाती आपल्या हाती घेते;
ती हातांनी चरकी धरिते.
- २० ती गरिबांसाठी मूळ उघडिडे
गरजवतांस हात देते.
- २१ आपल्या कुटुंबाकरितां तिला बर्फावे
भय वाटत नाही,
कारण तिंवे सर्वे कुटुंब किरमिजी बनात
पांघरलेले असते.
- २२ ती आंपणासाठी वेलुदीदार पलंगपोस करिते,
तिंवे बद्द तल्म तागाचे व जोभळे आहे.
- २३ तिचा पती वेशीत देशाच्या बडील मंडळीत बसला
असता तेहांच ओळखिता येतो.
- २४ ती तागाची वळे करून विकिते,
व्यापांच्यास कमरबंद विकत देते.
- २५ बल व प्रताप हीच तिची वळे आहेत,
ती पुढील कालाविषयी निर्वित राहते.
- २६ तिच्या तोंडांतून सुहातेचे बोल निघातात,
तिच्या जिव्हेच्या ठांवी दवेचे शिक्षण असते.
- २७ ती आपल्या कुटुंबाच्या आवारविकासकडे लक्ष देते,
ती आक्षी बसून अन खात नाही.
- २८ तिची मुले उदून तिला धन्य म्हणतात,
तिचा नवराहे उदून तिची प्रशंसा करून म्हणते.
- २९ बहुत चियांनी सुदुण दावविले आहेत,
पण तं, त्या सर्वांहून वरचढ आहेस.
- ३० सौदर्य भुलवियारे आहे व लावण्य व्यर्थ आहे,
परमेश्वराचे भय बाळाणाच्या झीनी प्रशंसा होते,
- ३१ तिच्या हातांचे श्रमफल तिला लाभू द्या,
तिच्या कुट्यांनी भर वेशीत तिची प्रशंसा होवो.

उपदेशक

४०६

१ यस्तत्मांतील राजा वालीदपुन्र, उपदेशक,
१ याची वचने:

२ व्यर्थ हो व्यर्थ ! असें उपदेशक म्हणतो;
व्यर्थ हो व्यर्थ ! सर्व कांही व्यर्थ. ३ या भूतलोवर
मनुष्य जे सर्व परिश्रम करितो त्यांत त्याला काय लाभ ?

४ एक पिढी जाते व दुसरी बेटे; पृष्ठीच कायती सदा
कायम राहते. ५ सूर्य उदय पावून अस्तास जाते
आणि तेथून आपल्या उदयस्थानाकडे धाव बेतो.

६ वायु दक्षिण दिशेकडे वाहतो व उल्हून उत्तर
दिशेकडे वाहतो; तो एकसारखा खुमत जाऊन पुनःपुनः
आपली फेरी करितो. ७ सर्व नव्या सागराला जाऊन
मिळतात तरी सागर भरून जात नाही; या स्थळीं त्या
जाऊन मिळतात तेथेच त्या पुनःपुनः वाहत राहतात.

८ सर्व कांही कष्टमय आहे; कोणालाहि त्याचें वर्णन
करितां येत नाही; तें पाहून डोळ्याची तुसि होत नाही,
ऐकून कानाचें समाधान होत नाही. ९ एकदा होऊन
गेले तेंच होणार; करण्यांत आले तेंच करण्यांत येणार;

भूतलोवर नवें म्हणून कांहीच नाही; १० हें पाहा,
कांही नवीन आहे, असे एकादा गोष्टीविषर्णी कोणी
म्हटल्यास ती आपल्यापूर्वी युगांतरी होऊन गेलेली
असते. ११ मागल्यांचे स्मरण राहिले नाही; पुढे जे
होतील त्यांचेहि स्मरण त्यांच्या पुढल्यांस राहणार नाही.

१२ मी, उपदेशक, यस्तत्मांत इस्ताएलांचा राजा
होतो. १३ त्या भूतलोवर जे कांही व्यापार चालले
असतात त्यांचा नीट शोध करून झानाच्या योगाने
त्यांचे रहस्य पाहण्याकडे मी आपले चित्त लाविले. देवाने
मनुष्यांच्या मागे विकट कष्ट लावून दिले आहेत.

१४ त्या भूतलोवर जीं कांही कामे चालत असतात ती

मी पाहिली; तों पाहा, हा सर्व व्यर्थ, वायफळ उद्योग होय
१५ जे वांकडे आहे तें सरल होत नाही; जे उमे
आहे तें जमेस घरिता येत नाही. १६ मी आपल्या
मनाशी म्हणालो, माझ्यापूर्वी जितके राजे यस्तत्मावर
होऊन गेले तितक्यांहून अधिक ज्ञान मी प्राप्त करून
घेतले आहे; ज्ञान व विद्या यांची पूर्ण प्रतीति माझ्या
मनाला घडली आहे. १७ ज्ञान काय आणि वेषेण
मूर्खण दी काय हें जाणण्याकडे मी आपले चित्त
लाविले, तों मला असे दिसून आले की हाहि वायफळ
उद्योग होय. १८ कारण जेथें ज्ञान कार तेथें खेदाहि
फार; याला विद्या अधिक त्याला दुर्खाहि अधिक.

१ मग मी आपल्या मनांत म्हटले, चल,
२ हास्यविनेदारांने मी तुला अजमावून पाहतो; तर
आता तूं मुख भोगून घे; पण हेहि व्यर्थ. ३ मी
हास्यास म्हटले, तूं वेडे आहेस; मी विनोदास म्हटले,
तुजपासून काय लाभ ? ४ मानवपुत्रांनी आपल्या
सन्या आयुष्यांत त्या भूतलोवर काय केले असतां त्यांचे
हित होईल याचा निर्णय समजावा म्हणून विकाने
माझ्या मनाचे संयमन करून द्राक्षारसाने माझ्या
शरीराची चैन कशी होईल आणि मूर्खणाच्या आचारांचे
अवलंबन करते करिता येईल याचा मी आपल्या मनाशी
शोध केला. ५ मी मोठमोठी कामे हाती घेतली,
आपल्यासाठी धरेदारे बांधिली, द्राक्षीचे मळे लाविले;
६ मी आपल्यासाठी बागा व त्यांत हरत्त्वेची कल्जाडे
लाविली; ७ द्रक्षाची लागवड केलेल्या बनास पाण्याचा
पुरवठा करावा म्हणून मी तलाव करविले; ८ मी दास-
दासी खरेदी केल्या; माझ्या घरात जन्मलेले दास माझे
झाले होते; खिळाऱे व कल्प यांचे मोठे धन मजजवळ
होते, तेवढे माझ्यापूर्वी यस्तत्मांत कोणाजवळ नव्हते.

१ अथवा : संशयवादी.

२ मुळांत : सूर्योखालक्ती.

८ मी सोन्यासूत्राचा आणि राजांजवळ असणाऱ्या देशोदेशीच्या बहुमूल्य पदार्थाचा संचय केला; स्वतः॒ साठी गाणारे व गाणारणी मिळविल्या आणि मानवपुत्रांत रंजनिक्षया असा बहुत उपलिंगा भी ठेविल्या. ९ असा मी थोर झालो; मास्यापूर्वी यस्त्वेलांत जे होऊन गेले त्यांच्यापेक्षा भी थोर झालें तरी माझा विवेक कायमे होता. १० माझे नेत्र त्याची खडक बांध्या करीत तें मी त्यांच्यापासून वेळें केले नाही; मी कोणत्याहि आलंदाच्या विषयापासून आपलें मन आवरिले नाही; कारण हा सर्व खटाटोपापासून माझ्या वांचास एवढेच आले. ११ मग मी आपल्या हातानें केळेली सर्व कामे आणि परिश्रम द्यांचे निरीक्षण केले; तों पाहा, सर्व कांही व्यर्थच वापफक्त उद्योग होय; भूतलावर हिंत असें कश्चांतच नाही.

१२ मग पाहा, ज्ञान, वेवेपण व मूर्खपण यांकडे मी लक्ष पुरविले; कारण राजाच्या मानव येणाऱ्या पुरुषाच्या हात्तुल काय होणार? आजवर लोक जे करीत आले तेंब तो करणार. १३ मग माझ्या नजरेस आले की अंवकारायेक्षां प्रकाश जसा श्रेष्ठ तसें मूर्खे-पेक्षां ज्ञान श्रेष्ठ. १४ ज्ञान्याचे नेत्र त्याच्या मस्तकांत असतात; आणि मूर्ख अंवकारात चालो; असें असून सर्वांची गति एकच आहे असें माझ्या लक्षांत आले. १५ मग मी आपल्या मनांत घटले, मूर्खांची जी गति तोच मासी, तर मी एवढा ज्ञानी ज्ञाले तरी कशाला? मी आपल्या मनांत घटले, हेहि व्यर्थच! १६ मूर्खप्रमाणेच ज्ञान्याची आठवण सदा राहणार नाही, कारण पुढे येणाऱ्या काळी सर्वांचे विस्मरण होणार आहे. तर पाहा, ज्ञानी कसा मरण पावतो तर मूर्खप्रमाणेच! १७ यावरुन जीविताचा मला वीट आला; कारण हा भूतलावर जे कांही मानवी व्यवहार होतात ते मला अनुचित चाटले; एकूण सर्व कांही व्यर्थच व वायफल उद्योग आहे.

१८ माझ्या सर्व श्रमांचे फल माझ्या मागून येणाऱ्याला ठेवून मला जावे लागणार आहे, हें लक्षांत येऊन मी या भूतलावर जे कांही परिश्रम केले त्या सगळ्यांचा मला वीट आला. १९ तो सुझ निवेद की मूर्ख निवेद

हे कोणास ठाठक? तरी जे कांही मी परिश्रम करू व शहाणपण खर्चून हा भूतलावर संपादिले आहे त्यावर तो ताबा चालविणार; हेहि व्यर्थच! २० यास्तव हा भूतलावर जे कांही परिश्रम मी करीत होतो ते मी सोडून दिले; आणि माझे मन हताश झालै. २१ कोणी सुझता, ज्ञान व चतुराई यांनी परिश्रम करू फांही संपादवे, आणि त्यासाठी ज्याने परिश्रम केले नाहीत त्याच्या वांचास तें ठेवून सोडून जावे; हेहि व्यर्थ व मोठे अनिष्ट होय. २२ मनुष्य जे कांही परिश्रम करितो व आपला जीव उल्लासालाई करून या भूतलावर खटाटोप करितो त्याचा त्याला काय लभ? २३ त्याचे सर्व दिवस दुखमय असतात; त्याची दगदग कष्टमय असते; रात्रीहि त्याच्या मनास तैन नसते; हेहि व्यर्थच!

२४ मनुष्याने खावे, प्यावे व श्रम करून आपल्या जिवास सुख द्यावे यायेक्षां त्याला कांहीहि इट नाही; हेहि देवाच्या हाताल मिळतें असें माझ्या व्यानांत आले. २५ कारण त्याच्या प्रसादावांचून खालेपिणे व सुख भोगले ही कोणास प्राप्त होणार? २६ जो देवाच्या दृष्टीने चांगला त्यास तो बुद्धि, ज्ञान व सुख ही देतो; घन मिळवून सांठविष्णुचे कष्ट देव पायावर लादितो, अशासाठी की देवाच्या दृष्टीने जो चांगला त्यास तें द्यावे; हाहि व्यर्थ व वायफल उद्योग होय.

१ स्वर्वाचा कांही उचित काळ म्हणून असतो; २ भूतलावरील प्रत्येक कार्याका समय असतो; ३ जन्म-समय व मृत्युसमय, रोपण्याचा समय व रोपेलेले उपटण्याचा समय असतो; ४ वशष्याचा समय व वरें करण्याचा समय, मोडून टाकण्याचा समय व बांधून काढण्याचा समय असतो; ५ रडण्याचा समय व हसण्याचा समय, शोध करण्याचा समय व नृत्य करण्याचा समय असतो; ६ धोडे केंद्रून देण्याचा समय व धोडे गोळा करण्याचा समय, आलिंगन देण्याचा समय व आलिंगन देण्यांचे अंवरून धरण्याचा समय असतो; ७ शोधण्याचा समय व गमावण्याचा समय, राखून ठेवण्याचा समय व टाकून देण्याचा समय असतो; ८ काडून टाकण्याचा समय व शिवण्याचा समय, मौन

धरण्याचा समय व बोलण्याचा समय असतो; ८ प्रेम करण्याचा समय व देव करण्याचा समय, युद्ध करण्याचा समय व सख्य करण्याचा समय असतो. ९ मनुष्य ज्यासाठी कष्ट करितो त्यांत त्याला काय लाभ? १० मानव-जातीस जे कष्ट देव भोगवायास लावीत असतो ते मी पाहिले आहेत. ११ आपआपल्या समर्थी होणारी हरएक वस्तु त्यांने सुंदर बनविली आहे; त्यांने मनुष्याच्या मनांत अनंतकाळविषयीची कल्पना उत्पन्न केली आहे; तरी देवाचा आदिपासून अंतापर्यंतचा कार्यक्रम मनुष्याला उमगत नाही. १२ मनुष्यांनी आमरण सुखाने राहावें व हित साधावें यापरते इष्ट त्यांस कांही नाही हें मला कळून आले आहे. १३ तरी प्रत्येक मनुष्यानि खावें, यावें व आपला सर्व उद्योग कळून सुख मिळवावें हीहि देवाची देणगी आहे. १४ मला हें देखील समजून आलं की देव जे काही करितो तें सर्वकाळ राहणार; तें अधिक करितां येत नाही व उणे करितां येत नाही; मनुष्याने त्यांचे भय घारावे म्हणून देव असा कळ चाल-वितो. १५ जे काही होत आहे तें पूर्वीच होठन चुकले आहे; आणि जे होणार आहे तें आधीच होठन चुकले आहे; आणि देव गत गोटी पुन: आपल्यापुढे आणितो.

१६ आपली हा भूतलावर न्यायांचे स्थान पाहावें तर तेचे दुष्टांचा आहे; धर्मांचे स्थान पाहावें तर तेचे दुरुचार आहे. १७ मी आपल्या मनांत महटले, देव धार्मिकाचा आणि दुष्टांचा न्याय करील; कारण हरएक गोष्टीचा व हरएक कामाचा नेमिलेला समय आहे. १८ मी आपल्या मनांत महटले, देव हें असे मानवपुत्रां-करितां करितो, तें हा हेतून की त्याला कळोटीस लावावें आणि आपण केवळ पशु आहो हें त्यांक कळून यावो. १९ मानवपुत्रांवर प्रसंग येतात तसेच पशंवरहि येतात; दोघांवरहि एकच प्रसंग येतो; हा मरतो तसाच तोहि मरतो; त्या सर्वांचा प्राण सारखाच आहे; पशंपेक्षां मनुष्य कांही श्रेष्ठ नाही; कारण सर्व कांही व्यर्थ आहे! २० सर्व एकाच त्यांनी जातात; सर्वची उत्पत्ति माती-पासून आहे व सर्व पुन: मातीस मिळातात. २१ मानव-

जातीचा प्राण वर जातो आणि पशुजातीचा प्राण खाली जमिनीत जातो की काय हें कोणास ठाऊक? २२ तावरहून मीं असा विचार केला की मनुष्यांने आपले व्यवसाय करून सुख मिळवावें, यापरते इष्ट त्याला कांही नाही. त्याच्या वांव्यास एवढेच आहे; त्याच्या मार्यां जे कांही होणार तें त्यांने पाहावें म्हणून त्याला परत कोण आणील?

१५ मग हा भूतलावर चालू असलेल्या सर्वे ४ जुल्मांचे मी फिलून पर्याप्तेचन केले; तो पाहा, गांजेच्यांचे अशु गवळ आहेत, पण त्यांचे सांत्वन करणारा कोणी नाही; त्यांजवर जुलूम करणाऱ्याच्या ठाडी बढ आहे, पण गोजलेल्यांचे सांत्वन करणारा कोणी नाही; २ म्हणून जे जीवंत जन अद्यापि हवात आहेत त्यांपेक्षां जे मृतजन मरून गेले आहेत त्यांस मीं वरं महटले. ३ जो अजून उत्पन्न झाला नाही, ज्याने हा भूतलावर घडणारी दुष्कर्म पाहिली नाहीत, त्याची दशा हा दोषापेक्षांहि वरी.

४ मग मीं सर्वे उद्योग व कारागिरी ही पाहिली; ही सर्वे चढाओढाईमुळे होतात; हाहि व्यर्थ त्र वामफल उद्योग होय. ५ मूर्ख होत पांखरून बसतो व आपल्याच देवाचा नावा कळून घेतो. ६ कष्टांने व वायफल उद्योगाने भरलेल्या दोन मुठीपेक्षां शांतीने भरलेली एक मूठ पुरबली.

७ मग मीं फिलून भूतलावरील व्यर्थ गोष्टी पाहिल्या. ८ कोणी एकटाच असून त्याला दुसरा कोणी नाही; त्याला पुत्र किंवा बंधु नाही; तरी त्याच्या कष्टाला अंत नाही, व घानाने त्याच्या नेत्रांची तृप्ति होत नाही. तो म्हणतो मी हे श्रम करितों व माश्या खिलावें सुख दवडितो, हेंहि कोणसाठी? हेंहि व्यर्थ, कष्टमव द्येष. ९ एकव्यापेक्षां दोघे वरे; कारण त्याच्या श्रद्धांचे त्यांना चांगले फळ प्राप्त होतें. १० त्यांतला एक पडला तर त्याचा सोबती त्याला होत देईल; पण ज्ञो एकटा असून पडतो त्याला होत देण्यास कोणी नसतें; त्याची दुर्दशा होते. ११ दोघे एकच निजले तर त्यांस उव्व येते; एकव्याला उव्व कशी येईल? १२ जो

१ मुळांत : आपले मास खातो.

एकटा असतो त्यात्म कोणी माणस भारी शास्त्र तर त्यात्मा प्रतिकार दोषांला करिता येईल; तीनपदरी दोरी सहसा तुट्ट नाही.

१३ अधिकाधिक बोध प्रहृष्ट करम्याचे कल्प न नाही अशा शुद पण मूळ राजापेक्षा गरीब पण शाश्वता तरुण वरा. १४ कारण हा कारम्यांदून निघून राजा शास्त्र; पण तो आयत्या राज्ञात अरी जन्मता तरी कंगाल शास्त्र; १५ हा जो दुसरा तरुण पहिल्याच्या जाणी आला त्याच्या पक्षाचे भूतकामरील, सांगे लोक होते असे माझासा नजरेस आई. १६ यांचा तो अभिपति शास्त्र ते अगमित होते; तरी पुढील काळचे लोक त्याजविषयी आनंद पावणार नाहीत. निःसंशय याहि व्यर्थ व वायफल उद्घोष होय.

१७ तू देवाच्या मंदिरी आतोउ देवांहा संमाळून पाऊल टाक; बोध असण करम्यास समीप जाणे हे

मूर्खाच्या बलिहवनपेक्षां वरै; आणें जागरूक करितो हे त्यात्म कल्प नाही. २ बोलम्याची धाहि करू नको; देवास्त्रो कोणताहि उद्धार सोंडावाटे काढ्यात आपले मूळ तंत्रावळे करू नको; कारण देव स्वर्गरंत आहे असि दूर दूर तृष्णावर आहेस; महणून तुम्हें बोलणे असत, असावें, ३ काम फार पक्षालाने त्याचे स्वप्न पडते; तसीच फार वाचालेने मूर्खांची वाली प्रगट होते. ४ देवाच्या नवक्षे केळा असम्यास तो केळ्यास विलंब करू नक्ये; काळा देव मूर्खावर प्रसार द्योत नसतो; जो नवक्षे तु केळा असेहे त्याची केड कर. ५ नवक्षे करावा आणि जो फेहं नये यापेक्षा तो मुर्खीच न करणे वरै. ६ तुझ्या तोंडमुळे तुझ्या देहात्म असल द्योऊ देऊ नको. मी तुकूल बोलणे असे दिव्याद्वारासमोर महणू नको; तुझ्या बोलम्याच्या देवाला राग येऊ त्यानें तुझ्या हातवी कामे माट कां जाणावी? ७ बहुत स्वप्ने पाहणे व बहुत भाषणे करणे त्या वायफल गोष्ठी होत; पण तु देवाच्ये भय घर.

८ एकदा ग्रांतात दुर्बलवर जुळूम होत आहे, न्याय व घर्य यांची पायमली होत आहे, असे तु

पाहिले तर त्यामुळे चक्रित होऊ नको; कारण वरिष्ठ माणसावर त्याच्याहूनहि वरिष्ठाची नजर असते आणि त्यांच्यावरहि कोणी वरिष्ठ असतो. ९ शेतीत मन घालणारा राजा देशाच्या कल्याणास सर्वस्वी कारण होतो.

१० ज्याला पैसा प्रिय वाटतो त्याची पैशाने तुमि होत नाही; जो विषुल धनाचा लोभ धरितो त्याला कांही लाभ घडत नाही; हेहि व्यर्थ! ११ संपत्ति बाढली म्हणजे तिचा उपमोग घेणारेहि वाढतात; डोळ्यांनी पाहिल्यापलीकडे तिचा मालकाळा काय लाभ होतो? १२ कष करणारा योडे खालो की कार खालो, त्याची निदा गोड असते; पण घनिकाची धनाळवता त्याला शोप घेऊ देत नाही.

१३ धनिक धन राखून ठेवितो तें त्याच्या हानीला कारण होते; हे एक मोठे अनिष्ट भूतलावर माझ्या दौडीस पडले आहे; १४ त्याचे तें धन एकाचा अनिष्ट प्रसंगामुळे विलयात जाते; आणि त्यात युव्र शास्त्रा असतां त्याच्या हाती कांही येत नाही. १५ तो मारेच्या उदरातून निघाला तसीच नम परत जाईल, आपल्या अश्रुचं कांहीहि फले आयत्यावरोबर घेऊ जाणार नाही. १६ तो जसा आला तसाच सर्वतोपरी परत जाईल, हेहि एक मोठे अनिष्ट आहे; त्यानें वायफल उद्घोग केळा त्याचा त्यात्मा काय लाभ? १७ तो सर्व आयुष्यभर अंधरातं अज खाली; त्यास बहुत खेद, सेव व संताप ही होतात.

१८ याला जे वरे व मनोरम दिसून आले तें हे: मनुष्यांने स्वर्णे, न्याये व हा भूतलावर जे श्रम तो करितो त्या सर्वात देवानें त्यास दिलेल्या आयुष्यभर सुख भेगावें; कारण एवढेच त्याच्या वांद्यास आहे. १९ कोणास देवाले धनसंपत्ति दिली असेल, तिचा उपमोग घेण्याची, आपला वांदा उचलण्याची व परिश्रम करिताना आनंद पावण्याची शर्ति दिली असेल, तर ही देवाची देणगीच समजावी. २० त्याला आपल्या आयुष्याच्या दिवसांची कारकी विता वाटार नाही; देव न्यायाच्या मनाच्या आनंदास अनुकूल असतो.

१ मी भूतलावर एक अनिष्ट पाहिले; तें
२ मनुष्यावर मोज्या बोजसारखे असते. ३ तें हें : कोणा
मनुष्यास देव धनसंपत्ति व प्रतिष्ठा हीं एवढी देतो
की त्याला सगळे कांही मनसोक्त मिळते, कांही कमी पडत
नाहीं; तरी देव त्याला तें भोगूं देत नाहीं, तें परकाच
भोगितो; हेंहि व्यर्थ व एक मोठी विकृतिच होय.

३ कोणा मनुष्यास शंभर मुळे झालीं व तो बहुत वर्षे
जगला, त्याच्या आशुष्याची वर्षसंख्या मोठी असली,
तरी त्याचा जीव सुखप्राप्तीर्ने समाधान पावल नाही,
त्याचें उत्तरकार्य झाले नाही, तर अशा मनुष्यापेक्षा
मृतपिंड पुरवला, असे भी म्हणतो; ४ कारण तो
शून्यावर्थेत येतो व अंधकारातं नाहीसा होतो;
त्याचें नांव अंधकाराने व्यास राहते; ५ त्याप्रमाणेच
मूर्य त्याला दिसला नाही की कळला नाही; म्हणून
त्या दुसऱ्या मनुष्यापेक्षा अधिक शांति प्राप्त होते.
६ हजारांच्या दुप्पट वर्षे जगूनहि त्याने कांही सुख
भोगिले नाही तर त्यांत काय अर्थ? सर्व एकाच
स्थानी जातात ना?

७ मनुष्याचा सर्व परिश्रम पोटासाठी आहे, तरी
त्याच्या जिवाची तुसि म्हणून होत नाही. ८ मूर्खापेक्षां
शहाय्याला काय अधिक लाभ होतो? त्याप्रमाणेच जो
दीन असून लोकांत कसें वापावे हें जाणतो त्याला तरी
काय लाभ? ९ मन इकडीतिकडे धावू देशपेक्षां तुक्ष्या
दृष्टिसमोर असलेल्या गोर्टीत सुख मानणे वरं; हाहि व्यर्थ
व वायफल उद्योग होय.

१० जे कांही झाले आहे त्याला पूर्वीच नंव दिले
होतें; मनुष्याचें काय होणार हेंहि पूर्वीच माहीत असतें;
त्याजून जो समर्थ त्याच्याची त्याला झगडतां येणार
नाही. ११ व्यर्थेतीची बुद्ध करणाऱ्या अशा बहुत गोटी
आहेत; त्यापासून मनुष्याला काय लाभ? १२ मनुष्य
आपल्या निरर्थक आशुष्याचे छायारूप दिवस घालवितो,
त्यांत त्याला काय लाभ होतो तें कोणास ठाऊक?
मनुष्याच्या पश्चात् भूतलावर काय होईल हें त्याला
कोणाच्याने संगवेल?

१३ सुखासिक अत्तरापेक्षां नांवलौकिक वरा;
१४ जन्मदिनापेक्षां मृत्युदिन वरा. २ भोजनोत्सवगृही
जाप्यापेक्षां शोकगृही जाणे वरं; कारण प्रत्येक

मनुष्याचा शेवट हाच आहे; जीवताच्या मरात वी
गेहू विवून राहील. ३ हसप्पापेक्षां खेद करणे वरं;
मुशा विज असत्याने मन सुधारते. ४ शहाय्याचे चित
शोकश्वाकडे लागते; पण मूर्खाचे चित हास्यनिनोद-
युक्ताकडे लागते.

५ मूर्खाचे गायन ऐकप्यापेक्षां शहाय्याची निवेदवाणी
ऐकणे वरं. ६ कारण मूर्खाचे हास्य हांच्यालाली
जल्णाच्या काढ्याकुट्याच्या कडकडप्यासारखे असते;
हेंहि व्यर्थ होय. ७ उलुम केल्याने शहाणा वेडा बनतो;
लांब खालाणीने बुद्धीला ब्रंश होतो.

८ एकादा गोटीच्या आरंभापेक्षां तिचा शेवट वरा;
उन्हस मनाच्या इसमापेक्षां सहनशील मनाचा इसम वरा.
९ मन उतावले होऊं देवकन रागावूं नको; कारण राग
मूर्खाच्या ददमांत वसतो. १० सांतत्यापेक्षां पूर्वीचे
दिवस वरे होते, हें को? असे म्हणूं नको; हें तुझे
विचारांने शहाणपणाचे नव्हे.

११ वतनावरोबर शहाणपण असल्यास वरं; भूतलावर
जन्म पावेलेत्यास तें विदेश हितावह आहे. १२ झान
आश्रय देणारे आहे व पैसाहि आश्रय देणारा आहे; तरी
ज्ञानापासून असा लाभ होतो की ज्याच्यापाची शहाणपण
असते त्याच्या जीविताचें तें रक्षण करिते. १३ देवाची
करणी पाहा, त्यांने जें वांकडे केले आहे तें कोणाच्याने
सरक करवेल? १४ संपत्काली आनंद कर, विपत्काली
विवेकाने वाग; कारण मनुष्याच्या मार्गे काय होईल
हें त्यास कळू नव्हे म्हणून देवांने सुखदुःखे शेजारी
शेजारी ठेविली आहेत.

१५ एकादा धार्मिक मनुष्य धर्माचरण करीत
असतो तरी तो नष्ट होतो; आणि एकादा दुष्ट
मनुष्य अर्धमाचरण करीत असतांहि दीर्घायु होते;
हें सर्व मी आपल्या व्यर्थ नेवेल्या दिवसात पाहिले
आहे. १६ फाजील धार्मिक होऊं नको; मर्यादेवाहेर
शहाणपण मिरवू नको; तू आपला नाश की कूलन
थावा? १७ दुष्टेचा अतिरेक करू नको; मूले होऊं
नको; तू अकालीं कां मरावे? १८ याला तू धस्त
राहावे, आणि त्यापासून तू आपला हात मारे घेऊ
नव्हे हें वरं; कारण जो देवांचे भय धरितो तो या

१ मुलांतः सूखदशेन घडलेल्यांस.

सर्वांतम पार पडेल.

१९ नगरांतल्या दहा अधिपतीपेहां अधिक चांगले रक्षण शाहाणपण शाहाणांवे करितों. २० सदाचारांने बागाणारा व पाप न करणारा असा धार्मिक पुरुष पृथ्वीवर आढळ्यार नाहीं. २१ बोललेल्या सर्व शब्दांकडे लक्ष देके नको, देशील तर कदाचित तु आपल्या चाक्राळ तुल्य शिव्याशाप देतांना ऐकशील; २२ कारण तुंही इतरांस बांगार शिव्याशाप दिले हैं तुफ्या मनास ठाठक आहे.

२३ मी हा सर्व गोष्टी विवेकानं अजमवून पाहिल्या आहेत; आपण झानसंपत्र व्हावें असे मला बाटले, पण तें मजपासून दूरच राहिले. २४ जे आहे तें दूर व असंत गूढ आहे; त्याचा थांग कोणास लागणार? २५ झान व विवेक ही समजून घेऊन त्यांचे रहस्य जाणावें व त्यांचा शोध लावावा, आणि दुष्टात केवळ मूर्खत्व आहे व मूर्खत्व केवळ वेडगळणा आहे, हे समजावें म्हणून मी फिलून आपले चित हा गोष्टीकडे लाविले. २६ मला मृत्यूहूनहि दुखदायी अशी एक वस्तु आढळली, ती पाशसऱ्य मालेली झी होय; तिचे हृत्य केवळ पारथ्यांचे जाळे आहे; तिचे हात शृंखला आहेत; जो पुरुष देवाला प्रिय असतो तोच तिच्या हाताल मुट्ठो, पापी तिच्या तावळांत संपळतो. २७ उपदेशक म्हणतो, हिसोब पाहावा म्हणून एकंदर गोळबेरीज करिता मला आढळून आले तें हैं; २८ पण मी आजवर खुडालीत आहें तरी मला आढळके नाही तें हैं: हजारांत एक पुरुष मला आढळला, पण तेवढ्या जियात मला एकहि झी आढळली नाही. २९ पाहा, एवढेच मला आढळले की देवांने मनुष्य सरल असा उत्पन्न केला आहे, पण तो अनेक कल्पनांच्या मार्गे उपरास आहे.

१ झानी पुरुषासमान कोण आहे? कोणत्याहि **गोष्टीचा** उलगडा करण्यांचे कोणाला समजतें? झान मनुष्यांचे मुख तेजस्वी करितों; तेंकरूल त्यांच्या मुखाचा उद्धृतपणा पालटतो. २ मी म्हणतो की राजांची

१ अथवा : संशयवदी

आज्ञा पाळ; तु देवांनी शपथ घेतली आहे म्हणून ती पाळ. ३ त्याला सोडून जाण्याची घाई करू नको; दुष्ट मसल्यात घिरू नको; कारण त्याला आवडेल तें तो करितो. ४ राजाचा शब्द तर प्रबळ असतो; तु हें काय करितोस, असे त्याला कोण म्हणेल? ५ जो आज्ञा पाळितो तो अनिष्ट पाहणार नाहीं; नेमिलेला काळ व न्यायसमय है ज्ञान्यांच्या मनाला अवगत होतील; ६ प्रत्येक गोडीला नेमिलेला काळ व न्यायसमय असतो, कारण मनुष्याची दुर्दशा मनस्वी असते; ७ युंदे काय होणार हैं त्याला घाऊक नसरें; करते काय होणार हैं त्याला कोण संगोल? ८ प्राणावर कोणा मनुष्याची अशी सत्ता नसरें कीं तो त्याला जाऊ देणार नाहीं; मरणदिवस कोणांच्या स्वावीन नाहीं; हा संग्राम कोणाला सुटणार नाहीं. दुष्कर्म आपल्या मालकाचा बचाव करीत नाहीं. ९ हें सर्व मी पाहिले आहे; भूतलावर चालू असलेल्या सर्व कृत्यांकडे मी आपले चित लाविले आहे; एक मनुष्य दुसऱ्यावर सत्ता चालवून त्यांचे नुकसान करितो.

१० त्या वेळी माझ्या नजरेस असें आले की दुर्योग मूलाती मिळून ते विराम पावतात; घरमांने बाणाण्यांस पवित्रत्यान सोडून जावें लागतें, आणि नगरातील लोक त्यांस विसरून जातात; हेंहि व्यर्थ. ११ दुष्कर्माबहूल यिक्षा तत्काळ होत नाही म्हणून मानवपुत्रांचे मन दुष्कर्म करण्याकडे प्रवृत्त होतें. १२ पापी शंभरदा पाप करून पुष्कळ दिवस वांचला तरी माझी खात्री आहे कीं देवांचे भय बाळगणारे जे त्यास भिजून बागतात त्यांचे कल्याणच होईल; १३ पण दुष्टांचे कल्याण होणार नाही, व त्यांचे छायासऱ्य आयुष्य दीर्घ असणार नाही; कारण तो देवाला भिजून बागत नाही.

१४ पृथ्वीवर आणखी एक व्यर्थ गोष्ट घडते: असे कांही धार्मिक लोक असतात कीं दुष्टांच्या करणीमुळे त्यांची जी स्थिति व्हावी ती यांची होते; आणि असे कांही दुर्जन असतात कीं धार्मिकांच्या करणीमुळे त्यांची जी स्थिति व्हावी ती यांची होते; हेंहि व्यर्थ!

महोल्ली घटावे, १५ मग मी हात्यविनोदवाची प्रशंसा करन लक्षणाचे, हा भूतलावर मनुष्याने सावे, प्यावे व बैन कराची मारेहो इष्ट त्याच्य कांही नाही; देवाने त्याच्य या भूतलावर जो असुष्याकडे दिला आहे त्यांत अम करीत असता एवढेच त्याच्यावरोबर राहणार.

१६ मग ज्ञानाची ओळख करून घेण्याकडे व पृथीवी-वर चालू असलेला उद्योग पाहण्याकडे मी आपले चित्त लाविलेले; कारण अहोत्र ज्ञानाचा डोळ्यास डोळा लागत नाही असेहि लोक असतात. १७ मग मी देवाच्या सर्व करणीकडे लक्ष दिले तो असे दिसून आले की भूतलावर जो कांही उद्योग चालला आहे त्याचे तरच मनुष्याला कवळ नाही; शिवाय मनुष्याने परिश्रम करून त्याचा शोध केला तरी त्याचा थांग लागत नाही; ज्ञानी पुरुष झणेल की मी तें शोधून काढीन, तर त्यालाहि

त्याचा थांग लागावयाचा नाही. १ हा सगळ्याचे मनन मी केले आणि हे स्वाध्याये समजप्याचा प्रथल केला; तें हें की धार्मिक व ज्ञानी आणि त्याची कृये ही सर्व देवाच्या त्याचीन आहेत; आपण प्रेम करणार कीं वैर करणार हे मनुष्यास कवळ नाही; हे सर्व कांही त्याला पुढे आपास होणार असेते.

२ जे कांही घडते तें सर्वांस सारखेच घडते; धार्मिक व दुष्ट, सार्चिक, कुदूद व अशुद्ध, यह करणारा व यह न करणारा हा सर्वांची एकच गति होते; सात्त्विकाची व पाण्याची, जाग वाहणाऱ्याची, तजीच जपथ वाहण्यास भिणाऱ्याची सारखीच दशा होते. ३ भूतलावर जे कांही घडते त्या सर्वांत हे एक अनिष्ट आहे कीं सर्वांची सारखीच गति होते; मानवपुत्रांच्या मनांत दुष्टा भरलेली असते, त्यांचे मन जन्मभर आंतिम असते, मग ते मेलेल्यांस जाऊन मिळतात. ४ जो जीवसृष्टीची मिळून असतो त्याला आशा असते, कारण मृत सिंहापेक्षा जीवत शान वरा. ५ आणांस मरवयाचे आहे हे जीवताला निदान कवळ असते; पण मृतांस तर कांहीच कवळ नाही; त्यांस आण्ली कांही फलप्राप्ति व्हावयाची नसते; त्यांचे स्मरण कोणास राहत नाही. ६ त्यांचे प्रेम, त्यांचे वैर व त्यांचा हेवादेवा ही

नष्ट होऊन गेली आहेत; हा भूतलावरील व्यवहारांत त्याचा भाग करीहि असणार नाही.

७ जा, तू, आनंदाने आपली माकर खा; हर्षभराने आषाला द्राक्षारस पी; कारण देवाचा तुझ्या कृत्यावर प्रसाद क्षाला आहे. ८ तुझी वज्रे सदा शुभ्र असेत; तुझ्या डोक्याला तेलाची वाण नसे. ९ देवाने हा भूतलावर तुझ्या व्यर्थ आयुष्याचे जे दिवस नेमिले आहेत ते तुझे सर्व व्यर्थ दिवस आपल्या प्रिय लोकावर उखाने वालीव; आयुष्यांत हा तुझा वांटा आहे; हा भूतलावर जे परिश्रम तुं करितोस त्यांचे हे फल तुला आहे. १० जे कांही काम तुझ्या हाती पढेल ते आपले सगळे सामर्थ्य खर्चून कर; कारण ज्यो अवेलोकाकडे तुं जावयाचा आहेस तेये कांही उद्योग, मुक्तिप्रयुक्ति, बुद्धि व ज्ञान यांचे नांव नाही.

११ मी परत घेऊन भूतलावर आणली पाहिले तो वेगवानांसच शर्यतीत यश व वीरांसच युद्धांत विजयात्री मिळते असे नाही; शहाय्यांलाच अभ व समंजसालाच धन मिळते आणि ज्ञात्यावरच अनुग्रह होतो असे नाही; तर सर्व काळजी व दैवतश आहेत. १२ कारण मनुष्याला त्वतांवर येणारा प्रसंग कवळ नाही; अपायकावर जाग्यात सोपडणाऱ्या मशांप्रमाणे, पाशांत अडकणाऱ्या पक्ष्यांप्रमाणे, मानवपुत्रावर अनिष्ट कालपाश अकस्मात पडतो; त्यांत से सोपडतात.

१३ मी भूतलावर पुढील प्रकाशाचे ज्ञान पाहिले, तें मध्या फार भोर भासले; तें असे: १४ एक लहानसे नगर होते, त्यांत शोडेच लोक होते; त्यावर एका मोठ्या राजाने चढाई करून त्यास बेदा दिला व त्याच्या समार मोठाले मोरचे लाविले. १५ त्यांत एक गरीब पण बुद्धिमान मनुष्य होता; त्याने आपल्या बुद्धिबलाने त्या नगराचा बचाव केला; पण त्या गरीब मनुष्याचे स्मरणाहि कोणाला राहिले नाही. १६ तेहां मी झणालो, बलाहून ज्ञान श्रेष्ठ खरे; तथापि गरिबाची अकल लोक तुच्छ मानितात आणि त्याचे शब्द ऐकत नाहीत.

१७ मूर्खांच्या राजांने केलेल्या ओरडीपेक्षां शांतपणे ऐकलेले शहाय्याचे शब्द वरे. १८ युद्धशाळापेक्षां ज्ञान

श्रेष्ठ आहे; एकटा पापी बहुत हिताची नासाडी
१० करितो। १ गंग्याच्या तेळास, मरुन पडलेल्या
 माणसुऱ्ये दुर्घट येते व तें नासून जातें, तसा
 अल्पमात्र मूर्खपणाचा पगडा अकुल व प्रतिष्ठा यांवर
 बसतो। २ शहाय्याच्यांने मन उजवीकडे पण मूर्खाच्ये मन
 डावीकडे असते। ३ मूर्ख आपल्या सुदीची फारकत करून
 चाटेवै चालला असता तो ज्याला त्याला म्हणतो, तू मूर्ख
 आहेस। ४ तुजवर अधिपतीचा कोध झाला तर आपली
 जागा सोडू नको; कारण शांतीने मोठ्याठी पापकर्मे
 दर्कात.

५ भूतावर मी एक अनिष्ट पाहिले, तें अधिपतीच्या
 नुकीने होतें असें मला दिसले; ६ तें हें की मूर्खत अति
 प्रतिष्ठित स्थानी स्थापित होतें, आणि श्रीमंतांस नीच
 स्थानी बसावें लागते। ७ चाकर घोड्यांवर बसतांना व
 सरदार चाकराप्रमाणे जसिनीवर पापी चालाऊना मी पाहिले।

८ जो खाडा खणितो तोच त्यां पडतो; जो कुपण
 तोडितो त्याला सर्प डसतो। ९ धोडे फोडणाऱ्याकू
 त्यांपासून हजा होते; लाकडे तोडणारा त्यायुक्ते घोड्यांवर
 येतो। १० लोंबंडी हत्यार बोथटले व त्याला घार लाविली
 नाही तर अधिक जोर लावावा लागतो। कार्यसिद्धेस फ्लान
 उपयोगाचे आहे। ११ सर्पवर मंत्रप्रयोग होण्यापूर्वी तो
 डसला तर पुढे मात्रिकांचा कांही उपयोग नाही।

१२ शहाय्याच्या तोडिचे शब्द अलुझाहून असतात;
 पण मूर्खांचे तोड त्यालाच आसते। १३ त्याच्या तोडच्या
 शब्दाच्या आरभी मूर्खपणा व त्याच्या भाषणाच्या अंतीं
 अपायकरक वेडेपणा असतो। १४ मूर्ख फार वाचाळपणा
 करितो, परंतु पुढे काय होणार हे मुरुयाला ठाळक नसतें;
 त्याच्याचाचे काय होणार हे त्याला काणाच्याने सांगवेले।
 १५ मूर्ख श्रम करून करून यकतो, पण त्याला शहराची
 वाट देवील उमणत नसते।

१६ हे देशा, तुक्षा राजा अत्यवयी असला व तुम्हे
 सरदार प्रतिकाळी उठून खातपीत बसले तर तुक्षी
 दुर्दशा केवली! १७ हे देशा, तुक्षा राजा कुलीन घरा-
 यांतला असला व तुम्हे सरदार निकेतांसी नव्हे तर
 बलप्रासीसाठी योग्य वेळी भोजन करीत असले तर तूं
 घन्य! १८ आल्याने घराचे छप्पर खाली येतें; हाताच्या

सुस्तीने घर गव्हते। १९ ख्यालीख्यालीसाठी मेजबाली
 करितात; द्राक्षारस जिवास उडास देतो; पैशाने सर्व कांही
 साध्य होतें। २० तूं आपल्या मनांतहि राजाला शाय देऊन
 नको; आपल्या निजावयाच्या खोलीत सुखां श्रीमंतास
 शिव्याशाय प्रेतं नको; कारण अंतराळांतले पाखरुं तुम्हे
 शब्द घेऊन उठून जाईल; पक्षी तुक्षी गोष प्रगट करील।

१ आपले अन्न जलाशयावर सोडे; तें बहुत
११ दिवसांनी तुक्ष्या हातीं येईल। २ तूं सातआठ
 जाणांस वांटा दे; कारण पृथ्वीवर काय अनिष्ट
 प्रसंग येईल तें तुला ठाळक नाही। ३ मेघ जलपूर्ण
 झाले म्हणजे ते पृथ्वीवर रिचवतात; झाड दक्षिणेकडे
 पडो की उत्तरेकडे पडो, तें पडेल त्याच ठिकाणीं राहणार.
 ४ जो वारा पाहत राहतो तो पेरणी करणार नाही;
 जो मेघांचा रंग पाहत बसतो तो कापणी करणार नाही.
 ५ बांग्याची गति कशी असते, गर्भवती लीच्या गर्भा-
 शयांत हाडे कशी बनतात हैं, तुला कलत नाही; तसेच
 सर्व कांही घडविणाच्या देवाची कृती तुला कलत नाही.
 ६ सकाळीं आपले वी पेर, संघाकाळीहि आपला हात
 आवरुं नको; कारण त्यांतून कोणतें फलास येईल, हे
 किंवा तें; अथवा दोन्ही मिळून चांगली होतील, हे
 तुला ठाळक नसते। ७ प्रकाश खरोखर मनोहर असते;
 सूर्यदर्शन नेत्रांस सम्ब असते। ८ मनुष्य किंतीहि वर्षे
 जगला तरी तीं त्यांने आनंदाने घालवाची; अंडकारचे
 दिवस बहुत असणार हैं तो मनांत वागवो; जें प्राप्त
 होणार तें सर्व व्यर्थच आहे!

९ हे तसला, आपल्या तारुण्यांत आलंद कर; तुक्ष्या
 तारुण्याच्या दिवसांत तुझे हृष्य तुला उडास देतो; तूं
 मनास वाटेल त्या मार्गांने व नजरेस येईल तसा चाल;
 पण त्या सर्वांबद्दल देव तुक्षा झाडा येईल हैं तुक्ष्या लक्षात
 असू दे। १० यांत्रव आपल्या मनांतून खेद दूर कर
 आणि आपला देव उपद्रवायासून राख; कारण तारुण्य

व भरज्याची हीं व्यर्थ आहेत। १ आपल्या
११ तारुण्याच्या दिवसांत आपल्या निर्माणकर्त्याला
 स्मर; पाहा, अनिष्ट दिवस येत आहेत, आणि
 अशीं वर्षे जवळ येत आहेत कीं त्यांत मला कांही सुख

१ अथवा: आस्प्याची

नाही असे: १० म्हणशील; २ त्या समयी सूर्य, प्रकाश,
चैंद व तारे अंधक होतील; आणि चावसानंतर अंत्रे
पुन: येतील; ३ त्या काळी घराचे रखवालदार कांपतील;
बळकट पुष्ट वांकतील; दलणाऱ्या थोड्या उरल्यासुळे
स्वाचं काम वंद पडेल; खिडक्यांतून पाहणाऱ्या अंध
होतील. ४ जात्याचा आवाज मंद झाला म्हणजे बाहेरीं
दारं मिटील; पश्याच्या शब्दाने देखील त्याच्या निरेचा
भंग होईल; सर्व गायनस्वरं मंदावतील. ५ ते चढावाला
मितील; रस्ता धोक्यांनी भरला आहे असे त्यांस
वाटेल; वदाम फुलेल; टोळमुद्दां जड असा वाटेल; वासना
निमेल; कारण मनुष्य अपल्या अनंतकालिक निजधामास
चालला आहे, आणि ऊर बडवून रडणारे गळथा-
गळवांतून फिरतील. ६ मग चांदीचा दोर तुटेल; सोन्याचा
कटोरा फुटेल; ज्ञान्याजवल्या घडा फुटेल; आडावरचा
रहाट मोठेल. ७ तेव्हां माती पूर्वकृत मातीस मिळेल;
आणि देवाने दिलेला आत्मा त्याजकडे परत जाईल.

१ मुळांतः गायनकन्या

८ वर्यं हो व्यर्थ! उपदेशक म्हणतो; सर्व कांहीं व्यर्थ!
९ उपदेशक ज्ञानी असून तो लोकांला ज्ञान शिक-
वीत गेला; त्याने विचार व शोध करल मुक्त
बोधवचने रचली. १० सरकळ लिहिलेली सत्य
व मनोहर वचने शोधपण्याचा उपदेशकाने प्रश्नल
केला आहे.

११ ज्ञान्यांनी वचने पराण्यांसारखीं असतात; सभा-
पतीचे बोल घट ठोकलेल्या खिल्यांप्रमाणे असतात;
एकाच मेंढपाळापासून तीं प्राप्त साळीं आहेत. १२ ह्या-
खेरीज, माझ्या पुत्रा, असा बोध घे कीं प्रथरचनेला
कांहीं अंत नाहीं; बहुत प्रथपठण देहास द्विणविते.

१३ आतां सर्व कांहीं तुहीं ऐकलें; सर्वांचं सार हें
कीं देवाचं भय धर व त्याच्या आळा पाळ; मनुष्य-
कर्तव्य कायते एवढेच आहे. १४ सगळ्या ज्ञानावृष्ट
गुप्त गोरींचा न्याय करितांना ढेव सगळ्या झूत्यांची
जाडाजडती घेईल.

१ अथवा : संशयवादी

गीतरत्न

-०००-०००-

१ शल्मोनाने रचिलेले गीतरत्न.

२ तो मला मुखचुंबन देवो;

३ तुझे प्रेम द्राक्षरसाहून

मधुर आहे.

४ तुझ्या मुवासिक अत्तरस्वा घमघमाट सुटो;

तुझे नांव सिंचन केलेले सुगंधी अत्तरच होय;

म्हणूनच कुमारी तुजवर प्रेम करितात.

५ माझ्या चित्ताचे आर्कषण कर, म्हणजे आम्ही

तुझ्यामागून धावत येऊ.

राजाने मला अंतःपुरी आणिले आहे.

आम्ही तुझ्याठार्यी आनंदोत्सव करू,

तुझे प्रेम द्राक्षरसाहून अधिक वर्ण;

त्या एकनिष्ठपणे तुजवर प्रौति करित आहेत.

५ यस्तलेमनिवासी कन्यांनी,

मी काळीसावळी पण मुरुम आहें.

केदाराच्या तंबूसारखी,

शल्मोनाच्या पडव्यांसारखी मी काळी आहें

६ मी काळीसावळी आहें हैं मनांत

आणू नका,

कारण मी उद्दूने होरपळले आहे.

माझे सहेदर बंधु मजवर संतम झाले;

स्त्रींनी मला द्राक्षीच्या मल्यांची राखण
करावयास ठेविले;
पण माझ्या स्वतंत्र्या मल्याची राखण
मी केली नाही.

७ माझ्या प्राणसख्या, मला सांगः
तू आपला कळप कोठे चारितोस ?
दुपारी तो कोठे वसवितोस ?
तुझ्या सोबत्यांच्या कळपांजवळ
मी कां अमत राहवें ?

८ हे परम सुंदर जिये, तुला हें अजक नसेल
तर तू त्या शेरडावेंदरांच्या पावल्यामार्गे पाऊल
टाकून जा;

मेंदुणाळीच्या राहुव्यांनंजीक आपली कळडे
चारीत राहा.

९ माझ्या सखे,
मी तुला फारोच्या रथाच्या घोडीसारखे लेखितों.

१० गोफांनी तुझे गाल,
रत्नहारांनी तुझा कंठ सुरेख दिसत आहे.

११ आम्ही तुजसाठी चांदीच्या टिका लाविले
सोन्याचे गोक करू.

१२ राजा मेजाजवळ बसला अगतां
माझ्या जटामांसीचा मुऱीश पक्करला.

१३ माझा वळभ माझ्या कुच्छुयाच्या ठेविलेल्या
गंधरमाळ्या पुडीकारित्या मला आहे.

१४ माझा वळभ मल्या एन-गोदी येथाल
श्राक्षीच्या मल्यांनील
मेंदीच्या पुण्यगुच्छाप्रमाणे आहे.

१५ माझ्या सखे, तू मुंदर आहेस; अग, तू सुंदर आहेस !
तुझे नेत्र करोतांभास्ये आहेत.

१६ माझ्या वळभा, तूच मुख्य आहेस; तूच मनोहर
आहेय;
आमचा मेवक वर्णशास्त्र आहे,

१७ आमच्या धराच्या तुळ्या गंधसख्या आहेत;
आमची तक्कपोक्ती सुरुची आहे.

२ १ मी शारोनाचे ऊळुमपुष्य आहें;
मी सोन्यांतले भुईकमळ आहे.

२ कांटेरी मुडपांगमध्ये जरें भुईकमळ,
तशी हार बुवतीमध्ये माझी सखी आहे.

३ वनक्षेत्रामध्ये जरें सफरचंदाचे झाड
तसा तरुणामध्ये माझा वळभ.
त्याच्या छायेत बसून मला आनंद शाळा;

४ त्याचे फक्क मला स्वादिष्ट लागले.

५ त्यांने मला आपल्या पानगुहांत आणिलं;
त्यांने मजवर प्रेमचंद्रजा फडकविली.

५ मतुकोळी पोळी देऊन माझ्या जिवाला आराम द्या
सफरचंद खाऊन मला हुशारी येऊ था,
मी प्रेमज्जरांने पीडित झाले आहे.

६ त्याचा डावा हात माझ्या डोक्याशाली आहे;
त्याचा उजवा हात मला आलिंगित आहे.

७ यश्वर्षेषुमाच्या कल्यानो,
तुळ्यांस वनांतील मर्गींची, हरिणीची शशध
बालून सांगते;

माझ्या प्रेमानंदाला व्यत्यय आणु नका, विष्णु
आणु नका;
तो राहील तितका वेळ राहू था.

८ हा माझ्या वळभाचा शब्द !
वाहा तो डोंगरावस्तू उळ्या दाकीत, टेक्केह्यावस्तू
दौडत येत आहे !

९ माझा वळभ हरिणासारित्या, मृत्यांच्या पड़सा
सारसा आहे;
वाहा, नो आमच्या भिन्नामार्गे उभा आहे;
तो खिडकीतून डोक्याचीत आहे;
तो जगेक्यांतून पाहत आहे.

१० माझा वळभ मला महणाला,
माझे प्रियं, माझे मुद्री, ऊठ, चल.

११ पाहा, हिवाळ गेला आहे;
पाऊस संपून गेला आहे;

१२ घृतीवर फुले दिसू लागली आहेत;
पक्षी गांठ लागण्याचा समय आला आहे;
आमच्या प्रांतांत होल्याचा शब्द ऐकू येत आहे.
१३ अंजिराची हिर्दीं फळे लाल होऊ लागली आहेत;
द्राक्षीस फुल्यारा येऊन सुरांग सुटला आहे;
माझे प्रिये, माझे सुंदरी, ऊळ, चल ये.

१४ अगे माझे कपोते, खडकाच्या कपारीत, कल्याच्या
अडोशास राहणाऱ्ये,

मला तुझे मुख पाहू दे, तुक्षा शब्द मला ऐकू दे;
कारण तुझा कंठ मधुर आहे; तुझे मुख रस्य आहे.
१५ द्राक्षीच्या मल्यांची नासधूस करणाऱ्या खोकडांस,
त्या लहान कोल्यांस आम्हासाठी धरा,
कारण आमचे द्राक्षीचे मळे फुलले आहेत.

१६ माझा वळभ माझा, व भी त्याची;
तो आपला कल्य भुईकम्बळांत चारीत आहे.

१७ शिळोऱ्याची वेळ, छाया. नाहीशी होण्याची वेळ,
येईपर्यंत तू, फिरत राहा.
माझ्या वळभा, हरिणाप्रमाणे,
मृगीच्या पाडसाप्रमाणे,
वियोगार्वतांवर फीर.

३ १ रात्रीं शश्येवर पडले असतां माझ्या प्राण-
प्रियाच्या दर्शनाची उत्कंठा मला लागली;
भी त्याला चोहोकडे पाहिलें, पण तो मला
आढळला नाही.

२ माझ्या मनांत आंलं की आतां उद्धून
शहरभर किऱवें,
आपल्या प्राणप्रियाचा शोध येठांतून
व गल्यांतून करावा;
मी त्याचा शोध केला पण तो मला आढळला नाही.
३ नगरांत फिरणारे जागल्ये मला भेटले:

मी त्यांस विचारिलें, माझा प्राणप्रिय तुम्हांस कोंडे
आढळला काय ?

४ त्यांस सोडून मी अंमळ पुढे जातें
ती माझा प्राणप्रिय मला भेटला;
मी त्याला धरून ठेविलें;
मी त्याला आपल्या मातृगृहीं,
आपल्या जननीच्या कोठींत
आणीपर्यंत सोडिले नाही.

५ यस्तातेमाच्या कन्यांनो,
तुम्हांस बनांतील मृगीची, हरिणीची शपथ
धाळून सांगतें,
माझ्या प्रेमानंदाला व्यत्यय आणू नका,
विघ्न आणू नका,
तो राहील तितका वेळ राहू या.

६ गंधरस व ऊद,
सौदमरकडील एकंदर सुवासिक इच्छे याच्या
सुरांधारेन युक्त
असे खुराच्या संतांसारखें रानांतून हें येत आहे
तें काय ?

७ पाहा, ती शल्मोनाची पालखी येत आहे;
तिच्याबोरवर साठ वीरपुरुष चाळत आहेत.
तो इश्वाएलाच्या वीरपुरुषांपैकी आहेत.

८ ते सर्व खळधारी व युद्धप्रवीण आहेत;
रात्रीच्या समरी प्राप्त होणाऱ्या भयास्तव
प्रत्येकाच्या कमरेस तरवार लटकत आहे.

९ शल्मोन राजानें आपणासाठी ल्बानेनी लाकडाची
एक पालखी करविली आहे.

१० तिचे दांडे रुयाचे आहेत; तिची गदी जांभळ्या
रंगाची आहे;

तिचा अंतर्भाग यशालेमाच्या कन्यांनी प्रेमानं
विभूषित केला आहे.

११ सीयोननिवासी कन्यांनो, बाहेर या, शल्मोन
राजास पाहा;

त्याच्या विवाहदिवशी, त्याच्या मनस्स उल्लस
झाला त्या दिवशी,
त्याच्या मातेने त्यास वातलेल्या मुळवर्णे मंडित
झालेला, असा हा पाहा.

- १ अहा ! तू ऊंदर आहेस ! माझा सबे, तू
सुरुप आहेस !
तुम्हा बुरुण्याच्या आंतूल तुम्हे नेप्रे कोटां-
सरखे दिसतात.
- २ लोकर कातरू खुतलेल्या मेंड्या
जोडीजोडीने येतात,
त्यांतल्या कोणाचीहि जोडी फुटत नसते,
त्यांच्या कल्यापासारखे तुम्हे दांत आहेत.
३ तुम्हे ओठ किऱमिये सूत्रासमान आहेत;
तुम्हे मुख रथ्य आहे;
तुम्हा बुरुण्यांतूल तुम्ही कानछिले
डाळिंबाच्या फाकेसमान दिसतात.
- ४ तुम्ही माल द्याविदाने शाळामासाठी चांचिलेल्या
बुद्धजस्तात्त्वी आहे,
त्यावर सहस्र ढाळी व बीरांची समाई करवै
लटकत असतात.
- ५ भुईम्बलंबंदर्ये चरणाच्या हरिणीच्या जुळ्या
पाडाप्रमाणे, तुम्हे कुच्छय आहे.
- ६ चिळोयाची काया नाहीशी होप्याची
वेळ येईपर्यंत
- मी गंधरसाच्या पर्वतावर,
उद्याच्या डेकडीवर जाळन राहील.
- ७ माझा प्रिये, तू सर्वांगांडुर आहेस;
तुम्ह्यांत काही व्यंग नाही.
- ८ अगे माझ्या वधू ! ल्वानोनावरून मजबूरोवर,
ल्वानोनावरून मजबूरोवर ये;

- अमानांच्या माघ्यावरून,
सनीर व हमोरी यांच्या माघ्यावरून
सिंहांच्या गुहांतून,
दित्यांच्या पहाडांवरून तू नजर फेक.
- ९ अगे माझे भगिनी, माझे वधू,
तू माझे मन मोहिले;
तुम्हा नेत्रकाटाकाने,
तुम्हा गळ्यांतल्या लहानशा हाराने
माझे मन मोहिले.
- १० अगे माझे भगिनी, माझे वधू !
तुम्हे प्रेम किती मनोरम आहे !
तुम्हें प्रेम द्राक्षरसाहून किती तरी मधुर आहे !
तुम्हा उटण्यांचा वास सर्वे प्रकारच्या सुंगंधी
दव्याहून मधुर आहे !
- ११ माझे वधू ! तुम्हा ओढांतूल मधु घवतें;
तुम्हा जिळ्डेखाली मधु व दुध ही आहेत;
तुम्हा वाळांचा तुवास ल्वानोनाच्या
बुंगादासारिला आहे.
- १२ माझी भगिनी, माझी वधू, ही बंद असलेला बाग,
बंद असलेला निर्भर, मोहरबंद कारंजे होय.
- १३ तुम्हा ठारी ऊंदर फले देणारी डाळिंबाची वाटिका
अंकुरित झाली आहे;
मेंदी व जटामांसी,
- १४ जटामांसी व केशर,
वेलंड व दलचिनी, उदाचीं सर्व प्रकारची झाडे
आणि गंधरस व अगल, तरीच इतर सर्व
सुंगंधी झाडे
- तुम्ह्याठारी आहेत.
- १५ बांगेतले कारंजे,
जीवंत झाच्याचा कृप,
ल्वानोनाहून वाहून येणारे जलप्रवाह
अशी तू आहेस.
- १६ हे उलरवायू, जागृत हो; दक्षिणवायू, तुहि ये;
माझा बागेवरून वाहा, तिचा परिमल फकीव.

माझा वळभ आपल्या बांगेत येऊन
आपल्या आवडीची फळे सेवन करो.

१ हे माझे भणिना, माझे वधु, मी आपल्या
बांगेत आले आहे;
मी आपला गंधरस व सुगंधी इच्ये
जमा केली आहेत;
मी आपले मधूने थवथबळेले पोळे साले आहे;
मी दुध व द्राक्षारस हीं सेविली आहेत;
मित्रहो, सा,
प्रियजनहो, प्या, मनमुराद प्या.

२ मी निद्रित आहे, तरी माझें मन जागृत आहे;
ऐका! माझा वळभ दार ठोकीत आहे।
त्याचा शब्द माझ्या कानी पडत आहे;
तो घट्णतो, माझे भणिनी, माझे खिये, माझे
कोपते, माझे विषये:
मला दार उघड;
माझे ढोके दवावे थवथबळे आहे;
माझी मुलपे रात्रीच्या दहिंकरविदूनी
भरून गेली आहेत.

३ मी पेहराव उतरिला आहे, तो पुन: कसा लेके?
मी पाय खुतले आहेत, ते पुन: कसे मलवून?
४ माझ्या वळभानें शरोक्यांतून आपला हत
आंत घातला,
तेव्हां माझे हृदय त्याच्यासाठी कळवळले.

५ मी आपल्या वळभास दार उघड्यासाठी उठले
तेव्हां अर्गलीच्या मुठीवीरील गंधरस
माझ्या हातांस लागला,
माझ्या बोटांवरून त्याचा दव यिबकला.
६ मी आपल्या वळभासाठी दार उघडिले,
आणि पाहते तो तो निघून गेला होता.
तो बोक्त होता तेव्हां माझा जीव
ठिकाणावर नव्हता;
मी त्याचा शोध केला पण तो सांफडल्या नाही;

मीं त्याचा हाका मारिल्या पण त्यानें उत्तर
दिलें नाही.

७ नवरातं फिरणारे जागल्ये मला भेटेले;
त्यांनी मला मार देऊन घायाळ केले;
तटाच्या रखवाळदारानीं माझा शाल
हिसकावून घेतला.
८ यश्शलेभाच्या कन्धांनो, मी दुहांस शपथ घालून
विणंति करिते की
माझा वळभ दुहांस शपथ घालितेस तर
मला प्रेमज्वर लागला आहे.

९ खियांतल्या परम सुंदरी,
उप्या वळभांत इतरांहून अधिक तें काय आहे?
तू आहांस शपथ घालितेस तर
उप्या वळभांत इतरांहून अधिक तें काय आहे?

१० माझा वळभ गोरापान व लालबुद आहे;
तो लालांत मोहरा आहे.

११ त्यांवे शिर बावनकशी सोन्यासारखे आहे;
त्यांची मुलपे कुरल व डोमकावळ्यासारखीं काळीं
कळवळीत आहेत.

१२ त्याचे ढोके ओढाव्याच्या कोठावरील
होल्यांसारखे आहेत;

ते दुधांत डुवत असून नीट जडलेले आहेत.

१३ त्याचे गाळ मुऱ्यांतेप्यादक बनस्पतीचे ताटवे आहेत;
त्याचे ओंठ कमलांप्रमाणे असून त्यांतून
गंधरस घवतो.

१४ त्याचे हात पुष्परागांने खचलेल्या
मुवर्ण नलिकाच होत;

त्याचे पोट नीलमणि जडलेल्या हस्तिदंतफलका-
सारखे आहे.

१५ त्याचे पाय सुवर्णाच्या कोंदणांत बसविलेल्या
संगमरवी स्तंभांसारखे आहेत;
त्याचा बांधा लव्यानोनासारखा आहे;
तो गंधसस्तारखा उमदा आहे;

૧૬ સ્વાચી વાળી પરમ મધુર આહે;
તો સર્વેસ્વી મનોહર આહે.
યસ્યાસ્યાસ્યાચંદ્રા કન્યાનો,
માઝા બલભ, માઝા સર્વા, અસા આહે !

૬ ૧ સ્વિયાત્રલ્યા પરમ સુંદરી,
તુશા બલભ કોઠે ગેલા ?
તુશા બલભ કોણીકડે નિષ્પત્ત ગેલા તેં સૌંગ,
મહાજે ત્યાસ શોભાબ્યાસ્યા આંહી તુજુબરોબર યેંક.

૨ માઝા બલભ આપલ્યા બાગેંત, સુગંધી જ્ઞાંચ્યા
તાટબ્યાંત ગેલા આહે;
તો ઉપવનાંત કલ્પ ચારણ્યાસ,

ભુઈકમળે વેચણ્યાસ ગેલા આહે.
૩ મી આપલ્યા બલભાની આંહે,
વ માઝા બલભ માઝા આહે;
તો આપલા કલ્પ ભુઈકમળંઘ્યે ચારિતો.

૪ માઝા સહે, તું તિરસાપ્રમાણે સુંદર,
યસ્યાસ્યાપ્રમાણે સુરેખ આદેસ;
અજા ફડકાવિણાંચ્યા સેનેસારસ્યી તું હૈરાણ
કરણારી આદેસ.

૫ તું મજબુલ આપલે ડોલે કાઢ;
સાંની મલ વાબરે કેલે આંહે;
તુશે કેસ ગિલાદ ડોંગરાચ્યા ઉત્તરણીવર યસ્યાસ્યા
શેરદાંચ્યા કલ્પાસારલે દિસ્તાત.

૬ ખુલ્લેલ્યા મેંદ્યા જોડીજોડીને યેતાત,
સ્યાંતલ્યા કોળાંચીહિ જોડી ફુટ નસતે,
સ્યાંચ્યા કલ્પાસારલે તુશે દાંત આહેત.

૭ તુશ્યા બુરસ્યાંતું તુશી કાનશિલેં
ડાંબિબાચ્યા ફાકેસમાન દિસ્તાત.

૮ સાઠ રાણ્યા, એશી ઉપપલ્લી,
આગિ અગણિત કુમારી આહેત;

૯ પણ માઝી કપોતો, માઝી વિનેંદ્રા અંશી એકચ;
તી આપલ્યા આંશીંચી એકુલ્લતી એક,

આપલ્યા જનનીંચી લાડકી આહે;
તિલા પાહૂન કન્યાની ઘન્ય સ્થાટલેં,
રાણ્યાની વ ઉપપલીની તિચી પ્રશંસા કેલી.

૧૦ હી પ્રભાતેસારસ્યી આરચ,
ચંદ્રાસારસ્યી સુંદર,
સુર્યાસારસ્યી નિમિંબ,
અજા ફડકાવિણાંચ્યા સેનેપ્રમાણો
ભીતિ ઉપબ્ર કરણારી અંશી હી દર્શન દેત આહે,
તી કોણ ?

૧૧ ખોણ્યાંચીલ હિરવીંગાર જ્ઞાંદેઝુડપે પાહાવી,
દ્રાક્ષસ્યા ફુટ્ટલ્યા આહેત કી કાય,
દાંબિબીલ ફુલેં આલીં આહેત કી કાય,
તેં પાહાવેં મ્ધન્દૂ મી અકોડાચ્યા બાગેંત ગેલેં હોતેં.

૧૨ માઝ્યા રાજવંશી લોકાંચ્યા રથાંત
માઝ્યા મનાંને મલ ઉચ્છુન બસવિલે,
યાંવે મલ ભાનચ રાહિલેં નાહીં.

૧૩ મારો ફીર, મારો ફીર, અગે શુલેમકરિણી;
મારો ફીર, મારો ફીર, મહાજે આંહી તુલા ડોઢે
ભરુન પાંહ.

શુલેમકરિણીંચે તુંહી કાય પાંહ ઇચ્છિતાં ?
મહનાદીમ યેથીલ નૃત્યાસારલેં નૃત્ય કાય ?

૧ હે રાજકન્યે, તુશે પાદત્રાણયુક પાય કિંતી
સુંદર આહેત !

કુશલ કારાગિરાચ્યા હાતચ્યા રલહારાંસારસ્યા
તુશ્યા જાંધા ગોલ આહેત.

૨ તુશી નાભિ વાટોલા ગરગરીત પેલાચ આહે;
ત્યાંત મિશ્રિત દ્રાક્ષારસાચી વાણ નાહીં,
તુશે ઉદર સભોવતી ભુઈકમળેં લાવિલેલ્યા ગજ્જાચ્યા
રાશીસારલેં આહે.

૩ તુશેં કુચ્ચદ્ય હરિણીચ્યા જુલ્યા
પાડસાંસારલેં આહે.

- ४ तुझा कंठ हस्तदंती मनोन्यासारखा आहे;
तुझे नेव वाच-रज्जीमच्या वेशीजवळील हेशबोनच्या
कुंडांसारखे आहेत;
तुझे नाक दिमिज्जासमोरील लजानोनच्या भुरजा-
सारखे आहे.
- ५ तुझा चिरोभाय कर्मलासारखा आहे;
तुझ्या डोक्याचे केस जांभळ्या बजासारखे आहेत;
तुझ्या केशपाशांत राजा बद्ध आहे.
- ६ हे प्रिये, मनोरम विषयांमध्ये तूं किती सुंदर,
किती चित्कारक आहेस !
- ७ तुझा हा बांधा तालवृक्षासारखा आहे;
तुझे कुच द्राक्षांच्या घोसांसारखे आहेत.
- ८ मी छट्टले, मी तालवृक्षावर चढून
त्याच्या शाखा धरील;
तेव्हां तुझे कुच मला द्राक्षांच्या
घोसांसमान बळावे,
आणि तुझ्या नासिकेचा शास सफरचंदान्या
सुवासासमान बळावा;
- ९ तुझे मुख उत्तम द्राक्षासासमान बळावे;
तो माझ्या प्रियेप्रीत्यर्थ वशांत नीट उत्तरतो;
निदिस्तंच्याहि तोंडांतून तो खाली सहज जातो.
- १० मी आपल्या वळभाची आहें;
त्याचे मन मजववर बसले आहे.
- ११ माझ्या वळभाचा, ऊठ, आपण गंवळचांत जाऊ;
खेळांत रात्र घालवूऱ्.
- १२ आपण प्रातःकळी उठून द्राक्षीच्या मळ्यांत जाऊ;
तेथे द्राक्षी पुढून तिच्या कळ्या उमलल्या आहेत
की काय,
- आळिंबीला फुले आली आहेत की काय तें पाहूऱ
तेथे मी आपले प्रेम तुला अर्पीन.
- १३ पुजदाचीचा सुगंध सुटला आहे;
आमच्या दारांवर नाना प्रकारची, नव्याजूऱ्या
वारांची उत्तम कळे आहेन;

- हे माझ्या वळभा, ती मी तुजसाठी जतन कसल
ठेविली आहेत.
- १ तूं माझ्या बंधुसारखा,
माझ्या मार्तेचे स्तनपान केलेल्यासारखा
असतास तर किती बरे होते !
- २ तूं मला बाहेर रस्त्यांत कोठे भेटल्यास मी तुझे
चुंबन घेतले असते,
माझी कोणी अप्रतिष्ठा केली नसती.
- ३ मी तुला आपल्या मातृगृही घेऊन गेले असते,
तूं मला चिकविले असते,
मसाल्या घातलेला द्राक्षारस, माझ्या डाळिंबाचा रस
मी तुला प्यावयास दिला असता.
- ४ त्याचा डावा हात माझ्या डोक्याखाली असो;
त्याचा उजवा हात मला आळिंगो.
- ५ यस्तलेल्याच्या कन्यानो,
तुम्हांस शपथ घालून सांगते;
माझ्या प्रेमानंदाला व्यत्यय आणू नका,
विघ्न आणू नका.
तो राहील तितका वेळ राहूं था.
- ६ आपल्या वळभाचर ओळंगूल
रालांतून येत आहे ही कोण ?
सफरचंदान्या ज्ञाडाखाली मी तुझे प्रेम जागृत केले;
तेव्हे तुझी माता तुला प्रसवली;
तुझ्या जननीला तेथे प्रसववेदना शाळ्या.
- ७ आपल्या हृष्यासी मला मुद्रेप्रमाणे ठेव,
मुद्रेप्रमाणे मला आपल्या बाहुवर ठेव;
कारण प्रेम मृत्युसारखे प्रबळ आहे;
प्रेमसंसाय अथोलोकासारखा निष्ठुर आहे;
त्याची ज्ञाला जगिमिज्जालेलारवी;
किंवडुना परमेशांगे प्रदीप्त केळेज तो अगिन आहे.
- ८ असाले प्रेम महाजीळांच्यानेहि विश्वासार नाही;
महापुरांलाहि तें तुकवून त्यकिली येणार नाही;
मजुम्यांने प्रेमसाई लाभाच्या प्रसवी
सगळी संपन्न दिली.

- तरी ती त्याहुणे तुच्छ होय.
 ८ आमची एक धाकटी बहीज आहे,
 तिला अजून तर कुटले नाहीत;
 आमच्या शा बहिर्णीस माणी येईल त्या दिवशी
 आम्ही तिचे काय करावें?
 ९ ती तटासारखी असली तर
 तिजवर आम्ही शव्याचा मनोरा बांधू;
 ती वेशीसारखी असली तर
 गंधसरूच्या फल्यांनी तिची बंदिती कळू.
 १० मी तटासारखी होतें, माझे कुच बुरुजांसारखे होते,
 झणून मी आपल्या बळभांच्या दृष्टीने
 कृपाप्रसादास पात्र झाले.
 ११ बाल-हमोन येथे शल्मोनाचा एक द्राक्षीचा
 मव्य होता;

- त्यांनें तो बागवानांस लावून दिला होता;
 त्यांतील फलांबद्ध उपयेकांने हजारहजार रुपये
 दावे असे होते.
 १२ माझाहि एक द्राक्षीचा मव्य आहे; त्यावर माझी
 मालकी आहे;
 हे शल्मोना, त्याबद्दलचे हजार रुपये तुम्ही
 अणि दोनशे रुपये फलांची राखण करण्यांने.
 १३ अगे बागांत राहणाऱ्ये,
 तुम्हा सध्या तुझे शब्द ऐक्यास
 आहुर माल्या आहेत;
 मलाहि ते ऐकीव.
 १४ माझ्या बळभा, त्वरा कर,
 सुगंधी वनस्पतीच्या डोंगरांवर
 हरिणासारखा, मृगीच्या पाढसासारखा तु हो.

यशया

→३०८←

- १ यहूदाचे राजे उजीया, योजाम, आहाज व
 १ हिज्जीया यांच्या काळी यहूदा व यस्तेत्ये
 यांविषयी आमोजावा पुढी यशया याल्या बळेला
 द्वाष्टात.
 २ हे आकाशा, ऐक, अगे पृथ्वी, काळ दे, कारण
 परमेश्वर बोलत आहे; मी शुलंबंचे पालनपोषण केले,
 त्यांस लहानांने मोठे केले ती ती तीं माझ्यांनी फिरू
 झाली. ३ वैल आपल्या घन्याला ओळखितो, गाढव
 आपल्या माल्याचा कोळिंग ओळखितो; पण इशाएल
 ओळखीत नाही, माझे लोक विचार करीत नाहीत.
 ४ किली हे पाणिष राहू! बुध्यांनें भारवलेले लोक, दुर्ज-
 नांची संतति! ही आचारज्ञ मुळे! यांनी परमेश्वराला

सोडिले आहे, इस्लाएलाच्या पवित्र प्रभूस तुच्छ मानिले
 आहे; ती वियुक्त होऊन मार्गे फिरली आहेत. ५ तुम्ही
 अधिकाविक फिरू मार कां खात राहतां? हरएक
 मस्तक व्यथित झाले आहे, हरएक हृदय म्हाळ झाले
 आहे. ६ पायाच्या तळ्यापासून मस्तकापूर्त काहीच
 घड नाही; जखमा, चैवरलेले व मुवळलेले घाय आहेत;
 ते कोणी पिलून काढीत नाही, त्यांवर कोणी पाठी बांधीत
 नाही, कोणी तेलाने नरम करीत नाही. ७ तुमचा देश
 ओसाड आहे; तुमची नगरे असीने जळी आहेत;
 तुमची शेरों परके लोक तुद्धरेवत खाऊन टाकीत
 आहेत; परक्यांनी उद्घस्त केल्याप्रमाणे ती ओसाड
 झाली आहेत. ८ सीयोनाची कन्या द्राक्षीच्या मळ्यांतल्या

खोणीसारखी, कोंकण्याच्या बागेतल्या माचाक्षासारखी, वेळा पहळेल्या नगरासारखी राहिली आहे. ९ सेनाथीश परमेश्वराने आमद्वारासाठी यांकिचित् शेष राखून ठेविले नसरते तर आमही सदोमासारखे झाले असतो, गमोच्याप्रमाणे बनले असतो.

१० सदोमाच्यु अधिपतीनो, परमेश्वराचे वचन ऐका; गमोच्याचा लोकांनो, आमच्या देवाच्या धर्मशास्त्राकडे काळ या. ११ परमेश्वर म्हणतो, तुमचे बहुत यज्ञबलि माझ्या काय कामाचे? मैठरांचे होम, पुष्ट वासरांची वपा यांनी माझी अटी तुम्ही झाली आहे; वैल, कोकरे व बोके यांच्या रक्काने मला संतोष होत नाही. १२ तुम्ही माझे दर्शन घेण्यास येताना माझी अंगणे तुडवितां, हें तुम्हांस संगितले कोणी? १३ निरथेक अर्पणे आणखी आणू नका; धुपाचा मला वीट आहे; चंद्रदर्शन, शब्दाच व मेळे भरविणे मला खपत नाही; सणाचा भेळा हाहि अघर्मच होय. १४ माझा जीव तुमची चंद्रदर्शने व सण यांचा द्वेष करितो; त्याचा मला भार झाला आहे; तो सोसून मी थकले आहें. १५ तुम्ही हात पसरतां तेव्हां मी तुमच्यापुढे डोके झाकितो; तुम्ही कितीहि विनवण्या केल्या तरी मी ऐकत नाही; तुमचे हात रक्काने भरले आहेत. १६ आपणांस खुवा, स्वच्छ करा; माझ्या डोळ्यांपुढे आपल्या कर्मांचे दुष्पण दूर करा; दुष्पणा करण्याचे सोहऱ्या या; १७ चांगले करण्यास शिका; नीतीच्या मागे लागा; जुलम्याला ताळ्यावर आणा; अनाशाचा न्याय करा; विधवेचा कैवार घ्या.

१८ परमेश्वर म्हणतो, चला, या, आपण बुद्धिवाद करू; तुमची पातके लालेसारखी लाल असली तरी ती बर्फासारखी पांढरी होतील; ती किमिजासारखी दांबडी असली तरी लोकरीसारखी निघतील. १९ तुम्ही माझी ऐकावयाला मान्य व्हाल तर भूमीचे उत्तम फल खाल; २० तुम्ही अमान्य होऊन बंड कराल तर तरवार तुम्हांला खाऊन टाकील; कारण परमेश्वराच्या तोडविं हें वचन आहे.

१ अथवा: पीडितास मुक्त करा;

२१ साढी नगरी कझी असाढी झाली आहे? ती न्यायपूर्ण होती, तीत धर्म वसत असे, आतां तीत बातकी राहतात. २२ तुझे रुपे कोट झाले आहे; तुम्हा द्राक्षासांत पाणी भिसवले आहे. २३ तुझे सरदार बंडखोर व चोरांचे साथीदार झाले आहेत; त्यांतील प्रथेकाळ लाचांची आवड आहे, प्रत्येक जण नजराच्यांमार्गे लागणार आहे; ते अनाशाचा न्याय करीत नाहीत, विधवेचा दाद घेत नाहीत.

२४ याकरितां प्रभु, सेनाथीश परमेश्वर, इक्षाएलाचा समर्थ देव म्हणतो, माझ्या शत्रुंचा समाचार घेऊन मी स्वस्थता पावेल, माझ्या वैयांचा सूड घेईन; २५ मी आपला हात तुला लावून क्षार घाटत्यासारखा तुरूपे कीट गाळून नाहीसे करीन, तुम्हांतील सर्व शिर काळून टाकील; २६ आणि मी पूर्वीप्रमाणे तुला न्यायाधीश व आरंभीच्याप्रमाणे तुला पुनः भत्री देईन; आणि मग तुला धर्मपुरी, सती नगरी म्हणतील. २७ सीयोनाचा न्यायेकरून उद्धार होईल व त्यांतील पापनिवृत्त जन नीतीनी उद्धरले जातील. २८ बंडखोर व पापी यांचा बरोबरच विचंस होईल; परमेश्वराला सोडारारे नष्ट होतील. २९ तुमच्या आवडीची जी एलची शार्दें त्याविषयी ते लक्षित होतील, आणि ज्या बागांवर तुमचे मन बसले होते त्यांसंबंधाने तुमच्या तोंडाला काळिमा लागेल; ३० कारण तुम्ही पाला सुकून नेलेल्या एलाच्या झाडासारखे, पाणी नसलेल्या बागेसारखे व्हाल. ३१ बलाढच मनुष्य पिंजरेल्या तागासारखा होईल, आणि त्याच्या हातचे कोम ठिणी होईल; ती दोन्ही बरोबरच जळतील, ती कोणी विजविणार नाही.

१ आमोजाचा पुत्र यशया याला ग्रहदा व २ यस्तेल्या यांविषयी प्रास झालेले दृश्यत्वचन: २ शेवटल्या दिवसांत असे होईल की परमेश्वराच्या भंदिराचा डोंगर पर्वताच्या माथ्यावर स्थापन्यांत येईल, आणि सर्व डोंगरांहून तो उंच होईल; त्याकडे सर्व राष्ट्रांतील लोक झोटीली. ३ देशेदेशांतील लोकांच्या झुढी जातील व म्हणतील, चला,

आपण परमेश्वराच्या पर्वतावर याकोबाच्या देवाच्या मंदिराकडे छहून जाऊ; तो आम्हांस आपले मार्ग शिकवा, म्हणजे आम्ही त्याच्या पथांनी चालू; कारण सीधोनांदून धर्मशाळ व वल्यालेमांतुल परमेश्वराचे बचन विघेल. ५ तो राष्ट्राचा न्यायनिवाडा करील, देशोदेशीच्या बहुत लोङांचा इनसाक उरवील; तेज्हां ते आपल्या तरचाही सोहून त्यांचे फल करील, आपल्या भाल्यांच्या कोयत्या करील; बापुडे एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर तरवार उकलणार नाही; ते इतःपर शुद्धकृता शिकणार नाहीत.

६ याकोबाच्या घराण्या, चल, ये, आपण परमेश्वराच्या प्रकाशांत चालू. ७ तुझे लोक, म्हणजे याकोबाचे घराणे, याचा तू त्यांग केल्य आहे; कारण ते पूर्वोढील रितीभारीत मम क्षाले आहेत, पलिल्यांसारखे मांत्रिक बनले आहेत आणि परदेशीयांन्या हातांत हात घालीत आहेत. ८ त्यांचा देश सोन्यासाठ्यांनी भरला आहे, त्यांच्या निवीला अंत नाही. त्यांचा देश घोऱ्यांनी भरले गेला आहे, त्यांच्या रथांला अंक नाही. ९ त्यांचा देश मूर्तींनी भरले गेला आहे; ते आपल्या हातांनी घडलेल्या, बोटांनी केलेल्या वर्तुंशी पूजा करीतात. १० हलका मनुष्य लवला आहे, थोर मनुष्य नीवाचस्था पावला आहे; त्यांची तू क्षमा करून नको. ११ परमेश्वराच्या भयप्रद दृष्टीपुढून, त्यांच्या ऐश्वर्याच्या प्रतापापुढून खडकांत दूळून जा; आपलाला बुऱ्यांत पुरुल घे. १२ त्या दिवशी लोकांची उन्मत दृष्टि नीच होईल, माणसांचा गर्व उत्तरेल, व परमेश्वराचे कायतो उच्च स्थानी विराजेल.

१३ सर्व जें काही गविष्ट, उन्मत व चढेल आहे त्यासाठी सेनाधीश परमेश्वराने दिवस नेमिला आहे; त्या दिवशी तें नीच होईल. १४ लवालोनाचे मोठे व उंच गेलेले सर्व गंधसरू, बाशानांतील सर्व अलोनाची झाडे; १५ सर्व उंच पर्वत, सर्व मोठे डोंगर; १६ सर्व उंच बुरुज, सर्व मजबूत तट; १७ ताशीशाची सर्व गलवर्ते व सर्व मनोहर मनोरे यांसाठी दिवस नेमिला आहे. १८ त्या दिवशी लोकांचा उन्मतपण भएग पावेल,

मनुष्यांचा गर्व उत्तरेल; आणि परमेश्वरच कायतो उच्चस्थानी विराजेल. १९ मूर्ति तर अगदी नाहीतशा होतील. २० परमेश्वर पृथ्वीस भयकंपित करण्यास उठेल तेज्हां त्याच्या भयप्रद दृष्टीपुढून व त्यांच्या ऐश्वर्याच्या प्रतापापुढून लोक खडकांच्या गुहांत व भूमीच्या विवरांत घिरतील. २१ मनुष्यांनी पुजायासाठी केलेल्या सोन्यासप्यांच्या मूर्ति त्या दिवशी लोक विलुंद्या व बडवागळे यांपुढे टाकून देतील. २२ परमेश्वर पृथ्वीस भयकंपित करण्यास उठेल तेज्हां त्याच्या भयप्रद दृष्टीपुढून व त्यांच्या ऐश्वर्याच्या प्रतापापुढून ते खडकांच्या गुहांत व दगडाच्या कपारीत घिरतील. २३ मनुष्यांचे नंवर घेऊन नका; त्याचा शास त्याच्या नाकुञ्जांत आहे; त्याले काय जमेस घरावयाचे आहे?

१ पाहा, प्रमु, सेनाधीश परमेश्वर, यश्वलेम व ३ यहूदा यांचा आवार व टेक्का काढून घेतो, म्हणजे भाकीचा सर्व आधार व पापाचा सर्व आधार काढून घेतो; २ वीर व योद्धा, न्यायाधीश व संदेशा, दैवज्ञ व बडील, ३ पंचासांचा नायक, प्रतिष्ठित पुरुष, मंत्री, शिल्पग्रीषी व मंत्रिनिषुण यांस काढून घेतो. ४ मी मुलंस त्यांचे अधिपति करीन; त्यांजवर पोरकटपणाचा अमल चालेल. ५ हा त्याला व तो शाळा, असे लोक एकमेकास पीडितील; मुलगा वडिलाशीं व हलका प्रतिष्ठिताशीं दांडगाईने वरेल. ६ कोणी आपल्या वडिलाच्या घरांत भावाचा हात घरून म्हणेल, तुला वस्त्रप्रावरण आहे तर तू आमचा अधिकारी हो, ही मोडेतो आपल्या हाती घे; ७ त्या दिवशी तो ओरहून म्हणेल, मी दुसरी करणारा होणार नाही, माझ्या घरी अंतर्बद्ध नाही, मला लोकांचा नायक करू नका. ८ यश्वलेम कोसळले आहे, यहूदा पतन पावला आहे; कारण त्यांची जिव्हा व त्यांची कूऱे परमेश्वराविशद असून ते त्यांच्या तेजोमय नेत्रांला तुच्छ लेखितात. ९ त्यांची मुदा त्यांच्याविशद साक्ष देते; ते सदोमाप्रमाणे आपले पाप जाहीर करीतात, लपवीत नाहीत; त्यांच्या जीविताला विकार असो; ते स्वतंत्रचे वाईट

कहल घेतात. १० धार्मिकांविषयी म्हणा कीं त्यांचे कल्पना होणार; कारण ते आपल्या कृत्यांचे फळ उपभोग-गत. ११ हुष्ट हायहाय करणार; त्यांचे वाईट होणार; कारण त्यांने आपल्या हातांनी जे केले त्याचे कफ त्याला मिळेल. १२ माझ्या लोकांविषयी म्हणाल तर पोरे त्यांस पीडितात; सिया त्यांजवर अधिकार चालवितात. हे माझ्या प्रजे, तुझे नेते तुला बहकवितात; त्यांनी तुझ्या जाण्याच्या वाटा बुजबून टाकिल्या आहेत.

१३ परमेश्वर वाद चालविष्यास उभा आहे; राष्ट्रांचा न्याय करण्यास उभा आहे. १४ परमेश्वर आपल्या लोकांचे वडील व सरदार यांचा निवाडा करील; तुम्हीच माझीचा मध्य खाऊल टाकिला आहे; दीनांची लट तुमच्या घरांत आहे. १५ तुम्ही माझ्या लोकांस चिरडितां, दीनांचे तोंड ठेचितां, हे काय, असे प्रभु सेनाधीश परमेश्वर याचे म्हणणे आहे.

१६ परमेश्वर असेहि म्हणतो, सीयोनाच्या कन्या गर्विष्ट आहेत, त्या मान ताठ कहल व डोके मारीत चालतात, आपल्या पायांतील नुपुरांचा छमछम आवाज करीत ढुकत चालतात; १७ म्हणून प्रभु सीयोनाच्या कन्यांच्या माझ्यांला खवडे उठवील व परमेश्वर त्यांची गुणांगे उठवडी करील. १८ तो त्या दिवशी पैंजण, बिंद्या व चंद्रकोरी, १९ बाल्या, तोडे, जाळ्या, २० शिरो-भूषणे, सांखल्या, कमरपटे, अत्तरदाढ्या व ताईत, २१ अंगराच्या व नथा, २२ भेपक्याचा पोशाक, कुडतीं, शाळा, बटवे, २३ आरसे, मलमलींची वळें, दुपटे व ओढप्या यांची शोभा नाहीशी करील; २४ आणि मधुर सुवासाच्या जागीं कुजल्याची घाण, कमरपट्याच्या जागीं दोरी, वेणीफणी केलेल्या केसांच्या जागीं टक्कल, झग्याच्या जागीं गोणताटाचे वेणू व सौदर्याच्या जागीं लास असे होईल. २५, तुझे पुरुष तरवारीने पडतील, तुझे वीर लडाईत पडतील. २६ तेव्हां तिच्या वेशी आकांत करितील, शोकाकुल होतील व ती एकेटी

होऊन भुईवर बसेल. १ त्या समयी सात शिंगा ४ एका पुरुषाला वरून म्हणतील, आम्ही स्वतःचे अन्न खाऊ व स्वतःचे वड लेऊ; तुझे नांव मात्र आम्हांला लावू दे; आमची अपकीर्ति दूर कर.

२ त्या समयी परमेश्वराचा अंकुर शोभितंत तेजती होईल; भूतीचे उत्पन्न इक्षाएलाच्या बचावलेल्यांस वैभव व शोभा देणारे होईल. ३ मग असे होईल कीं सीयोनांत उलेल्या, यशस्वेलेमांत शेष राहिलेल्या ज्या प्रत्येकांचे नांव यशस्वेलेमांतील जीवन पावण्याच्या यादीत लिहिले आहे त्या प्रत्येकास पवित्र म्हणतील. ४ प्रभु न्याय करण्याचा व दहन करण्याचा आत्माच्या द्वारे सीयोनाच्या कन्यांचा मल काढून टाकील आणि यशस्वेलेमांतून तिचा रक्कदोष काढून टाकील, तेव्हां असे घेडेल; ५ आणि परमेश्वर सीयोन डोंगराच्या प्रत्येक स्थानावर व त्याच्या सणामेल्यांवर दिवसास धूमस्मय मेव व रात्रीस प्रज्ञलित अप्रीचा प्रकाढा निर्माण करील; कारण त्याच्या सर्व वैभवावर छत्र होईल; ६ आणि दिवसास उन लागू नये, सावली व्हावी; आणि वादळ व पाऊस यांपासून रक्षण होण्यासाठी निवारा व आश्रय असावा म्हणून मंडप घालण्यांत येईल.

१ मी आपल्या वळभागीत्यर्थ गाणे गाईन, ५ आपल्या प्रियतमांचे त्याच्या द्राक्षीच्या मळ्याविषयीचे गोत गाईन. माझ्या वळभाचा द्राक्षमळा डोंगराच्या एका अतिशयित सुपोक टऱ्यावर होता; २ तो त्यांने खणून त्यांतील गोटे काढून टाकिले व तेथें उत्तम प्रतीच्या द्राक्षीच्या वेलाची लागवड केली, आणि त्यांत एक बुरुज बांधिला व द्राक्षकुंड खोदिले; मग त्यापासून द्राक्षे पैदा होतील म्हणून वाट पाहिली, तों त्यांने रानद्रावें दिली. ३ तर आतां यशस्वेलेमकरांनो व यहूदांतील लोकांनो, माझा व माझ्या द्राक्षीच्या मळ्याचा न्याय करा वरे. ४ माझ्या द्राक्षीच्या मळ्यांत मी केले नाहीं असे अधिक काय करावयाचे राहिले? तो क्रांते देईल म्हणून मी वाट पाहत असतां त्यांने रानद्रावें कों दिली? ५ आतां मी

आपल्या दाकीच्या मळ्यांचे काय करणार तें तुम्हास सांगतो: मी त्यांचे कुपभ काहुन टाकीन म्हणजे तो खाऊन टाकितील; त्यांचे आवार मोडीन म्हणजे तो तुडकिला आईल. ६ मी तो उद्घास्त करीन; त्याला कोणी खाची करणार नाही व कुडल्यार नाही; त्यांत कांटेसराटे उमडतील; त्यावर पाऊस पाहू तका असी आहा मी येणास करीन. ७ कारण सेनाधीश परमेश्वराचा द्राक्षमळा म्हणजे इश्वाएलांचे घरां; त्यांतील त्याची आवडीची अगवड म्हणजे गुढाचे लोक; त्यांने न्यायत्वाची अपेक्षा केली तो अपहार; धार्मिकेतेची अपेक्षा केली तो आक्रोश आढळून थाला.

८ जे घराशी घर व शेताशी शेत जोहून घेतात, जागा मुळीच उर्ह देता नाहीत त्यांस विकार असो; तुमचीच कायती देशात वस्ती आहे असे ज्ञाले आहे. ९ सेनाधीश परमेश्वराने माझ्या कानांत संगिताले; बहुत मोठी व सुंदर घरै खरोखर ओसाड व लोकरहित होतील. १० दहा विचे द्राक्षमळा दहा शेर रस देईल; एक मण बी एक पायली धान्य देईल.

११ जे पहाटेस उडून मधाच्या पाठीस लागतात, जे अपरात्रप्रयत द्राक्षारस पिऱ्यन घुंद होतात त्यांस विकार असो. १२ वीणा, सारंगी, डफ, बासरी व द्राक्षारस हीच त्यांची मेजवानी; पण ते परमेश्वराच्या कृतीकडे रक्ष देत नाहीत, ते त्याच्या हातांचे कार्य पाहूत नाहीत.

१३ यास्तव माझे लोक अझानामुळे बंदिवासांत गेले आहेत; त्यांतले प्रतिष्ठित उपाशी मरत आहेत, आणि लोकसमुदाय तुषाकांत ज्ञाला आहे. १४ हासुळे अधो-लोकांने आपली क्षुधा बाढिली आहे, आपले तोळ अमर्याद पसरिले आहे; त्यांत त्यांचे वैभव, त्यांचे जमाव, त्यांचा खाटमाट, तेथेले मौज मारणारे हीं पडतील. १५ हुल्के लोक दबले आहेत, बडे लोक नीचावस्था पावले आहेत, गर्विष्ठांची मान खाली ज्ञाली आहे; १६ सेनाधीश परमेश्वर तर न्यायाने उन्नत असा प्रकट होईल; पवित्र देव धार्मिकतेने पवित्र असा प्रगट होईल. १७ येथे कोकरे आपले कुरण समजून चर्तील, घषुषुच्छाच्या ओसाड झालेल्या जागा परके खाऊन टाकितील.

१८ जे दुष्टेच्या दोजांनी दुकर्मालम, जरें काय गाडीच्या दोराने पापिष्ठपणाला ओहून आणितात, त्यांस विकार असो; १९ ते म्हणतात, त्यांने त्वरा करवी, आपले कार्य शीघ्र करावें म्हणजे आम्हास तें पाहायथास संपङ्गेल; इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभूचा संकल्प ल्वकर पूर्ण होवो, म्हणजे आम्हांला त्याचा अनुभव घेले.

२० जे वाईटाला वरै व व्याला वाईट म्हणतात, जे प्रकाशाळ अंधकार व अंधकाराला प्रकाश समजतात, गोडाला कहू व कहूला गोड मानितात त्यांस विकार असो.

२१ जे आपल्या दृष्टीने ज्ञानी व आपल्या मर्ते संरंजस त्यांस विकार असो.

२२ ज्यांचे शौर्य द्राक्षारस पिण्यात आणि ज्यांची बहादुरी मध्य मिसळल्यात; २३ जे लांच घेऊन दुष्कर्म करणाऱ्यास निदोंधी द्रवितात व धार्मिकाच्या निदोंधी-पणाची हाति करितात, त्यांस विकार असो.

२४ यास्तव अभीची ज्ञाला धसकट खाऊन टाकिते, व वाळलेल्या गवतांचे अमीत भस्म होऊन जातें तसें त्यांचे मूळ कुजलेल्या पदार्थासारखे होईल; त्यांचा फुलवरा धुळीसारखा उडून जाईल; कारण त्यांनी सेनाधीश परमेश्वरांचे धर्मशास्त्र तुच्छ लेखिले आहे, इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभूचे वचन अन्वेरिले आहे.

२५ यासाठी परमेश्वराचा कोष त्याच्या लोकांवर पेटला आहे; त्यांने आपला हात त्यांजवर उगाळून त्यांस मारिले आहे; डोंगर घरारले; त्यांची प्रेते रस्त्यांतल्या घाणीसारखी आहेत. इतके ज्ञाले तरी त्याचा कोष शमल नाही, त्याचा हात अजून उगारलेला आहे.

२६ तो दूरच्या राष्ट्रांसाठी निशाण उभारितो व शीळ घालून दिगंबातापासून त्यांस बोलवितो; पाहा, ते त्वरा कल्प धावत येत आहेत. २७ त्यांतील कोणी थकलेला, कोणी ठोकर साळेला नाही; कोणी डुकली किंवा झोप घेणारा नाही, कोणाचा कमर-बंद सैल ज्ञालेला नाही, कोणाच्या वाहणांचे बंद तुट-लेले नाहीत; २८ त्यांचे बाण तीरण आहेत, त्यांची घरुच्यांने सज्ज केली आहेत; त्यांच्या घोड्यांचे खर गरे-

सारखे, लोकांची वाके वावटकोसारखी आहेत; २९ ते सिंहासनस्थी गर्जना करीत आहेत; ते तरुण सिंहासनार्पणांचे गुरुगुरुत आहेत व गुरुगुरुन शिकार पकडीत आहेत; ते ती घेऊ जात आहेत, कोणी सोडवीत नाहीत. ३० त्या दिवाची समुद्रगर्जने प्रमाणे ते त्यांचवर गर्जना करीतील; भूमीकडे पाहावें तीं अंथकार व संकट; तेथील अभान्मुळे प्रकाश जाऊन काळोख होईल.

६ उच्चस्थांची असलेल्या उच्च सिंहासनवर बसलेले मी पाहिले, त्याच्या क्षम्याच्या सोग्यांनी गंदिर व्याघ्र गेले होते. २ त्याच्या भोवतालीं सराफीम उमे होते; त्या प्रत्येकाला सहासहा पंख होते; दोहोनीं तो आपले तोड झाकी, दोहोनीं आपले पाय झाकी व दोहोनीं उडे. ३ ते आलीपालीने उच्चस्थरानें म्हणत, पवित्र! पवित्र! पवित्र! सेनाधीश परमेश्वर! अखिल पूर्वीची समृद्धि त्याचे वैभव होय. ४ घोषणा करणाऱ्याच्या ह्या काणीने उंबरठे हालले व मंदिर धुराने भरले. ५ तेव्हां मी म्हणालो, हायहाय! माझे आता वाईट झाले, कं तर मी अशुद्ध ओठांच्या भवूष्य आहे आणि मी अशुद्ध ओठांच्या लोकांकं राहतो, आणि सेनाधीश परमेश्वर, राजाधिराज ह्यास मी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले.

६ मग एक साराफदूत वेदीवरील इंगल चिमव्यानां हाती घेऊन भजकडे उडत आला; ७ तो माझ्या ओठांस लाबून त्यानें म्हटले, पाहा, याचा स्वर्च तुझ्या ओठांस झाल्या म्हणून तुझा दोष दूर झाला आहे, तुझ्या पापाचे प्रायविक्षित झाले आहे. ८ तेव्हां मी प्रभूजी वारी ऐकली ती अशी, मी कोणाला पाठळूँ? असल्यासाठी कोण जाईल? तेव्हां मी म्हणालो, हा मी असै, मला पाठीव. ९ तो म्हणाला, जा, या लोकांस सांग कीं ऐकत राहा पण समजून नका, पाहत राहा पण जाणून नका. १० हा लोकांनी डोळ्यांनी पाहून, काणांनी ऐकून व मनानें समजून, भजकडे बकून धुधारून नये म्हणून त्यांचे हृदय जड कर, त्याचे कान बघिर कर व

१ अथवा: पृथ्वी त्याच्या तेजानें भरली आहे.

त्याचे डोके चिपडे कर. ११ मी म्हणालो, हे प्रभू, असे कोठवर? तो म्हणाला, नगरे वस्तीहीन होतील, घरे मनुष्यविरहित होतील, जमीन ओसाढ व वैराग्य होईल, १२ परमेश्वर लोकांस दूर घालबून होईल व देशपंत ओसाड स्थळे बहुत होतील तोवर. १३ त्यांत लोकांचा दहावा हिस्सा राहिला तर त्याचाहि नाश न्हावियाचा; तरी एला व अलोन हीं झाडे तोडित्यावर ज्याप्रमाणे त्यांचा बुडखा राहतो त्याप्रमाणे त्यांचा बुडखा पवित्र बीज असा राहील.

७ यद्युदाचा राजा आहाज बिन योथाम बिन उज्जीया याच्या काळीं असे झाले कीं अरामाचा राजा रसीन व इसाएलाचा राजा पेकह बिन रसाल्या हे यस्तालेमावरोवर लडप्यास चढाई कूल गेले, परंतु त्यांची त्यावर कांहीं सरशी झाली नाही. २ अरामाची एफाइमाची जूट झाली आहे असे दाविदाच्या धराण्याला कलविष्यांत आले, तेव्हां रानांतील चुक्ष बान्याने कंपतात तसे त्याचे मन व त्याच्या लोकांची मने कंपित झाली.

३ तेव्हां परमेश्वर यशायास म्हणाला, तं, आपला पुत्र शायार-याशूब (अवशेष परत येईल) यास बरोवर घेऊन वरच्या तल्याचा नळ जेणे संपतो तेणे पटाच्या चेताच्या वाटेवर आहाजास भेटावयाला जा; ४ आणि त्याला सांग कीं, सावध हो व शांत राहा; भिंड नको; हा दोन कोलिताच्या उरलेल्या धुमसणाच्या शेपटांसुळे म्हणजे क्रोधसंतस झालेले अरामी रसीन व रसाल्याचा पुत्र यांच्यासुळे तुम्हे मन खचू देऊ नको. ५ अराम, एफाईम व रमाल्याचा पुत्र यांनी तुजविरुद्ध दुष्ट संकल्प केला आहे कीं ६ आपण यद्युदाचर चालून जाऊन त्यास धाक घाल, तटरंदी कोडून तो घेऊ आणि तावेलाच्या पुत्राची त्यामध्ये राजा म्हणून स्थापना करू. ७ प्रभू

१ अथवा: तरी पण त्यांतला दहावा हिस्सा राहील, आणि तो परत येईल; तो भस्म होईल तथापि एला व अलोन ह्या चुक्षांची पाने गळाल्यावर त्यांचे सत्त जसें स्पृत कायम राहतें तसे त्याचे पवित्र बीजूपम सत्त कायम राहील.

परमेश्वर महणतो, हैं सफल ब्राह्मवाचं नाहीं, हैं बडावाचाचं नाहीं। ८ अरामाचं शीर दिमिक व दिमिकाचं शीर रसीन; पांसष्ट वर्षे ज्ञालीं नाहीत तोच एकाईम भंग पावेल व त्याचं राष्ट्रत राहणार नाहीं; ९ एफाईमाचं शीर शोभरोन व शोभरोनाचं शीर रमाल्याचा पुत्र तुम्ही भाव ठेवणार नाहीं तर तुमचा निभाव लगणार नाहीं।

१० परमेश्वर आहाजास आणखी महणाला: ११ तुझा देव परमेश्वर याजपादीं तूं आपणासाठी चिन्ह माग; तें खालीं अधेलोकांत असो किंवा वर उर्ध्व लोकांत असो। १२ आहाज महणाला, मी मागणार नाहीं, मी परमेश्वराची परीक्षा पाहणार नाहीं। १३ तेव्हां तो महणाला, हे दाविदाच्या बराष्टा, मी सांगतों तें ऐक: तुम्ही मनुष्यांस कंटाळ्य आणिता हैं थोडे ज्ञाले महणून माझ्या देवसाह कंटाळविर्ता काय? १४ यास्तव प्रभु स्वतः तुम्हांस चिन्ह देत आहे; पाहा, कुमारी गर्भवती होऊन पुत्र प्रसवेल व त्याचं नांव इम्मानुएल (आमच्यासंसिध देव) असें ठेवील। १५ वाईट टाकावें व चांगले घावें हैं त्यांस समजूं लागले महणजे तो लोणी व मध याचं सेवन करील। १६ कारण वाईट टाकावें व चांगले घावें हैं त्या मुलास समजूं लागप्पापूर्वी ज्या दोन राजांच्या भीतीनें तूं घावरला आहेस त्याचा देश उजाड होईल। १७ एफाईम यहूदापासून वेगळा ज्ञाला तेव्हांपासून आठे नाहीत असे दिवस परमेश्वर तुल, तुम्हा लोकांला व तुम्हा बापाच्या धराण्याला आणील; महणजे अस्त्ररच्या राजाला तुजवर आणील।

१८ त्या समर्थी असें होईल की भिसरी नदीच्या फाक्यांच्या शेवटांस असलेल्या माशा व अस्त्र देशात असलेल्या मध्यमाशा यांस परमेश्वर शीळ घालून शेलावील। १९ त्या सगळ्या येऊन संडकाळ सोऽन्यांत, खडकांच्या कपारीत, सगळ्या कांटेरी झुडपतं व सर्वे कुरणात उतरतील.

२० त्या नदीपलीकडल्या देशांतील भाव्याच्या वस्त्रांनें, महणजे अस्त्ररच्या राजाच्या योगानें, प्रभु डोक्याचे, पायाचं केस मुंडील; तो वस्तरा दाढीहि काहून टाकील।

२१ त्या समर्थी असें होईल कीं एके मनुष्य एके काल्वड व दोनदोन मैत्र्या पाळील; २२ त्या दृथ पुष्कल देवील महणून तो लोणी खाईल; देशांत शेव राहिलेला प्रत्येक जण लोणी व मध खाईल।

२३ त्या समर्थी असें होईल कीं जेयें जेयें हजार सपये किंमतीचे हजार द्वाष्टीचे वेल असत तेयें तेयें कांटेकुटे होतील। २४ तेयें घनुष्यबाण घेऊन लोक जातील; कारण सगळ्या देश कंटकमय होईल। २५ ज्या टेकड्यां-वर कुदलीं खाणीत त्या सगळ्यांवर कांटेच्यांच्या भीतीनें तूं जाणार नाहीस, तर त्या टिकाणी गुरेंदोरे चरतील व मैंडेवेकरी फिरतील।

१ परमेश्वरानें मला म्हटले, एक मोठी पाठी च घेऊन तीवर व्यावहारिक लिपीत असें लिही, महेर-शालाल-हाश-बज (लट त्वार करिते, पारव घाई करिते) याविषयी। २ उरीया याजक व यवरेस्याचा पुत्र जखन्या हे विषयसू साक्षी यांस मी साक्षीला ठेवितो। ३ मग मी संदेशीजीं समधम केला; ती गर्भवती होऊन तिला पुत्र ज्ञाला; तेव्हां परमेश्वरानें मला म्हटले कीं त्याचं नांव महेर-शालाल-हाश-बज असें ठेव। ४ कारण या मुलास आई, बाबा, महणतां येथ्यापूर्वीच अस्त्ररच्या राजापुढे दिमिकाचं धन व शोभरोनाची लट महणून घेऊन जातील।

५ परमेश्वरानें मला पुनः म्हटले, ६ हे लोक संध-पणानें वाहणारें शिलोहाचं पाणी विकारितात, आणि रसीन व रमाल्याचा पुत्र यांच्या सहवासांत आनंद पावतात; ७ यास्तव प्रभु त्यांजवर फरत नदाच्या जलाचा प्रबल व विपुल ओषध महणजे अस्त्ररच्या राजा याचा सर्व दलभार आणील; तो आपलीं सर्व पांऱे व तीर भसून वाहील; ८ त्याचा पूर यहूदावर येईल; त्यास बुडवून तो पुढे वाहील; त्याचं पाणी लोकांच्या गळ्यापर्यंत येईल; हे इम्मानुएला, तो आपले पंख पसावून तुम्ही सर्वे भूमि व्यापून टाकील।

९ अहो राष्ट्रांनो, दंगल करा, पण तुमचा तुराडा होईल; पृथ्वीचीरील दूरच्या देशानो, कान घेऊन ऐका;

कुम्ही आपांती कंसर बांधा, पण तुमचा चुराडा होईल; कुम्ही आपांती कंसर बांधा, पण तुमचा चुराडा होईल. १० मसलत करा, पण ती निष्कळ होईल; विचार प्रगट करा, पण तो टिकणार नाही; कारण आमच्यासमित देव आहे. ११ परमेश्वरानें मला आपल्या हातानें बळकट घरून असें बजावून सांगितले होतें की या लोकांच्या मार्गानें जाऊ नको. तो म्हणाला, १२ हे लोक ज्याला बंड म्हणतात त्या सर्वाला बंड बंड म्हणून नका; ज्याला ते भितात त्याला भिंते नका, घावरून नका. १३ तर सेनाधीश परमेश्वराला व पवित्र माना; त्याचेच भय व धाक धरा; १४ म्हणजे तो तुम्हांस पवित्रस्थान होईल; तथापि इस्लामच्या उभय घराण्यांत तो ठेच लागण्याचा धोंडा व अडखलण्याचा खडक आणि थरू-शलेमाच्या रहिवास्यांस पाश व सापला असा होईल. १५ त्यापैकी बहुत लोक ठेचा खातील, पडतील व आप-दून छिन्नभिन्न होतील, पाशांत अडकून धरिले जाताल.

१६ माझ्या शिष्यांच्या ठारी ही सास पक्की कर, हे धर्मशास्त्र सुद्धित कर. १७ परमेश्वर याकोबाच्या धराण्या-पासून आपले मुख फिरवतो; त्याची वाट मी पाहतो, त्याची आशा घरितो. १८ पाहा, मी व परमेश्वरानें मला दिलेली मुलं या आम्हांस सीयोननिवासी सेनाधीश परमेश्वरानें इस्लामांत चिन्हे व उत्पात अशी ठेविली आहेत.

१९ ते तुम्हांस म्हणतील, भूतवृद्यांस व छांदू करणाऱ्या भांत्रिकांस विचारावयास जा; तेहां म्हणा, लोकांनी आपल्या देवाला विचारावयास काय? जीवंतां-करिता मेलेल्यांस विचारावयास काय? २० धर्मशास्त्र व विषय यांकडे पाहा! याप्रयाणे ते न बोलल्यास त्यांकरितां निश्चये प्रभातसमय नाही. २१ ते कठी व क्षुधित होऊन देशांत भटकतील; आणि असे होईल की त्यांस भूक लागली. म्हणजे ते संतापाने आपल्या राजाला व आपल्या देवाला शिव्याशाप देतील; मग आपली तोंडे ते वर करितील; २२ ते पृथ्वीकडे दृष्टि-देतील तोंगाहा, संकट, अंधकार व दुःखांचे कळूर त्यांमा दिसेल;

१ मुक्तांतः इम्मानुएल.

ते निविड काळोखात लोटाले जातील:

१ तथापि आतां ज्या भूमीत विष्णु आहे तेथे हा अंधकार राहाणार नाही. त्यानें मागील काळी जबुद्धन प्रांत व नफताली प्रांत याची अप्रतिष्ठा केली तरी पुढील काळीं समुद्रतीरीचा प्रदेश, यादेनेच्या पलीकडील प्रांत, विदेशी लोकांचे मंडळ (गालील) यांची तो प्रतिष्ठा करील. २ अंधकारांत चालणाऱ्या लोकांनी मोठा प्रकाश पाहिला आहे; मृत्युच्छायेच्या प्रदेशात बसण्यावर प्रकाशी पडला आहे. ३ तू राष्ट्राची दृष्टि केली आहे; त्याल महानंदप्रापि कळून दिली आहे, हंगामाच्या उत्सवसमयी करावयाच्या आनंदप्रमाणे, लूट वाढून घेणाऱ्या लोकांच्या आनंदप्रमाणे, ते तुजसमोर आनंद करितात. ४ कारण मिद्यानाच्या दिवसप्रमाणे, तू त्याच्या भाराचें जं, त्याच्या खांवावरी कठी, त्याजवर जुळम करण्याच्या सोटा मोडिला आहे. ५ युद्धाच्या गर्दीत जोडे घातलेल्या योद्यांचे जेडे व रक्काने भरलेली वर्षे हीं जालण्यासाठी अशील सर्पण झाली आहेत. ६ कारण आम्हांसाठी बाल जन्मला आहे, आम्हांस पुत्र दिला आहे; त्याच्या खांवावर सत्ता राहील; त्याल अद्भुत मंत्री, समर्थ देव, सनातन पिता, शारीरीचा अधिपति म्हणातील. ७ त्याच्या सत्तावृद्धीला व शातीला अंत नसणार; तो दाविदाच्या सिंहासनावर बसून त्यांचे साम्राज्य चालवील आणि तेशून पुढे ते सर्वकाळ न्यायाने व धर्माने दृढ व स्थिर करील. सेनाधीश परमेश्वराचा आवेश हे सिद्धीस नेईल.

८ प्रभूने याकोबाला संदेश पाठविला असून तो इस्लामच्या ठारीं प्रविष्ट झाला आहे. ९, १० विटा फुटून पडल्या आहेत, तर आम्ही चिन्यांचें वांधकाम कळून उंवराचीं झाडे तोडून टाकिलीं आहेत तर त्यांच्या जारीं गधसरू लावून; असे गर्वाने व उद्दामपणाने म्हणणाऱ्या सर्व लोकांस म्हणजे एकाइमास व शोमरोनच्या रहिवास्यांस हे कळून येईल; ११ परमेश्वर रसीनाच्या योद्यांचा त्याजवर वृक्षचम्पा करील, त्याच्या वृक्षम उठवील; १२ वृक्षकळून अराम्यांस व पवित्रमेकळून

पलिष्ठांस उठवील; ते तोड पसरून इक्काएलास गिक्कू टाकितील. इतके ज्ञाले तरी त्याचा कोध शमला नाही, त्याचा हात अजून उगारलेला आहे.

१३ तथापि लोक आपले ताडण करण्याकडे फिरत नाहीत, सेनाधीश परमेश्वराला शरण जात नाहीत; १४ म्हणून परमेश्वर इक्काएलांचे शीर व शेपूट, तालझांकी ज्ञावळी व लळाळा ही एका दिवसांत घेऊन टाकील. १५ बडील व सन्मान्य पुरुष हा शीर; असत्य शिक्षण देणारा संदेश्य हा शेपूट. १६ या लोकांचे नेते त्याच बहकविणारे ज्ञाले आहेत; व त्यांचे अनुयायी ग्रासून टाकप्पांत आले आहेत. १७ शासुकंते प्रभु त्यांच्या तस्थांवर प्रसन्न होत नाही; त्यांचे अनाथ व विद्रवा यांचा त्याला कल्पव्रथ येत नाही; कारण ते सर्व अधर्मी व कुरुक्षी आहेत; प्रत्येक मुखांतून धर्मनिदा विषते. इतके ज्ञाले तरी त्याचा कोध शमला नाही, त्याचा हात अजून झगारलेला आहे.

१८ दुष्टा अमीसारखी पेट घेते; ती काटेकुटे व काटेझुडपै खाऊन टाकिते; बङ्गातील आर्डींताहि ती पेट घेते; त्यांच्या धुराचा लोळ वर चढतो, १९ सेनाधीश परमेश्वरान्या कोधाने भूमि जळून खाक ज्ञाली आहे; लोकांनि जसे काय अमीला संपैण ज्ञाले आहेत; आपल्या भावालाहि कोणी सोडीत नाही. २० ते उजवीकडे लचके तोकितात तरी भुक्केले राहतात; ते डावीकडे खातात तरी त्याची तुसि होत नाही; प्रत्येक जण आपल्याच बांहून्हें मास खातो; २१ मनस्ये एफाइमाल खातो, आणि एफाइम मनश्शाल खातो; ते दोये मिहऱून यहूदाचा विरोध करितात. इतके ज्ञाले तरी त्याचा कोध शमला नाही, त्याचा हात अजून उगारलेला आहे.

१ जे अन्यायाचे निर्णय करितात व जे १० लेखक उपद्रवकारक व्हाव लिहितात त्यांस विकार असो. २ ते दाद माणणांच्या दुबल्यांस भुडकवून लाभितात व माझ्या प्रजेंतल्या गरिबांचे हक्क बुडवितात; ते विधवांस छाटितात व पोरक्यांस नागवितात. ३ पारिपत्यांच्या दिवशी व दुरून नाश-

कारक बाढ घेव्हेल तेव्हां काय कराल? तुम्ही साहाय्यार्थ कोणाकडे धाव घाल? आपले ऐश्वर्य कोठें ठेवून जाल? ४ वंदिवानांच्या पायांवीं दवून राहणे व वध ज्ञालेल्यांच्या खाली पूळून राहणे यशिवाय त्यांना दुसरी गति नाही. इतके ज्ञाले तरी त्याचा कोध शमला नाही, त्याचा हात अजून उगारलेला आहे.

५ जो माझ्या कोधाची काढी आहे, ज्याच्या हातातील सोटा माझा कहर आहे त्या अद्यूरास विकार असो. ६ मी त्यास अधर्मी राश्विवर पाठवीन. माझ्या कोधास पात्र ज्ञालेल्या लोकांची लूट हरण करावी, त्यांनी लुडाडलेल्या मतेचा अपहार करावा व त्यांस रस्त्यांवरील चिखलाप्रमाणे तुडवावे, अशी त्यांच्यासंबंधाने त्यास अळा करीन. ७ तथापि त्याचा विचार कांदी असा नाही, त्यांच्या मनाचा समज असा नाही; कारण केवळ नासधूस करावी, बहुत राष्ट्रांची कत्तुल करावी हेच त्यांच्या मनांत आहे. ८ तो म्हणतो, माझे सर्व सदादर राजे नाहीत काय? ९ काळनी कर्कंभीशासारखे, हमार्थ अर्पादसारखे, व शोमरोन दिमिक्कासारखे नाही काय? १० मूर्तीपरायण राज्ये माझ्या हाती लागली आहेत; त्यांच्या कोरीव मूर्ती तर यशस्वले व शोमरोन यांच्या मूर्तीपेक्षां अधिक होत्या; ११ म्हणून शोमरोन व त्यांतील मूर्ती यांचे मी केले तसें यशस्वले व त्यांतील मूर्ती यांचे मी करणर नाही काय?

१२ यास्तव प्रभूंने सीयोन डोंगर व यशस्वले यां-संबंधाने आपले समग्र कार्य समाप्त केल्यावर असे होईल कीं अद्यूरचा राजा याच्या मनांतील गर्वांचा परिणाम व त्यांच्या उन्मत्त घटीचा दिमाल यांचा बदला मी घेईन. १३ कारण तो म्हणतो, माझ्याच बाहुबलाने व माझ्या स्वतांच्या अकलेने हें मी केले आहे; मी चतुर आहें; मी राष्ट्रांच्या सीमा फिरविल्या आहेत व त्यांची भांडारे लुटिली आहेत; बलाढ्य वीराप्रमाणे मी तकांवर बसलेल्यांस ओढून काढिले आहे; १४ पक्ष्यांच्या कोळ्या-प्रमाणे राष्ट्रांचे धन माझ्या हाती लागले आहे; पक्ष्यांनी टाकन दिलेली अंडी कोणी गोळा करितो त्याप्रमाणे

सर्वे पृथक्कीः यी हस्तगत केली आहे; तेव्हां कोणी पंख फलफलाविले नाहीत, तोड उघडिले नाहीं, चिचविचिव केले नाहीं. १५ कुन्हाडीने तोडण्यापुढे कुन्हाड घमेंड करील काय? करवत, आपणास चालविण्यापुढे, आल्यता मिरविल काय? सोव्यानें, आपणास हाती घरण्यास, गरंगर फिरवावें; काष्टानें, काष्टतरास उचलावें; तसें हें आहे.

१६ यास्तव प्रभु, सेनावीश प्रभु, त्याच्या पुष्ट जनांस रोडपणा आणील; त्याच्या वैभवाखाली, अमिज्जाले सारखी ज्वाला भडकेल. १७ इश्वालाची ज्योति अमि होईल, त्याचा जो पवित्र प्रभु तो ज्वाला होईल; एका दिवसांत त्याचे कांटेकुटे व कांटेशुद्धये तो जाळून खाक करील. १८ तो त्याच्या वनोपवनांचा देह व आत्मा यांची शोभा नष्ट करील. रोगी क्षीण होत जातो त्याप्रमाणे त्याची स्थिति होईल. १९ त्याचे वनवृक्ष योडे उरतील, ते मुलासिह टिपांय येतील.

२० ता समर्थी असे होईल की इश्वालाचा अवशेष, याकोवाच्या घराण्यांतील बचावलेले, आपणांस ताढण करण्याच्या यापुढे आश्रव घरून राहणार नाहीत; तर परमेश्वराचा, इश्वालाच्या पवित्र प्रभूचा, आश्रव ते खण्या मनानें करीतील. २१ अवशेष, याकोवाचा अवशेष, समर्थ देवाकडे परत येईल. २२ कारण हे इश्वर-एल, तुझे लोक समुद्राच्या रेतीइतके असले तरी त्याचा अवशेष मात्र परत येईल; त्याचाने परिपूर्ण असा प्रलय नेमिला आहे. २३ कारण प्रभु, सेनावीश परमेश्वर, सर्व देशभर नेमिलेला प्रलय आणीत आहे.

२४ यास्तव प्रभु, सेनावीश परमेश्वर, महातो, हे माझे सीयोननिवासी प्रजे, अश्वर मिसराप्रमाणे तुळ दंडाने ताढन करील व तुजवर सोटा उचलील, तरी त्याला भिंकं नको. २५ कारण घोडकाचाच काळाने तुळवरचा माझा कोप शमून माझा कोष त्याच्या नाशास महात होईल. २६ ओरेव खडकाचवल मिशनानी जाळून भाली तेजहाताशमाणे सेनावीश परमेश्वर, तुजवर नाशक काळील; तो आपली जाळी मुश्किलावरानी कीरीती तो मिसराप्रमाणे त्यावर उगारील. २७ त्यां समानी असे

होईल की तुश्या खांदावरून त्याचा भार तळ तुश्या भानेवरून त्याचे जं निघेल आणि तुश्या पुष्टेशुद्धे तें मोहून जाईल.

२८ तो अयाथास आला, मिश्रोनांतून पार गेला; मिश्रमाशांत त्यांने आपला सरंजाम ठेविला आहे; २९ ते घाटांतून पार गेले; गेवा येथे मुकाम करू असे ते घटण आहेत; रामा घरथर कांपत आहे; शैलाना गिबा पक्कून जात आहे. ३० गळीमेच्या कन्ये, मोठ्यानें हेल काहून अमेरड! हे लळैशा, कान दे! बिचारे अनायोथ! ३१ मदमेना पक्क आहे; गेबी-मांतील रहिवासी पल काळण्यासाठी आपली माळमता गोळ करीत आहेत. ३२ त्याचा आजवा मुकाम नोबास आहे; तो सीयोनकन्येच्या डोंगराला, यख्यालेमाच्या टेंकीला, हातानें घमकावीत आहे.

३३ पाहा, प्रभु सेनावीश परमेश्वर खांदा भयंकर याप्राण्याने छांटीत आहे; उंच बाढेली खोडे तोडून टाकिती जात आहेत; उभत नीच होत आहेत. ३४ तो लोखंडाने बनांतीली झाडे तोडीत आहे, लवानोन प्रतापाच्या हातून पतन पावत आहे.

१ इश्वालाच्या खुंधाला खुमारा फुटेल; ११ त्याच्या मुळवंदून फुटलेली शावा फळ देईल; २ परमेश्वराचा आत्मा, खुळानाचा व समंजस-पणाचा आत्मा, सुरुंकल्पाचा व सामर्थ्याचा आत्मा, परमेश्वराच्या झानाचा व भयाचा आत्मा त्याजवर रहील; ३ परमेश्वराचे भय त्याला बुगंधमय होईल; तो डोल्यानीं पाहील तेवढावरूनच न्याय करणार नाही, कानांनी ऐकेल तेवढावरूनच तो निर्णय करणार नाही; ४ तर तो दुबळ्याचा त्याच नायाथेलेकाळील, दृश्यीवरील दीर्घांच्या बालाचा याशर्द निर्मन करील, तो आपल्या मुखस्तम वेत्राने पूर्णीस ताढव करील, आपल्या मुखाच्या पुळकराने उर्जनांचा संहर करील. ५ आर्मिकता त्याचे वेळा व सत्यसा त्याला नाशर्द होईल. ६ लळाकांगोलाचाकराहील, निरोक्तकाळावर्ष वरेल, नाशर, त्याचे विष मुषु वेल एकन राहील; त्यांत त्यान मूळ बळील. ७ गाय व अस्वल एकज चर्तील; त्यांचे व्ये

एकत्र बसतील; सिंह वैलाप्रमाणे कडबा खाईल. ८ तान्हें बाळ नामाच्या विळजवल खेळेल, थाननुटे मूळ पुरशाच्या बुबुलाला हात लावील. ९ माझ्या सगळ्या पवित्र डोंगरावर ती उपद्रव देणार नाहीत व नासधूस करणार नाहीत; कारण सागर जसा जलपूण आहे तशी परमेश्वराच्या ज्ञानानें पृथ्वी परिपूर्ण होईल.

१० त्या समयी असे होईल की राष्ट्रांकरिता घ्यजवत् उभारिलेल्या इशायाच्या धुमाच्याला राष्ट्र शरण येतील; त्याचे निवासस्थान गौरवयुक्त होईल.

११ त्या समयी असे होईल की अश्वर, मिसर,

पथोस, कूदा, एलाम, चिनार, हमाथ व समुद्रतीरीचे प्रदेश येथून प्रमु आपल्या लोकांचा अवशेष आपल्या हातानें खेरेदी करून दुसऱ्यानें सोडवील. १२ तो राष्ट्रांसाठी निशाण उभारील, व पृथ्वीच्या चारी दिशां-कहून इशाएलांतल्या घालवून दिलेत्यांस एकवट करील व यदूरांतल्या परांगदा शाळेल्यांस गोळा करील. १३ एफारीजाचा भत्तर नाहीस होईल, यहूदाचे वैरी उच्छेद पावतील, एफारहम यहूदाचा हेता करणार नाही व यहूदा एफारीजाची विरोध करणार नाही. १४ ते पश्चिमकडे पलिंग्यांच्या खांदावर (खालीलीकर) प्राडप चालितील; ते एकत्र होऊन पूर्व-देशीवांस छाटितील; अदोम व मवाब चांस हस्तगत करितील; अम्मोनी त्यांस वश होतील. १५ परमेश्वर मिसरी समुद्रांची चाढी भट करील; तो आपला उच्च शास सोडून आपला हात नदावर (फरातावर) परवील; त्यावर प्रहार करून त्याचे जात फांडे करील; त्योवरून लोकांस जोडे वाढून जाती वेईसे करील. १६ भिसर देशांतरुन निवाप्याच्या वेळी इशाएलास जसांमार्या झाला तसा त्याच्या अचम्पिष्ट लोकांस अद्युतांतरुन निवृत्त जाप्यास हमरत्ता होईल.

१७ त्या विकारी तू महणशील, हे परमेश्वर, तुझा मी धन्यवाद करितो, कारण दू मजवार कोप कैल होता, तो तुझ कोप शमला आहे व तू माझे सात्वन कैले आहे. ८ पाहा, ऐव भाजे तारण आहे; मी आव घरितो, भीत नाही; कारण

प्रेमु परमेश्वर माझे बल व गत आहे; तो मैता तारण ज्ञाता आहे. ३ तेव्हां तुम्ही तारणकृपांतरु उल्लासाने पाणी काढाल. ४ त्या दिवरीं तुम्ही महणाल, परमेश्वराचा धन्यवाद करा, त्याच्या नामाचा जयघोष करा, राष्ट्रांमध्ये त्याची कृत्ये विदित करा, त्याचे नाम थोर आहे अशी वाखाणणी करा. ५ परमेश्वरामुळे गायन करा कारण त्याची करणी प्रतापमय आहे; हे सर्व पृथ्वीवर विदित होवो. ६ अगे सीधेनिवासिनी, जयघोष कर, गजर कर; कां की इक्षाएलाचा पवित्र प्रभु तुम्हाठाची थोर आहे.

१ बाबेलाविषयी आमोजाचा पुत्र वशाया
१३ याला दृष्टांतात प्राप्त झालेली देववाणी:

२ उघड्या डोंगरावर घज उभारा, लोकांस मोळ्याने हाका मारा, हातानें खुणावा महणजे ते सर-हारांच्या वेशीत प्रवेश करितील. ३ मी आपल्या पवित्र केलेल्या जनांस आज्ञा केली आहे, माझ्या कोधास्तव माझ्या वीरोंस, अभिमानाने उल्लास पावणाच्या माझ्या जनांस मी बोलाविले आहे. ४ ऐका, एकाचा मोळा राष्ट्रांच्यासारखा गोंगाठ डोंगरावर होत आहे एकअशाळेल्या राष्ट्रसमूहाचा गलबला होत आहे; सेनापीश परमेश्वर युक्तासाठी सैन्याची पाहणी करीत आहे. ५ ते दूर देशांतरु, दिशांतापासून येत आहेत; परमेश्वर व त्याची कोधास्तव देशाचा विचंस करावयास येत आहेत.

६ आक्रोश काचा; परमेश्वराचा दिस समीप आला आहे; सर्वसंमर्थकहून हा एक विनाशक येत आहे.

७ खालुके सर्वांचे बाहु गवळे आहेत, ग्रस्येकाचे हृदय विरचल्ले आहे; ८ ते अगदी बावरले आहेत; त्योंस दैटके व वेदना घेरीत आहेत; प्रसूत होणाच्या ली-प्रसूतीं हे जेणा देत आहेत; एकेकांकडे टकमक पाहत आहेत, त्याची मुद्दे काळवडली आहेत. ९ पाहा, दोब व तीव्र कोध यानी दुखकर झालेला असा परमेश्वराचा दिस येत आहे; तो देश उजाड करून सोडील, त्यांतील पातक्यांचा संहार करील. १० आकाशातील

१ मुळांतः याह, यान्हे

तारे व नक्षत्रे आपला प्रकाश देणार नाहीत; सूर्य उदय पावतांच काळाटिकर पडेल, चंद्र आपला प्रकाश देणार नाही. ११ मी जगाचे त्याच्या दुष्टेबद्दल व पातळ्यांचे त्याच्या अन्यायाबद्दल पारिपत्य करीन; गर्विष्ठांचा विमाळ बंद करीन, जुलम्यांचा तोरा उतर-बीन. १२ पुरुष उक्तुष सोन्याहून दुमिळ करीन, मानव ओफीराच्या शुद्ध सोन्याहून दुमिळ करीन. १३ मी आकाश कंपायमान करीन व पृथ्वी स्थानश्रेष्ठ होईल; सेनाथीश परमेश्वराचा कोप व त्याच्या तीव्र कोहाचा दिवस शास्त्रमुळे असे होईल. १४ हुसकलेला हरिण, मेंढपालाचांचून मेंढारांचा कल्प, शास्त्रासारखे ते होतील; प्रत्येक जण आपल्या लोकांकडे बाल घेईल; प्रत्येक जण आपल्या देशाकडे पद्धन आईल. १५ जो कोणी सांपडेल त्याला भोसकतील; उणा कोणाला पकडतील तो तरकारीने पडेल. १६ त्याच्या डोळ्यावेळत त्याची तांही बाळे ते आपद्धन मारितील; त्याची घरे छुट-तील; त्याच्या खिळा ब्रष्ट करितील.

१७ पाहा, मी त्यांजवर मेदी लोक उठीन, ते सुमाची परवा करणार नाहीत व सोन्याने खुश होणार नाहीत. १८ त्याची धनुष्ये तन्यास पाहितील; ते पोटच्या कळावर दवा करणार नाहीत; त्यांचे नेत्र मुलांची कीव करणार नाहीत, १९ तेव्हांचा राष्ट्रांचा मुकुटमणि, खास्ती लोकांच्या ऐश्वर्यांचे भूषण असा जो बाबेल त्याची, सदोम व गमोरा यांचा देवानें सत्यनाना केला सेव्हाच्यासारखी, स्थिती होईल. २० त्यात पुनः कीवी वस्ती होणार नाही, पिढ्यानपिढ्या त्यांत कोणी राहणार नाही; अरब आपले तंबू तेथे ठोकणार नाहीत; मेंढपाल आपले कल्प तेथे बसविणार नाहीत. २१ तेथे बनपशु बसतील; त्याच्या घरात घुबडे भर-तील; शहादृग तेथे राहतील; बोकडाच्या रुपाची पिशाचं तेथे नाचतील; २२ रानकुंत्री त्याच्या किळपांत, कोल्हो त्याच्या मनोरम महालांत ओरडतील; तिचा काळ जवळ आला आहे; तिचे अभ्युदिन बाढणार नाहीत.

१ कारण याकोबावर परमेश्वर दया
१४ करील; तो पुनः इश्वारास निवङ्ग घेईल,
त्यांस त्याच्या स्वदेशांत वसवील; त्यांला परके

येळन मिळतील; ते याकोबाच्या घराष्यादी लगादून राहतील. २ विदेशी लोक त्यांस नेळन स्वस्थानी पोंचवितील; आणि इश्वाएलाचे घराणे परमेश्वराच्या भूमीत त्यांस दासदासी करून ठेविल; ज्यांनी त्यांस वंदिवान करून नेले होते त्यांस ते वंदीत ठेवितील; असे ते आपणांस पीडण्यांवर स्वासित करितील.

३ ज्या दिवशी तुझी 'पीडा, चिंता व तुजवर लाद-लेले कठीण दास्य यांपासून परमेश्वर तुला आराम देईल, ४ त्या दिवशी असे होईल की बाबेलच्या राजासंबंधाने हैं कवन तं. म्हणशील: पीडणारा कसा नाहीसा झाल! पिळून काढणारी नगरी कझी नष्ट झाली आहे! ५-६ जो कोवाने लोकांचे सतत ताडण करीत असे, जो कोपाने अनिवार छळ करून राष्ट्रांवर सत्ता चालवीत असे, तो दुर्जनांचा सोटा, अधिपतीचा दंड, परमेश्वराने मोहून टाकिला आहे. ७ सर्व पृथ्वी विश्राम पावली आहे, शांत झाली आहे; लोक गायाचा गजर करीत आहेत. ८ सरही झाडे व लबानोनावरील गंधसरू तुजमुळे हर्षित होजून म्हणतात, तं. पडलास तेव्हांपासून आम्हांवर कुऱ्हाड चालविणारा कोणी येत नाही. ९ खाली अधोलोकांत तुस्या स्वागतार्थे गडबड उडाली आहे; तो तुजसाठी पृथ्वीवरील मरुता गेलेल्या सर्व प्रमुखांस यागृष्ट करीत आहे; राष्ट्रांच्या सर्व राजांस त्याच्या त्याच्या सिंहासनावरून उडवीत आहे. १० ते सर्व उद्धू तुला म्हणतात, तूंहि आम्हांप्रमाणे निर्बंध झाला आहेस काय? तूं आमच्यासारखा बनला आहेस काय? ११ तुम्हा डामडौल, तुस्या सारंग्यांचा नाद अधोलोकांत उतरत आहे; तुस्याखाली कुमीचे अंथरूण झाले आहे, आणि बरून तुला कोटकांचे पांधरूण झाले आहे.

१२ हे देदीच्यामान ताच्या, प्रभातपुजा, तं. आकाशांतून कसा पडलास! राष्ट्रांस लोकविणाच्या, तुला भुऱ्हीत करै टाकिले! १३ जो तूं आपल्या मनांत म्हणालास, मी आकाशात चढेन, देवाच्या तारागणाहून माझें सिंहासन उड करीन, उत्तर भागातील देवसभेच्या पर्वतावर मी विराजमान होईल; १४ मी मेंढवार आरोहण करीन, मी परातरासमान होईल; १५ त्या तुला अधोलोकांत, गर्वेच्या अधोमागांत टाकिले आहे. १६ जे तुला पाह-

तील ते तुला निरखन मनांत म्हणतील की ज्याने पृथ्वी अरथर कांपविली व राज्ये बद्धमालविली तो हाच का पुरुष ? १७ ज्याने जगावें रान केले, खांतील नगरांचा विच्चस केला, व आपल्या बंदिवालांस मुक्क कळून घरी जाऊ दिले नाही तो हाच का पुरुष ? १८ राष्ट्रांचे राजे सागळे आपल्यापल्या घरी गैरवाने निद्रिस्त आहेत; १९ येण तुला फेकून दिक्केल्या खांदी-प्रमाणे आपल्या बद्धयापासून दूर झुगाळून दिले आहे; वधिलेले, तरवारीने विविलेले, तर्हेच्या चोऱ्यांसाठें पडलेले यांनी दूर वेणिला आहेस. पापांशाळी तुडविलेस्या महणासारखा दूर शाळा आहेस. २० त्यांच्यावरोबर तुला भूमाती मिळालार नाही, कारण दूर आपल्या देशाची नासधूस केली व आपल्या प्रजेचा वध केला; कुकर्म्माच्या वंशाचें नांव कर्वी मारून उरणार नाही.

२१ बडिलांच्या दुष्कर्मस्तव त्याच्या पुत्रांसाठी वधस्थान सिद्ध करा, म्हणजे ते उदयास येऊन देश विकाश नाहीत, पृथ्वीचा पृथ्वीभाग नगरांनी व्यापून टाकाशर नाहीत. २२ मी त्यांजवर उडेन, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, तावेलांने नांव व अवशेष, त्यांचे पुत्रपौत्र अंकां ची समूल उछेद करीन असे परमेश्वर म्हणतो. २३ तो ताशूलांचे वतत व पाण्यांचे होईल असेही मी करीन; नाशळप साढूने मी त्यास ताशूल टाकीन असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. २४ सेनाधीश परमेश्वर शायथ ताशूल झगाला आहे की, मी कल्पिले तसे होइलच; मी योजिले तसे घडेलच; २५ मी आपल्या देशकात अश्वराचा तुराडा करीन, माझ्या पवित्रांवर त्याला यांत्रिंशाली तुडवीन; तेब्बं त्याचे जं त्यांजवरून निवैल, त्यांच्या खांवांवरून त्याचे ओऱ्ये उतरेल. २६ सर्व पृथ्वीविपरीयी योजिलेला संकल्प हाच आहे; सर्व राष्ट्रांवर उगरिलेला हात हाच आहे. २७ सेनाधीश परमेश्वरांने संकल्प केला आहे तो कोणाच्यांने रह करवेल ? त्याचा हात उगरलेला आहे तो कोणाच्याने मारून आणवेल ?

२८ आहाज राजा मरण पापला त्या वर्षी ही देव-

वाणी ग्रास शाळी :

२९ हे समग्र पलेशेथा, तुला मारणारा सोटा मोडला आहे म्हणून आनंद करू नको, सापत्या मुक्कांतून फुरसे निघेल, त्याचे फल उडता आम्या साप होईल. ३० गरिबांतले गरीब पोटभर खातील; गरजवंत सुखाने झोप बेतील; तुम्हे भूल मी क्षुधेने मारीन; व तुका अवशेष वितील. ३१ अगे वेशी, हावहाय कर; अगे नगरी, ओरठ; हे पलेशेथा, दं सर्वस्वी वितकून जाशील; कारण उत्तरेकून धूर येत आहे; त्याच्या सैन्यांपैकी कोणी तुकून मारून राहणार नाही. ३२ राष्ट्राच्या आमुदांस काय उत्तर घावें ? परमेश्वरांने सीमोन त्यापिले आहे; त्याच्या लोकांपैकी दीनदुर्बल त्यांत अश्रय कळून आहेत.

१ मवाचाविषयीची देववाणी :

१५१ एका रात्रीत मवाचाचे आर उजाड शाळे, नष्ट शाळे; एका रात्रीत मवाचाचे कीर उजाड शाळे, नष्ट शाळे. १२ वैश्व व दीपोन उत्थानी विलाप करण्यास त्याहून जात आहेत; नवो व मेदवा यांवर जाळन मवाच आंकिदान करीत आहे; सर्वांची डोकी मुढिलेली आहेत; प्रयेकची दाढी काढिलेली आहे. ३ आपल्या पेठांने ते गोणताट नेसून आहेत; आपल्या धाळांवर व चौकांत ते संगठे आकांत करीत आहेत, अशु ढाळीत आहेत. ४ हेशावेन व एलाले हीं ओरडत आहेत; याहासपर्यंत त्यांचा आकोश ऐकून जात आहे; यास्तव मवाचाचे हृत्यारंद लोक आरोग्या देत आहेत; त्यांचा जो व चाबारा शाळ आहे; ५ माझे हृदय मवाचाविषयी आकोश करीत आहे; त्याचे सरदार सोअर नगर, एगलांच-शालिंशीया येथवर पढून गेले आहेत; द्यहीय चढणीवर ते रडतरडत चढत आहेत; होरोनाहमाच्या बाटेवर नाश झाल्याची आरोगी ते करीत आहेत. ६ निव्रीमाचे पाणी आटले आहे; गवत वाळून गेले आहे; शाढपाल सुकून गेल आहे; हिरवळ

१ अथवा : पवळेले लोक तीन वर्षांच्या कालवडी-प्रमाणे सोअरापर्यंत निघून गेले आहेत-

નાહીસી જાલી આહे. ૭ યાસ્તવ ત્યાંની વાચિલેલે વ સાઠવિલેલે બન તે વાંદુંચ્ચા ઓહલપલીકડે નેત આહેત. ૮ કારણ મવાચાચ્ચા પ્રદેશાત ચોહાંકડે આંડાખોડ જાલી આહે; ત્યાંચે આંડાન એલાદ્યાપર્યંત, ત્યાંચા આકોચ વૈર-એલીમાપર્યંત એંઝે જાત આહે. ૯ દીમોનાંચે જલપ્રાવાહ રકાને ભર્લે આહેત; આગ્ની દીમોનાવર મી આજણી અરિષ આજણા; મવાચાચ્ચા વાંચલેલ્યા લોકાંવર વ દેશાંતીલ અવધિં લોકાંવર એક સિહ આસ્પણા.

૧ અવિપતીસ પાઠવાચાચા કોકરંચા નજ-
૧૬ રણ તુમ્હી રાનાંવળ્યાંચે સેલા ગેઝુન સીયોન કન્યેચ્ચા પર્વતાંકડે રવાના કરા. ૨ કારણ કોવાંતલ ઉદ્વિલેલ્યા ભટકગાંચા પાખરાંપ્રમાળે મવાચાચ્ચા કન્યા આણોંચ્ચા ઉત્તરાંબદ્ધ ભટકતીલ. ૩ મસલ્લ દે, નિર્ણય કર; ભરદુપારી આપલી છાયા રાંધીસારણી કર; ચાલુંન દિલેસ્યાંસ લીધીશ, ભટક-જાચ્ચાંસ દાખલું દેલેં નકો. ૪ માસ્થા બાલુંન દિલેસ્યાંસ તુંબજબદ રહ્યું હે; મવાચાચા, છટાંલાંસુન આસરા હો; કારણ પિલુન કાઢણારા નષ્ટ જાલ આહે; નાસધૂસ બંદ જાલી આહે; પાયમણી કરણારે દેશાંતુલ નાહીટસે જાલે આહેત. ૫ બાસ્ટલ્યાંચે તિંહસન સ્થાપિલે આહે; ત્યાવર દાવિદાચ્ચા દેચ્યાત કોણીએક સલ્યાંલ્ય વિરાચમાન હોઈલ; તો ન્યાય કરણારા, ન્યાયપ્રિય, ઘાર્મિકેર્ટ નિષ્ણા અસા અસેલ.

૬ મવાચાચ્ચા ગર્વાવિષી આમ્ભી એકુન આહોં; તો મોઢ અમિમાની આહે; ત્યાવા ઉન્મત્તપણા, ત્યાવા ગર્વ વ ત્યાવા કોચ, યાંવિષી આમ્ભી એકુન આહોં; ત્યાંચી બઢાઈ નિર્યંક આહે. ૭ યાસ્તવ મવાચસ્તવિષીં વિલાપ કરીલ, સર્વ લોક શોક કરિતીલ, કોર-હેરેસેચાચ્ચા જેનુંચ્ચાંસ દેખાવિષીં આહી વિરાસ હોઇન તુમ્હી ઉસાંસ દ્વારા, ડાંદિશેલેણે મંડે હું સિંબેચ્ચા દ્વારાંત્રા હું સુદૂરન ગેલી આહેત; રાણ્યાંચ્ચા અવિપતીની તિચ્છા ક્રાંતે અંકુર સુદૂર ધાર્યિં આહેત. તી યાજેરાપર્યંત વિતાંસી હેતી, તી દાંતસાહુ પરસ્પરી-

૧ અથવા: કોસલ્લેસ્યા પાયાવિષી

હોતી; તિચ્છા ફાંદા ચોહાંકડે પરસ્સન સસ્યુદ્ધાપલીકડે ગેસ્યા હોસ્યા; ૯ મહણ મી વાંદેરચ્ચા વિલાપાપ્રસાંદે સિંબેચ્ચા દ્વારાંત્રેવિષીં વિલાપ કરિતોં; હે હેસ્થોના, હે એલાંકે, મી આપલ્યા અશ્નીં તુંદ્ધાંલ ન્હાંલ વાલીન. કારણ ઉન્હાલ્યાંતીલ તુસ્યા ફલંચ્ચા વ પિકાંચ્ચા હંગામાચ્ચા વેલી રણશબ્દ કાની પડલા. ૧૦ સુપીક મલ્યાંતલા આંદેં વ ડલાસ નાહીસા જાલા; દ્વાસ્કીચ્ચા મલ્યાંત ગાયનાચા વ હર્ષાંચા ગજર હોત નાહીં; દ્વાસ્કુંડાંત શ્રદ્ધે તુદ્ધવુન કોણી દ્વાસારસ કાઢીત નાહીં; દ્વાસ્કીચ્ચા હંગામાંતલા ઉત્સવશબ્દ મી બંદ કેલા આહે. ૧૧ લાસુંલે માસી આંદીં મવાચાસાંઠી, માસે કાલ્યીજ કોર-હેરેસેસાંઠી વીણેપ્રમાળેં નાદ કરીત આહે. ૧૨ મવાચા દેવદર્શન હેંદેલ આગ્નિ ઉંચ સ્થાની રહુન રહુન અકેલ, દેવદર્શાંત પ્રાર્થના કરાવયાસ જાઈલ તરી ત્યાંચે કાંઈ ચાલણાર નાહીં.

૧૩ મવાચાવિષીં ગતકાંદી પરમેશ્વરાને, જે બચન વિદિત કેંદે તેં હેં: ૧૪ આતાં પરમેશ્વર મહણતો, સાલદારાચ્ચા મુદ્દીપ્રમાળેં તીન બર્ષાત મવાચાંચે વૈભવ ત્યાચ્ચા સંગ્લાં મોદ્યા સસુદાયાસહ ક્ષીણ હોઈલ; ત્યાચા અવશેષ રહીલ, પણ તો અત્યાં; મહણાંયાસારણા નરણાર.

૧ દિમિક્યાવિષીંચી દેવચાણી:
૧૭ પાહ, દિમિક્ય હૈ નગર યા નાંકાલી મુકુલે આહે; તેં મોડતોડીંચ! ઢીગ બનલે આહે. ૨ અરોએરાંચી નગરે લોક સોદૂન ગેલે આહેત; તી ગુરાંચ્ચા કળ્યાંચીં ઠિકાંણ જાલી આહેત. તે તેણે બસતાત; ત્યાંસ ભેડાવિણારા કોણી નાહીં. ૩ એફાઝ્માંચી તદ્વંદ્વી, દિમિક્યાંચે રાજ્ય વ અરામાચા અવશેષ હી નાહીટાંચી હોટીલ; એફાએલાંચ્ચા વૈસલાંચી ગત જાલી રંધી લાંચી હોઈલ, જસે સેનાંચીં પરમેશ્વર મહણતો. ૪ ત્યા સમગી અસે હોઈલ કો યાકોબાંચે વૈસય કષ્ય પાંચે, ત્યાવા પૃષ્ઠ દેહ રોડ હોઈલ. ૫ કાપીની કરણારા ઉન્યાંચિક્યાંચી કાંદી ચલણ જાણ્યાં હોસાને કણસે કાપિતો તરંગે હોઈલ; રફાઈલ ખોન્ચાંત કોણી

कणसे दिघितो तसे होईल ६ तरी जैतून झाड हालविले असतां त्यावर कोहीं फळे शिळक राहतात, वरच्या फांदीवर दोनतीन व त्याच्या अगदी बाहेर पसरलेल्या बुफुफल शाखांवर चारपांच राहतात, तसा त्यांचा शेष राहील, असे परमेश्वर इश्वाएलाचा देव म्हणतो. ७ त्या समवी मनुष्य आपल्या उत्प्रकर्त्याकडे पाहील; त्याचे डोळे इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभुकडे लागतील. ८ आपल्या हातांनी बनविलेल्या वेण्यांकडे तो पाहणार नाही; आपल्या बोटांनी घडिलेल्या अशेरासूरीत व सूर्य-मूर्ति यांकडे तो पाहणार नाही. ९ त्या समवी इश्वाएलाच्या भीतीस्तव सोहून दिलेल्या व उद्घव्सत झालेल्या बनांतील आणि डोंगराच्या माथ्यावरील स्थलांग्रामे त्याची तट-बंदीची नगरे होतील; ती उजाड होतील. १० काऱण तू आपल्या तारणकर्त्या देवावा विसरलास व आपल्या आश्रयाच्या दुर्गांचे स्मरण केले नाही; म्हणून तू मनोरम झाडांची लागवड केली व परदेशीय द्राक्षलतेची झरणे अविली; ११ ती तू लाविली त्या दिवशी त्यांला तू कूपण घातले व लाविलेले बी दुखाच्या दिवशी सकाळी फुलावे असे केले; पण त्याचा हंगाम दुखाच्या व दुर्सळ क्षेत्राच्या दिवशी केराचा ढीग होईल.

१२ अरे, बहुत राश्ट्रांचा केवडा हा गलवाला! समुद्राच्या गर्जेसारखा ते गलवाल करितात; केवडी ही राश्ट्रांची खल्वळ! ती महापुराच्या खल्खलीसारखी खल्वळ करितात; १३ राष्ट्रे महापुराच्या खल्खलीसारखी खल्वळ करितात; परंतु तो त्या खल्वळीस प्रतिरोध करील व ती नाहीसी होईल; डोंगरांवरचे भूस व बावटीलील धूळ ही वाच्यापुढे उहून जातात तशी ती नष्ट होईल. १४ संघाकाळी पाहाल तर थरकांप; पहाट झाली नाही तो तिचा फडशा. जे आम्हांस छटितात त्याच्या बांध्याला हैं आहे; जे आमचा अपहार करितात त्याच्या हिस्साला हैं आहे.

१ अथवा : अदोनिस दैवताच्या झाडांची.

२ अथवा : अन्य देवाच्या द्राक्षलतेची.

१ अरे, कुशांतील नवांपलीकडल्या फड-
१८ फडणाच्या पंखांच्या देशा! २ तो पाण्यावर चालणाऱ्या लंब्हाळ्यांच्या नावांतून जलमार्गानें वकील पाठवितो. शीघ्रगति दूतांनो, त्या उंच बांध्याच्या व तुळतुळीत अंगाच्या राश्ट्रकडे जा; ते लोक मूळ-पासून भयंकर आहेत. तें हुक्मत चालविणारे व पादाकांत करणारे राष्ट्र आहे; त्याची भूमि नवांनी विभागिलेली आहे. ३ अहो भूतलवासी असिल जनहो, पृथ्वीवरील रहिवास्यांनो, पर्वतांवर व्यज उभारण्यात येईल तेव्हां तुळी पाहा; तुतारी वाजविष्यांत येईल तेव्हां ऐक.

४ परमेश्वरानें मला सांगितले की सूर्य प्रकाशत असतां स्वच्छ जल पडते व कापणीच्या समर्थी उच्चाकाळी दर्हिवरयुक अभ्र थेटे, तसा मी शांत राहून आपल्या निवासस्थानांतून अवलोकन करीन. ५ काऱण मोहर गव्हाल्यावर त्याच्या जागी द्रास्ये येऊन पिकावयास लागतात तेव्हां हंगामापूर्वी तो कोयत्यांनी डहाल्या छाटील व पसरलेल्या फांचा तोहून टाकील. ६ डोंगरांवरील अवासी पश्यांसाठी व देशांतील गुरांदोरांसाठी त्या सर्व पहून राहतील; त्यांवर अधाशी पक्षी उन्हाळ्य काढितील आणि देशांतील सर्व गुरंदोरे हिंवाळ काढतील. ७ त्या समवी उंच बांध्याचे व तुळतुळीत अंगाचे लोक, मूल्यासून भयंकर, हुक्मत चालविणारे, पादाकांत करणारे, ज्या राश्ट्रांची भूमि नवांनी विभागालेली आहे तें, सेनाधीश परमेश्वराचे नाम दिलेल्या स्थळीं म्हणजे सीयोन डोंगरावर सेनावीश परमेश्वराला स्वतंत्रा नजराणा म्हणून अर्पील.

१ मिसर देशाविष्यांची देववाणी :
१९ परमेश्वर शीघ्रगति मेघावर आसू होऊन मिसराकडे येत आहे; मिसरांतील मूर्ति त्याज-समोर कांपत आहेत आणि मिसरांवै हृदय वांतल्या आंत विरघळत आहे. २ मी मिसरी मिसराच्यावर उठवीन;

१ अथवा : परमेश्वराला नजराणा अर्पील.

प्रत्येक आपल्या भावावरोबर व प्रत्येक आपल्या क्षेत्राच्यावरोबर, नगर नगराशी, राज्य राज्याशी लढेल. ३ मिसाच्या अंगांची हिंमत स्वेच्छ; त्याची मसल्या मी व्यथे करीन; ते मूर्तील, मांत्रिकांला, भूत-वैद्याला व गाळाळ्याला प्रश्न विचारितील. ४ मी मिसाच्याला एक कठेऱ घनाच्या हाती देहेन; एक उप्र राजा त्योज-वर सरत करील असे प्रभु सेनाधीशीं परमेश्वर महणतो.

५ समुद्राचे पाणी आदून जाईल, नदी आदून कोरडी होईल; ६ नदीच्या फाव्यांला वाण मुटेल; मिसर देशाचे कालवे बारीक होऊन सुकून जातील; बोळ व उल्हाऱ्ये सुकून जातील. ७ नील नदीजवळीनी, नील नदीतीरीची कुरणे व नील नदीच्या आसपासची सर्व शेती वाळून जाईल व तीतील सर्व कांही विलसून नाहीसे होईल. ८ तेव्हां थीवर शोक करितील; नील नदीत गळ टाकणारे सर्व विलाप करितील; पाण्याकर पाण्य टाकणारे म्हान होतील. ९ पिंगलेस्या ताशाचे काम करण्यारे, कापसांने बीण-काम करण्यारे काळ्यांबदीतील. १० वेशाचे स्तंभ भम होतील; वेशन बेळज कम्प करण्याचा सर्वांची मने खिळ होतील.

११ संवेदनाचे सरदार, फारोचे शहाणे मंत्री निव्वळ मूळे बनले आहेत; त्यांची मसलत पश्चात्ता-समान काली आहे; मी शहाण्यांचा पुत्र आहे, मी प्राचीन राजांचा वंशज आहे असे तुम्ही फारोचे करते महणता? १२ तुम्हे शहाणे कोठे आहेत? त्यांनी तुला घाटी सांगावे. भिसराविकी सेनाबीश परमेश्वराने काय संकल्प केला थाहे हे त्यास करूळ या. १३ सो अवानाचे सरदार मूळे बनले आहेत; नोफाचे सरदार फसले आहेत. भिसरी गोवाची कोनकिल असे जे, त्यांनी भिसरास वहकिले आहे. १४ परमेश्वराने त्याच्यात अतिशृंगी घाताती आहे; भयाची वाति करीत लोक्खो तरें त्यांनी भिसर देशाता त्याच्या प्रत्येक कामात वहकिले आहे. १५ तेव्हा शीर अबवा शेपूट, शाळव्यी किंवा उम्हाच्या यांस करीता येईल असे एव्ही काय भिसर देशात उरणार नाही.

१६ सम कर्त्त्व विसरी ठोक वायकङ्गसारवे होतीक;
सेनावीय परमेश्वर त्याज्वर आपला दृष्ट उत्तरीक

त्यामुळे ते थरथर कांपतील व भयभीत, होतील. १० तेहां यहूदाची भूमि मिसर देशात्य भीतिप्रद होईल; तिचे मिसर देशाजवळ कोणी नांव काढिल्यात तो भयग्रस्त होईल; सेनावीधी परेश्वरांने चो संकल्प त्याजिविषयी योजिला आवे त्यामुळे असे होईल.

१८ त्या समवी मिसर देशाची पांच नगरे कळाल देशाची भाषा बोलतील; ती सेनावीश परमेश्वरपुढे एकलिनिटरेची शपथ वाहील; त्यापैकी एकाला इंटररेस (विनाश-नगर) म्हणतील.

१९ त्या काळी मिसर देशाच्या मध्ये परमेश्वरासाठी वेदी होईल, व त्याच्या सीमेवर परमेश्वरासाठी स्तंभ होईल. २० ही मिसर देशात सेनाधीश परमेश्वराच्ये विन्ह कृतील साक्ष अशी होतील; आपणांनंद जुऱ्य करण्यासुळे लोक परमेश्वराचा धावा करितील तेव्हां तो एक उद्घाटक व कैवल्यापाठ्यानंद मुरा करील. २१ त्या काळी परमेश्वर मिसन्यांत आपली ओळख देईल व मिसरी परमेश्वरास ओळखतील; ते यश व बल अपैन त्याची उपासना करितील; ते परमेश्वरास नवया करितील व तो फेलतील. २२ परमेश्वर मिसर देशास यारील; यारील व वर्दीह करील; ते परमेश्वराकडे वक्तील आणि तो त्याची विनंति ऐकेल व त्यास वरै करील.

२३ तथा काली मिसरातून अक्षुरास हमरता होईल; अक्षर मिसरात व मिसर अक्षुरात येईल-जाईल; मिसं अक्षुरातोवृत्त उपस्थिता कील.

२४ त्या काळी मिसर व अश्वर गांवा इत्याएऱ हा
तिसरा सोळी बनेल व पूर्णीस मंगलप्रद होईल;
२५ अश्वर दिनेशील केलेले त्यास हा आवीर्ण
दिक्षिः मात्री प्रजा मिसर चन्य असो; मात्राहा हातची
हाती अश्वर चन्य असो; आणि मात्रे बतन इत्याएऱ
चन्य असो.

२० अस्त्र तेजाल रथ लोकोंकामे बहु-
लिप्तिकर्त्ता कर्त्ता वर्षे वर्षे वर्षे
अस्त्रोन्ती लहू ते हस्तान केले २ त्या

वेळी आगोजाचा पुत्र यशया याच्या द्वारे परमेश्वर महणाला : जा, आपल्या कंबरेच्ये गोणताट सोहळन टाक, आपल्या पांचांतला जोडा काढ, त्यानें तसें केलें, तो उघडा व अनवाणी चालला. ३ तेव्हां परमेश्वर महणाला, तीन वेष्पेपर्यंत मिसर व कृश यांस निन्ह व विस्मय न्हावा महणून माझा सेवक यशया उघडा व अनवाणी चालला; ४ तसा अस्त्र देशाचा राजा मिसरांतील बंदिवान व कुशाचे हृषीपर केलेले तक्का व महातारे यांस उधडे, अनवाणी व उथया कुलशर्णी, मिसर देश कजीत न्हावा महणून घेऊन जाईल. ५ ज्या कुशाची त्यांनी अपेक्षा केली व ज्या मिसर देशाची त्यांना घरेड वाटली त्याच्यासुळे ते घावरे व लक्षित होतील. ६ त्या समर्थी या समुद्रतीरचे रहिवासी मरुदील, पाहा, अद्भूत्या राजापासून आमंत्रास सोडवाचे महणून आम्ही ज्यांनी अपेक्षा केली, ज्याकडे आम्ही साहाय्याचे खालीले त्याची असी गति भाली; मग आमचा कंसा निमाव लागेल ?

१ समुद्रालांतरच्या राजाविषयीची देववाणी :
२१ देविणेकून जशा वक्तव्यी नाही विचाराने
 येतात; तसें रानांतर, भयानक देशांतर, अरिष्येते. २ मला कष्टप्रद दृष्टांत भासव आहे; छटासु खुटीत आहे, ठक ठकवाणी करीत आहे. हे एलमा, चक्राई कर; हे माझ्या, वेदा थाळ; त्याच्यासुळे लोक टाकीत असलेले सर्व उसासे जी यांवितेते. ३ हे पाहून माझ्या कंबरेस कला लांगल्या आहेत; प्रसूत होणाऱ्या झीच्या वेदांप्रभायांने मला वेदना होत आहेत; यी एवढे आळेपिले देत आहें की मला ऐकून येत नाही; मी इतका घावरले आहें की मला दिसत नाही. ४ माझे हृदय घडघडते; भीतीने मी अस्त झालो आहें; माझी आवडती वेळ संचाकाळ मला कंपित करणारी झाली आहे. ५ ते मेजवाणीची तयारी करितात; ते पहारेली डेकितात; खातात-पितात; सरळसरळ, उद्य, लडलीला अलेक अला. ६ परमेश्वर मला महणून, जा, एका लेण्ठाकारा ठेव;

त्याच्या नजरेस पडेल तें त्यानें कळवावें. ७ रथ, जोडीजोडीने चालणारे घोडेस्वार, गाढवांवर बसलेले स्वार व सांडीस्वार हे त्याच्या दृश्यीस पडले तेव्हां त्यानें अतिशयित उलंठेने कान लाविले. ८ तो सिंहनाद करून महणाला, प्रभु, मी दिवसा बुरुजावर एक सारखा उभा असतो, रात्रीच्या रात्री आपल्या चौकीवर काढितो. ९ तर पाहा, पायदळ, जोडीजोडीने चालणारे घोडेस्वार येत आहेत; ते उव्हा स्वरानें महणतात, बाबेल पडला हो पडला; त्याच्या देवांच्या सर्व मूर्ति जमिनीवर आपटून फोडिल्या.

१० हे माझ्या मळलेल्या, माझ्या खल्यांतल्या धान्या, इशाएलाचा देव, सेनाशीश परमेश्वर, याजकून जे मी ऐकून ते मी तुम्हांस कळविले आहे.

११ दुमाविषयीची देववाणी :

सेविराहून मला शब्द ऐकून येतो की जागल्या, रात्र किती शाली ? जागल्या, रात्र किती शाली ? १२ जागल्या महणाला, पहाट होत आहे, रात्र होणार; तुम्हांला कांही विचारावाचें असेल तर विचारा; परंत या.

१३ अरबस्तानाविषयीची देववाणी :

ददार्नीच्या काफल्यांनो, तुम्हांस अरबस्तानांतील राजा राज कंथाची लागेल. १४ तांहेह्यासाठी पाची आणा; तेमा देवांतील रहिवाक्वाणो, पल्लाच्याच्या भेटीस भाकरी घेऊन या. १५ तरवारी, उफ्सलेल्या तरवारी, वाकविलेले बहुव्य व घोर संघाम यांपासून ते पक्का आहेत. १६ कारण प्रभूने मला असें सांगितले आहे की सालदाराच्या मुदतीप्रभायांने एक वर्षांच्या मुदतीत केदाराच्ये सर्व वैभव लग्यास जाईल; १७ केदार देवांतील बहुधारी वीरांची संस्था थोडीच उरेल; कारण परमेश्वर, इशाएलाचा देव, हे बोलला आहे.

१ दृश्यांताचें खोरे याविषयीची देववाणी :

२२ तुम्ही सर्व भ्रात्यांवर चढलां त्या तुम्हांस काय झाले ? २ हे गोंगाटानें भरलेल्या, गजबजलेल्या

शहरा, उत्सवशब्द करणाऱ्या नगरा, तुळ्यांतील वध पावळेले तरवारीनं वधिले नाहीत, युद्धांत मारिले नाहीत. ३ तुझे सर्व सरदार एकत्र मिळून पकाले; धनुष्यास बाण लालियावांचून त्यांस बद्ध केले; तुळ्यांतून पकून जात होते खारैकी जे हाती लागले त्या सर्वांस एकत्र बांधिले. ४ हाकरितां मी म्हणालो, मजवूलन आपली दृष्टि फिरवा; मी मनस्वी रडणार आहे; माझ्या लोकांच्या कन्येचा नाश झाला आहे; त्याबद्दल माझें सांतवन करण्याचे श्रम घेऊ नका.

५ कारण दृष्ट्यांताच्या खोन्यांत हा दिवस प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर यांने गडबडीचा, पायमलीचा व घावरप्याचा असा नेमिलेला आहे; या दिवशी भिंती मोडतील आणि ढोंगरांत आरोळ्यांचा प्रतिच्छन्न होईल. ६ एलामार्ने भाता घेतला आहे. पायदृढ व घोडेलार हेही त्याजवरोबर आहेत; कीरंग ढालीची गवसणी काढिली आहे. ७ असे झाले आहे की तुझी उक्कट सोरी रथांनी भरिली आहेत, व वेळीसमोर घोडेलार रांग घरून उभे आहेत. ८ तेहां त्यांने यशूदाची झापड दूर केली; त्या दिवशी तू वनगृहांतील शाळागारकडे दृष्टि लाविली. ९ तुम्हीं दाविदाच्या नगरीची भगवांडे पाहिली ती पुळकळ होती; तेहां तुम्ही खालील तळ्यांत पायाचा संचय केला. १० तुम्ही गळवलेमांतील वरांची मोजदाद कळून तट मजबूत करण्यासाठी घरै पाढिली. ११ जुन्या तळ्याच्या पास्यासाठी तुम्ही दोन भिंतीच्या मर्यांद्यां हौद केला; पण ज्यांने हे सर्व केळे त्याजकडे लक्ष दिले नाही; ज्यांने हे पूर्वीच योजिले त्याकडे तुम्हीं दृष्टि लाविली नाही.

१२ त्या समयी तुम्ही रडावें, शोक करावा, केस तोडावे, गोप्ताट नेसावें असे प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर यांने सांगितले होतें; १३ पण पाहावें तो आनंद व हर्ष, बैल मारणे व मेंडरे कापणे, मांस खाणे व द्राक्षारस पिणे वालले आहे; उद्या मरावताचे आहे म्हणून खालनपितळ घेऊ या, असे ते म्हणत आहेत. १४ सेनाधीश परमेश्वरांने माझ्या कानांत सांगितले आहे की तुम्ही मरावें शाचिकाय या अन्यायाचे दुसरे प्रायवित्त खारोवर नाही, असे प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर, म्हणतो.

१५ प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणाला की जा, राजमहालांतील व्यवस्था पाहणारा कारभारी जो शेवना त्याजकडे जाऊन असे म्हण : १६ येथे तुझे काय आहे ? येथे तुझे कोण आहे ? तू आपल्यासाठी थडगे खोदविले आहे; उच्चस्थळी थडगे खोदविले आहे; खडक कोरून तू आपणासाठी जागा केली आहे. १७ पाहा, परमेश्वर तुला बलवान् पुरुषप्रामाणे झुगारून देणार आहे; तुला मगरमिठींत धरणार आहे. १८ तुझी घोट बांधून तुला चेंद्रहसारखे विस्तृत प्रदेशावर फेळून देणार आहे; अरे स्वामिश्वास कलंक लावण्या, तेथें तुला मरण येईल : तुझे ऐश्वर्याचे रथ तेथें राहतील. १९ मी तुला तुश्या दुष्पावरून काढून टाकीन; तो तुला तुश्या पदवरून खाली ओढील. २० त्या समयी असे होईल की माझा सेवक, हिल्कीयाचा पुत्र एल्याकीम, यास मी बोलावीन; २१ त्यांना तुश्या झगा घालीन, त्याला तुश्या कमरवर्द कधीन, तुम्ही सत्ता त्याच्या हाती देईल; तो यस्ताकेमारांचा व यशूदाच्या वराप्याचा पिता होईल. २२ दाविदाच्या वराप्याची निंकी त्याच्या खालीचावर टेकीन; त्यांने उघडले तर कोणी बंद करणार नाही. त्यांने बंद केले तर कोणी उघडणार नाही. २३ मजबूत ठिकाणच्या खुंटीसारखे मी त्याचा स्विर करील; महाजे तो आपल्या पित्याच्या वराप्यास वैधवशाली असन देईल. २४ त्याच्या पित्याच्या वराप्याच्या सर्व शाळा व प्रतिशाळा, पंचपांजीपासून सुरीपर्यंत सगळी पात्रे, यांचा भार त्याजर लटकून राहील. २५ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी मजबूत ठिकाणी बसलेली खुंटी ढक्के; ती कापली जाऊन खाली पडेल व तीव्रील भार घेदिला जाईल; कारण परमेश्वर हे बोलला आहे.

१ सोराविषयीची देववाणी :

२३ तार्शाच्या गलवतांनो, हायहाय करा; त्याचा विर्वंस झाला आहे; तेथे आता घरदार किंवा बंदर राहिले नाही; किंती लोकाच्या देशांतून त्यांस ही

खबर कल्ली. २ समुद्रतीरीच्या रहिवाश्यांनो, भीतीने स्तव्य व्हा; समुद्रपर्वेटन करणारे सोदोनी व्यापारी तुला समृद्ध करीत. ३ महासागरावस्तु अलेले शीहोर यशीचे उत्पन्न, व नील नदीचे यीक ही त्याची मिळकूत होती; ते शहर राष्ट्राचे पेठ क्षाले होते. ४ हे सोदोना, फजीत हो; समुद्र, समुद्रुगु म्हणत आहे: मी वेण दिल्या नाहीत, प्रसवलो नाही, तश्यास वाढविले नाही, कुमारी लहानाच्या मोऱ्या केल्या नाहीत. ५ मिसर देशास ही बतमी पोहंचेले तेज्जां सोरत्या त्या वर्तमानाने ते घेसांत पडलील. ६ तार्शीशास निघूज जा; समुद्रतीरीच्या रहिवाश्यांनो, हायहाय करा. ७ हच का तुमचे आनंदपूर्ण नवर? ते अति प्राचीन काळ्यापासून खसलेले आहे; त्याचे पाय वसाहीलोसाठी त्याचा दूरदूर देऊ भेडे.

८ सोर ही सजमुकुटदांडी; तिचे व्यापारी सद्दात, तिचे उद्दी जगातले महाजन, तिच्यालिंग हें कोणी ओळिले? ९ सर्व डामडीलास बद्दा लगावार व जगांतील सर्व महाजनाची अप्रतिक्षा व्हावी, म्हणून हें सैनाशीश परेशराने भेडिले आहे. १० अगे तार्शीशक्कन्ये, तून नोंद नदीत्रामांगे लोपली भूमि व्यापून टाक, तुला आतो अटकेव वरदांशा कंटिवंच राहिला नाही. ११ परेशराने आपला हात समुद्रावरू उगंतरिला आहे. त्याने राहिल्या वरयर कांपविले आहे; त्याने कलानासंवधाने अनी अहा केली आहे की त्याचे दुर्ग नष्ट करावे. १२ तो म्हणाला, हे कलंक लागलेल्या सोदोनाच्या कुमारिके, तून इतःपर उल्लंशणार नाहीस; उठ, किंती लोकांच्या देशात निघून जा; तेचेही तुला थारा मिळार नाही.

१३ खास्यांचा देश पाहा, ती आतो राष्ट्र नाही; त्याची भूमि असुख्यांनी वनवरासाठी सोडिली आहे; त्यांनी मोर्चे क्रवून तिचे महात जगीनदेस्त कलम ती उद्व्यस्त केली आहे. १४ तार्शीशाच्या गलवातानो, हायहाय करा. तुमवा दुर्ग उद्व्यस्त केला आहे. १५ त्या काळी असे होईल की एकाच राजाच्या कार्कीदीच्या इतकी म्हणजे सतर वर्षे सोराची विस्मृति पडेल; सतर वर्षे संपत्यावर वेशेच्या शा गाष्यात सांगितल्याप्रयाणे सोराची होईल: १६ सरणा-

तून गेलेले वेशे, हाती किनरी वे, शहरभर भटक, जांगले वाजीव, पुकळ गा, म्हणजे तुम्हे स्मरण राहील. १७ हीं सतर वर्षे गेल्यावर असे होईल कीं परमेश्वर दोरेचा समाचार घेईल; ती पुनः आपल्या कमाईकडे फिरेल; ती भूष्णावरील सर्व राष्ट्रांशी व्यभिचार करील. १८ तिच्या व्यापाराची प्राप्ति व तिची कमाई परमेश्वराला समर्पैन पवित्र होईल; तीं भांडारात ठेवणार नाहीत; तिचा संकल्प करणार नाहीत; तर जे परमेश्वराच्या संक्षिप्त असतात त्यांस भरपूर खावयास सिल्लवें व त्यांनी उंची वर्ले त्याची म्हणून तिच्या व्यापाराची प्राप्ति त्यांच्या कामी लागेल.

१ पाहा, परमेश्वर पृथ्वी रिक करीत आहे,
२४ तिला ओसाड करीत आहे, तिला विस्प करीत आहे व तिच्या रहिवाश्यांची दाणदाण करीत आहे. २ तेज्जां जशी लोकांची तशी याजकाची, वाकराची तशी धन्याची, दासीची तशी धनिणीची, विकल वेणान्याची तशी विकल देणान्याची; सावंकादाची तशी दुर्लक्षी, धनकोळी तशी दणकोळी रिप्पति होईल. ३ पृथ्वी अगदी रिक होईल, तिची लूट होईल; कारण परमेश्वर हें वचन बोलल्य आहे. ४ पृथ्वी शोकाकुल व कृष्ण शास्त्री आहे; जय मुस्लिम कृष्ण शाले आहे; पृथ्वीचीरील प्रतिष्ठित जन जंजर झाले आहेत. ५ पृथ्वी आपल्या रहिवाश्यांकूल अष्ट झाली आहे, कारण त्यांनी नियमांचे उलंघन केले आहे, विचीचे अतिक्रम केले आहे आणि सनातन करार मोडिला आहे. ६ यास्तव पृथ्वी शापाने ग्राषिली आहे, तिचे रहिवासी पापाचे फल भोगीत आहेत, पृथ्वीचे रहिवासी जळून भस्म झाले आहेत, मानव घोडेच उरले आहेत. ७ नवा द्राक्षारास शोकाकुल झाला आहे, त्राक्षी करपून गेली आहे, हर्षित मनाचे सर्व जन उसासे टाकीत आहेत. ८ डांफांचा हर्षनाद बंद पडल्य आहे, उत्सव करण्यांचा कला बांबला आहे, किंतीचा हर्षनाद बंद झाल्य आहे. ९ ते गतगात द्राक्षारास पीत नाहीत, मरप्यास मर

कळू लातें. १० व्यवस्थाप्रष्ट नगर भंग पावले आहे; प्रत्येक घर बंद पडले आहे, कोणाचाहि अंत रिघाव होत नाही. ११ बाहेर रस्त्यांत द्राक्षारसास्तव ओरड चालली आहे, सर्व उत्सव मावळ्या आहे, पृथ्वीचा हृषी लोपला आहे. १२ नगरांत उसती ओसाडी झालेली आहे; वेशीचा भुगाभुगा झाल आहे. १३ जैतून वृक्ष हालविल्यावर, द्राक्षांचा हंगाम आटोपल्यावर, सरवा वेचतांना जशी थोडीशी फळे राहतात तसे पृथ्वीवरील राष्ट्रांचे होईल.

१४ ते उच्च स्वरांने गजर करितील, परमेश्वराच्या प्रभावास्तव समुद्रवर्णन गजर करितील. १५ यास्तव उगवतीकडल्या लोकांनो, परमेश्वरांचे गौरव करा; समुद्रीरी राहण्यांनो, इस्त्राएलाचा देव परमेश्वर याच्या नामांचे गौरव करा. १६ धार्मिकांची प्रतिष्ठा होवो अशी गीते दिगंतापासून आमच्या कानीं पडलीं.

तेव्हांमधील माझा नाश झाला हो नाश झाला ! हाय हाय ! ठकांनी ठकविले, ठकांनी ठकबाजीने ठकविले. १७ हे पृथ्वीवरील रहिवास्या, दरारा, खाढा व पाशा हे तुजपुढे आहेत; १८ असें होईल की दरान्याच्या शब्दामुळे पव्यारा खाल्यांत पडेल, खाल्यांतून निभावलेला पाशांत सांपडेल, कारण आकाशाची द्वारे उघडलीं आहेत, पृथ्वीचे आधार हालत आहेत. १९ भूमि अगदीं काढून गेली आहे, भूमि साफ फुदून गेली आहे, भूमि अतिशय हादरून गेली आहे. २० भूमि मध्याप्यासारखी झोकांच्या खात आहे, माचालासारखी झुलत आहे; तिच्या अपराधांचा भार तिला दावीत आहे; ती पडेल, आणि पुनः उठारा नाही.

२१ त्या समर्थी असें होईल की उच्च आकाशांत आकाशस्थांचें सैन्य व भूमीचे राजे यांची परमेश्वर झडती घेईल. २२ बंदिवानांस जसें अंथार-खण्ठीत कोंडितात, तसें त्यांस कोंडितील व कारण्यांत ठेवितील; आणि बहुत दिवसांनी त्यांची झडती घेतील. २३ चंद्र तंबूस होईल, सूर्य फिका पडेल; कारण सेनाधीश परमेश्वर सीयोन डोंगरावर व यशस्वेषांत आपल्या प्रजेतील वडिलांसमोर वैभवांने राज्य करील.

१ हे परमेश्वरा, तू माझा देव आहेस; मी २५ तुझी थोरवी वर्णन, तुझ्या नामांचे स्तवन करीन; कारण तू आश्रयकरक कृत्ये केली आहेत; तू आपले पुरातन संकल्प पूर्ण सत्त्वलील्लेने सिद्धीस नेले आहेत. २ तू शहराला भोटोडीचा ढीग बनविले आहे; तटबंदीचा गांव खुलीस मिळविला आहे; विदेशांच्या खाल्यांनो भरलेले शहर नष्ट केले आहे; त्याचा कथीं जीर्णोद्धार होणार नाही. ३ यास्तव आददांड लोक तुझे गैरव करितोल, बलाकारी लोकांनी शहरे तुझे भय धरितील. ४ कारण उग्र लोकांचा क्षपादा जसा वादवल्प्रमाणे भितीवर आदलाका तसा वू दुर्भालास दुर्ग, लाचारास विपक्तकालीं आश्रय, वादवळात निवारा, उद्भांत सावली, असा त्यास झालास. ५ स्वस भूमीवर जसा सूर्याचा ताप शांत झाला तसा उग्र लोकांचा गोंगाट तू शांत करितोस; मेघाच्या छायेने जसा सूर्याचा ताप क्षीण होतो तसे बल्क्ताच्यांचे जयगीत होतें.

६ सेनाधीश परमेश्वर हा डोंगरावर सर्व राष्ट्रांसाठी मिशाप्नाची मेजवाणी, राखून ठेविलेल्या द्राक्षारसाची मेजवाणी करीत आहे; उक्कृष्ट मिशाप्नाची व राखून ठेविल्यावर गाल्लेल्या द्राक्षारसाची मेजवाणी करीत आहे. ७ सर्व लोकांस झालून टाकणारे झाकण, सर्व राष्ट्रांस आच्छादून टाकणारे आच्छादून, तो या डोंगरावरून उडवून देत आहे. ८ तो मृत्यु कायमचा नाहीसा करितो, प्रभु परमेश्वर सर्वांच्या मुख्यावरील अशु पुसितो; तो अखिल पृथ्वीवरून आपल्या लोकांची अप्रतिष्ठा दूर करितो, कारण परमेश्वर हे बोलला आहे.

९ त्या समर्थी ते मृणतील, पाहा, हा आमचा देव ! याची आम्ही आशा धरून राहिलो; तो आमंत्रे तारण करील, हाच परमेश्वर आहे; याची आम्ही आशा धरून राहिलो; त्यांने केलेल्या तारणांने आपण उल्लऱ्या व हृषी पारू. १० परमेश्वराचा हात हा डोंगरावर राहील, व जसें शेणाच्या खाईतील रेण्यांत गवत तुडवितात तसे मवावास जागच्या जागी तुडवितील. ११ जसा पोहणारा पोहण्यासाठी झेपा टाकितो तसा तो तीत झेपा

टाकील; त्यांने आपल्या हस्ताची करामत किलीहि चालविली तरी परमेश्वर त्याचा वर्व दडपून टाकील. १२ तो तुझी उंच तटबंदी पाहून कोसळून टाकील, आणि जमीनदोस्त करून धुळीस मिळविल.

२६ १ त्या समर्थी गृहदा देशांत हें गीत गातील; आमच्ये नगर तटबंदी केलेले आहे; तारण हेंच त्याचे कोट व तट नेमिले आहेत. २ वेशी

उघडा घणजे सत्याचे पालन कराणारे धार्मिक राष्ट्र अंत येईल. ३ ज्याचे मन तुश्या धर्मी स्थिर झाले आहे त्यास तं पूर्ण शांति देतोस, कारण त्याचा भाव तुजवर असतो. ४ परमेश्वरावर सर्वकाळ भाव ठेवा, कारण प्रभु परमेश्वर हा सनातन धार्म्यकुर्णा आहे. ५ उक्तस्थली राहणाऱ्यास त्यांने खाली आणिले आहे; त्यांने उच नगर पाहून टाकिले आहे, जमीनदोस्त केले आहे, धुळीस मिळविले आहे. ६ तें पायांखाली तुडवितील; गरिबांचे पाश, दीनांनी पावले देखील तें तुडवितील. ७ धार्मिकाचा मार्ग नीट आहे; ८ न्यायपरायण असून धार्मिकाची वसि सरळ करिलोस.

८ हे परमेश्वरा, तुश्या न्यायमार्गात राहून तुझी आमी प्रतीक्षा करीत आहो; तुश्या नामाची व तुश्या स्मरणाची उत्कृष्ट आमच्या जिवास असून राहिली आहे. ९ राजी माझ्या जिवास तुझी उत्कृष्ट लागली; मी अगदी अंतःकरण-पूर्वक तुझा शोध करीन; कारण तुझी न्यायकृत्ये पृथ्वीवर होतात तेव्हां जगात राहणारे धार्मिकता विकातात. १० दुर्जनवर कृपा केली तरी तो नीति जिकावयाचा नाही; धर्मराज्यात देखील तो अधरे करील; परमेश्वराचे ऐश्वर्य त्याच्या दिसावयाचे नाही.

११ हे परमेश्वरा, तुझा हात वर झाला तरी त्यांनी पाहिले नाही. लोकांविषयीची तुझी आस्था पाहून ते कफीत होतील; अगि तुश्या शत्रूंस आकील. १२ हे परमेश्वरा, आम्हांसाठी तं शांतता स्थापीत करिवील; कारण तं आम्हांसाठी आमची सर्व कायें साधिली आहेत. १३ हे आमच्या देवा, परमेश्वरा, तुश्याहून अन्य प्रभूंनी आम्हांवर सत्ता चालविली होती, पण

तुश्याच द्वारे आम्ही तुझे नाम स्तविलो. १४ मृत जीवंत होत नसतात, प्रेते उठत नसतात, तद्वत तं त्याची झडती घेऊन त्याचा विष्वंस केला आहे, त्यांचे स्मरण अगदी नाहीन्हे केले आहे. १५ तं राष्ट्राची वाढ केली आहे, हे परमेश्वरा, तं राष्ट्राची वाढ केली आहे; तं आपला महिमा दाखविला आहे; तं देशाच्या चतुः-सीमा वाळविल्या आहेत.

१६ हे परमेश्वरा, संकटाच्या वेळी त्यांनी तुजकडे दृष्टि फिरविली; त्यांस तुजकहून विक्षा झाली तेव्हां त्यांनी मंद स्वरानें आपले इहत तुला कळविले. १७ प्रसूति-काळ जवळ आलेली गरोदर यी जळी वेणा देते व वेदनांनी ओरडते तसे, हे परमेश्वरा, तुश्या हीसमोर आम्ही झालो आहो. १८ आम्ही गरोदर होतो, आम्ही वेणा दिल्या, पण आम्ही जसे काय वारा प्रसवलें; आम्ही देशाचा कांदी उद्धार केला नाही; देशांत वस्ती करावयास कोणी जन्म पावले नाहीत. १९ तुझे मृत जीवंत होतील, माझ्या (लोकांची) प्रेते उठतील. मातीस मिळालेल्यांनो, जागृत व्या, गजर करा; कारण तुजवरील दहिवर, हें प्रभाताचे जीवनदायी दहिवर आहे; भूमि प्रेते बाहेर टाकील.

२० चला, माझ्या लोकांनो, आपआपल्या खोल्यांत जा, दारे लावून व्या; कोबाचा झपाटा निघून जाई-पर्यंत थोडा वेळ लपून राहा. २१ कारण, पाहा, परमेश्वर पृथ्वीवरील रहिवाश्यांना त्याच्या पापास्तव शासन कराव्यास आपल्या स्थानाहून निघाला आहे. शोपलेले रक्त पृथ्वी प्रगट करील, वधिलेल्यांस ती यापुढे झाकून ठेवावयाची नाही.

१ त्या समर्थी परमेश्वर आपल्या दुःखकर, **२७** महान व बलवान् खड्डानें लिव्यायान चपल सर्प व लिव्यायान बक सर्प यांचे पारिपत्य करील; समुद्रांतील अजगराला ठार मारील.

२ त्या समर्थी द्राक्षाच्या रस्य मल्याविषयी गीत गा. ३ त्याची निंगा ठेवणारा मी परमेश्वर; मी त्यास बडोघडी पाणी वालितो; त्याला कोणी उपद्रव करून नये घेण्यान मी त्याची रात्रिंदिवस राखण करितो.

४ मास्ता असी राग कसला तो नाहीच; मजुऱे युद्धांठ काटे व कांटें असती तर तीं मी प्रायांखाली तुडवून एकंदर जाळून टाकिली असती; ५ पण त्यांने माझा आश्रय घरावा, त्यांने मजबूरोवर दोस्ती करावी, मजबूरोवर दोस्ती करावी. ६ भावी काळी याकोब भूळ घरील; इझाएल फुलेल व त्याला फळे येतील; ते फळांनी भूष्ठ भरितील.

७ त्याच्या मारणांन्यास मारण्यात थाले तसें त्यांने त्याला मारिले काय? त्यांने ज्यांना विखले त्यांच्या वधाप्रमाणे त्यास वधायांत आले काय? ८ तू तिचा त्याग केला तेव्हां तिळा तू बेतांचे शासन केले; पूर्वकडील वारा वाहूत असतां त्यांने तिळा प्रबंद वाच्याने उडवून दिले. ९ असा रीतीने याकोबाच्या दोषाचें क्षालन होईल; त्यांचे पाप दूर केल्याचे फळ हेच आहे; तो वेदांचे सर्व चिरे पुरुलेल्या चुनखड्यांसारखे करील तेव्हां अद्योरमूर्ति व सूर्यमूर्ति पुनः उभारणार नाहीत. १० तटबंदीचें शहर उजाड आहे; तें रानासारखें सोळून दिलेले व टाकिलेले वसातिस्थान झाले आहे; तेथें वासरे चरतात, वसतात व तेथल्या फांथा खाळून टाकिलात. ११ त्याच्या छहाळ्या वाळेल्या म्हणजे त्या तोळून टाकिलील, जिया येकून त्या जाळील; ते ओक झानशृळ्य आहेत म्हणून त्यांच्या उत्पन्नकल्याणां त्यांचा कळवला येत नाही, त्यांचा निर्माणकर्ता त्यांजवर कृपा करीत नाही.

१२ त्या समर्थी असे होईल की फरात नदाच्या प्रवाहापासून तो मिसरी घोळवल्यापैत परमेश्वर भल्यां करील, आणि इझाएल लोकांनो, तुम्हांचा एकाएक असे वेचतील.

१३ त्या समर्थी असे होईल की एक मोठा कणा घोजेल; तेव्हां अश्वर देशांत गडप झालेले व मिसर देशांत परांदा झालेले लोक येतील आणि यस्तलेमातील पवित्र डोगरवार परमेश्वरास दंडवत घालितील.

१४ एफाइमांतील मध्यांच्या दिमाखव्योर
२८ मुकुटाचा, द्राक्षारसांने जिंगलेल्यांच्या सुरीक खोच्याच्या मायावरील मोठी शोभा देणारे

जे कोमेजणारे फूल त्याचा समूळ नाश होणार; २ पाला; प्रभूच्या हाती मजबूत व समर्थ असा कोणी आहे; तो गारांच्या छुटीसारखा, नासाडी करणाऱ्या वादल्यांसारखा, अतिवृष्टीने आलेल्या महापुरात्या आपांच्या सारखा सर्व बलाने तो मुकुट भूमीवर छुगालून वेत आहे. ३ एफाइमांतील मध्यांच्या दिमाखव्योर मुकुट पायांखाली तुळवितील. ४ हंगामापूर्वी आगसलेला अंजीर कोणाऱ्या दृष्टीस पडला म्हणजे तो हातीं लगांतोच त्यांने उटकलन खाळून टाकावा, त्याप्रमाणे सुपीक खोच्याच्या मायावरील मोठी शोभा देणारे जे कोमेजणारे फूल त्याची गति होईल. ५ त्या दिवदी सेनाधीश परमेश्वर आपल्या अवधिट लोकांस वैभवी मुकुट, शोभिवंत किरीट असा होईल. ६ न्यायासनावर वसणांन्यास न्यायसूक्ति, वेशीवर हळा करणाऱ्या शत्रूला हटविण्यांचांस वीरशी असा तो होईल.

७ हेहि द्राक्षारसांने भेळकडत आहेत, मध्यांने झुकाळ्या खात आहेत, याजक व संवेदिश्च हे मध्यांने भेळकडत आहेत, द्राक्षारसांने गुंग झाले आहेत, मध्यांने झुकाळ्या खात आहेत; ते दृष्टांत पाहतांना भेळकडतात, निर्णय सांगतांना झोके खातात. ८ सर्व मेजे वांतीच्या घाणीने भरली आहेत, निर्मल जागाव उरली नाही.

९ तो कोणाला झान शिकवितो? कोणाला संदेश समर्जनून लाग्तो? दूसरे तुळेल्यांस काय? थानतुव्या वालझास काय? १० कारण नियमावर नियम, नियमावर नियम; कानूनवर कानून, कानूनवर कानून; थोडे येथे, थोडे तेथे; असे तो बोलत असतो?

११ तोतांच्या द्वारे परभाषेत तो या लोकाशी बोलेल; १२ तो त्यास म्हणाला होता, ही विश्रांति आहे; भागलेल्यास विसावा या; यांने त्यास आराम होईल, तरी ते ऐकतना. १३ झासुळे त्यास परमेश्वराचा संदेश असा प्रकारे प्राप्त होईल: नियमावर नियम, नियमावर नियम; कानूनवर कानून, कानूनवर कानून; थोडे येथे, थोडे तेथे; म्हणजे चालतांना ते अडखलून मारे पडतील, भंगतील, पाशांत सांपडतील, पकडले जातील.

१४ यास्तव हेटाळ्णी करणाऱ्यांनो, गस्लखेमांतील या लोकांचे अधिपतिहो, परमेश्वराना संदेश एका.
 १५ तुम्ही महणतां, आम्ही मृत्युबरोबर करार केला आहे, अधोलोकाबरोबर संकेत केला आहे; संकटाचा लोट येईल तेव्हा तो आम्हांवर येणार नाही, कारण आम्ही लबाडीचा आश्रय केला आहे व कपटाचाली दृश्यन राहिले आहें.
 १६ यास्तव प्रभु परमेश्वर महणतो: पाहा, सीयोलोत पायाचा दगड वसविणारा यी अहें; तो पारखखेला दगड आहे; पायाला योग्य अशी भजवूत व मोत्यान् ती क्लैंसिला आहे; विशास डेवणाऱ्याची त्रेता उडणार नाही.
 १७ न्याय ही दोरी व धार्मिकता हा ओळंगा असे मी करीन; लबाडीचा आश्रय गारंगी वाहून जाईल, व दडम्याची जागा जलाचे ओष बुढवून टाकिलील.
 १८ मृत्युबरोबर केलेला तुमचा करार रह द्हैर्ल; अधोलोकाबरोबर केलेला तुमचा संकेत टिकाशार नाही; संकटाचा लोट येईल तेव्हा तुमची पायमाळी होईल.
 १९ जेहांजेब्हा तो येईल तेव्हांतेव्हा तो तुम्हाला प्राप्तील; नित्य सकाळी, रात्री व दिवसा तो येईल; हा संदेश कळल्याने दहशत पोहऱ्येल.
 २० कारण पाय पसरण्याचा खाट फार आवळ आहि; पांवरप्याला पासोडी फार अंदं आहे.
 २१ परमेश्वर आपले कृप्य, आपले अपूर्व कार्य करण्यास, आपली कृति, आपली विळळण कृति सिद्धीस नेत्रास परातीम झोगार-बर उठल्याप्रमाणे उठेल, निवेद खोलाहास्याप्रमाणे क्षुब्ध होईल.
 २२ आता हेटाळ्णी करून नक्का, नाहीतर तुमच्या विज्ञा जास्त आवक्तील; कारण सर्व भूमीवर निव्याने येणारा जो भयंकर नाश त्याविषयी प्रभु, सेनापीश परमेश्वर, याजकहून यी ऐकले आहे.

२३ कान देऊन माझी वाणी एका, लक्ष लावून माझें वचन एका.
 २४ पेरण्यासाठी नांगणारा नांगरीत, तास पांडीत व युगं घालीत सतत राहतो काय?
 २५ जमीन सारखी केल्यावर तीत तो काळे जिरे टाकितो, जिरे विलितो, गहू रंगेने व जव नेमल्या जली येरितो व कडेल काठ्या गहू येरितो की नाही?
 २६ हे योग्य प्रकारे करण्याचे शिळ्हण त्याला भिळाले

आहे; त्याचा देव त्याला शिकवितो. २७ शासुळे तो काळ्या जिन्याची मल्याची तीक्ष्ण धारेच्या यंत्राने करीत नाही व जिन्यावर गाडीचे चाक फिरवीत नाही, तर काळे जिरे काठीने व जिरे दांड्याने झोडपतो. २८ भाकारीच्या धान्याचा तो भुगा करितो काय? नाही. तो त्याची मल्याची सतत चालवीत नाही, तो आपल्या गाडीचे चाक व घोडे त्यावर सतत धालीत नाही, तो त्याचा भुगा करीत नाही. २९ हेहि सेनापीश परमेश्वराकूदून घडते, त्याची बुद्धि आश्रयेकारक व त्याचे चातुर्य थोर आहे.

१ अरीएल यास धिकार असो! दाविदाने तळ २९ दिलेले अरीएल नगर यास धिकार असो! या वर्षांत आणखी एक वर्ष मिळवा, सणाचा एक केरा होऊ वा. २ मग मी अरीएलावर संकट आणीन; शोक व कळणे चालू होईल. तरी पण तें नगर मला अरीएलच असें होईल. ३ मी तुझ्याभोवतीं वेडा घालीन व तुझी नाकेबंदी करून तुजवर मोर्चे रचीन. ४ तुला खाली पाडितील तेव्हा तू भूमीतून बोलीली; भुल्लून तुझा शब्द हक्क निवेल; जमिनीतून भूतासारखा तुझा अनि उठेल; खुलीतून कुजबुजल्यासारखी तुझी वाणी निवेल.

५ तरी तुझ्या शूरूचा समुदाय रजःकांगासारखा होईल, तुला पीडण्यांचा समुदाय उडण्याचा भुसासारखा होईल; हे एका क्षणांत, एकाएकी घडेल. ६ येघार्जना, भूमिकेप, महानाद, वावटळ, तुफान व ग्रासणारी अग्रिजाला यांनी सेनापीश परमेश्वर तुझा समाचार घेईल. ७ अरीएलावर उठलेल्या सर्व राशीचा समुदाय, अरीएल व त्याचा दुरी यांवर हळा करून त्याला पीडा देणारे सगळे स्वप्रासारखे, रात्रीच्या आभासासारखे होतील. ८ कोणी क्षुधित स्वप्रांत जेवतो आणि जागा होऊन पाहतो तों पोट रितेच; कोणी तृष्णित स्वप्रांत पितो आणि जागा होऊन पाहतो तों व्याकुळ व तृष्णाकांत; तशीच सीपेन पर्वताविरुद्ध उठलेल्या सर्व राष्ट्रसमूहाची स्थिति होईल.

९ थांबा, विस्मय पावा, आपले डोके मिटा, अंध व्या; ते मस्त झाले आहेत पण द्राशासांने नव्हत; ते १ म्हणजे देवाचा सिंह किंवा देवाचे अभिकुळ.

क्षेत्रावे खाल आहेत पण मथाने नव्हत. १० परं मेरेश्वराने गाळ झोपेची खुंदी तुम्हांवर घाटली आहे, तुमचे बेश बांधून टाकिले आहेत, संदेषे व तुमचे प्रसूत जे दृष्टे त्यांजवर पडदा टाकिला आहे. ११ सगळ्या दृष्टीत तुम्हांस मोहरबद केलेल्या लेखांतील शब्दांसारखा झाल आहे; तो लेख वाचाण्याकडे देऊन म्हणतात, एवढे वांधून दाखीव; तो म्हणतो, हा मला वाचतां येत नाही, कारण हा मोहरबद केलेला आहे. १२ ज्याला वाचतां येत नाही अशाजवळ तो देऊन म्हणतात, एवढे वाचून दाखीव; तो म्हणतो, मला वाचतां येत नाही.

१३ प्रभु म्हणाला आहे की हे लोक माझ्यासमीप येऊन आपल्या तोंडच्या शब्दांनी माझा सन्मान करितात, तरी मजपासून आपले अंतकरण दूर राखितात; आणि हें मासे भय बाळगितात तें केवळ मनुष्यांनी पदविलेल्या आहोप्रमाणे बाळगितात. १४ तर पाहा, मी या लोकांशी अद्भुत प्रकारे वर्तप्यास प्रदृश द्योतो; मी अद्भुत व आर्थर्यावह कृत्य करील, तेव्हां त्यांच्यांतील शान्यांच्ये शान नष्ट होईल, त्यांच्यांतील बुद्धिमानांनी बुद्धि उप्स होईल.

१५ जे परमेश्वरापासून आपले मनघुवे लपवितात, आपला कारभार अंधारात चालवितात आणि आग्नेयाला कोण पाहतो, आमच्यें कोणाला कळतें, असे म्हणतात; त्यांस यिकार असो. १६ यिकार असो तुमच्या उलझा समजाला! माती कुभाराशी समान असें गणतील काय? दूऱ्या मला केळं नाहीं असें कर्याला कर्म म्हणेल काय? तुला अडकल नाहीं असें घडलेली वस्तु घडणाऱ्यास म्हणेल काय?

१७ लबानोनाचा बाग होण्यास, बागाचें बन गणिले जाप्यास थोडासा अवधि आहे, नाहीं काय? १८ त्या दिवशी लेखांतील शब्द बहिरे ऐकील व अंवळ्यांचे डोळे काळोख व अंधार यांपासून मुक्त होऊन पाहतील. १९ नम्र जनांचा परमेश्वराच्या ठायीचा आनंद शृङ्खि पाबेल; लोकांतील दीन जन इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभूच्या ठायी उडास पावतील. २० कारण जुलमी नाहीतसे झाले आहेत; हैटाळणी

करणारे आटपले आहेत, वाहटाला जागणारे असूल उच्छ्वेद पावळे आहेत. २१ ते तुम्हांस्या शब्दांच्या वस्तू मनुष्याला दोषी घरवितात, वेशीकरील स्पष्ट-वर्तयासाठी जाळे पसरितात व धार्मिकास धडवडीत ल्यांतीने उलझून पांडितात;

२२ म्हणून अब्राहामाचा उद्दारकर्ता परमेश्वर याकौं बाळ्या घराप्याविषयी म्हणतो, याचुंदे याकोब लंगायमान होणार नाही व त्याचा चेहरा फिक्का फडणार नाही. २३ कारण त्याचे वंशज आपल्यामध्ये माझ्या हातून झालेले काम पाहतील तेव्हां ते माझीं नाम पवित्र मानितील; याकोबाच्या पवित्र प्रभूस पवित्र मानितील व इश्वाएलाच्या देवाच्ये भय बालगितील. २४ आंतरुदि जन सुझान पावतील व कुरकुर करणारे शिक्षण घेतील.

१ परमेश्वर म्हणतो, फिरुटी मुळे हायहाय ३० करितील; ती मसल्यांनी करितोत पण त्या माझ्या प्रेरणेने करीत नाहीत; ती करारमदार करितात पण माझ्या आत्म्यास अनुसरून करीत नाहीत; अशीं ती पांपाने पाप वाढवितात; २ ती फारोचा आश्रय करप्यासाठी व मिसराच्या छायेत लप्प्यासाठी माझ्या तोंडच्ये वचन न विचारून घेतां मिसराची वाट घरितात; ३ म्हणून फारोचा आश्रय तुम्हांस लज्जेस कारण होईल, व मिसराच्या छायेत लप्पांने तुम्हांस फजितीस कारण होईल. ४ त्याचे (व्यूहाचे) सरदार सोअनास दाखल झाले आहेत व त्याचे बकील हानेसाला पोहचले आहेत. ५ तरी त्या लोकांबद्दल त्या सर्वांस लज्जा प्राप्त होईल, त्यांपासून त्यांस कांहीं लाभ ब्यावयाचा नाही, त्यांपासून त्यांस साहाय्य व उपयोग न होता लज्जा व अप्रतिष्ठा ह्या प्राप्त होतील.

६ दक्षिणेतर्न्या पश्चिमवर्षीची देववाणी:

ज्यांत रिहीण व रिह, सर्प व उडता आग्या साप हीं असतात अशा कष्टमय व संकटमय देशांत ज्यान गाढवाच्या पाठीवर आपली दौलत व उटांच्या महारीवर आपले खजिने लादू ज्यापासून कांहीं लाभ होणार नाही अशा राष्ट्राकडे ते घेऊन आतास. ७ मिसराची साहाय्य

कडीमोल व व्यर्थ ठेरेल, महणून या भिसरास राहण
महणजे स्वस्य बसणारे महामुख असे नोंदव भी देतां.

८ तर आतां चढ, त्याच्यासमक्ष हें पाटीवर लिही,
भीत दिपून ठेव महाजे तें मुळील पिढ्यांसाठी तुगा-
नुगुण राहील. ९ कारण हे बंडलोर लोक आहेत, हीं
ल्काड मुळे आहेत; परमेश्वराचे वर्षीशाळ ऐकावयास
नको अशी ही मुळे आहेत; १० ते इष्टांस महणात,
दृष्टांत पाहू नका; संदेशांस महणात, आम्हांस वयाची
गोटीचा संदेश सांगू नका, आम्हांस गोठगोड गोटी
सांगा, कपटवचने सांगा; ११ मार्गांतून निघा, वाटे-
वरून दूर व्हा, आम्च्यासमोरून इसाएलच्या पवित्र
प्रभूस दूर करा. १२ यामुळे इसाएलाचा पवित्र प्रभु
महणतो, तुम्ही खा बवनाचा धिक्कार करून बलात्कार व
कुटिलाचार यावर भिस्त ठेवितां व अबलंबून राहतां;
१३ महणून एकाएकी कोसकून पदणाच्या उंच मिंतीच्या
सुटलेल्या भागप्रमाणे खा अवलोक्ने तुक्कांस अक्षमात्
फल मिळेल, १४ कुंभाराच्या भडक्याचा सपाव्यासरसा
तुराचा होतो आणि पडलेल्या तुक्कांत आगटीतून
भिस्तव वेष्यास किंवा होशांतून पाणी वेष्यास खापरीहि
सांपडत नाही, तसा तो त्याचा चुराचा करील.

१५ कारण प्रभु परमेश्वर, इसाएलाचा पवित्र प्रभु महणाला,
माले पितृंये व स्वस्य राहये यांत तुमचा बचाव आहे;
शांतता व श्रद्धा यांत तुमचे सामर्थ्य आहे; तरी तसे
तुम्ही करीतना. १६ तुम्ही महणाला, नाही, आम्ही
घोड्यावर बसून पर्हू, महणून तुम्हांस पवित्र लागेल;
तुम्ही महणाला, आम्ही चपल घोड्यावर बसून, महणून
तुमचा पाठलाग करणारे चपल बनतील. १७ एकाच्या
घमकीने तुमचे हजार पक्कील, पांचांच्या घमकीने तुम्ही
पक्कील; डोंगरमाझ्यावरील एकाचा अजसंभवाचरूपे,
टेकडीवरील घजेसारखे तुम्हीचे तेवढे शेष उराल.

१८ शामुळे परमेश्वर तुम्हांवर प्रसन्न होण्यास
विलंब लावाल, तुम्हांवर करून करावी महणून
उच्चस्थानी आसू होईल; परमेश्वर न्यायी देव आहे,
जे त्याची बाट पाहतात ते सर्व धन्य.

१९ सीधेनांत, यस्तेमांत, लोकांची वस्ती

राहील; तू इतपर कधी शोक करणार नाहीस; तुम्हा
धाव्याच्या शब्दावरीवर तो तुजवर कृपा करीलच; तो
ऐकांच तो तुला पावेल. २० प्रभु तुम्हांस भाकीची
टंचाई व पाण्याची कमताई कील, तरी गापुऱे तुम्हे
शिक्षक हष्टीआह राहणार नाहीत; तुम्हा डोळ्यांना
तुम्हे शिक्षक दिसतील. २१ हाच मार्ग आहे, याने
चला, अशी वाणी तुमच्यामागून कानी परेल; मग
तुम्हांला उजवीचीडे जावयाचे असो किंवा डाळीकडे
जावयाचे असो. २२ तुमच्या रुपेरी कोरीव मूर्तीची
मठवणी व तुमच्या सोनेरी ओतीब मूर्तीचा मुलामा
तुम्ही अपवित्र लेलाल, एकाचा अर्माण वस्तप्रमाणे त्या
तुम्ही क्षोळून थाल;

२३ तू भूरीत अपले वी पेरिशील त्यावर तो
पाऊस पाडील, भूमि पीक देईल तें अष्ट रसभरित
व सत्पूर्ण असेल; त्या कार्यी तुम्ही गुरेंडोरे विस्तीर्ण
कुरणांत चरतील. २४ शेतांत रावणारे बैल व ज्वान
गाढव यांस दांताच्याने उफणलेल्या व सुपाने पास्त-
लेल्या धान्याचे आंबवण खानयास मिळेल. २५ मोत्या
करतीच्या दिवशी बुरूज पडतील तेव्हां प्रत्येक उंच
डोंगरावर व प्रत्येक उंच टेकडीवर झेरे व ओहेल होतील.
२६ या दिवशी परमेश्वर आपल्या लोकांचे शाय
बोधील, त्याच्या प्रहाराच्या जखमा बन्या करील, त्या
दिवशी चंद्रप्रकाश सूर्यप्रकाशासारखा आणि सूर्यप्रकाश
सात दिवसांच्या प्रकाशाएवा सातपट होईल.

२७ पाहा, परमेश्वराचे नाम दुरून येत आहे,
त्याचा कोध भडकला आहे, चुराचा लोट चढत आहे;
त्याचे ओठ क्रोधांवै सुरत आहेत, त्याची जिळ्हा भस्म
करणाच्या अभीसारखी आहे; २८ त्याचा क्षास दुर्घटी
भून वाहणाच्या व गळ्यापर्यंत पोहंचणाच्या प्रवाहा-
सारखा आहे, तो राष्ट्रांस नाशस्य पालणीने चाळितो;
आंतिसूक्ल लगाम लोकांच्या जामांडत आला आहे.
२९ सण पालितांना जसा रात्री गायनाचा नाद उठतो
तसा तुमच्या गायनाचा नाद उठेल; परमेश्वराच्या
पर्वताकडे, इसाएलच्या दुर्गाकडे बासरी वाजवीत
समारभाने जाणांच्याप्रमाणे तुमच्या मनास उद्दास

आप होईल; ३० सेव्हां परमेश्वर आपला प्रतापी काढ काळी पाडील, आणि आपल्या कोवाचे मुकुरुत्यं, भस्म करणाऱ्या अंगीची ज्वाळा, गेंडांचा गडधाट आणि पर्जन्य व गारा यांची वृष्टि यांनी आपले भुजबल दाखवील. ३१ कारण परमेश्वर आपल्या दंडांने ताढण करील तेव्हां त्याच्या वापांने अस्तर भयकंपित होईल; ३२ आणि असे होईल की डफांचा व वीणांचा नाद होत असता परमेश्वर त्यांच्यावर नेमिलेल्या दंडाचा प्रत्येक प्रहार करील व हात खाली-वर करून त्यांशी युद्ध करील. ३३ कारण पूर्वीच दहेजस्थान तयार केले आहे; तें राजासाठी सिद्ध केले आहे; तें खोल व संद केले आहे; त्याच्या वितेसाठी विस्तव व भरपूर लाकडे आहेत; गंधकाच्या धारेसारखा परमेश्वराचा फुक्र ती पेटवितो.

१ जे साहाय्यार्थ खाली मिसर देशात
३१ जातात व घोड्यांवर भिस्त ठेवितात, आणि रथ बहुत आहेत व घोडेस्वार फार बळकट आहेत म्हणून त्यांवर भरवासा ठेवितात, पण इशाएल्याचा पवित्र प्रभुकडे लक्ष देत नाहीत, परमेश्वराचा आश्रय करीत नाहीत, ते हायाह्य करितील. २ तरी तोहि सुख आहे, तो अरिष्ट आणील, आपली वचने टळून देणार नाही; तर तो तुकर्म्याच्या धरायावर व अधर्म करणारे शांत्या कुमकेवर उठेल. ३ मिसरी तर मानव आहेत, देव नाहीत; त्यांचे घोडे रक्षांसाचे आहेत, आत्मरूप नाहीत; परमेश्वर आपला हात उगारील तेव्हां साहाय्यकर्ता ठोकर खाईल व साहाय्य पावलेलाहि पडेल; ते सर्व एकदर विनाश पावतील.

४ परमेश्वर मला म्हणाला, जसा सिह, तस्ह सिंह, आपल्या भक्ष्यावर गुरुगुरत असतां, मेंद्रांची टोकी बोलावून त्यावर घातली तरी त्यांच्या आरोकीने तो घावरावयाचा नाही व त्यांच्या गोंगाटांने द्वावावयाचा नाही, तसा सेनाधीश परमेश्वर सीधोन डोंगरावर

१ मुळांत: तोकेत (२ राजे २३:१० आणि यिर्मा ७:३१ पाहा).

त्याच्या टेकडीवर लढावयास उतरेल. ५ पक्षी ज्वे पावर घालितात तसा सेनाधीश परमेश्वर क्षमतेनाऱ्ये रक्षण करील, तो त्याचा बवाव करून त्याला सोडवील, त्याच बोलावून (सलामत राखून) मुता करुइल. ६ इशाएल वंशजांनो, ज्याच्याशी तुझी विशुरी क्रेली आहे त्याजक्के वक्ता. ७ त्या समवी तुझी आपल्या हातांनी शयाच्या व सोन्याच्या मूर्ती करून प्राप्तं पडला; त्याचा ते सगळे साथ करितील. ८ अस्तर तरवारीने पडेल पण मनुष्याच्या नव्हे; मनुष्याची नव्हे असी तरवार त्यास प्राशील; तो तरवारी-पुहून पडेल; त्याच्या तरुण पुरुषांस वेदीस भरितील. ९ त्याचा दुर्ब भयांने पडून जाईल, व त्याचे सरदार मेंद्र पाहून बावरतील; ज्याचा असि सीधोनांत आहे व ज्याची मधी यशस्वेमांत आहे, तो परमेश्वर असे म्हणतो.

३२ १ पाहा, राजा घरावांने राज्य करील, त्याचे सरदार न्यायाने सत्ता बालवितील. २ वाच्यां पासून आसावा व आवक्षणासून निवारा असा प्रक मनव्य होइल; रक्ष भूमीत पाण्याचे नाले, तस मूर्तीत विशेष लहानांनी छाया असा तो होईल. ३ तेव्हा पाहणाऱ्यांचे ढोके मेद होणार नाहीत; ऐकाच्यांचे कल ऐकतील. ४ उतावल्याच्या भनाला ज्ञानाचा उमज पडेल, तोतन्यांनी जीभ अस्वलित स्पष्ट बोलेल. ५ मूर्खाला थोर व ठकास प्रतिष्ठित म्हणणार नाहीत. ६ भ्रष्टाचार करावा, परमेश्वराविश्व पालवंड सांगावे, भुकेल्य जीब भुकेल तेवावा, तान्हेल्यास पिपास काही मिळूं देके नये म्हणून मूर्ख मूर्खतेचे भाषण करितो, त्यांचे मन अधर्म करितो. ७ ठळाची सांचेहि उछतेची असतात; दीन आपल्या वाजवी हळाचे समर्थन करीत असतां ठळ खोव्या शब्दांनी दुर्बलांचा नाश करप्याच्या उष्टु युक्त योजितो; ८ पण थोर पुलव थोर गोदी योजितो व थोर गोटील धरून राहतो.

९ अहो बुलांत राहणाच्या विर्यांनो, उठा, माझी वाणी ऐका; अहो निश्चित कल्यांनो, माझ्या बोलाव्याकडे कल

या। १० आहो निर्वित लिंगानो; एक वर्षाहून काही विकास आविष्क तुम्ही बेचैन झाल; कारण द्राक्षाचा इंगाम उडेल, कल्ले हाती लागाणार नाहीत. ११ मुखांत राहणाच्या लिंगानो, घरथर कोपा; निर्वित असणाऱ्यांनो, बाबच्या व्हा, वज्रे फेडा, उचक्या व्हा, कंबरेस वेस्टेट युडाला. १२ रम्य शेते व फलशुक्र द्राक्षाचे केळ नाहीत म्हणून त्या ऊर बदवितील. १३ माझांची कोंकणाच्या भूमीवर कोटेकुसळे उगवतील; या उगवाली नगराच्या कर्वे आनंदमय वरावरहि ती उगवतील; १४ कारण राजमुख ओस होईल, गजबजलेले शहर मुने पडेल; टेकडी व टेक्कलीचा मुरुज ही सदासर्वदा युग्म कन्तील, सोये राणगाढावीचे कीडाल्यात व कल्पांची वरज होईल. १५ आम्हांवर आस्तम्याची घटि वस्त्र होईल तोवर असे होईल; म्हा अरप्प वाय होईल, व बगेस बन गविरील. १६ तेव्हां अरप्पांत न्यायात्र वाय कील व बासेत नीरिमत्ता बरेल. १७ नीरिमत्तेचा परिणाम शांति व सिंचे फल सर्वकाळावै स्वास्थ्य व निर्भयता होईल; १८ आणि माझे लोक शांत स्थळी, निर्भय वसाठास्थालांत व मुखाश्रमांत राहतील; १९ पण कनाचा नाश होणेवेळी चारा पडतील व शहर निशाचारस असीनदेस्त करायात येईल. २० जे तुम्ही सर्व टिक्काच्या पायावरागत पेरीली करितां आणि बैलांना व गाडवांना मोकळेपणे फिरू देशां ते तुम्ही घन्य.

३३ १ अरे लकाना, तुम छूटले नाही; अरे लकाना, तुम छूटले नाही; तुम विकार असो। तुम्हे छूटां आटपणे झाले तुम छूटितील; तुम्हे लकाणीं आटपणे झाले तुम छूटितील. २ हे परमेश्वरा, आम्हांवर कृपा कर; आम्ही तुम्ही आशा वस्त्र आहो; रोज सकाळी दू त्यांचा भुज हो, आणि संकट-समीं आमचा उद्दारक हो. ३ कल्पाचा जनि ऐक्कांच लोक पक्क घेणे; ४ तुम राहतांच राष्ट्रं जास्त घेणे. ५ टोळ बांसे फस्त करितात तसी तुमची खट दूर रक्तितील, नाकतोडे घाठ आव्वद्द तसे तिजवर घाठ आव्वितील. ६ परमेश्वर उत्त आशा आहे, उत्त

स्थानी राहून त्यांने तीचोन न्यायशीलदेवने व धार्मिकांने मरिले आहे. ७ तुम्हा काळी स्विरता वसेल; तरज, सुक्ता व शान यांचे वैपुल्य होईल; परमेश्वरांचे भय त्याचा निषिद्ध होईल.

८ पाहा, त्यांचे वीर बाहेर रडत आहेत; शांतीचा संदेश आणारे सुंदून सुंदून रडत आहेत. ९ राजमार्ग आस पढले आहेत, कोणी प्रवासी आव्वल नाहीत; त्यांने करार मोठिला, नासांचा उपर्यंते केला, मनुष्यांचा विकार केला. १० देश विलाप करितो; तो म्हाला जाला आहे; ल्वानोन निस्तेज व शुक्रक जाला आहे; शारोन अरप्पायाचा जाला आहे; बाशाने व केंद्र आपली पांने गाळीत आहेत. ११ परमेश्वर म्हणतो, आतां मी उठेन; मी उमा राहीन; आतां मी आपली महती दाखवीन. १२ तुम्ही भुसावा गर्भ धराल व धसकट प्रतवाल; तुमचा श्वास हात अमि आहे, तो तुम्हांस आशील. १३ राणूं भाजलेल्या तुन-खडीसारखी भस्म होतील; कोंदेरी तोहून आपांत जाळितात तरीं ती होतील.

१४ युर्च्या लोकानो, मी काय केले ते ऐका; जवळच्या लोकांनो, माझे सामर्थ्य ओळ्या. १५ सीयोनांतील पताकी धावले आहेत; अधर्म्यांस कोपांने भरले आहे. भस्म करणाऱ्या अभीसमीप अमच्यांतस कोण राहील? १६ सर्वकळ पेटत राहणाचा अभीसमीप अमच्यांतसा, कोण टिकेल? १७ जो धर्मांने चालतो, सरक भाषण करितो, जुल्म करून होणारा लाभ असेहीतो, सरक बेब्बासासूल आपल्य हात आवरितो, वातपाताच्या मनसुन्याला आपले कल बंद करितो, उच्चांगाला आवडे डोके भिटो, १८ तो जेव स्थानी वास करील, तुम्हें पहाड त्याचा तुरंग होईल, त्याला आजाचा मुरुळक मुरुळ होईल, त्यांचे जल आटपणार नाही; १९ तुम्हे नेत्र राजाच्या वैभवसंपत्त असा पाहतील. ते दूरदूर विस्तृत लालेची भूमि पाहतील. २० त्या भय-प्रसंगांचे तू आवाजा नाहीत वितान करिशील; कोंठे गेला दो मगला झरणारा? कोंठे गेला तो तोलणारा? कोंठे आहे तो तुम्हांची गमना करणारा? २१ आढदांड लोक, अस्पष्ट

कल्प लोकान्नो; वासर जोडांचे लोक, ज्याची बोली कुळा असल्या नाही असा तोतन्या जिमेचे लोक वारुदे मुख्या नव्यरेष पठणार नाहीत. २० आमचे मेढे अभिज्ञांचे शीयोन नगर पाहा; यशस्वेष मुख्याचाम आहे असे तुऱ्या दृष्टीस पढेल; जो कधी हालवीत वाहीत, उपाच्या मेला कधी उपटीत नाहीत, उपाची एकहि दोरी तोवीत नाहीत, अशा तंबूसारखे ते तुऱ्या दृष्टीस पढेल. २१ आणखी तेथे आम्हासाठी प्रतापी परमेश्वराचा निवास होईल; ते रुद्द नदीनाळावांचे ठिकाण होईल; त्यात बल्हांच्या तारवाचा, योजा जहाजाचा प्रवेश होणार नाही. २२ कारण परमेश्वर आमचा न्यायाधीश आहे, परमेश्वर आमचा नियंता आहे, परमेश्वर आमचा राजा आहे; तो आम्हास तारील. २३ तुम्हे दोर घिले पडले आहेत; ते डोल काठीचा आधार स्थिर राखीत नाहीत; ते शीड पसरीत नाहीत; ते विपुल लृष्ट वांटितात; लंगडेहि लृष्ट करितात. २४ मी रोगी आहें असे एकहि रहिवाची झणणार नाही, तेथे राहिवारे पातकाची क्षमा पावतात.

१ अहो राष्ट्रांनो, ऐकावयाल जवळ या;
३५ लोकांनो, काळ या; पृथ्वी व तीव्रीत र्षवं कांही, जग व त्यांत उपजलेले सर्व कांही एकोत. २ कारण परमेश्वराचा कोप सर्व राष्ट्रांवर होत आहे, त्याचा संताप त्याच्या सर्व दैनंदिन वार होत आहे; त्याने त्यांचा सर्वस्वी नाश केला आहे; त्याने त्यांचा वध करावयास त्याविले आहे. ३ त्यांचांतले वधलेले बाहेर टाळून देतील, त्याच्या प्रेतांची हुर्दाखि सुटेल व त्याच्या रक्काने पर्वत विघ्कतील. ४ आकाशांतील सर्व सेना गळून पडेल, आकाश गुंडाळीप्रमाणे गुंडाळले जाईल; शळवेलीचे पान गळून पडते, अंजिराचा सुख्लेला गळा गळतो, त्याप्रमाणे ती सेना समूळ गळून पडेल. ५ कारण माझ्या तरवारीस आकाशांत उन्माद चढला आहे; पाहा, शासन कराप्यासाठी अदेवावर, त्या लोकांचा सर्वस्वी नाश करायावै भी योजिले आहे त्याच्यावर ती

उतारेल. ६ परमेश्वराची तरवार रक्काने भरली आहे. मांसाने, कोकांच्या व कळांच्या रक्काने, एडवांच्या गुणांच्या मांशाने पुष्ट झाली आहे; कासण परमेश्वर वसात या, अदेवाच्या देशात महावध करणार आहे. ७ रेते, वैल व गोव्ये हे सर्व त्याच्यावरोवर पडतील; त्याच्या रक्काने त्यांची भूमि मस्त होईल; तेव्ही मासी मांशाने भरल जाईल.

८ सीधेगाला न्याय विकास म्हणून मूळ वेद्याचा हा परमेश्वराचा विस, प्रतिफल देण्याचे हे वर्ष होय. ९ त्याचे ओट राळ बनतील, त्याची धूळ गंगाक होईल, व त्याचा देश रामेसारखा जावेल. १० तो रामविस विजयार नाही; त्याचा धूर सदा चढत राहील; विज्ञालपिण्डा तो ओसाड पडेल; कधीहि त्यात कोणी संवार करणार नाही. ११ पाण कोणी व साळू ही त्यांची मालक होतील; मुख्ये व डोमकावळे ही तेथे वस्ती करितील; आणि परमेश्वर अध्यवस्थेचे सूक्त व शून्यतेचा ओळेला त्यावर लावील, १२ त्याच्या सरदारांस राजपदासाठी बोलापितील पण कोणी सोपडावयाचा नाही; त्याचे सर्व अधिपति नाहीतसे होतील. १३ त्याच्या राजवाच्यांत कांटी उगवतील व त्याच्या विज्ञांत खाजकूर्हीली व कांटेपांडे उगवतील; तो कोलांचे वसातिस्थान व शाहमुण्डांचे अंगण होईल. १४ तेथे वनपत्रु कोलांस भेटील, बोकडली पिलाच आयत्या सोबत्यास हाक मारील; निशाचरहि तेथे रात्रू आराम पावेल. १५ तेथे सणीण आपल्यासाठी बीब करील, अंडी आलून उबवील व तेव्हील छावेत पिलाचे संगोपन करील; तेथे विशाडे ओढप्याजोडप्याजी जमा होतील.

१६ परमेश्वराच्या प्रवांत शोचा, वाचा; या प्राण्यां-पैकी एकहि कमी असणार नाही, कोणी जोडप्याजोडून असणार नाही; कारण माझ्याच मुखाने हे आळाचिले आहे, त्याच्या शासने त्यांस एकवट केले आहे. १७ साले त्यांसाठी चिठी दाकिली आहे, त्याने आपल्या हाताने मापन-सूच लावून देश त्यांस बांदून दिला आहे; ते त्याचे सर्व काळचे वतनवार होतील, ते पिलाचविडिडा त्यांत राहतील.

१ अरप्प्य व सह भूमि ही हैतील; बाल्कट
३५ २ उज्ज्वेल व कमलप्रभार्णे कुलेल. ३ ते अन्यंत
 प्रकुपित होईल, आनंदामे गाळन उसव करील;
 सबलोनाची शोभा त्याला भिक्केल, कमेल व शारोन
 आंचे ऐश्वर्य त्याला प्राप होईल; ती परमेश्वराचे वैभव,
 आमच्या देवाचे ऐश्वर्य, पाहील.

४ गणित हस्त ढळ करा; लष्टपट्टारे गुड्हे बल्कट
 करा. ५ घावच्या मनाच्यांस महा, हिंद्या घरा, भिंड
 मंका; पाहा, तुमचा देव सूड घावच्यास, अनुरुप असे
 प्रतिफल घावचास वेईल; तो वेईल क तुमचा उद्धार करील.
 ६ तेब्बां अंधांचे नेत्र, उघडील, बहिंच्याचे
 कान खुले होतील. ७ तेब्बां लंगां दृष्टिगत्यामां
 उच्चा मारील, मुक्काची जीभ गजर करील; कारण
 रानंत जलप्रवाह, बाल्कटांत झरे फुटील. ८ जेथे मृग-
 जळ दिसते तेथे तलाव होईल; तृष्णित भूमीचे ठिकाणी उप-
 छते झरे होतील, कोलहे राहतात त्या स्थळी बोरु व लळ्हाळे
 यांसहित गवत उगवेल. ९ तेथील मार्ग राजमार्ग
 होईल; त्याला पवित्र मार्ग महातील; त्यावें अपवित्र जन
 जापार नाहीत; पण तो त्याच्यासाठोच, परमेश्वराच्या
 लोकंसाठी होईल; त्या मार्गाने जापारे मुळ असले
 तरी मार्ग चुकार नाहीत. १० तेथे सिंह असपार
 नाहीत, हिस्स पशुचा तेथे रिचाव होणार नाही, नेंथे ते
 आढळणार नाहीत; पण तेथे उद्धरलेले संचार करीतील.
 ११ परमेश्वराचे मुळ केळेले लोक परत येतील; ते
 जयमुक्तकार करीत सीधोनांत येतील; त्याच्या मस्तकी
 अक्षय आनंद राहील; ते आनंद व हर्ष पावतील,
 दुख व उसासे पळ काढितील.

१ हिंज्कीया राजाच्या कारकीर्दाच्या चौदाच्या
३६ वर्षी असे झाले की अश्वरुचा राजा संहेतीच
 याने यहूदाच्या सर्व तटबंदी नगरांवर चढाई
 कळू ती घेतली. २ तेब्बां अश्वरुच्या राजाने
 आखीशाहून रव-शाके यास मोळ्या सैन्याचिंशी हिंज्कीया

१ हे एक हुद्धाचे नाव आहे.

राजाकडे यशस्वेयास पाठविले. तो परठाच्या शेता-
 जवळील रस्त्यावरील वरच्या तळ्याच्या नकाजवळ येतल
 ठेपला. ३ त्याजकडे खानाची कारभारी एल्याकीम
 चिन हिंकीया, विटीसी सेवना व बस्त्रनवीस
 आसाकाचा पुत्र यवाह हे गेले.

४ तेब्बां रव-शाके त्यास महणाला, हिंज्कीयाच्या सांगा
 की राजाधिराज अश्वरुचा राजा रुणतो, हा तुमा भरवेसा
 कसला ? ५ मी महणतो, तुमा युद्धसंकल्प व तुम्हे युद्धबळ
 ही केवळ वायफळ होत; तू माझ्याची फितूर ज्ञालस
 तो कोणाच्या बळावर ? ६ पाहा, तो मिसर महणजे
 बेचकेल बोरु, त्यावर तं टेकतोस; त्यावर कोणी टेकला
 तर तो त्याच्या हातात शिरू बोंचेल; जे कोणी
 मिसरी राजा फारो याजवर टेकतात ते तसेच होतात.
 ७ त्या सर्वांस जर तं असे मंणशील की आप्ही आमचा
 देव परमेश्वर याजवर मिस्त ठेवितो, तर ज्या देवाची
 उच्चस्थाने व वेदा काहून टाकून यहूदा व यशस्वेय यांस
 हिंज्कीया महणाला होता की या एक वेदीपुऱ्हे भजन
 करा, तोच नव्हे का तो देव ? ८ आतां माझा धनी
 अश्वरुचा राजा याच्याची पैज लाव; तुला स्वार बस-
 विष्ण्याची ताकद असली तर तुला दोन हजार घोडा
 देतो. ९ माझ्या धन्याचा कनिष्ठ दर्जाचा एक तरी
 सरदार कसा पिटाकून लाविशील ? आणि तं रंथ व
 स्वार मिळविष्ण्याविष्णवी मिसरावर मिस्त ठेवतोसना ?
 १० मी या देशावर चढाई कळू त्याचा विचंस करण्यास
 आली तो का परमेश्वराच्या सांगाच्यांचूल ? परमेश्वरानेच
 मला संभितले आहे की या देशावर चढाई कळू
 ता व याचा विचंस कर.

११ मग एल्याकीम, शेवना व यवाह यांनी रव-शाके
 यांस विनंति केली की आपल्या ह्या दासांशी अरामी भाषेत
 बोला, ती आम्हांस समजते; कोटावरील लोकांच्या कानी
 पडेल महणून यहूदी भाषेत आम्हांशी बोलू नका. १२
 रव-शाके याने उत्तर केले की माझ्या धन्यानें केवळ तुझ्या
 धन्याची हु तुजशी हूं बोलण्यास मला पाठविले काय ?
 कोटावर बसलेल्यांनी तुम्हांबरोबर आपले मलमूत्र भक्षण
 करावै महणून त्याजकडे हि मला पाठविले नाही काय ?

१३ मण रघुशाके पुढे होऊन यदूही भाषेत मोठाने म्हणाल; लोक्हो, राजाधिराज अश्वरचा राजा याचे प्रश्नावे सेवा; १४ राजा म्हणतो, हिज्जीयास तुम्हाला कुरळ याळं देऊ नका; त्याच्याने तुमचा बचाव व्हाव-भावाचा नाही; १५ परमेश्वर आमचा बचाव करीलच करील, हे सहर अश्वरच्या राजाच्या हाती जाणार नाही, असे बोलून हिज्जीया तुम्हांस परमेश्वरावर भिस्त ठेवावयास न लावो. १६ हिज्जीयांने ऐक नका, कारण अश्वरचा राजा म्हणतो: मजरी साहा करा व मजकडे निघून या, आणि तूर्ट तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या द्राक्षीचे फळ स्था, तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या अंजिराचे फळ स्था व तुम्ही प्रत्येक जण आपआपल्या हौदाचे याणी प्या; १७ पुढे मी देऊन तुमच्या देशासारखा देश, घान्याचा व द्राक्षांचा देश, अजाचा व द्राक्षांच्या मध्यांचा देश यांत तुम्हास नेहीन. १८ परमेश्वर आमचा बचाव करील असे बोलून हिज्जीया तुमचे भन न फिरवो. राष्ट्रांच्या देवांपैकी कोणी आपला देश अश्वरच्या राजाच्या हातून सोडविला आहे काय? १९ हायाथ व अपांद यांचे देव कोठे आहेत? सफलवाईमचे देव कोठे आहेत? त्यांनी शोमरोन माझ्या हातून सोडविले आहे काय? २० या सर्व देशांच्या देवांपैकी कोणी आपला देश माझ्या हातून सोडविला आहे? तर परमेश्वर माझ्या हातून यशस्वलेम करूं सोडविणार?

२१ शावर ते गप्प राहिले, त्याजरी एकदि शब्द बोलले नाहीत; कारण तुम्ही त्याला उत्तर देऊ नये, अशी राजाची त्यांस ताकीद होती. २२ मग खानगी कारभारी एत्याकीम बिन हिज्जीया, चिटणीस शेवना व बस्तरनवीस यवाह बिन आसाक हे आपली वड्हे काहून हिज्जीयाकडे आले व त्यांनी त्याला रघुशाके याचे बोलणे कळविले.

१ हें ऐकून हिज्जीया राजा आपली वड्हे

३७ काहून व गोणताट नेसून परमेश्वराच्या मंदिरांत गेला. २ तेव्हां खानगी कारभारी एत्याकीम, चिटणीस शेवना व याजकापैकी वडील यांना गोणताट नेसलेले असे आमोजाचा पुत्र यशस्या

संपैटा याच्याकडे त्यांने पाठविले. ३ ते त्याला म्हणाले, हिज्जीया असे म्हणतो की आजचा दिवस लेश, शिक्षा, व अपमान यांचा आहे, कारण मुळे जन्मावाऱ्यांची आली पण प्रसवण्याची शक्ति नाही. ४ तुम्हा तेव्हा परमेश्वर कदाचित् रघुशाके याचे शब्द ऐकेल; त्यांस त्याचा धनी अश्वरचा राजा यांने जीवंत देशाचा उपमर्द करण्यास पाठविले आहे; आणि ते त्याचे शब्द ऐकून तुम्ही देव परमेश्वर त्याचा निषेध करील; म्हणून जे काही शेष उरले आहे त्यांच्याकरित तुं रघुदली कर.

५ त्याप्राये हिज्जीया राजाचे सेवक यशस्या याजकडे आले. ६ तेव्हां यशस्या त्यांस म्हणाला, आपल्या घन्याल असे सांगा: परमेश्वर म्हणतो, अशुरी राजाच्या सेवकांनी ज्या शब्दांनी माझा उपमर्द केला आहे ते शब्द तुं ऐकले आहेत, त्यामुळे तुं घावल नको. ७ पाहा, मी त्याच्या असी अशी काही प्रेतका करीन की तो करली तरी अफवा ऐकून आपल्या देशास परत जाईल, व आपल्याच देशांत तो तरवारीन पडेल, असे मी करीन.

८ नंतर रघुशाके परत गेला तेव्हां अशुराचा राजा लिज्जा नाशावरोवर लडतांना त्याला आढळला; कारण लाक्षीशाहून राजांने तक उठविला अशी त्याला खबर लागली होती. ९ मग कुशाचा राजा तिन्हाका आपणांनी लडावयास निवाला आहे असे कोणी बोलतांना त्यांने ऐकले. हे ऐकून त्यांने हिज्जीयाला जाषुदांच्या हाती सांगून पाठविले की, १० तुम्ही यदूदाचा राजा हिज्जीया याजकडे जाऊन सांगा, ज्या तुम्हा देवावर तुं भिस्त ठेवितोस तो, यशस्वी अशुरी राजाच्या हाती लगणार नाही, असे बोलून तुला न फसवो. ११ अशुरी राजांनी सर्व देशांचे काय केले तें तो पाहा! त्यांचा विचंस कसा केला हे तुं ऐकले आहेच; तर तुं मुट्ठार जावा? १२ गोजान, हारान, रेसफ व तक्कसार येणे राजारे एदेनी लोक यांचा माझ्या बालविळांनी विचंस केला; त्यांचा त्या राष्ट्रांच्या देवांनी बचाव केला काय? १३ हमारांचा राजा, अर्पणाचा राजा, सफलवाईम शहर, हेना व इव्वा यांचा राजा हे कोठे आहेत?

१४ हिंजीयानें जासुदाच्चा उत्तर ते पत्र खेडन वाचिले; मग हिंजीयानें परमेश्वराच्या मंदिरात जाऊन ते परमेश्वरांुदे उच्छृङ्खल ठेविले. १५ मग हिंजीयानें परमेश्वराची असी प्रार्थना केली: १६ सेनाधीश वरमेश्वर, इत्याएलाच्या देवा, कृष्णाहृष्ट असलेल्या देवा, तूच काय तो पृथ्वीवरील सर्व राजांचा देव आहेस. तूच आकाश व पृथ्वी निर्बाण केली. १७ हे परमेश्वर, कान लावून ऐके; हे परमेश्वर, तु ठोके उच्छृङ्खल याहा; आणि तुम्हा, सदाधीशी देवाचा उपर्युक्त कृष्णासाठी संहेदिकानें निरोप पाठविला आहे, त्याचे सर्व शब्द ऐक. १८ हे परमेश्वर, करोकर अश्वाराच्या राजांनी सर्व देश व त्यांतीची कमीन ओसांड केली आहे; १९ त्यांचे देव त्यांनी असीत टाकिले आहेत; करण ते देव नव्हते, ते मुख्याच्या हातांनी उच्छृङ्खले काढपावाण होते; म्हणून त्यांनी त्याचा नाश केला. २० आतां परमेश्वर, आमच्या देवा, त्याच्या हातांतून आश्वार्य सोडीव, म्हणजे पृथ्वीवरील सर्व राज्ये जाणतील की तंच कायतो परमेश्वर आहेस.

२१ तेहांचा आमोजाच्या पुत्र यशवा यांने हिंजीयाचा सांगून पाठविले की परमेश्वर इत्याएलाचा देव असे म्हणतो: अशुरी राजा सन्हेरीव यत्प्यासंवेदानें तु माझी प्रार्थना केली; २२ तर त्याच्याविषयी परमेश्वर वचन बोलला आहे की सीगोनाची कुमारी तुल्य तुच्छ लेखिते व तुम्हा उपहास करितो; यशवेळेमाची कन्या तु पाठमोरा झालेला पाहून आपले मस्तक हालविते. २३ तु कोणाची निदा केली? कोणाच्या विस्तु दुमीषण केले? कोणाच्या विस्तु तात्यानें बोललासे? कोणावर आपल्या भोवता चढविल्या? इत्याएलाचा जो पवित्र प्रश्न त्याजवर? २४ तु आपल्या सेवकांच्या द्वारे प्रभूची निदा कूलन म्हणाल्यास, मी आपल्या बहुत रायांनी पर्वतांच्या माघांवर, ल्यानोनाच्या अगदी मध्यापर्यंत चढून आले आहें; मी त्याचे उंच गंधसऱ्ह व निवडक देवदारू तोहून टाकील; त्याच्या अत्यंत दूरच्या उच्चस्थानी त्याच्या कल्पसाडांच्या राहित प्रवेश करील. २५ मी

जारीव खणून पाणी प्याल्यो; माझ्या पालाच्या तलव्याची मिसर देवाचे सर्व जलवाह गी तुकडून टाकील.

२६ तु ऐकले नां? मी हे पूर्वकाळी केळे, प्राचीन काळी योजिले असून आतां असे उच्छृङ्खल आणिले की तुक्ष्या हाताल तटबंदीच्या नगरांचा विवास व नासधू व्याही; २७ म्हणून त्यांतील रहिवासी कलहीन झाले, ते असीत व फजीत झाले; शेतांतील हिरवळ, हिरवं गवत, घाघांवंदरच्ये गवत, कोवळे शेत जांसाराचे ते झाले. २८ तुम्हे बसणेउण्हे, तुम्हे जाणेयेणे व तुम्हा मजवारला संताप मल्य अडक आहे. २९ मजवारस्या तुक्ष्या संतापासुळे व तुम्हा उन्मत्तपण माझ्या कानांवर आल्याशुळे भी तुक्ष्या नाशकांत माझी वेसण व तुक्ष्या तोंडांत माझा ल्याम चालून उया वाटेने तु आलास तिनेच तुला परत ल्यावील.

३० आतां तुक्ष्य हे चिन्ह देतो: यंदा तुम्ही आपोआप उपविष्टे झाल, पुढस्या वरी त्याच्या खोडवा फुटेल तो झाल; सिसच्या वरी तुक्ष्यी देरा, काया, श्रांकांचे मळे अला व त्यांचे फळ खा. ३१ यशवाराच्या करत्यार्थातील निमंत्त-लेल अवशेष पुनः खाली मूळ धरील व वर फळ देईल. ३२ कारण यशस्वेमातून अवशेष निवेशल व सीयोन डोमांतून निभावलेले निवारील; सेनाधीश परमेश्वराचा आवेश हे दिव्यास नेहील.

३३ म्हणून अशुराच्या राजाविषयी परमेश्वर म्हणतो, तो या नगरापर्यंत येणार नाही; यावर एकहि बाण सोडणार नाही; तो ढाळ वेळन याची सामना करणार नाही आणि यावर मोर्चा रचणार नाही. ३४ ज्या वाटेने तो आला तिनेच तो परत जाईल; तो या नगरापर्यंत येणार नाही; असे परमेश्वर म्हणतो. ३५ आपल्याकरितां व माझा सेवक दवीद याच्याकरितां या नगराचा बचाव होईल असे मी यांचे रक्षण करीन.

३६ मग परमेश्वराच्या दिव्यदूतानें जाऊन अशुरी गोठांतल्या एक ल्यश पंचायांची हजार लोकांस यारिले; पहाटेस लोक उठून पाहतात तो सर्व प्रेतेंच प्रेते! ३७ हायप्रमाणे अशुराचा राजा सन्हेरीव तळ उच्छृङ्खल माझारी चालता झाल्या आणि निनवेत जाऊन राहिल.

૧ તેવાં અસે કાલે કી તો આપલે દૈવત નિશ્ચોહ
યાચ્યા દેવબ્રત પૂજા કરીત અસતાં ત્યાચે પુત્ર અદ્ભુતો
કેદ વ સરેસર યાંની ત્યાસ તરવારીને બચિલે વ તે
કરતારાટ દેખી પકુન ગેલે. મગ ત્યાચ્યા યાંની ત્યાચા
પુત્ર એસ્ટ-હ્રોણ રાજા પ્રાલા.

૧ ત્યા સમયી હિંજીયા આજારી પહું
૨ મરાણાસ ટેકલ. તેવાં આસોજાચા પુત્ર યશયા

સંદેશ ત્યાજકડે યેઝન ત્યાલ મ્હણાલ, પરમેશ્વર
મહણતો, આપલ્યા ઘરબ્યાચી નિરબાનિરવ કર, કારણ
થાતાં તું મરણાર, જગણાર નાહીસ. ૨ તેવાં હિંજીયાને
આપલે તોડ ભિન્નિકડે ફિરવુન પરમેશ્વરબી પ્રાર્થના
કેલી. ૩ તો મહણાલ, હે પરમેશ્વરા, મી તુલ્યાસમોર
સત્યબેને વ સાતિક મનાને વાગળો આહે વ તુલ્યા
દૃષ્ટિને જે યોગ્ય તેંબ કરીત થાંઠો આહે હે સ્તર, અશી
મી તુલ વિનંતિ કરિતો. અસે ઘણુણ હિંજીયા મનસ્વીની
રહણ. ૪ તેવાં યશયાલ પરમેશ્વરાચા સંદેશ થાલ
તો હો : ૫ હિંજીયાસ જાલન સાંગ કી તુલા પૂર્વજ
દાદીદ યાચા દેવ પરમેશ્વર રહણતો, મી તુલી પ્રાર્થના
એકલી આહે, તુલે અશુદ્ધ પાહિલે આહેત; પાહા,
મી તુલે અશુદ્ધ આણસી પંદરા વંચે બાઢવિતો. ૬ મી
તુલ વ હાં નગરાલ બદ્ધરચ્યા રાજાચ્યા હાતાંતુલ
સોઢીન, ત્યા નગરાંચે સંરક્ષણ કરીન. ૭ પરમેશ્વર
બોલલા આહે, તેં કરોલચ, યાવિચ્ચાં પરમેશ્વરાકુન
તુલા હેચિન્હ આહે : ૮ પાહા, આહાજાચ્યા ચંકુંચાચ્યા
પાયન્યાંબર, સર્યોબરોબર છાયા દહા પાયન્યા ઉત્તરલી
આહે, તિલા પરત દહા પાયન્યા વર આળિતો. તેવાં
સર્યોબરોબર છાયા દહા પાયન્યા ઉત્તરલી હોતી તી
દહા પાયન્યા મારે સરલી.

૯ યહુદાચા રાજા હિંજીયા તુલષ્ણાને પડલ હોતા
તો ત્યાંતુલ વાંચલ્યાંબર ત્યાને લેખ લિહિલા તો હો :

૧૦ મી ઘણુણે, માઝા આશુદ્ધાચ્યા તુલાબસ્થિત
મી અધોલોકાચ્યા દ્વારાંત પ્રવેશ કરીન;
માઝા આશુદ્ધાચ્યા અવચિષ્ટ વંચે
મજપાસુન હિરાવુન બેઠલી આહેત.

૧ અથવા : એન મચાન્હીસ.

૧૧ મી ઘણુણે, મલા પરમેશ્વરને જીવંતલા મૂલીએ
અસતાં,

પરમેશ્વરાંચે દર્શન હોળાર નાહી;
મી જગાતીલ રહિવાસંહ રાહુન મનુષ્ય માઝા
દ્વારાં હતુંપર પડળાર નાહી.

૧૨ માઝે ઘર મોહિલે આહે, તેં ઘનગરચ્યા રાહુણી
સારલે ઉસુકુન નેણ્યાંત આંળે આહે;

કોષ્ટકાપ્રમાણે મી આપલે જીવિત આધુંપણે આહે;
તો યાગાચ્યા તાયાંતુલ મલા તોણાર આહે;
દિવસ જાલન રાત્ર યેરેલ તોં તું
માઝા અંત કરિશીલ.

૧૩ સકાલ્યાર્થેત મી આપલે મન જાંત કરીન રાહુણી;
તો સિંહાસાંપ્રાણે મારી સર્વ જીહે મેઢણાર;

દિવસ જાલન રાત્ર યેરેલ તોં તું
માઝા અંત કરિશીલ.

૧૪ નિલ્વીસ્પ્રાણે, સારસાપ્રમાણે મી ચિવાચિલલોં;
પારવ્યાપ્રમાણે મી ચુમલોં, વર પાહુન માહે
ડેલેં કિંણાલે.

હે પરમેશ્વરા, મજવર ગાંધાર પ્રાલા આહે,
મલા જામીન હો.

૧૫ આતાં મી કાથ સાંગું :
ત્યાને મલા વચન દિલે વ ત્યાપ્રમાણે કેલેંદે;

માઝા જિવાચ્યા પીડેસ્તાવ મારી સર્વ વંચે મી
સંયાળે ક્રમીન.

૧૬ હે પ્રમુદ, બદ્ધા મોર્દીચાયોરે
લોક જીવ ધરુન રાહતાત;

ત્યાંતુલ સર્વસી માઝા આસ્ત્રાંચે જીવિત આહે;
ઘણુણ રૂંચ મલા વરે કર વ જીવંત ટેબ.

૧૭ પાહા, માઝા બન્યાસાંઠીચ હી પીડા મલા પ્રાલા;
તું માઝા જીવ નાશારોતુલ માયેને ઉદ્દરિલા;

કારણ તું મારી સર્વ પાયે આપસ્યા પાઠીકડે
ટાકિલી આહેત.

૧૮ અધોલોક તુલા ધન્યવાદ કરીત નાહી,
મૃત્યુ તુલી સ્ફુરી ગત નાહી;

૧ અથવા : મી મૃતાંચ્યા લોકી અસતાં મનુષ્ય માઝા

- समग्रते उत्तरदेले तुश्या सत्याची अपेक्षा
करीत नाहीत.
- १९ जीवंत, जीवंत माणूसच तुश्या भन्यवाद करितो,
तसा मी आज करीत आहे;
- बाप तुझे सत्य मुलांस प्रकट करितो.
- २० परमेश्वर मल्य तारण्यास सिद्ध आहे;
- महणून आम्ही आपली तंतुवाचे बाजवू;
- ती सर्व आयुष्यभर परमेश्वराच्या मंदिरीत बाजवू.
- २१ यश्याने सांगितले होतें की अंजिराची एक चांदकी आणून गळवावर बांधा म्हणजे त्याला गुण पडेल.
- २२ हिज्कीयाने म्हटले होतें, मी परमेश्वराच्या मंदिरात बाजून जाईन यांने चिन्ह काय?

१ त्या वेळी बलवानाचा उत्तर मरोदख-
३९ बलवान, जो बाबेलचा राजा, त्याने
हिज्कीयाला पत्रे व नजराणा ही पाठविली;
कारण तो आजारी पडल्यानंतर वरा झाला असें त्याने
ऐकले होते. २ तेव्हां त्यांजवर हिज्कीयाने खुश होउन त्यांस आपले अमोल भांडार दाखविले; आपले
सोनेहैम, सुगंधी द्रव्ये, उत्तम तेल, संगम्य शळागार,
सारांश, आपल्या भांडागारात होते सौ सगळे
त्यांने त्यांस दाखविले; त्याच्या घरीत व सगळ्या
राज्यांत त्यांना दाखवावयाचे कांहीएक राहिले नाहीं.
३ मग यश्या संवेष्ट्याने हिज्कीया राजाकडे येऊन विचारिले, ही मनुष्ये काय महणाली, व आपल्याकडे कोदून आली? हिज्कीयाने उत्तर केले, ती दूर देशाहून, बाबेल-हून मजकडे आली होती. ४ मग त्यांने विचारिले, त्यांनी आपल्या घरांत कायकाय पाहिले? हिज्कीयाने म्हटले, माझ्या घरांतले सर्व कांही त्यांनां पाहिले; त्यांला माझ्या भांडागारांतले दाखविले नाही असे कांहीच नाहीं. ५ तेव्हां यश्या हिज्कीयाला महणाला, सेनावीश परमेश्वराच्ये वचन ऐक: ६ पाहा, असे दिवस येत आहेत की तुश्या घरांत जे कांही आहे व तुश्या वाढविलानी जे आजवर सांठदून ठेविले आहे,

१ अथवा: बरोदख-बलदान (२ राजे २०: १२ पाहा.)

तें सर्व बाबेलास नेण्यांत येईल, कांही विलकः राहणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. ७ जे उत्तु तुल होतील, तुश्या पोटी निर्माण होतील, त्यापैकी कोणांस घेऊन जाप्यांत येईल ते बाबेलच्या राजवाड्यांत खोजे होऊन राहील. ८ तेव्हां हिज्कीया यश्याला महणाला, तं तांगितलेले परमेश्वराच्ये वचन यश्यागेय आहे. तो आणखी महणाला. माझ्या काळी तरी शांतता व स्थिरता राहील.

१ सांतवन करा, माझ्या लोकांचे सोत्वन
४० करा, असे तुमचा देव म्हणतो. २ यश्वलेला-
च्या भनाला धीर येईल असे बोला, त्याला
पुळेल्हन सांगा, तुझे तुद्द संपर्ळे आहे, तुश्या पापा-
वडलचा दंड मिळाला आहे; परमेश्वराच्या हातून तुश्या
सर्व पापांचा तुलु उप्पट बदला मिळवला आहे.

३ घोषणा करणाऱ्याची वाणी ऐकू येते की अरप्यांत परमेश्वराच्या मार्ग सिद्ध करा, आमच्या देवासाठी रानांत सरळ राजमार्ग करा. ४ प्रत्येक खोरे उंच होवो; प्रत्येक डोगर व टेकडी सखल होवो; उंचनीच असेल तें सपाट होवो व सखकाळीचे मैदान होवो; ५ म्हणजे परमेश्वराचे गौरव प्रगट होईल आणि सर्व मानवजाति एकत्र मिळून तें पाहील, कारण इंते बोलांने परमेश्वराच्या तोंडांचे आहे.

६ घोषणा, कर, अशी वाणी ऐकू आली. तेव्हां कोणीएक महणाला, काय घोषणा करू? सर्व मानव-जाति गवत आहे, तिची सर्व शोभा वनातल्या फुलासारखी आहे; ७ गवत सुकर्ते, फूल कोमेजते; कारण परमेश्वराचा फुंकर त्यावर पडतो; लोक स्वरोवर गवतच आहेत. ८ गवत सुकर्ते; फूल कोमेजते, पण आमच्या देवाच्ये वचन सर्वकाळ कायम राहते.

९ सीयोनासै सुवार्ता सांगणाऱ्ये, उंच डोम्पश्वर चढ; यश्वलेमासै सुवार्ता सांगणाऱ्ये, आपल्य स्वर जोरांने उंच कर, कर उंच, मिंज नको; यहूदाच्या नगरांस म्हण, तुमचा देव पाहा. १० पाहा, प्रभु परमेश्वर पराक्रम्यासारखा येत आहे; त्याचा भुज त्यांचे

१ अथवा: उत्तातिके सीयोने, उंच

२ अथवा: सुवार्तिके यश्वलेमे, आपला

प्रमुख चाल्वील; पाहा, वेतन त्याजजवळ आहे, व प्रसिफळ त्याच्या हाती आहे. ११ मेंदपाळा-प्रमाणे तो आपल्या कल्पास चारील, कोकरे आपल्या क्षेत्र वेतन उराशी घरन वाहील, आणि पोरे पांजाण-न्यास संभाकून नेईल.

१२ जलांचे माप आपल्या चुल्क्याने कोणी केले आहे? आकाशांचे माप आपल्या वितीने कोणी वेतले आहे? पृथ्वीची धूळ माणाने कोणी मापिली आहे? डोंगर कांच्याने व टेकड्या तराजूने कोणी तोलिल्या आहेत? १३ परमेश्वराच्या आत्म्यांचे नियमन कोणी केले आहे? त्याचा मंत्री होउन त्याल कोणी शिकविले आहे? १४ त्याने कोणाला मसलत विचारिली? सन्मार्गाविषयी समज देऊन त्याला कोणी विक्षण दिले? त्याला कोणी ज्ञान विकिले? उडुतेचा मारी त्याला कोणी दाखविला? १५ पाहा, त्याच्या हिंदूबी राणे पोहच्यांतल्या जलविद्युमान, तराजूंतल्या रजा-समान आहेत; पाहा, द्वीपेहि तो धुळीच्या कणांसारखी उचलितो. १६ लवानोन जलणास उपरवाचा नाही व त्यावरील वनपशु होमास पुरे पदाववाचे नाहीत. १७ सर्व राणे त्याजुढे कोहीच नाहीत; त्याच्या हिंदूबी ती अभाव व शृण्यात यांहूनहि कमी आहेत.

१८ तुम्ही देवाला कोणाची उपमा वाल? त्याच्याशी कोणी प्रतिमा लावून पाहाल? १९ कारणीर मूर्ति ओहून तयार करितो, सोनार तिला सोन्याच्या पञ्चाने मठवितो, तिच्यासाठी चांदीच्या सांसळ्या घडितो. २० जो दारिद्र्यासुळे अर्पण आणप्यास समर्थ नाही तो न कुजणारे लाकूड निवळून घेतो; न ढलणारी अशी मूर्ति बनविष्यासाठी तो चतुर कारणीर शोधून काढितो. २१ तुम्हांस कल्प नाहीं काय? तुम्हांस ऐकूं येत नाहीं काय? पृथ्वीचा पाया धातल्यापासून हैं कलविले नाहीं काय? पृथ्वीचा पाया धातल्यापासून हैं तुम्हांस समजले नाहीं काय? २२ हाव तो पृथ्वीच्या वरील नभोमंडळावर आरूढ आल आहे; तिच्यावरील रहिवासी टोळांसामान आहेत; ते आकाश मल्मलीप्रमाणे पसरितो, राहप्यासाठी तंबू

ताणितात तसें तें तो ताणितो. २३ तो अभिष्ठतीना अभावाप्रत पाठवितो, पृथ्वीच्या न्यायाचीशांना शूल्यकर करितो. २४ त्याना लाविले न लाविले, देविले न देविले, त्यांचे मूळ भूमीत रुजले न रुजले तोच तो त्यावर तुकुकर मात्र घालितो म्हणजे ते सुकून जातात; वाळू स्वांस भुसाप्रमाणे उडवून नेते. २५ मी कोणाची तुल्य आहे म्हणून त्याची उपमा मला तुम्ही शाळ असे पवित्र प्रभु म्हणातो. २६ आपले डोळे वर करून पाहा; शांना कोणी उत्सन्न केले? तो त्याच्या सैन्याची मोजणी करून त्यांस बाहेर आणितो; ते त्या सर्वांस नंवांनी हाका मारितो, तो महासमर्थ व प्रबल सत्ताचीश आहे; म्हणून त्यापैकी कोणी उणा पडत नाही.

२७ हे याकोवा, असे कांग्हणतोस, हे इत्ताएला, असे कांग्हणतोस की माझा भागी परमेश्वरापासून गुरु आहे व माझा न्याय देवाच्या दृष्टीआंड शाळा आहे? २८ तुला कल्पे नाहीं काय? तु ऐकले नाहीं काय? परमेश्वर हा सनातन देव, परमेश्वर, दिनंत पृथ्वीचा उत्पत्तकर्ता, थक्तभागत नाहीं; त्याची बुद्ध अगम्य आहे. २९ तो भागलेल्यास जोर देतो, निर्बलास विपुल बल देतो. ३० तश्च थक्तात, भागतात, भरज्चानीतले ठेचा खातात; ३१ तरी परमेश्वराची आशा घरून राहणारे नवीन शक्ति संपादन करितील; ते गळांप्रमाणे पंखांनी वर उडतील; ते धावतील तरी दमणार नाहींत, चालतील तरी थकणार नाहींत.

१ अहो द्वीपांनो, मजपुढे गप्प राहा; राणे ४१ नवीन शक्ति संपादन करोत; तीं जवळ येवेत मग बोलेत; निवाडा करप्यास आपण एकत्र जमूऱ् २ ज्याच्या पावलांस धार्मिकता अनुसरते, अशाची उठावणी उगवतीकहून कोणी केली? राणे त्याला वश होतील असे तो बरितो; राजांवर त्याची सत्ता बसवितो, तो त्यांस धुळीसारखे त्याच्या तरवारीच्या स्वाधीन करितो, व उडण्यान्या धसकटाप्रमाणे त्यांस त्याच्या धुण्याच्या स्वाधीन करितो. ३ तो त्याचा पाठलग करितो, ज्या वाटेत त्याने कधीं पाऊल ठेविले नव्हते

तिने तो विनिवेद कराते। ४ हैं कार्य कोणे केले हैं? ते शेषटास कोणी मेले हैं? जो प्रारंभापासून एकमगळ एक शिळ्पा अन्मास आगितो त्यानें. तो भी परमेश्वर आदि आहें व अंती असणाऱ्यांसहित तो मीच आहें। ५ झाँपे पाहून भयाली; पृथ्वीच्या सीमा हावरल्या; वही जबक वेळल मिळाली, ६ त्यांतील प्रसेकांने यापासापल्या सोबत्याल साहाय्य केले; प्रसेक आपल्या बंधुषु म्हणाल्य, हिंसत घर. ७ थोताच्याने सोवारल्या, हातोच्याने गुळ-युक्त करणाऱ्याने ऐरोवर घर मारणाऱ्याला, घीर दिल आणि सांघा चांगल चसला असे म्हटले व मूर्ती डळू न्यो म्हणून त्याने ती खिळ्यानी मजबूत वराविली.

८ माझ्या सेवका, इश्वारला, माझा निवडलेल्या याकोया, माझा मित्र अब्राहाम याच्या संताना, ९ मी तुझ हाती घरन मृथ्युच्या दिवांगापासून आणिले, तिच्या सीमांपासून बोलावून तुल म्हटले, तू माझा सेवक आहेस, मी तुला निलिंगे आहे, तुझा त्याग केल्य नाही. १० तू भिं नको, कारण मी तुझ्या-वरोवर आहें; धावरु नको, करण मी तुझा देव आहें; मी तुला शक्ति देतो; मी तुम्हें साहाय्यहि करितो; मी आपल्या धार्मिकतेच्या उजव्या हाताने तुल सवरितो. ११ पाहा, जे तुजवर कुञ्ज शाळे ते लिंगत व कफीत होतील; तुजशी खुंजारे शून्यवत व नष्ट होतील. १२ तुजशी लळणाऱ्यास तू खुंडाळिक्षील पण दे तुल संपदावयाचे नाहीत; तुजशी युद्ध करणाऱ्याचा नायनाट होईल. १३ कारण मी परमेश्वर तुझा देव तुझा उजवा हात धरून म्हणत आहें की, भिं नको, मी तुम्हें साहाय्य करितो. १४ हे कीटका, याकोया, इश्वारलचे लोकाहे, भिं नको, असे परमेश्वर म्हणतो; मी तुम्हें साहाय्य करितो; इश्वारलाचा पवित्र प्रमु तुझा उदारकर्ता आहे. १५ पाहा, मी तुम्हें तीशं, नवीन व दुचारी असे मल्याचे आजत बनवीत आहें; तू ढोगर मरून त्यांचा उराहा करिकील व टेकड्यांचा भुसा करिकील. १६ तू त्यांस उकाळन देईल; आणि तू परमेश्वराच्या ठारी उझास पावशील, इश्वारलच्या

पवित्र प्रभूचा आभिमान करिकील.

१७ दीन व दरिद्री पाणी शोधितात पण ते कोठेच नाही; त्यांची आम तहानेने कोरडी पडली आहे; त्यांची विनंती मी परमेश्वर ऐकेन, मी इश्वारलाचा देव त्यांचा त्याग करणार नाही. १८ मी उजाड टेकड्यांवर नदा, व सोल दन्वांस्तु झरे वाहीविन; मी अरण्य पाण्याचे तले व निंजल प्रदेश अलप्रवाह करीन. १९ अरण्यांत मी गंगसह, वाभूल, मेही व कळहर यांची लवणी करीन व रानांत सह, देवदारु, व भद्रदारु एकत्र लावीन. २० येंगेकस्त लोक तत्काळ पाहतील, जाणतील, मनन करितील व समजीतील की, परमेश्वराच्या हातून हैं क्षारे आहे; इश्वारलच्या पवित्र प्रमुऱे हैं उत्पन्न केले आहे.

२१ परमेश्वर म्हणतो, आपल्या बाद पुढे आणा; याकोवाचा राजा शहणते, तुम्ही आपले बद्धकृत पुरावे आणा. २२ ते आणा व पुढे काय घडणार ते आम्हांस कळ्या; प्रथम बद्धाच्या गोष्ठी कोणत्या ते सांगा, म्हणजे त्यांचा आम्ही विचार करू व त्यांचा अखेर परिणाम काय तो पाहू; अथवा पुढे होणाऱ्या गोष्ठी आम्हांस ऐकवा. २३ पुढे काय होईल ते कळ्या म्हणजे तुम्ही देव आहा असे आम्ही समजू; तुम्ही बरेवाईट कांहीं तरी करा, म्हणजे ओम्ही तत्काळ चकित होऊन पाहू. २४ पाहा, तुम्ही कांहीच नाही, तुमच्या हातून कांहीएक होणे नाही; तुमची निवड करणारा साक्षात अमंगल होय.

२५ मी उत्तरकडून एकाची उठावणी केली आहे; तो आला आहे; जो माझे नाम घेतो त्याची मी सूर्याच्या उगवतीकडून उठावणी केली आहे; तिक्कल तुडवितात किंवा कुंभार मातीचा गारा. तुडवितो तसा तो अधिपरीक्षा तुडवील. २६ आम्हांस समजाचे म्हणत हैं प्रारंभापासून कोणी प्रगट केले? तो न्यायी आहे असे आम्ही म्हणावे म्हणून पूर्वकालापासून कोणी सांगितले? हैं कोणीच कळविले नाही; कोणी हैं ऐक-विले नाहीं, कोणी तुमचे शब्द ऐकले नाहीत.

१ अथवा: आम्ही एकमेकांविषयी स्पर्शयुक्त होऊन त्यांकडे पाहू.

२८ मीव प्रथम सीयोनास झण्णाळे, हें पाहा, मी यसलेलासाठी सुवर्तिक नेमिला आहे. २९ मी पाहोते तो क्षेणी दिसेना; मी विवारितों तो त्याच्यामध्ये उत्तर देईल असा एकहि मंत्री नाही. ३० पाहा, ते सर्व व्यर्थ आहेत, त्यांची कूर्ये निर्वर्थक आहेत; त्याच्या ओतीव मूर्ती वायफळ व शूल्यवत् आहेत.

१ पाहा, हा माझा सेवक, याला मी आधार
४२ आहे; पाहा, हा माझा निवडलेला, याजिविषी

माझा जीव संतुष्ट आहे; याच्याठार्यी मी आपला आत्मा घातला आहे; तो राष्ट्रांस न्याय प्राप्त करून देईल. २ तो गवळा करणार नाही, तो आपला स्वर उच्च करणार नाही, तो रस्त्यांदून उकारा करणार नाही. ३ चेपलेला बोल तो मोदणार नाही, मिणमिणती वात तो विजिणिरार नाही; तो सत्यांने त्याचाची प्रकृति करील. ४ पृथ्वीवर न्याय स्वारीपर्यंत तो मंदवणार नाही व मंदणार नाही; द्वीपे त्याच्या धर्मशास्त्राची प्रतीक्षा करितात.

५ आक्रमण निर्वाण करून विस्तारणारा, पृथ्वीचा व तिच्या उपजाचा फैलव करणारा, तिच्यावरील लोकांत प्राण घालणास व तिच्यावर संचार करण्यांस जीवित देणारा देव परमेश्वर असे म्हणतो; ६ मी परमेश्वराने न्यायानुसार तुला बोलविले आहे, मी तुला दात घरिला आहे, तुला सखिले आहे; ८ लोकांला करार व राष्ट्रांला प्रकाश देणारा असे मी तुला करीन; ७ अंचल्यांचे डोके उचडावे, बंदिशांत्रेतून बंदिवानांस व अंचारांत बसलेल्यांस कारागृहांदून बाहेर काढावे म्हणून मी असे करीन. ८ मी परमेश्वर आहे; हें माझे नाम आहे; मी आपले प्रदाणां मूर्तींचे प्राप्त होऊं देणार नाही; मी आपली प्रदाणां मूर्तींचे प्राप्त होऊं देणार नाही. ९ पहिल्या गोष्टी घडून तुकड्या आहेत; नव्या गोष्टी मी विदित करितो; त्यास आराम होण्यापूर्वी त्या तुम्हांस ऐकवितो.

१० अहो समुद्रावर पर्यटन करणारे व त्यांत राहणारे सर्व लोकहो, अहो द्वीपांनो, तुम्ही आपल्या रहिवास्यांसह परमेश्वराला नवीनीत गा, पृथ्वीच्या दिर्घतापर्यंत त्याची स्तोत्रे गा. ११ अरण्य व त्यांतील नगरे, आणि

ज्या देखापाच्यांत केदर बसत आहे ती, मास्याच्या गुरुर करोत; सेलाचे रहिवासी उत्सव करोत, ते टेकड्यांच्या मास्यावर मोठ्यांने जयशोष करोत. १२ ते परमेश्वराच्या गौरव करोत, द्वीपांतीरी त्याचा युग्णातुवाद करोत. १३ परमेश्वर वीराप्रमाणे निषेळ; रणधुंजयारामांने तो आपल्या आवेशांचे उद्दीपन करील; तो प्रबंद शब्द करील; तो रणशब्द करील; तो स्वशब्दांचा आपला प्रभाव दाखवील.

१४ मी दीर्घकाळ मौन घरिले; मी स्त्रव्य राहिलो; मी स्वतांत्र्य आवरिले; वेणा देणाच्या झीप्रमाणे मी आतां कुंचत आहे, उसासे व घापा ठाकीत आहे. १५ मी पर्वत व देकड्या उद्घास्त करीन, त्यावरचा क्षाढपाला सुकीन; नवांची बेटे करीन, तली आटबून टाकीन. १६ माहित नाही अशा रस्त्यांने मी अंधव्याप्त नेहीन; अहात अशा मार्गानी मी त्यांस चालवीन; त्याच्यांसुंदे अंघकार प्रकाळ होईल व उंचसवल जागा सपाट मैदान होईल असे करीन. ता गोष्टी मी करणार, सोडणार नाही. १७ जे कोरीव मूर्तीवर भाव ठेवितात, ओतीव मूर्तीला तुम्ही आमचे देव आहे असे म्हणतात, ते उल्लून पडतील व परम लजित होतील.

१८ बहिच्यांनो, ऐका; अंघक्यांनो, पाहा, म्हणजे तुम्हांस दिसेल. १९ माझा सेवकाखेरीज कोण अंघव्या आहे? मी पाठवितो त्या माझा दुहासारखा कोण बहिरा आहे? माझ्या भजासारखा कोण अंघव्या आहे? परमेश्वराच्या सेवकासारखा कोण अंघव्या आहे? २० तू बहुत पाहिले आहे तें त्यांत ठेवीत नाहीस; याचे कल उढणे आहेत पण तो ऐकता नाही. २१ परमेश्वर आपल्या न्यायपरायणतेमुळे प्रसन्न झाला व आपल्या धर्मशास्त्राची महती व घोरवी त्यांने बाढविली. २२ तरी हे लुटिले, नाणविले लोक आहेत; ते सर्व गर्ताच्या पाशांत सांपडले आहेत, कारागृहांत कोंडिले आहेत; ते भक्ष झाले आहेत, त्यांस सोडविणारा कोणी नाही; ते छट झाले आहेत, आणि ती परत द्या असे म्हणणारा कोणी नाही.

२३ याकडे तुम्हांतील कोण कान देईल?

महुणे कोण लक्ष देउन हैं ऐकेल ? २४ याकोवाच्च लुटीस कोणी जाऊ दिले ? इसाएलास लुटास्त्वा स्वाधीन कोणी केले ? या परमेश्वरविश्व आपाही पाप केले स्वार्णेच की नाही ? याच्चा मासानी से चालेनात, स्वार्णेच विश्वास्त्र ते ऐकेनात; २५ महणू स्पाने सोजवर आपला कोप, आपला संताप व बुद्धाचा गहजवळ-यांचा वर्षाव केला; स्वाला चोहेड्यून अग्न डाऱ्याली तरी स्वाला कल्ले नाही; तिचा भडका प्राण तरी स्वाले स्वाली पर्वा केली नाही.

१ तरी आतां हे याकोवा, तुम्ही उत्पन्नकर्ता, ४३ असे महणतो, मिठे नको; कारण मी तुला सोडविले आहे; मी तुला तुम्हा नंवाने हक्क मारिली आहे; तू माझा आहेस. २ दूस जलाशय चालेचील तेव्हा ती तुजवरोवर असेन, नवांतूल जासील तेव्हा स्त्वा तुला बुद्धावयाच्चा नाहीत; अभीतुल चालेचील तेव्हा तू संभाजावयाचा नाहीस; ज्वालं तुला पोळ्यावद्याची नाही.

३ कारण मी परमेश्वर तुम्हा देव आहें; मी इसाएलाचा पवित्र प्रभु तुम्हा त्राता आहें; मी तुम्हांकरिता मिसरं संडादावल दिला आहे, तुल्यावद्यू कूप व सपा दिले आहेत. ४ तू माझा दृष्टीने अयोल आहेस, तू मोळ्या दीप्तिसेच्च आहेस व मी तुजवर प्रेम करितो, महणू तुम्हाल, तुम्हा जिमकड्य, मुख्ये, राष्ट्रे, मी देहेन.

५ मिठे नको, कारण ती तुल्यावद्यून आहें; मी तुला वंश आवतीकून आविन; नामकीकून तुला मी एकवट करीन. ६ मी उल्लेख म्हणेन, डेउन टाक; दक्षिणेल म्हणेन, अटकावे करू नको; माझे उत्रु तुलन व माझा कन्या दिंगतपासून बेळन रासा;

७ ज्वास मास्त्रे नाम डेविले, ज्यांस माझा गौरवासाठी उत्सव केले, मिर्णे केले आणि घडिले त्या सर्वांस डेउन या.

८ ढोके असून अंबळे, कांन असून बहिरे अशा लोकांस डेउन या. ९ सर्व राष्ट्रे एकव ज्योते, लोक एकवटोत; अशा गोटी स्थांतला कोण सागिल ? पूर्वी घडलेस्या गोटी त्यांनी आम्हास ऐकवाच्या; त्यांनी आपले खरे करप्यासि साक्षी आणावे; त्यांनी तै ऐकून महणावे

की हे खरे आहे. १० परमेश्वराचे असे महणे आहे की तुम्ही मला ओळखावे, मजवर भाव ठेवावा व मी तोव आहे, माझ्यापूर्वी कोणी देव नव्हता व माझ्यानंतराहि कोणी होणे नाही हें तुम्हाल समजावे महणू तुम्ही माझे साक्षी आहा, तू माझा निवडलेला सेवक आहेस. ११ मीच परमेश्वर आहे, माझ्याविवाय कोणी त्राता नाही. १२ मीच तारण विदित केले, प्राप्त करून दिले व समजाविलें; तुम्हाच्यापांच्ये कोणी अन्य देव नव्हतम; महणू तुम्ही माझे साक्षी आहा व मीच देव आहे असे परमेश्वर महणतो. १३ येथू पुढींहि मीच तो आहे; माझ्या हातातूल कोणाला त्रोडवून वेतां येणार नाही; मी करितो तें कोणाच्याने पालकवारार ?

१४ परमेश्वर तुम्हाचा उद्धार करणारा, इसाएलाचा पवित्र प्रभु असें महणतो, तुम्हांसाठी मी बाबेलास निरोप पाठविला आहे; तेचील सर्व खास्यांस त्यांच्या अभिमानासद जाहीजात बसून प्रकावयास लावीन. १५ मी परमेश्वर तुम्हा पवित्र प्रभु आहे; मी इसाएलाचा उत्पन्नकर्ता, तुम्हाचा राजा आहे. १६ जो समुद्रात मार्ग, प्रचंड प्रवाहांत वात करितो, १७ ज्यांने रथ व वोडे, सैक्ष व वीर यांस वाहेर काविल्यामुळे ते एकज्ञ पदळे आहेत, त्यांच्याने उठात दाही, ते विश्वे आहेत, वालीगांगे मालवाले आहेत, वासा जो परमेश्वर तो इत्यातो की. १८ पूर्वीच्या गोटीकी आठवारा करू लकड, जुन्या गोटी मनांत आणू नकार १९ पाहा, मी एक नवीन गोष्ट करणार आहें; आताच ती उद्घावत आहे; तुम्ही ती पाहणार नाही काय ? मी अंम्यांत सडक करीन, मरम्भूतीत नया वाहीन. २० वंशव्यु, कोसहे व वळावयग माझे स्तवन करितील; कारण मी आपल्या लोकांस, आपल्या निवडलेल्यांस, पिण्यासाठी अरप्णांत जले, मरम्भूतीत नया देणार; २१ मी आपल्यासाठी निर्माण केलेले लोक माझे स्तवन करितील.

२२ हे याकोवा, तू तर माझा धावा केला नाही; हे इसाएला, माझा तुला कंटाळा आला. २३ तू मला होमार्पण करण्यासाठी मेढरे आणिली नाहीत; आणि मला यह करून माझे गौरव केले नाही. मी

तुला वर्षांसाठी सरी केली नाही, घूपाकरितां तुला चाल दिल नाही; २५ तू पैसे देलन मजसाठी अपल्या विकल्प भेटाला नाही, आपल्या गळबळीच्या वरेन दै, आपल्या नूत केले नाही; तर तू आपल्या पातकांची मजवाब सफोड केली, तू आपल्या दुष्कर्मांनी मला शिणविले.

२५ मी, आपल्याकरिता तुझे अपराध पुसून दाखितो; भीच तो; तुझी पातके स्मरत नाही; २६ मला स्मरण दे; आणण एकमेकांशी बाद करू, तुझे खरे घरावे घण्नून आपली बाजू सांग. २७ तुझ्या भूळ पुरुषांने पातक केले, तुझे मध्यवत माझ्यांशी फिरुरी करीत आले आहेत; २८ म्हणून मी पवित्र अधिपतींस अपवित्र ठविले; याकोबाला शापवश व इश्वाएलास निदावश केले आहे.

४४ १ तर आतां माझ्या सेवका याकोबा, माझ्या निवडलेल्या इश्वाएला, ऐक; २ परमेश्वर तुझ निर्माणकर्ता, गर्भस्थानापासून तुझा घडणारा व साहृदयकर्ता असे घरातो; हे माझ्या सेवका याकोबा, माझ्या निवडलेल्या यशुद्धता, भिञ्ठ नको. ३ कारण मी तुमित भूमीवर पाणी आणि रक्ष भूमीवर जलधारा ओतीन; मी तुझ्या संतानावर माझ्या आत्माची व तुझ्या संततीवर माझ्या आशीर्वादाची वृष्ट करीन; ४ वाहत्या पाषण्ड-जवळ जर्से वाळुंज उगवतें, तसे ते गवतामध्ये उगवतील. ५ तेव्हां कोणी म्हणेल, यी परमेश्वराचा आहे; कोणी याकोबाचे नांव घेईल; कोणी आपल्या हातांने, मी परमेश्वराचा, असे लिहील आणि इश्वाएल हे उपनांव घेईल.

६ इश्वाएलचा राजा परमेश्वर, त्याचा उद्घारकर्ता, सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो; मी आदि आहे, मी अंत आहे; मजवेगळा देव नाहीच. ७ मी प्राचीन काळच्या लोकांची स्थापना केली तेव्हांपासून मजसासरखा संदेश प्रगट करणारा कोण आहे? कोणी असला तर त्यांने बोलावें व मजपुढे प्रतिपादन करावें; त्यांनी भावी गोष्टी व आतां होणाऱ्या गोष्टी सांगाव्या. ८ भयभीत होऊं नका; थरधर कांपू नका; मी मांगेच तुला हे ऐकविले व कलविले की नाही? तुम्ही माझे साक्षी

आहा, मजवेगळा कोणी देव आहे काय? मजवेगळा कोणी दुर्ग नाही; मला कोणी ठारक नाही.

९ कोरीव भूर्ति घडणारे सर्व शूलवत आहेत; त्यांचे स्व विषय कांही कामाचे नाहीत; त्याविकी सास देलकांचीस हटि नाही असर अकाल नाही; म्हणून ती देणांपासून लज्जा प्राप्त होईल, १० हा देव कोणी घडिल? ही भूर्ति कोणी व्यर्थ ओतिली? ११ पण, त्याचे सर्व अनुयायी फजीत होतील; ही भूर्ति घडविणारे मनुष्यव आहेत; ते सर्व एकत्र जमोत, पुढे येवोत, भयभीत होयेत, ते सारे लज्जित होयेत.

१२ लोहार छिनी पाजवितो, तो पेटलेल्या कोळ्यांनी काम करितो, हातोव्यांनी भूतील आकार आणितो; तो आपल्या बाहुबलांने ती घडितो; त्याचे भूक लागते व त्याची शणि गवते; तो पाणी पाल्या नाही तर व्याकुळ होतो. १३ सुतार सूत घरितो; गेळवै आखणी करितो; कोरम्हानीं कोरितो व कैवाराने खुण करितो; आणि ती घरांत ठेवण्याजोणी व्याही घण्नून तिला अनुयाचा, आकार व सौंदर्य देतो. १४ कोणी आपणसाठी गंधसळ तोडितो; सरू कळाळोन शांदे घेतो; तो वनकृष्णांगू जून शांदे निवडितो; तो देवदाळवै शाढ लावितो. तें पावसांने वाढते. १५ तें मनुष्यास सर्पणाच्या कामी पडते; त्यांतले कांही लकड घेलन त्यांने तो शेक घेतो; तें पेटवून त्यावर भाकरी भाजितो; तो त्याचा देवहि बनवितो व त्याच्या पायां पडतो; तो त्याची कोरीव मर्ती करितो. व तिचे भजनपूजन करितो. १६ त्यांतले अपें लाकूड तो अभीत जाळितो; त्या अर्धावर मांस माजून खातो व तूस होतो; तो शेकतांना म्हणतो, मला ऊब येत आहे, मला शेक लागत आहे. १७ तो त्याच्या उरलेल्या भागाचा देव घडितो, म्हणजे कोरीव भूर्ति आपल्यासाठी बनवितो; तो तिच्या पायां पडतो, तिचे भजनपूजन करितो, तिची प्रार्थना करितो; तो तिल म्हणतो, माझे तारण कर, तू माझा देव आहेस.

१८ अशा मूर्तीस कवत नाही, समजत नाही; त्याचे डोळे लिपिले असल्यासुळे त्यांस दिसत नाही; त्यांची इद्यै लिपिली असल्यासुळे त्यांना समजत नाही. १९ कोणी हे

ध्यानांत आणीत नाही; त्याचा अधी भाग अध्येण आणीत आविष्का, त्याच्या निकायावर भाक भाजिली, मास भाजून खाले आणि त्याच्या अवेशाची अमंगल वस्तु मी कसी बनवू? क्षाळापासून काढिलेल्या लाकडाच्या पायां मी कसा वहू? असे म्हणव्याहाटके कोणताहा हाने नाही, अकल नाही. २० तो राख भक्षितो; त्याचे हृष्टव मृद झाल्यामुळे तो बहकल आहे; तो ओपले जीव बचावीत नाही; मास्या उजव्या हातांत आहे ती साक्षात् लवाडी नव्हे काय? असे तो म्हजत नाही.

२१ हे याकोवा, हे इश्वाएल, हा गोटी स्मरणांत ठेव; तु माझा सेवक आहेस; मी तुल घडिले आहे, तु माझा सेवक आहेस; हे इश्वाएल, तुमा मझ विसर पडावयाचा नाही. २२ तुम्हे अपराध तुक्याप्रमाणे, तुम्ही पातके अभ्राप्रमाणे मी नाहीतांनी केली आहेत; मजकूर फीर, कारण मी तुल उद्दरिले आहे. २३ हे आकाशा, जयवेष कर, कारण परमेश्वरानें हे केले आहे; अहो पृथिव्या अबोमामनो, हर्षनाद करा; अहो पर्वतांनो, हे वना, हे त्यांतील प्रत्येक शक्ता, तुम्ही जयजयकर करा; कारण परमेश्वराने याकोबास उद्दरिले आहे; तो इश्वाएलच्या ठाणी आपला प्रताप प्रसंग करितो.

२४ तुमा उद्दारकर्ता, गर्जवस्थेपासून तुल घडणारा परमेश्वर म्हजतो, मी बहुमानात्मा कर्ता परमेश्वर आहे; मी एकव्याने आकाशा पसरिले, पृथिव्या विस्तार केला, तेहो मजजवळ कोण होते? २५ खोज्या संदेशाची चिन्हे खोटी करणारा, दैवज्ञांस वेहे व्यविणारा, झान्यांस मार्ग सास्न त्याचे हान मूर्खल व्यविणारा मी आहे. २६ मी आपल्या सेवकाचा शब्द करा करणारा, आपल्या दृढांची संदेशवचने सिद्धीस नेणारा आहे; मी यशस्वेमाविषयी म्हणतो, त्यांत वस्ती होवो; युद्धाच्या नगराविषयी म्हणतो, ती बांधव्यात केवोत; त्याच्या उजाड झालेल्या स्थलाचा जीर्णोदार मी करीन; २७ मी खोल पाव्याच्या दोहास म्हणतो, कोरडा हो, मी तुम प्राह आठवीन; २८ मी कोरेशाविषयी म्हणतो, तो माझा मैडपाळ आहे, तो माझे सर्वे

मनोरथ सिद्धीस नेहेल. तो यशस्वेमाविषयी मृणेल, ते बांधव्यात येहेल, भंदिराचा पाया बालम्भांत येहेल.

१ परमेश्वर म्हणतो, कोरेश माझा असिविक दृ॒ आहे; त्याच्यापुढे राहे पादमांत क्रप्यसाची मी त्याचा उजवा हात घरिला आहे; राजांस अपल्या कमरा सोडावयास मी त्यांचितो; त्याच्यापुढे दरवाजे उघडतील, वेळी बंद राहणार नाहीत, असे मी करितो. २ परमेश्वर त्याल म्हणतो, मी तुम्हापुढे चालेल व उंचसखल असलेले सपाट करीन; मी पितकेच्या दरवाजांचे फोहून तुकडे करीन, लोखंडाचे अडसर भोडून टाकीन. ३ तुला अंधारातील निधि व गुप्त स्थली लपविलेले धन देईन, म्हणजे तु मसजिदील की तुला तुम्हा नावाने हाक मारणारा मी परमेश्वर इश्वाएलचा देव आहे. ४ माझा सेवक याकोब, माझा निवडलेला इश्वाएल याच्यामुळे मी तुम्हे नांव घेऊन हाक मारिली; तु मला ओळखीत नव्हतास तरी मी तुला उपनांव दिले. ५ मीच परमेश्वर, अन्य कोणी नव्हे, मजवेळा देव नाही; तु मला ओळखत नव्हतास तरी मी तुला सज्ज केले. ६ येणेकरून सर्वांनी जाणावे की उगवतीपासून भावक्तृतीपर्यंत मजवेगव्य कोणी नाही; मीच परमेश्वर, अन्य कोणी नव्हे. ७ प्रकाशकर्ता, अंधाराचा उत्पन्नकर्ता, शांतीचा जनक व अरिष्ठाचा उत्पादक मी आहे; हे सर्वे करणारा मी परमेश्वर आहे.

८ हे आकाश, वर्ण वृष्टि कर; आभाल धार्मिकतेचा पाऊस पाडो; पृथी उकलो, तारण आणि धार्मिकता ही प्रकृतित होकोत; ती एकत्र उग्नोत; मी परमेश्वरचा त्याचा उत्पन्नकर्ता आहे.

९ जो आपल्या उत्पन्नकर्त्तीची वाद घालितो त्याच विकार असो; तो मातीच्या खापन्यांपैकी एक आहे. तु काय करितोस असे माती आपल्या घडणाऱ्याला मृणेल काय? तुला हात नाहीत असे तुम्हे कृत्य तुला मृणेल काय? १० तु काय जन्म देतोस असे जो बापाला म्हणतो, आणि तु काय प्रसवतेस असे जो आईला म्हणतो त्याल विकार असो!

११ इश्वाएलचा पवित्र प्रभु व त्याल घड-

आरा परमेश्वर महणतो, होणाऱ्या गोषीविषयी मला कोण विचारणार? माझे पुत्र व माझ्या हातच्यें कृत्य ही पाहा, असें मला कोण सांगणार? १२ मीच पृथ्वी केली व तीवर भरुच्ये उत्तम केली; मी महणजे माझ्या हातांनी आकाश परसरिले; मी आकाशसेनेस आज्ञा दिली. १३ मीच न्याय दृश्यामे कोरिवाची उठावणी केली; मी त्याचे सगळे मार्ग सरळ करीन; तो माझे नगर बांधील व कांहींएक मोल अथवा गोबदला न घेता विद्यावान आखेल्या माझ्या लोकांस मुक्त करील, असें सेनावीश परमेश्वर महणतो.

१४ परमेश्वर असें महणतो, मिसराच्या श्रमाचें फळ कुशाची कमाई व विष्णाड सवाई लोक हीं तुजवळ येऊन तुझी होतील; ते तुझ्या मागून येतील; वेढ्या घातलेले येतील, तुला दंडवत घालतील; ते तुला विनंति करून महणतील की खरोखर तुजजवळ देव आहे, त्याजिविषय अन्य देव नाही, दुसरा देवच नाही. १५ हे इशाएलाच्या देवा, तारका, तं खचीत गृह देव आहेस. १६ ते सर्व लजित व कजीत आले आहेत; एकंदरीने मृतीकरांची फजिती; उडाली आहे. १७ इशाएलास परमेश्वराकडून सरवकाळचा उद्धार प्राप्त झाला आहे; तुम्ही अनंतकाळ लजित व कजीत होणार नाही.

१८ आकाशाचा उत्पन्नकर्ता तोच देव, पृथ्वीचा बडणारा व कर्ता तोच; त्यांने तिची स्थापना केली; त्यांने ती निर्जन राहावी महणून उत्पन्न केली नाही, तर तिजवर लोकवस्ती व्हावी महणून घडिली; हा परमेश्वर महणतो, मीच परमेश्वर आहें; अन्य कोणी नव्हे. १९ मी गुप्तपणे अंवकारमय प्रदेशाच्या स्थळीं बोललो असे नाही; शृण्य स्थळीं मला झुंडा, असे याकोबाच्या वंशाला मी महणालो नाही; घर्गंगीती सांगणारा, रात्त गोषी विदित करणारा असा मी परमेश्वर आहे.

२० रात्रांतून निभावलेल्यांनो, जमा होऊन था, सर्व मिळून जवळ था; जे असाच्या कोरीव मृती महणजे केवळ लाकडे मिरवितात व उद्धार न करणाऱ्या देवतांची प्रार्थना करितात ते झानशृण्य आहेत. २१ बोला, त्याला समोर आणा; त्यांस आपापासांत विचार करू था; हे कोणी पुरातन काळापासून ऐकविले? हे कोणी पूर्वीपासून कळविले?

मी परमेश्वरानेच नव्हे काय? मजवेगला देव नाही; मजवांचून न्यायी व तारणकर्ता दुसरा कोणी देव नाही. २२ पृथ्वीच्या सर्व सीमांनो, मजकडे वळा, उद्धार पावा; कारण मी देव आहे, अन्य कोणी नव्हे. २३ मी आपली शपथ वाहिली आहे; माझ्या न्यायात्माच्या मुखांतून वचन लिहाले आहे ते बदलणार नाही; ते हें की मज-पुढे प्रत्येक जण गुवधा टेकील, प्रत्येक जिंहा माझ्या ठायी निषेची शपथ वाहिल. २४ मजविषयी महणतील की केवळ परमेश्वराच्या ठायी न्यायत्व व सामर्थ्य आहे; त्याला प्रत्येक जण शरण येईल; त्याजवर संतापलेले सर्व लजित होतील. २५ इशाएलाचा वंश परमेश्वराच्या ठायी नीतिमान ठरेल व त्याचा अभिमान बाळ्यात.

१ बोल खचला आहे, नवो वाकला आहे;
२६ त्याच्या मृती पाठलांचर घातल्या आहेत;
 तुमन्या मिरवणुकीच्या मृती यकलेल्या जनावरावर ओळच्याप्रमाणे लादिल्या आहेत. २ ती एकदम वाकलीखचली आहेत; त्यांना हें ओळें सावरतां आले नाही. ती स्वतंत्र पकडून नेण्यांत आली आहेत.

३ हे याकोबाच्या घराण्या, इशाएल घराण्यांतील सर्व अवविष्ट लोकहो, गर्भेवासापासून मी तुमचे ओळें वाहिले; उदरात देहां तेळांपासून तुम्हांस मी वागविले; माझे ऐका. ४ तुमन्या बृहापाकाळापर्यंतहि मीच तो आहें; तुमचे केस पिकतं तोपर्यंत मी तुम्हांस वागवीन; निर्माणकर्ता मीच आहें, वागविणारा मीच आहें; मी खांधावर वागवून तुमचा वचाव करीन. ५ माझी कोणाशी तुलना कराल? मला कोणाशी समान केलाल? माझी कोणाशी बरोबरी कराल की जेणकरून ते मजशी समान अटतील? ६ जे खेलीतून सोर्ने ओतितात, जे कांवाने रुपे तोळून देतात, त्यांचे दैवत घडविष्यासाठी ते सोनारास मजुरीने लावितात, ते त्याच्या पायी पडतात, त्याला दंडवत घालितात; ७ ते त्याला उक्कून खांधावर घेतात, त्याला नेजून त्याच्या स्थानी स्थापितात; तेथे तो उभा असतो, आपल्या स्थानावरून हालत नाही; त्याचा धावा केव्यास ते येत नाही, त्यास संकटांतून तारीत नाही.

८ अहो फिरुली लोकांनो, हे लक्ष्मांत आणुल ढढ व्हा; हे व्यानांत वागवा. ९ प्राचीन काळपासून घडलेल्या गत गोष्ठी स्मरा आणि समजा की भीच देव आहे, दुसरा कोणी देव नव्हे, मजसमान कोणीच नाही. १० मी आरंभीच शेवट कल्पितां, होणाऱ्या गोष्ठी घडप्यापूर्वी त्या मी प्राचीन काळपासून संगंत आले आहे, माझा संकल्प सिद्ध होईल, माझा मनोरथ मी पूर्ण करील. ११ उगवतीकहून मी हिंस पक्षी बोलवितो; माझे कार्य साधणारा मी दूर देशाहून बोलवितो, मी बोलतो असे घडवूनहि आणितो, मी योजितो ते शेवटास नेतो.

१२ धार्मिकतेपासून दूर असलेल्या अहो कठोर मनाच्या लोकांनो, माझे ऐका. १३ मी आपला न्याय जवळ अृणीत आहे, आता तो दूर नाही; मजरकून होणाऱ्या उद्धारास विळळ लगणार नाही; मी सीधेनांत उद्धार स्थापितो, इस्ताएलास माझे गैरव देतो;

१ अगे बाबेलाच्या कुमारिके, खाली उत्तरून **४७** धुळींवैस; खास्यांच्या कन्ये, सिंहासन सोडून भूमीवर वैस; कारण तुळ यापुढे नाजूक व सुकुमार म्हणणार नाहीत. २ जाते बेळन धान्य दक, आपला बुरखा मार्गे सार, चलाचा धोळ उचलून धर, मांवा उघड्या करून नदीनाल्यांतून पार चालत जा. ३ तुळी काया उघडी पुढे दे; तुळी लज्जा दिसून दे; मी सूड वेईन, कोणाची गथ करणार नाही. ४ आपलच्या उद्धारकर्त्त्वाचे नाम सेनाधीश परमेश्वर, इस्ताएलाचा पवित्र प्रभु, अरे आहे. ५ अगे खास्यांच्या कन्ये, गप्प वैस, अंवारांत जाऊन ल्प, कारण लोक यापुढे तुल राज्यांची स्वामिनी म्हणणार नाहीत. ६ मी आपल्या लोकवर रुष शालो, मी आपले चतन अपवित्र केले; त्यांस तुळ्या हत्ती दिले. ७ तू ल्यांवर तू आपले भारी जू लादिले. ८ तू म्हणालीस, मी सर्वकाळ स्वामिनी राहीन, म्हणून तू ल्या गोष्ठी व्यानांत घरित्या नाहीत, त्यांचा परिणाम लक्षांत आणिला नाही.

९ अगे विलसिनी, जी तू निश्चित बसतेस व मनांत म्हणतेस, भीच आहे, मजवेगली कोणी नाही, मी विच्छा

होणार नाही, अपत्यहीनतेचा अनुभव मला घडणार नाही, ती तू हे ऐक: १ अपत्यहीनता व वैचव्य ही दोन्ही एकाच दिवशी, एकाच क्षणी तुल प्राप्त होतील; तुळे बहुविध मंत्रतंत्र व तुळीं विपुल चेटके यांस न जुमालिता ती तुजवर पूर्णपणे गुजरतील. १० कारण तू आपल्या दुष्टतेवर भिस्त ठेविली; तूं म्हणालीस, कोणी मला पाहत नाही; तुळे शहाणपण व तुळे ज्ञान यांनी तुल बहकविले. म्हणून तू आपल्या मनांत म्हणालीस, मीच आहे, मजवेगली कोणी नाही. ११ यामुळे मंत्र-तंत्रांनी निवारितां येणार नाही अशी विपत्ति तुजवर येईल; संदणी देऊन यालितां येणार नाही असे तुला एकाएकीं गांठील:

१२ तर तुळे मंत्रतंत्र व बहुविध चेटके, त्यांचा जप तूं तरणपणापासून करून थकलीस, ती आता चालीब; कदाचित् त्याचा तुल उपयोग होईल, त्यांनी कदाचित् तुळा धाक बसेल. १३ तूं पुळक मसलती करितांकरिता थकलीस; तर तुजवर काय काय येणार हे तुल दर चंद्रशीलाच्या वेळी कल्पिणारे ज्योतिशी व नक्षत्रे पाहणारे पुढे येवोत; त्यांच्याने तुळा बचाव होईल तर ते करोत. १४ पाहा, ते धसकटासारखे ज्ञाले आहेत; अभीनं त्यांस भस्म केले आहे; ज्वालेच्या तडाक्यांतून त्यांला स्वतंत्रा बचाव करितां येईना. हा शेकत बसप्याचा विस्तव नव्हे, भोवती बसप्याच्या शेंगडीचा अभिनव्हे. १५ तू ज्यासाठीं शिणलीस त्या तुळ्या लोकांची अशी गत ज्ञाली आहे; तुळ्या तास्यापासून तुळ्यावरोबर व्यापार करणारे भटकत भटकत आषआपल्या स्थानी जात आहेत; तुळा बचाव करणारा कोणी नाही.

१६ हे याकोबाच्या धराराप्पा, ऐक, तुला, इस्ताएल एल हे नांव आहे, तूं यहूदाच्या जन्यांतूल निधाला आहेस; तूं परमेश्वराच्या नामाची शपथ वाहतोस व इस्ताएलाच्या देवांचे स्तवन करितोस, पण सत्यांने व धर्मांने नव्हे. २ ते तर आपणांस पवित्र नगराचे म्हणवितात व इस्ताएलाच्या देवाचा आश्रय करितात; त्यांचे नाम सेनाधीश परमेश्वर आहे.

३ मीं माझेच पूर्वीच्या गोष्टी सांगितल्या; माझ्या
मुख्यांदून त्या निशात्या, मीं त्या कळविल्या; मीं त्या
अकस्मात् करू लागलो, आणि त्या घडून आल्या. ४ तू
ही ही आहेस, तुझ्या मानेचे स्नायु जर्से काय लोखंड व तुझे
कपाळ जर्से काय पितल आहे हे मला ठाऊक होते; ५
म्हणून हे बहुत काळपूर्वीच तुला कळविले, ते बडाव-
याच्यारूपीच तुला विदित केले; नाही तर तू म्हणाला
असतास की माझ्या मूर्तीने ते केले; माझ्या कोरेच
मूर्तीच्या आहेने व माझ्या अोरीच मूर्तीच्या आहेने ते
आरें. ६ तू हे ऐकले आहे, हे सर्व पाहा; तुम्हांला हे
कबूल करावयाला नको काय? आतांपासून मी नव्या
गोष्टी, गुण गोष्टी, तुला माहीत नाहीत अशा गोष्टी तुला
ऐकवितो. ७ त्या आतांच उद्घवल्या, फार मार्गे नाहीत;
त्या तुला आजपर्यंत ठाऊक नव्हत्या, नाही तर तू म्हण-
तास, पाहा, त्या मला आधीच ठाऊक होत्या. ८ तू त्या
ऐकल्या नव्हत्या; जाणिल्या नव्हत्या; प्राचीन काळा-
पासून तुझे कान उघडले नव्हते, कारण तू विश्वासघातकी
आहेस; गर्भवासापासून तुला फितुरी हे नांव पडले
आहे, हे मला ठाऊक होते. ९ माझ्या नामाशीत्यर्थ
मीं आपला कोध लंबांवीवर टाकिला; तुझा उच्छेद
करू नये म्हणून माझ्या प्रशंसेप्रतीत्यर्थ मीं स्वतंत्र आव-
रिले. १० मीं तुला गाळिले आहे, पण खायप्रमाणे
नव्हे; मीं दुःखरूप भर्तीत तुला कसोटीस लाविले आहे.
११ माझ्या, केवळ माझ्याच प्रतीत्यर्थ हे मीं करितो;
माझ्या नामाची अप्रतिष्ठा कां ब्हावी! याज्ञे गैरव मीं
इतरांस देत नाही.

१५ मीं, केवळ मीच बोललो आहे; मीं त्याला बोलाविले
आहे, त्याला आणिले आहे. 'त्याचा आयुष्यकाम सफल
होईल. १६ तुम्ही मजजवळ या, हे ऐका; प्रारंभ-
पासून मी गुपत्ये बोललो नाही; ते होऊं लासात्या-
पासून तेर्ये मी आहेच; आतां प्रसु परमेश्वराने मला व
आपल्या आसात्याला पाठविले आहे. १७ परमेश्वर तुझु
उद्घारकर्ता, इत्याएलाचा पवित्र प्रसु, म्हणतो; तुला जे
हितकारक ते मी परमेश्वर तुझा देव तुला विकवितो;
ज्या मार्गाने तुला गेले पाहिजे त्याने तुला नेतो. १८ तू
माझ्या आज्ञा लक्ष्यपूर्वक ऐकातास तर बरे होते;
मग तुझी शांति नदीसारखी, तुझी धर्मिकता
समुद्राच्या अटांसारखी जाली असती; १९ तुझा वंश
रेतीइतका, तुझ्या पोटव्ये संतान रेतीच्या कणांदातके
शाळे असते; त्याने नांव यजस्यादेश उच्छेद पावले
नसते, ते नष्ट ज्ञाळे नसते.

२० तुम्ही बाबेलांतून निधा, खास्दी लोकांमधून
जयजयकार कीत पक्का सुटा; हे कळवा, ऐकवा,
दिनांपर्यंत असे तुकारा कीं परमेश्वराने आपला सेवक
याकोब याचा उद्घार केला आहे. २१ त्यांस त्याने लक्ष्य
भूमीवरून नेले, तेर्ये त्यांस तहान लगाली नाही;
त्यांच्यासाठी त्याने खडकांदून पाणी वाहविले; त्याने
खडक फोडिले तेर्ये पाणी खलवल्यां वाहिले. २२ पर-
मेश्वर म्हणतो, दुर्जनास शांति नसते.

१ ढार्पाना, नाश्वे ऐका; दूरवूच्या राश्ट्रानो,
२३ कान द्या; मीं गर्भावर्ष्णेत असतांनाच पर-
मेश्वराने मला बोलाविले; मीं मातेच्या उद्घारात
होतो तेव्हांच त्याने माझे नांव घेतले. २ त्याने माझे
मुख तीळग तत्वारीसारखे केले; त्यांने मला आपल्या
हाताच्या छायेचाली लपविले; त्याने मला चकचकीत
बाणासारखे कल्सू आपल्या भाल्यांत गुस ठेविले. ३ तो
मला म्हणाला, तू माझा सेवक आहेस; मला शोभा आण-
णारा तू इत्याएल आहेस. ४ मीं तर म्हणलो होतो कीं
मीं व्यर्थ श्रम केले, मीं आपले बळ उगीच व निर्यक
वेचिले; तथापि माझा न्याय परमेश्वराच्या हाती आहे;
माझे प्रतिकल माझ्या देवाच्या हाती आहे.

१२ हे याकोब, मीं बोलावलेल्या इत्याएला, माझे
ऐक; मीं तोच आहे; मीं आदि आहे व अंतहि आहे.
१३ माझ्याच हाताने पृथ्वीचा पाया घातला; माझ्या
उजव्या हाताने आकाश विस्तरिले; मीं हाहक मारितांच
तीं भजपुढे एकत्र उभी राहतात. १४ तुम्ही सर्व जमा
व्हा, ऐका; त्या मूर्तीची कोणी ह्या गोष्टी कळविल्या?
परमेश्वरास प्रिय असलेला मनुष्य आपल्या इच्छेप्रमाणे
बाबेलव्ये करील; तो आपले मुजबल खास्यांवर चालवील.

५ मीं याकोबास त्याजकडे परत आणावें, त्याजजवळ इक्षाएल एकत्र जमकावे महणून आपला सेवक होण्यासाठी ज्या परमेश्वराने मला गर्भाशयांत घडिले, ज्या परमेश्वरान्या दृष्टीने मला माज मिळाल्या व जो माझा देव मार्दी सामर्थ्य झाला, ६ तो परमेश्वर महणतो : याको-गाव्या वंशाचा उदाहर करावा, इक्षाएलाच्या रक्षितेल्या लोकांने परत आणावे महणून तू माझा सेवक व्हावें यात कांही सोर्टेंसे नाही; तर मजकूराने होणारे तारण तू दिगंतापर्यंत न्यावें महणून भी तुला राष्ट्रांचा प्रकाश असा नेमितों ७ याला माणसें दुच्छ खेळितात, ज्याला लोक अमंगल मानितात, जो अविपतीचा दास आहे, त्याला इक्षाएलाचा उदाहरकरा, इक्षाएलाचा पवित्र प्रभु जो परमेश्वर, तो महणतो, राजे तुला वाहून उठून उमे राहील, अविपती तुला नमन करीतो; परमेश्वर जो सत्यवचनी आहे, इक्षाएलाचा पवित्र प्रभु आहे, त्याने तुला निवृत्तून बेतके आहे महणून भासे होईल.

८ परमेश्वर महणतो, प्रसादेशमीं भी तुले ऐकले, उद्धारादीं भी तुला साहाय्य केले; देशाचा उत्कर्ष व्यापा, उजाड क्षालेल्या बतांची तुळ: बांटणी ज्याची महणून भी तुले रक्षण करितो व लोकाच्या कररक्षणीत्यर्थे तुला नेमितों ९ तू बंदीत असखेल्यास महणावें आहे या; अंधारात आहेत त्यांस महणावें, डेवेतात या. ते रस्तावर चरतील, सगळ्या उजाड टेकड्यांवरहि त्यांस चरा मिळेल. १० त्यांस तहानमुळे लाग्यार, नाही; फक्ती व कून यांची बाढा त्यांस होणार नाही; कारण त्यांजवर दया करणारा त्यांचा नेता होईल; पायाच्या क्षम्यावर तो त्यांस नेईल. ११ भी आपले सर्व पर्यंत खोपट भाग करीन, माझे राजमारी उच होतील. १२ हे पाहा, हे लंबून येत आहेत; हे पाहा, हे उत्तरेकून व परिमेकून येत आहेत; हे सीनी लोकाच्या देशातून येत आहेत. १३ हे आकाशा, जवजयकार कर; हे पृथ्वी, आनंद कर; अहो पर्यंतानो, जवजोष करा; कारण परमेश्वराने आपल्या लोकांवै सातवन केले आहे, आपल्या पीडकेल्या लोकावर दया केली आहे.

१४ शावर कीवेन महालें, परमेश्वराने मळा त्यां

केला आहे; प्रभु मला विसरला आहे. १५ खील आपल्या पोटच्या मुलांची कृष्णा येणार नाही एवढा तिळा आपल्या तान्ह्या बाळाचा विसर परेल काय? कदाचित् किंवाना विसर पडेल, पण भी तुला विसरणार नाही. १६ पाहा, भी तुला आपल्या तळहातावर कोळून ठेविले आहे; तुसे कोट नियम माझ्या दृष्टीसमोर आहेत. १७ तुली मुले तरवेने येत आहेत; तुला नाया करणारे, तुला उजाड करणारे, तुक्ष्यातून निघून जात आहेत. १८ आपले डोके वर कर, चोहोकडे पाहा; ते सर्व एकवट होऊन तुजकडे येत आहेत. परमेश्वराचे वचन असें आहे की माझ्या जिवाची शश्य, तू जरोखर त्या सरांस अलंकारप्रयाणे लेशील; नववधूमाणे तू त्यांस आपल्या अंगावर घालशील. १९ तुली उजाड व ओसाड स्थळे व तुली उत्थवत्त भूमी याविषयी महणशील तर तुल्या डायी वस्तीला आगा पुरणार नाही; तुला प्रासून टाकणारे घर गेले आहेत. २० तुली वियुक्त झालेली मुले तुल्या काळांत असें महणार की आमांत्रा ही आगा फार संकुचित आहे, आमांत्रा वस्ती करण्यास आगा दे. २१ तेव्हां तू आपल्या मनांत महणशील, माझी मुले तर हिरावून नेली आहेत, भी बांध आहें, भी त्वदेशास मुक्ते आहें, व परांंदा झाले आहें, अशा मजासाठी यांस अन्म कोणी दिला? यांस लहानावै मोठे कोणी केले? पाहा, भी एकटीच उरले होतें; ही कोठे होती?

२२ प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, भी राष्ट्रांचा आपल्या हातानें इशारा करीन, लोकांसमोर आपला झेंडा उभारीन; ते तुल्या पुत्रांस आपल्या उरावी धरून आणितील; तुल्या कन्यास खांदावर बसवून पोहळात्या करीतील. २३ राजे बापासमान तुसे पालक होतील, त्यांच्या राष्या तुल्या दाया होतील; ती तुला भूमीपर्यंत लवून नमन करीतील, तुल्या पायांची धूळ चांदितील; तेव्हां भी परमेश्वर आहें, माझी आस धरणारे फजीत होत नाहीत, असें तुला कूळून येईल.

२४ वीरोपातून लूट हिसकापून घेता येईल काय? पक्कून नेकेल्या घार्मिक जनांची सुटवू होईल काय? २५ परमे-

भूर महणतो, ही, वीरानें केरेले बंदिकान हिसकादून घेप्यात
येईल; जुळमी पुरुषांने केल्ली लट सोडविण्यात येईल;
कारण तुजशी युद्ध करणाऱ्याबोरव भी युद्ध करीन व तुझ्या
मुलंचा उद्धार करीन. २६ तुझा छक करणाऱ्यांस स्वतां-
चेच भांस खावयास लावीन; नव्या द्राक्षारसाने जसें लोक
मस्त होतात तसें से आपल्या रक्काने मस्त होतील; या-
बळ, यी परमेश्वर तुझा ब्राता, तुझा उद्धारकर्ता, याकोबा-
जाच समर्थ प्रभ आहें हे सर्व मानवजातीला समजेल.

१० सोहळ दिल्याचे सूटपत्र कोठे आहे? ज्यास

तुम्हांला विकिले तो माझा सावकार कोणता ? पाहा, तुमच्या दुसऱ्यासुळे तुमचा विकल्प साला; तुमच्या अपराधासुळे तुमच्या आईस सोडावें लागले. २ मी आलौ तेव्हां कोणी नव्हता; मी हाक मारिली तेव्हां जबाब धावथाला कोणी नव्हता, तें कां ? मुक्त करवत नाही इतका माझा हात तोकडा झाला आहे काय ? माझ्या ठारी सोडविण्याचे सामर्थ्य नाही काय ? पाहा, मी आपल्या धमकीनें समुद्र कोरडा करितो, नद्यांचे रात करितो; पाणी नसल्यासुळे त्यातील भर्ते कुञ्जन त्यांची घाण येते, ते पाण्यावाळून मरतात. ३ मी आकाशास काळा पेहराव लेवितीतो; गोणठाट त्यांचे पांचहाण करितो.

४ शिवलेल्यांस बोलून थीर कसा थावा तें समजावै
म्हणून प्रभु परमेश्वरानें मला सुशिक्षिताची जिवळा दिली
आहे; तो रोजरोजे सकाळी मला जागे करितो; शिवां-
प्रमाणे ऐकावै म्हणून माझे कान उघडितो. ५ प्रभु
परमेश्वरानें माझे कान उघडिले आहेत; मी कितूर
शाळों नाही, मार्गे फिरलों नाही. ६ मी मारणांच्युपुढे
थापली पाठ केली, केस उठटणांच्युपुढे मी आपले
गाल केले; उपर्मद व छिथू यांपासून मी आपलें तोंड
खुविलें नाही. ७ प्रभु परमेश्वर मला साहाय्य करणार
म्हणून मी लजित शाळों नाही; मी आपले तोंड गर-
गोटीसारखे केले; माझी कफिती होणार नाही हें मला
ठाऊक होते. ८ मला नीतिमान् दरविणारा जबल आहे;
अजरोवर वाद कोण करणार? आपण समोरासमोर उमे
राहू, माझा प्रतिवादी कोण असेल त्यांने मजबूपुढे यावे.

९ प्राहा, प्रभु परमेश्वर माझा साहाय्यकर्ता थाहे, तर मला दोषी कोण ठविणार? से वळाप्रमाणे जीर्ण डोलील: खांस कसर खालुन टुकील.

१० परमेश्वराचे भय वाळ्यानु त्याच्या सेवकांचे ऐकणारा असा तुमच्यामध्ये कोण आहे ? जो अंदारांत चालतो, ज्याला प्रकाश मिळत नाही त्याने परमेश्वराच्या नामाव भाव ठेवावा, आपन्या देवावा आश्रय करावा.

११ जे तुम्ही अमि पेटविता, जे तुम्ही कोलिंते बाम-
वितां ते तुम्ही सर्व आपल्याच अग्रीच्या ज्वालेत चालते
व्हा, तुम्ही स्वतः पेटविलेल्या कोलिंतां जाऊन पडा.
माझ्या हातून हैं तुम्हांस घडेल; तुम्ही केळांत पहळ
राहाल.

१ तुम्ही जे धार्मिकतेस अनुसरणारे, परमे-
 २१ श्रावस शरण आणारे, ते माझे ऐका; या खंडकां-
 तल तुम्हास खोदून काढिले त्याकडे व खाणीच्या
 या खल्यांवरतल तुम्हास खणून काढिले त्याकडे लक्ष
 द्या. ३ अब्राहाम तुमचा पिता व सारा तुमची जननी
 त्याजकडे लक्ष द्या; तो एकदा होता तेही त्याला भी
 बोलाविले व त्याला आशीर्वाद देऊन त्या एकाचे
 पुळक केले; ३ पाहा, परमेश्वरांनी सीयोनाऱ्ये सांतवन
 केले; त्याच्या सर्व ओऱाणाड स्थिळांचे सांतवन केले
 आहे; त्याऱ्ये रन एदेनासारखे केले, त्याचा निर्जल
 प्रदेश परमेश्वराच्या बागेसारखा केला; आनंद व
 उशास, उपकारस्मरण, गायनवाददावाचा खनि त्याजमध्ये
 होत आहे.

४ माझ्या लोकांनो, मजकडे लक्ष द्या; माझ्या प्रजे, मजकडे कान देव; कारण माझ्यापासून धर्मशाळा नियेस व राष्ट्रांस प्रकाश प्राप्त घटाया झृणुल मी आपल्या धर्मांची संख्यापना करीत. ५ माझा न्याय समीप आल आहे, माझे उद्धराकार्य सुरु क्षाले आहे, माझे भुज राष्ट्रांचा न्याय करीतील; द्वीपला माझा घ्यास लगाला थाहे, त्याचा भवतसा माझ्या बाहूबर आहे. ६ वर आकाशाकडे आपले डोके लावा; खाली पृथ्वी कडे लक्ष द्या; कारण आकाश खुराप्रमाणे विळू जाईल; पृथ्वी वस्त्रप्रमाणे जीण होईल, तिचे रही

मासी विलंगप्रमाणे भरतील; तरी मासे तारण सर्वकाळ टिकेल; मासा न्याय रंग यांचार नाही.

७ हे धर्म जाणणाऱ्यांनो, मासे चर्चेशास्त्र मनात याविण्याचानो, तुम्ही मासे रेका; मर्व भावन नावे डेवितील त्यांस भिंड नका; त्यांच्या निरेने चावरुन नका. ८ कारण वस्त्राप्रमाणे त्यांस कशर भक्षील, शोळी-प्रमाणे त्यांस कीळ खालजन दाकील; मासा न्याय तर सर्वकाळ टिकेल, विठ्ठानपिण्डा राहील.

९ हे परमेश्वराच्या भुजा, जागृत हो, जागृत हो, चक्रयुक्त हो; पूर्वकल्पाच्या दिवसंतंत्याप्रमाणे, प्राचीन मुमांतत्याप्रमाणे जागृत हो. राहणास विष्णविष करणारा तंत्र नव्हेस काय? मगरास विष्णविषा तंत्र नव्हेस काय? १० ज्यांने समुद्र आटविला, खोल समर्पत्रे जल आटविले, उद्धरिले पार उत्तरान जावे म्हणून सागराच्या अग्रगत दोहांतुल मार्य केला, तो तंत्र नव्हेस काय? ११ परमेश्वराने उद्धरिले जन परतील व जपवयकार करीत सीबोनास वेतील; त्यांच्या मर्तकी सार्वकाळिक होई राहील, त्यांस आनंद व उद्घास प्राप्त होइल; हृष्ण व उसासे पठ कठितील.

१२ तुमचे सांत्वन करणारा मी; केवळ मीत्र आर्हे; दं मर्य मनुष्याला, तुष्यत आवलंगुलाच वितेस असी दं कोण? १३ आकाश परसणारा, पृथ्वीचा पाश चालाचारा परमेश्वर तुका कर्ता, याळा दं अं विसरलीस? खेळूम करणारा तुका नाळ करण्यास पाहत आहे म्हणून त्याच्या कोश उरला आहे कोठे? १४ दण्डेला युज होण्याची त्वर करितो, तो मरणार नाही, गेलें पडणार नाही, त्याला अशाची बाण पडणार नाही. १५ कारण मी परमेश्वर तुका देव आर्हे; मी समुद्र खवलवितो तेव्हा त्याच्या अटा रंजना करितात; सेनाधीश परमेश्वर हे माझे नाम आहे. १६ मी थाकृशाची स्थापना करूनी, पृथ्वीचा पाश चालाचा व दं मासी प्रजा आहेस असे सीयोनास म्हणावै म्हणून मी आपले वन्हने तुक्या मुखांत चातली; आपल्या हाताची छाया मी तुजवर केली.

१७ हे वस्त्रालेमे, जागी हो, जागी हो, कठ; दं परमेश्वराच्या हातात त्याच्या कोशाचा व्याला विळन दाकिल आहे; शोळींदे देणारा कटोरा तं प्यालीस, त्यांतील येणहि उरला नाही. १८ तिने जन्म दिलेल्या मुलंपैदी कोणी तिला मार्गदर्शक नव्हता; तिने बाढ-विळेल्या मुलंपैदी कोणी तिला हात धरिला नाही. १९ तुजवर द्या दोन गोष्टी गुदरत्या: उजाडी व नाश, उक्काळ व तस्तार; तुझे समाधान कोण करील? मी तुझे सांत्वन करें कसं? २० तुझे पुत्र मूर्खित शाळे आहेत, पाशांत सोळदलेल्या हरिणप्रमाणे रस्त्याच्या नाकां-नाक्यांनी ते पढले आहेत; ते परमेश्वराच्या कोवाने, तुक्या देवाच्या वधमकीने ग्राहिले गेले आहेत.

२१ शाकरिता दं तूं की पीडित व मर्त मासी आहेस, पण मध्यांने नव्हे, ती दं है ऐक: २२ तुक्या प्रभु परमेश्वर, आपल्या लोकांना कैवारी जो तुक्या देव, तो म्हणतो, पाहा, शोळींदे देणारा व्याला, मासा कोशाचा कटोरा तुक्या हातांतुल मी काढून वैतो; याउडे दं तूं तो विषार नाहीस; २३ अंग धीडा करण्यांनी तुक्या जिवाल्य म्हटले, खाली वाक म्हणजे आमी तुजवरून चालून आळं, आणि तुजवरून ज्या चालण्याचांसाठी दं आपली पाठ, भूमि व रस्ता असी केली, त्यांच्या हाती मी तो व्याला देईन.

१ हे सीयोने, जागी हो, आपल्या वलांने २४ युक हो; हे यस्तालेमे, विव्रत नगरी, आपली सुंदर वळे परिवान कर, कारण सापुडे बेसुंती किला अद्भुद असा कोणी तुक्या ठारी प्रवेश करणार नाही. २ अंगाची धूळ शाळ, हे यस्तालेमे, उदून वैस; सीयोनेच्या वंदिलास कल्ये, आपल्या गळ्याची वंदने सोडून टाक.

३ कारण परमेश्वर म्हणतो की गोलांचूल दुम्हास विकिले, आणि पैक्यावांचूल तुमची मुफ्ता होणार. ४ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो की माझे लोक मिसर देणात जाळन राहिले; असुरांनेहि विन-कारण त्यांच्यावर तुक्यम केला. ५ परमेश्वर म्हणतो, मासा लोकांस फुकट चस्त नेले आहे, आणि आता छाया मी तुजवर केली.

मी वें काय करुं ? परमेश्वर मृणालो; त्याजवर प्रभुत्व
कल्पारे गर्वनी करीत आहेत, दिवसभर एकत्रारखी
माझ्या नामाची निंदा होत आहे; ६ मृणूल माझ्या
लोकांस माझ्या नामाची ओळख होईल, आणि मग
मी तुमच्याजवळ आहे असे बोलणारा तोच मी आहे
असे ते त्या दिवशी जाणतील.

७ जो सुवारा सांगतो, शातीची बोलणा करितो,
शुभमृत विदित करितो, तारण जाहीर करितो, तुम्हा
देव राज्य करीत आहे असे सीयोनास मृणूलो, त्याचे
पाय पर्वतांबळून येताना किंतु मनोरम दिसतात.

८ तुम्हा जागलांचा हा शब्द ऐक; ते एकदम उडा
स्वरानें गात आहेत; कारण परमेश्वर सीयोनास प्रत येत आहे हे ते प्रस्त्रक पाहत आहेत. ९ यस्तालेमाच्या
उद्घाट त्यालेला स्थलांनो, आनंदघोष करा, सर्व मिळून
गा; कारण परमेश्वरानें आपल्या लोकांचे सांतवन केले
आहे, त्याने यस्तालेमास उद्घारिले आहे. १० परमे-
श्वरानें सर्वे राष्ट्रपुढे आपल्या पवित्र इताची अंतर्नी
मार्गे सारिली आहे; सगळ्या दिगंतांस आपलच्या देवाने
केलेले तारण दिसून येत आहे.

११ निषा, निषा, तेष्म निषूल जा; अशुद्ध वस्तुला क्षिरू-
नकः; त्याच्यामधून निषूल जा; परमेश्वराची पात्रे बाह्यां-
चानो, तुम्ही आपलांस झुढ करा. १२ तुम्हांत्य वाईचाहीने
निषावें लागणार नाही, पक्क काढावा लागणार नाही;
कारण परमेश्वर तुमचा पुढारी आहे; इड्हाएलाचा
देव तुमचा पाठीराखा आहे.

१३ पाहा, माझा सेवक सुझतेने वर्तेल, तो घोर व
उजत होईल, तो असुव होईल. १४ ज्याप्रमाणे तुला
पाहून बहुत लोक चकित झाले (त्याचा चेहरा मनुष्यांच्या-
सारखा नव्हता, त्याचे स्वरूप मनुष्यजातीच्यासारखे
नव्हते इतका तो विरुप होता,) १५ त्याप्रमाणे तो अनेक
राष्ट्रांस दचकवयास लावील; राजे त्याला पाहून
आपली तोंडे बद करितील; कारण कोणी सांगितल्या
नाहीत असल्या गोष्टी ते पाहील; त्याच्या कानी

१ मुख्यांतः आपला पवित्र भुज उघडा केला आहे;

२ अथवा : सिंचील;

पठस्या नाहीत असल्या गोष्टी स्वांला कल्पतील.

१ आम्ही ऐकलेल्या वातेवर कोणी विश्वास
२ ठेविल्या आहे ? परमेश्वराचा भुज कोणास प्राट
शाला आहे ? ३ कारण तो त्याजपुढे रोप्या-
सारखा, रुक्मीतील अंकुरासारखा वाढला; त्याला
रूप नव्हते, त्याला शोभा नव्हती; त्याजकडे पाहिले
तर त्याजवर मन बरेल असे त्याच्या घरी सौदर्य
नव्हते. ४ तुच्छ मानिलेला, मनुष्यांची टाकिलेला,
केशांची व्यापिलेला व व्याधींची परिचित असलेला
असा तो पुरुष पाहून लोक तोंडे फिरवीत, व त्याला
उच्छ लेवीत; आणि त्याला आम्ही मानिले नाही.

५ खोरेस्तर आमचे व्याधि त्याने आपल्यावर घेतले,
आमचे हेश त्याने वाहिले; तरी त्यास ताडण केलेले,
देवाने त्यावर प्रहर केलेले, व त्याला धीडिलेले असे
आम्ही त्याला लेलिले. ६ खरे पाहिले असता तो
आपलच्या अपराधांमुळे चायाळ शाला, आपलच्या दुःखां-
मुळे ठेवला गेला, आम्हांस शांति देणारी अशी विश्वा-
स्यास जाली; त्यास बसलेल्या फटक्यांनी आपाहांस आपेम्य
प्राप्त जाले. ७ आम्ही सर्व मेंडराप्रमाणे बहूकून गेले
होतां; आम्ही प्रत्येकानें आपलापका मार्ग घरिला होता;
त्याचा आम्ही सर्वांचे पाप परमेश्वराने त्याजवर लादिले.

८ त्याचे हालहाल केले तरी ते त्याने सोपिले,
आपले तोंडुदां : उघडिले नाही; वधावयास नेत
असलेल्या कोकरप्रमाणे, लोकर कातरणाच्यांपुढे गप्प
राहणाच्या मेंडराप्रमाणे, तो गप्प राहिला; त्याने आपले
तोंड उघडिले नाही. ९ त्याजवर ऊलम कल्पून व
खटला चालून त्याला घेऊन गेले; जीवंतांच्या भूमीतूल
त्याला काढून टाकिले, आणि माझ्या लोकांच्या पातकां-
मुळे त्याला ताडण करूपांत आले; असा त्या शिंदीच्या
लोकांपैकी कोणी तरी विचार केला काय ? १० त्याची
कबी दुर्जनांच्या कबरांमध्ये नेमिली होती आणि तो
मेल्यावर घनवंतांची कबर त्यास प्राप्त जाली; तथापि
त्याने कांही अधरम केला नव्हता, त्याच्या मुखांत कांही
कपट नव्हते.

१० त्याला ठेवावे असे परमेश्वराच्या मर्जीस आले:

त्यानें त्याला सोडिले; त्याच्या जिवाचें दोषार्पण झाल्या-
वर तो संतति पाहील, तो दीर्घायु होईल, त्याच्या हातल
परमेश्वराचा मनोरथ संफल होईल. ११ त्याच्या जिवाच्या
वेदना सरल्यावर तो त्यांचे कल पाहून समाधान
पावेल; तो माझा धर्मशील सेवक आपल्या ज्ञानाने
मुहुरांस निर्दोष उद्बोल; त्याच्या अधर्माचा भार तो
आपल्यावर घेईल. १२ शामुळे भी त्याला धोरांबोरवर
विभाग देईन, तो बलवालांबोरवर लट वांदून घेईल;
कारण आपला प्राण वाहू देऊन तो मृत्यु पावल, त्यानें
आपणास अपराधांत गां दिले; त्यानें बहुतांचे जप
आपल्यावर घेतले व अपराधांसाठी मंथसंघी केली.

१ मूळ न झालेल्या वंचे, आनंदाने गजर
५४४ कर; ज्या तुला प्रसूतिवेदना माहीत नाहीत ती तूं
आनंदाने अयोग कर, आनंदाची आरोकी मार;
कारण विवाहित झीच्या मुलांपेशां सोडलेलीची मुळे
पुकळ आहेत असे परमेश्वर महसूतो. २ आपल्या देव्यांची
जागा बांडीव, आपल्या राहुलांच्या कानाका पत्रां दे;
अटकाव करू नको; आपल्या दोन्या योग कर, मेवा पक्षणा
ठोक. ३ कारण उजवीकडे व डांडीकडे तुक्ता विस्तार
होईल; तुक्ते संतान राश्वंवर ताजा करील; व उजाड
शाळेली नगरै वसवील.

४ भिंऊ नको, तू लज्जित होणार नाहीस; वावरू नको,
तू फजीत होणार नाहीस; तुक्ता तारम्यांतील अप्रतिकेचा
तुला विसर पडेल; तुला आपल्या वैधव्याच्या बाबूच्ये स्मरण
नापुढे होणार नाही. ५ कारण तुक्ता निर्माणकर्ती तुक्ता पति
आहे; सेनाधीश परमेश्वर हे त्यांचे नाम; इसाएख्या पवित्र
प्रथु तुक्ता उद्धारकां आहे; त्याला सर्व शुद्धीचा देव
महसूतात. ६ सोडिलेल्या व दुखित मनाच्या झीप्रमाणे
तुला परमेश्वर बोलावीत आहे, तसेचांगी टाकलेल्या
झीप्रमाणे तुला परमेश्वर बोलावीत आहे, असे तुक्ता
देव महसूतो. ७ केवळ क्षणमर मी तुला सोडिले,
तरी मोळवा करणेने मी तुला जळक करीन. ८ रागाच्या
आवेशात मी आठाळे तोड तुक्तासून क्षणभर लपाविले;
पण मी तुजवर दया करीन, तुजवर यी सर्वकाळ

प्रसन्न राहीन असे तुक्ता उद्धारकर्ता परमेश्वर महसूतो.

९ नोहाच्या जलप्रलयाप्रमाणे हे मी लेखितों; नोहाचा
जलप्रलय भूमीवर पुनरपि येणार नाही अशी मी शपथ
वाहिली होती त्याप्रमाणे तुजवर कोप करणार नाही,
तुला दटाविणार नाही अशी शपथ मी वाहिली आहे.
१० कारण पर्वत ठृष्णीआड होतील, टेकड्या ढक्कील,
पर्वत माली तुजवरची दया ढल्णार नाही; माझा
खालीचा करर हारणार नाही, असे तुजवर करणा
करणार परमेश्वर महसूतो.

११ असे पीडलेले, वादलोंनी च्रस्त झालेल्ये, सांत्वन
भाषावलेल्ये, मी तुक्ते पाषाण सुरम्य प्रकारे बसवीन आणि
नीतम्यांती तुडा पाया घालीन. १२ तुक्ता भिंती-
वरील कळस माणकाचे, तुक्ता वेसी लालांच्या, तुक्ता
भोवताल्या प्रदेश रत्नसंचित करीन. १३ तुक्ता
सर्व मुळे परमेश्वरापासून शिक्षण पावतील; तुक्ता
मुलांना योठी शाति प्राप्त होईल. १४ धार्मिकतेने
तूं संकीर दोसील, जाचापासून दूर राहशील, कां की
तुक्त भीतिच उरणार नाही; तूं धार्मिकपासून दूर राह-
शील, तो तुजवचल येणार नाही. १५ पाहा, तुजवर
मर्ही शाती ती मजकळून जाली नाही; तुक्तावर कोण
मर्ही करितो? जो करील तो तुक्तमुळे पडेल. १६ पाहा,
लोहार विस्तव फुकून आपल्या कामाला पाहिजे तसे
हृत्यार घडितो, त्याला मी उत्पन्न केले आहे; विच्छंस
करण्यासाठी विच्छंसकहि मी उत्पन्न केला आहे.
१७ तुक्तावर चालविष्याकरितां घडिलेले कोणतेहि
हृत्यार तुजवर चालापार नाही; तुजवर आरोप टेव-
णाऱ्या सर्व जिज्ञानां तूं दोषी ठरविशील. परमेश्वराच्या
सेवकांचे हेच वतन आहे, हीच मजकळून यिलालेली
त्यांची धार्मिकता आहे, असे परमेश्वर महसूतो.

१ अहो तान्हेल्यांनो, तुम्ही सर्व जलावया-
५४५ कडे या, जवळ पैका नसलेले तुम्ही या; सौद
करा, खा; या, पैक्यावांचून व मोलवांचून
श्राकारसाचा व दुधाचा सौदा करा! २ जे अन नव्हे
त्याकरितां दाय का देतां? त्यानें तुमि होत नाही
त्यासाठी श्रम कां करितां? माझे लक्ष्यपूर्वक ऐका,

१ अथवा: धर्मशील करील;

आणि उत्तम तें सा; तुमना जीव पौष्टिक पदार्थाचे सेवन कर्ण संतुष्ट होवो. ३ कान था, मजकडे था; ऐका, म्हणजे तुमना जीव वांचेल; आणि मी तुम्हांबरो-बर सर्वकाळचा करार करीन, म्हणजे दाविदाला देले केकेळे अडल प्रसाद तुम्हांस देईल. ४ पाहा, मी त्यास राष्ट्रांचा सक्षी, राष्ट्रांचा नेता व शास्त्रा नेमिले आहे. ५ पाहा, तू ओळखीत नाहीस अशा राष्ट्रांस तू बोलाविषील; ज्या राष्ट्राला तुम्ही ओळख नाही तें तुजकडे धाव घेईल; उगांचे तुल वैभवयुक्त केले तो परमेश्वर तुम्हा देव, इशाएलाचा पवित्र प्रभु याच्यामुळे असें होईल.

६ परमेश्वरप्राहीचा काळ आहे तोवर त्याला शोधा; तो जवळ आहे तोच त्याचा धावा करा; ७ हुर्जन आफला मार्ग सोडो, अधरी आपल्या कल्पनांचा त्याय करो आणि परमेश्वराकडे वेळो म्हणजे तो त्याजवर दशा करील; तो आमच्या देवाकडे वळो, कारण तो त्याला भरपूर क्षमा करील. ८ कारण माझ्या कल्पना तुमच्या कल्पना नव्हत; माझे मार्ग तुमचे मार्ग वन्हत, असें परमेश्वर म्हणतो. ९ कारण आकाश जर्से पृथ्वीहून उंच आहे तसे माझे मार्ग तुमच्या मार्गाहून आणि माझ्या कल्पना तुमच्या कल्पनाहून उंच आहेत. १० पाहा, पाऊस व वर्के ही आकाशांतरू पडतात; आणि पृथ्वी भिजवून, तिला सफल व हिरवी-भार केल्यावांचून, पेरणाच्यास बीज, खाणाच्यास भाकी दिल्यावांचून ती परत वर जात नाहीत; ११ त्याप्रमाणे माझ्या मुखांतरू निघणारे वचन होईल; तें माझी इच्छा पूर्ण केल्यावांचून व ज्या कार्यकरिता मी तें पाठविले तें केल्यावांचून मजकडे विफल होऊन परत येणार नाही. १२ तसें तुम्ही आनंदानें निघाल, शांतीने मिरवत जाल; पर्वत व टेकड्या तुम्हांपुढे जयघोष करितील; वनांतील सर्व इक्ष टाळ्या वाजवितील. १३ कांट्याच्या जागी सरु उगवेल, रिंगणीच्या जागी मेंदी उगवेल; यावून परमेश्वराचे नांव होईल; तें सर्वकाळांचे चिन्ह होईल, तें कधी नष्ट होणार नाही.

१ परमेश्वर म्हणतो, न्यायाचे पासल इतर, २४६ धर्माचरण करा; कारण माझे तरप्र जवळ आले आहे, माझे न्यायाच्या प्राप्त व्यावयास आले आहे. २ जो मानव हें करितो व जो मानवपुत्र यास घेऊ राहतो, जो शब्दाय पाळितो, काही अपवित्र करीत नाही, जो कोणतेहि दुष्कर्म करण्यापासून आपला हात आवरितो तो घन्य! ३ जो विदेशी परमेश्वरप्राही जडल आहे तो असे न म्हणो की परमेश्वर आपल्या लोकांतरू माझा उच्छेद करील; आणि षंडहिन म्हणो की भी केवळ शुक्र इक्ष आहे. ४ कारण परमेश्वर म्हणतो, जे षंड माझे शब्दाय पाळितात, मला असाडण्या गोष्टी पसंत करितात व माझ्या करारास ढू घर्सु राहतात, ५ त्यांचे माझ्या गृहांत व माझ्या कोटाच्या आंत कल्याणाहून श्रेष्ठ असे स्मारक मी स्थापीत व त्यांचे नांव राखील; सर्वकाळ राहील असें त्यांचे नांव मी करीन, तें नाहीसें होणार नाही.

६ तसेच परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी, त्याच्या नामाची आबद धरण्यासाठी व त्याचे सेवक होण्यासाठी जे विदेशी त्याच्या चरणी जडले आहेत, त्यांतील जे कोणी शब्दाय अपवित्र न करावा म्हणून जपतात व माझा करार ढू घर्सु राहतात, ७ त्यांस भी आपल्या पवित्र पर्वतावर आणीन आणि माझ्या प्रार्थनामंदिरोत त्यांस हर्षित करीन; माझ्या वेदीवर केलेले त्यांचे होम व यज्ञ मला पसंत होतील; कारण माझे मंदिर हें सर्व राष्ट्रांसाठी प्रार्थनामंदिर आहे असे म्हणतील. ८ घालवून दिलेल्या इशाएलांस एकवट करण्याचा प्रभु परमेश्वरांचे हें वचन आहे की एकवटलेल्या इशाएलां-खेरीज इतरांसहि एकत्र करून त्याच्यात मिळवीन.

९ रानांतील सर्व पश्चिमो, वनांतील सर्व पश्चिमो, या, खाजन टाळावयास या. १० त्याचे जागत्ये अंदके आहेत, ते सगळे ज्ञानशब्द आहेत; ते सगळे मुके कुत्रे आहेत, त्यांस मुक्तां येत नाही; ते बरऱ्यारे, पहन राहणारे, निद्राप्रिय असे आहेत. ११ ते अवाशी कुत्रे आहेत; त्यांस तुसि कधी ती अडक नाही; ते

मेहपाल शानश्वर्य आहेत; चोहोकून आपला स्वार्थ साधारणासाठी ते एकदंड आपापल्या मार्गास लागले आहेत. १२ ते म्हणतात, चला, या, मी द्राक्षासरस घेऊ येतो; आपण मध्याने मस्त होऊ; आजच्यासारखा उद्यांचा दिवस होईल, तो परकाळेच्या नैनीचा होईल.

१ धार्मिक नष्ट होतो पण तें कोणी मनास ५७ आणी नाही; देवभक्त प्राणांस मुक्तात, पण

अरिष्टामुळे धार्मिक प्राणास मुक्तो हा विचार कोणी करीत नाही. २ तो शांति पावतो; सरळ मार्गाने चालणारा प्रत्येक जण आपल्या विद्वान्यावर शांत पडतो.

३ अहो चेटकिणीच्या मुलांनो, जारच्या व जारिणीच्या बंशजांनो, तुम्ही इकडे जवळ या. ४ कोणाची तुम्ही बेष्टा करीतां? कोणाला तोंड विचकतां? कोणाला जीम काढून दाखवितां? तुम्ही अधर्माची संतुती, लवाडीचे बीज नाही काय? ५ प्रत्येक हिरव्या शाढाखालीं, एला शाळांमध्ये तुम्ही मदोन्मत्त होता, शोळघातत्वा खडकाच्या कपरीत मुलांस घर मारीता रेच न तुम्ही? ६ ओढ्यांतले गुळ्युलीत घोटे हात तुक्का वांटा; हात तुक्का भाग; त्यासच तूं पेपारपेंगे व अन्नापेंगे वाहिली. असल्या गोष्टी होता असतां मला सपाथाव बाटेल काय? ७ मोऱ्या उंच पर्वतावर तूं आपली खाट घातली, तेंचें गळ करावयास तूं वर चहून गेलीस. ८ तूं आपरें स्मारकचिन्ह दरवाजांच्या आड व खालीच्या आड ठेविले; मध्य सोडून दुसऱ्यापुढे तूं आपली काया उघडी केली; चहून वर गेलीस; ९ तूं आपली खाट संद केली; तूं त्यांजरी ठारव केला; त्यांचा संग तुला आवडला; तूं शरीरपूजा केली. १० तूं तेलाने भारून राजाकडे गेलीस, पुकळ सुगंधी द्रव्ये तूं चर्चिली, आपले जासूद दूरदूर पाठविले, अधोलोकपर्यंत तुम्हा नीचतेचा पळा गेला. ११ दूरच्या पल्ल्यामुळे तूं थकलीस, तरी आपण अतां हात टेकिले असे तूं म्हणली नाहीस; तुला नवा दम आख म्हणून तुला खाली आली नाही.

१२ कोणाला बाबून, कोणाला भिक्कू तूं ल्लाडी केली; माझे स्मरण ठेविले नाही, परिणामाची पर्वी केली

नाही? मी दीर्घ काळ स्तब्ध राहिले, म्हणूनच का तूं माझे भय धरिले नाही? १३ तुम्ही धार्मिकता मी उजेदास आणीन; तुम्ह्या कर्माविषयी म्हणशील तर त्यांपासून तुला कांहीएक लाभ होणार नाही. १४ तूं धावा करिशील तेव्हां तुम्ह्या मूर्तीच्या समुदायाने तुल्य सोडवावे; त्या सगळ्यांस तर वारा उडवून नेईल, एक फुंक त्यांस घेऊन जाईल; पण जो माझा आश्रम करील तो शृंगीचे वतन पावेल आणि माझ्या पवित्र पर्वताचा तावा घेईल. १५ अशी वाणी झाली की भरणी घाला, भरणी घाला, मारी तयार करा; माझ्या लोकांच्या मार्गावून ठेच लागाण्याजोगे असेल तें काढून टाका.

१६ कारण जो उच्च, परम घेर आहे, जो अक्षय स्थिरीत वास करतो, ज्यांचे नाम पवित्र प्रभु आहे, तो असे म्हणतो: मी उच्च व पवित्र स्थानीं बसतो, तसाऱ्य ज्यांचे चित्र अनुत्पादृ व नव आहे त्याच्या दार्थीही मी बसतो; येणेकरून नमजनांच्या आत्मांचे मी संजीवन करीतो व अनुतापी जांवे हृदय उत्तेजित करीतो. १७ कारण मी सतत वाद करणारा नव्है, सदा कोण करणारा नव्है; असतो तर माझ्यापुढे मानवी आत्मा, मी उत्पेक्ष केलेले मानवी प्राणी गलित झाले असते. १८ त्याच्या स्वार्थमूलक अधर्मामुळे मी रागावून त्याला ताडिले, मी विनम्रुख झालो, मी त्याजवर कोपलो; पण तो आपल्या मनाच्या कलाप्रमाणे वागत गेला. १९ मी त्याची चालवर्या पाहिली, मी त्याचा सुधारीन; मी त्याला मारी दाखवीन, मी त्यांचे त्यांच्यांतल्या शोकप्रस्ताचें समाधान करीन. २० मी त्याच्या तोङ्हून आभारवचन उत्तरवीन, जे दूर आहेत व जे जवळ आहेत, त्यांस शांति असो, शांति असो; मी त्यांस मुधारीन असे परमेश्वर म्हणतो. २१ दुर्जन सवळेल्या सागरासारखे आहेत; त्यांच्याने स्विर राहवत नाही; त्यांच्या लाटा विश्वल व गाळ बाहेर टाकितात. २२ दुर्जनांस शांति नाही असे माझा देव म्हणतो.

१ केंठव कर, कसर करू नको; आपला ५८ स्वर करण्याप्रमाणे मोठा कर; माझ्या लोकांस त्यांचे अपराध; याकोबाच्या घराप्यास त्याची

मस्तके विस्त कर. २ ते तर रोजरोज मजकडे येतात, माझे मार्ग ते जाणू इच्छातात; भर्माचरण करणाऱ्या व आपल्या देवांचे नियमशाळ न सोडणाऱ्या राष्ट्रप्रभांने ते मजजबद्द रस्त निर्णय मागतात; देवांची समीपता ते इच्छातात. ३ आम्ही उपास करितो ते तुं कां पाहत नाहीस? आम्ही आपल्या जीवास पीडा देतो ती तुं कां लक्षात आणीत नाहीस? पाहा, आपल्या उपासाऱ्या दिवशी तुम्ही आपले कामकाज चालवितां, तुम्ही आपल्या सर्वे मजुरांकडून कावाडकष्ट करवितां. ४ पाहा, तुमच्या उपासाचा परिणाम तर असा होतो

की तुम्ही त्या वेळी कटकटी करितां व दुष्टप्राणाने ठेसाठेवी करितां; तुमचा शब्द ऊर्जलोकी ऐं हैं जावा याकरितां तुमचे हळीचे उपास आहेत असे नाही. ५ मला पसंत पडणारा असा हा उपास आहे काय? मनुष्याच्या जिवास पीडा व्हावी असा हा तुमचा उपासाचा दिवस आहे काय? लळाळव्यासारांचे आपले ढोके लवविणे आणि आपल्या अंगांशालीं गोणताट व राख परसरणे याला उपास म्हणतोस काय? आणि असा दिवस परमेश्वराला मान्य होईल काय? ६ दुष्टतेच्या बेच्या तोडाच्या, जुंबाच्या दोच्या सोडाच्या, जांचलेल्यांस मुक्त करावे, साळें जोडव मोडवे, हाज मला पसंत असा उपास नव्हे काय? ७ तुं आपले अन्न भुक्तेल्यांस वांटावें; तुं लाचारांस व निराश्रितांस आपल्या घरी न्यावें; उघडा दृश्यास पडल्यास त्यास वज्र यावें; तुं आपल्या बांधवाला तोंड लपवून नये हाव तो उपास नव्हे का? ८ असे करिशील तर तुझा प्रकाश प्रभातेप्रभांने फाकेल, तुझी जखम लौकर भरेल, तुझी धार्मिकता तुझ्यापुढे चालेल व परमेश्वरांचे गौरव तुझे पाठीरावे होईल. ९ तेव्हां तुं हाक मारिशील ती परमेश्वर ऐकेल; तुं धावा करिशील तेव्हां तो म्हणेल, हा मी आहे.

जर तुं आपल्यामधून जोडव लादप्यांचे सोहून देशील, बोट दाखविण्यांचे व दुष्ट गोष्ठी बोलण्यांचे टाकून देशील; १० जर तुं आपल्या जिवाला इष्ट तें सुकेल्यांस देशील, दुःखप्रस्त जिवांस तुम्ह करिशील, तर तुझा प्रकाश अंधकारांत

झळकेल, निषिड अंधकर तुला मज्जान्हावें तेज असा होईल, ११ परमेश्वर तुम्हा सततचा मार्गदर्शक होईल, तो अवर्षणसमर्थी तुम्हा जिवास तुस करील, तुम्हा हाडांस मजबूत करील; तुं भरपूर पाणी दिलेल्या मज्जाप्रभांने होशील; पाणी कर्वी न आटणाऱ्या म्हान्याप्रभांने होशील, १२ बहुत काळ मोहून पडलेली शहरे तुम्हे लोक पुनः बाखितील; पूर्वीच्या पिंडवांनी घातलेले पाये तुं पुनः उभरिशील; मोहूदोडीचा जीर्णोदार करणारा, वस्ती होण्यासाठी रस्त्यांची दुर्स्ती करणारा, असे तुझे नंब फडेल.

१३ तुं शब्दाधारीं पायमली करणार नाहीस, माझ्या पवित्र दिवशीं आपला उद्योगवंदा करणार नाहीस, शब्दाथ आनंददिन आहे, परमेश्वराचा पवित्र व सन्मान्य दिन आहे असे म्हणून त्याचा आदर करिशील, व त्या दिवशी आपले कामकाज करणार नाहीस, आपला धंदा चालविणार नाहीस, बायफल गोष्ठी बोलत बसणार नाहीस; १४ तर तुं परमेश्वराच्या ठारीं हर्ष पावशील; तुं देशीच्या उच्च स्थलांचे जयोत्साहने आकमण करिशील, असे मी करीन; आणि तुझा पिता याकोब याच्या वतनाचा तुला उपभोग घेऊ देईन; परमेश्वराच्या तोडचे हे शब्द आहेत.

१ पाहा, उद्धार करवत नाही इतका परमे-
५९ शराचा हात तोकडा झाला नाही; ऐं येत नाही इतका त्याचा काळ मंद झाला नाही. २ तर तुमचे अपराध तुम्ही व तुमचा देव यांच्यामध्ये आडभितीप्रभांने झाले आहेत; तुमच्या पातकांमुळे तो तुम्हांस दर्शन देत नाही, तुमचे ऐकत नाही. ३ कारण तुमचे हात रक्काने, तुमची बोटे अधर्मांने विटाळीं आहेत; तुमची वाणी असत्य आहे, तुमची जिज्ञा दुष्टतेचे शब्द पुटपुटते. ४ धर्मास अनुसळन दावा करणारा कोणी नाही, आणि सत्यास स्मृत खटला चालविणारा कोणी नाही; लोक पोकळ गोष्ठीवर भिस्त ठेवितात, कपटाने बोलतात; ते उपद्रवरूप गर्भ धारण करितात आणि अनर्थाला जन्म देतात. ५ ते नगानीं अंडी उबवितात, कातिणीचे जाळे विणितात; त्यांची

अंडी खाणारा भरणारच; त्यांतें एकादे चिरदिलें तर त्यांतूल फुरसे निघते। ६ त्यांची जागी पोधरप्याच्या उपयोगी नाहीत; हा आपल्या वीणकामाने त्यांला स्वतंस शोकता येत नाही; त्यांची कामे केळब उपडक-अनक होते; त्यांच्या हातूल बळत्काराची क्रामे होतात। ७ त्यांचे पाय दुखजी करुणास आवतात; निर्दोष रसापत करप्यात त्वरा करितात; त्यांच्या कल्पना अधर्माच्या असतात; त्यांच्या मार्गात नाश व विच्छिन्न असतात। ८ शांतीचा मार्ग त्यांस ठाऊक नाही; त्यांच्या वाटांत न्याय नाही; ते आपणांसाठी वाकडे मार्ग करितात; त्या मार्गांनी चालणाऱ्या कोणासहि शांति ठाऊक नाही।

९ महणून न्याय आम्हांपासून दूर राहतो, दोषमुक्ता आम्हांस प्राप्त होत नाही; आम्ही प्रकल्पाची अपेक्षा करितों तो अंघकर; उजेदाली आशा करितों तो आम्ही काळोखांत चालू लागतो। १० आम्ही अंघल्यां-सारखे भित चाचपतों, नेत्रीहीनप्रमाणे चाचपतों, संक्षिप्रकाशात अडलखल्यांवे तरे मध्यांहसमीं अडलखल्यां; धृष्टपुढांयांवे आम्ही मृतवत आहों। ११ आम्ही सधगे अस्वलांसारखे गुरुगुरतों, पारव्यांसारखे चुमत राहतो; आम्ही न्यायाची अपेक्षा करितों तो त्याचा पता नाही; तारणाची आशा धरितों तो ते आम्हांपासून दूर राहते; १२ कारण आमचे अपराध तुजवस्मीर बहुत आहेत; आमचीं पातके आम्हांविषद साक्ष देतात; आमचे अपराध आम्ही जागूव आहों, आमचीं दुःखजी आम्हांस ठाऊक आहेत। १३ वर्षेच्युति, परमेश्वराचा अवहेर, आमच्या देवास अनुसरप्यास माघार वेण, छल्मूचक व असत्य भाषण करणे, ल्वाही मनांत योजन ती बोहून दाखविणे, हीं ती आहेत। १४ न्यायाला मार्गे ढकलले आहे, धार्मिकता लंब उभी राहिली आहे; कारण चवाच्यावर सत्य अडलखलून पडले आहे, तेथें सरक्तेचा प्रवेशच होत नाहीं। १५ सत्याचा अगदी अभाव झाला आहे; दुर्घर्मांपासून दूर राहणारा बकी पडतो।

परमेश्वराने हे पाहिले व न्याय नाही महणून त्याची इतराजी झाली। १६ कोणीच कर्ता पुरुष नाही हे त्याला दिसून आले, कोणी मध्यस्थ नाही महणून तो

विस्मित झाला, तेहां त्याच्याच बाहूने त्याला साहाय्य केले, त्याच्या न्यायत्वाने त्याला आधार दिला। १७ त्याने उरझाणप्रमाणे न्यायत्व धारण केले व आपल्या मस्तकी तारणस्प चिरज्ञाण धातले; सूडर्ली पेहराव तो त्याला, आवेदस्प झग्याने अपले अंग त्याने झांकिले। १८ ज्याच्या त्याच्या कर्मांप्रमाणे तो प्रतिकल देईल, म्हणजे आपल्या शांत्रूस संताप आणील, आपल्या वैचांस शासन करील, द्वीपांचे उसने फेडील। १९ ते मावळीपासून परमेश्वराच्या नामाचे भय बाळगितील, सूर्योच्या उगवतीपासून त्याच्या प्रतापाचे भय बाळगितील; कारण शत्रु पायाच्या लोंद्यासारखा येईल तेहां परमेश्वराचा आत्मा त्याजविषद शेंदा उभारील। २० तो सीयोनाकडे आणि शाकोवापैकीं जे अधर्मांपासून पराहृत झाले त्यांकडे उद्दारकर्ता म्हणून येईल, असे परमेश्वर म्हणतो। २१ परमेश्वर म्हणतो, माझा तर त्यांच्यांशी हात करा: तुजवर असलेला माझा आत्मा, तुझ्या मुखांत चातलेली माझीं वचने, तुझ्या मुखांतून, तुझ्या संतानाच्या मुखांतून आतांपासून पुढे सर्वकाळ निघून आवाचाची नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो।

१ उल्ल, प्रकाशमान हो; कारण प्रकाश तुज-
२० कडे आला आहे; परमेश्वराचे तेज तुजवर उदय पावले आहे। २ पाहा, अंघकर पृथ्वील झाकीत आहे, निविड काळोख राष्ट्रांस झाकीत आहे; पण तुजवर परमेश्वर उदय पावत आहे, त्याचे तेज तुजवर दिसत आहे। ३ राष्ट्रे तुझ्या प्रकाशाकडे येतील, राजे तुझ्या उदयप्रेमेकडे येतील.

४ तू आपले डोठे वर कूल बोहोकडे पाहा; ते सर्व एकत्र होत आहेत, तुजकडे येत आहेत; तुझे पुत्र दुस्त येत आहेत, तुझ्या कन्याला कडेवर बसवून आणीत आहेत। ५ हे पाहशील तेहां तुझ्या मुखावर आनंद चमकेल, तुझ्या हृदयाला सुरण येतल तें विकास पावल, कारण समुद्राकहन विपुल धन तुजकडे लोटेल, राष्ट्रांची संपत्ति तुजकडे येईल। ६ उंटांच्या हुंडी, मिद्यान व एफा एथील तश उंट तुला व्याघून टाक-

तील; सर्वे लोक सोनें व उद्ध घेऊ शबा येथून येतील, परमेश्वराचा आनंदभराने गुणानुवाद करितील. ७ केदारचे सर्वे कळ्य तुजजवळ एकवट होत आहेत; नवायोथचे एडके तुझा कामी येतील; ते मला पसंत पहूळ माझ्या वेदीवर चढतील, आणि मी आपल्या सुंदर धैर्याची शोभा वाढवीन. ८ जे मेघप्रभारांचे धावत आहेत, कळुतरें आपल्या धरुकुळांकडे उडून जातात तसे जे उडत आहेत ते कोण? ९ खरेच, द्वीपांमधी वाट पाहत आहेत; तुझा देव परमेश्वर याच्या नामासाठी, इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभुसाठी तार्शीशीची गळवते तुझ्या पुत्रांस त्यांच्या सोन्यालयासहित दुसऱ्यांने प्रथम येत आहेत, कारण परमेश्वराने तुला वैभवयुक्त केले आहे.

१० परदेशचे लोक तुझे कोट बांधीत आहेत, त्यांचे राजे तुझी सेवा करीत आहेत; कारण मी कोधाविष होऊन तुला ताडिले तरी आतां भी प्रसऱ्य होऊन तुजवर दया केली आहे. ११ राष्ट्रांची संपत्ति तुजकडे आणावी, त्यांचे राजे तुजकडे भिरवीत आणवे म्हणून तुझ्या वेशी सतत उघळ्या राहील, त्या अहोत्र बंद म्हणून राहणार नाहीत. १२ कारण जे राष्ट्र व जे राज्य तुझी सेवा करणार नाही ते विभ्यास जाईल; अशी राष्ट्रे खालीरीने उडव्यस्त होतील. १३ माझे पवित्रस्थान शोभिवत व्हावे म्हणून ल्बानोनांचे वैभव तुजकडे येईल; अर्थात् सुरु, देवदारु, भद्रदारु हे एकंदर तुजकडे येतील; माझे पादासन मी शोभायमान करीन. १४ तुला पीडा करणाऱ्यांची मुळे तुजकडे नमत येतील, तुला तुच्छ मानानारे सर्वे तुझ्या वरणी लोटांग घालितील; तुला परमेश्वराचे नगर इश्वाएलाच्या पवित्र प्रभुवै सीयोन म्हणतील.

१५ तू टाकिलेली व द्वेषिलेली होतीस, तुझ्याकडे कोणी जातयेत नसत; तरी तुला सर्वकाळचे भूषण, पिण्डानन्दित्याचा आनंद अशी मी करीन. १६ तू राष्ट्रांचे दृश्य शोशून घेशील, राजांचे स्तन तू चोदिशील, आणि मी परमेश्वर तुझा तारणकर्ता, उद्धारकर्ता, याकोबाचा समर्थ प्रभु आहें हे तू जागिशील. १७ मी तांब्याच्या जागी सोनें, लोखंडाच्या

जास्ती स्वें आणीन; लाकडांच्या जागी तांबे, त दगडांच्या जागी लोखंड आणीन; तुजवर जांति सत्ता चालमील व न्याय तुझा कास्भार पाहील, असे मी करीन. १८ यापुढे तुझ्या देशांत कसलाहि जुल्म अंगर तुझ्या सीमांच्या आंत उजाडी व नाशा यांचे नांवहि ऐकू वेणार नाही; तारण माझा कोट व कीर्ति माझी वेस आहे असे तू म्हणकील. १९ यापुढे दिवसा प्रकाश देण्यास तुला सूर्योची, चांद्यासाठीं तुला चंद्राची गरज लागणार नाही, कारण परमेश्वर तुझा सार्वकालिक दीप होईल, तुझा देव तुझे तेज होईल. २० तुझ्या सूर्योचा यापुढे अस्त होणार नाही; तुझा चंद्र निस्तेज होणार नाही, कारण परमेश्वर तुझा सार्वकालिक दीप होईल; तुझे शोकाचे दिवस सुंचे आहेत, २१ तुझे सर्व लोक धार्मिक होतील, ते भूमीचे बतन सर्वकाळ भोगितील; माझे गौरव व्हावे म्हणून ते माझे लाविलेले रोप होतील, ते माझ्या हातची कारागिरी होतील. २२ जो सर्वांत लहान त्याचे सहस्र होतील, जो क्षुद्र त्यांचे बलाच राष्ट्र होईल; मी परमेश्वर हे योग्य समर्थी त्वरित घडवून आणीन.

१ प्रभु परमेश्वराचा आत्मा मजवर आल्य ६१ आहे; कारण दीनांस शुभमुक्त सांगव्यास परमेश्वराने मला अभिजेक केला आहे; भग्नहृदयी जनांस पटी बांधावी, धरून नेलेल्यांस मुफ्काता, व बंदिवानांस बंधमोचन विदित करावें; २ परमेश्वराच्या प्रसादाचे वर्ष, व आमच्या देवाचा सूर्य घेष्याचा दिवस विदित करावा; सर्वे शोकप्रस्तांचे सांत्वन करावें; ३ सीयोनांतील शोकप्रस्तांस राखेच्या ऐवजी शिरोभूषण घालावें, त्यांस शोकाच्या ऐवजी हर्षलूप तेल घावें, विनाश आल्याच्या ऐवजी प्रशंसालूप वळ घावें; ते अर्थात् अशासाठी कीं परमेश्वराच्या गौरवार्थ त्यांस धार्मिकतेचे वृक्ष, परमेश्वराने लाविलेले रोप म्हणतां यावें म्हणून त्यांने मला पाठविले आहे.

४ ते पुरातन काळची मोडतोड वांधूत काढितील, आपल्या वाढवडिलांच्या वेळची लिंडारै भरून काढितील, उजाड नगरे व पूर्वीच्या पिण्डांची

ओसार स्वल्पे पुनः बरमितील; ५ परके उमे राहून तुमचे कल्प चारितील, परदेशी तुमचे वांगचे व द्राष्टाचे मध्ये अवशारे होतील. ६ तुम्हास तर परमेश्वराचे याजक असे नांव घेऊ, लोक तुम्हास वापस्या देणाचे सेवक महातील; राष्ट्राची संपर्ति तुझी भोवड, त्यांचे देवत तुम्हास प्राप्त शास्त्राचा अभियान याहाल. ७ तुम्हाचा अग्रितेक्षण योद्देश्य तुम्हास दुष्ट शिळेल; आपल्या उपर्यावरात शिव्य-देस्या वरन्मागानेचे ते आनंद पाहतील; असे ते आपल्या देसांत दुष्ट वतन पाहतील; त्यांस सर्व कालिक आनंद प्राप्त होईल. ८ कारण मल्य, परमेश्वरास, न्याय शिव आहे, अन्याचाचा लुटीचा मल्य बीट आहे; मी त्यांस चाचीने प्रतिष्ठल देखिं, त्याच्याची सांर्वजिक करार करील. ९ अन्य राहून स्वांचा वंश, देशोवेशीच्या लोकांत त्यांची संताति प्रस्थित होईल; परमेश्वराने आशीर्वाद दिलेली ती ही असे त्यांस पाहारे कडून करितील.

१० मी परमेश्वराच्या लाली अलंकृत ही पालतो, यास्त केलेल्या लाली माला जीव उल्लऱ्यां; क्षेत्र वसा नवरा देशपासोटे डेत्या स्वतःला याजकासारखा मंदिर करितो व नवरी जशी अलंकरांनी स्वतःांचा भूषित करितो, तशी त्यांने मल्य तारणाची वज्रे नेसविली आहेत; मल्य वाप्रिक्तेच्या आपल्याने आच्छादिले आहे. ११ कारण भूमि वसी ओपले अंकुर उगवावितो, मल्य जसा आपलांत घेलेले जीव उवऱ्येसे करितो, तसा प्रशु परमेश्वर सर्व राष्ट्रदिवक्त धार्मिकता व कीर्ति अंकुरित करील.

१ सीरोनाची धार्मिकता उदयप्रभेप्रमाणे
२ फके तोंवर तिच्याकरिता भी मीन भरणार नाही,
यस्तेलेमाचे तारण घेविलेल्या भवातीप्रमाणे दिसे
तोंवर तिच्याकरितां मल्य चैन पहारार नाही. ३ राहून
तुझी धार्मिकता याहील, सर्व रजे तुम्हे देवक पाहतील;
परमेश्वराच्या मुखाने ठेविलेल्या नव्या नांवाने तुला
हाक गारितील. ४ तू परमेश्वराच्या हाती शोभयामान
मुकुट, आपल्या देशाच्या हाती राजिकीट होसील.
५ यापुढे तुझे सोडिलेली महानार नाहीत, यापुढे

तुम्हा भूमीच वैराज महानार नाहीत; तर तुझे हेड-
रीचा (ती माझा आनंद) व तुम्हा भूमीच बदल
(विवाहित) महातील; कारण तू परमेश्वराच्या आनंद
देणारी आहेस, तुझी भूमि सधवा होईल. ५ कारण तसा
जसा कुमारीची विवाह करितो, तशी तुझी मुळे तुझी
विवाह करितील, नवरा जसा नवरी पाहून इर्षी तसा
तुम्हा देव तुझे पाहून होईल.

६ हे यस्तेलेमा, मी तुम्हा कोटावर पहारेकरी
नेमिले आहेत; ते रात्रिदिवस उगे राहत नाहीत; आहो
परमेश्वरात्र स्मरण देशांवांगो, तुम्ही विसर्वं नका;
७ आमि तो यस्तेलेम तुसित कस्तू ते शृंगीच प्रशंसा-
विषय की तोवर त्याच्या चैन पूऱ्ये देऊ नका. ८ परमेश्वराने
आपल्या हाताची, कळावान भुजेची शपथ
वाहिली आहे की यापुढे तुम्हे धान्य तुम्ही ती
काढाने खांक देणार नाही; तू ज्यासाठी अम केलेस तो
तुम्हा द्राश्वारास परके प्राशन करणार नाहीत; ९ तर
जांवी ते धान्य कोठारात सांठविले तेच ते सातील व
परमेश्वराचे स्तवन करितील; ज्यांनी तो द्राश्वारास साठ-
विला तेच माझ्या पवित्र मंदिराच्या अंगांत तो पितील.

१० बाहेर पदा, वेळीलून बाहेर पदा; लोकाचे
मारी नीट कस; राजमार्गाला भर धाल, धाल भर;
वडी काळून टाका; अन्य राहूनासाठी घ्याचा उभारा.
११ पाहा, परमेश्वराने दिंतापर्यंत हे वर्तमान गाज-
विले आहे की सीयोनाच्या कन्येला म्हणा, पाहा, तुम्हे
तारण घेत आहे; पाहा, वेतने त्याजपाशी आहे व
पारिपत्त त्याजसमोर आहे. १२ पवित्र लेक, परमे-
श्वराने उद्धरलेले लोक असे त्यांस महातील, व तू निंगा
केलेली व न टाकिलेली नगरी आहेस असे महातील.

१ अदोमाहून येत आहे हा कोण? लास-
२ दे भडक वज्रे लेऊन बशाहून येत आहे हा कोण?
आपल्या वकाफ्यांनी भूषित होऊन, आपल्या
पराक्रमाच्या आलडतेने डुल्य येत आहे हा कोण?
जो धर्माने बोलणारा, जो तारण करण्यास समर्थ
तो भी आहे. ३ तुम्हा पोशाकाचा लाली कोटून?
तुम्ही वज्रे द्राश्वकुण्ठ तुडविणाच्याच्योसारखी कां? ४ मी

एक्ष्यान्तं द्राश्कुष्ट तुदविले; मञ्चरोबर अन्य राष्ट्रां तल कोणी नवहता; मी त्यांस आपल्या क्रोधानें तुदविले, मी त्यांस आपल्या संतापानें रगडिले; त्यांचे रक्ष माझ्या वजांवर उडाले; माझ्या सर्व वजांवर डग पडले आहेत. ४ कारण सूड घेण्याचा दिवस मी आपल्या मनांत योजिल होता, माझ्या उद्धरकार्याचे वर्ष आले आहे. ५ मी पाहिले तो कोणी साहाय्यकर्ता नवहता; कोणाची अनुकूलता नवहती महणून मी विसित शाळों; तेव्हां माझ्याचा बाहूने मला साहाय्य केले व माझ्या संतापानें मला आघार दिला. ६ मी आपल्या क्रोधानें राष्ट्रांसु तुदविले; मी त्यांस आपल्या संतापरूप मर्याने बेहोश केले व त्यांचे रक्ष भूमीवर वाहविले.

७ परमेश्वराने आम्हांवर जो सर्व उपकार केले आणि आपल्या दवेने व आपल्या चिपुल करिले इश्वराएलाच्या ब्राह्मणांचे जे फार कल्याण केले, स्वास अनुकूल असें परमेश्वराच्या सदय कृत्यांचे मी बर्जल करीन, त्याचे गुणानुवाद गाईल. ८ कारण तो महात्मा, लरोबर हे भासे लोक आहेत, कीची लबाई न करणारी अशी ही मुले आहेत, महणून तो त्यांचा त्राता प्राप्त. ९ त्यांच्या सर्व दुखानें तो कुस्ती झालेल, त्याची प्रत्यक्षता दर्दिकिणाच्या दिव्यदूतानें त्यांचे तारण केले; त्यांने आपल्या ग्रीतीने व आपल्या करिणीने त्यांस उद्धरिले; पूर्वीचे सर्व दिवस त्यांने त्यांचे लकडापालन केले.

१० तरी त्यांनी बंड केले व त्यांच्या पवित्र आस्त्यास खिंच केले; तेव्हा तो उलट्टा, व त्यांचा शत्रु बनला, तो स्वतः त्यांची लडला. ११ मग त्यांच्या लेंगांस मोशाच्या वेळचे प्राचीन रिवस आढवले; ते महणाऱ्ये, ज्याने त्यास त्यांच्या कल्यांच्या मेंदपाळ्यांसह समुद्रांतर बाहेर आणिले तो कोठे आहे? ज्याने आपला पवित्रतेचा आत्मा त्यांच्यांत चातला तो कोठे आहे? १२ ज्याने आपला प्रतारी भुज मोशाच्या उजव्या बाजूंने चालविला, आपले नाम सर्वकाळ राहावे गद्दल ज्याने त्यांच्यापुढे समुद्र उभागला, १३ मैदानांत तज बोडा नेतात तसें त्यांस समुद्रदोहांदून अदस्त्वा-

न देता ज्याने बेले, तो कोठे आहे? १४ खोप्यांत उतरणाच्या गुरांप्रमाणे परमेश्वराच्या आत्म्याने त्यांस विश्रांतीस आणिले; या प्रकारे आपले नाम प्रतारी व्हावे म्हणून तु आपल्या लोकांस नेले.

१५ तु खर्वांतून अवलोकन कर, आपल्या पवित्रतेच्या व प्रतापाच्या निवासस्थानांतर याहा; तुझी आस्था व तुझे परमकमदर्शन कोठे आहे? तुझ्या पोटातला कल्याचा व तुझी कणगा माझ्या बाबतीत संकुचित झाली आहे. १६ तरी तु आमचा पिता आहेस; अब्राहाम आम्हांस जाणत नाही; इश्वाएल आम्हांस बोल्खीत नाही, तरी हे परमेश्वरा, तु आमचा पिता आहेस; आमचा त्राता, हे तुम्हें प्राचीन कालापासून नाम आहे. १७ हे परमेश्वर, आम्हांस तुझ्या मार्गापासून को बद्धकृ देतोस? आम्ही तुम्हे यश बाळांनु नये इतकी आमची मने कंठेर का करितोस? तुम्हे सेवक, तुम्हे वतन झालेले केश योज-करिती परत वे. १८ तुझ्या पवित्र लोकांनी कंबल योडी काळ वतन भोगिले; असम्बो शत्रूनी तुम्हे पवित्र-स्वाम तुडवून याकिले आहे. १९ ज्यांवर तु कीची राज्य केले नाही, ज्यांस तुम्हे नाम दिले नाही त्यांच्यासारखे आम्ही शर्ली आहो.

६४

१ अहाह! तु आकाश विद्युत्न उत्तरात, तुझ्या दर्शनानी पर्वत कायावमान काळी थसते, तर वडे होते। २ अग्री ज्रसा काळ्यांचुंच्या जाकिलो व पाणी उकडीवितो तसा तु झालेला झालेला आपले नाम प्रकट करण्यासाठी उत्तरलै असेतास; ३ तु अपेक्षित मध्यप्रद हूळ्ये करित असतों तुझ्या दर्शनानीं राहे घर-थर काळी असती तर वडे होते। ४ हे देवा, तुझी आशा घडल राहणाच्यांने इष काम करणारा असा तुझ्या-शिवाय तुसरा कोणी प्राचीन कालापासून ऐक्यांत आलेला नाही, त्यांचे नाव आलेले नाही, कोणी तो ढोळांनी पाहिला नाही. ५ जो आवडीने वर्गावरण करितो त्याला, जे तुझ्या मार्गाने चालताना तुम्हे सरण करितात त्यांना, तु भेट देतोस; पाहा, तु आम्हांवर कोप-लास, कारण आम्ही पापी उरले; त्या सिंतीत आम्ही गृहत काळ आहो; तर आमचा उद्धार होईल काय? ६ आम्ही

सगळे अशुद्ध मनुष्यासारखे खालों आहो; आमची सर्व अर्थकृत्ये घाणेरक्या वाढासारखी खाली आहेत; अम्ही सर्व पास्प्राप्तमाणे वाळून गेलो आहो; आमच्या अघमाने आमदांस वादलाप्रमाणे उडवून दिले आहे. ७ तुम्हा बाबा करणारा कोणी नाही; तुम्हा आश्रय करण्यासाठी कोणी त्यांचा जागृत करीत नाही; करण तू आपले मुख आमदांसासून लपविले आहे; आमच्या अधमार्ग्या वोगानेच तू आमदांस भस्म केले आहे.

८ तर आता, हे परमेश्वर, तू आमच्या पिता आहेस; आमी माती आहो, तू आमच्या कुभार आहेस; आम्ही सर्व तुम्हा हातची कृत आहो. ९ हे परमेश्वर, फार कोपू नको, आमच्या अघमी सदा स्वरूप नको; पाहा, इडी तात, आम्ही तुम्हा विविधांते, आम्ही सर्व तुम्ही प्रजा आहो. १० तुम्ही पवित्र नवरे वर्णे बनली असेहो; सीधोन रात्र बनले आहे वस्त्रांमें, ओसाड झाले आहे. ११ आमचे पूर्ण उप्य आमच्या पवित्र व तुम्हाचित मंडिरात तुम्हा स्वरूप ते असीचे भक्त खाले आहे; आसी आमच्या समाजांमध्ये नवोरम वाहू नड यास्या आहेत. १२-हे परमेश्वर, हे वाहू तू क्षापव्याका आवरिसील काय? तू स्वरूप राहून आमदांस याचा तुर्ही यीरेत राहू येणील काय?

१३ जे मला विचारीत अहत स्वास मी दृष्टिं दृष्टिले, माता पाता करीत नसत स्वास नी मास मासो; आपस मासो जास प्राप्त करीले; तुम्ही त्यांची म्हालांपांचे भी आपले हस्त विष्णवीले; १४ आमच्या समाज बाबांत याच कल्प व विठ्ठल चूल वाहून म्हाल कोस आणारे असे हे सोळ आहेत; १५ ते कल्पवृक्षांचे राहतात, गुप्त स्थानी रात्र काढिलाह; तुकरावे मंस कालात, असंगल पदार्थाचा रस स्थान्या पांत्रात असतो; १६ ते म्हणतात, हां। अदल येड नको; तुम्हाजून मी पवित्र आहो; हे मात्या नाकात धुरासारखे, सतत पेटलेला अमीसारके आहेत. १७ पाहा, मात्या-स्वामीर हा लेल आहे; मी पारिस्पर्य करीपर्वत उगा

सहणार नाही, प्रतिफल त्यांच्या पदरी मोजून घालीन; १८ तुम्हच्या दुष्कर्मांचे आणि तुम्हच्या बाडवडिलांनी पर्वतांवर धूप जाळिला व टेकड्यावर माझा अपमान केला त्यांच्या हुष्कर्मांचे फळ मी त्यांस देईन असें परमेश्वर म्हणतो; मी आधी त्यांच्या कर्मांचे फळ त्यांच्या पदरी मोजून घालीन.

१९ परमेश्वर असे म्हणतो, द्राक्षांच्या घोसांत नवा द्राक्षारास दृष्टीस पडला असतां त्यांत लाम आहे म्हणून याचा नाश करू नको असे लोक म्हणतात; त्याप्रमाणे मी आपल्या सेवकास्तव करीन; मी अवध्यांचा नाश करणार नाही. २० श्री गाकोवांतून संतान, यहूदांतून माझ्या पर्वतांचा वारस उत्पन्न करीन; माझे निवडलेले त्यांचे वतन पावतील, माझे सेवक तेथें वस्ती करीतील. २१ मात्या बाबा करणान्या लोकांसाठी शारोन कल्प चारण्यांचे कुरण होईल, असोरांचे खोरे गुरांचा नोड होईल; २२ पण तुम्ही परमेश्वरास सोडिले; जे तुम्ही आपल्या पवित्र पर्वताची पर्वी करीत नाही, गाहासाठी (भाग्यदेवतेसाठी) मेजवाली तयार करिसां, मनीसाठी (कर्मेवतेसाठी) सिंचित पेशाचे प्याळे भक्त ठेवितां, २३ त्या तुम्हांस मी तरबार नेविती आहे; तुम्ही सगळे वडासाठी खाली वाकाळ; कारण ती हात मारिली तरी तुम्ही उत्तर दिले नाही; मी बोल्यां तरी तुम्ही ऐकले नाही; माझ्या दृष्टीने जे वाईट ते तुम्ही केले, जे मला नापसंत ते तुम्ही पर्वत केले.

२४ शाकरीती प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, माझे सेवक खालील, पण तुम्ही उपार्ही राहाल; माझे सेवक पिठील, पण तुम्ही तांहेले राहाल; पाहा, माझे सेवक आनंद करितील पण तुम्ही करीत व्याहाल; २५ पाहा, माझे सेवक हर्षित वितानें जययत्यकार करितील, पण तुम्ही विष्ण विताने ओरडाल, भग्महृदय होऊन आकांत कराल. २६ तुम्ही आपले नांव मार्व ठेवाल त्याचा उप-गोंग माझे निवडलेले लोकांशाप देण्याकडे कस्त म्हणतील की झुम्हु परमेश्वर तुला जिवै मारील; तो आपल्या सेवकांस दुसरे नांव ठेवील; २७ म्हणून देशांतला जो आपणास

बन्ध महणील तो सत्यदेवाच्या नामाने आपणास तसा महणीवाल; देवांतला जो शश वाहिल तो ती सत्यदेवाच्या नामाची वाहील; कारण पूर्वीच्या कष्टाचा विसर पडला अहे व ते माझ्या दृष्टीआव झाले आहेत.

१७ पाहा, मी नवे आकाश व नवी पुर्वी निर्माण करितो; पूर्वीच्या गोटी कोणी स्परणार नाहीत, त्या कोणाच्या घ्यानांत येणार नाहीत; १८ परंतु जे मी उत्पन्न करितो त्याने तुम्ही सदा आनंदी व्हा व उल्लास पावा; पाहा, मी यशस्विम उल्लासमय, त्याचे लोक आनंदमय करितो. १९ मी यशस्विमाविषयी उल्लास पावेन, माझ्या लोकाविषयी आनंद पावेन; त्यात शोकाचा व आकांताचा शब्द पुनः ऐकू येणार नाही. २० याउढे थोडे दिवस वांचाऱेर अभेद त्यात जन्मास येणार नाही. जो पुण्या आयुष्याचा होणार नाही असा म्हातारा त्यात असणार नाही; तेथील जो कोणी तस्तगणी मरेल तो शंभर वर्षाचा होउन मरेल, देवाच्या शासन मरणारा पापीहि शंभर वर्षाचा होउन मरेल. २१ से वरे शोधून त्यात राहतील, द्वाक्षाचे मळे लावून त्यांचे कळ खातील. २२ ते वरे शोधतील आणि त्यात तुवरे राहतील, ते लावणी करितील आणि फळ तुसरे खातील, असे न्यावयाचे नाही; कारण द्वाक्षाच्या आयुष्याप्रमाणे माझ्या शोकाचे आयुष्य होईल, व माझे निषिद्धले आपल्या खाताच्या श्रमाचे कळ पूर्णपणे भोगितील. २३ त्याचे परिश्रम अवधी जाणार नाहीत, संकट तकाळ गोठील अशा संततीला से जन्म देणार नाहीत; कारण परमेश्वराने आशीर्वाद दिलेली ती संतति आहे, व त्याची मुळे त्यांजवळ राहतील. २४ त्यानी हाह मारण्यापूर्वी मी उल्ल देईन, ते बोलत आहेत तोच मी त्याचे ऐकेन, असे होईल. २५ तेथ्या लाडगा व कोकरू एकत्र चर्तील, सिंह वैलाप्रमाणे कडवा खाईल, सर्पांचे खाणे भूळ होईल; माझ्या सगळ्या पवित्र डोगरावर ती उपद्रव देणार नाहीत, नासधूस करणार नाहीत, असे परमेश्वर महणतो.

१ परमेश्वर महणतो, आकाश आहो दिहासम ६६ व पृथ्वी माझे पादासन आहे; तुम्ही मजसाठी कशा प्रकारचे वर बाधणार ? मला विश्रो-

ताठी कोणते स्थल असणार ? २ परमेश्वर महणतो, त्या सर्वे वस्तु माझ्याच्या हतानें बनलेल्या आहेत; त्या अशा प्रकारे ज्ञात्या आहेत; पण जो दीन व भगवद्यथा आहे व मात्री वचने ऐकून कंपायमान होतो, त्याजकडे मी पाहतो. ३ बैल कापतो तो मनुष्यवध करणारा होय; मेंडवाचा यश करितो तो कुच्याची मान मोडणारा होय; अप्राप्ति करितो तो डुकराचे रक्त अर्पणारा होय; धूप दाळवितो तो मूर्त्याचा धन्यवाद करणारा होय; ज्या अर्थी त्यांनी आपलेच मार्ग पसंत केले आहेत व अभेदगळ पदवारांनी त्यांचा जीव संतुष्ट होतो, ४ त्या अर्थी मी त्यांच्याताठी दुर्दशा पसंत करीन, ज्याची त्यांस भीती वाटते तें त्याजवर आणीन; कारण मी हाह मारिली तेव्हांकोणी उल्ल दिले नाही, मी बोल्लो तेव्हां त्यांनी माझे ऐकले नाही, तर माझ्या छवीने जे वाईट तें त्यांनी डेले, मला जे नापसंत तें त्यांनी पसंत केले.

५ परमेश्वरांने वचन ऐकून कंपायमान होणाऱ्यांनो, त्यांचे वचन ऐका; तुमचा द्वेष करणारे तुमचे जे बंधु माझ्या नामाचे निषिद्ध करून द्वाहांस इकून देतात व रक्षणाता की परमेश्वरांने गौत्म वैवेद महणजे तुमचा हर्ष आमंत्रास पाहण्यास सापडेल, ते फजीत होतील. ६ नगरातून कोळाहळ ऐकू येतो; मंदिरातून शब्द ऐकू येतो; आपल्या शर्तूंचे पात्रिपत्य करणाऱ्या परमेश्वराचा शब्द ऐकू येतो; ७ वेणा वेष्यापूर्वीच ती प्रसूत कासी, वेदना होण्यापूर्वीच तिला पुश आला. ८ अशी गोष्ट कोणी कधी ऐकली काय ? अशी गोष्ट कोणी पाहिली काय ? देश एका दिवसांत जन्म पावतो काय ? राष्ट्र एका क्षणांत जन्मास येतें काय ? परंतु सीधेनेन वेणा दिल्या, ती आपली मुळे प्रसवली. ९ मुळे जन्माच्या लागास आणून त्यांस मी प्रसविणार नाही काय, असे परमेश्वर महणतो. जो मी जन्मास घालणारा तो काय गर्भाशय बंद करणार, असे तुम्हा देव महणतो.

१० यशस्विलेसेरोवर आनंद करा, तिजवर त्रैम करणीरे तुम्ही सर्वे तिजमुळे उल्लास; तिजसाठी शोक करणारे तुम्ही सर्वे तिजवरोवर अस्यत हरिष्टत व्हा;

૧૧ મહણે તુમ્હી તિંબે સ્તન ચોલુન તુસ જ્ઞાલ,
સાંત્વન પાવાલ વ તિંબે વૈપુલ વૈમલ ભોગુન સંતુષ્ટ
દ્વારા. ૧૨ કારણ પરમેશ્વર મહણતો, પાછા, નરીપ્રમાર્ગે
શાંતિ વ પાદ્યાચ્યા પુરાપ્રમાર્ગે રાષ્ટ્રાંચે વૈમલ મી તિજ-
કડે વાખવિતો; તુમ્હી સ્તનપાન કરાલ; તુમ્હાંસ કરેવર
વાગવિતીલ, માંદીવર ખેળવિતીલ. ૧૩ આઈ
મનુષ્યાંચે સાંત્વન કરિતે તત્તે મી તુમચે સાંત્વન
કરીન; યશ્વાલેમાંત તુમચે સાંત્વન કરીન. ૧૪ તેં
થાળુન તુમચે હૃદય આનંદિત હોઈલ, કોષલ્યા હિંદુલી-
પ્રમાર્ગે તુમર્ચી હાડેં તરતરીત હોતીલ; પરમેશ્વરાના
દ્વારા ત્યાચ્યા સેવકાંચ્યા ડાર્યી પ્રાપ્ત હોઈલ આજિ
સ્તાવા કોષ શરૂંવર હોઈલ.

૧૫ કારણ પાછા, આપલ્ય કોષ અમીચ્યા દ્વારે પ્રાપ્ત
કરાલા, આપલ્યા ઘરમકીબરોવર જ્ઞાલ નિબાધ્યા મહણન
પરમેશ્વર અગ્રીતુન વેઠેલ, ત્યાચે રથ વાંદળીસમાન અસ-
ભાર. ૧૬ કારણ પરમેશ્વર અગ્રીને ન્યાય કરીલ, સર્વ
મનુષ્યાતીચા આપલ્યા તરવારીને ન્યાય કરીલ; પરમે-
શ્વરાને વિશેલ્યાંચી ખેલા મોઢી અસભાર. ૧૭ બળેચ્યા
મઘભાગી અસભેલ્યા મૂર્તીચ્યા માર્ગે લગાવેં મહણ જે
આપણાસ પવિત્ર વ શુદ્ધ કરિતાત વ દુર્કરતાં માસ, અમંગલ
પદાર્થ વ રંદીર ખાતાત તે સઙ્કે એકદમ વિલગાસ
જાતીલ અસે પરમેશ્વર મહણતો.

૧૮ મી ત્યાંચી હુલ્યે વ ત્યાંચે વિચાર જાળતો; સર્વ
રાષ્ટ્રાંની વ સિલગિન ભાષા બોલણાચ્યાંની માઝે વૈમલ

પાહાવેં મહણ મી ત્યાંસ એકવટ કરાવેં અશી વેલ આણી
આણે. ૧૯ મી ત્યાંના એક ચિન્હ દાસવીન; ત્યાંતુલ
જે બચાવતીલ ત્યાંસ મી તાર્યાચા, પૂલ વ લ્લદ અચા ઘરુંચીરી
રાણ્ણકડે પાઠ્યીન; જ્યાંની માઝે નામ એકલે નાહીં, માઝા
મહિમા પાહિલા નાહીં અશા ત્યબ્લ વ યવાન યા દૂરચ્ચા દ્વીપાંત
મી ત્યાંસ પાઠ્યીન; તે અન્ય રાણ્ણત માઝા મહિમા પ્રાપ્ત
કરિતીલ. ૨૦ પરમેશ્વર મહણતો, પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંત
જસે ઇસ્તાએલ લોક પરમેશ્વરાસ શુદ્ધ પત્રાંતન અન્નાર્પણ
આપિતાત તત્તે સર્વ રાષ્ટ્રમધૂન તુમચ્યા બંધ સ
અર્પણ મહણન ઘોણાંવર, રણાં, પાલસ્યાંત, ખેચ ર
વ સાંદર્ણીવર બસુન યશ્વાલેમાસ માઝા પાંત્ર
પર્વતાવર આપિતીલ. ૨૧ ત્યાંચાંતુલ કાંધી જગ યાજક
વ કેલી વ્યાવે મહણ મી ઘેઝન અસે પરમેશ્વર મહણતો.

૨૨ કારણ મી નવેં આકાશ વ નવી પૃથ્વી નિર્માણ
કરણાર; તી જરી મજસમોર ટિકુલ રાહીલ તસા
તુમચા બંશ વ તુમચેં નાં ટિકુલ રાહીલ અસે પરમેશ્વર
મહણતો. ૨૩ અસે હોઈલ કી એકા ચંદ્રદર્શનાપાસુન
તુસચ્યા ચંદ્રદર્શનાર્પણત, એકા શાંબાધાપાસુન તુસચ્યા
શાંબાધાપણ્ણત સર્વ મનુષ્યજાતિ મજપુર્ણે ભજનપૂર્જન
કરણાસ યેઈલ, અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૨૪ જ્યા
મનુષ્યાંની મજવિદ્ધ બેઢ કેલે ત્યાંચી પ્રેતે તે બાહેર
જાઓન પાહાલ; કારણ ત્યાંસ લાગલેલી કીડ કરીન
મરાવણાચી નાહીં; ત્યાંસ લાગલેલા આમિ કાંઈ વિજ્ઞાવણાચા
નાહીં; સર્વ માનવજાતીસ ત્યાંચી કિલ્સ યેઈલ.

સિર્મયા

૧ બન્યામીન પ્રાંતાંતીલ અનાશોષ એષસ્યા
૨ યાજ્વાંપૈકી હિલ્કીયાચા પુત્ર સિર્મયા જાર્ચી બચનેં:

૩ ગૃહદાચા રાજા આસોનપુત્ર યોશીયા ચાચ્યા
કરકીર્દીચ્યા તેરાચા કર્ચી પરમેશ્વરાંચે બચન સિર્મયાસ

આણે. ૩ તસેચ ગૃહદાચા રાજા યોશીયાપુત્ર ગૃહો-
યાદીમ ચાચ્યા કાલ્પાસુન ગૃહદાચા રાજા યોશીયા-
પુત્ર સિર્મયા ચાચ્યા કારકીર્દીચ્યા અકરાચ્યા
બર્ચાચ્યા અલ્લેરપર્યત મહણજે પાંચચા મહિનાંત બહ-

સહેતુલ્લાસ બદિયાન કલ્લન નેલે તૈયાર તૈં બચન આંલે.

૪ પરમેશ્વરાંચે બચન મળ આંલે તૈં અસે: ૫ મી તુલા યમાસ્તુત બદિલે ત્યાગીં તં મળ છઠક હોતાસ, તૈં ઉદરાસ લિખાયાસ્તું મી તુલા પવિત્ર કેલે, મી

તુલા રાધ્રાંચ સંદેશ નેમિલે આહે. ૬ તેબંધાં મી મહણાંલે, આહા, પ્રશ્ન પરમેશ્વરા, પાહા, મળ બોલયાવાંચે, ઘટક નાહી; મી કેળલ બાલ આહે. ૭ મગ પરમેશ્વર મળ મહણાસ, મી બાલ આહે અસે મહણ, નકો; જ્યા કોણાકઢે મી તુલા પાઠ્યીન ત્યાજકદે તું જા વ તુલા યાઝાપીન તૈં બોલ. ૮ ત્યાંસ તું મિંકનકો; તુલા બચાવ કરણાસ મી તુલાબરોબર આહે, અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૯ તેબંધાં પરમેશ્વરાંને આપલા હાત પુંડે કરુન માઝાસ સ્પર્શ કેલા, વ તો મળ મહણાલા, પાહા, મી આપણી બચને તુલા મુલાંત થાતણી આહેણ; ૧૦ પાહા, ઉપટ્યાસ વ વિષંસ કરણાસ, નાસભૂસ કરણાસ વ પાછુન ટાકણાસ, બોલણાસ વ લાગવઢ કરણાસ મી તુલા આજ રાધ્રાંબર વ રાજ્યાંબર નેમિલે આહે.

૧૧ મગ પરમેશ્વરાંચે બચન મળ પ્રાસ જાંલે કી વિર્મણા, તુલા કાય દિસતે? મી મહણાંલે, મળ બદામોચાસ જાડાચી ડહાલી દિસતે. ૧૨ પરમેશ્વર મળ મહણાલા, તુલા ઠોફ દિસલે; મી આપણે બચન પૂણી કરણાસ સર્વાંચ રહીન. ૧૩ પરમેશ્વરાંચે બચન પુનરાપિ મળ પ્રાસ જાંલે કી તુલા કાય દિસતે? મી મહણાંલે, એક ઉક્કણી કઢ્યે દિસતે, તિચે તૌંડ ઉત્તરેકહુન ફિરલે આહે. ૧૪ તેબંધાં પરમેશ્વર મળ મહણાલા, દેસચા સર્વે રહિબાસ્થાંબર ઉત્તરેકહુન અરિષું ઉદ્ધરેલ. ૧૫ કારણ પાહા, મી ઉત્તરેકહુલા રાધ્રાંતીલ સર્વ જાતી બોલાવીત આહે અસે પરમેશ્વર મહણતો; તે યેઝન ગસ્સેયાચા કેરીએંદે, ત્યાંચા સનોબાર અસલેચા સર્વ તાંત્રાંદે વ યહૃદાંચા સર્વ નગરાંદે આપણાપણી સિહાસને સ્વાપિતીલ. ૧૬ ત્યાંની મળ સોફિલે આહે, અન્ય દેવાંદું ઘૂષ જાળિલા આહે વ આપણા હાતચા કુર્તીચી પૂજા કેલી આહે; ત્યાંચા વા સર્વ ઉષેબિલ

મી ત્યાંસ વિક્ષા સાગેન. ૧૭ તું તર આપણી ફિર કસ; તઠ, મી તળા આજાપણી તૈં સર્વ ત્યાંચા સાંગ; ત્યાંસ બાબરં નકો; બાબરલાસ તર મી તુલા ત્યાંચા પુંડે બાબરલીન. ૧૮ પાહા, આજ વા સમળ્યા દેશાંબદ્ધ, યહૂદાંચે રાજે, ત્યાંચે સરદાર, ત્યાંચે યાજક વ દેશાંતીલ લોક યાંચ્યાબિસ્થ તુલા મી તટંડિંચે નગર, લોહસંભ, પિત્કી કોટ અસે કરિતો. ૧૯ તે તુલાબરોબર સામના કરિતીલ પણ તુજબર ત્યાંચા વરચચા હોણાર નાહી; કારણ તુલા બચાવ કરણાસ મી તુલાબરોબર આહે અસે પરમેશ્વર મહણતો.

૧ તેબંધાં પરમેશ્વરાંચે બચન મળ પ્રાસ જાંલે કી ૨ ર જા, હેં પુકાલન યસ્થાલેમાંચા કાની પાડ: પરમેશ્વર અસે મહણતો કી તુલ્યે તાલ્યાંતલે પ્રેમ, વાળુનિશ્વયાચા વેળાં તુલા અનુરૂપ વ રાનાંત પરીત ત્યાંચે તુલ્યે માઝાયામાગૂન બેળે યાંચે મળ સ્મરણ આહે. ૩ ઇસ્થાએલ પરમેશ્વરાલ પવિત્ર, ત્યાંચા ઉપજાંચે પ્રથમ ફલ અસા હોતા; ત્યાલા શિક્ષન ટાકણારે સર્વ દોષી ઠર્લે. ત્યાંચ્યાબર અરિષું આંલે, અસે પરમેશ્વર મહણતો.

૪ હે યાકોબાચા બરાણા, ઇસ્થાએલ ઘરાણ્યાંતીલ સર્વ ગોત્રાંનો, પરમેશ્વરાંચે બચન એકા; ૫ પરમેશ્વર મહણતો કી તુમચા પૂર્વજાંસ માઝા ઠાર્યી અસા કોણતા અન્યાય આડલા કી તે મજપાસૂન દૂર ગેલે વ શાંચાંચા માર્ગે લાગૂન શરૂયત જાંલે? ૬ તે અંતેહ મહણાંલે નાહીત કી જ્યા પરમેશ્વરાંને આમાંસ મિસર દેશાંતૂન આળિંલે, આમાંસ રાનાંતૂન, વૈરાળ વ ખાંચ-ખળગંચાંચા પ્રદેશાંતૂન, નિર્જલ દેશાંતૂન વ સુલુછાંચેંતૂન નેલે, જ્યા પ્રદેશાંતૂન કોણી જાતથેત નાહી વ જેણે મનુષ્યવસ્તી નાહી ત્યાંતૂન આમાંસ નેલે, તો પરમેશ્વર કોઠે આહે? ૭ મી તુલ્યાંસ સુધીક ભૂમીબર તિચા ઉપજ ખાણ્યાસાંટી વ તિચી સંપત્તિ ભોગણ્યાસાંટી આળિંલે, પણ તુલ્યી નેલન માસા દેશ વિકાલા, માસે બચન તુલ્યી અમાંલ કેલે આહે. ૮ પરમેશ્વર કોઠે આહે અસે યાજક મહણાંલે નાહીત વ ધર્મશાસ્ત્રાંચા કારભાર ચાલવિણ્યાંની મળો જાળિંલે નાહી; લોકપાલહી

૧ મુલ્યાંત: શાકેદ

૨ મુલ્યાંત: શોકેદ.

मजपासून फिले; संदेषे बालदैवताच्या नांवांने भावांचे करू लागले व निरर्थक गोष्टीच्या मार्गे लागले; ९ महणून मी तुझूंशी आणखी वाद करीन, मी तुमच्या मुलांच्या मुलांशी वाद चालवीन असें परमेश्वर म्हणतो. १० किंवा लोकांच्या दीपांत जाऊन पाहा, केदारास कोणास तरी पाठ्यून नीट विचार करा, व असल्या गोष्टी कर्वी शास्त्र्या आहेत की काय तें पाहा. ११ जे देवब नव्हत असले देव तरी कोणा राष्ट्रानें बदलिले काय? तरी पण शाश्वा लोकांनी आपल्या वैराग्याचा मोबदला जीत हित नाही अशा गोष्टीशी केला आहे. १२ हे आकाशा, हे पाहून भयचकित हो; थरथर कांप, शुक्र होऊन जा, असें परमेश्वर म्हणतो. १३ कारण माझ्या लोकांनी उडीती तुळकर्म केले; मी जो जीवांत पापाचा खारा, त्या मल्या त्यांनी सोडिले आणि ज्यांत पापी राहणार नाही असे फुटके होई आपल्यासाठी खोदून तयार केले. १४ इस्ता-एल गुलाम आहे काय? तो वर्णी जन्मलेला दास आहे काय? तर तो लूट की काय आहे? १५ तरुण सिंहांनी त्याजवर गर्जना केली आहे, त्यांनी महानाद केला आहे; त्यांनी त्याचा देश उजाव केला आहे, त्यांची नगरे जाळूनपोहळून निर्जन केली आहेत. १६ नोफ व तह-पन्हेस यांच्या लोकांनी तुल्य खालज टाकिले आहे. १७ तुक्का देव परमेश्वर तुल्य मार्गांने नेत असतां त्याला सोडून तू हें आपासावर आणिले नाही काय? १८ मिसर-देशाच्या वाटेस लागून नील नदीचे पाणी पिण्याचे तुला काय प्रयोजन? अश्वर देशाच्या वाटेस लग्नून फरत. नदीचे पाणी पिण्याचे तुला काय प्रयोजन? १९ तुम्हीच दुष्टा तुला शास्त्रन करील, तुम्हीच धर्म-अछृता तुला यिका करील; तर हे समजून घेऊन व्यानांत आण झोपरमेश्वर जो तुक्का देव त्याच्या तू सोडिले आहे; आणि तुला साक्षा धाक वाढत नाही हे अलिकारक व लैशदापक आहे, असे प्रभु सेवाची परमेश्वर झालातो; २० कारण आर्द्धीन काळी तू आपले जे योडिले खालव्ये बंधने तोडिली आणि तू मुश्यालीस मी सेवा करावयाची नाही; आणि तू कराविषीसारखी प्रसेक उन्न देवकीवर व प्रसेक हिरव्या शाडाखाली ओणवी शालीस. २१ मी तर तुला

उक्कै जातीची उत्तम द्राक्षालता अशी लाविली, ती तू माझ्यासमोर परदेशीची हीनजातीची द्राक्षालता कसी शालीस? २२ तर तू आपणास खारांने बुतले व आपणास पुष्करक्षा साबण लाविला तरी माझ्या दृष्टीने तुश्या पापाचा डाग तसाच राहील असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. २३ मी ब्रष्ट काळे नाही, बालदैवताच्या मार्गे गेले नाही, असें तुला कसे म्हणतां येईल? सोऽन्यांत तू काय केले त्या तुश्या वर्तीनाचा विचार करून पाहा, तू चपल, तरुण संदर्भीसारखी इक्कून तिकडे धावत आहेस. २४ ती रानांत हिंदाबव्याला सवकलेली, कामातुर होऊन धाया टाकणारी रानगाढवी आहे; ती हातेणास आली असतां तिला कोण रोस्वील? तिला वरावयास जाणाच्यांनी दिणव्याचे कारण नाही; तिच्या कृदंत ती हाती लागेल. २५ आपले पाय छिंजू देऊनको, आपल्या धशास कोरड पांडे देऊनको; पण तू म्हणालीस, काय उपयोग? कांही नाही; मी परक्यांवर प्रेम केले आहे, त्यांच्यामार्गे मी जाणार. २६ चोरास पकिंडिले म्हणजे तो जसा लाजतो तसें इस्ताएलाचे धराणे लजित झाले आहे; ते, त्यांचे राजे, त्यांचे सरदार, त्यांचे याजक व त्यांचे संदेषे लजित झाले आहेत. २७ ते काण्डास म्हणातात, तू माझ्या वाप; पापाणास म्हणातात, तू मला जन्म दिला; त्यांनी मजकडे भुख नव्हें तर पाठ फिरविली; तरी संकटसमयी. ते म्हणतील, ऊठ; आपल्या बचाव कर. २८ तर तू आपणासाठी केलेले देव कोठे आहेत? तुश्या संकटसमयी ते उठून तुला बचावील की काय तें पाहा, कारण हे यहूद; तुश्या नगरांझाळी तुक्का दैवतांची संख्या आहे.

२९ तर तुम्ही मजरीची कां वाद थालितो? तुम्ही सर्वांनी मजविश्वद पाप केले आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. ३० तुमच्या उत्त्रांस मी ताडन केले तें व्यर्थ, त्याचे ते शुद्धीवर आठे नाहीत; काढणाऱ्या सिंहाप्रमाणे तुमच्याच तरवारीने तुमच्या संदेषक्षांस खारन टाकिले आहे. ३१ आहो, ला पिढीचे लोकहो! तुम्ही परमेश्वराचे वचन लक्षात आण; मी इस्ताएलास वैराण निविड काळोखाचे स्थल असा शालो असाहे काय

आपली मोकार क्षाली आहें, यापुढे आपली तुजकडे येणार नाही असें माझे लोक कां म्हणतात ? ३२ कुमारी आपली भूषणे, नवरी आपला पोशाख विसरले काय ? तरी माझे लोक अगणित दिवस मला विसरले आहेत; ३३ तं फार छानछोकी करून इक्कामाणे कशी लागली आहेत। अशानें तं आपली चाल दुष्ट लिंगांसह शिकविली आहे. ३४ निर्दोष, दीन जननांच्या जिजांवं रक्त तुझ्या अंगवरील वज्रात सांपडले आहे; ते तुम्हें घर फोडिताना तुझ्या हातीं लागले नाहीत, तर या सर्वांत तुम्हें वर्तन कारण क्षाले. ३५ तरी तं म्हणालीस, मी निर्दोष आहे, त्याचा राग मजबूत फिरावर आहे; तं म्हणालीस, मी पाप केले नाही म्हणून पाहा, मी तुजशी दावा चालवीन. ३६ आपली चाल बदलून इक्कून तिकडे कां भटकतेस ? तं अशुरामुळे खजील क्षालीस तशी मिसरामुळेही होशील. ३७ तं हातांनी आपले कपाळ बडवीत त्याजपासूनहि निघून जाशील; कारण तुम्ही भिस्त ज्यावर आहे त्यास परमेश्वराने चिकारिले आहे, व त्यांच्यायोगे तुम्हें कल्याण होणार नाही.

१ परमेश्वर म्हणतो, कोणी आपली वायको दृढकिंवा व ती त्यांच्यापासून निघून जाऊन दुसऱ्याची क्षाली तर तो पुनः तिच्याकडे परत जाईल काय ? अशानें देश अष्ट होणार नाही काय ? तं तर अनेक जारींची व्यभिचार केला तरी तं मजकडे पुनः किंवा पाहतेस काय ? असें परमेश्वर म्हणतो. २ डोळे वर करून उजाढ टेकडाकडे पाहा; जेथे तुझ्याजबल कोणी निजला नाही असें कोणते ठिकाण उरले आहे ? रानांत अरब द्वा चरितो तशी तं त्यांच्या वाटा वसून कसलीस; तं आपल्या शिंदवळीने व दुष्टेसेने देश अष्ट केला आहे. ३ शासुळे पर्जन्यवृष्टि आवरण्यांत आली आहे आणि बल्याचा पाठस पडला नाही; तरी तुम्हें कपाळ पडले कसलिणीचे; तुला लाज कशी ती ठाउळ नाही. ४ माझ्या बापा, माझ्या तास्यांतील मार्गदर्शक दूच आहेस, असें तं आतांपासून मला म्हणून नाहीस काय ? ५ तो नेहमी मनांत अठी घरील काय ?

तो सर्वेकाळ ती ठेवील काय ? पाहा, तं असे बेस्तेस खरी, तरी कुकमें करितेस व आपलाच क्रम चालवितेस. ६ त्यांचिवाय योशीया राजाच्या कारकीर्दीत परमेश्वर मला म्हणाला, मला सोडून जाणारी इश्वाएल हिनें काय केले हें तं पाहिले आहे काय ? प्रत्येक उंच पर्वतावर व प्रत्येक हिरव्या शाढाखालीं जाऊन तेथें व्यभिचार केला. ७ मी म्हणालो, हें सर्वे केल्यावर तरी तिने मजकडे परत यावे ना ? पण ती आली नाही; तिची बेहमान बहीण यहूदा हिनें हें पाहिले; ८ आणि तिला जरी असें दिसून आले की मला सोडून जाणारी इश्वाएल हिला जारकर्म केल्यासुळे मी टाकून सूटपत्र दिले, तरी तिची बेहमान बहीण यहूदा, हिला बिलवूल भीति वाटली नाही; तीहि जाऊन व्यभिचार करू लागली. ९ तिच्या व्यभिचाराच्या स्वरूपेने देश अष्ट क्षाला; तिने काषुपाशाणीची व्यभिचार केला. १० इतके असूनहि तिची बेहमान बहीण यहूदा मनापासून मजकडे वळली नाही, तर कपटाने वळली असें परमेश्वर म्हणतो. ११ परमेश्वर मला म्हणाला, बेहमान यहूदापेक्षां मला सोडून जाणारी इश्वाएल कमी दोषी आहे. १२ जा, उत्तरेकडे हें पुकारून सांग की हे मारी सोडून जाणाच्या इश्वाएले, मारी फीर, असे परमेश्वर म्हणतो; मी तुजकडे राणाने पाहणार नाही, कारण मी कृपाशु आहें; मी सदा कोधवुरु राहणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १३ तं आपला देव परमेश्वर त्याजपासून पतन पावून इकडेतिकडे प्रत्येक हिरव्या शाढाखालून परक्यावरोवर भटकलीस व माझा शब्द ऐकडा नाही, हा आपला दोष मात्र पदरी वे, असे परमेश्वर म्हणतो. १४ परमेश्वर म्हणतो, मुलांनो, मारीं किरा, कारण मी लमाचा नवरा आहें; मी तुम्हांस या शहरांतून एक, त्या कुळांतून दोषे, असे घेऊन हीयोनास आणील. १५ मी तुम्हांस माझ्या मनासारखे मेडपाळ देईन; ते तुम्हांस ज्ञान व अकल तांनी तुम्ही करितील. १६ परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही बाहून देशात बहुतीत बाल त्या काळीं परमेश्वराच्या कराराचा कोश असें ते यापुढे म्हणून नाहीत, तो

त्यांच्या घाणीहि येणार नाही, त्यांस तो आम्हणारहि नाही, ते त्याची खंत करणार नाहीत, आणि तो पुनः बनविणार नाहीत. १७ त्या काळी यस्कलेमास परमेश्वराचे सिंहासन म्हणाऱ्याल, त्यांचाकडे सर्व राष्ट्रे जमाहोतील, कारण परमेश्वराचे नाम यस्कलेमांत आहे; यापुढे ती आपल्या युष्ट अंतःकरणाच्या छाप्रमाणे चालणार नाहीत. १८ त्या काळी यस्कलेमांचे खंत इत्याएलाच्या घराण्याबरोबर चालेल, ते उत्तरेकडील देदांदून निघून एकवट होतील व तुमच्या पूर्वजांस भी बतन कळून दिलेल्या देशास येतील. १९ मी तुला पुत्राच्या योग्यतेस आणारें, तुला मनोरम भूमि घाणी, राष्ट्रांतील भेष्ट वैभवाचे बतन तुला याचे असे मला बाटले होते; तुम्ही मला, माझ्या यापा, असे घणाल व मला अनुसरवयाचे सोडून मागे फिरणार नाही असे मला बाटले होते. २० इत्याएलाच्या घराण्या, बायको वैमान होउन आपल्या परीस सोडिते तसे तुम्ही मजशी वैमान आली आही, असे परमेश्वर म्हणतो. २१ उजाडे टेकड्यांवर शब्द ऐकू येत आहे, इत्याएलवंशांच्या वाक्कदाचा व विनवाण्याचा शब्द कानी येत आहे; कारण त्यांनी वाकडा भागी घरिला आहे, ते आपल्या देव परमेश्वर यास विसरले आहेत. २२ अबो मल्य सोडून जाणाच्या मुलंनो, मागे फिरा, मी तुळाला बाटेवर आणीन, पाहा, आम्ही तुजफुडे खब्बो, करण तु परमेश्वर आमचा देव आहेस. २३ दक्ष्यांवरील शास्त्र, डॉगर्ट-वरील गडबड खोटी खली आहे, खरोबर आमचा देव परमेश्वर याच्या त्यांचे इत्याएलचे तारण आहे. २४ आमच्या वालपणासपूर्व आमच्या वरिष्याचे श्रमफळ म्हणजे त्याची शेवटेमध्ये, त्याची गुरेढोरे, त्यांचे पुत्र व कृत्या यांचे ता लळावयद देवताने ग्रासून टाकिले आहे. २५ आपण आपल्या लळेत लेण्या या, आमची अप्रतिष्ठा आम्हांस शको; कारण आम्ही व आमच्या पूर्वजांनी वाल्याणापासून आजवर आमचा देव परमेश्वर याच्याविश्व याप केले आहे आणि आमचा देव परमेश्वर याच्या घाणीकडे रक्ष दिले नाही.

१ परमेश्वर म्हणतो, हे इत्याएले, जर तू मजकडे वळशील, आपली अमंगल कृत्ये साक्षात्समोरून दूर करिशील, बहुकार नाहीस, २ आणि सत्याने, घमाने व सरल्याने परमेश्वराच्या जीविताची शपथ वाहशील, तर राष्ट्रे परमेश्वराच्या ठारी आपणास घन्य गणितील व त्याचा अविमान बाल्यांतील.

३ कारण परमेश्वर यहुदा व यस्कलेम यांतल्या लोकांस म्हणतो, आपली पडीत जमीन नांगरा, काळ्यांमध्ये पेसू नका. ४ यहुदाचे लोकहो, यस्कलेमकाहो, परमेश्वराचीर्थी आपली खुता करा, आपेल्या अंतःकरणाची खुता करा; नाहीतर तुमच्या कर्माच्या दुष्टेसुळे माझा कोघ अभीसारखा भडकेल आणि तो कोणाच्याने विश्ववाणार नाही असा पेटेल. ५ यहुदात पुकारा, यस्कलेमांत जाहीर करा, आणि म्हणा की देशात राणविंग फुका; जोराने ओरहून म्हणा, एकत्र व्हा, चला, आपण तटदौदीच्या नमस्त जाऊ. ६ सीधेनालाच्या दिसेकडे च्या उभारा; आध्र्यासाठी पवळ, घांवू नका, कारण मी उत्तरेकडून अरिष्ट, मोठा नाश, आणीत आहे.

७ सिंह आपल्या झार्डीतूल बाहेर निघाला आहे; राष्ट्रास फक्त करणारा बाट चालत आहे, तुला देश ओस करण्यासाठी, तुझी नयरे उजाड, निजेन करण्यासाठी तो आपल्या स्थानातून निघाला आहे; ८ म्हणून तुम्ही कंबरेस गोणताट गुडाळा, शोक व आकेदन करा; कारण आम्हांवरला परमेश्वराचा तीव्र कोप अजून गेल नाही. ९ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी असे होईल की राजाचे व सदाचारांचे काळीज ताप सोडील. याजकांची त्रेवा उदेल आणि संदेषे भयचकित होतील. १० तेव्हा मी म्हणलो, आहा, प्रभू परमेश्वर, तुमचे कुशल होईल असे भेषण तूं या लोकांस व यस्कलेमास खरोबर फारच चढविले आहे, इकडे तर तरवार जिवाख जाऊन लागली आहे ११ त्या काळी या लोकांस व यस्कलेमास म्हणील, रानांतील उजाडे टेकड्यांवस्तू उम्हे वापर माझ्या लोकांच्या क्षमेवर येत

आहेत् तो क्षेत्री विकासवारा महणत किंवा स्वच्छ कर-
व्यासाठी येत नाहीं। १२ या कामास अगतो त्याहून
जोरवा बारा माझ्या कार्यासाठी येईल; मी आतां त्याच्या
विकासाहि सांगतों। १३ पाहा, ढगांप्रमाणे तो येत आहे,
त्याचे रथ वादल्यप्रमाणे आहेत, त्याचे घोडे गळुपेंद्रां
वेगवान् आहेत. आम्ही हायहाय करणार! आमचे
वाटोले ज्ञाले. १४ हे यस्तलेमे, तुं आपल्या अंतःकरणा-
ची दुष्टा धुजल टाक, महणजे वौंशशील. तुझे वाईट
विचार तुजमध्ये कोठवर वसाऱ्या? १५ कारण दाना-
कहून शब्द होत आहे, एफाईम डोंगराकहून अरिष्टाची
घोषणा होत आहे, १६ ती राश्ट्रांस सांग; पाहा, ती
यस्तलेमेस जाहीर करा; दूर देशांतून वेदा धारणारे
येत आहेत, यहूदाच्या नगरांसमोर ते लळकरत
आहेत. १७ शेत राखणाऱ्यांसारखे त्यांनी तिला चोहां-
कहून घेरिले आहे, कारण तिने मजवी फितुरी केली
आहे असे परमेश्वर महणतो. १८ तुझे वर्तन व तुझी
कर्म यामुळे तुला हा प्रसंग प्राप्त जाल आहे; ही तुझी
दुष्टा आहे; ती खरोवर केशवाची आहे, तुझा
हृदयास ती भिडली आहे.

१९ माझी आंतर्दी उटातात हो उटातात! माझ्या
हृदयकोशास वेदना होत आहेत! माझी अंतर्याम
अस्त्रय ज्ञाले आहे! माझ्यांने स्वच्छ राहवत नाही!
कारण माझ्या जिवा, करण्याचा नाद, रणाच्याद
तुं ऐकला आहे. २० नाशावर नाश पुकारिला आहे;
कारण सर्व देश लटिला आहे; माझे डेरे अकस्मात्,
माझ्या कनाती क्षणात लुटिल्या आहेत. २१ मी व्यजा
कोठवर पाहूँ? करण्याचा शब्द कोठवर ऐकूँ. २२ कारण
मले लोक मूर्ख आहेत, ते मला थोकवीत नाहीत; ती
निरुद्ध, असमेजस अशी मुरुं आहेत; वाईट करण्यात
ती हुशार आहेत, पण वरे करण्याचे त्यांस ज्ञान नाही.

२३ मी पृथ्वीकडे पाहिले तो ती वैराण व शृण्य
ज्ञाली आहे; आकाशाकडे पाहिले तो त्यात प्रकाश
नाही. २४ मी पर्वतांकडे पाहिले तो ते कांपत आहेत;
सर्व डोंगर डळमवत आहेत. २५ मी पाहिले तो
कोणी मनुष्य नाही व आकाशांतील सर्व पक्षी उहून

गेले आहेत. २६ मी पाहिले तो पाहा, असारीत त्रैती
ज्ञाली आहे व परमेश्वरासमक्ष, त्याच्या तीव्र क्षेत्री
तेशील सर्व नगरे नष्ट ज्ञाली आहेत. २७ परमेश्वर
महणतो, सर्व देश उजाड होईल; पण मी ज्ञाला कुप
अंत करणार नाही. २८ यामुळे पृथ्वी शोक करील,
कृष्ण आकाश काळे होईल; कारण मी असे बोलले
आहे, मी हें योजिले आहे; मी अनुताप पावणार
नाही; मी माघार वेणार नाही. २९ घोडेस्वारांच्या व
तिरंदाजांच्या सम्बंधांनी सर्व शहर पक्षत आहे; ते
ज्ञांदील, स्वरक्कंच्या फटीत लपत आहेत; लोकांनी
प्रश्नेक नगर सोडिले आहे, कोणी माणूस त्यांत राहत
नाही. ३० हे लुटलेल्ये, तुं काय करिशील? तुं जोभडे
वज्र त्यालीस, सोन्याच्या अलंकारांनी भूषित ज्ञालीस,
कांजड धालून आपले डोके मोठे केले, तरी तुझी
मुरेख दिसप्पाची खटपट व्यर्थ आहे; तुझे जार तुला
तुच्छ मानितात, ते तुझ्या आणावर टपत आहेत.
३१ वेणा देशांच्या जीन्यांच्या शास्त्रासारखा शब्द मी
ऐकल आहे; प्रथम असृत होण्याच्या जीन्यांच्या वेदनां-
प्रमाणे वेदना ऐकल आहें; सीजीनेच्या कन्येचा खर
ऐकूँ येत आहे; ती उसासे याकीत आहे, ती आपले
हात पसरीत आहे; ती महणत आहे हायरे हाय!
कारण ह्या मनुष्यांचाकडे भाषा जीव आवरा
होत आहे.

१ यस्तलेमाच्या गळथोत्तु इक्कहून तिकडे धावा
२ व पाहून आपली खातरी करून घ्या; त्याच्या चौकांत
शोध करा की कोणी धर्माने वागणारा, सत्याची
कास धरणारा सांपडेल काय? सांपडल्यास मी त्याला
क्षमा करील. ३ वरमेश्वराच्या जीविताची शपथ, असे
ते महणतात, तरी ती शपथ खोटी आहे. ३ हे परमेश्वरा,
तुझे नेत्र सत्याकडे जाहीत काय? तुं त्यांस ताडप
करितोस तरी ते दुरुस्त झेत जाहीत; तुं त्यांस झीण
करितोस तरी ते तम्भावरी येत नाहीत, ते असली तुम्हें
वज्रापेक्षा कठीण करितात, ते कलता जाहीत. ४ तेव्हां
मी झटले, हे तुञ्च आहेत, हे मुर्खीच्याहेत, परमे-
श्वराचा मार्ग, ज्ञानाच्या वेदाची धर्मनीति त्यांस ठाऊक

नाहीं। ५ शक्तिरां मी महाजनांकडे जाळन त्यांच्याशी घोखेल; कारण त्यांस परमेश्वराचा मार्ग, त्यांच्या देवाची धर्मानीति ठळक आहे; पण त्यांनी तर जोखड साक मोहिले आहे व बंधने तोहन टाकिली आहेत. ६ यास्तव रानांतला सिंह त्यांस फाँटील, ब्रनांतला लोडग्या त्यांस फस्त करील, चित्र त्यांच्या नवरांजवळ द्वा घरून तेथून चाहेर पदणाऱ्या प्रस्त्रेवरूचे फाहनु तुकडे करील; कारण त्यांचे अपराध व त्यांची धर्म-अष्टाई ही बहुत आहेत. ७ तुला क्षमा कशी करूँ? तुम्हा पुत्रांनी मला सोडिले आहे व जे देव वन्धूत त्यांची त्यांनी शपथ वाहिली आहे; मी त्यांस योट्यर चारिले तेह्या त्यांनी जारकर्म केले व वेश्यांच्या धरात गर्दा केले. ८ खालन मस्त झालेल्या घोड्यांप्रमाणे ते चोहेंकडे फिरतात; त्यांतला प्रत्येक आपल्या दोजाच्याच्या बाबकोळा पाहून विकाळतो. ९ परमेश्वर महणतो, यावळ यी नाही का समाचार वेणार? माझा आस्ता या असल्या राहीचे परिणय नाही का करणार?

१० तिच्या द्राव्यावेळांच्या रांगात घिरा व नासधूस करा; तरी पुरी नोंसधूस करू नका. तिच्या फांया तोहन टाका, त्या परमेश्वराच्या नाहीत, ११ कारण इत्याएलांचे घरणे व यहूदांचे घरणे ही मजरी वेजमान-पणे वागली आहेत असे परमेश्वर महणतो. १२ ते परमेश्वराला अवमानन महणतात, तो नाहीच; आम्हांवर अरिष महणून वेणार नाही, आम्ही तरवार व दुःखल पाहणार नाही. १३ संवेदे वायुस्त्र होतील, त्यांच्याकडे संदेश नाही; त्यांची अशी गति होईल. १४ शासुळे परमेश्वर, सेनापीका देव महणतो, तुम्ही असे बोलाला महणून पाहा, मी आपले शब्द तुम्हा मुखांत असि असे आणि हे असे सर्पण असे करीन आणि तो त्यांस खालन टाकील. १५ परमेश्वर महणतो, हे इत्याएलाच्या घराण्या, पाहा, मी तुम्हांवर दुस्त एक रथ आवितो; ते बल्कट व प्राणीन राष्ट्र आहे; तुल्य त्यांची माझा माहित नाही, तुम्हा त्यांचे बोलणे समजणार नाही. १६ त्यांना माता उव्हाची लक्ष आहे, वे सर्व पराळी वीर आहेत. १७ ते तुम्ही पोक, तुम्हा मुख्यावाढांवै अम खालन-

टाकितील; ते तुम्ही शेरदेंगेडे, तुम्ही गुरेंदोरे, खाळन टाकितील; तुम्हा शाकलता व अंजिराची झाडे फस्त करितील; ज्या तटबंदीच्या नगरांवर तुम्ही मित्र आहे त्यांस ते तरवारीने उड्यावस्त करितील. १८ तरी त्या समर्थीहि मी तुमचा पुरा अंत करणार नाही असे परमेश्वर महणतो. १९ अर तुम्ही महणाल की परमेश्वर अमचा देव त्यांने आमचे असे कां केले? तर दू त्यांस सांग की तुम्ही मला सोहन आपल्या देशांत अस्य दैवतांची सेवा केली तकी जो देव तुमचा नाही त्यांत तुम्ही परक्यांची सेवा कराल.

२० याकोवधारायामध्ये हें पुकारा आणि यहूदामध्ये जाहीर कूलन महणा की २१ मूर्ख, बुद्धिहीन लोकहो, हे आतं ऐका; तुम्हांस दोके असून दिसत नाही, तुम्हांस काळ असून ऐकू येत नाही. २२ परमेश्वर महणतो, तुम्ही मासे भय घरणार नाही काय? मजपुढे यरथर कांपणार नाही काय? मी तर समुद्राला वाळू ही सीमा नेमिली आहे; ही सर्वेकाळची भयोदा त्यांच्याने उलंघवत नाही; त्यांच्या लाटा उचंबल्कात तरी त्यांचे कांही चालत नाही; त्या गर्जेना करितात तरी त्यांना ती उलंघवत नाही. २३ तरी या लोकांचे हृदय हड्डी व फिलुरी आहे; ते फिलून निवूल गेले आहेत. २४ जो परमेश्वर अमचा देव आम्हांस पाळस देतो, योग्य समर्थी अगोठीचा व बल्वाचा पाऊस वर्षितो, जो कापणीची नेमिलेली सप्तके आम्हांसाठी राखून ठेवितो त्यांचे भय आम्ही धरू, असे ते आपल्या भनांत महणत नाहीत. २५ तुमच्या दुष्कर्मांनी ही फिरविली आहेत, तुमच्या पातळांनी तुमचे हित रोखून घरिले आहे. २६ कारण माझ्या लोकांमध्ये हुष्ट जन आडब्ल्यात, ते कालेशवराय-प्रमाणे दवा घरितात; ते सांपवा मांझन माणसांना घरितात. २७ पिंजरा पक्षांनी भरलेल्या असतो तशी त्यांची घरे कपटाच्या प्राणीने भरलेली असतात; महणून ते थोर व श्रीमंत झाले आहेत. २८ ते घष्टपुष्ट व तेजस्वी झाले आहेत, ते दुष्कर्मांची कमाल करितात; आपली बलाची व्हाली महणून ते प्रोत्यक्षाचा न्याय करीत नाहीत, कंगालांस न्याय देत नाहीत. २९ परमे-

क्षर म्हणतो; या गोटीबद्दल मी त्यांचा समाचार नाही का घेणार? माझा आत्मा या असल्या राशीचे पारिपत्य नाही का करणार?

३० चक्रित करणारे अघोर कृत्य देशांत घडले आहे. ३१ संदेषे खोटे संदेश देतात, त्यांच्या धोरणाने याजक अधिकार चालवितात व माझ्या लोकांसाहि असेच आवडते; पण अखेरीस तुम्ही काय करणार?

१ बन्यामीनवंशजहो, यश्शलेमांतून रक्षणार्थ पद्धन जा, तकोवांत रणशिंग ऊँका, वेद-हक्करेमावर घज उभारा; कारण उत्तरेकदून अरिष व मोठा नाश डोकावत आहे. २ सुंदर व तुकुमार अशा त्या सीयोनकन्येचा भी उच्छेद करीन. ३ मेंदपाठ आपले कल्प घेऊ तिजकडे येतील, तिच्या आसपास आपले तंबू ठोकील, त्यांच्यांतल प्रत्येक आपआपल्या स्थानी चरेल. ४ तिच्यांती लढण्याची तयारी करा; उठा, आपण दुपारी चढाई करू, हाय हाय! दिवस कल्पा आहे, संचाकाळ्याची छाया वाढत आहे. ५ उठा, आपण याची चढाई करू तिच्या बाब्यांचा नाश करू. ६ कारण सेनावीश परमेश्वर म्हणाला आहे की क्षांडे तोहन यश्शलेमासमोर मोर्चा रक्खा; पारिपत्य करावयाचे तें याच नगराचे; त्याच्यांत ऊळमच ऊळम माजला आहे. ७ ज्ञन्यांतून जरें नित्य नवीन पाणी येते तशी त्यांत नित्य नवी उष्टुता घडते; त्यांच्या अर्थी बलाकार व लुटास्तूट यांचा गोगाट ऐकू येतो; नित्य माझ्यासमोर रोय आणि जखला आहेत. ८ यश्शलेमा, शुद्धीवर ये, नाहीतर तुजवरचा माझा जीव उडेल, भी तुझा ओसाड व निर्जन भूमि करीन.

९ सेवावीश परमेश्वर म्हणतो, द्राक्षालतांचा सरवा काढितात तसा अवशिष्ट इश्वरेलाचा सरवा साफ काढून नेतील; द्राक्षे खुडगान्याप्रमाणे तू अपला हात डहा-व्यांना घाल. १० भी हे कोणास सागून पटवू म्हणजे ते ऐकील? पाहा, त्यांचा काळ वेगुलत आहे, त्यांस ऐकू येत नाही; पाहा परमेश्वराचे वचन त्यांस निंदासद झाले आहे, त्यांत त्यांस ज्ञाही संतोष वाढत

नाही. ११ श्याकरितां भी परमेश्वराच्या संतापांने भरले आहें; तो दाखून ठेवितां ठेवितां भी थकले आहें; रस्स्यांतल्या पोरांवर, तशांच्या जमावावर तो सोड; नवरा व बायको, दृढ व पुन्या वयाचे या सवोना तो गंठील. १२ त्यांची घरे, जेतें व विचा ही सर्व दुसऱ्यांच्या हातीं जातील; भी आपला हात देवताच्या रहिवाश्यांवर उगारीन असे परमेश्वर म्हणतो. १३ कारण लहानयोर सर्व स्वहिताळा हपापलेले आहेत; संदेशापासून याजकापर्यंत सगळे कपटाचा व्यवहार करितात. १४ शांतीचे नांव नसतां शांति शांति असे म्हणून माझ्या लोकांचा धाय ते वरवर बरा करितात. १५ त्यांनी अमंगल कृत्य केले त्याची त्यांस लाज वाटली काय? नाही; त्यांस लाज मुळीच वाटली नाही; शरम कसली ती त्यांना ठांक नाही; म्हणून पतन पावणाच्यांवरोवर ते पतन पावतील; भी त्यांचा समाचार घेईन तेव्हां ते ठोकर खालन पडतील, असे परमेश्वर म्हणतो.

१६ परमेश्वर म्हणतो, चवाचावर उमें राहून पाहा आणि पुरातन मार्गापैकीं कोणता म्हणून विचारा; सन्मार्गांने वाळा; अशाने तुमच्या जिवास विश्रांति मिळेल; पण ते म्हणाले, आम्ही वाळ्यार नाही. १७ भी तुम्हांवर पहाडेकी ठेवून तुम्हांस म्हटले, रणशिंगाचा शब्द ऐका; पण ते म्हणाले, आम्ही ऐकत नाही. १८ श्याकरिता राहूनो, तुम्ही ऐका; जमलेले लोकहो, त्यांचे काय होतें तें समजून या. १९ अगे पृथ्वी, ऐक; पाहा, भी या लोकांच्या कल्पनांचे फळ, अर्थात विपत्ति, त्यांजवर आणीन; कारण त्यांनी माझीं वचने ऐकीली नाहीत, माझ्या नियमशाळांचा त्यांनी विकार केला आहे. २० श्यावान उद्द व दूर देशाहून अमाव मजकडे आणल्याचे काय प्रयोजन? तुमच्या होमवलींनी मला संतीव नाही, तुमचे यशवलिं मलां पसंत नाहीत. २१ श्याकरिता परमेश्वर म्हणतो, पाहा, भी या लोकांच्या बांटेअड्हुळे ठेवीन, बाय व लेक दोघेहि त्यांवर ठोकर खाळून पडतील; जेतारी आणि त्यांचा मित्र हे नाश पावतील.

२२ परमेश्वर असे महणतो की पाहा, उत्तरदेशाहून एक राष्ट्र येत आहे; पृथ्वीच्या दिगंतांपासून एक मोठे राष्ट्र उठत आहे. २३ ते लोक धूम्बऱ्ये व भाले धारण करितात, ते कूर आहेत, त्यांस दयामाया नाही, ते सामग्रप्रमाणे गरजना करितात, ते धोव्यांवर स्वार झाले आहेत; हे सीयोनकन्ये, ते युद्धास चिद्र होजल तुजविष्ट एकजुटीने येत आहेत. २४ आही त्यांचा लौकिक ऐकला आहे; आमचे हात गळले आहेत, आम्हांस झेंजा झाल आहे, प्रसवणाच्या छीप्रमाणे वेणा लागल्या आहेत. २५ मैदानात जाळं नको, कारण शबूची तरवार व भीति चोहोकडे आहे. २६ माझ्या लोकांच्या कल्ये, कमरेला गोणताट गुंडाळ, रखेल लोळ; एकलस्था एका मुलाविष्टीच्या शोकप्रमाणे शोक व आकंदन कर; कारण लुटारु आम्हांवर एकाएकी येईल.

२७ दूऱ् त्याचा मारी जाणावा व पारखावा लहून मी तुला माझ्या लोकांत पारख करणारा व दुर्घ खासे ठेविले आहे. २८ ते सर्व फिल्हाल्यातके फिल्हारी आहेत, ते चोहोकडे चाहाच्या करीत फिरतात, ते फिठ व लोखंड आहेत, त्या सर्वांची वर्तणूक चिचडली आहे. २९ भाता फुक फुक फुकला आहे, खिसे जडून खाक झाळे आहे; ते गाळून गाळून यकले आहेत तरी दुष्टांची छाननी कोही झाली नाही. ३० त्याप टरफळ करून महांतील, कारण परमेश्वराने त्यांस दाकिले आहे.

१ यिमेयाचा परमेश्वरापासून बचन प्राप्त झाले ५ ते हें : २ परमेश्वराच्या मंदिराद्वारात उमा

राहा व हें बचन जाहीर कर: यहूदाचे सर्व लोकहो, परमेश्वराचे भजनपूजन करण्यासाठी या द्वारांनी आत जातां से सर्व तुम्ही परमेश्वराचे बचन एका. ३ सेनाधीचा परमेश्वर, इक्षाएलाचा देव महणतो, धारप्ले मारी व आपली कृति सुधारा, महणजे या स्थळी मी तुमची वस्ती करून नको, अरोळी व विनंति करून नको, मजबूत भव्यस्थी करून नको; कारण मी ऐश्वर्याच्या नाही. १७ यहूदाच्या नगरात, गस्सेम्हाच्या रस्तांत ते काळ करितात ते दू

भिस्त ठेवू नका. ५ जर तुम्ही आपले मारी व आपली कृति पूर्णपणे सुधाराल; माणसांमाणसांत खरा न्याय कराल; ६ परका, पोरका व विधका यांस जावणार नाही; या स्थळी निर्देश रक्ष पाडणार नाही; आणि अन्य दैवतांचे अनुसरण करून आपली हानि करून घेणार नाही: ७ तर जो देश, जे स्थल तुमच्या पूर्वजांस मी युगानुयुग दिले आहे त्यात तुमची वस्ती होईल असे मी करीन. ८ पाहा, ज्यापासून कांही लाभ नाही असत्या लटक्या बचावावर तुम्ही श्रद्धा ठेवितां. ९ हे काय? तुम्ही चोरी, खून, व्यभिचार करितां, खोटी शपथ वाहतां, बालाच्या मूर्तीस धूप दाखवितां व ज्यांस तुम्ही ओळखीत नाही अशा अन्य देवांच्या मार्गे लगतां, १० आणि मग येऊन ज्या मंदिरात मी आपले नाम दिले आहे त्यात माझ्यासमोर उमे राहतां, व आमनी मुक्त झाली आहे महणून ही सर्व अमंगल कृत्ये करवयास आम्हास हरकत नाही, असे मनात महणता. ११ माझें नाम दिलेले हें भंदिर तुमच्या द्वीने लुटास्ती युहा झाले आहे काय? पाहा, हे माझ्या लक्षात येऊन युक्तले आहे असे परमेश्वर महणतो. १२ तर ज्या स्थळी माझे नाम राहावे असे मी प्रथम योजिले होते त्या यिलेस जा व माझे लोक इक्षाएल यांच्या दुष्टेमुळे मी लांचे काय केले ते पाहा. १३ परमेश्वर महणतो, तुम्ही ही सर्व कृत्ये केली, मी तुम्हांची मोरण निकटीने बोलत असतां तुम्ही माझे ऐकले नाही; मी तुम्हास हक्क मारीत असतां तुम्ही उत्तर दिले नाही; १४ महून ज्याला माझे नाम दिले आहे व ज्यावर तुमची श्रद्धा आहे त्या या मंदिराचे आणि तुम्हास व तुमच्या पूर्वजांस मी दिलेल्या या स्थळाचे चिलोचे केले तरे, करीन; १५ आणि तुमचे सर्व भाऊंदं, एफाइमांचे सर्व संतान यांस घालवून दिले त्याप्रमाणे मी तुम्हास मजसमोरून घालवून देईन.

१६ याकरितां दू या लोकांसाठी प्रार्थना करून नको, अरोळी व विनंति करून नको, मजबूत भव्यस्थी करून नको; कारण मी ऐश्वर्याच्या नाही. १७ यहूदाच्या नगरात, गस्सेम्हाच्या रस्तांत ते काळ करितात ते दू

पाहतोत्स ना ? १८ सुलेखाले काठी जगा करितात, वडील माणसे अगि पेटवितात, आणि आकाशराणीप्रीत्यर्थ पोळ्या कराव्या व अन्य देवांस पेयार्पणे याची महणून जिया कणीक तिबितात, असे ते मला कोधास पेटवितात. १९ परमेश्वर महणतो, ते मला संताप आणितात किंवा स्वतांला संताप कल्प वेऊन आपले तोंड काळे करितात ? २० हाकरितां प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, माझा कोध व माझा संताप या स्थलावर, मानवांवर, पश्चिमवर, शेतांतत्या शाढांवर व भूमीच्या उपजावर वर्षेल, तो पेट राहील, विश्वानार नाही.

२१ सेनाधीश परमेश्वर, इश्वरालाचा देव महणतो, तुमच्या यज्ञबलीत आपल्या होमबलींची भर घाला व मांस खात जा. २२ तुमच्या पूर्वजांस भी मिसर देशांतून बाहेर आणिले त्या दिवांची होमबलीविषयी किंवा यज्ञबलीविषयी भी त्यांस कांही सांचितले नाही व आझा दिली नाही; २३ तर भी त्यांस एवढोच आझा केली की माझे वचन ऐका, महणजे भी तुमचा देव होईल व तुम्ही माझे लोक ज्ञाल; तुमचे वरे व्हावे महणून जो सरळ मार्ग मी तुम्हास सांगतो त्यांने चाला. २४ तरी पण त्यांनी ऐकले नाही, आपला काळ दिला नाही, ते आपल्या संकल्पाप्रमाणे, आपल्या उष्टु मनाच्या इश्वरप्रमाणे चालले, ते मार्ग गेले, उष्टु आणे काळे नाहीत. २५ तुमचे पूर्वज मिसर देशांतून निशाळे तेज्ज्ञांपासून आजवर माझे: सर्वे सेवक जे संदेशे त्यांस तुम्हांकडे भी पाढवीत आले, त्यांस मोळ्या निकटीने पाढवीत आले; २६ पण त्यांनी माझे ऐकले नाही, आपला काळ दिला नाही; त्यांनी आपली मान ताठ केली व आपल्या पूर्वजांपेक्षा अधिक वाईट केले.

२७ तं ही सर्व वचने त्यांस सांगशील तरी ते तुम्हे ऐकणार नाहीत, तं त्यांस हाक मारिसील पण ते तुम्ह उत्तर देणार नाहीत. २८ त्यांस असे संग, आपला देव परमेश्वर याचा शब्द ऐकत नाही व शिक्षेका मान्य होत नाही ते हेच राष्ट्र आहे; सत्य नष्ट काळे आहे, तं त्यांच्या मुखांतून नाहीते ज्ञाले आहे.

२९ हे सीयोनकन्ये, आपला केशकल्पय काळून

फेळून दे, उजाड डोंगरांच्या शिखरांवर विलाप कर, कारण आपल्या कोधास पात्र ज्ञालेल्या या पिंडीस परमेश्वरांने विकारिले आहे, व टाळून दिले आहे. ३० कारण यहूदावंशाने माझ्या दृशीने वाईट केले आहे; माझे नाम ज्या मंदिरास दिले आहे तें अष्ट करण्यासाठी त्यांनी आपल्या अमंगल वस्तु त्यांत ठेविल्या आहेत, असे परमेश्वर महणतो. ३१ आपल्या पुत्रांचा व आपल्या कन्यांचा असीत होम करण्यासाठी बेन-हित्रोमाच्या खोन्यांतील तोफेतांत त्यांनी उच्चस्थाने गांधिली आहेत; भी त्यांस असली आझा केली नव्हती; ती मास्त्या मनांतहि आली नव्हती. ३२ यातव परमेश्वर महणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की त्यांत लोक इत्यपर त्या स्थलास तोफेत व बेन-हित्रोमाच्ये खोरे महणार नाहीत, तर वधारचे खोरे महणीतील आणि जागेच्या संकोचामुळे तोफेतांत प्रेते पुरितील. ३३ या लोकांची प्रेते आकाशांतत्या पास्तरांस व पृथ्वीवरत्या पश्चांस खाद्य होतील, त्यास कोणी हाकून लावणार नाही. ३४ हर्षाचा व आनंदाचा शब्द, वराचा व वधूचा शब्द, यहूदाच्या नगरांतून व यस्त्या-सेमाच्या रस्त्यांतून बंद पडेल असें भी कीरीन; कारण भूमि वैराण होईल.

१ परमेश्वर महणतो, त्या काळीं यहूदाच्या राजांच्या अस्थि, त्यांच्या सरदरांच्या अस्थि, याजवळींच्या अस्थि, संदेशांच्या अस्थि व यस्त्येम-करांच्या अस्थि त्यांच्या कवरांतून बाहेर काढितील. २ त्या ते सूर्य, चंद्र व आकाशांतील सर्व नक्षत्राण यांपुढे पसरितील; त्यांची तर त्यांनी आवड घरिली, त्यांची सेवा केली, त्यांच्यामाणे ते चालले, त्यांचा त्यांनी घावा केला व त्यांचे भजनपूजन केले; त्या अस्थि गोळ्या कूल पुणार नाहीत तर त्या भूतलावर खत द्योतील. ३ या उष्टु वंशाचे अवशिष्ट राहिलेले ज्या ज्या स्वर्णी भी हाकून लाविले त्या त्या स्थर्णी जे बाबी उरतील ते जीवनाएवजी मरण पसंत करितील, असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो.

४ परमेश्वर महणतो, आणखी त्यांस संग, कोणी

पड़ला, तर पुनः उठत नाहीं काय ? कोणी बहकला तर पुनः बहक्त नाहीं काय ? ५ तर हे यशस्विमकर एकसारखे कां बहकत राहिले आहेत ? ते कपटाला चिकटून राहिले आहेत, ते बद्धवयास कबूल होत नाहीत. ६ मीं काळ देकून ऐकले तों ते टीक बोलत नाहीत; त्यांच्या दुष्टेचा त्यांस पश्चात्याप होता नाही; मीं हे काय केले असे कोणी म्हणत नाही; घोडा रणांत धाव घेतो तसे ते सर्व उलून आपल्या मगर्गवर जातात. ७ आकाशांतील करकोची आपल्या भेसिलेला समय जाणते; होला, लिली व सास सापल्या येथ्याच्या वेळेचे स्मरण ठेवितात; पण माझे लोक परमेश्वराचा निर्णय ओळखीत नाहीत. ८ आम्ही सुर आहो, परमेश्वराचे धर्मवाचक आम्हाजवळ आहे, असे तुम्ही कसे म्हणतां ? परंतु याहा, लेखकांच्या लाड लेखाऱ्यानें तें सास खोटे केंद्र आहे. ९ शहजे लजित होतात, त्यांची वेवा उडून ते पकडले जातात; पाहा, परमेश्वराचे बचव ते विकासितात; त्यांच्यात शहायणपण कोठवे असेणार ! १० शासुद्दी भी त्यांच्या लिंगी इतरांस देईन; त्यांची शेंद्र नव्या बैहिवटदरारांस देईन; कारण लहानापासून धीरपर्यंत से शाहून सर्व लोकवया झाले आहेत; संदेश्यापासून योक्तव्यात ते सर्व कुटूंब करितात. ११ शोतीचे नांव जसतां शांति, शांतिअसे म्हणून माझ्या लोकांच्या कल्याच काय ते बस्बस याच करितात. १२ त्यांनी असंगल मुख केले त्यांची त्यांस अंज याटली काय ? नाही; त्यांस लाज लिंगूल वाटली नाही; शरम करली ती त्यांस लाजक नाही; म्हणून पतन योवणाच्यावरोवर ते पतन पावतील; मीं त्यांचा समानवर घेईन सेंद्र्हा ते ठेक याळम पडतील, असे परमेश्वर म्हणतो. १३ परमेश्वर म्हणतो, मी त्यांचा अगदी नावनाट करीन; द्राक्षलेवर श्रद्धें, अंजिराच्या झाडावर अंजिर नसतील; पांवेहि बालू असतील; म्हणून त्यांस पायांनी तुडवितील अशास मी नेमीन. १४ आशंक स्वस्य कों कसले आहों ? जमा याच, चला, आपण टटबंदीच्या नगरात शिंगे व सेंधे नष्ट होई, करण आम्ही परमेश्वरविषद पाप केले आहे म्हणून

परमेश्वर आमचा देव यांने आम्ही नाहा पावाचा असे अविलं आहे व विषांवे पाणी आम्हांस प्यावयास दिले आहे. १५ आम्ही शांतीची अपेक्षा करितों पण कंही हित होत नाही; धाय बरा होण्याची वाट पाहतो, पण पाहा, दहशतच उभी. १६ त्यांच्या घोड्यांवै फुफुरणे दानांतील नगरातून ऐकूं घेतें; त्यांच्या वालंच्या मोर्या खिकल्यांनी सर्व भूमि हादरत आहे; ते घेऊन देश व त्यांतील सर्वस्व, नगर व त्यांतील रहिवासी यांस प्रसून टाकितात. १७ कारण पाहा, मी तुमच्यांत सर्व व नाग पाठीन, त्यांवर मंत्रतंत्र बालावयाचे नाहीत, ते तुम्हांस देश करीतील; असे परमेश्वर म्हणतो.

१८ हय हय ! माझ्या दुःखाचे सांतवन मला करितों आले असते तर बरें होते ! माझे हदय माझ्या घावी स्थान झाले आहे. १९ याहा, यह देशातून माझ्या लोकांच्या कन्येची अंदेली ऐकूं घेते की सीयोनात परमेश्वर नाही ना ? त्यांत तिचा राजा नाही ना ? त्यांनी आपल्या मूर्तीनी व परकंवा लोक्या दैवतांनी मला का चिडविले आहे ? २० युगी सरली, हंगाम आटोपाला, पण आमचे तारण झाले नाही. २१ माझ्या लोकांच्या कन्येच्या बायांने भी धायाळ झाले आहें; मी भुटकी आहें; महाभयांने मला घेरिले आहे. २२ गिलाहात मलम नाही काय ? तेचे कोणी वैष्ण नाही काय ? माझ्या लोकांच्या कन्येचे पाय कां बरे झाले नाहीत ?

१ अंहाहा ! भासे भस्तक जलसंचय, माझे ढोके २ अश्रुंचा ज्ञारा असते तर किती बरे होते ? म्हणजे माझ्या लोकांच्या कन्येच्या वध पावलेस्याविल मी रात्रिविद्वास अश्रुगात केला असता. २ मला बनात वाट-संस्कृतासारखे विन्हाळ असते तर किती बरे होते ? म्हणजे मी आपल्या लोकांचा त्यास केल्य असता, त्यांज्यापासून विन्हाळ घेलें असतां; कारण ते सर्व व्याभिचारी, वेळमाळ्यांचा अमाव आहेत. ३ खोटे बोल्यास ते आपली जीभ बुल्याप्राणे वाकवितात; ते देशात प्रबल झाले आहेत; पण सत्यासाठी नव्हे, तर दुष्कर्मांल दुष्कर्मे ते जोखितात; मला ते ओळखीत नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो.

४ आपत्त्याकर्त्त्वम् शेजान्याविषयी सातव असा, कोणाहि बंधुवा विश्वास घरं नका; कारण प्रत्येक बंधु खास घटवितो, प्रत्येक शेजारी चहाच्या करीत फिरतो.
५ जो तो आपल्या शेजान्याला फसवितो; ते सत्य म्हणत बोलत नाहीत; त्यांनी आपल्या जिमेस खोटे बोलच्यास घिकविले आहे; ते कुटिलाचर करज्यासाठी स्वतांस शिणवितात. ६ कपटाने बेरिलेली अशी तुझी वस्ती आहे; कपटासुळे ते मला ओळखाच्यास अमाव्य आहेत, असे परमेश्वर म्हणतो.

७ खासाठी सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी स्वास गडून पारलीन; माझा लेकाच्या कन्येच्या वर्तनास्तव मी दुसरे कथ्य करणार? ८ त्यांची जीभ आग्नाहारक वाण आहे; ते असत्य बोलतात; ते तोंडाने शेजान्यांची सलेखांचे भाषण करितात, पण अंतयांनी त्यांवर टपून असतात. ९ परमेश्वर म्हणतो, यावहल मी त्यांचा समाचार घेणार नाही काय? माझा आत्मा या राष्ट्रावें परिपत्य करणार नाही काय?

१० मी पर्वताविषयी आकंदव करीन, विलाप करीन, रानीतल्या कुरणावहूल शोक करीन; कारण ती जळून खाक झाली आहेत; त्यावरून कोणी चालत नाहीत; तेथे कोणाला युराडिलोना शब्द ऐक येत नाही; जनावरं पछाली आहेत, आकाशाठील पक्षी निघून गेले आहेत. ११ यशस्वेतम् ठिगार, कोत्यांचे वसतिस्थान असे मी करीन; यहूदाची नगरे औसाठ, निर्जन करीन. १२ हे समजून घेऊल असा शहाणा कोण आहे? परमेश्वराच्या मुखानं स्थाला सागितले असून ते इतरांस कळ्याल असा कोण आहे? देशाचा नुष्ठा कां काळा? कोणी त्यावून येतजात नाही, असा तो जळून वैराणासारखा कां काळा?

१३ परमेश्वर म्हणतो, मी त्यांच्यापुढे टेविलेले माझे घरमेशाळ त्यांनी सोडिले, त्यांनी माझा शब्द ऐकाना नाही व त्याप्रमाणे ते चालले नाहीत; १४ तर ते आपल्या खडूच्या हृष्टप्रमाणे चालले, त्यांच्या पूर्वजांनी स्वांक घिकविल्याप्रमाणे ते चालमूर्तीच्या मागे लागडे. १५ खास्तव सेनाथीश परमेश्वर, इत्याएलचा देव म्हणतो,

पाहा; मी या लोकांस कहू दवणा चारीन, त्यांस विवाचे पाणी पाजीन, १६ आणि जी राहे त्यांस व त्यांच्या पूर्वजांस माहित नव्हारी त्यांच्यांमध्ये त्यांची दाणादाण करीन; त्यांस नष्ट करीपर्यंत तरवार त्यांच्या पाठीस लावीन.

१७ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, विचार करा, मोळाने उर बडविणाऱ्या वियांस बोलावून आणा, कुशल वियांस आमंत्रण करा; १८ त्यांनी त्वरा कस्त आमळांसाठी शोकगीत म्हणावे म्हणजे आमच्या नेशांदाल अशु गल्लील, आमच्या ढोळांतूल पाण्याच्या धारा वाहील. १९ कारण सीयोनांतूल आकंदनाचा शब्द ऐक येत आहे: आमळांस कसे नागविले! आमची कशी काजिली उडाली आहे! आहारी देश त्यागिला आहे, कारण त्यांनी आमची घरे पाहिली आहेत.

२० वियांनो, बरमेश्वराचे वचन ऐका,
त्यांच्या तोंडाचे शब्द तुमचे कलन स्तीकारात;
तुझी आपल्या कन्यांस विलापरीत घिकवा,
एकमेहीस शोकगीत घिकवा.

२१ कारण रस्त्यांतरी मुर्छे व चौकंटील तस्म
नष्ट करज्यात

मर्यु आमच्या खिंडक्यांतून आंत शिरला आहे,
त्यांने आमच्या चाल्यात प्रवेश केला आहे.

२२ शेतांत खत पडते,
कापाणांच्या माझे येदी गळून पडते,
कोणी उचलीत नाही,
तेली माणसांनी मरी पडतील;
असे परमेश्वर म्हणतो, हे सांग:

२३ परमेश्वर म्हणतो, झाच्यांने आपल्या झानाचा अभिमान बाळांगून नये; बलवानांने आपल्या बलाचा व श्रीमंतीने आपल्या श्रीमंतीचा अभिमान बाळांगून नये; २४ बाळाचावयाचा असला तर, मी दया करणारा व पूर्वीवर धर्म व न्याय चालविणारा परमेश्वर आहे, यांची त्याला जाणीक आहे, ओळख आहे, यांच्याविषयी बाळाचा; यांत मला सुंतोष आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. २५ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की खुटी, पण वास्तविक बेसुनत

आशा सर्व लोकांना भी शासन करीन; २६ मिसर, गहूदा, अदोम, अंमोनी, मवाची व आपल्या केसांची चोंच काळणारे रानांतले रहिवाची या त्वांचा भी शासन करीन; कारण सर्व राष्ट्रे बेखुनत आहेत व इसाएलंने सर्व वरांने ददयात्रे बेखुनत आहे.

१ हे इष्टाएलच्या वराचा, परमेश्वर तुळवात
 १० वे वरत सांगतो वै ऐक; २ तरमेश्वर तरसे
 मणतो, राष्ट्राचे संप्रदाय जिकू नका; आकाशां-
 तील उत्तमांनी आवडे नका; राष्ट्रे तर त्यांनी
 वाचवारात. ३ येकांचे विवि व्यथे आहेत; असाहायंत्रज
 कोणी तोहन असिलेले ते काळज दोस, वै कारण-
 विराच्या दहाचे, हवाचाराने केलेले अगम आहे. ४ तो
 सोन्याशसने ते अधित करीतो व दहाचे नये मण्डू
 हातोचाचे विके नेणू, वै तर अक्षितो. ५ ता
 मूर्ति वापेताचा, कुळगाहम्यासकाल्या, आहेला त्यांस
 बोलता येत आही, न त्याचे उक्तकृत रसायन; शासनात,
 कारण त्यास चालता येत आही; नीसू यिके नका;
 कारण त्यांच्याने झांही बाईठ असेल, नाही, तर त्यांना
 कांही वरे करण्याचे सामर्थ नाही. ६ हे परमेश्वरा,
 तुळवाराचा कोणील नाही, तर योर आहेस, पराक्रमा-
 मुळे तुंडे जाम भोरे आहे. ७ हे राष्ट्राच्या राजा,
 तुला कोण भिन्नर नाही? हे तुला साक्तरे, राष्ट्रातील
 सर्व शास्त्रात, त्यांच्या सर्व शास्त्रात तुलसम कोणीच
 नाही; ८ ते एकंदर सर्व पशुकर व मरुख आहेत;
 मूर्तिपासून घावयाचा बोघ महाला मणजे काउल्य.
 ९ तात्यशाहून आणिलेले रुक्मने पने क उक्तजाचे सोने
 यांने कासापिसाऱ्यांने केलेले, सोनाराच्या दहातांनी बिडलेले
 कमळत्या आहेत, त्यांस लिक जांभळ पेशावर चढविलेत;
 त्यप सगळ्या कुळाल कारणीसांच्या हातवरे दास होत.
 १० तरी परमेश्वर सत्य देत आहे, तो जिवंत देस,
 सत्यातन राजा आहे, त्याच्या कोषांमध्ये गुरुी कंपसमल
 होते; त्याच्या कोपापुढे सुषांचा टिक्कव लागत नाही.

११ तुदी त्यांस हे संया की ज्या देवांनी आकाश
 व पृथ्वी केली नाही ते पृथ्वीवरून, आकाशावालून
 नष्ट होतील.

१२ त्यांने कृती आपल्या सामग्र्यांने उत्तम केली,
 त्यांते आपल्या झानांने विश्व स्थापिले,
 त्यांने आपल्या बुद्धीने आकाश पसरिले.
 १३ तो आपला शब्द उच्चारितो तो आकाशात
 प्राण्याच्या गडगडाट होतो;
 तो पृथ्वीच्या दिगंतापासून बांफेचे लोट
 तर चढविलो;

तो पावसासाठी विजा सिद्ध करिलो.
 आणि आपल्या भांडरांदल वारु ताढे कापिलो.
 १४ त्येक मनुष्य पशुहुल्य व जानशरण झाला आहे;
 प्रश्नेक मूर्तिकर मूर्तीसुऱ्ये लजित शास्त्र असेहे;
 कारण त्यांने ओतलेली मूर्ति सासाठ ल्याडी असेहे,
 त्यांच्यांत मुक्तीच प्राप्त नाही.
 १५ त्या शूल्य, उमहासाळा पात्र वरु तोकु
 त्यांचा समाचार घेऊ लागतांच त्या नष्ट होतात.
 १६ जो आकोवाचा वांदा तो त्यांसारिचा नव्हे,
 तर तो सर्वांचा निर्माणकर्ता आहे.
 १७ हे इष्टाएल त्याच्या वतनाचा वंश आहे;
 सेनापीचा परमेश्वर हे त्यांने नाम आहे.

१८ हे वेदधात सापदलेल्ये, ते आपले गाठें
 गुंडावल, त्या भूमीवरून नोंद. १९ कारण परमेश्वर
 हस्तात, पाहा, मी या प्रंगणी या देशाचे रहिवाची
 गोपणील टाकिलो, मी त्यांस अशी पीढा करिलो की
 ती त्यांस जाणवेल. २० हाय हाय! मला जखम शाली
 आहे, मला लागलेला मार भारी आहे! तरी-सला बाटूने,
 हे दुख माझ्या वाढ्याला आले आहे म्हणून मला तें
 सोसाळे पाहिजे. २० मझा डेरा लुटला आहे, माझे सर्व
 दोर तुळे आहेत; माझे पुत्र निघून गेले आहेत; ते
 नाहीत; माझा डेरा ताणावयाला कोणी नाही, माझ्या
 क्लाती लावावयाला कोणी नाही. २१ कारण मेंदपाळ
 पशुहुल्य शाळे आहेत, ते परमेश्वराच्या शोधास लागले
 नाहीत त्यांची कायोसिद्धि शाली नाही, त्यांचा
 सर्व कळ्य विसरून गेला आहे. २२ ऐका! अवै
 ऐका! पाहा, ती येत आहे, उत्तर देशांतून मोठी गदी
 येत आहे. ती यहूदाची नगरे वैराण, कोल्यांची

तांत्रिकी जगा असी कहन सोडील. २३ हे परमेश्वरा, मला ठाऊक आहे की मनुष्याचा मार्ग त्याच्या हाती नाही, पावळे नीट टाकणे हे चालणाऱ्या मनुष्याच्या हाती नाही. २४ हे परमेश्वरा, मला शिक्षा कर, पण ती न्यायाने कर, तुश्या कोराने नको; नाही तर तू मला शून्यवत् करिशील. २५ जी राष्ट्र तुला ओळखीत नाहीत, ज्या जाती तुश्या नामाचा धावा करीत नाहीत त्यांवर तू आपल्या संतापाचा मारा कर. कारण त्यांनी याकोबास प्रासून टाकिले आहे, त्याला खालन टाकिले आहे, त्याचे बसरिस्थान उद्घवस्त केले आहे.

१ परमेश्वराकडून यिर्मयाला बचन प्राप
 ११ झाले तें हे: २ तुम्ही शा कराराची वचने एका; यहूदाचे लोक व यस्तातेमकर यांच्याशी बोला. ३ तू त्यांस सांग, परमेश्वर इत्याएलाचा देव महणतो, या कराराची वचने जो एकत नाही तो शापित आहे. ४ या दिवशी मी तुमच्या पूर्वजांस सिसर देवांतुल, लेखांडी भईतुल, बाहेर काढिले त्वा दिवशी हा करार मी त्यांस आकृपिला व झटके, माझी वाणी एका व माझ्या आकृपिलां सगळी वचने यात्रा, महणजे तुम्ही माझे लोक व्हाल व मी तुमचा देव होईन; ५ आणि ज्यात तुथमधाचे प्रवाह वाहत आहेत असा देश, आज आहे तसा, तुमच्या पूर्वजांस मी शमघृतक देऊ केला, ती शपथ मी पूर्ण करीन. तेव्हां मी उत्तर देऊन महाटले; हे परमेश्वरा, आमेच.

६ परमेश्वर मला महणाला, यहूदाच्या नगरात व यस्तातेमाच्या रस्त्यांत ही सर्व वचने पुकारून सांग: मा कराराची वचने एका व त्याप्रमाणे वाचा: ७ मी तुमच्या पूर्वजांस मिसर देवांतुल बाहेर आणिले त्वा दिवसापासून आजवर मी त्यांस बजावून सांगत आले आहे, नित्य मोळा निकडीने बजावीत आले आहे की माझा शब्द ऐका; ८ पण ते ऐकेनात, आपला कान लावीनात, तर आपल्या दुष्ट मनाच्या हड्डाप्रमाणे ते चालत गेले; मी त्यांस या कराराची वचने पालण्यास सांगितले असून त्यांनी ती पाळिली

नाहीत, म्हणू त्या करारात सांगितलेले सर्व मी त्यांजवर आणिले.

९ परमेश्वर मला महणाला, यहूदांतील मनुष्ये व यस्तातेमकर यांचा कट झालेला उघडकीस आला आहे. १० त्यांच्या वडिलांनी माझ्या बचनांकडे कान देप्पाचे नाकारिले, त्याच त्यांच्या दुरुकर्माला ते फिस्त अनुसराते आहेत; अन्य देवांनी सेवा करण्यास ते त्यांच्यामार्गे लागले आहेत; इत्याएलाचे घराणे व यहूदाचे घराणे यांनी त्यांच्या पूर्वजांनी मी केलेला करार मोडिला आहे. ११ यास्तव परमेश्वर महणतो, पाहा, मी त्यांजवर अरिष्ट आणिलो. त्यांतुल त्यांवा निभाव लागणार नाही; ते मला आरोली मारितील तरी मी त्यांने ऐकाशार नाही. १३ यहूदांनी नाही व यस्तातेमकर ज्या दैवतांस धूप जाळितात त्यांकडे ते जाळन आरोली मारितील; पण झंकटसमर्थी ती त्यांचे रक्षण मुळीच करण्यार नाहीत. १४ हे यहूदा, तुश्या नगरांहृतकी तुश्या दैवतांची संख्या आहे; यस्तातेमात जितके रस्ते आहेत दिवाकारज्ञां, त्या लाजिरवाण्या वस्तू साठी झणणे अर्थात् आकृतीपुढे धूप जालप्यासाठी तुम्ही मांडिल्या आहेत. १५ शाकरितां तू या राष्ट्रांसाठी प्रथेना कळून नको, स्यांच्यासाठी विनंती कळून नको की धावा कळून नको; कारण ते आपल्या संकटसमर्थी मला इक आरितील तेव्हां मी ऐकाशार नाही.

१६ भजीर्ही कपटाने वालाण्या माझ्या प्रियेवे माझ्या मंदिरांत काय काम? नवसांनी व पवित्र मांस अपित्याने. तुजवराचे संकट टक्के काय? टक्के असेल तर आनंद कर. १७ परमेश्वराने तुला चांगल्या कळांनी शोभित असलेले द्विरवे जैतून जाड है नांव दिले, पण भोठी गर्जना कळून त्यांने त्याला आग लाविली व त्यांच्या फांद्या मोडिल्या. १८ इत्याएलाचे घराणे व यहूदाचे घराणे यांनी बाल्यांस धूप जाळून मला चिदविष्णाचे दुष्टमे केले, म्हणून ज्या सेनाधीश परमेश्वराने तुला लाविले त्यांने तुला अरिष्टाची शिक्षा सांगितली आहे.

१९ परमेश्वराने मला तें कळविले; व मला तें कळले

सेव्हनी तू मला त्यांची कर्मे दाखविली. १९ मी तर सौम्य कोकारासारखा होतो; मला न कल्पता ते वधावयास नेत होते; ह्या ज्ञानाचा आपण फलासकट नाश करू व त्याच्या नावाचे स्मरण पुनः होऊन नव्ये महणून त्यास जीवंतच्या भूमीवृत्त नाहीसें करू, असा त्यांचा मज-विस्तृद कट चालला होता. २० तथापि हे सम्य न्याय करणाऱ्या, अंतर्याम व हृदय पारखणाऱ्या, सेनावीश परमेश्वरा, त्यांचा तू सूड घेशील तो मला पाहू दे, काणग मी आपली फिरावद तुजुपुढे मीडिली आहे. २१ अनांशेवचे जे लोक माझ्या जिवावर टप्पे असून महजतात की तू परमेश्वराच्या नामानें संदेश देऊ नको, देशील तर आपल्या हातलू मरकील, त्याच्या-विस्तृद परमेश्वर बोलला आहे, २२ सेनावीश परमेश्वर असे महणतो, पाहा, त्यास मी विक्षा करीन; त्याचे तरवारीने भरतील, त्याचे पुत्र व कल्या दुष्कल्यानें फस्त होतील. २३ त्यांतील कोणी शेष उराण नाही, कारण अनांशेवरावर मी अरिष्ट, त्यांची स्वर घेण्याचा वर्णकाळ, आणितो.

१ परमेश्वर, मी तुजवीच वाढ घालू लागालो
१२ तर तू न्यायीच ठरकील; तरी मी तुजवी असा वाढ करितो की इच्छाचा भागी की सकल होतो? वेश्मानी करणाऱ्या सर्वांस मुख्यासाधान की होते? २ तू त्यास अविले आहे, त्यांनी मूळ घरिले आहे; ते वाहून त्यांस कले येतात; तू त्याच्याज्ञल त्याच्या मुख्यात असतोस येण त्याच्या अंतर्यामाशसून तू दूर असतोस. ३ तथापि हे परमेश्वर, तू मला जाणतोस, मला पाहोल, तुजविषयी माझे हृदय करू आहे तू पारजितोस; वधावयास, न्यायवाच्या नेंद्रियसरखी त्यास घासेर काढ, वधावयास रिकासाठी. त्योंत सिद्ध कर. ४ देशानें कोठवर शोक करावा की नार्के देशांतीली बनस्पति कोठवर उकडीर ५ त्यात वस्ती करणाऱ्याच्या दुष्टतेने प्राप्तपक्षी नष्ट झाले आहेत, काळ ते महणतात, आपल्या अंत तो पाहणार नाही. ५ तू पायी चालाणांचां-बरोबर धावतांना बकलास तर बोदेस्वारावरोबर कसा टिक्कील? शांतदेष्या देशांत तू निर्भय आहेस,

६ पण यादेनेच्या ओर अरेण्यात तू काय करिशील? ६ कारण तुम्हे भाऊबंद, तुम्हा जापाचे घरांमधी देशील तुजशी वेश्मानपणे वागली आहेत; त्यांनी देशील तुजवर शब्दांचा भडिमार केला आहे; ती तुजशी गोड बोल्यांती तरी त्याचा विश्वास घरू नको.

७ मी आपल्या घराचा त्याग केला आहे, मी आपले बतन टाळून दिले आहे; मी आपल्या प्राण-अियेस तिच्या शत्रुच्या हाती दिले आहे. ८ माझे बतन मला बर्नातत्या सिहाप्रमाणे शाळे आहे; तिने आपल्या शब्द मजविस्तृद उचारिला आहे, महणून मी तिचा द्वेष केला आहे. ९ माझे बतन मला चित्रिवित्र रंगाच्या निवाडाप्रमाणे आहे काय? तिचा निवाडांनी वेरिले काय? चला, बनातके सर्व पशु जमवा, तिल खाउन टाकाच्यास त्यांस आणा. १० बहुत मैंदपाळोंनी माझ्या इच्छाच्या मज्ज्याची नासाई केली आहे, त्यांनी माझे बतन पायावाली तुडविले आहे, त्यांनी माझे रम्य बतन शुक्क जंगल केले आहे. ११ त्यांनी ते ओसाड केले आहे; ते ओसाड होउन मज्जुंदे विलाप करीत आहे; सगळ देश ओसाड झाला आहे, कारण कोणालाहि त्याची पर्वा वाढली नाही. १२ वैराणांतील सर्व उजाड टेक्कांचावर उटाळू आले आहेत; कारण परमेश्वराची तरवार या टोकापासून त्या टोकापर्यंत देशा आसून टाकीत आहे; कोणत्याहि मानवी प्राप्यास चैन नाही. १३ त्यांनी गृहे घेरिला आणि कापणी कटेच्याची केली; त्यांनी कष्ट घेले पण कोही फायदा काढा नाही; परमेश्वराच्या तीव्र कोपामुळे तुमची आपल्या उपजसंबंधानें फक्किती होईल.

१४ माझे लोक इसाएल यांस मी दिलेल्या बतनात जे माझे उष्ट शेजारी हात लवितात त्या सर्वाविद्ध परमेश्वर असे महणतो, पाहा, मी त्यास त्याच्या देशातून उपदून टाकीन आणि त्याच्यामधून यदूदावै घरांमधी उपदून टाकीन. १५ तरी त्यांस उपदून टाकित्यावर मी त्यांजवर पुनरपि दिया करीन, व त्यांतत्या प्रत्येकास ज्याच्या त्याच्या बतनात

१ अथवा: महापुरांत

जपितीतु परत आणीने १६ ते जर माझ्या लोकांच्या चालीरिती मन लावून शिकतील म्हणजे अर्थात् त्यांनी माझ्या लोकांस ज्याप्रमाणे बालभूतची शपथ घेण्यास शिकविले त्याप्रमाणे परमेश्वराच्या जीविताची, माझ्या नामाची, शपथ वाहावयास शिकतील तर ते माझ्या लोकांमध्ये वसतील; १७ पण ते माझे ऐकाशार नाहीत तर असले राष्ट्र मी समूळ उपद्रव टाकीन; तें उपद्रव त्याचा नाश करीन, असे परमेश्वर म्हणतो.

१३ १ परमेश्वराने मला सांगितले, तु जातजन कमरबंद विक्रत ये, तो कमरेस गुंडाल पण त्याला पाणी लागू देऊ नको. २ तेव्हा परमेश्वराच्या सांगव्याप्रमाणे मी कमरबंद विक्रत घेऊन कमरेस गुंडालिला. ३ मग परमेश्वराचे वचन दुसऱ्यानें मला प्राप्त झालेले की ४ तु विक्रत घेऊला तुझ्या कमरेस असलेला कमरबंद ये, उठ, फरात नदीकडे जा व तो तेव्हे खडकाच्या कंपरीत लघवून ठेव. ५ मी परमेश्वराच्या आवेद्यप्रमाणे आज्ञन तो फरात नदीजवळ लघवून देविला. ६ बरेच दिवस लोटस्यावर परमेश्वर मला म्हणाला, उठ, घाशत नहीकडे जा व जो कमरबंद तेव्हें लघवून ठेवजास तुला मी सांगितले होतें तो घेऊन ये. ७ तेव्हा मी फरात नदीकडे गेले व कमरबंद तेव्हें लघवून ठेविला होता तेथूत तो खणून काढिला आणि प्राहतो तो कमरबंद स्वाराव, कुनकामाचा झाला होता. ८ तेव्हा परमेश्वराने वचन मला प्राप्त झाले; ९ परमेश्वर असे म्हणतो, असाव मी यहूदाचा दिमाल, यस्तेलेमाचा मोठा दिमाल नष्ट करीन. १० ते दुष्ट लोक माझी वचने ऐकत नाहीत, ते आपल्या अंतःकरणाच्या हड्डाप्रमाणे चालतात आणि अन्य देवांची सेवा करण्यास व त्यांस भजण्यास त्यांच्या मार्गे जातात म्हणून त्यांची गति ह्या निष्पयोगी झालेल्या कमरबंदाप्रमाणे होईल. ११ इक्षा-एलाचें सर्व वरांने व यहूदांने सर्व वरांने हांनी माझी प्रजा व्यावरे, आणि माझे नाम, स्तुती व भूषण यांस कारण व्यावरे म्हणून, कमरबंद जसा मनुष्याच्या कमरेस

लगाटलेला असतो तरें त्यांनी मला लगादून राहावे असे मी केले, तरी त्यांनी माचिले नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १२ यास्तव त्यास हे वचन सांग : परमेश्वर इत्तरेलाचा देव म्हणतो, प्रत्येक सुई दाक्षाशसाने भरलेली आहे; ते तुला म्हणतील, प्रत्येक सुई दाक्षाशसाने भरलेली आहे हे आम्हांस ठाऊक नाही काय ? १३ तेव्हा त्यांस दूं सांग, पाहा, परमेश्वर म्हणतो, मी या देशचे सर्व राहिवासी म्हणजे दाविदाच्या गादीवर बसणारे राजे, याजक, संदेषे व सर्व यस्तेलेमानिवासी यांस मध्याने मस्त छीन. १४ त्यांस मी एकमेकांवर आदलीन, बाप व मुले ही मी एकमेकांवर आदलीन, मी त्यांची गय करणार नाही, त्यांच्यावर दयामाया करणार नाही; त्यांचा नाश केल्यावॉचून राहणार नाही असे परमेश्वर म्हणतो.

१५ तुम्ही ऐक, कन या ! गर्विष्ठ होक नक्का, कारण परमेश्वर हे बोलला आहे. १६ परमेश्वर तुमचा देव अंधकार पांढील, अंधकारमय डोंगरांवर तुमचे पाय ठेवा खालील, तुम्ही उजेडाची अपेक्षा करीत असतां उजेड पालूदून तो खेतुच्याया व काळोख कील, त्यापूर्वी त्याला ओर, माना; १७ पण तुम्ही ऐकापार नाही तर दुमच्या गर्वासुऱ्ठे मार्हे हड्डव एकांती शोकाकुल होईल; परमेश्वराच्या कवळाचा पाणाव होतो म्हणून मी रडेल, माझा डोल्यांतूल इपट्ट्य आसवे मलील. १८ राजास व राजमार्तेस सांग, आसना-बस्त खाली बसा; कारण तुमच्या वैभावाचा शुक्र तुमच्या विरास्तल खाली पडत आहे. १९ दक्षिणेतील नगरे वंद पडली आहेत, तीं उडवावयास कोणी नाही; यहूदाला सर्वस्वी बंदिवान कस्त नेले आहे, तो पूर्णपणे बंदिवान झाला आहे.

२० उत्तरेकहून जे येत आहेत त्यांस नजर वर कस्त पाहा ! तुला दिलेला कल्प, तुक्का रम्य कल्प कोठे आहे ? २१ ज्यांचा स्नेह संपादन करण्याचा प्रयत्न दूं केला त्यांस त्यांने तुझ्या शिरावर ठेविले तर दूं काय म्हणशील ? प्रसववेदना लागलेल्या जीप्रमाणे तुला लेवा होणार नाहीत काय ? २२ हे मजवार कां आले

असें आपल्या मनांत महणशीर्ल तर तुळ्या मनस्ती दुष्कर्माशुले तुळ्या अंगावरील वज्ञाना पदर सारिला आहे व तुळ्या टाचा जबरीने उघड्या केल्या आहेत. २३ कूशीच्या आपली काटडी, वित्त्याला आपले ठिपके पालटांत येतील काय? असें घडेल तरच तुष्टेला सवकलेल्या तुम्हांस चांगले आवरण करितो येईल. २४ यास्तव रनांतल्या बांग्याउने भूस उद्देव तसें मी त्यांस उडवीन. २५ परमेश्वर महातो, हा तुळा बांटा, मजकूरु तुला भापून दिलेला बतनभाग आहे; कारण तुं मल्य विसरलीस व खोव्यावर भरवसा तेविलास; २६ म्हणून भी तुम्हें नेण तुळ्या तोडावर उडवीन महणजे तुझी लज्जा दिसेल. २७ तुम्हे व्यभिचार, तुझे खिळव्ये, तुळ्या जारकर्माचे चाके, ही तुझी घोर कर्मे मी त्या मैदानांतल्या टेकड्यांवर पाहिली आहेत. हे यस्तेमे, तुं हाय हाय करणार! तुं आपल्या शुद्ध करणार नाहीस काय? असें कोठवर चालणार?

१ अवर्षणाविषयीं विमेयाल वरमेश्वरानं १४ वचन प्राप्त झाले तें हें:

२ यद्युवा शोक करीत आहे, त्यांच्या वेशी उदासकाळ्या शास्त्र्या आहेत; ते भूरीवर शोक करीत पडले आहेत; यस्तेमाची वारोली वर नेली आहे. ३ त्यांतले श्रेष्ठ जन आपल्या कनिङ्हांस पाण्यसाठी पाठवितात; ते विहीरीवर जातात पण त्यांस पाणी निकाळा नाही, ते रिकाळ्या थागरी वेळन घेतात; ते लाखित व कजीत होउन आपली ढोकी शाकून घेतात. ४ पृथ्वीवर पाऊस न पडल्यानें जमीन व्याकुळ शाली आहे, म्हणून शेतकरी फजीत होउन आपली ढोकी शाकून घेत आहेत. ५ रानांतली हरिणीहि व्यालेल्या पाडसांस टाकून जात आहे, कारण गवत नाहीते झाले आहे. ६ रानगाडवे उजाड टेकड्यांवर उभी राहून कोसळेमाऱ्यांचे धापा टाकीत आहेत, शाडपाला कांहीएक नसल्याशुले त्याचे डोके खोल गेले आहेत.

७ हे परमेश्वरा, आमचे अपराध जरी आम्हाविस्तू दाक देतात तरी तुं आपल्या नामास्तव कर्य कर;

आमनं कितीदा पतन झाले आहे! तुजविस्तू आम्ही पाप केले आहे. ८ हे इसाएलांच्या आशाकंदा, संकटसमर्थीच्या त्यांच्या त्राया, देशांतल्या उपन्यासारखा, रात्रीच्या उतारसारखा तूं कां झालास? ९ त्यांच झालेल्या मरुष्यासारखा, वीर असून उद्दार करण्यास असमर्थ अशा पुरुषासारखा कां झालास? ती हे परमेश्वरा, तुं आमच्यामध्ये आहेस, तुझे नाम आम्हास दिलेले आहे; आमचा त्याग करू नको.

१० परमेश्वर या लोकांस असे म्हणतो, त्यांस अशा प्रकारे भटकणे वाबद्दले, त्यांनी आपले पाय आवरिले नाहीत; म्हणून परमेश्वर त्यांचा स्वीकार करीत नाही; तो आतां त्यांने दुष्कर्म समूल त्यांच्या पाणींची शडती येईल. ११ परमेश्वर मला म्हणाला, या लोकांसाठी, त्यांच्या बच्यासाठी, प्रार्थना करू नको. १२ ते उपोषण करितील तेब्बं मी त्यांची अरोळी ऐक्षणर नाही; ते होमार्पण व अशार्पण मला आणितील ती मी स्वीकारणाह नाही; मी तरवारीने, दुष्काळाने व मरीने त्यांचा संहार करीन. १३ मग मी म्हणालो, हे प्रभु परमेश्वरा, पाहा, संदेषे त्यांस म्हणत आहेत, तुम्ही तरवार पाहणाह नाही, तुम्हांस दुष्काळ गोठणार नाही; तर या द्यक्षी मी तुम्हांस खरी शांति देईन. १४ परमेश्वर मला म्हणाला, संदेषे माझ्या नामाने असत्य संदेश देतात; मी त्यांस पाठविले नाही, मी त्यांजबरोवर बोलविले नाही; ते शोटा दृष्टीत, शकुन, निरर्थक गोषी व आपल्या मनांतील कपटयोजना संदेशालपाने तुम्हांस सांगतात. १५ त्यांतव ज्या संदेशांचांस मी पाठविले नाही व जे माझ्या नामाने संदेश देतात व म्हणतात, या देशावर तरवार व दुष्काळ येणार नाही, त्यांच्या संबंधाने परमेश्वर म्हणतो, हे संदेषे तरवारीने व दुष्काळाने नष्ट होतील; १६ आणि ज्या लोकांस ते संदेश देतात तेहि दुष्काळाने व तरवारीने भरतील व त्यांस यस्तेमाऱ्यांच्या रस्त्यांनी पकडून देतील; त्यांस, त्यांच्या विग्रीस, त्यांच्या पुत्रांस व त्यांच्या कन्यांस कोणी पुरणार नाही; मी त्यांची दुष्टता त्यांजबर लोटीन. १७ तुं त्यांस हे वचन सांग, माझ्या डोळ्यांतून गऱ्ये-

दिवस अक्षुभारा बाहेत, त्या न यांबोत; कारण माझ्या लोकांनी कुबार कन्या भयंकर जखम लागून थति छिन्न-विन्ध झाली आहे. १८ मी वनांत जातों तो तेंये तरवारीने वधलेले आहेत! शहरांत येतों तों तुळकाळाने पीडलेले मला आढळत्तात; कारण संदेशे च याजक हे अशात देशांत भटकत आहेत.

१९ तूं यहूदाचा अगदी त्याग केला आहे काय? नुस्ख्या जिवाला सीयोनाचा वीट आला आहे काय? आम्ही वरे होऊं नये असें तूं आम्हांस कां मारिले आहे? आम्ही शांतीची अपेक्षा करितों पण हित कांही होत नाही; आम्ही वरे होण्याची बाट पाहतों तों पाहा दहशत. २० हे परमेश्वरा, आम्ही दुष्टा, आम्ह्या पूर्वजांचे दुष्टरी, आम्ही जाणतों; आम्ही तुजविरुद्ध पाप केले आहे. २१ तूं आपल्या नामास्तव आमचा वीट मानूं नको; तुझा वैभवाच्या गादीची अप्रतिष्ठा करू नको; आम्हांशी केलेला करार स्मर, तो मोइं नको. २२ विदेशीच्या निरुपयोगी दैवतांत कोणी पर्जन्य देणारी आहेत काय? आकाशाला वृष्टि करितों येईल काय? हे परमेश्वरा, आम्ह्या देवा, हे करणारा दूऱ्या ना? आम्ही तुझी आशा धरितों, कारण तूं ह्या सर्वांस उत्पन्न केले आहे.

१ मग परमेश्वर मला म्हणाला, मोशे व
२ शुभुवेल हे मजपुढे उभे राहिले तरी माझे अंतःकरण या लोकांकडे बळावयाचे नाहीं; त्यांस माझ्या दृष्टीसमोरून घालीव, त्यांस निघून जाऊ दे. २ ते जर तुला म्हणतील, आम्ही कोठे जावे? तर त्यांस सांग, परमेश्वर असें म्हणतो, जे मृत्युसाठी नेमिलेले आहेत त्यांनी मृत्युकडे; जे तरवारीसाठी नेमिलेले आहेत त्यांनी तरवारीकडे; जे दुळकाळासाठी नेमिलेले आहेत त्यांनी दुळकाळाकडे; व जे बंदिवासासाठी नेमिलेले आहेत त्यांनी बंदिवासांत जावे. ३ परमेश्वर म्हणतो, मी त्यांजवर चार गोष्टी आणीन: ठार करप्यास तरवार, काढून टाकप्यास कुत्रे, खाऊन नाश करप्यास आकाशासाठील पक्षी आणि पृथ्वीवरील श्वायां. ४ यहूदाचा राजा हिज्जीया याचा पुत्र मनक्षे याने

याल्लालेमांत जें कांही केले यामुळे पृथ्वीवरत्या सर्व राष्ट्रांना, दहशत पोहंचेल असें मी त्यांचे करीन. ५ हे यशालेमा, कोणाला तुझी करणा येईल? कोण तुज-साठी शोक करील? कोण तुजकडे वळून तुझे झेम-कुशल विचारील? ६ परमेश्वर म्हणतो, तूं माझा त्याग केला आहे; तूं मागे फिरला आहेस; म्हणून मी आपला हात तुजवर उगाळून तुझा नाश करीन; मी अनुत्ताप करून करून कटाळ्यां आहे. ७ मी त्यांस आपल्या देशाच्या वेशीवर सुपाने पाखडून टाकिले, त्यांस अपत्य-हीन केले; मी त्या लोकांचा विच्छंस केला, कारण ते आपल्या मार्गावरून मागें फिरले नाहीत. ८ मजसमोर त्यांच्या विवाह सागराच्या वाळूपेक्षां अधिक झाल्या आहेत; मी भरदुपारी त्यांजवर व तसणांच्या मातेवर छुटाऱ्या आणितो; तिजवर क्लेश व त्रेशा हीं अकस्मात् ओढवतील असें मी करितो. ९ सातपुती म्लान झाली आहे; ती प्राण सोडीत आहे; भरदिवसां तिचा सूर्य मावळत आहे; ती लजित व फजीत होत आहे; त्यांचा अवरोध त्यांच्या वैज्ञांसमक्ष मी तरवारीस बळी देईन, असें परमेश्वर म्हणतो.

१० अगे माझ्या आई! हाय हाय! सर्व जगावरोवर झगडा व विवाद करणाच्या अशा मला तूं जन्म दिला आहे. मी कोणाशी वाढीदीवीचा व्यवहार केला नाहीं व कोणी मजरीचा केला नाहीं; तरी सर्व मला शाप देतात. ११ परमेश्वर म्हणतो, तुझ्या बन्यासाठी मी तुला खचीत बळ देईन; अनिष्टाच्या व क्लेशाच्या समर्थी शत्रु तुझी विनवणी करतील असें मी खचीत करीन.

१२ कोणी लोखंड, उत्तरेहून आणिलेले लोखंड व पितळ, फोइं शक्को काय? १३ तुझ्या सर्व पातकां-मुळे तुझ्या सर्व द्विंतील तुझे वित व निधि मी मोबदल्यावांचून लट स्थणून देईन. १४ तुला ठाऊक नाही अशा देशांत तुझे शत्रु ती लट घेऊ जातील असें मी करीन; कारण माझा कोधाप्रिय पेतला आहे, तुम्हांविश्वद्ध पेतला आहे.

१५ हे परमेश्वरा, तूं जाणत आहेस; माझे स्मरण

कल्प मला भेट दे, माझ्याकरितां मला छळणाऱ्यांचा सूड घे ! तू त्यांच्यासंबंधाने मंकोध होऊन माझा संहार करू नको; तुझ्यासाठी मी निंदा सहन करितो याचे समरण कर. १६ मला तुझी वचने प्राप्त ज्ञाली ती मी स्वीकौरिली; तुझी वचने माझा आलंद, माझ्या जिवाचा उल्लास अशी होती; कारण हे परमेश्वरा, सेनावीश देवा, तुझे नाम घेऊन मी आपणास तुझा म्हणवितो. १७ विनोद करणाऱ्या मंडळीत मी बसलो नाही, मी मजा केली नाही; तुझा हात मजवर पडल्यांमुळे, मी एकांतीं बसलो; कारण तू मला अस्वस्थ केले आहे. १८ मला सतत दुख को ? माझी जखम भारी व असाय को ? फसविणारा ओहोळ, आढून जाणारे पाणी, यांसारखा तू खरोवर मला होशील काय ?

१९ याकरितां परमेश्वर असें म्हणतो, तू वळशील तर माझ्या सेवेस हजर राहण्यास मी तुल परत आणीन; तू हीणंजासापून मौल्यवान् वेगळे करिशील तर तू माझे मुख द्योक्तीळे, ते तुजकडे परत येतील, पण तू त्यांजकडे जाणार नाहीस. २० तुल, या लोकांसंबंधाने मी पितळेची मजबूत भिंत करीन; म्हणले ते तुजबरोबर लडाई करितील, तरी तुजबर वरचढ होणार नाहीत; कारण तुझा बचाव करण्यास व तुल सोडविष्यास मी तुक्कावरोबर आहे, असें परमेश्वर म्हणतो. २१ मी तुल दुष्टांच्या हातून सोडवीन, तुल बलात्काळांच्या तावडीतूल मुक्त करीन.

२२ परमेश्वराचे वचन मला आप्स ज्ञाले ते १६ असें : २ तू यायको करू नको व या स्थळी

तुल उत्र व कन्या न होवोत. ३ कारण यां देशांत जन्मलेले पुत्र व कन्या यांविष्यां व ज्या माता त्यांस प्रसवल्या व ज्या पित्यांनी त्यांस जन्म दिला त्यांच्याविष्यां परमेश्वर असें म्हणतो की, ४ तीव्र यातना होऊन ती मरतीळ, त्यांच्याकरितां कोणी शोक करणार नाही व त्यांस कोणी पुणार नाही; ती भूमीला खत्त होतील, त्यांचा तस्वारीने व दुक्काळाने संहार होईल; त्यांची प्रेते आकाशांतील पक्ष्यांस व पृथ्वीबील क्षापदांस भस्य

१ मुख्यांतः सेवन केली;

होतील. ५ कारण परमेश्वर म्हणतो कीं शोक करितात त्या घरांत प्रवेश करू नको, विलाप करण्यास जाऊ नको, त्यांच्याविष्यां खेद करू नको; कारण या लोकांपासून मी आपली शांति काहून घेती आहे, कृपा व दया ही काढिली आहेत असे परमेश्वर म्हणतो. ६ या देशांतील लहानथोर मरतील; कोणी त्यांस पुरावयाचे नाहीत, कोणी त्यांकरितां शोक करावयाचे नाहीत, कोणी त्यांजमुळे आपल्या शरीरांस धाय करणार नाहीत, त्यांजमुळे आपलीं डोकीं भादरणार नाहीत. ७ मृतांविष्यां एकाद्याचे समाधान करावें म्हणून कोणी त्यांजसाठी भास्करी मोडणार नाहीत; कोणाचे आईबाप मेळे तर त्यांचे सांत्वन करण्यास कोणी त्यांच्यापुढे प्याला करणार नाहीत. ८ ज्या घरांत मेजवानी असेल त्यांत जाऊ नको, त्यांच्याबरोबर खाप्यापिष्यास बसू नको. ९ कारण सेनावीश परमेश्वर, इश्वारेलाचा देव म्हणतो, पाहा, तुमच्या हयातीत, तुमच्या डोळ्यांपुढे या ठिकाणांतून छुतालीचा व अनंदाचा शब्द, नवन्याचा व नवरीचा शब्द नाहीसा होईल असे मी करीन. १० तू त्या लोकांस त्या सर्व गोष्टी सांगितल्या म्हणजे ते तुल विचारितील, परमेश्वराने हैं सर्व माठे अरिष्ट आम्हांवर येईल असे कां सांगितले ? परमेश्वर आमचा देव यांच्याविस्तृद आम्हीं कोणता अपराध, कोणते पातक केले आहे ? ११ तेव्हा तू त्यांस सांग, परमेश्वर म्हणतो, कारण हेंच की तुमच्या पूर्वजांनी माझा त्याग केला, ते अन्य देवांमार्गे लागले, त्यांनी त्यांची सेवा व भजन केले, त्यांनी मला सोडिले, माझें नियमशास्त्र पाळिले नाही. १२ तुम्ही तर तुमच्या पूर्वजांच्यापेक्षां जास्त दुर्कम्भ केले आहे; कारण पाहा, तुम्ही सगळे आपल्या दुष्ट मनाच्या हट्टप्रसारांने वाणत असून माझे ऐकत नाही; १३ याकरितां जो तुम्हांस ठाळक नाही व तुमच्या पूर्वजांसहि ठाळक नाही. अशा देशांत तुम्हांस त्या देशांतून धालवून देईन; तेथें तुम्ही रत्रांदिवस अन्य देवांची सेवा करीत राहाल; कारण मी तुम्हांवर कृपा करणार नाही.

१४ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, यास्तव असे दिवस

देशांत आहेत की ज्या परमेश्वरानें इक्ष्वाकुंशलंजांस किंतु देशांत हातात आणिले त्याच्या जीविताची शपथ असें कोणी मृणणार नाही; १५ तर ज्या परमेश्वरानें इक्ष्वाकुंशलंजांस उत्तर देशांतून, व ज्या देशांत त्यांस त्यांने हात्कून आविले होतें त्या देशांतून आणिले, त्या परमेश्वराच्या जीविताची शपथ असें मृणतील; कारण जी भूमि मी त्याच्या पूर्वजांस दिली तीत त्यांस मी परत आणीन.

१६ परमेश्वर मृणतो, पाहा, मी पुळक याग टाळण्यांस बोलावीन, मृणजे ते त्यांस पाश टाळून पकडिलो; नंतर मी पुळक चिकांजांस बोलावीन, मृणजे ते प्रथेक डोंगरवरून, प्रथेक टेकडीवरून व खडकांच्या कपारीतून त्यांस हुसकून काहून त्यांची चिकार करिलील.

१७ कारण माझे ढोके त्यांच्या सर्व मार्गावर आहेत; ते मला गुप नाहीत; त्यांचे दुष्कर्म माझ्या डोळ्यापासून अपलेले नाही; १८ प्रथमत: त्यांचे दुष्कर्म व त्यांचे पाप यांचे दुष्पट प्रतिफल मी त्यांस देईन; कारण, त्यांनी आपल्या प्रेतवत् व अमंगळ मृत्युनी माझा देश अछ केला आहे; त्यांनी आपल्या किळवडवाच्या वस्तूनी माझे वतन भरिले आहे. १९ हे परमेश्वरा, माझ्या सामर्थ्यां, माझ्या दुर्गा, संकटसमर्थीच्या माझ्या आपल्या, पृथ्वीच्या दिगंतांपासून राहूने तुझकडे बेळून मृणतील, आमच्या पूर्वजांस बोक्या, विरचित व निषेद्योगी आशा वस्तूचाच काय तो वतनभाग भिकाला. २० मानव आपलासाठी देव बनवील काय? असत्या बस्तु तर देव नव्हत;

२१ मृणतून पाहा, मी त्यांस दाळकून वेईन, माझे भुजवल व पराक्रम ही त्यांस एकदाची दाळवीन, मृणजे माझे नाम परमेश्वर आहे असे से आणील.

१ यदृशाचे पातक लेखांदी खबरीने,

१७ हिरण्यगांधी टोकाने लिहिले आहे; त्यांच्या

हृषीकेशव, त्यांच्या वेणुंच्या शंखावर खोलिले आहे;

३ कारण त्यांची संतति उंच टेकडांवरील हिरण्या शारदीजयवल्याचा वेणा व अशेतामूर्ति याचे स्मरण ठेविते.

४ हे माझ्या बनांतल्या पर्वतां, तुझे वित, तुझे सर्व निषिव व तुझ्या सर्व सीमांच्या ओतील तुझी उवऱ्याने तुझ्या पापामुळे मी छुटीस जाऊ देईन. ४ मी

जे तुला वतन दिले तें तुझ्या हाताचे जाईल; तुला अठक नाही आशा देशांत तू आपल्या शंखाची सेवा करिशील असे मी कीन; कारण माझा कोघामि तुम्ही मळकाविल आहे, तो सर्वकाळ जळत राहील

५ परमेश्वर असे मृणतो, जो इसम मनुष्यावर भिस्त ठेवितो, मासवाला आपला बाहु करितो व ज्यांचे अंतःकरण परमेश्वरापासून फिरले आहे तो शापित आहे. ६ तो वैराणांतल्या शुभ्यासारखा होईल; व जे कल्याण होईल तें तो पाहणार नाही; अरण्यांतील रक्ष स्वक्षेप, कारभूमि व निर्जन प्रदेश यांत तो वस्ती कील.

७ जो पुल वरमेश्वरावर भाव ठेवितो, ज्याचा भावविषय परमेश्वर आहे तो धन्य. ८ तो जलटाटाकी लाविकेल्या शुक्षासारखा होईल, तो आपली मुळे नदी-तटाकी पसरील; उन्हाची शक्ती येते तिला तो भिन्नर नाही, त्याची पाने हिरवी राहील; अवरुणांच्या वर्षी त्याला चिंता पडणार नाही, तो फले देशांचे सोडण्यात नाही. ९ हृदय सर्वात कपटी आहे, तें असाच्ये रोगांने ग्रस्त आहे, त्याचा भेद कोणात समजतो? १० प्रथेकास त्याच्या वर्तनाप्रमाणे, त्याच्या त्याच्या करणी-प्रमाणे प्रतिफल देश्यास मी परमेश्वर हृदय चाळून पाहून; अंतर्याम पारकितो. ११ तितिर पक्षी आपण न शतलेली अंती उवऱ्यातीतो तसें अन्यायाने धन मिळविणांच्याचे आहे; तें त्याला त्याच्या आयुष्याच्या ऐन भरांत सोहून जाईल; व तो अंती मूर्ख ठेरेल.

१२ आमच्या पवित्र स्थानांचे स्थल, सनातन काळापासून उष व वैभवी सिंहासन आहे. १३ हे परमेश्वरा, इक्ष्वाकुंशलंजांस आशाकंदा, तुला त्याग करणारे सर्व कपीत होतील; मजपासून फितणांची नावे तुलीवर लिहिली जातील, कारण परमेश्वर जो जीवंत पश्याचा शरा त्याचा त्यांनी त्याग केला आहे. १४ हे परमेश्वरा, मला वरै कर मृणजे मी बरा होईन; मला तार मृणजे मी तरेल; कारण तू माझा स्त्रावनविषय आहेस. १५ पाहा, ते मला मृणतात, परमेश्वरांचे वचन क्लें आहे? मैं पुढे बेळ या. १६ मी तुला असुश्रवारा तुला मेडपाळ असम्भापासून भावार खेलाली नाही आणि

संकटाच्या दिवसाची अपेक्षा केली नाही, हे तुला अल्क आहे; जे माझ्या तोऱ्हन निघाले तें तुळ्या दृष्टीसमोर होते. १७ तू मला भीतिप्रद होणे नको, विपत्काळी तू माझा आश्रय आहेस. १८ माझा छळ करणारे फजीत होवोत; मी फजीत न व्हावें. ते थावरे होवोत; मी थावरा न व्हावें. स्याजवर विपत्काळ आण, तुप्पट नाशानें त्यांचा नाशनाट कर.

१९ परमेश्वर मला महाणाळ, ज्या वेशीने यहूदाचे राजे येतातजातात त्या सर्वजगिक वेशीत व यश्वलेपाच्या सर्व वेशीत जाळन उभा राहा; २० आणि स्लोकांस सांग, अहो यहूदाच्या राजांनो, हे सर्व यहूदा, या वेशीची वापाऱ्यारे सर्व यश्वलेपनिवासी जनहो, परमेश्वराचे वचन ऐका. २१ परमेश्वर महणतो, तुम्ही आपणाच्या विषयांसाठी साधव असा, शज्जाप दिवशी काही ओऱ्हे जाहू नका, यश्वलेपाच्या वेशीतुल तें आण्हेऊळ नका. र राज्याचाय दिवशी आपल्या वरातल काही ओऱ्हे जाहेर नेऊ नका; काही शास्त्रधंदा करू नका, आणि तुमच्या पूर्वजांस मी आजापित्याप्रमाणे शज्जाप दिवस अवित्रिप्रवाणे पाल्ये; २३ पण त्यांनी ऐकले नाही; त्यांनी आशाकाळ दिल नाही; ऐकू नवी व शिक्षण घेऊ नवे यश्वलून त्यांनी आत्माची मान ताढ केली. २४ तरतपि परमेश्वर महणतो, शज्जाप दिवशी हा नगराच्या वेशीतुल तुम्ही काही ओऱ्हे आपणांनेनेगाह नाही आणि शज्जाप दिवशी काही कामधंदा न करिता तो अवित्रिप्रवाणे पाल्याल, महणत हे तुम्ही मनाशसूल ऐकाल, २५ तर असे होईल की दिवशीच्या सिंहासनावर, यसांपारे सजे व सरदार रथाळत व आकाशल होऊन आणि त्यांचे सरदार, यहूदाचे लोक व यश्वलेपनिवासी या कामाराचा वेशीतुल येणा करितील क हे नवर सर्वकाळी वेशी. २६ यहूदाच्या नगरातुल, यश्वलेपाच्या लग्नातुल, बन्धवाचीन जाततुल, तल्लवाचीतुल, डोंगरबटी-तुल, व विलोगेतुल ते वेळन हे मवार्षि, यश्वल॒, आपारेक व भूप अरितील. असे ते परमेश्वराच्या अवित्रित स्तुत्यांपैणे आवितील, २७ पण तुम्ही शज्जाप अवित्रिप्रवाणे पाल्या, शज्जाप दिवशी ओऱ्हे जाहू नवे व यश्वलेपाच्या वेशीतुल येणा करू नवे, ही माझी आप्पा तुम्ही ऐकाल

नाही तर त्याच्या वेशीत मी अभि येटवीन; तो यश्वलेपाचे वाढे जाळून खाक करील, तो विक्षणार नाही.

१ परमेश्वरापासून जे वचन यिर्मयाल प्राप्त १८ शाळे तें हें: २ अठ, कुंभाराच्या घरी जा, तेंव्यं मी तुला आपली वचने ऐकवीन. ३ मी कुंभाराच्या घरी गेले तो तो वाकावर काम करीत होता. ४ कुंभार मातीनंव पात्र घरीत होता; तें त्याच्या हाती असतांच विष्वलून गेले, मग त्याल पाहिजे तसें त्यानें तिंचे दुसरे पात्र घडिले.

५ तेव्हां परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले: ६ हे इशाएलाच्या घराण्या, या कुंभाराप्रामाणे मला तुमनें पाहिजे तें करता येत नाही काय, असे परमेश्वर महणतो. हे इशाएलाच्या घराण्या, पाहा, कुंभाराच्या हाती माती असते तसे तुम्ही माझ्या हाती आहो. ७ एकदौ राष्ट्र अथवा राज्य समूक उपदून नष्ट करीन असे मी एकदा बोललो; ८ तरी पण ज्या राष्ट्राविष्ट हैं मी बोललो, तें आपली दुष्टा सोडील तर त्यावर जे अरिष्ट आणण्याचा माझा विचार होता त्याचिंवाची मला अनुताप होईल. ९ एकाचा राष्ट्राची अथवा राज्याची लक्षण कल्पन तें मी त्याचीन असे मी एकदा बोललो; १० तरी पण माझ्या दृष्टीने जे वाईट तें कल्पन त्यानें यांने वचन पालिले नाही; महणत त्यानें मी हित करीन महणल बोललो त्याचिंवाची मला अनुताप होईल. ११ तर आतो यहूदाचे लोक व यश्वलेपनिवासी यांस आजल सांग; परमेश्वर महणतो, नाहा, मी तुम्हांवर अनव्य योजीत आहे, तुम्हांचिस्तु मनसुज्ञा ओऱ्हीत आहें; तुम्ही सप्तके आपापल्या कुमारापासूल वडा, आपल्या नालीरिती मुखारा. १२ तरी ते महणतात, काम उपयोगे ही आस्ती आपल्या मनसुज्ञाप्रमाणे नालण्यातु आम्ही सर्व अपापांक्षेप दुष्ट मनाच्या हड्डप्रसारांके कराणार. १३ यास्तन-परमेश्वर महणतो, राष्ट्राविष्टचे चौकटी कल्पन पाहा, अज्ञा गोळी कोणी कडी देक्षणा आहेत काय? इशाएलाच्या कुमारीने अति घोर कडी केले आहे. १४ लवानोन पर्वताच्या शिखरावरील कई

कंबी नाहीरें होते काय ? दुर्ल खाली बात येणारे वड्हाईची आटांते काय ? १५ तरी पण माझे लोक मला विसराऱे आहेत, ते व्यर्थेपुढे घृप जावितात; त्यांनी त्यांच्या मार्गांत, त्यांच्या प्राचीनी मार्गांत त्यांस घेऊन खावयास लाविले; भर बालून तथार न केलेल्या आडवाटांनी त्यांस जाप्यास लाविले. १६ अशा प्रकारे ते आपला देश दहशत व निरंतरचा उपहास यास पात्र करितात; त्याजवळून येणारां जाणारा प्रत्येक जण विस्मित होऊन आपले डोके हालवील. १७ पूर्वकठील वाच्याप्रमाणे मी त्यांस शरूपुढे विश्वरील; त्यांच्या संकलनसमयी मी त्यांजके पाठ करीन, तोड करणार नाही.

१८ तेव्हा ते म्हणाले, चला, आपण यिर्मयाविष्ट नमस्तुवा करू, करण याजकांचे नियमसाजाजान, मंशाची मसलत, संदेशाचे बचन ही त्यांस सोडणार नाहीत. चला, आपण त्यांच्यावर अरोप ठेवू, त्यांच्या कोणत्याहि भाषणाची पर्वा करणार नाही.

१९ हे परमेश्वरा, मजकडे लक्ष दे, मजबरोवर संगडणाऱ्याची वाणी ऐक. २० जन्याची फेड वाहाटावै न्हाही काय ? कारण त्यांनी माझ्या जिवासाठी खाडा खणिला आहे. तुस्या त्यांजवरल्या रस्त्यावै निवारण व्हावै म्हणून त्यांच्यासाठी गवळ्याची करप्यास मी तुजसमोर उभा राहिलो याचे स्मरण कर. २१ हायमुळे त्यांचे पुत्र उक्काळांत सांपऱ्ह दे, त्यांस तरवारीच्या तडक्यांत सांपऱ्ह दे; त्यांच्या जिव्या अपत्यहीन व विधवा होवोत, मृत्यु त्यांचे पुरुष ठार करो; त्यांचे तश्च लाडाईत तरवारीने पडोत. २२ तूं त्यांच्यावर एकाएकी रीन्य आविशील तेव्हा त्यांच्या घरातून आडोवा काळी पडो; करण त्यांनी मला पकडप्यासाठी खाला खणिला आहे, माझ्या पायांसाठी पावू मांडिले आहेत. २३ हे परमेश्वरा, मला मारप्याचे त्यांचे सर्व मनसुबे तूं जाणतोसच; त्यांच्या उक्काळांची क्षमा करू नको, आपल्या दृष्टिपुढून त्यांचे पातक पुरुषून टारू नको; म्हणजे ते तुजुपुढे ठोकर खालून पडतील; तुस्या कोषसमयी त्यांची अशी बाढ अस.

१ परमेश्वर म्हणाला, जा, कुभारात्मे एक १९ मठके विकत घे आणि आपल्यावरोवर लोकांचे व याजकांचे कांही वडील घेऊन, २ जेंये खापन्या टावितात त्या वेशीसमोरच्या वेन-हिमोम खोन्यांत जा; तेंये त्री तुला सांगेन ती बचने जाहीर कर. ३ असे म्हण, अहो यहूदाच्या राजांनो, व अहो यस्तात्येनिवासी जनानो, परमेश्वरात्मे बचन ऐका; सेनावीश परमेश्वर, इस्तात्येलचा देव म्हणतो, पाहा, या स्थलावर मी अशिं आविष्यो, त्याविष्यीं जो कोणी ऐकेल त्याचे कान भण्यावील. ४ त्यांनी माझा त्याग केला आहे, हे स्थान त्यांनी बदक्यांचे असे मानिले आहे; त्यांचे पूर्वज व यहूदाचे राजे यास जे माहीत नव्हते अशा अन्य देवांपुढे, त्यांनी तेंये घृप जाळिला; निर्दोषांच्या इक्काने तें स्थान भरीले; ५ आणि वाढ दैवताप्रत्यक्षर्य आपले पुत्र होमार्पण म्हणून अभीत होम करण्यातारी त्यांनी उच्चस्थाने बांधिली; अशी आझा मी केली नव्हती, हे मी सांगितले नव्हते, हे माझ्या मनांतहि आले नव्हते. ६ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, या कारणास्तव या स्थलास तोफेत व वेन-हिमोमाचे खोरे म्हणणार, माहीत, तर बधाचे खोरे म्हणतील; असे दिवस येत आहेत. ७ या स्थळी यक्का व यस्तात्येय याची मसलत मी निष्कळ करीन; त्यांच्या शत्रूपुढे त्याचा जीव घेष्यास टपणाच्याच्या हाताने, तरवारीने ते वडतील असे मी करीन; त्यांची प्रेते आकाशांतील पक्ष्यांस व पृथ्वीवरील शापदास भस्य म्हणून देईन. ८ मी हे नगर विस्मय व उच्चास यास पात्र करीन; त्यावर ज्ञानाल्या सर्व आधातांतुळे त्याजवळून जाणारावेणारा प्रत्येक जण विस्मित होऊन उपहास करील. ९ मी त्यांस त्यांच्या तुजांचे मास व त्यांच्या कन्यांचे मास खावयास लावीन; त्यांचे शत्रु व त्यांचा जीव घेष्यास टपणारे त्यांस वेढा घालितील व पेंचांत आणितील, तेव्हा त्यांतला प्रत्येक जण आपल्या शेजांच्यांचे मास खाईल. १० मग जी मनुष्ये तुजवरोवर जातील त्यांच्या डोल्यांदेखत तें मातीचे मडके कोड;

११ आणि त्यांस संग, सेनाधीश परमेश्वर महातो, कुमाराच्या मऱ्याचा भंग केल्यास तें नीट करितां येत नाही, तरे भी या लोकांचा व या नगराचा भंग करील आणि पुरावयास जागा उरणार नाही इतके लोक तोफेत चैंप पुराव्यात येतील. १२ परमेश्वर महातो, हे नगर तोफेतासारखे करारें महात मी हे स्थल व यांतील रहिणारी यांचे असें करीन; १३ या सर्व बाबाच्या धावावर त्यांनी आद्याशांतील सर्व सेनांस धृप जाविला व अन्य देवांस येवार्पणे अपरिली ती गळवाळांतील घरे व गळवाळाचा राजांची घरे तोफेताच्या स्वाक्षरप्रमाणे अशुद्ध होतील.

१४ मग परमेश्वराने विर्मावास तोफेत एव्यं जाऊन संदेश देवास पाठविले; तेथून तो यात्रा व परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगांतूर उमा राहून सर्व लोकांस महातां, १५ सेनाधीश परमेश्वर, इवांडाचा देव महातो, पाहा, भी या नगरावर व त्याच्या सर्व गांवांवर जे अरिष्ट आणगार महात महातोंते सर्व आपांन, करण माझी चवने ऐकून नवेत महात म्हणून त्यांनी आपली मान ताठ केली.

१ परमेश्वराच्या मंदिरांतला प्रसुत अधिष्ठित २० इमेराना उत्त पश्चात गळज काने विर्मावा

जो हा संदेश सांगत होता तो ऐकला. २ तेथून पश्चातूने विर्मावा संदेशाचा फटके मारिले आणि परमेश्वराच्या मंदिरांतील दरवाचा बाजूच्या बन्नामीनुसारीत खोडे होते सांत त्यास अडकवून टेविले. ३ सरळी पश्चातूने विर्मावास चोकांदत कळवू थाहेर आपिले, तेथून विर्मावा त्यास म्हणाला, परमेश्वराने दुर्दृष्टे नाही पश्चात तर-मागोर-मित्तांची (चोहोकडे दहशत) डेविले आहे. ४ परमेश्वर महातो, पाहा, दूर स्वतांस व तुम्हा सर्व इष्टमित्रांस दहशत होशील, असे भी करीन; ते आपल्या बाबूच्या तरवारीने पक्कील, हे तुम्हे दोके पाहील; बाबेलच्या राजाच्या हाती भी सर्व बहूस दर्देल; तो त्यांस बंदिवाज कहन वाचेलस नईल व तरवारीने बचील. ५ नगरांतके सर्व लिंग, त्यांतील सर्व कमाई, त्यांतें सर्व योजान

वस्तु व यहूदाच्या राजांची सर्व भाऊांरे भी त्यांच्या शांतीच्या हाती दर्देल, आणि ते ती लुहून बाबेलास वेळन जातील. ६ हे पश्चात, तुं व तुम्हा घरांत राहणारे या सर्वांना धरून नेण्यात येईल; तुं बाबेलास जाऊन तेव्ये भरशील, तुला व ज्यास दूर खोटा संदेश विल त्या तुम्हा सगळ्या इष्टमित्रांवा तेव्येच पुरितील.

७ हे परमेश्वरा, तुं मला फक्तविले आणि भी फक्तले; तुं मजहून प्रबल असल्यासुढे विजयी शालास; भी दिवसभर हसप्याचा विषय शाळे आहे; जो तो माझा उपहास करितो. ८ करण मी बांब लागले की जुहम, खट, हे बळ्ड मला उत्थारावे लक्षतात आणि दिवसभर परमेश्वराचे वचन माझ्या निवेदा व अप्रतितेव्य करण जाले आहे. ९ मी महातां, मी त्यांचे नांव काढणार नाही, यांडे भी त्यांच्या नामाने बोल्यार नाही, सेव्हा माझ्या हातांत कोऱ्डेल अभिजव्हक आहे असे माझा इष्टमित्र शाळे, भी स्वतांत्र आवरितां आवरितां यक्क्ये, पण मला तें सावेना. १० करण मी पुक्कलांना कुञ्जुबतांना ऐकतों, चोहोकडे दहशत आहे. मला ठेव उत्थाची महात टपणारे यासे सर्व इष्टमित्र म्हक्कतात यी त्याच्याविलद गिला करा, आपण त्याच्याविलद गिला करू; कदम्बित तो फक्तल, महाजे मग त्याच्यावून आपण प्रकल होउन त्याचा सूठ उण्हू. ११ तरी परमेश्वर पराक्रमी वीराप्राप्तांचे मजबूतेवर आहे, महात माझा छढ करणारे ठेवर खालील, ते प्रबल होणार नाहीत; ते शहाजपाणांने बागडे नाहीत महात ते असंत फजीत होतील; विसर न पदेल अशी त्यांची कायमची अप्रतिहा होईल. १२ तरी हे घारिंदांचे सर्व पाहणाच्या, जंत-यंत्र यांमध्ये व हृष्ट पारखणाच्या, सेनाधीश परमेश्वर, दूर त्यांचा सूठ घेवील तो मला पाहू दे; करण मी आपली फिरोट तुजुऱ्डे सादर केली आहे. १३ परमेश्वरांडे गांगे गा, परमेश्वराचे स्तकन करा; करण तो दुक्कम्यांच्या हातून दीनाचा जीव बांचवितो.

१४ मी जन्मले तो दिवस शापित असो; माझी आई मला प्रसवली तो दिवस बच्य न होणो! १५ दुख उत्त प्राण हे वर्तमान माझ्या बायास कळवू

त्यास कार हर्षित करणारा मनुष्य शापित असो. १६ ज्या नगरांचा विच्वंस कूल परमेश्वर अनुताप पावळा नाही त्यांसारखा तो मनुष्य होवो; सकाळी आरोळी, दुपारी रणशब्द त्यांच्या काळी पडो. १७ त्यांने मला गर्भाशयांतर्च मासून टाकिले नाही; टाकिला तर माझी आई माझी कवर झाली असती, तिचे गर्भस्थान सदा सगर्भ राहिले असते. १८ मी कष व क्लेश भ्रेणावे व माझे दिवस अप्रतिष्ठेत घालवावे याकरितांच मी गर्भाशयांतून बाहेर निघालें काय?

२९ पश्चूर व मासेचा पुत्र सफन्या याजक यांस कर; बाबेल्चा राजा नवुखद्रेस्सर आमच्याबोरबर लळाई करीत आहे, तो आम्हांपासून निघून जावा म्हणून परमेश्वर कदाचित आपल्या सर्व अद्भुत कृतीस अनुसूलन आम्हांशी वर्तेल काय, असें विचार; त्या वेळी परमेश्वरांने वचन यिर्मयाला पास झाले तें हे:

३ यिर्मया त्यांस म्हणाला, सिद्धकीयास तुम्ही असें सांगा: ४ इसाएळाचा देव परमेश्वर म्हणतो, पाहा, तटाबाहेर तुम्हांस वेढा घालणारा बाबेल्चा राजा व खासदी ल्येक यांच्याशीं ज्या शाळांनी तुम्ही लढत आहां तीं मी उलटवीन आणि त्यांस या नगरामध्ये एकवट करील. ५ राग, संताप व कोध यांनी भरून, बाहु उभारून, बलवान् महासुजांने तुमच्याबोरबर मी स्वतः लढेन. ६ ह्या नगरांत राहणारी मनुष्ये व पशु यांस मी मारीन; ती मोठ्या मरींने मरतील. ७ परमेश्वर म्हणतो, मग यहूदाचा राजा सिद्धकीया, त्याचे चाकर, व त्यांच्या प्रजेतले जे कोणी मरी, तरवार व दुष्काळ यांतून वाचून या नगरांत राहतील त्यांस मी बाबेल्चा राजा नवुखद्रेस्सर यांच्या हाती, त्यांच्या शृंगाच्या हाती, व जे त्यांचा जीव घेण्यास टपत आहेत त्यांच्या हाती देईन; तो त्यांस तरवारींने मारून टाकील; तो त्यांस सोडविशाचा नाही, त्यांजवर दथामाया कराविशाचा नाही. ८ या लोकांस असें सांग, परमेश्वर म्हणतो,

पाहा, मी तुम्हांला जीवनाचा मार्ग का मरणाचा मार्ग दाखवितो. ९ या नगरांत जो राहील तो तरवारीने, दुष्काळांने, मरींने भरेल; जो बाहेर जाऊन तुम्हांस वेढा घालणाचा खासद्यांस मिळेल तो जगेल, जीवानिशी मुटेल. १० कारण मीं या नगरोकडे सोंड केले आहे तें त्यांच्या वाईटासाठी, त्यांच्या बन्यासाठी नव्हे, असें परमेश्वर म्हणतो; तें बाबेलच्या राजांच्या हातीं जाईल, तो त्याला आग लावून देईल.

११ यहूदाच्या राजघराण्यानिषदीं परमेश्वरांने वचन ऐका: १२ परमेश्वर म्हणतो, हे दावीदधराण्या, रोज सकाळी इन्साफ कर, जुलम्याच्या हातांतून लुवाड-लेल्यांस सोडीव; नाही तर तुम्हा कर्माच्या तुष्टेमुळे माझा संताप अमीरासारखा भडकेल. तो कोणांच्यांने विकल्पावार नाही. १३ परमेश्वर म्हणतो, अगे खोच्यातील व पठारावरील राहिवाशिणी: पाहा, जे तुम्ही म्हणतां कीं आम्हांवर कोण चढाई कूल येईल, आमच्या वस्तीत येण्याची कोणांची छाती आहे, त्या तुमच्या विष्टु मी आहे. १४ परमेश्वर म्हणतो, तुमच्या करणीच्या फक्तप्रमाणे मी तुमचा समाचार घेईन; तिच्या वनांत मी अगि पेटवीन, तो तिच्या आसपासचे सगळे भस्म करील.

१ परमेश्वर म्हणाला, यहूदाच्या राजांच्या २२ घरी खालीं जा, आणि तेथे हें वचन वोल. २ असें म्हण: दाविदाच्या सिंहासनावर बसणाऱ्या यहूदाच्या राजा, तू, तुझे दास व या वेशींनी येजा करणारे तुझे लोक असे तुम्ही परमेश्वरांने वचन ऐका. ३ परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही न्यायनिवाडा करा; जुलम्याच्या हातांतून लुवाडलेल्यांस सोडवा; परका, पोरका व विधवा यांचा अन्याय करू नका; त्यांस उपद्रव करू नका; या स्वर्णी निंदोष रक्त पाहू नका; ४ तुम्ही खरोबर असें कराल तर दाविदाच्या सिंहासनावर बसणारे राजे, त्यांचे सेवक व त्यांचे लोक रथाळूढ व अश्वरूढ होऊन या मंदिराच्या वेशींनी येजा करितील. ५ परमेश्वर म्हणतो, माझी शपथ, तुम्ही हीं वचने ऐकलीं नाहींत तर हें मंदिर ओस पडेल. ६ कासण

यहूदाच्या राजवराच्याविषयी परमेश्वर म्हणतो, तं मत्त्वा गिलाव, लबानोनाचे विस्वर असें आहेस; मी तुला जातीरीने ओसाठ भूमीसारखे, निर्जन नगरासारखे करीन. ७ मी तुजविष्ट विच्छेद, त्याच्या शक्तांनिशी सिद्ध करीन; ते तुझे निवडक गंधसरू तोडून अभीत द्याक्षिणील. ८ बहुत राखांतील लोक या नगराजवळून जातील; ते एकेकोस म्हणतील की परमेश्वराने या मोर्च्या नव्हावें असें कां केले? ९ तेव्हां ते उत्तर देतील की त्यांनी आपला देव परमेश्वर याचा करार मोडिला व अन्य देवांस भजल त्यांची सेवा केली म्हणत.

१० मृतासाठी रहू नका, त्याकरितां शोक करू नका; तर देशांतर करणाऱ्यासाठी आक्रोश करा; कारण तो परत येणार नाही, त्याला त्याच्या अन्यभूमीचे पुनः दर्शन होणार नाही. ११ यहूदाचा राजा योशीया याचा पुत्र शत्रुघ्न हा आपला बाप योशीया याच्या जाली राजा होउलन या ठिकाणाहून गेला त्याजविषयी परमेश्वर म्हणतो, तो येथे काळी परत येणार नाही; १२ तर जेव्हे त्याला बंदिवान कलू नेले आहे तेथेच तो मरेल; या देशाचे दर्शन त्याला पुनः होणार नाही.

१३ जो आपले घर अवासार्ने बांधितो, आपल्या माझ्या अन्यायाने उभारितो, आपल्या शेजांच्याकडून फुट देवा घेतो, त्याला वेतन देत नाही, तो हाय-हाय करणार. १४ तो म्हणतो, मी आफल्यासाठी विस्तीर्ण घर व लांबदंड माझ्या बांधीन; तो त्याला बहुत खिडक्या पाडितो; त्यांने घरास गंधसरूची तकापेशी केली आहे, हिंगुताचा रंग दिला आहे. १५ तं गंधसरूची शेती भिरवितोस म्हणून तं राजा उर्शील काय? तुझा बाप खातपीत व घर्मन्याय करीत नसे काय? तेव्हां त्यांचे बरें चालले होतें. १६ दीनदुबल्यांचा तो न्यायानिवाडा करी तेव्हां त्यांचे बरें चालले होतें. परमेश्वर म्हणतो, हेच मला जाणणे नव्हे काय? १७ तरी पण केवळ निर्दोषांचा रक्षापात, जुळुमजबरी व अन्याय घनप्राप्ति यांकडे दुझे डोळे व मन ही लागली आहेत. १८ हा-

१ यांचे नांव २ राजे २३:३० येथे यहोअहाज असे दिले आहे; १ इतिहास ३:१५ ताहून पाहा.

करितां यहूदाचा राजा योशीया याचा पुत्र यहोयाकीम याच्याविषयी परमेश्वर म्हणतो, अहारे माझ्या भावा, अहाये माझ्या बहिणी, असे म्हणून कोणी त्याजविषयी विलाप करणार नाहीत; अहारे माझ्या धनी, अहारे त्याची योरवी, असे म्हणून त्याजविषयी कोणी विलाप करणार नाहीत. १९ गाढवाच्या मृत्युमाती-सारखी त्याची मृत्युमाती होईल; त्याचे शब्द यस्त-लेमाच्या वेशीबाहेर ओढीत नेतृत्वे फेकून देतील.

२० लबानोनावर चढून आकोश कर; बाशानांत हेल काढून रड; अबारीमाहून आसोली कर; कारण तुझे सर्व वळम भेगले आहेत. २१ तुझी मुखसोय असता मी तुजबरोवर बोल्यो तेव्हां तं म्हणालीस, मी एकावयाची नाही. माझे म्हणणे ऐकू नये ही लहानपणा-पासून तुला लोड आहे. २२ वारा तुझ्या सर्व मेंदपाव्यस उघळून लावील, तुझे वळम बंदिवान होतील; तेव्हां तं आपल्या सर्व दुष्टेमुळे लजित व फजीत होशील. २३ अगे लबानोनावासिनी, गंधसरूवर घरटे करणाऱ्ये, तुला तिड्का घेतील; प्रसूत होणाऱ्या जीप्रमाणे तं वेणा देशील तेव्हां तं कशी धापा टाकिशील! २४ परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, महूदाचा राजा यहोयाकीम याचा पुत्र कोण्या माझ्या उजव्या हातांतील-मुद्रिकेसारखा असला तरी तेशून मी तुला काढून फेकून देईन. २५ तुझा जीव घेष्यस टपणाऱ्यांच्या हाती, तुला ज्याची भीति आहे त्याच्या हाती, बाबेलचा राजा नवुख्वेस्तर याच्या हाती, सास्यांच्या हाती भी तुला देईन. २६ मी तुला व तुझ्या जन्म देणाऱ्या आईल तुमची जन्मभूमि नव्हे अशा देशांत फेकून देईन; तेथे तुम्ही मराल. २७ ज्या देशांत परत येण्याची ते वांच्या करितील त्यांत ते परत येणार नाहीत. २८ हा कोण्या तुच्छ फुटक्या पात्रासारखा माणसू आहे काय? तो नापसंत पात्र आहे काय? त्याला व त्याच्या संतानाला माहीत नाही अशा देशांत त्यांस कं केकून

१ यांचे नांव अ० २४:१ व १ इतिहास ३:१६ येथे यकोन्या आणि २ राजे २४:६, ८ येथे यहोयाकीम असे दिले आहे.

दिले आहे? २९ अगे पृथ्वी, अगे पृथ्वी, अगे पृथ्वी, परमेश्वराचे बचन एक. ३० परमेश्वर म्हणतो, हे लिहून टेळा की हा मनुष्य निरंश आहे, हा मनुष्य आपल्या सर्वे ह्यातीत उत्कर्ष पावावयाचा नाही; कारण दाविदाच्या सिंहासनावर बसून यहूदावर राज्य कराऱ्याचे यश त्याच्या वंशांतील कोणाला काढी मिळार नाही.

१ जे मेंढापाळ माझ्या कुरणांतल्या कल्पाचा
२३ नाश करितात व त्यास विखरितात ते ह्याय-
 हाय करितील असे परमेश्वर म्हणतो. २ शासुळे
 माझ्या लोकांस चारणाच्या मेंढापाळविषयी इस्वा-
 एलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही माझा कल्प
 विखरिला आहे, त्यास हाकून लाविले आहे, त्याचा
 समाचार घेतला नाही; पाहा, मी तुमच्या कर्माचा अनिष्ट
 परिणाम तुम्हावर आणून तुमचा समाचार घेईन असे
 परमेश्वर म्हणतो. ३ मी ज्या ज्या देशांत आपला
 कल्प हाकून लाविला त्या त्या देशांतून त्याचा अवशेष
 जमा करील व त्यांस त्याच्या मेंढापाळांत परत
 आणीन, म्हणजे ते फलदूप होऊन शृदि पावतील.
 ४ मी त्यांजवर मेंढापाळ नेमीन, ते त्यांस चारितील,
 म्हणजे ते पुढे भिणार नाहीत, घावरणार नाहीत,
 कमी होणार नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो.

५ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी दाविदाकरितां एक
 धार्मिक अंकुर उगववीन; तो राजा होऊन राज्य
 करील, तो तुम्हारेने वागेल, देशांत धर्मचाय करील,
 असे दिवस येत आहेत. ६ त्याच्या काळीं यहूदा
 सुरक्षित होईल, इस्वाएल निर्भय वसेल, व जें नांव
 त्याला देतील तें हें: परमेश्वर आमची धार्मि-
 कता. ७ परमेश्वर म्हणतो, यास्तव पाहा, असे दिवस
 येत आहेत की त्यात ज्या परमेश्वराने इस्वाएलवैशाजांस
 मिसर देशांतून आणिले त्याच्या जीविताची शपथ असे
 म्हणार नाहीत; ८ तर उत्तर देशांतून व ज्या ज्या
 देशांत इस्वाएल धराघाच्या संतानाला हाकून लाविले
 होतें त्यांतून ज्याने त्यांस आणिले त्या परमेश्वराच्या
 जीविताची शपथ, असे म्हणतील व से स्वतंत्र्या
 देशांत राहतील.

९ संदेशांपाविषयी: माझे हृदय माझ्या घरी भग्नाले आहे; माझी सर्व हांडे अरथर कांपत आहेत;
 परमेश्वर व त्याची पवित्र बचने शासुळे मी मध्यासारखा, द्राक्षासाराने मस्त शास्त्रेत्या मनुष्यासारखा झाले आहे.
 १० कारण जारकर्मांनी देश व्यापिल आहे; शाशासुळे भूमि शोक करीत आहे; रानांतील कुरणे वाळी
 आहेत; लोकांची गति वाईट आहे, त्यांचा पराक्रम
 म्हटला तर अघरमे; ११ कारण संदेशा व याजक हे
 दोघेहि ब्रष्ट आहेत; माझ्या मंदिरांत देलील मला
 त्यांचे दुक्कर्म दिसून आले आहे, असे परमेश्वर म्हणतो.
 १२ शासुळे अंधारांतल्या निसरख्या जागांप्रमाणे
 त्यांचा मार्ग त्यांस होईल, ते ढकल्ले जाऊन त्यांत
 पडतील; कारण मी त्यांच्यावर अरिष्ट, त्यांची खबर
 घेण्याचा वर्षकळ, आणीन असे परमेश्वर म्हणतो.
 १३ शमरोनांतील संदेशांच्या ठारी मी मूर्खपणा पाहिला
 आहे, त्यांनी बालदैवताच्या नांवाने भाषणे करून माझे
 लोक इस्वाएल यांस बहकविले आहे. १४ यशस्वेमांतल्या
 संदेशांच्या घरीहि मी एक घोर प्रकार पाहिला आहे; ते
 जारकर्मे करितात व लबाडीने चालतात; ते दुक्कर्मांचे
 हात असे ढव करितात की त्यांतला कोणी आपल्या
 दुक्कर्मांपासून वळत नाही; ते सर्वे मला सदोमासारखे झाले
 आहेत, व त्याचे रहिवासी गमोरासारखे झाले आहेत.

१५ याकरितां सेनादीश परमेश्वर संदेशांपाविषयी
 म्हणतो, पाहा, मी त्यांस खावाग्रास कळूदवणा व घावयास
 विष देईन, कारण यशस्वेमांच्या संदेशांपासून अधर्म
 निघून देशभर पसरला आहे. १६ सेनादीश परमेश्वर
 म्हणतो, तुम्हांस संदेश देणाच्या संदेशांचीं वचने ऐझून
 नका, ते तुम्हांला फसवितात; ते आपल्याचा मनाप्रमाणे
 दृष्टांत सांगतात, परमेश्वराच्या मुखांतला सांगत नाहीत.
 १७ मला तुम्ही मानणांचांस ते म्हणत राहतात की
 परमेश्वर बोलला आहे: तुम्हांस शांति प्राप्त होईल;
 आपल्या अंतकरणाच्या हृषीप्रमाणे चालणाच्या सर्वांस
 ते म्हणतात की तुम्हांवर कांही अरिष्ट येणार नाही.
 १८ कारण त्यांच्यापैकीं परमेश्वराचा शब्द ओळखणारा
 व ऐकणारा असा त्यांच्या मंत्रिमंडळांत कोण होता?

माझ्या वचनाकडे लक्ष देऊन तें कोणी ऐले ? १९ पाहा, परमेश्वरापासून त्याच्ये कोधरुम तुफान मुटले आहे; गरगर फिरण्यारी वावटळ दुश्चन्द्र्या डोक्यावर आदलेले. २० परमेश्वर आपले काढे करीपर्यंत, आपला मनोदय पूर्ण करीपर्यंत, त्याचा संतास फिरवयाचा नाही; पुढील काळी तुम्हांला हें चांगले समजेल, २१ मी शा: संदेश्यांस पाठविले नाही तरी ते भावत सुटले; मी त्यांजवोबर बोलावो नाही तरी त्यांनी संदेश दिल्या; २२ पण ते माझ्या मंत्रिमंडळात असते तर त्यांनी माझी वचने माझ्या लोकांस विदित केली असती आणि त्यास त्यांच्या तुष्ट मार्गातून व त्यांच्या कर्मांच्या दुष्टके पासून फिरविले असते. २३ परमेश्वर म्हणतो, मी जवळचा मात्र देव आहे आणि दूरता देव नव्हे काय ? २४ परमेश्वर म्हणतो, माझ्या दृष्टीस पडणार नाही अशा गुप्त स्वकीय कोणास ल्पतो येईल काय ? मी आकाश व पृथ्वी व्यापूल राहत नाही काय ? असे परमेश्वर म्हणतो. २५ मी स्वप्न पाहिले आहे, स्वप्न पाहिले आहे, असे म्हणून माझ्या नावानें असत्य संदेश देतात; ते संदेशे काय बोलतात, तें मी ऐकले आहे. २६ माझ्या नावानें असत्य संदेश देणारे ते संदेशे आपल्या मनोरंग, कपड संदेशरूपाने वचन करितात, हें कोठार चालणाह. २७ त्यांने पूर्वी चालूदैवतामुळे लाङ्हे नाम विसरले, त्यांनंतर आपली स्वप्ने एकमेहंस सांगून माझ्या लोकांस माझे नाम विसरावयास त्यांचितील अशी लांबी त्यांना असेहे. २८ कोणा संदेश्याने स्वप्न पाहिले असेहे तर तें तो कथन करो; माझे वचन कोणाजवळ असेहे तर सत्याला समरून तो तें माझे वचन साप्तो, गव्हापुढे. पेढा तो काय ? असे परमेश्वर म्हणतो. २९ परमेश्वर म्हणतो, माझे वचन असीसारांखे, खडकाळा फोडून तुकडेतुकडे करणाऱ्या हातोड्यासरखे नव्हे काय ?

३० शाश्वते पाहा, जे संदेशे एकमेहंसासून माझी वचने चोलून घेतात त्यांच्याविरुद्ध मी आहे. ३१ पाहा, जे आपली जीभ चालवून म्हणतात की हें देवांचे वचन आहे, त्यांच्याविरुद्ध मी आहे, असे परमेश्वर म्हणतो,

३२ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, जे संदेशे खोटी स्वप्ने संदेशा म्हणून सांगतात त्यांच्याविरुद्ध मी आहे; ते माझ्या लोकांस आपल्या लबाडीने व आपल्या अमर्याद भाषणाने बहकवितात; मी तर त्यांस पाठविले नाही व आझापिलेह नाही; ते या लेकांचे बिलवूल हित करीत नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो. ३३ जेव्हां हे लोक, अगर सक्कदा संदेशा किंवा याजक तुला विचारील की परमेश्वरांचे भारी वचन काय आहे ? तेव्हां त्यांस म्हण, तुम्ही भारी आहं आणि मीच तुम्हांस याकूल देईन असे परमेश्वर म्हणतो. ३४ कोणी संदेशा, याजक किंवा लोकांतला कोणी, परमेश्वरांचे भारी वचन, हे शब्द उच्चारील तर मी त्या माणसाला व त्यांच्या घराण्याला विक्षा कीला. ३५ तर तुम्हांपैकी एकाने आपल्या शेजांचाला व आपल्या बांधवाला म्हणावे, परमेश्वराने काय उत्तर केले ? परमेश्वर काय बोलला ? ३६ तुम्ही यापुढे, परमेश्वरांचे भारी वचन, असे म्हणून नवे, कारण प्रत्येकांचे वचन त्याला स्वतंत्रला भारी आहे; तुम्ही तर जीवंत देवांनी, सेनावीक्ष परमेश्वर आमच्या देव याची, वचने विपरीत केली आहेत. ३७ तूं संदेश्याला विचार की परमेश्वराने तुला काय उत्तर दिले ? परमेश्वर काय बोलला ? ३८ तरी पण परमेश्वरांचे भारी वचन असेंव तुम्ही बोलून राहाल तर, परमेश्वर म्हणतो, ज्या अर्थी तुम्ही परमेश्वरांचे भारी वचन हे शब्द बोलून राहाता व तुम्ही, परमेश्वरांचे भारी वचन, हे शब्द बोलून नकळ म्हणून मी तुम्हांस सांगून पाठविले, ३९ त्या अर्थी पाहा, मी तुम्हांस अगदी विसरेन, मी तुम्हांस आणि जे नगर तुम्हांस व तुम्हांस पूर्वजांस दिले त्यांस माझ्या नजरे-समोरून झुगारून देईन; ४० आणि तुम्हांस सर्वकाळचा कलंक लावीन; जिचा कथी विसर पडणार नाही अशी तुमची सतत अप्रतिष्ठा करीन.

१ यहोयाकीम याचा पुत्र यकोन्या जो यहदा-
२४४ चा राजा त्यास व यहूदांचे सरदार, करागीर व
लोहार यांस नवुखद्रेस्सराने धरून यस्तेलमांतू

वालेश्वरसे नेत्रानंतर परमेश्वरानें मला हैं दासविळे; पाहा, परमेश्वराच्या भंदिरासभोर अंजिराच्या दोन टोपल्या ठेविल्या होत्या। २ एका टोपलीत पहिल्या बाराच्या अंजिरांसारखे फार चांगले अंजीर होते; दुसऱ्या टोपलीत फार बाईट अंजीर होते, एवढे कीं ते सावयाजोगे नहोते। ३ परमेश्वर मला महणाळा, यिरिया, तुळा काय दिसते? मी महणाळे, अंजीर, चांगले ते फार चांगले आहेत आणि बाईट ते फार बाईट आहेत, एवढे कीं ते सावयाजोगे नाहीत. ४ मग परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले कीं ५ इशाएलाचा देव परमेश्वर महणतो, या ठिकाणाहून यहूदाचे बंदिवान केलेले जे लोक मी सास्ताच्या देशी पाठविले आहेत त्यांस या चांगल्या अंजिरांप्रमाणे मी समजेन. ६ मी त्यांजवर कृपाहृष्ट करीन; आणि त्यांस या देशी वरत आणीन; त्यांस उभारीन, पाहून टाकागार नाही; त्यांची लगवड करीन, त्यांस उपद्रव-टाकागार नाही. ७ मी परमेश्वर आहे असे मला ओळखणारे हृष्य मी त्यांस देईन, ते माझे लोक होतील व मी त्यांचा देव होईन; कारण ते आपल्या मनापासून मजकडे वळतील. ८ परमेश्वर खरोखर महणतो, सावयाजोगे नाहीत असे जे बाईट अंजीर आहेत त्यांप्रमाणे यहूदाचा राजा सिद्धीया न त्याचे सरदार, आणि या देशात राहिलेले व मिस्र देशांत वस्ती कल्ला राहिलेले यस्तेमाचे अवशिष्ट लोक यांचे मी करीन; ९ त्यांचे बाईट होईल; पृथ्वी-वरल्या सर्व राष्ट्रांना दहशत पोहंचेल असे मी त्यांचे करीन; आणि जेथे मी त्यांस हाकून देईन तेथे ते अपवाह व लोकप्रवाह, निंदा व शाप यांचे विषय होतील; १० आणि मी त्यांच्यामध्ये तरवार, दुष्काळ व मी पाठीन, अशी कीं जो देश मी त्यांस व त्यांच्या पूर्वजांस दिला त्यांतून त्याचा नायनांट होईल.

१ यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहोया-
२५ कीम याच्या कारकीर्दीच्या चौथ्या वर्षी, महणते
बाबेलचा राजा नवुखाद्देसर याच्या कारकीर्दीच्या
पहिल्या वर्षी यहूदाच्या सर्व लोकांविषयी यिरियाला

जे वचन प्राप्त झाले तें हें: २ यिरिया सदेशून्याने यहूदाचे सर्व लोक व सर्व यस्तेमानिवाशी यांसांसामित्यांकी ३ यहूदाचा राजा आमोनाचा पुत्र योशीया याच्या कारकीर्दीच्या तेराच्या वर्षापासून आजजवर तेवीत वर्षे परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त होत असून तें मी तुळांस सांगत आले, मोत्या निकटीने सांगत आले; तरी तुळीं तें ऐकले नाही. ४ परमेश्वर आपले सर्व सेवक जे संदेशे त्यांस तुळांकडे पाठवीत आला, मोत्या निकटीने पाठवीत आला; तरी तुळीं ऐकले नाही, आपल्या कान लाविला नाही. ५ ते महणाळे, तुळीं साप्ते आपल्या कुमार्गापासून, आपल्या कर्माच्या दुष्टेपासून फिर, महणते परमेश्वराने तुळांस व तुमच्या पूर्वजांस जो देश युग्मत्युग्म दिल आहे त्यांत तुळीं राहाल; ६ अन्य देशांची सेवा करण्यास व त्यांचे भजनपूजन करण्यास त्यांच्यामाणे जाऊन नका, महणते तुळीं आपल्या हातच्या कृतीने मला संताप आणणार नाही व मी तुमचे बाईट करणार नाही. ७ तरी आपल्या हातच्या कृतीने मला संताप आणील आपले तुकसान कल्प घावे महणून तुळीं माझे ऐकले नाही, असे परमेश्वर महणतो. ८ यातवा सेनावीशी परमेश्वर महणतो, तुळीं माझी बद्दने ऐकली नाहीत, ९ महणत पाहा, मी उत्तरेकडील सर्व राष्ट्रांचे व माझा सेवक बाबेलचा राजा नवुखाद्देसर याला बोल्यावून आणितो, असे परमेश्वर महणतो; त्यांस या देशावर, त्यांतील राहिवास्यावर आणि आसपासच्या या सर्व राष्ट्रांवर आणितो, मी त्यांचा अगदी नाश कल्प ती विस्मयास व उपहासास पात्र आणि कायमची उजाढ करीन. १० त्यांमधून आनंदाचा व उल्लासाचा शब्द, नवयाचा व नवरीचा शब्द, जात्याचा आवाज व दिव्याचा प्रकाश हीं नाहीतशी करीन; ११ हा सगळा देश वैराण आणि विस्मयाला कारण होईल, आणि हीं राहून सतत वर्षे बाबेलच्या राजांचे दास्य करितील. १२ तथापि सतत वर्षे भरत्यावर असे होईल कीं बाबेलचा राजा, तेथील लोक के सास्तांचा देश यांस त्यांच्या दुकारांचे प्रतिष्ठक मी देईल व ती देश कायमचा ओसाड करीन, असे परमेश्वर महणतो. १३ मी त्या देशाविषयी जी

વચને બોલ્લો આહે, આગિ સર્વ રાષ્ટ્રવિદ્યા વિર્મયાને જા સંદેશપ્રથાંત જે લિફ્ટન ટેલિલે આહે ત્વાપ્રમાળે સર્વ કાંઈ ત્યા દેશાવર આણિન, ૧૪ ત્યાંચાક હુનાહિ અનેક રાંદ્રે વ બોર રાજે દાસ્ત કર્વન બેતીલ; મી ત્યાંચા કર્મપ્રમાળે વ ત્યાંચા હાતચા કર્મપ્રમાળે ત્યાંસ પ્રતિકળ દેઈન.

૧૫ પરમેશ્વર, ઇસાએલાચા દેવ, મળ મૃહણાલા કીં, માધ્યમા હસ્તલ સંતાપસ્તમ દ્વારાસાચા હા પેલા વે વ જ્યા સર્વ રાષ્ટ્રકડે મી તુલા પઠવિતો ત્યાંસ તો પાજ; ૧૬ મૃહણજે તે તો પિતીલ, આગિ ત્યાંચામણ્યે મી તરવાર પઠવીન વિચ્છાસુલે તે તેથે કોકાંચા ખાતીલ વ વેઢે બનતીલ, ૧૭ તેણ્ણા પરમેશ્વરન્યા હાતલ મીં તો પેલા વેલા વ જ્યા રાષ્ટ્રકડે પરમેશ્વરને મળ પઠવિલે ત્યા સર્વાંસ તો પાજિલા; ૧૮ મૃહણજે મરુશેષ્યમ વ ગૃહદારી મારે હી ઉદ્ઘાસ્ત દ્વારી આપિ રાજે વ ઉદ્ઘાસ્ત વિસ્તય, ઉપહાસ વ શાપ માંચે વિસ્તય દ્વારે હસ્તલ ત્યાંસ તો પાજિલા; આજ ત્યાંચી તરીકી સ્વિતિ આહે, ૧૯ મિસર દેશાચા યદા, કારો, રાસ્તકે સેવક, કાંચેચ સરવાર, વ ત્યાંચે સર્વ લેણું યાંસ, ઇંચ સર્વ મિશ્ર જાતીસ, કંસ દેશાતંશી સર્વ રાજીસ, આપિ પણિણી દેશાતીલ અદરકાણે, ગજા, એકોન વ અદરસેદાને અદરસેદાને યોગ્યા, સર્વ રાજીસ, ૨૧ અદ્રોમ, મંગળ વ અસ્મોદી લોક યાંસ, ૨૨ સહ વ સીદેસેન યાંચે સર્વ રાજે વ સમૃદ્ધાપણીકડીલ દેશાંચે રાજે યાંસ, ૨૩ દદાન, તેમાં બુઝ વ કેશાચી ચોંચ કાણારે યા સર્વાંસ, ૨૪ અહેસ્તાનાતલે સર્વ રાજે વ રાનાંસ વસાનાચા, સર્વ મિશ્ર જાતીચે સર્વ રાજે યાંસ, ૨૫ જિન્ની, એલામ વ મેદી યંગ્યા સર્વ રાજીસ, ૨૬ પરસરાંપસૂન વૂર વ જબજ અસલેલે ઉત્તરકડચે સર્વ રાજે વ યા ગૃહાસવરે અસલેલી પૃથ્વીવરચી સર્વ રાંદ્રે, યાંસ તો પેલા પાજિલા, યંગ્યામાગૂન શેશાંચા રાજાહિ તો પિર્બિલ, ૨૭ સેનાધીશ પરમેશ્વર, ઇસાએલાચા દેવ મૃહણાંત, ત્યા ત્યાંસ સાંગ, મી તુલાંમણ્યે તરવાર પઠવિતો મૃહણ પા, મસ્ત જા, બાંતિ કરા, પડા, પુન: તંદું નકા, ૨૮ જર

તે તુલા હાતલ તો પેલા બેઝન પિણસ અમાન્ય જ્ઞાને તર ત્યાંસ સાંગ, સેનાધીશ પરમેશ્વર મૃહણાંત, તુલાંમણ તો પાવા લાગેલચ. ૨૯ કારણ પાહા, જ્યા નગરાલ મી આપલે નામ દિલે આહે ત્વારહિ મી અનિષ્ટ આણિનો; તર તુલ્લી અગદી પિણેચાંન રાહાં કાય? તુલાંમણ વિશ્વાસાંચુન રાહણાર નાહી, કારણ પૃથ્વીચ્યા સર્વ રહિવાસાંસ મારફાસાઠી મી તરવાર બોલાનીત આહે, અસે સેનાધીશ પરમેશ્વર મૃહણાંત. ૨૦ યાસ્તવ ત્યાંસ યા સર્વ બચનાંચા સંદેશ સાંગ, ત્યાંસ અસે સાંગ કી પરમેશ્વર ઉચ્ચસ્થલાંબસુન ગર્જના કરીલ; તો આપલા પવિત્ર નિવાસાંતુન શબ્દ ઉચ્ચારીલ; તો આપલા કળ્પાનર ગર્જના કરીલ; દાખ્યે તુલબિણાંપ્રમાળાણે તો પૃથ્વીચ્યા સર્વ રહિવાસાંચિસ્થદ આરોણી કરીલ. ૩૧ પૃથ્વીચ્યા દિવાંપથીત દ્વારા ગોગાટ પોહંબલ્લા, આહે, કારણ મી પરમેશ્વર ગૃહસંસી પ્રતિવાહ કરીલ આહે, મી સર્વ માલબજાતીશરાંદર ચાદ સ્થળીત આહે, વ દુષ્ટસ તરવાતેચા ડાયાનીન કરીલ આહે, અસે પરમેશ્વર મૃહણાંત.

૩૨ સેનાધીશ પરમેશ્વર મૃહણાંત, પાહા, રાષ્ટ્રરાષ્ટ્રાંતુન અનિષ્ટ ફિરત આહે, પૃથ્વીચ્યા અતિ દૂરચ્યા પ્રદેશાંદ્રૂ મોંટુણાન તંડુરેલ. ૩૩ ત્યા દિવાંચી પરમેશ્વરાને સંહારીલે, પૃથ્વીચ્યા યા ઢોકાપાસૂન ત્યા ટોકાપથીત પહૂન રાહતીલ; ત્યાંકરિતાં કોણી જોક કર્ણાર નાહી, ત્યાંસ કોणી ઉચ્ચલાંસ નાહી, પુરણાર નાહી; તે ભૂર્ભૂલા ખત હોતીલ. ૩૪ મેંડપાલ્લો, હાયહાય કરા, ઓરડા; કળ્પાંચે પ્રસુહ્લો, રાખેંત લોલ્ય; કારણ તુમન્દ્યા વજાંચે દિવસ ભાલે આહેત, મોલ્લાનાં ભાંડે પહૂન ભંગતે તસે તુલ્લી પડાલ; અસી મી તુમની દાણદાણ કરીન. ૩૫ મેંડપાલંસ પલાવશાલા મારી રાહણાર નાહી, કળ્પાંચે પ્રસુહ નિભાળાર નાહીં. ૩૬ મેંડપાલંચી આરોણી એકા! કળ્પાંચ્યા પ્રસુહસંચી હાયહાય એકા! કારણ પરમેશ્વર ત્યાંચે કુરણ ઉદ્ઘાસ્ત કરીલ આહે. ૩૭ પરમેશ્વરન્યા સંતસ કોધાસુલે શાંતિમય કુરણે સામસૂમ જાલી આહેત. ૩૮ તશ્ય સિંહપ્રમાળાણે ત્યાંને આપલી જાણી સોડિલી આહે; હેણ દેણાંચા તરવારીને

स्थान्या क्रोधाच्या संतापाने त्यांचा देश उजाड आला आहे.

१ यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहूदा-
रेहू कीम याच्या कारकीर्दाच्या आरभी परमेश्वरासाठे
हे वचन प्राप्त क्षाले: २ परमेश्वर म्हणतो,
परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगणात उभा राहा, व यहूदा-
च्या सर्व नगरांतून जे परमेश्वराच्या मंदिरात भवन-
पूजन क्राप्यास येतात त्यांस जे शब्द बोलण्याची मी तुला
आझा केली आहे ते सर्व त्यांस सांग, एक शब्दहि गाढू
नको. ३ न जाणो ते कदाचित ऐक्टील व त्यांतला प्रयेक
जण आपल्या कुमारांपासून फिरेल, म्हणजे मग त्याच्या
कृतीच्या दुष्टेमुळे त्यांजवर जे अनिष्ट आणप्याचे भी
योजिले आहे त्याविषयी मला अनुताप होईल. ४ त्यास
सांग की परमेश्वर आवै म्हणतो, तुम्ही माझे ऐकणार
नाही, मी तुम्हांवूडे ठिलेल्या नियमांप्रमाणे तुम्ही
चाल्यार नाही, ५ माझे सेवक जे संदेशे त्यांस मी
मोळा निकालै तुम्हांकडे पाठविले असतां त्यांने
तुम्ही ऐकले नाही, त्यांची वचने आता तुम्ही
ऐकणार नाही; ६ तर मी हे मंदिर खिलोसारखे
करीन, आणि हे नगर युधीवरील सर्व राधाना
शापमूळक करीन. ७ ही वचने परमेश्वराच्या
मंदिरात यिर्मेयाला बोलतांना याजकांनी, संदेशांनी व
सर्व लोकांनी ऐकले. ८ ती वचने सर्व लोकांना कळ-
वाली म्हणून यिर्मेयास परमेश्वराने कांगितले होते; ती
सर्व त्यांने बोलण्याची संपविल्याकर याजकांनी, संदेशांनी व
सर्व लोकांनी यिर्मेयास पकडून मटडेले, तुं मेलच
पाहिजेस. ९ हे मंदिर खिलोप्रमाणे होईल व हे नगर
उजाड व निर्जन होईल असा संदेश तुं परमेश्वराच्या
नामाने को दिला? मग सर्व लोक परमेश्वराच्या
मंदिरात यिर्मेयाच्या भोवती जमके.

१० हे ऐक्यावर यहूदाचे सरदार राजगृहांतून
परमेश्वराच्या मंदिरात आले व परमेश्वराच्या मंदिराच्या
नवीन द्वाराच्या देवडीत वसले. ११ रेळ्हा याजक व
संदेशे सरदारास व सर्व लोकांस म्हणाले, हा मनुष्य

मरणदंडास पात्र आहे, करण या नगराविश्वद मार्गे
संदेशा दिला तो तुम्ही आपल्या कालांनी ऐकला आहे.
१२ मग यिर्मेया सर्व सरदारांसे व सर्व लोकांस म्हणाले,
जीं संदेशवचने तुम्ही ऐकली तीं सर्व या मंदिर-
विश्वदे व या नगराविश्वद सांगावी म्हणून परमेश्वराने
मला पाठविले. १३ यास्तव आला तुम्ही आपले मार्ग व
आपली कर्मे सुधारा, परमेश्वर तुमचा देव याची वाणी
तुम्ही ऐका, म्हणजे तुम्हांवर जे अरिष्ट आणीन असे
परमेश्वर बोलला त्याविषयी त्यास अनुताप होईल.
१४ मास्याविषयी म्हणाल तर पाहा, मी तुमच्या हाती
आहें; तुम्हांला बरे व नीट दिसेल तसे मार्से करा.
१५ एवढे मात्र पक्षे समजा कीं तुम्ही मला जिवे
माराल तर तुम्ही आपणावर, हा नगरावर व यांतील
हिवायांवर निर्दोष रक्त पाडिल्याचा दोष आणाल;
करण वास्तविक हीं सर्व वचने तुमच्या काळी पडावी
म्हणून परमेश्वराने मला तुम्हांवूडे पाठविले आहे.
१६ रेळ्हा सरदार व सर्व लोक याजकांस व संदेशांस
म्हणाले, हा मनुष्य मरणदंडास पात्र नाही; करण
परमेश्वर आमचा देव याच्या नामाने तो आम्हांवरेवर
बोल्या आहे. १७ सरव देशातले कांही बडील उदून सर्व
सप्ताजनांस म्हणाले, १८ यहूदाचा राजा हिज्जीया
याच्या काळी मीसूळे मोरष्टकर यांने संदेशा दिला; तो
यहूदाच्या सर्व लोकांस म्हणाला, सेनाधीश परमेश्वर
म्हणतो, सीयोन शेताप्रमाणे नांगरीतील, परस्परेम
दिगार होईल व मंदिराचा पर्वत जंगलाने भर्जेता
उंचवटा होईल. १९ यहूदाचा राजा हिज्जीया व सर्व
यहूदा यांनी त्याला ठर केले काय? त्यांने परमेश्वराचे
अय घरून परमेश्वराचा प्रसाद माणितल नाही काय?
त्यांजवर अरिष्ट आणीन असे परमेश्वराने मटडेले होते
त्याविषयी त्याला अनुताप काला. तर मग यांने आपण
आपल्या जिवावी मोठी हालि करीत आहो. २० परमे-
श्वराच्या नामाने संदेशा सांगणारा असाच आणखी एक
मनुष्य होता, त्याचे नव उरिया; हा कीर्याच-यारीमध्ये
शामायाचा पुत्र; त्यांने यिर्मेयाने संगितलेल्या सर्व वचनां-

१ अथवा; मीवाया

प्रभागोच या नगराविस्तु व या देशाविस्तु संदेश दिता; २१ यहोयाकीम राजा, त्याचे सर्व बाहु व सर्व सद्दर्थ यांनी त्याची बचतें ऐकली तेव्हां राजांने त्यास ठर मारावयास पाहिले; तो ऊरिया हे ऐकून भ्याल्य क पद्म मिसर देशांत गेला. २२ मग यहोयाकीमाने निसर देशांत माणसे वाटकिं; त्याने अखोदेशाचा पुत्र एल्मायान याच्यावरोबर कांही माणसे देतज त्यास निसर देशांत पाठविले. २३ त्यांनी उरीयाला निसर देशांत धरून आणिले व यहोयाकीम राजाकडे नेले; राजाने त्याला तरवारीने ठर करून त्याचे शव साथाशं लोकांच्या कबरेत टाकून दिले. २४ शाफानाचा पुत्र अहीकम याचे विर्याला पाठवल होते, म्हणून तो लोकांच्या हाती लागला नाही, व त्यांनी त्याला ठर मारिले नाही.

२७ यहुदाचा राजा योशीमाचा पुत्र सिद्धीया

कारकीर्दीच्या आरंभी विर्याला परमेश्वराने हे बचन ग्रास क्षाले: २ परमेश्वर मर्याद्याला, तू आपणासाठी बंधवें व जू तयार करून आपल्या मानेवर ठेव; ३ आणि ती यहुदाचा राजा सिद्धीया याजकडे यशस्विलासास जे जासूद आणे आहेत त्याच्या हस्ते अदेशाचा राजा, अवाचाचा राजा, सोराचा राजा आणि सीदेनाचा राजा यांच्याकडे पाठीव; ४ आणि त्यांना त्यांच्या धन्याळकडे असा निरोप देतज पाठीव की सेनावीश परमेश्वर, इश्वराचाचा देव म्हणतो, तुम्ही आपल्या बच्यांस हे सांगा, ५ मी आपल्या महाशयीने, आपले वाहु उभासन पृथ्वी आणि पृथ्वीच्या पाठीवर असलेली मनुष्ये व पशु गांस निर्माण केले आहे, व मला नीट दिसेल त्यांस ती मी देतो. ६ आता हे सर्व देश मी आपला सेवक बाबेलचा राजा नवुखदेस्पर याच्या हाती दिले आहेत; त्याची सेवाचाकी करण्यास बनातील पश्चिमी त्याला दिले आहेत. ७ सर्व राष्ट्रे त्याची सेवा करितील, त्याच्या पुत्रपौत्रांचीहि सेवा करितील; मग त्याच्या देशाची बेळ येईल तेव्हा बहुत राष्ट्रे व जोर राजे त्याजकहून सेवा करवून घेतील. ८ बाबेलचा राजा

नवुखदेस्पर याची सेवा जे राष्ट्र व राज्य करणार नाही आणि बाबेलच्या राजाच्या जोखाला मान देणार नाही, अशा राष्ट्राचा त्याच्या हातल मी अंत करीपर्यंत तरवार, दुष्काळ आणि मी यांनी मी समाचार देईन. ९ तुमचे संदेषे, तुमचे दैवह, तुमचे स्वप्न देषे, तुमचे मानिक व तुमचे जाहूदोणा करणारे तुम्हांस म्हांतात की बाबेलच्या राजाची सेवा करू नका; त्यांचे तुम्ही ऐकू नका; १० कारण मी तुम्हांस तुमच्या देशांत वाल्यावें, तुम्हांस हाकून लावावें व तुम्ही नष्ट व्यावें म्हणून ते तुम्हांस खोटा संदेश देतात. ११ तथापि जे कोणी बाबेलच्या राजाच्या जोखाला आपली मान देतील व त्याची सेवा करितील त्यांस मी त्यांच्याच देशांत राहू देईन; ते शेतकी करितील व देशांत वस्ती करितील, असे परमेश्वर म्हणतो.

१२ या सर्व बचनांप्रमाणे यहुदाचा राजा सिद्धीया यास मी म्हणालै की बाबेलच्या राजाच्या जोखाला आपली मान या, त्याची व त्याच्या लोकांची सेवा करा हणजे तुम्ही जगाल. १३ जे राष्ट्र बाबेलच्या राजाची सेवा करणार नाही त्याविष्यी परमेश्वराने सांगितले आहे की तरवार, दुष्काळ आणि मी यांनी ते मरेल, त्याप्रमाणे तू व तुम्ही लोक कां मरतां? १४ जे संदेषे तुम्हांस सांगतात की तुम्ही बाबेलच्या राजाची सेवा करू नका त्यांची बचतें ऐकू नका; कारण ते तुम्हांस खोटा संदेश देतात. १५ परमेश्वर म्हणतो, मी त्यांस पाठविले नाही, पण ते माझ्या नायाने खोटा संदेश देतात, यास्तक मी तुम्हांस व तुम्हांस संदेश देणाचा संदेष्यांस हाकून देईन आणि तुम्ही नष्ट व्याल; १६ तरेच मी याजकास व सर्व लेळेस म्हणालै: परमेश्वर म्हणतो, जे तुमचे संदेषे तुम्हांस सांगतात की पाहा, परमेश्वराच्या मंदिराची पात्रे लव-करच बाबेलहून परत आण्यांत घेतील त्यांचे हे बोलणे ऐकू नका; कारण ते तुम्हांस खोटा संदेश देतात. १७ त्यांचे ऐकू नका; बाबेलच्या राजाची सेवा करून आपला जीव वांचवा; या नगराची नाशादी का व्याची? १८ ते जर संदेषे असले व परमे-

સ્વરૂપોદ્ભુત વચ્ચે ત્યાંચ્યાજવળ અસલે તર પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંત, યદ્ઘદાચ્યા રાજયહાંત વ યસ્થાલેમાત જી પાત્રે ઉરલી આહેત તી બાબેલાસ જાં નયેત અશી ત્યાંની સેનાધીશ પરમેશ્વરકડે વિનંતી કળન પાહાડી; ૧૯ ગંગાચસાગર, સ્તંભ, ગંગાચચ્યા બૈટકી વ ઇલાયાને યદ નગરાંત ઉરલી હોતી ત્યાંવિષયી સેનાધીશ પરમેશ્વર યાપ્તમાણે મહણતો; ૨૦ બાબેલાચા રાજા નબુખુદ્રેસ્સર યાને યદ્ઘદાચા રાજા બદોયાકીમાંવા પુત્ર યકન્યા યાસ યદ્ઘદા વ યસ્થાલેમ યાંતીલ સર્વ સરદારાંત સહ પક્કણ યસ્થાલેમાંતુન બાબેલાસ નેલે તેવ્હા ત્યાંને પાત્રે નેલી નબ્ધતી; ૨૧ હી જી પાત્રે પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંત, યદ્ઘદાચ્યા રાજયહાંત વ યસ્થાલેમાંત રહિલી હોતી ત્યાંવિષયી સેનાધીશ પરમેશ્વર, ઇસ્થાએલાચા દેવ મહણતો કી ૨૨ તી બાબેલાસ નેયાંત યેતીલ વ મી ત્યાંવા સમાચાર ઘેંગેરંત તી તેથેચ રહતીલ; મગ મી તી તેથ્યું ઘેઊન યા સ્થળીં પરત આણીન અસે પરમેશ્વર મહણતો.

૧ નેતર અસે જ્ઞાલે કી ત્યાચ વર્ષી યદ્ઘદાચા ૨૮ રાજા સિદ્કીયા યાચ્યા કારકીર્દીચ્યા આરંભી ચૌભા વર્ષીચ્યા પાંચચ્યા મહિન્યાંત ગિડોનકર સંદેશ્ય હનન્યા બિન અજૂર હ્યાને પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંત યાજકાંસમોર વ સર્વ લોકાંસમોર મલા અસે સાંગિતલે કી ૨ સેનાધીશ પરમેશ્વર ઇસ્થાએલાચા દેવ અસે મહણતો, મી બાબેલાચ્યા રાજાચે જું મોહુન ટાકિલે આહે. ૩ બાબેલાચા રાજા નબુખુદ્રેસ્સર યાને પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંતલી જી પાત્રે યા સ્થળાંતુન બેઝન બાબેલાસ નેલી તી સર્વ દોન વર્ષાંચ્યા આંત મી યા સ્થળીં પરત આણીન; ૪ યદ્ઘદાચા રાજા યકન્યા બિન યદોયાકીમ વ બાબેલાસ પક્કણ નેલેલે યદ્ઘદાચે સર્વ લોક યાંસ મી યા ઠિકાણી પરત આણીન, અસે પરમેશ્વર મહણતો; કારણ મી બાબેલાચ્યા રાજાચે જું મોહુન ટાકીન. ૫ તેવ્હા જે યાજક વ જે સર્વ લોક પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંત ઉમે હોતે ત્યાંચ્યાસમક્ષ ધર્મયા સંદેશ્ય હનન્યા સંદેશ્યાસ મહણાલા, ૬ આમેન, પરમેશ્વર અસે કરો! પરમેશ્વરાચ્યા મંદિરાંતલી પાત્રે વ બંદિવાસાંતલે સર્વ લોક બાબેલાનું યા સ્થળીં પરત આણાણ્યાવિષયી જી વચ્ચે તું સંદેશાસ્યાને સાંગિતલી

ત્યાંપ્રમાણે પરમેશ્વર કરો; ૭ માંગ જે વચ્ચે મી તુલાચા કાની વ સર્વ લોકાંચ્યા કાની પાડિતો તેં રેણુ ૮ માઝયા વ તુલાપૂર્વી જે સંદેશે પ્રાચીન કાવ્યાસુન હોજુન ગેલે ત્યાંની, અનેક દેશ વ મોઠી રાજ્યે યાવર લડાઈ, અરિણ વ મરી હી યેતીલ અસ્ત ત્યાંવિષ્ટ સંદેશ દિલા. ૯ કોણી સંદેશાચા શાંતીચા સંદેશ દેતો તેવ્હા ત્યા સંદેશાચાં વચ્ચે પ્રયોગાં આંદે મહણજે સેમજોડી જી ખરોદર પરમેશ્વરને ત્યાસ પાઠવિલે આહે. ૧૦ રૂં તૈબ્બ હનન્યા સંદેશાને ધર્મયા સંદેશાચ્યા માનેવર અસેલેં જોખણ કાઢુન મોડિલે; ૧૧ આળ તો સર્વ લોકાંસમક્ષ મહણાલા, પરમેશ્વર મહણતો, યાચ્યારીમાણ બાબેલાચા રાજા નબુખુદ્રેસ્સર યાચ્યે જું મી પુન્ય દોન વર્ષાંચ્યા આંત સર્વ રાષ્ટ્રાંની માનેવરનું ઉત્સુન મોહુન ટાકીન. મગ ધર્મયા સંદેશા આપલ્યા વાટેને ગેલા.

૧૨ ધર્મયા સંદેશાચ્યા માનેવરનું જોખણ કાઢુન હનન્યા સંદેશાને મોડિલ્યાવર ધર્મયાણ પરમેશ્વરાંત વચ્ચે પ્રાસ જ્ઞાલે તેં અસે: ૧૩ જા, હનન્યાલા સાંગ કી પરમેશ્વર મહણતો, તું લાકડી જોખણે મોહુન ટાકીલી પણ ત્યાંચ્યાએવજી લોહણી જોખણે મી કરીને. ૧૪ કારણ સેનાધીશ પરમેશ્વર ઇસ્થાએલાચા દેવ મહણતો, યા સર્વ રાષ્ટ્રાંની બાબેલાચા રાજા નબુખુદ્રેસ્સર યાચ્યી સેવા કરાવી મહણની ત્યાંચ્યા માનેવર લોહણી જું ટેવિલે આહે; ત્યાંસ ત્યાચી સેવા કરાવી લાગેલ, મી ત્યાસ વનાંતલે પણ હિ દિલે આહેત. ૧૫ મગ ધર્મયા સંદેશા હનન્યા સંદેશાચા મહણાલા, હનન્યા, આતાં હેણે એક, પરમેશ્વરને તુલા પાઠવિલે નાહીં; તું યા લોકાંસ લવાડીવર ભરંવસા ટેવાચાસ લાવિલે; ૧૬ શાકારિતાં પરમેશ્વર અસે મહણતો, મી તુલા ભૃગુણવરનું કાઢુન ટાકીન; તું પરમેશ્વરાવિષ્ટ ફિતુલીંચે ભાષણ કેલે મહણનું યા વર્ષી તું ખરોદર મરજીલ. ૧૭ ત્યાપ્રમાણે ત્યાચ વર્ષી સાતબ્ય મહિન્યાંત હનન્યા સંદેશા મેલા.

૧ મગ પક્કણ નેલેણ્યા લોકાંતીલ અવાણિષ્ટ ૨૧ વડીલ, યાજક, સંદેશે વ જે સર્વ લોક નબુખુદ્રેસ્સરને પક્કણ યસ્થાલેમાંતુન બાબેલાસ નેલે હોતે ત્યા સર્વાંસ ધર્મયા સંદેશાને યસ્થાલેમાનું

૧ પાઠમેદ; ૨ તું કરિશીલ.

पत्र पाठविलें; २ यकन्या राजा, राजमाता, खोजे, यहूदाचे व यस्तलेमाचे सरदार, कारणीर व लोहार हे यस्तलेमांदू ने त्यावर तें त्यानें पाठविलें; ३ तें शाफानाचा पुत्र एलासा व हिंडीयाचा पुत्र गमन्या यांच्या हस्तें रवाणा केले; त्यास यहूदाचा राजा सिद्धीया यांने बाबेल्चा राजा नुखदेस्सर याजकडे बाबेलास पाठविलें; त्या पत्रातील मजबूत असा होता; ४ सेनाधीश परमेश्वर, इस्ताएलाचा देव म्हणतो, या सर्वांस मी यस्तलेमाहून बंदिवान होऊन बाबेलास जावयास लावले त्या सर्व बंदिवान आखेल्यांस मी असे म्हणतो: ५ तुम्ही घरे बांधून त्यात वस्ती करा; मठे लावा व त्यांची फळे खा; ६ आयका कलून पुत्र व कन्या यांस जन्म द्या, आपल्या पुत्रांस बायका कलून द्या, व आपल्या कन्यांस नवरे कलून द्या, म्हणजे त्यांस पुत्र व कन्या होतील; तुमची तेथें वाढ होउं द्या, क्षय होऊं देऊ नका. ७ तुम्हास पकडून ज्या नगरास मी नेले त्याचे हितचिन्तन करा व त्यासाठी परमेश्वराची प्रार्थना करा. त्या 'नगराचे हित तें तुमचे हित.' ८ कारण सेनाधीश परमेश्वर, इस्ताएलाचा देव म्हणतो, तुमच्यात वागाणेरे संदेशे व तुमचे दैवज्ञ यांनी तुम्हास कसरून नये; तुम्ही ज्यांस स्त्री पाहृप्यास लावतो त्या स्वभ-द्रष्टव्यांचे ऐकून नका. ९ कारण ते माझ्या नामाने तुम्हास खोटा संदेश देतात; मी त्यांस पाठविले नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १० परमेश्वर असे म्हणतो की बाबेलची सतर वर्षे भरल्यावर मी तुमचा समाचार घेईन व तुम्हास या स्थळी परत आणाऱ्याचे जे माझे सुवचन आहे तें तुमच्यासंबंधाने पूर्ण करीन. ११ पर-मेश्वर म्हणतो, तुम्हाचिषी माझ्या भावी मनात जे संकल्प आहेत ते मी जाणतो; ते संकल्प हिताचे आहेत, अनिष्टाचे नाहीत; ते तुम्हास तुमच्या भावी सुस्थितीची आशा देणारे आहेत. १२ तेव्हां तुम्ही माझा धावा कराल, तुम्ही जाऊन माझी प्रार्थना कराल व मी तुमचे ऐकैन. १३ तुम्ही मला शरण याल आणि पूर्ण जिवं-भावे माझ्या शोधास लागाल, तेव्हां मी तुम्हास पावेन. १४ परमेश्वर म्हणतो, मी तुम्हास पावल्यावर, मी

तुमचा बंदिवान उलटवीन आणि ज्या सर्व लोकांत व ज्या सर्व स्थळी मी तुम्हास हाकून आविले आहे तेथून तुम्हास एकत्र करीन, असे परमेश्वर म्हणतो; आणि ज्या स्थळाहून मी तुम्हास पकडून न्यावयास आविले त्या स्थळी तुम्हास परत आणीन. १५ तुम्ही म्हणतो की परमेश्वराने बाबेलात आम्हांसाठी संकेते उत्पन्न केले; १६ पण दाविदाच्या सिंहासन-वर बसलेल्या राजाविषयी व या नगरात राहणारे सर्व लोक, म्हणजे अर्थात तुमचे बांधव तुम्हांवरोवर बंदिवान होऊन गेले नाहीत त्यांच्याविषयी, सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो: १७ पाहा, मी त्यांच्यामध्ये तरवार, दुष्काळ व मरी पाठवीन; मी त्यांस बाईठ अंजिरांसारखे करीन; ते नासलायामुळे खाववत नाहीत. १८ मी तरवार, दुष्काळ व मरी यांनी त्यांची पाठ पुरवीन; सर्व पृथ्वीवरल्या राष्ट्रांना दहशत: पोहंचेल असे मी त्यांचे करीन; आणि जेथे मी त्यांस हाकून दिले आहे त्या सर्व राष्ट्रांत ते शाप, विस्मय, उपहास आणि निंदा यांचे विषय होतील. १९ परमेश्वर म्हणतो, माझे सेवक जे संदेशे त्यांस माझी चवाने देऊन मी मोळ्या निकलीने त्यांच्याकडे पाठवीत आलों तरी त्यांनी ती ऐकली नाहीत; आणि तुम्हीहि ती ऐकल नाही असे परमेश्वर म्हणतो. २० बंदिवासांतले लोकहो, ज्या तुम्हास मी यस्तलेमाहून बाबेलास पाठविले तें तुम्ही सर्व परमेश्वरांचे वचन ऐका.

२१ कोलायाचा पुत्र अहाव आणि मासेयाचा पुत्र सिद्धीया हे माझ्या नामाने तुम्हास खोटा संदेश देतात त्याविषयी सेनाधीश परमेश्वर, इस्ताएलाचा देव म्हणतो, पाहा, मी त्यांस बाबेल्चा राजा नुखदेस्सर याच्या हाती देईन; व तो त्यांस तुमच्या डोळ्यादेखत वरील; २२ त्यांच्यावरून बाबेलात असलेल्या यहूदाच्या होऊन गेलेल्या सर्व बंदिवान लोकांमध्ये हा शाप प्रचारात येईल की बाबेलच्या राजाने सिद्धीया व अहाव या दोघांस अमीने जाळिले तसें परमेश्वर तुम्हें करो. २३ कारण त्यांनी इस्ताएलात मुर्खपण केले आहे, त्यांनी आपल्या शेजांच्याच्या बायकावरोवर जारकर्म केले आहे,

मी त्यांस आज्ञापिले नाहीत अशी स्टोरी वचने. त्यांनी मासे नम घेऊन संगितली; मी तर हे जाणतो व मी साक्षी आहे असे परमेश्वर म्हणतो.

२४ नेहेलमी शमाया यास तं असे सांग,
 २५ सेनाधीश परमेश्वर, इस्त्राएलचा देव म्हणतो, तं आपल्याच नांवाने यश्वलेमांत असलेल्या सर्व लोकांस, मासेवाचा उत्र सफन्या याजक यास व सर्व याजकांस पर्यं पाठ्यून कल्पिले की, २६ परमेश्वराच्या भंदिरात आपण करमारी नाही, आणि जो कोणी वेडा होउन आपल्याच संदेश म्हणतो त्यास सोड्यांत वाढून बेळ्या धालाव्या म्हणून परमेश्वरने येहोयादा याजकाच्या जागी स्वतःल्य याजक केले आहे. २७ तर यिर्या अनाथोथ-कर तुम्हांसमोर आपणास संदेश म्हणवितो त्याल तं प्रतिवंब कां केला नाही? २८ त्याने इकडे आम्हास बाबेल असे एक पत्र पाठविले, त्याचा आशय हा की बंदिवास दीर्घकाळ राहील; तर घरे बांधा, त्यांत वस्ती करा; मध्ये लावा व त्यांची फले खा. २९ हे पत्र सफन्या याजकाने यिर्या संदेशवाला वाचून दाखविले. ३० तेव्हां परमेश्वराचे वचन यिर्याला प्राप्त काले की ३१ सर्व बंदिवासांतल्या लोकाना हे संग्रह पाठीव की नेहेलमी शमाया याच्यासंबंधाने परमेश्वर म्हणतो, मी शमायाच्या पाठविले नसून त्याने तुम्हास संदेश दिला व खोल्या वचनावर भरंवसा ठेवण्यास लागिले; ३२ म्हणून परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी नेहेलमी शमाया व त्याचे बंदज यास शिक्षा करीन; या लोकांत राहून त्यांचे नंब ध्यावयाल त्यांचे कोणी उरणार नाही; मी आपल्या लोकांचे अभीष्ट करणार तें तो पाहणार नाही; कारण तो परमेश्वराविषद्ध फिरुरीचे शब्द बोलाला आहे, असे परमेश्वर म्हणतो.

३० तं हे: २ परमेश्वर इस्त्राएलचा देव असे म्हणतो की जी वचने मी तुला संगितली ती सर्व पुस्तकांत लिहून टेव. ३ कारण परमेश्वर म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की मासे लोक इस्त्राएल

व यहूदा यांचा बंदिवास मी उलटवीन; मी जो देश त्यांच्या पूर्वजांस दिल्य त्यांत त्यांस परत आणीन व ते त्याचा ताबा धेतील असे परमेश्वर म्हणतो.

४ परमेश्वराने इस्त्राएल व यहूदा याविष्यांचे वचने संगितली ती ही; ५ परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही म्हणतां आम्ही यरकांप झालेल्यांचा शब्द ऐकला आहे, दहशत आहे, शांति नाही. ६ कोण पुरुषास प्रसववेदना होत आहेत की काय, हे विचारा; पाहा, प्रत्येक पुरुष प्रसवाणाच्या श्रीप्रसारांने कंबरेला हात डेऊन उभा आहे व प्रत्येकांचे तोंड फिरु फडले आहे असे माझ्या ईंटीस की पडत आहे? ७ हाय हाय! तो महादिल आहे; त्यासमान दुसरा नाही; तो याकोबाचा क्लेशसमय आहे, तरी त्यांतून त्याचा निभाव होईल. ८ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी असे होईल की मी तुम्हा मानेवरील त्यांचे जूं मोठीन, तुम्ही बंधने तोडीन, यापुढे परके तुझ्या लोकांकडून दास्य करवून घेणार नाहीत; ९ तर परमेश्वर त्यांचा देव याची आणि जो त्यांचा राजा राजीव भी त्यांच्यासाठी स्थापीन त्याची ते सेवा करितील. १० परमेश्वर म्हणतो, हे माझ्या सेवका, याकोब, तं यिळ नको; हे इस्त्राएल, कन्ह खालं नको; कारण पाहा, मी दूर देशांतून तुम्हा उद्धार करीन, बंदिवासाच्या देशांतून तुम्हा वंशजांचा उद्धार करीन; याकोब परत येईल, तो विश्राम पावेल व निर्भय होईल; त्यास कोणी धाक धालणार नाही. ११ कारण तुम्हा उद्धार करण्यास मी तुजवरोवर आहे, असे परमेश्वर म्हणतो; कारण ज्या राहांतून भी तुम्ही पाणगायण केली आहे त्या सर्वांचा यी पुरा नाश करीन, पण तुम्हा पुरा नाश करणार नाही; तरी भी तुम्हा योग्य शासन करीन, तुला शिक्षा केल्यावांछून सोडणार नाही.

१२ कारण परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही जलम असाव्य आहे, तुम्हा धाय भारी आहे. १३ तुम्ही दाद अवणारा कोणी नाही; तुम्हा धायास उपचार नाही; मलमपटी नाही. १४ तुम्हे सर्व बदल तुला विसरले आहेत; ते तुला विचारीत नाहीत; तुम्हा घेर तुक्कासामुळे, तुम्ही

पातके फर शाल्वमुळे, तुला शत्रुप्रभारे जखम कस्न, कूर जनांप्रभारे विकास कस्न, भी तुल बायाल केले आहे. १५ तू आपल्या बायामुळे को ओरडतेस ? तुम्ही जखम असाध्य आहे; तुश्या घोर तुम्हार्यामुळे तुम्ही पातके फर शाली आहेत; गहण भी तुल हैं सर्व केले आहे. १६ तुल ग्रासून टाकण्या सर्वांस ग्रासून टाकण्यांत येईल; आणि तुम्हे सर्व वैरी बदिवान होऊन जातील; तुम्हे हरण करण्याच्यांचे हरण होईल, तुल छटण्या सर्वांस भी उटवीन. १७ भी तर तुल आरोग्य देईन व तुश्या जखमा वैन्या करीन, असें परमेश्वर म्हणतो; करण त्यांनी म्हटले आहे की हिला टाकून दिले आहे; ही सीयोन ! हिल कोणी विचारीत नाही. १८ परमेश्वर म्हणतो, भी याकोबाच्या देव्यांना बदिवास उलटवीन, भी त्याच्या वसातिस्थानांवर दया करीन; नगर पुनः त्याच्याच टेकडीवर बांधितील, आणि राजवाच्यांतून पूर्ववत् वस्ती होईल. १९ त्यांमधून उपकारस्मरणाचा व आनंदेस्वरूप करण्यांना शब्द उठेल; भी त्यांची संख्या बाढवीन, ती अल्प होणार नाही; भी त्यांचे गौरव करीन म्हणजे ते क्षुद्र असाध्याचे नाहीत. २० त्याच्या मुलांची स्थिति पूर्ववत् होईल, त्यांची मंडळी साक्षम-समोर खिर राहील, त्यांचवर ऊरुम करण्यांतूस भी शासन करीन. २१ त्याचा उदादी त्यांच्यांतलच होईल, त्यांचा नियंता त्यांच्यांतलच निषेल; भी त्याल जबल आणीन म्हणजे तो माझ्यासांविष येईल; करण माझ्यासांविष येण्याचा कोणाच्या मनाला हिव्या झाला आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. २२ तुम्ही माझे लोक व्हाल व भी तुमचा देव होईल.

२३ पाहा, परमेश्वरापासून कोधरूप तुफान उठेले आहे; भुव्वा उडविणारी वावटल तुष्टाच्या डोक्यावर आदलेले. २४ परमेश्वर आपले कार्य संपवीपर्यंत व आपल मनोदय पूर्ण कीरपर्यंत त्याचा संतास कोष फिरावयाचा नाही; हे उडील काळी तुम्हांस समजेल.

१ परमेश्वर म्हणतो, त्या काळी भी इसा-
२१ एलाच्या सर्व वैरांचा देव होईल व ते माझे घोक होतील. २ परमेश्वर म्हणतो, तुमारी-

पासून निभावलेल्या लोकांस रानांत अनुप्रह मिळाल; वा इसाएलास विश्रांति देष्यास मला जाणे आहे. ३ परमेश्वरानें दुहन येऊन मला दर्शन दिले; तो म्हणाला, भी सांवेदालिक त्रेमहृतीने तुजवड त्रेम करीत आले म्हणून भी तुल वात्सल्यानें जवळ केले आहे. ४ हे इसाएलाच्या कुमारी, भी तुम्ही पुनर्वर्णन करीन आणि तुझी घटना होईल; तू पुनः आपल्या वंचित्यांनी भूषित होशील व उत्सव करण्याच्यांवर नृत्य करिशील. ५ शोमरोनाच्या डोंगरावर तू पुनः शाकमळे लाविशील; लावणारे लवितील व त्यांची कल्ले त्यांला लाभातील. ६ कारण असा दिवस येत आहे की त्यांत एकाईम डोंगरावर जागल्ये ओरहून सांगटील, अहो उठा, आणण सीयोनास आपला देव परमेश्वर याच्याकडे जाऊ. ७ कारण परमेश्वर म्हणतो, याकोबाचित्यां अर्नेदाचा गजर करा; राष्ट्राच्या अप्रेसराचा जयजयकार करा; घोषणा करा, स्तवन करा व म्हणा, हे परमेश्वरा, तुश्या लोकांचा, इसाएलाच्या अववेशाचा उद्धार कर. ८ पाहा, भी त्यांस उत्सरेच्या देशांतून आणीन, त्यांस तुम्हीच्या दिगंतांहून जमा करीन; त्याच्यामध्ये अंजठे व पांगळे, गर्भेवती व प्रसुतिवेदवा लागलेल्या असणार, मोर्या समुद्रामानें ते इकडे परत येतील. ९ ते अश्रुपात करीत येतील; ते विनंति करीत असतां भी त्यांस नेईन; ते ठेकर खाणार नाहीत अशा सरल मार्गांनी भी त्यांस पाण्याच्या प्रवाहांकडे आणीन; कारण भी इसाएलास फिला शार्लो आहें व एफाईम माझा प्रथम जन्मलेला आहे.

१० अहो राष्ट्रांनो, परमेश्वराचे वकन ऐका; दूरच्या द्वीपांत हैं प्रसिद्ध करा व म्हणा, ज्याने इसाएलास विवरले तो त्यांस जमा करील; मेंढपाळ आपल्या कल्पांची निगा करितो तशी तो त्यांची निगा करील. ११ कारण परमेश्वरानें इसाएलाचा उद्धार केला आहे व त्याच्याहून जो बलवान् त्याच्या हातास त्याल मुक केले आहे. १२ ते येऊन सीयोनाच्या माझ्यावर आनंदाने गातील; परमेश्वरांनी उपयुक्त वरदाने म्हणजे शाव्य, नवा द्राक्षारस, ताजे तेल व

मुहूर्मुहूर्मे वस्त यांकडे लोटील; त्याचा जीव भरपूर प्राणी दिलेस्या बागेप्रमाणे होईल; यापुढे ते मळव दीप्त वाहीत. १३ त्या समयी कुमारी आनंदालै तुष्ट करितील; दृढ व तरुण एकत्र आनंद करितील; मी त्याचा शोक पालदून तेवें आनंद करीन, मी त्याचे सात्वन द्वारीन, त्याच्या दुखानंतर त्यानी आनंद करावा असें मी करीन; १४ आणि मी त्याच्या याजकांचा जीव भिक्षानीं तुम करीन; माझे लोक माझ्या उत्तम वरदानांनी तुम होतील, असें परमेश्वर महणतो.

१५ परमेश्वर असें महणतो, रामांत शोक व आकंत याचा शब्द ऐकू येत आहे; राहेल आपल्या मुलसाठी रुठत आहे; आपल्या मुलांमुळे ती सात्वन पावत नाही, कारण ती नाहीत. १६ परमेश्वर असें महणतो, तु आपल शब्द रुद्ध्यापासून आणि आपले होळे अशुभातापासून आवर; कारण तुम्ह्या श्रमाचे कल तुल मिळेल; ते शत्रूच्या देशांतरू परत येतील असें परमेश्वर महणतो. १७ परमेश्वर महणतो, तुला भावी सुस्थितीची आशा आहे; तुम्ही मुळे आपल्या सीमेच्या अंत परत येतील. १८ मी एकाइमास खरोवर असा विलाप करितां ऐकले आहे की, चेंड वासरासारखा जो मी त्या मला तुंचिका केली आणि मला विक्षा झाली; तु मला बळीव महणजे मी वक्ळेन; कारण हे परमेश्वरा, तु माझा देव आहेस. १९ मी बळव्यावर पक्षाताप केला; मला गोधारासि बळव्यावर मी ऊंट बळवू लागलो; माझ्या तारुण्यातील अपकीर्तीच्या भारामुळे मी अवित व फजीत झाले आहे. २० एफाईम भाषा प्रिय पुत्र आहे ना? तो माझा लाडका मुळगा आहे ना? मी वारंवार त्याच्याविष्ट बोलतों तरी मी त्याची आठवण करीतच असतो; महणून माझी अंतर्भुती त्याच्यासाठी कल्पवृत्तात; मी त्याच्यावर दया करीनच करीन असें परमेश्वर महणतो.

२१ वाटेवर आपल्यासाठी खुणा कर; खुणेचे खांब उमे कर; ज्या मागार्ने तुं गेलीस त्या सढकेवर आपले चित ठेव; हे इशाएलाच्या कुमारी, परत ये, तुम्हा

१ मुळांत : मांडी

ग, नगरांस परत ये. २२ हे मला सोहऱ जाणाचा कन्ये, तुं कोठवर इकडेतिकडे भटकाशील? परमेश्वरने तर पृथ्वीवर अजव अकार केला आहे; मी पुलांकाम मारं लगेल.

२३ सेनाधीश परमेश्वर, इशाएलाचा देव असे घटतो की मी याहू देशाचा व त्यांतील नगरांचा विकास उलटवीन तेज्ज्वां या देशांत लोक युन: हे आतीर्व्या महणतील: हे धार्मिकसेच्या निवासा, पावित्राच्या निरी, परमेश्वर तुंसे कल्याण करो! २४ याहू व त्यांतील सर्व नगरे यांतले लोक शेतकी व मेंदारांचे कल्याण घेऊन फिरणारे असे त्यात एकत्र राहतील. २५ कारण श्रीत जिवास मी तुम केले आहे, प्रत्येक म्लान हृद्यास युन: भरून काढिले आहे. २६ यानंतर मी जागा होउन पाहातों तो ही माझी निवा मला गोड वाही भासली. २७ परमेश्वर महणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की त्यात मी इशाएलाच्या वराण्यांत व याहूच्या वराण्यांत मनुष्यबीज व पशुबीज येरीन; २८ आणि असे होईल की उपटथ्याच्या व मोहऱ टाकण्याच्या, पाहून टाकण्याच्या व नाश करण्याच्या आणि पीडा करण्याच्या कामी मी जशी स्पांवर नजर ठेविली तशी बांधून काढण्याच्या व लागवड करण्याच्या कामी मी त्याजवर नजर ठेवीन असे परमेश्वर महणतो. २९ बापांनी आबट द्राळें खाली व त्यांने मुलांचे दांत आबले, असें त्या काढी लेक महणार नाहीत. ३० तर प्रत्येक मनुष्य आपल्याच तुक्कांमुळे मरेल; जो कोणी आबट द्राळें खालील त्यांचेच दांत आबलील.

३१ परमेश्वर महणतो, पाहा, असे खिलक येत आहेत की त्यात इशाएलांचे वराणे व याहूचे वराणे याच्या वरोवर मी नंजा करार करीन; ३२ परमेश्वर महणतो, मी त्याच्या यौवजांचा हात वरून त्यांत मिसर त्रेशांदूल बाहेर आणिले, तेव्हाच्या कराराप्रमाणे हा करार व्याख्यानाची नाही; मी त्याजवरोवर विवाह केला तरी तो माझा करार त्यानी मोरिला. ३३ तर परमेश्वर महणतो, त्या दिवसानंतर इशाएलाच्या वराण्यावरोवर जो करार मी करीन तो हा: मी आपले घर्मशाळ त्याच्या अंतर्यामी

देवीन; मी तों स्तांच्चा इत्यपटवर लिहीन; मी स्तांचा देव होईन के तो मासे लोक होतील. ३४ परमेश्वर महणतो, मायुदे कोणी आपल्या रोजाच्यास, कोणी आपल्या बंधूस, परमेश्वराला ओळखा, असा बोध करून आर नाहीत; कारण लहानापासून योरपर्यंत ते सर्वे मडा ओळखतील; मी स्तांच्चा अवर्माची क्षमा करीन, स्थांचे पाप मी याउदे स्थानात नाही. ३५ जो परमेश्वर दिवस प्रकाशासाठी भूष्य देतो के रात्री प्रकाशासाठी जाई व नक्त्रे घांचे नियम लवून देतो, जो सुमुद्रास स्वप्नविती महणजे त्याच्या लाटा गर्जतात, ज्याचे नाम सेनावीश परमेश्वर आहे, तो असे महणतो की ३६ यांचा कलाचित भजसमोरून हे नियम लळतेच तर इत्य-एश्वरांचा माहायासमक्ष राष्ट्र या पदापासून अक्षय रुक्केल. ३७ परमेश्वर महणतो, वर आकाशाचे मापन करणे व स्थांची पृथ्वीच्या यांचांचा बांग लावणे हे साध्य असले तसेव इत्याएश्वरांचा वंशातों जें कांही केले स्था सर्वांमुळे मी त्या सगळ्या वंशांचा त्याग करीन, असे परमेश्वर महणतो. ३८ परमेश्वर महणतो, माझा, असे दिवस येत आहेत की त्यात मज परमेश्वरासाठी हानानेलाच्या बुद्ध्यापासून कोपन्याच्या वेशीपर्यंत नमर बांधून काढितील; ३९ आणि मापनसूत्र युन; एकदा येट गोवेश्वरा टेकडीवर लागेल व तेषुन गवावाळडे वक्षा येईल. ४० प्रेतांचे व राखेन्चे सर्व स्वरे आणि किद्दोन ओहोल्यापर्यंत, पूर्णकील घोडवेशीच्या कोपन्यापर्यंत, सर्व शेरें परमेश्वराला पवित्र होतील; युन; कधीहि ती उपटप्पांत येणार नाहीत किंवा मोहन आकाशार नाहीत.

३२ १ यहूदाचा राजा सिद्धकीया चाच्या कांर-
कीच्या इत्याच्या वर्षी, महणजे नवुख्देस्तराच्या कांरकीर्तीच्या अव्याच्या वर्षी, परमेश्वराचे वक्तन पिरेयाला आस आले. २ त्या समझी बोलेच्या राजाच्या सैन्याने यश्वलेमास वेदा दिल होता आणि पिरेया संदेश यहूदाच्या राजगृहांतील पहारेकन्तांच्या चौकांत बंदीमध्ये होता. ३ महूदाचा राजा सिद्धकीया

यांने त्याला अटकेल टाकिले तेव्हां तो त्याल म्हणावल होता की तू असा संदेश का देतोस झी परमेश्वर महणतो पाहा, मी हें नगर बोलेच्या राजाच्या हाती देतो, व तो तें हस्तगत करील; ४ आणि यहूदाचा राजा रिहेयाचा खास्त्यांच्या हातल सुट्टार नाही, तर बोलेच्या राजाच्या हाती खात्रीने दिल जाईल; तो त्याजीची समझ बोलेल, आपल्या बोल्यांनी त्याला पाहील; ५ तो सिद्धीयाला बोलेल नेईल व मी त्याचा समाचार वेईन तोंवर तो तेथे राहील असे परमेश्वर महणतो; तुम्ही खास्त्यांनी लळकी तरी तुमची सरकी होणार नाही.

६ पिरेया म्हणाला, परमेश्वराचे वक्तन मला प्राप्त आले की ७ पाहा, तुझा चुलता शळम याचा पुत्र हानामेल उजाकडे येऊन म्हणेल, अनायोध येथेले माझे शेत विकत घे; कारण तें सोबतून घेण्याचा हक्क तुझा आहे. ८ तेव्हां परमेश्वराच्या वक्तनाप्रमळी माझा चुलतभाऊ हानामेल मजकडे पहारेकयांच्या चौकात वाला; तो मला म्हणाला, बन्यामिनाच्या प्रांतीतील अनायोध येथेले माझे शेत विकत घे; कारण तें वक्तन कसून घेण्याचा व सोडविष्ण्याचा हक्क तुझा आहे; तं तें आपल्यासाठी विकत घे. तेव्हां मी समजलो की हे परमेश्वराकडे कवन आहे. ९ मग मी अनायोधांतील तें शेत माझा चुलतभाऊ हानामेल याजपासून विकत वेतले व त्याला त्याचे मोल सतरा शेकेल स्वें तोदून दिले. १० मी सर्वेदीखतावर सही केली, त्यावर विक्ष प्रारित्य व साक्षी बोलावून त्यास पैसा तालडीने तोदून दिला. ११ तेव्हां शर्ती नमूद केलेल्या खरेदीखताची एक मोहोरवंद व एक उचवी अशा नक्का मी घेतल्या; १२ आणि माझा चुलतभाऊ हानामेल याज्यासमझ व ज्यांनी खरेदीखतावर सही घासी घासी घोला त्यांच्या समझ आणि पहारेकयांच्या चौकात जे यहूदी बसले होते त्या सर्वांच्यासमझ तें खरेदीखत बास्तव विन नरीया विन महूदेया चाच्या स्वातीन केले. १३ मी त्यांच्यासमझ बास्तवास बजावून सांचितले की १४ सेनाचीक परमेश्वर, इत्याएलाचा देव महणतो, मोहरवंद व उचवै अशी ही दोन्ही खरेदीखते वेऊ

એકો ભાતીચ્ચા પણત્તા થાકુન ટેવ મહણજે તી બરેવ દિસ રાહશીલ. ૧૫ કારણ સેનાધીશ પરમેશ્વર, ઇસ્લાએલચા દેશ મહણતો, ઘરેદારે, ચેરેં, દ્રાક્ષાંચે મલે યાંચી યા વેદુંત તુન: ખરેદી ચાલુ હોઈલ.

૧૬ મી તેં ખરેદીથત નરીયાચા પુત્ર બાળખ યાસ દિસ્કાર પરમેશ્વરાચી પ્રાર્થના કેલી કેં ૧૭ દ્વારા પ્રમૂ પરમેશ્વર! પાહા, તું આપસ્યા મહાસમાયાંને વ આપલ્યા ઉભારલેલ્યા બાહુંને આકાશ વ મૃત્યું દ્વર્ષન કેલી; તુલ અવધ અસે કાંઈ નાહે; ૧૮ તું હજાતંદ દ્વારા કરિતોસ; બાપાંચ્ચા આન્યાયાંચે પ્રતિકલ ત્યાંચ્ચા પ્રાર્થનાં ત્યાંચ્ચા સુલુંચ્ચા પદરી આલિલોસ; ઔર, પરાક્રમી દેવ, સેનાધીશ પરમેશ્વર, હેં તુલું નામ આહે; ૧૯ તું ચાતુર્યાંને ઘેર વ કૃતીને પરાક્રમી અસૂલ અલેકાસ ત્યાંચ્ચા ત્યાંચ્ચા આચચરણપ્રમાણે વ કરીકલાપ્રમાણે થાંવે મહણું માનવજાતીચે અખિલ મારી તુલ્યા દ્વારા કુલે આહેત; ૨૦ તું મિસર દેશાત ચિંહેં વ અદૃત કુલ્યે કેલી, આજવર ઇસાએલાંત વ ઝરત લોકાંત તી કૃતી આલ આહેસ આજ આહે તસે તું આપણે નામ કેલે આહે; ૨૧ તું ચિંહેં વ અદૃત કુલ્યે દાખલુન સમર્થ હ્રાતાંને વ બાહુ ઉભાળુન ગોઠી દ્વારા થાલુન આપણે લોક ઇસાએલ યાંસ મિસર, દેશાંતર બાહેર આપિલે; ૨૨ આજિ તું ત્યાંચ્ચા પૂર્વેજાંસ પ્રતિજ્ઞાપૂર્વક દેઝ કેલેલા હા દેશ, જ્યાતં દુધામધાંચે પ્રવાહ બાહુત આહેત અસા હા દેશ ત્યાંસ દિલા; ૨૩ ત્યાંની યેદુન યાવા તાથા થેતલ, પરંતુ ત્યાંની તુલી બાળી એકલી નાહી વ તુલ્યા ઘર્મદોષપ્રમાણે તે બાલને નાહીત; તું ત્યાંસ આજાપિલે ત્યાંમાણે ત્યાંની મુલ્યંચ કેલે નાહી, મહણું તું ત્યાંજવર હેં સર્વે અરિષુ આપિલે; ૨૪ પાહા, હેં નગર બેણ્યાસાંડી ત્યાલ વેદા થાલાચાન્યાંચે મોચે લાગણે આહેત; તરવાર, દુષ્કાળ વ મરી યાસુલે યાંચી તુલ કરણાચા લાલશીચા હાતી હેં લાગણે આહે, તું બોલ્લાસ તસે ઘડલે આહે. પાહા, હેં તુલ દિસત આહે. ૨૫ તરી, હેં પ્રમૂ પરમેશ્વરા, હેં નગર ખાસ્યાંચા હાતી લાગત અસતો તું મદ્ય મહણાલાસ, પૈસ દેઊન હેં શેત આપલ્યાસાંઠી વિકલ ચે વ સાસી બોલાવ.

૨૬ મગ પરમેશ્વરાંને ક્રમ વિરોધાસ પ્રાસ, માલે કી ૨૭ પાહા, મી પરમેશ્વર સર્વે માનવજાતીચા દેશ આહે; મલા અવધ અર્થે કાંઈ આહે કાય?

૨૮ શાકરિતાં પરમેશ્વર અસે મહણતો, પાહા, મી હેં નગર ખાસ્યાંચા હાતી દેઈન, તેં બાબેલોન રાજી નાનું ખદ્રેસ્ટર રાચ્યા હાતી દેઈન, વ તો તેં દ્વર્તમાત ક્રીલ; ૨૯ આજિ યા નગરાબોર તુલ કરણારે ખાલી મેળન થાં નગરાસ આગ લાગુન જાદુન ટાલ્ફીલ, આપિ જ્યા ધરાચ્યા ધાન્યાંવાર ત્યાંની બાલ્મીરીસ ધૂપ જાલ્લિન બ્ર મળા ચિદવિષયાસાંઠી અન્ય દેવાંસ પેરાંગે વાહલીંની ચરેહે તે જાદુન ટાલ્ફીલ. ૩૦ કારણ ઇસાએલચે વંશજ વ યહૂદાચે વંશજ ત્યાંની તલશપણપસ્સુન માઝયા દ્વારાંને અગદી વાર્દી તેં કેલે, ઇસાએલાચે વંશજ આપસ્યા હાસ્યાં કર્માંની કેવળ મદ્ય સંતાપકીત આહેત, અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૩૧ હેં નગર ત્યાંની બાંધિલે તેચ્છા-પસ્સુન આજવર માઝા કોચ વ સંતાપ ચેતિવિષયાસ હેં કારણ સાલે, એથવર કી તેં મી આપલ્યા દ્વીસમોસુન કાદુન ટાકાવેં. ૩૨ ઇસાએલચે વંશજ વ યહૂદાચે વંશજ મહણજે તે, ત્યાંચે રાજે, ત્યાંચે સરદાર, ત્યાંચે યાજક વ ત્યાંચે સંદેશે, યહૂદાચે લોક વ ગલ્લાઝેમનિવાતી ત્યાંની મળ ચિદવારે મહણું જી સેવે દુષ્કર્મે કેલી ત્યાસુલે મી અસે કરીન. ૩૩ ત્યાંની મજકડે તોંડ નચે તર પાઠ ફિરવિલી, મી ત્યાંસ બોધ કેલા, મોખ્યા નિકલીને મી ત્યાંસ વિકીત ગેલો તરી તે બોધાસ કાલ દેરીનાત. ૩૪ તર જ્યા મંદિરસ માઝે નામ દિલે આહે તેં બ્રષ કરણ્યાસાંડી ત્યાંત ત્યાંની આપસ્યાં અંશાં વાલું ત્યાંસિયા

મોલખમૂરીસ આપણે પુત્ર વ કન્યા હોમ કલન અર્થીયા મહણન બેન-હિનોમાચ્યા છોચ્યાંત ત્યાંની બાલ્મીરીચી ઉચ્ચ સ્થાનેં બાંધિલી; હેં મી ત્યાંસ આજાપિલે નબદતેં, તે અસલે ઘેર કૃસ્ય કર્તાલ હેં માઝા વ્યાનીમનીંહ નબદતેં. ૩૬ તરી આત્મા જ્યા નગરાનિવિષી તુલી મહણતાં કી તેં તરવાર, દુષ્કાળ વ મરી યાસુલે બાબેલચ્ચા રાજાચ્યા હાતી જાવાંચે આહે ત્યાવિષીં પરમેશ્વર ઇસાએલાચા દેવ અસે મહણતો: ૩૭ પાહા, મી આપસ્યા

कोघाने, संतापाने व महारोधाने त्यास ज्या ज्या देशात हाळून दिले आहे त्यांत त्यास एकत्र करीन; भी या स्थली त्यास परत धाणीन व खुरक्कित बसवीन; ३८ ते माझे लोक होतील व भी त्याचा देव होईन; ३९ त्यांचे व त्यांच्यानंतर त्यांच्या वेशजांचे हित व्हावें म्हणून त्यांनी सदा माझे भय वाळावें वासाठी भी त्यांस एकत्र हृदय व एकत्र भाग देईन; ४० आणि भी त्यांजांनी सर्वकाळ्यांचा करार करीन; तो असा की भी त्यांचे हित करण्यापासून माधार घेणार नाही; भी आपले भय त्यांच्या मनांत उत्पन्न करीन, म्हणजे ते मजपासून माधार घेणार नाहीत. ४१ भी त्यांचिषी आनंद पावून त्यांचे कल्याण करीन व भी मनापासून व जिजामालाने त्यांची या देशात खरोखर लगवड करीन. ४२ कारंव परमेश्वर म्हणतो, ज्या प्रकारे भी या लोकांवर हे सर्व मोठे अरिट आणिले आहे त्यावर प्रकारे त्यांच्या हितसंवधाने जे भी बोलतो ते सर्व त्यास प्राप करून देईल. ४३ ज्या खा देशाविषयी तुझी म्हणतां की तो ओसाड आहे, त्यांत मनुष्य व पशु यांचा माग-मूस नाही, तो खाल्यांच्या हाती गेला आहे, त्या खा देशात शेतांची खरेदी होऊ लागेल. ४४ बन्नायीन प्रांतात, यस्तेज्याच्या लगात्यात, यहूदाच्या नगरात, डोंगरात प्रदेशांतील नगरात, मैदानातल्या नगरात व दक्षिणेकड्या नगरात लोक पैसा देऊन शेते वेतील, त्यांची खरेदीखाले करितील, त्यांवर विक्का मारितील व साक्षीकर घेतील, कारण भी त्याचा बंदिवास उलटवीन असे परमेश्वर म्हणतो.

१ यिर्मंडा पहारेच्यांच्या चौकीत अजून ३३ वंदेत असतो परमेश्वराचे वचन त्याचे दुसऱ्याने प्राप झाले की ३ हे करणारा परमेश्वर, हे अडून स्वाप्नारा परमेश्वर, परमेश्वर हे नाम बारण करणारा म्हणतो की, ३ मला हाक मार म्हणजे भी तुला उत्तर देईन व तुला ठाऊक नाहीत अशा भोव्या व गहन गोटी तुला सांगेन. ४ या शहरांची घरे व यहूदाच्या राजांची घरे मोर्वे व तरवार यांच्या निवारणावरी मोहून टाकिली आहेत, त्यांचिषी परमेश्वर इसा-

एलंचा देव म्हणतो, ५ ज्यांस भी आपल्या कोघाने व संतापाने वधिले व ज्यांच्या सगळ्या दुष्टेमुळे भी या नगरापासून आपले मुख लघविले त्यांनी खास्यांबरोबर युद्ध करितांना हीं घरे त्यांचा प्रेतांनी भरून टाकिली. ६ तर पाहा, भी या नगरास अरोग्याचे उपचार करीन, त्या लोकांस बरे रुक्कीत करीन, आणि शांती व सत्य यांचे वैपुल्य त्यांच्या ठारी प्रकट करीन. ७ मी यहूदाचा बंदिवास व इशाएलंचा बंदिवास उलटवीन व त्यांस पूर्ववत् त्यांपीन. ८ त्यांनी जे दुर्कर्म करून भजविश्वद पाप केले त्या सर्वांने भी क्षालन करीन; त्यांनी जो दुर्कर्म करून भजविश्वद पाप व अपराध केला त्या सर्वांची भी क्षमा करीन; ९ आणि त्या नगरांने नांव पुढीवरत्या सर्व राष्ट्रांसमोर माझ्या आनंदास, स्तुतीस व सन्मानास कारण होईल, त्यांचे भी जे कल्याण करीन त्यांचिषी ती एकतील; आणि भी त्यांस हित व शांति प्राप करून देईल; त्या सर्वांमुळे ती राष्ट्रे भयभीत होतील व थरथर कांपतील. १० परमेश्वर म्हणतो, या त्यांचिषी तुझी म्हणतां की हे ओसाड आहे, यांत मऱ्यांचे व पशु यांचा मागमूस नाही; यहूदाची नगरे व बस्तेज्याचे रस्ते उद्घस्त क्षाले आहेत, त्यांत मऱ्यांचे, रहिवारी व पशु यांचे नांव, अल्पांगी, ११ त्यांत आनंद व हर्ष यांचा ज्विनी होईल, नवन्यांची व नवरांची वाणी ऐक येईल; सेनावीजा परमेश्वराची स्तुती असो, कारण परमेश्वर चांगला आहे, त्यांची दया सर्वकाळीनी आहे, असे म्हणत जे परमेश्वराच्या मंदिरात स्तुत्यर्पणे आणितात त्यांचा शब्द पुन: ऐक येईल; कारण भी देशाचा बंदिवास उलटवून आरंभी होते तसें सर्व काहीं करीन, असे परमेश्वर म्हणतो. १२ सेनावीजा परमेश्वर म्हणतो, जे हे स्वाल ओसाड आहे व त्यांत मऱ्यांचे व पशु यांचा मागमूस नाही त्यांच्या सर्व नगरांत भेटपाळ आपले कल्याण बसविष्यासाठी पुन: वाढे करितील. १३ डोंगरवटीतल्या शहरात, मैदानां-तस्या शहरात, दक्षिणेतल्या शहरात, बन्यामिनाच्या प्रांतात, गऱ्हलेल्या लगात्यात आणि यहूदाच्या नगरात मोजदाद करणाऱ्याच्या हाती पुन: कल्या

जातील, असे परमेश्वर म्हणतो.

१४ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, इश्वाएलान्या घराण्या-

विषयी व यहूदान्या घराण्याविषयी जे हितकर वचन मी

संस्कितां दें पूर्ण कराण्याचे दिवस येत आहेत. १५ त्या

दिवसांत व त्या समर्थी दाविदाला घार्मिकतेचा एक

अंकुर फुटे असें भी करीन, तो देशांत न्याय व

घार्मिकता चालवील. १६ त्या दिवसांत यहूदाचा उद्धार

होईल व यशस्वेत्यु दुरक्षित वसेल; आणि परमेश्वर

आमची घार्मिकता हे नंबर त्याला देतील. १७ कारण

परमेश्वर म्हणतो, इश्वाएलान्या घराण्यान्या सिंहासनावर

बसण्याची उणीच दाविदाला पडावयाची नाही;

१८ तरचं भजसमोर होमार्पण करणारा, अशार्पणाचा

होम करणारा व नित्य यहू करणारा यांची लेवीय

याजकांस उणीच पडवार नाही. १९ परमेश्वरांचे वचन

थिर्मयाल प्राप्त झालेले, २० परमेश्वर म्हणतो, दिवस

व रात्र यांविषयी जे माझा करत तो तुमच्यानें मोड-

वेल, म्हणजे दिवसाचा व रात्रीचा जो नित्यक्रम तो

नाहीसा होईल; २१ तरचं माझा सेवक दावीद याजशी

केलेला माझा करत भोडून त्यास आपल्या सिंहासनावर

बसण्यास कोणी वंशज असावयाचा नाही, आणि माझे

सेवक लेवीय याजक याजशी केलेला करारहि भोडेल.

२२ आकाशसैन्याची मणती करवत नाही, समुद्रान्या

वाळूचे माझन करवत नाही, त्याप्रमाणे माझा सेवक

दावीद याची संतती व सेवा करणारे लेवी यांस भी

नहुण्यांत करीन. २३ परमेश्वरांचे वचन थिर्मयाल प्राप्त

झाले तें असें: २४ हे लोक म्हणतात की, परमेश्वरांचे

निवडलेल्या दोन्ही घराण्यांचा त्याग केला नाही काय?

या त्यांच्या म्हणाण्याकडे तं लक्ष दिले ना? ते माझ्या

लोकांच्या असा विकास करितात की ते त्यांना राष्ट्र समजत

नाहीत. २५ परमेश्वर असें म्हणतो, दिवस व रात्र

यांविषयीचा माझ्या करत अचल नसला, आकाश व

पृथ्वी यांचे विषय मी लावून दिले नसले, २६ तरचं

माझोब व माझा सेवक दावीद यांच्या संततीचा भी त्याग

करीन आणि दाविदान्या संततीपैकी कोणी अशाहाम,

इसहायक व यकोब यांच्या संततीवर सत्ता चालविष्यास

ठेवणार नाही; मी तर त्यांचा बंदिवास उल्टवीन व त्यांजवर दया करीन.

१ बाबेलचा राजा नवुखदेस्तर व त्यांने सर्व

राज्ये व सर्व लोक यांनी यस्तेलेमाबोरोबर व

त्यांच्या लगत्यांच्या सर्व नगरांबोरोबर युद्ध चालविले,

तेव्हा थिर्मयास परमेश्वरांचे वचन प्राप्त झाले तें असें:

२ परमेश्वर, इश्वाएलाचा देव म्हणतो, जा, यहूदाचा राजा

सिद्धकीया याला संगं की परमेश्वर म्हणतो, पाहा, भी

हे नगर बाबेलच्या राजांच्या हातीं देईन व तो तें अभीने

जाळून टाकील; ३ तं त्यांच्या हातवन सुटणार नाहीस, तर

तुम्हा पकडून त्यांच्या हातीं निश्चये देतील; तं आपल्या

डोऱ्यांनी बाबेलच्या राजाला पाहशील व तो तुजव्बरोबर

समझ बोलेल; तं बाबेलास जाणार. ४ तथापि हे सिद्ध-

कीया, यहूदान्या राजा, परमेश्वरांचे वचन एक; परमे-

श्वर तुम्हाविषयी असे म्हणतो की तं तरवारीने मरणार

नाहीस, ५ तर स्वत्यथपणे मरशील; तुम्हा पूर्वीचे राजे

तुम्हे पूर्वज यांच्याकरितां धूप वगैरे जाळीत तसें तुम्हां-

करितां जाळितील, व हायरे, माझा स्वामी! असें

बोलून तुजकरितां शोक करितील; कारण हें वचन भी

बोललो आहें वसें परमेश्वर म्हणतो. ६ तेव्हा थिर्मया

संदेश्यानें ही सर्व वचने यहूदाचा राजा सिद्धकीया याला

यस्तेलेमावर आणि यहूदाची उरलेली नगारे म्हणजे

लाखीचा व अजेका यांवर चढाई करून युद्ध करीत होते;

यहूदाची तटबंदी केलेली नगारे एवढीच उरली होती.

८ सिद्धकीया राजाने त्या वेळी यस्तेलेमात

असलेल्या सर्व लोकांबोर बंधुमुक्त कराण्याचा करार

केल्यावर, परमेश्वरांकडून थिर्मयास वचन प्राप्त झाले तें

हें: ९ या कोणांचा दास अमर दासी इडी असेल त्यांने

त्यांची झुट्का झाली; कोणी आपल्या यहूदी बोलां-

कडून दास्य करवत खेळे नये; १० तेव्हा यांची

आपल्या सर्व दासांची व दासींची सुक्का करून त

यापुढे त्यांस दास्य करवयास लावणार् नाही असा

करार ज्या सर्व सरदारांनी व सर्व लोकांनी केला होता ते त्यांस मान्य झाले; त्यांनी मान्य होइल दासांस मुक्त केले; ११ पण मागाहून ते बदलले, व ज्या दासांस व दासींस त्यांनी मुक्त केले होते त्यांस त्यांनी परत यावयास लाविले व आपले दास व दासी होम्यासाठी त्यांस पुनः ताबेदार केले. १२ यात्तव परमेश्वराकडून यिर्मयास परमेश्वराच्ये हैं वचन प्राप्त झाले की १३ परमेश्वर इस्साएलाचा देव म्हणतो, तुमचे पूर्वज मिसर देशांतुल, दास्यगृहांतुल मी बाहेर काढिले तेव्हां मी त्यांच्याकरोबर करार केला की १४ कोणी जातीने इबी असून त्यास तुला विकले असले तर सात वर्षांच्या शेवटी प्रत्येकांने आपल्या बंधूस बंधूसुक्त करावै; त्यांने सहा वर्षे तुम्हें दात्य केल्यावर त्याल तुं मुक्त करून रवाना करावै; पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही, आपला कान दिला नाही. १५ तुम्ही तर अलीकडे वकून माझ्या दृष्टीने नीट तें कळू लगलां होतां; तुमच्यांतील प्रत्येकांने आपल्या शेजांच्यांचे स्वातंत्र्य प्रतिदूषणे घरविले, व ज्या माझ्या मंदिरास माझे नाम दिले आहे त्यांत तुम्ही मजसमस्त करार केला; १६ पण तुम्ही पुनः बदलून माझ्या नामाची अप्रतिष्ठा केली व प्रत्येकांने ज्या आपल्या दासास व दासीस वाटेल तिकडे जाण्यांचे स्वातंत्र्य दिले होते त्यांस तुम्हीं परत येण्यास लाविले, व त्यांनी तुमचे दास व दासी व्हावें म्हणून त्यांस तुम्ही आपले ताबेदार केले. १७ यात्तव परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही प्रत्येकांने आपल्या बंधूस व आपल्या शेजांच्यास मोकळे करावै, हें माझे सांगणे तुम्ही ऐकले नाही; म्हणून परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी तुम्हांस तरवार, मरी व दुर्बाल यांच्यायांगे नाश पावायास मोकळे सोडून देतो; पूर्वीवरील सर्व राश्ट्रांना दहशत पोहंचेल असें मी तुमचे करीन; १८ आणि ज्या मनुष्यांनी माझा करार उलंगिला व मजसमोर केलेला कराराच्या शर्ती पाळिल्या नाहीत त्यांचे, जें वासलं त्यांनी कापून दुभागिले व त्याच्या दोहों भागांमधून ते चालून गेले, त्या वासराप्रमाणे करीन. १९ यहूदाचे सरदार व यस्तलेमांचे सरदार, खोजे, याजक व

देशांतील सर्व लोक वासराच्या दोन भागांतुल चालून गेले, २० त्यांस त्यांच्या वैन्यांच्या हाती देईन, त्यांच्या जिवांस टपणांच्या हाती देईन, म्हणजे त्यांनी प्रेतें आकाशांतील पक्षांस व पूर्वीवरील शापदांस भस्य होतील; २१ आणि यहूदाचा राजा सिद्धीया व त्याचे सरदार यांस मी त्यांच्या वैन्यांच्या हाती देईन, त्यांच्या जिवांस टपणांच्या हाती देईन व बाबेलच्या राजांचे जें सैन्य तुम्हांपुढून निघून गेले आहे त्यांच्या हाती देईन. २२ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी आझा करून त्यांस या नगराकडे परत यावयास लावीन; ते त्याबरोबर लळून तें घेतील व तें अंगीने यज्जीतील; मी यहूदाची नगरे ओसाड व निर्जन करीन.

१ यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहोया-
२४ कीम याच्या काळीं परमेश्वराच्ये वचन यिर्मयास प्राप्त झाले तें हें: २ रेखांच्यांच्या वराष्पाकडे जा, त्याजबरोबर भाषण कर, आणि परमेश्वराच्या मंदिरात, त्यांतल्या एका कोठांतील आशून त्यांस दाक्षारस प्यावयास दे. ३ तेव्हां मी याजना विव यिर्मया विन हवतिन्या यास, त्याच्या बांधवांस व त्याच्या सर्व पुत्रांस आणि रेखांच्यांच्या वराष्पांतील इतर सर्वांस ४ परमेश्वराच्या मंदिरात आगिले; द्वारापाळ मासेया विन शल्लम याच्या कोठांच्या वर असलेल्या सद्दरांच्या कोठांच्या बाजूस देवाचा भक्त हानान विन इतल्या याच्या पुत्रांची कोठां होती तीत त्यांस नेले. ५ तेव्हां मी त्या रेखाबंधजांपुढे द्राक्षारसांने भरलेले कटोरे व पेळे ठेविले व त्यांस म्हणाले, द्राक्षारस प्या; ६ पण ते म्हणाले, आम्ही द्राक्षारस पिणार नाही; कारण आमचा पूर्वज रेखाब याचा पुत्र योनादाव यांने आम्हांस ताकीद केली आहे की तुम्ही व तुमच्या बंधजांनी द्राक्षारस कदापि पिंज नये. ७ तुम्ही कधीं वर्देदारे बांधू नका, शेते पेहं नका, द्राक्षांचे मळे लावू नका, त्यांनी मालकीहि पतकरू नका; तर आपले आयुष्य तंबूत थाल्या; म्हणजे ज्या देशांत तुम्ही उपरी आहां त्यांत तुमचा बहुत दिवस निभाव लागेल. ८ आमच्या पूर्वज रेखाब

याचा पुत्र योनादाव यानें आम्हांस जो निर्बंध घालून दिला तो सर्व आजवर आम्ही ऐकत आले आहो; आमच्या विशा, पुत्र व कन्या यांसह आम्ही कर्ती द्राक्षरस प्यालों नाही; ९ राहप्यास घरे बांधिली नाहीत; द्राक्षीचे मळे, शेते, वी वौरे आमचे कांही नाही; १० आम्ही तंबूत राहतो, आमचा पूर्वज योनादाव यानें सांगितलेले ऐकून त्या सगळ्याप्रमाणे आम्ही वागत आले आहो. ११ वाबेलाचा राजा नवुहृदेस्वर या देशावर चालून आला तेव्हां मात्र आम्ही मटडें, खासद्यांचे सैन्य व अराम्यांचे सैन्य यांच्या भीतीतव चला, आपण यश्लेष्मास जाऊ; म्हणून आज आम्ही यश्लेष्मात राहत आहो.

१२ तेव्हां परमेश्वरांचे वचन यिर्मयाला प्राप्त झाले की १३ सेनाधीश परमेश्वर, इस्लाएलाचा देव म्हणतो, यहूदाचे लोक व यश्लेष्मकर यांस जाउन सांग की माझी वचने ऐकप्याचा बोध तुम्ही कां घेत नाही? असे परमेश्वर म्हणतो. १४ रेखाबाचा पुत्र योनादाव यानें आपल्या वंशजांस द्राक्षरस न पिण्याविषयी आज्ञा केली त्याप्रमाणे त्यांच्याकून वागणूक होत आहे; त्यांनी आजवर द्राक्षरसांचे सेवन केले नाही, आपल्या पूर्वजांची आज्ञा त्यांनी मानिली; पण भी मोठ्या निकटीने तुम्हांस सांगत आले तरी तुम्ही माझे ऐकले नाही. १५ भी आपले सर्व सेवक जे संदेषे त्यांस मोठ्या निकटीने तुम्हांकडे पाठवून सांगत आले की आतां तुम्ही प्रयेक जण आपल्या कुमार्गापासून वळा, आपले वर्तन सुधारा, अन्य देवांची सेवा करण्यासाठी त्यांच्या मार्गे लागू नका; म्हणजे जो देश मी तुम्हांस व तुमच्या पूर्वजांस दिला आहे त्यांस तुमची वस्ती होईल; पण तुम्ही कान दिला नाही, माझे ऐकले नाही. १६ रेखाबाचा पुत्र योनादाव आम्या वंशजांनी, आपल्या पूर्वजांने घालून दिलेल्या निर्बंधाचे पालन केले आहे, पण हे लोक माझे ऐकताना. १७ त्यास्तव परमेश्वर, सेनाधीश देव, इस्लाएलाचा देव म्हणतो, पाहा, मी यहूदा व सर्व यश्लेष्मकर याजवर जे सर्व अरिष्ट आणणार म्हणून

बोलले तें आणीन; कारण भी त्यांजबोर बोलले असता त्यांनी तें ऐकले नाही, मी त्यांस हाक मारिली असतां त्यांनी उत्तर दिले नाही; १८ तेव्हां यिर्मया रेखाबवंशजांस म्हणाला, सेनाधीश परमेश्वर, इस्लाएलाचा देव म्हणतो, तुम्ही आपला पूर्वज योनादाव याचा निर्बंध मानिला व त्यांच्या सर्व भाष्या पाळिल्या व त्यांने आज्ञापित्याप्रमाणे तुम्हीं सर्व कांही केले; १९ म्हणून सेनाधीश परमेश्वर, इस्लाएलाचा देव म्हणतो, माझ्या सेवेस हजर राहप्यासाठी रेखाबाचा पुत्र योनादाव याच्या घराप्यांत कोणा पुरुषाची उणीच कर्तीच पडणार नाही.

१ यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहो-
३६ याकीम याच्या कारकीर्दीच्या चौम्या वर्ली पर-
 मेश्वरांचे वचन यिर्मयाला प्राप्त झाले तें असे;
 २ तूं प्रथं लिहिष्याचा पट घे; आणि योशीयाच्या काळी
 मी तुजबोर बोलले तेव्हांपासून आजवर इस्लाएल,
 यहूदा व सर्व राष्ट्रे यांविशद् जीं सर्व वचने मी तुका
 सांगितलीं ती त्यावर लिहून काढ. ३ न जाणो यहूदाच्या
 घराप्यावर जे ते सर्व अरिष्ट आणप्याचा माझा
 वेत आहे तें ऐकून ते सर्व आपल्यापत्त्या कुमार्गापासून
 वक्तील आणि भी त्यांच्या तुक्कमार्ची व त्यांच्या पापाची
 त्यांस क्षमा करीन. ४ तेव्हां यिर्मयाने नेरीयाचा पुत्र
 बास्तव याला बोलविले, व परमेश्वरांने यिर्मयाला जी
 वचने सांगितलीं होतो ती सर्व त्यांच्या तोडळीं ऐकून
 बास्तवानें त्या पटावर लिहिली. ५ तेव्हां यिर्मयाने
 बास्तवाला आज्ञा केली कीं मला प्रतिवंध आहे, मला
 परमेश्वराच्या मंदिरात जाता येत नाही; ६ म्हणून तूं जा
 व माझ्या तोडळीं जीं परमेश्वराची वचने तूं पटावर
 लिहिली तीं उपवासाच्या दिवशीं परमेश्वराच्या मंदिरात
 लोकांच्या कांनी पडतील अशीं वाचू दाखीव; तसेच
 यहूदाच्या नगरांमूळे येणाऱ्या सर्वांच्या कांनी पडतील
 अशीं तीं वाचू दाखीव. ७ कदाचित् ते परमेश्वरापुढे
 आपली यिनंति सादर करितील व आपल्या
 कुमार्गापासून वक्तील; कारण परमेश्वरांने या लोकांवर

क्रोध व संताप करीन महान् संगितके तो मारी थाहे. ८ विर्येणा संदेशाच्या सांगण्याप्रमाणे नेरीचाचा पुत्र बास्तव याने सर्व कोही केले; त्याने परमेश्वराची वचने परमेश्वराच्या मंदिरात पुस्तकातून बाचून दाखविले.

९ तेव्हां असे शाळे की यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहोयाक्षीम याच्या कारकीर्दाच्या थोऱ्याच्या वर्षाच्या नवव्या मारी बळक्केतातले सर्व लोक व यहूदाच्या नवव्यां दून जे सर्व बस्तेश्वास आढे होते त्यांनी परमेश्वरापुढे आहीर उपवास नेविला. १० मग परमेश्वराच्या मंदिराच्या नवीन द्वाराच्या देवडीजवल वरच्या वौकंतील शाफानाचा पुत्र गमन्या लेखक याच्या दिवाणखान्यात बास्तवाने परमेश्वराच्या मंदिरात, प्रथांत लिहिलेली विर्येणाची वचने सर्व लोकांच्या कानी पटकील अशी बाचून दाखविली. ११ श्रीखाचा विन गमन्या विन शाफान याने त्या प्रथांतीली परमेश्वराची सर्व वचने एकली, १२ तेव्हां तो राजगद्धीत लेखकाच्या दिवाणखान्यात गेला, तो तेथे सर्व सरदार बसके होते; अलीशामा लेखक, दलाया विन शाफान, एल्नायान विन अस्तवार, गमन्या विन शाफान, सिद्धीका विन हनन्या व इतर सर्व सरदार तेथें होते. १३ तेव्हां बास्तवाने त्या प्रथांतीली लोकांच्या कानी पाढलेली जी सर्व वचने श्रीखाचाने ऐकली होती ती त्याने त्यांस कळविली. १४ तेव्हां त्या सर्व सरदारांनी यहूदी विन नवन्या विन शठेन्या विन कुशी याच्या हाती बास्तवास असे सांगून पठविले की ज्या पटांतून तुं लोकांस बाचून दाखविले तो हाती घेऊन ये. तेव्हां नेरीचाचा पुत्र बास्तव आपल्या हाती पट घेऊन त्यांजकडे आला. १५ त्यांनी त्याचा महाले, आता बसून ती आमच्या कानी पाड; तेव्हां बास्तवाने त्याच्या कानी ती पाढिली. १६ त्यांनी ती सर्व वचने ऐकल्यावर ते भयभीत होऊन एक-मेकांकडे वळले व बास्तवास महाले, आम्ही ही सर्व वचने राजाला अवश्य सांगू. १७ त्यांनी बास्तवास विचारिले, त्याच्या तोंडची ही सर्व वचने तुं कशी लिहिली हैं आम्हांस सांग पाहू. १८ बास्तवाने त्यांस महाले, त्याने स्वमुखाने ही सर्व वचने मला सांगितली.

१९ ती ती शाइंने या पुस्तकात लिहिली. १९ मग ते सरदार बालवास महाले, जा, विर्येणा व तुं ल्यून रेहा; तुझी कोठे राहाल हैं कोणाला कळू देऊ नका. २० मग ते चौकाते राजाकडे नेले; तो पट त्यांनी अलीशामा लेखकाच्या दिवाणखान्यात ठेविला होता; त्यांनी ती सर्व वचने राजाच्या कानी पाढिली. २१ तेव्हा राजाने तो पट आणण्यास यहूदीस पाठविले; त्याने तो अलीशामा लेखकाच्या दिवाणखान्यातून आणिला. तो यहूदीने राजास व राजाभेदीं उमे राहणाऱ्या सर्व सरदारांस बाचून दाखविला. २२ हा नवव्या महिना असून राजा हेमंतगद्धीत बसलेला होता, व त्याच्यापुढे शेगडी पेटलेली होती. २३ तेव्हां असे शाळे की यहूदीने तीनचार पाने बाचून दाखविल्यावर राजाने तो पट चाकूने कापून शेंडीतल्या पेटत्या आगीत टाकिला; येंप्रमाणे तो सांब त्या शेगडीच्या आगीत भस्म झाला. २४ राजाने व त्याच्या सेवकांनी ही सर्व वचने ऐकली तेव्हां ते कोणी घावरके नाहीत, कोणी आपली वळे फाडिली नाहीत. २५ राजाने तो पट जाळून नये महाल एक्नायान, दलाया व गमन्या यांनी त्यांची विनंति केली पण त्याने त्यांचे ऐकले नाही. २६ तेव्हां राजाने राजपुत्र यमेल, अरहंजीएलुप्रुत्र सराया, व अन्देलुप्रुत्र शठेन्या यांस अशी आझा केली की बास्तव लेखक व विर्येणा संदेश यांस धरून आणावे; पण परमेश्वराने त्यांस लपविले.

२७ विर्येणाच्या तोंडची वचने बास्तवाने ज्या पटावर लिहिली होती तो राजाने जाळून टाकिल्यावर परमेश्वराने वचन विर्येणस प्राप्त झाले की, २८ तुं पुनः दुसरा पट घे व यहूदाचा राजा यहोयाकीम याने जाळिलेल्या पहिल्या पटावर जी वचने होती ती सर्व त्यावर लिही; २९ आणि यहूदाचा राजा यहोयाकीम याला तुं असे सांग, परमेश्वर महणतो, तुं दृ पट जाळून महाले, तुं यांवर कां लिहिले की बाबेलचा राजा येईलच व या देशाचा विचंस करील, आणि यांतून मनुष्य व पशु यांचे निर्भूल करील? ३० यास्तव

यहूदीन्याचा राजा यहोयाकीम याविष्टी परमेश्वर महणतो, दोविदाच्या आसानावर बसायास त्याचा कोणी राहाव-याचा नाही व त्याचे शब फेकाण्यांत येईल, तें दिवसाच्या उन्हांत व रात्रीच्या हिवांत पहूळ राहील. ३१ मी स्यास, त्याच्या संततीस व त्याच्या सेवकांस त्याच्या दुक्ष्मीदालू शिक्षा करीन, आणि तें, यश्वालेमनिवासी व यहूदीचे लोक यांजवर जे अरिष्ट आणीन महणून मी बोललो तें सर्व त्याचावर अभीन, पण त्यांनी माझे ऐकले नाही. ३२ मग यिर्मयाने दुसरा पट घेऊन नेरीयाचा पुत्र बाखव लेखक यास दिला; तेव्हां यहूदाचा राजा यहोयाकीम याने जो ग्रंथ अभीत जाह्न टाकिला होता त्यांतील सर्व वचने त्यांने त्यावर यिर्मयाच्या सांगायावरून लिहिली, व त्यांत तश्चाच दुसऱ्या बहुत वचनांची भर वातली.

३७ १ यहोयाकीमाचा पुत्र कोन्या याच्या जगां योशीयाचा पुत्र सिद्धीया राज्य करू लागला; यास बाबेलचा राजा नवुखदेसर यांने यहूदा देशावर राजा केले होतें; २ परंतु त्यांने, त्याच्या सेवकांनी व देशाच्या लोकांनी, यिर्मया संदेशाच्याद्वारे जी वचने परमेश्वरानं सांगितली होती ती ऐकली नाहीत.

३ तेव्हां सिद्धीया राजाने श्लेष्याचा पुत्र यहूदील व मासेयाचा पुत्र सफन्या याजक यांस यिर्मया संदेशाकडे संग्रह पाठविले की आम्हांसाठी आमचा देव परमेश्वर याजकडे प्रार्थना कर. ४ त्या वेळी यिर्मयाचे लोकांत जांयेयें होतें कारण त्याला अध्यापि वंदिशाळेत टाकिले नव्हते. ५ त्या समर्थी मिसर देशांतून फारोचे सैन्य आले; ही वार्ता यश्वालेमास वेढा शालणारे खास्दी ऐकून यश्वालेम सोडून नेले. ६ तेव्हां परमेश्वराचे वचन यिर्मया संदेशाचाला प्राप्त झाले तें असें: ७ परमेश्वर, इश्वालेमा देव महणतो, यहूदाच्या राजाने तुम्हांस मजकडे विचारावयास पाठविले आहे, तर त्याला सांगा, पाहा, फारोचे सैन्य तुमची

कुमक करण्यास आले आहे तें मिसरास संदेशी उत्तर जाईल. ८ खास्दी लोक परत घेऊन या निराराती लडतील व तें घेऊन अभीने जाळितील. ९ परमेश्वर यहूदील खास्दी लोक आम्हांला खरोखर सोडून जातील आसे महणून आपली फक्तवणूक कूल घेऊन नका; ते निष्ठ जावयाचे नाहीत. १० कास्तू तुम्हांरेवर यश्वालेम सास्याच्या अवया सैन्याचा जारी तुम्ही परमेश्वर वेळा व त्यांतले अगांवी घायल झालेके मात्र कांही उरले तरी ते सर्व आपआपल्या तंदृत उदून उमे राहतील व हें नगर अभीने जाळितील.

११ फारोच्या सैन्याच्या भीतीने खास्याचे सैन्य यश्वालेम सोडून गेले तेव्हां असे झाले की १२ लोकांता आपला बांटा मिळावा महणून यिर्मया यश्वालेमाहून बन्यामीन प्रांतांत जाप्यास निघाला. १३ तो बन्यामिनाच्या वेशीत प्रवेश करितो तो तेव्हे पहारेकच्यांचा नायक इरीया बिन शलेम्या बिन हनव्या होता; त्यांने यिर्मया संदेशाचाल पकडून घटले, तुं खास्यांकडे फितूर होउन जात आहेस. १४ यिर्मया महणाला, हें खोर्टे आहे; मी खास्यांकडे फितूर होउन जात नाही; पण इरीया त्याचे ऐकेना; त्यांने यिर्मयाचा पकडून सरदारांकडे नेले. १५ सरदारांनी यिर्मयासर संतापून त्याला मार दिला व योनाथान लेखकाच्या वरांत अटकेल ठेविले; त्यांनी त्या घराचा तुल्या केला होता. १६ यिर्मया तेथल्या तल्घरांत व अंधारकोठांत राहिला; तेथे त्यांने बहुत दिवस काढिले. १७ मग सिद्धीया राजाने त्याला बोलावून आणिले; तेव्हां राजाने आपल्या वाढवांत त्याला एकांती विचारिले की परमेश्वराकडे कांही वचन आहे काय? यिर्मया महणाला, आहे: तो महणतो, आपणाला बाबेलच्या राजाच्या हातीं देण्यांत येईल. १८ यिर्मया सिद्धीया राजाला आणवी महणाला, मी आपल्याविरुद्ध, आपन्या सेवकांविरुद्ध, किंवा या लोकांविरुद्ध कोणतें पाप केले की तुम्हीं मला तुलांत टाकिले? १९ तुमच्या ज्या संदेशांनी भविष्य केले की बाबेलचा राजा तुम्हांवर व या देशावर चाल कूल येणार नाही ते कोठे

आहेत ? २० आता, अहो माझे स्वामिराज, माझे ऐक; माझी विर्या आपणाला मान्य होवो; मल्य त्या केनायान लेखकाच्या घरात परत पाठवू नका; पाठवाऱ्ह तर तेथें भी मरेन. २१ मग सिद्धीया राजाच्या आहेने त्यांनी विर्याला पहारेक्यांच्या चौकात ठेविले आणि नगरांतील सर्व भाकी उंपेपर्यंत भट्टराजालीतून रोज त्याला एक रोटी मिळत असे बाप्रमाणे विर्या पहारेक्यांच्या चौकात राहिला.

१ मग विर्याने सर्व लोकांस जी वकने ३८ सांगिती ती शफाया विन मतान, गदाव्या विन यशहूर, युकाल विन शलेया व यशहूर विन मल्कीया आंनी ऐकी, ती ही : २ अरमेश्वर महातो, जो या जगात राहील तो तरवारीने, कुळाकांचे व मराने प्रेषेल; पण जो खालीकडे जाईल तो अगेल, तो जिवानिसी खुदेल. ३ अरमेश्वर महातो, हे नगर खालीने तावेसंच्या राजाच्या दृष्टीं जाईल व तो दें घेईल. ४ मग सरदार राजाल महाले, या मनुसाराल जिवै मारा; कारण असले भाषण करून या नगरात राहिलेल्या योद्धांचे व सर्व लोकांचे हात तो निर्बळ करिलो; हा मनुष्य या लोकांचे हित नव्हे तर उक्तसार करावशस पाहतो. ५ तेव्हां सिद्धीया राजा महाला, पाहा, तो तुमच्या हाती आहे; राजाला तुमच्या मर्जीविष्ट लांही करितां येत नाही. ६ सारा सूक्ष्म पुत्र मल्कीया याची पहारेक्यांच्या चौकात विहीर होती तीत त्यांनी विर्यायास नेऊन टाकिले; त्यांनी विर्याका दोरांनी खाली उतरिले. त्या विहीरीत पाणी नव्हदें, विखल होता; विर्या त्या विखलात खत्ता. ७ त्यांनी विर्याला विहीरीत टाकिले असें राजगृहांतला एवढ-मलेल कुसी खोजा याने ऐकले; त्या प्रसंगी राजा बन्धामिनी वेशीत बसला होता. ८ एवढ-मलेल राज-गृहांतून निघाल व राजाकडे जाऊन महाला, ९ स्वामी-महाराज, या लोकांनी विर्या संदेशाल्य जे सर्व केले तें फार वाईट केले; त्यांनी त्याला विहीरीत टाकिले; तो आहे तेथें उपासमार होऊन मरेल, कारण नगरांत कंही अभ उरले नाही. १० तेव्हां राजाने एवढ-मलेल

कुसी याला आज्ञा केली की येणून तीसे मासांसे बोवर बेचल जा आणि विर्या संदेशाला समृद्ध प्राप्त झाल्या नाही तो त्याला विहीरीतून काढ. ११ एवढ-मलेल बोवर मासांसे बेचल खजिस्याच्या खालील राजगृहांत गेला; तेणून त्याने जुनेपुराणे फळके व कुजट चिद्या बेतल्या, आणि दोरांनी त्या विहीरीत विर्याकडे पोहच-चिल्या. १२ एवढ-मलेल कुसी विर्याला महाला, हे जुनेपुराणे फळके व कुजट चिद्या दोरांच्या आंत ठेवून आपल्या बगलांखाली लाव; तसेच विर्याने केले. १३ तेव्हां त्यांनी विर्याला दोरांनी विहीरीतून वर ओहून बेटाले; मग विर्या पहारेक्यांच्या चौकात राहिला.

१४ नंतर सिद्धीया राजाने विर्या संदेशास बोलावणे पाठवू परमेश्वराच्या मंदिराच्या तिसऱ्या द्वाराच्या देवडीत आणिले; राजा विर्याला महाला, मी तुल एक गोष विहारितो; मजपासून कांही लगवू नको. १५ विर्या सिद्धीयाला महाला, मी आपणाला ती सांगिती तर आपण मल्य खरेवर मास्तु टाकणार नाही ना ? मी आपणाला मसलत दिली तर आपण ती ऐकवयाचे नाही. १६ सिद्धीयाने गुप्तपणे विर्याला प्रतिक्षापूर्वक महाले, आपला जीव ज्याने उत्पन्न केल्या परमेश्वराच्या जीवितांची शपथ, मी तुला जिवै मारणार नाही, व तुसा प्राण घेऊं पाहणाऱ्या त्या लोकांच्या हातीं तुल देणार नाही. १७ मग विर्या सिद्धीयाला महाला, परमेश्वर, सेनाधीश देव, इत्याएलचा देव महातो, तूं बाबेलच्या राजाच्या सरदारांकडे गेलास तर तुसा जीव वांचेल न वै हें नगर अभीने जाळ्यांत येणार नाही; तूं व तुसे घराणे बाबेल; १८ पण तूं बाबेलच्या राजाच्या सरदारांकडे न गेलास तर हें नगर खास्ती लोकांच्या हातीं देण्यांत येईल, ते तें अभीने जाळ्यांत व तूं त्यांच्या हातून सुटणार नाहीस. १९ सिद्धीया राजा विर्यायास महाला, जे यदूदी फितूल खास्तांकडे गेले आहेत त्यांनी मल्य भीति वाटते की ते मल्य त्यांच्या स्वाधीन करून माझा उपहास करितील. २० विर्या महाला, ते तुला त्यांच्या स्वाधीन करणार नाहीत.

१ पाठमेडः तीन.

मी तुला जे सांपत आहेत ती परमेश्वराची बाणी माल असें मी तुला विनवितो, म्हणजे तुम्हें वरें होईल व तुम्हा ग्राण वांचेल; २७ पण तून निघून जाण्यास असाऱ्याकडे असलास तर परमेश्वराने मला प्राणट केलेले वचन हें आहेत: २२ पाहा, बहूदाच्या राजाच्या घरें ज्या विधा उरल्या आहेत त्या सर्वांस बाबेलच्या राजाच्या सरदारांकडे आपेक्षित आणि त्या म्हणतील, तुश्या जिवलग मित्रांनी तुला दगा दिला, त्यांनी तुला चीत केले व तुम्हे पाय विश्वलंत स्थाळे असतां ते निघून गेले आहेत. २३ तुझी सर्व बायकांपोरे खास्तांकडे नेतील; तू त्यांच्या हातल शुटाणर नाहीस, बाबेलच्या राजाच्या हाती पदशील; तू हें नगर अग्रीने जाळण्यास कारण होशील. २४ सिद्धीया यिर्मयाला म्हणाला, हीं वचने कोणाला कळू देऊ नको, म्हणजे तू ठार बाबायाचा नाहीस; २५ पण मी तुम्हा बरोबर बोललो असें ऐकून सरदार तुजकडे आसें व तुला म्हणाले कीं तू राजाला काय बोललास तें आम्हांला सांग; आम्हांपासून कांही लपवू नको, आम्ही तुला ठार भारणार नाही; राजा तुला काय बोलला तोहि सांग; २६ तर तू त्यांस म्हण, राजाने मला योनायानाच्या घरी भारवयास परत पाठवू नये असा मी त्याला अर्ज केला. २७ मग त्या सर्व सरदारांनी यिर्मयाकडे येऊन त्याला विचारिले; तेहां राजाने त्याला जे शब्द बोलप्याची आळा केली होती त्या सर्व शब्दांनी त्यांने त्यांस उत्तर केले. ते त्याच्याबरोबर आणखी कांही बोलले नाहीत; कारण त्यांना ती गोष्ट समजली नाही. २८ याप्रमाणे यश्वरेत्य दृस्तगत होई तोंवर यिर्मया पहारेकन्याच्या नौकांत राहिला.

३९ १ यहूदाचा राजा सिद्धीया यांच्या कार-
कीदारच्या नवव्या वर्षांच्या दहाव्या भासीं
बाबेलचा राजा नवुखदेस्सर व त्यांने सर्व सैन्य
यश्वरेत्यावर चालून आले व त्यांनी त्यास वेढा घातला;
२ सिद्धीयाच्या कारकीदारच्या अकरम्या वर्षी, चौध्या
भासीं, महिन्याच्या नवव्या दिवशीं नगराच्या तटास
त्यांनी खिड पाढली; अशा प्रकारे यश्वरेत्य
हस्तगत होई तोंवर यिर्मया

केल्यावर असे आसें कीं ३ बाबेलच्या राजाचे सर्व सरदार म्हणजे नेर्गल-ज्ञारेसर, समसार-नबो, सर्वसीम, रब-सारीस, नेर्गल-ज्ञारेसर, रब-माग व बाबेलच्या राजाचे वरकड सरदार हे सर्व मध्यलया वेळीत येऊन बसले. ४ हें पाठून यहूदाचा राजा सिद्धीया व सर्व योद्दे यांनी पलायन केले; ते रात्री राजाच्या बाबेलच्या वाटेने, दोहों तटांमध्यला वेशीने नगराचाहेर निघून गेले; राजा अराचाच्या भागीने गेला. ५ खास्तांच्या सैन्याने त्यांचा पाठलग करून यरीहोच्या मैदानांत सिद्धीयास गंठिले; त्यांनी त्याला पकडून हमार आतांतके रिल्ला येथे बाबेलचा राजा नवुखदेस्सर याज-पुढे आणिले; त्यांने त्याची विक्षा घरविली. ६ रिल्ला येथे, बाबेलच्या राजाने सिद्धीयाच्या ढोळ्यादेशत त्याचे पुत्र विलेले; त्याप्रमाणेच बाबेलच्या राजाने यहूदाचे सर्व मानकरी विलेले. ७ आणखी त्यांने सिद्धीयाचे ढोळे कोहून त्याला बाबेलास रवाना करण्यासाठी वेळांनी जखिडले. ८ खास्ती लोकांनी राजगृह व लोकांची घरे अग्रीने जाळिली व यश्वरेत्याचा कोट मोहून टाकिला. ९ तेहां गारण्याचा नायक नवुजरदान यांने नगरांत अवविष्ट राहिलेले लोक, आणि जे फिरू त्याच्याकडे गेले होते ते आणि जे खेळी लोक लेख राहिले होते ते अशा सर्वांस कैद करून बाबेलास नेले. १० तथापि जे लोक लाचार असून यांच्या जवळ कांहीएक नव्हर्दें त्यांस गारण्याचा नायक नवुजरदान यांने यहूदा देशांत राहू दिले; त्याच व्रसंगी त्यांने त्यांस द्राक्षांचे भळे व शोर्ते दिली. ११ यिर्मया-विषयी तर बाबेलचा राजा नवुखदेस्सर यांने गारण्याचा नायक नवुजरदान यास ताकीद केली कीं १२ त्याला नेऊन त्याची कांगली व्यवस्था ठेव; त्याला कांही इजा करू नको; तो तुला सागेल तशी त्याची व्यवस्था लाव. १३ तेहां गारण्याचा नायक नवुजरदान यांने आणि नवुशजवान, रब-सारीस, नेर्गल-ज्ञारेसर, रब-माग व बाबेलच्या राजाचे सर्व मुख्य अमलदार १४ यांनी भासांसे पाठून यिर्मयास पहारेकन्याच्या चौकांतून काढिले व चरी न्यावे म्हणून त्यास गदल्या विन

अहीकाम विन शाफान याच्या स्वाधीन केले; येणे-
प्रमाणे तो लोकांत जाऊन राहिला.

१५ विर्मया पहरेकन्यांच्या चौकांत कैदी होता
तेव्हा परमेश्वरांने बचन स्थान प्राप्त क्षाले तें असे:
१६ जा, एवढ-भलेस कूशी माळा सांग की सेनाधीन
परमेश्वर, इच्छाएलाचा देव म्हणतो, पाहा; मी आपल्या
बचनप्रमाणे या नगराचे हित नव्हे तर अहित
होईल असे करीन; त्या दिवशी तुझावेसत ती बचने
पूर्ण होतील. १७ तुला तर त्या दिवशी भी मुक्त
करीन असे परमेश्वर म्हणतो; ज्यांची तुला भीति
बाटते त्यांच्या हाती तुला देशार नाहीत. १८ मी
खात्रीने तुक्ता बचाव करीन; तुं तरवारीने पडणार
नाहीस, तुं जिवानिशी मुटुशील; कारण तुं मजबूर
मिस्त ठेविली असे परमेश्वर म्हणतो.

१ गारवांचा नायक नवजरदान याने यस-
४० शेळेम व यहूदा यांतील जे लोक बंदिवान कसल

बाबेलास नेवे त्या सर्वांकरेवर विमिषासाहि
वेद्या बालून रामा येणे आविले होतें; तेव्हा त्याने
विर्मयाची मुटुक केल्यानंतर विर्मयाला बचन प्राप्त क्षाले
तें हें; २ गारवांचा नायक विर्मयाला बोलावून म्हणाला,
तुक्ता देव परमेश्वर याने हे अरिष या स्थावर येणेल
असे जाहीर केले; ३ परमेश्वरांने तें आविले व
आपल्या म्हणाऱ्याप्रमाणे केले; तुम्ही परमेश्वराविश्व
पाप केले व त्यांची वाणी मानिली नाही म्हणून हे
तुमच्यावर आले. ४ आतां पाहा, आज तुझ्या हातांत
असलेल्या वेद्यांपासून मी तुला मुक्त करितो; तुला मज-
बूरेवर बाबेलास येणे वरें बाटले तर ये, मी तुक्ती
सांगली व्यवस्था ठेवीन; पण मजबूरेवर बाबेलास येणे
तुला वरें न बाटले तर येऊ नको; पाहा, सगळ्या देश
तुजुळुऱे आहे; तुला वरें व सोईचे बाटेल तिकडे जा.
५ तो परतला नाही तोच तो त्याला म्हणाला, गदल्या
विन अहीकाम विन शाफान यास बाबेलच्या राजाने
यहूदाच्या नगरावर अधिपति नेमले आहे त्याजवर

कर; किंवा तुला सोईचे बाटेल तेचे जा. मग गारवांच्या
नायकाने त्याला अग्रसामधी व इनाम देलन रवाचा
केले. ६ तेव्हां विर्मया निघून मिस्ता एर्ये गदल्या विन
अहीकाम याजकडे गैला व देशांत जे लोक उरले होते
त्यांच्यामध्ये जाऊन राहिला.

७ बाबेलच्या राजाने गदल्या विन अहीकाम यास
देशाचा अधिपति नेमन पुश, लिंग, मुळे, देश-
तील सर्व लाचार व ज्या कोणास पकडून बाबेलास
नेले नव्हतें ते सर्व त्यांच्या स्वाधीन केले आहेत असे
जेव्हां रानावनांत असलेल्या सेनानायकांनी व त्यांच्या
लोकांनी एकले, ८ तेव्हां ते, म्हणजे इस्माएल विन
नयन्या, कारेहपुत्र योहानान व योनायान, सराया
विन तानुभेदे, नटोफायी रैके याचे पुत्र, व यजन्या
(हा एक माकावाचा पुत्र) हे व त्याचे लोक गदल्याकडे
मिस्तास आले. ९ गदल्या विन अहीकाम विन शाफान
याने त्यास व त्यांच्या लोकांस शापयेवर संप्रितांने की
खासांची सेवा करप्यास मिंड नका; देशांत वस्ती
करा, बाबेलच्या राजांची सेवा करा, म्हणजे तुमचे
कल्याण होईल. १० पाहा भी तर जे खासदी आम्हा-
कडे येतील त्यांच्या तैनातीसाठी मिस्ता एर्ये राहतो; पण
तुम्ही द्राक्षारस, श्रीम ऋदूर्तील पळडे व तेल याचा संबंध
कसल आपल्या भांड्यांत भरू ठेवा व तुम्ही ताच्यांत
घेतलेल्या नगरांत राहा. ११ त्याचप्रमाणे मवाबांत
अमोरी लोकांमध्ये, अदोमांत व सर्व डेशांत जे यहूदी
होते त्या सर्वांनी जेव्हां एकले की बाबेलच्या राजाने
यहूदाचा अवशेष देशांत राहू दिला आहे व त्याजवर
गदल्या विन अहीकाम विन शाफान नेमिला आहे,
१२ तेव्हां ज्या ज्या तिकांनी त्यांस हाकून दिले होतें
तेथून सर्व यहूदी परत यहूदा देशांत मिस्ता येणे
गदल्याकडे आले व त्यांनी द्राक्षारस व श्रीम ऋदूर्तील
फळे याचा मोठा संबंध केला.

१३ यांजेरीज योहानान विन कारेह व रानावनांत
असलेले सर्व सेनानायक हे मिस्ता येणे गदल्याकडे
आले. १४ ते त्याला म्हणाके, अमोरी लोकांचा राजा
वालीस याने आपल्या जीव देवासाठी नयन्याचा पुत्र

इस्माएल यास पाठविले आहे हें आपणाला ठाऊक अहे कथ ? येण गदल्या विन अहीकाम याला त्याचे स्वेच्छा वाटेला. १५ तेव्हां योहानान विन कारेह गदल्यास मिस्पा एवें गुपत्येण मृणाला, मला जाळन इस्माएल विन नयन्या यास डार करू या; हें कोणाला कळवयाचे नाही; त्याने आपला प्राण कां घ्यावा ? वेतन्यास आपणाकडे असलेले सर्व गऱ्हदी पांगतील व यदृच्छ्या अवशेषाचा नाश होईल; १६ पण गदल्या विन अहीकाम हा बोहमान विन कारेह यास मृणाला, असे करू नको; कारण तु इस्माएलविषीं खोटेनार्ते सांगत आहेस.

१ सातन्या महिन्योत असे शाळे की इस्मा-
४१ एल विन नयन्या विन अलीशासा, जो राज-
वंशांतला असून राजाच्या मुख्य अमलदारांपैकी
होता तो घ त्याजबोरेर दहा माणसे हीं गदल्या विन
अहीकाम याजकडे मिस्पा एवें आली; मिस्पा एवें ते एका
पंक्तीला बसून जेवले. २ त्या प्रदंती इस्माएल विन
नयन्या व त्याच्याबोरेरची दहा मरुयें हांनी उठून
गदल्या विन अहीकाम विन आफान ज्यास बाबेलच्या
राजाने देशावर अधिषिति मंडळून नेविले होतें त्यास
तरचारीने ठार मारिले. ३ त्याप्रमाणेच मिस्पा एवें गदल्या-
जबळ जे सर्व गऱ्हदी होते त्यास व तेथें असलेले खासदी
योदे यांसहि इस्माएलने जिवे मारिले. ४ त्याने
गदल्याचा वध केला ही गोष बाहेर फुटप्पापूर्वी दुसऱ्या
दिवशी असे झाले, शिलोव शोमरोन येथून
ऐशी मरुयें आली; त्याच्या दाढ्या मुंडलेल्या, त्याची
वजे फाडिलेली, त्याच्या अंगास घाय झालेले, व पर-
मेश्वराच्या भंदिरांत अर्पणवयासाठी हाती अभारपैणे व
उद असलेली अशीं ती आली. ६ इस्माएल विन नयन्या
हा मिस्पा येथून त्यांस सामोरा गेला; तो वाटेने रडत
गेला; त्यांची भेट झाल्यावर तो त्यांस मृणाला, गदल्या
विन अहीकाम याजकडे बळा. ७ ते शहराच्या मध्य-
भागी आल्यावर असे झाले की इस्माएल विन नयन्या
याने व त्याच्या साथीदारांनी त्यांस जिवे मारून विहिरीत
फेकून दिले; ८ पण त्यापैकी दहा जण इस्माएलास
मृणाले की आम्हास मारून टाळू नको; कारण

आमच्याजबळ शेतोत लपवून ठेविलेला गऱ्ह, जब,
तेल व मध्य यांचा साठा आहे. तेव्हां त्यांने त्यांस सोडून
दिले, त्याच्या बोधवांबोरेर त्यांस मारिले नाही.
९ इस्माएलने पूर्वी त्यांस मारिले होते त्यांची प्रेते
त्यांने गदल्याच्या बाजूला एका विहिरीत टाकिली होती; (ही विहिर आसा इत्यार्थे इस्माएलना राजा बाशा याच्या
भीतीने स्वलिली होती;) ही विहिर इस्माएल विन नयन्या
याने प्रेतांनी भस्त्र काढिली. १० तेव्हां इस्माएलाने
मिस्पा एवें असलेले सर्व अवशिष्ट लेक पकडून नेले;
राजकन्यांस व मिस्पा एवें राहिलेला सर्व लोकांस
गरवांचा नायक नवुजरदान याने गदल्या विन अहीकाम
याच्या त्वावीन केले होते त्यांस नेले; इस्माएल विन
नयन्या याने त्यांस बंदिवान करून नेले, व तो अम्मोनी
लोकांकडे जावयास निघाला.

११ मग योहानान विन कारेह व त्याच्याबोरेर
असलेले सैन्याचे सर्व नायक यांनी इस्माएल विन
नयन्या याने केलेल्या सर्व दुष्कर्मांची बातमी ऐकली.
१२ तेव्हां ते बरोबर सर्व माणसे वेळून इस्माएल विन
नयन्या याजशी लडाक्यावस गेले; त्यांनी निवोनाजबळ
मोठा तलाव आहे तेथें त्यास गाठिले. १३ तेव्हां असे
झाळें की इस्माएलबोरेर असलेल्या सर्व लोकांनी
योहानान विन कारेह व त्याबोरेरचे सैन्याचे सर्व
नायक यांस याहिले तेव्हां त्यांस आनंद आला.
१४ जे सर्व लोक इस्माएलाने मिस्पा एथून पकडून
नेले होते ते उल्लङ्घन योहानान विन कारेह याजकडे
गेले; १५ पण इस्माएल विन नयन्या आठ असामीसह
योहानानापासून निसदून अम्मोनी लोकांकडे गेला.
१६ मग गदल्या विन अहीकाम यास मारल्यावर
इस्माएल विन नयन्या याने जे योदे, बिया, मुले
व खोजे यांस बसून मिस्पा एथून नेले होते, त्यांस
योहानान विन कारेह व त्याच्याबोरेर असलेले
सैन्याचे सर्व नायक यांनी मिस्पा येथे त्याच्या हातून
सोडवून यितोनाहून परत आणिले त्या सर्व अवशिष्ट
लोकांस वेळून, १७ ते मिसर देशास जाप्याच्या
हेतूने बेचलहेमनवीक गेल्या किंवदम येथे खास्याच्या

भीतीने जाऊन राहिले; १८ त्यास त्याचे भय होते, कारण बबेलन्या राजाने ज्या गदल्या विन अहीकाम यास देशाचा अधिपति नेमिले होते त्यास इस्माएल विन नवर्ण्या याने जिंवे मारिले होते.

१ तेव्हां सैन्याचे सर्व नायक आणि योहानान ४२ विन कारेह व यजन्या विन होशाचा आणि लहान-थोर सर्व लोक जवळ येऊन, २ विर्यमा संदेश्याला म्हणाले, आमची एकटी विनंति मान्य करा; आपणाल्या दिसत आहे की आम्ही बहुतांपैकी थोडेच राहिले आहो; तर आम्हां सर्व अवशिष्ट लोकांसाठी परमेश्वर आपला देव याजकडे प्रार्थना करा की ३ आम्ही कोणत्या मार्गांने जावे व काय करावे वे परमेश्वर आपला देव याने आम्हांस दाखवावे. ४ मग विर्यमा संदेश्य त्यास म्हणाला, मी तुमचे म्हणणे एकले आहे; पाहा, मी तुमच्या म्हणण्या-प्रमाणे परमेश्वर तुमचा देव याची प्रार्थना करीन व जे कांही परमेश्वर तुम्हांविषयी सांगेल ते मी तुम्हांस कल्पीन; तुम्हांपासून कांही लपविणार नाही. ५ ते विर्यमास म्हणाले, परमेश्वर आपला देव आपल्या दृस्ते जे वचन आम्हांस सांगून पाठ्यील त्या सर्वांप्रमाणे आम्ही न केले तर परमेश्वर आमच्याविस्तु खरा व विक्षेपनीय साक्षी असो; ६ परमेश्वर आमचा देव याजकडे आम्ही आपणाला पाठवितो, त्याचे म्हणणे बन्याचे असो की नाईदाचे असो आम्ही ते ऐकूऱ; म्हणजे परमेश्वर आमचा देव याची वाणी ऐकल्यास आमचे कल्पणा होईल.

७ दहा दिवसांनी परमेश्वराचे वचन विर्यमाला प्राप झारे, ८ तेव्हा योहानान विन कारेह व त्याच्या बरोबरचे सैन्याचे सर्व नायक व लहानथोर सर्व लोक यास त्याने बोलाविले, ९ आणि त्यास मृटले, तुम्ही आपली विनंति इस्वाएलाचा देव परमेश्वर याच्यापुढे सादर करण्यास मलग पाठविले; तो असे म्हणतो, १० या देशात अजूनहि तुम्ही राहाल तर मी तुम्हांस उभारीन, पाइन टाकणार नाही; तुमची लावणी करीन, उपदून टाकणार नाही; कारण मी तुमचे अनिष्ट केले याचा मला अनुताप होत आहे. ११ ज्या बाबेलच्या राजाची तुम्ही भीति घरितां त्याच मिळं नका; परम-

क्षर म्हणतो, त्याला मिळं नका; कारण तुमचा बचाव करण्यास व त्याच्या हातून तुम्हांस मुक करण्यास मी तुम्हांबरोबर आहे. १२ मी तुम्हांबर प्रसाद करीन म्हणजे त्याचा प्रसाद तुम्हांबर होईल व तो तुम्हांस तुमच्या देशी वस्ती करू देईल; १३ पण तुम्ही जर म्हणाल, आम्ही या देशांत राहणार नाहीं, म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर याची वाणी ऐकणार नाहीं, १४ आणि असे म्हणाल, नाहीं, आम्ही मिसर देशांत जाऊ, तेचे आमच्या नजरेस युद्ध पडणार नाहीं, तेचे करण्याचा शब्द आम्हांस ऐकू येणार नाहीं व भाकीरीवांकून आम्ही भुके मरणार नाहीं, आम्ही तेचेच वस्ती करू; १५ तर हे यहूदाचे अवशिष्ट लोकहो, तुम्ही परमेश्वराचे वचन ऐका: सेनाधीश परमेश्वर, इस्वाएलाचा देव म्हणतो, मिसर देशांत जाऊन तेचे कांही दिवस राहण्याचा तुमचा निश्चयन असला तर १६ ज्या तरवारीची तुम्हांस भीति वाटत आहे ती तेचे मिसर देशांत तुम्हांस गाठील, व ज्या दुष्काळाची तुम्हांस भीति वाटते, तो मिसर देशांत तुमच्या पाठेपाठ येईल; तेचे तुम्ही मराल. १७ ज्या माणसांनी मिसर देशांत जाऊन कांही दिवस राहण्याचा निश्चय केला आहे ते सर्व तरवार, दुष्काळ व मरी यांनी मरतील; मी त्यांवर अरिष्ट आणीन तेव्हा त्याचीकी एकाह उरणार नाहीं किंवा सुटणार नाही. १८ कारण सेनाधीश परमेश्वर, इस्वाएलाचा देव म्हणतो, माझा कोव व संताप यांचा जसा यशस्विमांत राहण्यांवर वर्षाव झाला तसा तुम्ही मिसर देशांत गेल्यावर तुम्हांबर होईल, व तुम्ही निर्भर्तेना, विसम्य, शाप व निदा यांचे विषय ब्लाल, व हे ठिकण तुमच्या दृशीस पुनः पडणार नाही. १९ हे यहूदाचे अवशिष्ट लोकहो, परमेश्वराने तुम्हांस सांगितले आहे की मिसर देशास जाऊनका; मी तुम्हांस आज बजावून सांगत आहेहे हे पक्षे लक्षात ठेवा. २० या प्रकारे तुम्ही आपला जीव जोखमांत घातला आहे: कारण परमेश्वर तुमचा देव शकडे मला पाठ्यून तुम्ही मृटले की परमेश्वर आमचा देव याची आम्हासाठी प्रार्थना कर व परमेश्वर आमचा देव सारील ते सर्व आम्हांस कलीव म्हणजे त्याप्रमाणे आम्ही करू;

१३ ते आज मी तुम्हांस कलविले आहे; तरी परमेश्वर तुमचा देव याने माझ्या द्वारे तुम्हांस जे सांगून पाठविले रायोतल्या कशाविषयीही तुम्ही त्याची वाणी ऐकली नाही; २२ म्हणून या स्थली जाऊन राहप्रायाची तुमची मर्जी लागली आहे तेथे तुम्ही तरचार, दुष्काळ, तुम्हीका व मरी यांनी मराल हैं पक्के समजा.

४३ १ अग असे शाळे की परमेश्वर त्यांचा देव जाने जी वचने यिर्मयाच्या हस्ते लोकांकडे घाठविली ती सर्व त्या सर्वांस सांगप्याचे यिर्मयाने सैंपविले. २ तेब्बा अजेन्या बिन होशाया, योहानान बिन कारेह आणि सर्व गरिष्ठ मुख्ये यिर्मयाला म्हणाली, तू खोटे बोलतोस; तुम्ही मिसर देशांत जाऊन काही दिवस राहून नका असे कलविष्यास परमेश्वर आमचा देव याने तुल पाठविले नाही; ३ तर तू आम्हांस खास्याच्या हाती यावे आणि त्यांनी आम्हांस जिवे भारवे, आम्हांस बंदिवान कलून बोलेलास न्यावे म्हणून बास्तव बिन नेरीया तुला आमच्या विस्तृद मथवीत आहे. ४ योहानान बिन कारेह, सर्व सेनानायक व सर्व लोक यांनी यहूदा देशांत राहप्रायविषयी परमेश्वराची वाणी ऐकली नाही; ५ तर या सर्व राहांत त्यांस थालविले होते त्यांतून यहूदाचे जे अवशिष्ट लोक यहूदा देशांत राहप्रायास परत आले होते त्या सर्वांस योहानान बिन कारेह व सर्व सेनानायक यांनी आपल्याबोरब नेले; ६ पुष्ट, खिया, मुले, राजकन्या, यांस गारायांचा नायक नदूजरदान याने गदल्या बिन अहीकाम बिन शाफान याच्या हवालीं केलेल्या सर्व लोकांस आणि यिर्मया संदेशा आणि बास्तव बिन नेरीया यांस त्यांनी नेले; ७ ते मिसर देशास गेले; त्यांनी परमेश्वराची वाणी ऐकली नाही; ते तहपन्हेस एयं जाऊन पोहचले. ८ तहपन्हेस येचे यिर्मयाला परमेश्वराचे बचन प्राप्त झाले तें असे: ९ आपल्या हाती मोठे धोंडे घे व यहूदाच्या लोकांसमक्ष तहपन्हेस येचल्या फारोच्या राजगृहाच्या द्वाराशी जो चौक आहे त्यांत ते तुना लेपून छपवून टाक; १० आणि

त्यांस सांग, सेनाधीश परमेश्वर, इत्याएलाचा देव म्हणतो, पाहा, मी बोलेलचा राजा, माझा सेवक नवुखदेस्तर, यास बोलावून आणीन, व हे जे धोंडे मी छपवून टेकिले आहेत त्यांवर त्याचे सिंहासन ठेवीन; मग तो त्यांवर आपला भव्य गालिचा पसरील. ११ तो येऊन मिसर देशावर मारा करील; जे मरावयाचे ते मरणाच्या, जे बंदिवासांत जावयाचे ते बंदिवासाच्या व जे तरवारीन वधावयाचे ते तरवारीच्या स्वाधीन करायांत येतील. १२ यिर्मया मी मिसरी दैवतांच्या गृहांत अभिषेकवीन: तो राजा त्यांस जालील व बंदिवान कलून नेईल; मेंदपाळ आपले अंग जासे बद्दाने वेष्टितो तसा तो मिसर देशाने स्वतःस वेईल व शांतीने तेथून निघून जाईल. १३ तो मिसर देशांतले जे बेथ-शेमेश त्याचे स्तोम मोहून टाकील व मिसर देशांतील दैवतांची गृहे तो अभिने जावील.

४४ १ जे यहूदी मिसर देशांत, म्हणजे मिग्देल, तहपन्हेस, नोक व पश्चोस प्रांत यांत वत्ती कलून होते त्यांजविषयी यिर्मयाला जे वचन प्राप्त झाले तें हें: २ सेनाधीश परमेश्वर, इत्याएलाचा देव म्हणतो, मी यक्षालेमावर व यहूदाच्या सर्व नगरांवर जे अरिष्ट अगिले तें सर्व तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहे; पाहा, आज ती उजाड व निर्जन झाली आहेत; ३ त्यांनी जाऊन धूप जाळिला व त्यांस, तुम्हांस व तुमच्या बडिलांसह अङ्गात असलेल्या अशा अन्य देवांची सेवा त्यांनी केली; असा दुष्टपाण कलून त्यांनी मला चिढविले म्हणून असे झाले. ४ मी तर आपले सर्व सेवक जे संदेशे त्यांस तुम्हांकडे पाठवीत आले; मोक्षा निकटीने त्यांस तुम्हांकडे पाठवून सांगत असे की या असंगल कर्माचा मला घीट आहे; तें करू नका. ५ तरी पण अन्य देवांला धूप जाळियाचे सोहून देऊन आपल्या दुष्टतेपासून वल्याचे ते एक-तगा व आपला काळ देतना. ६ शासुळे माझा संतप व कोष यांचा वर्षीव झाला, तो यहूदाची नगरे व यक्षालेमाच्या आपल्या यांत पेटला; ती ओसाड, व वैराण झाली आहेतु हे आज देतत आहे. ७ शास्त्र आतां सेनाधीश परमेश्वर, इत्याएलाचा देव म्हणतो:

तुम्ही आपल्या हातच्या कमांनी मला चिडवावे आणि यहूदांतले तुमचे पुरुष, खिया, बालके व तान्ही यांचा उच्छेद होऊन तुमच्यांतला कोणी शिळ्क राहू नये, असें आपल्या जिवावर कांही अरिष्ट आणित? ८ कारण तुम्ही ज्या मिसर देशांत कांही दिवस राहण्यास गेला आहां त्यांत अन्य देवांस धूप जाळिण्यासुळे तुम्ही आपला उच्छेद करून घ्याल व पृथ्वीवरच्या सर्व राश्ट्रांत शापास व अप्रतिषेःप्राप्त व्याहूल. ९ यहूदा देशांत व यश्वलेमाच्या आल्यांबाल्यांतून केलेली तुमच्या पूर्वजांनी दुष्कृत्ये, यहूदाचे राजे व त्यांच्या खिया यांनी दुष्कृत्ये, तुमची स्त्रीजांनी व तुमच्या खियांनी दुष्कृत्ये शांचा तुम्हाला विसर पडला काय? १० ते जाजून नघ झाले नव्हाहीत, त्यांस भीती वाटत नाही, व तुम्हांस व तुमच्या पूर्वजांस मी लावून दिलेले आपले घर्मशाश्वत व आपले विधि याप्रमाणे ते चालत नाहीत. ११ शासुळे सेनाधीश परमेश्वर, इश्वरालाचा देव म्हणतो, तुमचे अप्रतिष्ठित करण्यासाठी व सर्व यहूदाना उच्छेद करण्यासाठी मी तुम्हांस विनुवू द्याईन. १२ मिसर देशांत जाजून कांही दिवस राहण्याचा यहूदाच्या अवशिष्ट लोकांनी निश्चय केला त्या सर्वांवर भाषा हात पडून त्यांचा नायनाट होईल; मिसर देशांत ते पडतील; तरवारीने व तुकाळाने त्यांचा नायनाट होईल; लहानयोर तरवारीने व दुष्कृताने सूख्य पावतील; ते निर्भर्तेन, खिळूपय, शाप व निदा याचे विशय होतील. १३ मी यश्वलेमास विक्षा केली तशी मिसर देशांत जाजून राहिलेल्यांस तरवार, दुष्कृत व मी यांनी विक्षा करीन. १४ यहूदाचे जे अवशिष्ट लोक यहूदा देशास परत जाण्याच्या आशेने मिसर देशांत कांही दिवस राहिले अहेत व स्वदेशी परत जाजून राहण्याची कर अपेक्षा करीत अहेत त्यांतला कोणी निभावणार किंवा उरणार नाही; पक्कन जाण्याचा लोकांखेज त्यांतला कोणीहि परत जाणार नाही.

१५ तेव्हां आपल्या खिया अन्य देवांस धूप जाळितात हे ज्या उम्हांस अल्क द्येते त्यांनी आणि तेव्हे रम्या अस्त्रेत्या सर्व खियांचा मोठे समुदाम व मिसर

देशांतील प्रयोगांत राहिलेले सर्व लोक यांनी यिरंयाला प्रत्युत्र केले की १६ तुं प्रमेश्वराच्या नामाने आझांस बचन सांगितले आहे तरी आम्ही तुम्हे एक-जार नाही, १७ आम्ही पूर्वी जर्से केले, म्हणजे आम्ही, आमच्या पूर्वजांनी, आमच्या राजांनी व आमच्या सर-दारांनी यहूदाच्या नगरांत व यश्वलेमाच्या आल्यांत जर्से केले त्याप्रमाणे आकाशराणीस धूप जाळण्याविषयी व तिल पेशार्पणे अंगिर्याविषयी आमच्या तोऱ्हन निधाळेला प्रत्येक शब्द आम्ही खरा करून दाखवू; कारण त्या काढी आहांस अवाची चंगळ असे, आमची आवादानी असे व आम्ही कांही अलिष्ट पाहत नसू; १८ पण आम्ही आकाशराणीला धूप जाळण्याचे व तिल पेशार्पणे कराप्याचे बंद केले तेव्हांपासून आम्हांला सर्व गोष्टीची वाण पडली, आणि तरवारीने व दुष्कृताने आमचा नायनाट होत चालला आहे. १९ आम्ही खिया आकाशराणीस धूप जाळीत होतों व तिल पेशार्पणे करीत होतों तेव्हां तिच्या प्रतिमेच्या पोळ्या करून तिल पेशार्पणे करीत होतों, ते आमच्या नव्यांच्या मतावांचून करीत होतों काय? २० मग ज्या पुरुषांनी, खियांनी व लोकांनी यिरंयाला हें उत्तर दिले त्या सर्वांस तो झणाल, २१ तुम्ही व तुमचे पूर्वज, तुमचे राजे व तुमचे सरदार आणि देशांतील लोक या सर्वांनी यहूदाच्या नगरांत व यश्वलेमाच्या आल्यांत धूप जाळिला त्याचे परमेश्वराला स्मरण नाहीं का ज्ञाले? त्याच्या लक्षात ते नाही का आले? २२ तुमच्या कमांचा दुष्पणा व तुम्ही केलेली घोर कर्म हीं परमेश्वराला इतःपर सहन होईनात; म्हणूनच तुमचा देश ओसाड, वैराण, शापमत्त व निर्जन झाला आहे, हें आज दिसतच आहे. २३ तुम्ही धूप जाळिला, परमेश्वराविलळ पाप केले, परमेश्वराची वाणी ऐकली नाही, त्याचे घर्मशाश्वत, त्याचे विधि व त्याचे निर्बंध यांनी तुम्ही चालला नाही; म्हणून तुम्हावर हें अरिष्ट आले आहे हें आज दिसतच आहे.

२४ यिरंया त्या सर्व लोकांस व सर्व खियांस १ अद्यवा : तिच्या पूजेसाठी पोळ्या

झणास्त्र, यहूदांतले जे तुम्ही सगळे लोक मिसर देशांत आहां ते तुम्ही परमेश्वराचे वचन एका. २५ सेनावीश परमेश्वर, इश्वाणलाचा देव म्हणतो, तुम्ही व तुमच्या खियांनी आपल्या तोंडानीं तें बोलून हातांनीं सिद्धीसाहि नेले आहे. तुम्ही म्हणालं, आकाशाराणीस धृप जाग्याचे व तिला पेयरपणे अरिष्याचे आम्ही केलेले नवस फेहून, तर तुम्ही आपले नवस कराच व फेडाहि २६ तरी पण यहूदांतले जे सर्व तुम्ही मिसर देशांत राहत आहां ते तुम्ही परमेश्वराचे वचन एका : परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी आपल्या थोर नामाची शपथ वाहिली आहे कीं अखिल मिसर देशांत, परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, असे म्हाणावयास भाजीं नाम यहूदांतल्या माझामाझीं कोणाऱ्या मर्दांनां निघापल नाहीं

२७ पाहा, त्यांचे अभीष्ट नव्हे तर अनिष्ट व्हावे
म्हणून मी त्याच्यावर नजर ठेवीन; आणि मिसर देशांत
असलेल्या यहूदांतल्या सर्व लोकांचा दुष्काळाने
क्षय होत जाऊन शेवटी ते अंत पावतील. २८ तरवारी-
पासून निभावलेले असे अगदी थोडे लोक मिसर
देशांत यहूदा देशांत परत जातील; आणि जे
यहूदांचे सर्व अवधिष्ट लोक मिसर देशात कांही दिवस
राहण्यास गेले आहेत त्यांना, माझा शब्द खरा ठरतो
की त्यांचा खरा ठरतो, हे कळून येईल. २९ परमेश्वर
म्हणतो, माझी वचने तुमच्या अनिष्टाची ठरतील हे
तुम्हास कळून यावे म्हणून मी या ठिकाणी तुम्हास
विश्वास करीन, हेच तुम्हास चिन्ह होय. ३० परमेश्वर
म्हणतो, पाहा, यहूदाचा राजा सिद्धीया याचा बैरी
जो आवेलाना राजा नवुखद्रेसर तो त्याचा घात करण्यास
पाहत होता, त्याच्या हाती मी त्याला दिले त्याप्रमाणे
मिसरी राजा, फारो हफ्ता यास मी त्याच्या वैचांच्या
ब त्याचा घात करूं पाहण्याच्या हाती ठेवेन.

१ यदुदामा राजा योशीगांवा पुत्र यहोया-
४५ कीम याच्या कारकोर्दीच्या चौथ्या वर्षी बालख
बिन नेरीया याने गिर्मयाच्या तोडऱ्यां ही वचने
पुस्तकांत लिहिलीं तेहां त्यास गिर्मेया संदेशे हैं वचन

बोलता : ३ हे वारखा, परमेश्वर, इस्लाएलाचा देव
तुला असे म्हणतो : ३ तूं म्हणालास, हाय हाय !
परमेश्वराने माझ्या क्षेत्रात दुःखाची भर घाटली आहे,
मी कण्ठून कण्ठून थकले आहे, मला कांही चैन पडत
नाही. ४ यास्तव त्याला सांग, परमेश्वर म्हणतो, पाहा,
मी जे उभारिले ते मोहिन टाकीन, मी जे लाविले ते
उपद्रव टाकीन; सर्व पृथ्वीची हीच वाट. ५ तूं आपणा-
साठी मोठात्या गोष्टीची बांध्या करितोस काय ? ती
करू नको; पाहा, मी सर्व मानवांवर अरिष्ट आणीन,
अरें परमेश्वर म्हणतो; पण जेथें जेथें तूं जाशील तेथें
तेथें तूं जिवानिशी सुटशील.

१ परमेश्वरानें राष्ट्रांविषयीं जैं बचन यिर्मया
४६ संदेशशास प्राप्त कराले तें हैं:

२. मिसराविषयीः; मिसर देशाचा राजा फारो नव्हो यांने सैन्य कर्कमीशाजवळ फरात नदाच्या काढी होते; यहूदाचा राजा योशीयाचा पुत्र यहोयाकीम याच्या कारकीदांच्या लौट्या वर्षी बंबेलचा राजा नवु-खदेस्तर यांने त्या सैन्याचा निःपात केला त्याविषयीः

३ दाल व कवच सिद्ध करा, युद्धास उमे राहा;
 ४ रथास घोडे जूपा; घोड़ावर स्वार ब्जा; शिरखाण
 धालन उमे राहा; भाले धामूल साफ करा; चिलखत
 थाला। ५ माझ्या दृष्टीस हें जां पडत आहे ? ते दहशत
 वसली मणून मार्गे फिरले आहेत, त्याचे बीर परम्भूत
 क्षाले आहेत, ते पठ काढीत आहेत, मार्गे पाहत नाहीत;
 चोहोकडे भीतिच भीति आहे, असे परमेश्वर मण-
 तो। ६ चपळांस पक्कन जातां येणार नाही, वीरांस निस-
 दून जातां येणार नाही; उत्तर दिशेस फरात नदाच्या तीरी
 ते ठोकर खालन पडत आहेत. ७ नील नदीप्रमाणे
 हा कोण चबून येत आहे ? त्याचे जल नद्यांप्रमाणे
 उसळत आहे. ८ नील नदीप्रमाणे मिसर उसळत

आहे; त्यांचे जल नव्यांप्रमाणे उसळत आहे; तो म्हणतो, मी चढाई करू जाईन, मी पृथ्वी व्यापून टाकीन; मी नगराचा व त्यांतील रहिवास्यांना नाश करीन. ९ अशं-
नो, दौड करा; रथांनो, भरधाव चाला; वीरहो, पुढे-

चाला; ढालाईते कूश व पूट, धनुधारी धनुष्य वाकवि-
णारे लदो हे तुम्ही सर्व चालू लागा. १० तो दिवस
प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर याचा आहे, आपल्या शत्रूंवर
सूड उगविण्याचा तो दिवस आहे; तरवार खाऊन तूप
होईल, ती त्यांचे रक्त पोटभर पिईल; कारण प्रभु,
सेनाधीश परमेश्वर यांने उस्त देवीं करत नदाच्या
तीरी यह मांडिला आहे. ११ हे कुमारिके, मिसरकन्ये,
चहून तिळादास जा, तेथे मल्लम घे; तू औषधोपचारांची
व्यर्थ गर्दी केली आहे; तुम्हा घायाल मल्लमपांडी
नाही. १२ राष्ट्रांनी तुम्ही अपकारीं ऐकली आहे,
तुम्हा आकोशाने पृथ्वी भरली आहे; कारण वीरांडा
वीर टकर देऊन एकज पढत आहेत.

१३ बाबेलना राजा नवुखदेस्सर येऊन मिसर
देशावर मारा करील, त्यांची यिर्मया संबेळकला
परमेश्वरांचे वचन ग्रास क्षाले ते हें:

१४ हें मिसर देशात विद्यित करा, बिंदेलंत
जाहीर करा; नोक व तहमन्देस यांत जाहीर करा;
म्हणा, उमा राहा, सज्ज हो; कारण तुम्हानोकाताळांचे
सर्व काहीं तरवारीने खाऊन टाकिले आहे. १५ तुम्हा
तिळांचा को निःपात क्षाता आहे? त्यांस उम्हे राहवर्ले
नाही कारण परमेश्वरांने त्यांस डकळन विले. १६ पर-
मेश्वरांने पुळज्ज्वले डेवा खायास लाविले; ते एकावर
एक पढले; ते म्हणाले, उठ, आपण या या वीराणन्या
तरवारीपासून निमावून आपल्या लोकांकडे परत जाळू;
आपल्या मातृभूमीस जाळू. १७ ते तेथे ओढले की
मिसर देशाचा राजा फारो म्हणजे पोकळ गळेनाव
होय; नेमलेली वेळ त्यांने दवसिली. १८ राजेश्वर,
सेनाधीश परमेश्वर, हे यज्ञांचे नाम तो म्हणतो, माझा
जीविताची शपथ, डोरांमध्ये जसा तांबोर व सुझ-
जवळ जसा कळेल तसा तो निश्चये होईल. १९ मिसर-
निवासिनी कन्ये, देशपार जाण्यासाठी सामग्री तयार
कर; कारण नोक उजाड होईल, जळून निर्जन होईल.
२० मिसर ही फार उंदर तलण काळवड आहे; एवा
उत्तरेहून एक गोंधीभासी आली आहे हो आली
आहे! २१ तिचे भाडोत्री शिपाईहि तिच्यामध्ये लह

वासरांसारखे आहेत; ते आपली पाठ फिरवून
सगळेच पक्कून जातात; ते तोड देत नाहीत, कारण
त्यांच्या नाशाचा दिवस, त्यांच्या पारिपत्याचा समय
त्यांच्यावर आणा आहे. २२ सर्व सरसर चालतो तसा
तिचा आवाज होतो; ते सैन्यासह येतात; अकूडतोळ्यां-
प्रमाणे ते तिजवर कुन्हाडी घेऊ येतात. २३ पर-
मेश्वर म्हणतो, ते तिचे वन तोडीत आहेत, त्या
सैन्यांचा अंजमास करितां येत नाही; ते टोळ्यांनुन
असंख्य आहेत, ते अगणित आहेत. २४ मिसरकन्येची
अबू गेली आहे; तिला उत्तरेच्या लोकांच्या हाती दिले
आहे. २५ सेनाधीश परमेश्वर, इश्वालाचा देव म्हणतो,
पाहा, नो एथला आमोन, फारो, मिसर व त्यांची दैवते
आणि राजे, फारो व त्याजवर मिस्त ठेवणारे यांचा
मी समाचार वेईल; २६ त्यांचा घात करू पाहणारे,
बाबेलचा राजा नवुखदेस्सर व त्यांचे सेवक यांच्या
हातींमी त्यांना देईल; तरी पुढे त्यांत पूर्वकलाप्रमाणे
नुन: बस्ती होईल असे परमेश्वर म्हणतो, २७ हे
माझ्या सेवका याकोबा, तू भिंळ नको; हे इस्लाम-
एल, कन खाऊ नको; पाहा, मी तुला दूर देशांदून
बचावून आणीन, तुम्हा संततीस वंदिवासांदून
मुफ करील; याकोब परत येईल, तो निर्वयणे
विश्रांति पावेल, त्यास कोणी घाक घालणार नाही.
२८ परमेश्वर म्हणतो, माझ्या सेवका याकोबा, तू भिंळ
नको; कारण मी तुंजवरोवर आहे; ज्या राष्ट्रांत
मी तुला हाळून दिले आहे, त्या सर्वांचा मी सर्वस्वी
नाश करीन, पण तुम्हा सर्वेत्वां नाश करणार नाही;
तरी मी तुम्हे योग्य शासन करीन, तुलु शिक्षा केल्या-
चाचून सोडणार नाही.

१ फारोने गजावर मारा केला त्यापूर्वी
२५ पलिष्ठांविष्वी परमेश्वरांचे वचन यिर्मयाल
प्राप्त क्षाले ते हें:

२ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, उत्तरेक्कून पाणी चढत
आहे, त्याचा मोठा लोदा होत आहे; देश व त्यांतील
सर्व कळी, नगर व त्यांतले रहिवारी या सर्वांस तो

मुहुर्मील; लोक आक्रोश करितील, देशांतरे सर्व राहि-
वाली हीवहाय करितील. ३ त्याच्या घोषांच्या मुर्संच्या
टापांमुळे, त्याच्या रथांच्या नादामुळे, व त्याच्या
चाकांच्या घडघडाटांने बडिलांचे हात गळाल्यामुळे ते
माझे वक्षन आपल्या मुलांकडे सुदां पाहावयाचे
नाहीत. ४ पलिष्ठांच्या नाशाचा दिवस येत
आहे; सोर व सीदेन यांला साहाय्य करणारा जो
कोणी उरला असेल त्याचा उच्छेद होईल; परमेश्वर
पलिष्ठांचा महणजे कफ्फोर द्वीपांतील अवशिष्ट लोकांचा
नाश करणार आहे. ५ गजांचे वपन झाले आहे;
त्याच्या खोर्चांतांले उरलेले अष्कलोन नष्ट झाले आहे;
तुं कोठवर आपणास जखमा करून घेशील? ६ हे पर-
मेश्वराच्या तरवारी, तुं केळ्यां स्वस्थ राहणार? तुं परत
आपल्या म्यानांत जा, विराम पाव; स्वस्थ राहा. ७ पर-
मेश्वराने तिला आज्ञा केली आहे, तर ती कशी स्वस्थ
राहील? अष्कलोन व समुद्रकिळारा यांवर तिला त्यांने
नेमिले आहे.

१ मवाबाविषयी: सेनाधीश परमेश्वर,
४८ इस्ताएलाचा देव म्हणतो, अरेरे! चिरां
नवो; तें ओसाड झाले आहे; किंवायाईमाणी
फजिती झाली आहे, तें हस्तगत झाले आहे;
मिस्तावाची फजिती होऊन तें भंगले आहे.
२ मवाबावकन्येची कीरति नाहीकी झाली आहे;
हेशबोनांत तिजविस्तर कट करीत आहेत; ते
म्हणतात, चला, आपण तिचे राश्ट्रत्व मोडून टाकू. हे
मदभेदा, तुं सामसूम होशील; दुहीयामांत तरवार
लागेल. ३ होरोनाईमाझून जुळूम! प्रचंद नाश! अशी
आरोक्ती ऐकूं येत आहे. ४ मवाबाचा नाश झाला आहे;
त्याच्या हीनदीन झालेल्या लोकांची आरोक्ती ऐकूं येत
आहे. ५ ते रडत रडत लूहीयाचा चढाव चढत आहेत;
होरोनाईमाच्या उतारावर नाश! नाश! अशी संकटाची
आरोक्ती ऐकूं येत आहे. ६ पळा, आपला जीव वांचवा,
वांचातल्या झुऱ्यापासारखे व्हा. ७ तुझी कर्मे व तुझे निधि
यांवर तुझी मिस्त होती म्हणून तुं हस्तगत होशील;

कमोजा आपले यांत्रक व सरदार यांसह बंदिवान होऊन
जाईल. ८ प्रत्येक नगरावर भुटाळ येईल; कोणतेही
नाम निभावणार नाही; खोरे नाश पाकेस; पद्मर
उद्यत्तस्त होईल असे परमेश्वर बोलत्या आहे. ९ त्याचावल्स
पंख या म्हणजे तो उहून निघून जाईल; त्याची नगरे
उजाड होतील, त्यांत कोणी राहवयाचा नाही. १० जो परमेश्वराच्या कायाची हयगय करितो तो
शापित होवो; जो रक्खातापासून आपली तरवार
राखितो तो शापित होवो. ११ मवाब लहानपुण्यापासून
सुखांत आहे, स्थिर राहित्यामुळे गाळ खाली ब्रसलेस्या
द्राक्षासासासखा तो आहे; त्याला या पात्रांतून त्या पात्रांत
ओतिले नाही, तो बंदिवान होऊन गेला नाही, म्हणून
त्याची रुचि तशीच कायम आहे; त्याच्या वासांत
कांहीं फरक झालेला नाही. १२ हास्यामुळे परमेश्वर
म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की द्राक्षारस-
पात्राची उल्थापालय करणाऱ्यांस मी त्याच्याकडे
पाठीवीन, ते त्याची उल्थापालय करितील; से त्याची
पात्रे रिकांची करितील, त्याच्या घागरी फोडून टाकितील. १३ आपल्या भरवशाचा विषय जे बेथेल
त्याच्यासंबंधाने इस्ताएल फजीत झाला तसा मवाब
कमोजातांतंदाने फजीत होईल. १४ आही तीर आहो,
युद्धाच्या कामी शुरु आहो, असे तुम्ही कां म्हणतां? १५
मवाब ओसाड झाला आहे, त्याच्या नगरांवर
लोके चढाई करून गेले आहेत, त्याचे निवडक
तल्ला व व्यापार्यास खाली उत्तरून गेले आहेत, असे
राजेश्वर म्हणतो; त्यांचे नाम सेनाधीश परमेश्वर. १६
मवाबावर अरिष्ट येऊ ठेवले आहे, त्याची विपत्ति
त्वरा करीत आहे. १७ त्याच्या आसपास असणारे व
त्यांचे नांव जाणारे तुम्ही सर्व त्याच्यासाठीं शोक करा;
म्हणा, मजबूत वेत्र, वैभवी दंड कसा मोडिला आहे! १८
दीबोलनिवासी कन्ये, आपल्या वैभवापासून खाली
उत्तर, रक्ष भूमीवर बैस; कारण मवाबाचा विच्छंस कर-
णारा तुळ्यावर चाल करून आला आहे, त्यांने तुळ्या
दुर्गाचा विच्छंस केला आहे. १९ अरोराच्या रहिवा-
सिनी, रस्त्यावर उभी राहून पाहा; पक्कू जाणाच्यास व

निभावलेलीस विचार की कथा आले आहे । २० मवाब फजीत शाळा; हायहाय करा, रुदा; मवाब ओसाड शाळा आहे हे आरोनंतं सांगा. २१ सपाट प्रदेशाला शासन शाळे आहे; होलोन, याहस, भेकाथ, २२ दीचेल नवे, बेय-दिवल्याईम, २३ किर्णीराईम, बेय-गाम्भू, बेय-मौन, २४ करीयोष, बदा, आणि मवाब देशातली दूरची व जवलची नगरे गांस शासन शाळे आहे. २५ परमेश्वर म्हणतो, मवाबांचे शंग मोडिले आहे, त्याचा हात मोडिला आहे. २६ त्याला बेहोश करा, कारण त्याने परमेश्वराविष्ट बढाई मारिली आहे; मवाब आपल्या बांतीत लोकेल, तो हास्यविषय होईल. २७ हास्याएल तुक्का हास्यविषय नव्हता का? तो चोरामध्ये आडक्ला काय? जेव्हांजेव्हां तूं त्याची गोष्ट काढावीस तेज्जांतेज्जां तूं आपली मान हाल्वाचीस. २८ मवाबाच्या रहिवाच्यांनो, नगरे सोहळन शा व कछांतूव वस्ती करा; कपारीच्या बाजला कोटे करणाच्या पारंपर्यासारखे ज्ञा. २९ आम्ही मवाबाचा गर्व ऐकून आहो, तो अति गर्विष्ठ आहे; त्याचा ताढा, त्याचा अहंकार, त्याचा अभिमान, त्याची उन्मत्तता आम्ही ऐकून आहो. ३० परमेश्वर म्हणतो, त्याचा क्रोध, त्याची पोकळ बढाई, मला ठाळक आहे; ती व्यर्थ अली आहे. ३१ त्यामुळे भी मवाबाविषयी हाय हाय करीन; अवघ्या मवाबासाठी आक्रमन करीन; कीरं-हरेसच्या लोकांसाठी शोक करितील. ३२ हे सिद्धेच्या श्राक्षलते, तुजेलाई याजेरच्या आक्रोशकून अविक आक्रोश करीन; तुक्का खांदा सुमादपलीकडे गेल्या होत्या, याजेर सरोवरापर्यंत त्या पोहचत्या होत्या; तुक्का श्रीमृद्गुडील फलंवर व द्राक्षाच्या हंगामावर छुटाऱ फडला आहे. ३३ फल्ग्नांगेतू, मवाब देशातू आनंद व हर्ष नाहींसा केलेला आहे; द्राक्षकुंडांत द्राक्षारस नाही असे भी केले आहे; हर्षनाद करून द्राक्षें कोणी तुडविणार नाही; हर्षनाद होईल तो द्राक्षें तुडविणाच्यांना नसाणार. ३४ हेशबोनाहून एलालेपर्यंत, याहसापर्यंत आरोळी होते, सोअरापासून होरोनाईमापर्यंत, एम्लाथ-शलिशीयापर्यंत आरोळी होते; कारण निशीमाचे पाणी

आटाले आहे. ३५ परमेश्वर म्हणतो, तसेच मवाबांतुल उजव्हालानी अर्पण वाहणारा, व आपल्या दैवतांस घूप दास्तविणारा नाहींसा होईल असे, मी करीन. ३६ त्यामुळे मवाबासाठी माझे हृदय वायुवायांसारखे नाद करीत आहे, कीरंहरेसच्या लोकांसाठी माझे हृदय वायुवायांसारखे नाद करीत आहे; त्यांने संपदिलेले विषुल धन ल्यास गेले आहे. ३७ प्रतेक डोके भाद्रतें आहे; प्रतेक दही मुंडिली आहे; सर्वांच्या हातांवर धाय आहेत, कमरांला गोणताट आहे. ३८ मवाबाच्या सर्व धाव्यांवर, त्याच्या सर्व चवाळांवर चोहोकडे शोक चालू आहे; कारण नापरंत वात्राप्रामाणे भी मवाबाचा फोहून तुरा केला आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. ३९ तो कसा भंगल आहे! ते करो हायहाय करीत आहेत! मवाबांने लाजून कसी आपली पाठ फिरविली आहे! मवाब आपल्या सर्व शेजांच्यापाजांच्यांस हास्य व विस्मय यांचा विषय झाला आहे! ४० परमेश्वर म्हणतो, पाहा, तो गुरुडासारखा उडेल व मवाबावर आपले पंख पसरील. ४१ करीयोष हस्तगत शाळे आहे, त्याचे दुर्ग सर केले आहेत; त्या दिवशी मवाबाच्या वीरांचे मन वेणा देणाच्या खीच्या मनासारखे होईल. ४२ मवाब नाश पावून राष्ट्ररूप राहणार नाही, कारण त्याने परमेश्वराविष्ट बढाई मारिली आहे. ४३ हे मवाबनिवासी, भीति, गर्ता व पाश हीं तुल प्राप्त साळी आहेत असे परमेश्वर म्हणतो. ४४ जो भीतीपासून निभाविल तो गतें पटेल, जो गतेतूल बाहेर येईल तो पाशांत अडकेल; कारण भी त्याजवर म्हणजे मवाबावर समाचार घेणाऱ्यांने वर्ष आणीत आहें, असे परमेश्वर म्हणतो. ४५ पकून जाणारे हेशबोनाच्या छायेत निवेल होउन साहत आहेत; कारण हेशबोनांतू अग्रि, सीहेनांतू जवाला निघून मवाबाच्या सीमा, व दंगेसोरांती मार्थी खाजून टाकीत आहे. ४६ हे मवाबा, तूं हायहाय करणार! कमोशाचे लोक नष्ट झाले आहेत! कारण तुक्के पुत्र बंदिवान कस्तू नेले आहेत, तुक्का कन्या बंदिवान कस्तू नेल्या आहेत, ४७ तरी पुढील काळीं भी मवाबाचा बंदिवास उलटवीन, असे परमेश्वर म्हणतो. येथे

अमोन्याचा शासनाचे कथन संपर्क.

१ अमोनी लोकांविषयी : परमेश्वर म्हणतो, **५१** कथ्य ? इत्याएलास कोणी पुत्र, कोणी वारस बाही काय ? तर मिळेकोम दैवतानें गाढ कां घेतले ? त्याचे लोक गादाच्या नगरांतून कां बहसी करून याहेत ? २ यास्तव परमेश्वर म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत अहेत की त्यांत अमोन्याच्या राज्या नगर-विस्तृद मी रणशब्द ऐक्यवयास लावीन; तें नासाडीचा दिग्गंग द्वौँल, तिच्या कन्यांस अभीनें जाळितील; इत्याएल आपले वारस झालेस्यांचा वारस द्वौँल, असे परमेश्वर म्हणतो. ३ हे हेशबोना, हायहाय कर ! कारण आय उजाड केलेले आहे; राज्याच्या कन्यांनो, रडा ! अपाल्या अंगाला गोणताट गुंडाळा; शोक करा, आवारांतून इक्कून तिकडे धावा; कारण मिलकोम दैवत, त्याचे जाजक व सरदार यांसह, बंदिवान होऊन जाईल. ४ तू खोन्यांचा, आपल्या सुरीक खोन्यांचा कों अभिमान बाळगितेस ? अगो मला सोडून जाणारे कन्ये, तू आपल्या निर्धीवर भिस्त ठेवून म्हणालीस, मजवर कोण चालून येणार ? ५ श्वेत सेनावीश परमेश्वर म्हणतो, पाहा, तुश्या आसपास जे कोणी आहेत त्यांच्यांतून मी तुजवर दहशत आणितो; तुहांतील एकुणएकास हाकून लावितील, भटकणाच्यांस एकत्र करावयास कोणी राहावयाचा नाही. ६ तरी पुढे मी अमोन्याचा बंदिवास उल्टवीन, असे परमेश्वर म्हणतो.

७ अदेमाविषयी : सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, तेमानांत आतां शहाणपण उरले नाहीं ना ? समंजसांचे शहाणपण ल्यास गेले ना ? त्यांचे सर्व शहाणपण संपर्के ना ? ८ ददानच्या रहिवाश्यानो, पल्या, फिरा, दहून राहा; त्याचा समाचार घेण्याची वेळ अली म्हणजे मी एसावावर नेमिलेले अरिष्ट त्याजवर आणीन. ९ द्राक्षे गोळा कणारे तुजकडे थाळे म्हणजे ते कांहीं सरवा राहू देणार नाहीत; रात्री चोर आले

१ अथवा : त्यांच्या राजाने

तर त्यांस हवें तितके मिळे तोंवर ते नासधूस करितील. १० तसेच मी एसावास उघडेवोडके केले आहे, मी त्याची युस्त्यानें उषडीं केली वाहेत, त्यांला ल्यसां सेत नाहीं; त्याचा वंश, त्याचे भाऊंवंद व त्याचे जेजारी नष्ट झाले वाहेत, तो गत ज्ञाल आहे. ११ तुझे अनाथ राहू देई मी त्यांस जीवंत ठेवीन; तुश्या विजवा, मजवर भरवसा ठेवोत. १२ कारण परमेश्वर म्हणतो, पाहा, त्याच्याने पाहता ज्यास पेला प्यावयाचा नव्हता त्यांस तो प्यावा लागेल; तर तू कोणतीहि विक्षा झाल्यावांचून राहशील काय ? तू विक्षा झाल्यावांचून राहणार नाहीस, तुला पेला प्यावयाच लागेल. १३ परमेश्वर म्हणतो, मी आपल्या जीविताची जपथ वाहिली आहे की बसा विस्मय, निदा, उजाडी व शाप यांस पात्र होईल; त्याची सर्व नारे कायमची ओसाड होतील. १४ मी परमेश्वर-कूऱ्हन वर्तमान ऐकले आहे; राष्ट्रात जासूद पाठविला आहे; तुम्ही सर्व एकवट व्हा, तिजवर चढाई करा, तुम्हास उमे राहा ! १५ कारण पाहा, मी तुला राष्ट्र-मध्ये कुद्रा केले आहे, मानवांमध्ये तुला तुच्छ केले आहे. १६ जी तू कंड्याच्या कपर्दित राहतेस, डेकडीच्या मास्याचा आश्रय करून बसलेल, त्या तुला तुश्या विकाळप्राणांने, तुश्या मनाच्या गवानें फसविले आहे; तू आपले कोटे गरुडाप्रामाणे उंच ठिकाणी केले असले, तरी तेशून मी तुला खाली आणीन, असे परमेश्वर म्हणतो. १७ अदोम विस्मयास पाश होईल; प्रत्येक येणाराजाणारा तिला पाहून विस्मय पावेल, तिच्या सर्व पीडा पाहून तिचा उपहास करील. १८ परमेश्वर म्हणतो, सदोम व गमोरा व त्यांजवळचे गंव जसे उद्भूत झाले त्याप्रमाणे तेथें कोणी राहावयाचा नाही; एकाहि मनुष्य तेथें बिन्हाड कराणर नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १९ पाहा, तो यादेनेच्या घोर अरण्यामधून येणाच्या सिंहाप्रमाणे त्या मजबूत वस्तीवर येईल; मी अदेमास त्या वस्तीपासून एका क्षणांत पळवीन, व ज्याल्य निवडतील त्यास तिजवर नेसीन; कारण मजवासामान कोण आहे ? मला न्यायसमेसमोर

कोण आणील ? कोणता मेंढपाळ मजसमोर उभा राहिल ? २० हास्तच परमेश्वराने अदोमाचिक्षद केलेला कल्पन व तेमानाच्या रहिवास्यांचिक्षी केलेल्या वेजना ऐका : ते त्यास, कल्पांतील उद्घासदानास, निखये नेतील; त्यांची वस्ती त्यांच्यामुळे खात्रीने विस्थय वाचेल. २१ त्यांच्या पतनाच्या आबाजाने पृथ्वी कांपत आहे; आरोकी होत आहे, तिचा आवाज तांबव्या संसुद्धत ऐकूऱ येत आहे. २२ पहा, तो गल्लासरखा वैज्ञन इडप घालील, तो बद्धावर आपले पंख पसरील; त्या दिवरीन अदोमाच्या वीरांने मन वेण देणाच्या झीच्या-अमार्जे होईल.

२३ दिसिक्षाविषयी : हमार व अपांद फजीत झाले आहेत; त्यांनी वाईट वर्तमान ऐकले आहे, त्यांच्या काळजाचे पाणी पाणी झाले आहे; समुद्र क्षुब्ध झाला आहे; तो शांत होऊ शकत नाही. २४ दिसिक नगरीचा धीर सुटल आहे; ती पक्ष्म जापास तथार झाली आहे; दहशतीने तिला पछाडिल आहे; प्रसूत होणाच्या झीप्रमाणे क्लेश व वेदना तिला लागेल्या आहेत. २५ प्रशंसनीय नगरी, माझ्या आवाडीची नगरी ओळ को सोडून गेले नाहीत ? २६ हास्युके त्या विशेषी तिचे तरण तिच्या चवाव्यांवर पढतील, सर्व वीर स्वाव होतील असे सेनाधीश परमेश्वर महणती. २७ भी दिसिक नगरीच्या तांतंत अमि पेटवीन, तो बैन-हृदावचे वाढे खालन टाकील.

२८ केदार व हासोराची संस्थाने यांवर बाबेलाचा राजा नवुखद्रेस्तर यांने मारा केला त्याविषयी :

परमेश्वर महणतो, उठा, केदारावर चढाई करा; पूर्वेच्या लोकांचा नाश करा. २९ ते त्यांचे तंदू व कल्प नेतील; त्यांच्या कनाती, त्यांची सर्व पात्रे, व त्यांचे उट ते आपल्यासाठी वैज्ञन जातील; चोहोकडे दहशत आहे असे ते त्यास संगतील. ३० हासोराच्या रहिवास्यांनो, पक्का ! दूर भटका, दहून राहा असे परमेश्वर महणतो; कारण बाबेलाचा राजा नवुखद्रेस्तर यांने घेतला आहे, बेल फजीत झाला आहे, मरोदेख भग-

तुमच्याविष्ट संकल्प केला आहे, तुमच्याविष्ट त्यांने योजना केली आहे. ३१ उठ ! स्वस्य व बेपिकीर रहणाच्या राष्ट्रांवर चढाई करा असे परमेश्वर महणतो; त्याला वेशी किंवा अडसर नाहीत, ते एकीकडे राहतात. ३२ त्यांचे उट लुटले जातील, त्यांचे बहुत कल्प लुटीस जातील; दाढीचे कोपरे छाटलेल्यांची दाही दिशांत मी दाणादाण करीन; व चोहोकडून त्यांच्यावर अरिष्ट आणीन, असे परमेश्वर महणतो. ३३ हासोरे हें कोल्हांचे वसातिस्थान होईल, कायमचे ओसाड होईल; तेथें कोणी राहावयाचा नाही, एकहि मनुष्य तेथें बिहाड करणार नाही.

३४ यहूदाचा राजा सिद्धीया याच्या राज्याच्या आरंभी एलमाचिक्षी यिर्मया संदेश्यास परमेश्वराचे वचन प्राप झाले तें हें : ३५ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, पाहा, त्यांच्या बलाचा मुख्य आधार जै एलमाचे बुद्ध्य तें मी मोडून टाकीन. ३६ एलमावर आकाशाच्या चारहि भागांतून मी चार वारे सोडीन व त्यांस त्या चारहि दिशांस विस्तीन; ज्यांत एलमाचे पांगलेले लोक गेले नाहीत असे एकहि राष्ट्र संपदावयाचे नाही. ३७ एलमाचा घात करू पाहणाच्या त्यांच्या शर्तांपुढे मी त्यांस घावरे करीन; मी त्यांजवर अरिष्ट, माझा संतास कोघ आणीन असे परमेश्वर महणतो; मी त्यांस नष्ट करीपर्यंत तरवार त्यांच्या पाठीस लावीन. ३८ मी एलमांत आपले सिंहासन मांडीन, आणि तेथून राजा व सरदार यांचा नाश करीन असे परमेश्वर महणतो. ३९ तरी पुढील काळी मी एलमाचा बंदिवास उल्लवीन असे परमेश्वर महणतो.

१ बाबेलाविषयी, खास्यांच्या देशाविषयी ४० परमेश्वर जै वचन यिर्मया संदेश्याच्या द्वारे बोलला तें हें :

२ राष्ट्रांमध्ये हें विदित करा, प्रसिद्ध करा, व्यज उभारा; प्रसिद्ध करा, छपवून ठेवू नका; म्हणा, बाबेल घेतला आहे, बेल फजीत झाला आहे, मरोदेख भग-

સાલ આહે; ત્યાચે મૂર્તિની ફજિતી કાલી આહે, ત્યાચે પુત્રે ભગ્મ કાલે આહેત. ૩ કારણ ત્યાચાવર ઉત્તરેક્હન એક રાષ્ટ્ર ચઢાઈ કરુન આલે આહે; તેં ત્યાચા દેશ ઓસાડ કરીલ, ત્યાંત એકહિ રહેવાસી ઉરણાર નાહીં; મનુષ્યાપાસુન પશ્યંત સર્વ પણાલે આહેત, નિષ્ઠન ગેલે આહેત. ૪ પરમેશ્વર મહણતો, ત્યા દિવસાંત, ત્યા કાંઈ ઇસાએલ લોક યેતીલ, તે વ ગ્રહુદાચે લોક જમૂન યેતીલ; તે વાટેને રડત યેતીલ, પરમેશ્વર આપલ દેવ યાળ શરણ યેતીલ. ૫ તે સીયોનાચી બાટ વિચારિતીલ, આપલી તોડેં ઇકડલ્યા રસ્તાકઢે કરુન મહણીલ; ચલા, શાશ્વત વ વિસ્કરણીય અશા કરારાને આપણ પરમેશ્વરાવરોબર સિલાફ કરું.

૬ માઝે લોક તુકાર મેંદારાંચ્યા કળ્પાસારખે જાલે આહેત; ત્યાંચ્યા મેંદપાક્લાની ત્યાંસ પ્રાંત કેલે આહે, ડોગરાંવર ત્યાંસ બહુકિલે આહે; તે પહાંધંપહાંધંતુન ભટકલે આહેત; તે આપલે વિશ્રાંતિસ્થન વિસરલે આહેત. ૭ જ્યાંસ તે સાંપદલે ત્યાંની ત્યા સર્વાંસ ખાલન ટાકિલે; ત્યાંચે ત્યા મુહૂણાલે, યાચદલ આમાંલા કાંઈ દોષ નાહીં, કારણ પરમેશ્વર, જો ન્યાયાચેં વસતિસ્થન, જો ત્યાંચ્યા પૂર્વજાંચા આશાકંદ ત્યાંચાવિસ્તુદ ત્યાંની પાતક કેલે આહે. ૮ બાબેલાંતુન પદ્ધન જા, ખાસ્યાંચ્યા દેશાંતુન નિઘૂંત જા; કળ્પાચ્યા મુંડે ચાલણાંચ્યા એડકાંસારખે વ્હા. ૯ કારણ પાહા, મી ઉત્તર દેશાનુન મોવા રાષ્ટ્રાંચા જમાવ ઉઠવુન બાબેલાવર આણિન; તે ત્યાંચાવિસ્તુદ સજ્જ હોતીલ; ત્યાચ દિવેક્હન તો હસ્તગત હોઈલ; રિકામા પરત યેત નાહીં અશા ચતુર વીરાચ્યા બાણાંપ્રમાળે ત્યાંચે બાળ આહેત. ૧૦ તે ખાસ્યાંચા દેશ ડુર્તીલ; ત્યાલ ડુટણાર સર્વ તુસ હોતીલ અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૧૧ માઝે બતન ડુટણાંચાંનો, તુમ્હી જરી હૃદી વ ઉદ્ઘાસ કરીત આહાં, મધ્યાં કરણાંચ્યા કાલબદીપ્રમાળે બાગઢત આહાં, મજબૂત ઘોણાંપ્રમાળે ખિંકાલ્ય આહાં, ૧૨ તરી તુમ્હી માતા અત્યંત ઓશાલી હોઈલ; તુમ્હી જન્મદાત્રી લાજેલ; પાહા, તેં અગરી કળિષ રાષ્ટ્ર, વૈરાગ જંગલ વ શુષ્ક ભૂમિ હોઈલ. ૧૩ પરમેશ્વરાચ્યા સંતાપાસુંદે તેં વિજેન હોઈલ, તેં અગરી ઓસાડ હોઈલ;

પ્રથેક યેણારાત્માણારા બાબેલાવિષયી વિસ્મિત હોઈલ, વ ત્યાંચ્યા સર્વ હેશાંસ્તવ ત્યાચા ઉપહાસ કરીલ. ૧૪ અહો સર્વ ઘરુંધાંચાનો, બાબેલાંચાસમોવાંતી યુદ્ધાસ ઉમે રાહા; ત્યાલા બાળ મારા, એકહિ બાળ રાખુન ઠેવું નકા; કારણ ત્યાંને પરમેશ્વરાવિસ્તુદ પાતક કેલે આહે. ૧૫ ત્યાંચાવર ચોહોક્હન રણવોષ કરા; ત્યાંને હાર ખાલી આહે; ત્યાંચી ટટબંદી પહલી આહે; ત્યાંચે કોટ પાણિલે આહેત; કારણ હા પરમેશ્વરાક્હન સુડ આહે; ત્યાંચાવર સુડ ઉગ્દુન ઘા; ત્યાંને કેલે તસે ત્યાલ કરા. ૧૬ બાબેલાંતલા પેરણારા, કાપણીચ્યા વેલી વિવા ચાલવિણારા નાહીંતા કરા; જોરદાર તસારીપુંડે પ્રથેક જણ આપલ્યા લોકાંકઢે વક્લે, પ્રથેક જણ સ્વદેશાકઢે બાંધ વેઈલ.

૧૭ ઇસાએલ મદકલેલે મેંદસું આહે; સિંહાંની ત્યાલ બુજિલે આહે; ત્યાલ પ્રથમ ખાણારા અન્ધુરાચા રાજા; શેવટીં ત્યાંચી હાડે મોઢણારા બાબેલાચા રાજા નબુખ્દેસ્સર. ૧૮ શાકરિતાં સેનાબીશ પરમેશ્વર, ઇસાએલાચા દેવ મહણતો, પાહા, મી અન્ધુરાચ્યા રાજાચા વ ત્યાંચા દેશાચા સમાચાર વેઈન. ૧૯ મી ઇસાએલાસ ત્યાંચા કુર્ણાત પરત આણિન, તો કર્મેલ વ બાશાન યાંવર ચરેલ, એકાઇમાચ્યા ડોગરાંવર વ ગિલાદાંત ત્યાચા જીવ તૃસ હોઈલ. ૨૦ ત્યા દિવસાંત, ત્યા કાંઈ, લોક ઇસાએલાંચે દુર્કર્મ ખુંડિતીલ પણ તેં નસવાયાંચે; યદ્વારાંચી પાતકે ખુંડિતીલ પણ ત્યાંસ તીં સાંપદાવયાંની નાહીંત; કારણ જ્યાંસ મી બચાવુન શેષ ઠેવીન ત્યાંસ મી ક્ષમા કરીન થસે પરમેશ્વર મહણતો.

૨૧ મારાથાઈમ (અત્યંત બંદખોર દેશ) યાવર ચઢાઈ કર, આણિ પકોડચ્યા (સમાચાર ચ્યાવયાચ્યા દેશાચ્યા) રહિવાસ્યાંવર ચઢાઈ કર; ત્યાંચી નાસઘૂસ કર, ત્યાંચ્યા પાઠીસ લાગુન ત્યાંચા સમૂક નાશ કર, અસે પરમેશ્વર મહણતો; મી તુલા આજ્ઞાપિલ્યાપ્રમાળે સર્વ કાંઈ કર. ૨૨ દેશાંત યુદ્ધચનિ હોત આહે, મોઢ નાશ હોત આહે. ૨૩ હા સર્વ જગાચા હાતોડા કસા મોહુનતોહુન ટાકિલા આહે ! બાબેલ સર્વ રાષ્ટ્રાંમણ્યે

कसा ओसाड क्षाला आहे ! २४ हे बाबेल, भी तुज-
साडी सांपळा मांडिला व तू सांपळला आहेस, पण तुला
कळले नाही; तू सांपळलास व तुला पकडिलेहि, कारण
तू परमेश्वराविरुद्ध भांडलास. २५ परमेश्वरानें आपले
शब्दागार उचडिले आहे, त्यांतूला त्यांने आपल्या
क्रोधाची हत्यारं बाहेर काढली आहेत. कारण प्रभु,
सेनाधीश परमेश्वर यास खाल्यांच्या देशी कार्य कराव-
याचे आहे. २६ तुझी सर्व चोहोक्कून त्याजवर चढाई
करा; त्याची भांडारं उघडा; त्याचे ढीग करा; त्याचा
विच्छिन्न करा; त्याचे कांही शिळक राहू देऊ नका! २७
त्याचे सर्व वीर मास्तु टाका; त्यांस वधश्वली जाळू
या; त्यांस विकार असो ! कारण त्यांचा दिक्ष, त्यांच्या
समाजाची वेळ आली आहे. २८ बाबेल देशांतू जे
पक्षन निभावून जात आहेत त्यांचा घणि ऐका; तो घणि
आमचा देव परमेश्वर याजक्कून सूख, त्यांच्या मंदिरा-
विषयीचा सूख, सीयोवास कळवीत वाहे. २९ बाबेल-
वर तिरंदाज, सर्व चुनौतीही यांस असावा; त्यांच्या सभ्यो-
वतीं तल था; त्याचा कांही निभाव लागू देऊ नका;
त्यांच्या कृतीप्रमाणे त्याला प्रतिक्षळ था; जे सर्व त्यांने
केले तसेच त्याला करा; कारण त्यांने परमेश्वराविरुद्ध,
इसाएलाच्या पवित्र प्रभुविरुद्ध तोरा भिरविला आहे.
३० हायमुळे त्याचे तरुण त्यांच्या चवाळावर पडतील,
त्याचे सर्व वीर त्या दिवशी स्तम्भ होतील असे परमे-
श्वर म्हणतो. ३१ हे गर्विणी ! पाहा, भी तुजविरुद्ध आहे
असे प्रभु, सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, कारण तुक्षा
दिवस, भी तुक्षा समाजाव घेण्याची वेळ आली आहे.
३२ गर्विठ ठोकर खालन पडेल, त्याला कोणी उचलावा
नाही; भी त्यांच्या नकाराता थाश लाभून देईल, ती त्यांच्या
भोवतालांते सर्व कांही खालन टाकील.

३३ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, इसाएल सेक
व यहूदी लोक यांजवर बरोवरच झुलम होत आहे;
ज्या सर्वांनी त्यांस बंदिशाव कळून नेले त्यांनी त्यांस
धरून ठेविले; ते त्यांस मोकळे सोडीवात. ३४ त्यांचा
उद्धारकर्ता समर्थ आहे; सेनाधीश परमेश्वर हे त्यांचे
नाम आहे; तो त्यांच्या पक्षांने लडेलच, म्हणजे मग तो

पृथ्वीस विसावा देईल, व बाबेलम्या रहिवाशीना
घावरे करील. ३५ परमेश्वर म्हणतो, खास्यावर
तरवार उपसली आहे; आणि ती बाबेलाचे रहिवासी,
तिचे सरदार व तिचे ज्ञानी यांजवर उपसली आहे.
३६ बाबाळावर तरवार उपसली आहे; ते वेडे बनतील,
त्याच्या वीरांवर तरवार उपसली आहे; ते फजीत
होतील. ३७ त्यांच्या घोड्यावर, त्यांच्या रथावर व
त्यांच्यांत राहणाऱ्या सर्व मिश्र जातीवर तरवार
उपसली आहे, ते खिया बनतील, त्याच्या निर्धीवर
तरवार उपसली आहे, ते लुटीस जातील. ३८ त्यांच्या
जलप्राहांस झाळ लागेल व ते सुकून जातील; कारण
तो देश कोरीव मूर्तीचा आहे, त्यांतल्या लोकांस
मूर्तीच्ये वेळ लागले आहे. ३९ हायस्तु बनपशु रान-
कुरुंगांस ह तेथे राहतील, शहासृष्ट तेथे राहतील; तेथे
कदाकाळीची वस्ती होणार नाही; घिन्घानपिण्या तेथे
कोणी वस्ती करणार नाही. ४० परमेश्वर म्हणतो,
सदोम व गोपार व त्यांच्या आसपासची नारे यांचा
देवाने समूक नवा केला, तसाच तेथे कोणी राहणार
नाही, एकही मनुष्य तेथे बिन्हाड करणार नाही.
४१ पाहा, उत्तरेक्कून एक राष्ट्र, मेरें राष्ट्र येत आहे;
पृथ्वीच्या दिंतापासून बहुत रस्ते उठत आहेत.
४२ वे धनुष्य व भाले घारण करितात; ते कूर आहेत,
त्यांस दयामाया नाही; ते सायराप्रमाणे गर्जना करितात,
ते घोड्यावर स्वार जाले आहेत. हे बाबेलकळ्ये, ते
युद्धास यिद्ध ज्ञाल्याप्रमाणे तुजवर येत आहेत.
४३ त्यांचा लौकिक बाबेलाच्या राजांने एकले आहे,
त्याचे हात याले आहेत; प्रसवणाऱ्या लीप्रमाणे केला
आणि कला त्यास लागल्या आहेत. ४४ पाहा, यादेन-
च्या घोर अरण्यांतून जसा सिंह तसा तो त्या मजबूत
वस्तीवर येईल; पण भी त्यांस त्या वस्तीपासून एक
क्षणांत पळवीन; ज्यास निवडितील त्यास तीवर नेमीन;
कारण मजसमान कोण आहे ? मला न्यायसभेसमोर कोण
आणील ? कोणता मैंदपाळ मजसमोर उभा राहील ?
४५ हायमुळे परमेश्वरानें बाबेलविरुद्ध केलेला संकल्प,
व खास्यांच्या देशविरुद्ध केलेल्या योजना एकून घ्या;

वे त्यास, कल्पातील लहानसानांस, निवड्ये थोडीत नेतील; त्यांची वस्ती खात्रीने त्यांच्यामुळे विस्मय पावेल. ४६ बाबेल घेष्याच्या वेळी झालेल्या आवाजाने मृष्टी कांपत आहे, तिचा आवाज राष्ट्रांमध्ये ऐकू येत आहे.

१ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी बाबेलावर
५१ व लेब-कामाईच्या रहिवास्यावर एका विष्व-

सकाच्या मनास प्रवृत्त करीत आहे. २ मी बाबेलावर परदेशीय पाठीनी; ते त्याला उपरणीतील व त्याचा देश उजाड करितील; कारण ते संकटसमर्थी त्याला चोहोंकडून घेरितील. ३ घुरुंवांच्याने घुरुष्य वाकवू नये, विलवत घालून त्याने उमे राहू नये; त्याच्या तशांवर दया करू नका; त्याच्या सर्व सैन्याचा विष्वंस करा; ४ म्हणजे खाल्यांच्या देशांत लोक वध पावून पडतील. त्याच्या 'आल्यांतून विधिलेले पडतील. ५ कारण जरी इश्वाएलच्या पवित्र प्रभूविरुद्ध केलेल्या अपराधांनी त्याचा देश भरू गेला आहे, तरी इश्वाएलास व युद्धास त्यांचा देव, सेनाधीश परमेश्वर यानें सोडिले नाही. ६ बाबेलांतून पकडू जा, तुम्ही आपआपले जीव वाचवा; त्याच्या दुष्कर्मामुळे तुम्ही आपला नाश करून घेऊ नका; कारण परमेश्वराचा हा सूड घेष्याचा समय आहे; त्याच्या करणीचे तो त्याला प्रतिफल देत आहे. ७ बाबेल परमेश्वराच्या हातांतला सर्व मृष्टीस मस्त करणारा सोनेरी पेला होता; राहूने त्याचा द्राक्षरस प्याली म्हणून ती वेढी झाली आहेत. ८ बाबेल एका-एकी पहून भंगला आहे; त्याबद्दल हायहाय करा; त्याच्या जखमेसाठी मलम घेऊ जा, त्याला गुण येईल. ९ आम्ही बाबेलास बरें करप्याचा प्रयत्न केला, पण तो बरा झाला नाही; त्याला सोडून या; चला, आपण सर्व आपआपल्या देशीं जाऊ; कारण त्याचा गुन्हा गगनापर्यंत पोहंचला आहे, आकाशापर्यंत चढला आहे. १० परमेश्वराने आमची धार्मिकता प्रसिद्ध

१ खास्दीलोकदर्शक गुप्त नंबंव; याचा अर्थ माझ्या विरोध्यांचे काळीज.

केली आहे; चला, परमेश्वर आमचा देव याचे कार्य आपण सीयोनांत विदित करू. ११ बाण पाजवा; ढाळी वारण करा; परमेश्वराने मेद्यांच्या राजांस सूर्ति दिली आहे. नाश करावा अशी त्याच्याविरुद्ध त्याची योजना आहे; कारण हा परमेश्वराकडून सूड आहे, त्याच्या मंदिराविषयीचा सूड आहे. १२ बाबेलाच्या कोटांसमोर घ्यज उभारा; पहारा मजबूत करा, पहारे-करी ठेवा; छापा घाल्याची तयारी करा; कारण परमेश्वर बाबेलाच्या रहिवास्यांविरुद्ध जे बोलूला त्याची योजना करून ते त्याने सिद्धीसाहि नेले आहे. १३ हे बहुत जलप्रवाहांजवळ राहणाच्या, समुद्र भांडारे असलेल्या, तुम्हा अंतसमय आला आहे, तुझ्या मिळकतीस आल्या बसला आहे. १४ सेनाधीश परमेश्वर आपल्या जीविताची शपथ वाढून म्हणाला आहे, मी तुझ्यांत दोळांप्रमाणे मृष्टी भरीन; ते तुजिविरुद्ध गर्जना करितील.

१५ त्याने पृष्ठी आपल्या सामर्थ्याने उत्पन्न केली, त्याने आपल्या ज्ञानाने विश्व स्थापिले, आपल्या बुद्धीने आकाशा पसरिले;
१६ तो आपला शब्द उच्चारितो तो आकाशांत पाष्याचा गडगडाट होतो;
तो पृष्ठीच्या दिंगांतपासून वाफेचे लोट
वर चढवितो,

तो पावसासाठी विजा तिद्द करितो;
व आपल्या भांडारांतून वायु बाहेर काढितो.
१७ प्रत्येक मनुष्य पश्यतुल्य व ज्ञानशून्य झाला आहे;
प्रत्येक मूर्तीकार मूर्तीमुळे लजित झाला आहे.
त्याने ओतलेली मूर्ती प्रत्यक्ष लवाडीच आहे;
त्याच्यात मुर्तीच प्राण नाही.

१८ त्या शून्यरूप असून, उपहासाला पात्र
अशा वस्तु होता;
त्यांचा समाचार घेतेवेळी त्या न न होतात.
१९ जो याकोबाचा वांटा तो त्यांसारिसा नव्हे,
तर तो सर्वांचा निर्माणकर्ता आहे,
इश्वाएल त्याच्या वत्तनाचा वंश आहे;
सेनाधीश परमेश्वर हें त्याचे नाम आहे.

२० तू भाषा परछु आहेस, तू माझी युद्धाले आहेस; तुझ्या द्वारे मी राष्ट्रं भोडून त्याचे तुकडेतुकडे करीन; तुझ्या द्वारे राज्यं नष्ट करीन. २१ तुझ्या द्वारे मी घोडा व स्वरं याचे तुकडेतुकडे करीन; २२ तुझ्या द्वारे मी रथं व सरथी याचे तुकडेतुकडे करीन; तुझ्या द्वारे मी नरार्थीचे तुकडेतुकडे करीन; तुझ्या द्वारे मी बुद्धं व तस्य याचे तुकडेतुकडे करीन; आणि तुझ्या द्वारे मी तस्य व तस्यी याचे तुकडेतुकडे करीन; २३ तुझ्या द्वारे मी मेंदपाळ व त्याचा कल्प याचे तुकडेतुकडे करीन; तुझ्या द्वारे शेतकी व त्याच्या बैलाची जोडी याचे तुकडेतुकडे करीन; आणि तुझ्या द्वारे मी अधिपतीचे व नायब अधिपतीचे तुकडेतुकडे करीन. २४ बाबेल व खास्ती देशाचे सर्वं रहिवासी यांनी तुमच्यादेशत जो सर्वं अनर्थं सीयोत्तमं केला आहे त्याचे मी उतरने केंद्रीन, असे परमेश्वर म्हणतो.

२५ हे सर्वं पृथ्वीचा भाषा करणाऱ्या विचांसळिरी, पाहा, परमेश्वर म्हणतो, मी तुझ्याविश्व आहें; मी आपला हात तुझ्यावर उगारीन, तुझा कडेलोट करीन, जखून कोळ झालेल्या पर्वतासमान मी तुला करीन. २६ तुझ्यांतल दगड कोपन्यासाठी अथवा पायासाठी कोणी घेणार नाही; तर तू कायमचाच उजाड होशील असे परमेश्वर म्हणतो. २७ पृथ्वीवर व्याघ उभारा, राष्ट्रं-मर्यं रणशिंग बाजवा, त्याजविश्वं राष्ट्रं सिद्ध करा, अरारात, मित्री व आष्टनाज या राज्यांस त्याजवर चढाई करण्यास बोलवा, त्याच्याविश्वं सेनापतीची नेमण्यूक करा; विकाळ टोळंप्रमाणे घोडे येऊ या. २८ त्याजविश्वं राष्ट्रं सज्ज करा, मेद्यांचे राजे, त्याचे अधिपति, त्यांचे सर्वं नायब अधिपति व राजाच्या सर्तेतील सर्वं प्रदेशं सज्ज करा. २९ पृथ्वी कांपत आहे, वेदना पावत आहे; कारण बाबेल देश उजाड, निर्जन कल्पाचे परमेश्वराचे संकेत पूर्ण होत आहेत. ३० बाबेलाचे वीर लडाई करवायाचे थांबले आहेत, ते आपल्या दुर्गांत बसून राहिले आहेत; त्यांचे बल शुंटले आहे; ते केवळ खिया बनले आहेत; त्याच्या

वस्तीस आण लाविली आहे; त्याचे अडसर मोडिले आहेत. ३१ बाबेलाच्या राजांने नगर सर्वस्वी हस्तगत झाले हे त्यास कल्पिष्यास एकामारे एक हल्कारे, एकामारे एक निरोगी, धावत आहेत. ३२ नदीचे उतार हस्तगत झाले आहेत, लटवव्ये फजीत झाले आहेत असे ते सांगत आहेत.

३३ कारण सेनावीज परमेश्वर, इस्वारालाचा देव असे म्हणतो, धान्यं मल्याच्या वेळी खाले असते तसी बाबेलकन्या आहे, अजून थोडा अवधि आहे म्हणजे मग तिचा हंगाम येईल. ३४ बाबेलाचा राजा नकुलदेस्सर यांने मला खालन टाकिले आहे, त्यांने मला दक्खन टाकिले आहे, त्यांने मला रिकामे पात्र कस्तूर ठेविले आहे, त्यांने मला अजगराप्रमाणे निश्चिले आहे, त्यांने आपले पोट माझ्या पक्कांतीनी भारिले आहे; त्यांने मला बाहेर केकून दिले आहे. ३५ सीयोन-निवासिनी म्हणो, भजवर व माझ्या शरीरावर केळेला जुळूम बाबेलावर उल्लो; व यस्त्वेत म्हणो, माझ्या रक्षापाताचा दोष खास्ती देशाच्या रहिवास्यावर असो; ३६ शासुळे परमेश्वर असे म्हणतो पाहा, मी तुझ्या पक्षांने लढेन, तुझ्याकरितां सूड उगवीन; मी त्याचा सागर आटवीन, त्याचा शरा तुकवीन. ३७ बाबेल नासाडीचा डिगार, कोल्हांचे वसातिस्थान, विस्मय व उपहास यांचा विषय आणि निर्जन स्थळ असा होईल. ३८ ते जमून तस्य सिंहांप्रमाणे गर्जना करितात; सिंहीणीच्या पेण्यांप्रमाणे ते युग्मुतात. ३९ ते धामाघूम झाले म्हणजे मी त्यांच्यासाठी भेजवानी सिद्ध करीन, त्यांस मस्त करीन, म्हणजे त्यांस हर्षभ्रम होउन ते कायमचे निद्रावश होतील, उठावयाचे नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो. ४० कोरंप्रमाणे, एडे के बोकड यांप्रमाणे मी त्यांस वधावयास घेऊन जाईन. ४१ शेतेख कर्ते हस्तगत झाले आहे! सर्व जगाच्या प्रशंसेचा विषय परहस्ती कसा गेला आहे! राष्ट्रांस बाबेल कसा विस्मयावह झाला आहे! ४२ समुद्र बाबेल लोटाआहे; त्याच्या लाटांच्या

१ अथवा: बाबेल (अध्याय २५:२६ पाहा)

स्वाहामाने तो ज्ञान गेला आहे. ४३ त्याची बगडे ओस पडली आहेत. त्यांतला प्रदेश निर्जल झाला आहे, तेथी भूमि रुक्ष झाली आहे, तेथे मनुष्ववस्त्री नाही, व त्यांतल कोणी मानवपुत्र येत जात नाहीत. ४४ मी बेल देवताचा बाबेलांत समाचार घेईन, त्यांने निलिले तें त्याच्या तोंडावटे मी काढीन, राष्ट्राच्या ओघ त्याच्याकडे वाहणार नाही; बाबेलाचा तटहि पडेल.

४५ माझ्या लोकांनो, तुम्ही त्याच्यांत निघून जा ! परमेश्वराच्या संतस कोधापासून तुम्ही प्रत्येक जण आपला बचाव करा. ४६ देशांत ऐकलेल्या अफवेने तुम्ही अपले मन कऱ्च देऊन घावऱ्ण नका; एक अफवा एका वर्षी व दुसरी दुसर्या वर्षी पसरेल; देशांत जुळम होईल, अविपति अविपतीवर उठेल. ४७ यास्तव पाहा, असे दिवस येत आहेत की यांत मी बाबेलाच्या कोरीव मूर्तीचा समाचार घेईन; त्याचा सर्व प्रदेश लक्षित होईल, त्याचे सर्व लोक त्याच्यांत घर होऊन पडतील. ४८ आकाश व पृथ्वी असि त्यांतील सर्व काही ही बाबेलावर जयजयकार करितील;

करण त्याचा विष्वंस कराणारे उत्तरेकहून येत आहेत असे परमेश्वर म्हणतो. ४९ बाबेलाने, जसे इसाएलचे कऱ्च प्यांत आलेले लोक पाडिले तसे बाबेलांत सर्व पृथ्वीचे व वधाय्यांत आलेले लोक पाडियांत येतील. ५० जे तुम्ही तरवरीपासून निभवला आहा ते तुम्ही निघून जा, थांबू नका ! तुलन परमेश्वराचे स्वरण करा, यशस्वेत अपल्या मनांत वागवा. ५१ निदा आमच्या कऱ्णी पडली म्हणून आम्ही ओशाळे जालो; परमेश्वराच्या मंदिरांतल्या मवित्र स्थानांत परके आले आहेत, म्हणून लेजेन आमची मुखे व्यास झाली आहेत. ५२ यास्तव परमेश्वर म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की त्यांत मी तिच्या कोरीव मूर्तीचा समाचार घेईन, तिच्या सर्व देशामर घायल झालेले कऱ्हूत पडतील. ५३ बाबेल गगनापर्यंत उत्त ज्ञाला असला, त्यांने आपल्या उंच गढणा अंजिक्य केल्या असल्या तरी मजकूल त्याचा नाश कराणे येतील असे परमेश्वर म्हणतो. ५४ बाबेलांत आरोहीचा ध्वनि येत आहे,

सास्यांच्या देशांतून विष्वंसाचा गोंगाट होत आहे; ५५ कारण परमेश्वर बाबेलास उजाड करीत आहे, त्याच्यांतला कल्कलाट नाहीसा करीत आहे; त्याच्या शब्दलहरीचा ध्वनि महासागराच्या गर्जनेसारखा आहे; त्याच्या गोंगाटाचा ध्वनि होत आहे; ५६ कारण त्याजवर म्हणजे बाबेलावर विष्वंस करणारे आले आहेत, त्याचे बीर कैद झाले आहेत; त्याची धनुष्ये भग पावली आहेत; करण परमेश्वर सुऱ घेणारा देव आहे, तो खालीने प्रतिकळ देईल. ५७ मी त्याचे सरदार, त्याचे हानी, त्याचे अधिपति व नायब अधिपति, आणि त्याचे बीर यास मस्त करीन; ते कायमचे निदावसा होतील, ते उठावाचे नाहीत, असे सेनाधीश परमेश्वर, हे नाम धारण करणारा राजेश्वर म्हणतो. ५८ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, बाबेलचे रुद तट समूल पाडितील, त्याच्या उंत वेळी अग्रीने भस्म होतील; अशी राष्ट्राच्या धमाची फलप्राप्ति शन्यवत होईल, राष्ट्राचे अमफल हे अभीला भक्ष्य होईल, ते व्यर्थ शिणतील.

५९ यहूदाचा राजा सिद्धीमा आपल्या कारकीर्दीच्या चौथ्या वर्षी बाबेलास गेला, त्याच्यावरोबर समस्मृ बिन नेरीया बिन मासेया गेला होता, त्यास यिर्मेया संदेशग्राचे जे आजावचन सागितले तें हे. सराया विसीवाला सरदार होता. ६० बाबेलावर जे सर्व अरिष येणार, होते ते म्हणजे बाबेलाविश्वद जी सर्व वचने लिहियात आली होती, ती यिर्मेयांने एका प्रथात लिहून ठेविली होती. ६१ यिर्मेया सरायास म्हणाला, तुं बाबेलास पोहचलास म्हणजे ही सर्व वचने अवश्य वाच, ६२ आणि म्हण, हे परमेश्वरा, तुं या स्थानाविषयी म्हणाला आहेस की तें न य होईल, त्यांत कोणी मनुष्य अथवा पशु राहणार नाही, तें कायमचे ओसाड होईल. ६३ म्हण तुं हा प्रथ वाचप्याचे संपविल्यावर त्याळा एक धोंडा बांधून फरात नदीसा तो फेकून दे; ६४ असे करून म्हण की याच प्रकारे मी बाबेलावर जे अरिष आणणार त्यांुके तो बुडेल, वर येणार नाही; ते व्यर्थ शिणतील. एथवर यिर्मेयाची वचने आहेत.

६२ १ सिद्धकीया राज्य कर्ण लागला तेव्हा
तो एकवीस वर्षांचा होता; त्यांने यशस्विमांत्रं

अकरा वर्चे राज्य केले; त्याच्या आईचे नंबर
हमूदूल्य;

ती लिंगी येथील यिरंगा याची कन्या.
२ यशस्विमांत्रामध्ये त्याचे वर्तन असून परमेश्वराच्या

छाणेने जे वाईट तें त्यांने केले. ३ परमेश्वराच्या कोपा-
मुळे यशस्विम व यशोदा याची अशी दशा झाली की

सेवटी त्यांने त्यास आपल्या दृष्टीआड केले; सिद्धकीयांने
बाबेलच्या राजाविष्व बंड केले.

४ त्याच्या करकीदीच्या नवव्या महिन्यांत दशमीस
बाबेलाचा राजा नवुखदेस्तर आपली सर्व सेना वेऊन

यशस्विमावर चढाई करून आला; त्यांने त्याच्यासमोर
तळ देऊन सभोवार मेटेकोट उभारिले. ५ सिद्धकीया

राजाच्या करकीदीच्या अकराच्या वर्षांपर्यंत नवरास

वेदा पढला होता. ६ चौथ्या महिन्याच्या नवमीपासून

नगरांत एवढी महामाई झाली की देशाच्या लोकांस कोंही

खाबयास मिळेला. ७ मग नगराच्या तटास एक खिंड

पाढ्यांत आली; त्या समयी दोहों तटांच्यामध्ये जी

वेस राजाच्या बाबेलजीक होती त्या वाटेने सर्व योद्दे

रतोरात पक्का गेले; नगरास खास्यांचा वेढा पढल्याच

होता; इक्के त्यांनी अरावाचा रस्ता घरिला. ८ सिद्धकीया

खासदी सेनेने राजाचा पाठ्यात आला; त्यांनी सिद्धकीयास

भरीहोच्या मैदानांत गाडिले, व त्याच्या सर्व सैन्याची

दाखादाण केली. ९ मग त्यांनी राजास पक्कहून हमारु

देशांतील रिल्ल येथे बाबेलच्या राजकडे नेले;

त्यांने त्याची विक्षा घरविली. १० बाबेलच्या राजाने

सिद्धकीयाचे उत्तर त्याच्या ढोळ्यादेशत वधिले; तरंगे

त्यांने यशोदाचे सर्व सरदार रिल्ल येथे मासून टाकिले;

११ मग त्यांने सिद्धकीयाचे डोळे फोडिले; बाबेलच्या

राजांने त्याला वेड्या घालून बाबेलास नेले व

त्याच्या मरणाच्या दिवसापर्यंत त्याला कैदेन ठेविले.

१२ प्रांतच्या महिन्याच्या दशमीस बाबेलाचा राजा

नवुखदेस्तर याच्या करकीदीच्या एकुणिसाब्द्या वर्षी

बाबेलच्या राजाच्या तैनातीस असणारा गरण्यांचा
नवक नवूजरदान यशस्विमास आला. १३ त्यांने परमे-

श्रावंचे मंदिर व राजवाडा ही जाळून टाकिली व यशस्वि-
मांतली सगळी मोठमोठी घरे जाळून टाकिली.

१४ गरण्यांच्या नायकावरोबर आलेल्या खास्यांच्या सर्व
सैन्यांने यशस्विमाचे सर्व तट पाहून टाकिले. १५ मग

गरण्यांचा नायक नवूजरदान यांने देशांतले अगदी
कंगाल लोक, नगरांत उरलेले अवशिष्ट लोक, किंतू
होउन बाबेलच्या राजाच्या पक्षास मिळालेले लोक

व अवशिष्ट राहिलेले करागीर या सर्वांस बंदिवान
करून नेले. १६ तरी गरण्यांचा नायक नवूजरदान
यांने देशांतले जे लोक अतिशयित कंगाल होते त्यांस

द्राविकीच्या मळ्यांची व शेतांची भशापत करण्यास मार्गे
ठेविले. १७ परमेश्वराच्या मंदिरात असलेले पितळेचे
खांब,

परमेश्वराच्या मंदिरातला पितळी गंगाळ्यासागर
व त्याच्या बैठकी हीं खासदी लोकांनी फोडूनतोडून

त्याचे सर्व पितळ बाबेलास नेले. १८ पांत्रे, पांवडी,
चिमटे, वाटगे, धूदांने आणि सेवेची सर्व पितळेची

उपकरणे त्यांनी नेली. १९ यांखेरीज, पेळे, अमित्रां,
वाटगे, बहुगुणी, समया, चमचे, कटोरे वैगरे जेवढी

सीन्यांची होती त्यांचे सोने व जी चांदीची होतीं
त्याची चांदी गरण्यांच्या सरदारांने नेली. २० दोन खांब,

गंगाळ्यासागर व त्याच्या बैठकीखालचे बारा पितळी
बैल हे शल्योनांने परमेश्वराच्या मंदिरासाठी केले होते,

या सर्व उपकरणांची पितळ अतिशय होती. २१ एका
एका खांबाची उंची अटा हात होती, व त्याच्या

घरातला बारा हात दोरी लागे; त्याची जाडी चार
चोटे होती; खांब पोकळ होता. २२ त्याच्या

बरल्या भागी पितळेचे कल्स होते; एकेका कल्साची
उंची पांच हात होती, त्याच्यासभोवरी सर्व जालीकाम

व दाळिंबे पितळेची होती; दुसऱ्या खांबावरहि तरंगे
काम व दाळिंबे होती. २३ चोहों बाजूंस शाण्णव

दाळिंबे होती; एकंदर जालीकामावर सर्व मिळून शंभर

दाळिंबे होती. २४ गरण्यांच्या सरदारांने मुख्य याजक

सरया, दुम्यम याजक सफन्या व तीन द्वारपाळ यांस पकड्हन नेले; २५ योद्धांवर नेमिलेन्या एका सोजास त्याने नगरांतूल पकड्हन नेले; राजाच्या हुजुरास असणारे सात पुरुष त्याला शहरांत आढळले त्यांस त्याने नेले; त्याप्रमाणेच लोकांची सैन्यांत भरती करणारा सेनापतीचा चिटणीस आणि नगरांत सांपडलेल्या लोकांपैकी साठ असामी त्यांसहि त्याने नेले. २६ गरदांचा सरदार नवुजरदान यांने त्यांस पकड्हन रिला येथे बाबेलच्या राजाकडे नेले. २७ बाबेलच्या राजाने त्यांस हमार देशांतील रिला येथे मार देऊन ठर केले. या प्रकारे यहूदी लोकांस त्याच्या देशांतूल कैद करून नेले. २८ नवुखद्रेस्तरानें जे लोक पकड्हन नेले ते हे: सातव्या वर्षी तीन इजार तेवीस यहूदी नेले; २९ नवुखद्रेस्तराच्या कारकीदांच्या अठवत्या वर्षी यश्वरेत्तमाहून आठदो बत्तीस मंजुर्ये नेली. ३० नवुखद्रेस्तराच्या कारकीदांच्या

तेविसाच्या वर्षी गरदांचा नायक नवुजरदान यांने सातांशे पंचेचालीस यहूदांना पकड्हन नेले; एकंदर चार हजार सहारां लोकांना नेप्यांत आले.

३१ यहूदाचा राजा यहोयासीन गच्या बंदिवासाच्या सदतिसाच्या वर्षी, म्हणजे ज्या वर्षी अवील-मरोदख बाबेलच्या राजा झाली, त्याच्या बाराच्या महिन्याच्या पंचविसाच्या दिवशी त्याने यहूदाचा राजा यहोयासीन यांने डोके वर करून त्याला कारण्यहांतून बाहेर काढिले; ३२ त्याजी त्याने गोड भाषण करून बाबेलांत जे राजे त्याच्या बंदीत होते त्यांच्याहून त्यास उब आसन दिले. ३३ त्यांने आपली कारण्यहांतील वट्ठे बदलली, व तो आमरण नित्य राजाच्या पंक्तीस जेवीत असे. ३४ त्याच्या निवाहाकरितां त्याला बाबेलच्या राजाने कायमची नेमणूक करून दिली, ती त्याला आमरण नित्य मिळत होती.

यिर्मयाचे विलापगीत

—००५—००५—

१ हाय हाय ! लोकांनी यजवजलेली जी नगरी
ती कशी एकातांत बसली आहे !
राष्ट्रांमध्ये जी थोर तिल कसे वैधव्य आले
आहे !

परगण्यांमध्ये जी राणी ती कशी करभार देणारी
झाली आहे !

२ ती रात्रभर रुन कीत राहते, तिच्या गालांवर
अनु आलेले आहेत;
तिच्या सर्व बळापैकी तिचे सांत्वन करणारा
कोणी नाही;

तिच्या सर्व मित्रांनी तिच दग्य दिला आहे;
ते तिचे शत्रु बनले आहेत.

३ यहूदाची कन्या जुलमासुळे व लिकट दास्यासुळे

बंदिवान होऊन गेली आहे;

ती राष्ट्रांमध्ये राहत आहे, तिला चैन नाही;

तिचा पाठ्याग करणाऱ्या सर्वांनी तिला संकटा-
वस्थेत गाठिले आहे.

४ पर्वीणीस जाणारे कोणी नाहीत म्हणून सीयोनेचे
मार्ग शोक कीरीत आहेत;

तिच्या सर्व वेळी उजाड प्राल्या आहेत; तिचे
याजक उसासे टाकीत आहेत;

तिच्या कुमारी लिंग झाल्या आहेत,
ती स्वतः कषी आहे.

५ तिच्या शत्रुंने वर्चस झाले आहे; तिचा द्रेष
करणारे चैनीत आहेत;

कारण तिच्या बहुत अपराधासुळे परमेश्वराने

- तिला पीडिले आहे;
वैच्यापुढे तिची मुळे बंदिवान होऊन गेली आहेत.
६ सीयोनकन्येचे तेज सर्व गेले आहे;
तिचे सरदार चारा नसलेल्या हरिणांसारिखे
झाले आहेत;
- ते पाठलाग करणाऱ्यापुढन हस्तबल होऊन
पळले आहेत.
- ७ यशस्विम आपल्या क्षेशाच्या व
भटकप्पाच्या दिवसांत
आपल्या सर्व प्राचीन रम्य वस्तूचे स्परण करीते;
जूळम करणाऱ्याच्या हाती तिचे लोक लागले
तेव्हां तिला कोणी साहाय्यकर्ता नव्हता;
तिच्या शांतीं तिला पाढून सी उजाड झाली
म्हणून तिची बद्दा मांडिली.
- ८ यशस्विमेने घोर पातक केले आहे; म्हणून ती
किळसवाणी झाली आहे:
जे तिचा आदर करीत ते सर्व तिला तुच्छ
मानीत आहेत, कारण त्यांनी तिची नम्रता
पाहिली आहे;
- ती उसासे टाकिते, तिनें पाठ फिरविली आहे.
- ९ तिचा विटाळ तिच्या अंगाचील वस्त्राला लागला
आहे; ती आपला अंतकाळ स्परली नाही;
म्हणून ती विलक्षण प्रकारे अयोगीतीस गेली आहे;
तिचे सांत्वन करणारा कोणी नाही.
- हे परमेश्वर, माझी विपति पाहा! वैरी तोरा
मिरवीत आहे;
- १० वैच्याने तिच्या सर्व रम्य वस्त्रावर आपला हात
फिरविला आहे;
- विदेशी तिच्या पवित्रस्थानांत आले हे तिने
पाहिले आहे;
- त्यांनी तुझ्या समाजात येके नये अशी तू आज्ञा
केली होती.
- ११ तिचे सर्व लोक उसासे टाकीत आहेत,
अचान्न करीत आहेत,
- आपला प्राण वांचविष्णास त्यांनी भाकीच्या मोब-
- दला आपल्या रम्य वस्तु दिल्या आहेत;
हे परमेश्वरा, लक्ष लावून पाहा, मी कझी तुच्छ
झाले आहे।
- १२ येणाऱ्याजाणाऱ्यांनो, हे पाढून तुडांस कांहीन
बांटत नाही काय?
- परमेश्वरांने आपल्या संतप्त कोधाच्या दिवशी
मला दुख दिले;
- ह्या माझ्या दुःखासारखे दुसरे कोणतेहि दुःख
आहे काय, हे लक्षपूर्वक पाहा.
- १३ त्यांने माझ्या हाडांस बरून अगि लाविला, ती
त्यांने ग्रासून टाकिली;
- त्यांने माझ्या पायांसाठी पाश मांडिला, त्यांने
मला भागे बळविले;
- त्यांने मला उजाड, सदा कोमेजली असे
केले आहे.
- १४ माझ्या अपराधांचे जू त्यांने आपल्या हातांनी
जखाडिले आहे;
- माझे अपराध एकत्र तुकिले आहेत; ते माझ्या
मानेल लागले आहेत; त्यांने माझे बळ
खचविले आहे;
- त्यांच्यापुढे मला उठतां येत नाही अशांच्या हातीं
प्रभूने मला दिले आहे.
- १५ प्रभूने माझ्यामध्ये माझे सर्व वीर
तुच्छ केले आहेत;
- माझ्या तरुणांस विरङ्गन टाकावें म्हणून त्यांने
माझ्याविरुद्ध प्रवंड समुदाय बोलावला आहे;
- यहूदाच्या कुवार कन्येला प्रभूने श्राकुंडात
तुडविले आहे.
- १६ या सर्वांमुळे मी रुठत आहें; माझा डोऱ्या,
माझा डोऱा अशु ढाळीत आहे;
- कारण माझ्या जिवाचे समाधान व सांत्वन कर-
णारा मला अंतरला आहे;
- माझीं मुळे नष्ट झाली आहेत कारण शत्रु प्रबल
झाला आहे.
- १७ सीयोनेने आपले हात पसरिले पण तिचे सांत्वन

करणारा कोणी नाही;
परमेश्वरानें याकोबासंबंधानें आळा केत्यावरुन
त्याच्या वैच्यांनी त्याला घेरिले आहे;
यशस्विलेम त्यांच्यामध्ये अद्युचि झाले आहे.
१८ परमेश्वर न्यायपरायण आहे; मीं तर त्याच्या
आहेविश्वद बंड केले आहे.
अहो सर्व लोकहो, आतां ऐका, माझे दुःख पाहा;
माझ्या कुमारी व माझे तरुण हीं बंदिवान होऊन
गेली आहेत.
१९ मीं आपल्या बळभांस बोलाविले, पण त्यांनी मला
दगा दिला आहे;
आपला जीव वांचवावा म्हणून आपल्यासाठी अज
शोधितां शोधितां
माझे याजक व माझे वडील जन नगरांत मेले.
२० हे परमेश्वरा, पाहा, मी किती संकटांत आहे!
माझ्या आंतङ्गांस पीक पडला आहे;
माझ्या मनाची खच्चवळ झाली आहे, कारण मी
फार बंडलोर साळें होतें:
बाहेर पाहावें तों तेवर मला निर्दश करिते,
आंत पाहावें तों गृह्यु आहे.
२१ त्यांनी ऐकले कीं मी उसासा टाकीत आहे व मला
सांत्वन देणारा कोणी नाही;
माझ्या सर्व वैच्यांनी माझ्या विपत्तीविषयी ऐकले
आहे; तुं हे केले म्हाल त्यांस आनंद झाला आहे.
तू नेमिल्ला दिवस आणिला म्हणजे ते
मजसारिले होतील.
२२ त्यांची सर्व दुष्टा तुजुपुढे येवो;

तुं माझ्या सर्व अपराधांमुळे माझे जसें केले तसें
त्यांचे कर;
कारण माझे उसासे बहुत आहेत व माझे हृदय
इलान आहे.

१ हाय हाय! प्रभु सीयोनकन्नेस कोऽवृण्य
अग्रानें कसा वेदीत आहे!
त्यानें इसाएलाचे वैभव आकाशांतुन पृथ्वीवर

झुगास्त दिले आहे;
त्यानें आपल्या संतापाच्या दिवशीं आपल्या पादा-
सनांचे स्परण केले नाही.
२ प्रभूने याकोबाची सर्व वसतिस्थाने निळून टाकिली
आहेत, गय केली नाही;
त्याने आपल्या कोधाने यहूदाच्या कन्येचे दुर्ग
मोहून टाकिले आहेत;
त्याने ते खुलीस मिळविले आहेत;
त्याने राज्य व त्यांतले सरदार यांस छष्ट केले आहे.
३ त्याने संतस कोधाने इसाएलाचे हरएक शंग ढेवून
टाकिले आहे;
शत्रु समोर असतां त्याने आपला उजवा हात
माधारीं घेतला आहे;
सभोवतालाचे सर्व कांही चाढून जाणाच्या ज्ञाले-
सारिखा त्याने याकोबांत पेट घेतला आहे.
४ त्याने वैच्याप्रमाणे आपले घनुष्य वाकविले आहे,
तो आपला उजवा हात उगालून शत्रूप्रमाणे
उभा राहिला आहे;
द्याईस रम्य असे सर्व त्याने भासून टाकिले आहेत;
त्याने सीयोनकन्नेच्या तंबूवर अग्रीप्रमाणे आपला
संतस कोध वरिष्ठ आहे.
५ प्रभु वैच्यासारिखा झाला आहे; त्याने इसाएलास
निळून टाकिले आहे;
त्याने तिचे सर्व महाल निळून टाकिले आहेत,
त्याने त्याचे दुर्ग मोहून टाकिले आहेत;
त्याने बहूदाच्या कन्येचे कण्णे व आँखेन बहु-
गुणित केले आहे.
६ बगेंतला मांडव उद्घास्त करावा त्याप्रमाणे त्याने
आपला मांडव उद्घास्त केला आहे;
त्याने आपल्या सभास्थानाचा विष्वास केला आहे;
परमेश्वरानें, सण व शब्दाव यांचा सीयोनात विसर
पाडिल आहे;
त्याने आपल्या कोधसंतापाने राजा व शाजक
यांचा विकार केला आहे.
७ परमेश्वराने आपल्या वेदीचा त्याग केला आहे,

- त्याव आपल्या पवित्रस्थानाचा बीठ-आला आहे;
त्याने स्थान्या बांधांच्या भिंती शत्रूच्या हाती
दिल्या आहेत;
पर्वणीच्या दिवशी हेतो तसा त्यांनी परमेश्वराच्या
मंदिरात गोगाट केला आहे.
- ८ सीयोनकन्येचा तट नाहीसा करण्याचा परमेश्वराने
संकल्प केला आहे;
त्याने सूत ताणिले आहे; तो पाहून टकऱ्यापासून
त्याने आपल्या हात मावारी घेतल्या नाही.
त्याने कोट व नाराचा तट यांस शेळ करावयास
लाविले आहे; ते दोन्ही म्हणन शाळे आहेत.
- ९ तिच्या वेळी जमिनीत स्वत्वाचा आहेत; त्याने
तिचे अडसर मोहून नष्ट केले आहेत;
तिचा राजा व तिचे सरदार घरीकाढ नसुलेल्या
राष्ट्रात आहेत;
तिच्या संदेशांसह परमेश्वरापासून कांही छांत
होत नाही.
- १० सीयोनकन्येचे बडील जन जमिनीवर बसले आहेत;
ते स्तव्य आहेत;
त्यांनी आपल्या डोक्यावर धूळ उडविली आहे;
त्यांनी गोणाटार्यांनी बळे परिवान केली आहेत;
यशस्वेमाच्या कुमारी आपल्यां दोन्ही भूमीपर्यंत
लववीत आहेत.
- ११ माझे ठोके अझेंनी जर्बर होत आहेत, माझ्या
बांधांचाना पीळ पढत आहेत; माझ्या
माझ्या लेक्काच्या कळ्येच्या विनाशापुळे माझे
काळीज फाळन भूमीवर पडले आहे;
कारण बालके व तांही नाराच्या आळ्यांत
मूर्चिल्ह दोक्याप वडली आहेत.
- १२ घावाळ शाळेल्याप्रमाणे नगराच्या आळ्यांत
मूर्चिल्ह दोक्याने तांही त्यांनी प्राच सोडिला,
तेही ती आपल्या मातोत मूर्चाली, घाव व
द्राक्षरस ही कोठे आहेत!
- १३ मी तुझे बोलाच्या कीलका नोटी सार्गू? हे श-

- शलेषकन्ये, मी तुल्य कोणाची उपमा देंके?
हे सीयोनेच्या कुमारी कन्ये, तुझे सात्यन करण्या-
साठी मी तुझी कोणाबरोबर तुल्ना करू?
तुझा विनाश सापारासारखा मोठ आहे; तुल्य कोण
बरै करील?
- १४ तुझा संदेशांची तुजरंबंधाने निरर्खक व मूर्ख-
पणाच्या गोष्टीचा दृष्टांत पाहिला;
तुझा बंदिवास उलट्यासाठी तुझे उच्चां प्रगट
करावयांवै तें त्यांनी केले नाही;
तर त्यांनी तुजरंबंधाने निरर्खक व तुल्य द्वापर
करण्यांगो दृष्टांत पाहिले.
- १५ येणारेजामरे सर्वे तुला याहून टाळ्या बाजवितात;
ते यशस्वेमान्येकडे पाहून बुलकरतात व ढोके
हाळवून म्हणतात,
जिला सौदर्याची साण, सर्व पृथ्वीचे आनंदभुवन
म्हणतात, तें हे का नगर?
- १६ तुझ्या सर्वे शवूंनी तुजवर आपले तोड
पसरिले आहे;
ते भुलास्तन दोत खातात; ते म्हणतात, आम्ही
त्याला शिळून टाकिले आहे;
खरोवर याच विसाची आम्ही अपेक्षा करीत हेतो;
आम्हास हा दिवस लाभाच,
हा आम्ही पाहून बुकलो.
- १७ परमेश्वराने योजिल्याप्रमाणे केले आहे;
त्याने प्राचीन काळापासून दिलेली ताळीद अंमलंत
आणिली आहे;
- त्याने मोढतोड केली, गव केली नाही;
त्याने शत्रूस तुश्यवर हर्षविळे आहे, त्याने
तुझ्या वैज्ञांचे शुग उगत केले आहे.
- १८ त्यांचे हृदय प्रभुचा धावा करीत आहे;
हे सीयोनकन्येच्या तटा, तं रात्रंदिवस जलप्रवाहा-
प्रमाणे अभु ढाळ, ते खदू देऊ नको;
तुझ्या बोल्याच्या बाहुलील विसाचा देऊ नको.
- १९ ठळ, रामीच्या प्राइरार्मी विलाप कर;
प्रभूसमोर आपले मनेगत पाप्यासारखे ओत;

तुझी बालके हरएक गाहीच्या चवात्तावर तुकें
न्याकुळ ज्ञाली आहेत,
त्यांच्या प्राणसंरक्षणासाठी त्याजकडे हात पसर.

२० हे परमेश्वरा, पाहा, हे तु कोणाले केले याचा
विचार कर !

जियांनी आपल्या पोटच्ये कळ, आपली हातावर
खेळविलेली बालके खाली काय ?

माजक व संदेश यांस प्रभूच्या पवित्रस्थानात जिवे
मारावें काय ?

२१ तश व कृष्ण रस्त्यांत अस्मिनीवर पदले आहेत;
माझ्या कुमारी व माझे तश तरवारीने
पदले आहेत;

तु आपल्या कोधदिनी त्यांचा वध केला आहे,
तुं त्यांस वधिले, गव केली नाही.

२२ तुं पर्वणीच्या दिवसाप्रमाणे दहशतीच्या वाढी मज-
कडे चोहोऱ्हून बोलाविल्या;

परमेश्वराच्या कोधदिनी कोणी पक्कन जाऊन निंबा
निभावून राहिल नाही;

ज्यांवें मी लालनपाळन केले त्यांचा माझ्या शत्रूने
फडशा उढविला आहे.

१ मी त्यांच्या कोधस्प दंडावें दुःख भोगसेला
मनुष्य आहे.

२ त्यांने मला घेऊन जाऊन, उजेडांत नव्हे,
तर अंधारात चाळावयास लाविले.

३ खरोखर तो दिवसमर मध्यविहऱ्ह आपला हात
राहून राहून नालवितो.

४ त्यांने माझे मास व माझी लत्या ही जीणे
केली आहेत;

त्यांने माझी हातीं मोडिली आहेत.

५ त्यांने विष व दुःख यांचा कोट माझ्याप्रेती
राखिला आहे.

६ जे मार्गेच महू गेले त्यांचाप्रमाणे तो मला
अंधारात्तम्य स्वल्पी बसवितो.

७ त्यांने मजभोवती कुपण केले म्हणून माझ्याने बाहेर
पढवत नाही; त्यांने माझी बेडी भारी केली.

८ मी धावा करितो व गांळणे करितो तेव्हां तो
माझ्या विनवीस प्रतिबंध करितो.

९ त्यांने माझ्या मार्गभोवते विच्यांची मित वांधिली
आहे; त्यांने माझ्या बाटा बाकच्या केल्या आहेत.

१० टपेणाच्या अस्वलासारिखा, गुप जाली असकेल्या
सिंहासारिखा, तो मला जाला आहे.

११ त्यांने मला बाटेवस्तु लोटून देल्यान माहे फाईन
तुकडे केले आहेत; त्यांने मला उद्दस केले
आहे.

१२ त्यांने आपले बनुष्य बाटविले आहे, त्यांने मला
बाणावें निशाच केले आहे.

१३ त्यांने आपले बाण माझ्या अंतर्गमांत
शिरविले आहेत.

१४ मी आपल्या सर्वे लोकांत दिवसमर उपहासाचा व
विद्यव्यजक पोवाचाच्या विषय जाली आहें.

१५ त्यांने मला हेशांने व्यापिले आहे, तो मला यह
ददणा पाजितो.

१६ त्यांने मला आपल्या दांतांनी दडे कोवाचवास
लाविले आहे; त्यांने मला राखेने माझ्या काढिले
आहे.

१७ तुं माझ्या जियाचा शांतीपासून दूर ठेविले आहे;
समृद्धीला मी पारखा जाली आहे.

१८ तेव्हां मी म्हणाले, माझी जीवनदाफि, परमेश्वराची
मला बाटा असकेली आशा, सेली आहे.

१९ माझी निसरि व मले जाळ, यह दण्ड व विष
यांवें दण्ड वर.

२० मला यीष त्यांने तप्त फीत राहुने म्हणून तो
माझ्या छवी बदला आहे.

२१ हे मी मनांत आणितो म्हणून मला आशा आहे.

२२ आम्ही अस्म झालो नाही ही परमेश्वराची दया
होय, कारण त्याच्या करुणेस खंड पडत नाही.

२३ ती रोज सकाळी नवी होरे; तुळी सत्यता थोर आहे.

२४ परमेश्वर माझा, वतनभाग आहे असें माझा जीव
महातो; म्हणून त्याच्या ठारी भी आशा ठेवी.

२५ जे परमेश्वराची आशा धसून राहतात त्यास,
जो जीव त्याला इश्वर जातो त्यास,

परमेश्वर असत देवो.

२६ परमेश्वरापासून येण्या तारणाची खाट पाहणे
आणि तीहि मुकाढ्याने पाहणे वर्ते आहे.

२७ मनुष्याने आपल्या ताल्यांत जं वाहावें हे त्याल्य
वर्ते आहे.

२८ त्याने एकांती बसावे व स्वतः असावे, कारण
त्याने त्याजवर हे ओऱे ठेविले आहे.

२९ त्याने आपले तोंड मातीत सुपासावे, कदाचित
अद्यापि आशा करेल त्याने, आपला याळ करावा;
दैळ मारत्या इसमाळडे त्याने, आपला याळ करावा;
त्याने उपहास सोसावा.

३० काळजे प्रकुण्डलयमध्या त्याग करणार नाही;
इतरो जीवी दुख देतो तरी तो आपल्या दयेच्या
वैपुल्यानुसार करणा करितो.

३१ तो कीर्तिस दुर्घट येहो काळीत नाही,
मानवपुण्यास दुख येहो काळीत नाही.

३२ पुण्यीकरील शर्वं विवानांचं पाण्यांचाली बुडविणे,
३५ परात्पराच्या समक्ष मनुष्याचे हक बुडविणे,

३६ कोणाचा दुख विकडविणे, असली कृत्यांचे प्रशु
पाहत नाही काय?

३७ प्रभूने आशा केली नसल्यास कोण बोलत्या आणि

त्याप्रमाणे घडून आले?

३८ अनिष्ट व इट ही परात्पराच्या मुखांतून

येत नाहीत काय?

३९ आपल्या पातकांबद्दल शिक्षा होते म्हणून जीवंत
मनुष्याने कां कुरकूर करावी?

४० चला, आणण आपले मार्ग शोधू व तपासू, आणि
परमेश्वराकडे परत जाऊ.

४१ आपण आपले हात वर स्वर्गांतील देवाकडे कसल
आपली अंतःकरणे त्याजकडे उग्रत करू.

४२ आम्ही अपराध केला व फिटुरी केली; त्याची तूं
क्षमा केली नाही.

४३ तूं क्रोधव्याप्त होऊल आमचा छल केला; तूं वचिले,
दमा केली नाही.

४४ तूं आपणा स्वतःस अंदाने आच्छादिले, प्रायंनेचा
त्यामधूव प्रवेश होत नाही.

४५ तूं आम्हांस राष्ट्रांमध्ये दौर व केऱकरा
केले आहे.

४६ आमच्या सर्वे शत्रूंनी आम्हांवर आपले तोंड
वासिले आहे.

४७ भय व गर्ता, विचंस व नाश ही आम्हांस प्राप्त
शाळी आहेत.

४८ माझा लोकांच्या कल्याचा विनाश शात्यामुळे
माझे डोके असुप्रवाह दाळीत आहेत.

४९ माझे डोके वाहत आहेत, यांत नाहीत, कधी
खलवा नाहीत.

५० परमेश्वर आकाशांतून अवलोकन करीकर्त ते
खलवयाचे नाहीत.

५१ माझा नफांतील सर्वे कल्यामुळे माझे डोके
माझ्या जिवास दुख देत आहेत.

५२ निष्कारण बजलेल्या माझ्यांनी पस्ताचा

करावा तसा मासा पाठ्याग केला आहे.

५३ अंत रक्खल स्थांनी माझ्या जिवाचा अंत केला आहे, मजवार दण लोटिल आहे.

५४ माझ्या डोक्यावरला पाप्याचे लोट गेले; मी मृणाले, मासा अंत होत आहे.

५५ हे परमेश्वरा, अतिशयित खोल गतेतून मी तुझ्या नामाचा धावा केला.

५६ तू माझी वाणी ऐकली; माझ्या उसाचाला, माझ्या अरोळीला, आपला कान तुंद करू नको.

५७ मी तुझा धावा केला त्या दिवशी तूं जवळ आलास; तूं मृणालास, मिंक नको.

५८ हे प्रभू, तू माझ्या जिवाच्या पक्षाने लडलास; तू माझ्या जिवास उद्दिले.

५९ हे परमेश्वरा, मासा अन्याय आला तो तूं पाहिल आहे; तू मासा न्याय कर.

६० स्थांनी उगविलेला सर्व सूक्ष्म, स्थांच्या मजविवरीच्या सर्व योजना, तूं पाहिल्या आहेत.

६१ हे परमेश्वरा, मजविश्वल स्थांनी केलेली निंदा व त्यांच्या सर्व योजना तूं ऐकल्या आहेत.

६२ मजवार उठण्यांच्या लोळाचे शब्द व दिवसभर चाललेला स्थांचा मजविवरीचा शब्द तूं ऐकल्या आहे.

६३ तूं त्यांचे उठणेवरांने पाहा; मी त्यांचे उपहास-गीत शाले आहें.

६४ हे परमेश्वरा, स्थांच्या हातच्या कर्मप्रमाणे तूं स्थांस प्रतिकल देशील.

६५ हृदयाची कठोरता हा आपला शाप तूं स्थांस देशील. ६६ तूं कोळाने त्यांचा पाठ्याग कीरीचील,

व परमेश्वराच्या आकाशाखालून तूं स्थांचा

विचंस कुरिशील.

१ सोरेने निस्तेज काळे आहे ! असि शुद्ध सोरेने कसे बदलले आहे !

२ पवित्रस्थानाचे पांचाण हरएक रस्त्याच्या चवाव्यावर विवरले आहेत.

३ शुद्ध सुवर्णगुल्य सीधोनेचे प्रिय पुत्र माझीच्या पांत्राच्या, कुंभराच्या हातच्या कामाच्या योग्यतेचे मजांप्यांत येतात !

४ कोल्ही देलील आपले स्तन आपल्या पिलांस पाजिरे; पण माझ्या लोकांची कल्या राळांतील शहासूगं प्रमाणे कर झाली आहे !

५ तान्या मुलाची जीभ तुषेमुळे स्थांच्या टाळस विकल्पे;

लहान मुले भाकर मागतात पण स्थांस ती मोहून देव्यास कोणी नाही.

६ जे पूर्वी पकाक्ये खात ते रस्त्यांत दुर्बल होऊन पडले आहेत;

किरमिजी पोशाखांत जे वाढले ते उकिरच्यांता आलिंग देत आहेत.

७ सदोमायर कोणी हात टाकिला नसून एका क्षणांत तिच्या पिःपात झाला;

तिच्या पापापेक्षां माझ्या लोकांच्या कन्येचे दुर्घट अधिक झाले आहे.

८ तिच्ये सर्वांकुर वर्फाहून स्वच्छ होते, तुंचाहून पांढरे होते;

ते घोबळ्याहून कातीने काल होते; स्थांचे तेज नीलमध्यासारिल्ये होते;

९ स्थांचा चेहरा काळोखाहून काळ झाल आहे; स्थांची लवा स्थांच्या हाडांस चिकटली आहे; ती शुक झाली आहे, काणासारिली झाली आहे.

१० कुषेने मारिलेल्यापेक्षां तरवारीने मारिलेले पुरेवले; कारऱ्ये झेताचा उपज नसल्यासुळे दो व्याकुळ

११ व्याकुळांचा बाजीर (गणा ६५ पाहा)

होऊन क्षय पावतात.

१० कोमळहृदय लिंगाच्या हातानी आपली अर्भेके शिजविली;

ती माझ्या लोकांच्या कन्नेच्या विनाक्षसमयी त्याचे साया झाली.

११ परमेश्वराने आस्ता कोध पूर्ण प्राट केला आहे, त्याने आपला संताप कोध बर्विला आहे; त्याने दीयोनांत अग्रि वेटविल आहे, त्या अभीने त्याचे पाव असू केले आहेत.

१२ विरोदी व कुनू यशस्वेमाच्या वेसीत खिरेल, या गोटीवर पृथ्वीवरचे राजे, जगातले सर्व रक्षेशातीचे विश्वास ठेवीनात.

१३ तिच्या संरेहांच्या पातकांमुळे व तिच्या याजकांच्या दुर्क्षमामुळे हे झाले; त्यानी तिच्या वसीत चार्मिकांचा रक्षणात केला आहे.

१४ ते अंदायामार्ये रस्त्यानी भटकवात; ते रक्षाने झाले आहेत,

म्हळल लोकांना त्याच्या बळोना सर्व करवत नाही.

१५ दूर व्या, अमंगल लोको! दूर व्या, दूर व्या, विदू नक्का, असे त्यानी त्यांस ओरदून म्हळळे; ते पक्का जाऊन घटकत राहिले तेव्हा राहूतके लोक म्हणाऱ्ये, त्यांना आतोपासून येथे वस्ती करावाची नाही.

१६ परमेश्वराच्या मुळाने त्यांस विकरिले आहे; तो आतां त्यांबद्दे पाहून नाही;

ते याजकांचा आपां दाखीत नाहीत, याजिकांचा सुन्नान घरीत नाहीत.

१७ आमचे डोके निरर्ख संहायाची वाढ पाहून लिलाले आहेत;

आम्ही वाढ पाहात असता, साहाय्य करावास असूमर्य असा राहूच्या वाट पाहिली.

१८ ते अमच्या पावजांच्या नागेश्वरांना असतान इच्छून आवळता अस्त्राच्या याज्ञोत विसर्जन करी;

आमच्या अंत अक्क आहे, आमचे विसर्ज अरठे

आहेत; आमचा अंत आक्कच आहे.

१९ आमचा छळ करणारे आकाशांतील गरुडापेक्षा त्वपल होते;

त्यानी ठोगरांवर आमची पाठ पुरविली, रानांत आम्हांसाठी द्वा घरिला.

२० परमेश्वराचे अभिविक जे आम्ही त्या आमच्या नाक्युच्यांचा शास, त्याच्या गोतें अडकला;

त्याच्यासंबंधाने आम्हांस वाटले होतें की त्याच्या छळयेशाली आम्ही राष्ट्रांमध्ये जीवित केल.

२१ तस देशांत राहणाऱ्या अदोमाच्या कन्ये, आनंद व हर्ष करून वे;

पेळ तुजकडे हि वेईल; दू मस्त होऊन आपणास नम करीशील.

२३ हे शीयोनक्क्ये, तुक्का दुष्टाईचे शासन आटोपले आहे;

तो तुला आम्ही पक्कून नेणार नाही;

हे अदोमक्क्ये, तो तुक्का दुष्टाईचा समाचार वेईल, तो तुक्की पातके उघडकीस आपाल.

१ हे परमेश्वरा, आम्हांवर क्या गुजरले त्यांचे स्मरण कर;

आमच्या अप्रतिष्ठेकडे नजर दे.

२ आमचे बतव फरक्काकडे गेले आहे;

आमची गेरकी, पितृहीन आहोत;

आमच्या माता पाता कश त्याच्या विश्वाआहेत.

४ आमचेच पाणी आम्ही पैका देत्तन यितीं;

आमचेच अकूड आम्हांस मोल देत्तन मिळतीं.

५ आमचा छळ करणारे आमच्या मानशुटीत वसले आहेत;

आम्ही विलो आहो, आम्हांल विलासी नाही.

६ आमच्या पोटाच्या भावक विल्यायासाठी,

आम्ही विसरी लोकांडे; असुरी लोकांडे,

हात परारितो.

७ आमच्या पूर्णजांनी पाप केले, ते नाहीसे शाळे आहेत.

- आम्ही त्याच्या दुकर्मांचे फळ भोगितो.
८ दाव आम्हांवर सत्ता करितात;
त्याच्या हातांतून आम्हांस सोडविणारा कोणी नाही.
९ रातीत चाढू असलेल्या तरबारीमुळे
आम्ही आपला जीव मुरींत घस्त
आपले अश विषवितो.
१० क्षुधेच्या तापामुळे
आमची त्याचा भट्टीसारखी तस आहे.
११ त्यांनी सीयोनांतील खिंगा,
यदूदाच्या नगरांतील कुमारी, ब्रष्ट केल्या आहेत.
१२ त्यांच्या हातांनी सरदार लटकविष्टांत आले आहेत;
प्रत्यक्ष बडील माणसांचा मान ठेवाऱ्यांत आला नाही.
१३ तरण जन जातीं वाहून नेतात,
पोरे लाकडाच्या ओळगासाळीं दबतात.
१४ वेशींत बडील जन विसद नाहींत,
तरण आपल्या गयानवादनास अंतरले आहेत.
१५ आमच्या मनाचा हृषे नाहीसा झाला आहे;

- आमचे नृत्य जाइल शोक आला आहे.
१६ आमच्या मस्तकीचा मुकुट पडला आहे;
आम्ही पातक केले म्हणून हायहाय करित आहो.
१७ यामुळे आमचे हृदय स्वचले आहे;
या गोष्टीमुळे आमचे ढोळे मंद झाले आहेत;
१८ सीयोन वर्षत उजाड झाल्यामुळे
ते मंद झाले आहेत;
त्यांतून कोल्हीं फिरत असतात.
१९ हे परमेश्वरा, तुं सर्वेकाळ सिंहासनाळूढ असतोस,
तुं सिंहासन पिढ्यानपिढ्या आहे.
२० तुं आम्हांस सर्वेकाळ कां विसरतोस ?
दीर्घकाळ आम्हांस कां सोड्न देतोस ?
२१ हे परमेश्वरा, तुं आम्हांस आपणाकडे परत हे
म्हणजे आम्ही वळं;
पूर्वीचे दिवस आम्हांस पुनः आण.
२२ तुं आम्हांस सर्वेसीं टाकून दिले आहे,
तुं आम्हांवर फार कोपायमान झाला आहेस.

यहेज्केल

- १ मी खवार नदीच्या तीरी पकडून आणिलेल्या
२ लोकांत राहत होतो, तेव्हां तिसाव्या वर्षीच्या चौथ्या
मारी पंचमीस असे झाले की आकाश दुभागून मल
दिव्यव्याप्त दिसले. ३ हे यहेयासीन राजाच्या बंदि-
वासांचे पांचवे वर्ष होते; त्या महिन्याच्या पांचव्या
दिवरी ३ खासाच्या देशांत खवार नदीच्या तीरी
दूजीचा पुत्र यहेज्केल याजक याला परमेश्वरांवै वचन
स्पष्टपैणे प्राप्त झाले, तेथे परमेश्वराचा वरदहस्त
त्याजवर आला. ४ मी पाहिले ती उत्तरेकहून तुफानाचा
वारा सुटला, तेव्हां एक विशाळ मेघ येत असून
त्यामध्ये लघेटलेला एक अभिगोल होता; त्यामोरतीं प्रभाव

फाळीली असून अग्रीच्या मध्यभागांतून तृणमण्याच्या-
सारखें तेज झाक्कत होते. ५ त्याच्या मध्यभागी चार
प्राप्तीच्या आकृतीसारखें कांही नजरेस पडलें; दिस-
प्यात ते मुख्याङ्गीत होते. ६ त्या प्रत्येकास चार मुखे
होती, व प्रत्येकास चार पंख होते. ७ त्यांचे पाय ताठ
उभे होते आणि त्यांच्या पायांचे तळवे वासराच्या
पायांच्या तळव्यासारिले असून उजाळ पितलेसारखे
झाक्कत होते. ८ त्यांच्या चोहोरीची पांजीच्या खाली
त्यांना मालकांचे हात झाले; त्या शीशीस मुखी व पंख
होते. ९ त्यांचे पंख एकचे दुर्दृश्यांशी लागलेले होते;
ते आलतांना वक्त नसत, तर ते प्रत्येक पाहिजे

त्या आपस्या मुख्याच्या दिशेने नीट समोर जात. १० त्या चौधूच्या मुख्यापैकी एक मुख भृत्याचे होते, त्या चौधूचे उत्तम्या बाजूचे एक मुख सिहावें होते; त्या चौधूचे डाढ्या बाजूचे एक मुख वैलाचे होते; आणि त्या चौधूचे एक मुख गळडावहि होते, अशी स्थांची मुखे होती. ११ वरच्या अंगी स्थांची मुखे व त्यांचे पंख विभग होते; प्रत्येकाचे दोन पंख जबलील दुसऱ्यांच्या एक एक पंखात लागले होते; आणि प्रत्येकाच्या दोन दोन पंखांनी स्थांचे शरीर आच्छादिले होते. १२ ते प्रत्येक पाहिजे त्या आपस्या मुख्याच्या दिशेने नीट समोर जात; आस्ता नेही तिकडे जात; चालतांना बद्दल नसत. १३ त्या प्राण्यांचे रूप महाले तर अभीच्या इंग्लासारखे, मशालीसारखे दिसत होते. आणि त्या प्राण्यांमधून खेळता होता; तो घणघणीत असून त्यांतल विशुद्धता निवत होती. १४ ते प्राणी किंजासारखे नागमोडीच्या गर्भाने इकूळून तिकडे घावत. १५ मी त्या प्राण्यांकडे पाहिले ती त्यांजबद त्याच्या चारही मुख्याच्या बाजूस भूमीकर एक एक चाक होते. १६ ती चाके व त्यांचा घाव ही वैद्यर्यमण्यांसारखी दिसत होती; त्या चोहोचा आकार एकच होता; त्याचा आकार व घाट जरूर काय चाकात चाक वडा होता. १७ ते चालत तेव्हा ते चार दिशांपैकी पाहिजे त्या दिशेस नीट समोर चालत; चालतांना बद्दल नसत. १८ चाकांच्या घावा पाहिल्या तर त्या फार उंच व भयानक होत्या; त्या चोहोच्या घावांसमोबती सर्वेत डोळे होते. १९ ते प्राणी चालत तेव्हा चाकेहि त्यांचरोबर चालत आणि ते जगीन सोहून वर चढता तेव्हा चाकेहि चढत. २० जिकडे आस्ता नेही तिकडे त्याच्या गर्भीच्या रोखांने ते जात; त्यांचरोबर चाकेहि उत्तम्या, कारण त्या प्राण्यांचा आस्ता चाकात होता. २१ ते चाळके झणजे ही चालत; ते जगीन सोहून वर चढके झणजे त्यांचरोबर चाकेहि चढत; कारण त्या प्राण्यांचा आस्ता चाकात होता. २२ त्या प्राण्यांच्या मास्यावर चांदव्यासात ती काही होते, ते दिपविणिच्या

व भयानक स्फटिकसारखे दिसले; ते त्याच्या डोक्या-बस्त ताणिलेले होते. २३ त्या चांदव्यासातील त्यांचे पंख नीट पसलन एकमेकांता लागलेले होते; या बाजूला आणि त्या बाजूला शरीर आच्छादणारे असे प्रत्येकाल दोन दोन पंख होते. २४ ते चालत असतां मला त्यांच्या पंखांचा आवाज ऐकूळ आला; तो महाजल-शयंच्या आवाजासारखा, सर्वमर्मांच्या वाणीसारखा होता; लळकारच्या गळवजीप्रमाणे तो मोठा होता; ते उमे राहत तेव्हा आपले पंख खाली सोडीत. २५ त्यांच्या डोक्यांचर असलेल्या चांदव्यासाल वाणी होत असे; ते उमे राहत तेव्हा आपले पंख खाली सोडीत. २६ त्यांच्या डोक्यांचर असलेल्या चांदव्यासार नील-मण्यांच्या सिंहासनासारखे काही दिसत होते; आणि त्या सिंहासनाचर पुस्त असल्याचा भास होत दोता. २७ त्यांच्या ठारी सर्वेत तुऱ्यमण्यांच्या तेजासारखा अभीचा भास मला झाला; त्याच्या कमरेपासून वर व त्याच्या कमरेपासून खाली अभीचा भास मला झाला व त्यांच्या भोवती प्रभा चमकत होती. २८ पावसाच्या दिशीमी भेंडात दिसणाऱ्या धनुष्यांप्रमाणे त्यांच्यामोवती प्रभा फाकलेली मला दिसली; परमेश्वराच्या तेजांचे हैं दर्शन होते. मी ते पाहून उण्डा पडलें व कोण बोलणाऱ्याची वाणी माझ्या कानी आली.

१ तो मल महाला, मानवपुत्रा, तु आपस्या २ पायांचर उभा राहा, म्हणजे मी तुजवोबर बोलेल. २ तो मजबूरोबर बोलत असतां आत्मांने माझ्या अभीं प्रवेश करून मला माझ्या पायांबर उमे केळे तेव्हा त्यांचे बोलणे मला ऐकूळ आले. ३ तो मल महाला, हे मानवपुत्रा, मी तुला इशाएल वंशजांकडे, मजबूरोबर फिलुटी केळेल्या त्या फिलुटी राष्ट्रकडे पाठवितो; त्यांचे व त्यांच्या वाढविलांनी आज्ञापर्यंत मजबिस्त वर्तन केळे आहे. ४ हे त्यांचे वंशज उद्घट व कठीण हृदयाचे आहेत; मी तुला त्यांजकडे पाठवीत आहें; प्रमु परमेश्वर असे महातो हैं त्यांत सांग. ५ ते तुझे ऐकोत न ऐकोत, निदान त्यांजकडे कोणी तरी संदेश गेला होता हैं त्यांत समजेल; ती तर बोलूनचालून फिलुटी

जात आहे. ६ हे मानवपुत्रा, तुश्यामोवर्ती काटेचुडयें व काटे असले, तुं विस्त्रीमध्ये असलागत, तरी त्यांला भिकं नको; त्यांच्या शब्दांस भिकं नको; ती फिरुरी जात आहे, तरी त्यांच्या शब्दांस भिकं नको; त्यांच्या चर्येस भिकं नको. ७ ते ऐकोत न ऐकोत, तुं माझी वचने त्यांस संग; ते तर अत्यंत फिरुरी आहेत. ८ हे मानवपुत्रा, मी सांगतो ते ऐक; त्या फिरुरी जातीप्रमाणे तुं फिरुरी होऊ नको; आपले तोंड उघड आणि मी देतो ते खा. ९ मी पाहिले तों मजकडे एक हात पुढे शाळा; आणि पाहा, त्या हातांत श्रेष्ठाचा पट होता; १० तो त्यानें मजपुढे पसरिला; त्यावर पाठपोट लिहिले होते आणि त्यांत विलाप, शोक व आकांत शांविवर्णीचा लेख

होता. १ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, तुश्या-
३ पुढे जे आले आहे ते सेवन कर; हा पट सेवन कर व जाऊ इश्वाएल घराण्यावरोबर बोल. २ तेव्हां मी आपले तोंड उघडलें आणि त्याने मला तो पट सेवन करावयास लाविले. ३ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, जो पट मी तुला देतो तो पोटात जाऊ दे, त्याने आपली अंतर्भूत भरं मी तो सेवन केला तों तो माझ्या तोंडांत मधासारखा मधुर लगाला.

४ मग तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, जा, इश्वाएल घराण्याकडे जा आणि त्यांजवळ माझी वचने बोल. ५ कारण बाबर ओठांच्या व जड जिमेच्या लोकांकडे नव्हे; तर इश्वाएल घराण्याकडे मी तुला पाठवितो; ६ ऊपरी बोली तुला समजत नाही अशी बाबर ओठांची व जड जिमेची अनेक राणे आहेत, त्यांकडे मी तुला पाठवित नाही. त्यांकडे मी तुला पाठविले असते तर खरोखर त्यांनी तुझे ऐकले असते; ७ पण इश्वाएल घराणे तुझे ऐकणार नाही; कारण माझे ते ऐकणार नाही; कां की इश्वाएलचे सगळे घराणे कठीण कपाळाचे व कठीण हृदयाचे आहे. ८ पाहा, मी त्यांच्या मुद्रेसारखी तुमी मुद्रा वज्रप्राय करितो. त्यांच्या कपाळाचे तुझे कपाळ कठीण करितो. ९ मी तुझे डोके गरगोटीपेक्षा वज्रप्राय कठीण करितो; त्यांस तुं भिकं नको, त्यांच्या कटाक्षांनी कांपू नको; ती तर

फिरुरी जात आहे. १० आणखी तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, जी सर्व वचने भी तुला सांगतो ती आपल्या हृदयांत साठीव, तीं काळाने ऐक. ११ जा, पकडून नेलेल्या तुश्या लोकांच्या वंशजांकडे जाऊन त्यांजशी बोल; त्यांस सांग की प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, मग ते तुझे ऐकोत किंवा न ऐकोत.

१२ तेव्हां आपल्याने मला उचलून धरिले आणि माझ्यामागून त्यांच्या स्थानांतर, परमेश्वराच्या वैभवाचा धन्यवाद असो, असा प्रबंध वेगाचा शब्द झालेला मी ऐकला. १३ आणि त्या प्राप्त्यांचे पंख एकमेकांना लागत त्यांचा आवाज आणि त्यांच्या बांजूंस असलेल्या चाकांचा आवाज, असा प्रबंध वेगाचा शब्द मी ऐकला. १४ मग आपल्याने मला उचलून धरिले; मी आपल्या मनाच्या संतापाने क्षेत्रे पावलो तेव्हां परमेश्वराचा वरदहस्त जीवले मजबवर आला. १५ तदनंतर धरून नेलेले लोक राहत असत तेथे त्यांजकडे खावार नदीच्या तीरीं तेल-अबीक शा टिकाणीं मी आलो आणि ते बसले होते तेथे मी बसलो; अयचकित होजल सात दिवस त्यांच्यामध्ये मी बसून राहिलो.

१६ मग ते सात दिवस लोटस्यावर परमेश्वरांचे वक्तन मला आपास झाले ते असे: १७ मानवपुत्रा, मी तुला इश्वाएल घराण्यावर पहारेकी नेमिले आहे, म्हणून तुं माझ्या तोंडचे वक्तन ऐकून माझ्या वतीने त्यांस बजावून सांग. १८ तुं खात्रीने भरक्षील असे मी पातक्यास म्हणालो असता तुं जर त्यास बजाविले नाही व पातक्याने आपला कुमारी सोहून जगावै म्हणून तुं त्यास बजावून साचितले नाही, तर तो पातकी आपल्या दुष्टाईसुले मरेल; पण त्यांच्या रक्काचा झावा मी तुश्या हातून घेईल. १९ तुं त्या पातक्यास बजाविले असून त्याने आपली दुष्टाई व कुमारी ही सोडली नाहीत, तर तो आपल्या दुष्टाईसुले मरेल; आणि तुं आपली जीव कवाचिता घर्तु होईल. २० तुझे चार्मिक आपली धार्मिकता सोहून अवर्ग करू लागला व मी त्यांच्यापुढे अदृश्य ठेविल तर तो मरेल; तुं त्याला बजाविले नसल्यास तो आपल्या पातक्यापुले मरेल, व

त्याने केलेली धार्मिकता जमेस धरम्यांत येणार नाही; पण त्यांच्या रक्काचा क्षाढा मी तुश्या हातत घेईल. २१ पाप करून नवे असे तुं त्या धार्मिकास वजाविले, व त्याने पाप केले नाही, तर त्याने शोष घेतल्यामुळे तो जगेल आणि तुं आपला जीव वचाविला असे होईल.

२२ तेव्हा तेचे परमेश्वराचा वस्त्रदहस्त मजवर आला क तो मला महणाला, ऊठ, खो-न्यांत जा; तेथे मी तुजबरोबर बोलेल. २३ मग मी उलूप खो-न्यांत गेलो तों स्वार नदीजवळ मी पाहिले होते तसे परमेश्वराचे देज तेथेहि माझ्यासमोर उमे होते, तेव्हा मी उपडा पडलो. २४ नंतर आत्माने भाष्या ठारी प्रवेश करून मला माझ्या पावावर उमे केले; त्यांने मजबरोबर माझ्या करून कटले, जा, तुं स्वतोला क्रापेश्वा संतां केलून घे. २५ हे भानवपुत्रा, पाहा, तुल बंकानीं जखलून बांधितील, आणि तुल बाहेर त्या लोकांमध्ये जातं येणार नाही; २६ तुझी जीव तुश्या डाळूस चिकटे असे मी करीज, म्हणजे तुं सुका होशील, आणि तुं त्यांचा निषेद्धकर्ता होणार नाहीस; करण तें किनुरी वराणे आहे; २७ तरी पण मी तुजबरोबर बोलेल तेज्जा मी तुम्हे तोंड उघडील, मग तुं त्यांस सांग की प्रभु परमेश्वर म्हणतो, ज्यात ऐकावयाचे असेल तो ऐको, ज्यात ऐश्वर्याचे नसेल; तो न ऐको; तें तर किनुरी वराणे आहे. २८ हे भानवपुत्रा, एक बीट वेळन आपल्यासमोर **पृष्ठ** मार; तिथ्यावर यशस्वीम नगराचे चित्र काढ. २ त्यात वेळा पदव्या आहे, त्यासमोरे तुलज रचून मोरुने बांधिले आहेत, त्यापुढे तळ पडले आहे, टक्र वेळन भित पाठ्याची बंडे त्याशेवी जाली आहेत, असे चित्र काढ. ३ मग तुं एक लोखंडी कढई घे; ती तुश्यामध्ये व त्या नगरामध्ये जासी काय लेखांडी भित प्राण घेव, तुं असुले तोंड चित्याकडे करु; तिथ्या वेळाच्या रियतीत आला; तुं तिथ्या वेळा आपल्यात हो. हे इत्याएक वराण्यास चित्र होईल. ४ आणावी तुं आपल्या ठांवा कुशीवर नीज व इत्याएक वराण्याचा असर त्या कुशीवर ठेव; जितके

दिवस तुं त्या कुशीवर निजून राहशील तितके दिवस त्यांच्या अधर्माचा भार वाहत राहा. ५ करण त्यांच्या अधर्माच्या वर्षाइतके दिवस मी तुश्या हिशेबी गिले आहेत; तीनरो नववद दिवस तुला इत्याएक वराण्याचा भार वाहावयाचा आहे. ६ मुन: ते दिवस संपल्यावर तुं उजव्या कुशीवर नीज व चाळीस दिवस युद्धा वराण्याच्या अधर्माचा भार वाहा; प्रयेक वर्षाबद्द तुश्या हिशेबी मी एक दिवस धरिला आहे. ७ तुं आपले तोंड व उघडा हात यशस्वीमाच्या वेळाच्या वित्राकडे रीखून धर व त्याविष्ट संदेश दे. ८ पाहा, मी तुला बंकानीं बांधितां, म्हणजे तुं आपल्या वेळाचे दिवस संपीपर्यंत या कुशीचा त्या कुशील वाळवयाचा नाहीस.

९ तुं गऱ्ह, जव, पावटे, मसूर, बाजरी व काळ्या गऱ्ह वेळन एका पांत्रांत घाल, व आपल्या कुशीवर निजशील त्या दिवसांच्या संखेच्या मानाने तीनरो नववद दिवस तुला ती खावयाची आहे. १० तुं जें अन्न खाशील तें वजनाने रेवाचने वीसं शेकेल असून तें तुं मधूल मधूल खा; ११ आणि पाणी मापाने एक घाणांश हीने पी; तें तुं मधूल मधूल पी; १२ ज्वांच्या भाकीप्रमाणे ती भाकर कलहा खा; ती लोकांसमस मानवी विषेने भाज. १३ परमेश्वर बोलला, याप्रमाणे मी इत्यायत वेळाचांस ऊंचा राशींत हातून देईन त्यात दे आपली असंगल भाकर खातील. १४ तेव्हा मी म्हणालो, आहा! प्रभु परमेश्वर! पाहा, मी कधी विटाळ्यांने गाही; मी लहान-पणापासून अस्वर कधी कोणत्याहि आपोआप मेलेल्या किंवा पदांती काढून मारिलेल्या प्राप्याचे मारस खाले गाही; असंगल मारस माझ्या तोंडास चिवले गाही. १५ मग तो मला म्हणाला, पाहा, मानवी विषेएजीं गाइचे शेण ज्यापराण्याची मी तुल परवानी देतो; त्याप्रमाणे तोंडांनी आपली भाकर भाज. १६ आणखी तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, पाहा, मी यशस्वीमात भाकीचा आकार तोंडीन म्हणजे लोक कटी होलन भाकर तोलून खातील, व भवभीत होलन पाणी

माझत पितील; १३ कारण भाकर व पाणी यांची तूट पडेल, लोक एकमेकांकडे पाहून भयचकित होतील आणि अधर्मावस्थेत क्षय पावतील.

१ हे मानवपुत्रा, तूं एक तीश्च तरवार घे;

२ ती न्हायाच्या बस्तन्याप्रमाणे वापरून आपल्या

डोक्यावर व दाढीवर चालीव; मग तराजू घे आणि केस तोलून त्यांची बांटणी कर. ३ नगराच्या वेळाचे दिवस संघर्षे म्हणजे हा केसांचा एक तृतीयांश केस घेऊन त्यांवर तोहऱ्येकूऱ्यन तरवार चालीव आणि उरलेला नुतीयांश वायावर उडीव; हा प्रकारे मी तरवार उपसून त्या लोकांची पाठ पुरवीन. ४ त्यांतले थोडेसे केस घेऊन आपल्या बाजाच्या पदरी बांप. ५ त्यांतून पुनः थोडके घेऊन अभिंत टाळून जाळ, म्हणजे त्यां-मधून आणि निघून इशाएलाच्या सर्व बराण्यास व्यापील.

५ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, हे यश्चालेम; हे राष्ट्रांमध्ये स्थापिले आहे व खायामोबर्ती देश वसविले आहेत. ६ तरी त्यांने तुष्ट आवरण कळून माझ्या निर्णयांस इतर राष्ट्रांपेक्षाहि अधिक विरोध केला, त्यांने समोवतालच्या प्रदेशांपेक्षाहि माझ्या निर्णयांचा अधिक विरोध केला; कारण त्यांनी माझ्या निर्णयांचा अन्वेत केला व माझ्या नेमाप्रमाणे ते चालले नाहीत. ७ त्यामुळे प्रभु परमेश्वर म्हणतो, ज्या अर्थी तुम्ही आपल्या समोवतालच्या राष्ट्रांपेक्षां अधिक बंदाळी माजविली व माझ्या निर्णयाप्रमाणे चालली नाही, माझे निर्णय पाळिले नाहीत, आणि आसपास राहू आहेत त्यांच्या निर्णयाप्रमाणे देवील वागलं नाही,

८ त्या अर्थी प्रभु परमेश्वर खफतो, पाहा, मी, मीव तुम्हाविश्व दोईन आणि राष्ट्रांदेखत तुजमध्ये न्याय-शासन करीन. ९ तुम्हा सर्व असंगल कृत्यांकुळे, आजवर मी केले नाही व पुनः त्याप्रमाणे करणार नाही, असे मी तुम्हा घरीं करीन. १० तुम्हामध्ये ताप आपल्या मुलांस भक्षितील व मुळे आपल्या चालांस भक्षितील; व तुम्हा घरीं म्यावस्थाम
करीन व तुम्हे सर्व अवशेष राहिलेले लोक दशादिशास

विसरून टाकीन. ११ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, तूं माझे पवित्रस्थान आपल्या मर्वे तिरस्करणीय वस्तुतील व असंगल कर्मांनी अष्ट केले, म्हणून खात्रीने मी तुजवरची कृवाण्डि काहून घेईन, गय करणार नाही, दया करणार नाही. १२ ताङ्ग्या वस्तुतीचा तिसरा हिस्सा पटकीने मरेल व तुजमध्ये लोक उपासमारीने नाश पावतील; तिसरा हिस्सा तुजमोवती तरवारीने पडेल; व तिसरा हिस्सा मी दशादिशांस विखरीन; मी तरवारीने त्यांचां पाठ पुरवीन. १३ अशी माझ्या रागांची पूर्तत होईल आणि त्यांजवरच्या माझ्या कोधाची त्रुपि होऊन माझे समाधान होईल. मी त्यांजवरच्या माझ्या कोधाचा शेवट केला म्हणजे ते समजतील की मी परमेश्वर हे आवेशाने बोलले आहे. १४ आणखी तुजमोवतालच्या सर्व राष्ट्रांमध्ये मी तुल उजाळ करीन, अपशंदाचा विषय करीन, आणि येणारेजाणारे हे पाहील. १५ मी ओधांने, संतापांने व तीव्र निषेधाणांने तुम्हे न्यायशासन करीन तेव्हा तुजमोवतालच्या राष्ट्रांस ते अपशंद, निंदा, ताकीद व विस्मय यांचा विषय होसील; मी परमेश्वर हे म्हणाले आहे; १६ मी तुम्हाचा नाश करण्यासाठी उपासमारीचे नाशकारक तीक्ष्ण वाग सोडीन, तेव्हा तुम्हांवर मी दुष्कल्याचा कहर करीन व तुम्हाचा भाकीचा आधार तोडीन; १७ मी तुम्हांवर दुष्काळ व हिंज पशु पाठवीन; ते तुम्हांस निःसंतान करीतील; मरी व रक्षात ही तुम्हांवर येतील; मी तुम्हांवर तरवार आणीन; मी परमेश्वर हे म्हणाले आहे,

१ मग परमेश्वराचे वचन मला प्राप झाले की

२ मानवपुत्रा, तूं आपले मुख इशाएलाच्या पर्वतांकडे कळून त्यांस वदेशन संदेश दे. ३ असे म्हणः इशाएलाच्या पर्वतांनो, प्रभु परमेश्वराचे वचन ऐका; प्रभु परमेश्वर पर्वत, टेकच्या, नाले व खोरी यांत म्हणतो, पाहा, मी, मीव तुम्हांवर तरवार आणू तुम्हांवरासाठी उपासन करीतील. ४ तुम्हाच्या वेशा ओर्हाड होतील, तुम्हाच्या सुर्वमूर्ति कोहून टाळक्यात येतील;

તુમચે વધ પાવલેલે લોકે તુમચ્યા મૂર્તીપુર્ઢે પડતીલ અંસે
મી કરીન. ૫ મી ઇસાએલ વંશજાંચી પ્રેતે સ્વાન્ધ્યા
મૂર્તીપુર્ઢે ટાકીન, તુમચ્યા વૈદાંભોવતી તુમચી હાડે
વિખરીન. ૬ તુમચ્યા સર્વ વસતિસ્થાનાંતીલ નઘરે
ઉદ્ભવ્સ્ત હોતીલ વ ઉચ્ચસ્થાને ઊજાડ હોતીલ; અજાને
તુમચ્યા વેણ ઉદ્ભવ્સ્ત વ ઊજાડ હોતીલ, તુમચ્યા મૂર્તી
મંગળ નાટ હોતીલ, તુમચ્યા સ્વામિર્દી તોછન ટાકીનાં;
અંશી તુમચ્યા હાતચી કામે નાહીનશી કરિતીલ.
૭ તુમહાંમધ્યે વધ પાવલેલે પડતીલ તેબ્બે તુમહાંસ
સમજેલ કી મી પરમેશ્વર આહે. ૮ તરી તુમ્હી દેશો-
દેશી પરાગંડા બ્લાલ તેબ્બે રાણ્યમધ્યે તુમહાપેકી કાહી
તરવારીપાસું નિમાવુન રાહીલ; અંસે અવશેષ મી
રાણુન ટેચીન. ૯ તુમહાપેકી નિમાવલેસે જ્યા રાણુંત
પછુન નેલે જાતીલ ખોતે તે માઝે સ્મરણ કરિતીલ;
તેબ્બે મજાપસંચ દૂર જાલેલે ત્યાંને તુરાચારી હૃદય
આણ ત્યાંની મૂર્તીકિંદે લાંબલેલે ત્યાંને દુરાચારી નેત્ર
હી મી બઠળાસ આણીન; ત્યાંની આપણાં સર્વ અમંગલ
કુલ્યાંની જે દુષ્કળી કેલે, ત્યાંનુંલે તે આપણાં નિદ્ય
માનિતાલ. ૧૦ તેબ્બે તે જાણીલ કી મી પરમેશ્વર
આહે; ત્યાંબબર હે અરિણ આણીન રાણુન મી સાંગિતલે
તે નિરંકુસ સાંગિતલે નાહીન.

૧૧ પ્રશ્ન પરમેશ્વર મહણતો, આપણે હાતચ્યા આણુન
મહણ: ઇસાએલ ચરણચ્યા સર્વ અમંગલ તુકમાંન
વિકાર અસો; તે તરવાર, દુષ્કળ વ મરીયાંની મરતીસુ.
૧૨ જો દૂર અસેલ તો મરીને મરેલ; જી જવળ અસેલ
તો તરવારિને પદેલ; જીતુંહિ જો નિમાવિલ તો
તુલ્યાંને મરેલ; અંશી મી ત્યાંચાસંસ્થા પ્રાણીન
દીતાંનાંની પરિશૂર્તી કરીન. ૧૩ પ્રશ્નેહ ડંચ ટેકેલીબર,
સર્વ ડોગરોચા માખાંબર, પ્રથેહ હિરચ્યા સ્થાદાચાલી,
પ્રથેહ દાટ પાંચીચ્યા રસા જ્ઞાદાંલાંની જંય જ્યા
સ્વલ્પની ત્યાંની આપણાં સર્વ મૂર્તીપુર્ઢે તુલાંસિક ઘૂર
અર્પિલા, તેચણ્યા ત્યાંચા મૂર્તીચ્યા મધ્યે ત્યાંચા વેલાં
સમોવતી ત્યાંચે કંદ પાવલેલે પડતીલ, તેબ્બે તુમહાંઓ
સમજેલ કી મી પરમેશ્વર આહે. ૧૪ મી આપણે હત
ત્યાંબબર ડગરીન આપણ ત્યાંચા સર્વ ઇસતિસ્થાનાંતીલ

અંશી દિબલાકડચ્યા રાનાપેક્ષા વૈરાગ વ ઓસાડ કરીન;
તેબ્બે ત્યાંસ સમજેલ કી મી પરમેશ્વર આહે.

૧ આણાંથી પરમેશ્વરચ્યે વચન મળ પ્રાસ જાલે:

૨ પ્રશ્ન પરમેશ્વર ઇસાએલ દેશાલ મહણતો, હે
માનવપુત્રા, અંત આલા આહે, દેશાચા ચોહો બાજુની
અંત આલા આહે. ૩ આતો તુશા અંત આલા આહે; મી
આપણ સંતાપ તુજવર મદકવીન, તુશા કરણીપ્રમાણે
તુશા ન્યાય કરીન વ તુશા સર્વ અમંગલ કૃત્યાંચે પ્રતિ-
કળ તુલા દેઈન. ૪ મી તુજવર કૃપાદાંશી કરણાર નાહીન,
મી ન્યાય કરણાર નાહીન; તર તુશા કરણીંચે પ્રતિકળ
તુલા દેઈન, તુશા અમંગલ કૃત્યાંચે પ્રતિકળ તુજમધ્યે
દિસેલ તેબ્બે તુમહાંસ સમજેલ કી મી પરમેશ્વર આહે.

૫ પ્રશ્ન પરમેશ્વર મહણતો: પાહા, વિપત્તિ, અપૂર્વ
વિપત્તિ યેત આહે. ૬ અંત આલા આહે, આલા આહે! તો
તુજસાંટી જાગૃત જાસ્તા આહે; પાહા, તો યેત આહે.

૭ દેશાતંસ્યા રહિવાસા, તુશી ઘડી મરલી આહે; કાળ
આલ આહે, દિવસ સમીય આલ આહે; ડોગરબર હર્ષ
નહેલે તર તુલાકૂલ હોયાર આહે. ૮ આતો મી આપણ્યા
સંતાપ ક્રોણેચા તુજવર સલવ વશવં કરીન, મી આપણ્યા
કોણાંચે પરિષ્ઠિત તુજવર કરીન, તુશા આચરણપ્રમાણે
તુશા ન્યાય કરીન વ તુશા સર્વ અમંગલ કુલ્યાંચે પ્રતિ-
કળ તુલા દેઈન. ૯ મી તુજવર કૃપાદાંશી કરણાર નાહીન;
મી તુશી ન્યાય કરણાર નાહીન; તર તુશા આચરણચ્યે
કળ તુલા દેઈન, તુશા અમંગલ કુલ્યાંચે પ્રતિકળ તુલા
દેઈન; તેબ્બે તુલા સમજેલ કી મી પરમેશ્વર તુલા
મારણાર આહે.

૧૦ પાહા, તો દિવસ! પાહા તો યેત આહે! તુશા
ચિસાસં રોધા ઉભલા આહે, તો ફોકાવુન જ્યાચા
સંડ કનણ આહે, તો ગવણે ફુલલા આહે. ૧૧ પ્રશ્ન
લાંબ હું શાસનદીદ હોઊન વશવં આહે; ત્યા લોકાંતાલ
કોણીનિ, સંસ્કૃતા સમૂહપેકી કોણીનિ, ત્યાંચા ઘનાંલે
કાહીને ઉસ્કાર નાહીન; ત્યાંચી કાહી પ્રતિષ્ઠા રાહણાર
નાહીન. ૧૨ સમ્ય આલા આહે, દિવસ સમીય આલ
આહે; વિજ્ઞ વેગાર આનંદ ન કરો, વિકણાર વેદ
ન પાચો; કરણ ત્યા સર્વ સમૂહબર કોષ યેત આહે.

२५ विजयीरा जीवंत राहिला तरी तो विकलेल्या भूमीचा परत जावयाचा नाही, कारण हे भाकीत त्या सर्व समूह-विषयींचे आहे, त्यांतले कांहीहि चुक्कणार नाही; कोणीहि आपल्या अधर्माने आपल्या जीवितास बळकटी अणणार नाही.

१४ ते करण वाजवितात, सर्व तयारी करितात, तरी कोणी युद्धास मुढे सरसावत नाहीत; कारण त्या समूहावर माझा कोप जाला आहे. १५ बाहेर तरकार, अंत मरी व दुष्काळ; शेतांत असलेल्या तरवारीने मरेल. नवरात्र असलेलेल्या दुष्काळ व मरी ही आसून टाक्कील. १६ त्यांतले काही निमवतील ते निमवतील, पण ते सगळे खोचांतल्या पारव्यांप्रकारे डोंगरांवर आपल्या अधर्मासुळे बुमत राहील. १७ सर्वचे हात ढिले पडील; त्यांच्या गुडच्याचे पायी होईल. १८ ते कमरेला गोणाट गुंडाळील, दर्शरा त्यास व्यापील; त्या सर्वांच्या मुखांवर लज्जा असेल व सर्वची डोकी भादरण्यांत बेतील. १९ ते आपले एधे रस्यांवर फेळून देतील, त्यास आपले सोने अमंगल बाटेल; परेमेश्वराच्या कोपांच्या दिवशी त्यांच्या सीन्यासुळांने त्यांचा बचाव होणार नाही; त्यापासून त्यांच्या जिवाची तृप्ति होणार नाही, त्यांचे पोट भरणार नाही, कारण त्यांनी त्यासुळे ठेकर खाऊन अधर्म केला आहे. २० त्यांनी त्यांची केलेली भूषणे दिमाक दाखविण्यासाठी बापरिली; त्यांनी त्यांच्या अमंगल मूर्ति व तिरस्कारीय वस्तु आपणांसाठी बनविल्या. महणून ते त्यास अमंगल वस्तुसमान बाटावें असे भी केले आहे. २१ ते मी परदेशीयांस भक्ष्य महणून देईन, ते जगांतील दुष्टांस लुट रुपाण देईन; ते ते अष्ट करितील. २२ भी आपले होडे त्यांच्यापासून फिरीन, मुहर्जे ते लोक माझे भांडार अष्ट करितील; छटाऱ त्यात घिसून ते अष्ट करितील. २३ जेठी तायार करा, कारण देश रुपायाच्या गुणांनी अल्प आहे, नगर वाळा त्याराने भरले आहे. २४ जेठी भी नारांवाहले अधरांवर जब आणीन, ते त्यांची एधे त्यात अकरितील; भी जवरदस्ताच्या ताळ मोठीन, त्यांची

पवित्रस्थाने अष्ट होतील. २५ नाश येत आहे; ते जाती वोचितील, पण ती मुळी नसावयाची. २६ नाशावर नाश येईल, अवैरव अवैरव उठेल; ते संदेशांत दृष्टीत पाहायास सांगतील पण याजकांचे धर्मशाळाजान व बळिलांचे भस्त्रवत देण्यांचे सामर्य ही नष्ट होतील. २७ राजा शोक करील, सरदार दरान्याने व्यास होईल, देशांतील लोकांचे हात घरभरतील; भी त्यांच्या आक्षरात्रामणे त्यांजीशी बर्तन करीन, त्यांच्या गुणदोषांप्रमाणे त्यांचा न्याय करीन; तेव्हा त्यांस समजेल कीं मी वरमेश्वर आहें.

११ सहाय्या वर्षांच्या सहाय्या महिन्याच्या पंचांगास असे शाळे की मी आपल्या धरी असलेले होतो व जडूचाचे बळील भजसमोर बसले होते. तेव्हा तेथे प्रभु परमेश्वराचा वरददस्त मजबूर आला. २ मी पाहिलेले एक पुरुष असल्याचा भास मला जाला; त्याच्या कमरेपासून खाली अभिचा भास झाला व त्याच्या कमरेपासून वर तृणमण्याच्या तेजासेवराचा भास जाला. ३ त्यांने हाताच्या अळुतीचे काही पुढे करून माझ्या डोक्यावारील एक बट धरिली, आणि आत्माने आक्षण व शुची योग्या दरम्बान झाला उत्तराज्ञ नेत्रांना दिव्यांगीने यस्तेलम एथे उत्तरास असलेल्या अंतर्लाभ अंतर्लाभ दरवाजाजवळ आणिले; तेथे इच्छेस पेटविण्याच्या मूर्तीचे आसन होते. ४ मग पाहा, मी खोजांत दृष्टीत पाहिला होता त्यासारांते इच्छाएलाच्या देशावरै तेज येथे होते. ५ तेव्हा तो मला महणाळा, मानवपुत्रा, आपले डोके वर करून उंत्र दिशेकडे पाहा, मी उत्तरेकडे दृष्टि लाभिली तो वेदी-वेदीच्या उत्तरेस मंत्रिताच्या प्रवेशमार्गात ही इच्छेस पेटविणारी मूर्ति होती. इ तो मला मृणाल, अस्त्र-मुष्टी, ते काय करीत अहोत ते पाहासोस ना? मी आपल्या पवित्रस्थानांतून दूर निघून जावे महणून आशी असंतुष्ट होते, इच्छाएक घरावें येथे करीत आहे; जडूचीही असिल असंगत कूर्ये तुळा दृश्य संकलित कृप्यांने असल अंतर्लाभ प्रवेशमार्गांत आणिले; मी अस्त्र शाठम्भळ; अग्नितुल्य प्रतिमा मला दिसली.

पाहिले तो मितीला भोक पड़ले होते १८ त्याने मला महट्टे, मानवपुत्रा, मित स्थ; मी मित स्थणिली तो पाहा, एक दर लागले ९ तेव्हां तो मला म्हणाला, येथे हे लोक कसली दुष्ट व अमगळ कृत्ये कीत आहेत ती पाहा १० मीं आंत जाऊन पाहिले तो सरपटगारे प्राणी, अमगळ पशु व इशाएल धराण्याच्या सर्व मूर्ति यांची वित्रे मितीवर चोहोकडे काढिलेली होती ११ त्यांच्यापुढे इशाएल धराण्याच्या बिंदिलांतले सतर पुल उमे असून त्यांजमध्ये याच्या बिन शासन हा उमा होता; त्या प्रत्येक माणसाच्या हातीं खुफाटये होते; तेथे खुफाट्या दाढ खुराका परिमळ वर, जात होता १२ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, इशाएल धराण्याचा प्रत्येक बडील आपल्या मूर्तिंहृष्टांत अधार-मध्ये काय कीत आहे हे तुला दिसते ना ? ते तर म्हणात की परमेश्वर आपांहास पाहून नाही; परमेश्वराने देशाचा त्याप केला आहे १३ तो मला म्हणाला, ते यांहुनी अधिक अमगळ कृत्ये कीत आहेत, ती खुलारपि तुला विसून येतील १४ तेव्हां त्याने मला परमेश्वराच्या मरिदाराच्या उत्तरीस असलेल्या दरवाजा-अंबळ अगिले, ती तेथे लिया बसून तम्हुजासाठी शोक कीत होता १५ तो र्हाणा म्हणाला, मानवपुत्रा, तुला हे दिसते ना ? याहुन अधिक अमगळ गोडी तुक्का दृष्टीस पडतील १६ तेव्हां त्याने मला परमेश्वराच्या मंदिराच्या आंतल्या अंगांत नेले, तो पाहा, परमेश्वराच्या मंदिराच्या द्वारी देवडीच्या व वेदीच्या दरम्यान भुमारे पंचवीस इसम परमेश्वराच्या मंदिरकडे पाठ कल्प व घोर्वेकडे तोड कल्प उमे होसे; ते घोर्वेदिशेस सूर्योदी उपासना कीते होते १७ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, तुला हे दिसते वा ? बहुलचे धराणे येथे ही अमगळ कृत्ये कीत आहे, हे थोडे झाले काय ? देश खुलुमाच्या कृत्यांनी भरून ते मला भुनपुन: संतापितात; पाहा, ते आपल्या नकास डहाली लावीत आहेत १८ यासुळे मी संतापून करावयाचे तें करीन, मी त्यांजवर कुपाद्धि करणार नाही; त्यांची गय करणार नाही; त्यांनी मोठ्याने देशाचा त्याग केला आहे, परमेश्वर पाहत नाही.

माई कानी आरोक्षी मारिली तरी मी त्यांने एकणार नाही.

१ मग त्याने मला ऐकू येईते मोठ्याने महट्टे, २ नगररक्षकहो, तुव्ही सगळे आपलीं विचंरक हस्तारे हाती बेळन इकडे या. २ तेव्हां पाहा, उत्तरकडील वरच्या वेशीने सहा पुरुष आपल्या हातीं विचंसक हस्तारे बेळन आजे, त्यांजमध्ये शुभ तागाचे वज्र त्यालेला एक मनुष्य होता, त्याच्या कमरेनजीक कारकुनाची दुक्त दुक्त होती. ते आंत जाऊन पिती बेदीजवळ उमे राहिले. ३ कस्त्यारुढ असलेल्या इशाएलाच्या देवांने तेज वेशल निघू मंदिराच्या उंबरकावर आले; आणि कमरेनजीक कारकुनाची दुक्त असलेल्या व शुभ तागाचे वज्र त्यालेल्या त्या मनुष्यास त्याने हात कारिली. ४ परमेश्वर त्याला म्हणाला, नगरामधून, यस्त्येमा-मधून जाऊन जी माणसे आपल्यांत हात असलेल्या सर्व अमगळ कृत्यासुळे उसासे टाकून विलम कीत आहेत त्यांच्या कमाळावर चिन्ह कर ५ मला ऐकू येईते तो त्या बाकीच्यास म्हणाला, त्यांच्यामागून नगरात जाव संहार करा; कुपाद्धि करू नका; गय करू नका; ६ वृद्ध, तस्य व कुमारी, मुले व लिया यांची निखाल्या कतल करा; पण ज्यांवर चिन्ह असेल त्यांस स्पर्श करू नका; माई पवित्रस्थानापासून आरंभ करा. तेव्हां मंदिरापुढे असलेल्या बिंदिल-पासून त्यांनी आरंभ केला. ७ त्याने त्यांस महट्टे, मंदिर अष्ट करा; अगांव विश्वेल्यांनी भरून टाका; चला, निघा; तेव्हां त्यांनी जाऊन नगरांत संहार चालविला; ८ त्यांनी अशी कतल चालविली असला मी भुट्टो तेव्हां मी उपडा पहून ओरहून म्हणालो, हाव हाव ! प्रभू परमेश्वरा, तू यस्त्येमावर आपल्या कोधाचा वर्षाव कल्प अवया अवसिष्ट इशाएलाचा विचंस करिलील काय ? ९ तेव्हां तो मला म्हणाला, इशाएल व यहूदा यांच्या धराण्याचा अधर्म अत्यंत भारी आहे; देश रक्कपाताने भरला आहे, नगर अन्यायाने भरले आहे; काण ते म्हणतात, परमेश्वराने देशाचा त्याग केला आहे, परमेश्वर पाहत नाही.

१० मीं तर कृपादृष्टि करणार नाही, गम करणार नाही, त्यांच्या आचाराचे प्रतिकल त्यांच्या शिरी लादीन. ११ तेव्हा पाहा, कमरेनजीक कारकुनाची डलत अस-लेल्या व शुश्र तागाचे वज्र त्यालेल्या त्या मनुष्यांने परत घेऊन कळविलें की तुम्हा आहेप्रमाणे मीं केले अहे.

१ मीं पाहिले तों करुबांवरल्या छावर १० गृहमध्यासारिंखे काही दिसले, तें सिंहासनाच्या प्रतिमेशासारिंखे होते. २ मग परमेश्वर तागाचे वज्र त्यालेल्या त्या मनुष्यास म्हणाला, करुबांवाली चाकांच्या मध्ये जाऊन करुबांच्या मधून इंगांनी आपली खोंजल भर व ते नगरावर विसर, तेव्हां तो माझ्या-देवत गेला. ३ तो मनुष्य गेला तेव्हां करुब प्रदिराच्या उजवीकडे उभे होते आणि आंतले अंगण मेघांने व्यापून

टाकिले होते. ४ परमेश्वराचे तेज करुबांवरल निघून मंदिराच्या उंबराच्यावर आले होते; मंदिर मेघांने व्यापिले होते व अंगण परमेश्वराच्या तेजाच्या प्रमेणे भस्त्रे गेले होते. ५ करुबाच्या पंखांचा चिन बाहेरन्या अंगणात ऐकूं जात होता; सर्वसमर्थ देवाच्या वाणी-सारखा तो होता. ६ त्यांने शुश्र तागाचे वज्र त्यालेल्या मनुष्यास आहापून सांगितले की त्या चाकांमधून, करुबांच्या मधून, इंगल घे; तेव्हां तो जाऊन चाकांच्या बाजूस उभा राहिला. ७ मग त्या करुबांपैकी एकांने आपला हात लंबवून करुबांमधून्या विस्तवास तो लाभिल; त्यांने त्यांतुन कांही इंगल घेऊन तागाचे वज्र त्यालेल्या त्या मनुष्याच्या हातात दिले; तो ते घेऊन निघून गेला. ८ तेथे करुबांजवळ त्यांच्या पंखांचाली मनुष्याच्या हाताच्या आकृतीसारखे कांहीं दृशीस पडले. ९ मीं पाहिले तों प्रत्येक करुबाच्या बाजूस एक अशी सगळ्या करुबांच्या बाजूस चार चाके होतीं; तीं चाके वैद्यर्यमध्यासारखी दिसत होतीं. १० दिसावयाला त्या चार चाकांचा डौळ सारखा होता; तीं जशीं काय चाकाअड चाक अशी होतीं. ११ ते चालत तेव्हां चारी दिशापैकी पाहिजे त्या दिशेस जात; चालतांना वक्त नसत; प्रत्येक मस्तकाच्या कोणत्याहि रोखांने ते जात; चालतांना वक्त नसत. १२ त्यांने

सर्व शरीर, पाठ, हात, पंख व नार चाके यांस सर्वत्र डोके होते. १३ चाकांस गरगर फिरणारी, चाके असे महालेले मीं ऐकले. १४ त्या प्रत्येकास चार मुखे होतीं; पहिले मुख करुबांच्या मुखासारखे होते, दुसरे मनुष्याच्या मुखासारखे होते, तिसरे सिंहासनाच्या मुखासारखे होते व चौथे गरुदाच्या मुखासारखे होते. १५ ते करुब उडून वर गेले; मीं खबार नदीच्या तीरीं पाहिला तो हा प्राणी होय. १६ करुब चालले म्हणजे चाके त्यांबरोबर चालत आणि भूमीवस्त्र उंच उडप्पासाठी ते आपले पंख उचलीत तेव्हां तीं चाके वेगांनी होत नसत; १७ ते थांबले म्हणजे तीं थांबत; ते वर उडाले म्हणजे त्यांबरोबर तीं वर जात; कारण त्या प्राण्यांचा आसा त्यांत होता.

१८ तेव्हां परमेश्वराचे तेज मंदिराच्या उंबराच्या वस्त्र निघून करुबांवर जाऊन राहिले. १९ निघते-वेळी करुबांनी आपले पंख उचलिले व ते माझ्यादेखत भूमीवस्त्र वर बद्धून गेले, त्यांबरोबर चाकेहि गेली; ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या पूर्व द्वारापुढे थांबले; त्यांच्यावर इशाएलच्या देवाचे तेज होते. २० खबार नदीच्या तीरीं मीं इशाएलच्या देवाच्या आसनालाली पाहिला होता तो हा प्राणी होय; ते करुब आहेत हैं मला कळले. २१ त्या प्रत्येकास चार मुखे होतीं व प्रत्येकास चार पंख होते; त्यांच्या पंखांचाली मनुष्याच्या हातासारखी आकृति होती. २२ त्यांच्या चेहऱ्यांविषयी म्हणाल तर खबार नदीच्या तीरीं मीं पाहिलेल्या चेहऱ्यांसारखेच ते होते, त्यांची स्वरूपे व ते स्वतः तसेच होते; ते नीट आपल्यासमोर चालत.

१ मग आह्यांने मला उचलून घेऊन ११ परमेश्वराच्या मंदिराच्या पूर्वामिसुख पूर्ववेशीकडे आणिले; तेव्हां पाहा, वेशीपुढे पंचवीस इसम होते; त्यांच्यामध्ये जाजन्या चिन अज्ञू, व पल्लवा चिन बनाया हे लोकानांक माझा दृशीस पडले. २ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, अदर्माची योजना करणारे व या नगरात अनिष्ट संकल्प करणारे पुरुष ते हेच; ३ ते म्हणतात, घरै बांधप्पाची वेळ अवापि जवळ

आली नाहीं; हे नगर जणू काय कढई व आम्ही तीतले मांस; ४ म्हणून त्यांजविरुद्ध संदेश दे, मानव-पुत्रा, संदेश दे. ५ तेब्हां परमेश्वराचा आत्मा मजबूर उत्तराला; तो म्हणाला, असे म्हण: परमेश्वर म्हणतो, अहे इक्षाएल वेशजहो, तुम्ही असेंअसे म्हटले; तुमच्या मनात कायकाय येत आहे तें मी जाणतो. ६ तुम्ही या नगरात पुळकळांस वधिले, त्यांतले रस्ते प्रतीनीं भरून टाकिले. ७ ह्याकरितों प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही या नगरात ज्यांना वधून टाकिले, ते मांस आहेत, व हे नगर कढई आहे; तुम्हांस तर त्यांतून बाहेर नेतील. ८ तुम्ही तरवारीस भितां; मी तुम्हांवर तरवार आणाऱ्यां असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. ९ मी तुम्हांस त्यांतून बाहेर काढीन, तुम्हांस परदेशीयांच्या हाती देईन व तुम्हांस न्यायबंद करीन. १० तुम्ही तरवारीने पडाल; इक्षाएलसीमेवर भी तुमचा न्याय करीन तेब्हां तुम्हांला समजेल की मी परमेश्वर आहे. ११ हे नगर तुम्हांस कढई होणार नाही व तुम्ही तीतले मांसहि होणार नाही; इक्षाएलसीमेवर भी तुमचा न्याय करीन. १२ तेब्हां तुम्हांला समजेल की मी परमेश्वर आहे; कारण तुम्ही माझ्या नियमांप्रमाणे चालाल्यां नाही, माझे निर्णय तुम्ही पाळिले नाहीत, तर तुम्ही अपल्या सभोवतीं असणाऱ्या राष्ट्रांच्या निर्बंधांप्रमाणे वागला. १३ मी हा संदेश देत असतां असे झाले की पलखा बिन बानाया मेला तेब्हां मी उपडा पडून मोठ्याने असेहून म्हणालो, अहा प्रभु परमेश्वर, तू इक्षाएली अवशेषाचा पुरा अंत करतोस काय?

१४ परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की १५ मानव-पुत्र जे यस्तात्येमनिवासी, परमेश्वरापामूळ दूर राहा, आम्हालाच देश वतन यिळाला आहे, असे म्हणातात ते तुम्हे भाऊबंद, तुम्हे भाऊबंदच, तुम्हे आसजन, इक्षाएलांने सर्व घराणे आहेत; १६ ह्याकरितां असे म्हण: प्रभु परमेश्वर म्हणतो की मी त्यांस राष्ट्रांत दूर वालवून देऊन देशोदेशीं पांगविले आहे, तरी ज्या ज्या देशांत ते गेले आहेत त्यांत मी त्यांस अल्पकळ पवित्रस्थान होईन. १७ यास्तव असे म्हण: प्रभु परमेश्वर म्हणतो

की मी तुम्हांस राष्ट्रांतून गोळा करून आणीन; ज्या ज्या देशांत तुम्ही पांगलं आहां त्यांतून मी तुम्हांस जमा करून घेईन; आणि इक्षाएल देश तुम्हांस घेईन. १८ ते येथे येतील आणि येथल्या सर्व तिरस्करणीय व अमंगल वस्तु येथून काहून टाकितील. १९ मी त्यांस एकच हृदय देईन; तुमच्यांत नवीन आत्मा घालीन; मी त्यांच्या देहांतून पाणाणहृदय काहून टाकून त्यांस मांसमय हृदय देईन; २० म्हणजे ते माझ्या नियमांस अनुसस्न चालतील, माझे निर्णय पाळून त्यांप्रमाणे वागतील; ते माझे लोक होतील व मी त्यांचा देव होईन. २१ ती ज्यांचे मन त्यांच्या तिरस्करणीय व अमंगल वस्तूच्या मनोरथास अनुसराते त्यांच्या आचारांचे प्रतिकल त्यांच्याच शिरीं येवेलसे भी करील, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. २२ तेब्हां करूलांनी आपले पंख उचलिले, त्यांबरोबर चांकेहि उचलर्यां गेली आणि इक्षाएलांच्या देवांचे तेज त्यांच्यावर होते. २३ मग परमेश्वरांचे तेज नगराच्या मध्यभागाहून वर उच्छून नगराच्या पूर्वेस असलेल्या पर्वतावर राहिले. २४ तेब्हां त्या आत्माने दृष्टांतात मला उच्छून घेऊन खासदी देशांत धरून आणिलेल्या लोकांकडे आणिले; आणि जो दृष्टांत भी पाहत होतों तो माझ्या डोळ्याआढ झाला. २५ मग परमेश्वरांने मला सांगितलेली सर्व वचने, धरून आणिलेल्या त्या लोकांस मी सांगितली.

१ परमेश्वरांचे वचन मला प्राप्त झाले की
१२ २ मानवपुत्रा, तू फिरुरी घराण्यांत राहत आहेस, त्यांस डोके असून दिसत नाही, कान असून ऐकू येत नाही; कारण ते फिरुरी घराण्यांतले आहेत. ३ ह्याकरितां हे मानवपुत्रा, तू देशांतर कराण्यास लागणारी सामग्री सिद्ध कर, व भरदिवसां त्यांच्यादेखत निघून जा; त्यांच्यादेखत आपांने ठिकाण सोडून दुसऱ्या ठिकाणी जा; न जाणो हे कदाचित त्यांच्या लक्षांत येईल; ते तर बंड-खोर घराण्यांतले आहेत. ४ देशांतरास जातांना सामग्री बाहेर काढितात तसें तू भरदिवसां त्यांच्यादेखत आपांने सामानसुमान बाहेर काढ, व देशांतरास निघतात तसा संव्याकाळीं त्यांच्यादेखत निघून जा. ५ त्यांच्यादेखत

सामान आरपार भोक पाड व त्यांतुन अपले सामान-
सुमान ने ६ त्यांच्यादेखत तें खांदावर घे व अंधार
पडला म्हणजे तें घेऊन जा; तुं अपले मुख झाक
म्हणजे भूमि तुला दिसावयाची नाही; कारण मी तुला
इस्त्राएल धराण्यास चिन्हवत नेमिले आहे. ७ मला आज्ञा
झाली तसें मी केले; देशांतरास लागणारी सामग्री
नेतात तसें मी भरादिवसां आपले सामानसुमान बाहेर
काढिले व संध्याकाळी मी टटास आरपार भोक पाडिले;
अंधार पडला तेव्हां मी सामान बाहेर नेले व त्यांच्या-
देखत तें मी खांदावर घेतले. ८ सकाळी परमेश्वराचे
बचन मला प्राप्त झाले की ९. मानवपुत्रा, तुं काय
करितोस, असें तुला त्या इस्त्राएल धराण्याने, त्या फितुरी
धराण्याने, म्हणले ना? १० त्यांस सांग: प्रभु परमेश्वर
म्हणतो की हैं देवबचन यस्तात्मातील अधिष्ठतीस व
ज्या इस्त्राएल धराण्यांतले ते आहेत त्या सर्व धराण्याला
लग्नु आहे. ११ असें म्हण की मी तुम्हांस चिन्हवत.
आहें; मी त्यांस कूलन दाखविले तेसें त्यांस घेबेल;
ते. हृषपार होतील, वंदिवासात जातील. १२ त्यांच्या-
तला सरदार अंधार पडला असतां खांदावर सामान
घेऊन निघून जाईल; ते तट फोडून त्यांतुन तें नेतील;
तो आपले मुख झाकील म्हणजे त्याच्या डोळ्यांला भूमि
दिसावयाची नाही. १३ मी त्याजवर अपले जाळे
टाकीन म्हणजे तो माझ्या पाशांत सोपडेल; मी त्यांस
बाबेलास खास्याच्या देशांत घेऊन जाईन; पण तो देश
त्याला दिसणार नाही व तो तेथेच मरेल. १४ मी
त्यांच्याभोवतालने त्याचे सर्व साहाय्यकर्ते व त्याची सर्व
सेना यांची दाही दिशांस दाणादण करीन, व मी
तरवार उपसून त्यांचा पिंचा पुरवीन. १५ मी त्यांस
राष्ट्रांमध्ये परांगदा करीन, त्यांची देशोदेशी पांगापांग
करीन, तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहें.
१६ तरी त्यांच्यांतल्या थोडक्यांस तरवार, दुष्काळ व
मरी यांगसून मी बचावीन; म्हणजे ते ज्या ज्या राष्ट्रात
जातील तेथे आपल्या असंगल कृत्यांची कडणी
सांगतील; तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहें.
१७ नंतर परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त झाले कों

१८ मानवपुत्रा, तुं धराण्यर कांपत अन्न खा;
कंपायमान व चिंतातुर होऊन पाणी पी; १९ आणि
या देशाच्या लोकांसं सांग की प्रभु परमेश्वर इस्त्राएल
देशांतल्या यस्तात्मेनिवासीयांविषयी म्हणतो की के
चिंतातुर होऊन अन्न खातील, भयकित होऊन
पाणी पितील; कारण त्या देशाच्या सर्व रहिवासाच्या
दुष्टेसुव्हें त्याच्या भूमीतले सर्व काही नष्ट करून ती
ओसाड करप्यांत आली आहे. २० आवाद नवरे
उजाड होतील, भूमि ओसाड होईल, म्हणजे तुम्हांस
समजेल की मी परमेश्वर आहे.

२१ मग परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त झाले की
मानवपुत्रा, २२ दिवस लोबत चालले आहेत, प्रत्येक
दृष्टांत निष्कळ होत आहे, हा जो प्रवाद इस्त्राएल देशांत
तुमच्या तोंडी पडला आहे त्याचा अर्थ काय? २३ तर
त्यांस सांग: प्रभु परमेश्वर असें म्हणतो की मी हा
म्हीचा प्रचार वंद करीन व ती ते इस्त्राएलात उन:
उजाण्यापार नाहीत; त्यांस सांग की दिवस जवळ आणे
आहेत व प्रत्येक दृष्टांत प्रत्येकास येण्याचा समय
जवळ आला आहे. २४ इस्त्राएल धराण्यांत गायुडे
निर्यर्थक दृष्टांत व कृष करणारा शकुन सांगणार नाहीत.
२५ कारण मी परमेश्वर आहें; मी बोलत आहें व मी
बोलतो तें बचन सिद्धीस जाईलच; त्याला इतःपर
विलंब लागणार नाही; कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो,
हे फितुरी धराण्या, मी तुमच्या काळी बचन बोलेल
व तें पूरी करीन.

२६ परमेश्वराचे बचन पुन: मला प्राप्त झाले की
२ मानवपुत्रा, पाहा, इस्त्राएल धराणे म्हणत आहे की
त्याने जो दृष्टांत पाहिला त्याला पुष्कळ अवधि आहे;
तो कृष्या काळविषयी संदेश देत आहे. २८ शाकरितां
त्यांस सांग: प्रभु परमेश्वर म्हणतो की माझ्या कोणत्याहि
बचनास विलंब लागणार नाही; मी बोलेल तें बचन
सिद्धीस जाईलच असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त झाले की
१३. २ मानवपुत्रा, संदेश देणाच्या इस्त्राएलाच्या
संवेदन विकद संवेदन दे; जे आपल्या मनवाच

संदेश देतात त्यांस सांग, परमेश्वराचे बचन ऐका; ३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, जे मूर्ख संदेशे दृष्टांत पाहिल्यावांचून आपल्याच मनांतील संदेश देतात ते हायहाय करोत. ४ हे इक्षाएला, तुझे संदेशे ओसाड जाणी असेलेच्या कोल्यासारखे झाले आहेत. ५ परमेश्वराच्या दिवशी युद्धाल्य तोंड देव्यास तुम्ही खिंदारात उभे राहत नाही आणि इक्षाएल घराण्याचा तट तुम्ही नीट बांधून काढीत नाही. ६ परमेश्वराने त्यांस पाठविले नसता, ही परमेश्वराची वाणी असे म्हणणारे पोकळ दृष्टांत व खोटा शकून पाहतात; आणि शकूनप्रमाणे खरोखर घडेल असी आशा घरितात. ७ तुम्ही निरर्थक दृष्टांत पाहिला, खोटा शकून सांगितला; आणि मी बोलले नसता हें व परमेश्वराचे बचन असे तुम्ही म्हणता, असी गोष्ट आहेता?

८ शाकरिता प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही पोकळ गोष्टी सांगतां व खोटे दृष्टांत पाहता; तर पाहा, मी तुमचा विरोध कीरीन असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. ९ निरर्थक दृष्टांत पाहिल्या व खोटे शकून सांगाच्या संदेशाले दृष्टांत पाहिला हाते चालेल; माझ्या लोकांच्या मंडळवत त्यांचा प्रवेश होणार नाही, इक्षाएल घराण्याच्या नामावलीत त्यांची नोंद व्यावयाची नाही, इक्षाएल देशेत त्यांचे जाणे होणार नाही; तेव्हा तुम्हांस समजेल की मी प्रभु परमेश्वर आहे. १० शांचे कारण हेच की त्यांनी माझ्या लोकांस बहकविले आहे, शांति नसतां शांति आहे असे त्यांनी म्हटले आहे; आणि माझे लोक तट बांधीत असतां, पाहा, त्याला ते कचा चुना लिंपीत आहेत. ११ त्या कचा चुना लिपणाच्यांस म्हण, तट पडेल; जोराचा पाऊस अपोल, अहो मोऱ्या गारानो, तुम्ही पडाल; तुफानी वारा मुटेल; १२ पाहा, तो तट पडल्यावर तुम्ही लिपलेला चुना कोठे आहे, असे लोक तुम्हांस म्हणणार नाहीत काय? १३ शाकरिता प्रभु परमेश्वर म्हणतो, आपल्या संतापामुळे तुफानी वारा मुटेल असे मी कीरीन; माझ्या कोपामुळे जोराचा पाऊस पडेल, नाश व्यावयासाठी माझ्या संतापामुळे मोऱ्या गारा पडलील. १४ तुम्ही कचा चुना लिपलेला तट मी पाहून जमीनदोस्त कीरीन,

म्हणजे त्याचा पाया उघडा पडेल; तट पडेल व तुम्ही त्यावरोवर नष्ट व्याल; तेव्हा तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. १५ मी आपला संतापाचा कहर त्या तातार व त्यास कचा चुना लिपणाच्यावर गुदरवीन; तेव्हा मी तुम्हांस म्हणेन, तट व त्याल्य कचा चुना लिपणारे नष्ट झाले आहेत. १६ ज्या संदेशांची यहश्यालेच्यांची संदेश दिला व शांति नसतां शांति आहे असा दृष्टांत सांगितला, ते तुम्ही नष्ट झालां आहां, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१७ आणली हे मानवपुत्रा, आपल्याच मनांतील संदेश देणाऱ्या तुम्ही लोकांच्या कन्यांकडे तोंड कळल त्यांच्याविस्तृद संदेश दे. १८ त्यांस सांग: प्रभु परमेश्वर म्हणतो, लोकांच्या प्राणांची पारव करावी म्हणून ज्या तुम्ही प्रवेक कोपराळ पट्ट्या चिवून लवितां, व निर-निराळ्या उंचीच्या मनुष्यांच्या डोक्यांसाठी जाळ्या तयार करितां, त्या तुम्ही हायहाय म्हणाल. तुम्ही माझ्या लोकांच्या प्राणांची पारव करितां, पण स्वतंत्र्या प्राणांचा बचाव करितां. १९ लबाईस काळ देणाऱ्या माझ्या लोकांस तुम्ही लबाई सांगून, जे मर्ह नयेत त्यांस मास्तून व जे जगूं नयेत त्यांस बचावून मूळभर जवासाठी व भाकरीच्या तुकड्यासाठी तुम्ही माझ्या लोकांसमोर माझा अवमान केला आहे. २० शाकरितां प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, ज्या पट्ट्या बांधून तुम्ही पक्ष्यांप्रमाणे पारव करितां, त्यांची मी वाट लावीन; मी तुमच्या बांधूनवस्तू त्या पट्ट्या फाहून काढीन आणि ज्या आत्म्यांची तुम्ही पक्ष्यांप्रमाणे पारव करितां, त्यांस मुक्त कीरीन. २१ तुमच्या जाळ्याहि मी फाहून टाकीन, तुमच्या हातांतले माझे लोक मी सोडीन; ते तुमच्या हातीं यापुढे भक्ष्य होणार नाहीत; तेव्हा तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. २२ कारण ज्या धार्मिकास मी दुखविले नाही त्यांचे मन तुम्ही खोटें बोदून दुखवितां, आणि तुम्हांने आपल्या कुमारांपासून वळून नये, आपल्या जीव बचावूं नये असे तुम्ही त्याच्या हाताल बढ देतां; २३ म्हणून यापुढे तुम्हांने निरर्थक दृष्टांत पाहणे व तुमचे शकून पाहणे बंद होईल; आणि

मी आपले लोक तुमच्या हातांतून सोडवीन, तेव्हां तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१ इश्वाएलाच्या उद्घाटनपैकी किंवेक मनुष्ये १४ मजकडे येऊन माझ्यासमोर बसली. २ तेव्हां परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त झाले की ३ मानव-

पुत्रा, हा मनुष्यांनी आपल्या हृदयात आपल्या मूर्ति वागवित्या आहेत; त्यांनी आपले पापजनक अडखलण्या आपल्या नेत्रासमोर ठेविले आहे; अद्या लोकांस मी आपल्याला प्रश्न विचारं देईन काय? ४ त्यांकरितां त्वांजरीं बोल; त्यांस सांग की प्रभु परमेश्वर म्हणतो, इश्वाएल वराष्यांतील जो कोणी आपल्या हृदयात मूर्ति वागवितो, आपले पापजनक अडखलण्या आपल्या नेत्रां-समोर ठेवितो आणि संदेशापकडे येतो त्यांस माझे उत्तर त्याच्या मूर्तीच्या संखेच्या मानाने मिळेल; ५ बेळेकल्ल मी इश्वाएल वराष्याच्या हृदयात हात धालीन, करण से सर्व आपल्या मूर्तीमुळे मला परके झाले आहेत. ६ यास्तव इश्वाएल वराष्यास सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझे फिरा, आपल्या मूर्तीपासून फिरा आणि आपल्या सर्व अमंगळ कर्मापासून तोडे फिरवा. ७ इश्वाएल वराष्यांतला व इश्वाएलात वस्ती कल्ल असलेल्या उच्चांतला जो कोणी मजपासून वियुक्त होऊन आपल्या हृदयात मूर्ति वागवितो, आपल्या पापाचे अडखलण्या आपल्या नेत्रासमोर ठेवितो व मला प्रश्न विचारण्यासाठी संदेशापकडे येतो, त्याला मी स्वतः मला योग्य बाटेल दै उत्तर देईन; ८ मी त्याला वियुक्त होईन; त्याला मी विसरग, विनह व जननिदा योंचा विचय करीन व त्याचा माझ्या लोकांतून उच्छेद करीन; तेव्हा तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ९ जर कोणी संदेश जमात पृथग संदेश देत असला तर समजावें की मीव त्याला अमात पाविले आहे; मी आपला हात त्याजवर उगारीन, व माझे लोक जे इश्वाएल त्यांकून त्याचा उच्छेद करीन. १० प्रश्न करण्याच्या जसां दोष तसाच त्या संदेशाचाही दोष; के दोषे आपल्या दोषाचे कल्प मोर्गितील; ११ म्हणजे इश्वाएल वराणे मजपासून बहकून आणार

नाही व आपल्या सर्व पातकांनी अपणांस विटाळून वेणार नाही; तर ते माझे लोक होतील वै मी त्यांचा देव होईन, असे परमेश्वर म्हणतो.

१२ मग परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त झाले की १३ मानवपुत्रा, एकादा देशाचे विश्वासघात झाल्या मजविस्त धातक केल्यास मी त्यावर आपला हात चालीन, त्याच्या अशाचा आधार तोडीन, देशांत दुष्काळ पाडीन, आणि त्यांतून मनुष्य व पशु यांचा उच्छेद करीन; १४ तेव्हां त्यांत नोहा, दानीएल व ईयोब हे तिचे असले तरी कार झाले; ते आपल्या धार्मिकतेमुळे आपला तेवढा जीव बचावितील असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १५ मी देशांत हिंस पशु धाहून तो उद्धस्त केला आणि त्या पशुपुळे कोणी त्यांतून जातवेत नाही इतका निर्जन तो केला; १६ तर प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, त्यांत ते तिचे असले तरी त्यांस पुत्रांचा किंवा कन्यांचा बचाव करता येणार नाही, त्यांचा मात्र निभाव लागेल, पण देश वैराण होईल. १७ मी देशावर तरवार आणून मट्टले की, अगे तरवारी, देशावर फीर, आणि तिचे मनुष्य व पशु यांचा संहार केला; १८ तर प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, त्यांत ते तिचे असले तरी त्यांस पुत्रांचा किंवा कन्यांचा बचाव करितां येणार नाही, त्यांचा कायदो निभाव लागेल. १९ मी त्या देशावर मरी पाठविली आणि त्यांतून मनुष्य व पशु यांचा उच्छेद करण्यासाठी रक्काच्या रूपाने माझ्या संतापाचा वर्षीव केला; २० तर प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, नोहा, दानीएल व ईयोब हे त्यात असले तरी त्यांस पुत्रांचा किंवा कन्यांचा बचाव करितो येणार नाही; ते आपल्या धार्मिकतेमुळे कार तर आपला जीव बचावितील २१ तर मग मी तरवार, दुष्काळ, हिंस पशु व मरी ही माझी चारी उम शासने यश्वरांमातील मनुष्य व पशु यांचा संहार करण्यास त्यावर पाठवीन, तेव्हां त्याचा निभाव कसा लागेल, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. २२ तरी पाहा, त्याच्यात अवशेष रहील; त्या अवशिष्ट

पुत्रांस व कल्यांस बाहेर आगिलील; पाहा, ती तुम्हाकडे येतील; तुम्ही त्यांचे मार्ग व त्यांची कर्म पाहाल; तेव्हां मी यश्चलेमावर आगिलेले अनर्थ, त्याजवर आगिलेले सर्व प्रसंग याचिवरी तुम्ही सांतवन पावाल. २३ तुम्ही त्यांचा मार्ग व त्यांची कर्म पाहाल तेव्हां त्यासुले तुम्हांचे सांतवन होईल, आणि मी जे त्यांचे सर्व कोही केले आहे त्यांतले कांक्षाहीहि विनाकारण केले नाही हें तुम्हांस समजेल, असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ परमेश्वरांचे वचन मला प्राप्त झाले की
१५० २ मानवपुत्रा, सर्व शुद्धांत श्राक्षालेची काय श्रेष्ठात आहे? वनकृष्णांशुर्यो जी श्राक्षांची फोटी हेती ती काय अधिक आहे? ३ तिचे लाङूड कोणी कामात लाविलो काय? ४ मांडी टांगून ठेक्यासाठी तिच्या खुद्या बनवितात काय? ५ पाहा, ती असीत सर्वण म्हणत टाकितात; असीने तिची घेवी टोके जाळिली व खाला भाग भस्म शात्या तर ती कोणत्या कायास येईल? ६ पाहा, ती शाजूल असता फलस्त्याहि कामी पडत नाही, तर मग असें जवळून तिचा नोक्या शात्यावर ती कोणत्या कामी पडणार? ७ शिकरिता असु परमेश्वर म्हणतो, मी वनकृष्णांतील द्राक्षिण्या असीत सर्वं इष्टून टाळिलो त्याप्रमाणे यश्चलेमनिवाशांस असीत टाळीन. ८ मी त्यांस विमुख होईल; ते असीतल बाहेरु पफके, तरी अमि त्यांस खाऊल टाळील; मी त्यांस विमुख होईल, तेव्हां तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ९ त्यांनी विश्वासवात केला आहे म्हणून मी तेल तैराका कडी असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो,

१ पुनः परमेश्वरांचे वचन मला प्राप्त झाले की
१६० २ मानवपुत्रा, कल्यांतेची असंगल हूतें तिच्या लक्ष्यांत आहेत; तुम्हा वाप अकोरी जी तुम्ही आई हीतील होती. ४ तुम्हा ज्याविष्यवरी घटाउन तर तुम्ही ज्यालीस तेव्हां तुम्हा नाळ कापला नाही, तुम्हा पाण्यांने खुजन स्वच्छ केले नाही, तुम्हा अंगाला मीठ

चोपडले नाहीं व तुला बाळ्यांत शुद्धाळक्के नाहीं. ५ तुम्ही करण येत्तन यांतले कोणतेहि करवें असी तुजवर कोणाची दयाहिं झाली नाही; तर तुम्ही ज्यालीस तेव्हां तुला असंगल समजून शेतांत टाळून दिले होतें. ६ मी तुजजवळून जातांना तुला आपल्या रक्कांत लोक्यांना पाहिले, तेव्हां मी तुला गहणाले, तुम्ही आपल्या रक्कांत लोक्यां आहेस तरी जीवंत राहा; असेंबी मी तुला गहणाले. ७ शेतांतले बीज वाळून सहस्रपट होतें तशी मी तुम्ही वृद्धि केली; तुम्ही वाळून उंच झालीस, तुम्ही असी दुंदर झालीस, तुला ऊरु फुटले, तुम्ही केस वाढले तरी तुम्हीदीनांगी होतीस. ८ मग तुजजवळून जातांना मी तुला पाहिले, तो ती केळ तुम्हा प्रेमविकासाची होती; तेव्हां मी तुजवर पद्धर वाळून तुम्ही नम्रता शाकिली; प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तेव्हां मी तुम्हा वाळून तुजवरेवर करार केला तुम्ही झालीस. ९ मी तुला पाण्यांने न्हांक घातले, तुजवरने एक खुजन काळिले व तुला तेजाने माळिले, १० तुला वेळुव्हीची वज्जे लेव्विली, उत्तम चर्मी जोडा तुम्हा पावांत घातला, तुम्हा मस्तकाळा उत्तम तांगांचे वज्जे शुद्धाळिले, व तुला रेशमी ओढीली पांचरवेली. ११ मी तुला दागिन्यांनी सजविले, तुम्हा हातांत, बांगळ्या बात्या व गळ्यांत गळवरी घातली. १२ मी तुम्हा नाकांत नय घातली, काळांत बांगळ्या बात्या, तुम्हा डोक्याला उत्तम घिरो-भूषण घातले. १३ तुम्ही सोन्यारुप्यांने नदलीस; तुम्हा पेहारव उत्तम तांग, रेशमी व जरलारी यांचा होता; तुला भोजनास सपीठ, मध व तेल ही असत; तुम्ही सुंदर होतीस व तुम्ही सजवैभक्त्या पोहंकली होतीस. १४ तुम्हा सौंदर्यमुळे तुम्ही कीर्ति रस्तांत परतरी; कारण मी तुला विलेच्या तेजाने तुम्ही सौंदर्य अप्रतिम झाले, असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१५ तुम्ही तर आपल्या सौंदर्यावर असंगता ठेवू आपल्या कीर्त्यावर शिद्वकी केली, शात्यागेल्या वरोवर विश्वकीचा तुम्ही सपाटा चालविला; तुम्ही सौंदर्य त्यांस छुटावयास सांपडले. १६ तुम्ही वज्जे वेळा रंगीवेळी उच्च स्थाने आपणासाठी सजविली आणि कवी

शाली नाही व पुनः कर्ती श्वावयाची नाही अशी शिदव्यक्ती त्वांबर केली। १७ मी दिलेल्या सोन्यारुच्याचे शोभिवंत दगिने घेऊन तुं स्थाच्या पुरुषमूर्ती केस्या व त्वांजबरोबर शिदलक्की केली; १८ तुं आपली वेलखुदीची वज्रे घेऊन त्यांस छेविली; मी दिलेल्या तेलचा व धूपाचा तुं त्यास नैवेद्य दाखविला। १९ मी भाकर, सपीठ, तेल व मध ही तुला देत असें व तुला चारीत असें, तीहि तुं त्याउढे सुंगं झणू अर्पित असस; हे असें घडत असे असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो। २० आणंदी मजपासून तुला पुश्र व कन्धा ही शाली, ती तुं घेऊन त्यांस खाऊन टाकण्यासाठी बळी म्हणू अर्पिली. त्या तुल्या शिदलक्का तुला पुरेशा झाल्या नाहीत; २१ म्हणू तुं माझ्या पुरुंत्रांस वधून त्यांचा मूर्तीश्रीत्यर्थ अभीत होम केला काय? २२ ही सर्व अमेगळ कृत्ये व शिदलक्का करिताना तुं लहानपणी उचितीनागडी असून आपल्या रकांत लोकत होतीस याची तुल कर्ती आठवण शाली नाही, २३ तुं ही दुक्षें केल्यावर (प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुला धिकार असो! तुला धिकार असो!) असें शाले की २४ तुं आपणासाठी कमानदार घर बांधिले, रस्त्यारस्त्यांवर तुं आपणासाठी उंच स्थाने केली। २५ तुं रस्त्याच्या नाक्यानाक्यांवर आपली उंच स्थाने बांधिली, आपले सौंदर्य अष्ट केले, बाल्यागेल्या सर्वाउढे अणेले पाय पसलन मनसी शिदलक्की केली। २६ मोऱ्या शरीराचे तुझे शेजारी मिसरी लोक यांजबरोबर तुं शिदलक्की केली; मठा चिदविष्ण्यासाठी तुं मनसी शिदलक्की केली। २७ तेहां पाहा, मी आपला हात तुजबर उगासून तुझे नित्याचे अन्न कमी केले आणि ज्यांना तुझे शिदलक्कीचे वर्तन लजासूद बाटते त्या तुफा देष करण्याचा पलिष्ठांच्या कन्याच्या स्वाधीन तुल केले। २८ तुझी तुमि म्हणू कर्ती होत नाही, याकरितां तु अशून्यांबरोबरहि शिदलक्की केली; हो, त्वांजबरोबर तुं शिदलक्की केली तीहि तुझी तुसि होवेना। २९ व्यापोऱ्यांचा म्हणू खास्यांचा देश तेथपर्यंत तुं

१ मुलांतः कनान

मनसी शिदलक्की चालविली तरी त्यांनेहि तुझी तुसि होईन. ३० प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुं स्वचंद्री वेस्येच्या कृतीप्रमाणे हे सर्व केले; तेहां तुझे मन किती दुर्बल आहे. ३१ नाक्यानाक्यांवर तुं आपली कमानदार घरे बांधिली, व रस्यारस्त्यांनी उच्च स्थाने बांधिली; पण तुं शिदलक्कीच्या वेतनाची पर्वा केली नाही, यात तुं वेस्येनी रीत सोडिली. ३२ तुं तर पतीला सोहून पर-पुरुष बेणाच्या जारिणी श्वीप्रमाणे आहेस! ३३ लोक वेस्येव वेतन देतात पण तुं उलट आपल्या सर्व जारांस वेतन देतेस! त्यांनी चोहोक्कून येऊन तुजबरोबर शिदलक्की करावी म्हणू तुं त्यांस लाळूच दाखवितेस. ३४ तुल्या शिदलक्कीची रीत इतर बियांच्या उलट आहे; कोणी व्यभिचारी पुरुष तुल्यामागून येत नाही, तुला कोणी वेतन देत नाही, तर उलट तुं त्यांस वेतन देतेस, हे तुझे वर्तन विपरीत आहे.

३५ शाकरिता अगे वेशे, परमेश्वरांने बचने ऐक: ३६ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुं आपला पैका उचक्किला, आपल्या जारांबरोबर शिदलक्की कूलन आपली लाज दाखविली, तुं आपल्या मूर्तीशी अमेगळ कृत्ये केली आणि आपल्या मुलांचे रुक्म त्यांस अर्पिले; ३७ म्हणू पाहा, त्यांस तुं खुश केले, प्रेमपात्र व द्वेषपात्र असे जे तुझे सर्व जार, त्यांस मी चोहोक्कून तुजविरुद्ध जमा करीन, त्यांजुढे तुझी लाज उघडी करीन म्हणजे ते तुझी सारी लाज पाहील. ३८ जारिणी व रक्षणातील बिया यांचा न्याय करावा तेसा मी तुला न्याय करीन आणि कोधांने व ईच्छेने मी तुला रक्षात करीन. ३९ मी तुला त्यांच्या हाती देईन, म्हणजे ते तुझी कमानदार घरे उद्यक्षत करितील, तुझी तुमि त्या स्थाने पाहून टाकितील; तुझी वज्रे हिरावून घेऊन व तुझे उंची जवाहीर काहून घेऊन तुला उघडीनागडी कूलन सोडिली. ४० ते तुल्याविरुद्ध मंडळी जमवून आणू तुला दगडमार करितील व आपल्या तरवारींनी तुला भोसकतील. ४१ ते तुझी घरे अभीने जाळितील आणि बहुत बियांदेत तुला शासन करितील; त्या

१ अशवा : आपली मलिनता उघडली.

प्रकारे तुशी शिद्धकी मी बंद करीन, आणि यापुढे तु कोणास वेतन देणार नाहीस. ४२ तेव्हां तुजवरचा माझा संताप मी शांत करीन, तुजविषयीची माझी ईर्पा नाहीसी होईल; मी शांत होईन, पुण: कोप करणार नाही. ४३ तु आपल्या तस्थापणाच्या दिवसांवै स्मरण ठेविले नाही, तर हें सर्व कहन मला चिडविले, म्हणून पाहा, प्रमु परमेश्वर म्हणतो, तुश्या अनाचारांवै प्रतिफल मी तुश्या मार्थी लादीन, म्हणजे आपल्या हंतर सर्व अंगठ कर्मात आणखी शिद्धकीची भर तु घालणार नाहीस.

४४ पाहा, म्हणे योजनारे सर्व, यथा माता तथा कन्या, ही म्हण तुजविषयी म्हणतील. ४५ आपल्या नवन्याचा व मुलांचा चिक्कार करणारी तुशी माता तिची तु कन्या; आपल्या नवन्याचा व मुलांचा चिक्कार करणाऱ्या तुश्या बहिणी त्यांची तु बहिण; तुशी आई पडली हितीन व बाप पडला असोरी. ४६ तुश्या डावीकडे आपल्या कन्यासह राहणारी शोमरेत ती तुशी चोरली बहिण आणि तुश्या उजवीकडे आपल्या कन्यासह राहणारी सदोम ही तुशी धाकडी बहिण. ४७ तु त्यांच्या मार्गानी व त्यांच्या अंगठ कृत्यांप्रमाणे थोडीथोडी चाललीस असें नाही, तर तु आपला सर्व आचार स्पांच्यापेक्षाही अष्ट केला. ४८ प्रमु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, तु व तुश्या कन्यानी जसें वेतन केले तसें तुशी बहिण सदोम हिनें व तिच्या कन्यांनी केले नाही. ४९ पाहा, तुशी बहिण सदोम हिनें पाप येणेप्रमाणे होतें: गर्व, अभावाची विपुलता व ऐक्याराम ही तिल व सिद्ध्या कन्याला होती; दरिद्री व गरजवंत यांस तिनें हात दिल नाही. ५० त्यांनी उम्मत होऊन माझ्यासमोर अंगठ कृत्ये केली; ती पाहून मी त्यांचा निपात केला. ५१ शोमरेतीने तर तुश्याहून अधोमुद्दां पाप केले नाही. तु आपली अंगठ कृत्ये स्पांच्याहून अधिक केली; तु केलेल्या अंगठ कृत्यांच्या मालाने तुश्या बहिणी निरोष ठरविले याची तुला स्वला बहिणीस आपस्याहून निरोष ठरविले याची तुला स्वला

असो; तु त्यांच्याहून धोर पाप केलायुले तुश्या मानाने त्या निरोष मानिल्या पाहिजेत; तुश्या बहिणी अधिक नीतिमान् आहेत हें तु दाखविले, म्हणत तु फजीत व लजित हो. ५३ मी सदोम व तिच्या कन्या यांचा, आणि शोमरेत व तिच्या कन्या यांचा, व त्यांच्यांच्ये तुश्या धरून नेलेल्या लोकांचाहि बंदिवास फिरीन; ५४ म्हणजे तुला लेव्हा काळिमा लगेल, ज्या तुश्या सर्वे कृत्यांनी त्यांच्या मनाला समाधान प्राप्त क्षाले त्यांविषयी तु लजित होशील. ५५ तुश्या बहिणी, सदोम व तिच्या कन्या आपली पूर्वस्थिति पुनः पावतील; शोमरेत व तिच्या कन्या आपली पूर्वस्थिति पुनः पावतील; तु व तुश्या कन्या आपली पूर्वस्थिति पुनः पावाल. ५६ तु आपल्या तोन्यांत असां, तुशी बहिण सदोम हिनें नांव देशील तुश्या तोंडी नव्हते; ५७ अरापी विया व तिच्या आसपासांवै सर्व आणि तुला तुच्छ मालान्या पलिशी विया यांनी तुशी अप्रतिष्ठा केली, त्या वेळेस तुशी दुष्टां प्रागट झाली, तशी अद्याप प्रगट झाली नव्हती. ५८ तु आपल्या दुक्कमाची व अंगठ कृत्यांचे फळ भोगीत आहेस, असें परमेश्वर म्हणतो. ५९ प्रमु परमेश्वर म्हणतो, तु स्वतः बहिलेल्या शपथेस तुच्छ मालाल आपला करार योदिला; तु जसे केले तसें मी तुहीं करीन. ६० तरी मी तुश्या तास्थांत तुजवरोबर केलेला करार स्मस्त तुजवरोबर सर्वकाळचा करार करीन. ६१ तु आपल्या वडील बहिणी व आपल्या धाकडा बहिणी यांचा अंगीकार करिशील तेव्हां तु आपले आचारण स्मस्त लजित होशील, आणि त्या तुश्यावरोबर केलेल्या करारांतस्या नसल्या तरी त्या कन्या म्हणून देईल. ६२ मी तुजवरोबर आपला करार स्पांत करीन तेव्हां तुला समजेल की मी परमेश्वर आहें; ६३ तु जे सर्व केले त्याची मी क्षमा करीन, म्हणजे मग तुला त्यांचे स्मरण होऊन तु लज्जा पावशील आणि अप्रतिष्ठेयुले तु पुनः आपले तोंड उघडणार नाहीस, असें प्रमु परमेश्वर म्हणतो.

१ परमेश्वरांचे बचन मला प्राप्त क्षाले की
१७ २ मासवपुत्रा, इसाएल घराण्यास कोडे थाल, हा

दृष्टांत कथन कर; ३ त्यास असें सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मोठात्या पंखांचा, लांब पिसायांचा व चित्रविचित्र पिसानी युक्त असा एक मोठा गश्छ ल्यानोने पर्वतावर थाला; त्याने गंधसरूची शेंखाकडील एक डहाळी तोडून घेतली; ४ त्याने त्यांतली अगदी वरची डहाळी तोडून व्यापायांच्या देशांत नेली व सौदागरांच्या एका शहरांत लाविली. ५ त्यांने देशांतले कांहीं वी बेऊन तें पिकाक जमिनीत घेरिले, बालूंज लावितात तसें तें विपुल पाण्याजवळ लाविले. ६ तें बाहून त्याची आखूद पण पसरलेली अशी द्राक्षास्रता काली; तिच्या फांद्या त्या गळाडकडे झुकलेल्या असून तिची मुळे त्याच्याखाली गेली होती; ती बाहून मोठी द्राक्षी काली; तीस फांद्या फुट्ट्या व पाला आल. ७ दुसरा एक मोठा गश्छ होता, त्याला फार पिसें होतीं व मोठांचे पंस होते; पाहा, त्याने लाविलेल्या वाप्यांतून आपणास पाणी मिळवें म्हणून त्या द्राक्षीने अपलीं मुळे त्याकडे वाकविलीं व आपल्या फांद्या त्याकडे झुकविल्या. ८ त्या रोप्यास फांद्या झुटून तो फलास याचा आगि त्याची भव्य द्राक्षी व्हावी म्हणून तो एका सुपीक मळयांत विपुल पाण्याजवळ लाविला होता. ९ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, सांग बरें, ती जीव धरील काय? ती सुकून जावी म्हणून तिला मुलासकट उपदून तिचीं फलें तोडून टाकायार नाहीत काय? तिची सर्व नवी पालवी वाहून जाईल; तिचीं मुळे उपदून टाकावायाला मोठेच सामर्थ्य किंवा पुळक लोक लागणार नाहीत. १० पाहा, तिची लग्यावड झाली तरी ती जीव धरील काय? पूर्वकडील बारा तिला लगाला म्हणजे ती सुकूनार नाही काय? ती ज्या वाप्यांत बाढली त्यांतच ती मरून आईल.

११ उन: परमेश्वरांचे बचन मला प्राप्त क्षाले की
१२ या बंडखोर घराण्यास सांग, या गोष्ठी काय आहेत हूं तुम्हास समजत नाही काय? त्यांस सांग की

१ मुळांत : कनान

पाहा, बाबेलच्या राजाने यशस्वेमास घेऊन तिचा राजा व तिचे सरदार यांस धरिले व आपणाकडे बाबेल येये आणविले; १३-१४ तेळ्हां त्यांने राजवंशांतल्या एक पुल्यास निवून त्याजबरोबर करार केला व त्याजकडून प्रतिक्षा करविली; तें राष्ट्र नीच व्हावे, त्यांने आपले डोके वर करून नये, जर त्याचा करार त्यांने पालिला तर तें कायम राहावे, म्हणून त्यांने देशांतले सर्व कर्ते पुरुषांहि नेले; १५ पण त्यांने त्यांजविस्तृ फिरुती कस्तूर भिसर देशांने आपणांस घेडे व बहुत लोक थावे म्हणून त्याजकडे आपले जासूद वाठिले. त्याला यश मिळेल काय? ज्यांने अशी गोष्ठ केली तो निभावेल काय? त्यांने करार मोडला आहे तरी तो निभावेल काय? १६ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, ज्यांने त्याला राजा केले, ज्याशी केलेली आणभाक त्यांने तुच्छ मानिली, ज्याचा करार त्यांने मोडिला, त्या राजाच्या निवासस्थानी, बाबेलात तो मरेल. १७ जेव्हां मुळकांचा फडशा उडविप्यासाठी शत्रु मोरचे लावतील व बुरुज बांधितील तेळ्हां मुढरुंगणी फारोला मोठें सैन्य व बहुत लोक बरोबर घेऊन त्याची कुमक करितां येणार नाही. १८ त्यांने शपथ तुच्छ मानवून करार मोडिला; पाहा, त्यांने हातावर हात मारिला तरी त्यांने हैं सर्व केलें; तो निभावणार नाहीच. १९ शास्त्रव परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, त्यांने माझी प्रतिक्षा तुच्छ मानिली, त्यांने माझा करार मोडिला याचें प्रतिकळ मी त्याच्या शिरी लादीन. २० मी आपले जाळे त्याजवर टाकीन; तो माझ्या पाशांत सापडेल; मी त्यास बाबेलास नेईन; त्यांने मजबरोबर केलेल्या विश्वासघातासंवंधाने तेयें मी त्याची झडती घेईल. २१ त्याच्या सर्व सैन्यांतले पळणारे तेवढे सर्व तरवारीने पडतील; जे उरतील यांची दशदिवांस दणादण होईल, तेळ्हां तुम्हास समजेल की मी परमेश्वर हैं बोललें आहें.

२२ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी उंच गंधसरूच्या शेंखावरील एक डहाळी तोडून ती लावीन, त्याच्या अगदी वरच्या क्रेवळ्या फांद्यांतली एक घेऊन ती एका मोठ्या

उंच पर्वतावर लावीन; २३ मी इसाएलच्या उंच पर्वतावर ती स्थानी; तिचा कांचा फुट्टील, फळे येतील, तिचा उल्लम गंगवरह दोर्हेल, म्हणजे मम त्याच्यासाठी सर्व पक्षिकुळे राहीलील; त्याच्या शाळांच्या छायेत ती वस्ती करितील. २४ वनांतील सर्व वृक्षांस फळे की मी परमेश्वराने उंच वृक्षास नीच केले आहे व नीचांस उंच केले आहे, हिरव्या भाडास उकविले आहे व शुक्र भाडास फलपूष केले आहे; मी परमेश्वर हे बोललो आहे व मी हे केलेहि आहे.

१ परमेश्वराने बदन मला प्राप्त शाळे की
१८ २ बापांनी आंबट द्यावे साळी आणि मुलांचे

दांत आंबले, ही म्हण तुम्ही इसाएल देशांत वापरतां ती को? ३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीवितानी शाय, ही म्हण इसाएलात यापुढे तुम्हांला वापरवयाची नाही. ४ पाहा, सर्व जीव माझे आहेत, बापाचा जीव तसा पुत्राचा जीवहि माझा आहे; जो जीवतसा पाप करितो तो मरेल. ५ धार्मिक मनुष्य कोण म्हणाल तर, जो न्यायाने व धर्माने वापरतो, ६ डोंगरावर भोजन करीत नाही, इसाएल-धराण्याच्या मूर्तीकडे डोळे लावीत नाही, आपल्या

शेजांच्या झीस ऋष करीत नाही, क्रतुमती खीजवक जात नाही, ७ कोणावर जुद्यम करीत नाही, कर्जदाराचे गहाण त्याल परत करितो, कोणास छुटीत नाही, भुक्त्वास अश देतो व उजव्यास अश लेवितो, ८ बाढीदिठी करीत नाही, व्याज घेत नाही, वाहटापासून आपला हात आवरितो, मनुष्यांमनुष्यांत सत्य निर्णय करितो, ९ माझ्या नियमांप्रमाणे चालतो, व माझे निर्णय पाहून सत्याने वाणो, तोच धार्मिक होय; तो सातीने वांचेल, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १० तरी पण त्याचा वलाकारी व शुभांशु पुत्र शाळ, आणि बापांने शांतपैकी कोर्णतेहि काम केले नसून उपाने त्यांतले एक जरी काम केले, ११ त्याने डोंगरावर भोजन केले, आपल्या शेजांच्यानी झी ऋष केली, १२ लाचार व तुकडे यांजवर जुद्यम केला, कोणास कुट्टले, कर्जदाराने गहाण त्याल परत केले नाही,

मूर्तीकडे पाहिले, अमंगल कृत्य केले, १३ वाढी-दिठी केली, व्याज घेतले, तर असला मनुष्य वांचेल काय? तो वांचावयाचा नाही; त्याने ही सर्व अमंगल कृत्ये केली आहेत; तो खात्रीने मरेल; त्याने केलेला रक्तपात त्याजवरच उलटेल. १४ पुन: पाहा, त्याला असा मुलगा ज्ञाला की बाप जी पातके करतो ती तो पाहतो, तरी ती पाहून तो स्वतः तरी करीत नाही, १५ तो डोंगरांवर भोजन करीत नाही, इसाएल धराण्याच्या मूर्तीकडे पाहत नाही, आपल्या शेजांच्यानी झी ऋष करीत नाही, १६ कोणावर जुद्यम करीत नाही, कर्जदाराचे गहाण अडकवून ठेवीत नाही, कोणाला छुटीत नाही, भुक्त्वास अश देतो व उजव्यास अश लेवितो, १७ दीनाची हानि करण्यापासून आपला हात आवरितो. वाढीदिठी करीत नाही, व्याज घेत नाही, माझे नियम पाळितो, माझ्या नियमांप्रमाणे चालतो, तो आपल्या बापाच्या अधर्मामुळे मरावयाचा नाही, तो खात्रीने वांचेल. १८ त्याच्या बापाविष्याची म्हणाल तर त्याने जुद्यम केला, आपल्या भावाला छुटिले व आपल्या लोकांत अनाचार केला, म्हणून पाहा, तो आपल्या अधर्मामुळे मरेल.

१९ तरी तुम्ही म्हणतां, बापाच्या दुक्कमाचा भार पुत्राने कां वाहूं नवे? हे पाहा, मुलगा न्यायाने व धर्माने वागला, त्याने माझे सर्व नियम पाळून त्याप्रमाणे वर्तन केले तर तो खात्रीने वांचेल. २० जो जीवतसा पाप करील तोच मरेल; मुलगा बापाच्या पातकाचा भार वाहणार नाही, आणि बाप मुलग्याच्या पातकाचा भार वाहणार नाही; धार्मिकाला त्याच्या धार्मिकतेचे फल मिळेल; उद्यारा त्याच्या दुष्टतेचे फल मिळेल. २१ त्याने आपाण केलेल्या सर्व पापांपासून परावृत्त होऊन माझे सर्व नियम पाळिले आणि तो नीतीने व धर्माने वामाला तर तो खात्रीने वांचेल, मरावयाचा नाही. २२ त्याने केलेले कोणतेहि अपराव त्याच्या हिस्पेची घरिले जाणार नाहीत, त्याने केलेल्या धार्मिकतेमुळे तो वांचेल. २३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, दुष्टाच्या मरणाने मल संतोष हेतो काय? त्याने आपले मार्ग सोहून देऊन वांचावै याने मल्य संतोष

होते ना ? १४ तरी पण धार्मिक आपली धार्मिकता सोहन दुष्कर्म करू लागला व अधार्मिकत्या सर्व अमिळ आचाराप्रमाणे बांगू लागला, तर तो बांचावा काय ? त्याने केलेली सर्व धार्मिकता जमेस घरप्यांत येणार नाही; त्याने केलेला भ्रष्टाचार व त्याने केलेले पाप यासुळे तो मरणार. २५ तरी तुम्ही म्हणतो, प्रभूचा मार्ग न्याय नाही. हे इसाएल घरप्या, ऐक; माझा मार्ग न्याय नाही काय ? तुमचेच मार्ग न्याय नाहीत, असे नव्हे काय ? २६ कोणी धार्मिक आपली धार्मिकता सोहन दुष्कर्म करितो व त्यासुळे मरतो तर तो आपण केलेल्या दुष्कर्मांनेच मरतो. २७ उर्जन आपण केलेल्या दुष्कर्मांपासून पराहूत होऊन नीतीने व धार्मिकतेने बांचेल तर तो आपला जीव वांचवील. २८ तो आपण केलेली सर्व पाताके लक्ष्यांत आशून बळेल तर तो सांगीने बांचेल, मरावयाचा नाही. २९ तथापि इसाएल घरप्ये म्हणतो, प्रभूचा मार्ग न्याय नाही. हे इसाएल घरप्या, मरते मार्ग न्याय नाहीत काय ? तुमचेच मार्ग न्याय नाहीत, असे नव्हे काय ? ३० प्रभु परमेश्वर म्हणतो, हे इसाएल घरप्या, यास्तव मी तुम्हां प्रत्येकाचा ज्याच्या त्याच्या मार्गांप्रमाणे न्याय करीन. तुम्ही परता, आपल्या सर्व पातकांपासून मार्गे फिरा, म्हणजे तुमचा अवर्ग तुम्हांस अदयव्य होणार नाही. ३१ तुम्ही आचरितेले सर्व दुराचार टाकून या; आपल्या अणी नवे इद्य व नवा थासा स्थापीत करा; हे इसाएल घरप्या, तुम्ही कं मरतो ? ३२ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मरणान्याच्या मृत्युंने मला संतोष होत नाही; तर मार्गे फिरा व जीवंत राहा.

१ अतां तू इसाएलच्या सरदारांसाठी
१९ विलाप कर. २ तू असे म्हण, तुम्ही आई कोण ?

ती सिंहण होती, ती सिंहामर्ये वसत होती; तिने तस्म तिस्त्रिमर्ये आपल्या पेत्याचे संगोपन केले. ३ तिने आपल्या पेत्यापैकी एकाला बालविळें; तो बाहून तस्म सिंह शास्त्र व शिकार करावयास शिकला; तो मरुष्य भर्दू लागला. ४ राष्ट्रांनी त्याच्याविषयी ऐकले; त्यांनी केलेल्या लक्ष्यांत तो अडून पडला;

त्यांनी त्याला वेसण घालून भिसर देशात नेले. ५ आपली आशा भग्न होऊन नष्ट झाली है तिने पाहिले तेव्हा तिने आपला दुसरा एक पेटा बेळज त्याला बालविळे थापि तारुण्यावस्थेस आणिले. ६ तो सिंहामर्ये हिंहफिंह लागल, तस्म सिंह शाल व शिकार करप्यास शिकला; तो मनुष्यांना भर्दू लागला. ७ त्याने त्यांचे बाढे उद्घवस्त केले व त्यांची नगरे उजाड केली; त्याच्या गजीनेच्या शब्दानें देश व त्यांतील सर्व झाही वैराग बनले. ८ समोवतालच्या निरनिराळ्या प्रांतांतील राठें त्यावर उठली; त्यांनी त्यावर आपले जाळे टाकिले; त्यांनी केलेल्या लक्ष्यांत तो अडून पडला. ९ त्यांनी त्याला वेसण घालून पिंजन्यांत कोऱ्डिले व बाबेळाच्या राजाकडे नेले; इसाएलच्या डोंगरावर त्याचा शब्द पुनः ऐकू येऊ नये म्हणून त्याला दुर्गांत टाकिले.

१० तुम्ही आई तुम्हा आवादानीत जलाजप्त लाविलेल्या शाश्वीसारखी होती; जलाच्या विपुलतेने ती सफळ होऊन तिल्या पुष्कळ पांगोरे फुटले. ११ अषिपतींची राजवेत्रे होत्याकोगे तिल्या मजबूत खुमारे आले; ती उंच बाहून तिने मेंदांस भेदिले व तिल्या बहुत शासांसहित ती उंचीने भोढी दिसत होती. १२ तेव्हा तिजवर संताप होऊन तिल्या उपदून जगिनीवर पाढ्यांत आले; पूर्वेकील बाच्यासुळे तिची कळे करपली; तिचे मजबूत खुमारे भोढून बालून गेले; अमीने ते खाक केले; १३ अतां तिल्या शासांनीत रुक्क्ष व निर्जल प्रदेशांत लाविले आहे. १४ तिल्या शासांतील खुमाच्यातूल अषि निघून त्याने तिची कळें खालून टाकिली आहेत; आतां अविकार चालविष्णाचा राजदंड होप्याजोगा तिल्यावर मजबूत खुमार एकहि राहिला नाही. हे विलापगीत आहे व विलापासाठी राहील.

१५ लासत्या वरी पांचव्या महिन्यांत दशमीस २० असे झाले की इसाएलचे कांही वडील प्रश्न विचारप्यासाठी बेळज माझ्यासमोर बसले. २ तेव्हा परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की, ३ मानवपुत्रा, इसाएलच्या बडिलंबरोवर बोल; त्यांस सांग, प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही मला प्रभ

विचाराव्यास आलं काय ? प्रभु परमेश्वर महणतो, माझ्या जीविताची शपथ, मी तुम्हांस मला प्रश्न विचारू देण्यार नाहीं. ४ तू त्यांचा न्याय करू, नये काय ? मानवपुत्रा, तू त्यांचा न्याय करू, नये काय ? त्यांस त्यांच्या बडिलांची अमंगल कृत्ये विदित कर. ५ त्यांस सांग प्रभु परमेश्वर महणतो, ज्या दिवशी मी इश्वरांस निवेदन वेतले, याकोब बैंशाळडे मी हात उचलून शपथ वाहिली, मिसर देशांत त्यांस भी प्रगट झालो, हात उचलून त्यांस सफथपूर्वक महणालो की मी परमेश्वर तुमचा देव आहे; ६ त्या दिवशी मी हात उचलून, त्यांच्यावरेव शपथ केली की, मी तुम्हांस मिसर देशांतल काढून दुधामझाचे प्रवाह वाहत आहेत अशा तुम्हांसाठी पाहिलेल्या देशांत आणीन; तो देश सर्व वेशांचा मुकुटमणि होय; ७ तेव्हा मी त्यांस म्हटले, तुम्ही सर्वांनी अपल्या दृष्टीला प्रिय अशा अमंगल वस्तु केळून याव्या व मिसर देशांच्या मूर्तींनी आपणांस विटाल होऊं देऊ नये; मी परमेश्वर तुम्हांचा देव आहे. ८ तरी पण ते माझ्यावरेव फिरुरी झाले व माझे ऐकेतात; त्यांच्या छाडीला प्रिय अशा अमंगल वस्तु त्यांतल्या कोणी फेळून दिल्या नाहीत; मिसर देशांच्या मूर्तीहि सोडून दिल्या नाहीत; तेव्हा मिसर देशांत त्यांजवर माझ्या कोधाची वृष्टि करावी, त्यांजवर माझा कोण पूर्ण करावा, असे मी म्हटले. ९ तसेहीपि माझ्या नामासाठी, त्या राष्ट्रांमध्ये ते राहत होते त्यांच्या वेळत माझ्या नामाचा अपमान न व्हाका, म्हणून मी हेच कार्य केले; मी त्यांस मिसर देशांतल काढून त्या राष्ट्रांच्या वेळत त्यांस प्रगट झालो. १० मी त्यांस मिसर देशांतल काढून रानांत आणिले. ११ मी त्यांस आपले नियम घावून विले; माझे निर्णय त्यांस द्वावून विले; हे जो कोणी प्रालील तो त्याकोमे घावून विले. १२ आणखी त्यांच्यामध्ये व माझ्यामध्ये चिन्ह होण्यासु मी त्यांस आपले शब्दायाहि विले; ते अशासाठी मी मी परमेश्वरांने त्यांस पवित्र केले अद्ये त्यांस समझलो. १३ तरी पण रानांत इस्ताएल वरांने भजवर फिरुरी झाले, त्यांच्या पालनाने मरुष्य वाचतो, त्या माझ्या नियमांप्रमाणे ते

चालले नाहीत, माझे निर्णय त्यांनी टाकून दिले व माझे शब्दाय कार अष्ट केले; तेव्हां समांत त्यांजवर आपल्या कोधाची वृष्टि करून त्यांचा नाश करावा असे मी म्हटले. १४ तथापि ज्या राष्ट्रांसमक्ष मी त्यांस बाहेर आणिले त्यांच्यादेखत माझ्या नामाचा अपमान न व्हावा म्हणून माझ्या नामासाठी मी अशी कृति केली. १५ आणखी मी हात उचलून रानांत आशी शपथ घेतली की दुधामझाचे प्रवाह ज्यांत वाहत आहेत व जो सर्व देशांचा मुकुटमणि आहे असा देश मी त्यांस दिला होता, त्यांत मी त्यांस आणणार नाही; १६ कारण त्यांचे अंतःकरण त्यांच्या मूर्तींची जडल्यांमुळे त्यांनी माझे निर्णय टाकून दिले, ते माझ्या नियमांप्रमाणे चालले नाहीत, व त्यांनी माझे शब्दाय अष्ट केले. १७ तरी मी त्यांजवर कृपादृष्टि करून त्यांची चय केली, रानांत त्यांचा नाश केला नाही, त्यांचा पुरा शेवट केला नाही, १८ तसेही रानांत शी त्यांच्या बंशजांस महणालो, तुम्ही अपल्या बडिलांच्या नियमांप्रमाणे चालून नका, त्यांच्या नियमोला अनुसरून नका, व त्यांच्या मूर्तींनी आपणांस विटाळून नका; १९ मी परमेश्वर तुमचा देव आहे; माझ्या नियमांस अनुसरून चाला, माझे निर्णय पादून त्यांप्रमाणे चालू; २० माझे शब्दाय पवित्र माना, म्हणजे ते तुम्हांमध्ये व मजमांये चिन्ह होतील व तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. २१ तरी पण ते वंशजाहि भजवरेव फिरुरी झाले; जे पाळिल्याने मनुष्य वाचतो त्या माझ्या नियमांप्रमाणे ते चालले नाहीत; ते माझे निर्णय त्यांनी टाकून दिले; माझे शब्दाय त्यांनी अष्ट केले; तेव्हां रानांत त्यांजवर आपल्या कोधाची वृष्टि करून त्यांजवर माझा कोण पूर्ण करावा असे मी म्हटले. २२ तथापि ज्या राष्ट्रांसमक्ष मी त्यांस बाहेर आणिले त्यांच्यादेखत माझ्या नामाचा अपमान न व्हावा म्हणून मी आपला हात आवरिला; माझ्या नामासाठी आशी कृति मी केली. २३ आणखी त्यांची राष्ट्रांमध्ये पांगपांग कील व त्यांस देशोबदीस लावीन अशी प्रतिक्षाहि मी रानांत हात उचलून केली; २४ कारण त्यांनी माझे निर्णय

पालिले नाहीत; माझे नियम टाकून दिले, माझे शब्दाय भ्रष्ट केले, व त्यांचे दोके त्यांच्या बडिलांच्या मूर्तीकडे लागले. २५ तेव्हांने जे चांगले नाहीत असे नियम मी त्यांस दिले, ज्यांनी ते जगावयाचे नाहीत असे निर्णय त्यांस दिले. २६ मी त्यांची नासधूस केल्यानं त्यांस असें समजावं की मी परमेश्वर आहे; मी त्यांस त्यांच्या यशार्थणांसंबंधाने असे भ्रष्ट केले की त्यांनी गर्जीशवांतुल प्रथम निवालेल्यांचा अभीत होम केला.

२७ यास्तव हे मानवपुत्रा, इश्वाएल घराण्यावरोबर बोल, आणि हे सोंगः प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, आणखी तुमच्या पूर्वजांनी मजबवरोबर विश्वासात कल्प माझा अपमान केला, तो असा: २८ मी आपला हात उचलून शपथ कल्प दिलेल्या देशात त्यांस आणिले तेव्हां त्यांनी प्रत्येक उंच टेकडी व प्रत्येक दाट छायेचा शुक्ष पाहून तेथे आपले यशबद्ध अर्पिले; तेथे संताप-विष्ण्याजोगी अर्पणे त्यांनी केली; तेथे त्यांनी तुवासिक धूप जाळिला व तेशेच त्यांनी आपली पेत्रांपणेहि वाहिली. २९ तेव्हां मी त्यांस म्हणालो, तुम्ही ज्या उंचवद्यावर जातां तो कसला आहे? आजवर त्याला बांगा (उंचवटा) असे म्हणत अले आहेत. ३० खाकरितां इश्वाएल घराण्यास सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, काय? तुम्ही आपल्या बडिलांच्या मार्गांस लागू आपणांस विटाळविता, व अनावार कल्प त्यांच्या अमंगळ वस्त्रंच्या मागे स्थापतां, ३१ आणि आपलीं अर्पणे बाहून व आपल्या पुत्रांचा अभीत होम कल्प आपल्या सर्व मूर्तीच्या योगे आजवर आपणांस विटाळविता आहां; असे असतां मी तुम्हांस मल्ह प्रश्न विचारूं देईल काय? प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, मी तुम्हांस मला प्रश्न विचारूं देणार नाहीच. ३२ तुम्ही म्हणतां, राष्ट्रप्रमाणे, देशोदेशाच्या लोकांप्रमाणे अमंगी काषायाशाणाची पूजा करू, हे जे तुमच्या मनांत तरंग उठात ते सिद्धीस जावयाचे नाहीत. ३३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताची शपथ, मी प्रबल बाहूने, उगारिलेल्या हातानं व कोपवृष्टि कल्प तुम्हांवर राज्य करीन; ३४ मी प्रबल बाहूने, उगारिलेल्या हातानं व

कोपवृष्टि कल्प तुम्हांस राष्ट्रांतुल आणीन, ज्या देशात तुमची पांगापांग ज्ञाली आहे त्यांतुल तुम्हांस एकवट करीन; ३५ आणि मी तुम्हांस राष्ट्रंच्या रानांत आणुन तेथे तुम्हांवरोबर समक्ष वाद करीन. ३६ मी सिसर देशाच्या रानांत तुम्हांच्या बडिलांवरोबर वाद केला तसा तुम्हांवरोबर वाद करीन, असें प्रभु परमेश्वर म्हणतो. ३७ तुम्हांस काठीसाळून चालवून करारानं बद्द करीन; ३८ बडिसोर व मजबवरोबर फिटुरी करणारे यास मी तुम्हांसासून वेगळे करीन; ते अल्पकाल वस्ती कल्प आहेत त्या देशातून त्यांस बाहेर नेईन; पण इश्वाएल देशात त्यांचे येणे होणारा नाही, म्हणजे तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ३९ यास्तव प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, हे इश्वाएल घराण्या, जा, आपल्या हव्या त्या मूर्तीची पूजा करा; पण पुढे तुम्ही खरोखर माझे ऐकाळ, आणि आपल्या अर्पणांनी व मूर्तींनी भाईया पवित्र नामास बद्द अवणार नाही. ४० तर माझ्या पवित्र पर्वतावर, इश्वाएलच्या उंच पर्वतावर, इश्वाएलांचे सर्व घराणे, त्यांतके सगळे जण, आपल्या देशात माझी सेवा करीतील, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो; तेथे मी त्यांचा अंगीकार करीन; तेथे तुम्हांजवळ अर्पणे, तुमची श्रेष्ठ अर्पणे, समर्पिलेल्या सर्व वस्तु, मी माझेन. ४१ मी तुम्हांस राष्ट्रांतुल बाहेर आणीन व ज्या देशात तुमची पांगापांग ज्ञाली आहे त्यांतुल तुम्हांस जमा करीन, तेव्हां मी सुंगांधाप्रमाणे तुमचा स्वीकार करीन, 'आणि तुमच्या ठारीं माझी पवित्रता विदेशी राष्ट्रांस प्रगट होईल. ४२ जो इश्वाएल देश मी हात उचलून शपथ कल्प तुमच्या बडिलांस दिला त्यांत मी तुम्हांस आणीन तेव्हां तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ४३ ज्या तुमच्या मार्गांनी व ज्या तुमच्या सर्व कमांनी तुम्ही आपणांस विटाळविते, त्यांचे स्मरण तुम्हांस होईल व तुम्हीं जी सर्व उद्घारांने केली त्यामुळे तुम्ही स्वतंत्रा बीट मानाल. ४४ हे इश्वाएल घराण्या, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुमच्या कुमारांप्रमाणे, तुमच्या भ्रष्ट कृत्यांप्रमाणे नव्हे, तर माझ्या नामासाठी मी तुमच्यांत करणी करीन, तेव्हां तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

४५ परमेश्वराचे बचन पुणः मला प्राप्त शाळे की ४६ मानवपुत्रा, दक्षिणेकडे आपले तोड कर, दक्षिणे-कडे व्यापल्या वाणीचा ओषध वाहू दे आणि दक्षिणेच्या मैदानांतील बनाविषयी संदेश दे. ४७ दक्षिणेतील बनास सांग, परमेश्वराचे बचन ऐक; प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी तुम्हांत अभिपेटवीन, तौ तुम्हांतले प्रत्येक हिरवे शाळ व प्रत्येक शुश्रृष्ट शाळ मस्त करील; धर्मव्यापारी ज्ञात्वा विज्ञावयाची नाही आणि तिथ्या गोरे दक्षिणेतर सर्व मुखे पोक्तील. ४८ मी परमेश्वराने तो अभिपेटविला आहे जसे सर्व मानव समजातील; तो विज्ञावयाची नाही. ४९ मी खेणाली, अहा ! प्रभु परमेश्वरा ! लोक मजविषयी म्हणतात, हा छांत सांगारा नव्हे काय ?

१ परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त शाळे की २१ २ मानवपुत्रा, यशस्वीमानकडे आपले तोड कर, पवित्रस्त्रानाकडे आपल्या वाणीचा ओषध वाहू दे. ३ इक्षाएल देशास सांग, परमेश्वर असे म्हणतो की पाहा, मी तुजविश्वद आहें, मी आपली तरवार म्यानांतून उपसून तुम्हांतले धार्मिक व दुर्घटी यांस छेदू टाकीन. ४ मी तुम्हांतले धार्मिक व दुर्घटी यांस छेदू टाळ्यार; यास्तव माझी तरवार म्यानांतून निघून दक्षिणेतर सर्व मानव-जातीवर चालैल; ५ तेव्हा सर्व मानवजातील संकर्जेल की मी परमेश्वराने आवाची तरवार म्यानांतून उपसूली आहे; ती पुणः त्योत परत जीववयाची नाही. ६ यास्तव हे मानवपुत्रा, कंबर मोठे अंतो उसासा टाक, योजस्यमहा कट्टाने उसासा टाक, ७ आणि उसासा का टाकितीस असे तुलं कोणी विचारतील तेव्हा यांस सांग की, ही वारी प्रत्याशात असे आहें म्हणून; तेव्हा सर्वांची मने खवतील, सर्वांचे हात सिरेल होतील, सर्वांचा उत्साह विरेल, सर्वांच्या गुढध्यांचे पाणी होईल; पाहा, ती प्रत्ययासं येत अहो, तोप्रमाणे खास घडाऱ्या, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

८ परमेश्वराचे बचन मला प्राप्त शाळे की ९ मानव-पुत्रा, संदेश देऊन सांग, परमेश्वर असे म्हणतो,

तरवार, पाणी दिलेली, पाजविलेली तरवार ! १० वड करावा म्हणून तिळ याची दिले आहे, ती येणेप्रमाणे कमकावी म्हणून ती पाजविली आहे. माझ्या पुत्राचे राजवेत्र सर्व दंडांस तुच्छ लेलिते, असे म्हणून आपण आनंद करावा काय ? ११ ती हत्ती धरावी म्हणून पाजवावयास दिली आहे; तरवार वड करणाऱ्याच्या हाती याची म्हणून तिळ पाणी दिले आहे, ती पाजविली आहे. १२ मानवपुत्रा, ओरड, आकंदन कर, करण, ती माझ्या लोकांवर चालैली आहे, ती इशा-एश्वर्या सर्व सरदारांवर चालसी आहे; माझ्या लोकांवरेवर तोहि तरवारीने पडले आहेत, म्हणून आपले ऊर बेदीव. १३ कारण त्यास कसोटीस लाविले आहे; आणि तुच्छ मानारां राजवेत्र टिकले आही तर करते, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १४ मानव-पुत्रा, तू संदेश देऊन याची वाजीवे म्हणजे तरवारीस, योतकांच्या तरवारीस, तिष्ठ जोर येईल; त्यांस घेरणारी तरवार थोरालाहि भेसकामारी होईल. १५ त्यांचे हृदय गलित व्हावे, व त्यांचे पाय परा-काढूचे लंटपटांवे म्हणून मी त्यांच्या सर्व वेशीवर घात करणारी तरवार चालविली आहे; अहो ! ती विजेप्रमाणे चमकावी असे तिळ केले आहे, ती वधासाठी उपसूली आहे. १६ अगे तरवारी, तुम्हे मुख जरी फिरेल तसी तूं सावल्ल उजवीकेरे वृक्ष, डासीकडे फील. १७ मीहि टाळी बाजबूल आपल्या कोघाची शृंतीसा करीन; मी परमेश्वर हें म्हणतो.

१८ परमेश्वराचे बचन पुणः मला प्राप्त शाळे की १९ मानवपुत्रा, बाबेलाऱ्या राजाची तरवार येण्याकरितां दोन रस्ते आलूब काढ; त्ये वोन्ही स्त्रै एकाच देशांतून निघावे; नगरांत जाणाऱ्या रस्त्याच्या चवाच्यावर घार्नदर्शक हाताची एक आळूती खोदून काढ. २० अमोनपुत्राचे राजा याजवेत्र तरवार येण्याचा एक रस्ता आणि यहूदांत जाऊन तटबंदी केलेल्या यशस्वीमावर तरवार येण्याचा एक रस्ता आलून काढ. २१ कारण बाबेलचा राजा चवाच्यावर,

१ मुलांत : मांडी पोट.

देव रस्ते कुटतात लेये शकुन पाहप्यासाठी थांबला आहे; तो भास्यांतले बाण हालवून प्रश्न पाहत आहे, तेरांकीमांस कौळ लावीत आहे, यशपशुच्या काळजा-वर्ण शकुन पाहत आहे. २२ त्याच्या उजवीस यशा-लेपविषयी शकुन निघाला; तो असा की आघातयंत्रे लावावी; मारा! हाणा! असे शब्द तोंडातून काढावे; सिहानाद करावा, वेशीला आघातयंत्रे लावावी; मोरचे रचावे व तुरुज बांधावे. २३ इसाएलाच्या दृष्टीने हा शकुन खोटा आहे, कारण त्यांच्याजवळ देवाचे ग्रतिक्षापूर्वक करार आहेत; तरी तो त्यास त्यांच्या अधरमांचे स्मरण देऊन परक्याच्या स्वाधीन करितो.

२४ शासाठी प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुमचे अपराव उघडकीस येऊन तुमच्या सर्व कृत्यांत तुमची पातके दिसून येतात; येणेक्हळ तुम्हीच आपल्या स्वतःला अधरमांचे स्मरण देतो; तुमच्ये स्मरण शाळे आहे म्हणून तुम्ही परक्यांच्या हातीं सांपडला आहां. २५ हे जस्तमी झालेल्या पातक्या, इसाएलाच्या सरकारा, तुम्ही घटिका, तुम्हा पापजन्य अंतसमय येऊन ठेपला आहे. २६ प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, शिरोभूषण उत्तरीव, मुकुट काढून टाक; कांहीच कायम राहावयाचे नाही; जे नीच तें उंच होईल आणि जे उंच तें नीच होईल. २७ मी त्याचा विचंस करीन, करीनच करीन; ही स्विति अशीच राहावयाची नाही; ज्याचा हळ आहे तो आल्यावर त्यास मी सत्ता देईन.

२८ हे मनवुत्रा, संदेश देऊन सांग, अम्मोनपुत्रा-विषयी व त्यांनी केलेल्या निवेशिवी प्रभु परमेश्वर जे म्हणतो ते सांग; तरवार, वधसाठी तरवार उपसली आहे, कला उडविज्ञासाठी, चमकज्ञासाठी ती पाज-विली आहे. २९ ते तुजपुढे कपटाचा संदेश देत असतां, तुला खोटा शकुन सांगत असतां, ज्या जस्तमी झालेल्या पातक्यांचा पापजन्य अंतसमय येऊन ठेपला आहे त्यांच्या कापलेल्या मानावर ती तरवार तुला लोक्याली. ३० ती पुनः म्यालांत भाल. जेवे तु मिर्माण झालास त्या तुश्या जन्मभूमीवर मी तुश्या

न्याय करीन. ३१ मी आपल्या कोपाचा वर्षाव तुजवर करीन, माझ्या कोपाशीचा मी तुजवर ऊकर घालीन आणि राक्षसी व नाश करण्यांत कुशल अशा मनुष्यांच्या हातीं मी तुला देईन. ३२ तु मी अशीला भक्ष्य होशील; तुझे रक्त देशांत पहून राहील; तुझी पुढे आठवण राहणार नाही; कारण मी अरमेश्वर हें बोलोंवो आहे.

१ परमेश्वराचे वचन मल्ल प्रास झाले की, २२ २ मानवपुत्रा, तु न्याय करिशील ना? त्या खुनी नगरीचा न्याय करिशील ना? त्या वेळी तिला तिची सर्व अमंगळ कृत्ये दाखीव. ३ तिला सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, अगे नगरी, तुश्या काळ येऊन ठेपावा म्हणून तु आपल्यामध्ये रक्षणात करिल्येस, व आपणास विटाळ्यासाठी मूर्ति करिल्येस. ४ स्वतः पाडिलेल्या रक्तानें तु आपणास दोषी केले, तु केलेल्या मूर्तीनी आपणास विटाळ्याची, तु आपला काळ समीप आणिला, तुझी वर्षे भरली आहेत; म्हणून मी तुला राधांच्या निवेश, सर्व देशांच्या घेस पात्र करीन. ५ तु अभ्यं नंवाची व बेबंदपणाने भरलेली नगरी आहेस असे म्हणून जवळचे व दूरचे तुश्या उपहास करितोल. ६ पाहा, इसाएलाचे सर्व सरदार आपआपल्या बाहुबलीप्रमाणे रक्षणात तुश्यांत राहिले आहेत. ७ तुश्या ठारी लोक आईवापांस तुच्छ मानितात, तुश्या ठारी ते परदेशीयांवर जुळूम करितात, तुश्या ठारी ते अनाय व विधवा यांस जाचितात. ८ तु माझ्या पवित्र वस्त्रांस तुच्छ लेखिल्येस, तु माझे शाब्द्य अपवित्र लेखिले आहेत. ९ तुश्यांत रक्षणात करण्यासाठी निवक राहत आहेत, ते तुश्यांतल्या डोंगरावर मेजवानी करितात; तुश्यांत बदफैलीने चालतात. १० तुश्यांत ते बापाची काया उघडी करितात, रजत्वला की दूर बसली असता तिजवरोवर गमन करितात. ११ तुश्या ठारी कोणी आपल्या शेजांच्याच्या लीबरोवर अघोर कर्म करितो, कोणी आपल्या सुनेबरोवर अगम्यागमन करून तिला अष्ट करितो, कोणी आपल्या बहिणीस, आपल्या बापाच्या कन्येस अष्ट करितो, १३ तुश्या ठारी रक्षणात करावा म्हणून ते लाच

वेतात; तू व्याजबदा करित्येस, जुद्धम कर्लन मापल्या शेजान्यांस नागवित्येस व मला विसरली आहेस; असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १३ यास्तव पाहा, तू अन्यायानें कलेल्या कमाईसुळे, आणि तुझांतल्या रक्खपातामुळे मी आपला हात आपटील आहे. १४ मी तुझा समाचार घेईन त्या दिलेशी तुझे हृदय टिकाव भरील काय? तुझे हात ठढ रहील काय? मी परमेश्वर हें जें बोलले आहें तें मी करीनच. १५ मी राष्ट्रांमध्ये तुझी पांगापांग करीन, देशोदेशी तुझी काणादाण करीन व तुझांतली अशुद्धता नष्ट करीन. १६ तू राष्ट्रांदेखत आपल्याच कृतीने अपवित्र ठर्शील; तेव्हा तुला समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१७ परमेश्वरांचे वचन पुन: मला आस शाळे की १८ मानवपुत्रा, इक्काळ घराणे माझ्या दृष्टीने केवळ गाळ शाळे आहे; भाईतील पितळ, कर्पील, लोखंड व खिंते यांसारखे ते सर्व आहेत; ते स्थांतील गाळ शाळे आहेत. १९ यास्तव प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुझी सर्व गाळ शाळे आहां; म्हणून पाहा, मी तुझांस यस्तांलेमांत एकघ करीन. २० स्मे, पितळ, लोखंड, खिंते व कर्पील लोक भाईती कालितात व ती वित्क्लिष्यासाठी अग्रि फुंकून प्रदीप करितात, त्याप्रमाणे मी आपल्या कोवाने व संतापाने तुझांस जमा करीन व भाईती घास्तून वित्क्लीन. २१ मी तुझांस जमा कर्लन माझ्या कोवानीना फुंकू तुम्हावर घालीन, तें-कर्लन तुम्ही भाईती वित्कून जाल. २२ स्मे भाईती वित्क्लीते तसे तुम्ही यस्तांलेमांत वित्कून जाल, तेव्हा तुझांस समजेल की मी परमेश्वराने आपला संताप तुम्हावर ओतिला आहे.

२३ मग परमेश्वरांचे वचन मला आस शाळे की २४ मानवपुत्रा, आ भूतीस सांग, कोहदिली शुद्धि न पावलेली व पर्जन्याशिं न फालेली भूमि तू आहेस. २५ तिच्यांत संदेशपानीं एकोपा केळा आहे; भक्त फाळून खाणांच्या गर्जणांच्या लिहाज्यांने ते लोकांचे प्राण ग्रासून टाकितात; ते धन व पैका हरज करितात; ते तिच्या विघांची संस्था वाढवितात. २६ तिचे याजक

माझ्या धर्मशास्त्रांने उल्लंघन कर्लन माझ्या पवित्र वस्तु अश्व करितात; पवित्र व अपवित्र यांचा ते कांही भेद टेवीत नाहीत; शुद्ध व अशुद्ध यांचा फकर ते शिकवीत नाहीत; ते माझ्या शब्दाशाश्विष्यां डोळेशाक करितात; त्यांच्या-मध्ये माझा अपमान होतो. २७ तिच्यांतले सरदार भक्त फाळून खाणांच्या लांडग्यांसारखे आहेत; ते अन्यायाने कमाई करप्यासाठीं रक्खात करितात, मानवी प्राण्यांचा विनाश करितात. २८ तिचे सदैषे कवा चुना त्यांच्याकरितां वापरितात; मिथ्या दृष्टांत पाळून ते त्यांस खोटे शकुन सांगतात व परमेश्वर बोलला नसताहि प्रभु परमेश्वर म्हणतो, असे ते बोलतात; २९ देशांतील लोक बलात्कार व चोरी करितात. ते दुर्बल व दरिद्री यांस चिरडून टाकितात आणि परदेशीयांचा अन्याय व जुद्धम करितात. ३० मी भूतीचा नाश करू नये म्हणून तिच्यांतला कोणी तट भाऊील, कोणी मजसमोर देशासाठी तटाच्या खिंडीत उभा राहील की काय याची मी बाट पाहिली, पण कोणी मला आढळव्या ताही. ३१ हासुळे त्यांचर भी आपल्या कोवाचा वर्षीय करीन; मी आपल्या कोपार्हीने त्यांस भस्त करीन, त्यांच्या आचारांचे प्रतिक्रिय त्यांच्याच विरी आणीन असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ परमेश्वरांचे वचन पुन: मला आस
 २३ शाळे तें असे: २ मानवपुत्रा, दोन लिंग्या होया,
 त्या एकाच मारतेच्या कल्या होत्या; ३ त्यांनी
 मिसर देशांत व्यभिचार केला; त्यांनी आपल्या ताल्यांत
 व्यभिचार केला; तेंचे त्यांची स्तने मईच्यांत आली;
 पुरुषांनी त्यांच्या कोवाचीवस्थेतील त्यांची स्तनामधे तुरली.
 ४ त्यांतल्या बोरलीचे नांव अहा होते व तिच्या
 विहीनीचे नांव अहलीवा होते; त्या माझ्या आपल्या
 आणि त्यांस पुत्र व कल्या फास्ता. त्यांची नवीन पाहिली
 असतां अहा (तिचा देरा) म्हणजे कोमरेन व
 अहलीवा (माझा देरा तिच्या घरी आहे) म्हणजे
 कमरेन. ५ अहम आही असता तिचे विदल्लक्षी
 झेणी; ती आपले जार, आपले जेगारी अशुद्धी अंजवर
 आसक शाळी; ६ ते निल्ये वज्रे भारण करणारे होते,

ते अधिपति व नायब अधिपति होते, ते सगळे मनोहर व तरुण असून शिलेदार होते. ७ ते समझे निवडक अक्षुरी पुरुष असून त्यांच्याबोरवर ती शिंदळकी करूं लागली, आणि ज्या सर्वांवर ती आसक झाली त्यांच्या सर्व भूतींनी ती अष्ट झाली. ८ मिसर देशांतील आपली शिंदळकी तिने सोहऱ दिली नाही; तेथेल्या पुरुतांनी तिन्या ताशयांत तिजबरोबर गमन केले; त्यांनी तिची कौमार्यावस्थेतील स्तनाप्रे तुरली व तिजबरोबर मनतोक व्यभिचार केला. ९ हासुळे मी तिला तिन्या जारांच्या स्वाधीन केले, ज्या अक्षुरी पुरुतांवर ती आसक झाली होती त्यांच्या हाती तिला दिले. १० त्यांनी तिला नम केले, तिचे पुत्र व कन्या यांनी हरण केले, तिला तरवारीने मारून डाकिले; तिचे नांव जिणांच्या तोवी झाले; कारण त्यांनी तिला शासन केले. ११ तिची बहीण अहलीवा हिने हे पाहिले तरी तिच्यापेक्षाही तिची विषयासाठी बाढली; तिने आपल्या बहीणीच्यापेक्षा अधिपति व्यभिचार केला. १२ शेजारचे अक्षुरी पुरुष अधिपति व नायब अधिपति, व उंची वड्ये श्यालेले शिलेदार होते; त्या सर्व मनोहर तरुणांवर ती आसक झाली. १३ मी पाहिले की तीहि अष्ट झाली; त्या होवीचे वर्तन सारखेच होते. १४ तिने आपल्या व्यभिचाराचे क्षेत्र बाढविले; तिने भेतीवर रेखिलेली पुरुतांनी चित्रे पाहिली, ती हिंगाळाने रेखिलेली लासांची चित्रे होती; १५ त्यांच्या कमरांस पटे असून डोकायात उंची व रीत पगोटी होती; ते सर्व पुरुष वीरामाणे दिसत असून त्यांची ढव खासदी देशांतील बाबेलच्या पुरुषांप्रमाणे होती; या पुरुतांची जन्मभूमी खासदी देवा होती. १६ तिची नजर त्यांजवर गेली तेव्हा ती त्यांजवर आसक झाली व तिने त्यांस बोलावून आणावयास खाली देशांत जासूऱ पाठविले. १७ तेव्हा बाबेलचे पुरुष तिन्या शंगारकेल्या परंगावर तिच्याजवळ गेले; त्यांनी तिजबरोबर व्यभिचार करून तिच्या अष्ट केले; त्यांच्या समाप्तमाने ती अष्ट झाली, तेव्हा तिने आपले मन त्यांजवस्तु काढिले. १८ असा तिने आपला व्यभि-

चार मांडिला व आपली काया उघडी केली; तेव्हा जर्दे तिच्या बहीणीवरून माझे मन उडाले होते तसें तिजवळून हि उडाले. १९ तरी तिने आपल्या ताशयांत मिसर देशांत वेश्यावृत्ति चालवी ती होती, तिची तिला आठवण होलन तिने आपला व्यभिचार अधिकच बाढविला. २० ती आपल्या जारांवर आसक झाली; त्यांचे अवयव तर गाढबाच्या अवयवांसरखे होते व त्यांचा माज घोबांच्या माजासारीखा होता. २१ या प्रकारे तुश्या ताशयांत मिसरी पुरुष तुरी ती कौमार्यदर्शेतील स्तनाप्रे तुरीत तेव्हांच्या शिंदळकीची तूं आठवण केली. २२ हासुळे, अगे अहलीवे, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, ज्या तुश्या जारांवस्तु तुम्हे मन उडाले आहे त्यांला मी तुजविष्व उडीन, त्यांस तुजवर चोहोकडून आणीन; २३ बाबेलचे पुरुष, सर्व खासदी, पकोड, शोभा व कोथा येव्हले लोक व अक्षुरी पुरुष, जे सर्व मनोहर तरुण, अधिपति व नायब अधिपति, वीर व मंत्री व शिलेदार आहेत; त्यांस तुजवर आणीन; २४ ते शांते, रथ, चाकांची वाहने, निरनिराळ्या लोकांचा दब्भार बेळन तुजवर येतील; ते कवचे, ढाळी व विरक्कांये घारण कहन तुला चोहोकडून बेतील; मी न्याय कराऱ्यांचे काम त्यांस सोपून देईन, म्हणजे ते आपल्या कायदांस अनुसस्त न्याय करितील. २५ मी तुजवर माझी इच्छा रोलीन म्हणजे ते संतापून तुक्का समाचार घेतील; ते तुम्हे नाक व काळ कापून डाकिलील; तुम्ही अवशिष्य माणसे तरवारीने पढतील; ते तुश्या कन्या व पुत्र हरण करितील, तुम्ही अवशिष्य माणसे असीने भस्म होतील. २६ ते तुम्ही वडे हरण करितील, तुम्हे उक्कट जवाहीर हिसकाबून बेतील. २७ अझी तुशी शिंदळकीची खोड, मिसर देशांत तुला लंगलेली व्यभिचाराची चट, मी मोडीन, म्हणजे तूं त्यांजकडे पुन: ढुङ्गू पाणार नाहीस व मिसर देशांचे स्परण तूं यापुढे करणार नाहीस. २८ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, ज्यांचा तूं देष करित्येस त्यांच्या स्वाधीन तुला मी करीन, ज्यावस्तु तुम्हे मन उडाले आहे त्यांच्या हाती तुला देईन; २९ ते

દ્વેષાને તુલ્ય સમાચાર ખેતીલ, તે તુલ્યી સર્વ માલમતા હૃદાનું તુલ્ય નાગારી ઉધડી કરતીલ; અશાને તુલ્યા શિદ્દ-ચાલ્યાંચી, તુલ્યા કાગસકીચી વ તુલ્યા વ્યભિચારાચી લાજ ઉચ્ચડી પડેલ. ૩૦ તું વ્યભિચાર કરવયાસાઠી અન્ય રાષ્ટ્રોચ્ચા માર્ગે લાગલીસ, વ ત્યાંચા મૂર્તીની આપણાસ વિટાલીલે મહણન હેં સર્વે તુલા પ્રાપ હોઇલ. ૩૧ તું આપલ્યા બહિણિચ્ચા માર્ગાને ગેલીસ મહણ મી તિચ્ચાપ્રમાળે તુલ્યાહિ હાતી પેલ દેઈલ. ૩૨ પ્રસુ પરમેશ્વર મહણતો, તું આપલ્યા બહિણિચ્ચાસારકા ખોલ વ મોઠા પેલ પિસીલ; ત્યાંચે માપ મોઠે અસત્યામુલે તું હાસ્ય વ થથા યાંસ પાત્ર હોશીલ. ૩૩ તું નિશા વ શોક યાંની વ્યાપ હોશીલ, તુલ્યી બહણ શોમરોન હિચા પેલ વિસ્પય વ વિસ્પંસ યાંચા આહે. ૩૪ તું તો નિષ્ઠકુન પિસીલ, ત્યાંચા ખાપના તૂં કુરતહુન ખાસીલ વ ત્યાંની તું આપલે અર ઓરાઢાસીલ; કારણ મી હેં બોલ્યો આહેં, અસે પ્રસુ પરમેશ્વર મહણતો. ૩૫ યાસ્તવ પ્રસુ પરમેશ્વર મહણતો, તું મળ વિસરકી આહેસ, વ તું યાસ્યાકઢે પાઠ ફિલવિલી આહે, મહણ તું આપલ્યા કાગસકીચે વ વ્યભિચારાને ફળ મોગ.

૩૬ આણલી પરમેશ્વર મળ મહણાંચા, માનવપુના, તું અહલ વ અહુલીચા યાચા જ્ઞાન કરતોસ ના? તર ત્યાંસ ત્યાંની અમંગલ હૃત્યે દાખીલ. ૩૭ કારણ ત્યાંની વ્યભિચાર કેલા આહે, ત્યાંચા હાતાંલા રખ લગલે આહે, ત્યાંની આપલ્યા મૂર્તીબોવર વ્યભિચાર કેલા આહે, આપિ મજાપસૂન ત્યાંસ જાણેલે પુત્ર મૂર્તિસ મહય ઘણેવે મહણા ત્યાંની અમીત ત્યાંચે હોમ કેલે આહેં. ૩૮ ત્યાંની આપલ્યી મજબૂરોવર હેંહે બર્તન કેલે આહે કી ત્યાંની સ્પાચ દિવદીયી માર્ગે પવિત્રસ્વાન અપવૈત્ર કેલે આપિ માર્ગે શાખાય અછ કેલે. ૩૯ કારણ ત્યાંની આપલ્યા પુરુંચા વધ કર્સન તે આપલ્યા મૂર્તિસ અર્પણ કેલે, તેવા ત્યાચ દિવદીયી ત્યા માર્ગે પવિત્રસ્વાન અપવૈત્ર કાળ્યાસાઠી સ્થાન આલ્યા; પાછા, યાચા મરિદરીત ત્યાંની અસે બર્તન કેલે. ૪૦ તસેવ તુલ્યી દુરદુર્યા પુરુંચા બોલાવણે પાઠવિલેં; ત્યાંજકડે જાસુદ પાઠવિલ આપિ પાછા, તે આહે, ત્યાંચાસાઠી તું સ્લાન કેલે, ડોલ્યાંત કાજલ

ધાતલે વ દાગિન્યાંની આપણાસ સજવિલેં; ૪૧ તું ઉત્કૃષ્ટ મંચકાવર બસલીસ, ત્યાપુંદે મેજ માંડુન ત્યાવર માઝા ધ્રૂપ વ તેલ હી ટેલવી. ૪૨ તેણે બૈની લોકાંચી ધામધૂમ ચાલ જાલી; સામાન્ય પુરણાંબરોવર રાનાતંત્ર આણલી દાસ્તાજ લોક આણવિષાત આહે; ત્યાંની ત્યાંચા હાતાત્ત બાંગચા ધાતલ્યા વ ડોકવાસ ઉત્તમ કિરોમ્પૂણ ચાતલે. ૪૩ તેબંધાં જી શિદ્દકી કહુન નિઃસ્વા જાલી હોતી તેજવિષયી મી મહણાલોં કી આતાં તે તેચ્ચાબરોવર વ તી ત્યાંચાબરોવર વ્યભિચાર કરીલ કાય? ૪૪ લોક વેસ્કેડે જાતાત તસે તે તેજકડે ગેલે; તે અહલ વ અહુલીબા યા શિદ્દ કિયાંકડે ગેલે. ૪૫ તથાપિ ધાર્મિક લોક જારીણીચા વ ખુની કિયાંચા ન્યાય કરિતાત તસા ત્યાંચા કરિતીલ; કારણ ત્યા જારીણી આહેત વ ત્યાંચા હાતલ્ય રસ લાગલે આહે. ૪૬ પ્રસુ પરમેશ્વર મહણતો, મી ત્યાંજવર લોકાંચા જમાવ આણૂન ત્યાંના દહશત પડેલ વ ત્યાંસ લુટરીલ અસે કરીન. ૪૭ લોકાંચા જમાવ ત્યાંસ દગડમાર કરીલ વ આપલ્યા તરવારીને ત્યાંચા ઉચ્છેદ કરીલ, તે ત્યાંચા મુલાં-બાળીંચી ફર્તલ કરિતીલ વ ત્યાંની વરે અમીરે જાહુન ટાંકિતીલ. ૪૮ આશા પ્રકારે મી દેશાંતું શિદ્દકી નહીંશી કરીન, મહણજે સર્વ કિયા સાંચ હોઊન તુમદ્યાપ્રમાળે શિદ્દકી કરણાર નાહીંત. ૪૯ તે તુમદ્યા શિદ્દકીંચે પ્રતિફલ તુલ્યાંસ દેખીલ; તુલ્યી આપલ્યા મૂર્તીપુર્જેચા પાતકાંચે ફલ મોળાલ; તેબંધી તુલ્યાંસ સમજેલ કી મી પ્રસુ પરમેશ્વર આહેં.

૧ મીતર નવબ્યા બર્ણી, દહાબ્યા મહિન્યાંચા
૨૫ દક્ષાંસ પરમેશ્વરાંચે બરન મલ પ્રાસ જાણે કી
 ૨ માનવપુના, તું હી તારીખ, આજની તારીખ લિખુન ટેચ; અનુ તારીખેસ બાબેલ્ના રાજા યશ્શેલેમારાં
 જાલન પહ્લા આહે. ૩ યા ફિરુદી બદ્ધાંસ દાખલા
 દેલન અસે મહણ, પ્રસુ પરમેશ્વર મહણતો એક કાંઈ ચુલી-
 બર ચંદીલ, તી ચંદીલાવાર તીત પાણી ઓતાં: ૪ માંચા
 વ જારે અસે માંસાંચે કાગળે કાગળે તુલ્યાંસ જમા કલન
 તીત ટાક; તીત નિવઢક હારેં ભર. ૫ કલ્પાંતું એહ
 કાગળે મેલું નિવઢુન હે; હારેં કિંજિયાસાઠી જાલી

स्वामींविरोध कर्ते तें चांगले शिंजू दे; त्यांतील हांडेहि आपांची लिंजू दे.

६ यास्तव प्रभु परमेश्वर मण्णतो, शा खुनी नगरीला विकार असो! ती गंज चढलेल्या कढईसाधसी आहे, त्यांचा भीज निघत नाही; तीतला एकाएक तुकडा बाहेर काढ, त्यांत विळा टाकावयाच्या नाहीत. ७ कारण तीर्थे रक्षात केला आहे, त्या रक्षानें ती भरली आहे, तें तिनें उघऱ्या खडकावर पडू दिले आहे, खुलीनें तें शाकू नये मण्णन तिनें तें जमिनीवर पडू दिले नाही.

८ संताप उत्तम होउन सूड उगवावा ह्यासाठी तिने रक्ष पाडिले आहे, तें शाकतां येऊ नये मण्णन तें उघऱ्या खडकावर पडावें असे मी केले आहे. ९ यास्तव प्रभु परमेश्वर मण्णतो, शा खुनी नगरीला विकार असो! मी सरपणाचा ढोगाहिं मोठ करीन. १० लाकडे भरपूर घाल, आग चांगली पेटीब, मांस चांगले शिंजीब, रसा चांगला घट होऊं दे, हांडेहि भाजून काढ. ११ मग त्या विस्तवावर कढई रिकामीच टेव म्हणजे तिची पितल तस व धगधगीत होउन तिचा मल आंतल्या-आंत जडेल, तिचा गंज निघू जाईल. १२ ती अथ कस्तूर कस्तूर भागली तरी तिजवर दाट बसलेला गंज निघून गेला नाही; गंजासहित तिला आंतीत टाका.

१३ तुशी अशुद्धता पाहावी तर ती भयंकर आहे; मी तुला स्वच्छ करू पाहिले तरी तूं स्वच्छ शाली नाहीस; दुजबीतील माझ्या संतापाची तुसि झाल्यावांच्या तूं शुद्ध व्याहायाची नाहीस. १४ मी परमेश्वर हैं बोललो आहें; हैं बदेलन, हैं मी करीनच; मी मार्गे हटणार नाहीं, गय करणार नाहीं, याचा मल अनुताप होणार नाहीं; तुश्या आचारानुसार, तुश्यी कर्मानुसार, ते तुश्या न्याय करितील, असे प्रभु परमेश्वर मण्णतो.

१५ पुनः परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की १६ मानवपुत्रा, पाहा, मी तुश्या नेत्रांस जै त्रिय तें सपायासरवी तुजपासून काहून घेतो; तरी तूं शोक करणार नाहीस, रडणार नाहीस, अशु गळणार नाहीस. १७ उसासा मुकाब्यांते टाक; मृतांसाठी शोक इल नको, दोक्यात्य सिरोभूषण घाल, पायांत जोडा घाल,

आपले ओठ शाकू नको, मुतकांत लोक अन्न पाठवितात तें खाऊ नको. १८ सकाळी मी लोकांत हैं म्हणसंलो, आणि संध्याकाळी माझी आयको मेली, तेळ्ही मला आहा शाली होती तसें मी दुसऱ्या दिवशी सकाळी केले. १९ यावलन लोक मला म्हणाले, तूं हैं करितोस त्याचा आम्हांशी काय संबंध आहे तें आम्हांस सांगशील काय? २० मी त्यांस म्हणाल्ये, परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले आहे की २१ इत्या-एती धराण्यास असे सांग, प्रभु परमेश्वर मण्णतो, पाहा, तुमच्या बळाचा आधार, तुमच्या नेत्रांना प्रिय, तुमच्या जिवाचा जिव्हात्या, असे जे मार्गे पवित्रस्थान तें भी अष्ट कीन आणि तुम्ही मार्गे ठेविले तुमचे कन्यापुत्र तरवारीने पडतील. २२ मग मी केले आहे तसें तुम्ही कराळ, तुम्ही ओठ झांकणार नाहीं व मुतकांत लोक अन्न पाठवितात तें तुम्ही खाणार नाही. २३ तुम्ही आपल्या डोक्यास शिरोभूषण घालाल, पायांत जोडा घाल्याल, तुम्ही शोक करणार नाहीं, रडणार नाहीं, तर आपल्या अधर्मांने तुराल व एकमेकांस पाहून उसासे टाकाल. २४ या प्रकारे येहेजेल तुम्हांस चिन्हवत होईल; त्यांने केले त्याप्रमाणे तुम्ही कराळ; हैं घडून येहेल तेह्या तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

२५ हे मानवपुत्रा, त्यांचे बळ, त्यांचा वैभवमूळक हर्ष, त्यांच्या नेत्रांना प्रिय वाटणाऱ्या वस्तु, त्यांच्या जिवाचा इत्युषिष्य आणि त्यांचे कन्यापुत्र मी त्यांजपासून हरण कीन; २६ त्या दिवशी निभावलेला एकादा माणस दुश्या कानावर हैं वरेमान घाल्यास तुजकडे येईल. २७ त्या दिवशी त्या निभावलेल्या माणसात्तरोवर बोलप्पास तुम्ही तोड उघडेल; तूं बोलशील, यापुढे तूं स्वच्छ राहणार नाहीस; असा तूं त्यांस चिन्हवत होशील, म्हणजे त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१ परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की २९ २ मानवपुत्रा, अम्मोन वंशजांकडे आपले मुख कस्तूर त्यांजपासरवी संदेश दे; ३ अम्मोन वंशजांस म्हण, प्रभु परमेश्वराचे वचन ऐका; प्रभु परमेश्वर असे

महणतो, माझें पवित्रत्वाच श्रद्धविक्र करण्यात आहे, इसाएल देश ओसार करण्यात आला, यशूदर्वचे घरांमधील वंशिकांचे कहन नेण्यात आहे तेव्हा तु, बाबाचा असे म्हटले, ४ म्हणून पाहा, मी पूर्वकठील लोकांस तुझां ताचा देईन, ते तुझ्यात छावणी कहव राहतील व आपली घरे वाचितील; ते तुझ्यातली कठें खातील व तुझे इत्र पितील. ५ मी राजा नवास उंटाचा गोष्ठ करीन, अम्मोन वंशाचाचा मेंदोबाबकन्ना बसावाचा बाढा करीन, तेव्हा तुझांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ६ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तु इसाएल देशाविषयी टाळ्या पिटल्यास, येथे नवास उंटाची दुरुशा पाहून तु मनापासून द्रोहपूर्वक आनंद केलास; ७ म्हणून पाहा, मी आपला हात तुजवर उगारीन, मी तुंका राष्ट्राच्या हाती कृष्ण म्हणून देईन, तुंका राष्ट्रातल उच्छेद करीन, देशांमधून तुला नाहीसे करीन, तुल मी नड करीन; तेव्हा तुला समजेल की मी परमेश्वर आहे.

८ प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, मवाव व सेईर म्हणतात की पाहा, यशूदर्वचे घरांमधील राष्ट्रांसारख्याच्या वाहे; ९ म्हणून पाहा, मी मवाचाचा स्कृवप्रदेश उपका करीन, त्याची नगरे, त्याच्या सीमांतली नगरे, देशाला भूण अशी वैष्णविमोऽ, काळून-मौन, किर्याशर्हम ही नारे, १० व अम्मोन वंशाचाचा देश, ही पूर्वकठील लोकांचे त्यारी करण्यास खुली कहन देईन; त्यांचा मी त्यांस ताचा देईन, म्हणजे मग अम्मोन वंशजांने नांव राष्ट्रांमध्ये जापुदे कोणी काळजार नाही. ११ मवाचावर मी व्यावरद, आणीन; तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१२ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, अदोगांने यशूदर्वचा वंशाचा सूड उगविल्याच्या बुद्धीने बर्तन केले, त्यांने त्याजवर सूड उगविला हें पातक केले; १३ म्हणून प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी अदोगावर आपला हात उगारीन, त्यांतु मतुर्य व पशु यांचा संहार करीन, तो तेमालापासून पुढे वैराग करीन, व्यावरपर्यंत लोक तरवारीने पडतील. १४ मी आपले अके इसाएल यांच्या कहव भ्रष्टेशाचा सूड वैराग;

माझ्या आवेशायुक्त कोवालुसार ते अदोगाची बाट लावितील; त्यांस माझ्या सुडाचा अनुभव वैराग, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१५ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पलिष्ठांनी सूड वेष्याची कृति केली आहे, मनांत आक्स घरून नाश करण्यात्या बुद्धीने त्यांनी निरंतरच्या वैरभावाने सूड बेतला आहे; १६ म्हणून प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी आपला हात पलिष्ठांवर उगारीन, करेष्यांचा ठंडाहर करीन आणि समुद्रकिनान्यावरील अवघिष्ठ राहिलेयाचा नशा करीन. १७ त्यांस संतापांने शिक्षा कहन भी त्यांचा भयंकर सूड वैराग; मी त्याजवर सूड उगवीन तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१ नंतर अकराच्या वर्षी महिन्याच्या प्रति-
२६ पदेस, परमेश्वराचे वचन मला ग्रात शाळे तें हें: २ मानवपुत्रा, सोर यशस्विमेविषयी म्हणत आहे, अहा! जी केवळ राष्ट्राचे प्रवेशद्वार अशी होती ती भोडून गेली आहे आणि आता लोकप्रावाह मजकडे वक्त्वा आहे; ती उजाड शाळी आहे, म्हणून आतां माझी भरभराट होणार आहे; ३ यास्तव प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, अगे सोरे, मी तुजविल्द आहे, समुद्र आवल्या लाटा लोटीतो त्याप्रमाणे भी तुजवर बहुते राणे लोटीन. ४ ते सोरेच्या तटांचा विच्छास करितील व तिचे बुद्ध याहून दाकिलील; मी तिजवरील माती खाडून काढून तिचा उधडा खडक करीन. ५ ती समुद्रात जाली पसरण्याचे ठिकाण होईल; भी हें म्हटले आहे असे परमेश्वर म्हणतो; खट म्हणून ती राष्ट्राच्या हाती लागेल. ६ तिच्या भूप्रदेशांत असलेल्या तिच्या कन्या तरवारीने घर होटील; तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ७ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी बाबेल्या राजा, राजाविराज नजुक्केसर, यास उलेहून घोडे, रथ, स्वार व मोर्ड दळ यांसह सोरेवर आणीन. ८ भूप्रदेशांतच्या तुक्ष्या कन्यांस तो तरवारीने वधील; तो तुजविल्द बुद्ध बांधील, मोर्चा रचील व तुजविल्द डाळीचा कोट उगारील. ९ तो तुक्ष्या तटांस आपली आघातयंत्रे

वारील, आपल्या हस्तारांनी तुमे तुळज पाहून टाकील. १० त्याचे घोडे इके येतील की सांती उडविलेल्या भुवीने तं शाकूल जाशील; तटबंदीची नगरे फोहून आंत खिरतात तसे तो तुळ्या वेशीलू आंत खिरेल, तेव्हा स्वर, चांके व रथ यांच्या आवाजाने तुमे तट हावर-तील. ११ तो आपल्या बोल्यांच्या टापोली तुमे सर्वे रस्ते तुडील; तो तुमे लोक तरवारीने घर मारील, तुमे भजवूत स्तंभ जमीनदेस्त होतील. १२ ते तुमी संपत्ति छाटिलील, तुक्का माल छाटिलील; तुमे तट उडव्हत्त करितील, तुमे रंगमहाल पाहून टाकितील; तुमे पाषाण, अळूड, माती बगैर सर्व काही पायांत तुडव्हून टाकितील. १३ मी तुळ्या गीतांचा ज्ञानि वंद पाडीन, तुळ्या वीणांचा सूर पुन: ऐकू येणार नाही. १४ मी तुळ्या उघडा सखक कूल तुला जाळै परसरण्याचे ठिकाण करीन; तुला पुन: बांधणार नाहीत; मी पर-मेश्वरांने हे मटले आहे, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१५ प्रभु परमेश्वर सोरेस म्हणतो, तुळ्या पतनाच्या आवाजाने, जखमी झालेल्याच्या कल्पण्याने, तुळ्यामध्ये चाललेल्या कलालीने द्वीपांचा भरकांप होणार नाही का? १६ तेव्हां सर्व दर्यावर्दी सरदार आपआपल्या आसान-वरून उत्तरून खाली येतील, आपले खागे काहून ठेवितील, आपली जरतारी वळे काहून टाकील; ते भीतिस्पृष्ट वळे धारण कूल जमीनीवर बसतील, क्षणोळूणी त्यांचा शरकांप होईल व तुजविषयी ते विसरम्य पावतील. १७ ते तुजविषयी शोक कूल म्हणतील, अगे कीर्तिमान नगरी, तं जशी काय समुद्रांतून उद्भूतून वसली होतीस, तं समुद्रवर परसरकी होतीस, तं व तुमे रहिवारी यांचा तेयील सर्व लोकांस वचक असे, ती तं कशी नष्ट झालीस! १८ तुळ्या पतनदिनी द्वीपांचा भरकांप होत आहे; तुळ्या नियोणाने समुद्रांतील द्वीपं भयचकित झाली आहेत. १९ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी तुला निर्जन झालेल्या नगरांप्रमाणे ओसाड नगरी कीन व तुजवर खोल सागराचा लोट आणून प्रचंड जलप्रवाहांनी तुला व्यापून टाकीन, २० तेव्हां गरेंत गेलेल्या प्राचीन कालच्या लोकांकडे तुला खाली

टाकूल गरेंत गेलेल्यांवर आचीन कालापासून ओसाड असलेल्या स्थानात पृथ्वीच्या अधोभागी तुला राहा-व्यास लावीन म्हणजे तं पुन: वसणार नाहीस; पण भी जीवंदाच्या भूमीला वैमव देईन; २१ लोकांस दहूत पेढेल असा तुक्का मी विज्वस करीन, तं नव्हीकी होशील; तुक्का शोध करितील, तरी तं कवीहि सांपडा-व्याची नाहीस, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ परमेश्वराचे वचन पुन: मल प्राप शाळे २७ की २ मानवपुत्रा, सोरेसंबंधाने विलय कर; ३ तिला सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, अगे सोरे, समुद्राच्या प्रवेश्यानाजवळ वसलेल्ये, अनेक द्वीपांती राशांचा व्यापार चालविणाऱ्ये; तं म्हणतेस, मी सौंदर्याची खाण आहे. ४ तुळ्या सीमा समुद्राने वेणिलेल्या आहेत; बांधणांच्यांनी तुला सौंदर्यपूर्ण बनविले आहे. ५ त्यांनी सनीरुप्या संस्कृती तुक्की तजपोती केली; तुळ्यासाठी ठोलकाठी करावी म्हणून त्यांनी ल्बानोनाचे गंधसरू थापिले. ६ त्यांनी तुक्की बल्ही बांधानांतील अलोनाच्या झाडांची केली; तुळ्या वैठकी किली द्वीपांतल्या बाक्स लाकडांच्या केल्या असून हस्तिदंताने जडलेल्या होत्या. ७ तुमे शीढ मिसर देशाहून आणिलेल्या वेलवृद्धीदार उत्तम तागांचे होते, तुला तं निशाणादाखल होते; तुमे छत एलीशा बेटांतील निळ्या व जांभळ्या रंगांच्या कापडांचे होते. ८ सीदोन व अर्वद येथले रहिवारी तुमे वलेकरी असत. हे सोरे, तुळ्यात चक्र तुरू पुरुष होते, ते तुमे ताढेल असत. ९ गडालचे वडील व कुशल कारगीर तुळ्या जहाजांची पूटटटुट दुरुस्त करीत असत; १० समुद्रांतील उपर्याक्त तारांचे व त्यांचे नावादी तुळ्या मालची देवकेम करप्यासाठी तुळ्यांत असत. ११ तुळ्या सैन्यांत पार्शी, लदी व पूटी हे तुमे लदव्यये असत; ते तुळ्यांत आपल्या ठाली व शिरकाणे टांगीत; ते तुला तेजस्वी करीत. १२ अर्वदचे लोक तुळ्या सैन्यासह तुळ्या तटांवर समोवार असत; तुळ्या बुरुजावर शूर पुरुष असत; ते तुळ्या तटांवर चोहोँकडे आपल्या ठाली ठांगून तुला सौंदर्ययुक्त करीत. १३ सर्व प्रकारचा माल

तुजबवल विपुल असे मुहूर्ण तासींचा तुजबरोबर व्यापार करी; तुक्का मालाच्या मोबदला ते तुला थें, लोखंड, कथील व विसें देत. १३ यावान, तुबाळ व भेशेश हे तुजबरोबर व्यापार करीत; तुक्का मालाच्या भोवदला म्हणते ते तुला माणारे व पितळेची भांडी देत. १४ तोगारीचे वंशज तुक्का मालबदल तुला थोडे, स्वारीचे थोडे व खेचें देत. १५ द्वारी लोक तुजबरोबर व्यापार करीत; अनेक द्वीपे तुक्का व्यापाराच्या सोहऱ्यांची असत; ते तुक्का मालबदल तुला हस्तिहंती दिंये व घेवन्हूस देत. १६ तुक्के कारागिरीचे पदार्थ बुलिज्ज असल्यामुळे अरम्भी लोक तुजबरोबर व्यापार करीत; ते तुक्का मालबदल तुला जाच, जांभव्या रांग, तागवारी वेलुवृष्टीदार उराम वजे, प्रवाळ व माणारे देत. १७ यक्का व इक्काएल देशांतरे लोक तुजबरोबर व्यापार करीत; ते तुक्का मालबदल तुला मिलीवाचा गहू, मेवामिठाई, भघ, तेल व ऊद देत. १८ तुक्का कारागिरीचा माल मिळुल असल्यामुळे व सर्व तक्कांचा माल तुजबवल मुखलक असल्यामुळे दिसिल तुजबरोबर व्यापार करी व तुक्का मालबदल तो तुला हेल्पोनाचा द्राक्षारस व पांढरी लोकर देई. १९ बदान व यावान हे तुक्का माल घेऊन तुला सूत देत; पोलंद, तज व अगर ही तुक्का व्यापाराच्या मालपैकी अहत. २० इसाम तुजबरोबर व्यापार करून तुला स्वारीचा साल तुक्की. २१ अरसान व केदारचे सर्व सरदार व्यापारासंबंधांने तुक्का मुठीतले असत; कोकरे, एडके व बोकर याचा ते तुजबरोबर जांदा करीत. २२ याचा व रामा वेशील व्यापारी तुजबरोबर व्यापार करीत; ते तुक्का माल घेऊन मुला हरतहेचे उंची मसाले, जांभारी व सोने देत. २३ हासाम, कले, एरेन, शवा, अस्तू व विल्मद वेचले व्यापारी तुजबरोबर व्यापार करीत. २४ से तुक्का माल घेऊन उराम वजे, जांभळे व वेलुवृष्टीदार झग, उंची वज्ञाच्या पेत्या व वक्कलेच्या टिक्कल दोन्या वौरे व्यापाराच्या बस्तु तुला देत. २५ तासींकांची गलवारे तुक्का मालाची नेवान करणारे जांग, काळ व कफलेच दोये; भर समुद्रात तं पार समृद्ध व वैभवशाली होय; भर समुद्रात तं पार समृद्ध व वैभवशाली

शालीस. २६ तुक्का वल्हेक्यांनी तुला खोल पाण्यात नेले; पूर्वेच्या बांजाने तुला भर समुद्रात भेडून टाकिले. २७ तुक्के धन, तुक्का माल, तुक्के व्यापाराचे जिभस, तुक्के नवाढी, तुक्के खलाची, तुक्की छूटदृष्ट दुस्त करणारे, तुक्का मालाची देवघेव करणारे, तुक्कांतले सर्व लदवये, तुक्क्यांत असलेले समले लोक तुक्का निःपातसम्मी भर समुद्रात पडले. २८ तुक्का खलाचांनी मारिडेख्या आरोहीच्या आवाजाने तुक्का आसपासाची जमीन हादरत आहे. २९ सर्व वल्हेकरी, खलाची व सुदूरवर सफर करणारे सर्व नवाढी आपआपल्या नावा सोहून किनाच्यावर उभे राहत आहेत; ३० ते तुक्का वित्तीमुळे लांब हेल काळून मोत्ता तुक्काने रहत आहेत; ते आपल्या डोक्यांत घूळ वालीस आहेत आणि युक्तीत लोकल आहेत; ३१ ते तुक्कामुळे डोकी भाद्रून टाकून, कमरेस गोणताट युंडाळीत आहेत व मनांत अति खिळ होऊन तुक्कांची मोत्त्याने विलाप करीत आहेत. ३२ ते शोकाकुल होऊन तुजविक्षी विलाप करून म्हणतात, सोरेप्रमाणे, समुद्रात गडप झालेल्या सोरेप्रमाणे, कोणाची तरी दशा शाली आहे काय? ३३ जल्मार्गाने तुक्का माल जाईवै तेव्हा दै बहुत राट्रीची चंगल करीस; तूं आपल्या विपुल मालाने व मोठ्या सौदाने जगातील राजांस सवन करीस. ३४ सुदूरदूरीनी दै खोल पाण्यात पुटलीस तेव्हा तुक्का माल व तुक्की सर्व मंडकी तुजबरोबर तुबाळी. ३५ द्वीपांतले सर्व लोक तुला पाहून विस्तित शाळे आहेत; त्यांचे राजे वरथर कांपत आहेत; त्यांची तोवं काळ्यांडली आहेत. ३६ राश्ट्रांतले व्यापारी तुक्का विकार करीतात; तुक्की दशा पाहून लोकांच दहशत पडली आहे; तूं कायमची नष्ट शाली आहेत.

१ एरमेश्वराचे वचन मला प्रास शाळे अंगी
२८ २ मानवुप्रा, सोरेच्या अधिपतीस सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुक्के हृदय उन्मत होऊन दै म्हणतोस, मी देव आहे, भर समुद्रात मी देवाच्या आसनावर बसले आहें; पण तं देव नव्येस, मालव आहेत; आपके चित देवाच्यासारांचे आहे असा तं

आत्म आलितीतः ३ पाहा; दानीएलपेक्षा तूं तुदिमान् आहेस; कोणतीही गुत गोष्ट लोकांना तुजपासून छपवित्त येत नाही; ४ तूं आपल्या अकलेंवै व चातुर्यांचे घन संपादन केले व आपल्या भांडारांत सोन्यास्याच्या संख्य केला; ५ तूं आपल्या अकलेच्या जोरवर व्यापार कस्तूर आपले घन वाढविले; या तुक्ष्या घनानें तुम्हें हृदय उन्मत्त झाले आहे. ६ त्यास्तव प्रभु परमेश्वर म्हणतो, आपले चित्त देवाच्या चित्तासारखे आहे असा तूं आव धालितोस; ७ म्हणून पाहा, मी तुजवर परकीय लोक आणितो; तुजवर अन्य राष्ट्रांतले उग्र पुरुष आणितो; तुक्ष्या अकलेच्या सौंदर्यावरूपे ते तरवार उपसतील व तुम्हें तेज भ्रष्ट करितील. ८ ते तुला गतेत उतरितील; भर समुद्रांत वध यावणांच्या गत्युक्तारखा तुक्षा मुख्य होईल. ९ तूं आपल्या वधणांच्या समोर, मी देव आहे असे म्हणजील काय? यायाळ करण्याच्या हातीं सांपडलास तो तूं देव नव्हेस, मानव आहेस. १० बेसुती मरतात त्याप्रमाणे तूं परदेशीयांच्या हस्ते मरशील; हें माझे म्हणणे आहे असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

११ पुनः परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की १२ मानवपुत्रा, सोरेच्या राजाविषयी विलाप कस्तूर त्याला सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तूं पूर्णितेची मुद्राच आहेस; तूं ज्ञानपूर्ण व सर्वांगसुंदर आहेस. १३ देवाचा वाग एदेन यांत तूं होतास; अलाक, पुष्कराज, हिरा, लसणा, गोमेद, गास्के, नीलमणि, पाच, माणिक, व सोने असे अनेक तहेचे जवाहीर तुक्ष्या अंगभर होतें; खंजिंच्या व वासन्या यांचे कसव तुक्ष्या येथे चालत असे; तुला निर्मिले त्या दिवशी त्यांनी योजना काली. १४ तूं पाखर धालणारा अभिषिक्त कस्तूर होतास; मी तुक्षी तशी योजना केली होती; तूं देवाच्या पवित्र पर्वतावर होतास; तूं अग्रीप्रमाणे जगज्ञागणांच्या पाशाणांदून हिडत असस. १५ तुला निर्माण केल्या दिवसापासून अघमे तुक्ष्या ठारी दिसून आल तोंवर्यंत तुक्षी चालचलण्यक यथायोग्य होती. १६ तुक्ष्या व्यापार मोठा असत्यामुळे तुक्ष्या हृदयात अपकारतुदि खिसून तूं

पत्तक केले; म्हणून मी तुला भ्रष्ट समजत परमेश्वराच्या पर्वतावरकून लोटून दिले. हे पाखर धालणाच्या कस्तूरी त्या अग्रीप्रमाणे जगज्ञागणांच्या पाशाणांमधून काहून मी तुक्षा नाश केला आहे. १७ तुक्ष्या सौंदर्याच्या अभिमानाने तुम्हें हृदय उन्मत्त झाले, तुक्ष्या वैभवाने तुक्षी बुद्धि भ्रष्ट झाली; मी तुला भूमीवर आदकिले, राजांनी तुक्षा तमाक्षा पाहावा म्हणून त्यांजपुढे तुला टाकिले. १८ खोटा व्यापार चालून तूं बहुत पातके केली, त्यांनी तूं आपली पवित्र स्थाने विटाळिली म्हणून तुक्ष्यांतरु अग्री निघून तुला खालून टाकील, असे मी देवेल आहे; आणि तुला पाहणाच्याच्या डोळ्यांदेश्वत मी पृथीवर तुक्षी राखरांगोळी केली आहे. १९ राष्ट्रांमध्ये तुक्ष्या ओळखीचे सर्व तुला पाहून विस्मय पावले आहेत, तुक्षी दक्षा पाहून लोकाना दहशत पडली आहे, तूं कायमचा नष्ट झाला आहेस.

२० मग परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की २१ मानवपुत्रा, सीदोनेकडे आपले मुख फिरवून तिजविश्वद संदेशा दे; २२ तिला सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, पाहा, हे सीदोने, मी तुजविश्वद आहें, व तुक्ष्यामध्ये मी आपला प्रताप गाढवीन; मी तिला न्यायदंड करीन व तिजमध्ये मी पवित्र ठेन, तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहें. २३ मी तिच्यांत मरी पाढवीन, तिच्या रस्त्यावर रक्काचा सडा धालीन; सिजवर चोहोंकहून तरवार चालेल आणि लोक यायाळ होऊन तिच्या ठारी पडतील; तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहें. २४ त्यांनंतर इक्काएल वराप्याच्या आसपासन्याच्या द्वेष्यांपैकी कोणी त्यांस बोचणारा कांटा व टोचणारी नांगी असे उरणार नाही; तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहें.

२५ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, इक्काएल घरांने ज्या ज्या राष्ट्रात पांगले आहे त्यांत त्या एकवट करीन आणि विर्धां राष्ट्रांदेश्वत त्यांच्या ठारी पवित्र ठेन; मग जो देश मी आपला सेवक याकोब यास दिला त्यात ते वस्ती करितील. २६ ते त्यांत निर्भय

राहील; ते घरे वांचितील, शहीचे नक्के छाचितील; आणि त्याच्या समोबताळील त्याच्या देण्यासाठी मी न्यायरुद करीन तेव्हा ते निर्मयणे बसतील; मग त्यांच समजेल की मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे.

२७ १ दहाच्या वर्षी तुझाच्या महिन्याच्या द्वादशीस परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की ३ मानव-पुत्रा, मिसर देशाचा राजा फक्त याचिरुदे आपले तोड करू त्याच्याविरुद्ध व सर्व मिसर देशाविरुद्ध संवेद दे. ३ त्याचरोबर बोल; त्यात सांग: प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, हे मिसर देशाच्या फारो राजा, आपल्या नवांत पहून राहणाऱ्या मोठ्या मगरा, तु जो महणतोस की नदी माझी आहे, मी ती स्वतंसाठी निर्माण केली आहे, त्या तुजविरुद्ध मी आहे. ४ मी तुझा जागाडात गळ टोणीन, मी तुझा नवांतले यांते तुझा स्वतंसा चिकट्याचीन, मी तुझा तुझ्या खवलांस चिकट्याच्या नवांतल्या - माशांसांस तुझ्या नवांतमधून बाहेर लेचून काढीन. ५ मी तुला व तुझ्या नवांतल्या सर्व माशांस सोडून देईन; तु उघाच्या मैदानांत पहून राहील; तुला कोणी उच्चलून आणगार नाही किंवा तुझी कोणी लुळां-खुळ्य करणार नाही, तर तुं बनपर्शस व आकाशांतील पावरांस खाय होशील असें मी करीन. ६ तेव्हा मिसर देशचे सर्व रहिवासी समजतील की मी परमेश्वर आहे; क्षरण इस्त्राएल वराच्याला मिसराचा केवळ बोस्सारादा आघार होता. ७ त्यांनी तुला हातांनी धरिले तेव्हा तुं चिलून त्या सर्वांचे खादे घेऊन टाकिले; ते तुझ्यावर टेक्के असतां तुं मोडून गेलास व तुं सर्वाच्या कंवरा स्वचित्या. ८ शाकरिता प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, मी तुझवर तरवार आणील आणि तुम्हांसून मुख्य व पश्च यांचा उच्छेद करीन. ९ मिसर देश ओसाड व वैराण होईल तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे; कारंते तो स्वाला, नदी माझी आहे, मी ती निर्माण केली आहे. १० तर पाहा, मी तुझ्या नवांतर उठेन; मी मिदोलापासून संवेदनपर्यंत, क्षुद्राच्या सीमेपर्यंत, मिसर देश ओसाड व उजाड करीन. ११ मनुष्याचा पाय त्याल लागाच्याचा नाही, पश्चाच्या तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

पाहाचा त्याल स्वर्ण होणार नाही; चालीस वर्षे त्यांत कोणी वस्ती करणार नाही. १२ वैराण केलेल्या देसामध्ये मी मिसर देश वैराण करीन, उजाड केलेल्या नवांतमध्ये मी त्यांची नगरे चालीस वर्षे उजाड करीन; मी मिसन्यांस राष्ट्रामध्ये विलरीन, त्यांस देशावधीस लालीन. १३ प्रभु परमेश्वर महणतो की चालीस वर्षे संपत्यावर मिसरी लोकांची या राश्ट्रं पांगांपेश आली त्यांतुल मी त्यांस गोका करीन; १४ मी मिसर देशाचा बंदिवास उलटीन, मी प्रथोस देशात त्यांच्या जनमधुलीस त्यांस परत आणीन; तेथें त्यांचे एक हळफेंसे राज्य होईल. १५ सर्व राज्यामध्ये तें हळफे होईल; तें इत्यापर इतर राष्ट्रांवर वरचल होणार नाही; मी त्यांस अल्प करून ठेवीन महाजे ते इतर राष्ट्रांवर सत्ता करणार नाहीत. १६ तो याउढे इस्त्राएल वराच्याला आघार व्हावयाचा नाही; त्यांजकडे त्यांचे मन गेले तर त्यांच्या पातकांवै स्मरण होईल; तेव्हा त्यांस समजेल की मी प्रभु परमेश्वर आहे.

१७ पुनः सप्तांसिवाच्या वर्षी, पहिल्या महिन्याच्या प्रतिवदेस परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की १८ मानव-पुत्रा, वाबेलचा राजा नवुखद्देसर यांने सोरेस वेढा घातला तेव्हा त्यांने आपल्या सैन्यास भारी कट करावयास लाविलें; सर्वांच्या ढोक्यांस टक्कले पहळी, खांचांची सालटी निघाली, तरी त्यांने जो स्टाटोप केला त्याचा त्याल किंवा त्याच्या सैन्याला योग्य मोबदला मिळवला नाही. १९ यास्तव प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, वाबेलचा राजा नवुखद्देसर यास मी मिसराचा मुलज देईन; तेव्हा ते त्यांचा समुदाय हिरावून नेईल, त्यांने लुटिलेले तो छुटील; त्यांने हरण कलेले तो हरण करील, असा त्यांच्या सैन्यास मोबदला मिळेल. २० त्यांच्या श्रमाचा मोबदला महणून मी त्यांस मिसराचा मुलज देईन, कारण हे श्रम त्यांनी मजसाठी केले, असें प्रभु परमेश्वर महणतो.

२१ त्या दिवशी इस्त्राएल वराच्यास शुंग उगवे असें मी करीन, व त्यांच्यामध्ये तुम्हें तोड उघडे असें करीन;

५ पुनः परमेश्वराचे बचन मल्ल प्राप्त क्षाले

६० ६० की २ मानवपुत्रा, संदेश देजन सांग, प्रभु परमेश्वर महातो, जाळो तो दिवस, असा हाहाकार कर. ६ अरथ दिवस सरीप आला आहे; परमेश्वराचा दिवस देवजन ठेणला आहे; तो अश्रमण दिवस आहे; तो विकर्म्याचा शासनदिन आहे. ७ तेव्हा मिसर देशावर तरवार येईल, लोकांचा वध होऊन ते मिसरांत पडतील, तेव्हा कुशातील लोकांस वेणा अटील; मिसराचा समुदाय हरण केला जाईल; त्याचे पाये मोहून टाकितील. ८ कूरी, पूटी, लदी, सर्व मिश्राति व कूरी, आणि त्यांजवरोवर करारमादार केलेल्या देशाचे लोक त्यांसह तरवारीने पडतील.

९ प्रभु परमेश्वर महणतो, मिसर देशाला आधार देणारे लोक पडतील, त्याच्या पराक्रमाचा तोरा उतरेल, मिसरोजपासून सवेनेपर्यंत ते तरवारीने पडतील, असे प्रभु परमेश्वर महणतो. १० ते वैराग देशामध्ये उद्यग्यस्त होऊन पडतील, उजाड मगरामध्ये त्यांची नगरे उद्यग्यस्त होऊन पडतील. ११ मी मिसरात आग लावीन व त्याचे सर्व साहाय्यकरते नष्ट होतील, तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. १२ त्या दिवशी त्या निवित कूपी लोकांला घावरवून सोडव्यासाची मजकुरील जासूद जाहांत बसून जातील; मिसरावर प्रसंग आला तेजव्याच्याप्रमाणे त्यांस वेळा होतील; करण पाहा, तो प्रसंग नेत आहे.

१३ प्रभु परमेश्वर महणतो, बाबेलाच्या राजा मनुष्यदेस्सर याच्या हस्ते भी मिसराचा लोकसमुदाय नहीसा करीन. १४ तो व सर्व लोकांमध्ये भयंकर असे त्याचे लोक त्यांना या देशाचा नाश करावयास आपीन; ते मिसरावर आपल्या तरवारी उपसून विलेल्या मनुष्यांनी सर्व देश भरव टाकितील. १५ मी नवा कोरच्या करीन, ही भूमि विकून दुष्ट मनुष्यांच्या हाती देईन, आणि वरव्याच्या हातून हा देश व यातले सर्व काढी त्यांची वासधूस करीन; भी परमेश्वर हे बोलले आहे.

१६ प्रभु परमेश्वर महणतो, भी नोक्तील वैवतोचा उच्छ्रेत करीन, मृत्ति काढीताचा करीन, आणि मिसर

देशांतरम् कोणीहि यापुढे अधिपति डोणार नाही असे करीन; मिसर देश दहशतीने भरीन. १७ भी पश्चेस उच्छ्रेत करीन. सोअनास आग लावीन, नो याला न्यायदंड करीन. १८ मिसराचा दुर्ब जो सीन खावर भी आपल्या कोरच्यांचा वर्षीव करीन व नो येथील लोक समुदायाचा उच्छ्रेत करीन. १९ मी मिसरात आग लावीन; सीन वेण वैईल, नो छिन्नभिन्न होईल, नोफावर तर भरदिवसा वैरी उठील. २० आवेन व पी-बेसेप वैरील तरुण पुरुष तरवारीने पडतील; हीं नगरे जिंकी जातील. २१ मिसरांची घातलेले जोखड मी मोहून टाकीन व त्यांच्या पराक्रमाचा गर्व जिरेल तेव्हा तहपूर्हेस येणे दिवस अंधारमय होईल, तें अधाने आच्छादिले जाईल, त्याच्या कन्या वंदिशान होऊन जातील. २२ या प्रकारे भी मिसरात न्यायदंड करीन; तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

२३ तेव्हा अबलाच्या चर्ची, पहिल्या महिन्याच्या सप्तमीस परमेश्वराचे बचन मल्ल प्राप्त क्षाले की २१ मानवपुत्रा, मिसरी राजा फारो याचा भुज भी मोडिला आहे; पाहा, त्यास पुनः तरवार भरप्याची शक्ति याची महणून त्यास औषधेप्रधार करून पटी बोधावयाची ती कोणी बांधिली नाही. २४ यास्तव प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, मी मिसरी राजा फारो याच्याविरुद्ध आहे; त्याचा शावृत व मोडका असे दोन्ही हात भी तोहून टाकीन, त्याच्या हातची तरवार गळेल असे मी करीन. २५ मी मिसरांस राश्ट्रमध्ये पांगीन, त्यांना देशोधीस लावीन, २६ भी बाबेलाच्या राजाचे भुज बळकट करीन, मी आपली तरवार त्याच्या हाती देईन; पण मी फारोचे भुज बळकटील; मी मिसर देशावर उगारण्यासाठी बाबेलाच्या राजाचे हाती तरवार देईन तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. २७ मी मिसरांस राश्ट्रमध्ये विकरीन, त्यांस देशोधीस लावीन; तेव्हा त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१ अकराच्या वर्षी, तिसऱ्या महिन्याच्या
३१ प्रतिपदेस परमेश्वराचे वचन मल्ल प्राप्त झाले की
 २ मानवुंगा, मिसर देशाचा राजा फारो व
 त्याचा लोकसमूह यांस विचार की ठं मोठेपणाने कोण-
 समान आहेस ? ३ पहा, अश्वर हा ल्यानोनाचा एक
 गैधसह असून त्याला दुंदर पांया फुटल्या, त्याची छांया
 गर्द झाली, तो उंच बहून त्याचा झोडा भेषभंडास
 आज्ञन भिडला. ४ पाण्याने त्याळा पोकिले, जलाशयाने
 त्याला बाढविले, त्यातून निघारे प्रवाह लगवड
 केलेल्या सर्व मळ्यात खेळत असत, आणि त्याचे पाट
 बनातल्या सर्व शारांस जोळने पोहचत असत. ५ यास्तव
 बनातल्या सर्व शारांहून त्याची उंची मोठी झाली,
 पांयाच्या विपुलेने त्याला फांया फार मुटल्या व
 त्याच्या उंहाळ्या लंबवर परसरल्या. ६ आकाशांतील
 सर्व पालरे त्याच्या फांयांकांयांनी घरटी करीत,
 त्याच्या लांशांच्या आश्रयाने सर्व वनपशु पोरे वीत,
 त्याच्या छायेलाली मोठेमीठी राहै वस्ती कस्तू राहत.
 ७ असा तो मोठ होज्ञन त्याला लांबलंब फांया
 फुटल्या म्हणून तो फार दुंदर दिसे, करण त्याचे भूल
 मोळ्या जलाशयानजीक होते. ८ देवाच्या बांगेतील
 देवदस्त्याने त्याला झाकून टाकिला येईता; भुऱ्याच्या
 फांया त्याच्या तोडीच्या नहंत्या; अर्देनवृक्ष त्याच्या
 शास्त्रांच्या तोडीचा नहंता; देवाच्या बांगेतील कोणतेहि
 झाड त्याची बरोबरी करणारे नव्हते. ९ मी त्याला
 असंख्य फांया दुंदू देजल एढं दुंदर केले होते की
 देवाच्या एदेन आगेलीत सर्व झाडे त्याचा हेवा करीत.

१० शास्तव प्रभु परमेश्वर म्हणतो, त्याने आपाला
 उंच केले आहे, आपल्या झोड्याने त्यांने भेषभंडास
 भेदिले आहे, तो उंच झाल्यामुळे त्याचे मन उन्मत्त
 झाले आहे; ११ म्हणून मी त्याला एक बलिष्ठ राष्ट्राच्या
 स्वाधीन करीन; तो खात्रीने त्याचा समाचार वेईल;
 त्याच्या दुष्टेमुळे मी त्याचा त्याळ केला आहे.
 १२ अन्य राष्ट्रांतल्या भर्यकर परकया लोकांनी त्याला
 छेदून टाकिले, व केळून दिले: त्याच्या उंहाळ्या
 अर्वतावर व सर्व खोऱ्यात पहस्या आहेत; देशातल्या

सर्व नात्यानात्यांतल त्याच्या फांया योहून पडल्या
 आहेत; पृथ्वीवरची सर्व राहै त्याच्या छायेतून गेली
 आहेत; त्यांनी त्याळ सोडिले आहे. १३ त्या पड-
 वेल्या बृक्षावर आकाशांतील पालरे जमतात, सर्व
 वनपशु त्याच्या फांयांमध्ये वेतात; १४ पाण्यानवीक
 लाविलेल्या कोणत्याहि वृक्षाने आपल्या उंचीमुळे गर्व
 करू नये, आपल्या शेंगालाने भेषभंडास भेदू नये,
 पाण्याने पोसलेल्या वृक्षाने आपल्या उंचीमुळे स्वतांचर
 भिस्त ठेवू नये, म्हणून हे बहून झाले आहे; कारण
 त्या सर्वांस मृत्यूच्या, अघोलेकाच्या त्याचीन करव्यात
 झाले आहे; ज्या गतेत मानवुंग आतात तीत त्यासाहि
 जावयास लाविले आहे.

१५ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, ज्या दिवशी तो अघो-
 लोकी गेला त्या दिवशी मी विलाप करविला; त्याच्या-
 साई मी जलनियि शाळिका, त्याचे प्रवाह बंद केले,
 महाजंले रोखिली; त्याच्यासाई मी ल्यानोनास काळे
 ठिकर केले. त्याच्यासाई बनातले सर्व वृक्ष म्हानवरन
 झाले. १६ गतेत जाणाच्यांबरोबर मी त्यास अघोलोकी
 लोदून दिले तेव्हां त्याच्या कोसलक्ष्याच्या आवाजाने
 मी राष्ट्रांस थरथर कापविले; तेव्हां पृथ्वीच्या अघोलोकी
 असुलेले एदेनाचे सर्व वृक्ष, पाण्याने पोसलेले निवडक.
 १७ असी दुंदर असे ल्यानोनाचे वृक्ष समाधान पावले.
 १८ राष्ट्रपैकी त्याच्या छायेला बसारारे त्याचे साहाय्य-
 करते तेहि त्यासह तरवारीने ठार केलेल्यांमध्ये
 अघोलोके गेले.

१९ ठं वैभवाने व मोठेपणाने एदेनांतल्या वृक्षां-
 पैकी कोणाच्या तोडीचा आहेस ? तुला तर एदेनांतल्या
 उंहांसह अघोलोकी लेटिली लागिली तरवारीने ठार
 झालेल्यांसह वेंडुल्यांमध्ये तं पहून राहीली. फारो
 व त्याचा लोकसमूह भांची असी गति होईल, असे प्रभु
 परमेश्वर म्हणतो.

१ बाराच्या वर्षी, बाराच्या महिन्याच्या
३२ प्रतिपदेस परमेश्वराचे वचन मल्ल प्राप्त झाले की
 २ मानवुंगा, मिसर देशाचा राजा फारो व
 याजविषयी विलाप कर; त्याळा सांग, राष्ट्रांमध्ये इत्या

तरम् सिंहाची उपगा दिली होती, तरी तू महानदांतल्या मारसमान आहेस; तं आपल्या नवांत उसल्या मारिल्या, आपल्या पायांनी पणी गळूल केले, व त्यांच्या सर्व नवांची बाण केले. ३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी बहुत राष्ट्रांच्या द्वारे तुजवर आपले जाले टाकीन; ते तुला माझ्या जाल्याने बाहेर ओढून काढितील. ४ मी तुला जसिनीवर सोडून देईन, उघड्या मैदानांत तुला फेळून देईन, आकाशांतील सर्व पाखरे तुजवर बसतील असे कीन, सर्व पृथ्वीवरील बनपशंची तुक्या मांसाने तुसि कीन, ५ मी पर्वतांवर तुझे मांस ठेवीन, तुक्या धिप्पाड देहाने खोरी भीन. ६ तुक्या रक्तप्रवाहाने देश बुडून टाकीन, तो पर्वताला जाऊन लागेल, सर्व नदीनाले तुक्या रक्ताने भरतील. ७ मी तुल नष्ट कीन तेव्हां मी आकाश शाकीन व त्यांतील तारे निस्तेज कीन; मी सूर्य मेघाच्छादित कीन, चंद्र प्रकाश देणार नाही. ८ मी आकाशांतील सर्व ज्योति तुक्यावर निस्तेज कीन, मी तुक्या देशावर काळोव आणीन, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. ९ जी राणे, जे देश तुक्या वोक्सीचे नाहीत, त्यांत मी तुक्या निःपाताचे कृत प्रसिद्ध कीन, तेव्हां मी बहुत राष्ट्रांचे मन उद्दिष्ट कीन. १० अनेक राणे तुल पाढून भयकित होतील असे मी कीन; मी आपली तरवार त्यांच्या राजांसमोर परजीन, तेव्हां ते यरथर कापतील; तुक्या पतनाच्या दिवशी आपल्या जिवांच्या भीतीने त्यांचा क्षणोक्षणी थरकांप होईल. ११ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो, बाबेलाच्या राजाची तरवार तुजवर येईल. १२ वीरांच्या तरवारीनी मी तुक्या लोकसमूह पाढीन; ते सर्व राष्ट्रांतले भांकर पुरुष आहेत; ते मिसराचा गर्व हरण करितील, त्यांच्या सर्व लोकसमूहाचा विचंस होईल. १३ महाजलांजवळील त्यांच्या सर्व गुरांदोरांचा भी उच्छेद कीन; याउढे कोणा मतुप्याच्या पावलाने किंवा गुराच्या खुराने ती गळूल होणार नाहीत. १४ तेव्हां मी त्यांचे जलशय स्वच्छ कीन, त्यांच्या नव्या तेलप्रसाणे वाहुक्या कीन, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १५ मी

मिसर देशांतील सर्व राहिवाच्यांस मारून टाकून त्या देशांचे अरण्य कीन व देशांतले सर्व कांही नाहीसे कसले तो उजाड कीन, तेव्हां त्यांस समजेल की भी परमेश्वर आहे. १६ हे विलपगीत लोक शोकपत्रक म्हणतील; राष्ट्रांच्या कन्या तें शोकपूर्वक म्हणतील; मिसर देश व त्यांतील सर्व लोकसमूह यांसाठी तें शोकपूर्वक म्हणतील, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१७ बाराच्या वर्षी, महिन्याच्या पौर्णिमेस परमेश्वरांचे वचन मला प्राप्त झाले की, १८ मानवपुत्रा, मिसरी लोकसमूहाचाई विलाप कर, त्यास, मिसरकन्येस व प्रस्वात राष्ट्रांच्या कन्यांस गतेंत उतरणांच्यांबरोवर अधोलोकी लोटून दे. १९ तं सौदर्याने कोणापेक्षा वरचढ आहेस? चल, खाली उतर, आणि वेणुंत्यांबरोवर जाऊन पढ, २० तरवारीने वधिलेत्यांमध्ये ते पढतील; तिला तरवारीच्या इवाली केले आहे; तिला व तित्या सर्व समूहास ओढून न्या. २१ वीरांमध्ये जे प्रभुख ते त्यांजवरोवर व त्यांच्या साहाय्यकर्त्यांबरोवर अधोलोकांतून बोलील; ते खाली उतरले आहेत; हे वेणुंती तरवारीने वध पावून तेथे पढले आहेत. २२ अस्तर व त्याचा सर्व समुदाय तेथे आहे; त्यांच्या कबरा त्यांच्या कबरेसभोवती आहेत; ते सर्व तरवारीने वध पावून तेथे पढके आहेत; २३ त्यांच्या कबरा गरेत्या अगदी तवारी आहेत; त्यांच्या कबरेसभोवती त्याचा समुदाय आहे; जीवंतांच्या भूमीस ज्यांनी दहशत घातली ते सर्व वध पावले आहेत, तरवारीने पढले आहेत. २४ तेथे एलाम आहे व त्यांच्या कबरेसभोवती त्याचा सर्व समुदाय आहे; जे जीवंतांच्या भूमीस दहशत घालीत ते सर्व वध पावले आहेत, तरवारीने पढले आहेत; ते वेणुंती अधोलोकी गेले आहेत; गतेंत उतरणांच्यांबरोवर ते अप्रतिष्ठा पावले आहेत. २५ त्यांनी त्याज-साठी व त्यांच्या सर्व समुदायासाठी वधिलेत्यांमध्ये शय्या तथार केली आहे; त्यांच्याभोवती त्यांच्या कबरा आहेत; ते सर्व वेणुंती इसम तरवारीने ठार प्लाँचे आहेत; त्यांनी जीवंतांची भूमि दहशतीने भरली झूळून गतेंत उतर-

णांचांबोरेवर ते अग्रतिष्ठा पावळे आहेत; विलेख्यांसच्या स्थाना ठेविले आहे; २६ तेथे भेडेल, तुबाळ व स्थाना सर्व समूह हे आहेत; स्थाना कवरेम्हेची स्थाना कवरा आहेत; स्थानी जीविताची भूमि दहशतीने भरली महणून ते संघ बेंडुती इसम तरवारीने वध यावले. २७ बेंडुती लोकांपैकी जे वीर समरांगांत पहुन जावल्यां-सह अधोलोकी गेले व ज्यांच्या तरवारी स्थानांली ठेवण्यात आल्या अशांबोरेवर हे पहुन राहिले नाहीत काय? काऱण जीवितांच्या भूमीत दे वीरांस दहशत घालीत, महणून स्थानी पातके स्थाना हांडांच्या ठापी आहेत. २८ तु बेंडुती लोकांमध्ये भैंग पावसाळ व तरवारीने वध यावलेल्यांबोरेवर दीहि फैल राहील. २९ तेथे अदोम, स्थांवे राजे व स्थाने दरदर हेहि आहेत; ते सर्व शह असूनहि स्थांस तरवारीने ठर केलेल्यांबोरेवर ठेविले आहे. त्यांस बेंडुती लोकांबोरेवर व गतेत दरारांचांबोरेवर ठेविले आहे. ३० उत्तरेकीली सरदार व विलेख्यांबोरेवर उत्तम गेळेके सिसोनी हे सर्व तेथे आहेत; स्थाना जीवितामुळे त्यांचा वक्त वसल्य हीता तरी स्थानी अग्रतिष्ठा पांडी; ते बेंडुती लोक तरवारीने विलेख्यांबोरेवर पडले आहेत व नाहीत उत्तर-कांचांबोरेवर अग्रतिष्ठा पावळे आहेत. ३१ कारो स्थांस पाहील तेव्हा तो आपल्या सर्व लोकसंगूत्यांसंबंधाने समाधान पावेल; कारो व स्थांवे सर्व सैन्य यांत तरवारीने विले आहे, असे प्रभु परमेश्वर महणतो. ३२ मी कारोला जीवितांच्या भूमीवर दहशत घातली तरी तो व स्थाना सर्व लोकसमूह यांस बेंडुती लोकांमध्ये तरवारीने विलेख्यांबोरेवर ठेविले आहे, असे प्रभु परमेश्वर महणतो.

१ परमेश्वरांने बचन मल्य ग्राह काढें की
२ ते ३ मानवपुत्रा, तु आपल्या बांधवांबोरेवर योल,
स्थांस सोय की भी देशावर तरवार आणीन तेव्हा
वर देशांतर्ला लोकांनी आपलांपैकी एकास निवृहून
पहारेकरी भेडिले, ३ देशावर तरवार वेत आहे असे
पहून तिंग फुळून स्थांवे लोकांवां सावध केले, ४ आपि
स्थांवितांचा काढ ऐकून कोणी सावध काढा नाही

महणून तरवारीने येऊन त्याला नेले, तर त्यांवे रक्त स्थान्याच डोक्यावर राहील. ५ शिंगाचा क्षब्द ऐकून तो सावध काढा नाही महणून त्यांवे रक्त स्थान्याच डोक्यावर राहील; तो सावध काढा असता तर त्यांने आपल्या जीव बांधविला असता; ६ पण जर पहारेकन्याने तरवार येतांना पहून तिंग बांधविले नाही व लोकांस सावध केले नाही आणि तरवारीने येऊन स्थापैकी कोणास नेले तर तो आपल्या अष्टमांनेच मरेल, तथापि स्थान्या रक्तपाताचा जाव मी त्या पहारेकन्याजवळ मारेल. ७ तर हे मानवपुत्रा, मी तुला इशाएल-बराण्याचा पहारेकरी नेमिले आहे; महणून दून माझ्या तोंडांने बचन ऐकून माझ्या बांधवांने त्यांस सावध कर. ८ हे दुर्जेना, तु खास मरील, असे मी कोण दुर्जनास महट्ठे असता जर त्याल स्थाना मार्ग-पासून यांगे फिरव्याविली दून बोलून त्यांस सावध केले नाही तर तो आपल्या अष्टमांनेच मरेल खरा, पण स्थान्या रक्तपाताचा जाव मी तुजवळ मारेल. ९ त्या दुर्जनाने आपल्या मार्गावस्तू यांगे फिरावे महणून दून त्यांस सावध केले असतांहि तो आपल्या मार्गावस्तू यांगे न फिरव्यास तो आपल्या अष्टमांनेच मरेल खरा, पण तु आपल्या जिवाचा बचाव करासील.

१० हे मानवपुत्रा, दून इशाएल बराण्यास सांग, दुर्जी महत्ता की आमचे अपराव व आमनी पांग मांचा भार अमर्हावर आहे व त्यामुळे आमी क्षव पावत आहो, आमी कसे अगणाव? ११ त्यांस सांग, प्रभु परमेश्वर महणतो, माझ्या जीविताची शपथ, कोणी दुर्जन मरावा यांत मल्य काही संतोष नाही तर त्यांने आपल्या मार्गावस्तू यांगे फिरून जगावे यांत मल्य संतोष आहे; किंवा, आपल्या मार्गावस्तू यांगे किंवा; इशाएलवंशाव्याहे, दुर्जी को मरता? १२ तर हे मानवपुत्रा, तु आपल्या बांधवांस सांग, आर्मिक पातक कील तर स्थानी धारित्वात त्याला मुक्त करणार नाही; आपि दुर्जन आपल्या पापमार्गावस्तू यांगे फिरेल तर स्थान्या दुष्टेशुळे त्यांवे पतल होणार नाही; तसेच

धार्मिक पाप कर्णे लागला तर तो आपल्या धार्मिकतेसुठंडे वाचवार नाही; १३ मी कोणा धार्मिकास महणालों की तुं खास वाचकील, आणि त्याने आपल्या धार्मिकतेवर भिस्त ठेवून दुर्जन्म केले तर त्याची सर्व धार्मिकता जेबेस धरण्यात येणार नाही; त्याने केलेल्या दुर्जन्मासुठंडे तो मरेलच. १४ तसेच मी कोणा दुर्जन्मास महणालों की तुं मरकीलच; तो आपल्या पाणाच्या मार्गीवरून मार्गे फिळन नीति व न्याय आचरील; १५ तो दुर्जन गहण परत करील, हरण केलेले परत देईल, आणि कोहीएक अधर्मी न करिता जीवनाच्या नियमांप्रमाणे वालेल तर तो जेगलच, मराडयाचा नाही. १६ त्याने केलेली सर्व पातके त्याच्या हिसेली घरिली जाणार नाहीत; नीतीने व धार्मिकतेने बागत आपल्यासुठंडे तो जेगलच. १७ तरी तुझे बांधव महणतात, प्रभूचा मार्ग नीट नाही; पण त्याचेच मार्ग नीट नाहीत. १८ कोणी धार्मिक आपल्या धार्मिकतेसुठूळ पाप कर्णे लागला तर त्यासुठंडे तो मरेलच. १९ तथापि दुर्जन आपलें दुराचरण सोडून नीतीने व न्यायाने बागला तर त्यासुठंडे तो बांधल. २० तरी पण तुझी महणतां की प्रभूचा मार्ग नीट नाही; अहो इशाएल वंशजांनो, मी तुमचा प्रत्येकाचा न्याय तुमच्या मार्गांप्रमाणे करीन.

२१ आमच्या बंदिवासाच्या बाराव्या वर्षी, दहाव्या महिन्याच्या पंचमीस यश्वरेलाहून एक मनुष्य सुदूर पद्धत आला, आणि त्याने सांगितले की नगराचा नाश झाला आहे. २२ तो पद्धून थालेला मनुष्य येऊन पोहचला त्याच्या आदल्या दिवशी संध्याकाळी परमेश्वराचा बरदहूत मजबव आला होता; तो मनुष्य सकाळी मजकडे आला तों देवाने माझें तोंड उघडिले होते. माझे तोंड उघडवले होते; तेव्हा मी कोही मुका नव्हतो. २३ तेव्हा परमेश्वराचे वचन मला प्राप झाले की २४ मानवपुत्रा, इशाएल देशाच्या उजाड शालेल्या अदेशांत राहणारे असें महणत आहेत कीं अब्राहाम एक असून त्याला या देशाचे वतन मिळले, आही तर बहुत आहो आणि देश आम्हांस वतनादावल दिल्ले

आहे. २५ यास्तव यांस सांग, प्रभु परमेश्वर असें महणतो की तुझी रक्कासहित यांस खाला, आपल्या मूर्तीकडे ढोके लाविता आणि रक्पात करिते; असके जे तुझी त्या तुम्हांस या देशाचे वतन मिळेल काय? २६ तुझी आपल्या तरवारीवर भरवसा ठेवून अंमगळ कर्म करिता, आपल्या शोजाच्याची छी ऋष करिता; अशा तुम्हांस या देशाचे वतन मिळेल काय? २७ तुं यांस सांग, प्रभु परमेश्वर असें महणतो, माझ्या जीविताची शपथ, उजाड शालेल्या प्रदेशांत राहणारे तरवारीने पडतील, उघडवा मैदानात असलेल्यास मी बनपश्चांत खालेयास देईन, तुरांत व शुहंत राहणारे मरीने मरतील. २८ मी हा देश ओसाडी व विस्मय यांचा विषय करीन, त्याच्या सामर्याचा गर्व जिरेल, इशाएलाचे पर्वत वैराण होतील, कोणी त्या बाटेने जाणार नाही. २९ त्यानी केलेल्या सर्व अंमगळ कृत्यासुठंडे मी देश ओसाडी व विस्मय यांचा विषय करीन, तेव्हा त्यांस समजेल कीं मी परमेश्वर आहे. ३० हे मानवपुत्रा, तुझे बांधव भिंतीजवळ, दरवाजां-जवळ तुम्हाचिवरी बोलत आहेत; एक दुसऱ्याला, भाळ भावाला, महणतो, चाला, परमेश्वराकहून काय वचन आले तें ऐकू या. ३१ जनसभेतत्याप्रमाणे ते तुजकडे येऊन माझ्या लोकाच्या रीतीप्रमाणे तुजपुढे वसतात, ते तुझी वचने ऐकतात, पण त्यांप्रमाणे चालत नाहीत; ते तोंडने गोडगोड गोई बोलतात पण त्यांचे मल लोभवश झाले आहे; ३२ आणि पाहा, एकदा गधुर कंठाचा व वायें चांगली वाजविणारा प्रेममीत गतो तसा तुं त्यांस वाटतोस कारण ते तुझी वचने ऐकतात पण त्यांप्रमाणे चालत नाहीत. ३३ तरी पण हें घडून येईल, (पाहा, तें आतां घडत आहे,) तेव्हा आपल्यांत एक संदेशा होता असें त्यांस समजेल येईल.

१ परमेश्वराचे वचन मला प्राप झाले कीं
३४ २ मानवपुत्रा, इशाएलाच्या मैंडपाळविश्वद तूं
संदेश देऊन त्यांस सांग; प्रभु परमेश्वर असें
महणतो : जे इशाएलाचे मैंडपाळ आपणच चरतात
त्यांस विकार असो ! मैंडपाळांनी कल्पाला चाराचे कीं

करी; ३ तुम्ही मेंदरांचे मार्दे खातां, त्याच्या लोकरी-
नी वाढे वापरिता; त्यांतली लहड्ह पाहून कापिता,
स्वेच्छ बक्षावास चारीत नाही. ४ तुम्ही तिंबळास बळ-
वाळ करीत नाही, रोम्यास वरे करीत नाही, चाशाकांचे
शास, आधीत नाही, बाल्कून दिलेल्यास परत आणीत
नाही. हरवेळेल्यास शोषीत नाही, तरा तुम्ही त्यांवर
सर्वांने व कठकपये सत्त चालवितां. ५ त्यांस कोणी
मेंदपाळ नसल्यामुळे त्यांची दाणादाण काली, ती सर्व
वनपश्चस भक्ष्य होत्तम त्यांची दाणादाण झाली.
६ माझी मेंदरे सर्व ठोंडरांनी, सर्व उंच टेंकल्यांवरून
भटकत आहेत; देशभर माझी मेंदरे उडकती आहेत;
त्यांची कोणालू शुद्धि नाही, कोणी त्यांस शोषीत
नाही. ७ यास्तव मेंदपाळहो, तुम्ही परमेश्वरांचे
वचन ऐका; ८ प्रभु परमेश्वर घस्तो, माझ्या
जीविताची शपथ, कोणी मेंदपाळ नसल्यामुळे माझी
मेंदरे लुटीस गेली आहेत; माझी मेंदरे सर्व वनपश्चस
भक्ष्य झाली आहेत; माझ्या मेंदपाळांस माझ्या
मेंदरांची शुद्धि नाही; मेंदपाळ आपणच चरतात,
पण मेंदरांस चारीत नाहीत. ९ यास्तव मेंदपाळहो,
परमेश्वरांचे वचन ऐका; १० प्रभु परमेश्वर महणतो,
पाहा, मी मेंदपाळच्या विरुद्ध आहै, त्यांच्यापासून
मी आपल्या मेंदरांना हिशेब मागेन; माझा कल्प
चारण्याची त्यांस मी बंदी करीन; त्यांचा स्वतः
चारण्यास मिळाला नाही; मी आपली मेंदरे त्यांच्या
तोंडांतून सोडवीन महणजे गापुढे ती त्यांस भक्षावयास
सांपडागार नाहीत. ११ कारण प्रभु परमेश्वर
महणतो, पाहा, मी स्वतः आपल्या कल्पाचा
शोष करीन; त्यांस मी हुडकीन. १२ जो
मेंदपाळ आपल्या दाणादाण झालेल्या मेंदरांमध्ये
राहून त्यांस हुडकीन; आणि अभ्राच्छादित व अंवकाराच्या
विवरी त्यांची दाणादाण झाली त्या सर्व टिक्कणांतून
त्यांस बचावून आणीन. १३ मी त्यास राष्ट्रांतून
आणीन, निरनिराळ्या देशांतून त्यांस जगा करीन; मी
त्यांस स्वदेशी परत आणीव; मी इत्याएलच्या पर्वतां-

वर, नाल्पंज़बल व देशांतल्या सर्व वसतिस्थानांत
त्यांव चारीन. १४ मी त्यांस चांगल्या चरणीत
चारीन, त्यांची चरण इत्याएलच्या उंच पहाडांवर होईल;
ते तेवें चांगल्या चरणीत चरणील, इत्याएलच्या
पर्वतांवर त्यांस उत्तम चारा मिळेल. १५ मी स्वतः
माझा कल्प चारीन व त्यांची निजाच्यावसायाची सोय
करीन असे प्रभु परमेश्वर महणतो. १६ मी हरवेळेल्यास
शोषीन, हाकून दिलेल्यास परत आणीन, घायाळास
पटी बांधीन, रोम्यास बळ देईन; पण लळ व बळिष्ठ
त्यांचा मी नाश करीन, त्यांस मी यथान्याय चारीन.
१७ प्रभु परमेश्वर महणतो, माझ्या कल्पा, तुमचे असे
होईल; मी मेंदरांमेंदरांमध्ये, एहक्यांनोकांडांमध्ये
निवाडा करीन. १८ तुम्ही चांगल्या चारा झोळन शेव
राहिलेल पायांनी तुडविता, तुम्ही स्वच्छ पायी पिक्क
राहिलेले पायांनी गळू करिता, हे कांहीच नाही असे
तुम्हांला बाटवें काय? १९ माझी मेंदरे तुमच्या
पायांनी तुडविलेला चारा खातात व तुमच्या पायांनी
गळू झालेले पायी पितात.

२० यास्तव प्रभु परमेश्वर त्यांस महणतो, पाहा, मी,
मीच पुष्ट व रोढ पशु यांमध्ये निवाडा करीन.
२१ अशकांस तुम्ही आपल्या अंगांने व खांद्याने घके
देतां व आपल्या शिंगांनी हुंदूदून हाकून देतां;
२२ महणत मी आपल्या कल्पाचा बचाव करीन, महणजे
ते इतःपर दुसऱ्यांचे भक्ष्य होणार नाहीत; मी मेंदरां-
मेंदरांमध्ये निवाडा करीन. २३ त्यांवर मी एक मेंदपाळ
नेमून त्यांस चारीन; तो कोण तर माझा सेवक
दावीद; तो त्यांस चारील; तो त्यांचा मेंदपाळ
होईल. २४ मी परमेश्वर त्यांचा देव होईल, व
त्यांच्यामध्ये माझा सेवक दावीद अविष्टि होईल; मी
परमेश्वर हे बोललो आहे. २५ मी झेववचन देऊन
त्यांजबरीवर करार करीन, देशांतून दुष्ट पशु नाहीतसे
करीन महणजे मग ते रानांत निर्भय असे राहतील व
जंगल्यांत झोप वेतील. २६ मी त्यांस व माझ्या ठोंगरा-
भोवतालच्या स्थळांस मंगलदायक करीन; पाजस योग्य
क्रूरांत पवेल असे मी करीन; मंगलदायक शृष्टि होईल.

२७ मध्यांतरी शार्दुल कल्पद्रुप होतील, श्रीमि वापला उपज देईल; व ते अपल्या देहांत निर्मलपणे बसतील; मी त्याजयरोत लोकांनी खंडने तोहन ज्यानी स्वाजगद्धन दास्य कहन घेटले त्याच्या द्वातांत्रंत त्यांस सोडवीन तेव्हां त्यांस समजेळ की भी परमेश्वर आहे. २८ के शामुऱे विवरी राष्ट्रांस भ्रम इत्याकार नाहीत; खलपण त्यांस फाहून सागार नाहीत; तर ते निर्मय बसतील, कोणी त्यांस भीति शालभ्यार नाही. २९ मी त्याच्यासाठी नांवाज्ञायाज्ञेती असलड करीन, म्हणजे पुनारपि त्याच्या देवाएव दुक्काळ घेऊन त्यांचा न्हाव होणार नाही; त्यांस पुऱ: विवरी लोकाकहून अप्रतिष्ठा सोसावी लगाणार नाही. ३० तेव्हां भी परमेश्वर त्यांचा देव त्याजवरोवर आहे. व इत्याएल-कराणे मात्री प्रजा आहे हे त्यांस समजेळ, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. ३१ तुम्ही मात्री मैंदरै, श्रीश्वा चरणीतला कल्प आहां; तुम्ही मानव आणि भी तुम्हाचा देव आहे, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ धरमेश्वराचे बचन मध्य प्राप्त शाळे ते
३५ असे: २ मानवपुत्रा, सेईर डोंगराकडे आपले तोळ कर व त्याविश्व संदेश दे; ३ त्यास सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, हे सेईर डोंगरा, पाहा, मी दुश्शाविश्व आहे; मी अपला हत तुजवर चाल-यीन आणि तुम्हा त्रैरात्र व उद्यत्वस्त करीन. ४ मी तुम्ही नगरे ओस करीन व तु उजाव होशील; तेव्हां तुम्हा समजेळ की भी प्रस्त्रेश्वर आहे. ५ तु कायमचे वैर शरिरेलेस आणि इत्याएल लोकांवर संकट आले तेव्हां, त्यांचा पाप-मूलक अंतसमय आला तेव्हां, त्यांस तरवरीच्या धारेच्या हवाली केले; ६ म्हणून प्रभु परमेश्वर म्हणतो, श्रीश्वा जीविताची शपथ, मी तुम्हा रक्षाताची तयारी करीन, व रक्षापात तुम्हा पिच्छा पुरवील; तु रक्षाताचिषयी नापसंती दाखविली नाही म्हणून रक्षापात तुम्हा पाठीस लगेल. ७ मी सेईर डोंगर उद्यत्वस्त व त्रैरात्र करीन; त्यांत येण्टाजाजाजान्चांवा उच्छेद करीन. ८ त्याच्या विश्वेल्या लोकांनी मी त्याचे डोंगर अपापूर्व

ठारीम; तुम्हा टेकाळांवर, तुम्हा खोलांवर, की उल्लं नात्यांत तरकारीने विश्वेले पृष्ठवीक, ९ मी त्याच क्षमतेने उद्यत्वस्त करील, तुम्ही कासू तुने क्षसतवाची नाहीत; तेव्हा तुम्हास समजेळ की भी परमेश्वर आहे. १० ही दोन चांदे, हे योग देव यासे आहेत, आपल त्यांचा तास बेळ, बस्ते तेथे परमेश्वर असतां तु म्हात्रासप्तस, ११ म्हणून प्रभु परमेश्वर म्हणतो, श्रीश्वा जीविताची शपथ, तु जो देव दाखविल, तु त्यांचा दैव कल्प जो देवा प्रगट केल, तद्वज्यार भी उज्जवरोवर वागेल; मी न्याय कल्प तुज्या शासन करीन तेव्हां भी त्यांस प्रगट होइल. १२ तु इत्याएलच्या पर्वतांविश्व म्हणावत्स की ते उद्यत्वस्त आले आहेत, ते अपांस भक्षावयासाठी दिले आहेत, हे द्वारे सर्व दुर्मीळण मी परमेश्वराने ऐकले आहे हे दुला कलेळ. १३ मा प्रकरं तुम्ही अपल्या तोडांने मजविश्व अपली योरवी मिरविली, मजविश्व इवे तितके बोलतां; ते मी ऐकले आहे; १४ म्हणून प्रभु परमेश्वर म्हणतो, सर्व पृथ्वी अनंद करीत असतां भी हुला उजाड करीन. १५ इत्याएल धराव्याचे बतन उद्यत्वस्त ज्ञाले तेव्हां तुला दृष्ट वाटल्य, म्हणून भी तुझोहि तसेच करीन; हे सेईर डोंगरा, तु वैराप होशीक, एकंदर सारा अदोम ओसाव होईल; तेव्हा त्यांस समजेळ की भी परमेश्वर आहे.

१ हे मानवपुत्रा, इत्याएलच्या पर्वतांत
३६ संदेश देऊन सांग की, इत्याएलच्या पर्वतांनो, परमेश्वराचे बचन ऐका. २ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुम्हासंबंधाचे शत्रु म्हणातात, अहा! ही प्राचीन उंच स्थळे आपल्या ताज्यांत आली आहेत; ३ म्हणून संदेश देऊन सांगा की प्रभु परमेश्वर म्हणतो, त्यांनी तुम्हास उद्यत्वस्त केळे आहे, राष्ट्रपैकी अवशिष्ट राहिकेस्या लोकांचा तुम्हांव तसा ज्ञाना व्यक्त त्यांनी तुम्हास चौहोकहून ग्राषिले आहे, आणि तुम्हाच नांव लोकांच्या तोडी शाळे आहे व त्यांस तुम्ही लिंदेचा विषय शाळा आहा. ४ यास्तव इत्याएलच्या पर्वतांनो, प्रभु परमेश्वराचे

बचत ऐका; आसानसच्चा राष्ट्रीयी अवधिक राहितेस्या
द्वारास दृष्ट व निर्देशा विकल शाले पर्वत व टेकड़ा, नाले व सोरी, उजाह व बोसां नगरोंमात्र प्रभु पर-
मेश्वर असे महणतो भी, चराष्ट्रीयी अवधिक राहितेके
व समाज अदाम याही उत्तरस्युक यानि व द्वेष-
बुद्धीने भाका देश उत्तर पर्वत स्तरधार्यो हैरूने तो
आपस्या संतोष बोलो; आस्तव मी स्वामीविद्य
ईश्वर्युक होउन निवितपैणे बोलतो आहे;
६ इक्षाएल देशविवरणी संदेश देत्तन पर्वत व
टेकड़ा, नाले, व सोरी यास सांग की प्रभु परमेश्वर
महणतो, विवरीं राष्ट्रीनी केली अग्रतिष्ठा तुझी
साहित्यी आहे महणून, योहा, मी आपल्या ईश्वरेन व
संतापाने बोलतो आहे. ७ शास्त्रव प्रभु परमेश्वर
महणतो, मी आपला हात उचितिष्ठा आहे, कुणोव-
ताली विवरीं राहे उचित अग्रतिष्ठा पावतील;
८ पण इक्षाएलव पर्वतहो, तुर्खिकरील शूक्षांस फाशा
फुहन तुम्ही माझ्या इक्षाएल ऊंकास कळें घाल असे
लवकरून घहन येईल. ९ कारण पाहा, मी तुम्हास
अनकूळ आहे, भी तुम्हाकडे बळेन व तुम्हांवर
नांगरांपीयेणी होईल; १० मी तुम्हांवर मनुष्यांची,
इक्षाएलच्या एकंदर सर्व वराष्ट्राची, संख्या वाढवीन;
नगरे वसतील, पढीत स्थळे वाधून कांडिलील.
११ मनुष्य व पशु यांची संख्या मी तुम्हांवर वाढवीन; ते
दृष्टि पावत फलदूप होतील; पूर्वीच्याप्रमाणे तुम्हांवर
वस्ती होईल, आणि तुम्हाच्या पूर्वदिवसांत केले त्यापेक्षां
तुम्हांची भी अधिक कल्याण करीन; तेहो तुम्हांस समजेल
की मी परमेश्वर आहे. १२ मनुष्ये, महणजे माझे इक्षाएल
लोक, तुम्हांवर पुन येजा करितील असे मी करीन; ते
तुम्हां तात्त्व घेतील, तुम्ही त्यांचे बतन व्हाल, तुम्ही
दृष्टपर त्यांस अपत्यहीन करणार नाही. १३ प्रभु पर-
मेश्वर महणतो, ते तुम्हांस असे मनुष्यमक्षक
देश आहेस, तु आपल्या राष्ट्रास अपत्यहीन केले आहे;
१४ तर तु यापुढे मनुष्य भक्षणार नाहीस, आपल्या

१ मुक्तांतः तुक्षा.

२ मुक्तांतः दृ

राष्ट्रीयुद्दे अडव्हुत्त्व टेकड़ार नाहीस, असे प्रभु परमेश्वर
महणतो. १५ इत्तपर यी तुल राष्ट्रांची निवा ऐक्षिक-
जार नाही, राष्ट्रीनी केलेली अप्रितिग तुल सोसांची
लगणार नाही, दू आपल्या राष्ट्रीयुद्दे अडव्हुत्त्व टेकड़ार
नाहीस असे प्रभु परमेश्वर आहेतो.

१६ परमेश्वराचे बचत मल्य युवः प्राप्त आले की,
१७ मानवपुत्रा, इक्षाएल घराणे देशांत वस्ती करून
राहिले तेज्ज्वा त्यांनी आपल्या आचाराने व कृतीनी तो
देश अष्ट केला; त्यांवा आचार मज्जसमक्ष कृतुमती
ज्ञात्या विद्याक्रमाणे होता. १८ त्यांनी देशांत रक-
पात केला व आपल्या भूतीनी तो अष्ट केल, महणू
मी देशावर आपल्या संतापाचा वर्षीव केला; १९ मी
त्यांची राष्ट्रांमध्ये पांगार्यांन केली, देशोदेशी त्यांनी
दणाडण झाली; त्यांच्या आचाराप्रमाणे व कृतीप्रमाणे
मी त्यांचा न्याय केला. २० यज्या यज्या देशांत ते गेले
तेथे त्यांनी दाक्षा पवित्र नामास बदा लाविल; लोक
त्यांच्याविषयी महणत की हे परमेश्वराचे लोक आहेत,
हे त्यांच्या देशांत बाहेर निवाले आहेत; २१ परंतु
इक्षाएल घराणे यज्या यज्या राष्ट्रांत गेले तेथे त्यांने माझ्या
पवित्र नामास बदा लाविल, तेहो भी आपल्या नामास
जपलो. २२ शाकरिता इक्षाएल घराण्यास सांग की, प्रभु
परमेश्वर महणतो, हे इक्षाएल घराण्या, भी हे तुम्हां-
प्रीत्यर्थ करीत नाही, तर तुम्ही राष्ट्रांश्चांत जाळन
माझ्या पवित्र नामास बदा लाविला महणून माझ्या
नामाप्रीत्यर्थ भी हे करीत आहे. २३ तुम्ही माझ्या
थोर नामास राष्ट्रांसमोर बदा लाविलायुक्ते त्या राष्ट्रीनी
माझें नाम अपवित्र मानिले, ते ती पवित्र मानितील
असे भी करीन; आणि त्या राष्ट्रांच्या देखत
तुमच्या त्यांची मला पवित्र मानितील तेहो राष्ट्रीस
समजेल की भी परमेश्वर आहे, असे प्रभु परमेश्वर
महणतो. २४ कारण मी तुम्हांस राष्ट्रांतून काळून
आणीन, सर्व देशांतून मी तुम्हांस जमा करून
तुमच्या देशांत आणीन. २५ मी तुम्हांवर शुद्ध
पाणी झिंपडीन, महणजे तुम्ही शुद्ध व्हाल, तुमची
सर्व मत्तिज्ञता व तुमच्या सर्व भूती यांपासून

मी तुमच्या शृंखली करीन. २६ मी तुम्हास नवे हृदय देईल; तुमच्या ठारी नवा आसा घालीन; तुमच्या देहांतल आशाणमय हृदय काळून टाकीन व तुम्हास मोसमय हृदय देईन. २७ मी तुमच्या ठारी माझा आसा घालीन आणि तुम्ही माझ्या नियमांनी चालाल, माझे निर्णय पाळून त्यांत्रमाणे आवरण कराल असे मी करीन. २८ मी तुमच्या पूर्वजांस दिलेल्या देशात तुम्ही बस्ती कराल, आणि तुम्ही माझी प्रजा व मी तुमच्या देव असे होईल. २९ मी तुमच्या सर्व मंडिनते-पासून तुम्हास मुक्त करीन; मी घास्यावर हुक्म करून त्याची विपुलता करीन, तुम्हांवर दुष्काळ आणणार नाही. ३० शृंखलीची फळे व शेताचा उपज यांची शृंखली मी करीन, म्हणजे राष्ट्रांमध्ये तुम्हास यापुढे दुष्काळामुळे होणारी विटंबंदा भोगावी लगाणार नाही. ३१ तुम्हास आपल्या दुष्कर्मांचे व अनाचारांचे स्मरण होईल, तुम्ही अघर्मं व अभंगल हृत्ये यांमुळे तुमच्या तुम्हांलाच बीट वाटेल. ३२ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, हे मी तुम्हांप्रीतीर्थ करीत नाही हे तुम्हास डाळक असू या; हे इस्ताएल घराण्या, तुम्ही आपल्या आचाराविषयी लजित व कजीत न्हा. ३३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, मी तुमचा सर्व अघर्मं घालून तुम्हास स्वच्छ करीन, तेव्हां नगरें वसतील व पडीत जागा बांध्यांत येतील असे मी करीन. ३४ आल्यागेल्यास वैराण दिसणारा प्रदेश नांगरप्यांत येईल. ३५ तेव्हां लोक म्हणतील, ही भूमि वैराण झाली होती ती आतां एदेन बोगेसारखी झाली आहे; ओसाड, उजाड व उद्घवस्त झालेल्या नगरांची टटबंदी होऊन त्यांत बस्ती झाली आहे. ३६ जी राईं तुमच्यासभोवती निमावून राहतील त्यांस समजेल की मी परमेश्वर उद्घवस्त झालेली स्थाने बांधून काढितों, उजाड झालेल्याची लागवड करितों, मी परमेश्वर जें बोललो आहें तें करीनन.

३७ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, आणखी मी असें करावे म्हणून इस्ताएल घराण्यास माझी विनवणी करणे भाग पडेल; कल्पाप्रमाणे मी त्यांत मनुष्यांची शृंखली करीन.

३८ पवित्र यशस्वरंत्या कल्प, यस्तात्प्रमाणीतील सणांना कल्प याप्रमाणे ओसाड नगरे मनुष्यांच्या कल्पांनी भरू जातील; तेव्हां त्यांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.

१ परमेश्वराचा वरदहस्त मजवार आल; ३९ मला परमेश्वराच्या आत्माची स्फूर्ति होऊन त्यांने उचितिले व खोन्यांत नेऊ ठेविले, तेचे अस्थिर अस्थि होत्या; २ त्यांने मला त्यांमधून चोहोराहून फिरविले तो पाहा, त्या खोन्याच्या जमिनीवर पुण्यक अस्थि होत्या; त्या अति शुष्क होत्या. ३ मग तो मला म्हणाला, मानवयुता, त्या अस्थिय सजीव होतील काय? मी म्हणालो, प्रभु परमेश्वर, हे तुम्हाच ठाऊक; ४ तेव्हां तो मला म्हणाला, या अस्थीविषयी संदेश देऊन त्यांस म्हण, शुष्क अस्थीलो, परमेश्वरांन्हे वजन ऐका: ५ प्रभु परमेश्वर या अस्थीस म्हणतो, पाहा, मी तुम्हांत शास घालितो म्हणजे तुम्ही सजीव व्हाल. ६ मी तुम्हांला स्थायु लावीन, तुम्हांवर भास चढवीन, तुम्हांस त्वचेने आचारादीन, तुम्हांत शास घोलीन, म्हणजे तुम्ही सजीव व्हाल; आणि तुम्हांस समजेल की मी परमेश्वर आहे. ७ मला आंझा झाली त्यांत्रमाणे मी संदेश दिला; मी संदेश देत असतां आवाज झाला; आणि पाहा, भूकूप होऊन अस्थीला अस्थि लागून जडल्या. ८ मग मी पाहिले तो त्यांवर स्थायु आले, मांस चढले, त्वचेने त्यांस आचारादीले, पण त्यांत शास अगदी नव्हाता. ९ तेव्हां तो मला म्हणाला, वांच्याला संदेश दे; मानवयुता, वांच्याला संदेश देऊन सोग की प्रभु परमेश्वर म्हणतो, हे वाच्या, तूं चोहोर दिशांनी येव या विलेल्यावर फुकर घाल म्हणजे ते सजीव होतील. १० मला आंझा झाल्याप्रमाणे मी संदेश दिला, तेव्हा त्यांत शास येऊन ते सजीव झाले व अतिशय मोठे सैन्य आसल्या पायावर उमे राहिले. ११ तेव्हां तो मला म्हणाला, मानवयुता, त्या अस्थि म्हणजे सारे इस्ताएल घराणे होय; पाहा, ते म्हणतात, आमच्या अस्थि शुष्क झाल्या आहेत, आमची आशा नष्ट झाली

१ अथवा: आत्म्याला अथवा शासाला

आहे, आपल्या साफ उच्छेद शाळा आहे; १२ महणत संदेश घेऊन त्यास सांग, प्रभु परमेश्वर महणतो, माझ्या लोकांनो, पाहा, मी तुमच्या कवरा उचडीन, तुम्हांस आपल्या कवरांतल बाहेर काढून इशाएल घेऊन आणीन. १३ माझ्या लोकांनो, मी तुमच्या कवरा उचडून तुम्हांस बाहेर काढील तेव्हा तुम्हांस समजेल यांची मी परमेश्वर आहे. १४ मी तुमच्या याची माझा आपल्या चालीन, तुम्ही संजीव व्याहू व मी तुम्हांस तुमच्या देशांत वसवीन; तेव्हा मी परमेश्वर हैं बोललो व मी तसें केले हैं तुम्हांस समजेल, असे परमेश्वर महणतो.

१५ परमेश्वराचे बचन भला पुढी प्राप्त आले की १६ मानवपुत्रा, तु लाकडाचा एक डल्या घेऊन त्यावर, हा भृष्णु व त्याचे सोबती इशाएल वंशज यांचा, असे लिही; लाकडाचा दुसरा एक डल्या घेऊन त्यावर, हा त्याचे सफलता घणाचे शमर्दीन व त्याचे सोबती सर्व इशाएल घरांमध्ये यांचा डल्या, असे लिही. १७ ते डल्ये एकस एक डोक्यांतल्यांचा एक डल्या कर, खाला हाती ते एकदीवी होतील असे कर. १८ मम ता डल्यांचा अर्थ काय हैं अम्हांस तु जांतील ना, असे तुम्ही याचांचा तुक्का महणतील; १९ तेव्हा त्यांस सांग, प्रभु परमेश्वर महणतो, एक इशाएल वंशज यांस घेऊन बहुदाच्या डल्यांची जोडून त्यांचा एक डल्या मी करीन, महणजे ते माझ्या हातात एकदीव होतील. २० मग या डल्यांवर तु लिहिसील ते दू त्याच्या डोळ्यांसमधेर आपल्या हाती घर. २१ दू त्यांस सांग, प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, इशाएल वंशज या राष्ट्रांत गेले आहेत त्यांतल मी त्यांस काहजू व चोहोक्कून गोळ्य कस्तूर स्वदेशी नेहील; २२ मी या देशांत, इशाएलाच्या परवतावर त्यांचे एक राष्ट्र बनवीन; त्या सर्वावर एकच राजा राज्य करील; ती यापुढे दोन निराळी राणी राहणार नाहीत; यापुढे ती विषय इतेन त्यांची दोन राज्ये होणार नाहीत; २३ ते आपल्या मूर्तीनी, आपल्या तिर-

स्वर्णीय वस्त्रूनी व आपल्या कोणत्याहि पातकानी आपणांला विटाळविणार नाहीत; त्यांनी आपल्या त्या सर्व निवोसस्थानी पाप केले त्या सर्वांतून त्यास सोडवून भी शुद्ध करीन; महणजे ते माझे लोक व मी त्यांचा देव असे होईल. २४ माझा सेवक द्वावीद त्यांजवर राजा होईल, त्या सर्वांचा एकच मैठपाल होईल; ते माझ्या निर्णयांप्रमाणे चालील आणि माझे नियम पाळून त्यांप्रमाणे वर्तील. २५ जो देश माझा सेवक याकोव यास मी दिला व ज्यांत तुमचे पूर्वज राहत असत त्यांत ते वस्ती करीतील; तेथे ते व त्यांचे पुत्र-पौत्र सर्वकाळ वस्ती करीतील; माझा सेवक द्वावीद त्यांजवर सर्वकाळवा अधिष्ठित होईल. २६ आगली मी त्यांजवरोवर शांततेचा करार करीन, तो करार सर्वकाळवा होईल; मी त्यांस वसवीन, त्यांची संख्या बाढीन, आणि सर्वकाळ राहील असे माझे पवित्रस्थान त्यांच्यामध्ये स्थापीन. २७ माझा निवासमंडप त्यांच्यावर राहील; मी त्यांचा देव व ते माझे लोक असे होईल. २८ माझे पवित्रस्थान त्यांच्यामध्ये सर्वकाळ राहील, तेव्हा राष्ट्रांस समजेल की इशाएलास पवित्र करणारा मी परमेश्वर आहे.

१ परमेश्वराचे बचन भला प्राप्त आले की,
 २ मानवपुत्रा, मागोग देशांतील गोग, जो रोश, मेशेख व तुबाळ यांचा अधिष्ठित, त्यांज-
 कडे आपले मुख कस्तूर त्याजविश्वद संदेश दे; ३ त्यां
 सांग, प्रभु परमेश्वर महणतो, पाहा, अरे गोगा, रोश,
 मेशेख व तुबाळ यांच्या अधिष्ठित, मी तुजविश्व
 आहे. ४ मी तुला पक्क काढावयाला लावीन; तुम्हा
 जागाडांत गळ टोकून तुला बाहेर काढीन; तुझें सर्व सैन्य,
 घोडे व स्वार यांस बाहेर काढीन; सर्व जण खुदर पोशाक्य
 त्यालेले, कवच व ढाल धारण केलेले, तरवारी परजणारे
 अशांचा तो मोठा समूह आहे; ५ त्यांसह ढाल व घिराण्यां
 धारण केलेले पारस, कूसा व पूट, ६ गोमर व त्याचा सेनासमूह,

१ पाठमेदः घर्मेभष्टतेमध्ये

व्याप्ति उत्तरेकडील तोभार्मांचे घरागे व त्याचा सर्व केनासमूह, तसेच अनेक जातींचे लोक यांस तुजसह बाहेर काढीन.

७ तूं व तुझ्या पक्षाकडे जमा आलेले सर्व समूह असे तुम्ही तयार व्हा, तयार व्हा; तूं त्यांचा नायक हो.

८ बहुत दिवस लोट्यावर तुक्षा समाचार घेण्यात घेईल; क्षेट्रल्या वर्षी जो देश तरवारीपासून बचावेल व ज्या देशात अनेक राष्ट्रांतुल जमा केलेले लोक पुनःपुनः उद्घास्त होते असलेल्या इक्षाएल पर्वतांवर बस्ती करतील, त्या देशावर तूं चढाई करिशील; तथाविं त्या लोकांस सरांतूल बाहेर आणिले असून ते सर्व निर्भय राहतील. ९ तूं तुफानासारखा चालून येशील, भूमीला मेघ झाकितो त्यासारखा तूं होशील; तूं, तुझे सर्वे सेनासमूह व तुज्या सह अनेक राष्ट्रांचे लोक, असे तुम्ही सर्व याल.

१० प्रभु परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी असे होईल कीं तुझ्या मनांत कल्पना येतील आणि तूं दुष्ट युक्त योजिशील. ११ तूं म्हणील, ज्या प्रदेशांतील गांवांला तटबद्दी नाही त्यांवर मी चढाई करीन; जे स्वस्थपणे निर्भय राहत आहेत, व ज्यापैकी कोणालाहि कोट, अड़सर, वेशी वगैरे काहीं नाहीत त्यांजवर मी चालून जाईन;

१२ लोकांची मालमत्ता हरवयासाठी व छुटाळूट कराव्यासाठी; ज्या ओसाड ठिकाणी पुनः वस्ती झाली आहे त्यांवर माझा हात चालवावा, आणि निरिनगल्या राष्ट्रांतूल जमा केलेल्या ज्या लोकांनी गुरेंदोरें व मालमत्ता संपादन केली आहे व जे पृथ्वीच्या मध्यल्या प्रदेशीं राहत आहेत त्यांजवर हात चालवावा म्हणतू मी चालून जाईन. १३ शबा, ददान आणि तारीश येथले व्यापारी व त्यांचे सर्व तरुण सिंह तुला म्हणील, तूं छुटाळूट करावयास आलास काय? तूं मालमत्ता हरण कराऱ्यासाठी आपला सेनासमूह अमिला आहे काय? सोनेलर्यावे, गुरेंदोरें व माल न्यावा आणि मोठी लूट करावी म्हणून तूं आला आहेस काय?

१४ यास्तव हे मानवपुत्रा, संदेश देलन गोगाला सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, जेहां माझे लोक इक्षाएल निर्भय वस्तील तेव्हां हें तुला कल्याण नाही काय? १५ तूं आपल्या स्थानाहून येशील; उत्तरेकडल्या

क्षाद्वच्या देशांतूल अशालू जालेला भोठा खेळ समुद्राय, मोठा दक्षभार, तूं वरोवर घेऊन येशील; १६ अभावे देश झाकावा तसा तूं माझे लोक इक्षाएल यांवर चाल करून येशील हे गोगा, शेवटल्या दिवसांत असे घडेल कीं मी राष्ट्रांदेखत तुझ्या द्वारे आपली पवित्रता प्रगट करीन; तेव्हां राश्ट्रांनी मला ओळखावें म्हणून मी तुला माझ्या देशावर आणीन.

१७ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझे सेवक जे इक्षाएलचे संदेश त्यांच्या द्वारे पूर्वांकीं ज्याविषयी भी बोल्यां होतें आणि त्या काळीं बहुत वर्षे त्यांनी ज्याविषयी असेहे संदेश दिला होता कीं मी तुला त्यांजवर चाल कराऱ्यास आणीन, तो तूंच ना? १८ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, गोग इक्षाएल देशावर चाल करील त्या दिवशी असे होईल कीं माझ्या नाकपुऱ्या क्रोधांमें फुरुकुरतील. १९ करण मी इच्छेन, कोधामीने तस होऊन बोल्यां आहें कीं खरोवर त्या दिवशी इक्षाएल देशांत मोठा भूकंप होईल; २० समुद्रांतील मासे, आकाशांतील पक्षी, वनांतले पशु, जमिनीवर रांगारे सर्व प्राणी व भूसीवर राहणारी सर्व मनुष्ये माझ्यापुढे अरश्वर कांपतील; पर्वत नष्ट होतील, कडे खचतील, हरएक कोट कोसळू जमीनदोरत होईल. २१ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, माझ्या सर्व पर्वतांकडे त्यांजविसूद्ध मी तरवार बोलावीन, प्रत्येकाची तरवार आपल्या भावावर चालेल. २२ मरी व रक्षात यांनी मी त्याजबरोवर वाद मांडीन; त्याजवर, त्यांच्या सैन्यांवर पाऊस, मोळ्या गारा, अग्नि व गंधक यांची वृष्टि मी त्याजबरोवर असलेल्या अनेक लोकसमूहांवर धोधो करीन. २३ या प्रकारे मी आपला महिमा व पवित्रता प्रगट करीन, आणि बहुत राष्ट्रांस माझी प्रत्यक्ष ओळख होईल; तेव्हां त्यांस समजेल कीं मी परमेश्वर आहें.

१ हे मानवपुत्रा, गोगाविसूद्ध संदेश देलन ३९ सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, हे गोगा, रोश, मेशेख व तुबाल यांच्या अधिपती, पाहा, मी तुजविसूद्ध आहें; २ मी तुला फिरवीन, तुला घेऊन

वाहिन, उत्तरेख्या अविश्वित दूर अदेसांगूल तुक्का
नमवास आणीन, तुक्का इशाएलाच्या पर्वतांडवे आणीन;
६ मी तुक्का दाढ्या हातांतांके तक्कुच ऊबूल देर्हेन;
तुक्का उच्चाचा हातांतके बाब बाबी पाणीन. ८ तूं
इशाएलाच्या पर्वतावर पढाईल; ९, तुक्के सर्व सेनासमूह
आणि तुक्कवरोबर असेकडे लोकसमूह, हे तुक्की
समडे पडाळ; १० मी तुक्कांका नाना प्रकारच्या हिंस
पक्षांस व बनपर्हास आणावे देर्हेन. ११ उच्चाचा मैदानांत
१२ वडील, करण यी हे बाललो आहे, असे प्रभु
परमेश्वर महजातो. १३ मी आणेतांन व द्वीपांत निर्भय
राहणाऱ्या लोकांत आणि पाठीन; तेव्हा त्यांस सकाऱेल
यी मी परमेश्वर आहे. १४ मी आपल्या इशाएल लोकांत
मध्ये पवित्र नाम प्रगट करीन; इतःपर आपल्या पवित्र
नामाची अप्रतिक्षा मी होठे देवार नाही; तेव्हा मी
परमेश्वर, इशाएलाचा पवित्र प्रभु याहे असे राष्ट्राचा
समजूल वेर्हेल. १५ ताहा, हे भ्रात दोत आहे, तक्कून घेत
आहे; मी तापितांना तो हा विषय आहे, असे प्रभु
परमेश्वर महजातो. १६ तेव्हा इशाएली नवारात्रेके रहिणाऱ्यी
वाहेर निघून डाढी व अन्य, तक्कुचे व बाब,
मदा व आले इत्यादि वाकासांस बाब अमूल
आवितील; त्यांचे त्यांना सात वर्षे सरपण होईल;
१७ ते रानारात्र असेहे आपलेवर नाहीत, यंगकंतकेले
अकूळ तोडणार नाहीत; तर ही शकांके ते आवितील;
त्यांस ज्यांनी छाटिले त्यांस ते छाटिलील व त्यांस ज्यांनी
नागविले त्यांस ते नागविलील असे प्रभु परमेश्वर महजातो.

१८ त्या दिवशी असे होईल की मी समुद्राच्या
पूर्वीरी असेकडे प्रवाशाचे खोरे गोगास इशाएलदेशांत
कवरस्तान महजून देर्हेन; तें येणाऱ्याचायांचांची बाट
अडवील; तेथे गोग व त्याचा सर्व लोकसमूह यांस
पुरितील, आणि त्यास हमोन-गोग (गोगाचा लोकसमू-
दाय) यांचे खोरे असे महणील. १९ देश शुद्ध करव्या-
साठी इशाएल वरांचे त्यांस सात महिने पुरीत राहील. २० देशातले सर्व लोक त्यांस पुरितील; मी आपला महिमा
प्रगट करीन त्या दिवशी हे त्यांच्या भीतीच्या कारण
होईल, असे प्रभु परमेश्वर महजातो. २१ हे काम नेही

करणारे इसम ते केळे कूल नेपितील; आणि देश
कुद्द याचा महजून ते इसम देशभर हिंडून जमिनीवर
पूल राहिलेल्या उरल्यासुरल्या लोकांस पुरितील;
सात महिने लोटस्पावर ते शोवाला अणतील.
२२ शोष करणारे देशातूल हिंडूत असतां कोणाला
मुख्याची अस्तिव आडवळी तर पुणाच्यांनी ती
हयोन-गोगाच्या लोन्यात नेळून पुराची महजून तेथे
निशाची कूल ठेवितील. २३ एका नवारांने नवाहि
होणोना (समुद्राय) असे ठेवितील; आणा प्रकारे ते
देशाची तुद्दि करितील.

२४ प्रभु परमेश्वर महजातो, हे मानवुचा, हर-
तहेच्या पक्षांत व बनपर्हास संग की जावा व्हा; या,
मी तुक्कांसाठी यशवलि कापीत आहे, इशाएलाच्या
पर्वतावर महायाह करीत आहे; तेथे चोरोकूलून एकत्र
होलून मांस खा, रक प्या. २५ तुक्की वीरांने मांस
खाल, फूमीचे अधिष्ठात्र आणि मंडे, कोकरे, बोकड
व वैल यांचे रक प्याल; ही सर्व वाक्षान ठोगारांत पोस-
लेली आहेत. २६ तुक्कांसाठी कापलेल्या मास्या यह-
पक्षांची वपा तुक्की तुसि होईपर्यंत खाल व त्यांचे रक
पिठून मस्त व्हाल. २७ माझ्या मेजावर बसून घेऊ
व स्वार, वीर व सर्व प्रकारचे योद्दे योस खालिन
तुमची तुसि होईल, असे प्रभु परमेश्वर महजातो.

२८ तेव्हा राष्ट्रांमध्ये मी आपला महिमा त्यापीन;
त्यांना शासन करीन व आपला हात त्यांजवर टाकीन,
हे सगळी राष्ट्रे पाहतील. २९ त्या दिवासापासून पुढे
मी परमेश्वर त्यांचा देव असे इशाएलाच्या घराण्यास
समजेल. ३० राष्ट्रांस समजेल की इशाएल घराण्यांतील
लोक आपल्या बुद्धेमुळे वंदिवासांत गेले; त्यांनी
मजबवर विश्वासावात केला महजून मी त्यांपासून
आपले मुख लपविले आणि त्यांस त्यांच्या वैत्यांच्या
हवाली केले, तेव्हा ते सर्व तरवारीने पढले. ३१ त्यांच्या
अशुद्धतेप्रमाणे, त्यांच्या अपराधोप्रमाणे, मी त्यांज-
वरवर वर्तीला आणि त्यांपासून आपले मुख लपविले.

३२ गास्तव प्रभु परमेश्वर महजातो, आतां मी
जाळोवाचा वंदिवास उलटवीन, आणि इशाएलाच्या

वास्त्वा परमात्माच्या करीन; मास्त्वा पवित्र नामाची ईच्छा श्रीत; २६ ते देशात विरेष्य वास्तील व कोणी स्वास घाक वालण्यार नाही; मग ते स्वचित होतील; महात्मेन्द्र लेळेच्या विश्वसवाताचा त्यांस पस्ताचा ढाठेल. ३७ मी त्यांस राष्ट्रांतू परत आणीन, त्यांच्या बाजुंच्या वेळांतून स्वास जगा करीन व बहुत राष्ट्रांसमज त्यांच्यांची सी आपली पवित्रता प्रभाट करीन, तेव्हांने हे घडेल. २८ मी त्यांस राष्ट्रांमध्ये हात्कून वेळन पुनः मीच त्यांस त्यांच्या देवी परत आणिलें; त्यांच्यापैकी कोणालाहि अतःगर मी परदेशांत राहू देणार नाही, हे पाहून मी परमेश्वर आहे असे ते समजतील; २९ मी आपले मुख यापुढे त्यांपासून लपविष्णव नाही; कारण मी आपल्या आत्म्याची इसाएल घराण्यावर शृष्टि केली आहे, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१ आमच्या बंदिवासाच्या पंचविसाळ्या
 ४० वर्षी, म्हणजे नगराचा विर्वंस झाल्यावर
 चौदाव्य वर्षी, वर्षांभाब्या महिन्याच्या दशमी-
 सच परमेश्वराचा वरदहृत मजबूर आल्य व त्यांने
 मला तेचें नेले. २ त्यांने दिव्य दृष्टींच्या द्वारे मला
 इसाएल देशांत नेलन एक अतिशयित उंच पर्वतावर
 ठेविलें; त्यावर दक्षिणेस नगराच्या आकारासारखे काही
 होतें. ३ त्यांने मला त्या जागी नेले तो एक मुख
 दिसला; त्याचे स्वरूप पितक्लेसारखे होते; त्यांच्या
 हातांत तागाची एक दोरी व मापण्याची काढी होती;
 तो वेशीनजीक उभा होता. ४ तो मुख मला म्हणाऱ्या,
 मानवपुत्रा, आपल्या डोल्यांनी पाहा, आपल्या कानांनी
 ऐक, व मी तुला जें काही दाखवितों त्या सर्वांकडे
 वित लाव; हे तुला दाखवावें म्हणून मी तुला
 इकडे आणिले आहे; तू जें पाहील तें सर्व इसाएल
 घराण्यास सांग.

५ मी पाहिले तों त्या मंदिरामोरती एक तट होता;
 त्या उत्थाच्या हातांत मापण्याची एक काढी होती; ती सहा
 हात लांबीची होती; हे माप एक हात व चार
 अंशुले होते. त्यांने त्या इमारतीच्या भिंतीची जाडी

एक काढी व उंची एक काढी मापिली. ६ तो पूर्णामि-
 सुख असलेल्या द्वाराकडे जाळन पावऱ्या चूळन घर
 गेला; त्यांने द्वाराचा उंचवटा एक काढी रुद मापिला;
 हा पहिला उंचवटा एक काढी भरला. ७ फलेक कैडी
 एक काढी लांब व एक काढी ऊंद असून त्या चौक्यां-
 मधील अंतर पांच हात होते, मंदिरामोरतीक देवडी-
 जवळच्या द्वाराचा उंचवटा एक काढी होता. ८ मंदिरा-
 कडल्या द्वाराची देवडी त्यांने एक काढी मापिली. ९ त्यांने
 त्या द्वाराच्या देवडीच्ये साप घेतले तें आठ हात भरले;
 दिचे खांब देन हात भरले; ही द्वाराची देवडी
 मंदिरामोर होती. १० पूर्वकडील द्वाराच्या त्या बाजूला
 व त्या बाजूलम तीन तीन चौक्या होत्या; त्या तिहीचे
 माप सारखेच असून दोन्ही बाजूचे खांबहि एकाच
 मापाचे होते. ११ त्यांने द्वाराच्या प्रवेशामोरीची रुदी
 दहा हात व द्वाराची लांबी तेरा हात मापिली. १२ त्या
 चौक्यांच्या पुढीची जाण एक बाजूल एक हात व
 दुसऱ्या बाजूला एक हात होती; त्या चौक्या दोन्ही
 बाजूला सहा सहा हात होता. १३ त्यांने एक
 चौकीच्या छावणीपासून दुसरीच्या छावणीपर्यंत द्वाराच्या
 दार भरल पंचवीस हात रुदी मापिली. १४ त्यांने
 देवडीचे माप घेतले तें बीस हात भरले; त्या देवडीला
 लागून द्वारामोरती अंगण होते. १५ प्रवेशद्वाराचासून
 आंतील द्वाराच्या देवडीच्या पुढल्या भागापर्यंत प्राप्त
 हात भरले. १६ त्या चौक्याला व द्वाराच्या आंतल्या
 बाजूस त्यांच्या खांबाला झरोके होते; भितीच्या महि-
 रापीसहि झरोके होते; असे आंतल्या चोहो बाजूला
 झरोके होते, व खांबावर खुरुदीची झाडे कोरिकेली
 होती.

१७ तेव्हा त्यांने मला बाहेरील अंगणांत नेले तो
 तेचें सपोवार खोल्या असून त्या अंगणांत चिरेबंदी
 केली होती असे दृष्टीस पडले; त्या चिरेबंदीवर तीस
 खोल्या होत्या. १८ ही चिरेबंदी म्हणजे अथात्

१ पाठभेद: खांबहि साठ साठ हात मापिले;
 २ पाठभेद: खांबास; ३ अणका: देवडी; या
 इमारता हा दुसरा अर्थ या अध्यायांत सर्वत्र समजावा.

खालकी चिरेकंदी द्वारातल लाजूल त्याच्या लंबीइतकी होती. २१ तेव्हांने त्यांने खालक्या द्वारापुळून अंतील अंगणापर्यंत रुही मोजिली ती पूर्वे व उंचर वाशंस बोमर हाते भरली.

२२ भग त्यांने बाहेरच्या अंगणाला लागून उत्तरभिसुख अपलेल्या द्वाराची खांबरदी मोजिली. २३ त्याच्या चौक्या हा बाजूला तीव्र व त्या बाजूलातील होत्या; त्याचे खांब व भाहिरापी ही पहिल्या द्वाराच्या मापाप्रमाणे होती; त्याची लंबी पशास हात व रुदी पंचवीस छाती होती. २४ त्याची झारोके, भाहिरापी व कोरलेली खजुरीची झाडे ही पूर्वाप्रमुख असलेल्या द्वाराच्या मापाप्रमाणे होती; त्यावर चहून जाण्यासाठी सात पायऱ्या होत्या, व त्यासमोर त्याच्या भाहिरापी होत्या. २५ आतत्या अंगणात पूर्वेकड्या द्वारासिरवें उत्तरेकड्या द्वारासमोर एक द्वार होते; एका द्वारापासून दुसऱ्या द्वारापर्यंत त्यांने शोभर हात मापिले.

२६ भग त्यांने मला दक्षिणभागी नेले; तो तेथे दक्षिणाप्रमुख एक द्वार द्वारास पहले; त्याचे खांब व भाहिरापी ईयनि मापिल्या त्या घेताच्या दृष्टक्या सरल्या. २७ वर सागितलेल्या झोरोक्याप्रमाणे यासहि समोवार झारोके व भाहिरापी होत्या; त्याची लंबी वशास हात व रुदी पंचवीस हात होती; २८ त्यावर चहून जाण्यास सात पायऱ्या होत्या व त्यासमोर त्याच्या भाहिरापी होत्या; व त्याच्या खांबावर अलीकडेपलीकडे एकएक खजुरीचे झाड कोरिले होते. २९ दक्षिणेके अंतत्या अंगणाला द्वार होते; दक्षिणेकड्या हा द्वारप्रसून त्या द्वारापर्यंत शोभर हात भरले.

२१ तेव्हांने त्यांने मला दक्षिणद्वाराने आतत्या अंगणात नेऊन दक्षिणद्वार मापिले, तें तितकेच भरले; २१ त्याप्रमाणेन त्यांने त्याच्या चौक्या, खांब व त्यावस्त्या भाहिरापीचा झारोके होते; त्याची लंबी पशास हात व रुदी पंचवीस हात भरली. ३० त्याला समोवार भाहिरापी होत्या; त्या एकंदर पंचवीस हात खांब व पांच हात रुद होत्या.

३१ त्याच्या भाहिरापी बाहेरल्या अंगणाप्रमाण बाजूला होत्या; त्याच्या खांबावर खजुरीची झाडे कोरिली होती; त्यावर चहून जाण्यास आठ पायऱ्या होत्या.

३२ भग त्यांने मला पूर्वेकड्या आतील अंगणात नेऊन तें द्वार मापिले, तें तेवढेच भरले; ३३ त्याच्या चौक्या, खांब व महिरापी त्यांने मापिल्या, त्याहि तेवढाच भरल्या; त्याला समोवार झारोके व महिरापी होत्या; त्याची लंबी पशास हात व रुदी पंचवीस हात होती. ३४ त्याच्या भाहिरापी बाहेरील अंगणाच्या बाजूला होत्या; त्याच्या खांबावर अलीकडेपलीकडे खजुरीची झाडे कोरिली होती; त्यावर चहून जाण्यास आठ पायऱ्या होत्या.

३५ भग त्यांने मला उत्तरद्वाराकडे नेले; तेहि त्यांने मापिले व तें तितकेच भरले. ३६ त्याच्या चौक्या, खांब व महिरापी त्यांने मापिल्या; त्याला समोवार झारोके होते; त्याची लंबी पशास हात व रुदी पंचवीस हात होती. ३७ त्याचे खांब बाहेरील अंगणाच्या बाजूला होते; त्यावर अलीकडेपलीकडे खजुरीची झाडे कोरिली होती; त्यावर चहून जाण्यास आठ पायऱ्या होत्या.

३८ द्वारोजवळ खांबाना लागल एकएक खोली असून तिला द्वार होते; तेथे होमवलि धूत असत. ३९ द्वाराच्या देवडीत होमार्पण, पापार्पण व दोषार्पण याचे पशु कापप्यासाठी हा बाजूल दोन व त्या बाजूला दोन अशी मेजे होती. ४० आणि बाहेरच्या अंगास, उत्तरभिसुख असलेल्या द्वाराच्या प्रेताप्रमाण चहून जाण्याच्या वाटेवर दोन मेजे होती; तसेच दुसऱ्या अंगास द्वाराच्या देवडीनजीक दोन मेजे होती. ४१ द्वाराच्या बाहेरील अंगाला दोन्ही बाजूंस चार चार मेजे होती; अशी यझपशु कापप्यासाठी आठ मेजे होती. ४२ होमार्पणासाठी तात्त्वाव दगडांची चार मेजे होती; ती दीड हात लंब, दीड हात रुद व एक हात उंच अशी होती; ज्या हत्यारांनी होमवलि व इतर यझपशु कापीत ती त्यावर ठेवीत असत. ४३ चार अंगुळे लंबीच्या आंकड्या भंडिरांत समोवार लावलेल्या होत्या; यझपशुचे मास त्या मेजावर ठेवीत असत.

४५ श्रीगील द्वाराच्या शाहर, आंतील अंगणात तेज खोल्या होत्या, एक उत्तरदाराल्लांग बाजूस दक्षिणामिसुख इत्युक्त हीतीचे हुसरी इक्षिणमिसुख बाजूस उत्तरामिसुख देती. ४६ तो मला म्हणाला, ही दक्षिणमिसुख असलेली खोल्या या मंदिराचे रक्षण करण्याचा याजकांसाठी काढू; ४७ आणि उत्तरामिसुख असलेली खोली वेदीचे नव्यांग इत्युक्त होतांग ते लेळीच्या वंशांतरे असून परमेश्वरांगांची सेवा करल्यासाठी जातात. ४८ त्यांने अंगण मापिले ते शंभर हात लांब व शंभर हात रुद्ध असे चौसै भरले; आणि मंदिरासमोर वेदी होती.

४९ मग त्यांने मला मंदिराच्या देवबौत नेले व त्या वेदीचा प्रत्येक सांब मापिला तो एका बाजूने पांच हात व दुसऱ्या बाजूने पांच हात भरल्या; त्या द्वाराची रुद्धी एका बाजूने तीन हात व दुसऱ्या बाजूने तीन हात भरली. ५० देवबौत बहून जाप्यास पासन्या होत्या, त्या बाजूने तिची लांबी झीस हात व रुद्धी अकरा हात भरली; त्या खांबांच्या एका बाजूल एक व दुसऱ्या बाजूल एक असे लहान खांब होते.

१ नंतर त्यांने मला मंदिराच्या गाभान्यांत ५१ नेले, त्यांने तेथेले खांब मापिले तो त्यांची रुद्धी एका बाजूस सहा हात व दुसऱ्या बाजूस सहा हात भरली; या गाभान्याची रुद्धी मंडपाच्या इतकी होती. २ द्वाराची रुद्धी दद्धा हात होती, आणि त्याची एक बाजू पांच हात व दुसरी पांच हात होती; त्यांने गाभान्याची लांबी चालीस हात व रुद्धी वीस हात मापिली. ३ मग आंत जाळन त्यांने दरवाजाचा प्रत्येक खांब मापिला तो दोन हात भरला; दरवाजाची उंची सहा हात व रुद्धी सात हात भरली. ४ त्यांने गाभान्यासमोरच्या जागेची लांबी वीस हात व रुद्धी वीस हात मापिली; तो मला म्हणाला, हे परमपवित्रस्थान होय.

५ त्यांने मंदिराची भिंत सहा हात मापिली; मंदिरासमोरती प्रत्येक बाजूस खोल्या होत्या

ज्ञेप्रस्वेकीची रुद्धी चार हात भरली. ६ बाजूस असलेल्या खोल्या एकीबार एक अशा तीन मजली असून त्या रोगेने तीस होत्या; मंदिराच्या असपास असलेल्या खोल्यांसाठी जी भिंत होती तिळा त्या लागलेल्या होत्या, ती रुद्धी मंदिराच्या भिंतीला त्या लागलेल्या नव्यत्या. ७ बाजूस या कोठाच्या इमरतीच्या समोवार वरवर मेस्या तसतशा त्या रुद्ध होत गेल्या; आणि सभोवतांगचा भाग वरवर गेला तसतसा तो रुद्ध होत गेला; दृश्यन या इमरतीची रुद्धी वरचे बाजूस अधिक होती, अशी ती रुद्धी खालच्यापेक्षां मध्यल्या मजल्यात व तेथल्यापेक्षां वस्या मजल्यांत बाढत गेली. ८ मंदिरास उंच पाया होता असे मी पाहिले; बाजूस या कोठाच्याचे पाये सहा मोळ्या हातांची एक काढी भरले. ९ बाजूस या कोठाच्याचा बाहीरील भिंतीची जाडी पांच हात होती; मंदिराच्या बाजूस या कोठाच्यांस लागून एके जागा खुली राहिली होती. १० खोल्यांसाहेद मंदिराच्या असपास रुद्ध इत्यांचे अंतर होते. ११ बाजूस या कोठाच्यांचे दरवाजे खुल्या जागेकडे होते; एक दूरवाजा उत्तरकडे व दुसरा दरवाजा दक्षिणेकडे होता; त्या खुल्या जागेची रुद्धी चोहेव्हान पांच हात होती.

१२ भिंतीच्या पश्चिमेस सोडलेल्या जायेसमोर जी इमारत होती तिची रुद्धी सरर हात होती, तिची भिंत योहोकडून पांच हात जाड होती, व तिची लांबी नव्यद हात होती. १३ त्यांने मंदिर शंभर हात मापिले; आणि ती सोडलेली जागा व भिंतीसह इमारत ही शंभर हात लांब भरली. १४ मंदिराची पुढली बाजू व पूर्वेकडील सोडलेली जागा यांची रुद्धी शंभर हात होती.

१५ मंदिरामार्गे असलेल्या त्या सोडलेल्या जागेपुढल्या इमरतीची लांबी व दोनही बाजूस असलेले सजे, आंतला गाभारा व अंगणातील देवबूष्या ही सगळी त्यांने शंभर हात मापिली; १६ तीनही बाजूस असलेले द्वारांचे उंबरठे, घरोके आणि उंबरत्यांचे भोवतालचे सजे यांस तकापेशी होती; जमिनीपासून

१ पाठमेदः जी जागा खुली राहिली होती तीही पांच हात भरली.

प्रारोक्षायर्थत भितीला सज्जनेशी केली होती व फ्रोकेहि भरन काविले होते; १७ मंदिरतत्त्वा व बाहेरत्त्वा बाजुरी द्वाराकरनी जाणा, सम्मेवताळच्या भितीचे अंतर्ले व बाहेरले अंग झी सगळी चोप्य प्रमाणांत होती. १८ त्यावर कल्प व खजुरीनी झारें कोरिली होती, दोन दोन कल्पांमध्ये एक एक खजुरीने झाड होते, व प्रत्येक कल्पाला दोन तोडे होती; १९ कल्पाला एक खजुरीच्या झाडाकडे मनुष्याचे मुख व तुसेच्या खजुरीच्या झाडाकडे तस्य विहाचे मुख होते; मंदिरवर चोहोकडे अशा प्रकारचे काम होते. २० जमिनी-पासून दरवाजाच्या वरत्त्वा भागायर्थत गामाच्या भितीवर कल्प व खजुरीनी झारें कोरिली होती.

२१ गामाच्या द्वारांचे खांब चौरस होते; परमपवित्र-स्वाक्षाच्या पुढल्या बाजूचे त्वरत गामाच्या सारसेच होते. २२ वेळी बाकडाची असून तीन हात उंच व दोन इत अंग होती, तिचे ओपेरे, तिची बैठक व तिच्या भिती लकडाच्या होता; त्याने मला म्हणून, परमपवित्र-युक्त असणारी हैं वैज आहे. २३ गामाच्यास व परमपवित्रस्वाक्षाचास दोन कल्पार्दे होती. २४ एक कलाडास दोन व तुसेच्यास दोन अशा उड्डलाक क्रिती केलाच्या दोन दोन कलाडा होत्या. २५ भितीवरतत्त्वाप्रभागे त्यावर म्हणजे गामाच्याच्या कलाडावर कल्प व खजुरीची झारें कोरिली होती, आणि बाहेरील देवीच्या बाहेरत्त्वा बांजूस लकडाच्या मोटामोड्या तुळ्या होत्या. २६ देवडीच्या दोन्ही बांजूस जारके असून त्यावर खजुरीची झारेंहि कोरिली होती; मंदिरतत्त्वा बाजुर्या खोल्या व मोटामोड्या तुळ्या अशा तऱ्येच्या होत्या.

१ तेव्हां त्याने मला उत्तरेकडच्या रस्याने ४२ बाहेरत्त्वा अंगांत नेले, आणि ती सोडलेली जाणा व उत्तरेकडील इमारत बांजमोरील खोल्या असलेल्या इमारतीत नेले. २ तिचा दरवाजा उत्तराभिमुख असून तिची लांबी शंभर हात व रंदी प्राप्त हात होती. ३ आतोल बीस हाताच्या अंगासमोर व बाहेरील अंगाच्या फरसवंदीसमोर लिसच्या मजल्यांमध्ये समोर-समोर सबे होते. ४ खोल्यांसमोर दहा हात

रंद व शंभर हात लांब अशी एक वाट होती; त्यांचे दरवाजे उत्तराभिमुख होते. ५ वरत्त्वा अंजल्याची जाणा सज्जांत गुंतली होती म्हणून तेथेच्या खोल्या खालच्या व मध्यत्त्वा मजल्यांवरील खोल्याच्या मानाने लहान होत्या. ६ कारण त्या खोल्यांचे तीन अंगले होते; अंगांतल्याप्रभागे त्यांस खांब नव्हते; म्हृष्णू खालच्या व मध्यत्त्वा मजल्यांच्या जानेपेहां वरली आ... संकुचित होती; ७ आणि त्या खोल्यांची समांतर अशी खोल्यांसमोरील बाहेरत्त्वा अंगांकडे गेलेली एक भित होती; तिची लांबी प्राप्त हात होती. ८ कारण बाहेरील अंगांच्या खोल्यांची एकदर लांबी प्राप्त हात होती; आणि पाहा, गामाच्यापुढे ती शंभर हात होती. ९ या खोल्यांच्या खाली पूर्वेस प्रवेशद्वार होते, त्यांतून बाहेरत्त्वा अंगांतून येणारे त्या खोल्यांत जात असत. १० दक्षिणकडील अंगांच्या लांबीकडील भितील लागून त्या सोडलेल्या जागेसमोर व इमारी-समोर खोल्या होत्या. ११ उत्तरेकडील खोल्यांसमोर जसा रस्ता होता तसा त्याच्या समोराहि रस्ता होता; त्यांची लांबीरुदी, त्यांच्या बाहेर जाण्याच्या सर्व काढ्या व त्यांनी एकदर अवस्था त्यांच्याप्रभागेन होती. १२ त्याच्या दरवाजांप्रभागे दक्षिणाभिमुख असलेल्या खोल्यांचे दरवाजे होते; रहदारीच्या रस्याच्या तोंडाजवळ म्हणजे उजव्या भितीजवळील बाटेवर एक द्वार होते; त्यांतून पूर्वेकडून येणारे लोक प्रवेश करीत.

१३ तो मला म्हणाला, सोडलेल्या जागेसमोरील उत्तरेकडल्या खोल्या व दक्षिणकडल्या खोल्या पवित्र असून त्यांत परमेश्वरसमोर जाणारे याजक गांनी परमपवित्र पदार्थांचे सेवन करावे; तेथे त्यांनी अन्नबळि, पायबळि, दोयबळि वैगैरे परमपवित्र पदार्थ ठेवावे; कारण तें स्थान पवित्र आहे. १४ याजक आत गेल्यावर पवित्रस्वानांतून बाहेरत्त्वा अंगांत त्यांनी तसेच जाऊ नये; तर सेवेच्या वेळची आपली वजे त्यांनी या खोल्यांत ठेवावी, कारण ती पवित्र आहेत; मग त्यांनी

१ याठभेदः एक

२ याठभेदः पूर्वेकडील

दुसरी बाले घासन सार्वजनिक स्थानी जावे.

१५ त्यांने मंदिराचे आंतले माप घेण्याचे संपविले तेव्हा त्यांने पूर्वभिमुख असलेल्या द्वाराने मला बाहेर नेले व ते बाहेरुन चोहे बाजूंनी मापिले. १६ त्यांने मापावयाच्या काठीने पूर्वभाग एकंदर पांचदो हात मापिला. १७ त्यांने मापावयाच्या काठीने उत्तरभाग एकंदर पांचदो हात मापिला. १८ तसाच मापावयाच्या काठीने दक्षिणभाग एकंदर पांचदो हात मापिला. १९ त्यांने पश्चिमेकडे वकून मापावयाच्या काठीने तो भाग एकंदर पांचदो हात मापिला. २० त्यांने ते चारी बाजूंनी मापिले; पवित्र स्थळे व सामान्य स्थळे एकमेकांहुन वेगळी ठेवण्या-साठी त्याला सभोवार एक भिंत ढोती; तिची लांबी पांचदो हात व रुदी पांचदो हात होती.

१ मग पूर्वभिमुख असलेल्या द्वाराकडे त्यांने ४३ मला नेले; २ तो पाहा, इशाएलन्या देवाचे वैभव पूर्वेकून प्रगट झाले; त्याचा शब्द महापुराच्या व्याख्यासारखा होतो; व त्यांच्या वैभवांने पुढी प्रकाशित झाली. ३ मी नगराचा नाश करण्यास आले होतों तेव्हांच्या दृष्टांतसारखा दृष्टांत मी पाहिला; खावार नदीतीरी जो दृष्टांत मी पाहिल तसे दृष्टांत माझ्या दृष्टीस पडले; तेव्हां मी उपडा पडले, ४ पूर्वभिमुख असलेल्या द्वाराकाटे परमेश्वराचे तेज मंदिरांत आले. ५ तेव्हां आत्माने मला उचलून आंतील अंगणांत नेले, तो पाहा, परमेश्वराच्या तेजाने मंदिर भरून नेले होतों; ६ आणि मंदिरांतून कोणी मजबूरोवर बोलत आहे असे मी ऐकले, आणि माझ्या जवळ एक पुरुष उमा होता. ७ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, हैं माझ्या दिहसनाचे स्थळ, माझ्या पादासनाचे स्थळ आहे; तेशी मी इशाएल वंशजांमध्ये सर्वकाळ राहीन; इशाएल घराण्याचे लोक व त्यांचे राजे आपल्या व्यभिचाराने व त्यांच्या रोजांनी स्थापिलेल्या

१ पाठमेदः काच्या; हात पाठमेद या अध्यायांत इतर स्थळीहि समजावा.

२ अथवा: राजांच्या मठद्यांकून इतःपर माझ्या

प्रेतवत् मूर्तीनी अपल्या उचल्यानंवर इतःपर माझ्या पवित्र नामाला बद्दा लाविणार नाहीत; ८ त्यांनी आपल्या उंबरथा माझ्या उंबरांव्योजारी, आपले द्वारस्तंभांव्योजारी उभारिले, आणि माझ्या व त्यांच्यामध्ये केवळ एक भिंत होती; अंगण फूल्ये करून त्यांनी माझ्या पवित्र नामास बद्दा लाविला म्हणून मी रामाने त्यांचा नाश केला. ९ आतां त्यांनी आपला व्यभिचार व त्यांच्या राजांनी स्थापिलेल्या प्रेतवत् मूर्ति मजबूरीसून दूर घालवाव्या, मग मी त्यांच्यामध्ये सर्वकाळ राहीन.

१० हे मानवपुत्रा, इशाएल घराण्यास हैं मंदिर दाळीव, म्हणजे ते आपल्या पातकांबद्दल लजित होतील व त्यांनी ह्या नमुनेद्वार इमारतीचे माप घावे. ११ त्यांनी केलेल्या सर्व कृत्यांबद्दल ते लजित झाले म्हणजे त्यांस या मंदिराचा आकार, त्याची रचना, त्यांत येण्याजाप्याचे भाग, त्यांतील सर्व आकृति, त्याचे सर्व विधि, व त्याचे सर्व नियम त्यांस दाळीव व त्यांच्यासमोर लिहून ठेव, म्हणजे त्यांच्या सर्व नियमांचे व विधीचे अवलंबन करून त्याप्रमाणे ते वागतील. १२ मंदिराचा हा नियम आहे; पूर्वताच्या माझ्यावरील भोवतालचा सर्व प्रदेश अस्वित पवित्र आहे. पाहा, मंदिराचा हा नियम आहे.

१३ हातांनी वेदीची मापे ही आहेत; (हा हात म्हणजे एक हात व चार अंगुळे;) तिचा तळभाग हातभर उंच, हातभर रुद आणि तिचा कडेचा पाठथरा वीतभर; हा वेदीचा पाया. १४ तिच्या तळभागापासून खालच्या बैठकीपर्यंत उंची दोन हात व रुदी एक हात आणि खालच्या बैठकीपासून वरच्या बैठकीपर्यंत उंची चार हात व रुदी एक हात. १५ वेदीच्या वरच्या भागाची उंची चार हात; वेदीच्या अमिकुंडाला लागून वर नेलेली चार झँगे होती. १६ वेदीचे अमिकुंड बारा हात लंब व बारा हात रुद होते; तें समचौरस होते. १७ तिची बैठक चौदा हात लंब व चौदा हात रुद अशी चौरस होती; व तिच्या पायच्या पूर्वभिमुख होत्या. एक हात उंच होता; तिच्या पायच्या पूर्वभिमुख होत्या.

१८ तेव्हां तो मला म्हणाला, मानवुत्रा, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, या वेदीवर होमार्पण करावें व रक्त शिष्पडाचे झृणून ती बांधून काढितील त्यानंतरच्या दिवसांचे तिजसंबंधाचे विधि हे: १९ माझी सेवा करावयास मज़समीप येणाऱ्या लेवी वंशांतला सादोकाऱ्या कुळातील याजक यांस पापार्पण करण्यासाठी तू एक गोळा दे, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. २० तू त्याचें रक्त घेऊन वेदीच्या चारी शृंगावर, बैठकीच्या चारी कोषऱ्यावर वे भोवतालेच्या पाठथन्यावर शिंपड; अशा प्रकारे प्रायश्चित्त करून ती शुद्ध कर. २१ नंतर तू पापार्पणाचा बैल घे व त्याने पवित्रस्थानाच्या नाहेर मंदिराच्या नेमिलेल्या जारी त्याचा होम करावा. २२ तेसुन्या दिवशी पापार्पण करण्यासाठी एक निर्दोष बोकड घे; बैलाच्या होमाने जर्शी वेदी शुद्ध केली तशी यानेहि केली याहिजे. २३ शुद्धीकरण संपूर्ण म्हणजे एक निर्दोष गोळा व कळपातला एक निर्दोष एडका अर्पण कर. २४ तू ते परमेश्वरासमोर आण; मग याजक त्यांवर मीठ द्याकितील व त्याचे हवन करून ते परमेश्वरास अर्पण करितील. २५ तू सात दिवस रोज एकेका निर्दोष बकऱ्याचे पापार्पण कर; एक गोळा व कळपातील एक निर्दोष एडका हेहि त्यांनी अर्पण करावे. २६ याप्रमाणे सात दिवस वेदीवहूल प्रायश्चित्त करून तिची शुद्ध करावी; असा तिचा संस्कार व्हाला. २७ या दिवसांच्या कायाची समाप्ति झाल्यावर आठव्या दिवशी व त्यापुढे याजक तुमचे होमबलि व तुमचे शांतिबलि वेदीवर आर्वितील आणि मी तुम्हांवर प्रसन्न होइल असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

१९ मग त्याने मला त्या मंदिराच्या पूर्वाभिमुख सुख असलेल्या वाहेल्या द्वारास जाणाऱ्या वाटेने परत आणिले, तों तें द्वार बंद होतें.

२० तेव्हां परमेश्वर मला म्हणाला, हैं द्वार बंद ठेवावे, उघडून नये, याने कोणी प्रवेश करू नये; कारण परमेश्वर, इश्वारालाचा देव, याने या द्वाराने प्रवेश केला म्हणून हैं बंद ठेवावे. २१ राजाविशीर्णी म्हणाल तर तो राजा आहे म्हणून परमेश्वराच्यासमोर त्या द्वारात बसून तो भोजन करील; द्वारांच्या वाटेने

तो येईलजाईल.

४ नंतर त्याने मला उत्तर द्वारास जाणाऱ्या वाटेने मंदिरासमोर नेले, मी पाहिले तों परमेश्वराच्या तेजाने परमेश्वराचे मंदिर भरले होते; तेव्हां मी उपडा पडले. ५ मग परमेश्वर मला म्हणाला, मानवुत्रा, परमेश्वराच्या मंदिराविषयांचे सर्व विधि व सर्व नियम यांविषयी जे सर्व मी तुला सांगतो त्याकडे चित दे; डोळे उधळून पाहा व काळ दंडन ऐक; आणि मंदिराच्या प्रत्येक द्वाराने पवित्रस्थानांत जाण्यासंबंधाने जें सांगतो त्याकडे चित दे. ६ त्या फिरुती इश्वाराल घराण्यास सांग, प्रभु परमेश्वर म्हणतो, इश्वाराल वंशजहो, तुम्ही ही सगळी असंगल कृत्ये केली तेवढे पुरे; ७ तुम्हीं मला अन, वपा व रक्त अर्पितांना मनाने व शरीरानेहि बेसुंती अशा परक्या लोकांस माझ्या पवित्रस्थानांत आण्हू माझे मंदिर ब्रह्म केले आहे; ह्याप्रमाणे तुम्हीं माझा करार मोडून आपल्या सर्व असंगल कृत्यांत भर थातली आहे. ८ तुम्हीं माझ्या पवित्र वस्तूची राखण केली नाही, तर तुम्हीं माझ्या पवित्रस्थानांत आपल्याएवजी त्यांस माझ्या पवित्र वस्तूचे राखणदार नेसिले,

९ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, इश्वाराल वंशजांमध्ये राहणाऱ्या, मनाने व शरीराने बेसुंती असलेल्या परदेशीयांपैकी कोणी माझ्या पवित्रस्थानांत प्रवेश करिता कामा नये. १० इश्वाराल बहकून गेले तेव्हां जे लेवी मजापासून दूर गेले व आपल्या मूर्तीच्या मार्गे लागून मला सोडून बहकले त्यांस आपल्या अधर्माचे प्रतिफल भोगावें लागेल. ११ ते माझ्या पवित्रस्थानांतले चाकर होतोल; मंदिराच्या द्वारापुढे ते पहारेकरी होतील व माझ्या मंदिरांत ते सेवाचाकरी करितील; ते लोकांसाठी होमपृष्ठ व यज्ञबलि यांचा वध करितील; व. लोकांची सेवाचाकरी करण्यास त्यांजपुढे उमे राहतील. १२ त्यांनी त्याच्या मूर्तीपुढे इश्वाराल-घराण्याची सेवाचाकरी केली व ते त्यांस पापांत पाडणारे अड्याळे झाले, म्हणून मी त्यांवर आपला हात उगारिला आहे, आणि ते आपल्या अर्धमार्गे प्रतिफल भोगितील असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो. १३ त्यांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करण्यासाठी मजसमक्ष येतां

कामा नये; माझ्या सर्व पवित्र वस्तु, परमपवित्र वस्तु योजवळ त्यांनी येता कामा नये; तर त्यांनी आपली अग्रजिता सेसाची व आपल्या अमंगल कर्माबद्द तिष्ठाभोगावी. १४ माझ्या मंदिरात जी काही सेवा होते असले शिळा अनुसरून व त्यांत जे काही करावयावे असेही त्यांचंधने माझ्या मंदिराची राखण करावे असेही त्यांस करीन.

१५ इथाएल वंशज मला सोडून बहवून गेले तेव्हां लेऊ वंशांतील याजकांपाईची सादोक वंशज यांनी माझ्या पवित्रस्थानाची सेवानाकरी केली, म्हणून ते मजसमीप येऊन माझी सेवा करितील, जससमोर उभे राहतील आणि मला वपा व रक्त अर्पितील, असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो; १६ ते माझ्या पवित्रस्थानांत येतील, ते माझी सेवा करण्यासाठी माझ्या मेजाजवळ येतील आणि माझ्या पवित्र वस्तुचे रक्षण करितील. १७ से आतल्या अंगाणाच्या द्रावकडे जातील तेव्हां त्यांनी तेलांची वडे परिघान करावी; ते आतल्या अंगाणांतील द्वारूत कॅमंडिरात सेवा करितील तेव्हां त्यांची लोकराची वडे घारू नवीत. १८ त्यांनी आपल्या डोक्यात तागाची पांगोटी घालावी; त्यांनी कमरेस तागाचे चोळणे घालावे; त्यांनी घाम येण्यासारिवे कमरेस काही वेणू नये. १९ ते बाहेरील अंगाणांत जातील, लोकांमध्ये बाहेरील अंगाणांत जातील, तेव्हां त्यांच्या वाक्यांच्या स्पर्शाने लोक पवित्र होऊ नयेत म्हणून त्यांनी सेवेच्या ठेवाची वडे काढून पवित्र खोल्यांत ठेवावी व दुसरी वडे त्यावी. २० त्यांनी आपली डोकी मुंदवू नवीत, किंवा केस लांब वाढू देऊ नवीत, तर त्यांनी आपल्या डोक्याचे केस कापावे. २१ आंतल्या अंगाणांत जावयाच्या वेळी कोणाहि याजकाने द्राक्षारस पिऊ नये. २२ त्यांनी विघ्नवेबोवर किंवा सोडलेल्या छीबरोवर विवाह करू नये, तर इथाएली वंशांतील कुमारीवरोवर अथवा केणा याजकाची विघ्न असल्यास तिजबरोवर विवाह करावा. २३ त्यांनी माझ्या लोकांस शिक्षण दावे; पवित्र काय व सामान्य काय, शुद्ध काय व अशुद्ध काय, यांचा भेद त्यांस त्यांनी दखवून दावा. २४ तंत्रावसेव्यांचा निवाडा

करण्यास त्यांनी तत्पर असावे; माझ्या निण्यांप्रामाणे हा निवाडा त्यांनी करावा; सर्व सणांत माझे घरेजाळ व नियम पालावे आणि माझ्या शब्दावाचावे पवित्रप्रयेण पालून करावे. २५ त्यांनी प्रेतास शिवू अशुभी होऊन नये; मात्र आई, बाप, मुलगा, मुलगी, भाऊ व अविवाहित वहीण यांच्या बाबतीत ते अशुभी झाले असतां चालेल. २६ तो शुद्ध ज्ञाल्यावर आणखी सात दिवस मोजावे. २७ मग तो पवित्रस्थानात म्हणजे अर्थात आतल्या अंगाणांत, पवित्रस्थानांतील सेवा करावयास जाईल तसा दिवशी त्यांने आपले पापार्पण करावे, असे प्रभु भक्तेश्वर म्हणतो.

२८ त्यांना ब्रतन काय म्हणाल तर मी त्यांचे वतन आहे; त्यांस इक्षाएलांत बांटा देऊ नये; त्यांचा बांटा मी आहे. २९ अन्नार्पण, पारार्पण व दोषार्पण हीं त्यांनी खावी; हव्यापूलांनी वाहिलेली हरएक वस्तु त्यांनी घावी. ३० सर्व प्रथम कळांवा प्रथम भाग, समर्पित अंश म्हणत अर्थें करावयाची प्रत्येक वस्तु याजकांची घावी; तुम्ही लिंगलेल्या कणिकेचा पहिला गोळा याजकांस यावा म्हणजे तुमच्या घराला वरकृत येईल. ३१ कोणताहि आपोआप मेरेला किंवा फाडून टाकिलेला प्राणी याजकांनी खाऊ नये; मा तो पकी असे किंवा पश्च असो.

१ तुम्ही जिच्या द्यकून वतनासाठी देशाच्च ४५ वांटीपी कराल तेव्हां परमेश्वराप्रीत्यर्थ समर्पित अंश अर्पावा; जमिनीचा एक बांटा पवित्र म्हणल वेगळा काढून ठेवावा; त्याची लांबी पंचवीस हजार होत व रुंदी चीस हजार हात असावी; हे सारे क्षेत्र चोहांकडून पवित्र ठेवावे. २ यापैकी पांचदो हात लांब व पांचदो हात रुंद एवढी समचौरस जागा पवित्रस्थानासाठी ठेवून तिच्यामोरवी प्राप्त द्वारा हात खुली जागा राखून ठेवावी, ती सभोवती समचौरस असावी. ३ त्या मापिलेल्या जमिनीहून तुं पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुंद मापून काढ; या क्षेत्रात पवित्रस्थान होणार; तें परमपवित्र होय. ४ हे क्षेत्र पवित्र राखावे; सेवा करावयास परमेश्वरासमीप जाणाच्या पवित्र-

१ पाठभेद: काढ्या, व रुंदी दहा हजार काढ्या

स्थानाच्या सेवकांसाठी म्हणजे याजपत्रसाठी तें असावें; त्यात त्यांच्या बरांसाठी जागा व पवित्रस्थानासाठी पवित्र जागा असावी. ५ पंचवीस हजार हात लोक व दहा हजार हात रुप एकडी जागा भवित्वाची सेवाकाळी कराऱ्याच्या लेण्यांची व्याख्या; वसतिस्थानासाठी है त्यांवै वतन होय. ६ समर्पित अंश म्हणून यी जागा निरली डेवावयाची तित्व अभ्यन्तर पांच हजार हात रुप पंचवीस हजार हात लोक एकडी जरीन नागरसाठी वतन म्हणून यावी; ही सगळ्या इस्ताएली बरांसाची व्याख्या. ७ समर्पित अंश म्हणून डेवेल्प भाग व नगरसाठी दिलेल्या भाग यांत लागून देहो वारूळडील म्हणजे पवित्रसेहील व पूर्वेकील जागा अधिपतीस यावी; पवित्र सीमेपांदून पूर्व लीमेपर्वत सिची लोकी इस्ताएली वंशांस बांदून दिलेल्या भागाच्या लोकीहतकी असावी. ८ ही जरीन इस्ताएलीत अधिपतीचे वतन व्याख्या, म्हणजे यांदून माझा अधिपतीनी माझा खोलावर खुलास करून नवे; तर इस्ताएली भराऱ्यातील निरलिकाचा वंशांस दिलेली जरीन ज्यांची त्यावकडे रहून यावी.

९ प्रथा परमेश्वर म्हणते, इस्ताएलच्या अधिपतीनो, खाले ते पुरें; आता तुम्ही बलात्कार व खुलास यांपासून कूर राहा, न्याय व नीति याचे पाळन करा, आणि माझ्या लोकांस त्यांच्या वतनांतून बालून देण्याचे सोडा, असे प्रथा परमेश्वर म्हणतो. १० खरी तामी, खरी एका व खरी वर्षे वापरा. ११ एका व वय हा दोन्ही एकाच परिमाणाच्या असाव्या; वय होमराचा दहावा भाग; तक्षीच एकाहि होमराचा दहावा भाग; या होमराच्या प्रमाणाने असाव्या. १२ सेकेळ वीस गेरीचा असावा, आणि माने वीस सेकेळेचा, पंचवीस सेकेळाचा किंवा पंचवर सेकेळेचा असावा.

१३ समर्पित अंश म्हणून अर्पणवाची तुमची अर्पणे येणेप्रमाणे असावी: गव्हांच्या एका होमरामाणे एक वडांच एक गळू, आणि जवांच्या एक होमरामाणे एक वडांच एक जब यावे; १४ तेलाचा नियमित अंश

यावयाचा तो दहा बांधा खोरे म्हणजे एक होमर यामाणे एकदशांश वय असावा; दहा बांधा एक होमर होतो. १५ इस्ताएल देशांतील पाण्याच्याच्या कुरणांतील कल्यांतून दोनशें मेंदरांमाणे एक कोकळ यावे; लोकां-प्रीत्यर्थ प्रायवित करावै म्हणून अभारेण, होमारेण व शांत्यर्पणे हीं यावी, असे प्रथा परमेश्वर म्हणतो. १६ इस्ताएलच्या अधिपतीस देशांच्या सर्व लोकांनी हीं समर्पित अंशाची अर्पणे पुरविली पाहजेत. १७ उत्सव, चंद्रदर्शनें, शब्दाच व इस्ताएल चराऱ्याचे सर्व सण यांत होमारेण, अभारेण व योगारेण यांची तरतुद करणे हे अधिपतीचे काम आहे; इस्ताएल चराऱ्यासाठी प्रायवित करावयासाठी त्याने पापारेण, अभारेण, होमारेण व शांत्यर्पणे हीं सिद्ध करावी.

१८ प्रथा परमेश्वर म्हणतो, पहिल्या महिन्याच्या प्रतिपदेस एक निर्दोष गो-न्हा बेळन पवित्रस्थान मुद्द करावै. १९ तेव्हा याजकाने पापारेणाच्या घटावै रुप ऐच्यातून तें मंदिराच्या दरवाजाच्या बांझांचर, वैदेशीच्या वैठकीच्या चरी बोपन्यांचर व आंतील अंगांच्या दरवाजाच्या बांझांचर विषपाडावै. २० तसेच त्या महिन्याच्या संसमीक्षा आंतील पवित्रस्थान किंवा मूळ आलेल्या अस्तित्वाची प्रत्येक माणसाप्रीत्यर्थ असेच करावै; या प्रकारे तुम्ही मंदिरसाठी प्रावित करावै.

२१ पहिल्या महिन्याच्या चतुर्दशीस तुम्ही वल्हांडण, म्हणजे पुंचा सप्तकाचा दण पाळवा; हा सणात बेलमीर भालक खावी. २२ त्या दिवशी स्वतांसाठी व देशाच्या सर्व लोकांसाठी पापारेण करावै म्हणून अधिपतीने एक गो-न्हा सिद्ध करावा. २३ परमेश्वरस होमारेण कराऱ्यासाठी सणाचे सात दिवस त्याने सात निर्दोष गो-न्हे व सात मेंदे सिद्ध करावे आणि पापारेणासाठी रोज एक बोकड सिद्ध करावा; २४ आणि अभारेण म्हणून दर गो-न्हामाणे व दर मेंद्यामाणे एकामर अज व दर एफाकोवर एक हीनमर तेल अर्पावै. २५ सातव्या महिन्याच्या पौर्णिमेपासून सणाचे सात दिवस पापवलि, होमवलि, अभ-वलि आणि तेल हीं याप्रमाणेच अर्पावी.

५ प्रभु परमेश्वर मृणतो, आतील अंगाणाचे
पूर्णभिसुख असलेले द्वार कामाचे सहा दिवस

बंद असावें; शब्दाचा दिवशी तें उघडे ठेवावें, तसेच

केहदर्शनाच्या दिक्कीहि तें उघडे ठेवावें. २ अधिपतीने

माहेसूख असलेले द्वार कामाचे जाणाऱ्या मार्गानें यावें,

त्यांने दरवाजाच्या काळांजीक उमे राहावें; याजकांनी

त्यांकडे होमार्पण व शांत्यर्पणे करावीं; मग

त्यांने दरवाजाच्या उंबरवाराला परमेश्वराला दंडवत

चालून बाहिर जावें; हा दरवाजा संध्याकाळपर्यंत बंद

करू नये. ३ देशाच्या लोकांनी शब्दाचा दिवशी व

चंद्रदर्शनी त्या दरवाजावरून परमेश्वराला देंडवत

चालावें. ४ अधिपतीने शब्दाचा दिवशी परमेश्वराला

होमार्पण करवावाचे तें सहा निर्दोष कोकरे व एक

निर्दोष एडका याचे असावें; ५ दर एडक्यामांगे एक एका

अभार्पण करावें व दर कोकरामांगे यथाशक्ति अभार्पण

करावें आणि प्रत्येक एफाबोरेवर एक हीनभर तेल अर्पावें.

६ चंद्रदर्शनाच्या दिवशी एक निर्दोष गोन्हा,

सहा निर्दोष कोकरे व एक निर्दोष एडका ही अर्पण

करावीं; ७ दर गोन्हामांगे एक एका व दर एडक्या-

मांगे एक एका अभार्पण सिद्ध करावें; दर

कोकरामांगे यथाशक्ति अभार्पण करावें, आणि प्रत्येक

एफाबोरेवर एक हीनभर तेल अर्पावें. ८ अधिपतीने

आंत प्रवेश करितांना दरवाजाच्या देवडीकडील मार्गानें

यावें व त्याच मार्गानें बाहेर जावें.

९ सणाच्या दिवशी देशाचे लोक परमेश्वरा-

समीप येतील तेव्हां त्यांपैकी जो नमन करूप्यास

उत्तरदारारांने आंत येईल त्यांने दक्षिणद्वारारांने बाहेर

जावें व दक्षिणद्वारारांने येईल त्यांने उत्तरदारारांने बाहेर

जावें; ज्या द्वारारांने तो येईल त्याच द्वारारांने त्यांने

परत जाऊ नये, तर नीट पुढे जावें. १० ते

प्रवेश करीत असतां अधिपतीने त्यांच्यात मिसकून

आंत यावें; ते बाहेर जातांनाहि त्यांने त्यांच्याबोरेवर

जावें. ११ उत्सवाच्या व सणाच्या दिवशी दर गोन्हा-

मांगे एक एका अभार्पण व दर एडक्यामांगे एक एका

अभार्पण करावें; दर कोकरामांगे यथाशक्ति अभार्पण

करावें; आणि दर एफाबोरेवर एक हीनभर तेल अर्पावें. १२ अधिपति परमेश्वराला स्वरुपोषाचे अर्पण मृणून होमवाडि किंवा शांत्यर्पणे करील तेव्हा त्याच्यासाठी पूर्णभिसुख असलेले द्वार उघडावें, आणि शब्दाचा दिवसाच्या-प्रमाणे त्यांने होमार्पण व शांत्यर्पणे करावीं; तो बाहेर निष्कून गेस्त्यावर द्वार कोणी तरी बंद करावें.

१३ परमेश्वराला रोजे होमार्पण करूप्यासाठी एक वर्षांचे निर्दोष असे कोकरू सिद्ध करावें; दंडरोज सकाळी तें सिद्ध करावें. १४ दंडरोज सकाळी त्याबोरेवर अभार्पण सिद्ध करावें; गवळांचे पीठ एक बष्टांश एका, व तें नरम करूप्यासाठी एक तृतीयांश हीन तेल, असे अभार्पणं परमेश्वराला करावें; हा सर्वकाळचा विधि सतत चालूवाचा आहे. १५ या प्रकारे रोज सकाळी कोकरू, अभार्पण व तेल असे नियमक्रमाने होमार्पण सिद्ध करावें.

१६ प्रभु परमेश्वर मृणतो, अधिपति आपस्या पुत्रां-पैकी कोणाला कांही इनाम देईल तर तें त्याच्या बतनातले असल्यामुळे त्याच्या पुत्रांचे होईल; तें त्यांचे वंशपरंपरेचे बतन होईल; १७ पाणे तो आपस्या बतनाचा कांही भाग आपस्या एकाचा चाकरास इनाम देईल तर मुक्तेच्या वर्षांपर्यंत तो त्यांकडे रहील; मग तो अधिपतीकडे परत जाईल; त्यांचे बतन त्याच्या पुत्रांसच मिळेल. १८ आणखी अधिपतीने लोकांचे कोणतेहि बतन बेळज त्यांस घालून देऊ नये; त्यांने आपस्या खासगी बतनाचा भाग आपस्या पुत्रांस द्यावा; मृणजे भाइया लोकांपैकी कोणीहि बतनास मुकून परांदा होणार नाही.

१९ मग द्वाराजवळ असलेल्या वाटेने याजवांच्या उत्तराभिसुख पवित्र खोल्यांत त्यांने मला नेले; तो तेव्हा पवित्रेस अगदी बाहेरल्या बाजूस एक स्थान आढळले. २० तो मला मृणाला, याजक दोषार्पणाचे व पापा-पैणाचे मास सिजविलान तें हैं स्थल; अभार्पणाहि येतेच भाजवात; त्यांनी ती याजवांच्या अभार्पणे नेऊ नवेत, मृणजे त्यांच्या स्पर्शांमध्ये लोक पवित्र होणार नाही. २१ नवेत त्यांने असल बाहेरल्या अंगांत बेळे, व त्याच्या चारी कोपन्यातून मला फिरविले तों त्या अंगलाच्या

प्रत्येक क्षेत्रांत आणखी एकएक अंगण हड्डीस पडले. २४ अंगणाच्या चारी कोपन्यास आकीस हात लंबवीची व तीस हात स्फुटीची आवारे होती; ती एक माणाची होती. २५ त्या चाझीमध्ये जोहोरकडे चुलणाच्या सुणा दोलवा, आणि त्या रंगांवाळी सभोवार स्वयंपाकव्या चुली होत्या. २६ तो मला म्हणाला, त्या पाकासाठी आहेत, यांत मंदिरांची सेवाचाकी करणारे इसम लेकावे यशपणु विजयितात.

१ मग त्याने मला मंदिराच्या द्वाराकडे ३७ परत नेले, तो पाहा, मंदिराच्या उत्तरदाखालदून पाण्याचा शरा निघून पूर्वेकडे वाहत होता; मंदिराची पुढीली बाजू पूर्वेस होती; तो शरा मंदिराच्या उत्तराच्या लांबांने वेदीच्या दृश्येस साकून वाहत होता. २ त्याने मला उत्तरदाखालदून बाहेर नेले, व त्याहेराच्या रस्याने सभोवार फिरवून बाहेरल्या द्वाराकडे झण्जे पूर्वीमुख असलेल्या द्वाराकडे नेले, तो पाहा, द्वाराच्या उजव्या बाजूस पाणी वाहत होते. ३ मग तो उरुष पूर्वदिसेस चालाक व त्याच्या हाती मापनसूत्र होते; त्याने एक हजार हात अंतर मापून मला पाण्यातून चालावयास सांगितले, तो तेचे पाणी घोटांपर्यंत होते. ४ त्याने आणखी हजार हात अंतर मापून मला पाण्यातून चालावयास सांगितले, तो तेचे पाणी गुड्यांपर्यंत होते. त्याने आणखी हजार हात अंतर मापून मला पाण्यातून चालावयास सांगितले, तो तेचे पाणी कमरेपर्यंत होते. ५ त्याने आणखी हजार हात अंतर मापिले, तो त्या नवीकू माहस्यातून चालेली, कारण पाणी कार झाले; मला त्यातून पोहऱ जातां आले असते; उत्तरन जाहा आले नसते, एवढी ती नदी जाई.

६ तो मला म्हणाला, मानवपुत्रा, तं हे पाहिलेना? मग त्याने मला नदीतीराने मायारी नेले, ७ परत येत अंसता नदीच्या दोन्ही तीरावर बहुत शाढे असलेली मी पाहिली. ८ तो मला म्हणाला, हे पाणी पूर्वदिसेकडे वाहत यांत जाणि तेथून अरवांत उरलेल समुद्राकडे जाऊ, ही नदी समुद्रातून त्याचे पाणी निर्दोष होते. ९ ही महानदी जाईल तेचेतेचे तीत

जे जीवजंतु भरलेले असतीक ते जगतील व तीत मासे विपुल होतील, करण: जेयेजेये हे पाणी जाईल तेचेतेचे सर्व कांही निरेणी होईल; जेयेजेये ही नदी जाईल तेचेतेचे सर्व ब्राणी जीवत राहतील. १० तिच्या तीरी धीवर उमे राहुन एन-नोदीसासून एन-इस्लामापर्यंत पाण टाकितील; महासागरांतरल्या मासोप्रमाणे त्या नवीत भिन्नभिन्न जातीचे विपुल मासे सांपडतील; ११ त्यांतील पाणचळे व दलदली यांवे पाणी निर्दोष होणार नाही, ती खारटांचे राहतील. १२ नदीच्या उभ्यं तीरांनी खाप्याजोगीं फळे देणारी हरतचेहेचे शाढे बाढील, त्यांची पाने बाळणार नाहीत; त्यांच्या फळांचा लग्न खुंटिणार नाही; प्रतिमासीं ती पक फळे देतील, कासण त्या नदीच्ये पाणी पवित्रासानांतर निघाले आहे; त्या वृक्षांची फळे खाप्याजोगीं व त्यांची पाने औषधी होतील.

१३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही हा देश इक्काएलाच्या वारा वंशांस वतन म्हणून वांदन घाल तेव्हां त्यांत योसेफाचे दोन वांटे घरून त्याच्या सीमा, येणेप्रमाणे असाच्या: १४ ह्या देशाचे तुम्हांस सास्वते वांटे. मिळून तुम्ही येथेचे वतन पावाल, कारण हा देश तुमच्या विदिलांस देईन अशी मी हात वर कसल शपथ केली आहे; या प्रकारे हा देश तुम्हेचे वतन होईल. १५ देशाच्या सीमा येणेप्रमाणे; उत्तरेस मोत्या समुद्रापस्तून हेथलेनाच्या वाटेंन सदादाच्या सरहदीपर्यंत; १६ हमाय, बेरोधा, दिसिक्काच्या व हमायाच्या सरहदी-वरले सित्राईम व हौरानाच्या सीमेवरले मध्यहासेर. १७ समुद्रापासून ही सीमा म्हणजे दिसिक्काच्या सरहदीवरील गांव हसर-एनोन एथवर, उत्तरेस हमाय ही सीमा. ही उत्तर बाजू झाली. १८ पूर्वेस हौरान व दिसिक्क, मिळाद व इक्काएलदेश यांच्या दरम्यान असलेली यादेन नदी; सरहदीपासून पूर्वसमुद्रपर्यंत मोजणी करा; ही पूर्व बाजू झाली. १९ दक्षिण सीमा ही: तामार-पासून मरीबोध कादेशाच्या पाण्यापर्यंत, व तेथून मिसर-देशाच्या नाल्याने येट मोत्या समुद्रापर्यंत; ही दक्षिण बाजू झाली. २० पश्चिम सीमा ही दक्षिण सीमेपासून हमायाच्या घाटापर्यंतचा मोठा समुद्र; ही पश्चिम बाजू झाली.

३१ या प्रकारे तुम्ही हा देश वापसांत इत्यासाच्या वंशजांमध्ये वांदून या. ३२ असें करा की तुम्ही आपल्या बतनासाठी आणि तुमच्यांत वस्ती असल्ये इत्यासाच्यांत रहून संतति शाळेले परदेशस्थ लोक इत्यासाच्या बतलासाठी हा देश विच्या द्याकून वांदून या; इत्यासाच्या लोक इत्याएल वंशजांमध्ये जन्मलेले आहेत, असें वस्ती वाळा, त्यांस तुम्हांचोबर इत्याएलक्ष्याचा वंशजांमध्ये वांटा मिळावा. ३३ इत्याएलाच्या जगाचा विभागांत कोणी परदेशस्थ राहत असेल त्यांत त्याच्या बतन वावे, असें प्रभु परमेश्वर महणतो.

१ आतां वंशाची नावे ही: उत्तरेच्या

४८ सीमेपासून हेथलेनच्या रस्याकडील हमाचाच्या घाटाचा रस्ता, दिमिक्काच्या सरहडीवरले हसर-एनान शा पूर्वपञ्चिम सीमा असलेला प्रदेश, हमाचाला लागून असलेला जो उत्तरकडील प्रदेश तो दानाचा विभाग. २ दानाच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो वाशेराचा विभाग. ३ आशेराच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो नफतालीचा विभाग. ४ नफतालीच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो नफतालीचा विभाग. ५ मनक्षाच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो एफाइमाचा विभाग. ६ एफाइमाच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो रजबेनाचा विभाग. ७ रजबेनाच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश तो यहूदाचा विभाग.

८ यहूदाच्या सरहडीस लागून असलेला जो पूर्वपञ्चिम प्रदेश पंचवीस हजार हात रुद व इतर वंशांच्या विभागांद्वारा एकत्रितका पूर्वपञ्चिम लांब तो समर्पित अंश म्हणून अर्पांल त्यामध्ये पवित्रस्थान असणार. ९ परमेश्वराला जो समर्पित अंश याजकांचा; हा उत्तरेस पंचवीस हजार हात, पञ्चवीस दहा हजार हात रुद, पूर्वेस दहा हजार हात, पठभेद: काढा; हाच पठभेद या अध्यासांत इतर स्थळीहि समजावा.

त्राव रुद व दक्षिणेस पंचवीस हजार हात अंश असावा; परमेश्वराचे पवित्र स्थान त्यामध्ये असणार.

११ याजकांपैकी जे सादोक वंशज पवित्र केले आहेत, त्यांनी माझे नियम पालिले आहेत, व जे लेल्यांप्रमाणे इत्याएल वंशजांकरोबर वहकले नाहीत, १२ त्यांत देशांतील समर्पित अंशांतला एक अंश, म्हणजे अर्थात् लेल्यांच्या विभागांतला एक परमापवित्र विभाग यावा;

१३ आणि याजकांच्या विभागास लागून पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुद असा विभाग लेल्यांस मिळावा; त्याची संबंध लांबी पंचवीस हजार हात व रुदी दहा हजार हात असावी. १४ त्यांनी त्यांतला कांही विकू नवे व त्यार्व अदलाबदल करू नवे; तसेच देशांतील प्रथम फले इतरांकडे जाऊ देक नयेत; कारण तो भाग परमेश्वराला पवित्र आहे.

१५ त्या पंचवीस हजार हात लंबीच्या प्रदेशापैकी जो पांच हजार हात लंबीचा आग राहील तो नगरासाठी सार्वजनिक असून तो वस्तीसाठी व बस्तीसाठी सोडावा; त्याच्यामध्ये नगर वसवावे. १६ त्याचे माप असें असावे: उत्तर बाजू साडेचार हजार हात, दक्षिण बाजू साडेचार हजार हात, पूर्व बाजू साडेचार हजार हात व पश्चिम बाजू साडेचार हजार हात. १७ नगराची बस्ती उत्तरेस अडीचवै द्वारा हात, दक्षिणेस अडीचवै हात, असावी. १८ या समर्पित प्रदेशाला लागून असलेला लंबीकडील भाग पूर्वेस दहा हजार हात व पश्चिमेस दहा हजार हात, म्हणजे अर्थात् समर्पित भागाला लागून उरलेला जो प्रदेश त्याच्या उत्पन्नाने नगरांतील कामधंडा करणाऱ्यांने पोषण व्हावे. १९ सगळ्या इत्याएल वंशांतील कामधंडा करणाऱ्या नगरांतल्या लोकांनी त्या भागाची मशागत करावी. २० सगळे समर्पित क्षेत्र पंचवीस हजार हात लांब व पंचवीस दहा हजार हात रुद असावे; या पवित्र समर्पित अंशाचा चतुर्थांश नगराच्या बतनासाठी यावा.

२१ तो समर्पित भाग व नगराचे वतन याच्या अलीकडेपलीकडे उरलेला भाग अधिपतीचा असावा; वंशांस दिलेल्या भागांस लागून पंचवीस हजार हात

उमर्पित जागेच्या पूर्णसीमेवर, तसेच पंचवीस हजार हात अगेच्या पवित्रमतीयेवर असलेले भाग अधिपतीचे असावे; समर्पित भाग व मंदिराचे पवित्रस्थान ही तो दोहो माणसांच्या शर्ये असावी. २२ या प्रकारे लेण्ठाचे वतन व नगराचे वतन ही अधिपतीच्या बतनाच्या शर्ये आहेत; व ई अधिपतीचे वतन यशूदांप्रांत व बन्यासीमप्रांत याच्या दरम्यान आहे; हा भाग अधिपतीच्या होय.

२३ वरडड वंशांचा भाग पूर्वपवित्रम आहे; त्यांतला एक बन्यासीमाचा विभाग. २४ बन्यासीमाच्या सरहदीला लगून असलेला पूर्वपवित्रम प्रदेश तो शिमोनाचा विभाग. २५ शिमोनाच्या सरहदीला लगून असलेला पूर्वपवित्रम प्रदेश तो इश्वाएलचा विभाग. २६ इस्सांकाहाच्या सरहदीला लगून असलेला पूर्वपवित्रम प्रदेश तो जुखुलाचा विभाग. २७ जुखुलाच्या सरहदीला लगून असलेला पूर्वपवित्रम प्रदेश तो गाढाचा विभाग. २८ दक्षिण गाढाची सरहद लासारपासून मरीबद्ध-कावेश येथील पाण्यापर्यंत व विसर खेळाच्या नाल्याच्या बाजूने येट मोठ्या समुद्रा-

पर्यंत. २९ ही भूमि तुम्ही चिक्का टाक्क्ल इश्वाएल वंशांस बतनासाठी वांदून यावी; हे त्यांचे विभाग आहेत, असेहे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

३० उत्तरदिशेस नगराकाहील रहदारीच्या क्षेत्राचे माप साडेचार हजार हात असावे. ३१ नगराच्या वेशी इश्वाएल वंशाच्या नाल्याप्रमाणे असाव्या; उत्तरेकडे तीन वेशी असाव्या: रुक्केन वेस, गऱ्डाव वेस व लेवी वेस. ३२ पूर्वदिशेच्या रहदारीच्या क्षेत्राचे माप साडेचार हजार हात असावे; तेथें तीन वेशी असाव्या: शिमोन वेस, इस्सांखार वेस व जुखुल वेस. ३३ दक्षिणदिशेच्या रहदारीच्या क्षेत्राचे माप साडेचार हजार हात असावे; तेथेहि तीन वेशी असाव्या: गाढ वेस, आष्ट्रेर वेस व नक्ताली वेस. ३४ या प्रकारे रहदारीचे एकदर क्षेत्र अटर हजार हात असावे; या नगराचे नांव येथून मुढे याघेशास्मा (ईये: परमेश्वर आहे) असे पडेल.

दानीएल

→००←

१ यशूदाचा राजा यहोयाकीम याच्या कार-

१ कीर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी बाबेलाचा राजा नुखलेस्सर

याने यशूलेमावर चढाई कळून त्याला वेडा घातला.

२ प्रथमेहि यशूदाचा राजा यहोयाकीम यास त्याच्या हाती

दिले; लाल्याप्रमाणेच देवाच्या मंदिरातील काही पांवेहि

त्याच्या हाती दिली; त्याने ती शिनार देशी आपल्या

दैवताच्या घरी नेली आणि आपल्या दैवताच्या भांडा-

रांत ठेवली. ३ राजाने आपल्या खोजाचा नामक

अश्वनज यास आज्ञा केली की इश्वाएली राजकुलांपैरी

व सरदारचराच्यापैरी ४ अव्यंग, मुरम, सर्व अवहारांत

दक्ष; ज्ञानसंपन्न, विद्यापारंगत आणि राजवाच्यांत वाग्यास योग्य; असे तरुण पुरुष घेऊन यावे आणि

यास खासांची विद्या व भाषा शिकवावी. ५ राजा खात

असे त्या मिश्चांतल व पीत असे त्या द्राक्षासंतल त्यांके

निस्य खाणेपिण्ये चाळून तीन वर्षेपर्यंत त्यांचे संगोपन

व्हावे; ही मुदत संपत्यावर त्यांनी राजाच्या हुजारास

यावे, अशी राजाने आज्ञा केली. ६ त्या तरुण मंडळीत

यशू वंशातले दानीएल, इनन्या, मीशाएल व

अज्ञाचा हे होते. ७ खोजाच्या सरदारांने त्यांस

एप्रेप्रमाणे नावे दिली: दानीएलास वेळदास्सर,

हनुम्यास शक्ति, मीशाएलास मेशाल व अजन्यास अबेदनगो.

८ राजा स्वात असे तें मिष्टान व पीत असे तो द्राक्ष-रस यांचा आपणांस विटाळ होऊ देऊ नये असा दानी-एलाने मनाचा निश्चय केला; म्हणून त्यांने खोजांच्या सरदारास विनंति केली की मला यांचा विटाळ नसावा.

९ खोजांच्या सरदाराची दानीएलावर कृपा व दया झाली असे देवाने केले. १० खोजांचा सरदार दानी-एलास म्हणाला, माझा घनी राजा यांने तुमचे खांग-पिणी नेमून टेविले आहे; त्याचा मला धाक आहे; तुमच्या बयांच्या द्वार तरुणापेक्षां तुमची मुखे म्लान शाळेली त्याला कांदिसावा? राजापुढे माझे डोके उडविले अस्याचा असंग तुम्ही की आणावा? ११ तेव्हां खोजांच्या सरदाराने दानीएल, हनुम्या, मीशाएल, व अजन्या यांवर जो कारभारी नेमिला होता त्यास दानीएलाने म्हटले, १२ द्वारा दिवस आपल्या शा दासांवर, एवढा प्रयोग करून पाहा, आम्हांस खाण्यास शाकाच व प्यावयास नुसरे पाणी मात्र के. १३ नंतर आमनीं तोडे पाहा; आणि राजघरचे अन्न खाण्याचा तरुणांचीहि तोडे पाहा; मग तुम्हा नजरेस येईल असे तुम्हा शा दासांचे कर.

१४ त्यांने त्यांची ही विनंति ऐकून द्वारा दिवस त्यांजवर हा प्रयोग केला. १५ द्वारा दिवसांनंतर राजघरचे अन्न खाण्याचा सर्व तरुणापेक्षां त्यांचे चेहरे अधिक मुख्य दिसून ते अंगानेहि अधिक घटपृष्ठ झाले. १६ तेव्हां तो कारभारी त्यांचे नेमिलेले अल व द्वाक्षारास देष्यांचे बंद करून त्यांस शाकाच देऊ लागला.

१७ या चौथा तरुणांस देवाने सर्व विद्या व ज्ञान यांना निरुक्त की प्रवोध केले; दानीएल हा सर्व दृष्टान् व स्वप्ने यांचा उलगडा करण्यांत तरबेज झाला. १८ नुखल्दे-स्सर राजाने त्यांस आपल्यासमोर हजर करण्याची मुहूर छविली होती ती संपत्त्यावर खोजांच्या सरदाराने त्यांच्यासमोर त्यांना हजर केले; १९ तेव्हां राजाने त्यांजवरोवर भाषण केले; त्या सर्वांमध्ये दानीएल, हनुम्या, मीशाएल व अजन्या यांच्या तोडीचे कोणी दुसरे दिसून आले नाहीत; म्हणून ते राजांच्या हुण्यास राहू लागले, २० झानाच्या व विवेकाच्या बाबतीत राजा त्यांस ऊं

कांही विचारी त्यांत ते ल्याच्या अवध्या राहण्यांत असकेला सर्व उप्रेतिष्ठापेक्षां व मांत्रिकपेक्षां द्विपट हुण्यात आहेत असे त्यांस दिसून येई. २१ दानीएल हा ज्ञोरेश राजांच्या कारखांदीच्या पाहिल्या वर्षांपर्यंत तेंव्हा राहिला.

१ नुखल्दे-स्सराला त्याच्या करकीर्णच्या २ दुसऱ्या वर्षी स्वप्ने पढली, तेंव्हेकस्त त्याच्या मनाला तब्बल लागली आणि त्याची शोष उकाळी.

३ तेव्हां राजाने हुक्म केला की माझी स्वप्ने कस्य लाहूतो सांगवायाला ज्योतिषी, मांत्रिक, जावदार व त्यांदी यांस बोलावून आणा; मा ते सर्व राजासमोर हजर काले. ४ राजा त्यांस म्हणाला, मला येण्येके स्वप्न तामज्ज्याविषयी माझ्या मनाला तब्बल लागली आहे.

५ ते त्यांसी, अरामी भाषेत राजाला म्हणाले, महाराज, चिरायु असा; आपले स्वप्न आपल्या शा दासांस सांगा, म्हणजे आम्ही त्याचा अर्थ सांगू. ५ राजाने त्यांस म्हटले की माझा ट्राव होऊन तुकडा आहे की माझे स्वप्न व त्याचा अर्थ ही मला तुम्ही कल्याणी नाहीत तर तुमचे तुकडेतुकडे करून तुमची वधूं उकिरदे उक्सवे; ६ पण तुम्ही स्वप्न त्याचा अर्थ मला सांगाल तर तुम्हांस मजकूहन देणाऱ्या, इनांवे व मोठ माल मिळेल; यातव त्यप्त व त्याचा अर्थ मला सांगा.

७ दो पुन: त्याला म्हणाले, महाराजांनी आपले स्वप्न आपल्या शा दासांस सांगावे म्हणजे आम्ही त्याचा अर्थ सांगू. ८ तेव्हां राजाने म्हटले, मला खांगाने वाटते की तुम्ही वेल काढीत आहां, कारण तुम्हांस ठजक आहे की माझा ट्राव होऊन तुकडा आहे. ९ तुम्ही मला स्वप्न सांगणार नाही तर तुमच्यासंबंधाते एकच हुण्यात होणार; हा प्रसंग टकावा म्हणून तुम्ही ज्योतिषाच्या शोषी सांग-वयाचा वेता केला आहे, माझी स्वप्न मला सांगा म्हणजे त्याचा अर्थ तुम्हांस सांगांना येईल लिंगा नाही हें मला कल्ले. १० खालीची संदर्भ ज्ञान तेले, महाराजांनी ही गोष सांगेल असा कोणी सलूच सांचा दुनियेहून नाही, असली योष ज्योतिषाच, मांत्रिकांच किंवा खाल्यास कोणाहि येते व पराकर्षी राजाने अजपर्यंत विचारिले नाही. ११ महाराज जी गोष विचारितात ती दुष्ट आहु, मानवीत वास न करण्याचा

देवांशिवाय कोलाच्याने ती महाराजांच्या हुजुरास संगवणार नाही. १३ हें ऐकून राजा कोलाने संतस शाला आणि बाबेलाच्या सर्व झान्यांचा वध करावा अशी त्यानें आळा केले. १३ झान्यांचा वध करावा हा हुक्म सुटला, तेव्हां दानीएलाचा व त्याच्या सोबत्यांचा वध करावा म्हणून लोक त्यांस शोधू लागले. १४ राजाच्या गारद्यांचा नायक अर्योक्त ह्या बाबेलाच्या झान्यांचा वध करप्पास निधाता होता, त्याजबोबर दानीएलाने चातुर्यांने व सुझतेचे भाषण केले. १५ त्यानें राजाचा सरदार अर्योक्त यास म्हटले, अशी निकीकीची राजाळा करा? तेव्हा अर्योक्ताने दानीएलास ती हकीकत सांगितली. १६ मग दानीएलाने राजाकडे जाऊन विनंति केली की मला अवकाश द्यावा म्हणजे भी हुजुरास स्वप्राचा अर्थ संगेन.

१७ याचर दानीएलाने आपल्या घरी जाऊन आपले सोबती हुन्याचा, भीशाएल व अजन्या यांस ही हकीकत कलविली. १८ आणि बाबेलाच्या इतर झान्यांबोबर आपल्या व आपल्या सोबत्यांचा घात होऊ नये म्हणून दानीएलाने त्यांस विनंति केली की या रहस्यांसंबंधाने स्वर्गांक देवांनी आपणांवर दया करावी असें त्याजबल याणाचे. १९ मग रात्री छांतात हें रहस्य दानीएलास प्रगट झाले; त्यावरूप दानीएलाने स्वर्गांक देवांचा धन्यवाद केला. २० दानीएल म्हणाला, देवांचे नाम युशानुयुग धन्यवादित असो; करण ज्ञान व बल ही त्यांची आहेत; २१ तोच प्रसंग व समय बदलतो; तो राजांस त्यानप्रभ अगर स्थानप्रष्ठ करितो; तो झान्यांस ज्ञान देतो व बुद्धिमानांस बुद्धि देतो; २२ तो गहन व गूढ गोष्टी प्रगट करितो; अंघारात काय आहे हें त्याला ठाउक असते; त्याच्याजवळ प्रकाश वसतो. २३ हे माझ्या पूर्वजांच्या देवा, मी तुझे उपकार मानितो व तुझे स्तवन करितो की तू मला ज्ञान व बल ही दिली आहेत, आणि ज्यांसाठी आम्ही तुला विनविले तें तू मला आतां कलविले आहे: तू आम्हांस राजाची गोष्ट कलविली आहे. २४ याचर दानीएल, ज्या अर्योक्तास राजाने बाबेलाच्या झानी पुरुषांचा वध करप्पास नेमिले होते त्याजबकडे जाऊन म्हणाला, बाबेलाच्या झान्यांचा वध करू

नका; मला महाराजांपुढे न्या म्हणजे त्यांला स्वप्राचा अर्थ संगतो.

२५ तेव्हां अर्योक्ताने दानीएलास त्वरेने राजाकडे नेऊन म्हटले, राजास स्वप्राचा अर्थ सांगणारा असा एक पुलूष वैदिवान करून आणिलेल्या यद्यूद्यामर्यां यांची आडळा आहे. २६ बेलदशस्सर हें नांव मिळालेल्या दानीएलास राजाने म्हटले, मी जे स्वप्न पाहिले तें व त्याचा अर्थ मला सांगावयास तं समर्थ आहेस काय? २७ दानीएलाने राजाला उत्तर दिले की सरकारानी जे रहस्य विचारिले आहे तें झानी, मांत्रिक, ज्योतिशी व दैवज्ञ यांस राजाला सांगतां येणार नाही; २८ तरी रहस्ये प्रगट करणारा देव स्वर्गांत आहे आणि त्याने पुढील काळी काय होणार हें नवुखलेस्सर महाराजांला कलविले आहे. आपले स्वप्न, आपण विळान्यावर पडला असतां आपणाला झालेला दृष्टांत असा आहे: २९ महाराज, आपली गोष्ट अशी की यांपुढे काय घडणार हे विचार आपण विळान्यावर पडला असतां आपल्या मलात आले, आणि यापुढे काय होणार हें रहस्ये प्रगट करणाऱ्या देवांने आपणाला कलविले आहे. ३० आतां माझी गोष्ट अशी आहे की हें रहस्य मला प्रगट झाले आहे तें मी कांही इतर मानवांपेक्षा अधिक बुद्धिमान आहे म्हणून नक्के, तर महाराजांला स्वप्राचा अर्थ प्रगट न्यावा व आपणाला आपल्या मलातील विचार समजावे म्हणून झाले आहे.

३१ महाराज, आपण दृष्टांत पाहिला त्यांत एक मोठा पुतळा आपल्या नजरेस पडला. हा पुतळा भव्य व तेजः-पुंज असा आपणापुढे उभा होता; त्याचें रुप विकाल होतें. ३२ त्या पुतळ्याची शीर उत्तम सोन्याची, त्याची छाती व हात रुप्याचे, त्याचें पोट व मांड्या पितळेच्या, ३३ त्याचे पाय लोखंडाचे व त्याच्या पावलांचा कांही भाग लोखंडाचा व कांही मातीचा होता. ३४ आपण स्वप्न पाहत असतां, कोणाचा हात न लगतां, एक पाषण आपोआप सुटला व त्या पुतळ्याच्या लोखंडी व मातीच्या पावलांवर आदळून त्यांचे फुटन तुकडेतुकडे झाले. ३५ तेव्हां लोखंड, माती, पितळ, रुपे व सोनें यांचें चूर्ण होऊन उन्हाळ्यस्वल्पांतील भुसाप्रमाणे ती झाली.

चान्याने ती उधकून नेली; त्याचा मागमूस राहिला नाही; त्या पुतल्यावर आदल्लोल्या पाषाणाचा एक मोठा पर्वत होऊन त्याने सर्व पृथ्वी व्यापिली. ३६ हेच आपले स्वप्र आतं याचा अर्थ राजाच्या हुजुरास आही सोंगतो.

३७ महाराज, आपण राजाधिराज असून आपल्याला स्वर्णीय देवाने राज्य, पराक्रम, बल व वैभव ही दिली आहेत; ३८ आणि जेंये जेंये मनुष्यांतीचा निवास आहे, तेथील वनपशु व अंतराळांतील पक्षी त्याने आपल्या अधीन केले आहेत, त्या सर्वावर आपण सत्ता ठेविली आहे; सुवर्णांचे शीर आपणच आहां. ३९ आपल्यानंतर आपल्याहून कानिष्ठ असे राज्य उत्पन्न होईल; आणि पितक्लेंचे असे तिसरे राज्य होईल; तें सर्व पृथ्वीवर सत्ता चालवील. ४० चौंये राज्य लोखंडासरांबे मजबूत होईल; लोखंड सर्वांचा भुगाभुगा करिते तसे तें राज्य चूर्ण करण्याच्या लोखंडासरांबें सर्वांचे चूर्ण करील. ४१ आपण त्या पुतल्यांची पावळे व पावळांची बोटे पाहिलीं; त्याचा कांही भाग मुमाराच्या मातीचा व कांही भाग लोखंडाचा होता; तसे हें राज्य द्विविध होईल; तरी मातीशी लोखंड मिसळलेले आपण पाहिले तशी त्या राज्यांत लोखंडाची मजबूती राहील. ४२ त्या पुतल्याच्या पावळांची बोटे कांही भाग लोखंडाची व कांही भाग मातीची होती; तसे तें राज्य अंशात: बळकट व अंशात: भंगुर असे होईल. ४३ लोखंड मातीवरोवर मिसळलेले आपण पाहिले, तसे त्या राज्यांतले लोक इतर लोकांवरोवर संबंध जोडितील; पण जेंये लोखंड मातीवरोवर एकजीव होत नाही, तसे तेहि त्यांचावरोवर एकजीव होणार नाहीत. ४४ त्या राज्याच्या अमदांतीत स्वर्णीय देव एका राज्याची स्थापना करील, त्याचा कधी भंग होणार नाही; त्याचे प्रमुख तुसन्चाच्या हाती कधी जोणार नाही; तेंते या सर्व राज्यांचे चूर्ण कलून त्यांस नष्ट करील व तेंते कोणाचा होत न लागतां त्या पर्वतापासून एक पाषाण आपोआप छुटका आणि त्याने लोखंड, मिसळ, माती, रुपे व सोंने याचे चूर्ण केले, त्यावरूप नुदुंगे कांव होणार हें त्या थोर देवाने, महाराजांच्या हुजुरास

कळविले आहे; हेच आपले स्वप्र, व त्याचा अर्थेहि निसंशय हात आहे.

४६ तेव्हां नवुखदेस्सर राजाने पालथें पहून दानीएलास साष्टांग नमस्कार घाताला आणि त्याजपुढे तैवेद्य देवून त्याला धूप दाखवा अशी आज्ञा केली. ४७ राजाने दानीएलास झटले, तुमचा देव खोरोवर देवाधिदेव व राजराजेश्वर आहे, आणि तुला हें रहस्य प्रगट करितां आले म्हणून तो रहस्ये प्रगट करणारा देव आहे. ४८ मग राजाने दानीएलास थोर पदास चढविले, त्याला मोठमोठी इनामे दिली, त्याला सगळ्या बाबेल परगण्याची सत्ता दिली आणि त्यास बाबेलाच्या सर्व ज्ञान्याच्या प्रमुखांचा अधिक्षम केले. ४९ राजाने दानीएलाच्या विनंतीच्याने शब्द, मेशाळ व अबेवूलगो यांस बाबेल परगण्याचा करभार सांगितला; दानीएल राजदरबारी असे.

१ नवुखदेस्सर राजाने सुवर्णांची एक मूर्ति ३ केली, तिची डंडी साठ होत व रुदी सहा होत होती; तिची स्थापना त्याने बाबेल परगण्यांतील दूरा नामक मैदानांत केली. २ ही जी मूर्ति नवुखदेस्सर राजाने स्थापिली होती तिची प्रतिश्ठा करण्यासाठी त्याने राजप्रतिनिधि, नायब अधिपति, सरदार, मंत्री, भाऊरी, न्यायपंडित, न्यायाधीश व सुम्यांचे सर्व अधिकारी यांनी एकत्र अमावें म्हणून त्यांस बोलावांने केले. ३ तेव्हां राजप्रतिनिधि, नायब अधिपति, सरदार, मंत्री, भाऊरी, न्यायपंडित, न्यायाधीश व सुम्यांचे सर्व अधिकारी हे नवुखदेस्सर राजाने स्थापिलेल्या मूर्तीची प्रतिश्ठा करण्यास एकत्र अमले आणि तिच्यासमोर उमे राहिले. ४ मग एका भाटाने मोठ्याने घोषणा केली की, अहो लोकांनो, निरनिराळ्या राष्ट्रांतील निरनिराळ्या भाषा बोलण्याचा लोकांनो, तुम्हांस अज्ञा होत आहे की ५ शिंग, बासरी, सतार, सारंगी, वीणा, पुंगी वैरे वायांचा अनि तुमच्या कांवी पालांवून नवुखदेस्सर राजाने जी सुवर्ण मूर्ति स्थापिली आहे तिच्यापुढे तुम्ही साष्टांग दंडवत चाला; ६ चो कोणी तिच्या साष्टांग दंडवत पालणार नाही त्याला तक्षणीच धगधगीत अमीच्या

भट्टीत टाकितील. ७ शास्त्रार्थी शिंग, वासरी, सतार, सारंगी, बीणा बैरे वायांचा अनि कानी पदतांब निरनिराळ्या राष्ट्रांतील निरनिराळ्या भाषा बोलाऱ्या सर्वे लोकांनी नवुखदेस्तर राजांने स्थापिलेल्या त्या भुवण मूर्तीपुढे साठांग दंडवत घालें.

८ गवार किंवेळ खास्तांनी राजाकडे जाऊन यहुणावर दोषरोप केले. ९ ते नवुखदेस्तर राजास म्हणाले, महाराज, निरस्यु या. १० महाराज, आपण हुक्कम केला की शिंग, वासरी, सतार, सारंगी, बीणा, पुंगी बैरे वायांचा अनि ज्या ज्या मनुज्याच्या कानी पठेल त्यांने भुवण मूर्तीपुढे साठांग दंडवत घालवें; ११ आणि जो कोणी साठांग दंडवत वालांवार नाही त्याला धगधगीत अभीच्या भट्टीत टाकितेवै; १२ पण आपण वावेल परगव्यावर नेविलेले शख्स, मेशस, अबेदनगो या नावाचे कोणी जहारी आहेत त्यांनी, महाराज, आपली पर्वी केली नाही, ते आपल्या देवांची उपासना कीरीत नाहीत आणि आपण स्थापिलेल्या भुवण मूर्तीची पूजा कीरीत नाहीत.

१३ हे ऐकून नवुखदेस्तरानें कोशांने संतास होठन शख्स, मेशस व अबेदनगो यांस बेळन येण्याची आळा केली. तेव्हां लोकांनी त्यांस राजापुढे आणिले. १४ नवुखदेस्तर त्यांस म्हणाला, अरे शख्स, मेशस, अबेदनगो, तुम्ही माझ्या देवांची उपासना कीरीत नाही, व यी स्थापिलेल्या भुवण मूर्तीची पूजा कीरीत नाही, असे तुम्ही मुराद करीतो कय? १५ आता शिंग, वासरी, सतार, सारंगी, बीणा, पुंगी बैरे वायांचा अनि ऐकतांब मी केळेल्या मूर्तीपुढे तुम्ही साठांग दंडवत घालें तर वरें; नाही घालें तर तुम्हांस धगधगीत अभीच्या भट्टीत ताबदोब टाकितात वेईल; माझ्या हातांदून तुम्हांस सोडवील असा कोंडता देव आहे? १६ शख्स, मेशस व अबेदनगो यांनी राजास उत्तर केले की, महाराज, या वावतीत आपलाल उत्तर देण्याचे आमांस प्रयोजन दिसत नाही. १७ ज्या देवांची आम्ही उपासना करीतो तो आमांस धगधगीत अभीच्या भट्टीत सोडवावाळा समर्पी आहे; महाराज, तो आमांस आपल्या हातांदून सोडवील. १८ तेव्हीही असो,

पण महाराज हें आपण पक्के समजा की आम्ही आपल्या दैवतांची उपासना करणार नाही आणि आपण स्थापिलेल्या सुवर्ण भूतील दंडवत घालांवार नाही. १९ हे ऐकून नवुखदेस्तर संतापला, शख्स, मेशस व अबेदनगो यांच्या संबंधांने त्याची मुद्रा पालटली; आणि त्यांने आळा केली की, भट्टी नेहमीपेक्षा सातपट तस करा. २० मग त्यांने आपल्या सैन्यांतील कांही बलिष्ठ पुरुषांस आळा केली की शख्स, मेशस व अबेदनगो यांच्या मुसक्क्या बांधून त्यांस त्या तस अभीच्या भट्टीत टाकिते. २१ तेव्हां त्या पुरुषांस त्यांचे यायमोजे, अंगारखे, झगे बौरे व ज्ञांसांसहित बांधून धगधगीत अभीच्या भट्टीत टाकिते. २२ राजाचा हुक्कम अगदी सक असल्यामुळे ती भट्टी फारच तस केली होती; म्हणून ज्या पुरुषांनी शख्स, मेशस व अबेदनगो यांस तिचकर नेले ते ज्यालांनी भाजून मेळे. २३ शख्स, मेशस व अबेदनगो हे तिचे पुरुष मुसक्क्या बांधिलेले असे त्या धगधगीत अभीच्या भट्टीत पडले.

२४ नंतर नवुखदेस्तर राजा चकित होठन पटक्क उठले; तो आपल्या भंश्यांस म्हणाला, आपण अभीत तिचो जाणांस बांधून टाकितें ना? त्यांनी राजास उत्तर केले, होय सरकार, अरें खरें. २५ तो म्हणाला, पाहा! चार इसम अभीत मोक्कले फिरत आहेत असे मला दिसते; त्यांस कांहीएक इजा पोहंचली नाही; चौप्यांचे त्यांस तर एकाचा देवपुत्रासारखे आहे. २६ मग नवुखदेस्तर त्या धगधगीत अभीच्या भट्टीच्या दारनवीक येठन म्हणाला, अहो शख्स, मेशस व अबेदनगो, परातपर देवाचे सेवकहो, अभीतल बाहेर या. तेव्हां शख्स, मेशस व अबेदनगो अभीतल बाहेर आले; २७ आणि राजप्रतीनिवित, नायद अधिपति, सरकार व राजमंत्री जे तेचे जमले होते त्यांनी या पुरुषांस पाहिले तो त्यांच्या शरीरांवर अभीचा परिकाम झाल नव्हता, त्यांच्या डोकांचा एक केसाहि होरपक्का नव्हता, त्यांच्या पायमोजाळा कांही झाले नव्हते आणि अभीचा गंधाहि त्यांस लग्नाल नव्हता.

२८ तेव्ही नवुखदेस्तर म्हणाला, शख्स, मेशस व अबेदनगो यांनी आपल्या देवाचार भाव ठेविल,

राजाका शब्द मोडिल, आपल्या देवाखेरीज अन्य सेवकाची सेवा व उपासना करावयाची नाही महणून त्यांनी आपले देह अपिले; त्यांस त्यांच्या देवानें आपला दिन्हून तांडव सोडविले आहे; त्याचा धन्यवाद असो. २९ त्यांचरितां मी फर्मावितों की सर्व लोक, प्रत्येक ग्रामाचे व अशेक भाषा बोलणारे लोक, यांपैकी जे कोणी शश्वत, मेशश्वत व अवेदनगो यांच्या देवाविषद कांही बोलतील त्यांचे तुकडेतुकडे करण्यात येतील; त्यांच्या घराचे उकिरडे करण्यात येतील; कारण अशा प्रकारे सोडविष्यास समर्थ हुसरा कोणी देव नाही. ३० नंतर राजाने शश्वत, मेशश्वत व अवेदनगो यांस बाबेल परगण्यात मोळ्या हुइशस चढविले.

१ नवुद्देस्सर राजा याजकहून सर्व पृथ्वीवर
 २ राहणांच्या सर्व लोकांस, सर्व राष्ट्रांच्या व सर्व भाषा बोलणाऱ्या लोकांस: तुमचे कल्याण असो! २ परातप देवानें जी चिन्हे व जे अमृत चमकार मजरुंवंशाने दाखविले ती विदित करावी हे मला वरे बाटले आहे. ३ त्याची चिन्हे किती थोर! त्याच्या अद्भूत चमकारांचा प्रभाव केवढा! त्यांचे राज्य सर्वकालचे आहे व त्यांचे प्रभुत्व पिलानपिलाया राहणारे आहे.

४ मी नवुद्देस्सर आपल्या युद्धात चैनीत होतो, आपल्या मंदिरात समृद्ध होतो. ५ मी त्याप्र पाहिले त्यानें मी भयभीत झालो; मी पलंगावर पडलो असता माहे विचार व माझ्या मनात घोटा असलेल्या कल्पना यांनी मी चिताकात झालो. ६ तेव्हा मी आझा केली की मला त्यापांचा अर्थ सांगण्यासाठी बाबेलांतील सर्व झानी पुरुषांस भजकडे आणावे. ७ तेव्हां ऊपोती, मांत्रिक, खासदी व दैवत हे वाढ्यात आत्मावर मी आपले त्याप्र त्यांच्यापुढे मोडिले; पण त्यांनी त्याचा अर्थ मला सांगितला नाही. ८ सरतेशेवटी दानीएल मजपुढे आला; त्यांचे माझ्या देवाच्या नांवावरून बेल्टशस्सर हे नांव ठेविले आहे; व त्याच्या झानी पाहिजे देवाच्या आपला वसत आहे; त्याला मी आपले सर्व सांगितले. ९ मी महणाले, हे बेल्टशस्सर, ऊपोतिष्याच्या

अघ्यका, पवित्र देवांचा आत्मा तुळ्या ठारी आहे व कोणतेहि रहस्य तुला समजावयाला अवघड नाही हे मला ठाडक आहे, तर मी फाहिलेल्या स्वप्रांतील छान्त व त्यांचा अर्थ मला सांग.

१० मी आपल्या पलंगावर पडलो असतां माझ्या मनात जे दृष्टां थोटा होते ते हे: मी पाहिले, तो पृथ्वीच्या मध्यभागी एक वृक्ष होता, त्याची उंची कार मोठी होती. ११ तो इक्ष वाहन मजबूत झाला, त्याची उंची गगनात पोहंचली व तो सगळ्या पृथ्वीच्या दिंग-तांपर्यंत दिसू लागला. १२ त्याला उंदर पाने होती, त्यावर कले विषुल असून सर्वांस खावयाला पुरतशी होती; वनपशु स्पाच्या आप्यांने राहत, अंतराळांतील पक्षी त्याच्या शाश्वामध्ये वस्ती कीरीत, व त्या वृक्षावर सर्व मनुष्यांचे पोषण होत असे. १३ मी पलंगावर पडलो असतां माझ्या मनात दृष्टां थोटा होते, त्यात मी पाहिले की एक जागल्या, पवित्र पुरुष, आकाशांतर उत्तराच. १४ तो मोळ्याने पुकारून महणाला, हा इक्ष तोडून टाका, त्याच्या कांदा घेणा, त्याची पाने झाहन टाका व त्यांनी फळे विचारा; त्याच्यावाली राहत असलेले पशु निघून जावोत, व पक्षी त्याच्या शाश्वातून उडून जावोत. १५ तरी पण झांचे तुऱ्य जमिनीत राहू या; त्यास लोखंड व पितळ यांच्या पृष्ठाने बांधून रानातत्या कोवळ्या गवतात राहू या; त्यास आकाशांतरत्या दिविवराने भिजू या; भूमीरील गवताचा बांदा हाणा वनपशुंबरोवर मिळो; १६ त्यांचे मानवहृदय जाळन त्यास पशुहृदय प्राप्त होवो; व सात काळ त्याजवलन जावोत. १७ हे त्यासन त्या जागल्यांच्या ठावाअन्वयें व पवित्र जनांच्या वचनानुसार झाले; तें अशासाठी की माळणी राजावर परातपर देवाची सत्ता आहे, व तो तें पाहिजे त्यास देतो आणि त्यावर अगदी हलक्या प्रतीच्या मनुष्यांपैकी पाहिजे त्याला नेमितो, हे सर्व जीवजांचांना समजावे. १८ हे त्यास मी नवुद्देस्सर राजाने पाहिले आहे; तर आतां हे बेल्टशस्सर, त्याचा अर्थात उल्लंघन कर, कारण माझा राज्यांतील सर्व झानी पुरुषांना याचा अर्थ मला सांगाता आणा नाही; कण तो तुला सांगतो येईल,

कारण पवित्र देवांचा आत्मा तुश्या घायी आहे.

१९ मग बेल्टशस्तर हें नांव दिलेला दानीएल क्षणमध्ये बुद्धिकल्पांत पढला व विचारांनी त्याचे मन व्यप्र झाले. तेव्हां राजा त्याला म्हणाया, बेल्टशस्तरा, या स्वप्रासंबंधाने व त्याच्या अर्थांसंबंधाने तं शावर्ह नको. तेव्हां बेल्टशस्तराने म्हटले, जाईया स्वामी, हे स्वप्न तुश्या द्वेष्यांस व त्याचा अर्थ तुश्या बैच्यांस लागू, पडो. २० तं वृक्ष पाहिला तो वाहून मजबूती झाला, त्याची उंची गमनास पोहंचली, तो सगळ्या पृथ्वीला दिसू लागला; २१ त्याची पाने सुंदर होती, त्यावर कले विपुल असून सर्वांस खावयाला पुरतशी होती, त्याच्यां खाली बनपशु राहत होते व त्याच्या शाशांत अंतराळकरील पक्षी वाहती करात होते; २२ हे राजा, यो वृक्ष दूर आहेस; तं वाहून बलान् झाल्या आहेस; तुझी योर्ही वाहून गमानापर्यंत पोहंचली आहे, तुझे राज्य दिवंतांस पोहंचले आहे. २३ एक जागत्या, पवित्र पुरुष, आकाशांत तज उत्तरून म्हणाला, हा वृक्ष तोहून आचा, नाश करा; तपापि त्याचे तुंब ब्रह्मिनीत राहू, या; आस लोवर्ड व पितळ यांच्या पड्याने बांधून राहांतल्या कोकळ्या गवतांत राहू, या; आस आकाशांतला दहिवराने भिजू या, त्याला त्र्यापर्यंतरोवर वांटा भिलो, ज्ञाजवर्षक सात काळ जागेत तोंबर झासे होणो, झासे झाजाने पाहिले. २४ हे राजा, याचा अर्थ आसा आहे आणि माझा त्याची राजा याजविकी परातपर देवाचा उत्तम या आहे. २५ तुला मनुष्यांतून घाल्यून देतील; तुझी बस्ती बनपशुंत द्वेरेल; तुला ऐलोप्रमाणे गवत त्याचे कापेल, तं आकाशांतील दहिवराने भिजूसील; मानवी सज्जावर प्रारातपर देवाची सत्ता आहे व तो तें पाहिजे त्यास देतो हे ज्ञान तुम्ह द्वौर्पर्यंत तुजवरून सात काळ जातील. २६ त्याची त्या वृक्षाचे तुंब राहत देवाचास लागिलेले, याचा अर्थ हा जी सत्ता ही स्वार्गांतील देवाची आहे, हे ज्ञान तुला झालेले म्हणजे तुझे राज्य निश्चयाने तुला मिळेल; २७ म्हातृत, हे राजा, माझी मसलत तं मान्य करावी; तं प्राप सोहून धर्माचरण करावे; अधर्म सोहून गमिकावर दया करावी; अद्याने कदाचित तुम्हे स्वास्य अधिक कळ राहील.

२८ हे सगळे नवुखदेस्तर राजा याजवर युजरले. २९ बारा महिने लोटल्यावर तो एकदा बाबेल्याच्या राजवाळ्याच्या गवीवर फिरत होता. ३० त्या वेळी राजा म्हणाल्या, हे थोर बाबेल नगर राजनिवासासाठी माझ्याच पराक्रमाने व माझ्या प्रतापाच्या वैभवासाठी मी विविले आहे ना। ३१ हे शब्द राजाच्या मुखांतून निवतात न निवतात तोंच आकाशावाणी झाली की, हे राजा, नवुखदेस्तरा, हे तुला विदित होनो की तुश्या हातची राजसता गेली आहे. ३२ तुला मनुष्यांतून घाल्यून देतील; तुझी वस्ती बनपशुंत द्वेरेल; तुला ऐलोप्रमाणे गवत खाले लागेल; आणि मानवी राज्यावर प्रारातपर देवाची सत्ता आहे व तो तें पाहिजे त्यास देतो हे ज्ञान तुला द्वौर्पर्यंत तुजवरून सात काळ जातील. ३३ त्याचे घटकेस हे नवुखदेस्तराच्या प्रत्यगास आले; त्याला मनुष्यांतून घाल्यून दिले व तो ऐलोप्रमाणे गवत खाले लागला; त्याचे शरीर आकाशांतल्या दहिवराने भिजू लागेल; येथवर की त्याचे केस गुडाळाच्या पिसांप्रमाणे वाढले आणि त्याची नव्ये पक्ष्यांच्या नसांसारखी झाली.

३४ हे दिवस संस्कृतवर मी नवुखदेस्तराने आपले डोके आकाशाकडे लाविले; माझी बुद्धि मला परत आली; मी परातपर देवाचा घन्यवाद केला, त्या सदा जीवंत असप्राच्या देवाचे स्तवन केले व त्याचा महिमागाळा; कारण त्याचे प्रभुत्व सर्वकाळचे आहे, आणि त्याचे राज्य पिलालपिद्या राहणारे आहे. ३५ पृथ्वीवरील सर्व दहिवाची केवळ कपदार्थ होत; तो आकाशांतील आपल्या सैन्याचे व पृथ्वीवरील रहिवास्यांचे इच्छेस द्वेरेल तें करितो; तं असें काय करितोस, असें त्याचा हात धस्त कोणाच्याने त्याला म्हणवत नाही. ३६ त्याचे वेळी माझी बुद्धि मला परत आली; माझ्या राज्यांच्या वैभवात्तव माझा प्रताप व तेज ही मला पुनः प्राप झाली; माझे मंत्री व माझे सरदार माझ्या भेटीस आले; मी आपल्या राज्यांत स्थापीत झाले; व मला असंत मोठी योरवी प्राप झाली. ३७ आता, मी नवुखदेस्तर स्वर्गाच्या

राजांचे स्वतन करितो, त्याचा जगभयकार करितो त्याचा महिमा बर्णितो; कारण त्याची सर्वे कृत्ये सत्य आहेत, त्याचे सर्व मार्ग न्याय आहेत; जे अभिभावाने चालतात त्यांस स्थाला नीवावत्सरेत लोटितो येते.

१ बेलशस्तर राजाने आपल्या एक हजार सरदारास मोठी मेजवाली केली, त्या हजारासमध्ये तो द्राक्षारस प्याला. २ द्राक्षारसाचे सेवन करीत असतां बेलशस्तराने हुक्कूम केला की माझा बाप नवुखदेस्तर यांने यशस्वेमांतील मंदिरांतून जी सोन्याहयाची पात्रे आणिली आहेत ती घेऊन या, म्हणजे मी, माझे सरदार, माझ्या पली व उपपली यांस त्यांतूल द्राक्षारस पितां येईल. ३ तेळ्हां यशस्वेमांतील देवाच्या मंदिराच्या पवित्रस्थानांतून आणिलेली सोन्याची पात्रे ते घेऊन आले; राजा, त्याचे सरदार, त्याच्या पली व उपपली ही त्यांतूल द्राक्षारस प्याली. ४ त्यांनी द्राक्षारस पितृन सेने, रुप, पितळ, लोखंड, काष व पाशाण यांपासून घडलेल्या दैवतांचे स्तवन केले.

५ त्याच घटकेस मानवी हाताची बोटें प्रगट शाली व त्यांनी दीपवृक्षासमोर राजवाच्याच्या भिंतीच्या गिलाच्यावर कांही लिहिले; आणि हाताची बोटें लिहीत होतीं ती राजाच्या दृष्टीस पडली. ६ तेळ्हां राजाची मुद्रा पालटली व तो चिंताकांत झाजा; त्याच्या कंबरेचे साथे ढिले पडले, आणि त्याचे गुडचे लटपटे लागले. ७ राजाने मोठ्यांने ओरदून मृष्टले की मांत्रिक, खास्ती व दैवजय यांस घेऊन या. राजा त्या बाबेलाच्या ज्ञानांस म्हणाला, जो कोणी हा लेख वाचील व त्याचा अर्थ मला सांगेल त्याला जाभल्या रंगाचा पोशाक सिक्केल, त्याच्या गव्यांत सोन्याचा गोफ घालण्यांत येईल व तो राज्यांतील तिघां अधिपतीताला एक होईल. ८ मग राजाचे सर्व झानी पुरुष वाच्यांत आले; पण त्यांस तो लेख वाचतां येईना व त्याचा अर्थ राजाला संगता येईना. ९ तेळ्हां बेलशस्तर राजा फार चिंताकांत झाला, त्याची मुद्रा पालटली आणि त्याचे सरदार थाबरले.

१० राजा व त्याचे सरदार यांचे शब्द ऐकून राणी भोजनगृहात आली; ती म्हणाली, महाराज, विराषु असा;

आपल्या मनाला तल्याळ होऊं देऊ नका; आपण आपली मुद्रा पालटू देऊ नका; ११ पवित्र देवांचा आपला ज्यांत आहे असा एक पुरुष आपल्या राज्यांत आहे; आपल्या बापाच्या कारकीर्दीत प्रकाश, विवेक व देवांच्या ज्ञानासारखे ज्ञान ही त्याच्या ठारी दिसून आली; महाराज, आपला बाप नवुखदेस्तर राजा यांनी त्याला ज्योतिषी, मांत्रिक, स्वास्थी व दैवज्ञ यांचा अध्यक्ष नेमिठे होते; १२ कारण उत्तम आला, ज्ञान, विवेक, स्वप्राचा अर्थ सांगणे, कूप्यक्ष उक्काळणे, कोर्डी उक्कलणे, यांसंबंधाने, ज्याला राजाने बेलशस्तर अर्थे नाव दिले होते तो दानीएल प्रवीण होता असे दिसून आले; तर आतां दानीएलास बोलावून आणा म्हणजे तो अर्थ सांगेल.

१३ तेळ्हां दानीएलास राजापुढे आणिले. राजा त्यास म्हणाला, माझा बाप जो राजा त्यांने यहूदीकूल पकडून आणिलेल्या लोकांपैकी दानीसल ते तंबू कलाई? १४ मी तुजविष्यां एकले आहे की देवांचा ज्ञानाचा तुझ्या याची आहे आणि आणि प्रकाश, विवेक व उत्तम ज्ञान ही तुझ्या ठारी दिसून आली आहेत. १५ आता हा लेख वाचून त्याचा अर्थ करून मला सांगावा म्हणून हे झानी व मांत्रिक लोक माझापुढे आणिले, पण त्याचा अर्थ त्यांस सांगतां येईल. १६ मी तुजविष्यां एकले आहे की, तुला स्वप्राचा अर्थ सांगतां येतो व कोर्डी उक्कलां येतात; आतां तुला हा लेख वाचतां येऊन त्याचा अर्थ मला सांगता आला तर तुला जीमझ्या रंगाचा पोशाक सिक्केल, तुझ्या गळ्यांत सोन्याचा गोफ घालण्यांत येईल आणि तूं राज्यांतील तिघां अधिपतीताला एक होशील.

१७ तेळ्हां दानीएलाने राजास उत्तर दिले की तुझ्या देणेम्या तुजजवळ राहू दे, तुझी इनामें दुसऱ्या कोणास दे, तथापि मी हा लेख राजास वाचून दायवितीने व त्याचा अर्थ त्याला करून सांगतो. १८ हे राजा, परापर देवांने तुझा बाप नवुखदेस्तर यास राज्य, महाच, वैभव व महिमा ही दिली; १९ त्यांने त्यास मोठेपणा दिला म्हणून सर्वे लोक, सर्व राष्ट्रांचे व सर्व भाषा बोलणारे लोक त्याच्यापुढे थरथर कोपत व त्याला भीत; वाटेल त्यास

तो ठर मार्टि व ब्राटेल त्यास जीर्वत राखी; बटिलं त्यास तो थेर करीं व ब्राटेल त्यास तो नीक करी. २० युहं त्याच्या हृदयात ताता शिरला, व त्याचा आत्मा कठोर होउन उम्हत शाळा तेज्हां त्याचा त्याच्या राजपदाखल काढ्यात व त्याचे वैभव हिवाभून घेणांत आले; २१ त्यास मनुष्यांतून धाल्वून देण्यात आले; त्याचे हृदय पश्चूसारखे झाले; तो रानगाडवांगर्ये बस्ती झाल लगाला; तो बैलप्रामाणे गवत खाई व त्याचे शरीर आकाशांतील दहिवरानें भिजत असे, मावळी राज्यावर परापर देवाची सत्ता आहे व तो त्यावर पाहिजे त्यास त्यापितो असे ज्ञान त्याला होईपर्यंत तो असा राहिला. २२ हे बेलशस्तर, तं त्याचा पुत्र आहेस, हे सर्व तुल ठळक असून तं आपले मन नम केले नाही, २३ तर त्याच्या मंडिवर्तील पांत्रे तुजुपुढे आणिली आहेत; तं, तुहे सरदार, तुक्या पलीं व उपपली ही त्यांतून शाश्वारस यांची आहेत; आणि मेरे, सोने, पितळ, लोखंड, काळ, व पाषाण यांची घडलेली दैवते, ऊंस दिसत नाही, ऐकता येत नाही व समजत नाही, त्यांचे तं, स्तवन केले; पण ज्याच्या हातीं तुक्या प्राण आहे व ज्याच्या स्वाधीन तुक्ये सर्व व्यवहार आहेत त्या देवाला माल दिला नाही; २४ म्हणजे त्यांने ती हाताची बोटे पाठविली व हा फैल लिहिला.

२५ हा लिहिलेला लेल असा: मने, मने, तकेल, ऊफारस्तीन. २६ याचा अर्थ असा: मने म्हणजे देवानें तुक्या राज्याचा काळ मोजून त्याचा अंत केला आहे. २७ तकेल म्हणजे तुला तागांत तोलिले व तं उणा भरलास. २८ पेरेस म्हणजे तुक्ये राज्य विभागून मेदी व पारसी यांस दिले आहे.

२९ तेज्हां बेलशस्तरानें आज्ञा केल्यावरून त्यांनी दालीएलास जांभळ्या राणाचा पोशाक लेविला, त्याच्या गळ्यांत सोन्याचा गोफ घाटला व त्याच्यासंबंधानें सर्वत्र द्वाही फिरविली की हा राज्यांतील तिचां अधिपतीतील एक आहे.

३० त्याच रात्री खास्त्यांचा राजा बेलशस्तर याचा वध शाळा. ३१ आणि दारयावेश मेदी हा मुमारे कासष

त्याचा असता राजपदाखल शाळा.

३ दारयावेश राजांने आपल्या फर्माप्रमाणे ४ आपल्या सर्व साम्राज्यांत एकजोनीस प्रांताधिकारी नेपिले; ५ स्पांजवर तीन अधिक्ष नेपिले, दालीएल त्यापैकी एक होता; राजाचे कांही नुकसान होके नवे म्हणून प्रांताधिकार्यांनी आपला हिशोव या विषांस त्याचा असे दरविले. ६ दालीएल त्या अधिक्षांत व प्रांताधिकार्यांत श्रेष्ठ घरम, कारण त्याच्या ठारी उत्तम आत्मा बसत होता; त्याला सर्व राज्यावर नेमावे असा राजाचा विचार होता.

७ असे असता राज्यकारभारासंबंधाने दालीएल-विस्तृद कांही तरी निमित शोधप्राप्ताचा प्रथल त्या अधिक्षांतीं व प्रांताधिकार्यांनी चालविला; पण त्यांस कांही निमित किंवा दोष सांपडेना; कारण तो विषांस असून त्याच्या ठारी कांही चूक किंवा अपराध सांपडल्या नाही. ८ तेज्हां ती मलुव्ये झणाली, या दालीएलविस्तृद कांही निमित काढतां येणार नाही, मात्र त्याच्या देवाच्या विषयासंबंधाने त्याच्याविस्तृद कांही निमित काढतां आले तर वेईल.

९ मग हे अध्यक्ष व प्रांताधिकारी राजाकडे जमावाने आले व त्याला झणाले, दारयावेश महाराज, विरासु असा. १० राज्यांतले सर्व देशाच्याल, नायव अधिपति, प्रांताधिकारी, मंत्री व सरदार यांची असा विचार केल्य आहे की असी एक राजाज्ञा ज्ञावी, व असी सक द्वाही फिरविली जावी की, हे राजा, तीस दिवसपर्यंत आपल्याविद्याय कोणाहि देवाची अथवा मानवाची आराधना कोणी करील तर त्यास सिंहाच्या गुहेत टाकावे. ११ तर महाराज, ही द्वाही मंजूर करा, फर्मानावर सही करा म्हणजे मेदी व पारसी यांच्या कवी न पालटणाच्या कायथाच्या व्यवस्थेप्रमाणे हा घरब पालटावयाचा नाही. १२ तेज्हां दारयावेश राजांने फर्मानावर व द्वाहीवर सही केली.

१३ हा फर्मानावर सही ज्ञाली आहे असे दालीएलांने एकले तेज्हां तो आपल्या घरी गेला; त्याच्या खोलीतत्या विषयाचा यक्षसंभेदाच्या दिशेकडे असून उघाच्या होत्या;

त्यांने आपत्त्या नित्यकम्भमाप्रमाणे दिवसांतूल तीनदा गुह्ये टेकून प्रार्थना केली व आपत्त्या देवाचा धन्यवाद केला। ११ त्या वेळी तीं मनुष्ये जमावाने आली तीं दानीएल आपत्त्या देवाची प्रथम्या व आराधना कीरत आहे असे त्यांस आढळून आले। १२ तेव्हां ते राजाजवळ जाऊन त्यांने फिरविलेल्या द्वाहीविषयी त्यास म्हणाले, महाराज, तीस दिवसपर्यंत जो कोणी आपाणाशिवाय कोण देवाची अथवा मनुष्याची आराधना कीरील, त्यास सिंहांच्या गुहेत टाकावें अशी द्वाही आपण फिरविली ना? राजाने उत्तर दिले की, मेदी व पारसी यांच्या न पालटणाऱ्या कायदाप्रमाणे हें निश्चित घरविले आहे। १३ तेव्हां ते राजास म्हणाले, महाराज, पकडून आणिलेल्या यंत्रांपैकी तो दानीएल, आपणाला व आपण सही केलेल्या द्वाहीला जुमानीत नाही; तर तो नित्य तीनदा प्रार्थना करितो।

१४ हे शब्द ऐकून राजा फार खिळ झाला, आणि दानीएलाचा बचाव करण्याचा तो विचार करू लागला; त्याचा बचाव करावा म्हणून त्यांने सूर्ये मावळेपर्यंत प्रयत्न केला। १५ मग तीं मनुष्ये राजाकडे जमावाने आली व त्याला म्हणाली, हे राजा, हे लक्षांत आण: मेदी व पारसी यांचा असा फिरत्ता आहे की राजाने केलेल्या द्वाहा किंवा नियम पालटलं येत नव्हीत.

१६ त्यावर राजाज्ञेवरून दानीएलास आणवून सिंहांच्या गुहेत टाकिले, राजा दानीएलास म्हणाला, ज्या देवाची तु नित्य सेवा करितोसे तो तुला सोडवील. १७ त्यांनी एक शिला आणून गुहेच्यावर दारावर टेविली; आणि राजांने आपत्त्या मुद्रेचा व आपत्त्या सरदारांच्या मुद्रांचा तिच्यावर शिला केला; तो अशासाठी की दानीएलाच्या बाबतीत काही, एक फेरबदल होऊन नये।

१८ नंतर राज्य आपत्त्या महालांत गेला, त्यांने ती रात्र उपरातीच काढिली; त्याच्यासमोर वारै आणिली नाहीत; त्याची झोप उडावी. १९ मग राजा मोर्या पहाटेस उद्गत त्वारेन सिंहांच्या गुहेजवळीक गेला. २० तो गुहेजवळ दानीएलकडे जाळून शेकडवराने ओरहून म्हणाला, हे दानीएल, जीवंद देवाच्या सेवा, ज्या देवाची सेवा तुं

नित्य करितोस त्याचा सिंहांपासून तुला सोडवितो आहे थारे काय? २१ दानीएल राजाला महणाला, महाराज, चिरायु असा. २२ माझ्या देवाने आपला दिव्यदृष्ट पाठ्यवून सिंहांची तोडे बंद केली आहेत, त्यांनी मला कांहीएक उपशब्द केला नाही; कारण त्या देवासमोर भी निरपराधी टरलें; व महाराज आपलाहि भी कांही अपराध केला नाही. २३ तेव्हां राजाने अत्यंत दृष्टिं होउन आहा केली की दानीएलास गुहेतूल बाहेर काढा, त्यास गुहेतूल बाहेर काढिले तों त्याला कांही इजा आपत्त्यांने दिसून आले नाही, कारण त्याचा आपत्त्या देवावर भरंवसा होता.

२४ तेव्हां ज्या मनुष्यांनी दानीएलवर आरोप आणिला होता त्यांस राजाज्ञेवरून पकडून आणिले आणि त्यांस व त्यांच्या बायकांमुलांस उपरातीत दिसून आहे ताकिले, तेव्हां ते सिंहांच्या तडाक्यात सापडून त्या गुहेच्या तब्बशी पोहचप्यापूर्वीच त्या सर्वांच्या हाडांचा त्यांनी तुराडा केला.

२५ मग पृथ्वीवीरील सर्वे लोकांस, सर्वे राष्ट्रांच्या व सर्वे भाषा बोलणाऱ्या लोकांस, दारयावेश राजाने असे लिहून कलविले की तुमचे कल्याण असो; २६ भी फर्मावितों ची माझ्या साम्राज्याच्या सर्वे हडी-तील लोकांनी दानीएलाच्या देवापुढे कंफित होउन त्यांचे भय घरावें; कारण तो जीवंद देव आहे; तो सर्वकाळ अदल आहे. त्यांचे राज्य अधिनाशी व त्यांचे प्रभुत्व अनंत आहे; २७ ज्यांने दानीएलास सिंहांच्या पंजातूल सोडविले तोच बचाव करणारा व मुकिदाता आहे; तो अकाशांत व पृथ्वीवर चिन्हे व उत्पात घडविणारा आहे.

२८ हा दानीएल दासामावेशाच्या घरकीदर्त व कोरेस पारसी याच्या घरकीदर्त भाग्यास चढला.

२९ दानीएल

१ बाबेलाचा राजा बेल्सस्सर याच्या कार-
२ कीरीच्या पहिल्या बर्णी दानीएल आपत्त्या पलंगावर
फडला असतां त्याला स्वप्न पडले व त्याच्या डोक्यांत
दृष्टिं घेऊ लागले; मग त्यांने तें स्वप्न लिहून काढिले
व त्यांचे सार कथन केले. २ दानीएलाने म्हटले, मी

रात्री दृष्टांतं पाहिले तों चान्ही दिशांचे वारे महा-सागरावर सुटले; ३ आणि भिक्षमित्र अशीं चार मोठाली शपदें समुद्रांतर बाहेर निघाली. ४ पहिले रिहासारखे असून त्यास मरुडाचे पंख होते; मी पाहत असतां त्याचे पंख उपदून त्याला जमिनीवरून उचल-प्पांत आले; त्याला मानवाप्रामाणे दोन पायांवर उभे केळे; त्यास मानवाचे हृदय दिले. ५ मी आणखी पाहिले की दुसरे एक श्वापद अस्वलासारखे होते; ते एक अंग वर करून उभे राहिले; त्यांने आपल्या तोंडांत, आपल्या दांतमध्ये तीन फासोल्या धरिल्या होत्या; लोक त्यास मरुडाले, ऊठ, पुकळ मांस सा: ६ यांतर मी पाहिले तों आणखी एक श्वापद चित्यासारखे दिसले; त्याच्या पाठीवर पक्ष्याचे चार पंख होते; त्या श्वापदास चार शिरेहि होती; त्यास अधिकार दिला होता. ७ यांतर मी रात्रीच्या दृष्टांतं पाहिले तों पाहा, एक चौथे श्वापद विकाळ, भयानक व अतिशयित बक्कल असे होते; त्याले मोठाले लोखंडी दांत होते; ते सर्व कांही चावून त्याचा चुरा करी व उरलेले आपल्या पायांसाली तुडबी; ते अगोदरच्या सर्व श्वापदाहून भिन्न होते; आणि त्याचा दहा शिंगे होती. ८ मी ती शिंगे न्याह-कून पाहत असतां, पाहा, त्याच्यामध्ये आणखी एक लहानसे शिंग निघाऱे; त्याच्यासुळे अगोदरच्या शिंगांपैकी तीन समूल उपटलीं गेली; आणि त्या शिंगाल मरुज्याच्या डोळ्यांसारखे बोके होते, व त्याला मोठमोक्या गोषी बोलणारें तोड होते.

करण्यांत आले; व ते जलावे महून अग्रीत टाकण्यांत आले; एवढे मी पाहिले. ९२ इतर श्वापदाविषयीं महाणाल तर त्यांचा अधिकार हरण करण्यांत आला; तरी कांही मुदती-पर्यंत, कांही काळ्यावेतों त्यांचा प्राण वांचविष्मांत आला.

९३ तेव्हां मी रात्रीच्या दृष्टांतात पाहिले तों आकाशांतील मेंदांवर आसू द्योउन, मानवपुत्रासारखा कोणी आला; तो त्या पुराणपुरुषाकडे आल, व त्यास त्यांनी त्याच्याजवळ नेले. ९४ सर्व लोक, सर्व राष्ट्रे व सर्व भाषा बोलणारे लोक, यांनी त्याची सेवा करावी मरुडून त्यास प्रभुत्व, वैभव व राज्य हीं दिली; त्यांवै प्रभुत्व अक्षय व अदल आहे; त्याचे राज्य अविनाशी आहे.

९५ मग मज दानीएलाचा जीव माझ्या घरी घावरा झाला; माझ्या बोक्यांत घोलणाऱ्या छुटांतमुळे मी विताकांत झालो. ९६ जवळ उभे असरेल्यापैकी एकाकडे मी गेले व या सर्व गोषींचे मर्म त्यास विचारिले. तेव्हां त्यांन तें मला कथन केले व या सर्व गोषीचा अर्थ भला समजावून सांगितला. ९७ ती मोठालीं चार श्वापदे पृथीवीर उद्यास येणारे चार राजे होते. ९८ तथापि परातपर देवाचे जे पवित्र जन सांस राज्य प्राप्त होईल; ते राज्य सर्वकाळ, मुगातुमुग, त्यांच्या तात्यांत राहील; ९९ मग तें चौथे श्वापद, जे इतरांहून भिन्न असून अतिविकाळ होते, ज्याचे दत्त लोखंडाचे व नवे पितळेची होती, जे सर्व कांहीं चावून त्याचा चुरा करी व उरलेले आपल्या पायांसाली तुडबी, त्याचे काय तें कळावे महून मी इच्छा दर्शविली. १० त्याच्या डोक्याला दहा शिंगे असून आणखी एक शिंग निघाले त्यामुळे तीन शिंगे उपदून पडली; त्या शिंगाला डोके व मोठमोक्या गोषी बोलणारे तोड असून तें आपल्या बरो-बरच्या इतर शिंगांहून लड दिसत होते; या सगळ्यांचे मर्म काय तें कळावे महून मी इच्छा दर्शविली. ११ मी पाहिले तों त्या शिंगाने पवित्र जांबोरोब युद्ध केले, व त्यांचे त्याजवर प्राबल्य झाले. १२ शेवटी पुराणपुरुष आला तेव्हां परातपर देवाच्या पवित्र जनांस न्याय मिलाला आणि त्या पवित्र जनांस राज्यांचे स्वामित्व मिळाल्याचा समय आला; याचेहि मर्म कळावे महून मी इच्छा दर्शविली.

२३ त्यांनें संगितले की चौथे श्वापद हैं पृथ्वीवर चौथे राज्य होईल; तें इतर राज्यांहून भिन्न होईल; तें सर्व पृथ्वीला असून टाकील, तिचें तुडबून चूण करील. २४ आतं दहा शिळाविषयी विचारशील तर त्या राज्यांदून दहा राजे निवृत्तिल व त्यांनंतर आणखी एक राजा निघेल; तो त्या पूर्वीच्या राज्यांहून भिन्न असून तिचां राजांस पादाकात करील. २५ तो परातपर देवाविश्व गोष्ठी बोलेल वाणि परातपर देवाच्या पवित्र जनांन जेर करील; तो नेमिस्त्रिम सणांत व धारून दिलेस्या शिस्तीत बदल करतवात माहील; एक काळ, दोन काळ व अर्था काळपर्यंत ते त्याच्या कवजात राहील; २६ पण न्यायसभा भरेल, त्याचें प्रभुत्व काढून घेतील, त्याचा नाश करितील व त्याचा कायमचा नायनाट करितील. २७ राज्य, प्रभुत्व व संपूर्ण आकाशाखालील राज्याचें देवंव हीं परातपर देवाची प्रजा जे पवित्र जन यांस देव्यांत घेतील; त्याचें राज्य सनातन आहे, सर्व सत्ताधीश त्याची सेवा करितील, त्याचे अंकित होतील.

२८ या गोष्ठीचें कथन येणे संपले. मी दानीएल त्या कल्यानांनी व्याकुळ झालो आणि माझी मुद्रा पालटली; तरी मी हें सर्व अपल्या मनात ठेविले.

१ मीं जो दानीएल त्या मला प्रथम दृष्टांत झाला होता, त्यांनंतर बेलवेस्तर राजाच्या कारकीर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी मला पुनः दृष्टांत झाला. २ मी दृष्टांतात पाहिले तो मला असें दिमुळ आले की मी एलाम परगण्यातल्या शूळान राजवाच्यांत आहें; आणखी मी दृष्टांतात पाहिले तो मी उलझै नदीतीरी आहें. ३ मी डोके वर करून पाहिले तो मला नदीसमोर दोन शिंगांचा एक एडका दिसला; तीं दोन्ही शिंगे मोठाली होतीं; त्यांत एक दुसऱ्यांहून मोठे असून मागाहून निघाले होतें. ४ तो एडका पवित्रमेस, उत्तरेस व दक्षिणेस घडका मारीत आहे असे मी पाहिले; कोणी पश्च त्यांसमोर उमा राहीला, व त्याच्या तडक्यांतून एकाशास सोडवयाचें कोणास सामर्थ्य नव्हतें; तो आपल्या मनास वेई तसें करी, असे तो प्रबल झाला. ५ मी विचार करीत होतों तों पाहा, पवित्रमदिशेहून एक बकरा सर्व पृथ्वी

आकम्भन आला; येतांना त्यांने जमिनीस पाय लाविला नाही; त्या बकन्याच्या डोळ्यांच्या मधोमध एक ठळक शिंग होतें. ६ मीं जो दोन शिंगांचा एडका बद्दीसमोर उभा राहिलेला पाहिला होता त्याकडे तो बकरा गेला; त्यांने आपले सर्व बल खर्चून त्वेषांने त्याला घडक मारिली. ७ मीं पाहिले तों तो त्या एडक्याजवळ गेला, व त्यांने कोधाने खवळून त्या एडक्यास घडक मारिली व त्याची दोन्ही शिंगे मोहून टाकिली; त्याच्यापुढे टिकाच घरप्पाची त्या एडक्यास शक्ति नव्हती; त्या बकन्यांने त्याला जमिनीवर पाहून तुडविले; त्या एडक्याला त्याच्या हातांतून सोडविष्याचें कोणाला सामर्थ्य नव्हते. ८ तो बकरा अति प्रबल झाला; तो बलिष्ठ झाला असतां त्याचें मोठे शिंग मोडले; आणि त्याच्याएवजी त्याला चार बांजूस चार ठळक शिंगे फुटली. ९ त्यांतत्या एका शिंगांतून एक लहान शिंग निघाले; त्याची शुद्ध दक्षिणेस, पूर्वेस व त्या वैमवी देशकडे पराकारेची झाली. १० त्याची शुद्ध आकाशगणांपर्यंत होउन त्या गणापैकी व त्या तांचापैकी काहीना त्यांने जमिनीवर पाहून तुडविले. ११ एवढेच नव्हे तर त्या गणांच्या अधिपतीबोरवर तो स्पष्टी करू कागला; त्याला नित्य होत असलेले यज्ञयाग त्यांने बंद केले, आणि त्याचे पवित्रस्थान पाहून टाकिले. १२ लोकांच्या पातकांस्तव तें सैन्य नित्याच्या यज्ञयागांसहित त्याच्या स्वाधीन करण्यात आले; त्यांने सत्य भातीस मिळविले; त्यांने आपला मनोरथ सिद्धीस नेला.

१३ तेज्ज्वां मीं एका पवित्र पुरुषास बोलताना ऐकले; दुसरा एक पवित्र पुरुष त्या बोलणाच्यास म्हणाल्य, हा नित्याचा यज्ञयाग, विष्वांसमूलक पातक, पवित्रस्थान व सैन्य हीं पांयाखाली तुडविणे हा दृष्टांत पाहिलेल्या गोष्ठी कोठवर चालणार? १४ तो मला म्हणाला, दोन हजार तीनशे दिवस; त्यांनंतर पवित्रस्थानाची शुद्धि होईल.

१५ मग असे झाले की मी दानीएलाने हा दृष्टांत पाहिला तेज्ज्वां त्याचा अर्थ काय हें समजप्पाचा मी यन्न करू लागले तों पाहा, मनुष्यरूपघारी अशा एकास मी भजसमोर उभे राहिलेले पाहिले. १६ उलझै नदीच्या

१ मुल्हंतः सांजसकोळ

दोन तीरांमधून मी मनुष्यवाणी ऐकली ती अशी : गळीएला; या पुरुषास हा दृष्टांत समजावून संग. १७ तेव्हां मी उमा होतो तेथे तो मजजवळ आला; तो आला तेव्हां मी धावलन पालथा पडलो; तो मला म्हणला, हे भानवपुत्रा, हा दृष्टांत समजून घे; कारण हा शेवटच्या काळ्याविषयीचा आहे. १८ तो मजबोरोबर कोलत असतां मी जमिनीवर पालथा पडलो व मला गाढ निव्रा लागली; पण त्याने मला स्पर्श कळून उभे केले.

१९ तो म्हणाला, पाहा, कोपाच्या शेवटल्या काळांत काय होईल हे भी तुला संगतों; कारण नेमिलेल्या अंतसमयासंबंधाने हा दृष्टांत आहे. २० दोन शिंगे असलेला एडका तु पाहिला; ते भेदव व पारस यांचे राजे. २१ तो दांडगा बकरा भीसत्तेचा राजा; त्याच्या डोल्यांच्या भयोमध असकेले मोठे शिंग हा पहिला राजा. २२ एक शिंग मोहून त्याच्या जागी चार शिंगे निशाली याचा अर्थ असा की त्या राज्यांतहून चार राज्ये उद्भवतील; पण त्यांचे बल पहिल्या राज्यांतके राहाक्याचे नाही. २३ त्या राज्यांच्या शेवट जवळ येऊन पातक्यांच्या पापाचा घडा भरला म्हणजे उग्रस्वरूपी, कूटप्रक्ष समजाणारा असा राजा उमा राहील. २४ त्यांनी सत्ता बलवत्तर होईल; तथापि ती अशी त्याच्या स्वतंत्रांच्या पराक्रमाने होणार नाही; तो विलक्षण नाश करील. तो उत्कर्ष पावेल आणि आपला मनोरथ सिद्धीस नेईल; तो समर्थ व पवित्र लोकांचा नाश करील. २५ तो आपल्या काळ्याने आपल्या हाताची करस्थाने सिद्धीस नेईल; तो उन्मत होऊन निर्भय असलेल्या पुष्कळ लोकांचा नाश करील; तो राजाजे भशरावोबर विरोध करील; तथापि त्याजवर कोणाचा हात न पडतां तो नाश पावेल. २६ हा जो अहोरात्रीचा दृष्टांत संगितला तो खरा आहे; हा दृष्टांत गुप्त ठेव, कारण तो दीर्घकाळास लागू आहे.

२७ तेव्हां मज दानीएलाला मूर्च्छा आली व मी कांही दिवस आजारी पडलो; त्यानंतर मी उद्भव राजांचे कामकाज करू लागलो. हा दृष्टांत पाहून

१ मुख्यांतः : यावानाचा. २ मुख्यांतः : सांजसकळाचा.

मी विस्मित झालो; पण तो कोणास कळला नाही.

१ मेदी वंशांतला अहश्वेरोशाचा पुत्र दारयावेश ९ खास्यांच्या देशावर राजा होता त्याच्या कार- कीर्तीच्या पहिल्या वर्षी, २ मज दानीएलास शाखांशांवरून समजले की यश्वलेमाच्या ओसाड दशेचा काळ पुरा होण्यास सतत वर्षे लगतील, असे परमेश्वराचे वचन यिरेया संदेशाला प्राप्त झाले होते. ३ हे जाणून मी आपले मुख प्रभु देवाकडे लावून प्रार्थना, विनवध्या, उपास, गोणताट नेसणे व अंगावर राखून उघडणे ही वाळूं केली. ४ मी आपला देव परमेश्वर याची प्रार्थना कळून पापांगीकर केल्या तो असा : हे प्रभो, हे थोर व भयावह वेदा, जे तुजवर प्रेम करितात व तुझ्या आशा पालितात त्यांजवरोबर तु आपला कार पालून त्यांजवर दद्या करितोस; ५ आम्ही पाप केले, कुटिलतेने वागलों, उद्धरेत्वे वर्तन केले, फितुरी झाले, तुझे विधि व तुझे निर्णय यांपसून आम्ही परावृत्त झाले, ६ तुझे सेवक जे संदेशे त्यांनी तुझ्या नामाने आमचे राजे, सरदार, बडील व देशाचे सर्व लोक यांस संगितले तेहि आम्ही ऐकले नाही. ७ हे प्रभो, त्याच्यात्म कायते तुझ्याच ठारी आहे, परंतु आमच्या तोंडांचा आज्ञायाप्रमाणे काळोसी आहे; यद्युदाचे लोक, यश्वलेमनिवासी लोक शायि जवळ व दूर राहणारे सर्व त्याएल लेक, यांनी तुजाविष्ट पाप केल्यामुळे तु त्यांस निरनिराळ्या देशांत हाळून लाविले, त्या संघळ्यांच्या तोंडांचा काळोसी आहे. ८ हे प्रभो, आमच्या तोंडांस, आमचे राजे, आमचे सरदार, आमचे बडील यांच्या तोंडांस काळोसी आहे. कारण आम्ही तुजाविष्ट पाप केले आहे. ९ आमचा देव प्रभु देवेचा व क्षमेचा सागर आहे; आम्ही त्याजवरोबर फितुरी केली; १० आणि आमचा देव परमेश्वर याने आपले सेवक जे संदेशे त्यांजवारीं आम्हांपुढे ठेविलेल्या त्याच्या धर्मशाळाप्रमाणे वर्तज्यासंबंधाने आम्ही त्यांसी वाणी ऐकली नाही. ११ सर्व त्याएल लोकांनी तुझ्या धर्मशाळाचे उल्लंघन केले आहे; त्यांनी परावृत्त उद्भव तुझी वाणी ऐकली जाही; म्हणून आम्हांवर

समाप्त वर्षाव साला आहे; देवाचा सेवक मोळे याच्या धर्मशास्त्रांत लिहिलेल्या शपथेप्रमाणे ज्ञाले आहे; करम आम्ही त्याजविलुप्त पाप केले आहे. १२ त्याने ओम्हावर मोठे अरिष्ट आणिले, जी वचने सो आम्हाचिलुप्त व आमचा न्याय करणाऱ्या न्यायाधीशाचिलुप्तबोलला ती त्याने प्रत्ययास आणून दिली आहेत; यश्शेमावर जशी विपति आली तशी सर्व अवश्यक आली आही नाही. १३ मोळाच्या धर्मशास्त्रांत लिहिल्याच्या प्रमाणे ही सर्व विपति आम्हावर आली आहे; तरी आपल्या अधर्मापासून पराकृत व्यावेश व तुझ्या सत्याचा उभज पडावा घटणा आम्ही आमचा देव परमेश्वर याची काकळूत केली नाही. १४ यास्तव परमेश्वर ही विपति आम्हावर आणावयास संविपाहत आहे; कारण आमचा देव परमेश्वर जी कोही कूट्यां करितो ती न्याय आहेत, पण आम्ही त्याची वाणी ऐकली नाही. १५ आतां हे प्रभो, आमच्या देवा, तू आपल्या सामर्थ्यावान् हाताने बिसर देशातून आपल्या लोकांस बाहेर आणिले व आजच्याप्रमाणे आपला महिमा बाढविला. आम्ही पाप केले आहे; आम्ही दुराचरण केले आहे. १६ हे प्रभो, आपल्या सर्व न्यायकृत्याप्रमाणे यश्शेलम नगरावरील, तुझ्या पवित्र पर्वतावरील, आपला कोष व संताप दूर कर; आमच्या पातकांमुळे व आमच्या पूर्वजांच्या दुष्कर्मामुळे यश्शेलम व तुझे लोक आसपासच्या सर्वांस निंदेचे विषय झाले आहेत. १७ यास्तव आतां, हे आमच्या देवा, आपल्या सेवकांची प्रार्थना व विनवण्या एक; तुझ्या ओसाड पडलेल्या पवित्रस्थानावर आपला मुखप्रकाश पाढ; हे प्रभो, तू आपल्याग्रीष्मर्थ हैं कर. १८ हे माझ्या देवा, कान दे, एक; आपले नेत्र उच्छृङ्खल आमचा ज्ञालेला विवेस पाहा व तुझे नाम ज्या नगरास दिले आहे तें पाहा; आम्ही आपल्या विनवण्या आमच्या धार्मिकतेस्तव नव्हे तर तुझ्या विपुल करुणांस्तव तुजुःपुढे मांडितो. १९ हे प्रभू, एक; हे प्रभू, क्षमा कर; हे प्रभू, एक, कार्य कर; विलंब लावून नको; हे माझ्या देवा, तुझे नगर व तुझे लोक यांत तुझे नाम दिले

आहे; म्हणून तुझ्याचप्रीत्यर्थ हैं मासतो.

२० मी बोलत व प्रार्थना करीत असत्ते, माझे पाप व माझे लोक इक्कापल यांचे पाप कूळून करीत असतां, आणि माझ्या देवाच्या प्रतिनिधित्वातील माझा देव परमेश्वर याजकवे विनवणी करीत असतां, २१ असे प्रार्थनेचे शब्द मी बोलत असतां जो पुरुष गवीएल, दृष्टिताच्या असंख्यी दी याणवी व्याकुळ असतां माझा दृष्टिस पडला होता, तो संध्याकाळज्ञां यश्शमयी मजससीप आला. २२ त्याने मजबरतेवर भाषण करून मला समज दिला. तो म्हाला, हे दांतीला, मी तुला बुद्धि देऊन चतुर करप्पासाठी आलो आहे. २३ तुझ्या प्रार्थनांस आसंभ होतांच आज्ञा ज्ञाली, वी तुला संगम्यास मी आलो आहें; कारण तू परमप्रिय आहेस; तर या गोष्टीचा विचार कर व हा दृष्टित समजून घे.

२४ आजाहाम्यंगाची समाप्ति व्यावी, पातकांचा अंत करावा, अधर्मावहून प्रायविश्व करावे, सनातन धार्मिकता उद्धयास आणावी, दृष्टांत व संदेश सुदित करावे आणि जो परमपवित्र त्याला अभिषेक करावा, हे घडून येण्यासाठी तुझे लोक व तुझे पवित्र नगर यांसंवंधाने सत्तर सप्तके ठरली आहेत. २५ हे कृष्ण येऊं दे व समजून घे की यश्शेलेमाचा जीर्णोद्धार करप्पाची आज्ञा ज्ञाल्यापासून अभिषिक्त, अधिपति, असा जो तो येईपर्यंत सौत सप्तकांचा अवकाश आहे; व बासष्ट सप्तके लोट्यावर धाम-धुमीचा काळ असतांहि नगर, रस्ते व खंडक यांसंध बांधितील. २६ बासष्ट सप्तके संपल्यावर अभिषिक्ताचा वध होईल, व त्याला कांही उरणार नाही; आणि जो अधिपति येईल त्याचे लोक नगर व पवित्रस्थान उद्धर्वस्त करीतील; त्याचा अंत पुराने होईल; युद्ध अंतापर्यंत चालेल; सर्व कांही उजाड होण्याचे घरले आहे. २७ तो पुष्कळ लोकांबोवर एक सप्तकाचा पका करार करील; अर्थ सप्तकपर्यंत तो यझ व अवश्यक बंद करील; उद्धर्वस्त करणारा अमंगलांच्या पंखां-

१ मुल्हांत : मशीहा

२ अशक्ता : सात सप्तके व बासष्ट सप्तके संचा भज्जकाश आहे; धामधुमीचा काळ असतांहि

वर आरुढ होकल येइले व ट्रेलेत्या समाजिपर्यंत उद्घास्त करणीच्यावर कोपाचा वर्णव होईल.

१ पारसाचा राजा कोरेश याच्या कार-
१० कोरीच्या तिसऱ्या वर्षी बेल्टशसर हे नाव

मिळेलेत्या दानीएलास एक गोष्ट प्रगट क्षाली; ती गोष्ट सत्य असून मीक्का युद्धविषयीची होती; स्थाला ती गोष्ट समजाली; त्या दृष्टांताचे मर्म त्यास कठतें.

२ त्या दिवसांत मी दानीएल सर्वच तीन सप्तकोशीक करीत होतो. ३ तीन सर्वच सप्तके संपत्त तोपर्वती मी स्वाहिष्ठ अग्र मुर्दा खाले जाही, मांस व द्राक्षरेस ही माझ्या तींहात गेली नाहीत; आणि मी तैत्याभ्यंगहि केला नाही.

४ पहिल्या महिन्याच्या चोकिसाच्या तारखेस महानदी हिंदूकेल (द ट्रायंबिस) हिंदूं तरी जी असती ५ मी डोके घर कस्तूरीहिंडे ती. तांत्रिकी वर्ण परिधान केलेला आणि कमरेस उफाज देशाच्या बुद्धी सौज्ञ्याचा पटा घासांलेला असा एक पुरुष माझ्या हृषीस पडला.

६ स्थावे सरीर वैद्यव्यमध्यासारखे असून त्यावे मुख विसुद्धतेसारखे होते. त्याचे नेत्र घेटेलेत्या दीपांसमान होते, त्याचे हातापाय उज्ज्वल पितलेसारखे होते आणि त्याच्या शब्दाचा व्यनि एकादशा समुदायाच्या गजबजटासारखा होता. ७ मी दानीएलाने एकव्याने तो दृष्टांत पाहिला; मजबूरेवर असेलेत्या मनुष्यांनी तो दृष्टांत पाहिला नाही; तरी त्यांस मोठ कंप खुल्ला, अझी शोरें तरी त्यावे झण्णून ते प्रकूप गेले. ८ मध्य मी एकदृष्ट राहिलो व हा मोठ दृष्टांत पाहिला; साहसांत काही आण उरले नाही. मी निस्तोज होकल मृतप्राय झाले; मला कांहीच शक्ति राहिली नाही. ९ तरी त्याच्या शब्दाचा व्यनि माझ्या कानी पडला; मी त्याच्या शब्दाचा व्यनि एकला तेव्हा मी भूमीवर पालण्य पडली व मला गाढ ओप लागली; १० तो पाहा, एका हाताने मला स्पर्श केला, त्याच्या योगाने मी गुडघे व तव्हात जमिनीवर टेकून थरथरत राहिलो.

११ तो मला झण्णाला, हे दानीएल, परमप्रिय पुरुष, मी तुला सांगतो ते शब्द समजून कै; नीट उला राहा; कारण मला आतो तुजकडे पाठविले आहे; तो मजबूरेवर असे बोलता तेव्हा मी थरथर कौपते उभा राहिलो; १२

तो मला झण्णाला, दानीएल, भिंड नको; कारण या दिवशी तू समज घेण्याचा, व आपल्या देवापुढे नम्र होप्याचा निश्चय केला त्वाच दिवशी तुसे शब्द ऐकप्यांत आहे; त्या तुझ्या शब्दावरून मी आलो आहे. १३ पारसाच्या राज्याचा अधिपति एकवीस दिवस मला आडवा आला; तेव्हा पाहा; मुख्य अधिपतीपैकी एक भीखाएल मध्यां साहाय्यास आला, व मी पारसाच्या राज्याच्या जावळ राहिलो. १४ आतां या अंतीच्या दिवसांमध्ये तुझ्या लोकांने काय होणार हे तुला कल्याचिप्पास मी आलो आहे; कारण दृष्टांताची परिसृप्त होप्यास बराच अवधि आहे.

१५ याप्रमाणे तो हे शब्द मजबूरेवर बोलल्यावर मी जामिनीकडे आपणे तोड करून गाप राहिलो; १६ तरों पाहा, मानवपुत्रासारख्य एकाने माझ्या ओढांस स्पर्श केला; तेव्हा मी आपले तोड उघडून जो मज-संपर्क उभा होता त्याला घटले, हे माझ्या स्वामी, या दृष्टांताने केला प्रावून मी व्याकुल झाले आहें व माझ्यांत काही त्राण राहिले जाही. १७ स्वामीमहाराज, मी तर आपला सेवक, माझ्या स्वामीबोरेवर बोलण्याचे सामर्थ्य मला कोहून? मला तर मुर्दा त्राण राहिले नाही; माझ्यांत दम राहिला नाही. १८ तेव्हा मनुष्याप्रमाणे दिवसाच्या एकाने मला स्पर्श करून माझ्यांत त्राण आणिले. १९ तो झण्णाला, परमप्रिय मानवा, भिंड नको; तुला जांति असो, हिंमत घर, नेट घर. तो मजबूरेवर बोलता तेव्हा मला शक्ति आली व मी झण्णालो, माझ्या स्वामी, तू असतो बोलावे, कारण तू माझ्यांत हिस्त आणिली आहे. २० मग तो झण्णाला, मी तुजकडे कौं आलो हे तुला माहीत आहे काय? आतां मी पारसाच्या अधिपतीबोरेवर लडावयास जातो; मी गेलो झण्णजे त्रैसेचा अधिपति येईल. २१ सत्यालेलांत जे लिहिले आहे ते तुला प्राप्त करीतो; त्यांनबोरेवर सामना करप्यांत तुझ्या अधिपति भीखाएल याशिवाय दुसऱ्या कोणांने मला साहाय्य नाही. १ दारयावेश

११ मेदी याच्या कारकीदीच्या पहिल्या वर्षी त्याची मजबुती करप्यास व त्यास शक्ति देप्यास मी उभा राहिलो.

१२ मुळांत: यावानाचा

४ अपालंगी मुला खडे काय तें दासवून देतो. पाहा, आपले देशांत लीन राजे उतपन्न होतील; चौथा त्या स्वर्णमूळ घनामान होईल; तो आपल्या घनाच्या योगाने लांगोच्या लाला घणजे तो सर्वांस ग्रीसेच्या राज्याविस्तृद्ध लक्ष्मील. ५ आपली एक प्रबल राजा उतपन्न होईल, तो आपली मला फार गजवील आणि आपल्या इच्छेस येईल तसे करील. ६ तो उदयास आला न थाला तोच त्याच्ये राज्य मोहन चार दिशांस त्याचे विभाग होतोल; तरी त्याच्या संततीच्या बांध्यास कांहीएक याचाच्याचे नाही, व त्या राज्याचा विस्तार पूर्वीप्रामाणे राहणार नाही; कारण त्याच्या राज्याचे उपायक करून तें त्याच्या संततीस वगळून इतरांस देण्यांत येईल.

५ दक्षिणेचा राजा बलवान् होईल आणि त्याचा एक सरदार त्याच्याहूनहि बलाकूह होऊन त्यास राज्य आस होईल; त्याचे राज्य मोठे होईल. ६ नेमिलेस्या वर्षाची मुदत भरल्यावर त्याचा आपसांत मिलाक होईल; दक्षिणेच्या राजाची कन्या उत्तरेच्या राजाकडे करारमदार करण्यास आईल; तथापि तिचे बाहुबल कायम राहणार नाही, आणि तो व त्याचे बाहुबलीहि टिकाऱ्यार नाही; तर त्या ख्रीस ज्यांनी आणिले, ज्याने तिला जन्म दिला व ज्याने त्या काळांत तिला बल पुरुषिले त्यासह ती परवळा होईल.

७ तरी तिच्या कुळातला एक अंकुर त्याच्या पदावर विराजमान होईल; तो सैन्यासहवर्तमान उत्तरेच्या राजाच्या गडांत प्रवेश करील आणि त्यावरोवर संग्राम करून यशस्वी होईल. ८ तो त्यांची दैवते, ओरीव मूर्ति, आणि त्यांची सोनाच्याची ऊंदर भांडी. ऊंदून मिसर देशांत नेईल; तो उत्तरेच्या राजावर चढाई न करतां कांहीवरू पर्हील. ९ तो दक्षिणेच्या राजाच्या मुख्यात जाईल आणि तेथून स्वदेशी परतेल.

१० तरी त्याचे पुत्र लडाई करितील; मोठे लक्ष्म जगा करितील; ते येऊन तो देश पादाकांत करून पार जातील; ते पुनः परत येऊन लडाई बालून त्याच्या गडापर्यंत जाऊन घडकतील. ११ तेव्हा दक्षिणेच्या राजाचे पित स्वदून तो बाहेर पडून उत्तरेच्या राजावरोवर युद्ध करील; तो युक्त लोकसमूह येऊन

१ मुख्यांतः यावानाच्या

निघेल, पण तो समूह त्याच्या हाती लागेल. १२ लक्ष्म-चक्र-जसे पुढे चाल करील तसतसे त्याचे मन उन्मत्त होईल; तो लासो लोकांस चीत करील तरी तो यशस्वी होणार नाही. १३ तेव्हा उत्तरेचा राजा पुनः येईल, तो आपल्या बरोबर पूर्वीपेक्षां मोठे लक्ष्म घेऊन येईल; हा असमानीही वर्षांचा काळ संपल्यावर तो मोठे सैन्य व बहुक्ष घन घेऊन येईल. १४ त्या समर्थी दक्षिणेच्या राज्याविस्तृद्ध पुक्कल लोक उठतील; दृष्टीत प्रत्ययास आपावारा घण्णून तुळ्या लोकांपैकी काढदांड लोक उठतील, पण ते पडतील. १५ अशा प्रकारे उत्तरेचा राजा येईल; तो मोर्चे लालून उटवंदीचे नाही येईल; तेव्हा दक्षिणेचे बाहुबल टिकाऱ्यार नाही; त्याच्या मोठ्योव्या वीरांने कांही बालूणार नाही; त्याच्या कांहीसाठी त्याच्यांत समान करवाचे कांही त्राण उरणार नाही. १६ त्याजवर चढाई करणारा आपल्या इच्छेस येईल तसे करील व त्याजसमोर कोणी टिकाव धरणार नाही; तो आपल्या हाती प्रत्यक्ष नाश घेऊन त्या दैभवी देशात उभा राहील. १७ तो आपल्या साच्या राज्याच्या कंकासह येईल; तरी तो त्याजवरीवर करारमदार करील; तो त्यास विचाची कन्या अह करण्यास देईल; ती त्याच्या पक्षाला टिकून राहणार नाही, ती त्याची होणार नाही. १८ नंतर तो आपला मोर्चा द्वीपांकडे फिरवील, व त्यातीली अनेक हस्तगत करील; पण त्यांने लाविलेला हा कालिमा एक सरदार नाहीसा करील, एकदौच नव्हे, तर तो उलट त्यालाच कालिमा लावील. १९ मग तो आपल्या देशातील दुर्गांकडे आपला मोर्चा फिरवील; पण तो देकर खालून पडेल व त्याचा पता लागाऱ्यार नाही.

२० पुढे त्याच्या जागी एक जण उभा राहील, तो त्या दैभवी देशात कर बसून घण्णाच्या पक्षाली, पण थोड्याच विवसांत त्याचा नाश होईल; तरी तो कोधाने किंवा युद्धाचे होणार नाही. २१ मग त्याच्या जागी, त्यांनी राजपदाचा नाल न दिलेल असा एक हस्तगत मनुष उदयास येईल; पण तो लोक निर्बाला असतां वेईल व आजीवी भासणे करून राज्य मिळवील. २२ त्या लोकांचे बळ त्याच्यापूर्व उत्तरासारखे ओसाळ

जाऊन त्याचा नाश होईल; करार केलेल्या सरदाराचाहि नाश होईल. २३ त्याजवरोबर करार केल्यावर तो दग्धाने वागेल; तो चढाई करून येईल व थोड्याकाळा लोकांच्या महतीने बलाढ्य होईल. २४ लोक निर्बास असतां तो प्रांतांतल्या सुपीक स्थलांवर चालून येईल आणि त्याच्या वडिलोनी व त्या वडिलांच्या वडिलांनीहि केंद्र नाही तें तो करील; तो उलीचं घन लोकांस बांदून देईल; कंधी कारप्यर्थ भजबूत किले घेण्याची तो मसला करील. २५ मोठी फौज घेऊन दक्षिणेच्या राजावर चालून जाप्याचा हिंद्या वांवल ही हो उत्तेजित करील; दक्षिणेच्या राजा कार मोठी क पराकमी फौज घेऊन त्याजवरोबर युद्ध करील, पण त्याचा निमाव लागणार नाही, कारण लोक त्याच्याविष्ट मसलती करितील. २६ त्याचे अशा खाणारे त्याचा नाश करितील; त्याची सेना उरासारखी लोटेल, पण पुष्कळ मरून पडतील. २७ दोन्ही राजांची मरूने दुष्कृत्यां करप्याकडे वळतील; ते एक मेजावर बसून परस्परांवर खोटे बोलतील, पण त्यांतून कंधी निघऱ्य होणार नाही; कारण घेण्ठ व्यावसाचा तो नेमिलेल्या वेळीच होणार.

२८ मग तो मोठी खट घेऊन स्वदेशी परत जाईल; त्याचे मन पवित्र कराराविष्ट होईल; आणि तो आपला मनोरथ पूर्ण करून स्वदेशी परत जाईल. २९ नेमिलेल्या वेळी तो पुनः दक्षिणेचा जाईल; तरी पूर्वीप्रकारे आतां त्याचे चालापार नाही. ३० कारण किंतिमाची जहाजे त्याजवर चाल करून येतील, म्हणून तो खिळ होण्ऱन मार्गे फिरेल आणि पवित्र करारावर रुट होउन आपल्या मतास वाटेल तर्से करील; तो परत जाईल क पवित्र करार सोलकां-त्याजवर स्नेह करून पहालील. ३१ त्याच्या पक्षाचे सैनिक उठावणी करितील; तें पवित्रस्थान, तो दुर्ग, ते अष्ट करितील, नित्याचे विनिष्ठवन ते बंद करितील, आणि विर्षसमूलक अमंगलवी ते स्थापना करितील. ३२ जे करारासंवंधाने दुष्ट वर्तन करितात त्यांस तो मुसलमून अष्ट करील; पण जे लोक असंव्याचे वेतास आोकवितात ते बलवान् इंहेऊन वोर कूरके करितील. ३३ लोकांतले जे युद्ध पुरुष ते

पुष्कळांस बोध करितील, परंतु ते वरेच दिवस तरवार, अभिं वंदिवास व लुटालूट यांनी संकटात पडतील. ३४ ते असे संकटात पडतील तेव्हां त्यास थोडीचक्कुत महत होईल; पण पुष्कळ लोक त्याजवरोबर गोड बोलून त्यांता मिळतील. ३५ सुझ पुरुषांपैकी कोणी संकटात पडतील, ते अज्ञासाठी की त्यांनी कसोटीस लागून अंतसमयासाठी युद्ध व शुश्र व्यावें; कारण नेमिलेला अंतसमय प्राप्त होण्यास अद्यापि अवधिआहे.

३६ तो राजा मनास येईल तसें वर्तेल; तो उनमत होईल; सर्व दैवतांहून तो आपणास श्रेष्ठ समजेल आणि देवाधिवेविस्त विलक्षण उद्दटपणाच्या गोठी बोलेल; कोणाची पूर्ती होईपर्यंत त्याची चलती राहील; जे नेमिले आहे तें घडेलच. ३७ तो आपल्या पूर्वजांच्या दैवतांची, जियांच्या प्रेमाची किंवा कोणाहि दैवताची पवां करणार नाही; कारण तो आपणास सर्वांहून श्रेष्ठ समजेल. ३८ आपल्या स्थानी राहून तो दुर्गदैवतास पूज्य मानील; जे दैवत त्याच्या पूर्वजांस माहीत नव्हते त्याची तो सोने, स्पे, जवाहीर व मनोरम वस्तु यांनी पूजा करील. ३९ एक परकीय दैवताच्या साहाय्याने तो मोठे मजबूत गड लढेल; जे कोणी त्याला मानितील त्यांना तो वैवास बढवील; त्यास पुष्कळ लोकांवर सत्ता देईल व मोल घेऊन जमीन बांदून देईल.

४० अंतसमीक दक्षिणेचा राजा त्याल टक्रा देईल; उत्तेचा राजा रथ, स्वार व पुष्कळ तारावे घेऊन वावटळीसारखा त्याजवर येईल; तो अनेक देशात शिरेल व त्यांस पादाकांत करून पार निघून जाईल. ४१ तो वैभवी देशातहि शिरेल; पुष्कळ देश पादाकांत होतील, पण अदोम, मवाव व अम्मोन एशील निवडक लोक हे त्याच्या हातांतून सुट्टील. ४२ अशा प्रकारे त्या देशावर तो आपला हात बाल्याली; मिसर देशाहि त्याच्या हातून सुट्टार नाही. ४३ तो मिसर देशातील सोन्याशयाचे निधि व सर्व भोज्यान वस्तु कबजात घेईल; द्यो व कुशी हेही हेही त्याच्या मागून बलतील; ४४ पण पूर्वेकडल्या व उत्तरेकडल्या बातम्यानी तो चिताकांत होईल; तेव्हा मोक्षा संता-

पांते पुष्करांचा नाता व उच्छेद करण्यास तो निघून जाईल; ४५ समुद्राच्या व शोभिवंत पवित्र पर्वतांच्या दरम्बान तो अपले दरबारी तंबू ठोकील, पण त्याचा अंत येईल; कोणी त्यास साहाय्य करणार नाही.

१२ त्या समयी तुळ्या लोकांचा कैवार घेणारा मोठा अविष्टपति जो मीखाएल तो उठेल; कोणतोहि राष्ट्र निर्माण आल्यापासून कथीहि आले नाही असे संकट त्या समयी येईल; तुळ्या लोकांपैकी ऊर्ध्वांची नावें वहीत लिहिलेली आढळतील ते सर्व त्या वेळी मुक्त होतील. २ भूमी-तील मातीत निजलेल्यांचा मोठ समुदाय उठेल; किंवेक सर्वकाळचे जीवन भिक्खिव्यास आणि किंवेक अप्रतिष्ठा व सर्वकाळचा धिकार भिक्खिव्यास उठतील. ३ जे सुऱ्ह असतील ते अंतराळीच्या प्रकाशासारखे शब्दक्तील; पुष्कल लोकांस धार्मिकतेकडे बलविणारे लोक युगल्युग ताच्यांप्रमाणे चक्रतील. ४ हे दानीएला, तुं अंतसमयापर्यंत ही वचने गुप्त ठेव व हें पुस्तक मुद्रित कूल ठेव; पुष्कल लोक खुंडाकीत फिरतील; व झानवृद्धि होईल.

५ मग मी दानीएलाने पाहिले तो दुसरे दोन पुरुष, एक नदीच्याच्या तीरास व तुसरा त्या तीरास असे उमे होते. ६ तेव्हांचांची चालू त्यालेला जो पुरुष त्या नदीच्या पाण्यावर होता, त्यास त्यातल्या एकाने

विचारिले, या अद्भुत गोष्टीची समाप्ति होण्यास किंवा अवधि आहे? ७ तामाची वाळे त्यालेला जो पुरुष नदीच्या पाण्यावर होता त्यानें आपला उज्ज्वा व डाळा हात आकाशाकडे वर कूल, जो सदाजीची त्याची, शपथ वाढून महटले की, एक समय, होन समय व अर्धा समय एवढा अवधि आहे; पवित्र प्रजेच्या बलाचा खुराका करण्याचे संपेल तेव्हां या सर्व गोष्टी पुन्या होतील; हें त्याचे म्हणणे माझ्या काणी पडले. ८ मी हे ऐकले पण समजालों नाही; तेव्हां मी म्हणालो, हे साह्या स्वामी, या गोष्टीचा परिणाम काय? ९ तो म्हणाला, हे दानीएला, तुं आपला स्वस्य राहा; कास अंतसमयापर्यंत ही वचने गुप्त ठेवून ती मुद्रित केली आहेत. १० पुष्कल लोक आपणांस झुळ व झुळ करतील; ते स्वच्छ होतील; पण दुर्जन दुर्वर्तन करतील; दुर्जनांपैकी कोणाला समज भिक्खार नाही; पण जे सुऱ्ह आहेत त्यास तो प्राप्त होईल. ११ नित्यांचे बलिहवन वंद होईल व विष्वसमूलक अमेगलाची स्थापना होईल. तेव्हांपासून एक हजार दोनशे नव्यद दिवस लोटतील. १२ जो घीर घरू तेराईं पस्तीस दिवसांची अखेर पाहील तो धन्य. १३ तथापि अंतापर्यंत तुं जाळन स्वस्य राहा; म्हणजे तुला आराम भिक्ले आणि तुं युगच्या समासीस आपले बतन प्राप्त कूल घेण्यास उठाशील.

होशेय

१ यहूदाचे राजे उम्बीया, योथाम, आहाज व हिंज्कीया, आणि इस्लाएली राजा योवाशाचा पुत्र

याचाम योच्या काळीदीत वैरीचा पुत्र होशेय याला परमेश्वरांचे वचन प्राप्त आले ते हें:

२ परमेश्वर होशेयावरोबर प्रथम बोलला तेव्हां तो

स्पाला दृष्टांत, च्या; एक जारिणी जावले कूल वै जारकमर्भी भुले आपली वासी कूल वै; कूल परमेश्वराचा त्याग करणी हें वै वर आरकर्मी हा देश करीत आहे. ३ मग त्याने जाळन दिल्लालाची कम्या गोम दी वायको कूल घेतली; ती त्याच्यापासून गर्भवती होकल

तिला पुत्र शाळा. ४ तेव्हां परमेश्वरानें त्याल म्हणुद्देश्य, याचे नंब इज्जेल ठेव; कारण थोडा काळ लोटस्यावर भी होईल वेथील रफपताचा सूड घेहुच्या राजघराण्यावर उगवीन व इसाएल घराण्याच्या राज्याचा अंत करीन. ५ त्या दिवशी असें होईल की इज्जेल खो-यांत इसाएलच्या घरुव्याचा मी भंग करीन. ६ यानंतर ती पुनः गर्भवती होऊन तिला कल्या शाळी. तेव्हां परमेश्वर त्याला म्हणाला, हिचे नंब लो-स्हामा (दया न पावलेली) ठेव; कारण इसाएल घराण्याला शामा करप्याहतकी दया भी त्याजवर पुनः करणार नाही. ७ यहूदाच्या घराण्यावर भी दया करीन; त्यांचा देव परमेश्वर याच्या हात्तून त्याचा उद्धार करीन; घरुव्य, तरवार, रुद्धार, योद्धे अथवा स्वार यांच्या द्वारे हा उद्धार करणार नाही. ८ लो-स्हामेचे दूध तोडत्यावर गोमर गर्भवती होऊन तिला पुत्र शाळा. ९ तेव्हां परमेश्वर म्हणाला, याचे नंब लो-अम्मी (माझे लोक नव्हत) ठेव; कारण तुम्ही माझे लोक नव्हा व भी तुमचा नव्हा.

१० ताचापि इसाएलाची संतती समुद्राच्या वाळू-सारखी संखारें अपरिमित व अगम्य होईल आणि असें घडव वेईल की तुम्ही माझे लेक नव्हा असे जेंये स्पौस म्हणत, तेऱे तुम्ही जीवंत देशाचे पुत्र आहो, असे त्यांस म्हणतील. ११ यहूदाची संतती व इसाएलाची संतति एकत्र होऊन आपणांवर एक प्रभुत्व नेमितील व देशांतर्न निघून येतील; कारण इज्जेलचा दिवस घोर होईल. १ आपल्या वर्षेस अम्मी (माझे २ लोक), आपल्या भगिनींस स्हामा (दया पावलेला) म्हणा.

२ तुम्ही आपल्या आईची चांगली कानउधाडणी करा, तिचे काळ चांगले उढाढा; कारण ती माझी पली नव्हे व भी तिचा परि नव्हें; ती आपले शिद्धक्काळे आपल्या मुखावरून, व्यभिचारावे प्रकर आपल्या स्तनावरून दूर करो; ३ नाहीतर भी तिला वडवारहित वक्कल ती अन्नदारखी होती तसी तिला वक्कल ठेवीन, तिला वैराग्यातारखी करीन, तिला विरुद्ध भूमीसाडाची ठेवीन, तिला ताहानें ठर आरीन;

४ तिच्या मुलंबाव्यांवरहि भी दया करणार नाही, कारण ती मुळे जारकमोळी आहेत. ५ त्यांच्या आर्द्देने जारकमे केले आहे, त्यांचे मर्मधारण करणारानें निर्लजपणाचे प्रकार केले आहेत; ती म्हणाली, मला अभ, पाणी, लोक, ताण, तेल व पेरे पुरविणाच्या माझ्या वळभांगांमधे भी लागेन. ६ शात्रव पाहा, भी तुम्ही मार्गावर कांठेरी कुपण घालीन, तिला वाट संपदणार नाही असी आडमित तिच्यातुंडे घालीन. ७ ती आपल्या वळभांगांमधे घालेल पण ते तिला आटोपणार नाहीत; ती त्यांचा शोध करील पण ते तिला संपदणार नाहीत; तेव्हां ती म्हणेल, भी आपल्या पहिल्या पतीकडे परत जाईन, कारण तेव्हांची माझी स्थिति आतांच्यापेक्षा बरी होती.

८ तिला धान्य, द्राक्षारस व तेल पुरविणारा व जे सोनेस्ये त्यांनी बालमूर्तीसाठी वेळिले त्यांनी रैलचेल करळ देणारा तो मीच, हे तिला माहीत नाही; ९ म्हणून पिकाच्या वेळी माझे धान्य व हंगामाच्या वेळी माझा द्राक्षारस यी अटकावून ठेवीन, व तिची नम्रता आकाशासाठी तिला दिलेली माझी लोकर व माझा ताग हिरावून वेईन. १० आतां तिच्या वळभांसमक्ष तिची लज उघडी करीन व माझ्या हातून क्षेणी तिल्या सोडविणार नाही. ११ तिचा सर्व उत्सक, तिच्या यात्रा, तिची चंद्रदर्शने, तिचे शब्दायथ व तिचे सर्व नेमिलेले सण ही मी बंद करीन. १२ यजा आपल्या द्राक्षालां-विषवीं व अंजिराच्या शाळांविषवीं ती म्हणत असे की ही माझ्या वळभांगी दिलेले माझे वेळन होत, ती भी उद्भवता करीन; मी त्यांचे रान बनवीन, आणि ती वक्कलपशु साऊन टाकिलील. १३ बालमूर्तीच्या काळी ती त्यांतुंडे घूप आकूत असे, ती नष्ट व अलंकार यांनी नदून आपल्या वळभांच्या मागे जात असे; ती माझा विसरली, त्या करळांने प्रतिफल भी तिला वेईल, असे परमेश्वर म्हणतो.

१४ आसारव मी तिला घोर चाहून बनांत आणीन, तिच्या माझांका धीर वेईल असे बोलेन. १५ तेथून भी तिचे व्रातांचे मळे तिला वेईल; आज्ञेचे हार यावे

म्हणून मी तिला अखोरे खिंड देईन; ती आपल्या वारुण्याच्या दिवसांतत्याप्रमाणे, ती सिसर देशांतून निघून आली त्या दिवसांतत्याप्रमाणे, माझें बोलणे त्या ठिकाणी ऐकेल. १६ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी असें होईल की तूं मला इशी (माझा पति) म्हणशील, याउऱ्ये कधी भला वाली (माझा धनी) म्हणाणार नाहीस. १७ कारण मी तिच्या सुखांतून बाल्मीरीची नंवरे काढून टाकीन; याउऱ्ये तिला त्याच्या नंवांची अठवण उरणार नाही. १८ त्या दिवशी इशाएलंकरितां मी बनपणु, आकाशांतील पक्षी व भूमीबर रांगणारे जीव यांवरोबर करीन; देशांतून धनुष्य, तरवार व मुद्द हीं मोहून टाकीन व ते सुखासमाधानानें राहतील असें मी करीन. १९ मी तुला सर्वकाळीची आपली वागदत असें करीन, धर्मानें व न्यायानें, व ममतेनें व दयेनें मी तुला आपली वागदत असें करीन. २० मी तुला निष्ठापूर्वक वागदत करीन व तूं परमेश्वराला ओळखशील.

२१ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी असें होईल की मी ऐकेन, मी आकाशाचे ऐकेन, आणि आकाश धृत्याचे ऐकेल; २२ पृथ्वी, धान्य, द्राक्षारस व तेल यांचे ऐकेल व ती ईजेलाचे ऐकतील. २३ मी तिला आपणासाठी देशांत पेरीन; मी लो-ल्हामेवर (दया न पावलेलीबर) दया करीन व लो-अम्मी (माझे लोक नव्हत) यांस तूं अम्मी (माझे लोक) आहेस असें म्हणेन व तूं माझा देव आहेस असें ते मला म्हणतील.

१ मग परमेश्वरानें मला मट्टले, इशाएल लोक ३ अन्य देवांकडे वक्तात व मनुकांच्या डेशांची आवड धरितात, तरी त्यांच्यावर परमेश्वर प्रेम डेवितो; त्याप्रमाणे तूं पुन: जाऊन जी ल्ही जारिणी असून आपल्या सख्याला प्रिय आहे तिजवर प्रेम कर. २ मग मी पंचरा समये व दीड मण जव देऊन तिला आपल्यासाठी विकत घेतले. ३ मी तिला म्हणाले, तूं पुक्कल दिवस माझ्याकरितां स्वस्य बरून

१ म्हणजे ताप देणारी (यहोशवा ७ : २६ पाहा).

२ म्हणजे देव पेरितो.

५९

राहा, जारकर्म करूं नको, परपुरुषाची होऊं नको; मीहि तुझीची असाच वागेन. ४ कारण पुक्कल दिवसपर्यंत इशाएल लोक राजा, सरदार, यश, पूजास्त्रभ, एफोद व तेरापौम यांवांच्या बसून राहतील. ५ नंतर इशाएल लोक परतील आणि आपला देव परमेश्वर व आपला राजा दावीद यांत्रा वारण येतील; ते कालांतीं भीतीने कंपित होउन परमेश्वराचा व त्याच्या चांगुलपणाचा आश्रय करितील.

१ इशाएल लोकहो, परमेश्वराचे वजन ऐका,
२ कारण देशांतून सत्य, दया व देवज्ञान हीं नाहीतसी
शास्त्रायामुळे परमेश्वर या देशाच्या रहिवासांरोबर
वाद करीत आहे. ३ शपथ वाहून ती मोहूने,
मनुष्यवध करणे, चोरी करणे, व्यभिचार करणे यांस
अत आला आहे; रक्कपातामागून रक्कपात होत आहेत;
४ श्यामुळे देश शोक करीत आहे व त्यांतील सर्व रहिवासी
व त्यांच्यावरोबर बनपणु व आकाशांतील पक्षी, म्लान
शाळे आहेत; समुद्रांतले मासेहि नाहीतसे शाळे आहेत.

५ तरी कोणी विवाद करूं नये, कोणी कोणाचा
दोष काढू नये, कारण तुझे लोक याजकावरोबर वाद
घालण्यासारखे आहेत. ६ तूं दिवसां ठेच खाशील,
रातीं तुळ्यासह संदेशाहि ठेच खाईल; आणि मी तुळ्या
आईचा नाश करीन. ७ ज्ञानाच्या अभावी माझ्या लोकांचा
नाश शाळा आहे. तूं ज्ञानाचा अव्हेर केला म्हणून भीहि
तुळा अव्हेर करीन; म्हणजे अर्थात् मी याजकाचे काम
तुला करूं देणार नाही; तूं आपल्या देवांचे धर्मशास्त्र
विसरलास म्हणून भीहि तुळ्या मुलांस विसरेन.

८ जसजांवी यांची संख्या वाढत गेली तसेतसे
ते भजविश्वद पाप करीत गेले; मी त्यांचे वैभव पाढ-
दून त्यांची अप्रतिष्ठा करीन. ९ ते माझ्या लोकांच्या
पापावर पोसत आहेत, त्यांच्या अधर्माकडे त्यांचे
चित लागले आहे. १० जसा याजक तसे लोक असें

१ यहुदेवता अथवा कुलदेवता

२ पाठभेद : ते आपल्या वैभवाला मुहून अप्रतिष्ठा
पावले आहेत.

होईल; त्याच्या आचरणाबद्दल मी त्यांस शासन करीन, त्यांच्या कर्माचें प्रतिक्फल त्यांस देईल. १० ते खातील पण त्यांची तुमि व्हावयाची नाहीं; ते व्यभिचार करितील व त्यांची वाढ होणार नाही, कारण त्यांनी परमेश्वराकडे चित लावप्पाचें सोङ्गून दिले आहे.

११ जारकर्म, द्राक्षारस व नवा द्राक्षारस ही त्यांचा विवेक नष्ट करितात. १२ माझे लोक आपल्या लाकडाच्या ठोकळ्याला प्रश्न विचारितात; त्यांची काठी त्यांस शकुन सांगते; कारण अनाचारबुद्धीने त्यांस बहुविले आहे, परमेश्वराचा त्याम करणे हा अनाचार त्यांनी केला आहे. १३ ते पर्वतांच्या माघ्यांवर यज्ञयाग करितात व टेकड्यांवर ओक, हिवर व एला ला ज्ञावाची छाया चांगली असल्यामुळे त्यांखाली धूप जांभितात; मृणून तुमच्या कन्या व्यभिचार करितात व तुमच्या सुना जारकर्म करितात. १४ तुमच्या कन्या व्यभिचार करितात व तुमच्या सुना जारकर्म करितात त्याबद्दल त्यांस मी शासन करणार नाही; कारण ते स्वतः वेश्यांकडे जातात व कसविणीसह यह करितात; यास्तव हे ज्ञानशृण्य लोक नाश पावत आहेत.

१५ हे इस्वाएल, तं जरी जारकर्म केले आहे तरी यहूदाने अशा पापांत पहूं नये; गिलालास येऊ नका, व वेश-आवेनास जाऊ नका, परमेश्वराच्या जीविताची शाश्य वाहू नका. १६ कारण इस्वाएल हृषी काळ्यांडीसारखा हृष करीत आहे; आतां परमेश्वर विस्तीर्ण कुरणांत कोकरप्रामाणे त्यांस चारील. १७ एफाईम मूर्तीवर आसक ज्ञाला आहे, त्याचें नांव सोङ्गून या. १८ त्यांचा पानोत्तव आटोपल्यावर ते व्यभिचारात मग्न होतात; त्यांच्या सरेदारांस अप्रतिष्ठा अति श्रिय आहे. १९ वाच्यांने त्यांला आपल्या पंखांत लपेटून दाकिले आहे; ते आपल्या यज्ञयागास्तव उज्जित होतील.

१ याजकांनो, ऐका; हे इस्वाएलाच्या धराण्या, लक्ष दे; हे राजधराण्या, कान के; कारण तुम्हांस शासन होणार; कुम्ही मिस्ता एव्हे भाश, ताबोरवह वसरलेले

१ मुळांतः दालीस

जाळे असे ज्ञालां आहां. २ फितुरी लोक ब्रष्टाचारात बुहून गेले आहेत; तर त्या सर्वांस शासन करणारा मी आहें. ३ एफाइमाला मी ओळखतों, इस्वाएल मजयासून लपलेला नाहीं; हे एफाइमा, तं व्यभिचार केला आहे; इस्वाएल ब्रष्ट ज्ञाला आहे.

४ त्यांची कर्मे त्याला आपल्या देवाकडे वर्कं देत नाहीत, कारण अनाचारबुद्धि त्यांच्या घर्यी आहे, परमेश्वराला ते ओळखीत नाहीत. ५ इस्वाएलाचे जो भूषण तो त्यांच्यासमक्ष त्यांच्याविरुद्ध साक्ष देतो, मृणून इस्वाएल व एफाईम आपल्या पापामुळे अडव्यक्तून पडतील, यहूदाहि त्यांच्यावरोबर अडव्यक्तून पडेल. ६ ते आपली मेंद्रें व गुरुं घेऊन परमेश्वराचा आश्रय करप्पास येतील, पण तो त्यांस सांपडणार नाहीं, तो त्यांस अंतरला आहे. ७ ते परमेश्वरवरोबर बैझान ज्ञाले आहेत, कारण त्यांस ज्ञालेली मुले परकी आहेत; आतां चंद्रदर्शन होतांच ते आपल्या बतनभागांसह गडप होतील.

८ गिवांतं शिंग फुंका, रामांत करणा वाजवा; तुम्हांमांगे हे बन्यासिना! असा रणशब्द बेध-आवेन येथे करा. ९ शासनाच्या दिवशी एफाईम ओसाड होईल; ही ज्ञानींने होणारी गोष्ट मीं इस्वाएलाच्या वंशांस कञ्जविळी आहे. १० यहूदाचे सरदार शेतांची मेर सारणांन्यांसारखे ज्ञाले आहेत; मी त्यांजवर पापाम्यांमे आपल्या कोवाचा वर्षाव करीन. ११ एफाइमाला पीडा ज्ञाली आहे, त्यांच्या हक्काची पायमली ज्ञाली आहे; कारण तो स्वेच्छेने शूल्यांच्या मांगे लागला; १२ यास्तव मी एफाइमास कसमीसारखा व यहूदाच्या धराण्यास किंडीसारखा ज्ञाले आहें. १३ एफाइमाने आपला रोग पाहिला व यहूदाने आपली जखम पाहिली तेब्बं एफाईम अशुराकडे गेला व यारेव राजास त्यांने निरोप पाठविला; पण त्याला तुम्हांस वरै करितां येणार नाहीं, तुमची जखम बरी करितां येणार नाहीं. १४ कारण मी एफाइमास सिंहासारखा व यहूदाच्या धराण्यास तस्मै सिंहासारखा होईन; मी फाहून टाकीन आणि परत जाईन, तो मीच; मी त्यास घेऊन जाईन, आणि सोडविणारा कोणी असणार नाही.

१५ ते आपल्या दोषाचें फळ भोगून माझ्या दर्शना-

विवरीं उत्तुला होत तोवर मी आपल्या स्थानी जाळन रहीन; ते आपल्या संकटसमर्थी माझा घावा कळकळीने कूल इश्टतील: १ चला, आणग परमेश्वरकडे खला जाऊ; कारण त्याने आम्हांस फाडिले

आहे, व तोच आम्हांस बरै करील; त्याने आम्हांस जखम केली आहे, व तोच पटी बांधील. २ तो दोन दिवसात आमचे पुनरुज्जीवन करील; तिसऱ्या दिवशी तो आम्हांस उठवूल उभे करील; आणि त्याच-समोर आम्ही जीवंत राहू. ३ चला, आणग परमेश्वरास ओळखू; परमेश्वराचे ज्ञान मिळविण्यास झाढू; त्याचा उदय असोगोदयप्रमाणे निश्चित आहे; तो पर्जन्य-प्रमाणे, भूमि शिंपणाऱ्या वळवाच्या पर्जन्यप्रमाणे आम्हांके येईल.

४ हे एफाईमा, मी तुला काय करूँ? हे यहूदा, मी तुला काय करूँ? तुमचे चांगुलपण सकाळच्या अंग्रेजप्रमाणे लवकर उडून जाणाऱ्या दहिवरप्रमाणे आहे; ५ मळून मी त्यांजवर संदेशांच्या हातूत कुळाड चालविली आहे, माझा तोडच्या शब्दांनी त्यास छर केले आहे; माझा न्याय प्रकाशप्रमाणे व्यक्त झाल आहे. ६ मी यशाचा नाही तर देवेचा मुकेल आहे; होमार्पणपेक्षां देवांचे ज्ञान मला आवडते. ७ त्यांनी मनुष्याप्रमाणे करार मोडिला आहे; तेचे ते मजबूरोवर बेहमानपणे करीले आहेत. ८ गिलाद हे दुर्घटन्यांचे शहर आहे, त्यावर रक्काची पावळे उमटली आहेत. ९ मनुष्याचा टपणाऱ्या लुटांच्या टोल्यासारखी याजकांची टोली आहे, ते शेवेमाच्या वाटेवर खून करितात; त्यांनी महापाप केले आहे. १० इस्माएलांच्या घराण्यात मी घोर प्रकार पाहिला आहे, एफाईमात जारकरै चाल आहे; इस्माएल ख्रष्ट झाला आहे. ११ हे यहूदा, मी आपल्या लोकांचा बंदिवास उलटवीन तेव्हा तुस्याहि

हंगामाची वेळ येईल. १ जेव्हां इस्माएलास १२ मी बरै करूऱ पाहतो तेव्हा एफाईमाचा अघरमे व शोमरोनाची दुष्टता दिसून येते; ते दगा करितात, चोर घरात घिरतो, बाहेर लुटांची टोली छट करते.

१ अशेचा : आदमाप्रमाणे

२ त्यांच्या सर्व दुष्टतेचे स्मरण मला आहे हे से लकडी आणीत नाहीत; आतां त्यांच्याच कर्मांनी त्यांला खेळू आहे, ती माझ्या नजरेसमोर आहेत.

३ ते राजाला आपल्या दुष्टतेने, ते लकडी आपल्या लवाच्यांनी, खुप करितात. ४ ते सर्व जारकरै करणारे आहेत, भटांच्यांने तापविदेश्या भटीसारखे ते आहेत, कणीक तिबळू ती स्मरिताने कुणेपर्यंतच कायतो वितव चालावयाचा राहतो. ५ आमच्या राजांच्या शुभ दिवशीं संरदार द्वाक्षारसाने तस होत वेजार आणे; त्याने आपला हात धर्मनिंदकांच्या हातात घातला. ६ कारखान करीत असतांना त्यांनी आपले हृदय भटीसारखे केले आहे; त्यांचा कोप रात्रभर निवित सहतो; तो सकाळी प्रजलित अभीसारसा षेट वेतो. ७ ते सगळे भटीप्रमाणे तस असतात; ते आपल्या अधिपतीस निकून टाकितात; त्यांचे सर्व राजे पतन पावळे आहेत; त्यांतला कोणी माझा घावा करीत नाही.

८ एफाईम राष्ट्रांमध्ये मिसिक्को; एफाईम न उलझेश्या भाकरीसारखा झाल आहे. ९ परकायांनी त्यांची शक्ति खाळून टाकिली आहे, पण ते त्याला कळत नाही; त्याचे वेस बघूनमधून पिकलेले दिसतात. पण ते त्याला कळत नाही. १० इस्माएलाचे जो भूषण तो लोच्यासमस्त त्यांच्याविद्युत साक्ष केतो; इतके असूनहि परमेश्वर त्यांचा देव याजकडे ते बळूले नाहीत, त्याला दरम आणे नाहीत. ११ एफाईम एकाचा खुल्या निरुद्ध पारव्यासारखा आहे; ते मिसराला हाक मारितात; अशुराकडे घाव घेतात. १२ ते जातील तेव्हा त्यांजवर मी आपले जाळे टाकीन, आकाशांतल्या पासरांप्रमाणे त्यांला खाली पाडीन; त्यांच्या मंडळीने ऐकले आहे त्याप्रमाणे मी त्यास घिक्का करीन. १३ त्यास घिक्कार असो, कारण ते मजपासून बहकले आहेत; त्यांचा समूल नाश होणार, कारण त्यांनी माझावरोवर फितुरी केली आहे; त्यांस उद्धरावें अशी माझी इच्छा होती ते मजविल्याची खोटेनार्टे बोलले आहेत. १४ त्यांनी कळी मनपासून माझा घावा केला नाही; ते

वापत्या विष्णुनांवर पहून धान्य व द्राक्षारस यांसाठी औरडताद; ते जमा होऊन मजविश्व बंड करितात. १५ मी त्यांस विक्षण दिले व बांहुबल दिले, तरी ते माहश्याकिंद्र वाईट कल्पया मनात आणितात.

१६ ते परत देतात, पण परतपराकडे नव्हे, ते फलविष्णुना धनुष्यासारखे शाले आहेत; त्याचे सरदार आपत्या जिज्ञेच्या उद्दमपणामुळे तरवारीने पढतील; यामुळे त्यांची मिसर देशांत अप्रतिष्ठा होईल.

१ मुख्याला करणा लाई, गळडसारखा तो **परमेश्वराच्या अंदिरावर उतरतो,** कारण त्यांनी माझा करार मोठिला आहे, माझ्या नियमसाळाचे त्यांनी असिक्रमण केले आहे. २ हे माझ्या देवा, आम्ही इस्ताएल तुला ओळखिंतो असे ते माझा धावा इस्तमणतात. ३ ते इस्ताएलांने चांगल्याचा विक्षर, केला आहे; काहु त्याच्या पाठीस लोगेल.

४ त्यांनी शजे नेमिले आहेत, पण माझ्या विचाराने नेमिले नाहीत; त्यांनी अधिपति त्यापिले, पण त्यांस यांसी संमति नव्हती; केवळ नष्ट दोष्याकसिद्धांत त्यांनी आपणेसाठी अपत्या सोन्यासमाच्या असृतीने केल्या. ५ हे शोमरोना, तुझ्या वासनाचा त्याकृत बीड आहे त्योजवळ, माझ्या राव प्रेटला आहे; त्यांस निर्देशात श्राप दोष्यासे किंती काळ लागेल! इलकारात होईल इस्ताएलकुण्ठन शारंग, कारभिनारे तें केले, तें देत नव्हेत्या शोमरोनाच्या वासराते तुलज्यतुलज्य होतील. ६ कारण ते चांचाची देऱणी करून आवटकीची कापणी करितात; त्याला ताट नाही, अंकुराला कणीस घेत नाही; थांत्रं तर दें परके खालन डाकितील.

७ इस्ताएलास निकूम टाकिते आहे, राष्ट्रांमध्ये से आता डाकाळ आव्यासारखे शाळे आहेत. ८ कारण ते असुराकडे वर गेले आहेत; ते स्वच्छदम्यां भटक यांच्या रान्याबांधासारखे आहेत; एफाइम्हां देण्यावा देलन दोस्ती केली आहे. ९ जी ते राष्ट्रांत देण्यावा देत विस्तात तरी भी आतो त्यांस एकज करीन, ते राजाविदराजाच्या कारवाराने घटक जातील. १० कारण त्यांसांमध्ये पाव इत्यासाठी पुण्यक वेदा देण्या आहेत;

११ वेदा त्याला पांयमूलक ज्ञात्या आहेत. १२ मी त्यांच्यासाठी आपत्या वर्षेशास्त्राच्या लालो आज्ञा लिहित्या तरी त्याला त्या परकयाच बाटात. १३ त्यांनी मला केलेली यज्ञार्पणे महणजे केवळ मांस अर्पण तें खाणे होय; पण ती परमेश्वर स्वीकारीत नाही; आतां तो त्यांचा अधर्म स्परेल व त्यांच्या पापाचे शासन करील; ते मिसरास परत जातील. १४ कारण इस्ताएलांने आपत्या उत्पन्नकर्त्तावास विस्तृत मंदिरे बांधिली आहेत, यहूदांने तटबंदीची नगरे बहुत बांधिली आहेत; पण मी त्यांच्या नगरावर अग्नि पाववीन, तो त्याचे कडे खालन डाकील.

१५ हे इस्ताएल, इतर राष्ट्रांप्रमाणे आनंदाने ९ उलासून नको, कारण तूं व्यामिचार कळून आपत्या देवाल सोडिले आहे; प्रत्येक मळ्यावर व्यामिचाराची कमाई तुलज्य आवडली आहे. २ खळे व द्राक्षाकुंड यांनी त्याचा निर्वाह होणार नाही, नवा द्राक्षारस तिळ दग्या देईल. ३ ते परमेश्वराच्या देशांत राहावयाचे नाहीत; एफाईम्ह मिसर देशास परत आईल, ते असुराच्या देशात असंग फंदार्य भक्षण करितील. ४ ते परमेश्वराच्या द्राक्षासंसाठी निर्यापणे करणार नाहीत; त्यांचे बळि त्याचा संतोष देणार नाहीत; त्यांचे अन्न त्याचा असुराच्यांचा अभासासारखे होईल; तें खाणारे सर्व अशुद्ध होतील; त्यांचे अन्न त्यांची क्षुधा शोत करण्याकरितांच आहे. परमेश्वराच्या मंदिरात ते आणणार नाहीत. ५ नेमदेव्या सणाच्या दिवशी व परमेश्वराच्या उत्सवाच्या दिवशी तुम्ही काय कराल? ६ कारण पाहा, विष्वसू ज्ञात्यामुळे ते निघून गेले आहेत; मिसर त्यांस गोळ करील, योफ त्यांस मूळाती देईल; कांटे-कुसळे त्यांच्या रुपेदी मौल्यवान् पदार्थांचा तावा घेतील, त्यांच्या तंबूत कांटेदी कुडपे खालतील. ७ समाचार वेण्याचे दिवस आले आहेत; प्रतीकाचे दिवस आले आहेत; इस्ताएलास हे समाज वेईल; तुम्हा दोषारासीमुळे, तुम्हा आति वैराग्याले, संदेश भूष्य असा बनल आहे, ओमसंचार ज्ञानेत्याचा वेड लागले आहे. ८ एफाईम माझ्या १ निर्वाह ५:१ टीप पाहा.

देशाचा देशाचारा आहे; संदेशा आपल्या सर्व भागीत प्रभावाचा कासा आहे, त्याच्या देवळाच्या मंदिरांत घैरभाल आहे. ९ निबांत घडजेल्या गोष्टीच्या वेळी शाळ त्याचारीखा त्यांनी अति अष्टाचार केला आहे; तो त्याचा अंधमे स्परतो; तो त्यांच्या पापांवै प्रतिफल देतो.

१० राजनीतिला द्राक्षांप्रमाणे इस्ताएल मला आढळला, अंजिराच्या हंगामातील प्रथम फक्कासारखे तुमचे पूर्वज मला दिसले; पण ते बाल-पौराकडे आले आणि त्यांनी लज्जास्पद मूर्तीला आपणांस वाहून बेटले; त्यांच्या वळभांसारखे ते अमंगल झाले. ११ एफाइमाचे वैभव पक्षांप्रमाणे उडून जात आहे; जन्म, गर्भारण व गर्भसंभव ही नाहीत, असे झाले आहे. १२ त्यांनी मुळे लहानाची मोठी केली तरी एकही मनुष्य उत्णार नाही असे भी त्यांस अपत्यहीन कीरी; भी स्थांजपासून निघून जाईन तेव्हां त्यांस विकार असो! १३ एफाइम आपल्या मुलांस बळी देणाच्या मनुष्यासारखा मला दिसला; तो आपल्या मुलांस वध करणाऱ्याकडे घेऊन येईल. १४ हे परमेश्वरा, त्यांस दे; त्यांस काय देशील? गर्भापात करणारा गर्भाशय व शुक्ष त्तन त्यांस दे. १५ त्यांची सर्व दुष्टा गिलालूत आहे, तेचेच त्यांच्याविषयी माझ्या ठारी देष उड्डवला; त्यांच्या कर्माच्या दुष्टेमुळे त्यांस भी आपल्या मंदिरांतून घालून देईन; यापुढे भी त्यांच्यावर प्रीति करणार नाही; त्यांचे सर्व सरदार फितुरी आहेत. १६ एफाइमावर तडाका बसला आहे; त्यांचे मूळ उक्कन गेले आहे; त्यांस फळ येणार नाही; त्यांस संतति शाळीच तर त्यांच्या गर्भाशयाचे तें प्रिय फळ भी माझून टाकीन. १७ माझा देव त्याचा त्याग कीरी, काण त्यांनी त्यांचे ऐकले नाही, ते राष्ट्रांगांतून भटकणारे असे होतील.

१ इस्ताएल उफाड्याने वाढणारा द्राक्षीचा १० केल आहे, त्यांस भरपूर फळे येतात; जो जों त्याला जास्त फळे आली तो तों त्यांने जास्त वेद्या केल्या; त्याची जमीन जसजशी सुपीक होत गेली तसेतसे त्यांने अधिक सुरेख मूर्तिसंभ उभारिले.

१ पाठभेद: सोराप्रमाणे रम्य स्थळी व्याख्यासारखा

२ त्यांनें हृदय बेस्मान आहे, आता स्वेच्छ प्राप्तिस निकलेल पाहिजे; तो त्यांच्या वेद्या मोहून टाकील; तो त्यांचे मूर्तिसंभ उद्घातत करील. ३ आहो ते विक्षये म्हणतील, आम्हांस राजा नाही, करण असरी परमेश्वराचे भय बाळगिले नाही; राजा असल्या काय कामाचा?

४ ते फक्त वचने बोलतात, खोल्या प्रतिक्षा करितात, करार करितात, म्हणून शेताच्या तासांत विशवकी उगवते तसें त्यांच्यासाठी प्रतिफल उगवेल. ५ बेथ-आवेनच्या वासरां-साठी शोमरोनांतले रहिवारी घावेरे होतील; तेथेले लोक त्याजविषयी शोक करितील, त्याचे उपजारी जे त्यांच्या वैभवबाबूल आनंद करीत असत ते आता त्याकरिता विलाप करितील, कारण ते त्यांस अंतरले आहे, ६ यारेव राजासाठी भेट म्हणून तें अस्तुरास नेतील; एफाइम लज्जेने व्याप्त होईल, इस्ताएलास आपल्या त्वतांच्या मसलतीची लाज वाटेल; ७ शोमरोन नांश पावला आहे, त्याचा राजा पाण्यावर तरंगणाच्या ढल्यासारखा आहे. ८ इस्ताएलांने पाप म्हणजे आवेनची उच्चस्ताने नाश पांवतील; त्यांच्या वेद्यावर काटेकुसळे व काटेंद्री छुट्टरे उगवतील; ते पर्वतास म्हणतील, आम्हांस शाकून टाका, टेक्क्यास म्हणतील, आम्हांवर पडा.

९ हे इस्ताएल, निबांत घडलेल्या गोष्टीच्या वेळेपासून तूं पाप करीत आला आहेस; तेचेच ते अद्यापि आहेत; निबांत दुष्कर्म्यावरोबर झालेल्या लडाईत ते सांपडले नाहीत. १० मला वाटेल तेव्हां मी त्यांस शासन कीरी; त्यांस त्यांच्या दोन्ही पातकांस्तव शासन करण्यास त्यांच्याविस्तृ राष्ट्रे गोळा होतील. ११ एफाइम शिकविलेली कालवड आहे, तिला भल्यां करण्याची आवड आहे; भी तिच्या सुंदर मानेवर जू ठेवीन, भी एफाइमाला जुंगीन; यहूदा नांगारील, याकोब कोळ्याली.

१२ तुम्ही आपांचासाठी धार्मिकतेची पेरणी करा म्हणजे प्रेमांची कापणी कराल; पडीत जमीन नांगलून काढा; कारण परमेश्वराने येऊन तुम्हांवर धार्मिकतेची वृष्टि करावी याकरितां त्याला शरण जाप्याचा हा समय आहे. १३ तुम्ही दुष्टेच्या पेरणीसाठी नांगरिले; अधर्मांची कापणी केली, तुम्ही त्यांचीचे फळ खाली, कराल तूं आपेल्या

मोर्गांवर मिस्त ठेविली, आपल्या प्रश्नकर्त्ता वीरसमूहवर बाब ठेविला. १४ तुम्हा लोकांमध्ये कळद माजेल; तुम्हांमध्ये शल्मनानें वेष-आर्द्धकांत उंदचास्त केले तेव्हा आईल मुलांसह आपलून मारिले, तरी हुक्की सर्व संटबंदीची नगरे नाश पावतील. १५ तुमच्या दुईतेच्या अचोरतेसुळे बेळेल येथे तुम्हांस असें होईल; प्रयत्नकाळी इशाएव्याचा राजा नाश पावेल.

१ इसाएल लहान मूळ असतां त्याजवर महारी. १६ ग्रीति बसली; मी त्याचा आपल्या पुत्र म्हणून मिसरांतून बोलाविले. २ जों जों मी बोलावी तों तों ते मजपासून दूर जात; ते बालमूर्तीस बळी अर्पात, खोरीह मूर्तींमुळे धूप जाळीत. ३ मीच एका-इमास चालावयास शिकविले, मी त्यांस आपल्या कवेत वापविले; आणि मी त्यांस बरें केले, पण तें त्यांस घळक नाही. ४ मानवी बंधनांनी, प्रेमरजजंती, मी त्यास बोढिले; बैलच्या गळ्यांतले जोतें सैल करण्याच्या सारखा मी त्यांस झालो; त्यास मी मस्तेने खालं घातले. ५ तो मिसर देशांत परत जाणार नाही, तर असर त्याचा राजा होईल; करण ते मजडके परत येण्यास मान्य काले नाहीत. ६ त्यांच्या मस्तकांमुळे तरवार त्यांच्या नगरांवर फिरेल. ती त्यांचे अडवर मोहळनोहळन खालन टाळील. ७ माझ्या लोकांचा मजपासून धर्मशळ होण्याकडे कळ आहे, आणि त्यांस बोलाविले असतां कोणी उठून दृष्ट वर कीत नाहीत.

८ हे एफाईमा, मी तुला कसा सोहळन देईन? हे इशाएल, मी तुला कसे बहळू देईन? मी तुल अदमासारखे करू काय? सबोईमासारखे करू काय? माझे हृष्य खलबल्ले आहे, माझ्या कळवल्यास ज्ञात आल आहे. ९ मी आपल्या कोधसंतापप्रमाणे करणार नाही, मी एफाईमाचा नाश करण्याकरितं मारो फिस्तार नाही; कारण मी देव आहे, मनुष्य नव्हें; तुम्हांमध्ये असणारा पक्षीज प्रभु तो मी आहे, मी कोळवेसाने येणार नाही.

१ पाठमेद : रथांवर

१० से परमेश्वरमासून जातील, तो तिंहासारस्वा गजेंद, तो गजेंद आणि त्यांचे पुत्र पवित्रमेहळून यशरथ कांफत येतील. ११ मिसर देशांतून पक्षी व अश्वर देशांतून पावे येतात तसे ते यशरथ कापत येतील, व मी त्यास त्यांच्या घरांत बसवीन, असें परमेश्वर म्हणतो.

१२ एफाईमा ने लवाड्यांनी मला घेरिले आहे; लवाड्याच्या घराण्याने कपटाने मला घेरिले आहे. देव जो सत्य व पवित्र त्याजवरोवर यहूदाहि देवंदणणाने वाणतो. १ एफाईम वायूची जोपासना करितो,

१३ पूर्वेच्या वायूच्या शारों लागतो; दिवसभर तो ल्याढी व नाश यांची वृद्धि करितो; ते अस्युरावरोवर करितात, मिसर देशास तेल नेतात. २ परमेश्वराचा यहूदावरोवर वाद आहे, तो याकोबात्या त्याच्या आनंदप्रमाणे शासन करील; त्याच्या कर्मप्रमाणे तो त्याला प्रतिक्षेप दर्दील. ३ गर्भीशयांत असतां त्यांने आपल्या भावाची टांच घरली; तो आपल्या भरजवानीत असतां देवावरोवर झगडला; ४ म्हणजे अर्थात दिव्यदृष्टावरोवर झगडून तो जय पावला, त्यांने झूल देवाची करणा भाकिली; त्याल देवाचे बेळेलस दर्शन काळे तेथें तो आपल्यावरोवर बोलला. ५ परमेश्वर, सेनावीशी देव परमेश्वर, हे नाम त्यांचे स्मारक आहे; ६ म्हणून तुं आपल्या देवाकडे वळ; दया व न्याय यांचे पालन कर; आपल्या देवाची प्रतीक्षा करून राहा. ७ कौलाच्या हाती खोटा ताजवा आहे; जुळम करणे त्याचा आवडते. ८ एफाईम म्हणतो, मी खरोखर घनवान झाले आहे, मी संपत्ति मिळविली आहे, पापाचा बद्ध लागेल असा अधर्म माझ्या सर्व कमाईत माझ्या हातून झाला नाही. ९ मिसर देशापासून मी परमेश्वर तुझा देव आहे, उत्सवाच्या दिवसांप्रमाणे मी तुम्ह पुन: तंबूत राहावयास लावीन. १० मी संदेशांवरोवर बोललो आहें; मीच दिव्यदृष्टानंची रेलचेल केली आहे आणि संदेशांच्या दूरें भी दृष्टांत देऊन बोव केला आहे. ११ गिलाद मूर्तिपूजक बनला आहे ना? तर तो शूल्यवत् होउन जाईल; गिलांत त्यांनी बैल अर्पिले; त्यांच्या

१. अश्वेय : व्यापाच्याच्या

वेणा शेतांच्या तासांतील दगडांच्या राशीसारख्या आहेत. १२ याकोब अरामाच्या रानांत पद्धन गेला; इश्वाएलाने बायकोसाठी चाकरी केली, बायकोसाठी मेंढरे राखिलीं. १३ एका संदेशाच्या हस्ते परमेश्वराने इश्वाएलास मिसर देशातून बाहेर आणिले, दुसऱ्या संदेशाच्या हस्ते त्यांचे रक्षण करविले. १४ एफाईमाने क्रोध अत्यंत चेतकिला आहे, त्याचा रत्तपातदोष त्याजवर तसाच राहील, आणि त्याचा प्रभु त्यांने केलेल्या अप्रतिष्ठेचे उसने केढील.

१ एफाईम बोलत असे तेव्हां लोकांचा
१३ अरकंप होई; तो इश्वाएलांचा सरदार झाला; पण पुढे बालमूर्तीच्यासुळे दोरी होऊन तो लोपला.
 २ ते आतांहि अधिकारिक पाप करीत आहेत, ते आपल्याजकळ्या रुग्याच्या आपणांसाठी ओतीव मूर्ती करीत आहेत; ते आपल्या कल्पनेप्रमाणे मूर्ती करीत आहेत; त्या सर्व कारागिरांच्या कृति आहेत; ते अशा मूर्तीबोरव बोलतात, यज्ञ करणारी मनुष्ये वासरांवै उंबन घेतात. ३ श्वास्तव ते सकाळच्या अश्रासारखे, लवकर उडून जाणाच्या दिहिवरसारखे होतील, खल्यांतून वावटीने उडणाच्या भुसाप्रमाणे, भुराच्यांतून निषणाच्या भुराप्रमाणे ते होतील.

४ मिसर देशापासून मी परमेश्वर तुझा देव आहे, मजप्रस्ता अन्य देव तुला ठाऊक नाही, मजवांचून कोणी त्राता नाही. ५ मी रानांत, रखरखीत प्रेशांत, तुला खांड घालूळे. ६ जसा त्यांस चारा मिळवा तसे ते चहून तृप्त झाले; ते तृप्त झाले तेव्हां त्यांचे हृदय उन्नत झाले आणि ते मला विसरले. ७ यास्तव मी त्यांस सिंहासारखा झालीं आहे, मी चित्त्यासारख: वाटेवर दबा धरून बसेन. ८ जिची पिले हरण केली आहेत अशा अस्वलीसारखा मी त्यांजवर हडा करीन, मी त्यांचे ऊर फाहून टाकीन, मी त्यांस तेचे सिंहासारखे खाऊन टाकीन; वनपश्च त्यांस फाहून त्यांचे तुकडे तुकडे करितील. ९ हे इश्वाएला, जो मी तुझा साहाय्यकर्ता त्या मजवर तं उलटलास, त्यासुळे तुझा नाश झाला. १० तुझ्या सर्व नगरांतून तुझा बचाव करण्यात तुझ्या राजा कोठे गेला? ज्या तुझ्या

शास्त्रांच्या बाबतीत तं म्हणवेस की मला राजा व अधिपति असावे, ते कोठे गेले? ११ मी तुजवर कोपून तुला राजा दिला व तुजवर रागातून तो काढून नेला. १२ एफाईमाच्या अधर्माचे गाठोडे बांधून ठेविले आहे, त्यांचे पाप जमदून ठेविले आहे. १३ प्रसूत होणाच्या जीव्या वेदना त्याला लागतील; तो अक्ललक्ष्य मुल्ला आहे, करण तो गर्भाशयाच्या द्वारानंजीक योग्य वेळी येत नाही. १४ अधोलोकाच्या तावडीतून भी त्यांला उद्धरीन काय? मृत्युपासून त्यांला मुक्त करीन काय? अरे मृत्यु, तुझ्या महामाच्या कोठे आहेत? अरे अधोलोकां, तुजकडून होणारा विनाश कोठे आहे? माझ्या दृष्टीपासून कल्पवला लपला आहे.

१५ तो जरी आपल्या भाऊबंदांत फलदूप आहे तरी पूर्वेचा वारा, रानांतून परमेश्वराना वारा, येईल आणि त्याची विहीर आटेल, त्याचा झरा सुकून जाईल; तो त्याच्या निर्धारीतील सर्व मनोरम वस्तु हरण करील. १६ शोमरोनास प्रायवित्त मिळेल कारण तो आपल्या देवापासून फिरुरी झाल्या आहे; ते तरवारीने पडतील, त्यांची अर्थके आपद्धन मारितील, त्यांच्या गर्भवती द्वियांस चिरून टाकितील.

१ हे इश्वाएला, परमेश्वर तुझा देव याज-
१४ कडे वळ, कारण तं आपल्या अधर्मासुळे ठोकर खाऊन पडला आहेस. २ तुम्ही शब्दांनीनी परमेश्वराकडे वळा; त्याला म्हणा, आमचा सर्व अर्थमे दूर कर; कृपने आमचा स्वीकार कर, म्हणजे आम्ही आमच्या वाणीचे फल अर्पू. ३ अश्वर आमचा बचाव करणार नाही, आम्ही घोड्यांवर स्वार होणार नाही, आमच्या हातच्या कृतीस, आमच्या देवा, असे यापुढे आम्ही म्हणणार नाही, कारण तुजजवळ पोरक्यांस दया मिळते.

४ मी त्याला वाटेवर आणीन, त्यांजवर भोक्ल्या मानाने प्रीति करीन, कारण त्यांजवरचा माझा राग गेला आहे. ५ मी इश्वाएलास दिहिवरसारखा होइन; तो भूक्मलाप्रमाणे फुलेल, ल्बानोनाप्रमाणे भूल घरील. ६ त्याच्या फांद्या पसरतील, त्यांचे सौंदर्य जैतूल वृक्षासारखे होईल, त्यास ल्बानोनासारखा वास सुटेल. ७ ते परत येऊन त्याच्या छायेत

राहील; ते धान्यासारखे पुनर्जीवित होतील व द्राक्षी-प्रमाणे फळे देतील; त्यांची कोर्ति लबानोनाच्या द्राक्षारसाच्या सारखी हाईल. ८ एफळमाला यापुढे मूर्तीशी काय कर्तव्य आहे? मी तर त्यांचे ऐकून त्याजवर लक्ष ठेवीन; मी हिरव्यागार सहस्राखा आहे, मज-

पासून तुला कळ सिल्वटे.

९ जो कोणी शहाणा आहे त्याला हें समजेल, जो कोणी समंजस आहे त्याला हें कळेल; परमेश्वराचे मार्ग सरळ आहेत; त्यांनी धार्मिक चालतील आणि पातकी त्यांत अडखळून पडतील.

योएल

→३०६→

१ पथूलाचा पुत्र योएल याला परमेश्वराचे १ वचन प्राप्त क्षाले तें हें:

२ अहो शृङ्खलो, हें ऐका; देशांत राहणारे सर्व जनहो, कान या. तुमच्या काळी अथवा तुमच्या वाड-वडिलांच्या काळी अज्ञी गोष्ट कर्जी घडली होती काय? ३ तुम्ही हें आपल्या मुलंबाळंस कळवा, तुमच्या मुलंबांनी आपल्या मुलंबाळंस कळवावें व त्यांच्या टोळांनी खालें; दुंडींनी येणाऱ्या टोळ्यांपासून जें राहिले तें चाढून खाणाच्या टोळांनी खालें; चाढून खाणाच्या टोळ्यांपासून जें राहिले तें अधशी टोळांनी खालें.

५ अहो मद्यांनो, जागे व्हा आणि रडा; द्राक्षारस पिण्यांनो, तुम्ही सर्व नव्या द्राक्षारसाकरितां विलाप करा, कारण तो तुमच्या तोंडचा काढून घेतल्य आहे. ६ माझ्या देशावर बळकट व असंख्य लोक आले आहेत; त्यांचे दांत सिंहाच्या दांतांसारखे आहेत; त्यांस सिंहिणीचे सुळे आहेत. ७ त्यांनी माझ्या द्राक्ष-केळांनी नासाशूस केली आहे; माझ्या अंजिराच्या फळांच्या फळाचा काढिल्या आहेत, सोळून सोळून त्यांनी त्याची साल काढून टाकिली आहे, आणि त्याच्या फांद्या पाठ्याचा शाल्या आहेत. ८ तसेच की गोणताट नेसून आपल्या तस्रगणन्या फतीकरितां शोक करिते तसा

शोक करा. ९ परमेश्वराच्या मंदिरांत अन्नार्पण व पेयार्पण ही येण्याचीं बंद झाली आहेत; परमेश्वराची सेवा करणारे याजक शोक करीत आहेत. १० शेतांचे रान झाले आहे; भूमि रुदन करीत आहे, कारण पिकाचा नाश झाल आहे; नवा द्राक्षारस आटला आहे; तेल क्षय पावले आहे. ११ शेतक्यांनो, निराश व्हा; द्राक्षीचे मळे करणाऱ्यांनो, गऱ्ह व जवस यांकरितं विलाप करा, कारण शेतांचे पीक नष्ट झाले आहे. १२ द्राक्षीचा वेल वाळ्या आहे, अंजिरांचे झाड कोमेजून गेले आहे; डाळिंब, ताड व सफरचंद अशी मळ्यांतील सर्व झाडे सुकून गेली आहेत; मानव-जातीचा आनंद आटल्या आहे.

१३ याजकहो, गोणताट लेऊन शोक करा; वेदीची सेवा करणाऱ्यांनो, विलाप करा; माझ्या देवाच्या सेवकांनो, या, गोणताटावर पहून रात्र धालवा; कारण तुमच्या देवाच्या मंदिरांत अन्नार्पण व पेयार्पण येण्यांचे बंद झाले आहे. १४ उपासाचा एक पवित्र दिवस नेमा, पवित्र भेळ्य भरवा, तुमचा देव परमेश्वर याच्या मंदिरांत वडिलांस व देशांत राहणाऱ्या सर्वांस जमवा व परमेश्वराला आरोक्यी मारा.

१५ त्या दिवसावहूल हायहाय करा! भयंकर दिवस! परमेश्वराचा दिवस जवळ येऊन टेपला आहे, सर्वसमर्थी-कळून विनाशय असा तो येत आहे. १६ आमच्या बोळ्यांदेश्वत आमचे अन्न काढून घेतले माही काय?

आपच्या देवाच्या मंदिरांतील आनंद व उसाह नष्ट काले नाहीत काय ? १७ डेक्कळखाली घान्यास तुम चलता आहे, पेवे रिकामी पडली आहेत; कोळरै पूळ गेली आहेत; कारण पिके तुडाली आहेत. १८ गुरेंडोरै कडी घापा टाकीत आहेत ! वैलंचे कल्प घावरले आहेत, कारण त्यांस घारा नाही; मेंवरांचे कल्पहि पीडले आहेत. १९ हे परमेश्वरा, तुका मी घापा करितो, कारण रानांतील कुरणे अमीने खाली आहेत, शेतांतील सर्व झाडे ज्वाळांनी भस्म केली आहेत. २० बनपश्चिमाहि तुका सोस लगाला आहे, तुका सोस लगून ते घापा टाकीत आहेत; पाण्याचे थोटे मुकून गेले आहेत; अमीने रानांतील कुरणे खालन टाकिली आहेत.

१ स्वीयोनांत करणा वाजवा, माझ्या पवित्र
 २ पर्वतावर नौबत वाजवा; देशांत राहणारे सर्व भरथर कांपोत, कारण परमेश्वराचा दिवस येत आहे, तो येळन ठेपला आहे. ३ अंधवरत्ना व औदासीन्याचा दिवस, मेषमय अभ्राच्छवित दिवस येत आहे. ढोंगरावर प्रभातेचा प्रकाश पसरतो तरे महान् व बल्यान् राष्ट्र येत आहे; पूर्वी कठीच असा प्रकार झाला नाही; पुढे पिंडयानपिंडया असा कडी होणार नाही. ४ त्यांच्यापुढे अभिभवत त्यांच्यामार्गांमधे ज्वाळा जालीत चालली आहे, त्यांच्यापुढील प्रदेश एदेन बागेसारखा आहे; त्यांदून बचावून कांहीच राहत नाही. ५ त्यांचे स्वरूप घोळ्याच्या स्वरूपासारखे आहे. स्वारांसारखे ते घावतात. ५ ते उच्चा टाकितात, त्यांचा आवाज ढोंगरमाझ्यांवरून जाणाऱ्या रथांच्या आवाजासारखा आहे; धसकट खालन टाकणाऱ्या ज्वाळेच्या फळकडम्यासारखा ते आवाज करितात; मुद्दासाठी सब झालेल्या बल्यान् राष्ट्रासारखे ते आहेत. ६ त्यांच्यापुढे राष्ट्र व्यथित होतात, सर्वांची तोडे काळबंदतात. ७ वीरंप्रमाणे ते घावतात, योद्धांप्रमाणे ते तट चहून जातात, ते प्रत्येक आवापत्त्या मारांने कूच करितात, ते आपली दिशा सोडीत नाहीत. ८ ते

एकोकांस रेदून चालत नाहीत; ते आपत्त्यापत्त्या बाटेने जातात; समोर खेळे असतां ते जखम न होता त्यांदून पार जातात. ९ ते शहरांदून इक्केतिकडे फिरतात, ते मिंतीवळून चालतात, ते चहून घरात फिरतात, चोरासारखे लिंगव्याहार त्रवेश करितात. १० त्यांच्यापुढे पुढी कापते, आकाश बराबरते, सुरे व चंद्र काळे पडतात, तारे प्रकाशावाच्याचे चाचतात. ११ परमेश्वर आपत्त्या त्रैन्यापुढे गजेना करितो; कारण त्याचा तल विस्तीर्ण आहे; त्याचा हुक्म उत्तमिण्याचा बलान् आहे; परमेश्वराचा दिवस मोठ व घर भरणे कर आहे; त्या वेळी कोण टिकेल ?

१२ आतां तरी परमेश्वराचे बचन ऐझ; मनःपूर्वक मजकडे वळा; उपोषण, आकंदन व शोक कळून वळा. १३ आपली वळे नव्हे, तर आपले इद्य फाटा आणि परमेश्वर तुमचा देव याजकडे वळा, घरचे तो कूपाळ, कन्हवाळ, मंडकोघ, दयासागर आहे; अरिष्ठ आमित्यावृहल त्याला बांडेट बाटप्पासारखे आहे. १४ परमेश्वर तुमचा देव यात्रा कल्पवृ येळन तो मारंग वळेल व आपल्यामार्गे आशीर्वाद ठेवून जाईल की नाही कोण जाऊ; असे की जेंगेकळून तुम्हांस त्याच्या अजार्पण व पैर्याएल करितां येहील.

१५ तियोनांत करणा वाजवा; उपासाचा एक पवित्र दिवस नेमा, पवित्र मेल्य भरवा. १६ लोकांस असवा, मंडकी झुक करा, बडिलंज जमवा, मुले व स्तनपान करणारी अर्भके यांसाहि एकत्र करा; वर आपत्त्या खोलीतून व बधू आपत्त्या मंडपांदूल बाहेर येवोत. १७ देवडी व वेदी यांच्यामध्ये याजक, परमेश्वराचे सेवक, रुदन करीत म्हणोत, हे परमेश्वरा, आपत्त्या लोकांवर कळण कर; आपत्त्या बतानाची अप्रेतिश्च हीकै वेळे नव्हो; हीकै देशीक तर राष्ट्र त्यांची निर्वितीन करितात; त्यांचा देव वाता कोठे गेला असे र धूळी को म्हणावे ?

१८ तेव्हा परमेश्वराने आपत्त्या देशाविकडी हर्या धरिली, तो आपत्त्या कॉक्साविकडी कर्त्तव्याचा. १९ परमेश्वराने आपत्त्या लोकांची मिंवडी एकून घटले,

फाहा, मी तुम्हास धान्य, नवा द्राक्षारस व तेल पाठवून देतों, त्यांनी तुम्ही तुम व्हाळ; यापुढे राष्ट्रामध्ये मी तुम्हांला निदास्त्रद करणार नाही. २० उत्तरकरून आलेल्यास तुम्हांपासून धालवून रुख व वैरण प्रदेशांत हाकून देईन; त्याची अघाडी पूर्व समुद्रांत व पिढ्याडी पश्चिम समुद्रांत हाकून देईन; त्याचा दुर्गंध, त्याची घाण, वर येहिल; कारण त्यांने उम्भरपाणीची कुर्ये केली आहेत.

२१ अगे भूमि, मिळ नको, उल्लास कर, हर्ष कर, कारण परमेश्वराने महाकृत्ये केली आहेत. २२ बनपश्चान्ते, भिंडे नको, करण उनांतली कुर्ये हिरवी हात आहेत, आण्डे फळे देत आहेत, अंजिराची आड व प्राक्षीचा वेल आपले सत्त्व देत आहेत. २३ सीधोनपुऱ्हो, परमेश्वर तुमचा देव याच्या ठारी उल्लास करा, हर्ष करा; करण तुम्हास हितेकू होइल इतका आगोटीचा पाऊस तो देतो; तो पहिली पर्जन्य-शृष्टि म्हणजे आगोटीचा व वक्खाचा पाऊस पाहिलो. २४ मग खाली गवळाने भस्त्र जातील, कुर्डे नव्या द्राक्षारसाने व बोलाने उपकूल जातील. २५ मी तुम्हांवर पाठविलेले आपले महासैन्य म्हणजे झुळीली येणारे टोळ, चाढून खाणारे टोळ, अधारी टोळ व कुरुण्हणारे टोळ यांनी या वर्षाचे उत्पन्न खाली त्यांची तुम्हांस भरपाई कूलन देईन. २६ तुम्ही भरपूर अन खाल आणि तुम व्हाळ व ज्यांने तुम्हासाठी आवर्धावी कृत्ये केली सो तुमचा देव परमेश्वर याच्या नामाची स्तुति कराल; माझी प्रजा कवीहि लजित होणार नाही. २७ तुम्ही समजाल की इशाएल लोकमध्ये मी आहै; मी परमेश्वर तुमचा देव आहै; अन्य कोणी नाही; व माझी प्रजा कवीहि फरीत होण्हर नाही.

२८ यानंतर असे होईक की मी आपल्या आलेल्याचा मञ्जुष्यमात्रावर वर्षाव करीन, सेवांना तुमचे पुत्र व तुमच्या कन्या संदेश देतील, तुमच्या शृङ्खला स्वप्ने पडतील, तुमच्या तस्थांस इकृत शोतील. २९ तुमचे दास व दासी यांवरहि त्या समर्थी मी आपल्या आलेल्याचा वर्षाव करीन. ३० मी आकाशांत

* अथवा : आपल्यांते स अनुसास्त आगोटीचा पाऊस

व पृथ्वीवर रक, अग्रि व धुराचे लोळ अशी चिन्हे दाखवील. ३१ परमेश्वराचा महान व भयंकर दिवस येण्याच्यां सूर्य अंधकारमय व चंद्र रक्तमय होइल. ३२ तेव्हां असे होइल कीं जो कोणी परमेश्वराचा धावा करील तो तरेल; कारण परमेश्वराने महत्या-प्रमाणे निभावलेले सीधोन डोमारावर व यशस्विलांत राहतील आणि परमेश्वराने ज्यांना बोलाविले ते बाकी उरलेल्यांत राहतील.

१ पाहा, त्या समर्थी मी यहूदा व यस्त्वालेम ३ यांचा बंदिवास फिरवीन; २ तेव्हां सर्व राण्ये जगा कूलन याहोशाकाट (परमेश्वर न्याय करितो) त्या नोवाच्या खोन्यांत आणीन, आणि माझे लोळ, माझे वतन इशाएल, यांस त्यांनी राष्ट्रांत विश्वस्त्र माझा देश बांहून घेतला घण्णून तेथें त्यांजवर दावा मांडील. ३ त्यांनी माझे लोळ पणाला लाविले, त्यांनी मुल्या देऊन वेश्या घेतली, द्राक्षारस प्यावयासाठी त्यांनी मुल्यी विकली. ४ सोर, सीदोन व पलेशेशाचे सर्व प्रदेशांही, तुम्ही माझें काय कराण? मी केळेल्याचा बदला देतो काय? अथवा भजला कांही करितो काय? मी त्वरीने तुमचे कृत्य तुमच्या माझी मारीन. ५ कारण तुम्ही माझें सोनेवरूपे हरण केले आहे, तुम्ही माझी उत्तम रखें आपल्या देवांत नेत्री आहेत. ६ यहूदा व यस्त्वालेम यांतील लोकांस त्यांच्या देशांतून काहून दूर न्यावे म्हणून तुम्ही त्यांस ओरे येतील लोकांस विकले. ७ पाहा, जेथे तुम्ही त्यांस विकूल पाठविले तेथें त्यांची उठावणी कूलन त्यांस मी आणीन आणि तुमची कृती तुमच्या माझी मारीन; ८ आणि तुमचे पुत्र व कन्या यांस विकूल यहूदांच्या हाती देईन आणि ते त्यांस दुर्द्यारा राष्ट्रांस छाणजे शबाई लोकांस विकितील असे परमेश्वराने म्हटले आहे.

९ राष्ट्रांमध्ये हें जाहीर करा; यशस्वी कूलन लडाईची तयारी करा, वीरांची उठावणी करा; सर्व लवव्यांना एकवट होऊं वा, आणि त्यांना चाल करू वा. १० तुमचे फाळ ठोकून त्यांच्या तरवारी बनवा, आपल्या कोपत्यांचे भाले बनवा; अशक्तहि मी वीर

वाहे असेच इलो. १३ समेवतस्तद्या सर्व राष्ट्रानि, असुन वज्रांच्या अश्वकन जमा, हे परमेश्वर, तुहे वीर तिसे आण १४ राष्ट्र उठावणी करून यदोश्वर-फटाच्या स्थोन्यांत अवोत; वेणे मी न्यायसनावर असून समेवतस्तद्या सर्व राष्ट्रांचा न्याय कराणार आहे. १५ विष्व चालाचा, पीक तयार आहे; या, चला, उत्तरा; द्रक्षांचा घाणा भरला आहे; कुँदे भरून वाहत आहेत; कारण लोकांची कुष्ठाई फार आहे.

१६ लोकांच्या कुंडी, निर्णयाच्या स्थोन्यांत लोकांच्या कुंडी आहेत, कारण निर्णयाच्या स्थोन्यांत परमेश्वराचा दिवस येळन ठेपला आहे. १७ सूर्य व चंद्र काके पढले आहेत, तारे प्रकाशावदाचे वांचतात. १८ परमेश्वर सीयोनांतून गर्जना करितो, यश्वलेमांतून आपला शब्द ऐकवितो, आकाश व पृथ्वी घरथर कांपत आहेत, तरी परमेश्वर आपल्या लोकांचा आश्रय

आहे, इस्ताएल लोकांचा दुर्ग आहे. १९ सिनेनावद, माझ्या पवित्र बोग्यावर राहणारा परमेश्वर तुमचा देव मी आहे अै तुम्हांस कळेल, सेवांना यश्वलेम पवित्र स्वल्प होईल, यापुढे परके त्यांतून येणाराजागर नाहीत. २० त्या काळी असे होईल की पर्वतावस्तू नवा द्रिक्षास यापरेल, टेकड्यांवस्तू दूध वाहील, व यदूदाचे सर्व ओहोल पाण्याने भरून वाहील; परमेश्वराच्या स्थोन्यास पाणी पुरवील. २१ भिसर देश उजाड होईल व अदोम वैराण होईल, कारण त्यांनी आपल्या देशात निर्दोष रक्क पाढून यदूदाच्या वंशांवर बलाकर केला. २२ यदूदा तर सर्वकाळ वसेल, यश्वलेम पिंडायापिंडाया राहील. २३ त्यांचे पाडिलेले रक्क मी निर्दोष द्यवीन, तें पूर्णी निर्दोष द्यवीले नव्हतें; कारण परमेश्वर सीयोनांत वस्ती करितो.

आमोस

—२३१—

१ तकोवा येथील मेंढपाळ्यातला आमोस याला, १ यदूदाचा राजा उज्जीवा व इस्ताएलाचा राजा

योवाशाचा पुत्र यरावाम यांच्या काळी, भूर्मिंग-पूर्वी दोन वर्षे, इस्ताएलविषयी दृष्टांतरूपाने प्राप्त झालेली वर्चने ही :

२ तो म्हणाला, परमेश्वर सीयोनांतून गर्जना करितो, यश्वलेमांतून आपला शब्द ऐकवितो, मेंढपाळांची कुरणे शोक करितात व कर्मेलाचा माथा सुकून गेला आहे.

३ परमेश्वर म्हणतो, दिसिक्काचे तीन काय पण चार अपराध झाले, म्हणून मी शासन करण्यापासून माधार घेणार नाही; कारण मल्यांनी करण्याच्या लोखंडी यंत्रांनी त्यांनी गिलादाला मलिले. ४ तर हजाएलाच्या घरवर अभि पाठवीन; तो बेन-हदाद याचे महाल

जाळून फस्त करील. ५ दिसिक्काचा अडसर मोहून टाकीन, आवेन स्थोन्यांतील सिंहासनासूल असलेला व वेथेएनाचा राजवेत्रधारी यांचा निःपात करीन; अरामाच्या लोकांस पादाव करून कीरास नेतील, असे परमेश्वर म्हणतो.

६ परमेश्वर म्हणतो, गजाचे तीन काय पण चार अपराध झाले, म्हणून मी शासन करण्यापासून माधार घेणार नाही; कारण त्यांनी अदोमाच्या हवालीं करण्यासाठी जाळून सर्व लोकांस वंदिवान करून नेले; ७ तर मी गजाच्या तटावर अभि पाठवीन, तो त्याचे महाल जाळून फस्त करील. ८ मी अश्वदांतील सिंहासनासूल असलेला व अज्जलोनचा राजवेत्रधारी यांचा निःपात करीन; एकोनावर माझा शत्रुघ्नांची व पलिष्ठांच्या निःपात

नाथ होइल, असें प्रभु परमेश्वर महणतो.

५ परमेश्वर महणतो, सोराचे तीवं काय पण चार अपराध शाळे, महणून भी शासन करण्यापासून माधार बेणार नाही; कारण त्यांनी जाळून सारे वंशिकान अदोमाच्या हाती दिले व ते आत्मदंवरोबर केलेला करार समले नाहीत; १० तर भी सोराच्या सदाचार असि पाठीच, तो त्याचे महाल आळून फस्त करील.

११ परमेश्वर महणतो, अदोमाचे तीवं काय पण चार अपराध शाळे, महणून भी शासन करण्यापासून माधार बेणार नाही, त्यांने तरकारे घेऊन आपल्या वंशाचा पाठीचा केला, त्याने आपला कल्पना दाळून टाऱिला; तो आपल्या कोशाने एकसारखा तदक्षरता राहिला; त्यांने आपला संताप सतत ठेणिला;

१२ यासुळे भी तेमानार अभिशाळीच, तो अकाळे महाल जाळून फस्त करील.

१३ परमेश्वर महणतो, अभ्यामोन वंशजांचे तीन काय

पण चार अपराध शाळे, महणून भी शासन करण्यापासून माधार बेणार नाही; कारण त्यांनी आपली सीमा बाढविश्यासाठी निलाहाच्या गरोदर लिंगांना खिरिले; १४ तर भी राज्याच्या तदाल अभिशाळीन, वचाच्या दिवशी रणशब्द होत असतां व वाचटव्याच्या दिवशी तुकाळ होत असतां तो तिचे महाल जाळून फस्त करील;

१५ अभिशाळीचा राजा-व त्याच्यावरोबर त्यांचे सरदार वंशिकान होकल जातील असें परमेश्वर महणतो.

१ परमेश्वर महणतो, मधावाचे तीन काय पण चार अपराध शाळे, महणून भी शासन करण्यापासून माधार बेणार नाही;

२ कारण त्यांने अदोमाच्या राजाची

हाडे भाजून त्यांचा तुला केला; ३ त्यासुळे भी मधावाचार अभिशाळीन, तो करीयोग्याचे महाल जाळून फस्त करील व त्या दंगलीत रणशब्द व लिंगांचा आवाज होत असतां, मधाव नष्ट होईल;

४ भी त्याच्यावरोबर त्याच्या सर्वे सरदारांसे

माझून टाकीन, व त्याच्यावरोबर त्याच्या सर्वे सरदारांसे

माझून टाकीन, असें परमेश्वर महणतो.

५ दिले आहे, त्यांनी त्याचे विधि पाळिले नाहीत; व त्याचे बाढवडील ज्या खोल्या योद्दीस अतुसरले त्याच्यायोग्ये से बहले आहेत; ६ त्यासुळे भी यहूदाचर अभिशाळीन, तो यशस्विलाचे महाल जाळून फस्त करील.

७ परमेश्वर महणतो, इत्याएलांचे तीन काय पण चार अपराध शाळे, महणून भी शासन करण्यापासून माधार बेणार नाही, असें ते रुयासाठी धारिंकस विक्रीतात, एका जोड्यासाठी गरिवाई विक्रीतात; ८ गरिबांची मस्तके खुलील लोकवितात, ते दोनोंच्या भागांत आडवे येतात; माझ्या पवित्र नमामास उद्धा लांगव्याकरिता शुल्कांचा बाप एकाच तल्हीकडे जातात. ९ गहाण बेत्तेल्यांची शाळून ते प्रत्येक वेदीजवळ निजतात आणि आपल्या दैनंदिनाच्या मंदिरात बेत्तेल्या दंडांचा द्राक्षाचारस प्राशन करितात.

१० भी तर त्याच्यापुढील अभोरी लोकांचा संहार केला; त्यांची उंची गंधसंहळत्या उंचीशारखी होती. ते अझोन प्रांडांसारखे मजबूत होते, भी वरून त्यांने फळ व खाळून त्यांचे मूळ नासविले. ११ भी तुम्हास अभोरी लोकांच्या देशांने बतन देण्यास मिसर देशांतून आणिले व चालीस वर्षे रानांतून फिरविले. १२ तुम्हाच्या पुत्रांतील कांहीना संदेशे होण्यासाठी व तुम्हाच्या तश्चांतील कांहीना नाजीर होण्यासाठी भी बाढविले, इत्याएल वंशजहो, असें नव्हे काय, असें परमेश्वर महणतो. १३ तरी पण तुम्ही नाजीरांसे पाजिला व संदेशांस संवेद्य देऊन नक्का अशी आळा केली.

१४ यासुळे पाहा, धान्याच्या पेण्यांनी गच्छ भरलेला गाडा जसा खाली दबतो तसें भी तुम्हांला दावीन. १५ जो चपल त्यास पत्त्यान साधावयाचे नाही, बळकट आहे त्यास आपली शक्ति चालवितां यावयाची नाही, वीरास आपला जीव वांचवितां येणार नाही; १५. धनुषाच्यात्प्रत्यं उभे राहता येणार नाही, चपल पायाच्या दूसरामध्ये आपला बचाव करतां येणार नाही; घोडेस्वारास आपला जीव वांचवितां येणार नाही; १६ वीरांपेक्षी महावैर्यवानहि त्या दिवशी उडाळोडाच पक्कन जाईल, असें परमेश्वर महणतो.

१ आथवा : देवाच्या

१ इस्त्राएलवंशजहो, तुम्हांविरुद्ध म्हणते जे सर्वे
२ कुळ भी मिस्त्र देशांतुन बाहेर आणिले स्थान्या-

३ विरुद्ध परमेश्वरानं सांगितलेले बचत ऐका, तें असे :
४ भूतलावरील सर्व कुळांत केवळ तुमच्यावोबरच भी
परिचय केला; म्हात्रा तुमच्या सर्व हुळ्यांवड्हाल
मी तुमची झडती घेईन.

५ द३ पूर्वसंकेत केल्याशिवाय दोघे जण एकमेकांबरोबर चालतील काय? ६ परध

नसल्यास वनांत सिंह गर्जना करितो काय? कांही धरिले नसल्यास तरुण सिंह आपल्या युहेत गुरुमुरतो

काय? ७ पाशच माडिल नसल्यास पक्षी जमिनी-वरत्या जाळ्यांत अडकेल काय? ८ जाळ्यांत कांही अडकले नसल्यास तें जमिनीवरून वरउडेल काय?

९ नगरांत राणींग वाळविल्यास लोक आवरावयाचे नाहीत काय? १० नगरावर विपत्ति आली असून ती परमेश्वराने आणिली नाही असे होईल काय? ११ प्रभु परमेश्वर आपले रहस्य आपले सेवक संदेषे यांस कळविल्याशिवाय खरोखर कांहीच करीत नाही. १२ सिंहांने गर्जना केली आहे; त्याला भिणार नाही असा कोण? प्रभु परमेश्वर बोलला आहे; संदेश दिल्यावांचून कोणाच्याने राहवेल?

१३ अद्दोदांतील महालांतुल व मिस्त्र देशांतील महालांतुल असे जाहीर कूल संगा: शिमरोनच्या ढोगांवर जमा व्हा; त्यासध्ये केवढी दंगल चालली आहे ती पाहा, त्याच्यांत काय जुल्म होत आहे तो पाहा.

१४ परमेश्वरांने असे म्हणणे आहे की हे जे आपल्या महालांत बलात्कार व विचंस यांच्यायोगे धनसंकल्प करितात त्यांस सरल आचरण करण्याचे ठाऊक नाही.

१५ त्यास्तव प्रभु परमेश्वर म्हणतो, तो पाहा शत्रु! तो देश वेणार! तो तुझे बल इरण करणार व तुझे महाल उडवार! १६ परमेश्वर म्हणतो, जसा मैठपाळ सिहाच्या तोंडांतून दोन तंगल्या अथवा कानाचा एकादा तुकडा बचावितो तसे पलंगच्या कोणांत रेशमी गोदीवर बसणारे इस्त्राएलचे वंशज आपला जीव वांचवितील.

१७ हे ऐका, व याकोबाच्या धराण्याविरुद्ध प्रतिज्ञापूर्वक संगा: प्रभु परमेश्वर सेनाभीवा देव देव म्हणतो; १८ ज्ञा दिवरीं इस्त्राएलच्या धराण्याचा त्यांच्या अपराजात्मक भीमसंकुष्ठु घेईल, तेल्हां वेशेलत्या वेशांचा समावृह घेईल, वेलीची शिवं तोडिली जाऊळ ती भूमीवर पाटवील. १९ हिंकाळ्याचा महाल उळल्याच्या महात्मवर आद्यद्वन यांची, हस्तिंदंताने मदविडेली घरे नष्ट होतील, बहुत थें नाहीतरी देसील, असे परमेश्वर म्हणतो.

२० श्रोमरोन ढोगावर असणाऱ्या बाशामाच्या २१ माहीने, ज्या तुम्ही दीनांस नाडितां, गरिबांस ठेचितां व आपल्या धन्यांस म्हणतां, आणा, आम्हांस पिंड था, त्या तुम्ही हे बचन ऐका: २२ प्रभु परमेश्वराने आपल्या पवित्रतेची शपथ वाहून रहटले, पाहा, असे दिवस येत आहेत की तुम्हांस आकर्षणी ओहून नेतील, शिळ्क राहिलेल्यांस मासे धराण्याच्या गवळांनी ओहून नेतील. २३ एकीपुढे एक अशा तुम्ही तदाच्या भगदावांतुल नीट बाहेर चालत्या व्हाल वे हमेंगांत जाळून पडाल, असे परमेश्वर म्हणतो.

२४ वेशेलास जाऊन पातक करा, चित्याखास जाऊन पातकाची शृद्ध करा; प्रतिदिवशी सकाळी आपले यज्ञ अर्पा, दर तीन दिवसांनी आपले दशमांस आणा; २५ खमीर वातालेल्या भाकीची अर्पणे इशोपकारस्मरणासाठी होमस्मे अर्पा; स्वसंतोषाने केलेल्या अर्पणांचा पुकारा करा; ती शर्वांस ऐकवा; इस्त्राएल वंशजहो, तुम्हांस हे आवडते असे प्रभु परमेश्वर म्हणतो.

२६ मी तर तुम्हां तुमच्या सर्व नगरांत दांतांची स्वच्छता दिली, व तुमच्या सर्व स्थलीं भाकीची बाल पाडिली तरी तुम्ही मजकडे वळलां नाही असे परमेश्वर म्हणतो. २७ कामणीचा अथापि तीन महिने आहेत तोच पाठस तुम्हांकडे जाऊ नये म्हणून मी तो आवरून थरिल; तो एका नगरावर पडावा, एकावर पहू नये, असे मी केले; एका शेतावर पाठस पडला, एका शेतावर पडला नाही; तें सुकून गेले. २८ दोन तीन गोव पाणी पिण्यासाठी एका गांवांत पडतशडत घेले, स्थानी तुति ज्ञाली नाही;

तरी तुम्ही मजकडे बळलां नाही जसे परमेश्वर म्हणतो. ९ तोविर व भेरेड हाण्यायोगे भी तुमचे ताळण केले, तुमचे जाग, तुमचे ब्राह्मीचे मळे, तुमची अधिकारी जाडे व तुमची जैन जाडे, कुतुंबाचा टोळीनी साळन टाळिले; तरी तुम्ही मजकडे बळलां नाही जसे परमेश्वर म्हणतो. १० भिसर देशात्माप्रभायोगे भी तुमच्यात मरी पाठिली, तुमचे तस्म मुख तुमच्या घोड्योसह भी तरवारीने विचित्र आहेत; तुमच्या छाप्यातील दुर्गंघ येण तुमच्या नाळत जाईसे भी केले; तरी तुम्ही मजकडे बळलां नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. ११ देवांने सोरेस व गमोरा यांचा नाश केला तस्म तुमच्यातस्यां कांही ज्ञानाचा केला आहे; तुम्ही अशीतल काढिलेच्या कोकिलासारखे जाला; तरी तुम्ही मजकडे बळलां नाही, असे परमेश्वर म्हणतो.

१२ शास्त्रव हे इशाएला, भी तुल्य असेंच करीन; भी तुल्य असेंच करीन, म्हणून हे इशाएला, आपल्या देवास्तमेव येण्यास रिष्ट ऐस. १३ कारण जो पर्वत निर्माण करितो; बारा उत्तम करितो, मनुष्याच्या मनांतील विचार काय आहेत याची साला जाणीव करू देतो, जो प्रवात अंथ-करमव करितो आणि पृथ्वीच्या उच्च स्थलांवर चालतो त्यांचे नाम परमेश्वर, सेनावीश देव, हे आहे.

१ हे इशाएलाच्या घराण्या, हे जे विलापबचन १५ भी तुम्हांचिस्तु उचारितों ते ऐका. २ इशाएल-कुपारी पडली आहे; ती पुन: उठवाचाची नाही; सिंलं आपल्या भूमीवर टाळून दिले आहे; तिंच उठविणारा कोणी नाही. ३ कारण प्रभु परमेश्वर म्हणतो, ज्या मनांतील हजार निश्च तेंय शंभर व ज्यांतल शंभर निश्च तेंय दहा, असे इशाएलाच्या घराण्यात उत्तील.

४ कारण परमेश्वर इशाएलाच्या घराण्यास म्हणतो, अज्ञ शरण या म्हणजे वांचाल; ५ परंतु वेळेवरूप शरण आजे नका, गिलालांत प्रवेश करू नका, पंचीकडे वैरसेव्यास आजे नका; कारण गिलाल सात्रीने बदिवालांत वाईल, व वेळेल शूल्यवत होईल. ६ परमेश्वरास शरण आ, म्हणजे वांचाल; वाहीतर तो वैरसेव्यास घराण्यावर

अभीसारखा पहून त्याला खाळून टाकील; त्याला विज्ञविणा वेशेलोत कोणी असणार नाही. ७ न्यायाचा कहू दवणा करणारे व धार्मिकता खुलीस मिळविणारे लोकहो, ८ ज्यांने कृतिका व शृंगारीष ही नक्ते केली, जो निविड अंधकाराची प्रभात करितो व दिवसाची काळेसी रात्र करितो, जो सुमुद्राच्या जलांस बोलावून पृथ्वीच्या पाठीवर ओरिती, त्यांचे नाम परमेश्वर हे होय. ९ तोच बस्त्रालांस एकाएकी नाशाप्रत नेतो, म्हणजे मग दुर्गाचा विचेस होतो.

१० वेशीत हितबोध करणाच्याचा ते द्वेष करितात, सात्त्विकरणे बोलणाच्याचा बीट मानितात. ११ तुम्ही गरिबास तुडवितां व भेट म्हणून स्थान्यापासून धान्य उपटां, यामुळे तुम्ही जी विचारांनी घरे बांधिली आहेत त्यात तुम्ही राहणार नाही, तुम्ही जे द्राशीचे रमणीय मळे लाभिले आहेत त्यांचा द्राक्षारास पिणार नाही. १२ कारण तुमचे अपराध किंती आहेत व तुमची पातके किंती घेर आहेत हे मला ठळक आहे; तुम्ही धार्मिकता जाचितां, तुम्ही लाच घेतां व वेशीत दरिघांचा न्याय बुडवितां. १३ शास्त्रव जो शहाणा असेल तो अशा वेळी मौन घरील, कारण दिवस वाईट आहेत.

१४ तुम्ही वांचावे म्हणून बच्याच्या मार्गे लागा; बाह्याच्यामांगे लागू नका, म्हणजे तुम्ही म्हणतो त्याप्रमाणे परमेश्वर, सेनावीश देव, तुम्हांवरेव असेल. १५ वाढाटाचा द्वेष करा, बन्याची आवड घरा, वेशीत न्याय स्थापीत करा; परमेश्वर सेनावीश देव योसेफाच्या अवशेषवर कदाचित दया करील. १६ शास्त्रव परमेश्वर सेनावीश देव, प्रभु, म्हणतो, प्रत्येक चवाचावर शोद होईल, गळयागळयांत लोक दायवाय म्हणतील; ते शोक करावयास शेतकऱ्यास बोलावितील व विल्लपीत म्हणाऱ्यांत जे चतुर त्यांस आकंदन करण्यास बोलावितील. १७ द्राक्षीच्या प्रत्येक मळ्यांत आकंदन होईल, कारण भी तुमच्यामधून जाईन असे परमेश्वर म्हणतो.

१८ परमेश्वराचा दिवस याचा असी जे इत्या बाब्मातात, त्यांस विकार असो! परमेश्वराचा दिवस येण्याची तुम्ही कृ-

इच्छा करितां ? तो अंधकारमय आहे, प्रकाशमव नव्हे. १९ एकादा मनुष्य सिंहापासून पळतो तों त्याला अस्वल गाठिते, तो घरांत येऊन भितीला हात टेकतो तों त्याला सर्प दंडा करितो, तसा हा प्रकार आहे. २० परमेश्वराचा दिवस अंधकारमय असणार, प्रकाशमय नसणार, तो अगदी काळेखाचा असणार; त्यात मुळीच चमक नसणार असें नव्हे का?

२१ तुमच्या उत्सवांना मला टिटकारा आहे, मी ते तुच्छ मानितों; तुमच्या पवित्र मेल्यांचा वासाहि मला खपत नाही. २२ तुम्ही मला होम व अश्रवणे अर्पिली तरी त्यांत मला काही संतोष नाही; तुमच्या पुष्ट पश्चिम्या शांत्यर्पणांकडे मी ढुळूल पाहणार नाही. २३ तुमच्या गायाचा गोंगाट मजपासून दूर न्या, तुमच्या वीणाचे वादन मी ऐक्कार नाही. २४ न्याय पाष्ठाप्रमाणे व धार्मिकता प्रवंड लोंद्याप्रमाणे वाहो.

२५ हे इस्लाएलच्या घराण्या, तुम्ही रानांत वाळीस वर्षे मला पशुज्ञ व अश्रवणे अर्पात होतो काय? २६ तुम्ही ओपल्या राजाचा मंडप, आपल्या मूर्तीचा देवळहारा व तुम्ही केलेला आपल्या देवाचा तारा हीं तुम्ही वाहून न्याल; २७ आणि मी तुम्हांस दिमिष्काच्या पठीकडे बंदिवान कलू नेईन, असें परमेश्वर महणतो; सेनाधीश देव हैं त्याचें नाम आहे.

१ स्त्रीयोनांत सुखवत्तु असणारे व शोमरोनाच्या ६ पर्वतावर निश्चित असणारे यांस विकार असो!

प्रधान राष्ट्रांतल्या ज्या प्रमुखांकडे इस्लाएलांचे घराणे धाव घेते त्यास विकार असो! २ पलीकडे काळजेस जाऊन पाहा, व तेथून महान हमाथास जा, पलिष्ठांच्या गधास जा; शा राज्यापेक्षां तीं श्रेष्ठ आहेत काय? त्यांचा मुल्लख तुमच्या मुल्लखापेक्षां मोठ आहे काय? ३ अहो तुम्ही विपत्तीच्या दिवसाचा विचार लांबणीवर टाकितां आणि बलात्काराचे आसन जबळ आणितां; ४ तुम्ही हस्तिदंती पलंगांवर निजतां व भंकवंवर

१ अशवा: आपला राजा सकूय, आपल्या कैवान मूर्ती व तुम्ही केलेल्या आपल्या देवाचा तारा हीं तुम्ही वाहून नेत असां.

ताशूत पढां; कल्यांतली कोरें व गोव्यांतली वासरे खातां. ५ तुम्ही वीणेच्या सुरावर काहीतरी गत असेतां; दाविदप्रमाणे अनेक तंतुवार्ये वनवितो; ६ तुम्ही घागरीच्या घागरी द्राक्षारास पितां, उत्तम तेलेना आपणांस मासितां, योसेफावरील आपटीबद्दल तुम्ही खेद करीत नाहीं.

७ शास्त्र ते आतां बंदिवानांच्या अग्रभागी चालून बंदिवासात जातील, ख्यालीखाशाली करण्यांचा गोंगाट नाहीसा होईल. ८ प्रभु परमेश्वराने स्वतंत्री शपथ वाहिली; परमेश्वर, सेनाधीश देव महणतो, मी याकोबाच्या वैभवाचा तिरस्कार करितो, त्याच्या महालांचा मी टिटकारा करितो; हे नगर व सांतील सर्व मी इतरांच्या हातीं देईन. ९ मग असे होईल की एका घरांत दहा मनुव्ये असली तरी ती मरतील. १० एकायाचा नातलग त्याला उचलप्यासाठी आणि त्याला जाळप्यासाठी त्याची हाडे घरांतलु बाहेर नेप्पास येईल, तेव्हा तो घरांतल्या अंतर्भागी असणाऱ्यास विचारील कौं आणली कोणी तुम्हावरोवर आहे काय? तो म्हणेल, नाही; तेव्हा हा म्हणेल, गण्य राहा, परमेश्वराचा नामोवर करावयाचा नाही. ११ कारण पाहा, परमेश्वर आळा करील तेव्हां मोठ्या घरांत भगदांड पाडण्यात येतील आणि लहान घरांस भेगा पाडण्यांत येतील.

१२ घोडे खडकावर घावतात काय? कोणु तेथे वैल नेझन नांगरितात काय? तुम्ही तर न्यायाएवजी विष व धार्मिकतेच्या कल्पाएवजी कहदवणा केला आहे. १३ तुम्ही अस्तिलांत नसलेल्या गोटीबद्दल हर्ष करितो; तुम्ही महणतां, आम्ही आपल्या सामर्थ्यांने सत्ता संपादिली नाही काय? १४ परमेश्वर, सेनाधीश देव महणतो, पाहा, हे इस्लाएलच्या घराण्या, मी तुम्हावर एक राष्ट्र उठवीन; ते हमायाच्या सीमेपासून अराबाच्या आहोकार्यात तुम्हांस पीडीतील.

१ प्रभु परमेश्वराने मला दाखविले, तों पाहा, ७ पदसाळ उगवाप्याच्या सुमारास त्यांने टोळ उत्पन्न केले; आणि पाहा, राजाकरिता कापी जाल्यावर उगवलेले तें गक्त होतें. २ आणि असें आळे

की त्यांनी देशांतील ज्ञानपाला खालिल पार केला, तेव्हां मी म्हणालो, हे प्रभु परमेश्वरा, मी विनंती करतो, क्षमा कर, याकोबाचा कसा टिकाव लागेल ? करण तो दुर्बल आहे. ३ तेव्हां परमेश्वराला यावदल अनुताप झाला व तो म्हणाला, असे घडवयाचे नाही.

४ प्रभु परमेश्वराने मला दाखविले तों पाहा, शासन कल्प्यास त्यांने अभिला बोलविले, तेव्हां त्यांने महासामर खालिन टाकिला व भूमिहि तो खालिन टाकिणार होता. ५ तेव्हां मी म्हणालो, हे प्रभु परमेश्वरा, मी विनंती करितो की हे थांबीव, याकोबाचा कसा टिकाव लागेल ? करण तो दुर्बल आहे. ६ तेव्हां परमेश्वराला यावदल अनुताप झाला, प्रभु परमेश्वर म्हणाला, हेहि घडवयाचे नाही.

७ त्यांने मला दाखविले तों पाहा, ओळंबा लावून बांधिलेया भिंतीवर प्रभु उमा आहे, त्याच्या हत्तात ओळंबा आहे. ८ परमेश्वर मला म्हणाला, आमोसा, तुला काय दिसते ? मी म्हणालो, ओळंबा; प्रभु म्हणाला, पाहा, माझे लोक इशाएल आम्यामध्ये मी ओळंबा घरितो; मी यापुढे त्याची गय करणार नाही. ९ इसाहाकाची उच्छ्वासे ऑसाड होतील, इसाएलच्या पवित्र स्थानाची नाशधूस होईल आणि मी तरवार वेळन याराबामाच्या धराण्यावर उठेन.

१० मग वेश्ये येथील याजक अमस्या यांने इसाएलच्या राजा याराबाम यास निरोप पाठविला की, इसाएली धराण्याच्या भरवस्तीत आमोसाने फितुरी केली आहे, त्याची सर्वे वचने देशाल सहन होत नाहीत. ११ करण आमोस म्हणतो, याराबाम तरवारीने मरेल, व इसाएलास त्याच्या वेशातून खालीने पकडून नेतील. १२ मग अमस्या आमोसाला म्हणाला, अरे शृष्टा, जा, याहूदा देशात पकडू जा; सेव्य संदेश सागून पोट भर; १३ पण वेश्येलत यापुढे संदेश सागून को; करण हे राजाचे पवित्र स्थान, ही राजाचानी आहे.

१४ तेव्हां आमोस अमस्याला म्हणाला, मी संदेश नाही अगर संदेशाचा पुत्र नाही, तर मी गुरुस्ती, दंकराच्या झाडाची निगा करणारा आहे. १५ मी

कळणामार्गे असता परमेश्वरांने मला निवडिले, परमेश्वर मला म्हणाला, जा, माझे लोक इसाएल यांस संदेश सांग. १६ तर परमेश्वरांने वचन ऐक; तू म्हणतोस, इसाएलाविस्त्व संदेश सांगून नको, इसहाकाच्या धराण्याविस्त्व शब्द काहूं नको; १७ यास्तव परमेश्वर म्हणतो, की तुझी बायको नगरात वेश्या होईल, तुझे पुत्र व तुझ्या कन्या तरवारीने पडतील. तुझी जमीन सूत्र लावून वांदून टाकितील, तू स्वतः अमंत्र देशांत मरकील, आणि इसाएलास त्याच्या देशांतून खालीने वंदिवान करून नेतील.

१ प्रभु परमेश्वराने मला दाखविले तों पाहा, **C** मला पक फळाची पाटी दिसली. २ तो म्हणाला, आमोसा, तुला काय दिसते ? मी म्हणालो, पक फळांची पाटी; मग परमेश्वर मला म्हणाला, माझे लोक इसाएल यांचा अंतसमय आला आहे; यापुढे मी त्याची गय करणार नाही. ३ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी मंदिरांतील गीते आकंदनाची होतील, प्रेतांच्या रात्री पडतील, सर्व ठिकाणी तीं बाहेर फेकितील; गप्प राहा।

४ जे तुम्ही दिविंदास शिळ्यासाठी आ पसरितो व देशांतील दीनांस नष्ट कराण्यास पाहाता ते तुम्ही हैं ऐक; ५ तुम्ही म्हणतां, चंद्रदर्शन कधी अटोपेल ? म्हणजे आम्हांस धान्य विकावयास सापडेल, शब्दाच केळ्हा संपेल ? म्हणजे आम्ही गहूं बाहेर काहे, एका लहान करू, शेकेल मोठ करू व खोल्या तागडीने फसदू; ६ म्हणजे आमी रुपे देऊन दीनांस विकत घेऊ, एक जोडा देऊन गरिबास विकत घेऊ व गव्हाची खेर विकून काहूं. ७ परमेश्वराने याकोबाच्या वैभवाची शपथ बाहिली आहे की मी त्याची कोणतीहि कमे खालीने कधीहि विसरणार नाही. ८ यामुळे भूमीचा थरकांप होणार नाहीं काय ? तिजवरील प्रत्येक रहिवासी शोक करणार नाहीं काय ? तिला नील नदीप्रमाणे पूर्णपणे पूर येईल, भिसर देशाच्या नदीप्रमाणे ती लख्येल व पुनः ती ओसरेल. ९ प्रभु परमेश्वर म्हणतो, त्या समस्ती असे होईल कीं मी सूर्योचा दुपारी अस्त करीन, निरश्रद्धा दिवशी पृथ्वीवर अंधार करीन.

१० तुमचे उत्सव मी शोकाचे दिवस करीन, तुमची सर्व गीतें विलापलप करीन, सर्वांच्या कंबरेस गोणताट गुंडाळीन, सर्वंची डोकी भादरून टाकीन, कोणी एकुलच्या एका मुत्ताचा शोक करावा त्या प्रसंगासारखा तो प्रसंग करीन आणि त्याचा शेवट क्षेत्रमध्ये करीन.

११ प्रभु परमेश्वर रहणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की त्यांत मी देशावर दुष्काळ आणीन; तो दुष्काळ अजाचा नव्हे किंवा पाण्याचा नव्हे, तर तो परमेश्वराची बचने ऐकण्यासंबंधाचा होईल. १२ ते शा समुद्रांपासून त्या समुद्रापर्वत भटकतील, उत्तरपासून पूर्वेपर्वत पदवत-झडत जातील; ते परमेश्वराचे बचन प्राप्त करून घेण्यासाठी इक्कून तिकडे थावतील तरी त्यांस तें प्राप्त व्यावयाचे नाही. १३ त्या समर्थी सुंदर तरुणी व तश्च तहानेने मूर्च्छित होतील. १४ जे शोमरोन वेषील मूर्तीची शपथ घेऊन रहणतात की, हे दाना, तुम्हा देशांच्या जीविताची शपथ, वैर-क्षेत्राच्या यात्रेची शपथ, ते पढतील; पुनः उठावयाचे नाहीत.

१ मी प्रभूला वेदीजवळ उभे राहिलेले पाहिले; २ तो महाणाला, सांवांच्या माध्यांवर प्रहार कर महणजे उंबरठे हाल्कील; त्याचे तुकडे करून त्या सर्वांच्या डोकांवर पाड; त्यांच्यातले शेष उत्तील ते मी तर-वारीने वर्धीन; त्यांतला कोणी पद्धन जाऊ नहील, पण त्याला पद्धन जातां येणार नाही; त्यांतला कोणी निसदून जाऊं पाहील, पण तो निभावणार नाही. २ ते अधोलोक फोडून आंत उत्तरले तरी माझा हात त्यांस तेथून ओढून काढील; ते वर स्वर्वात नव्हले तरी तेथून मी त्यांस खालीं ओढून आणीन. ३ ते कर्मेलांच्या माध्यावर लपून राहिले तरी मी त्यांचा सुगाळा लाईन व तेथून त्यांस ओढून आणीन; ते समुद्रांच्या तलीं माझ्या दृष्टीआड लपून राहिले तरी मी तेथें संपर्स आज्ञा करीन. म्हणजे तो त्यांस डेसेल; ४ आणि ते शत्रुपुढे पाडाव होउन गेले असले तरी तेथें मी तरवारीस आज्ञा करीन. म्हणजे ती त्यांस कवील; मी त्यांच्याकडे दृष्टि लावील, ती त्यांच्या वाईटासाठी असेल, बन्यासाठी नव्हे.

५ कारण प्रभु, सेनापीश परमेश्वर, यांने भूमीला हात लावतांच ती विरघळते आणि तिजवरील सर्व रहि-

वाई शोक करितात; रित्या नील नदीप्रामाणे पूर्ण पणे पूर येईल, मिसर देशांच्या नदीप्रामाणे ती पुन ओसारेल. ६ तो आकाशांत आपल्या मंदिराचे मजके उभारितो, पृथ्वीवर त्यांने आपला नमोमंडप स्थापिला आहे, तो समुद्रांच्या पाण्यास बोल्यावून तें पृथ्वीच्या पाणीवर ओतितो; त्यांचे नाम परमेश्वर आहे.

७ इसाएल वंशजहो, तुम्ही मल्य कुशांच्या वंशजांसारखे नाही काय, असे परमेश्वर म्हणातो. मी इसाएल लोकांस मिसर देशांतून, पलिशी लोकांस कफ्तोरांतून आणि अरामी लोकांस कीरांतून आणिले नाही काय? ८ पाहा, प्रभु परमेश्वराचा डोका या पाणिष राज्यावर आहे; मी तें पृथ्वीच्या पाठीवरून नष्ट करील; याकोवाचे घरांमध्ये मात्र मी समूढ नष्ट करणार नाही, असे परमेश्वर रहणतो. ९ कारण पाहा, थान्य चाळ्यांने चाळितात आणि एक लक्षणसा दाखाहि जास्तीवर, पढत नाही, तसें मी आज्ञा करून इसाएलांच्या वराप्यास सर्व राश्ट्रांतून चाळून राहिल. १० माझ्या लोकांतके जे सर्व पापी जम, आम्हांस अनिष्ट गांगांगर नाही, ती आम्हांगर याही, असे म्हणतात ते तरवारीने मरतील.

११ शाविदाचा पदवेळा देरा त्या दिवशी मी उभारीन व त्यांची भगवांदें तुजवीन; त्यांने जे कोसळले आहे तें मी उभारीन; तो पूर्वकाळी होता तसा तो बनवीन; १२ मग ते अदोमाच्या अववेशाचा व उपास मात्रै नांव ठेविले आहे त्या सर्व राहूंचा ताका घेतील, असें हें कृत्य करणारा परमेश्वर रहणतो. १३ पाहा, परमेश्वर रहणतो, असे दिवस येत आहेत की नांगरणारा कापणी करणाऱ्याला गांठील व द्राशे तुडविणारा ची येणाऱ्यास गांठील; डॉगरांवरून नवा द्राक्षारास वाहील व सर्व टेकल्यांना पासर पुटतील. १४ मी आपल्या इसाएल लोकांचा वंदिवास पासलीन; ते ओसाड झालेली नगरे वांभितील व त्यात वस्ती करितील; ते द्राक्षीचे मळे लावितील व त्यांचा द्राक्षारास पितील; ते बाग लावितील व त्यांची फळे झालील. १५ मी त्यांस त्यांच्या भूमींत त्यांवीन व जी भूमि मी त्यांस दिनी आहे तीतून त्यांस यापुढे उपहून द्याक्षांवंत बेळार नाही, असे परमेश्वर तुझा देव म्हणतो.

ओबद्या

~*~*~*~*

१ ओबद्याला झालेला दृष्टांतः

अदोमाविषयीं प्रभु परमेश्वरानें हें महट्ठेः परमेश्वरापासून आम्ही हें वर्तेमान ऐकले आहे; एक जासूद राष्ट्रांमध्ये बाठविलेला आहे; तो म्हणतो, उठा, आपण त्याजवरोबर लढावायास जाऊ. २ पाहा, मी तुला राष्ट्रांमध्ये क्षुद्र केले आहे; तुला फार तुच्छ मानितात. ३ संकटकाच्या कंपारीत उत्तम स्थानी वसणाऱ्या, तुं आपल्या मनोतां समजतोस की मला खाली जमिनीवर कोण पाढणार? या तुक्क्या मनाच्या अभिमानाने तुला दगा दिला आहे. ४ तू गरुडप्रभामणे आपले घरटें उंच केले, तुम्हें घरटें तन्यांमध्ये आंधिले, तरी मी तुला तेथून ओहून खाली पाडील, असे परमेश्वर म्हणतो. ५ तुजवर चोर आले, रांडी लुटाल आले, तर त्यास हवें तेवढेंच ते घेतील, नाही काय? द्रांदैं खुडणारे तुजकडे आले, तर ते सरवा नाहीत का ठेवणार? पण तुक्की तर किती नासाडी झाली आहे! ६ एसावाची मालमत्ता कशी खुडाळून काढण्यात आली आहे! त्याचे गुस निविक करो हुडक्यात आले आहेत! ७ तुजवरोबर करारमदार केलेल्यांनी तुला सीमेवर लावून दिले आहे; तुजवरोबर सक्का केलेल्यांनी तुला फसविले आहे, ते तुजवर प्रबल झाले आहेत. तुम्हें अन्न खाणाऱ्यांनी तुझ्यासाठी जाळे पसरिले आहे; अदोमांत समज मुळीच नाही. ८ मी अदोमांतून सुड पुरुष नाहीतसे करीन, एसावाच्या पहाडांतून बुद्धि नाहीशी करीन, असे त्या काळी नाही का घडणार, असे परमेश्वर म्हणतो. ९ अरे तेमाना, तुम्हे तीर कव खालील, म्हणजे प्रत्येकाचा वथ होऊन एसावाच्या पहाडांतून सर्व नष्ट होतील.

१० तू आपला भाऊ याजवर याजवर गहजव केला म्हणून लज्जेने तू त्यास होशील, व तुला कायमचे नष्ट करीतील. ११ ज्या दिवशी तू अलग राहिलास, ज्या दिवशी परके त्याची मालमत्ता घेऊन गेले, परदेश्यांनी त्याच्या बेशीत चिन्ह बस्तुलेमाविषयी चिन्हा टाकिल्या, त्या दिवशी तोरी त्यांतला एक होतास. १२ तू आपल्या भावाचा डोंगरावर येतील; आणि राज्य परमेश्वराचे होईल.

संकटसमय व त्याच्या विपत्तीचा दिवस, पाहून संतोष मानून को आणि यहूदाच्या बंशजांस नाशसमय प्राप्त झाला असतां तुला आनंद बाढू देऊ नको; संकटाच्या दिवशी तात्याने बोलू नको. १३ माझ्या लोकांच्या विपत्काळी त्यांच्या बेशीत चिरून नको, त्यांच्या विपत्तीच्या दिवशी त्यांचे संकट पाहून संतोष मानून नको, त्यांच्या विपत्काळी त्यांच्या मालमत्तेला हात लावून नको. १४ त्याच्या पक्कू जाणांच्यांस मालून टाकिल्यासाठी चवाच्यावर उभा राहू नको, संकटाच्या दिवशी त्यांच्या निभावलेल्यांस घरून देऊ नको.

१५ कारण परमेश्वराचा दिवस सर्व राष्ट्रांना समीप घेऊन ठेपला आहे; तूं केले तसें तुला करीतील; तुझी करणी तुझ्याच डोक्यावर उलटेल. १६ कारण तुम्ही जर्से माझ्या पवित्र पर्वतावर प्यालां तरी सर्व राहैं सतत पीत राहतील; तौं पिझून बरळील आणि होतीं की नव्हरी अशी होतील; १७ पण निभाव-घेऊन सीयोन डोंगरावर राहतील; तो पवित्र स्थान असा होईल; याकोबाचे घरांने अभिहोईल, योसेफाचे घरांने ज्वाला होईल व एसावाचे घरांने धसकट होईल; ते त्यांच्यांत घेट घेऊन त्यांस खाऊन टाकिलील; एसावाच्या घराप्पायैकी एकाहि उरणार नाही; कारण परमेश्वर असे बोलता आहे.

१९ दक्षिणेतील लोक एसावाच्या पहाडाचा ताबा घेतील; तलवरीतले लोक पालश्यांवर सत्ता चालवितील; ते एफाइमाचे क्षेत्र व शोमरोनाचे क्षेत्र तात्यांत घेतील व बन्यामीन गिलादाचा ताबा होईल. २० इखाएल-बंशजांच्या या सैन्यांतले बंदिवान झालेले लोक कनान्यांचे सारफक्यापर्यंतचे बतन तात्यांत घेतील; आणि यश्वर-लेमांतून बंदिवान करून सफारदांत नेण्यांत आलेले लोक दक्षिणेतल्या नगरांचा ताबा घेतील. २१ एसावाच्या पहाडाचा न्याय करावयाला उद्घारकर्ते सीयोन डोंगरावर येतील; आणि राज्य परमेश्वराचे होईल.

योना

~*~*~*~*

१ अस्तित्याचा पुत्र योना याला परमेश्वराचे
 २ ब्रह्म ग्रास शाळे की २ उठ, त्या मोक्षा निनवे
 शहरास जा व त्याच्याविरुद्ध आरोपी कर; कारण
 त्याची दुष्टा मजपुरे आढी आहे; ३ पण परमेश्वराच्या
 हठीआड न्हावे म्हणून योना तारीशीसास पळून जाण्यास
 निघाला. तो आफोस गेला, तेथे त्याला तारीशीसास जाणारे
 जहाज आडलेले; त्याने त्याचा उतार दिला व परमे-
 श्वराच्या हठीआड व्हावे म्हणून त्याच्याबोरीवर तारीशीसास
 निघून जावयासाठी तो जहाजांत जाऊन बसला.

४ तेव्हां परमेश्वरानें समुद्रांत प्रचंड कथु सोडिला
 आणि समुद्रांत असें मोर्ऱे तुफान शाळे की जहाज फुट-
 अच्याच्या लागास आले. ५ खलाशी घारबरले व आपापस्या
 देवतांचा धावा करू लागले; मग त्यांनी जहाज हलके
 करण्यासाठी त्यांतील माल समुद्रांत फेकू दिला. योना
 तर जहाजाच्या तळाशी जाऊन गाढ क्षोप घेत पडला
 होता. ६ तेव्हां जहाजाचा ताडेल त्याच्याजवळ येऊन
 म्हणाला, अरे, क्षोप घेत काय पडलास? उठ, आपल्या
 देवताचा धावा कर, न जाणो तो देव आपल्याकडे लक्ष
 देईल, म्हणजे आपला नाश व्हावयाचा नाही. ७ त्यांनी
 एकमेकांस म्हटलें, चला आपण चिक्का टाकू म्हणजे
 कोणासुअऱ्हे हें संकट आपणांवर ओढवलें हें आपणांस
 कलेल. त्यांनी चिक्का टाकिल्या तेव्हां योनाच्या नांवाची
 चिठी निघाली. ८ त्यांनी त्याला विचारिलें, कोणासुलें हें
 संकट आपाहावर आलें सांग; तुक्का थंदा काय? तू
 आलास कोठून? तुक्का देश कोणता? तू कोणत्या लोकां-
 पैकीं आहेस? ९ तो त्यांस म्हणाला, मी इबी आहें;
 ज्या स्वर्गीच्या देवानें समुद्र व कोरडी भूमि निराण
 केली त्या परमेश्वराचा मी उपासक आहें. १० तेव्हां
 त्या माणसांस अत्यंत भीती वाटली; ते त्याला म्हणाले,
 तू हें काय केले? तो परमेश्वरासमोरून पळून चाललेला
 आहे हें त्यास कळले, कारण त्याने त्यांस तसें सांगि-
 तले होतें.

११ ते त्याला विचारं लागले की समुद्र आमच्या-
 साठी शांत व्हावा म्हणून आम्ही तुझे काय करावें? समुद्र तर अधिकारिक खबल्या होता. १२ तो
 त्यास म्हणाला, मल्य उचलून समुद्रांत फेकून या
 म्हणजे तुमच्यासाठी समुद्र शांत होईल; कारण माझ्या-
 मुऱ्ये हें भोठे वाढल तुम्हावर उठलें आहे हें मला पके
 ठारक आहे. १३ जहाज विनान्याला लावावे म्हणून
 ती माणसें वल्ही मारमाहून यकीं, पण त्यांस तें साधेना,
 कारण समुद्र त्यांजवर अधिकारिक खबल्या चालला
 होता. १४ तेव्हां ते परमेश्वराचा धावा करून म्हणाले,
 हे परमेश्वरा, आम्ही तुला विनंति करितों की या
 माणसाच्या जिवासुले आम्हांस मारु नको व निंदोष
 जीव वेतत्याचा दोष आपाहावर आणं नको; कारण तू
 परमेश्वर आहेस, तुल इट दिसतें तें दे, करिरोस. १५ मग
 त्यांनी योनाला धरून समुद्रांत फेकू दिले तेव्हां
 समुद्र खवल्यावयाचा राहिला. १६ त्या भासांस तर
 परमेश्वराचा फार धाक पडला; त्यांनी परमेश्वराला यज्ञ
 केला व नवसंहि केले.

१७ परमेश्वरानें योनाला गिळण्यास एक प्रचंड मर्हंय
 सिद्ध केला होता; योना त्या मत्स्याच्या पोटांत तीन दिवस
 व तीन रात्री होता.

१ मत्स्याच्या पोटांतून योनानें आपला देव परमे-
 २ श्वर याची प्रथेना केली; २ तो म्हणाला, मी आपल्या
 संकटावस्थेत परमेश्वराचा धावा केला, तेव्हां त्यानें
 माझे एकले;

अधोलोकाच्या उदरांतून मी आरोपी केली;
 तेव्हां तू माझा शब्द ऐकला.

३ तू मला डोहात, समुद्रांतून पोटांत दाळलेले,
 म्हाहानें मस्त व्यापिले;

तुक्का सर्वे लाटा व कळोळ सजवरून गेले.

४ मी म्हणाले, तुक्का द्वीपेशगळे मला
 फेकून दिले आहे.

तरी तुम्हा पवित्र मंदिराकडे
मी पुनः डोके लावीन.
५ जल्मीनी मला प्राण जाईपर्यंत व्यापिले;
दोहुने चोहापहुन मला बेहिले;
सम्भ्रान्तोल सेवालीने मासे डोके बेहिले.
६ मी खाली पर्वताच्या तरी गेली होतो;
पृथ्वीच्या अडसरानी मला कायमचे कोहुन टाकिले
होतो; तरी परमेश्वरा, माझ्या देवा, तं अरेतुव माशा
जीव उद्दरित आहे.
७ माशा जीव माशा डायी व्याङ्कुन झाली तेव्हा मी
परमेश्वराचे स्परण कौले;
माशी प्राणीना तुम्हा पवित्र मंदिरात
उद्यानपहुन पोहचली.
८ जे निरुक्त मूर्त्तीना भजतात,
ते शापल्या द्वावकास सोहुन देतात;
९ पण मी तुल्य अजग्नप्रसादीनाचे गळ कील;
मी केलेले नवस फुर्हीत.
तात्र परमेश्वरापासून गाठ.
१० परमेश्वराने मरसास आजा केली तेव्हा त्याने
सोनास कोरक्का भुजीवर ओहुन घाकिले.
११ परमेश्वराचे वचन उसुच्याने योनका प्राप्त
३. शांते ती, २ अठ, त्या भोज्या निनवे शहरास जा
व यी तुल्य सांगेव तो संदेश त्यास आरोक्ती कळून
सोग. ३ तेव्हा योना उद्गुण परमेश्वराच्या वक्तव्यप्रसादी
निनवेश गेला. निनवे हे देवाच्या दृष्टीने मोठे शहर होते,
ते सांगे किंवद्दन तीन दिवस लागत. ४ योना
त्यातल एक दिवसाची वाट चालत असतो औरतत गेला
की चालीस दिवसांचा अवकाश आहे, मग निनवे भुजीस
मिळेल.

५ तेव्हा निनवेतील लोकांनी देवावर शहा
ठेविली, त्यांनी उपास नेमिला आणि श्रेष्ठापासून
कविलापर्यंत सर्व गोणाट नेसके. ६ निनवेच्या राजास
हे वर्तमान समजांने तेव्हा तो आपल्या आसानवस्तु
उठला व आपल्या अंगांतल झागा काहुन गोणाट
नेसून राखेत बसला. ७ त्यांने जाहीरनामा काहुन
आपला व आपल्या सरदरांचा असा ट्राव

किंवितर प्रसिद्ध केला की कोणी माणसाने, पश्चाते,
गुरोंवेतानीं व शेरांमेहरांनी काही चालू नवे, खालं
नवी, पाणी पिंके नवे. ८ तर मधुज्याने व पश्चाते
गोणाट नेसावें, देवाचा मोत्याने धावा करावा आणि
प्रवेकाने आपल्या कुमारापासून, आपल्या हाताच्या
जळापासून मारो फिरावें. ९ देव कदाचित वक्ते व
अनुताप पावेल आणि आपल्या संतात कोवाचापासून
परावरत होईल, म्हणजे आपल्य नाहा होणार नाही.

१० देवांने त्यांवे वर्तन पाहिले, म्हणजे अर्थात् ते
आपल्या कुमारापासून वक्ते आहेत हे पाहिले; तेव्हा
त्याच्यावर अरिष्ठ आणीन असे जे तो म्हणाल्य होता
त्याविषयी तो अनुताप पावला आणि त्यांने त्यांजवर तें
आणिले नाही. १ योनाला शावहून फार वाईट वाटले व
त्याचा राग आला. २ तो परमेश्वराला विनति करू
३ लगाल की हे परमेश्वरा, मी आपल्या देवांसाठ होतों
तेव्हा हे मासे म्हणें होते की नाही! म्हणून मी
ताविसासून पहून जाण्याची लाव केली. मरव ठळक होते की
ते शापाव, कळवाव, भद्रकोष, दयासंपत्त, अरिष्ठ आपिल्या-
वहून अनुताप कळून बेणारा असा देव आहेत. ३ तर
आतो, हे परमेश्वरा, माझी विनति एक, माशा प्राण चे,
करण जगभाषेक्षा मला मरणे बरे वाटते. ४ तेव्हा परमे-
श्वर म्हणाल्य, तुल्य कोष येणे हे बरे काय? ५ मग योना
बाहेर जाऊन शहराच्या पूर्वेस बसला; तेचे त्यांने एक
मोडव चालाक आणि शहराच्या कळम होते तें पाहून त्याच्या
छायेस बसला.

६ परमेश्वर देवांने तुंबीचा एक वेल उगविला, आणि
तो चाहून त्याची छाया योनाच्या डोक्यावर याची व त्यांने
पीरेंदून मुख व्यावे असे केले. या तुंबीमुळे योनाला
फार वाणद झाला; ७ पण उसुरा दिवस उजाढल तों
देवांने एक किंवा उत्पन्न केला; तो त्या तुंबीला लागला
तेव्हा ती मुकूल गेली. ८ मग असे झाले की सूर्योदय
शात्यावर देवांने पूर्वेचा शळीचा वारा वाहविला; तेव्हा
ठंन योनाच्या डोक्याला लागले; त्यांने तो मूर्च्यांकित झाला
व आपलाल मुख्य येबो, आणी विनवणी कसल
तो म्हणाळा, मला जगभाषेक्षा मरणे बरे वाटते!

९ तेव्हां देव योनाला म्हणाला, तुंबीवहून ते, रागावां

हें वर्णे काय ? तो म्हणाला, रागामुळे भाऊ प्राप्ने गेला
तरी पुढले. १० परमेश्वर म्हणाला, या तुंबीसाठी
दुख कांही थ्रम पडले नाहीत, तुं हिला बाढविले नाही,
ही एक रात्रीत वर आली व एका रात्रीत मेली, हिची

दुं इतकी पर्वा करितोस ! ११ तर उजव्याडव्या
हताचा, भेद ज्यास कवत नाही अशी एक लख तीस
हजारांहून अधिक माणसें व पुकळीर्ही सुरेण्डोरें ज्या मोठ्या
निनवे शहरांत आहेत, त्याची मी पर्वा कूळ नये काय ?

मीखा

→३०←

१ यहूदाचे राजे योथाम, आहाज व हिजकीया
२ यांच्या कारतीदीत भीखा मोरटी याला परमेश्वराचे
वचन प्राप्ने क्षाले; शोमरोन व यस्त्वालेम यांचियां
त्यानें जे पाहिले तें हें :

२ सर्व राष्ट्रांनो, तुम्ही ऐका, अगे पृथ्वी, तुं व
तुम्हारील सर्व बस्तुजात यांनी कान याचा; प्रभु
परमेश्वर, आपल्या पवित्र मंदिरांहून प्रभु तुम्हाच्याविरुद्ध
साक्ष देवो, ३ कारण पाहा, परमेश्वर आपल्या स्थानाहून
येतो, खाली उततो, व पृथ्वीच्या उच्च स्थानंवर चालत
जातो. ४ अभीपुढे मेण वित्तलें अथवा उत्तरीवर
ओतलेले पाणी वाहतें तसें पर्वत त्याच्या खाली विर-
घक्कात, व खोरी फाटातात. ५ याकोबाच्या अपराधामुळे,
इसाएली घराण्याच्या पातकामुळे हें सर्व होतें. याकोबाचा
अपराध कोणता ? शोमरोन नव्हे काय ? यहूदाची
उच्चस्थानें कोणती ? यस्त्वालेम नव्हे काय ? ६ यामुळे
मी शोमरोनास शेतांतील दगडांच्या डिगारासारांचे
करीन; तिला दाक्षीच्या मळ्यासारखीं करीन; मी तिचे
दगड खो-न्यात फेकून देईन, तिचे पाये उघडे करीन.

७ तिच्या सर्व कोरीव मूर्तीचे फोडून तुकडे करण्यात
येतील; तिच्या व्यभिचाराची सर्व कमाई अभीनें जाळ्यात
वेईल; तिच्या सर्व मूर्तीची मी नासधूस करीन; वेश्येच्या
कमाईनें तिनें त्या मिळविल्या म्हणून वेश्येची कमाई
अशा त्या पुनरपि होतील.

८ यास्तव, मी शोक व आकंदन करीन, मी उघडा-

नामवा फिरेन, मी कोल्यांसारखा ओरडेन व शहा-
मुखांसारखा विक्लेन ९ कारण तिच्या जखमा असाऱ्या
आहेत; हें अरिष्ट यहूदापर्यंत आले आहे, माझ्या
लोकांनामा वेशीपर्यंत, यस्त्वालेमापर्यंत आले आहे.
१० गधात हें कळवून नका, मुळीच राहं नका; वेश्या-
असंत (मुळीच्या भूतां) मी धुळीत लोक्लो.
११ शारीररच्या (सुंदर नगराच्या) रहिवाशिणी, नम्र
होडून, लजा सोडून चालती हो; सअनानाची रहि-
वाशीण बाहेर निघाली नाही; बेळ-एसलाचा शोक हा
तुम्हाच्या विपत्तीचा शेवट नाही. १२ कारण परमेश्वरा-
पासून यस्त्वालेमाच्या वेशीवर संकट आले म्हणून
मारोत्थाची रहिवाशीण कल्याण होण्याच्या उत्कंठेने
सुरण पावत आहे. १३ लालीशाच्या रहिवाशिणी,
रथास वेगवान् घोडे जोड; सीयोनकचेच्या पापाचा आरंभ
तिजपासून झाला; कारण इसाएलाचे अपराध तुक्या
आणी आढळें; १४ म्हणून तुला मोरेश्य-गथ सोडून
जाताना देणांची यावी लागेल; अकजीबाची घरें इस्ता-
एलाच्या राजांस फसविणारी होतील; १५ मोरेश्यच्या
रहिवाशिणी, मी तुला तुसरा वतनदार आणीन;
इसाएलाचे गौरव अदुलामास घेईल. १६ तुं आपले
डोके भादर, तुक्या लाडक्या मुलंमुळे केसांचे
वपन कर, गिधाप्रमाणे आपल्या डोक्याचे टक्कल
बाढीव; कारण तीं बंदिवान नोडून तुजवासून नेली
आहेत.

૧ જે અનર્થાચા સંકલ્પ કરિતાત વ ત્યાંચા-
૨ વર પદત્વાયડળ્યા દુષ્ટેચી યોજના કરિતાત
ત્યાંસ વિકાર અસો ! સકાર્લ ઉજાડતાંચ તે આપલા
બેઠ સિદ્ધીસ નેતરાત, કારણ હેં કરણાંચે સામર્થ્ય
ત્યાંચા હત્તી આહે. ૩ તે શેતાંચા લોમ ધર્ણ તીં
દ્વરણ કરિતાત, ધરાંચા લોમ ધર્ણ તીં હસ્તગત કરિતાત;
અર્સે તે માણસાવર વ ત્યાંચા ધરાવર, માણસાવર વ
ત્યાંચા વતનાવર બલાકાર કરિતાત; ૪ મૃણણ પરમે-
શ્ર મૃણતો, પાછા, યા વંશાંચે અનિષ્ટ મી યોજીત
આહે; ત્યાંચા જોડડાલાલુન તુમ્હાંસ આપલી માંન
કાઢિતાં યેણાર નાહીં, તુમ્હાંસ માન વર કરુન ચાલતાં
યેણાર નાહીં; કારણ પ્રસંગ વાઈટ આહે. ૫ ત્યા
દિવસાંત લોક તુમ્હાંસ ઉદ્દેશ્યન બોલસીલ, વિભદુન શોક
કરિતીલ વ મૃણાંલી, સર્વ આણીપણે, અમલા
અસારી સમૂલ નાશ ઝાલી; ત્યાંને માઝાં લોકોંચા વાંદી
પરમર્યાંચા ત્યાંની કેલા આહે, તૈ મજાપુન કસા
કરુન ઘેતલા આહે ! આપણે ક્રેત્ર ફિલુંનોસ ત્યાંને
વાંદુન દિલે આહે. ૬ શાયુકે ચિઠી ટાકુન સૂત્રાંને
જમીન માપણાસ પરમેશ્વરાચા મેંડલીત તુજમચ્યે
કોણી રહાવયાચા નાહીં.

૬ તે એકલારખે બકત અસૂન લોકાંસ મૃણતાત વકું
નક્કા; ત્યાંની અસલ્યા ગોણીવિષયી વકું નથે; ત્યાંચે દોષ
દેણે થાંબત નાહીં. ૭ જ્યાંના યાકોચાંચા ધરાણાંતલે
મૃણતાત, તે તુમ્હી લોકદો, પરમેશ્વરાચા આત્મા કરી
સહનશીલ આહે કાય ? હેં ત્યાંચે કરળે આહે કાય ?
માર્ગીં વચ્ચને સરળણે વર્તન કરણાંચે બરે
કરીત નાહીંત કાય ? ૮ તરી એણ અલેકડે માસે
લોક કાનૂસારખે ઉઠલે; જે યુદ્ધપ્રિય નસ્તુન સહજગત્યા
જવદુન જાતાત, ત્યાંચા વર્ણાવણે ધાતેલેલી ઝાગ તુમ્હી
બુચાડુન ઘેતાં. ૯ તુમ્હી માઝાં લોકાંચા જ્ઞિયા ત્યાંચા
સુસથામાંતૂન ધાલવિતા, ત્યાંચા મુલાંપાનુન માર્ગે વૈભવ
કરણમંચે હરણ કરિતાં. ૧૦ ઉઠા, ચાલતે વા, હેં તુમણે
વિશ્રાતિસ્થાન નબેન; કારણ અશુદ્ધતેને નાશ, સમૂલ નાશ,
હોઇલ. ૧૧ વાયફલ વ સ્વેચ્છા ચાલીંચા કોણી મનુષ્ય
ખોટે બોલુન મૃણેલ કીં દ્રાક્ષારસ વ મય યાંચે મી ભાકીત

કરીન, તર તો યા લોકાંચા સંદેશા હોઇલ.

૧૨ હે યાકોબા, મી તુમ્હાં સર્વાના નિશ્ચયે એકન્ન
કરીન, ઇસાએલાચે અવશેષ મી નિશ્ચયે જમા કરીન, મી
સ્થાસ બસ્થાચા મેંડરાપ્રમાર્ગે એકત્ર કરીન, લોક-
સુસુદાય મોઠા અસલ્યાસુલે કુરણાંમથલ્યા કલ્યાપ્રમાર્ગે
તે ગજબજતીલ. ૧૩ ફોડોડ કરણારા ત્યાંચાપુંદે
ચાલલા આહે; તે ફોઝુન વેગોંતૂન પાર નિધૂ ગેલે;
ત્યાંચા રાજા ત્યાંચાયાપુંદે ચાલત આહે વ પરમેશ્ર
ત્યાંચા અગ્રભારી આહે.

૧ મી મૃણાંલો, યાકોબાચા પ્રમુખાંનો, ઇસાએલ
૨ ધરાણાંચા સરદારાંનો, એકા, ન્યાયાંચી જાણીચ
તુમ્હાંલા નસાંચી કાય ? ૨ તુમ્હી બચ્ચાચા દેષ
કરિતાં વ વાઈટાચી આવડ ધરિતા; તુમ્હી લોકાંચે
કાઢતે સોલુન કાઢિતાં વ ત્યાંચા હાડંવરસ્યા માંસાચે
લવકે તોડિતાં; ૩ તુમ્હી માઝાં લોકાંચે માંસ ખાતાં.
તે ત્યાંબરચે કાઢતે સોલુન કાઢિતાત, બહુગુણ્યાત ટાકિ
લેણ્યા કિંબા કઠિંત અસલ્યા માંસાચા તુકબ્બાપ્રમાર્ગે
તે ત્યાંચી હાંડે મોઝુન તુકડે તુકડે કરિતાત. ૪ ત્યા
સમર્પી તે પરમેશ્વરાલા આરોટી મારતીલ તરી તો ત્યાંચે
એકાવયાચા નાહીં; તો ત્યા સમર્પી ત્યાંના પરાદસુખ
હોઇલ, કારણ ત્યાંની દુઢુક્યે કેલીં આહેત.

૫ જે સદેશે માઝાં લોકાંસ બહકવિતાત, કરીંન
ચાવવયાસ મિલાલે તર કલ્યાણ અસો, અર્સે જે મૃણતાત,
વ જ્યાંસસૂન ત્યાંસ ચાવવયાસ મિલ્યા નાહીં ત્યાબરોવર
લદ્ધ્યાંચી જે તથારી કરિતાત, ત્યાંચાંબિષયી પરમેશ્ર
અર્સે મૃણતો : ૬ તુમ્હાંવર રાત ગુરુરુન તુમ્હાંસ દષ્ટાત
દોણાર નાહીં; તુમ્હાંવર અંધાર પદ્ધન તુમ્હાંસ ભવિષ્ય સંગતાં
યેણાર નાહીં; સંદેશચાંસ સૂર્ય માવક્લેલ, ત્યાંસ દિવસા
કલોલે હોઇલ. ૭ દશે લજિત હોટીલ, દૈવહ ફંજીત
હોટીલ; તે સર્વ આપલી દાઢી જાકિનીલ, કારણ દંવાકહુન
કરીંન ઉત્તર મિલ્યાર નાહીં. ૮ મી તર યાકોચામ ત્યાંચા
અપરાધ આણિ ઇસાએલાસ ત્યાંચે પાણ દાસવાવયાસ ખરોખર
પરમેશ્વરાચા આસ્પદાંને, સામર્થ્યાંને, ન્યાયાંને વ બલાંને
પૂર્ણ આહેં.

૯ યાકોબ ધરાણાંલી પ્રમુખહો, ઇસાએલ

वराण्याचे सरदारहो, जे तुम्ही न्यायाचा अन्वेष करितां व नीट आहे त्यास वाकवितां ते तुम्ही हें ऐका. १० तुम्ही रक्तपात करून सीयोन व दुष्टाई करून यस्तालेम बांधितां. ११ तिचे प्रमुख लाच खाऊन न्याय करितात, तिचे याजक वेतन घेऊन धर्मशिक्षण देतात, तिचे संदेश पैसे घेऊन भविष्य सांगतात; तरी ते परमेश्वरावर अवलंबून म्हणतात की परमेश्वर आमच्या ठारी नाही काय? आम्हावर काही अनिवार्य येणार नाही; १२ म्हणून तुमच्यासुळे सीयोन शेताप्रामाणे नांगरितील, यस्तालेम नासाकुशीचा दीग होईल व मंदिराचा पर्वत जंगलाने भरलेला उंचवटा होईल.

१ द्रोवटल्या दिवसांत असे होईल की परमे-
४ श्वराच्या मंदिराचा डोंगर पर्वतांच्या माझावर

स्थाप्यांत येईल आणि सर्व डोंगरांहून तो उंच होऊन त्याकडे राणे लोटील. २ देशोदेशीच्या लोकांच्या कुर्डीच्या कुंडी जातील व म्हणतील, चला, आपण परमेश्वराच्या पर्वतावर, याकोबाच्या देवाच्या मंदिराकडे चढून जाऊ; तो आम्हांस आपले मार्ग शिकवो म्हणजे आम्ही त्याच्या पथांती चालू; कारण सीयोनांतून शिक्षण व यस्तालेमांतून परमेश्वराचे वचन निघेल. ३ तो देशोदेशीच्या बहुत लोकांचा न्याय करील, दूर असलेल्या बलवान् राष्ट्रांचा इनसाफ ठरवील, तेव्हा ते आपल्या तरवारी मोडून त्यांचे फाल करितील, आपल्या भाल्यांच्या कोयत्या करतील; यापुढे एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर तरवार उचलणार नाही; ते इतःपर युद्धकल्प शिकणार नाहीत. ४ ते सगळे आपापल्या दाक्षीखालीं व अंजिराच्या झाडाखालीं बसतील, कोणी त्यांस घारविणार नाही; कारण सेनाधीश परमेश्वराच्या तोडळी ही वाणी आहे. ५ सर्व राणे आपापल्या दैवतांच्या नांवाने चालू आहेत; पण आम्ही परमेश्वर आमचा देव याच्या नांवाने सदासर्वकाळ चालू.

६ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवसांत मी लंगळांस जमा करीन; हाकून दिलेल्यांस व मी जांस पीडिलें त्यांस एकत्र करीन. ७ मी लंगळांस अवशेष म्हणून ठेवीन, दूर घालविलेल्यांचे मी समर्थ राष्ट्र

करीन; आणि येथून पुढे सदासर्वकाळ परमेश्वर सीयोन डोंगरात त्यांजवर राज्य करील. ८ हे कल्पाच्या दुर्गी, सीयोनकल्पेच्या डोंगरा, तुझे पूर्वीचे राज्य तुला परत येईल, यस्तालेमाच्या कर्येला राज्य पुनः प्राप्त होईल.

९ तर तू आतां अशी मोठ्यानें कां आकोश करतेसे? तुझामध्ये कोणी राजा नाही काय? तुझा मंत्री मेला काय? कारण प्रसवत्या खीसारख्या तुला कला लागल्या आहेत. १० हे सीयोनकल्ये, तुला कांपरे भरू दे; प्रसूत होणाऱ्या खीप्रमाणे तुला वेदना होऊ दे; कारण तू आता शहराबाहेर जाशील, शेतांत वस्ती करिशील व बाबेलापर्यंतहि जाशील, तेथे तुम्ही सुटका होईल; तेथे परमेश्वर तुला तुम्हा वैत्यांच्या हातात सोडवील. ११ आता पुष्कल राणे तुजाविश्वद जमा झाली आहेत. तीं म्हणतात, ती भ्रष्ट होवो, आमचे डोळे सीयोनेचा पाहून निवोत; १२ पण त्यांस परमेश्वराचे विचार कवळ नाहीत, त्यांचे संकल्प ते समजत नाहीत; कारण खल्यासाठी पेढथा गोळा करितात तसे त्यांने त्यांस गोळा केले आहे. १३ सीयोनकल्ये, ऊठ, मल्ही कर; मी तुझे शिंग लोवलंडसारखें व तुझे खर पितळेसारखे करितो; तू अनेक राष्ट्रांचा तुडाडा करिशील; त्यांची कमाई परमेश्वराला वाहशील, त्यांची संफति सकल पूर्वीच्या प्रभूला तूं वाहशील. १ हे लक्ष्माच्या श्वापिनी, ५ तूं आपले लक्ष्म आता जमा कर, त्यांने आम्हांस वेदा धातला आहे; ते इत्याएलाच्या नियंत्याच्या गालावर सोटे मारीत आहेत.

२ हे बेथेलहेम एफाथा, यहूदाच्या हजारांमध्ये तुझी गणना अल्य आहे, तरी तुजमधून एक जण निघेल, तो मजासाठी इत्याएलाचा शस्ती होईल; त्याचा उद्भव प्राचीन काळपासून, अनादि काळापासून आहे. ३ यास्तव वेणा देणारी प्रसवे तोवर देव त्यांस परक्यांच्या अधीन करील; मग त्यांचे अवशिष्ट वांचव इत्याएलाच्या वंशांसह परत येतील. ४ तो परमेश्वराच्या सामग्र्यांने, आपला देव परमेश्वर याच्या नामाच्या

१ अथवा : एव्वे कोटा (उत्तरि ३५२१ प्राहा)

२ मुल्यांतः कन्ये

प्रतापाने उभा राहील; तो कल्प चारील; आणि ते वस्ती करतील; कारण त्याची थोरवी पृथ्वीच्या दिगंतांपर्यंत पसरेल. ५ हा पुरुष आम्हांस मूर्तिमंत शांति होईल; जेव्हां अस्तुरी आमच्या देशांत येऊन आमचे महाल तुडवील तेव्हां त्याजविसद्द आम्ही सात मेंढपाळ व आठ लोकनायक उमे कळू. ६ ते अस्तुर देश, व निनोदाच्या भूमीचे प्रवेशमार्ग तरवारीने उद्घस्त करतील; अस्तुर आमच्या देशांत येईल, आमच्या सरदीच्या आंत चाल कल्प येईल, तेव्हां हो पुरुष त्याच्यामासून आमची मुटका करील. ७ जसे परमेश्वरापासून दहिंवर येते, व पर्यंत गवतावर वर्षेतो, आणि तो मनुष्यासाठी पदध्याचा थवत नाही, किंवा भानवजाती-साठी खोलबून राहत नाही, त्याप्रमाणे बाकोबाब्ये अवशिष्ट लोक बहुत लोकात पसरील. ८ बनपर्यंत सिंह, मेंढरात तरुण सिंह, गेडा असता तो त्यांस तुडवून फाडितो, कोणाच्याने त्याचे रक्षण करवत नाही, त्याप्रमाणे याकोबाब्ये अवशिष्ट लोक राशीत, अहुत लोकात, होतील. ९ तुम्हा हात तुम्हा विरोधावर प्रकल्प होणो, तुम्हे सर्व शत्रु नष्ट होवोत.

१० परमेश्वर महणो, त्या काढी असे होईल की मी तुम्हाच्यावळ असलेले घोड नष्ट करीन; तुम्हा रथांचा नाश करीन; ११ तुम्हा देशांतील नगरांचा विच्छेस करीन, तुम्हे सर्व तुर्णे पाहून टाकीन; १२ तुम्हा हातची चेटके मी नष्ट करीन, तुजमध्ये मांत्रिक उरवार नाहीत; १३ तुम्हा कोरीव मूर्तीचा व स्तंभाचा तुम्हामधून विच्छेस करीन; तू यांपुढे आपल्या हातच्या कळीच्या पांवां पडणार नाहीस. १४ तुम्हामध्याचा अर्शेरामूर्ति मी उपद्वान टाकीन; मी तुम्हा शहरांचा नाश करीन. १५ ज्या राशीनी माझे ऐकले नाही त्याची मी कोशाने व राणाने अशी शडती घेईन.

१ आतां परमेश्वर काय म्हणतो तें ऐका: ऊऱ, ६ पर्वतासमोर वाद कर, ढोगरांना तुम्हा शब्द ऐकू दे.

२ पर्वतानो, परमेश्वराचा वाद ऐका; पृथ्वीच्या अचल पायानो, तुम्हीहि ऐका; परमेश्वराचा त्याच्या लोकावरोबर

वाद आहे; तो इशालालचारोबर वाद करणार आहे. ३ हे माझ्या प्रजे, मी तुझे काय केले? मी तुला कशाने कंठाळविले? मला उत्तर दे. ४ मी तर तुला मिसर देशांतूल बाहेर आणिले, दास्यगहांसूल तुला सोडवून घेतले, मी तुजपुढे मोशे, अहरोन व मिर्याम यांस पाठविले. ५ माझ्या प्रजे, मवावावा राजा बालक यांने काय मसल्त केली, बौराचा पुत्र बलाम यांने त्याला काय उत्तर केले आणि शिंदीम व शिलाल यांच्या दरम्यान काय झाले याचे स्मरण कर, म्हणजे परमेश्वराची न्यायकृत्ये तुला समजतील.

६ मी काय घेऊन परमेश्वरासमोर येऊ? परातप देवासमोर नमस्कार कसा घालू? होमबलि, एका वर्षाची वासरे, घेऊन त्याजपुढे येऊ काय? ७ हजरों एडके, तेलच्या दक्षेसहस्र नशा, यांनी परमेश्वराला संतोष होईल काय? माझ्या पातकाबहूल मी आपला ज्येष्ठ पुत्र देऊ काय? माझ्या जिवांने केलेल्या पापाबहूल मी आपल्या पोटाचे फल देऊ काय? ८ हे मनुष्या, वरे काय तें त्यांने तुला दासविले आहे; नीतीने वागणे, आबंडीने दया करणे व आपल्या देवासमागमे राहून नग्रभावाने चालणे यांवाचून परमेश्वर तुंजिजवळ काय मागतो?

९ परमेश्वर या नगरास हाल मारीत आहे; जो शहाणा आहे तो तुझे नाम ओळखितो; तुम्ही दंडाचे व तो नेमणांन्याचे ऐका. १० अजून तुम्हाच्या धरांत अन्यायाने मिळविलेले धन आहे काय? दोषास्पद असे उर्णे माप त्याच्या धरांत असरें काय? ११ दगळवाजीनी तागडी ठेवून, खोव्या वजनांची बैली बालग्रून मी शुद्ध उरवार काय? १२ तेथील श्रीमंत दुष्टदेने भरले आहेत, तेथील रहिवासी खोटें बोलतात; त्यांची जीभ त्यांच्या मुखांत साक्षात् कपटरूप आहे; १३ म्हणून मी तुम्हा हाणून भारी जखम करितो, तुम्हा पातकांमुळे मी तुला उजाळ करितो. १४ तू खालील पण तुम्हा दोणार नाहीस; तुम्हाठांमी कंगालपणा राहील; तू धनाची सारासार करिसील, पण तें तुला बचावितो येणार नाही; व तू कांहीं बचाविले तर मी तें तरवारीच्या हवाली करीन. १५ तू पेरिशील पण काणणी करणार नाहीस, तू

जैतूल काण्डाची कफळे तुडविशील, पण त्याच्या तेलाने असण्या करणार नाहीस; द्राक्षीचा उपज तुडविशील पण तं द्राक्षारस पिणार नाहीस. १६ अंबीचे कायदे तुम्ही पाळितां, अहासान्या घराघ्यान्या चालीरिती दुक्षी पाळितां, व त्याच्या तच्चांप्रभागे तुम्ही चालतां, म्हणून तुमचा नाश होईल; त्याच्या रहिवासांची निर्भर्तना होईल असे मी कीन; माझ्या लोकांची अप्रतिष्ठा तुम्हास सोसारी लागेल.

१ कोण ही माझी विपति ! उन्हाळ्यांतील कफळे ७ काढून घेतल्यावर जर्दी शाडावर कांडी राहतात, द्राक्षी-च्या वेळीवर जसा सरवा राहतो, तसा भी आलों आहे; सावयास द्राक्षांचा एक घोसहि राहिला नाही; माझ्या जिवाला आवडेल असा पहिल्या बाराता अंजीर राहिला नाही. २ भक्त पृथ्वीवर नाहीसा ज्ञाला आहे; माणसांत कोणी सरळ उरला नाही; ते सर्व रुक्षपत ख्रावयास टपले आहेत, प्रत्येक जण जाले टाळून आपल्या भावाची पारघ करितो. ३ दुक्षर्मी जोरावरून काढावै म्हणून ते आपले दोन्ही हात चालवितात; संरक्षण कर्मावितो तें न्यायाधीश लाच घेऊन करितो; बडा मसुद्य आपल्या मनांतील दुष्ट भाष बोलून दाखवितो; असे ते सर्व शिक्कन दुष्टतेवै जाळै विनिःतात. ४ त्यांतला जो उसम तो कांटीरी कुडपासारखा आहे; त्यांतला जो सरळ तो कांटीरी कुंपणाहून वाईट आहे; तुम्हा टेहल्याणी करण्याचांनी टेहल्येला दिवस, तुम्ही ज्ञाडती घेण्याचा दिवस, येत आहे; अतां त्यांची ब्रेध उडेल. ५ सोबत्याचा भरवसा धरून नको, जिवलग मित्रावर अवलंबून राहू नको, तुम्हा उराजबद्द निजणाच्या तुक्ष्या पत्तीपासून आपले तोड आवलून घर. ६ काण पुत्र बापाला तुच्छ मानीत आहे, मुलगी आपल्या आईवर उठली आहे, सून आपल्या सासुवर उठली आहे; मनुष्याच्या घरचे इसम त्याचे वैरी ज्ञाले आहेत.

७ मी तर परमेश्वराची मार्यांप्रतीक्षा कीन; मी आपल्या तारण करण्याचा देवाची वाट पाहू राहीन; मळिला देव माझे ऐकेल. ८ अगे माझ्या वैरिणी, माझ्यामुळे आनंद करू नको; मी पडले तरी पुनः उठेन; मी अध्यारोत बसले तरी परमेश्वर मला प्रकाश असा होईल.

९ परमेश्वर माझा तंदा लहून माझा हक्क संपादन करील, तोवर मी त्याचा राग सहन कीन; करण्याची त्याच्याविश्व पाप केले आहे; मला तो प्रकाशांत नेहील, मी त्याचे न्यायीपण पाहीन. १० जी मला म्हणाली हेती की तुक्षा देव परमेश्वर कोटे आहे, ती माझी वैरीण तें पाहील, व ती लज्जेमे न्याय होईल; माझे बोळे तिला पाहील, तिला रुक्षांतत्या विवलासारखे तुडविशील.

११ तुम्हे टट बांध्याचा समय आला आहे ! त्या समयी तुक्ष्या चीमा रुंद होतील. १२ त्या दिवशी अस्त्रहून देवांतूल, मिसर देवांतील नगरांतूल, मिसर-देवापासून फरत नदीपर्वताच्या प्रांतांतूल, दूरदूरच्या समुद्रीतीरांहून व दूरदूरच्या पर्वतांवरून, लोक तुजकडे येतील. १३ त्यापि देवा आपल्या रहिवासांमुळे, त्यांच्या कृत्याच्या फलांमुळे वैराण होईल.

१४ तं आकडी घेऊन आपल्या लोकांस चार; तुम्हा बतनांतील मेंद्रे कर्मेणाच्या ज्ञाडीत एकांती राहतात त्यांस चार; प्राचीन काळच्या दिवसांप्रभागे बाशानांत व निलादांत त्यांस चार हे. १५ तं मिसर देवांतूल बाहेर निवालास त्या दिवसांप्रभागे त्याला भी अद्भुत कृत्ये दाखवील. १६ राण्ये हे पाहील व आपले एकंदर बल पाहून लजित होतील, ते आपल्या तोडावर हात ठेवितील, त्यांचे कान बहिरे होतील. १७ ते सपांप्रभागे धूळ चाटितील, पृथ्वीवरील सरपट-णांचा प्राप्यांप्रभागे ते आपल्या विवरांतूल थरथर कांपत बाहेर येतील, परमेश्वर आमचा देव याजकडे ते भयकंपित होऊन येतील; ते तुम्हुदें भयभीत होतील.

१८ तुजसमान देव कोण आहे ? तं अधर्माची क्षमा करितोस, आपल्या बतनाच्या अववेशाचे अपराध मार्ग टाळितोस; तो आपला राग सर्वकळ कलांत ठेवणार नाही, कारण त्याला दया करण्यांत आनंद घाटतो. १९ तो वदून पुनः आम्हांवर दया करील; आमचे अपराध पायांसाळी तुडवील; तं त्यांची सर्व पाये समुद्राच्या डोहांत टाळिसील. २० प्राचीन काळापासून तं आपल्या विळिंगांस शशवृक्ष कंसोगिताच्याप्रभागे याकोवारोक सत्यतेवै व अत्राहमावरोक वास्तव्याने वर्तशील.

नहूम

—८८८—

१ निनवेविषयीची देववाणी : नहूम एकोशकर

१ याला प्रास क्षालेत्या दृष्टांताचे पुस्तक.

२ परमेश्वर ईर्ष्यावान् व शङ्करी घेणारा देव आहे; परमेश्वर सूड घेणारा व कोशाविष्ठ आहे; परमेश्वर आपल्या विरोधाचे पारिपत्य करणारा आहे; तो आपल्या शत्रूविषयी मनात कोथ वागवितो, रे परमेश्वर मद्भूकोव व महापराक्रमी आहे; तरी तो पाप्यास शासन केल्यावृच्छन राहणार नाही; परमेश्वर वादाळात व तुफानांत चालला, येथ त्याच्या चरणाची धूळ आहेत. ४ तो समुद्रस दटावून आठवितो; सर्व नद्या कोरज्बा करितो; बासन व कमेल त्याच्यापुढे म्लान होतात, लबानोनाचा फुलवरा कोरेजून जातो. ५ त्याच्यापुढे पर्वत कंपायमान होतात व डोगर विरघव्यात; त्याच्यापुढे ही पृथ्वी, हा भूगोल व त्यावरील सर्व राहवासी थडथड उडतात. ६ त्याच्या रागापुढे कोण टिकणार? त्याच्या क्रोधच्या संतापापुढे कोण उभा राहणार? त्याच्या संतापाचा वर्षीव अमीसारसा होतो, त्याच्यापुढे खडक फुद्दन त्याच तुकडे होतात. ७ परमेश्वर चांगला आहे, विष्टकाळीं तो शरणदुर्ग आहे; जे त्याजवर भाव ठेवितात त्यास तो ओळखितो. ८ तो महापुराने निनवेच्या स्थानाचा नायनाट कील व तो आपल्या शत्रूंचा पाठलाग करून त्यास अंदारांत उघडून लावोल.

९ परमेश्वराविषयी तुम्हाल काय वाटते? तो मुरापुरा अंत कील; विपत्ति दुसऱ्याने येणे नकोच. १० ते युतांगुत ज्ञालेत्या कांटेयांसारखे असले, ते द्राक्षारसाने मस्त ज्ञालेत्यांप्रमाणे असले तरी ते वाळजेत्या धसकट्ठप्रमाणे भस्म होतील. ११ परमेश्वराविस्तृद्ध दुष्ट संकल्प करणारा व अनिष्ट योजणारा असा एक तुझ्यांतून निघाला आहे. १२ परमेश्वर झणतो, ते मजवूत व असंख्य असले तरी त्यांचा उच्छेद होउन ते नाहींतसे?

१ अथवा : तुम्ही परमेश्वराविस्तृद्ध काय योजना करितां?

होतील. मी तुला पीडिले, पण आतां पुढे पीडणार नाहीं. १३ आतां मी तुजवरील त्याचे जू मोडीन, तुझी बंधनें तोहून टाकीन.

१४ परमेश्वरानें तुजबहूल अशी आज्ञा केली आहे की तुझ्या बोजाची पुनः पेरणी होणार नाहीं; तुझ्या दैवतांच्या मंदिरांतून कोरीव व ओतीव मूर्ती मी नष्ट करीन; मी तुझी कंबर तथर करीन, कारण ते हल्का ठरला आहेस.

१५ शुभसंदेश आणणारा, शांति जाहीर करणारा असा जो त्याचे पाय पर्वतावर पाहा! हे यदूदा, आपले सण पाळ, आपले नवस फेड, कारण यापुढे तुझ्यामधून दुष्ट पुरुष येणारजाणार नाहीं; त्याचा समूक उच्छेद झाला आहे.

१ चुराडा करणारा तुझ्यासमोर चढाई करून

२ आला आहे; कोटाचे संरक्षण कर, मागांची टेह्यणी कर, आपली कंबर कसून आपल्या सगळ्या बळाने सज्ज हो. २ कारण परमेश्वर याकोबाचे ऐश्वर्य इत्याएलाच्या ऐश्वर्याप्रमाणे पुनः स्थापीत आहे; लुटास्ती त्यांस लुटिले आहे, त्याच्या दाक्षींची नासधूस केली आहे. ३ त्याच्या वारांची ढाळ तांबडी आहे; लटवव्ये किरमिजी पोंगाळ त्याले आहेत; सज्ज होण्याच्या दिवशी त्याच्या रथांचे पोलाद अमीसारखे चमकत आहे; ते भाले इक्कूनतिकडे पर्जीत आहेत. ४ रस्त्यातून रथ बेकाम चालले आहेत, यडकांवर ते एकमेकांवर आदक्ष आहेत, ते मगालीसारखे दिसत आहेत, ते विजेसारखे भावत आहेत. ५ तो आपल्या सरदारांची पालगी करीत आहे, ते वाटेने योकरा खात आहेत, ते उतावळीने तटाकडे जात आहेत, तेथे मोर्ची उभारिला आहे. ६ नदीकडील दरवाजे खुले केले आहेत; राजवडा कोसळला आहे. ७ हुंसत्र उघडी झाली आहे, तिला नागवूत धरून नेले आहे; तिच्या दासी पारव्यांसारम्या धुमत आहेत व आपली

१ अथवा : निर्णय होऊन तुकला आहे.

उर्हे घडवृम अकांत करीत आहेत.

८ निनवे पूर्वीपासून पाण्याच्या तळ्यासारखी होती; वरी आतां ते पद्धत जात आहेत; थांबा हो थांबा, असे ओरडतात, पण कोणी मार्गे वद्धन पाहत नाही. ९ चांदी लुटा ! सोने लुटा ! सर्व तहेच्या शोभिवंत वस्तूचा अमर्याद संघ्रह आहे. १० ती रिकामी, शृण्य व ओसाड झाली आहे; तिच्या हृदयाचे पाणीपाणी झाले आहे, तिचे गुडधे उद्पत्त आहेत; सर्वांच्या कंबरेत कला निघत आहेत, त्या सर्वांचे चेहरे फिके पडले आहेत. ११ सिंहांची गुहा कोठे आहे ? तरुण सिंहांची खुराक खाण्याची जागा कोठे आहे ? जेथे सिंह, सिंहीण व सिंहाचा पेटा ही फिरत असत व कोणी त्यांस भेवडावीत नसे तें ठिकाण कोठे आहे ? १२ सिंह आपल्या पेव्यांसाठी पुरुसें भक्ष्य काढीत असे, आपल्या सिंहिणीसाठी सावजाचा गळा दाबीत असे, तो भक्ष्याने आपल्या गुहा, शिकारीने आपल्या गुंफा भरीत असे. १३ पाहा, मी तुजवर चांदूलून येत आहे असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो; मी तिचे रथ जावीन, त्यांचा धूर निघेल, तुझ्या तरुण सिंहांस तरवार फस्त करील; मी पृथ्वीवरून तुझे भक्ष्य नाहीसे करीन, तुझ्या जागुदांचा शब्द यापुढे ऐकू येणार नाही.

१ रक्षपाती नगरीला यिकार असो ! कपट व ३ खून यांनी ती भरली आहे, तिचे भक्ष्य भिक्षविषे थांबत नाही. २ चावकाचा फटकारा, चाकांचा घडघडाट यांचा शब्द होत आहे; घोडे भरधाव पक्त आहेत, रथ उसक्त आहेत; ३ घोडेसारांची दौड, तरवारीची चमक, भाल्याचे विजेसारखे चकाकणे होत आहे; विघ्लेल्यांचा मसुदाऱ्य, मृतांचा ढीग, पडला आहे; मद्धांचा हिशेब च नाही; लोक त्यांच्या मठवांवर ठोकर सातात. ४ सुरुप व चेटकांत निपुण अशा त्या वेळेच्या बहुत व्यभिचारांमुळे हे घडले आहे; ती आपल्या व्यभिचारांनी राशीचा, आपल्या चेटकांनी वंशांचा, विक्रय करितो. ५ पाहा, मी तुजवर चाळून येत आहे असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो; मी तुझे नेसण तुझ्या तोडवर उडवून देवेन; राष्ट्रांस तुझी नम्रता दाखवीन, राज्यांस तुझी लाज दाखवीन: ६ सुरुपाचर

हेद्दर फेळून तुम्ह तुच्छ करीन, तुला उपशालक्षिप्त उपशालक्षिप्त आणि असे होईल की जो कोणी तुला पाहील तो सुंसरीपासून पल काढील आणि म्हणेल, निनवे उजांड झोणी आहे; तिजसाठी कोण शोक करील ? तुझे सोत्वन करण्याच्यासून कोटून शोधून आणून ?

८ नोआमोनायेक्षा तू शेष आहेस काय ? ती नील नदीच्या काढ्यांमध्ये वसली होती, तिच्यासमोबतीं पाणी होतें; नील नदी तिचा दुर्ग होती, पाणी हाच तिचा कोट होता. ९ कूसी व मिसरी यांचे तिला बल होतें, व ते अमर्याद होतें: पटी व लव्ही यांची तिला कुमक होती. १० तरी ती हृदपार झाली, तिला बंदिवान कल्प नेण्यांत आले; तिची मुले रस्त्यांच्या सर्व चवाऱ्यांवर आपटन मारण्यांत आली; तिच्या सर्व महाजनांस सांख्यांनी बांशयांन आले. ११ तूहि झोकांच्या खाशील, तू लपशील, तू शत्रूपासून आत्रयाचे स्थान शोधिशील. १२ पहिल्या बाराच्या पिकलेल्या अजिरंतच्या झाडाप्रमाणे तुझे सर्व दुर्ग होतील; झाडे हालविली म्हणजे अंजीर खाण्याच्या तोंडीं पडतात. १३ पाहा, तुझ्यांत राहणारे लोक कैवळ लिण्या आहेत; तुझ्या देशाचे दरवाजे तुझ्या शत्रूना खुले झाले आहेत; अग्रीने तुझे अडसर खाऊन टाकिले आहेत. १४ वेढा पडणार म्हणून पाणी भरू ठेव, तुझे किले मजबूत कर, विखलांत उतर, पायांनी गरा तुडीव, विटाळे हाती घे. १५ तेथें तुला विस्तव खाईल, तुला तरवार नष्ट करील; ती तुला चाळून खाण्याच्या टोळांप्रमाणे खाऊन फस्त करील; चाळून खाण्याच्या टोळांप्रमाणे आपली संस्था वाढीव; झुडींनी येणाच्या टोळांप्रमाणे असंस्थ हो. १६ आकाशांतील ताच्यापेक्षा अधिक सौदागर तू खेळे आहेत, तरी चाळून खाण्याचे टोळ सोस नागदून उडून आलील. १७ तुझे सरवर झुडींनी येणाच्या टोळांसारखे आहेत, तुझे सेनापति टोळांच्या झुडीसारखे आहेत, ते थेलीच्या विलासात कृष्णांनु तळे वेत्तुन व तुम्हेच्या होतांच तुम्हांच जागात, ते

१८ शुद्धजंत : समुद्र

कोठे जेके त्रै कोणाल कल्प नाही; १८ अद्यतन्या राजा, तुझे मैत्राल सोपी गेले आहेत; तुझे सरदार स्वस्थ पद्धते आहेत; तुझे लोक डोगरावर पसरले आहेत; कोणी त्यांस अहव करीत नाही; १९ तुमी जहाम माळत आहे?

नाही; तुमा घाय असाऱ्य आहे; तुमी बातमी ऐकणारे सर्व तुजविषयी टाळ्या पिटतात; करण ज्यास तुमी दुष्टा सतत जाचली नाही असा कोण आहे?

हनूम

१ हनूम संकेतशाळा द्वांतानें प्राप्त शाळेले
१ तेवचत:

२ हे परमेश्वरा, मी किंती वेळ ओरहै? तं एन नाहीस जुळम शाळा असे मी तुला ओरहून सांगतो तरी तं उटक करीत नाहीस. ३ मला अखर्य की पाहावयास लावितोस! विषयि मला का दाववितोस? खटाकट व जुळम माणसासमोर आहेत; कल्प चलला आहे, वाद उपस्थित शाळा आहे. ४ असांने कायथाचा अंगल ढिला पडतो, त्याचाचे काहीएक चाला नाही; दुष्ट घारिकास वेळन सोडितो मृणन न्याय विपरीत होता.

५ राष्ट्रोनो, लक्ष देलन पाहा व आधवैचित व्हा, कृत तुमच्या काळी मी एक कार्य करितो, तं तुम्हांस सामितले तरी तुम्ही विषयस घरिणर नाही. ६ कारण, पाहा, मी त्यांची उठाववारी करितो, तं उत्रे व उतावळे राठू आहे; जी त्यांचे त्यांचा नाहीत त्यांचा तावा धावा मृणन ते पृष्ठीभार फिरत असतात. ७ ते दासण व भयकर आहेत; त्यांचा न्याय व त्यांचे वैवर्य त्यांचे स्वतांचे की आहे. ८ त्याचे घोडे विर्याद्वृन विगवाल आहेत व संज्ञाकाळी काहेर उडण्या ता लंबम्यापेक्षा कूर आहेत; त्यांचे घोडेस्वार दौड करितात, त्यांचे घोडेस्वार दुर्ल वेतात, खाली टाळ्यास त्वरा करण्याचा गहडासारखे ते वाचतात. ९ ते बलाकार करण्यास सर्व विकून देवतात; त्यांचा तोडांचा रोख वेट पुढे असती, बालूच्या कणाप्रमाणे ते बंदिवान गोळा करितात. १० ते तर

राजांस कल्पट समजतो व अधिरातीस कवडीमोल मानितो; कोणताहि किळा असला तरी तो तुणवत गणतो; भातीचा डीग रचून किळा सर करितो. ११ शेवटी सोसायाचा चारा येळन तो उडून जाईल, स्वप्रकाम हाच ज्याचा देव त्यावर दोष येईल.

१२ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझ्या पवित्र प्रभ, तं अनांति काक्यपासून आहेस ना? औंगी म्हणार नाही. हे परमेश्वरा, तू त्याचा न्याय नेमेला आहे; हे दुर्गा, त्याचे शासन व्हावें मृणत तं त्यास स्थापिले आहे. १३ तुम्हे डोडे इतके पवित्र आहेत की दुष्टा तुम्हांने पाहवत नाही, अनाचाराकडे दृष्ट लाववत नाही, तो तू या बेहमली करण्याकडे कों पाहेत राहतोस? जो आपल्याहून धार्मिक त्यास दुष्ट विकून टाकितो तेज्ज्वां तू कों उणा राहतोस? १४ तू मानवीस समुद्रातील भाशेप्रमाणे कं कले आहे, कोणी शास्त्रांन नसलेल्या जीवजंतुंप्रमाणे त्यांना कं कले आहे? १५ तो त्या सर्वांस गळनें उचलितो, त्यांस आपल्या जाळ्यांत धरितो, आपला पाणी टाळून त्यांस गोळा करितो; यामुळे तो हरित-व आनंदित होतो; १६ तो आपल्या जाळ्यापुढे यह करितो, आपल्या पाणाळा धूप दाखवितो; कारण त्यांपासून त्याला विकुल घन व पुष्टिकारक अन्न मिळते. १७ तर मग तो आपले भरलेले जाळे रिकामे करून राष्ट्रांची काहीएक गष न करिता त्यांचा सतत घात करीत रहील काय?

१ पाठमेदः तुम भरण नाही.

१. श्री आपल्या पात्यावर उभा राहीन,
२. विलपावर पहास करीन; तो मजबूरोवर काय बोलेल

आणि माझ्या गान्हाण्याविषयी त्यास मला काय उत्तर
देतां येईल तें मी पाहीन. २ मग परमेश्वरानें, मला उत्तर
दिले की, हा दृष्टां लिहून काढ, पात्यावर ठळक लिही;
म्हणजे कोणीहि तो वाचून धावत भुटावै. ३ कारण हा
दृष्टां नेमिलेल्या समस्यासाठी आहे आर्थिक तो शेवटास
जाप्यास आपणच नेट करीत आहे, तो फसवावयाचा
नाही; त्यास विलंब लागला तरी ख्याली बांट पाहा; तो
येईलच, त्याला विलंब लागावयाचा नाही.

४ पाहा, तो गर्वाने फुलाल आहे, त्याचा आतमा
त्याच्या ठारी सरळ नाही; धार्मिक तर आपल्या विष्णो-
साने वांचेल. ५ शिवाय त्याचा द्राक्षारास दगा देणारा
आहे; तो अहंकारी मनुष्य आहे, तो खीरी ठिकत नाही,
त्याने अधोलोकाप्रमाणे आपली लालसा बाढविली आहे,
तो मृत्युसारखा अतृप्त आहे, तो सर्व राष्ट्रांस आपणा-
जवळ जमा करीतो, सर्व लोकांस आपल्यानंजीक एकत्र
करीतो. ६ हे सर्व त्याला कवन, कृदवचन लावून,
बोलणार नाहीत काय? लोक म्हणील, आपला
माल नव्हे त्याने जो आपली बुद्धि करीतो व गहा-
णांचा बोजा आपलावर लावून घेतो, त्याला घिकार
असो; असे कोठवर? ७ तुला बोवणारे एकाएकी
उठावणी करणार नाहीत काय? तुला छलणारे जागे
होऊन तूं त्यांची लट होणार नाहीस काय? ८ तूं
पुळक लाष्ट्रांस लुटिले म्हणून सर्व अवशिष्ट लोक तुला
छटतील; माणसांचा रक्षपात आणि भूमीवर, शहरावर
व त्यांतील सर्व रहिवास्यावर केलेला जुळम, यामुळे असे
होईल.

९ विपतीच्या हातांतून आपला बचाव व्हावा म्हणून
आपले घरटें उंच टिकाऱी करावै, शा हेतूने जो आपल्या
घराप्यासाठी अन्यायाने नफा मिळवितो त्याला घिकार
असो. १० तूं बहुत राष्ट्रांस नष्ट केल्यामुळे आपल्या
घराप्यावर अप्रतिशो आणिली आहे, आपल्या जिवाचा
गुहेगार झाला आहेस. ११ कारण भितीचा दगड
१ अथवा: विश्वासपूणाने. २ अथवा: सावकार.

ओडेल, इमरतीच्या लाकडांतील तुळ्हे त्याला
उत्तर देईल.

१३ जो रक्काने नगर बांधिलो, अधर्माचै शहर
स्वापितो त्याला घिकार असो। १३ पाहा, लेकांच्या
अमाली फलप्राप्ति अभीला भव्य होते, राहें व्यर्थ
जिणतात, हें सेनाधीस परमेश्वर याजकहून नव्हे
काय? १४ कारण जल समुद्राला व्यापून टाकिते तशी
पृथ्वी परमेश्वराच्या प्रतापाच्या झानानें भरेल.

१५ जो आपल्या शेजांवास मष्य पाजितो त्याला
घिकार असो! तूं त्यांची नग्रता पाहावी म्हणून आपला
संतास क्रोध त्यात मिसळून त्याला मस्त करितोस.
१६ सन्मानाने नव्हे तर अप्रतिष्ठेने तुळी तुसि
झाली, तर तूंहि पी आणि बेळुंत्यासारखा हो; परमे-
श्वराच्या उजव्या हाताचा त्याला तुजकडे छळेल,
तुश्या दैनवाची अप्रतिष्ठा होईल. १७ लक्षांजीवावर
केलेला जुळम तुला घेऊल, जवाबराचा जाळेल नाश
तुला घावरवील; माणसांचा रक्षपात आणि भूमीवर,
शहरावर व त्यांतील सर्व रहिवास्यावर केलेला जुळम
यामुळे असे होईल.

१८ कोरीव मूर्ति ही मूर्तिकाराने कोरून केली
यांत काय लाभ? खोटा कौल देणाऱ्या ओरीव गूर्हीवर
मूर्तिकार, मुक्या मूर्ति करणारा, श्रद्धा ठेवितो यांत
काय लाभ? १९ जो काष्ठास म्हणतो, जांये हो,
मुक्या पाषाणास म्हणतो, ऊठ, त्याला घिकार असो!
त्याला कांही शिकवितां येईल काय? पाहा, ती, मूर्ति
सोन्यास्याने मठविली आहे, पण अंत पाहावै तो
जिवाचा पत्ता नाही. २० परमेश्वर आपल्या पवित्र
मंदिरांत आहे; सर्व धरित्री त्याजपुढे स्तच्छ राहो.

१ हृष्टक संदेशशाची प्रार्थना म्हणून
३ द्योमस्तोत्र:

२ हे परमेश्वर, मी तुळी कीर्ति तेकूल
भयभीत झाले आहे.
हे परमेश्वरा, वर्षांचा क्रम चालू असतां आपल्या
क्रमाचे पुरवीजीवन कर, ३४३
वर्षांचा क्रम चालू असतां ही अणत कर,

- कोधांतहि दया स्मर.
 ३ देव तेमानाहून येत आहे,
 पवित्र प्रभु पारमानन्द्या पर्वतावरून येत आहे. [सेल]
 त्याचा प्रकाश आकाश व्यापितो;
 त्याच्या स्तवनांनी पृथ्वी मरली आहे.
 ४ त्याचे देव प्रकाशासारखे आहेत;
 त्याच्या करांतून किरण निघत आहेत;
 त्याचा पराक्रम तेरें गुप आहे.
 ५ मरी त्याच्यापुढे चालते,
 ज्ञालास्थ धाम त्याच्या पायांच्यक निघते.
 ६ तो उभा राहिला महणवे पृथ्वी झेळावे खाले;
 तो नजर टाळून राष्ट्रांस उघडून लावितो.
 सर्वकाळके वर्वत विर्हीर्ण होतत,
 गुगलदुर्घाची डोंगर ढासवात;
 त्याचा हा पूर्वकाल्यापूर्व व्रातात आहे.
 ७ दूसावचे डेरे विषतीने घेरिलेले मी पाहिले,
 विषाण देशाच्या कलाती अरथरत आहेत.
 ८ परमेश्वर नद्यांवर रगावला आहे काय ?
 नद्यांवर तुका राग पेटला आहे काय ?
 तुका कोध सुमुद्रावर खवळला आहे काय ?
 महूणवच तू आपल्या घोड्यांवर स्वार
 कालास काय ?
 विजयरथांवर आसू ज्ञालास काय ?
 ९ तुको बुनुच्य गवतपांगावाहर निघाले आहे,
 तू आपल्या शपतपूर्वक चवनाप्रामाणे
 विहा केली आहे.
 तू पृथ्वी विशाळन नदा वाहितोस.
 १० पर्वत तुला पाहून विवळता;
 जलप्रवाह सपाव्याने चाला आहे,
 डोह आपला शब्द उचारितो,
 आपले हात वर करितो.
 ११ तुम्हे बाण सुट असता त्याच्या प्रकाशाने,
 तुक्ष्या झक्कणान्या भाल्याच्या चक्काकीने,
 सर्व व चंद्र आपल्या स्थानी निश्चल लाले आहेत.
 १२ तू संतापूर्ण पृथ्वीवर चालतोस,

[सेल]

- तू आपल्या कोधाने राष्ट्रांस तुडवून टाकितोस.
 १३ तू आपल्या लोकांच्या सुटकेसाठी निघाला आहेस.
 आपल्या अभिनिकाच्या सुटकेसाठी
 निघाला आहेस;
 १४ तू दुर्जनाचे वर पायापसून मानेपर्यंत
 उघडें करितोस,
 त्याच्या चिराचे आपद्दन तुकडे करितोस. [सेल]
 १५ त्याच्या सरदारांचे शीर तू ज्याच्यात्याच्याच
 भाल्यांनी विघितोस;
 माझा चुराडा करण्यातारी ते मजबूर
 तुफानासारखे लोटले;
 गरिबास गुप्तरूपे गिळावें यांत्र त्यांस
 संतोष वाटतो.
 १५ तू आपले वोडे समुद्रांतून,
 महाजलांच्या राशीवरून चालवितोस.
 १६ मी हे एकले तो माझे काळीज थरथरले,
 त्याच्या आवाजाने माझे ओठ कांपले;
 माझी हाडे सहं लागली; माझे पाय लटपटत आहेत;
 ज्या दिवशी लोकांवर हड्डा करणारा येईल
 त्या संकटाच्या दिवसाची मला वाट
 पाहिली पाहिजे.
 १७ अंजिरांचे जाड न फुलले
 द्राक्षीच्या वेळीस फळ न आले
 जैतुनांचे उत्पन्न बुडाले
 शेतांत धान्य न घिकले
 भेंडवाळांतले कल्प नाहोतसे काले,
 व गोळांत गुरुंडोरै न उरली,
 १८ तरी मी परमेश्वराच्या छायी हर्ष पावेन,
 मला तारण देणाच्या देवाविषयीं मी उलास करीन.
 १९ परमेश्वर, प्रभु, माझें सामर्थ्य आहे,
 तो माझे पाय हरणाच्या पायांसारखे करितो,
 तो मला माझ्या उव्ह स्थानांवरून चालूं देतो.
 [मुख्य गवयासाठी, माझ्या तुवाचाच्या सापीने
 गवयाचे]

सफन्या

—८४-८५—

वे यहूदीवारीजा आमोन याका पुत्र योक्तव्या
याप्त्या कारकीर्दीत सफन्या विन कूची विन गदप्या
विन अम्ब्या विन हिज्जीया याल्या परमेश्वराचे
वंचन प्राप्त क्षाळे ते हे:

३ मी भग्नावल सर्व काही निखाल्स नाहीसें करीन,
असे परमेश्वर महणतो. ३ मा मुख्य व पशु नष्ट करीन;
मी आकाशांतरे पृथी, समुद्रातले मासे, दुर्जन व त्यांचे
अडकळे नाहीतसे करीन; भग्नावल मानव नाहीतसे
करीन, असे परमेश्वर महणतो. ५ मी आपला हात
यहूदावर, यरुशलेमाच्या सर्व रहिवाश्यावर चालवीन;
या स्थांतून बालमूर्तीचे शेष नाहीतसे करीन, आणि
मूर्तीचे पुजारी व याजक याचे नावहि नाहीसें करीन;
५ जे धाव्यावर आकाशांतील सैन्याची पूजा करितात,
जे उपासक परमेश्वराची शपथ वाहतात व मिळेकोम
मूर्तीचाहि शपथ वाहतात, ६ जे परमेश्वरापासून
पराद्युमुख जाले आहेत, ज्ञानी परमेश्वराचे करण धरिले
नाहीत व त्याचा शोध केला नाही, त्यास मी नष्ट
करीन.

७ प्रमु परमेश्वरापुढे तुम्ही मौन भरून राहा, कारण
परमेश्वराचा दिवस येऊ ठेपला आहे; परमेश्वराने
यज्ञबलीची सिद्धत केली आहे, त्यानें आपल्या
आमंत्रितांस पवित्र केले आहे. ८ परमेश्वराच्या
यज्ञसमयी असे होइल की, सरदार, राजपुत्र व ज्या
सर्वांनी परदेशी पोशाळ चढविल आहे त्यांचा
मी समाचार घेईन. ९ त्या दिवशी जे उंवराव्यावरून
उडी मारून आपल्या प्रभूचा वाडा बलात्काराने व
कपटाने भरून टाकितात त्या सर्वांचा समाचार मी घेईन.
१० त्या दिवशी मासलीदरवाजांतून कोसळण्याचा

१ पाठभेद: आपल्या राजाचीहि शपथ (३ संस्कृत)

१२:३० टीप पाहा)

अंकाश होइल, तुसन्या पेठेतुल आंकदन होइल व
टेक्कावल मौठा घडाका उडैल, असे परमेश्वर महणतो.
११ मेषेश्व्या रहिवाश्यानो, आंकदन करा, कारण
कांगालाचे सर्व लोक नाश पावले आहेत, चांदीने लादलेले
सर्व नाश पावले आहेत. १२ त्या समयी असे होइल
की मी दिवाचा घेऊ यस्तेल्याची तपासणी करीन;
व जे खाली गाळ असलेल्या दाक्कारासासारखे मंदवले
आहेत आणि आपल्या मनात महणतात की परमेश्वर वरै
करीत नाही व बाईटाहि करीत नाही, त्याचा मी समाचार
घेईन. १३ त्याचा माल लुटीस जाईल, त्याची घरै
उजाड होलील, ते घरै बांधितील पण त्यांत वसणार
नाहीत; द्राक्षीचे मळे लावितील पण त्यांचा द्राक्षारस
पिणार नाहीत.

१४ परमेश्वराचा मोठा दिवस समीप आहे; तो
येऊ ठेपला आहे, वेगाने येत आहे; ऐका! परमे-
श्वराचा दिवस!, तेथें वीर दुःखांने ओरडत आहे.
१५ हा संतापाचा दिवस आहे, दुःखाचा व क्लेशाचा
दिवस आहे, विच्छिन्नाचा व उजाडीचा दिवस आहे,
अंधकाराचा व उदासीनतेचा दिवस आहे, अंत्रोचा व
निविड अंधकाराचा दिवस आहे. १६ तटबंदीच्या
नगरांविरुद्ध व उंच बुरुलांविरुद्ध राणीगाळा व
रणजदाचा हा दिवस आहे. १७ मी मालावर
संकट आणीन, हे अंधवांसरखे चालतील, कारण
त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे; त्यांने रक्त
तुकीसारखे व त्यांचे मासे विटेशारचे फेकितील.
१८ परमेश्वराच्या कोणदिवांगी लोकाचा सोन्याल्यांचे
त्यांचा बच्चव होणार नाही, त्याच्या इर्ष्येच्या अझीते
सर्व देश भस्य होइल, कारण तो देशातील सर्व
रहिवाश्याचा असे करील आणि तोहिं एकाएकी करील.

१ उन्याच्या धाणीचे ठिकाण

१ हे निलंब राष्ट्र, एकत्र हो, ताल्यावर ये;

२ ३ निर्णय नाहे पडेल, दिवस मुसाप्रयामे उहून जाईल, परमेश्वराचा कोथदिन तुम्हांवर येईल त्यापूर्वी ताल्यावर या. ३ देशांतील सर्व नां जनांनो, परमेश्वराच्या न्यायानुसार चालणाऱ्यांनो, त्याचा आश्रय करा, अस्थिकर्ता य नवता यांचे अवलंबन करा, म्हणजे कालान्तर परमेश्वराच्या कोथदिनी तुम्ही दृष्टीआढ़ यास-

४ कारण गजांचे विस्मरण पडेल, अक्लोत रान कनेल, अस्त्रेवास भर दुपारी हाकून देतील, एको-नावर नागर किरेल. ५ समुद्रतीरीच्या रहिवाशयांस, करेयी राष्ट्रास विकार असो! हे कलाना, पलिष्ठांच्या देशा तुजविलू एवजेश्वराचे वचन आहे! मी तुझा असा नाव करान की तुम्हांवर एकाहे रहिवासी उरणार नाही. ६ समुद्रतीरीच्या प्रदेशाची ऊळे बनतील व स्थांत मेंडपालोच्या गुहा द मेंडवाडे होतील. ७ तो प्रदेश यहूदी धराण्याच्या अवशेषासाठी होईल; तेथें ते आपली मेंडवे चारितील; अक्लोताच्या घरातून ते संप्राप्तकी दिन्हाडास राहीली, कारण परमेश्वर त्यांचा देव त्यांना मेट देईल व त्यांचा वंदिवास उरल्याड. ८ यावांने केलेली निंदा भी ऐकली आहे, अस्मोन वेशजांनी केलेली निर्मतेन्ह भी ऐकली आहे, त्यांनी माझ्या लोकांनी निंदा केली आहे आणि त्यांच्या सरहडीवर त्यांनी आपल्या महात्म्याचा तोरा मिरविला आहे. ९ म्हणून सेनाधीश परमेश्वर, इश्व-एलाचा देव, आपल्या जीविताची क्षमित वाहून म्हणतो, मात्र सहोमासारखे निहवें होईल; अस्मोन वंशज गमोन्यासारखे होतील, साकुण्यपरीचे वतन व मिठागर ही सर्वकाळ पैराय होतील; माझ्या लोकांचे अविक्षित जन त्यांस लुटितील; माझ्या राष्ट्राचे अविक्षित राहिलेले लोक त्यांचा ताता घेतील. १० त्यांनी सेनाधीश परमेश्वराच्या लोकांस तुच्छ मानिले व त्यांजवर तोरा मिरविला म्हणून त्यांच्या गर्वांचे त्यांस हे प्रतिफल मिळेल. ११ परमेश्वर त्यांस भयावह होईल; पृथ्वीवरच्या सर्व दैवतांचा तो क्षय करील; तेव्हा सर्व राष्ट्रांपै व प्रत्येक जण आपआपल्या स्थानी त्याला भजेल.

१२ अहो कुशाच्या रहिवाशयांनो, तुम्हीहि माझ्या तव्हांराने मराल. १३ तो उत्तरेवर आपला हात चालवून अशुराचा नाश करील; निनवे वैराण राना-प्रमाणे रक्ष करील. १४ गुरामेंद्रांचे कल्प, भूतला-वरील सर्व पश्च, तिच्यामध्ये वसतील; पाणकोळी व सप्त तिच्या खांबांच्या त्रिपोळीयी राहीली; त्यांचे घुर्म्ये खिडक्यातल ऐकू देईल, उंवरठे ओस पडतील, कारण त्यांने गंधसहृद्ये लाकडकाम उथडे केले आहे. १५ हीच ती उक्कासी व निवास्त असलेली नगरी! ती आपल्या मनांत म्हणत असे की मीच कायती आहे, दुररें कोणी नाही; ती कशी ओसाड, पश्च बसाण्याची जागा शाली आहे! तिच्याजवळून जाणारा प्रत्येक जण तिची छीशु करील व तिच्याकडे हातवारे करील.

१ ती बंदवार, भ्रष्ट व बलाकारी नगरी, तिच्या २ विकार असो! ३ तिने वचन मानिले नाही, थोध घेतल्या नाही; परमेश्वरावर श्रद्धा डेविली नाही; ती आपल्या देवासामीप आली नाही. ४ तिच्यांतले तिचे सरदार गर्जना करारे, सिंह आहेत, तिचे न्यायाशीश संघाकळी बाहेर पडणारे लोडगे आहेत, ते सकाळच्यासाठी कांहीं विस्तक राहू देत नाहीत. ५ तिचे संदेशे बदाईस्वार व विशाशवतकी आहेत; तिचे याजक पवित्रस्थान भ्रष्ट करितात, त्यांनी धर्मशाळांचे अतिक्रमण केले आहे. ६ तिच्यामध्ये परमेश्वर न्यायी आहे; तो कांहीं अन्याय करीत नाही; रोज सकाळी तो आपला न्याय प्रकट करितो, त्रुक्त नाही; अभासिकांस तर लाज कडी ती ठाळक नाही. ६ भी राहू नष्ट केली आहेत, त्यांचे दुर्ज उद्घस्त केले आहेत; भी त्यांचे रस्ते उजाड केले आहेत, त्यांनी कोणी जातयेत नाही, त्यांची नगरे उद्घस्त केली आहेत, कोणी माणस, कोणी रहिवासी, तेथें उरला नाही. ७ भी म्हणालो, तिने माझे अस भात्र धरावें, थोध घ्यावा, म्हणजे तिच्या संवंधाने भी जे कांहीं घरविले आहे तदनुसार तिची धस्ती नष्ट होणार नाही; पण त्यांनी आपली सर्व दुर्कमे नेटाने चालविली.

८ परमेश्वर म्हणतो, भी लटीसाठी उटेन तोंवर माझी वाट पाहा कारण राणे एकत्र

बमवावी, राज्ये एकत्र मिळवावी; त्यांवर माझा क्रोध, माझा सर्व संतास कोध पाढावा हा माझा निश्चय आहे; कारण माझ्या ईर्ष्येच्या अभीने सर्व पृथकी भस्म होईल. ९ मी राश्र्यांस शुद्ध वाणी घेईन, व परमेश्वराची सेवा घडावी म्हणून ते सर्व त्याच्या नामाचा धावा ईर्ष्यांते करितील. १० कुशाच्या नांदांपलीकूऱ्यांने ते माझ्या उपासकांस आणितील, ते माझ्या पांगलेल्यांची कल्पा मल्ल अर्पण म्हणून आणितील. ११ ज्या ज्या बाकीतीत तू भजविरुद्ध उलंघन करावेंस त्याविषयी त्या दिवसांत तुला लजित होण्याचे कारण पडणार नाही; कारण तेव्हा मी तुझ्या उन्नतीचा अभिमान धरणाच्यांस तुम्ह्यांनुत नाहीतसे करीन; माझ्या पवित्र पवरांवर तूं यापुढे तोरा मिरविणार नाहीस. १२ मी तुझमध्ये नव व गरीब लोक राहू घेईन, ते परमेश्वराच्या नामावर श्रद्धा ठेवितील. १३ इसाएलाचे अद्विष्ट जन कांही अनिष्ट करणार नाहीत, लबाडी करणार नाहीत, त्यांच्या मुखांत कपटी जिन्हा आढळावयाची नाही; ते चरतील व विश्राति मिळवितील, कोणी त्यांस भेवडवणार नाही. १४ सीयोनकन्ये, उच्च स्वरांने गा; हे इसाएल.

१ मुद्दांत : सांद्याला खांदा लावून करितील.

जयजयकात कर; यशस्वलेमकन्ये, मनःपूर्वक उल्लास व उत्सव कर. १५ परमेश्वराने तुझा दंड दूर केला आहे, तुझ्या शत्रूंचे निवारण केले आहे; इशाएल्याचा राजा परमेश्वर तुझमध्ये आहे; तुला पुनः अरिष्टाची भीति प्राप्त होणार नाही. १६ त्या दिवशी यशस्वलेमास म्हणतील, हे सीयोना, भिंड नको, तुझे हात गळू देऊ नको. १७ परमेश्वर तुझा देव, साहम्य करणाच्या वीरासारखा तुळ्या याची आहे; तो तुजविषयी आनंदोत्सव करील; त्याचे प्रेम स्थिर राहील, तुजविषयी त्याला उलास वाढून तो गमईल. १८ जे तुझे लोक सणाच्या मेळवाची आठवण कूऱ्या रडतात त्वांस मी एकत्र मिळवीन; त्यांजवर निदेचा भार पडला आहे. १९ पाहा, त्या समव्यापी तुला पीडणाच्या सर्वांचा मी समाचार घेईन; जी लंगडणारीण आहे तिला मी वचावीन, हाकून दिलेलीस परत आणीन; अखिल पृथ्वीवर ज्यांची अप्रातिष्ठा झाली आहे स्थांची प्रशंसा व नांवलौकिक व्हावा असें मी करीन. २० त्या समव्यापी मी तुम्हांस आणून एकत्र करीन; तुम्हाच्या दोल्यांदेश्वत तुमचा बंदिवास उलटवीन, तेव्हां पृथ्वीवरत्या सर्व राश्र्यांस तुमचा लौकिक व गौरव होईल असें मी करीन.

हागग्य

१ दारयावेश राजाच्या कारकीदीच्या दुसऱ्या वर्षी, सहाच्या महिन्याच्या प्रतिपदेस यवूदावा प्राताधिकारी शत्तीएल याचा पुत्र जेहव्याबेल व मुख्य याजक यहोसादाकाचा पुत्र यहोशाचा यांस हामग्य संदेश्याच्या द्वारे परमेश्वराचे वचन प्राप्त झाले तें हें हे : २ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, हे लोक म्हणतात मी वेळ अजून आली नाही, परमेश्वराचे मंदिर बांधवाच्यांची वेळ अजून आली नाही. ३ तेव्हां परमेश्वराचे वचन, हामग्य संदेश्याच्या द्वारे प्राप्त झाले तें असें : ४ इकडे

मंदिर ओसाड पडले असून तुम्ही स्वतः आपल्या तक्तपोशीच्या धरात राहावें असा समय आहे काय ? ५ आर्ता सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही आपल्या मार्गाकडे लक्ष पुरवा. ६ तुम्ही पुण्यल पैलो करीती एज हाती योडे लागेही, तुम्ही सेतां पण तुस इत नाही; तुम्ही यिती पण तुमची तहान भावत नाही; तुम्ही करव घालिती पण त्यांनी तुम्हांस केव येत नाही, मंदिर कृत्यांनी पैसा मिळवून जरें काय योक पहलेल्या यिवावेत याचिनी. ७ सेनाधीश परमेश्वर असें म्हणतो की तुम्ही

आपल्या मार्गांकडे लक्ष लावा. ८ डोंगरावर जाऊन लाकडे आणा व अंदिर बांधा; त्यांने मी प्रसऱ्य होईल व माझा महिमा प्रकट करीन, असें परमेश्वर महणतो.

९ तुम्ही पुष्कलाची अयेशा केली पण हाती थोडे लागले; जे तुम्ही घरी आपणिले त्यावर मी पुंकर घाटला; हे कां, असें सेनाधीश परमेश्वर महणतो. कारण हेच की माझे मंदिर ओसाड पडले असून तुम्ही प्रत्येक आपापल्या घरासाठी घडपड करीत आहां; १० म्हणून तुम्हासुलं आकाशानें दहिवर आवरून भरिले आहे, भूमीने आपला उक्त आम्हारून धरिला आहे. ११ मी देशावर अवर्षण बोलाविले आहे; पर्वतावर, पिकावर, द्राक्षरासावर, तेलावर, भूमीच्या डग्गजावर, प्राणसावर, फळावर व तुमच्या हाताच्यां सर्व कमळावर अवर्षण बोलाविले आहे.

१२ तेव्हांशी शत्तीएलाचा पुत्र जरूबाबेळ व मुख्य याजक यहोसादाकाचा पुत्र यहोसवा यांती सर्व अवशिष्ट लोकांसह आपला देव परमेश्वर याच्या वाणीस यात्र दिला; आपला देव परमेश्वर यांवै पाठविलेल्या हामाय संदेशाची वच्चे मानिली आणि ते लोक परमेश्वरासमोर भीतीने वर्तू लागले. १३ मग परमेश्वराचा निरोप्या हामाय यांने परमेश्वराचा निरोप लोकांसंकल्पिला; तो म्हणाला, मी तुम्हारोवर आहे असे परमेश्वर महणतो. १४ यहूदाचा प्रांताधिकारी शत्तीएल याचा पुत्र जरूबाबेळ, मुख्य याजक यहोसादाक याचा पुत्र यहोसवा व सर्व अवशिष्ट लोक यांच्या आत्मांस परमेश्वराने स्फुर्ति दिली; तेव्हांने ते जरूबर आपला देव सेनाधीश परमेश्वर, यांने मंदिर बांधाच्या कामास स्फुर्ते; १५ हे दारमाचेस राजाच्या कार्कीर्दीच्या दुसऱ्या वर्षी सहाय्या महिन्याच्या चाविसाब्या दिवशी घडले.

१ साताच्या महिन्याच्या एकविसाब्या दिवशी २ हामाय संदेशाच्या द्वारे परमेश्वराचे वचन प्राप्त कराले. तें असें: ३ आतां यहूदाचा प्रांताधिकारी शत्तीएल याचा पुत्र जरूबाबेळ मुख्य याजक यहोसादाक याचा पुत्र यहोसवा आणि अवशिष्ट लोक यांस

असे विचार: ३ ज्यांने या मंदिराचे पूर्वांचे वैभव पाहिले आहे असा तुमच्यामध्ये कोणी उरला आहे काय? आता त्याची काय देशा तुम्हांस दिसते? तें शन्य जाळे आहे असे तुमच्या नजरेस पडत नाही काय?

४ हे जरूबाबेला, हिम्मत धर, असे परमेश्वर महणतो; हे मुख्य याजक, यहोसादाकाच्या पुत्रा यहोशवा, हिम्मत धर, परमेश्वर महणतो, देशांतल्या सर्व रहिवाशांनो, हिम्मत धरा व कामास लागा; मी तुम्हारोवर आहे असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो. ५ तुम्ही मिसर देशांतून निघालां तेव्हा तुम्हारोवर केलेला करार कायम आहे व माझा आमा तुमच्या ठारी कायम आहे; तुम्ही भिंतं नका. ६ कारण सेनाधीश परमेश्वर असे महणतो, श्रावणसी एकदा लवकरत यांनी आकाश व पृथ्वी, समुद्र व कोरडी जमीन, ही हालवून सोडीन; ७ मी सर्व राशीस हालवून सोडीन म्हणजे सर्व राशींतीले निवडक वस्तु येतील; आणि मी हे मंदिर वैभवांने भरीन, असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो. ८ रुपे माझे आहे, सोने माझे आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो. ९ या मंदिराचे शेवटले वैभव पहिल्यापेक्षा श्रेष्ठ होईल, असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो; मी या स्थळाला शांति देईन, असे सेनाधीश परमेश्वर महणतो.

१० दारयोवेशाच्या कार्कीर्दीच्या दुसऱ्या वर्षी नवव्या महिन्याच्या चोविसाब्या दिवशी हामाय संदेशाच्या द्वारे परमेश्वराचे हे वचन आले. ११ सेनाधीश परमेश्वर असे महणतो, याजकांस शाशार्थ विचारा की १२ कोणी समर्पित मांस आपल्या वज्राच्या पदरांत घेऊन जात असतां त्याच्या पदराचा भाकरीला, काळवणाला, द्राक्षरासाला, देलाला विचा इतर कोणत्याहि वज्राच्या सर्वी क्षाला तर तें परिव होईल काय? तेव्हांनी याजकांनी 'नाही' असे उत्तर दिले. १३ मग हामाय म्हणाला, प्रेताचा सर्व ज्ञात्यासुलं कोणी अशुद्ध सालेला यांपैकी कशासाहि शिवला तर तें अशुद्ध होईल ना? तेव्हां याजकांनी 'होईल' असे उत्तर दिले. १४ हामायांने म्हटले, परमेश्वर महणतो की

१ अथवा: राशीचा इष्टविषय येईल;

मंदिराची व या राष्ट्राची माझ्या दृष्टीने अक्षीन दिलेले आहे, आणि त्यांच्या हातांने प्रत्येक काम असेंव आहेत. तेंने ते जें अर्पण करितात तें अशुद्ध भावे. ५५. आजपासून मागवी, म्हणजे परमेश्वराच्या मंदिराचा दगडावर दगड रचयापूर्वीची, जी स्थिति देखी तिच्याकडे लक्ष पुरवा; १६ त्या सर्व दिवसांत केली वीस मासे भाव्याच्या राशीकडे गेला तर त्याच्या दृष्टी दहा लाघवत; द्राक्षारुदांततून पत्रास पात्रे भरल टाळावयास गेले तर त्याला वोसच मिळत. १७ मी तुम्हांवर, तुमच्या हातच्या सर्व कामांवर तांबारा, भेरण व गारा हांचा मारा केला; तरी तुम्हांतला एकही मज्ज कडे वळला नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १८ यासतव आजपासून मागवी म्हणजे नवव्या महिन्याच्या चोविसाच्या तारखेस परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घातला त्या मागवी, काळाकडे लक्ष पुरवा. १९ कोठारांत कांही

आज्ञ आले आहे काय? द्राक्षास्ता, अंजिराचे शब्द, डाळिब व जैतल यांस कांही काळ आले नाही: आजच्या दिवसापासून मी तुम्हांस आशीर्वाद देईन.

२० महिन्याच्या चोविसाच्या दिवशी हामगयाला परमेश्वरांचे बचन दुसऱ्यांने प्राप्त कराले की २१ यहूदाचा प्रताधिकारी जलवाबेळ यास सोळा: मी आकाश व पृथ्वी ही हल्लून सोडीन; २२ मी राज्यांने तक उल्थून टाकीन, राष्ट्राच्या राज्यांने बल नष्ट करीन; रथ व रथी उल्थून टाकीन; घोडे व त्यांवरचे स्वार पतन पावतील, प्रत्येक आपल्या भावाच्या तरवारीने अडेल. २३ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो: त्या दिवशी, हे जलवाबेळा, शतीएलाच्या पुत्रा, माझ्या सेवका, मी तुल वेळत मुद्रेच्या अंगठीसारखे करीन असे परमेश्वर म्हणतो; कारण मी तुल निवडिले आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.

जरवर्ण्या

—०५०—०५०—

१ दारवावेशाच्या कारकीर्दाच्या दुसऱ्या वर्षी
१ आठव्या महिन्यांत इडोचा पुत्र बरेख्या याचा पुत्र
जखन्या संदेश्य याला परमेश्वरांचे बचन प्राप्त कराले
तें हें: २ परमेश्वर तुमच्या वाढवडिलांवर कार
कोपायमान शाळा; ३ म्हणून तूं त्यांस असे सांग:
सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो: मज्जकडे बद्धा म्हणजे
मी तुम्हांकडे बळेन, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.
४ तुम्ही आपल्या पूर्वजांसारखे होऊ नका; त्यांस
पूर्वीच्या संदेश्यांनी कंठवाणे नाही, असे सेनाधीश
परमेश्वर म्हणतो, आपल्या कुमार्गापासून व आपल्या
दुरुक्षीपासून परावृत व्हा; एण त्यांनी माझे ऐकले
नाही, मनावर घेतले नाही, असे परमेश्वर म्हणतो.
५ तुमचे पूर्वज आतां कोठे आहेत? संदेशे तीरी
सर्वकाळ जगतात काय? ६ असे असतां माझे सेवक
म्हणजे संदेशे त्यांस जीं वचने व नियम मी आझापिले

होते त्यांनी तुमच्या पूर्वजांस गांठिले नाही काय? तेज्ज्वां त्यांनी वक्षन म्हटले, आमचा आचार व कर्म यांत्रमार्गे आमचे करण्याचा सेनाधीश परमेश्वराचा मानस होता त्यांत्रमार्गे त्यांने आमचे केले आहे.

७ दारवावेशाच्या कारकीर्दाच्या दुसऱ्या वर्षी अह-
राच्या म्हणजे शावट महिन्याच्या चोविसाच्या दिवशी
इडोचा पुत्र बरेख्या याचा पुत्र जखन्या संदेश्य याला
परमेश्वरांचे बचन प्राप्त कराले तें हें: ८ मला राती द्वांत
शाळा तो असा: एक मनुष्य तांबव्या धोख्यावर स्वार
शाळा असून तळवटीतल्या मेंदीच्या मुडपांमध्ये उभा
होता; त्याच्यामार्गे तांबडे, सावळे व पांढरे घोडे होते.
९ मी म्हणालो, माझ्या प्रभू, हे कोण आहेत? तेज्ज्वां
मजबूरवर भाषण करणारा दिव्यदूत म्हणाला, हे कोण
आहेत तें मी तुल दाखविलो. १० तेज्ज्वां मंदीच्या
मुडपांत उभे असलेल्या पुरुषांने उंतर दिले की

પૃથ્વીવર ફેરી કરણ્યાસાઠી પરમેશ્વરને ત્યાંસ પાઠવિલે તો હે. ૧૧ તેબ્બાં ત્યાંનો વેદીચ્યા મુદ્દપાત ઉમે અસલેચ્યા પરમેશ્વરાચ્યા દિવ્યવૃત્તાલા ઉત્તર વિલેં કી આહે પૃથ્વીરૂપ ફેરી કરુન આલો આહોં; પાહા, સર્વે પૃથ્વી સ્વસ્થ વ શાંત બસલી આહે.

૧૨ તેબ્બાં પરમેશ્વરાચા દિવ્યવૃત્ત મહણાલા, હે સેનાધીશ પરમેશ્વરા, તું આજ તત્ત્વ વંચ યશશૈલ વ યદ્વારાચી નગરે બાંબર કોપાયમાન ક્ષાળા આહેસ; તોબર તું કોઠબર કરુણ કરણાર નાહીસ? ૧૩ તેબ્બાં મજબરોબર ભાષણ કરણાચ્યા દિવ્યવૃત્તાલા પરમેશ્વર નાંબલે વ સાંલનહયક શંદ બોલ્લા. ૧૪ મગ મજબરોબર ભાષણ કરણાર દિવ્યવૃત્ત બના મહણાલા, અસે જાહીર કર કી સેનાધીશ પરમેશ્વર મહણતો, યશશૈલ વ સીયોન ગાંધિશયી શ્રી આતિશયિત ઇધ્યાયુક્ત સાલોં આહે. ૧૫ જી રાંધે સ્વસ્થ અહેત ત્યાંબેર માશા રાગ ફાર પેટલ આહે; કારણ જી થોડાસા રાગબલો હોતોં એણ ત્યાંની અરિણ વાંદવિલે. ૧૬ યાસ્તવ પરમેશ્વર મહણતો, મી કરુણાયુક્ત હોઝન પુરુષ યશશૈલમાંકડે બક્ત બાંદે; ત્યાંત માઝે મંદિર બાંધિયુક્ત અસે સેનાધીશ પરમેશ્વરાંચે મહણતો આહે; યશશૈલમાબર માપનસૂત્ર લાંબિતીલ. ૧૭ પુન: પુકારુણ સાંગ કી સેનાધીશ પરમેશ્વર મહણતો, માલીં નગરે પુન: સુબતેને ભનું જાતીલ; પરમેશ્વર પુન: સીયોનાંચે સૌતુન કરીલ, તો પુન: યશશૈલમાસ નિવારીલ.

૧૮ મી આપણે ઢોકે વર કરુન પાહીલે તો પાહા, ચાર શ્રેણે દ્વારીસ પડલી. ૧૯ મજબરોબર ભાષણ કરણાચ્યા દિવ્યવૃત્તાલા મી વિચારિલે, હી કાય આહેત? ત્યાંને મળ મુદ્દટેં, જ્યામુલે યદૂરા, ઇશ્વરાંલ વ યશશૈલમ હી પરાંદા આલી આહેત તી હી શ્રેણે. ૨૦ આણાંચી પરમેશ્વરને મલા ચાર લોહાર દાખલિલે, ૨૧ મી વિચારિલે, યાંચે કેવેં કાય કામ? તો મલા મહણાલ, જ્યાંની યદૂરાસ પરાંદા કરુણ કોણાસ આપણે ઢોકે વર કાંદું દિલેં નાહીં તી હી શ્રેણે આહેત; પરંતુ આતાં ત્યાંસ મેદરવુન સોડાંચે વ જ્યા રાણીની યદૂરાસ પરાંદા કરણ્યાસાઠી ત્યાચ્યા ભૂસીવિશ્વદ આપણે શ્રેણ ઉત્તાંલે ત્યાંચી શ્રેણ પાહુન ટાકાવી મહણૂં હે આલે આહેત.

૧ મી આપણે ઢોકે વર કરુન પાહીલે તો પાહા, ૨ એક મનુષ્ય હાતાંત માપનસૂત્ર બેઝન ઉમા આહે. ૨ તેબ્બાં મી વિચારિલે, તૂ કોઠે જાત આહેસ? તો મલ મહણાલા, યશશૈલમાંચે માપ ઘેણ્યાસ મહણજે ત્યાચી લંબીસંદી પાહ્યાસ મી જાત આહે. ૩ આજિ પાહા, મજબરોબર ભાષણ કરણાર દિવ્યવૃત્ત જાંક લાગલા તેબ્બાં દુસરા દિવ્યવૃત્ત ત્યાસ ભેટાવયાસ આલ. ૪ તો ત્યાસ મહણાલા, ઘાવત જાઊન ત્યા તશ્ણાસ અસે સાંગ, યશ્શેલેમાત મનુષ્યે વ ગુરેંડોરેં ફાર કાલ્યાસુંઠે વિસ્તીર્ણ મૈદાનાંત હોતે તશી ત્યાચી વસ્તી હોઈલ. ૫ પરમેશ્વર મહણતો, ત્યાચા સંખોદર મી ત્યાલા અગ્રીચા કોટ હોઈન, વ ત્યાચા ટાંચી મી તેજોરૂપ હોઈન.

૬ આહો, તુંહી ઉત્તરેકડીલ દેશાદ્દન પદ્ધત યા, અસે પરમેશ્વર મહણતો; મી તર તુમુંસ આકાશાંતીલ ચારી વાંયાંપ્રમાણે ચોહોંકડે વિચારિલે આહે, અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૭ અગે સીયોને, બાબેલકન્યેરોબર રાહણાંચે, આપણા બત્તાંન કર. ૮ જ્યા રાણીની તુમુંસ લાટિલે ત્યાંચાંકડે પ્રતીષ મિલવિષ્ણાસાઠી, ત્યાંને મલ પાઠવિલે આહે; જો કોણી તુમુંસ સ્વર્ણ કરીલ તો ત્યાચ્યા ડોલ્યાચ્યા બુદ્ધાલાચ સ્વર્ણ કરીલ; કારણ સેનાધીશ પરમેશ્વર મહણતો: ૯ પાહા, મી આપણા હાત ત્યાંબર ઉગાતીન, વ ત્યાંચી સેવા કરણારે ત્યાંસ લુટીલ; તેબ્બાં તુમુંલા સમજેલ કી સેનાધીશ પરમેશ્વરાંને મલા પાઠવિલે આહે. ૧૦ હે સીયોનકણ્યે, અગ્રયકાર વ ઉલ્લાસ કરું કારણ પાહા, મી યેરેન, મી તુસ્તાંત વસી કરીન, અસે પરમેશ્વર મહણતો. ૧૧ ત્યા દિવસાંત બદુત રાંધે પરમેશ્વરાલ બેઝન મિલ્લીલ વ માસી પ્રજા બનતીલ; મી તુસ્તાં ટાંચી વસી કરીન, મળ તુલા સમજેલ કી સેનાધીશ પરમેશ્વરાને મલા તુજકડે પાઠવિલે આહે. ૧૨ પરમેશ્વર પવિત્ર ભૂતીલા આપણા કાંદા મહણૂં યદૂરાચા તાવા ઘેરેલ વ પુન: યશશૈલ નિવારીલ. ૧૩ સર્વે મનુષ્યાંહો, પરમેશ્વરાંને સ્તર્ય વ્યા, કારણ તો આપણ્યા પવિત્ર નિવાસાંતુન ઉઠાલ આહે.

૧ મુલ્લાંત : પ્રતાપાંચ્યા માર્ગે, ત્યાંને

१ तेव्हा मुख्य याजक यहोशवा हा परमे-
३ क्षमत्या दिव्यदूतास्मोर उभा आहे व त्याचा
विरोध करप्यासाठी सैतान त्याच्या उजवीकडे उभा
आहे, असें त्याने मला दाखविले. २ मग परमेश्वर
सैतानास म्हणाला, अरे सैताना, परमेश्वर तुल घमकी
देवो; यशस्विम आपलेंसे करणारा परमेश्वर तुल
घमकी देवो; हा अग्रीतून काढिलेले कोलीत नव्हे
काय? ३ यहोशवा मलीन वज्रे परिधान कूल त्या
दिव्यदूतापुढे उभा होता. ४ त्याच्यास्मोर जे उभे
होते त्यांस तो उत्तरादाखल म्हणाला, त्याच्यावरचीं
मलीन वज्रे काढा. तो त्याला म्हणाला, पाहा, मी
तुझा अर्धमे तुजपासून दूर केला आहे, मी तुला
उंची पोशाक घालीत आहें. ५ मी म्हणालो, त्याच्या
डोक्याला त्यांनी स्वच्छ मंदील घालावा. तेव्हां त्यांनी
त्याला स्वच्छ मंदील व पोशाक घातला; आणि परमे-
श्वराचा दिव्यदूत जवळ उभा होता.

६ परमेश्वराच्या दिव्यदूताने यहोशवास प्रतिज्ञापवेक
संगितलें कीं ७ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, तं काय
मागाने चालून तुल मी सोपलेले सर्व संभाळिले तर तं
काय मंदिरांत न्याय करिशील व माझ्या अंगांचे
रक्षण करिशील व येथे उभे असणाऱ्यांत तुळें जाणे-
येणे होइल असे मी करीन. ८ आता हे मुख्य याजका,
यहोशवा, तं व तुजबरोबर बसणारे तुशे सोबती,
तुम्ही ऐका; ती मनुष्ये चिन्हादाखल आहेत; पाहा, मी
माझा सेवक जो कोंब त्याला आणितो. ९ मी यहोशवापुढे
ठेविलेला चिरा पाहा; एका चिन्याला सात डोके आहेत;
पाहा, सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, मी त्यावर नक्की
खोदीन व त्या देशाचा अर्धमे एका दिवसांत दूर
करीन. १० सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, त्या समवीं
तुम्ही प्रत्येक आपल्या शेजाच्यास द्रावीच्या वेलीखालीं
व अंजिराच्या झाडाखालीं येण्याचे आप्नेप्रण कराल.

१ मग मजबरोबर भाषण करणारा दिव्यदूत
४ मजकडे पुनः आला व जरें झोयेत एकाचास जागे
करितात तसें त्याने मला जागे केले. २ त्याने मला

विचारिले, तुझ्या दृष्टीस काय पडते? मी म्हणालो, माझ्या
दृष्टीस असे पडते की एक सर्वध सोन्याच्या दीपक्षीज्ञाआहे,
त्याच्या शिरावर एक कटोरा असून त्याला सात दिवे
आहेत व त्याच्यावरील सात दिव्यांगा सात नक्या
आहेत; ३ आणि त्याच्याजवळ केटोन्याच्या उजव्या व
डाव्या बाजूस दोन जैतुनाची झाडे आहेत. ४ तेव्हां
मजबरोबर भाषण करणाऱ्या दिव्यदूताला मी विचारिले.
माझ्या प्रभो, ही काय आहेत? ५ मजबरोबर भाषण
करणारा दिव्यदूत मला म्हणाला, ही काय आहेत हे
तुल ठाऊक नाही क य? मी म्हणालो, नाही, माझ्या
स्वामी. ६ तेव्हां त्याने मला उत्तर केले: जहल्या-
बेलास परमेश्वराचे हे वचन आहे: बलाने नव्हे,
पराक्रमाने नव्हे, तर माझ्या आत्म्याने कार्यसिद्धि
होइल असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ७ हे महान
पर्वता, तं काय आहेस? जहल्याबेलापुढे तू सपाट
मैदान होशील; व तो त्यावर अनुग्रह, त्यावर अनुग्रह,
असा भजर कीत कोनचिला पुढे आणील. ८ मग
परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले तें हे की, ९ जहल्या-
बेलाच्या हातांनी या मंदिराचा पाश घातला,
त्याचेच हात तें बांधवयाचे पुरे करितील; व
सेनाधीश परमेश्वराने मला तुम्हार्कडे पाठविले आहे हे
तं समजशील. १० तर कार्याच्या अल्पारंभाचा दिवस
कोणी तुच्छ मानितो काय? ते सात डोके जहल्या-
बेलाच्या हातांतील ओळंबा अनंदाने पाहतील; ते
परमेश्वराचे डोके जगभर फिरत असतात.

११ मग मी त्याला विचारिले, दीपक्षीज्ञाच्या उजव्या-
डाव्या बाजूस ही दोन जैतुनाची झाडे आहेत ती क्या? १२
दुसऱ्याने मी त्याला विचारिले, या दोन सुवर्ण-
च्या तोव्यांजवळच्या तुकारंसम तेलावा प्रवाह
सवणाऱ्या त्या दोन जैतुनाच्या काळ्या काय आहेत? १३
त्याने मला म्हटले, त्या काय आहेत हे तुल
ठाऊक नाही काय? मी म्हटले, नाही, माझ्या स्वामी. १४ तेव्हां त्याने म्हटले, अखिल पृथ्वीच्या प्रशंसवळ
उभे राहणारे हे दोन अभिषिक्त आहेत.

१ पुनः ढोके वर करून पाहिले तीँ पाहा,
२ एक उडता पट स्थीस पडला. ३ त्यांने मला विचारिले, तुला काढ दिसते? मी महणालो; मला एक उडता पट दिसतो, स्थानी लंबी बीस दूत व खेळी दहा दहा दहा आहे. हे तो मला महणाला, या सर्वे देशाला प्राप्त होणारा शाप तो हा पट आहे; चोरी करण्याचा सर्वांस या लेखानुसार एका बाजूने घालवितील व स्वेच्छी शपथ वाहण्याचा सर्वांस या लेखानुसार दुसऱ्या बाजूर्वळे घालवितील. ४ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, मी हा पट चालविल आहे, तो चोराच्या घरांत व माझ्या नामाची खोटी शपथ घेण्याच्या घरांत शिरेल; तो त्याच्या घरांत चिन्हाड देऊन राहील आणि त्याच्या तुळ्यांचे व विचाराचे भस्म करील.

५ मग मजबरोबर भाषण करणारा दिव्यदूत पुढे येऊन मला महणाला, आता आपले ढोके वर करून काय जात आहे ते पाहा. ६ मी विचारिले, हे काय आहे? तो महणाला, ही चालली आहे ती एक एफो आहे. आणली त्यांने महटले की ही सर्वे देशभर त्यांचे प्रतिलिप आहे; ७ मी आणावी पाहिले तो चिनाचे वाटोळे आकण काढिले असून एकामध्ये एक ली बसलेली आहे असे माझ्या दृष्टीस पडले. ८ मग तो महणाला, ही ली दुष्टा आहे; तेव्हां त्यांने तिळं एफामध्ये कोऱ्यून तोऱ्यावर चिनाचे वाटोळे आकण बसविले. ९ मग मी ढोके वर करून पाहिले ते पाहा, दोन लिया निवाच्या, त्यांच्या पंखांत वारा भरलेला होता; त्यांचे पंख कर्कोचाच्या पंखांसारखे होते; त्यांनी ती एफा उचलून आकाश व पृथ्वी यांच्या मधल्या मार्गानें नेली. १० मग मजबरोबर भाषण करण्याचा दिव्यदूताला मी विचारिले: ते ती एफा येऊन कोठे जात आहेत? ११ तो मला महणाला चिनार देशांत तिजसांडी घर बांधावे महणल ती ते नेत आहेत; तें तयार काढले महणजे तो तेथें तिच्या स्थानी स्थापितील.

१ पुनः मी आपले ढोके वर केले तो पाहा, २ दोन पर्वतांमधून वार रथ येत आहेत असे दिसले; ते परेत पितक्के होते. ३ पहिल्या रथाला तांडे

घोडे होते; दुसऱ्या रथाला काळे घोडे होते; ४ तिसऱ्या रथाला पांडरे घोडे होते; व चौथ्या रथाला कबरे लालसर घोडे होते. ५ तेव्हां मजबरोबर भाषण करण्या दिव्यदूताला मी विचारिले, माझ्या स्वामी, हे काय आहेत? ६ दिव्यदूताने मला उत्तर केले, हे आकाशांतरे चार वैरे आहेत; ते अखिल पृथ्वीच्या प्रभूच्या हुजुरास असून आतां बाहेर निघत आहेत. ७ काळे घोडे असलेला रथ उत्तर देशी जात आहे; पांदरे घोडे त्यांच्या माशून माशून जात आहेत; कबरे घोडे दक्षिण देशी जात आहेत. ८ तांबडे घोडेहि बाहेर गेले; त्यांचा पृथ्वीभर फिरण्याचा रोख होता; त्यांस तो महणाला, चला, पृथ्वीवर फिरा. तेव्हां ते पृथ्वीवर फिरले. ९ मग त्यांने मला हाक मासून महटले, पाहा, उत्तर देशी जाणांची उत्तर देशांत माझा आस्मा शांत केला आहे.

१० मग परमेश्वराचे वचन मझ प्राप्त झाले की १० बंदिवासांतून आलेल्या लोकांपेकी हेलद्य, तोबीचा व यदया यांच्या माणसांस बरोबर वे; ते लावेलाहून येऊन सफन्याचा पुत्र योशीया याच्या घरी उत्तराले आहेत तेथे आपल्या आज जा; ११ सोनेहिं येऊन मुकुट घडीव व ती यहोसादकाचा पुत्र योहावा मुख्य याजक याच्या मस्तकी घाल. १२ त्याला सांग की सेनाधीश परमेश्वर महणतो, पाहा, एक पुरुष, ज्यांचे नांव कोंव असे आहे तो आपल्या स्थानी उगवेल व तो परमेश्वराचे मंदिर बांधिल; १३ तोच परमेश्वराचे मंदिर बांधिल; तो चैवैवशाली होईल व आपल्या सिंहासनावर बसून सत्ता चालवील; तो आपल्या सिंहासनावर याजकहि होईल; या दोहोत शांततेची सळामसलता होईल. १४ तो मुकुट हेलेम, तोबीया, यदया व सफन्याचा पुत्र हेन यांचे परमेश्वराच्या मंदिरांत स्पारक होईल. १५ मग जे दूर आहेत ते येतील व परमेश्वराचे मंदिर बांधवास हातभार लावितील आणि सेनाधीश परमेश्वराने मला तुम्हांकडे पाठविले आहे हैं तुम्हांला करून येईल. परमेश्वर तुमचा देव यांचे तुम्ही लक्ष देऊन ऐकाल तर हैं घडून येईल.

१६१ अथवा : आस्मे

१ दूरगावेश राजाच्या कारकीर्दीच्या चवब्या
७ वर्षी असे ज्ञाले की नवब्या महणजे किसलेव

महिन्याच्या चतुर्थीला परमेश्वराचे वचन जखन्यास
प्राप्त झाले. २ तेव्हा बेथेळ्यारांनी शरेसर, रोम्फेलेक
व त्यांचे लोक यांस परमेश्वराचा अनुग्रह भगाऱ्यास,
३ आणि सेनाधीश परमेश्वराच्या भंदिरांत राहणारे
याजक व सुदेषे यांस असे विचाराऱ्यास पाठविले की
आम्ही वर्षानुवर्षे करीत आले तसें पांचव्या महिन्यांत
एकांती बसून रुदन करावे काय? ४ मग सेनाधीश
परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले की ५ तू या देशा-
तील सर्व लेकांस व याजकांस विचारः तुम्ही सतत
वर्षे पांचव्या व सातव्या महिन्यांत उपोषण व रुदन
केले तेव्हा खरेश्वर भाईयासाठी उपोषण केले काय?
६ तुम्ही खातांपितो तेव्हा आपल्याचासाठी खात-
पित नाही काय? ७ यशस्विले बसलेले व आवादीजागद
होतें आणि त्याच्यासभोवतालचे बांध, वर्सेच लक्षण-
देश व तळवट यांत वस्ती होती तेव्हा परमेश्वराने
पूर्वीच्या आपल्या संदेश्याच्या द्वारे जी वचने पुकाळन
सांगितली ती ही नव्हत काय?

८ मग परमेश्वराचे वचन जखन्यास प्राप्त झाले की
९ सेनाधीश परमेश्वर महणाला आहे: तुम्ही खरा न्याय
करा, व एकमेकास प्रेम व करणा दाखवा; १० आणि
विधवा, अनवार, परके व निराश्रित यांवर जुलूम करू
नका व आपल्या भावाला इंजा कराऱ्याचे मनांत आणू
नका; ११ पण ते ऐकताना, त्यांनी मान ताठ
केले व ऐकू नये महणू कान बंद केले. १२ पूर्वीच्या
संदेश्याच्या द्वारे सेनाधीश परमेश्वराने आपल्या
आपल्याच्या द्वारा पाठविलेले धर्मशाल व वचने ऐकू नयेत
महणू त्यांनी आपले मन वाणासारखे कठीण केले;
धार्मात्मव येनाधीश परमेश्वराचा त्यांजवर सोठा कैपे
झाला. १३ तेव्हा असे ज्ञाले की तो हाह मारीत
असतां त्यांनी ऐकले नाही, महणू ते हाह मारितील
तरी मी ऐकावयाचा नाही, असे सेनाधीश परमेश्वर
महणो. १४ जी राहे त्यांच्या ओळखीची नाहीत
त्यांच्यो मी त्यास बावटलीवै उडवील. त्यांच्यामागे

त्यांचा देश उजाड झाला आहे; त्यांकू झोणी जह-
येत नाही; कारण त्यांनी उत्तम भूमि वैराण केली आहे.

१ मग सेनाधीश परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त
२ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, सीयोना-
संघांधाने भी अतिशयित ईर्ष्यायुक्त झाले आहे;
तिच्याकरितां संतम आवेदाने भी ईर्ष्यायुक्त झाले आहे.
३ परमेश्वर असे महणतो, भी सीयोनास परत आले आहे,
भी यशस्विले वस्ती करणार; यशस्विला सत्य नगर
महणील व सेनाधीश परमेश्वराच्या पर्वतास पवित्र
गिरी महणील. ४ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, म्हातारे
व म्हाताच्या, यशस्विला चलत्यांत आपल्या उद्धार-
काळामुळे हाती काठी घेऊन बसतील. ५ नगराच्या
गल्यांनी खेळ खेळ्याच्या मुलामुलीची गर्दी होईल.
६ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, त्या दिवसांत या अव-
स्थित राश्र्यास ही गोष्ट अवचाची वाटते महणू
माझपाहिज हृदीने अवचाची होईल काय, असे
सेनाधीश परमेश्वर महणतो. ७ सेनाधीश परमेश्वर
महणतो, भी आपल्या लोकांचा उगवीकहून व मावळ-
तीकहून उद्धार करीन; ८ मी त्यास घेऊन येईन व
ते यशस्विले वस्ती करितील, आणि सत्याने व
धर्माने ते माझे लोक होतील व मी त्यांचा देव होईल.
९ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, सेनाधीश परमेश्वराचे
भंदिर बांधांने महणू त्याचा पाया धातल्या
त्या वेळ्या संदेश्यांची ही वचने या समयी तुम्ही
ऐकत आहो, ते तुम्ही आपले हात ढृढ करा.
१० त्या दिवसापूर्वी माणसास भजुरी निक्त नसे,
पश्चात्तील भाडे, निक्त नसे व येणाच्याजाणाच्यास
शत्रुमुळे स्वास्थ्य निक्त नसे; कारण माणसांनी एक-
मेकावर उलटावै असें भी केले. ११ भी पूर्वी
होतो: त्यास या अवशिष्ट लोकांच्याद्योर असण्याचा नाही, असें
सेनाधीश परमेश्वर महणतो. १२ त्यांतेचे भी जातीप्रम
होत आहे; द्राक्षी आपले फळ होईल, भूमि आपला
उपज देईल आणि आपल्या वक्षयांवरूपे दहूंवर देईल; या
अवशिष्ट लोकांस भी या अवस्थांवरूपे वक्ष देईल. १३ ते
यहूदाच्या धराऱ्या व हैदराबादाच्या धराऱ्या, असें होईल

की जे तुम्ही राष्ट्रां शपरल्प होतां त्या तुमचा उद्धार मी करीन व तुम्ही आशीर्वादरूप व्हाल; भिंक नका, तुमचे हात ढृ होवोत.

१४ कारण सेनाधीश परमेश्वर असे महणतो, तुमच्या पूर्वजांनी मला कोप आजिला तेव्हां तुमचे अनिष्ट करूप्याचे भी योजिले याविषयी मला अनुताप झाल नाही, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो; १५ त्याप्रमाणे या दिवसांत यशस्विमाचे व यहूदाच्या घराव्याचे हित क्षरस्याचे भी योजिले आहे; भिंक नका. १६ तुम्ही कराव्याचे तें हेच की तुम्ही सर्व आपल्या शेजाच्यावरोबर खेळ बोला; आपल्या वेशीत खरेपणांने वर्ता व शांतिदायक न्याय करा; १७ तुम्ही कोणी मनांत आपल्या शेजाच्याचे अनिष्ट वित्त नका, सौत्या ज्ञापयेची आवड घरं नक्क; कारण या सर्वांना मला तिटकारा आहे, असे परमेश्वर म्हणतो.

१८ सेनाधीश परमेश्वराचे वचन मला ब्राह्म झाले की १९ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, चवाया, पांचव्या, सातव्या व दहाव्या महिन्यांते उपास यहूदाच्या व्हराप्यास हर्ष व आनंद देणारे होतोल; ते आनंदाच्या उत्सवाचे दिवस होतोल; म्हणून सत्य व शांति भांती आवड घरा. २० सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो: राष्ट्रे व अनेक नागरांचे रहिवासी येतील अशी वेळ येईल; २१ एका नागरांचे रहिवासी दुसऱ्या नगरास जाळन म्हणतील, आपण त्वरेने जाळन परमेश्वराजवळ अनुग्रह मार्ग व सेनाधीश परमेश्वराच्या चरणी लागू; भीहि जातो. २२ पुकळ लोक व असमर्थ राष्ट्रे यशस्विमांत सेनाधीश परमेश्वराच्या चरणी लागायास व परमेश्वराजवळ अनुग्रह मारायास येतील. २३ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो की त्या दिवसांत सर्व भाषा बोलणाऱ्या राष्ट्रपैकी दहा जण यहूदी माणसांना पदर घर्स्न म्हणतील, आम्ही तुम्हांवरोबर येतो, कारण देव तुम्हांवरोबर आहे असे आम्ही एकले आहे.

१ हृष्णाव देशाविषयी परमेश्वराची वाणी :
१ ती दिमिकात्य पोहचवून तेथे स्पिर होईल; कारण परमेश्वराची नजर भनुष्यातीकडे व इसाएलाच्या

सर्व वंशांकडे आहे; २ त्याच्या सीमेवरल्या हमाथाकडे आणि सोर व सीदोन यांकडे हि ती आहे; कारण ती फार शहाणी आहेत. ३ सोरानें आपणासाठी मजबूत दुर्ग बांधिला, धुकीप्रमाणे रुणाचा व रस्त्यावरील विश्वलाप्रमाणे सोन्याचा संचय केला. ४ पाहा, प्रभु त्याची सत्ता काढू घेईल, त्याची तटवंदी समुद्रांत टाकील, तें अभीने भस्म होईल. ५, अज्ञलोन हें पाहून घावरेल; गजाहि पाहून वेणा देईल, व एकोनहि असेच करील, कारण त्याची आशा नष्ट होऊन तें लज्जित होईल; गजांत राजा नाही असे होईल, अज्ञलोनांत वस्ती व्हावयाची नाही. ६ अश्वदोंदांत जारज वस्ती कील, व मी पलिष्ठांचा अभिमान नाहीसा करीन. ७ मी त्याच्या मुखांतले रक्ते व त्याच्या दांतांतले अमंगल पदार्थ काढून टाकीन; तोहि आमच्या देवासाठी बचावून राहील; तो यहूदांतल्या सरदारसारखा होईल व एकोन यवूस्यासादस्ता होईल. ८ कोणी येऊजाऊ नथे म्हणून मी तैन्य रोखस्यातीची आप्या मंदिराभोवती तब्ब देईन; उखम कलणारा पुनः त्यांजवर चाल कस्तूर जाणार नाही; कारण आतों मी प्रत्यक्ष आपल्या डोळ्यांनी पाहिले आहे.

९ सीयोनकन्ये, जोरानें आनंदाचा गजर कर, यस्त्यालेकन्ये, गजर कर; पाहा, तुक्का राजा तुकडे येत आहे; तो न्यायी व यशस्वी आहे; तो लीन आहे; गढवावर, गाढवीच्या पोरावर म्हणजे शिंगरावर वसून येत आहे. १० एफाइमांते रथ, यशस्विमांतले घोडे मी नष्ट करीन; युद्धवतुष्य तोहून टाक्यांत येईल, तो राष्ट्रांवरोबर शांतीच्या गोष्टी बोलेल; त्याचे अधिपत्य प्रत्येक समुद्रावर व फरातनदांपासून तों पृथ्वीच्या दिगंतांपर्यंत चालेल.

११ तुजविषयी म्हणशील तर तुम्हांवरोबर केलेल्या कराराच्या रक्तसिंचनामुळे मी तुश्या बंदिवानांस निर्जल गंतेतून मुक्त करीन. १२ आशा धर्स्न राहिलेले बंदिवानहो, दुर्गाकडे परत या; आज मी हें जाहीर करितों की मी तुला दुष्पट प्रतिफल देईन. १३ मीं यहूदाल्या धरुष्य वाक्खून एफाईमरूप बाण लाविला आहे; हे सीयोने, मी तुश्या पुत्रांस चेतवीन; हे ओसा, त्यांला तुश्या पुत्राविरुद्ध चेतवीन;

१ लेवीय १३:२६ पाहा. २ मुळांत: यावाना,

बीसाप्रमाणे उला करीन. १४ त्यांचा वारती परमेश्वर दृष्टीप फडेल, त्याचे बाण विद्युत्तेसामसे मुट्ठील; प्रभु परमेश्वर रणशिंग फुकील व दक्षिण-कडच्या वावटकीत कूच करील. १५ सेनाधीश परमेश्वर त्यांचा संभाल करील; ते शत्रूंस गिळ्कील व नोफणयुद्धे पांशुकाळी तुडवितील; ते पितील व द्राक्षारस भास्याप्रमाणे गोगाट करितील; ते जग्नाच्या कृत्यांचासारखे, वेदीच्या कोपन्यासारखे भरून राहील. १६ परमेश्वर त्यांचा देव आपल्या लेकांचा कल्याणासारखा त्या दिवशी श्वचाव करील; कारण ते त्यांच्या देशांत मुकुटावरील रत्नाप्रमाणे उंच स्थानी शोभनील. १७ त्यांची आवादानी केवढी! त्यांचे सौंदर्य केवडे! धन्य तरुणांस आणि नवा द्राक्षारस तरुणीस घटपुष्ट करील.

१ दीज उत्तम करणाऱ्या परमेश्वरजवळ १० बलवाच्या पावसाच्या वेळी पाऊस मागा झणजे तो त्यांजवर शृंग करील; तो प्रत्येकाच्या शेतांत गवत उपजवील. २ कारण देरोफीम व्यर्थ गोष्टी

बोल्यावा आहेत, दैवज्ञांनी खोटा दृष्टांत पाहिला आहे व कसविणारी स्वप्रे सांगितली आहेत; ते कोरडा धीर देतात; यामुळे ते मेंढराप्रमाणे भटकले आहेत. त्यांस कोणी मेंढपाळ नसल्यामुळे त्यांजवर जुलूम होत आहे. ३ मेंढपाळावर माझा फोध भडकला आहे, बोकाडांचे भी शासन करीन; कारण सेनाधीश परमेश्वराने आपला कल्प जे येहूदांचे धराणे त्यांची मेंढ घेतली आहे, तो त्यास आपल्या लढाईच्या सजविलेल्या घोष्यासारखे करील. ४ त्यांच्यापासूनच कोनशिला, त्यांच्यापासूनच खुटी, त्यांच्यापासूनच युद्धवतुष्य, त्यांच्यापासूनच प्रत्येक अधिकारी निखतो. ५ युद्धांत विखल तुडविणाऱ्या योद्धांप्रमाणे ते होतील; ते युद्ध करितील, कारण परमेश्वर त्यांजवरोवर आहे; घोडेस्तार फकीत होतील. ६ भी येहूदाच्या धराण्यास शक्ति पुरवीन, योसेपाच्या धराण्याची मुक्ता करीन, देशांत त्यांची घस्ती करीन; कारण त्यांजवर भी करणा केली

१ गृहदेवता अथवा कुलदेवता

आहे. भी त्यांचा त्यक्त केलाच नाही आसे ते लेणीक वारण मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे, भी त्यांके ऐकेन. ७ एफाईम वीरासारखा हाईल, द्राक्षारसाने देशांत ते त्यांचे हृदय हर्षित होणेल; त्यांची मुळे देंगाहून उक्कास पावतील; त्यांचे हृदय परमेश्वराच्या ठारी आवाहिज.

८ भी शीळ घाद्यन त्यांस जग्ना करीन; त्यांस अंती सोडवून घेतले आहे; त्यांची पूर्णी शृदि आणी तासी ते शृदि पावतील. ९ भी राष्ट्रामध्ये त्यांची वेळी करीन; दूर देशांत ते माझे स्मरण करितील; ते आपल्या मुलांसहित जीवंत राहून माघारें येतील. १० भी त्यांस विसर्जने देशांतुन माझारें आणीन, अस्तर देशांतुन त्यांस एकत्र करीन; गिलावळ व लग्नानोन यांच्या भूमीवर त्यांस आणीन; त्यांस जागत पुराकाची नाही. ११ तो संकट-समुद्रांत यार जाळन समुद्रलहरींस दबकावील; नील नदींचे गहिरे पाणी सर्व सुकून जाईल, अस्तराचा गर्व उतरेल, विसर्जने राजवेत्र निघून जाईल. १२ भी त्यांस परमेश्वराच्या ठारी बलवान् करीन; ते त्यांच्या नामाने येतीलजातील असें परमेश्वर म्हणतो.

१ हे लग्नानोन, आपल्या वेळी उघड ११ म्हणजे अग्नि तुशे गंधसह भस्म करील. २ हे देवदाळ, द्वाक्षराज नष्ट शाळे आहेत; बाशानाच्या ओक वृक्षांनो, हाय हाय करा, कारण निविड वन जगीनदोस्त शाळे आहे. ३ ऐका, मेंढपाळांचा हाहाकाराचा शब्द होत आहे! कारण त्यांचे वैभव ल्यास गेले आहे; ऐका, तरुण सिंहाची योर गर्वना होत आहे! कारण यादेनवें घोर अरथ ल्यास गेले आहे.

४ परमेश्वर माझा देव म्हणतो, वधासाठी नेमिलेल्या मेंढरांस चार; ५ त्यांचे मालक त्यांचा वध करितात व आपणाला निदोष समजतात; त्यांची विकी करणारे म्हणतात भी परमेश्वराचा धन्यवाद होवो; भी श्रीमत मालो आहे; त्यांचे स्वतांचे मेंढपाळ ल्यांवर कांही द्वारा कारीत जाहीत. ६ भी जे देशांच्या राहिवासांवर यापुढे द्वारा करणार नाही, असे परमेश्वर

महणती येण भी त्यास एकमेहिच्या व तेजवाच्या हाती देई; ते देश मष कीरील व यी त्यास त्याच्या हातांतून सोडविवार नाही. ७ मी बधासाठी नेसिल्यां भेडरास चारिले, मेंडरासतल्या अतिशयित दुखल्यास त्यारिले, मी दोन काळ्या घेतल्या, एकीचे नीव रस्त्यायता असे उघिले आणि दुसरीचे नोंद बंधन असे ठेविले; व पौढी त्या कल्पात चापिले, ८ मी एक महिन्यात तीन मेंडपाल कापून टाकिले, कल्प आश्या जिवाळ त्याचा कंटाचा आला व त्याच्या जिवास माका कंटाचा आला. ९ मग मी महाले, मी यापुढे तुळांस चारणार आही; कोणी भेडे तर असेहा या, कोणी नष्ट काढे तर होऊ या; काळ्यांना राहिलेल्यांस एकमेहिच्यांना सांस खाऊ या. १० क सर्व राष्ट्राहोत्र भी केलेला करार मोडाचा महान रमणीयता नावाची काढी मी बेती आणि तिचे मोडून तुकडे केले. ११ त्या दिवशी भी मोडिली; तेव्हां त्यांनी माझे एकले होते असे त्यांना कल्पात असलेले अतिशयित दुखले समजके यी हे परमेश्वराचे बचन आहे. १२ मग मी त्यास महाले, तुळांस वरे शिसले तर मला माझे वेतन या, नाहीत जाऊ या. तेव्हां त्यांनी मल माझे वेतन तीस रुपये तोखन दिले. १३ परमेश्वर भज महाला, त्यांनी भी माझे आरी मोल दृष्टिविळे, ते कुमारापुढे केकून दे. तेव्हां ते तीस रुपये चेतक मी परमेश्वराच्या अंदिरात कुमारापुढे केकून दिले. १४ मग यहूदा व इस्लाएल यांचे बंधुत्व मोडावै महणून मी बंधन नावाची माझी दुसरी काढी मोडिली.

१५ परमेश्वर भज महाला, जाऊन पुन: एकाचा मुख्य भेडाचाची आउते वे. १६ कारण पाहा, मी देशात एक मेंडपाल आणितो; तो मरावाच्या लगास आक्लेयांकडे डुकून पाहणार नाही, भटक्केल्या मेंडरास तो भुंडार नाही, मोडलेल्यांस वरे, कल्पास नाही, बंडायकटांचे तो पालन करणार नाही; तर पुष मेंडरांचे मांस तो दाईल व त्याच्या खुरांचे तुकडे-तुकडे करील. १७ कल्पास सोहून देणाऱ्या कवडीमोल मेंडपालास विकाळ असो। त्याच्या बाहुदार व त्याच्या उजव्या

१. बाटेवेद: व्यजिन्यांत

डोल्यावर तरवार चालेले, त्याचा बाहु सुकेल, त्याचा उजवा: डोल्यांचांगांनी अंधा होईल.

१८ इत्याएलविषयी परमेश्वराची दाणी:

१९ आकाश पसरणारा, पृथ्वीचा पायान घालणारा व मलुच्याच्या अंतर्यामी आत्मा निर्माण दर्शणारा परमेश्वर महणतो: २ पाहा, मी यस्तेल्यास त्याच्या सभोवतालच्या सर्व राष्ट्रांस मेलकंडविळांन्या कटोन्या-सारखे करितो; व्यश्वलेमाला घेसील तेज्हां यहूदाचीहि तीच गत होईल. ३ त्या व्यविदी असे होईल की सर्व राष्ट्रांला मारी पाषाणासारखे असे मी यश्वलेमाल करीन; जे कोणी तो उचलतील ते स्वतांत्रा जखम कस्तूर घेतील; पृथ्वीबरील सर्व राष्ट्रे त्याविश्वद जमतील. ४ परमेश्वर महणतो, त्या दिवशी भी प्रत्येक घोचास बुजवीन व त्याचारीख स्वासास वेडे करीन; मी आपले डोळे उघडून यहूदाच्या घराण्याकडे पाहीन व राष्ट्रांच्या प्रत्येक घोचास अंधल आणीन. ५ तेव्हां बहुदाचे सरदार आपल्या मनांत महणतील की यश्वलेमाले रहिवाची आपला देव सेनाधीश परमेश्वर आच्या शेरगे मला पाठववासारखे आहेत. ६ त्या दिवशी भी यहूदाच्या सरदारांस अकडालालच्या आगदीसारखे, पेढाचालालच्या जळव्या मशालीसारखे करीन; ते उजवीकील व डावी-कडील सभोवतालच्या सर्व राष्ट्रांस खाळन टाकितील; यश्वलेम आपल्या पूर्णाच्या जागी महणजे यश्वलेमाच्या जागी पुन: बसेल. ७ परमेश्वर प्रथम यहूदाचे डेरे बचावील, महणजे दाविदाच्या घराण्यांचे वैभव आणि यश्वलेमनिवासी जनांचे वैभव यहूदावर वरचढ क्वाव-याचे नाही. ८ त्या दिवशी परमेश्वर यश्वलेमनिवासांचे रक्षण करील; त्या दिवशी त्यांतला निर्बंद दाविदासमान होईल; व दाविदांचे घरांने देवासमान महणजे अर्थात् त्यांचा अग्रणारी परमेश्वराच्या दिव्यदूतासमान होईल. ९ त्या दिवशी असे होईल की यश्वलेमावर चढाई कस्तूर येणाऱ्या सर्व राष्ट्रांचा नाश करण्याची मी खटपट

१० अथवा: यश्वलेमाच्या वेद्याच्या समर्थी यहूदालाहि भाग घ्यावा लागेल.

करीन; ३० आणि मी दाविदाच्या घराण्यावर व यशस्वेम-विषयालयावर कृपा व विवरणी यांच्या आल्याचा वर्षाव करीन आणि उपा मला त्यांनी विधिले त्या मजकडे से पाहतील; एकुल्यां पक्का पुत्रासाठी शोक करावा तसे ते त्यासाठी शोक करितील; ज्येष्ठ पुत्रावद्दल जसा कोणी अस्तं खेद करितो तसा ते त्यावद्दल खेद करितील. ११ त्या दिवशी मणिहोनाच्या खो-चांतील हशारिम्मोनमध्या आकानाम्माणे यशस्वेमांत मोठा आकांत होईल. १२ देश आकंदन करील, प्रत्येक कुटुंब वेगवेळे आकंदन करील; इकडे दाविदाच्ये घरांवे व इकडे त्याचा झीवर्ग; इकडे नावाचांवे घरांवे व इकडे त्याचा झीवर्ग; १३ इकडे लेदीचे घरांवे व इकडे त्याचा झीवर्ग; इकडे शिशीचे घरांवे व इकडे त्याचा झीवर्ग; १४ उरलेल्या सर्व घराण्यांतले लोक वेगळे व त्यांचा झीवर्ग वेगळा असे ते आकंदन करितील.

१ पाप व अशुद्धता ही दूर करण्यास त्या
१३ दिवशी द. विदाच्या घराण्यासाठी व यशस्वेम-
 निवासांसाठी एक झारा फुटेल. २ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, त्या दिवशी असे होईल की मी देशातून मूर्तीच्या नोंवाचा उच्छेद करीन, त्यांची यापुढे आठवण होणार नाही; आणि संदेषे व अशुद्ध आत्मा शास देशातून घालवून देईन; ३ आणि असे होईल की कोणी संदेश वरू लगल्यास त्यांचे जननदाते आईबाप स्थाल महणील, तू जीवंत राहावयाचा नाहीस, कारण तू परमेश्वराच्या नामांने लवाड्या संगितल्या आहेत; तो संदेश वरू लागला तर त्यांचे जननदाते आईबाप त्याला भोसकून मारितील. ४ त्या दिवशी असे होईल की संदेश संदेश वदतांना आपल्या प्रत्येक दृश्यासंबंधाने लजित होईल व लोकांस फसविष्यासाठी केसांचा झग्गा घालणार नाही; ५ पण तो म्हणेल, मी कांही संदेश नाही, शेती करणारा मरुष्य आहें; कारण मला लहानपीच कोणी दास क्लेन. ६ जर कोणी स्वास विचारले की तुश्या बाहुच्यामध्ये शा जखमा कसल्या? तर तो म्हणेल, माझ्या इष्टमित्रांच्या घरी लगलेल्या घावांचे हे वण आहेत.

१ पाठभेद: ज्याला त्यांनी विधिले त्याजकडे ते

७ सेनाधीश परमेश्वर महणतो, अगे तरवरी, माझ्या मैंहावावर व जो पुरुष माझा सोबती त्याजवर उठ; मैंहावावर प्रहर कर महणजे मैंहर विलगतील; माझ्या लहानसंघर मी आपल्या हाताची छाया करीन, ८ परमेश्वर महणतो, देशभर असे होईल की त्याचे दोन भाग नष्ट करितील, पण त्याचा तिसरा भाग माझे राहील. ९ तो तिसरा भाग मी अभीत टाकीन, सुंगाविकात तसे त्यांस गाळीन, सोने युद्ध करितात त्याप्रमाणे त्यांस युद्ध करीन; ते माझे नाम वेतील तेव्हां भी त्यांचे ऐकेन; मी म्हणेल, हे माझे लोक व ते महणतील, परमेश्वर माझा देव.

१ पाहा, परमेश्वराचा दिवस येत आहे; त्या
१४ दिवशी तुझी लृट तुश्या वस्तीत बाटून घेतील.

२ यशस्वेमारावोर लड्यास चढाई कूल यांव महणत मी सर्व राष्ट्रांस जमा करीन: ते नगर इस्तगत करितील, घरे लुटीतील, जियांना भ्रष्ट करितील; अर्धे नगर बंदिवासांत जाईल, तरी अवशिष्ट लोक नगरांतल नाहीतसे होणार नाहीत. ३ तेव्हां परमेश्वर पुढे भरसावेल, पूर्वी युद्धसमरी ज्या प्रकारे त्यांने युद्ध केले त्या प्रकारे त्या राष्ट्रांबोवर तो युद्ध करील. ४ आणि त्या दिवशी यशस्वेमाराव पूर्वेस असेलेल्या जैतूनकाढांच्या डोंगराला त्याचे पाय लागतील तेव्हां जैतूनकाढांचा डोंगर पूर्वपश्चिम दुभागून मध्ये एक मोठे खोरे उत्तर दौडे होईल; अर्धा डोंगर उत्तरेकडे व अर्धा डोंगर दक्षिणेकडे सरेर; ५ तुझी माझ्या डोंगरांच्या खो-चाकडे धावाल, कारण डोंगरांचे खोरे आसलापर्यंत जाऊन मिडेल; व गहूदाचा राजा उज्जीया याच्या काळीत सालेल्या भूमिकंपापासून जर्ते तुझी पलालं तसे पलाल; परमेश्वर माझा देव दैवेईल, तुजसमागमे तुझे सर्व भक्त येतील; ६ आणि त्या दिवशी असे होईल की प्रकाश असणार नाही; प्रकाशमान ज्योति विरुद्धकून जातील. ७ तो एक विशेष दिवस होईल; तो परमेश्वरालव ठाऊक; तो ना घड दिवस, ना घड रात्र असा होईल; तरी असे होईल की संध्याकाळी प्रकाश राहील. ८ त्या दिवशी आपली असे होईल की यशस्वेमाराव जीवंत पायाचे झारे फुहून बाहतील; अर्धे पूर्व समुद्राकडे व अर्धे पश्चिम

समुक्तदे अहील; उन्हाल्यांत व द्विव्यान तरेच होईल, ९. तेव्हां परमेश्वर सर्व पृथ्वीवर राज्य होईल; त्या दिवशी परमेश्वर तेवडा व त्यांचे नाम तेवडे राहील, १० तेव्हां सर्व देश यशस्वेमाळ्या दग्धिणेस असलेली गेवा व रिमोन यांमवील अंदाश-प्रयाणे होईल; यशस्वेमाळ्या उद्धार होकल अन्यान्यानाच्या वेशीपात्रांना परिष्या केशीपर्यंत, कोपराच्या वेशीपर्यंत, तरेच हानामेलाळ्या बुरुणासून संबद्ध्या शक्षकुडा-पर्यंत तें आपल्या स्थांची क्षेत्र, ११ लोळ त्यांत वस्ती करितील; अपूर्वे त्यावर शाश्वत राजावयाचा नाही; तर तें निर्भय असें वसेल.

१२ तेव्हांच्या राष्ट्रांनी यशस्वेमाळ्यावर लढाई चाल-विली त्या मुखांचा संहार परमेश्वर ज्या मरीतें कीरील ती ही: ते पायावर ज्यो असता त्यांचे मास कुजेल, त्यांचे डोळे जाग्याचा जारी झडतील, त्यांच्या मुखांत त्यांची जिव्या सदेल. १३ त्या विकटी असें होईल की परमेश्वरांकहून त्यांची फार त्रेवा उरेल, ते घरेक आपापत्या शेजान्याचा हात घरितील, आणि त्या प्रत्येकचा हात आपत्या शेजान्यान्या हाताशी प्रतिक्रम करील. १४ यदृचाई यशस्वेमांत युद्ध करील; आसपासच्या सर्व राष्ट्रांतील धन जमा होईल; सोने, रुप्य व पोपाच्या गांचा प्रेर लेटेल. १५ तरेच या मरीप्रमाणे घोषावर, खंचावर, उटावर, गाढावर व त्यांच्या लक्ष्यांत असलेल्या सर्व जनावरांवर मरी येईल.

१६ आणखी असें होईल की यशस्वेमावर चढाई करून आलेल्या राष्ट्रांपैकी अवशिष्ट राहिलेले सर्वे, राजाधि-राज सेनाधीश परमेश्वर यांचे भजनपूजन करण्यासाठी व मंडपांचा सण पाळ्यासाठी प्रतिवर्षी यशस्वेमावर जातील. १७ आणखी असें होईल की पृथ्वीवरील घराण्यापैकी जे राजाधिराज सेनाधीश परमेश्वर यांचे भजनपूजव उपर्याप्त, यशस्वेमास जाणार नाहीत, त्यांवर पर्जन्यावृष्टि होण्यार नाही. १८ तसेच मिसारांचे घराणे वर चहून गेले ताही तर त्याजवहि प्रजन्मावृष्टि होण्यार नाही; जी राष्ट्रे मंडपांचा सण पाळ्यासाठी वर चहून जाणार वाहीत त्या सर्वे राष्ट्रांवर परमेश्वर ची मरी पाठविणार ती चांवरहि येईल. १९ मिसारास च मंडपांचा सण पाळ्यास वर चहून न जाणाऱ्या सर्व राष्ट्रांस हीन् यिका होईल. २० त्या दिवशी घोषांच्या घटांवर परमेश्वराला पवित्र अरी अक्षरे असतील आणि परमेश्वराच्या मंदिरांतील बहुगुणी वेदीपुल्या यज्ञान्या कठोरांसारांची होतील. २१ यशस्वेमांतील व यदृचांतील प्रत्येक बहुगुण सेनाधीश परमेश्वराला पवित्र होईल; व सर्व यशकर्ते येऊन ती घेतील व त्यांत अन्न यिजवितील; त्या दिवसांपासून पुढे सेनाधीश परमेश्वराच्या मंदिरांत कोणी व्योपासी असणार नाही.

१ मुक्तात : कनानी

मलाखी

१ मलाखीन्या द्वारे इसाएलास प्राप्त शालेल
१ परमेश्वरांचे वचन.

२ परमेश्वर म्हणतो, मी तुम्हांवर प्रीति केली, पण तुम्ही विजारिता, तू कोणत्या बाबतीत आहांवर प्रीति केली? परमेश्वर म्हणतो, एसाव याकोबाचा भाऊ नव्हता काय? तरी मी याकोबावर प्रीति केलो; ३ एसा-वाचा द्वेष केला, त्यांचे पर्वत उजाड केले व त्यांचे वतन

रानांतल्या कोल्यांस दिले. ४ अदोम म्हणाला, आमची नासधूस झाली तरी ओसाड झालेली स्थळे आमी पुनः बांधू; तर सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, ते बांधितील, पण मी पाहून टाकीन; आणि लोक त्यांस दुश्टेन्हा प्रदेश व परमेश्वर ज्यावर सदा रुद्ध आहे, असें राष्ट्र म्हणतील. ५ तुमचेच डोळे पाहीली व तुम्ही म्हणाल, इसाएलेच्या सीमेच्याहि पलीकडे परमेश्वराचा महिमा होवो!

६ मुक्ता आपत्या आपना व चाकर आपत्या
सन्मान करितो; मी शप आहे तर माझे
सन्मान कोठे आहे? मी धनी आहे तर माझे
भय कोठे आहे, असे त्याच्या नामाचा अपमान कर-

जाच्या तुम्ही याजकांस परमेश्वर विचारतो. तरी तुम्ही
झण्टां, आम्ही तुम्ही नामाचा कोणत्या प्रकारे अपमान
केला? ७ तुम्ही माझ्या वेदीवर विटाळेली भाकर चढ-
वितां; तरी तुम्ही विचारितां, आम्ही कोणत्या प्रकारे तुला
विटाळविले? तुम्ही झण्टां, परमेश्वराचे मेज तुच्छ आहे;
असे तुम्ही बोलां तेणकरूनच तुम्ही तें विटाळवितां.

८ तुम्ही अंबळा पशु अर्पितां, हा अघम नव्हे काय? लंगडा किंवा रोगी असा बळि देतो, हा अघम नव्हे
काय? असले अर्पण आपत्या प्रांताचिकान्यास देऊन तर
पाहा; तो तुजवर प्रसन्न होईल काय? अथवा तुजवर
त्याची मर्जी बसेल काय, असे सेनाधीश परमेश्वर

झण्टो. ९ आता परमेश्वरानें आम्होवर करुणा करानी
झण्टू देवाचा अनुग्रह मागा; तुमच्या हातून हें घडले
आहे; तुमच्या या कृत्यासुऱ्ये तो कोणावर प्रसन्न होईल
काय, असे सेनाधीश परमेश्वर झण्टो. १० तुम्ही
माझ्या वेदीवर निर्यके अपि पेटद्वं नये झण्टू
तुमच्यांतला कोणी दरवाजे बंद करील तर बरे!

सेनाधीश परमेश्वर झण्टो, तुमच्यांत मला मुळीच संतोष
नाही; तुमच्या हातचे यज्ञार्पण मला मान्य नाही.
११ कारण सूर्योच्या उगवतीपासून मावळीपर्यंत
राश्र्यांमध्ये मळौ नाम थोर आहे, माझ्या नामाप्रीत्यर्थे

प्रतिस्थली धूप जाळितात व निदोष बळि अर्पितात;
कारण माझे नाम राश्र्यांमध्ये थोर आहे असे सेनाधीश
परमेश्वर झण्टो; १२ पण तुम्ही झण्टां, परमेश्वराचे
मेज विटाळिले आहे, त्याचे उत्पन्न, त्याचे अन ही
तुच्छ आहेत; अशानें तुम्ही माझ्या नामाची अप्रतिष्ठा
करितां. १३ तुम्ही अरोहि झण्टां, काय पीडा ही?

तुम्ही नाक मुरडितां, असे सेनाधीश परमेश्वर झण्टो;
लुद्धन आणिलेला, लंगडा किंवा रोगी, असा पशु आणून
तुम्ही अर्पितां; तुमच्या हातचे असले अर्पण मला परंतु

होईल काय, असे परमेश्वर झण्टो. १४ आपत्या
कल्पयंत नर असून त्याचा नवस केल्यावर कोणी सद्यो
करूचा यह करितो; असा फसविणारा शापित असो.
मी थोर राजा आहे व राष्ट्रांत माझ्या नामाची मीरी
धरितात, असे सेनाधीश परमेश्वर झण्टो.

१ आतां याजकहो, तुम्हांस ही आज्ञा होत
२ आहे; २ सेनाधीश परमेश्वर झण्टो, माझ्या
नामाचा महिमा ब्हावा यासाठी तुम्ही ऐकून मन
लावरे नाही तर मी तुम्हावर शप पाठवीन व तुमचे
आशीर्वाद शप करीन; तुम्ही लक्ष पुरवीत नाही झण्टू
मी त्यांस शापलम करून चुकले आहे. ते पाहा, मी
तुमच्या शेतांतले बी निर्जीव करीन, तुमच्या गळपक्षी

विषा तुमच्या मुखांस पाशीन, लोक विषेशोवर तुम्हां-
सहि फेकून देतील. ४ लेव्यावरोवर आज्ञा करार कायम
न्हवयासाठी ही आज्ञा मी तुम्हांकडे पाठविली आहे हे
तुम्हांस समजेल, असे सेनाधीश परमेश्वर झण्टो.

५ मी त्याजोवर केलेला करार जीवनाचा व शांतीचा
होता; त्यांने भय घरावे झण्टू मी ती त्यास दिली होती;
आणि त्याचे माझी भीती वाटली व माझ्या नामाचा
त्याचा धाक वाटला. ६ त्याच्या मुखांत सत्याचे धर्मशास्त्र
होते, त्याच्या वाणील कुटिलता आढळली नाही; तो
माझ्यावरोवर करार शांतीने व सरलतेने वागला व त्यांने

बहुतांस अधर्मापासून बळविले. ७ कारण याजकाच्या
वाणीच्या ठारी ज्ञान असावें, त्याच्या तोंडून धर्मशास्त्र
ऐक्यास लोकांनी आतुर असावें; कारण तो सेनाधीश
परमेश्वराचा निरोप्या आहे; ८ पण तुम्ही मार्ग सोडून
गेले आहां, धर्मशास्त्राच्या मार्गांत पुष्कलंस ठोकर

खाल्यास तुम्ही लाविले आहे; तुम्ही लेव्याचा करार
बिघडविला आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर झण्टो.

९ हास्तव मी तुम्हांस सर्व लोकांपुढे तुच्छ व नीच
केले आहे, कारण तुम्ही माझ्या मार्गांनी वालत नाही
व मार्गसंची मुरवत घरून न्याय करितां.

१० आम्हां सर्वांचा एकच पिता नाही काय?
एकाच देवानें आम्हांस उत्पन्न केले नाही काय?
असे असतां आम्ही आपापत्या बंधूंचा विश्वासवात करून

११ पाठभेद: तुमचा हात निर्जीव करीन.

आपन्या पूर्वजांचा करार कं मोडितो वरे ? ११ यहूदा वेश्वासघात करीत आहे, इस्लाएलाचे व अस्त्रालैमात एक अमेणग प्रकार घडला आहे; म्हणजे यहूदाने परमेश्वराला प्रिय असलेले त्याचे पवित्र-स्थान अष्ट केले आहे, व परक्या दैवताच्या कन्धेबोरवर विषाह केला आहे. १२ जो मनुष्य असें करितो तो हांक मारणारा असो, उत्तर देणारा असो, किंवा सेनाधीश परमेश्वराला यशापूर्ण करणारा असो, त्याला परमेश्वर याकोवाल्या डेंच्यात नाहीते करील. १३ तसेच आसवे गाळें, रुदणे व उसासे टाकणे यांनी परमेश्वराच्या वेशील तुम्ही इतके शाकून टाकिले आहे की तो यशापूर्णकडे छुकून पाहत नाही; तुमच्या हातून तें आवडाने घेत नाही. १४ तुम्ही म्हणतां, असें कां ? कारण तुम्हासाठ्ये व तुम्हा ताहाप्यातल्या खीच्यामध्ये परमेश्वर साक्षी आहे; ती तर तुम्ही सहजारिणी व तुम्ही कराराची पली असून तूं तिजव्बबोरवर विषासघाताने वर्तला आहेस. १५ ज्याच्या ठारी आत्माचा योडा तरी अंदा आहे अशा कोणीहि असे कठी केले नाही; देवास अनुसरणान्या संततीची इच्छा करणारा कोणी आहे काय ? याकरिता आफन्या अस्त्याला असावें, व आपल्या तस्यापणाच्या पत्नीचा कोणी विषासघात करू नये. १६ परमेश्वर, इस्लाएलाचा देव म्हणतो, मला सूटपत्राचा तिटकारा आहे; सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, जो आपल्या पत्नी-करोबर कूरोदेने वापतो त्याचा मी देष करितों; तर तुम्ही आपल्या आत्म्यास जावा, विषासघाताने वारून नका.

१७ तुम्ही आपल्या भावणाने परमेश्वरास कंटाळा आणिला, तरी तुम्ही म्हणतो, आम्ही कजाने त्याला कंटाळा आणिला ? तुम्ही म्हणतां, प्रयेक दुःखांमी इसम परमेश्वराच्या दृशीने चांगला आहे व तो त्यांच्यासंबंधाने संतुष्ट असतो, नाही तर न्याय करणारा देव आहे कोटे ? अशाने तुम्ही त्यास कंटाळा आणिला.

१ पाहा, मजुरुदें मार्ग तयार करण्यासाठी मी आपला ३ निरेस्या पाठवितो; ज्या प्रभूला तुम्ही शेथितां तो एकाएकी आपल्या मंदिरात येईल; पाहा, करार घेऊन

येणाऱ्या निरोप्यांची तुम्ही अपेक्षा करीत आहां तो येत आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. २ त्याच्या आगमनाच्या दिवशी कोण निभावेल ? तो प्रगट होईल तेव्हां कोण टिकेल ? कारण तो धातु गळगान्याच्या अमीसारखा, परटाच्या खारासारखा आहे; ३ हरे गळून छुट करणाऱ्यासारखा तो बसेल, लेलीच्या वंशजांस छुट करील; त्यास सोन्यारुच्याप्रमाणे शुद्ध करील, मग ते धर्माने परमेश्वराला बलि अर्पण करितील. ४ पूर्वीच्या दिवशीप्रमाणे, प्राचीन वर्षांप्रमाणे यहूदा व यशस्वील यांचे यशापूर्ण परमेश्वराला आवडेल. ५ मी न्याय करावयाला तुम्हांकडे घेईल, आणि जादुगीर, व्यभिचारी, खोटे साक्षी यांच्याविश्वद्ध आणि मजुरी अडकवून ठेवणारे, विधवा व अनाथ यांजवर जुलूम करणारे, आणि मला न भित्ता परवयाला न्याय मिळं न देणारे यांच्याविश्वद्ध साक्षदेष्याची मी त्वरा करीन, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ६ कारण मी परमेश्वर बहलणारा नव्हें; म्हणून याकोव वंशजहो, तुम्ही नष्ट झाङ्गां नाही.

७ तुमच्या पूर्वजांच्या दिवसांपासून माझे विधिदुर्व्ही मोडिले, ते पाळिले नाहीत. मजकडे वळ्य म्हणजे मी तुम्हांकडे वळेल, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. तुम्ही म्हणतां, आम्ही कोणत्या बाबतीत वळवें ? ८ मनुष्य देवाला ठक्कील काय ? तुम्ही नर मला ठक्किले आहे; असे असून तुम्ही म्हणतो, आम्ही कोणत्या बाबतीत तुला ठक्किले आहे ? दशमांश व अर्पणे यांसंबंधाने. ९ तुम्ही शापाने शापग्रस्त आहा, कारण तुम्ही अवध्या राष्ट्राने मला फसविले आहे. १० सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, माझा मंदिरात अश असावे म्हणून सगव्य दशमांश तुम्ही भांडारात आणा, म्हणजे मी आकाशकपाटे उत्तरून जागा पुरणार नाही एवढा आशीर्वाद तुम्हांकरितां वरितों की नाही याविष्यी माझी प्रतीति पाहा. ११ तुमच्या भूमीच्या पिकाची नासाढी होऊन नये म्हणून तें खालून टाकणाऱ्यास तुम्हांसाठी घमकवीन; तुमच्या बांगोतील द्राशालतांचे कळ

१ अथवा : दिव्यदूताची

अकर्त्ती महानार नाही, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.
१२ सर्व रांगे तुम्हांला भन्य म्हणतील; कारण तुमची
भूमि मनोरम होईल, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.

१३ परमेश्वर म्हणतो, तुम्हीं मजबूरोबर कठोर भाषण
केले आहे; तरी तुम्ही म्हणतां, आम्ही तुजविरुद्ध काय
बोललो? १४ तुम्ही म्हणालां, देवाची सेवा करणे
व्यर्थ आहे; त्याने आळापित्याप्रमाणे आम्ही केले व
सेनाधीश परमेश्वरापुढे आम्ही शोकवज्रे धारण करून
बाललो यापासून लाभ काय? १५ आतां आम्ही
वार्षिकांस सुखी म्हणतो; दुराचारी संपन्न झाले आहेत;
त्यानी देवाची परीक्षा पाहेली तरी त्याचा निभाव
लागला आहे.

१६ तेहां परमेश्वराचे भय बाळाणारे एकमे-
कांस बोलले; तें परमेश्वरानें कान देऊन ऐकले,
व परमेश्वराचे भय धरणारे व त्याच्या नामाचे चितन
करणारे योंची एक स्मरणवद्दी त्याजसमोर लिहिष्यात
आली; १७ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, मी नेमीन त्या
दिवशी ते माझा खास निधि होतील; जसा कोणी आपली
सेवाचाकडी करणाऱ्यां पुनावर दया करितो तसा मी
त्याजवर दया करीन. १८ मग तुम्ही बळाल आणि

धार्मिक व दुष्ट यांच्यांतला आणि देवाची सेवा करूना
व सेवा न करणारा यांच्यांतला भेद तुम्हांला कल्पे
४ १ पाहा, भट्टीसारखा तस दिवस येत आहे; सर्व
गविष्ठ व सर्व तुराचारी घसकट बनतील; तो येणार
दिवस त्यांस जाळून टाकील, त्यांचे मूळ, फांडी बौदे
काहीच राहूं देणार नाही, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो;
२ पण तुम्ही जे मास्त्या नामाचे भय धरणारे त्या तुम्हांवर
न्यायाचाचा सुर्य उदय पावेल, त्याच्या पंखाच्या छायी
आरोग्य असेल; तुम्ही गोव्यांतलया वत्सांप्रमाणे बाहेर
पडून बागडाल. ३ तुम्ही दुश्मांस तुडवाल; कारण मी हे
करीन त्या दिवशी ते तुमच्या पुण्याच्या तळज्या-
खाली राखेप्रमाणे होतील, असे सेनाधीश परमेश्वर
म्हणतो.

४ माझा सेवक मोहो याला सर्व इत्ताएलासाठी
म्हणून होरेवात मी दिलेले घर्मशाळ, म्हणजे अर्थात् नियम
व निषेध, यांचे स्मरण ठेवा. ५ पाहा, परमेश्वराचा मोठा
व भवंकर दिवस येण्यापूर्वी मी एलीया संदेशात तुम्हां-
कडे पाठवीन. ६ तो बदिलांचे हृदय त्याच्या पुत्रांकडे
व पुत्रांचे हृदय त्याच्या वडिलांकडे बळील; मी येळन
भूमिला शापानें ताडण करावें असे न होवो.

मत्तयकृत शुभवर्तमान

~~~~~

बेशूची वंशावली

१ येशू लिस्त जो दाविदाला पुत्र, जो अब्राहामाला पुत्र, त्याची वंशवली.

२ अब्राहामाला इसहाक हा पुत्र झाला; इसहाक गाळो; याकोबाला यहूदा व त्याचे भाऊ झाले;

गद्दालास तामरेपासून पेरेस व जेरह झाले; पेरेसला हेब्रोन झाला; हेब्रोनाला अराम झाला; ४ अरामाला अम्मीनादाबाला नहशोन; नहशोनाला सल्मोन; ५ सल्मोनाला राहोवेपासून बवाज; बवाजस रुद्योपासून ओबेद; ओबेदाला इशाय; ६ आणि इशायाला रुबीद राजा झाला.

जी पूर्वी उरीयाची बायको होती तिजपासून दावीद जाला शल्मोन झाला; ७ शल्मोनाला रुद्योपासून आवीया; अबीयाला आसा; ८ आसाला द्योशाफाट; यहोशाफाटाला योराम; योरामाला उज्जीया; उज्जीयाला योशाम; योशामाला आहाज; आहाजाला झकीया; १० हिज्कीयाला मनश्ये; मनश्याला आमोन; मोनाला योशीया; ११ आणि योशीयाला रुखन्या व त्याचे भाऊ हे बाबेलास देशांतर झाले तेव्हां झाले.

१२ बाबेलास देशांतर झास्यावर रुखन्याला शत्ती-३ झाला; शत्तीएलाला जरुब्बाबेल; १३ जरुब्बागला अबीहूद; अबीहूदाला एल्याकीम; एल्याकीमाला ज्युर; १४ अज्जुराला सादोक; सादोकाला याल्हीम; याल्हीमाला एलीहूद; १५ एलीहूदाला एलाजार; एलाजाराला मत्तान; मत्तानाला याल्हीम; १६ आणि याल्हीम योसेफ झाला. ज्या मरीयेपासून लिस्त महटलेला ५ जन्मला तिचा हा पति.

१७ याप्रमाणे अब्राहामापासून दाविदापर्यंत सर्व मिळून दा पिढ्या; दाविदापासून बाबेलास देशांतर होईपर्यंत दा पिढ्या; आणि बाबेलास देशांतर रुद्योपासून

लिस्तापर्यंत चवदा पिढ्या.

येशूचा जन्म

१८ येशू लिस्ताचा जन्म या प्रकारे झाला. त्याची आई मरीया हिचे योसेफास वाघदान झास्यावर त्यांचा सहवास होण्यापूर्वी ती पवित्र आस्यापासून गरोदर झालेली अशी दिसायांत आली. १९ तिचा नवरा योसेफ धार्मिक असून तिचा उघड अपमान करावयाची त्याची इच्छा नसल्यामुळे तिला गुस्पणे सोडण्याचा त्याने निश्चय केला. २० तो त्या गोष्टीच्या विचारांत आहे तों, पाहा, प्रभूच्या दूताने त्याला स्वप्रांत दर्शन देऊन म्हटके, योसेफा, दाविदाच्या पुत्रा, तं आपली ली मरीया हिचा स्वीकार करावयाला भिंड नको, कारण तिच्या ठायी जो गर्भे आहे तो पवित्र आस्यापासून आहे. २१ ती पुत्र प्रसवेल, आणि तं त्यांचे नांव येशूठेव, कारण तोच आपल्या लोकांस त्यांच्या पापापासून तरील. २२ हे सर्व यासाठी झाले की प्रभूने संदेश्याच्या द्वारे जे सांगितले होते ते पूणे व्हावें; ते असे की, २३ पाहा, कुमारी गर्भवती दोऊन पुत्र प्रसवेल.

२ त्याला इम्मानुएल म्हणतील; या नावाचा अर्थ, आहांवरोवर देव, असा आहे. २४ तेव्हां झोपेतून उठल्यावर योसेफाने त्याला प्रभूच्या दूताने आझा दिस्याप्रमाणे केले; त्याने आपल्या लीचा स्वीकार केला, २५ तरी ती पुत्र प्रसवे तोर्यात त्याची व तिची ओळक झाली नव्हती; त्याने त्यांचे नांव येशू ठेविले.

३ हानी लोक येशू बाल्याच्या दर्शनास येतात

१ हेरोद राजाच्या दिवसांत यहूदीयांतील बेघल-२ हेशांत येशू जन्मल्यानंतर, पाहा, पूर्वेकडून मार्गी लोक रुक्खांमेमास येऊन विचारं झागले की २ यहूद्यांचा राजा जन्मला तो कोठे आहे? कारण आम्ही पूर्व-

देशेस त्याचा तारा पाहून त्याला नमन करवायास आलों आहों. ३ हें ऐकून हेसेंद्र रुज्म व त्यासहित सर्वे यशस्वीले ही घावरलीं; ४ आणि त्याने लोकांचे सर्वे मुख्य याजक व शाळी यांस जमदून विचारिले की, सिस्ताचा जन्म कोठे व्हावा? ५ ते त्याला म्हणाले, यहूदीयांतील बेथलहेमात; कारण संदेषगाच्या द्वारे असे लिहिले आहे:

६ हे बेथलहेमा, यहूदाच्या प्रांता,
ते यहूदाच्या सर्वे सरदारांमध्ये किंवित आहेस असे
मुळीच नाही;

कारण माझ्या इसाएल लोकांस पावील-

असा सरदार तुम्हांतून निघेल.

७ तेव्हां हेरोदाने मारी, लोकांस शुस्पर्ये बोलावून त्यापासून तार दिसत असेच्याचा काळ नीट विचाळून घेतला, ८ आणि त्यांस बेथलहेमास पाहिलीतांना झटलें, तुम्ही जाऊन त्या बाल्काविषयीं बारकाईने शोध करा; व शोध लागल्यावर भला कल्ला, म्हणजे मीहि बेळज त्याला नमन करीन. ९ राजाचे हें बोलणे ऐकून से निघाऱे, आणि पाहा, जो तारा त्यांनी पूर्वीदिशेस पाहिल होता तो, जेणे बाल्क होता, त्या जागोच्या वर जाऊन थांपैर्यत त्याच्यापुढे चालला. १० तो तारा पाहून त्यांस अविशेष थानंद झाला. ११ घरांत जाऊन त्यांनी बाल्कास त्याची आई मरीया इच्छावल पाहिलें, पास्या पहून त्याला नमन केले, आणि आपल्या इच्छाच्या खेळ्या सोहून सोले, तद व गंधरव हीं दांने त्याला आपलीं. १२ मग हेरोदाकडे परत जाऊ नये अशी त्यांस लाभांत सूचना झाल्यासुळै, ते तुम्हाच्या मार्गांने स्वदेशास गेले.

मिस्टर देशास पलायन

१३ ते गेल्यावर, पाहा, प्रभूजा दृढ बोसेफास त्यामांत दर्शन देऊन म्हणाला, उठ, बाल्क व त्याची आई यांस घेऊन मिस्टर बेथलूः पहून जा, आणि मी तुल्य तेष्ठू जाण्यास सांगेन तोंपैर्यत सेणे ऐस; कारण बाल्काचा घात करवायास हेरोद त्याचा शोध करणार आहे. १४ मग तो उठून बाल्क व त्याची आई यांस रात्री बेळज मिस्टर देशांत निघून गेला; १५ आणि हेरोदाच्या मरणापर्यंत

तेथे राहिला; 'मी आपल्या पुत्राला मिस्टर देशांतून बोलाविले आहे,' असे जे प्रभूने संदेषगाच्या द्वारे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे म्हणून असे शाळे.

बेथलहेम येथील मुलांची हेरोद कत्तल करतो

१६ तेव्हां मारी लोकांनी आपणाला फसविले हे पाहून हेरोद अतिशय रगावला, आणि जो काळ त्याने मारी लोकांपासून नीट विचाळून बेळज होता त्या काढ-प्रमाणे त्याने बेथलहेमांत व त्याच्या सर्वे सीमांत जे दोन वर्षांचे व त्यांहून कमी वाचाचे बाल्क होते त्या सर्वांस मारासे पाठ्यून त्यांकहून जिवे मारविले.

१७, १८ रामा येथे रऱ्ये व मोठ आकांत याचा शब्द ऐक्यांत आला,

राहेल आपल्या मुलांकरितां रवत आहे,
आणि ती नाहीत म्हणून ती सांखन पावेना,
असे जे यिंवया संदेषगाच्या द्वारे सांगितले होते ते त्या समर्थी पूर्ण झाले.

मिस्टराहून परत येणे

१९ पुढे हेरोद मरण पावल्यावर, पाहा, प्रभूजा दृढ मिस्टर देशांत योसेफास स्वप्रांत दर्शन देऊन म्हणाला, २० उठ, बाल्कास व त्याच्या आईस घेऊन इसाएलाच्या देशांत जा, कारण बाल्काचा जीव त्याच्यास जे पाहत होते ते मेले आहेत. २१ तेव्हां तो उठून बाल्क व त्याची आई यांस घेऊन इसाएलाच्या देशांत आला; २२ परंतु अलेलाच हा आपला बाप हेरोद याच्या जागी यहूदीयांत राज्य करीत आहे, हे ऐकून तो तेथे जाण्यास भ्याल; आणि त्यामांत सूचना झाल्यामुळे तो गालील प्रांतांत निघून गेला, २३ व नासरेश नांवाच्या गांवी जाऊन राहिला; यासाठी की 'त्याला नासोरी म्हणतील' हे जे संदेषगाच्या द्वारे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे.

बासिस्मा करणारा योहान आणि त्याचा संदेश

१ त्या दिवसांत बासिस्मा करणारा योहान यहूदी-३ त्याच्या रानांत प्रगट होऊन असा उपदेश करिता झाल्य की २ पंशुलाप करा, कारण त्याची राज्य जवळ आले आहे.

३ अस्यांत चोषणा करणाराची वाणी झाली की

प्रभुद्वा भागी सिद्ध करा,
त्याच्या काटा नीट करा,
असें ज्यालिंगवी यशया संदेशच्चा द्वारे सांगितले होते
तो हात. ४ या योहनाने वेळ उठाव्या केसांचे होते,
त्याच्या कमरेस काटाव्याचा कमरबंद होता, आणि त्याचा
आहार टोकी व रानमध द्वेषता. ५ तेव्हां यशस्वेम, सर्व
यहूदीया व यांदेनेच्या आसपासचा अवधा प्रांत त्याजकडे
लोटला. ६ त्यांनी आपली पांढे पद्धरी घेऊन यादेन नदीत
त्याजपासून बासिस्मा घेतला; ७ परंतु पद्धरी व सदूकी
यांच्याकैची बहुत जणांस आपणाकडे बासिस्म्यासाठी
येताना पाहून त्यांने त्यांस मट्ठेले, अहो सापांच्या पिलांनो,
होणाऱ्या कोधापासून पळावयास तुम्हाला कोणी मुचविले? ८
यास्तव पक्षात्तापास योग्य असें फळ या; ९ आणि
अब्राहाम आमचा बाप आहे, असें म्हणाऱ्याची कल्पना
आपल्या मनांत आणू, नका; कारण मी तुम्हास सांगतो,
देव अब्राहामासाठीं या दगडांपासून मुळे उत्तम करावयास
समर्थ आहे; १० आणि आतांच श्वाडांच्या मुळाशी कुन्हाड
ठेवलेली आहे; जे जे श्वाड चांगले कफळ देत नाही, ते ते
तोहून अभीत टाकिले जाते. ११ मी पाण्याने तुमचा
बासिस्मा पक्षात्तापासाठी करितो; परंतु जो माझ्या मागूल
येतो तो मजेपक्षां समर्थ आहे, त्याच्या बाहणा घेऊन
चालावयास मी योग्य नाही; तो पवित्र आत्माने व अभीने
तुमचा बासिस्मा करील. १२ त्याचे सूप त्याच्या हातांत
आहे, तो आपले खाले अगदी निर्मल करील; आपले गांड
कोठारांत साठवील पण भूस न विसर्त्या अभीने जाळून
टाकील.

येशूचा बासिस्मा

१३ तेव्हां येशू योहनापासून बासिस्मा घेण्याकरितां
गालीलाहून यादेनेवर त्याजकडे आला; १४ परंतु योहन
त्याला मना कहून म्हणाला, मी आपणापासून बासिस्मा
घ्यावा, असें असतां आपण मजकडे येतां काय? १५ येशूने
त्याला उत्तर दिले, आतां हे होके दे; कारण या प्रकारे
सर्व धर्म पूर्णपणे पालणे हे आपणाऱ्या श्रोग्य आहे. तेव्हां
त्यांने त्याच्या म्हणाऱ्याप्रमाणे होऊ दिले. १६ मग बासिस्मा
घेतल्यावर येशू पाण्यातून लागलाच वर आला आणि

पाहा, आकाश उघडले; तेव्हां त्यांने देवाचा आत्मा कवुतरा-
सारखा उत्तरातांना व आपल्यावर येताना पाहिला; १७
आणि पाहा, अशी आकाशवाणी साली की हा माझा मुत्र,
मल्य परमप्रिय, याजवर मी संतुष्ट आहे.

अरण्यात येशूची परीक्षा

१ तेव्हां सैतानाकहून येशूची परीक्षा व्हावी
१४ म्हणून आत्म्यानं त्याला रानांत नेले. २ मग तो
चाळीस दिवस व चाळीस शत्री उपाती राहिल्यानंतर
त्याला भूक लागली. ३ तेव्हां परीक्षक त्याजजवळ
घेऊन म्हणाला, तुं देवाचा मुत्र असलास तर या धोब्यांच्या
भाकी व्हाव्या अशी आज्ञा कर; ४ परंतु त्यांने असें उत्तर
दिले की,

मनुष्य केवळ भक्तीरीने नाही,
तर देवाच्या मुख्यातून निघणाऱ्या

प्रत्येक वचनानं वांचेल,

असें लिहिले आहे. ५ मग सैतानानं त्याला पवित्र नगरांत
नेऊन मंदिराऱ्या कंगो-गावर उम्हे केले, ६ आणि त्याला
मट्ठेले, तुं देवाचा मुत्र असलास तर खाली उडी टाक,
कारण असें लिहिले आहे,

तो आपल्या दूतांस तुजविषयी आज्ञा करील,
आणि तुम्ही पाण्यांला धोब्यांची ठेंच

लागू नये म्हणून

ते तुला हातांवर शेळून धरतील.

७ येशूने त्याला मट्ठेले, आणखी असें लिहिले आहे
की, 'प्रभु जो तुम्हा देव त्याची परीक्षा पाहू नको.'

८ नंतर सैतानानं त्याला एका मोठ्या उंच डोंगरावर नेऊन
जगातील सर्व राज्ये व त्यांचे वैभव त्याला दाखविले;
९ आणि त्याला मट्ठेले, तुं पाणी पहन मला नमन
करिसील तर मी हे सर्व तुल देईन. १० तेव्हां येशू
त्याला म्हणाला, अरे सैताना, निघून जा, कारण

प्रभु तुम्हा देव आला नमन कर,

व केवळ त्याची उपासना कर.
असें लिहिले आहे. ११-१२ मग सैतम त्याला सोडून गेला;
आणि पाहा, देवदूतांनी नेऊन त्याची घेणा केली.

गालीलांतील कर्कण्हम येशू येशू जाऊन राहतो

१२ नंतर योहान बंदीत पडल आहे हें ऐकून येशू
गालीलांत निघून गेला; १३ आणि नासरेच सोहऱ्यन जबुद्दन
व नफताली याच्या हीत असलेल्या समुद्रतीरवरील
कर्कण्हमास जाऊन राहिला; १४ यासाठी की यशया
संकेताच्या द्वारे जे संकेतिले होते ते पूणे व्हावें; तें असे
की, १५ जबुद्दन प्रांत व नफताली प्रांत, समुद्रतीरचा,

यादेनेच्या पलीकडवा देश,

विदेशी लोकांचा गालील,

१६ अशा अंधकारात बसलेल्या लोकांनी मोठा प्रकाश
पाहिला, आणि मृत्युच्या प्रदेशात व छावेत

बसलेल्यावर ज्योति उगवली आहे.

येशू उपदेश करण्यास्त अर्हता करतो

१७ तेज्ज्वापासून येशू उपदेश करीत बोलू लागला की
पश्चात्ताप करा, कारण स्वर्गाचे राज्य अबद्ध आले आहे.

प्रथम दिव्याच्यै पाचारणा

१८ नंतर गालील समुद्राच्या काढी चालत असतां,
त्याने पेत्र म्हटलेल्या शिमोन व त्याचा भाऊ अंद्रिया ला
दोघां भावांस समुद्रांत पाण टाकिताना पाहिले; ते मासे
धरणारे होते. १९ त्याने त्यांस म्हटलें, माझ्यामाने चला,
म्हणजे भी तुम्हांस मरुष्ये धरणारे करील. २० मग ते
लागलेच जाळी सोहऱ्यन देऊन त्याच्यामाने चालले. २१
तेथून पुढे गत्याव त्याने तुसरे दोघे भाऊ म्हणजे जबदीचा
पुत्र याकोब व त्याचा भाऊ योहान यांस आपला बाप
जट्टी याच्यावरोवर तारावांत आपली जाळी नीट करिताना
पाहिले, आणि त्याने त्यांस बोलाविले. २२ मग ते तारं
व आपला बाप यांस लागलेच सोहऱ्यन त्याच्यामाने चालले.

त्याची गालीलांतील फेरी व काम

२३ नंतर येशू सभासानांत शिक्षण देत, राज्याची
सुवार्ता गाजवीत आणि लोकांतले सर्व प्रकारचे रोग व सर्व
प्रकारची दुखणीं बरी कीट सर्व गालीलम फिरला; २४
आणि त्याची कीटी सूरिया देशभर पसरली; तेज्ज्वां ज्यांस
नाना प्रकारचे रोग व वेदना लागल्या होत्या, जे भूतप्रस्त,
कैपरेकरी व पक्षकाती होते अशा सर्व दुखणेकाच्यांस

त्याजकडे आणिले, आणि त्याने त्यांस बरे केले. २५ मग
गालील, दक्षापलीस, यस्तलेम, यहूदीया व यादेनेच्या पुली-
कडचा देश यांतून लोकाचे यश्याचे यवे त्याच्यामाने चालले.

“ डोंगरावरले प्रवचन ”

१ तेज्ज्वां लोकसमुदायांस पाहून तो डोंगरावर-

२ गेला, व खाली बसल्यावर त्याचे शिष्य त्याच्याजब्द
आले.

२ मग तो तोंड उघडून त्यांस शिकवू लागला की,
धन्यवाद

३ जे आस्त्याने ‘ दीन ’ ते धन्य, कारण स्वर्गाचे राज्य
त्याचे आहे.

४ ‘ जे शोक करितात ’ ते धन्य, कारण ‘ त्यांस
सांत्वन प्राप होईल.’

५ ‘ जे सौम्य ’ ते धन्य, कारण ‘ त्यांस पृथ्वीचे ब्रतन
मिळेल.’

६ जे धार्मिकतेचे भुकेडे व तान्हेले ते धन्य, कारण
ते तुम होतील.

७ जे द्यावू ते धन्य, कारण त्यांजबर दया करण्यांत येईल.

८ ‘ जे अंतःकरणाचे शुद्ध ’ ते धन्य, कारण ते देवाला
पाहतील.

९ जे शांति करणारे ते धन्य, कारण त्यांस देवाचे पुत्र
म्हणतील.

१० धार्मिकतेकरितां यांचा छळ झाला आहे ते धन्य,
कारण स्वर्गाचे राज्य त्याचे आहे. ११ तेज्ज्वां माझ्यासुदृ
लोक तुम्हीने निंदा व छळ करितील आणि तुम्हांविषद्द
सर्व प्रकारचे बाईंट स्वाक्षीने बोलतील तेज्ज्वा तुम्ही धन्य.

१२ आनंद व उल्लास करा, कारण स्वर्गात तुमचे प्रतिफल
मोरे; तुम्हांपूर्णी जे संदेषे होऊन गेले त्यांचा त्यांनी तसाच
छळ केला.

मिठावरकून व दिव्यावरकून शिकविलेले धडे

१३ तुम्ही पृथ्वीचे मठी आहां; जर मिठाचा खारट-
पणाच गेला तर त्याला खारटपणा कक्षाने येईल? तें
बाहेर टाक्यांत येऊन माणसाच्या पायाखालीं तुडविले
जावे याकिवाय कोणत्याहि उपयोगाचे नाही. १४ तुम्ही
जगाचा प्रकाश आहां; डोंगरावर बसलेले न्याय लपत

नाही; १५ दिवा लावून भापाळाली ठेवीत नाहीत, दिव-
छापीचर ठेवितात, म्हणजे तो घरांतील सर्वांवर उजेढ
पाहितो; १६ त्याप्रमाणे तुमचा उजेढ लोकापुढे पडो,
यसाळी की त्यांनी तुमची चांगली कामे पाहावी, आणि
तुमच्या स्वर्गांतील पित्याचे गौरव करावे.

जुने नियमशास्त्र व येशूची शिकवण

१७ नियमशास्त्र वसंदेख्याचे प्रथम ही रुद करावयास मी
आले असे समजू नका; रुद करावयास नाही, तर पूर्ण
करावयास आणो आहे. १८ मी तुम्हास खचीत सांगतो,
आकाश व पृथ्वी नाहीतव्यी होतपर्यंत सर्वे गोषी पूर्ण
शास्त्राचांचन नियमशास्त्राची एक मात्रा किंवा एक विदु
नाहीतो होणार नाही. १९ यात्तव जो कोणी या अगदी
लहान आळांतील एक रुद कील व तदनुसार लोकांत
किळील त्यासा स्वर्गाच्या राज्यात अगदी लहान
म्हणतील; आणि जो कोणी त्या पाकील व शिकवील
त्यासा स्वर्गाच्या राज्यात योडा झालील. २० मी तुम्हास
सांगतो, शास्त्री व पर्वती याच्यांवैको तुमची धारिकता
विधिक शास्त्राचांचन स्वर्गाच्या राज्यात तुमचा प्रवेश
होणार्व नाही.

रोग व स्तूप

२१ 'मनुष्यहन्ता' करू नको,' आणि जो कोणी
मनुष्यहन्ता करील तो न्यायसभेच्या दंडास पात्र होईल,
असे प्रत्यान लोकास सांगितके होतेहे तुम्ही ऐकले आहे.
२२ मी तर तुम्हास सांगतो, जो कोणी आपल्या भावावर
[उलाचा] रागवेळ सो न्यायसभेच्या दंडास पात्र होईल,
जो कोणी अंगवाचा भावावर, अरे वेळगळ, असे म्हणेल
तो वरिष्ठ सभेच्या दंडास पात्र होईल; आणि जो कोणी
त्याला, अरे मूर्खा, असे म्हणेल, तो अग्निरक्ताच्या
दंडास पात्र होईल. २३ यासाठे तु आपले दान
अर्पित्यास वेदीजळ कीपाची आणीत असती, आपण आपल्या
भीताचे अंगवाची आहो असे तेथे तुला स्मरणकाळे, तरी
तर तेथेच वेदीपुढे आपले दान तसेच ठेव असेच निवेद
जो, प्रथम आपल्या भावावरोवर समेट करू, अंग वेळां
अपले दान अंगवर कर. २४ तु आपल्याच्या भावावरील
वर्णित अंगेत तोच स्वावरोवर लवकर समेट करू, नाहीतर

कदाचित वाढी तुला न्यायाचीशाच्या हाती देईल, न्याया-
धीश तुला यिपायाच्या हाती देईल, आणि तु बंदिशावेळे
पडशील. २६ मी तुला खचीत सांगतो, तु दमडीन-
दमडी केडळील तेंपर्यंत तिच्यांतल मुठणारच नाहीस.

अशुद्धता

२७ 'व्यभिचार करू नको' म्हणून सांगितले होते, हे
तुम्ही ऐकले आहे. २८ मी तर तुम्हास सांगतो, जो कोणी
झीकडे कामदृष्टीने पाहतो त्याने आपल्या अंतःकरणी
रिजिबोरवर व्यभिचार केलाव आहे. २९ तुझा उजवा
डोळा तुला अडखळवितो तर तो उपरूप टाकून दे;
कारण तुम्हे संपूर्ण शरीर नरकांत टाकले जावे यापेक्षा
तुम्हा एका अवयवाचा नाश व्हावा यांत तुम्हे विरु
आहे. ३० तुझा उजवा हात तुला अडखळवितो तर तो
तोहून टाकून दे; कारण तुम्हे संपूर्ण शरीर नरकांत पडावे
यापेक्षा तुम्हा एका अवयवाचा नाश व्हावा यांत तुम्हे विरु
आहे. ३१ 'कोणी जापली बायको दाखिली' तर त्याने
तिला सूटपत्र यावे, 'हेहि संगितले होते. ३२ मी तर
तुम्हास सांगतो असी जो कोणी आपली बायको व्यभि-
चाराच्या कारणाचांचन टाकिली तो तिला व्यभिचारिणी
करितो; आणि जो कोणी अशा टाकिलेला झीकरेवर
लंब करितो तो व्यभिचार करितो.

शापथ व व्यरेण्य

३३ 'खोटी शापथ बाहु नको,' तर 'आपल्या शापथा
प्रभुपुढे खण्या कर' म्हणून प्राचीन लोकास सांगितले होते,
हेहि तुम्ही ऐकले आहे. ३४ मी तर तुम्हास सांगतो,
शपथ म्हणून बाहुच नका; 'स्वर्वीची नका, कारण 'तो
देवाचे सिद्धांतन आहे.' ३५ 'पृथिवीचीहि' नका, कारण
'ती त्याचे पादासन आहे,' यशालेमाचीहि नका, कारण
ते 'थोर राजाच्ये नयर' आहे. ३६ आपल्या मस्तकाचीहि
शपथ बाहु नको, कारण तुम्हास एकले केसे पांढरा किंवा
काळा किळता नाही. ३७ तर 'पुरुषाची बोलावे हीक कर राखा,'
किंवा 'माही तर नाही,' एकले केसावे याकून जो असिके
ते वाईसमस्त आहे. काळावा तरावा प्राप्त होता ते किंवा काळा
नाही. ३८ 'वैद्यापात्र डोळा' व 'सातावृक्ष दान' इति

३९ 'वैद्यापात्र डोळा' व 'सातावृक्ष दान' इति

सांगितले होते हैं तुम्ही ऐकले आहे. ३९ मी तर तुम्हांस सांगतो; दुश्टाला अडवून नका; जो कोणी तुळ्या उजव्यां गालावर भारील त्याकडे दुसरा गाल कर. ४० जो तुजवर फियोद कल्न तुझी वंडी घेऊ पाहती, त्याला तुझा अंगरखावा होऊ घेऊ दे; ४१ आणि जो कोणी तुला वेठीस धरून एक कोस नेहील त्याजवरोबर दोन कोस जा. ४२ जो तुजवरक भागतो त्याला दे, आणि जो तुजपसून उसने घेऊ पाहतो त्याला पाठ्योरा होऊ नको.

प्रेम व सर्वांगपूर्ण शील

४३ 'आपल्या शेजान्यावर प्रीति कर' व आपल्या वैचाचा देव कर, असें सांगितले होते तें तुम्ही ऐकले आहे. ४४ मी तर तुम्हांस सांगतो, तुम्ही आपल्या वैचाचावर प्रीति करा, आणि जे तुमचा छक्क करितात त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा; ४५ म्हणजे तुम्ही आपल्या स्वर्गांतील पिल्याचे पुत्र व्हाल; कारण ते वाहटांवर त्यांगल्यांवर आपला सूर्य उगवितो, आणि धार्मिकावर च आधारिकावरहि पाठ्यस पाडितो. ४६ जे तुम्हांवर प्रीति करितात त्याजवर तुम्ही प्रीति करितात तर तुम्हांला काय भ्रतिफल? जकात-दाराहि तसेच करितात की नाही? ४७ आणि तुम्ही आपल्या भालंदोस मात्र सलाम करितात तर त्यांत विशेष काय करितात? विदेशीहि तसेच करितात की नाही? ४८ यास्तव जसा तुमचा स्वरांय पिला पूर्ण आहे, तसे 'तुम्ही पूर्ण न्हा.'

गुप्त दानधर्म

१ मनुष्यांनी पाहावे या हेतुले तुम्ही आपले ६१ भर्मचरण त्यांच्यासमोर न करण्याचिकी जपा; केले २ तर तुम्हांच्या स्वर्गांतील पिल्याजवल तुम्हांस प्रतिफल नाहीं. २ यास्तव तं धर्म करितोस तेज्ज्वा मनुष्यांनी आपली कीर्ति वर्णावी. म्हणून दोगी जसे सभास्थानांत व रस्त्यांत आपणायुढे करणा वाजवितात, तरसे करू नको. मी तुम्हांस स्वचीत सांगतों की खांस आपले प्रतिफल भरून मिळाले आहे. ३ तं तुर धर्म करितोस तेज्ज्वा तुझा उज्ज्वा इत काय करितो हैं तुझा डाव्या हाताला कळू नये; ४ यासाठी की तुम्ही धर्म करणे गुप्तपणे व्हावे, म्हणजे तुझा गुप्तदर्श पिला शुचा पर्ह विवेकः

गुप्त प्रार्थना

५ तसेच तुम्ही प्रार्थना करिता तेज्ज्वा ढोग्यांसारिले होऊ नका; कारण मनुष्यांनी आपणांस पाहावे म्हणून सभास्थानांत व चवाच्यावर उभे राहून प्रार्थना करणे त्यास अवडते. मी तुम्हांस स्वचीत सांगतों की ते आपले प्रतिफल भरून पावले आहेत. ६ तं तर प्रार्थना करितोस तेज्ज्वा 'आपल्या खोलीत जा, व दार लावून' आपल्या गुप्तवारी पिल्याची 'प्रार्थना कर' म्हणजे तुझा गुप्तदर्श पिला तुला कल दईल. ७ तुम्ही प्रार्थना करिता तेज्ज्वा विदेशांसारसारी व्यर्थ बढवड करू नका; आपल्या बहुभाषणासुळे आपले भागें मान्य होईल असें त्यांस वाटते. ८ तुम्ही त्यांच्यासारिले होऊ नका, कारण तुम्हांस जे कोही अवश्य आहे ते तुम्ही मागप्यापूर्वी तुमच्या पिल्याला कलते.

प्रभुव्यां प्रार्थना

९ यास्तव या प्रकारे प्रार्थना करा: हे आपल्या स्वर्गांतील पिल्या, तुम्ही नाम पवित्र मानिले जावो. १० तुम्हे राज्य येवो. जसे स्वप्नात तसे पुष्टीवरहि तुझ्या इच्छेप्राप्तां होवो, ११ आमची रोजची भाकर आज आम्हांस दे; १२ आणि जसे आहीं आपल्या कृप्यांस कृण सोडिले आहे तरी तं आमची श्रूते अम्हांस सोडू; १३ आणि आम्हांस परीक्षेत आणू नको; तर आम्हांस वाहटागासून सोडीव. [कारण की राज्य; सामर्थ्य आणि गौप्य ही सर्ककाळ तुम्ही आहेत, आमेन.] १४ जे तुम्ही मनुष्यांच्या असरांची क्षमा करितात तर तुमच्या स्वरांय पिला तुम्हांस क्षमा करील; १५ परंतु जे तुम्ही मनुष्यांच्या असरांची क्षमा करीत नाही, तर तुमचा पिला तुमच्या असरांची क्षमा करणार नाही.

उपास

१६ तुम्ही उपास करिता तेज्ज्वा ढोग्यांसारिले म्हानमुख होऊ नका, कारण आपणांस उपास आहे असें मनुष्यांस दिसावे म्हणून ते आपले तों विस्पृष्ट करितात. मी तुम्हांस स्वचीत सांगतों की ते आपले प्रतिफल भरून पावले आहेत. १७ तं तर उपास करितोस तेज्ज्वा आपल्या दोषप्राप्त तेज्ज्वा व्हावे, व अपले तोळ धू; १८ यासाठी की तं उपास करितोस हैं मनुष्यांस विसुद्ध रुद्रांग नये,

तर तुम्हा शुभवासी पिता यांत्रे दिसावें, म्हणजे तुम्हा
शुभवासी पिता तुला फळ देईल.

खरीखुरी संपत्ति

१९ शुभवासी आपांकरितां संपत्ति सांठ्यू नका; तेथे
कसर व जंग खाऊन नाश करितात, आणि चोर घर फोडून
चोरी करितात; २० तर स्वर्गांत आपांकरिता संपत्ति
सांठ्या; तेथे कसर व जंग खाऊन नाश करित नाहीत, व
चोर घर फोडून चोरी करित नाहीत; २१ कारण जेवै
शुभवासी संपत्ति आहे तेथे तुमचे चित्ताहि असणार.

प्रकाश आणि अंधार

२२ डोका शरीराचा दिवा आहे; यास्तव तुम्हा डोका
निर्दोष असला तर तुम्हा संपूर्ण शरीर प्रकाशमय होईल;
२३ पण तुम्हा डोका सदोष असला तर तुम्हा संपूर्ण शरीर
अंधकारमय होईल; यास्तव तुम्हांतील प्रकाश अंधार
असला तर तो अंधार केवढा! २४ कोणाच्याने दोन
भावाची चाकी करवत नाही, काण तो एकाचा देश
करील व दुसऱ्यावर प्रीति करील; अथवा एकाची निषेचने
बोगेल व दुसऱ्याला दुङ्ग मानील. तुमच्याने देशाची
आणि चाचाचीहि सेवा करवत नाही.

चिता आणि देवाधर भाव

२५ यास्तव मी तुम्हास सांगतो की आपल्या जीवा-
विषयी, म्हणजे आपण काय खावें व काय प्यावें; आणि
आपल्या शरीरविषयी, म्हणजे आपण काय पांधरावें; अक्षी
काळजी करू नका. अज्ञापेक्षा जीव व ज्ञापेक्षा शरीर
विषेश आहे की नाही? २६ आकाशांतील पाखरै लक्ष्यपूर्वक
गाहा; ती पेरीत नाहीत, कापीत नाहीत, व कोठारांत
सांळ्यात नाहीत; तरी तुमचा स्वर्गाय पिता त्यांस खावयास
देतो; तुम्ही स्पृष्टेक्षणं श्रेष्ठ आहां की नाही? २७ काळजी
कसून आपल्या आयुष्याची दोरी हातभर बाढवावयास
शुद्धांतील कोण समर्थ आहे? २८ तरेंव बळविषयी कों
काळजी करितां? रानांतील भूकमळे कशी बाढातात हे
लक्षांत आणा; ती कष करीत नाहीत व कातीत नाहीत;
२९ तरी मी तुम्हास सांगतो की शल्येन देशील आपल्या
सर्व वैभवांत त्यांतल्या एकासारिका सजला नव्हता. ३०
जे रानांतीले गवत आज आहे व उद्या भटीत पडते त्याला

जर देव असा पोषास घालतो, तर, अहो अलविषयी,
तो विशेषेकस्तु तुम्हांस पोषास घालणार नाही काय? ३१
यास्तव काय खावें, काय प्यावें, काय पांधरावें, असे म्हणत
काळजी करीत बसू नका. ३२ कारण ही सर्व मिळ्यालयात
विदेशी लोक स्टापट करितात; या सर्वांनी गमत तुम्हांस
आहे हें तुमच्या स्वर्गाय पित्यास ठाऊक आहे. ३३ तर
तुम्ही प्रथम त्याचे राज्य व त्याची धारिकता मिळ्यालयाची
स्टापट करा, म्हणजे यावरोबर तीहि सर्व तुम्हांस मिळील.
३४ यास्तव उद्याची काळजी करू नका, कारण उद्याची
काळजी उद्या; ज्या दिवसाचे दुःख त्या दिवसाला पुरे.

इतरांचे गुणदोष कठफ्यावाहक

१ तुमचा न्याय होऊ नये म्हणून तुम्ही न्याय
७ करू नका; २ कारण ज्या प्रकारचा तुम्ही न्याय कराल
त्या प्रकारचा तुमचा न्याय होईल आणि ज्या मापाने
तुम्ही माप घालिता त्याच मापाने तुमच्या पद्री पर्ले. ३
तं आपल्या डोळ्यांतले मुसळ घ्यालात न आणित आपल्या
भावाच्या डोळ्यांतले कुसळ कां पाहतोसे? ४ अंधाचा
तुम्हा डोळ्यांतले कुसळ घसर काढू वे असे तू आपल्या
भावांसा करू म्हणशील? पाहा, तुम्हा डोळ्यांत तर मुसळ
आहे. ५ अरे डोळ्या, पहिल्यांने आपल्या डोळ्यांतले मुसळ
काढ, म्हणजे आपल्या भावाच्या डोळ्यांतले कुसळ काढा-
वयास तुम्हा स्पष्ट दिसेल.

६ जे पवित्र तें कुश्यांस घालू नका, आणि आपली
मोर्त्ये डुकरोपुढे टाळू नका; टाळाल तर तीं त्यांस पायां-
खालीं तुम्हांतील व उल्दून तुम्हांस काढितील.

प्रार्थना करावयास प्रोत्साहन

७ मागा म्हणजे तुम्हांस दिले जाईल, शोधा
म्हणजे तुम्हांस सांपदेल, डोका म्हणजे तुम्हांस
उघडले जाईल, ८ कारण जो कोणी मामतो त्याला
मिळेले, जो कोणितो त्याला संपदते व जो डोकिलो त्यास
उघडले जाईल. ९ आपल्या मुत्राने माकर माणितीली कर
त्याला घोडा देईल, १० आणि मासा माणितीली तर त्याला
साप देईल, असा तुम्हांच्ये कोण मुत्राय आहे? ११
यास्तव तुम्ही वाईट अव्यांत लक्ष्यपूर्वक मुलांस चांगल्या
देणक्या देण्याचे समजता, तर तुमच्या सर्वांगील पित्या-

जगद्गुणो मागर्ह्युत त्यांस तोऽनिक्ती विशेषकला चांगल्या
देण्या देवेन्द्रियां लाला हार्षिणी नांही; १५ असे
सुवर्णं विषयम् लाला भासून लाला
जाणी आवृत्ती विषयां लाला की जसे तुष्टवरेव वरेन्द्र वरेन्द्र
महाद्व तुमची इच्छा आहे तसेच तुमची त्यांस वेळे वरेन्द्र
करा, काणे चियमधावृत व संदिश्यावृत यांचे सर हंड आहे.
१६ वेळे वेळे तुमची दोब रस्ते वेळे वेळे वेळे
१७ अरुद्द दरवाजाने आंत ज्ञानकारण नाशकडे
जाण्याचा दरवाजा खंद व मार्ग पसरट आहे, आणि त्यांत आंत
आंत जाणाऱ्ये बहुत आहेत; १८ अीकानकडे जाण्याचा
दरवाजा अरुद्द व मार्ग संकोचित आहे, आणि ज्यांस तो
सांपडते ते थोडके आहेत.

खरे व खोटे शिसक

१९ खोका सरेण्याविषयी जपा, ने भेदाच्या वेषाने
तुष्टवरेन्द्रे वेळाल, तरी अंदी कूप लाल्येच आहेत; २०
तुमची इच्छा एकांवरल त्यांस ओळखावृत जाणेही काढां
वरल द्रव्ये, किंतु रिग्याल्या काढांवरल अंगी नाहितात
कैसे? २१ स्वास्थ्यां श्रेष्ठज्ञांगले काढांवरले कफ देवें,
आणि बाईट-साड वाईट फळ देवें, २२ त्यांगल्या काढांवर
कार्पिट कुले अंत नवीन, आणि बाईट काढांवरल जांफली कफ
देवेत नाहीत, २३ तें जाळ चांगले कफ देवेत नाही तें तें
तोहन अभीत टाकण्यांत येते. २४ बाहेव तुम्ही त्यांगल्या
एकांवरल त्यांस ओळखावृत.

उक्ति आणि कृति

२५ मला प्रभुजी, प्रभुजी, असे महालान्या अस्त्रवेषका
प्रवेश स्वर्णच्या चाकावात होईल असे नाही; तर जो माझ्या
स्वर्णाय पिलाच्या इच्छेप्रमाणे वर्ततो त्याचा होईल; २६
त्या दिवशी मला बहुत म्हणातील, प्रभुजी, प्रभुजी, 'आम्ही
तुमच्या नावाने संदेश दिला, 'तुमच्या नावाने भूते
चालविली, व तुमच्या नावाने बहुत अद्भुत कृते केली
नाहीत काय?' २७ तेव्हा भी त्यांस खण्ठ सांगेनी की
माझी तुमचीं कवीन योळव नव्हती; 'अहो अधर्मी
करण्यानी, अजमुहून निघून वा?' २८ तेव्हा भी
२९ यास्तव जो अपेक्ष आणि आमी ही वरने ऐकून

त्याप्रमाणे वर्ततो; त्ये कोणाएका शाहांच्या मनुष्यासारिला
ठरेल; त्याने आपले घर खडकावर बांधिलेले २५ मग
पाऊस पडला, पहु आस्या, वाराहि सुटला, व त्या घरास
लेगाला, तरी तें पडले नाही; करण त्याचा पाय खडकावर
घातला होता, २६ तसेच जो प्रत्येक जण माझी हीं वरमें
ऐकून त्याप्रमाणे वर्तत नाहीं तो कोणाएका मूर्ख मनुष्यासा
रिला ठरेल; त्यांने आपले घर वाढवर बांधिलेले, २७ मग
पाऊस पडला, पूर आला, वाराहि सुटला, व त्या घरास
लागला; तेव्हा तें कोसळले व फारच जेताने फडके.

२८ येशूने ही वरने समाप्त केल्यावर असे जाले की
लोकसमुदाय त्याच्या शिक्षणावरून थळ झाले; २९ कारण
तो त्याच्या शाळाप्रमाणे नव्हे तर अधिकारसंपन्न
असल्यासारखे त्यांस चिकवीत असे.

महारोम्यासु वरे करणे

१ मग तो डोमास्तरलुळ उत्तरल्यावर लोकाचे
थळांचे थेवे त्याच्यासामाणे जालले, २ तेव्हा पाहा,
एक इच्छेपी येतले त्याच्या पायांनं बहुत म्हणाला,
प्रभुजी, आपली इच्छा असारूपी तूर मल्य चुक्क करावसार
आपण शक्तिमान आहां, ३ ते ल्याला त्याने तात तुळूने कूल
त्याला स्पर्श केला व म्हटले, संभारू इच्छा आहे, शुद्ध हो;
तेव्हांच त्यांने कृष्ट जाळले तो त्युळू जाला, ४ मग येशूने
त्याला म्हटले, संभाळ, क्षेणाला सांगू नको; तर जाळन
आपणास 'याजकाला दावीत,' आणि त्यांस प्रमाण पडावे
म्हटल मेशावै, तें अपण नेमिले आहे तें वाहा.

जमादाराच्या चाकरास वरे करणे

५ मग येशू कफण्यामास आल्यावर कोणाएका जमादा-
राने त्याजकडे येतल त्यास अंदी विनंति लेली झी, ६
प्रभुजी, माझा चाकर पक्षघाताने अतिशय पीडित होऊन
वरांत पडला आहे, ७ तो त्याला म्हणाला, मी येतल
त्याला वरे करीम, ८ तेव्हा जमादाराने उत्तर दिले झी,
प्रभुजी, 'आपण माझ्या छपरसंवाली वावे अंदी माझी
योग्यता नाही; पण शब्द मात्र बोला, म्हणजे माझा चाकर
वरा होईल, ९ काळण मीही तावेदार मनुष्य असून माझ्या
त्वावीच चिपाई आहेत; मी एकाला जा म्हटले म्हणजे तो
आतो, दुसऱ्याला ये म्हटले झेण्ये तो येतो; आणि आपल्या

दासाला असुक कर मटले म्हणजे तो तें करितो. १० हें ऐश्वर्य शेशला आर्थर्य बाटले व आपत्यामार्गे आवेल्यांस तो नमुन्यास, मी तुम्हांस खचीत सांगतो, एवढा विश्वास मला इलायलंतीह आदल्ला नाही. ११ मी तुम्हांस सांगतों की; 'पूर्वेकडून व पश्चिमेकडून' बहुत लोक येतील, आणि अब्राहाम; इसहाक व याकोब यांजबरेवर स्वर्णांच्या राज्यांत बसतील; १२ परंतु राज्याचे पुत्र वाहेशच्या अंधारांत डासिले जातील, तेथें रुदणे व दांतखाणे चालेल. १३ मग येशू जमादाराला म्हणाला, जा; तु विश्वास धरत्या-प्रमाणे तुडा प्राप होवो. त्याच घटकेस तो बाकर बरा शाळा.

शिमोनाची सासू व इतर मुष्कळ रोगी यांस बरें करणे

१४ नंतर येशू वेत्राच्या धरात गेल्यावर त्याची सासू तापानें पुढली आहे असें त्याने पाहिले. १५ तेव्हां त्याने तिच्या हाताला स्पर्शी केल्यावर तिचा ताप निशाळा; आणि तीं उटून त्याची सेवा करू लागली. १६ मग संघाकाळ ज्ञात्यावर लोकांनी बहुत भूतप्रस्तांस त्याजकडे आणिले; तेव्हां त्याने भूते शब्दानेव धारलिली, व सर्व दुखाङाईतांस बरें केले.

१७ त्याने स्वतः आमचे विकार घेतले

आणि आमचे रोग वाहिले,
असें जे यशया संवेषणाच्या द्वारे सांगितले होतें तें पूर्ण व्हावें म्हणून असें ज्ञाले.

पश्चिम होऊ इच्छिणांच्या माणसांस लाधा- वयाच्या कस्तोट्या

१८ मग येशूने आपत्यासभोवती लोकसमुदाय आहे असें पाहून त्यांस पलीकडे जाप्यास आळा केली. १९ तेव्हां कोणीएक ज्ञाली येऊन त्याला म्हणाला, गुळी, जेथें कोठे आपण जाल तेथें मी आपत्यामार्गे येईल. २० येशूने त्याला मटले, लोकहांस बिळे व आकाशांतील पाखरांस कोटी आहेत, परंतु मनुष्यांच्या पुत्राला डोके टेकावयास ठिकाण नाही. २१ मग त्याच्या पिष्यांतील आणखी एक जण त्याला म्हणाला, प्रभुजी, मला पहित्याने आपत्या नापाल्या पुरावयास जाऊ द्या. २२ येशूने त्याला मटले, तु माझ्यामार्गे ये; आणि भेलेत्यांस आपत्या

मेलेत्यांना पुरुं दे.

वाढळ इतांत करणे

२३ मग तो तारवावर चढल्यानंतर त्याचे शिव्य स्यान्यामार्गे त्यांत गेले. २४ तेव्हां पाहा, समुद्रांत मोठें वाढळ उठले, तें इतके की तारुं लाटांनी ज्ञाकू लागले; तो तर ज्ञोरेंह होता. २५ तेव्हां ते त्याच्याजवळ येऊन त्याला जांगे कस्तु म्हणाले, प्रभुजी, बचाव करा, आपण बुडतों. २६ त्यांने त्यांस मटले, अहो अल्पविश्वासी, तुम्ही कां शावरलं? मग त्यांने उटून वारा व समुद्र यांस दटाविले; आणि धगदी निवांत ज्ञाले. २७ तेव्हां तारवांतील मनुष्यांना आर्थर्य वाढत तीं म्हणालीं, हा कसा मनुष्य आहे? वारा व समुद्रहि त्यांने ऐकतात!

गदरेकरांमधील भूतप्रस्त

२८ मग तो पलीकडे गदरेकरांच्या देशांत गेल्यावर दोन भूतप्रस्त मनुष्ये कर्हारंतून निघून येत असतांना त्याला भेटलीं; तीं इतकीं उप्र होतीं की त्या वाटेने कोणीच्याने जाववत नसे. २९ तेव्हां पाहा, तीं ओरहून म्हणालीं, हे देशाच्या बुधा, आमचा व तुडा काय संबंध? नेमलेल्या समयापूर्वी तुं आम्हांस पीडावयास येथे आलास काय? ३० तेथें त्यांजपासून दूर अंतरावर डुकरांचा मोठा कळ्य पचरत होता. ३१ मग त्या भूतांनी त्याला विनंति केली कीं तुं जर आम्हांस काढीत असलास तर आम्हांस त्या डुकरांच्या कळ्यांत पाठीव. ३२ त्यांने त्यांस मटले, जा. मग तीं निवून डुकरांत शिरलीं; आणि पाहा, तो अवधा कळ्य कच्चावरून समुद्रांत घडक धावत जाऊन पाण्यांत बुडन मेला. ३३ मग चारणारे पचाले आणि त्यांनी नगरात जाऊन भूतप्रस्तांच्या गोटीसकट सर्व वर्तमान जाहीर केले. ३४ तेव्हां पाहा, सर्व नगर येशूला भेटावयास निघाले, आणि त्याला पाहून, आपण आपत्या सीमेवाहेर जावं असी त्यांनी त्याला विनंति केली.

पक्षघाती मनुष्याला बरें करणे

१ तेव्हां तो तारवांत बसून पलीकडे गेला व २ आपत्या नगरास पोहोचला. २ मग पाहा, खाटेवर पदलेल्या कोणीएका पक्षघाती मनुष्यास त्याजकडे आणिले, तेव्हां येशू त्याची भ्रदा पाहून पक्षघाती मनुष्यास

महणाळा, मुली, धीर धर; तुझ्या पापांची क्षमा ज्ञाली आहे. ३ मग पाहा, किसेक ज्ञाली आपल्या मनात महणाले, हा दुर्मिश्र करितो. ४ येशू स्वाच्छा करून ओळखून महणाळा, तुम्ही आपल्या अंतकरणात बाईठ करून का आणितो? ५ कारण तुझ्या पापांची क्षमा ज्ञाली आहे असे बोलणे, किंवा उदून चाळ असे बोलणे, यांतु कोणते सोरे? ६ तरी पण पृथ्वीवर पापांची क्षमा करावयास मनुष्याच्या पुत्राला अधिकार आहे हे तुम्हास समजावे म्हटले—(मग तो पक्षधारी मनुष्याच्या महणातो) लट, आपली बाज उच्चदून घेण्यांन धरी आ. ७ मग तो उच्चदून आपल्या धरी गेला. ८ हे पाहून लोकसमुदाय भ्याळे, आणि ऊया देवाने मनुष्यांस एवढा अधिकार दिला त्यावें गौरव ते करू लागले.

मन्त्रवाला पत्त्वावरण

९ मग तेथून जातीना येशूने भूत्य नांवाच्या मनुष्याच्या जकातीच्या नाकावारं बसलेले पाहून त्याला म्हटले, माझ्यामार्यांने ये; तेव्हां तो उदून त्याच्यामार्यांने गेला.

१० नंतर असे ज्ञाले की तो धरांत जेवावयास बसला असतां, पाहा, बहुत जकातदार व पापी लोक येत्तुन येशू व त्याचे शिष्य यांच्या पंजीयीस जेवावयास बसले. ११ हे पाहून परशी त्याच्या शिष्यांस महणाले, तुमचा युरु जकातदार व पापी लोक यांच्याबरोबर कां जेवतो? १२ हे ऐकून तो महणाला, निरोग्यांस वैशाची गरज ज्ञाही, तर दुरुणाहातास आहे. १३ ‘मग दया पाहिजे, यह नको’ याचा अर्थ काय, हे जातीन चिका; करज शी शारीरिकास नाही तर पापी जनांस बोलावयास थालो.

उपास

१४ त्या वेळेस योहानाचे शिष्य त्याजकडे येत्तुन महणाले, आम्ही व पहशी पुळकळ उपास करितो, तुमचे शिष्य उपास करीत नाहीत, हे कं? १५ येशूने त्यास म्हटलें, वन्हाच्याच्याबरोबर वर आहे तोपैर्यंत त्याच्याने शोक करवेल काय? परंतु त्यांजपासून वराला येत्तुन जाप्याचा काळ येईल, तेव्हां ते उपास करतील. १६ कोन्या कापडावें ठिकल जुन्या बकाला कोणी लावीत नाही, कारण खड करण्याकरितां जे कोरे अविले तें जुन्याला फाहून असें

व भोक अधिक मोठे होते. १७ तरेच नवा द्राश्वारस जुन्या बुधल्यांत कोणी घालीत नाहीत; धातलम तर बुधले फुहून द्राश्वारस सांडतो, आणि बुधले नासतात; तर नवा द्राश्वारस जुन्या बुधल्यांत घालितात, महणजे शेंद्री जीट राहितात.

याईराची कन्या व रक्षाची लूळी

१८ ते त्याच्याबरोबर हे बोलत असतां, पाहा, कोणी-एक अधिकारी येत्तुन त्याच्या पायां पहून महणाला, माझी कन्या नुकीच मरण पावली आहे, तरी आपण येत्तुन अपलव हात सिजवर ठेवा म्हणजे ती जीवंत होईल. १९ तेव्हां येशू उदून त्याच्याबरोबर गेले व त्याचे शिष्यहि गेले. २० मग पाहा, बारा वर्षे रक्षाचावाने पीडलेली एक छी त्याच्यामार्यांने येत्तुन त्याच्या वकाच्या गोऱ्याला विवली. २१ कारण तिने आपल्या मनात म्हटले, मी केवळ त्याच्या वकाला विवले तर करी होईल. २२ तेव्हां येशूने मार्यांने वक्तून तिला पाहून म्हटले, मुली, धीर धर, तुझ्या विश्वासाने तुला वरे केले आहे; आणि ती छी त्याच घटकेस वरी ज्ञाली. २३ मग येशू अधिकान्याच्या धरांत जातीन पावा बाजविणाऱ्यांस व गलबला करणाऱ्या लोक-समुदायास पाहून म्हणाला, २४ वाट सोडा, कारण मुली मेली नाही; ती झोरेत आहे; तेव्हां त्यांनी त्याचा उपहास केल्या. २५ मग लोकसमुदायाला बाहेर लावित्यावर आंत जाऊन त्यावें मुलीचा हात धरिला, आणि ती उडली. २६ त्या गोटीची झोरेत स्था अवघ्या देशात पसरली.

दोन अंधले

२७ मग येशू तेथून पुढे जात असतां दोन अंधले त्याच्यामार्यांचे वालत जाऊन मोक्षाने बोलले, अहो दाविदाचे पुत्र, आम्हावर दया करा. २८ तो धरांत गेल्यावर ते अंधले त्याच्याजवळ आले, तेव्हां येशू त्यांस म्हणाला, हे करावयास मी समर्थ आहें म्हणून तुम्ही विश्वास धरितो काय? ते त्याला म्हणाले, होय प्रभू. २९ तेव्हां त्यांने त्याच्या ढोऱ्यांस स्वर्ण कळून, तुमच्या विश्वासाप्रमाणे तुम्हांस प्राप होवो, असे म्हटले. ३० तेव्हां त्याचे ढोऱे उघडले; मग येशूवै स्थास निश्चूल संगितले की हे कोणाला कळू येणे म्हणून संमाळा. ३१ तरी ते तेथून निश्चू-

બાળન ત્વાં અવસ્થા દેશાંત ત્યાચી કીર્તિ ગાજવું લગદે.

મુકા ભૂતપ્રસ્ત

૧૨ માણ હૈ તેથણું જાત અસતા, પાછા, લોકાની કોઈની-
એક સુકા ભૂતપ્રસ્તાલ ત્યાજકડે આણિલે; ૩૩ ત્યાને
ખૂદ કલ્પનાલા તૌ મુકા બોલું લાગલા; તેન્હાં લોકસમુદ્રય
આસ્ત્રવચ્છિત હોલ્ન મૃહણાલે, ઇસાએલાંત અસે કર્થીહિ
પાણ્ણાંત આલે નબ્દેં; ૩૪ પરંતુ પણી મૃહણાલે, હા
ભૂતાંચા અધિપતીન્ચા સાલાને ભૂતેં કાઢિતો.

૩૫ નરત યેદ્યું ત્યાંચા સમાસ્થાનાંત ચિકાતી, રાજ્યાંચા
સુવાર્તા ગાજવીત આગિ સર્વે પ્રકારને રોગ વ સર્વે પ્રકારની
દુખણી બરી કરીત સર્વે નગરાંતુલ વ ગંગાંતુલ ફિરલા.

ચિકસ્તાલા લોકચા કલ્બદ્ધ યેઠો

૩૬ તેન્હાં લોકસમુદ્રાંયાં પાહૂન ત્યાંચા ત્યાલા કલ્બ-
વદ્ધ આલ, કારણ 'મેઢાંચા નસલેસ્થા મેઢારાંસારબે' તે
રેઝીસ શાલેં વ શિંગલેં હોટે. ૩૭ તેન્હાં તો આપલ્યા
ચિંઘાંસ મૃહણાલા, પીક ફાર, પણ કામકરી થોડે આહેત; ૩૮
યાસ્તવ પિકાંચા ધન્યાનેં આપલ્યા કાપણીસ કામકરી
પાઠવાને મૃહણન તુમ્હી ત્યાચી પ્રાર્થના કરા.

બારા પ્રેષિટાંસ કામગિરીબર પાઠવિણે

૧ તેન્હાં ત્યાને આપલ્યા બારા ચિંઘાંસ જવળ
૧૦ બોલાવુન ત્યાંની અચુદ આસ્ત્રાંસ કાલાવે આગિ
સર્વે પ્રકારને વિકાર વ સર્વે પ્રકારની દુખણી
બરી કરાવી અસા અવિકાર ત્યાંસ દિલા.

૨ ત્યા બારા પ્રેષિટાંચી નાંંં બેંશી આહેત: પહિલા, પેન
મુઠલેલા શિમોન, વ ત્યાચા ભાલ અંદ્રાયા; જવ્દાંચા પુત્ર
યાકોબ વ ત્યાચા ભાલ યોહાન; ૩ ફિલિપ વ બર્થલમય;
થોમા વ મત્સ્ય જકાતદાર; અલ્ફીચા પુત્ર યાકોબ વ તહ્ય;
૪ શિમોન કનાની વ ત્યોલા ધરુન દેણારા યદ્વારા ઇસ્કયોંત.

૫ યા બારા જણાંસ યેશ્વનેં અશી આજા કરુન પાઠવિણે
કી, વિદેશાંકડે જાણાંચા વાટેને જાંકે નકા, વ શોમરોની
યાંચા કોળન્યાહિ નગરાંત પ્રવેશ કરું નકા; ૬ તર ઇસા-
એલાંચા ઘરચી જી હરવલેલી મેઢેરેં ત્યાંજકડે જા. ૭ જાત
અસતાં અસા ઉપરેશ કરા કી, સ્વર્ગાંચે રાજ્ય જવળ આંદે
આહે. ૮ રોગાંસ બરેં કરા, મેલેલાંસ ઉઠવા, કુષ્ઠાંસ શુદ્ધ

૧ યેશ્વલ

કરા, ભૂતેં કાઢા, તુમ્હાંસ ફુકટ મિલાલે આહે, ફુકટ યા.
૯ સોને, હ્યે કિંબા તાંબે આપલ્યા કંબરકસાંત હેઠેનનનન;
૧૦ વાટેસાઠી શોળણા, દુસરા અંગરલ્લ, વહણણ, નિંમાં
કાઢી હેઠે નકા, કારણ કામકન્યાંચે પોણણ વ્યવેંહે
યોગ્ય આહે. ૧૧ જ્યા જ્યા નગરાંત કિંબા ગાંધારનું તુમ્હી
જાલ, ત્યાત કોળ યોગ્ય આહે હેં શોભુન પાહા; આગિ
તુમ્હી નિષ્ઠુન જાઇપર્યત ત્યાંનસ યેઠે રાહા; ૧૨ આગિ
ઘરાંત જાતાંના, તુલા શાંતિ અસો, અસે મૃહણા; ૧૩ તેં
ઘર યોગ્ય અસલે તર તુમ્હીની શાંતિ તુમ્હાંકડે પરત યેવો; ૧૪
જો કોણી તુમ્હાંચે ત્યાંગત કરણાર નાહીં, વ તુમ્હાંચી બચને
એકાગ્ર નાહીં, ત્યાંચા ઘરાંતુલ કિંબા નગરાંતુલ નિષ્ઠતાંના
આપણા પાણીની ધૂલ શાંખન ટાકા. ૧૫ મી તુમ્હાંસ ખચીત
સાંગતો, ન્યાયાંચા દિવશી ત્યા નગરાયેણાં સદોમ વ ગમોરા
યાંચા પ્રદેશાલા સોયે જાઈલ.

૧૬ પાહા, લંડગમાંચ્યે મેઢારાંસ તત્સે મી તુમ્હાંસ
પાઠવિંતોં; યાસ્તવ તુમ્હી સાપાંસારિંદે ચચુતાંસારિંદે
સાલ્પ્લૂદ વધા. ૧૭ મનુષ્યાંવિશીં જણા; કારણ તે તુમ્હાંસ
ન્યાયસમાંચા સ્વાધીન કરતીલ, આપલ્યા સમાસ્થાનાંત
તુમ્હાંસ ફટકે માર્તીલ, ૧૮ આગિ દેશાધિકારી વ રાજે
યાંસ વ વિદેશાંસ સાક્ષ પદાંચા મૃહણ તુમ્હાંસ ત્યાંબ-
પુંદે માયામુંદે નેતીલ. ૧૯ જેન્હાં તુમ્હાંસ સ્વાધીન કરિ-
તીલ તેન્હાં કરેં કાય બોલાર્બે યાવિષીં કાઢ્યી કરું નકા,
કારણ તુમ્હીની કાય બોલાર્બે યાચી ત્યાં ઘટકેસ તુમ્હાંસ
પ્રેરણ હોઈલ. ૨૦ બોલાનારે તુમ્હીની નાહીં, તર તુમ્હાંચા
બાપાચા આત્મા હાચ તુમ્હાંમંચ્યે બોલાનારા આહે. ૨૧ ભાડ
માવાલા વ બાપ મુલાલ જિવેં મારપ્પાસ બચણ દેઈલ; આગિ
'મુલે આઇંબાપાવર ઉદ્રૂ' ત્યાંસ જિવેં મારિતીલ; ૨૨ માસ્યા
નામાસુંકે સર્વ લોક તુમ્હાં દ્રેષ કરિતીલ; જો શેવટપર્યત
ટિકેલ તેચ તરેલ. ૨૩ જેન્હાં એકા નગરાંત તુમ્હાં છલ
કરિતીલ તેન્હાં દુસ્યાંત પદ્ધુન જા; મી તુમ્હાંસ ખચીત
સાંગતો, મનુષ્યાંચા પુત્ર યેરેખપર્યત ઇસાએલાંચી નગરે તુમ્હાંસ
આટોપણાર નાહીંત.

૨૪ ગુરુપ્યેણાં શિષ્ય થોર નાહીં, આગિ ધન્યાપેણાં દાસ
થોર નાહીં; ૨૫ ચિંઘાને ગુરુસારિંદે વ દાસાંને ધન્યાસારિંદે

व्यावेश, इनके स्थान पुरे, घरघन्यास बालजबूल महूले तर घरस्त्रया मासांसंसंविती विवेषेकल्प महणील ? २६ यास्तव त्यांस भिंकुं नका; कारण उच्चें होणार नाही असे कांहीं झाकलेले नाही, आणि कल्पार नाही असे कांहीं तुम्हांशी अंधारांत बोलतों ते उजेडांत सांगा, आणि तुम्हन्या कानांत सांगितलेले जे तुम्ही एकतां ते घाव्यांवरून गाजवा; २८ जे बहरीराला विधितात, पण आपल्याला विधवयास समर्थ नाहीत त्यांस भिंकुं नका, तर असता व शरीर या दोहोचा नरकात नाश करवयास जो समर्थ आहे त्याला भ्या. २९ दीन विमळ्या दमडीला विकलात की नाहीत ? तथापि तुम्हन्या बापाच्या सतोषिवाय त्यांतून एकहि भूमीवर पडत नाही. ३० तुम्हन्या ढोक्यावरले सर्व केस देवील मोजलेले आहेत. ३१ यास्तव भिंकुं नका; बहुत विमळ्याहून तुम्हांचे मोल अविक आहे. ३२ जो कोणी मनुष्यांसमोर मला स्वीकृतीरील त्याला भीहि आपल्या स्वर्गांतील पित्यासमोर स्वीकारीन; ३३ पण जो कोणी मनुष्यांसमोर मला नाकारील त्याल मीहि आपल्या स्वर्गांतील पित्यासमोर नाकारीन.

३४ मी पृथ्वीवर शांतता चालवावयास आलों असे समजून नका; मी शांतता चालवावयास नव्हे; तर तस्वार चालवावयास आलों. ३५ कारण 'मुलगा' व बाप, मुलगी व आहे, सुन व सासू, यांत विरोध 'पादप्यास' मी आलों; ३६ आणि 'मनुष्याच्या घरचेच लोक त्याचे वैरी होतील.' ३७ जो मास्यापेक्षा बापवर किंवा आईवर अधिक प्रीति करितो तो मला योग्य नाही; जो मास्यापेक्षां मुलग्यावर किंवा मुलीवर अधिक प्रीति करितो तो मला योग्य नाही; ३८ आणि जे आपला वधस्तंभ उच्चलन वेळन मास्यामार्गे येत नाही तो मला योग्य नाही. ३९ ज्याने आपला जीव राखिल्या तो त्याला गमावील, आणि ज्याने मास्याकरितां आपला जीव गमाविला तो त्याला राखील.

४० जो तुम्हांस स्वीकारितो तो मला स्वीकारितो, आणि जो मला स्वीकारितो तो ज्याने मला फाठविले त्याला स्वीकारितो. ४१ संदेशथाला संदेश महून जो स्वीकारितो त्याला संदेशाचे प्रतिफल सिल्ले; आणि धार्मिकाला धार्मिक महून जे स्वीकारितो त्याल धार्मिकाचे प्रतिफल

सिल्ले; ४२ आणि हा लहानांतील एकल्य विष्य महून जो कोणी केवळ गर पाप्याचा एक प्याळा पाजितो तो आपल्या प्रतिफलाला मुक्त्यारच नाही, असे यी तुम्हांस सचीत सांगतों.

१ मग असे झाले की येशूने आपल्या बारा ११ विष्यांसं नियम सांगें समाप्त केल्यावर तो स्पौद्या नगरांत विकावयास व उपदेश करवयास गेला.

बासिस्मा करणारा योहान

२ योहान बंदिशावेत असती त्यांने जिस्ताच्या हृष्टांविषयी ऐकून आपल्या विष्याच्या हाती लिरोप पालवून त्याला विचारले, ३ जे यावाचे ते आपणव, किंवा आही दुसऱ्याची बाट पाहावी ? ४ येशूने त्यांस उत्तर दिले, जे तुम्ही एकतां व पाहातों ते योहानाला जाऊन सांगा; ५ 'अंवळे पाहतात,' पाण्याते चालतात, कुठरोगी युद्ध होतात, बहिरे एकतात, मेलेले उठात, व 'गरिबांस सुखारां सांगप्यात येते'; ६ जो कोणी मजालेंदारां अटकल्यात नाही तो धन्य आहे.

७ ते जात असता येशू लोकसमुदायावरोबद्द योहानाला उलेखून बोलू लागला : तुम्ही काय पाहावयास रानांत गेला होतां ? वाच्याने हालविलेले बोस्क काय ? ८ तर मग काय पाहावयास गेला होतां ? मज वज्जे ल्यालेस्या मनुष्याला काय ? पाहा, मज वज्जे लेणारे राजगृही असतात. ९ तर मग कां गेलं होतां ? संदेशथाला पाहावयास काय ? मी तुम्हांस सांगतों, हो; संदेशाहून जो श्रेष्ठ त्याल. १० पाहा, मी आपल्या दूताला तुश्यापुढे पाठकितों,

तो तुशा मार्ग तुश्यासमोर सिद्ध करील, असे ज्याविषयी लिहिले आहे तो हाच आहे. ११ मी तुम्हांस खचीत सांगतों की विचांपासून जन्मलेस्या मासांसंप्रयं बासिस्मा करणारा योहान यापेक्षा कोणी भोडा शाल्य नाही; तरी स्वर्गाच्या राज्यांत जो कलेष तो त्याच्याहून श्रेष्ठ आहे. १२ बासिस्मा करणारा योहान याच्या दिवसांपासून आतापर्यंत स्वर्गाच्या राज्यावर हजा चालकळा आहे आणि जबरदस्त लोक तें नेटानें घेतात. १३ कारण सर्व संदेश व नियमांप्रयं हीं योहानापर्यंत संदेश घेत आली. १४ तुम्ही तो प्रहृण करप्यास मान्य असाऱ्ह तर जो

स्त्रीया वेश्वर तो हांच आहे. १५ ज्याला खेळवासास नसत भासहेसत्रो खेळेत थांद या पिंडीला भी क्रीमाली उपमा केलें? जीव मुकुटाविहारात वसूल अपल्या खेळवासांस हांक भासून व्याप्तात, निकटी आम्ही, पुरा व्याप्तिग्राम, तसी छुटी व्याप्तावाला आम्ही, आम्ही यिलाप केली तरी सुम्हीच्या व्याप्तावाला वेश्वर लाईत, सांग्यासासही ही पिंडी आहे. १६ ज्याला येहुन असून ते खालपीत नाही, तरी यापा भूत लागले असौ, घण्टातत. १७ मनुष्याचा उच्च असून, तो जातेपितो; तरी यापाविधीची महजतात, पाहा, खाढू यादासाठी अनुभ्या, जकातदारांचा व यापीच्यानांचा मित्र। प्रथम ज्ञान अपल्या इत्यांत्र्या येण्यांतर्यांमध्ये येणे न्यायी व्यंग.

व्याप्तावासप न करण्यांन्या इत्यांतर्यांवरी

काढलेले दुखोद्वारा

१८ विनार ज्ञा नगरामध्ये त्यांनी पराक्रमाची बहुतेक दूर्दृष्टी घेती होती त्यांनी पवाताप त्रिष्णा नाही इत्यनुसार सांस ती असू शेव तेले असाला: हे हे खोरेत्तिजा, तुक्क विकार असून हे वेलेहो हे तुक्कविकार असून: कारण तुम्हांमध्ये भी पराक्रमाची कृत्ये घडली ती शेव व तीदेव यात घडली असती तरी त्यांनी यांत्रेक सरटाऱ्या यश अंगठ्या घेऊन याव्यासाठी तुक्कविकार असता. २१ ज्ञासुंदरे भी तुम्हांस सोशतो ती याव्यासाठी दिवशी सोरत ती तीदेव यास तुम्हांपेक्षा सोरें जाईल. २२ हे कल्पनामा, 'तं आकाशापर्वत चक्रशील चक्र' हे तुक्कविकारपर्यंत उत्तरशीर्ष, कारण तुव्यावये भी पराक्रमाची कृत्ये घडली ती सोशेवात घडली असती तरी तें वावरपर्यंत राहिले असतो: २३ ज्ञासुंदरे भी तुम्हांस सोशतो ती याव्यासाठी दिवशी तुम्हांपेक्षा सोरेम प्रदेशास सोरें जाईल.

बालसहशी भनेहुणि

२५ त्या समसी येण्यावरै बोलता आला: हे पित्या, स्वगांच्या व पृथीच्या प्रभ्य, भी तुम्हे स्वतन करितो; कारण झानी व विचारवत योगासूल या गोटी तं युस ठेवून बालकास प्रगट केल्या. २६ खांदे, हे बास, कारण असेच तुला योग्य दिसले.

२७ मानुषा पित्याने माझ्या हाती सर्व दिक्के आहे,

ज्ञापि पित्यावांचून पुत्राम कोर्णी ओलांडाति नाही, यांनी व्याप्तावांचून व यांना कोणास लाला खाण नसावास, यांनी हच्छा असेल त्यावांचून पित्याला कोणी ओलांडीत नाही. २८ अहो काढीन भासकातून जनहो, तुम्ही सर्व मजकूरे या, त्यांने भी दुहांला विश्रांति देईन. २९ मी ज्ञो मनाचा सोप्य व लीन आहे त्यासाठें जू आपांनवर ध्याव अजपासून येती, म्हणजे 'तुम्हांच्या जिवांसु विश्रांति मिळेल, अरण माझी जू सिंहिचे व माझे असेच हल्के आहे'.

शब्दायाचे पालन

३० त्या दिवसांत येता एक शब्दायाचे दिवशी १२ शेतांमध्यून गेला, तेव्हा त्याच्या किंवारहून त्यांनी शागली होती, म्हणून ते कण्ठावै संदेश खाऊ लागले. २३ हे पाहून पक्षीच्या त्याला इटाण्याले यापाहा, त्याव्याद दिवशी जे करू नये तें तुमचे विष्णु विरतात. ३१ त्यांने त्यांस मट्टले, दावीद व त्याच्यावरोवरची मळजळी दास जेव्हा युक्त लागली तेव्हा त्यांने काम केले. ३२ म्हणजे तो देवाच्या मंगिरांत करणा गेला, आणि ज्ञम 'समर्पित भासूपी' त्यांने व त्याच्यावरोवरच्या भासांसाठी खांजे नयेत, तर याजकांनी मात्र खाव्या त्या त्यांने कज्जा खाल्या, हे तुमच्या वाच्यांपांत असेही नाही कसू? ३४ जिंवा सांखुक मंडिरांत शब्दायाचे दिवशी त्याच्या भेद्यान निर्दोषे तुड्यात होता, हे निर्दोषांसाठी तुम्हामा वाल्यांपांत असेही नाही काय? ३५ तरी पृथ यी तुम्हांस सापतें की मंदिरापेक्षां यास असा, येणे कोणीएक आहे? ३६ 'मला दया पाहिजे, यास नक्का,' याचा अर्थ दुम्ही अमजद्या असता तर तुम्ही निर्दोषांसाठी होष लाविला नसता; ३७ करण मनुष्याचा पुत्र शब्दायाच्या धनी आहे.

वाललेल्या त्याताच्या भनुष्याला वरे करणे

३८ नंतर तो तेपूज निघून त्यांच्या सभात्यानांत गेला; ३९ आणि प्राहा, तेथें हात चाळ्येला एक मनुष्य होता; तेव्हा त्यांनी त्यास दोष जावावा असून त्याला विचारिले, शब्दाय दिवशी तेले वडे करून नोंद्या आहे. ४० तो त्यांच्या भेद्यान तुड्यांनें लेला तोष-मनुष्य असेही त्यांकै वाल भेद्यान तेव्हा त्याताच्या वरातीली जातेव एसेच तरी ती त्याला अवृत्त व्यहे काळजास नाही? ४१ तर मेदरापेक्षां मनुष्ये किंती श्रेष्ठ आहे? यास्तव शब्दाय

दिवशी संस्कर्म करणे योग्य आहे. १३ मग त्यानें त्या मनुष्याला सांगितले; हात लेण करू, सेव्हां त्यानें तो लाच केला आणि तो दुसऱ्या हातासारखी बोगला क्षाळ.

योग्यता घर भारत्याचा कट

१४ नंतर पदव्याची बाबर जाऊन त्याचा घात कसा करावा अशी त्याविश्वद मसलत केली.

१५ हे ओळखून येशू तेथून निशाळ, निष्ठा बहुत लोक त्याच्यामार्गे चालले; त्या सर्वांस त्याने बरै केले; १६ आणि मला प्राण करू नका असे त्यास बजावून सांगितले; १७ यासाठी ही यशाय संदेश्याच्या द्वारे जे सापितले होतें ते पूर्ण झावे; ते असे की

१८ याहा, हा माझा सेवक, याला भी निवडिके आहे; तो मला परमप्रिय आहे; त्यावर माझा जोव संतुष्ट आहे; त्यावर भी आपला आत्मा जालीन,

तो विदेशींस न्याय कळवील.

१९ तो भोडणार नाही व ओरडणार नाही,
व मार्गीर्मध्ये त्याची धारी कोणाला ऐकू येणार नाही.

२० चेपलेला बोह तो मोडणार नाही,

व मिशिमिणीत वात तो विकाविणार नाही,

तो न्यायाल विजय द्वैरैल तोपवर्य असें होईल;

२१ आणि विदेशी त्याच्या नामाची आशा घरतील.

सैतानाच्या साहाय्याने येशू आपलीं कामे करतो या आरोपाला त्याने दिलेले उत्तर

२२ मग अंधवा व मुका असलेल्या एका भूतप्रस्ताला त्याजके आणिले, आणि त्याने त्याला बरै केले; तेंव्हेकसन तो मुका बोलू व पाहू लागल. २३ तेव्हां सर्व लोक-समुदाय थक होलून महाले, हा दाविद्यना पुढे तर खसेल ना? २४ परंतु परुषी हे ऐकून महाले, भूतांचा अधिपति बालजबूल याच्या साहाय्याने हा भूते काढितो. २५ त्याने त्याच्या मनांतील कल्पना ओळखून त्यासे म्हटले, आपसांत फूट पडलेले प्रत्येक राज्य योसाड पडते, आणि आपसांत फूट पडलेले प्रत्येक नवर लिला घर टिकत नाही.

२६ सैतान जर सैतानाला काढिते तर त्याच्याचे फूट पडली आहे; मग त्याचे राज्य कसे टिकेल? २७ मी जर बालजबूल याच्या साहाय्याने भूते काढितों तर तुमचे पुत्र

केणाच्या साहाय्ये काढितात हे यामुळे ते तुमचा न्याय-विकावा करितील; २८ परंतु जी जर देवाच्या आत्माच्या योगाने भूते काढितों तर तेनावे राज्य तुम्हांप्रत आले आहे; २९ अगद वज्राच मनुष्याला पहिल्याने बांधित्याचिक्ये त्याच्या घरात विस्त त्याच्या घरात कोणी लुहून त्याच्या हे कसे होईल? त्यास बांधिले लरच तो त्याचे घर उडील. ३० जो मला अलूकूल नाही तो मला प्रतिकूल आहे, आणि जो माझ्यावरोवर गोळ्या करीत नाही तो उघ-झूंझू टाकितो. ३१ यास्तक मी तुम्हांस सांगांनों की प्रत्येक पाप व दुर्मिश्रण यांची मनुष्यांस क्षमा होईल, परंतु पवित्र आत्माविवरीचे जे दुर्मायण त्याची क्षमा होणार नाही; ३२ मनुष्याच्या पुत्राविश्वद कोणी काही बोलेल तर त्याची त्याला क्षमा होईल, परंतु जो कोणी पवित्र आत्माविश्वद बोलेल त्याची त्याला क्षमा होणार नाही; या युगी नाही व येणाच्या युगीही नाही. ३३ पाळ आणले, आणि त्याचे फल जांबळे असे म्हणा; अशवा जाड घाईट, आणि त्याचे फल घाईट असे म्हणा; करण फक्तव्हसन झाड करते. ३४ आहो साहाय्या यिलंबो, तुम्ही घाईट असतां तुम्हांला चांगल्या गोदी क्षमा बोलता घेतील? कारण अंतःकरणात मै भस्त गेले आहे तेच मुखाबाटे निघणर. ३५ चांगला मनुष्य आपल्या चांगल्या भांडारातून चांगले काढितो, आणि घाईट मनुष्य आपल्या वाईट म्हांदारातून वाईट काढितो. ३६ मी तुम्हांस सांगांनों की मनुष्ये जो प्रत्येक व्यर्थ शब्द बोलतील त्याचा हिशेब त्यास न्यायाच्या दिवशी यात्का लागेल. ३७ कारण दू आपल्या बोल्यावस्तुन निंदोय घरीसील, आणि आपल्या बोल्यावस्तु सद्देश घरीसील.

चिन्ह दाखविण्यावस्थत स्पाला केलेली विनंति

३८ तेव्हां शाळी व परुषी यांतू जालेले चिन्ह पाहावे अशी आमची इच्छा आहे. ३९ त्याने त्यास उत्तर दिले, मुहु व व्यामिचारी अशी पिढी चिन्ह मागते, परंतु योना संवेद्य या चिन्हांचूल तिळा तुसरे चिन्ह मिळावर नाही. ४० कारण जसा 'योना तीन दिवस व तीन रात्री मोळ्या माशाच्या

पोटांत होता,’ तसा मनुष्याचा पुत्र तीन दिवस व तीन रात्री शृंखल्याचा पोटांत रहाहिल. ४१ निनवेचे लोक न्याय-काळी या पिढीबरोबर उमे राहून इला दोषी घटवितील, कारण तीनांची जोनांच्या उपदेशावरूप पश्चाताप केला; आणि पाहा, योनापेक्षां प्योर असा कोणी येणे आहे. ४२ दक्षिणेची रागी न्यायकाळी या पिढीबरोबर उद्दून हिला दोषी घटवित, कारण ती शालमोनानंचे ज्ञान ऐकावयास पृथ्वीच्या संधीपासून आली; आणि पाहा, शालमोनापेक्षां घोर असा कोणी येणे आहे.

अमुच्या सुधारणेपासून उद्भववारे घोके

४३ डाकुद आत्मा मनुष्यातून निघाला म्हणजे तो विश्राति मिळाली म्हणजे निर्जल स्थली फिरतो, परंतु ती त्याला मिळत नाही. ४४ मग तो म्हणतो, माझ्या ज्या घरांतुला मी निघालो त्यांत परत जाईन; आणि गेल्यावर तें रिकामे असलेले, तोडलेले व खुदीभिट केलेले, वर्से त्यास आढळते. ४५ नंतर तो जाऊन आपणापेक्षा दुष्ट असे दुसरे सात आसे आवणाबरोबर घेतो, आणि ते आंत जाऊन तेंव्या राहतात; मग त्या मनुष्याची शेवटी दंसा पहिलीपेक्षा वाईट होते; तसेच या दुष्ट फिटीनेहि होईल. लरें बंधुत्व

४६ तो लोकसमुदायाबरोबर बोलत असतां पाहा, त्याची आई व त्याचे भाऊ त्याकरोबर बोलावयाच्या हेतूवरूप नाहेत उमे राहिले होते. ४७ तेव्हां कोणीएकांने त्याला संकेतले, पाहा, आपली आई व आपले भाऊ आफल्याबरोबर बोलावयाची संघि पाहत नाहेत उमे राहिले आहेत. ४८ तेव्हां त्यांने संयोगाच्यावा उत्तर दिले, माझी आई कोण, व माझे भाऊ कोण? ४९ मग तो आपल्या शिंगांकडे हात कसल बोलला, पाहा, माझी आई व माझे भाऊ! ५० कारण जो कोणीची माझ्या स्वर्गांतील फियाच्या इच्छेप्रमाणे करितो तोके माझा भाऊ, वहीज व आहे.

पेरणी करणांच्याचा दृष्टांत

१ त्यांचिंवती येत घरांतुन निघून सुधारण्या
२ रुक्मी जाऊन बसला. ३ रुक्मी लोकांचे बहुत
सुधारण त्यांच्याभवल मिळाले, म्हणून तो तार-

वांत जाऊन बसला, व सर्व लोक किनाचावर उमे राहिले. ३ मग त्यांने दाखल्यांनी त्यांस बहुत गोष्टी सांप्रदित्या त्या अशा: पाहा, येरणा पेरणी करावयास निघाला; ४ आणि तो पेरीत असतां कांही भी बालेवर पडले, व पालरांती येऊन तें खाऊन टाकले. ५ कांही खडकाळीवर पडले, तेंव्या त्यास फारसी माती नव्हती, आणि माती खोल नसल्यामुळे तें लवकर रसाले; ६ मग सूर्य उगवल्यावर त्याल उन लागले, व त्यास मूळ नव्हते स्वप्न तें वाळून गेले. ७ कांही कांटेरी शाळांमध्ये पडले, मग कांटेरी शाळांनी वाढून त्याची वाढ हुटविली. ८ कांही चांगल्या मातीत पडले; मग त्यांने कोठे शंभरपूऱ, कोठे साठपूऱ, कोठे तीसपूऱ, असें पीक आले. ९ ज्वाळा काळ अहेत तो ऐझो.

दृष्टांताचा उपचेतना

१० मग शिंव जवल येऊन त्याला म्हणाले, आपण त्यांचरोबर दाखल्यांनी कां बोलतां? ११ त्यांने त्यास उत्तर दिले की स्वर्णाच्या राज्याची रहात्यांने दान तुम्हांस दिलेले आहे, परंतु त्यांस दिलेले नाही. १२ कारण ज्या कोणाजवळ आहे त्याला मिळेल व त्याला भरपूर होईल; परंतु ज्या कोणाजवळ नाही त्यांने जे असेल तें देखील त्यांचपासून काढून घेतले जाईल. १३ यास्तव मी त्यांचरोबर दाखल्यांनी बोलतो; कारण तें पाहत असतां पाहत नाहीत, आणि ऐकल असतां ऐकल नाहीत व समजताहि नाहीत. १४ संकेताचा संदेश त्यांजविषयी पूर्ण होत आहे, तो असा की, तुम्ही ऐकाळ तर खरें, परंतु तुम्हांस दिसणार नाही; १५ कारण ज्या जोकांनें अंतःकरण जब झाले आहे, ते काणांनी मंद ऐकातात,

आणि अपुणे डोळे त्यांनी मिटले; आहेत;

यासाठी की त्यांनी डोळ्यांनी पाहू नये;

काणांनी ऐकू नये;

अंतःकरणाने समजू नये,

त्यांनी बहू नये,

आणि मी त्यांस वरें करू नये.

१६ अन्य तुम्हांने डोळे, कारण ते पाहतात; आणि

धन्य तुमचे कान, कारण ते ऐकतातः १७ मी तमहांस स्वचीत संगतों की तुम्ही जें पाहूता तें पाहावयास बहुत संदेशे व धार्मिक जम उर्कठित झाले, तरी स्थान्च्या पाही प्यात आले नाही; आणि तुम्ही जें ऐकता तें ऐकावयास ते उर्कठित झाले, तरी त्याच्या ऐकाप्यात आले नाही.

पेरणी करण्याच्या दृष्टिताच्ये स्पष्टीकरण

१८ आत ऐणाच्याचा दाखला ऐकून थाः १९ कोणी राज्याचे वचन ऐकतो पण समजत नाही; तेहो तो दुष्ट येऊन त्याच्या अंतःकरणात येरेलेले तें हिरावून घेतो; वाडेवर येरेलेला तो हा आहे. २० खडकांलीवर येरेलेला तो हा आहें की वचन ऐकती, व तत्काळ तें आनंदाने अहण करतो; २१ परंतु त्यास मूळ नसल्याकरणाने तो घोडाच वेळ टिकतो; आणि वचनासुळे संकट आले किंवा छळ शाला म्हणजे सो लोगलाच अडकलेलो. २२ काटिरी शांखांमध्ये जी येरेलेला तो हा आहे की वचन ऐकतो; परंतु सिसाराची वित्ता व इंद्रियाचा मोह ही वचनाचा काढ खुटावितात, आणि ती विष्फल होतो. २३ चांगल्या भूमीवर येरेलेला तो हा आहे की वचन ऐकून समजतो; तो फल देतेच देतो; कोणी संभरणेत, कोणी साठपंढ, कोणी तीसपंढ, असे देतो.

निवणाचा दृष्टांत

२४ त्याने त्यास दुसरा दाखला दिला की त्यांचा मनुष्यांना आपल्यांनी शीर्तात चोगले वी. येळून त्यासांनी स्वर्गाचे राज्य आहे. २५ लोक सोरेत असतीनांन त्याचा वैती वेळतो गव्हांमध्ये निर्दा येरेले गेला. २६ धण जेव्हा पाणी उडवला "कः होय? क्वासि येरेला?" निवाहि दिसले. २७ तेव्हा वरवर्णन्याच्या दाखलाची येळून त्याचा म्हटले, महाराज, अपण अपल्या सेतावाची चोगले वी येरिले न न? यांना त्यात विवेद कीटून आले? २८ तो त्यास म्हणाला, हे काढ कोणा वै-याचे आहे. दासांनी त्याला म्हटले, तरी आमी याचालन नंते जमा करावै अशी आपली इच्छा आहे त्याय नी. २९ तो म्हणाल्य, नाही; तुम्ही निर्णय असा काहिंसांना स्थावरोवर कर्दावित याही उर्फाला. ३० अपणांनी दोनही वारेवर

वाहू या, मग कापणीच्या वेळेस मी कापाणान्यांस सागेन की पहिल्याने निदृष्ट जमा करत, व जाळप्यासाठी त्याच्या पेंडवा बांधा; आणि गहू मळूचा कोठारांत संठंडवा.

मोहरीचा दाखला व खमीर यांचे दृष्टांत

३१ त्याने त्यास आणखी एक दाखला दिला की स्वर्गाचे राज्य भोहरीच्या दाप्यासास्वें आहे; तों कोणी-एक मनुष्याने घेऊन आपल्या शेतांत लाभिला; ३२ तो तर सर्व दाप्यांमध्ये बारीक आहे, तरी बाडस्यावर भाज्यां-पेक्षा मोठ होऊन त्याचे असे साप्त होते की 'आकाशांतील पासवे' येळून 'त्याच्या फांचात बस्ती करितात.'

३३ त्याने त्यास आणखी एक दाखला सांगितला की स्वर्गाचे राज्य खमिरसारखे आहे; तें एका लीने येळून तीन मार्ये पिठामये लपवून ठेविले, तेणेहला देवदी तें सर्व पुण्यां गेले.

३४ त्या सर्व गोष्टी येण्याने दाखल्यांनी लोकसमुदायांस सांगितल्या; आणि दाखल्यावांकून तो तांकोवर कांही बेलवा नाही; ३५ वासारी की संदेशाच्या दूरां तें सांगितले होते तें पूरी व्याहै, वें असे की,

मी आपके तोड उघडून दाखले येवैन;

जगाच्या स्वापनेपासून जें गुरु दें प्रकट करीन.

निवणाच्या दृष्टिताच्ये स्पष्टीकरण

३६ नंतर तो लोकसमुदायांस निरोप येळून घरांत भेजा आणि त्याचे विष्य व्याजकडे येळून अद्याले, येलुन त्यांचा निदृष्टाचा दाखल्याची आमहांस फोड कॅल संसार. ३७ त्याचे उरवर दिलेली चोगले वी येरणारा ही मनुष्याचा पुत्र असहो; ३८ येळू हें जमा आहे, चोगले वी, हे राजांचे पुत्र आहेत; निरोप हे त्या दुष्टाचे पुत्र असहेत; ३९ तें मेरेया पास वैती हातैसारां आहे; कापणी ही युक्ती स्पसासि आहे; आणि अपणांचे हे देवदूत आहेत. ४० आपातत जडे निदृष्ट यज्ञ करण्याची आवश्यकता, तसेच युगाच्या समाप्तीस होईल. ४१ मनुष्याचा पुत्र आपल्या देवदूतास पालतील, आणि ते सर्व 'अद्यालयित्यांस' वा अधिकरणाच्या त्याच्यां तांत्रांसुरु जागील, तेऱ्ये उर्फाले नाहीत तांत्रांसुरु जागील. ४२ त्यास मनुष्याच्या असीती टांगिलील, तेऱ्ये उर्फाले नाहीत तांत्रांसुरु जागील. ४३ तेच्या 'आमींके जन असवला' पिण्यात्ता राज्यात

स्वर्गार्थिके 'अक्रांतील' त्याला कान अहेत तो ऐको.

मोतीं, ठेव व आळे यांचे दृष्टांत

४४ स्वर्गाचे राज्य शेतांत लपविलेत्या ठेवी-सारिलें आहे; ती कोणीएका मनुष्याला सांपडल्यावर त्याने ती लपवून ठेविली, आणि आनंदमुळे त्याने जाऊन आपले सर्वस्व विकले, मग तें शेत विकत घेतले.

४५ आणखी स्वर्गाचे राज्य चांगल्या मोतांचा शोध करणाऱ्या कोणीएका व्यापार्यासारिलें आहे; ४६ त्याला एक अति मोलवान् मोतीं आढळल्यावर त्याने जाऊन आपले सर्वस्व विकले आणि तें विकत घेतले.

४७ आणखी स्वर्गाचे राज्य समुद्रांत टाकलेल्या ज्या जाल्यांत सर्व प्रकारचे जीव एकज सांपडतात त्यासारिलें आहे; ४८ तें भरल्यावर माणसांनी काठाकडे ओढिलें आणि त्यांनी बसून जे चांगले ते भांडांत जागा केले, वाईट ते केळून दिले. ४९ तसें युगाच्या समाप्तीस होईल; देवदृष्ट येऊन धार्मिकांतून दुशंस वेगळे करितील; ५० आणि त्यांस अभीच्या भर्तीत याकितील, तेंये रडणे व दांतखाणे चालिल.

५१ तुम्हांला या सर्व गोष्टी समजल्या काय? ते त्याला म्हणाले, हो. ५२ तेव्हां त्याने त्यांस म्हटले, जो प्रत्येक जाली स्वर्गाच्या राज्याचा शिष्य ज्ञाला आहे तो आपल्या भांडारांतून नवेजुने पदार्थ काढणाऱ्या गृहस्थासारिला आहे.

नासरेश्यास येशूचा स्वीकार करण्यांत येत नाहीं

५३ नंतर असे झाले की हे दाखले समाप्त केल्यावर येशू तेथून गेला; ५४ आणि स्वदेशी आल्यावर त्याने त्यांच्या सभास्थानांत त्यांस अशी शिकवण दिली की ते यक्क होऊन बोलले, हें ज्ञान व हे पराक्रम याला कोटून?

५५ हा सुताराचा पुत्र ना? याच्या आईला मरीया म्हणतात ना? याकोब, योसे, जिमोन व यहूदा, हे याचे भाऊ ना? ५६ याच्या बहिंही या सर्व आपणांबोवर नाहीत काय? तर हे सर्व याला कोटून? ५७ असे ते त्याजिविषयी अडखलले. येशूने त्यांस म्हटले, संदेश्याला आपला देश व आपले घर यांत मात्र सन्मान मिळत नाही. ५८ तेंये त्यांच्या अविश्वासमुळे त्याने फारशी महकूर्ये केली नाहीत.

बासिस्मा करणाऱ्या योहानाला मृत्यु

१ त्या दिवसांत मांडलिक हेरोदांने येशूची

१४ कीर्ति ऐकली; २ आणि आपल्या सेवकांस म्हटले.

हा बासिस्मा करणारा योहान आहे; हा भेडेल्या दून उठला आहे म्हणून त्यांच्या ठारी हे पराक्रम चालू आहेत. ३ कारण हेरोदांने आपला भाऊ फिलिप याची बायको हेरोदिया इच्छामुळे योहानाला धरून चापून बंदिशाव्येत घातले होते; ४ योहानाने त्याला म्हटले होते की तू तिला ठेवावें हैं तुला योग्य नाही; ५ आणि तो त्याला जिवें मारावयास पाहूत असतां लोकांस भ्याला, कारण ते त्याला संदेशा मानीत असत. ६ नंतर हेरोदांचा जन्मोत्सव आला असता हेरोदियेच्या कन्येने सभेत नाच करून हेरोदाला संतुष्ट केले. ७ त्यावरून त्याने तिला शपथपूर्वक बचन दिले की जे कांही तूं मागशील तें मी तुला दैर्घ्य. ८ मग आईने तिला शिकवून पुढे केल्यावरून ती म्हणाली, बासिस्मा करणारा योहान याचे शीर तबकांत येथे मरला आणून या. ९ तेव्हां राजाला वाईट वाटले; तरी आपल्या शपथामुळे व जे पंक्तीस बसले होते त्यांच्यामुळे त्याने तें यावयास आज्ञा केली; १० आणि माणूस पाठून बंदिशाव्येत योहानाचा शिरच्छेद करविला. ११ मग त्याचे शीर तबकांत आलून मुलीला आणून दिले, आणि तिने तें आपल्या आईजवळ नेले. १२ नंतर त्याच्या शिष्यांनी येऊन त्याचे प्रेत उचलून नेले व त्याला पुरले; आणि जाऊन येशूला हैं वर्तमान कल्पिले.

पांच हजारांना जेवूं धारणे

१३ येशू हैं ऐकून तेथून निघून तारवांतून रानांत एकांती गेला; हैं ऐकून लोकसमुदाय नगरांतून त्याच्या मागाहून पार्शीपार्शी गेले. १४ मग त्याने बाहेर येऊन मोठा लोकसमुदाय पाहिला; तेव्हां त्यांचा त्याला कव्यला आला व त्यांच्यांतील दुखणेकन्यास त्याने बरें केले. १५ संघाकाळ आल्यावर त्याचे शिष्य त्याजकडे येऊन म्हणाले, ही जागा रान आहे, व वेळ होऊन गेली आहे; लोक-समुदायांनी गांवांत जाऊन आपणांकरितां खावयास विकत घावें म्हणून त्यांस निरोप या. १६ येशू त्यांस म्हणाला, त्यांस जाप्याची गरज नाही; तुम्ही त्यांस खावयास या.

१७ ते त्वारक महणाले, आमच्याजवळ केवळ चांच भाकरी व दोन मासे आहेत. १८ तो महणाला, ती इडे मज-जवळ आणा. १९ मग त्यांने लोकसमुदायांस गवतावर बसावयाल आज्ञा केली, आपि त्या पांच भाकरी व ते दोन मासे येऊन त्यांने उर आकाशाकडे पाहून आमशीरोद दिल; पुढे भाकरी मोहून चिष्णास दिल्या व चिष्णांनी लोकसमुदायांस दिल्या. २० मग ते सर्वे जेवून तुम झाले; आणि त्यांनी उरलेल्या तुकब्बाच्या बारा टोपल्या भरू घेतल्या. २१ जेवणारे सुमारे पांच हजार पुढे होते. यिवाय चिष्णा व मुळे निराळीच होती.

येशू समुद्रावरकून चालतो

२२ नंतर, मी लोकसमुदायांस निरोप देत आहें तों तुम्ही तारवांत असून माझ्यापुढे पलीकडे जा, असें महणून त्यांने चिष्णांच लागलेच लावून दिले. २३ मग लोक-समुदायांस निरोप दिल्यावत तो प्रार्थना करावयास ढोगरावर एकांती गेला; आणि रक्त आमुदावरहि तो तेव्हे एकटा होता. २४ इसके बारा तोडचा असत्यापुढे तांक लाटांनी हैराण झालेले असें समुद्राच्या भव्यतेयांनी होते. २५ तेव्हां रात्रीच्या चक्रव्यापी प्रहरी, तो समुद्रावरकून चालत त्यांजडे आला. २६ चिष्णु त्याला समुद्रावरकून चालत्या पाहून बाबरे होऊन महणाले, भूत आहे; आपि ते भिजल ओरडले; २७ परेहु येशू त्यास लागलेच महणाल्या, धीर धरा; मी आहें; निर्झ नका. २८ तेव्हां पेत्रांने उत्तर दिले, प्रभुजी, आपण आहां तर पाप्यावरकून आपल्याकडे यावयास मला सांगा. २९ त्यांने म्हटले, ये; तेव्हां पेत्र येशूकडे जावयास तारवांतल उत्तरकून पाप्यावरकून चालू लागला; ३० परंतु बारा पाहून तो भ्याला, आणि दुहे लागला असतो ओर-इन बोलत्या, प्रभुजी, मला वाचवा. ३१ येशूंने तत्काळी त्यांत पुढे कृष्ण लाला घरिले; व म्हटले, अरे अल्पविश्वासी, तुं संकर कां घरिलास? ३२ मग ते तारवावर चक्रव्यावर बारा पडला. ३३ तेव्हां जे तारवांत होते ते त्याच्या पावा पहून महणाले, आपण खरोखर देवाचे पुढे आहां.

३४ नंतर ते पैकीतोरी जाऊन गोलसरेतास पोहोचले; ३५ आणि तेषाल्या लोकांनी त्याला घोकवून आपल्या आसपासल्या अकव्या प्रांतांत आसें पाठवून सुई दुर्घणा-

हिंस त्याजकडे आणिले; ३६ आणि आपण केवळ आपल्या बद्धाच्या गोळ्यास अम्हाला स्पर्श करू या, असी त्यांनी त्याला विनंती केली; तेव्हां जितक्यांनी स्पर्श केला तितके वरे झाले.

संप्रदायांच्या अनास्थेवरील टीकेस येशूच्यै उत्तर

१ मग यशेलेप्पाहून परळी व शाळी येशूकडे १६० येऊन महणाले, २ आपले चिष्ण बडिलांचा संप्रदाय कां उलंघितात? कारण भोजनसमर्थी ते हात धूत नाहीत. ३ त्यांने त्यास उत्तर दिले, तुम्हीहि आपल्या संप्रदायेंकूल देवाची आज्ञा कां उलंघितात? ४ कारण देवांने असें म्हटले कीं तुं, ‘आपल्या चापाचा व आईचा सम्मान कर,’ आणि ‘जो चापाची किंवा आईची निदा करितो त्याला देहात चिक्का व्हाली,’ ५ परंतु तुमचें म्हणणे आहे कीं, जो कोणी बापाला अथवा आईला म्हणेल, मी तुला जे दिल्यानें तुझे हित मजकूरन झाले असतें ते अर्पण केले आहे. ६ त्यांने आपल्या चापाचा अथवा आईचा सम्मान न केला तरी चालेल, या प्रकारे तुम्ही आपल्या संप्रदायेंकूल देवाचे वचन रह केले आहे. ७ अहो ढोऱ्यांनो, तुम्हाविषयी यशायांने संदेश यथावोगय दिल्या कीं,

८ हे लोक अंडांनी माझा सम्मान करितात,
परंतु त्यांचे अंतःकरण मजपासून दूर आहे.

९ ते मनुष्यांचे नियम, शाळ घण्णून चिकवून माझी निर्यक भरित करितात.

१० तेव्हां त्यांने लोकसमुदायाला आपाणाकडे बोलावून म्हटले, ऐका व समजून घ्या; ११ जे तोंडांत जातें ते मनुष्याला विटाळ्यात नाही; तर जे तोंडांतला निष्ठें ते मनुष्याला विटाळ्यातें. १२ नंतर चिष्ण येऊन त्याला म्हणाले, हे वचन ऐकून परळी रसले, हे आपाणाला कळले काय? १३ त्यांने उत्तर दिले कीं जो जो रोपा माझ्या स्वर्गांतील घिल्यानें लाविला नाही तो तो उपटला जाईल. १४ त्यास असू या; ते अंबडे बाटाळ्ये आहेत, आणि अंबड्या अंबल्याला नेंक लागला तर दोषेहि त्याचेत पठ-तील. १५ पेत्रांने त्याला उत्तर दिले, हा दाकला आपल्या-

फोल्हा सांस् । १६ तो महणाला, अज्जन तुम्हीसुद्धां अझात आहो काय ? १७ जें काही तोडांत जारंते तें पोटांत उत्तरंते व आहेत शौचकृपांत टाकप्पांत येते, हे तुम्ही समजते नाही काय ? १८ जें तोडांतून निघरंते तें अंतःकरणांतून वेत्ते व मनुष्याला विटाळविते. १९ अंतःकरणांतून तुष्ट कृपना, खन, व्यभिचार, जारकमें, चो-च्या, खोच्या साक्षी, शिष्यांच्यांकी, ही निष्ठात. २० मनुष्याला विटाळविणाऱ्या गेण्यां शा आहेत; न खुतलेण्या हातांनी जेवणे हे मनुष्याला विटाळवित नाही.

शहूवीतर मुलीचे दोगनिवारण

२१ नंतर येशू तेशू निघून सोर व सीदेन यांच्या प्रांतांत गेला; २२ आणि पाहा, त्या प्रांतांतून एक कलानी वायको येऊन मोक्षाने म्हणाली, प्रभो, दाविदाचे पुत्र, मजबूर दवा करा; माझी कन्या भूतानी फार फीडलेली आहे. २३ तरी त्यांने तिला कांहीच उत्तर दिले नाही; तेव्हांन त्याच्या शिष्यांनी जवळ येऊन त्याला विनंती केली, की तिला निरोप या; कारण ती आमच्यामागून ओरडत वेत आहे. २४ त्यांने उत्तर दिले, इसाएलाच्या वराच्यांतील हरवलेण्या मेंदूरांवेरीज हितर कोणाकडे मला पाठविलेले नाही. २५ तेव्हां ती येऊन त्याच्या पायां पृथून म्हणाली, प्रभुजी, मला साई करा. २६ त्यांने उत्तर दिले, मुलांची भाकर येऊन कुश्यांस वालणे हे टीक नहो. २७ तिने म्हटले, खरे, प्रभु; तरी कुशीहि आपल्या धन्याच्या मेजावरून पडलेला चूर खातात. २८ तेव्हां येशूने तिला उत्तर दिले, वाई, तुझा विशास मोठा, तुझा मनोरथ सिद्धीस जावो; आणि त्याच घटकेस तिची कन्या वरी ज्ञाली.

पुष्कर रोगी वरे होतात

२९ नंतर येशू तेशू निघून गालील समुद्राजवळ आला, व डोंगरावर चढून तेथे बसला. ३० मग लोकांचे यव्याचे थवे त्याजकडे आले, त्यांच्यावरीवर लंगावे, अंधके, मुके, व्यंग व दुसरे बहुत जण होते; त्यांस त्यांनी त्याच्या पायांवर आणून घाटले आणि त्यांने त्यांस वरे केले. ३१ मुके बोलतात, व्यंग घड होतात, लंगडे चालतात व अंधके पाहतात, हे लोकसमुदायांनी पाहून आकर्ष्य केले आणि इसाएलाच्या देवावै गौरव केले.

चार हजारांना जेवूं वालणे

३२ मग येशूने आपल्या शिष्यांस बोलावून म्हटले, मला लोकांचा कल्याचा येतो, कारण ते आज तीन दिक्ष समाधाजवळ आहेत आणि त्यांजवळ खावयास्य काही नाही; कदाचित ते काढें कासाचीश होतील; म्हणून त्यांस उपाशी लावून यावें अशी माझी इच्छा नाही. ३३ शिष्य त्याला झणाले, एवढा लोकसमुदाय तृप होईल इतक्या भाकरी आमंजवळ रानांत कोटून असणार ? ३४ येशूने त्यांस विचारिले, तुम्हांजवळ किती भाकरी आहेत ? ते म्हणाले, सात, व काही मासल्या. ३५ मग त्यांने लोकसमुदायास जगिनीवर बसावयास सांगितले. ३६ नंतर त्यांने त्या सात भाकरी व मासल्या येऊन ईशोपकारस्मरण केले; त्या मोहून शिष्यांस दिल्या आणि शिष्यांनी लोकसमुदायांला दिल्या. ३७ मग ते सर्व जेवून तृप खाले आणि त्यांनी उरलेण्या तुकड्यांच्या सात पाया भूल घेतल्या. ३८ जेवारे चार हजार पुरुष होते. शिवाय जिया व मुले ही निराळीच होतीं. ३९ मग लोकसमुदायांस निरोप दिल्यावर तो तारवांत बसून भगदानाच्या प्रांतांत आला.

चिन्ह शक्ताचिष्यावावत केलेली विनंति व तीख

येशूचा नकार

१ तेव्हा परुसी व सद्गुरी यांनी येऊन येशूनी १६ परीक्षा पाहून्याकरितां, आमंस आकाशांतून काही चिन्ह दाखवावें, अशी त्याजकडे मागणी केली. २ त्यांने त्यांस उत्तर दिले, तुम्ही संचाकाळी म्हणता, उघाड होईल; कारण आभाल तांबूस आहे; ३ आणि तुम्ही सकाळी म्हणता, आज झड लागेल; कारण आभाल तांबूस व गड आहे. तुम्हांला आभालाचे स्वरूप ओळख-ण्याचे समजते, पण काळांची लक्षणे तुम्हांस ओळखाता येत नहीत. ४ दुष्ट व व्यभिचारी अशी पिंडी चिन्ह मागते, परंतु तिला योनाच्या चिन्हाचांतून दुसरे चिन्ह मिळणार नाही. मग तो त्यांस सोहून गेला.

शिष्यांच्या असमंजसपणाच्या निषेद्ध

५ नंतर शिष्य परुसीकडे गेले, पण भाकरी घ्यावयास विसरले. ६ तेव्हां येशू त्यांस म्हणाला, परुसी व सद्गुरी यांच्या खलिराविषयी जपा व सावध राहा. ७ तेव्हा ते

आपसांत विचार करन छहाले, आखी भाकरी घेतल्या नाहीत म्हणून हा असें बोलतो; ८ परंतु येशू हें ओळखत म्हणाला, अहो अल्पविशासी, अपल्याजवळ भाकरी नाहीत म्हणून हा असें बोलतो, असा विचार तुझी मलांत कां करितो? ९ तुझी अजून समजत नाही काय? पांच हजारांला पांच भाकरी दिल्यावर तुझी किंती टोपल्या उचलिल्या; १० तसेच चार हजारांला सात भाकरी दिल्यावर किंती पाच्या उचलिल्या; याची तुझांला आठवण नाही काय? ११ मी भाकरीविषयी बोललो नाही हें तुझी कां समजत नाही? परशी व सदूकी यांच्या स्वभावविषयी सावध राहा. १२ तेव्हां ते समजाले की त्यांने भाकरीच्या स्वभावविषयी नाही, तर परशी व सदूकी यांच्या शिक्षणविषयी सावध रहण्यास लांगितले.

येशू हा खिस्त असल्याची पेत्रांने दिलेली कबुली

१३ नंतर फिलिप्पाच्या कैसरीगढकड्या प्रातांत गेल्यावर येशूने आपल्या शिष्यांस विचारिले, मनुष्याच्या पुत्राला लोक कोण म्हणून म्हणतात? १४ ते बोलले, किंतेक वासिस्था करणारा योहान, किंतेक एलीया, किंतेक यिर्मा किंवा संदेश्यांतील कोणीएक, असे म्हणतात. १५ तो त्यांस म्हणाला, पण तुझी मला कोण म्हणून म्हणतां? १६ शिमोब पेत्रांने उत्तर दिले, आशण खिस्त, जीवंत देवाचे पुत्र, आहां. १७ येशूने त्याला म्हटले, शिमोन वायोना, धन्य तुझी; करण मांस व रक्त यांनी नाही, तर माझ्या स्वर्गांतील पिलांने हें तुला प्राण केले आहे. १८ आणसी भी तुला सांगतो की तू पेत्र आहेस; आणि या स्वडकावर भी आपली मंडळी रचीन, व तिच्याउढे अधोलोकाच्या द्वारांचे वास्तवार नाही. १९ मी तुला स्वर्गाच्या राज्याच्या विलक्षण देईन, आणि पृथ्वीवर जे कांही तू बंद करदील तें स्वर्गात बंद केले जाईल, आणि पृथ्वीवर जे कांही तू मोकळे करशील तें स्वर्गात मोकळे केले जाईल. २० रेव्हां त्यांने शिष्यांस निक्षेल सापितले, मी खिस्त आहें हें कोळख सांगून नकळ.

स्वतःचे मरण व पुनरुत्थान यांविषयीचे

येशूचे भविष्य

२१ तेव्हांपासून येशू आपल्या शिष्यांस दर्शवून लगाला

की मी यस्तालेमास जाऊन वडील, मुख्य याजक व शास्त्री योच्या हातून बहुत दुर्जें सोसाची, जिवे मारिले जावे व तिसंन्या विद्यां उठावे, यावे अगत्य आहे. २२ तेव्हां पेत्र त्याला जवळ घेऊन त्याचा निषेध करून म्हणाला, प्रशुजी, आपणावर दया असो, असे आपणाला होणारच नाही; २३ परंतु तो वकून पेत्राला म्हणाला, अरे सैताना, माझ्यापुढे निघू जा; तू, मला अडवळा आहेस; कारण देवाच्या गोष्टीकडे तुझे लक्ष नाही, माझसांच्या गोष्टीकडे आहे.

'स्व' ला फांटा देण्यावहील इशारा

२४ मग येशूने आपल्या शिष्यांस म्हटले, माझ्यामध्ये येण्याचे कोणाच्या भवांत असेल तर त्यांने आसनिग्रह करावा व आपला वघर्संभ उचलून घेऊन मल्य अंजुसारावे. २५ कारण जो कोणी आपला जीव वाचविष्यास पाहील तो त्याला मुकेल; आणि जो कोणी मजकरिता आपल्या जिवाला मुकेल त्याला तो मिळेल. २६ मनुष्य सर्व जग मिळवील आणि आपला जीव गमवालील तर त्याला काय लाभ होईल? अथवा मनुष्य आपल्या जिवाला मोबदला काय देईल? २७ मनुष्याचा पुत्र आपल्या पित्याच्या गौरवाने आपल्या दिव्यदूतांसहित येईल, त्या समर्थी 'तो प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कामांप्रमाणे फळ देईल.' २८ मी तुम्हांस खचीत सांगतो की येणे उमें राहणाऱ्यांत कोणी असे आहेत की ते मनुष्याच्या पुत्राला त्याच्या राज्यांत येताना पाहत तोंपैत त्यांस राजाचा अनुभव येणारच नाही;

येशूचे रूपांतर

१ मग सहा दिवसांनंतर येशूने पेत्र, याको उंच डोगरावर एकांती नेले. २ तेव्हां त्याचे रूप त्यांच्या देखतां पालटले; त्यांचे मुख सुर्यासारिसे तेजस्वी झाले आणि त्यांची नव्हे प्रकाशासारिसी शुभ्र झाली. ३ तेव्हां पाहा, मोळे व एलीया हे त्याच्यावरोबर संभाषण करिसान त्याच्या हृदीस पडले. ४ मग पेत्र येशूला म्हणाला, प्रशुजी आपण येणे असावे हे बरें आहे; आपली इच्छा असली तर मी येणे तीन मंडप करितो; आपल्यासाठी एक

मोक्षसाती एक व एलीयासाठी एक । ५ तो बोलत आहे तो; पांढी, तेजस्वी मेघाने त्यांजवर छाया केली; आणि पांढी, मेघांचूल शाशी वाणी झाली; हा मासा पुत्र, मला फलप्रिय आहे, यांजवर मी संतुष्ट आहे; याचे तुम्ही ऐका । ६ हे टेकून शिष्य पालये पडले व फार भयभीत झाले । ७ तेव्हां येशूने जवळ येऊन त्यांस स्पर्श करून म्हटले, उठा, भिक नका । ८ तेव्हां त्यांनी डोक्ले वर करून पाहिले तो वेश्याचिवाय कोणी त्यांच्या दृष्टीस पढला नाही । ९ नंतर ते डोगरावरून खाली येताना येशूने त्यांस आणा कैली की मनुष्याचा पुत्र मेलेल्यांतून उठेल तोपैरीत ही साक्षात्कार शाळ्याचे कोणाला सांगून नका । १० त्यांवर त्यांच्या शिष्यांनी त्याला विचारिले की, एलीया प्रथम आला पाहिजे असे शाशी कां म्हणतात? ११ येशूने उत्तर दिले, 'एलीया' येऊन तो सर्व काढी 'मासास्थित' करील हे क्षेद; १२ परंतु यांनी तुम्हांस संगतीं की एलीया आलाच आहे, आणि त्यांनी त्याला व ओळखतां मनास वाढले तर्से त्याला केले, त्याप्रमाणे मनुष्याचा पुत्राहि त्यांचे सौख्यावर आहे । १३ तेव्हां बासिस्या करणारा योहान याजविषयी ही आपाणांसे संगती, असे शिष्य समजले ।

मूलग्रस्त मुलाला वरे करणे

१४ नंतर ते लोकांजवळ आल्यावर एक मनुष्य त्याजकडे वेऊन त्याजुपुढे गुडघे टेकून म्हणाला, १५ प्रभुजी, माझा पुत्रावर दद्या करा, काऱण तो फेरेलेही असून फार दुःख भोगीत आहे; ते कांवरावर चित्तवांत व वारंवार पापांत पडतो । १६ मी त्याला आर्थत्या छिप्पाकडे आणिले, परंतु त्यांच्याने त्याला वरे करूनेना । १७ तेव्हां बेशूने उत्तर दिले, अबहा, विश्वासहीक व कुटिल पिढी, मी कोळवू तुम्हावरोवर असू? कोळवू तुमचे सेसू? त्याला येथे माझ्याजवळ आणा । १८ नंतर येशूने त्याल्य दट्टनिले, तेव्हां त्याच्यातून भूत निश्चू गेले आणि त्याचे घटकेस मुरुंगा वरा झाला ।

१९९ नंतर शिष्य एकती येशूजवळ येऊन म्हणाले, आपाच्याने त्याला को कफवळे नाही? २० त्यांने त्याला म्हटले, तुमच्या अल्पविशासामुळे; काऱण मी तुम्हांस र्हांची सांकेती की वज्र तुम्हांमध्ये मोहरीच्या दाखालवडा विश्वास

असेल तर या डोंगराला येशून तिकडे सर, असे तुम्ही घटत्यास तो सरेल; तुम्हाला काही असांच्या होणार नाही । [२१] तरी पण प्राणीना व उपास यांकांचूल असत्या जातीचे भूत निघत नाही ।]

आपल्या मृत्युचंद्रे येशूने दुसऱ्यांदा केलेले भविष्य

२२ ते गालीलांत एकत्र झाले असता येशू त्यांस म्हणाला, मनुष्याचा पुत्र लोकांच्या हाती घसल दिला जाणार आहे; २३ ते त्याला जिवं मारितील, आणि तिसच्या दिवशी तो उठेल. तेव्हां ते फार खिळ झाले.

तो मंदिराचा कर देतो

२४ नंतर ते कुर्कण्हीबोत आल्यावर पटीचा हृषया वेणारे पेत्राकडे येऊन म्हणाले, तुमचा गुरु पटीजा रुग्ण देत नाही काय? २५ त्यांने म्हटले, ही, देतो. मग तो घरात आल्यावर तो बोल्याच्या अनोदर येशू म्हणाला, शिमोना, तुला कसे वाटते? पृथ्वीवरील राजे कोणापासून जकात किंवा पटी वेतात? आपल्या पुत्रांपासून अर्वदा परक्यांपासून? २६ परक्यांपासून, असे त्यांने म्हटत्यावर येशूने त्याला म्हटले, तर पुत्र मोकळे आहेत. २७ त्यांची आपण त्यांस अर्द्धलङ्घी नवे, म्हणून तू जाऊन समुद्रात गळ टाक; आणि पहिल्याने वर येहील तो मासा घसल त्यांने तोंड उडवा; म्हणजे तुला देने रुग्णांची नाही सांपडेल, सैंपेऊन माझाचाहिल व तुम्हावरही त्यांस वै.

नप्रतेकावत पाठ

१४ त्या वेळेस शिष्य येशूकडे येऊन म्हणाले, १५ स्वर्गाच्या राज्यांत जील कोण? १६ तेव्हां त्यांमध्ये एका बाळाचाल बोलावून त्याला त्यांच्यामध्ये उंची केले काणि म्हटकें; १७ मी तुम्हांस खाशीत संगतीं, तुमच्ये मन वक्त्याचिवाय व तुम्ही बाळांसारखे आल्याचिवाय स्वर्गाच्या राज्यांत तुमचा प्रवेश होणारच नाही. १८ यास्तव जो कोणी आपाला या बाळाकासारिसा लीन कील तोच स्वर्गाच्या राज्यांत भोठाहोय; १९ आणि जो कोणी माझ्या नामाने त्याला एका बाळाचाल जवळ करील त्यांने मझ जाळ केले असे होईल.

दुसर्व्याना आडकाठी धार्लण्यांस इशारप
६ मजबूर विश्वास टेवणान्या श्वा लहानांतील एकाळा
जो कोणी अडखल्लील त्याच्या घटकांत मोऱ्या जातव्याची
तळी बांधून त्याला समुद्राच्या खील पाण्यांत उडवावै
खांत त्यांचे हित आहे.

७ अडखल्यांमुळे जाताल विकार असो ! अडखले तर
होणारन, परंतु ज्या मरुष्याकहून अडखल्या होईल त्याला
विकार असो ! ८ तुक्का हात किंवा तुक्का पाय तुला
अडखल्यातील तर तो तोहून फेकून दे; दोन हात किंवा
दोन पाय असून सर्वकालिक अभीत पडावे यापेक्षां व्यंग
किंवा लंगडे होकून जीवनात जावे हे तुला वरै आहे.
९ तुक्का-डोक्यांने तुला अडखल्याविले तर तो उपदून फेकून
दे; दोन झोळे असून अभिनरकांत पडावे यापेक्षां एक
ठोळा असून जीवनात जावे हे तुला वरै आहे. १० संभाळा,
या लहान युलांतील एकालाहि तुच्छ मानून नक्का;
कारण, यी तुम्हांस सांगतों की स्वर्गात त्यांचे दिव्यकूल
मात्राचा स्वर्णांतील पित्यांचे तोड निय याहाता. [११ अणव्याची जे हरवलेले त्याला तारावशस मनुष्याचा पुत्र
आला आहे]

हरवलेल्या मेंद्रराजा इशांत

१२ तुम्हांस कसे वाटते : कोणाएक यापुण्याजवल
झोळ येवरै आहेत, आणि त्यांनु एकादें भटकले तर
तो ती चूळाळाळ डोंगराळ र सोहून त्या भटकलेल्याचा
शोध करावास जाणार नाही काय ? १३ कदाचित् तें
त्याला सांपडले, तर न भटकलेल्या नव्याप्यांवेषेकां तो
त्यावस्थन अधिक आंतंद करील यसें मी तुम्हांस खनीत
संघो. १४ तसें या लहानांतील कोणाचाहे जाता भावा
काशी तुम्हाचा स्वर्गांतील पित्याची इक्का नाही.

१५ यापराव फरण्यांनंतरोवर करूची अपारवृक्ष
करावी

१५ तुक्का भावाने तुक्का अपराव केला, तर जा, आणि
तुं व तो एकटे असतांना त्याचा अपराव त्याला दाळीव;
त्याने तुम्हे एकले तर तुं आपला आठ मिळविल्या असे
दोरील, १६ परंतु त्याले जर न एकले तर सुंगांचाची
एकरोवास आपलावरोवर घे; अशालाई की कोण विल

तीन साक्षीदारांच्या तोंडांने प्रत्येक शब्द शाब्दीत व्हावा;
१७ आणि जर त्यांने त्यांचे न एकले तर मंडळीला कळीव;
आणि त्यांने मंडळीचेहे न एकले तर तो तुला विदेशी
किंवा जक्कतदार याच्यासारिला होवो. १८ यी तुम्हांस
खनीत सांगतो, जे कांही तुम्ही पृथ्वीवर बंद कराल, तें
स्वर्गांत बंद केले जाईल; आणि जे कांही तुम्ही पृथ्वीवर
मोकळे कराल, तें स्वर्गांत मोकळे केले जाईल.

संयुक्त प्रार्थना

१९ अणव्याची तुम्हांस सांगतो, पृथ्वीवर तुमच्यांतील
दोने कोणाएका गोषीविषयी एकचित् होकून विनंति करी-
तील तर ती मात्रा स्वर्णांतील पित्याकहून त्यासाठी केली
जाईल; २० कारण जेथे दोषे किंवा तिषेच मात्रा नामाने
जमले आहेत तेथे त्यांजमध्ये यी आहें.

एकमेकांला क्षमा करारें या कर्तव्याची शिकवज

व त्यावाबाबत कृतज्ञ चाकरपचा इशांत

२१ तेव्हां पेत्र त्याजकडे येऊन यहाणाला, प्रशुची,
मात्रा भावाने किंती वेळां माझा अपराव केला असतों
मी त्याला क्षमा करू; सात वेळा काय ? २२ येण्यांने त्याला
हटले, सात वेळा असें मी तुला व्हाशत नाही, तर
सातांच्या सत्रां वेळां. २३ यामुळे स्वर्गांचे राज्य कोणाएका
राजासारखे आहे; त्या राजाला आपल्या दासांपासून हिसेब
घावा असें वाटले; २४ आणि तो हिसेब वेळे लागला
तेव्हां एक कोदि स्वर्गांच्या देणदाराला त्याजकडे आणिले.

२५ त्यावज्यक फेळ करावास कांही नसल्यामुळे त्याच्या
घटकांने कूळूमुळे की तो, त्याची बायको व मुळे यांस
व त्यांचे ने कांही असेल तें विकून फेळ करून घावा.

२६ तेव्हां त्या दासांचा बन्यावा दया येऊन त्यांने त्याला
मोकळे केले, व त्यांचे तें देणे सोडिले. २७ तोत्र दास
वाहेर गेल्यावर ज्याच्याकडे त्यांचे पंचवीस समये येणे होते

असा त्याचा एक सोडवीचा दास त्याला आडखला, तेव्हां
तें त्याला घरून त्याची नरडी आढळून घावाव, तुमजडे
मात्रे येणे आहे तें फेळ टाळ.

२८ यापर त्याचा सोड-
तीका दास त्याचा पाला पर्वत यावान्यां कहून घणाकारा;

स्वातं त्यागन्वृत्त थे, महणजे भी तुक्षी केढ करीन; ३० पण स्पांचेन ऐकतां त्यानें जाळन तें देणे तो फेडीपर्यंत त्याला बँडीलालेला बालून ठेविले. ३१ तेहांच घडलेला हा प्रकार महूल त्याच्या सोबतीचे दास फार दुखी झाले, आणि स्वांची येऊन सर्व वर्तमान आपल्या धन्याला स्पष्ट सांगितले. ३२ तेहांच त्याच्या धन्यानें त्याला बोलावून म्हटले, अरे तुम्ह झासा, तु मला विनवणी केल्यावूलन मी तें सर्व देणे खुला सोडिले, ३३ जशी दया भी तुजवर केली तक्षी दया देण्हि आफल्या सोबतीच्या दासावर कशावाची नव्हती काय? ३४ मग त्याच्या धन्यानें त्याजवर रुट होऊन तो सर्व देणे केलीपर्यंत त्याला यातना करणाऱ्याच्या हाती दिले. ३५ वर तुम्ही प्रत्येक आपल्या बंधूला मनापासून क्षमा घरणार नाही, तर माझा स्वर्गांतील पिताहि त्याप्रमाणेच तुम्हांचिषीं करील.

सूटपत्र (सोडचिंदी) विषयक प्रश्न

१ नंतर असें झाले की हे बोलणे समाप्त

१० केल्यावर येशु गालीलाहून निवृत्त यावेनेच्या पली-
कडे यहूदीया प्रातांत गेला. २. तेहांच लोकांचे
अव्याचं थवे त्याच्यामागून गेले; त्याचं त्यानें तेथें दरें केले.

३ नंतर परुसी त्याजकडे येऊन त्याची परीक्षा भाहप्याकरितां म्हणाले, बायकोला कोणत्याहि कारणावूलन टाकणे हें येगय काय? ४ त्याने इत्तर दिले, हें तुमच्या बाचप्यात आले नाही काय की ज्याने मनुष्ये उत्पन्न केली, त्याने ‘ती’ प्रारंभापासून ‘नरनारी अर्दी’ उत्पन्न केली,^५ व म्हटले, ‘याकरितां पुरुष आईचापांस सोहळून आपल्या बायकोला जळून राहील, आणि ती दोरें एकदेह होतील’? ६ खासुळे ती पुढे दोन नव्हत तर एकदेह अर्दी आहेत. यास्तव देवाने जे जोडिले आहे तें मनुष्यानें तोहुं नये. ७ ते त्याला म्हणाले, तर ‘सूटपत्र डेलन तिला डाकवरें’ अशी आझा मोशानें कां दिली? ८ त्याने त्यांस म्हटले, तुमच्या अंतःकरणाच्या कठोरपणासुळे मोशाने तुम्हांस आपल्या बायक टाकूं दिल्या; तरी प्रारंभापासून असे नव्हते. ९ मी तुम्हांस सांगतो की, जो कोणी आपल्या बायकोला व्यभिचाराच्या कारणावांचूल टाकून

तुसीरी करितो तो व्यभिचार करितो; आणि जो कोणी अझा व्याकिलेल्या झीक्कोवर लम करितो तोहि व्यभिचार करितो: १० शिष्य स्पूला म्हणाले, बायकोला संबंधाते पुरुषाची गोष्ट अशी असली तर लमच न केलेले जरें. ११ त्याने त्यांस म्हटले, हें वचन सर्वांक्याने स्वीकारवत नाही; ज्यास हे दास दिले आहे ते स्वीकारितात. १२ नाही आईच्या उदरापासून जन्मलेले असे नंपुसक आहेत, मनुष्यांनी केलेले असेहि नंपुसक आहेत, आणि स्वर्गाच्या राज्यासाठी ज्यांनी आपणांस नंपुसक कळून घेतले असे तंपुसक आहेत. ज्याच्यानें हें स्वीकारवतें तो स्वीकारो.

येशु लहान मुलांना आशीर्वाद देलो

१३ नंतर त्याने बायकांवर हात ठेवून प्रार्थना करावी म्हणून त्याच्याजवळ त्यांस आणिले; परंतु जिव्यांनी आणणाऱ्यांस ददाविले. १४ येशुने म्हटले, बायकांस मजकूटे येऊं या, त्यांस मना करू नका, कारण स्वर्गांचे राज्य असल्याचिं आहे. १५ मग त्याजवर हात ठेविल्यावर तो तेषु गेला.

सार्वकालिक जीवनप्राप्तर्य काय करावें

असा श्रीमंत तुरणाच्या प्रश्न

१६ नंतर, पाहा, एक जण येऊन त्याला म्हणाला, गुरुजी, मला सार्वकालिक जीवन मिळवें म्हणून मी कोणेही बांगले कार्य करावें? १७ त्याने त्याला म्हटले, मला चांगल्याद्विषयीं का विचारितोस? चांगला असा एकव आहे; तरी तुं जीवनांत प्रवेश करू पाहतोस तर देवाच्या आझा पाळ. १८ तो त्याला म्हणाला, कोणत्या? येशुने म्हटले, ‘मनुष्यहत्या करू नको; व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, सोटी साक्ष देकू नको, १९ आपल्या बायका व आपल्या आईच्या सम्मान कर.’ आणि ‘जशी आपणावर तशी आपल्या शेजांच्यावर प्रीति कर.’ २० तो तरुण त्याला म्हणाला, मी हें अवघे पाळिले आहे; माझा ठारी अजून काय उणे आहे? २१ येशुने त्याला म्हटले, पूर्ण होऊं पाहतोस तर जा, आपली मालमत्ता विकून दरिघांस दे, म्हणजे तुला स्वर्गात संपत्ति मिळेल; आणि चल, माझ्यामार्ये; २२ पण ही गोष्ट ऐकून तो तरुण लिंग होऊन निघून गेला, करण त्याची मालमत्ता पुष्टलक्षी होती.

द्रव्यवलोभापासनं प्रसरमपर्युक्तं त्वाणे । १८ देवही येद्यानें आपल्या द्रव्यवलोभापासनं महालंगुली तुम्हास खचीतं सांगतो, त्वाणेच्चारा राज्यात् अवदानात् प्रवेश होणे कठीण अस्तेत् ॥ २७ ॥ काणाती तुम्हास लांगतो, देवल्या राज्यात् अवदानात् प्रवेश होणे यापेक्षां उटाला सुईच्या नेळांतून जाए सोये आहे ॥ २८ ॥ तेव्हा ऐपिष्ठा काणात् अवदानात् प्रवेश होणे कठीण महालंगुले, तर अग कोण तरेल ॥ २९ ॥ येद्यानें त्वांजले महालंगुला पाहूच महालंगुले, हे महालंगुला अशक्य आहे, देवल्या तर सर्व अशक्य आहे ॥ ३० ॥ तेव्हा पेत्रांगे पासला महालंगुले पाहूच, आम्ही सर्व सोइन अवल्यापासो असुलो आहो, सर्व अवांसां काय निकालून त्वाणे ॥ ३१ ॥ येद्यानें त्वांजले महालंगुले, मी तुम्हास खचीतं सांगतो, मुनशत्वतीत मनुष्यांचा पुश्च आपल्या घैरवच्या राजासनावर बसेल, तेव्हा आपल्यांचो अलेले तुम्हीहि बारा राजासनावर बसून इत्याएल्यांमध्ये बारा ॥ वंदांचा न्यायनिवाडा कराल ॥ ३२ ॥ आपाली अस्त्रे केली आहे, माझ, बहिणी, बाप, आई, मुले किंवा शेतें माझ्या नामाकरितां सोडिली आहेत, त्वाला शंभरुट शिळ्य असेविल्य चीकले हे असन शिकले, ३० पंतु जे पहिले ते शेवटाते आणि शेवटाते ते पहिले, असे उक्तक जाणावे होईल.

द्रव्यवल्यांतील कामकल्यांचा द्वचांत

११ त्वाणें त्वांजले राज्य कोणाएक वरथन्यासारखे ॥ ३२ ॥ आहे, सो आपल्या द्रव्यवल्यांतील मोलांके कामकरी लाकावयास भोवा सकाळी बाहेर गेला, २ आणि त्वाणें कामकल्यांस रोजऱ्यां पावली घरवृत्त त्वांस आपल्या द्रव्यवल्यांपास पाठविले, ३ मग तो तिसऱ्यांतील साकाशाचा मुमारास बाहेर गेला, आणि त्वाणें अडुयार, निवेद्यांवर निवेद्यांवर निवेद्यांवर तुम्हे राहिलेले पाहिले, ४ तो त्वांस महणला, तुम्हीहि द्रव्यवल्यांतील जा, जे योग्य तें मी तुम्हास देईन, आणि ते गेले, ५ मुनः सहाव्या व नवव्या तासाच्या मुमारास त्वाणे बाहेर जाऊन तरेच केले, ६ नंतर अकराव्या तासाच्या मुमारास तो बाहेर गेला तेव्हां आणसी किलेक उमे राहिलेले त्वाला आढळले, त्वाणे महालंगुले, तुम्ही सारा दिवस थेंये विकासे के उमे राहिलां आहो ॥ ७ ॥ ते त्वाला महणले, आम्हास कोणी कामावर लाविले जाही महणून, त्वाणे त्वांस

महालंगुले, तुम्हीहि द्रव्यवल्यांपास जा, ८ त्वांस संचाळकक्षालांब वर द्रव्यवल्याचा धरी आपल्या कारभान्यावर यशाला, कामकल्यांस बोलाव, आणि शेवटल्यापासून आरंभ क्षेत्र परिस्थितीप्रम्यत त्वांस मजुरी दे, ९ तेव्हां जे अकराव्या तासाच्या मुमारास लाविले होते ते आल्यावर त्वांस पावली पावली मिळाली ॥ १० ॥ म्हा पहिले आले, आणि आपलांस आधिक मिळेले असे त्वांना बाटले तरी त्वांसाहि पावली पावलीच मिळाली ॥ ११ ॥ ती त्वांनी घेतल्यावर अरबन्याविश्वदुरुक्तूर कालंगुले महालंगुले, १२ या शेवटल्यांनी एकाच तास काम केले, आणि आम्ही दिवसभास उन्हांतीलांकष्ट कष्ट केले, त्वा आम्हास व त्वांस तुम्ही सर्वां लेखिले आहे, १३ तेव्हां त्वाणें त्वांतील एकाळ उत्तर दिलें, गड्या, मी तुम्ही अन्याय करीत नाही, तर्वा मजबूरीवर पावलीचा करार केला वी नाही ॥ १४ ॥ तं आपांने वेऊन वालावयाळा आग, जरें मुडा तसें या शेवटल्यालाहि यावें अशी माझी इच्छा आहे, १५ जे माझी आहे त्वांचे आपल्या भजीप्रमाणे करावयास मी तुम्हाल्यावर नाही काय ? आम मी उदार आहें हे तुम्हा डोळ्यांत सलवें काय ? १६ याप्रमाणे शेवटले दे पर्हिके व पहिले ते शेवटले होतील.

येशूनी आपल्या मृत्युचं तिसऱ्यांदा

१७ येशू वर येत्यालेमास जाती असतां त्वाणे बारा शिष्यांस बाटें एकीकडे भेऊन महालंगुले, १८ पाहा, आपल वर यस्तेकास जात आहो आणि मनुष्यांच्या पुत्रांला मुख्य गोळांच्या व शाळांच्या हाती घरू देण्यात रेहिल, ते त्वाला मरणदंड घरवितील; १९ थदा करावयास, फक्के माझावयास व वघसंभावावर खिळवयास त्वाला विदेशांच्या स्वाधीन करितील आणि तिसऱ्या दिवळीं तो मुळ उठेल. २० तेव्हां जब्बीच्या पुत्रांच्या आईने आपल्या पुत्रेसह त्वांजले येऊन पायी पडून त्वाजजबल काही माणिंदूळे, २१ त्वाणें तिला महालंगुले, तुला काय पाहिजे ? ती त्वाला महणली, आपल्या राज्यांत या माझ्या दोबां पुत्रांतील एकानें आपल्या उज्जीवीकडे व एकानें आपल्या डावीकडे

कसांचे अशी आळा था. २३ येशूने उत्तर दिले की तुम्ही काय मासतां हें तुम्हांस समजत नाही; जो प्याला मी पिणार आहे तो तुमच्याने पिववेल काय? ते त्याला म्हणाले, विवेल. २४ त्याने त्यांस म्हटले, माझा प्याला तुम्ही प्याल खरा, पण माझ्या उजवीकडे व माझ्या डावीकडे बसण्याचा अधिकार देणे मजकडे नाही, तर ज्यांच्यासाठी माझ्या पिल्याने हा सिद्ध केला त्यांच्यासाठी तो आहे. २५ ही गोष्ट ऐकून दहा शिष्यांस त्या दोघां भावांचा राग आला.

खरे मोठेणण

२६ पण येशूने त्यांस बोलावून म्हटले, विदेशांवर त्यांचे अधिकार प्रभुल चालवितात व भोठे लोकाहि अधिकार करितात, हे तुम्हांस ठाळक आहे. २७ तुम्हांमध्ये तसें नसावें; तर तुम्हांमध्ये जो कोणी श्रेष्ठ होऊं पाहतो त्याने तुमचा सेवक व्हावें; २८ आणि तुम्हांमध्ये जो कोणी पहिला होण्यास इच्छितो त्याने तुमचा दास व्हावें; २९ याप्रमाणे मनुष्याचा उप्र सेवा करून घ्यावयास नाही, तर सेवा करावयास व बहुतांच्या संदर्भीसाठी आपला जीव घावयास आला.

दोन अंधब्ल्यांला दृष्टिकृत

३० मग ते यरीहोहून जात असतां मोठा लोकसमुदाय त्यांच्यामागून चालला. ३० तेव्हा पाहा, बाटेवर बसलेले दोन अंधके, येशू जबकून जात आहे हे ऐकून, ओरहून म्हणाले, प्रभो, अहो दाविदाचे पुत्र, आम्हावर दया करा. ३१ त्यांनी उमे राहावें म्हणून लोकांनी त्यांस धमकविले; तरी ते अधिक ओरहून म्हणाले, प्रभो, अहो दाविदाचे पुत्र, आम्हावर दया करा. ३२ येशूने उमे राहून त्यांस बोलावून म्हटले, मी तुम्हांसाठी काय करावें म्हणून तुमची इच्छा आहे? ३३ ते त्याला म्हणाले, प्रभुजी, आमचे डोळे उघडावे. ३४ तेव्हा येशूला कळवळ्या येळन त्याने त्यांच्या डोळ्यांस स्पर्श केला, तेव्हा त्यांस तकाळ दिसून लागले, आणि ते त्यांच्यामागे चालले.

यशश्वलेमांत येशूच्या जयोत्सवाने प्रवेश

१ ते यशश्वलेमाजवळ येत असतां जैतूलांच्या

२१ डोगराजवळ बेयफगे येशवर पोऱ्हचले, तेव्हा येशूने दोघां शिष्यांना असें सांगून पाठविले की

२ तुम्ही समोरच्या गांवात जा, म्हणजे तेव्हे बांधून ठेविलेली एक गाढवी व तिच्याजवळ शिंगलं अशी तुम्हांस लागलीच आढळतील; त्यांस सोऱ्हून मजकडे आणा; व आणि कोणी तुम्हांस कांही म्हटले, तर प्रभुला यांची गरज आहे, असे सांग म्हणजे तो तेव्हांच ती पाठवील. ४ संदेशथाच्या द्वारे जे सापितले होते तें पूणे व्हावें म्हणून हें ज्ञाले; तें असें की,

५ सीयेनेच्या कन्येला सांगा,

पाहा, तुम्हा राजा तुम्हकडे येत आहे; तो सौम्य आहे म्हणून तो गाढवावर, म्हणजे गाढवीच्या शिंगरावर बसला आहे.

६ तेव्हा शिष्यांनी जाऊन येशूच्या आळेप्रमाणे केले; ७ गाढवी व शिंगलं ही आणून त्यांवर आपलीं वळें घातली व तो वर बसला. ८ तेव्हा लोकसमुदायांतील बहुतेकांनी आपलीं वळें बाटेवर पसरलीं व काहीनीं क्षाळांच्या डळाल्या तोहून बाटेवर पसरिल्या; ९ आणि पुढे चालणारे व मार्गे चालणारे लोक गजर करीत म्हणाले, दाविदाच्या पुत्राला ‘होसाशा’ प्रभूच्या नामाने येणारा धन्यवादित असो, उर्ध्वलोकी ‘होसाशा.’ १० तो यशश्वलेमांत आल्यावर सर्व नगर गजबजून म्हणाले, हा कोण? ११ लोकसमुदाय म्हणाले, गालीलांतील नासरेयाहून आलेला हा येशू संदेशा होय.

तो मंदिराचे शुद्धीकरण करतो

१२ नंतर येशू मंदिरात गेला; मंदिरात जे क्रयविक्रय करीत होते त्या सर्वांस त्याने बाहेर वालवून दिले, सराफांचे चौरंग व कञ्चुतरें विकाणाच्या चैवली पालभ्या केल्या, १३ आणि त्यांस म्हटले, ‘माझ्या घरास प्रार्थनामंदिर म्हणतील,’ असें लिहिले आहे; परंतु तुम्ही तें ‘बुत्तालंची गुहा’ करीत आहां. १४ मग अंधके व लांडे त्याजकडे मंदिरात आले, त्यांस त्याने वरें केले. १५ तेव्हा त्याने केलेले चमत्कार व दाविदाच्या पुत्राला ‘होसाशा’ असें मंदिरात गजर करणारी मुळे ही पाहून मुख्य शाजक व शाळी रागावले, १६ व त्याला म्हणाले ही काय म्हणतात हें तुम्ही ऐकां काय! येशूने त्यांस म्हटले, हो; ‘बाळके व तान्ही मुळे यांच्या

मुखांल दू सुति कृषी करविली । आहे, हें तुमच्या वाच-
प्यांत कठी आले नाही काय ? १७ नंतर तो त्यांस शोहन
नगराम्बाहेर वेळानीस मेला, व सेवे करतीस राहिला.

निष्कळ अंजिराचे शाढ

१८ अग सकाळी तो परत नगरास येत असतां त्याला
भूक लागल्ये, १९ आणि वाटेकर अंजिराचे एड शाढ
पाहून तो त्याकडे गेला; पण पानांच्यून त्याकर त्याला
काही मिळाले नाही; मग त्यांने त्यांस मृदुले, वाणुहूं तुला
फळ कठी न घेवे, आणि तें अंजिराचे शाढ लागलेच
शस्त्र गेले. २० हें पाहून किंजीनी आवश्यक करत झटले,
अंजिराचे शाढ लागलेच करते वाळून गेले ? २१ येथें त्यांस
उत्तर दिले, यी तुम्हांस क्वाचीत संगती, तुम्हांस विशास
असला व तुम्ही संकल्प न घरिला, तर अंजिराच्या
शाढाला केलायामार्ये तुम्ही करत, इसकेव नाही, तर या
डोंगरालाहि दू उपदन समुद्रांत टाकिला जा, असे जर
हणाल तर तें घेऊ. २२ तुम्ही विशास घस्त ग्राहिणीत
जें काही मागाल तें सर्व तुम्हांस मिळेल.

येशूद्या अधिकाराविषयीचा प्रश्न

२३ नंतर तो मंदिरांत जाऊन विश्वन देत असतो
मुख्य याजक व लोकांचे बडील जन त्याच्याजकळ येऊन
मृदुले, तुम्ही कोणत्या अधिकारार्थे हें करतां, व तुम्हांला हा
अधिकार कोणी दिला ? २४ येथें त्यांस उत्तर दिले,
मीहि तुम्हांस एक गोष्ट विचारितों ती मला सांगाल तर
कोणत्या अधिकारार्थे भी हें करितो, तें मीहि तुम्हांस
संगेन. २५ योहानाचा बासिस्या कोटून होता ?
त्यांगीला किंवा मनुष्यांतुल ? तेव्हा तेव्हा आपासात
विचार करून लागले की त्वांतुल असे म्हणावे तर हा
आपल्याचा मृदुल, मग तुम्ही त्याजकर कां विशास ठेविला
नाही ? २६ थरै, मनुष्यांतुल असे म्हणावे तर आपल्याचा
लोकांनी भीती वाटते, कारण सर्व लोक योहानाल संलेखा
मायितात. २७ तेव्हा त्यांनी येशूल उत्तर दिले, आपास
ठाक नाही. तो त्यांस घणाला, तर कोणत्या अधिकारार्थे
हें करितो हें मीहि तुम्हांस संगत नाही.

दोन पुत्रांचा दृष्टांत

२८ तुम्हांस काय वाटते ते सांगा वरै ? एका

अनुष्याला दोन पुत्र होवे; तो पहिल्याकडे जाऊन म्हणाल,
मुल, आज द्राक्षमल्यांत जाऊन काय कर; २९ त्यांने उत्तर
दिले, मी नाही जात; तरी काही वेळांने त्याला पत्तावा
होऊन तो गेला. ३० मग दुसऱ्याकडे जाऊन त्यांने तसेच
मृदुले; त्यांने उत्तर दिले, जातो महाराज; पण गेल नाही.
३१ या दोषांतुल कोणी बापाच्या इच्छेप्रमाणे केले ? ते
म्हणाले, पहिल्यांने. येथें त्यांस मृदुले, मी तुम्हांस
खचील सांगतीं की जकातदार व कसविली तुमच्यापुढे
देवाच्या राज्यांत जातात. ३२ कारण योहान घर्यांगांने
तुम्हांस द्वारा, आणि तुम्ही त्याचा विशास घरिला; तर
हें पाहून तुम्ही त्याचा विशास घरावा वसा मागूनहि
पश्चात्ताप केल्य नाही.

द्राक्षमल्याचा दृष्टांत

३३ आणखी एक दाखला ऐकून घ्या; कोणीएक
गुरुत्व होता, ‘त्यांने द्राक्षमल्याचा विशास, त्यामोरते कुण्ठण
घाटलें, त्यामध्ये द्राक्षारासांती कुंड खालिले व माळ
वाचिला ;’ आणि तो माळ्यास सोपून देलून आपण परदेशी
गेला. ३४ नंतर फळेंचा हंगाम आल्यावर त्यांने आपले
उत्पन्न घेण्याकरितां आपल्या दासांस घस्त कोणाला ठोक
दिला, कोणाला जिवे मारिले, व कोणाला दमडमार केला.
३५ तेव्हा माळ्यांनी त्याच्या दासांस घस्त कोणाला ठोक
दिला, कोणाला जिवे मारिले, व कोणाला दमडमार केला.
३६ त्यांने फिझन पहिल्यापेक्षा अधिक असे दुसरे दास
घाटविले; त्यांच्याचीहि ते तसेच वाचले. ३७ शेवटी, ते
आपल्या पुत्राचा मान राखतील असे मृणन त्यांने आपल्या
पुत्रास त्याजकडे पाठविले; ३८ परंतु माली पुत्राला पाहून
आपासांत म्हणाले, हा वारीस आहे; चल आपण याला
जिवे मारू, व याचें बतन घेऊ. ३९ तेव्हा त्यांनी त्याला
घस्त द्राक्षमल्याचा होर काहून जिवे मारिले. ४० तर मग
द्राक्षमल्याचा घनी येईल तेव्हा तो त्या माळ्यांचे काय
करील ? ४१ ते त्याला मृदुले, तो त्या दुष्टांचे हालहाल
कहून त्याचा नाश करील, आणि जे माली हंगामी त्याला
उत्तर देतील अशा दुसऱ्याकडे तो द्राक्षमल्या सोपून देईल.
४२ येशू त्यांस मृदुले,

जो धोंडा बोकणाऱ्यांनी नापसंत केला,

५३ लोक कोभिष्ठल शास्त्र;

५४ पशुपति लग्न शार्दूल,

आणि हे आमच्या दृष्टीने आर्थर्यकारक कृत्य आहे, असे शास्त्रांत तुमच्या बाबाण्यांत कठी आले नाही काय? ५५ यास्तव मी तुम्हांस सांगतों की देवाचे राज्य तुम्हां-पासून काहुन घेतले जाईल; व जी प्रजा त्याचे उत्तम देवेश तिला तें दिले जाईल. ५६ जो शा-धोषाचार पडेल त्याचा उराडा होईल, परंतु ज्या कोणाकर हा पडेल, त्याचा हा भुगाभुग करून टाकील. ५७ मुख्य याजक व परुषी त्याचे दाखले ऐकून, हा आम्हांचिषयी बोलत आहे, असे समजले. ५८ ते त्याला धरावयास पाहत होते, परंतु त्याना लोक-समुदायांची अीति वाटली; कारण ते त्याला संदेश मानीत होते.

लग्नाच्या भेजवानीचा इष्टांत

१ येशु पुनः त्यास दाखले देऊन बैलूं लागला:

२२ २ स्वर्गाचे राज्य कोणाएका राजासारितें आहेत;

त्यानें आपल्या पुत्राच्या लम्बाची भेजवानी केली; ३ आणि लग्नाच्या भेजवानीस ज्यांत आमंत्रण दिले होते त्यास बोलावण्याकरितां त्यानें आपले दास पाठविले, परंतु ते येईनात. ४ पुनः त्याने दुसरे दास पाठविले, व त्यास मट्टले की आमंत्रितांस असे सांगा, पाहा, मी जेवण तयार केले आहे, आपले बैल व पुष्ट पंशु कापिले आहेत, सर्व सिद्ध आहे, लग्नाच्या भेजवानीस जला. ५ तरी हे कठीं मनावर न घेता ते कोणी आपल्या शेताला, कोणी आपल्या व्यापाराला गेले; ६ आणि वरकडांनी त्याच्या दासांस धरून गांगिले व जिवे मारिले. ७ तेव्हां राजाला राग आल; आणि त्याने आपली सैन्ये पाठवून त्या धात-क्यांचा नाश केला, व त्यांनें नगर जाळून टाकिले. ८ मग तो आपल्या दासांस महणाला, लम्बाची तयारी आहे खरी, परंतु आमंत्रित योग्य नव्हते, ९ महून तुम्ही चवाक्यांवर जाऊन जितके तुम्हांस आढळील तितक्यांस लग्नाच्या भेजवानीस बोलावा. १० मग त्या दासांनी रस्त्यावर जाऊन बरेवाईट जितके त्यास मिळाले-त्या सर्वांस एकत्र केले; आणि लग्नाच्या जेवणाच्यांची भरती झाली. ११ राजा जेवणाच्यांना पाहावयास आंत आवा, तेव्हा लग्नाचा

प्रेशांक न धातलेला असा एक मनुष्यभास्याच्या उदीप पडला. १२ त्याला तो महाणात्मा, भित्रा, तौरात्माचा भेषण धातल्यांचून येथे कां आलास? त्याने जाही उस्तु तेले नाही. १३ मग राजाने चाकरांसे सांगितले, माझिहातीली वांधून याला बाहेरील अंधारांत ढाका, तेथेहीकूणे त्यांसु लाणे चालेल. १४ बोलावलेले बङ्गुता आहेत, पण निराळे लेले भोडके आहेत.

कर देप्याविषयीचा प्रश्न

१५ नंतर पश्यांनी जाऊन त्याला बोलण्यामध्ये पाशांत करते. पाडावे जासंबंधाने मसलत केली. १६ त्यांनी आपल्या शिव्यास हेतोकांसह त्याजकडे पाठवून मट्टले, गुरुजी, आम्हांस डाऊक आहे की आपण खेरे आहां, देवाचा मार्ग स्वरेषणाने सांगतो, व कोणाची भीड घरीत नाही; कारण आपण तोड पाहून बोलत नाही. १७ आपलां करते वाटांसे हे आम्हास सांगा, कैसराला कर देये हे योग्य आहे, किंवा नाही? १८ येशु त्यांचे दुष्प्रण ओलेवून महाणाला, अहो दोग्यांनी, माली परीक्षा कं पाहतां? १९ कराऱ्ये नाणे मला दाखवा; तेव्हां त्यांनी त्याच्याजवळ एक पावली आणिली. २० त्याने त्यास मट्टले, हा मुखवटा व हा लेख कोणाचा? २१ ते म्हणाले, कैसराचा; त्याने त्यास मट्टले, तर मग कैसराचे तें कैसराला, आणि देवाचे तें देवाला भस्त या. २२ हे ऐकून त्यांना आर्थर्य वाटले, व ते त्याला सोहून गेले.

पुनरुत्थानाचिषयीचा प्रश्न

२३ त्याच दिवशी, पुनरुत्थान होत नाही, असे म्हणण्याचा सदूक्यांनी त्याच्याकडे येऊन त्याला विचारिले, २४ गुरुजी, भेषाने सांगितले आहे की ‘जर कोणीएक संतान नसती मेला तर त्याच्या भावानें त्याच्या लीबोरर विवाह करून आपल्या भावाचा वंश चालवावा.’ २५ आम्हांच्यें सात भाऊ होते; त्यांतला पहिला लम करून मेला आणि त्याला संताति नसल्यामुळे त्याची बायको त्याच्या भावाची झाली. २६ याप्रमाणे दुसरा, तिसरा, असे सातहि जण लम करून मेले, २७ आणि सर्वांमागून ती झीं भेली. २८ तर पुनरुत्थानसमयीं ती त्या सात जणांतून कोणाची बायको होईल? करण ती त्या सर्वांची झाली होती.

२४ येत्वं स्वास उत्तर दिलें : तुम्हास शास्त्र व देवतावे सामर्थ्य न कल्पयासुक्ते तुम्ही अमां पडलां आहां ३० कारण पुनरस्थानात ते लग कून घेत नाहीत व कम कून देताहि नाहीत ; तर स्वर्णातील देवदूतोप्रभार्ये असातात ३१ मृताच्या पुनरस्थानातिवयी देवानें तुम्हास सांगितले ते तुमच्या वाच्यांत आले नाही काळ ? ३२ ते थं असे की, 'मी अत्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व शाकोमाचा देव आहे.' देव मृताचा नक्ते, जीवताचा आहे ३३ हे ऐकून अक्षमुदावांस त्याच्या विकाणांचे आवर्य वाढले.

स्वर्णांत मोठ्या आज्ञेविद्यर्थीचा प्रश्न

३४ त्याने सर्वकी यांस कुटिल केंद्र असे ऐकून पहळी एक जमले; ३५ आणि स्वातील एका शाकाचाने त्याची परीक्षा पाहृप्याकरिता, विचारले : ३६ मुहुरी, नियम-शास्त्रातील क्षेणीती आज्ञा मोठी आहे ? ३७ तो त्याचा महात्म, 'ते आपला देव परमेश्वर याजवर पूर्ण अंतरकृत्याने, पूर्ण जिवाने व पूर्ण मनाने प्रीति कर,' ३८ हीच मौठी व पहिली आज्ञा आहे. ३९ हिंस्यासारखी मुहुरी एक ही आहे की 'ते आपल्या शेजाच्यावर आपलासारखी प्रीति कर.' ४० या दोन आज्ञावर सर्व नियमसामाज व संदिग्धाचा ही अवलंबून आहेत.

महीहाविद्यर्थीचा प्रश्न

४१ पहळी एकत्र जमले असतां येत्वाने त्यास विचारिले : ४२ लित्सातिवयी तुम्हास काय वाढते ? तो कोजाचा मुत्र आहे ? ते त्याचा महात्म, दायिदन्ता. ४३ त्याने त्यास महात्म, तर मग दायिदनांने आत्माच्या प्रेरणेने त्याचा प्रश्न असे कंते महात्म ? तो महात्म, ४४ परमेश्वराने माझ्या प्रभूला सांगितले,

मी तुम्हा कर्तृस तुम्हा पायांखाली थालीपर्वत तं माझ्या उज्जीवडे वैस.

४५ दावीद जर त्याचा प्रभु महात्म तर तो त्याचा पुत्र कसा होईल ? ४६ तेव्हां कोणाला त्यास उत्तर देतां येईना; आणि त्या दिवसांपूर्व त्याचा आक्षवी क्षेणी विचाराचास कोणीहि जवल नाही.

शास्त्री व पहळी यांचा येत्वा आज्ञारपणे-विचार

२३ करतो

१. तेव्हां येत्वा ओळमुळगांस व आपल्या

विष्वांस महात्म, २ शास्त्री व पहळी हे मोशाच्या आसानावर, बसले आहेत; ३ यास्तव ते जे कांही तुम्हास सांगतील ते अववेच आजरा व पाया, परंतु त्याच्या करण्याप्रभार्ये कर्तृ नका; कारण ते सांगतात पण करीत नाहीत. ४ जड आणि पाहावाचास कठीण अशी ओळमी ओळून ते लोकांच्या खांधांवर देतात, परंतु ती सारप्यास ते स्वतः बोटाहि लालावाच्ये नाहीत; ५ आणि आपलीं सर्व कामे लोकांनी पाहावी महानून ते ती करितात, आपलीं मंत्रपत्रे रुद्ध करितात, व आपले गोडे मोठे करितात; ६ जेवणावळीतील श्रेष्ठ स्थाने, सभास्थानातील श्रेष्ठ आसने, ७ बाजारांत नमस्कार घेणे व लोकांकून तुम्ही असे महानून घेणे ही त्यांस आवडतात. ८ तुम्ही तर आपलांस गुरुजी असे महानून घेऊन काम; कारण तुमचा गुरु एक आहे, व तुम्ही सर्व भाऊभाऊ आहा. ९ पृष्ठीवरील कोणाला ताप महांन नका, कारण तुमचा त्यामी एक, तो खिस्त आहे. १० तरेच आपणांस स्वामी असे महानून घेऊन नक्का, कास्त्र तुमचा त्यामी एक, तो खिस्त आहे. ११ तुम्हां-यांचे जो मेड त्यांनें तुमचा सेवक व्हावें. १२ जो कोणी आपणाला उंच करील तो नीच केल्य जाईल, आणि जो कोणी आपणाला नीच करील तो उंच केला जाईल.

१३ अहो शाळवांगो व पहळ्यांगो, अहो ढोऱ्यांगो, तुम्हांस विकार असो ! कारण लोकांनी आंत जाळं नवे महानून तुम्ही स्वर्णाची राजव बंद करितो; तुम्ही स्वतः आंत जात नाही व आंत जालाच्यांसहि जाळं देत नाही. [१४ अहो शाळवांगो व पहळ्यांगो, अहो ढोऱ्यांगो, तुम्हांस विकार असो ! कारण तुम्ही एक विष्य मिळवाचया-साठी समुद्र व भूमि पायांखाली काळिला आणि तो मिळवला महाजे तुम्ही त्याचा आपणांहून दुष्पट असा नरकपुत्र करितां.] १५ अहो शाळवांगो व पहळ्यांगो, अहो ढोऱ्यांगो, तुम्हांस विकार असो ! कारण तुम्ही एक विष्य मिळवाचया-साठी समुद्र व भूमि पायांखाली काळिला आणि तो मिळवला महाजे तुम्ही त्याचा आपणांहून दुष्पट असा नरकपुत्र करितां.

१६ अहो अंबल्या वाटाळ्यांगो, तुम्हांस विकार असो ! कारण तुम्ही महात्मा, कोणी मंदिराची जपव देतली तर त्यांत कांही नाही, परंतु कोणी मंदिराच्या सोन्नाची जपव

वेत्तलके लिए तो शक्ती आहे; १५ अहो मूर्ख व अंडाळे लोकांने, यांमधे कोणते, ते सोने विवा ज्ञानाच्या गेलाने ते लोकांनी अपेक्षा लोके ते कंदित? १६ तुम्ही महसूलां, कोणी केंद्रीयीशासनाचे लोक तर त्यांत कोंही नही, परंतु कोणी विषयाची अर्पणाची शपथ घेतली तर तो कऱ्णी आहेही इतु विषयाची अंदलगांनो, मोठे कोणते, अर्पण किंवा अर्पण पवित्र करावाही विदी? २० यास्तव जो कोणी वेदाची शपथ घेला तो तिची व तिच्यावर जो कऱ्णी आहे त्याची शपथ घेतो; २१ आणि जो मंदिराची शपथ घेतो तो स्थाची व स्थान राहणाच्याची शपथ घेतो; २२ आणि जो स्वर्गाची शपथ घेतो तो देवाच्या राजसनाची व स्थावर बसणाच्याची शपथ घेतो.

२३ अहो शाळ्यांनो व परस्यांनो, अहो ढोऱ्यांनो, तुम्हांस विकार असो! कारण पुढिना, शेप अजिरे धनक दशांचा तुम्ही देतां, आणि नियमसाळांतील मुख्य गोष्टी, महसूल न्याय, दया व विश्वास हा तुम्ही सीखिल्या आहेत; हा करवाच्या होत्या, तरी त्या सोडावेळांचा पाहिजे होत्या असे नाही. २४ अहो अंदलगांवाटाळ्यांनो, तुम्ही मुरकूट गाळन काढितां व उंट गिळून टाकितां.

२५ अहो शाळ्यांनो व परस्यांनो, अहो ढोऱ्यांनो, तुम्हांस विकार असो! तुम्ही टाटवाटी आहेसून साफ करितां, पर्यंती आंतून जुळुन व असंयम यांनी भरली आहेत. २६ अरे अंदलग्या परद्या, पहिल्याने वाटी आंतून साफ कर, म्हणजे ती बाहेरुनहि साफ होईल.

२७ अहो शाळ्यांनो व परस्यांनो, अहो ढोऱ्यांनो, तुम्हांस विकार असो! कारण तुम्ही चुना लावलेल्या कबरांसारिले आहा, त्या बाहेरुन छुंदर दिसतात, परंतु आंत मेलेल्याच्या हाडांनी व सर्व प्रकारच्या मलांने भरलेल्या आहेत; २८ तसें तुम्ही बाहेरु लोकांस धार्मिक दिसतां, परंतु आंत ढोगाने व अधर्मांने भरलेले आहां.

२९ अहो शाळ्यांनो व परस्यांनो, अहो ढोऱ्यांनो, तुम्हांस विकार असो! कारण तुम्ही संदेशांच्या कबरा चांधितां व धार्मिक लोकांचा थडी ईर्गारितां; ३० आणि म्हणतो, आम्ही आपल्या वडिलांच्या दिवसांत असतो तर संदेशांचा रक्कपात करायांत त्यांचे भागीदार झालो नसतो.

३१ यावरुन तुम्ही संदेशांचा घात कणा मांडे तुम्ही आम्ही अशी तुम्ही स्वतःच साक्ष देतो; ३२ यास्तव तुम्ही आपल्या वडिलांचे भाष मरा. ३३ अहो सापांनो, संदेशांचा विलंबानो, नरकरुंद कसा चुकाल? ३४ चाळा, मी तुम्हां कडे संवेदे, ज्ञानी व शास्त्री योंत प्राठवितो; तुम्ही सासांचे वित्तेकांस जिवे माराल व वधसंभाववर स्किंचील आम्हा वित्तेकांस आपल्या संभास्थानांमध्ये फटके माराल, व आम्हा रेतवरी त्याचा पाठलाग कराल; ३५ यासाठी की प्रार्थित इबेल अच्या रकापासून, वैदी व पवित्रत्वाचा योग्यांमध्ये ज्ञाला तुम्ही जिवे मारिले तो बरस्याचा तुक्रे जखन्या याच्या रकापार्थंत, जो सर्व धार्मिक लोकांचे रुक्म पृथ्वीवर पाडपांत आले तें तुम्हांवर यावे. ३६ मी तुम्हांस संचीत सांगतो, हे सर्व या पिढीवर येईल.

यद्यालेमाच्या भवितव्याबाबत येशूने बाढलेले दुःखोद्वार

३७ येश्वरेमा, यशस्विमा, संदेशांचा घात करणाच्या, व तुमकडे पाठविलेल्यांस दगडमार करणाच्या! जरी कौंचवडी आपली पिले पसलोंसारी एकवटते त्या प्रकारे तुम्हा मुलांचाळांना एकवटावाची कितीदी आम्ही इच्छा होती, पण तुम्ही इच्छा नव्हती! ३८ पाहा, ‘तुम्हांचे घर तुम्हांलाच ओसाड सोडिले आहे.’ ३९ मी तुम्हांस सांगतो की आतोपासून ‘प्रभुच्या नामाने येणारा तो धन्यवादित,’ असे म्हणाल तोष्यंत भी तुमच्या हटीस पडणारच नाही.

मंदिराची धृष्टधारण व युगाची समाप्ति यांविषयीच्या येशूचे भविष्य

१ मग येशू मंदिरांतून बाहेर निघून चालला २४ असतां त्याचे विषय त्याला मंदिराच्या इमारती दाखवावयास जवळ आले. २ तेव्हा येशू त्यास म्हणाला, हे सर्व तुम्ही पाहातां ना? मी तुम्हांस संचीत सांगतो, पाडला जाणार नाही असा दगडावर दगड येणे राहणार नाही.

३ तो जैतूनाच्या डोंगरावर बसला असतां शिष्य त्याकडे एकटे येऊन म्हणाले, या गोष्टी केव्हा होतील आणि आपल्या येण्यांचे व या युगाच्या समाप्तीचे चिन्ह क्या, हे आम्हांस सांगा. ४ येशूने त्यांस उत्तर दिले, तुम्हांस

कोणी परवर्ष नये महणून जया. ५ कारण पुष्कळ जण माझान नमानें येवल मी लिस्त आहे असे महणतील व बहुतांस फक्तवितील. ६ तुम्ही श्रद्धागाविष्णवी ऐकाल व लढायाच्या अलग्ना ऐकाल, तेव्हां संभाळा; चाचरू नका, कारण 'असे होईचे अवश्य आहे' परंतु देवढायांत सेवट होत काही. ७ कारण 'साहूवर राधू व राज्यावर राज्य उठेल' आणि जागेजागी दुखाळ व भूमिकंप होतील; ८ पण सर्व वेद-नव्याचा प्रारंभ होय. ९ तेव्हां तुमचे हाल करण्याकरिता ते तुम्हांस धस्त देतील व तुम्हांस जिचे मारितील; आणि माझ्या नक्षासुले सर्व राष्ट्रे तुमचा देव करितील. १० त्या वेळी 'बहुत अडवल्यातील' व एकमेहांस धस्त देतील, व एकमेहांचा द्वेष करितील; ११ पुष्कळे स्कोटे संदेश होतील व बहुतांस फसवितील; १२ आणि अधर्म वाढल्यासुले पुष्कळांची श्रीति यंडावेल; १३ परंतु देवउपर्यंत जो टिकेल तोच तरेल. १४ सर्व राश्ट्रांस स्वस्त्र ब्याही महणून राज्याची ही खुवारा सर्व जगांत गाजवितील; तेव्हां सेवट होईल.

१५. स्वातीएळ संदेशयाच्या द्वारे 'सांगितलेल्या' 'ओझ-डीचा अमंगळ पदार्थ पवित्रसाधारां' उभा असलेला तुम्ही पाहाल, (वाचणाऱ्याने हें ज्ञानात आणावे,) १६ तेव्हां जे यदूरीयांत असतील त्यांनी डोंगरांकडे पक्कू जावे; १७ जो वाच्यावर असेल त्यांने आपल्या घरातील कांही बाहेर काढण्याकरिता खाली उतारू नये; १८ आणि जो शेतात असेल त्यांने आपले वस्त्र नेष्याकरिता माथारै येऊ नये. १९. त्या दिवसांत गोदर व स्तन पाजण्याच्या लिंगा अस-तील त्यांचे दुःख फारन होणार! २० तुमचे पलायन हिंवाळ्यांत किंवा शजावाच दिवशी हो' नये महणून प्रथिता करा. २१ कारण 'जगाच्या प्रारंभापासून आजपर्यंत आले नाही व येणारहि नाही, असे मोडे लैकृट' त्या काळी येईल; २२ आणि ते दिवस थोडे केले नसते तर कोणाहि मनुष्याचा निभाव लागल्या नसता; महणून निवडलेल्यांसाठी ते थोडे केले जातील. २३ त्या वेळेस कोणी तुम्हांस म्होशी, पाहा, लिस्त येण्ये आहे किंवा तेण्ये आहे, तर खारै मानून नका. २४ कारण खोटे लिस्त व 'स्कोटे संदेशे' होतील व अशी मोठी 'विन्हे' व अदुर्दो दाखवितील' कीं सापेल तर

निवडलेल्यांस देखील फक्तवितील. २५ पाहा, मी हैं अगो-दरच तुम्हांस सांगून ठेविले आहे. २६ यास्तव कोणी तुम्हांस महणतील, पाहा, तो अरप्पांत आहे, तर तिकोंडे जांक नका; तुम्हांस महणतील, पाहा, तो असौत्तम्या सोल्यात आहे, तर खरे मानून नका. २७ कारण जशी वीज पूर्वेकून निघून वक्षिमेपर्यंत चमकते तसेच मनुष्याच्या पुत्रांचे येणे होईल. २८ जेण्ये प्रेत असेल तेण्ये गोंध जमतील.

२९ त्या दिवसांतील संकटामागून लागलेले 'सूर्य अंघकरमय होईल, चंद्र प्रकाश देणार नाही, तारे आकाशांतून पतल वावतील, व आकाशाचीं बळे डब्मलील.'

३० तेव्हां मनुष्याच्या पुत्रांचे चिन्ह आकाशांत दिसेल, मग 'पृथ्वीवरल्या सर्व जातीचे लोक शोक करितील,' ते 'मनुष्याच्या पुत्राला आकाशाच्या मेशांवर आहू होऊन' पराक्रमाने व मेष्या वैभवाने येतांना' पाहील. ३१ 'कर-प्याच्या महानार्थवरोबर' तो आपल्या दूतांस पाठील, आणि 'ते आकाशाच्या एका सीमेपासून उसन्या सीमेपर्यंत' त्याच्या निवडलेल्यांस 'चाही दिशाकून जगा करितील.'

जागृतीची आवश्यकता

३२ अंजिराच्या शाढावरून दाखला घ्या; त्याची डहाळी कोमल होऊन पाने मुळे लागली म्हणजे उन्हाळा जवळ आला असे तुम्ही समजातां; ३३ तसेच या सर्व गोष्टी पाहाल तेव्हां तो जवळ दारांजीक आहे, असे समजा. ३४ मी तुम्हांस खचीत सांगतों, हें सर्व पूर्ण होईपर्यंत ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ३५ आकाश व पृथ्वी हीं नाहीतशी होतील, परंतु माझी वचने नाहीतशी होणारच नाहीत. ३६ त्या दिवसांतील दिव्यदूतांस नाही, पुत्रालाहि नाही; पित्याला मात्र ठाऊक आहे. ३७ नोहाच्या दिवसांतत्या-प्रमाणे मनुष्याच्या पुत्रांचे येणे होईल. ३८ तेव्हां जसे जलप्रलयाच्या पूर्वीच्या दिवसांत 'नोहा नौकेत जाईपर्यंत' लोक खालपीत होते, लग्न कल्प घेत होते, लग्न कल्प देत होते, ३९ आणि जलप्रलय येऊन सर्वांस वाहवून नैईपर्यंत त्यांस समजले नाही; तसेच मनुष्याच्या पुत्रांचे येणे होईल; ४० त्या वेळेस शेतात असलेल्या दोषांतून एक घेतल्या जाईल, व एक ठेविला जाईल. ४१ जात्यावर

दक्षित बस्तेल्या दोषींतु एक घेतली जाईल व एक ठेविली जाईल, ४२ यास्तव जागृत राहा; कारण कोणत्या दिक्षिती तुमचा प्रभु येईल हें तुम्हांस अळक नाही. ४३ आणखी हें समजा कीं अमुक प्रहरी चोर येईल हें घर-बघ्याला कळले असतें तर तो जागा राहिला असता, आणि त्याने आपलेवर फोडू दिले नसते. ४४ यास्तव तुम्हीहि सिद्ध राहा, कारण तुम्हांस वाटत नाही अशा घटकेस मनुष्याचा शुक्र येईल.

विश्वासू व दुष्ट दास यांचा दृष्टांत

४५ आपल्या परिवाराला यावाकाळी खावयाला देप्यास उज्जाल घन्याने त्यांवर नेमिले असे विश्वासू व तुम्हांस दास कोण? ४६ धनी येईल सेव्हां जो दास तसें करतांना त्याच्या हृषीस पेडल, ती घन्य. ४७ भी तुम्हांस खचीत सांगतों की त्याला तो आपल्या सर्वस्वावर नेमील; ४८ परंतु आपला धनी येप्यास विस्तृत लागेल असे आपल्या मनांत म्हणून एकादा दुष्ट दास ४९ आपल्या सोबतीच्या दासांस मारू लागेल व शिंगलेल्यावरोवर खाईलपैरिल, ५० तर तो बाट पाहत नाही अशा दिक्षिती व त्याला माहीत नाही अशा घटकेस त्या दासाचा धनी येऊन, ५१ त्याला कापून काढील व ढोम्याना यावयाचा वांटा त्याच्या पदरी बांधील; तेथें रुठणे व दांतसाणे चालेल.

दहा कुमारीचा दृष्टांत

१ तेव्हां स्वर्गाचे राज्य दहा कुमारीसारखे

२५ होईल: त्या आपले दिवे घेऊन वराला सामोन्या जाण्यास निवाल्या. २ त्यात पांच मूर्ख होत्या व पांच शहाय्या होत्या. ३ मूर्ख कुमारीनी आपले दिवे घेतले पण आपणांवरोवर तेल घेतले नाही; ४ शहाय्यांनी आपले दिवे घेतले व भांड्यांत तेलहि घेतले. ५ मग वराला विलंब लागल्यामुळे सर्वांस डुल्याचा आल्या व स्रोप लागली. ६ तेव्हां मध्यात्री असी हाक झाली की पाहा, वर आला आहे, त्याला सामोन्या चला. ७ मग त्या सर्व कुमारी उटून आपले दिवे नीट करू लागल्या; ८ तेव्हा मूर्खांनी शहाय्यांस म्हटले, तुम्ही आम्हांस आपल्या तेलांदून काही रा, कारण आमचे दिवे जाळू लागले आहेत; ९ पण शहाय्यांनी

उत्तर दिले की कदमित आऱ्हांस क तुम्हांस पुरणार नाही, तुम्ही विकणांचांच्या येथे जाऊन आपणांकरिता विकल घावे, हें वरे. १० त्या विकल घ्यावयास गेल्या हत्याक्षांत वर आला; तेव्हां ज्या सिद्ध होत्या त्या त्याच्यावरोवर लमास आंत गेल्या, आणि दार बंद झाले. ११ नंतर त्या दुसऱ्याहि कुमारी येऊन म्हणाल्या, प्रभुजी, प्रमुजी, आम्हांका दार उघडा. १२ त्यांने उत्तर दिले, भी तुम्हांस खचीत सांगतों, भी तुम्हांस ओळखीत नाही. १३ यास्तव तुम्ही जागृत राहा, कारण तुम्हांस तो दिवस किंवा ती कटका अळक नाही.

शिवयाचा दृष्टांत

१४ कारण उज्जाप्रमाणे परदेशी जाणाच्या एका मनुष्यांने आपल्या दासांस बोलावून त्यांस आपली मालमता सोपून दिली, त्याप्रमाणे हें आहे. १५ एकाला त्यांने पांच हजार रुपये, एकाला दोन हजार व एकाला एक हजार असे ज्याच्या त्याच्या योग्यतेप्रमाणे दिले; आणि तो प्रवासास गेला. १६ ज्याला पांच हजार मिळाले होते त्यांने लगलेंच जाऊन त्यांवर व्यापार केला व आणखी पांच हजार मिळविले. १७ तसेच ज्याला दोन हजार मिळाले होते त्यांनेहि आणखी हजार मिळविले; १८ परंतु ज्याला एक हजार मिळाले होते त्यांने जाऊन भूमि खणिली, व तीत आपल्या घन्याचा पैकी उपविलो. १९ मग बहुत कोळवंतर त्या दासांचा धनी आला, व त्याचा हिशेब घेऊ लागला. २० तेव्हां ज्याला पांच हजार मिळाले होते तो आणखी पांच हजार आणून म्हणाला, महाराज, आपण मला पांच हजार रुपये सोपून दिले होते, पाहा, त्यांवर मी आणखी पांच हजार मिळविले आहेत. २१ त्याला त्याच्या घन्यांने म्हटलें: शावास, भल्या व विश्वासू दासा, तू योडक्याविषयी विश्वासू शालास, मी तुम्ही पुळक्कांवर नेमक्कू कूरीन; आपल्या घन्यांचे सुख मोराव-यास ये. २२ नंतर ज्याला दोन हजार मिळाले होते तोहि येऊन म्हणाला, महाराज, आपण मला दोन हजार रुपये सोपून दिले होते; पाहा, त्यांवर मी आणखी दोन हजार मिळविले आहेत. २३ त्याला त्याच्या घन्यांने म्हटले, शावास, भल्या व विश्वासू दासा, तू योडक्याविषयी विश्वासू

सालास; मी तुझी पुष्कलवर नेमारूक करीन; आपल्या धन्याचे सुख भोगावयास ये. २४ मग ज्याला एक हजार मिळवले होते तोहि येऊन महणाला, महाराज, आपण कठोर मनुष्य आहां; जेथे आपण पेरिले नाही तेथें कापणी करितां; व जेथे पसरिले नाहीं तेशून जमा करितां, असे मला आपणाविषयी कढले; २५ महणून मी खिजून आपले हजार शये भूमीत लपकून तेविले होते; पाहा, वे तुमचे तुम्हास सिलाले आहेत. २६ तेव्हां त्याच्या धन्याचे त्याला अल्ल दिले, अरे दुष्ट व आलशी दासा, जेवें मी पेरिले नाहीं तेथें कापितां, व पसरिले गाही देव्हू गोळ करितां, हैं तुला ठाऊक होते; २७ तर माझे इच्छ सावकारां कडे देवावयाचे असतें, म्हणजे मी आल्याशी शांतें, मला सञ्चाज सिलाले असतें. २८ यास्तव हे हजार शये याजपासून या, आणि ज्याच्याजवळ दहा हजार आहेत त्याला नाही. २९ कारण ज्याच्याजवळ आहे त्याला दिले जाईल व त्याला विपुल होईल; आणि ज्याच्याजवळ नाही त्याच्याजवळ जे असेल तें देवील त्याजपासून घेतले जाईल; ३० आणि हा निष्पत्योगी दासाला बाहीरील अंदारात दाक, तेथें रडेंगे व हांसवाणे चालेल.

न्यायाचा दिवस

३१ येव्हा मनुष्याच्या पुत्र आपल्या फैभवांने 'प्रेरील, न सावजवदेवर सर्व वेवदू' येतील, तेव्हांनी आपल्या फैभवी आजास्तावर वसेल; ३२ त्यांचुठूंडे सर्व राहूं त्रम-विली जातील; आणि असे मेंदामाल शेरडेमासून मैंदरे केवळी करितो तर्से तो त्यास एकलेकामासून वेळाळे कसील. ३३ मेंदारांस तो आपल्या उजव्हीकडे ठेवील व शेरडांस डारीकडे ठेवील. ३४ तेव्हां राज्य आपल्या उजव्हीकड-ल्यांस म्होल, अहो माझ्या पिलाचे आशीर्वादित होय या; जे संज्य जगाच्या स्थापनेपासून तुम्हाकरिता सिद्ध केले तें बतन कराल घ्या. ३५ कारण मी भुकेला होतो तेव्हां तुम्ही मला खाववास दिले, तानेहेला होतो तेव्हां मला व्यावयास दिले, परका होतो तेव्हां कयफा नामक प्रमुख याजकाच्या बाबांत मुख्य याजक व लोकांचे बडील जन जमले; ३६ आणि येशूला कपटाने वस्त्र तिंबे मारावें अशी स्थानी मसलत केली; ३७ परंतु लोकांमध्ये गडबड होऊन नये महात हे सांत नको, असे त्यांनी म्हटले.

देतोल की, प्रमुजी, आंदीं आपणाला केव्हां भुकेले पाहून सावयास दिले? केव्हां तान्हेले पाहून प्यावयास दिले? ३८ आपणाला परके पाहून केव्हां घरात घेतले? उघडे पाहून केव्हां वस्त्र दिले? ३९ आणि आपणाला आजारी अथवा बंदिशाळेत पाहून केव्हां आपणाकडे आम्ही आलो? ४० तेव्हां राजा त्यांस उत्तर देईल, मी तुम्हास स्वचीत सांगतों की ज्या अर्थी तुम्हीं या माझ्या अति कानिष्ठ बंधु-तील एकाला केले त्या अर्थी तें मलाच केले आहे. ४१ मग डावीकडल्यासांसि ही तो म्हणेल, अहो शापग्रस्तहो, सैतान व त्याचे दूत यांसाढीं जो सार्वकालिक अभि सिद्ध केला आहे त्यात माझापुणून ज्ञा. ४२ कल्प मी भुकेला होतो तेव्हां तुम्हीं मला खाववास दिले नाहीं, तानेहेला होतो तेव्हां मला व्यावयास दिले नाहीं; ४३ परका होतों तेव्हां मला वस्त्र दिले नाहीं, आजारी व बंदिशाळेत होतों तेव्हां माझा समाचार घेतल्य नाही. ४४ त्या वेळेस हैहि त्याला उत्तर देतील, प्रमुजी, आंदीं केव्हां आपणाला भुकेले, तान्हेले, परके, उघडे, आजारी किंवा बंदिशाळेत पाहून आपली सेवा केली नाहीं? ४५ तेव्हां तो त्यांस उत्तर देईल, मी तुम्हास खाचीत सांगतों, तुम्हीं ज्या अर्थी या अति कानिष्ठांतील एकालाहि केले नाहीं त्या अर्थी तें मला केले नाही. ४६ 'ते तर सार्वकालिक' दंड भोगावयास जातील; आणि धार्मिक लोक 'सार्वकालिक जीवन भोगावयास' जातील.

यशूला ठार मारण्याचा कट

३७ मग असे जाले की येशूले ही सर्व वचने २८ समाप्त केल्यावर आपल्या विष्वास म्हटले, २९ तुम्हास ठाऊक आहे कीं दोन दिवसांनी बल्हांडज सण वाहे, आणि मनुष्याच्या पुत्राला वधतोभावर स्थिक्य-स्थानकरिता वस्त्र देतील. ३० तेव्हां कयफा नामक प्रमुख याजकाच्या बाबांत मुख्य याजक व लोकांचे बडील जन जमले; ३१ आणि येशूला कपटाने वस्त्र तिंबे मारावें अशी स्थानी मसलत केली; ३२ परंतु लोकांमध्ये गडबड होऊन नये महात हे सांत नको, असे त्यांनी म्हटले.

યેશ્વાની યેથે યેશૂસ કરસ્યાંત આલેલા તૈલામ્બંધા

૬ તેબ્બાં યેશુ બેથાનીત કુદ્રોગી વિમોન યાચ્યા બર્દી અસરાં, ૭ કોણીએક ઝી બહુમોળ સુગંધી તેલાની અલ-બાબુ કુપી બેળન ત્યાજકડે આલી, આણિ તો મોજનાસ અસરાં અસરાં તિંને ત્યાચ્યા મસ્તકાવર તી ઓતિલ્લો. ૮ હે પાહુન સ્પાને શિષ્ય રાગાવન ઝણાલે, હા નાશ કઢાલા કેલા? ૯ હે સુગંધી તેલ વિકૂન પુષ્કલ પૈસે આંદે અસરે વ તે ગરિબાસ દેલો આલે અસરે. ૧૦ યેશ્વાને હેં પાહુન ત્યાંસ ઘટલે, યા જીવા કંન ત્રાસ દેતા? ઇને તર માઝાસાઠી ચાંગળે કૃસ્ય કેલે. ૧૧ ગરીબ નેહ્મી તુમ્હાંજવલ આહેત, પરંતુ મી તુમ્હાંજવલ નેહ્મી આહે અસે નાહીં. ૧૨ ઇને સુગંધી તેલ માઝા શરીરાવર ઓતિલે હેં માઝા ઉત્તર-કાર્યસાઠી કેલે. ૧૩ મી તુમ્હાંસ ખચીત સાંગતોં, સર્વ જગત જેથે જેથે હી સુવાર્તા ગાજવિતીલ તેથે ઇને જે કેલે આહે તેંહિ ઇચ્છા સ્પર્શાયં સાંગતીલ.

યાહુદા વિભાસધાત કરતો

૧૪ તેબ્બાં યાહુદા ઇસ્કર્યોને નાંબાચ્યા બારાંતીલ એકાને મુશ્ય યાજકંદુ જાઊન ઘટલે, ૧૫ મી ત્યાલ ધસ્લન તુમ્હાંસ સ્વાધીન કેલે તર મલા કાસ બાલ? 'ત્યાની ત્યાલ તીસ રૂપે તોલુન દિલે.' ૧૬ તેબ્બાંપાસુન તો ત્યાલ ધસ્લન દેષ્યાની સંધિ પાહું લાગલા.

શેષઘટલે ભોજન

૧૭ નંતર બેશમીર ભાકરીચ્યા સણાચ્યા પહિલ્યા દિવિશી યેશુકે શિષ્ય બેળન ઝણાલે, આપણાકરિતાં વલ્લંડળાચ્યા ભોજનાની તયારી આમ્હીં કોઠેં કરાવી મ્હશ્નન આપલી ઇચ્છા આહે? ૧૮ ત્યાને ઘટલે, નગરાંત અસુક એક ઇસમાકડે જાઊન ત્યાલ સાંગ કી ગુર ઝણાટો, માઝી વેળ જવલ આલી આહે, મી આપલ્યા શિષ્યાંસહિત તુલ્યા યેથે વલ્લંડળ સણ કરિતો. ૧૯ મગ યેશુને સાંગિતન્યાપ્રમાણે શિષ્યાની જાઊન વલ્લંડળાચી તયારી કેલી.

૨૦ સંધ્યાકાલ જાલ્યાવર તો બારા શિષ્યાંસહિત ભોજનાસ બસલા; ૨૧ આણિ તે ભોજન કરીત અસરાં ત્યાને ઘટલે, મી તુમ્હાંસ ખચીત સાંગતોં, તુમ્હાંતીલ એક જણ મલા ધસ્લ દેઈલ. ૨૨ તેબ્બાં તે ફાર વિશ જાલે આણિ પ્રત્યેક જણ ત્યાલ વિચારું લાગલા, પ્રમુજી, મી આહે કાચ

તો? ૨૩ ત્યાને ઉત્તર દિલે કી જાણે મજબરોબર તાંત્ર હાત ધાતલ તોચ મલા ધસ્લ દેઈલ. ૨૪ મનુષ્યાન્ના પુત્રાંશિયી જર્સે લિહિકે આહે તસી તો જાતો ખરા; પરંતુ જો મનુષ્યાંચ્યા પુત્રાલા ધસ્લ દેતો ત્યા મનુષ્યાલા ધિકાર અસો! તો મનુષ્ય જન્મલા જસ્તા તર તેં ત્યાલા બરેં હોતેં. ૨૫ તેબ્બાં ત્યાલ ધસ્લ દેણા યાહુદા યાને વિચારિલે, ગુરુજી, મી આહે કય તો? તો ત્યાલ મદ્દાલા, તૂં મ્હટલેસ તર્સેચ.

૨૬ મગ તે મોજન કરીત અસરાં યેશુને ભાકર બેળન વ આશીર્વાદ દેઊન તી મોહિલી; આણિ શિષ્યાંસ દેલન ઘટલે, ચા, સા, હેં માઝેં શરીર આહે; ૨૭ આણિ ત્યાને પ્યાલ બેઠલ વ ઇશોપકારસમરણ કરુન તો ત્યાંસ દિલા, વ ઘટલે, તુંહી સર્વ યાતીલ વ્યા. ૨૮ હેં માઝેં [નબ્યા] 'કરારાને રક' આહે; હેં પાયાંચી ક્ષમા હોણાસાઠી બહુતાંકરિતાં ઓતિલે જાત આહે. ૨૯ મી તુમ્હાંસ સાંગતોં કી મી આપલ્યા પિત્યાંચ્યા રાજ્યાંત તુમ્હારોબર નવા પર્યિ-પર્યંત એશુન પુંદે દ્રાક્ષિના હા ઉપજ પિણારચ નાહીં.

શિષ્ય આપલ્યાલા સોદ્દુન જાતીલ યાશાબદિ
યેશુંચે ભવિષ્ય

૩૦ નંતર ગીત માઝન તે જૈત્યાંચ્યા ડોંગરાવર નિષ્ઠુન ગેલે.

૩૧ તેબ્બાં યેશુ ત્યાસ મદ્દાલા, તુંહી સર્વ યાચ રાની મજબિશી અદ્ભુતાલ; કારણ અસે લિહિલે આહે કી 'મી મેઠપાકાલ મારીન, આણિ કલ્પાતાલ્યા મેંદાંચી શાણાદાણ હેઈલ'; ૩૨ પરંતુ ઉદ્ભ્યાવર મી તુમ્હાંસપૂર્વી ગાલી-લાંત જાઈન. ૩૩ પેત્રાને ત્યાલ ઉત્તર દિલે કી તુલ-વિષિયી સર્વ અદ્ભુતલે તરી મી કર્યાંહ અદ્ભુતલાર નાહીં. ૩૪ યેશુને ત્યાલ ઘટલે, મી તુલ ખચીત સાંગતોં કી યાચ રાની કોબડા આરવણાપૂર્વી તૂં તીન વેકાં મલા નાકારશીલ. ૩૫ પેત્ર ત્યાલ મદ્દાલા, તુજબરોબર મલા મરાવેં લાગલે તરી મી તુલ નાકારણાર નાહીંચ; સર્વ શિષ્યાનીંહિ તર્સેચ ઘટલે.

બેથદોમાને બાગેંત યેશુ

૩૬ નંતર યેશુ ત્યાંજવાબર ગેબદોમાને યા નાંબાચ્યા ઠિકાણી ખાલા; આણિ શિષ્યાંસ મદ્દાલા, મી થોડા પુંદે જાઊન પ્રાર્બના કરીપર્બત યેથે બસા. ૩૭ મગ ત્યાને પેત્ર વ

जटीचे दोषे पुत्र यांस बरोबर घेतले; आणि ती विज व धति कडी होके तामला. ३८ तेव्हां त्याने त्यांस महटले, 'माझा जीव' मरणप्राप्य, 'आति विज शाळ आहै'; तुम्ही येचे राह व माझ्याचरोबर जागृत असा. ४९ भग तो कांहीते पुढे जाऊन पालथा पढला, आणि त्याने अशी प्रार्थना केली: हे माझ्या बापा, होइल तर हा व्याळा मजबूत टक्कन आलो; तक्कपि माझ्या इच्छेप्रसारे नको तर तुम्हा इच्छेप्रसारे होयो. ५० भग ती शिष्यांकडे आला, आणि ते झोपी गेले आहेत असे पाठ्यून पेत्राला महणाला, काय! घटकामरहि माझ्याचरोबर तुमच्यांने जागवत नाही. ५१ तुम्ही परीक्षेत पहुं नम्ये महणून जागृत राह व आवैना खाला; आल्या उत्सुक आहे खरा, तरी देह अशक्य आहे. ५२ आणखी त्याने तुसन्यांदा जाऊन अशी प्रार्थना केली: हे माझ्या बापा, हे व्याळ्यांचून टक्कन जात मसलें तर तुम्हा इच्छेप्रसारे होयो. ५३ मग त्याने पुन: येऊन ते झोपी गेले आहेत असे पाहिले; काणण त्यांचे डोके झळ काले होते. ५४ नंतर त्यांस सोहून पुन: जाऊन त्याने तिसऱ्यांश सेच झळ घणून प्रार्थना केली; ५५ आणि ते आपल्या शिष्यांकडे येऊन त्यांस महणाला, आता झोप व विसावा घ्या; पाहा, घटका जवळ आसी आहे, आणि मनुष्याचा पुत्र पापी लोकांच्या हाती घरून दिल्य आवत आहे. ५६ उठा, आणग जाल; पाहा; मला घस्त देणारा जवळ आला आहे.

येशूला घटक करण्यासं येते:

५७ तो शोलत आहे इतक्यांत, पाहा, बरातील एक जो घूर्हा तो आला आणि त्याचरोबर मुख्य याजक व लोकांचे घटील याजकलां मोठा समुदाय तरवारी व सोटे येऊन आला. ५८ त्याला घरून देणारा यांने त्यांस अशी खून संगून देविली होतो की मी ज्यानें चुंबन घेईन तोच तो आहे, त्याला घरा. ५९ मग त्यांने लागलेल येशूजवळ येऊन, उरुली, सलाम, असे महणून त्यांनी पुकळ चुंबने घेतली. ६० येशूले त्याला महटले, गव्हाचा, ज्याकरितां आल्यास तें रुक्का. तेव्हां त्यांनी जवळ येऊन येशूराह द्वात टाळून त्याला घरिले. ६१ मग पाहा, येशूरोबर जे होते त्यांकून एक्कने हस्त अंत कूल आपल्यी तरवार उपस्थी व

प्रमुख याजकाच्या दासावर प्रहार कूल त्याला काळे कापूल टाकिला. ६२ तेव्हां येशू त्याला महणाला, तुं आपली तरवार परत यागच्या जांगी घाल, कारण तरवार घरणारे सर्व जण तरवारीने नाश पावतील. ६३ मला आपल्या पित्याजवळ मागता येत नाही, आणि आता तो मला देवदूतांच्या वारा सैन्यापेक्षा अधिक पाठ्यून देणार नाही, असे तुम्ही बाटांते काय? ६४ एंवं, असे आले पाहिजे, हे महणारे शाळलेस कसे पूर्ण व्हावे? ६५ त्या समर्पी येशू लोकसमुदायांस महणाला, जसे लुटास्वर तरवारी व सोटे येऊन जावें तसे तुम्ही मला घरावयास बाहेर आल्या काय? मी प्रतिदिवशी मंदिरांत बसून विश्वाश देत असे, तरी तुम्ही मला घरिले नाही; ६६ पण संदेशांचे देव शूर्ण व्हावे महणून हे सर्व शाळे. इतक्यांत सर्व शिष्य त्याला सोहून पळाले.

मुख्य याजकापुढे येशूची चौकशी

५७ मग येशूला घरण्यांनी त्याला प्रमुख याजक कमळा याच्या घरी शाळी व घटील जमले होते तेव्हे नेहें: ६८ पेत्र तर प्रमुख याजकाच्या वाढापर्यंत दुरून त्याच्या भागेमार्गे चालत गेला, व आंत जाऊन त्याचा शेवट काय होतो हे पाहावयास कामदारांमध्ये बसला. ६९ मुख्य याजक व संपूर्ण न्यायसमा यांनी येशूला जिवे मारावेला हेतुतें त्याजविलळ खोटी साक्ष मिळावी महणून शोध केला; ७० आणि बहुत खोटे साक्षी आले असतांहि ती त्यांस मिळाली नाही. तरी शेवटी दोषे जण येऊन महणाले की ६१ देवाचें मंदिर मोदावयास व तीन दिवसांत तें बांधावयास मी समर्थ आहें, असे त्याने महटले. ६२ तेव्हां प्रमुख याजक उदून त्याला महणाला, तुं काहीच उत्तर देत नाहीस काय? हे तुम्हाविलळ कशी साक्ष देतात? ६३ तथापि येशू उगाच राहिला. यावस्तू प्रमुख याजकांने त्याला महटले, मी तुला जीवंत देवाची शपथ वाळून विचारितों की, देवाचा पुत्र शित तो तुं आहेस की नाहीस हे आम्हास सांग. ६४ येशू त्याला महणाला, तुं महटलेस तसेच. आणखी मी तुम्हीस सांगतो, यापुढे तुम्ही 'मनुष्याच्या पुत्राला सर्वसमर्थीच्या उज्ज्वोळे कृसलेले व आपल्याच्या मेवावर आल्य होऊन वेतांना

પાહાલ.^३ ૬૫ તેન્હાં પ્રમુખ યાજકાને આપણી વિશ્વાસના સ્થાનટે, યાંને દુર્ભાગ્ય કેળે આહે; આમ્હાંસ આખાંડી સ્થાનીદાન કશાસ પાહિજેતે? પાછા, આતો તુમ્હીને દુર્ભાગ્ય રોકલે આહે, ૬૬ તુમ્હાંસ કરેં વાટતે? ત્યાંની ઉત્તર દિલે કી હી મરણદાસ પાત્ર આહે. ૬૭ તેન્હાં તે ત્યાચ્યા તૌડાવર ચુકલે, વ ત્યાંની ત્યાલા બુક્યા મારિન્યા; આણિ કોળી ત્યાલા ચપડાકા મારુલ મ્હટલે, ૬૮ અરે પિસ્તા, આમ્હાંબરોવર અંતર્જીવાનાને બોલ; તુલા કોળી મારિલે?

પેત્ર યેશુચ્ચ ઇન્કાર કરતો

૬૯ ઇકડે પેત્ર વાચ્યાંત બાહેર બસણ હોતા; તેન્હાં એક દાસી ત્યાજકડે યેઝન મ્હણાયી, તુંહિ ગાલીસ્કર યેશુબરોવર હોતાસ. ૭૦ તો સર્વાન્યાસમોર નાકાસુન બોલલા, તું જે મ્હણણયેસ તેં મલા ઠાક્ક નાહીં. ૭૧ મગ તો બાહેર દેવદીવર ગેલ્યાવર દુસરીને ત્યાલા પાહુન તેથેલ્યા લોકાસ મ્હટલે, હાહિ નસોરી યેશુબરોવર હોતા. ૭૨ મુન: તો શાપથ વાહુન નાકારુન બોલલા કી મી ત્યા મળુષ્યાલા ઓળ્ઢ્યીત નાહીં. ૭૩ નંતર કાંઈ બેલાને તેથે ઉમે રાહાણારે લોક જવળ યેઝન પેત્રાલ મ્હણાયે, ચરોલર તુંહિ ત્યાંતલા આહેસ, કારણ તુઝા બોલ્યાવરુન તું કોણ આહેસ હેં દેસુન યેતેં. ૭૪ તેન્હાં તો શાપોચારણ કહુન વ શાપથ વાહુન મ્હણ્ણું લાગળા કી મી ત્યા મળુષ્યાલા ઓળ્ઢ્યીત નાહીં. ઇતકયાંત કોંબડા આરવલા. ૭૫ તેન્હાં કોંબડા આરવણ્ણાયૂરી તીન વેણું તું મલા નાકારસીલ અસે જેં યેશુને પેત્રાલ સાંગિતલે હોતેં તેં ત્યાલા આઠવલે, આણિ તો બાહેર જાંન સોંગા દુઃખાને રડળા.

રોમી સુમેદાર પિલાત યાચ્યાસમોર યેશુ

૧ પ્રાતાકાલ જ્ઞાલ્યાવર સવે મુલ્ય યાજક વ
૨૭ લોકાંચે વડોલ યાંની યેશુલ જિવે મારણ્ણાસાઠી
 લાલાવિરુદ્ધ મસલલત કેલી; ૨ આણિ ત્યાંની ત્યાલા
 બાધુન નેઊન પિલાત સુમેદારાચ્ચ ત્યાંચીન કેલે.

યદ્વાદાચા મુલ્ય

૩ તેન્હાં તો શિક્ષાપાત્ર ડરલ અસે પાહુન, ત્યાલા ઘરન
 દેણારા યદ્વાદા યાંને પસ્તાદુન, તે તીસ રૂપે મુલ્ય યાજક
 વ વડીલ યાંબકડે પરત આણૂન મ્હટલે, ૪ મી નિર્દોષ

યોવાલા ઘરન બેઝન પાપ કેલે આહે. તે મ્હણાયે, ત્યાંને આમ્હાંસ કાય? તુંહે તુંચ પાહા. ૫ મગ તો તે રૂપે મંદિરાંત ટાકુન નિઘાલ, વ ત્યાંને જાંન ગફકાસ બેતલા. ૬ મુલ્ય યાજકાંની તે રૂપે બેઝન મ્હટલે, હે તાંકોશાંત ટાકણ્યાસ યોગ્ય નાહીં, કારણ હેં રકાંચે મોઠ આહે. ૭ મગ ત્યાંની આપસાંત વિચાર કહુન ત્યા રૂપાંચે, પરદેશીયાંના પુરાણાસાઠી કુંમારાંચે શેત વિકિત બેઠલે. ૮ લાસુલે ત્યા શોલાલ રકાંચે શેત અસે આજપર્યત મ્હણતાત. ૯ તેન્હાં જે વચન યિર્યાસ સદેશાચ્ચા દ્વારે સાંગિતલે હોતેં તે પૂર્ણ ક્ષાણે, તેં અસે કી, ‘આણ જ્યાંચે મોલ ઇસાએલાચ્ચા વૈશાંધ્રાંકીની કાંઈની અભિલે, તેં ત્યાંચે મોલ, મ્હણજે તે તીસ રૂપે, ત્યાંની બેઠલે, ૧૦ આણિ પ્રમૂલે મળું આંશ કેલ્યાપ્રમાણે કુંમારાંચે શેત બેષ્યાસાઠી ત્યાંની દિલે.’

યેદૂચ્ચી ચૌકદ્રી

૧૧ મગ યેશુનું સુમેદારાચ્ચા પુંડે ઉમા સાહિલ અસતાં સુમેદારાને ત્યાલા વિચારિલે, તું યદ્વાચ્ચા રાજા આહેસ કાય? યેશુને ત્યાલો મ્હટલે, તું મ્હણતોસ તર્સેચ. ૧૨ મુલ્ય યાજક વ વડીલ હેં ત્યાજવર દોષારોપ કરીત અસતાં ત્યાંને કાંઈચ ઉત્તર દિલે નાહીં, ૧૩ તેન્હાં પિલાત ત્યાલા મ્હણાલા, હે લોક મુશ્યાવિરુદ્ધ કિંતી ગોટીબદ્દ સાંશ દેતેસું, હે તું એકત નાહીસ કાય? ૧૪ પરતુ ત્યાંને ત્યાલા કાંઈ ઉત્તર દિલે નાહીં, એક શબ્દાનેહિ નાહીં; યાવસુન સુમેદારાલ ફાર બાર્થય ચાટલે. ૧૫ ત્યા સંણતી લોક જો સંણતીલ તો બંદીલાન સોહુન દેખ્યાચી સુમેદારાચી રીત હોતી; ૧૬ આણિ ત્યા બેઢેસ તેથે બરબા નામે એક પ્રસિદ્ધ બંદિવાન હોતા. ૧૭ યાસ્તવ તે જમલ્યાવર પિલાતાને ત્યાસ મ્હટલે, મી તુમ્હાંકિરતાં કોણાલ સોડાવે મ્હણણ તુમ્હારી ઇચ્છા આહે? બરબા યાલા, કિંતી લિસ્ત મ્હટલેલ્યા યેશુયાલા? ૧૮ કારણ ત્યાંની યેશુલા હેબ્યાને ઘરન દિલેંહે ત્યાલા અસ્તક હોતેં. ૧૯ તો ન્યાયાસનાવર બસલા અસતાં ત્યાચ્ચા જીને ત્યાસ અસા નિરોપ પાઠખિલ કી ત્યા ધાર્મિક મળુષ્યાચ્ચા કામાંત તુમ્હીન પર્ણ નકા, કરણ આજ સ્વધોત્ત્ત
 ત્યાચ્યાસુલે મી ફાર દુઃખ ભોગિલે આહે. ૨૦ ઇકડે મુલ્ય યાજક વ વડીલ યાંની, બરબાલા માગુન ચાંચે વ યેશુલા નાશ કરાવા, મ્હણું લોકેસસુદાચ્ચાં મળ વલ્લબુન બેઠલે.

२१ सुभेदराने त्यास उत्तर दिले की तुम्हाकरितां शा
देशांतर कोमास्मि सोडावें महणू तुम्ही इच्छा
आहे ? ते महणाले, बरबाला. २२ पिलाताने त्यास
महटले, तर खिलस्त महटलेत्या वेळवें मी काय करवें ?
सर्व महणाले, त्याला बधसंभावर खिलवावें. २३
तो महणाल, कं ? त्यावें काय वाईट केले आहे ?
तेहां ते फारव आराडाओरड करून महणाले, त्याला
बधसंभावर खिलवावें. २४ शावकर्ण थापले झांहीच
चालत नाही, उरट अधिकच गढवड होत आहे असे
याडून पिलाताने पाणी वेळन समुद्रायासमोर हात धुकून
महटले, मी या घार्मिक मुख्याच्या रक्षाविधी निरोप
आहे, तुमचे तुम्हीच पाहा. २५ सर्व लोकांनी उत्तर
दिले की त्यावें रक्त आम्हांवर व आम्च्या मुसळांवांवर
असो. २६ तेहां त्याने त्यांजकरितां बरबाला सोडिले,
य केलाले मटके मास्त्र बधसंभावर खिलाप्याकरितां
हाताली केले.

येशूना बधसंभावला खिलवात

२७ नंतर बुमेदाराच्या चिपार्यांनी येशूला कर्वेती
नेले आणि समजे पलटण जमवून त्याजकर आणिले.
२८ त्यांनी त्याची वडे काहन त्याच्या अंगांत किरणिजी
झगा घातला; २९ कांवांचा सुकृत गुणून त्याच्या
मस्तकावर ठेविला, त्याच्या उजव्या हातांत वेत दिला
आणि त्याच्याएवें युधे टेकून, हे यशोरांच्या राजा, तुका
जयजयकार होवो ! असे महणू त्यांनी त्याची बद्धा
मार्डिली. ३० ते त्याजवर युक्ते य लो वेत वेळन त्याच्या
मस्तकावर मारू लागले. ३१ म्हा त्यांची बद्धा केलावर
त्यांनी त्याच्या अंगांतून तो झगा, काहन त्यांची वडे
त्याच्या अंगांत घातली, आणि त्याला बधसंभावर
खिलाप्याकरितां नेले.

३२ ते बाहेर जात असतां चिमोन नामक कोणीएक
कुरेनक मरुष्य त्यास आढळला, त्याला त्यांनी त्याचा
बधसंभ वाहिष्याकरितां बेठीस वाहिले.

३३ मग गुलशुणा नोंदवाची जागा, महणजे कंडटीची
जागा, येथे येऊन पौंचवावर ३४ त्यांनी त्याला 'पिसिमित्रित
शास्त्रास प्यावग्यास दिला,' परंतु तो चाखून पाहिल्यावर

तो पिईना. ३५ त्याला बधसंभावर खिलिल्यावर 'त्यांनी
निव्या टाकून त्यांची वडे वांदू बेतली.' ३६ नंतर
त्यांनी तेवें बसून त्याची राशन केली. ३७ त्यांनी त्याच्या
देवारोपाचा लेल त्याच्या डोक्याच्या घर अविला;
तो असा की, हा यहूद्यांचा राजा येशू आहे. ३८
नंतर त्यांनी त्याजवरोवर दोन लुटाल, एक उजवीकडे व
एक ढावीकडे, असे बधसंभावर खिलिले; ३९ आणि
जवळून जाणांयांनी 'डोकी हाल्वीत' त्याची अशी निदा
केली की ४० अरे मंदिर मोहून तीन दिवसांत बांधणाच्या,
तं, आपला बचाव कर; तं, देवाचा पुत्र असलास तर
बधसंभावस्त खाली ये. ४१ तसेच मुख्य याजकहि,
खाली व वडील यसेहित थष्टा करीत महणाले की ४२
त्याने दुसऱ्यांचे तारण केले; त्याला आपला स्वतःचा
बचाव करवत नाही; तो इश्वाएलंचा राजा आहे; त्याने
आतां बधसंभावस्त खाली यावें, महणजे आम्ही त्याजवर
खिलात ठेवूं; ४३ 'तो देवावर भरवसा ठेवितो; त्याल तो
प्रिय असला तरं त्याने त्याल आतां सोडावें;' कारण मी
देवाचा पुत्र आहे असे तो महणाल. ४४ जे लुटास
त्याच्याकरोवर बधसंभावर खिलिले होते त्यांनीही त्याची
तसीच निदा केली.

येशूना मृत्यु

४५ मग दोन प्रहरापासून तिसऱ्या प्रहरापर्यंत सर्व
देशवर अंधार पडला; ४६ आणि सुमारे तिसऱ्या प्रहरी
येशूमोर्याने आरोली मारून बोलला, 'एलोइ, एलोइ, लमा
सवकूतनी,' महणजे 'माझ्या देवा, माझ्या देवा, तं माझा
को त्याग केलास ?' ४७ जे तेथे उमे होते त्याच्यांतील
किल्येकाळी हें ऐकून महटले की तो एन्नीयाला बोलवितो.
४८ त्याच्यांदून एकाने लागलेले घावत जाळन संज
घेताला, आणि तो 'आजिने मरून वेतावर ठेवून' त्याला
'प्यावग्यास दिला.' ४९ वरकड महणाले, असू दे; एलीया
त्याचा बचाव करवयास वेतो की नाही हें आपण पाहू.
५० मग येथें पुनः मोर्याने ओरहून प्राण सोडिला.
५१ तेहां, पाहा, पवित्रस्तानांतील पडदा वरपासून खाल्यापर्यंत
काढन कुमाराल, भूमि कोणली, सुडक फुटले, ५२ थडी
उघडली, आणि निजलेल्या पवित्र जनांतील बहुत जणांची

शरीरे छाली; ५३ ते त्याच्या पुनरुत्थानानंतर थऱ्यांतुल निष्ठून पिलात्र नवारंत गेले आणि बहुतांस दिसले. ५४ जमादार व त्याच्याबरोबर येशूची राखण करणारे हे, भूमिकंप व घडलेल्या गोष्टी पाहून, अत्यंत भयभीत झाले, व खरोखर हा देवाचा पुत्र होता, असे म्हणाले. ५५ तेथे बहुत लिया, दुर्ल हें पाहृत होत्या; त्या गालीलाहून येशूची सेवा करीत त्याच्यामार्गे आल्या होत्या. ५६ त्यांमध्ये मगदलीया मरीया, याकोब व योसे यांची आई मरीया, व जब्बीच्या पुत्रांची आई हा होत्या.

येशूला खडकांत खोदिलेल्या कबरेंत ठेवतात

५७ मग संचाकाळ आल्यार असिरमार्हीतील योसेफ नांवाचा एक धनवान् मरुष्य आहा, हाहि येशूचा शिष्य दोता; ५८ त्यांने पिलाताजबळ जाऊन येशूचे शरीर सांगितले, तेज्ज्वां पिलातानें वै दावयास आज्ञा केली. ५९ योसेफाने ते शरीर येजून ताणाच्या स्वच्छ वस्त्राने वेळिले; ६० ते त्यांने खडकांत खोदिलेल्या आपल्या नव्या कबरेंत ठेविले; एक मोठी घोंड लोटन ती कबरेच्या दाराला लाविली आणि तो निघून गेला. ६१ तेथे कबरेसमोर मगदलीया मरीया व दुसरी मरीया द्या बसल्या होत्या.

६२ दुसऱ्या दिवशी म्हणजे तपारीनंतरच्या दिवशी मुख्य याजक व पहळी पिलाताकडे जाऊन म्हणाले, ६३ महाराज, तो ठक जीवंत असतां तीन दिवसानंतर मी उठेन, असे म्हणाला होता, यांनी अप्हांस आठवण आहे; ६४ म्हणून तिसऱ्या दिवसापर्यंत कबरेचा बंदोबस्त करावयास सांगावै, नाहीतर कदाचित् त्याचे शिष्य रात्री येजून त्याचा चोल्य नेतील, व तो मेलेल्यांतुल उठाला आहे, असे लोकांस सांगतील; मग शेवटली फसगत पहिल्यापेक्षां बाईठ होईल. ६५ पिलात त्यांस म्हणाल्य, तुमच्याजबळ पहारा आहे; जा, तुमच्यांने होईल तसा बंदोबस्त करा. ६६ मग पहारा बरोबर येजून ते गेले आणि त्यांनी घोंडीवर विक्का मास्न कबरेचा बंदोबस्त केला.

येशूचे पुनरुत्थान

१ द्यावाधाच्या शेवटी आठवड्याचा पहिला दिवस उजाडतांब मगदलीया मरीया व दुसरी

मरीया द्या कबर पाहावयास आल्या. १२ तेव्हांची पाहा, मोठा भूमिकंप झाला; कारण प्रभूच्या बूलांनी स्वर्णांतुल उत्तरल येजून घोंड एकीकडे लोटाली आणि सीवर तो बसला. ३ त्यांचे स्व विजेसारखे होते व त्यांचे वज्र वफांसारखे शुभ्र होते. ४ त्याच्या भयाने पहारेकी थरथर कांपले व मृतश्रव्य झाले. ५ देवदूताने त्या लिंगांत स्वंटले, तुम्ही भिक नका; बधस्तंभावर विलिलेला येशू याचा शोध तुम्ही करीतो, हें मला ठाळक आहे. ६ तो येव्हे नाही, कारण त्यांने सांगितलत्याप्रमाणे तो उठला आहे. या, प्रश्न निजल होता तें हें स्थळ पाहा; ७ आणि लवकर जाऊन त्याच्या शिष्यांस सांगा की तो मेलेल्यांतुल उठला आहे; पाहा, तो तुमच्यापूर्वी गालीलांत जात आहे, तेथे तुम्ही त्याचा पाहाल; पाहा, मी तुम्हीस हें सांगितले आहे. ८ तेव्हां त्या लिंगा भयभीत व अति हृषित होजून कबरेपासून लवकर निष्ठून त्याच्या शिष्यांस हें वर्तमान सांगावयास धावत गेल्या. ९ मग पाहा, येशू त्यांस भेदून म्हणाला, कल्याण असो. त्यांनी जबळ जाऊन त्याचे चरण धरून त्यास नमन केले. १० तेव्हां येशूने त्यांस म्हटले, भिक नका; जा, आणि हें माझस भावांस सांगा. यासाठी की त्यांनी गालीलांत जावे, तेथे मी त्याच्या दृष्टीस पडेन. ११ त्या जात असता, पाहा, पहारेकच्यांतील लिंगे-कानी नाशांत जाऊन झालेले सर्व वरींवाण मुख्य माजीकांत सांगितले, १२ तेव्हां त्यांनी व वडिलांनी भिकून मसलक केली आणि तिपायांस पुऱ्याल वैसे देऊन सांगितले की. १३ आम्ही झोपेत असतां त्याच्या शिष्यांनी रात्री येजून त्याचा चोल्य नेले, असे म्हणा; १४ आणि ही गोष्ट सुमेदारच्या कानावर गेली तर आम्ही त्यांचे मन वकळून तुम्हांच निवित कळ. १५ मग त्यांनी वैसे येजून विकवित्याप्रमाणे केले; आणि ही गोष्ट यहूदी लोकांमध्ये रस्तली, ती आजपर्यंत चालू आहे.

येशूची शेषटली आज्ञा व वचन

१६ हळदे अज्ञात शिष्य मालीलांतीकी वर्षत येशूने नेतिला होता त्याचे गेले; १७ आणि त्यांनी त्याचा पाहून नमन केले, तरी निवेदिता संपर्क घाटला. १८ तेव्हां येशू जबळ येजून त्यांस म्हणाला, स्वर्णीत आणि पृथ्वीवर

सर्व अधिकार मध्य दिला आहे; १९ यास्तव तुम्ही जाळन सर्व राष्ट्रांचील लोकांस चिन्ह करा; त्यांस पित्याच्या, पुत्राच्या व पत्रिं आत्म्याच्या नामानें बासिस्था शा. २०

जें सर्व कांहीं मी तुद्दांस आळापिले तें पाळवयास त्यांस चिन्हवा; आणि, पाहा, युगाच्या समासीपर्यंत मी सरोदित तुम्हांबरोवर आहें.

मार्कवृत्त शुभवर्तमान

-०००-००-

बासिस्था करणारा योहान आणि त्याचा संदेश

१ देवाचा पुत्र येशु खित याच्या सुवातेंचा प्रारंभ.
२ यास्तव संदेशाच्या प्रयांत लिहिले आहे की,
याहा, मी आपल्या दूताल्या तुश्यापुढे पाठवितो;
तो तुम्हा मार्ग तयार करील;
३ अरप्पांत घोषणा करण्याची वाणी झाली,
ती असी की, प्रभूचा मार्ग तयार करा,
त्याच्या बांटा नीट करा;

त्याप्रमाणे शाळे. ४ पापाची क्षमा होण्यासाठी वडातापाच्या
बासिस्था गाजवीत बासिस्था देणारा योहान रानांत प्रांगंठ
झाला. ५ तेव्हा सर्व यहूदीया देशांतील लोक व सर्व
यजूलेयकर निघून त्याजकडे गेले आणि त्यांनी आपली
पापें यहूदीचेतन यादेन नदींत त्याजपासून बासिस्था घेतला.
६ योहान उंटाच्या केसांने वज्र पांचरीत असे, त्याच्या
कमरेस कलाच्याचा कमरबंद असे आणि तो टोक व रानमध
महान वारीत असे. ७ तो घोषणा करीत झणाला,
मास्त्रमागून असा कोणी माझापेक्षा समर्थ येत आहे की
त्याच्या बाह्यांचा बंद लऱ्हून सोडावयास मी योग्य नाही.
८ मी तुमचा बासिस्था पाण्याने केला; तो तुमचा बासिस्था
पवित्र आस्त्याने करील.

येशूचा बासिस्था

९ त्या विवातात असे शाळे की येशु गालीलांतील
नाशरेपाहून येतल्या योहानाच्या दातून यादेनेत बासिस्था
घेता झाला; १० आणि लागलेच पायांतून वर येतांना,
आक्रम विदलें आहे व आसा झुक्तरासरखा आपणावर
उत्तरत आहे, असे त्याने पाहिले; ११ तेव्हा अक्षी

आकाशवाणी झाली की तूं माझा पुत्र, मल्य परमप्रिय
आहेस, तुजविषयी मी संतुष्ट आहे.

येशूची परीक्षा

१२ मग आत्म्याने त्योला लागलेच रानांत घालविले;
१३ आणि सैतान त्याची परीक्षा करीत असतां तो अं-
प्यांत चालीस दिवस राहिला; तो बनपश्यमर्ये होता,
आणि देवदूतांनी त्याची सेवा केली.

येशू आपल्या कार्यास आरंभ करतो

१४ योहान धरला गेल्यावर येशु गालीलात जाऊन
देवाच्या राज्याची सुवार्ता गाजवीत असे म्हणाला, १५
समय पूर्ण झाला आहे व देवाचें राज्य जबळ आले आहे;
पश्याताप करा, व सुवातेव विश्वास ठेवा.

प्रथम शिष्यांस पात्वारण

१६ नंतर गालील समुद्राच्या कांडी चालत असतां
त्याने शिमोन व त्याचा भाऊ अंदिया यांस समुद्रांत जाले
टाकीत असतां पाहिले, कारण ते मासे धरणारे होते;
१७ येशूलै त्यांस म्हटले, माझ्यामार्गे या, म्हणजे तुम्ही
मरुर्ये धरणारे व्हाल असे मी करीन. १८ मग ते तकाळ
जाली सोडून त्याच्यामार्गे चार्ल लागले. १९ नंतर ते थेशू
कांहीसे पुढे गेल्यावर त्याने जन्दीचा पुत्र याकोब व त्याचा
भाऊ योहान यांस तारवांत जाली नीट करीत असतां
पाहिले; २० आणि त्याने त्यांस तकळ बोलविले; मग
ते आपला बाप जब्दी याला त्याच्या चाकरांजबळ तारवांत
सोडून त्याच्यामार्गे गेले.

कफर्णहूमात एका भूतप्रस्तावा येशू बरें करतो

२१ नंतर ते कफर्णहूमास गेले; आणि लागलेच त्यांने

सम्मुख विद्यार्थी समाजसानांतर जातन विश्वेन दिले. २४ समाजसानांतर विद्यावाचन लोक वह भाके, अरप्प शक्ति-वाहनों लाभे तर अधिकारसंपत्त असल्यावादार त्याने त्यास विश्वेन दिले. २५ तेव्हा त्याच्या समाजसानांतर अशुद्ध आप्या जनकेव्य असा कोणी नकृष्ण होता. २६ तो योरुद्दून खालाच्या, हे केश, नासरेचकारा, आमचा तुकारा काळ संबंधं ? आमचा नाश करावायास आसलस काय ? तुं कोण आहेस हे मला ठारक आहे, देवाचा पवित्र जन सो. २७ केशाने त्याला अमकावून झटले, उचाच राहा व त्याच्यावून नीच. २८ तेव्हा अशुद्ध आसला त्याला पिकून टारुदून मोठ्याने ओरुदून त्याच्यावून विशून गेला. २९ तेव्हा के सर्व वह जाले व एकमेहोंस विशून घागले की हे आहे तरी काय ? कसी ही नवीन विशेष ! हा अशुद्ध आसम्मानाहि अधिकाराने आज्ञा करितो व ते त्याचे ऐकतात. ३० ही त्याची कीर्ति असांगीच गालीलाच्या चूऱ्युक्त्यां सर्व प्रांतात पसरली.

येशू वरे करतो

३१ ते समाजसानांतर निवाचावर लागल्याव तो याकोव व योहान याजवरोवर विमोन व अंदिया आच्या वरी गेला. ३२ विमोनाची संसू तापाने पडली होती; रिजिविल्डी छपलेच त्यांनी त्याला सांगितले; ३३ तेव्हा त्याने बवळ आज्ञन विचा हात बहन तिळा उठविले व तिचा ताप तकळ निवाचा, आणि ती त्याची सेवा करू लागली.

३४ संजाकाळी झणजे सूर्योदात आत्यावर लोकांनी सर्व दुर्जपाहातास व भूग्रस्तास त्याजकडे आणिले; ३५ आणि बवळाचे सर्व लोक दाराशी जमले. ३६ तेव्हा नाना प्रकाराच्या रोपांनी पीडलेल्या अशा पुकळ्या मनुष्यांस त्याने वरे केले व बहुत भूताना घालविले, त्या भूतानी त्याला ओळखिले, मण्णन त्याने त्यांस बोढू दिले नाही. येशू प्रार्थनेसाठी एकांतस्थळी आरो व पुरुं कर्फांडूम लोडतो.

३७ मग तो सकाळी मोळ्या पहाटेस उद्दून बाहेर गेला, व अरथात जातन त्याने तेथे प्रार्थना केली. ३८ तेव्हा विमोन व त्याचे सोकाळी त्याचा शोध काढीत गेले. ३९

तो त्यांच शापदलवार तो शास्त्र खालेले, सर्व लोक अपव्य शोध कीरीत भावेत. ४० तेव्हा त्याने त्यांच झटले, जवळच्या गोदांत्या गोवात ती उपदेश घाला यात्रु आप्य दुसरीकडे जाऊ, करण याच असेहीही किंवाळे. ४१ असा तो सर्व गालीलांतील त्यांच त्याज्ञानांतरुदून उपदेश कीरीत व भूते काढीत किंवाळ.

४२ तेव्हा कोणीएक कुण्ठरेसी त्याजकडे आला व त्यांचुदे गुढे टेकून त्याने त्याला असी विनंति केली की आपली इच्छा असली तर मग शुद्ध करावायास आपल शक्तिमान आहां. ४३ तेव्हा त्याच त्याची कसणा आली आणि त्याने हात लावून त्याला सर्व केळा व झटले, यांती इच्छा आहे, शुद्ध हो; ४४ तेव्हा त्यांच कुछ तत्काळ आज्ञन तो शुद्ध त्याला. ४५ मग त्याने त्याला तंदीदू घेऊन अपवर्जन अदूर दिले, ४६ आणि सांगितले की पाहा, जेणाच्या कांदीं सांगू नको; तर जातन आपाणास याजकाळ दाखीव आणि त्यास प्रभाण पटावे म्हणून आपल्या छुटीकरणकरिता योशाने नेमिलेले अर्पण कर; ४७ पण त्यांने या गोटीची पुफळ वोषणा करून असी प्रविहित केली की येशू उघडपणे नगरात जाववेना; मण्णन तो बाहेर अरथात राहिला, तरी लोक चूऱ्युक्त्यां त्याजकडे आले.

येशू घका पक्षाचाती मनुष्याला वरे करतो

१ कांदीं दिवसांनी तो पुनः कर्हण्युमांत आला २ आणि तो वरी आहे असे लोकांच्या ऐक्यात आले. ३ तेव्हा इतके लोक जमले की दाराच्या आज्ञावाच्या देसील त्यांस आगा होईना; मग त्याने त्यास संदेश दिला. ४ मग त्याजकडे एका पक्षाचाती मनुष्याल लोक घेऊन आले, त्यास चौधांनी उच्छ्वान आणिले. ५ त्यांना दाटीमुळे त्याच्याजवळ आववेना, मण्णन त्यांनी तो जेव्हे होता तेव्हें छपर उस्तरुन आणिले आणि यांने उद्दून दीतूल याच घालेवर पक्षाचाती निवाचा होता ती त्यांची आणी सोडिली. ६ येशूने त्यांचा विचार म्हणून पक्षाचाती मनुष्याला झटले, मुळा, तुझ्या पाणाची झाला आहे. ७ तेव्हा किंवेळे शाळी सेवे वसले होते ते आपल्या मनांत असा विचार कीरीत होते की

७ हा या ग्रन्थात कोसलो? हा मुख्यालय करितो; एक वाचून महजे वेळानासून, जेवणानें पाणीची कमा करवते हौं तें अपेक्षात आसा विचार करीत आहेत हे वेळे विचारकांनी तासवल वेळाव्याप्तीस महटले, मुक्ती अवधारा नवात हे विचार कों करिताती ९ तुम्हा मानवी कमा शाळी आहे, आसे पक्षावाटी मुख्यालय महाराज, निवाचन, आपली बाज उच्चदूऱ्याच, असे सहजे, यांतून कोणतें शीर्षे? १० मुख्यालयांनी मुक्ती अवधारा पाणीची कमा विचारास विचार कराहे हे तुम्हास सांख्यादे (महान-तो पक्षावाटी मुख्यालय महाराज) ११ मी मुख्यालयांनो, इठ, आपली बाज उच्चदूऱ्याच वेळन घरी आ. १२ मातो उच्चदूऱ्याच आपली बाज उच्चदूऱ्याच विचारात; नवासन सर्व बाब शाळे व देवेशी शैक्षण करित महाराज, आदी असे क्वांची पाहिल नव्हाटी.

देवेशीला पाणीचा

१३ पुनः तो निवून संमुद्रीरी गेला, आपली सर्व कोंकणमुद्राव त्याच्याजकळ आणि तेव्हा त्याने त्याच्या विचार दिले. १४ नंतर जात असेताना त्यांनी आपलीचा पुत्र क्वांची याच्या जकारीच्या नावावाचर बसलेले पाहिले, व त्याला महटले, माझालांगे दें; तेव्हा तो उद्दृत त्याच्यामांगे गेला.

१५ नंतर असें क्वांची तो त्याच्या वरी जेवणावाच बसला, आणि कहुत जकारतदर व पाणी लोळ हे वेळ व त्याचे विचार आच्या पंखीकृत्यावाचास असुके; काण देवेश ते पुक्कळ असून त्याचे अलुवापी होते. १६ तेव्हा परशांतील शाळी यांनी त्याच जकारतदर व पाणी लोळ विचारावोबर जेविताना पाहून त्याच्या विचारांस महटले, हा जकारतदर व पाणी लोळ वाच्या वरोबर की जेवितो? १७ हे ऐकून येश त्यांस महाराज, निरोग्यांस वैष्णवी गरज नाही, रोगांस आहे; मी वार्षिक जनांस नाही, तर पाणी जनांस योद्यावाचास आलो आहे.

उपासाचा प्रश्न

१८ तेव्हा योहानाचे विचार व परशी उपास करीत होते; ते येत्न त्यांस महाराजे, योहानाचे विचार व परशांचे विचार उपास करितात आणि आपके विचार

उपास कं कीत नाहीत? १९ वेळातून त्यांस महटले, कवाचावरोबर वर आहे तोवर्वद त्यांना उपास करीत वेळेक काय? जोंपर्यंत वर स्वाच्छावरोबर आहे तोवर्वद त्यांना उपास करितां येत नाही. २० तरी असे विचार वेळेक की वह त्याचमासून जेतला बाहिल, तेव्हा ते त्यांनी उपास करितील. २१ कोणी कोन्या चापडाचा तुम्हां खुच्या जावाया, लक्षीत नाही; अविचार तर वह कवाचाकरितां वावलेला तुकडा त्याच महटले चुनवाचा पाहिलो, आणि गोक गोठे होते. २२ कोणी नवा दाक्षारस खुच्या तुवल्वांत शाळीत नाही; घाटक तर नव्या दाक्षारसानें तुवके पुटात, दाक्षारस संदेतो, व तुवकेले नंतरतात; परशांनवा दाक्षारस नव्या तुवल्वांत घालतात.

शाळाच्यायोग्यालानाचा व्रश

२३ मग असे क्वांची की तो सज्जाव विचारी क्षेत्रांमध्यू आत असतो त्याचे विचार वाठेवे चालताना कमासे बोहू असावे. २४ तेव्हा परशी त्याच महाराजे, पाह, त्याच विचारी जे करू नये तें हे को करितात? २५ त्यांने त्यांस महटले, दाविदासा गरज पडली, महटले त्याच व त्याचावरोबर जे होते त्यांस भूक लाली, तेव्हा त्यांने कमळ केले; २६ आपाचार प्रसुद वाळक असतो ते देवेशाचा विचित्रत कसा गेला व ज्या 'समर्पित आकरी' यावळांकिचाय कोणीहि खाळ नयेत त्या त्यांने कसा याचाचा, व त्याचावरोबर जे होते त्यांस खालवास कशा दिस्या; हे तुवल्या वाच्यांत क्वांची आले नाही काय? २७ आपली तो त्यांस महाराज, त्याचाच मनुष्यासाठी शाळम, मनुष्य शाळावासाठी शाळ नाही; २८ मासतक मनुष्याचा पुत्र याचावाचाहि घनी आहे.

लुल्या हाताच्या मनुष्यास वरे करणे

१ पुनः तो सभावानांत गेला; तेवेंलल्या हाताचा २ एक मनुष्य होता; ३ आणि आवाचर तोव तेवाचा महटल सज्जाव विचारी तो त्याचा वरे कील की काय, हे पाहाच्याच ते टपू राहिले. ४ त्यांने लुल्या हाताच्या मनुष्यास सांगिताळ की याचे उमा राहा. ५ मग त्यांने त्यांस महटले, त्याचाच विचारी वरे करणे किंवा वाङ्छेट करणे, आव वांचविणे किंवा मारणे, यांतून कोणते उचित आहे?

वेळ ते उगेच राहिले. ५ मग त्याने त्याच्या मनाच्या कडीचयणमुळे विनं बोलन त्या सर्वांकडे रागाने पाहिले व त्या भूत्याला सांगितले, आपला हात लांब कर; त्याने हात लांब किला आणि तो बरा झाल. ६ मग परस्परींचा बाहेर जाऊन त्याचा घात करावा याविषयी हेरोदीयावरोबर त्याजविश्व तावडतोव मसलत केली.

इतर रोम्यांस वर्णन करणे

७ येशू आपल्या विष्वासाव निघून समुद्राकडे गेला; तेव्हां गालीलांतून भोड मेळा मेळा चालला; ८ आणि वहूदीया, वस्त्रालेम, इदोन व यादेनेच्या पलीकड्यां प्रांत, आणि सोर व सिदोन यांच्या आसमंतातला प्रदेश, यातून भोड मेळा तो जी जी मोठी कृत्ये करीत होता त्याविषयी ऐकून त्याजकडे आला. ९ तेव्हां हाटीमुळे चेंगऱ्ये नव्ये महणून त्याने आपल्या विष्वास पक्क होई तयार ठेवप्राप्त सांगितले; १० कारण त्याने बहुत जाणास वर्णे किंतु, महणून जे सर्व पीढलेले होते ते त्याला स्वर्ण कराविषयास त्याच्या अंगावर पहूं अगले. ११ जेव्हा जेव्हा अशुद्ध आसेम त्याला पाहत तेव्हां तेव्हां ते त्याच्या पायां पहुन ओरहून घोटा की तु देवाचा पुत्र आहेस. १२ तेव्हां मला प्राणट करू नका असें त्याने त्यांस पुज्जल निश्चल सांगितले.

येशू आपल्या बारा प्रेषितांची निवड करतो

१३ मग डोंगावर चढात्यावर त्याच्या मनाला वाटले त्यांस त्याने बोलाविले; व ते त्याजकडे आले. १४ तेव्हां त्याने बारा जणांस नेमिले; अशासाठी की त्यांनी आपण-करोबर असावें; आपण त्यांस उपदेश कराविषयास पाठवावें; १५ आणि रोग वरे करण्याचा व भूर्ते काढप्पाचा अविकार त्यांस असावा. १६ त्याने विमोन याला पेत्र हें उपनांव दिले; १७ जब्दीचा पुत्र याकोब व याकोबाचा भाऊ योहान यांस बेनेरेगेश महणजे गजनेन्हे पुत्र हें उपनांव दिले; १८ अंदिद्या, फिलिप्प, वर्थमय, मत्य, योमा, अल्फीचा पुत्र याकोब, तद्य, विमोन कनानी, १९ व त्याला (येश्वल) घरून देणारा यहूदा इस्क्योंत अशी त्यांची नवी होती.

नंतर तो एका घरात आला.

सैतानाच्या साहाय्याने येशू आपलीं कामे करतो या आसोपास त्यांने दिलेले उत्तर

२० तेव्हां पुनः लोक इतके जमले की स्वीकार खालयातहि सवड भिजेना. २१ त्यांचे असां हें ऐकून त्याला घरावयास निवाले; कारण तो शुद्धीवर नाही असै ते महणत होते; २२ तसेच असलिलाहून जे शाकी खाली आले होते ते महणत होते की त्याला बालजवूल लोगला आहे व तो भूतांच्या अविकासाच्या साहाय्याने भूती कावितो. २३ तेव्हां तो त्यांस आपणाजवळ बोलावून दास्ते देकून बोलं लाला की सैतान सैतानाला कसा काढील? २४ आपसांत फूट पडलेले राज्य टिकत नाही. २५ तसेच आपसांत फूट पडलेले चर टिकत नाही. २६ सैतान स्वतंत्रत्व उत्तर व त्यामध्ये फूट पढते तर तो टिकत नाही, त्याचा शेवट होतो. २७ बल्यान, भुत्याला बांधव्यापिण्याच्या घरात शिळन त्यांचे जिज्ञस कोणाच्याने छुटकत नाहीत; बांधव्यावर तो त्यांचे घर उटील. २८ मी तुम्हांस खनीत सांगतों की मनुष्यांच्या उपांना सर्व पायें व जी जी दुर्भावयें ते करितील, त्या सर्वांची क्षमा होईल; २९ परंतु जो कोणी पवित्र आत्मायिन्द्र दुर्योगच कीरील त्याला क्षमा कधीहि होत नाही, तर तो सर्वकाल राहणाच्या पापाचा दोषी आहे. ३० त्याला अशुद्ध आसा लागला आहे, असै ते महणत होते महणून तो असे बोलला.

वर्णन व्युत्पत्त

३१ तेव्हा त्याची आई व त्याचे भाऊ आले, आणि त्यांनी बाहेर उमें राहून निरोप पाठवून त्याला बोलविले ३२ त्याच्यामोकाती पुण्यक लोक वसले होते; त्यांनी त्याला महटले, पाहा, आपली आई व आपले भाऊ बाहेर आपल शोध करीत आहेत. ३३ त्याने त्यांस उत्तर दिले, माझी आई कोण व माझे भाऊ कोण? ३४ मग जे त्याच्यामोकाती वसले होते त्याजकडे तो पाहून महणाला, माझी आई व माझे भाऊ पाहा! ३५ जो कोणी देवाच्या इच्छेप्रसारे वर्ततो तोच माझा भाऊ, बहीण व आई.

प्रेरणी करण्याचा दृष्टांत

४ १ पुनः तो सरोवराच्या काढी विक्षेप देऊ

लागल्या, आणि त्याच्यावरवत लोकांना एकदा ग्रोटा समुद्रात जमली की तो सरोवरात एक मन्दिरवर चहन वसता; आणि सर्वे लोक सरोवराच्या काठी भूमीवर होते. २ नंतर लाखले देऊन तो त्यांस मुळल विक्रू लासला आणि आपल्या शिकवणीत त्यांच महणाऱ्या; ३ ऐका पाहा, एक ऐरेणारा पेरणी इतरांनांना निशाच, ४ तो फेरीत असतां कधे शाळे कांही कांही की वाढवेवर घडले, तें फालवारीनी बेऊन खालव थाकिले; ५ कांही खडकाळीवर पडले देये, त्यास फारसी माती बळाई; माती खोल नसल्यासुकुंजे तें लवकर उगवलेले. ६ मग सुर्य उगवल्यावर त्याचा कल लागले व त्याचा मूळ नसुकुंजे महणून तें वाळून गेंडे. ७ कांही काटेरी शाळांमध्ये घडले, मग काटेरी शाळांनी बळून त्याची वाढ खुंटविली, महणून त्याचा कांही पीक आले नाही. ८ कांही जांगल्या मारीत घडले, तें उमडून कोरें होऊन त्याचा प्रीक आले; आणि त्याचे तीसपट, साडपट, शंभरपट असे उपकर आले. ९ मग तो महणाऱ्या, ज्याला ऐकावयास कान असेहत तो ऐको.

१० ते एकांबी असतां त्याच्यावरवत वाहा जणसह जे होते त्यांनी दाखल्याविषयी त्यासमूळ विचारिले; ११ त्यांने त्यांस मटठले, देवाच्या राज्यावे दृश्यमान लक्ष्यासु बेळे हें तुम्हाला दिले आहे; परंतु जे आहेत आहेत त्यांने सर्व दाखल्यांनी होतें; १२ यासाठी की त्यांनी पाहात असतां पाहावे व त्यांस कळू नये, आणि ऐकावयासतो ऐकावे व त्यांस उमऱ्यू नये; त्यांनी कळू नये व त्यांना क्षमा होऊं नये. १३ तो त्यांस महणाऱ्या, हा दाखला तुम्ही समजांनीही काय? तर सर्व दाखले कले दाखलेले? १४ येसपास तेऊन पेरितो, १५ वटेवर दृश्यावे पेरिले जावें तेचीके लोक हे आहेत की त्यांनी ऐकावयासेवर सैतान येऊन त्यांत पेरलेले वचन हिरावून भेतो. १६ तरेच खडकाळीवर पेरलेले हे आहेत की ते वचन ऐकावयास आनंदावें प्रयत्न करितात; १७ तथापि त्यांमध्ये मूळ नसल्यासुकुंजे ते अल्पकाळ टिकितात; मग वचनासुकुंजे संकट किंवा दृश्य ज्ञाल महणजे ते लागलेल अडखलाता उट काटेरी शाळांमध्ये पेरलेले हे आहेत की त्यांनी वचन ऐकावयास. १८ त्यांसाठाची विता, द्रव्याचा मोह व हत्र

विवियांचा लोभ ही त्यांचमध्ये विस्तृत वचनाची वाढ खुंटवितात आणि ते विषकल होते. २० त्यांच्या मातीत पेरलेले हे आहेत की ते वचन ऐकून तें स्वीकारातात; मग कोणी तीसपट, कोणी साडपट, कोणी शंभरपट असें पीक देतात.

दिला व वीं यांचे दृष्टांत

२१ आणखी त्यांने त्यांस असे मटठले, दिला मापाखाली किंवा पलंगाखाली ठेवावा महणून आणितात काय? दिवडणीवर देवाच्या महणून आणितात की नाही? २२ प्रगट होणार नाही असे कांही गुप नाही, किंवा उघडे होणार नाही असे कांही शाकलेले नाही. २३ ज्या कोणल्या ऐकावयास जान आहेत तो ऐको. २४ आणखी त्यांने त्यांस मटठले, तुम्ही जे मेकतां त्याविषयी सावध राहा. ज्या मापांने तुम्ही माप धारकां त्याच मापांने तुमच्या पदरी धारकील, आणि तुम्हांस अधिकाहि दिले जाईल; २५ कारण ज्याला वाहे त्याला दिले जाईल, व ज्याला नाही. त्यांचे जे असेहत तें देखील त्याजपासून काढून घेतले जाईल.

२६ आणखी त्यांने मटठले, देखावे राज्य असे आहे की जणं काय इकाच्या मतुप्याने नी टाकल्यावर त्यांने रात्री दिवसा निजावें उडावें, २७ आणि तें बी रुजावे वाढावें; पण त्याला कांही कळू नये. २८ भूमि आपोआप पीक देते; पहिल्याने डंकुर, मग कणीस, मग कणसात भरलेला दाणा. २९ दाणा पिकल्यावर तो लागलेच ‘विक्ष अस्त्रो, कारण कापणीची वेळ आली आहे.’

३० आणखी त्यांने मटठले, आपण देवाच्या राज्यास कराती उपम शाळी, अथवा कोणत्या दाखल्यांने तें दर्शविवें? ३१ तें मोहळीच्या दाण्यासारखे आहे. तो भूमीत पेरितोना जरी पृथीवीरील सर्व दाखलांमध्ये वारीक असतो, ३२ तरी पेरित्यावर उगदून सर्व भाज्यांलांमध्ये मोठ होतो आणि त्याचा धक्का मोळा फाळा कुटितात की ‘आकाशाच्या पास्तरांस त्याच्या सावलीत वस्ती करिता येते.’

३३ असे बहुत दाखले देऊन जसे त्यांच्याने ऐकलेले तसें त्यांने त्यांस वचन सांगितले; ३४ आणि दाखल्या-

बांसुल तो लाल्यावरेवर बोलला नाही; तरी एकांती
त्याने अमरत्या शिवास सर्व गोषी फोडून सांगितल्या.

येशू खावळ शांत करतो

३५ त्याच दिवशी संचाकाळ ज्ञात्यावर तो त्यांस महणाला, आपण पलीकडे जाळे. ३६ तेव्हां लोक-समुदायाला सोडून देऊन तो मचव्यावर होता तसेच ते त्याल घेऊन नेऊ. त्याच्यावरेवर दुसरे मचवे होते. ३७ नंतर मोठे वावळ ज्ञाले व लाडा मचव्यावर अज्ञ उसक्षत्या की तो भरु लागला. ३८ तो वरामावर उशास घेऊन निजला होता, तेव्हां ते त्याल उठवून महणाले, गुरुजी, आपण बुढतों याची आपणाल चिंता नाही काय? ३९ तेव्हां त्यांने उठून वाच्याला द्वाविले, व समुदाला महटले, उगा राहा, शांत हो. मग वारा पढल्या व अगदीं निवात ज्ञाले. ४० त्यावर त्यांने त्यांस महटले, तुम्ही कां आवरलां? अशापि तुम्हांला विश्वास नाही काय? ४१ तेव्हां ते फार भ्याले व एकमेकांस महणू लागले, हा आहे तरी कोण? वारा व समुद हे देखील याचे ऐकातात.

गरसेकांच्या देशांतल्या भूतप्रस्ताव बरै करणे

१ मग ते सरोवराच्या पलीकडे गरसेकांच्या
२ देशांत आले; २ आणि तो मचव्यांतून उत्तरतांच
अचुद आत्मा लागलेला आसा एक मनुष्य कवरांतून
निघून त्याल भेटला. ३ तो कवरांत राहत असे व त्याला
सांखल्यांनी देखील आतां कोणाच्याने बांधून आववेना.
४ कारण त्याला पुक्कल वेळं बेळ्यांनी व सांखल्यांनी बांधिले
असतांहि त्यांने सांखल्या तोडून टाकिल्या, व बेळ्यांचा
चुराडा केला, महणू कोणाच्याने त्याला वश करवेना.
५ तो नेहमी, रात्रिदिवस, कवरांमध्ये व डोंगरांमध्ये राहून
ओरडत असे व धोंग्यांनी आपले अंग ठेचून घेत असे.
६ तो येशूला दुर्ल पाहून खावून आला व त्याच्या पायां
पडला; ७ आणि मोळ्यांने ओरहून बोलला, हे येशू,
परायप देवाच्या पुत्रा, तुझा माझा काय संबंध? मठा
भीक्षिकील तरु तुझे देवाची शपथ. ८ करप त्यांने त्याला
महटके देतें, और-अचुद आत्मा, जा उसांतून गीर्ह
ता त्यांने त्याला चिनाविले, तुझे नाही काय? आपले नाही
दिले, माझे नांव सैन्य; कारण आम्ही पुक्कल आहो;

आणि आम्हांस या देशांतून घालून नको, अशी त्यांने
त्याला फार विनवणी केली. ९१ तेथे बोंगरांकडे ढुकरांचा
मोठ कल्प चरत होता. ९२ तेव्हां भूतांनी त्याल विनंति
केली की आम्हीं त्या ढुकरांमध्ये विरावे महणू त्यांजकडे
आम्हांस-लावून दे. ९३ मग त्यांने त्यांस परवानगी दिली;
मग ते अशुद्ध आस्मे निघून त्या ढुकरांत शिरले, आणि
तो कल्प घडक घावत जाऊन कव्यावस्थन सोकांत
पदला व तीं सरोवरात गुदमस्तून मेलीं; तीं सुमारे दोन
हजार होतीं. ९४ मग ढुकरे चारणांचांनी पक्त जाऊन
नगरांत व शेतांमध्यात हे वर्तमान सांगितले. तेव्हां काय
ज्ञाले तें पाहावयास लोक आले. ९५ ते येशूवळ
आल्यावर त्यांनी भूतप्रस्तावाला, महणूजे ज्यांत सैन्य होवें
त्याल, वज्र पांचरेले व शुद्धीवर आलेले असे पाहिले;
आणि त्यांस भीति वाटली. ९६ हे ज्यांनी पाहिले होवें
त्यांनी भूतप्रस्ताविष्याची व ढुकरांविष्याची हकीकत
त्यांस सांगितली. ९७ तेव्हां तुम्ही आमच्या प्रांतांतून
निघून जा अशी ते त्याची विनवणी करू लागले. ९८
मग तो तारवांत बसतांच, जो अगोदर भूतप्रस्त होता
त्यांने मला अपल्याजवळ राहूं यावे अशी त्याल विनंति
केली; ९९ परंतु त्यांने त्याल येऊ दिले नाहीं, तर त्याल
महटले, तु आपल्या वरी स्वकीयांकडे जा, व प्रमुँवे
तुजवर दद्या कूल तुजसाठीं केवडी मोठी कायें केलीं
हे त्यांस सांग. १० तेव्हां तो निजाला, आणि जी मोठीं
कायें येशूंने त्याजसाठीं केली होतीं तीं दकापलीस येणे
प्रसिद्ध करू लागले; तेव्हां सर्वांस आवश्य वाटले.

याइरांच्या कन्येस जीवांत करणे व रक्तस्नावी
बाईस बरै करणे

११ मग येशू मचव्यांत बसून पलीकडे परत गेल्यावर
त्याजवळ लोकांचा मोठा समुदाय जमला; तेव्हां तो
सरोवराजवळ आला व त्याला पाहून त्याच्या पायां
फडला. १२ त्यांने त्याला फार विनवणी केली की माझी
जाह्नवी दक्षे ग्रामांदाऱ्य डेवाली आहे; ती की हेचन
नांवाची जाह्नवी ग्रामांदाऱ्य येऊन तिजवर हात ठिकावे. १३
मग तो त्याच्यावरेवर गेला; तेव्हां लोकांचा मोठ समद्वय

त्याच्यामागून चालवा व त्यांनी त्याच्यामोवतीं गर्दी केली.

२५ तेव्हां बारा वर्षे रक्तक्षाच दोहत असलेली एक स्त्री होती; २६ तिने बहुत वैद्याच्या हातल पुष्कळ दुःख सोसून आपल्याचक्क होतेनव्हते ते सर्व खर्चिले होते; तरी वरी न होतां तिचा रोग अधिक क्षाळा होता; २७ ती येश्विषयीच्या गोटी ऐकून त्या गर्दीत शिवली, आणि त्याच्यामांने येऊन त्याच्या वजाला शिवली. २८ तिने मळठले, मी केवळ याच्या वजाला शिवले तरी वरी होईन. २९ तेव्हां लगालच तिचा रक्ताचा क्षारा उक्कून गेला व आपण त्या पीडेपासून वरे काळे आहो असा तिला शरीरात अनुभव आला; ३० येशूने आपणांतील शक्ति निघाली हैं तल्खणी आपल्या घायी ओळखून गर्दमध्ये वक्कून मळठले, माझ्या वजांस कोणी संवर्ण केले? ३१ त्यांने शिष्य त्याला मळणले, लौकस्मुदाय आपल्या-मोवतीं गर्दी करीत आहे हैं आपण पाहतां, आणि मला कोणी संवर्ण केला हैं कसे मळता? ३२ मग जिने हैं केळे तिला पाहवयास त्यांने समोवार नजर केली. ३३ तेव्हां ती स्त्री, आपणाकरिता जे कांही करण्यात आले होते ते लक्षात आणून भीत भीत व कोपत कांपत त्याजकडे आली, व त्याच्या पायां पटून तिने त्याला सर्व सुलात खरा खरा सांगितला. ३४ त्यांने तिल मळठले, मुली, तुश्या किंशासांने तुला वरे केळे आहे; सुखला जा, आणि आपल्या पीडेपासून मुक्त ऐसे.

३५ तो हैं बोलत आहे इकावात त्याच्यानाच्या अधिकाच्याच्या येथून कोणी येऊन त्याचा सांगितले की तुमची कल्या मरण पावली, गुरुजीला आणवी अम कशाला देता? ३६ परंगु येशू, सांगितलेल्या वर्तमानकडे रक्क न देतो, सभाच्यानाच्या अधिकाच्याला मळणाला, मिळं नको, विशास मात्र धर. ३७ त्यांने आपलाबरोबर पेत्र, याकोब व याकोबाचा भाऊ योहान यांच्याशिवाय कोणाला येक दिले नाही. ३८ मग ते सभाच्यानाच्या अधिकाच्याच्या घरी आस्यावर अतिशय रडणारे व आकांत डरणारे यांचा गलवला चाललेला त्यांने पाहिला. ३९ तो आंत जाऊन त्यांस मळणाला, तुम्ही कशाला मर्जळ रसितां व रडतां? मूळ भेळे नाही, झोपेत आहे.

४० तेव्हां त्यांनी त्याचा उपहास केला; पण त्या सर्वांस बाहेर घालवून मुलाचा बाप व आई आणि आपल्या-बरोबरचे इसम यांस खेळून मूळ होते तेथे तो आंत गेला.

४१ नंतर बालिकेचा हात धरून तो म्हणाला, तलीशा कूम्; याचा अर्थ, मुली, मी तुला सांगतो, उठ. ४२ आणि लागलीच ती मुलगी उदून चालूं लागली. ती बारा वर्षांची होती. तेव्हां ते लागलेच अंत विस्तित शाळे. ४३ हे हैं कोणाला कळूं नये मळून जपा, अशी त्यांने त्यांस विश्वून आळा केली, आणि तिला कांही खावयाल यावयास सांगितले.

नास्वरेथकर येशूचा नाकार करतात

१ नंतर तो तेथून निघून स्वदेशी आला, व त्यांचे ६ शिष्य त्याच्यामांने आले. २ यश शब्दाय दिवशी तो

सभाच्यानांत यिकवूं लगाला, आणि पुष्कळ लोक त्यांचे ऐकून यक्क होऊन बोलले, याला हैं सर्व कोट्ठून प्राप्त ज्ञाले? याला काय ही बुद्धि देण्यात आली आहे आणि याच्या हातलू केवढे हैं पराक्रम होतात? ३ जो झुतार, मरीयेचा पुत्र, आणि याकोब, योसे, यदूदा व यिमोन यांचा मात्र तो हात आहे ना? आणि याच्या बहिणी येथे आपणाबरोबर आहेत ना? असे ते त्याजिष्यांची अडखलकडे. ४ येशू त्यांस मळणाला, संदेशा आपला देश, आपले नात-आजा व आपले वर यांत मात्र सन्मान पावत नाही. ५ त्यांने योच्यादा रोग्यांवर हात ठेवून त्यांस वरे केले, याचिवाव दुसरा कोणताहि पराक्रम तेथे त्यास करितां आला वाही. ६ त्याच्या अविश्वासामुळे त्याला आश्वय वाटले.

तेव्हां तो शिक्षण देत गांवोगांव फिरला.

बारा प्रेषितांना कारमणिरीवर पाठविणे

७ नंतर तो बारा जणांस बोलवून त्यांस दोषे दोषे असे पाठवूं लगाला; त्यांने त्यांस अशुद्ध आपल्यांवरचा अधिकार दिला; ८ आणि त्यांस आळा केली कीं वाटेसाठी काठीचांचून दुसरे कांही येकं नका; भाकरी, शोळ्या, किंवा कमरकशांत पैसे वेळे नका; ९ तरी वहाणा घालून चाला; दोन अंगरेजे घालूं नका. १० आणखी त्यांने त्यांस असे सांगितले की तुम्ही कोर्टेहि एकाचा वरांत राहण्यास जाल तेथेच, त्या ठिकाणांतल निवाल तोपर्यंत राहा; ११

भारी जा ठिकाणचे लोक तुमचा स्वीकार करणार नाहीत
वा मुख्यं ऐकागर नाहीत त्यांस साक छावी म्हणून तुम्ही
तेवढे निष्ठाना आपल्या तव्याथांचा घृष्ण तेथेच शाब्द
टाकळा २४ त्यांनी तेथून जाऊन, लोकांनी पवाऱ्यातप करणा
आणी घोषणा केली; १३ पुण्यक भूतें काढलीं आणि बंहुत
दोम्यांस तैलायंग करून बरे केले.

जु चासिस्मा करणाऱ्या योहानाचा मृत्यु

१४ त्याजिविषयी हेरोद राजाने ऐकले, (कारण त्याचे
नंतर असिद्ध झाले होते,) आणि म्हटले, वासिस्मा करणारा
योहान मेहेव्यांत उठला आहे, म्हणून त्याच्या ठारी हे
परवल्ल होता आहेत. १५ कोणी म्हणले, हा एलीया आहे;
दुसरे म्हणाले हा सीषेणा, म्हणजे संदेशपार्की कोणीएक
आहे; १६ परंतु हे ऐकून हेरोद म्हणाला, ज्या योहानाचा
मी विरच्छेद करविला तो हा योहान उठला आहे. १७

हेरोदाने स्वतः आणसे पाठवून आपला भाऊ फिलिप याची
आश्यको हेरोदिया इच्छासाठी योहानाला धक्कन वंदिशांतेत
जखडून ठेविले होते; कारण हेरोदाने तिजवरोबर लग्न केले
होते; १८ व योहानाने त्याला म्हटले होते, तं आपल्या
भावाची वायको ठेवावी हे तुला विहित नाही. १९
याकरितां हेरोदिया त्याच्यासाठी देवभाव धरून त्याचा वध
करावयास पाहत होती, परंतु तिचे काही चालेना; २०

कारण योहान धार्मिक व पवित्र पुरुष आहे हे ओळखून,
हेरोद त्याचे भय धरीत व त्याचे संरक्षण करीत असे; तो
त्याचे ऐकून फार गोंधाळांत पडत असे; तरी हर्षानें त्याचे
ऐकून घेत असे. २१ नंतर एक सोईचा दिवस आला, तेव्हां
हेरोदाने आपल्या जन्मदिवसाच्या उत्साहांत आपले प्रधान,
सरदार व गालीलांतील प्रमुख लोक यांस मेजवानी केली;

२२ आणि हेरोदियेच्या कन्याने स्वतः आंत जाऊन व

योहान याचे शीर माग. २५ तेव्हां लागलेला विकास भासले
आंत राजाकडे येऊन म्हटले की, वासिस्मा वसलेला जाऊन विकास
याचे शीर तवकांत घालून आंतांच मरण याचे अंडी जास्ती
ईचा आहे. २६ तेव्हां राजा अंत विवर क्षाला; तथापि
शपथाशुले व भोजनास बसलेल्या लोकांमुळे त्याच्यानें तिला
नाही म्हणवेना. २७ राजाने लागलेल आपल्या पहारे-
कन्यातील एका शिवायास पाठवून त्याचे शीर आवश्यकास
आका केली; त्याने बंदिशांतेत जाऊन त्याचा शिरच्छेद
केला; २८ आणि शीर तवकांत घालून अंगण्हा मुरीला
दिले; मुरीने ते आपल्या आईला दिले. २९ हे ऐकून
त्याचे शिव्य आले आणि त्यांनी त्याचे शीर उचलून
नेऊन कबरेत ठेविले.

प्रेषितांचे भरत येणे

३० मग प्रेषितांनी वेशजवळ जमा होऊन आपण जे
जे केले व शिकविले ते ते सर्व सांगितले. ३१ तो त्यांस
म्हणाल्य, अरम्यस्वली एकांती चला व थोडा जिसावा घ्या;
कारण तेथे पुष्कळ लोक बेतजात असत्यासुले त्यांस जेवा-
वयास देखील अवकाश आव्लेना. ३२ तेव्हां ते मचव्यांत
बसून अरम्यस्वली एकांती गेले. ३३ लोकांनी त्यांस निवतां
पाहिले व बहुतांनी ओळखलेले; आणि तेवढल्या सर्व नगरांतून
लोक पायीच येऊन तिकडे धावत जाऊन त्यांच्या आगोदर
पोळेले. ३४ तेव्हां येऊने बाहेर येऊन लोकांचा मोठ
समुदाय पाहिला; ‘ज्या मेंढरांस मेंढपाळ नाही त्यांच्या-
सारखे’ ते होते म्हणून त्याला त्यांचा कल्पन्न आला,
आणि तो त्यांस बहुत गोषी शिक्कंद्र लागला.

येदू पांच हजारांना जेव्हु धालतो

३५ दिवस कार उत्तरल्यावर त्याचे शिव्य त्याजकडे
येऊन म्हणाले, ही जागा रान आहे व आतां दिवस कार
उत्तरला आहे; ३६ लोकांनी भोवतालच्या खेळ्यापाण्यात
जाऊन आपणांकरिता खायास काही विकल यांचे म्हणून
त्यांस निरोप घ्या. ३७ त्यांने त्यांस उत्तर दिले की तुम्ही
त्यांस खायास घ्या. ते त्यांस म्हणाले, आंगी जाऊन
पंचास समयाच्या भांकरी विकल येऊन त्यांस जावयास
याच्या कंवऱ्य? ३८ तो त्यांस म्हणाले, तुम्हाच्यक विसी
भाकरी आहेत? जाऊन पाहा. पाहिल्यावर ते म्हणाले,

पांचवंशी दोन मासे, ३९ नंतर त्या सर्वांनी हिरव्या गळवाल वंकिपंचीने बसावे म्हणून त्यांने त्यास सांगितले, ४० तेव्हा ते शंभरवळंभर व पापासुप्रभास पंकिपंचीने जसे कांव वाके असे बसले, ४१ मग त्यांनी त्या पांच भाकीरी व ते दोन मासे बेळन वर स्वर्गाकडे पाहून आवीर्वाद दिला आणि भाकीरी मोहून त्या त्यांना बाढाव्यास आपल्या शिंगांजवळ दिला; आणि ते दोन मासे त्या सर्वांस सांदेश दिले, ४२ मग सर्व जण जेवून तूम झाले, ४३ आणि त्यांनी बार टोपल्या तुकडे उच्चवून नेले व माशांनेहि नेले, ४४ भाकीरी खाणाऱ्या मंडळीत पांच द्व्यार पुष्प होते.

येशू पाण्यावरून चालल्यो

४५ नंतर, मी लोकसुदाव्यास जिरोप देतो आणि तुम्ही मचव्यांत असून पल्लीकडे बेळीदै येथे जा, असे म्हणून त्यांने लागलेच शिंगांस लावून दिले, ४६ मग त्यास निरोप देऊन तो आर्याना कराव्यास दोगश्वर गेला; ४७ आणि रात्र झाली तेव्हा तो मचवा समुद्राच्या मध्यभागी होता, व तो एकद्याच जागीनीव होता. ४८ त्यांने त्यास बद्दी मारिता, मारितांनी दैराण जालेले पाहिले, कारण बारा तोंडचा होता. नंतर भुमारे रात्रीच्या चक्रव्या प्रहरी तो समुद्रावरून चालत त्यांजकडे आला; व त्यांच्याबद्दल पुढे जाण्याच्या बेतांत होता; ४९ पण ते त्याला समुद्रावरून चालतांन पाहून, हें भूत आहे असे समजून, ओरहून लागले; ५० कारण ते सर्व त्याली पाहून चालून गेले. तेव्हा तो अगलाच त्यांबरोबर बोळू लागला व त्यांस खणाल्या, धीर घरा; मी आहें; मिळे नका. ५१ आणि तो त्यांच्याकडे मचव्यावर चढून गेला; तेव्हा वारा पडला; मग ते मनांतल्या मनांत फार आवर्वदवकित झाले. ५२ कारण भाकीरीची गोष्ठ त्यांच्या आलांत आली नव्हती, त्यांचे अंतःकरण कठीण झाले होते.

गनेसरेत येथे रोग्यांस वरें करणे

५३ नंतर ते पार जाऊन गनेसरेताच्या किनाऱ्यास पोहोचले व त्यांनी मचवा बांधून टेविला. ५४ ते मचव्यांतुल टारले तेव्हांच लोकांनी त्याला ओळखिलेले, ५५ मग ते चोहोकडे त्या अवघ्या प्रांतांत धाकत फिरले. आणि जी मनुष्ये दुखेकरी होती त्यांम बाजेवर घालून

जेथे कोठे तो आहे म्हणून त्यांच्या कानी येई तेथे तेथे नेऊ लागले. ५६ तो गांवांत, नगरांत किंवा खेड्यांत कोठेहि जाई तेथे ते दुखेकन्हांस बाजारांत नेऊ ठेवीत आणि आपल्या वलाच्या गोऱ्याला मात्र स्पर्श करू या अशी त्याच्याजवळ विनंति करीत; आणि जितकायांनी त्याला सर्व केला तितके वरे झाले.

संप्रदायांची अनास्था होते या टीकेस येशून दिलेले उत्तर

१ मग पर्ली व कियोक शाळी यस्तलेमाहून ७ येऊन त्याजवळ एकत्र जमले. २ त्यांनी त्याच्या किलोएक शिंगांस अशुद्ध म्हणजे न खुतलेल्या हातांनी भाकीरी खातां पाहिले होते. ३ प्रली व सर्व यहूदी वडिलांच्या संप्रदायास अनुसरून हात नीट खुतल्यांच्यून जेवीत नाहीत; ४ बाजारांत आल्यावर स्लान केल्यांचून जेवीत नाहीत; आणि प्याले, चारारी, पितळेची भांडी यांचे धुणे, व असे बहुत दुसरे नियम त्यांनी स्वीकारले आहेत. ५ यावरून पर्लीयांनी व शाळांनी त्याला विचारिले की आपले शिंग अशुद्ध हातांनी भाकीरी खातात, ते वडिलांच्या संप्रदायाप्रमाणे का चालत नाहीत? ६ त्यांने त्यास उत्तर दिले की तुम्हां दोग्यांचिष्यी यक्क्यांने चांगलाच संदेश दिला; त्याचा लेल असा आहे की

हे लोक ओठांनी माझा सन्मान करीतात,
परंतु त्यांचे अंतःकरण भजासून दूर आहे.

७ हे मनुष्यांचे नियम, शाळ म्हणून शिकवून व्यर्थी माझी उपासना करीतात.

८ तुम्ही देवाची आझा सोहून मनुष्यांचा संप्रदाय अनुसरता. ९ आणखी तो त्यांस म्हणाला, तुम्ही आपल्या संप्रदायांचे अनुसरण करायाचिरीतां देवाच्या आहेचा अगदी त्याग करीतां. १० ‘तूं आपला बाप व आपली आई यांचा मान राख,’ आणि ‘जो बापांची किंवा आईची निदा करीतो त्याल देहांतशिक्षा न्हवी’ असे मोशांने संशितले; ११ परंतु तुम्ही म्हणतां, कोणी बापाला अथवा आइला म्हणेल की जेणेकरून तुम्हे हित भजकहून झाले असते तें कुर्बान म्हणजे अर्पण आहे, १२ तर त्याल त्यापुढे आपल्या बापासाठी किंवा आईसाठी तुम्ही कांही

છહું દેત નાહીં; ૧૩ યા પ્રકારે તુહું આપણા ચાલુ ટેબેલ્સા સંપ્રદાયને દેવાને વચન રહ કરિતાં આપણ માસારણા. ઇતાર પુષ્ટલ ગોઢી કરિતાં.

૧૪ તેવાં ત્યાને લોકસમુદ્યાલ પુન: બોલદુન મ્હટલે, તુહું સર્વ માર્ગે એક વ સમજૂન ધ્યા; ૧૫ મનુષ્યાચ્યા બાહેરન ત્યાચ્યાંત ગેલે અસતાં ત્યાલ અપવિત્ર કરીલ અસે કાંઈ નાહીં, તર મનુષ્યાચ્યા આંતુન જે નિષ્ઠાં તૈંચ મનુષ્યાલ અપવિત્ર કરિતે. [૧૬ જ્યા કોળાલ એકા-વાગાસ કાન આહેત તો એકો.] ૧૭ તો લોકસમુદ્યાલ સોદ્ધન ઘરાંત ગેલ્યાવર ત્યાચ્યા શિવ્યાની ત્યાલ ત્યા દાસ્તાવિષયી વિચારિલે. ૧૮ તેવાં તો ત્યાંસ મ્હણાલ, તુહું દેલીલ ઇતકે અણાની આહાં કાય? જે કાંઈ બાહેરન મનુષ્યાચ્યા અંત જાતે ત્યાચ્યાને ત્યાલ અપવિત્ર કરવત નાહીં, હેં તુહું સમજત નાહીં કાય? ૧૯ કાગળ તૈંચ ત્યાચ્યા અંત:કરણાંત જાત નાહીં, તર ત્યાચ્યા પોટાંત જાતે વ શૈચ્કૃપાંત બાહેર પડતે. અશા પ્રકારે ત્યાને સર્વ અન્ન ચુદુ દ્વારિલે. ૨૦ આખાંતી તો મ્હણાલ, જે મનુષ્યાંતુન બાહેર નિષ્ઠાં તૈંચ મનુષ્યાસા અપવિત્ર કરિતે. ૨૧ કારણ આંતુન મ્હણજે મનુષ્યાચ્યા અંત:કરણાંતુન દુષ્ટ વિચાર નિષ્ઠાંત; ૨૨ જારકર્મે, ચોન્યા, ખણ, વ્યભિચાર, લોમ, દુષ્પણા, કટ, કામાતુરપણા, દુષ્ટદાિ, શિવ્યાગાંધી, ગર્વ, મૂર્ખપણા, ૨૩ યા સર્વ બાઇટ ગોઢી આંતુન બાહેર વિષટતાં વ મનુષ્યાલ અપવિત્ર કરિતાં.

એકા બદ્ધદીતર મુલીંચે રોગનિવારણ

૨૪ મગ તો તેથું ઉદ્ધૂન સોર બાચ્યા સીમેવરીલ પ્રાતિત ગેલા. તેણે તો એકા બરાંત ગેલા; હેં કોળાસ કલ્યાન્યે અસે ત્યાચ્યા મનાંત હોતેં, તરી ત્યાંક તુસ રાહેલે યાણન નથૃતેં. ૨૫ ઇતકાયત જિચ્ચા લાલાન કન્યેસ અશુદ્ધ ગાંધા લાગાલ હોતા અશા કોણીએકા જીને ત્યાંજવિષયી એફલે વ તી ત્યાચ્યાજવલ યેઝન ત્યાચ્યા પાયા પદલી. ૨૬ તી બાયકો હૈલીં અસૂન જાતીની મુખુણીઓ હોતી. આપણા કાર્યેતલ ભૂત કાડાંને, અંશી તિંને ત્યાલ વિનંતિ કેલી. ૨૭ તો તિલા મ્હણાલ, મુલાંના પ્રશ્ન તુસ હોંક દે, કારણ મુખીની ભાકરી બેઝન કુણ્ણાસ ટાકાંને ઠીક નાહીં. ૨૮ મગ તિંને ત્યાલ ઉત્તર દિલે, ખારે આહે, પ્રમ્ય., તરી

કુણ્ણીંહ મેજાસાલીં મુલાંચ્યા હાટુન પડલેલ બાદચુરા ખાતાત. ૨૯ તેવાં ત્યાને તિલા મ્હટલે, યા બોલસાયુંકે જા; દુષ્ટા કન્યેદુન ભૂત નિષ્ઘૂન ગેલે આહે. ૩૦ મગ તી આપણા બરી ગેલી, તો કન્યા અંથરુણવર નિજલેલી વ ભૂત નિષ્ઘૂન ગેલે આહે અસે તિચ્યા દૃષ્ટિસ પડલે.

એકા બહિચ્યા-મુષ્ટયા મનુષ્યાલ બરે કરણો

૩૧ નંતર તો સોરાચ્યા સીમેવરીલ પ્રાતાંતુન નિષાસ્ય આપણ સિદોનાવરુન, દકાપલીસાચ્યા સીમેવરીલ પ્રાતાંતુન, ગાલીલ સમુદ્રાકડે પરત આલા. ૩૨ તેવાં લોકાંની એકા બહિચ્યા-તોચ્યા મનુષ્યાલ ત્યાજકડે આણૂન, આપણ યાજવર હાત ટેવાચા અણી ત્યાલ વિનંતિ કેલી. ૩૩ તેવાં સાંને ત્યાલ લોકસમુદ્યાપાસુન એકીકડે નેજન ત્યાચ્યા કાનાંત બોટેં ધાતલીં વ શુંકુન ત્યાચ્યા જિમેલા સર્ષી કેલી; ૩૪ આપણ વર સ્વર્ગકડે પાહુન ત્યાને ઉસસા ટાકિલ્ય વ મ્હટલે, ઇસ્કાતા, મ્હણજે મોકલ્ય હો. ૩૫ તેવાં ત્યાચે કાન મોકલે જ્ઞાલે વ ત્યાચ્યા જિમેલા બંદ ખુદુન તો સ્વષ્ટ બોદ્ય લગાલા. ૩૬ તેવાં હેં કોળાલ કલ્યાન, નક્કા અસે ત્યાને ત્યાંસ નિક્ષુલ સાંગિતલેં; પણું તો ત્યાંસ ઉસજરણે સાંગત ગેલા તસ્તતણે તે અધિકિચ હેં ગાજવીત ગેલે; ૩૭ આપણ તે અતિશય યક્ક હોઊન બોલલે કી ગાંને સર્વ કાંઈ ચાંગલે કેલે; બહિચ્યાંસ એકજારે વ મુખ્યાંસ બોલણારે અસે હા કરિતો.

યેશુ ચાર હજારાંના જેવું ઘાલસો

૧ ત્યા કાંઈ પુન: લોકસમુદ્યા ફાર મોટ જમલ્ય હોતા, વ ત્યાંચ્યાજવલ ખાવાયાસ કાંઈ નથૃતો, મ્હટલે ત્યાંને આપણા શિવ્યાંસ બોલાદુન ત્યાંચ મ્હટલે, ૨ મળ લોકસમુદ્યાની કલ્યાન હેતો, કારણ બાય તોથ દિવસ કે સાલચોખવલ રાહિલે આહેત, વ ત્યાંચ્યા-જવલ લાલચાલ કાંઈ નાહીં; ૩ આપણ મી ત્યાંસ ઉપણી કાંઈ બાલુન દિલે દર તે બાટેં કાલસીસ હોતીલે, ત્યાતિળિ કિલ્યેક તર લાલુન અણેકે આહેત. ૪ ત્યાચ્યા શિવ્યાની ત્યાલ ઉત્તર દિલે કી બેણે રાનાંત જાચ્યાસાંદી માઝીઠી કોદુન આપણા વ સાંના કોણી તુસ કરાવે? ૫ ત્યાને ત્યાંસ વિચારિલે, તુહાંજવલ કિરી ભાકરી આહેત? તે

महणाले, सात. ६ नंतर त्याने लोकसुदायास्थ भूमीवर वसावयास सांगितले; त्या सात भाकरी बेळन व ईशोपकर-स्परण कल्प त्याने त्या मोडिल्या आणि त्यांस वाढप्पा-करिता त्या आपल्या शिव्याजवळ दिस्या; मग त्यांनी लोकसुदायाला बांडिल्या. ७ त्याजवळ थोडे लहान मासे होते; त्यांस त्याने आझीर्हाव बेळन तेहि त्यांना वाढप्पयास सांगितले. ८ ते जेवल तुस शास्त्रावर जे तुकडे उरले होते त्याच्या त्यांनी सात पावळा उच्छ्रृत नेत्या. ९ तेथे सुमारे चार हजार लोक होते; मग त्यांने त्यांस निरोप दिला. १० नंतर तो लगलाच आपल्या शिव्यांमुळां मच्यांत बसून दलमुक्का आंतांत आइला.

असमंजसपणावहाळ येशू शिव्यांचा विषेश करतो

११ मग पर्ली बेळन त्याजवरोवर निवाह करू लगले, आणि त्यांनी परीक्षा पाहण्याकरिता त्यांनी त्याच्या-जवळ आकाशांतर चिन्ह माणितले. १२ सेव्हांनी तो आपल्या आंतांत कर कण्ठून महणाला, ही यिदी चिन्ह को मागते? मी तुम्हास खचीत सोगतो की या फिडिला चिन्ह दिले, ज्ञानारब नाही. १३ नंतर तो त्यांस सोहळत पुनः मक्यांत बसून पलीकडे गेला.

१४ ते भाकरी व्यावयास निररले; आणि मच्यांत त्याच्याजवळ केवळ एकच भाकर होती. १५ मग त्यांने त्यांस निक्षेप सांगितले की संभावा, प्रस्त्रांचे सभीर व होरेलांचे सभीर वांचिष्यी जपा. १६ तेव्हां आपल्याजवळ भाकरी नाहीत लाविष्यी ते आपसांत विचार करू लगले. १७ हे ओळखून येशू त्यांस महणाला, तुम्हांजवळ भाकरी नाहीत लाविष्यी विचार की करिता? तुम्ही अजून बोक्कहत नाही व समजतहि नाही काय? तुम्ही अंतःकरण करीण काळे आहे काय? १८ 'बोके असून तुम्ही पाहत नाही काय? कान असून तुम्ही ऐकत नाही काय?' तुम्हांस आठवण नाही काय? १९ मी पांच हजारांसाठी त्या पांच भाकरी मोडल्या, तेव्हां तुम्ही तुकड्यांच्या किंती दोफल्या भरल नेत्या? ते त्याला महणाले, अस. २० तरेच चार हजारांसाठी सात भाकरी मोडल्या, तेव्हां तुम्ही तुकडे किंती पावळा उच्छ्रृत नेले? ते त्याच्या महणाले, सात.

२१ नंतर तो त्यांस महणाला, तुम्ही अजून समजत नाही काय?

बेशैसैदा येथे तो एका अंधक्याला बरे करतो

२२ मग ते बेशैसैदा येथे आले. तेव्हां लोकांनी त्याजकडे एका अंधक्याला आणिले, व आपण त्याचा स्पर्श करावा असी त्याच्याजवळ विनंति केली. २३ तेव्हां त्याने त्या अंधक्याला हात थेणून त्याचा गांवाहून नेले, आणि त्याच्या डोळ्यांत युक्त व त्याजवर हात ठेवून त्याला विचारिले, तुला कांही दिसते काय? २४ तो वर काहून महणाला, मला माणसे दिसत आहेत असे वाटते, करण ती मला झाडांसारखी दिसत आहेत, तरी चालत आहेत.

२५ नंतर त्यांने त्याच्या डोळ्यांवर पुनः हात डेविले, तेव्हां तो निरखून पाहू लगला, आणि तो नीट आस घर सर्व बस्तु त्याचा सष्ट दिसू लगल्या. २६ मग त्यांने त्याला त्याच्या घरी पाठविताना सांगितले की या गांवांत जाऊ देखील नको.

येशू हा चिस्त आहे अशी पेशाने दिलेली कखुली

२७ नंतर येशू व त्याचे शिष्य फिलिप्पाच्या कैसरिया-जवळ्या गांवांस नेले; सेव्हां वाटेत त्यांने आपल्या शिव्यांस विचारिले, लोक मला कोण महणून महणतात? २८ त्यांनी उत्तर दिले की वासिस्था करणारा योहान; किल्येक एलीवा; किल्येक तर संदेशांपैकी एक असे महणतात. २९ त्यांने त्यांस विचारिले, पण तुम्ही मला कोण महणून महणता? पेशाने त्याच्या उत्तर दिले, आपण खिसत आहो.

आपले भरण घ पुनर्खल्यान यांचे भविष्य येशू वर्तावितो

३० तेव्हां मजविष्यी कोणाला सांगून नका असे त्यांने त्यांस निसून सांगितले. ३१ मग तो त्यांस शिष्यां-लग्यां की मुख्याच्या पुत्रांने फस दुःख भोगावे, वडील मंडळ, मुख्य याजक व शास्ती याजकहून नाकारिले जाऊन जिवे यादवे जावे, आणि त्यांने तीन दिवसांनंतर पुनः उठावे, यांचे अपत्य आहे. ३२ ही गोष त्यांने उषड सांगितली; त्यावरून पेश त्याचा जवळ बेळन बकावू लगला. ३३ तेव्हां तो बक्कुन व आपल्या शिव्यांस पाहून पेशाला घरकाचून महणाला, अरे सैताना, माझापुढून निकून आ;

कारण वैवाच्या गोषीकडे तुझे लक्ष नाही, मनुष्याच्या गोषीकडे आहे.

'स्व' ला फांटा देप्प्याबद्दल इशारा

३४ मग त्यांने आपल्या शिष्यांसुद्दां लोकसमुदायाता बोलावून त्यांस म्हटले, कोणी माझा अनुयायी होऊं पाहत असल्यास त्यांने आत्मनिप्रह करावा व आपला वक्षतंभ उचलून घेऊन मला अनुसरावै. ३५ जो कोणी, आपला जीव वांचवूं पाहतो तो त्याला मुकेल; आणि जो कोणी मजकूरितां व सुवार्तेकरिता आपल्या जीवाला मुकेल तो याला वांचवील. ३६ कारण मनुष्यांने सर्व जग मिळविले प्राणी आपल्या जीवाचा नाश करून घेताला, तर त्याला प्रय लाभ? ३७ मनुष्यांने आपल्या जीवाचा मोबदला प्रय यावा? ३८ या व्यभिचारी वं पापी पिढीमध्ये जो गेणी माझी व माझ्या वचनांची लाज घरील, त्याची प्रज मनुष्याचा उत्र पवित्र घेवदूतांसहित आपल्या रेत्याच्या गौरवाने येहील तेव्हां तोहि घरील.

१ आणखी त्यांने त्यांस म्हटले, मी तुम्हांस
खनीत संगतीं की येथे उमे राहणांयांतील कांही असे
आहेत की देवावै राज्य पराक्रमाने आलेले पाहत
पोपवेत त्यांस मरणाचा अनुभव येणाऱ्या नाही.

येशूवै रुपांतर

२ मग सहा दिवसांनंतर येशूने पेत्र, याकोब व योहान यांस आपाणावरोबर एका उंच पर्वतावर एकीकडे नेले; तेथे त्यांच्यादेखतां त्याचे रूप पालटले; ३ त्याची बऱ्ये इतकी पांढरी चकचकीत झाली, की तितकी पांढरी करील असा कोणी परीट पृथ्वीवर नाही. ४ तेव्हां मोशासह एलीया त्यांच्या दृष्टीस पडला; ते येशूवरोबर संभाषण करीत होते. ५ तेव्हां पेत्र येशूला म्हणाला, गुरुजी, आपण येथे असावे हैं वरै आहे; तर आम्ही तीन मंडप कळू; आपणासाठी एक, मोशासाठी एक व एलीयासाठी एक. ६ कारण काय बोलावाचारे हैं त्याला मुक्कले नाही; से भयभीत झाले. ७ तेव्हां मेष येशून त्यांचवर छाया पडली; आणि मेंदातून अशी झाली झाली की हा माझा प्रिय पुत्र आहे, याचे तुम्ही ऐका. ८ मग त्यांनी एकाएकी सभोवते पाहिले तो केवळ येशूविषय त्यांच्याजवळ आणखी कोणी

त्यांच्या दृष्टीस पडले नाही.

९ नंतर ते डोंगरावून उत्तरत असतां त्यांने त्याला आहा केली की, तुम्ही जें पाहिले तें मनुष्याचा उत्र मेहेस्तातून पुनः उठार्येत कोणाला कळू नका. १० ही गोह नमांत घरून मेहेस्तातून पुनः उठार्येत कोणाला कळू नका. ११ मग त्यांनी त्याला विचारले, एलीया प्रथम आला पाहिले, असे झाली झालतात हैं करै? १२ त्यांने त्यास उत्तर दिले की 'एलीया प्रथम येशून सर्व कांही यथास्थित करितो' हैं करै; तरी मनुष्याच्या पुत्राविषयी असे करते लिहिले आहे की त्यांने फार दुःख भोगावै व तुच्छ मानिले जावै? १३ मी तुम्हांस सांगतों की एलीया आला आहे, आणि त्याज-विषयी लिहिल्याप्रसाणे त्यांनी मनास वाटले तसें त्याला केले.

भूतांशस्त मुलाला घरै करणे

१४ नंतर ते शिष्यांजवळ आले तों त्यांच्यामोहती लोकसमुदाय आहे व त्यांजवरोबर शाळी संचाद करीत आहेत असे त्यांनी पाहिले. १५ तेव्हां त्याला पाहताच सर्व लोक कार चकित झाले व यावत जाऊन त्यांनी त्याला नमस्कार केला. १६ मग त्यांने त्यास विचारिले, तुम्ही बांजशी काय संचाद करितो? १७ लोकसमुदायांतील एकांने उत्तर दिले, हे गुरु, मी आपणाकडे आपल्या मुलाला घेऊन आलो, याला मुका आत्मा लागला आहे. १८ याला जेथे कोठे तो धेरितो तेथे आपटतो, आणि हा तोडाला फेस आणून दात कडकडां खातो व क्षीण होतो; त्याला काढावै म्हणून मी आपल्या शिष्यांस सामितीले, परंतु त्यांना त्याला कळावता येईना. १९ त्यांने त्याला उत्तर दिले की अहाह! विशासाहीन फिही, मी तुम्हांवरोबर कोठवर असू! कोठवर तुम्हांने सहन करू? त्याला मजकूर आणा. २० त्यांनी त्याला त्याजवळ आणिले, तेव्हा आत्माने त्याला पाहतांच त्याला फिळू ठाकिले आणि तो जमिनीवर मळून तोवळल्या फेस आवून लोक लागला. २१ तेव्हा त्यांने त्यांच्या बापाला विचारिले की असे याला होऊन फिती कळल काला? त्यांने म्हटले, हे बाळपणाशासून आहे. २२ त्यांने याचा

धात करप्याकरितां याला बहुत वेळीं विस्तवांत व पाष्ठा-
तहि टाकिले; आपल्याने कांहीं करवेल तर आम्हांवर
कल्या करून आम्हांल साहाय्य करा. २३ येशू त्याला
म्हणाला, माझ्याने करवेल! विश्वास घरणाच्याल सर्व
कांहीं साध्य आहे. २४ तेहांच मुलाचा बाय [डोळ्यांत
आसवै आशूर] मोठानें म्हणाला, मी विश्वास घरिले;
माझा अविश्वास काढून टाकण्यास मला साहाय्य करा. २५
त्या वेळी लोकसमुदाय घावत तिकडे येत आहे असे
पाहून येशूने अशुद्ध आत्म्याल घमकावूच म्हटले, अरे
मुक्यालहिंचा आत्म्या, गांध्यांजून नीष व पुन: करी
याच्यांत दिले नको अशी मी तुला आज्ञा करितो. २६
तेहां तो ओरहून व त्याला फोर पिकून निवाला; आणि
तो भेत्यासारिसा शाळ म्हणून तो मेला, असे बहुतेक लोक
बोलं लागले; २७ पण येशूने त्याचा हात घरून त्याला
उठविले; व तो उभा राहिला. २८ तो घरांत गेल्यावर
त्याच्या शिघ्रांती त्याला एकांतीं विचारिले की अमच्याने
त्याला कां काढवले नाही? २९ तो त्यांस म्हणाला, ही
जात प्राथेवांचून [व उपासावांचून] दुसऱ्या क्षानेन्हि
निष्ठ नाही.

आपल्या मृत्युवद्दल येशूने तुसन्यांदा केलेले भविष्य

३० नंतर ते तेथून निघून गालीलामधून चाल्ये होते;
आणि हे कोणस कळू नये, अशी त्याची इच्छा होती.
३१ तो आपल्या शिघ्रांस शिकवीत होता; तो त्यांस
म्हणाला की मनुष्याचा पुत्र मनुष्याच्या हाती दिला
जात आहे; ते त्याला जिवे मारितील; आणि जिवे
मारिल्यानंतर तो तिसऱ्या दिवशी पुन: उठेल; ३२ परंतु
हा बोलप्याचा अर्थ ते समजले नाहीत व त्याला विचार-
प्याची त्वास भीति वाढली.

नम्रदेवा धडा

३३ पुढे ते कफर्हामांत आले; आणि तो घरांत
असतां त्याने त्यांस विचारिले, तुम्ही वाटें काय संवाद
करीत होतां? ३४ ते उगेच राहिले, कारण सर्वांत मोठा
कोण वाविल्यी त्यांनी वारेंदा आपसांत वालविहार केला
होता. ३५ नंतर तो साळी कसला आणि आपल्या बारा

शिघ्रांस बोलावून त्यांस म्हणाला, आणण पहिले व्हावे
असे कोणाच्या मनात असत्यास त्यांने सर्वांत शेवटले व
सर्वांचा सेवक असे व्हावे. ३६ मग त्यांने एका बाळकास
उचलून खेळन त्याच्या मर्ये ठेविले व त्याला कंबटाळून
धरून त्यांस म्हटले, ३७ जो कोणी माझ्या नामाने अशा
बाळकांचीं एकाला स्विकारीतो तो मला स्वीकारितो, व जो
कोणी मला स्वीकारितो, तो मला नाही तर उपाने मला
पाठविले त्याला स्वीकारितो.

सहिष्णुतेचे शिक्षण

३८ योहानाने त्याला म्हटले, गुरुजी, कोणीएकाला
आपल्या नामाने भूते काढितांना आम्ही पाहिले, तेव्हा
त्याला आम्ही मना केले, कारण तो आमचा अनुगामी
नव्हता. ३९ येशू म्हणाला, त्याला मना करू नका, कारण
जो माझ्या नामाने अद्भूत कृत्य कील व लागलीच माझी
निदा कीरील असा कोणी नाही. ४० जो आपल्याला
प्रतिकूळ नाहीं तो आपल्याला अनुकूळ आहे. ४१ तुम्ही
लिस्ताचे म्हणून जो कोणी तुम्हांस पायाच्या व्याला व्यावयास
देईल तो आपल्या प्रतिफल्याला मुकणार नाही हें मी तुम्हांला
खचीत सांगतो.

इतरांना अडखलण करण्याच्याविश्वद इशारा

४२ मजवाब विश्वास ठेवाण्या या लहानातील एकाला
जो कोणी अडखलवील त्याच्या गळ्यांत भोव्या जात्याची
तली बांधून त्यास समुदांत टाकावे हें त्याला बरै. ४३,
४४ तुम्हा हाताने तुला अडखलविले तर तो तोडून टाक;
दोन हात असून नरकांत म्हणजे न विज्ञाणाच्या अभीत
[जेथे 'त्यांचा किडा मरत नाही व अग्री विषत नाही'
जावे, यापेक्षां व्यंग होकल जीवनांत जावे हें तुला
बरै. ४५, ४६ तुक्का पाय तुला अडखलवितो तर तो
तोडून टाक; दोन पाय असून [जेथे 'त्यांचा किडा मरत
नाही व अग्री विषत नाही' अशा] नरकांत टाकिले जावे,
यापेक्षा पंगू होऊन जीवनांत जावे हें तुला बरै. ४७, ४८
तुक्का डोला तुला अडखलवितो तर तो उपदून टाक; दोन
जेळे असून, जेथे 'त्यांचा किडा मरत नाही व अग्री
विषत नाही,' अशा नरकांत टाकिले जावे, यापेक्षा
एकडोक्या होऊन देवाच्या राज्यांत जावे हें तुला बरै.

५९ प्रत्येक अनुच्छेद के ला जाइल [व प्रत्येक बलिदान मिठाने खारट करितील] , ५० मीठ चांगला पदार्थ आहे; परंतु मिठाना खारटपणाच गेला तर तो कशाने आणल ? तुम्ही आणणांत मीठ असू या व एकमेकांबरोबर शातीने राहा.

सूटपत्रविषयक एक प्रश्न

१ मग तो तेथून निघून यहूदीयाच्या

१० सीमेवरील प्रांतांत यादेनेच्या पलीकडे आला; तेव्हां

मुनः लोकसमुदय एकत्र जमून त्याजकडे आले; आणि तो आपल्या चालीप्रमाणे त्यांस मुनः दिकवू लागला.

२ पहऱ्यांनी येळन त्याची परीक्षा पाहण्याकरिता त्याला विचारिले, पुरुषांने आपल्या बायकोला टाकावें हे योग्य आहे काय ? ३ त्यांने त्यांस उत्तर दिले की मोशाने तुम्हांस काय आज्ञा केली ? ४ ते म्हणाले, 'सूटपत्र लिहून तिला टाकावयास' मोशाने परवानगी दिली. ५ येशू त्यांस म्हणाला की तुमच्या अंतःकरणाच्या कठीणपणामुळे त्यांने ही आज्ञा तुम्हांसाठी लिहून ठेविली; ६ तरी 'त्यांने ती नरनारी अशी उत्पन्न केली' असे उत्पत्तीच्या प्रारंभामासून आहे. ७ 'या करणामुळे पुष्प आपल्या आईबायांस सोहऱ्यान आपल्या बायकोला जहून राहील; आणि ती दोघे एकदेह होतील'; ८, ९ ती मुळे दोन नव्हत तर एकदेह आहेत. यास्तव देवांने जे जोडिले आहे तें मनुष्यांनी तोहऱ्यांन नये. १० नंतर धरात त्याच्या शिवायांनी मुनः त्याच गोष्टीविषयी त्याला विचारिले. ११ तेव्हां तो त्यांस म्हणाला, जो कोणी आपल्या बायकोला टाकून दुसरीबारोबर लम करितो तो तिजविश्वद व्यभिचार करितो; १२ आणि जर ती स्वतः आपल्या नव्याला टाकिते व उस्याबरोबर लम करिते तर ती व्यभिचार करिते.

येशू लहान मुलांना आईर्वाद देतो

१३ मग लोकांनी त्याजकडे बाल्कांस आणिले, खासाली की त्यांने त्यांस सर्वी करावा; परंतु शिवायांनी आणणाच्यांस दटाविले. १४ ते पाहून येशू फाट वाईट नाटले; आणि तो त्यांस म्हणाला, बाल्कांस माझ्याजवळ वेचू या; त्यांस मना करू नक्का; कारण देवांने राज्य

१ मुलांत : खारविला

असल्यांचेच आहे. १५ मी तुम्हांस खचीत सांगतो, जो कोणी बाल्कासारिसा होऊन देवाच्या राज्याच्या स्वीकार करणार नाही त्याचा त्यांत प्रवेश होणार नाही. १६ तेव्हां त्यांने त्यांस कंठाकून व त्यांजवर हात ठेवून त्यांस आशीर्वाद दिला.

शाश्वत जीवनप्राप्त्यर्थ काय करावे म्हणून एक श्रीमंत तरुण प्रश्न करतो

१७ मग तो निघून वाटेस लागणार तो एकांने धावत येऊन व त्याच्यापुढे शुद्धे ठेवून त्याला विचारिले, उत्तम गुरुजी, सार्वकालिक जीवन हे वतान मिळविष्यास मी काय करावे ? १८ येशू त्याला म्हणाला, मला उत्तम कांगणतोस ? एक म्हणजे देव, त्याजबांचून कोणी उत्तम नाही. १९ आज्ञा तुला ठाकुर आहेत; 'मनुष्याहत्या करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, 'ठकवू नको, 'आपल्या बाप व आपली आई यांचा मान राख.' २० त्यांने उत्तर दिले, गुरुजी, मीं आपल्या लहानपणापासून हे सर्व पाळिले आहे. २१ येशूने त्याजकडे न्याहाकून पाहून त्याजवर प्रीति केली, व त्याला म्हटले, एक गोष्ट तुम्हांत उणी आहे; जा, तुझे आहेनाही तें विकून दरविहांस दे म्हणजे तुला स्वर्गात संपत्ति मिळेल; चल, माझ्या मार्गे ये; २२ परंतु तो हे वचन ऐकून म्हानमुख झाला व कठी होऊन निघून गेला; कारण तो फार श्रीमान् होता.

संपत्तीची आडकाठी

२३ तेव्हां येशूने सभोवर्ते पाहून आपल्या शिव्यांस म्हटले, श्रीमंतांचा देवाच्या राज्यांत प्रवेश होणे किती कठीण आहे ! २४ तेव्हां येशूने त्यांस मुलांनी, देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे कठीण आहे ! २५ घनवानांने देवाच्या राज्यात जाणे शापेक्षा उंदाने सुरुच्या नेतृत्वातून जाणे सोमे आहे. २६ तेव्हां ते अत्यंत विसित होऊन त्याला म्हणाले, तर मग कोणांने तारण होईल ? २७ येशूने त्याजकडे न्याहाकून पाहून म्हटले, मनुष्यास हे असाच आहे, परंतु तेव्हां जाही; 'देवाला सर्व काढी साच आहे.' २८ येशू त्याला झण्यां लागला, पाहा, आम्ही सर्वे

સોહુન આપણે અનુયાયી જ્ઞાલો આહો. ૨૯ યેશૂને ઉત્તર દિલે, મી તુમ્હાંસ ખર્ચીત સંગતોં, જ્યાને મજકરિતાં વ સુવાતેંકરિતાં ધર, ભાડ, બહિણી, આઈ, બાપ, સુલે કિંબા શેરેં સોહિલી આહેત ૩૦ અશા કોણાહિ ઇસમાલા, યા સાંપ્રતકાળી શંખપટ ધરે, ભાડ, બહિણી, આગા, મુલે, વ શેરેં, ખાંગ્રોબર પાઠળગ આગિ યેણાન્યા મુગાંત સર્વેકાલિક જીવન મિકાલ્પાવાંચૂન રાહણાર નાહીં. ૩૧ તરી જે પાહેલે તે શેવટલે વ શેવટલે તે પહિલે, અસેં બહુતાંચે હોઇલ.

આપલ્યા સૃષ્ટ્યુબદ્ધિ યેશૂને તિસન્યાંદા કેલેલે ભવિષ્ય

૩૨ મગ તે ભાર્ગવ્ય હોકુન યરસલેમોસ વર જાત અસતો યેશૂ ત્યાંચાંપુંદે ચાલત હોતા, તેન્હાં તે થક શાલે; આગિ જે ત્યાંચા માગું ચાલત હોતે ત્યાંના ભેતીપ્રાસ જાલી. તેન્હાં તો પુન: આપલ્યા બારા શિંઘાંસ જવલ ઘેઊન આપણાલા જે ઘડળાર તેં ત્યાંસ સાંગુંલાગલા : ૩૩ પાછા, ધારણ વર યરસલેમોસ જાત આહો; મનુષ્યાચ્યા પુત્રાલ મુલ્ય યાજક વ શાલી ત્યાંચા સ્વાધીન કરણ્યાત યેર્દીલ; તે ત્યાલ મરણદંડ ઘરવિતીલ, વિદેશ્યાંચા સ્વાધીન કરિતીલ; ૩૪ તે ત્યાચી શથા કરિતીલ, ત્યાજવર શુક્રતીલ, ત્યાલ ફટકે મારિતીલ, વ ત્યાચા જીવ પેતીલ; આગિ તીન દિવસાંની તો પુન: ઉઠેલ.

યાકોબ ન યોહાન યાંચી વિનંતિ

૩૫ જન્દીને પુન યાકોબ વ યોહાન હે ત્યાંચાજવલ યેઊન મ્હણાલે, ગુરજી, જે કાંહી આમ્દી આપણાજવલ સાંગું ત્યાપ્રમાણે આપણ આમ્ભાસાંઠી કરાવે અંશી આમચી ઇચ્છા આહે. ૩૬ તો ત્યાંસ મ્હણાલા, મી તુમ્હાંસાંઠી કાય કરાવે મ્હણણન તુમુંચા મનીત આહે? ૩૭ તે ત્યાંસ મ્હણાલે, આપલ્યા વૈમાંત એકાલા આપલ્યા ઉંડવીકરે વ એકાલ આપલ્યા ઢાવીકરે બસવિષ્યાંચી કુપા વ્યાવી. ૩૮ યેશૂને ત્યાંસ મ્હણલે, તુમ્હી માગતાં તેં તુમ્હાંસ સમજત નાહીં; જો પ્યાલા મી પણાર આહે તો તુમુંચાને પિવવેલ કાય? વ જો બાસિસા મી બેણાર આહે તો તુમુંચાને બેબેલ કાય? ૩૯ તે ત્યાલ મ્હણાલે, બેબેલ. યેશૂને ત્યાંસ મ્હણલે, જો પ્યાલા મી પણાર આહે તો તુમ્હી પંલ વ જો બાસિસા મી બેણાર આહે તો તુમ્હી પાલ હેં ખરેં;

૪૦ પણ માઝા ઉજવીકરે વ માઝા ઢાવીકરે બસવિષ્યાં અધિકાર હી જ્યાંચાસાંઠી સિદ્ધ કેલા આહે ત્યાંચાવાંચૂન દુસરા કોળાસ દેળે હેં મજકરે નાહીં.

સ્લેર મોર્ટિયન

૪૧ હેં એકુન બાકીને દા જણ યાકોબ વ યોહાન યાંના રાગે ભલે લાગલે. ૪૨ યેશૂને ત્યાંસ જવલ બોલાવુન મ્હણલે, વિદેશ્યાત અધિકારી મ્હણણ જે માનિલેલે આહેત તે ત્યાજવર પ્રભુત્વ ચાલવિતાત; વ ત્યાંચે મોઠે લોક ત્યાજવર સત્તા કરિતાત હેં તુમ્હાંસ ઠાક બાહે; ૪૩ પંતુ તુમ્હાંસથે તસે નાહીં; તર જો કોણી તુમ્હાંસથે મોઠ હોકે પાહતો ત્યાંને તુમ્હાં સેવક વ્યાવેં; ૪૪ આગિ જો કોણી તુમ્હાંસથે પહિલા હોયાસ ઇચ્છિતો ત્યાને સર્વાંગ દાસ વ્યાવેં. ૪૫ કારણ મનુષ્યાચા પુત્રાહિ સેવા પ્રાવયાસ નાહીં, તર સેવા કરાવયાસ વ બહુતાંચા સંદર્ભિસ્તવ આપલા જીવ ધારયાસ આલા.

અંધલ્યા બાર્તીમયાલા દૃષ્ટિદાન

૪૬ નંતર તે યરીહોસ આલે; મગ તો, ત્યાચે શિષ્ય વ મોઠ લોકસમુદ્યા હે યરીહોદુન બાહેર જાત અસતો, તીમય યાચા પુત્ર બાર્તીમય હી અંધલ્યા મિકારી બાટેવર બસલુ હોતા. ૪૭ તેન્હાં હા નાસરેયકર યેશૂ આહે હેં એકુન તો ઓરદુન મ્હણંસ લાગલા : અહો યેશૂ, દાલીદપુત્ર, મજવર દયા કરા. ૪૮ તેન્હાં ત્યાને ગણ્ય રહાવેં મ્હણણ બુહુતાંની ત્યાલ દટાવિલે, પંતુ તો અધિકચ ઓરદું લાગલા : અહો દાલીદ-પુત્ર, મજવર દયા કરા. ૪૯ તેન્હાં યેશૂને ઉમે રાહુન ત્યાલ બોલાવયાસ સાંગિતલે. મગ તે ત્યા અંધલ્યાલા બોલાવુન મ્હણાલે, ધીર ધર, કઠ, તે તુલ બોલાવીત આહેત. ૫૦ તેન્હાં તો આપણે બલ ટાકુન લ્વેનેં ઉદ્ભૂત યેશૂને આલા. ૫૧ યેશૂ ત્યાલ મ્હણાલા, મી તુજસાર્ઠી કાય કરાવે મ્હણણ તુંશી ઇચ્છા આહે? અંધલ્યા ત્યાલ મ્હણાલા, શુંશી, મલા દાટ પ્રાસ વ્યાવી. ૫૨ યેશૂ ત્યાલ મ્હણાલા, જા, તુમ્હા વિશ્વાસાને તુલ વરેં કેલે આહે. તેન્હાં લગલીચ ત્યાલ દાટ આલી; આગિ તો બાટેને યેશૂચાસાંગે ચાલલા.

યરસલેમાંત યેશૂચા જયોતસથાને પ્રવેશ

૧ ત યરસલેમાજવલીલ જૈતૂનચા ઢાગરા-
૧૧ જવલ બેલફરો વ બેચાની યેશવર પોંચલે, તેન્હાં ત્યાને આપલ્યા શિંઘાંદુન દોષાંસ અસેં સાંગુન

वाटविले की २ समोरत्या गंवात जा; त्यांत जातावर बाह्यावर कोणी मुख्य कवी बसले नाही असें शिंगळ तुम्हास बांधलेले आढळेल, तें सोहून आणा. ३ तुम्ही हें कोणी करितां, असें कोणी तुम्हास मट्ठले, तर प्रभूग याची अरज आहे, आणि तो लागलेन तें इकडे परत पाढील असे सांगा. ४ तेव्हां ते निघाले व परसांतील वाटेवर दाराबाहेर बोबलेले एक शिंगरू त्यांस आढळले, तें ते सोहून लागले. ५ तेव्हा तेथें उमे राहणाऱ्यातील किसेके त्यांस महाले, तुम्ही शिंगरू सोहून काय करितां? ६ त्यांनी त्यांस येशने सांगितत्याप्रमाणे उत्तर दिले; तेव्हा त्यांनी त्यांस आके दिले. ७ नंतर त्यांनी तें शिंगरू येशकडे वाळून त्याच्यावर आपली वडे थातली, व त्यावर तो बसला. ८ मग पुळल लोकांनी आपली वडे वाटेवर पसरली; इतरांनी शेतांत डहाळे तोहून आणल वाटेवर पसरिले; ९ आणि पुढे चालणारे व मारे चालणारे गजर कस्तूर बोलले, 'होसाशा, प्रभूत्या नागाने येणारा धन्यवादित असो;' १० येणारे राज्य, आपचा वाप दावीद याचे राज्य, धन्यवादित असो; ऊर्खेलोकी 'होसाशा.'

११ नंतर तो यश्वलेमांत येळन मंदिरांत गेला, आणि त्यांने चृत्कडे सर्व पाहिल्यावर संचाकाळ शाळी, तेव्हां तो आपल्या बारा शिध्यांस बेथावीस शिवून गेला.

निष्कळ अंजिराचे झाड

१२ दुसऱ्या दिवशी ते बेथावीनून निधत्यावर त्याला भूक लागली. १३ तेव्हां पाल्याने भरलेले असें अंजिराचे एक झाड त्यांने दुरुल पाहिले, आणि कदाचित् त्यावर कांही मिळेल म्हणून तो त्याकडे गेला; परंतु तेथे गेल्यावर पानांवांचून त्याला कांही आढळले नाही; कारण अंजिराचा हूऱगम आला नव्हाता. १४ तेव्हां त्यांने त्याल मट्ठले, यापुढे कोणी तुम्हें कल कधीहि न खालो. हें त्याच्या किंयांनी ऐकले.

येशू मंदिराचे शुद्धीकरण करतो

१५ मग ते यश्वलेमास आले, आणि होऱे मंदिरात जालन तेथें कयविक्रम करणाऱ्यांना बाहेर आसदू लागला, आणि सुराफांचे चौरंग व कुतुर्रे विकणाऱ्याच्या बैठकी त्यांने पालूया केल्या. १६ मंदिरमधून त्यांने कोणालाहि

कसलेंव भाडे नेते दिले नाही; १७ आणि त्यांने सांस शिक्षण देत असतां मट्ठले की 'माझ्या बराला सार्वरात्रीय प्रार्थनामंदिर महणतोल,' असें लिहिलेले नाही काय? परंतु तुम्ही तें 'लुटारंची गुहा' केले आहे. १८ हें मुख्य याजकांनी व शाळ्यांनी ऐकून त्याचा थात कसा करावा याविषयी योजना केली; त्यांना त्याची भीति वाटली, कारण सर्व लोक त्याच्या शिक्षणावरून यक्क शाळे होते.

१९ प्रतिदिवशीं संयाकाळ ज्ञान्यावर ते नगराच्या बाहेर जात असत.

अद्देचे त्यामर्थ्य

२० मग याहेटेसु झाटेव्यं जातांना त्यांनी तें अंजिराचे शाढ मुळापासून वाळून गेले असत्याचे पाहिले. २१ तेव्हां पेत्राचा आठवण होउन ते त्याला म्हणाला, मुरुजी, पाहा, आपण ज्या अंजीराशाढाला शाप दिला तें वाळून गेले आहे. २२ येशने त्यांस उत्तर दिले, 'देवावर विश्वास ठेवा; २३ मी तुम्हास खचीत सांगतो; जो कोणी या डोंगराला, तं उपदून समुद्रांत टाकिला ज्या, असें म्हणेल, आणि आपल्या अंतःकरणात संशय न घरितां, आपण म्हणतो तें वडेल असा विश्वास घरील, त्यांने तें घडून येईल. २४ यासाठव यांनी तुम्हास सांगतो; जें कांही तुम्ही प्रार्थना कस्तूर मागाल तें तुम्हांला मिळालेल आहे असा विश्वास धरा, म्हणजे तें तुम्हास प्राप्त होईल. २५ आणखी तुम्ही उमे राहून प्रार्थना करितां तेव्हा तुमच्या मनांत कोणाविषयी कांही असेल तर त्याची क्षमा करा; हें यासाठी की तुमच्या स्वर्गांतील पित्यांने तुमच्या अपराबांची क्षमा करावी. [२६ परंतु तुम्ही जर क्षमा करावाह नाही तर तुमचा स्वर्गांतील पिताहि 'तुमच्या अपराबांची' क्षमा कराणार नाही.]

येशूच्या अधिकाराविषयीं संशय घेण्यांत येतो

२७ मग ते तुमः यश्वलेमास थाई, आणि तो मंदिरात प्रित असतां त्याजकडे 'मुख्य' योजके शाळी, व बडील येळन त्याल म्हणाले; २८ तुम्ही कीण्यांचा अधिकारात हें करितां आणि हें करावयाचा अधिकार तुम्हास कोणी दिल? २९ येशने त्यांस झट्टेले, मीहि तुम्हास एक प्रश्न करितो; मला उत्तर या, म्हणजे कोणत्या अधिकाराने

मी हैं करितों ते तुम्हास सागेन। ३० योहानाचा वासिस्ता स्वर्गपासून किंवा मनुष्यांपासून होता यावें मला उत्तर था। ३१ तेव्हा ते आपसात विचार कळ लागले : स्वर्ग-पासून होता असे म्हणून तर तो म्हणेल की असे असता तुम्ही त्याजकर विश्वास कां ठेविला नाही? ३२ मनुष्यां-पासून होता असे घणावें तर लोकांची त्यांना भीति वाटली, कारण योहान स्वरोपर शेष्या होता असे सर्व मानील होते। ३३ तेव्हा त्यांनी येशूला उत्तर दिले, आम्हास ठाळक नाही. येशूने त्यांस म्हटले, तर कोणत्या अधिकारांने मी हैं करितों हैं मीहि तुम्हास सांगत नाही.

द्राक्षमल्याचा दृष्टं

१ मग तो दाखले देक्कन त्याजकरोबर बोर्ड वृ॒ लागला. कोणीएका मनुष्यांने 'द्राक्षमल्या लाविल, त्यामोवरे तुंपण घातले, द्राक्षास्तोलाई' कुळ खणिले, माळा बांधिल, 'आणि तो माळ्यास सोडून दैलन आपण परदेवास सोला। २ मग हंगामी आपणास माळ्यां-पासून द्राक्षमल्याच्या फळांतल कांही मिळवें म्हणून त्यांने माळ्यांकडे एका दासास पाठविले। ३ त्याला त्यांनी घहन मारिले व रिकामे लावून दिले; ४ त्यांने पुनः दुसऱ्या दासास त्याजकडे पाठविले; त्यांनी त्याचे होके फोडून त्याचा अपमान केला। ५ त्यांने आणखी एका जगास पाठविले; त्याला त्यांनी जिवें मारिले; आणि दुसऱ्या बहु-तांस तर्सेच केले; म्हणजे त्यांतल किंवितांस मारिले व किंवितांचा जीव घेताठा। ६ अशायपि त्याच्याजवळ एक जण राहिल्या होता, तो त्याचा आवडता पुऱ. आपल्या उत्राची ते भीड घरतील, असे म्हणून त्यांने त्याला शेवटी त्याजकडे पाठविले; ७ परंतु ते माळी आपसात म्हणले, हा वारीस आहे; चला, आपण याला जिवें माऱ, म्हणजे वत्तन आपले होईल. ८ मग त्यांनी त्याला बहन जिवें मारिले व द्राक्षमल्याचाहेर कैमूळ दिले। ९ तर मग द्राक्षमल्याचा धनी काय करील? तो येऊन त्या माळ्यांचा समूल नाश करील, व द्राक्षमल्या दुसऱ्यास देईल.

१० जो धोडा बाधण्याच्यांनी नापसंत केला

तो ज कोनविला शाळा;

११ हैं प्रभूकूळून शाळे,

आणि हैं आमच्या दृष्टीने आश्रयेकारक कृत्य आहे; हा शाळालेखाहि तुम्हच्या वाचाच्यांत कर्वी आला नाही काय? १२ तेव्हा ते त्याला धरावयास पाहत होते, परंतु लोक-समुदायांनी त्यांस भोवित वाटली. कारण हा दाखला त्यांने आपल्याला लावून सांगितला असे त्यांनी ताढिले, मग ते त्याला सोडून निघून गेले.

कैसराला कर देण्याचिष्ठीचा प्रश्न

१३ नंतर त्याला बोल्यांत धरण्याकरितां त्यांनी परुसी व हेरेदी यांतील किंवितांस त्याजकडे पाठविले। १४ ते येऊन त्याला म्हणाले, गुरुजी, आम्हास ठाळक आहे की, आपण खेरे आहां, व कोणाची भीड घरीत नाही; आपण मनुष्यांचे तोड पाहून बोलत नाही तर देवाचा मार्ग खरोवर चिकवितां; कैसराल कर देणे हैं योग्य आहे किंवा नाही? १५ आम्ही याचा किंवा न याचा? तो त्यांचे दोण ओळखून त्यांस म्हणाला, माझी परीक्षा कां पाहतो? मला एक पावली पाशावयास आणा। १६ त्यांनी ती आणिली; तेव्हा त्यांने त्यांस म्हटले, हा मुखवटा व लेख कोणाचा? ते त्याला म्हणाले, कैसराचा। १७ येशूने त्यांस म्हटले, तर कैसराचे कैसराला व देवाचे देवाला भरून था. तेव्हा त्यांनी त्याजविषयी कार आवश्य केले.

पुनरुत्थानाचिष्ठीचा प्रश्न

१८ मग पुनरुत्थान नाही असे म्हणणारे सदकी यांनी त्याजकडे येऊन त्याला विचारिले, १९ गुरुजी, मोशांने आम्हांसाठी असे लिहून ठेविले की 'कोणीएकाचा भाऊ मेला' आणि त्यांची जी मार्ग राहिली असून 'संतति झालेली नसली, तर त्याच्या भावानं त्याच्या झीवरोबर विचाह करून आपल्या भावाचा वंश चालावा.' २० कोणी सात भाऊ होते, त्याजरीकी पहिल्यांने बायको केली व तो संतति नसतां मेला; २१ मग ती दुसऱ्यांने केली, तोहि संतति नसतां मेला, तिसराहि तसाच. २२ याप्रमाणे सातहि जण संतति नसतां मेले. सर्वांच्या शेवटी बायकोहि मेली. २३ तर पुनरुत्थानसमयी ती त्यांच्यातून कोणाची बायको होईल? कारण ती सातांचीहि बायको झाली होती. २४ येशू त्यांस म्हणाला, तुम्ही शाळ व देवाचे समर्प्य ही न ओळखल्यामुळे भ्रमात पडलां आहां ना? २५ कारण ते

मेलेत्यांत उत्पन्नावर लम कहन बेत नाहीत, व लम कहन देताहि नाहीत; तर स्वार्गातील देवदूतांप्रमाणे असतात.

२६ मेलेडे उठविले जातात याविषयी, मोजाच्या पुस्तकांचील शुल्काच्या प्रकरणांत, देवानें त्याला म्हटले, 'मी अजाहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोचाचा देव आहे,' हें तुमच्या बाब्यांत आले नाही काय? २७ तो मृतांचा देव नव्हे तर जीवंतांचा आहे; तुम्ही मोज्या असांत घरला आहा.

सर्वांत मोठी आज्ञा कोणती हा प्रश्न

२८ येऊन शाळ्यांतील एकानें येऊन त्यांचा संवाद घेऊन, आप्या त्याने त्यांस समर्पक उत्तर दिले हैं पाहून त्याला विचारिले, सर्वांत पहिली आज्ञा कोणती? २९ येशवेने उत्तर दिले, पहिली ही आहे की 'हे इत्याएला, श्रवण कर; आपला देव परमेश्वर हा अनन्य परमेश्वर आहे; ३० तू आपला देव परमेश्वर याजवर पूर्ण मनाने, पूर्ण जिवाने पूर्ण बुद्धीचे व पूर्ण शक्तीने प्रीति कर.' ३१ दुसरी ही की 'जजी आपणावर तशी आपल्या शेजान्यावर प्रीति कर.' याचून मोठी दुसरी कोणतीहि आज्ञा नाही. ३२ तो शाळी त्याला म्हणाला, गुरुली, आपण खोरखर वरोवर बोल्याची 'तो एकज आहे, आपि त्याच्याशिवाय तुम्हा नाही' ३३ ते ३४ आपि 'पूर्ण मनाने, पूर्ण बुद्धीने, व पूर्ण शक्तीने त्याजवर प्रीति करणे' आपि 'जजी आपणावर तशी शेजान्यावर प्रीति करणे' हें सर्व 'होम व यज्ञ' यांपेक्षां अधिक आहे. ३४ त्याने शहाणपाणाने प्रत्युत्तर दिले हैं पाहून येशवेने त्याला म्हटले, तू देवाच्या राज्यापासून दूर नाहीस. तेव्हांपासून त्याला आणखी कांही विचारावाचास कोणीहि घजले नाही.

विस्तृ, दाविदाच्चा पुन्हा

३५ नंतर येशू मंदिरांत शिक्षण देत असतां म्हणाला, विस्तृ दाविदाच्चा पुन्हा आहे, हें शाळी कसे म्हणतात? ३६ कारण दाविदाने स्वतः पवित्र आत्मांत म्हटले,

परमेश्वराने माझ्या प्रभुला सांगितले,

मी तुम्हा शत्रूंना तुम्ह्या पायांचें आसन करीपर्यंत तू माझ्या उजवीकडे बैस.

३७ दावीद स्वतः त्याला प्रभु म्हणतो, मग तो त्याचा

पुन्हा आहे हे कसे? हें त्यांचे योलेण लोकसमुद्राच्यांने हर्षवेने ऐकले.

शास्त्रांसंबंधाने इशारा

३८ तो आपल्या विकवणीत त्यांस म्हणाला, शास्त्रांचियी जपा; त्यांस लंब झागे घालून फिरणे, बाजारात नमकार वेणे ३९ आणि सभास्थानांत मुख्य आसने व येजवानीत मुख्य स्थाने ही आवडतात. ४० ते विश्वांनी घरे खाल टाकितात व दायिकपणे लांबलंब प्रार्थना करितात; त्यांस अधिक दंड होईल.

विश्ववेने केलेले दान

४१ मग भांडारसमोर बसून लोक भांडारांत पैका करो दायितात हें तो पाहूत असतां बहुत धनवाल लोकांनी मुक्कल टाकिले; ४२ आणि एका दिरी विश्ववेने येऊन दोन टोल्या म्हणजे एक दम्भी टाकिली. ४३ तेव्हां त्यांने वापल्या शिष्यांस जवळ बोलावून त्यांस म्हटले, मी तुम्हांस खचीत संगतों कीं जे भांडारांत टाकीत आहेत त्या सर्वांपेक्षां या दिरी विश्ववेने अधिक टाकिले. ४४ कारण त्या सर्वांनी आपल्या समृद्धीतून टाकिले; परंतु हीने आपल्या कमताईतून आपले जितके होतें तितके, म्हणजे आपली सर्व उपजीविका टाकिली.

मंदिराच्चा नाश व युगाची समाप्ति यांविषयीचं भविष्य

१ मग तो मंदिरांतून निघू जात असतां १३ त्याचा एक शिष्य त्याला म्हणाला, गुरुली, पाहा, कसे हे घोडे व कशा ह्या इमारती! २ येशू त्याला म्हणाला, या मोज्या इमारतीं तू पाहतोस ना? जो पाडला जाणार नाही, असा येणे दगडावर दगड राहणार नाही.

३ नंतर तो मंदिरासमोर 'जैतूनांच्या डोंगावर बसला असतां' पेत्र, याकोब, योहान व अंदिया मांवीं त्याला एकांती विचारिले, ४ या योष्ठी कलीं होतील आणि या सर्व गोष्ठी पूर्ण होण्याच्या सुमारास आत्या म्हणजे काय चिन्ह होईल, हें आम्हांस सांगा. ५ येशू त्यांस म्हणून लागला, तुम्हांस कोणी फसत्रूं नये म्हणून जपा. ६ पुक्कल लोक माझ्या नामाने येऊन मीच तो आहे असे म्हणून बहुतांस फसवितील. ७ आणखी तुम्ही लडायांविषयी ऐकाल व

रत्नायान्त्र्या आपगा ऐकल तेव्हां शब्दसे जाका; 'आपे होणे अवश्य आहे;' परंतु तेवढांत शेवट होत नाही; 'राष्ट्रावर राष्ट्र व राज्यावर राज्य उठेल,' आणि जागेजाणी भूमिकप होतील व दुष्काळ प्रदतील; हा तर वेहानाचा प्रारंभ होय.

१६ तुम्ही आणांस संखाच्या कारण ते तुम्हांस व्याख्या-समांच्या स्वावीन करितील, समाचारानांमध्ये तुम्हांस भार देतील; जाणि सुभेदार व राजे यांस सादृश व्यावी म्हणून तुम्हांस माझायाढरितां त्यांजसमोर उमे राहीवे लागेल. १० प्रथम सर्व राष्ट्रांत युवांता जगविली पाहिजे. ११ ते तुम्हांस घरून नेऊन चौकटीकरिता स्वावीन करितील तेव्हां आपां काय बोलावै याविषयी अगोदर चिंता करू नका; तर त्या घडकेत जे कांही तुम्हांस चुचवून घिले आईल तेव्हा बोला; कारण बोलाऱ्यारे तुम्ही नाही तर पदित्र आत्मा अहे. १२ भाऊ भावाचा व यांच मुलाळा जिवे मारप्पाकरितां घरून देईल; 'मुळे आर्शापांवर उठातील' व त्यांन जिवे मारितील. १३ माझी नमामुळे तरी लोक तुमच्या द्वेष करितील, तरी शेवटपर्यंत टिकून राहेणाराच तेव्हां तरेल.

१४ 'ओसावीचा अमगळ पदार्थ' 'जें' नंसावा तेंझे उमा असलेला याहाल, (बाबाणानांने हे व्यानांत आणावै), तेव्हां जे याहीयांत असतील त्यांनी डॉगरराडे पक्कून आवै; १५ जो याचावर असेल त्यांने खाली उत्तर नये अगर यापल्या घरांतून कांही व्येष्या-करितां खांत आके नये; १६ शेतकीत असेल त्यांने आपले वस्त्र नेष्याकरिता माधवे येऊ नये. १७ त्या दिवसात ज्या गरोदर व ज्या स्तन पाजवान्या असतील त्यांची अवश्या अति भयंकर होणार! १८ तरी हे हिंवाल्यांत होऊ नये म्हणून ग्रार्थना करा. १९ कारंज जी सुष्ठु देशावै उत्पन्न केली 'तिच्या प्रारंभापासून आजपर्यंत शाळे नाहीत व पुढे होणार नाहीत, थेसे ते दिवस संकटाचे होतील'; २० आणि ते दिवस प्रभुने थोडे केले नसरे तर कोणीही भूष-व्याख्या निभाव लागाल नसता. ज्यांस त्यांने निवडलेले त्या निवडलेल्यांसाठी त्यांने ते दिवस थोडे केले आहेत. २१ त्या वेळेस कोणी तुम्हांस म्हेष्य याहा, किस्त भेजै आहे;

याहा, तेणे आहे; तर खेरै मानून नका. २२ कारण सोटे किस्त व 'सोटे संदेश' होतील, आणि सोवेल तर निवडलेल्यांस देतील फसवावे म्हणून 'चिन्हे व चमकाकर' दाखविलील. २३ तुम्ही तर शाब्द राहा; 'यादी, मी अगोदरच तुम्हांस सर्व सांगून ठेविलेली आहे.'

२४ ही संकटे येऊन गेल्यावर त्या दिवसात 'सूर्य अधिकारमय' होईल आणि 'चंद्र प्रकाश' देणार नाही, २५ आकाशातून तरे पडतील व आकाशांतील वर्ळे डलमव्यातील. २६ तेव्हां 'मनुव्याच्या पुत्राला' मोठ्या पराक्रमाने व वैभवावै 'मेघासुर होउन येताना' ते पाहतील. २७ त्या वेळेस तो देवदूतांस पाठ्यून पृथ्वीच्या 'सोमेपादून आकाशाच्या सीमेपर्यंत चारी दिसाहून' यापल्या निवडलेल्यांस 'एकत्र कील.'

जागृतीची आवश्यकता

२८ आती अंजिराच्या झाडाचा दाखला घ्या; त्याची डहाळी कोमल होउन तिळ यांने पुढे लागाली म्हणजे उन्हाळा जवळच आल आहे असे तुम्ही समजाता; २९ तसेच तुम्ही या गोषी होतांना पाहाल तेव्हां तो जवळ दारोंनी आहे असे समाज. ३० मी तुम्हांस खचीती सांगतो की हे सर्व पूर्ण होइपर्यंत ही पिढी नाहीशी होणार नाही; ३१ अकिंशा व पृथ्वी ही नाहीतरी होतील, परंतु माही वचने नाहीतरी होतारच नाहीत. ३२ आणखी त्या दिवसा-विषयी व त्या घटकेविषयी कोणाऱ्या ठाळक नाही, स्वर्ण-तील देवदूतांन नाही, पुत्रात्महि नाही, केवळ पित्याला ठाळक आहे. ३३ सापव असा, जागृत राहा; कारण तो समय केव्हां आहे हे तुम्हांस ठाळक नाही. ३४ प्रवासात राहणाच्या कोणीएका मुजुळाने आपले वर सोडितांना आपल्या दासांस अधिकार देऊन ज्यांचे त्याला क्रम नेमून यावै व द्वारपालासह जांगे राहावयास आज्ञा करावी, त्याप्रमाणे हे आहे. ३५ यासाव जांगे राहा; कारण धरघनी केल्यां येतो, संघाकाळी, मध्यरात्री, कोबडा आरव्याच्या वेळी किंवा सकाळी, हे तुम्हांस ठाळक नाही; ३६ नाही तर तो अक्सात येऊन तुम्हांस झोपेंत असतांना पाहल. ३७ जे मी तुम्हांस सांगतो ते सर्वांस सांगतो. जागृत राहा.

येशूला ठार भारत्याचा कट

१ मग दोन दिवसांनंतर बहुंडण व बेळमीर
 १४ गाळीचा सण होता; तेव्हा त्याला कपटाने
 कर्ते धरावे व जिवे मारवे हे मुख्य याजक व
 शाळी पाहत होते; २ परंतु हे सणांत कहं नये, केले तर
 कदाचित् सोकंमध्ये गडबड होईल, असे त्यांनी मटले.

बेळानी येथे येशूस करण्यांत आलेला तैलामयंग
 ३ तो बेळानी येथे कुछुमेमी सिमोन याच्या घरी
 जेवावयाला बसला असतां कोणीएक झी जटासांसीच्या
 बहुमूल्य मुंगांधी तेलाची अलावाच कुपी बेळन आली;

तिने ती कुपी फोडून त्याच्या मस्तकवर ओढिली. ४
 तेव्हां कियेक आपसांत चढफून म्हणाले, या मुंगांधी
 तेलाचा असा नाश कां केला? ५ कारण हे मुंगांधी तेल
 पासल्यांनी रसायांदर विकून ते गोरगिरिंवांत देतां आले असते
 अशी त्यांनी शिविरिंवी कुरकूर केली. ६ शावर येशू
 बोल्या, इला असू या, इला त्रास कां देता? हे इने मजसांटी
 एक सहस्रव केले आहे. ७ गोरगिरीब नेहमीच तुम्हांजवळ
 आहेत, व तुम्हांस पाहिजे तेव्हा त्यांने वरं करिता येते;
 परंतु मी तुम्हांजवळ नेहमी आहे असे नाही. ८ जे काही
 इच्छाने करवले तें इने केले; हे मास्या शरीराला उत्तर-
 खल्यांसाठी अगोदरच सुगंधदृश्य लवून ठेविले आहे. ९ मी
 तुम्हांस खचीत सांगतों की सर्व जगांत जेवे जिवे मुंगावां
 गाजवितील तेवे तेवे इने जे केले आहे तेंहि इच्छा समर-
 आर्य सांगतील.

यहूदा विश्वासघात करतो

१० मग बारांतील एक जो यहूदा इस्कूर्वांत तो त्याला
 मुख्य याजकांच्या स्वाधीन करण्याकरितां त्याजकडे निघून
 नेव्हा. ११ त्याचे ऐकून त्यांस अनंद झाला, आणि त्याला
 त्यांनी पैदा देके केला, मग तो त्याला सोईने धसू
 देण्यास संधि पाहू लागला.

दोवळले मोजन

१२ बेस्मीर भाकरीच्या सणाच्या पहिल्या दिवशी
 बहुंडणाचा गळपण्या मारीत असत, त्या दिवशी त्याचे शिव्य
 त्याला म्हणाले, आणण बहुंडणावे मोजन करावे म्हणू
 असही कोठे जाळन तथारी करावी अशी आपली इच्छा आहे?

१३ मग त्याने आपल्या शिव्यांतील दोषास पाठवितोना
 संगितले, नगरांत आ, म्हणजे कोणीएक मनुष्य पाष्यावे
 मडके बेळन जातांना तुम्हांस भेटेल, त्याच्यामागून आ.
 १४ तो आंत जाईल तेष्ट्या घरचन्याला असे सांगा: गुरु
 म्हणतो, मी आपल्या शिव्यांसह बहुंडणावे मोजन करावे
 अशी माझी उत्तरावयाची जागा कोठे आहे? १५ मग तो
 स्वतः सजविलेली व तयार केलेली एक मोठी माडी तुम्हांस
 दम्भवील; तेथे आपल्यासाठी तयारी करा. १६ मग त्याचे
 शिव्य निघून नगरांत गेले. तेव्हा त्याने सांविसंप्रभागांनेच
 त्यांस आढळले, आणि त्यांनी बहुंडणाची तयारी केली.

१७ मग संचायकाळ शास्त्रावर तो बारा शिव्यांसह
 आला; १८ आणि ते बसून मोजन करीत असतां येशू
 म्हणाला, मी तुम्हांस खचीत सांगतों की तुम्हांपैकी एक
 मठ धसू देईल, तो 'भजबोव जेवणारा' आहे. १९ ते
 लिङ्ग देईल एक एक जण त्याला म्हणू लागला, मी आहे
 काय तो? २० त्यांने त्यांस मटले, बारांतील एक मज-
 बरोवर ताटांत हात वारीत आहे तो. २१ मनुष्याचा पुत्र,
 असे त्याचिकीं लिहिले आहे तसा जातो; परंतु ज्याच्या-
 कडून मनुष्याचा पुत्र धसू दिला जातो त्या मनुष्याचा
 विकार असो! तो मनुष्य जन्मला नंसता तर तें त्याला
 वरं होतें.

२२ ते मोजन करीत असतां त्याने भाकर बेळन व
 अशीवांद देळन ती मोडिली, आणि त्यांस देळन मटले,
 या, हे मास्ये शरीर आहे; २३ आणि त्यांने प्यास देळन
 व ईशोपकारस्मरण कसून त्यांस दिला; आणि ते सर्व
 त्यांतील प्याले. २४ त्यांने त्यांस मटले, मास्ये 'हे
 करारावे रक' आहे, हे बुलांकरिता ओटिले जात आहे.
 २५ मी तुम्हांस खचीत सांगतों की मी देवाच्या रज्यांत
 नवा पिरिन त्या दिलासांपर्यंत आतांपसून द्राक्षीचा उपज
 पिणारच नाही.

२६ मग एक स्तोत्र गालन ते जैतूनाच्या ढोऱ्यावरूपे
 निघून गेले.

शिव्य आपल्याला सोडून जातोल इं शेव्हांचे भविष्य

२७ नंतर येशू त्यांस म्हणाला, तुम्ही सर्व अडकाळ-

कारण असे लिहिले आहे की 'मी मेंदपाळला मारीन आणि मेंदपाळी दाणादाण होईल'; २८ तरी मी उठल्यावर तुमच्यापूर्वी मालीलंत जाईल; २९ येत्र त्याला महाणाला, जरी सर्व अडखळ्ये तरी मी अडखळ्यागर नाही. ३० येत्र त्याला महाणाला, मी तुला स्वर्णीत सांगवारी, आज महाजे याच रात्री, कोंबदा दोन वेळे अरकव्यापूर्वी तुं तीन वेळे मल्या नाकारसील. ३१ तरी तो घर आवेशाने बोल्या, आपल्यावरोबर मला मारणे लायले तरी मी आपणाला नाकारणारच नाही, सर्वांनीहि तसेच झटके.

गेथशोमान येथे येशूसं आगमन

३२ नंतर ते गेथशेमाने नंताच्या ठिकाऱ्यां आले, तेव्हां तो आपल्या शिंजांस महाणाला, मी प्रार्थना करी तोषकृत केंद्रे बसा. ३३ त्याने येत्र, याकोब व योहान अस घरोबर घेतले आणि तो फार चक्कित व असल्ये होऊ लागला. ३४ तो त्यांस महाणाला, 'मास्ता जीवाच्य' मरणप्राय 'असि खेद शाल आहे', तुम्ही वेदे राहा व जागृत असा. ३५ मग तो कांहीसा पुढे जाऊन मसीबर पडला, व त्याने अशी प्रार्थना केली की, होईल सर ही घटका भजवलन टक्कू जाओ; ३६ आणि तो बोलला, अज्ञा, चापा, तुला सर्व कोही साथ्य आहे; हा प्याला भजकासून दूर कर; तरी मास्ता इच्छेप्रसारे नको, तुम्ही इच्छेप्रसारां होवो. ३७ मग तो येऊन पाहतो तौ ते झोपी गेले आहेत, तेव्हां तो पत्राला महाणाला, शिमोना, तुं झोपी गेलास कथ? घटकामधी तुम्हाने जागृत राहवले नाही काय? ३८ तुम्हीं परीक्षेत पहुं नये महणून जागृत राहा व प्रार्थना करा; आता उसुक आहे खरा तरी देव अशक्त आहे. ३९ त्याने पुन: जाऊन तेच शब्द उच्चारण प्रार्थना केली. ४० मग पुन: येऊन पाहतो तौं ते झोपी गेले आहेत; त्यांचे डोके फार जड झाले होते, आणि त्याला काय उत्तर यावें हे त्यांस सुचले नाही. ४१ तो तिसन्याने येऊन त्यांस महाणाला, आतां झोप व विसावा ध्या; पुरे झाले; घटका आली आहे; पाहा, मनुष्याचा उप्र पापी मलुव्यांच्या हाती घर्सन दिला जात आहे. ४२ उठा, आपण जाऊ; पाहा, मला घर्सन देणारा जवळ आल आहे.

येशूला अटक करण्यांत येते

४३ तो बोलत आहे हस्तक्यांत बारंतील एक यहूदा तेंये आला, त्यावरोबर मुख्य याजक, शाली व बडील याजकडला लौकसमुदाय तरवारी व सोटे घेऊन आला. ४४ त्याला घर्सन देणान्याने तर त्यांस खण सांगून ठेकिली होती; ती अशी की, मी ज्यांने तुंबन घेईन तोच नो आहे, त्याला घरा व संभाळून न्या. ४५ तो आल्यावर तंकाळ त्याजकडे गेला आणि, गुहाही, असे महणून त्याने त्याची मुख्यल तुंबने घेतली. ४६ मग त्यांनी त्याजकर हात टाकून त्याला घरिले. ४७ जे त्याजजवळ उमे होते त्यांच्यांतून एकाने तरवार उफ्सून प्रमुख याजकाच्या दासावर प्रहार केला व त्याचा कान कापून टाकिला. ४८ तेव्हां बेशूने त्यांस मट्टले, जरें एकाया छुट्यावर तरवारी व सोटे घेऊन जावें तसेच तुम्हीं मला घरावयास वाहेर आलीं काय? ४९ मी प्रतिदिवशी मंदिरांत सिकीत असता तुम्हांवरोबर असे, पण तुम्हीं मला घरिले नाही; तरी शाळवचन पूर्ण व्हावें महणून हे झाले आहे. ५० मग सर्व त्याला सोडून पव्हले.

५१ त्या प्रसंगी कोणीएक तक्षण उघड्या अंगावर ताशांचे वज्र पांशुलन त्याच्यामागून चालत होता, त्याला त्यांनी घरले; ५२ परंतु तो तें ताशांचे वज्र टाकून त्यांज-पासून उघडाव पलाला.

मुख्य याजकासमोर येशूली चौकडी

५३ नंतर त्यांनी येशूला प्रमुख याजकाडे नेले; आणि त्याच्याजवळ सर्व मुख्य याजक, बडील व शाली जमले. ५४ येत्र त्याच्यामागून दुरूल चालत आंत महणजे प्रमुख याजकाच्या बाढ्यात गेला, आणि कामदारांवरोबर विस्तवाजवळ त्याच्या उजेंदांत शेकूत वसला. ५५ मुख्य याजक व सर्व न्यायसमा यांनी येशूला जिंवे मारप्याकरितां त्याजविरुद्ध साक्षीचा शोध केला, परंतु ती त्यांस मिळाली नाही. ५६ बहुतांनी त्याजविरुद्ध खोटी साक्ष दिली, परंतु त्यांच्या साक्षीत मेळ नव्हता. ५७ किंत्येनांनी उमे राहून त्याजविरुद्ध अशी खोटी साक्ष दिली की ५८ हे हाताने बांधिलेले मंदिर मी भोडून टाकीन, व हाताने बांधले नाही असे दुसरें तीन दिवसांत रचीन, असे आम्ही

त्याला बोलता ऐकले; ५९ परंतु त्या त्यांच्या साक्षीत हि मेळ नव्हता. ६० तेव्हां प्रमुख याजकाने अप्यं उमे राहून येशला विचारिले, तु काही उत्तर देत नाहीस काय? हे तुश्याविष्ट साक्ष देतात हे काय? ६१ तथापि तो उगाच राहिल; त्यांने काही उत्तर दिले नाही. पुनः प्रमुख याजकाने त्याला विचारिले, वन्यवादादिताचा मुत्र खिस्त तो दू आहेस काय? ६२ येशूने मटठले, मी आहे; आणि तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राला सर्वसमर्थीच्या उजवीकडे बसलेले, व आकाशाच्या मेघांसह घेतांना पाहाल. ६३ तेव्हां प्रमुख याजक आपली कब्जे काहून बोलता, आम्हांस साक्षीदारांनी आणखी काय गरज? ६४ हे दुर्भिषण तुम्ही ऐकले आहे; तुम्हाला कसे बाटते? तेव्हां हा मरणदंडास पात्र आहे, असे सर्वांनी उत्तरिले. ६५ मग कियेक त्याजवर थंडू लागले, त्याचे तोंड आकून व त्याला बुक्या माझून, अंतर्हानाने बोल, असे त्याल म्हणू लागले, आणि कामदारांनी त्याल चपडाका माझून आपल्या ताऱ्यांत घेतले.

पेश येशूच्या इनकार करतो

६६ इकडे पेश खाली वाढ्यांत असतां प्रमुख याजकांच्या दासीपैकी एक आली; ६७ आणि पेश शेक घेत असतांना पाहून त्याजकडे तिने दृष्टि लावली व घटठले, तुंहि येशू नासरेथवर यावरोवर होतास; ६८ परंतु तो नाकाळून बोलता, तु काय म्हणत्येस ते मधा ठाऊक नाही व समजत ही नाही. आवर तो बाहेर देवढीवर गेला इतक्यात कोंडा आरवला. ६९ मग ती दादी त्याला पाहून जे जवळ उमे होते त्यांस पुनः सांगू लागली की हा त्यांच्यापैकी आहे. ७० तरी त्यांने पुनः नाकारिले; मग काही वेळांने जवळ उमे राहणारे पेत्राला पुनः म्हणाले, तु खरोवरच त्यांच्यापैकी आहेस, कारण तुंगालीली आहेस; ७१ परंतु तो शापोचारण कळून व शपथा बाहून म्हणू लागला, त्या ज्या मनुष्याविषयी तुम्ही कोरता त्याला भी ओळखीत नाही; ७२ तस्तीनी दुसऱ्यांनें कोंडा आरवला. तेव्हां कोंडा दोन वेळां आरवण्यापूर्वी तुंगी तीन वेळां मला नाकारक्षील, असे जे शब्द येशूने पेत्राला सांगितले होते ते त्याला आठवले; आणि त्याविषयी विचार कळून तो रडला.

रोमी सुभेद्रार पिलात याच्यासमोर येशू

१ मग पहाट होतांच बडील व शाळी यांज-
१५ वरोवर मुख्य याजक व सर्वे न्यायसमा यांनी मसलता कळून येशूला बांधून नेळन पिलाताच्या स्वाधीन केले. २ तेव्हां पिलाताने त्याला विचारिले, तु याहूआंचा राजा आहेस काय? त्यांने त्याला उत्तर दिले, तु म्हणतोस तसेच. ३ मुख्य याजकांनी त्याजवर पुष्कळ गोष्टीचा आरोप टेविला. ४ पिलाताने त्याला पुनः विचारिले, तु काही उत्तर देत नाहीस काय? पाहा, ते किंती गोष्टीचा आरोप तुजवर टेवितात. ५ तरी येशूने आणखी काही उत्तर दिले नाही; यावरून पिलाताला आव्याय वाटले.

६ सणाच्या दिवसांत ज्या एकाचा बंदिवानाबाबूल लोक त्याजकडे मागणी करीत त्यास तो त्यांजकरितां सोळून देत असे. ७ तेव्हां बंडांतील किंतेक खुंबी बंडखोरंबरेवर बांधून ठेवलेला असा बरबाला नांवाचा कोणीएक माणसू होता. ८ लोकसमुदाय पुढे येळन, आम्हांकरितां आपण आपल्या रिवाजाप्रमाणे करावे, असे त्याजजवळ मार्णू लागले. ९ पिलाताने त्यांस उत्तर दिले, मी तुम्हांकरितां म्हृद्यांच्या राजाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे काय? १० कारण मुख्य याजकांनी त्याला हेव्याने धरून दिले होते हे त्याल समजले होते; ११ परंतु त्यांपेक्षा आम्हांकरितां बरबाला सोडावे असे मागाचयास मुख्य याजकांनी लोक-समुदायास चेतवले. १२ तेव्हां पिलाताने त्यांस पुनः म्हटले, तर मा ज्याला तुम्ही यहूआंचा राजा म्हणता त्याचे मी काय करावे? १३ त्याला वधस्तंभावर खिल्ल, अशी त्यांनी पुनः आरोक्षी केली. १४ पिलाताने त्यांस म्हटले, कां, त्यांने काय वाईट केले आहे? तरी ते ज्ञान आरडाओरेड कळून मेणाळे, त्याला वधस्तंभावर खिल्ल. १५ तेव्हां लोकसमुदायाला बुद्धा करावे या हेतूले पिलाताने बरबाला त्यांजकरितां सोडिले, आणि येशूला फटके माझून वधस्तंभावर खिल्लथाकरितां त्यांच्या स्वाधीन केले.

शिराई येशूच्या शहू करतात

१६ मग यिपायांनी त्याला प्रयत्नोर्यमांत म्हणजे कर्वीरीत नेले व त्यांनी सगळे पलटण एकत्र बोलविले. १७ नंतर त्यांनी त्यांच्या अंगावर जांचले वज्र चढविले, कांगऱ्यांचा

मुकुट गुरुकूल त्याला बातला; १८ आणि ते मुजरा कूल स्थाला घडण्यां लागले, हे यशूद्याच्या राजा, तुक्का जयजयकार असो; १९ त्यांनी त्याच्या भस्त्रावर वेताने मारिले; ते स्थाजवर युक्ते आणि गुढे टेकूल त्यांनी त्याला नमन केले. २० असी त्याची खड्हा केल्यावर त्यांनी जांबळे कड्ह स्थाच्या अंगवस्त्रान काढून त्याची वर्षे त्याला घातली; आणि वधस्तंभावर खिळप्पाकरिता ते त्याला बाहेर बेठल नेले.

येशुला वधस्तंभाला खिळिले

२१ तेव्हां शिमोन नांवाचा कोणीएक कुलेनकर रानांकूल येळन जबकूल जात असतां त्याला त्यांनी त्याचा वधस्तंभ वाहण्याकरितां वेटीस धरिले; तो अलिशांद्र व रूफ यांचा बाप होता. २२ मग त्यांनी त्याला शुलुष्या घेण्याले कवटीची जागा येणे आणिले; २३ आणि त्याला बोल मिसल्लेला द्राष्टव्यावरस व्यावयास दिला, परंतु त्याने तो घेतल नाही. २४ तेव्हां त्यांनी त्याला वधस्तंभावर खिळिले, ‘आणि कोणी कोणते घ्यावे म्हणून ‘त्याच्या बचावर’ विचार टाकून ती बाढून घेतली.’ २५ त्यांनी त्याला वधस्तंभावर खिळिले तेव्हां पहिल्या प्रहरावा शेवट होता. २६ त्याच्या दोषारोपाचा लेख यशूद्याच्या राजा असा कर लालिला होता. २७ त्यांनी त्याच्यावरोवर दोन छुटाऱ्यां, एक उजवीकडे व एक डावीकडे असे वधस्तंभावर खिळिले; [२८ आणि अपराधात तो गणलेला होता, हा शाब्दलेख पूर्ण नाहा.] २९ मग जबकूल जाणांयांनी ‘डोकी डोलवीत’ त्याची असी निदा केली की अरे, मंदिर मोहून तीन दिवसांत याचाचा, ३० आपला बचाव कर, वधस्तंभावस्त्र स्वार्थी ये. ३१ तरेच मुल्य याजकहि शास्त्रासह आपसांत खड्ह करीत बोलले, त्याने दुसऱ्यांचे तारण केले, त्याला स्वतःचा बचाव करतो येत नाही; ३२ इश्वरालाचा राजा खिलत यावे आतां वधस्तंभावस्त्र स्वार्थी यावे म्हणून ते पाढून आम्ही. विश्वास घरं, त्याच्यावरोवर वधस्तंभावर खिळिलेल्या लोकांनीहि त्यांची निदा केली.

येशुला भृत्य

३३ दोन प्रहरापासून तिसऱ्या प्रहरापर्यंत सर्व देशावर

अंधार पडला. ३४ तिसऱ्या प्रहराच्या शेवटी येळू मोळ्याने आरोळी मारून बोलला, ‘एलोई, एलोई, त्या सबकूलनी?’ म्हणूने ‘माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू माझा त्याग कां केला?’ ३५ तेव्हां जवळ उमे राहणाऱ्यां-पैकी किंव्येकोनी है ऐकूल म्हटले, पाहा, तो एलीयाला बोलावितो; ३६ आणि एकाने घावत जाऊन संज ‘आवेने’ भरिला आणि तो वेतावर टेवून त्याला ‘प्यावयास देऊन’ म्हटले, असू या; एलीया याला खाली उत्तरावयास येतो किंवा नाही हैं पाहं. ३७ मग येळूने मोठी आरोळी मारून प्राण सोडिला. ३८ तेव्हां पवित्र-स्थानांतील पडदा वरपासून स्वाल्पर्यंत काढून दुभागला. ३९ मग त्याने अशा प्रकारे प्राण सोडिला हैं, त्याच्यासमोर जबकूल उमे राहिलेल्या जमादाराने पाहून म्हटले, खोखर हा पुण्य देवाचा पुत्र होता. ४० काही लियाहि दुरुन पाहून होत्या, त्यांत ममदालीय मरीया, धाकटा याकोब व योसे यांची आई मरीया, व सलोमे शा होत्या; ४१ तो गालीलोंत असतांना त्याच्यामार्गे चाळून त्यांची सेवा शा करीत असत; शिवाय त्याच्यावरोवर यशस्विमास आलेल्या दुसऱ्या पुण्यक खिया होत्या.

येशुला खड्हकांत खोदिलेल्या कबरेंत टेवतात

४२ हा सुमारास संध्याकाळ झाली, आणि हा तयारीचा दिवस म्हणून शज्जाथाच्या पवित्राचा दिवस होता; ४३ म्हणून अरिमयाईकर योसेफाने धैर्य कूल पिलाताकडे आंत जाळन येशुले शरीर माणितले; हा एक प्रतिष्ठित मंत्री असून स्वतः देवाच्या राज्याची प्रतीक्षा करीत होता. ४४ तेव्हां तो इतक्यात कसा मेला शांते पिलाताला नवल वाटले; आणि त्याने जमादाराला बोलावून त्याला विचारिले, याला मरून कांही वेळ स्फारा काय? ४५ जमादाराकूल तेंत कळत्यावर त्यांने योसेफाला प्रेत दिले. ४६ त्यांने तागांचे वध विकत आणिले, व त्याला स्वार्थी काढून त्या तागाच्या वधाने गुंडाळिले; मग त्याला खड्हकांत खोदिलेल्या कबरेंत टेविले, व कबरेच्या तोंडावर धोंड लोटून लालिले. ४७ त्याला कोठे टेविले होते हैं ममदालीय मरीया व योसेची आई मरीया यांनी पाहिले.

येशूचं पुनरुत्थान

१ नंतर शब्दावध गेल्यावर मगदालीया मरीया,

१६ गोकोकाची आई मरीया व सलेमे यांनी, तिकडे

जाऊन त्याला लावण्याकरिता, सुगंधद्रव्ये विकत

प्रेतली; २ ज्ञाण आठवळ्याच्या पहिल्या दिवशी मोक्षा

प्राप्त काळी सूर्योदयाच्या समयी त्या कवरेजवळ आल्या,

३ तेहांना त्या एकमेहीस म्हणत होत्या, कवरेच्या तोडा-

भारीष घोड आपल्याकरिता कोण लोटील? ४ त्यांनी वर

पाहिले ती घोड एकीकडे लोटलेली आहे असे त्यांच्या

हृषीस पढेले; ती फार मोठी होती. ५ मग कवरेत गेल्यावर

पाढ्यारा झगा त्यालेच्या अशा एका तुलाला उजव्या बाजूस

बसलेले पाहून त्या चकित आल्या. ६ तो त्यांस म्हणाला,

चकित हाक नक्का; वघसंभावर खिल्लिल्या येथे नासरेय-

कराचा शेष तुम्ही करीत आहा; ती उठली आहे, येथे

नाही; त्याला ठिंकिले होते ती ही जागा पाहा. ७ जा; त्यांच्या

विश्वास व पेत्राला सांगा की तो तुमच्यापूर्वी गालीलांत

आत आहे; त्याले तुम्हाला सांगितल्याप्रमाणे तो तेंये

तुमच्या हृषीस पढेल. ८ मग त्या बाहेर निघून कंपयामान

व विस्मित होत्याला कवरेपासून पक्कल्या; त्यांनी कोणाला

काढी सांगितले नाही; कारण त्या नव्यानीत झाल्या दोत्या.

[९ आठवळ्याच्या पहिल्या नंदिवारी प्राप्त काळी तो

उठव्यावर, ज्ञा मगदालीया मरीयेत्तून त्यांने सात भूर्ते

काढिली होती तिला त्याने प्रथम देशन दिल. १० तिने

जाऊन हें वर्तमान त्याजवरोवर घूर्ती असलेल्या आमि

शोक करीत व रडत असलेल्या लोकांना सांगितले. ११ आतां तो जीवंत आहे व तिच्या दृष्टीस पदला, हे ऐकून त्यांनी त्या गोषीवर विश्वास ठेविला नाही.

१२ यानंतर त्यांतील दोधे जण बाहेरगावी चालू असतां, त्यांस तो दुसऱ्या रूपाने प्रगट झाला. १३ त्यांनी जाऊन वरकडांस सांगितले तरी त्यांनी त्यांजवरहि विश्वास ठेविला नाही.

१४ नंतर अकाश जण जेवावयास बसले असतां त्यांसहि तो प्रगट झाल्या; आणि ज्यांनी त्याला उठव्यावर पाहिले होते त्यांजवर त्यांनी विश्वास ठेविला नाही म्हणून त्यांने त्यांचा आविश्वास व अंतःकरणाचे काठिप्प याविश्वी त्यांस दोष लाविला. १५ त्यांने त्यांस सांगितले की सर्व जगात जाऊन संपूर्ण सृष्टीला छुवावेची घोषणा करा; १६ जो विश्वास धरितो व बासिस्ता घेतो त्यांचे ताप्त होईल; जो विश्वास धरीत नाही तो देहास योग्य ठरेल. १७ आणि विश्वास धरणाच्यांवरोवर ही चिन्हंहि असत आतील; ते माझ्या नामाने भूती काढतील, नव्यानव्या ज्ञाना बोलतील; १८ सर्व उठलील, व कोणताहि प्राणवातकं पदार्थे पाले ती तो त्यांस बाघणारच नाही; त्यांनी दुखाणाज्ञावर द्वात ठेविले म्हणजे ते बरे होतील.

१९ यामाझी प्रभु येतो त्यांजवरोवर बोलल्यानंतर वर स्वर्गात घेतला गेला, आणि दैवाच्या उजवीकडे बसल. २० त्यांनी निघून जाऊन, प्रभु त्यांसह कार्य करीत असतां, आणि त्यांजवरोवर असणाऱ्या निवन्द्याच्या द्वारा अचन दृढ करीत असतां, सर्वत्र घोषणा केली. आमेच.]

लूककृत शुभवर्तमान

—कृकृ-कृकृ—

प्रस्तावना

१ आम्हामध्ये ज्या गोडीसंबंधाने पूर्ण खातरी झाली

२ आहे त्या आरंभापासून प्रथम पाहणारे लोक व वच-

नाचे सेवक होते; ३ त्यांनी आमंदास संग्रह ठेविले

हृतांत लिहून काढप्याचे काम बहुतांनी हाती घेतले आहे;

३ यास्तव चियपिल्य महाराज, भव्याहि बाटले की सर्व गोषीचा मुक्त्यापासून नीट शोष करून त्या आपणास अनुकमाने लिहाच्या. ४ यासांची की ज्ञा वचनाचे चिक्क आपणाला देप्यात असें आहे. त्यांचा निवितपणा नाही लक्षात याचा.

वासिस्था करणान्या योहनाच्या जन्मात्में भविष्य

५ गहुदीयाचा राजा हेरोद याच्या दिवसांत अबीयाच्या वर्गातील जखन्या नांवाचा कोणी याजक होता; त्याची बायको अहरोनच्या कुळातील असून तिचे नांव अलीशिका होते; ६ ती उभयथां देवाच्या दृष्टीने वार्षिक होती; आणि प्रभूच्या सर्व आळा व विषि निरोधते ने अनुसरणारी होती. ७ अलीशिका वांग असल्यामुळे त्यांस मूल्याल नव्हते; ती उभयथां वयातीतहि काली होती.

८ एकजा असे क्षांते की तो आपल्या कर्णाच्या अनुसराने देवापुढे याहिकी करीत असतां, ९ याहिकीच्या परिपायप्रमाणे प्रभूच्या पवित्रस्थानात जाऊन घूप बाल्याची त्याची पाळी आली. १० घूप जाळ्याच्या वैक्षेप लोकांचा सर्व समुदय बाहेर प्रार्थना करीत होता. ११ तेव्हा प्रभूचा रुद्र घूपवेदीच्या उजव्या बाजूस उभा राहिलेल्या त्याच्या दृश्यास पडला. १२ त्याला पाहून त्रखन्या बाबराल व भयभीत काला. १३ देवदूताने त्याला झटले, जखन्या, मिळं नको, कारण तुझी विनंति ऐकायात आली आहे; तुझी बायको अलीशिका इत्यासून तुळ्य सुलगा होईल, आणि दू त्याचे नांव झोळावू ठेव. १४ तुला आनंद व उद्घास होईल, आणि त्याच्या जन्माने पुण्यक लोकांस आनंद वाटले.

१५ तो प्रभूच्या दिवस्यांत महान होईल, 'इक्षारस व भय प्राशन करणार नाही,' आणि आपल्या मातेच्या उद्यापासून पवित्र आत्माने परिपूर्ण असेल. १६ तो इक्षाएलच्या संतानातील बहुतास त्यांचा देव प्रभु याजकरे वलंगील; १७ 'बांगांनी अंतःकरणे सुखाकडे,' व हड्डी लोकांस वार्षिक जनांच्या हाणाकडे गिरवून प्रभूसाठी योग्य प्रजा तयार करावी महणून तो 'एलीयाच्या' आत्माने व सामर्थ्याने त्याच्यापुढे चालेल. १८ तेव्हा जखन्या देवदूताला महाला, हे कशावस्त्र समजू? कारण यी महातारा आहे व मांसी बायकोहि वयातीत आहे. १९ देवदूताने त्याला उत्तर दिले, यी देवाच्यापुढे उभा राहणारा गव्हीएल आहे, आणि तुजव्यावर बोलावयास व ही सुवाती तुला कल्वावयास मला पाठविष्यांत आले आहे.

२० पाहा, हे घडेल त्या दिवसापर्यंत तं मुका राहणील, तुझ्याने बोलवणार नाही; कारण यथाकाली पूर्ण होणाऱ्या माझ्या वचनांवर तं विष्यास ठेविला नाही. २१ इकडे लोक जखन्याची वाट पाहा होते, व त्याला पवित्रस्थानात उशीर लागल्यामुळे त्यांना आवृत्य वाटले. २२ तो बाहेर आल्यावर त्याला त्यांजवोवर बोलतो येईल; तेव्हा, त्याला पवित्रस्थानात दर्शन क्षाले आहे असे ते समजले; तो त्यांस खुण्बू लागून गप राहिला. २३ मग असे क्षाले की त्याच्या सेवेचे दिवस पूर्ण क्षाल्यावर तो आपल्या घरी गेला.

२४ त्या दिवसांनेतर त्याची बायको अलीशिका गरोदर राहिली; आणि पांच महिने लपून राहिली; २५ ती महणत असे की लोकांतील माझी निदा दूर करण्यासाठी प्रभूने मजबूते पाहिले तेव्हा मजसाठी त्यांने असे केले.

कुमारी मरीयेला देवदूताच्या निरोप

२६ नंतर सहाय्या महिन्यांते देवाने गालीलांतील नासरेय नार्मे नगरास एका कुमारीकडे गव्हीएल देवदूताला पाठविले. २७ ती दाविदाच्या घराण्यांतील योसेफ नार्मे पुल्हाला बाबदत होती; त्या कुमारीचं नांव मरीया होते. २८ तेव्हा देवदूत आत तिजकडे येळन महाला, हे कुणा पावलेस्ये, कल्याण; प्रभु तुजव्यावर असो; [किंवामध्ये तु घन्य आहेस.] २९ ती त्या नोळप्याने कार बाबरली, आणि हे अभिवंदन क्या असेल असा विचार करू अगली. ३० देवदूताने तिला झटले, मरीये, गिळं नको, कारण देवाची कृपा तुजवर काली आहे; ३१ पाहा तं गरोदर होशील व पुत्र प्रसवशील; त्याचे नांव येशू ठेव; ३२ तो योर होईल व त्याला परात्पराचा पुत्र महण्यातील; आणि प्रभु देव त्याला त्याचा बाप 'दावीद याचे राजासन' देईल; ३३ तो याकोबाच्या घराण्यावर 'युगालयुग राज्य करील,' त्याच्या राज्याचा अंत होणार नाही. ३४ मरीयेने देवदूताला झटले, हे कसे होईल? कारण मला पुरुष ठाक नाही. ३५ देवदूताने उत्तर दिले, पवित्र आत्मा तुजवर येईल, आणि परात्पराची शक्ति तुजवर छाया करील; याकरिता, 'जो जन्मेल त्याला पवित्र, देवाचा पुत्र, असे महण्यातील. ३६ पाहा, तुझी नातलग अलीशिका

इत्याहि गदातारपणीं पुत्रगमे राहिला आहे, आणि जिज्ञा
वांश मध्यात तिला हा सहावा महिना आहे, ३७ 'देवदूळे
कोणतोही वचन असमर्थ होईल असें नाही.' ३८ तेव्हा
मरीया महणाली, पाहा, मी प्रभूंनी दासी; मला तुझ्या
वचनाप्रमाणे होवो. मग देवदूत तिजपासून निघून गेला.

मरीया अलीशिवेला भेटते

३९ त्याच दिवसांत मरीया त्वरा कूल डोंगराळ
प्रदेशांतील यदूदाच्या एका नगरात निघून गेली; ४० आणि जखन्याच्या घरांत जाऊन तिने अलीशिवेला
अभिवंदन केले. ४१ तेव्हा असें क्षाले की अलीशिवेले
मरीयेचे अभिवंदन ऐकतांच बाल्काने तिच्या उदरांत
उडी मारली, व अलीशिवेला पवित्र आल्याने परिपूर्ण शाली;
४२ आणि ती उच्च स्वर काढून मोठ्याने बोलली, खियां-
मध्ये तु घम्य व तुझ्या पोटचे फल घन्य. ४३ माझ्या
प्रभूच्या मातेने मजकडे यावें हे मला कोटून? ४४ पाहा,
तुझ्या अभिवंदनाची वाणी माझ्या कानीं पडतांच बाल्काने
माझ्या उदरांत उल्हासाने उडी मारली; ४५ जिने विश्वास
धरिला ती घन्य, कारण प्रभूने तिला सांगितलेल्या गोष्ठीची
पूर्णता होईल.

मरीयेचे स्तुतिगायन

४६ तेव्हां मरीया महणाली :
'माझा जीव प्रभूला' थोर मानितो,
४७ आणि 'देव जो माझा तारणारा'
त्याचमुळे माझा आला 'उल्लासला आहे.'
४८ कारण 'त्याने आपल्या दारीच्या दैन्यावस्थेचे
अवलोकन केले आहे;' पाहा, आतांपासून सर्व
पिढ्या मला घन्य महणतील;
४९ कारण जो पराकरी त्याने माझ्याकरितां महकल्ये
केली आहेत; 'त्याचें नाम पवित्र आहे.'

५० जे 'त्याचें भय घरितात,

त्यांजवऱ्या दया पिढ्यानपिढी आहे.'

५१ त्याने आपल्या 'बाहूने' पराक्रम केला आहे;
त्याने 'जाविंशांची' त्यांच्याच अंतःकरणाच्या
कल्पनेने 'दाण्डाणा' केली आहे.
५२ 'त्याने अधिपतीस' राजासानांवरून 'काढिले आहे'

व 'दीनांस उंच केले आहे.'

५३ 'भुक्तेल्यांस त्याने उसम पदार्थांनी तृष्ण केले आहे,'

व 'धनवानांस रिकामे लावून दिले आहे'

५४ 'त्याने आमच्या पूर्वजांस सांगितल्यांप्रमाणे
अब्राहाम व त्याचे संतान

यांजवरील दया सर्वकाळ समस्त

५५ आपला सेवक इस्ताएल याला साहाय्य केले आहे.'

५६ नंतर मरीया खुमारे तीन महिने तिच्याबरोब राहून
आपल्या घरास माशारे गेली.

बासिस्मार करणान्या योहानाचा जन्म

५७ अलीशिवेल्या प्रसूतीचे दिवस भरून तिला मुलगा
शाला. ५८ प्रभूने तिजवर मोठी दया केली हे ऐकून तिचे
शेजारी व नातलग यांनी तिच्याबरोब आनंद केला. ५९
मग आठव्या दिवशी असें क्षाले की बाल्काची सुंता करा-
वयास ते आले, आणि त्याच्या बापाच्या नांवावरून त्याचे
नांव जखन्या ठेवणार होते; ६० परंतु त्याच्या आहें
मटरले, असें नाही; याला योहान म्हाशावाच्ये आहे. ६१
ते तिला म्हणाले, या नांवाचा तुझ्या नातलगांत कोणी
नाही. ६२ नंतर आपल्या मनात शाचे कोणते नांव ठेवाव-
याचे आहे, असें त्यांनी त्याच्या बापाला खुणेने विचारिले.
६३ तेव्हां त्यांने पाढी माझवून शाचे नांव योहान आहे
आहे लिहिले. तेव्हां सर्वांस आश्चर्य बाटले. ६४ मग
तस्यांची त्याचे तोंड उघडले, त्याची जीभ मोकळी क्षाली
व. तो देवाचा घन्यवाद करीत बोलून लागला. ६५ शावरून
त्याच्यासभौवती राहणान्या सर्वांस भय प्राप झाले; आणि
यांचीया असमर्थ दोगासम्म प्रदेशांत या सर्व गोष्ठीविषयी
लोक बोलून लागले. ६६ ऐकूणान्या सर्वांनी या गोष्ठी
आपल्या अंतःकरणांत ठेवून मटरले, हा बाल्क होणार तरी
कसा? कारण प्रभूचा हात त्याजवरोब रहोता.

जखन्याचे स्तुतिगायन

६७ त्याच बाप जखन्या शाचे पवित्र आल्याने परि-
पूर्ण होऊन संदेश दिला, तो असा :

६८ इस्ताएलाचा देव प्रभु घन्यवादित असें;
कारण त्याचे 'आपल्या लोकांची' सेवा भेजा
त्यास 'मुक्ति' दिली आहे;

૬૧૭૦ (આપણે જે પવિત્ર સંદર્ભે આરમાપાસુન હોતે
ત્વાચાનું સુખાને સ્વાને સંગિતલ્યાપ્યાએં)

‘આપણા દ્વારા ‘દાવીદ’ ત્વાચા ઘરાય્યાંત
ત્વાને ‘આમ્હાસાઠી’ તારણાંચે ‘શિંગ ઉત્પન્ન કેલે
આહે,’

૭૧ મહાજે ‘આમચા શત્રૂપાસુન તારણ વ આમચા
દ્વેષ કરણાચા સર્વાચા હાતાંતુલ ભુટકા;’

૭૨ યાસાઠીંચી ત્વાચે ‘આમચા પૂર્વાંગવર’ દયા કરાવી,
આળિ ‘આપણા’ પવિત્ર ‘કરાર,

૭૩ મહાજે જી શાખ્ય ત્વાને આમચા બાપ અબ્રાહામ
વાજચી વાહિલી તી સરાવી;’

૭૪ તો અશી કી તુમ્હી આપલા શત્રૂપાચા હાતાંતુલ
સુદુન

૭૫ માસ્યાસ્તમોર પવિત્રનેં વ ધાર્મિકતેને આયુષ્યભર
માસી સેવા નિર્મયપણે કરાલ, અસે મી કરીન.

૭૬ આળિ હે બાલક, તુલ પરાપરાચા સુદેશ મૃણ-
લીલ, કારણ ‘પ્રભુને માર્યે, સિદ્ધ કરણ્યાકરિતાં હૈન
ત્વાચપુદે’ બાલશીલ,

૭૭ યાસાઠી કી ત્વાચા લોકાંસ ત્વાંચા શરૂપસુને
તારણાંચે હાણ થાવેં.

૭૮ આમચા દેવાચા પરમ દયેને હે શાલેં આહે;
ત્વાચાનું યોગે ઉદગપ્રમા વસ્તું આમચી સેઠ રેઝલ;

૭૯ ગારોણી કી ઊંચારાત વ ગૃહ્યચૂચ્છાંચેત બસલ્યાંસ
પ્રકાશ ‘દેણાસ’ યાવી આળિ ‘આમચિ’ આય
શાંતિચા માર્ગી લાવાને.

૮૦ તો બાલક વાજન તાત્વાને બન્ધાંતુલ હોતે ગેલા,
આળિ ઇસ્પાએલાંસ પ્રાણ વન્દનાંચા દિવસાંખેત અરાય્યાત
રહિલે.

શૈક્ષણા જન્મ

૧ ત્યા દિવસાત અસે શાલેં કી સર્વે જગાની નાંદ-
૨ નિશી લિલાવીંભોણી કેસર ઔદ્ધુત પાંચી અંશા શાલી.

૩ કીરીનિય હા સુરગ પ્રતીચા સુમેદદર અસતો હી
પહીલી નાવનિશી શાલી. ઇ તેબ્બો સર્વ લોક આપલાંચા
મારી નોંધનિશી લિલુન હાવધાર ગેલે, ૪ બોસેફાહી આપણાંસ
બાધત કાલેલી મરીયા ગરોડર અસતો નિજસહિત નાંદ-

નિશી લિલુન દાવધાર માં ગાલીલાંતીલ નાસરેથ ગાંધારુન
મહૂદિવાંતીલ બેથલહેમ નામે દાવિદાચ્યા ગાંવી વર ગેલા;
કારણ તો દાવિદાચ્યા ઘરાયાંતલા વ ગોત્રાંતલા હોતા. ૬
તી વેચે અસતો અસે જ્ઞાલે કી, તિચે પ્રસૂતીચે દિવસ ભરલે;
૭ આળિ તી આપલા પ્રથમપુત્ર પ્રસવલી; ત્યાલા તિને
બાંદ્યાને ગુંડાંકુન ગંધારીની નિજવિલેં, કારણ ત્યાંસ
ઉતારશાલેં જાગ નન્દતી.

૮ ત્યાચ પ્રાંતાંત મેંડગાલ રાનાંત રાહુન રાત્રી આપલે
કથ્ય ‘રાંકોત હોતે. ૯ તેચ્છાં પ્રભુચા દૂટ ત્યાંચ્યાજવળ
ઉમા રહિલા; પ્રભુંચે તેજ ત્યાંચ્યામોવેતે પ્રકાશલે આળિ તે
ભયબીત જાલે. ૧૦ તેચ્છાં દેવદૂટ ત્યાંસ મૃણાલા, મિંક
નકા; કારણ પાદા, જો મોઢ આનંદ સર્વ લોકાંસ હેણાર
આહે ત્યાચી સુવાર્તા મી તુમ્હાંસ સંગતોં; ૧૧ તી હી કી
તુમ્હાસાઠી આજ દાવિદાચ્યા ગાંવાંત તારણાર જ્રન્મલ આહે,
તો વિસ્ત પ્રભુ આહે; ૧૨ આળિ તુમ્હાંસ ખણ હીચ કી
બાંદ્યાને ગુંડાંકુલેં વ ગંધારીની નિજવિલેં અસે બાલક
તુમ્હાંસ અદ્ભુતેલ. ૧૩ ઇંકયાત અકસ્માત સ્વર્ગાંતીલ
સૈન્યાના સમુદ્ય ત્યા દેવદૂટજવળ પ્રગટ જાલા; તે
દેવાચી સુતિ કરીત મહણાલે,

૧૪ ઉર્બલેલી દેવાંસ ગૌરવ,
આળિ પૃથ્વીવર મનુષ્યાંત શાંતિ;
ત્યાંજવર ત્યાચા પ્રસાદ જાલા આહે.

૧૫ મા અસે જ્ઞાલે કી દેવદૂટ ત્યાંજપસુન સ્વર્ગાસ
ગેલે, તેચ્છાં મેંડગાલ એકમેકાંસ મૃણાલે, ચલા, આપણ
બેથલહેમાપદ્યત જાંકે, વ જાલેલી જી હી ગોષ્ઠ પ્રભુને
બાપલાલ કલ્યાંચી તી પાછું. ૧૬ તેચ્છાં તે બંધવાઈને
ગેલે તો મરીયા, યોસેક વ ગંધારીની નિજવિલેં બાલક
હી ત્યોસ અદ્ભુતેલ. ૧૭ ત્યાંની ત્યાંસ પાહિંચાવર ત્યા
બાલકવિલીં દેવદૂટને જી ગોષ્ઠ ત્યોસ સંભિતલી હોતી
તી ત્યાંની કલ્યાંચી. ૧૮ મા સર્વ એકગાંચાની ત્યા
મેંડપાલાંસ સાંગિતલ્યા ગોણીવિલીં આશ્વર્ય કેલે, ૧૯
પંતુ મરીયેં યા સર્વ ગોણીંસે મનત ફસ્ત ત્યા આપલા
અંતસ્તરાંત ડેવિલા. ૨૦ નંતર મેંડપાલાંસ સાંગિત્યાત આલે
હોતે ત્યાગ્રમાંસ યા સર્વ ગોણી ત્યાંની એકલા વ પાહિલ્યા,
શામુંકે તે દેવાંસ ગૌરવ કરીત માચોરે ગેલે.

२१ मग शुंतेचा आठवा दिवस आल्यावर त्याचें नांव येश ठेविले; हें तर तो उद्वरात संभवप्यापूर्वीच देवदूतांने ठेविले होते.

मंदिरांत येदूला सादर करणे

२२ पुढे मोशाच्या नियमशाळाप्रमाणे त्याचे 'शुद्धी-करणाचे दिवस भरल्यावर' २३ ('प्रत्येक प्रथम जन्मलेला नर प्रभूसाठी पवित्र महणाऱ्या' असे जे प्रभूच्या नियमशाळात लिहिले आहे त्याप्रमाणे) त्याचे प्रभूला समर्पण करावे, २४ आणि प्रभूच्या नियमशाळांत सांगितल्याप्रमाणे 'होत्याचा जोडा किंवा पारव्यांची दोन पिले' यांचा यज्ञ करावा, महणून त्यांनी त्याला यशस्विमास आणिले.

शिमोन व त्याचे हर्षस्तोत्र

२५ तेव्हां पाहा, शिमोन नांवाचा कोणीएक मनुष्य यशस्विमांत होता; तो धर्मिक व भक्तिमान् मनुष्य असून इक्षाएलाच्या सांत्वनाची बाट पाहत असे, व त्याजवर पवित्र आत्मा होता. २६ प्रभूच्या लिस्ताला पाहिल्यापूर्वी तुला मरण येणार नाही असे पवित्र आत्म्यानें त्याला प्रगट केले होते. २७ तो आत्मयुक्त असतां मंदिरांत आला; आणि नियमशाळाच्या विधीप्रमाणे करविष्याकरितां आई-बापांनी त्या येश बाल्कला आंत आणिले, २८ तेव्हां त्यानें त्याला हातावर घेऊन देवाचा धन्यवाद करून छटले:

२९ हे प्रभू, आतां तू आपल्या वचनाप्रमाणे आपल्या दासाला शांतीर्ने जाऊ देतोस;

३० कारण 'विदेश्यांस प्रकटीकरण होण्यासाठी उजेड'

३१ व तुझ्या 'इक्षाएल लोकांचे वैभव असे जे तुझे तारण

३२ तू सर्व राष्ट्रांमध्ये सिद्ध केले,

तें मी आपल्या डोल्यांनी 'पाहिले आहे.'

३३ त्याजविष्यां हें जे वदप्यांत आले त्यावरून त्याचा बाप व त्याची आई यांस आशीर्वाद दिला व त्याची आई मरीया इला म्हटले, पाहा, इक्षाएलांत बहुतांचे पतन व उर्वशां यासाठी आणि ज्यान्याविरुद्ध लोक बोलतील असले चिन्ह होण्यासाठी शाला ठेविले आहे; ३५ आणखी पुळळ

लोकांच्या अंतकरणांतील विचार उद्वरकीस यावे महणून तुझ्या स्वतःच्या जिवांत तरवार भोसकून जाईल.

संदेशी हळा

३६ आशेराच्या वंशांतील फलूएलाची कन्या हळा नांवाची एक संदेशी होती; ती फार योवृद्ध झाली असून कुवारपण संपल्यापासून नवन्याजवळ सात वर्षे राहिली होती. ३७ आतां ती चौ-न्याजीं वर्षांची विधवा असून मंदिर सोहन. न जाता उपास व प्रार्थना योन्या द्वारे रात्रिदिवस सेवा करीत असे. ३८ तिने त्याच समर्थी जवळ येऊन देवापुढे आभारप्रदर्शन केले, व जे यशस्विमाच्या मुकुतेची बाट पाहत होते त्या सर्वांस त्याजविष्यां सांगितले.

येशुचे बाल्यपण

३९ नंतर प्रभूच्या नियमशाळाप्रमाणे सर्व समाप्त करून गालीलांत आपले गांव नासरेथ येणे तीं परत गेलीं.

४० तो बाल्क वालीस लगला आणि ज्ञानानें पूर्ण होत असतां बलवान् झाला; त्याजवर देवाची कृपा होती.

४१ त्याची आईबापे प्रतिवर्षी बलदांडण सणार्त यशस्विमास जात असत; ४२ आणि तो बारा वर्षांचा झाला तेव्हां तीं त्या सणार्तील रिवाजाप्रमाणे तेंये गेलीं. ४३ मग सणाचे दिवस संपल्यावर तीं माधारे गेली, तेव्हां तो मुलगा येश यशस्विमांत मार्गे राहिला हें त्याच्या आई-बापांस कळले नाही. ४४ तो बाटेच्या सोबत्यांत असेल असे समजून तीं एक दिवसाची बाट चालून गेली; नंतर नातलगा व ओळखीचे शोजमध्ये त्यांनी त्याचा शोध केला; ४५ पंतु तो त्यांस सांपडला नाही, महणून तीं त्याचा शोध करीत करीत यशस्विमास माघारे गेली. ४६ मग असे झाले की तीन दिवसांनंतर तो मंदिरांत युम्बंडव्यामध्ये बसून त्याचे भाषण ऐकाना व त्यांस प्रश्न करिताना त्यांस आडळला. ४७ त्याचे सर्व श्रोतेजग त्याच्या बुद्धीवस्तून व उत्तरवस्तून यक झाले. ४८ तेव्हां त्याला पाहून त्याना आशये बाटले, आणि त्याची आई त्याला महणाली, बाला, हे आगाहीरोवर असा कों बायकलेत? पाहा, तुझा बाप व यी कठी देऊन तुझा शोध करीत आलो. ४९ तो त्यांस महणाला, तुम्हीं माझा शोध केला हें कसे? जे माझ्या

बापाचे त्यांत मी असावें हे तुमच्या घ्यालांत आणे नाही काय? ५० परंतु तो जे हे शब्द बोलला ते ती समजली नाहीत. ५१ मग तो त्यांच्यावरोवर निघून नासरेथास गेला व त्यांच्या आळेत राहिला; त्यांच्या आईने या सर्व गोष्टी आपल्या मनांत ठेविल्या.

५२ येशू हा झालाने, शरीराने आणि 'देवाच्या व मनुष्याच्या कृपेत वाढत गेला.'

बासिस्मा करणारा योहान व त्याचा संदेश

१ मग तिचिये कैसर याच्या राजाच्या पंथरांच्या ३ वर्षी पंथय पिलात यहुलीयाचा अधिकारी होता; हेसेद गालीलाचा मांडलिक; त्याचा भाऊ फिलिप्प हा इतुरीया व त्रासोनीती या देशांचा मांडलिक; आणि लक्षनिय अविलेनेचा मांडलिक होता; २ हा वा क्यफा हे प्रमुख याजक होते; तेव्हां जखन्याचा उत्तर योहान याला अरण्यांत देवाचे वकन प्राप्त झाले. ३ मग तो यादेनेच्या कुळकडील सगळ्या अद्वितीय पापक्षमेसाठी पश्चात्पाचा बासिस्मा गाजवीत फिरला.

४ अरण्यांत धोषणा करण्याची वाणी अशी आली की प्रभूजी मार्ग सिद्ध करा,

त्याच्या वाटा चीट करा;

५ प्रत्येक खोरे भरेल,

प्रत्येक डोंगर व टेकडी सखल होईल;

वांकडी सरल होईल;

खडकाळीच्या वाटा सपाट होईल;

६ आणि सर्व मनुष्ये देवाने केलेले तारण गहीतील; असे जे यशस्वी संवेदा आन्या पुस्तकांत लिहिले आहे त्याप्रमाणे हे शाळे.

७ तेव्हां जे लोकसमुदाय त्याजपासून बासिस्मा घ्याव-आस स्वाकडे निघून अले त्यांस तो जणाला, अहो सापांच्या पिलाने, भावी कोधापसून पक्षवयास हुढांस कोणी सुचविले? ८ आता जणातापासून योग्य आशी झाले. या; आणि अब्राहामी आमचा याप आहे असे अजल्या मनांत म्हणू लागू नका. सी तुम्हांस सांगतो, देव अब्राहामसाठी था. दगडांपासून संतति उत्पन्न करावयाक समर्थ आहे, ९ आताच झाडांच्या मुळाशी कुळाड ठेविल्या आहे, जे जे

झाव चांगले फल देत नाही तें तें तोहून अमींत टाकण्यात येते. १० तेव्हां लोकसमुदायांनी त्याला विचारिले, तर आमींत काय करावे? ११ त्यांने त्यांस उत्तर दिले, ज्याच्या जवळ दोन अंगरेजे आहेत त्यांने, ज्याला तो नाही त्याला याचा, आणि ज्याच्याजवळ अन्न आहे त्यांने तरेच करावे. १२ मग जकातदाराहि बासिस्मा घ्यावयास आले व त्याला म्हणाले, युरुजी, आमींत काय करावे? १३ त्यांने त्यांस मटडले, तुम्हांस जे नेमिंले याहे त्याहून कांही अधिक जुल मारें येढं नका. १४ यियांयांनीहि त्याला विचारिले, आमींत काय करावे? त्यांने त्यांस सांगितले, कोणावर बलाकार करू नका, व कुभाडांने कांही येढं नका; आपल्या पगारांत तुम असा.

१५ तेव्हां लोक वाट पाहत असतां व हाच लिस्त नसेल्या असा सर्व जण योहानाविषयी आपल्या मनांत विचार करीत असतां, १६ योहानांने त्या सर्वांस उत्तर दिले, मी तुमचा बासिस्मा पाप्यांने करितों खरै, परंतु मजपेशां जो सर्वथ आहे, ज्याच्या बाहणांचा बंद सोडावयास मी योग्य नाही, तो येत आहे; तो तुमचा बासिस्मा पवित्र आत्मांने व अमींते करील. १७ आपले खले अगदी स्वच्छ करण्यास व गऱ्ह आपल्या कोठारांत सांठविष्यास त्याच्या हातांत त्यांचे सूप आहे; तो न विज्ञाणाच्या अमींत भूस जाळून टाकील.

१८ आणखी त्यांने दुसऱ्याहि पुरुकळ बोधाच्या गोष्टी सांगून लोकांस बुताती जाहीर केली. १९ मांडलिक हेरोद याला त्याच्या भावाची बायको हेरोदिया इजविषयी आणि त्यांने केलेल्या सर्व बुकर्माविषयी योहानांने दोष दिल्यामुळे, २० त्यांने, या सर्वांहून अधिक हेतु केले कीं त्याला बंदिशाव्येत कोडिले.

येशूचा बासिस्मा

२१ सर्व लोकांनी बासिस्मा येतला व येशूहि बासिस्मा घेऊन प्रायंना करीत असतां असे ज्ञाले कीं आकाश उघडले, २२ पवित्र आला देहरूपाने कबुतराप्रमाणे त्याचवर उत्तरला, आणि अशी आकाशवाची ज्ञात्वी कीं दू मासा यिय पुत्र आहेस, तुमविषयी मी संतुष्ट आहें.

येशूनी वंशावली

१३ येशूने आपत्या कार्याचा आरंभ केला तेव्हा तो भुक्तारे तीस वर्षाचा होता, त्याला योसेफाचा पुत्र असे लोक समजत. योसेफ एलीचा, २४ तो मत्ताथाचा, तो लेबीचा; तो मल्कीचा, तो यश्वयाचा, तो योसेफाचा, २५ तो मतिथ्याचा, तो आमोसाचा, तो नहूमाचा, तो हेस्टीचा; तो नग्याचा, २६ तो महथाचा, तो मतिथ्याचा, तो शिमाचा, तो योसेवाचा, तो योदाचा, २७ तो योहानानाचा, तो रेशाचा, तो जर्खाबेलाचा, तो शती-एकाचा; तो नेरीचा, २८ तो मल्कीचा, तो अदीचा, तो कोसामाचा, तो एल्मदामाचा, तो एराचा, २९ तो येशूचा, तो अलियेराचा, तो योरीमाचा, तो मत्ताथाचा, तो लेबीचा, ३० तो शिमोनाचा, तो यहूदाचा, तो योसेफाचा, तो योनामाचा, तो इस्याकीमाचा, ३१ तो मत्याचा, तो शिमाचा, तो मत्ताताचा, तो नाथानाचा, तो दाविदाचा, ३२ तो इशायाचा, तो ओबेदाचा, तो बवाजाचा, तो सल्पोनाचा, तो नहशोनाचा, ३३ तो अम्मी-नादाचाचा, तो अण्याचा, तो हेलोनाचा, तो पेरेशाचा, तो यहूदाचा, ३४ तो याकेबाचा, तो इसहाकाचा, तो अब्राहामाचा, तो तेरहाचा, तो नाहोराचा, ३५ तो सल्गाचा, तो रुचा, तो पेलेगाचा, तो एवराचा, तो शेलहाचा, ३६ तो केनानाचा, तो अर्पेक्षदाचा, तो शेमाचा, तो नेहाचा, तो लामेखाचा, ३७ तो मधूशलहाचा, तो हनोखाचा, तो यारेदाचा, तो महल्लेचाचा, तो केनानाचा, ३८ तो अनोशाचा, तो शेथाचा, तो आदामाचा, तो देवाचा पुत्र.

येशूनी अरण्यांत परीक्षा

१ येशू पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण होत्याता यादेन-
४ पासून माधारा आला, आणि त्याला आत्म्याने
चाळीस दिवस अरण्यांत नेले; २ तेथें सैतानाने
त्याची परीक्षा केली. त्या दिवसांत त्याने कांही खाले नाही,
दे-समाप्त क्षात्यावर त्याला भूक लागली. ३ तेव्हा सैतान
त्याला म्हणाला, तुं देवाचा पुत्र असलास तर या धोऱ्यास
भाकर हो असे सांग. ४ येशूने त्याला उत्तर दिले, 'मरुष्य
केवळ भाकरीने वाचेल असे नाही,' असे लिहिले आहे.

५ मग त्याने त्याला वर नेतून जगांतील सर्व रस्त्यां एका
क्षणात दाखविलीं; ६ आणि सैतानाने त्याला म्हटले, त्या
सर्वावरील अधिकार व त्यांचे वैभव मी तुला देईन, कारण
हें मला सोपान दिले आहे व माझ्या मनास येईल त्याला
मी हैं देतों. ७ तं मला नमन करशील तर हैं सर्व तुऱ्ये
होईल. ८ येशूने त्याला उत्तर दिले, 'प्रभु तुझा देव
याला नमन कर, व केवळ त्याचीव सेवा कर,' असे
लिहिले आहे. ९ नंतर त्याने त्याला यशालेमांत नेतून
मंदिराच्या कंगोन्यावर उभे केले व म्हटले, तुं देवाचा
पुत्र असलास तर एकू खाली उडी टाक, १० कारण
असे लिहिले आहे की

तुऱ्ये रक्षण करण्यास तो आपत्या दूतांस तुजविषयी
आज्ञा देईल;

११ आणि

तुऱ्या प्रायाना धोऱ्याची ठेच लागू नये म्हणून
ते तुला आपत्या हातांवर शेलून धरतील.
१२ येशूने त्यस्ता उत्तर दिले की 'प्रभु जो तुझा देव
त्याची परीक्षा पाहू नको,' असे संगितले आहे.

१३ मग सैतान सर्व परीक्षा संपवून कांही वेळपर्यंत
त्याजासून गेला.

नासरेरेण्यांत येशू

१४ नंतर येशू आत्म्याच्या सामर्थ्याने गालीलांत
माधारा आला, व त्याची कीर्ति चंहूकडल्या सर्व प्रांतां
पसरली. १५ तो त्याच्या समाख्यानात शिक्षण देत असतां
सर्वांनी त्याचा महिमा वर्णिला.

१६ मग उया नासरेरेण्यांत तो लहानाचा मोठा शाला
तेथे तो आला, आणि आपत्या परिपाठप्रमाणे शाल्य
दिवशी समाप्त्यानांत जाऊन वाचवयास उभा राहिला.
१७ तेव्हा यशाया संदेश्याचे पुस्तक त्याला दिले, तें
पुस्तक त्याने उघडून जे स्थळ काढिले त्यांत असे लिहिले
होते की

१८ प्रभूचा आत्मा भजवर आला आहे,
करण दीनांस भुवार्ता सांगण्यास त्याने मला अभिषेक
केला;

धर्म नेलेल्यांची सुटका

व अंधल्यांस दृष्टि

हीं विदित करावयास,

ठेच्छेल्यांस मोक्षे करावयास,

१९ परमेश्वरच्या प्रसादावै वर्ष विदित करावयास

त्यानें मला पाठविले आहे.

२० मग पुस्तक उंडाकून व तें सेवकास परत देऊन तो

खाली बसला, आणि सभास्थानांतील सर्व लोकांनी हड्हि त्याजकडे लागली. २१ मग तो त्यांस म्हणून लागला की हा शास्त्रलेख आज तुम्ही ऐकत असतां पूर्ण ज्ञाना आहे.

२२ तेव्हां सर्वांनी त्याजविषयीं ओपली भान्यता दाखविली आणि जी कृपावर्णने त्याच्या मुखांतून निघाली त्यांविषयीं आश्रय केले; ते म्हणाले, हा योसेफाना पुत्र ना? २३

त्यानें त्यांस म्हटले, खोरोबर तुम्ही मला ही म्हण ज्ञावाल, हे वैद्या, तू आपणाला बरे कर; कफङ्गहूसांत ज्ञा गोषी

तू केल्यास असे आम्ही ऐकले त्या एरेहि अपव्याप्तेशांत कर. २४ तो म्हणाला, मी तुम्हांस खनीत सांगतों, कोण-

ताहि संदेशा आपल्या देशांत मान्य होत नाही. २५ आणखी मी तुम्हांस सत्य सांगतों ऐलीयाच्या काळांत साडेतीन वर्षेपर्यंत आकाश बंद राहून सर्व देशांत मोठा दुष्काळ पडला होता, तेव्हां इसाएलांत पुष्कळ विवेका होत्या; २६ तरी 'सीदोनाच्या प्रदेशांतील सारफश एथील एका विवेकिवाय' त्यांतील कोणा एकीकडेहि एलीयाला पाठविले नाही. २७ तरेच अलीशा संदेश्याच्या वेळेस इसाएलांत पुष्कळ कुछुरोगी होते, तरी सुरीय नामान याच्याशिवाय त्यांतील कोणीहि शुद्ध ज्ञान नाही. २८ हे ऐकांच सभास्थानांतील सर्व लोक संतापून गेले, २९

त्यांनी उदून त्याला गांवावहेर जालविले, आणि ज्ञा डोंगराबर त्यांचे गांव बसले होतें त्याच्या कञ्चावहन त्याला लोटून देण्यास तेथवर नेले; ३० पण तो त्यांच्यामधून निघून चालता झाला.

भूतप्रस्तावा बरे करणे

३१ तो गालीलांतील कर्पण्डूम गांवांत खाली आला व शब्दाव दिवशी त्यांस शिक्कीत असता ३२ त्याच्या शिक्षणावहन ते थक झाले, कारण त्यांचे बोलणे अविकर-
युक्त होते. ३३ तेव्हां अशुद्ध भूतप्रस्ता आस्त्यानें पाछाड-

लेला कोणीएक मनुष्य सभास्थानांत होता; तो मोत्यांने ओरहून म्हणाला, ३४ अरे येशू नासरेथेकरा! आमचा तुझा काय संवंध? आमचा नःश करावयास आलास काय? तू कोण आहेस हे मला घाऊक आहे; देवाचा पवित्र [पुरुष] तो. ३५ तेव्हां येशू त्याला दटावून म्हणाला, गण राहा, व याच्यांतून नीघ. मग भूत त्या मनुष्याला मर्यादे पाहून कांही उपरव न करितां त्याच्यांतून निघून गेले. ३६ तेव्हां सर्व जण विस्मित होऊन आपसांत एकमेकांस म्हणाले, काय हे बोलणे? हा अविकारांने व सामर्थ्याने अशुद्ध अल्पांस आक्षा करितो, आणि ते निघून जातात. ३७ नंतर त्याजविषयींची आस्त्या चंहूकडल्या प्रांतांत सर्वत्र झाली.

शिमोनाची सासू व इतर कांहीं रोगी यांस
बरे करणे

३८ मग तो सभास्थानांतून उदून शिमोनाच्या घरांत गेला. शिमोनाची सासू कडक ताप येऊन पडली होती, सिच्यासाठीं त्यांनी त्याच्याजवळ विनंति केली. ३९ तेव्हां त्यानें सिच्यावर ओगवून तापाला दटाविले, तेव्हां तो निघाला, व ती तत्काणी उदून त्यांची सेवा करू लागली.

४० मग ज्ञा कोणाची माणसे नाना प्रकाराच्या रोगांनी बेजार खाली होती त्या सर्वांनी त्यांना त्याजकडे सूर्यो-स्ताच्या वेळी आणिले, आणि त्यानें त्याच्यांतील प्रत्येकाक दात देवून त्यांस बरे केले. ४१ भूते देवील, तू देवाचा पुत्र आहेस, अशी अतोरोडी ठोकून पुष्कळ मनुष्यांतून निघाली; परंतु त्यांने त्यांस दटावून बोलू दिले नाही; कारण तो लिस्त आहे हे त्यांस ठाळक होते.

४२ मग दिवस उगवल्यावर तो निघून रानांत गेला; तेव्हां लोकसुमुदाय त्याचा शोष करीत त्याच्याजवळ आले, आणि आपणांपासून त्यांने जाऊ नये म्हणून त्याला त्यांनी अडविले असते; ४३ परंतु तो त्यांस म्हणाला, मला दुसऱ्या गांवांतहि देवाच्या राज्याची सुवार्ता सांगितली पाहिजे, कारण यासाठीच मला पाठविले आहे.

४४ मग तो गालीलाच्या सभास्थानांतून उपदेश करीत फिरला.

प्रथम शिष्यांस पञ्चारण

१ नंतर असे ज्ञाले की लोकसमुदाय त्याच्याजवळ
 २ गर्दा कल्प देववचन ऐक असतां तो गजेसरेत सरो-
 वराच्या कांठीं उभा होता; ३ तेव्हां त्यांने सरोवराच्या
 कांठीं लागलेले दोन मचवे पाहिले; त्यांवरील कोळी खालीं
 उत्तरल जाळीं धूत होते. ४ त्या मचव्यापैकीं एक शिमो-
 नाचा होता; त्यावर चढून तो कांठापासून थोडासा लोटावा
 म्हणून त्यांने त्याला सांगितले; मग त्यांने बसून मचव्यापैन
 समुदायांस शिक्षण दिले. ५ आपले चोलणे संपविल्यावर
 त्यांने शिमोनाला म्हटले, खोल पायांत जाऊ या व आसे
 वरिष्ठांसाठी आपली जाळी खालीं सोडा. ६ शिमोनांने
 त्याला उत्तर दिले, गुरुजी, आमीं सारी रात्र कष्ट कल्प
 कांठीं धरिले नाही; तरी आपल्या सांगविल्यावरून मी जाळीं
 सोडितो. ७ मग त्यांनी तसेच केल्यावर माशांचा मोठा
 घोळका जाल्यांत सांपडला आणि त्यांची जाळीं काढू
 लागलीं, ८ तेव्हां जे भागीदार दुसऱ्या मचव्यांत होते
 त्यांनी येऊन आपलांला साहाय्य करावे म्हणून त्यांनी त्यांस
 खुणाविले. मग ते आल्यावर दोन्ही मचवे इक्कों भरले
 कीं ते बुझू लागले. ९ हें पाहून शिमोन पेत्र येशुच्या पायां
 पहून म्हणाला, प्रभुजी, मजपासून जा, मी पायी मनुष्य
 आहे. १० काणग त्यांनी धरलेल्या माशांचा समुदाय पाहून तो
 व त्याजवरोबर असलेले सर्व जण विसित झाले होते; ११
 तसेच शिमोनाचे भागीदार जदीचे पुत्र याकोब व
 योहान हेहि विसित झाले होते. तेव्हां येशु शिमोनाला
 म्हणाला, मिंक नको; एथून पुढे तं मनुष्यांना घरिसील.
 १२ मग मचवे कांठी लाविल्यावर सर्व सोहून देऊन ते
 त्याचे अनुगामी झाले.

कुष्ठरोगी दोनसुक्त द्योरे

१३ पुढे असे ज्ञाले कीं ती एका गांवात असतां, पाहा,
 तेथें कुष्ठरोगांने व्यास असा एक मनुष्य होता; त्यांने
 येशूला पाहून पालये पहून त्याला विनंति केली कीं प्रभुजी,
 आपली इच्छा असली तर मध्य शुद्ध करावयास आपण
 समर्थ आहे. १४ तेव्हां त्यांने हात पुढे कल्प त्याला
 समर्थ कल्प घटलेल, माझी इच्छा आहे; शुद्ध हो; आपली
 डगलेल त्यांने कुष्ठ रीले. १५ मग त्यांने त्याला विक्षित

सांगितले, कोणाला सांगू नकोस; तर जाळन स्वतःस
 'याजकाला दासीव,' आणि त्यांस प्रमाण पटावै म्हणून
 मोशांने नेमून दिव्याप्रमाणे आपल्या शुद्धीकरणसाठी अर्पण
 कर. १६ तथापि त्याविषयीचे वर्तमान अविकृच पसरले,
 आणि पुष्कल लोकसमुदाय ऐकावयास व आपले रोग वरे
 कल्प ध्यावयास जमले. १७ तो तर अरण्यांत एकांती
 जाळन प्रायंना करीत होता.

पक्षघाती मनुष्य बरा होतो

१८ एके दिवशी असे ज्ञाले कीं तो शिक्षीत असतां
 गालीलांतील प्रथेक गांवाहून आणि गुहादीमा व गस्तलेम
 एथून आलेले परशी व शास्त्राध्यापक बसले होते; आणि
 लोकांना निरोगी करावयास प्रभुचे समर्थ त्याच्या ठारी
 वसत होते. १९ तेव्हां पाहा, कित्येक माणसांनी कोणीएका
 पक्षघाती मनुष्याला बाजेवर घालून आणिले; व त्याला
 आंत नेतृत्व त्याच्यासमोर ठेवावयाचा यत्न केला; २०
 परंतु दादीमुळे त्याला आंत नेप्यांकी सबद होईला, म्हणून
 त्यांनी बरावर चढून त्याला बाजेसुदां कौतुरंतून येशूल्या
 समोर खालीं सोडले. २१ तेव्हां त्याचा विश्वास पाहून
 तो म्हणाला; हे मनुष्या, तुझ्या पापांची क्षमा जाली आहे.
 २२ तेव्हां शाळी व परशी अशी बाटाघाट करू लागले
 की हा दुर्भीषण करणारा कोण आहे? केवळ देवावांचून
 कोणाच्याने पापांची क्षमा करवते? २३ येशूने त्याचे
 विचार ओळखून त्यांस उत्तर दिले, तुम्ही आपल्या मनांत
 काय विचार करितां? २४ तुझ्या पापांची क्षमा जाली
 आहे हे म्हणणे, किंवा उठून चालू हे म्हणणे, यांतून
 कोणते सोपे? २५ मुख्यीवर पापांची क्षमा करावयास
 मनुष्याला पुणाला अपिकर आहे हे द्युष्मान समजाते
 म्हणून—(सो पक्षघाती मनुष्याला झालाल); यी तुल
 सांगतो, येत त्याली काज उड्डलून घेऊन आपल्या स्त्री
 जा. २६ तेव्हां तो लामलाच त्याच्यासमस्त उठून येशू-
 वर निजला होता ती उड्डलून घेऊन देवाचा महिमा वर्णात
 आपल्या वरी गेला. २७ तेव्हां सर्वांस विस्तृत प्राप झाला;
 ते देवाचा महिमा वर्ण लागले आणि कार भवयमीत होऊन
 म्हाले, आमीं आज विलक्षण गोषी पाहिल्या आहेत.

लेवीला पाचारण

२७ त्यानंतर तो बाहेर गेला तेव्हां त्याने लेवी नांवाच्या एका जकातदाराला जकातीच्या नाक्यावर बस-लेले पाहिले, व त्याला मट्टले, माझ्यामार्गे ये. २८ तेव्हां तो सर्व सोहऱ्या त्याच्यामार्गे उठून गेला.

२९ मग लेवीने आपल्या थरी त्याला मोठी भेजवाणी केली; त्या वेळी त्यांजबरोबर जकातदार व दुसरे अलेक यांचा मोठा समुदाय जेवावयास बसला होता. ३० तेव्हां तेथील परुसी व शास्त्री हे त्याच्या शिष्यांशी कुरकूर कहून म्हणाले, तुम्ही जकातदार व पापी लोक यांजबरोबर कां खातापितां? ३१ येशूने त्यास उत्तर दिले, निरोग्यांस वैद्याची गरज नाही, तर दुखणाहातांस आहे. ३२ मी धार्मिकास नाही, तर पापिणीस पक्षातापासाठी बोलावण्यास आलौ आहे.

उपास्तचित्तयक ग्रन्थ

३३ तेव्हां त्यानी त्याला मट्टले, योहानाचे शिष्य वारंवार उपास व प्रार्थना करितात; आणि तसें परळवांचेहि शिष्य करितात, आपले शिष्य तर खातातपितात. ३४ येशूने त्यांस मट्टले, वन्हाच्यांबरोबर वर आहे तोंपर्यंत त्यांजकहून उपास करवाल काय? ३५ तीरी असे दिवस येतील; मग त्यांजपासून वराला काहून नेतील त्या दिवसांत ते उपास करितील. ३६ आणाशी त्याने त्यास दाखलाहि सांगितला, कोणी नवे वज्र फाहून त्याचे जुन्या वज्राला ठिगल लोवीत नाही; असे केले तर त्याने नवे फाडिले व नव्याले ठिगल जुन्याशी अमले नाही असे होईल. ३७ आणि नवा द्राक्षारस जुन्या मुधव्यांत कोणी घालीत नाही; घालला तर नवा द्राक्षारस बुक्कले फोहून सांहून जाईल व बुधलेहि मास्तील. ३८ यास्तव नवा द्राक्षारस नव्या मुधव्यांत घालावा. ३९ जुला द्राक्षारस प्यास्तवार नव्याची कोणी इच्छा कीती नाही, करण जुना चांगला आहे असे तो शृणतो.

शब्दाध्याचे पालन

१ मग एका शब्दाध्याची असे खाली ली तो शेतां-
६ मध्यं जात होता, तेव्हा त्याचे शिष्य असें भोहून हातावर चोहून खाऊ लागडे. २ तेव्हां परळवांतील

कोणी म्हणाले, शब्दाध्याची जे कहूं नये तें तुम्ही कां करितां? ३ येशूने त्यांस उत्तर दिले, दावीद व त्याच्या-बरोबरची माणसे यांस भूक लागली तेव्हां त्याने काय केले हैं तुमच्या वाचप्पांत कधीं आले नाहीं काय? ४ तो देवाच्या मंदिरांत गेला आणि ज्या 'समर्पित भाकरी' याजकांशिवाय कोणी खाऊ नयेत त्या घेऊन त्याने खाल्या व आपल्या बरोबरच्यांतहि दिल्या. ५ आणसी तो त्यांस म्हणाला, मनुष्याचा पुत्र शब्दाध्याचा धनी आहे.

६ नंतर दुसऱ्या एका शब्दाध्याची असे झाले: त्याने सभास्थानात जाऊन शिकविले, तेथें उजवा हात वाळलेला असा एक मनुष्य होता. ७ तेव्हां शास्त्री व परुसी त्यांजबर दोष टेवावयास सांपडावा म्हणून तो शब्दाध्याची रोग बरा करतो की काय हैं पाहावयास टपून राहिले; ८ पांतु त्याने त्याचे विचार ताहून त्या हात वाळलेल्या मनुष्याला सांगितले, उठ व मध्ये उभा राहा; मग तो उठून उभा राहिला. ९ तेव्हां येशू त्यांस म्हणाला, मी तुम्हांस विचारितो, शब्दाध्याची वरे करणे योग्य किंवा वाईट करणे योग्य; जीव वांचविणे योग्य किंवा त्याचा नाश करणे योग्य? १० मग त्याने समोवते त्या सर्वांकडे पाहून त्याला सांगितले, हात लांब कर. तेव्हां त्याने तसें केले; आणि त्याचा हात वरा झाला. ११ मग ते संतापाने वेडे होऊन येशूला काय करावे याविषयी एकमेकांत विचार करू लागडे.

बाद श्रेष्ठित

१२ त्या दिवसांत असे झाले की तो प्रार्थना करावयास ढोंगराश्वर गेला आणि रात्रभर देवाची प्रार्थना करीत राहिला. १३ मग दिवस उगवल्यावर त्याने आपल्या शिष्यांस बोलाविले, आणि त्यांतल बारा जणांस निवहून त्यांस प्रेषित असे नंवहि दिले; १४ ते हे: शिमोन, त्याला त्याने पेत्र हैंहि नांव दिले; त्याचा भाऊ अंदिया, याकोण व योहान; फिलिप व वर्यलमय; १५ मत्त्य व थोमा; अत्यन्तीचा पुत्र याकोब, व जिलोत म्हटलेला शिमोन; १६ याकोबाना पुत्र यहूदा आणि येशूला ज्याने घेण दिले तो यहूदा इस्कर्योत. १७ येशू त्यांजबर खाली उत्तरान सपांतीच्या जागेवर उभा राहिला. तेथें त्याच्या शिष्यांचा

मोठा समुदाय, आणि सर्व यहूदीया व यस्तलेम यांपासून, व सोर व सीदोन यांकडल्या समुद्रकोठपासून त्यांचे अवण करावयास व आपले रोग वरे करून घ्यावयास जे लोक आहे होते त्यांचा मोठा भेटा तेथे उभा होता; १८ तेव्हां जे अशुद्ध आत्म्यांनी पीडकेले होते त्यांस त्यांने दरे केले. १९ तेव्हां सर्व समुदायांने त्याला स्वर्ण कराऱ्यास अडपट केली, कारण त्यांतून सामर्थ्य निघून तें सर्वांस निरोगी करीत होते.

धन्यवाद व दुःखोद्गार

२० तेव्हां त्यांने आपल्या शिव्यांकडे दृष्टि लावून झटले, अहो दीनांनो, तुम्ही धन्य; कारण देवांचे राज्य तुम्हाचे आहे. २१ अहो जे आतां भुकेले आहा ते तुम्ही धन्य; कारण तुम्ही तूस व्हाल, अहो जे आतां रुदन करीतो ते तुम्ही धन्य; कारण तुम्ही हसाल. २२ मनुष्याच्या उत्तमुक्ते लोक तुमचा द्वेष करीतील, तुम्हांस कूर्ण करितील, निर्दितील आणि तुमचे नांव वाईट म्हणून याकून देतील, तेव्हां तुम्ही धन्य. २३ त्या दिवशी आलंदित होजल उच्चा भारा; कारण पाहा, स्वर्णात तुमचे प्रतिकल मोठे आहे; त्यांचे पूर्वज संदेश्यास असेच करीत. २४ तुम्हां धनवानांस विकार असो! कारण तुम्हांस आपले सत्त्वन भरून मिळाले आहे. २५ अहो जे आतां तूस शाळां आहां, त्या तुम्हांस विकार असो! कारण तुम्हांला भूक लोगेल, अहो जे आतां हसतां त्या तुम्हांस विकार असो! कारण तुम्ही शोक कराल व रडाल. २६ जेव्हा सर्व लोक तुम्हांस वरे म्हणतील तेव्हां तुम्हांस विकार असो! त्यांचे पूर्वज खोव्या संदेश्यांस असेच करीत.

शब्दवाच प्रेम

२७ तुम्हां ऐकणाच्यांस मी सांगतो, तुम्ही आपल्या वैचांवर प्रीति करा, जे तुमचा द्वेष करीतात त्यांचे वरे करा; २८ जे तुम्हांस शाप देतात त्यांस आशीर्वाद या, जे तुमची निर्भर्तेना करीतात त्यांजसाठी प्रार्थना करा. २९ जो तुम्हा एका गालावर मारितो त्याजुपुढे दुसराहि कर; आणि जो तुम्हा

अंगरखा घेतो त्याला तुझी बंडीहि धावयास अनमान करू नको. ३० जो कोणी तुझ्याजवळ मागतो त्याला देव; जो तुझे कांही हरण करीतो त्याजपाशी तें परत मागू नको. ३१ लोकांनी तुम्हांशी जें वरीचे म्हणून तुमची इच्छा आहे, तसेच तुम्हीहि त्यांजीं वर्तन करा. ३२ जे तुम्हांवर प्रीति करीतात त्यांजवर तुम्हीहि प्रीति केली तर त्यांत तुमचा उपकार तो काय? कारण पापी लोकहि आणणांवर प्रीति करणाऱ्यावर प्रीति करीतात. ३३ जे तुमचे वरे करीतात त्यांचे तुम्ही वरे केले तर त्यांत तुमचा उपकार तो काय? पापी लोकहि तसेच करीतात. ३४ ज्यांच्यापासून परत मिळायाची आशा आहे त्यांस तुम्ही उसने दिले तर त्यांत तुमचा उपकार तो काय? जितके दिले तितके परत मिळायाच्या आशेने पापी लोकहि पापी लोकांस उसने देतात. ३५ तुम्ही तर आपल्या वैचांवर प्रीति करा, त्यांचे वरे करा; निराक न होतां उसने या; म्हणजे तुमचे प्रतिकल मोठे होईल आणि तुम्ही परातपराचे पुत्र व्हाल; तो अनुपकारी व वाईट यांजवरहि उपकार करणारा आहे. ३६ जसा तुमचा पिता दयाळ आहे तसे तुम्हीहि दयाळ व्हाल.

इतरांचे गुणदोष काढण्याबाबत

३७ तुम्ही कोणाचा न्यायनिवाडा करू नका म्हणजे तुमचा न्यायनिवाडा कोणी करणार नाही; कोणाला दोषी अरवू नका म्हणजे तुम्हांला कोणी दोषी घरविणार नाही; सोडा म्हणजे तुम्हांस सोडतील; ३८ या म्हणजे तुम्हांस दिले जाईल; चांगले माप दडपून, हालवून व शीण भरून तुमच्या पदरी वालतील; कारण ज्या मापाने तुम्ही मोजून वालतो त्यांचे मापाने तुम्हांस परत वालतील.

३९ त्यांने त्यांस दाखलाहि दिला कीं अंबल्याच्यांने अंबल्याला वाट दाखवून नेववतें काय? दोघेहि खांवेत पडतील कीं नाहीत? ४० शिष्य आपल्या गुरुद्वाने श्रेष्ठ होत नाही; फार ज्ञाले तर पूर्ण शिकलेला प्रतेक शिष्य आपल्या गुरुसांख्या होतो. ४१ तूं आपल्या ढोऱ्यांतले मुसळ ध्यानात न आणितां आपल्या भावाच्या ढोऱ्यांतले कुसरक कां पाहतोस? ४२ अथवा तूं आपल्या ढोऱ्यांतले

मुसल न पाहता आपल्या भावाला कर्ते मुहशील की दाढ़क तुऱ्या डोळ्यांतले कुसल भला काहूं दे ? अरे डोळ्या, पहिल्यांने आपल्या डोळ्यांतले मुसल काढ, म्हणजे तुऱ्या भवाच्या डोळ्यांतले कुसल काढवयास तुऱ्या स्पष्ट दिसेल अ० ३ ज्याला वाईट फळ येईल असे कोणतेहि चांगले. फळ नाही; आणखी चांगले फळ येईल असे कोणतेहि वाईट शाढ नाही. ४५ प्रत्येक शाढ त्याच्या कळावरून ओळख येते. कांच्यांच्या जाडापासून कोणी अंजीर काढीत नाहीत, आणि गौरीच्या जाडापासून दाखें काढीत नाहीत. ५५ चांगला म्हुक्या आपल्या अंतःकरणातील चांगल्या भंडारांतल तांबंगले काढितो; वाईट मनुष्य वाईटांतल वाईट काढितो; करण अंतःकरणांत जे भरून गेले आहे तेच मुखावाटे निषेद्ध.

पेकणे आणि करणे

५६ तुऱ्यी मला पूर्ण प्रभु म्हुक्यां, पण जे यी संघर्षांते ते कं कीरत नाही ६ ५० जो कोणी भाजकडे येतो, त याची वर्णे ऐकून त्याप्रकारे करिसो तो; कोणालरिखा आहे, हैंसी हुम्हारांत याचविरो; ५८ तो कोणांचा शर नांक्याच्या भगुऱ्यासाठिवा आहे; त्यांने सणीत खुणीत खोल जाऊन खडकावर पाचा घातव्य; शय पूर्ण आला तेव्हा ओष्ठ त्या घरावर आवृत्त, तरी त्यासुऱ्ये ते हाळले नाही; करण ते: मगवून बांधले होते; ५९ परंतु जो कोणी ऐकून त्यांसमारांपे करीत नाही तो प्रसा न घालतां जमिनीवर घर वांछाच्या भगुऱ्यासाठिवा आहे; त्या घरावर ओष्ठ आदल्या तेव्हा ते तत्काळी पढळे; आणि त्याचा मोठ नाश झाला.

शतपदीच्या चाकरास वरे करणे

६० ७ नंतर लोक ऐकत असलां तो असली सर्व वज्रांने समाप्त करून कर्मणीहुमांत मेला. ६१ २ तेव्हा कोणाएका जमादारात्या एक आवडता दास उक्खाईत होऊन मरणास टेकडा होता. ३ त्यांने येशुविषयी ऐकून सूडांच्या बडीलमेंदव्यास त्याजकडे पाठविले व विनंति केली की आपण येऊन माझा दासाला वांचवावू. ४ ते येशुकडे येऊन आप्रहांने विनंति करून म्हणाले, त्याच्यासाठी आपण हे करावे असा तो गोप्य

आहे; ५ करण तो आपल्या राष्ट्रावर प्रेम करितो, आणि त्यांने आमच्याकरितां समास्थान बांधून दिले आहे. ६ तेव्हा येशु त्याजकरोवर गेला; मग तो घराजवळ येतांच जमादारांने त्याजकडे मित्रांस पाठवून त्याला म्हटले, प्रमुखी, अम घेऊ नक्का; करण आपण माझ्या छपराखाली यावे अक्षी माझी योग्यता नाही; ७ यासुऱ्ये आपणाकडे येण्यासहि मी स्वतःला योग्य आनिले नाही; तर त्याद्व बोला म्हणजे माझा चाकर बर इंग्लॅ. ८ करण मीहि ताबेदार मनुष्य असून माझ्या स्वावीन शिराई आहेत; मी एकाला जा म्हटले म्हणजे तो जातो; दुसऱ्यांच्या ये म्हटले म्हणजे तो येतो, आणि आपल्या दासाला अमुक कर म्हटले म्हणजे तो ते करितो. ९ या गोष्टी ऐकून येत्तेल त्यांवे आश्रय घाठावू; आणि तो वकून आपल्यासाठे जलणार्था लोकसुदायाला रुक्षपला, भी तुऱ्यास सांको, फळाडा, यिष्यास इक्षालांतहि मला आदल्या नाही. १० नंतर ज्यांना पाठविले होते ते माशारे घरी आपल्याला त्यांल तो दस बरा झालेला आढळवा.

विधवेच्या मुलास वरे करणे

११ नंतर लवकरच असे जाळे की तो नाईन नांक्यां गंवास गेला; आणि त्याचे शिव्य व योठा लोकसुदाय त्याच्यावरोवर गेला. १२ तो जांच्यांच्या वेळीजवळ येत्तेल पोहंचवा तेव्हा पाहा, कोणीएका मेलेल्या इसमाला वाहेर नेत होते; तो आपल्या अझेचा एकुल्ता एकुत्र असून ती विश्वा होती; आणि त्या गांवचे पुण्यक लोक दिच्यावरोवर होते. १३ तिला पाहून प्रभुलू तिचा कल्पवला आल, व तो तिला म्हणाला, रहं नको. १४ मग जवळ जाऊन त्यांने तिरडीस सर्वी केला; तेव्हा सोदेकी उमे राहिले; आणि तो म्हणाला, मुला, भी तुल सांगर्ते, ऊऱ. १५ तेव्हा मेलेला उत्तर बसला व बोलू लागला. मग त्यांवे त्याला त्याच्या आईच्या हवालीं केले. १६ तेव्हा सर्वांस अस प्राप्त झाले, आणि ते देवाला गैरवीत म्हणाले, आळमच्यो मोठ देशेषा उत्पन्न झाला आहे; आणि देवांने आपल्या लोकांची भेट घेतली आहे; १७ त्याजविषयीची ही बातमी संगव्या यहूदीयांत व चहूंकडल्या सर्व प्रांतां परसरली.

बासिस्मा करणारा योहान

१८ या सर्व गोशीविषयीं योहानाला त्याच्या शिष्यांनी सांगितले. १९ मग योहानाने आपल्या शिष्यांतील दोघांस जवळ बोलावून प्रभुकडे असे विचारवयास पाठविले कर्ते जे यावयाचे ते आपण आहां, किंवा आम्हीं दुसऱ्याची वाट पाहावी? २० ती मनुष्ये त्याजकडे येऊन म्हणाली, बासिस्मा करणारा योहान याने आम्हांस आपाणकडे असे विचारवयास पाठविले आहे की जे यावयाचे ते आपण आहां, किंवा आम्हीं दुसऱ्याची वाट पाहावी? २१ त्याच घटकेस त्याने पुकळ लोकांस रोग, पीडा व वाईट आत्मे यांपासून मुक्त केले; आणि बहुत अंधव्यास दृष्ट दिली. २२ मग त्याने त्यांस उत्तर दिले, तुम्ही ज्या गोशी पाहिल्या व ऐकल्या त्या योहानाला जाऊन सांगा: 'अंधके डोक्स होतात,' पांगळे चालतात, कुष्ठरोगी शुद्ध होतात, बहिरे ऐकतात, मेलेले उठतात, व 'गरिबोस सुवार्ता सांगण्यांत येते.' २३ जो कोणी मजविषयीं अडखवळ नाही तो धन्य आहे.

२४ मग योहानाचे निरोप्ये गेल्यावर तो योहानाविषयीं समुदायांस म्हणून लागला, तुम्ही काय पाहावयास रानांत गेलां होतां? वाच्याने हालविलेला बोह काय? २५ तर काय पाहावयास गेलां होतां? मज वळे त्यालेल्या मनुष्याला काय? पाहा, भडक पोकाल करणारे व चैन करणारे राजवाढ्यांत असतात. २६ तर तुम्ही काय पाहावयास गेलां होतां? संदेशथाला काय? हो, मी तुम्हांस सांगतो, संदेशथालूनही जो श्रेष्ठ असाला. २७ ज्याविषयीं लिहिले आहे:

पाहा, मी आपला निरोप्या तुझ्यापुढे पाठवितो, तो तुझा मार्ग तुझ्यासमोर सिद्ध करील, तो हाच आहे. २८ मी तुम्हांस सांगतो, खियांपासून जन्मलेल्या इसमांमध्ये योहानापेक्षां मोठा कोणी नाही; तरी देवाच्या राज्यांत कनिष्ठ असलेला तो त्याजूनहि श्रेष्ठ आहे. २९ योहानाचे श्रवण करून सर्व लोकांनी व जकातदारांनी त्याचा बासिस्मा घेतला, तेणेकरून त्यांनी देवाचे न्याय्यत्व मान्य केले; ३० परंतु पर्खी व शास्त्रीयांनी त्याजपासून बासिस्मा घेतला नाही, तेणेकरून त्यांनी

आपणांसंबंधानें असलेला देवाचा संकल्प व्यर्थ केला ३१ या पिढीच्या लोकांस मी कजाची उपमा देऊ? ते कशासारिखे आहेत? ३२ जी मुले बाजारांत बसून एकमेकांस हाका मारितात त्यांच्यासारिखे ते आहेत, ती म्हणतात, आम्हीं तुम्हांसाठीं पावा बाजविला तरी तुम्ही नाचलं नाही; आम्हीं विलाप केला तरी तुम्ही रडलं नाही. ३३ बासिस्मा करणारा योहान भाकरी खात व द्राक्षरस पीत आला नाही; आणि तुम्ही म्हणतो, त्याला भूत लागले आहे. ३४ मधुव्याचा पुत्र खातपीत आला आहे, आणि तुम्ही म्हणतो, पाहा, हा खाडाड व दाळवाज मनुष्य, जकातदारांचा व पापी लोकांचा मित्र! ३५ ज्ञान आपल्या सर्व संतीच्या द्वारा न्याय घेऊ.

येशूच्या चरणांस तैलाभ्यंग व दोन कर्जदारांचा दृष्टांत

३६ परस्यांतील कोणीएकानं त्याला आपल्या येथे भोजन करण्याची विनती केली; आणि तो त्या परस्याच्या वरी जाऊन भोजनास बसला. ३७ तेव्हां पाहा, त्या गांवांत कोणीएक पापी बायको होती; ती, तो परस्याच्या घरांत भोजनास बसला आहे हैं ऐकून सुगंधी तेलाची अलबाला कुपी घेऊन आली; ३८ आणि त्याच्या पायां-जवळ मार्गे रडत उम्हे राहून आसवारांनी त्याचे पाय भिजवून लागली; तिने आपल्या मस्तकाच्या केसांनी ते पुसले, त्याच्या पायांचे मुके घेतले. आणि त्यांस सुगंधी तेल लाविले. ३९ तेव्हां ज्या परस्याने त्याला बोलविले होते त्यांने हैं पाहून आपल्या मनात म्हटलें, हा संदेश असता तर याला शिवत असलेली क्षी कोण व करी आहे, म्हणजे ती पापी आहे, हैं याला कल्ले असर्ते. ४० तेव्हां येशूने त्याला म्हटले, शिमोना, मला तुजबरोबर कांही बोलावयाचे आहे; तो म्हणाला, गुरुजी, बोलावै. ४१ एका सावकारावे दोन कर्जेदार होते; एकाला शंभर रुपये देणे होते, व एकाल दहा होते. ४२ देणे केढावयास त्यांच्या-जवळ कांही नव्हतें म्हणून त्यांने तें त्या दोबांस सोडिले. तर त्यांतून कोणता त्याजबर अधिक प्रीति करील? ४३ शिमोनाने उत्तर दिले, ज्याला अधिक सोडिले तो, असे मला वाटते. मग तो त्याला म्हणाला, योग्य घरविलेस. ४४

तेव्हां त्यांनें त्या क्रीकडे वकून शिमोनाला महटले, तुं या बाईला पाहतोस ना ? मी तुश्या घरी आले असतां तुं माझ्या पायांसाठी पाणी दिले नाही; परंतु इने आसवांनी माझे पाय मिजवून आपल्या केसानी ते पुसले; ४५ तुं माझा मुका घेतला नाही; परंतु मी आंत आल्यापासून ही माझ्या पायाचे मुके बेतां राहिली नाही; ४६ तुं माझ्या मस्तकाला तेल लाविले नाही; परंतु इने माझ्या पायांस सुगंधी तेल लाविले. ४७ या कारणास्तव मी तुला सांगतो, इच्यां बहुत पाये आहेत तीं सोडप्पात आली आहेत, कारण इने फार प्रीति केली; ज्याला थोडके सोडिले तो थोडकी प्रीति करितो. ४८ मग त्यांने तिल घटले, तुश्या पायांची क्षमा झाली आहे. ४९ तेव्हां त्याच्याजवरोबर भोजनास बसलेले आपसांत महणू लागले, पायांची क्षमा देसील करवारा हा कोण ? ५० त्यांने त्या क्रीला महटले, तुश्या विषासानें तुला तारिले आहे, खुलख्य जा.

येशूची सेवा करणाऱ्या लिंगा

१ नंतर लवकरच असें ज्ञालें कीं तो उपदेश करीत व देवाच्या राज्यांची सुझार्ता सांगत नवरो-नगरी व गांवोगांवी फिरला; तेव्हां त्याजवरोबर बारा जण होते. २ तेव्हां दुष्ट आत्मे व विकार यांगासून मुक केळेल्या अशा कियेक लिया, म्हणजे ज्या अमदालीया म्हटलेल्या मरीयेतून सात भूते विधाली होतीं ती; ३ हेरोदाना कारभारी खाला याची वायको योहाचा, सूसाचा, व पुळकल मुस्त्या लिया त्याजवरोबर होत्या; त्या आफ्या पैविधाअडक्याने त्यांची सेवाकारी करीत असत.

पेरणी करणाऱ्याचा दृष्टांत

४ तेव्हां मोठा लोकसमुदाय एकत्र जमत असतां व गांव-गांवचेहि लोक त्याच्याजवळ येत असतां तो दाखला देऊन बोलला: ५ एक पेरणारा आपले जी पेरवावाव निघाला; आणि तो पेरीत असतां कांही वाटेवर पडले; तें तुडवून गेले व आकाशातील पाक्षरांनी खालन टाकिले. ६ कांही खडकाळीवर पडले; तें ओलावा नसत्यामुळे उगवतांच वाळून गेले. ७ कांही कांटेरी झाडांमध्ये पडले; कांटेरी झाडे त्याजवरोबर वाढल्यामुळे त्याची वाढ खुंदून गेली. ८ कांही चांगल्या मार्तीत पडले; तें उगवून शभरपट पीक

आले. असें म्हटल्यावर तो मोळ्याने बोलला, ज्याला ऐकावयास कान आहेत तो ऐको.

९ तेव्हां हा दाखला काय असावा, असें त्याच्या विष्वांनी त्याला विचारिले. १० तो म्हणाला, देवाच्या राज्यांची रहस्ये जाणण्याचे दान तुम्हांस दिले आहे; परंतु इतरांस तीं दाखल्यांनी सांगितली आहेत, अशासाठी कीं, 'त्यांनी पाहत असतां पाहू नये व ऐकत असतां समजू नये.' ११ हा दाखला असा आहे: मी हें देवाचे वचन आहे. १२ वाटेवर असलेले हे आहेत कीं ते ऐकतात; नंतर त्यांनी विश्वास धरून त्यांस तारणप्राप्ति होऊन नये म्हणून सैतान येऊन त्यांच्या अंतःकरणातून वचन काढून घेतो. १३ खडकाळीवर असलेले हे आहेत कीं ते ऐकतात तेव्हां वचन आनंदाने ग्रहण करितात; पण त्यांस मूळ नसर्ते; ते कांही वेळर्यात विश्वास धरितात, व परीक्षेच्या वेळी ब्रृह होतात. १४ कांटेरी झाडांमध्ये पडलेले हे आहेत कीं ते ऐकतात, आणि संसाराच्या चिंता, धन व विषयसुव्युत यांत आयुष्यक्रमण करीत असतां त्यांची वाढ खुंटाते व ते पक फक देत नाहीत. १५ चांगल्या मार्तीत पडलेले हे आहेत कीं ते वचन ऐकून निष्कपट व चांगल्या अंतःकरणात धरून ठेवितात, आणि धीरानें फक देत जातात.

दिव्याचरून घडा

१६ कोणी दिवा लावून तो भांच्यासालीं झाकीत नाहीं किंवा पलंगासालीं ठेवीत नाहीं; तर आंत येणाऱ्यांनी उजेड पाहावा म्हणून तो दिवळीवाच ठेवितो. १७ प्रगट होणार नाहीं असें कांही गुस नाहीं आणि कल्पार नाहीं व उघडकीस येणर नाहीं असें कांही झाकलेले नाही. १८ यास्तव तुम्ही कसें ऐकतां याविष्यी जपा; ज्याच्याजवळ आहे त्याला दिले जाईल, आणि ज्याच्याजवळ नाहीं त्याचे, जे आहे म्हणून त्याला बाटते, तें देसील त्याजपासून काढून घेतले जाईल.

खरे बंधुत्व

१९ त्याची आई व भाऊ त्याजकडे शाले, परंतु दाटी-मुळे त्यांस त्याच्याजवळ येवेना. २० तेव्हां कोणी त्याला सांगितले कीं आपली आई व आपले भाऊ आपणाला भेटप्प्याच्या इच्छेने बाहेर उभे आहेत. २१ त्यांने त्यांस

उत्तर दिलें, देवानें वचन ऐकणारे व पाळणारे हेच माझी
आई व माझे भाऊ आहेत.

येशू बादल शांत करतो

२२ नंतर त्या दिवसांत एके वेळी असें ज्ञालें की तो
आपल्या शिष्यांसुदां मचव्यांत बसला; आणि आपण
सरोवराच्या पलीकडे जाऊ असें त्यांस म्हणाला; तेव्हां
त्यांनी तो सोडिला. २३ नंतर ते हाकरूलन जात असतां
तो झोपी गेला; मग सरोवरांत भोठे बादल खुदन मचव्यांत
पाणी भरू लागले व ते संकटांत घडले. २४ तेव्हां ते
त्याच्याजबळ येऊन त्याला जागें करून म्हणाले, गुरुजी,
गुरुजी, आपण बुडतो; तेव्हां त्यांने उठून वाच्यास व
पाण्याच्या कल्होलास धमकाविले; मग ती बंद होऊन
निवांत झाले. २५ तेव्हां त्यांने त्यांस म्हटले, तुमचा
विश्वास कोठे आहे? ते भयभीत होऊन विस्मित झाले व
एकमेकांस म्हणाले, हा आहे तरी कोण? कारण वारे व
पाणी यांस देवील हा आझा करितो व ती त्यांचे ऐकतात.
गरसेकरांच्या देशांतील भूतग्रस्ताला बरें करणे

२६ मग ते गालीलाच्या समारील गरसेकरांच्या देशास
येऊन पोहंचले. २७ तो जमिनीवर उत्तरल्यावर नगरांतील
एक इसम त्याला भेटला, त्याला भूतें लागली होतीं; बहुत
काळ्यर्थत तो वस्त्र म्हणून नेसला नव्हता, आणि घरांत न
राहतां तो कबरांत राहत असे. २८ तो येशूला पाहून
ओरडला व त्याच्या पुढे पहून मोळ्यांने म्हणाला, हे येशू,
परातपर देवाच्या पुत्रा, माझा तुक्का काय संबंध? मी तुला
विनंति करितो, मला पीडा देऊ नको. २९ कारण त्यांने
त्या अशुद्ध आत्माला त्या मनुष्यांतून निषिष्याची आझा
केली होती. त्यांने त्याला पुच्छल वेळां धरिले होते; आणि
सांख्यांनी व बेव्हांनी बांधून पहाच्यांत ठेविलेले असतां
तो तीं बंधने तोडीत असे; आणि भूत त्याला रानांत हाळून
नेत असे. ३० येशूने त्याला विचारिले, तुझे नांव काय?
त्यांने म्हटले, सैन्य; कारण त्याजमध्ये पुष्कल भूतें डिरलेली
होती. ३१ त्यांनी त्याला विनंति केली की आम्हांस डोहांत
जावयाला सांगू नको. ३२ तेथें डुकरांचा मोठा कळ्य
डोंगरांत चरत होता; त्यांत आम्हांस जाऊ दे, अशी
त्यांनी त्याला विनंति केली. मग त्यांने त्यांस

परवानगी दिली. ३३ तेव्हां भूतें त्या मनुष्यांतून
निघून त्या डुकरांत शिरलीं, आणि तो कळ्य
घडक धावत जाऊन कब्बावरून सरोवरांत पडला आणि
गुदमरून मेला. ३४ मग तीं चारणारे इसम हे झालेले
पाहून पक्काले आणि नगरांत व शेतांमळ्यांत जाऊन त्यांनी
हेवर्तमान सांगितले. ३५ तेव्हां जें ज्ञाले तें पाहावयास
लोक जिवाले, आणि येशूकडे आल्यावर ज्या मनुष्यांतून
भूतें निघाली होतीं तो येशूच्या पायांजवळ बसलेला, वज्र
नेसलेला, व शुद्धीवर आलेला असा त्यांच्या दृष्टीस पडला;
तेव्हां त्यांना भोति वाटली. ३६ ज्यांनी तें पाहिले होते
त्यांनी तो भूतप्रस्त कसा बरा झाला, हे त्यांस सांगितले.
३७ तेव्हां गरसेकरांच्या चढूकडल्या प्रांतांतील सर्व लोकांनी,
आपण आम्हांपासून जावें, अशी त्याला विनंति केली;
कारण ते फार भयभीत झाले होते; मग तो मचव्यांत
बसून माघारे जायाव निघाला. ३८ तेव्हां ज्या मनुष्यां-
तून भूतें निघाली होतीं त्यांने, मी आपल्याजबळ असावें,
अशी त्याकडे मागणी केली; परंतु त्यांने त्याला निरोप
देऊन सांगितले, ३९ आपल्या घरी माघारे जा, आणि
देवानें तुजसाठी केवडी कृत्ये केली आहेत तें कळीव. मग
तो आपल्यासाठीं येशूने केवडी कृत्ये केली तें गांवभर
संगत फिरला.

याईराच्या मुलीला जीवंत करणे व रक्तस्थावी लीला बरें करणे

४० नंतर येशू माघारे आला तेव्हां लोकसमुदायाने
त्यांचे स्वागत केले; ते सर्व त्यांची वाट पाहत होते. ४१
तेव्हां पाहा, याईर नामे कोणी मनुष्य आला, तो सभास्था-
नाचा अधिकारी होता; त्यांने येशूच्या पायां पहून, आपण
मास्या घरी यावें, अशी त्याला विनंति केली; ४२ कारण
त्याची सुमारे बारा वर्षांची एकुलती एक कन्या होती, ती
मरणोन्मुख क्षाली होती. मग तो जात असतां लोकसमु-
दायांनी त्याजभोवती गदी केली.

४३ तेव्हां बारा वर्षे रक्तस्थाव होत असलेली व कोणाच्या
हातून वरी न झालेली अशी कोणीएक खी ४४ त्याच्या
पाठीमार्गे येऊन त्याच्या बखाच्या गोळ्याला शिवली, आणि
तस्क्षणी तिचा रक्तस्थाव थांबला. ४५ पण येशू म्हणाला,

मला कोण शिवले ? सेव्हां सर्वे जण मी नाहीं, असे महणत असतां पेक्ष म्हणाला, गुरुजी, लोकसमुदाय आपणाला दाढी कळून चैमगीत आहेत; ५६ पण येश म्हणाला, कोणी तरी मला शिवलेच; माझांतूल शक्ति निवाली, हे मला समजले. ५७ मग आपण गुस राहिले नाही असे पाहून ती खी कांपत कांपत पुढे आली व त्याच्या पायां पहून; आपण कोणस्या कारणाकरितां खाला शिवलों व कसे ताळाळ बरे ज्ञालों, हे तिने सर्वे लोकांच्या समझ निवेदन केले. ५८ तेव्हां तो तिला म्हणाला, मुली, तुम्हा विश्वासाने तुला बरे केले आहे; सुखस्प जा.

५९ तो बोलत आहे इतक्यांत सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याच्या एशून कोणी येऊन त्याला सांगितले, आपली मुली मरण पावली आहे; गुरुजीला श्रम देऊ नका. ६० तें ऐकून येश म्हणाला, भिंडं नको, विश्वास मात्र घर म्हणजे ती बरी होईल. ६१ नंतर त्या घरी आल्यावर त्याने पेत्र, योहांन, याकोब व मुलीचे आईबाप यांच्याविवाय आपणाकरोवर कोणाळा आंत येऊ दिले नाही. ६२ तिच्यासाठी सर्व जण रडत व शोक करीत होते; पण तो म्हणाला, रङ्ग नका, कारण ती मेली नाही, ज्ञोपेत आहे. ६३ तरी तो मेली आहे हे ठाऊक असल्यामुळे त्यानी त्याचा उपहास केला. ६४ मग त्याने तिचा हात धसून, मुली, उळ, असे मोक्काने म्हटले. ६५ तेव्हां तिचा आल्या परंतु आला व ती ताळाळ उठली; मग तिला खावयास दावे म्हणून त्याने आशा केली. ६६ तेव्हां तिची आईबापे यक ज्ञाली; पण ही घडलेली गोष्ट कोणाला सांगून नका, असे त्याने त्यांस निश्चल सांगितले.

बारा प्रेतितांना कामगिरीवर पाठविणे

१ मग त्याने बारा जर्णास एकत्र बोलावून त्यांस ७० सर्व भूते काढणे व रोग बरे करणे या बाबतीत सामर्थ्ये व अधिकार दिला; २ आणि त्याने त्यांस देवाच्या राज्याची घोषणा करावयास व रोगांस बरे करावयास पाठविले. ३ त्याने त्यांस सांगितले, चाटेसाठी कांही घेऊ नका; काठी, झोळी, भाकरी किंवा पैका घेऊ नका; अंगरखेहि दोन घेऊ नका. ४ ज्या कोणस्या घरांत तुम्ही जाल, तेथेच राहा व तेशूनच निघून जा. ५ जे कोणी

तुमचा स्वीकार करीत नाहीत त्यांजविस्तृद्ध सास झावी म्हणून तुम्ही त्या नगरांतून निघेवेलेस आपल्या पायांची धूल झाडून टाका. ६ मग ते निघून सर्वत्र सुवार्ता सांगत व रोग बरे करीत गंबोगांवी फिळं लागले.

हेरोद घोटाल्यांत पडतो

७ तेव्हां घडत असलेल्या सर्व गोर्ध्वाविषयीं मांडलिक हेरोदाने ऐकले; आणि तो मोक्का घोटाल्यांत पुडला, कारण योहांन मेलेल्यांतून उठला आहे असे किलेकांनी म्हटले; ८ किलेकांनी एलीया प्रगट झाला आहे असे व किलेकांनी प्राचीन संदेशांतील कोणी तरी उठला आहे असे म्हटले. ९ हेरोद म्हणाला, मीं योहानाचा शिरच्छेद करविला, पण ज्याच्याविषयीं भी अशा गोर्धे ऐकतों तो कोण आहे ? त्यावरून त्याला भेटण्याची त्यास उकंध लागली.

पांच हजारांना जेवूं घालून

१० नंतर प्रेतितांनी परत येऊन आपण जे जे केले होते तें तें त्याला विदित केले; तेव्हां तो त्यांस वरोवर घेऊन वेशसैदा नार्मे नगराकडे एकांत स्थळी गेला. ११ हे ताहून लोकसमुदाय त्याच्यामागून मेले; तेव्हां त्यांचे स्वागत कळून त्यांजबरोवर तो देवाच्या राज्याविषयीं बोलला, आणि ज्यास बरे होण्याचे अगत्य होते त्यांस त्याने बरे केले. १२ दिवस उतरून लागला तेव्हां बारा जण जबल येऊन त्याला म्हणाले, लोकसमुदायाला निरोप या, म्हणजे ते भोवतालच्या गांवांत व शेतांमळ्यांत जाऊन उतरतील व खावयाला मिळवितील; आपण एथे रानांतत्या ठिकाणी आहों. १३ तो त्यांस म्हणाला, तुम्हीच त्यांस खावयाला या. ते म्हणाले, आम्हीं जाऊन या सर्व लोकांसाठी अन्न विकत न घेतले तर पांच भाकरी व दोन मासे यांविवाय आम्हांजबवळ कांहीं नाहीं. १४ ते सुमारे पांच हजार पुरुष होते. तेव्हां त्याने आपल्या शिव्यांस सांगितले की मुमारे पचासपचासांच्या पंक्ति कळून त्यांस बसवा. १५ त्यानी त्याप्रमाणे कळून सर्वांस बसविले. १६ तेव्हां त्याने त्या पांच भाकरी व ते दोन मासे घेऊन वर स्वर्गाकडे पाहून त्यांस आशीर्वाद दिला, आणि ती मोहून लोकसमुदायाला वाढण्याकरितां शिव्यांजबवळ दिली. १७ तेव्हां सर्व जण जेवून तुम झाले; आणि

येशुः खिस्त असल्याची पेत्राने दिलेली कबुली

उरकडे वारा टोपन्या तुकडे त्यांनी उचलून नेले।

१८ नंतर असें झाले कीं तो एकांतीं प्रार्थना करीत असतां विष्णु त्याजबरोबर होते; तेव्हां त्यांने त्यांस विष्णविरुद्ध, भी कोण आहें महणून लोक महणतात? १९ त्यांनी उत्तर दिले, बासिसमा करणारा योहान; कित्येक महणतात, एकीया; आणि कित्येक प्रार्थीन संदेशथांतील कोणी तरी उडला आहे असे महणतात? २० त्यांने त्यांस घटले, मग तुम्ही मला कोण महणून महणतां? पेत्राने उत्तर दिले कीं देवाचा खिस्त.

आपल्या मरणाचे व पुनरुत्थानाचे भविष्य

येशु वर्तवितो

२१ मग हें कोणाला सांगून नका, अशी त्यांने त्यांस विश्वेष आज्ञा केली, २२ आणि घटले, मनुष्याच्या पुत्राने बहुत दुखें सोसाबी, वडील, मुख्य याचक व शाळी यांनी त्याचा त्याग करावा, त त्याला जिवे मारावे, आणि त्यांने तिसऱ्या दिवशी उठावे, साचे अग्रल आहे.

‘स्व’ला फांटा देप्यावहाळू इशारा

२३ त्यांने सर्वांस म्हटले, जर कोणी माझ्यामांगे येऊ याहतो तर त्यांने आत्मविष्णु करावा, व प्रतिदिवशी आपला वधस्तंभ उत्तरलू घेऊन मला असुसरावे. २४ जो कोणी आपला जीव बांचवू, पाहतो तो त्याला मुकेल; परंतु जो कोणी मजकरितां आपल्या विजाला मुकेल, तो त्याला बांचवील. २५ कोण मनुष्याने सगळे जग मिळविले, आणि स्वतःला यामाविले विष्णा आपला नाश करून घेऊला तर त्याला काय लाभ? २६ जो कोणी माझी व माझ्या बचनांनी लाज घरील त्याची लाज मनुष्याचा पुनरुत्थाच्या, पित्याच्या व पतित्र देवदूतांच्या गौरवाने येईल तेव्हा घरील. २७ मी तुदांस सत्य सांगतो कीं एंदे उमे राहण्यांतील कोणी असे आहेत कीं त्याचे राज्य पाहत दोपर्यंत त्यांच मरणाच्या अनुभव येणारच नाही.

येशुः खिस्त असल्याची पेत्राने दिलेली कबुली

२८ या भाषणानंतर असें झाले कीं सुमारे आठ विवसानीं वेत्र, योहान व याकोव यांस बरोबर घेऊन तो प्रार्थना करावयास पर्वतावर गेले; २९ आणि तो प्रार्थना करीत असतां त्याच्या मुखांचे रूपांतर होऊन त्याचे वज्र पांढरे व चक्रचकीत झाले; ३० आणि प्राहा, मोशे व एलीया हे दोघे जण त्याजबरोबर संभाषण करीत होते; ३१ ते तेजोमय दिसले; आणि तो जे आपले नियोग यस्त्वेत्तीत पूर्ण करणार होता त्याविष्टी ते बोलत होते. ३२ तेव्हां पेत्र व त्याजबरोबरचे इसमध्ये झोपेने तुंगून गेले होते; तरी त्यांनी जागे होऊन त्याचे तेज व त्याजबाजूष्ठ उमे राहिलेल्या दोघा पुलुषांस पाहिले. ३३ मग असें झाले कीं त्यांचा त्याजपासून विशेष होत असतां पेत्राने येशुला म्हटले, गुरुजी, आपण एंदे असावे हें बरे आहे; तर आम्ही तीन मंदप करू, आपणासाठी एक मोसासाठी एक व एलीयासाठी एक; हे त्री तो ओल्ला त्याचे त्याळा भाज नव्हते. ३४ तो हें बोलत असतां मेघांने येत्तर त्यांजवर आया केली; आणि ते मेघांत प्रवेश करीत असतां भवयभीत झाले. ३५ तेव्हां मेघांतल असी वाणी झाली की हा माझा [प्रिय] पुत्र, माझा निवडदेला आहे; याचे तुम्ही एका. ३६ ती वाणी झाली तेव्हां येशु एकटाच दिसला. यावर ते गप राहिले आणि ज्या गोष्टी त्यांनी पाहिल्या होत्या त्यांतील कांहीच त्या दिलसांत त्यांनी कोणाला सांस्किले नाही.

भूतप्रदल्लासुलाची रोगमुक्ता

३७ नंतर असें झाले कीं तुसऱ्या दिवशी ते पर्वतावरून उत्तरल्यावर मोर्म लोकसुदाय त्याला येऊन भेटला. ३८ तेव्हा पाहा, समुदायावृत्त एक मनूष्य मोर्माने ओरहून म्हणाल, गुरुजी, मी आपणाला विनंति करितो, माझ्या उत्तराकडे याई, करण्य तो माझा एकलूता एक आहे; ३९ आणि गुरु, कोणीसा अलूस त्याचा वरितो, आणि तो एकाची ओरकाहो तो त्याला भाजा प्रिती, ती त्याला फेस येतो; त्याचा पुक्कल ठेवतो व त्याळा लक्षक

सोडीत नाही. ४० आपल्या शिव्यांनी त्याला काढावे म्हणून मीं त्याजकडे विनंति केली, परंतु त्यांना काढतां येईना. ४१ येशूने उत्तर दिले: हे अंगदावान व विष्वरीत पिढी, मी कोठवर तुम्हांबरोबर राहूं व तुमचे सोहू? तू आपल्या पुत्राला इक्के आण. ४२ तो जवळ येत आहे इत्याच्यात भूतांने त्याला आपल्ले व फिळून टाकिले. येशूने त्या अशुद्ध आत्माला घमकाविले; आणि मुलाला वरे करून त्याच्या बापाजवळ परत दिले. ४३ हा देवाचा प्रताप पाहून सर्व लोक विस्मित झाले.

त्यांने केलेल्या सर्व खृष्णवरून सर्व लोक आश्रय करीत असतां तो आपल्या शिव्याचे म्हणाला, ४४ या गोष्टी ऐकून ठेवा; कराण मनुष्याच्या मुत्राला लोकांच्या हाती धरून देश्यात येणार आहे. ४५ ही गोष्ट ते सर्वजले नाहीत; तो त्यांस समजून नये म्हणून त्यांजपासून ती गुप्त राखण्यात आली होती; आणि या गोष्टीविष्णी त्याला विचारण्याची त्याचा भीती वांटली.

नवता व प्रमत्तसाहिष्युता

४६ नंतर आपणांमध्ये कोण मोठा आहे याविषयी त्याच्यामध्ये बाटाघाट मुळ झाली. ४७ येशूने त्याच्या जत्तकरणातील विचार ओळखून एका बालकाला घेतले आणि त्याला आपणाजवळ उभे केले; ४८ मग त्यांस म्हटले, जो कोणी या बालकाले माझ्या नामांने स्वीकारितो, तो मला स्वीकारितो, आणि जो कोणी मला स्वीकारितो तो ज्याने मला पाठविले त्याला स्वीकारितो; तुम्हां सर्वांमध्ये जो कलिनी आहे तोवू श्रेष्ठ आहे.

४९ योहानाने म्हटले, खुरुजी, आहीही एका इसमाला आपल्या नामांने भरून काढतोला पाहिले; तेव्हा आहीही त्याला मला केले, कारण तो आम्हीला अनुसरत नवृत्ता. ५० येशूने त्याला म्हटले, त्याला मला करू नका; कारण जो तुम्हांला प्रतीकूल नाही तो तुम्हांला अनुकूल आहे. येशू यशवालेमास जागव्यास निघातो; आतिथ्य न करणारे शोमरोनी

५१ पुढे असें झाले की त्याचा वर घेतले जाप्याचा समय जवळ आला तेव्हा त्यांने यशवालेमास जाप्याचा दृढलिंग फूल तिकडे आपले तोड वळविले. ५२ त्यांने

आपणापुढे निरोच्ये पाठविले; तेव्हां ते निघून त्याच्यासाठी तयारी कराव्यास शोमरोन्यांच्या एका गंवांत गेले; ५३ परंतु त्यांनी त्याचा स्वीकार केला नाही, कारण त्याचा रोब यशवालेमाकडे जाप्याच द्योता. ५४ हे पाहून त्यांचे शिष्य याकोब व योहान म्हणाले, प्रभुजी, [एलीयांने केल्याप्रामाणे] आकाशांतून अमि पडून त्यांचा नाश न्हावा म्हणून आमीही आझा करावी, अशी आपली इच्छा आहे काय? ५५ त्यांने वकून त्यांस घमकाविले [कीं तुम्ही कोणत्या आत्म्याचे आहां हे तुम्हांस ठाळक नाही; ५६ कारण मनुष्याचा पुत्र माणसांच्या प्राणांचा नाश कराव्यास आला नाही, तर ताराव्यास आला.] मग ते पुढे दुसऱ्या गंवास गेले.

शिष्य होऊं इच्छिणाऱ्यांची कसोटी

५७ तेव्हा असे झाले की ते वाटेने चालत असतां एकांने त्याला म्हटले, आपण जेथें कोठें जाल तेथें मी आपल्यामाणे येईन. ५८ येशू त्याला म्हणाला, खोडांस विळे व आकाशांतल्या पावरांस कोटीं आहेत; परंतु मनुष्याच्या पुत्राला दोके टेकप्यास ठिकाण नाही; ५९ त्यांने दुसऱ्या एकाला म्हटले, माझ्यामाणे ये; परंतु तो म्हणाला, प्रभुजी, पहिल्यांने मला माझ्या बापाला पुराव्यास जाऊ द्या. ६० तो त्याला म्हणाला, मेलेल्यांना आपल्या मेलेल्यांस पुरु दे; तू जाऊन देवाच्या राज्याची घोषणा कर. ६१ त्यावर आणली एकांने म्हटले, प्रभुजी, मी आपल्यामाणे येईन; परंतु पहिल्यांने मला आपल्या घरांतल्या मंडळीचा निरोप वेळे द्या. ६२ येशूने त्याला म्हटले, जो कोणी नांगराला हात घातल्यावर मारे पाहतो ती देवाच्या राज्यास उपयोगी नाही.

सन्तर शिष्यांची कामगिरी व त्यांचे पुनरागमन

१ ह्यानंतर प्रभूने आणली सत्तर जणांस १० नेसू या ज्या ज्या नंगरात व ज्या ज्या ठिकाणी तो स्वतः जाणार होता तेथें दोघे दोघे असें त्यांस आपणापुढे पाठविले. २ तेव्हां त्यांने त्यांस म्हटले, पीक कार आहे, परंतु कामकारी योडके आहेत; यात्तक पिकाच्या घन्यांने आपल्या कापणीस कामकारी पाठवावे म्हणून त्याची ग्राथेना करा. ३ जा, पाहा, लंकम्यांमध्ये

कोकरांस पाठवावें तसे मी तुम्हांस पाठवितों। ४ पिशाची, शोली किंवा वाहणा आपल्याबरोबर घेंने नका; वाटेने कोणाला मुजरा कळून नका। ५ ज्या कीणत्या घरांत जाल तेथे, या घरास शांति असो, असे प्रथम म्हणा। ६ शांतीचा पुत्र तेथे असला तर तुमची शांति त्याजवर राहील; नसला तर तुम्हांकडे ती परत येईल। ७ त्याच घरांत वस्ती करून ते जे देतील तें खातपीत राहा; कामकरी आपल्या मजुरीला योग्य आहे; घरोधर फिरून नका। ८ कोणत्याहि नगरांत तुम्ही गेला, आणि त्यांनी तुमचा स्वीकार केला तर ते जे तुम्हांस वाढतील तें खा; ९ त्यांत जे दुखणाईत असतील त्यांस वरै करा, व त्यांस सांगा कीं देवाचें राज्य तुम्हांजबल आले आहे। १० तुम्ही कोणत्याहि नगरांत गेला, आणि त्यांनी तुम्हांस स्वीकारिले नाही तर त्यांच्या मार्गात जाहेर जाऊन असे म्हणा, ११ आमच्या पायांस लागलेली तुमच्या नगरची धूळ ती देखील तुमची तुम्हांस झाडून टाकितो; तथापि हें लक्षांत ठेवा कीं देवाचें राज्य जवळ आले आहे। १२ मी तुम्हांस सांगतो, त्या नगरापेक्षां सदेमाला त्या दिवशीं सोरै पडेल। १३ हे खोराजिना, तुला घिकार असो! हे बेघैसैदा, तुला घिकार असो! कारण तुम्हांमध्ये जीं पराक्रमाची कृत्ये घडली तीं सोर व सीदोन यांत घडली असती तर त्यांनी तरट व रस्त अंगावर घेउन व बसून माझेच पथात्याप केला असता। १४ यावरून न्यायकाळीं तुमच्या पेक्षां सोर व सीदोन यांस सोरै पडेल। १५ हे कफळहूता, 'तू आकाशापर्यंत चढविले जाशील काय? तू अथोलोकापर्यंत खाली टाकिले जाशील.' १६ जो तुमचे ऐकतो तो माझे ऐकतो; जो तुमचा नाकार करितो, तो माझा नाकार करितो; आणि जो माझा नाकार करितो तो ज्याने मला पाठविले त्याचा नाकार करितो।

१७ नंतर ते सत्तर जण आंदाने माघारे येऊन म्हणाले, अभुजी, आपल्या नायाने भूते देखील आहांस वडा होतात। १८ तेव्हा त्यांने त्यांस म्हटले, मी सैनानाळा आकाशातून विजेसारिलें पडलेले पाहिले। १९ पाहा, मीं तुम्हांचं 'साप' व विचू यांस 'तुडविण्याचा' आणि शत्रूच्या सर्व शक्तीवरता अधिकार दिला आहे; तुम्हांस

कांहीएक बावणार नाही। २० तथापि भूते तुम्हांस वस होतात याचा आनंद मारून नका; तर तुमचीं नांवे स्वर्णात लिहिली आहेत याचा आनंद माना।

येशूने केलेले ईशोपकारस्मरण

२१ त्याच घटकेस तो पवित्र आत्म्यांत उळंसित होऊन म्हणाला, हे बापा, स्वर्णाच्या व पृथ्वीच्या प्रभु, मी तुझे उपकारसमण करितो; कारण तू ज्ञानी व विचारवंत यांपासून या गोषी गुप्त टेवून बाळकांस प्रगट केल्या; होय, बापा, कारण तुला असेंच योग्य दिसले। २२ माझ्या बापाने माझ्या हार्तीं सर्व कांहीं सोपले आहे; पुत्र कोण आहे हें बापावांचून कोणाला ठाऊक नाही; आणि बाप कोण आहे हें पुत्रावांचून व ज्याला तो प्रगट करावयाची पुत्राची इच्छा असेल त्याच्यावांचून कोणाला ठाऊक नाही। २३ मग जिव्यांकडे फिरून तो एकांती म्हणाला, तुम्ही जे पाहातो ते जे डोठे पाहतात ते धन्य; २४ मी तुम्हांस सांगतो, जे तुम्ही पाहतो ते पुष्कल संदेश्यांनी व राजांनी पाहावयाची इच्छा बाब्याली तरी पाहिले नाही; आणि जे तुम्ही ऐकतो ते ऐकावयाची इच्छा बाब्याली तरी ऐकले नाहीं।

शाश्वत जीवनप्राप्ति कशी करून घ्यावी?

२५ मग पाहा, कोणीएक शाळी जमा राहून त्याची परीक्षा पाहण्याकरितां म्हणाला, गुरुली, काय केल्यांने मला सार्वकालिक जीवन हैं वतन सिलेल? २६ त्यांने त्याला म्हटले, नियमजावात तीकापर्यंत काय लिहिले आहे? तू काय वाचितोस? २७ त्यांने उत्तर दिले 'तू आपला देव परमेश्वर याजवर पूर्ण मनाने, पूर्ण जिवाने, पूर्ण शक्तीने व पूर्ण दुर्दीनी प्रीति कर,' आणि 'जाशी आपणावर ताशी आपल्या शोऽन्यावर श्रीति कर.' २८ त्यांने त्याला म्हटले, 'ठीक उत्तर केलेस,' हैच कर म्हणजे 'वांचीशील'; २९ परंतु स्वतःस धार्मिक उरवून घ्यावे अशी इच्छा बसल तो येशूला म्हणाला, महाराजे केलारी तो कोण?

चांगल्या शोऽन्योन्यचा छाणत

३० येशूने उत्तर दिले, एक शुभव्य वर्षावेळाहून खाली यर्हदेश जात असलां छाणल्याचा हाती शोऽन्या, त्यांनी त्यांनी वेळे काहून घेऊन त्याला ठैकडे हि दिल,

आणि अर्धगेल्य टाकून ते निघून गेले. ३१ मग एक याचक त्याच वाटेने सहज खाली जात होता; तो त्याला पाहून दुसऱ्या बाजूने चालता झाला. ३२ तसाच एक लेवीहि त्या ठिकाणी येऊन त्याला पाहून दुसऱ्या बाजूने चालता झाला. ३३ मग एक शोमरोटी त्या वाटेने चालला असता, तो होता तेथें आला, आणि त्याला पाहून त्यास त्याचा कळवळ आला; ३४ त्याने जबल जाऊन त्याच्या जखमांस तेल व द्राक्षारस लावून त्या बांधिल्या, आणि त्याला आपल्या पाढळावर बसवून उतारशाळेत आणिले, त त्याला संभाळ केला. ३५ दुसऱ्या दिवशी निघतेवेळेस त्याले दोन पावत्या कळवून उतारशाळेच्या रक्खाळा देऊन महूले, याचा संभाळ कर, आणि यापेक्षा जे काही अधिक खर्चिशील तें मी भावारे आस्यावर तुला देईल. ३६ तर लुटार्लंच्या हाती सांपडलेच्या इपासावा रोजारी यांनी तिचालून तुराला मर्ते कोण झाल ? ३७ तो महणाल, त्याजबर दया करणारा तो. येशूने त्याला महूले, तूं जाऊन तुर्चेच कर.

मार्थी आणि मरीया

३८ से जात असता तो एका गांवात ओला; तेज्ज्वला मार्था नामे एका लीने त्याला आपल्या घरात घेतले. ३९ तिला मरीया नांवाची एक बहीण होती, ती प्रभुच्या चरणांजवळ चरून त्याचे शब्द ऐकता राहिली. ४० तेज्ज्वला सांवेळा कर, खाटपट पडल्यासुके दिनी त्यारंजवळ उडाली, आणि ती जबल येऊन महणावी, प्रशुषी, योश्या बळिष्ठीने भज एकठीवर कावाचा बोला. टाळिल्या आहेत याची आपल्या कळवळी जाही काय ? तिला त्याला संप्रहारय करावात सांगा. ४१ प्रभुने तिला उत्तर दिले, मार्थे, मार्थे, तु मुक्कळा गोपीचिंपवी काळजी क दाखला करून देण, ४२ परंतु येणुना योदीचे, किंवितु पृथक्य घेण्याचे असेही आहे; मरीयेने ब्राह्मणां बांडा निघून ब्रेताचा आहे, तो विजयासून घेतल्याचापूर्व नाही.

प्रशुषी ग्रार्थना

११ येणा असें नाही की तो एका ठिकाणी आर्थना करीत होता, आणि ती त्याले समास केलावर त्याच्या शिखांतील शुल्कांने त्याला प्रस्तुत, प्रशुषी, आसे योहूनाने खापस्या शिखांस प्रस्तुत.

करावायास शिकविले तसें आपणहि आम्हांस शिक्कवा. २ तो त्यांस म्हणाला, तुम्ही प्रार्थना कराल तेव्हा असें म्हणा : हे [आमच्या स्वर्गांतील] पित्या, तुझे नाय पवित्र मानिले जावो; तुझे राज्य येवो; [जसें स्वर्गांत तसें पृथ्वी-वरहि तुश्या इच्छेप्रामाणे होवो;] ३ आमची प्रतिदिवसाची भाकर प्रतिदिवसी आम्हांस दे; ४ आणि आमच्या पापांची क्षमा कर, कारण आम्ही आपल्या प्रत्येक कळण्याला क्षमा करितो; आम्हांस परीक्षेत आणू नको; [तर आम्हांस वाईटापासून सोडीव.]

आप्रहाची प्रार्थना व मध्यरात्री आलेल्या मित्राचा दृष्टांत

५ मग त्याने त्यांस महूले, तुम्हांसच्ये असा कोण आहे की त्याला मित्र असून त्ये त्याजकडे मध्यरात्री जाऊन त्याला म्हणतो, गव्हा, मला तीन भाकदी उसन्या दे; ६ कारण माझा एक मित्र प्रवासाहून मजकडे आला आहे, आणि त्याला वाढावयास मजजवळ काही नाही; ७ आणि तो आतून उत्तर देईल, मला श्रम देऊ नको; आतां दार लाविले आहे व माझी मुले माझ्याजवळ निजीली आहेत; माझ्याने उठून तुला देवेकत नाही ? ८ मी तुम्हांस सांगतो, तो त्याचा मित्र आहे यामुळे जरी तो उठून त्याला देणार नाही, तरी त्याच्या आप्रहासुळें जे काही पाहिजे तें उठून त्याला देईल. ९ मी तुम्हांस सांगतो, माझा महणजे तुम्हांस दिले जाईल; शोधा म्हणजे तुम्हांस सांपर्डेल; योका महणजे तुम्हांस उघडदें जाईल; १० कारण जो कोणी मापतो सोला किल्डै, जो शोधितो त्याला सांपडते, जो कोणी दोकितो त्याच्यासाठी उघडदें जातें; ११ तुम्हांसच्ये असा कोण बाप आहे की त्याच्याजवळ त्याच्या मुलांने भाकर माणितली असता तो त्याला घोडा देईल ? आगे मासा शाजिहाल असतां मासा व देतां त्याला साप देईल ? १२ किंवा अहे माणितले असता त्याला विनू देईल ? १३ तर तुम्ही काईठ असता तुम्हाला आपल्या मुलांना नांवाच्या देशाच्या यावाचाचे कळते, तर मार्ग स्वर्गांय पित्या-जवळ जे मागतलत त्यांस तो किंवी विशेषेनकूल पवित्र असून देईल ?

સૈતોવાચ્યા સાહાચ્યાને યેદુ આપલી કામે
કરતો થા આરોપાળા દિલ્લે ઉત્તર

૧૪ એકા તો એક ભૂત કાઢીત હોતા, તે મુકે હોતે,
તેબ્બા અસે જાંકે કી મૂન નિશાચાર મુજબ બોંદુ લગ્નલ;
ત્વાચસ્ન લોકસુદાયાંસ આખ્યં વાટલે. ૧૫ તરી ત્યાંતીલ

સિસ્યેક મૃણલે, મૂનાંચા અધિપતિ જો બાલજબૂલ ત્યાચ્યા
સાણાને દ્ય ભૂતે કાઢિતો. ૧૬ દુસ્નચા સિસ્યેકાની ત્યાંચી
પરીક્ષા પાછ્યાકરિતા ત્યાચ્યાજવલ આકાશાંતીલ ચિન્હ

માગિતલે; ૧૭ પરંતુ ત્યાને ત્યાંચા મનાંતીલ કલ્પના જાણ્ણન
ત્વાંસ મૃણલે, આપસાંત ફૂટ પદહેલે કોણતેહિ રાજ્ય
ઓસાડ પડતે આપિ ઘરાવર ઘર પડતે. ૧૮ સૈતાનાંતાહિ

ફૂટ પદહેલી તર ત્યાંચે રાજ્ય કરે ટિકેલુ? કારણ, મી
બાલજબૂલચ્યા સાણાને ભૂતે કાઢિતો, અસે તુમ્હી મૃણણાં.

૧૯ મી બાલજબૂલચ્યા સાણાને ભૂતે કાઢિતો તર તુમ્હે
પુત્ર કોળાચ્યા સાણાને કાઢિતાહિ? યાસુકે તે તુમ્હચા ન્યાય

કરિતીલ; ૨૦ પરંતુ મી જર દેવાચ્યા સામેર્યાને ભૂતે કાઢિતો
તર દેવાંચે રાજ્ય તુમ્હાવર યેઝન ચુક્લે આહે. ૨૧ જેબ્બાં

હૃત્યાવંદ બલકટ મનુષ્ય આપલ્યા કાંચાંચી રખવાલી
કરિતે તેબ્બાં ત્યાંચી માલમત નિર્મય રાહું; ૨૨ તરી

ત્યાચ્યાપેક્ષાં બલકટ અસા એકાશ મનુષ્ય ત્યાજવર યેઝન
ત્યાચા જિંકિતો તેબ્બાં જ્યા જલસમાંતીવર ત્યાને ભરવસા

ટેચલા હોતા તી તો ચેળન જાતો, વ ત્યાને તુદ્દન આપાલેલી
ચીજવસ્ત વાંદ્ન ટાક્લો. ૨૩ જો મલ અનુકૂળ નાહી તો

મલ પ્રતિકૂળ આહે; આપિ જો માણ્યાબરોબર ગોલ્ય કરીત
નાહી તો ઉઘવ્યો.

આપુન્યા સુધારણેપાસુલ ઉદ્ભવણારા ધોકા

૨૪ મનુષ્યાંતું અશુદ્ધ આત્મા નિઘાલ મૃણજે તો
નિજેન સ્થલી વિભાંતીચા શોધકરીત હિંડતો; આપિ તી

ન મિકાલી મૃણજે મૃણતો, જ્યા માણ્યા ઘરાંતૂં મી નિઘાલો
ત્યાંત પરત જાઈન; ૨૫ આપિ તો આલ્યાવર તેં જાડલેલે

વ બુશોમિત કેલેલે આહે અસે પાહ્લો. ૨૬ નંતર તો
જાંઝન આપણાપેક્ષાં દુષ અસે સાત આસે બરોબર હેતો;
આપિ તે આંત શિસ્લન તેણે રાહતાત, મગ ત્યા મનુષ્યાંચી
શેવદલી દ્વારા પહેલ્યા દર્શાપેક્ષાં વાઇટ હોતે.

૧ સુલ્લાંત: દેવાચ્યા બોટાને

૨૭ તો યા ગોઢી બોલત અસરી અસે જાંકે કી ચોંક
સુમુદ્રાંતીલ કોણીએક કી ઉચ સ્વરાને સ્થાલ મહણણી,
જ્યા જોડિતેને આપલા ભાર વાહિલા વ જી સાંતે આપણ
ચેકિલીં તી ધન્ય. ૨૮ તો મહણાંઠ, જે દેવાંચે કંન
એકુન તેં પાચ્યાતાસ તેચ ધન્ય.

ચિન્હને માગણ્યાવિષયી દિલ્લેલા ઇશારા

૨૯ જેબ્બાં લોકસુદાય ત્યાચ્યાજવલ એકત્ર જમત
અસરીં તો અસે મૃણં લગાલા, હી પિંડી વાઇટ આહે, હી
ચિન્હ માગતે; પરંતુ યોનાચ્યા ચિન્હાંચૂલ તિલ ચિન્હ
મિકાલ નાહીં. ૩૦ કારણ જસા યોના નિનવેકરાંસ ચિન્હ
ઝાલ તસા મનુષ્યાચા પુત્ર યા પિંડીલા હોઇલ. ૩૧
દિક્ષણેની રણી ન્યાબસ્થાંચી યા પિંડીચ્યા લોકાંતરોબર
ઉદ્દૂન ત્યાંસ દોષી ઠર્યીલ; કારણ શલ્મોનાંચે ઝાન
એકબયાસ તી પૂઢીચ્યા સીમેપાસુલ આલી; તર પાછા,
શલ્મોનાયેક્ષાં બ્રેષ્ટ અસા કોણી એંચ આહે. ૩૨ નિનવેચે
લોક ન્યાયકંઈ યા પિંડીચ્યાબરોબર ઉમે રાહુન હિલા
દોષી દ્વારિતીલ; કારણ ત્યાંની યોનાચ્યા ઉપદેશાચસ્લ
પદ્ધતાપ કેલા; તર પાછા, યોનાયેક્ષાં બ્રેષ્ટ અસા કોણી
એંચ આહે.

દિવ્યાવચ્છન ધંડે

૩૩ કોણી દિવા લાંદુન તલ્કારાત કિંચા માપાચાલી
ઠેચીત નાહીં, તર આંત યેણાંયાંસ ઉજેડ દિસાચા
મૃણણ દિવઠળીબર ઠેચિતો. ૩૪ તુસ્થા શરીરાચા દિવા
તુસા ડોલા આહે; તુસા ડોલા નિર્દેંબ અસલ તર
તુસે સર્વ શરીર પ્રકાશમય આહે; વાઇટ અસલા તર
તુસે શરીરાહિ અંધકારમય આહે. ૩૫ યાસ્તાવ તુસ્થામણ્યો
જો પ્રકાશ આહે તો અંધાર તર નસેલના, હે. પાછા.
૩૬ તુસે સર્વ શરીર પ્રકાશમય અસલે, મૃણજે
ત્યાંચા કોણતાહિ ભાગ અંધકારમય નસલા, તર દિવ્યાચ્યા
ઝ્યોતીને તુલા પ્રકાશ પ્રાસ હોતો ત્યાપ્રમાણે તેં પૂર્ણ પ્રકાશ-
મય હોઇલ.

પરલારી વ શાલી યાંચા યેશુ જાહીરપણે નિષેધ
કરતો

૩૭ તો બોલત આહે ઇતકયાત એક પરલાન
ત્યાંચા આપલ્યા એંચ ભોજનાસ યેણ્યાચી વિનંતિ કેલી;

मगं तो थांते आठन मोजनास बसला, ३८ त्यांने
मोजनाषुदी स्लाल केले नाही असे पाहून परश्चाला
आश्रय वाटले; ३९ परंतु प्रभूने त्याला म्हटले, तुम्ही
परस्ती ताटबांटी बहूलन स्वच्छ करिता; परंतु तुमचा
अंतर्भाग अपवाह व दुष्टपणा थांनी भरला आहे. ४०
अहो मूर्खानो; ज्यांने बहिर्भाग केला त्यांने अंतर्भागहि
केला नाही काय! ४१ तर जे आंत आहे त्याचा
दानधर्म करा म्हणजे, पाहा, सर्व तुम्हांस शुद्ध आहे.

४२ तुम्हां पद्मस्थांस विकार असो! तुम्ही पुढिना,
सताप व अत्येक भाजी यांचा दशांश देता, पण न्याय व
देवाची भ्रीति यांनी उपेक्षा करिती; या गोडी कराव-
याच्या होत्या, व त्या सोडविकाच्या नव्हत्या. ४३
तुम्हां पद्मस्थांस विकार असो! सभोव्यानांमध्ये श्रेष्ठ
असेही व बाजासाठे नमस्कार घेणे ही तुम्हांस आव-
डतात. ४४ तुम्हांस विकार असो! ज्या अदृश्य
कवरवलन माणसे न समजता चालतत त्यांसाठसे
तुम्ही आहो.

४५ तेहां शाळ्यांतील कोणीएकांने त्याला म्हटले,
गुरुजी, आपण असे बोलून आमचीहि निदा करिता. ४६ तो
म्हणाला, तुम्हां शाळ्यांसाहि विकार असो!
वाहायास अवघड अर्ही ओळी तुम्ही मायासावर
आसिती, आणि स्वतः आपले एक बोट देलील त्या
शाळ्यांस शाबीत नाही. ४७ तुम्हांस विकार असो;
तुम्ही संदेशांची थडी बाखिता, आणि त्यांस तर
तुमच्या पूर्वजांनी जिवे मारिले. ४८ तुम्ही संक्षीदार
आहो व आपेक्षा पूर्वजांच्या कर्मांस मान्य आहां,
कारण त्यांनी त्यांस जिवे मारिले व तुम्ही त्यांची
थडी बाखिता. ४९ दैवज्ञानानेहि म्हटले, मी त्यांजकडे
संदेश व प्रेषित पाठ्यान, आणि त्यांच्यांतील विक्षे-
क्तीस ते जिवे मारितील व छवितील; ५० यासाठी
की जगाच्या स्थापेपासून त्या सर्व संदेशांचे रक्त,
५१ म्हणजे हावेलाच्या रक्तापासून वेदीच्या व पवित्र-
स्थापनाच्यांमध्ये ज्या जखांचाचा धात शाळा त्याच्या
रक्तापर्यंत जे रक्त पाहिले गेले त्याचा हिसेब या
पिण्डीपासून घेतला जावा; हो, मी तुम्हांस सांगतो,

त्याचा हिसेब या पिण्डीपासून घेतला जाईलच. ५२
तुम्हां शाळ्यांस विकार असो! तुम्ही शानाची विकी
घेऊ नेला; तुम्ही स्वतः आंत गेला नाही व जे
आंत जात होते त्यास तुम्हीं अटकावा केला.

५३ तो तेथून बाहेर आत्यावर शाबी व परस्ती
अवेशांने त्याच्या अंगावर येऊन त्यांने पुकळशा
गोटीविषयी बोलावे म्हणून त्याला चिढूं लागले; ५४
आणि त्याच्या तोडून काही निशाल्यास त्याला पकडावे
म्हणून ठपून राहिले.

दोंगाच्या बाबत येशू आपल्या शिष्यांस इशारा देतो

१ इत्यांत हजारो लोकांची इतकी गर्दी
१२ शाबी की वे एकपेकांस तुडबूं लागले; तेव्हा
येशू आपल्या शिष्यांस पहिल्यांने असे सार्यू
लागला, तुम्ही आपणांस पद्मस्थांच्या खमिरविषयी
म्हणजे दोंगाविषयी संभाला. २ जे प्राप्त होणार
नाही असे काही शाकलेले नाही, व जे कळणार
नाही, असे काही गुव नाही; ३ जे काही तुम्ही
अंदारात बोलून मैंडेजात ऐकायांत येईल, आणि
जे तुम्ही अंतत्या कोटव्यात कानी सांगितले असेल
ते बात्यावर गजविले राईल.

तो आपल्या शिष्यांस घैर्य देतो

४ तुम्ही आपल्या मित्रांस मी सांगतो, जे शरीराचा
वध करितात पण त्यांतर ज्यांच्यांने आणखी काही
करवत नाही त्यांची भीति बाल्यां नका. ५ तुम्हीं
कोणीची भीति बाल्यांची हैं मी तुम्हांस चुकवितो;
जीव घेतल्यावर नरकांत टाकवयास ज्याला सामर्थ्य
आहे त्यांची भीति बाल्या. ६ पांच चिमण्या दोन दम-
स्थांस विकतात की नाहीत? तरी त्यांतून एकीलाहि
देव विसरत नाही. ७ फार तर काय, तुमच्या
दोक्याचे केसाहि सर्व मोजलेले आहेत. भिंड कका;
तुम्ही बहुत चिमण्यांपेक्षा मोलवान् आहां. ८ मी
तुम्हांस सांगतो, जो कोणी मला मनुष्यांसपेक्षा
स्वीकारील त्याला मनुष्याचा पुत्राहि देवाच्या

दूरावस्थोह स्त्रीकारील; ९ परंतु यानें मला मनुष्यासारोह नाकारिले तो देवाच्चा दूरासमार नाकारिला जाईल; १० अज्ञि जो कोणी मनुष्याच्चा पुत्राविशद कांही बोलेल त्याला त्याची क्षमा होईल; परंतु जो पवित्र आत्माविशद दुम्हांच्च करितो त्याला त्याची क्षमा होणार नाही. ११ जेव्हा तुम्हांसं समा, सरकार व अधिकारी यांसमोर नेतील, तेव्हांकरे काळः डरत यावें किंवा काय बोलावें याविषयी काळजी करू नका. १२ कारण तुम्हीं काय बोलावें तें पवित्र आत्मा त्याच घटकेस तुम्हास शिकवील.

द्रव्यलोभ व श्रीमंत मूर्ख मनुष्याच्चा दृष्टांत

१३ लोकसमुदायावील कोणीएकाने त्याला म्हटले, गुरुजी, मध्य आपल्या बतनाचा विभाग याचा महूजून माझ्या भावावाला सोगा. १४ तो त्याला म्हणाला, गृहस्थ्या, मला तुम्हांवर म्यायावीश किंवा बोटी कराऱारा कोणी नेविले? १५ आणखी त्यानें त्यांस म्हटले, संभावा, सर्व प्रकारच्या लोमापासून दूर राहा; कोणाला पुऱ्यक दुर्घाते असली तरी त्याचें जीवन होवें असें नाही. १६ त्यानें त्यांस एक दाखला सांगितला : कोणीएका बनवान् मनुष्याच्चा जग्नीला फार पीक आहे. १७ तेव्हां त्यानें आपल्या म्हांत असा विचार केला की, मी काय करू? कारण माझे उत्पन्न साठवावयास मला जागा नाही. १८ मग त्यानें म्हटले, मी असें करीन, आपली कोठारे मोहून मोठी बांधीन; आणि तेचें मी आपले सर्व धान्य व माल साठवील. १९ मग मी आपल्या जिबाला म्हणेन, हे जिबा, मुला पुऱ्यक वरै पुरेल इतका पुऱ्यक माल टेविलेला आहे; विसावा वे, खा, पी, आनंद कर; २० परंतु देवानें त्याला म्हटले, अरे मूळां, आज रासी तुला देवाका होईल; तेव्हां जे कांही तं सिद्ध केले आहे, तें कोणाचें होईल? २१ जो कोणी आपणा-साठी द्रव्यसंबंध करितो व देवविषयक बाबतीत धनवान् नाही तो तसाच आहे.

चित्रेवावदत इशारा

२२ तेव्हां त्यानें आपल्या शिष्यांस म्हटले, यास्तव मी तुम्हांस सांगतो, आपण काय खावें अशी जिबाविषयी, अशेचा आपण काय पांधारावें अशी आपल्या शरीराविषयी, काळजी करू नका; २३ कारण अज्ञापेक्षां जीव व वज्रापेक्षां

शरीर कांही विशेष आहे. २४ कावळ्याकडे लक्ष या; ते पेरीत नाहीत व कापणीहि करीत नाहीत; त्यांस बद्द माही व कोठारहि नाही; तरी देव त्यांचे पोषण करितो; पक्ष्यांपेक्षां तुम्ही किती तरी श्रेष्ठ आहां! २५ तसेच काळजी कस्तु आपल्या आयुष्याची दोरी हातमर वाढवावयास तुम्हांमध्ये कोण समर्थ आहे? २६ यास्तव आति ल्हान गोष्ट देखील तुमच्यानें होत नाही तर वरकड गोष्टीविषयी कां काळजी करितां? २७ भूकम्पले कशी बाढतात हे लक्षांत आणा; तीं कष्ट करीत नाहीत, व कांतीतहि नाहीत; मी तुम्हांस सांगतो, शलमोन देखील आपल्या सर्व वैभवात त्यांतल्या एकासारिलाहि सजला नष्टहोता. २८ रानांतले गवत जे आज आहे व उत्तरं भृत्यां पढतें त्याला जर देव असा पोषाक वालितो, तर अहो अस्प्रदावान् जनहो, तो किती विशेषेकस्तु तुम्हास घालील? २९ तसेच काय आवें किंवा काय व्यावें याच्यामार्गे लागू नका अगर अस्वस्त-चित्र असू नका. ३० कारण जंगांतील रांडे छा सर्व गोष्टीच्या मार्गे लागतात; परंतु तुम्हांस त्याची गरज आहे हे तुमच्या पित्यास ठाक आहे. ३१ तर तुम्ही त्याच्या राज्याच्या मार्गे लागा, म्हणजे स्वरोवर हीही तुम्हांस मिळतोल. ३२ हे ल्हान कल्या, भिंडु नको; कारण तुम्हांस राज्य यावें हे तुमच्या पित्याला वरै बाटते. ३३ जे तुमचें आहे तें विकून दानधर्मे करा; जीणी न होणाऱ्या वैत्या, तसेच स्वर्गांतील अक्षय धन, आपणांसाठी कस्तु ठेवा; तेचें चेर येत नाही व कसर लागत नाही. ३४ जेचें तुमचे धन आहे तेचें तुमचे मनहि लागेल.

जागृतीची आवश्यकता, व इमानी कारभान्याच्चा दृष्टांत

३५ तुमच्या कमरा बाघिलेल्या व दिवे लाघिलेले असावेत; ३६ धनी येळन दार ठोकील तेव्हां आपण त्याजसाठी तस्तक उठवावें म्हणून, तो लमाहून माघारा येप्याची बाट पाहत बसणाऱ्या मनुष्यासारखे तुम्ही न्हा. ३७ धनी येळन या दासांस जागृत असलेले पाहील ते धन्य; भी तुम्हांस ज्ञानीत सांगतों की तो कमर बांधून त्यांस जेवावयास बसवील आणि येळन त्यांची सेवा करील. ३८ तो रात्रीच्या दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या प्रहरी येळन त्यांस असें पाहील तर

ते धन्य आहेत.. ४९ आणखी हैं समजन था की अमरथा घटकेस चोर येईल हैं वरथन्याला कल्ले असर्ते, तर तो जाएत राहिला असता, आणि त्याने आपले घर फोड़ुं दिले नसर्ते. ५० तुम्हीहि सिद्ध असा, कारण तुम्हांस वाटत नाही त्या घटकेस मनुष्याचा पुत्र येईल.

४१ तेव्हां पेत्राने हटले, प्रभुजी, हा दाखला आपण आम्हांस सांगतो किंवा सर्वांसहि सांगतो? ४२ तेव्हां प्रभु म्हणाला, आपल्या परिवाराला यथाकाळी शिधासामधी यावयास उल्लाल धन्याने नेमिले आहे असा विश्वासू व विचारशील काहभारी कोण? ४३ ज्या दासाला त्याच्या धनी येऊन तसेच करितांना पाहील तो धन्य. ४४ मी तुम्हांस सत्य सांगतो की त्याला तो आपल्या सर्वस्वावर नेमील; ४५ परंतु आपला धनी येण्यास उशीर लागेल असे तो दास आपल्या मनांत म्हणून चाचारांस व चाचारीणीस मारू लागेल, आणि सांकेतिक व मस्त होऊ लागेल; ४६ तर तो दाद पाहत नाही त्या दिवशी व त्याला अज्ञक नाही त्या घटकेस त्या दासाचा धनी येऊन त्याला कापून टाकील, आणि अविश्वासू लोकांबरोबर त्याचा वांटा नेमील. ४७ आपल्या धन्याची इच्छा काय आहे हैं माहीत असून ज्या दासाने तयारी केली नाही व त्याच्या इच्छेप्रमाणे कृति केली नाही तो फार फटके खाईल; ४८ परंतु त्याने फटके मारण्याजोगी कृत्ये, माहिती नसत्यामुळे केली, तसे थोडके खाईल, ज्या कोणाला फार दिले त्याजजवळून फार मागण्यांत येईल, आणि उत्त्याजवळ फार ठेविले आहे त्याजजवळून फारच फार मागण्यांत येईल.

काढताची लक्षणे

४९ मी पृथ्वीवर आग तावण्यास आले आहे, ती येद्दन तुकडी आसती तर किती बदे होते? ५० मला बासिस्सा घ्यावयाचा आहे, तो केव्हा परिपूर्ण होईल अक्षा मोर्या पेचांत मी पडलो आहे! ५१ मी पृथ्वीवर ज्ञातता करावयास अलो आहे असे तुम्हांस वाटते काय? मी तुम्हांस सांगतो, नाही; तर फूट करावयास; ५२ आतोंचासून एका वरातील पांच जणांत, दोघाविश्व लिघे व तिघाविश्व दोघे असे विभक्त होतील. ५३ तुक्राविश्व पिता व 'पित्याविश्व पुत्र,' कन्याविश्व माता व

'मातेविश्व कन्या,' सासूविश्व सून व 'सुनेविश्व सासू' अशी ती विभक्त होतील.

५४ आणखी तो लोकसमुदायांसहि म्हणाला, जेव्हा तुम्ही डग पश्चिमेक्हून वर येताना पाहतां तेव्हा लागलेच म्हणतां, सर येत आहे; आणि तसेच घडते. ५५ दक्षिण वारा सुटतो तेव्हां तुम्ही म्हणतां, कडक्याचा उघ्मा होईल; आणि तसेच घडते. ५६ अहो ठोऱ्यांगो, तुम्हांस पृथ्वीवरील व आकाशांतील लक्षणांचा अर्थ काढितां येतो, तर त्या समयाचा अर्थ तुम्हांस कसा काढितां येत नाही? ५७ आणखी जे यथार्थ आहे तें तुम्ही आपणच कां अवैत नाही? ५८ तू आपल्या वायाबोर अधिकांन्याकडे जावताना, बाटेंतच त्याजपासून सुटावयाचा यल कर; नाहीतर कदमचिद तो दुला न्यायाचीशाळकडे ओहून नेईल; न्यायाचीश तुल्य विधायाच्या हातीं देईल, व विरागी तुल्य वंदिशावेत बालील. ५९ मी तुल्य सांगतो, तू जेवटीची दोलीहि केढीपर्यंत तेथून सुटणारच नाहीस.

पश्चात्याप करावयाविश्वरीचा बोध

१ त्याच समर्थी तेथे असणाऱ्या किल्येकांनी १३ त्याला, ज्या गालीलकरांचे रक पिलाताने त्यांच्या यज्ञात मिश्रित केले होते, त्याजविश्वी सांगितले. २ त्याने त्यांस उत्तर दिले, या गालीलकरांनी असे दुःख भोगिले यावरून दुसऱ्या सर्व गालीलकरांपेक्षां ते पापी होते असे तुम्हांस वाटते काय? ३ मी तुम्हांस सांगतो, नव्हते; तरी पण तुम्ही पश्चात्याप न केल्यास सर्व त्याप्रमाणे नाश पावाल; ४ किंवा ज्या अठरा जगावर विलोहांतील दुर्लभ पहून त्यांचा धात आला, ते यशोदेवात राहणाऱ्या सर्व मनुष्यांपेक्षां अपराधी होते असे तुम्हांस वाटते काय? ५ मी तुम्हांस सांगतो, नव्हते; तरी पण तुम्ही पश्चात्याप न केल्यास सर्व त्याच नाश पावाल.

निष्फल अंजिराच्या झाडाचा दृष्टांत

६ त्याने हा दाखला सांगितला : कोणांच्याचे द्राशू-मल्यांत लाविलेले अंजिराचे एक झाड होते; त्यावर तो फळ पाहावयास आल परंतु त्याला मिळले नाही.

७ तेव्हा त्याने मल्याला म्हटले, पाहा, मी आज तीन वर्ष या अंजिरावू, फल पाहवयास येतो परंतु मला खाई आढळता नाही; तें तोहन टाक; भूमीला उगाच आर तरी कां असावा? ८ तेव्हा त्याने त्याल उत्तर दिले, महाराज, यंदाचेहि वर्ष तें असू या, म्हणजे मी त्याच्यामोवते खणू खत घाठीन; ९ मग त्याल फल आले तर वर्णे; नाहीतर आपण तें तोहन टाकावे.

शब्दाथ दिवशी रोगमुक्त केलेली वाई

१० तो शब्दाथ दिवशी एका सभास्थानात विक्रीत होता. ११ तेव्हा पाहा, जिला अठरा वर्ष विकाराचा आत्मा लागला होता अशी एक ली तेथे होती; ती कुबडी असल्यामुळे तिला अगदी उमे राहवत नसे. १२ तिला येशूने पाहून बोलावून म्हटले, बाई, तू आपल्या विकारापासून मुक्त झाली आहोस. १३ त्याने तिजवर हात ठेवितांत ती सरल झाली व देवाचा महिमा वर्णू लगावी. १४ येशूने शब्दाथ दिवशी रोग बरा केळा म्हणून सभास्थानाचा अधिकारी संतप्त होऊन लोकसमुदायाला म्हणाला, काय करण्याचे असे सहा दिवस आहेत; तर त्यांत येऊन वरे होऊन जात जा, शब्दाथ दिवशी येऊन काळा; १५ परंतु प्रभुने त्याला उत्तर दिले, अहो दोम्यांनो, तुम्हांतील प्रत्येक जण आपला बैल किंवा गाहल शब्दाथ दिवशी ठाणवरून सोहन आप्यावर नेतो की नाही? १६ ही तर अब्राहामाची कन्या आहे; पाहा, हिला सैतानाने अठरा वर्षे बांधून ठेविले होतें; हिला या वंशानासून शब्दाथ दिवशी सोडविले योग्य नव्हते कथ? १७ तो हे बोलत असां त्याचे सर्व विरोधी अस्तित झाले; आणि जी गौरवयुक्त कृत्ये त्याजकहून होत होती त्या सर्वांमुळे सर्व लोकसमुदायाने आंदर केला.

मोहरीच्या दाण्याचा व स्वस्तिरक्षा उद्घाटन

१८ त्यावरून तो म्हणाला, देवाचे राज्य कशासारखे आहे? मी त्याला कशाची उपया देऊ? १९ तें मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे; तो एक मुख्याने घेऊन

आपल्या मळवांत पेरिला, मग तो वाहून झाड झालम; आणि 'आकाशांतील पाखरे त्याच्या फांस्यांत वस्तीत राहू लागली.'

२० तो पुनः म्हणाला, मी देवाच्या राज्याला कशाची उपया देऊ? तें स्वामिरासारखे आहे; २१ तें यांची नीचे पेत्र तीन मापे पिण्याच्ये लघवून ठेविले, तेंवेळून तेवटी तें सर्व कुणून गेले.

तारणप्रासीचे अंदर प्रवेशद्वार

२२ तो विक्रीने देत नगरोनगरी व गंगोलांवी फिरत फिरत यस्तेलेमाकडे चालला. २३ तेव्हा कोणीएकाने त्याला म्हटले, प्रभुजी, तारणप्रासी होत असलेले लोक येदी आहेत की काय? २४ तो त्यांस म्हणाला, अंदर दरवाजाने आंत जावयाला जोराचा यत्न करा; कारण मी तुम्हांस सांगतो, पुष्कल लोक अंत जावयास पाहतील, परंतु त्यांच्याने जाववणार नाही. २५ एकदां घरघन्याने उक्कू दार बंद केले. म्हणजे तुम्ही बाहेर उमे राहून व दार येकून म्हणू लागल, प्रभुजी, आहांस उघडा; तेव्हा तो तुम्हांस उत्तर देईल, तुम्ही कोठले आहां, हे मला माहीत नाही; २६ तेव्हा तुम्ही म्हणू लागल, आही तुमच्यासमक्ष खालेयाले, आणि तुम्ही आमच्या मार्गवर विक्रीने दिले; २७ परंतु ते म्हणेल, मी तुम्हांस सांगतो, तुम्ही कोठले आहां, हे मला माहीत नाही; 'अहो सर्व अधर्म करण्याच्यांनो, तुम्ही मजपासून दूर व्हाहा.' २८ तुम्ही जेव्हा अब्राहाम, इसहाक, याकेल व सर्व संदेशे यांस देवाच्या राज्यांत असलेले व स्वतंत्र बाहेर टाकायांत आलेले पाहाल, तेव्हा रुद्धे व दंतखारे चालेल. २९ 'पूर्वेकहून, पश्चिमेकहून' उत्तरेकहून व दक्षिणेकहून लोक येतल देवाच्या राज्यांत वस्तीत; ३० आणि पाहा, जे पहिले होतील असे कांही शेवटले आहेत, आणि शेवटके होतील असे कांही जाहेले आहेत,

देवेशानें वैर

३१ कैवा त्यांना तिळेक, तिळेक, पकडी, तेजव त्याच्या म्हणाले, त्याच्या तिळेला जाई करण देतेह तुम्हांला जिवै मारावयाल आहत आहे; ३२ त्यांने त्यांस म्हटले, त्या सोकवाला आउन सांगा, पाहा, मी आज व उद्यां भूते

काढिलों व रोग बरे करिलों, आणि तिसन्या दिवशी मी परिएपूर्ण होईल. ३३ तरी मला आज, उदां व परवां पुढे चालले पाहिजे; कारण यस्त्वालेमाबाहेर संदेशथाचा नाश ज्ञाय असे ज्ञावयाचे नाही.

यस्त्वालेमाची स्थिति पाहून केलेला विलाप

३४ यस्त्वालेमा, यस्त्वालेमा, संखेषांचा चात करणाऱ्या, व तुश्याकडे पाठविलेल्यांस दगडमार करणाऱ्या! जूळी कोंबडी आपली पिले पंखांखाली एकवट करिते तरें तुश्या मुलांबांस एकवट करावयाचे किती तरी वेळा माझ्या मनांत आळे, पण तें तुमच्या मनांत आळे नाही! ३५ पाहा, ‘तुमचे घर तुम्हांकरितां आसाड असे पडले आहे?’ जी तुम्हांस संशोधनी की ‘प्रभूच्या नामानें येणारा तो ज्ञानादित’ असे म्हणाल, तोपर्वत तुम्ही मला पाहणारच नाही.

शज्ज्वाल दिवशी जलोदन्याला बरे करणे

१ तो एका शज्ज्वाल दिवशी परश्यांतील कोणी-

१४ एका अधिकान्याच्या घरीं भोजनास गेला, तेव्हां असे ज्ञाले की ते त्याच्या जगणीस बसले होते; २ आणि पाहा, तेथें त्याच्यासमोर जलोदर जालेला कोणी मनुष्य होता. ३ येथूनै शारूयांस व परश्यांस विचारिले, शज्ज्वाल दिवशी रोग बरे करणे योग्य आहे किंवा नाही? ४ तेव्हां ते गप्प राहिले. मग त्यांने त्याला धरून बरे केले व लावून दिले. ५ मग त्यांने त्यांस म्हटले, तुमच्या-पैकी कोणाचा मुलांचा किंवा वैल विहिरींत पडला तर तो त्याला शज्ज्वाल दिवशी तत्काळी बाहेर काढाऱ्यार नाही काय? ६ तेव्हां त्यांन्यांने त्याला त्या प्रश्नाचे उत्तर देवेना.

नद्यता व आतिथ्यशीलता

७ तेव्हां आमंत्रित लोक मुख्यमुख्य आसाने कर्त्ता निवडून घेत होते हे पाहून तो त्यांचे दर्शकांना देऊन म्हणाला: ८ कोणी तुला लमाच्या भेजवानीचे आमंत्रण केले तर मुख्य आसनी बसू नको; कराचित तुजडून मोठ्या योग्यतेच्या कोणाला त्यांने आमंत्रण केले असेल; ९ मग ज्यांने तुला व त्याला आमंत्रण केले तो येऊन तुला म्हणेल, याला जाणा दे; तेव्हां तू लाजेने अग्री खालीचा आगेवर जाऊन बसेशील. १० तुला आमंत्रित असल्याचा अग्री खालीच्या जागेवर जाऊन वैस; म्हणून ज्यांने मुख्य आमंत्रण

केले तो येईल तेव्हां तुला म्हणेल, मित्रा, वर येऊन वैस; म्हणजे तुश्याबोरोबर भोजनास बसलेल्या सर्वांसमोर तुश्या मान होईल. ११ कारण जो कोणी आणाला उंच करितो तो नीच केला जाईल; व, जो आणाला नीच करितो तो उंच केला जाईल.

१२ मग ज्यांने त्याला आमंत्रण केले होतें त्यालाहि तो म्हणाला, जेव्हां दुपारची किंवा संध्याकाळी जेवणावळ करिशील तेव्हां तू आपले मित्र, आपले भाऊ, आपले नातलगा किंवा धनवान् शेजारी यांस बोलावू नको; बोलाविल्यास कदाचित तेहि तुला उलट आमंत्रण करतील, व तुम्ही केढ होईल. १३ तर तू मेजवानीं करिशील तेव्हां दरिद्री, व्यंग, लंगडे व अंघळे यांस आमंत्रण कर; १४ म्हणजे तू धन्य होशील. तुम्ही केढ करावयास त्यांजजवळ कांही नाही; तरी धार्मिकांच्या पुनर्स्थानसमयी तुम्ही केढ होईल.

लमाच्या जेवणावळीचा दृष्टांत

१५ मग त्याजबोरोबर भोजनास बसलेल्यांपैकी कोणा-एकवर्षीया गोष्ठी ऐकून त्याला म्हटले, जो देवाच्या राज्यांत अज खाईल तो धन्य. १६ त्यांने त्याला म्हटले, कोणाएका मनुष्यांने संध्याकाळी मोठी जेवणावळ केली, तेव्हां बहु-तांस आमंत्रण केले; १७ आणि जेवणाच्या वेळेस, आतां या, तयारी ज्ञाली आहे, असे आमंत्रितांस सोपवयाला त्यांने आपल्या एका दासात पाठविले. १८ तेव्हां ते सर्व जण सारखेच निमित्त सांगू लागले. पहिला त्याला म्हणाल, मी तुला विकल्प घेतले आहे, तें मला जाऊन पाहिले पाहिजे; मी तुला विनंति करितो, मला क्षमा असावी. १९ दुसरा म्हणाला, मी वैलाच्या पांच जोड्या विकल्पांचा आहेत, त्या मी तपासावयाला जातो; मी तुला विनंति करितो, मला क्षमा असावी. २० आणखी एक जण म्हणाला, मी बावको केली आहे, म्हणून माझे येणे होत नाही. २१ मग त्या दासाने येऊन आपल्या धन्याला हैं वर्तमान संगितीले. तेव्हां धरवी रापावून आपल्या दासाला म्हणाला, नग-रास्त्या रस्तांत व गलाशांत लवकर जा, आणि दरिद्री, व्यंग, अंघळे व लंगडे यांस इकडे आण. २२ दास म्हणाला, म्हण-राज, आपण आज्ञा केस्वाप्रमाणे ज्ञाले आहे, तरी अद्यापि

जागा आहे. २३ खनी दासास म्हणाला, माझें घर भरून जावें म्हणून सडकावर व कुंपणाकडे जेऊन लोकांस आप्रवृक्षून आण; २४ कारण मी तुम्हांस सांगतों की त्या आमंत्रित मरुष्यांदृष्ट एकाहि माझ्या जेवणातले काहीं चाखणार नाही.

खरे शिष्य कोण?

२५ त्याच्याबरोबर मोठे लोकसमुदाय चालले होते; तेव्हा तो त्यांजकडे बळून म्हणाला, २६ जर कोणी मजकडे येते आणि आपल्य बाप, आई, बायको, मुले, भाऊ व बहिणी यांचा आणि आपल्या जीवाचाहि द्वेष करीत नाही तर त्याला माझा शिष्य होतां येत नाही. २७ जो कोणी आपला बधस्तंभ घेऊन माझ्यामध्ये येत नाही त्याला माझा शिष्य होतां येत नाही. २८ बुरुज बांधावयाची इच्छा असतां पहिल्याने बसून व खर्चाचा अंदाज करून आपल्याजवळ तो पुरा करप्पांतकी ऐपूत आहे की काय हैं पाहत नाही असा तुम्हांत कोण आहे? २९ नाही तर कहाचित याचा घातल्यावर त्याच्याने तो जर पुरा करवला नाही, तर सर्व पाहणारे लोक त्याचा उपहास करून म्हणतील, ३० हा मनुष्य बांधू लगाला परंतु त्याच्याने तो पुरा करवला नाही; ३१ अश्या असा राजा कोण आहे की तो दुसऱ्या राजाबरोबर लळाईत सामना करप्पास निघाला असतां पहिल्याने बसून विचार करीत नाही की जो वीस हजार घेऊन मजवार येतो त्याजवार माझ्याने दहा हजारां-निशी जावेल करय? ३२ जर नाही, तर तो कूर आहे तोच वकिल्यांस पाठळून सलशाचे बोलणे लागितो. ३३ तर त्याप्रमाणे तुम्हांतील जो आपल्या सर्वस्वाचा परित्याग करीत नाही त्याला माझा शिष्य होतां येत नाही. ३४ मीठ हा चांगला पदार्थ आहे; पण मिठाचा खारटपणाच गेला तर त्याला फुच कशाने वेईल? ३५ तें जमिनीला किंवा खाताला उपयोगी नाही; तें टाळून देतात. ज्याला ऐकावयास कान आहेत तो ऐको.

हरवलेले मेंढळू

१ सर्व जकातदार व पापी लोक त्याचें ऐका-
१६ वयास त्याच्याजवळ येत होते. २ तेव्हां पहशी
व शाळी या उभयतानीं अशी कुरुक्षूर केली की

३ पापी लोकांचा स्वीकार करून त्यांजबरोबर जेवती. ४ मग त्याने त्यांस हा दाखला संगितला: ४ तुम्ही-मर्ये असा कोण मनुष्य आहे की त्याच्याजवळ शंखर मेंढळे असतां त्यांतु एक हरवलेले, तर तीनी नव्याण्यांक रानात सोळून घेऊन हरवलेले सांपडेपर्यंत त्याचा जोध करीत नाही? ५ तें सांपडल्यावर तो तें आनंदावें खांद्यावर घेतो; ६ आणि वर्षी येऊन मित्रांस व जेजांयांस बोलावून त्यांस म्हणतो; माझे हरवलेले मेंढळे सांपडले आहे म्हणून माझ्याबरोबर आनंद करा. ७ त्याप्रमाणे ज्यांस पश्चातापाचाची गरज बाही आशा नव्याण्यांव धार्मिकांबद्दल होणाऱ्या आनंदपेक्षां पश्चाताप करण्याचा एका पापी मनुष्याबद्दल स्वर्गांत अधिक आनंद होईल, हें भी तुम्हांस सांगतो.

हरवलेले नाणे

८ तसेंच, अशी जी कोण आहे की तिच्याजवळ दश पांपल्या असतां त्यांतु एक पावली हरवली तर दिक्का लावून व घर झाडून ती सांपडेपर्यंत मन अवून शोध करीत राहत नाही? ९ ती सांपडल्यावर ती मैत्रींस व शेजांयांस बोलावून म्हणते, माझी हरवलेली पावली मला सांपडली, म्हणून माझ्याबरोबर आनंद करा. १० त्याप्रमाणे, पश्चाताप करण्याचा एका पापी मनुष्याबद्दल देवाच्या दृष्टांसमोर आनंद होतो, हें भी तुम्हांस सांगतो.

उधळ्या पुढे

११ आणखी तो म्हणाला, कोणाएका मनुष्याला दोन मुलो होते; १२ त्यांतील घाकटा बापाचा म्हणाला, बाबा, मालमतीचा माझा वांटा मला द्या. तेव्हां त्याने त्यांस आपली संपत्ति वांटन दिली. १३ मग फार दिवस झाले नाहीत तो घाकटा मुलगा सर्व जमा करून दूर देशीं गेला; आणि तेथे त्याने जैनवाजी करून आपली संपत्ति उडविली. १४ त्याने आपले सर्व खर्चून टाकिल्यावर त्या देशांत मोठा दुष्काळ पडला; तेव्हा त्याला अडचण पडू लागली. १५ मग ती त्या देशांतील एका रहिवाश्याजवळ जाऊन त्याच्या चिक्कून राहिला; त्याने त्याला आपल्या शेतांत डुकरे चारावयास पाठविले. १६ तेव्हा ज्या शेतां डुकरे खात असत त्यांतल्या तरी खाऊन पोट भरावै असें त्याला वाटले; त्याला कोणी

कांही दिले नाही. १७ नंतर तो मुद्दीवर येऊन महणाला, माझ्या बापाच्या किंवा ग्रोलकच्यांस भाक-रीची रेलचेळ आहे! आणि ती एयं भुक्तेने मरतो. १८ मी उटून आपल्या बायाकडे जाईन व त्याचे म्हणैन, खाला, मी स्वर्गविश्व व तुमच्या दृष्टीने प्राप केले आहे; १९ आतां तुमचा पुत्र म्हणवत्सास मी सेम्य नाही; आपल्या एका भोजक्याप्रभावे भला ठेवा. २० मग तो उटून आपल्या बायाकडे घेऊ. तो वूर अहे हातकयांत त्याच्या बापाने त्याचे पाईलेले आणि कलंकाला येऊन तो जावत गेला; त्याने त्यांच्या गवऱ्यांत मिथी वालशी क त्याचे पुकळ मुके घेऊके. २१ मुलगा त्याचा महणाला, आजी, मी स्वर्गविश्व व तुमच्या दृष्टीने पाप किंवा आहे? आणि आतां तुमचा पुत्र म्हणवत्सास मी सेम्य नाही; २२ पण बापाने आपल्या दोसरां सांगितले, लवकर उत्तम मुला आणून प्राणी भासल; आणि, याच्या हातांत, ओगाठी क प्राणांत जोडा घाला; २३ घोसलेले दुसरां आणून कापा; आपण खालकं आणि उत्साह करू; २४ कारण हा याज्ञवल मुलगा मेला होता तो मुक्त जीवांत लक्ष्य आहे; हरवता होता तो सांकेळा आहेत, कम दो उत्साह करू लाग्ले. २५ त्याचा वर्दील मुलगा मेरतेत होता; तो घराजवळ आज्ञा तेव्हां त्याने वाचे व गृह्य घेऊके. २६ तेव्हां त्याने एक चाकराळ बोलावून विसारिके, वै काय चालूके? आहे? २७ त्याने त्याचा सांगितले, आपला भाऊ आजी आहे; आणि तो आपल्या विसर्गाता सुखरुग मिळाला म्हणून खाली पोसलेले वासरं कापिले आहे. २८ तेव्हा तो रागवृत आंत आईना, म्हणून त्याचा बाप बाहिर येऊन त्याची समजूत घालून लागला; २९ प्राण्यु त्याने बापाला उत्तर दिले, याहा, मी इतकी वर्चे तुमची सेवानाकी करीत आहे, आणि तुमची एकहि अहा, मी कीची मोठिली नाही; तरी ती आपल्या मित्रांबोवर उत्साह करावा, म्हणून तुम्ही मसा कीची करूद्दि दिले नाही; ३० पण याज्ञाने तुमची संपत्ति कमविणीबोवर खालन दाकिली तो हा तुमचा मुलगा आज्ञा तेव्हां तुम्ही

त्याच्यासाठी पोसलेले वासरं कापिले. ३१ त्याने त्याचा म्हटले, बाळ, तं माझ्यावरोवर नेहमीच वाहेस, आणि जे कांही माझे आहे तें सर्व तुझेच आहे; ३२ तरी उत्साह व आलंद करणे हें योग्य आहे; कारण हा तुमा भाऊ भेला होता, तो जिवंत शाळ आहे; हस्तला होता तो सांपदला आहे.

अन्यायी कारभारी

१ त्याने किंवांसाहि म्हटले, कोणीएक १६ श्रीमंत भवुत्य होता व त्याचा एक कारभारी होता; त्याजवर, हा तुमचे हस्य उद्दितो, असा आरोप त्याकडे करण्यांत आला. २ तेव्हां त्याने त्याचा चोलावून म्हटले, तुजविषयी मी हें काय घेऊको? तं आपल्या कारभाराचा हिशेब देते; कारण अपुढे तुम्हा कारभार पाहावयाचा नाही. ३ मग कारभाराच्याने आपल्या मनांत म्हटले, माझा खनी मजपासून कारभार काढून घेण्य आहे, तर मी काय करू? खण्डवयास मला सुक्रिय नाही; भीक मगावयास लाज वाढते. ४ तर कारभारावहून काडिल्यावर लोहांवी मल्य आपल्या घरात घावे म्हणून मी काय करावे हें अतां मला सुचले. ५ मग त्याने आपल्या वर्णाच्या प्रत्येक देणेकन्यास चोलाविले आणि पहिल्याला म्हटले, माझ्या घन्याचे तुल किंती घेणे आहे? ६ दो महणाला, शंभर मण तेल, त्याने त्याला म्हटले, हा तुम्हा खेल घे आणि लवकर बसूल यावर वपास्या माव. ७ नंतर दुसर्याला म्हटले, तुल किंती घेणे आहे? तो महणाला, शंभर चंचल गऱ्य, तो त्याला म्हणाल्या, हा तुम्हा लेल घे व ऐशी मांड. ८ अन्यायी कारभाराच्याने शहाणपण केले यावरून घन्याने त्याची बाहवा केली; या तुगाचे पुत्र स्वजातीविषयी प्रकाशाच्या पुत्रापेक्षा शाहाचे असतात.

संघर्षीचा सदुपर्योग

९ आणली मी तुम्हांस सांगतो, अन्यायाच्या घनाने तुम्ही आपणांसाठी मित्र जोडा; यासाठी की तें नाहीसे होईल तेव्हां त्यांनी तुम्हांस चिरकाळ टिकाणाच्या वर्सीत घावे. १० जो अपांदी अल्प गोषीलिषयी विश्वासू, तो पुकळाविषयीहि विश्वासू आहे, आणि जो अपांदी अल्प गोषीलिषयी अन्यायी तो पुकळाविषयीहि अन्यायी आहे. ११ यास्तव तुम्ही

अन्यायाच्या धनानिषेदी विश्वासू न जालां तर जें सरे धन कों तुम्हांला कोण सोपून देईल ? १२ आणि जें दुसऱ्याचें त्याविषयी तुम्ही विश्वासू न जालां तर जें तुमचें स्वतःचें तें तुम्हांस कोण देईल ? १३ कोणत्याहि चाकराल दोन धन्यांची चाकरी करितां येत नाहीं; कारण तो एकाचा द्वेष करील व दुसऱ्यावर प्रीति करील; अथवा एकाचा धरून राहील व दुसऱ्याला तुच्छ मानील. तुम्हांला देवाची आणि धनाची सेवा करितां येत नाही.

पश्चिमांचा निषेध करण्यांत येतो

१४ हें सर्व ऐकून धनलोभी पश्चिमांची त्याचा उपहास केला. १५ त्यांने त्यांस मट्टले, तुम्ही आपणांस महाया-समक्ष धार्मिक घरबून घेणारे आहां, परंतु देव तुमची अंतःकरणे ओढल्याला घेतो; मनुष्यांस जें उच असे वाटर्टें तें देवाच्या दृष्टीने ओगळ आहे. १६ योहानापर्यंत नियम-शास्त्र व संदेशे होते; तेहांपासून देवाच्या राज्याची सुवार्ता गाजविली जात आहे, आणि प्रत्येक मनुष्य त्यांत नेटांने प्रवेश करितो. १७ नियमशास्त्राचा एक फाटा रहोण्यापेक्षां आकाश व पृथ्वी नाहीकी होणे हें सोपे आहे.

१८ जो कोणी आपली बायको टाकून दुसरीबोरवर लम करितो तो व्यभिचार करितो; आणि नवन्यांने टाकिलेल्या बायकोबोरवर जो लम करितो तो व्यभिचार करितो.

श्रीमंत माणूस व भिकारी लाजार

१९ कोणीएक श्रीमंत मनुष्य होता, तो जांभवीं व फार बारीक सुताची वज्रे घालीत असे, आणि प्रतिदिवशीं थाटाभाटांने स्थालीखुशाली करीत असे; २० त्याच्या दरवाजाजवळ लाजार नंवाचा फोडांनी भरलेला एक दिदी टाकण्यांत आला होता; २१ त्या श्रीमंताच्या मेजावरून खाली पदेल त्यावर आपले पोट भरावें अशी त्याची इच्छा होती; आणि कुन्ती येळन त्याचे फोड चालीत असत. २२ पुढे असे झाले की तो दिदी मेला, आणि देवदूतांनी त्याला अब्राहामाच्या उराजवळ नेऊन ठेविले; श्रीमंताहि भेला व त्याला पुरके. २३ मग तो अधेलोकांत यातना भोगीत असतां त्यांने आपली दृष्टि वर करून अब्राहाम व त्याच्या उरा-

जवळ असलेला लाजार यांस दुस्रा पाहिले, रुक्त तेव्हां त्यांने हाक मासून मट्टले, हे बापा अब्राहाम, मजवर दया करून लाजाराला पाठीव, यासाठी की त्यांने आपल्या बोटांचे टोक पायांत तुचक्कून माझी जीभ थंड करावी; कारण या जाळांत मी क्लेश भोगीत आहें. २५ अब्राहाम महणाला, मुला, तुलु आपल्या भायुष्यांत आपले सुख भरून मिळवले, तसेला जारारास दुःख भरून मिळवले, याची आठवण कर; आता त्याला एंयं समाधान मिळत आहे व तं लेशा भोगीत आहेस; २६ याशिवाय जे एथून तुम्हांकडे पार जाऊं पाहात त्यांस जातां येऊ नये व तिकडून कोणी आम्हांकडे येऊ नये म्हणून आमच्या व तुमच्यामध्ये मोठ दरा स्थापिलेला आहे. २७ मग तो महणाला, तर बापा, मी विनंति करितो, त्याला माझ्या बायाच्या घरी पाठीव; २८ कारण मला पांच बंधु आहेत; त्यांनी तरी या यातनेच्या स्थळी येऊ नये म्हणून त्यांने त्यांस साक्ष यावी. २९ अब्राहामाने त्याचा मट्टले, त्यांच्याजवळ मोशे व संदेशे आहेत त्यांचे त्यांनी ऐकावे. ३० तो महणाला, हे बापा अब्राहाम, असे नाही; मेलेल्यांमधून कोणी त्यांजकडे गेला तर ते पश्चात्ताप करितील. ३१ तेव्हां त्यांने त्याला घटले, जर ते मोशांचे व संदेशांचे ऐकत नाहीत तर मेलेल्यांमधूलहि कोणी उठला तरी त्यांची सातारी होणार नाही.

येशूचीं कांहीं घच्चने

१ मग त्यांने शिव्यांस मट्टले, अडखळ-१७ प्याचीं कारणे न व्हावी हें अशक्य आहे; परंतु ज्यापासून तीन उद्भवातात त्याला विकार असो! २ त्यांने या लहानांतील एकाचा अडखळ-वावे यापेक्षां त्याच्या गळ्यांत जात्याची तळी बांधून त्याला समुद्रांत टाकवे यांत त्यांचे वरे आहे. ३ तुम्ही आपणांस संभाऊ; तुम्हा भावाने अपराध केला तर त्याचा निषेध कर; आणि त्यांने पश्चात्ताप केला तर त्याला क्षमा कर. ४ त्यांने एका दिवसांत सात वेळां तुक्का अपराध केला, आणि सात वेळो

तुजहडे येऊन, भी पश्चाताप करितो, असे म्हटले; तर त्याला शमा कर.

५८ मग निवित प्रभू घणाले, आमचा विश्वास बाढळा. ५९ प्रभु घणाला, तुम्हांमध्ये मोहरीच्या दाष्टा-एवढा विश्वास असला तर या तुतीला, दूं उपदून समुद्रांत लाविली जा, असे तुम्ही सांगितल्यास ती तुमचे ऐकेल. ६० तुम्हांपैकी असा कोण आहे की त्याचा नांगणारा किंवा भेंडरे राखणारा दास जेतातून आत्मावर तो त्याला म्हणेल, आतांच येऊन जेवावयाला वैस? ६१ उलट तो त्याला असे म्हणाणार नाही काय की जाणे जेवण तयार कर, माझे खाणेपिंपे होईपर्यंत करार बांधून माशी सेवा कर, आणि मग दूं त्या वापी? ६२ सांगितलेली कामे दासाने केली म्हणून तो त्याचे उपकार भानितो काय? ६३ तसेच तुम्हास सांगितलेली सर्व कामे केल्यावर, आम्ही निष्पयोगी दास आहो, आमचे कर्तव्य तेच आम्ही केले, असे म्हणा.

येशू दहा महारोम्यांना वरै करतो

६४ ते ग्रहांलेयाकडे जात असतां असे ज्ञाले की तो शोमरोन व गालील यांगधून बालला; ६५ आणि तो एका गंवांत जात असतां कुछुरोग असलेले दहा पुरुष त्याला भेटले. ६६ ते दूर उमे राहून उच्च स्वरांमे म्हणाले, अहो येशू, शुक्री, आम्हांवर दया कर. ६७ त्याने त्यांस पाहून म्हटले, तुम्ही जालन आपणांस ‘आजकळाल दाखावा.’ मग असे ज्ञाले की ते जातां जातां शुद्ध ज्ञाले. ६८ त्यांतील एक जण आपण वरे ज्ञाले आहो असे पाहून मोठ्यांने देवाचा महिमा वर्णात परत आला; ६९ आणि त्याचे आभास मानून त्याच्या चरणांबद्दल उपडा पडला; हा तर शोमरोनी होता. ७० तेव्हां येशूने म्हटले, की एकंदर दहा जण शुद्ध ज्ञाले नव्हते का? तर त्यांतील नक कोठे आहेत? ७१ मा परकयावांचून देवाचे गौरव करावयास परत आलेले असे कोणी आढळले नाहीत काय? ७२ तेव्हां त्याने त्याला म्हटले, उटून जा, तुम्हा विश्वासाने तुल्य वरै केले आहे.

स्वर्गाच्या राज्यांवै आगमन

२० देवाचे राज्य केळ्हा येईल असे परक्षयांनी त्याचा विचारिले असतां त्यांने त्यांस उत्तर दिले, देवाचे राज्य दश्यल्याने वेत नाही; २१ पाहा, तें एये आहे! किंवा तेयें आहे! असे बोल्यासर नाहीत, कारण पाहा, देवाचे राज्य तुम्हांमध्ये आहे.

२२ त्यावर त्याने शिंजांस म्हटले, असे दिवस येतील की त्यांत तुम्ही मुख्याच्या पुत्राचा एक दिवस पाहण्याची इच्छा कराल पण तो तुम्हीस दिसणार नाही. २३ ते तुम्हांस म्हणतील, पाहा, ते तेयें आहे, पाहा, येयें आहे! तर तुम्ही निश्चून जाऊ नका, व त्यांच्यामार्गे लागू नका; २४ कारण जशी बोज आकाशालालच्या एका बाजूस चमकून आकाशालालच्या दुसऱ्या बाजूपर्यंत प्रकाशाते, तसेच तुम्हुच्या पुत्रांनीहि त्यांच्या दिवसांत होईल. २५ तथापि त्याने प्रथम फार दुःख भोगावै व या पिढीच्या हातून नाकारिले जावै यावै अग्रणी आहे. २६ नोहाच्या दिवसात शाळे तसे मनुष्याच्या पुत्राच्या दिवसांतहि होईल. २७ ‘नोहा नौकेत गेला’ त्या दिवसापर्यंत लोक खातपीत होते, लग्न कल्प घेतदेत होते, इत्यकायांत जलप्रलयाने येऊन सर्वांचा नाश केला. २८ तसेच ज्याप्रमाणे लोटाच्या दिवसात शाळे, त्याप्रमाणे होईल; म्हणजे ते खातपीत, विकल घेतदेत होते; लावणी करीत होते, वरै बांधीत होते; २९ परंतु ज्या दिवशी लोट सदोमांतून निवाला त्याच दिवशी ‘आकाशांतूल असि व गंधक यांची शृष्टि होऊन’ सर्वांचा नाश ज्ञाला. ३० मनुष्याचा पुत्र प्राणं होईल त्या दिवशी त्याप्रमाणे होईल. ३१ त्या दिवशी जो धार्यावर असेल त्याने घरात असलेले आपले सामान नेण्याकरितां खाली येकं नये; आणि तसेच जो शेतांत असेल ‘त्याने मार्गे फिरं’ नये. ३२ लोटाच्या बायकोची आठवण करा. ३३ जो कोणी आपला जीव आपणासाठी राखावयाचा यल करील तो त्याला मुकेल, आणि जो कोणी त्याला मुकेल तो त्याला वांचवील. ३४ मी दुम्हांस सांगतो, त्या रात्री एका बाजेवर दोघे असतील, एकाला घेतले जाईल व दुसऱ्याला ठेविले जाईल. ३५ दोघी एकत्र दलीत असतील; एकीला घेतले जाईल व दुसरीला ठेविले

आईल. ३६ [शेतांत देषे असतील, एकाला घेठले जाईल का हुसन्याता ठेविले जाईल.] ३७ त्यांनी त्याला म्हटले, मनुष्यावर, कोठे? त्याने त्यास म्हटले, जेथे प्रेत आहे तेंवे नीच जमतील.

अनीतिमान् न्यायाधीश

१ त्यांनी सर्वदा प्रार्थना करावी व यकूं नये,
१८ गविधी त्याने त्यांस एक दाखला सांगितला, तो

असा : २ कोणाएका नगरात एक न्यायाधीश होता, तो देवाचं भय धरीत नसे व मनुष्यांनी पर्वा करीत नसे; ३ आणि त्याच नगरात एक विधवा होती, ती त्याजकडे वारंवार येऊन म्हणत असे की माझा न्याय कूल मला आपल्या प्रतिवाद्यापासून सोडवा. ४ तरी बराच कल्पर्यंत तो तें करीना; परंतु शेवटी त्यांने आपल्या मनांत म्हटले, जरी मी देवाचं भय धरीत नाही व मनुष्यांनी पर्वा करीत नाही, ५ तरी ही विधवा मला श्रास देते म्हणताच मी तिचा न्याय करीन, नाहीतर ती नेहमी नेहमी येऊन मला अगदी रंजीस कूल टाकील. ६ तेळ्हां प्रभूने म्हटले, अन्यायी न्यायाधीश काय म्हणतो तें ऐका. ७ तर देवाचे जे निवडिलेले रात्रेंदिवस त्याला हाका मारितात त्यांचा तो न्याय करणार नाही काय? आणि त्यांजिवर्यी तो विलंब लावील काय? ८ मी तुम्हांझ सांगतो, तो त्यांचा न्याय लवकर कील; तरी मनुष्याचा पुत्र येईल तेळ्हां त्याला पृथ्वीवर विश्वास सांपडेल काय?

परुद्दी व जकातदार

९ आपण धार्मिक आहों असा जे कित्येक स्वतःविषयी भरवसा धरून इतर सर्वांस तुच्छ मानीत होते त्यांसाहि त्याने हा दाखला सांगितला : १० एक परुद्दी व एक जकातदार असे दोषे जेण प्रार्थना करावयास मंदिरात वर गेले; ११ परुद्द्याने उमे राहून आपल्या मनांत अशी प्रार्थना केली : हे देवा, इतर मनुष्यांचे अपहारी, अधर्मी, व्यभिचारी अशी आहेत, त्यांसारिसा किंवा या जकात-दारासारिसाहि भी नाही, म्हणून भी तुम्हे आभार मानिन्तो. १२ मी आठवच्चांतून दोनदा उपास करितो; जे मला मिळते त्या सर्वांचा दशांश देतो. १३ जकातदार तर दूर उभा राहून वर स्वर्गकडे दृष्टि लावावयासहि न धजाता

आपल्या उरावर भासून घेऊन म्हणाला, हे देवा, मज तीनी मनुष्यावर दया कर. १४ मी तुम्हास सांगतो, हा त्या हुसन्यावेक्षकां निंदोषी ठसू खाली आपल्या वरी गेला; कारण जो कोणी आपल्याला उंच करितो तो नीच केला जाईल; आणि जो आपल्याला नीच करितो तो उंच केला जाईल.

येशू लहान मुलांना आशीर्वाद देतो

१५ नंतर लोकांनी आपलीं तान्ही बाल्केहि त्याने त्यास स्पर्श करावा म्हणून त्याजकडे आणिली; परंतु शिष्यांनी हे पाहून त्यांस दट्टाविले. १६ येशूने तर बाल्कांस आपण-जवळ बोलाविले आणि म्हटले, बाल्कांस मंजजवळ येऊ या, त्यांस मना करू नका; कारण देवाचं राज्य असल्याचेच आहे. १७ मी तुम्हास खचीत सांगतो, जो कोणी बाल्का-सारिसा होऊन देवाचं राज्य स्वीकारणार नाही त्याचा त्यांत प्रवेश होणारच नाही.

शाश्वत जीवन व द्रव्याची आडकाठी

१८ कोणाएका अधिकांस्याने त्याला विचारले, अहो उत्तम गुरुजी, मी काय केले असता मला सार्वकालिक जीवन हे वतन मिळेल? १९ येशू त्याला म्हणाला, मला उत्तम कां म्हणतोस? एक म्हणजे देव त्याचांतून कोणी उत्तम नाही. २० तुला आज्ञा ठांजक आहेत; 'व्यभिचार करू नको, मनुष्याहस्या करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, आपल्या बापाचा व आईचा सम्मान कर. २१ तो म्हणाला, मी आपल्या बाल्यपासून या सर्व पाळीत आलों आहें. २२ हे एकून येशूने त्याला म्हटले, अद्यापि तुझ्यांत एक गोष्ट उणी आहे; तुझे जे कांही आहे तें विकून दरिजांस बदून दे, म्हणजे तुला स्वर्गांत संपत्ति मिळेल; चल, माझ्या मार्गे ये. २३ हे एकून तो अति दुखित झाला, कारण तो फार श्रीमंत होता. २४ त्याला पाहून येशू म्हणाला, ज्यांच्याजवळ धन आहे त्यांचा देवाच्या राज्यांत प्रवेश होणे किती कठीण आहे! २५ श्रीमंताने देवाच्या राज्यांत प्रवेश करणे यापेक्षा उंटाने सुईच्या नेव्यांतून जाणे सोपे आहे. २६ ज्यांनी हे ऐकले ते म्हणाले, तर मग कोणाचे तारण होणे शक्य आहे? २७ तो म्हणाला, ज्या गोरी मनुष्याला अशक्य त्या देवाला शक्य आहेत. २८ तेव्हां पेत्र म्हणाला, पाहा,

आग्नी आपले घरदर सोहून आपल्याला अनुसरले आहे. २९ त्याने त्यांस मट्टले, मी तुम्हास सचित सांगतो, देवाच्या राज्यकारितां ज्याने घर, बायको, भाऊ, आईचा प्रिणा मुलेकाळे सोडिली आहेत, ३० त्याल त्या काळी पुक्कलपट व पुढल्या युंगांत सार्वकालिक जीवन मिळालार नाही असा कोणी नाही.

येशू तिसऱ्या वेळी आपल्या मृत्युचे

मरिष्य संगताते

३१ तेव्हां त्याने बाता जाणास अबल घेऊन त्यांस मट्टले, पाहा, आणि यशस्विमास वर चाललें आहेत, आणि मनुष्याच्या पुत्रांचिती ज्या गोषी संदेशांच्या द्वारे लिहिसाठे आल्या आहेत त्या सर्व पूर्ण होतील; ३२ महाजे-त्याल विदेशांच्या स्वाधीन कर्त्यांत येईल, त्याची यष्टा व विटंबना होईल, त्याजवर युक्तील; ३३ त्याला फटके भारितील, त्याचा जीव मैतील, आणि तो तिसऱ्या दिवशी नुन: उठेल, ३४ त्यांस त्या गोषीपैकी कंधीच कळले नाही; हें वचन त्यांच्यासाठून गुप्त ठेवव्यांत आले, आणि सांगितवेळ्या गोषी त्यांच्या लक्षात आल्या नाहीत.

येशू अंधकाळ्याला वरै करतो

३५ तो मरीहोजवळ आल तेव्हा असे झाले की एक अंधक नाटेवर भीक मागत बसला होता; ३६ त्याने जवळून जाणाच्या सोकसमुदायाचा आवाज ऐकून विचारिले, हें कय आहे? ३७ त्यांनी त्याल सांगितले, येशू नासरेथवर जवळून जात आहे. ३८ तेव्हां तो ओरहून महाला, अहो येशू, दाविदाचे नुन, मजवर दवा करा. ३९ तेव्हां त्याने उमे राहावे महणून पुढे चालणाऱ्यांनी त्याल दावितले, तरी तो अधिकच ओरहून हणाऱ्या, अहो दाविदाचे नुन, मजवर दवा करा. ४० येशूने उमे राहून त्याल आपणाकडे आपल्यास आहा केली. तो जबल आल्यावर त्याने त्याल विचारिले, ४१ मी तुजसाठी काय करावे महणून तुम्ह मायावे आहे? तो महाला, प्रभुजी, मला दृष्टि यावी. ४२ येशू त्याल महाला, तुला दृष्टि येतो; तुस्या विश्वासानेन तुल वरै केले आहे. ४३ तत्काणी त्याल दृष्टि आली आणि तो देवाचा महिमा वणात त्यांच्यामागें चालला; तेव्हां सर्व लोकांनी हें पाहून देवाचे स्तवन केले.

जङ्गल

१ तो यरीहोत प्रवेश कळून त्यांतून जात २९ होता, २ तेव्हां पाहा, जङ्गल नांवाचा कोणीएक मरुष्य होता; तो मुख्य जकातदार असून श्रीमत होता. ३ त्याने येशू कोणता आहे हें पाहृष्याचा यत्न केला पण गर्दीमुळे त्याने कांही चालेला, कारण तो ठेणा होता. ४ तेव्हां तो पुढे धावत जाऊन त्याला पाहृष्यास उंडराच्या शाढावर चवला; कारण त्याल त्या वाटेने जावयाचे होते. ५ मग येशू त्या ठिकाणी येतांच दृष्टि वर कळून त्याल महाला, जङ्गला, त्वरा कळून खाली उतर, कारण आज मला तुम्हा घरी उतरावयाचे आहे. ६ तेव्हां त्याने त्वरेने खाली उतरस्ता आनंदाने त्याचे आगतस्वागत केले. ७ हें पाहून सर्व लोक, हा पापी मनुष्याच्या एव्हे उत्तरावयास गेला आहे, अशी कुळुकर करू, लागले. ८ तेव्हां जङ्गल उभा राहून प्रभुहा महाला, प्रभुजी, पाहा, मी आपले अवे द्रव्य दिरियांस देतो; आणि कुळांडाने कोणांने कांही येतांच असेल तें चौपट परत देतो. ९ येशूने त्याल मट्टले, आज या घराला तारण प्राप झाले आहे, कारण हाहि अब्राहामाचा पुत्र आहे. १० मनुष्याचा पुत्र 'हरवलेले शोधावयास' व तारावयास आल आहे.

मोहरांचा दृष्टांत

११ ते या गोषी ऐकत असतां त्याने त्यांस एक दाखलाहि सांगितल्य; कारण तो यशस्विमाजवळ होता, आणि देवाचे राज्य एंज्हांच प्रगट होणार आहे असे त्यांस वाटत होते. १२ तो महाला, कोणीएक उमराव, आणि राज्य मिळवून परत यावे महणून, दूर येती गेला. १३ त्याने आपल्या दहा दासांस बोलवून त्यांस दहा मोहरा दिल्या व त्यांस सांगितले, मी येई तोर्पर्यंत यांबर व्यापार करा. १४ त्याच्या नगरचे लोक त्याचा द्वेष करीत; त्यांनी त्यांच्यामागें वकील पाठवून सांगितले, हाने आमळांवर राज्य करावे अशी आमची इच्छा नाही. १५ मग असे झाले की तो राज्य मिळवून परत आल्यावर ज्या दासांस पैक दिला होता त्यांनी कायकावे व्यापार केला हें पाहावें महणून, त्यांने त्यांस आपणाकडे बोल्यावयास सांगितले. १६ मग पहिला त्याजसमोर येऊन महाला, महाराज, आपल्या मोहरेच्या

जायपली शैद्धा मोहरा शाल्या आहेत. १७ त्यांने स्थान
झटक्टे, शाळाक, भल्या दासा; तूं अगदी अस्य लौटीविषयी
सिद्धांसु शाल्यास, यास्तव दहा नगरांचा अधिकारी हो. १८
मंत्र उसरा येऊन म्हणाले, महरंजी, आपल्या मोहरेच्या
यंक योहरा शाल्या आहेत. १९ त्यालाहि त्यांने झटक्टे,
दौडी पांढी नगरांचा अधिकारी हो. २० मग आणखी एक
येऊन म्हणाला, महाराज, ही पहा आपली मोहर, स्थां
स्थालांत बांधून ठेवली होती. २१ आपण करडे मनुष्य
असल्यायुळे मला आपली भीती वाटली, जे आपण ठेविले
नाही ते उचलून नेता व जे आपण ठेविले नाही ते कापिता.
२२ तो त्याला म्हणाला, अरे दुष्ट दासा, मी तुझ्याच
तोडाने तुका न्यायविवाढ करितो. मी करडा माणूस आहे,
जे मी ठेविले नाही ते उचलून नेता, व जे मी येरिले नाही
ते कापिता, हे तुला ठाऊक होई; २३ तर तूं माझा पैका
येदीवर का ठेविल नाही? ठेविला असला तर तो मी
येऊन व्याजासह उपविला असता. २४ मग त्यांने जवळ
उमेर राहणाऱ्यास सांगितले, याजपासून योहर घ्या व
ज्याच्याजबळ दहा मोहरा आहेत त्याला था. २५ ते स्थान
म्हणाले, महाराज, ज्याच्याजबळ दहा मोहरा आहेत. २६
मी तुहांस सागती, ज्या कोणाजबळ आहे त्याला दिले
जाईल; आणि ज्याच्याजबळ नाही त्यांने जे आहे ते
देखील त्याजपासून घेतले जाईल. २७ आता ज्या माझ्या
वैद्याच्या भनात मी त्यांजबर राज्य करू नये असे होईते
त्यांस एथे आणा, व माझ्यासमोर मास्तून टाका.

येशूचा यशालेमांत ज्योस्सवाने प्रवेश
२८ या गोष्ठी संगृन तो यशालेमाकडे वर जात अस-
ताना स्वतः पुढे चालू होता.

२९ नंतर असे शाळे की तो, जैत्रांचा डोंगर ता
नंवाच्या डोंगरानंजीक असलेल्या वेशफो व वेशानी
यांच्याबदल येऊन पोहंचत्यावर ताणे विष्णवातून दोषाना
असे संगृह पाठविले, ३० तुम्ही सोरत्या गोपांत असे,
महणजे त्यात जातोच याच्यावर कोणी कधी बसले नाही
असे एक सिंहासन बांधलेले तुम्हांस आढळेल; ते सोहून
आणा. ३१ तुम्ही ते कं सोडिटा असे कोणी तुम्हास
दिवारिले तर, प्रमल त्याची भरज आहे, असे सांगा. ३२

तेव्हां ज्याना पाठविले होते से तेथे गेल्यावर त्यास मुळाने सांगितल्याप्रमाणे आढळले. ३३ ते शिंगांसोडीत असल्या त्याचे धनी त्यास महाणाले, परीवरक कांसोडीला ३४ ई० देव्हां ते महाणाले, प्रभला याची गरज आहे. ३५ या तीनी ते येशुकडे आणिले आणि आपली बांधू शिंगरावर टाळून त्यावर येशुला कसविले, ३६ आणि तो पुढे चालूसा तसंतसे ते आपली बांधू वाटेवर पसरीत गेले. ३७ तो जैतून डोंगराच्या उत्तरांशर बोहंचतांच सर्व शिव्यसुदृश्य, जी महालूटये तीनी पाहिली होती त्या सर्वामुळे आनंद कळून उच्च स्वरांने देवाची स्तुति करू लागले: ३८ 'प्रभुच्या नामाने येणारा' राजा 'धन्यवादित असो;' स्वर्गांश शास्त्रि, आणि कर्वलोकी गौरव. ३९ तेव्हा लोकसमुदायातील किंचेक परश्यांनी त्याला म्हटलं, मुरुजी, आमच्या शिव्यांना दृष्टावा. ४० त्यांने म्हटलं, यो तुम्हास सांगतो, हे उगे राहिल्यास घोडे ओरडीली.

यशस्वलमाकडे पाहून येशूने केलेला विलाप ४१ मग तो नगराबद्द आल्यावर तें पाहून त्वाकविती रहून महणाऱ्या, ४२ जर तीव्या दिवशी शांतीच्या गोष्टी ओळखून घेतल्या असतात तर किंती बरे होवें । परंतु आतां स्था तुश्या दृष्टीपासून गुप केल्या आहेत. ४३ उुंदे असे दिवस तुश्या येतील की ज्यात तुझे शत्रु तुश्याभोक्ती मेंदकोठ यांवून तुश्य वेळा देतील, तुला चव्हाकहून कोंडि-तील, ४४ तुश्य व तुश्यांतील 'तुश्या मुलांबाळांना खुलीस विकवितील,' आणि तुश्यांत धोऱ्यावर धोऱ्या राहू ऐपार नाहीत; कारण तुश्या समाचार घेतल्याचा प्रसंग तु ओळखिल नाही.

येशु मंदिराचे शुद्धीकरण करतो
 ४५ नंतर तो मंदिरांत गेला, व त्यांत जे विक्रीत होते
 त्यांस बाहेर आलवूळ लागला; ४६ आणि त्यांस म्हणाऱ्या,
 'माझे पर प्रार्थनेवै मंदिर होईल', असे लिहिले आहे;
 पांतु तुम्ही ते 'कुटांगी युगा' केळे आहे.
 ४७ तो बैंकिरात प्रतिरिक्षणी शिक्षण देत असे, देव्हडी
 नुस्ख यावळक, सांगी कांडावरे तुस्य इ स्वामी वात स्वामी-
 कामास प्रश्नात आलेला ४८ ते तरी अस करावे हे सांस तुषेण;
 कराण उंच लोक स्वामींचासाठीने अवैषण कठोर असत.

येशूव्या अधिकाराविषयी संशय विष्याति येतो

१ त्या दिवसांत एकदृं असे शाळे की तो
२० संशिदात घोकोंस विशेष देत व दुकर्ता सांगत
 असतां मुख्य याजक व शाळी हे वडिलंसह
 त्याच्याजवळे येऊन त्याले म्हणाले, २ तुम्ही कोणत्या
 अधिकाराने हे करितां, आणि तुम्हांला हा अधिकार देणारा
 कोण आहे, हे आम्हांस सांगा. ३ तेव्हां त्याने त्यांस
 उत्तर दिले, मीहि तुम्हांस एक प्रश्न विचारितो; मला उत्तर
 दा. ४ पोहानाचा बासिस्मा स्वर्गांतून होता किंवा मनु-
 ष्यांतून होतो? ५ तेव्हां ते आपसांत विचार करू लागले,
 स्वर्गांतून असे म्हणू तर हा म्हणेल की तुम्ही त्याजवर
 विशेष कांव ठेविला नाही? ६ आणि मनुष्यांतून असे म्हणू
 तर सर्व स्वेक आपल्याला दगडमार करितील, कारण
 योहान संदेशां होता आशी त्यांची खात्री आहे. ७ तेव्हां
 त्यांनी उत्तर दिले, तो कोटून आहे हे आम्हांस असला
 नाही. ८ येव्हांने त्यांत म्हटले, तर कोणत्या अधिकाराने
 हे मी करितो, ते मीहि तुम्हांस सांगत नाही.

द्राक्षमल्याचा दृष्टांत

९ मग तो लोकांस हा दावका सांगू लागला: कोणी
 एका मनुष्यानीं 'द्राक्षमल्या लाविला' आणि तो माल्यांस
 सोपून देऊन आपण बरेच दिवस परदेशांत जालन
 राहिला. १० मग हंगामास माल्यांनी आपलाचा द्राक्ष-
 मल्यातील कांवी फळे थाळी म्हणून त्याने त्यांजकडे एका
 दासास पाठविले; परंतु माल्यांनी त्याला ठोक देऊन
 रिकामे लावून दिले. ११ पुनः त्याने दुसऱ्या एका
 दासास पाठविले; त्यालाहि त्यांनी ठोक देऊन व त्याचा
 वपनान करून रिकामे लावून दिले. १२ पुनः त्याने तिस-
 च्याला पाठविले; त्यालाहि त्यांनी थायाळ करून बाहेर
 थालवून दिले. १३ तेव्हां द्राक्षमल्याचा थानी म्हणाला,
 मी काय करू? मी आपल्या अिय पुत्राला पाठवितो,
 कदाचित् ते त्याचा मान राखतील; १४ परंतु माली
 त्याचा पाहून आपसांत विचार करून म्हणाले, हा तर
 वरीस आहे; आपण याला जिवै झारू म्हणजे वरून
 आपलेच होईल. १५ मग त्याला द्राक्षमल्याच्या
 बाहेर काळज जिवै मारिले; तर द्राक्षमल्याचा थानी त्यांने

काय करील? १६ तो येऊन त्या माल्यांचा नाश करील
 व द्राक्षमल्या दुसऱ्यांस देईल. हे ऐकून ते म्हणाले, असे न
 घडो. १७ त्याने त्योजकडे दृष्टि लावून म्हटले, तर
 जो दगड गांवाच्यानीं नापसंत केला

तोच कोनशिला ज्ञात आहे,
 असे जे लिहिले आहे ते काय? १८ जो कोणी त्या
 घोणावर पडेल त्याचा खुराडा होईल; परंतु ज्ञा कोणावर
 तो पडेल त्याचा तो खुगाखुगा करून टाकील.

कर देण्याचावत प्रश्न

१९ तेव्हां शाळी व मुख्य याजक यांनी त्याच घटकेस
 त्याजवर हात टाकावयास पाहिले; पण त्यांना लोकांची
 भीती वाटली; हा दाखला त्याने आपांस उद्देशून दिला
 असे ते समजले. २० ते त्याच्या पाळतीवर राहिले आणि
 त्याला बोल्यांत म्हस्तु खुभदाराच्या कशांत व सतेच्या
 कर्त्तेत आणावै म्हणून त्यांनी धार्मिक लोकांचे सौंग घेतलेले
 हेर पाठविले. २१ त्यांनी त्याला म्हटले, युरुजी, आपण
 विष्यार्थ बोलता व शिशेण देतां; पक्षपात करीत नाही, तर
 देवाचा मार्ग खरोखर विकवितां, हे आम्ही जाणून आहों;
 २२ कैसरात्या पटी देणे हे आम्हांस योग्य आहे की नाही?

२३ तो त्यांचे कपट ओळखून त्यांस म्हणाला, मला एक
 पाली दासवा. २४ इजवर मुखवटा व लेख कोणाचा
 आहे? ते म्हणाले, कैसराचा. २५ तेव्हां त्यांने त्यांस
 म्हटले, तर कैसराचे ते कैसरात्या व देवाचे ते देवाचा
 भरून या. २६ तेव्हां त्यांच्याने लोकांसमध्ये शा त्याच्या
 बोल्यांत त्याला घरवेना; आणि त्याच्या उत्तराचे आवर्ध्य
 बादल ते स्तव्य राहिले.

पुनर्स्त्यानविषयक प्रश्न

२७ नंतर, पुनर्स्त्यान नाही, असे म्हणाण्या सदूक्यां
 तून किंतोचांनी जवळ येऊन त्याला विचारिले, २८ युरुजी,
 मोक्षांने आम्हांसांठी असे लिहिले आहे की 'कोणाएकाचा
 भरू' की असता 'मेला व त्याल संतति नसली तर
 त्याच्या भावाचे त्या छीबरोबर विचार करून आपल्या
 भावाचा वंश चालवावा.' २९ असे कोणी सात भाऊ होते;
 त्यांच्यातील पहिल्यांने बायको केली व तो जिसंतान असा
 मेला. ३० मग दुसऱ्यांनेहि ती केली; ३१

વાપ્રમાણ સતતાહિ નિઃસંતોન અસે મેલે. ૩૨ નંતર તી બાયકોહિ મેળી. ૩૩ તર પુનરુથાનસમયી તી ત્યાંચ્યાંતુલ કોળાંચી બાયકો હોઈલ ? કારણ તી ત્યા સતતાંચી બાયકો જાલી હોતી. ૩૪ યેશુને ત્યાંસ હુટલે, યા બુગાચે પુત્ર લમ કલુન બેતાત વ લમ કલુન દેતાત; ૩૫ પરંતુ તેં બુગ વ મેલેસ્ટ્યાંતુલ પુન: ઉઠણે હીં પ્રાસ કલુન ધ્યાવયાસ જે યોગ્ય ઠરતીલ તે લમ કલુન ધેણાર નાહીંત વ લમ કલુન દેણાર નાહીંત; ૩૬ આણિ તે પુંડે મરાવયાચેહિ નાહીંત. કારણ તે દેવ-દૂતાંસમાન આહેત, આણિ પુનરુથાનાંચે પુત્ર અસત્યામુલે દેવાચે પુત્ર આહેત. ૩૭ આણખી મેલેલે ઉઠતાત હેં મોશાનેહિ છુદુપચાચા પ્રકરણાંત, ‘પ્રભૂલ અગ્રહામાચા દેવ, ઇસહાકાચા દેવ વ યાકોબાચા દેવ’ અસે મ્ઘણન દર્શાવિલે આહે; ૩૮ તો મૃતાંચા દેવ નાહે, તર જીવંતાંચા આહે; ત્યાલા સર્વચ જીવંત આહેત. ૩૯ તેબ્બાં શાલુયાંતીલ કિયે-કાંની હુટલે, ગુરુજી, ઠીક બોલલાં; ૪૦ મગ તે ત્યાલા આણખી પ્રશ્ન કરાવયાસ બજાલે નાહીંત.

સ્વિસ્ત દાવિદાચા પુત્ર આહે કાય ?

૪૧ દાવર ત્યાને ત્યાંસ હુટલે, સ્વિસ્ત દાવિ-દાચા પુત્ર આહે અસે કરે મ્ઘણતાત ? ૪૨ કારણ દાવીદ સ્વત: સ્તોત્રાંચ્યા પુત્રકાંત મ્ઘણતો, પરમેશ્વરાને માઝા પ્રભૂલ સાંગિતલે,

૪૩ મી તુશ્યા શરૂના તુશ્યા પાયાંચે આસન કરીન તોંપર્યત માઝા ઉજવીકડે વૈસ.

૪૪ દાવીદ ત્યાલ પ્રભુ અસે મ્ઘણતો, તર મગ તો ત્યાચા પુત્ર કસા આહે ?

શાલુયાંસર્વચાને દિલેલા ઇશારા

૪૫ તેબ્બાં સર્વ લોક એકત અસર્તાં ત્યાને આપલ્યા શિવ્યાસ હુટલે, ૪૬ શાલુયાંસર્વચાને સાવધ અસા, ત્યાંસ લાંબલાંબ જ્ઞાગ બાસુન ફિરાવયાસ પાહિંદે; બાજારાંત નમસ્કાર, સમાસ્યાનાંત એષ આસને વ જેવાનાંત બ્રેષ્ટ ત્યાને હી ત્યાંગ આવડતાત; ૪૭ તે વિચાંચી ઘરે ખાલન ટાકિતાત, આણિ ઢોગાને લાંબલાંબ પ્રાર્યના કરિતાત; ત્યાંસ અધિક દંડ હોઈલ.

વિધવેચી ટોલી

૧ મગ ત્યાને દિશ્ય વર કલુન જે ધનવાનું ૨૧ આપલી દાને મંહિરાચ્યા ભાંડારાંત ટાકીત હોતે ત્યાંસ પાહિલે. ૨ ત્યાને એક દરિદ્રી વિધવેલાહિ દોન ટોલ્યા તેથે ટાકિતાંન પાહિલે, ૩ તેબ્બાં તો મ્ઘણાલા, મી તુલ્લાં ખરે સાંગતોં, યા દરિદ્રી વિધવેને સર્વપેક્ષાં અધિક ટાકિલે; ૪ કારણ ત્યા સર્વાંની આપલ્યા સમૃદ્ધીતુલ દાનાંત ટાકિલે, હિને તર આપલ્યા કમતાઈંતુલ આપલી સર્વ ઉપજીવિકા ટાકિલી.

યશશલેમાચા નાશ વ યુગાંચી સમાસિ યાવિષ્યાર્થિચે ભવિષ્ય યેદ્ય વર્તવિતો

૫ મંદિર ઉત્તમ પાશાણાંની વ અર્થણાંની કસે સુશો-મિત કેલેલે આહે, અસે કિસ્યેક બોલત અસતાં ત્યાને મ્ઘણલે, ૬ હેં જે તુલ્લી પાહુંાં ત્યાંતલા પાડલ જાણાર નાહીં અસા દગડાવર દગડ રહણાર નાહીં, અસે દિવસ યેતીલ. ૭ તેબ્બાં ત્યાંની ત્યાલ વિચારિલે, યુરૂજી, યા ગોઢી કેન્દ્ર હોતીલ, આણ જ્યા કાળી યા ગોઢી બદણાર ત્યા કાળાંચે કાય ચિન્હ ? ૮ તો મ્ઘણાલા, તુલ્લી ફક્સું નયે મ્ઘણન જયા; કારણ માઝા નામાને પુલક લોક યેઝન મીચ તો આહે, આણ તો કાળ બદલ આલ આહે, અસે મ્ઘણાંલ; ત્યાંચ્યામાંન લગ્નું નકા. ૯ લડાયા વ દરે યાવિષ્યા તુલ્લી એકાલ તેબ્બાં બાબરું નકા; કારણ યા ગોઢી પ્રથમ ‘હોણે અવસ્થ આહે,’ તરી ઇષ્ટકણાને શેવટ હોત નાહીં.

૧૦ તેબ્બાં ત્યાને ત્યાંસ હુટલે, ‘રાષ્ટ્રાવર રાષ્ટ્ર વ રાજ્યાવર રાજ્ય ઉઠેલ; ૧૧ મોઠે મૂલિકં, જાંગો-જાંગી તુલ્લાં વ મન્યા હોતીલ, આણ ભયેકર ઉત્પાત વ મોઠી ચિન્હે આકાશાંતુલ હોતીલ; ૧૨ પરંતુ હેં સર્વ દોષાયાગોદર તે તુલ્લાવર હાત ટાકિતીલ વ તુમચા છલ કરિતીલ; તુલ્લાં સમાસ્યાને વ બંદિશાચ્ય યાંચ્યા સ્ત્રોમાં કરિતીલ, આણ રાજે વ અધિકારી યાંજુંદે માઝા નામાસુલે નેતીલ. ૧૩ હેં તુલ્લાં સાદ્ય દેખાયાસ ઝરણ હોઈલ. ૧૪ યાસ્તાવ ઉત્તર કર્યે સર્વી યાવિષ્યા પૂર્ણ વિચાર ન કરણાચા નિર્ધાર કરીત રેખા; ૧૫ કારણ મી તુલ્લાં અસી વાચા વ

तुदि देईन की ती अदविष्यास किंवा तिच्छाविष्य बोल्यास तुमचे कोणी शत्रु समर्थ होणार नाहीत. १६ आईबाब, भाऊबद, नातलग व मित्र हे देवील तुम्हार घर्ण देतील; तुमच्यांतील किल्येकास जिवे मारकितील; १७ आणि माझ्या नामासुळे सर्व लोक तुमचा द्वेष करितील; १८ ती तुमच्या मस्तकाच्या एका केसाचाही नाश होणार नाही. १९ तुम्ही आपल्या धीराने आपले जीव मिळाल.

२० हावर यश्वलेमास सैन्यांचा वेदा पडत आहे असे पाहले तेव्हा त्याचा विष्वंस जवळ आला आहे असे समजा. २१ त्या समझी जे बहुदीयांत असतील त्यांनी दोघांत पद्धन जावे, जे यश्वलेमात असतील त्यांनी बाहेर जावे, व जे यिवारांत असतील त्यांनी त्यात येऊ नये. २२ करण सर्व लिहिलेल्या गोष्टी पूर्ण होम्यासाठी हे 'सूर्य वेष्याचे दिवस' आहेत. २३ त्या दिवसांत ज्या ग्रहोदर व ज्या स्तन 'पाजगांचा असतील त्यांने तुम्ह फ्रक्ट होणार'. १ करण देशावर भोठे ढंकट देईल व या लोकांवर कोष होईल. २४ ते तरखारीच्या धाराने पडतील, त्यांत विश्वान इल सर्व 'राधामृत्युंजयेतील, आणि विदेशसांचे काळ पूर्ण होत तेपर्वत 'विदेशी लोक यश्वलेमास पायांवल्यी तुमुकितील.' २५ तेव्हा सूर्य, चंद्र व तारे यात यिन्हे होतील आणि 'समुद्र व लाटा योच्या गरजेन्हे' 'राहू' शुभीवर चावरी होलन पैवात प्रकटील; २६ भयाने व जागावर वेशाच्या योदीची वाढ पाहायाने मुख्यं शूर्पिंडा होतील; 'आकाशांतील डंडे उमडवतील.' २७ त्या कृत्यं लेके 'मस्त्याल्या पुढाल्या' पराक्रमाने व मोक्षा वैभवाने 'मेषाल्य होलन वेताना' प्राहतील. २८ या गोष्टीस आरम्भ होऊ लागेल तेव्हा नीट उमे राहा, आणि आपली दोकी वर कृत; करण तुमची मुक्ती समीप आली आहे.

आगृतीची आवायकता

२९ त्यांने त्यांस दाखला संगितका अंकीर व सर्व साहं पाहा; ३० ती तुम्ह लाली मुहाजी तुम्ही तें पाहून आपलच योक्तव्यांकी आसां उल्हास

जवळ आला आहे. ३१ तरेंव या गोष्टी होतांना पाहाल तेव्हां देवावे राज्य जवळ आले आहे अर्वे समजा. ३२ ती तुम्हांस खचीत सांगतीं की सर्व गोष्टी पूर्ण होत तोपर्वत ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ३३ आकाश व पृथ्वी नाहीतशी होतील; परंतु माझी वचने नाहीतशी होणारच नाहीत.

३४ तुम्ही आपलांस संभाळा, नाहीतर कदाचित तुम्ही, दास्तांची व संसाराच्या विता यांनी तुमर्ही अंतःकरणे जव होऊन तो दिवस 'पाशाप्रमाणे' अक्षमात्र तुम्हांवर वैईल; ३५ कारण तो अवध्या पृथ्वीतलावर 'राहणाच्या सर्व लोकांवर' तसाच येईल. ३६ तुम्ही तर या सर्व होणाच्या मोशी तुकडवायास व मलुभ्याच्या पुत्रासमोर उमे राहावयास समर्थ व्हावें घट्यां सर्व प्रसंगी प्रार्थना करीत जगत राहा.

३७ तो दिवसा मंदिरात शिष्यण देत असे आणि रात्रीस बाहेर जाऊन बैतलांचा डोगर हा नंवाच्या ढोगावर राहत असे. ३८ सर्व लोक त्यांने श्रवण करावयास मोक्षा पहाटेस त्याजकडे मंदिरात वेत.

बहुदांने केलेला विश्वासघात

१ वेस्मीर भाकरीचा सण, ज्यात वल्हांडण २२ म्हणतात तो, जवळ आला होता; २ तेव्हा मुख्य गाजक व शास्त्री हे त्याचा घात करा करावा या विचारांत पडले होते; कारण त्यांना लोकांची भीति वाढत होती.

३ तेव्हा नाशतील एक जण इस्कयोंत म्हटकेल यहूदा यांत सेतान विरल; ४ आणि तो निघू जाऊन मुख्य याजक व मरहार संचाला हाती त्यांचा कर्ते घरून यावे याचिंदी त्याजवदेव बोलला. ५ तेव्हा त्यांस आनंद शाश्वत व त्यांनी त्याला पैकड विष्वाचा करार केला. ६ त्यांस ते प्राण्य सासर, आणि गुरुं नसेल तेव्हा त्याच्या हाती त्याला घरून देण्यास संविधि पाहू लागला.

शेवटद्वया शोजनाप्रीत्यर्थ तयारी

७ नंतर ज्या दिवशी वल्हांडणाचा यशस्वि मारावयाचा, तो वेस्मीर भाकरीचा दिवस आला. ८ तेव्हा त्यांने वेत्र व योहान यांस असे सांगून पाठविले की आपण वल्हांडण

सांगें भोजन करते महणू तुम्ही जाऊन आपल्यासाठी तयारी करा. ९ ते त्याला म्हणाले, आम्ही कोठे तयारी करावी. म्हणून आपली इच्छा आहे? १० त्याने त्यांस संगितलें, पाहा, तुम्ही नगरात प्रवेश केल्यावर पाण्याची घागर घेऊन जाणारा एक मुरुऱ्यु तुम्हांस आढळेल; तो ज्या घरात जाईल त्यात त्याच्यामगून जा; ११ आणि त्या घराच्या धन्याला असे सांगा: गुरु तुल म्हणतो, मला आपल्या शिखासह वल्हांडणाचे भोजन करितां येईल अशी भोजनाची जागा कोठे आहे? मग तो तुम्हांस सजविलेली मोठी माडी दाखवील; १२ ते त्यांत तयारी करा. १३ तेव्हां ते गेळे व त्यांस त्याने संगितल्याप्रमाणे आढळें; आणि त्यांनी वल्हांडणाची तयारी केली.

शेवटले भोजन

१४ नंतर वेळ झाली तेव्हां तो जेवावयास बसला व त्याज्वरोबर प्रेरितहि बसले. १५ तेव्हां तो त्यांस म्हणाला, मी दुख भोगप्यापूर्वी हैं वल्हांडणाचे भोजन तुम्हांबरोबर करावयाची माझी फार उकट इच्छा होती; १६ कारण मी तुम्हांस सांगतो की देवाच्या राज्यात हैं पूर्ण हीपर्यंत मी हैं भोजन पुन: करणार नाही. १७ मग याला स्वीकारून व ईशोपकारस्मरण करून तो म्हणाला, हा घ्या, आणि आपणांत लाची वाटणी करा; १८ मी तुम्हांस सांगतो की देवाचे राज्य येईपर्यंत द्राक्षवेलाचा उपज यापुढे मी पिणार नाही. १९ मग त्याने भाकरी भेऊन व ईशोपकारस्मरण करून ती मोडिली, आणि त्यांस देऊन म्हटले, तुम्हांसाठी दिले जात आहे असे हैं माझे शरीर आहे, माझ्या स्मरणार्थ हैं करा. २० त्याप्रमाणे भोजन झाल्यावर त्याने याला वेऊन म्हटले, हा याला तुम्हांसाठी ओतिले जात आहे असे जें माझे 'रक त्यांत नवा करार' आहे; २१ पण पाहा, मला धरून देणाच्याचा हात मजबूरोबर मेजावर आहे. २२ मनुष्याचा पुत्र दरविल्याप्रमाणे जातो खरा, परंतु ज्याच्या हातवर तो धरून दिला जातो त्या मनुष्याला विकार असो? २३ तेव्हां हैं करणारा कोण असावा, लाचा ते आपणांत विचार करू लागले.

खरा भोठेणाणा

२४ आणखी, आपणांमध्ये कोण मौढी आनंद आत

आहे, याविष्याहि त्यांमध्ये वाद झाला; २५ तेव्हां त्यांने त्यांस म्हटले, विदेशांचे राजे त्यांजवर प्रभुव्ये चालवितात, आणि जे त्यांजवर अधिकार करितात त्यांस परोपकारी असे नंब देतात; २६ परंतु तुम्ही तसे नसांवें, तर तुम्हांमध्ये जो मोठा तो भाकत्यासारिखा व जो अधिकारी तो सेवा करणाऱ्यासारिखा होवो. २७ मोठा कोण? भोजनास बसणारा किंवा सेवा करणारा? भोजनास बसणारा की नाही? मी तर तुम्हांमध्ये सेवा करणाऱ्यासारिखा आहे; २८ आणि माझ्या परीक्षांमध्ये माझ्याबरोबर टिकून राहिलेले तुम्हीचा आहां. २९ जसे माझ्या बापाने मला राज्य नेमून दिले तरसे मीहि तुम्हांस नेमून देतो, ३० यासाठी की तुम्ही माझ्या राज्यात माझ्या मेजावर खांवें व प्यांवें; आणि तुम्ही राजासनांवर बसून इस्थाएलाच्या बारा वंशांचा न्याय करावा.

पेढ आपला इनकार करणार हैं येशू आर्थीच सांगून डेवतो

३१ शिमोना, शिमोना, पाहा, तुम्हांस गव्हासारिले चाळावें म्हणून सैतानाने तुम्हांस माशितलें; ३२ परंतु तुम्हा विश्वास नाहीसा होऊन नये म्हणून तुम्हांसाठी मी विनंति केली आहे; आणि ते वळतास, म्हणजे आपल्या भावांस स्थिर कर. ३३ तो त्याला म्हणाला, प्रभुजी, मी आपण-बरोबर बंदिशालेत व मरावयालाहि जाण्यास तयार आहे. ३४ तो म्हणाला, पेत्रा, मी तुला सांगतों, तू, मला ओळख-तोस हैं तीन वेळा नाकारशील तोंपर्यंत आज कोबडा आरवणार नाही.

३५ आणखी त्याने त्यांस म्हटले, मी तुम्हांस पिशवी, झोली व बाहणा यांवांचून पाठविले तेव्हां तुम्हांस कांही उणे पडले काय? ते म्हणाले, कांही नाही. ३६ त्याने त्यांस म्हटले, आतां तर ज्याच्याजबल पिशवी आहे त्याने ती घ्यावी; त्याप्रमाणे झोलीहि घ्यावी आणि ज्याच्याजबल तरवार नाही त्याने आपले वज्र विकून ती विकत घ्यावी. ३७ मी तुम्हांस सांगतों, 'जो अपराज्यात गणलेला होता,' असे जें लिहिले आहे, तें माझ्या ठारी-पूर्ण झाले पाहिजे, करण मजविलीच्या ग्रीष्मीजी दोबाट अल्ला आहे. ३८ ते म्हणाले, अगुली, वाहा, त्या दोन तंत्रांसी वाहेह, तो त्यांस म्हणाला, पुरे

गेश्वरोमाने बांधेत येशु

३९ शावर तो बाहेर येऊन आपल्या परिपाठप्रमाणे जैतूनाच्या डोंगराकडे गेला व त्याचे खिळाहि त्याच्या माणेमाणे गेले. ४० त्या ठिकाणी आत्यावर त्याने त्यास म्हटठें, तुम्ही परीक्षेत पहऱ नये म्हणून प्रार्थना करा. ४१ मग त्यांजपासून सुमारे घोड्याच्या टप्पाहात्ता तो दूर झाल; आणि त्याने गुडधे टेकून असी प्रार्थना केली: ४२ हे थाण, तुम्ही इच्छा असली तर हा प्याला मजपासून दूर कर, तरी माझ्या इच्छेप्रमाणे नको, तुम्हा इच्छेप्रमाणे होऊ के? ४३ तेव्हां स्वर्गाहून एक दैवदृष्ट येऊन आपलाला बळ देतांना त्याच्या दृश्यास पडला. ४४ मग थांयंत विळळ होत्याने अधिक आप्रहाने प्रार्थना केली, तेव्हां त्याचा थाम रक्काचे मोठ्यांगे थेंग भूमीवर पडावे असा पडत होता. ४५ प्रार्थना करून उठायावर तो विळळांबळ आंखां तीं ते खेदमुळे झोपींगे गेले आहेत वर्से त्यास आढळले. ४६ तो त्यास म्हणाला, झोप का घेतां? तुम्ही परीक्षेत पहऱ नये म्हकूल उठून प्रार्थना करा.

येशुला अटक करण्यांत येते

४७ तो बोलत आहे इतक्यांत पाहा, लोकसमुदाय वाल, व यशूहा नावाचा बरारात्रक एक जग त्याच्यापुढे चालत होता; तो येशुले तुवून व्यावयास त्याच्याबळ आस्त. ४८ येशु, त्यास म्हणाला, यशूहा, तुवून येऊन म्हुम्याच्या उत्ताल घरून देतोस काय? ४९ त्याच्यासामो-
काती जे होये ते आतां काय होणार हैं ओळखून त्याचा म्हणाले, म्हुम्जी, आम्ही तरवार चालवावी काय? ५० त्यांतील एकाने प्रमुख याजकाच्या दस्यावर हात दाकून त्याचा उभारा कान कापून काढिला. ५१ तेव्हां वेळून म्हटठें, खांचें एवढे होऊ का, आणि त्याने त्याच्या कालाचा तपें कहून त्याचा वरै केले. ५२ जे मुख्य याजक, मरिराचे सरवार व बरीठ त्याच्यावर आढे होते त्यास येशु म्हणाल, जरे छुटास्वर आवै तर्से तुम्ही तरवारी व सोटे येऊन निवारण काय? ५३ भी प्रतिविक्षी मरिरांत तुम्हाच्या-
वरीवर असलांचा तुम्ही मजवार हात टाकिला नाही, पण ही तुमची घटका आणि अंचाराची सला आहे.

पेत्र येशुला इवकार करतो

५४ मध्य त्यांनी त्याला पकडून प्रमुख याजकाच्या घरी नेले; तेव्हा पेत्र उस्तु यांगेमार्गे चारं लागला. ५५ ते राजांगणाच्या मध्यमांगी विस्तव पेटवून एकत्र बसले होते, त्यांजवयों पेत्र जाऊन बसला. ५६ तेव्हां कोणाएका दासींने त्याला विस्तवाच्या उजेढांत बसलेले पाहून त्याज-
कडे ठक काळून म्हटले, हाती त्याजवरोबर होता; पण तो नाकाळून बोलला, ५७ बाई, मी त्याला ओळखत नाही. ५८ कांही वेळांने दुसऱ्या एकाने त्याला पाहून म्हटले, तुम्ही त्यांतीला आहेस; पेत्र म्हणाला, गृहस्था, मी तो नाही. ५९ तुम्हारे एक तास ज्ञात्यावर आणली एक जग सातारीने म्हणाला, खोरेखर हाहि त्याजवरोबर होता; हा गालीची आहे. ६० पेत्र म्हणाला, गृहस्था, तु, काय बोलूसोस तें मजा सरकवत नाही. असे तो बोलत आहे इतक्यांत कोवडा आरवला. ६१ तेव्हां प्रभूने वकून पेत्राकडे दृष्ट लागिली; आणि आज कोवडा आरवण्याअगोदर तु, तीन वेळा मला नाकारिसील, असे जे प्रभूने सांगितले होते तें पेत्राला आवले. ६२ मग तो बाहेर जाऊन फार रडला.

६३ ज्या मनुष्यांनी येशुला घरिले होते त्यांनी त्याची यष्टा कहून त्याला मार दिला. ६४ त्यांनी त्याचे ढोके बोडून त्याला विचारिले, अंतर्हानानांने बोल; तुला कोणी मारिले हैं सांग. ६५ त्यांनी त्याची निवा कहून त्याच्या-विषेद दूर पुळले गोटी उचारिल्या.

मुख्य याजकापुढे येशु

६६ मग दिवस उगवत्यावर लोकांचे वडीलम्बळ, मुख्य याजक व शाळी एकत्र जमले; आणि ते त्याला आपल्या न्यायसमेत नेतून म्हणाले, ६७ तू विस्तव असलास तर आमांस सांग. त्यांने त्यास म्हटठें, मी तुम्हास सांगितले तरी तुम्ही किंवास घरणार नाही; ६८ आणि मी विचारिले तरी तुम्ही उत्तर देणार नाही; ६९ तरी एथून पुढे मनुष्याचा उत्तर सर्वसमर्थ देणाऱ्या उजवीकडे बसेल. ७० तेव्हां ते सर्व म्हणाले, तर दं देवाचा पुत्र आहेस काय? तो म्हणाले, मी आहें म्हणून तुम्ही म्हणतां. ७१ तेव्हां ते म्हणाले, आपल्याला सांझीची आकस्मी काय गरज? आपण स्वतः त्याच्यान तोडवये ऐफले आहे.

रोमी सुभेदार पिलात याच्यापुढे येशू

१ नंतर त्या सर्व मंडळीने उडून त्याला
२३ पिलाताकडे नेणे; २ आणि ते त्याजवर
 असा दोष ठेवू लागले की हा आमच्या
 राष्ट्राला फितविताना, कैसराला पट्टी देणे मना करि-
 ताना, आणि मी स्वतः विस्त राजा आहे असे म्हणताना
 आम्हांस आडवला. ३ तेव्हां पिलाताने त्याला विचारिले
 की तू यद्युद्यांचा राजा आहेस काय? त्याने त्याला
 उत्तर दिले, तू म्हणतोस. ४ तेव्हां मुख्य याजकांस
 व लोकसमुदायांस पिलाताने म्हटले, मला या मनु-
 ष्याच्या ठारी कांहीं दोष आडवल नाही. ५ तरी ते
 अधिकच आग्रह धरून म्हणाले, हा गालीलापासून
 आरंभ करून एथर्पर्यंत अवघ्या यद्युद्यांत शिक्षण देऊन
 लोकांस विश्वितो.

हेरोदाच्यापुढे येशू

६ तेव्हां पिलाताने हैं ऐकून हा मनुष्य गालीली
 आहे काय, असे विचारिले; ७ आणि तो हेरोदाच्या
 अमलांतला आहे असे समजल्यावर त्याने त्याला
 हेरोदाकडे पाठविले. तोहि त्या दिवसांत यश्शेम्भांत
 होता.

८ येशूला पाहून हेरोदाला फार संतोष झाला;
 कारण त्याजविषयी ऐक्यावरून त्याला भेटावे अशी
 बच्याच दिवसांपासून त्याची इच्छा होती, आणि
 त्याच्या हातून झालेले एकादें अद्भुत कृत्य दृश्यास
 पडेल अशी त्याला आशा होती. त्याने त्याला बरेच
 प्रश्न केले; ९ परंतु त्याने त्याला कांहीं उत्तर दिले
 नाही. १० तेव्हां मुख्य याजक व शक्ती यांनी
 उभीं राहून आवेशाने त्याजवर दोष ठेविले; ११
 आणि हेरोदाने व त्याच्या शिपायांनी त्याचा शिक्षार
 व उपहास करून आणि त्याला झलझलीत वडे
 लेवून पिलाताकडे परत पाठविले. १२ त्याच दिवशी
 पिलात व हेरोद हे परस्पर चित्र झाले; त्यापूर्वी
 त्यांची आपसांत वैर होते.

पिलात, बरब्ला व येशू

१३ मग पिलाताने मुख्य याजक, अधिकारी व

लोक यांस एकत्र बोलावून म्हटले, १४ हा मनुष्य
 लोकांस फितविणारा म्हणून त्याला तुम्ही मजकडे आणिले.
 आणि पाहा, मी तुमच्यादेखतां याची चौकक्षी केल्यावर
 ज्या गोर्धीचा आरोप तुम्ही याजवर आणितां त्यां-
 संबंधी या मनुष्याकडे कांहीं दोष मला आडवला नाही; १५
 हेरोदालाहि नाही; कारण त्याने त्याला आपल्या-
 कडे परत पाठविले; आणि पाहा, याने मरण-
 दडास योग्य असे कांहीं केले नाही. १६ यास्तव
 मी त्याला फटके माऱून सोडून देतो; [१७ आणखी
 त्या सांगत त्याला त्यांकरितां एका जणाला सोडावे
 लागत असे.] १८ परंतु सर्वांनी एकच आरोक्ती
 करून म्हटले, याची वाट लावा, आणि आम्हांसाठी
 बरब्लाला सोडून द्या. १९ तो इसम नगरांत झालेला
 दंगा व खून यांमुळे बंदीत टाकिलेला होता. २०
 येशूला सोडावे ह्या इच्छेने पिलाताने पुनः त्याजवरोवर
 भाषण केले; २१ तरी त्यांनी, याला वधस्तंभावर
 खिळा, वधस्तंभावर खिळा, अशी ओरड केली. २२
 तो त्यांस तिसऱ्याने म्हणाला, कां? त्याने काय
 वाईट केले अहे? त्याजकडे मरणास योग्य असा
 कांहीं दोष मला आडवला नाही; यास्तव मी याला
 फटके माऱून सोडून देतो; २३ पण याला वधस्तं-
 भाशी खिळावे असा त्यांनी मोक्षावे ओरडून आग्रह
 केला; आणि त्याच्या ओरडप्याला यश आले. २४
 तेव्हां पिलाताने त्याच्या मागप्याप्रमाणे व्हावे असा
 घराव केला. २५ नंतर दंगा व खून यांमुळे बंदीत
 टाकिलेल्या ज्या एकाला त्यांनी मागितले त्याला
 त्याने सोडून दिले; आणि येशूला त्यांच्या मर्जीवर
 सोपून दिले.

येशूला वधस्तंभी खिळतात

२६ पुढे ते त्याला घेऊन जात असतां शिमोन
 कुरेनेहर हा इसम रातातून घेत होता, त्याला त्यांनी
 घलन त्याजवर वधस्तंभ ठेविला आणि तो त्याला
 येशूच्या भावे वाहाच्यास आविले.

२७ तेव्हां त्याच्यामांनी लोकांचा व त्याच्यासाठी
 ऊर बडवून घेऊन शोक करीत असलेल्या अंशा

विवाचाहि मोठा समुदय चालला होता; २८ येशू त्यांजकडे बळून महणाला, अहो यशस्विमकर कन्यांनो, मजसाठी रहं नका, तर आपणांसाठी व आपल्या मुलंबांचासाठी रडा. २९ कारण पाहा, असे दिवस येतील: की ज्यांत वांस, न प्रसवलेली उदरे, व न पाजिलेले स्तन ही धन्य आहेत असे महणतील. ३० त्या समयी ते 'पर्वतांस महॄं लगतील, आम्हांवर पढा; व टेक्यांस महणतील, आम्हांस शाका.' ३१ ओल्या शाळांना असे करितात तर घाललेल्यांचे काय होईल?

३२ त्याच्यावरोबर दुसऱ्या दोबां ज्यांस अपराधी महणून वध करण्यासाठी नेले.

३३ नंतर ते कंवटी म्हटलेल्या जाणी आले, तेव्हा तेथें त्यांनी त्याला व त्या अपराधांस, एकाला त्याच्या उजवीकडे व एकाला डावीकडे, असे वध स्तंभावर विक्किळे. ३४ तेव्हा येशू महणाला, हे बापा, खांना थामा कर; कारण हे काय करितात हे त्यांस समजत नाही. 'नंतर त्यांनी विक्का टाळून त्यांची वक्ते बांदून घेतली.' ३५ लोक 'पाहूत' उमे होते; अधिकारीहि 'उपहास करीत महणाले,' त्यांने दुसऱ्यांस तारिले, जर तो देवाचा भिस्त, त्याचा निवडलेला असला तर त्यांने स्वतःचा बचाव करावा. ३६ विषयांनीहि जवळ येऊन, त्याला आंब देऊन, त्यांनी असी थदा कैलो की ३७ तू यद्युद्यांचा राजा असलास तर स्वतःचा बचाव कर.

३८ हा यद्युद्यांचा राजा आहे, असा एक लेखाहि त्याच्यावरती होता.

३९ बस्तंभावर विक्किळेल्या त्या अपराधांतील एकाने त्यांनी निदा करून म्हटले, तू मिस्त आहेस ना? तर स्वतःचा व आमचा बचाव कर; ४० परंतु दुसऱ्यांने त्याला घमकावून म्हटले, तुलाहि तोच दंड असतां तू देवाला भीत नाहीस काय? ४१ आपला दंड तर यद्युद्याय आहे; कारण आपला कर्मांचे योग्य कल भोगीत आहो; परंतु यांने काही अयोग्य केले नाही. ४२ मग तो महणाला, हे येशू, दू आपल्या दण्डाधिकराने येशील तेव्हा माझी आठवण कर. ४३

तो त्याला महणाला, मी तुला खचीत सांगतो, तू आज मजबवरोबर सुखलोकांत असशील.

येशूचा मृत्यु

४४ इतक्यांत सुमारे दोन प्रहर झाले, आणि सूर्यप्रकाश नाहीसा होऊन तिसऱ्या प्रद्वापर्यंत सर्व देवावर अंधार पडला; ४५ आणि पवित्रस्थानांतील पडदा मधोमध फाटला. ४६ तेव्हां येशू उच्च स्वरानें ओरहून महणाला, हे बापा, 'मी आपला आत्मा तुझ्या हाती सोपून देतो;' असे बोलून त्यांने प्राण सोडला; ४७ तेव्हां झालेले पाहून जमादाराने देवाचे गौरव करून म्हटले, खरोखर हा मनुष्य धार्मिक होता. ४८ हा प्रकार पाहण्याकरितां जमलेले सर्व लोक-समुदय झालेल्या गोष्टी पाहून ऊ बडवीत माघारे गेले. ४९ तेव्हा त्याच्या 'ओळखीचे' सर्व जण व ज्या बायका त्याच्यामार्गे गालीलहून आल्या होत्या त्या हे पाहूत 'दूर उम्मा राहिल्या होत्या.'

येशूला खडकांत खोदलेल्या कबरेत ठेवतात

५० तेव्हां पाहा, यद्युद्यांच्या अरिमधाई नगरांतला योसेफ नामक एक मनुष्य होता, तो मंत्री असून सज्जन व धार्मिक असा होता; ५१ त्यांने त्यांच्या विचाराला व कामाला संभाति दिली नव्हती, व तो देवाच्या राज्याची वाट पाहूत होता. ५२ त्यांने पिलाताकडे जाऊन येशूचे शरीर माणितले; ५३ ते त्यांने खाली काढून तामाच्या वज्रांने गुंबाळ्ये व जिच्यांत तोंपर्यंत कोणाला ठेविले नव्हते अशा खडकांत खोदलेल्या कबरेत ते ठेविले. ५४ तो तथारी करण्याचा दिवस असून शज्वाय मुरु होणार होता. ५५ ज्या बायका गालीलहून त्याच्यावरोबर आल्या होत्या, त्यांनी त्याच्यामार्गे येऊन ती कबर पाहिली, व त्यांचे शरीर करै ठेविले हेहि पाहिले. ५६ मग त्यांनी परत जाऊन सुंगंधी दृव्ये व सुंगंधी तेले तयार केली.

रिकामी कबर

शज्वाय दिवशी अहोप्रमाणे त्या स्वस्य २४ राहिल्या. १ आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी मोळ्या पहाटेस आपण तयार केलेला

सुंगवी द्रव्ये वेऊन त्या कबरेजवळ आल्या; २ तों कबरेवरून घोड लोटलेली आहे असें त्यांच्या दृष्टीस पढले. ३ त्या आंत गेल्यावर त्यांस प्रभु येशूंचे शरीर सांपडले नाही. ४ मग असें झालें की त्याविषयी त्यांस आंति पडली, तों पाहा, लखलसांती वर्खे त्यालेले दोन पुरुष त्यांच्याजवळ उमे राहिले. ५ तेव्हां भयभीत होऊन त्यांनी आफली तोंडे भूमीकडे केली असतां ते त्यांस म्हणाले, तुझी जीवंताचा जीव मेलेत्यांगयांचे कां करितां? ६ तो एयं नाही, पण उठला आहे; तो गालीलात असतां त्यांने तुम्हांस काय सांगितले त्याची आठवण करा: ७ तें असें कीं मनुव्याच्या पुत्राला पापी जनांच्या हातीं धरून देप्यांत यांवे, त्याला वधसंभावर खिळूप्यांत यावे, व तिसंच्या दिवशी त्यांने तुळ: उठावे, यांचे अगत्य आहे. ८ तेव्हां त्यांस त्याच्या बोलप्यांची आठवण झाली; ९ आणि कबरेपासून परत येऊन त्यांनी अकरा शिव्यांस व बाकीच्या सर्वांस हें सगळे वर्तमान सांगितले. १० त्या मगदालीया मरीया, योहाना व याकोबाची आई मरीया अशा होत्या. त्यांजबरोबर ज्या दुसऱ्या होत्या त्यांनीहि हें वर्तमान प्रेषितांस सांगितले; ११ परंतु हें वर्तमान त्यांस गप्य असें वाटले, व त्यांनी त्यांचे सर्वे मानिले नाही. १२ तेव्हां पेत्र उठून कबरेकडे धावत गेला, व ओपूर्वे होऊन त्यांने आंत पाहिले तों केवळ प्रेतवर्खे त्याला दिसली; तेव्हां झालेल्या गोष्टीविषयी आश्रय कीरीत तो आपल्या घरी गेला.

अम्माऊस गांवच्या रस्यावर येशू कांहीं शिव्यांना दर्शन देतो

१३ त्याच दिवशी त्यांचील दोघे जण यश्वलेमा-पासून सुमारे चार कोलावरील अम्माऊस नामक गांवास जात होते. १४ ते त्या बढलेल्या सर्वे गोष्टीविषयी परस्पर संभाषण करीत होते; १५ आणि असें झाले कीं ते संभाषण व चर्चा करीत असतांना येशू स्वतः जवळ येऊन त्यांच्याबरोबर चालू लागला; १६ परंतु त्यांनी त्याला ओळखून नये म्हणून त्यांचे डोके आकल्यांत आले होते. १७ त्यांने त्यांस म्हटले, तुम्ही चालतांना ज्या गोष्टी एकमेकांक्षेवर बोलत आहां त्या कोणत्या? तेव्हां ते म्हक्कम्हमुख होऊन उमे राहिले. १८ मग त्यांच्यांतने क्लव्याणा नार्मे एकाने त्याला उत्तर दिले, आपण यश्वलेमांतून प्रवास करीत असतां त्यांत या दिवसांमध्ये घडलेल्या गोष्टी ज्याला ठाऊक नाहीत असे आपण एकेच आहां काय? १९ तो त्यांस म्हणाला, कसल्या गोष्टी? त्यांनी त्याला म्हटले, नासरेथकर येशू याविषयीच्या; तो देवासमक्ष व सर्वे लोकांसमक्ष कृतीने व भाषणाने पराक्रमी असा संदेश्य झाला. २० त्याल आमच्या मुख्य याजकांनी व अधिकान्यांनी पक्कहून देहांतिक्षेत्राठी वधस्तंभावर खिळिले; २१ परंतु इमाएलची मुक्ति करणारा तो हाच अशी आमवी आशा होती. इतकेच नव्हे तर या सर्व गोष्टी झाल्या, त्याला आज तिसरा दिवस आहे. २२ आणखी आमच्यातील ज्या किंयेक किंया कबरेकडे मोर्या पहाटेस गेल्या होत्या त्यांनी आम्हांस विस्मित केले. २३ त्यांस त्यांचे शंखीर सांपडले नाही, सेव्हां त्यांनी येऊन सांगितले की आम्हांस देवदूतांचे दर्शन झाले; त्या देवदूतांनी म्हटले की ती जीवंत आहे. २४ मग आमच्याबरोबर जे होते त्यांची किंयेक कबरेकडे गेले आणि त्या त्यांनी संगितल्यांप्रमाणे त्यांस आढळले; पण त्यांना तो दिसला नाही. २५ तो त्यांस म्हणाला, अहो निर्बुद्धि, व संदेश्यांनी संगितलेल्या सर्व गोष्टीचा विश्वास धरण्यास मतिमंद मनुष्यांनो! २६ खिस्तानें हीं दुःखे सोसाची आणि आपल्या नौरवांत जावे, याचे अगत्य नव्हते काय? २७ मग त्यांने मोशो व सर्व सर्वैषं यांजपासून आरंभ करून सगळ्या शास्त्रांतील आपणाविषयीच्या गोष्टीचा अर्थ त्यांस सांगितला. २८ मग ज्या गांवास ते जात होते त्यांचवळ आले तेव्हां त्यांने पुढे जाप्याज्ञा रोख दाखविला; २९ परंतु ते त्याल आप्हे करून म्हणाले, आमच्या एयं राहा; करण संव्याकृत होत चालली असून दिवस करासला आहे. तेव्हां तो त्यांच्याबरोबर राहावयास झाला गेला. ३० मग वासे झाले कीं तो त्यांजबरोबर जेवालयास करून असतां त्यांने भाऊ येऊन आशीर्वाद दिल वारी मोदून त्यांचे

दिली. २१ तेव्हां त्यांचे डोळे मोकळे शाळे व त्यांनी त्याला ओळखिले; तों तो त्यांजपासून अंतर्थान पावला.

२२ तेव्हां ते एकमेकास महणाले, तो वाटेने आपल्याबरोबर बोलत होता व शाळाचा उलमडा करीत होता तेव्हां आपले अंतर्करण आंतर्त्यांनांत उकलत नव्हते काय? २३ त्याच घटकेस से उद्गृह यशस्विमास माधारे गेले, तेव्हां अकरा शिष्य व त्यांच्याबरोबर एकत्र झालेले लोक त्यांस माढलले. २४ ते महणत होते कों प्रभु खरोबर उठला आहे, व शिमोनाच्या दृष्टीस पडला आहे. २५ मग त्यांनी वाटेतील गोष्ठी आणि त्याने भाकर मोडिली तेव्हा आपण त्याला करते ओळखिले, हे निवेदन केले.

येशू प्रेषितांना दर्शन देतो

२६ ते या गोष्ठी सांगत असतां तो स्वतः त्यांच्यामध्ये उझा राहिला व त्यांस महणाला, तुम्हास शांत असो. २७ तरी ते घाबरून भयभीत झाले, आणि आपण कोणी भूत पाहत आहों असे त्यांस वाटले. २८ त्याने त्यांस महटले, तुम्ही कां घाबरलां, व तुमच्या मनांत तर्कवितक कां उठतात? २९ मासे हातपाय पाहा; मीच तो अहें; मल्ल चाचपून पाहा; जसे मला हाडमास आहे. महणून पाहतां तरं भूताला नसरें. ३० असे बोलून त्याने त्यांस आपले हातपाय दाखलिले. ३१ मग आनंदासुकै त्यांस तें खरें न वाढवू ते आश्वर्य करीत असतां त्याने त्यांस महटले, एथं तुम्हांजवळ कांही खावयाला आहे काय? ३२ मग त्यांनी

त्याला भाजलेल्या माशाचा तुकडा दिला; ३३ तो घेऊन त्याने त्यांच्यादेखत खाला.

३४ खावर त्याने त्यांस महटले, मी तुमच्याबरोबर असतांना तुम्हास सांगितलेली माशीं वचने हीच आहेत कीं मोशाचें नियमशाळा, संदेशे व स्तोत्रे यांत मजविषयी जे लिहिलेले आहे तें सर्व पूर्ण होणे अवश्य आहे. ३५ तेव्हां त्यांस शाळबोध व्हावा महणून त्याने त्यांचे मन उघडिले; ३६ आणि त्याने त्यांस महटले, असे लिहिले आहे की विस्ताराने दुःख सोसाचें, तिसऱ्या दिवशी मेलेल्यां-मधून उठावे, ३७ आणि यशस्विमासून आरंभ करून सर्व राश्ट्रांस त्याच्या नासाने पश्चात्याप व पापकमा गाज-विष्यांत यावी. ३८ या गोष्ठीचे साक्षी तुम्ही आहां; ३९ पाहा, माझ्या पित्याने वचन दिलेली देणी मी तुम्हांकडे पाठविलो; तुम्ही वरून सामर्थ्याचुक्त व्हाल तोरपैरत या नगरांत राहा.

स्वर्गारोहण

३० नंतर त्याने त्यांस बेथानीपैरत बाहेर नेले; आणि हात वर करून त्यांस आशीर्वाद दिला. ३१ मग असे ज्ञाले कीं तो त्यांस आशीर्वाद देत असतां त्यांजपासून वेगळा झाला आणि स्वर्गात वर घेतला गेला. ३२ तेव्हां ते त्याला नमन करून मोळ्या आनंदाने यशस्विमास माधारे गेले; ३३ आणि ते मंदिरांत देवाचा धन्यवाद नित्य करीत राहिले.

योहानकृत शुभर्वतमान

←३०→

प्रस्तावना

१ आरंभी शब्द होता, शब्द देवासह होता
२ आणि शब्द देव होता. ३ तोच प्रारंभी वेकासह होता.

४ त्याच्या द्वारे सर्व शाळे, आणि शाळे असे काहीच त्याजवाळून शाळे नाही. ५ त्याच्या ठायी जीवन होते; व तें जीवन मनुष्यांचा प्रकाश होते. ६ तो प्रकाश अंदा-

रात प्रकाशतो; तरी अंधाराने त्यांचे प्रहण केले नाही. ६ देवाने पाठविलेला एक मनुष्य प्रगट झाला त्यांचे नांव योहान. ७ तो साक्षीकरितां महणजे त्या प्रकाशाविषयीं साक्ष देष्याकरिता आला, यासाठी कीं त्याच्या द्वारे सर्वांना विश्वास घरावा. ८ तो हा प्रकाश नव्हता, तर त्या प्रकाशाविषयीं साक्ष देष्याकरिता आलेला होता. ९ जो

खरा प्रकाश प्रस्त्रेक मनुष्यात्मा प्रकाशित करितो तो जगांत येणार होता; १० तो जगांत होता, व जग स्मच्या द्वारे झाले, तरी जगाने त्याला ओळखिले नाहीं. ११ तो स्वकीयांकडे आला तरी त्याच्या स्वकीयांनी त्याचा स्वीकार केला नाहीं. १२ जितक्यांनी त्याचा स्वीकार केला दितक्यांस, म्हणजे त्याच्या नामावर विश्वास ठेणाऱ्यास, त्याने देवाची मुळे होण्याचा अधिकार दिला; १३ त्यांचा जन्म रक्क, अगर देहाची इच्छा, अगर मनुष्याची इच्छा यापासून झाला नाहीं; तर देवापासून झाला. १४ शब्द देही झाल्य; आणि कृपा व सत्य यांनी परिपूर्ण असून त्यानें आहांमध्ये वस्ती केली; आही त्याचे गौरव पाहिले तें गौरव पित्यापासून आलेल्या एकुलत्या एकाचे असावे असें होते. १५ त्याविष्यांची योहान साक्ष देतो, आणि उच्च स्वराने म्हणतो: जो माझ्यामागून येतो, तो माझ्यापुढे झाला आहे, कारण तो माझ्यापूर्वी होता: असें ज्याविष्यांची मी सांगितले तो हाच आहे. १६ त्याच्या पूर्णतेतून आपणां सर्वांस मिळाले; कृपेवर कृपा मिळाली. १७ नियमशास्त्र मोशाच्या द्वारे दिले होते; कृपा व सत्य ही येदू विस्ताराच्या द्वारे आली. १८ देवाला कोणी कीं पाहिले नाही; जो एकुलता एक पुत्र पित्याच्या उराची असतो त्याने त्याला प्रगट केले.

बासिस्मा करणाऱ्या योहानाने येशूविष्यांची दिलेली साक्ष

१९ पुढे जेव्हां यहुदींची यशस्विमाहन याजक व लेदी यांना योहानाला विचारवायास पाठविले की तुं कोण आहेस, तेब्हांची त्याची साक्ष हीच आहे. २० त्याने पत्करिले, नाकारिले नाही; मी खिस्त नाही असें पत्करिले. २१ तेब्हां त्यांनी त्याला विचारिले, तर काय? तुं एलीया आहेस काय? तो म्हणाला, मी नाही. तुं तो संदेश आहेस काय? त्यावर त्याने 'नाही' असें उत्तर दिले. २२ यावरून ते त्याला म्हणाले, ज्यांनी आम्हांस पाठविले त्यास आम्हीं उत्तर द्यावे म्हणून, तुं कोण आहेस, हे संग; तुं आपणांविष्यांची काय म्हणतोस? २३ तो म्हणाला, यशस्वा संदेशाचे संगितत्याप्रमाणे, 'परमेश्वराचा मार्ग नीट

का, असें अरप्पांत ओरडणाऱ्याची 'वाणी' मी आहे. २४ ता दसमांना परस्परांनी पाठविले होते, २५ त्यांनी त्याला विचारिले, तुं खिस्त नाहीस, एलीया नाहीस व तो संदेश हि नाहीस, तर असिस्मा कां करितोस? २६ योहानाने त्यांस उत्तर दिले, मी पाष्याने बासिस्मा करितो; ज्याला तुम्ही ओळखत नाही असा एक तुक्हांमध्ये उभा आहे. २७ तो माझ्यामागून येणारा आहे, त्याच्या बाहेचा बंद सोडावयास मी योग्य नाही. २८ या गोष्टी यावेनेह्या पलीकडे बेथानीत, योहान बासिस्मा देत होता तेचे, झाल्या.

२९ दुसऱ्या दिवशी त्यांने येशूला आपणांकडे येतांना पाहून म्हटले, हा पाहा, जगाचे पाप हरण करणारा, देवाचा कोकरा! ३० ज्याविष्यांची संगितिले कीं, जो माझ्यापुढे झाला आहे, कारण तो माझ्यापूर्वी होता असा पुरुष माझ्यामागून येत आहे, तो हाच आहे. ३१ मी त्याला ओळखीत नव्हतो, तरी त्यांने इशाएलत प्राट झावे म्हणून मी येतल पाष्याने बासिस्मा करितो. ३२ योहानाने अशी साक्ष दिली कीं मी आत्म्याला क्खुतरासारखे आकाशांतर उत्तरात पाहिले आहे; आणि तो त्याजवर राहिल. ३३ मी त्याला ओळखीत नव्हतो; तरी ज्यांने भला पाष्याने बासिस्मा करणवायास पाठविले त्यांने मला संगितिले होते कीं ज्या कोणावर आत्मा उत्तरांना व राहतांना पाहाशील तोच पवित्र आत्म्यांने बासिस्मा करणारा आहे. ३४ मी पाहिले आहे व साक्ष दिली आहे कीं हा देवाचा पुत्र आहे.

बासिस्मा करणाऱ्या योहानाचे शिष्य व येदू
३५ त्यांनंतर दुसऱ्या दिवशी आंपेल्या शिष्यांतील दोघांसह योहान पुन: उमा असतां ३६ येशूला चालतांना न्याहाळून पाहून म्हणाला, हा पाहा, देवाचा कोकरा! ३७ ते दोघे शिष्य त्याचे हेमण्ये येशूच्या मार्गे गेले. ३८ जेव्हां येदूंनी वकून त्यास आपल्यांनांमे येताचा पाहून घटले, काय शोधितां? ते म्हणाले, रजी, (म्हणजे गुरुजी,) आपण कोठे राहतां? ३९ त्यांने

ત્યાંસ મણલે, યા મણજે પાહાલ. મળ ત્યાંની યેઝન તો કોઠે રહ્યો તે પાહિલે. ત્યા દિવંગી તે ત્યાચ્યા એથે રહ્યેલ. તેવંસ ઉમારે દાહા તાસ હોતા. ૪૦ જે દોષે જણ યોહાનાંસ મણજે રેકૂન ત્યાંચામારો ગેલે, ત્યાંત સિમોન પેન્નાચા ભાડ અંદ્રા હા એક હોતા. ૪૧ ત્યાલા ત્યાંચા સ્વતંત્રા ભાડ સિમોન પહિલાંને મેટલું, તેવંસ તો ત્યાલા મહાલા, મણીહા (મણજે સિસ્ટ) બામહાંસ સાંપડલ આહે. ૪૨ ત્યાંને ત્યાલા યેશ્કડે આપિલે, યેશ્ને ત્યાંજકડે પાહન મણલે, તું શોહાના પુત્ર સિમોન આહેસ; તુલ કેફા (મણજે પેત્ર) મણણીલ.

૪૩ દુસ્યા દિવંગી ત્યાંને ગાલીલાંત જાણ્યા બેંત કેલો, તેવંસ ફિલિપ ત્યાલા મેટલું, યેશ્ને ત્યાલા મણલે, માઝામારો ગે. ૪૪ ફિલિપ તર અંદ્રા હૈ પેત્ર ગાંચે નગર બેશ્ટેડા એથળા હોતા. ૪૫ ફિલિપ્પાલા નયનેલ મેટલ્યાવર તો ત્યાલા મહાલા, જ્યાંચિકી મોશાંને નિગમશાંને લિહિલે વ સદેષાંની લિહિલે તો, મણજે ગોસેફાના પુત્ર યેશ્નાસરેખર, આમહાંસ સાંપડલ આહે. ૪૬ નયનેલાંને ત્યાલા મણલે, નાસરેખાંતુલ કાંઈ ઉત્તમ નિષેલ કાથ? ફિલિપ ત્યાલા મહાલા, યેઝન પાહા. ૪૭ યેશ્ને નયનેલાસા આપણાકઢે યેતાંના પાહન, ત્યાંચિંગી મણલે, પાહા, હા ખરાખુરા ઇલાએલી આહે, ગાંત કપટ માહીં! ૪૮ નયનેલ ત્યાલા મહાલા, આપણાલ માઝી ઓછા કોઠલી? યેશ્નેં ત્યાલા ઉરર દિલે, તુલ ફિલિપાને બોલાવણાય્યી વું અંજિરાચ્યા સાંડાલાંની હોતાસ, તેવંસ મી તુલ પાહિલે. ૪૯ નયનેલાંને ત્યાલા મણલે, ગુરૂની, આપણ દેવાચે પુત્ર આહે; આપણ ઇલાએલાચે રાજે આહાં. ૫૦ યેશ્નેં ત્યાલા મણલે, મી તુલ અંજિરાચ્યા શાડાજાલીં શાહિલે. અસે તુલ સાંગિતલે મણણ તું વિશાસ ઘરિતોસ કાથ? સાંહુન મોચ્યા ગોઢી પાહણીલ. ૫૧ આણણી તો ત્યાલા મહાલા, મી તુહાંસ ખરીત ખરીત સાંગલીં, આકાશ ઉઘઢલેલે આપિ દેવદૂતાંસ ચરદાંના વ મજુદ્યાચ્યા પુત્રાવર ઉત્તરાંના તુમ્હી પાહાલ.

કાના વેચીલ લઘુ ૧ નંતર તિસુણા દિવંગી ગાલીલાંતીલ કાના ૨ એથે લ્યમ હોરેં; અણિ યેશ્ની આઈ તેથે હોતી. ૩ યેશ્લું વ ત્યાચ્યા શિષ્યાંસાહિ લ્યમાર્ચે આમંત્રણ હોરેં; ૪ આપિ દ્રાક્ષારસ સરલા તેવંસ યેશ્લીની આઈ ત્યાલા મહાલી, ત્યાંચાજવળ દ્રાક્ષારસ નાહીં. ૫ યેશ્નેં તિલા મણલે, બાઈ, માઝા તુઙ્ગા કાય સંબંધ? માઝી વેળ અજૂન આલી નાહીં. ૬ ત્યાચ્યા આઈને ચાકરાંસ મણલે, હા જે કાંઈ તુહાંસ સાગેલ તેં કરા. ૭ તેથે પાણ્યાચ્યા સહા દગડી કુંબ્યા, યહુંચાંચા શુદ્ધીકરણાચ્યા રીતીપ્રમાણે ઠેવિલ્યા હોલ્યા; ત્યાંત દોનદોલ કિંબા તીનિતીન મળ માવતીલ અણા ત્યા હોલ્યા. ૮ યેશ્નેં ત્યાંસ મણલે, કુંબ્યા પાણ્યાને મરા, તેવંસ ત્યાંની તોડોતોડ ભરલ્યા. ૯ મળ ત્યાંને ત્યાંસ સાંગિતલે, આતો ત્યાંતૂન કાઢુન જેવણ-કારભાન્યાકઢે ન્યા; તેવંસ ત્યાંની તસે નેરે. ૧૦ જેવંસ જેવણ-કારભાન્યાને પ્રાણ્યાચા ઝાલેલા દ્રાક્ષારસ ચાલુલા, (તો કોટલા આહે હૈ ત્યાલા ઠાંક નબહેં, પાણી કાઢણ્યા ચાકરાંસ ઠાંક હોરેં,) તેવંસ જેવણકાર-ભાન્યાને વરલા બોલાબુન મણલે, ૧૧ પ્રત્યેક મરુષ્ય પહિલ્યાને ચાંગલા દ્રાક્ષારસ વાઢિતો, આપિ લોક યથેચ્છ પ્રાલ્યાવર માણિ નીરસ વાઢિતો; તુમ્હીં તર ચાંગલા દ્રાક્ષારસ અજૂનપર્યંત ઠેવિલા આહે. ૧૨ યેશ્નેં આપલ્યા વિનંચાંચા હા પ્રારંસ ગાલીલાંતીલ કાના યેથે કહુન આપલે ગૌરવ પ્રાણ કેલે, આપિ ત્યાંચા શિષ્યાંની ત્યાંજવર વિશાસ ઠેવિલા.

૧૩ તેવંસ યદ્યુંચા બલહંડણ સણ જવલ આલા, વ યેશ્ને યશ્શાલેમાસ વર ગેલા; ૧૪ આપિ મંદિરાંત ગુરે, મેઢરેં વ કબુરેં વિકળારે આપિ સરાક હે બસલેલે ત્યાલા આડલ્યા. ૧૫ તેવંસ ત્યાંને દોન્યાંચા એક કોરડા કરુણ મેઢરેં વ ગુરેં યા સર્વાંસ મંદિ-

रात्मन् घालकिले; सरफांचा खुर्दाहि ओतिला व चौरंग शाल्ये केले; १६ आणि कबुतरे विकणांच्यांस मट्टले, हीं शशूळ कोडा; माझ्या बापाचे घर व्यापाराचे घर करू नको. १७ तेव्हां 'तुझ्या मंदिराविषयीचा आवेश मल्या प्रासून ठाकील' असे लिहिलेले असल्याचे त्याच्या शिष्यांस आठवले. १८ यद्यव्यांनी त्याला मट्टले, आपण हे करितां तर आम्हांस काय चिन्ह दाखवितो? १९ येशूने त्यांस उत्तर दिले, तुम्ही हे मंदिर मोडा, आणि हे मी तीन दिवसांत उभारीन. २० यावरून यद्यवी मट्टले, हे मंदिर बांधावयास शेचालीस वर्षे लागलीं आणि हे आपण तीन दिवसांत उभाराणार काय? २१ तो तर 'आपल्या शरीररूपी मंदिराविषयी बोलला. २२ यास्तव तो मेलेल्यांमध्यून उठल्यावर त्याच्या शिष्यांस, त्यांने असे मट्टले होते, हे आठवले, आणि त्यांनी त्याकावर व येशूने जे वचन सांगितले होते त्यावर विश्वास ठेविला.

२३ तो बल्हांडणाच्या सणांत यस्त्वाऱ्येम एथे असतांना त्यांने केलेली चिन्हं पाहून पुढकल लोकांनी त्याच्या नामावर विश्वास ठेविला. २४ येशूला तर सर्वांची ओळख असल्यामुळे त्यांने स्वतःला त्याच्यांच्या हातीं सोपविले नाही; २५ आणखी मनुष्याविषयीं कोणी साक्ष याची याची त्याला गरज नव्हती, कारण मनुष्यांत काय आहे शाचे ज्ञान त्याला स्वतःला होते.

निकदेमावरोबर संभाषण

१ पृश्यापैकी निकदेम नामक एक मनुष्य होता; ३ तो यद्यव्यांचा एक अधिकारी होता. २ तो रात्री त्याजकडे येऊन त्याला मट्टाला, गुरुजी, आपण देवापासून आलेले शिक्षक आहां हे आम्हांस ठाऊक आहे; कारण ही जी चिन्हे आपण करितां ती देव त्याच्यावरोबर असल्यावांचून कोणांच्याने करवणार नाहीत. ३ येशूने त्याला मट्टले, मी तुला स्वचीत सचीत संगतीं, नव्यांने जम्मल्यावांचून कोणालाहि देवाचे राज्य पाहतां येत नाही. ४ निकदेम त्याला मट्टाला, म्हातोरा ज्ञालेला मनुष्य करसा जन्मेल? त्याच्याने मातेच्या उदरांत दुसऱ्याने जाववेल व जन्म घेववेल काय? ५ येशूने उत्तर दिले की मी तुला

स्वचीत सचीत संगतीं, पाण्यापासून व आस्त्यापासून जम्मल्यावांचून कोणालाहि देवाच्या राज्यांत अवेश करिला येत नाही. ६ जे देवापासून जन्मले तें देह आहे, आणि जे आस्त्यापासून जन्मले तें आत्मा आहे उ मुहांस नव्यांने जन्मले पाहिजे हें मी तुला सांगितले, मट्टाला आश्वर्य मानून नको. ८ वारा पाहिजे तिकडे वाहतो, आणि त्याचा नाद तूं ऐक्तोस, तरी तो कोटून येतो व कोठे जातो हें तुला कल्प नाही; जो कोणी आस्त्यापासून जन्मला त्याचे असेंच आहे. ९ निकदेमाने त्याला मट्टले, या गोष्ठी कशा होतील? १० येशूने त्याला उत्तर दिले, तूं इश्वार लोकांना गुरु असून या गोष्ठी समजत नाहीस काय? ११ मी तुला स्वचीत सचीत संगतीं कीं जे आम्हांस ठाऊक आहे तें आम्ही संगती, आणि जे आम्ही पाहिले आहे त्याविषयी साक्ष देतो; आणि तुम्ही आमची साक्ष मान्य करीत नाहीं. १२ मी पृथ्वीवरच्या गोष्ठी तुम्हांस सांगितल्या असतां तुम्ही विश्वास धरीत नाहीं, तर मग स्वर्गांतल्या गोष्ठी तुम्हांस सांगितल्यास विश्वास कसा धराल? १३ स्वर्गांहून उत्तररेला [व स्वर्गांत असेलेला] मनुष्याचा पुत्र याजवांचून कोणी स्वर्गी चबून गेला नाही. १४ जसा मोशांने अरप्पांत सर्प उंच केला तसेच मनुष्याच्या पुत्राला उंच केले पाहिजे; १५ यासाठी कीं जो कोणी विश्वास ठेवितो त्याला त्याच्या ठारीं सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावे.

१६ देवांने जगावर एवढी प्रीति केली की त्यांने आपला एकुलता एक पुत्र दिला, यासाठी कीं जो कोणी त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याचा नाश होऊंन नये तर त्याला सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावे. १७ देवांने पुत्राला जगाचा न्यायनिवाडा करप्यासाठी नाही, तर त्याच्या द्वारे जगाचे तारण व्हावे मट्टून पाठविले. १८ जो त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याजवर न्यायनिवाडाचा प्रसंग येत नाही; जो विश्वास ठेवित नाही स्वाचा न्यायनिवाडा ज्ञालेच आहे; कारण त्यांने देवाच्या एकुलत्या एका पुत्राच्या नामावर विश्वास ठेविल नाही. १९ न्यायाचा निवाडा हूच आहे की जगत प्रकाश आला आहे, आणि मनुष्यांनी प्रकाशां पेक्षां अंधराची आवड घरिली; कारण त्यांची कमे उक्त

होतीः २८ जो कोणी वार्षिक कर्म करितो तो प्रकाशनाचा द्वेष करितो; आणि आपली कर्म सदोष ठरू न येत यज्ञन प्रकाशकडे येत नाही; २९ परंतु जो सत्य आचरतो तो प्रकाशकडे येतो; यासाठी की आपली कर्म देवाच्या ठारी केलेली आहेत अशी ती उघड व्हावी.

बासिस्मा करणारा योहान येशुविषयी

आणखी साक्ष देतो

२२ त्यांतर येशु आणि त्याचे शिष्य यहूदीया प्रांतांत आले; आणि तो तेथें त्यांच्यावरोबर राहून बासिस्मा करीत असे. २३ योहानहि शालिमाजवळकडे एनोन येथें बासिस्मा करीत असे, कारण तेथें फार पाणी होतें; आणि लोक येऊन बासिस्मा घेत असत. २४ योहान तोपर्यंत बंदिशाळेत पडला नव्हाता. २५ योहानाच्या शिष्यांचा एका गहूश्यावरोबर शुद्धीकरणाविषयी वादविवाद झाला. २६ ते योहानाकडे येऊन त्याला म्हणाले, युरुमी, पाहा, यारें-मेच्या पालीकडे जो तुश्यावरोबर होता, ज्याविषयी तुं साक्ष दिली आहे, तो बासिस्मा करितो; आणि सर्व लोक त्याजकडे जातात. २७ योहानानें उत्तर दिले, मलुष्याला स्वर्गांतर दिव्यावांचून कांही मिळवत नाही. २८ मी खिस्त नव्हें तर त्याच्यापुढे पाठविलेला आहें, असे मी महटले, याविषयी तुम्हीच माझे शाक्षी आहां. २९ ज्याका वधु आहे तो वर; आणि वराचा मित्र जो उभे राहून त्याचे भाषण ऐकतो त्याला वराच्या शब्दवरून अति आनंद होतो; असा हा-माझा आनंद पूर्ण झाला आहे. ३० त्याची शृदि नंहावी व माझा न्हात व्हावा हें अवश्य आहे.

३१ जो वरून येतो तो सर्वाच्या वर आहे; जो पृथ्वीपासून झाला तो पृथ्वीचा आहे व पृथ्वीच्या गोष्टी बोलतो; जो स्वर्गांतर खाल तो सर्वाच्या वर आहे; ३२ जे त्याने पाहिले व ऐकले आहे त्याविषयी तो साक्ष देतो; आणि त्याची साक्ष कोणी कडूल करीत नाही. ३३ ज्याने त्याची साक्ष कडूल केली आहे त्याने, देव सत्य आहे, या गोष्टीवर शिका केला आहे. ३४ उपराता देवाने पाठविले तो देवाची बद्राने बोलतो; कारण वर तो आत्मा परिमित असा घेत नाही. ३५ पिता पुत्रावर प्रीति करितो, आणि त्याने सर्व

त्याच्या हाती दिले आहे. ३६ जो पुत्रावर विश्वास ठेवितो त्याला सार्वकालिक जीवन आहे; परंतु जो पुत्राला मानीत नाहीं त्याच्या टीटीस जीवन पडणार नाहीं; देवाचा कोध बरीक त्याजवर राहतो.

येशू व शोमरोनी ल्ली

१ येशु योहानापेक्षां अधिक शिष्य कसून
२ त्यांचा बासिस्मा करीत आहे हें पस्त्यांच्या
कानी गेले असें जेव्हां प्रभूला कळले, २ (तरी
येशु स्वतः बासिस्मा करीत नसे, त्याचे शिष्य करीत
असत,) ३ तेव्हां तो यहूदीया सोहून पुनः गाली-
लांत गेला; ४ आणि त्याला शोमरोनामधून जावे
लगाले. ५ मग तो शोमरोनांतील सूखार नाऱ्ये
नगरास आला; तें याकोबाने आपला पुत्र योसेफ
यास दिलेल्या शेताजवळ होतें; ६ तेथें याकोबाचा
झार होता. येशु चालतो चालता दमलेला तसाच त्या
व्यावर बसला, तेव्हां मुमारे सहावा तास होता.
७ तेथें शोमरोनाची एक ल्ली पाणी काढावयास
आली. तिला येशु म्हणाला, मला प्यावयाला पाणी
दे. ८ त्याचे शिष्य अन्न विकत ध्यावयास नगरात
गेले होते. ९ तेव्हां ती शोमरोनी ल्ली त्याला
म्हणाली, आणण यहूदी असतां मजसारख्या शोमरोनी
खीजवळ प्यावयाला पाणी कसे मागतां? (कारण
यहूदी शोमरोनांवरोबर व्यवहार करीत नसतात,)
१० येशुने तिला उत्तर दिले की देवाचे दान म्हणजे
काय आणि मला प्यावयाला पाणी दे असें तुला
म्हणारा कोण, हें तुला कळले असतें तर तू
त्याजवळ मागीतले असतें, आणि त्याने तुला जीवंत
पाणी दिले असतें. ११ ती त्याला म्हणाली, महाराज,
पाणी काढावयास आपणाजवळ पोहरा नाही व विहीर
खोल आहे; तर तें जीवंत पाणी आपणाजवळ
कोळून? १२ आमचा पूर्वज याकोब याने ही विहीर
आम्हांस दिली; तो स्वतः, त्याचे पुत्र व त्याची
युवरेंद्रे हिंवे पाणी पीत असत, त्यापेक्षा आपण
मोठे आहांत काय? १३ येशुने तिला उत्तर दिले,

जो कोणी हैं पाणी पिईल त्याला पुनः तहान लगेल; १४ परंतु भी देईन तें पाणी जो कोणी पिईल त्याला कधीं तहान लागानार नाहीं; जें पाणी भी त्याला देईन तें त्याज्ञमध्ये सांकेतिक जीवनासाठीं उपक्रम्या पाण्याचा झरा असें होईल. १५ ती खी त्याला म्हणाली, महाराज, मला तहान लागूं नये व मला पाणी काढावयास एवजवर येण्याचे पहां नवे म्हणून तें पाणी मला थावें. १६ तो तिला म्हणाला, तू जाऊन आपल्या नवज्याला बोलाव आणि इकडे ये. १७ ती खी म्हणाली, मला नवरा नाही. येशूने तिला म्हटलें, मला नवरा नाहीं हें ठीक बोललीस, १८ कारण तुला पांच नवरे होते; आणि आतां जो तुला आहे तो तुक्षा नवरा नाहीं, हें तू खरे म्हटलेस. १९ ती खी त्याला म्हणाली, महाराज, आपण संदेशे आहांत हें मला आतां समजले. २० आमन्या पूर्वजांती त्याच डोंगरावर उपासना केली; आणि तुम्ही म्हणतां, उपासना ज्या स्थानीं केली पाहिजे वें स्थान यशस्विमांत आहे. २१ येशूने तिला म्हटले, बाई, तुम्ही पित्याची उपासना या डोंगरावर व यशस्विमांतहि करणार नाही अशी वेळ येत आहे, हें माझे खरे मान. २२ तुम्हांस ठाऊक नाही अशाची उपासना तुम्ही करितां; आहांस ठाऊक अहे अशाची उपासना आम्ही करितों; कारण यद्युत्यांतर तारण आहे; २३ तरी खरे उपासक अत्यन्याने व खरेपणाने पित्याची उपासना करितील अशी वेळ येत आहे, किंबुद्या आलीच आहे; कारण असे आपले उपासक असावे अशी पित्याची इच्छा आहे. २४ देव आत्मा आहे; आणि त्याच्या उपासकांनी त्याची उपासना आत्म्याने व खरेपणाने केली पाहिजे. २५ ती खी त्याला म्हणाली, मशीहा (म्हणजे लिस्ट) येणार आहे हें मला ठाऊक आहे; तो आल्यावर आहांस सर्व गोषी, सांगेल. २६ येशूने तिला म्हटले, जो तुजवरोवर बोलत आहे तो भी तोच आहे.

२७ इतक्यांत त्याचे शिष्य आले; आणि तो एका अधिकारे बोलत आहे याचे त्यांस आकर्षक वाटले; तरी आपण काय विचारातं किवा तिजवरोवर

कां बोलतां असें त्याला कोणी म्हटले नाही. ३८ ती खी तर आपली घामर टाकून व नगरांत जाऊन लोकांस म्हणूं लागली, २९ चला, भी केलेले सर्व ज्याने मठा सांगितले त्या मनुष्याला पाहा; तोच लिस्ट असेल काय? ३० तेहां ते नगरांतून निचून त्याज्ञकडे येक लागले. ३१ या अवकाशांत शिव्यांनी त्याला विनंति केली कीं गुरुी, जेवावें, ३२ परंतु तो त्यांस म्हणाला, तुम्हांस ठाऊक नाहीं असे अज मज-जवळ खावयाल आहे. ३३ यावरून शिष्य एकमेकांस म्हणाले, याला कोणी खावयाला आणिले असेल काय? ३४ येशू त्यांस म्हणाला, ज्याने मला पांढ विले त्याच्या इच्छेप्रभागे करावें व त्याचे कार्य सिद्धीस न्यावें हेच माझे अज आहे. ३५ चार महिन्यांचा अवकाशा आहे, मग कापणी येईल असें तुम्ही म्हणता कीं नाहीं? पाहा, भी तुम्हांस म्हणतों, आपले ढेळे वर करून दीरें पाहा; तीं कापणीसाठी पांढरी होईल चुकली आहेत. ३६ कापणारा मजुरी मिळवीत आहे व सार्वज्ञालिक जीवनासाठी पीक एकवट करीत आहे; त्यासाठी कीं पेरेणाच्याने व कापणाच्यानेहि एकत्र आनंद करावा. ३७ एक पेरितो व एक कापितो, अशी जी म्हण आहे ती याविषयीं खी आहे. ३८ ज्यासाठी तुम्ही श्रम केले नाहीत तें कापावयाला भी तुम्हांस पाठविले; दुसऱ्यांनी श्रम केले आहेत व त्यांच्या धर्माचे विभागी तुम्ही झाल्यां आहा.

३९ भी केलेले सर्व त्याने मला सांगितले, अशी साक्ष देणाच्या त्या खीच्या बोलण्यावरून त्या नगरां-तील पुक्कल शोमरोत्यांनी त्याजकडे आल्यावर त्यांनी त्याल, आपण आमच्या एये मुक्काम करावा, अशी विनंति केली; मग तो तेयें दोन दिवस राहिला. ४० त्याच्या वचनावरून आणखी किंती तरी लोकांनी विश्वास घरिला; ४१ त्याच्या वचनावरून आप्ही विश्वास वरितो असें नाहीं, कारण आम्ही स्वतः श्रवण केले असून हा खाचीत जग्नाचा तरणाशा आहे हे ओल्लखले आहे.

येशू राजाच्या अमलदाराच्या मुलाला गालीलामध्ये बरं करतो

४३ मग त्या दोन दिवसांनंतर तो तेथून निघून गालीलांत गेला. ४४ कारण येशूने स्वतः साक्ष दिली की संदेश स्वदेशांत सन्मान पावत नाही. ४५ तो गालीलांत आल्यावर गालीलकरानी त्याचा स्वीकार केला, कारण यस्सलेमामध्ये सणात जें कांही त्यांने केले तें सर्व स्थानी पाहिले होते, आणि तेहि सणास गेले होते.

४६ नंतर तो गालीलांतील काना येथे पुनः आला; तेथे त्यांने पाण्याचा द्राक्षारस केला होता. त्या स्थळी राजाचा कोणी एक अमलदार होता, त्याचा मुलगा कफणीहूमांत आजारी होता. ४७ येशू यहूदीयांतल गालीलांत आला आहे असें ऐकून तो त्यांकडे गेला, आणि आपण खाली येऊन माझ्या मुलाला बरं करावे अक्षी त्यांने त्याला विनंति केली; कारण तो मराठाच्या पंथास लागला होता. ४८ त्यावर येशूने त्याला म्हटले, तुम्ही चिन्हे व उत्पत्त याहिन्यांचून विश्वास ठेवणारच नाही. ४९ तो अमलदार त्याला म्हणाला, महाराज, माझे मूळ मरण पावण्यापूर्वी आपण खाली येण्याचे करावे. ५० येशूने त्याला म्हटले, जा, तुझा मुलगा वांचला आहे. तो मनुष्य, येशूने त्याला सांगितलेल्या वचनावर विश्वास ठेवून, चालता झाला; ५१ आणि तो खाली जात असतां त्याचे दास त्याला भेदून म्हणाले, तुझा मुलगा वांचला आहे. ५२ यावरून त्याला कोणत्या ताशी उतार पडू लागला, हैं त्यांने त्यांस विचारिले; त्यांनी त्याला म्हटले, काल सातव्या ताशी त्याचा ताप गेला. ५३ यावरून या ताशी येशूने त्याला सांगितले की तुझा मुलगा वांचला आहे, त्याच ताशी हैं झाले असे बापांने ओळखले, आणि स्वतः त्यांने व त्याच्या सर्व धराण्यांने विश्वास ठेविला. ५४ येशूने यहूदीयांतून गालीलांत आल्यावर पुनः जें दुसरे चिन्ह केले तें हैंच.

येशूसदा तब्ब्याजबद्धचा पंगू मनुष्य

१ त्यांनंतर यहूदीया सण होता, तेव्हांने येशू
२ यस्सलेमास वर गेला.

३ यस्सलेमांत मेंढरं दरवाजाजबद्ध एक तळे

आहे, त्याला इवी भाषेत बेथेसदा महणतात; त्याजबल पांच पडव्या आहेत. ३ त्यांमध्ये रोगी, अंधके, लंगडे, लुले यांचा मोठा समुदाय पडलेल्य असे; [तो पाणी हालप्याची वाट पाहत असे; ४ कारण की देवदूत बोलेवेळी तव्यांत उत्तरून पाणी हालवीत असे, आणि पाणी हालविल्यानंतर प्रथम जो त्यांत जाई त्याला कोणताहि रोग असला तरी तो बरा होत असे.] ५ तेथे अडीस वर्षे दुखणेकरी असलेला कोणीएक मनुष्य होता. ६ येशूने त्यास पडलेले पाहिले, आणि त्याला तसें होऊन आतां बहुत काळ लोटला आहे हैं ओळखून त्याला म्हटले, तुला बरं होण्याची इच्छा आहे काय? ७ त्या दुखणेकरीने त्याला उत्तर दिले, महाराज, पाणी उसक्ले असतां मला तब्ब्यांत सोडावयास माझा कोणी मनुष्य नाही; आणि मी जात आहें इतक्यांत दुसरा कोणी माझ्यापुढे उत्तरतो. ८ येशूने त्याला म्हटले, जठ, आपली बाज उचलून चालावयाला लाग. ९ तेव्हां तो मनुष्य तकाळ बरा झाला व आपली बाज उचलून चालू लागला.

१० त्या दिवशी शब्दाध होता; यावरून यहूदी बरं झालेल्या त्या मनुष्याला म्हणाले, आज शब्दाध आहे, बाज उचलणे तुला योग्य नाही. ११ त्यांने त्यांस उत्तर दिले, ज्यांने मला बरं केले त्यांनेच मला सांगितले की आपली बाज उचलून चाल. १२ त्यांनी त्याला विचारिले, आपली बाज उचलून चाल, असें ज्यांने तुला सांगितले तो मनुष्य कोण आहे? १३ तो कोण आहे हैं बरं झालेल्या त्या मनुष्याला ठाऊक नव्हते; कारण त्या ठिकाणी लोकसमुदाय असल्यासुले येशू निसदून गेला होता. १४ त्यांनंतर येशूने त्याला मंदिरांत गांठून म्हटले, पाहा, तं बरा झाला आहेस; आतांपासून पाप करू नको; करशील तर तुझे पूर्वपिण्डां अधिक वाईट होईल.

१५ त्या मनुष्यांने जाळन यहूदीास सांगितले, ज्यांने मला बरं केले तो येशू आहे. १६ यामुळे यहूदी येशूच्या पाठीस लागले, कारण तो शब्दाध दिवशी अशी कामे करीत असे. १७ येशूने त्यांस उत्तर

दिले, मारा पिता आजपर्यंत काम करीत आहे आणि मीहि जाम करीत आहें. १८ यामुळे तर याहांनी त्याला जिवं मारावयाची अधिकच स्टॅटट केली; कारण त्याने शब्दाय मोडिला इतकेव नाही, तर देखाला आपला पिता म्हणून स्वतःला देवासमान केले.

स्वर्गीय पित्यावर येशू कसा अवलंबून राहतो याचा त्याने केलेला खुलासा

१९ यावळून येशूने त्यास उत्तर दिले, मी तुम्हांस स्वचीत खचीत सांगतो, पुत्र जे कांही पित्याला करितांना पाहूतो त्यावाचून त्याला स्वतः होऊन कांही करितो येत नाही; कारण जे कांही ते करितो ते पुत्रहि तसेच करितो. २० पिता पुत्रावर श्रीत करितो, आणि आपण जे कांही करितो ते सर्व त्याला दाखवितो; तुम्हांस आश्वये वाटावें म्हणून तो याहून मोठी कामे त्याला दाखवील. २१ जसा पिता भेलेल्यांस उठवून जीवंत करितो तसा पुत्रहि पाहिजे त्यास जीवंत करितो. २२ पिता कोणाचाहि न्याय करीत नाही, तर सर्व न्याय करण्याचे काम त्याने पुत्राकडे सोपून दिले आहे; २३ यासाठी कीं जसा पित्याचा सन्मान करितात तसा पुत्राचाहि सन्मान सर्वांनी करावा. जो पुत्राचा सन्मान करीत नाही तो, ज्याने मला पाठविले, त्या पित्याचा सन्मान करीत नाही. २४ मी तुम्हांस स्वचीत खचीत सांगतो, जो माझे वचन एकतो आणि ज्याने मला पाठविले त्याजवर विश्वास ठेवतो त्याला सर्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे; आणि त्यावर न्यायाचा प्रसंग येणार नाही, तो मरणांतून जीवनांत यार गेला आहे. २५ मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो, असा समय येत आहे, किंवडुना आतां आला आहे की, त्यांत मेळेले लोक देवाच्या पुत्राची वाणी एकील; व जे एकीली ते जीवंत होतील. २६ कारण पित्याच्या ठायी जसे स्वतःचे जीवन आहे तरे पुत्राच्या ठायीहि स्वतःचे जीवन असावे असे त्याने त्याला दिले; २७ आणि तो मनुष्याचा पुत्र आहे, यास्तव न्यायनिवाडा करण्याचा आधेकार त्याला दिला. २८ याविष्यी आश्वये करू नका; कारण असा समय येत आहे की, त्यांत कवरेतली सर्व

मनुष्ये त्याची वाणी एकील; २९ ज्यांनी सलग्ये केली ते जीवनाच्या पुनरस्थानासाठी, आणि ज्यांनी उपर्युक्ते केली ते न्यायाच्या पुनरस्थानासाठी बाहेर येतील.

येशूविषयीं वेष्यांत आलेली स्वतः

३० माझ्याने स्वतः: होऊन कांही करवत नाही, जसे जी एकील, तसा न्यायनिवाडा करितो; आणि नाही न्यायनिवाडा यथार्थ आहे; कारण मी आपली इच्छा नव्है तर ज्याने मला पाठविले त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावयाल पाहतो. ३१ मी आपलाविषयीं साक्ष देतो तर माझी साक्ष खरी नाही. ३२ मजविषयीं साक्ष देणारा दुसरा थाहे; आणि जी साक्ष तो मजविषयीं देतो ती खरी आहे हे मला ठारक आहे. ३३ तुम्ही योहानाकडे साक्षीसाठी पाठविले व त्याने कस्तुस्थितीविषयीं साक्ष दिली. ३४ मजविषयीं जी मनुष्याची साक्ष ती मला नको; तथापि तुम्हाला तारण प्राप्त झाले हे सांगितले. ३५ तो प्रदीप स्क्रिप्टा व प्रकाश देणारा दीप होता, आणि तुम्ही त्याच्या प्रकाशांत कांही वेळ आवंद करावयास मान्य झाला; ३६ परंतु मला जी साक्ष आहे ती योहानाच्या साक्षीपेक्षा मोठी आहे; कारण जी कायें सिद्धीस नेष्याचे पित्याने मजकडे सोपविले आहे, म्हणजे जी कायें मी करितों तीव मजविषयीं साक्ष देतात की पित्याने मला पाठविले आहे. ३७ आणखी ज्या पित्याने मला पाठविले त्यानेच मजविषयीं साक्ष दिली आहे. तुम्ही त्याची वाणी कधीहि एकीली नाही, व त्याचे स्वरूपहि पाहिले नाही. ३८ त्याचे वचन तुम्हांसम्ये तुम्ही राखिले नाही; कारण ज्याला त्याने पाठविले त्याचे तुम्ही खरे मानीत नाही. ३९ तुम्ही शाब्दलेख शोधून पाहतां; कारण त्यांत सार्वकालिक जीवन आपणांस प्राप्त होईल असे तुम्ही समजतां; तेच मजविषयीं साक्ष देणारे आहेत; ४० तरी जीवनप्राप्ति व्हावी म्हणून मजकडे येष्याची तुमची इच्छा नाही. ४१ मी मनुष्याच्या हातून मान करून घेत नाही. ४२ तरी तुमच्या ठायी देवावरवी श्रीति नाही हे तुम्हांसंवेदाने मला माहीत आहे; ४३ मी जो आपल्या पित्याच्या नामाने थाळे, त्या माझा स्वीकार तुम्ही करीत नाही; दुसरा कोणी स्वतःच्या नामाने थाळ

तर त्याचा स्वीकार कराल. ४४ जे तुम्ही एकेकांपासून मान घेता आणि एकव जो देव त्याकडला मान शिवविष्णवाची खटपट करीत नाही ते तुम्ही विश्वास कसा धराल ? ४५ मी शिवासमोर तुम्हावर दोष ठेवीन असें समजूनका; तुम्हावर दोष ठेवाऱ्या असा एक आहे, म्हणजे ज्या मोशावर तुम्ही आशा ठेविली आहे तो. ४६ तुम्ही मोशाचा विश्वास धरिल असता, तर माझा विश्वास धरिल असता; कारण मजविष्याची त्याने लिहिले; ४७ तुम्ही त्याच्या लेखांचा विश्वास धरीत नाही, तर माझ्या वचनांचा विश्वास कसा धराल ?

पांच हजारांना जेवूं धारणे

१ त्यानंतर येशू गालीलाच्या, म्हणजे तिविर्या
६ समुद्राच्या पलीकडे गेला; २ तेव्हां पुळक्ल लोकसमुद्राय

त्याच्यामागून चालला, कारण दुखणाइतांसंबंधाने जी चिन्हे तो करीत असे ती त्यांनी पाहिली होती. ३ येशू डोगरावर, जाऊन तेथे आपल्या शिव्यांसह बसला. ४ यहूच्यांचा बल्हांडण सण जबल आला होता, ५ तेव्हां येशूने दृष्टि वर करून व मोठा लोकसमुद्राय आपाणाकडे येत आहे असे पाहून फिलिप्पाला म्हटले, यांस खावयाला आपण भाकरी कोटून विकल आणाऱ्या ६, हे तर त्याने त्याची अरीक्षा पाहिल्याकरितां म्हटले; आपण काय कराणार हे त्याला डाळक होते. ७ फिलिप्पाने त्याला उत्तर दिले, यांच्यांतील एककाने थोडे थोडे घेतले तरी पत्रास रुप्यांच्या भाकरी पुरणार नाहीत. ८ त्याच्या शिव्यांतील एक जण, म्हणजे जिमोने पेशाचा भाऊ अंद्रिया, त्याला म्हणाला, ९ एथे एक मुलगा आहे, त्याच्याजबल जवाच्या पांच भाकरी व दोन मासळ्या आहेत, परंतु त्या दृश्यांपास कशा पुरणार ? १० येशू म्हणाला, लोकांस बसावा. त्या ठिकाणी पुळक्ल गवत होते; तेथे बसण्याचा पुरुषांची संख्या सुमारे पांच हजार होती. ११ येशूने त्या भाकरी घेतल्या; आणि ईशोपकारस्मरण केरयावर बसलेल्यांस वांटून दिल्या; तसेच त्या मासळ्यांतूनहि त्यांस पाहिजे तिलके दिले. १२ ते तृप्त आली आपल्या शिव्यांस सांगितले, कांही फुकट जाऊन नये म्हणून उरलेले तुकडे गोळा करा; १३ मग जेवणाच्यांस पुरें ज्ञात्यावर जवाच्या पांच भाकरीपैकी

उरलेले तुकडे त्यांनी गोळा केले; त्या तुकड्यांनी बारा टोपल्या भरल्या. १४ त्याने केलेले चिन्ह पाहून त्या मनुष्यांनी म्हटले, जगांत येणारा जो संदेश तो खरोखर हाच आहे.

येशूचा एकांतवास व त्याच्ये पाण्यावरून चालणे
१५ मग ते येऊन आपणास राजा करण्याकरितां धरू पाहत आहेत हैं ओलखून येशू, पुन: डॉगरावर एकटाच निधू गेला.

१६ संघाकाळ ज्ञात्यावर त्याचे शिष्य खाली समुद्राकडे गेले; १७ आणि मचव्यांत बसून समुद्राच्या पलीकडे कफर्णहूमास चालले; इतक्यांत अंधार पडला, तोवर येशू त्यांच्याजबल आला नव्हता; १८ आणि मोठा वारा सुदून समुद्र खवळून लागला होता. १९ मग सुमारे कोस सवा कोस वल्हवून गेल्यावर त्यांनी येशूला समुद्रावरून चालून मचव्याजबल येतांना पाहिले; आणि त्यांना भय वाटले; २० परंतु तो त्यांस म्हणाला, मी आहे, निंक नका. २१ यास्तव त्याला मचव्यावर घेण्याची त्यांस इच्छा झाली; इतक्यांत त्यांस जावयाचे होतें त्या ठिकाणी मचवा किनाच्यास पोहंवला.

लोक चिन्ह मागतात

२२ दुसऱ्या दिवशी जो लोकसमुद्राय समुद्राच्या पलीकडे उभा होता त्याने पाहिले कीं ज्या एका मचव्यांत त्याचे शिष्य बसले होते त्यावांचून तेथे दुसरा मचवा नव्हता, आणि येशू आपल्या शिव्यांबरोवर त्या मचव्यांत बसला नव्हता, तर त्याचे शिव्यांच मात्र निघून गेले होते; २३ (तरी जेथे प्रभूने ईशोपकारस्मरण केल्यावर त्यांनी भाक खाली त्या ठिकाणाजबल तिविर्यापासून दुसरे मचवे आले होते;) २४ तेथे येशू नाही व त्याचे शिव्याहि नाहीत असे लोकसमुद्रायाने पाहिले, तेव्हां ते मचव्यांत बसून येशूचा शोध करीत कफर्णहूमास आले. २५ तेव्हां तो त्यांस समुद्राच्या पलीकडे भेटल्यावर ते त्याला म्हणाले, गुरुजी, एथे कथीं आलां ? २६ येशूने त्यांस उत्तर दिले, मी तुम्हांस खचीत खचीत संगतो, तुम्ही चिन्हे पाहिलीं म्हणून नाही, तर भाकरी खाऊन तृप्त ज्ञालं म्हणून माझा शोध करितां. २७ नाशवांत अन्नासाठी श्रम करू नका, तर

सार्वकालिक जीवनासाठी टिकणारे जे अन्न मनुष्याचा पुत्र तुम्हांस देईल; त्यासाठी श्रम करा; कारण पिता जो देव याने त्याजवर विका भारिला आहे. २८ यावरून त्यांनी गाळा महटले, देवाची कामे आमच्या हातून व्हावी म्हणून आम्ही काय करावे? २९ येशूने त्यांस उत्तर दिले, देवाचे द्याम हेच आहे की ज्याला त्याने पाठविले त्याजवर तुम्हीं विश्वास ठेवावा? ३० यावरून त्यांनी त्याला महटले, आम्हीं पाहून आपाचावर विश्वास ठेवावा असे चिन्ह आणण देण्याते हस्तविती? आपण काय काम करितां? ३१ आमच्या पूर्वजांनी अरण्यात माझा खाली; असे लिहिले आहे की 'त्याने त्यांस स्वर्गातून भाकर खावयाला दिली.' ३२ यावरून येशूने त्यांस महटले, मी तुम्हांस स्वर्गातून येणारी भाकर देली असे नाही, माझा पिता तर स्वर्गातून येणारी खरी भाकर तुम्हांस देतो. ३३ कारण जी स्वर्गातून उतरते व त्याला जीवन देते ती देवाची भाकर होय. ३४ यास्तव त्याला म्हणाले, प्रभुजी, ही भाकर आम्हांस नित्य यावी. ३५ येशूने त्यांस महटले, जीवनाची भाकर मी आहें; जो मजकडे येतो त्याला भूक लागणार नाही. ३६ आणि जो त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याला कर्थीहि तहान लागणार नाही; तरुं तुम्हीं मला पाहिले असतांहि विश्वास ठेवीत नाही, असे मीं तुम्हांस सांगितले. ३७ पिता जे मला देतो ते सर्व मजकडे येईल; आणि जो मजकडे येतो त्याला मी गालविणार नाहीच. ३८ कारण मीं आपल्या इच्छेप्रमाणे नाहीं, तर ज्याने मला पाठविले त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावे हणून स्वर्गातून उतरलो आहें; ३९ आणि ज्याने मला पाठविले त्याची इच्छा हीच आहे की त्याने जे सर्व मला दिलेले आहे त्यांतून मी कांहीं हरवू नये, तर शेवटल्या दिवशीं मीं ते उठवावे. ४० माझ्या पित्याची इच्छा हीच आहे कीं जो कोणी पुत्राला पाहून त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याला सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावे; त्याला शेवटल्या दिवशीं मी उठवीन.

४१ मी स्वर्गातून उतरलेली भाकर आहें असे तो म्हणाला, म्हणून यहूदी त्याजविषयी कुरकूर कळू लागले. ४२ त्यांनी महटले, योसेफाचा पुत्र येशू, ज्याची आईबाबे

आपल्याला ठाऊक आहेत, तोच हा आहे ना? तर तो आता कसे म्हणतो कीं मी स्वर्गातून उतरलो आहें? ४३ येशूने त्यांस उत्तर दिले, तुम्ही आपसांत कुरकूर कळू नका. ४४ ज्याने मला पाठविले त्या पित्याने आकर्षित्यावांचून कोणाच्याने मजकडे येववत नाहीं; त्याला शेवटल्या दिवशीं मी उठवीन. ४५ संदेशांच्या ग्रंथात असे लिहिले आहे कीं 'ते सर्व देवाने शिकविले असे होतील.' जो कोणी पित्याचे ऐकून शिकला आहे तो मजकडे येतो. ४६ पित्याला कोणीं पाहिले आहे असे नाहीं; जो देवापासून आहे त्याने मात्र पित्याला पाहिले आहे. ४७ मी तुम्हांस खचीत संगतों, जो विश्वास धरितो त्याला सार्वकालिक जीवन आहे. ४८ मी जीवनाची भाकर आहें. ४९ तुमच्या पूर्वजांनी अरण्यात माझा खाली तरी ते मेले. ५० स्वर्गातून उतरणारी भाकर अशी आहे कीं ती कोणी खाली तर तो मरणार नाही. ५१ स्वर्गातून उतरलेली जीवंत भाकर मी आहें; या भाकरीतून जो कोणी खाईल तो सर्वकाल वांचेल; जी भाकर मी देवन ती जगाच्या जीवनासाठी माझा देह अशी आहे.

५२ यास्तव यहूदी आपसांमध्ये विंडवाद कळू लागून म्हणाले, हा आम्हांस अप्रला देह खावयाला कसा देईल? ५३ यावरून येशूने त्यांस महटले, मी तुम्हांस खचीत संगतों, तुम्हीं मनुष्याच्या पुत्राचा देह खाली नाहीं व त्याचे रक्त प्यालं नाहीं तर तुम्हांमध्ये जीवन नाहीं; ५४ जो माझा देह खातो व माझे रक्त पितो त्याला सार्वकालिक जीवन आहे; त्याला शेवटल्या दिवशीं मी उठवीन. ५५ कारण माझा देह क्षरें सोय आहे कीं माझे रक्त क्षरें पेय आहे. ५६ जो माझा देह खातो व माझे रक्त पितो तो 'मजमध्ये राहतो व मी त्याजमध्ये राहतो'. ५७ जसे जीवंत अशा पित्याने मला पाठविले आणि मी पित्यासुळे वांचतो, तसे जो मला खातो तोहि मजमुळे वांचेल. ५८ स्वर्गातून उतरलेली जी भाकर ती हीच आहे; पूर्वज खालूसवूल मेले, तसे हैं नाहीं; जो ही भाकर खातो ती सर्व-

काळ वाचेल. ५९ तो कर्मण्हमांत शिक्षण देत असतां त्यांने सभास्थानांत या गोडी सांगितल्या.

६० त्याच्या शिष्यापैकी पुष्कळ जणांनी हैं ऐकून महाराजांनी हैं वचन कठीण आहे, हैं कोणाच्यांने ऐकवेळ? ६१ आपले शिष्य याविषयी कुरकूर करीत आहेत हैं मनांत ओळखून येशू त्यांस महणाला, तुम्ही यासूळे अडखलत्ता काय? ६२ मनुष्याचा पुत्र पूर्वी जेथे होता तेथें जर तुम्ही त्याला चढताना पाहाल तर? ६३ जीवंत करणारा तो आत्माच आहे, देहापासून कांही लाभ होत नाही; मीं जीं वचने तुम्हांस सांगितली आहेत तीं आत्मा व जीवन आहेत; ६४ तरी तुम्हांपैकी असे किल्येक आहेत कीं ते विश्वास धरीत नाहीत. विश्वास न धरणारे कोण आणि आपणाला धरून देणारा कोण हैं येशूला पहिल्या-पासून ठाळक होते. ६५ मग तो महणाला, यासाठीच मीं तुम्हांस सांगितले आहे की माझ्या पित्यापासून कोणाहि मनुष्याला ही देणी मिळाल्या-वांचून त्याच्यांने मजकडे येवत नाही.

६६ यावरून त्याच्या शिष्यांतील पुष्कळ जण परत गेले, ते पुनः कठीं त्याजबोव्हर चालले नाहीत. ६७ यास्तव येशू बारा शिष्यांस महणाला, तुम्हांलाहि निघून जाण्याची इच्छा आहे काय? ६८ शिमोन पेत्रांने त्याला उत्तर दिले, प्रभुजी, आम्ही कोणाकडे जावें? सार्वकालिक जीवनार्थी वचने आपणाजवलब आहेत; ६९ आणि आपण देवाचे पवित्र पुत्र आहां, असा आम्हीं विश्वास धरिला आहे व ओळखलें आहे. ७० येशूने त्यांस उत्तर दिले कीं मीं तुम्हां बारा जणांस निवृद्ध घेतलं कीं नाही? तरी तुम्हांतील एक जण सैतान आहे. ७१ हैं तो शिमोन इस्कयोंत याचा पुत्र यहूदा याविषयी बोलला, कारण तो बारा शिष्यांतील एक असून त्याला धरून देणार होता.

येशू आणि त्याचे बंधु

१ यानंतर येशू गालीलांत फिरला; यहूदी
७ त्याला जिवे मारावयास पाहत होते, महारू त्याला
यहूदीयांत फिरावेसे वाटले नाही. २ यहूदांचा

सण महणजे मंडपांचा सण जबळ आला होता; ३ यास्तव त्याचे भाऊ त्याला महणाले, तू एशून निघून यहूदीयांत जा, महणजे जीं कामे तू करितोस तीं तुझा शिष्यांनीहि पाहावी. ४ जो कोणी प्रसिद्ध होऊं पाहतो तो गुप्तपणे कांहीं करीत नाही; तू ही कामे करितोस तर स्वतः जगला प्रगट हो. ५ त्याच्या भावांनीहि त्याजबर विश्वास ठेविला नव्हता. ६ त्यावरून येशू त्यांस महणाला, माझा समय अजून आला नाही, तुमचा समय तर सर्वदा सिद्ध आहे. ७ जगांने तुमचा द्रेष करावा असे होत नाही; तें माझा द्रेष करते, कारण त्याची कामे वाईट आहेत अशी मी त्याविषयी साक्ष देतो. ८ तुम्ही सणास वर जा, माझा समय अजून पूर्ण झाला नाही, महणून मी आतंच या सणास जात नाही. ९ असे त्यांस संगून तो गालीलांत राहिला.

१० त्याचे भाऊ सणास गेल्यानंतर तोहि प्रसिद्ध-पणे नाहीं, तर गुप्तपणे वर गेला. ११ यावरून तो कोठें आहे, असे महणत यहूदी त्याचा त्या सणांत शोध करू लागले. १२ लोकसमुदायांतहि त्याजविषयी कार कुजबूज चालू झाली; कोणी महणाले, तो चांगला मनुष्य आहे; कोणी महणाले, नाही, तो लोकांस फक्सवितो; १३ तरी यहूदांच्या भीतीमुळे त्याजविषयी कोणी उघडपणे बोलले नाही.

**आपण देवापासून आलों आहोत हैं येशू
यरुशालेमांत शिकवितो**

१४ मग सण अर्धी झाल्यावर येशू वर मंदिरांत जाऊन शिक्षण देऊ लागला. १५ यावरून यहूदी आश्रय करून महणाले, शिकल्याचांचून याला विद्या कीं आली? १६ येशूने त्यांस उत्तर दिले, माझी शिकवण माझी नाही, तर ज्यांने मला पाठविले त्याची आहे. १७ त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावयास कोणी मनांत आणित्यास द्या शिकवणीविषयीं त्याला समजेल कीं ही देवापासून आहे किंवा मी आपल्या मनांचे बोलतो. १८ जो आपल्या मनांचे बोलतो, तो स्वतःचेच गौरव पाहतो; परंतु आपणाला ज्यांने पाठविले त्याचे गौरव जो पाहतो तो

સુર આહે, વિદ્યારથ્યે કાંઈ અથવે નાહીં. ૧૧ મોશાને તુમ્હાંસ નિયમજાળ દિલે કે નાહીં? તરી તુમ્હાંતુલ કોણી નિયમજાળ પાલીત નાહીં. તુમ્હી મલા જિવેં મારાવયાસ કંઠ પાહતાં? ૨૦ લોકસમુદ્યાયાને ઉત્તર દિલે, તુલ ભૂત ઘણલે આહે; તુલ જિવેં મારાવયાસ કોણ પાહતો? ૨૧ યેશ્વરેં ત્યાંસ ઉત્તર દિલે, મી એક કૃત્ય કેલે, ત્યાસુલે તુમ્હી સર્વ આશર્ય કરિતાં. ૨૨ ચુંતા મોશાપાસુન નાહીં તર પર્વજાપાસુન આહે, રહ્ણનું નોશાને તી તુમ્હાસ લાઘુન દિલી, આણિ તુમ્હી શાખાથ દિવશી તી કરિતાં. ૨૩ મોશાચેં નિયમજાળ મોહું નયે રહ્ણનું મનુષ્યાંની ચુંતા શાખાથ દિવશી હોલે, તર મી શાખાથ દિવશી એકા મનુષ્યાલા સર્વાંગી બરેં કેલે યાસુલે તુમ્હી મજવર રાગાચતાં કાય? ૨૪ તોંડદેખલા ન્યાય કરું નકા તર યથાર્થ ન્યાય કરા.

૨૫ યાવરુન યશ્શાલેમકરાંતુલ કિલ્યેકાંની મહટલે, જ્યાલા જિવેં મારાવયાસ પાહતાત તો હાચ આહેના? ૨૬ પાછા, તો ઉઘડ બોલ્યો વ તે ત્યાલા કાંઈ મહણત નાહીંત. હા વિસ્તા આહે, અરેં અધિકાન્યાંની ખરોલર જાળિલે આહે કાય? ૨૭ તરી હા કોઢા આહે હેં આમ્હાંસ ઠાંક આહે; પણ વિસ્ત યેઝેલ તેન્હાં તો કોઢા આહે હેં કોણાસ કળણાર નાહીં. ૨૮ યાવરુન યેશ્વ મર્દિવાત શિક્ષણ દેત અસતાં મોદ્યાનેં મહણાલા, તુમ્હી મલા જાણતાં વ સ્ત્રી કોઢા આહેં યાચીહિ તુમ્હાંલ જાણિવ આહે. તરી મી આપણ હોળન આલોં નાહીં; જ્યાનેં મલા પાઠવિલેં તો ખરા આહે, ત્યાલા તુમ્હી ઓળ્યીત નાહીં. ૨૯ મી તર ત્યાલા ઓવ્યાતોં; કારણ મી ત્યાજપાસુન આહેં વ ત્યાનેં મલા પાઠવિલેં આહે. ૩૦ યાવરુન ત્યાંની ત્યાલા ધરાવનાસ પાહિલેં; તરી કોણી ત્યાજવર હાત ટાકિલા નાહીં, કારણ ત્યાચી વેલ તોવર આલી નન્હતી. ૩૧ તેન્હાં લોકસમુદ્યાયાંતીલ બહુત જણાંની ત્યાજવર વિશ્વાસ ટેવિલા વ મહટલે, વિસ્ત યેર્દેલ તેન્હાં તો યાનેં કેલેલ્યા ચિન્હાંપેક્ષાં અધિક ચિન્હાં કરીલ કાય? ૩૨ લોકસમુદ્ય ત્યાજવિષયી અચી કુજવૂજ કરીત આહેત હેં પરસ્યાંની એકલે; આણિ મુલ્ય યાજક વ પરસ્યી ગંની ત્યાલા ધરાવયાસ કામદાર પાઠવિલે. ૩૩ યાવરુન

તેણુંં ત્યાસ હટટલે, મી આણલી સોડા વેલ તુમ્હાંબરેબર આહેં, ભગ જ્યાનેં મલા પાઠવિલેં ત્યાજજડે મી નિષ્ઠાન જાઇન. ૩૪ તુમ્હી માઝા શોધ કરાલ તરી મી તુમ્હાંસ સાંપદ્યાં નાહીં; આણિ જેથે મી અસેન ત્યેથે તુમ્હચ્યાને યેવણાર નાહીં. ૩૫ યાસુલે યથું આપસાંત મહણાલે, હા અસા કોઠે જાણાર કે તો આમ્હાંસ સાંપદ્યાં નાહીં? તો હેલેણી લોકાંત પાંગલેલ્યાંકડે જાણાર આણિ હેલેપ્યાંસ શિક્ષિવિણાર કાય? ૩૬ તુમ્હી માઝા શોધ કરાલ તરી મી તુમ્હાંસ સાંપદ્યાં નાહીં, આણિ જેથે મી અસેન તેથે તુમ્હચ્યાને યેવણાર નાહીં, હેં જે વિધાન ત્યાનેં કેલેં તેં કાય આહે?

જીવંત પાણી

૩૭ મગ સણાચ્યા શેવટલ્યા મહણાલે મોદ્યા દિવશી યેશ્વ ઉભા રાહુન મોદ્યાનેં મહણાલા, કોણી તાન્હેલ અસુલા તર ત્યાનેં મજકડે યેઊન પ્યારેં. ૩૮ જો મજવર વિશ્વાસ ટેવિલે ત્યાચ્યાંતુલ, શાખાંત સાંગિતલ્યાપ્રમાણે, જીવંત પાણ્યાચ્યા નદ્યા વાહતીલ. ૩૯ જ્યાંની ત્યાજવર વિશ્વાસ ટેવિલા ત્યાંસ આલ્મા મિલ્યાણ હોતા, ત્યાવિષ્યી ત્યાનેં હેં મહટલે; તોંપર્યત આલ્યાંને દાન ઝાલેં નન્હતેં; કારણ યેશૂચા તોંપર્યત મહિમા ઝાલા નન્હતા. ૪૦ યાસ્તવ લોકસમુદ્યાયાંતીલ કિલ્યેકાંની હે શલ્દ એક્યુન મહટલે, હા ખરોલર તો સંદેશા આહે. ૪૧ કિલ્યેકાંની મહટલે, હા વિસ્ત આહે; કાહીનીં મહટલે, વિસ્ત ગાલીલાંતુલ યેતો કાય? ૪૨ વિસ્ત 'દાવિદાચ્યા વંશાચ' વ જ્યા 'બેથલહેમાં' દાવીદ હોતા, ત્યા ગાંવચા અસા 'યેણાર' અરેં ધર્મશાસ્ત્રાંત સાંગિતલે નાહીં કાય? ૪૩ યાવરુન ત્યાજવિષયી લોકસમુદ્યાયાંત ફૂટ પડલી. ૪૪ ત્યાંતીલ કિલ્યેક જણ ત્યાલા ધરાવયાસ પાહત હોરેં; તરી કોણી ત્યાજવર હાત ટાકિલા નાહીં.

૪૫ યાસ્તવ મુલ્ય યાજક વ પરસ્યી યાંજકડે કામદાર આલે; ત્યાંસ તે મહણાલે, તુમ્હીં ત્યાલા કાં આપિલે નાહીં? ૪૬ કામદારાંની ઉત્તર દિલે, કોણી મનુષ્ય ત્યાચ્યાસારિલા કાંભી બોલલા નાહીં. ૪૭ ત્યાવરુન પરસ્યાંની ત્યાસ મહટલે, તુમ્હીંહિ ફસલો આહાં કાય? ૪૮ અધિકાન્યાંપૈકી કિંચા પરસ્યાંપૈકી કોણી તરી ત્યાજવર વિશ્વાસ ટેવિલા આહે કાય? ૪૯ જો હા લોકસમુદ્ય નિયમજાળ જાણત નાહીં

तो शापित आहे. ५० त्याजकडे पूर्वी आलेला निकटवेत्तम् त्याच्यावैकी एक होता, तो त्यांस महणाला : ५१ कोणाचे ऐकून घेतल्यावाचून व तो काय करितो ह्याची माहिती करून घेतल्यावाचून आपले नियमशास्त्र त्याचा च्याय करिते काय? ५२ त्यांनी त्याला उत्तर दिले, तुंहे गालीलांतला आहेस काय? शोध करून पाहा की गालीलांत कोणी संदेशा उत्पन्न होत नाही.

[५३ मग ते सर्व आपापल्या खरी निघून गेले;

व्यभिचारी खी

१ येशू जैनूच्या डोंगराकडे गेला. २ नंतर
८ मोळ्या सकाळी तो पुनः मंदिरांत आला तेव्हां सर्व

लोक त्याजकडे आहे; आणि तो बसून त्यांस थिकवून अगला. ३ त्या वेळी शाळी व पूर्णी यांनी व्यभिचार करीत असलोना धरिलेल्या एका झीलज त्याजकडे आणिले; व तिला मर्यां उमे करून त्याला मट्टले, ४ गुरुजी, हा खीला ती व्यभिचार करीत असलोना धरण्यात आले आहे. ५ मोशाने नियमशास्त्रांत अंमुहांस अशी आळा दिली आहे की अशांस दगडमार करावा; तर आपण तिजविषयी काय सांगतो? ६ त्याजवर शोष ठेवावयाला आपणांस कांही नियमित मिळवून्ही महणाले त्याची परीक्षा पाहाऱ्याकरितां त्यांनी हे मट्टले. येशू तर खाली ओणवून खोटाने भूमीवर लिहू लागला; ७ आणि ते त्याचा एक-सारखे विचारात असतां तो उडून त्यांस महणाला, तुम्हांमध्ये जो निष्पाप असेल त्यांने प्रथम तिजवर दगड टाकावा. ८ मग तो पुनः खालीं ओणवून भूमीवर लिहू लागला. ९ हे ऐकून वडिलांपासून आरंभ करून शेवटल्या इसमापर्यंत एकमागून एक असे ते सर्व निघून गेले, येशू एकटा राहिला आणि तेथेच ती बीची मर्यां उभी होती. १० नंतर येशू उठला व (खीचिवाय तेथेच कोणी नाही असे पाहून) तिला महणाला, वाई, तुला दोष देणारे ते कोठे आहेत? तुला कोणी दंड घरविला नाही काय? ११ ती महणाली, प्रभुजी, कोणी नाही. तेव्हां येशू तिला महणाला, मीहि तुला दंड घरवित नाही; जा; यापुढे पाप कहू नको.]

जगताचा प्रकाश

१२ पुढे येशूने पुनः त्याजवरोवर बोलणे आरंभून

म्हटले, मी जगाचा प्रकाश आहे; जो मला अनुसरतो तो अंधारांत चालणारा नाही, तर त्याच्याजबळ जीवनाचा प्रकाश राहील. १३ यावरून परक्षी त्याला महणाले, तुम्ही स्वतंत्रिषयी साक्ष देता; तुमची साक्ष खरी नाही. १४ येशूने त्यांस उत्तर दिले, मी स्वतंत्रिषयी साक्ष देतो, तरी माझी साक्ष खरी आहे; कारण मी कोठून आलों व कोठें जातो हे मला ठाऊक आहे; मी कोठून येतो व कोठें जातो हे तुम्हांस ठाऊक नाही. १५ तुम्ही देहबुद्धीने न्याय करितां; मी कोणाचा न्याय करीत नाही, १६ आणि जर मी कोणाचा न्याय केला तर माझा न्याय खरा आहे; कारण मी एकटा नाही, तर मी व ज्याने मला पाठविले तो, असे आहो. १७ तुमच्या नियमशास्त्रांत असे लिहिले आहे की दोन मुख्यांची साक्ष खरी आहे. १८ मी स्वतः-विषयी साक्ष देणारा आहे, आणि ज्या पित्याने मला पाठविले तोहि मजविषयी साक्ष देतो. १९ यावरून ते त्याला महणाले, तुमचा पिता कोठे आहे? येशूने उत्तर दिले, तुम्ही मला व माझ्या पित्यालाहि ओळखीत नाही; तुम्ही मला ओळखिले असते तर माझ्या पित्यालाहि ओळखिले असते. २० तो मंदिरात विकीर्त असतां ही वचने जामदारखान्यांत बोल्ला; तरी कोणी त्याला धरिले नाही, कारण त्याचा वेळ तोपर्यंत आली नव्हती.

ओढवणाऱ्या संकटाविषयी इश्वरे

२१ यानंतर तो पुनः त्यांस महणाला, मी निघू जातो, तुम्ही माझा शोष कराल आणि आपल्या पापांत मराल; जेथे भी जातो तेथे तुम्हांला येता येत नाही. २२ यावर यहूदी महणाले, जेथे मी जातो तेथे तुम्हांला येता येत नाही असे हा महणतो, यावरून हा स्वतःला जिवे मास्त तर घेणार नाही? २३ त्यांने त्यांस मट्टले, तुम्ही खालचे आहो, मी वरचा आहे, तुम्ही या जगाचे आहां, मी या जगाचा नाही; २४ यामुळे मी तुम्हांस संगितलें की तुम्ही आपल्या पापांत मराल; कारण मी तो आहें असा विश्वास तुम्ही न धरिल्यास तुम्ही आपल्या पापांत मराल. २५ यावरून त्यांनी त्याला महणाले, तुं कोण आहेस? येशूने त्यांस मट्टले, जे पहिल्यापासून तुम्हांस सांगत आलों देंव. २६ तुम्हाविषयी मला पुक्कल बोलवयाच्ये

आहे व न्यायनिवाडा करावयाचा आहे; परंतु ज्यानें मला पढविले तो खरा आहे आणि ज्या गोष्टी भी त्याजपासून एकत्र्या त्या भी जगास सांगतो. २७ तो आपल्यावरोबर पित्याविषयी बोलत आहे, हे त्यांस समजले नाही. २८ यास्तव येशूने त्यांस म्हटले, जेव्हां तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राला उच कराल तेव्हां तुम्हांला समजेल की मी तो आहें, आणि मी आपण होऊन कोही करीत नाही, तर पित्याने मला शिकविल्याप्रमाणे मी या गोष्टी बोलतो. २९ ज्याने मला पाठविले तो माझ्यावरोबर आहे; त्यांने मला एकटे सोडिले नाही; कारण जे त्याला आवडते तें मी सर्वदा करितो. ३० तो या गोष्टी बोलत असतां पुक्ळक्षा लोकांनी त्याजवर विश्वास ठेविला.

यहूद्यांवरोबर झालेला वादविवाद

३१ ज्या यहूद्यांनी त्यांवे सर्वे मानिले त्यांस येशूने म्हटले, तुम्ही माझ्या वचनात राहिलां तर खरोखर माझे शिष्य आहां; ३२ तुम्हांस सत्य समजेल, व सत्य तुम्हांस स्वतंत्र करील. ३३ त्यांनी त्याला म्हटले, आम्ही अब्राहा-माचे वंशज आहो, व कधीहि कोणाच्या दास्यांत नव्हतो; तर तुम्ही स्वतंत्र व्हाल असें तुम्ही करूऱ्ये म्हणतो? ३४ येशूने त्यांस उत्तर दिले, मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो, जो कोणी पाप करितो तो पापाचा दास आहे. ३५ दास घरांत सदासर्वदा राहत नाही, पुत्र सदासर्वदा राहतो. ३६ यास्तव जर पुत्र तुम्हांस स्वतंत्र करील तर तुम्ही खरेखरे स्वतंत्र व्हाल. ३७ तुम्ही अब्राहामाचे वंशज आहां हे मला ठाऊक आहे तरी तुम्हांमध्ये माझ्या वचनाची प्रगत होत नाही, म्हणून तुम्ही मला जिवे मारवयास पाहता. ३८ मी पित्याजवळ जे पाहिले तें बोलतो, तरेच तुम्ही आपल्या पित्यापासून जे ऐकले तें करितां. ३९ त्यांनी त्याला उत्तर दिले, आमचा पिता अब्राहाम आहे. येशूने त्यांस म्हटले, तुम्ही अब्राहामाची मुले असतां तर तुम्ही अब्राहामाची कृत्ये केली असती; ४० परंतु ज्याने देवापासून ऐकलेले सत्य तुम्हांस संमितले त्या मनुष्याला, म्हणजे मला, तुम्ही आतां जिवे मारवयास पाहतां; अब्राहामाने असे केले नाही. ४१ तुम्ही आपल्या पित्याची कृत्ये करितां, ते त्याला म्हणाले, आम्ही

व्यभिचारापासून जन्मले नाही. आम्हांची ऐकच प्रियता, म्हणजे देव आहे. ४२ येशूने त्यांस म्हटले, देव जर तुमचा पिता असता तर तुम्ही मजवार प्रीती केली असती; कारण मी देवापासून निघालों व आलों आहे, मी आपण होऊन आलों नाही, तर त्यांने मला पाठविले. ४३ तुम्ही माझें बोलें कां समजत नाही? याचे कारण असे की तुमन्याने माझें बचन ऐकवत नाही. ४४ तुम्ही आपला वाप-सैतान यापासून झाली आही, आणि आपल्या बापाच्या वासनांप्रमाणे करावयास पाहतां. तो प्रारंभापासून मनुष्याचातक आहे आणि तो सत्यांत टिकला नाही, कारण त्याजमध्ये सत्य नाही. तो खोटे बोलतो तें स्वतः होऊनच बोलतो; कारण तो लबाड व लबाडाचा वाप आहे. ४५ मी तर तुम्हांस सत्य सांगतो म्हणून तुम्ही माझा विश्वास धरीत नाही. ४६ तुम्हांतील कोण मजवार पाप लागू करील? मी सत्य सांगत असतां तुम्ही माझा विश्वास कां धरीत नाही? ४७ जो देवाकडला आहे तो देवाच्या गोष्टी ऐकतो; तुम्ही देवाकडले नाही म्हणून तुम्ही ऐकत नाही. ४८ यहूद्यांनी त्याला उत्तर दिले, तू शोमरोनी आहेस व तुला भूत लागले आहे, हे आम्ही खरै म्हणतो की नाही? ४९ येशूने उत्तर दिले, मला भूत लागले नाही; तर मी आपल्या पित्याचा सन्मान करितो; आणि तुम्ही माझा अभ्यास करितां. ५० मी स्वतःचे गौरव पाहत नाही; ते पाहणारा व न्यायनिवाडा करणारा एक जण आहे. ५१ मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो, जर कोणी माझें बचन पाळील तर तो कधीहि मरण पाहणार नाही. ५२ यहूदी त्याला म्हणाले, तुला भूत लागले आहे हे आतां आम्हांस कळले. अब्राहाम व संदेशेहि मेले; आणि तू म्हणतोस, जर कोणी माझें बचन पाळील तर त्याला मरणाचा अनुभव कधीहि येणार नाही. ५३ आमचा वाप अब्राहाम गेला त्यापेक्षा तू मोठ आहेस काय? संदेशेहि मेले; तू आपणाला कोण म्हणवितोस? ५४ येशूने उत्तर दिले, मी स्वतः आपले गौरव केले तर तें कांही माझे गौरव नाही; माझे गौरव करणारा माझा पिता आहे; तो आमचा देव आहे असें तुम्ही त्याला म्हणतां, ५५ तरी तुम्ही त्याला ओळखले नाही; मी त्याला ओळखती; आणि मी त्याला औळखती नाही असे जर म्हणेन

तर तुमच्यासारखा लकड होईन; मी त्याला ओळखितो व त्याचें वचन पालिलो. ५६ तुमचा बाप अब्राहाम माझा दिवस पाहण्याच्या उलंगठेने उडासित त्याला व तो पाहून त्याला हर्ष आला. ५७ यावरून यहूदी त्याला म्हणाले, तुम्हा अजून प्रभास वर्षे प्राली नाहीत आणि तं अब्राहामधूम पाहिले काय? ५८ येशूने त्यांस मटले, मी तुम्हास खवीत खचीत सांगतो, अब्राहाम आला त्यापूर्वी मी आहे. ५९ यावरून त्यांनी त्याजवर फेकप्याकरितो दगड उचालिले; परंतु येशू [त्यांच्यामधून जाऊन], मंदिरांतून गुस्तपणे निघून गेला.

अन्नमांश्वाला डोळे देणे

१ तो तिक्कून जात असतां त्याने एक ९ जन्मांध मनुष्यास पाहिले. २ तेव्हां त्याच्या किंवारीनी

त्याला विचारले, गुरुजी, त्यांने अंधके जन्मावें असे पाप कोणी केले: यांने किंवा याच्या आईबापांनी? ३ येशूने उत्तर दिले, यांने किंवा याच्या आईबापांनी पाप केले असे नाही, तर याच्या ठारी देवाची काऱ्ये प्रस्तव्याची म्हणून हा असा जन्मला. ४ मरम यांने पाठविले त्याची काऱ्ये दिवस आहे तोंपर्यंत आपल्याला केली पाहिजेत; रात्र येणार आहे, तिच्यात क्षेत्रफालांनी कर्ये करवणार नाही. ५ मी जगात आहे तोंवर मी याच्या प्रकाश आहे. ६ असे बोकून तो भूमीवर युक्त, थुक्याने त्यांने विश्वल केला; तो विश्वल त्याच्या डोळ्यांस लाविला; ७ आणि त्याला मटले, जा; शिलोह (मटणे पाठविलेला) तल्यात धू, मग त्यांने जाऊन भुतत्यावर तो डोळ्यस होऊन आला. ८ यावरून जोजारी व ज्यांनी त्याला भिकारी असे पूर्वी पाहिले होते वे म्हणाले, बसून भीक माणणारा तो हाच नाही काय? ९ किंत्येक म्हणाले, तोच हा आहे; दुसरे म्हणाले, नाही, यासारिल्या आहे; तो म्हणाल्य, मी तोच आहे. १० यावरून त्यांनी त्याला मटले, तुम्हे डोळे कसे उघडले? ११ त्यांने उत्तर दिले, येशू नोकाच्या मनुष्याने विश्वल कल्प माझा डोळ्यांस लाविला, आणि मला सांगितले, शिलोहवर जाऊन धू; मी जाऊन भुतके आणि मला होई आली. १२ तेव्हां त्यांनी त्याला मटले, तो कोठे आहे? तो म्हणाल्य, मरम ठारक नाही.

१३ मग जो पूर्वी अंधव्य होता त्याला त्यांनी परश्याकडे नेले. १४ या दिवशी येशूने विश्वल कल्प त्याचे डोळे उघडिले, तो दिवस शब्दाथ होता. १५ यास्तव परश्यांनीहि त्याला पुनः किंवारिले, तुला दृष्टि कशी आली? तो त्यांस म्हणाला, त्यांने माझ्या डोळ्यांस विश्वल लाविला, तो मी भुतजन टाकित्यावर मला दिदूऱ लागले. १६ यावरून परश्यांतील किंत्येक म्हणाले, तो मनुष्य देवापासून नाही, कारण तो शब्दाथ पावीत नाही; दुसरे म्हणाले, पाणी माणसाच्यावें अशी चिन्हांने कशी करवतील? अशी त्यांच्यामध्ये छट पडली. १७ यास्तव पुनः ते त्या अंधव्याला म्हणाले, त्यांने तुम्हे डोळे उघडिले तर त्याजिविषयी दूऱ काय म्हणतोस? त्यांने मटले, तो संदेशा आहे. १८ यहूद्यांनी दृष्टि प्राप्त आलेल्या त्या इसमाच्या आईबापांस बोलावून विचारपूस करीवीर्यंत तो अंधका असून आतां डोळ्यस आला आहे, हें खरे मानिले नाही. १९ त्यांनी त्यांस विचारिले, जो तुमचा पुत्र अंधव्या जन्मला म्हणून म्हणतां तो हाच काय? तर त्याला आतां कसें दिसते? २० त्याच्या आईबापांनी उत्तर दिले, हा आमचा पुत्र आहे व अंधका जन्मला हे आम्हांस ठारक आहे; २१ तरी त्याला आतां कसें दिसते हे आम्हांस ठारक नाही; किंवा त्याचे डोळे कोणी उघडिले हेहि आम्हांस ठारक नाही; त्याला विचारा; तो वयांत आलेला आहे; तो स्वतःविषयीं सांगेल. २२ त्याच्या आईबापांस यहूद्यांचे भय होते म्हणून त्यांनी असे मटले; कारण हा स्लिस्ट आहे असे कोणी पत्करल्यास त्याला सभावाहिष्कृत करावें असा यहूद्यांनी यांगोदरच एकोपा केला होता. २३ यामुळे त्याच्या आईबापांनी मटले; तो वयांत आलेला आहे त्याला विचारा. २४ मग जो मनुष्य पूर्वी अंधव्य होता त्याला त्यांनी दुसऱ्यांने बोलावून मटले, देवाचे गौरव कर; तो मनुष्य पाणी आहे हें आम्हांस ठारक आहे; २५ यावरून त्यांने उत्तर दिले, तो पाणी आहे किंवा नाही हें मला ठारक नाही, पण मला एक ठारक आहे की मी पूर्वी अंधव्य होतो व आतां मला दिसते. २६ शावर त्यांनी त्याला मटले, त्यांने तुला काय केले? त्यांने तुम्हे डोळे कसे उघडिले? २७ त्यांने त्यांस

उत्तर दिलें, आतांच मीं तुम्हांस सांगितले तरी तुम्ही ऐकले नाहीं; पुढील ऐकावयाची इच्छा कां करितां? तुम्हीहि त्याचे विष्णु होऊं पाहतां काय? २८ तेव्हां त्यांनी त्याची निर्भर्तुंवा कळव मट्ठले, तं त्याचा विष्णु आहेस; आप्ही मोशाचे विष्णु आहो. २९ देव मोशावरोबर बोलला आहे हे आम्हांस ठाळक आहे; हा कोठला आहे हे ठाळक नाही. ३० त्या मनुष्यांने त्यांस उत्तर दिलें; हेच सोठे आवर्य आहे की तो कोठला आहे हे तुम्हांस ठाळक नाही; पण त्यांने तर माझे डोळे उघडिले. ३१ आपल्याला ठाळक आहे की देव पापिष्ठ लोकांचे ऐकत नाही; तर जो कोणी देवभक्त असून त्याच्या इच्छेप्रमाणे वर्ततो त्याचें तो ऐकलो. ३२ जन्मांचे डोळे कोणी उघडिले, असे युग्माच्या आरंभापासून कधी ऐक्यांत आले नव्हतें. ३३ हा देवापासून नसता तर त्याच्यांने कांहीं करवले नसते. ३४ त्यांनी त्याला मट्ठले, तं थगदीं पापांत जन्मलास, आणि आम्हांस विकवितोस काय? मग त्यांनी त्याला बाहेर घालविले.

३५ त्यांनी त्याला बाहेर घालविले हे येशूने ऐकले; आणि तो आढळत्यावर त्याला मट्ठले, तं देवाच्या पुत्रावर विश्वास ठेवितोस काय? ३६ त्यांने उत्तर दिले, प्रभुजी, मीं त्याजवर विश्वास ठेवावा असा तो कोण आहे? ३७ येशूने त्याला मट्ठले, तं त्याला पाहिले आहे हे तुजव्हावर आता बोलत आहे तोच तो आहे. ३८ तो महणाला, प्रभुजी, मी विश्वास ठेवितो; आणि त्यांने त्याला नमन केले. ३९ तेव्हां येशू महणाला, मीं न्यायिनिवाच्यासाठीं या जगांत आलों, यासाठी की ज्यांस दिसत नाही त्यांस दिसावें; आणि ज्यांस दिसतें त्यांनी अंधके व्हावें. ४० परश्यांतील जे त्याच्याजवळ होते त्यांनी हें ऐकून त्याला मट्ठर्ले, आप्हीहि अंधके आहों काय? ४१ येशू त्यांस महणाला, तुम्ही अंधके असतां तर तुम्हांला पाप नसते; परंतु आम्हांस दिसतें असे तुम्ही आता महणतां, महणून तुमचे पाप तसेच राहतें.

उत्तम मेंढपाळ

१ मीं तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो, जो १० मेंढवाच्यांत दारानें आंत न जातां दुसरीकळून चळून जातो तो चोर व लुटाऱ्य आहे. २ जो दारानें आंत जातो तो मेंढरांचा राखणारा आहे; ३ त्याला द्वारापाळ दार

उघडितो; मेंढरे त्याची वाणी ऐकतात; तो आपल्या मेंढरांस यज्ञाच्या त्याच्या नांवांने हात कारितो व त्यांस बाहेर नेतो. ४ आपली सर्व मेंढरे बाहेर काढित्यावह तो त्यांच्यापुढे चालतो, व मेंढरे त्याच्यामार्गे चालतात; कारण ती त्याची वाणी ओळखतात. ५ तीं परक्याच्या मार्गे जाणार नाहीत, तर त्याजपासून पक्टील; कारण तीं परक्यांची वाणी ओळखती नाहीत. ६ हा दृष्टांत येशूने त्यांस संगितास; तरी ज्या गोष्टी तो त्याजवरोबर बोलला त्या काय आहेत हे ते समजले नाहीत.

७ यास्तव येशू त्यांस पुन: महणाला, मीं तुम्हांस खचीत खचीत सांगतों कीं मीं मेंढरांचे दार आहे. ८ जे माझ्या-पूर्वी आले ते सर्व चोर व लुटाऱ्य आहेत; त्यांचे मेंढरांनी ऐकले नाही. ९ मीं दार आहे; माझ्याद्वारे कोणी आंत जाईल तर त्याला तारणप्राप्ति होईल; तो आंत येईल व बाहेर जाईल आणि त्याला खावयास मिळेल. १० चोर येतो तो केवळ चोरी, घात व नाश करावा या हेतूने येतो; मी आलों आहे तो त्यांना जीवनप्राप्ति व्हावी व ती विपुलपणे व्हावी महणून आलों आहे. ११ मीं उत्तम मेंढपाळ आहे; उत्तम मेंढपाळ मेंढरांकरितां आपला जीव देतो. १२ जो मेंढपाळ नव्हे व त्यांची स्वतःची मेंढरे नव्हत असा मोलकरी, लंडगा येतां पाहून मेंढेरे सोडून घूळून जातो; भागी लंडगा त्यावर शळप घालून त्यांची दाणादाण करितो; १३ मोलकरी पूळून जातो, कारण तो मोलकरीच आहे, त्याला मेंढरांची काळजी नाही. १४, १५ मीं उत्तम मेंढपाळ आहे; जसा पिता मला व मी पित्याला ओळखतों तसें जे माझे आहेत त्यांस मी ओळखतों, व जे माझे आहेत ते मला ओळखतात; आणि मेंढरांसाठीं मी आपला जीव देतो. १६ या मेंढवाच्यांतलीं नव्हत अशीं माझीं तुसरीं मेंढरे आहेत, तीहि मला आणिली पाहिजेत; तीं माझी वाणी ऐकतील; मग एक कळप, एक मेंढपाळ, असे द्योईल. १७ मीं आपला जीव परत घेण्याकरितां देतों, महणून पिता मजवर श्रीति करितो. १८ तो कोणी भजपासून घेत नाही, तर मी होऊनमच तो देतों. मला तो देण्याचा अधिकार आहे व तो परत घेण्याचाही अधिकार आहे. हीं जाहा मला

आपत्या पित्यापासून प्राप्त शक्ती आहे.

- १९ या शब्दावस्थ महूद्यांत पुनः फूट पडली.
 २० त्यांच्यांतील पुष्कळ जण म्हणाले, त्याला भूत लगले आहे व तो वेडा आहे; त्याचे तुम्ही काे ऐकतां ? २१ दुसरे म्हणाले, हीं वचने भूतप्रस्तावीं नव्हत, भूताला अंशव्याचे ढोके उघडतां येतात काय ?

पुनःस्थापनाच्या सणाच्या वेळी येशू

- २२ यशस्विमांत पुनःस्थापनाचा सण असून हिवाच्या होता; २३ आणि येशू मंदिरामध्ये शल्मोनाच्या देवडीत फिरत होता. २४ तेव्हांने यहूद्यांनी त्याला गराडा घालून म्हटले, तू कोठवर आमचा जीव संशयांत ठेवतोस ? तू किसत असलास तर आम्हांस उघड सांग. २५ येशूने त्यांस उत्तर दिले, मी तुम्हास सांगितले तरी तुम्ही विश्वास धरीत नाही; जीं कृत्ये मी आपल्या पित्याच्या नामाने करितो ती मजबिषीं साक्ष देतात. २६ तुम्ही विश्वेस धरीत नाही; कारण तुम्ही माझ्या मैदरांतले नाही. २७ माझी मैदरे माझी वाणी ऐकतात; मी त्यांस ओळखतो व ती माझ्यांनांने येतात; २८ मी त्यांस सर्वकालिक जीवन देतो; त्यांचा कर्तीहि नाश होणार नाही, आणि कोणी त्यांस माझ्या हातांतून हिसकून घेणार नाही. २९ ज्याने ती मर्या दिली तो माझा पिता सर्वद्वृन्मोठा आहे; आणि पित्याच्या हातांतून त्यांस कोणाच्याने हिसकून घेवत नाही. ३० मी आणि पिता एक आहो.

यहूद्यांनी दाखविलेले शास्त्रात्म

- ३१ तेव्हांने यहूद्यांनी त्याला दगडमार करावयास पुनः दगड उचलिले. ३२ येशूने त्यांस म्हटले, मी पित्याचीं पुष्कळझीं चांगलीं कृत्ये तुम्हास दाखविली आहेत; त्यांतून कोणत्या कृत्यासुलें तुम्ही मला दगडमार करीतां ? ३३ यहूद्यांनी त्याला उत्तर दिले, चांगत्या कृत्यासाठी आही तुला दगडमार करीत नाही, तर दुर्भाषणासाठी; तू मानव असून स्वतःला देव म्हणवितोस यासाठी. ३४ येशूने त्यांस म्हटले,

‘तुम्ही देव आहा असे मी म्हणालो’ हें तुमच्या शाळांत लिहिले नाही काय ? ३५ ज्यांस देवाचे वचन प्राप्त झाले त्यांस त्यांने देव म्हटले (आणि शाळलेखाचा भंग होत नाही); ३६ तर ज्याला पित्यांने पवित्र कार्यास्तव नेमून जगांत पाठविले त्या मला, मी देवाचा पुत्र आहे असे म्हटल्यावस्था, तू दुर्भाषण करीतोस असे तुम्ही म्हणतां काय ? ३७ मी आपल्या पित्याचीं कृत्ये करीत नसल्यास माझा विश्वास धर्स नका; ३८ परंतु जर मी करितो तर, माझा विश्वास न धरिला तरी त्या कृत्यांवर विश्वास ठेवा; यासाठीं की मजमार्यां पिता आहे व पित्यामध्ये मी आहें हें तुम्ही ओळखून समजून ध्यावे. ३९ ते त्याला पुनः धरावयास पाहू लागले; परंतु तो त्यांच्या हातून निघून गेला.

४० तो पुनः यादेनेच्या पलीकडे, योहान पहित्याने बासिस्ता करीत असे त्या ठिकाणी, गेला व तेथे राहिला. ४१ तेव्हां त्याजकरे पुष्कळ लोक आले; ते म्हणाले, योहानाने कांही चिन्ह केले नाही खरें; तरी योहानाने याजविषीं जे कांही सांगितले ते सर्व खरें आहे. ४२ तेथे पुष्कळ लोकांनी त्याजवर विश्वास ठेविला.

मृत लाजराला जीवांत करणे

- १ मरीया व तिची बहीण मार्था यांच्या २९ वेळानी गांवातला लाजर नामे एक मनुष्य आजारी होता. २ यजा मरीयेने प्रभूला सुंगंधी तेल लाविले व त्याचे चरण आपल्या केसांनी पुसले तिचा, हा आजारी पडलेला लाजर, भाऊ होता. ३ यास्तव त्या बहीणींनी त्याकडे संगून पाठविले, प्रभुजी, यजाच्यावर आपले प्रेम आहे तो आजारी आहे. ४ तें ऐकून येशू म्हणाला, हा आजार मरणासाठी नव्हे, तर देवाच्या गौरवार्थ, म्हणजे याच्यायोगे देवाच्या पुत्राचे गौरव व्हावे यासाठी आहे. ५ मार्था, तिची बहीण व लाजर यांजवर येशूचे प्रेम असे. ६ यास्तव तो आजारी आहे हें ऐकले तरी तो होता त्या ठिकाणीच आणखी दोन दिवस राहिला. ७ त्यांनंतर

त्यांने विश्वास म्हटले, आपण पुनः यहूदीयांत जाऊं. ८ विष्य त्याला म्हणाले, गुरुजी, यहूदी नुकेच आपणास दगडमार करावयास पाहत होते, तरी आपण पुनः तेथें जातां काय? ९ येशूने उत्तर दिले, देवाजाचे बारा तास आहेत की नाहीत? कोणी दिवसास चालतो तर त्याला ठेच लागत नाहीं, कारण तो वा पूर्खीवरील उजेड पाहतो; १० परंतु णी रात्रीस चालतो तर त्याला ठेच लागते, कारण त्याच्या ठारी उजेड नाही. ११ हें बोलत्यावर त्यांने त्यांस म्हटले, आपणा मित्र लाजर निजला आहे; मी त्याला झोपेण्यान उभावयास जातो. १२ यावरून विष्य त्याला म्हणाले, प्रभुजी, त्याला झोप लागली असली तर तो पार पडेल. १३ येशू त्याच्या मरणाविषयी असें बोलला होता; परंतु तो झोपेण्यान त्यांस मिळणाऱ्या आरामाविषयी बोलतो असें त्यांस वाटले. १४ यास्तव येशूने त्यांस उधड सांगितले, लाजर मेला आहे; १५ आणि मी तेथें नव्हतो म्हणून तुम्हांसुळे मला आनंद वाटतो, यासाठी की तुम्ही विश्वास धरावा; तरी आपण त्याजकडे जाऊं. १६ तेव्हां दिदुम म्हटलेला थोमा 'आपल्या गुरुबंधूस म्हणाला, आपणहि याच्यावरोवर मरावयास जाऊं.

१७ येशू आला तेव्हां त्याला कळले की त्याचा कबरेंत ठेवून चार दिवस शाळे होते. १८ वेथानी यस्तातेमापासून उमारे पाऊळ कोसावर होती; १९ तेथें मार्था व मरीया यांचे भावाबहूल सांतवन करायास यहूदीतील पुकळ लोक त्यांच्याकडे आले होते. २० येशू येत आहे हें ऐकतांच मार्था त्याला जाऊन भेटली. मरीया धरांतच बसून राहिली. २१ मार्था येत्याला म्हणाली, प्रभुजी, आपण एथे असतां तर माझा भाऊ मेला नसता; २२ तरी आतांहि जे कांही आपण देवाजवळ मागाल तें देव आपणाला देईल, हें मला ठाऊक आहे. २३ येशूने तिला म्हटले, उक्का भाऊ पुनः उठेल. २४ मार्था त्याला म्हणाली, तो शेवटल्या दिवशी पुनरुत्थानसमयी पुनः उठेल हें मला ठाऊक आहे. २५ येशूने तिला म्हटले, पुनरुत्थान व जीवन मीच आहें; जो मजवर विश्वास ठेवितो तो

मेला असल्या तरी जोले; २६ आणि जो जीवंत असून मजवर विश्वास ठेवितो तो करीहि मरणार नाही; याचा तं विश्वास धरितेस काय? २७ ती त्याला म्हणाली, हेय प्रभुजी; जो जगांत येणारा देवाचा पुनरुत्थास तो आपण आहां. असा विश्वास मी धरिला आहे. २८ असें बोलून ती निघून गेली, व आपली बहीण मरीया इला गुपत्यां बोलावून म्हणाली, गुरुजी आले आहेत, ते तुला बोलावीत आहेत. २९ हें ऐकतांच ती त्वरेने उठून त्याजकडे गेली. ३० (येशू अव्यापि गांवांत आला) नव्हता, मार्था त्याला भेटली त्या टिकाणीच होता) ३१ जे यहूदी मरीयेच्याजवळ धरांत होते व तिंद सांतवन करीत होते त्यांनी तिला चटकन उठून बाहेर जातांना पाहिल्यावर, ती कबरेकडे रडावयास जात आहे असें समजूत ते तिच्यामार्गे गेले. ३२ येशू होता तेथें मरीया आत्यावर त्याला पाहून ती त्याच्या पायां पडली व त्याला म्हणाली, प्रभुजी, आपण एथे असतां तर माझा भाऊ मेला नसता. ३३ येशू तिला व तिच्यावरोवर आलेल्या यहूदांला रडतां पाहून आत्म्यांत खबरला व विव्हळ झाल, ३४ आणि म्हणाला, तुम्ही त्याला कोठे ठेविले आहे? ते त्याला म्हणाले, प्रभुजी, येतन पाहा. ३५ येशू रडला. ३६ यावरून यहूदी म्हणाले, पाहा, यांचे त्याजवर किती तरी प्रेम होतें! ३७ परंतु त्यांच्यांतील किंत्येक म्हणाले, यांनें अंवल्याचे ढोके उघडिले त्याला, त्यांने मर्न नये, असेहि करण्याची शक्ति नव्ही काय? ३८ येशू पुनः मनांत खबरून कबरेकडे आला. ती गुहा होती, आणि तिच्या तोंडावर धोंड ठेविलेली होती. ३९ येशूने म्हटले, धोंड कळा. त्या मृतांची वही मार्था त्याला म्हणाली, प्रभुजी, आतां त्याला दुर्गंधि येत असेल; कारण त्याला चार दिवस शाळे आहेत. ४० येशूने तिला म्हटले, तं विश्वास धरकील तर देवाचे गौरव पाहशील असें मी तुला सांगितले नव्हतें काय? ४१ यावरून त्यांनी धोंड काढिली; तेव्हां येशूने दृष्टि वर कलू म्हटले, हे पिला, तं माझे ऐकले म्हणून मी तुझे आभार मानितो; ४२ मला माहीत आहे, तं

सर्वदा माझे ऐकतोस, तरी जो लोकसमुदाय समोवता उभा आहे त्याच्याकरितां भी बोलले; यासाठी की तू मल पाठिलेले आहे असो त्यांनी विश्वास घरावा. ४३ असे बोलन त्यांने मोऱ्याने हाक मारून म्हटले, लाजरा, बाहेर ये. ४४ तेव्हां मृत झालेला तो इसम बाहेर आला; त्याचे हातपाय प्रेतवज्रांनी बांधिलेले व तोंड स्माराने बोलिले होते. येशूने त्यांस म्हटले, त्याला मोकळे करून जाऊ था.

४५ मरीयेकडे जे यहूदी आले त्यांनी, त्यांने जे केले, तें पाहिले, आणि त्यांच्यापैकी पुऱ्यक जणांनी त्याजवर विश्वास ठेविला; ४६ पण किंवेकांनी पश्यांकडे जाऊन येशूने काय केले तें त्यांस सांगितले.

मुख्य याजक येशूला ठार मारूच्याचा कट करतात

४७ यावरून मुख्य याजकांनी व पश्यांनी सभा भरवून म्हटले, आणण काय करीत आहो? कारण तो मनुष्य पुऱ्यक चिन्हे करितो; ४८ आणण त्याला असेच सोडिले तर सर्व लोक त्याजवर विश्वास ठेवितील; आणि रोमी लोक येशून आपले स्थान व राष्ट्राहि घेतील. ४९ तेव्हां त्यांच्यापैकी कळका नंताचा कोणीएक मनुष्य त्या वर्षी प्रमुख याजक होता, तो त्यांस म्हणाला, तुम्हांला कांहीच कळत नाही; ५० तुम्ही हेहि लक्षात आणीत नाही की प्रजेसाठी एका मनुष्याने मरावें आणि सर्व राष्ट्राचा नाश होणे टाकवें हे तुम्हांस हितावढ आहे. ५१ हें तर तो ओपल्या मनवे बोलला नाही; तर त्या वर्षी तो प्रमुख याजक होता म्हणून त्यांने संदेश दिला की वेशू त्या राष्ट्राकरितां मरणार आहे; ५२ आणि केवळ त्या राष्ट्राकरितां असे नाही, तर याकरितां की त्यांने देवाच्या पांगलेल्या मुलांसहि जमदून एक करावें. ५३ यावरून त्या दिवसासुन त्यांनी त्याला जिवैं मारूच्याचा निश्चय केला.

५४ यासुले येशू तेव्हांपासून यहूदी लोकांमध्ये उघडपणे फिरला नाही, तर तेव्हून रानाजवळच्या प्रातीतील एफाईम नामे नगरात गेला; आणि तेव्हे आपल्या शिर्यासुदां राहिला. ५५ तेव्हां यहूदींचा

वल्हांडण सण जवळ आला होता; आणि पुऱ्यक लोक वल्हांडणाच्या अगोदर आपाणांस शुद्ध करून च्याक्यास बाहेर्यांवाढून वर यस्तालेमास गेले. ५६ त्यांनी येशूला शोध केला आणि मंदिरात उभे असरांना एकमेकांस म्हटले, तुम्हांस कर्से वाटते? तो सणास येणार नाही काय? ५७ मुख्य याजकांनी व पश्यांनी त्याला भरप्याच्या हेतूने अशी ताकीद केली होती की तो कोठे आहे हें कोणाला कळस्यास त्यांने खबर दावी. बेशानी येथे मरीयेने येशूला केलेला तैलाभ्यंग

१ मग येशू वल्हांडणाच्या पूर्वी सहा दिवस
१२ बेशानीस आला; ज्या लाजराला येशूने मेलेल्यांतून उठविले तो तेथे होता. २ तेथे त्यांनी त्यांच्यासाठी जेवणवळ केली; तेव्हां मार्या सेवा करीत होती; आणि लाजर त्याच्या पंक्तीस बसणांच्यापैकी एक होता, ३ तेव्हां मरीयेने अर्धे शेर शुद्ध जटामांसीचे मोलवान मुऱ्यांनी तेल घेऊन येशूच्या चरणांस लाविले, आणि आपल्या केसांनी त्याचे चरण पुसले; तेव्हां त्या मुऱ्यांनी तेलाच्या वासाने घर भरून गेले. ४ त्याला घरून देणारा, त्याच्या शिर्यांतील यहूदा इक्कीतो नामे एक जण म्हणाला, ५ हें मुऱ्यांनी तेल पाऊऱ्यांचे रुपयांस विकून ते गरिबोस कां दिले नाहीत? ६ त्याला गरिबांची काळजी होती म्हणून तो हें म्हणाला असे नाही; तर तो चोर असून त्यांच्यायाजवळ डबी होती; तीत जे टाकायांत येई तें तो चोरून घेत असे, म्हणून असे म्हणाला. ७ यावरून येशूने म्हटले, माझ्या उत्तरकार्याच्या दिवसासाठी तें तिला ठेवू या; ८ कारण गरीब नेहींती तुम्हांजवळ आहेत; परंतु मी तुम्हांजवळ नेहींती आहें असे नाही. ९ तो तेथे आहे असे यहूदांतील साधारण लोकांपैकी पुऱ्यकांस कळले; आणि केवळ येशूकरितांच नाहीं, तर ज्या लाजराला त्यांने मेलेल्यांतून उठविले होते त्यालाहि पाहूचाकरितां ते आले. १० मुख्य याजकांनी लाजरालाहि जिवैं मारूच्याचा निश्चय केला. ११ कारण त्याजमुळे पुऱ्यक यहूदी त्यांना सोडून येशूवर विश्वास ठेवीत होते.

जयोत्सवाने यस्तालेमांत प्रवेश

१२ दुसऱ्या दिवशीं सणास आलेला मोठा लोकसमुदाय येशू यस्तालेमास येत आहे असे ऐकून १३ खजुरीच्या

शास्त्रव्या घेऊन त्याच्या भेटीस बाहेर निघाला, आणि गंजर कहून म्हणाला : 'होसाचा; प्रभूच्या नामानें येणारा,' इत्थ-एलाचा राजा 'धन्यवादित असो.' १४ येशूला लहान गाढवं सिवाल्यावर त्याच्यावर तो बसला; १५ हे लिहिल्याप्रमाणे घडले, तें असे : 'हे सीयोनेच्या कन्ये, मिझं नको, पाहा, तुक्का राजा गाढवीच्या दिग्गवार बदून येतो.' १६ या गोष्टी त्याचे शिष्य प्रथम समजले नव्हते; येशूचे गैरव शास्त्रवार त्यांस आठवण झाली की त्याज-विषयी या गोष्टी लिहिल्या असून त्याप्रमाणे लोकांनी त्याला केले. १७ त्यांने लाजराला कबरेतून बोलावून भेलेल्यातूल उठविले, त्या वेळेस जो लोकरगुदाय त्याजवरोबर होता त्यांने साक्ष दिली. १८ याचवूनहि लोक त्याला भेटावयास गेले, कारण त्यांने हे चिन्ह केले होते असें त्यांनी ऐकले. १९ यास्तव पहऱी एकमेकांस म्हणाले, तुमचे कांडी चालू नाही हे लक्षांत आणा; पाहा, जग त्याच्यामार्ही चालले आहे.

हेलेप्रयांची विनंति

२० संगांत उपासना करावयास अलेख्या लोकांपैकी कांडी हेळेणी होते; २१ त्यांनी गालीलांतील वेशसैकाकर फिलिप्प याच्याजवळ येऊन विनंति केली की महाराज, येशूला भेटावं असें आपल्या मनांत आहे. २२ फिलिप्पांने येऊन अंद्रियाला सांगितले, आणि अंद्रिया व फिलिप्प यांनी येऊन येशूला सांगितले. २३ येशूने त्यांस मटूले, मनुष्याच्या उत्तरांने गौरव होण्याची वेळ आली आहे. २४ मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो, गव्हाचा दाणा जिमीनीत पडून नेला नाही तर तो एकटाच राहतो; आणि नेला तर बहुत पीक देतो. २५ जो आपल्या जिवावर प्रीति करितो तो त्याला मुकेल; आणि जो या जगांत आपल्या जिवाचा द्रेष करतो तो त्याचे सार्वकालिक जीवनासाठी रक्षण करील. २६ जर कोणी माझी सेवा करील तर त्यांने मला अनुसरावें; म्हणजे जेथें मी आहे तेथें माझा सेवकहि असेल; कोणी माझी सेवा करील तर पिता त्याचा मान करील. २७ आतां माझा जीव व्याकुळ झाल आहे; मी काय बोलूळ? २८ हे पित्या या घटकेपासून माझे रक्षण कर; तरी मी यासाठीच या घटकेत आलो आहे; हे पित्या, तं.

आपल्या नामाचे गौरव कर. तेव्हां अशी आकृत्यांची झाली की मी तें गौरविले आहे आणि पुनःहि गौरवीन. २९ तेव्हां जे लोक उमें राहून ऐकत होते ते म्हणाले, गरजना झाली; हुसरे म्हणाले, त्याच्यावरोबर देवदूत बोलता. ३० येशूने उत्तर दिले, ही वाणी मजसाठी नाही, तर तुम्हांसाठी झाली. आतां या जगाचा न्याय होतो; ३१ आतां या जगाचा अधिकारी बाहेर टाकिला राहील. ३२ मला पृथीविपासून उंच केले तर मी आपणाकडे सर्वास ओढीन. ३३ आपण कोणत्या मरणाने मरणार हे सुचविष्णा-करितां तो असे बोलता. ३४ यास्तव लोकांनी त्याला विचारिले, विस्त सर्वकाळ राहील असे आम्ही नियमशाळां-तूल ऐकले आहे; तर मनुष्याच्या भुवाल उंच केले पाहिजे असे आपण करै महाणां! हा मनुष्याचा उत्र आहे तरी कोण? ३५ याचवून येशूने त्यांस मटूले, आणखी थोडा वेळ तुम्हांमध्ये उजेड आहे, तुम्हांस अंशाराने गाहू नये म्हणून तुम्हांस उजेद आहे तोपर्यंत बाला; कारण जो अंशारांत बालतो त्याला आपण कोठे जातो हे कळत नाही; ३६ तुम्हां उजेडाचे उत्र व्यावेश म्हणून तुम्हांस उजेड आहे तोपर्यंत उजेडावर विश्वास ठेवा.

येशू या गोष्टी बोलता आणि निघून जाऊन त्याच्यापासून युत राहिला;

यदूदीयांत दिसून आलेली अथद्वा; तरी तेथें असलेले कांडीं गुप्त शिष्य

३७ त्यांने त्याच्यासमोर इतकी विनंते केली असांही त्यांनी त्याजवर विश्वास ठेविला नाही; ३८ यासाठी की यशया संदेश्यांने जी गोष्ट सांगितली होती ती पूर्ण व्यावी; ती अशी:

प्रभु, आम्ही ऐकलेल्या वार्तेवर कोणी विश्वास ठेविला आहे?

परमेश्वराचा भुज कोणास प्रगट झाला आहे?

३९ यामुळे त्याच्यांने विश्वास ठेववेना; यशया आणखी म्हणाला :

४० त्यांनी ढोळ्यांनी पाहू नये, अंतःकरणाने समजू नये, वाळू नये व मी त्यांस बर्ण करू नये, म्हणून त्यांने त्यांचे ढोळे अंधले केले व त्याचे अंतःकरण कठीण केले आहे.

४१ यशयाने त्याचें गौरव पाहिले महणून असे महटले, आणि तो त्याजविषयी बोलता. ४२ असे असूलहि अधिकान्यांतर देखील पुळज जाणांनी त्याजवर विश्वास ठेविला, परंतु आणु समाविष्ट होऊन नवे महणून महसूसासुं त्यांनी हें कुल केले नाही; ४३ करण त्यांस देवाकडील गौरचापेक्षां मानवाकडील गौरव अधिक आवडले.

येशूकृत्या सर्वजनिक शिक्षणाचा सारांश

४४ तेव्हां येशू उच्च स्वराने महणाला, जो मजवर विश्वास ठेवितो तो मजवर विश्वास ठेवित नाही, तर ज्याने मला पाठविले त्याजवर ठेवितो; ४५ आणि जो मला पाहतो तो, ज्याने मल्या पाठविले त्याला पाहतो. ४६ मी जाणांत प्रकृत्या असा आलो—आहे, यासाठी की मजवर विश्वास ठेवण्याची कोणीहि अंतरात रहां नवे; ४७ माझी व्यापारे ऐकून कोणी पाठीत नाही तर त्याचा न्याय करप्यासाठी नाही, तर जगाचे तारफ करप्यासाठी आले; ४८ जो मला वक्षेपितो व माझा चर्चावाची स्वीकृत वक्षित नाही, त्याचा न्याय करणारा, एक जण आहे, तर्जुं बूऱ्यां भी संवितले तेंच शेवटल्या दिवशी त्याचा न्याय करील. ४९ खाली मी आपल्या मलांचे बोलतो नाही, तर मी काय सांगावे व काय बोलावे याविषयी या पित्याने मला पाठविले त्यांनेच मल्या अस्त्रा दिली आहे; ५० त्याची आलो सार्वकालिक जीवन आहे हें मला उठाव कराहे; यास्तव जे कांही भी बोलतो ते फित्याने मला सांगितल्याप्रमाणे बोलतो.

येशू शिष्यांचे पाय खुतो

१ वल्हांडण सणापूर्वी, या जगीदून शित्याकडे नु३ जाप्याची आपली वेळ आली आहे हें येशूने जागिले; आणि ह्या जगांतील स्वकीयांवर त्याचे प्रेम होते ते त्यांने शेवटपर्यंत केले. २ शिमोनाचा पुत्र यद्वादा इस्कयोंत याच्या मनांत त्याला घरला आवे. असे सैतान घालून उकल होता; ३ तेव्हां आपल्या हाती पित्याने अवर्षे दिले आहे, आपण देवाङ्गासुन आलों व देवाकडे जातो, हें जाणून घेऊन होतेकी ४ येशू भोजनावरून उठाला; त्यांने आपली बाय वजे काढून ठेविली;

आणि रुमाल घेऊन कमरेस बांधिला. ५ मग तो गंगाकंत पाणी ओटून शिष्यांचे पाय खुंके लागला, आणि कमरेस बांधिलेल्या स्मालांने ते पुसूं लागला. ६ तो शिमोन वेत्राकडे आला, तेव्हां तो त्याला महणाला, प्रभुजी, आपण माहे पाय खुतां काय? ७ येशूने त्याला उत्तर दिले, मी करितों ते तुला आतां कलत नाही; ते पुढे कळेल. ८ वेत्र त्याला महणाला, आपणाला, माहे पाय करीहि खुदाक्याचे नाहीत. येशूने त्याला उत्तर दिले, मी तुला न खुतले तर माझ्याबरोबर तुला बांटा नाही. ९ शिमोन वेत्र त्याला महणाला, प्रभुजी, माहे केवळ पायच खुंके नका, तर हात व ढोकेहि खुवा. १० येशूने त्याला महटले, ज्याचे स्नान झाके आहे त्याला पायांखेरीज तुसरे काही खुप्याची गरज नाही, तो संवारी शुद्ध आहे; आणि तुम्ही शुद्ध आहां, तरी सर्वेच नाही. ११ कारण आपणास घरून देवासां इसम त्याला उठाव होता; यास्तव तो महणाला, तुम्ही सर्वच शुद्ध नाही.

१२ मग त्यांचे पाय खुतत्याकंतर, आपली वजे चढवून सुन: बसल्यावर त्यांने त्यांस महटले, मी तुम्हांस काय केले हे तुम्ही समजलां काय? १३ तुम्ही मल्या गुरु व प्रभु असे संबोधन देतां, आणि ते ठीक देतां; कारण मी तसाच आहे. १४ यास्तव जो मी प्रभु व गुरु, त्या मी तुम्हचे पाय खुतले तर तुम्हीहि एकमेकांचे पाय खुतले पाहिजेत. १५ कारण जसे मी तुम्हांस केले तसे तुम्हीहि करावे महणून दुहांस किता बालून दिला आहे. १६ मी तुम्हांस खचीत सांगतो, दास आपल्या धन्यापेक्षां थोर नाही, आणि पाठविलेला पाठविणाचापेक्षां थोर नाही; १७ वी गोटी तुम्ही समजलउमजल कराल तर तुम्ही धन्य आहां. १८ मी तुम्ही सर्वांविषयी बोलत नाही; जे मी निवडिले ते मला माहीत आहेत; तरी ‘जो माझी भाकर खालो त्यांने मजवर आपली टांच उचलली आहे’, असा जो शास्त्रालेख आहे तो पूरी जाला पाहिजे. १९ हें मी तुम्हांस आतां महणजे हें होप्यापूर्वी सांगतो, यासाठी की जेव्हा हें होईल तेव्हां तुम्ही विश्वास धरावा की मी तो आहे. २० मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतो की मी पाठवितो त्याचा जो स्वीकार करितो तो माझा स्वीकार

करतो, आणि जो मला स्वीकारितो तो, ज्यामें मला प्राथविले, त्याला स्वीकारितो.

आपला विश्वासधार करणाऱ्याला येशू दाखवितो

२१ असे बोलत्यावर येशू आत्म्यांत व्याकुल झाला व निश्चितार्थाने म्हणाला, मी तुम्हांस खचीत सचीत सांगतो, तुम्हींतील एक जण मला घरून देईल. २२ तो कोणाविषयी बोलतो अशा संशयामें शिष्य एकमेकांकडे पाहूऱ लागले. २३ तेव्हां ज्याच्यावर येशूजी प्रीति होती असा त्याच्या शिष्यांतील एक जण येशूच्यां उराती टेकलेला होता. २४ यास्तव ज्याविषयी तो बोलतो तो कोण आहे हे आम्हांस सांग, असे शिमोन पेत्राने त्याला खुणावून म्हटले. २५ तेव्हां तो तसाच येशूच्या उराती टेकलेला असतां मगें लवून त्याला म्हणाला, प्रभुजी, तो कोण आहे? २६ येशूने उत्तर दिले; ज्याला मी धास बुचकदून देईन तोच तो आहे. मग त्याने धास बुचकदून शिमोनाचा पुत्र यहूदा इस्क्योंत याला दिला. २७ आणि धास दिल्यावर सैतान त्याजमये शिरला. मग येशूने त्याला म्हटले, जे तुं करणार तें लवकर कर. २८ त्याले त्याला असे कशासाठी सांगितले हैं भोजनास बसलेल्यांतील कोणाला समजले नाहीं. २९ यहूदाजवळ ढबी होती, यास्तव सणासाठी आपणास ज्या पदाधाची गरज आहे ते विकल धावे, किंवा गरिबांस कांहीं धावे म्हणून येशूने सांगितले असेल, असे किल्येकांस वाटले. ३० मग धास घेतल्यावर तो लागलाच बाहेर गेला; त्या वेळी रात्र होती.

प्रेमविषयक नवीन आझा

३१ तो बाहेर गेल्यावर येशूने म्हटले, आतां मनु-व्याच्या पुत्राने गौरव झाले आहे आणि त्याच्याठाची देवावें गौरव झाले आहे; ३२ देव आपल्या ठार्यी त्यावें गौरव करील; तो त्यावें लवकर गौरव करील. ३३ आहे मुलांनो, मी अजून थोडा वेळ तुम्हांबरोबर आहे. तुम्ही माझा शोध कराल; आणि जसें मी बहुदोस सांगितले की जेंवी मी जातों तेंवे तुम्हांच्याने येववत माही, तसें तै तुम्हांसहि आतां सांगतो. ३४ मी तुम्हांस नवी आझा

देतों की तुम्ही एकमेकांवर प्रीति करावी; जसी मी तुम्हांवर प्रीति केली तरी तुम्हीहि एकमेकांवर प्रीति करावी. ३५ तुमची एकमेकांवर प्रीति असली म्हणजे त्यावरून सर्वे ओळखतील की तुम्ही माहे शिष्य आहो.

पेत्र आपला इनकार करणार हे येशू आधीच सांगतो

३६ शिमोन पेत्र त्याला म्हणाला, प्रभुजी, आपण कोणे जातों? येशूने उत्तर दिले, जेंवी मी जातों तेंवे असां तुम्हांने माझ्यामार्गे येववणार नाहीं; तरी ह्यानंतर येशील. ३७ पेत्र त्याला म्हणाला, प्रभुजी, माझ्याने आपल्यामार्गे आताच कांव येववणार नाहीं? मी आपणासाठी आपला जीव देईन. ३८ येशूने त्याला उत्तर दिले, काय, माझ्यासाठी तूं आला जीव देशील? मी तुला खचीत सांगतो, तूं तीन वेळां मला नाकारीपर्यंत कोंबडा आरवणार नाहीं.

पित्याकडे जाघ्याचा मार्ग

१ तुमचें अंतंकरण असवस्थ होऊन नये; देवा-
१४ वर विश्वास ठेवा, आणि मजवारहि विश्वास ठेवा. २ माझ्या पित्याच्या घरांत राह्याच्या जागा पुष्कळ आहेत; नसत्या तर मी तुम्हांस सांगितले असते; मी तुम्हांसाठी जागा तयार करावयास जासो; ३ आणि मी जाऊन तुम्हां-साठी जागा तयार केली म्हणजे पुनः येऊन तुम्हांस आपल्या-जवळ घेईन; यासाठी की जेंवी मी आहे तेंवे तुम्हीहि असावे. ४ मी जातों तिकड्या मार्ग तुम्हांस ठाऊक आहे. ५ थोमा त्याला म्हणाला, प्रभो, आपण कोणे जातां हैं आम्हांस ठाऊक नाहीं, मग आम्हांस मार्ग कसा ठाऊक असणार? ६ येशूने त्याला म्हटले, मार्ग, सत्य, ध जीवन मीच आहें; माझ्या-द्वारे आल्याच्यून पित्याजवळ कोणी जात नाही. ७ मी कोण आहे हैं तुम्ही ओळखले असते तर माझ्या पित्यालाहि ओळखले असते; एथून पुढे तुम्ही त्याला ओळखतो व तुम्ही त्याला पाहिलेहि आहे. ८ फिलिप्प त्याला म्हणाला, प्रभो, पिता आम्हांचा दाखवा म्हणजे आम्हांस पुरे आहे. ९ येशूने त्याला म्हटले, फिलिप्पा, मी इतका काळ तुम्हांजवळ असून तूं मला ओळखत

નાહીસ કાય ? જ્યાને મળ પાહિલે આહે ત્યાને પિત્યાલા પાહિલે આહે; તર પિતા આમહંસ દાખવા હેં તું કર્સે મુણ્ઠોસ ? ૧૦ મી પિત્યામચ્યે વ પિતા મજમચ્યે આહે અસા વિશ્વાસ તું ઘરીત નાહીસ કાય ? જ્યા ગોડી મી તુમ્હાંસ સાંગતો ત્યા મી આપણા મનચ્યા સાંગત નાહીસ; તર મજમચ્યે રાહણાસ પિતા સ્વતઃચી કાયે કરિતો. ૧૧ મી પિત્યામચ્યે વ પિતા મજમચ્યે અસરો, હેં માઝે ખરે માના; નાહીસ તર માઝણા કુલ્લાસુલે તરી માર્યે ખરે માના. ૧૨ મી તુમ્હાંસ ખચીત ખચીત સાંગતો, મી જી કુલ્લે કરિતો તી મજવર વિશ્વાસ ટેવણારાહિ કરીલ, આણિ ત્યાંપેણા સોઢીં કરીલ, કારણ મી પિત્યાકડે જાતો. ૧૩ તુમ્હી જે કાંઈ માઝણા નામાને માગાલ તેં મી કરીન, યાસાઠી જી તુમ્હાંચા છાયી પિત્યાચે ગૌરવ વ્હાવે. ૧૪ તુમ્હી માઝણા નામાને મજવરક કાંઈ માગાલ તર મી તેં કરીન.

પવિત્ર આત્મા મિલણાવિલ બચ્ચન

૧૫ મજવર તુમ્હાંચી પ્રીતિ અલંકી તર માઝણા આજ્ઞા પાલાલ. ૧૬ મી પિત્યાલ વિનંતિ કરીન, મગ તો તુમ્હાંસ દુસરા કૈવારી મ્હણજે સત્યાચા આત્મા દેઈલ; ત્યાને તુમ્હાંબરોબર સદાસર્વદા રાહાવે મ્હણ્ણ. ૧૭ ત્યાલા જગ્યાચાને ગ્રહણ કરવત નાહીં, કારણ તેં ત્યાલા પાહત નાહીં, અગર ત્યાલા ઓળ્ખાત નાહીં; તુમ્હી ત્યાલા ઓળ્ખાતાં, કારણ તો તુમ્હાંબરોબર રાહતો વ તુમ્હાંમચ્યે વસ્તી કરીલ. ૧૮ મી તુમ્હાંસ અનાથ અસે સોદળાર નાહીં; તુમ્હાંકડે યેઝેન. ૧૯ આત્મા યોડાચ વેલ આહે, મગ જગ મળ આણખી પાહણાર નાહીં; તરી તુમ્હી મળ પાહાલ; કારણ મી જીવત આહે આણિ તુમ્હીહિ જીવત રાહાલ. ૨૦ ત્યા દિવિંણી તુમ્હાંસ સમજેલ કી મી આપણા પિત્યામચ્યે, તુમ્હી મજમચ્યે વ મી તુમ્હાંમચ્યે આહેં. ૨૧ જ્યાચ્યાજવળ માઝણા આજ્ઞા આહેત, વ ત્યા જો પાલ્તો તોચ મજવર પ્રીતિ કરણાર આહે; આણિ જો મજવર પ્રીતિ કરિતો ત્યાજવર માઝણા પિતા પ્રીતિ કરીલ; મીહિ ત્યાજવર પ્રીતિ કરીન વ સ્વતઃ ત્યાલા વ્યક્ત હોઈન. ૨૨ યદ્વારા (ઇસ્કયોંત નંદે) ત્યાલા મહણાલા, પ્રમો, અસેં કાય ઝાલેં કી આપણ સ્વતઃ આમહંસ વ્યક્ત હોળાર આણિ જગાલા વ્યક્ત હોળાર નાહીં ? ૨૩ યેઝ્ઝને ત્યાલા ઉત્તર દિલે,

કોળાચે મજવર પ્રેમ અસેલ તર તો માઝે બચન પાલીલ આણિ માઝણા પિતા ત્યાજવર પ્રેમ કરીલ, આણિ આમ્હી ત્યાજકડે યેઝન ત્યાજવરોબર વસ્તી કરું. ૨૪ મજવર કોળાચે પ્રેમ નસલ્યાસ તો માઝીં બચને પાલીત નાહીં; જે બચન તુમ્હી એકલાં તેં માઝેં નબેન, તર જ્યા પિત્યાને મળ પાઠવિલે ત્યાચે આહે.

૨૫ મી તુમ્હાંજવળ રાહત અસતાના તુમ્હાંસ યા ગોઢી સાંગિતલ્યા આહેત. ૨૬ તરી જ્યાલા પિતા માઝણા નામાને પાલીલ તો કૈવારી મ્હણજે પવિત્ર આત્મા તુમ્હાંસ સર્વ ચિકાલ આણિ જ્યા ગોઢી મી તુમ્હાંસ સાંગિતલ્યા ત્યા સર્વચી તુમ્હાંસ આઠવણ દેઈલ. ૨૭ મી તુમ્હાંસ શાંતિ દેઝન ટેવિંટો; આપણી શાંતિ તુમ્હાંસ દેતો; જસે જગ દેતેં તર્સે મી તુમ્હાંસ દેત નાહીં, તુમ્હચે અંત:કરણ અસ્વસ્થ અગર ભયભીત હોંનેન નયે. ૨૮ મી જાતોં આણિ તુમ્હાંકડે યેઝન, અસેં જે મી તુમ્હાંસ સાંગિતલેં તેં તુમ્હી એકલે, મજવર તુમ્હચી પ્રીતિ અસતી તર મી પિત્યાકડે જાતોં મ્હણ્ણન તુમ્હાંલા આનંદ વાટલા અસતા; કારણ માઝણા પિતા મજપેણ્ણાં થોર આહે. ૨૯ તેં હોઇલ તેણ્ણી તુમ્હી વિશ્વાસ ધરાવા, મ્હણત તેં હોણ્યાપૂર્વી આતાં મી તુમ્હાંસ સાંગિતલેં આહે. ૩૦ યાપુંદે મી તુમ્હાંબરોબર ફાર બોળાર નાહીં, કારણ જગાચા અધિકારી યેતો; તરી મજમચ્યે ત્યાચે કાંઈ નાહીં. ૩૧ પંઠુ મી પિત્યાવર પ્રીતિ કરિતોં આણિ પિત્યાને જશી મળ આજ્ઞા દિલ્લી તસે કરિસ્તો, હેં જગાને ઓળ્ખાંચે મ્હણ્ણ અસેં હોતેં. ઉઠા, આપણ યેશૂન જાકું.

દ્રાક્ષચેલ આણિ શાસ્ત્ર

૧ મી ખરા દ્રાક્ષચેલ આહેં આણિ માઝણા બાપ ૧૫ માલી આહે. ૨ માઝણાંતીલ ફલ ન દેણારા પ્રયોગ ફાટા તો કાઢ્ણન ટાકિટો; આણિ ફલ દેણાચા ફાણ્યાલ અધિક ફલ યાવે મ્હણ્ણ તો ત્યા પ્રયોગકાળ સાફસૂફ કરિતો. ૩ જે બચન મી તુમ્હાંસ સાંગિતલેં ત્યાચુલેં તુમ્હી આતાં શુદ્ધ જાલાંચ આહાં. ૪ તુમ્હી મજમચ્યે રાહા, આણિ મી તુમ્હાંમચ્યે રાહતોં. જસે ફાટા વેલાત રાહિલ્યાંચુન ત્યાચાનેં આપણાઓપણ ફલ દેખવત નાહીં તસે મજમચ્યે રાહિલ્યાંચુન તુમ્હાંલાહિ દેતાં યેણાર નાહીં. ૫ મી વેલ આહેં, તુમ્હી કાટે આંદાં; જો

मजमर्यादें राहतो आणि मी त्याजमर्यादें राहतों तो पुष्कल प्रकल्प देवोऽकारण मजपासून वेगळे असल्यास तुम्हारा नाहीं करितां येत नाहीं. ६ कोणी मजमर्यादें राहिला नाहीं तर त्याचा भाष्याप्रमाणे बाहेर टाकितात, व तो वाळून जातो; मग त्यास गोळा करून अमीत टाकितात व ते जळवाचा जातात. ७ तुम्ही मजमर्यादें राहिलों व माझीं वचने तुम्हार्यांचे तुम्हीं तर जे काहीं तुम्हांस पाहिजे असेल तें माझा म्हणजे तें तुम्हांस प्राप्त होईल. ८ तुम्ही विषुल फळ शिखाने विश्वांचे गोरब होतो; आणि तुम्ही माझे विष्व व्हास. ९ जशी पित्याने मजवर प्रीति केली तशी मोहितुम्हांवर प्रीति केली आहे; तुम्ही माझ्या प्रीतीत राहा. १० जसा मी आपल्या पित्याच्या आळा पाळून त्याच्या प्रीतीत राहतो तसे तुम्ही माझ्या आळा पाळूल तर माझ्या प्रीतीत राहाल. ११ माझा आनंद तुम्हांमध्ये असाऱ्या व तुमचा आनंद परिषेण व्हावा म्हणून मी तुम्हांस या गोष्ठी सांगितल्या आहेत. १२ जशी मी तुम्हांवर प्रीति केली तशी तुम्हीं एकमेकांवर प्रीति करावी अशी माझी आळा आहे. १३ आपल्या सिवां-करितां आपल्या प्राण थावा यांपेक्षां कोणावी प्रीति मोठी नाही. १४ मी तुम्हांस जे काहीं सांगतों तें तुम्ही कराल तर तुम्ही माझे मित्र आहां. १५ मी आतांपासून तुम्हांस दास म्हणत नाही; कारण थवी काय करितो तें त्याजला ठाउक नसरें; परंतु मी तुम्हांस मित्र म्हटलें आहे; कारण जे काहीं मी आपल्या पित्यापासून रेकूव घेतले तें सर्व भी तुम्हांस कल्पिलें आहे. १६ तुम्हीं मर्ल निवडिले नाही, तर भी तुम्हांस निवडिले व तुम्हांस नेमिले आहे, त्यात हेतु हा की तुम्ही जाळून फळ थावें व तुमचें फळ टिकवें; आणि जे काहीं तुम्ही माझ्या नामाने पित्याजवळ मागाल तें त्याने तुम्हांस थावें.

जग व सत्याचा आरम्भ

१७ तुम्हीं एकमेकांवर प्रीति करावी म्हणून मी तुम्हांस हा आळा करितो. १८ जग तुमचा देष करितें, तर तुमचा देष करण्यापूर्वी त्याने माझाहि केला हे तुम्हांस माहीत आहे. १९ तुम्हीं जगाचे असतां तर जेव्हांने स्वकीयांवर प्रीति केली असती; परंतु तुम्हीं जगाचे नाहीं; मी तुम्हांस जगांतून निवडिले आहे, म्हणून जग तुमचा देष

करितें. २० दास घन्यापेक्षां मोठा नाही असें जे बचन मी तुम्हांस सांगितलें त्याची आठवण करा. ते माझ्या भाऊंस लागले तर तुमच्याहि पाठीस लागतील; त्यांनी माझे कचन पाळिले तर तुमचेहि पाळितील; २१ परंतु ते माझ्या नामाकरितां हें सर्व तुम्हांला करितील, कारण ज्याने मझा पाठविले त्यास ते ओळखीत नाहीत. २२ मी आलों नसतों व त्यांच्याब्रोबर बोललों नसतों तर त्यांच्याकडे पाप नसरें; परंतु आतां त्यांस आपल्या पापाविषयी निवित सांगतां येत नाहीं. २३ जो माझा देष करितो तो माझ्या पित्याचाहि देष करितो. २४ जी कामे दुसऱ्या कोणी केली नाहीत ती मी त्यांच्यामध्ये केली नसती तर त्यांच्याकडे पाप नसरें, परंतु आतां त्यांनी मला व माझ्या पित्यालाहि पाहिले आहे व आमचा देष केला आहे. २५ तशापि ‘विनाकारण त्यांनी माझा देष केला’ असें जे बचन त्यांच्या शाळांत लिहिले आहे तें पूर्ण व्हावें म्हणून हें असे होतें; २६ परंतु जो पित्यापासून निघतो, ज्याचा यी पित्यापासून तुम्हांकडे पाठीन असा कैवारी म्हणजे सत्याचा आरम्भ येईल तेव्हा तो मजविषयी साक्ष देईल; २७ आणि तुम्हीहि साक्ष थाल, कारण आरम्भापासून तुम्हीं मजबरोबर असत आलं आहां.

१ तुम्हीं अडवाळांने नवे म्हणून मी तुम्हांस या गोष्ठी
मुद्दे सांगितल्या आहेत. २ ते तुम्हांस सभावहिजृत
 करितील; इतकेच नाहीं तर अशी वेळ येत आहे
 कीं जो कोणी तुम्हांका जीव घेईल त्याल आपण देवाळा
 सेवा अर्पण करितो असें वाटेल. ३ ते असे करितील,
 कारण त्यांनी पित्याला व मलाहि ओळखिले नाहीं.
 ४ मी तुम्हांस हा गोष्ठी अशासाठी सांगितल्या की त्यांची
 वेळ आली म्हणजे त्या मी तुम्हांस सांगितल्याची आठवण
 व्हावी. हा गोष्ठी मी आरम्भापासून तुम्हांस सांगितल्या
 नाहीत; कारण मी तुम्हांबरोबर होतो; ५ परंतु ज्याने मला
 पाठविले त्याजवळे मी आतां जातो; आणि तुम्ही कोठे
 जातां असें तुम्हांतील कोणी मला विचारीत नाहीं, ६ या
 गोष्ठी मी तुम्हांस सांगितल्या आहेत म्हणून तुमचे अंतः-
 कारण खेदाने भरले आहे. ७ तरी मी तुम्हांस खरी गोष्ठी
 सांगतो; मी आवें हे तुम्हांस हितकारक आहे; मी न गेलों

तर कैवारी तुम्हांकडे येणार नाही; मी गेले तर त्याला तुम्हांकडे पाठवीन. ८ तो येऊन पापाविषयी, धार्मिकतेविषयी व न्यायनिवाच्याविषयी जगाची खातरी करील. ९ ते मजबवर विश्वास ठेवीत नाहीत यावरून पापाविषयी; १० मी पित्याकडे जातों आणि पुढे तुम्हांस मी दिसणार नाही यावरून धार्मिकतेविषयी; ११ आणि या जगाच्या अधिकाच्याचा न्याय केला आहे यावरून न्यायनिवाच्याविषयी. १२ मला अद्यापि बहुत गोष्टी तुम्हांस संसागवयाच्या आहेत, परंतु आता तुमच्यानें त्या सोसवणार नाहीत; १३ तरी तो सत्याचा आल्या येईल तेव्हा तो तुम्हांस मार्ग दाखवून सर्व सत्यात नेईल; कारण तो आपल्या स्वतःचे सांगणार नाही; तर जें कांही ऐकेल, तेंच सांगेल, आणि होणाच्या गोष्टी तुम्हांस विदित करील. १४ तो माझे गौरव कूरील; कारण जें माझे आहे त्यांकून घेऊन तें तुम्हांस विदित करील. १५ जें कांही पित्याचे आहे तें सर्व माझे आहे; महणून मी म्हणालों की जे माझे आहे स्वातंत्र घेऊन तें तुम्हांस विदित करील.

वियोगसमर्थीचे उद्गार

१६ थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही; आणि पुनः थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल. १७ यावरून त्याच्या शिव्यांपैकी विस्तेक एकमेहोस म्हणाले, हा आम्हांस म्हणतो, थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही आणि पुनः थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल; त्याचे काशण मी पित्याकडे जातों: असें जें तो आम्हांस म्हणतो तें काय? १८ ते म्हणाले, थोडक्या वेळाने असें जें हा म्हणतो तें काय? तो काय म्हणतो हे आम्हांस समजत नाही. १९ आपणाला विचारावै असें त्याच्या मनांत आहे हे थोडक्यान येशूने त्यास म्हटले, थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहणार नाही आणि पुनः थोडक्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल, हे जे मी म्हणालों त्याविषयी तुम्ही एकमेहोस विचारातो काय? २० मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतों की तुम्ही रडाल व शोक कराल तरी जग आनंद करील; तुम्हांल दुःख होईल, तरी तुमच्या दुःखाचा आनंद होईल. २१ जी प्रसूत होते देव्हां तिथ्य दुःख होते, कारण तिची घटका आखेली असते;

परंतु बालक जन्मल्यावर मनुष्य जगांत जन्मल्याचा जो आनंद होतो त्यासुले तिला त्या क्लेशाची आठवण होत नाही. २२ याप्रमाणे तुम्हांस आतां दुःख झाले आहे; तरी मी तुम्हांस पुनः पाहीन, आणि तुमचे अंतःकरण आनंदित होईल; तुमचा आनंद तुम्हांगसूल कोणी काढून घेणार नाही. २३ त्या दिवशीं तुम्ही माझ्याजवळ कांही माशणार नाही. मी तुम्हांस खचीत खचीत सांगतों की तुम्ही पित्याजवळ कांही माशगल तें तो तुम्हांस माझ्या नांवाने देईल. २४ तुम्हीं अजून माझ्या नांवाने कांही माशितले नाही; मागा म्हणजे तुम्हांस मिळेल, यासाठीं की तुमचा आनंद परिपूर्ण व्हावा.

२५ या गोष्टी मी तुम्हांस दृष्टांतरूपाने संगितल्या आहेत; मी तुम्हांबरोवर दृष्टांतरूपाने आणखी बोलणार नाही, तर पित्याविषयी तुम्हांस उघड सांगेल अशी घटका येत आहे. २६ त्या दिवशीं तुम्ही माझ्या नांवाने माशगल, आणि मी तुम्हांसाठीं पित्याजवळ विनंति करीन, असे मी तुम्हांस म्हणत नाही; २७ कारण पिता स्वतः तुम्हांबर प्रीति करितो, कारण तुम्ही मजबवर प्रीति केली आहे, आणि मी पित्यापासून असा विश्वास घरिला आहे. २८ मी पित्यापासून निघून जगांत अर्ही आहें; पुनः जग सोहऱ्या पित्याकडे जातों. २९ त्याचे शिव्य म्हणाले, पाहा, आता आपण उघड बोलतो, कांही दृष्टांत सांगत नाही. ३० आता आम्हांस कळले की आपणाला सर्व घटक आहे, महणून कोणी आपणाजवळ मागावें अशी आपल्याला गरज नाही; यावरून आपण देवापासून आखं असा आमदी विश्वास घरितों. ३१ येशूने त्यांस उत्तर दिले, आता तुम्ही विश्वास घरितां काय? ३२ पाहा, अशी घटका येते, किंवद्युना आली आहे की तुमची दाणादाण होऊन तुम्ही सर्व आपाल्या घरी जाल व मला एकडे सोडाल; तरी मी एकदा नाही, कारण पिता मजबवोवर आहे. ३३ या गोष्टी मी तुम्हांस अशासाठी संगितल्या आहेत की माझ्या ठारी तुम्हांस शांति मिळावी. जगांत तुम्हांस क्लेश होतील तरी धीर धरा; मी जगाला जिंकिले आहे.

येशूची प्रार्थना

१ या गोष्ठी बोलत्यावर येशूने वर आका-
१७ शुकडे दृष्टि लावून म्हटले, हे पित्या, वेळ
 अली आहे; पुत्राने तुझे गौरव करावे म्हणून
 तू आपल्या पुत्राचे गौरव कर; २ जे तू त्याला
 दिले आहेत त्या सर्वांस त्यांने सार्वकालिक जीवन यावे,
 यासाठी तू मनुष्यमात्रावर त्याला अधिकार दिलाच
 आहे. ३ सार्वकालिक जीवन हेच आहे की त्यांनी,
 जो तू एकच सत्य देव त्या तुला, व ज्याला तू
 पाठविले, त्या येशू लिस्ताला ओळखावे. ४ जे काम
 तू मला करावयास दिले तें समाप्त करून मी पृथ्वीवर
 तुझे गौरव केले आहे. ५ तर आतां हे पित्या, जग
 होप्यापूर्वी जे माझे गौरव तुझ्याजवळ होते त्यांच्या-
 येगे तू आपणाजवळ माझे गौरव कर. ६ जी मनुष्ये
 जगांतून तू मला दिली त्यांस मी तुझे नाम प्रगट
 केले; ते तुझे होते आणि तू ते मला दिले; आणि
 त्यांनी तुझे वचन पाठविले आहे. ७ आतां त्यांस
 समजले आहे की जे कांही तू मला दिले आहे तें
 सर्व तुजपासून आहे. ८ कारण जी वचने तू मला
 दिली ती मी त्यांस दिली आहेत; त्यांनी ती घेतली,
 मी तुजपासून आलों हे त्यांनी खरोखर ओळखिले
 आणि तू मला पाठविले असा त्यांनी विश्वास धरिला.
 ९ त्यांजसाठी मी विनंति करितो; मी जगासाठी
 विनंति करीत नाही, तर जे तू मला दिले आहेत
 त्यांजसाठी; कारण ते तुझे आहेत. १० जे माझे तें
 सर्व तुझे आहे, आणि जे तुझे तें माझे आहे;
 आणि त्यांच्याठार्यी माझे गौरव झाले आहे. ११
 यापुढे मी जगांत नाही, ते जगांत आहेत; मी
 तुजकडे येतो. हे पवित्र पित्या, तू मला दिलेल्या
 आपल्या नामांत त्यांस राख, यासाठी की जसें आपण
 एक आहों तसें त्यांनी एक व्हावे. १२ जोर्पर्यंत मी
 त्यांजवरोबर होतों तोर्पर्यंत तू मला दिलेल्या आपल्या
 नामांत मी त्यांस राखिले, मी त्यांचा संभाल केला,
 आणि नाशांच्या पुत्राचिकाय त्यांचांतून कोणाचा नाश

झाला नाही; यासाठी की शाखालेल्या पूर्ण व्हावा; १३
 पण आतां मी तुजकडे येतों; आणि त्यांच्याठार्यी माझा
 आनंद परिपूर्ण व्हावा म्हणून मी जगांत या गोष्ठी
 सांगतो. १४ मी तुझे वचन त्यांस दिले आहे; जगांते
 त्यांचा द्रेष केला; कारण जसा मी जगाचा नाही
 तसे तेहि जगाचे नाहीत. १५ तू त्यांस जगांतून
 काहून घावें अशी मी विनंति करीत नाही, तर तू
 त्यांस वाईटापासून राखावें अशी विनंति करितो. १६
 जसा मी जगाचा नाही तसे तेहि जगाचे नाहीत.
 १७ तू सत्यांत त्यांस पवित्र कर; तुझे वचन हेच
 सत्य आहे. १८ जसें तू मला जगांत पाठविले तसें
 मीहि त्यांस जगांत पाठविले. १९ मी त्यांच्यासाठी
 स्वतळा अर्पून पवित्र करितों, यासाठी की त्यांनीहि
 सरे खरे पवित्र व्हावे. २० मी त्यांच्यासाठी केवळ
 नाही, तर त्यांच्या वचनावरून जे मजवर विश्वास ठेवि-
 तात त्यांच्यासाठीहि विनंति करितों; २१ यासाठी की
 त्या सर्वांनी एक व्हावे; हे पित्या, जसा तू मजबमध्ये
 व मी तुजमध्ये तसें त्यांनीहि आम्हांमध्ये व्हावे,
 यासाठी की तू मला पाठविले असा विश्वास जगांने
 धरावा. २२ तू जे गौरव मला दिले आहे तें मी
 त्यांस दिले आहे, यासाठी की जसें आपण एक आहों
 तसें त्यांनीहि एक व्हावे; २३ म्हणजे मी त्यांजमध्ये
 व तू मजबमध्ये; यासाठी की त्यांनी एक होकला पूर्ण
 व्हावे आणि त्यांकरून जगांने समजून घावें की तू
 मला पाठविले, आणि जशी तू मजवर प्रीति केली
 तशी त्यांजवरहि प्रीति केली. २४ हे पित्या, माझी
 अशी इच्छा आहे की तू जे मला दिलेले आहेत
 त्यांनीहि जेथें मी आहे तेथें मजजवळ असावें; यासाठी
 की जे माझे गौरव तू मला दिले आहे तें त्यांनी
 पाहावें; कारण जगाच्या स्थापनेपूर्वी तू मजवर प्रीति
 केली. २५ हे न्यायरुचिप्रबन्ध पित्या, जगांने तुला ओळखिले
 नाही, मी तुला ओळखिले; आणि तू मला पाठविले असें
 त्यांनी ओळखिले. २६ मी तुझे नाम त्यांस कळविले आणि
 कळवीन; यासाठी की जी प्रीति तू मजवर केली ती
 त्यांजमध्ये असाची आणि मी त्यांजमध्ये असावें.

येशूला अटक करतात

१ हैं बोल्ड्यावर येशु आपल्या शिष्यां-
१८ भुदां विदेन ओहव्याच्या पर्लीकडे गेला, तेथे
बाग होता, त्यात तो व त्वाचे शिष्य गेले.
२ ही जगा त्याला घस्त देणारा यहूदा यालाहि
ठाळक होती; कारण येशु आपल्या शिष्यांसहित
तेथें वारंवार जात असे. ३ तेव्हां मुळ्य याजक व पर्सी
यांचपासून पलटण व शिराई विकल्पावर यहूदा फाणस,
मशाली व हृत्यारं खेळन तेथें आला. ४ येशु आपल्यावर
जे कांही येणारे तें सर्व जाणून बाहेर आला आणि त्यांस
महणाला, तुम्ही कोणाचा शोष करितो? ५ त्यांनी त्याला
उत्तर दिले की नासरेयक येशूला, तो त्यांस महणाला, तो
मी आहें. त्याला घस्त देणारा यहूदाहि त्याच्यावरोबर
उभा होता. ६ तो मी आहें, असें तो महणतांच ते भागे
हृदय भूमीवर पढले. ७ तेव्हां त्यांने त्यांस पुनः विचारिले,
कोणाचा शोष करितो? ते महणाले, नासरेयक येशूचा.
८ येशूने उत्तर दिले, तो मी आहें असें मी तुम्हास
संवितले, माझा शोष करीत असलां तर यांस जाऊ शा.
९ जे तं याला दिले आहेत त्यांतु एकहि मी दूरविळा
नाही, असें जे वचन तो बोलले तें पूरी व्यावेश म्हणून हैं
शाळे. १० शिमोने पेत्राजवळ तरवार होती, ती त्यांने
उपसून प्रमुख याजकाच्या दासावर चालवली आणि त्याचा
उज्जवा काळ कापून टाकिला; त्या दासांने नांव मल्ला
होते. ११ येशु पेत्राला महणाला, तरवार म्यालांत घाल;
फिलांने जो प्याला मला दिला तो मी पिंक नवे काय?

१२ यांना पलटण, हृत्याराचा सरदार व यांत्रूपांचे शिराई
यांनी येशूला घस्त बाचिले. १३ आणि त्याच्या प्रथम
हाताकडे नेले; कारण, कफका जो त्या वर्षी प्रमुख याजक
होता त्याचा क्षा सासरा होता. १४ एक मनुष्यांने लोकां-
वहूल मरवें हें हितवाह आहे असी ज्यांने यहूदांस मसलत
दिली, तोच हा क्यफा होता.

पेत्र येशूचा इनकार करतो

१५ शिमोने पेत्र व दुसरा एक शिष्य हे येशूच्या मार्गे
चालले; तो शिष्य प्रमुख याजकाच्या ओळखीचा होता
आणि तो येशूरोबर प्रमुख याजकाच्या बाब्यांत गेला;

१६ पेत्र दाराजवळ बाहेर उभा राहिला होता. यास्तव
जो दुसरा शिष्य प्रमुख याजकाच्या ओळखीचा होता त्यांने
बाहेर येऊन व द्वारपालिका सांगून पेत्राला आंत नेले.
१७ यावरून ती तरुण द्वारपालिका पेत्राला महणाली, तुंहि
त्या माणसाच्या शिष्यांतील आहेस काय? त्यांने म्हटले,
मी नाही. १८ तेव्हां यंडी होती, म्हणून दास व शिराई
हे कोळशांचा विस्तव पेटवून शेकत उभे राहिले होते;
आणि त्यांच्यावरोबर येत्राहि उभा राहून शेकत होता.

१९ तेव्हां प्रमुख याजकांने येशूला त्याच्या शिष्या-
विषयी व त्याच्या शिकाऱ्यांविषयी विचारिले. २० येशूले
त्याच्या उत्तर दिले की, मी जगासमोर उघड बोललो आहें;
जेथे सभास्थानांत व मंदिरांत सर्व यहूदी स्थितात देशी
मी नेहमी शिक्षण दिले; गुसपणे कांही बोललो नाही. २१
मला कां विचारितोस? मी काय बोललो हैं ज्यांनी ऐकले
आहे त्यांस विचार; पाहा, मी जे बोललो तें त्यांस ठाळक
आहे. २२ त्यांने असें इटल्यातर जबळ उभा राहणारा एक
शिराई येशूला चपाडाक मारून महणाला, तूं प्रमुख याजकाचा
असा जबाब देतोस काय? २३ येशूले त्याला उत्तर दिले;
मी वाईट बोललो असलों तर त्या वाईटविषयीं साक्ष दे,
वरै बोललों असलों तर मला कां मारितोस? २४ तेव्हां
हातांने त्याला प्रमुख याजक क्यफा याजकडे बांधलेलेच
पाठविले.

२५ शिमोने पेत्र शेकत उभा राहिला होता. ते त्याला
महणाले, तुंहि त्याच्या शिष्यांतील आहेस काय? तो
नाकारून बोलला; मी नाही. २६ मग ज्याचा काळ पेत्राने
कापून टाकिला होता त्याचा एक नातला प्रमुख याजकाच्या
दासांपैकी एक होता; तो महणाला, मी तुला त्याच्यावरोबर
बाब्यांत नाहीं का पाहिले? २७ पेत्रांने पुनः नाकारिले;
आणि तेव्हांच कोंबडा आरवला.

रोमी सुमेदार पिलात याजपुढे येशु

२८ नंतर त्यांनी येशूला क्यफाच्या एथून कचेरीत
देले, तेव्हां सकाळ होती; आणि आपणांस विटाळ होऊके
नवे, वल्हांडणांने मोजन करितां गावे, म्हणून ते स्वतः
कचेरीत देऊ नाहीत; २९ यास्तव पिलात त्याजकडे बाहेर
येऊन महणाला, तुम्ही या मनुष्यावर काय आरोप आणिसां?

३० त्यांनी त्याला उत्तर दिले, तो दुक्कर्णी नसता तर आग्ही त्याला तुमच्या स्वाधीन केले नसतो. ३१ पिलाताने त्यांस महार्ले, तुम्हीच त्याला घेऊन आपल्या शाळाप्रमाणे त्याचा न्याय ठरा. यहूदी त्याला महाणाले, कोणाचा जीव घेण्याचा आम्हांला अधिकार नाही; ३२ आपण कोणत्या मरणाने मरणार हे कळविताना येशूने जे वचन सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे महणून असे झाले.

३३ यास्तव पिलात पुनः कंचेरीत गेला, आणि येशूला बोलावून महणाला, तू यहूदांचा राजा आहेस काय? ३४ येशूने उत्तर दिले, तू आपण होऊन हे महणतोस, किंवा दुसऱ्यांनी तुला मजविषयी सांगितले? ३५ पिलाताने उत्तर दिले, मी यहूदी आहे काय? तुझ्याचा लोकांनी व मुख्य याजकांनी तुला माझ्या स्वाधीन केले; तू काय केलेस? ३६ येशूने उत्तर दिले, माझे राज्य या जगाचे नव्हे; माझे राज्य या जगाचे असते तर मी यहूदांच्या स्वाधीन होऊन नये महणून माझ्या शिपायांनी लडाई केली असती, परंतु माझे राज्य एथले नव्हे. ३७ यावरून पिलात त्याला महणाला, तर तू राजा आहेस काय? येशूने उत्तर दिले की मी राजा आहे असे तू महणतोस. मी यासाठी जन्मलो आहे व यासाठी जगात आलो आहे की मी सत्याविषयी साक्ष याची. जो कोणी सत्याचा आहे तो माझी वाणी ऐकतो. ३८ पिलात त्याला महणाला, सत्य काय आहे?

असे बोलून तो पुनः यहूदांकडे बाहेर जाऊन त्यांस महणाला, याच्याचारी मला कांही अपराध दिसत नाही. ३९ पण वल्हांडगांत मी तुम्हांसाठी एका इसमाला सोडावे अशी तुमची रीत आहे; महणून मी तुम्हांसाठी यहूदांच्या राजाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे काय? ४० तेहांने ते पुनः ओरहून महाणाले, याला नको, तर बरबाला मोडा. वरच्या हा एक लटांग होता.

पिलात यहूदांपुढे दृशून आतो

१ नंतर पिलाताने येशूला घेऊन कफ्टके मार-
११ खिले. २ शिपायांनी कांव्यांचा मुगूट गुंफून त्याच्या मस्तकावर बातला व जांभळे वज्र त्यास पांधरविले; ३ आणि ते त्याजफे घेऊन महाणाले, हे यहूदांच्या राजा, तुझा जयजयकार असो! मग त्यांनी त्याला चपडाका

मारिल्या. ४ तेहांना पिलाताने पुनः बाहेर जाऊन त्यांस महार्ले, पाहा, त्याच्या ठारी मला कांही अपराध दिसत नाही, हे तुम्हांस कळवावे महणून मी त्याला तुम्हांकडे बाहेर आणितो. ५ यास्तव घेऊ कांव्यांचा मुगूट व जांभळे वज्र वातलेला असा बाहेर आला आणि पिलात त्यांस महणाला, पाहा हा मनुष्य! ६ मुख्य याजक व त्यांचे शिपाई त्याला पाहून ओरहून महणाले, त्याला वधसंभाशी खिला, वधसंभाशी खिला. पिलात त्यांस महणाला, तुम्हीच त्याला घेऊन वधसंभाशी खिला कारण मला त्याच्या ठारी अपराध दिसत नाही. ७ यहूदांनी त्याला उत्तर दिले, आम्हांस शाळ आहे, आणि त्या शाळाप्रमाणे शाळाने भेडे पाहिजे, कारण शाळाने स्वतःला देवाचा पुत्र केले. ८ यास्तव पिलात हे बोलीं ऐकून अधिकच भ्याला; ९ आणि तो पुनः कंचेरीत जाऊन येशूला महणाला, तू कोट्या आहेस? परंतु येशूने त्याला उत्तर दिले नाही. १० यास्तव पिलाताने त्याला महार्ले, तू माझ्याचारोवर बोलत नाहीस काय? तुला सोडव्याचा अधिकार मला आहे, व तुला वधसंभावर शिल्प्याचा अधिकार मला आहे हे तुला डाळक नाहीं काय? ११ येशूने उत्तर दिले, तुला वरून अधिकार देण्यांत आला नसता तर मजवार तो मुळीच चालला नसता; यास्तव ज्याने मला तुम्हा त्याधीन केले त्यांचे पाप अविक आहे. १२ यावरून पिलाताने त्यास सोडव्याची खटपट केली; परंतु यहूदी आरडाओरड करून महणाले, तुम्ही याला सोडिले तर तुम्ही कैसराचे मित्र नाहीं; जो कोणी आपाणाला राजा करितो तो कैसराचा विरोध करितो. १३ हे शब्द ऐकून पिलाताने येशूला बाहेर आणिले आणि इत्री भावेत गव्याचा महणजे फरसबंदी ला नावाच्या जारी तो न्यायासनावर वसका. १४ तेहांना बल्हांडगांच्या तयारीचा खिल असून सुमारे सहावा तास होता; तेहांना त्यांने यहूदांस महार्ले, पाहा तुमचा राजा! १५ यावरून ते ओरहूले, त्याची बाट लावा, त्याची बाट लावा; त्याला वधसंभावर खिला. पिलात त्यांस महणाला, मी तुमच्या राजाला वधसंभावर खिलवावे काय? मुख्य याजकांनी उत्तर दिले की कैसरांचून आम्हांस कोणी राजा नाही. १६ मग त्यांने त्याला वधसंभाशी खिल्प्याकरितां त्यांच्या त्याधीन केले.

યેશુલું વધસ્તંભાલા ખિલ્લ્યો

૧૭ ત્યાંની યેશુલું આપલ્યા તાત્વાત ઘેતલેં; આપિ તો આપલ્ય વધસ્તંભ સ્વત્ત. બાહ્રા કબડીચે સ્થાન મુટલેલ્યા જાણી ગેલા; ત્યા જગળે ઇની જામેત ગુલગુલ મુણતાત; ૧૮ તેથે ત્યાંની ત્યાલું વ ત્યાજબરોબર દુસન્યા દોંબાલા, એકાલા એક બાજુલું, વ એકાલા દુસન્યા બાજુસ આપિ યેશુલું મયો, અંસે વધસ્તંભાબર ખિલ્લ્યેલે. ૧૯ પિલાતાને દોષપત્રકહેલે લિહુન, વધસ્તંભાબર લાવિલે; ત્યાંત યહુદ્યાંચા રાજા નાસ્તોરી યેશુ અંસે લિહિલે હોતેં, ૨૦ યેશુલું વધસ્તંભાદી ખિલ્લ્યેલે તેં સ્વભ નગાન્યા જવળ હોતેં, મહાનું પુષ્પલ યહુદ્યાંની તેં દોષપત્રક વાચિલે. તેં ઇની, રોમી વ હેઠેલી યા ભાષાત્ત લિહિલે હોતેં. ૨૧ નાસ્તું યહુદ્યાંચે સુલ્ય યાજક પિલાતાલા મહાલે, યહુદ્યાંચા રાજા અંસે લિહું નકા, તર મી યહુદ્યાંચા રાજા આહે અંસે ત્યાને મહાલે, અંસે લિહુ. ૨૨ પિલાતાને ઉત્તર દિલે, મી લિહિલે તેં લિહિલુ.

૨૩ શિપાયાંની યેશુલું વધસ્તંભાબર ખિલ્લ્યાંસંતર ત્યાંની બબે ઘેતલી આપિ એકએક શિપાયાલા એકએક વિમાગ અંસે ત્યાંચે ચાર વિમાગ કેલે; ત્યાંની અંગરખાહિ ઘેતલા; ત્યા અંગરસ્થાલા શિવણ નસૂન તો કરપાસૂન સ્વાલ્પ-પર્યાત સંબંધ વિખલેલા હોતા. ૨૪ નાસ્તું તે એકમેકાકસ મહાલે, હા આપણ ફાંડું નથે, તર કોળાલા બેઝેલ હેં ચિન્યા દાકૂન આહું; હેં યાસારી જ્ઞાલે કી

ત્યાંની માદ્દી બબે આપસાંત બંધુન ઘેતલી,

આપિ માદ્દા પેહરાવાબર ચિન્યા ટાકિલ્યા, અસા જો શાબ્દલેલાં નો સ્થૂં વ્યાચા. ત્યાધસાંને શિપાયાંની કેલે. ૨૫ યેશુલું વધસ્તંભજવલ ત્યાંચી આહે, ત્યાંની માદ્દશી, જોધાંચી બાબકો-માર્યા, આપિ મર્યાદા મંદલીયા, ખા ઉભા હેલ્યા. ૨૬ મગ યેશુને આપલ્યા અંડલા વ ત્યા શિપાયાબર ત્યાંની પ્રેતિ હોતી. ત્યાલા જવલ ડમે રમહેલેલે યાહન આઇસ મટટલે, બાંડે, પાંધા, હા નુઝા પુત્ર ! ૨૭ મગ ત્યાંને શિપાલ મટટલે, માહ, હી નુઝી આહે ! ત્યા બંલપાસૂન ત્યા શિષ્યાંને તિલ આપલ્યા ધરી ઠેણું ઘટલે.

૨૮ યાનતર સર્વ ખૂલી જ્ઞાલેં આહે હેં જાણૂન

યેશુને શાખલેલ્ય પૂર્ણ વ્યાવા મુણત, મળ તહાન લાગલી આહે, અંસે મહાલેં. ૨૯ તેથે આવ ભરણ ઠેવલેલે એક મારેં હોરેં; મુણત ત્યાંની આંબ ભરલેલા સંજ એજોબાચ્યા કાઠીબર બસબુન ત્યાચ્યા તોડાલ લાવિલા. ૩૦ યેશુને આંબ ઘેતલ્યાનતર, પૂર્ણ જ્ઞાલેં આહે, અંસે મહાલેં, આપિ મસ્તક લવલું આપલ્યા આત્મા સમર્પણ કેલા.

યેશુચ્યા કુર્ચીત ભાલા ભોસકણે વ યેશુલું ખડકાંત ખોદલેલ્યા કબરેંત ટેવણે

૩૧ તો ત્યારીચા દિવસ હોતા, મુણત શાખાચ વિશ્વારીરીં વધસ્તંભાબર રાહું નયેત [કારણ તો શાખાચાચા દિવસ મોઢ હોતા] મુણત ત્યાંચે પાય મોડાવે આપિ લાંસ ઘેતન જાવે અશી યહુદ્યાંની પિલાતાજવલ વિનંતિ કેલી. ૩૨ મગ શિપાયાંની યેઝન ત્યાજબરોબર વધસ્તંભાબર ખિલ્લ્યેલ્યા પહિલ્યાચે વ દુસર્યાચે પાય મોડિલે; ૩૩ પંચું યેશુકડે યેઝન. તો મહન ગેલા આહે અંસે પાહુન ત્યાંની ત્યાચે પાય મોડિલે નાહીંત; ૩૪ તરી શિપાયાંતીલ એકાંને ત્યાચ્યા કુર્ચીત ભાલા ભોસકિલા, તો રક વ પાણી નિષાંલે. ૩૫ જ્યાંને હેં પાહીલે ત્યાંને સાક્ષ દિલ્લી આહે દ ત્યાંચી સાક્ષ ખરી આહે; આપણ ખરેં બોલ્ટોં હેં ત્યાલા ડાંક આહે, યાસારી કી તુદ્દીહિ વિશાસ ધરાવા. ૩૬ ‘ત્યાંચે હાડ મોડાણાર નાહીં’ હા શાખલેલ પૂર્ણ વ્યાવા મુણત યા ગોઢી ઘઢલ્યા. ૩૭ શિપાય દુસર્યાચી શાખલેંસાંત અંસે મહાલેં આહે કી ‘જાલ ત્યાંની વિશિલે ત્યાજકડે તે પાહીતીલ.’

૩૮ ત્યાનતર આરિમથાઇકર યોસેફ હા યેશુલું એક શિષ્ય અસૂન યહુદ્યાંચા ભયાસુલે ગુમ શિષ્ય અસા હેતા ત્યાંને યેશુંચે શરીર યેઝન જાણાસ પિલાતાજવલ વિનંતિ કેલી. પિલાતાને પસ્વાનની દિલ્યાબરુન ત્યાંને જાઝન ત્યાંચે શરીર નેલેં; ૩૯ આપિ ત્યાજકડે પહિલ્યાને રાત્રી આંકેલા નિકદેમહિ ગંધરવસ વ અગ્રાંશોંચે સુમારે શાંભર શેર સિપ્રણ યેઝન આલા. ૪૦ ત્યાંની બેશુંચે શરીર યેઝન યહુદ્યાંચા ઉત્તરકાર્યાંચા રીતીપ્રમાણે સુંધર દ્રવ્યાંસહિત તાગાચ્યા વથુંની મંડાલિલે. ૪૧ જ્યા ટિકારીણી ત્યાલા વધસ્તંભાબર ખિલ્લ્યેલે હોતેં ત્યા ટિકારીણી એક બાળ અસૂન તિચ્યાંત એક નવી કબર હોતી, તિચ્યાંમયો ત્યા વેલેપર્યાત કોળાસહિ

ठेविले नव्हते. ४३ यद्युच्यांच्या तयारीच्या दिवसामुळे सांगी येशूला तेथे ठेविले, कारण ती कबर जबल होती.

रिकार्डी कबर

१ आठवड्यांच्या पहिल्या दिवशी पहाटेस

२० अंधार असतांना मरीया मगदालीया कबरेजबल आली, आणि कबरेपासून घोंड काढलेली आहे असे तिने प्राहिले. २ गास्तव शिमोन पेत्र व यज्याच्यावर येशूली प्रीति होती असा दुसरा शिष्य यांच्याकडे धावत बेळजाती त्यांस म्हणाली, त्यांनी प्रभूला कबरेतून नेले; व त्याला कोठे ठेविले हैं आम्हांस ठाऊक नाही. ३ यावरुन पेत्र व तो दुसरा शिष्य निघून कबरेकडे जावयास निघाले. ४ तेव्हां ते दोघे बरोबर धावले; तो दुसरा शिष्य पेत्रापेक्षा लवकर पुढे धावून कबरेजबल प्रथम पोहंचला; ५ आणि ओणदून त्यांने तागाची वज्रे पडलेली पाहिली, परंतु तो आंत गेला नाही. ६ मग शिमोन पेत्राहि त्याच्या भागल येऊन पोहंचला व कबरेत शिरला; ७ आणि तागाची वज्रे पडलेली व जो स्माल त्याच्या डोक्याला होता तो तागाच्या बडाजबल नव्है, तर निराला एकीकडे गुंडाकूपन पडलेला आहे असे त्यांने पाहिले. ८ तेव्हां जो दुसरा शिष्य पहिल्यांने कबरेजबल आला तोहि आंत-गेला, आणि त्यांने पाहून विश्वास ठेविला. ९ त्यांने मेलेल्यांमधून पुनः उठावै हैं अवश्य आहे हा शाळलेख तोंपर्यंत ते समजले नव्हते.

येशू मरीयेला दर्शन देतो

१० तेव्हां ते शिष्य परत आपल्या घरी गेले.

११ इडे मरीया बाहेर कबरेजबल रडत उभी राहिली होती; आणि रडतां रडतां तिने ओणदून कबरेन पाहिले; १२ तो जेथे येशूचे शारीर ठेविले होते तेथे शुभ्र वक्त परिधान केलेले दोन देवदून, एक अशाजबल व एक पायथ्याजबल, असे बसलेले तिने पाहिले. १३ ते तिळा म्हणाले, बाई, कां रडत्येस? ती त्यांस म्हणाली, त्यांनी माझ्या प्रभूला नेले, व त्याला कोठे ठेविले हैं मला ठाऊक नाही म्हणून. १४ असे बोलून ती पाठमोसी फिरली, तों तिने येशूला उमे राहिलेले पाहिले, परंतु तो येशू आहे असे तिळा समजले नाही. १५ येशूने तिळा म्हटले, काई,

कां रडत्येस? कोणाचा शोध करित्येस? तो भावी आहे असे समजून ती त्याल म्हणाली, दादा, तं त्याल एथूल नेले असले तर त्याल कोठे ठेविले हैं मला सांग, म्हणजे मी त्याल येऊन जाईन. १६ येशूने तिळा म्हटले, मरीये; ती बदून त्याल इती भावित म्हणाली, रव्हनी! म्हणजे गुरुली! १७ येशूने तिळा म्हटले, मला शिवू नको; कारण मी अशापि पित्यजबल वर गेलो नाही; तर माझा भावांच्याकडे जाऊन त्यांस सांग, जो माझा पिता व तुमचा पिता आणि माझा देव व तुमचा देव त्याच्याकडे मी वर जातो. १८ मरीया मगदालीयेने जाऊन, मी प्रभूला पाहिले, व त्यांने मला या गोष्टी सांगितल्या, हैं वर्तमान शिष्यांस कळविले.

येशू प्रेतितांना दर्शन देतो

१९ त्यांच दिवशी म्हणजे आठवड्यांच्या पहिल्या दिवशी संध्याकाळ शाळ्यावर, जेथे शिष्य होते तेथील दारं यद्युच्यांच्या भीतीमुळे बंद असतां, येशू आला व मध्ये उभा राहून त्यांस म्हणाला, तुम्हांस शांति असो. २० असे बोलून त्यांने आपले हात व कूस त्यांस दाखविली; तेव्हां प्रभूला पाहून शिष्यांना आनंद वाटला. २१ येशू पुनः त्यांस म्हणाला, तुम्हांस शांति असो; जसे पित्यांने मला पाठविले आहे तसे मीहि तुम्हास पाठवितो. २२ असे बोलून त्यांने त्यांजबल ऊकर टाकिला, आणि त्यांस म्हटले, पवित्र आत्मा घ्या; २३ ज्या कोणाच्या पापांनी तुम्ही क्षमा करितां त्यांनी क्षमा झाली आहे; आणि ज्या कोणाची तुम्ही राखितां तीं राखिलेली आहेत.

येशू थोमाला दर्शन देतो

२४ येशू आला तेव्हां बारांतील एक, म्हणजे दिदुम म्हटलेला थोमा, हा त्यांच्यावरोबर नव्हता. २५ गास्तव दुसऱ्या शिष्यांनी त्याला सांगितले, आम्ही प्रभूला पाहिले; तरी त्यांने त्यांस म्हटले, त्याच्या हातांत खिळवांचा वण पाहिल्यावांचून, खिल्यांच्या वणांत आपले बोट घातल्यावांचून नी विश्वास धरणारच नाही.

२६ मग आठ दिवसांनंतर त्याचे शिष्य पुनः आंत असून त्यांच्याबरोबर योमा होता. तेव्हा दारे वंद असतां येशू आला व मर्ये उभा राहून म्हणाला, तुझांस शाति असो. २७ नंतर त्याने योमोला म्हटले, तं आपले बोट इकडे करून माझे हात पाहा, आणि आपला हात इकडे युंदे करून माझा कुरीत घाल; आणि विश्वासहीन असू नेंवो, तर विश्वास धरणारा ऐस. २८ योमांने त्याला म्हटले, माझा प्रभु व माझा देव. २९ येशूने त्याला म्हटले, तं मला पाहिले आहे म्हणून विश्वास धरिला आहे; पाहिल्यांचून विश्वास धरणारे ते घेण्य.

या शुभवर्तमानाच्चा हेतु

३० या पुस्तकात लिहिली नाहीत अशी पुढक दुसरीहि चिन्हे येशूने आपल्या विश्वासदेखतां केली; ३१ येशू हा देवाचा उन खिस्त आहे, असा तुझी विश्वास धरावा, आणि विश्वास धरून तुझांला त्याच्या नामाने जीवन प्राप न्हावै, म्हणून ही वर्णिली आहेत.

येशू तिविर्या समुद्राजवळ शिष्यांस दर्शन देतो

१ त्यानंतर तिविर्याच्या समुद्राजवळ येशू
२१ शिष्यांस पुनः प्रगट झाला; आणि तो या प्रकारे प्रगट झाला. ३ यिसोन पेत्र, दिदुम म्हटलेला योमा, गालीलीतील काळा एथेचा नथनेल, जब्जीचे पुढ व त्याच्या विश्वासील दुसरे दोषे हे एकत्र असतां, ३ यिसोन पेत्राने त्यांस म्हटले, मी मासे धरावायाला जातो. ते त्याला म्हणाले, आम्हीहि तुझाबरोबर येतो. तेव्हा ते निघून मचव्याप्त वसले; आणि त्या रात्री त्यांनी कांही धरिले नाही. ४ मग पहाट होत असतां येशू समुद्राच्या तीरी उभा राहिला; तथापि तो येशू आहे असै शिष्यांस समजले नव्हते. ५ तेव्हा येशूने त्यांस म्हटले, मुलांनो, तुझांजवळ कांही सावायाला आहे काय? त्यांनी, नाही, असै त्याला उत्तर दिले. ६ त्यांने त्यांस म्हटले, मचव्याच्या उत्त्रव्या वांजूऱ जाऱ्ये टाका म्हणाऱ्ये तुझांस संपर्केल; म्हणून त्यानी तें टाकिले, तेव्हा माझांच्या थोळ्याक्यामुळे तें त्यांस ओढवेना. ७ यावरून ज्या शिष्याबर येशूनी प्रीति होती तो पेत्राला म्हणाला, प्रभु आहे, प्रभु आहे. हे कून यिसोन पेत्राने अंगरखा धाखून तो कमरेल शुडाळिला

(कारण तो उघडा होता) आणि समुद्रांत उडी टाकिली. ८ दुसरे शिष्य माझांचे जाळे ओढीत होडीतून आले, (कारण ते काढायासून दूर नव्हते, तर सुमारे दोनशें हातांवर होते). ९ मग काठी उतरले तो त्यांनी कोळ-शांचा विस्तव आणि त्यावर धातलेली मासली व भाकर पाहिली. १० येशूने त्यांस म्हटले, तुझी आतां धरलेल्या माजांतून कांही आणा. ११ यास्तव यिसोन पेत्राने मचव्यावर चढून एकजोप्रेत्र मोठ्या माशांनी भरलेले जाळे काठीं ओढून आणिले; तितके असतांहि जाळे काठले नाही. १२ येशू त्यांस म्हणाला, या, जेवा. तेव्हां तो प्रभु आहे असै त्यांस समजले, म्हणून तूं कोण आहेस हैं त्याला विचारावयास शिष्यांतील कोणी धजला नाही. १३ येशूने येऊन भाकर घेतली व त्यांस दिली; तशीच मासकींहि दिली. १४ येशू भेलेल्यांतून उठल्यावर आपल्या शिष्यांस प्रगट झाल्याची ही तिसीरी वेळ.

पेत्राबरोबर येशूचे शेवटले भाषण

१५ ते जेवल्यानंतर येशूने यिसोन पेत्राला म्हटले, योहानाच्या पुत्रा यिसोना, यायेक्षां तूं मजवर अधिक प्रीति करितोस काय? तो त्याला म्हणाला, होय प्रभू, आपल्यावर मी प्रेम करितो, हे आपल्याला ठाऊक आहे. त्याने त्याला म्हटले, माझ्या कोकारांस चार. १६ पुनः दुसर्यांने तो त्याला म्हणाला, योहानाच्या पुत्रा यिसोना, मजवर प्रीति करितोस काय? तो त्याला म्हणाला, होय प्रभू, मी आपल्यावर प्रेम करितो, हे आपल्याला ठाऊक आहे. त्याने त्याला म्हटले, माझ्या मेढरांस पाळ. १७ तिसऱ्यांने तो त्याला म्हणाला, योहानाच्या पुत्रा यिसोना, मजवर प्रेम करितोस काय? मजवर प्रेम करितोस काय, असै तिसऱ्यांने त्याला म्हटले, म्हणून पेत्र दुःखी होऊन त्याला म्हणाला, प्रभो, आपलाला सर्व ठाऊक आहे; मी आपल्यावर प्रेम करितो हे आपण ओढलिले आहे. येशूने त्याला म्हटले, माझ्या मेढरांस चार. १८ मी तुला खचीत खचीत संगती, तूं नरण होतास तेव्हां स्वतः कमर बांधून तुझ्या इच्छेस येईल तेंव्यं जात असस; परंतु तूं म्हातारा होशील तेव्हां हात लंब करिशील आणि दुसरा इसम तुझी कमर बांधून तुझ्या इच्छेस येणार नाही तेंव्यं तुला नेईल. १९

तो कोणत्या प्रकारच्या मरणाने देवाचं गौरव करील हैं
मुखविष्णाकरितां तो हैं बोलला; आणि असे बोलत्यावर
त्याने त्याला म्हटले, माझ्यामार्गे ये. २० मग पेत्र वकळा
आणि ज्या शिष्यावर येशूनी प्रीति होती आणि जो

भोजनाच्या वेळेस त्याच्या उराशी टेकला असतां मार्गे
लकून, प्रभो, तुला धरून देणारा तो कोण आहे, असे म्हणाला
द्योता, त्याला त्याने मार्गे चालतांना पाहिले. २१ त्याला
पाहून पेत्र येशूला म्हणाला, प्रभुजी, याचं काय? २२
येशूने त्याला म्हटले, मी येई तोंपर्यंत त्याने राहावे अशी
माझी इच्छा असली तर त्याचे तुला काय? तू माझ्यामार्गे
ये. २३ यावून तो शिष्य मरणार नाही अशी वरंता

बंधुवार्गामध्ये पसरली, तरी तो मरणार नाही असे येशूने
त्याला म्हटले नव्हते, तर मी येई तोंपर्यंत त्याने राहावे
अशी माझी इच्छा असली तर त्याचे तुला काय, असे
म्हटले.

समाप्ति

२४ जो शिष्य या गोष्ठीविषयी साक्ष देतो व ज्याने
या गोष्ठी लिहिल्या तोच हा आहे, आणि त्याची साक्ष
खरी आहे हैं आम्हाला माहित आहे.

२५ येशूने केलेली दुसरीहि बहुत कृत्ये आहेत, ती
सर्व एकेले लिहिलेली तर लिहिलेली पुस्तके या जगात
मावणार नाहीत, असे मला वाटते.

प्रेषितांची कृत्ये

-०४७-०४८-

विषयप्रवेश

१ हे थियफिला, येशूने जे प्रेषित निवडिले होते
१ त्यांस पवित्र आत्माच्या द्वारे आज्ञा सांगितल्यानंतर
तो वर घेतला गेला, २ त्या दिवसापर्यंत त्याने जे
जे करावयास व शिकवावयास आरंभिले होते त्या सर्वा-
विषयी मी पहिला प्रथं केला. ३ मरण सोसन्यानंतरहि
त्याने त्यांस पुष्कल प्रमाणांनी आपण जीवंत आहें असे
दाखविले, आणि चालीस दिवसपर्यंत तो त्यांस दर्शन देत
असे व देवाच्या राज्याच्या गोष्ठी सांगत असे. ४ तो व
ते एकत्र जमले असतांना त्याने त्यांस आज्ञा केली कीं
यस्त्वालेम सोहून जाऊ नका, तर जे पित्याचे वचन
तुम्हीं भजपासून ऐकले आहे त्याची वाट पाहा; ५ कारण
योहानाने पाण्याने बासिसमा केला; तुमचा बासिसमा
थोळ्या दिवसांनी पवित्र आत्माने होईल.

येशूचे स्वर्गारोहण

६ यास्तव ते एकत्र असतांना त्यांनी त्याला विचारिले,
प्रभो, या वेळेस आपण इश्वाएलाचे राज्य पुनः स्थापीत
करणार काय? ७ तो त्यांस म्हणाला, जे काळ व प्रसंगा

पित्याने आपल्या स्वाधीन ठेविले आहेत ते ओळखणे
तुम्हांकडे नाही. ८ पवित्र आत्मा तुम्हांवर येईल तेव्हां
तुम्हांस सामर्थ्य प्राप्त होईल, आणि यस्त्वालेमांत, सर्व
यढूरीयांत, शोमरोतांत व पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत तुम्ही
माझे साक्षी व्हाल. ९ असे सांगितल्यावर त्यांच्या डोळ्यां-
देखत तो वर घेतला गेला; आणि मेशाने त्याला त्यांच्या
दृष्टीआड केले. १० तो जात असतां ते आकाशाकडे
निरखून पाहत होते, तेव्हां पाहा, शुभ्र वक्के परिधान
केलेले दोन पुरुष त्यांच्याजवळ उभे होते; ११ ते म्हणाले,
अहो गालीलकरानो, तुम्ही आकाशाकडे कां पाहत उभे
राहिलो? तुम्हांपासून वर आकाशांत घेतला गेला आहे
तोच येशू, जसे तुम्हीं त्याला आकाशांत जातां पाहिले,
तसाच येईल.

बाराच्या प्रेषिताची नेमण्यक

१२ मग यस्त्वालेमाजवळ म्हणजे शब्दाश दिवसाच्या
मजलेवर असलेल्या ज्ञैतून नामे डोमरावला ते यस्त्वालेलांका
परत आलेले. १३ आणि आल्यावर से माझीवर एक
खोलीत गेले, तेथे पेंड्र, योहान, आकोब, अंदिया, फिलिप,

थोमा, वर्षलम्य, मत्तय, अल्कीचा पुत्र यासेब, शिमोन जिलोत व याकोवाचा पुत्र यहूदा हे राहत होते; १४ हे सर्व जण, किंतीएक त्रिया, येश्वरी आई मरीया व त्याचे भाऊ यांच्यासह एकचित्ताने प्रार्थना करण्यांत ततर असत.

१५ त्या दिवसांत पेत्र वंशुगांमध्ये (सुमारे एकजेवीम लोकांन्या मोठ्या जमावामध्ये), उभा राहून म्हणाले, १६ वंशुजनहो, येश्वला धर्मन नेणाऱ्यांचा मागंडगक असा झालेल्या यहूदाविषयीं पवित्र आत्मा दाविदांच्या मुख्यानं ते वचन वोलता ते पूर्ण होण्यांनं अगत्य होते. १७ तो आपल्यांमध्ये गणलेला होता, आणि या येवेचा वांटा त्याला मिळाला होता. १८ (त्यांने आपल्या अथर्वांच्या भजुरीनं शेत चिकित घेतले; तो पालया पडल्यांने मऱ्येच फुटला, व त्याचीं सर्व आंतडीं बाहेर निघाली. १९ हें यस्तलेमातल्या सर्व राहणाऱ्यांस कळले; म्हणून त्यांच्या भाषेत त्या शीताल हकलदमा म्हणजे रक्ताचं शेत असे नांव पडले आहे.) २० स्तोत्रसंहीतेत अगं लिहिले आहे :

त्याचे ठिकाण ओसाड होवो,

व त्यांत कोणीहि न राहो;

आणि,

त्याचा हुद्दा दुसरा घेवो.

२१ यास्तव योहानांच्या वासिमस्यापासून तर ज्या दिवशीं प्रभु येश्वला आपल्यापासून वर घेण्यांत आले तोपर्यंत, २२ म्हणजे तो आपल्यांमध्ये येतजात असे त्या सगळ्या काळांत, जी हीं मुख्ये आपल्या संगतीसोबतीत होती त्यांच्यांतुन कोणीएकांने आपल्यावरोवर त्याच्या पुनरस्थानाचा साक्षी झाले पाहिजे. २३ तेव्हा ज्यांचे उपनांव यूस्त तो बंसवा म्हटलेला योसेफ व मतियाचा या दोघांचा त्यांनी पहंच आणिले. २४ मग त्यांनी अशी प्रार्थना केली : हे मग्यातःकरणसाक्षी प्रभ, २५ हे सेवकपण व प्रेपितपण मोळन आपल्या जागी गेलेल्या यहूदाच्ये पद ज्याला मिळावे असा या दोघांतू ते कोणता निवडिला आहे तो दावीच. २६ मग त्यांची त्यांच्यासाठी चित्रा टाकिच्यावर मतियाची चित्री निघाली; तेव्हां त्याला अकरा प्रेषितांत गणण्यात आले.

पवित्र आत्म्याच्ये दान

१ नंतर पेटेकॉस्ट म्हणजे पद्मासावा दिवस र आला तेव्हां ते सर्व एकत्र जमले असतां, २ अकस्मात् मोठ्या वान्याच्या मुसाय्यासारिखा आकांगांतून नाद आला, आणि ज्या घरांत ते बसले होते तें सर्व त्यांने भरले. ३ अमीच्या जिभांसारख्या वेगवेगळ्या आलेल्या जिभा त्यांस दिसत्या; आणि त्या प्रत्येकावर एकएक अशा वस्त्र्या. ४ तेव्हां ते सर्व पवित्र आत्म्यांने परिपूर्ण झाले, आणि आत्म्यांने जसे त्यांस वदविले तसे ते अन्य भाषांतून बोलून लागले.

५ त्या वेळेस आकाशाखालच्या प्रत्येक राशूंतील भरकिमान् यहूदी यस्तलेमातं राहत होते. ६ तो नाद आत्यावर लोकसमुदय एकत्र होऊन गोंधळून गेला; कारण की प्रत्येकाने आपापल्या भाषेत त्यांस बोलतांना ऐकले. ७ ते सर्व चिकित व विस्मित होऊन म्हणाले, पाहा, हे बोलागारे सर्व गालीली ना ? ८ तर आपण प्रत्येक जण आपापली जन्मभाषा ऐकतो हे कसे ? ९ पार्थी, मेदी, एलामी, मेसोपटेम्या, यहूदीया, कपटुकिया, पंत, आसिया, १० फ्रुगिया, पंझुलिया, मिसर व कुरणेच्या जवळचा लिंबुवा देश यांतले राहणारे, यहूदी व यहूदीयमतानुसारी असे रोमीय प्रवासी, ११ केतीय, अरब, असे आपण त्यांस आपापल्या भाषांत देवाचीं महकूमे सांगतांना ऐकतो. १२ तेव्हां ते सर्व विस्मित होऊन व गोंधळून जाऊन एकमेकांस म्हणाले, हे काय असेल ? १३ इतर किंयेक लोक यथा करून म्हणाले, हे नव्या द्राक्षारसांने मस्त झाले आहेत.

पेटेकॉस्टच्या वेळाचे पेत्राचे भाषण

१४ तेव्हा पेत्र अकरा शिंशासुदां उभा राहून त्यांस मोठ्यांने म्हणाले, अहो यहूदी लोकांनो व यस्तलेमातील सर्व राहणाऱ्यांनो, हे लक्षात आणा व माझे बोलणे ऐकून ध्या; १५ तुद्दांस वाटरों तसे हे मस्त झाले नाहीत; कारण हा दिवसाचा पहिला प्रहर आहे; १६ परंतु हा प्रकर योएल संदेश्याच्या द्वारे सांगितलेल्या संदेशा-प्रमाणे बढला आहे; तो संदेश असा :—

१७ देव महणतो, शेवटःया दिवसांत असे होईल कीं
मी आपल्या आत्माचा भनुयायमात्रावर
वर्षाव करीन;
तेव्हां तुमचं पुत्र व तुमच्या कन्या
संदेश देतील,
तुमच्या तरुणांस दृश्यांत होतील
व तुमच्या दृश्यांस स्वप्ने पडतील;
१८ आणखी त्या दिवसांत मी आपल्या दामावर व
आपल्या दासीवर
आपल्या आत्माचा वर्षाव करीन; महणजे ती
संदेश देतील;
१९ वर आकाशांत उत्पात,
व खाली पृथ्वीवर चिन्हे,
महणजे रक्त, अग्नि व धूमस्पृष्ट वाफ अशी
दाखवीना;
२० परमेश्वराचा महान् व प्रसिद्ध दिवस येण्यापूर्वी
मूऱ्य अंधकारमय
व चंद्र रक्तमय होईल;
२१ तेव्हां असे होईल कीं जो कोणी परमेश्वराचे
नाम घेऊन त्याचा धावा करील तो तरेल.
२२ अहो इक्षाएल लोकांनो, या गोष्ठी ऐका; नसोरी
येश याच्याद्वारे देवाने जी महतक्यांये, अद्भुते व चिन्हे
तुम्हांला दाखविली त्यांची तुम्हांला माहिती आहे,
त्यांबरून देवाने तुम्हांकरिता पटविलेला असा तो मनुष्य
होता; २३ तो देवाच्या संकल्पाप्रमाणे व पूर्वज्ञाना-
प्रमाणे तुमच्या स्वाधीन ज्ञात्यावर तुम्ही त्याला धरून
अधर्म्याच्या हातांनी वधस्तंभावर खिळून मारिले, २४
त्याला देवाने मरणाच्या वेदनांपासून सोडवून उठविले,
कारण त्याने मरणाच्या स्वाधीन राहावे हैं अदक्षय
होते.
२५ दावीद त्याजिविषयी असें महणतो :
मी प्रभुला आपणापुढे नित्य पाहिले आहे;
मी ठळू नये म्हणून तो
माझा उजवीकडे आहे;
२६ यास्तव माझे हृदय आनंदित, व माझी जीभ

उळासित आली;
२७ आणखी माझा देहाहि आंशमध्ये निवास करील;
२८ कारण तू माझा जीव अयोलोकांत
राहू देणार नाहीस,
व आपल्या पवित्र पुरुषाला कुजण्याचा अनुभव
येऊ देणार नाहीस.
२९ जीवनाचे मार्ग तू मला कळविले आहेत;
तू आपल्या दर्शनाने मला
हर्षभरित करीशील.
३० अहो बंधुजनहो, कुलाधिपति दावीद याज-
विषयां मी तुम्हांवरोबर यशस्तपणे योलतो. तो मेला,
त्याला पुराले व त्याची कब्र आतापर्यंत आपल्यामध्ये
आहे. ३१ तो संदेशा होता आणि त्याला ठाऊक होते कीं
देव शश्य वाहून महणाला; तुझ्या संतरीतील एकाला
तुझ्या राजामानावर बसवीन, ३१ हायं पूर्वज्ञान
असल्यासुळे तो यिस्ताच्या उठण्याविषयी बोलता कीं
त्याचा आत्मा अयोलोकांत राहू दिला नाही, आणि
त्याच्या देहाला कुजण्याचा अनुभव आला नाही. ३२
त्या येशला देवानं उठविले याविषयी आम्ही सर्व
साक्षी आहो. ३३ यास्तव तो देवाच्या उजव्या
हस्ते उच्च पदी बसविलेला आहे व त्याला पवित्र
आपल्याविषयीचे वचन प्राप झाले आहे आणि त्यांने
तुम्ही जे पाहातां व ऐकतां तें, ओतिले आहे. ३४
दावीद स्वर्गांस चहून गेला नाही; पण तो स्वतः
महणतो :
परमेश्वराने माझ्या प्रभुला सांगितले कीं
३५ मी तुझे वैरी तुझ्या पायांचे आसन करीपर्यंत
तू माझ्या उजवीकडे बैस.
३६ यास्तव इक्षाएलच्या सर्व धराण्याने हैं निश्चय-
पूर्वक समजून घ्यावे की ज्या येशला तुम्ही वध-
स्तंभावर खिळून मारिले त्याला देवाने प्रभु व खिलत
असे कळू ठेविले आहे.
३७ हैं ऐकून त्यांच्या अंतःकरणांस उरचूर लागली,
आणि ते पेत्र व इतर प्रेषित यांस म्हणाले, बंधु-
जनहो, आम्ही काय करावै? ३८ पेत्र त्यांस म्हणाला,

पश्चानाप फरा, आणि पाणींची क्षमा बद्धावी म्हणून तुम्ही फ्रेके जण येश विस्ताराच्या नामांत वासिस्मा घ्या: म्हणजे पर्वत अस्त्रांचे दान तुम्हांला प्राप्त होईल. ३९ करण ते वचन तुम्हांस, तुमच्या मुलांबालांस व सर्व जे दूर आहेत त्यांस, म्हणजे जितक्यांस प्रभु जो आपला देव स्वतःकडे बोलावील, तितक्यांस आहे. ४० आणवी त्यांने दुसऱ्या पुष्कळ गोठींनी त्यांस साक्ष दिली व वोध करून म्हटले, या कुटिल पिढी-पामून तुम्ही आपला वचाव करून घ्या. ४१ तेव्हां द्यावींनी त्यांचे वचन ग्रहण केले त्यांचा वासिस्मा आला; आणि त्या दिवशी भुमर्ई तीन हजार मनुष्यांची त्याच्यांत भर पडली.

खिस्ती मंडळीचे धार्मिक जीवन

४२ ती प्रेषितांच्या शिक्षणांत, संगतींत, भाकर मोङ्गरांत व प्राथर्ना कराऱ्यांत तपर असत.

४३ तेव्हां फ्रेके मनुष्याला भय आहे ज्ञाले; आणि प्रेषितांच्या हातून पुष्कळ अद्भुते व चिन्हे डडत होणी. ४४ तेव्हां सर्व विभास ठेवणारे एकत्र होते, आणि त्यांचे सर्व समाईक होते. ४५ ते आपापली जमीन व मालमता विकून जसजसी फ्रेकेकाला गरज लागत असे नसतांने सचास लांदून देत असत. ४६ ते प्रतिदिवशी एकवित्तांने मंदिरांत जात असत; घरी भाकर मोङ्गीत असत; आणि देवाची स्तुति करीत हांपून व सालम सनांनें अन्न खात असत. ४७ सर्व लोक त्यांस प्रसन्न असत; आणि तारणप्राप्त झालेल्या इसमांची प्रभु प्रतिदिवशी त्याच्यांत भट घालीत असे.

लंगड्या भिकाच्याला वरे करणे

१ एकदा पेत्र व योहान हे प्राथर्नेच्या वेळेस ३ तिसऱ्या प्रहरी मंदिरांत जात होते. २ तेव्हां जन्मत:

पांगळा असा कोणीएक माणूस होता; त्याला उचलून निरुन मंदिरांत जाणाच्यांजवळ भीक माणाच्यासाठी प्रतिदिवशी मंदिराच्या सुंदर नामें दिवाजाजवळ ठेवत असत. ३ पेत्र व योहान हे मंदिरांत जाणार आहेत असे पाहून त्यांने भीक माणितली. ४ तेव्हां पेत्र व योहान त्याला निरुन पाहून म्हणाले, आम्हांकडे पाहा. ५ तेव्हां त्याज-

पामून कांदीं मिळेल अशी आशा भरून त्यांजकडे लक्ष लाविले. ६ पेत्र म्हणाला, माझ्याजवळ सोनेहरं कांही नाही; जे आहे ते तुला देतो; नासोरी येश, विस्ताराच्या नामांने चालू लाग. ७ आणि त्यांने त्याचा उजवा हात भरून त्याला उठविले, तेव्हां त्याची पावळे व थोटे यांत तक्काल बळ आले; ८ तो उडी मासून उभा राहिला व चालूं लागला; आणि तो चालू, उच्चा मारीत व देवाची स्तुति करीत त्याच्याबोरबर मंदिरांत गेला. ९ त्याला सर्व लोकांनी चालूनांना व देवाची स्तुति करितांना पाहिले; १० आणि जो मंदिराच्या सुंदर दिवाजाजवळ भीक माणाच्यासाठी बसत असे तो हाच आहे असे त्यांनी त्याला ओळखिले. तेव्हां त्याला जे घडले होते त्यावरून ते आश्रयांने व विस्मयांने व्याप्त झाले. ११ मग तो पेत्र व योहान यांस विलगून राहिला असतां, सर्व लोक फार विस्मित होउन त्यांजकडे शलमोनाची देवढी म्हटलेल्या ठिकाणी धावत आले.

मंदिरामधूले पेत्राचे भाषण

१२ हे पाहून पेत्रांने लोकांस म्हटले, अहो, इसाएल लोकांनो, यांचे आश्रय का करितां? अथवा आम्ही आपल्या समर्थ्यांने अगर सुझकीनी याला चालावयास लाविले असें समजून आहांजकडे कां त्याहालून पाहतां? १३ अब्राहाम, इसहक व याकोब शांचा देव, आपल्या पूर्वजांचा देव, यांना आपला सेवक येश, याचे गैरव केले; त्याला तुम्ही थरिले व मिलावांने त्याला ज्ञाडाक्षाचा निश्चय केला असतांहि त्याच्यासमक्ष त्याला नाकासिले. १४ जो पवित्र व धार्मिक पुरुष त्याला तुम्ही नाकारिले आणि शातकी पुरुष आम्हास या असे माणितले. १५ तुम्ही जीवनाच्या अधिकाच्याला जिवे माणिले; त्याला देवांन मेलेल्यामधून उठविले याचे आम्ही साक्षी आहो. १६ ज्याला तुम्ही पाहतां व ओळखिला त्या या मनुष्याला त्याच्या नामावरील विश्वासावरूप त्याच्या नामांने, शक्तिमान केले; त्याजवरील विश्वासांने याला तुम्हां सर्वासमक्ष ही शारीरसंपत्ति प्राप्त झाली. १७ बंधुजनहो, मी हे जाणून आहे की तुम्ही हे अज्ञानासुनें केले, तरमें तुमन्हा अधिकाच्यांनीहि केले; १८ परंतु आपल्या विस्तारांने दुःख सहन करावे म्हणून

देवाने सर्व संदेशांच्या मुखाने पूर्वी सांगितले होते ते त्याने त्याप्रमाणे पूर्ण केले. १९ यास्तव तुमची पापे पुसून टाकिली जावी म्हणून पश्चात्तप करा व भागे वळा, अशासाठी की विश्राति मिळाऱ्याचे समय प्रभुजवळून यावे; २० आणि तुम्हांकरितां पूर्वी नेमिलेला येशू खिस्त याला त्याने पाठवावें; २१ ज्याविषयी आरंभापासून देवाने आपल्या पवित्र संदेशांच्या मुखाने सांगितले, त्या सर्वांचे यथास्थित होण्याच्या काळावर्धत त्याला स्वर्गात राहणे प्राप्त आहे. २२ मोशानेहि म्हटले, 'प्रभु देव माझ्यासारिखा संदेशा तुम्हांसाठी तुमच्या भावांमधून उडील'; तो जें कांही तुम्हाला संगेल तें सर्व त्यावें ऐका; २३ आणि असेही होईल की जो कोणी त्या संदेशांचे ऐकणार नाही तो लोकांकडून अगदी नष्ट केला जाईल.' २४ आपणी शुश्रेष्ठापासून, आणि परंपरेने जे संदेशे झाले त्यांजपासून, जितके बोल्त आले त्या सर्वांनी या दिवसाविषयी सांगितले. २५ तुम्ही संदेशांचे पुत्र आहां, आणि 'तुम्ह्या संततीच्या द्वारे पृथ्वीतील सर्व कुळे आशीर्वादित होतील,' असे अब्राहामाला बोलून देवाने तुमच्या पूर्वजांवरोबर केलेल्या कराराचेहि पुत्र तुम्ही आहां. २६ देवाने आपल्या सेवकाला उठळून प्रथम तुम्हांकडे पाठविले, यासाठी की त्याने तुम्हां प्रत्येकाला तुमच्या दुर्जनीपासून वळून जाण्याचा आशीर्वाद देत जावा.

धर्मसंस्थेपुढे पेत्र व योहान

१ ते लोकांवरोबर बोलत असतां त्यांजवर
४ याजक, मंदिराचा सरदार व सदोकी हे चालून आले; २ कारण ते लोकांस विश्वाण देऊन, येशून्या द्वारे मेलेल्यांतून पुन: उठां द्वैईल असेही प्रसिद्धपणे सांगतात, त्याचे त्यांस अविशय वाईट वाटले. ३ तेव्हां त्यांनी त्यांजवर हात टाकिले, व संधाकाळ झाली म्हणून सकाळ्यावर्धत त्यास चौकीत ठेविले. ४ तथापि वचन ऐकणाऱ्यातील पुक्कळ लोकांनी विश्वास घरिला, आणि पुरुषांची संख्या सुमारे पांच हजार झाली.

५ नंतर दुसऱ्या दिवशी असे झाले की त्यांचे अधिकारी, वडील व शास्त्री, ६ हे आणि मुख्य याजक हशा, कथफा, योहान, आलेक्सांद्र, व मुख्य याज-

काच्या कुळांतील जितके होते तितके यशस्वेमांत एक ज्ञाले; ७ आणि त्यांनी त्यांस मध्ये उमे करून विचारिले, हे तुम्ही कोणत्या सामग्यांने किंवा कोणत्या नामाने केले? ८ तेव्हां पेत्र पवित्र आल्याने पूर्ण होऊन त्यांस म्हणाला, अहो लोकधिकार्यांनो व वडील जनानो, ९ एका दुर्बल मनुष्यावर कसा उपकार झाला, म्हणजे तो कशाने वरा झाला, याविषयी आमची चौकशी आज व्हावयाची असेल, १० तर तुम्हां सर्वांस व सर्व इश्वाएल लोकांस हे कवळीं की ज्याला तुम्हीं वघस्तंभावर खिळून मारिले, ज्याला देवाने मेलेल्यांमधून उठविले, त्या नासोरी येशू खिस्ताच्या नामाने ह्या मनुष्य वरा होऊन तुमच्या पुढे उभा राहिला आहे. ११ 'जो धोडा तुम्हीं वांधणाऱ्यांनी तुच्छ मानिला असतां कोनशिला झाला' तो हात आहे; १२ आणि तारण दुसऱ्या कोणाकडून नाही; जेणेकरून आपले तारण व्हावयाचे असे दुसरे नाम आकाशाखाली मनुष्यांमध्ये दिलेले नाही.

१३ तेव्हां पेत्रांचे व योहानाचे धैये पाहून, तेसेच हे अनक्षर व अझांनी इसम आहेत असे समजून त्यांनी आशये केले; आणि हे येशून्या सहवासात होते असेही त्यांनी ओळविले; १४ तरी त्या वरे झालेल्या मनुष्यास त्यांच्याजवळ उमे असलेले पाहून त्यांच्याने कांही विरुद्ध बोलवेना. १५ मग त्यांनी त्यांस सभेच्या बाहेर जाण्यास आहा केली, आणि ते आपासात विचार करून म्हणाले, १६ या माणसांस आपण काय करावें? कारण त्यांजकडून प्रसिद्ध चमत्कार घडला खरा, हे सर्व यशस्वेमकरांस ठाक आहे; तें आपणाला नाही म्हणतां येत नाही; १७ तरी हे लोकांमध्ये अधिक पसरू नये म्हणून त्यांस अशी धमकी याची की यापुढे त्यांनी या नामाने कोणावरोबर बोलू नये. १८ मग त्यांनी त्यांस बोलावून अशी निश्चन ताकीद दिली की येशून्या नामाने अगदी बोलू अगर शिकवूही नका; १९ परंतु पेत्र व योहान यांनी त्यांस उत्तर दिले की देवपेक्षा तुमचे ऐकावें हे देवाच्या दृष्टीने योग्य की अयोग्य

आचा तुम्हीच विचार करा. २० जे आम्हीं पाहिले व ऐकले तें बोलून नये हें आमच्याने होत नाही. २१ तेव्हां त्यांनी त्यांस आणखी धमकावून सोहऱ्य दिले; त्यांस शिक्षा कशी करावी हें लोकांमुळे त्यांस तुचेना; कारण घडलेल्या गोषीमुळे सर्व लोक देवाचे गौरव करीत होते; २२ आणि बरे करप्याचा हा चमत्कार ज्यांच्यावर घडला होता तो मनुष्य वयाने चालीस वर्षावर होता.

पैतृ व योद्धान आपल्या भिंतांकडे परत येतात

२३ ते सुटल्यानंतर आपल्या मंडळाकडे गेले, आणि त्यांस मुल्य याजकांनी व वडिलांनी जे कांही म्हटले होते ते सर्व त्यांनी सांगितले. २४ हें ऐकून ते एकवित होऊन देवाला उच्च वाणीने म्हणाले, हे प्रभो, आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील सर्व कांही याचा उत्पन्नकर्ता तूच आहेस; २५ आमचा पूर्वज, तुझा सेवक दावीद, याच्या मुखाने पवित्र आत्माच्या द्वारे ते म्हटले;

राष्ट्रे को खवळली,

व लोकांनी व्यथे कल्पना को केल्या?

२६ प्रभुविश्व व त्याच्या अभिषिक्ताविश्व

पृथ्वीच राजे उभे राहिले,

व अधिकारी जमले;

२७ कारण खरोखरच तुझा अभिषिक्त म्हणजे तुझा पवित्र सेवक येशू याच्याविश्व हा शहीदांत विदेशी लोक व इवाएल लोक याच्याखुदा होरोद व पंतप्र पिलात हे एकत्र झाले; २८ यासाठी की जे कांही घडावे म्हणून तं स्वहस्ते व स्वसंकल्पाने पूर्वी नेमिले होते ते त्यांनी करावे. २९ तर हे प्रभो, आतां तू त्यांच्या धमकावप्याकडे पाहा; ३० आणि बरे करप्याकरितां तं आपला हात लंब करीत असतां, आपल्या हासांनी पूर्ण धैर्याने तुझे बचन सांगावे असे कर; तुझा पवित्र सेवक येशू याच्या नामाने चिन्हे व अद्भुते घडावीं असेहि कर; ३१ आणि त्यांची प्राणीना केल्यावर ज्या जागेमये ते जमले होते ती कंपित झाली; आणि ते सर्व पवित्र आत्माने

पूर्ण होऊन देवाचे बचन धैर्याने बोलून लागले.

समाइक कंड

३२ तेव्हां विश्वास धरणाच्यांचा समुदाय एक-दिलाचा व एकविनाचा होता. कोणीहि आपल्या माल-मत्तेतील कांही आपले आहे असे म्हणत नसे, तर त्याचे सर्व पदार्थ समाइक होते. ३३ प्रेषित मोळ्या सामर्थ्यानें प्रभु येश्वर्या पुनरुत्थानाविषयी साक्ष देत होते; आणि त्या सर्वांवर मोठी कृपा होती. ३४ त्यांच्यांतील कोणालाहि उणे नव्हते, कारण जमिनीचे किंवा धरांचे जितके मालक होते तितक्यांनी ती विकून टाकून विकलेल्या वस्तूचे मोल आणून ३५ प्रेषितांच्या चरणीं ठेवावे; मग जसजशी कोणाला गरज लागत असे तसतसे प्रत्येकाला वांटून देण्यांत येत असे.

३६ तेव्हां कुप्र बेटांत जन्मलेला लेवी योसेक, ज्याला प्रेषितांनी बर्णवा म्हणजे बोधपुत्र असे नांव दिले होते, त्याची जमीन होती; ३७ ती त्याने विकली व तिचे पैसे आणून प्रेषितांच्या चरणीं ठेविले.

हनन्या व सप्तीरा

१ कोणी हनन्या नंवाचा एक इसम व ५ त्याची बायको सप्तीरा यांनी आपली मालमत्ता विकली. २ मग त्याने किमतीतून कांही भाग बायकोच्या संमतीने मागे ठेविला व कांही भाग आणून प्रेषितांच्या चरणीं ठेविला. ३ तेव्हां पेत्र म्हणला, हनन्या, तू पवित्र आत्म्यावरोबर लवाडी करावी व जमिनीच्या किमतीतून कांही ठेवून घावे म्हणून सैतानाने तुझे मन कां भरविले आहे?

४ ती होती तोवर तुझी स्वतःची व विकल्पावर तुझ्या स्वाधीन नव्हाही काय? हें करण्याचे आपल्या मनांत तूं कां आणिले? तूं मनुष्यांची नाही तर देवांची लवाडी केली. ५ हे शब्द ऐकून हनन्याने खाली पळून प्राण सोडिला; आणि हें ऐकाणांचा सर्वांस मोठे भय प्राप्त झाले. ६ नंतर तरुणांनी उठून त्याला गुंबाळिले व बाहेर नेऊन पुरिले.

७ मग असे झाले की मुमारे प्रहराच्या अंतराने त्याची

बायको आंत आली तेव्हां झोलेले वर्तमान तिळा समजले नव्हते. ८ पेत्र तिळा म्हणाला, मला सांग, एवढ्याला तुम्हीं जमीन विकीरी काय? तिनें उत्तर केले, होय एवढ्यालाच. ९ पेत्र तिळा म्हणाला, प्रभूच्या आत्म्याची परीक्षा पाहण्यास तुम्हीं एकोपा कां केला? पाहा, ज्यांनी तुझ्या नव्याला पुरिले त्यांचे पाय दाराशीच आहेत; ते तुलाहि उच्छ्वस बाहेर नेतील. १० तेव्हां लागलेले तिने त्याच्या पायांजवळ पडून प्राण सोडिला; आणि तस्थांनी आंत येऊन तिळा मेलेले पाहून तिळा बाहेर नेऊन तिच्या नव्यांजवळ पुरिले. ११ यावरून सर्व मंडळीला व हैं ऐकणाऱ्या सर्वांस मोठे भय प्राप्त झाले.

प्रेषितानीं केलेली अद्भुते

१२ प्रेषितानीं हातांनी लोकांमध्ये पुष्टक चिन्हे व अद्भुते घडत असत; आणि ते सर्व एकचिताने शतमो-नाच्या देवडीत जमत असत; लोक त्यांस थोर मानीत; १३ तरी त्यांच्यांत सामील होण्यास इतर कोणाचे धैर्य झाले नाही. १४ विश्वास धरणारे पुष्टक पुरुष व खिया यांचा समुदाय उत्तरोत्तर प्रभूकडचा झाला; १५ इतके कीं लोकांनी दुखणेकन्यांस मार्गात आणून बाजांवर व पलंगांवर ठेवावें, यासाठी कीं पेत्र येत असतां त्याची सावली तरी त्यांच्यांतील कोणावर पडावी. १६ आणखी यस्ताळेमाच्या आसपासच्या चोहोंकडल्या गांवांतून लोकसमुदाय दुखणेकन्यांस व अशुद्ध आत्म्यांनी पीडलेल्यांस येऊन तेथें येत; आणि ते सर्व बरे होत असत.

धर्मसंभेदपुढे पुन्हां पेत्र व योहान

१७ तेव्हां मुख्य याजक व त्याच्यावरोबर असलेले सर्व सदोकपंथी ह्यांच्या मनांत मस्तर भरून ते उठले; १८ आणि त्यांनी प्रेषितांवर हात टाकून त्यांस तुरंगांत घातले; १९ परंतु रात्री प्रभूच्या दूतांनें तुरंगाचे दरवाजे उघडिले व त्यांस बाहेर आणून म्हटले, २० जा आणि मंदिरांत उभे राहून या जीवनाचीं सर्व वचने लोकांस सांगा. २१ हैं ऐकून ते पहाटेस मंदिरामध्ये जाऊन विक्षण देके लागले. इकडे मुख्य याजक व त्याजबरोबर जे होते त्यांनी येऊन धर्मसंभा व इस्ताएल लोकांचे वडीलमंडळ हीं एकत्र बोलाविली, आणि त्यांस आणावयास तुरंगाकडे पाठविले. २२

विषाहिं तुरंगांत गेले तों ते तेथें नाहीत असे पाहून त्यांनी परत येऊन सांगितले कीं २३ तुरंग चांगल्या व्यवस्थेने बंद के केला, आणि दरवाजांत पहारेकरी उभे राहिलेले असे आम्हीं पाहिले खरे, परंतु उघडव्यावर आम्हीं अंत कोणी सांपडले नाही, २४ हैं वर्तमान ऐकून यांचा काय परिणाम होइल याविषयीं मंदिराचा सरदार व मुख्य याजक घोटाव्यांत पडले. २५ इतक्यांत कोणी येऊन त्यांस असे सांगितले कीं पाहा, ज्या मतव्यांस तुम्हीं तुरंगांत ठेविले होतें ते मंदिरांत उभे राहून लोकांस विक्षण देत आहेत. २६ तेव्हां सरदारानें विषाहिंसह जाऊन त्यांस जुळूम न करितां आणिले; कारण लोक आपणांला दगडमार करितील असे त्यांस भय होते. २७ त्यांनी त्यांस आणून धर्मसंभेदपुढे उभे केले. तेव्हां मुख्य याजकाने त्यांस विचारिले, २८ या नामाने विक्षण देऊ नका असे आम्हीं तुरंगांस निक्षून सांगितले कीं नाही? तरी पाहा, तुम्हीं आपल्या शिक्कवीणीने यस्ताळेम भरून टाकिले आहे, आणि या माणसाच्या रक्पताचा दोष आम्हांवर आणावयास पाहतां. २९ तेव्हां पेत्रांने व इतर प्रेषितांनी उत्तर केले, आम्हीं मनुव्यापेक्षां देवाला मानिले पाहिजे. ३० ज्याला तुम्हीं खांबावर टांगून मारिले त्या येशूला आमच्या पूर्वजांच्या देवाने उठविले; ३१ त्यांने इस्ताएलाला पश्चात्पाप व पापाची क्षमा ही देणारी याची म्हणून देवानें त्याला आपल्या उजव्या हस्ते राजा व तारणारा असे उच्च केले. या गोष्टीविषयीं आम्ही त्याचे सक्षी आहो; ३२ आणि जो पवित्र आत्मा देवाने आपल्या आज्ञा पाळणाऱ्यांस दिला आहे तोहि साक्षी आहे.

३३ हैं ऐकून ते इतके चिडले कीं त्यांनी त्यांस जिवं मारण्याचे मनांत आणिले. ३४ तेव्हां सर्व लोकांमध्ये प्रतिशित असा मानलेला गमलियेल नांवाचा एक परुशी शाकाध्यापक होता; त्यांने धर्मसंभेद उभे राहून त्या मनुव्यांस जरासे बाहेर काढावयास सांगितले. ३५ मग तो त्यांस म्हणाला, अबो इस्ताएल लोकांनो, तुम्ही या मनुव्यांचे काय करणार याविषयीं आपणांस संभावा. ३६ कारण कांही दिवसांपूर्वी धुदास हा पुढे येऊन मी कोणी तरी आहे असे म्हणून लागला; त्याला मुमारें चारजों माणसे मिळाली; तो मारला गेला आणि जितके त्याला मानीत होते त्या

सर्वांची दाणादाण होउन ते नाहीतरये झाके. ३७ त्याच्या मणून गालीलकर यढवा नांवनिशी होप्पाच्या दिवसांत पुढे आला व त्यानें पुष्कळ लोकांस फितवून आपल्या नाही लाविले; त्याचाहि नाश झाला; व जितके त्याला मानीत होते त्या सर्वांची दाणादाण झाली; ३८ म्हणून मी तुहांस आतां सांगतो, या माणसांपासून दूर राहा व त्यांच्या वाटेस जाऊ नका; कारण हा बेत व हैं काम भरुष्याचें असल्यास नष्ट होईल; ३९ पांतु देवाचें असल्यास तुमच्यानें तें नष्ट करवार नाही; तुम्ही देवाचे विरोधी मात्र ठाराल. ४० तेव्हां त्यांनी त्याचें सांगें मान्य केले; त्यांनी प्रेषितांस बोलवून फटके मारविले, आणि येशूच्या नामाने खोलू नका अशी ताकीद देऊन त्यांस सोडून दिले. ४१ ते तर आपण त्यांच्या नामासाठी अबमानास योग्य ठरले यासुळे आनंदित होऊन धर्मसंभेषुद्धन निशाले; ४२ आणि येशू हा खिस्त आहे असें ते मंदिरात व घरोरीची नित्य शिकविताव व भुवारी गाजविताव राहिले नाहीत.

सात सेवकांची निवड

१ त्या काळी शिव्यांची संख्या वाढत चालली असता हेण्यांनी यहूद्यांनी इत्री लोकांसंबंधानें कुरकूर केली; कारण रोजच्या वांटणीत त्यांच्या विधवांची उपेक्षा होत असे. २ तेव्हां बाऱा जणांनी शिव्यगणाल बोलावून म्हटले, आही देवाचें वचन सांगण्याची सेवा सोडून परिक्षेवा करावी हैं आम्हांस बर्व वाटत नाही. ३ तर बंधुजनहो, तुम्ही आपल्यामधून पवित्र आस्यानें व झानानें पूर्ण अशी सात प्रतिष्ठित मनुष्यांनी शोधून काढा, त्यांस आम्ही या कामावर नेणू; ४ म्हणजे आम्ही प्रार्थनेत व वचनसंवेत तप्तर राहू. ५ ही गोष सर्व लोकांना बरी वाटली; नंतर विश्वासानें व पवित्र आस्यानें पूर्ण असा स्टेफन, आणि फिलिप, प्रखर, नीकानुर, तीमोन, पार्मीना व यहूदीयमताशासारी नीकलाव अंत्युक्तीयकर गांस त्यांनी निवडिले; ६ त्यांस त्यांनी प्रेषितांसमेर उभे केले; आणि त्यांनी प्रार्थना करून त्यांजवर हात ठेविले.

७ मग देवाच्या वचनाचा प्रसार झाला; यस्तलेमांत शिव्यांची संख्या फार वाढली; याजकवर्गातील पुष्कळ लोकांनी या विश्वासाला मान्यता दिली.

स्टेफनाचर हृष्टा

८ स्टेफन कृपा व सामर्थ्य यांही पूर्ण होत्साता लोकांत मोठी अडुतें व चिन्हं करीत असे. ९ तेव्हां लोकिर्तिन नामक लोकांची सभा, कुरेनेकर, आलेखसारियेकर आणि विलिकिया व आसिया यांतील लोकांपैकी कितीएक इसम उठून स्टेफनाबोरोबर वादविवाद करू लागले; १० पण तो ज्ञा झानानें व ज्ञा आस्यानें बोलला त्यांस त्यांच्यानें तोड देववेना. ११ तेव्हां त्यांनी कांही लोकांस भर देऊन, आम्ही याल मोशे व देव याजविश्वद्ध दुर्भाषण करितां ऐकले असे म्हण्यास लाविले; १२ आणि त्यांनी लोकांस, वडिलांस व शास्त्रांस चेतविले. त्यांनी त्याजवर चाल करून त्याला धरून धर्मसंभेत मेणे; १३ आणि त्यांनी पुढे उभे केलेले खोटे साक्षी म्हणाले, हा माणूस या पवित्रस्थानाच्या व नियमशास्त्राच्या विश्वद्ध बोलण्याचे सोडीत नाही; १४ आम्ही त्याला असें बोलातांना ऐकले की हा नासोरी येशू हैं स्थान मोडून टाकील आणि मोशानें आपल्याला लावून दिलेले परिपाठ बदलून टाकील. १५ तेव्हां धर्मसंभेत बसलेले सर्व त्याजकडे निरखून पाहत असतां त्यांस त्यांचे मुख देव-दूताच्या मुखासापिले दिसले.

स्टेफनाचं भाषण

१ मग मुख्य याजक म्हणाला, या गोटी अशाच १६ आहेत काय? २ तेव्हां तो म्हणाला, बंधुजनहो व बडील मंडळीनो; ऐका. आपला पूर्वज अत्राहाम हारान प्रांतात जाऊन राहियापूर्वी मेसोपटेम्या देशांत असतां गौरीवी देवानें त्याला दर्शन देऊन म्हटले, ३ तू आपला देश व आपले नातल्या सोडून मी तुला दाखवीन त्या देशांत थे. ४ तेव्हां तो खास्यांच्या देशांतून निघून हारानात जाऊन राहिल; मग त्याचा बप्प मेल्यावर देवानें त्याला तेथून आणून सध्यां तुम्ही राहतां या देशांत ठेविले; ५ पण त्यांत त्याला वतन दिले नाही, पाऊऱभर जमीन देशील नाही; तथापि त्याला मूलबाब नसतां देवानें वचन दिले की हा देश तुक्ता व उंझामांगे तुझ्या संतीतीचा असा मी करीन. ६ देवानें आणखी असें संगितले की तुझी संतीति परदेशांत जाऊन उपरी होईल, आणि ते लोक त्यांस दास करून चारदो वर्षे जाचील. ७ त्यांचे दास्य ते

करीत असतील त्या लोकांवै पारिपत्य मी करीन, असें देवाने संगितांले; आणि त्यानंतर ते तेथून निघून माझी सेवा या ठिकाणी करितील असेही म्हटले. ८ त्यानें त्यास सुतेचा करार लावून दिले; हा करार ज्ञात्यानंतर त्याला इसहाकाळा याकोब झाला व याकोबास बारा कुलाधिपति झाले. ९ नंतर कुलाधिपतीनीं हेव्यासुळे योसेफाला मिसर देशांत विकून दाकिले, पण देव त्यासह होता. त्याने त्यावरील सर्व संकटां तून त्याला सोडविले; १० आणि मिसर देशावारा राजा फारो याच्या दृश्याने झाता व त्याच्या कूपेतला असें केले; यावर त्याने मिसर देशावर व आपल्या सर्व घरावर त्याला अधिकारी कीले. ११ मग सर्व मिसर देशांत व कनान देशांत दुष्काळ पूळन जबर संकट आले; आणि आपल्या पूर्वजांस अभ मिळेना. १२ तेव्हां मिसर देशांत धान्य आहे हे ऐकून याकोबाने तुमच्याभासम्बद्धा पूर्वजांस पहिल्याने पाठविले. १३ मग दुसऱ्या खेपेस योसेफाची व त्याच्या भावांची ओळख प्राप्ती; आणि योसेफाचे कूळ फारो राजाला कठले. १४ तेव्हां योसेफाने, आपलज, बाय याकोब व आपले सगळे नातल्या, म्हणजे पंचाहत्तर असामी, यांस बोलावणे पाठवून आणिविले. १५ याप्रमाणे याकोब मिसर देशांत गेला; आणि तेथें तो व आपले पूर्वज मरण पावले; १६ त्यास शखेमांत नेले आणि जी जबर अब्राहामाने शखेमांत हमोर याच्या पुत्रांपासून रोख रुपये देवले विक्री घेतलेली होती तीत त्यास पुरिले. १७ मग देवाने अब्राहामाला जे बचन दिले होर्ते त्याचा समय ज्यु-जसा जबल आला तस्तसे ते लोक, १८ योसेफाची माहिती नसलेला असा दुसरा राजा मिसर देशाच्या गादीवर नसेपर्यंत, मिसर देशांत वाहून संखेने पुरुषल झाले. १९ तो राजा तुमच्याभासम्बद्धा लोकांबरोबर कपटाने वागला आणि त्यांची बालके वाचू नयेत म्हणून ती बाहेर टाकून देणे त्याने त्यांस भाग पाडिले; असा त्याने आपल्या पूर्वजांचा छळ केला. २० त्या दिवसांत मोशे जन्मला, तो अतिशय सुंदर होता; त्याचे पालनपोषण तीन महिने-पर्यंत त्याच्या बापाच्या घरी झाले; २१ मग त्याला बाहेर टाकण्यात आले असती फारोच्या कन्येने त्याला

घेऊन आपला पुत्र म्हणून पाढिले. २२ मोशाला मिसरी लोकांच्या सर्व विद्यांने शिक्षण मिळाले; जीणी सो भाषणांत व कृतीत पराकरमी होता. २३ मग त्याला चालिसांने वर्ष लागले तेव्हां त्याच्या असांत आले की आपले बंधुजन म्हणजे इशाएलांचे संतान झांची अंट घ्यावी. २४ एकदा त्यांतील कोणाएकाचा अन्याय होत आहे असे पाहून मोशाने त्याचा कैवार घेतला, आणि मिसन्याला माळून त्या जाचलेल्या इसमाची दाद लाविली. २५ तेव्हां आपल्या हाताने निजबांधवांची देव कशी सुटका करीत आहे हें त्यांस समजेल म्हणून त्याला वाटले होते, पण त्यांस समजले नाही. २६ मग दुसऱ्या दिवशी कोणी भाऊत असतां, तो त्यांच्यापुढे येऊन त्याची समजूत करण्याकरितां म्हणाला, गृहस्थांनो, तुटी भाऊबद्द आहां; एकमेकांचा अन्याय कां करितां? २७ तेव्हां जो आपल्या शेजान्याचा अन्याय करीत होता तो त्याला ढकलून देवले म्हणाला, तुला आमदांवर अधिकारी व न्यायाधीश कोणी केले? २८ काल तं मिसन्याला ठार मारिले तरंगे मलाहि मारवयास पाहतोस काय? २९ हे शब्द एकतांच मोशे पूळन गेला, आणि मिशाल देशांत प्रवासी असा झाला; तेचे त्याला दोन पुत्र झाले. ३० मग चालीस वर्षे भरत्यावर सीनाय डोंगराच्या रातांत, युद्ध झुटपांतील असिज्जालात त्याच्या दृश्येस एक देवदूत पडला. ३१ हें पाहून मोशाला त्याचे आश्रय घटले; आणि काय तें नीट पाहिण्याकरितां तो जबल गेला, तेव्हा प्रभूची बाणी अशी झाली की ३२ मी तुम्हा पूर्वजांचा देव, म्हणजे अब्राहामाचा, इसहाकाचा व याकोबाचा देव आहे. तेव्हां मोशे कंपित होऊन त्याला पाहवयाचे धैर्य झाले नाही. ३३ नंतर प्रग्ने त्याल म्हटले, तू आपल्या पायांतला जोडा काढ; कां तर ज्या जागेवर तं उभा राहिला आहेस ती पवित्र भूमि आहे. ३४ मिसर देशांतल्या माझ्या लोकांची विपत्ति मी खचीत पाहिली आहे, त्याचे कळणे ऐकेले आहे, आणि त्यांस सोडविष्यास मी उतरलो आहें; तर आतां ये, मी तुला मिसर देशांत पाठिवितो. ३५ तुला अधिकारी किंवा न्यायाधीश कोणी केले, असें ज्या मोशाला ते अडवून बोलले होते, त्याला

शुद्धांत दर्शन आलेल्या देवदूताच्या हस्ते, देवानें अधिकारी व सुकिदाता असे करून पाठविले. ३६ त्यांने मिसर देशांत, तांबऱ्या सुम्द्रांत व अरण्यांत चाळीस वर्षे अडुते व चिन्हे करून त्या लोकांस काढून पुढे नेले. ३७ तोच मोशे इसाएल लोकांस म्हणाला, ‘देव तुमच्या बांधवांत माझ्यासारखा संदेशा तुम्हांसाठी उत्पन्न करील.’ ३८ रानां-तील मंडळीमध्ये सीनाय पर्वतावर त्याच्यासाठी बोल्याच्या देवदूतावरोबर आणि आपल्या पूर्वजावरोबर जो होता तो हात्या आहे त्यालाच तुम्हांसाठां देखाकरितां जिवंत वचने मिळाली; ३९ त्यांचे ऐकावयास आपले पूर्वज मान्य नव्हते; तर त्यांनी त्याला चिक्कारिले व आपले मन मिसर देशाकडे फिरवून ४० ते अहोनाला म्हणाले, आमच्याउढे चालतील असे देव आम्हांस करून दे; कारण ज्यांने आम्हांस मिसर देशांतूत आणिले त्या या मोशाचे काय आले हैं आम्हांस कल्प नाही. ४१ मग त्या दिवसांत त्यांनी बैलाची मूर्ती बनवून व तिला यश करून आपल्या हातच्या कृतीबद्दल उत्साह केला. ४२ तेव्हां देवांने विषुव होउन त्यांस आकाशांतील सेनागणांची सेवा करावयास सोडून दिले; याविष्यांनी संदेशांच्या पुस्तकांत लिहिले आहे:

हे इसाएलाच्या धराण्या, तुम्ही चाळीस वर्षे
अरण्यांत यज्ञ व बठिवर्नं मला केली काय?
४३ मोलंखाचा मंडप व रेफाने दैवत याचा तारा
तुम्ही उचलून घेतला,
म्हणजे ज्या मूर्ति तुम्ही पुजायाकरितां केल्या त्या;

मी तुम्हांला बाबेलच्या पलीकडे नेतून ठेवीन.
४४ तू जो नमुन पाहिला त्याप्रमाणे आज्ञापटाचा निवास-मंडप कर, असे ज्यांने मोशाला सांगितले त्यांने नेमल्या-प्रसाणे तो मंडप रानांत आपल्या पूर्वजांचा होता. ४५ जी राणे देवांने त्याच्यासमोरून घालविली, त्यांचा दंड आपल्या पूर्वजांनी स्वाधीन करून घेतला, तेव्हां हा जो मंडप आपले पूर्वज दायिताच्या दिवसापर्यंत परंपरेने प्राप करून घेत आणे तो त्यांनी यहोशावरोबर देशांत आणिले. ४६ दाविदावर देवांची कृपादृष्ट झाली, आणि त्यांने

थाकोबाच्या देवासराठी निवासस्थान बांधप्याची विनंति केली; ४७ परंतु तें गृह शळमोनानें त्याच्यासाठीं बांधिले. ४८ तथापि जो परातपर तो हातांनी बांधलेल्या घरांत राहत नाही; संदेशानें म्हटले आहे: ४९ प्रभु म्हणतो, आकाश माझे राजासन आहे,

तुम्ही माझे पादासन आहे;

तुम्ही माझ्यासाठी कशा प्रकारचे घर बांधणार?

किंवा माझ्या विसाव्याच्ये स्थान कोणते?

५० माझ्या हातानें त्या सर्व वस्तु केल्या नाहीत काय?

५१ अहो ताठ मानेच्या आणि हृदयांनी व कानांनी बेंडुली लोकांनो, तुम्ही पवित्र आत्म्याला सर्वदा अडवितां; जसे तुमचे पूर्वज तसे तुम्हीहि. ५२ ज्याचा तुमच्ये पूर्वजांनी पाठलाग केला नाही असा संदेशांपैकी कोण होता वर्ते? ज्यांनी त्या नीतिवान् पुष्टुच्या आगमनाविष्यां पूर्वी सांगितले त्यांस त्यांनी जिवंत मारिले; त्याला घरू देणारे व जिवंत मारणारे असे आतां तुम्ही निघालां; ५३ ज्या तुम्हांस देवदूतांच्या योगे योजलेले नियमशाल आपास झाले त्या तुम्ही तें पाळिले नाहीं.

स्तेफनाचा मृत्यु

५४ त्यांचे हैं भाषण त्याच्या अंतःकरणास इतके झोबले की ते त्याजवर दार्तजोठ खांजे लागले; ५५ परंतु पवित्र आत्म्यानें पूर्ण होऊन त्यांने आकाशाकडे दृष्टि लाविली, तेव्हां देवांचे तेज व देवाच्या उजवीकडे येशूला उमें राहिलेले त्यांने पाहिले, आणि म्हटठं कीं पाहा, ५६ आकाश उघडले आहे, व मनुष्याचा उत्र देवाच्या उजवीकडे उभा राहिला आहे असे माझ्या दृष्टीस पडते. ५७ तेव्हां ते मोठी आरोळी माझून व कान बंद करून एकीचिताने त्याच्या अंगावर तुदून पडले. ५८ मग ते त्याला शहरावाहेर घालवून दगडभार करून लागले; आणि साक्षीदारांनी आपली वळें शौल नामक एका तस्माच्या पायांजवळ ठेविली; ५९ तेव्हां ते स्तेफनाला दगडभार करीत असतां तो प्रभूना धावा करीत म्हणाला, हे प्रभू येश, माझ्या आत्म्याचा स्वीकार कर. ६० मग गुडधे ठेवून तो मोक्यांने ओरडला, हे प्रभू, हे पाप त्यांकडे मोजूनको. असे बोलून तो झोपीं गेला.

विस्तीर्णी लोकांचा छळ आणि पांगापांग

१ त्याच्या वथाविषयीं शौल मान्य होता.

२ त्या दिवसांत यशालेमांतल्या मंडळीचा मोठा पाठ्याग झाला; म्हणून प्रेषितांचेरीज ते सर्व यहूदीया व शोमरोन या प्रदेशांत पांगून गेले. ३ स्तेफनाला धार्मिक मनुष्यांनी नेतृत्व पुरिले, आणि त्याजसाठी मोठा शोक केला. ४ इकडे शौलाने मंडळीस हैराण करून टाकिले, तो घरेघर जाऊन पुरुषांस व लिंगांसह धरून आणून तुरुणांत टाकीत असे.

शोमरोनामध्ये फिलिप्प

५ तेव्हां जे पांगून गेले ते वचनाची सुवार्ता सांगत देशांतून फिरले, ६ आणि फिलिप्पांने शोमरोन शहरी जाऊन त्यांस विस्तारी घोषणा केली. ७ तेव्हां लोकसमुदायांनी ऐकून व फिलिप्प दाखवीत होता ती चिन्हं पाहून त्यांने सांगितलेल्या गोटीकडे एकमताने लक्ष दिले. ८ ज्यांस अशुद्ध आत्मे लागले होते त्यांच्यांतील पुष्कळांतून ते अशुद्ध आत्मे मोक्षांने ओढून निघून गेले; पुष्कळ पक्षाती व पांगली मनुष्ये बरी झालीं; ९ आणि त्या नगरांत फार आनंद झाला.

शिमोन जाडूगार

१० त्या नगरांत जाडूगिरी करून शोमरोनी लोकांस थक करणारा असा शिमोन नांवाचा कोणीएक मनुष्य होता, आणि मी कोणी मोठा आहे असें तो सांगत असे. ११ सर्व लहानथोर त्यांचे लक्षपूर्वक ऐकून बोलत असत की जिला देवाची महाशक्ति म्हणतात ती हा आहे. १२ त्यांने त्यांस दीर्घकाळापासून आपल्या जाडूगिरीनं थक केले होते, म्हणून त्यांचे लक्ष त्याजकडे होते; १३ तरी फिलिप्प देवाचे राज्य व येदू विस्तारी नाम यांविषयीची सुवार्ता सांगत होता तेव्हां लोकांनी विश्वास घरिला; आणि पुरुष व लिंग यांचा वासिस्मा झाला. १४ शिमोनार्नोंह स्वतः विश्वास धरिला व वासिस्मा घेऊन तो फिलिप्पाचा सहवासांत राहिला; आणि जी चिन्हं व मोठी अद्भुत कृत्ये घडली ती पाहून तो थक झाला.

शोमरोनामध्ये येच व शोहून

१५ नंतर शोमरोनाने देवालं वचन स्वीकारिले

असे यशालेमांतल्या प्रेषितांनी ऐकून त्यांजकडे पेत्र व गोहान यांस पाठविले; १६ ते तेथे आत्यावर त्यांनी, त्यांस पवित्र आत्मा मिळावा म्हणून, त्यांसाठी प्रार्थना केली; १७ कारण तोपर्यंत त्यांच्यांतील कोणावहि होतो आला नव्हता; केवळ प्रभु येशून्या नामांत त्यांचा वासिस्मा झाला होता. १८ तेव्हां त्यांनी त्यांजवर आपले हात ठेविले आणि त्यांस पवित्र आत्मा मिळाला. १९ नंतर प्रेषितांचे हात ठेविल्याने पवित्र आत्मा मिळतो हे शिमोनाने पाहून त्यांस द्रव्य दाखवून म्हटले, २० ज्या कोणावर मी आपले हात ठेवीन त्याला पवित्र आत्मा मिळावा असा अधिकार मलाहि द्या. २१ तेव्हां त्यांचा विचार केला. २२ या गोटीत तुला भाग किंवा वांटा नाही; कारण तुझे अंतःकरण देवाच्या दृष्टीने नीट नाही: २३ तू या आपल्या दुष्टतेचा पक्षाताप करून प्रभूची प्रार्थना कर, म्हणजे तुश्या अंतःकरणांतल्या कल्पनेची तुला कदाचित क्षमा होईल; २४ कारण तू अंतिशय कहूपणांत व अर्धमांच्या बंधनांत आहेस असे माझ्या दृष्टीस येते. २५ तेव्हां शिमोनाने म्हटले, तुम्ही सांगितलेल्या गोटीपैकी कोंही मजवर येक नये म्हणून तुम्हीच माझ्यासाठी प्रभूची प्रार्थना करा.

२६ नंतर त्यांनी साक्ष देऊन प्रभूचे वचन गजविल्यावर ते यशालेमांत परत आले; तेव्हां त्यांनी शोमरोनी लोकांच्या पुष्कळशा गांवातून सुवार्ता सांगितली.

फिलिप्प व हबिशी बंद

२७ नंतर प्रभूच्या दूताने फिलिप्पाला म्हटले, २८ जी वाट यशालेमापून गजाकडे जाते त्या वा म्हणजे दक्षिणेकडे जा; ती रान आहे. २९ मग तो उद्भून निघाला; आणि पाहा, एक कूऱ्यांची बंद, कूऱ्यांची राणी कांदके हिचा मेठा अधिकारी होता व त्याच्या हाती तिचे सर्व भांडार होते; तो यशालेमांत भजनासाठी आला होता; ३० तो परत जातांना आपल्या रथेत बदून बंधया संदेश्याचा ग्रंथ वाचीत होता. ३१ एपिओपियन किंवा हबिशी.

तेव्हां फिलिप्पाला आल्याने सांगितले, तूं जाऊन त्याचा रथ गाठ. ३० फिलिप्प धावत गेला तेव्हां त्याने त्याला गशया संदेशाचा ग्रंथ वाचताना ऐकले; त्यावर तो म्हणाला, आपण जे वाचीत आहो ते आपणास समजते काय? ३१ त्याने म्हटले, कोणी मार्ग दाखविल्यावांचून भला कसे समजेल? मग त्याने फिलिप्पाला आपल्याजवळ बसावयाला वर बोलविले. ३२ तो जो शाळवेल वाचीत होता तो हा होतो:

त्याला मैंदरासारिखे वधासाठी नेहे;

आणि जसे कोकलं

आपल्या कातरणान्याच्या पुढे गप्प असते,
तसा तो आपले तोड उघडीत नाही;

३३ त्याच्या लीन अवर्खेत त्याला च्याय मिळाला
नाही;

त्याच्या पिठीचे वर्णन कोण करील?

कारण त्याचा जीव पृथ्वीवरून घेतला गेला.

३४ तेव्हां बाढाने फिलिप्पाला म्हटले, संदेश कोण-विषयी असे म्हणतो, स्वतःविषयी किंवा दुसऱ्या कोणविषयी, हे मला सांगाल का? ३५ तेव्हां फिलिप्पाने बोलवयास आरंभ केला व या लेखापासून मुख्यात कल्प येशूची मुवारी त्याला सांगितली. ३६ मग वाढेने जात असतां ते एका जर्सेचवाजवळ थाळे, सेव्हां घेड म्हणाला, पाहा हे पाणी; मला बासिस्मा घेण्यास काय अहवण? ३७ (फिलिप्पाने म्हटले, जर आपण आपल्या सर्व अंतःकरणाने विश्वास घरितां तर येण्य आहे. तेव्हां त्याने उत्तर दिले, येशू चित्त देणावा पुन आहे असा मी विश्वास घरितो.) ३८ तेव्हां त्याने रथ उभा करावयास सांगिलेही, मग फिलिप्प व घेड असे ते उभयतां पाण्यात उतरले; आणि त्याने त्याला बासिस्मा दिला. ३९ म्हा ते पाण्यातल वर आहे तेव्हां प्रभूचा आस्मा फिलिप्पाला बेझन गेला; म्हणून तो तुन: घंडाच्या दृष्टीस पडला नाही; नंतर तो आपल्या बाढेने ही कीरीत चालला. ४० रुक्के फिलिप्प अजेतो उत्तरांत

आहावळा; आणि कैसरीया एंथे येईपर्यंत त्याला वाढेत जीं गावै लागलीं त्यांतल जाताना त्याने मुवारी सांगितली.

शौलाचे धर्मेतर

१ हा वेळपर्यंत शौल प्रभूच्या विष्वासंधमकावण्या दाखविले व त्यांचा घात करणे याविषयी कार आवेशी होता. २ त्याने प्रमुख याजकाकडे जाऊन त्याजपासून दिमिज्ञांतल्या धर्मसभास अशी प्रेम मागितलीं की त्या मार्गाचे अनुसारी पुरुष किंवा लिंया त्यास आहावल्यास त्याने त्यांस बाध्यून यशस्विभास आणावे. ३ मग जातां जातां असे झाले की तो दिमिज्ञाजवळ पोहऱ्याला; त्या वेळी अक्समात् त्याच्यासभोवती आकाशांतून प्रकाश चमकला. ४ तेव्हां तो भूमीवर पडला, आणि त्याने अशी वाणी आपण-बोरेवर बोलतां ऐकली, शौल, शौल, माझा छल कां करितोस? ५ तेव्हां तो म्हणाला, प्रभो, तूं कोण आहेस? त्याने म्हटले, या येशूचा तूं छल करितोस तोच मी आहें; ६ तर उठ, व नगरात जा, म्हणजे तुला जे करावाचे ते सांगण्यात येईल. ७ त्याच्या-बोरेवर जी मनुष्ये जात होती तीं स्तन्य उभी राहिलीं. त्यांनी घनि ऐकला खरा, पण त्याच्या दृष्टीस कोणी पडले नाही. ८ मग शौलाने भूमीवरून उडून डोळे उघडले तो त्याला दिसेनाऱ्ये झाले; तेव्हां त्यांनी त्याला हातीं घस्त दिमिज्ञांत नेले. ९ तेथें तो तीन दिवस अंद्यां होता व त्याने कोही खालेण्याले वाही.

दिमिज्ञामध्ये शौल

१० इकडे दिमिज्ञांत हनन्या नांवाचा कोणीएक दिष्य होता; त्याला प्रभु दृष्टातात म्हणाला, हे हनन्या; त्याने म्हटले, काय प्रभु? ११ प्रभु त्याला म्हणाला, उडून नीट नीवाच्या रस्त्यावर जा, आणि यहूदाच्या दृष्टीं तार्सेकर शौल नीवाच्या मनुष्याचा शोध कर; कारण पाहा, तो प्रार्थना करीत आहे; १२ आणि हनन्या नांवाच्या कोणी मनुष्याने आंत येऊन डोळे नीट होण्यासाठी आपणावर हात ठेविले असे त्याने पाहिले आहे. १३ तेव्हां हनन्याने उत्तर केले, प्रभो,

वस्त्रलेमार्गाचा तुळ्या पवित्र जनांचे त्या मनुष्यानें किंती वाईट केले आहे हे पुक्कलांच्या तोळ्हन मीं ऐकले आहे; १४ आणि एयेहि तुऱ्हे नाम घेणाऱ्या सर्वांस बांधावें असा मुख्य याजकांपासून त्याला अधिकार मिळाले आहे. १५ तेव्हां प्रभूने त्याला मट्ठले, जी; कारण विदेशी लोक, राजे व इस्त्राएलाची संताति यांच्यासमोर भाज्ये नाम घेऊन याजकारितां तो भाज्ये निवडलेले पात्र आहे; १६. आणि त्याला माझ्या नामासाठी किंती दुःख सोसावें लागेल हे भी त्याला दाखवीले. १७ तेव्हां हनन्या निघून त्या घरी गेला; आणि त्याजवर हात ठेवून म्हणाला, शौलभाऊ, तं, वाटेने घेत असता त्या प्रभूने म्हणजे येशूने तुला दर्शन दिले त्याने मला यासाठी पाठविले आहे की तुला आपली दृष्टी याची व तं पवित्र आल्याने परिपूर्ण छावें. १८ तक्षणी त्याच्या डोक्यां-वरून खपल्यासारिले कांही पडले व त्याला दृष्टी आली; त्याने उदून वासिस्मा घेतला. १९ मग अन्न सात्यावर त्याला शक्ति आली.

ह्यानंतर तो दिमिष्कांतत्या शिष्यांच्या समागमांत कांही दिवस होता. २० त्याने लग्गलेच सभास्थानामध्ये येशूविषयी गजदिले की तो देवाचा पुत्र आहे. २१ तेव्हां सर्व ऐक्यारे विसित होऊन बोलले, हे नाम घेणाऱ्यांचा जो वस्त्रलेमांत नाश करीत होता तो हात नव्हे काय? हा तर त्यांस बांधून मुख्य याजकांकडे नायांने म्हणूनच एये आला होता; २२ पण शौलाला अधिक सामर्थ्य प्राप्त होत गेले म्हणून त्याने हात खिस्त आहे असे सिद्ध करून दिमिष्कांत राहणाऱ्या यहूदी लोकांस कुटिले देले.

२३ असे पुक्कल दिले लोटन्यावर, यहूदी लोकांनी त्याला जिवे मारावयाचा विचार भांडिला; २४ पण त्यांचा कट शौलाला समजला. ते त्याला मारावयाकरितां वेळीचे दरबाजे रात्रिदिवस राखाव दोहे; २५ परंतु त्याच्या शिष्यांनी त्याला रात्रीस नेऊन पाटीत बसविले आणि गांवकसावरून खाली उतरिले.

यश्वलेम व तार्स येथे शौल

२६ मग तो वस्त्रलेमांत आला तेव्हां त्याने शिष्यांवरूप यिळ्यामिसल्याचा यत्न केला; परंतु हा शिष्य

आहे असा विधास न धरितां ते सर्व त्याचा निंक लागले. २७ तेव्हां बर्णबा त्याला प्रेषितोकडे घेऊन आला आणि त्याला बाटेत प्रभूचे दर्शन करू शाळे, हा त्याच्यावरोबर कसा बोलला आणि दिमिष्कांत त्याने येशूच्या नामाने घेयांने करू भाषण केले हे त्याने त्यांस सांतित्यां. २८ तेव्हां तो वस्त्रलेमांत कांही दिवस प्रभु येशूच्या नामाने घेयांने बोलू त्यांजवरोबर जावयेत असे; २९ आणखी हेलेपी यहूदीवरोबरहि वादविवाद करीत असे; तेव्हां ते त्याला भारावयास यत्न करू लागले. ३० हे बंधुवर्गास समजत्यावर त्यांनी त्याला कैसरीयांत नेऊन पुढे तारीस पठविले.

३१ अद्या प्रकारे सर्व यहूदीया, गालील व शोमरोन या प्रदेशांतील मंडळीस स्वच्छता प्राप्त आली, आणि तिची चूळी होऊन ती प्रभूच्या भागांत व पवित्र आस्त्याच्या समाधानांत चालून वाढत गेली.

लोद येथे पेत्र रोगी घरे करतो

३२ मग असे ज्ञाले की पेत्र रस्ते पवित्र जनांत फिरत असता लोद गांगांत जे राहत होते त्यांजवडेहि खाली गेला. ३३ तेथे त्याला ऐन्या नावाचा एक मनुष्य आढळला, त्याला पक्षघात यास्यामुळे तो अंधस्य घरून आठ वर्षे पडला होता. ३४ त्याला पेत्राने म्हटुणे, ऐन्या, येशू निसत तुल घरे करितो, उठ व आपले अंधस्य नीट कर. तेव्हां तो तात्काळ उठाला. ३५ नंतर लोद व शारोन यांतील सर्व राहणाऱ्यांनी त्याला पाहिले व ते प्रभूकडे बळले.

दुर्क्षस

३६ आणखी यांत्रिक्ये टवीचा म्हणजे दुर्क्षस वा नांवाची कोणीएक शिष्यीण होती; ती सल्लमें करण्यात व दानधर्म देख्यांत तपर असे. ३७ उढे असे ज्ञाले की त्या दिवसांत ती आजारी पळून मरण पावली; तेव्हां त्यांनी तिला खुलून माडीबर सोलीत ठेविले. ३८ लोद यापोजवळ होते; तेथे पेत्र आहे असे शिष्यांनी ऐकले; म्हणून त्यांनी दोन जणांस पाठवून त्याला विनंति केली की आम्हांकडे येण्यास उक्कीर करू नको. ३९ तेव्हां पेत्र उठाव त्याजवरोबर गेला. तो तेथे पोहंचतांच त्यांनी त्याला माडीबर नेले; त्याच्याजवळ सर्व विधवा रुक्त उभ्या राहिल्या, आणि

इक्स लोकाजवळ असतां ती जे अंगरे व जी वर्णे करीत वसे ती सांती त्याला दाखलिली; ४० पण पेत्राने त्या सर्वांस बाहेर काढिले, मुढबे ठेकून प्रार्थना केली, व कुटीकडे इकून झटले, टवीचे, उठ तेव्हां तिने डोके उघडिले व पेत्राला पाहून ती उद्गून बसलो. ४१ मग त्याने तित्रा हुत देऊन उठविले; आणि पवित्र जनांस व निधवांस बोलावून त्यांच्याहुं तित्रा विवरत वसे उमे केले. ४२ मग सर्वे वापोवाऱ्ये हे प्रसिद्ध शाळे आणि बहुतांनी प्रभुवर विवास ठेविला. ४३ नंतर असे शाळे की तो यांपोत चिमोन नांवाच्या कोणारेका चाभाराच्या एव्हे पुळक दिवस राहिला.

पेत्र व कर्नेल्य

१ कैसरीया देवे कर्नेल्य वारे क्षेत्रीएक पुस्त

१० इत्यलिक मुठलेच्या परम्परीत जमादार होतो. २ तो धार्मिक व आपल्या सर्व उद्घाटक देवांने भव बाळगाणारा, लोकांस फार दानधरे करणाराव व देवाची नित्य विवरत करणारा असा होतो. ते त्यांने दिवसाच्या दुग्यांने तिसऱ्या प्रहरी प्रस्त्रेश असा द्यांत पाहिला की आणणाऱ्याकडे देवाचा दृश येत असून कौस्त्या, जास्ती हाळ यारीत आहे. ४ तेव्हां, तो त्याच्याकडे उक्त अद्वैत भवसीत होकून मुहाली, काय महाराज? त्याने त्यांस झटले, तुकडा प्रार्थना व तुषे दानधर्ये ही देवासमोर स्वरूपाची आत्मी आहेत. ५ तर आतं यापोस मालांने पाठीव आणि चिमोन पेत्र नांवाच्या एक पुस्ताला बोलावून आण; ६ तो चिमोन नांवाच्या कोणारेका चाभाराच्या एव्हे पाहुणा आहे; त्याचे वर समुद्राच्या काढी आहे. ७ जे डेवकून त्याच्यावरदेवर बासत होता तो गेल्यानंतर त्याने आपल्या घराच्या दोषां चाकूतांस व आपली एकलिंगीने सेवा करण्याचीतील एका धार्मिक विषयायास लोलविले; ८ आणि त्यांच्याजवळ सर्व समिस्तर सांगून त्यांस यापोस पाठविले.

९ ते दुसऱ्या दिवशी वाटेवर असतां गंदाजवळ येत आहेत तो दोन प्रहरच्या दुमारास पेत्र प्रार्थना करण्याचास नावाचार गेला; १० तेव्हां त्याला भूक अडून काढी वारेंस घाटले; आणि जेवणाची तमारी होत आहे इत्यक्यात त्याचे दहमाल सुटले. ११ तेव्हां वाकांन उच्चावेळे

व मोत्या चांदव्यासारिसे वार कोपरे घस्त सोडलेले एक पात्र पृथ्वीवर उत्तरत आहे असे तो पाहूता आम्हा; १२ त्यांत पृथ्वीवरील सर्वे चतुष्पाद प्राणी, सरपटारे अंजु व आकाशांतील पालरे होतो. १३ मग त्यास अशी वाणी साती दी पेत्रा, उठ; मासून खा. १४ पेत्र महात्म; नको, नको, प्रभु; असे कर्त्ते होईल? करण निषिद्ध आणि अचूद असे यी कधी कांही खाले नाही. १५ मग दुसऱ्यांने त्यास वाणी साती दी देवाने जे शुद्ध केले ते तू निषिद्ध मानून नको. १६ असे तीन वेळ्यां शाळे आणि अगलेच ते पात्र आकाशांत वर बेतले गेले.

१७ आपण पाठिलेल दृष्टांत काय असावा आविष्कारी पेत्र विचारांत पदला असतां, पाहा, कर्नेल्यांने पाठविलेली माणसे चिमोनांने वर शोधून देवाजाजवळ बेळन उभी राहिली; १८ आणि त्यांनी हाळ मासून विचारिले, चिमोन पेत्र एव्हे पाहुणा आहे काळ? १९ पेत्र त्या दृष्टांताविषयी विचार करीत असतां आला त्याला मुहाला, पाहा, तीन माणसे तुकडा शोध करीत आहेत; २० तर उद्गून खाली चल आणि कांही कांक्षा न घरितां त्यांच्यावरोवर जा; काणण मी त्यांस पाठविले आहे. २१ पेत्र त्या मुहुर्यांकडे खाली येळन मुहाला, पाहा, ज्याचा तुम्ही शोध करीतां तो यी आहें; कोणत्या करण्यात्मक तुमच्ये एये येव्हे शाळे? २२ ते मुहाले, कर्नेल्य जमादार हा धार्मिक मनुष्य असून देवांने भय बाळगाणारा आहे आणि सर्व यांदी लोक त्यांच्याविषयी चांगली साक्ष देतात; त्याला पवित्र देवदूतांने कलविले आहे की आपणाला आपल्या धर्मी बोलावून आपणापासून दोन शब्द एकावे. २३ मग त्यांने त्यांस आंत बोलावून त्यांचा पाहुणाचार केला.

दुसऱ्या दिवशी पेत्र त्यांच्यावरोवर निघाला, आणि वापोतील बंशुवर्गांपैकी कित्तीएक त्यांच्यावरोवर गेले. २४ दुसऱ्या दिवशी ते कैसरीयास पोहंचले, तो कर्नेल्य आपल्या नातलगांस व इष्टमित्रांस जमवून त्यांची वाट पाहत होता. २५ पेत्र आंत जात असतां कर्नेल्यांने त्यांनी भेट बेतली आणि त्याच्या पायां पूढून नमस्कार केला; २६ पण पेत्र त्याला उठवून मुहाला, उभे राह; भीहि मनुष्याच आहे. २७ मग तो त्यांच्या-

वरोत्तर शोकावोचत आंत गेळा, तेव्हां त्यांने पुण्यल कोळांगा एकज जमलेले पाहिले. ३८ त्यांने त्यांत महटले, बहुदी सतुभासांने अन्य जातीच्या मसुद्यावरोबर संवध ठेवले किंवा त्याच्यावजळ जाणे त्याला अशाळ आहे हे तुम्हांच घडक आहे; तथापि कोणाहि मसुद्याच्या विषयांत त्यांना अशुद्ध झालून नवे असे देवांने मझ दाखिलें आहे; ३९ यास्तव मध्य बोलावर्णे त्याच्या मुळे मी काळून न करिता आले. तर मी विचारातो, तुम्ही मला कशासाठी बोलाविले? ४० तेव्हां कर्तेच्या झणाळा, आज चार दिवस झाले, मी आपल्या वरी दिसून्या प्रहरी प्रार्थना करीत होतो, तेव्हां पाहा, शुभ पोषाक घाटलेला एक मसुद्ध मजुळुंहे उभा राहून झणाळा, ३१ कर्नेल्या, तुम्ही प्रार्थना ऐकाऱ्यांत आली आहे, आणि तुम्हे दानधर्म देवाच्यासमोर स्मरण्यांत आले आहेत; ४२ यास्तव आपोस कोणाला पाठवून पेत्र महटलेला किमोन याला बोलावू; तो समुद्राच्या काढी किमोन चांभार याच्या घरी पाहुणा आहे; ४३ महणून मीं आपणाकडे माणसांना तल्काळ पाठविले; आपण आला हे वरै केले, तर आतां प्रभूनें जे कांही आपणाला आशापिले आहे, ते ऐकावं महणून आम्ही सर्व एयं देवासमोर आहो.

पेत्रांचे भाषण

४४ तेव्हां पेत्रांने बोलूप्यास आरंभ करून महटले: ४५ देव पक्षपाती नाही, हे मला पक्के समजते; तर सर्व राष्ट्रांपैकी जो त्याची भीति बालगतो व ज्याची कृत्ये धर्मशील आहेत तो त्याला मान्य आहे. ४६ येशू विस्त (जो सर्वांचा प्रभु आहे) त्याच्या द्वारे देवांने शांतीची सुवर्तां गजाविताना आपले वचन इशाएलाच्या संततीस पाठविले. ४७ योहानांने जो बासिस्मा गाजविला त्यांनंतर गालीलापासून प्रारंभ होऊन सर्व यूदीयामध्ये घडलेली गोष्ट तुम्हांच माहित आहे. ४८ नासोरी येशूला देवांने पवित्र आत्माचा व सामर्थ्याचा अभिषेक केला; तो सरक्के कीरत व सैतानाच्या सत्तेखाली असलेल्या सर्वांस वरै कीरत फिरत असे; कारण देव त्याच्यावरोबर होता; ४९

आणि त्यांने महूद्याच्या देशांत व यस्तालेमांत जे काही केले त्या सर्वांचे साक्षी आम्ही आहो. त्यांनी त्याला जांभार टांगून मारिले; ५० त्याला देवांने तिसूचा किंवारी उठविले, व त्यांने प्रकट झावें असे केले. ५१ तरी हे प्रकटीकरण सर्व लोकांस नव्हे, पण जे साक्षी देवांने पूर्ण विविडे त्या आम्हांस केले; त्या वार्षी तो भेलेल्यांतूल उठल्यांनंतर त्याच्यावरोबर खालीलेपीं केले; ५२ त्यांने आम्हांस आशा केली की लोकांस उपदेश करा व साक्ष या की देवांने नेमकेला, जीबांताचा व भेलेल्यांचा असा न्यायाचीची, हात आहे. ५३ त्याजविषयीं सर्व संदेशे साक्ष देतात की त्याजवर विशास ठेवणाऱ्या प्रत्येकाला त्याच्या नामांने पाणपासून मुक्ति मिळेल.

चिंदेशी लोकांचर पवित्र आत्मा उत्तरतो व त्यांचा बासिस्मा

५४ पेत्र हे बोलत असतां, वचन ऐकण्या सर्वांवर पवित्र आत्मा आला. ५५ मग चिंदेशी लोकांस पवित्र आत्म्यांचे दान भरपूर मिळले आहे असे पाहून, पेत्रावरोबर आलेल्या विशास ठेवणाऱ्या सर्व सुती लोकांना आशर्य बाटले; ५६ कारण त्यांनी त्यांना अनेक भाषा बोलांना व देवांचे स्तवन करिताना ऐकले. ५७ तेव्हां पेत्रांने महटले, ज्यांना आमच्यासारिला पवित्र आत्मा मिळाला आहे, त्यांचा बासिस्मा करण्याकरितां कोणाच्यांने पाणी मन करवेल काय? ५८ मग येशू लिस्ताच्या नामांत त्यांचा बासिस्मा ल्हावा अशी त्यांने आशा केली. तेव्हां काही दिवस राहोवं महणून त्यांनी त्याला विनंति केली.

पेत्र आपल्या कृतीच्ये सन्नर्थन करतो

१ प्रेषितांनी व यहूदीया आंतंद भासलेल्या ११ बंधुजलांनी असे ऐकले की चिंदेशी लोकांनीहि देवांचे वचन घरण केले. २ मग पेत्र भासलेल्यास गेला, तेव्हां पूर्णी लोक त्याजवरोहर, वचन वाहू ल्यागले की तेलेसुदी भासासंकडे जाऊन आत्म्यावरोबर दूर जेव्हास. ३ तेव्हां पेत्रांने भासंभ वचन अलुकमाने सवितर सागण्यास मुख्यात केली. ५ भी

यापो नगरांत प्रार्थना करीत होतो; तेव्हां देहभूल सुदूर मी असा एक दृष्टींत पाहिला की एक पत्रे उत्तरले, तें मोळ्या चांदब्यासासारवे चार कोपरे धूलन आकाशांतुं सोडलेले असे माझ्यापर्यंत आले; ६ त्याकडे मी न्याहाळून पाहून विचार करीत होतो तो पृथ्वीवरले चतुष्पाद प्राणी, शापदै, सरपटारे जंतु व आकाशांतली पासरे अशी दृशीस पडली; ७ आणि मी अशी वाणीहि ऐकली की, पेत्रा, ऊऱ; मासून खा; ८ परंतु मी म्हणालो, नको, नको, प्रभू; कारण निषिद्ध किंवा अशुद्ध असे कांही माझ्या तोंडांत अजून कीं गेले नाही. ९ मग दुसऱ्यांने आकाशांतर वाणी होऊन ती मला घेणाऱ्याली, देवानं जे शुद्ध केले तें तू निषिद्ध मानू नको. १० असे तीनदो झाले, नंतर ती, अवशी पुन: आकाशांत वर औलेली गेली. ११ इतक्यांत पाहा, ज्या घरांत आम्ही होतो त्यापुढे कैसीरीशांतून मजकूरे पाठविलेली तीन माणसे उमी राहिली. १२ तेव्हां आस्याने मला सांगितले की कांही कांक्षा न बालगितां त्यांच्यावरोबर आ. मग हे सहा बंधुहि मजबूरोबर आले, आणि आम्ही त्या मनुष्याच्या घरांत गेलो. १३ त्याने आहांला सांगितले की मी आपल्या घरी देवदूत उमा राहिलेल्या पाहिला. तो म्हणाला कीं यापेस कोणाला पाठवून शिमोन पेत्राला बोलावून आण; १४ ज्याच्या योगे तुम्हे व तुम्हा सर्व कुटुंबांचे तारण होइल अशा गोशी तो तुला संरोल. १५ मी बोलून लागले तो, जसा आरंभी आपल्यावर तसा त्यांजवरहे पवित्र आत्मा आला. १६ तेव्हां प्रभूने सांगितलेली गोष मला आखली, ती अशी कीं योहान पाष्याने बासिसा करीत असे खरें; परंतु तुमचा बासिसा पवित्र आत्माने होइल. १७ जेव्हां आपण प्रभु येश लिस्तावर विश्वास ठेविला तेव्हां जें आपणांस तरंत त्यांसाहे देवाने सारखेव दान दिले; तर मग देवाज अडविणारा असा मी कोण? १८ हे केळून ते उगे राहिले, आणि देवाने गौरव करीत बोलले, तर मग देवाने विदेशी लोकांसहि जीवनप्राप्त्यर्थ पवातापबुद्धि दिली आहे.

विदेशीयांमधून शालेल्यांची अंत्युखियांतील विस्तीर्ण मंडळी

१९ स्टेफनावृत्त उद्भवलेद्या संकटाशुले जे पांगले होते ते फेनीके, कुप्र व अंतुखिया एवर्यांत यहू-वाँस मात्र देवावे वचन सांगत असत. २० तीरी त्यांजपैकी किंत्ये कुप्री व कुरेनेकर होते, त्यांनी अंतुखियांत येळन प्रभु येश्वरी सुवार्ता हेलेणी लोकांसहि सांगितली. २१ तेव्हां प्रभूचा हात त्यांजबरोबर होता, आणि पुळक लोक विश्वास धूरून प्रभूकडे वळले. २२ त्यांजविषयीचे वर्तमान यश्वलेलमांतल्या मंडळीच्या कानी आले तेव्हां त्यांनी बर्णाला अंत्युखियापर्यंत पाठविले; २३ तो तेथें पोहंचवल्यावर देवाची कृपा पाहून हर्षित झाला; आणि त्यांने त्या सर्वांस बोध केला कीं निश्चयपूर्ण विताने प्रभूला विलगून राहावें. २४ तो चांगला मनुष्य होता, आणि पवित्र आत्म्याने व विश्वासाने पूर्ण होता; तेव्हां प्रभूच्या शिष्यमंडळांत पुळक जणांची भर पडली. २५ नंतर तो शौलाचा शोध करावयाला तारास गेला; २६ त्याचा शोध लागल्यावर त्याने त्याला अंतुखियास आणिले. मग असे झाले कीं त्यांनी तेथें वर्षभर मंडळीमध्ये मिळून-मिसळून बन्याच लोकांस शिकविले; आणि शिष्यांस विस्ती हें नंत पहिल्याने अंत्युखियांत मिळाले.

वर्णवा व शौल यांचे यश्वलेलमास कामगिरीवर जाणे

२७ त्या दिवसांत यश्वलेलाहून अंत्युखियास संदेहे आले. २८ तेव्हां त्यांच्यांतील अगव नामक मनुष्याने उद्भूत आत्म्याच्या योगे सुनाविले कीं सर्व जगात मोठा दुष्काळ पद्धतार आहे. हा दुष्काळ शौलाच्या वेळेस झाला. २९ तेव्हां प्रत्येक शिष्याने संकल्प केला कीं यहुदीयांत राहणाऱ्या बंधुनांच्या मदती-करितां यथाशक्ति कांही पाठवून यावें; ३० त्याप्रमाणे त्यांनी केले, म्हणजे तें वर्णवा व शौल यांच्या हातीं वैदीलर्वांगकडे पाठवून दिले.

१ मुल्यांतः प्रेस्तुतरांकडे

पेत्राची बंदिशासातून सुटका होते

१ त्या वेळेस हेरोद राजाने मंडळीतत्या

१२ किल्येकांस छळवें म्हणून त्यांजवर हात टाकिला; २

आणि योहानाचा भाऊ याकोब याला त्यानें तरवारीने जिवें मारिले. ३ तें यहूदी लोकांस आवडले असे पाहून तो पेत्रालाहि धरण्यास प्रवृत्त झाला. ते वेखमीर भारकीचे दिवस होते. ४ त्याला धरल्यावर त्याने त्याला बंदिशाळेते ठेविले, आणि त्याच्या रखवालीकरितां त्याला शिपायांच्या चार चौकड्यांच्या त्याचीन केले; बल्हांडण सण झाल्यावर त्याला लोकांपुढे बाहेर आणावें असा बेत त्याने केला. ५ याप्रमाणे पेत्र बंदिशाळेत पहातांत होता; परंतु त्याजकरिता देवाजवळ मंडळीची प्रार्थना एकाप्रतेने चालली होती. ६ हेरोद त्याला बाहेर आणणार होता, त्या रात्री पेत्र देन बेळ्या घातलेला असा दोषां शिपायांमध्ये निजला होता; आणि पहारेकी दरवाजापुढे बंदिशाळा रखीत होते.

७ तेव्हां पाहा, प्रभूचा दूत त्याच्याजवळ अवतीर्ण झाल, आणि खोलीत उजेड पडला; त्याने पेत्राच्या कुशीवर थाप मारून त्याला जागें करून म्हटले, लवकर ऊऱ. तेव्हां त्याच्या हातांतील बेळ्या पडल्या. ८ मग देवदूताने त्यांका सांगितले, कमर बांध व वहाणा घाल; त्याने तसे केले. त्याने त्याला म्हटले, तू आपले वज्र पांघरून मारियामाणे ये. ९ तो निघून त्याच्यामाणे चालू लागाळा; तरी देवदूताच्या द्वारा झाले तें खरें आहे असे त्याला कळले नाही; आपण हातांत पाहत आहो असे त्याला चाटले. १० नंतर पहिला व दुसरा पहारा ओलंडून ते नगरांत जाय्याच्या लोखंडी दरवाजापर्यंत आल्यावर, तो आपोआप त्याच्यासाठी उघडला; आणि ते बाहेर पहून पुढे एक रस्ता चालून गेले, तो देवदूत अंतर्धान पावला. ११ मग पेत्र शुदीवर येऊन म्हणाला, आतां मला खरोवर कळले की प्रभूने आपला दूत पाठवून मला हेरोदाच्या हातांतून व यहूदांच्या सर्व प्रतीक्षेपासून सोडविले आहे. १२ असे समजून मार्फ योहान आची आई मरीया इच्या घराजवळ तो आला; तो तेथे बरेच लोक एकत्र मिळून प्रार्थना करीत होते. १३ तो दरवाजाची दिंडी ठोकीत असतां स्था नांवाची युग्मी जवाब देण्यास आली. १४ तिनें पेत्राचा शब्द औळखिला,

पण हर्षमुळे दरवाजा न उघडतां, आंत धावत जाऊन सांगितले की पेत्र दरवाजाएुने उभा राहिल्य आहे. १५ त्यांनी तिला म्हटले, तू चक्कीस; तरी तिने खातरीने सांगितले की तसेच आहे; ते म्हणाले, तो त्याचा देवदूत असेल. १६ मग पेत्र ठोकीत राहिला असतां त्यांनी दरवाजा उघडला आणि त्याला पाहून ते शक झाले. १७ तेव्हां उगे राहा, म्हणून त्याने हाताने त्यास खुणविले; आपणाला प्रभूने बंदिशाळेतून करै काढिले हें त्याने त्यास सविस्तर सांगितले, आणि म्हटले की हें याकोबास व बंधुकर्मास सांगा. नंतर तो दुसऱ्या ठिकाणी निघून गेला. १८ मग दिवस उगवल्यावर, पेत्राचे काय झाले, अशी शिपायांत मोठी गडबड उडाली. १९ हेरोदाने त्याचा शोध केला असतांहि शोध लागला नाही, म्हणून त्याने पहारेक्यांची चौकडी करून त्यांस घर मारावें असी आझा दिली. मग तो यहूदीवाहून कैसरीयांत येऊन राहिला.

हेरोदाच्या मृत्यु

२० हेरोद सोरकांवर व सीदोनकांवर रागावला होता, म्हणून त्यांनी एकमताने त्याजकडे येऊन राजाच्या रंगमहालावरील अधिकारी बळस्त याला अनुकूल करून येऊन सळा करण्याची विनंति केली, कारण त्या राजाच्या देशावर त्याच्या देशाचे पोषण होत असे. २१ नंतर नेमिलेल्या दिवशी हेरोद राजकीय पोषाक करून आसनावर बसला आणि जमलेल्या लोकांवरोवर भाषण करून लगाला. २२ तेव्हां लोक गजर करून बोलले, ही देववाणी आहे, मनुष्यवाणी नव्हे. २३ त्याने देवाला मान दिला नाही; म्हणून तत्कां प्रभूच्या दूताने त्याच्यावर प्रहार केला आणि तो किंवे पहून मेला.

२४ देवाच्या बचानाची शृदि क प्रसार होत असेल.

२५ वर्णवा व शौल हे आपली सेवा पूरी करून मार्फ योहानाला वरोवर येऊन यस्तेमाहून मरवारे आधे.

अंत्युक्तिवाच व शैल विकासी मंडळी

१ अंत्युक्तिवाच व शैल विकासी वर्णवा, यिमेल **१३** विला लाली उगेल, नांवाचे वास्तव नांवाचिक हेरोद राजाच्यावरोपणीसाठे येत्तेही तो ज्ञानावळ व शौल हे संदेशे विकासी होते. २ ते प्रभूनी सेवा व

उपास करीत असता पवित्र आत्म्याने सांगितले की बर्णवा व शौल-यास ज्या कार्यासाठी भी बोलाविले आहे त्यासाठी त्यांस मध्यकरितां निराळे करून ठेवा. ३ त्यांनी उपास व प्रार्थना करून आणि त्याजवर हात ठेवून त्यांची रक्खानी केली.

कुप्र येणे बर्णवा व शौल

४ याप्रमाणे पवित्र आत्म्याच्या द्वारे त्यांची रक्खानी झाल्यावर ते सलभीयांत येतल तारांतून कुप्रास गेले. ५ मग ते सलभीयांत असतां त्यांनी देवाचे वचन गऱ्याच्या सभास्थानांमध्ये गाजविले; आणि योहान हाहि त्यांचा सेवक होता. ६ पुढे ते सर्व बेटांतून चालून घेफेस गेल्यावर वर्णेश नांवाचा कोणीएक यदृदी जावूशीर व खोटा संदेश त्यांस आडल्या. ७ तो तेचील अधिकारी सिर्प्य पौल नांवाच्या उदिमान् भूम्याजवल होतां; या अधिकार्याने बर्णवा व शौल यांस बोलावून देवाचे वचन ऐक्याची उक्तंडा दर्शविली; ८ परंतु अलीम जावूशीर (याच्या नांवाचा हात अर्थ आहे,) यांने त्यांस अडवून अधिकार्याला विश्वासापूर्व किंतुबाचाचा प्रथल केला. ९ तेव्हांशी शौल, ज्यास पौलहि महत्त तो, पवित्र आत्म्याने पूर्ण होत्साता त्याजकडे दृष्टि आवून म्हणाला, १० अरे सर्व कटावें व सर्व डुरेविरीने भरलेल्या सैतानाच्या पुत्रा, अवध्या धार्मिकतेच्या वैच्या, तूं प्रभुचे सरक मारी विवरीत कर्त्त्याचे सोहून देवार नहीस काय? ११ तर पाहा, आतां प्रभुचा हात तुक्य प्रतिकूल आहे, तूं अंधव्य होसील, व कांही वेळवरूस शूर्य तुल दिसारां नाही. तत्काळीच खुके व अंघार त्याजवर पडला; तेव्हां आपणाला हातीं धरून न्यावे म्हणून तो इकडे तिकडे कोणा भूम्याचा शोध करू लागला. १२ तेव्हां जे झाले ते पाहून त्या अधिकार्याने प्रभुच्या शिक्षणावून आर्थर्य मानून विश्वास घरिला.

पिसिदियांतील अंत्युक्तियांमध्ये योहानांने शहूद्यांस केलेल्या धर्मावेद्या

१३ मग पौल व त्याच्या सोबतीचे लोक पर्यावून तारांतून पंफुल्यांतील पिरिंगा एके गेले; आणि योहान त्यांस सोहून यस्त्यालेमास माझरत गेला. १४ नंतर ते

पिरिंगा एथून निघून फिरतफिरत पिसिदियांतील अंत्युक्तियास पोहचले; आणि शब्दाश दिवशीं सभास्थानांत जाऊन बसले. १५ तेव्हां नियमशास्त्र व संदेशे यांचे बाचन झाल्यावर सभास्थानाच्या अधिकार्यांनी त्यांस सांगून पाठविले की बंधुजनहो, तुम्हांजवळ लोकांकरितां कांही बोधवचन असले तर सांगा. १६ तेव्हां पौल उभा राहून हाताने सुणावून म्हणाला:

अहो इश्वाएल लोकानो, व देवाचे भय बाळग-जान्यानो, एका. १७ या इश्वाएल लोकांच्या देवाने आपल्या पूर्वजांस निवृद्धून घेतले, ते लोक मिसर देशांत प्रशासी असतां त्यांचा उक्तकृष्ण केला आणि परकमी भुजाने त्यांस तेथून काढिले. १८ पुढे सुमारे चालीस वर्षेपर्यंत त्यांने त्यांची वर्तपूर्क रानांत सहून केली. १९ नंतर त्यांने कलाव देशांतील सात राज्ये बुडवून तेथील भूमि त्यांस पुषारे सोबेचारांचे वर्षेपर्यंत वतन असी दिली. २० त्यांनंतर त्यांने शमुकेल संवेष्यापैतृ त्यांस न्यायाचीक नेमून दिले. २१ मग त्यांनी राजा माणितला; तेव्हां देवाने बग्गामीन वंदांतील किंतुबाचाचा पुत्र शौल शास चालीस वर्षेपर्यंत त्यांस दिले. २२ नंतर त्यांने त्याचा दूर करून त्यांचा राजा होण्यासाठी दाविदास उभे केले, आणि त्याजविली प्रतिवेने म्हटले की माझा मानासारिला इशाचाचा पुत्र दावीद मला मिळवल आहे, तो माझ्या सर्व इच्छा सिद्धीस नेईल. २३ या मनुष्याच्या वंशजांत देवाने वक्कनानुरूप इश्वाएलसाठी तारणारा येतू शास आविले; २४ त्याच्या प्रणट होण्याच्या पूर्णी योहानाने पुढे येडल पक्षातापाचा वासिस्ता सर्व इश्वाएल लोकांमध्ये गाजविला होता. २५ योहान आपला कार्यक्रम पूर्ण करीत असतां म्हणला, भी कोण आहे म्हणून तुम्हांस वाटटें? भी तो नव्हें, तर पाहा, त्याच्या पायांतील वहाणा सोडाचाचा भी योग्य नाही असा कोणी माझा मागून वेत आहे. २६ अहो बंधुजनहो, अबाहमाच्या वंशजांतील पुत्रांनो, व तुम्हांपैकी देवाचे भय बाळग-जान्यानो, आपल्याला या ताराचाची वारी पाठविलेली आहे. २७ कारण म्हणलेल्याचारीयांनी व त्याच्या अधिकार्यांनी त्याचा न ओळखून आणि दर शब्दाश दिवशीं शान्त्यांत येणारे

संवेदिताचे काळहै न समजून, त्याला दोषी घरविषयाने
के पूर्ण केले; २८ आणि मरणदांडाचे कोणतेहि कारण
सांगणे नसतां त्याचा वध करावा अशी त्यांनी पिलातास
चिनति केली; २९ मग त्याचिषयी लिहिलेले सर्व पूर्ण
कहल त्यांनी त्याला सांवावरून खाली उत्तरवून कवरेमध्ये
ठेविले. ३० देवाने त्याला मेलेल्यांमधून उटविले; ३१
त्याच्याबरोबर जे गालीलापासून यशस्विमांत आले होते
त्यांच्या दृष्टीस तो पुळक दिवस पडत असे; ते आतां
लोकांस त्याचे साक्षी आहेत. ३२ आपल्या पूर्वजांस जे
बचन दिले होतें त्याची सुवार्ता आम्ही तुम्हांस सांगतो:—
३३ देवाने वेश्याला पुनः उठवून तें बचन आपल्या मुलां-
बाळकरितां पूर्ण केले आहे; दुसऱ्या स्तोत्रांतहि असे
लिहिले आहे, ‘तं मासा पुत्र आहेस; आज मी तुला
जन्म दिल आहे.’ ३४ शिशय, त्याने कुळाचाच्या
अवस्थेपर्यंत परत जाऊन नये महाणून त्याने त्याच्या
मेलेल्यांतून उटविले; याचिषयी त्याने मृत्युं आहे की
‘दाविदाचे जे पवित्र व विश्वसनीय दान तें तुम्हांला
देईल.’ ३५ यास्तव आजव्याई एका स्तोत्रांत तो
महाणो, ‘तं आपल्या पवित्र पुलाला कुळं देवार
नाहीत.’ ३६ दाविदाने आपल्या पिंडीत देवाच्या
इच्छेप्रसादांसे सेवा कहल महानिंदा घेतली, आणि पूर्वजा-
बरोबर ते ऐकून कुळन गेला; ३७ परंतु ज्यात्या
देवाने उटविले तो कुळाला नाही; ३८ यास्तव बंधु-
जन्महो, तुम्हांस हे अळक असो की त्याच्याद्यारे पांगाची
कामा तुम्हांस गाजवून सांगितली आहे; ३९ आणि
त्याचिषयी भोशाच्या नियमकाळाने तुम्ही न्यायी घरत
नाही त्या सर्वाचिषयी याजकहून प्रत्येक विश्वास ठेवणारा
न्यायी ठेतो, ४० यास्तव साक्ष राहा, नाही तर
संदेशाच्या प्रथांत जे सांगितलेले आहे तें तुम्हांबर
देईल:

४१ पाहा, अहो घिकार करणाऱ्यांनो,
पाहून आवश्य माना, व नाहीतसे व्हा;
कारण तुम्हाच्या काळांत मी एक कार्य करितो,
तें कार्य असें की त्याचिषयी तुम्हाल्य कोणी
सविस्तर

सांगितले तरी तुम्ही विश्वास घरणारच नाही.
४२ ते वाहेर जाताना लोकांनी चिनति केली
की आम्होस पुढत्या शब्दावधारी या गोष्ठी सांगाच्या,
अ३ आणि सभा उठवावर, नव्हांसांतील क अंचित्यान्
महूदी मताखुसारी यांच्यांतील उच्कळ जब पौल व
वर्णवा यांच्यामार्गे गेले; त्यांनी त्यांजवरोबर बोलून
देवाच्या कृपेत टिकून राहण्यास त्यांने मन वक्तव्यांने.

प्रेषित विदेशीच्यांकडे कल्पतार

४४ पुढत्या शब्दावधारी नव्हेक सर्व नम्र देवाचे
बचन ऐकावायाचा जमले. ४५ ऐकासमुदायांत पाहून
महूदी लोकांस वेढाशुक्ले जेव आणि पौल जे
बोल्या त्याचा विरोध कहल ते अपाळम बोलून लगाले.
४६ तेव्हां पौल व वर्णवा हे निर्भीषणे बोलूके:
देवाचे बचन तुम्हांस प्रकम सांवावराचे अपव्य होते,
तरी त्या अर्ची तुम्ही त्याचा अव्हेद करितां व आप-
नांस सांवावरिक जीवकाळरितां अपेक्ष ठरविता त्या
अर्ची पाहा, आम्ही विदेशी क्लोकांकडे बद्दां. ४७
कारण प्रभूंने आम्हांस आज्ञा दिली आहे, ती ही की
मी तुला राट्रांचा प्रज्ञास असे ठेविले आहे,
यासाठी की पूर्वीच्या सिंतापर्यंत तं तात्प असे
ज्ञावें.

४८ हे ऐकून विदेशी लोक हर्षकुल जाले, आणि
त्यांनी देवाच्या बन्नाचा महिळा वर्षीय; तेव्हां चितके
सर्वांगिळ जीवकाळांती नेत्रेके होते तित्काळांवै विकास
घरिला. ४९ प्रभूंचे बचन त्या सर्व प्रांतीत वरत
गेले. ५० तेव्हां महूदी लोकांनी अंचित्यान् व तुम्हीच
लियांत व नगरांतील मुख्य पुरुषांस विकालिके आणि
पौल व वर्णवा यांचा उक्क बच्य त्यांस आपल्या
प्रांतांतून वालविले. ५१ त्याखुदे ते आपल्या पांगांनी
धूक त्यांजवर कांटकून दुष्प्राप्त गेले. ५२ इद्ये
शिष्यमठाला आनंदाने व पवित्र आपल्याने पूर्ण झाले.

इकूलाच्यांचे पौल व वर्णवा

१ मग इकूलाच्यांत असे शाळे की महूदी
१५४ लोकांच्या सभास्थानांत ते एक विकू गेले
आणि अशा रीतीने बोलले की महूदी व हेडेनी

यांच्या भेट्या जमावाने विश्वास घरिला; २ परंतु जे गहडी विरोधी होते त्यांनी विवेकी लोकांचे मन वंशु-वयापीसिद्ध चेतावून दूषित केले. ३ ते वरेच दिवस तेथे राहिले व प्रभुविषयी निर्भीवपणे बोलले, त्यांनेहि आफल्या कृतेच्या वजनावडू दाक दिली; म्हणजे त्यांच्या हातांनी विहें व अद्भुते होऊ दिली. ४ तेव्हांना नम्रांतील लोकसमुदायांत मृदू, पदली, विष्वेकांनी गहडाची व वित्तेकांनी प्रेषितांनी बाजू उडली. ५ मग त्यांचा उपर्युक्त कला त्यांना उपडमार कर्माळरितां विवेकी व गहडी आपल्या अधिकांच्यांसुद्धा त्यांच्यावर धावणे. ६ हे पाहून ते छक्कनिया श्रांतीतीपैठ उडले व दर्वे या नगरांत व त्यासाठेवतालच्या प्रवेशांत पक्कन गेले; ७ आणि तेथे ते सुवार्ता सांगत राखिले.

खुल्याचेत्ये पौल व वर्णना

८ तेव्हांना उडलांत कोणीएक माझूसे पायांनी अमूळ असा वसला होता, तो जावळते; पायांची असूस करी चालला गळता. ९ त्यांने औळांचे बोलणे शेणुले, त्यांने लाजकडे दिशी लगवून व ज्याला वर्दी होण्याचा विश्वास आहे असें पाहून, १० सोकाऱ्यांने म्हटले, तं अमल्या फायोवर नीट उडू राहा. तेव्हांना तो उडी माझून उठाव आणि चालू लागला. ११ पौलांने केलेले खुल्य पाहून लोकसमुदाय, उडलांनी आवेत मोक्षांने ओरहून लोकले, जेवा महारांच्या स्वामींने आम्हांकडे उठाले आवेत, १२ त्यांनी वर्णनाला असुलिसू छाटकडे, वृ० पौल उत्थ वर्णावा होता. म्हणून त्याता मध्युरी म्हटले. १३ मग नगरांच्ये असलेल्या उपरितपाचा पुत्रांच्यांने बैल व माळा दस्तावजवळ आपलिसू. आणि लोकांबोवर तो गळ करागार होता. १४ हे पैलून प्रेषितांनी मृणजे वर्णवा व पौल त्यांनी आपली वर्षे काढिली आणि लोकांमध्ये शिळजे उच्च तापीने झटकले, १५ गृहस्थांनो, हें कां करिसं १ आम्ही व तुम्ही समभावेन्नी मनुष्ये अहो; तुम्ही आ निर्षक गोठी सोडून उगांन आकडा, पृथ्वी, समुद्र व त्यांतील अवधे उत्तम केले त्या जिवंत देवाकडे वकारे अशी सुवार्ता आम्हा तुम्हांस सांगतो. १६ त्यांने गतकाळांतील पिढ्यां-

मध्ये सर्व राष्ट्रांस त्यांच्या त्यांच्या मार्गांनी चालू दिले; १७ तथापि त्यांने स्वतःस साक्षीविरहित राहू दिले नाही; म्हणजे त्यांने उपकार केले, आकाशापासून पर्जन्य व फलदायक अतु तुम्हांस दिले, आणि असांने व हर्षीने तुम्हांस मन भरू तृप्त केले. १८ असे योद्धान त्यांनी आपांत यश करण्यापासून लोकांस मोक्ष्या सुझिलीने आवरले.

१९ नंतर अंतुखिया व इकून्या एथू किंत्येक गहडी आले, त्यांनी लोकांचे मन वळवून पौलाला दरवामार केला, आणि तो मेळा असे समजून त्याला नम्रांतावृत ओळून टाकिले; २० पण विष्व त्याच्या समेवते जमल्यावर तो उठ्या व निघून नगरांत आला; मग दुसऱ्या दिवशी वर्णावारोवर तो दर्वेस गेला.

ते अंतुखियास परत जातात

२१ त्या नगरात त्यांनी सुवार्ता सांगून उत्कल शिष्य केल्यावर उडल, इकून्या व अंतुखिया बांवगांत ते परत आले; २२ आणि विष्वांची चित्रे स्तिरावून त्यांस बोध केला की विश्वासात टिकून राहावें; काण आपांता सुक्कल संकटांतून देवाच्या राज्यांत जावे लागते. २३ त्यांनी त्यांजसाठी झायेक मंडळीत वडीलमंडळ निवडले; आणि उपास व प्रार्थना कूल, ज्या प्रभवर त्यांनी विश्वास ठेविला होता लाजकडे त्यास निरविले. २४ मग ते पिसिदिश्यामधून पंफुल्यांत गेले; २५ आणि पिर्गी एं चवत सांगितल्यावर ते अलालियास उतरले. २६ तेव्हांने अंतुखियास येण्यास तारवांत बसून निघाले, जे कार्य त्यांनी साधिले त्याकरितां त्यांना देवाच्या कृपेवर विरविल्यावर ते तेथूनच निघाले होते. २७ तेथे योंहे चवत्यावर त्यांनी मंडळी मिळवून, आपण देवाच्या सहवासांत असतांना त्यांने काय काय केले आणि विदेशी लोकांकरिता विश्वासांचे दार कसकसे उघडिले हे सांगितले. २८ मग ते शिष्यांन्यावरोवर बराच काळ राहिले.

विदेशीयांतले विस्ती व मोशाच्ये नियमशास्त्र

१ तेव्हांना किंत्येकांनी गहडीयाहून उत्तल वंशु-
१९ वर्गास अशी शिकवण दिली की मोशाच्या परे-
पाठप्रमाणे सुता ज्ञात्यावाचून तुमचे तारण होणे

शक्ति जाहीं २ तेव्हां पौल व बर्णवा यांचा त्यांच्या-
बरोबर बराच मतभेद व वादविवाद झाल्यावर, असें
ठरविष्पर्यंत अर्ले कीं पौल व बर्णवा यांनी व त्यांच्यांतून
इतर किलेकांनी या वादासंबंधाने यश्छेत्रामातले प्रेषित
व बडीलवर्ग यांजकडे जावे. ३ मग मंडळीने त्यांस
बोक्किल्यावर ते फेनीके व शोमरोन यांमधून गेले,
आणि विदेशी लोक देवाकडे वक्त्याचे सविस्तर वर्तमान
सांगून त्यांनी सर्व बंधुजनाना फार आनंदित केले. ४
नंतर ते यश्छेत्रामास पोहंचल्यावर तेथील मंडळी, प्रेषित
व बडीलवर्ग यांनी त्यांचा सत्कार केला; तेव्हां आपण
देवाच्या समाप्तमांत असतांना त्यांने जे जे घडविले तें
त्यांनी सांगितले; ५ परंतु परशी लोकांच्या पंथांतील
किंवेक विश्वास धरणारे पुढे होऊन महणाले, त्यांनी सुता
झाली पाहिजे व मोशाचे नियमशास्त्र पाळवयास त्यांस
आज्ञा केली पाहिजे.

यश्छलेम येथील धर्मसभा

६ मग प्रेषित व बडीलवर्ग या गोईविषयी विचार
करावयाला जमले. ७ तेव्हां पुष्कळ वादविवाद झाल्यावर,
पेत्र उभा राहून त्यांस महणाला :

बंधुजनहो, तुम्हांस ठाऊक आहे कीं माझ्या मुखाने
विदेशी लोकांनी सुवार्ता ऐकून विश्वास धरावा म्हणून
आरंभीच्या दिवसांपासून तुम्हांमध्ये देवाने निवड केले;
८ आणि अंतरसाक्षी देवाने जसा आपणांस तसा त्यांसहि
पवित्र आस्या देऊन त्यांचिषयी साक्ष दिली. ९ त्यांची
अंतकरणे विश्वासाने शुद्ध करून त्यांने त्यांच्या व आपल्या-
मध्ये कांही भेद ठेविला नाही. १० असें असतां जे जे
आपले पूर्वज व आपणाहि वाहवयास समर्थ नव्हतो तें
शिष्यांच्या मानेवर घालून तुम्ही देवाची परीक्षा कां
पाहतां? ११ तर मग जसें त्यांचे तसें आपलेहि प्रभु
येशूच्या कृपनें तारण होईल, असा आपला विश्वास आहे.

१२ तेव्हां सर्व लोक गप्प राहिले, आणि बर्णवा
व पौल हांनी आपल्या द्वारे विदेशी लोकांमध्ये देवाने
जीं जीं चिन्हे व अडूते केली हांचे केलेले वर्णन त्यांनी
ऐकून घेतले. १३ मग त्यांचे भाषण संप्रस्तुत्यांवर आक्षेप
महणाला :

बंधुजनहो, माझे ऐका. १४ विदेशी लोकांत आपल्या
नामाकरितां लोक काढून घ्यावे म्हणून देवाने त्यांची भेट
कशी घेतली, हें शिमोनाने सांगितले आहे; १५ आणि
त्यांचावर अक्कीचाहि मेल बसतो; असे
लिहिले आहे कीं,

१६ यानंतर मी पुनः येईन,

व दाविदाचा पडलेल्या डेरा पुनः उभारीन;

व त्याची मोडलोद पुनः उभारून नीट करीन;

१७ यासाठी कीं शेष राहिलेल्या मनुष्यांनी,

व ज्या राष्ट्राला माझे नाम दिले आहे त्या सर्वांनी
प्रभूचा शोध करावा;

१८ हें जे त्याला युगादिपासून माहीत आहे तें करणारा
प्रभु असे म्हणतो.

१९ यास्तव माझे मत असें आहे कीं जे विदेश्यांतून
देवाकडे वक्त्यात त्यांस त्रास देऊ नये; २० तर त्यांस
असे लिहून पाठवावें कीं मूर्तीचे अभंगलपण, जारकर्म, शुद्ध-
मरून मेलेले प्राणी व रक्त यांपासून तुम्ही दूर राहावें. २१
कारण प्राचीन काळपासून शब्दाथ दिवशीं सभास्थानांत
मोशाचे पुस्तक वाचून त्याची प्रसिद्धि करणारे लोक प्रत्येक
नगरांत आहेत.

विदेशीयांतील खिस्ती लोकांना एक पत्र

२२ तेव्हां सर्व मंडळीसह प्रेषितांस व वडिलांस हें
बरे वाटले कीं पौल व बर्णवा यांच्यावरोबर आपणांतून
निवडलेली माणसे, म्हणजे बंधुवर्गांतील प्रसुत वर्षाच्या
म्हटलेला यहूदा व सीला यांस अंत्युक्तियास पाठवावें;
२३ त्यांच्यावरोबर त्यांनी असे लिहून पाठविले: अंत्यु-
क्तिया, सूरिया व किलिकिया येथील विदेश्यांतूले बंधुजन
यांस प्रेषित व बडीलवर्ग या बंधुवर्गाचा सलाम; २४
आमच्यापैकी किलेकांनी जाऊन आपल्या बोल्याने तुम्हास
घोटाल्यांत पाहून त्रास दिला असें आमच्या कांहीं आले
आहे; पण त्यांस आम्ही अशी आज्ञा दिली नव्हती. २५
यास्तव आमचे एकमत झाल्यावर आम्हास हें योग्य दिसले
कीं. २६ आपल्या प्रभु येशू खिस्तीच्या नामाकरिता जीवांचर
उद्देश्य आलेले असे जे आपले मिळ बंधु बर्णवा व पौल
त्यांचावरोबर तुम्हांकडे कांही माप्सांना निवहून पाठवावें.

२७ शास्त्रीयता कहा य वीच मास आख्या पाठविले आहे, तेहि गण गोटी दुर्घटना तोषेतोर सांगतील. २८ उदीउ आपाचाचा गोटीकिंवा दुर्घटना भारत भार वाढ नवे असे चिन्ह अस्तित्वात व आपाचाचा योग्य हिस्ते; २९ उद्धवे गूर्तीला अपिले पदार्थ, रुक्ष, शुद्धमस्तु येले प्राणी व जारकर्म ही तुम्ही वर्ज करावी; शांघास्तु आपाचासं संग्रहाळ तर तुमचे वर्ज होइल; कल्याण असो.

३० त्यांची खाणी आपाचावर दे अंतुखियास गेले आणि त्यांनी सर्व गंगधीर्ष जगवून दें पंत्र सादर केले. ३१ ते वाचून त्यांतचा बोधावस्तू त्यांस आनंद आला. ३२ यहाडा व तीक्ष्ण हे दरेहु दोहे, श्वेत त्यांनीहि पुष्कल बोलून बंधुजनांना बोच केला व स्थिराविले. ३३ ते काही दिवस तेचे राहित्यावर ज्यांनी त्यांस पाठविले होते त्यांच कडे जाप्ता बंधुजनांनी त्यांची कांतीने राहाती केली; [३४ परंतु सीलिंग तेचे आकस्मी राहात्यात वरं पाटले.] ३५ आणि पौल व वर्णांना इतर पुष्कल जांगबोरेर प्रभूने बचन किंवित व शुभाती गाजवीत अंतुखियास राहिले.

पौल व वर्णांना वेगवेगाळे होतात

३६ मग काही दिवसांनंतर पौलाने वर्णात्यां झटले, ज्या ज्या नवरात आपाच प्रभूने बचन गाजविले तेचे पुनः जात्यां बंधुजनांना भेट्या ते कडे आहेत हे पाहू. ३७ वर्णात्यां इच्छा होती की मार्क झटकेला योहान यात्या बरोबर घ्यावें; ३८ परंतु पौलाला वाटले कीं पुष्कलाहान जो आपाचाचा सोहऱ्या गेला व आपाचाव बरोबरीने कमावावर आपाच नाही त्याला सोबतीत घेणे योग्य नाही. ३९ यावाहून ते संताप होल्या एल्लेकांपासून वेळे प्राक्ते, आणि वर्णांना मार्कात्या घेऊन तारवात बसून कुप्रास गेला; ४० पौलाने दीलाचा निष्ठान घेतले आणि बंधुजनांनी त्याचा प्रभूच्या कृपेवर निषेद्यावर तो तेष्यु निचाचा. ४१ पुढे मंडळांस दिवावीत सुरिया व किलिंजिंवा गंभीरून ले गेला.

छुक्य येद्ये तीमध्ये पौलासून आठाळन मिळतो

१ मग तो रुँदे व छुक्य एवेहि आल; आणि १६ पाहा, तेचे तीमध्य नार्मे कोणी किंवा होता; तो विद्यास ठेवणाऱ्या कोणाल्ला बहूस्तिंचा पुत्र होता; त्याचा वाप हेणेवी होता. २ तो छुम्मात्या व हुक्क्यात्यां

बंधुजनांकहान नांवावकेच्या होता. ३ त्यांने आपाचावरोने यांने अशी पौलाची इच्छा होती; तेही वा किंविती येती होते त्यांच्युले त्यांने सात्या वेळ त्यांनी कुप्रे करण की त्यांना वाप हेणेवी आहे हे सर्वांस उद्धव होते. ४ तेही त्यांनी नवरात्रेपूर्व आतां जातां बस्तकेवातील प्रेषित व बडीलवाई शांती जे विषम ठरविले होते से त्यांस पालवगाचा नेपूर विले. ५ गावासून मंडळांचा विषासांत स्विर आस्ता व रिसेसिरिच त्यांची संस्था वाढत वाढती.

आसिया मायनरमध्यून पौलांचा प्रवास

६ नंतर आसिया देशांत बचन सांगायास त्यांस पदित्र आपाचाहान अद्यव्याप्त आस्त्यासुलें ते पुस्तिमा व गलसिना की आतांगमध्यून गेले; ७ आणि मुसियापर्यंत आपाचावर निष्ठानितास जाप्ताचा त्यांनी प्रवत्त केला; परंतु येशूना आपाचांने त्यांस जांक दिले नाही; ८ मग ते मुसियाजवळून आपाच त्रोवसास वाढी गेले. ९ तेचे रातीं पौलाला असा दृष्टेत आला: कोणी मासेदोनियाचा गालूस उभा राहून आपाचाला विनेति कहून म्हणत आहे की, इडे मासेदोनियांत तेचन आपाचाला साहाय्य कर. १० असा दृष्टांत त्याचा आपाचालंतर त्या लोकांस सुवार्ता सांगावयात्ता देवावै आपाचाल बोलाविले थाहे असे अनुमान कहून आती मासेदोनियांत जाप्ताचा आपाचाल विचार केला.

पौल मासेदोनियामधील फिलिप्पीला जातो

११ तेव्हा त्रोवसासापूर्व इक्कासून आपाची नीट वाटेंने समग्राकेस गेलें, व दुसऱ्या दिवशी नियापुलीस गेलें; १२ तेथून फिलिप्पीस गेलें, तेचे मासेदोनियाचे त्या भागातीले पहिले नगर आपाचून देचे रौपी लोकांनी वसाहत आहे; त्या नगरात आपाची कांती दिवस राहिली. १३ मग शज्जाव दिवशी आपाची वेळावाहीरील नदीकाढी, तेचे प्राणीं होत असते असे आपाचांना बाढले तेचे, जात्यां बसलें; आणि ज्या दिवा तेचे अमला होत्या त्यांच्यावरोने बोलून लागले. १४ तेही शुक्रवारी नवरात्री छुदिया नवांनी कोणीएक झी जांगली कडे विकासी देवभकीय होती; तिने आपाचे भाषण एकले; तिचे अंतःकरण प्रभूने असे प्रफुलित केले की पौलाच्या सांगायाकडे तिने लक्ष दिले. १५ मग तिचा

करिकला ऊँटुकना वासिस्ता प्राप्त्यावर तिने असी विनंति केली. की मी प्रभुवर विश्वास ठेवणारी आहे असे जर तुम्ही कलविके आहे तर माझ्या घरी येऊन राहा. ही विनंति तिने आघडाने आम्हांकून मान्य करविले.

१६ मग असे स्त्रीले की आम्ही प्रार्थनात्यळकडे जात असता दैवक्षारे अंगांत असलेली कोणीएक मुलगी आम्हांस आढळली; ती दैवप्रश्न सांगून आपल्या धन्यास पुष्कल मिळकूट करून देत असे. १७ ती पौलन्या व आमच्या मार्गे येऊन मोठ्यांने बोलली, ही माणसे परात्पर देवाचे दास आहेत; हे तुम्हाला तारणाचा मार्ग कलवितात. १८ असे ती पुष्कल दिवस करीत असे. मग पौल फार अस्वत्य होऊन मार्गे फिरून त्या पिण्याच्याला म्हणाला, येहा विस्ताराचा नामाने भी तुला आज्ञा करितो की तुं द्वयशृंखल निघू जा; आणि तें तस्काळ निघू गेले.

पौल व सीला यांस बंदिशान्यांत टाकतात

ब सोहऱ्हनहि देतात

१९ मग आपल्या मिळकूटीची आज्ञा गेली असे पाहून सिद्ध्या धन्यांनी पौल व सीला यास धरून अधिकान्यांकडे पेंत आवू वेळे, २० आसित्यांनी त्यास अधिकान्यांयुरे उंचे करून म्हळले, हे पुरुष याही असून आमच्या नगराला फार त्रास देतात, २१ आणि आम्ही रोमी लोकांना जे परिपाठ स्वीकारवयाला व आवरावयाला योग्य नाहीत ते हे सांगतात. २२ तेव्हा लोक त्यांजवर उठले; आणि अधिकान्यांनी त्यांनी वर्णे फाहून काढून त्यांस छव्या मारवयाची आज्ञा दिली.

२३ मग त्यांस पुष्कले फटके मारित्यावर बंदिशांतेत ठारून त्यांनी बंदिशाकेच्या नायकाला त्यांस बंदेवतातेने रास्त्याचा हुक्कम केला; २४ असा त्याला हुक्कम लिळात्यावर त्यांने त्यांस आंतल्या बंदिशान्यांत घालून त्यांचे पाय सोऱ्हांत अडकविले. २५ सुमारे मध्यरात्री पौल व सीला हे ऐकात्प्रार्थना करीत व गांगे गात असता बंदिशान त्यांचे ऐकत होते. २६ तेव्हा एकात्प्रार्थना खाली युरिं कंप आल्या की बंदिशाकेचे पावेच्यामार्गात त्यांचे करूपाते लागलेच उघडले, व सांगेचे बंदुकुले, कंपात्प्रार्थना की शाळेचा नायक झोपेतून आज्ञा होउन त्यांने बंदिशांते-

दरवाजे उघडे पाहिके, आणि बंदिशान पक्काले असतील असे बादून तरवार उपसून तो आपला घात करणार होता. २८ इतक्यांत पौल मोठ्यांने अवैहून म्हणाला, तुं त्वत्त्या कांही थप्पत्र करून घेऊ नको; कारण आम्ही सर्व एयेच आहो. २९ मग दिवे आणवून तो आंत घात गेला, कांपत कांपत पौल व सीला यांच्या पायां पदला, ३० आणि त्यांस बाहेर काहून म्हणाला, महाराज, माझे तारण व्हावें, म्हणून मला काय केले पाहिजे? ३१ ते म्हणाले, प्रश्न येव्हा वर विश्वार ठेव, म्हणजे तुम्हे व तुझ्या घराण्याचे तारण होईल. ३२ त्यांनी त्याचा व त्याच्या घरांतील सर्वांस प्रभुचे करून सांगितले. ३३ मग रात्रीच्या त्याच घटकेस त्यांने त्यांस जवळ घेऊन त्यांच्या जवळमा धुतत्या; आणि देव्हांत त्यांने व त्याच्या सर्वांनी बासिस्ता घेतला. ३४ मग त्यांने त्यांस घरी येऊन खांक घातलें, आणि देव्हावर विश्वास ठेवून सहकुळंब हर्ष केला.

३५ दिवस उगवत्यावर अधिकान्यांनी चोपदारांस पाठ्यून सांगितले की त्या माणसांस सोहून दे. ३६ तेव्हा बंदिशाकेच्या नायकांने पौलास असे वर्तमान सांगितले की तुम्हांला सोडावें म्हणून अधिकान्यांनी माणसे पठविली आहेत; तर आतां त्वत्यपणे निघू जा. ३७ तेव्हां पौल त्यास म्हणाला, आम्ही रोमी भनुये असता अपराह्णी उरविल्यांचून त्यांनी आम्हांस उघडूपणे फटके माझून बंदिशांतेत टाकिले, आणि आतां ते आम्हांस गुप्तपणे घालवितात काय? असे नको; तर त्यांनी त्यांत येऊन आम्हांस बाहेर न्यावे. ३८ मग चोपदारांनी हे वर्तमान अधिकान्यांस सांगितले, तेव्हा ते रोमी आहेत असे ऐकून त्यांस भय वाढले. ३९ मग त्यांनी येऊन त्यांची समजूत केली; आणि त्यांस बाहेर आणल नगरांतून निघू जाण्याची विनंति केली. ४० मग ते बंदिशांतेत निघू उडीदेच्या घरी गेले, तंतुरुगांस घेऊन त्यांनी त्यांचे समाधान केले, आणि तेव्हून ते समर्पण लागे.

प्रस्तुत्याकुलीक येव्हे पौल

१. तंत्रां ते बंदिशाकूली व अपुरोतिश तंत्रां

११७ मध्यून आपला बंदिशाकूली गेले, तेव्हा त्यांना कृत्यांसाठी होते, २ तेथें पौलांने आपल्या परि-

पाठप्रमाणे त्यांजकडे जाऊन शाखावस्तु तीन स्वर्णाथ त्यांच्यावरोबर संवाद केला. ३ त्यांने धर्मशास्त्राचा उल्लङ्घन करून प्रतिपादन केले की विस्तारे दुःख सोरावे व मेलेस्यामधून मुनः उठाविं शाचे अगत्य होते, आणि यजा येशस्वी भी तुम्हांला घोषणा करितो तोच तो चित्तां आहे. ४ तेव्हां त्यांच्यांतील किंत्येक जण, भर्तिमान् हेलेपी यांचा गोठ समुदाय व बन्धाच श्रेष्ठ लिंगांयांनी शाची हांजून ती पौढ व सीला यांस घेऊन मिळाली; ५ परंतु यहूद्यांनी हृष्ट्यांने आपणांकडे कांही बाजाराचे लुच्चे लोक घेऊन व धोक्का जमदून नगरांत वंडाळी केली; आणि यासोनाच्या घरावर हजा करून त्यांस लेकांकडे बाहेर काढून आणप्पाची खटपट करून पाहिले; ६ परंतु त्यांचा शोध लागला नाही, तेव्हां त्यांनी यासोन व किंत्येक वसु शासं नगराच्या अधिकाऱ्यांकडे ओढीत नेऊन आठडा-ओरड करून महारेले, यांनी जगाची उल्टापालट केली ते येतेह आठे आहेत; ७ त्यांस यासोनानें आपल्या घरांत वेतले आहे, आणि हे सर्व कैसराच्या दुकुमाविश्व वागांत, म्हणजे येशू म्हणून कोणीएक दुसरा राजा आहे असे म्हटतात. ८ हे ऐक्यवून त्यांनी लोकांस व शहराच्या अधिकाऱ्यांस स्वकून सोडले. ९ मग त्यांनी यासोनाचा व इतसंबंधी जास्तीन घेऊन त्यांस मोकळे केले.

विश्वा येथें पौल

१० यावर बंधुजनांनी पौल व सीला यांस लागलेला रातोरात विश्वास पाठविले; ते तेथे पौहंत्यावर यहूद्यांच्या सभास्थानांत गेले. ११ तेव्हील लोक घेसलनी-कांतल्या लोकांपेक्षां मोठ्या मनाचे होते; त्यांनी मोठ्या उत्सुकतेने वचनाचा स्तीकार केला, आणि गोष्टी अशाच आहेत काय शाविशी ते शाजांत प्रतिदिवशी शोध करीत गेले. १२ यावरून त्यांतील बहुतांनी व हेलेपी कुलीन लिंगा व पुल्य यांतील बन्धाच जणांनी विश्वास घरिला. १३ पौल देवाचे वचन विश्वांतहि संगत आहे हे येसलनीकांतल्या यहूद्यांस समजले, तेव्हां त्यांनी तिकडेहि जाऊन लोकांस स्वकून चेतविले. १४ त्यावरून बंधुवर्गांने पौलाला समुद्राकडे आप्यास लागलेला पाठविले; आणि सीला

व तीमथ्य हे तेथे राहिले. १५ तेव्हां पौलाला पौहंत्यविणांयांनी त्याला अथेनैरपूर्त नेले, आणि सीला व तीमथ्य यांनी आपणांकडे होईल तितके लवकर यांवें अशी त्याची आळा घेऊन ते निघाले.

अथेनै येथे पौल

१६ पौल अथेनैस त्यांची वाट पाहत असतां, तें नगर मूर्तीनी भरलेले पाहून त्याच्या मनाचा संताप झाला. १७ यामुळे तो सभास्थानांत यहूद्यांबोर, भर्तिमान् लोकांवरोबर आणि बाजारांत जे त्याला आढळवत त्यांजवरोबर प्रतिदिवशी वाद करीत असे. १८ तेव्हां एपिकूरपंथी व स्तोपिकपंथी यांच्यांतील किंत्येक तस्वीरानी लोक त्याला आडवे आले. किंत्येक म्हणाळे, हा बडवध्या काय बोलतो? दुसरे म्हणाळे, हा परक्या देवांची घोषणा करणारा विश्वो; करण तो त्यांस येशू व पुनर्स्थान याविशीर्णी सुवार्ता गाजवीत असे. १९ नंतर त्यांनी त्याला घरून अरीय-पगावर नेऊन महारे, तं हे दिलेले नवे शिसण काय आहे हे आम्हांस कळविशील काय? २० करण तं आहांस अपरिचित गोष्टी ऐकवीत आहेस, त्यांचा अर्थ काय हे समजावे अशी आमची इच्छा आहे. २१ (सर्व अथेनैकर व तेथे राहणारे परके लोक शांतांना कांहीं नवलाविशेष सांगणे किंवा ऐकजे गाशिवाय इतर कशांतहि आपला काळ वालिकें होत नसे.)

अरीयपगांत पौलाने केलेले भाषण

२२ तेव्हां पौल अरीयपगाच्या मध्यभागी उ. राहून म्हणाला:

अहो अथेनैकरानो, तुम्ही देवदैवतांला फार मान देणारे आहां असे मला दिसते. २३ का तर मी फिरतां फिरतां तुमच्या पूज्य वस्तु पाहिल्या, त्यांत 'अहात देवाला' हीं अक्षरें लिहेलेपी वेदी मला आढळवी. ज्यावें तुम्ही न ओळखतां मजन करितो तें मी तुम्हांला जाहीर करितो. २४ ज्या देवाने जग व त्यांतले अवधे केले तो आकाशाचा व पृथ्वीचा प्रश्न आहे, म्हणून तो हातांनी बांधिलेल्या मंदिरांत राहत नाही; २५ आणि त्याला कांहीं उणे आहे, म्हणून मनुष्यांच्या हातांनी

त्यांची सेवा घडावी असें नाही; तर जीवन, प्राण के सर्व कोहीं तोच सर्वास देतो; २६ आणि एक-पहळ्यांनी सर्व राहुं उत्पन्न करून त्यांनी सगळ्या मुष्ट्यावाचावर राहवें असें त्यांने केले, आणि त्यांचे नेमलेली समग्र व त्यांच्या वस्तीच्या सीढा त्यांने घरवित्या; २७ अशासाठी की त्यांनी देवाचा शोध करावा, मृजाजे चाचपडत चाचपडत त्याला करून तरी मिळवून घ्यावें. तो आमच्यांतल्या कोणाएकापासूनहि दूर नाही; २८ कारण आपण त्यांत जगतों, वागतों, व आहो; तसेच तुमच्या कवीपैकीहि कित्येकांनी म्हटलें आहे, 'आपण त्याचा वंश आहो.' २९ तर आपण हैवी वंश असतांना, मनुष्याच्या चातुर्यांने व कल्पनेने कोरलेले सोने, रुपे किंवा पाशाण शैल्यांच्या आकृती-सारिखा देव आहे असें आपल्याला वारू नये; ३० अझानाच्या काळांची देवाने उपेक्षा केली, परंतु आतां सर्वांनी सर्वत्र पश्चात्याप करावा अशी तो मनुष्यांस आज्ञा करितो. ३१ त्यांने असा एक दिवस नेमस्त केला आहे की त्या दिवशी आपण नेमिलेल्या मनुष्याच्या द्वारे तो जगाचा न्यायनिवाढा नीतिमत्वानें करवील; त्यांने त्याला मेलेल्यांमधून उठवून आविष्यीचे प्रमाण सर्वास पठविले आहे.

३२ तेव्हां मृतांच्या पुनरुत्थानाविषयी ऐकून कित्येकांनी थऱा केली; किंविक म्हणाले, याविषयी आमही तुम्हें पुनः आणखी ऐकू. ३३ इतके प्रात्यावर पौल त्यांच्यामधून निघून गेला. ३४ तरी त्यास विकटन राहून किंविक मनुष्यांनी विश्वास घरिला; त्यांत दिवो-नुस्य अरीयपणीयकर, दामारि नामे कोणी ली, व त्यांच्यावाचर इतर किंत्यक होते.

करिय येण्ये पौल

१ त्यांनंतर तो अथेनै सोहून करियास **१८** गेला. २ तेव्हां पंत एथील अकिल नामे कोणी यहूदी त्याला आढळला; सर्व यहूद्यांनी रोम शहर सोहून जावें अशी छूद्याने आज्ञा केल्या-मुळे तो आपली वायको प्रिस्तिका इत्यसुदां इटलीहून त्रुक्ताच आल्य होता; त्यांच्याकडे तो गेला; ३ आणि

त्याचा व याचा धंदा एक असल्यामुळे त्यांच्याजवळ राहिला, आणि त्यांनी तो चालविला; त्यांचा धंदा राहुव्या करण्याचा होता. ४ तो दर शब्दाय दिवशी सभास्थानांत वाद करून यहूद्यांची व हेलेष्यांची समजूत घालीत आसे.

५ तेव्हां सीढा व तीमध्य हे मासेदोनियाहून अले तेव्हां, येशू हाच विस्त आहे, अशी साक्ष यहूद्यांस देऊन वचन सांगप्यांत पौल निमग्र झाला होता; ६ आणि ते त्याला अडवून अपशब्द बोलून लागले तेव्हां त्यांने आपलीं वेळे झटकून त्यांस म्हटलें, तुमचे रक्त तुमच्या मायावंवर, मी निर्दोष आहें; आतांपासून भी विदेशी लोकांकडे जाणार. ७ मग तेथून निघून सभास्थानाच्या लगत ज्याचे घर होते, असा कोणी तीत युस्त नामक देवभक्त होता त्याच्या घरीं तो गेला. ८ तेव्हां सभेचा अधिकारी किस्य ह्यांने आपल्या सर्व घराण्यामधूदा प्रमूळ विश्वास ठेविला, आणि पुळक करिय-करानीं वचन ऐकून विश्वास ठेविला, व चासिस्सा घेतला. ९ तेव्हां प्रमूळे रात्री पौलाला दृष्टांतांत म्हटले, भिंडु नको; बोलत जा, उगा राहू नको, १० मी तुजबोरोवर आहें, तुझें वाईट करवयाला कोणी तुजवर येणार नाही, कारण या नगरात माहे पुळक लोक आहेत. ११ तो त्यांजमध्ये देवाचे वचन शिकीत दीड वर्षे राहिला.

गळियो आणि पौल

१२ नंतर गळियो हा असव्या प्रांताचा अधिकारी असतां यहूद्यांनी एकचित्ताने पौलावर उठून त्याला न्यायासनापुढे आणून म्हटले, १३ हा लोकांस नियमशाळा-विश्व देवाला भजावयास मधावितो. १४ तेव्हां पौल तोड उधवून बोलणार होता इतक्यांत गळियो याने यहूद्यांस म्हटले, अहो यहूद्यांनो, हे प्रकरण गैरविस्त वतेनाचे अगर दुष्कृतीचे असरें तर मल्य तुमचे म्हणें मनावर घेण्याचे कारण झाले असरें; १५ परंतु हा वाद शब्दांचा, नांवांचा किंवा तुमच्या नियमशाळाचा आहे, तर तुमचे तुम्हीच पाला; ता गोटीची न्यायाचिकी मल्य नको. १६ असे म्हणून त्यांने त्यांस न्यायासनापुढून हाकून लाविले. १७ तेव्हा-

सर्वांनी समेचा अधिकारी सोत्थेनेस याला घरला न्यायासना-समोर मार दिला, पण गळियोने यांपैकी कोणत्याहि गोष्टीची पर्वा केली नाही.

पौल द्वारियास परत येतो

१८ यानंतर पौल तेथें आणखी बरेच दिवस राहिल्यावर बंजुनानांचा निरोप येऊन तारचावत बसून सूरिया देशास गेला; त्याच्याबोवर प्रिस्तिका व अकिला ही गेली; त्याचा नवस होता महाल त्याने किलियांत आपल्या ढोक्याचे केस कापिले. १९ मग इफिस नगरांत आल्यावर त्याने त्यांस तेथें सोडिले; आणि स्वतः सभास्थानांत जाऊन यदूयांबोवर संचाव देला. २० नंतर त्याने आणखी कांही दिवस राहावें असी ते विनंति करीत असतांहि तो कवूल झाला नाही; २१ तर त्यांचा निरोप घेतांना, देवाची इच्छा असत्यास तुझांकडे भी फिसल येईल, असे महाल इफिसाहून तारचांत बसून निघाला. २२ मग दैसी-यास पोहंचल्यावर तो वर्ती गेला, आणि मंडळीला प्रणाम करून अंत्युलियास खाली गेला. २३ तेथें कांही दिवस राहून तो निघाला, आणि अनुकामाने गस्तिया प्रांत व फुणिया यांतील सर्व शिव्यांस रिशर करीत फिरला.

इफिसमध्ये अपुलो

२४ तेव्हां अपुलो नावाचा गोठा थका व शाळ-संपर्म असा एक आलेक्सांट्रियाकर यहूदी होता, तो इफिसास आल्या. २५ त्याल्य प्रभूच्या मार्गाविकारीचे विष्णव मिळालेले होते; आणि तो आत्म्याने आवेदी असत्यामुळे येशुविकारीच्या गोष्टी नीट सांगून विक्षण घेत असे; तरी त्याला योहानाचा बासिस्ता मात्र ठाळक होता. २६ तो सभास्थानांत निर्भाडियां बोलूं लागला, तेव्हां प्रिस्तिका व अकिल यांनी त्यांचे ऐकून त्याला जवळ घेतले, व देवाचा मार्ग त्याला अधिक स्पष्टपैणे दाखविला. २७ नंतर त्याने अखया प्रांतात जाण्याचा बेत केला, तेव्हां बंधुवर्गानं त्यास उत्तेजन दिले आणि त्याचा स्वीकार करण्याविषयी शिव्यांस लिहिले; तो तेथें पोहंचल्यावर ज्यांनी कृपेच्या द्वारे

विश्वास घरिला होता त्यांना त्यांने कार साहाय्य केले; २८ कारण येऊ द्वाव विस्त आहे, असे त्यांने शाळवरून दाखवून मोक्या सामर्थ्याने सर्वासमक्ष यहू-द्वारे संदर्भ केले.

इफिस येथें बासिस्ता करण्याच्या योहानाचे दिव्य

१ मग असें ज्ञाले की अपुलो करिणीत १९ असतां पौल वरच्या प्रातांमधून जाऊन इफिसांत पोहंचला, तेथें किलेक द्विष्य त्याला आढळले; २ त्यांस तो महाल, तुम्ही विश्वास घरिला तेव्हां तुहांस पवित्र आत्मा मिळाला काय? त्यांनी त्याला मटले, पवित्र आत्मा दिलेला आहे हे आर्ही ऐकले देखील नाही. ३ तो त्यांस महाला, तर तुम्ही कसल्य बासिस्ता घेतांनी? ते महाले, योहानाचा बासिस्ता. ४ पौलाने मटले, योहान पश्चात्यापाचा बासिस्ता घेत असे; तो लोकांस सांगत असे की माझायामागून येणाऱ्यावर तुम्ही विश्वास ठेवावा. ५ हे ऐकून त्यांनी प्रभु येशुच्या नामांत बासिस्ता घेताला; ६ आणि पौलाने त्यांजवर हात टेविले तेव्हां पवित्र आत्मा त्यांजवर आला; ते वेग-वेगाळ्या भाषा बोलूं लागले व ईश्वरी संवेदा देऊ लागले. ७ ते अवधे सुमारे बारा पुस्त होते.

इफिस येथें पौल

८ नंतर तो सभास्थानांत जाऊन देवाच्या राज्याच्या गोष्टीविकारी संचाव करीत व प्रमाण पटवीत निर्भाडियां तीन महिने बोलत गेला. ९ मग किलेक जण कठोर व विरोधी होऊन लोकांसमधून त्या मार्गाची निंदा करूं लागले, तेव्हां त्यांने त्यांजमधून निघून शिव्यांसहि वेगाळे केले, आणि तुरजाच्या विकाशात्त होता. १० असे दोन वर्षे चाल्यामुळे आसिगंत राहण्याच्या सर्व यहूदी व हेलेगी लोकांनी प्रभूच्ये वचन ऐकले. ११ देवाने पौलाच्या हातून असावारण चमत्कार घडविले; १२ ते असे की रुमाल किंवा कफळी त्याच्या अंगावरून रोग्यावर घातली, महाजे त्यांचे रोग

दूर होत असत व दुष्ट आत्मे त्यांच्यांतल निघून जात असत. १३ तेव्हां किंवेक पंचाक्षरी किरस्ते यहूदी, दुष्ट आत्मे लगालेल्या लोकांवर प्रभु बेश्वर्णे नाम उज्जास्तल म्हणून लागले, ज्या येशूची पौल धोषणा करितो त्याची मी तुम्हास शपणे थालतो. १४ असे करणारे इसम एक अहूदी मुख्य याजक स्तिवा याचे सात पुत्र होते. १५ त्यांस दुष्ट आत्म्यांने जबाब दिला, मी येशू व पौलां अहि ओळखतो; पण तुम्ही कोण आहा? १६ मग ज्या मुलुच्यास दुष्ट आत्मा लागला होता त्यांने त्यांबर उडी बाढून दोषांस हटविले आणि त्यांबर इतका पणडा बसविला की ते उघडेनागडे व धावाळ होऊन त्या धांतून पक्कून गेले. १७ तेव्हां इफिसांत राहणारे यहूदी व हेलेणी या सर्वांस हैं माहीत होऊन भय प्राप्त झाले, आणि प्रभु येशूच्या नामाचा महिमा झाला. १८ विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांपैकी पुष्कळ जणानी येऊ आपली कृत्ये पदरी घेऊन ती उचड केली. १९ जादू करणाऱ्यांतील बन्याच लोकानी आपली पुस्तके जमा करून सर्वांदेखता जाळून टाकलीं; आणि त्यांच्या विंतीची बेरीज केली तेव्हां ती पश्चास हजार रुपये झाली. २० याप्रमाणे प्रभुचे वचन सामर्थ्यांने वाढत जाऊन प्रवल झाले.

पौलाचे पुढुले घेते

२१ हें ज्ञाल्यावर मासेदोनिया व अखण्ड त्या प्रांतांतून यशश्वलेल्यास जावें असा पौलाने आपल्या मनांत निष्क्रिय केला व म्हटले, तेथे गेल्यानंतर मला रोम शहरहि पाहिले पाहिजे. २२ मग आपली सेवा करणाऱ्यांपैकी तीमध्य व एरास्त या दोषांस मासेदोनियास पाठवून तो स्वतः कांही दिवस आसियांत राहिला.

इफिस येथील दंगा

२३ त्या सुमारास त्या मार्गाविषयी बरीच चळवळ झाली. २४ कारण की देमेत्रिय नांवाचा कोणीएक सोनार अरंभी देवीचे रुप्याचे देव्हारे करून कारागिरांस वराच कामवंदा लावून देत असे; २५ त्यांने त्यांस व तसव्याच इतर कारागिरांस जमवून म्हटले, गच्छांनो, त्या धंदानें आपल्याला पैसे मिळतात हैं तुम्हास ठजक आहे. २६ तुम्ही पाहतां व ऐकतां की इफिसांत केवळ नव्हे तर

बहुतेक सर्व आसिया देशांत, हातानीं केलेल्या आकृति देव नाहीत असे या पौलाने बोलून व पुष्कळ लेळांच्या मनांत भरवून त्यांना फितविले आहे; २७ त्यामुळे ह्या आपल्या धंदाची अपकोर्ति होईल असे भय आहे; इतकेच नव्हे, तर ज्या महादेवी अरंभीची भक्ति सर्व आसिया व जगाहि करिते, तिच्ये देऊल तुच्छवत व ती स्वतः महत्वाच्या होईल असेहि भय आहे. २८ हें ऐकल्यावर ते कोळालिष्ट होऊन ओराहू लागले की इफिसकरांची अरंभी थोर. २९ इतक्यांत नगरांत धांदल उडाली; आणि पौलाचे बाटेंतले सोबती मासेदोनियावर गायस व अरिस्तार्य यांस पक्कून त्यांस ओढीत ओढीत ते एकपिलाने नाटकगृहांत धावत गेले. ३० तेव्हां गर्दीत जावे असे पौलाच्या मनांत होते, पण विष्यांनी त्याला जाऊ दिले नाही. ३१ विष्याय आसियाच्या अधिकांशांतील किंवेक त्याचे भिन्न होते, त्यांनी त्याला निरोप पाठवून विनंति केली की नाटकगृहांत जाऊन स्वतःला धोक्यात घालू नये. ३२ तेव्हां कोणी कांही, कोणी कांही, अशा आरोळ्या मारल्या; लोकांचा एकव गोथळ उडाला; आणि आपण कशाला जमलो आहो हैं बहुतेकांस कल्हें नाही. ३३ मग अलेक्सांद्र याला यहूदी लोकानी पुढे दक्कल्यावर किंवेकांनी त्याला गर्दीतून बाहेर ओढिले; तेव्हां अलेक्सांद्र हाताने खुणवून लोकांची समजूत घालण्यास पाहत होता; ३४ परंतु तो यहूदी आहे असे समजल्यावर, सुमारे देवन तासपर्यात, इफिसकरांची अरंभी थोर, अशी सर्वांची एकच अरोक्ती झाली. ३५ मग नगराचा विरस्तेदावर लोकांनं शांत करून म्हणाला, अहो इफिसकरानो, महान् अरंभीचा व्युपितरापासून पक्केस्थळ प्रसीदा पुजारी इफिस नगर झाली हैं ज्ञाल्यांचा अल्लक माही असा कोण माणून आहे? ३६ या गोष्टी निविवाद आहेत म्हणून तुम्ही शांत असावे, कांही उतावली करू नये. ३७ कारण जी मनुव्ये, तुम्ही एव्हे आणिली आहेत ती देवाल्य उडणारी किंवा आपल्या देवीची निंदा करणारी अंशी नाहीत. ३८ यास्तव देमेत्रिय व त्यांच्या सोबतीचे कारागिर यांचा कोणाची वाढ असेल्यास न्यायमुळे उघडी आहेत व न्यायाधीशहि आहेत, त्यांनुषुदे त्यांनी एकमेकांवर आरोप

ठेवाचा; ३९ पण दुर्लक्ष एखाचा गोष्टीची ममणी असली तर तीव्हाळ कायदेशीर समेत ठरविले जाईल. ४० या दंगलाचे कारण काय शाचा जबाब आपणांस देतो येण्या-सारखा नसन्यासुळे आजच्या प्रसंगावरून आपणोवर बंड केल्याचा आरोप येण्याचे भग आहे. ४१ असें बोलून त्यांने समा विसर्जन केली.

मासेदोनिया, प्रीस व ओवस येण्ये पौल

१ नंतर गलबल निवाल्यावर पौलांनी शिष्यांस

२० बोलावून त्यांस बोध केला, व त्यांचा निरोप येऊन तो मासेदोनियात जाण्यास निघाला. २ त्या प्रांतां-दूळ जीताना तेथल्या लोकांस पुऱ्यक बोध करून तो हेलस आंतरंगत गेला; ३ तेथें तीन महिने राहिल्यावर ती सूरिया देशांत तारवांतून जाणार होता, तेव्हा याहूदी लोकांनी त्याजनिशद कट केला, इफ्फू त्यांने मासेदोनियां-दूळ परत जाण्याचा बेत केला. ४ पुराचा पुढी सोपत्र विष्णवाच, येसलनीकाकरात असिस्तार्व च सर्वून, गायक्स दर्वेश, तीमध्य, आणि आसियांतील तुशिक व त्रकिम हे आसियापर्यंत त्याच्यावरोबर गेले. ५ ते पुढें जाळन ओवसांत आमची वाट पाहत राहिले; ६ आणि बेस्वामीर भाकीच्या दिवसांनंतर आम्ही फिलिप्पैनून तारसांत बसून पांच दिवसांनी ओवसांस त्याजकडे आलो; तेथें आम्ही सात दिवस राहिले.

युतुख

७ मग आम्ही आठवल्याच्या पहिल्या दिवशी भाकर मोडप्पासाठी एकत्र मिळालो, तेव्हां पौल दुसऱ्या दिवशी जाणाऱ्या-होता; म्हणून त्यांने त्याच्यावरोबर भाषण केले, तें मध्यरात्रपर्यंत लांबले. ८ या माडीवर आम्ही एकत्र जमले होतो देथें बरेच दिवे होते; ९ आणि युतुख नार्मे कोणी तरुण खिडकीत बसला असतां त्याचा उंगी येऊन गाढ क्षोप लागली. तेव्हां पौल एकसारखा जोलूत राहिल्या-मुळे तो त्या झोपेच्या भरात तिसन्या मजल्यावरून खालीं पडला व मेलेला हातीं लागला. १० तेव्हां पौल खालीं उतरला आणि त्याजवर पालवर घालून त्याला कवटावरून म्हणाला, घावरू नक्का; कारण याचा जीव वारं अहे. ११ मग त्यांने वर येऊन भाकर मोहूच खाल्यावर वराच वेळ

म्हणजे पहातपर्यंत त्यांजबरोबर संभाषण केले व तो तसाव निघाला. १२ त्या तरुणाला जीवत नेतो आल्यासुळे त्यांना अतिशय समाधान वाटले.

मिलेताचा प्रवास

१३ आम्ही अगाऊ जाऊन तारवांत बसून अस्साकडे गेलो, तेथे पोहंचल्यावर पौलाला तारवांत आवायाचे होते; कारण त्यांने तरें ठरविले होते व तो स्वतः पायवाटेने याव-याचा होता. १४ तो असांत आम्हांस भेटला, तेव्हां त्याला तारवांत येऊन आम्ही मिलुणेनास आलो. १५ तेथून तारवांतून आम्ही दुसऱ्या दिवशी साप्ता बंदर केले; मग [श्रोगुल्यांत राहिल्यावर] त्याच्या पुढील दिवशी मिलेतास आलो. १६ आपणाला आसियामध्ये फार दिवस राहावें लागू नव्ये म्हणून इफिस बाजूला सोहून जावयाचा पौलांने निश्चय केला होता; कारण कर्तेहि करून पन्नासाच्या दिवसाच्या सांतां आपण यस्वालेमांत असावें यासाठी तो घाई करीत होता.

इफिसाच्या बडीलवर्गाशीं मिलेत येण्ये पौलांने चियोगसमयीं केलेले भाषण

१७ मग त्यांने मिलेताहून इफिसांत निरोप पाठवून मंडळीच्या बडीलवर्गास बोलावून बेतले. १८ ते त्याच्या-जवळ आल्यावर त्यांने त्यांस म्हटले:

मी आसियांत बहिल्यांने पाऊल टाकिल्या दिवस-पासून तुहांबरोबर नेहमी कसा होतो, १९ म्हणजे फार नघरतरें, आसवै गाळीत आणि यदूच्यांच्या कटासुळें मजवर आलेली संकटे सोशीत मी प्रभुमी सेवा कझी केली, हें तुम्हांस ठाऊक आहे; २० जे हितकारक तें तुम्हांस सांगण्यास आणि चार लोकांत व घोघरीं शिकविष्यास मी माधार घेतली नाही; २१ पश्चात्ताप करून देवाकडे वळणीं व आपल्या प्रभु येश विस्तावर विश्वास टेवणी यां-संबंधाने यदूदी व हेळेली यांस मी साक देत होतो. २२ पण आतां पाहा, मी अंतर्यामी वळ होऊन यस्वालेमास जात आहें, तेथें मला काय काय होईल तें माहीत नाही; २३ केवळ इतके कलतें की बंधने व संकटे माझी वाट पाहत आहेत, आणि पवित्र आत्मा याची मला नगरो-

जरी जाहे देत आहे. २४ मी तर आपल्या प्राणाची किंवा एवढीमुद्दां करीत नाही, यासाठी की मी आपली आवा आणि मला प्रभु येशूपासून प्राप्त झालेली देवाच्या कृपेची सुवार्ता निश्चितर्थने सांगण्याची सेवा शेवटास न्यायी. २५ आतां पाहा, ज्यांच्यामध्ये मी ह्या राज्याची शोषणा करीत, फिरतो त्या तुम्हां कोणाच्याहि माझे तोंड पुनः दृश्यस घडणार नाही, हें मला ठारक आहे, २६ म्हणून आजच्या दिवशीं तुम्हांस सोक्ष देतों की मी सर्वांच्या रक्तविषयीं निंदेंशी आहें; २७ कारण देवाचा संपूर्ण मनोरथ तुम्हांस सांगण्यास मी माधार घेतली नाही. २८ आतां तुम्ही आपणाकडे व ज्या कल्पात पवित्र आत्म्याने तुम्हांस अच्यक्ष करून ठेविले त्या सर्वांकडे लक्ष या, यासाठी की देवाची जी मंडळी त्याने आपल्या रक्तांने मिळविली तिच्चे पालण तुम्ही करावे. २९ मी गेल्यावर कल्पाची दया न करणारे असे कूर लांडगे तुम्हांमध्ये शिरतील हैं मी जाणून आहें; ३० तुम्हांपैकीहि काहीं मनुष्ये उटून शिव्यांस आपल्यामागे ओढण्यासाठी विपरीत गोंडी बोलतील. ३१ यास्तव सावध असा, आणि मी तीन वर्षे रात्रेविस अशु गळीत प्रत्येकास बोध करणे थांबविले नाही याची आठवण ठेवा. ३२ आतां मी तुम्हांस देवाकडे व त्याच्या कृपेच्या वचनाकडे निरवितो; तो तुमची शृद्धि करावयास व पवित्र क्लेत्या सर्व जणांमध्ये तुम्हांस वतन द्यावयास समर्थ आहे. ३३ मी कोणाच्या सोन्याचा, स्याचा किंवा वस्त्रांचा लोभ खरिला नाही. ३४ माझ्या व माझ्या सोबत्यांच्या गरजा भागविष्याकरितां याच हातांनी सेवा केली, हें तुम्ही स्वतः जाणून आहा. ३५ सर्व गोष्टीत मी तुम्हांस किता घालून दाखविले की तसेच अग करून तुम्ही दुर्बलांना साहाय्य करावे, आणि घेण्यापेक्षा देंगे हात धन्यता आहे असें जें प्रभु येशू स्वतः म्हणाला, त्या वचनाची आठवण ठेवावी.

३६ असें बोलत्यावर त्याने गुडघे टेकून त्या सर्व-करोबर प्रार्थना केली. ३७ तेव्हां ते सर्व कार रडले व त्यांनी पौलाच्या गळ्यांत गळा घालून त्याचे मुके घेतले. ३८ माझें तोंड पुनः पुढे तुम्हाच्या दृश्यस पदणार नाही, असें जें त्याने म्हटले होतें त्यावरून त्यांस विशेष दुःख

बाटले. मग त्यांनी त्याला तारडासर्थ पोहंचविले.

मिलेतपासून सोरपर्यंत येणे

१ मग असें झाले की आमचात्यांचा काढले २९ वियोग ज्ञात्यांनंतर आम्ही तारवांतू कोसास नीट गेलो, व दुसऱ्या दिवशी लास व तेजून पात-न्यास गेले; ३ नंतर पलीकडे फेणीकेस जाणारे तारू मिळात्यावर त्यांत बसून आम्ही निघाले, ते मग कुछ दृश्यस पडले तेव्हां तें डावीकडे टाळून आम्ही सूरिया-कडे जाऊन सोरास उतरलो, कारण तेयें तारवांतील माळ उतरावयाचा होता; ४ आणि शोधांती आम्हांस किंव्य भेटले घणून आम्ही तेयें सात दिवस राहिलो; त्यांनी आत्म्याच्या द्वारे पौलाला म्हटले, तं यशस्वेषांत पाठल टाकू नये. ५ मग असें झाले की ते दिवस गेल्यावर आम्ही तेजून निघून मार्गस्थ झाले, तेव्हा दिया व मुळे यांच्यासुद्दां सर्वांनी आम्हांस नगरावहेर पोहंचविले, तेयें समुद्राच्या तीरीं आम्ही गुडघे टेकून प्रार्थना केली; ६ एकमेकांचा निरोप बेतत्यावर आम्ही तारवांत बसले, आणि ते आपल्या वरी माधारे गेले.

कैसरीयास येणे

७ मग सोरापासूनचा आम्ही आपला जलप्रवास संप-विळा, आणि मलैमैसास येऊन व वंशुवगोस भेदून त्यांच्या एंडे एक दिवस राहिलो. ८ दुसऱ्या दिवशी आम्ही निघून कैसरीयास आलो, आणि सुवारैक फिलिप याच्या वरी जाऊन राहिलो; हा सातांपैकी एक होता. ९ त्याला चार अविवाहित कन्या असून त्या ईश्वरसंदेश देत असत. १० तेयें आम्ही पुष्कळ दिवस राहिलो असतां अग्र यांवे कोणीएक संदेशा याहूदीयाहून खाली आला. ११ त्यांनी आम्हांकडे येऊन व पौलाचा कमरबंद घेऊन आपले दूसरा पाय बांधून म्हटले, पवित्र आत्मा असें म्हणतो, त्या मनुष्याचा हा कमरबंद आहे त्याला यशस्वेषांत यशूदी लोक याप्रमाणे बांधून विदेशी लेकांच्या हाती घेतील. १२ हें ऐकून आम्ही व तेचल्या लोकांनीहि दूसरस्वेषांत चाढ नये, असी त्याला चिनती केली. १३ तेव्हां पौलांवै उत्तर दिले, तुम्ही रहून माझे मन खचलिता दै काय? मी नुसता बंधांत पदण्यासच नम्हे, तर प्रभु येशूच्या नाम-

साठी यशश्लेमांत मरावयास देखील तयार आहे. १४ तो ऐकत नाही हे पाहून आम्ही स्वेच्छा राहून मटठळे, प्रभूच्या इच्छेप्रमाणे होके.

यशश्लेमास येणे

१५ न्या दिवसांनंतर आम्ही आपली तयारी करून यशश्लेमास वर गेले. १६ आमच्याबोरोबर कैसरीयांतील फिल्योक शिष्याहि आले, त्यांनी आशव्याबोरोबर कुप्र पशील म्नासीन, ह्या जुऱ्या शिष्यास अणिले; त्याच्या येथे आहासौ राहवयाचे होते. १७ यशश्लेमास आल्यावर बुंजानांची आनंदानंतर आमचे आगतस्वागत केले, यहूद्यांतून खिस्ती झालेल्यांची समजूत घालण्या-
साठी पौलाने केलेला प्रवास

१८ मग दुसऱ्या दिवशी पौल आहासुदां याकोबांच्या येथे गेल, आणि सर्व बडोवर्गाहि तेथे आला. १९ तेव्हां त्यांने त्यांस भेदून आपल्या सेवेच्या योगे जी कर्ये देवाने विदेशी लोकांमध्ये केली त्यापैकी एकक सविस्तर संगितले. २० ते ऐकून त्यांनी देवावै गाँव केले, व त्याला मटठळे, भाज, ज्यांनी विश्वास ठेविला आहे असे यहूद्यांमध्ये किती हजारो लोक आहेत हे तु पाहतोस; ते सर्व नियमशास्त्राभिमानी आहेत; २१ तुजविष्यांची त्यांस असे कळविष्यांत आले आहे की तु विदेशी लोकांत राहणाऱ्या सर्व यहूद्यांस मोशाचा त्याग करावयास शिकवितोस आणि आपल्या मुलांची सुता करू नये, व परिशाठंप्रमाणे चालू नये असेहि सांगतोस. २२ तर आतां काय करावै? तु, आला आहेस हें ते खचीत ऐकतील. २३ यास्तव आम्ही तुला जे सांगतो ते कर; नवस केलेले असे आमच्यांन चौथे जण आहेत; २४ त्यांस घेऊन त्यांच्यासह तु, त्रत्स्थ हो, आणि त्यांनी मुंडण करावे म्हणून त्यांचा सर्व तु कर, म्हणजे तुजविष्यांजे केले कळविष्यांत आले आहे त्यांत कांही अर्थ नसू तु स्वतः नियमशास्त्र पाळून व्यवस्थेने वागतोस असे सर्वांस समजेल; २५ परंतु ज्यांनी विश्वास ठेविला आहे अशा विदेश्यांसंवधाने आम्ही निणीय करून लिहून पाठविले आहे की त्यांनी मूर्तीस अपरिलेले पदार्थ, रक्त, गुदमस्त्र भेलेले प्राणी व व्यभिचार यांशासून आपणांस राखावै. २६ तेव्हां पौल त्या मनुष्यांस घेऊन दुसऱ्या

दिवशी त्यांच्याबोरोबर त्रत्स्थ होऊन मंदिरांत गेला, आणि या दिवशी त्यांच्यांतील एकेकासाठी अर्पण करावयाचे त्या दिवसापर्यंत त्रत्स्थ दिवस आपण पूर्ण करीत आहें असे त्यांने दर्शविले.

यशश्लेमांतला दंगा व पौलाला अटक

२७ पुढे ते सात दिवस पूर्ण होणार होते, तेव्हां आसियांतले यहूदी यांनी त्याला मंदिरांत पाहून सर्व लोक-समुदायाला चेतविले, आणि त्यांबर हात टाकून २८ आरोली मारून मटठळे, अहो इक्षाएल लोकांनो, धावा हो धावा; आपले लोक, नियमशास्त्र व व हेत्याकृद्य जो सर्व ठिकाणी सर्वांस शिकवितो तो हात आहे; शिवाय यांने हेत्याकृद्यांस मंदिरांत आणून हैं पवित्रस्थान विटाळविले आहे. २९ यांनी त्रिफिम इफिसकर याला पूर्वी त्यांच्याबोरोबर नगरांत पाहिले होते; त्याला पौलाने मंदिरांत आणिले असावै, अशी त्यांची कल्पना होती.

३० तेव्हां सर्व नगर गलबद्धून लोकांची एकच गद्दी झाली; आणि त्यांनी पौलाला धरून मंदिरांतून बाहेर ओढून काढिले; तोच दरवाजे बंद झाले. ३१ मग ते त्याला जिवे मारावयाला पाहत असाना पलटणाऱ्या सरदाराकडे बातमी लागली की सर्व यशश्लेमांत गडवड उडाली आहे. ३२ तेव्हांच तो शिपाई व जमादार यांस घेऊन त्यांजकडे खाली धांवत गेला. सरदार व शिपाई यांस पाहून ते पौलाला मारिताना धांवले. ३३ तेव्हां सरदाराने जवळ येउन त्याला धरिले आणि दोन सांख्यांची बांधप्यास हुक्म केला; मग हा कोण व यांने काय केले असे त्यांने विचारिले. ३४ तेव्हां लोकांतून कोणी कांही, कोणी कांही ओरडले; हा गलबद्धामुळे त्याला खात्रीलयक असे कांही कळेना, म्हणून त्यांने त्याला गढीत नेप्याचा हुक्म केला. ३५ तो पायऱ्यांवर आला तेव्हां असे झाले की लोकांच्या दांडगाव्यामुळे शिपायांनी त्याला उचलून नेले; ३६ कारण लोकांचा समुदाय मागे चालत असून, याची बाट लाव, असे ओरडत होता.

३७ मग पौलाला गढीत नेणार इतक्यांत त्यांने

सरकाराला म्हटले, मला आपल्याबरोबर काही बोडावण्याची पश्चानगी मिळेल का ? तो म्हणाला, हेणेणी माझा तुला येते काय ? ३८ ज्या मिसन्याने थोऱ्या दिवसांमध्ये बंड उठवून त्या चार हजार मारेकन्यांस रानांत नेहें तो तूच आहेस की नाही ? ३९ तेव्हां पौलाने म्हटले, मी किलिकियांतील तार्सकर यहूदी आहें; हलक्या नगराला राहणारा नव्हें; मी आपल्याला विनंति करितो की लोकांबरोबर बोलण्याची मला परवानगी था. ४० त्याने परवानगी दिल्यावर पौलाने पायन्यावर उमें राहून लोकांस हाताने खुणाविले; आणि अगदी निवांत झाल्यावर तो त्यांजबरोबर इत्री भाषेत येणेप्रमाणे बोलला :

यहूद्यांबरोबर पौलाने केलेले भाषण

१ बंधुजनहो व वडील मंडळहो, मी जें आतां
२२ तुम्हांस प्रत्युत्तर करितो तें ऐका.

२ तो आपणांबरोबर इत्री भाषेत बोलत आहे हे ऐकून ते अधिक स्वस्थ झाले, मग त्याने म्हटले :

३ मी यहूदी असून किलिकियांतील तार्स नगरांत माझा जन्म झाला, आणि या नगरांत गमलियेलाच्या चरणांजवळ लहानाचा मोठा होऊन वाडवडिलाच्या नियमशास्त्राचें कडकडीत रीतीने मला शिक्षण मिळाले, आणि जसे तुझी सर्व आज देवाविषयी उत्कृष्ट आहां तसाच मी होतो; ४ पुरुष व लिंग यांस बंधून चंदिशाळेत घालून, देहांत शिक्षा देऊनसुद्धा, या पंथाचा पाठलग्न मी केला. ५ याजिष्यी मुख्य याजक व अवधा बडीलवर्गहि माझा साक्षी आहे; त्यांजपासून बंधुजनांस पत्रे घेऊन दिमिकास चाललो होतो, यासाठी की जे तेथे होते त्यांसाहि बांधून यश्शेष्यांत शासन करावयास आणावे. ६ मग असें झाले की जाता जाता मी दिमिकाजवळ पोहंचले तेव्हा खुमारे दुपारच्या वेळेस आकाशांतून मोठ प्रकाश माझ्याभोवती एकाएकी चमकला. ७ तेव्हां मी भूमीवर पढलो, आणि शौला, शौला, माझा छळ कां करितोस, अशी वाणी मजबरोबर

बोलतांना मी ऐकेली. ८ मी विचारिले, प्रभुजी, तू कोण आहेस ? त्याने मला म्हटले, ज्या नासोरी येशूता छळ तू करितोस तोच मी आहे. ९ तेव्हां माझ्याबरोबर जे होते त्यांनी प्रकाश पाहिला खरा, परंतु मजबरोबर बोलण्याची वाणी त्यांनी ऐकली नाही. १० मग मी म्हणालो, प्रभुजी, मी काय करावे ? प्रभुने मला म्हटले, उठून दिमिकांत जा; मग तू जें जें करावे म्हणून अविष्यांत आले आहे तें सर्व तुला तेथे सांगितले जाईल. ११ त्या प्रकाशाच्या तेजामुळे मला दिसेनासे झाले म्हणून माझ्या सोबत्यांनी माझा हात धसून मला दिमिकांत नेले. १२ मग हनन्या नाह्ये कोणीएक मनुष्य होता, तो नियमशास्त्राप्रमाणे धार्मिक आणि तेथे राहणाऱ्या सर्व यहूद्यांकडून नंवलौकिक मिळविलेला असा होता; १३ त्याने मजकडे घेऊन जबळ उमें राहून मला म्हटले, शौल भाऊ, वर पाहा. तत्क्षणीची मी त्याजकडे वर पाहिले. १४ मग तो म्हणाला, आपल्या पूर्जांच्या देवाने तुजसंबंधाने ठरविले आहे की तू त्याची इच्छा काय आहे हे समजून घावें, त्या धार्मिक पुष्ट्याळा पाहावे व त्याच्या तोडवी वाणी ऐकावी; १५ अरज जें तू पाहिले व ऐकेले त्याविषयी तू सर्व मनुष्यांपुढे त्याचा साक्षी होशील. १६ तर आतां उशीर कां करितोस ? ऊ, त्याच्या नामाने धांवा करून बासिस्मा घे, आणि आपल्या पातकांचे क्षालन कर. १७ मग असें झाले की मी यश्शेष्यास माझारे आल्यावर मंदिरांत प्रार्थना करीत असतां माझे देहभान बुटले. १८ तेव्हां मी त्याला पाहिले; तो मला बोल्ला : त्वरा कर, यश्शेष्यांतून लघकर निघून जा; करण मजविषयी तू दिलेली साक्ष ते माझ्य करणार नाहीत. १९ तेव्हां मी म्हणालो, प्रसी, त्यांस ठाऊ आहे की तुजवर विश्वास ठेवणाऱ्यांस मी बंदीत टाकून प्रत्येक संभोग्यांतून ताढण करीत असें; २० तुझा साक्षी ट्रिफन यांचा रेफरीत झाली तेव्हां मी स्वतः जबळ उमा असून मान्यता दर्शविली आणि त्याचा हात करण्याची वज्र राखीत होतो. २१ तेव्हां त्याने मला सांगितले, जो, मी तुला विद्यवी लोककडे दूर पाठवितो.

रोमी नागरिक महणून असलेला पौलाचा हक्क

२२ या वाचायापर्यंत लोकांनी त्यांतें ऐकले; मग ते आरोग्यी मारून बोल्ले, अशाची वाट लावून याला जगातून काढा; हा वाचावयास योग्य नाही. २३ ते ओरढत व आपली वड्हे अंगावरून काढून टाकून आकाशांत धूळ उखालीत असतां, २४ सरदारानें असा हुक्म केला की त्याला गढीत आणावें; ते त्याजवऱ्ह इतके कां आरोडले हें समजावें महणून त्यांने चाचकाखाली त्याची चौकशी करण्यास शाशितले. २५ मग त्यांनी त्याला यादीनी ताखिले, तेव्हा जबल उभा असलेल्या जमादाराला पौलाने घटले, रोमी मनुष्याला, व तशांत ज्याला अन्यायी घरिविले नाही अशाला, फटके मारणे तुम्हाला कायदेशीर आहे काय? २६ हें ऐकून जमादारानें सरदाराजबल जाऊन घटले, आपण हें काय करीत आहो? तो माणस रोमी आहे. २७ तेव्हां सरदार त्याच्याजबल घेऊन म्हणाला, तू रोमी वाहेस काय? मला सांग. त्यांने घटले, होय. २८ सरदारानें उत्तर केले, मीं हा नागरिकपणाचा हक कार मोलाने विकल घेऊला आहे. पौलाने घटले, मी तर जन्मतःय रौमी आहें. २९ यावरून त्याची जे चौकशी करणार होते, ते तात्काळ त्याजपासून गेले. शिवाय हा रोमी आहे असे सरदाराला कळले तेव्हा त्याजविही भीति वाटली; कारण त्यांने त्याला जखाविले होते.

सन्देशिन समेपुढे पौलाने केलेले आत्मसमर्थन

३० महूदी लोकांनी त्याजवर जो आरोप आणिला तो काय आहे हे निवितपणे कळवें असें सरदाराच्या मनांत होते, महणून हुसन्या दिवशी त्यांते त्याला मोकळे केले, आणि मुख्य याजक व अवली धर्मसभा यांस एकत्र होण्याचा हुक्म करून पौलाला खाली आणून त्यांजपुढे उमे केले.

१ मग पौल धर्मसभेकडे स्थिर दृष्टि करून

२३. म्हणाला, तंतुजनहो, मी आप्यपर्यंत देवावरोबर पूर्ण सम्भावेकरून प्रजाज्ञापने करतले. २ तेव्हां प्रमुख याजक हूनन्या याने त्याच्याजबल उभे राहण्याच्यांत त्याच्या तोरीत मारण्याची याजा फेली. ३ तेव्हां पौल त्याला म्हणाला, हे तुना लवलेल्या भीती, तुला देव माझील; तू

नियमशाळाविरुद्ध मला मारण्याची आज्ञा देलोस काय? ४ तेव्हां जबल उभे राहणारे म्हणाले, देवाच्या प्रमुख याजकाची तू निंदा करितोस काय? ५ पौलांने म्हटव्हं, तंतुजनहो, हा प्रमुख याजक आहे हें मला ठाऊक नव्हते; तू, ‘आपल्या लोकांच्या अधिकाच्याविरुद्ध वाईट वोलू नको’ असें लिहिले आहे. ६ तेव्हां त्यांत्यामध्ये एक भाग सदूकी व एक भाग परळी आहे, असें ताहून पौल धर्मसभेमध्ये मोक्षाने म्हणाला, तंतुजनहो, मी परळी व पहळ्यांचा पुत्र आहें; आमची आशा व मेलेल्यांचे पुनः उठणे यांसंवंधाने माझी चौकशी होत आहा. ७ तो हें बोलत आहे तोंच परळी व सदूकी यांचा कलह होऊन लोकसभेत फूट पडली. ८ कारण पुनः उठणे होत नाही आणि देवदूत व आत्माहि नाही, असें सदूकी म्हणतात; परळी तर त्या दोन्ही गोष्टी मान्य करितात. ९ तेव्हां मोठा गलबला शाला; आणि जे शाळी पहळ्यांच्या पक्षाच्ये होते त्यांच्यांतून कांहीं उदून भांडत म्हणाले, या मनुष्याच्या ठारीं आम्हांस कांहीं वाईट दिसत नाही; जर आत्मा किंवा देवदूत त्याजवरोबर बोलला असला तर मग करें? १० असा त्यांचा मोठा कलह शाला असतां ते पौलाला फाळून टाकतील असें भय बाढून सरदाराने शिवायांस हुक्म केला की खाली जाऊन त्याला त्योंजमधून सोडवून गढीत आणावे.

११ त्याच रात्रीं प्रभु त्याजपुढे उभा राहून म्हणाला, धीर धर; जक्की तं, यस्तातेमांत मजविविर्यीची साक्ष दिली तशी रोम येथेहि तुला यावी लागेल.

पौलाच्याविरुद्ध यहूद्यांचा कट

१२ मग दिवस उगवल्यावर, किंत्येक यहूदी कट करून स्वतःस शपथेने बद्द करून घेऊन म्हणाले, आपण पौलाचा जीव घेईपर्यंत खाणारपिणार नाही. १३ हा कट करणारे इसम चाळिसांहून अधिक होते. १४ ते मुख्य याजक व बडीलंडठ याजकडे घेऊन म्हणाले, पौलाचा जीव घेईपर्यंत आम्ही अशाला शिवणार नाही, अशा कडकडीत शपथेने आम्ही आपणांस बद्द करून घेतले आहे. १५ तर आता त्याजविषयीं आणखी कांहीं वारकाईने विचारपूस

करवयाची आहे, या निमित्तानें त्याला आपणाकडे आणावें असें तुम्ही सभेसहित सरदाराला समजवावें; म्हणजे तो जबल आला न आला तोच त्याचा जीव घेण्यास आम्ही तयार आहो. १६ ते दबा धरून बसल्याचे पौलाच्या भास्त्रानें ऐकले, आणि गर्डीत जाऊन त्यानें पौलाला तें सांगितले. १७ तेव्हां पौलानें एक जमादाराला बोलावून म्हटले, या तशाला सरदाराकडे घेऊन जावें; याला त्यास कांही संगावयाचे आहे. १८ तेव्हां त्यानें त्याला सरदाराकडे नेऊन म्हटले, बंदिवाल पौल यानें मला बोलावून विनंति केली कीं या तशाला आपणाकडे आणावें, त्याला आपणावरोबर कांही बोलावयाचे आहे. १९ तेव्हां सरदारानें

त्याचा हात धरून त्याला एकीकडे नेऊन विचारिले, मला संगावयाचे आहे तें काय? २० तो म्हणाला, यद्युद्यांनी असा एकोपा केला आहे कीं पौलाविषयी आणखी कांही बारकाईने विचारपूस करावयाच्या निमित्तानें त्याला उद्यां खालीं सभेमध्ये आणावें, अशी आपणाकडे विनंति करावी. २१ तर आपण त्यांचे ऐकून नये; कारण त्यांच्यापैकी चाळिं-सांहून अधिक माणसें याच्यासाठी दबा धरून बसलीं आहेत; त्यांनी शपथ घेतली आहे कीं त्याला जिवे मारीपर्यंत आपण खाणारपिणार नाहीं; आणि आतां ते तयार होऊन आपली कबुली मिळाल्याची वाट पाहत आहेत. २२ तेव्हां तूं हें मला कलविले हें कोणाला सांगू नको, असें सरदारानें त्या तशाला बजावून सांगून त्याला निरोप दिला.

कैसरीया येथे पौलाला पाठवितात

२३ मग त्याने दोघां जमादारांस बोलावून सांगितले, कैसरीया एयं जावयाला दोनबों शिपाई, सतर स्वार, व दोनबों भालेकरी असे प्रहर रात्रीस तयार करून ठेवा; २४ आणि पौलाला बसवून फेलिक्स सुभेदाराकडे संभाळून नेण्याकरितां पाठाळे मिळवा. २५ निवाय त्यानें अशा मजकुराचे पत्र लिहिले:

२६ नामदार फेलिक्स सुभेदार यांस कळूय लुसिया याचा सलाम. २७ हा मनुष्यास यद्युद्यांनी धरिले होतें आणि त्याचा घात त्यांजकडून होणार होता, इत्कथांत हा रोमी आहे, असें कल्स्यावरून मी शिपाई

घेऊन जाऊन त्याला सोडविले; २८ आणि याजवर आरोप आणल्याचे काय कारण होते हें समजून घेण्याच्या इच्छेने त्याला त्यांच्या घर्मसमेत खाली नेवै; २९ तेव्हां त्यांच्या नियमशाळांतील वावप्रस्त गोर्झी-संबंधी त्याजवर कांही ठपका आणिला होता, परंतु मरणाची किंवा बंदवानांची शिक्षा देण्याजोगा असा त्याजवर आरोप नव्हता, असे दिसून आले. ३० या माणसाविरुद्ध कट होणार आहे अशी मला स्वर अगतांच मी त्याला आपल्याकडे पाठविले आहे, वायांसह आपल्यासमोर खटला चालविण्यास सांगितले आहे. [मुखरूप असावें.]

३१ शिपायांनी हुक्माप्रामाणे पौलाला रात्रीस अंति-पत्रिसास नेवै; ३२ आणि दुसऱ्या दिवशी त्याजवरो-बर जाप्यास स्वार ठेवून ते गर्डीत परत थाले. ३३ स्वारांनी कैसरीयांत जाऊन सुभेदाराला पत्र देऊन पौलालाहि त्याजपुढे उभे केले. ३४ त्याने पत्र वाचून विचारले, हा कोणत्या प्रांताचा आहे? तो किलिकिंगाचा आहे असे समजल्यावर, ३५ त्याने म्हटले, तुझे वादी आले म्हणजे मी तुझे ऐकेन; आणि त्याने त्याला हेरोदाच्या वाच्यांत ठेवावें असा हुक्म सोडिला.

फेलिक्स सुभेदारासमोर पौलाची चौकटी

१ पांच दिवसांनंतर प्रमुख याजक हनन्या २४ कांही बडीलमंडळ आणि तिरुळ नामे कोणी-एक बकील यांस घेऊन खाली आला; आणि त्यांनी सुभेदाराला पौलाविरुद्ध मजकूर कळविला. २ त्याला बोलविल्यावर तिरुळ त्याजवर दोषारोप करून लागला, तो येणेप्रमाणे:

नामदार फेलिक्स महाराज, आपल्यासुळे आम्हांस कार स्वस्थता मिळाली आहे, आणि आपल्या दूरदर्शी-पणानें या राष्ट्रांत सुधारणा होत आहे; ३ यास्तव तिचा आम्ही पूर्ण कृतज्ञतेने, सर्व प्रकारे व सर्वत्र आदर करितो. ४ तरी आपला अधिक खोलंबा करून नये म्हणून विनंति करितों कीं मेहरबानीने आमचे थोडक्यांत ऐकावें. ५ हा माणूस केळ पीडा असा आम्हांस आढळला आहे, आणि जगांतल्या सर्व यद्युदी

लोकांत बंड उठविणारा असून नासोरी लोकांच्या पंथाचा पुढारी आहे; ६ त्यांने मंदिराहि विटाळविष्णवा प्रयत्न केला; त्याला आम्ही धरिले; (व आमच्या नियमशास्त्राप्रमाणे याचा न्याय ठरविण्यास पाहत होते; ७ पण लुसिया सरदाराने येऊन, मोऱ्या जबरदस्तीने याला आमच्या हातांतून काढून नेले; ८ आणि याच्या वाद्यांस आपणाकडे येण्याची आज्ञा केली;) याची आपण चौकशी कराल तर या गोष्टीचा दोषारोप आम्ही त्याजवर करितो, त्या सर्वाविषयी त्याजकहूनच आपणाला समजेल, ९ तेव्हांना या गोष्टी अशाच आहेत, असे बोलून यहूदांनीही पुष्टीकरण दिले.

१० मग शुभेदराने बोलण्यास खुणाविष्णवर पौलाने उत्तर दिले:

आपण बहुत वर्णे या लोकांचे न्यायाधीश आहां है मला ठाऊक आहे, म्हणून मी आपल्या गोष्टीविषयी संतोषाने प्रत्युत्तर देतो. ११ आपणास सहज समजेल की मला यशस्विमांत भजन करावयास जाऊन अजून बारांपेक्षां अधिक दिवस झाले नाहीत; १२ आणि मंदिरांत, सभारैणानांत किंवा नगरांत कोणावरोवर वादविवाद करितांना किंवा लोकांत बंडाळी माजवितांगा मी त्यांस आढळले नाही. १३ ज्या गोष्टीचा दोषारोप ते मजवर आतां करीत आहेत, त्यांची आपणापुढे त्यांस शाखिती करितां येत नाही. १४ तरी इतके आपणाजवळ कबूल करितो कीं या मार्गांला ते विपथ म्हणतात त्या मार्गाप्रमाणे जे जे नियमशास्त्रालुसार आहे व जे जे संदिष्टलेलांत आहे त्या सर्वावर विश्वास ठेवून मी आमच्या पूर्वजांच्या देवाची सेवा करितो; १५ आणि धार्मिकांचे व अधार्मिकांचे ही पुन: उर्णे होईल, अशी जी ते आशा धरितात तीच आशा मी देवाकडे पाहून धरितो. १६ यामुळे देवासंबंधाने व मनुष्यासंबंधाने माझे मन सलत शुद्ध राखण्याचा मी यत्न करितो. १७ मी पुष्कळ वर्षांनी आपल्या लोकांत दानधर्म करावयास व अर्पणे वाहावयास आलो; १८ हीं करीत असतां मी ब्रतस्थ असा मंदिरांत आढळले, माझ्यावरोवर लोकांचा

घोळका नज्हता, अगर दंगल होत नव्हता; तरी तेरें आसियाचे किंवा यहूदी होते; १९ त्यांचे माझ्याविश्व कांहीं होते तर त्यांनी आणणापुढे येऊन मजवर दोषारोप करावयाचा असता; २० किंवा यांनी तरी सांगावें कीं मी धर्मसभेपुढे उभा राहिलो असतां माझा कोणता अपराध यांस दिसून आला. २१ यांच्यामध्यें उमें राहून, मेलेल्यांच्या पुन: उठाण्याविषयी माझा न्याय आज तुम्हांपुढे होत आहे, हे शब्द मी मोऱ्यानं बोललो; हा माझा उद्धार अपराध असला तर असेल.

फेलिक्स खटल्यांचे काम तहकूब करतो

२२ फेलिक्साला त्या मार्गांची बांगली माहिनी असल्या-मुळे त्यांने खटला तहकूब करून म्हटले, लुसिया सरदार येईल तेव्हां तुमच्या प्रकरणाचा निकाल करीन; २३ आणि त्यांने जमादाराला हुक्म केला कीं याजवर रखवाली ठेवावी; तरी याला मोकळीक असावी; आणि याच्या स्वकीयांस यांनी सेवा करण्याविषयीं मनाई नसावी.

२४ मग कांहीं दिवसांनंतर फेलिक्स आपली यहूदीण बायको हुसिला इच्यासहित आला, व त्यांने पौलाला बोलावून सिस्त येशवरील विश्वासाविषयीं त्याजपासून ऐकून घेतले. २५ तेव्हां धार्मिकता, इंद्रियदमन व भावी न्याय याविषयीं तो भाषण करीत असतां, फेलिक्साने भयभीत होऊन म्हटले, आतां तूं जा; संधि सांपडली घणजे तुला बोलावीन. २६ आणखी आपणास पौलाकून दृश्य मिश्रेल अशी आशाहि त्यांने धरिली. शास्त्रव त्याला पुन: पुन: बोलावून आणून तो त्याच्यावरोवर संभाषण करीत असे. २७ पुढे दोन वर्षांनंतर फेलिक्साच्या जागेवर पुर्वी फेस्त हा आला; तेव्हां यहूदांची मर्जी संपादण्याच्या इच्छेने फेलिक्स पौलाला कैंदेंतच ठेवून गेला.

फेस्तासमोर पौलाली चौकशी

१ मग फेस्त सुभ्यांत येऊन तीन दिवसांनी २६५ कैसरीयाहुन यशस्विमास वर गेला. २ तेव्हां प्रमुख याजक व यहूदांतील मुख्य पुरुष यांनी त्याजकडे पौलावर किर्याद केली; ३ आणि, मेहरबानी करून त्याला यशस्विमांत बोलावून घ्यावें, अशी त्याकडे विनंति केली; ते वारंते त्याचा घात करण्याकरितां द्वा

धरम्याच्या व्यवस्थेत होते. ४ फेस्तानें उत्तर दिलें, पौल कैसरीगांत कैदेत आहे, मी स्वतः तिकडे लवकरच जगार आहे; ५ म्हणून त्या मनुष्याचा कांहीं अपराध असला तर तुम्हांतील प्रमुखांनी माझ्याबरोबर येऊन त्याजवर आरोप ठेवाचा.

६ मग तो त्यांजमध्ये आठदहा दिवस राहून कैसरी-यास खालीं गेला; आणि दुसऱ्या दिवशी न्यायासनावर बसल्यावर त्यानें पौलाला आणावाचा हुक्म केला. ७ तो आल्यावर यस्तात्येवाहून आलेले यहूदी यांचा त्याच्यासभोवते उभे राहून ज्यांचा पुरावा त्यांच्यानें करवेना असे पुल्कल व भयंकर आरोप त्याजवर ठेविले; ८ पौलानें प्रत्युत्तर केले कीं मीं यहूद्यांच्या नियमशास्त्राचा, मदिराचा किंवा कैसराचा कांहीं अपराध केला नाही. ९ तेव्हां यहूद्यांची मर्जी संपादावी अशा इच्छेने केस्त पौलाला म्हणाला, यस्तात्येमास जाऊन तेथे माझ्यापुढे या गोष्टी-विषयी तुझा न्याय व्हावा अशी तुझी इच्छा आहे काय? १० तेव्हां पौलानें म्हटले, कैसराच्या न्यायासनापुढे भी उमा आहे, एथें यात्रा न्याय व्हावा; मी यहूद्यांचा कांहीं अन्याय केला नाही, हें आपणहि चांगले ओळखतां. ११ मी अन्याय केला असला किंवा मरणास योग्य असे कांहीं केले असले तर मी भरावयास अमान्य नाही; परंतु ते मजवऱ जे आरोप आणितात, त्यांत जर एकहि खरा घ्रत नाही, तर त्यांच्या स्वाधीन मला करण्याचा कोणाला अविकार नाही; मी कैसराजवळ न्याय मागतो. १२ तेव्हां केस्तानें सभेची मसलत येऊन उत्तर दिले, कैसराजवळ न्याय मागितला आहेस, तर तू कैसरापुढे जाशील.

अग्रिप्या व बर्णनिका

१३ मग कांहीं दिवस ज्ञात्यावर अग्रिप्या राजा व बर्णिका हीं कैसरीयास येऊन केस्ताला भेटलीं. १४ तेथे तीं पुल्कल दिवस राहिलीं; तेव्हां केस्तानें राजापुढे पौलाचे प्रकरण काढून म्हटले, फेलिक्सानें बंदीत ठेविलेला असा एक मनुष्य एथे आहे; १५ मी यस्तात्येमास गेलों तेव्हां त्याजवर यहूद्यांच्या मुख्य याजकांनी व बडील मंडळींनी फिराद करून त्याजविस्तृ ठराव व्हावा म्हणून विनंति केली. १६ त्यांस मीं उत्तर दिले कीं आरोपी व वादी हे समोर-

समोर येऊन, आरोपाविषयी प्रत्युत्तर देण्यात्ता आरोपीला प्रसंग मिळप्पापूर्वी कोणत्याहि माणसाला दंडाकरितां सोपून यावें अशी रोमी लोकांची रीत नाही. १७ यास्तव ते येथे आल्यावर कांहीं उक्की न करिता, दुसऱ्या द्विवर्णी न्यायासनावर बसून मीं त्या मनुष्याला आणावाचाचा हुक्म केला. १८ वादी उमे असतां या वाईट गोष्टीचा त्याजविषयी माझ्या मनांत संशय आला होता त्यांचा आरोप त्यांनी त्याजवर ठेविला नाही; १९ केवळ त्यांच्या धर्माविषयी व जो जीवंत आहे म्हणून पौल म्हणतो असा कोणी मृत झालेला येशू याजविषयी ह्याचा व त्यांचा वाद होता. २० तेव्हां ह्याची चौकशी कशी चालवावी हे मला युवेनासे ज्ञात्यामुळे मीं त्याला विचारिले, यस्तात्येमास जाऊन तेथे या गोष्टीविषयी तुझा न्याय व्हावा अशी तुझी इच्छा आहे काय? २१ तेव्हां बादशाहाच्या निकालासाठी मला ठेविले अशी पौलाने मागणी केल्यावरून मीं हुक्म केला कीं याला कैसराकडे पाठवीपर्यंत कैदेत ठेवावे. २२ अग्रिप्या फेस्ताला म्हणाला, त्या माणसांचे ऐकावे असे माझ्याहि मनांत आहे. त्यानें उत्तर दिले, उद्यां त्यांचे ऐकावयास आपल्याला यिळेल.

२३ दुसऱ्या दिवशी अग्रिप्या व बर्णिका हीं मोळ्या याटानें येऊन सरदार व नगरांतील मुख्य टोक यांच्यासुद्धां दरबारांत गेलीं, आणि फेस्तानें हुक्म दिल्यावर पौलाला तेथे आणिले. २४ तेव्हां फेस्त म्हणाला, अग्रिप्या महाराज, व आम्हांबरोबर असणारे सर्व जनहो, या माणसाला तुम्ही पाहतां ना? ह्यानें ह्यापुढे जीवंत राहून नव्ये असे ओरडत यहूद्यांच्या सर्व समुदायाने यस्तात्येमास व एथेंहि मला अर्ज केला; २५ परंतु त्याने मरणास योग्य असे कांहीं केले नाही असे मला समजले, आणि त्यानें स्वतः बादशाहाजवळ न्याय मागितला, म्हणून त्याला पाठवावाचा मीं निश्चय केला. २६ याविषयी मी आपल्या स्वामीला काय लिहावे असे कांहीं निश्चित नाही, म्हणून तुमच्यापुढे व विशेषकलम अग्रिप्या महाराज, आणणापुढे याला आणिले आहे; मासाठीं कीं चौकशी झाली म्हणजे मला कांहीं तरी लिहावयास सांपडेल. २७ बंदिवानास पाठविताना त्याज-

वरील दोषारोप न कळविणे हे मला ठीक दिसत नाही.

अग्रिप्यापुढे पौलांने केलेले भाषण

१ मग अग्रिप्यांने पौलाला म्हटले, तुला
२६ स्वतःच्या तरफे बोलावयास परवानगी आहे. तेव्हा
पौलांने हात उडून कस्तूर केले:

२, इ अग्रिप्या महाराज, यहूद्यांच्या चालीसीती,
त्यांच्या बालपिंशयक वाणी व धर्मविचार खोल आणण
विशेष जागते आहां, आणि आऱ्यापुढे, यहूदी उपा-
विषयी मजबवर दोषारोप ठेवितात त्या सर्वांविषयीं मला
आज प्रस्तुत शावयाचें आहे, वावहन मी आपणाला
भास्यान समजातो; आणि मी आपल्याला विनंति करितो
की शांतपणे माझे ऐकून प्या. ४ तरुणपणासून म्हणजे
अगदी पहिल्यापासून माझ्या लोकांत व यशस्वेमांत माझे
वर्तीन कर्ते होते ते सर्व यहूद्यांस माहित आहे. ५ ते
पहिल्यापासून मला ओव्हलतात; म्हणून त्यांची भजी
वस्त्यास ते साक्ष देवील की आमच्या चर्माच्या कड-
कडीत पंचाप्रयाणे मी परुस्ती होतो. ६ आतां देवांने
आमच्या पूर्वजांस जे वचन दिले, त्याची आशा घरत्या-
बहूल माझा न्याय होण्याकरिसां मी उभा आहें; ७ ते
वचन ग्रास होण्याकी आशा बाल्यांस आमचे बारा वंश,
देवाची सेवा राजनीकिस एकाप्रतेने करीत आहेत. हे राजा,
तीक आशा बाल्यास्याबहूल मजबवर यहूद्यांनी आरोप
ठेविला आहे. ८ जर देव मेलेल्यांस उठवितो तर हे तुम्ही
अकिञ्चनीय की उठवितो? ९ मलाहि बाट असे की
नासोरी वेश्याच्या नामाविष्यद मुक्कल कार्य करावे; १०
आणि तसें मी यशस्वेमांत केलेही; मुख्य गाजकांपासून
अधिकार मिळवून पुक्कल पवित्र जनांना बंदिशावंते
कोळून दाकिले, आणि त्यांचा बात करण्यास मी संमति
दिली. ११ प्रत्येक सभास्थानांत त्यांस वारंवार शासन
कस्तूर त्यांस दुर्भाषण करण्यास लाबण्याच्या प्रयत्न मी करीत
असें; त्यांजवर अतिशय पिसाकून जाऊन बाहेरच्या नगरां-
पर्यंत देखील मी त्यांचा पाठलाग करीत असें. १२ माझा
असा क्रम चालू असतां, मुख्य बाजकंपाच्या अधिकारांने व
त्यांचा परवाना काढून, मी दिमिक्काकडे चालूंहो होतों;
१४ तेव्हा हे राजा, बाटेवर दोन प्रहरी सुर्याच्या तेजा-

पेक्षा प्रवर असा आकाशाचा प्रकाश माझ्या व मजबवोर
चालणाऱ्या इसमांच्या सभोवतीं चक्राकतांना मी पाहिला.
१४ तेव्हा आही सर्व भूमीवर पडले, इतक्यांत इती
भाषेत मजबवोर बोलतांना अझी वाणी मी ऐकली की,
शौला, शौला, माझा छळ कां करितोस? पराणीवर लाथ
मारणे हे तुला कठीज. १५ मी म्हटले, प्रभो, तू कोण
आहेस? प्रथु म्हणाला, ज्या येशूता तू छळ करितोस तोच
मी आहे. १६, १७ तर उदून उभा राहा; तू जें मला
पाहिले त्याविषयी, आणि या लोकांपासून व विदेशी लोकां-
पासून तुझे रक्षण करितांना तुला जें दैशन देईन
त्याविषयी सेवक व साक्षी नेमावे यासाठी मी तुला दर्शन
दिले आहे; १८ त्यांजकडे मी तुला पाठविती, यासाठी
की त्यांनी अंधारांत उजेडाकडे व सैतानाच्या अधिकारां-
तून देवाकडे बळावें, म्हणून तू त्यांचे डोके उघडावे,
आणि त्यांचा पापांची क्षमा यहूदी व मजबवरत्या विश्वासाने
पवित्र ज्ञालेल्या लोकांमध्ये वतन मिळावें. १९ यास्तव
हे राजा अग्रिप्या, मी तो स्वर्गीय दृष्टांत अवमानिला
नाही; २० तर पहिल्यांने दिमिक्कांत व यशस्वेमांत,
अबच्या यहूदीया देशांत व विदेशी लोकांत उपदेश केला
की पश्चात्ताप करा, आणि पश्चात्तापास शोभतील अर्दीं क्रमे
कस्तूर देवाकडे वळा. २१ या कारणामुळे यहूदी मला
मंदिरांत घसून वथावयाला पाहत होते. २२ तथापि देवा-
पासून साहाय्य प्राप्त ज्ञाल्यामुळे मी लहानमोर्यांस आज-
पर्यंत साक्ष देत राहिलो आहे; आणि ज्या गोष्टी होणार
आहेत म्हणून संदेश्यांनी व मोशाने सांगितले त्यांजेवीज
मी दुसरे कांहीं सांगितले नाही; २३ त्या अशा की खिस्ताने
दुख सोसणारे असावे आणि मेलेल्यांतून उडणारांपैकी
पहिले असून त्यांने आमच्या लोकांस व विदेशी लोकांस
प्रकाश प्रकट करावा.

२४ याप्रमाणे तो प्रस्तुत र करीत असतां, केस्त
मोठांनें बोलला, पौला, तू वेडा आहेस; विदेशी अध्ययन
फार ज्ञाल्यामुळे तुझे डोके फिरं लागले आहे. २५ पौल
म्हणाला, केस्त महाराज, मी वेडा नाही; खरेपणाच्या व
सुखणाच्या गोष्टी बोलतां. २६ या गोष्टी महाराजांना
ठारक आहेत; आपणासमोर मी प्रश्नातपणे बोलतों;

वांतले आपचापसून कांही गुप राहिले नाही अशी माझी
खातरी आहे; कां तर हे कोनाकोपन्यात घडलेले नाही.
२७ हे राजा अग्रिष्मा, संदेशांवर आपला विश्वास आहे
ना? विश्वास आहे, हे मला ठाऊक आहे. २८ तेव्हा
अग्रिष्माने पौलाला म्हटले, मी खिस्ती व्हावें म्हणून तुं
बोडक्यानेच माझे मन वलवितोस. २९ पौल म्हणाला,
योडके अगर कार, कसेहि असो; पण केवळ आपणच
नव्हे, तर आज हे जे सर्व माझे एकत आहेत त्यांनी या
बंधनांशिवाय माझ्यासारिसें व्हावें, अशी देवाजवळ माझी
प्रार्थना आहे.

३० तेव्हां राजा, सुभेदर, बणिका व त्यांजबरोबर
जे बसले होते ते उठले ३१ आणि एकीकडे जाऊन
एकमेकांत म्हणाले, या माणसांने मरणास किंवा
बंधनास योग्य असें कांही केले नाही. ३२ तेव्हां
अग्रिष्माने फेस्टाला म्हटले, जर या माणसांने कैसरा-
जवळ न्याय मागितला नसता तर याला मोकळे करितां
आलें असते.

पौलाचा रोमपर्यंतचा जलप्रवास : क्रेतापर्यंत

१ नंतर आम्ही इटालि देशास तारवांतून
२७ जावें असे ठत्यावर, पौलाला व दुसऱ्या

कित्येक बंदिवानांस वादशाही पलटणाचा यूल्य
नांवाचा जमादार याच्या स्वाधीन करण्यात आले. २ तेव्हां आम्ही, आसिन्याच्या किनान्यावरील बंदरे कर-
णाऱ्या अदमुत्तीर्ण नगरच्या एका तारवांत बसून
निवालों; तेव्हां मासेदोनियांतील थेस्सलीनिकाचा अरि-
स्तार्ख हा एक इसम आमच्यावरोबर होता. ३ दुसऱ्या
दिवशी आम्ही सीदेनास पोहंचलो, तेव्हां यूल्याने
पौलावरोबर मेहरबानींवांगून त्याच्या मित्रांनी त्याचा
पाहुण्यावर करावा म्हणून त्यांजकडे जाण्यास याला
परवानगा दिली. ४ मग आम्ही तेथून निवात्यावर
वारा समोरचा असल्यामुळे कुप्राच्या किनान्यावरून
गेलो. ५ नंतर किलिकिया व पंफुल्या यांच्यासमो-
रच्या समुद्रावरून जाऊन आम्ही छुक्या प्रांतांतील
मुर्गी बंदरास पोहंचलो. ६ तेथें इटालीस जाणारें
असे एक आलेक्सांद्रियाचे तारूं जमादाराला मिळाले,

त्यावर त्याने आढांस चढविले. ७ मग पुष्कल दिवस
हळूहळू जातां जातां मोळ्या कष्टानें कनिदासमोर
आत्यावर वारा पुढे जाऊ देईना, म्हणून आम्ही
केतावरून सलमोनासमोर गेलो; ८ मग आम्ही मोळ्या
कष्टानें त्याच्या काठाकाठाने सुंदर नांवाच्या बंदरी
आले; त्याजवळ लसया नगर होते.

मिलितापर्यंत : तुफान व नौकाभंग

९ तेव्हां फार दिवस शाळ्यामुळे आणि तितक्यात
उपासाचे दिवसहि होऊन गेल्यामुळे त्या वेळेस समुद्रा-
वरून जाणे संकटाचे होते, म्हणून पौलाने त्यास
अशी सूचना दिली की, १० अहो गृहस्थांनो, हा
जलप्रवासांत केवळ मालाचे आणि तारवाचे नव्हे, तर
आपल्या प्राणांचे हि नुकसान व मोठी हानि होईल असे
मला दिसते. ११ तथापि जमादारांने पौलाच्या
सूचनेपेक्षा तांडिल व तारवाचा धनी यांजकडे अधिक
लक्ष दिले. १२ ते बंदर हिंवाळ्यात राहाव्याला
सोईचे नव्हते म्हणून बहुतेकांनी मसलत दिली की
तेथून निघावे, आणि साखेल तर केतातील फैनिके
बंदरांत जाऊन तेथें हिंवाळा धालवाचा; हे नैर्कृत्या-
भिसुख व वायव्याभिसुख आहे. १३ मग दक्षिण
वारा मंद वाहत असल्यामुळे आपला वेत सिद्धीस
गेलाच असे समजून, ते तेथून नांगर उचलून काठा-
काठाने केताच्या वाजूने गेले; १४ परंतु थोळ्या
वेळानंतर युरुकुलोन नांवाचा तुकानी वारा तिकून
सुटला; १५ त्यांत तारूं सांपळून वाच्याच्या तोडी
ठरेना, म्हणून आम्ही त्याच्या स्वाधीन होऊन वाहवत
चाललो. १६ मग कौदा नांवाच्या एका लहान वेटा,
वरून जातांना आम्ही मोळ्या प्रयासाने होडी आपल्या
स्वाधीन करून घेतली; १७ ती वर थेतत्यावर त्यांनी
साहित्याची योजना करून तारूं खालून आवळून
बघिले; आणि ते तुर्ती नांवाच्या भाटीवर लागेल असे
त्यांस भय वाटले म्हणून त्यांनी शीड उतरले, मग
ते तसेच वहावत गेले. १८ तेव्हां वादळाने आमचे
फार हाल होऊ लागल्यामुळे, ते दुसऱ्या दिवशी भर-
गत टाकूं लागले; १९ आणि तिसऱ्या दिवशी त्यांनी

आपल्या हातांनी तारवाचे अबजार टाकून दिले. २० मग पुळक दिवस सूर्य व तारेहि दिसले नाहीत, आणि तुकानाचा जोर आम्हांग फाऱ्ल भासला, त्यामुळे शेवटी आपली तरण्याची अशा अगदी नाहीती शाळी. २१ त्यांस पुळक दिवस उपास पठत्यावर पौल त्याजमर्ये उभा राहून म्हणाल्य, गृहस्थाहो, तुम्ही माझे ऐकव्यावरं होते, केताहून निघावयाचे नव्हते, म्हणजे हे हाल व ही हानि टब्ली असती. २२ तर मी अती तुहाचे सांगलों की खेर्य धरा; तुम्हांतील कोणार्याहि जीवाचा लाजा होणार नाही. तारवाचा मात्र होईल; २३ करण ज्याचा मो आहें व ज्याची सेवा मी करिवो त्या देवाचा दूत गेला रात्री माझाजवळ उभा राहून म्हणाल्य, २४ पौला, मिक्र नको; तुला कैसापुढे उमे राहिले पाहिजे; आणि पाहा, तुझवरोर जे तारवांतज्ञ चाल्ले आहेत ते अंवधे देवाने तुला दिले आहेत. २५ यात्रव गृहस्थांनो, खेर्य धरा; माझा देवावर भरवसा आहे की जरें मला त्याने कळविले तरेंच घडेल. २६ तथापि आपल्याएका बेटावर पडावें लागेल.

२७ नंतर चौदाव्या रात्रीस अदिया समुद्रांत आम्ही इको, तिकडे हेल्कावे खात असतां मध्यरात्रीच्या सुमारासुख खलून्यांनी अनुमत केले की आपण एकाशाचा किनार्या जवळ येत आहो; २८ तेव्हां त्यांनी बुडीद टाकिले तेव्हां वीस वावें पाणी भरले; कांही पुढे जाळव पुनः बुडीद टाकिले तेव्हां पंधरा वावे भरले. २९ तेव्हां आपण कवसचिर खडकाळ जागेवर आपां असे भय वाटत्यामुळे वारामावरून वर नांगर सोहून ते उत्कठेने दिवसाची वाट पाहून बसले. ३० मग नांगर नालीवरूनहि टाकावे या निसिताने खलाशी समुद्रांत होडी सोहून तारवांतज्ञ पक्षावयास पाहून होते; ३१ तेव्हां पौल जमादाराला व शिपायांला म्हणाला, हे तारवांत न राहिले तर तुमचे रक्षण व्हावयाचे नाही. ३२ तेव्हां शिपायांनी होडीचे दोर कापून ती पऱ्ह दिली. ३३ नंतर दिवस उगण्याच्या सुमारास पौल सर्वांस अस खाण्याविषयी विनति करून म्हणाला, आज चवदा दिवस तुम्ही वाट पाहून उपाशी राहिलां आहां, कांही खाले नाही. ३४ यात्रव मी

विनति करितो की अभ खा; त्याच्याने तुमचा निभाव लगेल; तुम्हांतील कोणाच्या डोक्याच्या केसाचाहि नाश होणार नाही. ३५ असे म्हणून त्यांने भाकर घेऊन त्या सर्वांसमध देवाचे आभार मानिले, आणि ती जोहून ते खांक लागला. ३६ मग त्या सर्वांस धीर घेऊन त्यांनीहि अभ खाले. ३७ त्या तारवांत आम्ही सर्व मिळून दोनशें शाहतर जण होतों. ३८ जेवून तूम ज्ञात्यावर त्यांनी समुद्रांत गऱ्ह टाकून देऊन तारुं हलके केले. ३९ दिवस उगण्याच्याहि ती भूमि कोणती हैं त्यांनी ओळखलें नाही; पण एक खाडी व तिचा सपाट किनारा त्यांच्या दृश्यापदला, आणि साधेल तर त्यावर तारुं लावावें असा त्यांनी विचार केला. ४० मग नांगर कापून टाकून त्यांनी ते समुद्रांत राहू दिले, त्याच वेळेस सुकाणांची बंधने ढिली केली; आणि पुढचे शीढ वाटत्यावर सोहून सपाटीची वाट घरिली. ४१ मग समुद्रांत वर आलेल्या जमिनीस तारुं लागण्यावर त्यांनी तें पुढे चुसविले; तेव्हां नाल स्तूप गच्छ बसली, आणि वराम लाठांच्या जोराने फुद्दन गेले. ४२ तेव्हां कोणी बंदिवाहांनीं पोहून पकून जाऊन नये म्हणून त्यांस माळून टाकावे अशी शिपायांनी मसलत केली, ४३ तथापि पौलाला चांचवावे अशा इच्छेने त्यांच्या बेतास जमादार आडवा आला; आणि त्यांने हुक्म दिला की ज्यांस पोहातां येत असेल त्यांनी पहिल्याने उडी टाकून काठास जावें; ४४ आणि बाकीच्यांनीं कोणी कळ्यांनर व कोणी तारवावरोल दुसऱ्या कशावर बसून जावें. याप्रमाणे सर्व जण काठास मुरक्षित पोहचले.

मिलिता येथें पौल

१ असे आम्ही निभावत्यावर त्या बेटाचे नांव **२८** मिलिता आहे असे आम्हांस समजले. २ तेथील बर्बर लोकांनी आम्हांवर विशेष उपकार केले; म्हणजे पाऊस व गराठा असत्यामुळे त्यांनी शेकोटी पेटवून आम्हां सर्वांचा पाहुण्याचार केला. ३ तेव्हां पौलाने काटक्यांची मोळी आणून शेकोटीवर घातली, इतक्यांत उघाता ज्ञात्यामुळे एक साप वाहेर निघून त्याच्या हातास मोळवून राहिला. ४ तें जिवाण त्याच्या हाताला लटकलेले पाहून, बर्बर लोक एकमेकांस म्हणाले, हा माणूस घातक

आहे, हा समुद्रांतर वाचला तरी न्यायदेवता त्याला वाचूं देत
नाही. ५. त्यानें तर होते जिवाणू विस्तवांत झटकून टाकिले आणि
त्याला कांही इच्छा झाली नाही. ६. तो सुजेल अगर एका-
एकी मरून पडेल खाची त्यांनी वाट पाहिली; खाची
फर वेळ वाट पाहिल्यावर त्याला कांही विकार झाला
नाही, असे पाहून ते आशेले मत बदलून म्हणाले, हा कोणी
देव आहे.

७. तिकडे पुल्य नामे त्या बेटाच्या मुख्य अधिकाऱ्याच्या जमिनी आसपास होत्या; त्यानें आमचे शास्त्रांतर तीन दिवस आदराने पाहुण्यावर केला.
८. तेव्हा असे झाले की पुज्याच्या बाप तापाने व आंबरकाने दुखणाईत पडला होता; त्याजकडे आंत जाऊन पौलाने प्रार्थना केली व त्याजवर हात ठेवून त्याला बरै केले. ९. हें झाल्यावर त्या बेटामध्ये ज्या दुसऱ्या लोकांस रोग होते तेहि त्याजकडे येऊन बरे झाले. १०. तेव्हां त्यांनी आमचा बहुत प्रकारे सन्मान केला; आणि आम्ही हाकारून निधालो तेव्हां आमच्या गरजेचे पदार्थ जहाजावर भरले.

रोमचा प्रवास पुढे खुरु

११. याप्रमाणे तीन महिन्यांनंतर आलेक्सांद्रियाचे दयस्कूरै या निशाचीचे एक तारूं हिंवाळा भालविष्णुकरितां त्या बेटाजवळ राहिले होतें त्यात बसून आम्ही निधालो. १२. मग मुराकूस येण्ये वरवा करून आम्ही तीन दिवस राहिलो. १३. तेथून बक्सा घेऊन आम्ही रेणियोनास आलो; आणि एका दिवसांनंतर दक्षिण वारा सुटल्यावर दुसऱ्या दिवशी आम्ही पुत्युलास पोहंचलो; १४. तेण्ये आम्हांस बंधुजन भेटले, त्यांनी आपल्या येण्ये सात दिवस राहावयाची आम्हांस विनंति केली; असे आम्ही रोम येण्ये आलो. १५. तेथले बंधुजन आम्हांविष्णी ऐकून अपियाची पेठे व तीन उतारशावा एथपर्यंत आम्हांस सामोरे आले; त्यांस पाहून पौलाने देवाचे उपकारमरण केले, आणि त्याला धैर्य आले.

१६. आम्ही रोम शहरांत गेल्यावर [जमादाराने बंदिवानांस सेनापतीच्या स्वाधीन केले, पण] पौलाला त्यावर पाहूरा करणाऱ्या शिपायावरोबर निराळे राहण्याची

परवानगी मिळाली.

रोममधील यहूदांच्या पौल भेटी घेतो

१७. मग असे झाले की तीन दिवसांनंतर पौलाने यहूदांचे जे मुख्य पुरुष होते त्यांस एकत्र बोलाविले; ते एकत्र मिळाल्यावर तो त्यांस म्हणाला, बंधुजनहो, मी आपल्या लोकांविस्तृद किंवा पूर्वजांच्या संप्रदायांविस्तृद कांही केले नसतां मला यश्वलिंगांत बंदिवान करून रोमी लोकांच्या हातीं देण्यांत आले; १८. त्यांनी चौकशी केल्यावर मजकडे मरणास योग्य असा कांही दोष नसल्यामुळे ते मला सोडप्यास पाहून होते; १९. परंतु यहूदांनी विरोध केल्यामुळे कैसराजवळ न्याय मागणे मला भाग पडले; तरी मला आपल्या राष्ट्रावर कांही दोषारोप करावयाचा होता असे नाही. २०. याकरितां तुमची भेट घेऊन तुम्हांबोरबर भाषण करावै म्हणून तुम्हांस लोकाविले; इक्षाएलाच्या आझेमुळे मी या सांखलीने बांधेला आहे. २१. त्यांनी त्याला म्हटले की आपल्यासंबंधाने यहूदीशाहून आम्हांस कांही पत्रे आली नाहीत, किंवा बंधुजनांतील कोणी एये येऊन आपणाविषयी कांही प्रतिकूल बातमी आणली नाही अगर कांही सांगितले नाही; २२. तरी आपले विचार काय आहेत ते आणपापासून ऐकून घ्यावे हें आदांला योग्य वाटते; करण या पंथविषयी म्हटले तर लोक त्याविस्तृद संवेत्र बोलतात, हें आम्हांस ठाळक आहे.

२३. तेव्हां त्यांनी एक दिवस नेमस्त करून त्याला सांगितल्यावर त्या दिवशी पुण्यकूल लोक त्याच्या विन्हाई आले; त्यांस देवाच्या राज्यविषयी साक्ष देष्याकरितां आणि येशविषयीं मोशाच्या नियमक्षेत्रांसाठी लेण्यांबूलन त्यांची खात्री करण्यांकरितां दौऱ्या संकलनांपासून संधाकाळपर्यंत त्या विषयाची फोड करीत होता. २४. त्यांने जै सांगितले त्यावर कित्येकांनी विश्वास देणिला व कित्येकांनी ठेविला नाही. २५. त्यांचे आपसांत एकमत न झाल्यामुळे ते उठून जाऊ लागले, तेव्हां पौलाने त्यांस एक वचन सांगितले; पवित्र जात्या बैश्वाया संदेशृद्याच्या द्वारे तुम्हांचा पूर्वजांबोरबर बोलला तें ठीक बोलला; तें असे; २६. या लोकांकडे जाऊन सांगा कीं

तुझी ऐकाल तर खरे,
परंतु समजणार नाही;
व पाशल तर खरे,
परंतु तुम्हांस दिसणार नाही;
२७ काळण या लोकांचे अंतङ्गण जड शाळे आहे;
ते कावाची मंद ऐकालात;
आणि आपले डोळे त्यानी मिटडे आहेत;
यासाठी की त्यांनी होल्यांनी पाहू नये,
कानांनी ऐकू नये,
मनाचे संदर्भू नये,
त्यांनी घरू नये,

आणि मी त्यांस बर्णे करू नये;
२८ म्हणून तुम्हांस ठाऊक असो की हैं देवाचें तारण
विदेशी लोकांकडे पाठविले आहे; आणि ते तें भ्रवण
करतील. [२९ तो असे बोलत्यावर यदूदी आपल्या-
मध्ये कार विवाद करीत निधाले.]

समाप्ति

३० तो आपल्या भाव्याच्या धरात पुरी दोन वर्षे
राहिला, आणि जे त्याजकडे येत असत त्या सर्वांचे तो
स्वागत करीत असे. ३१ कोणापासून अडथळा न होतो
तो पूर्ण वैराग्ये देवाच्या राज्याची घोषणा करीत असे,
आणि प्रभु येशू खिस्ताविषयीच्या गोषी शिकवीत असे.

पौलाचे रोमकरांस पत्र

आशीर्वाद

१ पवित्र जन होम्याकरितां पाचारण्यांत आलेले
१ रोम एशील देवाचे प्रिय जन, हा सर्वांस प्रेषित होम्या-
करितां बोलविष्यांत आलेला, देवाच्या सुवातेंकरितां
वेगळा केलेला, येशू खिस्ताचा दास पौल शाळक्खनः २
आपल्या पुत्राविषयींती ती तुवारां देवाचे पवित्र शाळांत
आपल्या संदेशांच्या द्वारे पूर्वी कळविली होती; ३ देह-
दृष्ट्या दावीद वंशाचा, मेलेल्याच्या उठण्यावरू ४ पवित्रता-
संपद वात्याच्या योगे पराक्रमाने देवाचा उत्र ठरलेला,
असा आपला प्रभु येशू खिस्त, ५ त्याच्याद्वारे आम्हांस
कृपा व प्रेषितपणा हीं मिळाली; अशासाठी की त्याच्या
नामाकरितां सर्व राश्ट्रांतील लोकांनी विश्वासाधीन व्हावें;
६ त्याच्यापैकी येशू खिस्ताचे होम्यास निर्मित झालेले
असे तुझीहि आहां; ७ त्या तुम्हांस आपला पिता देव व
प्रभु येशू खिस्त यंजपासून कृपा व शांति असो.

रोम शहराला भेट देष्याचा पौलाचा बेत
८ तुमचा विश्वास सर्व जगांत प्रसिद्ध होत आहे, म्हणून

ब्रथम तुम्हां सर्वमुळे येशू खिस्ताच्या द्वारे मी आपल्या
देवाचें उपकारसमरण करितो. ९ तुमची आठवण भी
अखंड कशी करितो, म्हणजे मी आपल्या प्रार्थनाप्रसंगी
कशी सर्वदा विनंत करीत असतो की करौंहि कल्प आतां
तरी मला देवाच्या इच्छेने तुम्हांकडे येष्याचा लाभ व्हावा,
१० याविषयी, ज्या देवाची सेवा मी आपल्या आत्माने
त्याच्या पुत्राच्या सुवातें करितो, तो माशा साक्षी आहे.
११ तुमची स्थिरता होम्याकरितां मी तुम्हांस कांही
आमिक कृपादान वावे म्हणून तुमची भेट येष्याची मला
फार उकंठा आहे; १२ म्हणजे तुमच्या व माझाहाहि
विश्वासाने आपणां उभयतांस मला तुम्हांविषयी व तुम्हांला
मजजिविषयी समाधान प्राप व्हावे. १३ बंधुजनहो, जशी
इतर विदेशी लोकांत मला फलापासि ज्ञाली तजी तुम्हांतहि
व्हावी म्हणून मी पुक्कवदां तुम्हांकडे येष्याचा बेत केला,
(पण आतांपर्यंत मला अडथळे आले,) याविषयी तुझी
अजाण असावें अशी माझी इच्छा नाही. १४ हेलेणी व
बरंवर, ज्ञानी व अज्ञानी, या दोहोंचाहि मी कळणी आहें.

१५ वाप्रमाणे रोम शहरांत राहणाऱ्या तुझांसहि खालां
सोळव्याची मास्या ठारी उत्सुकता आहे.

नुभर्तमानाचे स्वरूप

१६ अला मुख्यांची लाज बाटत नाही; कारण प्रयेक
विश्वास ठेवण्याला ती सारणप्राप्याचे देवाचे सामर्थ्य
अशी आहे; प्रथम यहूद्यांस आणि मग हेल्प्यास; १७
कारण त्यांचांत देवाचे न्यायत्व विश्वासानें विश्वासासाठी
प्रकट होते; 'नीतिमान् विश्वासानें वांचेल' असा
शास्त्रालेख आहे.

विदेशी लोकांची दुष्टी

१८ जी मुख्ये अनीतीने सत्य दावून ठेवितात
त्यांच्या अधर्मावर व अनीतीवर देवाचा कोष स्वर्गात्मक
प्रकट होतो. १९ देवाविश्वीचे जे ज्ञान होत असते ते
त्यांच्या मनास व्यक्त केलेले आहे; कारण देवाचे ते
त्यांस व्यक्त केले आहे. २० त्याचे अदृश्य गुण
म्हणजे त्याचे सनातन सामर्थ्य व देवत्व ही निर्मितेव्या
पदार्थवरून झात होउन सुर्याच्या उत्पत्तिकालापासून स्पष्ट
दिसत आहेत, यासाठी की त्यांनी निश्चित व्यावें; २१
कारण देवाला ओळखत असूनहून त्यांनी देव म्हणून त्याचे
गौरव केले नाही, व त्याचे आभार मानिले नाहीत; तर ते
आपल्या पोकळ कल्पनांनी शूलवत झाले, आणि त्यांचे
मूढ मन अंधकारानें व्याप्त झाले. २२ आपण झानी आहो
असें म्हणवीत असतां ते मूढ झाले; २३ आणि त्यांनी
अविनाशी देवाच्या गौरवाचा, नाशवत मनुष्य, पक्षी,
चतुष्पाद प्राणी व सरपटारारे जीव यांच्या आकाराच्या
मूर्तीशी मोबदला केला.

२४ यास्तव ते आपल्या मनाच्या वासनांत असतांना
देवाने त्यांस अमंगल्यपणाच्या स्वाधीन केले; शासुले
त्यांच्यामध्ये त्यांच्या शरीरांचा अवमान झाला; २५ त्यांनी
देवाच्या सत्याचा असत्याशी मोबदला केला आणि त्याला
सोळून उत्पन्न केलेल्या पदार्थांची भक्ति व सेवा केली; तो
उत्पन्नकर्ता युगानुसुग धन्यवादित आहे. आमेन.

२६ यासुले देवाने त्यांस निय मनोभावानंच्या स्वाधीन
केले; त्यांच्यांतल्या जियांनी स्वाभाविक व्यवहार सोळून
विपरीत व्यवहार घरिला; २७ तसेच मुश्शांनीहि जिया-

बरोबरचा स्वाभाविक व्यवहार सोळून उत्पन्न होकर सोळून
होऊन मुश्शांनी पुस्त्यांबोरवर अनुचित कर्म केले, आणि
त्यांच्या आंतीचे योग्य प्रतिफल त्यांनी आपल्या
ठारी भोविले.

२८ ज्या अर्थी देवाचे पूर्ण ज्ञान प्राप्त करून वेष्यास
वे मान्या झाले नाहीत त्या अर्थी देवाने त्यांस अनुचित
कर्म करण्यास ब्रष्ट अज्ञा मनाच्या स्वाधीन केले. २९ सर्व
अनीति, उष्टपणा, लोभ, वाईटपणा यांनी ते भरलेले होते;
हेवा, हत्या, कलह, कपट, कुबुद्धि यांनी ते पूर्ण असे होते;
३० ते चहाड, निंदक, देवद्वेष, उद्धट, गविष्ट, आत्म-
श्लाघी, कुरुक्षेत्रपक, मातापितरांची अवज्ञा करणारे, ३१
बुद्धिहीन, बवनभंग करणारे, ममताहीन, निर्दय, असे
होते; ३२ जे असें आवरण करितात ते मरणास योग्य
आहेत, असा देवाचा नियम त्यांस ठाऊक असताहि, ते
स्वतः ती कर्मे करितात, इतकेच केवळ नव्हे, तर तसे
आवरण करण्यांस त्यांनी संमतिहि आहे.

यहूदीसुखां दोषी आहेत

१ यास्तव हे मानवा, जो तू न्यायनिवाढा कर-
२ तोस तो तू कोणीहि असलास तरी तू निश्चित आहेस;

ज्याविषयी तू दुसऱ्याचा न्याय करितोस त्याविषयी
तू स्वतांला अन्यायी ठरवितोस; कारण न्यायनिवाढा देणारा
तू तीच कर्मे करितोस; २ पण आपल्याचा ठाऊक आहे की जे
अशी कर्मे करितात त्यांजिविद्ध देवाचा न्याय सत्यांसुसार
होतो. ३ तर हे मानवा, जो तू तीच कर्मे आवरण-
च्याचा न्यायनिवाढा करीत असून तीच स्वतः करितोस
तो तू देवाचा न्याय तुकविशील असें तुला बाटते काय?
४ किंवा देवाची देश तुला पक्षात्ताप करावयास लवण्यारी
आहे हें न समजतां, त्याचे दयालुत्व, क्षमाद व सहन-
शीलता ही चिपुल असल्यासुलें त्यांचा अवमान करितोस
काय? ५ आपला हठ व पक्षात्तापहीन अंतःकरण यांस
अनुरूप तू जो कोशाचा व देवाचा यथार्थ न्याय प्रकट
होण्याचा दिवस त्या दिवसाचा कोष आपणासाठी साठ-
वून ठेवितोस; ६ 'तो प्रस्तेकला ज्याच्या त्यांच्या कर्म-
प्रमाणे कल देईल'; ७ धीरांने सल्कर्मे करीत राहून
जे गौरव, सन्मान व अविनाशिता यासाठी खटपट करितात

त्यांस तो सार्वकालिक जीवन देईल; ८, ९ परंतु जे तट पाडणारे आहेत व सत्याला न मानितां अथवार्मा मानितात, त्यांजवर कोथ व कोप, संकट व क्षेत्र ही येतील; म्हणजे दुक्कमे करणारा मनुष्य, प्रथम यहूदी आणि मग हेणेही, अशा प्रत्येकाच्या जिवावर ती येतील; १० पण प्रत्येक सकर्मे करणारा, प्रथम यहूदी आणि मग हेणेही, यांस गैरव, सन्मान व शांति ही सिल्लील; ११ कारण देवाजवळ पक्षपात नाही. १२ ज्यांस नियमशास्त्र नाही अशा जितक्यांनी पाप केले तितकेहि नियमशास्त्र नाही तरी नाश पावतील; आणि नियमशास्त्र असतां जितक्यांनी पाप केले तिंतक्यांचा न्याय नियमशास्त्रानें होईल; १३ नियमशास्त्र श्रवण करणारे देवाच्या दृष्टीने नीतिमान आहेत असें नाही, तर नियमशास्त्राप्रमाणे आचरण करणारे नीतिमान घरतील; १४ ज्यांस नियमशास्त्र नाही असे विदेशी लोक जेव्हा नियमशास्त्रांत आहे तें स्वभावतः करितात तेव्हां, त्यांस नियमशास्त्र नाही तरी, से आपाणां स्वतःस नियमशास्त्र आहेत; १५ म्हणजे ते नियमशास्त्रांतील आचरण अपल्या अंतःकरणांत लिहिलेला दाखवितात, त्यांचे मनहि त्यांस साक्ष देंते, आणि त्यांचे एकलेकांविषयीचे विचार दोष लावणारे किंवा दोषमुक करणारे असतात; १६ ज्या दिवशी देव माझ्या सुवातेप्रमाणे येश विस्ताराच्या द्वारे मनुष्यांच्या गुप गोर्धनीचा न्याय करील त्या दिवशी निर्णय होईल.

१७ तुला यहूदी हें नांव आहे; तूं नियमशास्त्राचा आश्रय धरितोस, व देवविषयी अभिमान बालगितोस; १८ तुला त्याची इच्छा कळते; आणि नियमशास्त्राच्या श्रवणाने शिक्षण मिळाल्यामुळे जे श्रेष्ठ तें पसंत करितोस; १९ नियमशास्त्रांत मला ज्ञानाचें व सत्याचें स्वरूप मिळवले आहे म्हणून मी अंधव्यांचा वाटाडी, जे अंधारात आहेत त्यांचा प्रकाश, २० अल्पकुद्दि लोकांचा शिक्षक, बाल्कांचा गुरु आहे, अशी तुझी खातारी आहे; २१ असा जो तूं दुसऱ्यास शिकवितोस तो तूं स्वतःला शिक्षित नाहीस काय? जो तूं चोरी कळू नये अशी घोषणा करितोस तो तूं चोरी करितोस काय? २२ जो तूं व्यभिचार कळू नये असें सांगतोस, तो तूं तूं व्यभिचार

करितोस काय? जो तूं मूर्तीचा विटाळ मानितोस, तो तूं देवळे लुटितोस काय? २३ जो तूं नियमशास्त्राचा अभिमान बालगितोस, तो तूं नियमशास्त्राच्या उल्घवानाने देवाचा अपमान करितोस काय? २४ 'तुहांमुळे विदेशी लोकांत देवाच्या जामाची निंदा होत आहे,' असा शाळलेख आहे. २५ जर तूं नियमशास्त्राप्रमाणे करितोस तर सुतेचा उपयोग आहे; परंतु नियमशास्त्राचे उल्घवन करणारा असलास तर तुझी सुंता बेंतुंता अशी ज्ञाली आहे. २६ तर मग बेंतुंती मनुष्यानें नियमशास्त्राचे नियम पाळिले, तर त्याची बेंसुंता सुंता अशी मोजण्यांत येईल की नाही? २७ शाळलेख व उंतुंता दुश्या बाजू असलांना जो तूं नियमशास्त्राचे उल्घवन करणारा आहेस त्या तुझा न्याय, जो जातीने बेंसुंती वर्गातला असून नियमशास्त्र पाळिलो, तो करणार नाही काय? २८ कारण जो बाहेलून यहूदी तो यहूदी नव्हे; आणि देहाची जी बाहेलून होते ती सुंता नव्हे; २९ तर अंतीं जो यहूदी तो यहूदी होय; आणि आचारामिक दृष्टशा जी अंतःकरणाची व्हावयाची ती सुंता होय; शाळलेखाप्रमाणे व्हावयाची ती नव्हे; अशाची प्रशंसा मनुष्यापासून नव्हे, तर देवापासून व्हावयाची.

आक्षेपांना उत्तरै

१ तर मग यहूदांची श्रेष्ठता ती काय? आणि २ सुतेचा लाभ तो काय? ३ सर्व बाजूंनी पुष्करन आहे. प्रथम हें की देववचने त्यांस सोपलेली होती. ३ किंयेकांनी विश्वास ठेविला नाही तरी काय ज्ञाले? त्यांच्या विश्वासहीनतेमुळे देवाची विश्वसनीयता व्यर्थ होईल काय? ४ असें न होवो; त्यायेकां देव स्वरा ठरो आणि प्रत्येक मनुष्य खोदा असा होवो; शाळलेल म्हणतो की:

तूं आपल्या वचनांत नीतिमान घरावें.

आणि तुझा न्याय होत असतां तुला जय मिळावा; ५ तरी पण आपल्या अनीतीमुळे देवाचें नीतिमत्त्व स्थापित होतें तर याबरूल काय म्हणावें? देव जो शासनकरीं तो अनीतिमान आहे असें म्हणावें काय? (मी मानवी व्यवहारप्रमाणे बोलतो.) ६ असें न होवो; असें ज्ञाले तर देव जगाचा न्याय कसा करील? ७ तसेच

मात्राच्या असंवयानें देवाचें सत्य त्याच्या गौरवात्म अतिसंवर्धक क्षम्भुले तेह मग माझा न्याय पापी मनुष्याचा होतो तसा क्षम्भुले व्याहार ? ५ बरें होण्यासाठी आपण वाईट करूळ या, असें कं म्हणू नये ? (आम्ही असेंच म्हणतो, असा कित्ती-एक लोक आम्हांवर आळ घालतात;) अशांना दंडाज्ञा व्याहारी हेच यथान्याय आहे.

मनुष्यप्राणी पातकी आहे; नीतिमान् कोणी नाही

१९ तर मग कसे ? आपण श्रेष्ठ आहों काय ? मुलींच नाही; कारण यदूदी व हेळेणी, हीं उभयतां पापवश आहेत असा आपोप आम्ही सर्वांवर अगोदरच ठेविला आहे;

२० शाकालेख म्हणतो :

नीतिमान् कोणी नाही, एक देखील नाही;

११ जाणता कोणी नाही,

देवाचा शौध करणारा कोणी नाही;

१२ सर्व बहकले आहेत, ते एकंदर निस्पययोगी

झाले आहेत;

सत्कर्म करणारा असा कोणी नाही, एकहि नाही;

१३ त्यांचा घसा केवळ उघडे थडे आहे;

त्यांनी आपल्या जिभांनी कमठ केले आहे;

त्यांच्या ओढांच्या आंत जोगी सर्पांची विष आहे;

१४ त्यांचे तोंड शापानें व कडूपणानें भरलेले आहे;

१५ त्यांचे पाय रक्तपात करावयास उतावळे आहेत;

१६ त्यांच्या मार्गात विवंस व विपत्ति आहेत;

१७ शांतोचा मार्ग त्यांनी समजून घेतला नाही.

१८ त्यांच्या डोल्यांपुरें देवाचें भय नाही.

१९ आपणांला ठाऊक आहे की नियमशाळा जें काहीं सांगते तें शाळाधीन असलेल्या लोकांस सांगते; यासाठी की प्रत्येक तोंड बंद व्यावें व अवधें जग देवदंडास प्राप्त व्यावें; २० त्याजसमोर कोणी मनुष्य नियमशाळांतील कर्मांनी नीतिमान् ठराणार नाही; कारण नियमशाळाच्या द्वारे पापाचा बोध होतो.

खिस्तावरील विश्वासाच्या द्वारे नीतिमत्त्व-
प्राप्ति

२१ आतां नियमशाळाविरहित असें जें देवाचें नीति-

मत्त्व तें प्रकट क्षाले आहे, त्यास नियमशाळाची व संदेशांची साक्ष आहे; २२ हें देवाचें नीतिमत्त्व येशू खिस्तावरील विश्वासाच्या द्वारे सर्व विश्वास ठेवणाऱ्यांसाठी आहे; त्यांत भेद नाही. २३ कारण सर्वांनी पाप केले आहे, आणि देवाच्या गौरवात्म ते अंतरले आहेत. २४ ते खिस्त येशूने खांडणी भरून प्राप्त केलेल्या मुक्तीच्या द्वारे देवाच्या कृपेने मोबदल्याचांचून नीतिमान् ठरतात. २५ त्याच्या रक्काने विश्वासाच्या द्वारे प्रायश्चित्त होण्यास देवाचें त्याला पुढे ठेविले, यासाठी की पूरी झालेल्या पापांची देवाच्या सहनशीलतेने उपेक्षा ज्ञात्यामुळे त्याने आपले नीतिमत्त्व व्यक्त करावे; २६ आपले नीतिमत्त्व संप्रतकांनी असें दाखावावें की आपण नीतिमान् असेंवे आणि येशूवर विश्वास ठेवणाऱ्याला नीतिमान् ठरविणारे असावे. २७ तर मग फुजारकी मरुणे कोठे ? ती जाहेस्वया बाहेर राहून गेली. कोणत्या प्रकारच्या नियमानें ? कर्मांच्या काय ? नाही, तर विश्वासाच्या नियमानें. २८ यावरून मनुष्य नियमशाळांतील कर्मांचून विश्वासाने नीतिमान् ठरतो असें आपण मानितों. २९ देव केवळ यदूदीचाच आहे काय ? विदेशी लोकांचाहि मव्हे काय ? हो, आहे. ३० जर देव एकच आहे, आणि तो सुंती लोकांस विश्वासानें व बेसुंती लोकांस विश्वासाच्या द्वारे नीतिमान् ठरवील, तर तो विदेशी लोकांचाहि आहे.

३१ आपण विश्वासाने नियमशाळाला निरर्थक करितों काय ? असें अगदी नाही; उलट आपण नियमशाळाची स्थापना करितों.

अब्राहामांच उदाहरण

१ तर मग आपला पूर्वज अब्राहाम यांने देह-४ स्वभावानें काय सिळविले म्हणून म्हणावे ? २ अब्रा-

हाम कर्मांनी नीतिमान् ठराणा असता तर त्याला अभिमान बालगण्यास कारण असें; तरी देवासमोर नसरें

३ शाळ काय सांगते ? ‘अब्राहामाने देवावर विश्वास ठेविला, आणि हें त्याला नीतिमत्त्व असें मोजप्पात आले.’

४ आता मजुराची मजुरी, कुण अशी गणली जाते; मेहरबानगी अशी नाही; ५ पण कर्म त करितां अधम्यांला नीतिमान् ठरविणाऱ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्याचा विश्वास

नीतिमत्त्व असा मोजप्पांत येतो. ६ याप्रमाणे ज्यां मनुष्याकडे देव कर्मावाचून नीतिमत्त्व मोजितो त्याचा धन्यवाद दावीदहि करितो, ७ तो असा :

ज्यांच्या अपराधांची क्षमा झाली आहे;

व यांच्या पापांवर पांधरला घातले आहे, ते धन्य. ८ ज्या मनुष्याच्या हिशेबी प्रभु पापाचा दोष लावीत नाही तो धन्य.

९ हें आसीर्वचन सुंती लोकांस किंवा बेसुंती लोकांसहि आहे ? विश्वास हा अब्राहामाकडे नीतिमत्त्व असा गणला होता, असे आपण म्हणतो. १० तो कसा गणला गेला ? तो सुंती असताना किंवा बेसुंती असताना ? सुंती असताना नव्हे, तर बेसुंती असताना; ११ आणि बेसुंती असताना त्याच्या असकेल्या विश्वासावहन जे नीतिमत्त्व त्याचा विकाश अशी सुंता ही स्थूल त्याला मिळाली; यासाठी की जे बेसुंती लोक असतां विश्वास ठेवितात त्या सर्वांचा त्यांचे बाप व्हावे, म्हणजे त्यांच्याकडे हि नीतिमत्त्व मोजले; जावे; १२ त्यांने सुंती लोकाचा बाप व्हावे, परं जे सुंती त्यांचा केवळ नाही, तर अपला बाप अब्राहाम बेसुंती असतां त्याचा जो विश्वास होता त्याला अनुसरून चालाणाऱ्याचाहि व्हावे. १३ कारण तुं जगाचा वारीस होशील, हे वचन अब्राहामाला व त्याच्या संततीला नियमशाश्वत्या द्वारे नव्हते, तर विश्वासावहन जे नीतिमत्त्व त्याच्या द्वारे होते. १४ नियमशाश्वत्यांची जर वारीस होतात तर विश्वास विरुद्धक झाला आहे आणि देववेषानहि व्यर्थ काढते आहे. १५ नियमशाश्वत्यांची कारण होते; कारण कीं जेयें नियमशाश्वत्यांची नाही, तेथे उलंगवेण होती. १६ या कारणास्तव ते कृपयेच असावे म्हणून विश्वासांने झाले; यासाठी कीं ते वचन अवध्या संततीला म्हणजे नियमशाश्वत्यांचालबी इसमांलाहि केवळ नाही, तर जो अब्राहाम आपल्या सर्वांचा बाप त्याच्या विश्वासाच्या अवलंबी इसमांलाहि निश्चित व्हावे. १७ (याविषी असा शाळेल्या आहे: 'मी तुला पुळेल राशींचा बाप केले आहे; ') या देवावर त्यांने विश्वास टेविला, जो देव भेलेल्यांस जीवंत करितो, व जे नाही त्यास ते असल्यासारिली आक्षा करितो, त्याच्या दृष्टीने तो असा आहे. १८ त्यांने अशेचा

संबंद नसतांहि आशेने विश्वास धरिला, यासाठी की 'तीरी तुझी संतति होईल' असे जे वचन त्याप्रमाणे त्यांने बहुत राशींचा बाप व्हावे. १९ आपले निर्जीव झालेले शरीर (तो सुमारे शंभर वर्षांचा होता) व सारा हिच्या गर्भाशयाचे निर्जीवपण हीं त्याच्या लक्षात होती; तथापि विश्वासाला दुर्बलता येऊन न देतां, २० त्यांने देववचनाकडे पाढून अविश्वासासुळे आपली डल्मल होऊन दिली नाही, तर विश्वासाने प्रबल होऊन त्यांनं देवाचे गौरव केले. २१ आपण दिलेले वचन पूर्ण करावयासहि तो समर्थ आहे असा त्याचा पूर्ण निवेद्य होता; २२ म्हणून 'ते त्याजकडे नीतिमत्त्व असे मोजप्पांत आले.' २३ 'ते त्याजकडे मोजप्पांत आले,' हे केवळ त्याजसाठी लिहिले असे नाही, २४, २५ तर या आपल्या प्रभु येश्वर आपल्या अपराधासुळे धरून देण्यांत आले व आपण नीतिमान ठारावें म्हणून यात्रा पुन: उठविष्यांत आले, त्याच्या मेळेल्यांतून यांने उठविले त्याजकर विश्वास ठेवणाऱ्या या आपणाकडे ते मोजिले जाईल, त्यांसाठीहि लिहिले आहे.

विश्वासाचे परिणाम

१ यात्तत आपण विश्वासाने नीतिमान ठरविलेले २ आहें म्हणून अपल्या प्रभु येश्वर लिस्ताच्या द्वारे आपल्यांस देवावरेवर असलेल्या शांतीचा लाभ घडी; २ या कृपेत आपण आहें तिच्यांत त्याच्याद्वारे आपला प्रवेशहि विश्वासाने झाला आहे; आणि आपण देवाच्या गौरवाच्या आवेसुळें जयोत्सव करू. ३ असे केवळ नाही, तर संकटांहि जयोत्सव करू, कारण आपल्याला ठाऊक आहे कीं संकटाचा परिणाम धीर हा होतो; ४ धीराचा परिणाम कसला लागणे; कसाळा लागण्याचा परिणाम आशा; ५ आशा मनोभंग करीत नाही; कारण आपणांला दिलेल्या पवित्र आत्माच्या द्वारे आपल्या अंतःकरणांत देवाच्या प्रीतीचा वर्षांचा झाला आहे.

लिस्ताच्या भूत्युत ईश्वराचे प्रेम प्रगट होते

६ आपण दुर्बल होतो तेव्हा लिस्त सुसमयी पापी लोकांसाठी मरण पावला. ७ नीतिमान मनुष्यासाठी कोणी मरणारा विरका, चांगल्या मनुष्यासाठी मरण्यास कदाचित् कोणी धाडस करील; ८ परंतु देव आपल्यावरच्या स्वप्रे-

आणे प्रमाण हँदेतो की आपण पापी असतां विस्त आपणांसाठी मरण पावला. ९ तर आपण जे आतां त्याच्या रक्षानें नीतिमान् घरलों आहों ते आपण विशेषेकरून स्थाच्या द्वारे देवाच्या कोधापासून तरले जाऊ. १० आपण शान्तु असतां देवावरोबर त्याच्या पुत्राच्या मृत्युद्वारे आपला समेट झाला, तर आतां समेट झाला असतो त्याच्या जीवनानें विशेषेकरून आपण तरले जाऊ; ११ इतरेकं केवळ नाही, तर ज्याच्याद्वारे समेट ही देखाई आपल्यास आतां मिळाली त्या आपल्या प्रभु येशु विस्ताच्या द्वारे आपण देवाच्या ठारी ज्योत्सव करू.

आदामाच्या द्वारे मृत्यु; विस्ताच्या द्वारे जीवनप्राप्ति

१२ हा प्रकारे एका मनुष्याच्याद्वारे पाप जगांत आले आणि पापाच्या द्वारे मरण आले; आणि सर्वांनी पाप केल्यावरून सर्व मनुष्यांत मरण पसरले. १३ पाप नियमशास्त्रापूर्वी जगांत होतेच; पण नियमशास्त्र नसले म्हणजे पाप मोजप्पांत येत नाही. १४ तथापि आदामापासून मोशापर्यंत, ज्यांनी आदामाच्या उलंघनाच्या प्रकाराप्रमाणे पाप केले नाही त्यांजवरहि मरणानें राज्य केले; तो तर, जो येणार होता त्याची प्रतिमा होता. १५ तरी पण जशी अपराधाची गोष्ट तशी कृपादानाची नाही; कारण हा एकाच्या अपराधानें बहुत माणसे मरण पावली, तर देवाची कृपा आणि तो एक पुरुष येशु विस्त आच्या कृपेचे दान ही बहुत जणांकरितां विशेषेकरून विपुल झाली. १६ पाप केलेल्या एका इसमाच्या द्वारे जसें झाले तसें दानाचे होत नाही; कारण ज्या न्यायाचा परिणाम दंडाळा तो एकावरून झाला, पण ज्या कृपादानाचा परिणाम नीतिमान् घरविले जाणे असा आहे तें बहुत अपराधीवरून झाले. १७ त्या एकाच्या अपराधानें, त्या एकाच्या द्वारे, मरणाचे राज्य चालू झाले; तर ज्यांस कृपा व नीतिमत्त्वाचे दान यांचे विपुलता मिळते ते विशेषेकरून त्या एका येशु विस्ताच्या द्वारे जीवनांत राज्य करीतील. १८ तर मग जसा एका अपराधानें सर्व मनुष्यांवर दंडावेचा परिणाम झाला, तसा नीतिमान् घरविले जाण्याच्या एका ठारावानें सर्व मनुष्यांवर जीवनदायी नीतिमत्त्व मिळणे हा

परिणाम झाला. १९ जसें त्या एका मनुष्याच्या आज्ञाप्रमाणे बहुत जण पापी घरले, तसें हा एकाच्या आज्ञाप्रकल्पानें बहुत जण नीतिमान् घरतील. २० विवाय नियमशास्त्राचा प्रवेश झाला तो अपराध वाहण्यास साधनीभूत झाला; तरी जेथे पाप वाढले तेथे कृपा फारन विपुल झाली; २१ यासाठीं की जसें पापानें मरणाच्या योगानें राज्य केले, तसें कृपेचे नीतिमत्त्वाच्या योगे सर्वकालच्या जीवनासाठी येशु विस्त आपला प्रभु याच्या द्वारे राज्य करावे.

विस्ताचीं संयुक्त असरें व पाप करीत राहणें ही परस्परविरोधी आहेत

१ तर आतां काय घणावें? कृपा वाढावी मृणू
६ आपण पापांत राहावें काय? २ असें न होवो. जे आपण पापाला मेलो त्या आपण यापुढे त्यांत राहावें हें कसें? ३ आपण जितक्यांनी विस्त येशूमध्ये बातिस्मा घेतला, तितक्यांनी त्याच्या मरणांत बासिस्मा घेतला, याविष्यांनी तुम्ही अजण आहां काय? ४ तर मग आपण त्या मरणांतील बासिस्म्यानें त्याजवरोबर पुढे गेलो; यासाठीं की ज्याप्रमाणे विस्त पित्याच्या गैरवानें मेलेल्यांतून उठविल्य गेला त्याप्रमाणेच आपणाहि जीवनाच्या नाविन्यांत वागणूक करावी. ५ जर आपण त्याच्या मरणाच्या प्रतिस्मानें त्याच्यावरोबर संयुक्त झाली आहों, तर त्याच्या उठाच्यावराहि प्रतिस्पानें त्याच्यावरोबर संयुक्त होऊ; ६ आपल्याला असे समजटें की आपले जुने मनुष्यपण त्याजवरोबर वयतांभावर विळळे गेले, असे की हैं पापमय शरीर नष्ट होऊन आपण पुढे पापाचे दास्य करू नये; ७ कारण जो कोणी मेला तो पोपाच्या दोपासून मुक्त झाला आहे. ८ आपण विस्तावरोबर मेलो, तर याजवरोबर जीवेत होऊनही राहू असा आपला विश्वास आहे; ९ आपणांस ठाऊ आहे की मेलेल्यांतून उठविल्ला विस्त पुढे मरत नाही; त्याजवर पुढे मरणाची सत्ता नाही. १० कारण तो मेला, तो पापाला एकदांच मेला; तो जगतो, तो देवाला जगतो. ११ तसें तुम्हाहि त्वतस्व पापाला मेलेके आणि विस्त येशूमध्ये देवाळा जीवंत झालेले, असे शान.

१२ यास्तव तुम्ही आपल्या शरीरवासनांच्या आधीन न व्यावें मृणून आपल्या मर्य शरीरांत पापसत्ता चालू देऊ

नकः १३ आणि तुम्ही आपले अवयव अनीतीची झाले होण्याकरिता पापाला समर्पण करू नकः; तर आणण मेळेत्यांतु जीवंत झालेले असे स्वतःस देवाला समर्पण करा, आणि आपले अवयव शीतीची झाले होण्याकरिता देवाला समर्पण करा. १४ पापाची सत्ता तुम्हावर चालणार नाही; कारण तुम्ही नियमशाळाधीन नाही, तर कृपाधीन आहां.

गुलामगिरीवरून घेतलेला घडा

१५ तर मग काय? आणण नियमशाळाधीन नसून कृपाधीन आहो म्हणून पाप करावे काय? असे न होवो. १६ अझापाल्नाकरिता ज्याला तुम्ही स्वतःस दास असे समर्पण करिता, ज्याची आझा तुम्ही मानितां, त्याचे दास तुम्ही आहां; ज्यांचा परिणाम मरण असे पापाचे दास, किंवा ज्यांचा परिणाम नीतिमत्त्व असे अझापाल्नाचे दास तुम्ही आहां, हे तुम्हांस ठऱक नाही काय? १७ तुम्ही पापाचे दास होतां, तरी ज्या विकवणीच्या पद्धी तुम्हांस वापिले तिच्याप्रमाणे तुम्ही मनापासून वागळूक केली, १८ आणि पापापासून मुक्त होऊन तुम्ही नीतिमत्त्वाचे दास झाला, म्हणून देवाची स्फुति असो. १९ तुमच्या देहस्वभावाच्या दुर्बलतेसुक्ळे मनुष्यव्यवहाराप्रमाणे मी बोलतो; जसे तुम्ही आपले अवयव अधर्म करण्याकरिता अर्थंगळण व अधर्म यांस दास असे समर्पण केले होते, तसे आतां आपले अवयव पवित्रीकरणाकरिता नीतिमत्त्वाला समर्पण करा. २० तुम्ही पापाचे दास होतां तेव्हां नीतिमत्त्वावर्धनें अल्या होतां, २१ तर ज्या गोष्टीची तुम्हांस आतां लाज वाटते त्यांपासून तुम्हांस त्या वेळेस काय फल प्राप झाले? त्यांचा शेवट तर मरण आहे; २२ परंतु आतां तुम्ही पापापासून मुक्त होऊन देवाचे दास झाल्यासुक्ळे तुम्हांस पवित्रीकरणाची फलप्राप्ति झाली आहे, आणि सर्वकालचे जीवन हें उहिंष मिळाले आहे. २३ पापाचे वेतन मरण आहे, पण देवाचे कृपादान आपल्या प्रभु येशु नियस्तामध्ये सर्वकालचे जीवन आहे.

विवाहवरून घेतलेला घडा

१ बंधुजनहों, (नियमशाळाधीन माहिती अस-५ केल्या लोकावरोबर मी बोलत आहै,) मनुष्य जीवंत आहे तोपर्यंत नियमशाळाची सत्ता त्याजवर चालते,

माविष्यी तुम्ही आहां काय? २ नवरा जीवंत आहे तोपर्यंत सधवा झी नियमशाळानें त्याला बांधलेली आहे; नवरा त्यु शावल्यावर तिची पतिनियमापासून सुटका होते; ३ म्हणून नवरा जीवंत असतां ती दुसऱ्या पुरुषाची झाली तर तिला व्यभिचारिणी म्हणतात; पण नवरा गत शावल्यावर त्या नियमापासून ती मुक्त होते; नंतर ती दुसऱ्या पुरुषाची झाली असतांहि व्यभिचारिणी होत नाही. ४ त्याप्रमाणे बंधुजनहो, तुम्हीहि नियस्तशरीराच्या द्वारै नियमशाळाला मेलेले आहां; यासाठी की तुम्ही दुसऱ्याचे म्हणजे मेलेल्यांतुन जो उठविला गेला त्याचे व्यावें, आणि आपण देवाला फलदारी असे व्यावें. ५ आपण देहस्वभावास अधीन होतो तेव्हां नियमशाळाच्या द्वारै उत्पन्न होणाऱ्या पापवासना आपल्या अवयवांत मरणाला फल देण्यासाठी प्रवृत्त होया. ६ आतां ज्याने आणण बद्द होतो त्याला मस्तून आपण नियमशाळापासून मुक्त झालो आहो; म्हणून जुन्या रीतीने, म्हणजे शावलेखास वरून नव्हे, तर नव्या रीतीने, अर्थात् आध्यात्मिकषष्या दास्य करीतो.

नियमशाळ व पाप

७ तर मग काय म्हणावें? नियमशाळ पाप आहे काय? असे अगदी नाही; तरी पापाची ओळख नियमशाळावाच्याला कशानेहि मला झाली नसती. 'लोभ धरू नको, असे नियमशाळांत सांगितले नसते तर लोभाचे झान मला झाले नसते. ८ ह्या आज्ञेच्या योगे पापाने संघिं साधून माझ्यांत सर्व प्रकारचा लोभ उत्पन्न केला. कारण नियमशाळावाच्याला पाप निजीव आहे. ९ मी नियमशाळावरहित होतों तेव्हां जीवंत होतों, पण आज्ञा देण्यांत त्याल्यावर पाप सजीव झाले, आणि मी मृत्यु पावलो. १० याप्रमाणे ज्या आज्ञेचा परिणाम जीवन तिचाच परिणाम मरण आहे असे माझ्या अनुभवास आले; ११ कारण पापाने संघिं साधून आज्ञेच्या योगे फसविले व तिच्या योगे मला जिवै मारिले. १२ तरी पण नियमशाळ पवित्र आहे, आणि आझा पवित्र, यथान्याय व उत्तम आहे. १३ तर मग जे उत्तम तें मला मरण असें झाले काय? असें अगदी नाही. पाप तें पाप असें दिसावें, म्हणजे उत्तम त्याच्या योगे

तें मला नियमास कारण शाले; यासाठी की आळैच्या योगे पाप वरकाढेचे पापिष्ठ व्हावे.

मनुष्यग्राह्याच्या दैहिक व आत्मिक भावनांचा लढा

१४ आपणांला ठाऊक आहे की नियमशाळा आध्यात्मिक स्वरूपाचे आहे, आणि मी तर दैहिक, पापाला विकलेला, असा आहे. १५ कारण जे कर्म मी करितो त्याचे मला शाळ नाही; म्हणजे जे माझ्या मनांत असते तें मी करितो. असे नाही. तर जे मला द्वैष वाटते तें करितो. १६ जे माझ्या मनांत नसते तें जर करितो तर नियमशाळा उत्तम आहे अशी मी संमति देतो.

१७ ह्यावरूप तें कर्म मी करितो असे नव्हे, तर माझ्या ठारी वसणारे पाप करिते. १८ कारण मल्य ठाऊक आहे की माझ्याठारी म्हणजे माझ्या देहस्वभावांत कोही वांगले वसत नाही; इच्छा करणे हे मला होते, पण साधुकर्म करणे होत नाही. १९ जे चांगले करावे असे मला वाटते तें मी करीत नाही; तर करावेसे वाटत नाही असे जे वाईट तें मी करितो. २० जे करावेसे वाटत नाही तें जर मी करितो, तर तें कर्म मी करितो असे नव्हे, तर माझ्या ठारी वसणारे पाप करिते. २१ जो मी साधुकर्म करू याहणारा त्या मला हाच नियम आढळतो की वाईट तें खुंडे येते. २२ माझे अंतःस्थ जे आहे तें देवाच्या नियमशाळामुळे हर्ष करिते; २३ तरी माझ्या अवयवांत मला एक निराळाच नियम दिसतो, तो माझ्या मनांतस्या नियमांवरोबर लळून मला कैद करतो आणि माझ्या अवयवांतील पापाच्या नियमाच्या स्वाधीन करितो. २४ किती मी कठी मनुष्य! मला या मरणाच्या देहापासून कोण सोडवील? २५ आपला प्रभु येशू खिस्त याच्या द्वारे मी देवाचे उपकार-स्मरण करितो. खाप्रमाणे मी स्वतः मनाने देवाच्या नियमाचे दास्य करितो; आणि देहाने पापाच्या नियमाचे दास्य करितो.

पवित्र आत्म्याप्रमाणे चालूणे

१ यावरूप जे खिस्त येशूमध्ये आहेत त्यांस आतां दंडाज्ञा नाही. २ जो जीवनी आत्माचा नियम त्यांने मला खिस्त येशूमध्ये पाप व मरण याच्या नियमापासून मुक्त केले. ३ नियमशाळा देहस्वभा-

वामुळे दुर्बल असत्याकारणाने जे त्याला असाऱ्या तें साध्याकरितां देवाने आपल्या पुत्राल्य पापी देहासारख्या देहाने व यापाकरितां पाठविले आणि देहात दंडाज्ञा कल्प यापाचा मोड केला, ४ शासाठी की जे आपण देहस्वभावाप्रमाणे नव्हे तर आत्म्याप्रमाणे जालतीं त्या आपणांमध्ये नियमशाळाविहित आवरण पूर्णपणे व्हावे. ५ जे देहस्वभावाचे आहेत ते दैहिक गोष्टीकडे चित लावितात; आणि जे आध्यात्मिक मार्गांनुसारी आहेत ते आत्मिक गोष्टीकडे चित लावितात. ६ देहाचे चितन हे मरण; आत्माचे चितन हे जीवन व शांति आहे; ७ कारण देहाचे चितन हे देवावरोबर वैर आहे; तें देवाच्या नियमशाळाच्या अधीन नाही, आणि त्याच्याने तसें होववत नाही; ८ जे देहाचीन आहेत त्याच्याने देवाला संतुष्ट करवत नाही. ९ परंतु जर देवाचा आत्मा तुम्हांमध्ये वास करितो तर तुम्ही देहाच्या अधीन नाही, आत्म्याच्या अधीन आहां. जर कोणाला खिस्ताचा आत्मा नाही तर तो त्याचा नाही. १० जर खिस्त तुम्हांमध्ये आहे तर पापामुळे जरी शरीर मेलेले आहे, तरी नीतिमत्त्वामुळे आत्मा जीवमय आहे. ११ ज्याने येशूला मेलेल्यांतून उठविले त्याचा आत्मा जर तुम्हांमध्ये वास करणाऱ्या आपल्या आत्म्याने तुमची मर्ये शरीरे जीवत कील.

१२ बंधुजनहो, आपण कळणी आहों, तरी देहस्वभावाप्रमाणे वर्तावायला देहस्वभावाचे कळणी नाही; १३ जर तुम्ही देहस्वभावाप्रमाणे वर्ततां तर तुम्ही मराल; परंतु जर तुम्ही आत्म्याने शरीराची कर्म मारून टाकिता तर जीवत राहाल.

देवाचे पुत्र

१४ जितक्यांस देवाचा आत्मा चालवितो ते देवपुत्र आहेत; १५ कारण पुनः भीति बाल्याची असा दास-पणाचा आत्मा तुम्हांस खिलाला नाही; तर ज्याच्या योगे आपण अज्ञा, जापा, अशी हांक मारितो असा दास-पणाचा आत्मा खिलाल्य आहे. १६ तो आत्मा स्वतः आपल्या आत्मावरोबर साक्ष देतो की आपण देवाची

लेकर आहों; १७ आणि जर लेकरे तर अर्थात् वारीसाहि आहों, म्हणजे देवाचे वारीस, लिंगायतीवर एकत्रांतील वारीस असे आहों; आपण त्याच्यावरेव वैभव भोगावे म्हणून त्याच्यासाहि दुख भोगितो तर आपण तसे वारीस आहों.

प्रकट होणारे वैभव

१८ तर मग आपत्यासाठी जे गौरव प्रकट होणार आहे त्याच्याउढे सांकेत काळाची दुखे कांहीची नाहीत असे भी मानितो. १९ सुषिंह अत्यंत उत्केंद्रे देवाच्या पुरांच्या प्रकट होणाची अपेक्षा करिते. २० सुषिंह व्यर्थेच्या स्वाचीन शाली ती आपखुशीन नव्हे, तर ज्याने ती अक्षी स्वाचीन केली त्याजुळें; २१ सुषिंह स्वतः नशरतेच्या दास्यांदून मुक्त होणन तिल देवाच्या लेंकराची गौरवयुक्त मुक्तता मिळेल, हा आशेने असे झाले. २२ आपत्याला ठाऊक आहे की संबंध सुषिंह आजपर्यंत कळृत व वेदना भोगीत आहे. २३ इतकेंव केवळ नव्हे, तर ज्या आपत्याला आपत्याचे प्रथम फल मिळवले आहे ते आपत्याहि स्वतः दरक्खासाची म्हणजे आपत्या शरीराच्या मुक्तीची वाट पाहृत असता आपत्या याची कळृतो. २४ आपण आशा घरत्यांने तरतो; आशा तर प्राप्त शालेत्याची नसते; जे प्राप्त शाळे त्याची आशा कोण करील? २५ पण जे प्राप्त शाळे नाही त्याची आशा जर आपण धरितों तर धीराने त्याची वाट पाहतो.

२६ तरेव आत्माहि आपत्या अशक्यांत आपत्याला हातभार लावितो; प्रायंता करमी तशी करावयास आपत्याला समजत नाही; पण आसा स्वतः अनिर्वाच्य उच्छ्रुतसांती आपत्यासाठी विनंति करितो; २७ आणि अंतर्गमे पारखण्याला त्या आपत्याचा मनोमाव काय हे ठाऊक आहे; कारण हा आत्मा पवित्र जनासाठी देवाच्या अर्जीप्रसारे विनंति करितो. २८ आपत्याला ठाऊक आहे की देवावर ग्रीति करण्याचास म्हणजे त्याच्या संकल्पाप्रसारे बोलविलेल्यास सर्व कांही त्याच्या कल्पाणार्थ सहकारी असे होते. २९ कारण ज्यांच्याविषयीचे त्याचा पूर्णान होते त्यांनी आपत्या मुक्ताच्या प्रतिमेप्रसारे बनावे म्हणून त्याने त्यांना अगाहच नेमून टाकिले; हांत हेतु हा की वंशवर्गात

त्याने ज्येष्ठ असे व्हावे. ३० ज्यांस त्याने अगाह नेमून टाकिले त्यांस त्याने पाचारण केले; ज्यांस पाचारण केले त्यांस त्याने नीतिमान घरविले; आणि त्यांस नीतिमान घरविले त्यांचे त्याने गौरव केले.

देवाचे प्रेम

३१ तर या गोटीवर्स्न आपण काय म्हणावे? देव आपणास अनुकूल असत्यावर आपणांचा प्रतिकूल कोण असणार? ३२ ज्यांने आपल्या मुक्तास राखून न ठेविता आपणां सर्वांकरितां त्याला दिले, तो त्याचासहित आपत्याला सर्व कांही कसे देणार नाही? ३३ देवाच्या निवडलेल्या लोकांवर दोषारोप कोण ठेवील? नीतिमान घरविणारा देव ठेवील काय? ३४ दंडाङ्गा करणारा कोण? जो मेळ इत्केंव नाही, तर भेलेल्यांदून उठविला गेला, जो देवाच्या उज्जीकडे आहे आणि आपल्यासाठी विनंति करितो, असा जो लिंस्ट येण्या तो करील काय? ३५ लिस्टाच्या ग्रीती-पासून आपत्याला कोण विभक्त करील? हेस, आपति, छल्कून, उपस्थित, नमता, संकट, किंवा तरवर ही वेगळे करितील काय? ३६ असा शास्त्रांदेश आहे:

तुम्हासुळे आमचा वध सतत होत आहे;
कायावयवाच्या मेंदरासारखे आम्हास गविले आहे. ३७
नाही नाही; ज्याने आपणांवर ग्रीति केली त्याच्या योंगे
या सर्व गोटीत आपण विशेष विजयी आहों. ३८ माझी
खातरी आहे की मरण, जीवन, देवदू, अविपत्ति, वर्तमान,
अग्र भवित्य अशा गोटी, बळे, ३९ आकाश, परताळ,
किंवा कोणतीहि दुसरी सृष्ट वस्तु, विस्त येण्या आपणा प्रमु
गाच्यामध्ये जी देवाची आपत्यावारील ग्रीति आहे त्याच्या-
पासून आपत्याला वेगळे करावयास समर्थ होणार नाही.

इशाप्तल लोकांचा अविभवास पाढून पौलाला कल्पवल्या येतो

१ मी लिस्टाच्यांवे सत्य बोलतो, असत्य बोलत
२ नाही, माझे मनहि पवित्र आपत्यामध्ये भजवरोवर
३ साझ देतो की २ माझ्या अंतःकरणांत मोठा खेद व
अंख बेदना आहेत. ३ कारण माझे बंधुजन म्हणजे
देहसंबंधाने माझे गोप्रज शांच्यासाठी भी स्वतः लिस्टा-
पासून उत्सृष्ट व्हावे, अशी इच्छा कराऱीसी काटली; ४ ते

इसाएली आहेत; त्यांस दत्तकमणा, ईश्वरी तेज, करारमदार, शासदान, उपासना व बचने ही आहेत; ५ महान् पूर्व-प्रहिं त्याचे आहेत; व त्याजपासून देहसंबंधाने लिसत आहे, तो सर्वांवर आहे; युगानुयुग धन्यवादित देव, आयेन.

देवाने दिलेली बचने व्यर्थ इशालेली नाहीत
६ देवाने बचन व्यर्थ इशाले असे नाही, कारण इशा-
एलाची संताति सर्व इशाएल नाहीत; ७ आणि ते अब्रा-
हामाचे संतान आहेत म्हणून ते सर्व त्याची मुख्याले
आहेत असे नाही, तर 'इशाहाच्या बंशाला तुझे संतान
म्हणतील'; ८ म्हणजे देहादरे शाळेली मुख्याले देवाची
मुख्याले आहेत असे नाही; तर बचनाची मुख्यालेच
संतान अशी ज्याच्यात येतात. ९ कारण 'पुरुं याच
दिवसांत मी येहेन तेव्हा सारेला पुन दोहिल' हे वाक्य
बचनस्म आहे. १० इतकेच नव्हे, तर रिचकाहि एका-
पासून म्हणजे आपला पूर्वज इशाहक याजपासून गोदर
राहिल्यावर, ११ मुळे अजून जन्माली नव्हती, व त्यांनी
कांही बरेवाईट केले नव्हते तेव्हां, देवाचा जो संकल्प
निवडणुकीने असतो, तो कर्मामुळे नव्हे, तर पाचारण
करणाऱ्याच्या इच्छेने कायम राहावा म्हणून, १२ तिला
सांगायांत आले की 'बडील धाक्याची सेवा करील.'
१३ तसेच 'मी याकोबार प्रीति केली, आणि एसाचाचा
देष केला,' असाहि शाळेख आहे.

देव अन्यायी नाही

१४ तर आपण काय म्हणावें? देवाच्या ठारी अन्याय
आहे काय? असे अगदी नाही. १५ तो भोशाला म्हणतो,
'मी ज्याच्यावर दया करीन त्याच्यावर करीन, आणि
ज्याच्यावर करणा करीन त्याच्यावर करीन.' १६ हे तर
इच्छा बाल्मणाऱ्याकडे नाही व घावाच्याकडे ही नाही,
तर दया करणारा देव याजकडे आहे. १७ शाळेल्या
फारोला असे सांगतो: 'याजकरितां मी तुल पुढे केले
आहे की तुस्यावर मी आपला पराक्रम दाळवावा आणि
माझे नाम सर्व पृथ्वीवर प्रस्थात व्हावें.' १८ यावस्तु तो
पाहिजे त्याच्यावर दया करितो, आणि पाहिजे त्याला कठीण
करितो.

देव सर्वाधिपति आहे

१९ शावर तं मला म्हणशील, तर मग तो कां दोष
लावितो? त्याच्या संकल्पात्र कोण आड येतो? २० हे
मानवा, जो तं देवाला उल्दून बोलतोस तो तं कोण
आहेस? घडलेली वस्तु घडणाऱ्याला, तं मला असे कां
केले, असे म्हणेल काय? २१ एकाच गोळ्याचे एक पात्र
उत्तम कामासाठी व एक हल्क्या कामासाठी कस्वे असा
कुंभारात्या मातीवर अधिकार नाही काय? २२ आपल्या
कोध दर्शवावा व आपले सामर्थ्य व्यक्त करावे असे
देवाच्या मनांत असल्यामुळे नाशासाठी सिद्ध झालेल्या
क्रोधाच्या पात्रांचे भोज्या भीराने त्यांने जा सहन केले,
२३, २४ यासाठी कीं ज्या आपल्याला गृह्यांतर केवळ
नव्हे तर विदेशी लोकांतुलहि पाचारण आले, त्यांचिषीयी,
म्हणजे त्यांने पूर्वी गौरव करण्यासाठी सिद्ध केलेल्या
देवाच्या पात्रांचिषीयी आपल्या गौरवाची विपुलता कळवावी,
असे असलें, तर काय? २५ तो होऱेयाच्या पुस्तकांत
हेहि म्हणतो,

जे माझे लोक नव्हत त्यांस भी आपले लोक म्हणेन;
आणि जी प्रिय नाही तिला त्रिय म्हणेन;
२६ आणि असे होर्ईकी की तुम्ही माझे लोक नव्हां असे
जेव्हे म्हणत

तेव्हे त्यांस जीवंत देवाने पुन असे म्हणतील.
२७ यशाचांनेहि इशाएल्याचिषीयी उज वाणीने असे उद्गार
काढले आहेत: जरी 'इशाएल लोकांची संख्या समुद्राच्या
वाळूसारखी आहे, तरी शेष मात्र तरण पावेल; २८
कारण प्रमुळे आपले देव आटोपते बेळन व समाप कस्तूर
पूर्वीवर सिद्धीस नेईल.' २९ त्याप्रमाणे यशाचांने पूर्वीहि
म्हणतो:

अर सेनाधीश प्रभूने आमांसाठी बीज राहू, दिले
नसर्ते,
तर आमी सदेमासारखे ज्ञाले असतों,
व गमोऱ्याप्रमाणे बनलों असतों.

नीतिमत्त्व प्रस्त न होण्याचे कारण
३० तर मग आपण काय म्हणावें? असे कीं जे
विदेशी लोक नीतिमत्त्वाच्या मार्गे लागले नव्हते त्यांस

नीतिमत्त्व, महजे जे नीतिमत्त्व विशासद्वारे आहे तें, प्राप्त शाळे; २१ परंतु इत्याएल लोक नीतिमत्त्वाच्या विशासामांगे लागले होते तरी ते स्या नियमापर्यंत जाऊन घोऱ्याचे नाहीत. २२ को नाहीत? कारण विशासानें नव्हे, तर कमीनी कार्ये होईल असें समजून ते त्याच्या मांगे लागले. त्याला ठेच लगाव्याच्या घोऱ्याची ठेच लगाली; २३ असा शास्त्रलेख आहे:

पाहा, मी सीबोनांत ठेच लगाव्याचा घोडा व अड-स्कल्पाचा शब्द केवितो; त्याजवर जो विशास ठेवित तो कमीत होणार नाही.

१० ऐशावर्य विनंति असी आहे की स्याचे तरण व्याप्त, ११ मी त्याजविषयी सास केली की त्यांचे दासांची आस्ता आहे, प्रथम ती विश्वार्थीत्यासु असुल्लङ्घन नाही. १२ कारण त्यांना विशासाची नीतिमत्त्वाची आजीप नस्तव्यासु लें व ते आपलें नीतिमत्त्व त्यापावधार साहृदय असल्यापुढे ते ऐशाव्या नीतिमत्त्वाचा वश माझे नाहीत. १३ प्रत्येक विशास ठेवण्याचा नीतिमत्त्वाचा प्राप्त होण्यासाठी विस्त नियमशास्त्राची समाप्ति असा आहे.

नीतिमत्त्वाचा नवा आगं सर्वांसाठी आहे

५ योके असें लिहितो: जे महूद्य नियमशास्त्राच्यांने नीतिमत्त्व आपवितो तो त्यांने बोचेल; ६ परंतु विशासानें जे नीतिमत्त्व दें महजें: 'तू आपल्या मानीत महूद्य नको की उर्वांगोंकी कोण चेलू?' (अर्थात् विस्ताराचा आली आणावणार.) ७ किंवा 'अवोलोकी कोण उतरेल?' (अर्थात् विस्ताराचे नेवेलांगूल वर आणावणार.) ८ तर तें आम घटावै: 'तू बदन तुम्हाराजवळ' आहे, तुम्हा तोडात व तुम्हा अंतःकरणात आहे; 'जे विशासाचे बदन आमी आपवितो तेंव हे आहे; ९ वर तू आपल्या मुखाने बेदू प्रमु आहे असे स्वीकारिसील, आणि देवाने त्याचा नेवेलांगूल उठविले असा आपल्या अंतःकरणात विशास भरवील तर तुल्य तारणप्राप्ति होईल; १० नीतिमत्त्वाचांठी विशास वरवे अंतःकरणांने होते, तारणाचा स्त्रीकर वरवे तोंडावे होते. ११ शब्द म्हणावै, 'जो कोणी त्याजवर विशास ठेवितो तो कमीत होणार नाही.' १२

महूदी व हेलेणी बांगच्यें भेद नाही; कारण सर्वांचा प्रमु एकव असून जे त्याचा घावा करितात त्या सर्वांस पुरवय करण्यावशक तो संप्रभ आहे; १३ 'जो कोणी प्रभूचे नाम घेऊन त्याचा घावा करील त्याचे तारण होईल.' १४ तर ज्याच्यावर त्यांनी विशास ठेविल नाही त्याचा घावा ते कसा करितील? ज्याचे त्यांनी ऐकले नाही त्याच्यावर ते विशास कसा ठेवितील? घोणा करणाऱ्यांचा वाचून ते कसे ऐकतील? १५ आणि ज्यांना पाठविले नाही, ते कशी घोणा करितील? 'चांगल्या गोष्टीची सुवारी सांगणाऱ्यांचे चरण किती मनोरम दिसातात!' असा शास्त्रलेख आहे.

१६ तथापि तुवातेंकडे सर्वांनी त्या दिले असे नाही. यशा महजातो, 'हे प्रमु, आमी हेकलेला घातेवर कोणी विशास ठेविल आहे?' १७ याप्रमाणे विशास वातेने व वारा विस्ताराचा बचनाने होते; १८ पण मी विचारितो, स्वार्वी ऐकले नव्हतें काय? हो, ऐकले होतें;

त्योचा नाह शर्व पुणीमर,
व त्याचे शब्द दिगंतांरी पोळले.

१९ आणली मी विचारितो की इत्याएला शब्दके नव्हतें काय? प्रथम योके महजातो,

जे राह बन्हे त्याच्या योगे मी तुम्हांस इर्ष्येस घेटीन, एका मूळ राष्ट्राच्या योगे मी तुम्हाल्य घिरीन;

२० आणि यशा कर थीट होइल महजातो,
जे मासा घावा करीत नसत त्याच मी प्राप्त शाळे;
त्यांनी मजवाबक माणितले नाही

स्वार्वी भी प्रकट झाले.

२१ इत्याएलाचिषी तो महजातो: 'मी सारा विस्त आपके हात आज्ञा मोरणाचा व उल्लळ बोलणाऱ्या लोकांकडे केले आहेत.'

ईश्वराने इत्याएल लोकांचा सर्वस्वी त्याचा केलेला नाही

१ तर मी विचारितो, देवाने आपल्या लोकांस त्रितीय ठाळू दिले आहे काय? असे अगदी नाही. कारण त्रितीय भीहि इत्याएली, अबाहामाच्या कुळांतता, बन्यांमीनाच्या वैशांतता आहे. २ देवाला ज्याविषयी पूर्वजाव

द्वैते त्वा क्षमत्या लेकांस त्याने टाकिले नाहीं. एलीयाच्या प्रश्नाणांत शाळ काय म्हणते हे तुम्हांस ठाऊक नाहीं काय? तो इसाएलविष्वद देवाजवळ विनांति करितो: ३ 'हे प्रभू, त्यांनी तुम्हा संजेण्यांस जिवे मारिले, तुम्हा वेदा खण्णन पाहिल्या; मी एकटाच राहिलो आहे; आणि माझाहि प्राण घावावात ते पाहतात'; ४ वर्तु देवाचे उत्तर त्याला काय मिळाले? 'उयांनी बालमृतायुदे गुड्हे टेकले नाहीत, अशी सात हजार मनुष्ये मीं आपणासाठी ठेविली आहेत.' ५ तसेच आताहि कृपेच्या निवडीप्रमाणे शेष राहिले आहे; ६ आणि जर हे कृपेने आहे तर कर्मानीं नाहीच; असलें तर कृपाहि कृपाच नाहीं. ७ तर काय? जे मिळाविष्यासाठी इसाएल खटपट करीत आहे ते त्यास मिळाले नाहीं; निवडलेल्या लोकांस मिळाले आणि वरकड वधिं झाले. ८ 'देवाने त्यांस आजन्या दिवसापार्यंत धुंद तुदि, दिसूं न देणारे डोळे, व ऐकूं न येऊ देणारे कान दिले,' या शाळ-केशाप्रमाणे झाले. ९ दबाविहि म्हणतो,

त्यांचे मेज त्यांस फास, १० पचा, अडखण्या व प्रतिष्ठक थसें होवो.

१० त्यांस दिसूं येणे म्हणून

त्यांचे डोळे अंधकारमय होवोत,

आणि तूं त्यांची पाठ सतत वाकीव.

११ तर मी विचारितो, आपले पतन व्हावें म्हणून ते अडखण्यले काय? थसे अगदीं नाहीं. तर त्यांस ईर्ष्या उत्पन्न होण्यासाठी त्यांच्या उलंघनाने विदेशी लोकांस तारण आपले झाले आहे. १२ आतां त्यांचे उलंघन हे जर जगाची संपत्ति, आणि त्यांचा न्हास हा जर विदेशी लोकांची सधनतर आहे; तर त्यांचा भरणा ज्ञाल्यास ही किती तरी अधिक होईल?

विदेशीयांचा उद्धार-कलम लावण्याचे उदाहरण

१३ तुम्हां विदेशी लोकांस मी हे सांगतो: ज्या अर्थी मी विदेशी लोकांचा प्रेषित आहें त्या अर्थी मी आपल्या सेवेला मोठेपणा देतो; १४ यासाठी की करोहि कल्ल माझ्या जातभाईमये ईर्ष्या उत्पन्न कल्ल त्यांच्यांतील किंत्यकांस तारावें. १५ कारण त्यांचा त्याग ज्ञाल्याने जगाचा समेट होतो तर त्यांचा स्वीकार ज्ञाल्याने मृताव-

स्वेतून जीवंत होणे शाविनाय काय असेल? १६ प्रकल्प विमाय पवित्र टरल्यास कणकेचा गोळ्याहि तसाच ठरेल; आणि मूळ पवित्र, तर फांद्याहि पवित्र आहेत. १७ आतां जर कांहीं कांद्या तोडून टाकिल्या, आणि तूं रानजैतून असतां त्यांच्या जातीं कलमहरै लाविला गेलास व जैतु-नाच्या पौष्टिक मुलाचा भागीदार ज्ञाल्यास; १८ तर कांद्याहून मी अधिक आहे अशी बढाई करू नको; करक्षील तर मुलाला आधार तूं नाहीस, मूळ तुला आधार आहे (हे लक्षांत ठेव). १९ तूं म्हणशील कीं माझें कलम लावावें म्हणून कांद्या तोडून टाकिल्या. २० बरो; अविश्वासासुलें त्या तोडून टाकिल्या आणि विश्वासाने तुझी स्थिती असी ज्ञाली; तर अहंकारी न होतां भेटी बाळ्या. २१ कारण जर देवाने मूळच्या कांद्या राखिल्या नाहीत तर तो तुलाहि राखणार नाहीं. २२ देवाची दया व तीव्रता पाहा; पतन ज्ञालेल्यांविषयीं तीव्रता आणि तुजविषयीं देवाची दया; पण तूं त्यांच्या दर्येत राहशील तर; नाही तर तुंही छेदून टाकिल्या जाशील; २३ आणि ते अविश्वासांत न राहिले तर तेहि कलमरूपे लावण्यांत येतील; कारण त्यांचे पुनः कलम लावण्यास देव समर्थ आहे. २४ जे मूळचं रानटी झाड अशा रानजैतुनांतून कापून नांवल्या जैतुनांत सुष्टिकम सोडून तुझें कलम लाविले, तर हा ज्या त्यांच्या मूळच्याच कांद्या त्या आपल्या जैतुनांत, किती अगस्त्याने कलम लावण्यांत येतील?

सर्वांवर दया करणे हा देवाचा अंतिम हेतु आहे

२५ बंधुजनहो, तुम्ही आपणांला शाहणे समजू, नये म्हणून या गृजाविषयीं तुम्हीं अजाण असावें अशी माझी इच्छा नाही; ते हे कीं विदेशी लोकांचा भरणा आंत होईपर्यंत इसाएल लोक अंशात: वधिर झालेले आहेत; २६ नंतर सर्व इसाएल लोकांचे तारण होईल; असा शाळलेख आहे:

मुक्त करणारा सीयोनांतूर येईल;

तो याकोबापासून अधमे दूर कीरील;

२७ जेव्हां मी त्यांची पांगे हरण करीन

देव्हां त्यांजबोरव हात माझा करार आहे.

२८ तुमच्या बाजूने पाहतां सुपारीसंवंधाने ते शत्रु आहेत; परंतु निवडणुकीच्या संबंधाने पूर्वजांमुळे प्रिय

आहेत. २९ कारण देवाला आपल्या कृपादानाचा व पाचवरणाचा अनुताप होत नाही. ३० जसे पूर्वी तुझी देवाची अवधा करीत होती; परंतु आता तुम्हांस त्यांच्या आपल्यांनी दया प्राप्त शाळी आहि, ३१ त्यांप्रमाणे तुम्हांवरील देवने त्यांनाहि आता दया प्राप्त झाली म्हणून त्यांनी आता आज्ञामिळा केल आहि. ३२ सर्वांवर दया करावी म्हणून देवाने संवेदीस आज्ञाप्रमाण्या स्वायीन केल्या देविठे आहे.

३३ अहाहा, देवाची संपत्ति, खुद्दी व झान ही किंती अगांध आहेत! त्याचे संकल्प किंती दुर्बेय आणि त्याचे मार्ग किंती अनुपलक्ष्य आहेत! ३४ 'प्रभुं मन कोरी ओळखले' आणि त्याचा मंत्री कोण होता? ३५ 'त्याचा प्रब्रह्म देवम् त्याची फेड मिळेल असा कोण आहे?' ३६ 'त्यांप्रमाणून, त्याच्या द्वारे व तदर्थे सर्व आहे.'

त्याचा बुगानुयोग गौरव असो. असेहे.

जीवीन जीवितकाम

१ यास्तव बंधुनहो, मी देवाच्या करणामुळे
१२ तुम्हांस विनिकिंतो की तुझी आपल्या शरीराचा जीवंत, पवित्र व देवाला यिय असा नह शकावा; ही तुमची आज्ञातिक सेवा आहे. २ या तुम्हांवरीवर समरूप होऊ नका; तर आपल्या मनाच्या जीवीकरणाने स्वतःचे स्वप्नांत होऊ या; चासाठी ची देवाची भी उत्तम, प्रहीनीय ह परिपूर्ण इच्छा, ती काढ आहे है समरूप चाचिं.

आच्यातिक दानांचा योग्य उपयोग

३ मला प्राप्त शाळेस्था कृपादानावहन यी तुम्हांतील प्रस्त्रेकाळा सांगतो की मानावयास योग्य त्यापैकी स्वतःला अधिक मानू नका; तर देवाने प्रस्त्रेकाळा वाढून दिलेस्या निष्पासाच्या परिमाणाप्रमाणे पर्यादेवे आपांतील माना. ४ करण जसे आपांतल एक शरीर असून त्यांत पुच्छ अवयव आहेत, तरी त्या सर्व अवयवांचा व्यापार एकच नाही, ५ तसेही आपण लिस्तामध्ये एकच शरीर आणि प्रस्त्रेक एकमेकांचे अवयव असे आहों, ६ आपल्याला प्राप्त शाळेस्था कृपेच्या मानावे निरनिराळी कृपादाने आहेत, म्हणून ईश्वरी संदेश देणे तो विश्वासाच्या परिमाणाने याचा; ७ सेवा करितांना संवेत तत्पर असावें; जो शिळ्क आहे त्याने शिळ्क देण्यांत, ८ वोष करणाराने बोष करण्यांत तत्पर असावें;

दान देवाराने निष्काम तुझीने यावें; अधिकान्याने आपले काम आस्तेने करावें; दया करणाराने ती संतोषाने करावी..

खिस्ती जीवितकामचे नियम

९ प्रीति ठोगांचून असावी. वाईटा वाईट मानवारे; बन्याला चिकटून राहणारे; १० ममतेने एकमेकावर वैमुंग्रीति करणारे; आदरसलकार करण्यांत एकमेकामध्ये पुढाकर वेणारे; ११ आस्ट्रेविष्यी मंद नंसणारे; आत्मवंत उत्कुक्क प्रभूंची सेवा करणारे; १२ आसेवे हर्षित; संकटांत सहन-क्षील; प्रार्थनेत तत्पर; १३ पवित्र जनांच्या गरजा भागविणारे; आतिष्य करण्यांत तत्पर; असे व्हा. १४ तुमचा छळ करणांच्यांस आशीर्वाद या, आशीर्वादच या, शाय देऊ नका. १५ आनंद करणांच्यावरोवर आनंद करा; आणि रुक्मांचांवरोवर रुक्मा. १६ परस्पर एकचित असा. मोठ्योव्हा गोष्ठीवर चित ठेवू नका, तर लीनेतेच्या गोष्ठीनी ओढले आ. आपणाला शहाणे समर्जू नका. १७ वाईटावहू वाईट असी कोणाची फेड करू नका. सर्व मनुष्यांसमक्ष सातिकपणा राताप्याकडे व्हास ठेवा. १८ साधेल तर सर्व मनुष्यावरोवर आपणाकडून शांतीने राहा, १९ प्रिय बंधुंनो, सुड उग्रूंन नका, तर देवाच्या कोधाला वाट या; कारण 'सूड बेणे मजकडे आहे, मी फेड करीन, असे प्रभु म्हणतो. २० तुम्हा शाश्वत भुकेला असत्यास त्याला खावयाल दे; तान्हेला असत्यास त्याला व्यावयाल पाणी दे; कारण असे केल्याने तू त्याच्या मस्तकावर निष्कामांची रास करिसील, ' असे शाश्वले आहेत. २१ वाईटाने चिकला आऊ नको तर बन्याने वाईटाला जिक.

अधिकान्यांच्या आशापालनावावत सूचना

१ प्रस्त्रेक जणाने वरिष्ठ अधिकान्यांस मान्य
१३ असावें; कारण देवासासून नाही असा अधिकारच नाही; जे अधिकारी आहेत ते देवाने नेमिस्तेळे आहेत. २ यास्तव जो अधिकाराला आड येतो तो देवाच्या व्यवस्थेस आड येतो; आणि आड येणांच्या दंड प्राप्त होईल. ३ चांगल्या कामास अधिकान्यांची भीती आहे असे नाही. तर वाईट कामास आहे. तर अधिकाराची भीती नसाची असी तुझी इच्छा आहे काव? योग्य तें कर म्हणजे त्याच्या योगे तुझी वाहणा होईल; ४ कारण तुम्हा हिता-

सांगी तो सेवाचा सेवक आहे; तरी जे वाईट टें तं केल्यास लकडी भीती बाळ्या; कारण तो तरवार व्यर्थ धारण करणारा वज़ह; तर कोध दाखलविण्याकरितां वाईट करणाराचा सुड वेणारा असा तो देवाचा सेवक आहे. ५ यास्तव कोधामुळे केवळ नाही, तर मनाच्या विवेकामुळे आहेत राहणे अगात्य आहे. ६ या कारणास्तव तुम्ही करहि देतां; कारण ते देवाची सेवा करणारे आहेत, व ते याच सेवेत तरवर असतात. ७ ज्यांचे देणे त्या सर्वांना भरू द्या; ज्याला कर त्याला कर, ज्याला जकात त्याला जकात, ज्याला भय त्याला भय, ज्याला सन्मान त्याला सन्मान था.

बंधुप्रेम

८ एकमेकांवर प्रीति करणे याशिवाय कोणाचे कृष्णी असून नका; कारण जो दुसऱ्यावर प्रीति करितो तो नियमशास्त्र पूर्णपणे पाळितो. ९ व्यभिचार करू नको, मनुष्यहत्या करू नको, चोरी करू नको, लोभ घरू नको, या आझांचा आणि दुसरी कृष्णी आहा. असली तर तिचाहि सारांश, 'जकी आपणावर तकी आपल्या शेजाच्यावर प्रीति कर,' या वचनांत आहे. १० प्रीति शेजाच्यांचे कांही वाईट करीत नाही म्हणून प्रीति ही नियमशास्त्र पूर्णपणे पाळणे आहे.

खिस्तदिनांचे आगमन

११ समय ओळखून हैं करा, कारण तुम्ही आतां झोपेतून उठावें अकी वेळ आली आहे; आपण विशास ठेविला देव्हांपेक्षां तारण आतां आपल्याजवळ आले आहे. १२ रात्रि सरत येऊन दिवस जवळ आला आहे; म्हणून आपण अंधकाराची कमे टाकून द्यावी, आणि प्रकाशाची शस्त्रसामुदी धारण करावी. १३ दिवसावल्यां साजेल असे आपण शिष्टाचारांने चालावें. दंगलत व मर्याच्या खुंदीत, विलासांत व कामासकीत, कलहांत व मत्सरांत नसावें; १४ तर तुम्ही प्रभु येशू खिस्ताला परिधान करा, आणि देहासना तृप्त करप्पासाठी तरतुद करू नका.

विश्वासांत दुर्बल असलेल्यांशीं सहिष्णुता

१ जो विशासानं दुर्बल त्याचा स्वीकार करा,
१४ तरी विकल्पांच्या निर्णयांकरितां नका. २ कोणा-
एकाचा विशास असा आहे की त्याला कोणतोहि
खांपे निविद नाही, परंतु जो दुर्बल तो शाकभाजीच खातो.

३ जो खातो त्यांने न खाणाच्याला तुच्छ मारू नये, जो खात नाही त्यांने खाणाच्याला दोषी ठवूं नये; कारण देवांने त्याचा स्वीकार केला आहे. ४ दुसऱ्याच्या चाकराला दोषी घटविणार तूं कोण आहेस? त्यांने स्थिर राहणे किंवा पतन होणे हैं त्याच्या घन्यांचे पाहों आहे. त्याला स्थिर करण्यात येईल; कारण प्रभु त्याला स्थिर करण्यास समर्थ आहे. ५ कोणी मनुष्य एकादा दिवस दुसऱ्या दिवसापेक्षा अधिक मानितो; कोणी सर्व दिवस सारखे मानितो. तर प्रत्येकाने आपल्या मनाची पूर्ण खातरी करून घावी. ६ जो दिवस पाळितो तो प्रभूकरितां पाळितो, आणि जो खातो तो प्रभूकरितां खातो; कारण तो देवांचे उपकारस्तर करितो; जो खात नाही तो प्रभूकरितां खात नाही आणि तोहि देवांचे उपकारस्तर करितो. ७ कारण आपल्यांतील कोणी स्वतःकरितां जगत नाही, आणि कोणी स्वतःकरितां मरत नाही. ८ ज्ञापण जगतों ते प्रभूकरितां जगतों; आणि आपण मरतों ते प्रभूकरितां मरतों; म्हणून आपण जगलों किंवा मेलों, तरी प्रभुचे आहों; ९ खिस्त यासाठी मृत्यु पावला व पुन: जीवंत झाला की त्यांने मेलेल्यांचा व जिवंतांचाहि प्रभु असावे. १० तर तूं आपल्या भावाला दोषी कां घटवितोस? किंवा तूं आपल्या भावाला तुच्छ का मानितोस? आपण सर्व देवांच्या न्यायासनासमोर उभे राहवाचाचे आहों.

११ कारण

प्रभु म्हणतो, जर भी जीवंत आहे
तर मजपुढे प्रत्येक जण गुदधा टेकील,
व प्रत्येक जिवा देवांचे स्तवन करील,
असा शाळजेव आहे. १२ तर मग आपल्यांतील प्रत्येक
जण स्वतःचा हिशेब देवाला देईल.

१३ शाकरितां आपण यापुढे एकमेकांला दोषी ठवूं नये; तर असे ठवून टाकावें की कोणी आपल्या भावापुढे कांही टेवाह किंवा अडवल्यां ठेवूं नये. १४ मला ठज्जक आहे, आणि प्रभु येशूमध्ये माझी खातरी आहे, की कोणताहि पदार्थ मूळ्या निषिद्ध नाही; तथापि अमुक पदार्थ निषिद्ध आहे, असे समजणाचाला तो निषिद्ध आहे. १५ तुम्हा भावाला धन्यामुळे दुःख झाले तर तूं प्रीतीं

वागतनासा ज्ञाला आहेत. ज्यासाठी सिस्त मध्ये पावला स्त्याचा नाश आपल्या अन्नानें कळू नको. १६ जे तुम्हांमध्ये उत्तम अहे त्याची निंदा होऊ नये. १७ सांगे व पिणे यांत देवाचं राज्य नाही, तर नीतिमत्त्व, शांति व पवित्र आत्माच्या द्वारा सिल्लारा आनंद हात आहे. १८ अशा प्रकारे जो सिस्ताची सेवा करितो तो देवाला सिंह व मनुष्यांस पसंत आहे. १९ तर मग जेंगेकलं शांति व परस्परांची अभिवृद्धि होईल अशा गोषीच्या भागे आपण लागावे. २० अन्नासुले देवाच्या कामाचा मोड कळू नको. सर्व पदार्थ शुद्ध आहेत; परंतु जो खांखासुले अड-खळ्यांत याला तें पाप आहे. २१ मांस न खाणे, द्राक्षारस न पिणे, आणि जेंगेकलं तुक्षा भाऊ ठेचाळ्यांतो [किंवा अड-खळ्यांत अगर अशक्त होतो] तें न करणे हे चांगले. २२ तुम्हा ठारी जो विश्वास आहे तो तै देवासमक्ष अपणांजवळ ठेव. आपणाला जे कांही पसंत आहे त्याविषयी ज्याला स्वतःचा न्यायनिवाडा करावा लागत नाही तो घन्य; २३ पण संबंध घर्सन जो खातो तो दोषी खर्तो, करण त्याचें खाणे विश्वासानें होत नाही; आणि जे कांही विश्वासानें नाही तें पाप आहे.

१ आपण जे सबक आहो त्या आपण दुर्ब-
१६ कांची दुर्बक्षा सोडिली पाहिजे; आपल्याच सुखाकडे पाहू नये. २ आपल्यांतील प्रत्येकानें शेजाच्यास सुखी करणे तें त्याचे वरै कलू अभिवृद्धि होण्यासाठी करावे. ३ कारण सिस्तानें तरी स्वच्छाकडे पाहिले नाही; तर 'तुझी निंदा कराऱ्यांनी केली निंदा मजबूर आली', या शाळेल्याप्रमाणे झाले. ४ जे कांही शाळांत घूर्वी लिहिले तें सेव आपणास शिळ्यांशील्यांकरितां लिहिले, यासाठी की शाळाशासून सिल्लाच्या सहन-शीलेच्या व समाधानाच्या योगे आपल्याले आशा प्राप व्हावी. ५ आतां सहशीलता दाखविणारा व समाधान देणारा देव असें करो की सिस्त येशूप्रमाणे तुम्ही परस्परे एकमिच्चा व्हावे, ६ यासाठी की आपल्या प्रमु येशू विस्ताचा पिता जो देव याचे एकमताने व एकमुखाने तुम्ही गौरव करावे. ७ जसा सिस्तानें देवाच्या गौरवाकरितां आपला स्वीकार केला, तसा तुम्हीही एकमेकांचा स्वीकार करा.

८,९ मी असे म्हणातो की देवाच्या सत्याकरितां म्हणजे पूर्व-जांस दिलेली वचने खर्ची करण्याकरितां, आणि विदेशी लोकांनी त्याच्या दयेमुळे देवाचं गौरव करावे याकरितां, सिस्त सुंता ज्ञालेल्या लोकांचा सेवक ज्ञाला;

यास्तव विदेशी लोकांमध्ये मी तुझें स्तवन करीन, व तुम्हां नामांने स्तोत्र गाईन, असा शाळेल्य आहे.

१० विदेशांनो, त्याच्या प्रजेष्ठरोबर जयजयकार करा, असा एक लेव आहे.

११ सर्व विदेशांनो, परमेश्वरांचे स्तवन करा; आणि सर्व लोक त्याचं स्तवन करोत, असेही जाग्रांते सोचितले आहे.

१२ अणाल्या, यशया म्हणतो, इशायाचा खुमारा फुटेल, तो विदेशांबर अधिकार करवयास उमा राहील; त्याजबर विदेशी आशा तेवितील.

१३ आतां अशेवा देव तुम्हांस विश्वास धरण्यात संवर्धेव हर्षभरित व शांतिपूर्ण करो, असे कीं तुम्हांच्या पवित्र आत्माच्या सांमर्थ्यांने विपुल आशा प्राप व्हावी.

पौलाला प्रशस्तपणानें लिहिल्याचं कारण

१४ बंगुजनहो, तुम्ही चांगुलपणांवै भरलेले, सर्व ज्ञान-संपद व एकमेकांय बोध करावयाला संमर्थ आहो असी तुम्हांविषी मजा स्वतःची खातरी आहे; १५ तरी देवापासून मला प्राप ज्ञालेल्या कृपादानामुळे मी तुम्हांच्या आठवण देजल टिकिटिकाणी विशेष प्रशस्तपणे लिहिले आहे; १६ तें कृपादान असें कीं मी विदेशांसाठी देवाची सुवर्ती सांगणे है थाजकपण चालवीत यित येशूर्की सेवा करणारा झावे, यासाठी की विदेशी लोक है अर्ण, पवित्र आत्मानें पवित्र केलेले व सुप्राप्त व्हावे. १७ यावरून देवाच्या संबंधाने सिस्त येशूविषयी मल अभिमान आहे. १८, १९ सिस्ताने माझ्या हातून न घडविलेले असे कांही सांगण्यावै धावस मी करणर नाही; तर त्याने विदेशी लोकांची मान्यता सिल्लिप्पाकरितां माझ्या शब्दांनी व कृतीं, निवै व अद्भुते त्याच्या सामर्थ्यांने, पवित्र आत्माच्या सामर्थ्यांने जे जे घडविले तेंच सांगतो; तें असे कीं

यस्यालेमाप्सून इश्वरिकमार्पयंत आसपास मी खिस्ताची
सुवार्ता पूर्णपणे सांगितली; २० आणि तुसन्याच्या पायावर
रचून नये झण्डून, ज्या ठिकाणी खिस्ताचें नाम घेतात तेथें
नाही, तर

२१ ज्या लोकांस त्याची वार्ता सांगितली नाही

ते पाहतील,

ज्यांनी ऐकली नाही ते समजतील,

खा शाळालेखाप्रमाणे सुवार्ता सांगण्याची माझी हैस होती.

पौलाचे पुढील बेत

२२ यामुळे मला तुम्हांकडे येषापास बहुत वेळा
अडथळा झाला; २३ परंतु आतां या प्रांतांत मला ठिकाण
राहिले नाही, आणि मला पुष्कळ वर्षे तुम्हांकडे येषाची
उत्कंठा आहे, २४ म्हणून मी स्पेन देशांत जाईन, तेव्हा
येईन (कारण) तिकडे जातांना तुम्हांस भेटावै आणि
तुम्हाच्या समागमांने कांहीसे मन भरल्यावर तुम्ही मला
तिकडे बोल्यावै अशी माझी इच्छा आहे); २५ सध्या
तर मी पवित्र जनांच्या सेवेतच यस्यालेमास जातो. २६
कारण यस्यालेमांतील पवित्र जनांतच्या गोरगरिबांसाठी
मासेदोनिया व अखया यांनी वर्गणी करण्याची मेहरबानी
केली आहे. २७ त्यांनी मेहरबानी केली तरी ते त्यांचे
कृपणी आहेत; कारण विदेशी लोक त्यांच्या आव्याहिमिक
गोष्टीचे अंशभागी झाले आहेत, म्हणून ऐहिक गोष्टीत
त्यांची सेवा करण्यास ते त्यांचे कृपणी आहेत. २८ यास्तव
त्यांस ही फलापासि करून देऊन कार्य आटोपल्यावर मी
तुम्हांस भेदून स्पेन देशांत जाईन; २९ आणि जेव्हां मी
तुम्हांकडे येईन तेव्हां खिस्ताचा पूर्ण आशीवांद घेऊन
येईन हे मला ठाळक आहे.

३० बंजुनहो, आपल्या प्रभु येशू खिस्तामुळे व
आत्माच्या प्रेमामुळे मी तुम्हांस विनंति करितों की
मजसाठी देवाजवळ प्रार्थना करण्यांत मजबूरोवर खटपट
करा; ३१ यासाठीं की यदूदीयांत जे अश्रद्धावान् इसम
आहेत त्यांजपासून माझी सुटका व्हावी, आणि यस्यालेमा-
साठी माझी जी सेवा ती पवित्र जनांस सान्य व्हावी;
३२ अशी की मी देवाच्या इच्छेने तुम्हांजवळ आनंदानें
येऊन तुम्हांवरोवर विश्रांति घ्यावी. ३३ आतां शांतीचा

देव तुम्हां सर्वांचरोवर असो. आमेन.

पौलाचे निश्चमंडलीला नमस्कार

१ किंवियांतील मंडळीची सेविका म्हणजे

१६ आणली बहीण फोबी इच्ची मी तुम्हांस ओळख
करून देतो; २ यासाठीं की तुम्ही पवित्र जनांस
योग्य असा तिचा प्रभूमध्ये त्वीकार करावा, आणि ज्या
कोणत्याहि कामांत तिला तुमची गरज लागेल त्यांत तिला
साहाय्य करावै; कारण ती स्वतः पुष्कळ जणांची व
माझीहि साहाय्यकारिणी अशी ठरून चुकली आहे.

३ खिस्त येशूमध्ये मास्ते सहकारी, प्रिस्क व अक्सिला

यांस सलाम सांगा; ४ त्यांनी तर माझ्या जिवाकरितां
आपैला जीव धोक्यांत घातला; त्यांचे आभार केवळ मीच

मानिनों असे नाही, तर विदेशी लोकांच्या सर्व मंडळ्याहि
मानितात. ५ जी मंडळी त्यांच्या धरी आहे त्रिलाहि सलाम
सांगा. माझा प्रिय अपैनत ह्याल सलाम सांगा; तो खिस्ता-
साठी आसिया देशाचे प्रथम फळ आहे. ६ मरीयेस

सलाम सांगा; तिने तुम्हांसाठीं फार श्रम केले आहेत.

७ माझे नातलग व सोबतीचे बंदिवान अंदोलीक व युनिया

यांस सलाम सांगा; ते प्रेषितांमध्ये नामांकित आहेत व
माझ्यापूर्वीच खिस्तामध्ये होते. ८ प्रभूमध्ये माझा प्रिय

आंडियात याला सलाम सांगा. ९ खिस्तामध्ये अम्बवा

सहकारी उर्बांन व माझा प्रिय स्ताखु यांस सलाम त्यांगा,

१० खिस्तामध्ये पटलेला अपिलेस याला सलाम सांगा.

असिस्तबूलच्या घरांतील माणसांस सलाम सांगा. ११ माझा

मातलग हेरोदियोन याला सलाम सांगा. नार्किसाच्या

घरांतील माणसे प्रभूमध्ये आहेत त्यांस सलाम सांगा

१२ प्रभूमध्ये श्रम करणाऱ्या त्रुकैना व त्रुफोसा यांस

सलाम सांगा. प्रिय पर्सिस इला सलाम सांगा; तिने प्रभू-

मध्ये फर श्रम केले. १३ प्रभूमध्ये निवडलेला इफ याला

आणि मला मातेसमान अशी जी त्याची आई तिल्याहि

सलाम सांगा. १४ असुंकित, फल्मोन, हर्मेस, पत्रबास,

हर्मास यांस व त्यांजबौरोवर जे भाऊ आहेत त्यांस सलाम
सांगा. १५ फिल्ला व युलिया, नीरिय व त्यांची

बहीण, व ओळुंपास यांस व त्यांजबौरोवर जे पवित्र

१ मुळांत : आपली मान पुढे केली.

જન આહેત ત્યા સર્વાંસ સલામ સાંગા. ૧૬ પવિત્ર તુંબનાંને એકમેકાંસ સલામ કરા. કિસ્તાચ્ચા સર્વ મંડળ્યા તુહાંસ સલામ સાંગતાત.

૧૭ આતાં બંધુજનન્હો, મી તુહાંસ વિનંતિ કરિતોં કી તુહાંચ જે વિશેળ મિલ્યાં આહે ત્યાવિદ્ધ જે કુટી વ અદસ્કે આપણારે ત્યાજબર લક્ષ ટેવા; આપિ ત્યાજપાસૂન દૂર અસા. ૧૮ કારણ તસ્લે લોક આપણા પ્રસુ કિસ્તાચ્ચી સેવા કરીત નાહીત, તર આપણા પોટાચી કરિતાત; આપિ ગોડ વ લાખની ભાષણાંને ભોળ્યાંચ્યા અંતર્ભ્રણાસ શુદ્ધિતાત. ૧૯ તુહાંચે અધ્યાત્મલ સર્વાંસ પ્રશિદ્ધ જ્ઞાલે આહે, મહાનું તુહાંચિયણી મી આનંદ માનિતોં; તરી જે બરે આહે ત્યાંબંધાંને તુહીં લાઘાળે અસાંને આપિ વાદાટાસૂન અસ્થિ અસાંને, અસી માઝી ઇચ્છા આહે. ૨૦ કાંઈકા દેવ ઈતાનાચ તુમ્યાં પાગાંચાલી લૌકર તુદ્ધિંદી.

આપણા પ્રસુ યેશુ કિસ્તાચ્ચી કૃપા તુહાંસાહ અસો.

૨૧ માંસા સહકારી તીમયા, વ માહે નાતલા દ્વારા

યાસોન વ સોસિપદેર તુહાંસ સલામ સાંગતાત. ૨૨ હેં પત્ર લિખુન દેણારા મી તર્તિય તુહાંસ પ્રમૂલ્યે સલામ સાંગતો. ૨૩ માઝેં વ સર્વ મંડળીંચે અતિષ્ય કરણારા ગામસ યાચા તુહાંસ સલામ. બગરાચા લજીનદાર એરસ્ટ વ ભાડ કર્ત શાંચા તુહાંસ દાખાય. ૨૪ [આપલા પ્રસુ યેશુ કિસ્ત યાચી કૃપા તુહીં ઉર્ધ્વા સર્વાંક અસો. આમેન.]

ઇદાસ્તાચન

૨૫, ૨૬, ૨૭ આતાં માઝા સુવાર્તેપ્રમાણે વ જે ગૂજરાતાનુંયું ગુસ ઠેવિછેલે હોતેં, પણ આતાં પ્રકટ જ્ઞાલે આહે આપિ સર્વ રાષ્ટ્રાંતીલ લોકસ ત્યાંની વિશ્વાસાધીન વ્યાવે મહાનું સનાતન દેવાચ્ચા આહેને સેવણાંચ્યા દેખાંચ્યા દ્વારે કલબિલે આહે, ત્યા ગ્રૂપાચ્ચા પ્રકટી-કરણાપ્રમાણે, યેશુ કિસ્તાચિયણીચ્યા ઓષેપ્રમાણે તુહાંસ રિશર કરણાસ સમર્થ જો કેવળ એકચ જ્ઞાની દેવ, ત્યાંમાં યેશુ કિસ્તાચ્ચા દ્વારે યુગાનુંગ ગૌરવ અસો. આમેન.

પૌલાચે કરિયકરાંસ પહિલે પત્ર

નમસ્કાર વ ઈશોપકારસ્મરણ

૧ કરિયાંત અસલેણ્ણા દેવાચ્ચા મંડળીસ, મહાજે ૧ કિસ્ત યેશુમંદ્યે પવિત્ર કેલેણ્ણા વ પવિત્ર જન દોષ્યાસ બોલાવિલેણ્ણા લોકાંસ, આપિ આપલ પ્રસુ યેશુ કિસ્ત, મહાજે ત્યાંચા વ આપલાહ પ્રસુ, યાંચે નામ સર્વ ઠિકાણી ધેણાચા સર્વાંસ, ૨ દેવાચ્ચા ઇચ્છણે યેશુ કિસ્તાચ્ચા પ્રેરિત હોષ્યાસ બોલાવિલેણ્ણા પૌલ વ આપલ ભાડ સેસ્થનેસ ગાંજકદ્દન : ૩ દેવ આપણ પિતા વ પ્રસુ યેશુ કિસ્ત ગાંજપાસૂન તુહાંસ કૃપા વ શાંતિ અસો.

૪ કિસ્ત યેશુમંદ્યે તુહાંચાર કાલેણ્ણા દેવાચ્ચા અનુગ-હાસુલે મી સર્વદા તુહાંચિયણી આપણા દેવાચેં ઉપકર-સ્મરણ કરિતોં; ૫, ૬ તો અનુપર હા કી જસજરસી કિસ્તાચિયણીચી સાથ તુહાંમંદ્યે દઢ જાલી તસ્સસે તુહીં

સ્યાચ્ચા અણી પ્રચોક બાંધીત સર્વ બોલાંસાંત વ સર્વ જ્ઞાનાંત સંપન્ન જ્ઞાલં; ૭ અસે કી આપલ પ્રસુ યેશુ કિસ્ત યાચ્ચા પ્રકટ હોષ્યાચી વાટ પાહળારે તુહીં કોળત્યાહ હુગદાનાંત ઉણ પડલાં નાહીં. ૮ આપણા પ્રસુ યેશુ કિસ્તાચ્ચા દિવશી તુહીં અદ્ભુ ઠરાવે એતદર્થે તોચ શેવટપર્યત તુહાંસ દઢ કલ્યા ટેવીલ. ૯ જ્યાંને સ્વયુન્ન યેશુ કિસ્ત આપલ પ્રસુ યાચ્ચા સહમાણિતાંત તુહાંસ બોલાવિલેણ્ણા, તો દેવ વિશ્વસનીય આહે.

કિસ્તી મંડળીંત પણામિમાનાચી બૃત્તિ

૧૦ બંધુજનન્હો, આપલ પ્રસુ યેશુ કિસ્ત યાચ્ચા નામાંને મી તુહાંસ વિનંતિ કરિતોં કી તુહીં સર્વાંની સારસ્વેચ બોલાંચે, મહાજે તુહાંસ પુટી હોંક નયેત; તુહીં એક-વિલાંને વ એકમતાંને યચાસ્થિત વ્યાવે. ૧૧ બંધુજનન્હો,

तुम्हांगच्ये कल्प आहेत, असे मला खडोवेच्या लोकांकडून कल्पे आहे; १२ माझे म्हणणे असे आहे की, तुम्हांतील प्रश्नेक जग महजो, मी पौलाचा, मी अपुलोसाचा, मी केपचा. असी भी विस्तारा आहे; १३ विस्ताराचे असे विभाग सांगे आहेत काय? पौलाला तुम्हांसाठी बघस्तंभावर खिळविले होते काय? पौलाच्या नामांत तुमचा वासिस्मा शाळा काय? १४ किस्य व गायत्र यांजविलाय भी तुम्हांतील कोणाचा वासिस्मा केला नाही, म्हणून मी देवाचे आभार मानितो. १५ हे यासाठी झाले की तुमचा वासिस्मा माझ्या नामांत शाळा असे कोणी म्हणून नये. १६ मी त्येपनाच्या घरच्याचाहि वासिस्मा केला, त्याच्याले रीत भी तुम्हांचो कोणाचा वासिस्मा केला की नाही हे माझ्या लक्षांत नाही. १७ विस्ताराने मला वासिस्मा करावाचास नाही, तर मुवारी सांगवाचास पाठविले, पण विस्तारा व घरस्तंभ व्यर्थ होऊन नये अशून वाचातुपर्यंते ती संगम्यास पाठविले नाही.

बघस्तंभाच्या ठारी असलेले सामर्थ्य १८ कारण यांचा नास होत आहे त्यास बघस्तंभाविषयाचे विश्वाण मूर्खेपण आहे; तरी यांसं तारण प्राप होत आहे अशा अपणास ते देवाचे संभार्ये आहे. १९ मी शान्याचे झान नष्ट करीन, व तुम्हिंमांसांनी कुदि व्यर्थ करीन, असा शाळेला आहे. २० व अशून तुम्हाचे 'झानी, शाळी, वाद करणारे' कोठे आहेत इ देवाचे जागाचे 'झान मूर्खेपणाचे घरविले' की नाही? २१ कारण जर देवाच्या झानाचे वेष्टित असांत त्याला आपल्या झानाच्या शोषाचे देवाला ओळखता जाले नाही, तेव्हांचा याजविलेल्या वरतेच्या मूर्खेपणाच्या योगे विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांचे तारण करणे देवाला योग्य वाढते; २२ कारण यहूदी चिन्हेह मापात असतां, व हेळेणी झानाचा शोष करीत असता; २३ आही बघस्तंभावर खिळवेला विस्त गाजवितो; हा गहूचांस अडसलण व हेळेणांस मूर्खेपण आहे; २४ परतु पाचरण झालेल्या गहूदी व हेळेणी अशा दोषासहि तो देवाचे सामर्थ्य व देवाचे झान असा विस्त आहे. २५ कारण देवाची जी मूर्खेपणाची कृति ती मनुष्यांपेक्षा झानाची आहे; आणि देवाची जी अवक्षफणाची कृति ती मनुष्यांपेक्षा शरीरीची आहे.

२६ बधुजनहो, तुम्हांस शाळेले पांचाला पास, तुम्हांच्ये संसारटथ्या झानी, समर्थ, कुलीन असे फर नाहीत, २७ तरी झान्यास लाजवावे म्हणून देवाचे ज्ञातील जे मूर्खेपणाचे ते निवडिले, आणि बलवानांस लाजवावे म्हणून देवाचे जे दुर्बल ते निवडिले; २८ आणि जगांतील जे कुलीन, विकारलेले व शृण्वत अशांस देवाचे याकरिता निवडिले की जे आहे ते त्याचे निरर्थक करावे; २९ आणि देवासमोर कोणीहि मनुष्यजातीच्या आण्याने आढळवाता मिसंदू नये. ३० त्याकडून तुम्ही लित येशूमध्ये आहां, तो देवापासून आपल्याला झाल, नीतिमत्त्व, पवित्रीकरण व पापविमोचन असा झाला; ३१ यासाठी की 'जो अभिमान वालगितो त्याने तो प्रभुविषयी बाल्यावा' या शास्त्रालेला प्रमाणे व्हावे.

तस्ववान् व प्रकल्पीकरण

१ बधुजनहो, मी तुम्हांकडे आलों तो बक्तुवाच्या २ व झानाच्या शेषतेने देवाचे गूज तुम्हांस सांगत आले असे नाही. २ कारण येह विस्त, म्हणजे बघस्तंभावर खिळवेला येतू विस्त, याजविलाय तुम्हांगच्ये दुर्बले कांही जगेस घरू नये असा मी निवेद्य केला; ३ व आणि मी तुम्हांचवळ अशेंक, भयंगील कंपित असा झालो. ४ माझे याकड व माझी बोलणी ही झाल्युज अशा मन बघविभान्यास शब्दांची नव्हती तर अशाला व सामर्थ्य याच्या प्रतिगवानाची होती, ५ यासाठी की तुमचा विश्वास झाली झानाचे नव्हे तर देवाच्या सामर्थ्याचे असावा. ६ जे पोक आहेत त्यामध्ये आही झान तांगते, त्याले ते झान या युगाचे नव्हे, आणि या युगाचे नाहीसे होणारे अधिकारी यांचेहि नव्हे; ७ तर दैवी झानाचे रहय आस्ती सांगतो; ते युस ठेविलेले होते, ते युगाच्या पूर्वी तुमच्या अमच्या गौरवाकरिता देवाचे नेपिले; ८ ते या युगांतस्या अधिकारीतील कोणालाहि कल्प नाही; त्याचा कल्प असरें तर त्यांनी गौरवाच्या प्रभूला बघस्तंभावर खिळिले नसरें; ९ हे तर या शाळेलाप्रमाणे आहे:

दोल्याने पाहिले नाही, काळाने एकले नाही, व माणसाच्या मनात आले नाही,

तें आपणावर प्रीति करप्पाच्यांसाईं
देवानें सिद्ध केले आहे;

१० पंखु देवानें तें स्वतःच्या आत्म्याच्या द्वारे आपल्याला प्रकट केले, कारण आत्मा हा सर्व गोष्टीचा व देवाच्या रहस्यांचाहि शोधक आहे. ११ मनुष्याचा आत्मा जो मनुष्यांत असतो, त्याचिवाय मनुष्यांतील गोष्टी कोण ओळखतो? तशा देवाच्या गोष्टी देवाच्या आत्म्याशिकाय कोणीहि ओळखत नाही. १२ आपल्याला जगाचा आत्मा नव्हे, तर देवापासून जो आत्मा आहे तो सिक्काला; यासाठी की जे देवानें आपल्याला कृपेने दिले तें आपण ओळखत न्हावे. १३ तें आम्ही मानवी ज्ञानानें शिकविलेल्या शब्दांनी नव्हे तर आत्म्यानें शिकविलेल्या शब्दांनी, आयातिमिक गोष्टी-बरोबर आयातिमिक गोष्टी जुळवून सांगतो. १४ दैहिक मनुष्य देवाच्या आत्म्याच्या गोष्टी स्वीकारीत नाही, कारण त्या त्याचा मूर्खेण्याच्या बाटतात; आणि त्याच्यानें त्या ओळखतवत नाहीत कारण त्यांची पारख आत्म्याच्या येणे होते. १५ जो आत्मिक आहे तो तर सर्व गोष्टी पारदीखितो, तरी त्याची स्वतःची पारख कोणकडूनही होत नाही. १६ 'प्रभूने मन असें कोणी ओळखिलें की' त्यानें खाली शिकलावें? अज्ञानांना तर शिस्तांचे मन आहे,

प्रकाशिमानी वृचीचा निषेच-

१ वृचुजनहो, जरें आत्मिकावरोबर बोलावें तरें
तुम्हांसेवर माझ्यानें बोलवूले नाही, तर जंगे दैहिकावरोबर, असे शिस्तांतील बालांसांबोधार, तरें बोलावें जागले, २ मीं तुम्हांस दूध पाजिले, अशी दिले नाही; कारण त्या बेळेस तुम्हांस शक्ति नव्ही, आणि अज्ञानहि नाही; ३ तुम्ही अज्ञानहि दैहिक आहो; तुमच्यांत हेवाच कलह हीं आहेत; ध्याकरून तुम्ही दैहिक आहों की नाही? तुम्ही मानवी रीतीने चालतां की नाही? ४ कारण कोणी म्हणतो, मी ऐलाचा आहे; आणि दुसरा एक म्हणतो, मी अपुलोसाचा अाहूऱे; तेव्हां तुम्ही मानवच आहां की नाही? ५ अपुलोस कोण आहे? आणि पौल कोण आहे? ज्याच्या द्वारे तुम्ही विश्वास ठेविला, असे ते सेवक आहेत; ज्याला त्याला झारूने दिल्याप्रमाणे केवळ ते आहेत. ६ मीं लाविले, अपुलोसानें पाणी घाटले, पण

देवानें बाढविले. ७ यास्तव लावणारा कांहीं नाहीं, आणि पाणी घालणाराहि कांहीं नाहीं; तर बाढविणारा देव हात्य कायतो आहे. ८ लावणारा व पाणी घालणारा हे एकच आहेत, तरी प्रत्येकाला आपापन्या श्रमाप्रमाणे आपापली मजुरी मिळेल. ९ कारण आम्ही देवाचे सहकारी आहों. तुम्ही देवाचें शेत, देवाची इमारत असे आहो.

शिक्षणाची जाबाबदारी

१० मजबूर जाबलेल्या देवाच्या अनुग्रहाच्या मानानें मीं नव्हु तरुन करागिरासारिला पाया घातला, आणि दुसरा त्यावर बांधितो; तर प्रत्येकानें आपण त्यांवर कसे बांधितों याविष्यीं जपावें. ११ घातलेला पाया असा जो येद्यु शिस्त त्यावांचून दुसरा पाया कोणाला घालतां येत नाहीं. १२ या पायावर कोणी सोने, स्वें, मोलवान् पायाण, लाकूड, गवत, पेंडा यांनी बांधितो; १३ तर बांधणाच्या प्रस्त्येकाचें काम उघड होईल; तो दिवस तें उघडकीस आणील, कारण तो अशीसह असा प्रकट होईल आणि प्रस्त्येकाचें काम कसे आहे याची परीक्षा अभिकरील. १४ त्या कोणाचें त्यावर बांधलेलं काम दिक्केल त्याला मजुरी मिळेल. १५ ज्या कोणाचें काम जाळून जाईल, त्याचा तोटा होईल, तथापि तो स्वतः तरेल; परंतु जणू काय अभीतुल आहो पढलेल्यासारखा तरेल.

१६ तुम्ही देवाचे भंदिर आहों, आणि तुम्हांमध्ये देवाचा आत्मा वसतो हे तुम्हांस ठाळक नाहीं काय? १७ जर कोणी देवाच्या भंदिराचा नाश करितो तर देव त्याचा नाश करील; कारण देवाचे मर्दव पवित्र असते, तसेच तुम्ही आहो.

१८ कोणी स्वतःला फसनून घेऊ नये; तुम्हांपैकीं जो कोणी सांप्रतच्या युगदृष्ट्या आपण ज्ञानी आहों असे समजतो त्यानें ज्ञानी हीप्पाकरितां मूर्ख व्हावें. १९ कारण या जगाचे ज्ञान देवासमार मूर्खण आहे; 'तो ज्ञान्यांस त्यांच्याच धूर्तपैणां धरितो' असा शाब्दिले आहे; २० आणि 'प्रभु ज्ञान्यांचे विचार असे ओळखतो कीं ते व्यर्थ आहेत', असा दुसरा शाब्दिले आहे. २१ यास्तव मनुष्यांविष्यीं कोणी प्रतिष्ठा, मिरवू नये. सर्व कांहीं तुमचें आहे; २२ पौल, अपुलोस, केफा, जग, जीवन, मरण,

मन्त्रियान् भविष्यत् हीं सर्वं तुमची आहेत; २३ तुम्ही
सिस्ताचे; आणि सिस्त देवाचा.

प्रेषित देवाला ज्यावदार

१ आम्ही विस्ताचे सेवक व देवाच्या गूळाचे
४ कारभारी आहों असे आम्हांला मानावें. २ कारभारी
म्हटला तर तो विश्वासु असला पाहिजे. ३ तर तुम्हां-
कल्प किंवा मानवी न्यायाधीशकहून माझा न्यायनिवाडा
व्यावा. यांवेंह मला कांही वाटत नाहीं, मी स्वतःचा
देखील न्यायनिवाडा करीत नाहीं; ४ कारण जरी माझे
मन माझ्याचिरुद्द मला साक्ष देत नाहीं, तरी त्यावरून
मी निरोष घरतो असें नाहीं; माझा न्यायनिवाडा करणारा
प्रभु आहे. ५ यास्तव त्या समयापूर्वी म्हणजे प्रभूच्या
येण्यापूर्वी तुम्ही न्यायनिवाडा करून नका; तो अंधारां-
तील गुप गोष्ठी प्रकाशित करील, आणि अंतःकरणांतील
संकल्पहि उघड करील; त्या वेळी ज्याची त्याला देवा-
कहून वाहवा प्राप्त होईल.

६ बंधुजनहो, मी तुम्हांकरितां या गोष्ठी अन्योक्तीने
स्वतःला व अपुलोसाला लावून घेतल्या आहेत; यासाठी
कीं शाळलेखापलीकडे कोणी जांक नये हा नियम आम्हां-
कल्प तुम्हीं शिकावा; म्हणजे तुम्हांपैकी कोणीहि एक
दुसऱ्यावर फुगाणर नाहीं. ७ तुला ऐश्वर्य कोणी दिले?
आणि जे तुला दिलेले नाहीं असें तुश्याजवळ काय आहे?
तुला दिलेले असतां, दिलेले नाहीं अशी प्रतिष्ठा कां मिर-
वितोस? ८ इतक्यांतच तुम्ही तुम झाला आहा, इतक्यां-
तच धनवान् झाला आहां, आम्हांला सोडून तुम्ही तर राजे
बनलां आहां; तुम्ही राजे बनलां असतांच तर ठीक झाले
असतें, कारण आम्हांलाहि तुम्हांबरोबर राजपद प्राप्त झाले
असतें. ९ कारण मला वाटते, देवाने आम्हां प्रेषितांस
शेवटच्या जागेचे आणि मरणास नेमलेल्यासारखे असें
पुढे ठेविले आहे, कारण आम्ही जगाला म्हणजे देव-
दूतांला व मनुष्यांला खेळ असे झालो आहो. १० आम्ही
सिस्तामुळे मूर्ख, तुम्ही विस्तामर्ये शाहणे; आम्ही
अशक्त, तुम्ही सशक्त; तुम्ही प्रतिष्ठित, आम्ही अप्र-
तिष्ठित असे आहों. ११ हा घटकेपर्यंत आम्ही भुक्ते,
तान्हेले व उघडे आहों; आम्ही टोळे खातों, आम्हाला

घरदार नाहीं; १२ आम्ही आपल्या हातांनी काय करून
अम करितो; आमची निर्भर्तना होत असतां आस्तीर्वाद
देतो; आमची छक्कूक होत असतां ती सहन करितो;
१३ आमची निंदा होत असतां आम्ही मनवरी करितो;
आम्ही जगाचा गाळ, सर्वांची खरवड असे आजीर्यत
झालें आहों.

पितृतुल्य बोध व सूचना

१४ हें मी तुम्हांस लाजविष्यासाठी लिहीत नाहीं, तर
माझ्या प्रिय मुलंप्रमाणे तुम्हांस बोध करण्यासाठी लिहितो.
१५ कारण तुम्हांस विस्तामर्ये दहा हजार गुरु असले तरी
पुष्कळ बाप नाहीत; मी तर तुम्हांस विस्तामर्ये
सुवार्तेच्या योगानें जन्म दिला आहे. १६ यास्तव मी
तुम्हांस विनंति करितों कीं माझे अनुकरण करणारे व्हा.
१७ या कारणास्तव प्रभूच्ये माझा प्रिय व विश्वासु पुत्र
तीमर्य याला मी तुम्हांकडे पाठविले आहे; मी सर्वत्र
प्रत्येक मंडळीत शिकवितों त्याप्रमाणे विस्तांतील माझ्या
शिक्षणपद्धतीची आठवण तो तुम्हांस देईल. १८ मी
तुम्हांकडे येत नाहीं असें समजून कियेके फुगले आहेत.
१९ तरी प्रभुच्यी इच्छा असली तर मी तुम्हांकडे लवकर
येण्हून; तेव्हा फुगलेल्याच्या बोलण्याकडे पाहणार नाही,
त्याच्या सामर्थ्याकडे पाहीन. २० कारण देवाचं राज्य
बोलण्यांत नाहीं, सामर्थ्यांत आहे. २१ तुम्हांला कोणते
पाहिजे? मी तुम्हांकडे काठी घेऊन यावें किंवा प्रीतीनें व
सोम्यतेच्या आत्म्यानें यावें?

भयंकर स्वरूपाच्या अनीतीचे एक

उदाहरण

१ तुम्हांमर्ये प्रत्यक्ष जारकर्म चालू आहे अशी

६ खबर मला मिळाली आहे; तसें जारकर्म विदेशी
लोकांत देखील आढळत नाहीं, अशा प्रकारचे तें आहे,
म्हणजे तुम्हांतील कोणीइकाने आपल्या बायकी बायके
राखिली आहे. २ तरी तुम्ही कुगलो आहां, त्यापेक्षां हें
कर्मे करणारा आणेणून धालविला जावा असें म्हणजे
शीकुल ब्हावयाचे असतें. ३ मी शरीराने अविद्यामान
तरी आत्म्याने विद्यान आहें आणि विद्यान असत्या-
सारिखा मी निंय करून चुकलो आहें. ४,५ तो असा

की ज्याने असा प्रकारे हैं कर्म के ले त्वा मनुष्याला तुम्ही व आपल्या प्रभु येशुल्या सामर्थ्याने युक्त असा मासा आत्मा यांनी एकत्र मिळून आपला प्रभु येशुल्या याच्या नामाने देखल्यामाच्या नाशकरितां सैतानाच्या स्वाधीन करावें, यासाठी की आत्मा प्रभु येशुल्या दिवशी तराचा. ६ हैं तुमचे आढऱ्यात मिरीविंश शोभत नाही. योडे खमीर सगळ्या गोल्याला फुणिविंश, हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? ७ तर जुने स्वमीर काळून टाका, यासाठी की तुम्ही जरे बेखमीर लोक आहां तसे तुम्ही नवा गोल्य व्हावें, कारण आपला वल्हांडणाचा 'यशपु' जो सिस्त त्याचे 'अपेण इलें'; ८ यासाव जुन्या स्वमिराने, अगर वाईटपणा व बुष्टपणा, यांच्या स्वमिराने नव्हे, तर सालिकपणा व खरेपणा या बेखमीर भाकरीनी आपण सण करावा.

९ तुम्ही जारकर्मीनी संगत घर्ण नये, असे मी तुम्हांस आपल्या पत्रांत लिहिले होतें; १० तकापि मा जगाचे जारकर्मी, लोभिष्ठ, वित्त हरण करणारे, व मूर्तीपूजक वांची संगत मुख्यीच घर्ण नये असे मासे जग्यांमे नाही; कारण ती मुख्यीच न घराल तर तुम्हांस जग्यांल निष्ठून जावें लागेल. ११ यासाव तुम्हांस यें लिहिले होते त्याचा अर्थ असा ईं, वंशु म्हटलेला असा कोणी जारकर्मी, लोभी, मूर्तीपूजक, चहाड, मरयी, किंवा वित्त हरण करणारा असला तर तशाची संगत घर्ण नये; त्याच्या पंक्तीस वर्तु नये. १२ कारण जे आहेर आहेत त्याचा न्याय करणे मजकडे कोठे आहे? जे आत आहेत त्याचा न्याय तुम्ही करीत नाही काय? १३ जे आहेर आहेत त्याचा न्याय देव करीत नाही काय? 'तुम्ही आपणांमधून त्या दुष्काळ बाहेर वात्मा.'

स्विस्त्री लोकांचीं कोर्टीत येलेली मांडपमे

१ तुम्हांतील कोणाएकाचा उपस्थानरेहे वाद ६ असला, तर तो आपल खटला पवित्र ज्ञानपुढे न असितां अधिमिकांपुढे नेपालाचे कर्ते घासः करीतो? २ पवित्र जन हे जगाचा न्यायनिवादा करीतील हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? तुम्हांपुढे जगाचा न्यायनिवादा न्यायाचा आहे, तर तुम्ही अगदी इच्छाचा खटल्याच्या न्यायसभा होण्यास अवोद्य आही काय? ३ आपल

देवदूर्धांचा न्यायनिवादा कर्ण हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? तर मग व्यावहारिक गोष्टीविषयी सांगण नकोच. ४ तुम्हांस व्यावहारिक खटल्यांचा न्यायनिवादा करावयाचा आहे, तर जे मंडळीत गणतीचे नाहीत त्यांस करे नेमतां? ५ तुम्हांस लाज वाटावी म्हणून मी हैं सांगतो. ज्यांच्याने भावाभावांची पंचांगित करवेल असा एकाहि शहाणा मनुष्य तुम्हांमध्ये नाही, असे आहे काय? ६ भाल भावावर किर्याद करितो, आणि तीहि विश्वास न टेवणांचापुढे करितो. ७ तुम्ही एकमेकांवर खटले करितां शांत सर्व प्रकारे तुम्हीची हानिव आहे; त्यापेक्षा तुम्ही अन्याय कां सोसून घेत नाही? त्यापेक्षा नाहणूक कां सोसून घेत नाही? ८ उलट तुम्ही स्वतः अन्याय व नाहणूक करितां, आणि ती आपल्या बंधुजनांची करितां. ९ अनीतिमान न्युष्याला देवाच्या राज्याचे वतन मिळाणार नाही हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? फसू नका; जारकर्मी, मूर्तीपूजक, व्यभिचारी, चैनवाज, पुंमैथुनकारी, १० चोर, लोभी, मरयी, चहाड, व वित्त हरण करणारे यांस देवाच्या राज्याचे वतन मिळाणार नाही; ११ आणि तुम्हांपैकी विळेक तसे होते; तरी तुम्ही प्रभु येशुल्याच्या नामांत व आपल्या देवाच्या आत्मांत खुल्लेले, पवित्र केलेले, व नीतिमान उत्तिलेले, असे ज्ञालं आहां.

अशुद्धता ही विस्त्री मनुष्याच्या जीवन-क्रमादीची विसंगत होय

१२ सर्व गोष्टीची मला भोक्तीक आहे, तरी ईर्व गोष्टी हितकरक असतात असे नाही; सर्व गोष्टीची मला भोक्तीक आहे, तरी मी कोणत्याहि गोष्टीच्या स्वाधीन होणार नाही. १३ अन्न पोदासाठी व पोट असासाठी आहे; त्या दोहोंचा देव अंत करील. शरीर जारकर्मीसाठी नाही, तर प्रभुलाई आहे; आणि शरीरासाठी प्रभु आहे १४ देवांने प्रभुला उठविले, आणि तो आपल्या सामर्थ्याने आपल्याला उठवील. १५ तुम्हीं शरीरौं लिस्ताचे अवयव आहेत, हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? मी-लिस्ताचे अवयव नेहम ते कसलिणीचे अवयव करावे काय? असे न होवो. १६ जो कसलिणीचा अवला तो व ती ही एक-करीर आहेत, हैं तुम्हांस ठळक नाही काय? कारण

‘ती दोषे एकदेह होतील’ असे तो म्हणतो. १७ जो प्रभूज जडला तो व प्रभु एक आत्मा आहे. १८ जारकमारपासून दूर राहा. जे कांही दुसरे पापकर्ते भग्नाच्या करितो तें शरीरावाहेऱुन होतें; परंतु जो जारकमी करितो तो आपल्या शरीरासंबंधाने पाप करितो. १९ तुमचे शरीर, तुम्हामध्ये वसणारा जो पवित्र आत्मा देवापासून तुम्हासं मिळाल आहे त्याचे मंदिर आहे व तुम्हास ठाऊक नाही काय? आणि तुम्ही आपले नव्हां; २० कारण तुम्ही मोलाने विकत घेतलेले आहां; यास्तव तुम्ही आपल्या शरीराने देवाचे गैरव करा.

विवाह, आपल्याचे व सोडविट्ठी यांविषयीचे प्रश्न

१ तुम्ही मला ज्या गोष्टीविषयी लिहिले त्या-
२ विषयी: पुरुषाने खोला चिन्ह नये हें त्याला वरै,

३ तरी जारकमे होत आहेत म्हणून प्रत्येक पुरुषाला स्वतःची छी असावी, आणि प्रत्येक छीला स्वतःचा पति असावा. ४ नव्याने बायकोला तिच्या हळ वाचा; आणि त्याप्रमाणे बायकोनेहि नव्याला व्याचा. ५ बायकोला स्वतःच्या शरीरावर अधिकार नाही तर नव्याला आहे; आणि त्याप्रमाणे नव्यालाहि स्वतःच्या शरीरावर अधिकार नाही तर बायकोला आहे. ६ एकमेकांबरोवर वंचना करून नका, तरी प्राथनेसाठी प्रसंग मिळावा म्हणून पाहिजे असल्यास तो कांही वेळ समर्तीनें करा, मग फिरून एकत्र व्या, यासाठी की सैतानाने तुमच्या असंयमामुळे तुम्हास परीक्षेत पाहू नये. ७ तरी मी हें आज्ञा म्हणून सांगत नाही, तर परवानगी म्हणून सांगतो. ८ मी जसा आहे तसे सर्वानेहि असावे अशी भाजी इच्छा आहे; तरी प्रत्येकाला त्याचे त्याचे कृपादान देवापासून मिळाले आहे, एकाला एका प्रकारचे व दुसर्याला दुसर्या प्रकारचे.

९ जे अविवाहित व ज्या विवाह आहेत त्यांस मी म्हणतो की तुम्ही मजसारिली राहिलो तर तें तुम्हास वरै; १० तथापि जर त्यांस संयम होत नाही तर त्यांनी लम करावै, कारण जल्ड्यापेक्षा लम करणे वरै आहे. ११ चिनाहितांस मी आज्ञा करितो, मी नव्है तर प्रभु करितो, की बायकोने नवरा सोहू नये, ११ (सोडिला तर तिने

लम केल्यावांचून राहावै, किंवा नव्यालारोवर समेट करावा;) आणि नव्याने बायको सोहू नये. १२ दुसर्यांस मी म्हणतों, प्रभु म्हणत नाही; जर कोणाएका भावाला विश्वासहीन बायको आहे, आणि ती त्याच्या जवळ नोंदवायास कबूल आहे, तर त्याने तिला सोहू नये. १३ यसा बायकोला विश्वासहीन नवरा असून तो तिच्या जवळ राहावयास कबूल आहे, तिनें त्याला सोहू नये. १४ कारण बायकोच्या द्वारे विश्वासहीन नवरा पवित्र झाला आहे आणि वंधूच्या द्वारे विश्वासहीन बायको पवित्र झाली आहे; असे नसरंते तर तुमची मुलेबाले अशुद्ध असती; परंतु आता ती पवित्र आहेत. १५ तथापि जर विश्वासहीन व्यक्ति बेगळी होऊं पाहते तर ती बेगळी होवो; अशा प्रसंगी भाऊ किंवा बहीण बांधेली नाही; देवाने आपल्याला शांतीत राहण्याकरिता पाचारण केले आहे. १६ हे पली, तू आपल्या परित्यक तारसीस लिंवा नाही, हें तुला काय ठाऊक? हे पले, तू आपल्या पल्सीला तारसील किंवा नाही, हें तुला काय ठाऊक? १७ तर जरंते प्रत्येकला प्रभूने वांदून दिले आहे, जरंते प्रत्येकाला देवाने पाचारण केले आहे, तसें त्याने बायकावै, आणि याप्रमाणे मी सर्व मंडळ्यांस नेमून देतो. १८ खुंता झालेल्या कोणा मनुष्यास पाचारण झाले तर त्याचे बेसुंती होऊं नये; कोणा बेसुंती मनुष्यास पाचारण झाले तर त्याने खुंता करून घेऊ नये. १९ खुंता कांही नाही व बेसुंताहि कांही नाही, तर देवाच्या आज्ञा पाळणे हेच कायाते सर्व आहे. २० या तिच्यांतीत असतां कोणास पाचारण झाले तीत त्याने राहावै. २१ तू दास असती तुला पाचारण झाले काय? त्याची चिना करून नको; योकल्या होता येत असलें तरी तसाच राहा. २२ कारण दास असून उयाला प्रभुमध्ये पाचारण झाले, तो दास्यांतून मोकळ्या केलेला प्रभुजा मनुष्य आहे; तसेच मोकळे असतांना उयाला पाचारण. झाले: तो चिनाताचा दास आहे. २३ तुम्ही मोलाने विकत घेतलेले आहां; मनुष्याचे दास होऊं नका. २४ बंधुजनहो; या तिच्यांतीत ज्याला पाचारण झाले त्या स्थितीत तो देवाजवळ राहो.

१ म्हणजे चिनाताचर विश्वास न ठेवणारी.

२५ कुमारिकाविषयीं मला प्रभूची आळा नाही, तथापि ज्या मजवार विश्वासू होण्याची दया प्रभुद्वारे झाली आहे तो मी आपलें मत सांगतोः २६ तें असें कीं, प्रस्तुतच्या अडचनीमुळे जो ज्या स्थितीत आहे त्या स्थितीत त्याने राहावें हें मनुष्याला वरें. २७ तूं बायकोला बांबलेला आहेस काय? आहेस तर मुक्त होण्यास पाहू नको; बायकोपासून मुक्त आहेहा काय? आहेस तर बायको करण्यास पाहू नको. २८ तथापि तूं लम केले असले तरी पाप केले नाही, आणि कुमारिकेने लम केले असले तरी तिने पाप केले नाही; तरी पण अशांवर संसारात संकट येईल; आणि मी तर तुमचे रक्षण व्हावें असी इच्छा बाळगतो. २९ बंुजनहो, मी हेच म्हणतो, कांगाचा संक्षेप करण्यांत आल आहे, यासाठी की यापुढे उयास बायका आहेत त्यांनी त्या नसल्यासारिंखें असावें; ३० जे रडतात त्यांनी आपण रडत नसल्यासारिंखें, जे आनंद करितात त्यांनी आपण आनंद न केल्यासारिंखें; जे विकल वेतात त्यांनी आपणांजबल कांही नसल्यासारिंखें; ३१ व जे या जंगाचा उपयोग करितात त्यांनी आपण त्याचा उपयोग करीत नसल्यासारिंखें असावें; कारण या जंगाचे स्थांतर होत आहे. ३२ तुम्ही निश्चित असावें असी माझी इच्छा आहे. अविवाहित पुरुष, प्रभूला कर्से संतोषवावें, असी प्रभूच्या गोष्टीविषयीची चिंता करिलो. ३३ परंतु विवाहित पुरुष, आपल्या बायकोला कर्से संतोषज्ञावें, असी जंगाच्या गोष्टीविषयीची चिंता करतो. ३४ विवाहित व अविवाहित द्वी पांच्यामांयेहि भेद आहे; अविवाहित असते ती आपण शरीरानें व आपल्यानेहि पलित्र व्हावें, असी प्रभूच्या गोष्टीविषयीची चिंता करित्ये; परंतु विवाहित असते ती आपण आपल्या नव्याला कर्से संतोषवावें. असी जंगाच्या गोष्टीविषयीची चिंता करित्ये. ३५ हें जी तुमच्याच दिवासाठी संभातो; तुम्हांवर फास टाकऱ्यासाठी नाही, तर तुमच्या हातल उत्तम आचरण व प्रभूची सेवा एकाप्रतेने व्हावी म्हणून सांगतो; ३६ परंतु जर कोणला असें वाटतों कीं आपण आपल्या कुमारिकेच्या अपमानास कारण होतों, ती उपकर झाली आहे. आणि

तसें अगत्यच आहे, तर जशी इच्छा असेल तसें त्याने करावें; तो फाप करीत नाही; ती लम करोत. ३७ तथापि जो अंतःकरणानें स्थिर आहे, ज्याला अगत्य नाही, ज्याची आपल्या शुक्लेवर सत्ता आहे, आणि आपल्या कुमारिकेला तसेंच टेक्कांवें असे ज्याने आपल्या अंतःकरणांत उरविलें आहे, तो वरै करितो. ३८ जो आपल्या कुमारिकेवे लम करून देतो सो वरै करिते पण जो लम करून देत नाहीं तो अधिक वरै करितो. ३९ नवरा जीवंत आहे तोपर्यंत बायको बांबलेली आहे; नवरा भेल्यावर तिची इच्छा असेल त्याबोवर, पण केवळ प्रभूमर्यें लम करावयाला ती मोकळी आहे; ४० जर ती तशीच राहील तर माझ्या समजुरीप्रमाणे ती अधिक मुखी होईल; मला वाटते मलाहि देवाचा आत्मा आहे.

मूर्तीला दास्वचिलेला नैवेद्य ह्याविषयीं

१ आतां मूर्तीच्या नैवेद्याविषयीं: आपल्या सर्वांस ज्ञान आहे हें आपल्याला ठाळक आहे. ज्ञान मुगविंहें, प्रति इुद्धि करिते. २ जर कोणला वाटते कीं आपल्याला एसादी गोष्ट कळते तर ज्याप्रमाणे कळले पाहिजे त्याप्रमाणे त्याला अद्याप कळत नाहीं. ३ जर कोणी देवावर प्रेम करितो तर देवाला त्यांची ओळख झालेली असते. ४ आतां मूर्तीचे नैवेद्य साप्तासंबंधाने आपल्याला ठाळक आहे की ज्ञानात देवाची म्हणून मूर्तिंव नाहीं; आणि एकांखेरीज दुसरा देव नाहीं. ५ कारण ज्यांला देव म्हणतात असे स्वांगत किंवा पृथ्वीवर असले, आणि असे बहुत देव व बहुत प्रभु आहेत, ६ तरी आपणाला एकच देव म्हणजे पिता आहे, त्याजपासून अवधीं आहेत, व आपण त्याच्यासाठी आहो; आणि आपल्याला एकच प्रभु येशू यिस्त आहे, त्याच्या द्वारे अवधीं आहेत व आपण त्याच्या द्वारे आहो.

दुर्बल बंधुच्या मनाची चलविचल होऊं नये म्हणून स्वबरदारी

७ तथापि हें ज्ञान सर्वांच्या ठारी असते असे नाहीं; तर किंवेळंवर मूर्तीच्या सवयीचा संस्कार अजून राहिल्यामुळे ते लोक मूर्तीज्ञा तो नैवेद्य म्हणून खातात; तेज्ज्ञां त्यांचे मन दुर्बल असल्यामुळे तें विटाळते. ८ आपली

येत्यादोप्यता भक्षणे देवापुर्वे व्रत नाही; न साध्याने व्राण कमी होत नाही आणि पिण्याने आपण अधिक होत नाही. ९ तरी ही तुमची मोकळीक दुर्बळांस अडख-लव्याचे कारण होऊन नये म्हणून जपा. १० कारण ज्ञानवान् असा यो तूंत्या तुला मूर्त्याचा देवकांत जेवावयास वस-लेले कोणी पाहिले तर, तो दुर्बळ असत्यास, त्याच्या मनांत मूर्त्याचा नैवेद्य साध्याचे घाडस करप्याचे येईल ना?

११ याप्रमाणे जो दुर्बळ, ज्याच्यासाठी खिस्त मरण पावला असा बंधु, त्याचा तुश्या या ज्ञानाच्या योगे नाश होणो. १२ बंधुविशद असे पाप कल्प व त्याच्या दुर्बळ मनाला घटका देऊन तुम्ही खिस्तविशद पाप करिता. १३ यास्तव भक्ष्यामुळे आपल्या बंधुला अडखल्या होतें तर मी त्याचा अडखल्यु नये म्हणून मी मांस कथीच खाणार नाही.

आपल्या स्वतंत्र्या हक्कावर पाणी सोडून पौलाने घालून दिलेले उदाहरण

१ मी स्वतंत्र नाही काय? मी प्रेषित नाही
९ काय? आपला प्रभु येद्या याला मी पाहिले नाही

काय? प्रभुमध्ये माझें काम तुम्ही नाही काय? २ जरी मी दुसऱ्यांस प्रेषित नाही तरी निदान तुम्हास तरी आहें; कारण प्रभुमध्ये माझ्या प्रेषितपणाचा शिक्षा तुम्ही आहां. ३ माझी चौकशी करणाऱ्यांस माझें उत्तर हेच आहे. ४ आम्हांस साध्यापिण्याचा हक्क नाही काय? ५ इतर प्रेषित, प्रभुचे माझ व केका यांच्यासारिंखे आम्हांसहि आपली बायको झालेल्या खिस्ती बहिणीला बोरव नेष्याचा हक्क नाही काय? ६ अथवा धंदा केल्यावृक्षून उपजीवन करप्याचा हक्क मला व वर्णवाला माझ नाही काय? ७ आपल्या खर्चानं शिपाईमिरी करितो, असा कोण आहे? प्राक्षमळा लावून त्याचे फळ खात नाही, असा कोण आहे? कळप पालून कळपाचे दूध खात नाही असा कोण आहे? ८ मी मनुष्याच्या रिवाजाप्रमाणे हेच बोलतो काय? नियम-शास्त्रात हेच सांगत नाही काय? ९ मोशाच्या नियम-शास्त्रात असे लिहिले आहे की, 'बैल मलणी करितो तेव्हां त्याला मुसके बालूं नको; ' ही विता देव बैलंची करितो काय? १० किंवा तो आपल्याकरितांच बोलतो? हो, हेच आपल्याकरितां लिहिले होतें; अशा अथवां की जो

नांगरतो त्याने आशेने नांगरवें, आणि जो मळणी करिते त्यांने ती उपभोग घेण्याच्या आशेने करती. ११ आम्ही तुम्हांसाठी आच्यातिक वस्तूची पेरणी केली तर आम्ही तुम्हाच्या ऐहिक वस्तूची कापणी केल्यास त्यांत कांही मोठी गोष्ट आहे काय? १२ दुसरे जर तुम्हांवरच्या या शकाचा उपभोग घेतात तर तो आम्ही विशेषेकल्प खाचा की नाही? तथापि हा हक्क आम्ही बजाविला नाही, तर खिस्ताच्या बुवारेला कांही अडचण करू नये म्हणून आम्ही सर्व सोशितों. १३ मंदिरांत सेवा करणारे मंदिरांतले उत्तम खातात आणि वेदीज्ञवळ सेवा करणारे वेदीचे भाणीदार आहेह, हेच तुम्हांस ठाळक नाही काय? १४ त्याप्रमाणे प्रभुवै नेपिले आहे की जे सुवार्ता सांगतात त्यांनी सुवार्तेवर आपले उपजीवन करवें. १५ मी तर यांतील कोणतोहि केले नाही; व याप्रमाणे मला प्राप्त व्हावें म्हणून मी हे लिहिले नाही; कारण हा स्वाभिमान कोणी व्यर्थ करावा यापेक्षां मी मरावें हेच वर्ते. १६ जरी मी सुवार्ता सांगतों तरी मला प्रतिष्ठा खिरविष्याचे कारण नाही; ती सांगणे मला प्राप्त आहे; मी सुवार्ता सांगत नाही तर मला खिकार असो. १७ मी हेच आपला होऊन करितों तर मला वेतन मिळेल, आणि आपण होऊन करीत नाही तरी मला कार-भार सोपला आहे. १८ तर मग माझें वेतन काय? हेच की सुवार्ता ही मी फुकट सांगवी, यासाठी की मी सुवार्तेविष्याचा आपला हक्का पूर्णपणे बालवूं नये.

लोकांना खिस्तपक्षाचे करप्याचे कार्मी त्याची आस्था

१९ मी सर्वांपूर्व स्वतंत्र असतांहि अधिक लोक प्राप्त करून घेण्यासाठी आपणांला सर्वाचा दास केले आहे. २० यदूदी लोक प्राप्त करून देण्यासाठी मी यदूदी लोकांना यदूद्यासारिद्या शाळों; नियमशास्त्राधीन लोक प्राप्त करून घेण्यासाठी मी नियमशास्त्राधीन नसतां, नियमशास्त्राधीनांस, अधीनासारेखा शाळों. २१ ज्यांस नियमशास्त्र नाही त्यांस प्राप्त करून घेण्यासाठी, म्हणजे नियमशास्त्र नाही अशांस, मी नियमशास्त्र नाही असा शाळों, तरी देवाच्या नियमाबाहेर होतो असे नाही, खिस्ताच्या नियमावीन होतों. २२ दुर्बळांस प्राप्त करून घेण्यासाठी मी

दुर्बलास दुर्बल शास्त्रे. मी सर्वासाठी सर्व कांही शास्त्रे आहे, यासाठी की मी कसे तरी किल्येकाळंचे तारण साथावे. २३ मी सर्व कांही मुवातेकरिता करितो, यासाठी की की इतरांवरोवर तिचा अंशमासी व्हावे.

विजयप्राप्तीस आवश्यक असाच करावयाचा प्रयत्न

२४ सर्वीत घावणारे सर्व घावतात, पण एकत्रच येत मिळते हे तुम्हांस घडक नाही काय? तुम्हांस ती मिळेल असे घाव. २५ प्रत्येक नामायुद घणारा सर्व गोष्टीविषयी ईदिवदमन करितो; ते नाशवंत अनुगृ मिळविषयासाठी असे करितात, आपण तर अविनाशी झुग्गट मिळविषयासाठी करितो. २६ मीहि तसाच घावतो, खफजे अनिवार्यांचे घावत नाही. तसी कुस्तीहि करितो, खफजे वान्यावर मुऱिप्रहर करीत नाही; २७ तर मी आपल्या शरीराला तुकडून त्यांस दास कसू ठेवितो; असे न केल्यास मी दुसऱ्यांस वोषणा केल्यावर कदाचित् मीज अपाच ठेव.

इत्याएल लोकांच्या इतिहासावरूप इत्यारा

१ बंधुजनहो, आपले पूर्वज सर्वच मेशाकाली १० होठे, आणि समुद्रांतुन ते सर्व पार गेले; याविषयी

तुम्ही अजाण असावे अशी मासी इच्छा नाही. २ मेव व समुद्र गांच्याद्वारे भोशामर्यांचे त्या सर्वांचा बांसिस्या शाळा; ३ सर्वांनी, एकच आच्यातिमिक अन्न खाले; ४ आणि सर्व एकच आच्यातिमिक पाणी प्याले, कारण ते आपल्यामार्यांचा आच्यातिमिक खडकांतुन पीत होते; तो खडक तर लिहत होतो. ५ तरी त्यांतील बहुतेक लोकांविषयी देव संतुष्ट नव्हात; शामुळे 'त्यांचा रानात नाश शाळा.' ६ या गोष्टी आपल्याला दाखले अशा शास्त्रा, यासाठी की त्यांनी 'छोम घरिल' तसें आपण वाईट गोष्टीने 'लोभी होऊ नने.' ७ त्यांच्यापेकी किल्येक मूर्तिपूजक होते तसे होऊन नन; 'लोक शावयासावयावयाला बसले, नंतर खेळवयाला उडते,' असे शास्त्रांत लिहिले आहे. ८ त्यापेकी किल्येकाळीनी जारकरी केले, त्याप्रमाणे आपण जारकरी करू नये; ते एका दिलासात देशीस इतरां असल पवडे. ९ त्यापेकी किल्येकाळी

प्रभूती परीक्षा केली, आणि ते सापांच्या योरें नाश पावडे, त्याप्रमाणे आपण प्रभूती परीक्षा करू नये. १० त्यापेकी किल्येकाळी कुरकूर केली, आणि ते संहारकर्त्याकडून नाश पावडे, त्याप्रमाणे तुम्ही कुरकूर करू नका. ११ या गोष्टी दाखलाच्या शपाने त्यांस बदल्या; आणि या आपल्यावर युग्माचा शेवट आला आहे. त्या आपल्या बोधासाठी त्या लिहिल्या आहेत. १२ यास्तव आपण उमे आहो असे यास वाटव्यं त्यांने पाई नये महालून संभाव्यांवे. १३ मनुष्यात सहन होते तिच्यालिलाय तुम्ही परीक्षा तुम्हांवर गुरुरकी नाही; आणि देव विशावपात्र आहे, तो तुम्ही परीक्षा तुमच्या शासीपलीकडे होऊन देणार नाही, तर परीक्षेवरोवर तिच्यांतुन निभावण्याचा उपाय कीरील, असे की तुम्ही ती सहन करावावास समर्थ व्हावे.

मूर्तिपूजेच्या त्याग केला पाहिजे

१४ यास्तव माहिया प्रिय बंधुंनो, तुम्ही मूर्तिपूजेपासून दूर एवा. १५ तुम्हांस सुह समजात मी तुम्हांवरोवर बोलतो; मी काय महणो त्याचा तुम्हांच निर्णय करा. १६ जो आशीर्वादाचा प्याला आपण आशीर्वादित करितों तो लिस्ताच्या रकाची सहभागिता आहे की नाही? जी भाऊ आपण मोहितों तो लिस्ताच्या शरीराची सहभागिता आहे की नाही? १७ आपण बहुत असून एक भाऊ, एक शरीर असे आहो; आपण सर्व त्या एक भाऊकीचे विभागी आहो. १८ जे जातीने इत्याएल त्यांकडे पाहा; याह भक्षण करणारे वेदीचे भागीदार नाहीत काय? १९ तर मासे महणे काय आहे? मूर्तीचा नैवेद्य कांही तरी आहे, अथवा मूर्ति कांही तरी आहे काय? नाही; २० तरी विदेशी लोक जो यक्क करितात 'तो देवाला नव्हे तर भूतांला करितात;' आणि तुम्ही भूतांचे सहभागी व्हावे अशी मासी इच्छा नाही. २१ तुमच्याने प्रभूता प्याला व भूतांचा प्याल पिववत नाही; 'प्रभूच्या मेजावरचे' व भूतांच्या मेजावरचे तुमच्याने खाववत नाही. २२ आपण प्रभूत्य ईर्ष्येस पेटवितों काय? आपण त्यापेक्षां बलवान् आहो काय?

२३ सर्व गोष्टी कराव्याची मुमा आहे तरी सर्व गोष्टी हितकरक असलात असे नाही. सर्व गोष्टी कराव्याची मुमा आहे तरी सर्व गोष्टी शुद्ध करितात असे नाही. २४ केवी

आपलेच हित पाहू नवे तर दुसऱ्यांचेहि पाहावे. २५ स्थाटिकबाजारांत जे विकाशांत येते ते निःशंक मनोवृत्तीने चौकशी न करितां खा, २६ कारण 'पृथ्वी व तिजवर जे कांही भरले आहे ते प्रभूने आहे.' २७ विश्वास न ठेवणाऱ्यापैकी कोणी तुम्हांला जेवावयाला बोलाविठे, आणि तुमची जाग्याची इच्छा असली तर जे कांही तुमच्यापुढे बाढितील ते निःशंक मनोवृत्तीने चौकशी न करितां खा; २८ परंतु कोणी तुम्हांला सगेल की हा नैवेद्य आहे, तर ज्याने हे कल्पविलं त्याकरितां व मनाला शंका न यावी याकरितां खालं नका; २९ शंका ही तुमच्या मनांत नव्हे तर त्याच्या; कारण माझ्या स्वतंत्रतेचा न्यायनिवाडा दुसऱ्याच्या विवेकभावेनेमे कां व्हावा ? ३० मी आभारपूर्वक खालों तर ज्याविषयी मी आभार व्यक्त करितो त्याविषयी माझी निंदा कां व्हावी ? ३१ यास्तव तुम्ही खालों, पितां किंवा जे कांही करितां ते सर्वे देवाच्या गौरवासूली करा. ३२ यहू-खांस, हेलेव्यांस व देवाच्या मंडळीसाहि अडखलविणारे होलं नका; ३३ तर जसें मी सर्व गोर्धीत सर्वांस संतोषवितो आणि त्यांचे तात्पर्य स्वहित न पाहतां बहुतांचे हित पाहतो, तसें तुम्ही करा.

१ जसा मी विस्ताचा अनुकारी आहे, तसें तुम्ही माझे अनुकारी व्हा.

सर्वेत प्रशास्त वर्तन

२ तुम्ही सर्व गोर्धीत माझी आठवण करितां, आणि मी तुम्हांस संगून ठेविले विधि जसाचे तसे हृद घस्त याळिता, म्हणून मी तुमची वाहवा करितो. ३ प्रत्येक पुरुषाचे मस्तक विस्त आहे; जीवांचे मस्तक पुरुष आहे, आणि विस्ताचे मस्तक देव आहे, हे तुम्हांला समजावे अशी माझी इच्छा आहे. ४ जो पुरुष आपले मस्तक आच्छादून प्रार्थना करितो किंवा संदेश देतो तो आपल्या मस्तकाचा अपमान करितो; ५ तसें जी जी उच्चाच्या मस्तकाने प्रार्थना करिते किंवा संदेश देते ती आपल्या मस्तकाचा अपमान करिते; कारण ती मुळलेल्या जीवासरक्षीच होते. ६ जी जर आपले मस्तक आच्छादीत नाही तर तिने आपले केस कातरावे, परंतु जर केत कातरणे किंवा मुळणे जीला लाजविणारी गोष्ट आहे तर तिने आपले

मस्तक आच्छादावे. ७ पुरुष देवाची प्रतिमा व वैभव असल्यासुले त्याला मस्तक आच्छादन करणे योग्य नाही; जी तर पुरुषाचे गौरव आहे. ८ पुरुष जीवासून जाल्य नाही; तर जी पुरुषासून जाली; ९ आणि पुरुष जीवासौं उत्पन्न केला नाही; तर जी पुरुषासूं जाली; १० त्यासुले देवदूतांकरिता जीवांने आपल्यावर असलेल्या अधिकाराचे चिन्ह मस्तकावर टेवावे हे योग्य आहे. ११ तरी प्रभूसूच्ये पुरुष जीवासून वेगवा नाही आणि जी पुरुषासून वेगाली नाही. १२ कारण जशी जी पुरुषासून, तसा पुरुष जीवासून आहे; आणि सर्व कांही देवापासून आहे. १३ तुम्ही आपसांत विचार करून पाहा; मस्तकावर आच्छादन घेतल्यावांचून देवाची प्रार्थना करणे जीला शोभते काय ? १४ लांब केस राखणे हे पुरुषाला अप्रतिष्ठेवे आहे असे निसर्ग देखील तुम्हांला सांगत नाही काय ? १५ जीवांने लांब केस राखणे तिला भूषणावह आहे; कारण केस तिला आच्छादनाकरिता दिले आहेत. १६ तरी जर कोणी विंड-वाली दिसला तर आपल्यांत अशी रीत नाही आणि देवाच्या मंडळ्यांतहि नाही.

प्रभुभोजनाचे ग्रंथीकरण

१७ अशी आज्ञा दिली तरी तुमच्या एकत्र होण्याने तुमचे बरेन होतां वाईंट होते, म्हणून मी तुमची वाहवा करीत नाही. १८ प्रथम हैं की, तुमची मंडळी जमते तेहां तुम्हांत फुटी असतात, असे मी ऐकतो; व ते कांही अंगी खरे मानितो, १९ कारण तुम्हांसाचे जे पटलेले आहेत ते प्रकट व्हावे म्हणून तुम्हांसाचे पक्षभेद असलेच पाहजेत. २० यासुले जेहां तुम्ही एकत्र मिळतो तेहां प्रभुभोजन करणे शक्य नसते; २१ कारण भोजन करते-वेळी प्रत्येक जण आपले घरचे जेवण दुसऱ्यापूर्वी जेवतो; एक भुकेला राहतो तर एक मस्त होतो. २२ तुम्हांस खावयालाप्यावयाला घरें नाहीत काय ? किंवा तुम्ही देवाच्या मंडळीस विकारू उद्यांच्याजवळ कांही नाही त्यांना लाजवितां काय ? मी तुम्हांस काय सांगू ? याविषयी मी तुमची वाहवा करावी काय ? मी तुमची वाहवा करीत नाही. २३ कारण जे मला प्रभूसून मिळाले, तेच मी तुम्हांला सांगून दिले की, ज्या रात्री प्रभु वेश धरून दिला

गेला त्या रात्री त्याने भाकर घेतली; २४ ईशोपकारस्मरण कल्पन ती मोडिली, आणि मट्टले, तुम्हांसाठी जे माझे शरीर ते हैं आहे, माझ्या स्मरणार्थ हैं करा. २५ मग भोजन आल्यावर प्याला घेऊन त्याने तसेच केले, आणि मट्टले, हा प्याला माझ्या रक्कांत नवा करार आहे; जितकेदा तुम्ही हा पिता तितकेदा माझ्या स्मरणार्थ हैं करा. २६ कारण जितकेदा तुम्ही ही भाकर खातां, व हा प्याला पिता तितकेदा तुम्ही प्रभूच्या मरणाची तो येण्यार्थी घोषणा करितां; २७ जो कोणी अयोग्य प्रकारे ती भाकर खाईल अथवा प्रभूच्या प्याला पिंडील, तो प्रभूच्ये शरीर व रक्त ग्रासंबंधाने दोषी होईल. २८ यास्तव मनुष्याने आपली परीक्षा करली, आणि मग त्या भाकरीतून खावें व त्या प्याल्यांतून प्यावें. २९ त्या शरीरात्ता न अनुशळून जो खातो व पितो तो खाण्याने व पिण्याने आपल्यावर दंड आणितो. ३० यासुके तुम्हांसाठी पुण्यक जण दुर्बळ व आजारी आहेत, आणि बरेच निजेले आहेत. ३१ जर आपण अपल्या न्यायानिवादा केला असता तर आपल्यावर दंड आला नसेता. ३२ ज्या अर्थी आपल्यावर दंड आला आहे त्या अर्थी आपल्याला प्रभूकळून शिक्षा होत आहे, यासाठी यी जगाच्याबोरावर आपल्यास दंडाळा होऊं नये. ३३ यास्तव बंधुजनहो, तुम्ही खावयाला एकत्र मिळतां तेव्हां एकमेकांची वाट पाहा. ३४ कोणी भुकेल्य असल्य तर त्याने घरी खावे, यासाठी की, तुमचे एकत्र मिळणे दंडासाठी होऊं नये. बाकीच्या गोष्टीची व्यवस्था मी आल्यावर पाहीन.

आप्यात्मिक दानांची विविधता व एकता

१ बंधुजनहो, तुम्ही आप्यात्मिक दानांचिष्यदी
१२ अजाण असावे अशी माझी इच्छा नाही. २ तुम्ही विदेशी होतो तेव्हां जसजसे वल्या तुम्हांला मिळाले तसंतसे तुम्ही त्या मुक्तीकडे बहकत गेलों हैं तुम्हांस कल्पक आहे. ३ यास्तव मी तुम्हांस कल्पवितों की देवाच्या आत्माच्या येगे बोल्यारा कोणीहि इसम येश आपित आहे असे म्हणत नाही; आणि पवित्र आत्माच्या योगे बोल्याचांचून कोणालाहि येश हा प्रभु आहे असे म्हणता वेत नाही.

४ कृपादानांचे निरनिराळे प्रकार आहेत, तरी आत्मा एकच आहे; ५ सेवा करण्याचे निरनिराळे प्रकार आहेत, तरी प्रभु एकच; ६ आणि कार्याचे निरनिराळे प्रकार आहेत, तरी सर्वांत सर्व कार्ये करणारा देव एकच आहे; ७ तरी आत्म्याचें प्रकटीकरण एकाळा उपयोग होण्यासाठी मिळते. ८ एकाळा आत्म्यान्या द्वारे ज्ञानाची उक्ति मिळते; एकाळा त्याच आत्म्यानुसार विद्येयी उक्ति; ९ एकाळा त्याच आत्म्यांत विश्वास; एकाळा त्याच एका आत्म्यांत निरोगी करण्याची कृपादानें; १० एकाळा अद्भुत कार्ये करावयाची शक्ति; एकाळा संदेशाशक्ति; एकाळा आप्से ओळखण्याची शक्ति; एकाळा विशेष प्रकारस्या भाषा बोलण्याची शक्ति; व एकाळा भाषांचा अर्थ सांगण्याची शक्ति मिळते; ११ तरी हीं सर्व कार्ये तोच एक आत्मा करितो, तो आपल्या इच्छेप्रमाणे एकाळा ती वांद्रन देतो.

शरीरावरून घेतलेले उदाहरण

१२ जसे शरीर एक असून त्याला अवयव पुण्यक असतात आणि त्या शरीराचे अवयव पुण्यक असून सर्व मिळून एक शरीर बनते, तसा स्थितहि आहे. १३ कारण आपण यहूदी असू, किंवा हेलेणी असू, दास असू, किंवा स्वतंत्र असू, आपणां सर्वांना एका आत्म्यांत एक शरीर होण्यासाठी बासिसा मिळाला आहे, आणि आपण सर्व एकत्र आत्म्यांने संचरित ज्ञालों आहों. १४ कारण शरीर म्हणजे एक अवयव असें नव्हे, तर वहुत अवयव असें आहे. १५ जर पाय म्हणेल, यी हात नाही म्हणून यी शरीराचा नाही, तर त्यावरून तो शरीराचा नाही असें होत नाही. १६ जर काळ म्हणेल, यी डोका नाही म्हणून यी शरीराचा नाही, तर त्यावरून तो शरीराचा नाही असें होत नाही. १७ सगळे शरीर डोका असते तर एकांगे कोठे असते? सगळे एकांगे असते तर व्यंगणे कोठे असते? १८ तर देवाने आपल्या इच्छेप्रमाणे शरीराल वेव्हेगळे सर्व अवयव लाविले आहेत. १९ ते सर्व अवयव मिळून एक असते तर शरीर कोठे असते? २० तर मग अवयव पुण्यक असून शरीर एक असें आहे. २१ डोळाला हातास म्हणता येत नाही की मला तुझी

१ मुढांत : एकच आप्सा पाजाल आहे.

गरज नाही; तर्चं मरतकाळा पायांस म्हणाऱ्यां येत नाही की मला तुमची गरज नाही. २२ इतकेच नव्हे तर शरीराचे जे अवयव विशेष अशक दिसतात ते आवश्यक आहेत; २३ शरीराची जी अंगे कमी योग्यतेची अशी आपण मानितो त्यांस आपण पांधरून घालून विशेष मान देतो, आणि आपल्या कुरुप अंगांस मुरुपता मिळते; २४ आपल्या सुरुप अंगांस अशी गरज नाही; जे उणे त्यांस विशेष मान मिळवा अशा रीतीने देवानें शरीर जुळविले आहे; २५ यासाठी की शरीरांत फूट नसावी, तर अवयवांनी एकमेकांची सारखी काळजी घावी. २६ एक अवयव दुखित झाला तर त्याबरोबर सर्व अवयव दुखित होतात; एका अवयवाची वाहवा झाली तर त्याबरोबर सर्व अवयव अनंदित होतात. २७ तुम्ही विस्तारे वरीर असून प्रत्येक जण आपापल्या कर्याप्रणाली त्याचे अवयव आहां. २८ तर्चं देवाने मंडळीत किंवेकांना नेमिले आहे; प्रथम प्रेषित, दुसरे संदेश, तिसरे शिक्षक; विवाय अद्भुत कार्ये करणारे, निरोगी करण्याची कृपादाने मिळलेले, समाचार घेणारे, व्यवस्था करणारे, मिश्रभिन्न भाषा बोलणारे आणे नेमिले आहेत. २९ सर्वच प्रेषित आहेत काय? सर्वच संदेश आहेत काय? सर्वच विशिष्ट काय? सर्वच अद्भुत काये करणारे आहेत काय? ३० सर्वांसच निरोगी करण्याची कृपादाने आहेत काय? सर्वच मिश्रभिन्न भाषा बोलतात काय? भाषांचा अर्थ सर्वच सांगतात काय? ३१ श्रेष्ठ कृपादानाची सबक इच्छा बाल्या; विवाय एक सर्वोत्तम मार्ग मी तुम्हांस दाखवितो.

प्रेम हे सर्वचेष्ठा दान होय

१ मी मनुष्यांच्या व देवदूतांच्या जिव्हांनी
१३ बोललो आणि माझ्या ठारी प्रीति नसली, तर मी वाजणारी थाळी किंवा झाणझणणारी झाऊ असा आहें. २ मला संदेश देण्याची शक्ति असली, मला सर्व गुजे व सर्व विद्या अवगत असत्या, आणि डोंगर ढळवितां येतील असा दृढ विश्वास मला असल, पण माझ्या ठारी प्रीति नसली, तर मी कांहीच नाही. ३ मी आपले सर्व धन अनेदानाची दिले, आपले शरीर जाळण्यासाठी दिले, आपणी माझ्या ठारी प्रीति नसली तर मला

कांहीं लाभ नाही. ४ प्रीति सहनकील आहे, उपकारशील आहे; प्रीति हेवा करीत नाही; प्रीति कढाई करीत नाही, फुगत नाही; ५ गरजिस्त वागल नाही, स्वर्व पाहत नाही, चिडत नाही, अपकार स्मरंत नाही; ६ अनीतीत आनंद मानीत नाही, तर सत्य समाप्तांत आनंद मानिते; ७ सर्व कांहीं सहम करिने, सर्व कांहीं खरे मालाप्यास सिद्ध असते, सर्वांची आशा धरिते, सर्वांसंबंधाने धीर धरिते. ८ प्रीति कधीं खचत नाही; संदेश असले तरी ते रह होतील, भाषा असत्या तरी त्या समाप्त होतील; आणि विद्या असली तरी ती रह होईल. ९ आपल्याला केवळ अंशात: कळते, आणि अंशात: संदेश देतां येतो; १० पण पूर्णत्वाचे आणमन क्षात्यावर अपूर्णता नष्ट होईल. ११ मी मूळ होतों तेव्हां मुलासारखा बोलत असे, मुलासारखी माझी बुद्धि असे, मुलासारखे योग्य विचार असत, आतां प्रौढ क्षात्यावर मी मुलांच्या गोष्टी सोडून दिल्या आहेत. १२ हीवी आपल्याला आरशात अस्पष्ट असें दिसते; परंतु नंतर राक्षात पाहू; आतां मला कळते ते अपूर्ण आहे; पण नंतर, मला पूर्णपणे ओळखाप्यांत आले आहे तसें, मी पूर्णपणे ओळखीली १३ सारांश, विश्वास, आशा, प्रीति ही तिन्ही टिकणारी आहेत; त्यांत प्रीति श्रेष्ठ अहि.

इदासंदेशकथाचे व 'भाषा'

बोलण्याचे दान

१ प्रीति हे तुमचे घेय अरूं या, तरी
१४ आव्याहिक दानांची, आणि विशेषत: तुम्हास संदेश सांगतां यावा अशी प्रबळ इच्छा बाल्या. २ कारण भाषा बोलणारा मनुष्यांबरोबर नव्हे, तर देवाबरोबर बोलतो, ते मनुष्याला समजत नाही; तो आल्याने गृह गोष्टी बोलतो. ३ संदेश हा मनुष्यांस उन्नति, बोध व सांतवं होण्यासारखे बोलतो. ४ भाषा बोलणारा स्वतःचीच उन्नति करितो; संदेश मंडळीची उन्नति करितो. ५ तुम्ही सर्वांनी भाषा बोलण्या हे मला बरै वाटते, तरी विशेषत: तुम्हीं संदेश यावा अशी माझी इच्छा आहे; कारण मंडळीच्या कृदीप्रोत्यर्थ अर्थ न सांगतां जो भाषा बोलतो त्याच्यापेक्षां संदेश श्रेष्ठ आहे. ६ बंधुजनहो, असे असल्यामुळे मी तुम्हांकडे येऊन मिश्रभिन्न भाषांनी बोलेन,

आणि प्रकटीकरणानें, विदेशे, संदेशानें किंवा शिक्षणानें तुम्हारोबर बोलणार नाही, तर यी तुमचे काय हित करीन? उपाखा, वीणा, असल्या नाव काढणाऱ्या निजीव वस्तूच्या भिन्नभिन्न नावांत मेद कळन न दाखविल्यास, पांच्याचा नाव कोणता, वीणिचा नाव कोणता, हे कर्ते समजेल? ८ तसेच करणाहि असल्या अनि काढील, तर लडाईस आण्याची तयारी कोण करील? ९ त्याप्रमाणे तुम्हीहि अमुक एका वाणीने स्पष्ट भाषण न केले तर जे बोलां दें कर्ते कळेल? तुम्ही वाचावरोबर बोलणारे असे व्याप. १० असतव भाषांके बहुत प्रकार असतील, तरी एकहि अर्थसही नाही. ११ असतव मला भाषेचा अर्थ समजत नाही, तर बोलणाऱ्यात यी वर्वर असा होईल. १२ तर जे तुम्ही अध्यारिक दागविष्ठी, उत्तुक, श्रावां ते तुम्ही, मंडळीच्या उत्तीर्णांनी तीन दावे, शिक्षुल विष्ठीची महान व्यापक काय? १३ भाषा तोकासाठेने आफायाचा अर्थ सांकेती याचा गळूल शारीरक असली. १४ कायला जाई यी अन्य भाषेत आर्थिना करितो, हांग मासां आलो, आर्थिन करितो, पण याचाचा तुम्हीचा कोणता उपग्रಹ द्येत याही. १५ तर मग काय? यी प्रथिना आसल्याऱ्यास सोमस्यानें करणार न तुम्हीच्या यामध्येहि इत्याहुदीची स्तोवणान आस्तवाच्या सामर्थ्यांनी गाहाचा तुम्हीच्या सामर्थ्यानेहि ग्राणार. १६ तु मे केवळ आस्तवाच्या व्यापकर केता तर त्यो अविकृत लोकांपेक्षी याहे, तो याचा वैचारिक-सामाजिक, आवेद, कसे म्हणेल? व्याप तु झी बोलतोस तें याचा समजत नाही. १७ तुम्ही इत्योपकाशप्रसरण जागले असेल, तरी त्यांने दुसऱ्याची शुद्धि होत नाही. १८ तुम्हां सर्वांपेक्षां मी अधिक भाषा बोलतो स्थगून मी देवाचे आपार मानितो. १९ तथापि मंडळीत अन्य भाषेने दहा हजार शब्द बोलेंवे यासेहां मी दुसऱ्यांस शिक्षिण्यासाठी पांच शब्द स्वतः समझूलकरून बोलावे हैं मला आवडते. २० मंडुजनहो, बालबुद्दीचे होउने नका; उल्लेपणाकाळी तात्पुर्या मुलेशावते आणि समजूलदारपणाकाळी प्रौढ असे ज्ञा. २१ नियमशास्त्रात सिहिले आहे यी परमाणा बोलणाऱ्या लोकांच्या द्वारे व परकी मलुव्यांच्या शोठांनी मी या

लोकांबरोबर बोलेले; तथापि तेवढानें ते माझे ऐकणार नाहीती, असे प्रश्न म्हणतो. २२ यास्तव विश्वास ठेवणाऱ्यांसाठी नव्हे तर विश्वास न ठेवणाऱ्यांसाठी भिन्नभिन्न भाषा या विन्हादाखल आहेत; संदेश हा विश्वास न ठेवणाऱ्यांसाठी नव्हे तर विश्वास ठेवणाऱ्यांसाठी आहे. २३ सगळी मंडळी एकज जमती असतां सर्वच लोक निरनिराळ्या भाषा बोलू लागले, आणि अधिक्षित किंवा विश्वास न ठेवणारे लोक आंत आले, तर तुम्ही वेडे आहां असे ते म्हणारांना नाहीत काय? २४ परंतु सर्वच जण संदेश देते लागले असतां कोणी विश्वास न ठेवणारा किंवा अधिक्षित मनुष्य आंत आल्यास सर्वांकडून त्याच्या पापांविषयी त्याची खातरी होते, सर्वांकडून त्याचा निर्णय होतो; २५ त्याच्या अंतःकरणांतील गुप्त गोष्टी प्रकट होतात; त्यापैकी तो उपरा पहून देवाचे वंदन करील, व देवाचे वास्तव्य तुम्हांसंघे खाचीत आहे असे बोलून दाखवील.

उपरासंतते सुव्यवस्थ्या असल्याची आवश्यकता २६ वैचुंबरहो, तम मग काय? तुम्ही एकज जमती लेखां तुम्हांमधील कोणाजवळ प्लोन्ट, कोणाजवळ शिक्षण, कोणाजवळ प्रकटीश्वर, कोणाजवळ द्यावा, कोणाजवळ तिची व्याख्या, असे असरीं, त्यांही उक्तीसाठी असावे. २७ शार्व, बोलें याहे, तर त्याचे बोलणारे दोषे किंवा पांडुकाळ तिचे शांपेशी अविकृत नसावे व त्यांनी त्या अनुकरूपे लोलाळ्या आणि एकमें अर्थ संगतावा; २८ परंतु अर्थ संगतावा नसावा तर त्यांने मंडळीत गप राहावे; स्तोत्र-कोवळ, व. देवाचरोबर बोलावे. २९ संदेश देखावाच्या होणींनी किंवा तिसोंनी बोलावे, आणि इतरांनी, निर्णय करावा; ३० तरी बस्तेल्या इतरांपैकी कोणाळा कांही प्रकट झाले, तर बोलणाऱ्यानें उंगेंव राहावे. ३१ सर्वांस शिक्षण मिळेल व सर्वांस बोध होईल, असे तुम्हां सर्वांस एकामागून एक संदेश देतां येईल; ३२ संदेशाचाचे आसे संदेशाचाच्या त्याचीन असतात; ३३ कारण देव अस्तव्येचा नाही, तर यांतीचा आहे; तसेच तो पवित्र जनांच्या सर्व मंडळ्यांत आहे. ३४ त्यांनी मंडळ्यातील उंच राहावे, त्यांस बोलणाऱ्यांची परवानगी नाही; नियमशास्त्राहि सांगते त्याप्रमाणे

स्वानीं अधीन असावें. ३५ त्यांस कांहीं माहिती करून बेष्टाची इच्छा असली तर त्यांनी आपल्या नवन्यांस घरी विचारावें; त्यांने मंडळीत वोलावें हें लाजेचं आहे. ३६ देवाचं वचन तुम्हांप्रामूल चालू झाले काय? अथवा तें केवळ तुम्हांकडे आले काय?

३७ जर कोणी स्वतःला संदेशा किंवा आश्चात्मिक दान प्राप्त आलेला असे मानिनो, तर जें मी तुम्हांस लिहिलें तें प्रभूची आज्ञा आहे असे त्यांने समजावें; ३८ तसें कोणी समजत नसल्यास न समजो.

३९ यास्तव बंधुजनहो, तुम्ही संदेशा देष्टाची प्रबळ इच्छा वालगा, व भिन्नभिन्न भाषा वोलणे मना करू नका. ४० सर्व कांहीं साजेल असें व व्यवस्थितपणे होऊं या.

मृताचें पुनरुत्थान

१ बंधुजनहो, जी सुवार्ता मी तुम्हांस संगिनी
१५ तरी, जिचा तुम्ही स्वीकार केला, जिच्यांत तुम्ही स्थिरहि राहत आहां, २ जिच्या द्वारे तुम्हांला तारण मिळाले आहे तीच सुवार्ता मी तुम्हांस कळविलो. ज्या वचनानें तुम्हांस ही सुवार्ता सांगितली त्या वचनानुसार ती तुम्ही दृढ धरिली असेल; नसल्यास तुमचा विश्वास व्यर्थ आहे. ३ भला जें संगम्यांत आले तें मी तुम्हांस सांगून दिले, त्यापैकी मुख्य हें कीं धर्मशास्त्राप्रमाणे विस्तु तुमच्याआमच्या पापांबद्दल मरण पावला; ४ तो पुरुला गेला; धर्मशास्त्राप्रमाणे तिसच्या दिवशी उठविला गेला; ५ आणि तो केफाला, मग बारा जणांला दिसला; ६ त्यांनंतर तो एकदम पांचवांपेक्षा अधिक बंधूना दिसला; त्यांतील बहुतेक आजपर्यंत हयतात आहेत, आणि कित्येकांनी महानिन्दा घेतली आहे; ७ त्यांनंतर तो याकोबाला, मग सर्व प्रेषितांस दिसला; ८ आणि जणू काय अकाळीं जन्मलेला जो मी त्या मलाहि सर्वाच्या शेवटी दिसला. ९ कारण प्रेषितांत मी कनिष्ठ आहें; मी प्रेषित म्हणावयास योग्य नाहीं, कारण मी देवाच्या मंडळीचा छळ केला. १० तरी जो कांहीं मी आहें तो देवाच्या कृपेने आहें; आणि मजबूर त्याची जी कृपा ती व्यर्थ झाली नाहीं, कारण त्या सर्वांपेक्षां मी अतिशय श्रम केले. ते मी केले असे नाहीं, तर मजबूरोवर असणाऱ्या देवाच्या कृपेने

केले. ११ सारोंगा, मी असो किंवा ते असोत, अशीच आम्ही घोषणा करितो, आणि तुम्ही असाच विश्वास धरिला.

१२ आतां विस्त मेलेल्यांतल उठविला गेला आहे अशी त्याविष्यांची घोषणा होत आहे, तर मेलेल्यांचे पुनरुत्थान नाहीं, असे तुम्हांतील किंत्येक जण कसे म्हणतात? १३ मेलेल्यांचे पुनरुत्थान नाहीं, तर विस्तहि उठविला गेला नाहीं; १४ आणि विस्त उठविला गेला नाहीं, तर आम्हीची घोषणा व्यर्थ व तुमचा विश्वासहि व्यर्थ; १५ आणि आम्ही देवाविष्यांची खोटे साक्षी असे दूर्लो; कारण देवाविष्यांची आम्ही अशी साक्ष दिली की त्याने विस्तारल उठविले; पण मेलेले उठविले जात नाहीत तर त्याने त्याला उठविले नाही. १६ मेलेले उठविले जात नाहीत तर विस्तहि उठविला गेला नाही. १७ विस्त उठविला गेला नाहीं तर तुमचा विश्वास निष्कळ; तुम्ही अजून आपल्या पापांत आहां; १८ आणि विस्तारांच्ये ज्यांनी महानिन्दा घेतली आहे त्यांचा नाश झाला. १९ या आयुष्यांत आपण विस्तारावर आज्ञा ठेवणारे असे केवळ आहों तर मग सर्व मनुष्यांपेक्षां आपण लाचार आहो.

२० तरी पण विस्त महानिन्दा घेतलेल्यांतले प्रथम फळ असा मेलेल्यांतल उठविला गेला आहेच. २१ मनुष्याच्या द्वारे मरण आले, मृणून मनुष्याच्या द्वारे मेलेल्यांचे पुनरुत्थानहि आहे. २२ जसे आदामामध्ये सर्व मरतात तसे विस्तारांच्ये सर्व जीवंत केले जातील; २३ पण प्रत्येक आपापल्या क्रमाप्रमाणे; प्रथम फळ विस्त; मग विस्ताच्या आगमनकाळी जे त्याचे होणार ते लोक. २४ नंतर शेवट होईल, तेव्हा सर्व अधिष्ठित, सर्व अधिकार, व सामर्थ्य ही नाहीतशी केल्यावर देवपित्याला तो राज्य सोपुन देईल. २५ कारण आपल्या ‘पायांखाली सर्व शत्रु टेवीपर्यंत’ त्याला राज्य केले पाहिजे. २६ शेवटला शत्रु जो मृत्यु तो नाहीसां. केला जाईल. २७ त्यांने सर्व वश करून याच्या पथस्थितीले ठेविले; परंतु “सर्व वश केले आहे असे जेव्हां मृटले तेव्हां, ज्यांने त्याला सर्व वश करून दिले, तो अर्धांतच बाहेर राहिले. २८ त्याला सर्व कांहीं वश झाले असे जेव्हां होईल तेव्हां, ज्यांने त्याला सर्व वश करून दिले त्याला, पुत्रहि स्वतः वश होईल; यासाठी झी देशांने सर्वांत सर्व असें व्यावें.

२९ असें नसल्यास मेलेस्यांबद्दल जे बासिसा घेतात ते काय करितील ? जर मेलेले मुळीचं उठविले जात नाहीत तर त्यांच्याबद्दल ते बासिसा कां घेतात ? ३० आमधीहि घडोघडी प्राणसंकटात कां पडतो ? ३१ बंधुजनहो, तुम्हां-विषयीं जो अभिमान बळा स्विस्त येश आपला प्रभु ह्याच्या ठारीं आहे त्याची शपथ घेऊन मी म्हणतों कीं मी रोज रोज मरतों; ३२ इफिसांत मीं क्षापदाकरोबर लढाई केली ती मनुष्यांच्या साधारण हेतूने केली असली तर मला काय लाभ ? मेलेले उठविले जात नाहीत, 'तर बळा, आपण खाऊं, मिळं, कारण उदां मरानग्नाचे आहे.' ३३ फसून नका, कुरुंगतीने जीति विषदते. ३४ धार्मिकतेसंबंधाने शुद्धीवर गा, आणि पाप कंल नका; कारण किल्येकांस देवासुंचंपाने ज्ञान नाही, हें मी तुम्हांस लाजविष्यासाठीं बोलतों.

३५ आतां कोणी म्हणेल, मेलेले कसे उठविले जातात, व ते कोणत्या प्रकारच्या शरीरानें येतात ? ३६ हे निर्बुद्ध मनुष्या, जे तं स्वतः पेरितोत तें न मेले तर तें जीवंत होत नाहीं; ३७ आणि तं पेरितोस त्याचं भावी अंग तं पेरीत नाहीस, तर नुसता दाणा, तो गव्हाचा किंवा दुसऱ्या कशाचा अवेळ; ३८ देव आपल्या संकल्पाप्रमाणे त्याला अंग देतो; म्हणजे बीजांतल्या प्रस्तेकाला ज्याचं त्याचं अंग देतो. ३९ सर्व देह सार-खेच नाहीत; तर मनुष्यांचा देह हा एक प्रकार, पक्ष्यांचा देह हा एक प्रकार व माशांचा देह हा एक प्रकार. ४० तशीच स्वार्थी शरीरे व पार्थिव शरीरे आहेत; पण स्वर्णांयांचे तेज एक, आणि पार्थिवांचे एक. ४१ सूर्यांचे तेज वेगले; चंद्रांचे तेज वेगले; तान्यांचे तेज केवळ; तान्यांतांच्यांचा तेजांत भेद आहे; ४२ रसें मेलेल्यांचे मुनुरुद्यान आहे. विनाशीपणांत पेरेले जातें; अविनाशीपणांत उठविले जातें; ४३ अपमानांत पेरेले जातें; गौरवांत उठविले जातें; अशाक-पणांत पेरेले जातें; सामर्थ्यांत उठविले जातें; ४४ प्राणमय शरीर असें पेरेले जातें; आध्यात्मिक शरीर असें उठविले जातें. जर प्राणमय शरीर आहे तर आध्यात्मिक शरीरहि आहे. ४५ त्याप्रमाणे शाळलेल आहे कीं 'पहिला मनुष्य आदाम जीवंत प्राणी असा झाला,' शेवटला आदाम जीवंत करणारा आत्मा असा झाला. ४६ तथापि जे आध्यात्मिक तें प्रथम

नाहीं; प्राणमय तें प्रथम आहे, मग जे आध्यात्मिक तें. ४७ 'पहिला मनुष्य भूमीपासून मातीचा आहे,' दुसरा मनुष्य स्वर्गापासून आहे. ४८ तो जसा मातीचा होता तसेच जे मातीचे तेहि आहेत; आणि तो स्वर्गांतला जसा आहे तसेच जे स्वर्गांतले तेहि आहेत; ४९ आणि जो मातीचा त्यांवै प्रतिरूप जसे आपण धारण केले, तसें जो स्वर्गांतला त्यांवैहि प्रतिरूप धारण करूं.

५० बंधुजनहो, मी असें म्हणतों कीं मांस व रक्त द्यांना देवाच्या राज्यांचे वतन मिळूं जाकत नाहीं; आणि विनाशीपणाला अविनाशीपणांचे वतन मिळूं नाहीं. ५१ पाहा, मी तुम्हांस एक गूढ गोष्ट सांगतों; आपण सर्वच महानिशा घेणार नाहीं, तरी आपण सर्व बदलून जाऊं, ५२ क्षणांत, निमिशांत, शेवटल्या करणाच्या वेळेस; कारण करणा वाजेल, मेलेले ते अविनाशी असे उठविले जातील, आणि आपण बदलून जाऊं. कारण हें जे विनाशी त्याने अविनाशीपण परिधान करावे, ५३ आणि हें जे मर्त्य त्याने अमरत्व परिधान करावे हें आवश्यक आहे. ५४ हें जे विनाशी त्याने अविनाशी-पण परिधान केले, आणि हें जे मर्त्य त्याने अमरत्व परिधान केले, असे जेवळां होईल, तेव्हां 'मरण विजयांत ग्रासिले गेले आहे,' असा जो शाळलेल तो पूणी होईल. ५५ 'अरे मरणा, तुझा विजय कोठे ?' अरे मरणा, तुझी नांगी कोठे ?' ५६ मरणांची नांगी पाप; आणि पापांचे बळ नियमशाळ आहे; ५७ तरी जो देव आपल्या प्रभु येश स्विस्ताच्या द्वारे आपलांला जय देतो त्याची स्फुति असो. ५८ यास्तव माझ्या प्रिय बंधूनो, प्रभूमध्ये उमचे श्रम व्यर्थ नाहीत हें तुम्ही जाणून आहां; म्हणून तुम्ही स्थिर, अदल व प्रभूच्या कामांत सर्वदा अति तसर असा.

यशस्वलेम येथील गोरगरिबांसाठीं जम-विलेली वर्णणी

१ आतां पवित्र जनांसाठीं जी वर्णणी तिज-१६ विषयीं मीं गलतीयांतील मंडळ्यांस आज्ञा दिस्या-प्रमाणे तुम्हीहि करा. २ आठवड्यांच्या पहिल्या दिवशीं तुम्हीं प्रत्येकानें जसे आपणांस यश मिळाले असेल

स्वाप्रसारे आपणाजवळ द्रव्य जेमा करून ठेवावें; यासाठी की मी येईन तेव्हां वरीप्पा होऊन नयेत. ३ मी येईन तेव्हां ज्या कोणांस तुम्हीं पत्रे देऊन मान्य कराल त्यांस तुमचा धर्मादय यस्तलेमास पोहचविष्याकरितां मी पठवीन. ४ मीहि जावें असे योग्य दिसल्यास ते माझावरोबर येतील.

स्वास्थ्यगी बाली व निरोप घेणे

५ मी जातांना मासेदोनियांतून तुम्हांकडे येईन; कारण मी मासेदोनियांतून नीट जाणार आहे; ६ पण कदाचित् तुम्हांजवळ राहीन व हिंवाळाहि बालवीन, यासाठी की मला जावयाचे असेल तिकडे तुम्ही मला वाटेस लावावें. ७ कारण आवें तुम्हांस केळ भेदून जावें अशी माझी इच्छा नाहीं; तर प्रभूची इच्छा असल्यास मी कांहीं दिवस तुम्हां-जवळ राहीन अशी आशा आहे. ८ तरी पन्नासांच्या दिवसांच्या सणापर्यंत मी इफिस एव्हे राहीन; ९ कारण मोठें व कार्ये साधप्पाजोगे द्वारा मजसाठी उढळले आहे, आणि विरोध करणारे पुळकच आहेत.

१० तीमध्य आल्यास त्यांने तुम्हांजवळ निर्भयपणाने राहावें म्हणून खबरदारी घ्या; कारण जसा मी तसा तोहि प्रभूचे काम करणारा आहे; ११ यास्तव कोणी त्याला तुच्छ मानून नये, तर त्यांने मजकडे यावें म्हणून त्याला सुखलपणे वाटेस लावा; कारण मी त्याची बंधुजनासह येष्याची वाट पाहत आहे. १२ आपला बंधु अबुलोस शांने बंधुजनांबरोबर तुम्हांकडे यावे, म्हणून मीं त्याला फार विनवणी केली; तथापि आतांच यावें अशी त्याची निवणी केली.

इच्छा असेदीं नव्हती; सवाड होईल तेव्हां तो येईल.

१३ सावध असा, विश्वासांत स्थिर राहा, मर्दासारखे वागा; खंबीर व्हा. १४ तुमचे सर्व कांहीं काये प्रीतीने व्हावें.

१५ बंधुजनहो, तुम्हांला स्तेफनाच्या घराण्याची माहिती आहे; तें असव्याचे प्रथम फळ आहे, आणि त्यांनी आपणांस पवित्र जनांच्या सेवेला वाहून दिले आहे. १६ अशांस, आणि जो कोणी सेवेत साहाय्य करितो व अम करितो त्यास, तुम्ही मान्य असावें अशी मी तुम्हांस विनंति करितो. १७ स्तेफना, फर्टूनात व अस्त्रायिक हे आल्याने मला आनंद झाला आहे; कारण तुम्ही मसल्याची उणीच त्यांनी भस्तून काढिली आहे. १८ त्यांनी माझा व तुमच्या आत्म्यांस विश्रांति दिली आहे; यास्तव तुम्ही अशांस मान वा.

१९ आसियांतल्या मंडळ्या तुम्हांस सलाम सांगतात. अकिला व प्रिस्का हीं व त्यांच्या घरांत जी मंडळी जमत असते तीहि तुम्हांस प्रभूमध्ये फार फार सलाम सांगतात. २० सर्व बंधु तुम्हांस सलाम सांगतात. पवित्र चुंबनाने एकमेकांस सलाम करा.

२१ मज पौलाचा स्वदत्तुरचा सलाम. २२ जर कोणी प्रभुवर प्रीति करीत नाहीं तर तो उत्थष्ट असो. मारान अथा (आपला प्रभु आला). २३ प्रभु येश्व लिस्ताची कृपा तुम्हांसह असो. २४ लिस्त केशमध्ये माझी प्रीति तुम्हां सर्वांसह असो. आमेन.

पौलाचे करिंथकरांस दुसरे पत्र

~*~*~*~*

नमस्कार व इशोपकारस्मरण

१ करिंथ एपील देवाच्या मंडळीस व तित्या-
१ सुदां अवघ्या अस्यांतील सर्व पवित्र जनांस देवाच्या-
इच्छेने लिस्त येश्वाचा प्रेषित झालेला पौल व आपला

बंधु तीमध्य यांजकून; २ देव आपल्य पिता व प्रभु येश्व लिस्त यांजपासून तुम्हांस कृपा व शांति असो.

३ आपल्या प्रभु येश्व लिस्ताचा पिता जो देव, कस्याकर पिता व सर्व सांतवनदाता देव, तो धन्यवादित

असो. ४ तो आम्हांवरील सर्व संकटांत आमचे सांत्वन करितो, असे की ज्या सांत्वनारें आम्हांच्या स्वतः देवाकडून सांत्वन मिळतें, त्या सांत्वनाने आम्ही, जे कोणी कोणत्याहि संकटात आहेत त्याचे सांत्वन करावयास समर्थ व्हावें.

५ कारण सिस्ताची दुःखे जरी आम्हांस पुण्यक होतात तसे सिस्ताच्या द्वारे आमचे सांत्वनहि पुण्यक होतें. ६ आम्हांवर संकट येतें ते तुमचे सांत्वन व तारण व्हावें एतदर्थ येतें; आणि आम्हांला सांत्वन मिळतें ते तुमचे सांत्वन व्हावें एतदर्थ मिळतें; जी दुखे आम्ही सोसतों ती सहन कराव्याचे कामी तुम्हांला तें साधनीभूत होतें. ७ तुम्हांसिधीची आमची आशा सुदृढ असी आहे; कारण आम्हांस दाढक आहे की जसे तुम्ही दुखाचे अंशमाती आहो तसे सांत्वनाचे हि अंशमाती आहो. ८ बंधुजनहो, आसियांत आम्हांवर आकेल्या संकटाविषयी तुम्ही अजाण असावें असी आमची इच्छा नाही; तें असे की आम्ही आम्हांच्या शाशीपलीकडे जीवितमच वडपूल गेलें; इतके की आम्ही जाणू किंवा जागावर नाही असे आम्हांका जाणे; ९ कार तर काय, आम्ही मर्हंच असे आमचे मन आम्हांस सांगत होतें; आम्ही स्वतःवर आशा न ठेविता ती मूळांना सजीवी कराव्याच्या देवावर ठेवावी, एतदर्थ हैं जाणे. १० यानें आम्हांस एवढाचा मोत्या प्राणसंकटांतून सोडविले, तो आतां सोडवीती आहे, आणि तो आम्हांस यापुढेहि सोडवील, असी त्यावर आमची आशा आहे. ११ तुम्हीहि आम्हांसाठी प्रार्थना करून आम्हांला साहाय्य करावी; असे की जे कृपादान बहुत जणांच्या योगे आम्हांस मिळलें त्याविषयीचे उपकाररस्मरण आम्हांच्या वतीने बहुत जणांनी करावी.

पौलाचे शुद्ध हेतु

१२ आम्हांला अभिमान बाळापाण्याचे कारण, म्हणजे आम्हांच्या मनाची साक्ष, ही आहे की देहिक ज्ञानानें नव्हे, तर देवाला खुपेने, देवानें दिलेल्या पवित्रतेने व सात्विक-यणाने आम्ही जगती व विशेषकूल तुम्हांवरोबर वागलेले. १३ कारण जे तुम्ही वाचातां किंवा कवूल करितां त्यावांच्यून दुसरे कोही आम्ही तुम्हांस लिहीत नाही, आणि शेवट-पर्यंतहि तुम्ही तें कवूल कराल असी मला आशा आहे;

१४ त्याप्रामाणे तुम्ही नूऱ्ही अंशी आम्हांकडे कवूल केले की जसे आपल्या प्रभु येव्हाच्या दिवशी तुम्ही आमच्या अभिमानाचा विषय आहां तसे आम्ही तुम्हांच्या अभिमानाचा आहो.

त्याची भेट पुढे ढकलण्यांत आली

१५ असा भरंवसा बाळगून तुम्हांस दोनदा अनुप्रहदान मिळावें म्हणून, तुम्हांकडे पहिल्यांने यावें, १६ तुम्हांकडून मासेदोनियास जावें, नंतर पुनः मासेदोनियाहून तुम्हांकडे यावें, आणि तुम्ही मला गृहीत्याकडे वाटेस लावावें, असा मात्रा बेत होता. १७ तर असा बेत असतां मीं चंचलण्य केले काय? अथवा मला होय होय म्हणतां यावें आणि नाही नाहीहि म्हणतां यावें म्हणून जे भी योजितों तें देहस्वभावाप्रमाणे योजितों काय? १८ देव विशासू आहे, आमचे तुम्हांवरोबरचे बोलणे, होय नाही असे नाही. १९ कारण देवावा पुत्र येशू विस्त आची घोषणा आम्हांकडून, म्हणजे भी, सिस्तान व तीमध्य यांज्यकूल, तुम्हांमध्ये आली ती होय नाही असी आली नाही, तर त्याच्यामध्ये होय हैंच आले; २० देवबद्धने किंतुहि असेता त्यामध्ये (सिस्तामध्ये) होय हैं आहे; यामुळे आमच्याहातून देवावे गौरव व्हावें म्हणून त्याच्या द्वारे आमेन हैंहि आहे. २१ जो आम्हांस अभिषेक करून तुम्हांसह लिस्तामध्ये सुदृढ करितो तो देव आहे; २२ त्याने आम्हांवर शिकाहि केला व आमच्या अंतःकरणांत आला हा विसर दिला.

२३ देवाला साक्षी ठेवून भी आपल्या जिवाची शपथ घेतों की भी करित्यास येणे रहित केले, घांत तुम्हांची गय केली. २४ आम्ही तुम्हांच्या विश्वासावर सत्ता करितों असे नाही, तर तुम्हांच्या आलंदाचे सहकारी आहो, तुम्ही स्थिति आहे ती विश्वासाने आहे.

१ मीं आपल्या ठायी निश्चय केल दोता वैं २ तुम्हांकडे दुःख देयास फिरूल येऊन नये. २ कारण जर भी तुम्हांस दुख देतों तर ज्याला मजपासून दुःख होते त्याच्यावांच्यून मला आनंद देणारा कोण आहे? ३ मीं हैंच तुम्हांस लिहिले होतें, यासाठी की भी आल्यावर, ज्यांच्यापासून मला आनंद व्हावयाचा त्यांजपासून

मल्ल तुख होऊ नवे, मल्ल तुझी सर्वविषयी असा भरवसा आहे की माझा आनंद तो तुझी सर्वांचा आनंद आहे. ४ ची फक्त संकटात व मलतासापांत असतांना अशु गाळीत तुझांचे लिहिले होते; तुझी तुळी ज्वावे म्हणून नाही, तर तुझांवर गाळी जी विशेष प्रति आहे ती तुझी ओळखाची गणून लिहिले.

प्रधानातप केलेल्यास क्षमा करणे

५ कोणी तुख दिले असेल तर त्यांने तें मलाच नाही, तर काही अंगी (भी कडक होऊ इच्छीत नाही) तुझां सर्वांच दिले. ६ असा मनुष्याला मोळा पक्षांने दिलेली खिळा पुरे. ७ त्या मनुष्याचे आपल्या हुऱ्यातिशयांत बुहून जाऊन नये म्हणून तुझी उलट त्याला क्षमा करून त्यांचे सोत्वन करावे, हे वर. ८ यासुक्के भी तुम्हांस विनंति करीतो की तुझी त्याजवर प्रीति करण्याचे घरवा. ९ हे भी यासाठी लिहिले होते की तुझी सर्व प्रकारे ज्ञानाहुसारी आहो की नाही चाचे मला प्रमाण घटावे. १० तुझी एकांशास क्षमावाढ तरी क्षमा करितां त्याला खिळी भीहि क्षमा करितो, कारण भी कशाळी क्षमा केली खिसली तर या क्षाली क्षमा केली ती तुम्हांकरितां लिस्तासोळा केली आहे. ११ यासाठी की सैतानांचे आपल्यावर वर्जन्स होऊ नये; त्याचे निचार आपल्याला कल्प नाहीत असें ताही.

शुभमृतामुळे उद्घवज्ञारी संकाटे व जयो-

स्त्रीवाचे प्रवर्णन

१३. असो; भी लिस्ताची सुवार्ता सांगण्यासाठी त्रोव-सास आस्कवर मला प्रभुमध्ये दार उघडले; १४. तेज्ज्वां माझा नंतु तीत मला भेडला नाही, म्हणून माझ्या जिकाला चैत्र पढले नाही; मग देवल्या लोकांचा निरोप घेऊन भी मासेदोनियांत निघून गेलो.

१४ जो देव आम्हांस सर्वदा लिस्तामध्ये जयोत्सवांने नेतो, आणि सर्व ठिकाणी आमच्या द्वारे आपल्याविषयीच्या ज्ञानाचा सुगंध प्रकट करितो, त्याची सूती असो. १५ तारणप्राप्ति होत असलेले आणि नाश होत असलेले असा लोकांसंबंधाने आम्ही देवाला लिस्ताचा सुगंध असे आोहो; १६ एकाल मृत्युना मारक गंध आणि एकाला जीवनाचा जीवनदायक गंध आहो. हे कार्य करावयास कोण लाभक

आहे? १७ पुढक लोक देवाच्या बचनात भेळ कहून ते विषद्वन दावितात तसे आम्ही नाही, तर जरने सालिक-पणांने व देवाच्या द्वारा बोलावें तरंगे आम्ही देवासमझ लिस्तामध्ये बोलावारे आहो.

लिस्ताजुयाची लोकच पौलाची शिफा-रसपत्रे आहेत

१ आम्ही आपली बाखाणूक युन: कहू लाभले २ आहो काय? अथवा जरी लिखेकांस तरी आम्हांस तुम्हांकडे किंवा तुम्हांपासून विकारसंप्रे पाहिजेत काय? ३ तुम्हीच आमच्ये पत्र, आमच्या अंतःकरणावर लिहिलेले, सर्व मनुष्यांना कळलेले व त्यांनी बाचलेले, असे आहां; ४ शाईने नव्हे, तर सदाजीवी देवाच्या आत्मांने लिहिलेले, 'दगडी पाठ्यावर नव्हें, तर मासमध्ये अंतःकरण-स्फी प्राणांव लिहिलेले,' आमच्या सेवेच्या यांने सिद्ध क्षालेले लिस्ताच्ये पत्र, असे तुम्ही प्रसिद्ध होत आहा. ५ असा देवासंबंधी भरवसा आम्हांस लिस्ताच्या द्वारे आहे; ६ आम्ही स्वतः कोणतीहि गोष्ट आणण होउनच उर्ध्वप्राप्तुरते समर्थ आहो असे म्हणत नाही, आमच्ये सामर्प्य देवापासून आहे; ७ त्यांनेव आम्हांस नाभ्या कराराचे सेवक होत्यासाठी, समर्थ केले, तो करार देली व्हाले, तर आध्यात्मिक आहे; कारण तेज्ज्वां जिवंग मारितो, आसा अंत बरितो.

नियमदास्त्रैभवापेक्षा शुभमृताचैभव

अधिक तेजस्वी

जिवा लेख दाडांवर कोरलेला असून जिवंग पर्यव-सान शूत्यूं होत असे ती सेवा एकांचे तेजस्वी होती की 'मोळाच्या तोंडांचे तेज' नाहीते होत चालले अस्त्राहि इसाएल लोकांना त्याच्या तोंडाकडे दृष्ट लाववेना; ८ तर आध्यात्मिक सेवा विशेषत: तेजस्वी होणार नाही काय? ९ कारण या सेवेचा परिणाम दंडाहळ दी तेजोमय होती, तर जिवा परिणाम नीतिमुर्त री लिहेश्वर: असू आसू तेजोमय असणार. १० इसांकडे नव्हे, तर 'जे तेजस्वी होते मे' या तुलवेत असि सेवांने 'तेजोहील झाले.' ११ नष्ट होत चाललेले अर तेजशुक आहे तर ये टिकाळे ते विशेषत: तेजस्वी असणार.

१२ तर मग आम्हांस अशी आशा असल्यामुळे आम्ही कार प्रशस्तपणे बोलतो; १३ इस्साएल लोकांनी नाहीशा होणाऱ्या गोष्टीच्या अंतावर दृष्टि लावून नये म्हणून मोडे 'आपल्या मुख्यावर आच्छादन घालीत असे' तसेच आम्ही करीत नाही; १४ परंतु त्यांची मने कठीण झाली; करणे जुना करार वाचायांत येतो तिळां तेच आच्छादन आजपर्यंत तसेच न काढिलेले राहते; तेच सिलाईमध्ये ताहीसे होते. १५ आजपर्यंत मोशावा प्रेय वाचायांत येतो तेळां त्यांच्या अंतःकरणावर आच्छादन राहते; १६ 'परंतु ते प्रभूकडे वळले म्हणजे आच्छादन काढिले जाते,' १७ प्रभु आत्मा आहे; आणि जेथे प्रभूवा आत्मा आहे तेथे मोकळीक आहे. १८ परंतु आपल्या मुख्यावर आच्छादन नसून आपण सर्व जण आपाशप्राणे प्रभूच्या वैभवाचे प्रतिविव पाडीत आहो आणि प्रभु जो आत्मा त्याच्या द्वारे, तेजस्वितेच्या परंपरेने, आपले स्वांतर होत असतां आपण त्याच्याशी समझ होत आहो.

प्रांजल्यांणे शुभवर्तमान गाजविणे

१ यास्तव आम्हांवर ददा ज्ञाल्याप्रमाणे ही सेवा
२ आम्हांस दिली आहे, म्हणून आम्ही धैर्य सोडीत नाही; ३ आम्ही लज्जेच्या पुण गोष्टी वर्जिल्या आहेत, आम्ही कपटानेच चालत नाही व देवाच्या वचनाविषयी कपट करीत नाही; तर सख्या प्रकट करून देवासमक्ष प्रत्येक मनुष्याच्या मनाला आपणांस पटवितो. ४ आमची सुवार्ता आच्छादिलेली असल्यास ज्ञांचा नाश होत आहे त्यांच्या घरीं ती आच्छादिलेली आहे. ५ त्यांचिवरीं या तुम्हाच्या देवाने विश्वास न ठेवणाऱ्या लोकांची मने अंगठी केली आहेत, वासांची की देवाची प्रतिमा जो किंतु त्याच्या तेजाच्या सुवार्तेचा प्रकाश त्यांवर प्रकाश नये. ६ आम्ही आपले नव्हे, तर किंतु येश इ. प्रभु असे त्याचे स्वतःचे शोषण करितो. ७ अंवारांवल उजेडे प्रकाशित होईल असे जो देव बोलत तो, येश खिलाताच्या मुखावरील देवाच्या देवाचे ज्ञान प्रकाशित करावे म्हणून, आमच्या अंतःकरणात प्रकाशला आहे.

३ प्रेषितांची शक्तिहीनता व देवाचे सामर्थ्य उं ही आमची संपत्ति मातीच्या भांजांत आहे, आमच्या द्वाशा होत नाही, हें समजावें. ४ आम्हांवर नोहोकडून संकटे आली तरी आम्ही संकुचित झालो नाही; घोटाळ्यांत पढले तरी निराश झालो नाही; ५ आमचा पाठलाग झाला तरी आमचा परित्याग करायांत आला नाही; आम्ही खाली पाडलेले आहों तरी आमचा नाश झाला नाही; ६ आम्ही येश्वर वध सर्वदा शरीरांत वापवितो; यासाठी की येश्वरं जीवनहि आमच्या शरीरांत प्रकट व्हावें. ७ कारण जे आम्ही जीवंत राहतो ते येश्वरुं मरणाला सदासर्वदा सोपले जात आहों, यासाठी की येश्वरं जीवनहि आमच्या मर्त्यं देहांत प्रकट व्हावें. ८ आम्हांसमध्ये मरण, पण तुम्हांसमध्ये जीवन आपले कार्य चालवितो. ९३ 'मी विश्वास धरिला म्हणून बोलतो.' या शाळलेखानुसार जो विश्वासाना आस्ता तोच आत्मा आमच्या घरीं असल्यामुळे आम्ही विश्वास धरितो आणि त्यासुळे बोलतोहि. १४ हें आम्हांस ठाळक आहे की ज्याने प्रभु येश्वर उठविले तो येश्वरसेवन आम्हांसहि उठवील व तुमच्याबोरावर सादर करील. १५ सर्व कांही तुम्हांकरितां आहे, यासाठी की जी कृपा पुण्यक जणांवर होऊन विपुल साली ती देवाच्या घैरवारीं अपार आभारप्रदर्शन होण्यासाठी साजनीभूत व्हावी:

क्षणिक दुःख-शय संवर्धकालिक वैभव

१६ यास्तव आम्ही धैर्य सोडीत नाही; आमचा वाय देह क्षय पावत आहे, तरी अंतरात्मा दिवसेंदिवस नवा होत आहे. १७ कारण आम्हांवर येणारे क्षणिक व डाल्प संकट हें आम्हांसाठी अल्यंत मोळ्या प्रमाणांत अनंतकाळिक गौरवाचा भार उत्पन्न करितें; १८ आम्ही दृश्य वस्तूकडे नाही तर अदृश्य वस्तूकडे लक्ष लावितो; करण दृश्य वस्तु क्षणिक आहेत, पण अदृश्य वस्तु अनंतकाळिक आहेत.

१ कारण आम्हांस ठाळक आहे की आमचे
२ पृथ्वीवरील मंडपलूपी गृह मोडले तरी स्वर्गात आम्हांला देवापासून निकलेले एक शृङ आहे; तेच हातांनी न बोधिलेले, अनंतकाळिक असे आहे. ३ या गृहांत असतांना आम्ही रक्तांगी गृहरूप वस्त्र परिधान करण्याच्या उल्टीतेने

काळ्हतों, ३ आम्ही अशा प्रश्नार्थे परिघान केलेले असलेले म्हणजे आम्ही उघडे सांपडणार नाही. ४ कारण जे आम्ही या मंडऱ्यात आहों ते आम्ही भाराकांत होऊन कण्ठातो; वल वाहून टाकावें असी आमची इच्छा आहे असे नाही, तर परिघान करावें अशी इच्छा बाळगातो; यासाठी की जे मर्त्य आहे तें जीवबाबाच्या खोर्गे प्रासर्ण जावें. ५ यानें आम्हांस याचकरितां सिद्ध केले तो देव आहे; न्यानें आम्हांस आत्मा विसर असा दिला आहे. ६ यास्तव आम्ही सर्वदा धैर्य धरितो; आणि हें लक्षात बाळगातो की आम्ही शरीरांत वास करीत आहों तोंवर आम्ही प्रभूपासून दूर असलेले असे प्रवासी आहों. ७ (आम्ही विश्वासानें चालतों, डोल्यांनीं दिसतें त्याप्रमाणे चालत नाही); ८ आम्ही धैर्य धरितो, आणि शरीरावहेरचे प्रवासी असून प्रभूसह गृह्यास करणे हें आम्हांस अधिक वरें वाटतें. ९ यास्तव आम्ही गृह्यासी असलें किंवा प्रवासी असलें तरी त्याला संतुष्ट करण्याची आमची हौस आहे. १० कारण आपणां सर्वांस विस्ताच्या न्यायासनासमोर सन्या स्वरूपानें प्रकट झाले पाहिजे, यासाठी की प्रत्येकाला, त्यानें देहानें केलेल्या गोष्टीचं फल मिळावें; मग त्या बन्या असोत किंवा वाईट असोत.

विस्ताची प्रीति आम्हांला आवरून धरते

११ यास्तव आम्ही प्रभूच्या भयाची जाणीक बाळगूत मनुष्यांची समजूत घालितो; देवाला तर आम्ही प्रकट आहों; आणि तुमच्या मनांतहि प्रकट झाले आहों असी आशा मी धरितो. १२ आम्ही तुम्हांजवळ आफली प्रशंसा पुनः करीत नाही, तर तुम्हास आम्हांविषयीं अभिमान बालम्याचा प्रसंग भावा म्हणून असे बोलतो; यासाठी की जे अंतःकरणांत नव्हे तर तोंडावर अभिमान बालगितात त्यांस तुम्हांला उत्तर देतां यावें. १३ आम्ही भ्रामिष्ठ झाले असलेले तर तें देवासाठीं, आणि आम्ही शुद्धीवर असलेले तर तें तुम्हांसाठीं आहों. १४ विस्ताची प्रीति आम्हांस आवरून धरिते. आम्ही असे समजतो की एक सर्वांसाठी भेला तर सर्व मेले; १५ आणि तो सर्वांसाठी याकरितां भेला की जे जगतात त्यांनी पुढे स्वतःकरितां नव्हे तर त्याच्यासाठी जो भेला व उठला त्याच्याकरितां जगावें.

विस्ताची राहिल्यानें नवजीवन

१६ आतांपासून आम्ही कोणाला देहावरून ओळखत नाही; आणि जरी आम्ही विस्ताला देहावरून ओळखलें होतें तरी आतां यापुढे त्याला तरें ओळखत नाही. १७ जर कोणी विस्ताच्या ठारीं आहे तर तो नवी उत्पत्ति आहे; जुनें तें होऊन गेले; पाहा, तें नवें ज्ञालं आहे. १८ हें सर्व देवापासून आहे; त्यानें आपणावरोबर तुमचा आमचा समेट विस्ताच्या द्वारे केला, आणि समेटाची सेवा आम्हांस दिली; १९ म्हणजे जगांतील लोकांचीं पातके त्यांकडे न मोजतां, देव विस्तामध्ये आपणा-वरोबर जगाचा समेट करीत होता; आणि त्यानें आम्हांकडे समेटाचे बचन सोपवून दिले.

समेटाचा संदेश

२० यास्तव देव आम्हांकडून बोध करवीत असल्या-सारखें आम्ही विस्ताच्या वतीने वकिली करितो; देवावरोबर समेट केलेले असे तुम्ही व्हावें अशी आम्ही विस्ताच्या वतीने विनंति करितो. २१ ज्याला पाप ठाऊक नव्हतें त्याला त्यानें तुमच्याआमच्याकरितां पाप असें केले; यासाठी की आपण त्याच्याठारी देवाचे नीतिमत्त्व असें व्हावें.

१ आम्ही त्याच्यासह कार्य करीत आहों; म्हणून ६ विनंति करितों की तुम्ही देवाच्या कुपेचा स्वीकार व्यर्थ होऊं देऊ नये; २ (कारण तो म्हणतो : प्रसाद-समर्थी मीं तुझें ऐकले,

३ उद्घारदीनी मीं तुला साहाय्य केलें; पाहा, आतांच 'प्रसादसमय'; पाहा, आतांच 'तारणाचा दिवस' आहे;) ३ आमच्या सेवेला दोष लागूं नये म्हणून आम्ही कोणत्याहि प्रकारे अद्भुतव्याचे कारण होत नाहीं; ४ तर सर्व गोष्टीत देवाच्या सेवकांप्रभायां आम्ही आपणांस पटवितों; फार संहळनशीलदेने, संकटानी, विपत्तीने, पेचानी, ५ फटक्यानी, वंदिवासानी, लंग्यानी, कठानी, जागरणानी, उपासानी; ६ शुद्धातेने, झालाने, क्षमेने, ममतेने, पवित्र आत्मानं, निष्काम श्रीतीने, ७ सत्याच्या वचनाने, देवाच्या सेवामध्याने; उजवीडाली-कडील न्यायत्वाच्या शक्तिशाली, ८ गौरवानें व अपम-

नाने, अपकीताने व सत्कीताने, आम्ही आफली लायकी पटकितो; आम्ही फसविणारे मानिलेले तरी खरे; ९ अग्रसिद्ध मानिलेले तरी सुप्रसिद्ध; ‘मरणोन्मुख’ असे मानिलेले तरी पाहा, ‘आम्ही जीवत आहो;’ ‘षिक्षा ओगणारे’ असे मानिलेले ‘तरी जिवं भारलेले गाही;’

१० दुःखी असलेले तरी सर्वदा आनंद करणारे; दरिद्री मानिलेले तरी बहुतांस सधन करणारे; कफलक असे मानिलेले तरी सर्ववस्तुसंपन्न, अशी आम्ही आपली लायकी पटवितो.

प्रेमभाव दख्खवावा मृणन् विनंति

११ अहो करियकरानो, तुम्हांवरोबर बोलप्पास आमचे तोड मोकळे झाले आहे, आमचे 'अंतःकरण विस्तीर्ण आहे.' १२ तुम्हांविषयी आमचे अंतःकरण संकुचित नाही, तुमचीच अंतःकरणे संकुचित आहेत. १३ तर तुम्हीहि आमची फेड करप्पासाठी आपली अंतःकरणे तशीच विस्तीर्ण करा, हे मी तुम्हांस आपली मुळे असे समजत सांगतो.

देवभक्त नसलेल्यांशी मैत्री करू नये

महणन व्याप

१४ तुम्ही विश्वास न ठेवणाऱ्यांबरोबर जहून विजोड
होऊन नका; कारण धर्म व अधर्म यांची भावी कसी
होणार ? उजेद व अंघार यांचा कसा मिळाल होणार ?
१५ विस्ताराचे बलियालाबरोबर कसे ऐक्य होणार ? विश्वास
ठेवणारा व विश्वास न ठेवणारा हे कसे वाटेकी होणार ?
१६ देवाच्या मंदिराचा मूर्तीबरोबर भेळ कसा बसणार ?
आपण सदाजीवी देवाचे मंदिर आहो; देवांने असे महत्त्वे
आहे की ‘मी त्यात निवास करीन व चालेन; मी त्याचा
देव होईल, व ते माझे लेके होतील.’

१५ अक्टूबर

त्यात्तु निषा व वेगळे व्हा,

असे अभ महातोः

आणि अश्व वरुला शिवं लकाः

महणजे भी तुम्हांस स्वीकारीन; १८ आणि भी तुम्हांस पिता असा होईन, आणि तुम्ही मला पुत्र व कन्या अशी ब्हाल,

असें सर्वसत्ताधारी प्रभु महणतो. १ यास्तव प्रिय-
७ जनहो, आपणांला हीं वचने मिळाली आहेत महणून
 देहाला व आत्माला अशुद्ध करणाऱ्या सर्वापासून
 आपण स्वतःका शुद्ध करावै आणि देवांचे भय बाक्यातून
 पाणिन्याची परिपत्रिं करावी.

तीताच्या येण्यानें आलेले उत्तेजन

२ तुम्ही आपल्या अंतःकरणांत आम्हांस जागा या;
आम्ही कोणाचा अन्याय केला नाही, कोणाला बिघडविले
नाही, कोणाला ठकविले नाही. ३ तुम्हाला दोषी ठरविष्या-
साठी मी हे घटणत नाही; कारण मी पूर्वी सांगितले आहे,
की तुम्हांबरोबर मरणे व तुम्हांबरोबर जीवंत राहणे हाची
जाणीव आमच्या अंतःकरणांत आहे. ४ मला तुमचा
मोठा भरवसा आहे; मला तुमचा फार अभिसार आहे; मी
सांत्वनाने भरले आहें; आमच्या सर्वे संकटांत मला
आंदंदांचे भरते थाळे आहे.

५ आम्ही मासेदोनिंगात आल्यावरहि आम्हांस शार्टी-
रिक स्वत्पणा नव्हता, तर आम्ही चूळकडून संकटात
होतो; बाहेर भांडणे, आंत भीतिदायक गोटी होत्या. ६
तश्यापि दीनाचे सांत्वन करणारा देव यांने तीताच्या
येण्यांने आमचे सांत्वन केले; ७ आणि त्याच्या येण्यांने
केवळ नाही तर तुमची उलंका, तुमचा शोक, तुमची
भजाविषयीची आस्था शासंबद्धाने आम्हांस सांगतांना,
तुमच्यावृत्तीचे त्याचे जे सांत्वन झाले त्याच्या योगाने
आमचे सांत्वन होऊन मला विशेष आनंद प्राप्त झाले.
८ मी आपल्या पत्रांने तुम्हांस दुःख दिले याचा मत्ता
पस्तावा होत नाही; मला पस्तावा झाला होता खरा; कारण
या पत्रापासून तुम्हांस कांही वेळ तरी दुःख झाले असे
मत्त्या कळते. ९ तरी आती मी आनंद करितो; तुम्हांस
दुःख झाले यासुळे नव्हे, तर पक्षात्ताप होण्याजोरे दुःख
झाले शासुळे; कारण देवाच्या योजेनप्रमाणे तुमच्या
दुःखाचा हा प्रकार होता; आमच्या हातवू कोणताहि
गोटीत तुमची हाणी होऊन नये मण्णन असे झाले. १०
वयोजेनप्रमाणे होणारे दुःख तारणदायी पक्षात्ताप उत्पन्न
करिते; त्यासून पस्तावा होत नाही; पण ऐक्षिरोत्त्या
पोणारे दुःख मरण उत्पन्न करिते. ११ कारण पाहा,

देवाच्या योजनेप्रमाणे तुमच्या दुःखाचा प्रकार होता; याच गोष्टीने तुम्हांस केवडी कल्कल, केवडे दोष-निवारण, केवडा संताप, केवडे भय, केवडी उकंठा, केवडी अस्था, केवडी विश्वा करप्पाची बुद्धि, हीं उत्पन्न झाली! या कामांत तुम्ही सर्व प्रकारे, निरोष आहां त्याचें प्रमाण तुम्हीं पटविले. १२ मीं तुम्हांस लिहिले तें ज्याने अन्याय केला त्याच्यासाठी नव्हे, आणि ज्याचा अन्याय झाला त्याच्यासाठीहि नव्हे, तर आम्हांविषयीं तुम्ही दाखवीत आहां त्या कल्कलीची जाणीव देवाच्या दिसप्पांत तुम्हांस व्हावी म्हणून लिहिले. १३ यासुले आम्हांस सांतवन मिळाले आहे; आणि आम्हांस सांतवन मिळाले इतकेच नव्हे, तर विशेषकरून तीताच्या आनंदाने आम्हांस फारब आनंद झाला; कारण तुम्हां सर्वांकडून त्याच्या आस्त्याला प्रफुल्लता आली आहे. १४ मीं त्याच्याजवळ तुम्हांविषयीं कसलाहि अभिमान बालगला तरी तो मला लाजविणारा झाला नाही; तर आम्ही तुम्हांबरोबर सर्व गोष्टी खरेपणाने बोलले, त्याप्रमाणे तीताजवळ आम्हीं अभिमानयुक्त केलेले भाषणहि सर्व घरले; १५ आणि तुम्हीं सर्वांनी भीत भीत व कांपत कांपत त्याचा स्त्रीकार करून आज्ञांकितपणा दर्शविला त्याची तो आठवण करितो; म्हणून तुम्हांविषयींची त्याची ममता अधिक आहे. १६ मला सर्व प्रकारे तुमचा भरवासा आहे, म्हणून मी आनंद करितो.

यशालेमाच्या गोरगारिंबांसाठीं वर्णणी

१ बंधुजनहो, मासेदोनियांतील मंडळ्यांवर **C** झालेली देवाची कृपा आम्ही तुम्हांस कल्पिती; २ ती अशी की संकटाच्या भोव्या परीक्षेत त्याच्या आनंदाचा अतिरेक व त्याचें अल्यंत दारिद्र्य, यांमध्ये त्यांची औदार्यसंपत्ति विपुल झाली. ३ कारण त्यांनी शक्ती-प्रमाणे व शक्तीपलीकडे हि आपण होऊन दान दिले अशी मी साक्ष देतो. ४ त्यांनी फार विनंति करून आम्हांजवळ मागितले की पवित्र जनांची सेवा करप्पांत आम्हांस अंशभागी करण्याची कृपा व्हावी; ५ आम्हांस अपेक्षां होती तेवढेच नाही, तर त्यांनी प्रथम आपाणांस प्रभूला दिले, आणि देवाच्या इच्छेने आपाणांस आम्हांलाहि दिले.

६ द्यावरून आम्हीं तीताजवळ विनंति केली की जसा त्याने पूर्वी आरंभ केला होता त्याप्रमाणे तुम्हांमध्यें कृपेच्या त्या कार्याची पूर्णताहि करावी. ७ तर विश्वास, भाषण, ज्ञान, प्रत्येक गोष्टीची कल्कल, व आम्हांबरील तुमची प्रीति या सर्वांनी जशी तुम्हांमध्यें विपुलता आहे तशी कृपेच्या त्या कार्याचीहि असावी.

प्रभु येशूचे उदाहरण

८ हें मी आजा म्हणून सांगत नाहीं, तर दुसर्यांच्या ठारीं दिसून येणाऱ्या आस्थेवरून तुमच्या प्रेमाच्या खरेपणाची परीक्षा मी पाहतो. ९ आपल्या प्रभु येशू खिस्ताची कृपा तुम्हांला माहीत आहे; तो धनवान् असतां तुम्हांकरितां दरिद्री झाला, यासाठीं की त्याच्या दारिद्र्याने तुम्ही धनवान् न्हावे. १० याविषयीं मी आपले भत सांगतो; त्याचा तुम्हांस उपयोग होण्यासारखा आहे; कारण तुम्ही एका वर्षामार्गे इतरापूर्वी असें करप्पास आरंभ केला, इतकेच नव्हे, तर अशी इच्छा बालगप्पासहि केला. ११ तर आतां हें कार्य पूरी करा; त्यासाठीं की जशी इच्छेची उत्पुक्ता तुम्हांस होती-तशी तुमच्या प्रासीप्रमाणे कार्यसिद्धि व्हावी. १२ उत्पुक्ता असली म्हणजे जसें यजाजवळ असेल तसें तें मान्य होतें; जें नसेल त्याप्रमाणे नाही. १३ दुसर्यांसु सुख व तुम्हांस दुःख व्हावें असें नाही. १४ तर हें समानतेने व्हावें, म्हणजे प्रस्तुत काढी तुमच्या भरपुरीतून त्यांची गरज भागावी, आणि पुढे त्यांच्या भरपुरीतून तुमची गरज भागावी, अशी ही समानता व्हावी; १५ ‘ज्याने फार गोळा केले होतें त्याचें अधिक भरले नाहीं; तसेच ज्याने थोडे गोळा केले होतें त्याचें कांही कमी भरले नाहीं,’ असे शाळांत लिहिले आहे.

तीत व इतर यांची कामगिरीवर पाठवणी

१६ तीताच्या मनांत तुम्हांविषयीं तशीच कल्कल उत्पन्न करणाऱ्या देवाची स्तुति असो. १७ त्याने आमची सूचना मान्य केली; तरी तो स्वतः फार उत्पुक असल्यासुले आपण होऊन तुम्हांकडे निघून गेला. १८ त्याच्याबरोबर आम्हीं एका बंधुला पाठविले आहे; भुवारेसंवंधी त्याची प्रवासा सर्व मंडळ्यांतून पसरली आहे; १९ इतकेच केवळ नाही, तर आम्हांकडून प्रभूच्या गैरवा-

साठी व आमची उत्सुकता पटविष्यासाठी चालविळेत्या कृपेच्या हा कार्यात मंडळ्यांनी आमच्या प्रवासांत त्याला सोवती म्हणून नेमिले; २० आम्हांकेहून चालविळेत्या हा औदायाच्या कार्यात कोणी आम्हाला दोष लावून नये म्हणून तजवीज केली आहे; २१ कारण ‘प्रभूच्या दशीने जें मान्य’ इतकेच नव्हे तर ‘मनुष्याच्या दृष्टीनेहि जें मान्य’ त्याची आम्ही काळजी घेत असतो. २२ त्यांच्यावरोवर आम्ही आमच्या दुसऱ्या एका बंधुला पाठविले आहे, त्याच्या उत्खुकतेची परीक्षा आम्ही पुकळ गोष्टीत अनेक वेळां केली आहे; त्याचा आतां तुम्हांवर कार भरवसा असल्यामुळे तो अशिक उत्खुक आहे असे आम्हांस पटले आहे. २३ तीताविषयी कोणी विचाराल तर तो माझा साथी व तुमच्याकरितां माझा सहकारी आहे; आमचं बंधु म्हणूने तर ते मंडळ्यांचे प्रेषित, विस्तारचे गौरव असे आहेत. २४ यास्तव त्यांस तुम्ही आपल्या प्रीतीनंवे आणि तुम्हांविषयीच्या आमच्या अभिमानांचे प्रमाण मंडळ्यांसमक्ष दाखवा.

१ पावित्र जनांची सेवा करप्याविषयी मीं तुम्हांस १ लिहावै त्यांच्ये अगल्य नाही; २ कारण मला तुम्हाची उत्सुकता ठाऊक आहे; तिच्यावरून मासेदेनियांतील लोकांजवळ मीं तुम्हांविषयीं अभिमानाने म्हणत आहें की अखेला एका वर्षामागेच तयार झाली. आणि या तुमच्या आस्थेने त्यांतील वहुतेकांस उत्तेजन प्राप्त झाले आहे. ३ तरी या बाबतीत तुम्हांविषयीचा आमचा अभिमान व्यर्थ होऊन येण्ये म्हणून मीं शंग बंधूसू. पाठविले आहे, यासाठी की मीं सांगितलं होतें तसें तुम्हीं तयार असावें; ४ नाहीं तर कदाचित कोणी मासेदेनियाकर माझ्यावरोवर आले आणि तुम्हीं तयार नाहीं असे त्यांती पाहिले, तर या भरवशाविषयीं आमची (तुमची म्हणत नाही) फजिती होईल. ५ यास्तव तुमचं पूर्वी देऊन केलेले उपकारक दान जमा करप्याची व्यवस्था करावी; तें कृपणतेने नव्हे तर उपकारुदीने दिलेले असें तयार असावें, म्हणून अगाऊ तुम्हांकडे जाप्याची बंधुवर्गांजवळ विनंति करणे मला जरूरीचे वाटले.

बर्गणी कशी द्यावी

६ हे व्यानांत आणा की जो हात राखून पेरितो तो त्याच

मानाने त्याची कापणी करील; आणि जो सढळ हाताने पेरितो तो त्याच हाताने त्याची कापणी करील. ७ प्रत्येकाने आपल्या मनांत ठरविल्याप्रमाणे यावें; दुःखांने किंवा जहर पडते म्हणून दंड नये; कारण ‘संतोषाने देणारा देवाला’ आवडतो. ८ सर्व प्रकारची कृपा तुम्हांवर विपुल होऊं देण्यास देव शक्तिमान आहे; यासाठी की तुम्हांस सर्व गोष्टीत सगळा पुरवठा नेहमी होऊन प्रत्येक चांगात्या कामासाठी तुम्हांजवळ सर्व कांहीं विपुल व्हावें.

९ त्यांने चांदूकडे दिले आहे; गरिवांस दानवर्मे केले आहे; त्याची धार्मिकता युगानयुग ग्रहते, असे शाकांन लिहिले आहे. १० जो ‘पेरणांच्याला वीं’ पुरवितो व ‘खाप्याकरितां अब्र’ पुरवितो तो तुम्हांस वीं पुरवील व ते पुकळ करील आणि ‘तुमच्या धार्मिकतेवे फळ वाढवील;’ ११ म्हणजे तुम्हीं सर्व प्रकारच्या औदायांसाठी सर्व गोष्टीनीं धनसंपत्र व्हाल; त्या औदायांवरून आमच्या द्वारे देवाचं आभारप्रदर्शन होतें. १२ ही सेवा केल्याने पवित्र जनांच्या गरजा पुरविल्या जातात; इतकेच केवळ नव्हे, तर देवाचं फार आभारप्रदर्शन केल्याने ती अतिशय होतें; १३ या नेवेच्या योगे तुमची लायकी पटते; तुम्हीं विस्तारुतेंच्या केलेत्या पत्कराने इमांदेहतबारे वागतो; यासुळे, आणि त्यांच्यासाठी व सर्वांसाठी दान देण्याचं जे तुमचं औदार्य यासुळे, ते देवाचा महिमा वर्णितात; १४ आणि तुम्हांवर देवाची अतिशय कृपा असल्यामुळे ते तुम्हांकरितां प्रार्थना करितात व तुमच्या भटीविषयीं उत्कृष्ट आहेत. १५ देवाच्या अवर्णनीय दानाबद्दल त्याचं स्तुति असो.

प्रेषित म्हणून आपला अधिकार आपल्याला देवापासून प्राप्त झालेला आहे असे पौल जोराने सांगतो

१ मीं पौल तुम्हांसमक्ष व तुम्हांमध्ये अस-
१० तांना लीन असतो, तोच मीं दूर असलो म्हणजे तुम्हांवरोवर कडकपणाने वागतो; तो मीं विस्ताच्या सौम्यतेने व नक्तेने तुम्हांला विनंति करितो; २ माझे माझें असें आहे: किसेक लोक आम्ही देहस्वभावाने चालणारे आहों असें समजतात; असे लोक माझ्यापुढे आल्या-

त्यांना कडक्यां बोलावेसे मला वाढेल, तरें बोलण्याचे
ला माण पडू नये. ३ आमची वस्ती देहांत असूनहि
आम्ही देहस्वभावानें सुख करीत नाही. ४ आमच्या
दांबी शाळे ईहिक नाहीत, तर टटबंदी जमीनदोस्त
रस्यास ती देवाच्या दृश्याने समर्थ आहेत; ५ तर्कवितके
देवहानाविश्व उंच उभारलेले असे सर्व कांही पाहून

कळ प्रत्येक कल्पना विस्तारीन व्हावी म्हणून आम्ही
वंदिवान कळून नेतो. ६ आणि तुमचे आजापालन
णिंगां झालें म्हणजे सर्व आजामेंगाबहूल दंड करावयास
आम्ही सिद्ध आहो. ७ डोळ्याने दिसते तेच तुम्ही
आहेत. मी विस्तारा आहें असा जर कोणाला स्वतःविषयी
वारवास आहे तर त्याने पुन: आम्हांविषयी आपणाबरोबर
वेचार करावा; तो असा की जसा मी विस्तारा आहें तसे
होहि विस्तारे आहेत. ८ तो आमचा अविकाप्रभूने
म्हण्या नावासाठी नव्हे तर वृद्धीसाठी आम्हांस दिला,
याविषयी जरी मी कांहीशी विशेष प्रतिष्ठा मिरविली तरी
मी लाजणार नाही; ९ असे की, मी तुम्हांस केवळ पत्रांनी
नय घालणार आहें असा भास होऊ नये. १० ते
हणतात, त्याची पत्रे वजनदार व जोरदार आहेत; परंतु
त्याचे स्वरूप पाहू गेल्यास तें दुर्बळ व त्याचे भाषण तुच्छ-
वत आहे. ११ असे म्हणणाऱ्यानें हे लक्षांत ठेवावे की
आम्ही दूर असतां जसे पत्रद्वारा, तसेच आम्ही जवळ
असतां कृतिद्वाराहि वागलो आहो. १२ जे विशेक स्वतःची
प्रशंसा करितात त्याच्याबरोबर आपली गणना करण्याचे
अगर तुलना करण्याचे घाडस आम्ही करीत नाही; ते तर
स्वतःच स्वतःचे मोजमाप करितात, व स्वतःची स्वतःबरोबर
तुलना करितात; यामये संभजसपणा नाही. १३ आम्ही
मर्यादा सोहून प्रतिष्ठा मिरविणार नाही, तर देवानें घालन
दिलेल्या मर्यादेप्रमाणे प्रतिष्ठा मिरविती; ती मर्यादा तुम्हांपर्यंत
येऊन पोहंचली आहे. १४ तुम्हांपर्यंत न पोहंचावे अशी
आम्ही स्वतःची ओढाताण करीत नाही; कारण विस्ताराच्या
सुवार्तेच्या द्वारा आम्ही तुम्हांपर्यंत पोहंचलोंच आहो; १५
आम्ही मर्यादा सोहून दुसऱ्यांच्या श्रमांसंबंधाने अभिमान
बाबीत नाही; तर आम्हांस अशी आशा आहे की;
तुमचा विश्वास वाहून आम्हांस आमच्या मर्यादेच्या कळेले

तुमच्या दांबी विपुल विस्तार मिळेल, १६ असा की
तुमच्या पर्लीकडल्या प्रांतात आम्ही सुवार्ता सांगवी, दुस-
न्याच्या मर्यादकडेतील आयत्या गोष्टीची प्रतिष्ठा मिरवू
नये. १७ प्रतिष्ठा मिरविणारा प्रभूची प्रतिष्ठा मिरवो. १८
स्वतःची वस्त्राणणूक करणारा पसंत टरत नाही, तर ज्याची
वस्त्राणणूक प्रभु करतो तोच टरत.

प्रेषित म्हणून त्याचा हक्क

१ माझे थोडेसे भूर्खण तुम्हीं सहन करावें:
११ आणि तें तुम्हीं करीतच आहो. २ मला ईश्वरी
आस्थेप्रमाणे तुम्हांविषयीं आस्था वाटते; कारण
मी एक पतीबरोबर तुमची योजना केली आहे, यासाठी
की तुम्हाला शुद्ध कुमारी असे विस्तारा सादर कळू शावे.
३ तरी सापाने आपल्या कपटाने हवेला ठकविले तसे
तुमची मने कशाने तरी विष्वान ती विस्तारीला सरळपण
व शुद्धता यांपासून श्रष्ट होतील असे मला भय आहे. ४
कारण जर कोणी येऊन ज्याला आम्हीं गजविले नाही
अशा अन्य येहाची घोषणा करतो, किंवा तुम्हांस मिळाला
नाही असा दुसरा आत्मा तुम्हीं घेतां अथवा तुम्हीं स्वीकार-
लिला नाही अशी दुसरी सुवार्ता स्वीकारितां तर ह्यांत
तुमची सहनशीलता किती तरी आहे. ५ अतिश्रेष्ठ अशा
प्रेषितांपेक्षां मी यक्किचित्तहि उणा नाही असे मी मानितों.
६ जरी भाषण करण्यांत अशिक्षित तरी ज्ञानांत तसा नाही;
हे आम्ही तुमच्यासंबंधाने सर्व लोकांत व सर्व प्रकारे प्रकट
केले. ७ तुम्हीं उंच घ्वावे म्हणून मी आपणाला लोन
कळू देवाची सुवार्ता पुकटवारी तुम्हांस सांगितली, हे मीं
पाप केले काय? ८ मी तुमची सेवा करावी म्हणून दुसऱ्या
मंडळांपासून वेतन घेऊन त्यांस उवाचिले; ९ आणि
तुम्हांजवल असतां मला उंगे पळळे तेव्हाहि मी कोणावर
भार घातला नाही; कारण मासेदोनियाहून आलेल्या वर्ध्यांनी
मला भासलेली वाण भरून काढिली; आणि कोणत्याहि
प्रकारे तुम्हांवर माझा भार पडू नये म्हणून मी जपलो व
जपेनहि. १० विस्तारे सत्य माझ्या दांबी आहे, त्यावरून
सांकेती की माझ्या हा अभिमानास अद्यया ग्रीतांत प्रति-
वंश होणार नाही. ११ जी को वरे जपेन? मी तुम्हांवर
प्रीति करीत नाही म्हणून काय? देवाला ठाऊक आहे.

१२ जें मी करितों तें करीत राहीन; यासाठी कीं जे निमित पाहतात त्यांचे निमित मी नाहीसें करावे, म्हणजे ज्याविषयी ते आढऱ्या बाळगितात, त्यांविषयी त्यांनी आहासारिखेच आढऱ्या यावे. १३ अशीं माणसे हीं खोटे प्रेषित, कपटी कामदार, खिस्ताच्या प्रेषितांचे रूप धरणारीं अशीं आहेत. १४ शांत आश्रय वाटप्पासारखे काही नाही. सैतानहि स्वतः तेजोमय देवदूतांचे रूप धरितो. १५ यास्तव त्याच्या सेवकांनीहि नीतिवानाच्या सेवकांचे रूप धारण केल्यास त्यामध्ये मोठीशी गोष्ट नाही; त्यांचा शेवट त्यांच्या कर्म-प्रभागे होईल.

पौल व त्याचे विरोधी यांजमधील तुळना

१६ मी पुरः म्हणतों, कोणी मला मूर्ख समजून नवे; जर तुम्ही तसें समजतां तर जसा मूर्खाचा तसा माझा स्वीकार करा, म्हणजे मीहि थोडीशी तरी आढऱ्या बाळगीन. १७ आढऱ्यातेच्या या भरवशानें जे भी बोलतोंते प्रभूज अनुसरून नव्हे, तर मूर्खपणाने बोल्याप्रमाणे बोलतों. १८ देहस्वभावाप्रमाणे पुष्कळ लोक आढऱ्या धरितात म्हणून मीहि धरणार. १९ तुम्ही शहाणे आहां म्हणून अनंदाने मूर्खाचे सहन करितां. २० कोणी तुम्हांस दासपणांत घातल्यास, तुम्हांस खालन टाकिल्यास, तुम्हांस घरिल्यास, स्वतःका उंच केल्यास, कोणी तुम्हांस तोंडांत मारिल्यास, तें सगळे तुम्ही सहन करतां.

पौलाने सोसालेलीं संकटे व अडचणी

२१ माझी दुर्बलता जमेस धरून हैं मी स्वतःला हिणवून बोलतों; तरी ज्या कशांत कोणी धीट असेह, त्यांत मीहि धीट आहे (हैं मी मूर्खपणाने बोलतों). २२ ते इबी आहेत काय? मीहि आहे. ते इशाएली आहेत काय? मीहि आहे. ते अब्राहामाचे संतान आहेत काय? मीहि आहे. २३ ते खिस्ताचे सेवक आहेत काय? मी अधिक आहे (हैं मी वेज्यासारखे बोलतों); श्रम करण्यात, वंदिवास सोसायांत; जेवुमार फटके खाळ्यासुळे व पुष्कळ वेळे मरणसंकट सोशिल्यासुळे; मी अधिक आहे. २४ पांच वेळे, मी यहूयांच्या हातून एकुण्यालीस फटके खाले. २५ तीन वेळा छछ्यांचा मार खाला; एकदा मला वगदमार झाला; तीन वेळा माझे गलबत फुटले व

समुद्रांत मीं आहोरात्र घालविली; २६ मी किती तरी प्रवास केला; नद्यांवरनीं संकटे, लुटांचीं संकटे, स्वजातीचीं संकटे, विदेशी लोकांचीं संकटे, नगरांतील संकटे, रानांतील संकटे, समुद्रांतील संकटे, खोटाच्या बंधूचीं संकटे; २७ श्रम व कष्ट, किती तरी वेळा केलेली जागरणे, भूकतहानेचा मारा, पुष्कळ वेळा काढिलेले उपास, थंडी व उघडावा-गडेपणा, या सर्वमुळे मी अधिक आहे. २८ शिवाय हा व अशा इतर गोष्टीविरोज माझा रोजचा रगडा, म्हणजे सर्व मंडळ्यांची चिंता, ही आहे. २९ कोण अशक्त झाला असतां मी अशक्त होत नाही? कोण अडखळविला गेला असतां मला संताप येत नाही? ३० मला आढऱ्याता बालगणे भाग पडले तर मी आपल्या अशक्तपणाच्या गोष्टीची आढऱ्या बाळगीन. ३१ देव, आपल्या प्रभु येशूना पिता, जो युग्मायुग धन्यवादित आहे त्याला ठाळक आहे कीं मी खोटे बोलत नाही. ३२ दिसिकांत अरीतास राजाचा देशाधिकारी यांने मला धरण्याकरितां दिसिक-करांच्या नगरावर पहारा ठेविला होता. ३३ तरी मला पाटीत बसवून गांवकुसाच्या खिडकीतून खाली सोडिले, आणि त्याच्या हातांतून मी निभावलो.

उदात्त आच्यात्मिक साक्षात्कार व दैहिक अशक्तता

१ आढऱ्याता बाळगायापासून कांहीं फाखदा १२ नाही, तरी तसें करणे मला भाग पडते; मी प्रभुचे दृष्टीत व प्रकटीकरणे हीं आतां घेतों. २ खिस्तामाझील एक मनुष्य मला माहीत आहे, त्याला चवदा वर्षांमार्ये तिसऱ्या लग्नापर्यंत उचलून नेप्यांत आलें; (त्याला नदेह नेप्यांत आले अगर विदेह नेप्यांत आले हैं मला ठाळक नाहीं; देवाला ठाळक आहे;) ३ त्याच मनुष्याविषयीं मला माहीत आहे कीं त्या मनुष्याला (सदेह किंवा विदेह हैं मला ठाळक नाहीं; देवाला ठाळक आहे;) ४ सुखलोकात उचलून नेप्यांत आले, आणि मानवाने बोलावयास योग्य नाहींत अशा अर्निवाच्य गोष्टी त्यांने ऐकल्या. ५ अशा मनुष्याविषयीं मी आढऱ्या बाळगाणार; मी स्वतःविषयी नाहीं, तर केवळ आपल्या दुर्बलतेची आढऱ्या बालगीन. ६ मी आपली आढऱ्या बाळगायाची इच्छा धरिली तरी

मी मूर्ख अरण्यात नाही; मी खरेंच बोलेन; तथापि असें करेण मी राहू देतों; कारण मी जो आहें म्हणून लोकांना दिसतों, किंवा मजपासून लोकांच्या जे कानीं पडतें त्याप-लीकडे मला कोणी मानू नये. ७ प्रकटीकरणांच्या अतिश-यामुळे मी चढून जाऊ नये म्हणून माझ्या शरीरांत एक कांटा, मला बुक्की मारण्याकरितां सैतानाचा एक दूत, ठेव-प्यांत आला आहे; मी चढून जाऊ नये म्हणून तो ठेव-प्यांत आला आहे. ८ हा मजपासून दूर व्हावा अशी मी प्रभूजवळ तीनदा विनंति केली; ९ परंतु त्यांने मला म्हटलें आहे, माझी कृपा तुला पुरे आहे; कारण माझी शक्ति अशक्तपणांत पूर्णितेस येते. तर खिस्ताच्या शक्तीचा माझ्या ठारीं वास व्हावा म्हणून मी विशेषकरून आपल्या अशक्तपणाची आढऱ्यात फार आनंदाने बाल्यानि. १० खिस्तासाठी दुर्बलता, अपमान, अडचणी, पाठलाग, संकटे सोसांगे यांत मी संतुष्ट आहें; कारण मी अशक्त आहें तेव्हां मी सशक्त आहें.

आढऱ्यातेने कां लिहिलें शाविषरीं

११ मी मूर्ख बनलो; असें बनप्यास तुम्हीं मला भाग पाडिलें; माझी वाखाणणूक तुम्हीं करवयाची होती; कारण जरी मी कांहीं नाहीं तरी हा अतिश्रेष्ठ प्रेषितांपेक्षां यांतिकितिहि उणा नक्हतों. १२ चिन्हें, अद्भुतें व महाकृत्यें यांच्या योगें तुम्हांमध्ये प्रेषितांने करवयाचीं चिन्हें पूर्ण धीरांनें कसून दाखविली होती. १३ मी स्वतः तुम्हांला भार झालो नाही, याखेरीज कोणत्या गोर्धीत इतर मेडल्यां-पेक्षां तुम्हांच्या उणे केले? या माझ्या अपराधाची क्षमा करा.

१४ पाहा, तिसन्यानें तुम्हांकडे येण्यास मी तयार आहें; आणि मी तुम्हांला भार होणार नाही; मी तुमचे कांही मागत नाहीं, तर तुम्हीच स्वतः मला पाहिजे आहां; मुलंनी वाईबापांसाठी नव्हे तर आईबापांनी मुलंनीं संप्रह केला पाहिजे. १५ मी तुमच्या जिवांसाठीं फार आनंदाने खर्च करीन व मी स्वतः सर्वांशाने खर्ची पडेन. मी तुम्हांवर अतिशयच प्रीति करितों म्हणून तुम्ही मजवर कमीं प्रीति करितां काय? १६ असो, मी तुम्हांवर भार वातला नव्हू, तरी मी धूर्त होतों म्हणून तुम्हांस कपटाने पकडिलें. १७

मी तुम्हांपासून स्वार्थ साधिला काय? १८ मीं तीतास विनंति केली, व त्याजवरोवर एका बंधूला पाठविले. तीताने तुम्हांपासून स्वार्थ साधिला काय? आम्ही एकाच आस्थ्याने, सारस्याचा पावलंनीं चाललों नाहीं काय?

१९ तुम्हांस आम्ही प्रत्युत्तर देत आहों असें इतका वेळ तुम्हांस बाटले असेल. आम्ही देवासमक्ष खिस्तामध्ये बोलत आहों. प्रिय बंधूलो, तुमच्या बृद्धीसाठी हैं सर्व आहे, २० कारण मला भीति बाटवे कीं मी आल्यावर, जशी माझी अपेक्षा आहे तसे कदाचित् तुम्ही मला दिसून येणार नाहीं, आणि तुमची अपेक्षा नाहीं तसा मी तुम्हांस दिसून येईन; कदाचित् भांडणे, ईर्ष्या, राग, तट, व्हाव्याचा, कानगोटी, रुसवे, अव्यवस्था हीं मला आढऱ्यान येतील. २१ मी पुन: आल्यावर माझा देव मला तुम्हांपुढे खालीं पाहवयास लावील; आणि ज्यांनी पूर्वी पाप करून आपण आचरिलेल्या अशुद्धपणाचा, जारकर्माचा व कामातुरपणाचा पश्चात्ताप केला नाहीं, अशा पुष्कल लोकांविषयीं मला शोक करावा लागेल.

येत्या भेटीकरितां आतिमिक तयारी करण्या-संबंधीं केलेले इशारे

१ ही माझी तुम्हांकडे येण्याची तिसरी स्लेप. १३ दोघां अगर तिघां साक्षीदाराच्या तोडाने प्रत्येक गोष घरते. २ ज्यांनी पूर्वी पाप केले त्यांस व दुसन्या सर्वांस मीं पूर्वी सांगितले होते, व दुसन्याने तुम्हांजवळ असतांना सांगितले तेंच आतां दूर असतांनाहि अगोदर संगतों कीं मी फिरून आलों तर गय करणार नाहीं, ३ खिस्त माझ्याद्वारे बोलतो याचें प्रमाण तुम्हांला पाहिजे तें हेच; तो तुम्हांसंवंधाने शक्तीहीन नाहीं, तर तुम्हांमध्ये शक्तिमान आहे; ४ त्यास अशक्तपणांत वध-संभेदावर खिळप्यांत आले तरी तो देवाक्षां सामर्थ्यांने जीवित झाला आहे. तसे काम्हीहि त्यामध्ये शक्तीहीन आलों, तरी देवाक्षा सामर्थ्यांने त्याजवरोवर तुम्हांकावत जीवंत असे राहू. ५ तुम्ही विशालतेत आहां जिसा नाहीं याकिमीं आपली परीक्षा कसा; आपली कमीति पाहा. येतू खिस्त तुम्हांमध्ये आहे असे तुम्ही स्वतंसंवंधाने समजतां ना? नाहीं तर तुम्ही कसोटीस उतरलेले नाहीं.

६ कसोटीस न उतरलेले असे आम्ही नाही हे तुम्ही ओळखाल अशी मार्दी आडा आहे. ७ आम्ही देवाजवळ अशी प्रार्थना करितो की तुम्ही कांही वाईट करू नये; आम्ही कसोटीस उतरलेले दिसावै म्हणून नव्हे, तर आम्ही कसोटीस न उतरलेले असे असले तरी तुम्ही चांगले करावे म्हणून. ८ कारण सत्याविरुद्ध आम्हांस कांही करितां येत नाही, तर सत्यामार्टी करितां येते. ९ जेव्हां आम्ही अशक आहो व तुम्हां शाकिमान् आहां तेव्हां आम्ही आनंद करितो; व यावळ प्रार्थनाहि करितो, अशी की तुमच्या पूण्यां व्यापी. १० यामुळे मी जवळ नसतां हे लिहितो, यासाठी की प्रभूने जो अधिकार उभारण्यासाठी

मला दिला, पाडण्यासाठी नव्हे; त्या अधिकारप्रमाणे जवळ आल्यावर मी कडकपणा चालवू नये.

समाप्ति

११ बंधुजनहो, इतकेच आतां म्हणतो, तुमचे कल्याण असो; तुम्ही पूर्ण व्हा; समाधान मिळवा; एकचित व्हा; शांतीने राहा; म्हणजे प्रीतीचा व शांतीचा देव तुम्हांसह राहील. १२ पवित्र चुंबन घेऊन एकमेकांस सलाम करा.

१३ सर्व पवित्र जन तुम्हांस सलाम सांगतात.

१४ प्रभु येशू खिस्ताची कृपा, देवाची प्रीति, आणि पवित्र आत्माची सहभागिता तुम्हां सर्वांसह असो.

पौलाचे गलतीकरांस पत्र

नमस्कार

१, २ गलतीयाच्या मंडळ्यांस: मनुष्यांपासून १ नव्हे, मनुष्यांच्या द्वारांरह नव्हे, तर येशू खिस्त व ज्याने त्याला मेलेल्यांतून उठविले तो देवपिता, यांच्या द्वारे झालेला प्रेपित पांड, त्या मजकहून व माझ्यावरोवरच्या सर्व बंधुजनांकहून: ३, ४ देवपिता, व आपल्या देवपित्यांच्या इच्छेप्रमाणे आपल्यांना संप्रतच्या उष्टु युग्मासून झोडवावे म्हणून ज्याने तुम्हांओमच्या पापांवळ स्वतःला दिले तो आपला प्रभु येशू खिस्त, याजपासून तुम्हांस कृपा व शांती असो; ५ त्याला युग्मानुयुक्त गौरव असो. आमेन.

गलतीकरांनी पौलाची केलेली निराशा

६ मला आव्यं वाटते की ज्याने तुम्हांस खिस्तकृपेच्या द्वारे पाचारण केले त्याजपासून तुम्ही इतके लवकर अन्य सुवर्तेकडे वळू लागलां आहां; ७ ती दुसरी नाही; तरी पण तुम्हांस थोटाच्यात पठणारे व खिस्ताची सुवार्ता विपरीत करू पाहणारे असे कित्येक आहेत. ८ जी सुवार्ता

आम्हीं तुम्हांस सांगितली तिच्याहून निराळी सुशर्ता आम्ही सांगू, किंवा स्वर्गात्म देवदूत येऊ सांगो, तरी तो उत्सृष्ट असो. ९ आम्हीं अगोदर सांगितलें तसे मी आतांहि पुन: सांगतो, की जी तुम्हीं स्त्रीकारली तिच्याहून निराळी सुवार्ता कोणीं तुम्हांस सांगितल्यास तो उत्सृष्ट असो. १० मी आतां मनुष्यांची अगर देवाची मनवरणी करावयास पाहतों काय? मी मनुष्यांस संतुष्ट करावयास पाहतों काय? मी अजून मनुष्यांस संतुष्ट करावयास पाहिले असतें तर मी खिस्ताचा दास नसतो.

मनुष्यांपासून नव्हे तर खिस्तापासून आपणास शुभमवृत्त प्राप्त झाले आहे असे पौल सांगतो

११ बंधुजनहो, मी तुम्हांस कल्पितों की मी सांगितलेली सुवार्ता मनुष्याच्या व्यवहारप्रमाणे नव्हे. १२ कारण ती मला मनुष्यापासून प्राप्त झाली नाही, आणि ती मला कोणीं शिकितलीहि नाही; तर येशू खिस्ताच्या प्रवर्तीकरणाने ती मला प्राप्त झाली. १३ यहूदी धर्मातल्या माझ्या पूर्वीच्या वर्तणुकीविषयी तुम्ही ऐकले आहे की मी देवाच्या

मंडलीचा पराकारेचा छळ करीत असे व तिचा नाश करीत असे; १४ आणि माझ्या पूर्वजांच्या संप्रदायाविषयी मी विशेष आवेदी असत्यामुळे स्वजातीतील माझ्या वयाच्या पुण्यक लोकांपेक्षा यहूदी धर्मात मी पुढे गेले होतो. १५, १६ तरी ज्या देवांने मला माझ्या मातेच्या उद्दरांतात जलन्त्यापासून वेगले केले व व आपल्या कृपेने तोकांविनंत्र स्थाला, मी विदेशी लोकांमध्ये त्याच्या सुवारंतीची घोषणा, करावी म्हणून आपल्या पुत्राला माझ्या ठारी प्रकट करावं हे जेव्हांच वरे वाटले, तेव्हांच मोनवांना न विचारितां, १७ आणि माझ्यापूर्वी झालेल्या प्रेषितांकडे यश्चलेमास वर न जातां, मी अरबस्तानांत निघून गेले; व दिमिक्कास फिरून परत आलो.

१८ मग तीन वर्षांनंतर केफाला भेटावयास यश्चलेमास वर गेले; व त्याच्याजवळ पंधरा दिवस राहिलो; १९ परंतु प्रभूचा वंश याकोब याच्यावांचून प्रेषितांतील दुसरा कोणी माझ्या दृश्यीस पडला नाही. २० तर पाहा, जे मी तुम्हांम लिहितो ते खोटे लिहित नाही; हे मी देवासमक्ष सांगावो. २१ मग सूरिया व किलिकिया या प्रांतात मी आलो. २२ तेव्हां विस्तारामध्ये असण्याच्या यहूदीयांतील मंडळ्यांमध्यी तोडओलवळ नव्हती; २३ त्यांनी एवढे मात्र तेकले होतें की पूर्वी आपला छळ करणारा हा अगो-कर ज्या विश्वासाचा नाश करीत होता त्याची तो आतां योग्यणा करीत आहे; २४ तेव्हां त्यांनी मजवूल देवांचे गोरव केले.

पौलाच्या कामगिरीचा अर्थ यश्चलेम- करांच्या घ्यानांत येणो

१ नंतर चवदा वर्षांनी मी बर्णवासह तीतालाहि २ वरोबर घेऊन यश्चलेमास पुनः वर गेलो, ते मला प्रकटीकरण झाल्याप्रमाणे गेलो; २ जी सुवार्ता मी विदेशी लोकांत गाजवीत असतों ती मी त्यांस निवेदन केली, परंतु जे प्रतिष्ठित होते त्यांस एकांती केली; नाही तर मी व्यव्यधी धावतों किंवा धावलों असे झाले असते. ३ तथापि माझ्याबरोबरा तीत हा हेणेणी असतांहि त्याला देखील मुंता करवून घेणे भाग पडले नाही. ४ या गोळीला,

१ मुळांत : मांस व रक्त

चोरून थांत आपलेले स्वेटे बंधु कारण झाले; ते आमहांस दासपणांत घालण्याकरितां खिस्त येशूसच्ये जी आमची मोकळी ती हेरावी म्हणून चोरून थांत आले होते; ५ त्यांस आम्ही घटकाभराहि वश होऊन मान्य झाले नाही, यासाठी की सुवारंतेचे सत्य तुम्हांजवळ राहिवे. ६ जे कोण प्रतिष्ठित असे मानिले जात होते (ते कसेहि असले तरी त्यांचे मला कांही नाही, देव मनुष्याच्या तोडाकडे पाहत नाही), असे जे प्रतिष्ठित होते त्यांनी माझ्या सुवारंते कांही भर घातली नाही; ७ तर उलट, जसे सुंती लोकांस सुवार्ता सांगण्याचे काम पेत्राला सोपले आहे तसे बेझुंती लोकांस सांगण्याचे काम मला सोपले आहे असे पाहून, ८ (कां तर ज्यांने पेत्राला सुंती लोकांत प्रेषितपणा चालवावयास शक्ति पुरविली त्यांने मलाहि विदेशी लोकांत शक्ति पुरविली;) ९ आणि मला दिलेले कृपादान ओळखून याकोब, केफा व योहान हे जे आधारसंभ असे मानिले आहेत, त्यांनी मला व बर्णवाला, आणा देवाच्या कायात सहभागी आहों हे दर्शविष्याकरितां उजव्या हातांनी हस्तांदोलन केले; यासाठी की आम्ही विदेशींकडे व त्यांनी सुंती लोकांकडे जावे; १० तरी आम्ही गरिबाची आव्याकरावी असे घर्ले; आपि तेंच करावयाला मी स्वतः उकंटित होतो.

पेत्राचा निंदघ

११ पुढे केपा अंतुखियास आला तेव्हा तो दोषी ठरल्यामुळे मी त्याला तोडेतोडे आडवा आलो; १२ कारण याकोबापासून किल्ये क जण येण्यापूर्वी तो विदेशी लोकांच्या पर्सीस जेवीत असे; आपि ते आत्मवर तो सुंती लोकांस भिजल माधवाहि घेळा विजय राहिला. १३ त्याच्याबरोबर बाकीच्या यहूदांनीही ढोंग केले; तें असे कीं बर्णवाहि त्यांच्या ढोंगाने ओढला गेला; १४ परंतु सुवारंतेच्या सत्याप्रमाणे ते नीट चालू नाहीत, असे मी पाहिले तेव्हां सर्वासमक्ष मी केफाला म्हटले, तू यहूदी असतां विदेशी लोकांसारिला वागतोस, यहूदासारिला वागत नाहीत, तर विदेशी लोकांची यहूदांसारिले वागावे म्हणून तं त्यांजवळ जुलम करितोस हे कसे ?

नियमशास्त्राला आलेले अपेक्षा

१५ आम्ही जातीचे यांदी आहो, पापिष्ठ विदेशी लोकांतले नाही; १६ तरी मनुष्य नियमशास्त्रातील कर्मांनी नीतिमान् ठरत नाही, तर येथे लिस्तावरील विश्वासाच्या द्वारे ठरतो, अशा संगजुळीने आम्हीहि विस्त येश्वर विश्वास ठेवेला; यसाटी की आम्ही लिस्तावरील विश्वासाने नीतिमान् ठरावे, नियमशास्त्रातील कर्मांनी ठरू नये; कारण नियमशास्त्रातील कर्मांनी मनुष्यजातीपैकी कोणीहि नीतिमान् ठरवयाचा नाही? १७ लिस्तावरील नीतिमान् ठरण्यास पहात असती आपणाहि पापी विस्तू आलो तर लिस्त वापाचा पुरुकर्ता आहे काय? असे अगदी नाही. १८ काऱण जे मी पाढून टाकिले तें जेर किल्ल बांधितो तर मी उलंगणारा आहे असे सिद्ध करितो. १९ मी नियमशास्त्राच्या द्वारे नियमशास्त्राला मेलो, यसाटी की मी देवकरिता जगावे. २० मी लिस्तावरील वधसंभाला लिलिलेल्या आहे; आणि मी जरतो असे नाही, तर लिस्त याइकायी जगतो; आणि असले देहांच्ये जे माझे जीकित आहे ते विश्वासाने घ्यहे, ज्ञा देवाच्या युत्राने मजबूर श्रीति केली वै स्वतःकी यजकरिता दिले त्याजवरील विश्वासाने ते आहे. २१ मी देवाची कृपा व्यर्थ करीत नाही, काऱण जेर नीतिमान् नियमशास्त्राने आहे तर लिस्ताचे मरण निर्यक्कूलाले.

मनुष्याचा स्वीकार देव श्रेष्ठकर कूरील,

नियमशास्त्रावर नाही

१ आहे निर्वृद्धि गलतीकरानो, वधसंभावर २ लिलिलेल्या येतो लिस्ताला घ्या तुमच्या डोळ्यापुढे वरीन कसेल ठेविले होते त्या तुम्हांस कोणी भुरल घातली आहे? २ तुम्हांला नियमशास्त्रातील कर्मांनी आत्मा मिळाला, किंवा विश्वासाच्या वातेने मिळाला, इतकेच तुम्हांपासून समजून घावयाचें आहे. ३ तुम्ही इतके निर्वृद्धि आहा काय? तुम्ही आस्यानें प्रारंभ केल्यावर आतां देहाने पूरी होतां काय? ४ तुम्ही इतकी दुर्खेसोशीली ती व्यर्थ काय? त्याशी व्यर्थ म्हणावें कसें? ५ जो तुम्हांस आत्मा पुरवितें वै तुम्हांच्ये अदूते करितो,

तो नियमशास्त्रातील कर्मांनी किंवा विश्वासाच्या वातेने करितो? ६ अब्राहामाची गोष्ट घ्या; त्याने 'देवावर विश्वास ठेविला आणि तें त्याला नीतिमान् असे मोजासाठा आले.' ७ यावृत्त तुम्ही समजून घ्या की जे विश्वासाने तेच अब्राहामाचे पुत्र आहेत. ८ देव विदेशी लोकांप विश्वासाने नीतिमान् ठरविणार, त्या पूर्वज्ञानामुळे धर्मशास्त्राने अब्राहामाला पूर्वीच ही सुवर्ती 'संगितली'; ती अशी की तुम्हांतून सर्व राष्ट्रांमा आशीर्वाद मिळेले; ९ म्हटून जे विश्वासाचे आहेत त्यांना विश्वासू अब्राहामासहित आशीर्वाद मिळतो. १० नियमशास्त्रातील कर्मे करणारे जितके आहेत तितके सर्व शापाधीन आहेत; असे लिहिले आहे की नियमशास्त्राच्या पुस्तकात जे लिहिलेले आहे तें सर्व आचरण्यास जो कोणी नेट धूल राहत नाही तो शापित आहे. ११ नियमशास्त्राच्या योगे देवावुडे कोणी नीतिमान् ठरत नाही हे उच्छ आहे; कारण 'नीतिमान् विश्वासाने वांचेल'; १२ नियमशास्त्र विश्वासाच्ये नव्हे; परंतु 'जो त्यांतील कर्मे आकरितो तो त्यांच्या योगे वांचेल.' १३ लिस्ताने आपणांकरितां शापप्रस्त होऊन आपणाला नियमशास्त्राच्या शापापासून खंडणी देऊन सौदविले; 'जो कोणी शाडवाह ठांगेला आहे तो शापित आहे' असा शाब्दिक आहे; १४ हातू उद्देश्य त्या की अब्राहामाला दिलिल आशीर्वाद लिस्त येश्वरांच्ये विदेशी लोकांना मिळवा; म्हणजे आपणांला विश्वासाच्या द्वारे आत्माने वचन मिळावे.

१५ बंधुकूनहो, मी व्यावहारिक दृष्टीने बोलतो; मनुष्याने देसील कायम केलेल्या करार कोणी रद्द करीत नाही किंवा वाढवीत नाही. १६ अब्राहामाला वै त्याच्या संतानाला ती वचने संगितली होती. 'संतानाला' असे पुष्कळ जणांसंबंधाने म्हटलेले नाही; तर 'तुझ्या संतानाला' असे एकाविषयीं म्हटले आहे, आणि तो एक लिस्त आहे. १७ मी असे म्हणतो की, चारशे तीस वर्षांनंतर झालेले नियमशास्त्र देवाने अगाऊच कायम केलेल्या कराराला रद्द करून वचन व्यर्थ करीत नाही. १८ कारण वतन जर नियमशास्त्राने प्राप होते, तर वचनाने होत नाही; पण देवाने ते अब्राहामाला वचनद्वारा दिले.

नियमशास्त्राचा हेतु

१९ तर मग नियमशास्त्राचे काय? ज्या संतानाला वचन दिले तें येईपर्यंत नियमशास्त्र हैं उल्घेने ठरविण्याकरितां लावून दिले होते; तें मध्यस्थान्या हस्ते देवदूतांच्या द्वारे नेमून दिले होते. २० मध्यस्थ हा एकाचा नसतो; आणि देव तर एक आहे. २१ तर मग नियमशास्त्र देवाच्या वचनांविरुद्ध आहे काय? असे न होवो. कारण जीवन देण्यास समर्थ असे नियमशास्त्र दिले असते तर नीतिमत्त्व खरोखरच नियमशास्त्रांने झाले असते. २२ तरी धर्मशास्त्रांने सर्वांस पापाच्या अधीन करून त्याच्या कॉर्डीट टाकिले. आहे; हात उद्देश हा आहे की जे विश्वास ठेवितात त्यांस येशू खिस्तावरच्या विश्वासाने जे वचन तें मिळावे.

२३ ह्या विश्वासाच्या आगमनापूर्वी जो विश्वास प्रकट होणार होता, त्यासाठी आपल्याला कॉर्डीट टाकिले होते, आणि आपल्याला नियमशास्त्राधीन असे रखवालींत ठेविले होते. २४ आपण विश्वासाने नीतिमान् ठारावे म्हणून नियमशास्त्र आपल्याला खिस्ताकडे पोहंचविणारे बालरक्षक होते.

अद्वेचा परिणाम

२५ आतां विश्वासाचे आगमन झाले आहे म्हणून आपण यापुढे बालरक्षकाधीन नाही. २६ खिस्त येशूवरील विश्वासाच्या द्वारे तुम्ही सर्व देवाचे पुत्र आहा. २७ तुम्हांमधील जितक्या जणांचा खिस्तासमर्थ्ये बासिसमा झाला आहे तितक्यांनी खिस्ताला परिधान केले आहे; २८ अशा तुम्हांमधीये यदूदी व हेल्पी, दास व स्वतंत्र, पुरुष व लौही, हा भेद नाही; कारण सर्व तुम्ही खिस्त येशूमध्ये एक आहां; २९ आणि तुम्ही जर खिस्ताचे आहा तर अब्रहामाचे संतान आणि वचनद्वारा वारीस आहां.

खिस्तश्वद्वेद्वारा देवपुत्रत्वाची प्राप्ति

१ आतां मी म्हणतों की वारीस जोपर्यंत बाल आहे तोपर्यंत तो सर्वांचा धनी असूलहि त्याच्यामध्ये व दासामध्ये कांही भेद नाही; २ वापाने ठरविलेल्या मुदतीपर्यंत त्याला पालकांच्या व कारभास्यांच्या स्वाधीन राहवयाचे असते. ३ तसें आपणहि बाल होतों तेव्हा जगांतील प्राथमिक शिक्षणाच्या दास्यांत होतों; ४ परंतु

काळाची पूर्णता झाली तेव्हां देवाने आपल्या उत्त्राला पाठविलें; तो खीपासून जन्मलेला, नियमशास्त्राधीन असा जन्मलेला होता. ५ हांत उद्देश हा होता की जे नियमशास्त्राधीन होते त्यांस त्यांने खंडणी देऊन सोडवावे, आणि आपल्याला दत्तक पुत्राचा हक्क मिळावा. ६ तुम्ही पुत्र आहां, यास्तव देवाने अब्बा, बापा, अशी हाक मारणाच्या आपल्या पुत्राच्या आस्त्याला तुमच्याआमच्या अंतःकरणांत पाठविले आहे. ७ यावरून तं आतांपासून दास नाहीस तर पुत्र आहेस; आणि पुत्र आहेस तर देवद्वारे वारीसाहि आहेस.

खिस्ताकडून मिळालेली स्वतंत्रता दवऱ्हु नये

८ तथापि तुम्ही पूर्वी देवाला ओळखीत नव्हतां तेव्हां जे वस्तुतु: देव नाहीत त्यांचे दास होतां; ९ पण आतां तुम्ही देवाला ओळखतां; वास्तविक पाढातां देवाने तुमची ओळख करून घेतली आहे; तर मग दुर्बळ व निःसत अशा प्राथ-मिक शिक्षणाकडे पुन: कसे वळतां? त्याचे दास पुन: नव्याने होण्याची इच्छा कशी करतां? १० खिस्स, माहिने, सणाची काळ व वर्षे हीं तुम्ही पाळितां. ११ तुमच्यासंवधाने केलेले माझे थ्रम कदाचित् व्यर्थ झाले असतील, म्हणून मला तुमची काळजी वाटते.

१२ वंधुजनहो, मी तुम्हांस विनंति करितों, जसा मी आहें तसे तुम्ही ज्ञा, कारण जसे तुम्ही होतां तसा मीहि झाले होतों. तुम्हीं माझा कांहीं अन्याय केला नाहीं; १३ तुम्हांस ठाऊक आहे की पहिल्याने तुम्हांस सुवार्ता सांगण्यांत आली ती माझ्या प्रकृतीच्या अस्वास्थ्यामुळे सांगण्यांत आली; १४ आणि तुम्हांला तसदी होण्यासारखे माझ्या प्रकृतीत जे होते त्याचा तुम्हीं घिकार अगर कंटाळा केला नाहीं; तर देवाच्या दूतासारिखा, खिस्त येशूसारिखा, माझा स्वीकार केला. १५ तेव्हांची तुमची ती धन्यता कोटे? मी तुम्हांविषयी साक्ष देतों की साथ असते तर तुम्हीं आपले डोळे उपदून काढून मला दिले असते. १६ तर मग तुम्हांबोरवर खरें बोलतों म्हणून मी तुमचा वैरी झाले आहें काय? १७ ते तुम्हांस मिळवून घेण्याची खटपट करितात पण ती शुद्ध हेतूने नव्हे; तर तुम्हीं त्यांस मिळवून घेण्याची खटपट करवी म्हणून ते तुम्हांस वेगळे ठेवूं प्राहतात. १८ तुमच्या-

नवधारने योग्य ग्रावलीन मदासर्वदा स्वदपट करावी हैं नांगने आहे, आणि हें मी तुम्हांजवळ आहे तेहांच कवळ व्हावें असे नाहीं। १९ प्रिय मुलांनो, तुम्हांमध्ये विस्ताराचे स्वरूप उत्तम होइपर्यंत मला पुनः तुमच्यासंबंधाने प्रमूनांन्या वेदना आहेत। २० मी आला तुम्हांजवळ असावं व आपली वाणी बदलावी अशी माझी इच्छा आहे; कारण तुम्हांविपर्यां मी बुचकल्यांत पडलो आहे।

२१ मे तुम्ही नियमशास्त्राधीन व्हावयास पाहावां ते नुम्ही नियमशास्त्र मंक्त नाहीं काय, हें मला सांगा। २२ धर्मशास्त्रांत असे लिहिले आहे की अवाहामाल दोन पुत्र होते, एक दार्मापासून ज्ञालेला व एक स्वतंत्र श्रीपासून। २३ तरी दासीपासून ज्ञालेला दैहिक रीतीने आणि स्वतंत्र श्रीपासून ज्ञालेला वचनदारांने जन्मला। २४ या गोष्टी दृश्यांतरूप आहेत; त्या किया म्हणजे दोन करार आहेत; एक तर सीनाय डोंगरावरून केलेला; तो दासांस जन्म दणारा, म्हणजे हागार आहे। २५ हागार अरबत्तानांतील सीनाय डोंगर आहे, आणि ती हल्लीच्या यशस्वलेमान्या जोडीची आहे; ती आपल्या मुलांबाल्यांसुदूर दास्यांत आहे। २६ वरील यशस्वलेम स्वतंत्र आहे, ती आपली माता आहे। २७ शाश्वलेला असा आहे:

मूल होत नसलेल्या वंची, आनंदित हो;

ज्या तुला प्रसूतिवेदना होत नाहीत

ती तं आनंदाने जयघोष कर, आनंदानी आदोची मार,
कारण जिला पति आहे तिच्या मुलांपेक्षां

मोडलेल्या ज्ञानीं मुलं पुळक आहेत।

२८ वंशुजनहो, इसद्वाकप्रमाणे आपण वचनाची संतति आहो।

जुन्या करारांतले एक उदाहरण

२९ त्या वेळेस देहरीत्या जन्मलेल्या इसमाने आध्यात्मिकरोया जन्मलेल्या इसमाचा छळ केला, तसा आताहि होत आहे। ३० पण धर्मशास्त्र काय म्हणते? 'दासी व तिचा पुत्र यांस बाहेर घालीव; कारण दासीचा पुत्र' स्वतंत्र श्रीन्या 'पुत्रावरोबर वारीस होणारच नाहीं।' ३१ यात्तव वंशुजनहो, आपण दासीची संतति नव्हो, तर स्वतंत्र श्रीची आहों।

१ आपणांला स्वातंत्र्य असावे: म्हणून विस्तारे
२ आपांस स्वतंत्र केले; यास्तव स्थिर राहा, दास्यांच्या जुवावालीं पुनः मांपहू नका।

त्रुभवर्तमान व नियमशास्त्र यांत्रन कोणांते
निवडणार?

२ पाहा, मी पौल तुम्हांस मांगतों की जर तुम्ही मुंना कहून घेतां तर तुम्हांस विस्तारा कांही उपयोग होणार नाहीं। ३ सुंता कहून घेणाऱ्या प्रत्येक मनुष्याला मी पुनः विशितार्थांने सांगतों कीं तो सर्व नियमशास्त्र आचरावयास वांचलेला आहे। ४ जे तुम्ही नियमशास्त्रांने नीतिमान ठरणारे आहां त्या तुमचा अंवस्तावरोबरचा संवेद नाहीमा झाला आहे; तुम्ही कृपाब्रह्म झालां आहां। ५ आपली आत्मान्या द्वारा विश्वासाने नीतिमत्त्वाची आशा धरून वाट पाहत आहां। ६ विस्त यशस्वांचे भुता कांहीं कामाची नाहीं व बेसुंताहि नाहीं; तर प्रीतीच्या द्वारं कायं करणारा जो विश्वास तो कामाचा आहे। ७ तुम्ही चांगले धावत होतां; तर सत्याला मान्य होऊन नये असा तुम्हांस कोणी अडथळा केला! ८ ही मनोधारणा तुम्हांस ज्याने पाचारण केले त्याची नाहीं। ९ थोडेसे खरीर सगळ्या गोळाल्या व्यापून टाकिते। १० मला प्रभूमध्ये तुमचा असा भावसा आहे की तुम्ही दुसरे मत धरणार नाहीं; तुहांस घोटाळांत पाडणारा कोणीहि असो, तो दंड भोगील। ११ वंशुजनहो, यी अजून भुतेचा उपदेश करीत आहे तर मग माझा छळ कां होतो? अंशांने वधस्तंभावांचे अडखलण नाहीसं झाले आहे। १२ तुमच्या टारीं अस्थिरता उत्पन्न करणारे स्वतःला छेदून घेतील तर वरे होईल.

स्वातंत्र्यांचे नियमन प्रेमाच्या द्वारे झाले पाहिजे

१३ वंशुजनहो, तुम्हांला स्वतंत्रतेकरितां पाचारण झाले; तरी त्या स्वतंत्रतेने देहवासनांना वाव मिळूळ द्वेऊं नका, तर प्रीतीने एकमेकांचे दास व्हा। १४ कारण 'जशी आपणावर तशी आपल्या शेजांचावर प्रीति कर,' हें एक वचन पालक्ष्यांत सर्व नियमशास्त्र पालक्ष्यासारखे आहे; १५ परन्तु तुम्ही जर एकमेकांग चावतां व खाऊन टाकितां तर परस्पर श्रीन्या हातून एकमेकांचा क्षय होऊन नये म्हणून जपा।

पवित्र आत्माचे मार्गदर्शित्व

१६ आत्म्याच्या प्रेरणेने चाला, म्हणजे तुम्ही देहासना पूर्ण करणारच नाही असे भी सांगतो. १७ कारण देहासना आत्म्याविरुद्ध असते, व आत्म्याची प्रेरणा देहाविरुद्ध असते; त्या परस्परविरुद्ध आहेत; यामुळे जे कांही तुम्ही कळू याहतां तें तुम्हाच्या "हैतून होत नाही". १८ तुम्ही आत्म्याच्या प्रेरणेने चालविलेले आहां तर तुम्ही नियमशास्त्राधीन नाही. १९ देहाची कळूं तर उघड आहेत; ती हीं: जारकर्म, अशुद्धपणा, कामातुरपणा, २० मूर्तिपूजा, चेटके, वैर, कलह, मत्सर, राग, तट, कुटी, पक्षभेद, २१ हेवा, दास्ताजी, रंगेलपणा आणि अशा इतर गोषी; याविषयी जे भी पूर्वी तुम्हांस सांगून ठेविले होतें तेंच आता सांगून ठेवितो की अशी कळूं करणाऱ्यांना देवाच्या राज्याचे बतन मिळाणार नाही. २२ आत्म्याच्या प्रभावाने होणारी फलप्राप्ति ग्रीति, आनंद, शांति, सहनशीलता, ममता, चांगुलपणा, विश्वासपूणा, २३ सौम्यता. इंद्रियदमन ही आहे; अशाविरुद्ध नियमशास्त्र नाही. २४ जे खिस्त येशूचे आहेत त्यांनी दुर्गति व वासना यांसुद्दां देहाला वधसंतभावर विळिले आहे.

२५ आपण जर आपला जीवनक्रम आत्म्याच्या प्रेरणेने चालवीत आहों तर आपण आत्म्याच्या प्रेरणेनेच वागणूक करावा. २६ आपण पोकळ अभिमानी होऊन एकमेकांस चिडवू नये, व एकमेकांचा हेवा कळू नये.

व्यवहारोपयोगी बोध

१ बंधुजनहो, कोणी मनुष्य एखाद्या अपराधांत दृ सांपडला तरी जे तुम्ही आत्मा पावलेले आहां ते तुम्ही अशाला सौम्य भावाने ताज्यावर आणा; तंहि परीक्षेत पडू नये याविषयी स्वतः संभाल. २ एकमेकांची ओझीं वाहा, म्हणजे तुम्ही खिस्ताचा नियम पूर्ण कराल. ३ कारण आपण कोणी नसतां कोणी आहों अर्था कल्पना करणारा स्वतःला फसवितो. ४ तर प्रयेकांने आपापल्या कामाची परीक्षा करावी म्हणजे त्याल दुसऱ्याच्या संबंधाने नव्हे, तर केवळ स्वतःसंबंधाने अभिमान बाळगण्यास

जागा मिळेल. ५ कारण प्रत्येकांने आपापला भार वाहिला पाहिजे.

६ वचनाचे शिक्षण घेणारा व शिक्षण देणारा हे सर्व चांगन्या गोषींत एकपेकाचे भागीदार होयेत. ७ फटूनका; देवाचा उपहास व्हावयाचा नाही; कारण मनुष्य जे कांही पेरितो त्याचेंच त्याला पीक मिळेल. ८ जो आपल्या देहासाठी पेरितो त्याला देहापासून नशाचें पीक मिळेल; आणि जो आत्म्यासाठी पेरितो त्याला आत्म्यापासून सार्वकालिक जीवनाचे पीक मिळेल. ९ योग्य तें करवयाचा आपल्याला कढीं कंटाळ्या येके नये; आपण न खचलो तर यथाकाळी आपल्या पदरी पीक पडेल. १० तर मग आपणांला प्रसंग आहे त्याप्रामाणे आपण सर्वांचे व विशेषतः विश्वासवंधूचे बरे करावे.

समाप्ति

११ पाहा, भी स्वहस्ते केवळया मोठ्या अक्षरांनी तुम्हांस लिहिले आहे. १२ दैहिक गोषीचा डॉल मिरविष्यास जितके लोक पाहातात, तितके खिस्ताच्या वधसंभासुळे स्वतःचा छळ होऊं नये म्हणूनच तुम्हांस सुंता कळून घेण्यास लावितात; १३ कारण सुंता कळून घेणारे स्वतःहि नियमशास्त्र पालीत नाहीत; तर तुम्हांवर देहावृश्च आडवता मिरविष्याकरितां तुमची सुंता व्हावी अशी इच्छा बाळगातात. १४ आपला प्रभु येशू खिस्त याच्या वधसंभाच्या अभिमानाविवाय कशाचाहि अभिमान बाळांगे माझ्या हातून न होवो; त्याच्याद्वारे जग मला व मी जगाला वधसंभावर खिलिलेला आहे. १५ सुंता ही कांही नाही, व बेसुंता हीहि कांही नाही, तर नवी उत्पन्नि हिचीच कायती योग्यता आहे. १६ जितके व्या नियमाने वागतील तितक्यांवर व देवाच्या इस्ताएलावर शांति व दया असो.

१७ यापुढे कोणी मला त्रास न देवो; कारण मी आपल्या शरीरावर येशूच्या खुणा धारण करून आहें.

१८ बंधुजनहो, आपला प्रभु येशू खिस्त याची कृपा तुमच्या आत्म्यावर असो. आमेन.

पौलाचे इफिसकरांस पत्र

~*~*~*~*

विमोळकार

१ इफिस एचील पवित्र जन व विस्त येशूस-
१ धील विश्वास ठेवारे यांस देवाच्या इच्छेने विस्त

येशूस प्रेषित पौल याजकहून; २ देव आपला पिता
व प्रभु येशू विस्त याजपासून तुम्हांस कृपा व शांति असो.

ईशास्मरणा

३ आपल्या प्रभु येशू विस्ताचा विता जो देव तो
घन्यवादित असो; त्याने स्वर्गातील सर्व आध्यात्मिक वर
देऊन आपणांला विस्तामध्ये घन्य केले आहे; ४ आपण
प्रेमामध्ये त्याच्या हृषीने पवित्र व विदोष ब्हावे, म्हणून
त्याने सुष्टीच्या स्थापनेपूर्वी आपल्याला विस्तामध्ये निव-
डिले; ५, ६ त्याने त्या प्रियकराच्या द्वारे आपल्यावर जी
कृपा केली तिच्या महिम्याची स्तुति ब्हावी म्हणून त्याने
आपल्या मनाच्या संकल्पाप्रमाणे आपल्याला येशू विस्ताच्या
द्वारे स्वतःचे दस्तक होण्याकरितां अगांग नेमिले; ७
त्याच्या कृपेच्या विपुलतेप्रमाणे त्या प्रियकरात त्याच्या
रक्षाच्या द्वारे आपल्याला मुक्ति म्हणजे आपल्या अपरा-
धांची क्षमा मिळाली आहे; ८ त्याने ही कृपा सर्व ज्ञान
व तुम्ही यांच्या द्वारा आपल्यावर विपुल केली आहे; ९
त्याने स्वतःच्या इच्छेनुसूक्ष्म व त्याच्या घटी पूर्वी केलेल्या
योजनेप्रमाणे स्वसंकल्पाच्ये गूज आपल्याला कळविले; १०
ती योजना अशी की काळाच्या पूर्णतेची व्यवस्था लावि-
ताना आकाशांत व पृथीवीर जें आहे तें सर्व विस्तामध्ये
एकत्र करावे; ११ आपल्या मनाच्या संकल्पाप्रमाणे जो
अववें चालवितो त्याच्या योजनेप्रमाणे पूर्वी नेमिलेले
जे आम्ही ते त्यामध्ये वतनहि झालो आहो; १२
यासाठी की पूर्वीच विस्तावर आशा ठेवारे जे
आम्ही त्या आम्हांबरून त्याच्या महिम्याची स्तुति
ब्हावी; १३, १४ तुम्हीहि सत्याच्ये वचन म्हणजे
तुम्हाच्या तारणाची सुवार्ता ऐकल्यानंतर, त्याजवर
विश्वास ठेविला, आणि निजजनांच्या मुक्तीसाठी आपल्या

वतनाचा विसार असा जो देऊ केलेला पवित्र आत्मा याचा
विकाश, देवाच्या महिम्याची स्तुति ब्हावी म्हणून तुम्हांस
मिळाला.

देवज्ञानाच्या प्राप्तीस्तव प्रार्थना

१५ यास्तव प्रभु येशूवर तुम्हांमध्ये जो विश्वास आहे,
आणि जे प्रेम तुम्ही सर्व पवित्र जनांसंबंधाने व्यक्त करिता
त्याविषयी ऐकून, १६ तुम्हांसाठी मी उपकार मार्गांता
राहत नाहीं; मी आपल्या प्रार्थनांत तुमची आठवण कूलन
असे मागतो की, १७ आपला प्रभु येशू विस्त याचा देव,
वैभवशाली पिता, याने तुम्हांस आपल्या ओळखीसंबंधी
झान व प्रकटीकरण यांचा आत्मा आशा; १८ असा की
तुमचे ज्ञानांकुश प्रकाशित होऊन त्याच्या पाचवरणापासून
होणारी आशा काय, पवित्र जनांमध्ये त्याने दिलेल्या
वतनाच्या वैभवाची संपत्ति केवढी, १९ आणि जे आपण
विश्वास ठेवारे त्या आपणांविषयीच्या त्याच्या सामर्थ्याचे
अपार महत्व तें काय हें तुम्हीं, त्याच्या बव्याच्या परा-
क्रमाच्या कृतीबरून ओळखून घ्यावे.

विस्तामध्ये पुनरुत्थान झाल्याने दिसून

आलेले देवाचे सामर्थ्य

२० त्याने तीच कृति विस्ताच्या डार्या दाखवून याला
मेलेल्यांतून उठविले; २१ आणि सर्व सत्ता, अधिकार,
सामर्थ्य, धनीपण, सांप्रत आणि भावी युगांतील कोणतेहि
नांव घ्या, त्या सर्वाहून उंच कूल सर्वगोळी की त्याला
आपल्या उजवीकडे वसविले; २२ त्याने सर्व कांही
त्याच्या पायांखाली घालतें, आणि त्याने सर्वांवर मस्तक
असे ब्हावे म्हणून त्यास मंडळीला दिले; २३ हीच त्याचे
शरीर; जो सर्वांनी सर्व भरते त्याने ती भरलेली आहे.

तारणाप्राप्ति देवाच्या कृपेने होते

१ तुम्ही आपले अपराध व आपली पातके
२ शांमुळे घृत झालां असां तुम्हांसह त्याने
केले २ त्यांत तुम्ही पूर्वी पूर्वी चालत असां. हें तुमचे

त्याच्या जगाच्या रहाटीप्रमाणे अंतरिक्षाचा राज्याधिपति, म्हणजे आशामंजक लोकांत आतां कार्य करणाऱ्या आत्मांचा अधिपति, त्याच्या वहिवाटीप्रमाणे असे. ३ त्या लोकांत आपण सर्व आपल्या दैहिक वासनांस अनुरूपसे गांव वागले, आपल्या देहाच्या व मनाच्या इच्छाप्रमाणे करीत होतों व निसर्गतः इतरांप्रमाणे कोधारी प्रजा होतों; ४ तरी देव द्यावन आहे म्हणून आपण आफल्या अपराधामुळे मृत झाले असतांही त्याने आपल्यावरील स्वतःच्या परम प्रेमामुळे ५ खिस्तावरोबर आपणांला जीवंत केले, (तुमचे तारण कृपेने झाले आहे); ६ खिस्त येशमध्ये त्याच्यासह उठविले आणि त्याच्यासह सर्वांलीकी बसविले; ७ यासाठी की खिस्त येशमध्ये त्याची आफल्यावर जी ममता तिच्या द्वारे येणाऱ्या युगंत त्याने आपल्या कृपेची अपार संपत्त दाखवावी; ८ तुमचे तारण कृपेनेच विश्वासाच्या द्वारे झाले आहे, आणि हे तुमच्या हातून झाले नाही, तर हे देवाचे दान आहे; ९ कोणी आढवता बाळून नये म्हणून कर्मे केल्याने हे झाले नाही. १० आपण चांगली कर्मे करावी म्हणून खिस्त येशमध्ये उत्पन्न केलेले असे आपण त्याच्या हातचे काम आहो; ती कर्मे आपण करावी म्हणून देवानें ती पूर्वी योजून टेविली.

यद्युदी व यद्युदीतर यांचे खिस्ती मंडळीत पेक्षण झालेले आहे

११ यास्तव पूर्वीची आठवण करा; तुम्ही देहाने विदेशी, आणि स्वतःला सुंती म्हणविणाऱ्या लोकांकडून बेसुंती असे म्हणविले जात होतां; त्याची सुंता म्हणजे हाताने केलेली देहाची अशी असे; १२ ते तुम्ही त्या वेळेस खिस्तविरहित, इसाएलाच्या राष्ट्रावहेरचे, वचनाच्या करारांस परके, आशाहीन व जगांत देवहीन असे होतां; १३ परंतु जे तुम्ही पूर्वी दूर होतां ते तुम्ही आता खिस्त येशमध्ये खिस्ताच्या रक्काने जवळ झालं आहां. १४ कारण तो आपला समेट असा आहे; त्याने दोघांस एक केले, आणि मध्यी आडभित पाडिली; १५ त्याने आपल्या देहाने वैर नाहीसे केले, हे वैर म्हणजे आशाविधीचे नियमशास्त्र; यासाठी की आपण समेट घडवून आणून आपल्या ठर्यां दोघांचा एक नवा मनुष्य उत्पन्न

करावा; १६ आणि त्याने वधस्तंभावर वैरभाव जिवै मास्तु त्याच्या द्वारे देवावरोबर त्यांचे एकशरीरक कूल दोघांचा समेट करावा म्हणून अरंवे केले; १७ त्याने स्वतः येऊन जे तुम्ही दूर होतां त्या तुम्हांस व जे जवळ होते त्यांस शांतीची सुवारीं सापितली. १८ त्याच्या द्वारे एका आत्मांत आपणां उभयतांचा पित्ताजवळ प्रवेश होतो. १९ तर यावून तुम्ही आतांपासून परके व परदेशीय नाही, तर पवित्र जनांचे एकराष्ट्र व देवाच्या वरचे आहां; २० प्रेषित व संदेशे याच्या पायावर तुम्ही रस्तिले आहां, व खिस्त येशू हात कोनशिला आहे; २१ त्याच्यामध्ये प्रत्येक इमारत जोडून रविली असतां वाढत वाढत प्रभूच्या ठर्यां पवित्र मंदिर होतें; २२ त्यांत तुम्हीहि आत्माने देवाच्या वस्तीसाठी एकत्र रविलेले आहां.

देवाच्या रहस्याचे प्रकटीकरण करण्याच्या कामगिरीवर पौलाची पाठवणी

१ याकरितां भी पौल तुम्हां विदेशी लोकांसाठी २ खिस्त येशूचा बंदिवान आहें. २ देवाची जी कृपा तुम्हासाठी मला प्राप झाली तिच्या व्यवस्थेविषयी तुम्ही ऐकले असेलच; ३ म्हणजे प्रकटीकरणाच्या द्वारे जे गूज मला कळविले गेले, त्याविषयी भी थोडक्यांत वर लिहिले आहे; ४ ते वाचून खिस्ताच्या गुजांचे परिज्ञान मला झाल्याचे तुम्हांला समजेल; ५ हे जे गूज आतां त्याच्या पवित्र प्रेषितांस व संदेशांस आत्मानें प्रकट झाले आहे, ते इतर पिल्याच्या मनुष्यसंतानांस कळविले नव्हते. ६ ते हे की विदेशी लोक खिस्त येशूच्या ठर्यां सुवारेच्या योगाने वतनबंधु, एकशरीर व वचनाचे सहभागी आहेत; ७ देवाचे जे कृपादान त्याच्या सामर्थ्याच्या करणीने मला प्राप झाले तेपेकलून भी त्या सुवारेचा सेवक झालो. ८ सर्व पवित्र जनांतील भी जो लहानाडून लहान, त्या मजवर ही कृपा अशी झाली की भी खिस्ताच्या अगाध संपत्तीची सुवारीं विदेशी लोकांस सांगावी; ९ आणि ज्याने सर्व उत्पन्न केले त्या देवाच्या ठर्यां जे गूज मुगादिकलाकासूल गुस्त राहिले आहे त्याची अवरत्या काय, हे सर्वांस प्रकाशित करावे; १०, ११ यासाठी की जो मुगादिकलाचा संकल्प

त्यानें आपन्या प्रभु विस्त वेशमध्ये केला त्याप्रमाणे देवाचे बहुविध ज्ञान स्वर्गांतील अधिपति व अधिकारी यांस मंडळीच्या द्वारे आतो करिवें; १२ त्या प्रभूच्या ठारीं आपल्याला त्याजवरील विश्वासाने धैर्य व निर्भयपणे प्रवेश हीं मिळाली आहेत. १३ यास्तव मी विनंति करितों कीं तुम्हांसाठी जे क्लेश मला होतात त्यांच्यासुले तुम्हीं खांच नये; ते तुम्हांस भूषणावह आहेत.

शुभवृत्ताच्च आकलन व्हावें म्हणून प्रार्थना

१४, १५ याकरितां स्वर्गांतील व पृथ्वीवरील प्रत्येक वंशास ज्या पित्यावरून नांव देण्यात येते, त्या पित्यासमोर मी गुडधे टेकून अशी विनंति करितो; १६ त्यानें आपन्या ऐश्वर्याच्या संपत्तीप्रमाणे तुम्हांस असे दान घावें कीं तुम्हीं त्याच्या आत्माच्या द्वारे अंतर्यामी बदलसंपत्र व्हावें; १७ विस्ताने तुम्हाच्या अंतःकरणामध्ये तुमच्या विश्वासाच्या द्वारे वास करावा; यासाठी कीं तुम्हीं प्रीतींत मुल्यवलेले व पाया घातलेले असे असून १८ तिची रुदी, लंबी, खोली, व उंची किती; १९ हें तुम्हीं सर्व पवित्र जनांसह समजून ध्यावयास, व बुद्धीस अगम्य अशी विस्ताची प्रीति ओळखून ध्यावयास शक्तिमान व्हावें; असें कीं तुम्हीं देवाच्या सर्व पूर्णतेझटके परिपूर्ण व्हावें.

२० आपण ज्याची कांही शागणी किंवा कल्पना करितों त्यापेक्षां आपल्यामध्ये कार्य करणाऱ्या शक्तीने प्राप्त फार करवयास जो शक्तिमान आहे, २१ त्याला पिढ्यानपिढी मंडळीत व विस्त वेशमध्ये युगादुयग गौरव असो. आमेन.

विस्त हा मंडळीचा मस्तक आणि म्हणून समासदांचे एक्य असावे

१ यास्तव जो मी प्रभुमध्ये बंदिवान तो २ मी तुम्हांस विनंति करितों कीं तुम्हांस झालेल्या पाचारणास शोभेल असे तुम्हीं चालावें; ३ पूर्ण नम्रतेने, सौम्यतेने व क्षमाशीलेने वागून एकमेकांचे प्रीतीने सहन करावें; ३ शांतीच्या बंधनाने आत्माचे एक्य राखावयास झाट असावें; ४ तुमच्या पाचारणाची जशी आशा एक त्याप्रमाणेच झारीर एक व आत्मा एक

आहे. ५ एक प्रभु, एक विश्वास, एक बासिसा, ६ एक देव सर्वांचा पिता, तो सर्वांवर असून सर्वव्यापी व सर्वांमध्ये आहे. ७ तरी आपन्या प्रत्येकास विस्ताने दिलेल्या दानाच्या परिमाणप्रमाणे कृपा दिली आहे, ८ यास्तव तो म्हणतो,

त्यानें उच्चस्थानीं अरोहण केले तेव्हां

त्यानें पाडाव केलेल्यांस कैद करून नेले,

आणि मनुष्यांस दाने दिली.

९ (त्याने 'उच्चस्थानीं अरोहण केले, ' यावरून ते प्रथम पृथ्वीच्या अधोभागीं उत्तरला होता, यापेक्षां दुसरे काय समजावें? १० जो उत्तरला होता तोच सर्व वस्तु आपण भरून टाकाव्या म्हणून सर्व ऊर्जेलोकांवर चढला;) ११ आणि त्यानेच कोणी प्रेषित, कोणी संदेशे, कोणी सुवार्तिक, कोणी पाळक व शिक्षक असे नेमून दिले; १२ हाणां सेवेच्या कामासाठी, विस्ताच्या शरीराच्या रचनेसाठी, पवित्र जलांची पूर्णता व्हावी म्हणून देण्यांत आले. १३ आपण सर्वांनी देवाच्या पुत्रावरील विश्वासाच्या व तस्तंबर्धी ज्ञानाच्या एकत्रास, प्रौढ मनुष्यपणास विस्ताची पूर्णता प्राप्त होईल अशा वृद्धीच्या मर्यादेस येऊन पोहऱ्यां तोंपर्यंत दिले; १४ यासाठीं की आपण यापुढे बालांसमान असून नये, म्हणजे मनुष्यांच्या धूतपणांने, भ्रांतीच्या मार्गांस नेणाऱ्या युक्तीने, उपदेशाल्पी प्रयेक वाच्याने हेलकावणारे व फिरणारे असे होऊन नये; १५ तर आपण प्रीतीने सत्याला धरून मस्तक जो विस्त त्याच्या परिमाणाने सर्व प्रकारे वाढावें. १६ त्याजपादुन अवध्या शरीराची, पुरवठा करणाऱ्या प्रत्येक सांध्याच्या योगे, जुळवणूक व जमवाजमव होते, प्रत्येक अंग आपापन्या परिमाणाने कार्य करीत असते, आणि आपली रचना प्रीतीमध्ये होप्यासाठीं वृद्धि करून घेते.

जुना जीवितक्रम व नवा जीवितक्रम

१७ यास्तव मी हें म्हणतों व प्रभुमध्ये निश्चितार्थाने संगतों कीं विदेशी लोक आपल्या मनाच्या भ्रष्टतेत चालत आहेत त्याप्रमाणे तुम्हीं अतःपर चालून नये; १८ ते बुद्धीसंबंधाने अंधकारमय झालेले आहेत, त्यांच्यांतील अझान व त्यांच्या अंतःकरणाचा कठीणपणा यासुव्यंते ते

ईच्छी जीवनात्मा फरखे झाले आहेत; १९ ते बविर सात्कामुळे स्वांनी हावरेपणाने सर्व प्रकारची अशुद्धता करण्या-साठी स्वतःला कामातुपणाच्या स्वाधीन केले; २० परंतु तुम्ही अशा रीतीने खिस्त घिकलां नाहीं; २१ तुम्ही त्याचेच ऐकले व येशूच्या डायीं जे सत्य आहे त्याप्रमाणे तुम्हाला त्याच्यामध्ये शिक्षण मिळाले; २२ असे की तुमच्या पूर्वीच्या आवरणासंबंधी जो जुना मनुष्य त्याचा तुम्ही त्याग करावा, तो कपटाच्या वासनांनी वुक्त असून त्याचा नाश होणार आहे. २३ तर तुम्ही आपल्या मनोवृत्तीत नवे झावें; २४ आणि घारिंकाता व सत्याची पवित्रता यांनी वुक्त असा देवानुरूप उत्पन्न केलेला नवा मनुष्य धारण करावा.

दिनचर्येकरितां नियम

२५ यास्तव असत्याचा त्याग करून तुम्ही प्रस्तेक जग आपापल्या शेजान्यावरोवर सत्य बोला कारण आपण एकमेकांचे अवयव आहो. २६ 'तुम्ही रागाचा, परंतु पाप करू नका; तुम्ही रागावालों असतांना सूर्य मावळू नये;' २७ आणि सैतानाला वाव देऊ नका. २८ चोरी करण्यानें पुन्हा अगदीं चोरी करू नये; तर गरजवंताला आवयास आपल्याजबल काहीं असावें म्हणून जे उत्तम ते आपल्या हातांनी करून उद्योग करीत राहावें. २९ तुमच्या तोडावाटे कोणतोंही अंगमळ भाषण न विचो, तर गरजेप्रमाणे आध्यात्मिक उभतीकरितां जे कांहीं उपयुक्त तेच मात्र निघो, यासाठी की तेणेकरून ऐकणाच्यांस कृपादान प्राप नव्हावे. ३० देवाच्या पवित्र आत्माला खिन्ह करू नका; त्याच्या योगे तुम्ही तारणाच्या दिवसापर्यंत मुद्रित ज्ञालां आहां. ३१ सर्व प्रकारचे कढुव, संताप, कोघ, कल्कलट व अभद्र भाषण हीं, अवध्या दुष्पणाखुदीं तुम्हापासून दूर करण्यांत येवोत; ३२ आणि तुम्ही एकमेकांबरोवर उपकारिक व कनवाक व्हा; जशी देवानें खिस्तामध्ये तुम्हाला क्षमा केली आहे तशी तुम्हीहि एकमेकांला क्षमा करा.

१ तर मग तुम्ही प्रिय मुलांप्रमाणे देवाचे अनुकरण करणारे व्हा; २ आणि खिस्तानें तुम्हांवर प्रीति केली, आणि देवाला सुवास मिळावा म्हणून स्वतःला आपल्याकरितां अर्पण व यज्ञ असे दिले, तदनुसार तुम्हीहि प्रीतीने चाला.

३ जारकमी, सर्व प्रकारची अशुद्धता व लोम, यांचा तुम्हांमध्ये उचारहि न होवो; हे पवित्र जनांस शोभते. ४ तसेच अमंगलपण, बाढळ गोटी व टबाळी त्यांचाहि न होवो, ती उचित नाहीत; तर त्यांऐवजी ईशोपकार-स्मरण होवो. ५ जारकमी, अशुद्ध कृति करणारा किंवा लोमी (हा मूर्तिपूजक आहे) असत्या कोणासहि खिस्ताच्या व देवाच्या राज्यात वारसा नाहीं हें तुम्ही जाणूनच आहां. ६ घोकळ भाषणाने कोणी तुम्हांस फसवू नये; कारण अशा पापांमुळे आज्ञाखांग करणाच्या पुत्रांवर देवाचा कोप होतो. ७ यास्तव तुम्ही त्यांचे भागीदार होऊन नका; ८ कारण जे तुम्ही पूर्वी अंधकार असे होतां ते तुम्ही आता प्रभुमध्ये प्रकाश असे आहां, प्रकाशाच्या प्रजेसारिखे चाला; ९ कारण प्रकाशाचे कळ सर्व प्रकारचे चांगुलपण, घारिंकता, सत्यां यांत आहे. १० प्रभूला काय प्रसंत आहे हे प्रारखन घेत जा; ११ अंधाराच्या निष्कळ कर्मांचे भागीदार होऊन नका, इतकेच नव्हे, तर त्यांचा प्रतिकार करा; १२ कारण त्या लोकांच्या हाताल घृणपणे जी करै होतात त्यांचा उचार करणे देखील लाजेचे आहे. १३ कोणताहि दोष उघडकीस आणिला म्हणजे त्यावर प्रकाश पडतो, जे कांहीं उघड आलेले असतें ते प्रकाशित होतें. १४ यास्तव तो म्हणतो, 'हे निविस्ता, जाणा हो व मेलेल्यांतून उठ, म्हणजे खिस्त तुजवर प्रकाशेल.'

१५ तुम्ही अज्ञान्यांसारिखे नव्हे, तर ज्ञान्यांसारिखे जपून वागप्याविषयीं खुबरदारी घ्या. १६ संधि साधून घ्या, कारण दिवस वाईट आहेत. १७ तुम्ही मूर्खासारखे होऊन नका, तर प्रभूची इच्छा काय आहे हें समजून घ्या. १८ श्रक्षासाराने मस्त होऊ नका; त्यांत बेताळणा आहे; तर आत्माने पूर्ण होऊन, १९ स्तोत्रे, गीते व आत्मिक प्रवेश हीं एकमेकांस म्हणून दाखवा; आपल्या अंतःकरणांत प्रभुला गायनवादन करा; २० आपल्या प्रमु येशू खिस्ताच्या नामाने सर्व गोटीबदल सर्वदा देवपित्याचे उपकारस्मरण करा; २१ खिस्ताचे भय बाळगून एकमेकांच्या अधीन असा.

२२ चिस्ती कुटुंबाचा जीवनक्रम
२२ बायकांनो, तुम्ही जशा प्रभूच्या अधीन तशा

आपथापल्या नवन्याच्या अधीन असा. २३ कारण जसा खिस्त मंडळीचे मस्तक आहे तसा नवरा बायकोने मस्तक आहे; तसेच खिस्त हा शरीराचा तारणारा आहे. २४ जशी मंडळी खिस्ताच्या अधीन आहे, तरे बायकोनीहि सर्व गोष्टीत आपल्या नवन्याच्या अधीन असावे. २५ नवन्यांनो, जशी खिस्ताने मंडळीबर प्रीति केली आणि स्वतःचे तिच्यासाठी अर्पण केले तशी तुम्हाहि आपल्या बायकोबर प्रीति करा; २६ यासाठी की तिळा त्यांने वचनरूपी जलस्तानाने शुद्ध करून पवित्र करावे, २७ आणि तिळा गौरवयुक्त मंडळी अशी आपणास सादर करावी, म्हणजे तिळा डाग, सुखुक्ती किंवा अशासारखी कांही नसून ती पवित्र व निरोष असावी. २८ त्याच्यप्रमाणे नवन्यांनी आपल्या बायकोला आपले शरीर असे मानून दिजवर प्रीति करावी. जो आपल्या बायकोबर प्रीति करितो तो स्वतःबर प्रीति करितो. २९ कोणी कधी आपल्या देहावा द्रेष करीत नाही; तर तो त्याचे पालनपोषण करितो; तसेच खिस्ताहि मंडळीचे करितो. ३० कारण आपण त्याच्या शरीराचे अवघव आहो. ३१ 'यासुळे पुरुष आपल्या आईबापास सोडून आपल्या बायकोला जडून राहील; आणि ती उभयती एक देह होतील. ३२ हे शुभ मोठे आहे; हे मी खिस्ताविषयी व मंडळीविषयी बोलतो. ३३ तथापि तुम्ही प्रत्येक जाणावे जशी स्वतःबर तशी आपल्या बायकोबर प्रीति करावी; आणि बायकोने आपल्या नवन्याची भीड राखावी.

१ मुलांनो, आपल्या आईबापांनी आज्ञा प्रभू द मध्ये माना, कारण हे योग्य आहे. २ 'आपला बाप व आई यांचा मान राखू,' (ही पहिली वचनयुक्त आज्ञा आहे); ३ 'यासाठी की तुझे कल्याण व्हावें व तू पृथ्वीबर दीर्घायु असावे.' ४ बापांनो, तुम्ही आपल्या मुलांस चिडवू नका; तर प्रभूने दिक्षण व बोध यांच्यायोगें त्याचा प्रतिपाल करा.

५ दासांनो, व्यवहारीत्या जे तुमचे धनी त्याचा हुक्म, तो खिस्ताचा असा समजून, भीत व कापत, सालूस मनानें माना; ६ मुरुषांस खुष करणाऱ्या लोकांसारिसे तोडदेसल्या चाकीने नका, तर देवाची इच्छा मनापासून पूर्ण करणाऱ्या खिस्ताच्या दासांसारिसे तो

माना; ७ ही चाकी मनुष्यांची नव्हे तर प्रभुची आहे असे मानून सद्गुदावाने ती करा; ८ कारण तुम्हांला माहीत आहे की कोणी जे कांही चांगले करितो तेच त्याच प्रभू पासून मिळेल, मग तो दास असो किंवा स्वतंत्र असो, ९ धन्यांने, तुम्ही त्यांच्याबरोबर तसेच वागा; धमकावांगे सोडा; कारण त्यांचा व तुमचाहि धनी स्वर्गांत आहे आणि त्यांच्याजवल पक्षपात नाही, हे तुम्हास माहीत आहे.

खिस्ती मनुष्याची शख्ससामग्री

१० आता इतकेच सांगणे आहे की प्रभुमध्ये व त्याच्या पराक्रमाच्या शक्तीमध्ये सबल व्हा. ११ सैतानाच्या कुयुक्तीपुढे टिकावयास तुम्ही समर्थ असावे म्हणून देवाची संपूर्ण शख्ससामग्री धारण करा. १२ कारण आपले युद्ध रत्नमासाबरोबर नव्हे, तर सत्ता, अधिकार, या अंदकारग्रय जगाचे अधिपति, आकाशांतराला दुरात्मासपूह शावरोबर आहे. १३ यास्तव तुम्ही वाईट दिवरीं विरोध करावयाला व सर्व कांहीं केल्यावर टिकून राहावयाला समर्थ असावे म्हणून देवाची संपूर्ण शख्ससामग्री व्हा. १४ यास्तव सत्याने आपली कंबर बांधून, नीतिमत्तचरूपी उरज्जाण धारण करून, १५ शांतीच्या सुवातेने बनलेल्या सिद्धतेच्या पारुका पायांत घालून, १६ आणि या सर्वांखेरीज जिच्या योगें त्या दुष्टाचे सर्व जळते बाण तुम्हाला विश्ववितां येतील ती विश्वासरूपी हांगल धरून उमे राहा. १७ तारणरूपी विरज्जाण व देवाचे वचन अज्ञी आल्याची तरवार, ही ध्या; १८ सर्व प्रकारे प्रार्थना व विनंति करा, सर्व समर्थी आल्याच्या प्रेरणेने प्रार्थना करा; आणि या कामी सर्व तत्त्वतेने व सर्व पवित्रजनांसाठी विनंति करीत जाशूत राहा; १९, २० माझ्यासाठीही विनंति करा; ती अशी की ज्या सुवातेकरितां भी बेडीत पडलेला वकील आहें तिचे गृज प्रशस्तपणे कल्याणासाठीं भी तोड उघडीन, तेव्हा भी काय काय बोलावें तें मला कळून यावें; यासाठी की जसें मी बोललें याहिजे तसें तें मला प्रशस्तपणे बोलतां यावं.

समाप्ति

२१ माझें कसें काय चालूले आहे हे, प्रिय वंशु व प्रभुमधील विश्वासू सेवक तुखिक हा तुम्हास सर्व कळील; त्यावरून तुम्हास समजेल; २२ आमचा समाचार तुम्हास

कलावा व त्याने तुमच्या अंतकरणांचे समाधान करावेच आकरितांव मी त्याला तुम्हांकडे पाठविले आहे.

२३ देवपिता व प्रभु येशू विस्त यांजपासून बंधूना

शांति व विशासासह प्रीति आमो. २४ आपला प्रभु येशू विस्त यांजवर जे अक्षय प्रीति करणारे त्या सर्वांवर कृपा असो.

पौलाचे फिलिप्पैकरांस पत्र

→००←

नमस्कार

१ फिलिप्पे येथील अंच्यक व सेवक यांजसह १ विस्त येशूसांचे जे सर्व पवित्र जन, त्यांस येशू

विस्ताचे दास पौल व तीमन्य यांजकळून : २ देव आपला पिला व प्रभु येशू विस्त यांजपासून तुम्हांस कृपा व शांति असो.

पौलाची हृतकरता व आनंद

३ मला तुमची जी एकदर आठवण आहे तिच्यावहन मी आपल्या देवांचे उपकारस्मरण करितो; ४, ५ पहिल्या दिवसापासून आजवर्यत सुवार्तेच्या प्रसारांत जी तुमची भागीदारी तिच्यासुक्के ते करितो, आणि तुम्हा सर्वांसाठी जी माझी नेहमीची प्रत्येक विनंति ती आनंदाने करितो. ६ ज्याने तुम्हांसांचे चांगले काम आरंभिले तो ते येशू विस्ताच्या दिवसापर्यंत सिद्धीस नेहील हा मला भरवसा आहे; ७ आणि तुम्हा सर्वांविषयी असे वाटूने मला योमन्य आहे, कारण माझ्या बंधनांत आणि तुवार्तेसंबंधी प्रसुत्तरांत व प्रतिपादनांत तुम्ही सर्व मजसह कृपेचे भागीदार असत्यासुक्के तुमचे स्मरण मी हड्डीची बालगितो. ८ माझ्या ठारी असलेल्या विस्त येशूच्या कल्पव्यापाने मी तुम्हां सर्वांसाठी किती उत्कृष्ट आहें शाविष्यी देव माझा साही आहे.

बाब्कांसाठीं प्रार्थना

९ माझी ही प्रार्थना आहे की तुमची प्रीति आमाने व सर्व प्रकारच्या विवेकाने उत्तरोत्तर अतिशय बाढावी; असे कौं १० जे श्रेष्ठ ते तुम्हीं पसंत करावेच; तुम्हीं विस्ताच्या

दिवसासाठी सात्त्विक व निरोक्ष असावें; ११ आणि देवांचे गौरव व सुति व्याखी म्हणून येशू विस्ताच्या द्वारे जी नीतिमराचांनी फले त्यांनी तुम्हीं भस्त जावें.

त्याच्या विविदासांचे सुपरिणाम

१२ बंधूनो, मला या गोटी बद्धवा त्यापासून मुख्य अद्यव्य न होतो त्या तिच्या हृदील साधनीभूत शास्त्रां हे तुम्हीं समजावें अशी माझी इच्छा आहे; १३ म्हणजे कैसराच्या सर्व हुजरारींचे व इतर सर्वांत, माझी बंधने विस्तारेसंबंधावें आहेत अशी त्यांची प्रसिद्धी आली; १४ आणि प्रभुमधील बहुतेक बंधूंची माझ्या बंधनांनी प्रभूसांचे उत्तेजित होऊन देवांचे बद्धन निर्भयणे सांगाऱ्यांचे आविक धारव स केले. १५ किल्येक हेच्याने व वैराग्याने विस्ताची योकण करितात; आणि किल्येक मित्र-भाषाने करितात; १६ मी सुवार्तेसंबंधी प्रस्तुतर देप्पास नेमलेला आहें हे ओळखून ते ती प्रीतीमे करितात; १७ पण इतर आहेत ते माझी बंधने आविक संकटाची व्याखी अशा इच्छेमे तट पावण्याकरिता तुजामायाने विस्ताची योकण करितात.

विस्तार्घोषणा होत असल्याबहुल त्याला

आनंद होतो

१८ यापासून काय होते? निमित्ताने असो किंवा करेपणाने असो, सर्व प्रकारे विस्ताची योकण होते हेच; यांत मी आनंद करितो व कराराच. १९, २० कारण मी कशानेहि लाजवार नाही, तर पूरी पैरीने नेहमी-प्रमाणे आलाहि, जगण्याने किंवा मरण्याने, माझा शरी-

१ मुल्यांतः एफिस्कोप व शाकोन

राज्या द्वारे विस्ताचा महिंगा होइल ही जी माझी अयेक्षा व आशा तिच्याप्रमाणे, तें तुमच्या प्रार्थनेने व येशू विस्ताच्या आत्म्याच्या पुरवव्याने माझ्या उद्घारास कारण होइल, हें मला ठाऊक आहे.

जीवन की मरण, कोणतें चांगले?

२१ कारण जगणे हे मला विस्त, व भरणे हे मला लाभ असे आहे; २२ पण जर देहात जाणे हे माझ्या कामाचे फल आहे तर कीणते निवडवै हें मला सांगता येत नाही. २३ मी या दोहोंसंबंधाने पेचांत आहें; एथून सुदूर जाऊन विस्ताजवळ असञ्चाची मला उकडा आहे; कारण हें त्यापेक्षा कारच चांगले आहे; २४ तरी मी देहात राहणे हे तुम्हारीता अधिक गरजेचे आहे. २५ मला अशी खाली वाटत असल्यामुळे मी राहणार; विश्वासांत तुम्हांस ढृढ व आनंद व्हाचा झणून मी तुम्हां सर्वांजवळ राहणार हे मला ठाऊक आहे; २६ यासाठी की तुम्हांकडे माझे पुन: येणे झाल्याने, माझ्यामुळे विस्त वेश्यप्रयोग अभिमान बाल्याचाचे तुम्हांस अधिक कारण व्हावे.

धैर्य धरावै झूऱ्यान बोध

२७ इतकेच सांगावगमाचे की विस्ताच्या सुवार्तेसज्जोभेल असे आवरण ठेवा; मी येऊन तुम्हांस भेटले विवा तुम्हांकडे आले नाही तरी तुम्हासंबंधाने माझ्या ऐक्यांत असे यावे की तुम्ही एका जिवाने सुवार्तेच्या विश्वासासाठी एकच लडत एक्षिताने स्थिर राहतां; २८ आणि विरोध करणाऱ्या लोकांकडून काशाविष्णवीहि भयभीत झालां नाही; हें त्यांत त्यांच्या नाशाचे पण तुम्हाच्या तारणाचे चिन्ह आहे, आणि तें देवापासून आहे; २९ कारण त्याजवर विश्वास ठेवावा इतकेच केवळ नव्हे, तर विस्ताच्या वतीने त्याजकरितां तुळवै ही मोरावे असा अनुग्रह तुम्हांवर झाला आहे; ३० मी किलेले युद्ध तुम्ही पाहिले, व आतां जें मी करीत आहें झणून तुम्ही ऐक्तां; तेंच तुम्हीहि करीत आहा.

ऐक्यप्रीत्यर्थ विनंति

१ यास्तव विस्ताच्या यांगी कांही आशासन, २ श्रीतीचे कांही सांतवन, आत्म्याचे कांही माझीपक्ष, कांही कल्याच व कल्यां ही जर आहेत, २ तर

तुम्ही समचित व्हा, झणूजे एकमेकांवर सारखी श्रीति करा आणि एकजीव होऊन एकचित व्हा; अशा प्रकारे माझा आनंद घूर्ण करा.

नम्रतेप्रीत्यर्थ विनंति

३ तुम्हाच्या वित्तवृत्तीत तट पाढ्याचे किंवा पोकळ अभिमान वरेण्याचे कांही नसावे, तर लोन्तेने एकमेकांय आपणांपेटां श्रेष्ठ मानावे; ४ तुम्हांतील कोणी आपलेच हित पाहू नये, तर दुसऱ्यांचेहि पाहावे.

येशूच्या नम्रतेचे व स्वार्थत्यागाचे

उदाहरण

५ असली जी वित्तवृत्त विस्त येशूमध्ये होती ती तुम्हांमध्येहि असो; ६ तो देवाच्या स्वरूपाचा असूनहि देवासमान असणे हा लाभ असा त्याने मानिला नाही, ७ तर त्याने स्वतःला रिक केले, झणूजे मनुष्याच्या प्रतिमेचे होऊन दासाचे स्वरूप धारण केले; ८ आणि मनुष्यप्रकृतीचे असे प्रकट होऊन त्याने मरण, आणि तेंहि वधतंभावाच्ये मरण, सोशिले; एथर्पर्यंत आज्ञापालन काळज त्याने स्वतःला लीन केले. ९ यामुळे देवाने त्याला फारच उच केले, आणि सर्व नावांपेक्षा जे श्रेष्ठ नाव तें त्याला दिले; १० यासाठी की स्वर्गात, पृथ्वीवर व पृथ्वीखाली जे कांही आहे त्याने येशूच्या नामाने गुढे टेकावे, ११ आणि देवपित्याच्या गौरवासाठी प्रत्येक जिवहेने येशू विस्त प्रभु आहे असे कवळ करावे.

सच्छील तारणप्रसीदी पुरावा आहे

१२ यास्तव माझ्या प्रिय बंधुंनो, जे तुम्ही सर्वेदा आज्ञापालन करीत आलां आहां ते तुम्ही, मी जवळ असतां केवळ नव्हे तर विवेषेकरून आता, झणूजे मी जवळ नसतांहि, भीत व कांपत आपले तारण साधून प्या; १३ कारण इच्छा करणे व कृति करणे ही तुम्हाच्या ठायी आपस्या सत्संकल्पासाठी साधून देणारा तो देव आहे. १४ जे कांही तुम्ही कराल तें करकुर व बादविवाद न करितां करा; १५ यासाठी की या कुटिल व विपरीत विविद तुम्ही निदोष व साक्षरूद, अशी देवाची निष्कळंक प्रवा असे व्हावे; तिच्यात तुम्ही जीवनाचे बचन पुढे करून दाखविताना योतीसारखे जगांत दिसतां; १६ असे

आले तर माझे धावणे व्यर्थ आले नाही व माझे अमाहि
व्यर्थ झाले नाहीत असा अभिमान बाळाच्यासाठे मला
लिस्ताच्या दिवसासाठी कारण होईल. १७ तुमच्या
विश्वासाचा यश व सेवा होतांना जरी मी स्वतः अपिला
जात आहे तरी मी त्यावहल आनंद मानितो व तुम्हां
सर्वांसह आनंद करितो; १८ आणि त्याचाच तुम्हाहि
आनंद माना व माझ्यासह आनंद करा.

तीमध्य

१९ तीमध्याला तुम्हांकडे लौकर पाठवीन अशी मला
प्रभु येशूमध्ये आशा आहे, अशासाठी की तुमच्या गोष्टी
एकून मलाहि धीर यावा. २० तुमच्या गोष्टीची खरी
काळजी करील असा दुसरा कोणी समानजील माझ्यावळ
नाही; २१ कारण सर्व जण स्वतःच्याच गोष्टी पाहतात,
लिस्त येशूच्या पाहत नाहीत; २२ पण त्याची प्रतीति
तुम्हांस आली आहे की जसे मूल बापाची सेवा करिते
तशी त्याने सुवारेसाठी माझ्यावोबर सेवा केली आहे.
२३ माझे काय होणार हे समजतांच त्याला रवाना करितो
येईल अशी मला आशा आहे. २४ तरी प्रभूमध्ये मला
भरवसा आहे की मीहि स्वतः लौकर येईन.

एपफ्फदीत

२५ तथापि एपफ्फदीत, माझा बंधु, सहकारी व सह-
सैनिक, आणि तुम्हां दूत व माझी गरज भागवून सेवा कर-
णारा, याला तुम्हांकडे परत पाठविष्याचे अगत्य बाटले; २६
कारण तो आजारी आहे हे तुमच्या कानी आले असे
त्याला समजलायवरून त्याला तुम्हां सर्वांसाठी हुरहुर
लागून तो चिंतातुर माझा होता; २७ त्याला खरोखरच
मृत्यु येण्याजेंगे दुखणे आले होते; तथापि देवानें त्याज-
वर दया केली; ती केवळ त्याजवर नव्हे तर, मला दुखावर
दुःख होऊन नये मृणून, मजवारहि केली. २८ यास्तव मी
त्याला पाठविष्याची अधिक त्वरा केली; तुम्ही त्याला
पाहून पुनः आनंद करावा, आणि माझे दुःख कमी व्हावें
मृणून हे केले. २९ यावरून प्रभूमध्ये त्याचे आगमत्स्वागत
पूर्ण आनंदाने करा; आणि अशांचा मान राखा; ३०
कारण माझी सेवा करप्यांत तुमच्या हातून जे उणे झाले
ते भरून काढावे मृणून लिस्तसेवेसाठी त्याने आपला

जीव धोक्यांत घातला व तो भरतां भरतां वांचला.
लिस्तत्रासीपुढे जात, कूळ, पुण्य वैरीरे बाह्य
हृषकांची किंमत कांहीच नाही

१ बंधुजनहो, आता इतकेच सोणणे आहे की
३ प्रभूमध्ये आनंद करा. अशा गोष्टी तुम्हांस लिहिष्यास
मी कंटाळा करीत नाही, आणि त्या तुम्हांस दृढ
करणाचा आहेत. २ त्या कुश्याविषयी सावध असा; त्या
दुक्षम्याविषयी सावध असा; केवळ दैहिक सुंता झालेस्या
लोकांविषयी सावध असा. ३ जे आपण देवाच्या
आत्म्यानें सेवा करणारे, लिस्त येशूविषयी अभिमान
बाळाणारे व देहावर भरवसा न ठेवणारे, ते आपण डुंगा
झालेले आहो; ४ तरी देहावरहि माझा भरवसा आहे;
जर दुसन्या कोणाल्य देहावर भरवसा ठेवावा असे वाटते
तर मला अधिक वाटणारा. ५ मी तर आठव्या दिवशी सुंता
झालेला, इश्वाल जातीचा, बन्यामीन वंशाचा, इव्यांचा
इवी; नियमशाळादृष्टीने पसळी; ६ आस्थेविषयी मृणाल
तर मंडवीचा छल करणारा; नियमशाळांतील नीतिमत्त्वा-
विषयी निर्दोष ठलेला, असा आहे.

लिस्तप्रासीकरतां पौलाला लागलेली उत्कंठा

७ तरी ज्या गोष्टी मला लाभाच्या होत्या त्या मी
लिस्तामुळे हानीच्या अशा समजलो आहे; ८ इतकेच
नाही, तर लिस्त येशू माझा प्रभु, याजविषयीच्या ज्ञानाच्या
श्रेष्ठत्वामुळे मी सर्व कांही हानि असे समजातो; त्याच्यामुळे
मी सर्व वस्तूनी हानि सोशिली, आणि त्या केरकचरा
अशा लेखतों; यासाठी की मला लिस्त हा लाभ प्राप
व्हावा, ९ आणि मी त्याच्या ठारी असलेले असे सोपाडावे.
माझे नीतिमत्त्व नियमशाळाच्या योगे मिळलेले नाही;
तर तें लिस्तावरील विश्वासाने, मृणजे देवापासून विश्वा-
साने मिळणारे नीतिमत्त्व असें आहे. १० हे अशासाठी
की तो, त्याच्या पुनरुत्थानाचे सामर्थ्य व त्याच्या
दुःखाचे भालीपण ही मी त्याच्या मरणाला अनुरूप
होऊन समजून घ्यावी; ११ मृणजे मी करते तरी मृतांचे
पुनरुत्थान मिळवावे. १२ मी इतक्यांत मिळविले, किंवा
इतक्यांत मी पूर्ण झाले असे मृणत नाही; तर ज्यासाठी
लिस्त येशूने मला आपल्या कशांत घेतले ते मी

आपल्या कशांत घावे म्हणून मी त्याच्या पाठीस लगत आहे. १३ बंधुजवडो, मी अद्यापि तें आपल्या कशांत आणले असे मानीत नाही; तर मासील गोष्टीकडे दुर्लक्ष करून व पुढील गोष्टीकडे लक्ष लवून, १४ खिस्त येशमध्ये देवाचे जे वरील पाचारण त्यासंबंधीचा पण जिकायासाठी मर्यादेवरील खुणेकडे घावातो; हेच एक माझे काम आहे. १५ तर जितके आपण प्रौढ आहों तितकायांनी हाच भाव धरावा; आणि तुम्ही एकाचा गोष्टी-विषयी दुसरा भाव धरिला, तरी देव तीहि तुम्हांला प्रकट करील; १६ इतकेच कीं, आपण ज्या नियमाने इतकी मजल मारिली त्याच नियमाने पुढे चालवे.

पौलाचे अनुकरणीय उदाहरण

१७ बंधुजनहो, तुम्ही सर्व जण माझे अनुकारी व्हा, आणि आम्ही तुम्हांस किता घातल्याप्रमाणे जे चाळात त्यांजकडे लक्ष असू शा. १८ करण मी तुम्हांस बहुत वेळी सांगितले व आताहि: रुद्ध शांगतों की पुष्कळ अण खिस्ताच्या व बस्तंभाच्या वैचाप्राप्तांचे चाळारे आहेत; १९ नाश हा त्यांचा शेवट, पोट हा त्यांचा देव, आणि लाज हे त्यांचे गौरव आहे; त्यांचे खित पूर्वी-वरील गोष्टीवर असते.

खिस्ती नागरिकत्व स्वर्णीय आहे

२० आपले नागरिकत्व तर स्वर्णीय आहे तेथून प्रभु येश खिस्त हा तारणारा असा वेळे, याची आपण वाट पाहतो; २१ ज्या सामर्थ्याने तो सर्वेच आपल्या स्वाधीन करावयास समर्थ आहे त्या सामर्थ्याने तो तुम्हांचे आपले नीचावस्थेतील शरीर स्वतःच्या गैरवावस्थेतील शरीरासारखे न्हावे म्हणून त्यांचे खांपतर करील.

सद्वोध

१ यात्तव माझ्या यिय बंधूनो, तुम्हांकडे माझे

४ लक्ष लागून राहिले आहे; तुम्ही माझा आनंद व मुगट आहं; प्रियजनहो, तुम्ही प्रभूमध्ये तसेच स्थिर राहा. २ मी युवदीयेला विनंति करितों व सुतुखेला विनंति करितों की तुम्ही प्रभूम्या यांनी एकनित व्हा; ३ आणि माझ्या जोडीच्या हे सन्या सोबत्या, मी तुलाहि विनंति करितों की शा ज्या खियांनी सुवार्तेच्या कांमी मजबरोवर

श्रम केले त्यांना साहाय्य कर; तसेच क्लेमेंट व ज्यांनी नावे जीवनी पुस्तकांत आहेत असे माझे बाकीचे सहकारी यांनाहि कर.

४ प्रभूमध्ये सर्वदा आनंद करा; पुनःहि सांगतों, आनंद करा. ५ तुमची सौम्यता सर्वांस कठो. प्रभु जवळ आहे. ६ कशांनीहि काळजी करू नका तर सर्व गोशीविषयी प्रार्थना व विनंति करून आभारप्रदर्शनासह, आपली माणगी देवाला कळवा; ७ म्हणजे सर्व बुद्धिसामर्थ्याच्या पलीकडे असलेली देवाची शांति तुमचीं अंतःकरणे व तुमचे विचार खिस्त येशमध्ये राखील.

८ बंधुजनहो, शेवटी इतके सांगतों की जे कांहीं सत्य, जे कांहीं सन्मान्य, जे कांहीं न्याय, जे कांहीं शुद्ध, जे कांहीं प्रिय, जे कांहीं मुश्किल, जो कांहीं सद्गुण, जी कांहीं स्तुति, त्यांचे मनन करा. ९ जे तुम्ही विकाळ, जे स्वीकारले, व माझे ऐकलेपाहिले तें आचरा; म्हणजे शांतीचा देव तुम्हांबोवर राहील.

फिलिप्पैकरांनी दासविलेल्या ममतालूपणा-

बहल पौलाची कृतज्ञता

१० मला प्रभूच्या ठारीं मोठा आनंद झाला की आतां तरी तुमची मजविषयीची काळजी पुनः जागृत झाली; ही काळजी तुम्ही करीतच होतां, पण तुम्हांस संघ नव्हतो. ११ मला उणे असल्यामुळे मी बोलतो असे नाही; कारण ज्या स्थितीत मी असेन तीत तृप राहण्यास शिकलो आहे. १२ अडचणीत राहणे मला समजतो, संपत्रतें तहि राहणे समजते; प्रत्येक प्रसंगीं व सर्व प्रसंगीं अन्तर्गत असणे, व क्षुधित असणे, संपत्र असणे व विपन्न असणे, यांचे शिक्षण मला भिकाळे आहे. १३ मला सामर्थ्ये देणाच्या ठारीं मी सर्व कांहीं करावयास शक्जिमान् आहे. १४ तथापि माझ्या संकटांत तुम्ही माझे सहभागी झालां हे ठीक केले. १५ फिलिप्पैकरांनो, तुम्हांसहि डाऊक आहे कीं सुवार्तेच्या प्रारंभी, मी मासेदोनियाहून निघालो, तेन्हां फक्त तुम्हांचून कोणत्याहि मंडळीनें मजबरोवर देण्याघेण्याच्या व्यवहार केला नाही; १६ मी येस्सलीकांत होतो तेन्हांच माझ्या गरजेसाठी तुम्ही एकदाच नाही, दोनदा पैसे पाठविले. १७ मी दानाची इच्छा घरितों असे

नाही; तर तुमच्या हिशेबी जगा होणारे फल बहुत व्हावे अशी इच्छा घरितो. १८ मला पाहिजे तें सर्व मजजबळ आहे आणि अधिक हि आहे; तुम्हांपासून आलेले दान एपंकरीताच्या हातून सिलाल्याने मला भरपूर झाले; तें जसा काय सुंगंध, जसा काय देवाला मान्य व संतोषकारक याह, असे आहे. १९ माझा देव आपल्या संपत्त्युरुप तुमची सर्व गरज मिस्त येशूमध्ये गौरवाने पुरवील. २०

आपला देवपिता याला युगानुयुग गौरव असो. आमेन.
शेवटचा निरोप

२१ खिस्त येशूमधील प्रत्येक पवित्र जनांचा सलाम सांगा. माझ्याबाबोरचे बंधु तुम्हांस सलाम सांगतात. २२ सर्व पवित्र जन व विशेषेकरून कैसराच्या घरचे तुम्हांस सलाम सांगतात.

२३ प्रभु येशू खिस्ताची कृपा तुमच्या आत्म्यावर असो.

पौलाचे कलस्सैकरांस पत्र

नमस्कार

१ कलस्सै एथील पवित्र जनांस व खिस्तांतील
१ विश्वास ठेवणाऱ्या बंधुं, देवाच्या इच्छेने खिस्त
येशूचा ब्रेवित पौल व तीमथ्य बंधु यांजकडून; २ देव
आपला पिता याजपासून तुम्हांकृपा व शांति असो.

ईशोपकारस्मरण व प्रार्थना

३,४ खिस्त येशूमधील तुमचा विश्वास व तुमची सर्व पवित्र जनांबरील प्रीति, यांविषयी ऐकून, आम्ही तुम्हांसाठी जेव्हां प्रार्थना करितो तेव्हां स्वर्गात तुम्हांसाठी राखून ठेविलेल्या आशेमुळे आम्ही सर्वदा आपल्या प्रभु येशू खिस्ताचा पिता देव याचे उपकारस्मरण करितो. ५ ता आशेविषयी तुम्ही सुवातेच्या सत्यवचनांत पूर्वी ऐकले. ६ ही सुवाती तुम्हांकडे येऊन पोहंचली आहे; तुम्ही देवाच्या कृपेविषयी ऐकले व खरेपणाने तिची माहिती करून घेटली; त्या दिवसापासून जशी तुम्हांमध्ये तशीच सर्व जगांतहि ती फल देत व सुदिगित होत चालली आहे. ७ एपास आपल्या सोबतीचा प्रिय दास, तुमच्या वतीने खिस्ताचा विश्वासू सेवक, त्याजपासून तुम्ही ती कृपा अशीच किल्लं. ८ आत्म्याच्या योर्गे झालेल्या तुमच्या प्रीतिविषयी त्यानेच आत्मांस कल्पिले.

९ यावून आम्हीहि तें ऐकून दिवसापासून तुम्हा-

साठी प्रार्थना व विनंति केल्याशिवाय राहत नाही; ती अशी की सर्व आत्मातिक शान व मुद्दि यांच्याद्वारे तुम्ही त्याच्या इच्छेवंधी ज्ञानाने भरावें; १० यासाठी की तुम्ही सर्व प्रकारे प्रभूला संतोषविण्याकरितां त्याला शोभेल असें वागावें, म्हणजे प्रत्येक प्रकाराच्या सत्कर्मांचे फल यावें आणि देवाच्या ज्ञानाने तुमची ब्रृद्धि व्हावी; ११ सर्व प्रकारची सहनता व धीर हीं तुम्हांस आनंदसह प्राप न्हावीं म्हणून त्याच्या गौरवाच्या पराक्रमानुसार तुम्ही सर्व प्रकाराच्या सामर्थ्यांने समर्थ व्हावें; १२ आणि ज्याने आपल्याला प्रकाशांतील पवित्र जनांच्या बतनाचे विभागी होण्याजोरें केले त्या पित्यांचे उपकारस्मरण करावें. १३ त्यांने आपल्याला अंधाराच्या सत्तेवून काहून आपल्या प्रिय पुत्राच्या राज्यांत आणत ठेविले; १४ त्या पुत्राच्या व्यायी आपल्याला मुक्ति म्हणजे आपल्या पांचांची क्षमा प्राप झाली आहे.

खिस्ताचे स्वरूप व त्याचे कार्य

१५ तो अदृश्य देवाची प्रतिमा आहे; तो सर्व उत्पत्तीत ज्येष्ठ आहे; १६ कारण आकाशांत व पृथ्वीवर असलेले; इत्य व अदृश्य असलेले; राजे, अधिपति, सत्ताधीश किंवा अधिकारी असलेले; तें सर्व त्याच्यामध्ये उत्पन्न झाले; सर्व त्याच्याद्वारे त्याच्यासाठी उत्पन्न

झाले; १७ तो सर्वांच्या पूर्वीचा आहे व त्याच्यामध्ये सर्व समाविष्ट होतात. १८ तोच शरीरांवै म्हणजे मंडळीचे मस्तक आहे; तो आदि, मृतांतून प्रथम जन्मलेला आहे; अशासाठी कीं सर्वांमध्ये त्याला प्राधान्य घिकावे; १९ सर्व पूर्णांत त्याच्यांत वसावी; २० आणि त्याच्या वधस्तंभावरील रक्काच्या द्वारे शांति कल्पन तद द्वारे सर्व, तें पृथ्वीबीतील असो खिका स्वर्गांतील असो, त्याचा स्वतःबरोबर त्याच्याद्वारे समेट करणे हे पित्याला वर्णे वाटले. २१ तुम्ही जे पूर्वी दुष्कर्मे करित मनाने परके व वैरी होतां, २२ त्या तुमचा आतां त्याने स्वतःच्या मांसमय शरीरांत मरणाच्या द्वारास प्रभाव कला आहे, यासाठी कीं त्याने तुम्हांस पवित्र, निष्कलंक व निदोष असे आणणासमोर उमे करावे. २३ जे तुम्ही विश्वासांत स्थिरवालेले व अडक राहतां, आणि जी सुवार्ता तुम्हीं ऐकली, आकाशाखालीच्या सर्व सृष्टीत जिची धोषणा ज्ञाली व जिचा भी पौल सेवक झालो. आहे, तिच्या आशेपासून तुम्ही ढललो नाही तर हे होईल.

खिस्ती मंडळीच्या वाढीप्रीत्यर्थ पौल खिस्ताचा सहकारी

२४ तुम्हांसाठी जी माझी दुःखे त्यामध्ये भी आनंद करतो, आणि खिस्ताच्या क्लेशांतर्ले जे उरले आहे तें भी आपल्या देहाने, त्याचे शरीर जी मंडळी तिच्यासाठी भूलन काढितो; २५ देवाच्या वचनाची पूर्ण सेवा करावयास जो कारभार तुम्हांसाठी मला सोपवृत्त दिस्य, त्याप्रमाणे भी त्या मंडळीचा सेवक झालो. २६ जे गूज युग्मनयुग पिठूचानपिंडी गुप्त टेविले होई, असंतु आतां त्याच्या पवित्र जनांस प्रकट झाले ले, वचन आहु; २७ रात्रांत त्या गुजाच्या गौरकांची संपत्ति काय आहे हे त्यांस कळविणे देवाला वरे वाटले; गौरकांची धाका असा जो खिस्त तुम्हांसमध्ये आहे तोच तें गूज आहे. २८ आम्ही त्याची धोषणा करितो, सर्व प्रकारच्या ज्ञानाने प्रत्येक मनुष्याला बोध करितो व प्रत्येक मनुष्याला खिकवितो; अशासाठी की प्रत्येक मनुष्याला खिस्तामध्ये पूर्ण असे उमे करावे; २९ श्याकरिता त्याची जी शक्ति माझां अर्थी जोराने काय चालविते तिच्या मानाने मी झटक अम करितो.

१ तुम्हांसाठी, लावदिकीयांतल्या लोकांसाठी, व २ ज्या इतरांनी माझे तोंड प्रत्यक्ष पाहिले नाही त्या सर्वांसाठी, मला केवढा प्रयास पडत आहे हे तुम्ही समजून धावे अशी माझी इच्छा आहे; ३ तो प्रयास यासाठी कीं त्यांच्या मनांस समाधान न्हावे; प्रेमाने त्यांनी एकमेकांशी बांधले जावे; ज्ञानाची पूर्ण खातरी ही संपत्ति त्यांना विषुल मिळाली; व देवाचे गूज म्हणजे खिस्त याचे ज्ञान त्यांस समजून यावे. ४ त्या खिस्तामध्ये ज्ञानाचे व तुम्हीचे सर्व गुपनिधि आहेत.

खिस्ताची संयुक्त होणे

४ लाघवी भाषणाने कोणी तुम्हांस भुलवून नये म्हणून हे सांगतो; ५ कारण जरी भी देहाने दूर आहें, तरी आत्म्यानें तुम्हांजवल आहें. आणि तुमची मुव्यवस्था व खिस्तावरील तुमच्या विश्वासाचा, स्थिरपणा पाहत असून आनंद करीत आहें.

६ तर खिस्त येत्र जो प्रभु, याला जसें तुम्ही स्वीकारिले तसें त्यामध्ये चाला; ७ त्यामध्ये मुळावलेले, रचिले गेलेले, तुम्हांस याकविल्याप्रमाणे विश्वासांत बळवत जाणारे, आणि फार ईशोपकारसमरण कराणारे असे व्हा.

खोट्या शिक्षणाविरुद्ध इशारा

८ खिस्ताप्रमाणे नव्हे, तर मनुष्यांच्या संप्रदायाप्रमाणे, जगाच्या प्राथमिक शिक्षणाप्रमाणे असलेले ज्ञान व पोकळ भुलथापा यांनी तुम्हांस कोणी हिरावून घेऊन जाऊ नये म्हणून जपा; ९ कारण खिस्ताच्या ठर्याची देवपणाची सर्व पूर्णता पूर्तीमान वसते, १० आणि जो सर्व सतेचे व अधिकाराचे मस्तक त्यामध्ये तुम्ही पूर्ण केलेले आहां. ११ त्यामध्ये तुमची, देहस्वभावरूप शरीर काढून डाकल्याने जी खिस्ताची खुता, म्हणजे हातांनी न केलेली खुता, ती झाली आहे. १२ तुमचा बासिसमा झाला तेज्ज्वां तुम्ही त्याजवरोबर पुरले गेला, आणि त्याने त्याला मेलेत्यांतून उठविले त्या देवाच्या कृतीवरील विश्वासाच्याद्वारे त्याजवरोबर उठविलेहि गेला. १३ जे तुम्ही आपल्या अपराधांनी व देहस्वभावाच्या बेसुंतीप्रणाने मेलेले होतां त्या तुम्हांस त्याने त्याजवरोबर

जीवंत केले, त्यांने आपल्या सर्व अपराधांची क्षमा केली; १४ आपल्याविश्व असलेला जो विधीचा दस्तऐवज आपल्याला प्रतिकूल होता तो त्यांने खोडला व वधसंभाला खिळून रहे केला. १५ त्यांने सत्तावधीशांस व अधिकार्यांस नाहीन त्योजविश्व वधसंभावर जयोत्सव करून त्यांचे उघडउघड प्रदर्शन केले.

१६ तर मग खाण्याविषयी किंवा पिण्याविषयी, तर्सेच सण, अमावास्या किंवा शब्दाथ हायाविषयी कोणी तुमचा न्यायनिवाडा करू नये; १७ ह्या बाबी भाबी गोष्टीचे प्रतिविव आहेत; शरीर तर विस्तारचे आहे. १८ आण ज्या गोष्टी पाहिल्या आहेत त्यांवर टेकून जो देहवृद्धीने व्यर्थ फुगतो असा कोणी, नम्रता व देवदूतांची सेवा यांच्या योगाने तुम्ही आपल्या बळिसास मुकाल, असे तुम्हांस न फसवो; १९ तो मस्तकला धरून राहत नाही; त्या मस्तकापाठून सर्व शरीराला संधि व बंधने यांच्या योगे पुरवठा होऊन व ते हृष जडले जाऊन त्याची ईश्वरी वृद्धि होते.

२० तुम्ही जगाच्या प्रायसिक शिक्षणास विस्तावोवर मेलां आहां तर जगाला जीवंत असल्यासारखे विविक कां मानितां? २१, २२ (उपरोगांने नष्ट होणाऱ्या वस्तु) हातीं धरू नको, चाखू नको, स्पर्श नको, असे जे मनुष्यांच्या आजांचे व शिक्षणाचे विविक आहेत ते कां मानितां? २३ याला स्वेच्छासेवा, दीनभाव व देहदंडन यांवरून ज्ञानाचे नांव आहे खरे, तरी देहसंभावाच्या तुम्हीला प्रतिबंध करप्याची त्यांची योग्यता नाही.

विस्तावोवर पुनरुत्थित होण्याचे परिणाम

१ यास्तव तुम्ही विस्तावोवर जर उठविले गेलं, ३ तर विस्त देवाच्या उजवीकडे जेथे बसला आहे

तेथल्या वरील गोष्टी मिळवावयाचा यत्न करा. २ वरील गोष्टीकडे मन लावा, पृथ्वीवरील गोष्टीकडे लावू नका. ३ कारण तुम्ही मृत झालां आण तुमचे जीवन विस्तावोवर देवामध्ये गुप ठेविलेलं आहे. ४ आपले जीवन जो विस्त तो प्रकट होईल तेव्हा तुम्हीहि त्याजवोवर गौरवांत प्रकट व्हाल.

५ तर पृथ्वीवरील तुमचे अवयव जिवे मारा, म्हणजे

जास्तकर्म, अमंगलपणा, कामवासना, कुवासना व लोभ (त्याला मूर्तिपूजा म्हणावे,) यांस जिवे मारा; ६ त्यामुळे देवाचा कोष आज्ञामंगल्या पुत्रावर होतो. ७ तुम्ही पूर्वी त्या वासनांत जगत होतां तेव्हां त्यामध्ये तुम्हीहि वागत होतां; ८ परंतु आतां क्रोध, संताप, दुष्पण, मुखाने निदा व शिवीगाळ करणे, ही सर्व आपणांपासून दूर करा; ९ एकमेकांबरोवर लचाडी करू नका; कासण तुम्ही जुन्या मनुष्यास त्याच्या कृतिसुद्धां काहून टाकिले आहे; १० आणि जो नवा मनुष्य, त्यास अस्तित्वांत अणणाऱ्याच्या प्रतिरूपाप्रमाणे पूर्ण ज्ञानांत नवा केला जात आहे, त्याला अंगीं ल्यालां आहां; ११ यात हेलेणी व यहूदी, खुता व बेसुंता, बर्बर व स्कुथी, दास व स्वतंत्र हें नाही; तर विस्त सर्व काहीं, आणि सर्वांत आहे.

१२ तुम्ही देवाचे पवित्र व प्रिय असे निवडलेले लोक आहां, म्हणून करणायुक्त हृदय, ममता, नम्रभाव, लीनता, सहनशीलता हीं अंगीं त्या; १३ एकमेकांचे सहन करा, आणि कोणाविश्व कोणाचे गान्हांणे असल्यास आपसांत क्षमा करा; प्रभुने तुम्हांला क्षमा केली तसी तुम्हीहि करा; १४ पूर्णांत करणारे बंधन अशी जी प्रीति तीं या सर्वांवर अंगीं त्या. १५ विस्ताराची शांति तुमच्या अंतःकरणांत राज्य करो; तिजकरितां तुम्हांला एकशरीर असे पाचारण्यांत आले आहे; आणि तुम्ही कृतज्ञ असा. १६ विस्ताराचे वचन तुम्हांमध्ये सर्व ज्ञानाने भरपूर राहो; स्तोत्रे, गीते व आज्ञातिमिक स्वतंत्र यांनी परस्परास शिकवण द्या व बोध करा; आपल्या अंतःकरणांत देवाला कृपेच्या प्रेरणेने गा; १७ आणि बोलणे किंवा करणे, जें काहीं तुम्ही करितां, ते सर्व प्रभु येशून्या नामाने करा; आणि त्याच्या द्वारे देव जो पिता त्याचे उपकारस्मरण करा.

विस्ती मनुष्याचे गृहजीवन

१८ बायकांनो, जसे प्रभूमध्ये उचित आहे त्याप्रमाणे तुम्ही आपापल्या नवन्याच्या अधीन असा. १९ नवन्यांनो, तुम्ही आपापल्या बायकोवर श्रीति करा, व तिजबरोवर निष्ठृतेने वागू नका. २० मुर्लाने, तुम्ही सर्व गोष्टीत आपल्या आईबांची आज्ञा माना, हें प्रभूला आवडते आहे. २१ बापांनो, तुम्ही आपल्या मुलांना चिंडवृ नका,

विघ्वाल तर ती खिन्ह होतील. २२ दासांनो, तुम्ही सर्व गोद्दींत आपल्या व्यवहारांतल्या चम्मांच्या आज्ञा माना, मनुच्यांस संतोषविणाच्या नौकरांसारख्ये तोंडेशेखल्या चाकरीने नका, तर, सालक मनांने प्रभूची भीती बाळ्यूल तांत्रामाना; २३ आणि जे काही तुम्ही करितां ते मनुच्यांसाठी मळून लका तर प्रभूसाठी मळून जिवेभावे करा. २४ प्रभूपासून वर्तमानप्रतिष्ठातुम्हांस सिक्कें हे तुम्हांस महीत आहे; प्रभु खिस्त याची चाकी करा. २५ अन्याय करणाऱ्यांने केलेला अन्याय त्याजक्के परत येईल; पक्षपात होणार नाही.

१ घन्यांनो, तुम्हांसाहि स्वर्णांत अनी आहे हे
२ स्वर्णांत बाळ्यूल तुम्ही आपल्या दासांवरोबर न्यायांने
व ममतेने वागा.

३ प्रार्थनेत तंत्रर असा व नित्यांत इशोपकारस्मरण करीत जागृत राहा; ४ आणखी आग्हांसाठीहि प्रार्थना करा, अशी की खिस्ताच्या ज्या गुजासुळे भी बंधनांतीह आहें ते साधावायास देवाने आग्हांसाठी बननावें दार उघडावें; ५ यासाठी की जसे मक्का बोलें पाहिजे तसें बोलून भी ते गूज प्रकट करावें. ६ जाहेरच्या लोकांवरोबर सुझतेने वागा; संधि साधून घ्या. ६ तुम्हांचे बोलणे सर्वदा कृपायुक्त, मिळाने रुक्कर केल्यासारखे असावें, मळजे प्रत्येकाला कसकसे उत्तर यावायावें हे तुम्ही समजावें.

नमस्कार व समाप्ति

७ प्रिय बंधु तुलिक, प्रभूचील विश्वासू सेवक व माझा सोबतीचा दास, हा यांने कर्त्त्वे चालून आहे ते तुम्हांस कळील; ८ त्यास भी तुम्हांकडे यासाठीच वाट-

विलें की आपवें वर्तमान तुम्हांस कळवें व त्यांने तुमच्या मनावें समाधान करावें. ९ त्याजबरोबर विश्वासू व प्रिय बंधु अनेसिम, तुम्हांतला एक, यालाहि पाठविलें आहे; ते एथील सर्व मज़कूर तुम्हांस कळवितील.

१० माझा सोबती बंदिशान असिस्तार्ख तुम्हांस सल्लाम सांगतो, आणि बर्णवाचा बंधु मार्क हाहि सलाम सांगतो, (त्याजविषयी तुम्हांस आज्ञा मिळाल्या आहेत; तो तुम्हांकडे आल तर त्याचा स्वीकार करा); ११ युत्स नंबाचा येशू सलाम सांगतो; हे सुंतेचे बंधु आहेत; हे मात्र देवाच्या राज्याकरितां माझे सहकारी आहेत व ते माझे सांत्वन असे आले. १२ खिस्त येशूचा दास एफारां जो तुमच्यांतलाच आहे तो तुम्हांस सलाम सांगतो; तो आपल्या प्रार्थनांमध्ये सर्वदा तुम्हांसाठी जीव तोहन विनंति करीत आहे, की इशेरच्छेने प्राप जालेल्या सर्व स्थिरीतीत तुम्ही परिपूर्ण व नित्रीत असे स्थिर राहावें. १३ त्याज-विषयी मी साक्ष देतों की तुम्हांसाठी व जे लावदिकीयांत वा हेरोपलीत आहेत त्याच्यासाठी तो फार श्रम करीत आहे. १४ प्रिय वैद्य लक व देमास हे तुम्हांस सलाम सांगतात. १५ लावदिकीयांतील बंधु, तुफा व तिच्या घरी जमणारी मंडळी यांस सलाम सांगा. १६ हे पत्र तुमच्यांत वाचून दाखवित्यावर लावदिकीयांतील मंडळीतहि वाचप्पात यावें; व लावदिकीयास गेलेले पत्र आणवून तुम्हीहि वाचावें असी व्यवस्था करा. १७ असिंप्याल सांग की जी सेवा तुला प्रभूच्ये मिळाली आहे ती पैणी करप्पास तिकडे लक्ष दे.

१८ मी पौलाने स्वहस्ते लिहिलेला सलाम. माझ्या बंधनांची आठवण ठेवा. तुम्हांवर कृपा असो.

पौलाचे थेस्सलनीकाकरांस पहिले पत्र

५०००५

नमस्कार व इशोपकारस्मरण

१ देवपित्यांत व प्रभु येशू खिस्तांत जी
२ थेस्सलनीकाकरांची मंडळी तिला पौल, सिल्वान व तीमध्य यांकडून; तुम्हांस कृपा व शांति असो.

२ आम्ही आपल्या प्रार्थनांमध्ये तुमची आठवण करीत सर्वदा तुम्हां सर्वाविषयी देवावें उपकारस्मरण करीतों, ३ आपल्या देवपित्यासमोर तुम्हां विश्वासान्वे काम, प्रीतीचे श्रम, व आपल्या प्रभु येशू खिस्ताविषयीच्या आशेचा धीर-

શાંતે આમ્હી નિરંતર સ્મરણ કરિતો. ૪ દેવાચ્ચા ગ્રીતીં-
તીલ બંધૂનો, તુમની સાલેલી નિવઢણું આમ્હાંસ ઠાડક
આહે; ૫ કારણ આમચી સુવાર્તા કેવળ શવદાને નથે,
તર સામર્થ્યાને, પવિત્ર આત્મસ્થાને વ બહુત નિવારાને તુમ્હાંસ
કલ્પવિષ્ણું આલી; તસેચ તુમ્હાંકરિતા આમ્હી તુમ્હાંમથ્યે
કરે હોતો હેં તુમ્હાંસ ઠાડક આહે. ૬ તુમ્હી ફાર સંકટાંત
અસતાંગ પવિત્ર આત્મસ્થાચ્ચા દ્વારા મિલાલેસ્યા આનંદને
બચન સ્વીકારણ આમચે વ પ્રમૂલે અનુકારી જ્ઞાલાં; ૭
અજ્ઞાને માસેદોનિયા વ અખયા યંતીલ સર્વ વિશ્વાસ ટેવ-
ચારે યાંસ તુમ્હી કિલા જ્ઞાલાં. ૮ માસેદોનિયા વ અખયા
બાંત તુમ્હાંપાસુન પ્રમૂલે બચન ગાજત ગેલે, ઇલેકેંચ કેવળ
નથે તર દેવાવરીલ તુમન્યા વિશ્વાસાંચે વર્તમાનાં સર્વત્ર
પસરલે આહે; યાસુંલે ત્યાવિષ્ણી આમ્હાંસ કોઈ
સાંગવયાંચે અગત્ય નાહીં. ૯ કારણ તુમ્હાંમથ્યે આમચે યેણે
કોણત્યા પ્રકારચે જ્ઞાલેં; સદાજીવી વ સત્ય દેવાચી સેવા
કરણ્યાસ, ૧૦ આગ્નિ ત્યાને જ્યાલ મેલેલ્યાંત્રણ ઉઠવિલે વ
ભાવી કોવાપાસુન આપલ્યાલા સોડવિણારા અસા ત્યાચા
પુત્ર યેચે. યાચી સ્વર્ગાંત્રુન યેણાચી વાટ પાહ્યાસ, તુમ્હી
મૂર્તીપાસુન દેવાકડે કરે વલ્લાં, હેં તે સ્વત: હોઊંન
આમ્હાંવિષ્ણી સાંગતાત.

આપલ્યા મિશનરી કામાંચે પૌલ સમર્થન કરતો

૧ બંધુજનહો, તુમ્હાંમથ્યે આમચે યેણે વ્યર્થ જ્ઞાલેં
નાહીં, હેં તુમ્હાં સ્વતંત્રા માહીત આહે. ૨ પૂર્ણ
ફિલીંચેત આમ્હી દુઃખ ભોગુન વ દાઢગાંઇ સોસુન

તુમ્હાંસ માહીતચ આહે) મોક્ષ કષ્ટાંત અસતાં
દ્વારીની સુવાર્તા તુમ્હાંસ સાંગવણાંચે ધૈર્ય આપલ્યા દેવાકહુન
આમ્હાંસ મિલાલે. ૩ આમચા ઉપરેશ પ્રાંતી અગર અમંગલ-
પણ યાંપાસુન ઉત્પત્ત જ્ઞાલેલા નસુન કપટાચા નથૃતા; ૪
તર સુવાર્તા સાંગવણાંચે કામ આમ્હાંસ સોપ્યબુન દેણે દેવાલા
પસંત વાટલ્યાબરુન આમ્હી તી સાંગતો; આમ્હી મનુષ્યાંસ
ખૂશ કરણ્યાસારખે ન બોલતાં આમચી ‘અંત:કરણે પાર-
ખળણા’ દેવ હા ખૂશ હોઈલ અસે બોલલો. ૫ આમ્હી
આર્જવાંચે ભાષણ કરિતાના કર્ચી આઢલ્લોની નાહીં, હેં
તુમ્હાંસ માહીત આહે; તસેચ લોમાને કપટબેષ ઘારણ
કેલેલે અસે આમ્હી કર્ચી આઢલ્લોની નાહીં, દેવ જ્ઞાની

આહે; ૬ આમ્હી જિસ્તાચે પ્રેષિત અસત્યાસુલે જરી આલ્લે
બજન પદ્ધયાસારખે હોતેં તરી મનુષ્યાંપાસુન હણજે તુમ્હાં-
પાસુન કિંબા દુસર્ચાંપાસુન ગૌરવ મિલવિષ્ણાંચી ખટપટ
કરિતાંના આમ્હી આઢલ્લોની નાહીં; ૭ તસે આપલ્યા: સુલા-
બાલ્યાંચે લાલનપાલન કરણાચા દાઈસારખે આમ્હી તુમ્હાં-
મથ્યે સૌમ્યાંશું હોતો. ૮ આમ્હાંસ તુમ્હચા કલ્પવા કાટત
અસત્યાસુલે આમ્હી તુમ્હાંલા દેવાચ્ચા સુવાર્તાંચે કેવલ
દાન દેણ્યાસ નથે, તર તુમ્હાંવરીલ આમચ્યા અસ્તંત
પ્રેમાસુલે તુમ્હાંકરિતાં આપલા જીવાહ દેણ્યાસ રાજી હોતો. ૯
બંધૂનો, આમચે શ્રમ વ કણ યાંચી આઢવા તુમ્હાંસ
આહે; તુમ્હાંતીલ કોળાલ આમચા ભાર હોઊં નયે હણજુન
આમ્હી રાત્રંદિવસ ધંદા કરુન તુમ્હાંસ દેવાચ્ચા સુબાર્તોંચી
ધોષણા કેલી. ૧૦ તુમ્હાં વિશ્વાસ ટેવણાંચાંત આમ્હી
પવિત્રતેને, ધ્યાંકિતેને વ નિદોષતેને કરે હોતોને યાવિષ્ણીં
તુમ્હી સાઝી આહાં, વ દેવાહ આહે. ૧૧ તુમ્હાંસ ઠાડકચ
આહે કી જસા બાપ આપલ્યા સુલાંસ તરેં આમ્હી તુમ્હાંતીલ
પ્રત્યેકાસ બોધ કરીત, ધીર દેત, વ આપ્રહપૂર્વક વિનંતિ
કરીત સાંગત હોતોની કી, ૧૨ જો દેવ આપલ્યા રાજ્યાંત વ
ગૌરવાંત તુમ્હાંસ પાચારણ કરીત આહે ત્યાલા યોગ્ય અસે
તુમ્હીં વાગાવેં.

છલ

૧૩ આમ્હીહિ દેવાંચે નિરંતર ઉપકારસ્મરણ યાસુલે
કરિતોની તુમ્હીંઓ આમ્હાંપાસુન એકલેલે દેવબચન સ્વીકારિલે
તેં મનુષ્યાંચે હણજુન નથે, તર દેવાંચે અસે સ્વીકારિલે;
આગ્નિ વાસ્તવિક તેં તસેચ આહે; તેં તુમ્હાં વિશ્વાસ ટેવણાં-
ચાંત કાર્ય કરીત આહે. ૧૪ બંધૂની, યણૂદીયાંતીલ
દેવાચ્ચા જ્યા મંદ્યા જિસ્ત યેશુમથ્યે આહેત ત્યાંચે
તુમ્હી અનુકારી જ્ઞાલાં, હણજે ત્યાંની યણૂદીચ્ચા હાતુન
જી દુસેં સોચિલ્લી તીંચ તુમ્હીહિ આપ્રલ્યા દેશબાંધવાંચા
હાતુન સોચિલ્લી; ૧૫ ત્યા યણૂદીની પ્રસુ યેશુલા વ સંદેશણા-
લાહિ જિવેં મારિલે આગ્નિ આમ્હાંસ છલ કરુન બાહેર
બાલવિલે; દેવાલા જે યિય તેં ન કરિતાં તે સર્વ મનુષ્યાંચે
વિરોધી જાણે આહેત; ૧૬ વિદેશી લોકાંચે તારણ જ્ઞાને
હણજુન ત્યાંચાબરોબર બોલણાચી તે આમ્હાંસ મનાઈ
કરિતાંત, હેં જ્ઞાસાઠીં કી ત્યાંની આપલ્યા ‘પાપાંચે માપ’

मर्यादा 'भरीत असावें'; त्यांजवरील कोधाची सीमा शास्ती आहे.

५७ पौलाच्ये आपल्या बाचकांकडे लक्ष्य

५८ बंधुजनहो, आम्ही हदयाने नव्हे तर देहूऱ्या तुम्हांपासून थोडका वेळे वेगळे जात्याने आम्हांस विरह-हुऱ्ये होउन तुमचे तोंड पाहावयास आम्ही कार उकंठेने विशेष प्रयत्न केला; ५९ या उकंठेसुळे आम्ही तुम्हांकडे येण्याचा बेत केला; मी पौलाने एकदा नाही तर दोनदा केला; परंतु सैतानाने आम्हांस अडविले. ६० आमची आशा, अमचा आनंद, आमचा अभिमानाचा मुग्रू काय आहे? आपला प्रभु येशू याच्या अशमनसमयी त्याच्यास्त्रो तुम्हीच आहां ना? ६१ कारण तुम्ही आमचे गैरव व आमचा आनंद आहा.

तीमियाकडे सोपलेली कामगिरी

१ आमच्याने आजकी दम घरकेना, तेज्ज्ञ

३ आम्ही अथेनेतच एकटे माणे राहवें, हे आम्होस बरे कटले; २ आणि आम्ही आपला बंधु तीमिय, विस्ताच्या सुवातें देवाचा सेवक, याला यासाठी पाठविले की त्याने तुम्हांस विश्वर करावें, आणि तुमच्या विश्वासाच्या दृढीसाठी बोध करावा; ३ तो असा कीया संकटात कोणी चावऱ्ये नये; कारण आपण यासाठीच नेमलेले आहों, हे तुम्ही स्वतः जाळूऱ्या आहां. ४ कारण आम्ही तुम्हांचवळ होतो तेज्ज्ञ आस्टी तुम्हांस सांगून ठेविले की आपणांस संकरे भोगवाचाची आहेत; त्याप्रमाणे घडलेहि, हे तुम्हांला कल्लें आहे. ५ यासुळे गल्लाहि आणखी दम घरकेना, म्हणून मी तुमच्या विश्वासांबंधाने विचारपूर करण्यास पाठविलें; कोण जाणे, भुलविण्याने तुम्हांस भूल शात्याने आमचे श्रम घर्यां झाडे असतील. ६ आतां तीमियाने तुम्हांपासून आहांकडे येत्त, तुमचा विश्वर व प्रीति शांविषयी, आणि जसे आम्ही तुम्हांस भेटावयास उत्कंठित आहों तसे तुम्हीहि आम्हांस भेटावयास उत्कंठित आसून आमची बेही बोगली आठवण, करिता, याविषयीचे उच्चतमान आम्हांस कंठविले; ७ यासुळे बंधुनो, आम्हांल आपल्या सर्व अडचणीत व संकटात तुमच्या विश्वासावरून तुम्हा-

विषयीं समाधान भिलाले; ८ कारण जर तुम्ही प्रमूळे स्थिर आहां तर आमच्या डरीं जीव आहे. ९ आम्ही आपल्या देवासमोर तुम्हांसुळे ज्या सर्व आनंदाने आनंदित आहों त्यावहू आमच्याने तुमच्यासंबंधाने देवाचे किती उपकारसमरण करवेल? १० आम्ही रात्र-दिवस अतिशय प्रार्थना करितो की आम्ही तुमचे तोंड पाहावें आणि तुमच्या विश्वासांतील न्यूनता वूर्ण करावी.

११ आतां देव, आपला पिता हा, व आपला प्रभु येशू हा, स्वतः आमचे तुम्हांकडे येणे विर्विन्द करो; १२ आणि जशी आमची प्रीति तुम्हांवर आहे, तशी प्रभु तुमची प्रीति एकमेकांवर व सर्वांवर वाढवून विपुल करो; १३ यासाठी की आपला प्रभु येशू आपल्या सर्व पवित्र जनांसहित येईल त्या वेळेस तुमचीं अंतःकरणे देव आपला पिता याच्यासमोर पवित्रतें विदेश होण्यास त्याने ती स्थिर करावी.

[अमेन.]

व्यावहारिक सदुपदेश

१ बंधुजनहो, शेवटी आम्ही तुम्हांस विनंति करितों व प्रभु येशूस्यांवे बोध करितों की तुम्ही कसें चालून देवाला संतोषवावें हे तुम्ही आम्हांपासून ऐकून चेतले व त्याप्रमाणे चालू आहां, त्यांत तुमची उत्तरोत्तर वृद्धि झाली. २ प्रभु येशूच्या वतीने कोणकोणत्या आज्ञा आम्ही तुम्हांस दिल्या त्या तुम्हांस ठाऊक आहेत. ३ देवाची इच्छा ही आहे की तुमचे पवित्रीकरण व्हावें. तुम्हीं जरकर्मांपासून स्वतःस दूर राखावें; ४, ५ 'देवाला न ओळखणाऱ्या' विदेशी लोकांप्रमाणे कामवासनेने नव्हे, तर पवित्रतेने व अबूने तुम्हांतील प्रत्येकां औपले पात्र करते राखावें तें समजून व्यावें. ६ कोणी या गोष्टीचे उलंघन कस्तूर आपल्या बंधूला फसवूं नये; कारण प्रभु शा सर्व गोष्टीचा मुड घेणारा आहे, हे आम्ही तुम्हांस अगाळ सांचितले होतें व साक्ष पटविली होती. ७ देवाने आपल्याला अशुद्धपण्यासाठी पाचारण केले नाही, तर पवित्रतेसाठी पाचारिले आहे. ८ तर त्याचा अव्वेर कर-

१ अथवा: आपणासाठी बायको करण्याचे समजून व्यावें.

गारा तो मनुष्याचा नव्हे, तर तुम्हांस 'आपला पवित्र आत्मा देणारा' देव शाचा अऱ्हे करितो, असे होते.

९ बंधुवीतीविषयी आम्ही तुम्हांस लिहावें याची तुम्हांस गरज नाही; कारण एकमेकांवर प्रीति करावी, असे तुम्हांला देवानेच घिकाविले आहे; १० आणि सगळ्या मासेदोनिवातील सर्व बंधुवीवर तुम्ही ती करीतच आहां. तरी बंधूनो, आम्ही तुम्हांस बोध करितो की ती उत्तरोत्तर अधिक कृपयी. ११, १२. बहुरथ्य लोकब्रह्मेव अभ्यदेवं वागावें; कोणी तुम्हांस काळाईहि गरज पडू नवे. म्हणून, आम्ही तुम्हांस आज्ञा केल्याप्रमाणे स्वत्थ राहणे, आपापला कारभार करणे, आणि आपल्या हातांनी काम करणे, यांची हौस तुम्हांस असावी.

मूलांची स्थिती

१३ बंधुजनहो, महानिद्रा पावलेल्या जनांविषयी तुम्ही अजाण नसावें अशी आमची इच्छा आहे, यासाठी की ज्यासे आशा नाही अशा बाकीच्या लोकांसरिसा तुम्ही खेद कळू नवे. १४ येशू मरण पावला व उडला, असा जह आपला विश्वास आहे तर त्याप्रमाणे येश्च्याहारौ जे महानिद्रा प्रावले आहेत न्यांस देव त्याजवरोवर आप्पील. १५ प्रभूच्या वचनावरून आम्ही हे तुम्हांस ज्ञांगती की प्रभूच्ये येणे होईपर्यंत जे आपण जीवंत असे कळू त्था आपांस महानिद्रा पावलेल्यांच्या आघाडीस जाववणार नाही. १६ कारण, प्रभु स्वतः आद्यदिव्यदूताची बाणी-व देवान्यः तुतरीता आहाच्यवि. ईसू असातां स्वर्गात्पृष्ठ उत्तरेल; आणि खिस्तास्थिती जे मेलेले आहेत ते पहिल्याने उठवील; १७ मग जीवंत उरलेले आपण त्याजवरोवर प्रभुल सामोरे होण्यासाठी मेघालू असे अंतराळात घेतले जाऊ, आणि तसेच सर्वदा प्रभुजवळ राहू. १८ यास्तव या वचनांनी एकमेकांवे समाधान करा.

प्रभुच्ये आगमन व जागृतीची आवश्यकता

१९ बंधूनो, काळ व प्रकृत यांविषयी तुम्हांस काही
६ लिहिण्याची गरज नाही. २ कारण तुम्हांला स्वतः प्रभुच्ये माहीत आहे की जसा रत्री चोर, तस्म प्रभुच्या विवास येतो. ३ शांति आहे, निर्भय आहे, असे ते महतात तेज्ज्वां गरोदर झीच्या वेदनाप्रमाणे त्याजवर

अकस्मात् नीत घेतो; आणि ते निमावणारेच नाहीत. ४ बंधुजनहो, त्या दिवसाने चौरासारिखे तुम्हांस गांठावें असे तुम्ही अंधारात नाही. ५ कारण तुम्ही सर्व प्रकाशाचे पुत्र व दिवसाचे पुत्र आहां; आपण रात्रीचे की अंधाराचे नाही; ६ यावरून आपण इतरांसारिकी झोप घेऊ नवे, तर ज्ञांगे व सावध राहावें. ७ झोप घेणारे रात्री झोप घेतात, आणि झिंगारे रात्रीचे झिंगतात; ८ परंतु जे आपण दिवसाचे अहो त्या आपल्या साक्ष असावें; विश्वास ते प्रीति हे उत्तराण ते तस्तणांची आशा हे तिस्तण घेलावें; ९ कारण आपल्याचर क्रोध होण्यासाठी नव्हे, तर आपला प्रभु येशू खिस्त याच्या द्वारे आपले तारण व्हावें खासाठी देवाने आपल्याला नेसिले असु. १० तो आपांसाठी मरण पावल्या, यासाठी की त्यापण जाणे असलो किंवा निजेले घराते नाही आपण त्याजवरोवर जीवंत असावें; ११ योस्तु तुम्ही एकमेकांस बोध करा, व एकमेकांची वृद्धि करा; असे तुम्ही रुटेत्तु आहां.

निरनिराळे सद्वोध व समाप्ति

१२ बंधुजनहो, आम्ही तुम्हांस विनंति करितो की तुम्हांमध्ये जे शम कृतित, प्रभूमध्ये तुम्हांवर असतात व तुम्हांस बोध कसितात त्यांचा तुम्ही मान करावा; १३ आणि त्याच्या आपांसुके त्यांस प्रेमाने असंत मान यावा. तुम्ही आपसांत शंत थसा. १४ बंधूनो, आप्पी तुम्हांस बोध करितो की अन्यास्तित लोकांस ताकीद या, जे अल्पशीराचे आहेत त्यांस धीर या, अशक्तास आधार या, सर्वांवरोवर सहनशीलतेने यागा. १५ कोणी कोणाचे वाट्टावहिल वाईट कळू नये म्हणून जपा, आणि सर्वदा एकमेकांचे व सर्वांचे चांगले करीत असा. १६ सर्वदा आंनंदित असा; १७ निरंतर प्रार्थना करा; १८ सर्व रितीत उपकारमध्ये करा; कारण तुम्हांविषयी खिस्त येश्वरांचे देवाची इच्छा दीच आहे. १९ आपल्याला विश्वास कळा; २० संदेशांचा घिकार करू नका; २१ सर्व गोपीची पारख करा; चांगले वैंच बळवू धरा; २२ 'वाईटाच्या प्रत्येक प्रकारापासून दूऱ्याहा'; २३ शांतीचा देव स्तुत: तुम्हांस परिपूणिपणे पवित्र

करो; आणि आपल्या प्रभु येशू लिस्त याच्या अगमलसमयी तुमचा आत्मा, जीव व शरीर ही निरोष असी अथासांग राखली आवशेह. ३४ तुम्हांस पाचारण करणारा विशासू आहे ते हे करीलच.

३५ बंधूनो, आमदांसाठी प्रार्थना करा.

२६ पवित्र चुंबनाऱ्ये सर्व बंधुवांगस सलाम करा. २७ मी तुम्हांस प्रभूची शपथ घालून सांगतो की हे पत्र सर्व बंधूना बाचून दाखवावें.

२८ आपला प्रभु येशू लिस्त याची हृषा तुम्हांवरोबर असो.

पौलाचे येस्सलनीकाकरांस दुसरे पत्र

-००००-

नमस्कार व ईशोपकरत्स्मरण

१ देव आपल्या पिता व प्रभु येशू लिस्त यांतील

१ येस्सलनीकाकराच्या मंडळीला पौल, हिल्वाल व तीमध्य याजकळून : २ देवापिता व प्रभु येशू लिस्त यांजासून तुम्हांस कृपा क शांति असो.

३ बंधूनो, आमदी सर्वद तुम्हांविषयी देवाचे उपकार-समरण केले पहिले आणि हे योमन आहे; कारण तुमचा विशास अतिक्षम वाढत आहे, आणि तुम्हा सर्वांतील प्रत्येकोची एकोकांकरील प्रीति विठुल होत आहे; ४ यावरात्र तुम्हाचे सर्व छळ व जी संकटे तुम्ही योगीत आहात त्याविषयीची तुम्हाची सहनता-न विशास यावरात्र ऐसाच्या मंडळात आमदीहि तुम्हांविषयी अगमान शाळविंतो. ५ हे देवाच्या यथार्थ न्यायाचे प्रदर्शक आहे; तो न्याय हा की 'उपासाठी तुम्ही दुःख सोशीत आहां त्या देवाच्या राज्याला योग्य असे तुम्ही मोकळे जावे. ६ तुम्हांवर संकट आणाऱ्या लोकांवर उलट संकट आणाऱ्या आणि संकट सोसाच्या तुम्हांस आमदांवर विश्राति देणे, हे जर देवाच्या न्याय आहे, ७ तर तै, प्रभु येशू आपल्या समर्थ्याच्या दुर्गतीह स्वर्गातल 'अभिज्ञालविषिट' असा प्रकट होण्याच्या समयी होईल; ८ तेव्हा 'जे देवाच्या योजनात नाहीत तर्हाचा तो सूढ उगीली; ९, १० तो 'आपल्या पवित्र अनोन गैरव मिळविष्या-करिता,' आणि 'त्या दिवसी' विशास डेवणाऱ्या

सर्वांच्या ठारी 'आश्वर्यपात्र होण्याकरितां येहील,' (कारण आमदी दिलेल्या साक्षीकर तुम्ही विशास ठेविला आहे,) तेव्हा ते 'प्रभूच्या समोस्न व त्याच्या सामर्थ्याच्या गैरवापासून ' दूर होऊन युगालुगाचा नाश हा दंड त्यांना मिळेल. ११ याकरितां आमी तुम्हांसाठी सर्वका अशी प्रार्थना करितो की आपल्या देवाचे तुम्हांस झालेल्या हा पाचारणाला योग्य असे मानावे आणि चांगुलमणाविषयीचा तुमचा सर्व मनोदृश्य व विशासाचे कायी सांवयांने पाणे करावे; १२ यासाठी की आपला देव व प्रभु येशू लिस्त याच्या कृपेने आपला प्रभु येशू 'याच्या नामात्म तुम्हांवर्ये,' व तुम्हांला 'त्याच्या ठारी, गैरव मिळावे.'

प्रभूच्या पुनरागमनासंबंधी असलेल्या
कुफीच्या कल्पना

१ बंधुजनहो, आपल्या प्रभु येशू लिस्ताचे २ आगमन व त्याच्याजवळ आपले एकज होणे यां- संबंधाने आमदी तुम्हांस अशी विनंति करतो की, ३ तुम्ही एकाएकी दचकून वित्तस्वैर्य सोई नका व घावं नका; प्रभूचा दिवस येऊन ठेवला आहे असे उपासाच्या आल्याने, किंवा जणू क्षय आमदांकळून आलेल्या घन्याने अगर पत्राने घावं नका; ५ कोण-त्याहि प्रकारे कोणाळून फसू नका; त्या दिवसाच्या अगोदर घरीत्याचे होत्यान पापपुरव प्रकट होईल; ४ तो नाशपुत्र, विरोधी, व ज्याला देव किंवा भजावी

महणून स्वतानत त्वा तर्वयां स्वतः उच्च करणारा, महणून भी देव आहे, असेहे स्वतःचे प्रदर्शन करीत द्विष्ठाचा भवितव्यांत वसणारा असा आहे, ५ यी तुम्हांजबल असताना दे तुम्हांस सांगितले याची तुम्हांस आठवण नाही काय? ६ त्यांने स्वसमर्थीच प्रकट व्हावै, अन्य वेळी होऊन नये, महणून जे प्रतिबंधक आहे तें तुम्हांस ठाऊ लाहे. ७ अधर्माचे गूज आतोंच अपलै कार्य चालवीत आहे, आणि जो आतां प्रतिबंध करीत आहे तो दूर होईचर्यत मात्र तें तसेच आपले कार्य चालवीत जाईल; ८ आणि मग 'तो अधर्मी' पुरुष प्रकट होईल, त्याला प्रभु येश 'आपल्या मुख्यांतील भासाने मास्न टाकील,' आणि आपण येतांच स्वदर्शनानेच त्याला नाहीरे करील; ९, १० ज्यांचा नाश होणार त्यांनी आपले तारण साधावे महणून सवायाची आवड घरिली नाही; त्यांच्यासाठी सैतानाच्या कृतीप्रगाणे सर्व प्रकारची खोटी महसूलये, चिंहे, अडूते आणि सर्व प्रकारचे अनीतिजनक कपट यांनी युक्त असे. त्यांचे येणे होईल. ११ त्यांनी असत्यावर विशास ठेवाया एवढर्य देव त्यांच्या ढार्यी आतीचे कार्य चालेल असेहे करितो; १२ ज्यांनी सत्यावर विशास ठेविल नाही, तर अनीतीत संतोष मानिला त्या सर्वांस दंडाहा व्हावी महणून असेहे होईल.

आणकी ईशोपकारस्मरण व प्रार्थना

१३ वंशुजनहो, 'प्रभूच्या प्रियजनानो,' तुम्हांवयवी आम्हांल देवांने उपकारस्मरण नेहमी केले पाहिजे; कारण आपल्यातिमिकीत्या शासेल्या पवित्रीकरणात व सत्यावरच्या विशासांत देवांने तुम्हांस प्रारंभापासून तारणासाठी निवडिले आहे; १४ त्यांत त्यांने तुम्हांस आमच्या सुवर्तीच्या द्वारे आपल्या प्रभु येश विस्तावे गौरव प्राप्त करून घेण्यासाठी पाचारण केले आहे. १५ तर मग वंशूनो, स्थिर राहा, आणि तोंडी किंवा आमच्या पत्रद्वारे जे विषि तुम्हांस शिकविले ते बळकट घसू राहा.

१६ आपला प्रभु येश विस्ता हा, आणि ज्यांने आपल्यावर ग्रीष्मी करून युगलयुगावे सांखन व चांपकी आकाश कृप्याने शिकीतो वेळ आपला पिता, १७ तुम्हांचा

मानें सैतान करो, आणि प्रत्येक चीगल्या करण्यात वोल्याचा तुम्हांस स्थिर करो.

शेवटचा सद्गोध व समाप्ति

१ वंशुजनहो, आतां इतकेच सांगणे आहे की ३ आम्हांसाठी प्रार्थना करा; यासाठी की प्रभूच्या वज्रवारी त्वरेने प्रगति व्हावी; जसें तुम्हांमध्ये तसेच खेळविही त्याचे गौरव व्हावै. २ आणि आम्ही वावग्या व दुष्ट मनुष्यापासून खुटावें; कारण सर्वांच्या ढार्यी विशास आहे असे नाही. ३ प्रभु विशास आहे, तो तुम्हांस स्थिर करील, व दुष्टापासून राखील. ४ तुम्हांचेयी प्रभूमध्ये आमचा असा भवलसा आहे की आम्ही तुम्हांस जे सांगतो तें तुम्ही करितो व पुढेहि राखा. ५ प्रभूने तुमची मर्णे देवावरच्या प्रीतीत व विस्ताच्या सहनदेत मार्णी लावावी.

६ वंशुजनहो, आम्ही आपल्या प्रभु येश विस्ताच्या वामांने तुम्हांस आका करितो की अव्यवस्थितपणे वाग-णांचा व आम्हांपासून मिळवून घेतलेल्या विधीप्रगाणे न वालण्यान्ता प्रथेक वंशूपासून तुम्ही दूर व्हावै. ७ आमचे अनुकरण कोणत्या रीतीने केले पाहिजे हे तुम्हां स्वतःला ठाऊक आहे; आम्ही तुम्हांमध्ये अव्यवस्थितपणे वागलो नाही; ८ आणि आम्ही कोणांने असे कुरुक्षाले नाही; तुम्हांतील कोणावर भार चालू वये महणून आम्ही धमाने व कहाने रात्रिदिवस काम केले. ९ आम्हांस अविकार नाही असे मात्रे महणे नाही, तर आमचे अनुकरण करूप्यास आम्ही आमचा किता तुम्हांस याचा महणून असे केले.

१० आम्ही तुम्हांजबल होतों तेवहाहि, कोणाला काम करण्याची इच्छा नसली तर त्यांने खांकहि नये, अशी तुम्हांस आका केली. ११ तरी तुम्हांच्यांचे विशेष अव्यवस्थितपणे वागणारे, कांदीष्ठ काम न करणारे व लुड्डुच्ये आहेत, असे ऐकतो. १२ अशा तोकाना आम्ही प्रभु येश विस्ताच्या नामांने आका व बोध करितो की त्यांनी वस्तपणे काम करून आपलेच अस लावे. १३ तुम्ही तर वंशूनो, सुकृति करण्यात यकू नका. १४ या पत्रांतील आमचे वचन जर कोणी मानीत नसका तर स्वा

मनुष्यांता पाहून ठेवा आणि त्यात अज बाटाणी महसूल त्याची सोबत घर्न नका, १५ तरी त्यात्या क्षत्रप्रमाणे समजूं नका, तर त्याला वंधप्रमाणे घोष करा.

१६ शांतीचा प्रभु हा सवेकाळे सवे प्रकारे तुम्हांस

शांती देवो. प्रभु तुम्हां सर्वाक्षरोदय असो.

१७ मी पौलाने स्वहस्ते लिहिलेल सलाम; ही प्रत्येक पत्रांत खण आहे, हे भाषें असर आहे. १८ आपला प्रभु येदू निस्त बाची कृपा तुम्हां सर्वाक्षरोदय असो.

पौलाचे तीमथ्याला पहिले पत्र

नमस्कार व खोट्या विश्वासात्मवंधाने इशारा

१ देव आपला तारणारा व विस्ता येशू आपली
१ आशा याच्या आहेने विस्त येशूक्त प्रेषित पौल याज-

कळून: माझी खरा विश्वासापुत्र तीमध्य याल २ देव-
पिता व विस्त येशू आपला प्रभु याजपासून कृपा, दया व
शांति असो.

३ मी आसेदोनिवास जातीना तुला ईफितीत्तराहावसानी
विनंति केली; त्या वेळी, ते कियेक लोकांना ताकीद
याची की, अन्य विश्वास देऊ नका, ते आणि जी ईश्वरी
व्यवस्था विश्वासाच्या द्वारे आहे तिच्या उपयोगी न
पडण्या, पण ताहे मात्र उत्पत्त करण्या कहाऱ्यांकडे
के अनंत वंशावल्यांकडे सक्क देऊ नका असे मी तुला
सांगितले होई, ते आतांहि सांगतो. ५ शुद्ध अंतःकरणांतील
आवान्या विकेतनांतील व नियकपत्र विश्वासांतील आपि
आसें हा आहेचा हेतु आहे; ६ यांस सोहून वितीएक
लोक व्यर्थ बोलाऱ्याकडे वक्कले आहेत; ७ ते नियम-
शास्त्राचे विश्वक होकं पाहतात, परंतु ते काय बोलतात
ते व ज्याविषयी ते खातरीने सांगतात ते त्यांस समजत
नाही. ८ नियमशास्त्राचा जर कोणी यथार्थ उपयोग करील
तर ते चांगले आहे, हे आपल्याला कळते; ९ तोहि हे

समजाते की नियमशास्त्र चार्यांसाठी केलेले नाही, तर
अघमी व अनिवार, भक्तिहीन व पापी, अपवित्र व
अमंगल, बापाला अर मारणारे व आरेह अर मारणारे,
मनुष्याहत्या करणारे, १० जासकी, पुण्येन्द्री, गुलामाचा
व्यापार करणारे. लवाड, सोटी व्यापार वाहणारे वाजसाठी,

आणि जे कोही सुशिक्षणाविस्त आहे त्याजसाठी केलेले
आहे; ११ धन्यवादित देवाच्या गौरवाची जी सुवार्ता
मला सोपलेली आहे तिला हे अनुसरून आहे.

देवकृपेवहूल पौलाने दख्खविलेली कृतज्ञता

१२ यानें मला शक्ति दिली त्या आपल्या प्रभु निस्त
येशूचे भी आभार मानितो; १३ कारण भी जो पूर्वी
निंदक, छल करणारा व उपद्रव देणारा होतो त्या भरभ
त्याने विश्वासू मानून आपल्या सेवेकरिता ठेविले, भी
असा होतों तरी अविश्वासामुळे न समजून तें केलं,
महणून मजवार दया झाली; १४ विस्त येशूपाली विश्वास
व प्रीति यांसह आपल्या प्रभुची कृपा विपुल झाली.
१५ विस्त येशू पापी जनांना तारावयास जगांत आला,
हे वचन विक्षेपनीय व सर्वथा स्वीकारावयास योग्य आहे;
त्या पापी लोकांपैकी भी मुख्य आहे. १६ तरी जे बुगानु-
युगाच्या जीवनासाठी त्याजवर विश्वास ठेवणार, त्यास
उदाहरण व्यावे हमणून येशू विस्ताने, भी जो मुख्य या
मजविषयी आपली सर्व सहनशीलता दाखवावी एतदर्थे,
मजवार दया झाली. १७ जो सनातन राजा, अविनाशी,
अदृश्य, असा एकच देव, त्याला सन्मान व गौरव बुगानु-
युग असो. आमेन.

१८ माझ्या पुत्रा तीमध्या, उजविषयी पूर्वीच झालेल्या
संदेशाप्रमाणे ही आशा भी तुला संगून ठेविलो की तूं
त्याच्या द्वारेंच सुयुद कर; १९ विश्वास व चांगला विवेक-
भाव घर; विस्तेकांनी हा बुगानु विल्यामुळे त्यांचे
विश्वासरूपी तांकु फुटले; २० त्यांत हुमनाय व आलेक्सांद्र

हे आहेत; त्वारांमी कैतानाच्या स्वाधीन केले आहे, यासाठी की त्यांनी मिनिदा करप्याचं सोहून देण्यास विकावें.

साध्यजनिक उपासनेवावर शूचना

१ तर सर्वात प्रथम हा बोध मी करितों की सर्व २ मनुष्यांसाठी विनंत्या, प्रार्थना, रद्वदल्या व ईशोप-कारस्मरण करावें; ३ राजाकरितां व सर्व वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकरितां करावें यासाठी की आपण सर्व सुभक्तीने व गंभीरपणाने शांतीचं व स्वस्थपणाचं असे आयुष्यकमण करावें. ४ हे आपला तारपर देव याच्या टटीवें चांगले व स्वीकारवायास योग्य आहे. ५ त्याची इच्छा आहे की सर्व मनुष्यांचे तारण न्हावें व त्यांनी सत्याच्या पूर्ण ज्ञानात पोहऱ्यावें. ६ काण एकच देव आहे, आणि देव व मनुष्ये यांमधील विस्त येश हा मनुष्य एकच मन्त्रस्थ आहे. ७ त्याने सर्वांसाठी मुखीचे मोल दण्णून स्वतःला दिलें शांती साक्ष यथाकाळी देणे आहे; ८ या शक्षीसाठी मला घोषणा करणारा व प्रेषित, (मी सत्त्व बोलतो, त्वारां करीत नाही,) विशास व सत्य हांसंवंधी विदेशी लोकांचा शिक्षक असे नेमिले. ९

१० माझी इच्छा असी आहे की प्रत्येक ठिकाणी पुरुषांनी राग व विवाद हांचा स्पर्श होऊ न देतां पवित्र हस्त उष्ट कल्प नार्थना करावी. ११ तीने पूर्ण अवीक्षतेने स्वत्वतेत विकावें. १२ खोला लिकविष्याची आणि पुलावार धनीपण चालविष्याची परवानगी मी देत नाही; तिने स्वत्व राहावें. १३ कारण प्रथम यादाम बदला, नंतर हज्बा. १४ यादाम मुख्यक्षण गेला नाही; की भुलून अपराधांत सांपडली. १५ तथापि ती मनविने विशास, प्रीति व पवित्रता व्याप्त राहिल्यास मुठ्ठोना जन्म देण्याच्या बोगे तिचे तारण दोरील.

विश्वती मंडलीचे कामदार

१ कोणी अध्यक्ष होण्यास याहतो तर तो चांगल्या ३ कामाती इच्छा धरितो; हे वचन विश्वसनीय आहे. २ अध्यक्ष अदूष्य, एका लींचा पति, नेमत, स्वस्थ-चित, विष्णु, अतिथिप्रिय, सुविक्षक असा असावा. ३ त्या मर्यादी व मारका नसावा; तर सौम्य, भांडण न करणारा, द्रव्यलोक्य न घरणारा, ४ आपल्या वरची व्यवस्था चांगली ठेवणारा, आपल्या मुलांचालांना भीडमर्यादेचे वळण लावून स्वाधीन ठेवणारा असा असावा; ५ ज्याला आपल्या वरची व्यवस्था चांगली ठेवतां वेत नाही, तो देवाच्या मंडलीचा संभाल करा करील? ६ त्याने मदांध होउन सैतानाच्या दण्डांत पहुं नये मण्णून तो नवशिका नसावा. ७ त्याची निंदा होऊ नये व त्याने सैतानाच्या पाशांत सांपडू नये मण्णून त्याने बाहेरव्या लोकांपासूनहि चांगले नाव मिळ-विलेले असावे. ८ तसेच सेवकैहि गंभीर असावे; दुबोल्ये, मद्यपानासुक व पैसा खाणारे नसावे; ९ विश्वासाचे गूज शुद्ध विवेकाने राखणारे असावे. १० त्यांचीहि पूर्ण परीक्षा व्याही; आणि अदूष्य द्रव्यास त्यांनी सेवकपण करावें. ११ तसेच, जिया गंभीर असाव्या, चहाव नसाव्या, नेमस्तु क सर्व गोटीविषी विश्वासू असाव्या. १२ सेवक एका लींचा पति असावा; ते आपल्या मुलांचालांची व वरची व्यवस्था चांगली ठेवणारे असावे. १३ कारण ज्यांनी सेवकपण चांगले चालविले ते आपणांस चांगली योग्यता आणि विस्त येव्हारील विश्वासांत कार धैर्य मिळवितात.

१४ तुजुकडे लवकरच येण्याची आशा बहून हे तुला लिहिले; १५ तीरी पष मला उझीर लागल्यास ज्या सदा-जीवी देवाची मंडळी, सत्याचा स्तंभ व पाया असी आहे, त्या देवाच्या बरांत कडे बर्तले पाहिजे, हे तुला समजावें. १६ सुभक्तीचे गूज निर्विवाद झोर्ठे आहे:

तो देहाने प्रकट शाळा,

आत्माने नीतिमारु द्रव्य,

देवदतांच्या दृष्टीस पदव्या,

त्याची राष्ट्रात घोषणा झाली,

१ मुढांतः एपिस्कोप. २ मुलांतः शाळेन.

जयंत स्वामीकरण शिक्षण ठेवण्यांत आला.

तो गौरवांत बद बेतला गेला.

खोरें दिशण देणाऱ्यांदी करी वागमण्यक करावी

१ आला. स्पष्ट म्हणतो की मुट्ठील काळी विश्वासा-
२ पासून किंतु लोक अड होतील, ल्याड बोलायाचा
मनुष्यांच्या ढोगाने ते, फुस्तलविणाचा आस्त्यांच्या
न भूतांच्या विश्वासाचा नाही. लगतील, २ त्या मुख्यांच्या
बद्दलद्विवेक डामालेला असा होईल; ३. त्या बद्दलासाला ते
मना करतील, आणि विश्वास ठेवारे. ४ सत्य समाजारे
मांगी ईशेवकासमरण कळून ज्यांचा उपभोग व्यापाराचा
असी देवांने उत्तम केलेली भड्ये वर्ज करण्यास सांग-
तील. ५ देवांने उत्तम केलेली प्रत्येक वस्तु बांगली आहे,
आणि ईशेवकासमरण कळून घेतलेले काही वर्ज नाही; ६
करण देवांचे बदन व प्राणी हांगी ते युक्त होते.

६ या गोटीचा बुवुवणाला आलवण कळून दे, म्हणजे
विश्वासाच्या बदनांनी व या सुधिक्षणाला तू अनुसरलास
त्या बदनांनी पोषण कळून घेणारा असा तू खिस्त घेण्याचा
शोला सेवक होस्तील. ७ अधर्मांच्या व आयाचायांच्या कहा-
प्यापासून दूर राहा; आणि मुख्यांचित्यांची कसरत कर;
८ कांगी शारीरिक कसरत योडीच उपयोगी आहे; मुरक्कि
तर्ह सर्वांचित्यांची उपयोगी आहे; तिला बदनांच्या व मुख्यांच्याहि
जीवनांची आंत्रा निवाली आहे. ९ हे बदन विश्वासीनी
व सर्वथा स्वीकारास योग्य आहे. १० यांचकेरीता जांवाही
असे व खटपट करितो; करण जी सर्व मुख्यांच्या व
विश्वेकळून विश्वास ठेवणाऱ्यांना तारकारा, स्था-सदाचारी
देवावर आढी आशा ठेविली आहे.

तीव्रत्याला स्वामी जीवनक्रम व विश्वास

११ या गोटी आकाशमार्गे संगत यिकीव. १२ कोणी
तुम्हा तास्याला तुच्छ मानू नव्ये; तर भाषण, वर्तन,
प्रीति, विश्वास व छुटला यांचित्यांची विश्वास ठेवण्या
लोकांचा किता हो. १३ जी येहीपवेत जीचन, बोध व
विश्वास यांकडे लक्ष ठेवा. १४ तुजवर वडलेली हात
ठेवीत असतांना संवेद्याच्या हाते रिहेले असे जे कृपादान
तुम्हामध्ये आहे त्याची डरेका करू वडो. १५ तुम्ही प्रगति
सर्वांस विसून यांची असूत तू या गोटीचा अभ्यास ठेव;

१ मुख्यांत असूतर

यांत गहून जा. १६ आपल्याकडे व आपल्या विश्वासाकडे
नीट लक्ष ठेव; त्यांतच दिकून राहा; करण असे केल्याने
तू स्वतःचे व तुझे ऐकणाऱ्यांचेहि तारण करजील.

१ वैदिलाला खडमून बोलू नको, तर त्याला
२ वाप मानून बोध कर; २ तस्मांस बंधु मानून, वडील
जियांस माता मानून, तस्मा जियांस बहिंशी मानून
परी शुद्धतेन बोध कर.

विश्वासी मंडळीर्तील विधवांचा परामर्श

३ या विश्वा वास्तविक विधवा आहेत त्यांचा सन्मान
कर. ४ कोणा विधवेला मुळे किंवा नातवंडे असली तर
त्यांनी प्रथम आपल्या घरच्याबोरोवर घरेनिष्ठ हृतीने वागृत
आपल्या वडिलाचे उपकर फेंडावयास विकारे, करण हैं
देवांच्या दृष्टीने मान्य आहे. ५ जी वास्तविक विधवा आहे
म्हणजे एकटी पडलेली आहे, तिने आपली आशा देवावर
ठेविली आहे; आणि ती रात्रेदिवस विनवळ्या व प्रार्थना
करीत राहते; ६ परंतु जी विधवा विलसी आहे, ती
जीवंत असून मेलेली आहे. ७ त्यांनी युक्त व्यावे
संपूर्ण त्यांना याप्रमाणे वागप्यांची आशा कर. ८ जर
कोणी स्वकीयांची व विद्योवेकळून आपल्या घरच्यांची तर-
तुह कीरत नाही, तर त्यांने विश्वास नाकाशिला असे होते,
तो इसम विश्वास न ठेवण्या इसमापेक्षा वाईट आहे. ९
जी साठ वर्षांच्या आंत नसून एकाच पतीनी जी जाली
असेल, १० जी जागल्या कर्मांचित्यांची नावाजलेली आकेल
म्हणजे जिने तुम्हांचालांचा प्रतिपाठ केला असेल, पाण्य-
चार केला असेल, पवित्र ज्ञानांचे पाय भुतके अस्तील,
संकटांत पडलेल्या लोकांनी जरज मानविली असेल, सर्व
प्रकाररथ्या चांगल्या कर्मांची अनुसरली असेल, असी नवा-
जलेली विधवा यांतीत माझून यावी. ११ तस्मा विश्वासीत
पेंक नव्ये, करण त्यांनी कामुक हेऊन विश्वासात सोडिया-
वर त्या लक्ष करावयास पाहतात. १२ असेल दोषाता
आहे, करण त्यांनी आपल्या यहिस्ता ग्रहितेवा नेत्र बोल्या.
१३ यित्राप घरावर पिल्हन त्या जात्यांची होतात; आणि
वाळवी होतात इतेकून नव्ये, सर बटकावा व छात्रांचा
होतात, आणि बोलू नव्ये ते बोलतात. १४ वास्तव माझी

१ मुख्यांत : असूतर

हच्छा आशी काहे की तस्या विधवांनी लम करावें, मुळे प्रसवाची, घर चालवावें आणि विरोध्याला निंदा करप्पास निमित्त सापहूं देऊ नये; १५. किंत्येक तर आर्धीच बहकून सेतानामांने जाळन चुकल्या आहेत. १६. जर कोणा विश्वास ठेवणाऱ्या झीच्या गेयें विधवा असल्या तर तिने त्यांची तरतुद करावी, सांचा मंडळीवर भार पडूं देऊ नये; म्हणजे ज्या खरोखर विधवा आहेत त्यांस मंडळीला साहित्य पुरवितां येईल.

बडील

१७. जे बडील अध्यक्षतेचे काम चांगले चालवितात, विशेषकरून जे उपदेश व विक्षण हा बाबतीत श्रम घेतात ते दुप्पट सन्मानास योग्य मोजिले जावे. १८. कारण शास्त्र इत्यांते, ‘बैल मळणी कीत असतां त्याला मुसके कांवूं नको,’ आणि, ‘कामकरी आपल्या मजुरीस योग्य आहे.’ १९. ‘दोन किंवा तीन साक्षीदार’ असल्याचांकून बठिलावरील आरोपाचा खटला घेऊ नको. २०. इतरांस भय पडावें म्हणून पाप करणाऱ्यास सर्वासमक्ष देण लाग. २१. देव, विस्त येशू व निवडलेले देवदूत यांजसमोर मी तुला निश्चल सांगतों की मनांत अढी न घरितां या आहा पाळ, पक्षपातालांने कांही करू नको. २२. उतांकीने कोणावर हात ठेवूं नको, आणि दुसऱ्यांच्या पापाचा बाटेकरी होऊके नको; आपणाला शुद्ध राख. २३. यापुढे नुसर्ते पाणीची पीत राहूं नको, तर आपल्या पोटासाठी आणि आपल्या बांसवार होणाऱ्या दुखप्पासाठी थोडा द्राक्षारस घे. २४. किंत्येकांनी पाये उघड असून, ती त्यांजपुढे न्यायिनिवाच्याकरितां जातात, आणि किंत्येकांनी त्याच्यामागून जातात. ३५. त्याप्रमाणे उघड आशी कांही चांगली कृते आहेत, आणि जी दुसऱ्या प्रकारजी आहेत तीहि गुस राहूं शक्त नाहीत.

दास

१. जे दास म्हणून जुवावाली आहेत त्या सर्वांनी आपापले घनी सर्व प्रकारच्या सन्मानास योग्य आहेत असें मानावें, यासाठी की देवाच्या नामाची व विश्वासाची निंदा होऊ नये; २. आणि ज्यांस विश्वास ठेवणारे घनी आहेत त्यांनी हे बंधु आहेत म्हणून त्यांचा

अवमान करू नये; तर अधिक सेवा करावी; कारण ज्यांस सेवेचा लोभ होतो ते विश्वास ठेवणारे व त्रिय आहेत. या गोष्टी चिकीव आणि यांविषयी बोध कर.

खोटें शिक्षण

३. जर कोणी अन्य तन्हेचे शिक्षण देतो आणि आपल्या प्रथु येशू विस्तारी जी सुवर्चने ती, व मुभल्य नुसार जे शिक्षण तें, मान्य कीत नाही, ४ तर तो मदांध आहे; त्यास कांही कवट नाही, तो वादविवाद व शब्दयुद्ध यांमुळे वेडा बनला आहे; यांपासून हेता, कलह, अपशब्द, दुसऱ्यांविषयीं कुकल्पना ही उत्पन्न होतात; ५ मन विघडलेल्या, सत्यास मुक्लेल्या, सुभक्त ही कमाईचे साधन आहे अशी कल्पना करणाऱ्या मनुष्यांनी एकसारखी मांडणे होतात.

खरीखुरी संपत्ति

६. संतोषसहित असलेली सुभक्त तर मोठाच लाभ आहे. ७. आपण जगांत कांहीं आणिले नाही, आपल्याच्यांने त्यांतल कांहीं नेवेत नाही; ८. आपल्याला अन्नवस्त्र असल्यास तेवढायांने तुम असावें; ९. परंतु जे धनवान् होऊं पाहतात ते परीक्षेत, पाशांत आणि मनुष्यास नाशात व विच्छंसांत बुडविणाऱ्या अशा मूर्खपणाच्या व बांधक वासनांत सापडतात. १०. कारण द्रव्याचा लोभ सर्व प्रकारच्या बाहाचीं मूळ आहे; त्याच्या पाठीस लगून किसेक विश्वासापासून बहकले आहेत; आणि त्यांनी स्वतंत्र कर खेदांनी ओसकून घेतले आहे.

सद्बोध

११. हे देवभक्ता, तं यांपासून पळ, आणि नीतिमत्त, सुभक्ति, विश्वास, धीति, धीर व सौम्यता यांच्या पाठीस लाग. १२. विश्वासासंबंधीचे जे सुखुद तें कर, मुगाशुणाचे जीवन मिळावी, त्यासाठीच तुला पाचारण झाले आहे, आणि तं पुण्य लाक्ष्यासमोर तो सुखीकर करून मान्य केला. १३. सर्वांस जीवन देणारा जो देव त्याजसमोर आणि उच्च विस्त येण्यांने पंतवर पिलातासमक्ष तो सुखीकर केला, त्याजसमोर मी तुला निश्चल सांगतों, १४. आपल्या प्रमुळे येशू विस्त प्रकट होईपर्यंत तू. त्यांची आज्ञा निष्क्रिय

व अदृश्य राख. १५ जो धन्य व एकव अधिपति, राजांच्या राजा व प्रभूंचा प्रभु, ज्या एकलाच अपरत्व आहे, जो अगम्य प्रकाशांत राहतो, उपाला कोण; मनुष्याने पाहिले नाही, १६ आणि कोणाच्याने पाहवत न दी, तो तें त्याचे प्रकट होणे यथाकाळी दिसायीत आणील; त्याला सन्मान व सुप्रशंगाचे सामर्थ्य असो, आमेन.

१७ प्रत्युत युगांतच्या धनवानांस संसार की तू अभिभानी होऊन नये, चंचल धनावर आशा नेहू नये, तर जो सदा-चीची देव आपल्यास उपभोगासाठी सर्व कांही विपुल देतो

त्याजवर आशा ठेवावी; १८ चांगले तें करावे, सत्कार्म-विषयी धनवान् असावें; दानक्षील, परोपकारी असावें. १९ जें खरें जीवन तें बिलविष्णवास पुढील काळी चांगला आधार होईल, असे साठवण आपणासाठी करावे.

२० हे तीमध्या, तुऱ्या स्वाचीन केलेली ठेव संभाळ; अधर्माच्या रिकाम्या बटवटी आणि जिला विद्या हे नांव चुकीने दिले आहे तिची विरोधी मर्ते वर्ज कर; २१ ती स्वीकारान किंतीएक विश्वासापासून तुऱ्यान गेले.

तुजवरोबर कृपा असो.

पौलाचे तीमथ्याला दुसरे पत्र

नमस्कार व ईशोपकारस्मरण

१ श्रिय उप्र तीमध्य याला, त्रिस्त येशुमार्ये जे १ अीचन आहे त्याविषयी दिलेल्या वचनाप्रमाणे देवाच्या इच्छेने लिता येशूचा प्रेषित पौल याजकहून; २ देव-प्रिया व विक्ष येशु योपाला प्रभु योजप्रसून कृपा, दया व आरती असो;

३,४ मी आपल्या प्रार्थनात रात्रदिवस तुऱ्ये स्मरण असून घरीतो आणि तुऱ्ये असू नमांत आपूर्ण तुऱ्यास मेडीने मी आनंदभरित व्यावे मण्णन तुला भेदभ्याची कार उत्कंठा वाळविती; तुऱ्यामध्ये असलेल्या निक्षपट विश्वासाची मला आठवण होऊल, ज्या देवाची आपल्या दूर्घजांपासून चालत आवृत्ये सेवा मी शुद्ध नमांने करितो, दाचे मी आभार मानितो. ५ तो विश्वास पहिल्याने तुऱ्यो आजी सोइस इनमध्ये होता; तुऱ्यी आई युनीके इनमध्ये होता; आणि तोच तुऱ्यामध्ये आहे असा मला भरवसा आहे.

आस्था व हिमत धरावी म्हणून बोध

६ या कारणास्तव मी तुला आठवण देतों की देवाचे जे कृपादृश नाही हात तुजवर ठेविल्यांने तुऱ्यामध्ये आहे तें प्रदीप कर. ७ कारण देवाने आपल्याला भित्रेपणाचा नव्हे, तर सामर्थ्याचा, प्रीतीचा व अनुसासनाचा आला दिला

आहे, ८ यास्तव आपल्या प्रभूविषयीच्या साक्षीची आणि मी जो त्याचा बंदिवान त्या माझी तू लाज घर्ण नये; तर देवाच्या सामर्थ्याच्या परिमाणाने तुवातेसाठी माझ्या-बरोबर दुःख सोसावे. ९ त्यांने आपल्या कल्पाप्रमाणे नव्हे तर स्वतःच्या संकल्पाप्रमाणे व कृपेमाणे आपल्याला तारीफे व पवित्र पाचारणाने पाचारिले आहे; ही कृपा बुगकाळापूर्वी त्रिस्त येशुमार्ये आपल्यावर करायांत आली होती; १० ती आतां आपला तारणारा त्रिस्त येशु याच्या प्रकट होण्याने दृश्यमान शाळी आहे; त्यांने मरण नाहीसे केले, आणि दुक्का-तेंच्या द्वारा जीवन व अविनाशिता हीं प्रकापित केली आहेत; ११ मला त्या तुवातेंचा घोषणा करणारा, प्रेषित व शिरक, असे नेमले होते. १२ या कारणाने ही दुःखे मी सोशीत आहें; तरी मी लाजत नाही; कारण मीं कोणावर विश्वास ठेविला आहे, हे मला ठाऊक आहे, आणि तो माझी ठेव त्या दिवसासाठी राखावयास शक्तिमान आहे असा माझा भरवसा आहे. १३ ज्या सुवचनांचा नमुना तू भजणासून ऐकून घेतला तो, त्रिस्त येशुल्या ठायी असलेला तुऱ्या विश्वास व श्रीति यांमध्ये हडपणे राख. १४ आपल्यामध्ये वस्ती करणाऱ्या पवित्र आत्म्याच्या योगे ती ठेव चांगली संभाळ.

१५ जे भासिमात आहेत ते सर्व मजपासून झुटके, हे तुला कल्पना आहे; त्यांत पुगल व हरमनेस हे आहेत. १६ अनेकांपाच्या घरावर प्रभु दया करो, कारण त्यांने घारवर माहें समाजाव केले आणि त्याला माझ्या बेंडीची जाग नाही. १७ तर तो रोम एथं असतांना त्यांने अम वेळा मी सांगतेपर्यंत माझा शोष केला; १८ (त्या दिवशी त्याला प्रभुपासून दया मिळो, असे प्रभु करो;) आणि इफिसांत विती प्रकारे त्यांने सेवा केली, हे तुला चांगले माहीत आहे.

१ माझ्या मुला, खिस्त येशूच्या ठर्यांची असरेली
२ जी कृष्ण तिच्यांत घट्टावान् होत जा. ३ ज्या गोष्टी तुं

पुढील साक्षात्कारमोर मजपासून ऐकात्या त्या इतरांना विकाविष्यास योग्य अशा विश्वासू मनुष्यास सोपून दे. ३ तू खिस्त येशूचा चांगला शिष्याई आहेस म्हणून मजबरोवर दुःख सोस. ४ लाडाई करणारा इसम संसाराच्या कार्यांत तुंत नाही; ज्यांने आपल्याला शेन्यांत घेतले त्याला संतोषवावें हा त्याचा देतु असतो. ५ जर कोणी मळवुद्द झरितो, तर तें नियमप्रमाणे केल्यांतून त्याला मुगट बाल्यांत येत नाही. ६ अम करणाच्या शेतकऱ्यानें पहिल्यांने यिकाचा बाटा-घेणे योग्य आहे. ७ जें मी बोलतो तें समजून घे; प्रभु तुला सर्व गोष्टीची समज देईल. ८ मी सांगितलेल्या सुवातेप्रमाणे मेळेल्यांतून उठविलेला, दाविदाच्या संतानांटील येशू खिस्त, याची आठवण ठेव. ९ त्या चुवांतेसुंदर मी पुढीर्यं करणान्यासारिला बेळांव्यं देखील दुःख सोशीत आहें; तरी देवाच्या वचनाला बेळी पहलेली नाही. १० यासुंदरे निवडलेल्या लोकांकरितां मी सर्व कांहीं धीरांने सोशितों; खिस्त येशूसध्ये जे तारण तें त्यांसाहि युगायुगाच्या गोरवासह प्राप्त व्हावें म्हणून. ११ हे वचन विश्वासीय आहे की जर आपण त्याजबरोवर मेलों तर त्याजबरोवर जीवंतहि राहूं. १२ जर आपण धीरांने सोशितों, तर त्याजबरोवर राज्यहि कळू; आपण त्याला नाकाऱूं तर तोहि आपल्याला नाकारील; १३ आपण अविश्वासी झालों तरी तो विश्वासू राहतो; कारण त्याच्यांने स्वतःविद्ध बागवत नाही.

दृष्टव्युद्ध करू नये म्हणून बोध

१४ तूं या गोष्टीची त्यांस आठवण दे; त्यांस प्रभू-

समर निघून सोग की शब्दव्युद्ध करू नका; तें कशाच्याहि उपयोगी न पडतां ऐकाच्यांच्या नाशास कारण होईल. १५ तूं सत्यांचे वचन नीट सांगणारा, त्यां बाटच्यास कलालेहि कारण नसरेला कामकारी असा देवाला पटलेला, असा स्वतःमा सादर करण्यास होईल तितके कर. १६ अष्टमीच्या रिकाच्या बटवीरीपासून दूर राहा; अशा बटवटी करणारे अभक्तीत अधिक सरसावतील; १७ आणि त्यांचे विक्षण पुढीसारखे चरेल, त्यांच्यापैकी हुमनाय व फिलेल हे आहेत; १८ ते सत्याविषयी चुक्ले आहेत; पुनर्जन्मान होउन गेले असे ते म्हणतात, आणि खिस्तेकांच्या विश्वासाचा नाश करितात. १९ तथापि देवांने घातलेला स्थिर पाया टिकून राहतो, त्यावर, 'प्रभु आपले जे आहेत त्यांस ओळखतो,' आणि 'जो कोणी प्रभूचं नाम घेतो त्यांने अनीतीपासून दूर राहावे,' ही मुद्रा मास्टेली आहे. २० योग्या घरात केवळ सोन्याची व हयाचीं पांत्रे असतात असे नाही, तर लाकडाचीं व मातीचीहि असतास; कांहीचा मान होतो व कांहीचा अवमान होतो. २१ यास्तव जर कोणी त्यांपासून दूर राहून स्वतःला शुद्ध केले, तर तो पवित्र केलेले, व त्यांमीला उपयोगी पदव्यारें, प्रत्येक चांगल्या कामास तगार केलेले, असे मानाचे पाप होईल. २२ तरुण-पणाच्या बासनंपासून दूर पळ आणि शुद्ध मनांने प्रभूचा धावा करणाऱ्यांबरोवर नीतिमत्त्व, विश्वास, प्रीति, शांति यांच्या पाठीस लाग. २३ मूर्खपणाच्या व अज्ञानाच्या बादविषयांपासून दूर राहा, कारण त्यांपासून भांडणे उत्पन्न होतात हे तुला ठाऊक आहे. २४ प्रभूच्या दासांने भांडू नये, तर त्यांने सर्वाबरोवर सौम्य, विकाविष्यास उत्सुक, सहनशील, २५ विरोध करणाच्यास. सौम्यतेने विक्षण देणारा, असे असावें; कदाचित् देव त्यांस सत्यांचे हात होण्यासाठी पक्षात्पारी मन देईल, २६ आणि सैतानांने आपल्या इच्छेस वश होण्याकरितां घरिलेले लोक त्याच्या पाशांतून झुट्टीवर येतील.

जवळ येऊन डेपलेली संकटे

१ दोवटल्या काळीं कठीण दिवस येतील हे
३ समजून घे. २ कारण मनुष्ये स्वार्थी, धनलोभी, बढाईखोर, गर्विष्ठ, निंदक, आईचापास न मानणारी,

कृतांग, अपेक्षित्र, ३ ममताहीन, शांततादेवी, चहाड, असंयमी, कूर, चांगल्यावर प्रेम न करणारी, ४ विश्वास-धातकी, हृड, मदार्ज, देवावर प्रेम न करिता विषयावर प्रेम करणारी, ५ मुभतीचे केवळ स्वरूप दाखवून स्वतःवर तिचा संस्कार नाही, अशी ती होतील; त्यांजापासूनहि दूर राहा. ६ जे लोक धरात हक्क शिळ्ण पापानी भारावलेल्या, जाता प्रश्नाच्या वासनानी बहकलेल्या, ७ सदा शिक्षित असूनहि सत्याच्या ज्ञानाला कवी न पोहवणाऱ्या, अशा भोव्या विश्वास-वश करितात स्पैषीची हे आहेत. ८ यामेस व यांत्रेस यांनी खर्चे मोक्षाल अडविलें, तर्सं हेहि सत्याला अडवितात; हे प्रश्नाद्विधि बनलेले व विश्वासासंवंधाने कसोटीस न उतरलेले असे आहेत. ९ तरी हे अधिक सरसावलगार नाहीत; कारण जर्से स्पैषीचे मुख्यपण उघड झाले, तसें त्यांचेहि सर्वांस उघड होईल.

त्यांपासून तीमध्याले आपल्या वचाव कसा करावा

१० तू माझे विक्षण, आनंद, संकल्प, विश्वास, सहन-शीलता, श्रीति, धीर हीं आव्याख्यन आहेस; ११ आणि अस्तुवियांत, इकून्यांत व लुडांत जी संकर्ते मजवर आली ती सोसव्यांत व माझा जो छळ ज्ञाला तो सहन करप्यांत मला अनुसरलास; त्या सर्वांतून प्रभूने मला नोडविले. १२ जे विस्त येश्वर्ये मुझकर्ने आयुष्य वालवाचयास पृष्ठात त्या सर्वांचा छळ होईल; १३ आणि दुष्ट व भोंदू भाजुव्ये ही फसदून व स्वतः फसदू दुष्टपणात अधिक सरसावली. १४ तू ज्या गोटी शिळ्णास व उर्यांविषयी उक्की खांती आली त्या घरन राहा. १५ त्या कोणपासून शिकलास हे, आणि तुला पवित्र शाळांनी माहिती वालयण-पासून आहे हे, तुला ठाऊक आहे; तें विस्त येश्वर्यील तुरीशा विश्वासाच्या द्वारे तारणामारी तुला ज्ञानी करावयास समर्थ आहे. १६ प्रत्येक ईश्वरप्रेरित शाळलेल, सद्गुव, दोष दाखविले, मुघारंगून, नीतिविक्षण यांकरिता उपयोगी आहे, १७ त्याच्यापासून देवभक्त पूर्ण होऊन प्रत्येक चींगल्या कामास सज्ज होतो.

१ देवासमक्ष आणि जो विस्त येश्वर जीवंतांचा दृष्ट मृतांना न्याय करील त्याच्यासमक्ष त्याच्या प्रकट होण्याची व त्याच्या राज्याची शपथ वाहून मी सांगतो

की २ वचनानी घोषणा कर, तुवेळी अवैक्षी तयार राहा, सर्वे प्रकाराच्या संहनशीलतेने व विक्षणाने दोष दाखीव, वाळंद कर व द बोध कर. ३ कारण ते सुविक्षण सहन करणार नाहीत, तर त्यांचे कान खाजत असतां, ते स्वेच्छाचाराने आपणांसाठी विक्षकांची रास घालतील, ४ आणि ते सत्य ऐकतनासे होतील, व कहाण्याकडे वळतील, अंडी चेळ येईल. ५ तू सर्व गोर्धेविषयीं सावध ऐस, दुःख सोस, सुवार्ताकांचे काम कर, तुला सोपलेली सेवा पूर्ण कर. ६ कारण आतां माझे अर्पण होत आहे, आणि माझा प्रयाणकाळ जबल आला आहे. ७ जे सुयुद तें मी केले आहे, धाव संपविली आहे, विश्वास राखिला आहे; ८ आतां राहिले तें हेच की, मजसांठी नीतिमत्वाचा मुगट ठेविला आहे तो त्या दिवशी नीतिमान् न्यायाधीश प्रश्न मला देईल; आणि तो केवळ मलाच नव्हे, तर त्यांचे प्रकट होणे उत्तम प्रिय झाले आहे त्या सर्वांसहि देईल.

संदेशा व नमस्कार

९ तू होईल तितके करून माझ्याकडे लवकर ये. १० कारण देमास याला ऐहिक सुख प्रिय असल्यासुले तो मला सोहून घेस्सलीकास गेला; केस्केस मलतीयास, तीत दाल-मतीयास गेला. ११ लूक मात्र माझ्याजवळ आहे. मार्काला आपल्यावरोबर घेऊन ये. कारण तो सेवेसाठी मला उपयोगी आहे. १२ तुलिकाला मी इफिसास पाढविले आहे. १३ जो माझा ज्ञान जोवसांत कार्याजवळ राहिला आहे तो येतेवेकेस आण, आणि पुस्तके, विशेषेकस्तन चर्चपत्रे, तीहि आण. १४ आलेक्सांट तांबटाने मझे पुकळ वाईट केले, त्याची 'केड त्याच्या कर्माप्रमाणे प्रश्न करील'; १५ त्याविषयी तूहि जप, कारण तो आपल्या बौल्यास कार आडवा आला. १६ माझ्या पहिल्या ज्ञान-वाच्या वेळेस माझ्या पक्षाचा कोणी नव्हता, सर्वांनी मला सोडिले; याबदल त्याचा हिशेब घेण्यात न येवो. १७ तरी प्रभु माझ्या पक्षाचा होता; मजकूहन घोषणा पूर्णपणे व्हावी आणि ती सर्वे विदेशी लोकांनी ऐकावी महणून त्यांने मला शक्ति दिली; आणि 'सिहाच्या मुखांतून' सोडविले. १८ प्रभु मला सर्व दुष्ट योजनांपासून सोडवील, व आपल्या स्वर्गाय राज्यांत घेण्यासाठी तारील; त्याला युगादयुग

गेहूँ असो, आमेन.

१९. प्रिस्का, अकिला व अनेतिफराच्या घरची माणसे गर्स सलाम सांग. २०. एरास्ट करिंगांत राहिला; त्रफिम आजगडी झुला. त्याला स्किळेतांत ठेवून आले. २१ होइल

पौलाचं तीताला पत्र

-०००-०००-

नमस्कार

१, ३, ३, ५. विश्वासात साम्य असल्यासुले

१ मला खन्याखुन्या पुत्रासमान असलेला हींग याला जे युग्मयुग्माचे जीवन सत्यप्रतिष्ठ देवाचे युग्मकालंपूर्वी देऊ केले आणि त्याविषयीचे वचन त्याचे अपल्या तारणाच्या देवाच्या आझेने मला सोपलेल्या धोषणंत यथाकाळी त्याने प्रकट केले, त्या जीवनाची आशा बाळगणारे असे देवाचे निवडलेले लोक याच्या विश्वासासाठी आणि सुभकिदायक सत्याच्या ह्यानासाठी येशू विस्तारा प्रेषित, देवाचा हास पौल, याजकद्वान : देवपित्यापासून व किस्त येशू आपला तारणारा याजपासून कृपा व शांति असो.

बडिलांची नेमणूक

५ मी तुला केतांत यासाठी ठेविने की तू बाकी राहिलेल्या गोष्टीची व्यवस्था करावी, आणि मी तुला ओळा केल्याप्रमाणे नमरीनगरी वडीले नेमावे. ६ जो नेमावयाचा तो अदृश्य, एक खीचा पति असावा; उचाची मुळे विश्वास ठेवणारी आहेत, अंवार दंगल करण्याचा आरोप अलेक्टो-नसू जी अनिवार नहीत; असा तो असावा.

७ अदृश्य हा देवाचा कारभारी आहे म्हणून तो अदृश्य असावा: पाहिजे; तो स्वच्छदंडी, रमीट, मधीरी, मारका, पैसे खाणारा नसावा; ८ तर अतिशिक्षिय, चांगलपणाची आवड धरणारा, मर्वदशील, नीतिमान, पवित्र, संयमी ९. आणि दिलेल्या विकल्पाप्रमाणे जे विभसनीय वचन त्याला धरून राहणारा असा असावा; यासाठी की त्याचे सुविक्षणाने बोध करावयास व उलट बोलण्यासाठी कुऱ्हित

१ मुळांत : प्रेस्तुत २ मुळांत : एपिकोप

तितके करून हिवल्यापूर्वी ये युव्रल व पुढेस, लीन व कौदिया व सर्व बंधु तुला सलाम सांगतात.

२२ प्रभु तुळ्या आल्यावरोबर असो, तुम्हाहर कृपा असो.

करावयासाहि शक्तिमान व्हावे.

खोटे विषयक

१० कारण अनिवार व व्यथा बोलणारे आणि फसविणारे असे पुकळ लोक आहेत, त्यांत विशेषकरून सुंता झालेले आहेत; ११ त्यांचे तोंड वंद केले पाहिजे; जें शिकवू नये तें पोटासाठी शिकवून ते संपूर्ण घराण्याचा नाश करारितात. १२ त्या लोकांतील त्यांच्याच कोणाएका संदेशाने म्हटले आहे : 'केतीय सदा लबाड, दुष्ट पश्च, आकळी पोटपोशे असतात.' १३ ही साक्ष खारी आहे; म्हणून कडकपणे त्यांच्या पंदरी दोष घाल. १४ त्यांनी यदूदी कहाण्या आणि सत्यापासून वहकलेल्या मनुष्यांच्या आळा यांकडे लक्ष न देतां विश्वासात इड न्हावे म्हणून हें कर. १५ शुद्ध जनास सर्व शुद्ध आहे, परंतु विटाळलेले व विश्वास न ठेवणारे यांस कांहीच शुद्ध नाही; त्यांची बुद्धि व मन हीं विटाळीली आहेत. १६ आपण देवाला ओळखतो असे ते जेळून दासवितात, परंतु कृतींनी त्याला नाकारितात; ते अंवंगल, आज्ञाभेजक व प्रत्येक चांगल्या कामास आलावक आहेत.

खिस्तदिविश्वास तासावेशी व्हावूक

१ लूँ तक खुपिणावा जे शोलेले तोऽपेक्षा
२ २ असे की शुद्ध उल्लासांनी नेमस, गंभीर, मर्याददशील
३ असून विश्वास, ग्रोति व सहजता तांत्रिक्ये वृह राहेते
४ तसेच इद व्हियांनी ज्ञालचल्यापूर्वी वंदवशील
असावे; त्या चहार, मवपानसूक्ष्म नसावा; सुविष्णव
देवाच्या असाव्या; ५ त्यांनी तरुण व्हियास असे विषय
वावे की त्यांनी आपल्या नवच्यावर व मुलंबालांवर

પ્રીતિ કરવી; ૫ મર્યાદશીલ, શુદ્ધાચરणી, ઘરથે કામ પાહણાન્યા, માયાકુ, આપલ્યા નવચ્છાંચ્યા અધીન રાહણાન્યા, અસે અસાવે, મહણજે દેવાન્યા બચનાંચી નિદા હોણાર નાહીં. ૬ તસેચ તરુણ પુષ્ટાંની મર્યાદશીલ અસાવે મહણન ત્યાંના બોધ કર. ૭ સર્વ ગોદીવિષયી ચાંગલ્યા કામાચા કિટા અસે આપણાલ દાખીવ; શુદ્ધતા, ગામીર વ જ્યાલ દોષ લાવિના યેત નાહીં, કર્યે સ્લાન્ઝણ થાંની તુંહે વિશ્વણ બુઝ અસું દે; ૮ યાસાઠી કી વિરીધ્વાળા આપલ્યાવિષયી કાંઈ વાઇં બોલયાસ જગા નસલામુંઢે લાજ વાટાવી. ૯ દાસાંની આપલ્યા ધન્યાન્યા અધીન રાહાવે; ત્યાંસ સર્વ પ્રકારે સંટું કરાવે, ઉલ્ટ બોર્ડ નયે, ૧૦ અપહાર કરું નયે, તેર સર્વ પ્રકારે હમાનેહતવારે વાગવે; યાસાઠી કી ત્યાંની સર્વ ગોદીત આપણા તારણાર દેવ યાચ્યા વિશ્વણસ શોખા આણાવી, અસા બોધ કર.

ચિસ્તશિષ્યાસ સાજેસ હેતુ

૧૧ કારણ સર્વ મનુષ્યાંશ તારણ દેણારી અધી દેવાચી કૃપા પ્રકટ શાલી આહે; તી આપલ્યાલ અસે ક્રિકવિતે ચી, ૧૨, ૧૩ ધન્ય આશાપ્રાસીચી મહણજે થોર દેવાચે વ આપલા તારણાર વેશુ વિસ્ત યાંચે ગૈરબ પ્રકટ હોસ્પાચી વાટ પાહત આપણ અધર્માંબ વ એહિક બાસનાંલ નાકાસુન સંભતચ્યા ગુણાત, મસ્ફેદને, નીતીને વ ધ્યાર્મિક હૃતીને વાગવે. ૧૪ ત્યાંને સ્લાન્ઝણ આપલ્યાનીરિતાં દિલે, યાસાઠી કી ત્યાંને સ્લાંધીબેલન આપલ્યાલ સર્વ અધર્માંબસુન બુઝ કરાવે, 'આપણે ચાંગલ્યા કામાંત તસ્ફુલ કરુન આપણે' સ્લાંચે લોક અસે આપણાસાઠી કુદુરુસુન ડેવાચે.'

૧૫ યા ગોદી સાગ્રન બોધ કર આપણ સર્વ અધિકારાને દોષ પદરી પ્રાલું કોળી તુળા તુલ્લ આંસં ભાવે.

ચિસ્તશિષ્યાસ સાજેસે વર્તહ વ ત્યાંચા પાયા

૧ ત્યાંની સત્તા વ અધિકાર યોદ્યા અધીન રાહાવે, ૨ આશા માનયા, પ્રસ્તેક ચાંગલ્યા કામાંત સિદ્ધ અસાવે;

૩ કોણાંચી નિદા કારું નયે, ભાંડલોરપણા ન કરિતાં સૌઘ્ય વ સર્વ મનુષ્યાંબોબર સર્વ પ્રકારે નભરતેને વાગળારે અસાવે, અધી ત્યાંસ આઠબણ દે. ૪ કારણ આપણાંહ પૂર્વી

નિર્બુદ્ધિ, અવજા કરણારે, બહુકલેલે, નાના પ્રકારચ્યા વસ્તાનીવે વ વિલસાંચે દાસ્ય કરણારે, દુષ્પણા વ હેવા યાત આયુષ્ય બાલવિળારે, દ્વેષપાત્ર વ એકમેકાંચા દ્વેષ કરણારે, અસે હોતો; ૫ પરંતુ જેબ્ધાં આપણા તારણાર દેવ યાચી દયા વ મનુષ્યાંબરીલ પ્રીતિ પ્રકટ શાલી, ૫ તેબ્ધાં આપણ કેલેલ્યા નીતીચ્યા કર્માંની નબહે, તર નવ્યા જમાચે સ્લાન વ પવિત્ર આલયાંને કેલેલે નવીકરણ યાંચા દ્વારે ત્યાંને આપલ્યા દયેનુસાર આપલ્યાલ તારિલે. ૬ ત્યાંને તો આપણ આપણા તારણાર યેશુ વિસ્ત યાચ્યાદ્વારે આપલ્યાબર વિપુલ ઓતિલા; ૭ યાસાઠી કી આપણ ત્યાંચા કૃપેને નીતિમાન ઠરુન બાશા ઘરલ્યાપ્રમાણે બુગાનુયુગચ્યા જીવનાચે વારિસ બ્ધાવે. ૮ હેં બચન વિશ્વસનીય આહે, આપિ તું યા ગોદી-વિષયી લાંબીને સાંગત અસાવે અધી માસી હચ્છા આહે, યાસાઠી કી જ્યાંની દેવાબર વિશ્વાસ ટેવિલા આહે ત્યાંની ચાંગલી કર્મે આચરણાંચે મનાવર ઘણાવે. યા ગોદી મનુષ્યાંસ ચાંગલ્યા વ હિતકારક આહેત. ૯ મૂર્હપણાચે વાદ, વંશાવલ્યા, કલ્ય વ નિયમશાલાવિષયી ભાડ્યેં, ચાંપસુન વૂર રાહા; કારણ તીં નિસ્પયોગી વ વ્યર્થ આહેત. ૧૦ તટ પાડળાંચ્યા મનુષ્યાલ એકદા દોનદા બોધ કરુન મગ વર્જ કર; ૧૧ અસા મનુષ્ય વિષદ્વાર આહે, આપિ ત્યાંને સ્વતઃસચ દોષી કરવિલે અસૂલ તો પાપ કરિતો, હેં તુલ મંજુક આહે.

નમસ્કાર

૧૨ મી અનેમાસાલ વિલુ તુલ્લિકાલા તુલ્લાં પાઠવિલે મહણજે હોઇલ તિતકે કરુન મજજકડે નિયમલિસાસ નિચુબા યે, કારણ તેથે હિંદુલ્લા બાલવિષયાચા મી નિષ્ય કેલ્ય આહે. ૧૩ જેણા શાસ્ત્રી વ અસુદો યાંસ કાંઈ નણ મર્હ નયે મહણુન હોઇલ તિતક્યા તાપારીને ત્યાંસ ત્યાના કર. ૧૪ આપણા લોકાંની આપલ્યાન્યા બાલીસંબંધી ગરજા પુરવિળારી ચાંગલી કર્મે આચરણાસ વિકાંબે, મહણજે તે નિયંત્ર હોણાર નાહીંત.

૧૫ માસ્યાબરોબરચે સર્વ તુલ સલલ સાંગતાત. વિશ્વ-સાંસારીબોલ જે લોક આધાંબર પ્રીતિ કરિતાત ત્યાંસ સલામ સાંગ.

તુંહાં સર્વાબરોદ્ધ કૃપા અસો.

पौलाचे फिलेसोनाला पत्र

प्रकाशन

१,२ आमांस प्रिय असलेला व आमचा संहकारी फिल्मोन याला, आमची बहीण अपिक्या इला, आमचा सहसैनिक आखिप्प व तुझ्या घरांतील मंडळी यांना, खिस्त येऊला बंदिवाल पौल व आमचा बंधु तीमिथ्य याजकहून : ३ देव आपला पिता व प्रभु येशु खिस्त यांजपासून तुमांस कृपा व शांति असो.

एका पळपट्ट्या गुलामाच्या तर्फे विनंति

४,५ तुझी प्रीति आणि प्रभु येश्वर व सर्व पवित्र
जनांवर जो तुझा विश्वास, त्याविषयी ऐकून मी आपल्या
प्रार्थनांत सर्वदा तुझी आठवण करितो व आपल्या देवाचे
उपकारस्मरण करितो; ६ यासाठी कीं तुम्हांमध्ये जे काहीं
चांगले आहे त्याचे ज्ञान ज्ञात्यानें तुझ्या विश्वासाचे भागी-
पण लिस्तासाठी सफल व्हावे. ७ तुझ्या प्रीतीने मला फार
आनंद व साळवून ज्ञाले; कारण: हे बंधो, तुझ्या हातून
पवित्र जनांच्या जिवाला विश्राति मिळाली आहे.

८ यास्तव जेउचित तें तुला आज्ञा करून सांगण्याचें
जरी मला विस्तद्वारा पूर्ण थेये आहे, ९ तरी प्रीतीस्तव
विनंति करणे मला बरें वाटें. मी वृद्ध झालेला पौल,
आणि आता खिस्त येशूवा बंदिवान, १० मीं बंधनांत
असतां ज्याला जन्म दिला त्या माझ्या अनेसिम मुलाविषयीं
तुला विनंति करतो; ११ तो पूर्वी तुला निश्चयोगी होता,
तरी आता तुला व मलाहि उपयोगी आहे. १२ त्याला
स्वतःला म्हणजे माझ्या प्राणालाच मीं तुझकडे परत पाठ-
विले आहे. १३ सुवार्तेसुळे पडलेल्या बंधनांत माझी सेवा
तुझ्याबद्दल त्याने करावी म्हणून त्याला जवळ ठेवण्याचें
माझ्या मनांत होवें: १४ तरी तुझ्या संमंतीवांचन काढीं

करणे मला वरै वाटले नाही; यासाठी की तुक्का उपकार जुळमाने झाल्यासारिखा नसावा, तर खुशीने केलेला असावा. १५ कदमचित् तो तुजपासून यामुळेच काही वैक विगळा झाला. असेल की त्याने युग्मालुगुंग तुक्का असें व्हावें; १६ आजपासून केवळ दासच नव्हे तर दासापेहां अधिक, म्हणजे प्रियबंधु, असें व्हावें; मला विशेष प्रिय आणि तुला तर देहसंबंधानें व प्रभूसंबंधाने याहून किंती तरी अधिक प्रिय व्हावें. १७ यास्तव जर तू मला भागीदार समजतोस, तर तो भीच आहें असें मानून त्याचा अंगीकार कर. १८ त्याने तुझे काही ढुकसान केले असले किंवा त्याकडे तुझे काही देणे असले तर ते माझ्या खाती मांड; १९ हा माझा पौलाचा स्वदस्तुत्रचा लेख आहे; ते मी फेडीन; तं स्वतःच माझे कृण आहेस, पण हे मी तुला म्हणत नाही. २० हो, बंधो, तुजकहून मला प्रभूमर्ये लाभ व्हावा; माझ्या जिवाला विस्तारामध्ये विश्रांति दे.

२१ तं हें मान्य करसील अशा भरवशाने मी तुला
लिहिले आहे, आणि मला यांक आहे की हें सांगितत्स्या-
पेक्षां तं अधिकहि करसील.

समाप्ति

२२ दुसरे हें की, माझ्यासाठी विज्ञाह तयार कर कारण तुमच्या प्रार्थनांनी मी तुम्हांस देणगी असा दिला जाईन अशी माझी आशा आहे.

२३ विस्त येशुमध्ये माझा सहबंदिवान एप्रका, २४
मार्क अरिस्तार्ख, देमास, लक, हे माझे सहकारी तुला
सलाम सांगतात.

२५ आपला प्रभु येशू खिस्त याची कृपा तुमच्या
आस्थ्यावरोवर असो. आमेन.

इत्री स्तोकांस पत्र

प्रस्तोत्राता

१ देव प्राचीनकाळी अंशाभिशानी व प्रकृतप्रकारांनी
 २ आपल्या पुरुजांशी संदेशाच्या द्वारे बोलता. ३ ती
 अ काल्याच्या क्षेवदी आपल्यांची पुरुज्या द्वारे
 बोलत आहे; त्याने त्याला सरोंचा वारीस करून टेविले
 आणि त्याच्या द्वारे त्याने विश्व उत्पन्न केले, ४ हा
 त्याच्या गौरवाचे तेज, व त्याच्या तत्त्वाचे प्रतिस्पृष्ठ आहे;
 आणि आपल्या सामर्थ्याच्या शब्दाने विश्वावार असून,
 पाणीची शुद्धि केल्यावर तो कर्वलेकी राजाधिराज जो
 ईश्वर त्याच्या ‘उजवीकडे बसला;’ ५ जेवढ्याने त्यास
 देवदूतापेक्षां वारशाने प्रेष्ट नाम मिळवले आहे तेवढ्याने
 तो त्याच्यापेक्षां अधिक प्रेष्ट झाला.

पुत्र देवदूतापेक्षां श्रेष्ठ आहे

५ त्याने कोणत्या देवदूताला कर्ही असे म्हटले:

तू माझा पुत्र आहेस,

आज मी तुला जन्म दिला आहे?

आणि पुनः:

मी त्याचा पिता असा होईन,

आणि तो माझा पुत्र असा होईल?

६ तो ज्येष्ठ पुत्राला पुनः जगात आणील त्या समयाविषयी
 तो असे म्हणतो: ‘देवांचे सर्व दृत त्याच्या चरणी
 लागीत;’

७ आणि देवदूतांबेषी तो म्हणतो:

तो आपले देवदूत वायु,

आणि आपले सेवक अग्रिज्जाळा असे करितो;

८ पुत्राविषयी तो असे म्हणतो:

हे देवा, तुझे राजासन उगानुयोगीचे आहे;

आणि तुझे राजेवेत सरल्लेचे केव आहे.

९ तुला त्याची आवड आणि अर्धमांचा बीट आहे;

म्हणून देवाने, तुझ्या देवाने,

तुझ्या सोबत्यापेक्षां श्रेष्ट असा हर्षस्पी तेलाचा अभि-

षेक तुला केला आहे,

१० आणि,

हे प्रभू, तू प्रारंभी पृथ्वीचा पाया घातला,
 आणि तुमने तुझ्या हातचे कृत्य आहे;

११ ती नाहीतशी होतील; परंतु तू निरंतर आहेस;

ती सर्व बद्धासारखी जीण होतील;

१२ तू त्यांस ज्ञायासारखें गुंडाळून टाकशील,

बद्धासारखें ठेवशील, आणि ती पालटटील;

परंतु तू तसाच राहतोस,

तुझी वर्षे संपणार नाहीत,

१३ पण त्याने कोणत्या देवदूताविषयी असे कर्ही म्हटले:
 मी तुझे वैरी तुक्षे पादासन

करिपर्यत

तू माझ्या उजवीकडे बैस?

१४ ते सर्व वारशाने तारणप्राप्ति होत असलेल्यांसाठी सेवा
 करावयास पाठविलेले असे परिचारक आत्म नाहीत काय?

१ यामुळे ऐकलेस्या गोष्टीकडे आपण विशेष लक्ष

२ लाविले पाहिजे, नाहीतर आपण त्यांपासून वाहवून
 जाऊ, ३ देवदूतांच्या द्वारे सांगितलेले वचन जर हड
 होतें आणि प्रत्येक उलंघनाचे व आहाभंगाचे यथाच्या य

फल देण्यांत आले; ४ तर आपण एवढ्या मोर्या ताण-
 णांची उपेक्षा केल्यास करै निभावू? तै सांगायाचा आरंभ

प्रभुक्खून ज्ञाल असून तै ऐकणाऱ्यांनी त्याविषयी आप-
 ल्याला प्रमाण पटविले; ५ त्यांबरोबर देवानेहि चिन्हंहै,

अद्भुते व नाना प्रकारचे पराक्रम करून आणि आपल्या
 इच्छेप्रभाणे पवित्र आत्मांची दाने वांदून देऊन साक्ष

दिली.

५ ज्या भावी जगाच्या व्यवस्थेविषयी आम्ही बोलत
 आहों ती त्याने देवदूतांच्या अधीन ठेविली नाही.

६ एका ठिकाणी कोणी असी साक्ष दिली आहे:

मर्त्य मनुष्य तो काय कीं तूं त्याची आठवण करावी?

वथवा मानव तो काय कीं तुं त्याला दर्शन घावें ?
७ तुं त्याला देवदूतायेक्षां किंचित् कमी केले आहे;
तुं त्याला गौरव व थोरवी यांनी मुकुटमंडित
केले आहे;
आणि तुं आपल्या हातच्या कृत्यांवर त्याला
नेमिले आहे;
८ तुं सर्व कांहीं त्याच्या अधीन, त्याच्या पायांसालीं,
ठेविले आहे.

'सर्व कांहीं त्याच्या अधीन ठेविले आहे,' म्हणजे
त्याच्या अधीन ठेविलेले नाही असे कांहीं राहूं दिले नाही;
परंतु 'सर्व कांहीं त्याच्या अधीन ठेविले आहे,' असे
आजपर्यंत आपल्या दृश्यास पडले नाही खरे. ९ तरी ज्या
येशला देवदूतायेक्षां किंचित् कमी केले होते, तो मरण
सोसल्यामुळे गौरव व थोरवी यांनी मुकुटमंडित केलेला
असा आपल्या दृश्यास पडतो; त्याने देवाच्या कृपेने सर्वा-
करितां मरणाचा अनुभव घ्यावा म्हणून असे झाले. १० ज्यासाठी
सर्व कांहीं आहे, व उजाच्या द्वारे सर्व कांहीं
आहे, त्याने पुष्कल पुत्रांस गौरवांत आणितांता त्याच्या
तारणाचा जो कर्ता त्यात्र दुःख सोसप्त्याने परिपूर्ण करावें
हें योग्य होते. ११ पवित्र करणारा पुरुष व पवित्र केलेले
लोक हे सर्व एकापासून आहेत; या कारणास्तव तो त्यांस
बंधु म्हणावयास लाजत नाही. १२ तो म्हणतो :

मी आपल्या बांधवांजवळ तुझ्या नामाची
कीर्ति वर्णान,

लोकसभेत तुम्हे स्तवन करीन;

१३ आणि पुन: तो म्हणतो : 'मी त्याजवर भरवसा
ठेवीन.' तसेच 'पाहा, मी व देवाने मला दिलेली मुऱे.'
१४ ज्या अर्थी 'मुऱे' एकाच रक्मांसाची होती त्या
अर्थी तोही त्याच्यासारखा रक्मांसाचा झाला; यासाठी कीं
मरणावर घनीपणा करणारा म्हणजे सैतान, याला आपल्या
मरणाने नाहीसे करावें; १५ आणि जे मरणाच्या भयाने
आशुद्धभर दासपणाने बांधलेले त्या सर्वांस मोकळे करावें.
१६ सर्वांस माहीत आहे कीं तो देवदूतांच्या साहाय्यास
नव्हे तर 'अब्राहामाच्या संतानाच्या साहाय्यास येतो.' १७
यास्तव त्याला सर्व प्रकारे आपल्या बंधुवर्गासारखे होणे

अगले होते, यासाठी कीं लोकांच्या पांपांचे प्रावचित
करण्याकरितां आपण देवसंबंधी गोष्टीविषयी दयालू व
विश्वास मुख्य याजक व्हावें. १८ कारण ज्या अर्थी त्याने
स्वतः परीक्षेचे दुःख भोगिले त्या अर्थी ज्यांची परीक्षा
होते त्यांना साहाय्य करावयास तो समर्थ झाला आहे.

खिस्त हा मोशायेक्षां ओष्ठे आहे

१ यास्तव पवित्र बंधुंनो, स्वर्गांतल्या पाचारणाचे

३ भागीदारहो, आपण स्त्रीकारिलेला धर्मांचा प्रेषित व
मुख्य याजक येश याजकडे लक्ष लावा. २ तो
आपल्या नेमणाच्याशी 'विश्वासू' होता; तसा 'मोशेहि
देवाच्या सर्व धराण्यांत विश्वासू होता.' ३ जितक्याने घर
बांधणा-त्याला धरायेक्षां अधिक सन्मान आहे तितक्याने
हा मोशायेक्षां अधिक वैभवास योग्य मोजिलेला आहे. ४
प्रयोक घर कोणी तरी बांधिलेले असते; आणि सर्व वस्तु
करणारा ढेक आहे. ५ जे पुढे सांगावयाचे होते त्याच्या
साक्षीसाठी 'त्याच्या सर्व धराण्यांत मोशे हा सेवक हा
नात्याने विश्वासू होता.' ६ खिस्त हा पुत्र अंसा 'त्याच्या
घरावर' होता; आपण आपल्या आशेतुंबंधी भरवसा व
आपला अभिमान शेवटपर्यंत दृढ राखिल्यास त्याचे ते घर
आपण आहों. ७ यावून,

आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल,

८ तर रानांतील परीक्षेच्या दिवशी इच्छाएली लोकानी
चिदावणी केल्याप्रमाणे,

तुम्ही आपली मने कठीण करू नका.

९ तेथें तुमच्या वाडवडिलानी कसोटीस लावून
मला पारखले,

आणि चालीस वर्षे माझी कूर्त्ये पाहिली.

१० त्यामुळे त्या पिढीला कंटाकून मी म्हणालों,
हे सर्वदा आंत मनाचे लोक आहेत,
ह्यांनी माझे मार्ग जाणिले नाहीत;

११ त्याप्रमाणे मी रागाने शपथ वाहून म्हणालों,
हे 'माझ्याबरोबर विसावा भोगावयाचे नाहीत.'

१२ बंधुजनहो, या शाळेल्यांत पवित्र आत्म्याने म्हटत्या-

१३ मुलांत : हे माझ्या विश्वामत्थ्यानी निष्ठ्यें यावयाचे
नाहीत.

प्रमाणे जीवं देवाला सोहन शार्दे, असे अविश्वसीचे
दुष्ट भन तुम्हारील कोणाचेह होऊ नये महणून जपा.

शेवटपर्यंत विश्वासाची आपश्यकता

१३ जोपर्यंत 'आज' म्हटलेला वेळ आहे तोपर्यंत
एक्मेहास तुम्ही प्रतिदिवशी बोच करा, यासाठी की
पापाच्या कल्पणुकीने तुम्हारील कोणी 'कठोण' होऊ
नये १४ करण जर 'आपण' आपला आर्हाची भरवत्या
शेवटपर्यंत दृढ घरिला तर जिस्तामध्ये आपव्योला अंज
भाग आहे. १५ असे म्हटले आहे:

आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल,

तर विश्वासीत केश्वाप्रमाणे तुम्ही आपली भने
कठीण कूऱ नका.

१६ यांत सांगितलेले ऐकूऱ 'विधविणारे' ते कोण होते ?
मीशाच्या इस्ती मिसरातून निघेले सर्वच नव्हता काय ?
१७ 'चाळीस वर्षे' तो कोणास 'कटाक्षला ?' ज्योनी पाप केले,
ज्योनी 'प्रेते रानां पडली', त्यांस नव्हे काय ? १८ 'शमच
वाहून' कोणाला म्हणला की 'तुम्ही माझ्या विश्रामस्थानी
येणरच नाही !' ज्योनी अंजका केली त्यांसच की नाही ?
१९ तर अविश्वासामुळे त्याच्याने आसे येवळेले नाही असे
आपल्याला विसूल येते.

१ वाताच्या त्याच्या विश्रामस्थानी येण्याविषयीचे
२ क्वचन धरायापि देऊन ठेविलेले आहे; यामुळे तुम्हां-
तील कोणी त्याला अंतरस्त्यासारखे किंतु नये महणून
धास्ती बाळगून असा. ३ त्यांच्यासारखी आपल्याला हि
सुवार्ता सांगिष्यात आली आहे, परंतु ऐकलेले बचन 'त्यांस
जाभादायक झाले नाही; कारण ऐकणाऱ्यामध्ये विश्वास-
बरोबर त्याचे सम्मेलन झाले नाही.'

३ त्याप्रमाणे यी आपल्या रागाने शरण वाहून म्हणालो,
ते माझ्या विश्रामस्थानी येणरच नाहीत; या लेखांत
त्यांने सांगितलेल्या 'विश्रामस्थानी' 'आपण' जे विश्वास
ठेविलेले आहो ते 'वर्ते'; 'त्याची 'हूऱ्ये' जगाच्या
स्थापनेप्रमाणून समाप्त झाली. ४ कारण त्याच्या दिवसाविषयी
एक्मेहासी त्यांने असे म्हटले आहे की 'सातम्या विक्षीरी'
देवांने आपली सर्व कूऱ्ये संपवून विश्रांत घेतर्या? ५ आणि,
ते माझ्या विश्रामस्थानी येणरच नाहीत;

असाहि हा लेख आहे. ६ कोणी तरी त्यांत यावयास
पाहिजे होते, ते राहिले आहे; आणि व्यास पूरी मुकार्ता
संगम्यात आली होती ते अवहेमुळे त्यांत आले नाहीत;
७ महणून इतकया काळानंतर दाविदाच्या द्वारे सांगितलेल्या
कीरील लेखाप्रमाणे त्यांने 'आज' असा एक दिवसहि
द्यविला; तो लेख असा:

आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल,

तर आपली भने कठीण कूऱ नका.

८ यहेश्वाने त्यांस विसावा दिला असता तर त्यानंतर
त्यांने उस्या दिवसाविषयी घटले नसते. ९ यास्तव
देवाच्या लैकांसाठी शम्भाचाचा विसावा राहिला आहे.
१० 'जो कोणी त्याच्या विश्राम्यात आले आहे' त्यांने,
जसा 'देवाने आपली कूऱ्ये संवंदून विसावा घेवाला' तसा
'आपलीहि कूऱ्ये संफून विसावा घेतला' आहे. ११ यास्तव त्या 'विश्राम्यात येण्यास' आपण होवेल तितका
प्रगत फूलाचा, यासाठी की त्यांच्या अवहेच्या उदाहरणा-
प्रमाणे कोणी पतित होऊ नये. १२ देवांचे बचन संजीव,
सतेज, कोणत्याहि दुघारी तरवारीयेका तीक्ष्ण, जीव व आत्मा,
सांवेदन मज्जा यांस भेदून आपला जाणारे आणि मनाच्या
भावाचा व कल्पना यांचे परीक्षक असे आहे. १३ 'आणि
त्यांच्या शृंगीला अदृश्य अशी कोणतीहि सृष्ट वस्तु नाही,
तर ज्याच्याबरोबर आपला संबंध आहे त्याच्या दृष्टीला सर्व
उच्छेवाचडे आहे.'

येशू सर्वश्रेष्ठ प्रमुख याजक—अहरोनाहून श्रेष्ठ

१४ तर मग आकाशातून पार गेलेला देवांचा पुत्र येशू
हा ओर प्रमुख याजक आपल्याला आहे, म्हणून अपण जो
स्वीकार केला तो दृढ घस्त राहू. १५ कारण याचाला आपल्या
विश्रामपणाचे दुःख होत नाही, असा आपला प्रमुख याजक
नाही, तर तो सर्व प्रकारे आपल्याप्रमाणे पारखलेला होता;
तरी लिष्याप राहिला. १६ आपल्याला दया प्राप्त व्याही
आणि गरजेच्या वेळी साहाय्य होण्यासाठी कृपा मिळवी,
म्हणून आपण घेयाने कृपेच्या राजासनाजबव जाऊ.

१ ग्रेटेक प्रमुख याजक मनुष्यांपैकी येताऱ्या
२ असल्यामुळे देवविषयक गोष्टीचावत तो मनुष्यांकरिता
नेमिलेला असतो, यासाठी की त्यांने पापाबद्दल दाने

न यशस्वी अर्पणे; २ अज्ञानी व बहुकामारे याच्यावरोवर तो सौम्यतेन बाणारा असतो, कारण तोहि स्वतः अदक्षपाणां व्याप्त आहे; ३ आणि या अशक्कपणासुक्ळे त्याने असे सोकल्लांडी तसें स्वतःसार्थीहि पापांबद्दल अर्पण केले याहिजे. ४ ही पढवी कोणी आपण होऊन घेत नाही, तर अहोनाप्रमाणे देवानें याला पाचारण केले आहे त्याला मिळते. ५ तदुन्सार खिस्तानेन्हि प्रमुख याजक होप्यासाठी आपणा स्वतःला गौरविले नाही, तर यानें त्याला महटले की

तू माझा पुत्र आहेस,

आज मी तुला जन्म दिला आहे,
त्यानें त्याला गौरविले. ६ त्याप्रमाणे दुसऱ्या ठिकार्णीहि तो महटो,

मलकीसदेकाच्या संप्रदायाप्रमाणे.

७ तुम्हारुयुग याजक आहेस.

८ त्यानें आपल्या देहावस्थेच्या दिवसांत, स्वतःला भरणापासून तारण्यास जो शक्तिशान् त्याजबद्द शोक्या आकोशाने व अश्रु भावीत प्रार्थना व विनवणी केली, आणि ती त्याच्या भुक्तीसुक्ळे ऐक्यांत आली; ९ तो पुत्र असतांहि त्यानें जे दुःख सोशिले तेजेकलून तो आकंक्षितपणा शिकला; १० आणि सिद्ध होऊन तो आपल्या 'आजेत राहणाऱ्या संर्वांचा युगानुयुगाचा लारणकर्ता' झाला. १० त्याला 'मलकीसदेकाच्या संप्रदायाप्रमाणे' प्रमुख याजक असे नांव देवाकहून देव्यांत आले.

त्याच्या खिस्तस्तिष्याच्या मारानें प्रमिति करण्याची आवश्यकता

११ याविषयी आम्हांस पुळक लंगावयाचे आहे, तै तुम्हांस समजदून सांगणे कीण आहे, कारण तुम्ही ऐक्याविषयी मंद झालं आहां. १२ जे तुम्ही इत्यक्या काळांत शिशक होप्यास पाहिजे होतां त्या तुम्हांस देवाच्या वचनांची भूव्यक्षरे पुनः कोणी तरी शिकवावी याची गरज आहे, आणि ज्यांस जड अन्न सोसत नाही, दूधच याहिजे, असे तुम्ही झालं आहां. १३ उघावर राहणारा नीति-मत्त्वाच्या वचनाविषयी अपरिचित असतो; कारण तो बालक आहे. १४ ज्यांच्या इंद्रियांस वहिवाढीने पद्यापथ्य सम-

जप्याचा अभ्यास झाला आहे अशा प्रौढ महुम्भासांवी जडाव आहे.

१५ १ यस्तत्र आपण खिस्ताविषयीच्या मूळवर्तमीच्या शोटी सोहून प्रौढतेप्रत जाप्याचा नेटाने प्रतल करून;

२ विजीव कर्मांचा पश्चाताप, देवावरचा विश्वास, ३ आणि बासिस्त्यांनें, हात वर टेव्यांवै, मृतांच्या पुनरुत्पादाचे व सार्वजनिक न्यायाचे विक्षण, हा पाया आपण पुनः घालू नये. ४ देव होऊन देवेश त हे आपण करून ४ कारण जे एकदां अकांक्षित झाले, ज्यांनी स्वर्गाय दानाची रुचि घेतली, जे पवित्र आस्त्याचे लाटेकरी झाले, ५ आणि ज्यांनी देवाच्या भुवनाची व येण्याचा युगाच्या सामर्थ्याची रुचि घेतली, ६ ते जर पतित झाले तर त्यांस पश्चाताप होईल असे पुनः ड्रवीन करणे अशक्य आहे; हे त्यांचे पतन म्हणजे त्यांनी देवाच्या पुत्राला नव्याने वच-

स्त्रभावर खिल्लीं व त्याला उषड अपमान करणे असे आहे.

७ कारण जी 'भूमि' आपावर वारंवार पडलेला पाऊस पिलज आपली लगावड करणाऱ्यांस उपयोगी अशी 'हिरवळ' उपजविते; तिला देवाचा आक्षीर्वाद मिळतो; ८ आणि जी भूमि 'काटेशार्डे व कुसळे उपजविते,' ती टाकाऊ व शापित होप्याच्या लगावस अलेली आहे; तिचा शेवट जलेण हा आहे.

९ जरी आम्ही असे बोलतो तरी, प्रिय बंधुंतो, तुमची स्थिती त्यायेक्षां चांगली व तारणकाढे नेणारी आहे असा आम्हांस तुम्हांविषयी भस्वसा आहे, १० कारण तुमचे कार्य आणि तुम्ही पवित्र जनांची केलेली व करीत असलेली सेवा, यावरून जी प्रीति तुम्ही त्याच्या नामावर दावविली तीहि देवानें विसरावी असा तो अन्यायी नाही.

११ आमची अशी उल्कांठा आहे की तुम्हांविषयी प्रत्येकाने आजेची पूर्ण खातरी कलून घेण्यासाठी तशीच आस्या शेवटपर्यंत बाल्याची; १२ म्हणजे तुम्ही आल्की होणार नाही, तर जे विश्वासानें व धीरानें वचनांची फळे वारशानें उपभोगारे होतात त्यांने अहुकारी झाल.

१३ देवाच्या वचनांनी आझेस स्फूर्ति येते

१४ देवानें अब्राहामाल वचन दिले, तेहां त्याला शपथ बाह्यास स्वतंत्रेक्षी कोणी योठा नस्त्यासुक्ळे, त्याने

‘आपलीच शपथ वाहून’ म्हटले की १४ भी तुला आशीर्वांद देईनव देईन, व तुम्हे संतान वाढवीनव वाळवीन. १५ त्याने चीरांवे लाट पाहिली म्हणून त्याला आप्माणे वचनाचे फळ प्राप्त कराले; १६ मनुष्ये आपाणे पेक्षा भोव्याची शपथ वाहूतात; आणि आपले स्थापित करण्यासाठी शपथ ही त्यांच्यामध्ये सर्व वाहेचा झेवट आहे. १७ यास्तव आपल्या संकल्पाची निर्विकरता वचनाच्या वतनदारांस विशेष दाखवावी या इच्छेने देव शपथेच्या द्वारे मर्ये आला, १८ यासाठी की ज्याविषयी शोर्टे बोलणे देवाला अशक्य आहे अशा देव निर्विकर गोषीनी आपल्याला चांगले उत्तेजन यावें; ते आपण, स्वतःुढे ठेवण्यांत आलेली आंशा धस्त ठेवण्याकरितां आश्रयास घावले. १९ ती आशा आपल्याला जिवाचा नांगर आहे. ती अचल, बळकृष्ण व ‘पंडिताच्या आंतर्द्या स्थळी पोहऱ्यारा’ असा आहे; २० ‘तेंवे मलकीसदेकाळ्या संप्रदायाप्रमाणे युगानुगाना’ प्रमुख याजक शालेला येशू अग्रमाणी असा आपल्याकरिता आंत गेला आहे.

मलकीसदेकाळासारखा प्रमुख याजक येशू विस्तृ

१ हा ‘मलकीसदेक,’ ‘शालेमाचा राजा’ व २ परापर देवाचा याजक होता; अब्राहाम राजांस मास्त

परत आला तेव्हां स्थाने सामोरे जाळन त्याला आशीर्वांद दिला. २ व त्याला ‘अब्राहामाने सर्व छुटीचा दशमांश दिला;’ तो आपल्या नंवाच्या अर्थाप्रमाणे एक तर नीतिभूत्याचा राजा आणि दुसरा ‘शालेमाचा राजा’ म्हणजे शांतीचा राजा होता; ३ त्याचा बाप, आई, वंशावल, जन्मदिवस व आयुष्याचा शेवट हीं (सांगितली) नाहीत; या गोषीनीं जो देवाच्या उगासारखाशालेला तो सतत रहणारा ‘याजक’ असा कृतो.

४ तर आता कुलविपति ‘अब्राहाम’ याने ज्याला छुटीचील उत्तम वस्तुंदा ‘दशमांश दिला’ तो केवदा मोठ असावा हे पाहा; ५ लेदीच्या संतानापैकी व्याला याजकपण मिळते त्यांस लोकांपासून, म्हणजे अब्राहामाच्या पोटी जन्म घेतलेला आपल्या बुऱ्यांपासून, निम्नमाणाप्रमाणे दशमांश वेष्याची आला आहे; ६ परंतु ज्याचा वंश त्या लोकांपासून नव्हता त्याने अब्राहामांपासून दशमांश घेतला

आणि ज्याला वचने मिळाली होती त्याला ‘आशीर्वांद दिला.’ ७ श्रेष्ठाकडून कनिष्ठाला आशीर्वांद मिळतो हे निर्विवाद आहे. ८ इकडे पाहतां मर्त्य मनुष्यांला ‘दशमांश मिळतोत, परंतु तिकडे, जीवत राहणारा आहे अशी ज्याविषयी साक्ष आहे, त्याला मिळाले; ९ आणि दशमांश वेणारा लेंवी यांनेहि अब्राहामाच्या द्वारे दशमांश दिलेच असे म्हणतां येईल. १० कारण ‘त्याच्या बापाला मलकी-सदेक भेटला’ त्या वेळेस तो त्याच्या पोटी होता.

११ यावरून ज्याच्या संवंधावत लोकांस नियमशास्त्र प्राप्त कराले त्या लेंवीय याजकपणाने पूर्णता आसी असती तर मलकीसदेकाळ्या संप्रदायाच्या दुसर्या ‘याजकाचा उद्भव व्याला व त्याने अहोरोनाच्या संप्रदायाप्रमाणे म्हटलेले नसावे यांने काय अगत्य राहिले असते? १२ याजकपण पालटले म्हणजे नियमशास्त्रहि अवश्य पालटते. १३ ज्याविषयी हे वचन सांगितले तो, ज्या वंशांतल्या कोणीहि वेदीजवल काम केले नव्हते, अशा दुसर्या वंशांतला आहे. १४ कारण आपला प्रमुख यहूदापासून उत्तम झाला हे उघड आहे; त्या वंशांतील याजकपणासंवंधाने मोशांवी कांही सांगितले नाही; १५, १६ आणि दैहिक आशेच्या नियमाने नव्हे तर अशक्य जीवनाच्या सामर्थ्याने शालेला असा मलकीसदेकाळासारखा’ दुसरा ‘याजक’ झाला, यावरून आहीं सांगितले ते अधिकच स्पष्ट होते. १७ त्याविषयी अशी साक्ष आहे :

तू मलकीसदेकाळ्या संप्रदायाप्रमाणे

युगानुयुग याजक आहेस.

१८ पूर्णीची आला कमजोर व निस्पर्योगी असल्यासुले तिचा लेप झाला आहे, १९ (कारण नियमशास्त्राने कशाचीहि पूर्णता झाली नाही,) आणि अधिक चांगल्या आशेची स्थापना झाली आहे; त्या आशेच्या द्वारे आपण देवाजबल जातो. २० ज्यापेद्यां तो शपथेवांचून याजक झाला नाही, २१ (ते तर शपथेवांचून याजक झालेले आहेत; पण

तू युगानुयुग याजक आहेस अशी शपथ

परमेश्वराने वाहिलो

आणि ती तो बदलणार नाही,

अस्त्रेष्वां स्वप्नाविषयीं सांगितले त्याच्या त्या शपथेने
द्युमनवजवः आहे.) २३ त्यापेकां तो अधिक चांगल्या
स्वप्नामाणे चांगल्या कराव आहे. २४ त्यांना चेहमी टिकून
त्याच्यापाठ, सुशूला अवज्ञाना असत्यापुढे तुक्रल याजक
द्येतले तो; २५ प्रण हा 'युगानुयुग' राहणार व्यस्त्यासुळे
वार्तें वाचकाल, अठड आहे. २६ त्यामुळे गाच्या झारे
सेवेच्यावर काणाचांस हा पूर्वप्रणे तारस्तु समर्थ आहे;
काण त्यांच्यासाठी मध्यस्थी करूपास हा सर्वदा
जीवंत आहे.

२७ असाच प्रमुख याजक आपल्याच ब्रह्मणे योग्य
द्योतें तो पवित्र, सात्विक, निर्मल, पापी जनामस्तु कैवल्य
हा आकाशाहून उंच करूपांत अवज्ञा घसा आहे. २८ त्याला
त्या प्रमुख माजकप्रमाणे पहिल्यानें स्वतःच्या प्राप्तिशाठी, मग
लोकांच्या पापांसाठी, प्रतिदिवशी यहा चक्रपाणे असत्य
नाही; करण त्यानें स्वतःला अर्पित्यानें तें अर्पण एकाच
कर्त्तव्य ठेविले आहे. २९ नियमशाळ दुर्बल असा मनुष्यांस
प्रमुख याजक नेमिते; पण नियमशाळानंतरात्मा शपथेचे
बचन 'युगानुयुग' परिणीत केलेच्या 'प्रताला' नेमिते.
यद्युपांच्या याकाशप्रशान्तज चिस्ताचे चौजकपण
भेद्य

१ आमच्या संगम्याचा सारोऽस हा अहंकार की
स्वर्गमध्ये राजाभिरुद्ग ज्ये इश्वर त्याच्या सज्जानात्या
'उभवीकडे कसलेला' असा प्रमुख याजक आपल्यासह
आहे. २ तो पवित्रस्वानाचा व मनुष्यानें नव्हे तर 'प्रभूने
घातलेल्या खन्या संदपाचा' सेवक असेहे. ३ प्रलेक प्रमुख
याजक दानें व यशपूर्ण ही अर्पणायास नेमितेच्या असतो;
यात्रव त्याजवल्हि अर्पित्यास कांही तरी असणे असत्य
आहे. ४ तो जर पृथ्वीवर असता तर याजकच नसता;
काण नियमशाळाप्रमाणे दाने अर्पिणारे याजक आहेत;
५ ते स्वर्गाय वस्तुती प्रतिभा व छाया यांची सेवा करि-
तात; त्याप्रमाणे भोवेहि मंडप करणार होता, तेव्हा त्याला
ईश्वरी आदेश मिळाला; त्यात, पर्वतावर तुला दाळविलेल्या
नमुन्याप्रमाणे सर्व वस्तु बनविष्याची साक्षविरी ठेव, असे
तो रहणतो. ६ आता ज्ञानेसां अधिक चांगल्या वचनांनी
स्वपिलेल्या अधिक चांगल्या कराराचा मध्यस्थ तो ओहे.

त्याप्रेक्षा तितर्की अधिक श्रेष्ठ सेवा त्यास मिळाली आहे.
७ काळम तो पहिला करार निर्देश असता, तर दुसर्नां
करीता ठिकाण शोषणांत आले-नसते. ८ सोकांस सेवा
लक्ष्य तो रहणतो:

प्रमेश्वर रहणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की
त्यांत इत्याएलाचे घरांव व सूदूराचे घरांव यांच्या
वरेवर भी नवा करार करीन;

९ मी स्वांच्या पूर्वजांचा हात असून त्यांस मिसर वेळां-
तल आहेर आणिले.

तेलांच्या करारप्रमाणे हा करार व्यावधाना नाही;
काळम मालाचा करारप्रमाणे ते राहिले नाहीत,
आणि मी त्यांची उपेक्षा केली, असे प्रमुख रहणतो.
१० तर प्रमेश्वर रहणतो, त्या दिवसानंतर इत्याएल-
च्या वचनांची जो करार भी करीन तो हा;

मी आपणे नियम त्यांच्या अंतर्यामी करीन,
आणि ते त्यांच्या हृदयप्रवाद लिहीन,
आणि भी त्यांना देव असा होईन,
आणि ते वक्त आणे लोक असे होतील;

११ तेलांच्या वचनांचे नियम त्यांच्या
प्रत्येक जाती वापरल्या अंशूल,

वरेवेसाठी नुतेलेला, असा योग करूपार नाही;
काण त्यांतील लहानासाठी औरपर्यंत,

ते सर्व मात्रा न्योपत्तीकुळ,

१२ काळम त्यांतील अधिमनिषयी क्षमापीडी होईल;

आणि त्यांची पायें मी यामुळे स्वराजार नाही.

१३ त्यांने 'नवा' असे रहिल्याने पहिल्याल जुळे
केले आहे; आणि जे जुळे व जीणे होत आहे तें
नाहीसे होण्याच्या लागास आले आहे.

जुळें पवित्रस्थान नव्या पवित्रस्थानाचे दर्शक
आहे

१ प्राहिल्या करारातहि उपासनेचे विधि होते
२ पवित्रस्थान होतें; पण तें पार्थिव होते. ३ काळम
पहिल्या मंडप स्वराज केलेला होता त्यांत दिव्याचे
होत, मेज व सामर्पित आस्ती झोल्या; त्याला पवित्रस्थान

महट्टले आहे; ३ आणि दुसऱ्या पद्धाच्या पलीकडे परमपवित्रस्थान महट्टेला मंडप होता; ४ त्यांने सोन्यांचे खुपाठणे व सोन्यांने सोनोवती महट्टेला कराराचा कोळा होता; या कोशात माझा ठेबलेले सुवर्णज्ञात्र, कल्याणांची अलंकारी अहरोनाची काठी, व कराराच्या शिळा ही होती; ५ आणि त्यस्यांचे गोरवशाली कलंगीम देशसनावर छाया करीत होते; यांची अती निस्त्रीर सोन्यांचे प्रयोजन नाही; ६ या वस्त्रजून जवळी व रस्या केलेली असतां याजक उपासना कराराच्यांस अधिस्थान मंडपात निल जात असतीत; ७ दुसऱ्यात ग्रुप्पुल याजक मात्र वर्षांत एकदां त्यात्मकृत व सोनोच्या अङ्गानांने शास्त्रेच्या पापांबद्दल जे रक्ष अपेण करावाच्यांने तें घेऊन जाती, त्यांची शूल जात नाही; ८ ठेजीकृत विष्णु आणि आजक दार्शनिकांनी जीं जोपर्यंत पहिला मंडप उभा आहे तोपर्यंत परमपवित्रस्थानाची बाट प्रकट होत नाही; ९ तो मंडप वर्तमानकाळी दृष्टांतरुप आहे; त्याच्या अवस्थेप्रमाणे उपासकाचा विवेकाचाव अणे करावाच्या समर्पण नाहीत अशी दावे व वेदप्रश्ना अपेण कराराच्यात येतात; १० खाणे, पिणे, नाना प्रकारची काळें बोसुदी ती अर्पणे, केवळ दैहिक विषिं असे होते, ते सुधारण्याच्या कालापर्यंत वास्तु विले होते.

विस्तारावें केलेल्या द्वारार्पिताच्या अर्थी असलेले शुद्धिकरक दोन्ही

११ विस्तारावें हा भावी चालाका भीडीसंघर्षी प्रमुख याजक असा घेऊन, दृश्यांनी केलेला नाही, यणजे या सृष्टीतला नाही असा अधिक मीठांचे व घूर्णे मंडपांतून, १२ आणि बडेर व गोन्हे यांचे रक्ष नव्हू, तर आपले रक्ष घेऊन एकदाच परमपवित्रस्थानांत गेला, आणि त्यांने सार्वकालिक मुक्ति मिळविली. १३ करण बकाच्यांचे व घेऊनचे रक्ष आणि विद्युत्कर्त्त्वाचर विष्णुदेवी कालवडीची राख ही जर देहाची शुद्धि होईल असे पवित्र करितात, १४ तर सार्वकालिक आत्माच्या योगे यज्ञांने निष्क्रिय अशा स्वतःस देवाला अपेण केले या विस्तारावें रक्ष तुमचा विवेकमाय जीवंत देवाच्या सेवेसाठी निर्जब रुमांगासून मिळी विषेषकस्त्र शुद्ध करील; १५ आणि

तो याचकारितां नव्या कराराचा मध्यस्थ आहे की पहिला केराव चाल असता जी उक्केचे शाळी, सोपासून मुक्ति हीष्यासाठी मेरण इत्यांने, सार्वकालिक वाराचाचे बचन पानाचारण आणेही सिलवें. १६ कारण जेथे शृंखुपत्र आहि तेथे शृंखुपत्रकर्त्त्वाचा शृंखु सिद्ध होणे अवश्य आहे. १७ मृत्यु आत्माचार शृंखुपत्र अमेलांत येते; कारण शृंखुपत्रकर्त्ता जीवंत आहे तोपर्यंत ते कधी बालावर्यांने नाही. १८ यास्तव पहिल्या कराराचीहि स्थापना रकावांचून झाली नाही. १९ मोहानांने नियमशाळाप्रमाणे सर्व ओळा सर्व लोकांस सांतित्याचार, पाणी, किरणी लोकर व एजोव यांसह गोचारांचे व बकाच्यांचे रक्ष घेऊन पुस्तकवर व सर्व लोकांचरहि सिंचन करीत म्हटले; २० ‘जो करार देवाने आज्ञा कसल दुमांसाठी दिल्या त्याचे हे रक्ष आहे;’ २१ आणि त्यांने तरुणे च मंडप थ सेवेची सर्व पात्रे यांवर रक्ष विषिडिले. २२ नियमशाळाप्रमाणे रकाने सर्व शुद्ध होतात, आणि रक्षातीचून पापमोर्चन होत नाही, असे म्हटले असता चालेल.

विस्ताराच्या द्वारार्पिताचे अवस्थाच्या

२३ याप्रमाणे स्वर्गांतील वस्तूचे नमुने अशाने शुद्ध होणे अवश्य होते; स्वतः त्यागी वस्तु तर यांहून चालांत्या याहांनी शुद्ध होणे अवश्य होते. २४ खन्या गोषीच्या नमुन्यांतरावरे हातांनी केलेले पवित्रस्थान योत विस्त गेला नाही, तर आपल्यासाठी देवासननुसूल उभा राहण्यास त्यागात गेला; २५ आणि जसा प्रमुख याजक प्रतिवर्षी दुसऱ्यांचे रक्ष घेऊन परमपवित्रस्थानात जातो, तसा तो स्वतःला वारंवार अपेण करावाच्या गेला नाही; २६ तो गेला असता तर जगाच्या स्वापनेपासून त्याला वारंवार दुःख सोसाचें लगाले असते; पण तो युगांच्या समातीस स्वतःच्या यज्ञांने यांने नाहीताची कराराची एकदाच प्रकट प्राला आहे. २७ यज्ञ अर्थी मनुष्यांस एकदाच मरणे, व त्यानंतर न्याय होणे नेहून घेविले आहे, २८ त्याअर्थी विस्त ‘बहुताची पारे स्वतःवर वेष्यास’ एकदाच अर्पिला गेला, आणि जे त्याची बाट पाहतात त्यास

कारवाचार्यी पर्वतीहिं असा दुसऱ्याने दिसेत्त.
सिस्ताच्या आपमयद्व मोशाने लावून दिलेले
यशमार्ग रुह करतो

१. तर मग या भावी ज्ञानगत्या गोई
२. अहेत त्यांची छाया नियमशाळांत आहे, त्या
गोटीचीं वास्तविक स्वरूप हांत नाही; म्हणून
देवाजवळ येणाऱ्यास प्रतिबर्षी निरंतर अपिक्लेचा त्याच
गहानीं पूर्ण करण्यास तें कधीहि समर्थ असत नाही. ३
तें समर्थ असतें तर एकदा शुद्ध ज्ञानेल्या उपासकांस
यापुढे पापभाव नसल्याने तें यश करणे बंद झाले नसते
काय? ४ परंतु ते यश वशेनुवरी पापांची आठवण देतात.
५. कारण वैलांचे व कबन्धांचे रुख हात्या योगे पापे दूर
व्याही हें अशक्य आहे. ५. यास्तव तो जगांत येतेवेळेस
म्हणाला,

यशपणु व अशार्पण यांची तुला इच्छा नाही,
तुं माशासाठी शरीर तयार केले आहे;
६. होमांची व पापाबद्दलच्या अर्पणांची तुला संतोष
झाला नाही;
७. यावरून भी म्हणालो, पाहा, हे देवा,
प्रथमपटात मजविषयी लिहून टेविले आहे,
तुश्चा इच्छेप्रमाणे करावासाठी भी आलो आहे.

८ वर उक्तेसिस्ताप्रमाणे आरंभी तो म्हणाला, 'यशपणु,
अशार्पणे, होम व पापाबद्दलची अर्पणे, यांची इच्छा
तुला नाही, व त्यात तुला संतोष नाही' (नियम-
शास्त्राप्रमाणे जी अर्पिष्यांत येतात तीं ही); ९ आणि
मग म्हणाला, 'पाहा, भी तुश्चा इच्छेप्रमाणे करावयास
झालो आहे.' यात दुसरे स्थापन्यास तो पहिले नाहीसे
करितो. १० त्या 'इच्छेने' आपण येशु सिस्ताच्या
'शरीराच्या' एकदाच ज्ञानेल्या 'अर्पणाच्या' द्वारे
पवित्र केलेले आहो. ११ प्रत्येक याजक प्रतिदिवशी
सेवा करीत आणि जे यश पापे दूर करावाला क्वापि
समर्थ नाहीत तेच ते वारंवार करीत उक्त असतो;
१२ परंतु हा पापाबद्दल सार्वकालिक असा एकच यश
अर्पूत 'देवाच्या उजवीकडे बसला आहे.' १३ आणि
देवकृपामुऱ्यु 'आपले वैरी आपले पापासन होत'

तोऽनेत वाट पाहत आहे. १४ शवित्र दोण्याला त्यांचे
एका अर्पणाने सर्वकाळचे पूणे केले आहे. १५
शवित्र आत्माहि आपल्यांचा साक्ष देतो, ती अक्षी
१६ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवसानंतर जो करत मी
त्यांवरोबर करीन तो हा:

भी आपले नियम त्यांच्या अंतर्गती ठेवीन,
आणि ते त्यांच्या हृदयपटावर लिहीन.

१७ असें मृत्युवार तो म्हणतो,
आणि त्यांची पापे व त्यांचे अधर्म
मी यापुढे स्मरणार नाही.

१८ तर मग जेंवे त्यांची क्षमा झाली तेणे पापाबद्दल
अर्पण नको.

उत्तेजन व इशारा

१९,२० बंजुगंगाही, त्याने पढवांदून म्हणजे स्वदे-
हांतल जो नवीन व जीवनयुक्त मार्ग आपल्यासाठी त्यापित
केला त्या आर्गांने, परमपवित्रस्थानांत येशुच्या रक्खारै
प्रवेश करण्याचे आपल्याला वैर्य आहे; २१ आणि
आपल्याकरिता 'देवाच्या भरावर एक थेर याजक आहे';
२२ म्हणून आपली हृदये सिनित ज्ञात्याने दुष्ट विवेक-
भावलेपासून मुक्त झालेले व निर्मल पाप्याने शरीर
घुतलेले असे आपण खन्या अंतःकरणाने व विश्वासाच्या
पूर्ण खातरीने जबळ यावे. २३ आपल्या आशेची कमुली
अठळ राखावी; कारण य्याने जब्बन दिले तो विभक्त-
नीय आहे; २४ आणि प्रीति व सकलमें करावयास उरेजन
येईल असें एकमेकांकडे लक्ष द्यावे. २५ आपण किंत्ये-
कंच्या चालीप्रमाणे आपले एकत्र मिळणे सोऱ्ह नये, तर
एकमेकांस बोध करावा; आणि तो दिवस जबळ येत
आहे हें तुम्ही पाहतां, म्हणून विशेषेकरून करावा.

२६ कारण सायाचे ज्ञान मिळत्यावर आपण जाणून-
बुजून पाप केले तर पापाबद्दल यापुढे यश आवायाता
राहिला नाही. २७ न्याय होश्याची भयंकर अशी
मार्गप्रतीक्षा, आणि 'विरोधास खालन टाकील असा
अमित्रकोप' ही कायदी एहतात. २८ मोहांचे नियम-
शास्त्र कोणी तुच्छ मानिले तर त्याजवळ त्या न होता
त्याचा 'देवाच्या जिंदा त्यांच्या साहीवळा भरावरू

होतो; २९ तर ज्वाने देवाच्या मुत्राला पायाचाली तुडविळे, तेणेकल्न तो स्वरं पवित्र शाल होता हैं ‘करारचे रक’ अपवित्र मानिले, आणि कृष्णचा आत्माचा अपमान केले तो किंतु अधिक कठीण दंडास पात्र ठेल म्हणून तुम्हास वाटते? ३० ‘सूर घेणे मजबूत आहे, मी केढ कीन’ असे ज्वाने मटठ्ले व पुनः, ‘प्रभु आपल्या लोकांचा न्याय करील,’ असे मटठ्ले तो आपल्याला माहीत आहे ३१ सदाजीवी देवाच्या हाती सांफऱ्ये हे भयंकर आहे.

धैर्य सोहू नये म्हांगून बोल

३२ तुम्ही पूर्वांकने दिस आठावा; त्याच्या तुम्हास प्रकाश मिळाल्यावर तुम्ही दुःखावरोबर फार बोरावै झोवी चालविली; ३३ कधी निदा व संकटे सोसल्याने तुम्ही लोकांस लोकांची शाळी; कधी अशी दशा फालिस्या लोकांचे विभागी शाळी; ३४ म्हणजे बंदिनांबोरोबर तुम्ही समडुखी शाळी, आणि आपली स्वतंत्री अधिक वापरली मालमत्ता आपल्याजवळ आहे, व ती टिकाळ आहे, असे समजून तुम्ही आपल्या मालमत्तीचा हानि आनंदावै स्वीकाराय. ३५ यास्तव यांपले धैर्य सोहू नका, स्वापसून भोठे प्रतिकळ आहे. ३६ तुम्हास सहनसेवे अगत्य आहे, यासाठी की तुम्ही देवाच्या इच्छेप्रमाणे वागून वचनफळ प्राप्त करून व्यावे. ३७ करार अगदी थोडा वेळ राहिला आहे;

जो येणार तो येईल, उसीर करणार नाही;

३८ यासा नीतिमान, पुरुष विश्वासाने वांचिल,
तो अर माचर घेईल, तर त्याजविषयी मालमत्ता

जिवाली संतोष वाटणार नाही.
३९ नवा होईल असी ‘मावार वेणी-यांपळी’ आपण
माही; तर जिवाच्या तारणासाठी ‘विश्वास घरणी-यांपळी’
आही.

अद्वैत्या सामर्थ्याची उदाहरणे

१ विश्वास हा अयोक्तित गोटीविषयीचा मरवसा
११ आणि न दिसणाऱ्या गोटीविषयीची सातारी धरसा
आहे. २ याविषयीची वरील नोंदाजलेले होते.
३ विश्वासाने आपल्याला कळते की देवाच्या जळदाने

विश्वरचना शाळी, अशी की जे दिसते ते हय वस्तू-पासून शाळे नाही. ४ हावेलाने काळापेसी वाईस्य यह विश्वासाने देवाल अर्पिला, तेणेकल्न तो नीतिमान आहे अशी त्याजविषयी साक्ष शाळी, ती ‘दानप्रसंगी देवाने’ दिली; आणि तो मेला असतांहि स्या विश्वासाच्या द्वारे अद्यापि बोलतो. ५ मरणातुम्बव येऊ नये म्हणून विश्वासाने हूनोसाला लोकांतरी नेपांत आले; ‘तो सोणदला नाही; कारण त्याळा देवाने लोकांतरी नेले;’ लोकांतर होण्यापूर्वी त्याजविषयी साक्ष शाळी की, ‘तो देवाला संतोषवीत असे;’ ६ आणि विश्वासामन्त्रज्ञ त्याळा संतोषविमें अशक्य आहे; कारण देवाजबल जाणाऱ्याने असा विश्वास घरिला पाहिजे की तो आहे, आणि त्याजविषयी बोव घेणाऱ्यांला तो प्रतिकळ देणारा होतो. ७ जे आज-पर्यंत पाहण्यात आले नव्हते त्याजविषयी ईश्वरी संवेदन नोदावै एकला आणि भक्तिमाव घस्त आपल्या आपल्या तारणासाठी किंवासाने तारु त्यार केले; स्या विश्वासाच्या द्वारे त्यावै जन दोषी घरिले, आणि विश्वासाने जे नीतिमत्त त्याचा तो बतनदार शाळ. ८ अब्राहामाला पाचारण झाल्यावर जे ठिकाळ त्याळा घरन असे मिळ्यार होते त्यांत ‘निवून जाप्यास’ तो विश्वासाने याज्य शाळ; आणि आपण कोठे जातो हे घरक नसतोहि तो निवून गेला. ९ विश्वासाने तो वचनाच्या देशांत परदेशांत राहावै त्याप्रमाणे जांचल राहिला; त्याच वचनाचे सोबती बारीत इस्हाक व याकोव याजबरोबर डेव्यात त्याची वर्ती होती; १० कारण ज्याळा पाये आहेत, ज्याळा योंद्यारा व बांधवारा घेव आहे अशी नकराची तो बाट पाहत होता. ११ विश्वासाने सारेल देशील, ती कलाच्या यंगीरैपलीकडे जसताहि, विश्वासापनेची शर्ति मिळाली, कारण तिने वचन देणाऱ्यास विश्वसामी यांपिले. १२ त्यामुळे एकापादून, आणि तोहि निजीच झालेला आपापसून, संस्कृते वाक्याशातल्या दांचासारखी, व समुद्रकाळावरील वाक्यासारखी अगमित, ‘इतकी संताति निवारण झाली.

१३ हे सर्व विश्वास घस्त मेले; त्यासे वचनफळे मिळाली नव्हती, तर त्यांनी ती दुर्घट पाहिली व त्यांने वंदन केले, आणि आपण ‘पृथ्वीवर परके व प्रवाली’

आहों असें बोद्धन द्वाविले ।४ असें म्हणणारे आपण स्वतःच्या देशाचा शोध करीत आहों असे द्वावितात. १५ ज्ञा. देशांतून ते निघाले त्या देशाला उद्देश्य हे गृहण्ये असते तर त्यास परत जाण्यास प्रसंग होता; १६ पण ते अधिक चांगल्या देशाची म्हणजे स्वर्गीय देशाची उल्कां धरितात; यामुळे देवाला त्यांची लाज वाटत नाही; त्यांचा देव गृहणावयास तो लाजत नाही; त्यांने त्यांचासाठी नगर तयार केले आहे.

१७ 'अद्वाहामाने आपल्या परीक्षेत' विश्वासाने 'इसहाकांवे अर्पण केले'; ज्याने वचने स्वीकारिली होती त्याने आपल्या 'एकुलत्या एक पुरावें' अर्पण केले; १८ त्याला असें सांमितले होते की 'इसहाकापासून तुश्या नांवाचा वंश चालेल'; १९ तेहांने मेलेव्यांतून देखील उठावावयास देव समर्थ आहे, असें त्याने लक्षात आणिले आणि त्या रित्तीतून उपरेमने तो त्याला परत मिळाला. २० इसहाकाने याकोवाला व एसावाला भावी गोष्टीविषयी विश्वासाने आशीर्वाद दिला. २१ याकोवाले ने मरतेवेळेस योसेकाच्या प्रत्येक पुत्राला विश्वासाने आशीर्वाद दिला; आणि 'आपल्या काठीच्या टोकावर टेकून नमन केले.' २२ योसेकाने मरतेवेळेस इस्लालाच्या संतानाच्या निर्गमाची विश्वासाने सूचना केली व आपल्या अस्तीविषयी आज्ञा केली. २३ मोशे जन्मल्यावर त्याच्या आईबापांनी विश्वासाने त्याला 'तीन महिने लपवून ठेविले,' कारण तो मूल 'सुंदर आहे असे त्यांनी पाहिले;' व त्यांस राजाहेवें भय वाटले नाही. २४ मोशाने प्रौढ ज्ञाल्यावर आपणास कारोव्या कन्येचा पुत्र म्हणविष्याचे विश्वासाने नाकारिले; २५ पापाचे क्षणिक सुख भोगणे हे त्याने पसंत करून घेतले; २६ खिस्ताचा अपमान सोसांगे ही मिसर देशाच्या धननिर्धीपेक्षां उत्तम संपत्ति आहे असे त्याने गणिले; कारण त्याची दृष्टि प्रतिफलावर होती. २७ त्याने राजाच्या क्रोधाला न भिटां विश्वासाने मिसर देश सोडिला; कारण जो अदृश्य आहे त्याला जणू काय पाहत असल्यासारखा त्याने धीर धरिला. २८ त्यांने 'बल्हांडण सण' व 'रक्तसिंचन' हे विधि विश्वासाने पाळिले, यासाठी की प्रथम जन्मलेल्या वत्सांचा

'नाश करणाऱ्याने' त्यांस शिवू नये. २९ जसे कोरल्या भूमीवरून तसे ते विश्वासाने तांबव्या समुद्रांतर पार गेले किसरी लोक तरेच करण्याचा प्रयत्न करीत असदां बुद्धत गेले. ३० विश्वासाने यरीहोच्या गांवकुसाभोवरीं सांत दिवसपर्यंत फेच्या घाटल्यावर ते पडले. ३१ विश्वासाने रहाव कसविणीचा, तिने हेरांचा स्वीकार स्वेहभावावृक्षे केल्यामुळे, अवज्ञा करणाऱ्यांबरोबर नाश झाला नाही.

३२ आणखी काय सांगू? निंदेन, बाराक, शमशोन, इफताह, दावीद, शमुचेल व संदेशे, यांचे वर्णन करू लागले तर वेळ पुराणा नाही. ३३ त्यांनी विश्वासाच्या द्वारे रायें जिंकली, धार्यिकलेवें वर्तन केले, वचने मिळविली, सिंहांची तोंडे बंद केली, ३४ अमीची शक्ति नाहीशी केली; ते तरवारीच्या धारेपासून निभावले, ते दुर्बलचे सबल झाले, लडाईत प्रकारमी झाले, त्यांनी परक्यांची सैन्ये पळविली. ३५ खियांना त्यांची मृत माणसे पुनरुत्थानाने जीवंत झालेली अशी मिळाली. किंतुकांनी आपणांस अधिक चांगले पुनरुत्थान प्राप्त व्यावें म्हणून सुट्का न स्वीकारितां मरण्याहितक्या यातना सोसल्या; ३६ आणि इतरांस टवाळ्या, मारहाण यांचा आणि बंधने व कैद यांचाहि अनुभव आला; ३७ त्यांस दगडमार केला, करवतीने चिरिले, मोहपाशांत टाकिले, ते तरवारीच्या धारेने मेळे; ते मेंदरांची व शेरांची काटडीं पांधरून फिरत असत; ते लाचार, पीडित, त्रासलेले, असे होते; ३८ त्यांस जग योग्य नव्हते, ते अरप्यांतून, डोंगरांतून, युहांतून व भूमीच्या कपारींतून भटकत राहत असत. ३९ या सर्वाविषयी त्यांच्या विश्वासाने चांगली साक्ष दिली असतांहि त्यांस वचनफल प्राप्त झाले नाही, ४० देवाने जे उत्तम तें आपणांसाठी पूर्वांचून पूर्ण होऊने नये.

अद्देचे प्रसुख उदाहरण म्हणजे येशू.

१ तर मग आपण आपल्या इतक्या साक्षीरुपी १२ मेघाने वेढिलेले आहों म्हणून आपणहि सर्व ददपण व सहज गुंतविणारे पाप टाकून, आपल्याला नेमून दिलेल्या धावेवरून धीराने धावावें; २ आपण आपल्या विश्वासाचा उत्पादक व पूर्ण करणारा येशू याजकडे

पाहत थवावें; त्याजपुढे जो आनंद टेलिला होता त्याकरित त्याने लज्जा तुच्छ मानव वधस्तंभ सहन केला, असाधि त्यो दंवाच्या राजासनाच्या उजवीकडे बसला आहे. ३ ज्याने ‘आपणांविषद्द पाप करणाऱ्यांनी’ केलेला इतका विरोध सहन केला त्याची तुलना करा, म्हणजे तुमची मने खचून भीर सुट्टार नाही.

शिस्तीचा हेतु

४ तुम्ही पापावरोबर युद्ध कीत असता रक्षात होप्पाविलक क्रतिकार अजून केला नाही; ५ जो बोध पुत्रांला करावयाचा तसा तुम्हांल कैला तो तुम्ही विसरला आहो काय?

माझ्या मुला, प्रभूच्या शिक्षेचा अनादर करू नको, आणि त्याजकहून दोष पदरी पडला असता त. संतु नको;

६ कारण ज्याच्यावर प्रभु प्रीति करितो, त्याला तो शिक्षा करितो आणि ज्या पुत्रांना तो स्वीकारितो त्या प्रत्येकाला फटके मारितो.

७ ‘शिक्षणासाठी’ तुम्ही सहन करीत आहो; देव पुत्रावरोबर तसा तुम्हांवरोबर वागतो; ज्याला बाप शिक्षा करित नाही असा कोण पुळ आहे? ८ ज्यो शिक्षेचे भागीदार सर्व ज्ञाले आहेत अशा शिक्षेविरहित तुम्ही जर आहों तर तुम्ही पुढे नव्हां, दासीपुढ आहो. ९ शिवाय शिक्षा करणारे असे आपल्या देहाचे बाप आपल्याला होते आणि आपण त्याची भीड धरिली; तर आपण विशेषक्लॅन जो जीवात्म्यांचा पिता त्याच्या अधीन होऊन जीवंत राहू नये काय? १० कारण त्यांनी मनास वाटली तशी धोडे दिवस शिक्षा केली; पण त्यांने केली तो आपल्या हितासाठी, म्हणजे आपण त्याच्या पवित्रतेचे भागीदार न्हावें म्हणून केली. ११ कोणीहि शिक्षा तत्काली आनंदाची वाटत नाही, खेदाची वाटते; तरी ज्यास तिचा आभ्यास ज्ञाला त्यास ती पुढे धारिकता हे शातिकारक फक दैते. १२ यास्तव ‘गतिहस्त व लटपटारे गुढधे नीट करा,’ १३ आणि ‘आपल्या पायांसाठी सरळ बाटा करा,’ यासाठी की लंगव्याचा संविष्ट होऊ नये तर उलटा तो बरा व्यावा.

बोध व इशारे

१४ सर्वावरोबर ‘शांतीने राहणे’ व ज्यावांचून कोणास प्रभूच्ये दर्शन होत नाही असे पवित्रीकरण, ‘यांच्या पाठीस लगा;’ १५, १६ देवाच्या हृपेला कोणी अंतर्ह नये, ‘कोणी कदूपणाच्या मुळाने अंकुरित होऊन उपद्रव देंक नये’ वृत्त त्यासुके पुष्कलांस विटाळ होईल तो होऊ नये; कोणी जारकर्मी असू नये, किंवा ज्याने एका जेवणासाठी ‘आपले ज्येष्ठवण विकले’ त्या ‘एसावा’ सारखे कोणी ऐहिक बुद्धीचे असू नये, याकडे लक्ष द्या. १७ तुम्हांला माहीत आहें की त्यानंतर तो वारशाने आशीर्वाद मिळविष्णाची इच्छा करीत असता त्याचा नाकार शाळा; त्याने जरी अशु आणून फार प्रथल केला तरी (वापाचे) मन बळविष्णाचे त्याला साधले नाही.

ऐहिक सीयोन व स्वर्गीय सीयोन यांमध्यली तफावत

१८ सर्वांहेय व ‘पेटलेला अभि, घनांधकार, निविड काळोख, वाढल, १९ करण्याचा नाद व शब्दघनि,’ यांजवळ तुम्ही आलां नाहीं; ती वाणी ऐकणाऱ्यांनी विनंति केली की तिच्यायोगे आम्हांवरोबर अधिक बोलणे होऊ नये; २० कारण ‘पशु देवील डोंगराल मिळवला तर त्यास धोऱ्यांनी मारावे,’ अशी जी आज्ञा ती त्याच्याने सोसवली नाहीं; २१ आणि जें दिसले तें इतके भयंकर होतें की मोशे म्हणाला, ‘मी अति भयभीत व कंपित आलों आहें;’ २२ पण तुम्ही सीयोन डोंगर, सदाचीवी देवाचे नगर स्वर्गीय यशस्वीम, लालों देवदूत, २३ स्वर्गांतील यादीतत्या ज्येष्ठांचा समाज व मंडळी, सर्वांचा न्यायाधीश देव, पूर्ण केलेल्या नीतिमान लोकाचे थाल्ये, २४ नव्या कराराचा मध्यस्थ येश, आणि शिंपडव्याचे एक यांजवळ आलां आहा; त्या रक्काचे बोलणे हाबेलोपेक्षां उत्तम आहे. २५ जो बोलत आहे त्याचा अवमान करू नये म्हणून जपा; कारण पृथ्वीवर आज्ञा संगणाच्याचा अवमान करणारे जर निभावले नाहीत, तर स्वर्गांतून आज्ञा संगणाच्याचा अवमान करणारे आपण विशेषक्लॅन निभावणार नाही. २६ त्या वेळेस त्याच्या वाणीने पृथ्वी हालविली; आणि आतांच्याविषयी त्याने असे बचन दिले आहे की ‘आणवी

एकदा मी' केवळ 'पृथ्वी' नव्हे तर 'आकाशाहि कांपवीन.' २७ 'आणसी एकदा' या शब्दांनी असा वोध होतो कीं घडविलेल्या वस्तुंप्रमाणे हालविलेल्या वस्तुंचे निःसारण होईल, म्हणजे न हालविलेल्या वस्तु राहाव्या. २८ यास्तव न हाल-
णारे राज्य सिक्कारे जे आपण ते उपकार मानू; तेंयेकरून देवाला प्रिय होईल अशी त्याची सेवा सद्गुरुकीने व सद्गुरुने करू; २९ कारण आपण देव भस्म करणारा अभिहि आहे.'

व्यवहारोपयोगी थोध

१ बंयुप्रीति सदा राहो. २ अतिथिप्रेमाचा

१३ विसर पहू देऊन नका; कारण तेणेकरून कियेकांनी देवदूतांचे अतिथ्य न समजता केले आहे. ३ तुम्ही बंदिवानांबोर बंदांत आहां असे समजून त्यांची आठवण करा; आपणहि देहांत आहो म्हणून पीडितांची आठवण टेवा; ४ लग्न सर्वस्वी मान्य असावे व अंथरुण निदोष असावे; जारकमी व व्यभिचारी यांस देव डंड करील. ५ तुमची वागणूक द्रव्यलोभविरहित असावी; जवळ आहे तेवढाने तुम्ही तुस असावे; कारण त्याने स्वतः म्हटले आहे, 'मी तुला सोडणार नाहीच व तुला टाकणार नाहीच.' ६ यास्तव आम्ही धैर्याने म्हणतो:

परमेश्वर माझा साहाय्यकर्ता आहे, मी भिणार नाहीं; मनुष्य माझे काय करणार?

पुढांच्याशी निष्ठा

७ जे तुमचे अधिकारी होते, ज्यांनी तुम्हांस देवाचे वचन सांगितले, त्यांची आठवण करा; त्यांच्या वर्तशुकीचा परिणाम लक्षांत आणून त्यांच्या विश्वासाचे अनुकरण करा. ८ येशू विस्त काल, आज व युगानुयुग सारखाच आहे. ९ विचित्र व अन्यथा शिक्षणाने वढवून जाऊ नका; कारण ज्या विधीपासून पालण्यांस लाभ झाला नाही अशा साधारण्या विधीनी नव्हे, तर कृपेने अंतःकरण स्थिर केलेले असणे हैं उत्तम. १० ज्या वेदीवरचे साधारणा अधिकार मंडपाची सेवा करण्यांस नाही, अशी वेदी आपल्याआ आहे. ११ ज्या पश्चिंत्ये 'रुक पापावहल' मुल्य वाजकाच्या द्वारे 'पवित्रस्थानांत नेले जाते' त्यांची शरीरे तप्प्याहेर जाव्तात. १२ यास्तव येशूनेहि स्वरूपिताने

लोकांस पवित्र करावे म्हणून वेशीबाहेर मरण सोशिले, १३ तर आतां आपण त्याचा अपमान सोशीत त्याच्या जवळ 'तलाबाहेर' जाऊ या. १४ कारण आपल्याला एंथे स्थाईक नगर नाहीं; तर जे नगर होणार त्याची आपण वाट पाहतो. १५ यावरून आपण त्याच्याच द्वारे 'देवाला उपकारस्मरणली' यज्ञ 'निरंतर 'अर्पणा'; हा यज्ञ त्याचे नाम स्वीकारणाच्या 'ओठांचे फळ' असा आहे. १६ परोपकार व दानधर्म करावे विसरून नका; कारण अशा यज्ञांनी देव संतुष्ट होतो. १७ तुम्ही आपल्या अधिकारांच्या आज्ञेत राहा व त्यांच्या अधीन असा; कारण आपणांस हिंसव यावयाचा आहे असे समजून ते तुमच्या जिवांकरितां जागृत राहतात; हे त्यांनी आनंदाने करावे, शोकाने करून नये; हे शोकाने करावे तुम्हांस हितकारक नाहीं.

शेवटचा संदेश

१८ आम्हांसांती प्रार्थना करा; आम्हांस भरवसा आहे कीं सर्व गोर्धीत चांगली वर्तेणूक टेवप्यास आमची इश्छा असून आमचा विवेकभाव चांगला आहे. १९ मी तुम्हांस पुनः अधिक लवकर प्राप्त व्यावे म्हणून ती प्रार्थना करप्याची मी तुम्हांला विशेषतः चिनंति करितो.

२० आतां ज्या शांतीच्या देवांने 'सर्वकाळच्या कराराच्या रक्काने भेंठांचा महान् भेंडपाल,' आपला प्रभु येशू, याला भेलेल्यांतून माझारे आणिले, २१ तो देव आपल्या दृष्टीने जे आवडेते ते आपणामध्ये येशू विस्तृताच्या द्वारे करो व आपल्या इच्छेप्रमाणे वापाप्यास तुम्हांस प्रत्येक कामांत सिद्ध करो; त्याला युगानुयुग गौरव असो. आमेन.

२२ बंधुनो, तुम्हांस चिनंति करितों की हे वोधवचन शांतपणे सहन करा; कारण मी थोडक्यांत लिहिले आहे. २३ आपला बंधु तीमध्ये यांची मुटका झाली हैं तुम्हांस कठावे; तो लवकर अला तर त्याला बरोबर घेऊन मी तुमच्या भेटील येईल.

२४ तुम्ही आपल्या सर्व अधिकारांचे व सर्व पवित्र जनांस साधारण जावेला. इटालीहून आवेलेल्याचे काळांचा काळांमर. २५ तुम्ही सर्वांस जुळी झालो. आमेन.

याकोबाचे पत्र

निरनिराल्या विषयांवर व्यवहार्य असो उपदेश
१ बारा वंशांतील पांगलेल्या लोकस, द्वाचा व
१ प्रभु येद्यु दिस्ताचा दास याकोब याचा सलाम.

२ माझ्या वंशांनो, नाना प्रकारच्या संकटांनी तुमची परीक्षा होते तेळ्हां तुम्ही केवळ आनंदच माना; ३ तुम्हांस ठाऊक आहे कीं तुमच्या विश्वासाची परीक्षा उतरल्याने धीर उत्तम होतो; ४ आणि थीराला आपले यथे पूर्ण करू द्या, यासाठी कीं तुम्ही कशांत हउने न होतां सिद्ध व परिपूर्ण व्हावे.

५ तुम्हांपैकी जो कोणी ज्ञानाने उणा असेल त्याने ते देवजवळ मागावं, म्हणजे ते त्याला मिळेल; काऱण तो कोणास दोष न लाविता सवास दातूत्वाने देतो; ६ पण त्याने काही संशय न घरिता विश्वासाने मागावं; संशय धरणारा वाच्याने लोटलेल्या व उचबळलेल्या समुद्राच्या लाटेसारखा आहे; ७, ८ असा मनुष्य दोन मनांचा असून आपल्या सर्व मागांत चंचल असेतो. आपणाला प्रभुपासून काही मिळेल असे त्याने समर्जनये.

९ नीच स्थिरीतील बंधूने आपल्या उच्च स्थिरीविषयी अभिमान बाळगावा. १० आणि धनवानांने आपल्या दीन स्थिरीविषयी अभिमान बाळगावा; काऱण तो 'गवताच्या फुलासारखा' नाहीसा होईल. ११ सूर्य तीव्र तेजाने उगवला, त्याने 'गवत कोमेजविले, त्याचे फूल गळाले', आणि त्याच्या स्पृष्टी शोभा गेली; याप्रमाणे धनवानाहि आपल्या उद्योगाच्या भरात कोमेजून आईल.

१२ 'जो' मनुष्य परीक्षेत 'टिक्को तो धन्य,' काऱण आपल्यावर प्रीति करणाऱ्यांस देवानें देऊ केलेला जीवनी मुळू परीक्षेस उत्तरल्यावर त्याला मिळेल. १३ कोणाची परीक्षा होत असतां, देवानें मला मोहांत घातले, असे त्याने म्हणू नये; काऱण देवाला वर्षेण्य योगींचा मोह होत नाही आणि तो स्वतः कोणास नेहोत 'याडीत नाही'; १४ तर प्रत्येक मनुष्य आपल्या वासनेने ओढलेला व भुल-

विलेला असा मोहांत पडतो. १५, मग वासना गर्भवती होऊन पापाला जन्म देते; आणि पाप परिष्क झाल्यावर मरणास उपजविते. १६ माझ्या प्रिय वंशांनो, फसू नका; १७ प्रत्येक उत्तम देणी व प्रत्येक पूर्ण दान वरून आहे; तें ज्याला विकार नाहीं व जो फिरण्याने छायेंत जात नाही अशा प्रकाशाच्या पित्यापासून उतरते. १८ त्याने आपल्या इच्छेने आपल्याला सत्य वचनाने जन्म दिला, यासाठी कीं आपण त्याच्या सुष्ठु वस्तूतील जसे काय प्रथम कळ व्हावे.

खरें धर्माचरण

१९ माझ्या प्रिय वंशांनो, तुम्हास हे कळतें. यास्तव प्रत्येक मनुष्य ऐकवयास शीघ्र, बोलावयास सावकाशा, रागास मंद असा असावा; २० काऱण मनुष्याच्या रागाने देवाच्या न्याय्यत्वाचें कायी घडत नाही. २१ यास्तव सर्व मलिनता व उत्तंबळून आलेल वैरभाव सोडून, तुमच्या जिवाचे तारण करावयास समर्थ असे मुळाविलेले वचन सौम्यतेने स्वीकारा. २२ वचनाप्रमाणे आचरण करणारे असा, केवळ ऐकारे असू नका; अशाने तुमची भुलवणूक होते. २३ काऱण जर कोणी वचन तुसते ऐकून त्याप्रमाणे कृति करीत नाही तर तो आशांत आपले शारीरिक मुख पाहणाच्या मनुष्यासारखा आहे; २४ तो स्वतःला पाहून तेथून निघून जातो; आणि आपण कसे होतो हे तेबळाच विसरतो; २५ परंतु स्वातंत्र्याच्या पूर्ण निगमांवर नजर टाकून जो त्याकडे लक्षपूर्वक पाहत राहतो तो ऐकून विसरणारा असा न होतां कृति करणारा होतो व आपल्या करण्यांत धन्यता मिळवितो. २६ मी धर्माचरण करणारा आहे. असे कोणाला वाटत असून तो आपल्या जिमेला आला धालीत नाहीं, आणि आपल्या मनाची भूल कळून घेतो तर त्याचे धर्माचरण व्यर्थ आहे. २७ देवपिता याच्या दृष्टीने शुद्ध व निसर्ग धर्माचरण म्हणजे अनाथ व विधवा यांचा यांच्या संकटांत समाचार घेणे, व स्वतन्त्र याच्या कलंकापासून राखणे हें आहे.

श्रीमंतुं गरीब यांजरीं वागण्क

१ माझ्या बंधूनो, गौरवशाली प्रभु महणजे
 २ अपला त्रभु येशु खित्स ह्याजवर विश्वास टेवण्याच्या
 तुम्हांमध्ये तोड पाहून वागतो अपू नये. ३ सोन्याची
 आंगठी घातलेला व अडक वज्रे ल्यालेला असा एकादा
 मनुष्य तुमच्या राखास्थानीत आला, आणि भिकार वज्रे
 पांधरलेला एक दरिद्रिहि आला; ४ तुम्ही भडक वज्रे
 ल्यालेल्या इसमाळके नजर लावून महणतो, ही चांगली
 जागा आहे, एथे बंदा; आणि दरिद्राला महणतो, तं एथे
 उमा राहा, किंवा माझ्या पादासनाजवळ खाली वैस; ५
 तर तुम्ही आंतीत पडली की नाही? आणि दुर्विचार बाळाणा
 रे न्यायाधीश तुम्ही झाली की नाही? ६ माझ्या प्रिय
 बंधूनो, एका, लोकांस्थीने जे दरिद्री त्यांस विश्वासांसंबंधाने
 धनवान होण्यास आणि जे राज्य देवाने आपणावर प्रति
 करणार्यास देऊ केले त्याचे वारीस होण्यास त्यांने निव-
 डले आहे की नाही? ७ पण तुम्ही दरिद्राचा अपमान
 केला आहे. धनवान् लोक तुम्हांवर जलूम करितात की
 नाहीत? आणि तेच तुम्हांस न्यायसभांत ओढून नेतात की
 नाहीत? ८ ज्या उत्तम नामावरून तुम्हांस नवे मिळाले
 आहे त्याची ते निशा करितात की नाही? ९ तथापि, 'तुं
 आपल्यासारखी आपल्या शेजान्यावर प्रीति कर,' ह्या शब्द-
 लेखांतील राजमान्य नियम तुम्ही पूर्ण परिक्लित तं वरे
 करितो; १० परंतु जर तुम्ही तोड पाहून वागतो तं पायं करिसो,
 आणि नियमशाळाचे उल्लंघन करणारे असे 'दोषी' ठरता.
 ११ जो कोणी संपूर्ण नियमशाळा पाढून एका नियमाविषयी
 चुकीतो तो सर्वांविषयी दोषी होतो. १२ 'व्यभिचार करू
 नकी,' असे ज्याने सांगितले त्यांनेच, 'नरहिंसा करू नको,'
 होहं सांगितले. तूं व्यभिचार न करिता नरहिंसा करितोस
 तरी नियमशाळा उल्लंघणारा होतोस. १३ स्वतंत्रतेच्या निय-
 मानेतुमच्या न्याय ठरणार आहे, असे समझून कोणी व
 वागणूक करा. १४ कारोऽज्ञाने दया केली नाही त्याचा न्याय
 दयेवांचून होइल; दया न्यायावर प्रतिष्ठा मिरविले.

श्रीकावळ कांवे वांवर सूचना
 १५ माझ्या बंधूनो, गौरवशाली आहे, किंवा आणि
 महणतो असून तो किंवा नही पर संवादातून आहे,

लाभ? तो विश्वास आला ताराचवास शक्तिमान आहे काय? १५ भाऊ किंवा व्हाणी ही उंडवडी आहेत, त्यांस शेजव्या
 अन्नाची काण आहे, १६ आणि तुम्हांमधील कोणी त्यांस
 महणतो, खुखाने जा, ऊवा या व त्रुप व्हा; पण त्यांच्या
 शरीराला पाहिजे तें त्यांस तुम्ही देत नाही तर त्यापासूने
 काय लाभ? १७ याप्रमाणे विश्वासावरोबर जरै किंवा
 नाहीत तर तो जात्या निजीव आहे. १८ कोणी मधील,
 तुला विश्वास आहे, आणि मला किंवा आहेत; किंयांवांचून
 तूं आपला विश्वास मला दाखीवा, आणि मी आपला
 विश्वास माझ्या किंयांनी तुला दाखीवा. १९ एक देव
 आहे, असा विश्वास तूं धरितोस हैं वरं करितोस; भूतेहि
 विश्वास धरितात व कांपतात. २० अरे असमंजस मनाच्या
 मनुष्या, किंयांवांचून विश्वास निरर्थक आहे हैं समजावयास
 तुला हवें काय? २१ आपला बाप 'अब्राहाम' यांने आपला
 पुत्र इसहाक याला यज्ञवेदीबर अपिले 'यांत तो किंयांनी
 नीतिमान ठरला नाही' काय? २२ विश्वास त्याच्या किंयां-
 सहित काय करीत होता, आणि किंयांनी विश्वास पूर्ण झाला,
 हैं तुला दिसतें. २३ 'अब्राहामाने देवावर विश्वास टेकिला,
 आणि हैं त्याला नीतिमन्त्र असे भोजप्यांत आले;' आणि
 त्याला 'देवाचा मित्र' महण्यांत आले, हा शाळलेल पूर्ण
 झाला. २४ तर मग केवळ विश्वासप्रारान नव्हे, तर किंयांनी
 मनुष्य नीतिमान ठरतो, हैं तुम्ही पाहतां. २५ तसेच
 राहाच वेश्या इने 'देवील' जासुदंचा पाहुणचार केला व
 त्यांस तुम्हाचा वाडेने लावून दिले; यांती किंयांनी नीति-
 मान ठरली नाही काय? जसे 'शरीर आल्यावांचून निजीव
 आहे तसा विश्वासहि किंयांवांचून निजीव आहे.

जीभ-साब्द्यांत टेवणे

१ माझ्या बंधूनो, तुम्ही बहुत शिक्षक होऊ नका,
 २ कारण तुम्हास माहित आहे की आपणांस अधिक दड
 लेले असेही. कांजीपण समक्षीपुण्यक गोळीलिंगी तुम्हास
 तर कैंपील नेल्यात्तु कुट्टी नाही त्यांती पूर्ण लक्ष्य, तो
 सर्व 'शरीरहि' त्यांत ठेवण्यास त्याकिमान. आहे, त्रै
 कोणीच्यांनी आपण्या तजाचा राहावे त्यांती त्याचा सांवदा
 तिरिक्की इत. ३ तरीवह पाहा, तर कैंपील आहे,

व अचंड वाच्याने लोटूत आत असतात, तरी शुक्रणदराची इच्छा असते तिकडे ती अबद्दी लहानसा शुक्राणाने किरतात. ५ तशीच जीभाहि लहानसे अंग असून मोठ्या गोळीजी फुशारकी मारिते. पाहा, किंतु शोङ्कम विस्तव केवळया मोठ्या रानाला पेटवितो! ६ जीभ ही आग आहे; ती धनीतीचे भुवन आहे; आपल्या अवयवांत सर्व शरीर मलीली करणारा अवयव जीभ आहे; ती भवक्षकला आग लावण्यारी आणि नरकाने पेटविलेली अशी आहे. ७ श्वापदे, पक्षी, सरपटणारे प्राणी, व समुद्रांतील जीव या प्रत्येकाचा स्वभाव मनुष्यस्वभावाला वश झाला आहे, आणि होत आहे; ८ परंतु मनुष्यांपैकी कोणीहि जिमेला वश करवयास समर्थ नाही; ती शांतिरहित असून दुष्ट आहे व प्राणधातक विषाने भरलेली आहे. ९ तिच्या योगे प्रमु पिता याची आपण स्फुरि करितो; आणि 'देवाच्या प्रतिमेप्रमाणे' केलेल्या मनुष्यांस तिच्याच योगे शापहि देतो; १० एकाच तोर्डातूत स्तुति व शाप निघतात. माणश्या बंधूनो, अशी गोष्ट लहावी हें उचित नाही. ११ ज्ञान्याच्या एकाच छिंदातूत गोड पाणी व कडू पाणी निघें काय? १२ माणश्या बंधूनो, अंजिराला जैतुनाची फले आणि द्राक्षवेलाला अंजीर खेलील काय? तेसेच सांच्या पाण्यांतून गोड पाणी निश्चार नाही.

खोटें व खरें झाल

१३ तुम्हांमध्ये झानी व समंजस कोण आहे! त्याने झानजन्य लीनलेने सदावरकाच्या बोझे आपली कृत्ये दासवाची; १४ प्रथ तुम्हाच्या मनात तीव्र मत्सर व तट प्राढ्याचा स्वभाव आहे तर सत्याविष्ट ठाठा मिळवून नका, व लघाडी करू नको. १५ हें झान वरून उत्तरत नाही; तर ते ऐहिक, इंद्रियांचा पैशाचिक असें आहे. १६ काणे लेंये मत्सर व तट प्राढ्याचा स्वभाव आहे तेथे अव्यवस्था व प्रत्येक कुकर्म आहे. १७ वरून येणारे झाल हें मुळत शुद्ध असतें; शिक्षय तें उत्तांतिष्ठ, सौम्य, समजूत होण्याजोपै, द्रुगा व सतक्के यांनी पूर्ण, आपक्षापाती, निर्दम असें आहे. १८ आणि शांतता करणाऱ्यांसाठी भासीकतास्ती फळ देणारे जी शांतीने येणिले आते.

प्रसंकलहावावत सूचना

१ तुम्हांमध्ये लडाया व भाड्ये कोटून उत्पन्न होतात? तुमच्या अवयवांत ज्या वासना लडाई करितात त्यांपासून की नाही? २ तुम्ही लोम घरितां तरी तुम्हांस प्राप्त होत नाही; तुम्ही धात व हेवा करितां तरी इत तें मिळविष्यास तुम्ही समर्थ नाही; तुम्ही भांडतां व लडतां; तुम्ही मागत नाही, यामुळे तुम्हांचा प्राप्त होत नाही. ३ तुम्ही मागतां पंतु तुम्हांस मिळत नाही; कारण तुम्ही अयोग्य प्रकारे मागतां, म्हणजे आपल्या चैनीकरितां खर्चांचे म्हणून मागतां. ४ अहो व्यभिचारणानो, जगाची मैत्री ही देवाचारबर वैर आहे, हें तुम्हांस ठाऊक नाही काय? जो कोणी जगाचा मित्र होण्यास पाहतो तो देवाचा वैरी ठरा आहे. ५ जो आत्मा त्याने आपल्या ठारी, ठेविला तो परप्रेमाची ईर्ष्या घरितो, हें शाळाचे म्हणणे व्यर्थ असे तुम्हांस वाटार्टे काय? ६ तो अधिक 'कृपादान देतो.' यांस्तव शाळ म्हणतें, 'देव गर्विण्यांचा विरोध करितो, आणि लीनांस कृपादान देतो.' ७ यास्तव देवाच्या अधीन व्हा; सैतानाविष्ट आवे व्हा म्हणजे तो तुम्हांपासून पक्के. ८ देवाजवळ या म्हणजे तो तुम्हांजवळ येईल. पाणी जनहो, हात शुद्ध करा; अहो द्युमुदीच्या लोकांनो, आपली अंतःकरण पवित्र करा. ९ कट्टी व्हा, शोक करा, रडा; तुमच्या हसप्पाचा शोक व तुमच्या आनंदाचा विषद होवो. १० प्रभूसमोर नम्र व्हा म्हणजे तो तुम्हांस उंच करील.

११ बंधूनो, एकमेकाविष्ट बोर्ड नका. जो बंधूविष्ट बोर्लो व आपल्या बंधूला दोष लाभितो तो नियमाविष्ट बोर्लो व नियमाला दोष लाभितो; जर तुम्हियांमाला दोष लाभितोस तर तु नियम पालणारा नव्हेस, न्यायाधीश आहेस. १२ नियमकर्ता व न्यायाधीश असा एकच आहे, तो तारावयास व नाश करावयास समर्थ आहे; आपल्या शोजांशास दोष लाभणारा तु कोण?

बढाई मारू नये म्हणून इशारा

१३ अहा! जे तुम्ही म्हणतां की आपण आजूबायां अमुक; शहरी जाऊ, तेथें एक वर्ष घालून, आणि व्यापार करून पैसा मिळवून, १४ त्या तुम्हाला उद्योगांस ममजत नाही. मुमन्वे, आमुच्य काय आहे? तुम्ही वाप आहां, ती शोडा

वेळ दिसते, आणि मग नाहीकी होते. १५ असें न म्हणतां प्रभूची इच्छा असेल तर आपण जगूं व अमुक अमुक कळूं असें म्हणा. १६ आता तुम्ही आपल्याला फुशारकी मारतां येते म्हणून अभिमान बाघातां; पण अशा प्रकारची सर्व फुशारकी वाईट आहे. १७ चांगले करणे कळत असून जो त्याप्रमाणे बागत नाही त्याला तें पाप आहे.

श्रीमतीं कैलेट्या जुलुमाचे प्रतिफल

१ अहो धनवानांनो, जे कष्ट तुम्हाला होणार २ तुमचे धन नासेले
त्यांची आकोश करीत रडा. ३ तुमचे धन सोने व तुमचे सोने यांत जग चढाला आहे; ३ तुमचे सोने व तुमचे सोने यांत जग चढाला आहे; त्याचा तो जग तुम्हांचिसद साक्ष होईल, आणि तो 'आमी' सारखा तुमचा देह खाईल. 'तुमचे धन साठविणे', शेवटल्या दिवसांत झाले. ४ पाहा, ज्या कामकज्ञानीं तुमचीं शेतें कापिली आहेत त्यांची 'तुम्ही अडकवून ठेविली 'मचुरी ओरडत आहे;' आणि कापणान्यांच्या आरोळ्या 'सेनाधीश प्रभूच्या कानी' गेल्या आहेत. ५ तुम्ही पृथीवर तैनांत्री व विलास केला आहे; 'बाबाच्या दिवशी' तुम्ही आपल्या मनाची तुसि केली आहे. ६ धार्मिकास तुम्ही दोषी उत्तरिले, त्याचा घात केला; तो तुम्हांस 'अडबीत' नाही.

स्वेच्छिकपणा वाळगावा म्हणून बोध

७ अहो बंधुंनो, प्रभूच्या आगमनापर्यंत वीर धरा. पाहा, शेतकीरी भूमीच्या मोलवानं पिकाची वाट पाहत असतां, त्यास 'पहिला व शेवटला पाऊस' मिळेपर्यंत त्याविषयी, तो धीर धरितो. ८ तुम्हीहि वीर धरा, आपली अंतःकरणे स्थिर करा, करणे प्रभूच्ये आगमन जवळ असें आहे. ९ बंधुंनो, तुम्ही दोषी ठंड नवे म्हणून एकमेकावर चिडून कुरकूर कळू नका; पाहा; न्यायाधीश दारानजीक उभा आहे. १० बंधुंनो, जे संदेशे प्रभूच्या नामानें बोलले त्यांचे दुःख-सहन व त्याचा धीर यांविषयी किता प्या. ११ पाहा, 'ज्यांनी सहन केले त्यांस आपण धन्य म्हणतो'; तुम्ही

ईयोबाच्या धीरविषयीं ऐकले आहे, आणि प्रभूकून जो त्याचा शेवट सार्व ली पाहिला आहे; यावरून 'प्रभु फार कनवाळ व दयाळ' आहे हें तुम्ही पाहिले.

१२ माझ्या बंधुंनो, मुख्यतः शपथ वाहू नका; स्वर्गाची, पृथीची किंवा कोणतीहि दुसरी शपथ वाहू नका; तुम्ही दोषी ठंड नवे म्हणून तुम्हांस होय म्हणावयाचे तर होय म्हणा; नाही म्हणावयाचे तर नाही म्हणा.

प्रार्थनेचे सामर्थ्य

१३ तुम्हांपैकी कोणी दुःख मोरीत आहे काय? त्यांने प्रार्थना करावी. कोणी आनंदित आहे काय? त्यांने स्तोत्रे गावी. १४ तुम्हांपैकी कोणी दुखणाहीत आहे काय? त्यांने मंडळाच्या वेदिंविळां बोलवावें, आणि त्यांनी प्रभूच्या नामानें त्याला तेल लावावें व त्याजबर अोणवून प्रार्थना करावी; १५ विश्वासाची प्रार्थना दुखणाहीतास वाळवील, प्रश्न त्याला उठवील, आणि त्यांने पार्णे केली असली तरी त्याला क्षमा होईल. १६ यास्तव कुम्ही जिरोगी म्हावें म्हणून आपली पातके एकमेकांजवळ कबूल करून एकमेकांसाठी प्रार्थना करा. धार्मिकाची प्रार्थना कार्य करण्यांत फार प्रबल असते. १७ एलीया आपल्यासारख्या स्वभावात्रा भनुम्य होता; त्यांने प्रस्तुत पहं नवे असी आप्रदाने प्रार्थना केली, आणि संदेशीनं वेष्यपर्यंत पृथीवर पाऊस पडला नाही. १८ एुन: त्यांने प्रार्थना केली, तेव्हां आक्रामाने पाऊस पाडिला, आणि भूमीने आपले फळ उपजाविले.

१९ माझ्या बंधुंनो, तुम्हांमधील कोणी सत्यापासून वहकला आणि त्याला कोणी माजारे फिरविले; २० तर पापी मनुष्याला त्याच्या आंतिमय मार्गापासून फिरविणारा तो त्याचा जीव मरणापासून तारील, व पापांची रास जाकील, असें त्यांने समजावे.

१ मुलांत : प्रेस्तुतर

पेत्राचे पहिले पत्र

-०५७-०५८-

नमस्कार

१ पंत, गरुदिया, कपुडुकिंवा, आसिंगा, व
 १ विशुनिया यांने पांगलेल्या (प्राह्णदी) लोकांमध्ये
 राहणारे, २ देवपित्याच्या पूर्वज्ञानामुळे, आपल्याच्या
 द्वारे शास्त्राच्या पवित्रतेते, आज्ञाकिंवा, राहण्याच्या व
 लोकांवर येत्या विश्वाच्या, पांगले सिंचन होण्यासाठी व
 लिहाऱले प्रवासी, माझी येत्या विश्वाचा प्रेषित वेत्र
 याजकंठान; तुम्हांला कृपा क शांति विमुल लिकेत;
 विश्वाच्या असाठी राहण्याकरून आहे

राहण्याकरून इतरोषेकरून राहण्यावा

२४५, ५ आवल्या यांनु येत्या विश्वाचा प्रिता देव
 विनाशकिंवा असाठी, दरवाजीकी आशा आत द्वोपासाठी
 असेही अविनाशीर्ण निर्मलांब न, कोमेशवारीही बदल मिळू
 असाठी, त्याने आपल्या महादेवेनुसार आपल्याचा
 मेलेलांवृत्त येत्या विश्वाच्या द्वारे पुढी
 जग्नांदिल, जे सारांशाशेवढत्या आवां द्वारा कैवल्यास सिद्ध
 आहे, ते प्राप्त व्याप्त व्याप्त तुम्हांसाठी देवाच्या शक्तीने
 विश्वाच्या येगें, शास्त्रिके असाठी, या तुम्हांसाठी ले
 व्याप्त स्वार्थात राहण लेलेले आहे। ५ तुम्हां असाठी घोडा
 वेळार्यात, जरु यडले तरे पुण्यल परीक्षांमुळे, हुक्म
 दोषिकी, पण तुम्ही स्था प्रविष्ट विषयी असाठी ज्ञान करितां.
 ६ तुम्ही सासाठी सोशिंके की आशा होणाचा सोबती
 परीक्षा अपीली करितात, तर सोन्यासेही मूल्याचा असे जे
 तुम्हाचा विश्वासाचे परीक्षेत उत्तमे त्याप्रसूत प्रशंसा,
 गौरव व मान, ही फले येत्या विश्वाच्या अकड होण्याच्या
 वेळेस मिळवी; ८, ९ त्याला प्राह्णदी नसता आजवर
 तुम्ही प्रीति करिता; असाठी तो दिशत नसतां त्याजवर
 विश्वास ठेवतां; आणि त्या विश्वाच्या शेवट मणजे
 आपल्या जिवाचे तारण उपभोगीत अनिवार्य गौरवमुक्त
 आनंदाने उल्लःसतां; १० या संवेषणांनी तुम्हांवर होण्याचा

कृपेविषयी भविष्य कथन केले, त्यानी त्या तारणाविषयी
 वाराकाईने शोध केला; ११ त्यांच्यामध्ये जो विस्तारा
 आल्या होता त्यांने विस्ताराची दुःखे व त्यानत्रुट्या गौरवयुक्त
 सेष्ठी हीं पूर्वीच सांगितली; त्यांत त्यांने कोणता अगर कसा
 काळ मुचविला याविषयी ते शोध करीत होते; १२ त्यांस
 त्रयीं प्रकट करण्यात आले होते की स्वर्गातूत प्राठविलेल्या
 विविध आपल्याच्या द्वारे तुम्हांसु दुवाता सांगणाऱ्यांनी या
 गोष्ठी तुम्हांस असाठी सांगितल्या. आहेत त्याचा गोष्ठी
 कृलविष्याची सेवा ते करीत होते; ती सेवा स्वतः साठी
 नव्हे; तर तुम्हांसाठी करीत होते; त्या गोष्ठी न्याहाळून
 पाहण्याची उतंडा देववृत्तांस आहे.

विश्वाच्यांस शेषभेदे शील

१३ यास्तव कुम्ही आपल्या मुनस्ती कंबरा बांधा आणि
 सावध राहून येत्या विश्वाचे प्रकटीकरण होण्याच्या वेळी
 तुम्हांस प्राप होण्याचा कृपेवर पूर्ण आवडा ठेवा; १४
 तुम्ही आज्ञाकिंवा सुलं छहा आणि आज्ञानामृथ्येतील
 आपल्या पूर्णाच्या बासनांप्रमाणे बांधवृद्ध नका; १५ तर
 आवां तुम्हांस आचारण केले तो जसा प्रवित्र आहे तसे
 तुम्हीहि सर्व प्रकटीकरण आचारणांत परिच व्या; १६ कंबरा
 शी प्रवित्र आहे यास्तव तुम्ही प्रवित्र व्या, क्रैसा शास्त्रे
 अहि १७ जो तोंडे न प्रहूल अपेक्षाकृत्या काळी
 प्राप्ते त्याचा न्याय क्रारितो त्याले जर तुम्ही, ‘पिता,
 मृण्णन हाक आसिसो’ तर आपल्या प्रवासाच्या काळीं
 गिळून वाणा; १८ बालवडील माणसाच्या परंपरेते चाल्या
 आपलेल्या आपल्या व्यर्थ वागणुकीपासून सोने, संपे अशा
 नाशवत वस्त्री नव्हे, १९ तर निष्कलेक न निदोण
 कोक्ता, असा जो विस्त, त्याच्या मूल्यावान रक्काने तुम्ही
 मुख शाळं आवां हे व्यालांत ठेवा. २० जगाच्या स्थापने-
 पूर्वी त्याचे पूर्वज्ञान शाळे होते; तोच काळाच्या शेवटी
 तुम्हांसाठी प्रकट झाला; २१ तुम्ही त्याच्या द्वारे वेळावर

विश्वास ठेवणारे शास्त्रं आहां; त्या देवाचेंव त्याला मृत्यु-
वस्थेतून उठवून त्याचें गौरव केले, यामुळे तुमचा विश्वास
व आशा देवावर आहे. २२ निक्षेपट बंधुप्रीति उत्तम
होइल—असे आपले जीव सत्यपालानांने शुद्ध कृत्त्व एकमे-
कांवर मनापासून निष्ठेने प्रीति करा; २३ कारण तुम्ही
नाशावंत वीजापासून नव्हे, तर अविनाशी वीजापासून
मृणजे ‘देवाच्या सदाजीवी व टिकणाच्या’ वचनाच्या
द्वारे पुन: जन्मविलेले आहां.

२४ कारण,

सर्व मानवजाति गवतासारखी आहे;

आणि तिचें सर्व गौरव गवताच्या

फुलासारिले आहे.

गवत सुकरते व त्याचें फूल गळते;

२५ परंतु प्रभूचे वचन सर्वकाळ टिकते.

ज्या वचनाची ‘सुवार्ता’ तुम्हांस ‘सांगितली’ ते
हेच आहे.

१ यास्तव सर्व दुष्टभाव, सर्व कृपट, धोंग, हेवा

२ व सर्व दुर्भाषणे सोहून, २, ३ ‘प्रभु कृपाकृ आहे

याचा तुम्हीं अनुभव घेतला आहे,’ तर नूतन जन्म-
लेल्या बालकांसारखे तारणासाठी वृद्धि होण्यास आव्याप्तिक
निच्या दुधाची इच्छा धरा; ४ मनुष्यांनी नाकारिलेला तरी
देवाच्या दृष्टीने ‘निवडलेला व मूल्यवान्’ असा जो
जिवंत धोंडा त्याजवल आल्याने, ५ तुम्हीही आव्याप्तिक
मंदिर, जिवंत धोंडि, देवालय आवडणारे असे
आव्याप्तिक स्वरूपाचे यज्ञ येद्यु विस्ताच्या द्वारे अर्पिष्या-
साठीं पवित्र याजकगण असे रविले जात आहां.

६ कारण शास्त्रांत असा लेख आहे:

पाहा, निवडलेली, मूल्यवान् अशी कोनशिला मी
सीयोनंत बसविलो;

तिच्यावर विश्वास ठेवणारा फजीत होणार नाही.

७ यास्तव तुम्हांस विश्वास ठेवणाच्यांस सन्मान मिळाला;

जे विश्वासाच अमान्य आहेत त्यांस;

बांधणाच्यांनी नापसंत केलेला दृष्ट

तोच कोनशिला शास्त्र;

८ आणि ठेच लग्याच्या धोंडा

व अडसलच्याचा खडक असा शास्त्रा;
ते वचनाला अमान्य असल्याने ठेच खातात,
त्यासाठीं ते नेमलेहि होते. ९ तुम्हीं तर ‘निवडलेला वंश,
राजकीय याजकगण, पवित्र राष्ट्र,’ देवाचे ‘स्वतंचे लोक’
असे आहां; ‘यासाठीं की’ ज्याने तुम्हांस अंघकारांतून
काहून आपल्या अद्भुत प्रकाशांत पाचारण केले त्याचे
‘गुण तुम्हीं प्रसिद्ध करावे,’ १० ते तुम्हीं पूर्णी ‘लोक
नव्हता,’ आतां तर ‘देवाचे लोक आहां; तुम्हांस देवेची
प्राप्ति झाली नव्हती,’ आतां तर ‘दया मिळाली आहे.’

११ प्रिय बंधुंनो, जे तुम्हीं परदेशी व प्रवासी आहां
त्या तुम्हांस मी विनंति करितों की जिवावरेवर लढणाचा
दैहिक वासनांपासून दूर राहा; १२ विदेशी लोकांत आपले
आचरण चांगले ठेवा, यासाठीं कीं ज्याविषयीं ते तुम्हांस
दुष्कर्मी समजून तुम्हांचिरूद्ध दुर्भाषण करितात त्याविषयीं
त्यांनी तुमचीं सतकमे पाहून ‘समाचाराच्या दिवशी’
देवाचे गौरव करावे.

सरकारी अधिकाऱ्यांना अंकित होऊन राहणे

१३ मनुष्यांनी स्थापिलेल्या प्रत्येक व्यवस्थेला प्रभूकृतिं
अधीन असा; राजा श्रेष्ठ, महून त्याच्या; १४ आणि
अधिकारी बाईंट करणाच्यांना शिक्षा देण्यासाठी व चांगले
करणाच्याची स्तुति करण्यासाठी त्याचे पाठविलेले, महून
त्याच्या अधीन असा. १५ देवाची इच्छा अशी आहे की
तुम्हीं चांगले करण्याने निर्बुद्ध मनुष्यांच्या
अज्ञानाला कुठित करावे; १६ आपली स्वतंत्रता ही दुष्ट-
पणाचे ज्ञाकण न करितां तुम्ही स्वतंत्र, तरी देवाचे दास,
असे असा. १७ सर्वांस मान था. बंधुवर्गावर प्रीति करा.
‘देवाचे भय धरा. राजाला मान था.’

सेवेचा अर्थ

१८ धरच्या चाकरानो, तुम्ही आपल्या धन्याच्या
अधीन असा; जे चांगले व सौम्य त्याच्याच केवळ नव्हे,
तर जे कठोर त्याच्याहि पूर्ण असाने अधीन छवता. १९
कोणी ईश्वरवित्तन केल्या अज्ञानाने असेली दुर्जे सोलिलो
तरपूर्ण बांधुलया आहे. २० वैष्णव जेष्यांच्याला मिळालेला
तुम्हीं शास्त्रांनी सोलिलो तरपूर्ण रूप नोंदी कीर्ति;
चांगले करीत असूनहि दुर्जे कोणाऱ्या के ते शास्त्रांनी सोसांगे

हे देवाला योग्य असे बाटेल. २१ यशकरितां तुम्हास पाचरण करण्यांत आले आहे; कारण विस्तारेहि तुम्हांसाठी दुःख सोशिले; तुम्ही स्थाया पावलंबां अजुसरावेम्हणून तुम्हांकरिता किंता वाळून ठेविला आहे; २२ त्यांने 'पाप केले नाहीं, आणि स्थाया मुखांत कपट आढळले नाहीं'; २३ स्थायी निंदा होत असतां त्यांने उलट निंदा केली नाहीं; दुःख सोशीत असतां त्यांने घमकाविले नाहीं; तर क्यायां न्याय करणाऱ्याकडे तो सर्व सोपवून दिले. २४ 'त्यांचे स्वतः' तुमची आमची 'पापें' स्वदेहाने 'वाळून' खांभावत 'नेली', यासाठी की आपण याप्याचरणासंबंधाने मृत होऊन धार्मिक आपरणाताढी ओवंत राहावें; त्याला बँसलेल्या 'माराच्या वलांनी तुम्ही निरेणी झालां'. २५ तुम्ही मेंद्रांसारखे भटकत होलां, परंतु आलां तुम्हाच्या जिवांका मेंद्रपाद व अंध्यस याजकडे माशारे फिरलां आहां.

पति व पत्नी

१ खियांनो, तुम्ही तशाच आपाल्या नवन्याच्या ३ अधीन असा; यासाठी की कोणी वक्तव्याला अमान्य असले, २ तरी तुमचे भिडस्तपणाचे पवित्र वर्तन याहून वचनावाचून आपल्या खियांच्या वर्तनानें से मिळवून घेण्यांत यावे. ३ तुमची शोभा केसाचें मुळें, सोनाचे कालीने वालें, किंवा पोशाक करणे यांनी बाहेहून आणलेली नसाबो; ४ तर जो सौम्य व शांत आत्मा देवाच्या दृष्टीने बहुमूल्य आहे त्याने, म्हणजे अंतःकरणांतील गुप्त मनुष्यपणाने, जी अविनाशी शोभा ती असाबो. ५ याप्रमाणे पूर्वी, देवावर आशा ठेवणाऱ्या पवित्र खियांनीहि आपाल्या नवन्याच्या अधीन राळून आपणांस शोभविले; ६ तशी सारा अब्राहामधार 'धनी' म्हणून त्याच्या आजेत राहिली; तुम्ही चांगले कीरीत राहिल्यास व कोणत्याहि भय-प्रद गोईची भीती न चाकाल्यास, तिची आतां मुळे झालां आहां.

७ नवन्यांनो, तसे तुम्ही आपल्या खियांबरोवर, त्या धार्मिक नाशक पाव आहेत म्हणून, कुजातेने सहवास ठेवा; वीक्रीनसप्ती कृपादानाचे त्याचे वतनवंशु असे तुम्ही स्थाना मान या; म्हणजे तुम्हाच्या ग्रार्थांतील व्यत्यय येणार नाहीं.

१ मुलांतः एफिस्कोप

विस्तारिष्ठ मनुष्यास शोभणारी सहानुभूति ८ सारांसा, तुम्ही सर्व एकचित, समसुखदुखी, वंधु-श्रीति करणारे, कलंवाळू, नम्र मनाचे असे व्हा; ९ वाइटा-बहल बाईट, विदेहल निंदा असे कंन का; तर उल्ट आशीर्वाद या; आशीर्वाद हे वरेन मिळप्पासाठी तुम्हांला पाचरण करण्यांत आले आहे.

१० कारण

जीवित आवडते व्हावें,

व चांगले दिवस पाहावे,

अशी ज्याची इच्छा आहे,

त्याने दुर्भाषणापासून आपली जिव्हा

व कपटी भाषणापासून आपले ओठ आवरावे;

११ त्याने वाइटाचा त्याग करून बरे तें करावै;

त्याने शातिप्रास्त्यर्थ प्रयत्न करून

तिचे अवलंबन करावै.

१२ कारण परमेश्वराचे नेत्र धार्मिकांवर असतात,

व त्याचे कान खांच्या विनंतीकडे असतात;

तरी वाईट करणाऱ्यांवर परमेश्वराची नंजर आहे.

अन्याय सोशीत राहणे व खिस्ताचें उदाहरण

१३ जर तुम्ही चांगल्याची आस्था धरणारे आहो तर तुमचे वाईट करणारा कोण? १४ आणि जरी तुम्हांला धार्मिकेतमुळे दुःख सोसावें लागले, तरी तुम्ही धन्य; 'त्यांच्या भयाने भिऊ नका व धावंल नका;' १५ तर खिस्त 'प्रभु' याला आपल्या अंतःकरणांत 'पवित्र माना'; 'आणि तुम्हांमध्यें जी आसा आहे तिची विचारपूस करणाऱ्या प्रत्येक इसमाला उत्तर देण्यास नेहमी सिद्ध असा; तरी तें सौम्यतेने व भिडेने या; १६ तें सद्गृह धरून या; यासाठी की ज्याविष्यां तुमची निंदा होते, त्याविष्यां खिस्तामधील तुम्हाच्या सदृतनावर आल घेण्यांनी लिंजित व्हावें. १७ चांगले करूनहि दुःख सोसारं अशी देवाची इच्छा असली, तर वाईट करून दुख सोसप्पायेका तें बरे आहे. १८ कारण आपल्याला देवा-जवळ नेण्यासाठी खिस्तानेहि पापांबद्दल, म्हणजे धार्मिक पुरुषांने अधर्मिक लोकांकरितां, एकदा दुःख सोशिले; तो देहरूपे जिवं मारिल गेला आणि आधारिकीत्या

जीवंत केला गेला; १९ त्या आत्माच्या रूपानें त्याने जाळल कंदिशालेली आत्मांजबळ घोषणा केली. २० पूर्वी नोहाच्या दिवसांत, तारवांत थोडके म्हणजे आठ प्राणी पाण्यांतून बांधविष्यांत आले; तें तारुं तयार होत असतां देवाची सहनशीलता वाट पाहत होती, त्या दिवसांत या आत्मांनी अवमान केला तेच हे होते; २१ त्या पाण्याचा नमुना जो बासिस्मा, त्याच्याचों देहाचा गळ दूर करणे नव्हे, तर बांगले मन रस्तप्पाचा देवाचरोबर करार करणे होय; तो आता येश खिस्ताच्या पुनः उठाच्या द्वारे तुम्हांस तारीत आहे. २२ तो स्वर्णांत जाऊन देवाच्या उजरीकडे आहे आणि त्याच्या स्वाधीन देवदूत, अधिकारी व सत्ताधीश हे ठेविले आहेत.

पापाचा त्याग करणे

१ खिस्तानें देहरूपे दुःख सोशिले तसेच तुम्हीहि
 ४ तेंच मनोवृत्तिरूपी शब्द धारण करा; कारण ज्यानें देहाने सोशिले आहे तो पापापासून निवृत्त झाला आहे; २ त्यासाठी की तुम्ही आपले उरलेले दैहिक-आशुभ्य मनुष्यांच्या वासनांप्रमाणे नव्हे तर देवाच्या इच्छेप्रमाणे घालवावें. ३ कारण विदेशी लोकांना आवडणारी क्रमे करण्यांत, म्हणजे कामासक्ति, विषयवासना, मद्यासक्ति, रंगेलपणा, बदफैली व अमंगळ मूर्तिपूजा यांत राहण्यांत जो काळ गेला तितका पुरे; ४ तुम्ही त्यांच्या दंगलाच्या भरांत त्यांजबरोबर धावत नाही शाचें त्यांस नवल वाढून ते तुमची निंदा करितात; ५ जो जीवंतांचा व मृतांचा न्यायनिवाडा करण्यास तयार आहे त्याला ते हिशेब देलील. ६ सुवर्तां मृतांनाहि सांगितली होती, यासाठी की मनुष्यांनुसार त्यांचा देहसंबंधाने न्यायनिवाडा व्हावा, पण त्यांनी आत्माने देवानुसार जगावे.

७ आता सर्वांचा शेवट जबळ आला आहे; यास्तव मर्यादेने राहा, व प्रार्थना करण्यासाठी सावध असा; ८ मुख्यत: एकमेकांचर एकनिष्ठेने प्रीति करा; कारण ‘प्रीति पापांची रस झाकून टाकिते.’ ९ कुरकूर न करितां एकमेकांचा पाहुणचार करणारे व्हा; १० प्रत्येकाला जरें कृपादान मिळाले आहे तसेच देवाच्या नानाविध कृपेच्या

चांगल्या कारभाच्यांसारिसे तें एकमेकांच्या करणी लावा; ११ भाषण करणाऱ्याने आपण देवाची वचने बोलत आहो असें बोलावें; सेवा करणाऱ्याने, ती आपण देवाने पुरविलेल्या शक्तीने करीत आहो, असी करावी; यासाठी की सर्व गोशीत येश खिस्ताच्या द्वारे देवाचे गौरव व्हावे; गौरव व पराक्रम ही युगानुयुग त्यांनी आहेत. आमेन.

खिस्तासाठी दुःखसहन करण्याचा हक्क

१२ प्रिय बंधूंनो, तुमच्या परीक्षणासाठी जें तीव्र संकट तुम्हांवर आले आहे त्यावरून आपणांस कांही अपूर्व झाले असें वाढून त्याचे नवल मारून नका; १३ ज्यापेक्षा तुम्ही खिस्ताच्या दुःखाचे वाटेकरी झाला आहो त्यापेक्षा आनंद करा; म्हणजे त्याचे गौरव प्रकट होण्याच्या बैलेसहि तुम्ही उल्लासाने आनंद कराल. १४ ‘खिस्ता’ च्या नोंदामुळे ‘तुमची निंदा होत असल्यास’ तुम्ही धन्य आहां; कारण गौरवाचा आत्मा ‘म्हणजे’ ‘देवाचा आत्मा’ तुम्हांवर येऊन ‘राहिला आहे.’ १५ तरी खून करणारा, चोर, दुष्कर्मी, किंवा दुसऱ्यांच्या कामांत ठवळाडवळ करणारा असें होऊन कोणी दुःख सोसून नये; १६ खिस्ती आहे म्हणून कोणी दुःख सहन करितो तर त्याने लाजून नये; त्या नांवामुळे देवाचे गौरव करावे. १७ देवाच्या ‘घरापासून’ न्यायनिवाड्यास ‘आरंभ होण्याची वेळ’ आहे; आणि तो आरंभ प्रथम आपल्यापासून झाला, तर देवाच्या सुवार्तेचा अवमान करण्याचांचा परिणाम काय होईल? १८ ‘धार्मिक इसम जर कष्टाने तरतो तर अनीतिमान् व पापी इसम याला ठिकाण कोठे मिळेल?’ १९ यामुळेच देवाच्या इच्छेप्रमाणे दुःख सहन करण्याचांनी मुक्ति करीत आपले जीव विश्वासू उत्पन्नकर्त्याला सोपून याचे.

बडिलांना बोध

१ तुम्हांतील बडील मंडळीला, जो मी सोबतीचा
 ५ बडील, खिस्ताच्या दुःखांना सार्की काळकट होण्याचा गौरवाचा विभागी तो मी बोझ करिसी; २ तुम्ही मधील देवाच्या कल्पांने पाळव करू; न्याय घर्दीत न्याय नव्हे, तर देवाच्या इच्छेप्रमाणे विवेकानंद त्यांचे देहरेते
 ३ मुठांसः प्रेस्कुर

करा; द्रव्यलोभार्तेह नव्हे तर उत्सुकतेने करा; ३ तुमच्या दिम्मतीच्या लोकांवर घनीपण करणारे असे नव्हे, तर कळपाल किंते व्हाल असे करा; ४ मग मुख्य मेंदपाळ प्रकट होईल तेव्हां तुम्हांस गौरवाचा न कोमेजणारा हार प्राप्त होईल. ५ तसेच तरुणांनो, वडिलांच्या अधीन राहा, आणि ऐकमेकांनी सेवा करण्यासाठी तुम्ही सर्व जण नप्रतास्ती कमरबंद बांधा; कारण ‘देव गर्विष्ठाचा विरोध करितो, आणि लीनांवर कृपा करितो.’

सर्वसामान्य बोध

६ यात्रव देवाच्या प्रश्नकमी हाताखाली ल्विन व्हा, बासाई की द्यावें योग्य वेळी तुम्हांस उंच करावें. ७ स्थाजवर तुम्ही ‘आपली’ सर्व ‘निंता टाका’ कराण तो तुमली काळजी येतो. ८ सावध असा, जागे राहा; तुमचा शत्रु सैतान हा गर्जणाच्या सिंहासारखा कोणाला गिवऱ्यावें हें

शोधीत फिरतो; ९ त्याच्याविस्त विश्वासांत ठढ असे उमे राहा; जगांतील तुमच्या बंधुवर्गाला हींच दुखें नेमत्याप्रमाणे होत आहेत हें लक्षात असू या. १० तुम्ही थोडा वेळ दुःख सोसल्यावर, आपल्या सार्वकालिक गौरवांत यावें म्हणून ज्यावें विस्तामध्ये तुम्हांस पाचारण केले तो सर्व कृपेचा देव स्वतः तुम्हांस पूर्ण, ठढ व सबळ करील; ११ त्याला युगायुग पराक्रम असो. आमेन.

१२ माझ्या मर्ते विश्वासू असा आपला बंधु सिल्वान याच्या हाती मी थोडक्यांत हें लिंगून पाठवून त्यांत बोध केला आहे व साक्ष दिली आहे की ही देवाची खरी कृपा आहे, हिच्यांत तुम्ही ठढ राहा. १३ बाबेलांतील तुम्हांसारखी निवडलेली (मंडली) तुम्हांस सलाम सांगते; आणि माझा पुत्र मार्क हाहि सांगतो. १४ प्रीतीच्या चुंबनाने एकमेकांस सलाम करा.

विस्तामधील तुम्हां सर्वांस शांति असो.

पेत्राचे दुसरे पत्र

-००५०५०-

नमस्कार

१ आपला देव व तारणारा येशू विस्त यांच्या १ न्यायत्वानं आमच्यासारखा मोलवान् विश्वास मिळा- लेल्या लोकांस, येशू विस्ताचा दास व प्रेषित शिमोन पेत्र याजकहून; २ देव आपला प्रभु येशू यांच्या ओळखीने तुम्हांला कृपा व शांति विपुल मिळो.

खिस्ती मनुष्याचे हक्क व शील

३ ज्यावें तुम्हांआम्हांला आपल्या गौरवावें व सत्त्वावें पाचारण केले त्याच्या ओळखीच्या द्वारे, त्याच्या दैवी सामर्थ्यावें, जीवनास व सुभक्तीस जे सर्व कांही साधक ते आपल्याला दिले आहे, हें तुम्हांला माहीत आहे; ४ त्यांच्या योगें मोलवान् व अति महान अर्डी वचने आपल्याला देण्यात आर्डी आहेत, यासाठी की त्याच्या द्वारे तुम्ही वासनेपासून उत्पन्न होणारी जगांतील अश्रुता चुक्कवून

इश्वरी स्वभावाचे विभागी व्हावें. ५ याच कारणावें तुम्ही होईल तितका प्रयत्न चालवून आपल्या विश्वासांत सात्त्विकतेची, सात्त्विकतेत ज्ञानाची, ६ ज्ञानांत इंद्रियदमनाची, इंद्रियदमनांत धीराची, धीरांत सुभक्तीची, ७ सुभक्तीत बंधुप्रीतीची व बंधुप्रीतीत प्रीतीची भर घाला; ८ कारण हे गुण तुम्हांमध्ये असून वाढते असले तर, आपला प्रभु येशू विस्त याच्या ज्ञानाविषयी तुम्ही निस्योगी व निष्यळ होऊ नये, असे ते तुम्हांस करितील. ९ ज्याच्या अर्डी ते नाहीत तो अंथदा आहे, अदूरदर्दी आहे, त्याला आपल्या पूर्वांच्या पापांपासून शुद्ध ज्ञात्याचा विसर पदला आहे. १० यास्तव बंधुंनो, तुम्हांस जालेले पाचारण व तुमची निवडणून ज्ञासंबंधावें खातरी करून घेण्याबद्दल विशेषतः प्रस्त॑न करा, असे तुम्ही केल्यास तुम्हाचे पतन कर्वीच होणार नाही; ११ आणि तशा प्रकारे आपला प्रभु

तोरणारांये, विवित याच्या सार्वकालिक राज्यात प्रशस्त-
पणे तुमची प्रवेश होईल.

आगृह राहण्याबाबत इशारा

१२ या काऱ्यास्तव जरी तुम्हांला या गोषी कळतात आणि तुम्हांस आस झालेल्या सत्यांत तुम्ही स्पृश झालेले आहो; तरी तुम्हांला त्यांची नेहमी आठवण देण्याची मी काळजी ठेवील; १३ मी या मंडपात आहे तोंशील तुम्हांस आठवण देऊन जागृत करणे हें मला उचित वाटवें; १४ काऱण मला ठाऊक आहे की आपल्या प्रभु येद्यु मिस्ताने मला कळविल्याप्रमाणे मला आपला मंडप एका-एकी काढावा लागणार आहे; १५ आणि भाजी निर्याण झाल्यावरहि त्या गोषीची आठवण सर्वदा तुम्हांस करितां मावी खण्डन भी होईल तिके कीरीन; १६ कर्मस चातुर्याने कल्पितेल्या कंधारां अनुसरून आही आपल्या प्रभु येद्यु मिस्ताना यशकम वं आगमन हांसवंधारे तुम्हांस कळविले असे नाही; तर आम्ही त्यांचे महत्व प्रत्यक्ष प्रशाशन द्योतो; १७ त्याला देखितियासासून सद्ग्रान तु गोरख मिळाले; तेव्हा ऐश्वर्यशाली गौरवाळ्या द्वारे अशी जाली झाली की स्थ माझा पुत्र, मला परसप्रिय आहे, याजिविकी-मी संतुष्ट असूने; १८ झासी पवित्र डोंगासवर त्योजवटीवर, असताना आकृशात्म-आजेली ही याणी एकली; १९ चित्राम-अधिक निवित्त असे संदेश्यांचे वक्तव आव्हाजवल असै; २० ते अंशक ठिकारी प्रकाश पदण्डना दिव्याप्राणां आहे; तुम्हांसा अंतकरणात विवास उजाडेशीर्षते व प्राणाडां तसें उपर्युक्त तुम्ही त्याकडे लळा शाल तर चांगले होईल; २० हें प्रथम इनांत आणावयवांचे की शालांतील कोणत्याहि संदेशाचा स्वतंत्र्या कल्पनेने उलगडा होत नाही; २१ काऱण संदेशे मनुष्यांच्या इच्छेने कधी झालेला नाही; तर पवित्र अस्त्याने प्रेरित झालेल्या मनुष्यांनी देवापासून तो सांगि-तलेला आहे.

खोटे संदेशे व पापी जीवनक्रम

१ तरी (इशाएल) लोकांतहि खोटे संदेशे होते २ तसे तुम्हांतहि खोटे विशेषक उत्पन्न होतील; ते जाश-कारक पाखडी मर्ते उत्पत्तें प्रचारात आणितील; ज्या १ उत्पत्ती अविविद्यादागा-

स्वामींने त्यांस विकले घेतले त्यालाहि ते नाशाप्रतीक आणि शापणांक आकस्मिक नाश ओळचून घेवील प्रति त्यांच्या कांबातुरकणाऱ्या आचरणाचे अनुकरण पुक्कल लोक करितील; त्यांच्यामुळे सत्यमार्गाची निंदा होईल; ते ते लोकांसाठे होऊन कृत्रिम भाषणाने तुम्हांवर पैसे सिल-वितील; त्यांच्याकरितां नेमलेला दंड पहिल्यापासूनच विलंब करीत नाही, आणि त्यांचा नाश डुकल्या खाल त्यांनी; ४ ज्या त्येहांनी पाप केले त्यांस देवाने सोडिले त्यांनी; तर त्यांस नरकात दाकिले आणि न्यायनिताव्यक्तरितां राखले आप्कारमय खल्यांत ठेविले; ५ त्यांने प्राचीन जगदीहि सोडिले नाही, तर अमरकांच्या जगावर जलप्रस्तुत्य आपल्याहि आणि अभिनितेचा उपदेशक नोहा याचे सात जणांसह रक्षण केले; ६ पुढे होण्याच्या अभक्तांस उदाहरण देखावाऱ्ये सदोम कृगमोरा ही जगरे समस कृकून त्यास विच्छंसाची गिरजा केली; ७ आणि अभार्यिक लोकांच्या कांबातुर वर्तनाने त्रासलेला भार्यिक लोट याची खुक्का केली; ८ (तो भार्यिक सुलूष्य त्यांच्यामध्ये गहत होता तेव्हा तेव्हा त्यांची अभार्यिक कुर्ये पहनून त्यांचित्यां देखून अभार्या अभर्यशील जीव विक्रमिदिवस कासांवीस होता होतामा) ९ मर्किमन लोकांस परीक्षेतल रोड-विणे व अभार्यिक लोकांस विक्षा भेदीत न्यायांच्या दिव-सासाठी शुद्धन देवर्णे हें प्रभला कळते; १० विशेषतः अमंगलप्रणाल्या बस्सेनें देहेपर्मोगाच्या परीक्षेत लागणारे व अधिकार तुच्छ मानणारे यांस राखल ठेवणे हें प्रभला कळते. ते उद्घट, स्वच्छंदी, भोजनाची विदा करण्यास न भिणारे, असे आहेत. ११ बळाने व पराक्रमाने अधिक असे देववृत्तहि प्रभूयोग त्यांस निंदा दोषी ठरवीत नाहीत. १२ ते निर्बुद्ध प्राणी स्वतःस कळत नाहीत अशांविषयी निंदा करीत असतात; प्रकळले जाऊन त्यांचा नाश व्हावा एकद्विसाठी जन्मरेख्या पदांसारखे ते आहेत; त्यांचा स्वतंत्र्या अश्वेने नाश होईल. १३ अधर्माचरणाचे वेतन म्हणजे अमकार हा त्यांच्या पदर्ही पडतो; एका दिवसाची चैनवाजी हें ते सुख मानितात, ते डाग व कळंक आहेत; तुम्हांवरोवर मेजवाच्या खालांचा कपटाच्या मौजा मारितात. १४ त्यांचे खोके वेश्याकृतीने भरलेले आणि पाप करण्या-

विलयी ले हावरे आहेत; ते अस्थिर मनाच्या लोकांना मोह घालितात; त्यांचे हृदय लेभाला सवलेले आहेत; ते शापाची मुळे आहेत; १५ ते सरळ भाग सोडून बहुक्ले, बोराचा पुत्र बलाम याच्या भागीला ते अनुसंधले; त्याला अघमारीचे वेतन प्रिय होते. १६ त्याला त्याच्या उर्लंगानबहुल वागडण झाला; मुक्या गाढवारीं मनुष्याचीने बोडून संदेष्ट्याचा वेडेपण थांविला. १७ ते जलस्थळे झारे, वाढवारीं उडविलेले धुके, असे आहेत; त्यांच्यासाठी व्हांवकरारीची काळीरीं राखलेली आहे. १८ प्रमाण असणाऱ्या लोकांतल ते जाहेर पडले न पडले तोच ते लोक त्यांस व्यर्थपणाच्या पुरीरीं गोष्टीं सांगतात व दैहिक वासनावीन 'कस्तु त्यांस कामातुरपणाचे मोह घालितात. १९ ते त्यांस स्वतंत्रतेचे बजून रेतात आणि स्वतः तर प्रश्नदेवे दैस आहेत; कारण त्यांमें एकाचाला जिकून घेतलेले असदें त्याचा तो दासहि बनलेला असतो. २० प्रभु व तारणारा येथे विस्त याच्या झानदारे, जगाच्या मल्कांतल मुटल्यावर दे पुनः जर त्यांत युतून त्याच्या अधीन झाले तर त्यांची शेवटी दशा पहिल्या दशेपेक्षा वाईट झाली आहे. २१ करण धार्मिकं देवा मार्ग समजून आल्यानंतर आपलांस डिलेल्या पवित्र आडेपासून परावृत्त होणे यापेक्षा तो न समजजे हे त्यांस वरै होते. २२ 'आपल्या ओकीकरू' परतलेले कुऱ्ये' का गाळांत लोलायास अंग धुतल्यानंतर परतलेली 'दुकरीन,' अशी जी खरी म्हण आहे तिच्याप्रमाणे त्यांची गेष झाली आहे.

विस्ताराच्या पुनरागमनाचा दिवस

१ प्रिय बंधुंने, आता हैं मी तुम्हांस दुसरे पत्र ३ लिहीत आहें; या दोहोमध्ये मी आठवण देऊन तुमच्या सातिक मनाला जागृत करितो; २ यासाठी की पवित्र संदेशांनी पूर्वी सांगितलेल्या बचनांची, आणि प्रभु व तारणारा याने तुमच्या प्रेसिदोच्या द्वारे दिलेल्या आहेची आठवण तुम्ही करती; ३ हे प्रथम मनांत आणावयांचे की शेवटल्या दिवसांत आपल्याच वासनाप्रमाणे चालणारे यड्डेवोर लोक थळा करीत येऊन प्रहणील; ४ त्याच्या येप्पांचे बजून आसां कोठे आहे? कारण बाढवडील निजले तेव्हापासून, उत्तरांच्या प्रारंभापासून, जसे

बाढ आहे तसेच सर्व कांही राहिले आहे. ५ हे तर ते बुद्धिपुरसर विसरतात की पूर्वी देवाच्या शब्दानें आकाश आणि पाण्यांतल व पाण्याच्या योगे बदलेली अशी पृथ्वी हीं झाली; ६ त्याच्या योगे तेव्हाच्या जगाचा पाण्याने बुद्धन नास झाला; ७ पण आतांचे आकाश व पृथ्वी ही त्याच शब्दानें अभीसाठीं राखलेली आहेत; म्हणजे त्याचनिवाचाचा व अथर्विक लोकांच्या नाशाचा दिवस येईर्पर्त; शिळक ठेविलेली आहेत.

८ तरी प्रिय बंधुंनो, ही एक गोष्ट तुम्ही विसरून नका की 'प्रभूला' एक दिवस हजार वर्षांसारखा, आणि 'हजार वर्षे' एका 'दिवसासारखी' आहेत; ९ किंतुके लोक ज्याला विलंब म्हणून म्हणतात तसा विलंब प्रभु आपल्या वचनाविषयी करीत नाही, तर तो तुम्हांसे सहन करितो; कोणाचा नाश व्हावा अशी त्याची इच्छा नाही, तर सर्वांनी पश्चाताप करावा अशी आहे. १० तरी प्रभूका दिवस चोरासारखा येईल; त्या दिवाची आकाश भोढा नाद करीत सरून जाईल, सृष्टितत्वे तसे होऊन त्यास जातील, आणि पृथ्वी व तिजवरील गोष्टी उघडकीस येतील.

त्यांरी देवप्राची आवश्यकता

११ तर ही सर्व अशी त्यास जासाठी आहेत दृष्ट्या पवित्र चर्तणुकीत व सुभक्तीत राहून देवाचा दिवस येप्पांची बाट पाहत व तो दिवस लवक्ष यावा म्हणून खाटपट करीत तुम्ही कसे असेले पाहिजे? १२ त्या दिवसासुळे 'आकाश' जडून त्यास जाईल आणि सृष्टितत्वे तसे होऊन 'वित्ततील.' १३ तरी ज्यामध्ये धार्मिकता वास करिते असे 'नवे आकाश' व 'नवी पृथ्वी' यांची त्याच्या वचनाप्रमाणे आपण वाट पाहत आहो.

१४ यास्तव प्रिय बंधुंनो, हा गोष्टीची अपेक्षा करीत असतां, तुम्ही त्याच्या दृष्टीने निकलंब व निरोष असें शांतीत असलेले आढळावे म्हणून होईल तितके प्रयत्न करा. १५ आपल्या प्रभुची सहनता तारणच आहे असे समजा; आपला प्रिय बंधु पौल याला दिलेल्या झानाप्रमाणे त्यानेहि तुम्हांस असेच लिहिले आहे; १६ आणि त्यांने आपल्या सर्व पत्रांत त्या गोष्टीचा उल्लेख केला आहे. त्यांत समजावयास कठीण अशा कांही गोष्टी आहेत; त्याचा अर्थ

योहानी व अस्थिर मनुष्ये इतर शास्त्रलेखांचा विपरीत अर्थ करितात तसा त्यांचाहि ओहूनताणून करितात; त्यापासून त्यांचा नाश होणार. १७ तर प्रिय बंधुंनो, या गोष्टी तुम्हांला पूर्वापासून कळत आहेत, म्हणून तुम्ही अधर्मी

लोकांन्या भ्रांतिप्रवाहात सांपडून आपल्या स्थिरस्तेतून ढळून नवे यासाठी जपा; १८ आणि आपल्या प्रभु के तरणारा येशू विस्त याच्या कृपेत व ज्ञानांत वाडा. त्याळा आलां व अनेकालपर्यंत गौरव असो. आमेन.

योहानाचे पहिले पत्र

खिस्तामध्ये प्रकट झालेले सर्वकालिक जीवन

१, २ जे प्रारंभापासून होतें, जे आम्ही ऐकले आहे, जे आम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिले आहे, जे आम्ही न्याहाळिले व स्वहस्ते चाचिपिले, त्या जीवनाच्या शब्दाविषयी आम्ही सांगतो. तें जीवन प्रकट झाले, तें आम्हीं पाहिले आहे, व त्याची साक्ष देतो; तें सर्वकालिक जीवन पित्याजवळ होतें व आम्हांस प्रकट झाले, हें तुम्हांस कळवितो; ३ जे आम्हीं पाहिले व ऐकले आहे तें तुम्हांसाहि यासाठीं कळवितों की तुमचीहि आम्हां-बरोबर भागी व्हावी; आपली भागी तर फियाबरोबर व त्याचा पुत्र येशू विस्त याजबरोबर आहे; ४ तुमच्याआमचा आनंद पूर्ण व्हावा म्हणून आम्ही हें लिहितो.

देवसंहवास म्हणजे पापाचा त्याग

५ जो निरोप आम्हीं त्याजापासून ऐकला आहे तो तुम्हांस सांगतो; तो हाच की देव प्रकाश आहे, त्याच्या ठारीं मुल्यीं अंधार नाही. ६ त्याच्याबरोबर आपली भागी आहे असे जर आपण म्हणतों ‘आणि अंधारात चालतो तर आपण खोटे बोलतो, सत्यानें वागत नाही’; ७ पण जसां तो प्रकाशांत आहे तसे जर आपण प्रकाशांत चालतो, तर आपली एकेकांबरोबर भागी आहे; आणि त्याचा पुत्र येशू याचे रक्त आपल्याला सर्व पापांपासून शुद्ध करिते. ८ आपल्याला पाप नाही असे जर आपण म्हणतों, तर आपण स्वतःला कळवितो, व आपल्या ठारीं सत्य नाही. ९ जर आपण स्वतःची पापे पदरीं घेतों, तर तो विशासू व न्यायी आहे

म्हणून आपल्या पापांची क्षमा कराल, व आपल्याला सर्व अधर्मापासून शुद्ध करील. १० आम्हीं पाप केले नाही, असे जर आपण म्हणतों, तर आपण त्याला लबाड करितों, आणि त्याचे वचन आपल्या ठारीं नाही.

१ अहो माझ्या मुलंनो, तुम्हीं पाप करू नये २ म्हणून हें भी तुम्हांस लिहितों. जर कोणी पाप केलेच, तर धार्मिक असा जो येशू विस्त तो पित्याजवळ आपला कैवारी आहे; २ तोच आपल्या पापांबद्दल प्राय-वित्त आहे; आणि आपल्याच पापांबद्दल केवळ नव्हे तर सर्व जगाच्याहि पापांबद्दल आहे.

आझांकितपण हें देवसंहवासाचे प्रमाण द्योय ३ आपण त्याच्या आझा पाळिल्या म्हणजे आपण त्याला ओळखलेलो हे आपांस कळून येते. ४ मला त्याचे ज्ञान आहे असे म्हणून त्याच्या आझा जो मानीत नाही तो लबाड आहे, त्याच्या ठारीं सत्य नाही. ५ जो कोणी त्याचे वचन पाळितो त्याच्यांची देवकी असीते खरोखर पूर्ण झाली आहे. यावेळजे आपल्याला कळून येते की आपण त्याच्या ठारीं आहो. ६ भी त्याजमच्ये राहतो, असे म्हणाच्यानें तो चालला तसे स्वतःहि चालले पाहिजे.

७ प्रियजनहो, भी तुम्हांस नवी आझा लिहीत नाही, जी प्रारंभापासून तुम्हांस दिलेली जुनी आझा तीच लिहितो; जे वचन तुम्हीं ऐकले तें ती जुनी आझा आहे. ८ भी पुनः तुम्हांस ती आझा नवी अशी लिहितो; ती त्याच्या व तुमच्यासंबंधाने खरोखर तशीच आहे; कारण अंधार नाहीसा होत आहे, व खरा प्रकाश प्रकाशत आहे

९ मी प्रकाशांत आहे असे म्हणून जो आपल्या बंधुवा द्वेष करितो तो अजून अंधारांतच आहे. १० आपल्या बंधुवर प्रीति करणारा प्रकाशांत राहतो, आणि त्याच्या ठारी अडखळण नसते; ११ पण आपल्या बंधुवा द्वेष करणारा अंधारांत आहे व अंधारांत चालतो; तो कोठे जातो हे त्याचे त्याला ठाऊक नसते, कारण अंधाराने त्याचे डोळे अंथळे केलेले आहेत.

१२ मुलांनो, मी तुम्हांस लिहितो, कारण त्याच्या नामासुले तुमच्या पापांची तुम्हांस क्षमा झाली आहे. १३ बापांनो, मी तुम्हांस लिहितो, कारण जो प्रारंभापासून आहे त्याचे ज्ञान तुम्हांस झाले आहे. तरुणांनो, मी तुम्हांस लिहितो, कारण तुम्ही जिकले आहे. मुलांनो, मी तुम्हांस लिहिले आहे, कारण तुम्हांस पित्यांने ज्ञान झाले आहे. १४ बापांनो, मी तुम्हांस लिहिले आहे, कारण जो प्रारंभापासून आहे त्याचे ज्ञान तुम्हांस झाले आहे तरुणांनो, मी तुम्हांस लिहिले आहे, कारण तुम्ही सबक आहां, तुम्हांमध्ये देवावे चवच राहते, आणि त्या हृष्टाळे तुम्ही जिकिले आहे. १५ जगावर व जगांतल्या गोटीवर प्रीति कसं नका. जर कोणी जगावर प्रीति करितो तर त्याच्या ठारी पित्याची प्रीति नाही. १६ काळज जायांत जे सर्व आहे तें, म्हणजे देवावी कासगा, देवावीची चासनम व संसाराची फुशास्की, ही पित्यापासून नाहीत; तर जगापासून आहेत. १७ आणि जग क त्याची घासना ही माहीतरी होत आहेत; पण देवाच्या इच्छेप्रमाणे करणारा सर्वकाळ राहतो.

सिस्तविरोधांश्या बाबतीत इशारे

१८ मुलांनो, ही देवटली घटका आहे, आणि सिस्तविरोधी येणार असे तुम्ही ऐकले त्याप्रमाणे आतांच पुरुषक लिस्तविरोधी उढके आहेत; यावरून आपल्याला दिसून येते की ही देवटली थडका आहे. १९. ते आपल्यां दूसरे निवाले तरी ते आपले नक्को; ते आपले असते तर आपल्यावरोवर राहिले असते; त्यांच्यांतील कोणी आपल्या नाही हे प्रकट न्हावे म्हणून ते निवाले. २० तुम्हांला नविन प्रभूपासून अभिषेक झाला आहे; तुम्हांला सर्व गोषी कळतात. २१ तुम्हांला इत्य कळत नाही म्हणून

मी तुम्हांला लिहिले आहे असे नाही; तुम्हांला ते कळते आणि कोणतेहि असत्य सत्यापासून नाही, म्हणून लिहिले आहे. २२ येशू हा लिस्त आहे हैं जो नाकारितो त्याचिवाय ल्बाड कोण आहे? जो पित्याला व पुत्राङ्गा नाकारितो तोच दिस्तविरोधी आहे. २३ जो कोणी पुत्राला नाकारितो त्याला पिता नाही; जो पुत्राला स्वीकारतो त्याला पिता आहे. २४ तुम्हांच्याविषयी म्हटल्यास, जे तुम्ही प्रारंभापासून ऐकले ते तुम्हांमध्ये राहो जे तुम्ही प्रारंभापासून ऐकले ते जर तुम्हांमध्ये राहिले तर तुम्हीहि पुत्रामध्ये व पित्यामध्ये राहाल. २५ जे चवन त्याने स्वतः आपल्याला दिले ते सार्वकालिक जीवन होय. २६ तुम्हांस बद्धकविणाच्या लोकाविषयी हैं मी तुम्हांस लिहिले आहे. २७ तुम्हांविषयी म्हटल्यास, तुम्हांस त्याजपासून जो अभिषेक झाला तो तुम्हांमध्ये राहतो, आणि तुम्हांला कोणी शिकवावे याची गरज नाही; त्याचा अभिषेक तुम्हांस सर्वाविषयी शिकवितो; तो सत्य आहे, असत्य नाही; म्हणून त्याने तुम्हांस शिकवित्याप्रमाणे तुम्ही त्यामध्ये राहतां. २८ तर आता मुलांनो, त्यामध्ये राहा, यसाठी की तो प्रकट होईल तेहां आपल्याला वैर्ये असावे, आणि त्याच्या येणाच्या वेळेस त्याजपासून लाजूने माधार व्यावी लागू नयेत. २९ तो नीतिमान आहे असे जर तुम्हांस माहीत आहे तर जो कोणी नीतीने चालतो तो त्याजपासून जन्मलेला आहे हेहि तुम्हांला माहीत झाले आहे.

देवपित्यावर प्रेम केल्याने मनुष्य स्वन्मारीवर्ती बनतो

१ आपल्याला देवावी मुले हैं नंब चिकिले यात ३ पित्याने आपल्याला केवडे प्रीतिदाळ दिले आहे ते पाहा; आणि आपण तसे आहोवा. यामुळे जग आपल्याला ओळखीत नाही, कारण त्याने त्याला ओळखले नाही. ३ प्रियजनहो; आपण आतां देवावी मुले आहो; आणि मुढे अशण काय होऊ हैं अजून प्रकट झाले नाही; तरी आपल्याला हैं माहीत आहे की तो प्रकट ज्ञान्यास आपण त्यासारखे होऊ, कारण जसा तो आहे तात्पर तो आपल्याला दिसेल. ३ ज्या कोणाला त्यांतेवरीने ही आशा आहे तो, जसा तो शुद्ध आहे तसा, आपल्याला

चुद्ध करितो.

ईश्वरी पुत्रत्व व पाप यांचा विरोध आहे ४ जो कोणी पाप करितो तो स्वैरवर्तन करितो; पाप हेस्वैरवर्तन आहे. ५ तुम्हांला हें माहीत आहे की पापेहे हरण करावी म्हणून तो प्रकट झाला; त्याच्या ठारी पाप नाही; ६ जो कोणी त्याच्या ठारी राहतो तो पाप करीत नाही; जो कोणी पाप करितो त्याने त्याला पाहिले नाही व त्याला ओळखलेहि नाही. ७ मुलांनो, कोणी तुम्हांस बहकून नये; जसा ते नीतिमान आहे तसा नीतीने वागळारा इसमहि नीतिमान आहे. ८ जो पाप करितो तो सैतानापासून आहे; कारण सैतान प्रारंभापासून पाप करीत आहे. सैतानाची कृत्ये नष्ट करावी यासाठीच देवाचा पुत्र प्रकट झाला; ९ जो कोणी देवापासून जन्मला आहे तो पाप करीत नाही; कारण त्याचे बीज त्याजमर्ये राहतें; त्याच्याने पाप करवत नाही, कारण तो देवापासून जन्मला आहे. १० यावरून देवाची मुले व सैतानाची मुले उघड होतात. जो कोणी नीतीने वागत नाही तो देवापासून नाही, व जो आपल्या बंधुवर प्रीति करावी; ११ जो संदेश तुम्ही प्रारंभापासून ऐकला तो हात आहे की आपण एकमेकावर प्रीति करावी; १२ जसा काहन त्या दुष्टाचा होता व त्याने आपल्या बंधूचा वध केला तसेही आपण नसावें. त्याने त्याचा वध कशासाठी केला? त्याची कृत्ये दुख होती आणि त्याच्या बंधूची नीतीची होती यामुळे केला.

बंधुप्रेम

१३ बंधुनो, जग तुमचा द्रेष करितें याचे आशये मानूनका. १४ आपण बंधुवरांवर प्रीति करितों यावरून आपण समजतों की आपण मरणांतून निघून जीवनांत आले आहो. जो प्रीति करीत नाही तो मरणांत राहतो. १५ जो कोणी आपल्या बंधूचा द्रेष करितो तो नरहिंसक आहे; आणि कोणाहि नरहिंसकाच्या ठारी सर्वेकाळिक जीवन राहत नाही, हें तुम्हांस माहीत आहे. १६ त्याने आपल्याकरितां स्वप्राण अर्पिला यावरून आपल्याला प्रीतीचें झान झाले आहे; म्हणून आपणहि आपल्या बंधुकरितां स्वप्राण अर्पिला पाहिजे. १७ तर मग आपल्याजबल संसाराची साधने

असून व आपला बंधु गरजवत आहे हें पाहून जो स्वतःला त्यावरूप कल्याचा येऊ देत नाही त्याच्या ठारी देवाची प्रीति कशी राहते? १८ तुम्हांनो, आपल्या झालांनी किंवा जिव्हेने नव्हे, तर कृतीने व सत्याने आपण प्रीति करावी. १९, २० आपण सत्याचे आहों हें यावरून आपल्याला समजेल; आणि ज्या कशाविषयी आपले मन आपल्या स्वतःला देखी ठरविते त्याविषयी आपण स्वतःच्या मनाला व्याजसमोर उमेद देऊन; कारण देव आपल्या मनापेक्षा थोर आहे; त्याला सर्व कांही कळते. २१ प्रियजनहो, आपले मन आपल्याला दोषी ठरवीत नसेल तर आपल्याला देवासमोर धैर्य आहे. २२ आणि आपण जे कांही मागतों तें त्याजपासून आपल्याला मिळते; कारण आपण त्याच्या आळा पाळतो, व त्याच्या दृष्टीने जे आवडते तें करितो. २३ ही त्याची आळा आहे की त्याचा पुत्र येशू खिस्त याच्या नामावर आपण विश्वास ठेवावा; आणि त्याने आपल्याला आळा दिल्या-प्रमाणे आपण एकमेकांवर प्रीति करावी. २४ त्याच्या आळा पाळारा इसम त्याच्या ठारी राहतो व तो त्या इसमाच्या ठारी राहतो. त्याने जो आत्मा आपल्याला दिला, यावरून आपल्याला कळते की तो आपल्या ठारी राहतो.

ईश्वरी प्रेरणेची कल्पोदी

१ प्रियकरांनो, प्रत्येक आपल्याचा विश्वास धरू ४ नका, तर ते आत्मे देवापासून आहेत किंवा नाहीत याविषयी त्यांची परीक्षा करा; कारण पुष्कल खोटे संदेशे जगांत उठले आहेत. २ जो जो आत्मा, देह धरून आलेल्या येशू खिस्ताला कळूल करितो तो तो देवापासून आहे; यावरून देवाचा आत्मा ओळखलावा. ३ जो जो आत्मा येशूला कळूल करीत नाही तो तो देवापासून नाही, खिस्तविरोधाचा विरोध हात्य आहे; तो येणार आहे हे तुम्ही ऐकले आणि तो जगांत अतां आहेह. ४ तुम्हांनो, तुम्ही देवापासून आहा आणि त्याजवर तुम्ही जव मिळविला आहे; कारण जगांत जो आहे त्यापेक्षा तुम्हांत जो आहे तो मोठा आहे. ५ ते जगाचे आहेत म्हणून त्याचे भाषण ऐकिक आहे; आणि जग त्याचे ऐकल भेटौ. ६ आपण देवापासून आहो; जो आपल्या जीवजलाती तो

आपले एकतो: जो देवापासून नाहीं तो आपले एकत नाहीं. यावरून सत्याचा आत्मा कोणता व भ्रांतीचा आत्मा कोणता हे आपण ओळखिसितो.

७ देवावरचे प्रेम व एकमेकांवरचे प्रेम

८ प्रियजनहो, आपण एकमेकांवर प्रीति करू; कारण प्रीति देवापासून आहे; जो कोणी प्रीति करितो तो देवापासून जन्मला आहे, व देवाला ओळखतो. ९ जो प्रीति करीत नाहीं तो देवाला ओळखतीत नाहीं; कारण देव प्रेमस्वरूप आहे. १० देवाने आपल्या एकुलत्या एक पुत्राला जगांत पाठविले आहे, यासाठी की आपण त्याच्या द्वारे जोवत राहावे: यामध्ये देवाची प्रीति आपल्या ठार्यी प्रकट झाली. ११ प्रीति म्हणावी तर हीच; आपण देवावर प्रीति केली असे नाहीं, तर त्याने तुम्हांआहांवर प्रीति केली आणि स्वपुत्राला आपल्या पातकंबऱ्ये प्रायश्चित्त व्हावे म्हणून पाठविले. १२ प्रियजनहो, जर देवाने आपल्यावर अज्ञा प्रकारे प्रीति केली तर आपणहि एकमेकांवर प्रीति केली पाहिजे. १३ देवाला कोणी करीवीहि पाहिले नाहीं; आपण एकमेकांवर प्रीति करितो तर देव आपल्या ठार्यी सहतो, आणि त्याची प्रीति आपल्या ठार्यी पूर्ण होते; १४ आपण त्यामध्ये व तो आपल्यामध्ये राहतो, हे आपण यावरून ओळखतो की त्याने स्वतःच्या आत्म्यांतून आपल्यास दिले आहे; १५ आमदी पाहिले आहे व साक्ष देतों की पित्याने पुत्राला जगाचा तस्मारा असे पाठविले आहे. १६ येशू देवाचा पुत्र आहे असा विश्वास जो धरितो त्याजवांचून जगावर जय मिळविले; आणि ज्याने जगावर जय मिळविला तो हात्च आपला विश्वास आहे. १७ येशू देवाचा वर्तु आहे असा विश्वास जो धरितो त्याजवांचून जगावर जय मिळविणारा कोण आहे? १८ जो पाष्याच्या द्वारे व रक्ताच्या द्वारे आला तो हात्च, म्हणजे येशू विस्त; पाष्याने केवळ नव्हे, तर पाष्याने व रक्तानेहि आला. १९ साक्ष देणारे तिथे आहेत: आत्मा, पाणी व रक्त; श्या तिंचांची साक्ष एकच आहेत. २० आपण मनुष्यांची साक्ष स्वीकारितो, पण तिंच-पेक्षा देवाची साक्ष मोठी आहे. जी साक्ष देवाने आपल्या मुत्राविष्टी दिली ती हीच त्याची नाक्ष याहे. २१ जो देवाच्या पुत्रावर विश्वास टेवितो त्याच्या ठार्यीच साक्ष आहे; ज्याने देवाचा विश्वास धरिला नाहीं त्याने त्याला लडाड केले आहे; कारण जी साक्ष देवाने आपल्या मुत्राविष्टी दिली आहे तिच्यावर त्याने विश्वास टेविला नाहीं. २२ ती साक्ष हीच आहे की देवाने आपल्याला सावेकालिक जीवन दिले. आणि हे जीवन त्याच्या पुत्रामध्ये आहे. २३ ज्याला तो पुत्र आहे याला

पहिल्याने आपणांवर प्रीति केली, म्हणून आपण प्रीति करितो. २० मी देवावर प्रीति करितो, असे म्हणून जी कोणी आपल्या बंधूचा द्वेष करितो तो लचाड आहे; कारण आपल्या बंधूला पाहिले असून त्याजवर जो प्रीति करीत नाहीं त्याज्याने, न पाहिलेल्या देवावर प्रीति करवत नाहीं. २१ जो देवावर प्रीति करितो त्यांने आपल्या बंधूवरहि प्रीति करावी, ही आज्ञा त्याजपासून आपल्याला आहे.

खिस्तिशिष्यांची श्रद्धा

१ येशू हा विस्त आहे, असा विश्वास जो कोणी धरितो तो देवापासून जन्मला आहे; आणि जो कोणी जन्मदातावर प्रीति करितो, तो त्याजपासून जन्मलेल्या इसमावरहि प्रीति करितो. २ आपण देवावर प्रीति करितो व त्याच्या आज्ञा पाळितों तर त्यावरून आपल्याला कळतों की आपण देवाच्या लेकरावर प्रीति करितो. ३ देवावर प्रीति करणे म्हणजे आपण त्याच्या आज्ञा पाळणे हे आहे; आणि त्याच्या आज्ञा भरी नाहीत. ४ कारण जी काहीं देवापासून जन्मलेलं आहे तें जगावर जय मिळविले; आणि ज्याने जगावर जय मिळविला तो हात्च आपला विश्वास आहे. ५ येशू देवाचा पुत्र आहे असा विश्वास जो धरितो त्याजवांचून जगावर जय मिळविणारा कोण आहे? ६ जो पाष्याच्या द्वारे व रक्ताच्या द्वारे आला तो हात्च, म्हणजे येशू विस्त; पाष्याने केवळ नव्हे, तर पाष्याने व रक्तानेहि आला. ७ साक्ष देणारे तिथे आहेत: आत्मा, पाणी व रक्त; श्या तिंचांची साक्ष एकच आहेत. ८ आपण मनुष्यांची साक्ष स्वीकारितो, पण तिंच-पेक्षा देवाची साक्ष मोठी आहे. जी साक्ष देवाने आपल्या मुत्राविष्टी दिली ती हीच त्याची नाक्ष याहे. ९ जो देवाच्या पुत्रावर विश्वास टेवितो त्याच्या ठार्यीच साक्ष आहे; ज्याने देवाचा विश्वास धरिला नाहीं त्याने त्याला लडाड केले आहे; कारण जी साक्ष देवाने आपल्या मुत्राविष्टी दिली आहे तिच्यावर त्याने विश्वास टेविला नाहीं. १० ती साक्ष हीच आहे की देवाने आपल्याला सावेकालिक जीवन दिले. आणि हे जीवन त्याच्या पुत्रामध्ये आहे. ११ ज्याला तो पुत्र आहे याला

जीवन आहे; ज्याला देवाचा पुत्र नाही त्याला जीवन नाही.

समाप्ति

१३ सर्वकालिक जीवन तुम्हांस आहे हें तुम्हांस काळावै म्हणून देवाच्या पुत्राच्या नामावर विशास ठेवाण्या तुम्हांस हें भी लिहिले आहे. १४ त्याविषयीं आपल्याला जो भरवसा आहे तो हा आहे की आपण त्याच्या इच्छेप्रमाणे कांही मागितले तर तो आपले ऐकेल; १५ आपण मागतो त्याविषयीं तो आपले ऐक्तो, हें आपल्याला ठाडक आहे; म्हणून जी मागणी आपण त्याच्याजबळ मागितली आहेत तीं आपल्याला मिळाली आहेत हेहि आपल्याला ठाडक आहे. १६ योहाना परिणाम मरण नाही असें पाप करितांना आपल्या बंधूला कोणी पाहील तर स्थाने त्याच्याकरितां मागितलें असतां तो त्याला जीवन मिळवून देईल; म्हणजे योहाना परिणाम मरण नाही असें पाप करण्यांस तें मिळवून देईल.

ज्याचा परिणाम भरण आहे असे पाप आहे; याची कीं मागावै असें भी म्हणत नाही. १७ कोणीहि अनीति पाप आहे; आणि त्यांत योहाना परिणाम मरण नाही असेहि पाप आहे.

१८ जो कोणी देवापासून जन्मला आहे तो पाप करीत नाही हें आपल्याला माहीत आहे; जो देवापासून जन्मला तो त्याला राखितो आणि तो दुष्ट त्याला शिवत नाही. १९ आपण देवापासून आहो, हें आपल्याला माहीत आहे; सगळे जग त्या दुष्टाच्या अधीन आहे. २० आपल्याला माहीत आहे की देवाचा पुत्र आला आहे, आणि जो सत्य आहे त्याचे ज्ञान करून घेण्याची बुद्धि आपल्याला दिली आहे; जो सत्य स्यामर्ये, म्हणजे त्याचा पुत्र येशू खिस्त यामर्ये, आपण आहो. हाच खारा देव; हें सर्वकालिक जीवन आहे. २१ मुलांनो, तुम्ही स्वतःस मूर्तीपासून दूर राखा.

योहानाचे दुसरे पत्र

१, २ निवडलेली कुरियोबाई व तिचीं मुळे यांस, बडीले याजकळून : जे सत्य आपल्या ठारीं असते व आपल्यावरोवर सर्वकाळ राहील, त्या सत्यामुळे तुम्हांवर भी खरी प्रीति करितो; आणि भी केवळ नव्हे तर सत्य म्हणजे काय हें जे समजातात ते सर्वहि करितात. ३ देवपितापासून व पित्याचा पुत्र येशू खिस्त याजपासून कृपा, दया व शांति हीं या सत्यांत व प्रीतीत आपल्यावरोवर राहतील.

४ आपल्याला पित्यापासून आज्ञा मिळाल्याप्रमाणे तुम्हा मुलांपैकीं कित्येक सत्यानें चालत असेलेली मला आहूळ्यी आहेत, याचा मला अतिशय आनंद झाला.

१ हें एक लीचे नांव असावे.

२ मुल्यांत : प्रेस्तुत.

५ आतो बाई, नवी आज्ञा नव्हे, तर जी आपल्याला प्रारंभापासून खिल्ली. आहे ती लिहून तुल विनंति करितों की आपण एकमेकांवर प्रीति करावी. ६ ती प्रीति ही आहे की आपण त्याच्या आक्षःप्रमाणे चालावै; हेहि तुम्ही प्रारंभापासून ऐकले. ७ फसविणारी पुकळ माणसे, म्हणजे येशू खिस्त देहानें येतो हे कबूल न करणारी माणसे, जगंत उठली आहेत. अशा प्रकारे फसविणारा हा खिस्तविरोधी आहे. ८ जे आम्ही केले तें तुम्ही व्यर्थ जाऊ देऊ नये, तर त्याचे पूर्ण प्रतिफल मिळावै म्हणून स्वतःला जपावै. ९ खिस्ताचे शिक्षण धरून न राहता जो पुढेपुढे जातो त्याला देव नाही; जो शिक्षण धरून

राहतो. स्वास्थ्य पिता व पुत्रहि आहे. १० हें विक्षण न व्यापार असा कोणी तुम्हांकडे आला तर त्याला घरात घेऊ नका व त्याचे स्वागत करू नका; ११ कारण जो त्याचे स्वागत करितो तो त्याच्या तुळ मंचा मागीदार होतो.

१२ मला तुम्हांस पुक्कल लिहावयाचे होतें, तें कागद व शाई यांनी लिहावेसे बाटले नाही; तर तुम्हांकडे येतल मला समक्ष बोलतां येईल अशी मी आशा वाढविलो; म्हणजे तुमचा आनंद परिपूर्ण होईल. १३ तुझ्या निवडलेल्या बहिर्भीची मुळे तुला सलाम सांगतात.

योहानाचे तिसरे पत्र

१ ज्यावर मी खरी प्रीति करितो तो प्रिय गायस यास, बडील याजकदून :

२ प्रिय बंधो, जसा तुझा आला सुस्थितीत आहे तसें तुला सर्व गोष्ठीत सुस्थिती व आरोग्य असावे, अशी मी प्रार्थना करितो. ३ कारण तु त्याचें चाल्यास अशी तुझ्या सत्याविषयी वंधुजनांनी येतल साक्षी दिली, त्याच्यान मल अस्यानंद झाला. ४ माझी मुळे सत्यांत चालतात, हे ऐक-त्याचे मला आनंद होतो तितका दुसऱ्या कशानेहि होत नाही.

५ प्रिय बंधो, परकीय वंधुजनांसाठी तु जे काही करितोस तें तुझे करणे विश्वासाचें आहे; ६ त्यांनी मंडळीसमोर तुझ्या प्रीतीविषयी साक्ष दिली; त्यास तु, देवाला योग्य दिसेल अशा रीतीने वाटेस लवक्षील तर वरै करवील; ७ कारण ते विदेशी लोकांपासून काहीएक न घेतां त्या ‘नामासाठी’ वाढेर निषाळे. ८ यास्तव आपण अद्यांचे स्वागत करवें, म्हणजे आपांचे सत्यामध्ये त्याचे सहकारी होऊ.

९ मी मंडळीला थोडेसे लिहिले; परंतु तिजमध्ये

अग्रगाय होण्याची आवड भरणारा दियत्रफैस हा आमचा स्वीकार करीत नाही. १० याशुक्ले, मी आलों तर तो जी कर्मे करितो त्यांची आठवण देईन; तो आम्हांविशद अपश्च बोलून बडबड करितो; तेवढ्याने त्याचे समाधान न होतां तो बंधुजनांना स्वीकार करीत नाही, आणि जे त्यांचा स्वीकार करणवास पाहातात त्यास तो मना करितो व मंडळीचाहेर घालवितो. ११ प्रिय बंधो, वाईटाला अनुसरून नको, तर जांगल्यात्य अनुसर. चांगले करणारा देवपासून आहे, वाईट करणाऱ्याला देव दिसला नाही. १२ देमेत्रियाविषयी सर्वांनी व स्वतः सत्यानेहि चांगले साक्ष दिली आहे; आहीहि साक्ष देतो; आणि आमची साक्ष खरी आहे हे तुला ठाळक आहे.

१३ मला तुला पुक्कल लिहावयाचे होतें, तें शाई व लेल्या यांनी तुला लिहिण्याची इच्छा नाही; १४ तर मी तुला लवकर भेटेन, अशी मला आशा आहे. तेव्हां आपण समक्ष बोलू. तुला शाति असो. मित्रमंडळी तुला सलाम सांगतात. मित्रमंडळीना ज्याच्या त्याच्या नंवानें सलाम सांग.

यहूदाचे पत्र

२५४

नमस्कार

१ देवपित्याच्या ठारीं प्रिय आणि येशु खिस्तियास्थी
राखून टेकल्यांत आलेले असे जे पाचारिलेले लोक खांस
येशु खिस्ताचा दास व याकोबाचा बंधु यहूदा याजकहून :
२ दया, शांति व प्रीति ही तुम्हांस विषुल मिळोते

खोटे शिक्षक व नैतिक अध्यापात यांवाबत
सूचना

३ प्रिय बंधुनो, आपल्या सर्वसाधारण तारणाविषयी
तुम्हांस इळावयाची मला मोठी आस्या लागली होती,
तरी पवित्र जनांच्या एकदाव स्वाधीन केलेल्या विश्वासाचे
समर्थन करण्यासंबंधी बोध तुम्हांस लिहून पठविल्याचे
मला अगत्य वाटले. ४ कारण या दंडासाठी पूर्वीच नेम-
लेली किंत्येक मनुष्यें नकलत आंत विरली आहेत; ती
अभक्तीने वाणारीं मनुष्ये आपल्या देवाची कृपा पालून
तिला कामातुरपणाचे स्वरूप आणितात; आणि आपला
एकच स्वामी व प्रभु येशु खिस्त याला ते नाकारितात.

५ तुम्हांला हें सर्व ठाऊकच आहे, तरी तुम्हांस खांची
आठवण करून याची असे वाढतो; तें हें की प्रभूर्णे भिक्षार
देशांतून एका राशीचा निभाव केला, आणि मग जे विश्वास
न ठेवणारे होते त्याचा नाश केला. ६ ज्या देवदूजांनी
आपले उच्च पद न राखतां त्वस्थान सेडिले, त्यांस त्यांने
सार्वाकालिक बंधनांत, निविड काळ्येखामयीं, महान् दिवसाच्या
न्यायाकरितां राखून ठेविले. ७ त्याप्रमाणेच सदोम व गमोरा
आणि त्यांच्या समोरवतालचीं क्वारें द्यांनी त्यांसारखे जार-
कर्ये करून विकातीय अंगांशी संग केला; तीं नगरें सार्व-
कालिक अप्रिंदव, अणीत जाहीरादाखल, पुढे टेलिंगी
आहेत. ८ उरंव हे नेतृत्व निघालूकात निघाल निघाल
मित्रात, प्रभुल, तुला, नेतृत्वात, न योह कर्माची निघाल
करितात. ९ आद्य देवदूजाशीसारल, हा जेहा जोशाच्या

शरीरासंबंधाचे सैतानाशी वाद घालितांना भांडला तेव्हां
साला दोरी घरबून त्याची निंदा करावयास त्याचा हिस्या
झाला नाही; तर 'प्रभु तुला धमक्कावो' एवढे तो झणाका.
१० तथापि ज्या गोष्टी हे समजत नाहीत त्यांची हे निंदा
करितात; आणि बुद्धिहीन पराप्रमाणे ज्या गोष्टी हे स्वभावत:
समजतात त्यांच्या योगे हे आपला नाश करून घेतात. ११
त्यांस विकार असो। कारण ते काइनांच्या मार्गानें चालले,
द्यावासाठी बलामाच्या आतिमार्यात खेळकमपणे बुसले, आणि
कोरहासारखे बंड करून त्यांनी आपला नाश करून घेतला.
१२ ते तुम्हांबोरब जेवितात तेव्हां तुम्हाच्या प्रीतिभोजनांत
झाकलेले खडक असे आहेत; ते मेण्डाळ असून जेवितांना
खुशालणीं 'आपली घण वेतात,' ते त्यांच्यांने वाहून नेलेले
निर्जल भेघ, हेमंत छतुंगील फलहील, दोनदा नेलेली,
समूक उपटलेली झाडे, असे आहेत; १३ लळाळणी फेस
दाखविणाऱ्या समुद्राच्या लिकाळ लाढा, ख्रमण करणारे तारे,
असे ते आहेत; त्यांजसाठी निशिक अलोह रस्ताळ राखून
ठेविला आहे. १४, १५ आदामांतरुन सासवा पुस्त
होला यांने त्यांस उद्देश्य उद्देश्य लिहा; तो हा यांची पाहा,
सर्वाचा न्यायनिवार्डा करावयास; आणि त्यापैकी अभक्त
असलेल्या लोर्हांनी अंगकीने केलेल्या आकल्या सर्व अभ-
क्तीच्या कर्मावल आणि ज्या सर्व कठोर गोष्टी अभक्त पापी
ज्ञानांनी स्पष्टाविशद संगितल्या खांचरून, त्या सर्वांस
दोषी ठवावयास 'प्रभु असरेल्या असुत पवित्र ज्ञानांनी
जेविता आसा आद्य.' १६ ते लोक कुरकूर करणारे,
असंतुष्ट व वासनासण असे आहेत; त्यांचे तोड तुकार-
कीच्या गोष्टी बोडतो; कलापासाठी नोड असूतुनि, कलापे
उसेहो;

ई फ्रेम असो यित निघाले, आपली पुढे नेतृत्वाकाळ
प्रेतिभोजनी त्यांची निघितेसाठा त्यांसाठी असलेला अन्न, कृत
त्योरी तुंबाच्या असे त्यांसिले त्यांकी सेवालगा असली

आपल्या अभक्तीच्या वासनांप्रमाणे चालणारी, अशी यशोरो भाणसे उत्पन्न होतील. १९ ती पूढे पांडाणारी, देहुद्वीची, ज्यांस आत्मा नाही अशी आहेत. २० प्रिय बंधुंगे, तुम्ही आपल्या परमपवित्र विश्वासावर स्वतःची रचना करून, पवित्र आत्मामध्ये प्रार्थना करून, ३१ आपल्या प्रभु येशू खिस्ताच्या देवेची मार्गप्रतीक्षा करीत सावेकाळिक जीवनासाठी आपल्यांस देवाच्या ग्रीष्मीमध्ये राखा. २२ जे किंतेक संशयांत आहेत त्यांवर दया करा; २३ किंतेकांस अमीतत ओहून

काढून त्यांने तारण करा आणि देहांने 'दागळलेली वज्रे' देसील द्वेष्य समजून भीतियुक्त त्रुटीने कित्येकांवर दया करा.

३४ तुम्हांस पतनापासून राखण्यास आणि आपल्या ऐश्वर्ययुक्त सात्रिच्यांत निर्दोष असे उल्लासयुक्त उर्मे करण्यास जो समर्थ आहे, २५ अशा आपल्या उद्धारक एकाच देवाला, येशू खिस्त आपला प्रभु याच्या द्वारे गोरव, महत्त्व, पराक्रम व अधिकार हीं युगारंभापूर्वी, अतां व युगानुयुग आहेत. आमेन.

योहानाला ज्ञालेले प्रकटीकरण

~~~~~

प्रस्तवाधना व नमस्कार

१ येशू खिस्ताचे प्रकटीकरण हे त्यांने आपल्या पृथुला पाठ्यून निजदास योहान खाला कल्पिले; जे लक्षक 'ज्ञाले पाहिजे' हे निजदासांना दर्शविष्या-करिसी थाला हे देवापासून प्रकर्ता झाले. २ त्यांने देवाचे वचन व येशू खिस्ताचिषीची साक्ष, महाजे जे जे पाहिले त्याचिषीची साक्ष यांसुले. ३ या उद्देश्याचे 'अस्त्र वाचून दावाविणारा'; ते एकमारे व स्पृहात्मिहिलेस्त गोष्टी पालणारे हे घन्य; कारण संगम जवळ असल आहे.

४ आसिकारील 'सात मंडळांमध्ये योहानाकून; जो आहे, होता व येणार स्वाधेपासून; स्पृहाचा राजाशेनासगोर जे सोत आले' त्यांचेपासून; ५ आणि खिस्तासून साक्षी, मेर्लेल्यांमध्यून 'प्रथम जन्मजेत' व 'पृथ्वीबीरील राजाचा अधिष्ठित' येशू खिस्त काचपासून; तुम्हांस कृपा व शास्ति ही असोत जो आपल्यावर ग्रीष्मी करितो. त्यांने स्वपविराने तुम्हांआर्हांला आपल्या पातकापासून मुक्त केले, ६ आणि आपल्याला राज्य, आपल्या 'देवित्यासाठी गोपक' असें केले, त्याचे 'गौरव' व पराक्रम हे युगानुयुग आहेत. आमेन. ७ 'पाहा, तो भेदांसहित थेतो; प्रत्येक दोका त्यास 'पाहिल,' ज्यांजी त्यास

'भोसकिले' तेहि पाहतील; आणि पृथ्वीबीरील सर्व वंश त्यांसुले ऊ बदवू थेतील.' असेंच होणार. आमेन.

८ 'प्रभु देव' जो आहे, होता व येणार, 'जो सर्वसत्ताधारी,' तो मृणतो मी अलका व ओमेगा ओहें.

मनुष्याच्या पुत्राचा साक्षात्कार

९ मी योहान, तुमचा बंधु आणि येशुचिषी जे संकट, राज्य व धीर त्यांचा भागीदार, देवांने वचन व येशू खिस्तीची साक्ष यांसुले पातक नांवाच्या बेटांत होतो. १० प्रभूच्या दिवदी यी आत्मांने संचरित झाले, तेव्हां मी आपल्या मार्गे करण्याच्या वाणीसारखी मोठी वाणी ऐकली. ११ ती महाली, जे तू पाहतोस तें पुस्तकात लिही, 'आणि तें इफिस, सुरुंग, फारम, शुबतीरा, सार्दीस, फिल्डेलिफिया व लावदिकीया एथील सात मंडळांकडे पाठीव.' १२ मजबरोबर बोलता असलेली वाणी कोणाची हे पाहण्यास मी मार्गे वळले. मार्गे वळून पाहतो तो सोम्याच्या सात संवेदा, १३ आणि त्या समयांन्याचा मध्य मार्ग 'मनुष्याच्या पुत्रासारिला, पायचोल वद्ध परिघाज केलेल,' आणि उत्तरसून 'सोम्याचा' 'पश बांबलेल,' असा कोणीएक पुरुष भास्ता हड्डीस प्रवला; १४ त्यांचे

१ इहणजे मी आदिकांत जाहे.

‘डोळे’ व ‘केस ही पाण्या लोकरीसारखी, बफां-सारखी’ पांडिरी होती; ‘त्याचे डोळे अमीच्या ज्वाले-सरखे’ होते; १५ ‘त्याचे पाय’ जण काय भट्टीत असलेल्या जवळीत ‘सोनपितलेसरखे होते आणि त्याची वाणी मोठ्याच्या जलप्रवाहांच्या घ्वनीसारखी होती.’ १६ त्याच्या उजव्या हातांत सात तारे होते; त्याच्या मुखांत पुढे आलेली तीक्ष्ण उधारी तरवार होती, आणि ‘त्याचे स्वरूप ‘परमतेजाने’ प्रकाशणाच्या ‘सूर्या’ सारखे होते. १७ मी त्याला पाहिले तेच्छां मेल्यासारखा त्याच्या पायांशी पडले. मग त्याने आपला उजवा हात भजवर ठेवून मला मट्टले, ‘भिंडं नको; जो पहिला व शेवटा, ’ आणि सदाजीवी ‘तो मी आहें; ’ १८ मी मेली होतों तरी पाहा, मुगानुयुग जीवंत आहें, आणि मरणाच्या व अधोलोकाच्या किल्या मजजवळ आहेत. १९ यास्तव जें तं पाहिले, जें आहे व ‘यानंतर जे होणार’ तें लिहून ठेव; २० जे सात तारे तं माझ्या उजव्या हातांत पाहिले, आणि सोन्याच्या त्या सात समया, त्याचे ‘गृज’ लिहून ठेव. ते सात तारे हे ‘सात मंडळ्यांचे देवदूत आहेत; आणि त्या सात समया या सात मंडळ्या आहेत.

इफिस वेशील विस्तीर्ण मंडळीला पत्र

१ इफिस एथील मंडळीच्या देवदूताला लिही: २ जो आपल्या उजव्या हातांत सात तारे धरितो, जो सोन्याच्या सात समयांमधून चालतो, तो असें म्हणतो: २ तुझी कृत्ये, तुझे श्रम व तुझा धीर ही मला ठाऊक आहेत; तुला दुष्ट लोक सहन होत नाहीत, जे प्रेषित नसतां आपण प्रेषित आहों असे म्हणतात त्यांची परीक्षा तं घेतली, आणि ते लबाड आहेत असे तुला दिसून आले. ३ तुझ्या अंगीं धीर आहे, माझ्या नामामुळे तं दुःख सोशिले आहे आणि तं थकला नाहीस हेहि मला ठाऊक आहे. ४ तरी तं आपली पहिली प्रीति सोडिली याविषयी मला तुला दोष देणे आहे. ५ तं कोटून पडला आहेस त्याची आठवण कर व पक्षात्ताप करून आपली पहिली कृत्ये कर; नाही तर, मी तुजकडे येईन, आणि तं पक्षात्ताप न केला तं तुझी समई तिच्या ठिकाणावरून

काढीन. ६ तरी पण तुझ्यांत विशेष है आहे की निकला-इतांच्या कृत्यांचा द्वेष तं कलिलोस; त्याचा भीह द्वेष करितो. ७ आतमा मंडळ्यांस काय म्हणतो हैं ज्याला कान आहे तो ऐको, जो विजय मिळवितो त्याला, ‘देवाच्या बांगें जे जीवानाचे शाढ’ आहे, ‘त्यावरन्चे’ फल मी खावयास देईन.

सुरुज्ञ येशील विस्तीर्ण मंडळीला पत्र

८ सुरुज्ञ एथील मंडळीच्या देवदूताला लिही:

जो पहिला व शेवटा, जो मेला हीत व जीवंत शाळा, तो असें म्हणतो: ९ तुझे संकट व तुझे दारिद्र्य मला ठाऊक आहे (तरी तं घनवान आहेस); आणि जे गह्यदी नसून खेताला शहूदी म्हणवितात व केवळ सैतानाची धर्मसभा आहेत, अशा लोकांचे निंदायुक्त भाषणाहि मला ठाऊक आहे. १० तुला सोसाचवारीं जीं संकटे आहेत त्यांचे भय धंल नको; पाहा, उमडी ‘मोहांत पदावे’ म्हणून सैतान तुम्हापैकी कित्येकांस तुम्हात ठाकणार आहे; आणि तुम्ही ‘दद्य दिसू’ संकटात असाल. तुला मरावे लगाले तरी विशासू राहा, म्हणजे मी तुला जीवनी मुगूट देईन. ११ आतमा मंडळ्यांस काय म्हणतो, हैं ज्याला कान आहे तो ऐको; जो विजय मिळवितो त्याला दुसऱ्या मरणाची बाधा होणार नाही.

पर्गम येशील विस्तीर्ण मंडळीला पत्र

१२ पर्गम एथील मंडळीच्या देवदूताला लिही:

ज्याच्याजवळ तीक्ष्ण उधारी तरवार आहेत तो असें म्हणतो: १३ तं कोठे राहतोस हैं मला ठाऊक आहे, सैतानाचे आसन आहे तेथे राहतोस; तं यांचे याम वड घस्त राहिल आहेस, आणि माझा साक्षी, माझा विशासू अंतिपा, तुहांमध्ये म्हणजे सैतान राहतो तेथे जिवे मारिला गेला, त्याच्या दिवसांतहि तं मजवारील विशास नाकारिला नाही. १४ तथापि मला तुला योद्या गोटी-विषीयी दोष देणे आहे; त्या त्या की तेथे तुझ्याजवळ बलामाचे शिक्षण खरें मानून राहणारे लोक आहेत; त्यांने बालाकाला इश्वापॅलाच्या संतानापुढे, मूर्तीला अपिलेले खाणे व जारकर्मे करणे, हैं अडखलण ठेवप्यास शिकविले. १५ त्याप्रमाणे तुझ्याजवळ निकलाहार्तांचे तशाच प्रकारचे किश्कण

सर्वे याननुराहणेरहि स्वेक आहेत; १६ मास्तव पश्चात्ताप कर, चिंता ही तंत्र मी शुद्धकडे लक्ष्मीच वेऊन आपल्या तोंडवतल्या तंत्रवारीजै त्वांगवरोबर लडेन; १७ आला मंडळ्यांस काय म्हणती हें ज्याला काळ आहे तो ऐको जो विजय मिळवितो त्वांग युस 'ठेविकेला मान्यांतून मी देहेन' आणि त्वांग मी पांढरा खडा देहेन; त्वा खल्यावर, १८ नवे तांक 'मिळिहें आहे, तें रो खडा घेणाऱ्याचिकवय क्लोला ठाऊक नाही.

थुवतीरा येथील खिस्ती मंडळीलर पञ्च

१९ शुक्लीय एधील मंडळीच्या देवदूताला लिही: २० ज्ञाने 'दोके अभ्युच्या ज्वलेसमर्थ' आहेत आणि ज्ञाने 'शम...सोनमिळेसारिके आहेत, आला देवाचा उक्त इन्हेतो: २१ दुर्दी कर्ते, शीति विशास, सेवा व तुला धीमी ही मला ताऊक आहेत आणि तुर्दी शेवटनंतर कृत्ये पहिल्या कृत्यपेक्षां अधिक आहेत, हेहि मला ठाऊक असून, २२ वरी, मला त्वांग देश, देशे आहे, तो असा कींची ईक्केल नवीन वरी असाणाऱ्या संखेवरी प्रणवित, आणि 'जासकर्म करप्राप्त तू महाल्य अपिलें खण्यास' माझ्या दासांना चिकवू खुल्यावित, तिला तू नव्हते कूळे देवोपास, २३ तिनें पश्चात्ताप जारावा, अहंव तीं तिला अवकाश दिला, तरी आपल्या जारकमिलिषी पश्चात्ताप करण्याची विला त्वांग भादी, २४ पाहा मी तिला अंथलाला, चिकलंदी, अशी कृतीन, आणि तिलबोबर ज्ञापुकर्म करण्याचा ठोकास, तिलाता, कृत्याविषयी त्वांगी पश्चात्ताप न केल्यास, मोळ्या संकर्यात पाडील, २५ मी तिल्या मुलावाच्यास मरीने जीवे माहित, खण्णजे सर्व मंडळ ल्याना कहून येहेल की 'मने व अंतःकरणे याची पारख करणारा' मी आहें, आणि तुम्हा 'प्रत्येकाला तुमच्या कृत्यांप्रमाणे' देईन. २६ थुवतीरा एथील बाकीचे जे तुम्ही त्वा चिक्कणप्रमाणे चालणारे नाही, ज्यांस सैतानाच्या खोल म्हणविलेल्या गोष्टी माहित नाहीत त्वा तुम्हांस मी संगतो कीं मी तुम्हांवर तुसरा आर खल्याशार नाही; २७ इतकेच उत्तरे कीं जे तुम्हां आहे तें मी येहिपर्यंत घट घरून राहा. २८ जो चित्य मिळवितो तू शेवट्यार्थ माझी कृत्ये करीव रुहातो 'त्यास' नस्स मस्साहि फिजापासून सिल्लाला तसा

अधिकार मी 'राष्ट्रांवर' 'देहेन,' २९ 'आणि जसा मातीच्या भांड्यांचा तुराहा करितात तसा तो लोटवूदाने त्योजवा अधिकार करील; ३० मी त्वांग प्रभाततारा देहेन, ३१ आला मंडळ्यांस काय म्हणतो हें ज्याला काळ आहे तो ऐको.

सार्वांस येथील खिस्ती मंडळीला पञ्च

१ सार्वांस एधील मंडळीच्या देवदूताला लिही: ३२ ज्ञान्याजवळ देवाचे सत आले आहेत व सत तरे आहेत तो असे म्हणतो: तुझी कृत्ये मला ठाऊक आहेत; तू जीवत आहेस असे तुला नांव आहे, तरी तू मेंदेकेला आहेस हें मला ठाऊक आहे. ३३ तू जागृत हो, आणि जे मृतवत होऊन राहिले आहे तें स्थिर कर; कारण तुझी कृत्ये मात्या देवाच्या हृषीने पूर्ण अशी माझ्या दिसप्यांत आली नाहीत. ३४ यास्तव तू कर्ते घेवले व एकले याची आठवण कर, तें राखून ठेव व पश्चात्ताप कर; कारण तू जागृत न झालास तर मी चोरासारखा येहून, मी कोणत्या घटकेस तुळजवर येईन हें तुला कृष्णार नाही. ३५ तरी ज्यांनी आणली वज्र विद्युतीवरी नाहीत, अशी योखकी नावै सार्वांस एये तुला-ज्ञान्याजवळ आहेत; ते शुभ्र वज्रे परिधान करून माझ्याशारोबद्ध फिरतील, करण ते लायक आहेत. ३६ जो विजय मिळवितो तो अशा रोतीने शुभ्र वज्रे परिधान केलेला होईल; मी 'जीवनी पुत्तांतरं' ल्याचे नंव 'खोडण्यास्त' नाही, आणि माझ्या फित्यासमोर व न्यायाच्या दृतांसमोर मी त्वांचे नांव परल्हून येईन. ३७ आपमा मंडळ्यांस काय म्हणतो हें ज्याला काळ आहे, तो ऐको.

फिल्देलकिया येथील खिस्ती मंडळीला पञ्च

७ फिल्देलकिया एधील मंडळीच्या देवदूताला लिही: ३८ जो पवित्र तू सत्य असून ज्ञान्याजवळ 'दणिदाची किडी आहे, ऊ उघडतो आणि कोणी बंद करणार नाही, आणि जो बंद करतो आणि कोणी उघडीत नाही,' तो असे म्हणतो: ८ तुझी कृत्ये मला ठाऊक आहेत (पाहा, मी तुजपुढे दाव उघडून दिले आहे, तें कोणाच्याने बंद करवत नाही); तुला शक्ति थोडी आहे, तरी तू माझे बचन पाळिले व माझे नाम नाकारिले. नाही, हें मला ठाऊक आहे. ९ पाहा, जे सैतानाच्या धर्मसम्बन्धे असून आपणांना गृहदी म्हणवितात, पण तसे नाहीत; ते खोरुं बोलतात; त्यापैकी कांदीं तुला देईन;

पाहा, ते 'बेळन तुझ्या पायांजवळ नमन करितील' व 'मी तुजवर प्रीति केली आहे' हें समजून घेतील; असे मी करीन. १० तू माझे धीराचे वचन राखिले आहे म्हणून वृथीवर राहणाऱ्या लोकांची परीक्षा होण्याचा जो सर्व जगावर परीक्षाप्रसंग येणार आहे त्या परीक्षाप्रसंगापासून मीहि तुला राखीन. ११ मी लवकर येतो; कोणी तुझा सुगृट घेऊन नये म्हणून जे तुझे आहे तें वड धरून राहा. १२ जो विजय मिळवितो त्याला मी आपल्या देवाच्या मंदिरांतील स्तंभ करीन; तो तेथून कठी बाहेर जाणारच नाही; त्यावर भाईशा देवाचे नाम, स्वर्गातून माझ्या देवापासून उतरणारे नवे यश्शलेम, माझ्या देवाचे 'नगर, याचे नाम; 'आणि माझे 'नवे नाम' लिहीन. १३ आत्मा मंडळ्यांस काय म्हणतो हे ज्याला कान आहे तो ऐको.

लावदिकीया येथील खिस्ती मंडळीला पत्र

१४ लावदिकीया एथील मंडळीच्या देवदूताला लिही: जो आमेन, जो 'विश्वासू' व खारा 'साक्षी,' जो देवाच्या 'सूर्यीचे आदिकरण' तो असे म्हणतो, १५. तुझी कृत्ये मला ठाऊक आहेत; तू शीत नाहीस व उष्ण नाहीस हें मला ठाऊक आहे; तू शीत किंवा उष्ण असतास तर वरै होतें; १६ पण तू तसा नाहीस, कोबट आहेस; म्हणजे उष्ण नाहीस, शीत नाहीस, म्हणून मी तुला आपल्या तोंडांतून ओकून टाकाजार आहे. १७ मी धनवान आहे, मी 'धन मिळविले आहे,' व मला कांही उंणे नाही असे तू म्हणतोस; पण तू कठी, दीन, दरिद्री, अंधवा व उघडावाघडा आहेस, हें तुला कल्त नाही. १८ ह्याकरितां मी तुला मसलत देतों की धनवान ज्ञावे म्हणून तू अमीने शुद्ध केलेले सोने मजपासून विकत घे; तुझी लज्जास्पद नग्रता दिसण्यांत येऊ नये म्हणून नेसावायास शुभ्र वर्ण विकत घे; आणि तुझी ढाई याची म्हणून डोळ्यांत घालण्यास अंजन विकत घे. १९ 'जितकांवर मी प्रीति करितो तितकांला त्यांचे अपराध त्यांच्या पदरी घालून विक्षा करितो;' यास्तव आस्था घर आणि पश्चात्ताप कर. २० पाहा, मी दाराजवळ उभा आहे व ठोकीत आहे; जर कोणी माझी वाणी

ऐकून दार उघडील, तर मी त्याच्याजवळ आंत जाईन व त्याजवरोवर जेवीन, आणि तो मजवरोवर जेवील. २१ जो विजय मिळवितो त्याला मी आपल्या राजासनावर आपल्याजवळ बसू देईन; मीहि तसा विजय मिळवून आपल्या पित्याजवळ त्याच्या राजासनावर बसलो; २२ आत्मा मंडळ्यांस काय म्हणतो हे ज्याला कान आहे तो ऐको.

स्वर्गाचा साक्षात्कार

१ यानंतर मी पाहिले, तों पाहा, स्वर्गांत एक ४ दार उघडलेले आणि जी वाणी मी प्रथम ऐकली ती मजवरोवर 'बोलण्याचा करण्यासारखी होती; ती म्हणाली, इकडे 'वर ये,' म्हणजे जे यानंतर 'झाले पाहिजे' तें तुला दाखलीन. ३ इतक्यांत मी आत्म्याने संचरित झालो, तों पाहा, स्वर्गांत राजासन मांडलेले आहे, आणि त्या राजासनावर कोणी बसलेला आहे. ३ जो बसलेला तो दिसण्यांत यास्फे व सार्दि या रत्नांसारखा आहे; राजासनाभोवतीं चोवीस आसने आहेत; आणि त्या आसनावर शुभ्र वर्णे परिधान केलेले व डोक्यांवर सोन्याचे सुगृट घाटलेले ते चोवीस बडील बसलेले आहेत; असे दृष्टीस पढलेले. ५ राजासनाच्या आंतून 'विजा, वाणी व गर्जना निघत आहेत;' सात अग्निरुद्धी मशाली राजासनापुढे जब्त आहेत; त्या देवाचे सात आस्मे आहेत. ६ राजासनापुढे 'स्फटिकासारखा' जेसा काय काचेचा समृद्ध आहे; आणि राजासनाच्या मध्यभागी व राजासनाच्या चार बाजूस, पुढे व मागे 'डोळ्यांनी भरलेले असे चार प्राणी' आहेत. ७ 'पहिला प्राणी सिंहासारखा, दुसरा गो-श्वासारखा, 'तिसऱ्याचे तोंड' मनुष्याच्या तोंडासारखे व 'चौथा प्राणी' उडत्या 'गरुडा' सारखा आहे. ८ त्या चारहि प्राण्यांला 'प्रत्येकी सहा सहा पंख असून ते प्राणी सर्वांगी, वरून' व पंखांखालीहि, 'डोळ्यांनी भरलेले' आहेत; आणि,

'पवित्र, पवित्र, पवित्र, जो होता, आहे व येतो' तो 'प्रभु देव, सर्वसत्ताधारी,'

१ है मणवयाचे ते रात्रिंदिवस थांबत नाहीत.
 २ 'राजासनावर बसलेला जो युगमनुयुग जीवंत' याचे जेव्हां तेव्हां ते प्राणी गैरव, सन्मान व उपकारसमरण करितात, ३० तेव्हां तेव्हां ते चोवीस वडील 'राजासनावर जो बसलेला' त्याच्या पायां पडतात; जो 'युगमनुयुग जीवंत' त्याला नमस्कार घालतात; आणि आपले सुगृह राजासनापुढे ठेवून मणवयाची.

११ हे प्रभो, आमच्या देवा, गैरव, सन्मान व सामर्थ्य हीं तुझी आहेत, असे मणवून आहावयास तुं योग्य आहेस; करण तुं सर्व कांहीं उत्पन्न केले; तुझ्या इच्छेने ते झाले व अस्तित्वांत आले.

देवाच्या कोकन्याचा सांख्यात्कार

१ जो राजासनावर बसलेला होता त्याच्या उजव्या हातावर पाठोपेट लिहिलेली व सात शिक्के माऱून चंद घेऊलेली अशी पुस्तकाची एक खुंडाळी मीं पाहिली. २ आणि पुस्तकाचे शिक्के फोडून तें उघडावयास कोण योग्य आहे, असे मोठ्यांने ओळळडाणारा एक बलवान् देवदू मी पाहिला. ३ तेव्हां स्वर्वांत, पृथ्वीवर किंवा पुरुषांशाली कोणी हें पुस्तक उघडावयास किंवा त्यांत पाहावयास योग्य असा कोणी आढळला नाही म्हणून मी फार रडलो. ५ तेव्हां वडीलमंडळापैकी एक जण मला मृणला, रहून नको; पाहा, 'मऱ्हूसु' वंशाचा 'सिंह,' दाविदाचा 'अंकुर' याने जय मिळविला; तो त्याचे सात शिक्के फोडून पुस्तक उघडायास योग्य आहे. ६ तेव्हां राजासन व चार प्राणी हीं, आणि वडीलमंडळ त्याच्यामध्ये, ज्याचा जणू काय वच करण्यांत आला होता, असा 'कोकरा' उभा राहिलेला मीं पाहिला; त्याला सात शिंगे व 'सात डोके होते,' ते 'सर्व पृथ्वीवर' पाठविलेले देवाचे सात आसे आहेत. ७ त्याने जाऊन 'राजासनावर जो बसलेला' होता त्याच्या हातांतून तें पुस्तक घेतले. ८ त्याने पुस्तक घेतले तेव्हां ते चार प्राणी व चोवीस वडील कोकन्याच्या पायां पडले; त्या सगळ्या वडीलमंडळाजवळ बीणा व खुपाने

भरलेली सोन्याची खुपाटणी होती; ती प्रवित्र जनान्या प्रार्थना आहेत. ९ ते 'नवे गीत गातात,' तें असे तुं पुस्तक ध्यावयास व त्याचे शिक्के फोडावयास योग्य आहेस; कारण तुं वधिला गेला होतास; आणि तुं आपल्या रक्काने सर्व वंशा, भाषा, लोक व राष्ट्रे यांतले इसम आमच्या देवासाठी विकल घेतले आहेत. १० आमच्या देवासाठी त्यांस राज्य व याजक असे केले आहेत; आणि ते पृथ्वीवर राज्य कीत आहेत.

११ तेव्हां मीं पाहिले तो राजासन, प्राणी व वडील यांच्याभोवतीं बहुत देवदूतांची वाणी ऐकून आली; आणि त्यांची संख्या 'अयुतांची अयुते' व सहस्रांची सहस्र होती.

१२ ते मोठ्याने म्हणत होते: वधेलेल्या कोकरा सामर्थ्य, धन, ज्ञान, बल, सन्मान, गैरव व स्तुति त्यांचा स्वीकार करण्यास योग्य आहे.

१३ स्वर्गात, पृथ्वीवर, पृथ्वीच्या सालीं व समुद्रावर जी प्रत्येक वस्तु आहे ती, आणि त्यांतील सर्व यांस मीं असे म्हणतांना ऐकले:

'राजासनावर बसलेला' याला व कोकन्याला स्तुति, सन्मान, गैरव व सत्ता हीं युगमनुयुग असोत.

१४ तेव्हां ते चार प्राणी म्हणाले, आमेन; आणि वडील मंडळांनी पाया पहन नमस्कार केला.

शिक्कके फोडण्यांत आले

१ मग कोकन्याने सात शिक्कांयाकी एक शिक्का फोडिला, तेव्हां मीं पाहिले; तीं चार प्राण्यांतील एकाळा गर्जनेसारख्या वाणींने, ये, असे म्हणतांना मीं ऐकले. २ मग मीं पाहिले तो 'पांढरा घोडा,' आणि त्याजवर बसलेला एक स्वर दृश्य पडला; त्याच्याजवळ धनुष्य होते व त्याला सुगृह देण्यांत आला; तो जिंकीत व जिकावयाला निधाला.

३ त्याने दुसरा शिक्का फोडिला, तेव्हां मीं दुसऱ्या प्राण्याला, ये, असे म्हणतांना ऐकले. ४ तेव्हां दुसरा घोडा पुढे चालला; तो अभिर्वण होता आणि त्यावर बसलेल्या

पुरुषाकडे पृथ्वीची शांति हरण करण्याचे आणि लोकांकडून एकमेकांचा अध करविण्याचे काम सोपविले होते; त्याला मोठी तरवार दिलेली होती.

५ त्यानें तिसरा शिक्षा फोडिला, तेव्हांमीं तिसऱ्या प्राप्याला, ये, असे म्हणतांना 'ऐकले'; मग मी पाहिले तो 'काळा घोडा,' आणि त्यावर बसलेला एक पुरुष दृष्टीस पडला; त्याच्या हातात तांडी होती; ६ आणि चार प्राप्यांच्या मधून निघालेल्या वाणीसारखी वाणी मी ऐकली, ती अशी: पावत्याला शेरभर गढू, आणि पावत्याला तीन शेर जब; तेल व द्राक्षारस यांची हानि करू नको.

७ त्यानें चवथा शिक्षा फोडिला, तेव्हांमीं चवथ्या प्राप्याला, ये, असे म्हणतांना ऐकले. ८ मग मी पाहिले, तो फिक्का 'घोडा'; आणि त्यावर बसलेला एक पुरुष दृष्टीस पडला, 'त्यांचे नाव 'मुरुंगु,' त्याच्यामधून अचेलोक चालला होता. त्यांना 'तरवारीनं, दुष्काळानं, भरणानं व पृथ्वीवरील शपादंकहून माणसांना मारप्याक' अधिकार पृथ्वीच्या चवथ्या भागावर दिला होता.

९ त्यानें पांचवा शिक्षा फोडिला, तेव्हांमीं वेदीखाली आत्मे पाहिले; ते आत्मे देवाच्या वचनाशुलें व त्यांनी जी साक्ष पटविली होती तिजमुळे जिंवे मारिलेल्या लोकांचे होते. १० ते मोठ्यांने ओरहून म्हणाले, 'हे प्रेमो,' जो तूं पवित्र व सत्य आहेस तो तूं 'न्यायानिवाडा करैत.' नाहीस आणि 'पृथ्वीवर राहणाऱ्या जणांपासून' आमच्या 'रक्ताचा सूह घेत' नाहीस; हे किती वेळ चालणार? ११ तेव्हां त्या प्रत्येकास एकएक शुभ्र झगा देण्यांत आला आणि त्यास असे सांगव्यांत आले की तुमचे सोबतीचे दास व तुमचे चंद्र तुम्हांसारिसे जिंवे मारिले जाऊन, त्यांची संख्या पूर्ण होईपर्यंत तुम्ही आणखी थोडा वेळ स्वस्थ राहा.

१२ त्यानें सहावा शिक्षा फोडिला; तेव्हांमीं पाहिले, तो 'मोठ भूमिकंप झाला; 'सूर्य' केसांच्या तरटासारिसा काळा झाला व सगळे 'चंद्र रक्ता' सारिसा झाला; ४३ 'अंजिराचे खाढ' मोठ्या वाच्यांने हाललें म्हणजे त्याची कडी फळे जशी खालीं पडतात तसे 'आकाशांतील तारे' पृथ्वीवर 'पडले.' १४ 'एकादें उस्तक गुंडाळावे' तसे अकाश गुंडाळले जाऊन निघून गेले, आणि सर्व डोंगर व

बेटे आणागल्या ठिकणाविलून सरून गेले. १५ 'पृथ्वीतीरील राजे व मोठे अविकारी,' सरवाह, श्रीमंत व बैठकामैले, सर्व दास व सर्व स्वतंत्र माणसे, 'गुहात' व द्यौंमरातील 'खडकात लगली;' १६ 'आणि ते डोंगरास व खडकांस म्हणाले, आम्हांवर पढून राजासनावर बसलेल्या' पुरुषांच्या तोडपुढून व कोकन्याच्या कोषापासून आम्हांस 'लयवा,' १७ कारण त्याच्या 'कोवाचा मोठा दिवस' आला आहे, 'आणि त्यापुढे कोण टिकेल?'

एकशें चवेचालीस हजारांवर शिक्षा

१ त्यानंतर मी चार देवदूत 'पृथ्वीच्या चार कोना-५ वर' उमे राहिलेले पाहिले, तें पृथ्वीविलून व समुद्राविलून वारा वाहू नये व कोणत्याहि झाडाला लागू नये म्हणून पृथ्वीच्या 'चार वाच्यास' धरून ठेवीत होते. २ मी दुसरा एक देवदूत 'सूर्याच्या उगवतीपासून वर चढतांना पाहिला, त्याच्याजवळ सदजीवी देवाचा शिक्षा होता; ज्या चार देवदूतांकडे पृथ्वीला व समुद्राला उपद्रव करण्याचे 'सोपविले होते त्यांत तो मीव्या वाणीने म्हणाला: ३ आमच्या 'देवाचे दो दास आहेत' त्यांच्या 'कणाळावर' आम्ही 'शिक्षा मारीपर्यंत' पृथ्वीला, समुद्राला व झाडांना उपद्रव करू नका. ४ ज्यांच्यावर शिक्षा करण्यांत आला त्यांची संख्या मी ऐकली; इक्षाएल लोकांच्या सर्व वंशापैकी एकलो चवेचालीस हजारांवर शिक्षा मारण्यांत आला,

५ गळूदा वंशापैकी वारा हजारांवर शिक्षा मारण्यांत आला;

६ रळबेन वंशापैकी वारा हजारांवर; गाद वंशापैकी वारा हजारांवर;

७ आशेत वंशापैकी वारा हजारांवर; नफाली वंशापैकी वारा हजारांवर;

८ मनद्दो वंशापैकी वारा हजारांवर;

९ शियेन वंशापैकी वारा हजारांवर;

१० लेवी वंशापैकी वारा हजारांवर;

११ इस्सासाठ वंशापैकी वारा हजारांवर;

१२ जबुद्दन वंशापैकी वारा हजारांवर;

१३ योसेफ वंशापैकी वारा हजारांवर;

बन्नामीन वंशपैदीं बारा राजासांवर शिक्षा शाला.
स्वर्गांतील उदाहार पावलेल्यांचा साक्षात्कार
१ त्यांनंतर मी पाहिले तो सर्व राष्ट्रे, वंश, लोक
त भाषा यापैदी कोणाच्याने भेजवला नाही असा,
शुश्रृष्टे परिधान केलेला व हाती शावळ्या असलेला,
मोठ लोकसमुदाय राजासनासमोर व कोक्यासमोर
उमा राहिलेला माझ्या हृषीस पडला. १० ते उच्च
वाणीने म्हणत होते:

‘राजासनावर बसलेल्या’ आमच्या देवाचा व
कोक्याचा तारणावद महिमा होके.

११ तेव्हां राजासन, वडीलमंडळ व चार प्राणी यांच्या
भोवते सर्व देवदूत उमे होते, ते राजासनासमोर उपडे
पहून देवाला नमस्कार घालून म्हणाले:

१२ अमेन; धन्यवाद, गौरव, झाल, उपकार-
स्मरण, सन्मान, सामर्थ्य व बळ ही युगानुयुग
आमच्या देवाचीं आहेत; अमेन.

१३ तेव्हां वडीलमंडवापैदी एकाने मला घटले, शुश्रृ
ष्टे परिधान केलेले हे कोण आहेत क कोट्या आले?
१४ मी त्याला घटले, म्हो, हे तुल्य घाक आहे.
तो मला म्हणाला, मोर्या संकटातून येतात ते हे
आहेत; शांतीं ‘आपले झगे’ कोक्याच्या ‘रक्तां
धुऱ्यां’ शुश्रृ केले आहेत. १५ यामुळे ते देवाच्या
राजासनासमोर आहेत; ते अहोत्र त्यांच्या मंदिरांत
त्यांची सेवा करितात; आणि ‘राजासनावर बसलेला’
त्यांजवर आपला मंडप कील. १६ ते यामुळे ‘भुक्ते
असे होणार नाहीत; व तान्हेलेहि होणार नाहीत;’
त्यांस सूर्य किंवा कोणतीहि ‘उभ्याता बायणार नाही;’

१७ कारण राजासनालुऱे मध्यभागी असलेला कोक्या
त्यांचा ‘मेंडपाळ’ होईल व जीकी पाण्याच्या झन्यां-
जवळ त्यांस नेहील; आणि देव त्यांच्या ‘डोळ्यांचे सर्व
अशु पुसून टाकील.’

सात करण्यांचा नाव होणे

१ त्यांने सातवा शिक्षा फोडिल्यावर स्वर्गात

२ उमारे अर्धी तासपर्यंत निवास झाले. २ तेव्हां
देवासमोर उमे राहणारे सात देवदूत मी पाहिले;

त्यास सात करणे दिले होते.

३ मग दुसरा एक देवदूत येऊन ‘वेदीपुढे उभा
राहिला,’ त्याच्याजवळ सोन्याचे खुपाटणे होते; आणि
सर्व पवित्र जनांच्या ‘प्रार्थनांसह’ राजासनासमोरच्या
सोन्याच्या वेदीवर ‘धूप’ ठेवफ्याकरितां त्याजवळ तो
‘धूप’ पुळक दिला होता. ४ देवदूतांच्या हातांतून
धुपाचा धूर पवित्र जनांच्या ‘प्रार्थनांसह’ वेबासमोर-
वर चढला. ५ तेव्हां देवदूतांने धुपाटणे वेऊन त्यांत
‘वेदीवरचा अमि भूल’ पृथ्वीवर टाकिला, तों ‘गर्जना,
वाणी, विजा’ व भूमिकंप हीं झाली.

६ मग ज्या सात देवदूतांच्यावळ सात करणे होते ते
वाजविष्यास ते सिद्ध झाले.

७ पहिल्या देवदूतांने करणा वाजविला तों रक्तभिंशित
‘गरा’ व अमि उत्तम होऊन त्यांची पृथ्वीवर’ इष्टि
झाली; तेव्हां पृथ्वीचा तृतीयांचा जळून गेला, साडांचा
तृतीयांचा जळून गेला व सर्व हिरवे गवत जळून गेले.

८ दुसर्या देवदूतांने करणा वाजविला, तों ‘वास्तोने
पेटलेच्या’ मोठ्या ‘डोंगरसारिले’ समुद्रांत काढीं
टाकिले गेले; समुद्रांच्या तृतीयांचाचे ‘रक झालं’;
९ आणि समुद्रांतल्या उत्तरीतील तृतीयांचा प्राणी मरण
पाले; तसेच तृतीयांचा तारवांचा नाश झाला.

१० तिसर्या देवदूतांने करणा वाजविला तों मशाली-
सारखा पेटलेला मोठा ‘तारा आकाशांतून झाली पडला.’
तो नव्यांच्या तृतीयांचावर व पाण्याच्या अन्नाचावर
पडला; ११ त्या तान्याचे नांव कळूदवणा; आणि
पाण्याच्या तृतीयांचाचा कळूदवणा झाला; आणि त्या
पाण्यांने महुशापैदी पुळक मेली, कारण तें कळू झाले
होते.

१२ चूऱ्या देवदूतांने करणा वाजविला, तों सूर्यांचा
तृतीयांचा, चंद्राचा तृतीयांचा व तांच्यांचा तृतीयांचा यांवर
प्रहार झाल्या; त्यांचा तृतीयांचा अंघकारमय व्हावा आणि
दिवसांच्या तसेच रात्रीच्याहि तृतीयांशांत प्रकाश पाहून नये
म्हणून असें झाले.

१३ मी पाहिले तों एक मरु अंतराळाच्या मध्यभागी
उडताना हृषीस पडला; त्यास मोठ्यांने असें म्हणताना मी

हेकले: जे तीन देवदूत करणा वाजविणार आहेत त्याच्या करण्याच्या होणाऱ्या घनीमे पृथ्वीवर राहणाऱ्या जगावर अनेही अनेही अनेही घेणार!

१ त्यांच्या देवदूताने करणा वाजविणी, तो एक तदा आकाशातून पृथ्वीवर पडलेले भास्या उद्यास पडला; त्याच्याजवळ अग्रभूषणाची किंविदी दिली होती. २ त्याने अग्रधूप उडविले, तो त्यातून मोठ्या ‘भट्टीच्या भुरासारिखा धूर बाहेर घेऊन वर चढला;’ आणि कूपाच्या भुराने ‘सूर्य’ व अंतराळ ही ‘अंघकारमय’ झाली. ३ त्या धुरातून ठोक निघून पृथ्वीवर उतरले; त्यास पृथ्वीवरील विचवांसारखी शक्ति दिली होती. ४ त्यांस असे सांशितले होतें की, ‘पृथ्वीवरील गवताला, कोणत्याहि हिरवलीला व कोणत्याहि झाडाला’ उपद्रव करू नये; तर या भनुष्याच्या ‘कपाळांवर’ देवाचा ‘विक्रा’ नाही त्यास मात्र करावा. ५ त्यास जिवे मारण्याचे त्याजकडे सोषविले नव्हते तर मात्र पांच महिने पीडा देण्याचे सोषविले होते; त्यांसासून होणारी पीडा, विचू मरुष्याला नोंगी मारिसो तेव्ही होणाऱ्या पीडेसारखी होती. ६ त्या दिवसांत भनुष्ये ‘मरणाचा प्रसंग पाहीतील तरी तो त्यास मिळाला नाही;’ मरावयाची उत्कंठ धरतील, तरी मरण त्याजपासून दूर पडले. ७ त्या टोळाचा ‘आकार लडाईसाठी’ सज केलेल्या ‘घोड्यांच्या आकारासारखा’ होता; त्याच्या डोक्यावर सोन्यासारिखे दिसणारे मुग्गू होते आणि त्यांचे तोडवळे माणसांच्या तोडवळ्यांसारिखे होते. ८ त्यांचे केस खिंगाच्या केसासारिखे आणि त्यांचे हात सिंहांच्या ‘दांतांसारिखे’ होते. ९ त्यांस उरझाणे होती ती लोखंडी उरझाणासारिखी दिसत होती; आणि त्यांच्या पंखांचा आवाज ‘लडाईत धावणाऱ्या’ पुळक घोड्यांच्या ‘रथांच्या आवाजासारिखा’ होता; १० त्यास विचवांसारखी शेषटे व नांग्या आहेत आणि मरुष्यांस पांच महिने उपद्रव करूष्याची शक्ति त्यांच्या शेपटांत आहे. ११ अग्रधूपाचा दूत हा त्याजवर राजा आहे; इत्री भाषेतले त्यांचे नांव अबद्धोन, आणि हेळेणी भाषेतले त्यांचे नांव अपल्लोन आहे.

१२ पहिला अनर्थ होऊन गेला; पाहा, यानंतर आणखी

दोव अनर्थ घेणार आहेत.

१ हे नंतर सहाय्या देवदूताने करणा वाजविणाऱ्याले देवासमोरीला सुवर्ण वेदीच्या शिंगामधून झालेली एक वारी भी ऐकली; १४ करणा असरेल्या सहाय्या देवदूताची ती झणाऱ्यी, फरात महानदीवर वांधून टेविलेल्या अंतर देवदूतालांगेमेकले कर. १५ तेज्ज्वां मरुष्यांची तुरत्याचा मरुष्ये विवेच मारप्प्याकरिता नेमलेली घटिका, सिरक, महिना व चर्षी यांसाठी तथार केलेले हे चार देवदूत मोकले झाले. १६ स्वारांच्या सैन्यांची संख्या बीस झोटी होती; ही त्यांची संख्या भी ऐकली. १७ त्या दृष्टांतात चोडे व त्यांवर बसलेले स्वार मी पाहिले; त्यांस अग्नि, नीळ व गंधक यांच्या रंगांची उत्तराणे होती. त्या घोड्यांची होकी सिंहांच्या डोक्यांसारखी होती; आणि त्यांच्या तोडांतून अग्नि, धूर व गंधक ही निघत होती. १८ त्यांच्या तोडांतून निषारारे अग्नि, धूर व गंधक या तीन घोडांमुळे तुरी-यांक मरुष्ये जिवे भारली गेली. १९ त्या घोड्यांची शक्ति त्यांच्या तोडांत व सोऱ्या शेपटांत आहे; त्यांची शेषटे सापांसारखी असून त्यांस डोकी आहेत, आणि त्यांनी ते उपद्रव करितात. २० त्या पीडांनी जिवे न मारिल्या गेलेल्या अशा ‘आकाच्या’ मरुष्यांनी आपल्या हातच्या कूल्याविषयी पश्चात्ताप केला नाही; महणजे ‘भूते व ज्यांस पाहतां, ऐकतां व चालतां येत नाही अशा सोन्याच्या, रुयाच्या, पितेलेच्या, दगडाच्या व लाकडाच्या मूर्ति’ यांची पूजा करणे त्यांनी सोडिले नाही; २१ आणि त्यांनी केलेल्या नरहत्या, ‘चेटके, जारकर्मे’ व चोन्या यांबदलहि पश्चात्ताप केला नाही.

बलवान् दृत व लहानसे पुरुषक

१ मी दुसरा एक बलवान् देवदूत स्वर्णातून

२० उतरताना पाहिज; तो येवेवेष्टित असून त्याच्या डोक्यावर येवधतुष्य होत, त्याची तोड सूर्यांसारिखे, व त्यांचे पाय अग्रसर्वांमासारिखे होते; ३ त्यांच्या हाती उघडलेले एक लहानसे पुत्तक होते; त्यांने आपल्या उजवा पाय समुद्रावर व डावा पाय भूमीकर टेविला व ती सिंहाजेप्रमाणे मोठ्याने झोडल; ४ आणि तो ओरडला तेव्हां सात गंजनानी आपापले शब्द काढिले. ४ त्या सात

मर्जनांनी शब्द काढिले तेव्हां मी खिलार होतेच; इति-
कांत स्वर्गांतून शाळेली वाणी मी एकली; ती म्हणाली :
सहा गर्जनांनी काढिलेच; शब्द गुप्त ठेव, तो तिथं नंदो. ५
आणि देवदत्ताला समुद्रभर व भूमीवर उमे राहिलेले मी
पाहिले, त्यांने 'आपल्या उडवा हात स्वर्गांकडे वर कऱ्सून,
६ जो युगलुयुग जीवंत आहे, ऊपरी आलेला व त्यांत जे
काहे तें, पूर्वी व तिकार जे आहे तें, आणि सुधुर व त्यांत
जे आहे तें उपर केले, त्यांची कापव वाढून मढलेले' आणल्या
अवकाश लागणार नाही; ७ तर सातव्या देवदत्ताची वाणी
होईल त्या दिवसांत म्हणजे तो देवदत्त करणा वाजविष्णव्या
लागांत असेल, तेव्हां देवाने 'आपले दाश संदेश' यांस
सुवाती संगितली, तदनुसार 'त्यांचे गूज' पूर्ण होईल.
८ स्वर्गांतून शाळेली जी वाणी मी एकली होती ती
मजबूरीवर पुन: बोलताना मी एकली; ती म्हणाली, समु-
द्रावर व भूमीवर उमे राहिलेल्या देवदत्ताच्या हातांतून
उपलेले मुरदक जातला घे. ९ तेव्हां जी त्या देवदत्ताकडे
जातल, 'तें लहानसे पुस्तक' मला दे, असे मृष्टले,
'तो मला म्हणाला,' हे वे 'आणि खाढून टाळ'; 'तें
तुम्हे पोट' कहू करील तरी 'कुमा तोंडीत' मधासमर्थ्ये
गोड लगोल. १० तेव्हां मी देवदत्ताच्या हातांतून 'तें
लहानसे पुस्तक वेतले व खाऊन टाळिले; तें माझ्या तोंडीत
मधासारख्ये गोड लगोले;' तरी तें खाल्यावर माझे पोट
कहू जाले. ११ तेव्हां ते मला म्हणाले, बहुत 'लोक, राणे,
भागा व राजे यांचिवरी तुं पुन: संदेश दिला पाहिजे.'

दोन साक्षीवार

१ नंतर काठीसारखा एक बोर्ड कोणीएकने

११ मला दिला, आणि छटलेच: ऊ, देवांचे मंदिर,

वेदी व त्यांत उपासना करणारे लोक यांचे माप
घे; २ तरी मंदिरावाहेरत्ने अंगण सोड, त्यांचे माप घें
नको; करण तें 'विदेशी लोकांस' दिले आहे; आणि पवित्र
नगर ते बेचालीस महिने 'तुडवितील.' ३ माझे दोन साक्षी
यांस भी नेपून ठेवीन, ते तरट पांसवून एक हजार दोनशे
साठ दिवस संदेश सांगतील. ४ 'पृथ्वीच्या प्रभूसमोर उभी
असुणारी दोन जैतून ज्ञाई' व दोन 'समया' ही ते आहेत.
५ त्यांस कोणी उपद्रव कऱ्से पाहिल्यास 'त्यांच्या तोंडांतू

अभि निष्ठू त्यांच्या वैन्यांस खाऊन टाकितो; 'कोणी
त्यांस उपद्रव कराव्याची इच्छा घरत्यास त्यांने याचप्रमाणे
जीवंत मारिले जावे. ६ त्यांच्या संदेश सांगण्याच्या दिवसांत
'पाठेस पहुं नवे' म्हणून आकाश चंद करावयाचा त्यांस
अधिकार दिलेला आहे; 'पाण्यांचे रक्त कराव्याचा' अधि-
कार त्यांस पाप्यावर आहे, आणि बाटेल तेव्हां 'पृथ्वीला
सर्व पीडांनी पीकित कराव्याचाहि' त्यांस अधिकार 'आहे.'
७ त्यांनी आपले साक्ष देणे समाप्त केल्यावर 'अगाधकूपां-
तून वर येणारे शापद त्यांजबरोवर लढाई कील' आणि
'त्यांस जिंकून' जीवंत मारील; ८ आणि द्यांतस्तप्याने 'सदोम,'
मिसर मट्टलेले असें जे मेरेन नगर, आणि द्यांत त्यांच्या
प्रभूला वधस्तंभावर खिलिले होते त्यांच्या रस्त्यावर त्यांची
प्रेते पटील. ९ ती त्यांची प्रेते लोक, वंश, माशा व राणे
गांपैकी तेये असलेले इसम सावेतीन दिवस पाहतील आणि
ती क्षररंत ठेवू देणार नाहीत. १० त्यांवरून पृथ्वीवर
राहणारे जन धानंद व 'उत्साह' करितील व एकेकांप
सेली-पाठवितील; करण्या त्या दोषां संदेशांनी पृथ्वीवर
राहणाच्या जनांस पीडा दिली होती. ११ पुढे सावेतीन
दिवसांनंतर 'जीवनी वात्सा' देवापासून येऊल 'त्यांप्रये
क्षिरल, तेव्हां ते आपल्या पायांवर उमे राहिले;' आणि
उपांनी त्याला पाहिले त्यांना मोठे 'भय प्राप्त झाले'; १२
तेव्हां स्वर्गांतून निघालेली मोठी वाणी त्यांनी आपणांवरो-
वर बोलताना एकली; ती म्हणाली, एयं वर या, मग ते
मेशूल होऊन 'स्वर्गांत' वर गेले; तेव्हां त्यांचे वैरी त्यांस
पाहत होते. १३ त्याच घटकेस 'मोठा भूमिकंप' झाला,
तेव्हां त्या नगराचा दहावा भाग 'पडला,' भूमिकंपाने सात
हजार मनुष्ये ठार झाली आणि बाकीची भयभीत होऊन
'त्यांनी स्वर्गांय देवावे' गौरव केले.

१४ दुसरा अनर्थ होऊन गेला; पाहा, तिसरा अनर्थ
लवकर येत आहे.

सातवा करणा

१५ सातव्या देवदत्ताने करणा वाजविला; तों स्वर्गांत
मोत्या वाणी ज्ञाल्या; त्या म्हणाल्या :

जगाचे 'राज्य' आमच्या 'प्रभूचे व त्यांच्या
सिस्ताचे' झाले; 'तो युगलुयुग राज्य करील.'

१६ तेव्हां देवासमोर आपल्या आसनावर बसलेले
चोवीस वडील उपडे पहून देवाला नमस्कार घालून
म्हणाले :

१७ 'हे प्रमुळ देवा, हे सर्वसत्त्वाधारी, जो तू अहेस' व
होतास तो तू आपले महान सामर्थ्य होती घेऊन
'राज्यारूढ ज्ञालास' म्हणून आम्ही तुझे आमाप्रदर्शन
करितो. १८ 'राणू क्रोधाविट झाली,' तुझ्या 'क्रोधाची'
वेळ आली; मृतांचा न्याय करण्याची वेळ, आणि 'तुझे
दास संदेषे,' तुझे पवित्र जन, तुझ्या नामांची 'भीति
बालगणारे लहानथोर' यांस वेतन देष्याची वेळ, आणि
पृथ्वीचा नाश करणाऱ्यांचा नाश करण्याची वेळ आली
आहे.

१९ तेव्हा स्वर्गातले देवांचे मंदिर उघडले, 'त्याच्या
मंदिरात त्याच्या कराराचा कोश' दृश्य स पडला आणि
'विजा,' भिन्नभिन्न वाणी, 'गर्जना,' भूमिकंप व 'मोठ्या
गरांची वृष्टि' ही झाली.

खी व अजगर यांचा साक्षात्कार

१२ नंतर स्वर्गात एक मोठे चिन्ह दृश्य स पडले,
एक खी दिसली, ती सूर्य पांधरलेली होती आणि
तिच्या पाथांखाली चंद्र व तिच्या मस्तकावर
बारा तांयांचा मुग्गू होता. २ ती गोदर होती आणि
'विणा देऊन प्रसूतीच्या कठांनी ओरडत होती.' ३
स्वर्गात दुसरे एक चिन्ह दृश्य स पडले; पाहा, एक
मोठा अभिवर्ण अजगर दिसला, त्याला सात डोकीं व
'दहा शिंगे' होतां, आणि त्याच्या डोक्यावर सात
मुग्गू होते. ४ त्याच्या शेपटांने 'आकाशातील तांयांचा'
तृतीयांश ओढला जाऊन 'तो पृथ्वीवर पडला;' आणि
ती खी प्रसवेल तेव्हां तिचे मूल खाऊन टाकावे म्हणून
तो अजगर, त्या प्रसवणाऱ्या खीपुढे उभा राहिला होता.

५ इतक्यात ती पुत्र 'प्रसवली'; सर्व 'राश्वर लोखंडी
दडाने' राज्य 'करील' असे 'पुंसतान' प्रसवली; ते
तिचे मूल देवाकडे व त्याच्या जासनाकडे वर नेण्यात
आले. ६ ती खी रानांत पद्धन गेली, तेथे तिचे एक
हजार दोनशे साठ दिवस पोषण व्हावै म्हणून देवाने
तथार केलेली तिची जागा होती. ७ तेव्हां स्वर्गात युद्ध

झाले; 'मीखाएल' व त्याचे दूत अजगरावरोवर मुक्त
करण्यास निघाले; आणि स्पावरोवरु अजगर व त्याचे दूत
लडले; ८ तरी तांचे कांही झालें नाही. ९ मग मोठा अजगर
खाली टाक्यात आला, सर्व जगाच्या ठक्किणारा 'दियावल' व
'सैतान' म्हटलेला जुनाट 'साप' द्वाला खाली पृथ्वीवर टाक्या
प्यांत आले, व त्यावरोवर त्याच्या दूतांस टाक्यांत आले.

१० तेव्हां मी स्वर्गात मोठो वाणी ऐकली; ती म्हणाली :

आतां तारण, सामर्थ्य व राज्य आमच्या देवांचे
झाले आहे व अधिकर त्याच्या विस्तारा ज्ञाला
आहे; कारण जो आमच्या बधूना दोष देणारा,
आमच्या देवासमोर रात्रेदिवस त्यांजवर दोषारोप
करणारा, तो खाली टाक्यात आला आहे. ११
त्याला त्यांनी कोक्याच्या रक्तमुळे व आपल्या
साक्षीच्या वचनामुळे जिंकिले आणि त्यांजवर
मरावयाची पाळी आली तरी त्यांनी आपल्या जिवा-
वर प्रति केली नाही. १२ यास्तव 'स्वर्गानो,'
व त्यांत वसणाऱ्यांनी, 'उत्साह करा;' पृथ्वी व
समुद्र, योवर, अंनर्थ ओढवला आहे. कारण आपला
काळ ओडा आहे असे समजून अतिशय संतास
झालेला सैतान उत्सव तुम्हांकडे गेला आहे.

१३ आपण पृथ्वीवर टाकले गेलो अर्थे पहून अजगराने,
जी खी पुंसतान प्रसवली होती, तिचा पाठलाग केला.
१४ त्या खीने आपल्या ठिकाणी रानांत उडून जावे म्हणून
तिला मोठ्या गऱ्डाचे दोन पंख देष्यात आले होते; तेथे
एक 'काळ, दोन काळ व अर्धकाळ' संपोपासून भुरक्षित
राहून तिचे पोषण व्हावै त्यांने होते, १५ मग त्या खीने
वाहून जावे म्हणून त्या सर्वांने तिच्यामागून नदीसारिला
पाण्याचा प्रवाह आपल्या तोडातून सोडिला; १६ परंतु
खीला भूमि साहाय्य झाली, तिने आपले तोड उडून
अजगराने आपल्या तोडातून सोडिलेली नदी निघून
टाकिली. १७ तेव्हां अजगर खीवर रागाकला आणि
देवाच्या आळा पाळणारे व येशूविषयीची साक्ष पटविणारे
असे तिच्या संतानांपैकी बाकीचे लोक यांजवरोवर लढाई
करण्यास तो निघून गेला; १८ आणि तो समुद्राच्या

वास्तुवर उभा राहिला.

शापदात्मा साक्षात्कार

१ नंतर मी एक 'शापदसमुद्रांतर वर येताना'

१३ पाहिले; त्याला 'दहा शिंगे' व सात ढोकी अमूल त्याच्या किंगावर दहा मुमूळ आणि त्याच्या डाक्यावर देवविनामक भावे होती; २ जे 'क्षपद' मी पाहिले तें 'चित्यासारिले' होते, त्याचे पाय 'वास्तुलाच्या पायासारिले' होते व त्याचे तोड 'सिंहाच्या' तोडसारिले होते; त्याला अजगराने आपली नाचि, आपले आसन व भोष्य अधिकार दिला. ३ त्याच्या डोम्यापैकी एक डोके मणे येही साव त्यासारिले साझ्या दृश्ये पडले; तरी त्याचा प्रश्नाघाटक्यावर दहा शाळा, तेव्हां सर्व पृथ्वी आर्थ्य करीत त्या शापदामानून गेली. ४ अजगराने त्या शापदास अपला अधिकार दिले होता. म्हणून त्यानी अजगराला नमस्कार घालताही आणि से शापदात्मा नमस्कार घालताना म्हणाले, या शापदासमान कोण आहे? याच्यावरोबद्द योग्याने त्रुपवेळ? ५ त्याला 'मोठ्योळ्या' व देवविनिक 'गोषी' बोलणारे तोड 'किंवा होते, व वेचाळीस महिने त्याला आपले 'काम-चालविष्याचा' अधिकार दिला होता. ६ त्याने देवविनिक निंद करण्यास, म्हणजे त्याचे नाम, त्याचा मंडप व सर्वगिनासी लोक यांची यिंदा करण्यास तोड सोडिले. ७ पवित्र जनावरोबद्द त्याचाचे ज्ञानांस जिंकणाऱ्ये कर्तव्य त्याकडे सोऱ्यविले होते; आणि सर्व वंश, लोक, भाषा व सर्व यावर अधिकार त्याला दिला होता. ८ 'ज्या कोणाची?' नंदें जगाच्या स्वाप्नेपासून 'कायलेल्या कोकन्यालम जीवनी मुत्तकात लिहिलेली' नाहीत असे पृथ्वीवर राहणारे सर्व जग, त्या शापदात्मा नमन करीतान. ९ ज्या कोणाला कान आहे तो ऐको. १० 'कैदेत जावयाचा तो कैदेत जातो; कोणी कोणास तरवारीने' जिवे मारील तर त्याला तरवारीने मरणे भाग आहे. यावरुन पवित्र जनाचा धीर व विश्वास दिसून येतो.

११ नंतर मी हुसरे एक शापद भूमीतून वर येताना पाहिले, त्याचा कोकन्यासरखी दोन शिंगे होती; तें अजगरासारिले भोलता होते. १२ तें पहिल्या शापदाचा सर्व

अधिकार त्याच्यासमक्ष चालविले आणि ज्या पहिल्या शापदाचा प्राणघातक घाव बरा शाळा होता, त्याला पृथ्वीवर अमि पडावा असे देखील करिते. १४ जी चिन्हे त्या शापदासमक्ष करण्याचे त्याकडे सोपविले होते, त्यावरुन तें पृथ्वीवर राहणाच्या जणांस ठकविते; म्हणजे तरवारीचा घाव लागला अमूल, जीवत राहिले त्या शापदात्मात्यर्थ मूर्ति करावयास पृथ्वीवर राहणाच्या जणांस तें सांगते. १५ त्या शापदाच्या मूर्तीत प्राण घालवायाचे त्याच्या हाती दिले होते, यासाठी की शापदाच्या 'मूर्तीने बोलावे' आणि 'जे कोणी' त्या शापदाच्या 'मूर्तीला नमन करणार नाहीत' ते जिवे मरीले जावेत असे तिने घडवून आणावे. १६ लहान थोर, घनवान, दूरदीरी, स्वतंत्र व दास, या सर्वांनी आपल्या उजव्या हातावर किंवा आपल्या कपाळावर खूण करून याची; १७ आणि ज्यांवर ती खूण द्युणजे त्या शापदाचे सांव किंवा नांवाने दर्शविलेली संख्या आहे, त्याचिन्यां कोणाला विकत घेता येत नये किंवा क्लिक देता येकं नये, असे तें करिते. १८ हें अकलेचे काम आहे; ज्याला बुद्धि आहे त्याचे शापदाचे नांव त्या संख्येवरुन काढावे; त्या संख्येवरुन मनुष्याचा बोल होतो; ती त्याची संख्या सहारो सासृष्ट होय.

कोकरा व उद्धरलेले यांचा साक्षात्कार

१९ सीयोन डोगरावर उभा राहिलेला दृश्ये पडला; त्याज्यावरोबद्द त्याचे नाम व त्याच्या यित्याचे नाम 'कप्राळवंवर' लिहिलेले असे एकदो चेचाळीप हजार इसम होते; २ आणि 'बहुत जलप्रवाहांच्या शब्दसारिले' व भोज्या गर्जेच्या शब्दसारिली स्वर्गांदून निघालेली याणी मी ऐकली; आणि जी याणी मी ऐकली ती; जसे काय वीणाकरी आपल्या वीणा बाजवीत आहेत, अशी होती. ३ ते राजासानासमोर आणि चार प्राणी व वडील यांजसामोर जरें काय 'एक तर्जे गीत गात होते;' तें गीत, पृथ्वीवरुन

विकल घेतलेले एकशे चवेचालीस हजार लोक यांज-
शिवाय कोणाला शिकतां येत नव्हते. ४ खीसुंगाने
मलिन व झालेले ते हेच आहेत, ते शुद्ध आहेत.
जेथे कोठे कोकरा जाती तेथे त्याच्यामारे जाणारे ते
हे आहेत. ते देवासाठी व कोकन्यासाठी प्रथम फल
असे मनुष्यांतून विकल घेतलेले आहेत. ५ त्याच्या
'तोङ्डांत असत्य आढळले नाही,' ते निकलक आहेत.

तीन देवदूतांतंचा साक्षात्कार

६ नंतर मी दुसरा एक देवदूत अंतराळाच्या मध्य-
भागी उडतांना पाहिला, त्याच्याजवळ पृथ्वीवर राहणारे
जन म्हणजे 'प्रत्येक राष्ट्र, वंश, भाषा व लोक यांस
सांगाचायास सार्वकालिक खुवारी होती. ७ तो मोळ्याने
म्हणाला: 'देवाची भीती बाळ्या व त्याचें गौरव करा,
करण त्याची न्यायनिवाढा करावाची घटिका आली
आहे; 'ज्यामें आकाश, पृथ्वी, समुद्र' व पाण्याचे
झरे 'उत्सम केले,' त्याला नमन करा.

८ त्या देवदूतामारून दुसरा देवदूत येऊन म्हणाला:
'पदली,' मोठी बाबेड पदली; तिने 'आपल्या'
जारकर्माचा कोघरुपी 'द्राक्षारस' सर्व राष्ट्रांना पाजिला.

९ त्याच्यामारून तिसरा देवदूत येऊन मोळ्याने
म्हणाला: जो कोणी श्वापदाला व त्याच्या मूर्तीला नमन
करितो, आणि आपल्या कणाळावर किंवा आपल्या हातावर
त्याची खुण करून घेतो, १० तोहि 'देवाच्या कोघाच्या
प्याल्यांत निरा घातलेला' त्याचा कोपरुपी 'द्राक्षारस
पिईल.' आणि पवित्र देवदूतांसमध्य व कोकन्यासमक्ष
त्याचा 'अग्नि व गंधक' यांपासून पीडा होईल. ११
त्याच्या पीडेचा 'धूर युग्मायुग वर येते;' आणि जे
श्वापदाला व त्याच्या मूर्तीला नमन करितात त्यांस,
आणि जो कोणी त्याच्या नामाची खुण करून घेतो
त्यास 'रात्रिदिवस' विश्रांति मिळत नाही. १२ देवाच्या
आळा पाळणारे व येशवरील विश्वास घरून राहणारे
पवित्र जन याचा धीर यावरून दिसून येतो.

१३ तेव्हां स्वर्गांतून जालेली वाणी मी ऐकली;
ती म्हणाली, लिही: 'प्रभमध्ये मरणारे आतांपासून
धन्य आहेत. आस्या म्हणतो: स्वरूप, आपल्या कष्ट-

पासून सुदून त्यांस विसावा मिळेल; त्याची कृत्यें त्यांज-
बरोबर जातात.

हृगाम व पृथ्वीची कापणी

१४ नंतर मीं पाहिले, तों पांढरा मेघ व त्या
मेघावर बसलेला मनुष्याच्या पुत्रासारखा एक जण
द्वीप पडला; त्याच्या मस्तकावर सोन्याचा मुगूद व
त्याच्या हातीं तीक्ष्ण धारेचा विळा होता. १५ तेव्हां
दुसरा एक देवदूत मंदिरांतून निघून मेघावर बसलेल्या
पुरुषास उच्च वाणीने म्हणाला, तूं आपला 'विळा
चालवून' कापणी कर; कारण 'कापणीची वेळ आली
आहे;' पृथ्वीचे पीक पिकून गेले आहे. १६ तेव्हां
मेघावर बसलेल्या पुरुषाने आपला विळा पृथ्वीवर चाल-
विळा; आणि पृथ्वीची कापणी झाली.

१७ मग दुसरा एक देवदूत स्वर्गांतील मंदिरातून
निघाला, त्याच्याजवळहि तीक्ष्ण धारेचा विळा होता.
१८ ज्याला अभीवर अधिकार आहे असा दुसरा एक
देवदूत वेदीजवळून बाहेर निघाला; त्याने ज्याच्याजवळ
तीक्ष्ण धारेचा 'विळा' होता त्याला उच्च वाणीने
म्हटले, तूं आपला तीक्ष्ण धारेचा 'विळा चालवून'
पृथ्वीच्या द्राक्षीचे घड तोडून घे; तिनीं द्राक्षे परिपक्व
झालीं आहेत. १९ तेव्हां त्या देवदूताने आपला विळा
पृथ्वीवर चालविळा आणि पृथ्वीच्या द्राक्षीचे घड
तोडून देवाच्या कोघाच्या मोळ्या द्राक्षकुंडांत टाकिले.
२० तें द्राक्षकुंड नगराबाहेर तुळविले गेले; त्यांतून
रक्त वाहिले, त्याचा प्रवाह धोड्यांच्या लगामांस पोहोंच-
इतका असून तो शंभर कोसपर्यंत बाहूत गेला.

सात वाळ्या आणि पीडा यांचा साक्षात्कार

१ नंतर मी अत्यंत आर्थर्याकार असें दुसरे
१६ एक चिन्ह स्वर्गात पाहिले; 'सात पीडा' येतलेले
सात देवदूत द्वीप पडले; या पीडा शेवटन्या
होत्या, कारण त्यांच्यायेंगे देवाचा कोघ पूर्ण झाला.

२ मग जसा काय अभियिग्नित काचेचा समुद्र भरां
कांहीं माझ्या द्वीप पडले; त्या काचेच्या समुद्रावर
श्वापदापासून, त्याच्या मूर्तीपासून, व त्याच्या नामसंदर्भे-
पासून जय मिळविणारे लोक हातांत देवाच्या वीणा घेऊन

उमे राहिलेले दृष्टीस पडले ३ 'ते देवाचा दास मोळे यांचे गीत, 'व कोकाचांवे 'गीत गातांना' झणतात :

हे 'सर्वसत्तावारी प्रभु देवा, तुझी कृत्यं थोर' व 'आश्रयकारक आहेत; ' हे 'राष्ट्राधिपते,' तुझे 'मार्ग नीतीचे व सत्य' आहेत. ४ 'हे प्रभो, तुला कोण सिणार नाही?' 'तुळ्या नामाचा महिमा कोण करणार नाही?' करण 'यजिन' असा कायतो तूच एक आहेस; आणि तुझी न्यायकृत्ये प्रकट आली आहेत म्हणून 'सर्व राष्ट्रे येऊन तुळ्या-समेर नमन करिलील.'

५ नंतर मी पाहिले, तों 'साहीच्या भंडपत्न्ये' स्वर्गांतील मंदिर उर्घडले; ६ आणि स्वच्छ व तेजस्वी, 'तामाची वळे परिधान केलेले' व उरांवस्न सोन्याचा पटा बांधलेले असे, 'सात पीडा' घेतलेले ते सात देवदूत त्या मंदिरांतून बाहेर आले. ७ त्या चार श्राव्यांपैकी एकांने मुणाकुणग जीवंत असणाऱ्या देवाच्या केवांने भरलेल्या सोन्याच्या सात वाढा त्या सात देवदूतांस दिल्या. ८ तेज्ज्वाला देवांचे 'तेज' क पराक्रम यांपासून निघालेल्या 'खुरांने-मंदिर भरून गेले,' आणि त्या सात देवदूतांच्या 'सात पीडा' संपेपर्यंत 'कोणाच्यांने' मंदिरात 'जावडले नाही.'

९ नंतर मी मंदिरांतून निघालेली एक मोठी ९६ वाणी ऐकली; तो त्या सात देवदूतांस म्हणाली : आ, देवाच्या कोधाच्या सात वाढा पूर्णीवर ओता.

१० तेज्ज्वाला पहिल्यांने आजल आपली बाटी पूर्णीवर ओतिली; तों स्पृष्ट शापदाची लण धारण केलेले आणि त्याच्या मूर्तीला नमव करणारे थोक योवर वाईट व तुष्ट रोपाची धाव पडली.

११ दुसऱ्यांने आपली बाटी उघुतात ओतिली; तेज्ज्वा 'तो' शुताच्या रक्षासाठ्या 'रक्षमय शाळा' आणि समुद्रांतील सर्व जीवदूषिं नष्ट काली.

१२ तिसऱ्यांने आपली बाटी नस्त व नस्ताचे जारे गात ओतिली; 'तों ती' रक्षमय शाळी, '५ तेज्ज्वा नी जलाच्या देवदूताला असे बोलताना एकके : 'को दू आहेस' व

होतास, 'जो तू पवित्र' त्या दू असा न्यायनिवाडा केला घूर्णून दू 'न्यायवान' आहेस; ६ यांनी पवित्र जनांचे व संदेशांचे 'रक्ख पाडिले' आणि दू 'त्यास रक्ख प्रावाहास' लाविले आहे; त्यास ते पात्र आहेत. ७ नंतर मी वेदीला असे बोलताना एकले : हो, 'हे सर्वसत्तावारी प्रभु देवा, तुझे न्याय सत्य' व 'नीतीचे' आहेत.

८ चवध्यांने आपली बाटी सूर्योदाव ओतिली; त्याकडे अमीच्या येणे मनुष्यांना करपदून टाकल्यांने सोपविले होते. ९ मनुष्यांचे कडक उन्हांने करपून गेली; तेज्ज्वा त्या पीडांवर ज्याला अधिकार आहे त्या देवाच्या नामाची निंदा त्यांनी केली आणि देवांचे गौरव करप्पासाठी पवाताप करावा तो त्यांनी केला नाही.

१० पांचव्यांने आपली बाटी शापदाच्या आसनावर ओतिली; तों त्यांचे राज्य 'अंधकारमय' आले, आणि लोकांनी दुःखामुळे आपल्या जिभा चाचिल्या; ११ आपल्या वेदनामुळे व आपल्या ब्राह्मामुळे त्यांनी स्वर्गाच्या देवाची निंदा केली, आणि आपल्या कर्मांचा पवाताप केला नाही.

१२ सहाय्यांने आपली बाटी फरत महानदावर ओतिली; तों सूर्याच्या उगवातीपासून येणाऱ्या राजांची बाट सिद्ध न्हावी म्हणून तिंबे पाणी आदून गेले. १३ नंतर मी 'वेढकांसारखे' तीन अषुद्ध आस्ते अजगराच्या तोंडांतून, शापदाच्या तोंडांतून व ज्वोव्या देवेशांच्या तोंडांतून निघाला पाहिले. १४ ते चिन्हे जरणारे भ्रातांने आस्ते आहेत; ते संपूर्ण जगांतील राजांस 'सर्वसत्तावारी देवाच्या' त्या मोठ्या दिवसाच्या कडाईसाठी एकत्र करावास सांजकडे बाहेर जातात. १५ (पाहा, मी चोराताराला येतो. आपण नम असे आले नवे व आपली लाज लोकांस विसू नवे घटकल जो आपला राहतो ॥ आपली वडे राखितो तो बन्ध.) १६ त्यांनी स्पांस इती भावेत 'हर्मिदोन' म्हटफेल्या ठिकाणी एकत्र केले.

१७ सातव्यांने आपली बाटी अंतराळात ओतिली; तों मोठी 'बाणी मंदिरांतू,' राजासनापासून निघाली; ती म्हणाली, जाळे; १८ तेज्ज्वा 'जिभा, ज्वनि व गडेना' शाळ्या; जिभाव मोठा भूमिकंप शाळा, तो इतका

की 'पृथ्वीवर' मनुष्य 'आत्मापासून' इतका मोठा 'कधीं साला नव्हता.' १९ मोळ्या नगरीचे तीन विभाग पाले; राष्ट्राची नवरे कैसल्ली आणि त्यांने 'आपल्या' 'तीव्र कोशाच्या द्वाक्षरदाऱ्या पावेल' तिला यावा, घण्णून देवासमोर 'मोळ्या बाबेल' नगरीचे स्वरण करूण्यांत आले. २० सर्व डेंटे पाहून गेली, आणि डॉगरांचा खंग नाहीस आला. २१ सुमारे एक मण बजनाच्या 'मोळ्या गारा' आकाशांतून मनुष्यांवर पडल्या; तेव्हां गारांच्या पीडेमुळे लोकांनी देवाची निदा केली; कारण त्या गारांची पीढा 'पराकारेची' होती.

मोठी कल्वंतीण व श्वापण यांचा स्वाक्षरकार

१ नंतर सात वाच्या घेतलेल्या सात देव-

१७ दूरपैकी एक जण येऊन मजबूरोवर बोलून लागला;

तो म्हणाला, इकडे ये, म्हणजे 'बहुत जालावर' बसलेली मोठी कल्वंतीण हिचा झालेला व्यायनिवाढा तुला दासखिती; २ 'तिच्यावरोवर पृथ्वीवरील राजांनी जारकर्म केले' आणि 'तिच्या' जारकर्मेस्थी 'द्वाक्षरासाने पृथ्वीवर' राहणारे जण 'मस्त झाले.' ३ मग मी आत्मानांने संचारलेला असूतांना त्यांने मला रानात नेले; तो देवनिदात्मक नवांनीं भरलेल्या, सात डोकीं व दहा शिंगे असलेल्या किरमिजी रंगाच्या 'श्वापदावर' बसलेली एक छी दृश्यस पडली. ४ ती छी जांभळी व किरमिजी वर्ळे त्यालेली, आणि सोने, मूल्यवान रत्ने व मीर्ये यांनी डृगरालेली होती. तिच्या हातांत अमंगल पदार्थांनी म्हणजे तिच्या जारकर्माच्या मव्यांने भरलेला 'सोन्याचा प्याला' होता; ५ तिच्या कपाळावर 'मोठी बाबेल, कल्वंतीची' व पृथ्वीवरील अमंगलपणाची आई, हॅं गुडार्वक नाव लिहिलेले होते. ६ ती छी पवित्र जनाच्या रक्कांने व येशूच्या साक्षात्यांच्या रक्कांने मस्त झालेली माझ्या दृश्यस पडली. तिला पाहून मला कार आर्थर्य कां बाटले. ७ देवदूतांने मला झटले, तुला आर्थर्य कां बाटले? ती छी आणि सात डोकीं व दहा शिंगे असलेले तिला वाहून नेणारे श्वापद यांचे गुज मी तुला सांगतो. ८ जे 'श्वापद' तु पाहिले तें होते आणि नाही; तें 'अगाधकूपांतून वर येणार' आहे व नाशांत जाणार आहे. जगाच्या स्वापनेपासून

'जवाची' नाव 'जीवली' पुस्तकांत लिहिले. नाही असे पृथ्वीवर राहणारे जव, ते श्वापद होते, नाही व येणार असें पाहून आर्थर्य करितील. ९ हॅं ज्ञानी मनाचे काम आहे. ती सात डोकीं सात डॉगर आहेत; त्यांवर ती छी बरसी आहे; १० आणि ती डोकीं सात राजे आहेत, त्यांवरैकी पांच पडले आहेत, एक आहे आणि एक अश्यम आला नाही; तो आत्मावर त्याला थोडा वेळ राहावें लगेल. ११ जे श्वापद होते आणि ताहीं तें स्वतः आठवा राजा आहे; तो त्या सातांपासून झालेल आहे; आणि तो नाशांत जाणार आहे. १२ जी 'दहा शिंगे' तु पाहिली 'ती दहा राजे आहेत, त्यांस अद्यापि राज्य मिळाले नाही; तरी त्यांस श्वापदावरो-वर तासभर राजांच्या सारखा अधिकार मिळतो. १३ ते एकविचाराचे आहेत आणि ते आपले सामर्थ व अधिकार श्वापदाला देतात. १४ हे कोक्यावरोवर लट्ठील, परंतु कोकरा त्यांस जिंकील, कारण ते 'प्रभूंचा प्रभु आणि राजांचा राजा' आहे; आणि पाचारण केलेले, निवडलेले व विश्वासू असे जे त्याजबरोवर आहेत तेहि विजय मिळवितील. १५ आणखी तो मला म्हणाला, जेथें कल्वंतीण, बसली आहे, तेथें जीं जंले तु पाहिली ती लोक, जनसमूह, राष्ट्र, भाषा अशीं आहेत. १६ जी दहा शिंगे व जे श्वापद तु पाहिले तीं कल्वंतीणीचा द्वेष करितील व तिला ओसाह व नम करितील, तिचे भांस खातील व अमीने तिला जाळून टाकितील. १७ त्यांनी एकविचाराने वागून देवाची वचने पूर्ण होते तोपर्यंत आपले राज्य श्वापदाला यावें अशा इरादाने कृति करूण्याचे देवांने त्यांच्या मनांत घातले. १८ जी छी तु पाहिली ती 'पृथ्वीवरच्या राजांवर' राज्य करणारी मोठी नगरी आहे.

मोठ्या नगरीचा अधःपात

१ त्यानंतर मीं दुसऱ्या एक देवदूताला स्वर्ग-
१९ वून उत्तरांना पाहिले, त्याला मोठा अधिकार झाली. २ तो मोठ्या उक्क वाणीने म्हणाला, 'पडली' मोठी बाबेल पडली;' ती 'भूतांची बस्ती' व सर्व प्रकाशन्या अझुद आस्यांचा आध्रय व सर्व प्रकाशन्या अझुद व औगळ पांचरांचा आध्रय अशी झाली आहे. ३ कारण, 'तिच्या'

जारिकर्माचा कोहरूयी 'द्राक्षारस सर्व संग्रह प्यार्ली आहेत; पृथ्वीवरील राजांनी तिच्यावरोबर जास्कर्मे केले' व पृथ्वीवरील व्यापारी तिच्या विषयभोगस लाविलेल्या द्रव्यवत्ताने बनवान् झाले.

४ मग स्वर्गातून निघालेली दुसरी एक वाणी भी एकली; ती म्हणाली : 'आश्या लोकांनी,' तुम्ही सिच्या पापांचे वाटेकरी होऊन नये आणि तुम्हाला तिच्या पीडांतील कोणतीहि पीडा होऊन नये म्हणून 'तिच्यांतत निघा.' ५ कारण तिच्या 'पापांचा ढीग स्वर्गांपर्यंत पोहेचवा' आहे; आणि तिच्या अधमोरी आठवण देवाने केली आहे. ६ 'जसे तिने दिले तसे तिला या, तिच्या कर्मप्राप्ती' तिला दुपट या; तिने प्याल्यात जितके ओतिले त्याच्या दुपट तुम्ही त्यात ओता. ७ ज्या मानाने तिने आपले गौरव केले व विषयभोग घेतला, त्या मानाने तिला पीडा व दुख या; कारण ती 'आपल्या मनांत म्हणते, भी रसो होऊन बसल्ये आहे; भी कांहीं विघवा नाही; भी दुख पाहणार देखील नाही.' ८ यामुळे तिच्या पीडा म्हणजे मरण, दुख व दुष्काळ 'एका दिवशीच येतील,' आणि ती अदीने जाळून टाकिली जाईल; कारण ज्याने तिचा 'न्यायनिवाडा केला' तो 'प्रभु' देव 'सामर्थ्यवान्' आहे. ९, १० पृथ्वीवरील ज्या राजांनी तिच्यावरोबर 'जास्कर्मे' व विलास 'केला' ते तिच्या पीडेच्या भयामुळे दूर उमे रहातील तिच्या जल्याचा धूर पाहतील तेव्हां तिजकारीती 'रहतील व ऊर बँडवून घेतील'; ते म्हणतील, अनर्थ! अनर्थ! बाबेल ही मोठी नगरी होती! ही वळकट बगरी होती! एका क्षणांत तुला न्यायांदंड प्राप्त झाल आहे. ११ पृथ्वीवरील 'व्यापारी' तिजसाठी 'रहतात व शोक करितात;' कारण त्यांचा माल आतां कोणी विकल घेत नाही; १२ सोने, रुपे, मोलवान् रत्ने, मोर्ये, तांगांचे तलम कापड, जोमल्या रंगांचे कापड, रेखमी कापड, किरमिजी रंगांचे कापड, सर्व प्रकारांचे सुगोपी काष्ठ, सर्व प्रकारची हस्तिदंती पात्रे, सर्व प्रकारची अति मोलवान् काष्ठांची, पितकेची, लोखंडांची व संगमवरी पापांचीं पात्रे; १३ दालचिनी, सुगंधी उटणी, धूपझड्ये, सूर्यधी तेल, ऊद, द्राक्षारस, जैतुनांचे तेल, संपीठ,

गहू, गुरे, मेंदरे, घोडे, रथ, दास व 'मनुष्यांचे जीव' हा त्यांचा माल कोणी घेत नाही. १४ ज्या कफकलावंची तुक्ष्या जिवाला चंटक लागली आहे ती तुजपासून गेली आहे; आणि 'मिष्ठांचे' व विलासाचे पदर्थ हे सर्व तुजपासून नाहीतसे झाले आहेत; ते पुढे कोणाला मिळणारच नाहीत. १५ तिच्यावेगाने धमवान् झालेले त्या पदर्थांचे 'व्यापारी' 'रहत व शोक करीत' तिच्या पीडेच्या भयामुळे दूर उभे रहातील; १६ आणि म्हणतील: अनर्थ! अनर्थ! पाहा ही मोठी नगरी! तांगाची बारीक वळे, जांभळी व किरमिजी वळे पांघरलेली, सोरे, मोलवान् रत्ने व मोर्ये यांनी शुगंगरलेली नगरी! १७ एका क्षणांत त्या इतक्या संपत्तीची ओसाडी झाली. सर्व 'नासोदे,' गल्भतावसून बंदरोबंदी आणारे सर्व, आणि 'खलासी' व सुद्धारवर' निर्वाह करणारे सर्व दूर 'उभे राहिले;' १८ आणि तिच्या जल्याचा धूर पाहून आकोश करीत म्हणाले: या मोठ्या नगरी 'सरखी कोणती' नगरी आहे? १९ त्यांनी आपल्या डोक्यांत धूल घातली आणि रहत, शोक करीत व आकोश करीत, म्हटले: अनर्थ! अनर्थ! जिच्या 'संपत्तीने समुद्रांत' गलबते बाळगणारे सर्व 'श्रीमंत झाले' ती मोठी नगरी! गेली, गेली! ती एका क्षणांत 'ओसाड झाली.' २० हे स्वर्गी, अहो पवित्र जनांनो, प्रेतितांनो व संदेशांनो, तिजविषयी 'आनंद करा; कारण, देवाने तिला दंड कलू तुमचा 'न्यायनिवाडा केला आहे.'

२१ नंतर एका बलवान् देवदूताने जाताच्या मोक्षा तळीसरखा 'धोडा' उचलिला 'आणि' तो समुद्रांत 'टाकितांना म्हटले: अशीच' ती 'मोठी नगरी बाबेल' जपाव्याने टाकिली जाईल 'व फिरून' सांपडणारच नाही; २२ बीणाकरी, 'गवई, पांवा वाजविणारे व करणेकरी' याचा 'शब्द' तुक्ष्यांत 'यापुढे ऐकू येणारच नाही; कोणत्याहि कारागिरीचा कोणताहि कारागीर तुक्ष्यांत सांपडणारच नाही; 'आणि जाताचा शब्द' तुक्ष्यांत यापुढे ऐकू येणारच नाही; २३ 'दिव्याचा उजेड' तुक्ष्यांत यापुढे दिसणारच नाही; आणि 'नव्याचा व

नवरीच'; शब्द 'तुम्हारा तामुळे ऐकू येणाऱ्च' नाही; तुम्हे व्यापारी पृथ्वीवरील थोर थोर होते; आणि सर्व ताढे 'तुम्हा चेटकाने' ठकविली गेली. २४ तिच्यामध्ये संदेशाचं, पवित्र जनांचे व 'पृथ्वीवर वसलेल्या सर्वांचे' रक्ष सांपडले.

स्वर्गांत जयोत्सव घ कोकन्याचं लग्न

१ ह्यानंतर स्वर्गांतील मोळ्या समुदायाची
१९ जशी काय एक मोठी वाणी मी ऐकली; ती

म्हणाली :

'हालेल्या'; तारण, गैरव व सामर्थ्य ही आमच्या देवाची आहेत; २ 'कारण त्याचे न्यायनिर्बंध सत्य व 'नीतीचे' आहेत; ज्या मोळ्या कल्कंतरीने आपल्या जारकर्माने पृथ्वी अष्ट केली तिचा न्यायनिवाडा त्याने केला आहे, आपल्या

'दासांच्या रक्खावहू तिचा सुह वेतला आहे.'

३ ते पुनः म्हणाले, 'हालेल्या; तिचा धूर युग्मानुयुग वर चढत आहे' ४ तेजव्हा ते चोकीस वडील व ते चार प्राणी उपडे पहून 'राजासनावर बसलेल्या' देवाला नमस्कार घालितांना म्हणाले: आयेन, 'हालेल्या.' ५ इत्क्यांतं 'राजासनापासून' काणी झाली; ती म्हणाली:

अहो त्याची भीति बाळगाणाच्या सर्व लहावथेर जनांनो, अहो त्याच्या दासांनो, आमच्या देवाचं स्तवन करा.

६ तेजव्हा जणू काय मोळ्या समुदायाची वाणी, बहुत जलप्रवाहांची वाणी व प्रचड गजंनांची वाणी मी ऐकली; ती म्हणाली :

हालेल्या; कारण 'सर्वसत्ताधारी' आमचा

'प्रभु देव' याने 'राज्य हाती धेतले आहे.'

७ 'आपण आनंद' व 'उल्लास करू' व त्याचे गौरव करू; कारण कोकन्याचे लम आले आहे, आणि त्याच्या नवरीतें स्वतःला सजविले आहे,

८ तिला तेजत्वी व शुद्ध असे तागांचे तलम व व वरिष्ठान करावयाला दिले आहे; ते तागांचे तलम व व पवित्र जनांची नीतिकृत्ये आहेत.

९ तेजव्हा ती मला म्हणाला; हे लिही की 'कोकन्याच्या लग्नाच्या मेजवानीस बोलाविलेले ते धन्व. ते सर्व अरोहि म्हणाला; ही देवाची सत्य व चने आहेत. १० तेजव्हा श्री त्याच्या पायां पहून नमस्कार घालितार होलें, परंतु तो मला म्हणाला; असे करू नये; मी तुका आणि जे वेश्विष्विषीची साक्ष पटवितात त्या तुम्हां बंधूंचा सोलतीचा दास आहे, नमस्कार देऊता शाळ; वेश्विष्विषीची साक्ष संदेशाचे भेटी आहे.

विजयशाली विस्त

११ 'नंतर मी स्वर्ग उघडलेला पाहिला,' तो आहा; एक पांढरा घोडा आणि विश्वासू व सत्य असा म्हटलेला त्याजवर बसलेला एक स्वार माझ्या दृष्टीस वडला; 'तो नीतीने न्यायनिवाडा करितो' व लाडाई चालवितो. १२ 'त्याचे डोले अभीच्या ज्वालेसारखे' व त्याच्या डोक्यावर पुळक मुगूट होते; त्याकर एक नांव लिहिलेले होते; तें त्याजवांचून कोणाला कळत नाही. १३ रक्षात तुकक्ळलेले व व त्याने अंगावर वेतले होते; आणि देवाला शब्द हें नांव त्याला देप्यांत आले होते. १४ स्वर्गांतील सैन्ये पांढर्या घोड्यावर बसून, पांढरी व शुद्ध असी तागाची तलम व अंगावर घालून त्याच्यामागे चालत होती. १५ त्याने 'राष्ट्रांस मारावें' म्हणून त्याच्या 'दोंडांतजू' तीक्ष्ण धारेची तरवार निघते; तो 'सांवर लोंबंडी दंदाने राज्य करील,' आणि 'सर्वसत्ताधारी देव याच्या' तीव्र कोधाच्या द्राक्षारसाचे 'कुंड तो तुडवितो.' १६ त्याच्या वज्रावर व त्याच्या मांदीवर हें नांव लिहिलेले आहे: राजांचा राजा आणि प्रभूच्या प्रभु.

त्याच्या दान्त्राचा नाश

१७ नंतर मी एका देवदूतास सूर्यांत उमे राहिलेले पाहिले; तो अंतराळांतील मध्यभागी उडणाऱ्या सर्व पांखरांस उच वाणीने स्वरासळ: 'या, 'देवाच्या मोळ्या जेवणावधीस एकत्र ल्हाचा, १४, 'राजांते', मांस, संध दारांचे मांस, 'बलज्ञानांचे मांस, घोड्यांचे' व त्यंकरील स्वारांचे 'मांस, अणि स्वतंत्र व दास, ल्हानयोके अशा सर्वांचे मांस' 'स्वाक्षयास' या.

१ मुलांत: आदमा

१५ तेज्ज्वां तें शापद, 'पृथ्वीवरील रहजे' वा त्याची सैन्ये ही घोड्यावर बसलेल्या स्वारावरीवर व स्थान्या सैन्यावरीवर लडाई करावयास 'एकत्र लडलेली' मी पाहिली. २० मग शापद घरिले गेले आणि लडवरीवर खोटा संदेशाहि घरिला गेला; त्याने शापदाची खुण धारण केलेल्या व स्थान्या मूर्तीला भजणाऱ्या लोङ्गास स्थान्या-समोर विन्हे कल्ह ठाकिले होते. त्या दोहळेना जखल्या गंधकाच्या अभिसरोवरांत जीवंत टाकण्यात आले; २१ वाकीचे लोक घोड्यावर बसलेल्या स्वाराच्या तोंडांदून निकाळेल्या तस्वारीने मारिले गेले; आणि त्याच्या मांसाने सर्वप्रकारे तुस शाळी.

एक हजार वर्षे सैतानाला खांधून डेवणे

२० नंतर मी एका देशदूताला स्वर्णांदून उतरलांना २१ पाहिले. त्याच्या जबळ अगाधकूपाची किळी होती व त्याच्या होती एक मोठ्या स्वर्णांदून होता. २ त्याने 'दिशाबल,' जो 'सैतान' म्हटलेला जुनाट 'साप' म्हणजे आजगम त्यास घरिले; हजार वर्षे बांधलेले राहण्यासाठी त्याला बांधून अगाधकूपांत टाकिले; ३ आणि हजार वर्षे पूर्ण होत तोपर्यंत त्याने राष्ट्रांस आधिकी ठक्कुं नये म्हणून वर्हन बंद कल्ह त्यावर चिका मारिला; त्यानंतर त्याला योडा वेळे सोडिले पाहिजे.

४ नंतर मी आसने पाहिली, त्यावर कोणी बसले होते; त्यासे त्याच्यानिवाढ करण्याचा अधिकार दिला होता; आणि वेश्विकीच्या साक्षीमुळे व देवाच्या वचनमुळे ज्यांचा विश्विकृद्ध झाला होता, ज्यानी शापदाला व स्थान्या मूर्तीला नमस्कार घातला नव्हता आणि आपेक्षा कंपाळवर व आपल्या हातावर त्याची खुण घेलेली नव्हती त्यांचे जीवास्तेहि पाहिले. ते जीवंत झाले आणि त्यांनी मिस्तानवरीवर हजार वर्षे राज्य केले. ५ मृतपैकी काकीचे शेक, ती हजार वर्षे पूर्ण होत तोपर्यंत जीवंत झाले नव्हात; हेच पहिले उनस्त्यान. ६ पहिल्या उनस्त्यानांत ज्याला भाग आहे तो धन्य व पवित्र आहे; अक्षा लोकावर दुसऱ्या मरणाची सत्ता नव्हाई, तर ते 'देवाचे' व विस्ताचे 'याजक' होतील; आणि त्याजवरोऽहं हजार वर्षे राज्य करतील.

सैतानाची मुक्तता व शेषटची इटापट

७ ती हजार वर्षे संपल्यावर सैतानाला आपल्या कैदेतून सोडण्यात येईल; ८ आणि तो पृथ्वीच्या चार कोण्यांतील राष्ट्रे, गोग व मामोग, यांस उक्काचवयास, त्यास लडाइसाठी एकत्र करावयास बाहेर येईल; त्याची संख्या सुमुद्राच्या वाळूकातकी आहे; ९ त्यांनी 'पृथ्वीच्या विस्तारावर' फिरू पवित्र जनांची झावणी व 'प्रिय' नगर वेदिले; तेव्हां देवापासून स्वर्णांदून अभिउतरला आणि त्याने त्यास 'खाऊन टाकिले'; १० त्यांस ठळविणाच्या सैतानाला 'अभीच्या' व 'गंधकाच्या' सरोवरांत टाकण्यांस आले; त्यांत तें शापद व तो खोटा संदेशा आहेत; तेव्हेच त्यांस रात्रंदिवस युग्मानुयुगपर्यंत पीडा भोगवी लागेल.

सर्वासामान्य पुनरुत्थान व शेषटचा न्याय

११ 'नंतर' मीठे पांढरे राजासन व त्यावर 'बसलेला' एक जण माझ्या दृश्यीस पडला; स्थान्या तोंडापुद्रून पृथ्वी व आकाश ही 'पळाली'; त्याकरितां ठिकाण म्हणून सांपडले नाही. १२ मग मृत झालेल्या लहानयोरांना मी राजासनापुढे उमेरे राहिलेले पाहिले. त्या वेळी 'पुस्तके उघडली गेली; तेव्हां 'दुसरे' एक 'पुस्तक उघडले गेले, तें जीवनाचे होते;' आणि त्या पुस्तकांत जे लिहिले होते त्याच्या 'मृतांचा' न्याय 'ज्यांच्या त्यांच्या कर्माप्रमाणे,' अविष्यांत आला. १३ तेव्हां जे मेलेले लोक समुद्रात होते त्यांस समुद्राने दिले; जे मेलेले लोक मरणावस्थेत व अधोलोकांत होते त्यांस त्यांनी दिले; आणि ज्यांच्या 'त्यांच्या कर्माप्रमाणे' प्रयोकाचा न्याय अविष्यांत आला. १४ तेव्हां मरण व अधोलोक ही अभीच्या सरोवरांत टाकिली गेली. अभीच्ये सरोवर हें दुसरे मरण आहे. १५ ज्या कोणाचे नांव 'जीवानाच्या' पुस्तकांत लिहिलेले सांपडले नाही, तो अभीच्या सरोवरांत टाकिला गेला.

नवे आकाश व नवी पृथ्वी

१ नंतर मी 'नवे आकाश व नवी पृथ्वी' २९ ही पाहिली, पहिले आकाश व पहिली पृथ्वी ही निघून गेली आणि समुद्रहि राहिला नाही. २ तेव्हां मी 'पवित्र नगर नवे यस्तालेम' देवापासून

स्वरुपलक्ष्मीस्तरलेपे पाहिले; तें नवन्यासाठी 'शंगार-त्याचा खारीप्रमाणे' सजाविले होतें; ३ आणि मी त्यासाठीहूत 'ओळळी' मोठी चापी ऐकी. ती म्हणाली: 'आहा, 'देवाचा 'मङ्ग' मनुष्यांजवळ आहे; त्यांज-काड्यार 'देव आपली बस्ती करील; ' 'ते त्याचे लोक होतील,' आणि देव स्वतः 'त्यांजवरोबर राहील.' ४ तो त्याच्या 'डोळ्याचे सर्व अशु पुसून टाकील; ' म्हणुणे मरण हें नाही; शोक, रडणे व कष्ट हीहि नाहीत; कारण पहिले होऊन गेले. ५ तेव्हां 'राजासनावर बसलेला' म्हणाला, 'पाहा, मी 'सर्व 'नवं करितो.' तो म्हणाला, लिही; कारण ही वचने विश्वसनीय व सत्य आहेत. ६ तो मला म्हणाला, त्याप्रमाणे होऊन गेले आहे. मी अलफा व ओमेगा, 'प्रारंभ' व 'शेवट' आहें. मी 'ताहे-त्याला जीवनी' ज्ञन्याचे 'पाणी फुकट' देईन. ७ जो कोणी विजय मिळवितो त्याला त्या गोठी वारशने मिळतील; 'मी त्याचा देव होईन, आणि तो माझा पुत्र होईल;' ८ परंतु मेकड, विश्वास न ठेणारे, अमंगळ, 'खून करणारे,' जारकमी, चेटकी, मूर्तिपूजक, व सर्व लबाड यांस 'अभीच्या व गंधकाच्या जळत्या' सरोवरांत बांटा मिळेल, हें दुसरे मरण आहे.

स्वर्गाच्य अरुदलेम

९ नंतर शेवटल्या 'सात पीडांनी' भरलेल्या सात वाच्या उयांनी हाती घेतल्या होत्या अशा सात देवदूतांपैकी एक देवदूत येऊन मजबूरोबर बोलला; तो म्हणाला, ये, नवरी म्हणजे कोकच्याची की ती मी तुला दाखवितो. १० तेव्हां मी आत्म्याने संचरित झाले असतां त्याने मला मोठ्या 'उंच डोंगरावर' नेले, आणि 'पवित्र नगर यशस्वलेम' देवापासून स्वर्गांतू उत्तरांतां दाखविले. ११ त्याच्या ठारी 'देवाचें तेज' होतें; त्याची कांति अति मोलवान् रसासारखी होती; ती स्फटिकाप्रमाणे लखलखणाच्या यास्फे खच्यासारखी होती; १२ त्याला मोठा उंच तट होता; त्याला बारा वेशी होत्या, आणि वेशीजवळ बारा देवदूत होते. त्या वेशीवर 'नवंवं' लिहिलेली होती ती 'इच्छाएलाच्या संतानाच्या' बारा 'वंशाची' होती. १३ 'पूर्वकडे तीन वेशी; उत्तरेकडे तीन वेशी; दक्षिणेकडे तीन वेशी; व

पश्चिमेकडे तीन वेशी होत्या.' १४ नगराच्या तटाला बारा पायाचे थोडे होते, त्यांवरू कोकच्याच्या बारा प्रेषिताची नावी होती. १५ जो मजबूरोबर बोलत होता त्यांचवळ नगराचे, त्याच्या वेशीचे व त्याच्या तटाचे जो जमान वेष्यासाठी सोन्याच्या 'बोहरे मास' होतें. १६ त्याच 'झीस' होतें, त्याची जितकी रुदी होती जिल्हाची त्याची लंबी होती; त्यानें नगराचे माझ बोहरे झीस होतें, त्याचे सहायो झीस भरले; त्याची लंबी, रुदी व उंची समान होती. १७ मग त्यानें त्याच्या 'तटाचे मास घेतले,' ते मनुष्याच्या हातानें एकशें चवेचाळीस हात भरले; मनुष्याचा हात म्हणजे देवदूताचा हात. १८ त्याच 'तट यास्फे' रत्नाचा होता; आणि नगर शुद्ध काचेसारखे शुद्ध सोनेच होते. १९ नगराच्या तटाचे 'पाये' वेग-वेगळ्या मूल्यावान् रत्नांनी शंगाराले होते. पहिला पाया यास्फे, दुसरा नीळ, तिसरा शिवधातु, चवया पाच, २० पांचवा गोमेद, सहाचा सादि, सातवा लसणा, आठवा वैद्यर्थ, नववा मुज्कराज, दहाचा 'सोनलसणी', अकरवा याकीथ, बारक्का पद्मरथ, असे ते होते. २१ बारा वेशी बारा मोत्याच्या होत्या; एकेक वेस एकेक मोत्याची होती; नगरांतील 'मार्ग' पारदर्शक काचेसारिखा शुद्ध सोनेच होता. २२ त्यात मंदिर माझ्या पाहण्यात आले नाही; कारण 'सर्व-सत्ताधारी प्रभु देव' व कोकरा हेच त्याचे मंदिर होते. २३ नगरावर सूर्योदाई किंवा चंद्रचिंग प्रकाश पडल्याची गरज नाही; कारण देवाच्या लेजानें तें प्रकाशित केले आहे; 'कोकरा त्याचा दीप आहे. २४ 'राँगू' त्याच्या 'प्रकाशाने चाळतील आणि पुध्वीबरील राजे' आपले 'वैभव' त्यात आणितात. २५ त्याच्या 'वेशी दिवस बंद होणारच नाहीत; तात्र' तर तेथे नाहीच; २६ 'राष्ट्रांचे वैभव' व प्रतिष्ठा त्यामध्ये आणितील; २७ 'त्याच्यात कांही निषिद्ध' आणि अमंगळपण व असल्य आचरणारा इसम यांचा 'प्रवेश होणारच नाही'; तर 'कोकच्याच्या जीवनी पुस्तकात लिहिलेल्या लोकांचा मात्र होईल.'

१ नंतर त्याने देवाच्या व कोकच्याच्या राजा-
२२ सनातून 'निघालेली,' नगरीच्या मार्गावरून वाहणारी, 'जीवनाच्या पाण्याची' स्फटिकासारखी

निलाल 'नंदी' मला दासविली. २ 'नदीच्या' देम्ही वाजूळू' नाश जातीची कळे; देणारे जीवनाचे शाळ 'होते', तेंदूर महिन्यास असली कळे 'होते'; आणि त्या शाडाची 'पाने' 'राष्ट्राच्या आरोग्याताठी उघयोगी अहेत. ३ 'पुढे काहीहि शापित असणार नाही', 'त्यार त्योच्ची देणाचे के कोळ्याचे सजासन असेल; आणि त्याचे 'शर्कर स्लोबी' तेवा करितील. ४ 'ते त्याचे मुख पहिले' व त्याचे नाम त्याच्या कापाळवर असेल. ५ 'यापुढे रात्र असणार नाही, आणि त्यात दिव्याच्या अथवा 'सूर्याच्या प्रकाशाची गरज नाही'; ६ काण 'प्रभु देव त्यांजवर प्रकाश पावित्रो; आणि से मुगानुयुग रात्र प्रकाशील.'

समाप्ति

६ यांतर दो मला म्हणाल, ही क्वने विश्वसनीय व सत्य अहोह; आणि संदेशाच्या आत्मांतर देव, जो प्रभु याचे 'जे काही' लकड 'माले काहीजे' ये. आपला दासांस कल्याणासाठी आपल्या दुष्टांका यापलील अहो; ७ 'पहा, मी' अवकर 'येतो' या पुस्तकांतील संदेशवचने असल्यारा तो घण्या.

८ हे ऐकणारा व पाहणारा मी योहाळ आहे. जेव्हा मी एकले व पाहिले तेव्हां दें मला दासविणाऱ्या देवदत्तांका नमस्कार घालण्यास मी स्थान्या पायांसुद्धे पडलो; ९ परंतु ते मला म्हणाल, आसे करू नको; मी यासा तुझे बंधु संदेशे व या पुस्तकांतील वचने याळणो लोक यांचा सोबतीचा दास आहे; नमस्कार देवाच्या शाळ.

१० पुन: तो मला म्हणाल, या 'पुस्तकांतील' संदेशवचने 'यिका माळू' बंद करू नको; काण वेळ जवळ आली आहे. ११ दुराचारी मलुम्य दुराचार करीत

राहो. मलिनतेने वाणारा मलुम्य स्वतःम भालिन करीत राहो; धर्माप्रमाणे वाणारा मलुम्य घर्म आवरील राहो; पवित्राकरणी मलुम्य स्वतःला पवित्र इतीत राहो. १२ पाहा 'मी' लवकर 'येतो; आणि प्रस्तेकाळ्य उपाच्या त्याच्या कर्मांत्रमाणे देण्यास माझ्याजवळ वेतन' याही. १३ 'मी' अलूफा व ओमेगा, 'पहिला व शेवटला' प्रस्तेकाळ्य व सेवट, असा काही. १४ जे आपली 'बळे दुतात' ते घन्य, त्याची 'जीवनी शाळावर' सत्ता होईल आणि ते वेशीतून नगरात जातील. १५ कुन्हे, चेटकी, जारकी, खुन करणारे, मूर्तिपूजक, लवाचीची आठ घरणारे, व लवाची बोलणारे लोक सर्व बाहेर राहतील.

१६ या गोष्टीविषयी तुम्हांस साक्ष देण्याकरितां मी येशांने आपल्या दुहाला भेंडव्यांकरितां पाठविले आहे. मी दाविदंबा 'अंकुर' व संतान, पहाटचा तेजली तारा आहे. १७ आत्मा व वधू ही म्हणतात, ये. ऐकणाराहि म्हणो, ये. तान्हेल 'येतो;' आणि याला पहिजे तो जीवनी चाची कुकुर घेवो.

१८ या पुस्तकांतील 'संदेशवचने' ऐकणाच्या प्रस्तेकाळा मी निश्चयपूर्वक सांगतो की जो कोणी शांत भर शालील 'त्याजवर' या पुस्तकात लिहिलेल्या पीडा देव आणील; १९ आणि जो कोणी या संदेशाच्या पुस्तकांतील वचनांतर काही 'काहून टाकील' त्याचा वांदा या पुस्तकांत वर्णिलेल्या औवनी शाळांदून व पवित्र नगरातून देव काहून टाकील.

२० या गोष्टीविषयी साक्ष देणारा म्हणतो, हो; मी लवकर येतो. आमेन; ये, प्रभु येश, ये.

२१ प्रभु येश [सिस्ता] ची कृपा पवित्र जनावरीवर असो.